Bybeles

Tai esti:

Wisas

Szwentas Raßtas

Senojo ir Naujojo

Testamento

į

lietuwißkąję Kalbą

ißwerstas.

Ant Paliepimo

Wyriausiôsiôs Prusißkôsiôs Bybeliû-Draugystês Berlyne

iß Naujo perweizdêtas.

Mieste Halle,

prie Upês Saale gulinczame,

Raßtais ißspaustas Kansteinißkoje Bybeliû Drukorijoje.

Mete 1895.

Augusto Ermano Franko trumpas Pamokinimas, kaipo Szwentą Raßtą saw ant tikro Pasigerinimo skaityti turim.

Prástas ir ne-ißmánąs Źmogus ant sawo Pasigerinimo Szwentą Raßtą skaityti norēdams

1. didey ir rupestingay tur saugotis, idant ne slaptą kokią newiernybę arba netikrą Misli sawo Szirdije ne turetu, dēl ko Szwentą Raßtą skaityt apsiima. Nēsa Raßte-mokitieji ir Parizeußiai taipjau Szwentą Raßtą skaitydawo; ale tai jůs wisay ne pagérino. Jiems regējos, kad tame Gywasti turi; ale prie Kristaus ne norējo werstis, idant Gywatą turētu. Jon. 5, 39. 40. Bet netikras Apsiēmimas ir newierna Mislis yra, jey Szwentą Raßtą skaitai, ar jog tiktay Czesą praleistumbei, ir kadangi jame keli Nusidawimai randami yra, iß kuriů ir swietißka Szirdis pasidzaugias; arba kad Szwento Raßto Skaitimą kaip wirßutini Darbą warai sawije dumódams, jau tikray stiprus Tikējime ir Nobaźnysteje ēsąs, ir priegtam dar Paproti turi Rytmetij ir Wakare wieną ir kitą Pérskyrimą perskaityti mislidams, tůmi Ponui Diewui kas-zin koki gerą Darbą padaręs; kaipgi daug Źmoniů tůmi pasikakdina, bile Diewo Źodi tankey skaito, kuriů Duma ir Pasielgimas tacząus su Diewo Źodźu wisay ne sutinka; arba kad tikt todēl Szwentą Raßtą i Rankas imi, idant Raßte-mokitu pastotumbei ir didi Źinojimą igytumbei, po kuriůmi tawo patiēs netikroji Meile, Gyrpelnyste ir kiti Parizeußißki Griekai pasislēpja. O tokia musů Dienose daugiů didey mokitů Wyrů Mislis ir Geidawimas yra, kurie norēdami buti Raßto-Mokitojeis ne ißmáno, ney ką kalba ney ką uź Tiesą laiko. 1 Tim. 1, 7. Beje ir tai yra perkreiptas Źmoniů Budas, kad jie Szwentam Raßte daugiaus nenaudingů Kláusimů ir Paslēptiniů jēßko, uźot tikrą Gruntą Prisiwertime ir Tikējime dētu. Jeygu dabar kas czje minētases arba kitas netikras Mislis tur Szwentą Raßtą be-skaitydams, tas su wisu sawo Źinojimu Raßto i Péklą gal nugrimsti, kaczeig wisą Szwentą Raßtą iß Galwôs butu ißmokęs. Togidēl koźnas prástas ir ne didey mokitas, Szwentą Raßtą skaityti norēdams

2. tikray prastą Szirdi te atneßa prie to, tai esti, wierną ne klastůjanti Geidawimą, per Szwentą Raßtą ißmokinamas buti ant Ißganimo per Tikējimą i Jezų Kristų, 2 Tim. 3, 15. ir taipo tikēti ir

ėlgtiſi, kaip jam Szwentą Raßtą be=ſkaitant nů Diewo patiês pranėßama yra. Trumpay: Jey Szwentą Raßtą ſkaityt apſiimi, tay tawo wierna Miſlis tikt ta tur buti, kad tikinczu ir nobažnu Krikßczonimi paſtotumbei, ne pagal Weidą, bet tikroj Galybeje, idant tikrą Patwirtinimą turėtumbei, jog tu Diewui patinkąs ir tenay ſu jůmi amžinay paſidžaugti galėſęs.

3. Todėl cże dabar Malda pirmutiniſis Daiktas tur buti; o praſtókas, pirm=neng Szwentą Raßtą ſkaito, ne ſu Burna wiena, bet ſu tikra nobažna Szirdże, ßitù arba kitù Budù Diewą tur prieit: Ak tu amžinaſis ir gywaſis Pone Diewe, kaip Taw gana użdėkawoti galim, kad mums Sawo ßwentąję Walę Sawo Žodije taip maloningay apreißkęs, kad iß to ißmokti galim, kaipo tikinczeis, nobažnais ir ißganytingais paſtoti galim! Taygi ſutekk man ſawo Szwentą Dwaſę, kad man mano Akis atwertu, jeib regėczau Stebuklus tawo Zokano; kad jiji per tawo Žodi Tikėjimą mano Szirdije ißprowitu ir daugſintu, ir mano Walę macningay waldytu, idant aß paſidžaugczau iß tawo Liudijimů, ir iß Szirdiês i tawę tikėczau bey tawo Žodi laikyczau!

4. Taipjau ir gér bey reikalinga eſti, kad Skaitimas Szwento Raßto tikt ſu Malda ir Duſaujimù, kaip ſu Diewo Liaupſè ir Dekawonè daromas butu. Nės taipo wiernay be=darant wiſadôs Pamokinimą bey Pagraudénimą iß to turėſi. Kaip antay 1 Moiż. 1, 1. beſkaitydams taipo ſawije melſkis: Ak tu amžinaſis Diewe, dekawoju taw, kad manę per ſawo Žodi mokini, iß ko Dangus ir Żeme ſawo Pradżą tur. Arba: Ak mielaſis Tėwe Danguje, kad ſawo Akis pakeliu Dangausp ir jas nuleidżu ant Žémês, tay bent ßitą ſawo Diewißką Žodi man i Szirdi idėk, jog man reikią tawę kaip Sutwertoji Dangaus bey Žémês pagarbinti ir melſtis! Arba: Ak mielaſis Diewe! Jey tu Dangų ir Żemę ſutwėrei, tay juk tu eſi geréſnis ir ßlowingéſnis už Dangų bey Żemę. Todėl, kad aß tawę tiktay turiu, tay n'atboju ney Dangaus ney Žémês. Arba: Pone Diewe, Tu eſi Tėwas ant wiſo, kas Waikais wadinama yra Danguje ir ant Žémês, Tu, kurſai Dangų ir Žémę ſutwerei. Ak mokik manę wiſadôs tikray apdumoti; koki dideli Budawotoji ir Sutwertoji mano ſmertelnas Kunas, ßis Žémês Grumtas, turis! Arba: Ak mielaſis Tėwe dangujęſis, kaipgi aß galiu daugiaus tužbitis dėl mano kunißko Jßlaikimo tawę Tewù wadindams, kurs Dangų ir Žémę ſutwėre! Taipo prie kožno Perſkyrimelio Bibelije reik apſiſtót, ir kaip Lutêrius ſako, ney prie kiekwieno Krumélio krakyti, bau ne kelios Uogeles nupultu. Jey taw iß pirmo ſunku ėſant rodos, ir jey Malda ne tůjaus nor tekėti, tay tolyn reik eiti ir néy prie kito Krumélio bandyti. Jey Dußia tiktay alkſta, tay Diewo Dwaſe

ję nepaſotintą ne léis. Beje galiáuſey tropiſis, kad Żmogus prie wieno mażo Perſkyrimelio tiek gywû Waiſiû matys, kad ir prie to paſilaikys ir nuſileis kaip prie Medżo Waiſiumis pilnintelio. Ale kas iß Pradżôs to nuſigąſta dumódams, jam perſunku ėſant, jį ne galint taipo Szwentą Raßtą ſkaityti, tas pats yra kaltas, kad per wiſą ſawo Amżią neyjokiôs Linkſmybês ir Dżaugſmo iß Szwento Raßto ne tur.

5. Su Malda Apmiſlijimas tur ſuglauſtas buti, taipo, kad prie kożno Żodżo mażį apſiſtotum ir wiſlab ſawo Szirdije grażey apdumotum. Tikray grażey Luterius ſawo Jßguldime Ewangelijôs pirmoj Szwentėje Kalėdû taria: Ewangėlija taip aißki yra, kad daug Jßguldimo ne priwalai, bet tiktay reik tą geray apmiſlit, apżwalgyt ir į Szirdį įſidėt. O Neywiens daugiaus Naudôs iß to ne turės, kaip tie, kurie ſawo Szirdį tyką laiko, wiſus Daiktus pameta ir ſu Stropumu įżwelgia, lygey kaip Saule tykame Wandenije czėlay ßwiecza ir ſylingay ßildo, kuri użiancżam ir tékancżam Wandenije ne taipo gal regėta buti, neygi taipo ne gal ßildit. Todėl ir tu norėdams apßwiecżamas buti, Diewo Malonę ir Dywus matyti, idant tawo Szirdis użſidégtu, ir nobażna bey linkſma paſtotu, tay ten nueik, kur tykas butumbei ir Paweikſlą giley į Szirdį įſidėtumbei! Ten tu ſuraſi Dywus per Dywus. To turim wiſą Szwentą Raßtą be-ſkaitydami dabóti. Kad per koki Perſkyrimą nubėgam, potam Bibelį użweriam, ir, ką ſkaitėm, weikey użmirßtam, tay neſidywikim, kad Bibelį tankey perſkaitydami tacżaus ßwenteſni ir gereſni ne paſtojam. Malda ir Apmiſlijimas wis prie kits-kito tur buti. Jey taw perſunku apmiſlit, tay turi Diewą mélſtis; o kad Malda ne nor tekėti, tay Żodżus turi Walandą apdumoti. Jß Maldôs atſiras Apmiſlijimas ir per ję padaugſinamas bus, ir per Apmiſlijimą ant Maldôs priraginamas buſi. Bernardas ſako: Neywiens Żmogus ſykiu neſiaukßtin. Użkûpdams, o ne użlėkdams wyriáuſiji Stipiną Kûpecżû ißkakſi. Togidėl użlipkim kaip ſu dwiejoms kojomis, butent per Maldą ir Apmiſlijimą! Nėſa Apmiſlijimas mus mokina ir mums rodo, ko mes priſtokſtam; ale per Maldą igyjam pas Poną Diewą tiek, kad nieko ne ſtokótumbim. Apmiſlijimas parodo mums tikrą Kélią, bet Malda mus tûm Keliu wéda. O kitur jis ſako: Per Maldą Apmiſlijimas apßwiecżamas ir Apmiſlijime Malda karßta paſtoja. Tai yra ſaldus ir meilingas Suſikalbejimas, butent kad Malda ir Apmiſlijimas ſuſieina, taipo kad wiens-antrą waldo. O wėl jis taipo taria: Malda be Apmiſlijimo yr ßaltas ir netinkąs Daikts. Apmiſlijimas be Maldôs eſti newaiſingas ir wiſaip niekam ne dėr. Kas ant ßito Graudénimo nobażnojo Bernardo geray daboja, tas tikray Szwentą Raßtą be Naudôs ne ſkaitys. Kaip antay: 1 Moiż. 1, 2. O Żéme buwo puſta ir tußcza,

ir buwo tamsu ant Gilybês; o Dwase Diewo iszsisplēte ant Wandeniû. Apmislijimas: Ak kaipo Pons Diews stebuklingasis isz Pradzôs ir wisadôs wieneriopus Kelius laike, kad sawo Szlowę tame daugiausey iszrodo, jog Jis isz Nieku ēsanczo ką, isz Pusto ir Nedawádito ką Grażų ir geray Dawáditą, isz Wargingo ką Didį ir Auksztą ką padaro? Taipo tai ant Garbês Jo szwentojo Wardo turējo tekti, kad Żéme pusta ir tuszcza buwo, pirm-neng jiji Jo įtaikinta ir graźi bey waisinga buwo padaryta. Malda: Ak mielasis Tēwe, tai saw į Palinksminojimą imûs sawo Bedą ir Pagadinimą įżwelgdams. Dûk man tiktay sawo prigimtąjį Pagadinimą tikray iszpażinti! Żinau, kad tu tada manęs susimilsi ir Kristui manije Paweikslą gauti dûsi, jeib asz Grożybeje po tawo Akiû pasirodiczau. Gailestiês Aszaras asz rods dēley sawo Griekû pralieti noriu. Dûk tiktay sawo Dwasei ant szito Wandens iszsisplēsti! Ale taipo apmislidami ne turim użmirszti patis sawę persimēginti, idant isz Diewo Żodżo Szirdiês Pagadinimą tikray iszpażintum, ir musû Szirdis pagal Paweikslą iszganancżojo Pamokslo įtaisyta butu.

6. O kaipo Szwentą Rasztą be-skaitydami su Malda turime pradēti, ir be-skaitant nepaliáutinay melstis, taipo ir su Malda turim baigti. Taipgi skaityti paliowęs szitù arba tam lygiù Budù Diewą įkalbink: Ak tu wiernasis dangiszkasis Tēwe, Liaupse, Garbe, Szlowe ir Dekawone taw pakarney t'esie sakyta uż szitą didę Malonę, kad su skanè Mannà (Dangaus Dûna) tawo Diewiszkojo Żodżo mano Duszią pasotinai, pastiprinai ir atgaiwinai! Dabar wislab, ką skaitęs esmi, su Diewiszku Pirsztù sawo Szwentôsês Dwasês į mano Szirdį įraszyk ir tûmi użpeczwetik, idant Szetons tai wēl nû mano Szirdiês ne atimtu, bet kad tai geroj ir tikroj Szirdije palaikyczau, ir isz to ten amżinay po tawo Weidu pasidżaugczau! Amen. Gali ir priprasti, tai, ką skaitęs esi, galiáusey Maldoje suglausti ir toje Ponui Diewui pranészti.

7. Diewas wiernas ēsąsis tada tokiam Żmogui, Szwentą Rasztą skaitanczam, widutinio Kryżiaus bey Kentējimo ir wisokiû Pagundimû stokoti ne dûs, kurie brangus Użstatas jo Meilês yra, ir kûmi mes jo wiengimusiamjam Sunui cze lygus pastojam. O tai, butent Kryżius mielasis, macningay mums padeda, Szwentą Rasztą iszmanyti, beje tą ragáuti ir pajusti. Malda, Apmislijimas ir Pagundimas yra tie trys Dalykai, kurie Żmogų tikray Diewo-mokitu padaro. Jey taw ko pikto nusidûda, ar butu widuj tawije ar isz wirszaus, tay dumok, Mokitoji cze ēsant, tawę iszklausinēti norinti, ką isz Szwento Raszto iszsimokinai. O tay dabar tûjaus atsimink Szprukélio, kurs tawo Bēdai ir Reikmenei pritinka. O kad tokio ne randi, tay Progôs tam be-turēdams tûjaus Bibelį imk į Ranką, ir skaityk kokį Psalmą, arba ant ko szeip

tawo Nobażnyste tawę wercza! Tay weikey rasi, kůmi atsigaiwint galėsi. Ale rods wisadôs Zopostą gerů Liudijimů Szwento Rašto taw reik turėti ir saw tankey Skarbą iš jů susirinkti, idant niekadôs ne pri⸗stoktumbei wieno iš jů be⸗reikaláudams. Jeygu dabar Szprukeli randi, tay tiktay (Diews taw ant to Malonę důs) sawo Mislis apie wiršutinęję Bėdą pamėsk ir jas tikray ant tokio Szprukėlio dėk ir tą tikray nobażnay sawo Szirdije apdumok! Ak kaip tas taw bus Wersme gywojo Wandens! Kaip tai jů aišķiaus po Kryżiumi ne kaip pirm Kryżiaus išmanysi! Galiáusey żinok: kieku tu šiam Swietui numirsi, tieku tu Szwentam Rašte regėsi ir suprasi. Ale kieku tu pagal Dumą Kuno ir Swieto gywęsi, tieku tu Szwentam Rašte aklas ir ne⸗išmánąs busi.

Bet Diewas musů Pono Jezaus Kristaus, Szlowės Tėwas, te sutenka mums Dwasę Išmintiės ir Apreiškimo ant Išpażinimo Jo patiės, ir apšwiestas Akis musů Išmanimo, kad išpażintumbim, kursai yra Nusitikejimas musů Pawadinimo, ir kuri yra Bagotyste Jo šlo⸗wingôs Tewiškės Jo Szwentůse, ir kuri yra apstinga Stiprybe jo Maciės musump, kurie mes tikime pagal Darbą Jo macningôs Driuty⸗bės, kurę jis dare Kristuje, kad ji iš Numirusiůjů prikėle ir ji paso⸗dino po sawo Dešinės Danguje, kuriam t'esie Garbe ir Szlowe nů Amżiů iki Amżiů. Amen.

Surášimas
wisû Knygû nû Moizeßiaus iki Prarakû.

Pirmosios Knygos Moizeßiaus.

1. Pérskyrimas.

Swieto Sutwērims.

1. Pradźoje * sutwēre Diewas † dangų ir źémę.
* Jon. 1, 1. 3. † Ps. 33, 6. Ps. 102, 26. Darb. 4, 24. Kol. 1, 16.

2. O źéme buwo pusta ir tußcza, ir buwo tamsu ant gilybês; o Dwase Diewo * ißsisplēte ant wandenių.
* Ps. 33, 6.

3. Ir Diewas tare: * tesiranda ßwiesa; ir radosi ßwiesa.
* 2 Kor. 4, 6.

4. Ir Diewas régējo, kad ßwiesà gerà buwo; tay atskyre Diews ßwiesą * nů tamsybês.
* Jez. 45, 7.

5. Ir pramine ßwiesą diena, o tamsybę naktimi. Tay stojos iß wákaro ir iß rytmeczo pirmoji diena.

6. Ir Diewas tare: * tesiranda twirtybe tarp wandenių; ir ta t'esie pérskyrimas tarp wandenių.
* Ps. 33, 6. Ps. 136, 5.

7. Tay padare Diewas twirtybę, ir atskyre * wandenius po twirtybês, nů wandenių wirßuj twirtybês; ir stojosi taipo.
* Ps. 104, 3. Ps. 148, 4. Jer. 10, 12. P. 51, 15.

8. Ir Diewas pramine twirtybę dangumi; tay stojos iß wákaro ir iß rytmeczo antroji diena.

9. Ir Diewas tare: te susirenk * wandů po dangum ing ypaczes wietas, jeib régimas butu sausumas. Ir stojosi taipo.
* Job 38, 8. Ps. 33, 7. Ps. 104. 7. 9. Ps. 136, 6.

10. Ir Diewas pramine sausumą źemè; ir susirinkimą wandenių pramine mâremis. * Ir Diewas régējo, kad tai gér buwo.
* P. 12, 18. 21.

11. Ir Diewas tare: źéme te ißźéldin źoles bey źelmenis, sēklôs turinczus, ir waisingus medźus, kożną sawo waisių nėßanti, ir sawo sēklą turinti sawije ant źémês; ir stojosi taipo.

12. Ir źéme ißźéldino źolę bey źelmenis, sēklôs turinczus, kożną pagal sawo weislę; ir medźus waisių nėßanczus, ir sawo sēklą sawije turinczus, kożną pagal sawo weislę. Ir Diewas regējo, kad gér buwo.

13. Tay stojos iß wákaro ir iß rytmeczo tréczoji diena.

14. Ir Diewas tare: * tesiranda źwakes (ßwiesybes) ant twirtybês dangaus, kurios pérskira dieną bey nakti, ir důda źenklus, czēsus, dienas bey metus.
* Ps. 136, 7. Sir. 43, 2—9.

15. Bey t'esie źwakes (ßwiesybes) ant twirtybês dangaus, jeib źibētu ant źémês; ir stojosi taipo.

16. Ir Diewas padáre dwi didi źwaki, didę źwakę, waldanczę dieną, ir mażą źwákę, * waldanczę nakti, priegtam ir † źwaigźdes.
* 5 Moiz. 4, 19. † Job 9, 9.

17. Ir Diewas pastáte jas ant twirtybês dangaus, kad ßwiestu ant źémês,

18. Ir dieną bey nakti waldytu, ir * pérskirtu ßwiesybę bey tamsybę. Ir Diewas regējo, kad tai gér buwo.
* Ps. 104, 20.

19. Tay stojos iß wákaro ir iß rytmeczo ketwirtoji diena.

20. Ir Diewas tare: te ißdůd wandů krébźdanczus ir wébźdanczus sutwērimus, ir paukßczus * ant źémês po twirtybês dangaus lakiojanczus.
* P. 2, 19.

21. Ir Diewas sutwēre * dides bangôs-źuwis ir wisokius gywolius, krébźdanczus ir wébźdanczus, ir iß wandens ißdůtus, kożną pagal jo weislę, ir wisokius plunksnotus paukßczus, kożną pagal jo weislę. Ir Diewas régējo, kad tai gér buwo.
* Ps. 104, 26. Job 40, 10.

22. Ir Diewas źegnojo jůs, ir tare: * waisikities ir daugsikities, ir priwiskite jurių wandenisė ir paukßczei tesidaugsin ant źémês.
* P. 28. P. 18, 18. P. 9, 7.

23. Tay stojos iß wákaro ir iß rytmeczo penktoji diena.

24. Ir Diewas tare: źéme te ißdůd gywus sutwērimus, kożną pagal jo weislę, * galwijus, kirmēles ir

žwēris ant žémês, kożną pagal jo weislę. Ir stojos taipo.
* Job 12, 7. Sir. 16, 30.

25. Ir Diewas sutwēre žwēris ant žémês, kożną pagal jo weislę, ir galwijus pagal jû weislę, ir wisokias kirmēles ant žémês pagal jû weislę. * Ir Diewas regējo, kad tai gér buwo. * p. 31.

26. Ir Diewas táre: padarykim žmones, abrožą, mumus lygų, kurie ponawotu ant žuwiû máriose, ir ant paukßczû po dangum ir ant galwijû, ir ant wisôs žémês, ir ant wisû kirmēliû, ant žémês slenkanczû. * p. 5, 1. p. 9, 6.

27. Ir * Pons Diews sutwēre žmogų į sawo wéidą, į Diewo wéidą sutwēre jį, ir sutwēre jûdu wyrą bey moterißkę.
* p. 2, 7. Ißm. 2, 23. Matt. 19, 4. Mark. 10, 6. 1 Kor. 11, 7. Epez. 4, 24. Kol. 3, 10. 1 Tim. 2, 13.

28. * Ir Diewas žegnojo jûdu, ir táre jiem-dwiem: waisikitos ir daugsikitos, ir įsiweiskita apßczey ant žémês, ir pawerskita ję po sawim, ir ponawokita ant žuwiû máriose, ir ant paukßczû po dangum, ir ant wiso, kas gyw yrà, ir kruta ant žémês. * p. 22.

29. Ir Diewas tare: ßtay, aß jumdwiem dawjau wisokią žolę, sawą sēklą turinczę ant wisôs žémês, ir wisokius waisingus medžus, ir medžus sawo sēklą turinczus * jumdwiem ant walgio. * p. 9, 3.

30. Ir wisiems gywolēms ant žémês, ir wisiems paukßczams po dangum, ir wisoms kirmēlēms, gyw ēsanczoms ant žémês, kad wisokią žalią žolę wálgitu. Ir stojos taipo.

31. Ir Diewas * apžwalge wisą tai, ką buwo padaręs, ir ßtay, † buwo labay gér. Tay stojos iß wákaro ir iß rytmeczo ßeßtoji diena.
* 2 Moiž. 39, 43. † Sir. 39, 21. Ißm. 1, 14.

2. Pérskyrimas.

Apie ßwentą Dieną, (sabatą) Žmogaus dywnąji Sutwērimą, Rojų, Diewo Prisákimą ir Wenczawonystês Įstátimą.

1. Szitaipo gátawas pastojo dangus ir žéme, su wisu jû pulku.

2. Ir taipo pabaige Diewas * sékmąję dieną sawo darbus, kurius padáre. Ir liowēsi † sékmąję dieną nů wisû sawo darbû, kurius padáre.
* 2 Moiž. 20, 11. p. 31, 17. 5 Moiž. 5, 14. † Jez. 40, 28. Ebr. 4, 4.

3. Ir žegnojo sékmąję dieną ir * ßwentino ję, todēl, jog toje buwo ilsējęs nů wisû sawo darbû, kurius Diewas sutwēre ir dare. * Jez. 58, 13.

4. Tokiu budu stojos dangus ir žéme, kaip jûdu sutwertu yra, tůczēs, kaip Pons Diews žémę ir dangų padáre;

5. Ir wisokie médžei ant lauko, kurie pirm to niekadôs ne buwo ant žémês, ir wisokios žoles ant lauko, niekadôs pirm to ne áugusios ant žémês. Nēsa Pons Diews dar lytaus ne buwo dawęs ant žémês, ir ne buwo neywieno žmogaus, laukus įgywénanczio.

6. Bet migla pasikēle iß žémês, ir padrēkino wisą žémę.

7. Ir Pons Diews * padáre žmogų iß žémês grumto, ir įkwēpe jam gywą dwasę į jo nosį. Ir ßitaipo † žmogus gywą dußią įgyjo.
* p. 1, 26. † 1 Kor. 15, 45.

8. Ir Pons Diews sodino sodą Edenij, ties užtekējimu sáulês, ir įléido žmogų į tą, kurį jis buwo padaręs.

9. Ir Pons Diews dawe áugti iß žémês wisokius medžus, gražus pažiurēt, ir skaney iß jû walgit, ir * médį gywasczo widuje sodo; priegtam ir médį ißpažinimo géro ir pikto. * Apr. 2, 7.

10. Ir srowē ißtekējo iß Eden, padrēkint sodą, ir pérsiskyre czejau į keturês dides upes.

11. Pirmoji wadinama Pison, tékanti aplink wisą žémę Ewilą, ir czonay randamas yra auksas.

12. Ir auksas tôs žémês labay kaßtaunas yra, ir czonay randamas Bedellion, bey žémczugas Onik.

13. Antroji upe yra wadinama Gyon, tékanti aplink wisą Murinû žémę.

14. Treczoji upe wadinama Ydekel, tékanti pro Assyrijû * žémę. Ketwirtoji upe yra Prat. * Dan. 10, 4.

15. Ir Pons Diews ēmęs żmogų, idējo ji į sodą Eden, kad tą igywéntu ir pridabótu.

16. Ir Pons Diews prisáke żmogui ir tare: *tu gali walgit nů wisokių médżių sode. *p. 3, 1. 3, 11.

17. Bet nů médżo ißpażinimo géro ir pikto taw ne reik walgit; nēs *kurę-dien tu nů to walgisi, †smerczù numirsi. *1 Kar. 2, 37. † Rym. 5, 12.

18. Ir Pons Diews tare: ne gér yra żmogui *wienam buti, aß jam padarysiu pagalbininkę, kuri prie jo prisiglaustu. *Mok. 4, 8. 9.

19. Nēs kaip Pons Diews buwo padaręs iß żémēs wisokius gywolius ant lauko, ir wisokius paukßczus po dangum, atwede jůs prie żmogaus, kad regētu, kaip jisai tus pramintu; nēs kaip żmogus wisokius gywolius pramintu, taipo jie turēto wadinami buti.

20. Ir żmogus *pramine kożną galwiją, ir kożną paukßti po dangum, ir żwėri ant lauko jo wardu: bet żmogui ne buwo rasta pagalbininke, kuri prie jo prisiglaustu. *Job 35, 11.

21. Tay użléido Pons Diews didi miegą ant żmogaus, ir jis użmigo. Ir ēmęs wieną ßonkauli iß jo, atpilde tą wietą kunu.

22. Ir Pons Diews *padáre moterißkę iß to ßonkaulio, kuri iß żmogaus buwo ēmęs, ir atwede tą jam. *1 Kor. 11, 8. 1 Tim. 2, 13.

23. Tay tare żmogus: juk tai esti kaulas nů mano kaulů, ir kunas nů mano kuno; todēl ji wyrēne bus wadinama, kadangi iß wyro ißimta yra.

24. *Dēl to wyrs sawo tēwą ir sawo motiną palikęs prie sawo moters glausis, ir bus jůdu wienas kunas. *Matt. 19, 5.

25. Ir abudu *buwo nůgu, ir żmogus ir jo pati, ir nesigēdējo. *p. 3, 7.

3. Pérskyrimas.

Adoms bey Jēwa susigrießij, korawotu ir żadējimu Ißgelbētojo Kristaus palinksmintu.

1. O żaltys buwo kytrésnis użwisas żwēris ant lauko, kures Pons Diews buwo sutwēręs, ir tare moterißkei: argi Diewas *butu sakęs: idant judu ne walgikita nů wisokių médżių sodė? *p. 2, 15.

2. Tay tare moterißke żalczui: *mudu walgowa nů waisiaus médżių sodė; *p. 9, 3. p. 13.

3. Bet apie waisių médżio widuje sodo Diewas sáke: idant ne walgikita nů to, neygi pakrutinkita jo, kad ne numirtumbita.

4. Tay tare żaltys moterißkei: *judu nieku budu smerczu ne numirsita; *Jon. 8, 44. 2 Kor. 11, 3.

5. Bet Diewas żino, jog, kurę-dien judu nů to walgisita, bus jusů-dwējů ákys atwertos, ir busita lygu *Diewui, żinodamu, kas gér arba pikt yra. *p. 22.

6. Ir moterißke *iżwelge, jog gér buwo nů to médżo walgit, ir grażu żiurēt, jog grażus médis buwo, kadangi ißmintingus dáro, ir *ēme jo waisiaus, ir walge ir dáwe nů to taipojau ir sawo wyrui, ir jis walge. *Jok. 1, 14. 15. † Sir. 25, 32. 1 Tim. 2, 14.

7. Tay jů abējů ákys tápe atwertos, ir suprato, *nůgu-du ēsanczu, ir nupyne pygů-lapus, ir dare saw iß tů ßurßtus. *p. 2, 25.

8. Ir jůdu girdējo balsą Pono Diewo, sode waikßczojanczo, dienai wēsésnei pastojus. Ir Adomas pasislēpe su sawo pacze nůg wéido Pono Diewo po médżů sodé.

9. Ir Pons Diews pawadinęs Adomą tare jam: kur esi?

10. Ir jis atsiliepe: aß ißgirdęs tawą balsą sodė bijojaus, nēs esmi nůgas, todēl pasislēpjau.

11. Ir jis tare: kas taw sake, tawę nůgą ēsanti? Ar ne walgei nů to médżo, apiē kuri taw *prisakiau: idant tu ne walgik nů to? *p. 2, 16. 17.

12. Tay tare Adomas: *moterißke, kurę tu man priskyrei, dáwe man walgit nů to médżo, ir aß walgiau. *p. 6. Sir. 25, 32. 2 Kor. 11, 3.

13. Tay tare Pons Diews moterißkei: kam tu tai darei? moterißke, atsáke: żaltys manę taipo prigáwo, jog aß walgiau.

14. Tay tare Pons Diews żalczui: kadangi tu tai darei, tay buk pra-

keiktas tarp wisû galwijû, ir tarp wisû żwėriû ant lauko. Ant sawo pilwo tu slinksi, ir żémę krimsi per wisą sawo amżią.

15. Ir aß neprietelystę darysiu tarp tawęs, ir tarp moterißkês, ir tarp tawo waisiaus bey jôs waisiaus. *Tas taw galwą sumis, ir tu jo kulnis igélsi. * 1 Jon. 3, 8.

16. Ir moterißkei tare jisai: aß taw daug pérßuliû padarysiu, kû=met tu nėßcza busi, tu su perßuleis pagimdysi sawo kudikius, ir tawo wale bus padůta tawam wyrui, ir jisai bus *tawo ponas.
* 1 Kor. 14, 34. Ep. 5, 22. 1 Tim. 2, 11. 12. Tit. 2, 5. 1 Petr. 3, 6.

17. O Adomui jisai sake: kadangi tu klaùsei balso sawo moters, ir walgei nů to médzo, apie kuri aß taw prisakiau, tardams: idant tu ne walgik iß to; prakeikta testow żéme dėl tawęs, wargingay iß tôs pasipenėsi, koley gyws busi;

18. Erßkėczei ir usnys taw dygs ir áugs ant tôs, ir *żolę laukinę walgisi. * Xym 14, 2.

19. Prákaite *sawo weido walgisi sawo důną, ik i żémę wėl pawirsi, iß kuriôs tu esi imtas. Nėsa tu esi żéme, ir i żémę wėl pawirsi.
* 2 Tess. 3, 10. 1 Moiż. 18, 27.

20. Ir Adomas pramine sawo paczę Jėwą, todėl, kadangi ji yra motina wisû gywujû.

21. Ir Pons Diews padáre Adomui ir jo paczei sermėgas iß kailiû, ir jůdu tais apwilko.

22. Ir Pons Diews tare: ßtay, Adomas norėjo *pastoti kaip wienas iß musû, ir żinóti, kas gér ir pikt butu. Bet kad ne ißtiesu sawą ranką, o ne láußtu ir nů médzo gywasczo, ir iß to walgidams amżinay gywas butu; * p. 5.

23. Tay ißléido ji Pons Diews iß sodo Eden, kad żémę igywéntu, iß kuriôs imtas yra.

24. Ir ißwáre Adomą ir pastate pas sodą Eden *Kerubyną, su nůgu ir kertanczu kardu, kad apsaugotu kélią medzopi gywasczo. * 4 Moiż. 22, 23.

4. Pérskyrimas.

Koynas Broli użmußa. Jo Waikai ir Waikû-Waikai.

1. Ir Adómas ißpażino sawo paczę Jėwą, ir ji néßcza pastójo, ir pagimde Koyną ir tare: aß turiu wyrą, Poną Diewą.

2. O potam ji wėl pagimde Abėlą, jo broli. Ir Abėlas pastójo awininku, o Koynas laukininku.

3. Bet nusidawe po keliû dienû, kad Koynas Ponui Diewui apierą néße nů waisiû lauko.

4. Ir Abėlas taipojau apierą néße nů pirmdėliû sawo awjû kaimenês ir nů jû rėbumo. Ir Pons Diews *maloningay iżwelge Abėlą ir jo apierą. * Ebr. 11, 4.

5. Bet Koyną ir jo apierą jisai ne maloningay iżwelge. Tay pérpyko Koynas, ir jo wéidas susirauke.

6. Ir Pons Diews tare Koynui: kodėl tu pérpykai? ir kodėl susirauke tawo wéidas?

7. Ar ne taipo? gérs bebudams tu kożnam patinki, bet ne gérs bebudams, grieks uż duriû tykoj. *Bet ne důk jam walę, bet ponawok ant jo. * Xym. 6, 12. 16

8. Tay susikalbėjo Koynas su sawo broliu Abėlu. Ir nusidawe, kaip jůdu ant lauko buwo, pasikėlęs Koynas prieß sawo broli Abėlą, *użmuße ji.
* Matt. 23, 35. 1 Jon. 3, 12. Gr. Jud. P. 11.

9. Tay tare Pons Diews Koynui: *kur yra tawo brolis Abėlas? jis atsáke: ne żinau, argu aß sargas busiu sawo brolio? * Ps. 9, 13.

10. Bet jisai atsake: ką tu padarei? *Balsas kraujo tawo brolio ßaukia manęspi nů żémês. * Ebr. 12, 24.

11. O dabar prakeiktas tu busi ant żémês, kuri atsiżojo, ir tawo brolio kraują iß tawo rankû prieme.

12. Kad tu dirwą igywesi, tay ji sawo waisių taw toliaus ne důs; nerimstąs ir bėgąs tu busi ant żémês.

13. Bet Koynas atsáke Ponui Diewui: mano griekas yra didésnis, ne kaip kad man galėtu atléistas buti.

14. Sztay, tu ßen-dien manę ißwarai iß žémês, ir turiu paſiſlėptis nů tawo wéido, ir nerimſtąs bey bėgąs buti ant žémês. Taip man nuſidůs, kad randąſis manę, užmuß manę.

15. Bet Pons Diews tare jamui: ne, bet kurs Koyną užmuß, tam ſeptyneriopay bus pajėßkota. Jr Pons Diews padáre žénklą ant Koyno, idant neywienas jį randąs jį ne ußmußtu.

16. Szitaipo atſtojo Koynas nů wéido Pono Diewo, ir gywéno žémėje Nod, ana-pus Eden, ties užtekėjimu ſaulês.

17. Jr Koynas ißpažino ſawo paczę, ta paſtójo nėßcza, ir pagimde Anoką. Jr jiſai pabudawojęs mieſtą, pramine tą pagal ſawo ſunaus wardą Anoką.

18. O Anokas pagimde Jrádą. Jradas pagimde Maujaėlą. Maujaėlas pagimde Metuzaėlą. Metuzaėlas pagimde Lamėką.

19. Bet Lamėkas wéde dwi moteri: wieną wardu Ada, o antrąję Zilla.

20. Jr Ada pagimde Jabalą; iß to radoſi, kurie ßėtroſe gywéndawo ir galwijus augindawo.

21. Jr jo brolis buwo Jubals pramintas, iß to radoſi ſmuikininkai ir wamzdininkai.

22. O Zilla taipojau waikus augino, butent: Tubalkoyną, miſtrą wiſokio wáro ir geležiês; o ſeſů Tubalkoyno buwo Naema.

23. O Lamėkas tare dwiem ſawo moterim, Adai bey Zillai: judwi móteri Lamėko, girdėkita mano kalbą, ir dabokita, ką aß ſakau: áß wyrą užmußiau ſaw ant žaizdů, ir jaunikaiti ſaw ant ronů?

24. Koynui ſeptynis kartus bus pajėßkota, o Lamėkui ſeptynes-deßimtis ir ſeptynis kartus.

25. Adomas iß naujo ißpažino ſawo paczę, ir ji pagimde ſunų, tą ji wadino Set. Nės Diewas man (tare ji) kitą ſeklą dáwe wietoje Abėlo, Koynaus užmußtojo.

26. O Setui taipojau gime *ſunus, Enoſu wardu. Tů-czės pradėjo apſakyti wardą Pono Diewo.
* p. 5, 6.

5. Pérſkyrimas.

Giminė ſenujů Tėwů, nů Adomo pradėjus iki Noakui.

1. Szitos yra knygos apie žmogaus giminę: Diewas *žmogų léiſdams ſutwėre jį į weidą Pono Diewo. * Kol. 3, 10.

2. Jr *ſutwėre jůdu wyrą bey moterißkę, ir pėržegnojo jůdu, ir pramine jůdu žmogumi, tů-czės kaip jůdu ſutwertu buwo. * Jßm. 2, 23.

3. O *Adomas buwo ßimtą ir tris-dėßimts métů ſens, ir jam gime ſunus į jo wéidą † ir pramine jį Sėtą. * Luk. 3, 38. † Pſ. 51, 7.

4. Jr patéko po to aßtůnis ßimtus metus, ir jam gime ſunus ir dukteres.

5. Kad wiſas jo amžias buwo dewyniů ßimtů ir tris-deßimts metů, ir numire.

6. Sets buwo ßimto ir penkiů métů, ir jam gime *Enoſas. * 1 Nuſ. 1, 1.

7. Jr ſuláuke po to aßtůniů ßimtů ir ſeptyniů métů, ir jam gime ſunus ir dukteres.

8. Kad wiſas jo amžias buwo dewyniů ßimtů ir dwylika métů, ir numire.

9. Enoſas buwo dewynes-dėßimts métů, ir jam gime Kėnanas.

10. Jr ſuláuke po to aßtůniů ßimtů ir penkiolika métů; ir jam gime ſunus ir dukteres.

11. Kad wiſas jo amžias buwo dewyniů ßimtů ir penkiů métů, ir numire.

12. Kėnanas buwo ſeptynes-déßimt métů, ir jam gime Maalaleėlas.

13. Jr ſuláuke po to aßtůniů ßimtů ir ketures-dėßimt métů, ir jam gime ſunus ir dukteres.

14. Kad wiſas jo amžias buwo dewyniů ßimtů ir dėßimtis métů, ir numire.

15. Maalaleėlas buwo ßeßes-déßimt ir penkiů métů, ir jam gime Jarėdas.

16. Jr ſuláuke po to aßtůniů ßimtů ir tris-deßimt métů, ir jam gime ſúnus ir dukters.

17. Kad wiſas jo ámžias buwo aßtůniů ßimtů ir dewynes-dėßimt bey penkiů métů, ir numire.

18. Jarēdas buwo ßimto ßéßes=déßimt ir dwējû métû, ir jam gime Enokas.

19. Jr suláuke po to aßtûniû ßimtû métû, ir jam gime sunus bey dukteres.

20. Kad wisas jo amžias buwo dewyniû ßimtû ßéßes=déßimtis ir dwējû métû, ir numire.

21. Enokas buwo ßéßes=déßimtis ir penkiû métû, ir jam gime Metuzalas.

22. Jr Metuzalui užgimus, ne paliowe Diewui iß *tikrôs ßirdiês ßlužit tris ßimtus metus, ir jam gime súnus ir dukteres. *p. 17, 1.

23. Kad wisas jo amžias buwo trijû ßimtû ßéßes=deßimt ir penkiû métû.

24. O kadangi jis wiernay Diewui ßlužijo, *Diewas ji atēme, ir daugiaus ne buwo regētas.
* Sir. 44, 16. p. 49, 16. Jez. 57, 1. 2. Jßm. 4, 10. Ebr. 11, 5. Jud. 14.

25. Metúzalas buwo ßimto aßtûnes=deßimt ir septyniû métû, ir jam gime Lamēkas;

26. Jr sulauke po to septyniû ßimtû aßtûnes=déßimt ir dwējû métû, ir jam gime sunus ir dukteres.

27. Kad wisas jo amžias buwo dewyniû ßimtû ßéßes=déßimt ir dewyniû métû, ir numire.

28. Lamēkas buwo ßimto aßtûnes=déßimt ir dwējû métû, ir jam gime sunus,

29. Jr pramine ji Noaku, ir tare: tasai mus palinksmis *musû procéje ir darbè ant žémês, kurę Pons Diewas prakeike. *Luk. 2, 25.

30. Po to dar suláuke penkiû ßimtû dewynes=déßimt ir penkiû métû, ir jam gime súnus ir dukteres.

31. Kad wisas jo amžias buwo septyniû ßimtû septynes=déßimt ir septyniû métû, ir numire.

32. *Noákas buwo penkiû ßimtû métû ir jam gime Sēmas, Amas bey Japētas. *p. 6, 10.

6. Pérskyrimas.

Apsákimas Twano dėl Griekû užeisenczio; Skrynês Budawone.

1. O žmonēms prasiplatinus ant žémês, ir jiems dukterims užgimus;

2. Tay Diewo waikai weizdējo ant dukteriû žmoniû, kaip jos grażios buwo *ir wéde saw į moteres, kurias norējo.
* Matt. 24, 38. Luk. 17, 27. 1 Petr. 3, 20.

3. Tay sake Pons Diewas: žmones jau daugiaus *ne nor mano Dwasês pamokslą priimti, nēsa jie kunas yra. Aß jiems dar pakentēsiu ßimtą ir dwideßimt métû.
* 2 Moiz. 32, 9. 1 Petr. 3, 20.

4. Jr buwo tû=czēs smarkininkai ant žémês. Nēsa kaip Diewo waikai žmoniû dukteres apžaide, ir *waikû iß jû suláuke, macnus ant swieto, ir garbês pilni žmonēs iß tû rádos. * Matt. 24, 38. Luk. 17, 27.

5. O Ponui Diewui ißwydus, žmoniû piktenybę bais didę ēsanczę ant žémês, *ir wisas dumas bey mislis jû ßirdiês tikt piktas ēsanczas wisadôs; * p. 8, 21.

6. Tay jis gailējos, jog žmones buwo sutwēręs ant žémês, ir rupinos *dēl to sawo ßirdije, * Ep. 4, 30.

7. Jr tare: aß žmones, kurius sutwēriau, ißgaißisiu nû žémês, pradējęs nû žmoniû iki galwijû, ir iki kirmēliû, ir iki paukßczû po dangum, nēs aß gailûs, jûs sutwēręs.

8. Bet Noákas *rádo malonę po akiû Pono Diewo.
* p. 18, 3. 19, 19. 2 Moiz. 33, 12.

9. Tai esti gimine Noáko: Noákas buwo *nobažnas wyrs be nûtartiês, ir iß wisôs ßirdiês Diewui ßlužijo † sawo czēsu.
* Sir. 44, 17. Ebr. 11, 7. † 1 Moiz. 5, 22. 24.

10. Jr jam gime *trys sunus: Sēmas, Amas, Japētas. * p. 5, 32.

11. Bet žéme buwo pagadinta po akiû Diewo, ir pilna piktenybjû.

12. Tay *žiurējo Diewas ant žémês, o ßtay, ji buwo pagadinta. Nēsa wisi žmones ant griekû labay buwo pasiléidę ant žémês. * ps. 14, 2.

13. Tay tare Diewas Noákui: wisû žmoniû prapûlimas jau yra po mano akiû. Nēsa žéme pilna yra piktenybjû iß jû; o ßtay, aß jûs ißgaißisiu podraug ir žémę.

14. Pasibudawok skrynę iß égliû ir daryk toje kamaras, ir ißpikiok tą pikiu iß widaus ir iß wirßaus.

15. Jr ßitaipo ję daryk: trijû ßimtû mástû testow jôs ilgumas,

penkes=dészimts mástû platumo, ir tris=dészimts mástû aukßtumo.

16. Langą toje darysi wirßuje, wieną mástą ilgą. O angą į páti jôs ßaliês widų statysi. Jr reik turêti tris lubas, wieną żemay, antrą widurije, o trécżą aukßtay.

17. Nēsa ßtay, aß *twaną griēkû dēl su wandenimi użléisiu ant żémês, ißgaißinti wisą kuną, kuriame gywas kwapas esti po dangum. Wislab, kas ant żémês yra, turēs nuskęsti. *Ps. 29, 10.

18. Bet su tawim *aß derējimą darysiu. Jr tu ieisi į tą skrynę su sawo sunumis, ir su sawo pacżè, ir su sawo sunû pacżomis. * P. 18, 3.

19. Jr tu į tą skrynę turi įléisti wisokius gywolius wisokio kuno po *porą, patinēlį ir jo patélę, kad gywi ißliktu pas tawę. * P. 9, 7.

20. Jß paukßcżû pagal jû weislę, iß galwijû pagal jû weislę, ir iß wisokiû kirmeliû ant żémês pagal jû weislę. Jß tû *wisû po porą ieis pas tawę, kad gywi ißliktu. * P. 7, 16.

21. Jr imk pas sawę wisokį walgį, ir tą pakawok pas sawę, kad taw ir jiems penukßlui tektu.

22. Jr Noakas *dare tai wisą, ką Diewas jam prisáke.
* P. 7, 5. 2 Moiz. 40, 16. Ebr. 11, 7.

7. Pérskyrimas.

Twánas randasi Griekû dēl użleistasis.

1. Jr Pons Diewas tare Noakui: Eik *į skrynę tu ir wisa tawo giminē, nēs aß tawę †teisų ißradau po sawo akiû, ßiû cżēsu.
* 2 Petr. 2, 5. † Ebr. 11, 7.

2. Jß wisokiû cżystû gywoliû imk pas sawę po septinētą, patinēlį ir jo patélę. O iß necżystû gywoliû po porą, patinēlį ir jo patélę.

3. Taipojau ir iß paukßcżû po dangum po septinētą, patinēlį ir jo patélę, jeib jû weislę gywa ißliktu ant żémês.

4. Nēsa, dar po septyniû dienû aß dûsiu lyti ant żémês, ketures=dészimt dienas ir ketures=dészimt naktis, ir ißgaißisiu ant żémês wisą, kas gyw yra, ką tikt esmi daręs.

5. Jr Noakas *atliko tai wisą, ką Pons Diewas jam buwo liepęs.
* P. 6, 22.

6. O jisai buwo ßeßiû ßimtû mētû, kaip twanas griekû dēl użléistasis rádosi ant żémês.

7. Jr *jis ieјo į skrynę su sawo sunumis, su sawo pacże ir su sunû pacżomis pirm wandéns griektwanio.
* Matt. 24, 37. 38. Luk. 17, 27. 1 Petr. 3, 20.

8. Jß cżystû gywoliû ir iß necżystû, ir iß paukßcżû ir iß wisokiû kirmēliû ant żémês,

9. Ejo pas jį *po porą į skrynę, patinēlis ir jo patéle, kaip Pons Diewas jam buwo prisákęs.
* P. 6, 19.

10. O kaip praējo tos septynios dienos, radosi wandů griektwanio ant żémês.

11. Szeßtame ßimtame mete amżio Noako, septynioliktoje dienoje antrojo mēnesio: tai yra ta diena, kurioj pratrúko wisi ßulinei didżôsês gilybês, ir atsiwēre langai dangaus.

12. Jr pagáwo lyti ant żémês, per ketures=dészimtis dienas ir keturesdészimtis naktis.

13. Tą pacżę dieną Noakas ieјo į skrynę su Sēmu, Amu bey Japētu, sawo sunumis, ir su sawo pacże, bey su sawo sunû trimis pacżomis,

14. Priegtam wisokie gywolei pagal sawo weislę, wisokie galwijai pagal sawo weislę, wisokios kirmēles, lendancżos ant żémês pagal sawo weislę, ir wisokie paukßcżei pagal sawo weislę. Wislab, kas lēkti galējo, ir wislab, kas sparnû turējo:

15. Tai wislab ieјo į skrynę pas Noaką, po porą, iß wisokio kuno, gywą dwasę turincżo.

16. Jr tai buwo patinēlei bey patéles iß wisokio kuno, ir ieјo, *kaip Diewas jamui buwo liepęs. Jr Diewas użrakino skrynę jám ieјus.
* P. 6, 20.

17. Tay rádosi griektwanis ketures=dészimtis dienas ant żémês, ir wándenis patwino ir *pakēle skrynę ir néße tą aukßtyn wirßuj żémês.
* Jßm. 14, 6.

18. Taipo wandů wirßų gawo ir labay patwino ant żémês, kad skryne ant wandeniû plauke.

19. Ir wandů wirszų gáwo, ir taip labay patwino ant żémês, kad wisi aukszti kalnai po wisu dangum apdengti buwo.
20. Penkiolika másztů aukszczaus wandů buwo patwinęs uż kalnus, wandenimi apdengtus.
21. Tay *prapůle wisas kunas ant żémês krutąs, kaip paukszczů taip ir galwijů ir gywolių, ir wiso to, kas kruta ant żémês, ir wisi żmones.
* Matt. 24, 38. 39. 2 Petr. 2, 5. p. 3, 6.
22. Wislab, kas gywą dwasę turějo sausumoj, tai numire.
23. Taipo prapůle wislab, kas buwo ant żémês, pradějus nů żmonių iki galwijů, ir iki kirmělių, ir iki paukszczů po dangum, tai wislab buwo iszgaiszinta ant żémês. *Tikt wiens Noákas iszliko su tais, kurie su jůmi skryněje buwo. * Mal. 3, 17.
24. Ir wandů pasiliko ant żémês szimtą ir penkes=dészimtis dienů.

8. Pérskyrimas.

Twánas Grieků děl użleistasis nusenka.

1. Tay *atsimine Diewas Noako, ir wisů gywolių, ir wisů galwijů su jůmi skryněj ěsanczu, ir dawe węją pústi ant żémês, ir wandů nuseko. * Psl. 30, 22.
2. Ir szulinei gilybês buwo użkimszti, podraug ir langai dangaus, ir lytus isz dangaus buwo apdraustas.
3. Ir wandů nuseko nů żémês ir wis *mażyn êjo, po szimto ir penkes=dészimtis dienů. * Joz. 3, 16.
4. Septinioliktąję dieną sékmojo měnesio nusiléido skryne ant kalno Ararat.
5. Ir nuseko wandů isz to czěso, ir wis mażyn êjo, iki deszimtamjam měnesiui. Pirmoje dienoje deszimtojo měnesio kalnů wirszus regimi buwo.
6. Po ketures=dészimts dienů Noákas atwěre skrynês langą, kuri jis buwo padáręs,
7. Ir iszlěkdino warną, tasai wis ir szén ir tén lakiojo, iki kôl wandů nuseko nů żémês.
8. Potam iszlěkdino ir karwéli, kad isztirtu, bau wandů jau butu nusékęs ant żémes.
9. O kaip karwélis ne rádo, kur jo koja ilsětis galětu, sugryżo wěl i skrynę, něsa wandů dar laikěsi ant wisôs żémês. Tay iszkiszęs sawo ranką ji wěl sawęspi ěme i skrynę.
10. Tay láuke dar kitas septynes dienas ir wěl iszlěkdino karwéli isz skrynês.
11. Tas pargryżęs pas ji palu=dienů czěse, sztay, alywů=lapą nu=skynęs sawo snapê neszioio. Isz to numane Noákas, wandeni jau nu=sekusi ant żémês.
12. Bet jisai dar kitas septynes dienas palukějęs wěl iszlěkdino kar=wéli, tasai jau ne be sugryżo pas ji.
13. Szesztame szimtame ir pirma=me mete amżio Noáko, pirmoje die=noje pirmojo měnesio, iszdżuwo wan=dů ant żémês. Tay Noákas skrynês stogą nuplěszęs regějo, żémę jau isz=dżuwusę.
14. Taipo żeme wisay sausa pa=stojo, dwideszimt ir sékmąję dieną antrojo měnesio.
15. Tay Diewas su Noaku kalbě=dams tare:
16. Iszeik isz skrynês, tu ir tawo pati, ir tawo sunus, ir tawo sunů moteres podraug su tawim.
17. Wisokie gywolei pas tawę ěsą isz wisokio kuno, paukszczei, galwi=jai, ir wisokios kirměles, lendan=czos ant żémês, tie wisi t'iszeina su tawim, ir krutěkit ant żémês, ir waisikities *ir daugsikities ant żémês. * p. 1, 22. 28. p. 9, 1. 7.
18. Szitaipo iszêjo *Noákas su sawo sunumis, ir su sawo pacze, ir su paczomis sawo súnů;
* 1 Petr. 3, 20. 2 Petr. 2, 5.
19. Priegtam wisokie gywolei, wi=sokios kirměles, wisokie paukszczei, ir wislab, kas kruta ant żémês, tai iszêjo isz skrynês, kożnas pric sawo lygaus.
20. O Noákas pabudawojęs Po=nui Diewui altorių, ěme isz wisokių czystů galwijů, ir isz wisokių czystů paukszczů, ir apierawojo déginimo=apierą ant altoriaus.
21. Ir Pons Diews suůdęs sal=duji kwapą tare sawo szirdije: asz daugiaus żémę ne prakéiksiu děl żmonių; něsa *dumos ir usi=

geidimas żmogißkôs ßirdiês yra piktas tůj iß jaunystês, ir aß †daugiaus ne b'ißgaißisiu wiso to, kas ant żémês kruta, kaip dabar dariau.
* Matt. 15, 19. Rym. 3, 23. P. 6, 5. † Jez. 54, 9.

22. Pakol żéme pateks, ne *liausis ney sēkla ney pjútis, ney ßaltis ney ßiluma, ney wásara ney żiema, ney diena ney naktis. * P. 1, 15.

9. Pérskyrimas.

Diews sawę Derējimą pastiprin sawo Dangaus-Jůsta.

1. Ir Diewas pérżegnojęs Noáką ir jo sunus tare: * waisikities ir prasíplátinkities ir prisíwiskite ant żémês. * P. 1, 22. 28. P. 8, 17. P. 7.

2. Tesíbijo ir tesíbaido *jusû wisos żwēris ant żémês, wisi paukßczei po dangum, ir wislab, kas ant żémês kruta, ir wisos żuwys mariose teskow padůtos į jusû rankas. * P. 1, 28.

3. Wislab, kas kruta ir gyw yra, t'esie jusû walgis; kaip *żáliąję żolę, taip ir tus wisus aß jums dawjau. * P. 1, 29. Rym. 14, 2.

4. Tiktai * tôs miesôs ne wálgikit, kuri dar gywa yr sawo krauje. * 3 M. 3, 17. 5 M. 12, 16.

5. Nēs aß pajēßkosiu ir jusû kuno kraują; ir tą pajēßkosiu * ant wisû gywoliû, irgi żmogaus gywasti pajēßkosiu ant kożno żmogaus, jo broliu ēsanczo. * 2 Moiz. 21, 29.

6. Kursai * żmogaus kraują pralieja, to kraujas per żmones wēl turēs buti pralietas. Nēsa Diews żmogu sutwēre į sawo weidą. * 2 M. 21, 12. Matt. 26, 52. Jßm. 2, 23.

7. Waisikities * ir daugsikities, ir krutēkite ant żémês, kad jusû daug butu ant tôs. * P. 1, 22. 28. P. 8, 17.

8. Ir Diews sake Noákui ir jo súnums:

9. Sztay, aß derējimą darau su jumis, ir su jusû waikais po jusû;

10. Ir su wisokeis gywoleis pas jus, ar butu paukßczei, ar galwijai, ar kiti gywolei ant żémês pas jus, iß wisû iß skrynês ißējusiû, kokie norint butu gywolei ant żémês.

11. Ir tokiu budu aß sawo derējimą su jumis darau, kad * daugiaus ne be butu ißgaißintas wisas kunas wandenimi griektwanio, ir ne użeis daugiaus griektwanis ant ißgaißinimo żémês. * P. 8, 21. Jez. 54, 9.

12. Ir Diewas tare: tai esti żénklas derējimo, kuri aß esmi dares tarp sawęs ir tarp jusû, ir tarp wisû gywû gywoliû pas jus amżinay:

13. Sawo dangaus-jůstą aß pastaczau į débesis, ta turēs buti żenklas derējimo tarp manęs ir tarp żémês.

14. O kada nusidůst, kad débesis randasi ant żémês, tay mano *dangaus jůsta bus regima debesisè. * Sir. 43, 12.

15. Tay aß atsimisiu sawo derējimo tarp manęs ir tarp jusû, ir tarp wisû gywoliû, wisokiame kune, kad *daugiaus ne użeitu toksai griektwanis, ant ißgaißinimo wiso kuno. * Jez. 54, 9. Sir. 44, 19.

16. Todēl bus mano dangaus-jůsta debesise, kad tą matydams atsimiczau amżinojo derējimo tarp Diewo ir tarp wisû gywoliû, wisame kune, ant żémês ēsanczame. * Ps. 89, 38.

17. Tiekajau Diewas sáke ir Noákui: ßitas t'esie żénklas derējimo, kuri aß esmi daręs tarp sawęs ir tarp wiso kuno ant żémês.

18. Sunus Noáko, kurie iß skrynês ißējo, ßitie buwo: Sēmas, Amas, Japētas. O Amas yra tēwas Kanaano.

19. Tai yra tie trys sunus Noáko, iß tû wisa żéme priwiso.

20. O Noákas pradējęs pastojo laukininks, ir *sodino wyniczas. * P. 21, 33.

21. Ir gérdams wyno apsígēre, ir nusídengęs gulējo ßētroje.

22. Tay Amas, Kanaano tēwas, matydams gēdą sawo tēwo, apsáke tai abiem sawo broliem laukè.

23. Tay Sēmas bey Japētas sermēgą ēmę, użdējo tą ant sawo abejû péczû, ir atbulay jůdu priêjusiu użdenge gēdą sawo tēwo, ir jůdu nukreipe sawo wéidą, kad ne matytu gēdą sawo tēwo.

24. O kaip Noákas nů wyno pabudęs ißtyre, ką jam mażasis jo sunus buwo dáręs,

25. Táre jis: *prakeiktas buk Kanaans, ir buk tarnû werginis tarp sawo broliû. *Išm. 12, 11.
26. Ir toliaus sake: Pašlowints buk Diewe, tu Wiešpatie Sēmo; o Kanaans t'esie jo werginis.
27. Diewe, išplátink Japētą, ir dûk ji gywénti šētrose Sēmo; o Kanaans t'esie jo werginis.
28. O Noákas po griektwanio dar suláuke trijû šimtû ir penkesdéšimtis métû.
29. Kad jo wisas amžias buwo dewyniû šimtû ir penkes-déšimt métû, ir numire.

10. Pérskyrimas.

Giminē ir Waikû-Waikai Sunû Noáko.

1. Szita yra gimine *waikû Noáko: Sēmas, Amas, Japētas. Ir jiems gime waikai po griektwanio. *P. 5, 32. P. 6, 10.
2. Waikai *Japēto šie yra: Gomars, Magogs, Madai, Jawans, Tubals, Mesēkas bey Tyras. *1 Nus. 1, 5.
3. Bet waikai Gomaro tie yra: Askenas, Rypatas ir Togarmas.
4. Waikai Jawano tie yra: Elysas, Tarsys, Kittims ir Dodanims.
5. Iš tû išsiplátino salos pagonû jû žémēse, kožna pagal sawo kalbą, giminę ir žmones.
6. Waikai Amo šitie yra: Kus, Mizraims, Puts ir Kanaans.
7. Bet waikai Kuso šie yra: Sēbas, Ewilas, Saptas, Raēmas bey Sabtēkas. Bet waikai Raēmo šie yra: Szébas bei Dedánas.
8. O Kusui gime Nimrodas, tas pradējo *macniu ponu buti ant žémês. *1 Nus. 1, 10.
9. Ir buwo macnus smarkininks po akiû Pono Diewo. Todēl sákoma: tas esti macnus smarkininks po akiû Pono Diewo, kaip ir Nimrodas.
10. Ir pradžia jo karalystês buwo žéme Babel, Erek, Akad bey *Kalne, žémėje Sinēar. *Amos 6, 2. Dan. 1, 2.
11. Iš tôs žémês paskuy rádosi Assurs; tas budawojo Nyniwę bey *Rekobotą-Irą bey Kalą; *P. 36, 37.
12. Priegtam ir Ressēną tarp *Nyniwês bey Kalôs. Tai yra didis miests. *Jon. 1, 2. P. 3, 3.
13. Mizraimui *gime Ludymas, Anamymas, Leabymas, Naptugymas, *1 Nus. 1, 11.
14. Patrusymas ir Kaslugymas. Iš tû radosi Pylistymai ir Kaptorymai.
15. O Kanaanui gime Zidonas, pirmgimęsis jo sunus bey Etas,
16. Jebusis, Emoris, Girgosis,
17. Iwis, Arkis, Sinis,
18. Arwadis, Zemaris bey Amatis. Iš tû išsiplátino gimines Kananitû.
19. Ir jû rubéžius prasidējo pas Zidoną, per Gerarą, iki Gásôs, ik atent į Sodomą, Gomorrą, Adamą, Zeboim ir iki Lažôs.
20. Tai yra Amo waikai sawo giminēse, liežuwjûse, žémēse ir žmonese.
21. O Sēmui, *Japēto wyriáusiojo broliui, taipojau gime waikai; tas tēwas yra wisû waikû Ebēro. *1 Nus. 1, 17.
22. O šie yra jo waikai: Elams, Assuris, Arpaksads, Luds bey Arams.
23. O waikai Aramo šie yra: Užas, Ulas, Gēteras bey Máas.
24. O Arpaksadui gime *Salas. Salui gime Eberas. *P. 11, 12.
25. *Eberui gime du sunu, wiens wadinams Pēleg, todēl, kad jo czēsê swiets pérsiskire. Jo brolis pramintas buwo Jakētans. *P. 11, 16. P. 11, 8. 16.
26. O Jakētanui gime Almodadas, Salēpas, Azarmapētas, Jaras,
27. Adoramas, Užalas, Dikēlas,
28. Obalas, Abimaēlas, Sēbas,
29. Opyras, Ewylas, ir Jobabas. Tai wisi waikai Jakētano.
30. Ir jû gywénims prasidējo nû Mežôs, ik ateinant į Sepárą, pas kalną į rytus.
31. Szitie yra waikai Sēmo, sawo giminēse, liežuwjûse, žemēse ir žmonēse.
32. Tai yra waikû Noáko waikûwaikai, sawo giminēse ir žmonēse; iš tû išsiplátino žmones ant žémês po griektwanio.

11. Pérſkyrimas.

Koras Miesto Babel; Sumißimas Kalbôs ir Sêmo Giminie.

1. Bet wiſas ſwietas tikt wieną turējo liežuwi ir kalbą.

2. O kaip jie nuſitrauke i rytus, rádo plynus laukus žémēje Synēar, ir gywéno czonay.

3. Ir kalbējo tarp ſawęs: Eime, darykime plytas ir déginkime tas. Ir ēme plytas wietoje akmeniû, ir moli wietoje kalkiû.

4. Ir ſake tarp ſawęs: Eime, pabudawokime mieſtą ir korą, kurio wirßus iki *dangaus ißkaktu, jeib ſaw garbę darytumbim, nēs raſi ißſklaidyti buſim per wiſas žemes.
* 5 Moiz. 1, 28. P. 9, 1.

5. Tay *nuženge Pons Diewas, kad matytu mieſtą ir kórą, kuri žmoniû waikai budawojo. * P. 18, 21.

6. Ir Pons Diewas tare: ßtay, juk wiſi wienôs giminês žmonēs yra, ir wiens tiktay liežuwis jû wiſû; ir jie pradēję tai daryt; ne paliaus nů wiſo, ką apſiēme daryti.

7. Todēl nužengkim žemyn, ir ſumaißykim jû *kalbą, kad neywiens antrojo kalbą ne pérmanytu.
* Pſ. 55, 10.

8. Szitaipo ißſklaidino jůs Pons Diewas per wiſas žemes, jog ir turējo paliáuti tą mieſtą budawoti.

9. Todēl ir jo wardas pramintas yrà Babel, kadangi Pons Diewas czonay ſumaiße wiſû žémjû kalbas, ir jůs ißbarſte *iß czę i wiſas žemes. * 5 M. 32, 8.

10. Szitos yra gimines *Sēmo: Sēmui ßimtą métû ſukakus gime Arpakſadas, du metu po griekſtwanio. * Luk. 3, 36. 1 Nuſ. 1, 17.

11. Ir jam ſuláukus po to penkiû ßimtû métû jam gime ſúnus ir dukters.

12. Arpakſadas *buwo tris=dēßimts ir penkiû métû ir jam gime Salas.
* 1 Nuſ. 1, 18. Luk. 3, 36.

13. Ir ſuláuke po to keturiû ßimtû ir trijû métû, ir jam gime ſúnus ir dukters.

14. Sálas buwo tris=dēßimts métû, ir jam gime Eberas.

15. Ir ſuláuke po to keturiû ßimtû ir trijû métû, ir jam gime ſúnus ir dukteres.

16. Ebers buwo tris=dēßimts ir keturiû métû, ir jam gime *Pelēgas. * 1 Nuſ. 1, 19.

17. Ir ſuláuke po to keturiû ßimtû ir tris=dēßimts métû, ir jam gime ſúnus ir dukteris.

18. Pelēgas buwo tris=dēßimts métû, ir jam gime Rēgu.

19. Ir ſuláuke po to dwējû ßimtû ir dewyniû métû, ir jam gime ſúnus ir dukteres.

20. Rēgu buwo tris=dēßimts ir dwējû métû, ir jam gime Serugas.

21. Ir ſuláuke po to dwējû ßimtû ir ſeptyniû métû, ir jam gime ſúnus ir dukteres.

22. Serugas buwo tris=dēßimts métû, ir jam gime Naôras.

23. Ir ſuláuke po to dwējû ßimtû métû, ir jam gime ſunus ir dukteres.

24. Naoras buwo dwideßimt ir dewyniû métû, ir jam gime Taras.

25. Ir ſuláuke po to ßimtą ir dewyniolika métû, ir jam gime ſúnus ir dukteres.

26. Taras buwo ſeptynes=dēßimtis métû, ir jam gime Abromas, Naoras ir Aránas.

27. Szitos yra *gimines Taro: Tarui gime Abromas, Naoras ir Aránas. O Aránui gime Lotas.
* 1 Nuſ. 1, 16. 17. Luk. 3, 34.

28. Bet Aránas numire pirm ſawo tēwo Taro, ſawo tewißkēj, Urè, žémēje Kaldēû.

29. Tay Abromas ir Naoras ſaw wéde paczas. Abromo pati wadinama buwo Sarai, o Naoro pati *Milka, Aráno duktē, kurſa tēwas buwo Milkôs bey Jiſkôs.
* P. 22, 23.

30. O Sarai buwo newaiſinga, ir ne turējo waikû.

31. Tay ēmęs Taras ſawo ſuną Abromą ir Lotą, ſawo ſunaus Aráno ſuną, ir ſawo marczę Sarai, ſawo ſunaus Abromo paczę, ir ißwede *jůs iß Uro Kaldēôs, kad nuſitráuktu i žémę Kanaan, ir jie atêję i Aran, gywéno czonay.
* P. 15, 7. Joz. 24, 3. Neem. 9, 7. Kn. Jud. 5, 5. Ebr. 11, 8.

32. Ir Táras suláukęs dwejû ßimtû ir penkiû métû numire miestè Aran.

12. Pérskyrimas.

Abromo Pawadinimas, Kelionės, Wargai ir Bėda.

1. Ir Pons Diewas kalbējo Abromui: *ißeik iß sawo tēwißkės ir nů sawo genczû, ir iß sawo tēwo namû į żémę, kurę aß taw paródisiu. * Jez. 41, 2. Darb. 7, 3. Ebr. 11, 8.

2. Ir aß padarysiu tawę didżu pulku żmoniû, ir żegnosiu tawę, ir taw didę garbę darysiu, ir tu busi żegnone.

3. Aß żegnosiu tawę zegnojanczus, ir prakéiksiu tawę prakéikianczus. *Ir tawije bus pérżegnotos wisos giminės ant żémės. * P. 18, 18. P. 22, 18. P. 26, 4. P. 28, 14. Sir. 44, 24. Darb. 3, 25. Gal. 3, 8. 16.

4. Tay ißsítrauke Abromas, kaip Pons Diewas jam buwo prisakęs, ir Lotas drauge keliáwo su jůmi. O Abromas buwo septynes-děßimts ir penkiû métû, kaip iß Aráno ißsítráuke.

5. Taip ēmęs Abromas sawo pácę Sarai, ir Lotą, sawo brolio sunų, su wisu jû turtu, kuri buwo nusipelnę, ir su důßiomis, kurios jiems gimusios buwo Aranè, ir ißsítráuke, *keliaut į żémę Kanaan. * Darb. 7, 4.

6. Ir nukakę į tą żémę, Abromas ję perkeliáwo iki wietôs Sikem, ir iki girês *More; nēs Kananitai gywéno tů-czēs toj żémēj. * P. 18, 1.

7. Tay pasiródęs Pons Diewas Abromui, tare jam: Tawo waikams *aß důsiu ßę żémę. O jis czejau pabudawojo altorių Ponui Diewui, jam pasirodżusiam. * P. 13, 15. P. 15, 18. P. 24, 7. P. 26, 3. 4. Joz. 21, 43. Neem. 9, 8. Darb. 7, 5. Kym. 4, 13.

8. Potam atsikēlęs iß cze keliáwo iki nekurio kálno, tas buwo į rytus ties miestu Bētel, ir pasidáre ßētrą, kad miestą Bētel į wákarą, o Ai į rytus galējo matyti. Ir pabudawojo czonay altorių Ponui Diewui, ir sake żmonēms apie wardą Pono Diewo.

9. Paskuy Abromas toliaus nusitráuke ir nukeliáwo į pētus.

10. Bet rádosi brangus czēsas toje żémēje. Tay Abromas nusitráuke į Egyptû żémę, kad ténay kaip swétims butu, nēsa *bádas labay didis buwo toj żémēj. * P. 41, 57.

11. Ir kaip arti priējo pas Egyptą, sake sawo paczei Sarai: ßtay, aß żinau tawę gráżę moterißkę ēsanczę.

12. Taygi kad Egypcionai tawę ißwys, tay jie sakys: tai yra jo pati; ir jie manę nusmáugs, o tawę palaikys.

13. Todēl mano mieloji, *sakykis, mano sesů ēsanti, kad man jů geriaus butu dēl tawęs, ir mano dußia gywa ißliktu dēl tawęs. * P. 20, 12. 13. P. 26, 7.

14. Irgi Abromui nukakus į Egypto-żémę, máte Egypcionai tą moterißkę labay gražę ēsanczę.

15. Ir kunigaikßczei Paraono ję památę pagyre ję po jo akiû. Tay ji buwo įwesta į Paraono namus.

16. Ir jisai gér dáre Abromui dēl jôs, ir jis turējo *awis, jáuczus, asilus, bernus ir slugines, asilēnes bey werbliudus. * P. 13, 2. P. 30, 43.

17. O Pons Diewas slogino *Paraoną didżomis slógomis, ir jo namus, dēl Saraiôs, Abromo paczôs. * Ps. 105, 14.

18. Tay Paraonas Abromą pas sawę wadinęs tare jamui: kodēl tu man tai darei; kam nè-sakei man, ję tawo moteri ēsanczę?

19. Kamgi sakei, ję ēsanczę tawo seseri? todēl aß ję norējau saw į pácę westi. O dabar, *ßtay turi sawo paczę, imk ję ir keliauk. * P. 20, 14.

20. Ir Paraonas liepe sawo żmonēms, kad jie palydētu jį, jo paczę ir wisą, ką jisai turējo.

13. Pérskyrimas.

Abromas skiraſi nů Loto, kurſai Abromo Brolio Sunus.

1. Szitaipo Abromas ißsítráuke iß Egypto-żémės, su sawo moterimi, ir su wisu labu, ką tikt turējo, ir Lotas draug su jůmi, prieß pētus.

2. O Abromas labay bagots *buwo, turēdams daug sidabro ir aukso ir bandôs. * P. 12, 16.

3. O jis toliaus nusitráuke isz pētů iki Bētel, į tą wietą, kur *pirmjáusey buwo gywénęs, tarp Bētel bey Ai, * p. 12, 8. p. 28, 19. p. 35, 7.

4. I tą paczę wietą, kur pirmjáus altorių buwo pabudawojęs, ir jis apsáke czonay wardą Pono Diewo.

5. O Lotas, su Abromu nusitráukdams, taipojau turējo awis ir jauczus ir szētras.

6. O ne rado gana ganyklôs podraug pas kits-kitą gywénti; nēsa jů-dwējů turtas buwo perdidis, ir ne galējo gywénti pas kits-kitą.

7. Ir wis buwo waidai tarp kerdzů ant Abromo galwijů, ir tarp kerdzů ant Loto galwijů. Priegtam ir Kananitai bey Peresitai tů-czēs toje žémēje gywéno.

8. Tay sake Abromas Lotui: meldžu, te n'esie waidai tarp manęs ir tarp tawęs, ir tarp mano kerdzů bey tarp tawo kerdzů, nēs mudu eswa broliu.

9. Ar ne atwira taw wisa žéme? geriaus atsiskirkis nů manęs. Jey tu nori po kairês, tay asz eisiu po deszinês; arba jey tu nori po deszinês, tay asz eisiu po kairês.

10. Taygi Lotas sawo akis pakēlęs apžwalge wisą szali pas Jordaną. Nēsa pirm ne kaip Pons Diews Sódomą bey Gomorrą iszpůstijo, ji wandens apszczey turējo, iki atent į Zoar, kaip sodas Pono Diewo, lygey kaip ir Egypto-žéme.

11. Tay Lotas saw iszsiskyre wisą žémę pas Jordaną, ir nusitráuke į rytus. Taipo brolis nů brolio atsiskyre;

12. Kad Abromas gywéno žémēje Kanaan, o Lotas miestůse tôs szalies, ir pabúdawojo sawo szētrą Sodomoj.

13. Bet susēdai Sodomôs * pikti buwo, ir labay susigrieszijo priesz Poną Diewą. * Ez. 16, 49.

14. O kaip Lotas nů Abromo buwo atsiskyręs, sake Pons Diews Abromui: pakélk sawo akis ir apsižwalgyk isz szios wietôs, kur tu gyweni, į szíaurę, į pētus, į rytus ir į wakarą.

15. Nēs wisą tą žémę, kurę tu dabar matai, asz důsiu taw ir tawo * waikams amžinay. * p. 12, 7.

16. Ir asz tawo waikus * padauginsiu kaip dulkes ant žémês. Jey žmogus dulkes ant žémês galēs skaityti, tay galēs ir tawo waikus suskaityt. * p. 15, 15. 1 Karal. 4, 20.

17. Togidēl atsikēlęs pérkeliauk tą žémę iszilgay ir skersay, nēs taw asz je důsiu.

18. Szitaipo pakēlęs Abrómas sawo szētrą gywéno girioje Mamre, kuri Ebronoj yra, ir pakúre czе altorių Ponui Diewui.

14. Pérskyrimas.

Abromas iszgélbti Lotą. Melkisedekas ji žegnoja.

1. Ir nusidawe czēse karáliaus Amrapel isz Sinēar, * Arioko, karáliaus isz Elassar, Kedorlaomor, karáliaus isz Elam, ir Tidealo, karáliaus pagónů, * Jud. 1, 6.

2. Kad jie kariáwo su Bēra, karáliumi Sodomôs, ir su Birsa, karáliumi Gomorrôs, ir su Sineab, karáliumi Adamôs, ir su Sēmebro, karáliumi Zeboim, ir su karáliumi isz Bēla, kurio miestas * Zoar wadinams yra. * p. 19, 22.

3. Tie wisi susiêjo pakalnēje Siddim, kur dabar druskôs jures yra.

4. Nēsa jie dwylika métů padůti buwo karaliui Kēdor-Laomor, o tryliktame mete nů jo buwo atsiskyrę.

5. Todēl susiêję Kedor-Laomor su karáleis, su jůmi buwuseis, keturioliktame mete, ir užmusze milžinus Astarot Karnayme, ir Susymus Amēj ir Emymus ant lauko Kyriataim,

6. Ir Orytus ant jů kalno Seir, iki platumo Paran, kuri pridur prie púsczôs.

7. Potam atsigręžę atêjo iki szulinio Mispat, tai esti Kades, ir iszpústijo wisą Amalekitů žémę, priegtam ir Amoritů, Azezone Tamore gywénanczů.

8. Tay iszêjo karálius isz Sodomôs, karálius isz Gomorrôs, karálius isz Adamôs, karálius isz Zeboim, ir karálius isz Bēla, kurio miesto Zoar

wadinams, ir pasitaise kariáuti pakalnėje Siddim,

9. Su Kedor-Laomoru, karáliumi isz Elam, ir su Tideal, karáliumi pagónû, ir su Amrapel, karáliumi isz Sinėar, ir su Ariokû, karáliumi isz Elassar; keturi karálei su penkeis.

10. O pakalnėje Siddim daug molio-dûbjû buwo. Bet karálius isz Sodomôs bey isz Gomorrôs cze buwo iszmusztu ir pérgalėtu, ir kurie buwo iszlikę, pabėgo ant kalnû.

11. Tay anie iszėmę wisą turtą isz Sodomôs ir isz Gomorrôs, ir wisą iszlikusi walgi, atstojo.

12. Priegtam ir draugè ėme Lotą, Abromo brolio sunų, ir jo turtą; nės jis gywéno Sodomoj, ir atstojo.

13. Tay atêjo wiens isz tû, kurie buwo iszbėgę, ir apsáke tai Abromui, *ateiwjui, gywénanczam girioje Mamre, Amoritono, kurs brolis buwo Eszkolo bey Anėro; su tais Abromas isz wieno êjo.
* P. 17, 8. P. 35, 27. Ebr. 11, 9. 13.

14. O kaip Abromas girdėjo sawo broli ėsanti sugautą, jis szarwais aprėde tris szimtus ir asztoniûlika sawo bernû, kurie jo namůse buwo užgimę, ir wijo jůs iki Dano.

15. Ir pérsidalidams naktije tus užpůle su sawo bernais, ir muszdams jůs pagujo jůs iki Oba, ant kairês miesto Damaszkos ėsanczo.

16. Ir sugražino wisą turtą, priegtam ir Lotą, sawo broli, su jo turtu, ir moteres bey szeimyną.

17. Taygi jam pargryžus isz muszio Kedor-Laomoro, ir kitû karáliû, su jům ėsanczujû, karálius isz Sodomôs jam prieszais êjo i lauką, karáliaus pakalni wadinamą.

18. Bet *Melkisedėkas, karálius Salėmo, důną bey wyną iszneszė. O jis buwo klebônas aukszczausiojo Diewo.
* P. 110, 4. Ebr. 7, 1.

19. Ir *péržegnodams ji tare: peržegnótas tu buk, Abromai, †aukszczausiamjam Diewui, dangų bey žėmę waldanczamui.
* Ebr. 7, 6. † Ps. 97, 9.

20. Ir pasžlowintas t'esie Diewas aukszczausiasis, kursai tawo neprietelius i tawo rankas esti padáwęs. Ir tam Abromas *dáwe deszimtines isz wisokio.
* Ebr. 7, 2. 4. 6.

21. Tay sake karálius Sodomôs Abromui: důk man žmones, o turtą saw palaikyk.

22. Ale Abromas atsáke karáliui Sodomôs: asz pakeliu sawo rankas *auksztyn pas Wieszpati, aukszczáusiąji Diewą, kurs dangų ir žėmę walda,
* 5 Moiž. 32, 40.

23. Kad asz isz wiso, kas tawo yra, ney siúlą arba kurpjû-diržą noriu (saw) imti; kad ne sakytumbei: buk tu Abromą bagótą darei.

24. Tiktay, ką jaunikáiczei suwalge bey wyrai Anėro, Eskolo ir Mamre, kurie su manim êjo, tie t'imie sawo dalyką.

15. Pérskyrimas.

Abromo Nusitikėjims ir Teisybe pagarbinta.

1. Po tû nusidawimû nusidawe, kad Pons Diews kalbėjo Abromui régėjime ir tare: *nesibijokis Abromai, asz esmi tawo skydas, ir tawo labay dide alga.
* Jež. 41, 10.

2. O Abromas atsáke: Wieszpatie, Pone Diewe, ką tu nori man důti? Asz iszeimi isz szio swieto be waikû; o mano *užweizdas, szisai Eliesaris isz Damaszkôs, tur sunų.
* P. 24, 2.

3. Ir Abromas toliaus tare: tu man nè-dawei kuno waisiaus; o sztay, sunus mano szeimynôs mano turtą gáus.

4. O sztay, Pons Diews atsáke jamui: jis ne gáus tawo turtą; bet kurs isz tawo kuno rasis, tas bus tawo turtą gáunąs.

5. Ir jis liepe ji laukan iszeit, ir sake: žiurėk i dangų, ir skaityk žwaigždes, ar gali tu jas *skaityti? ir sake jamui: taipo (be skaitliaus) bus ir tawo waikû-waikai.
* P. 13, 16. P. 17, 2. 2 Moiž. 32, 13. 5 Moiž. 10, 22.

6. Abromas *tikėjo Ponui Diewui, o tai jisai jam rokáwo †už teisybę.
* Rym. 4, 3, 18. Gal. 3, 6. Ebr. 11, 8. † Ps. 32, 2.

7. Ir jisai sake jámui: asz esmi Pons Diews, kurs tawę iszwede isz Ur Kaldeiszkiû, kad taw důcziau szę žėmę gywéntinay.

8. Bet Abromas atsáke: Wieszpatie, Pone Diewe, ant ko asz tai numanysiu, kad asz ję gáusiu?

9. Jr jis atsáke jamui: atwesk man treigę karwę, ir treigę oszką, ir treigi awiną, ir wieną kurkléli, bey wieną jáuną karwéli.

10. Jr jis tai wisą jamui atgabéno, ir pusau pérdalijo, ir dáli priesz dáli dējo; bet paukszczus ne pérdalijo.

11. Jr paukszczei nulēke ant maitôs; bet Abromas tus pabaide.

12. O kaip sáule buwo nusiléidusi, didis miegas uzpůle Abromą; o sztay, iszgąstis ir dide tamsybe apniko ji.

13. Tay sáke jis Abromui: tai turi zinot, kad tawo waikû-waikai swetimi bus nekurioje zémēje, kuri ne jû yra, ir czonay jûs priwers szluziti ir múczis, *per keturis szimtus metus. *2 Moiz. 12, 40. Darb. 7, 6.

14. Bet asz súdisiu tus zmones, kuriems jie turēs szluziti. Paskuy jie isitráuks su didzu turtu.* *2 Moiz. 3, 21. P. 11, 2. P. 12, 35. 36.

15. Jr tu su pakájumi nueisi pas sawo tēwus, ir geray pasénęs *paláidotas busi. *P. 25, 8.

16. Bet jie po keturiû wyro-amziû szén wēl sugrysz; nēsa Amoritû *nusidējimai dar ne wisi. *5 Moiz. 9, 4.

17. O saulei nusiléidus ir sutémus, sztay péczus nekursai rúko, ir ugniês liepsna tarp anû *stukiû iszsikēle. *Jer. 34, 18.

18. Tą dieną Pons Diews *derējimą dare su Abromu, ir tare: tawo waikams asz dûsiu szę zémę, pradedant nů wandens Egypto iki didzû wandeniû Práto: *P. 17, 7. P. 12, 7. 1 Kar. 4, 21. 2 Kuf. 9, 26.

19. *Kenitus, Kinisitus, Kadmonitus. *5 Moiz. 7, 1. Joz. 24, 11.

20. Etitus, Peresitus, *milzinus. *4 Moiz. 13, 34.

21. Amoritus, Kananitus, Gergesitus, Jebusitus.

16. Pérskyrimas.

Agara pagimdo Jsmaēli.

1. Sarai, Abromo pati, jam nieką ne pagimde. Ale ji turējo Egyptiszką slugine, Agar wadinamą.

2. Tay ji tare Abromui: sztay, *Pons Diews mano zywatą uzrakino, kad asz nieką ne galiu pagimditi; meldzu, sugulk su †mano slugine, bau ne rasi isz jôs waikû gáuczau? Abromas buwo paklusnus balsui Saraiôs. *P. 20, 18. †P. 30, 34.

3. Tay Sarai, Abromo pati, ēmusi Egyptiszkąję sawo slugine Agarą, dawe tą sawam wyrui Abromui i páczę, kaip jau dészimt métû zémēje Kanaan buwo gywénęs.

4. Jr jisai sugulējo su Agara, ir ji nēszcza pastojo. O ji numanydama, nēszczą pastojusę, paniekino sawo zupónę priesz sawę.

5. Tay sake Sarai Abromui: tu ne geray darai su manim. Asz sawo slugine taw priguldzau; o dabar kaip ji reg, kad nēszcza pastojusi, tay asz turiu priesz ję paniekinta buti. Pons Diews tai te súdij *tarp manęs ir tarp tawęs. *P. 31, 53. 1 Zom. 24, 16.

6. Bet Abromas táre Sarai: sztay, tawo slugine po tawo rankôs yra; daryk su je, kaip zinai. O kaip Sarai ję norējo pabausti, ji pabēgo nů jôs.

7. Bet angēlas Pono Diewo rádo ję pas szulini púsczoje, butent pas szulini ant kélio Sur.

8. Tas sáke jei: Agar Sáraiôs slugine! isz kur ateini, ir kur keti keliáut? ji atsáke: asz pabēgau nů sawo zuponês Saraiôs.

9. Jr angelas Pono Diewo tare jei: pargrysz wēl prie sawo zuponês, ir pasizéminkis po jôs rankôs.

10. Jr angēlas Pono Diewo táre jei: *asz tawo waikus taipo daugsisiu, kad dēl didzôs daugybês ne galēs skaitomi buti. *P. 17. 20.

11. Toliaus jei sake angēlas Pono Diewo: sztay, tu nēszcza pastojei, ir pagimdisi sunų, to wardą tu pramisi Jsmaēl, todēl, kad Pons Diews iszklaúse tawo wargus.

12. Jisai bus zmogus, saw-walninks, iszdykęs; jo ranka priesz kożną bus, ir kożno ranka priesz ji; ir jis gywęs ties wisû sawo broliû.

13. Jr ji wadino wardą Pono Diewo su je kalbanczojo: tu Diewe

matai manę. Nēs ji sáke: tikray czonay aß tą maczau, kurs potam manę iżwelge.

14. Todēl tą ßulini *wadino ßulini Gywojo, kurs manę iżwelge, kursai ßulinys yra tarp Kades bey tarp Bared. * p. 24, 62. p. 25, 11.

15. Ir Agara pagimde Abromui sunų? o Abromas tą sunų iß Agarôs pramine Jsmaēl.

16. O Abromas buwo aßtûnesdéßimts ir ßeßiû métu, kaip Agara Jsmaēli pagimde.

17. Pérsĳyrimas.

Jzaóko Pażadżjimas appjáuſtimu paſtiprintas.

1. O Abromui jau ēsant dewynesdéßimt ir dewyniû métû, pasirode jam Ponas Diewas, ir sake jamui: Aß esmi wisagalisis Diewas, nobażnay *elgkis po mano akiû, ir iß tikrôs ßirdiês man ßlużik. * p. 24, 40. 1 Kar. 2, 4. Joz. 22, 5.

2. Ir aß *sawo derējimą darysiu su tawim, ir tawę labay †padaugsisiu. * Rym. 4, 17. † p. 13, 16.

3. Tay Abromas parpûle ant sawo wéido. Ir Diewas toliaus su jûmi kalbēdams tare:

4. Sztay, aß pats esmi, ir sawą derējimą turiu su tawim, ir tu busi tēwas *daug żmoniû pulkû. * 2 Moiz. 4, 22.

5. Todēl ne busi tol ars Abromu wadinams, bet Abraomas *bus tawo wardas; nēs aß tawę tēwu †dariau daug żmoniû pulkû. * Neem. 9, 7 † Rym. 4, 11. 12. 16. 17.

6. Ir aß tawę labay waisingą darysiu, ir żmones prikélsiu iß tawęs; o ir karálei iß tawęs turēs rastis.

7. Ir aß darysiu sawo derējimą tarp sawęs ir tarp tawęs, ir tarp tawo waikû po tawęs, su jû waikûwaikais, kad amżinas derējimas butu, taipo, kad aß busiu tawo Diewas ir tawo waikû po tawęs.

8. Irgi taw *bey tawo waikams po tawęs dûsiu tą żémę, kurioj tu †swétims esi, butent wisą Kananitû żémę, ant amżino wartojimo; ir busiu jû Diewas. * p. 12, 7. p. 24, 7. † p. 35, 27. p. 23, 4.

9. Ir Diewas táre Abraomui: taygi pildik mano derējimą, tu ir tawo waikai po tawęs, i eiliû-eilę jû waikû.

10. *O tai esti mano derējimas, pagal kuri jûs turit elgtis ir tawo waikai po tawęs: kożnas jusû waikélis tur buti appjaustitas. * 3 Moiz. 12, 13. Luk. 2, 21. Ew. Jon. 7, 22. * Darb. 7, 8. Rym. 4, 11.

11. Bet plēwélę sawo kuno jus turit appjaustit; tai tur buti *żenklas derējimo, tarp manęs ir tarp jusû. * 5 Moiz. 10, 16.

12. *Kożną waikéli, kad bus aßtûniû dienû, jûs turit appjaustit, ir wisi jusû waikû-waikai; taipojau ir wisą ßeimyniksßti namēj użgimusi, arba iß wisokiû swetimû pirktą, kurie ne yrà iß jusû waikû. * p. 21, 4.

13. Taipo mano derējimas bus amżins derējimas ant jusû kuno.

14. Ir jey koksai waikélis ne butu appjáustits ant plēwélês sawo kuno, to dußia tur buti ißżaißinta iß sawo żmoniû; todēl, kad ne pilnawojo mano derējimą.

15. Ir Diewas wēl sake Abraomui: jau sawo paczę Sarai ne be wadik daugiaus Sarai, bet Zore bus jôs wardas.

16. Nēs aß ję pérżegnosiu, ir iß jôs aß taw dûsiu sunų; nēs aß ję pérżegnosiu, ir żmoniû pulkai użgims iß jôs, bey karálei ant daug żmoniû.

17. Tay Abraomas ant wéido sawo parpûlęs prasijûke, *ir táre sawo ßirdije: argi man †ßimtą métą sulaukusiamjam użgims sunus? ir Zore dewynes-déßimts métû gimdis? * p. 18, 12. p. 21, 6. † Luk. 1, 18.

18. Ir Abraomas atsáke Diewui: ak, kad ben Jsmaēls gywas ißliktu po tawo akiû!

19. Tay sáke Diewas: berods, Zore, tawo pati, turēs taw *sunų pagimditi, to wardą tu pramisi Jzaoku, nēs su jûm aß amżiną sawo derējimą pastiprisiu, ir su jo waikais, jam numirus. * p. 18, 10. p. 21, 3.

20. Priegtam ir Jsmaēlio dēl aß tawę ißklausiau. Sztay, aß ji perżegnojau, ir ji waisingą darysiu ir

didey praplátiſiu. * Dwylika kuni-gaikƨczei jam gims, ir aƨ iƨ jo didi pulką ƶmoniû darysiu.
* 1 Moiƶ. 25, 16.

21. Bet sawą derējimą paſtipriſiu ſu Jƶaokù, * kuri Zore taw pagimdis, apie ƨi czēſą antrame mete.
* Xym. 9, 9.

22. Ir jis paliowe ſu jûmi kalbēti. O Diewas * Abraomą palikęs uƶ-ƶenge aukƨtyn. * p. 35, 13. Wald. 13, 20.

23. Tay Abraomas ēmęs sawo ſunų Jſmaēli bey wiſus sawo tarnus namēj uƶgimuſiûſius, ir wiſus pirktûſius, ir wiſus wyriƨkus wardus turinczûſius sawo namûſe, ir appjauſte plēwélę jû kuno, tą paczę dieną, kurę Diewas jamui tai buwo priſákęs.

24. O Abraomas buwo dewynesdeƨimts ir dewyniû métû, kaip jiſai plēwélę ûdôs sawo kuno appjáuſte.

25. Bet Jſmaēls, jo ſunus, buwo trylika métû, kaip plēwéle jo kuno appjáuſtita buwo.

26. Lygey ant wienôs dienôs jie wiſi buwo appjauſtiti, Abraomas ir jo ſunus Jſmaēl.

27. Ir kurie tikt wyriƨki buwo jo namûſe, namēj gimę ir pirkti iƨ ſwetimujû, tie wiſi ſu jûm buwo appjáuſtiti.

18. Pérſkyrimas.

Abraomui iƨ naujo Jƶaokas paƶadētas, ir Jƨpûſtijimas Miesto Sodom apſakytas.

1. Ir Pons Diewas paſiródе jamui girioje Mamre, * jam be sēdint pas angą sawo ƨētrôs, kaip diena diƶáuſey twanki buwo. * p. 13, 18.

2. Ir jiſai pakéldams sawo akis, máte tris wyrus ties sawim ſtówinczus. O matydams tus, bēgo jiems prieƨais nû angôs sawo ƨētrôs, ir paſiklónojo * iki ƶémês,
* p. 19, 1.

3. Ir ſake: Wieƨpatie, * jey radau malonês po tawo akiû, tay † ne praeik pro sawo tarną.
* Luk. 1, 30. † Ebr. 13, 2.

4. Máƶumas wandens bus jums atneƨtas, ir * juſû kojos maƶgótos, ir atſiilſēkities po ƨiû médƶu.
* 1 Tim. 5, 10. p. 19, 2. p. 43, 24.

5. Ir aƨ parneƨiu jums dûnôs kąſni, kad sawo ƨirdi gaiwintumbit, paſkuy gálit toliaus eiti; nēs todēl atlankēt sawo tarną. Jie atſáke: daryk, kaip ſakei.

6. Abraomas greitay nuējo į ƨētrą pas Zorę ir táre: paſiſkubidama imaiƨyk tris ſaikelius kwēczû-miltû, minkyk, * ir iƨkepk práploczus.
* 1 Zom. 28, 24.

7. O jis patſai nubēgo pas jáuczus, ir parwede jauną gérą werƨi, ir dawe tą tarnui; tas ji ſkubrey (papjowe) ir ſteliawo.

8. Ir uƶdējo ſwieſtą bey pieną ir werƨęną, kurę buwo paſteliáwęs, ir padējo jiems, ir jie walge.

9. Tay jie ſáke jamui: kamè tawo pati Zore? jis atſáke: widuj ƨētroj.

10. Tay ſáke jiſai: aƨ wēl tawę * lankyſiu, jey gywas buſiu, ƨtay, tada Zore, tawo pati, augis ſunų. Tai girdējo Zore uƶpakalij jo uƶ angôs ƨētrôs.
* Xym. 9, 9. p. 17, 19. p. 21, 1.

11. Ir jûdu abudu, taip Abraomas, kaip ir Zore, buwo ſenu ir iƨkárƨuſiu, taipo, kad Zorei jau daugiaus nebebúdawo pagal moteriû budą.

12. Todēl ji ſawije nuſijûkdama táre: argi aƨ dabar ſena jau budama dar kuno geidulius iƨpildiſiu, o * mano pons taipojau paſénęs?
* 1 Petr. 3, 6. p. 17, 17.

13. Tay ſáke Pons Diewas Abraomui: kodēl jûkiaſi Zore iƨ to, ir ſáko: argi dumoji, tai tieſą eſant, kad aƨ taip paſénuſi dár (kudiki) pagimdiſiu?

14. Argi * Ponui Diewui ben koks daikts butu negálimas? † ƨi czēſą aƨ wēl ateiſiu pas tawę, jey gywas buſiu, tay Zore turēs ſunų.
* Matt. 19, 26. Luk. 1, 37. Jer. 32, 27. † Xym. 9, 9

15. Tay uƶſigyne Zore ſakydama: aƨ neſijokiau, nēs ji bijojos. Bet jis ſáke: tai ne tieſa, tu jokeiſi.

16. Tay tie wyrai kēlēſi, eit iƨ cze, ir nuſigręƶe eit į ƨalis Sodomôs; ir Abraomas ējo ſu jeis, jûs palydēti.

17. Tay ſáke Pons Diewas: kaip galiu uƶſlēpti Abraomui, ką aƨ darau?

18. Kadangi didis ƶmoniû pulkas iƨ jo raſis, ir * wiſi ƶmones ant ƶémês jame bus pérƶegnoti.
* p. 12, 3. 22, 18. 26, 4.

19. Nės aß žinau, *jį paliepsenti sawo waikáms, ir sawo waikū-waikams po sawo galwôs, kad jie klausytu Pono Diewo prisákimû, ir darytu, kas teisu ir ger yra; kad Pons Diews tai Abromui důtu nusidůt, ką jisai jam pažadėjęs.
* 5 Moiž. 6, 7. P. 32, 26.

20. Ir Pons Diews táre: ßauksmas yra Sódomoj bey Gomorroj, ir tas yra didis, ir jů *griekai yra labay sunkus.
* P. 13, 13. Ež. 16, 49. 50. Apr. 18, 5.

21. Todėl aß nužengsiu *ir †dabosiu, bau jie ir darę tai wisą pagal tą garsą, kaip aß apie jůs girdėjau, arba ar ne yra taipo, kad (tikray) žinoczau. *P. 11, 5. †Jer. 32, 19.

22. Ir tůdu wyru ßalin gręžę sawo weidą, nuêjo į Sodomą. Bet Abraomas apsistojo po akiû Pono Diewo,

23. Ir priêjęs jį táre jamui: argi Tu teisųjį norėtumbei nužawinti su Diewo-nesibijanczůju?

24. Kasi teisiůjû ben penkes-déßimts butu tame mieste; argi norėtumbei tus nužawinti, o tai wietai ne atsileistumbei dėl penkes-déßimtis teisiùjû, kurie koje butu?

25. Tai niera tawo budas, kad tu tai darytumbei, irgi nužawitumbei teisųjį su Diewo-nesibijanczůju, kad teisusis butu kaip Diewo-nesibijąsis, *tai niera tawo budas, kursai tu wiso swieto súdža esi, tu taipo †ne súdisi.
* Ps. 7, 9. Ew. Jon. 5, 27. Darb. 17, 31. Rym. 3, 6. † Jes. 11, 3. 4.

26. Pons Diews atsáke: jey *aß rasiu penkes-déßimts teisiujû, mieste Sodomoj, tay aß jů dėley atsiléisiu wisoms toms wietoms. * Amos 7, 3.

27. Abraomas atsakydams tare: ßtay, aß pasidrysau su Ponu Diewu kalbėti, kaczeig *aß žéme esmi bey dulkes.
* Sir. 10, 9. Job 30, 19.

28. Kasi penkes-déßimts be penkiû teisiůjû tame butu; argi norėtumbei wisą miestą ißpústiti dėl tů penkiû? Jis atsáke: jey randu tame penkes-déßimts be penkiû, *tay jį ne ißpústisiu. * Jer. 5, 1.

29. Ir jis pradėjo toliaus su jůmi kalbėti ir sáke: rasi keturės-déßimts tame rastum? o jis sáke: aß jiems nieką ne darysiu dėl keturės-déßimtis.

30. Abraomas táre: ne pyk, *Pone Diewe, man dár daugiaus kalbanczjam; rasi tris-deßimts tame randami butu? o jis sáke: jey tris-deßimts tame rasiu, tay aß nieką jiems ne darysiu. * Wald. 6, 39.

31. Ir jis sáke: ak ßtay, aß ißdrysau kalbėti su Ponu Diewu, rasi dwideßimt tame rastumbei? Jis atsáke: aß jůs ne ißpústisiu dėl tů dwideßimt.

32. O jis táre: ak ne papyk, Pone Diewe, man dar tikt wieną kartą kalbanczjam; rasi déßimts tame rastumbei? O jis atsáke: aß jůs ne ißpústisiu dėl tů déßimtis.

33. Ir Pons Diews paliowęs kalbėti su Abraomu, nuêjo; ir Abraomas sugryžo į sawo namus.

19. Pérskyrimas.

Miesto Sodom Ißpustijimas; Loto Ißgélbejimas ir Susigrießijimas.

1. Anů-du angelu wakarè atêjo į Sodomą, o Lótas Sodomoj sėdėjo po wartů. Ir tůdu pamatęs atsikėle ir jiem-dwiem prießais êjo, ir pasiklónojo su sawo wéidu iki žémês,

2. Ir táre: ßtay, *Wießpaczu-du, užeikita ben į namus sawo tarno, ir czonay nakwokita. Numažgódinkita sawo kojas, †tay rytmeczeis ankßti atsikėlę, keliáukita sawo keliu. Bet jůdu atsáke: nė, bet pasiliksiwa per nakti ant ulyczôs. * Ebr. 13, 2. † P. 18, 4.

3. Tay jis labay jůdu melde, ir jůdu pas jį gaspádą ėmę, iêjo į jo namus. Ir jis steliawo jiem-dwiem wakarėnę, ir képe neraugintů praploczů; ir jůdu wálge.

4. Bet jiem-dwiem dar ne atsigulus, atêjo wyrai iß miesto Sódomôs, ir apstójo namus, jauni ir seni, wisi žmones iß wisů ßaliů.

5. Ir atwadinę Lótą tare jam: kamè tůdu wyru, kuriů-du pas tawę atêjo ßę nakti? ißwesk jůdu pas mus, kad mes jůdu ißpažintumbim.

6. Lótas ißėjęs pas jůs už wartů, o duris užrakinęs už sawęs,

7. Tare: ak, mieli brolei, ne darykit taip piktay.

8. Sztay, aß turiu dwi dukteri, tiedwi wyro dar ne ißpažino, tiedwi jums ißdůsiu, darykite su jom=dwiem, kas jums mēgsta; bet ßiem=dwiem wyram nieko ne darykite: nēsa todēl jůdu iêjo po pawēsiu mano stógo.

9. Bet jie atsáke: eik ßen. Jr to=liaus sake: tu wiens esi ateiwis czonay ir nori ponawot? geray, mes tawę labjaus spausim, ne kaip anů=du. Jr jie su syla *weržesi ant to wyro, o kaip jie pribēgo, norēdami duris ißlaußt, *2 Petr. 2, 7.

10. Tůdu wyru séke laukan, ir Lóta pas sawę itrauke i butą, ir užrakino duris.

11. O wyrai pas duris to buto ney akli *pastójo, taip didieji kaip ir mažieji, ikikol pailso, ir duris rasti ne galējo. *Jßm. 19, 16.

12. Jr tůdu wyru sáke Lotui: ar dar cze turi koki žéntą, ar sunus ar dukteres, ir kas tawûjû mieste, ta ißwesk iß ßiôs wietôs.

13. Nēsa mudu ißpústisiwa ßitą wietą, todél, kadangi garsas *apie ję didis yra po akiû Pono Diewo, tas mudu atsiunte ję ißpústit.
*P. 13, 13. Apf. 18, 5. Ez. 16, 49. 50.

14. Tay ißējes Lotas kalbējo su sawo žéntais, kuriů=du norejo westi jo dukteres: atsikēlę ißeikita iß ßio miesto, nēsa Pons Diews ßi miestą ißpústis. *Bet jůdu tai jůku nu=lndo. *2 Nuk. 30, 10.

15. Taygi außrai pasirodžus, *an=gelu=du liepe Lotą pasiskubint, ir tare: kélkis ir imk sawo móteri bey abi sawo dukteri, kurie=dwi cze yra, kad ir tu ne prapultumbei griekůse ßio miesto. *2 Petr. 2. 6. 7. Jßm. 10, 6.

16. O jam užtrunkant nutwēre tůdu wyru ji, ir moteri ir jo abidwi dukteri prie rankû, todēl, kad Pons Diews jo czēdijo, ir iß=wedę ji laukan, paliko ji lauke pas miestą.

17. O kaip jůdu ji buwo ißwédę, tay tare: ißgélbek sawo dußią ir ne atsižwilgek ir ne stowék ßioj wi=soj ßalij. Ant kalno ißsilaikyk, kad ne prapultumbei.

18. Bet Lótas atsáke jiem=dwiem: ak ne, Wießpatie.

19. Sztay, kadangi tawo tarnas *malonę rado po tawo akiû, tay daryk dar didésnę sawo mielaßir=dingystę man ißródityję, kad tu mano dußią gywą ißlaikytumbei. Aß ant kálno ne galiu ißsilaikytis; galētu manę kokia neganda užpulti, kad numirczau. *P. 6, 8. Luk. 1, 30.

20. Sztay, cze arti yra miestas, i kuri aß galiu nubēgti, ir tas yra mažas; cze aß ißsilaikysiu, juk ma=žas yra, kad mano dußia cze gywa ißliktu.

21. Tay jis atsáke jam: ir tame dalyke ißklausiau tawę, kad aß ne ißpústiczau tą miestą, apie kuri tu kalbējei.

22. Skubinkis *ir ißsilaikykis czo=nay; nēs aß nieko ne galiu daryt, taw ne iêjus. Dēl to ßis miests pramintas buwo Zoar. *Jßm. 10, 6.

23. Jr sáule jau buwo užtekējusi ant žémês, kaip Lótas i miestą *Zoar iêjo. *P. 14, 2.

24. Tay Pons Diews *dawe lyti sérą bey ugni, nů Pono Diewo iß dangaus žemyn ant Sodomôs bey Gomorrôs;
*5 Moiz. 29, 23. Ps. 11, 6. Jez. 13, 19. Jer. 50, 40. Oz. 11, 8. Am. 7, 11. Luk. 17, 29. 2 Petr. 2, 6. Jud. 7.

25. Jr ißpústijo anus miestus, ir wisą tą kampą, ir wisus susēdus tû miestû, ir kas ant žémês augo.

26. Jr jo pati atsižwalge, *ir pa=wirto i druskôs=stulpą.
*Jßm. 10, 7. Luk. 9, 62. 17, 32.

27. O Abraomas rytmeczeis ankšti kēlęsi, nuêjo ant tôs wietôs, ant kuriôs buwo stowējęs po akiû Pono Diewo.

28. Jr gręže sawo weidą ant So=domôs=ir Gomorrôs=linkay, ir ant wisôs žémês to kampo, ir regējo, o ßtay, dumas pakilo iß žémês, kaip dumas péczaus.

29. Nēsa kaip Diewas ißpústijo miestus tame kampe, tay jis atsi=mine Abraomo, ir palydējo Lótą iß tû miestû, kuriûs ißpustijo, ir kuriůse Lótas gywéno.

30. Jr Lotas ißsitrauke iß Zoar, ir pasiliko ant kalno su sawo dwiem dukterim; nēs bijojos Zoare pasi=likt; ir taipo pasiliko nekurioj dau=boj su abiem sawo dukterim.

31. Tay táre wyriáusioji jauniáuseijei: musû tēwas paséno, ir jau niera neyjokio wyro ant ́zémês, kursai su mumis sugultu pagal wiso swieto budą.

32. Tay eikß, dûkiwa sawo tēwui wyno gért, ir gulēkiwa prie jo, * kad waikû iß sawo tēwo gautumbim. * 3 Moiz. 18, 7.

33. Taipo jiedwi dawe sawo tēwui wyno gérti tą pácze nakti. Jr wyriáusioji iêjusi atsigule prie sawo tēwo; ir jis ne pajuto ney kaip ji atsigule, ney kaip atsikēle.

34. Kytą=metą wyriáusioji sáke jauniáuseijei: ßtay, aß wakar gulējau pas sawo tēwą. Dûkiwa jam ir ßę=nakt wyno gért, kad tu iêjusi atsigultumbei prie jo, kad waikû iß sawo tēwo gautumbiwa.

35. Taipo dáwe sawo tēwui ir tą nakti wyno gért. Jr jauniáusioji taipojau nuêjusi atsigule prie jo; o jis ne pajuto, ney jei atsiguliant, ney atsikéliant.

36. Taipo abi dukteri Lóto nēßczi pastojo iß sawo tēwo.

37. Jr wyriáusioji pagimde sunų, tą ji wadino Moab. Jß to radosi Moabitai, iki ßei dienai.

38. O jauniáusioji taipojau pagimde sunų, tą ji pramine * waiką Ammi. Jß to radosi waikai Ammon, iki ßei dienai. * 5 Moiz. 12, 19.

20. Pérſkyrimas.

Abimelēkas Abraomui jo Pacze Zorę atima ir su Nauda wēl atdûda.

1. Bet Abraomas iß tén nusitrauke i ́zémę prieß pētus, ir gywéno tarp Kades ir tarp Sur, ir buwo ateiwis ́zémēje Gerar;

2. Jr sáke apie sawo pacze Zorę? * ji ira mano sesû. Tay Abimelēkas Geráro karálius nusiuntęs pas ję dawe ję atwest.
* p. 26, 7. p. 12, 13.

3. Bet Diewas naktij sapnè * atējęs pas Abimelēką tare jam: ßtay, tu smerczu numirsi dēl tôs moterißkês, kurę tu ēmei; nēs ji yra wyro pati. * p. 31, 24.

4. Bet Abimelēkas ję ne buwo pakrutines ir táre: Pone Diewe, argi nori ir teisius ́zmones nu ́zawinti?

5. Ar jisai man ne sake: ji y[ra] mano sesû? o ji taipojau sáke: [ji] yra mano brolis? juk aß tai dari[au] su neißmánancze ßirdze, ir su n[e]kaltomis rankomis.

6. Jr Diewas atsáke jamui sapn[e] ir aß ́zinau, kad tu tai darei [su] neißmánancze ßirdze, todēl tawę apsáugojau, kad prieß manę ne su[si]grießitumbei, ir taw ne pawélijau ję pakrutinti.

7. Todēl atdûk tam wyrui jo pa[]cze, nēs jis esti * prárakas ir t[as] meldza jisai u ́z tawę, tay tu † gy[]was ißliksi. O jey tu ję ne atdûsi tay ́zinok, kad tu smerczu turēsi numirti, ir wiskas, kas tawûjû yra.
* Ps. 105, 15. p. 26, 11. † Job 42, 8.

8. Tay Abimelēkas rytą=metą ankſti atsikēlęs suwadino wisus sawo tarnus, ir sáke tai wisą, jiems be girdint; ir ́zmones labay to bijojosi.

9. O Abimelēkas ir Abraomą pawadinęs táre jamui: kam tu mums tai padarei? * Jr kûmi aß prieß tawę nusidējau, kad toki sunkų griekų norējei u ́zwest ant manęs ir ant mano karalystês? tu su manim darei, kaip ne pareitis daryti.
* p. 12, 18. p. 26, 10. Luk. 2, 48.

10. Jr Abimelēkas toliaus tare Abraomui: kągi tu regējei, kad tai man padarei?

11. Abraomas atsake: aß dumojau, * rasi ́zmones ßime kampe nesibijo Diewo, ir nu ́zawis manę dēl mano paczôs. * Ps. 36, 2.

12. Priegtam ji ir tikray yra mano sesû, nēs ji yra mano tēwo dukte, ale ne mano mótinôs dukte, ir aß ję wedzau per paczę.

13. O kaip Diewas manę liepe ißeit iß mano tēwo namû, aß jei sákiau: ißrodik man tą mielaßirdystę, ir wisur, kur mudu tiktai nukeliausiwa, sakyk, manę ēsant tawo broli.

14. Tay Abimelēkas ēmęs áwis ir jauczus, bérnus bey slugines, dawe tus Abraomui; priegtam ir * atdawe jamui jo paczę Zorę. * p. 12, 19.

15. Jr táre: ßtay, wisa mano ́zéme taw atwira; gywénk, kur taw patinka.

16. Jr táre Zorei: ßtay, aß dawjau tawo broliui túkstanti sidabri-

ninkû; ßtay, tie bus taw dangalas akiû, po akim wisû pas tawę esanczûjû, ir wisur. O tai buwo jôs koróne.

17. Bet Abraomas meldēsi Poną Diewą, tay gyde Pons Diews Abimelēką, ir jo paczę, ir jo slugines, kad waikû pagimde.

18. Nēsa Pons Diews ikßiol driutay buwo *užrakines wisû moteriû (žyweta) namůse Abimelēko, dēl Zorês Abraomo paczôs. *1 Zom. 1, 5.

21. Pérskyrimas.

Izaoko Užgimimas; Ismaēlio Ißwarimas; Abraomo Derejimas ir Diewo Zodzo Sakimas.

1. Ir Pons Diews atlanke Zorę, kaip buwo sákęs ir dare jei, *kaip buwo kalbējęs. *p. 17, 19. 18, 10.

2. Ir Zore pastojo nēßcza, ir pagimde *Abraomui jau pasénusiam sunų, tů=czēs, kuri Diews jam buwo apsákęs.
*p. 25, 19. 1 Nuś. 1, 34. Matt. 1, 2. Luk. 3, 34. Darb. 7, 8. Gal. 4, 22. Ebr. 11, 11.

3. Ir Abraomas pramine sawo sunų, kurs jam užgime, Izaoku, kuri Zore jam pagimde.

4. Ir appjauste ji aßmąję dieną, *kaip Diewas jam buwo prisákęs.
*p. 17, 11. 12. Darb. 7, 8.

5. Szimtą métû séns buwo Abraomas, kaip jo sunus jam užgime.
*p. 18, 11. Luk. 1, 7.

6. Ir Zore sáke: Diews man jůką padáre, nēs kas tai girdēs, *manęs jůksis. *p. 17, 17. p. 18, 12.

7. Ir táre: kas drysku tai sakyt apie Abraomą, kad Zore waikus žinda, ir kad sunų jam pagimdzusi, jam pasénus?

8. Ir waikélis áugo ir buwo nutrauktas; ir Abraomas kēle didę czésni, tą dieną, kurę Izaokas buwo nutrauktas;

9. Ir Zore pamáczusi sunų Agarôs, Egyptißkôsês, kuri ji Abraomui buwo pagimdzusi, ji apjůktoji esanti,

10. Táre Abraomui: *ißwaryk tu ßę slúginę su jôs sunumi; nēsa ßiôs sluginês sunus ne tur gauti dalykus su mano sunumi Izaoku.
*Wald. 11, 2. Gal. 4, 30.

11. Tas žodis ne patiko Abraomui dēl jo sunaus.

12. Bet Diewas sáke jamui: ne priimk tai už piktą dēl waiko ir dēl slúginês. Wislab, ką Zore taw sáke, tai daryk: *nes Izaokè pažadējimo sēkla taw bus wadinama.
*Rym. 9, 1. p. 17, 21. Rym. 9, 7. Gal. 4, 28. Ebr. 11, 18.

13. Priegtam ir slúginês sunų aß darysiu (didžu) pulku, *todēl, kadangi jis tawo sunus yra.
*p. 16, 10. p. 17, 20. p. 18.

14. Tay Abraomas ankst kēlęsi, ēme důnôs bey plēczką wandenimi pripiltą, ir uždējo Agarai ant péczû, ir waiką podraug, ir ißleido jůdu. Tay ji ißsítrauke ir paklydo púsczoje pas Berzabą.

15. O kaip wandens plēczkoj jau ne be buwo, pamete ji waiką po medzu.

16. Ir atstojusi pasisēdo iß tólo per kilpinio ßuwi, nēs ji sake: aß negaliu matyti waiką bemirßtant. Ir ji ties jůmi pasisēdusi pradējo werkti.

17. Tay ißklaùse Pons Diews werksmą to waiko. Ir angelas Diewo prißauke Agarai iß dangaus, ir sáke jei: kas kenk taw, Agara? Nesibijók, nēs Diewas ißklaùse werksmą waiko cze begulinczojo.

18. Atsikēlusi imk waiką, ir westk ji prie sawo rankôs; *nēs aß iß jo didi pulką žmoniû darysiu.
*p. 17, 20. p. 25, 16.

19. Ir Diewas jei atwēre akis, kad ji ßulini ißwydo; tay ji priējusi pripyle plēczką wandenimi, ir pagirde waiką.

20. Ir Diewas buwo su tů waiku, tas augo ir gywéno púsczoje, ir pastojo tikras strēlczus.

21. Ir gywéno púsczoje Paran. Ir jo mótina ißrinko jam paczę iß Egypto=žémês.

22. Tů=czēs kalbējo *Abimelēkas ir Pikols, jo wyriáusiasis ant abažû, su Abraomu ir táre: Diews yra su tawim wisůse tawo darbůse.
*p. 26, 26.

23. Todēl dabar man prisēk prie Diewo, kad tu ney man, ney mano waikams, ney mano waikû=waikams neyjokią newiernybę ne nori daryti, bet tą mielaßirdystę, kurę aß taw ißródzau, ir man ißróditi, ir tai žémei, kurioje tu ateiwis esi.

24. Tay atſáke Abraomas: priſēkſiu.
25. Ir Abraomas pabare Abimelēką dēl ßulinio, *kuri Abimelēko bernai ſu ſyla buwo ißwerżę.
* p. 26, 15. 18.
26. Tay atſáke Abimelēkas: aß ne żinojau, kas tai dáręs; priegtam, juk tu man tai ne paſakei; o aß to ney girdētė ne girdējau, kaip ßendien.
27. Tay Abraomas ir áwis ir jauczus ēmęs, dáwe tus Abimelēkui; ir jůdu dáre derējimą tarp ſawęs.
28. Ir Abraomas ſkyru paſtáte ſeptynis ērygzus.
29. Tay táre Abimelēkas Abraomui: kam tie ſeptyni ērygzei ſkyru cze paſtatyti?
30. Jis atſáke: ſeptynis ērygzus tu imſi nů mano rankôs, kad man tie butu liudimui, kad aß kaſdinau ßi ßulini.
31. Todēl ta wieta praminta buwo *Berżaba, kadangi abudu cze kitskitam priſēke. * p. 20, 33.
32. O tokiu budu jůdu ſuderējo Berżaboj. Tay atſikēlęs Abimelēkas ir Pikols, jo wyriáuſiaſis ant abáżû, wel nuſitrauke i Pyliſtû żémę.
33. O Abraomas medżus ſodino Berżaboj, ir apſake czonay wardą Pono Diewo, *amżinojo Diewo.
* Jez. 57, 15. Rym. 16, 26.
34. Ir buwo *ateiwis Pyliſtû żémeje ilgą czēſą. * Ebr. 11, 17.

22. Pérſkyrimas.

Izaoko Apierawojimas. Pażadējimas apie Kriſtų.

1. Po ßiû nuſidáwimû *megino Diewas Abraomą, ir ſáke jam: Abraome! ir jis atſiliepe: ßtay.
* Ebr. 11, 17.
2. Tay jis ſáke: imk Izaoką, wienġimuſiji ſawo ſunų, kuri tu myli, ir nuêjęs i żemę Moryą apierawok tenay ji uż déginimo-apierą, ant kalno, kuri aß taw prirôdiſiu.
3. Tay Abraomas rytą-métą ankſti atſikēlęs pabalnojo ſawo áſilą, ir drauge ſu ſawimi ēmęs dwéjetą tarnû bey ſawo ſunų Izaoką; ir ſuſkálde malką déginimo-apierai, ir paſikēlęs nuêjo i tą wietą, apie kurę Diewas jam buwo kalbējęs.
4. Trécząję dieną Abraomas pakēlęs ſawo akis, iß tolo památe tą wietą.
5. Ir táre tiem-dwiem ſawo tarnam: paſilikita cze ſu aſilu, aß ſu waiku tenay nueiſiwa, ir kada Diewą buſiwa meldżuſiu, pas judu wēl ſugryßiwa.
6. Ir Abraomas ēmęs málką déginimo-apierai, użdējo tą ant ſawo ſunaus Izaoko, bet jis ugni bey peili ēmęs i ſawo ranką, êjo abudu podraug.
7. Tay ſáke Izaokas ſawo tēwui Abraomui: mans tēwe! Abraomas atliepe: ßtay, mano ſunau! ir jis ſake: cze yra ugnis ir málka; ale kamė awis déginimo-apierai?
8. Abraomas atſáke: mano ſunau, Diewas ſaw ißſidabos awi déginimo-apierai. Ir nuêjo tůdu podraug.
9. Ir nukákuſiu i tą wietą, Diewo jam apſakytąję, pabudawojo czejau Abraomas altorių ir użkrówęs malką, bey ſawo ſunų ſurißęs, użdējo ji ant altoriaus ant wirßaus málkû.
10. Ir *ißtieſęs ſawo ranką nutwēre peili, kad tůmi ſawo ſunų papjautu. * Jok. 2, 21.
11. Tay angelas Pono Diewo prißauke jam iß dangaus, ir táre: Abraome! Abraome! jis atſiliepe: *ßtay! * p. 31, 11. p. 46, 2.
12. O jis táre: idant ne pażeiſk waiką ſu ſawo ranka, ir jam nieko ne daryk. Nēs dabar żinau, tawę Diewo bijanti, ir *ne czēdijei ſawo wienintelio ſunaus, dēl manęs.
* Rym. 8, 32.
13. Tay Abraomas pakēlęs ſawo akis użpakalij máte áwiną erßkēczůſe ſu ragais kábanti; ir nuêjęs ēme tą áwiną ir tą apierawojo déginimo-apierai wietoje ſawo ſunaus.
14. Ir Abraomas pramine tą wietą: Pons Diews mato. Todēl dar iki ßei dienai ſákoma: ant kalno, kur Pons Diews máto.
15. Ir angelas Pono Diewo wēl prißauke Abraomui iß dangaus,
16. Ir táre: *aß pats prie ſawęs priſēkiau, ſako Pons Diews, kadangi tu tai darei, ir ſawo wienintelio ſunaus ne czēdijei,
* Pſ. 105, 9. Ebr. 6, 13. Luk. 1, 73. p. 12, 3. p. 13, 15. 16. p. 15, 5. 2 Moiż. 32, 13. Sir. 44, 21.

17. Kad aß *tawo waikus żegnosiu ir jůs daugsisiu, kaip żwaigdes ant dangaus, ir kaip ziezdras ant kranto juriû; ir tawo waikai † gywęs namůse tawo nepriteliû.
* 2 Moiż. 32, 13. P. 13, 16. P. 28, 14. Ebr. 11, 12. † P. 24, 60.

18. Jr per tawo *sēklą bus pérżegnoti wisi żmones ant żémês, todēl, kad tu paklusnus buwai mano † żodżams. * Gal. 3, 16. † Ebr. 11, 8.

19. Taipo Abraomas wēl pargryżo pas sawo tarnus=du; ir pasitaisę nukeliáwo į Bérżabą, ir gywéno czonay.

20. Po ßiû nusidáwimû stojos, kad apsakyta buwo Abraomui: ßtay, *Milka taipjau waikû pagimde tawo broliui Naorui: * P. 11, 29.

21. Butent Użą, pirmutinįjį *ir Bużą, jo broli, ir Kemuēli, iß kurio Syrionai radosi.
* Job 1, 1. P. 32, 2.

22. Jr Kesēdą, ir Asą, ir Pildą, ir Jedlápą, ir Betuēli.

23. O *Betuēliui gime Rebéke; ßius aßtůnis pagimde Milka Naórui, Abraomo broliui. * P. 24, 15.

24. Jr netikroji jo pati wardu Reúma tiekajau pagimde: butent Tēbą, Gaómą, Táą ir Máaką.

23. Pérskyrimas.

Zorės Mirims ir Palaidojimas.

1. Zore buwo ßimtą dwideßimts ir septynis metùs sena,

2. Jr numire *wyriáusiame miestè, Ebron wadinamame, żémeje Kánaan. Tay atêjo Abraomas, kad ję apraudotu ir apwerktu.
* P. 35, 27. Jeż. 14, 15.

3. Potam kēlęsi nů sawo lawóno susikalbējo su waikais Eto, ir táre:

4. Aß esmi ateiwis, *ir jusû susēdas, důkite man laidojimo=wietą ir mano waikû=waikams tarp sawęs, kad sawo lawóną galēczau palaidoti, po mano akiû gulinti.
* Darb. 7, 3.

5. Tay atsáke Abraomui waikai Eto, ir táre jam:

6. Klausyk musû, miels kunige, tu esi kunigaikßtis Diewo tarp musû; palaidok sawo lawoną geriáusiose musû kapinese. Neywiens żmogus tarp musû tai taw ne użdraus, kad tu jo kapůsè ne palaidotumbei sawo lawoną.

7. Tay Abraomas kēlēsi ir pasiklónojo żmonēms tôs żémês, butent waikams Eto.

8. Jr jis su jeis kalbēdams táre: jeygi jums tai patinka, kad aß sawo lawóną po mano akiû gulintįjį palaidoczau, tay klausykite manęs ir mano wardan melskite Epronq, sunų Zoáro,

9. Kad jisai man důtu sawo ůlią, widuje kitą ůlią turinczę, kurę jis tur gale sawo dirwôs; te=důdie ję man uż pinigus, kiek ji werta, man ir mano waikû=waikams į kapines tarp jusû.

10. Nēs Eprónas gywéno tarp Eto waikû. Tay atsake Epronas, Etitas, Abraomui, wisiems Eto waikams be girdint, po akiû wisû, kurie pro wartus jo miesto ir ißêjo, ir iêjo, ir táre:

11. Ne taip, kunige, bet klausyk manęs: aß taw *dowanoju tą dirwą ir ůlią taipjau toje, ir padůmi taw po akim waikû sawo żmoniû, kad paláidotumbei sawo lawóną.
* 2 Zom. 24, 22.

12. Tay pasiklonojo Abraomas żmonēms tôs żémês,

13. Jr kalbējo su Epronu, żmonēms tôs żémês begirdint, ir táre: jey man nori tą pérleist, tay meldżu, imk nů manęs pinigus uż dirwą, kurius aß taw důmi, tay cże palaidosiu sawo lawoną.

14. Eprónas atsakydams Abraomui táre jam:

15. Miels kunige, klausyk manęs, ta dirwa keturiû ßimtû sidábro siklû werta, ale ką tai maczij man arba taw? palaidok tiktay sawo lawoną.

16. Abraomas paklusо Epronui, ir użmokējo jam pinigus, kiek buwo sakęs, begirdint waikams Eto, butent keturiû ßimtû sidábro siklû prekij imamûjû ir důdamûjû.

17. Taipo *Epróno dirwa, kurioj dwilinka ůlia yra, ties Mamre, téko Abraomui pasisawintinay, draug su ůlia widuj, ir su wisais medżeis aplinkuy; * P. 49, 30.

18. Kad waikai Heto tai máte, ir wisi, kurie pro wartus jo miesto ar iêjo, ar išêjo.

19. Potam *Abraomas palaidojo sawo paczę Sorę, ůlioje dirwos, kuri dwilinka yra, ties Mamre, tatai esti Hebron žémeje Kanaan.
* P. 25, 9. 10.

20. Szitaipo téko Abraomui dirwa ir *ůlia toje, Abraomui ir jo waikû-waikams i kápines nů waikû Heto.
* P. 25, 9. 10. P. 47, 30. P. 49, 29.

24. Pérskyrimas.

Izaokas Rebekę gáuna i Paczę.

1. Abraomas buwo pasénęs ir geray iškaršęs, ir Pons Diewas ji buwo perżegnojęs wisur.

2. Ir sáke *wyriáusiamjam tarnui sawo namû, użweizdētojui sawo namû: †pakišk sawo ranką po mano kulšês, * P. 15, 2. † P. 47, 29.

3. Ir prisēk man prie Pono Diewo, dangaus bey žémês Diewo, kad ne nori mano sunui *moteri išrinkt iš dukteriû Kananitû, tarp kuriû aš gywenu; * P. 28, 1.

4. Bet kad nukeliáutumbei i mano tēwiškę, ir prie mano genczû, ir išskirtumbei iš czę mano sunui Izaokui moteri.

5. Tarnas atsáke: kaipgi, o jey ta moteriške ne norētu manę sekti i šę žémę; argi aš tawo sunų wēl nugabęsu i aną žémę, iš kuriôs tu išsitraukei?

6. Abraomas atsáke jam: dabokis, idant mano sunų daugiaus tén ne nuwestumbei.

7. Wiešpats, dangaus Diewas, kurs manę ēme iš mano tēwo namû, ir iš mano tēwiškês, kurs man kalbējęs ir pasibážijęs, sakydams: *šę žémę aš důsiu tawo waikams, tasai siųs sawo angelą pirm tawês, kad czę mano sunui páczę išskirtumbei. * P. 12, 7.

8. O jey ta moteriške ne norēs tawę sekti, tay walnas busi nů šiôs prysiegôs; ale ne nuwesk tenay daugiaus mano sunų.

9. Tay padējo tarnas sawo ranką po kulšês Abraomo, sawo kunigo, ir prisēke jam tai.

10. Taipo ēme tarnas dešimti werbliudû, iš werbliudû sawo pono, ir nukeliawo, ir buwo drauge ēmęs wisokiû lobjû sawo pono; ir pasitaisęs nukeliawo i Mezopotámiją, i miestą Naóro.

11. Tay werbliudams dáwe atsigulti lauke pas miestą, pas nekuri šulini, apie wákarą, tů-czēs, ků moteres išeidawo wandeni semti.

12. Ir táre: Pone Diewe, tu Diewe mano pono Abraomo, sutik man šen-dien ir *išródik mielaširdystę mano ponui Abraomui.
* P. 43, 14.

13. Sztay, aš czę stowju pas šulini, ir žmoniû duktēres išeis iš miesto, kad wandeni sémtu.

14. Kadagi kokia merga ateis, kurei aš tarsiu: prilenkusi sawo krágą, důk man gérti; o ji atsákys: gérk, aš ir tawo werbliudus pagirdisiu; kad ji ta butu, kurę tu sawam tarnui Izaokui i moteri busi paskyręs; ir aš ant to numanyczau, kad tu mielaširdystę išrodęs mano ponui.

15. Ir jam dar ne iškalbējus, štay išêjo Rebéke, *Betuēlio dukte, kursai Milkôs sunus buwo, kuri Naoro, Abraomo brolio, pati buwo, nešdama krágą ant sawo peczû.
* P. 22, 23.

16. Ir ji buwo labay graži merga ant weido, dar merga ir neyjokio wyro ne pakrutinta; ta, nulipusi i šulini, prisēme krágą ir wēl aukštyn użlipo.

17. Tay tarnas jei priešais bēgdams sake: důk man mážumą *wandens gérti iš sawo krágo.
* E. Jon. 4, 7.

18. O ji atsáke: gérk, miels pone, ir tůjau krágą ant sawo rankû nuleidusi dawe jam gérti.

19. O ji jam gérti dawusi, tare: semsiu ir tawo werbliudams, ik wisi bus gērę.

20. Ir pasiskubidama išpyle krágą i rindą, ir wēl nubēgusi pas šulini sémtu, sēme wisiems jo werbliudams.

21. O šis wyrs dywijos jôs, ir tylējo, ikikol supráto, bau Diewas malonę dawęs ant šiôs kelionês, ar ne.

22. O kaip werbliúdai wisi buwo atsigērę, iszēme jisai auksiną sakti, pusę swáréli swérianti, ir du rankū́ziedu ant jôs rankū́, deszimt lengwū́ swárū́ aukso swériancziu;

23. Ir táre: mano dukte, kieno tu esi? sakyk man tai, bau ir yra ruimo namū́se tawo tēwo nakwynei?

24. Ji atsáke jamui: asz esmi Betuēlio dukte, sunaus Milkôs, kuri ji Naorui pagimde.

25. Ir toliaus sáke jamui: mes turim ir daug szaudū́ bey pászaro, ir gana ruimo nakwynoti.

26. Tay wyrs pasiklónojęs meldēsi Poną Diewą,

27. Ir táre: pagárbints buk, Wieszpatie, tu Diewe mano pono Abraomo, kurs sawo mielaszirdystę ir teisybę ne attráukei nū́ mano pono; nēsa Pons Diews wéde manę keliu į mano pono brolio namus.

28. O merga nubēgusi pasáke tai wislab sawo motinôs namū́se.

29. O Rebéke turējo broli wardu Laboną; o Labons iszbēgo laukan prie to wyro pas szulinį.

30. Ir památes saktis bey aprankes ant rankū́ sawo sesers, bey girdējęs żodzus Rebékes, sawo sesers, sákanczôs: taip man táre tasai wyrs; priējo jisai tą wyrą, ir sztay, jis stowējo prie werbliudū́ pas szulinį.

31. Ir táre: eiksz į widų, tu *perżegnotasis Pono Diewo, ko stowi lauke? asz butą iszkráusczau ir werbliudams taipojau ruimą dariau.
* Ps. 115, 15. p. 26, 29.

32. Taipo įwéde jisai tą wyrą į butą, ir nużiabojęs werbliudus padawe jiems szaudū́ bey pászaro, ir wandens, numazgoti jo kojas, bey tū́ wyrū́, kurie su jū́m buwo.

33. Ir padējo jiems wálgiti. Bet jis táre: *asz ne walgisiu, pirmneng busiu pasákęs, kodēl czon atējau. Jie atsáke: kalbēk. * Tob. 7, 10.

34. Jis táre: asz esmi Abraomo tàrnas.

35. O Pons Diews mano poną apsczey *pérżegnojęs, ir jis didżu ponu pastojo; ir dawe jam áwis ir jáuczus, sidábrą ir áuksą, bernus ir slugines, werbliúdus ir ásilus
* p. 13, 2.

36. Priegtam *Zore, mano pono pati, sunų pagimde manam ponui jo senatwēje, tam pàdawe jis wislab, ką tiktai tur. * p. 21, 2.

37. Ir asz turējau prisēkti sawam ponui, man sákanczam: tu ne skirk paczę manam sunui isz dukteriū́ Kananitū́, kuriū́ żémēje asz gywenu,

38. Bet nukeliáuk į mano tēwo namus, ir pas mano giminę, cze iszskirk mano sunui paczę.

39. O asz atsakiau sawam ponui: kaipgi? o jey ta merga ne norētu manę sekti?

40. Tay jis atsake: Pons Diews, *kuriam asz szlużiju, siųs sawo ángēlą su tawim ir bus taw malonus ant sziôs keliônês, kad manam sunui moteri iszskirtumbei isz mano genczū́ ir isz mano tēwo giminês.
* 5 Moiz. 8, 6. p. 17, 1. Joz. 22, 5.

41. Tay busi wálnas nū́ sziôs prysegôs, kad busi nukeliáwęs pas mano gentis; jey jie (sawo dukteri) taw ne dū́s, tay busi walnas nū́ sziôs prisēgôs.

42. Taipo atêjęs szen-dien pas szulinį sakiau: Pone Diewe, tu Diewe mano pono Abraomo, jey tu sawo malonę iszródei man ant szio kélio, kuri asz parkeliawau,

43. Sztay, tay cze stowju pas szulinį. Kadagi kokia merga ateis wandenį sémt, o asz jei tarsiu: dū́k man máżumą wandens gért isz sawo krágo;

44. O ji atsakys: gérk, asz ir tawo werbliudams sémsiu, kad ji butu ta moteriszke, kurę Pons Diews esti paskyręs sunui mano pono.

45. O man tus żodżus dar ne iszkalbējus sawo szirdije, sztay, iszeit Rebéke su kragu ant sawo peczū́, ir nulipusi į szulinį, sémja. Tay asz jei sakiau: dū́k man gérti.

46. Ir ji kragą greitay nuléidusi nū́ sawo peczū́ tare: gérk, ir tawo werbliudus taipojaû pagirdisiu. Taipo asz gēriau, o ji pagirde ir werbliudus.

47. O asz ję paklausęs sakiau: kieno dukte tu esi? ji atsake: asz esmi Betuēlio dukte, sunaus Naoro, kuri Milka jam pagimde. Tay asz sakti użkabinau ant jôs kaktôs, ir ápranKes ant jôs rankū́.

48. Ir pasiklónojęs meldźausi Poną Diewą, ir liaupsinau Wießpati, Diewą sawo pono Abraomo, kurs manę tikru keliu buwo wédęs, kad aß jo sunui sawo pono brolio duk=teri per pácżę ißrinkczau.

49. Jeigu jus tie este, kurie mano ponui prietelystę ir wiernybę norit ißrodit, tay sakykit man; jey ne, tay wēl sakykit, kad aß sukczaus ar ant deßinês ar ant kairês.

50. Tay Labons ir Bētuēls atsa=kydamu táre: tai randasi nů Pono Diewo, todēl nieką prieß tawę ne gáliwa kalbēti, ney piktą ney gérą.

51. Sztay yra Rebéke po tawo akiû, imk ję ir nukeliáuk, kad ji tawo pono sunaus pati butu, kaip Pons Diews esti kalbējęs.

52. O kaip Abraomo tarns ßius źodźus girdējo, tay jis pasiklonojo Ponui Diewui ant źémês,

53. Ir ißēmęs sidabrinius ir áuk=sinus rykus bey rubus dáwe tus Rebékei, bet jôs broliui bey móti=nai dawe źóles skaney kwépjanczes.

54. Tay walge ir gēre jisai su tais wyrais, kurie su jům buwo, ir nákwyns czonay pasiliko. Bet rytą=métą kéldams táre: léiskit manę ke=liáuti pas sawo poną.

55. Bet jôs brolis ir motina sáke: důk mergai dar ben wieną arbą déßimts dienû pas mudu pasilikt; paskuy gali keliáuti.

56. Tay jis jiem=dwiem atsáke: ne trukinkita manę, nēs Pons Diews man sawo malonę ißrode ant ßio kélio; léiskit manę, kad pas sawo poną nukakczau.

57. Tay jůdu táre: parwadikiwa mergą, ir girdēkiwa, ką ji atsakys.

58. Ir pawadinusiu Rebékę táre jei: ar nori tu keliáuti su ßiů wyru? ji atsáke: noriu su jům.

59. Taipo ißléido sawo seseri Re=békę su jôs aukle, ir su Abraomo tarnu ir jo wyrais.

60. Ir jie Rebékę pérźegnojo ir tare jei: tu esi musû sesû, ißsiplá=tink i daug túkstant túkstanczû, ir *tawo waikai te walda wartus sawo neprietelû. * p. 22, 17.

61. Taipo atsikēlusi Rebéke su sawo mergomis uźsisēdo ant werbliudû, ir séke tam wyrui. O tarnas priē=męs Rebékę nukeliawo.

62. O Izaokas parêjo nů * ßulinio Gywojo ir Réginczojo; nēs jis gy=wéno źémēje i pētus.
* p. 16, 14. p. 25, 11.

63. Ir buwo ißêjęs Diewą mélstis ant láuko prieß wákarą. Ir pakēles sawo akis, máte werbliúdus parei=nanczus.

64. O Rebéke sawo akis pakēlusi ir pamáczusi Izaoką, nusēdo nů wer=bliudo,

65. Ir táre tarnui: kas tai per wyrs, kurs mums prießais ateit ant láuko? tarnas atsáke: tai mano pons. Tay ēmusi ji skreistę apsidenge.

66. Tay Izaókas iwede ję i ßētrą sawo motinôs Zorês, ir wéde Re=békę, ir ji pastojo jo pati, ir jis ję mylējo. Taipo Izaókas wēl link=smas pastojo po numirimo sawo motinôs.

25. Pérskyrimas.

Abraomo antroji Pati. Ismaélio bey Izaoko Waikai.

1. Abraomas wēl wéde kitą mo=teri, wadinamą Ketura.

2. Ta jamui pagimde * Simroną ir Jaksaną, Medēną ir Mydianą, Jes=baką ir Suą. * 1 Kur. 1, 32.

3. O Jaksanui gime Sēbas, ir De=danas. Bet waikai Dedano buwo: Assurims, Latusims bey Leumims.

4. Waikai * Mydiano buwo: Epas, Epers, Anoks, Abydas ir Eldaas. Szie wisi yra waikai Kētúrôs.
* 1 Kur. 1, 33.

5. O Abraomas wisą sawo turtą dawe Izaókui.

6. Bet waikams, kurius iß kitû moteriû buwo gawęs, dawe jis do=wanas, ir léido tus ßalin tráuktis nů sawo sunaus Izaóko, jam dar gywam b'ēsant, ties sáulês uźtekē=jimu i rytû=źémę.

7. O ßitas yra amźias Abraomo, kuri jis buwo suláukęs, ßimtą sep=tines=deßimts ir penkis metus.

8. Ir * silpnyn êjęs numire paka=jingame † amźe, jau pasénęs ir ßio amźio nugrisęs, ir buwo paláidots pas sawo źmones.
* p. 35, 29. p. 17. † p. 15, 15.

9. Ir jo sunu=du ji paláidojo, Izaókas bey Ismaēlis, *dwilinkoj ůlioj i dirwą Eprono, sunaus Zoaro, Etito, kuri yra ties Mamre.
* p. 23, 17. p. 40, 30.

10. I lauką, kuri *Abraomas iß waikû Etitû buwo nupirkęs, czonay Abraomas yra paláidots, drauge su Zore, sawo pacze. * p. 47, 30.

11. Ir po Abraomo galwôs żegnojo Diewas Izaóką, jo sunų; ir jis gywéno *pas ßulini Gywojo ir Régincżojo. * p. 16, 14.

12. Szita yra *gimine Ismaēlio, Abraomo sunaus, kuri jam Agara buwo pagimdżusi, slugine Zorês, iß Egypto. * p. 21, 13. 1 Kus. 1, 29.

13. Ir ßitie yra wardai waikû Ismaēlio, iß kuriû jû gimines buwo pramintos: pirmgimęsis Ismaēlio sunus Nebajors, Kēdars, Adbeels, Mibsams,

14. Mismas, Dumas, Masas,

15. Adars, Tēmas, Jeturs, Napisas ir Kedmas.

16. Szitie yra waikai Ismaēlio su jû wardais jû dwárůse ir miestůse; *dwylika kunigaikßczû ant sawo żmoniû.
* p. 17, 20. p. 16, 10.

17. Ir ßitas yra amżias Ismaēlio, ßimtas ir tris=deßimts ir septyniû métû, ir *silpnyn êjęs numire, ir paláidotas buwo pas sawo żmones.
* p. 35, 29.

18. Ir jie gywéno nů Ewilôs iki Zuro ties Egypto=żemè, ant kélio i Assyrijû żémę. O jis numire po akim wisû sawo broliû.

19. Szita yra gimine Izaóko, sunaus Abraomo: *Abraomui gime Izaokas. * p. 21, 2.

20. Izaókas buwo ketures=déßimts métû, kaip jisai *Rebēkę i paczę wéde, dukteri Betuēlio Syriono iß Mezopotamijôs, Labano Syriono seseri. * p. 24, 67.

21. Bet Izaókas meldēsi Poną Diewą uż sawo moteri, nēs ji buwo newaisinga. Ir Pons Diewas dawēsi pérsiprażyti, ir Rebékke, jo pati neßcza pastojo.

22. Ir *kudikiu=du stumdiesi jôs żywate. Tay ji sáke: kad man taipo turējo nusidůti, kam aß nēßcza pastojau? ir ji nuêjo Pono Diewo pasiklaust? * Oz. 12, 4.

23. Ir Pons Diewas atsáke jei: dwēji żmones yra tawo żywate, ir dwēji żmones pérsiskirs iß tawo żywáto, ir wieni żmones pérgalēs kitus, o *wyresnysis ßlużis mażiáusiamjam. * Mal. 1, 2. Rym. 9, 10.

24. O czēsui priêjus, kad ji pagimditu, ßtay, *dwyni rádosi jôs żywate. * p. 38, 27. 29. 30.

25. Pirmasis, kurs ißêjo, buwo rudas ir wisas pláukotas, kaip káilis; ir *pramine ji Esawą.
* p. 30.

26. Potam tůjaus ißêjo ir jo *brolis, tasai laikesi su sawo ranka prie kulniû Esawo, o tą pramine Jokubą. Szeßes=déßimts métû Izaokas buwo suláukęs, kaip jůdu użgime. * Oz. 12, 4. Matt. 1, 2.

27. O waikam=dwiem użáugus, Esawas pastojo medżotojis ir laukininks, o Jokubas pastojo wiernas wyrs, ßetrose gywēndams.

28. O Izaókas mylējo Esawą, ir labay walge, ką jisai buwo sumedżojęs; bet Rebēke mylējo Jokubą.

29. Ir Jokubas ißwire wiralą. Tay Esawas iß lauko atêjęs, buwo pailsęs;

30. Ir sáke Jokubui: důk man paragáuti tą raudoną wiralą, nēs aß esmi pailsęs. Todēl jis *Edomas wadinams esti. * p. 36, 1. 19.

31. Bet Jokubas atsáke: pardůk man ße=dien sawą pirmgimimą.

32. Esawas atsáke: ßtay, aß tiktay turiu numirti, kągi man máczis ir pirmgimims?

33. Jokubas táre: tay prisēk man ßen=dien. Ir jis priseke jamui. Ir taipo jis *pardawe Jokubui sawo pirmgimimą. * p. 27, 36. Ebr. 12, 16.

34. Tay dawe jam Jokubas důnôs ir tą lenßû wiralą, ir jis walgęs bey gēręs pasikēle ir wēl ßalin êjo. Szitaipo paniekino Esawas sawo pirmgimimą.

26. Pérskyrimas.

Izaoko Keliáwimas, Namai ir Wargai.

1. Bet rádosi brangums żémēje, be ano, *kursai czēse Abraomo buwo. Ir Izaokas nusitráuke pas Abimelēką Pylistēnû karalių i Gerárą. * p. 12, 10. p. 20, 2.

2. Tay pasírode jamui Pons Diews ir táre: ne nusítrauk į Egypto-žemę, bet pasílik toje žémėje, kurę taw sakau.

3. Buk swétims ßioje žémėje, o aß su tawim budams žegnosíu tawę, nės taw ir tawo waikams aß důsíu wisas ßias žemes, ir aß pastriprisíu sawo prysėgą, *kurę aß tawo tėwui Abraomui prisėkiau.
* p. 12, 7. s.

4. Ir padaugsisíu tawo waikus, kaip žwaigzdes ant dangaus ir důsíu wisas ßias žemes tawo waikams. Ir *per tawo sėklą perżegnoti bus wisi żmones ant swieto; * p. 12, 3.

5. *Todėl, kad Abraomas mano żodżams paklusnus buwo, ir laike mano prowas, mano paliepimus, mano budą ir mano prisakimus.
* p. 22, 18. Ebr. 11, 8.

6. Taip Izaókas gywéno Gerare.

7. O kad żmones tame kampe ji kláuse apie jo paczę, tay jis sáke: *ji yra mano sesů. Nės jis bijojos sakyti, ję sawo paczę esanczę, dumodams: rasí galėtu manę ußmußti dėl Rebékės, nes ji labay grażi buwo ant wéido. * p. 12, 13.

8. Jamgi cze gérą wálandą ėsant żiurėjo Abimelėkas, Pylistėnů karálius, pro langą, ir ißwydo, Izaóką żáidżanti su sawo pacze Rebeke.

9. Tay pawadinęs Abimelėkas Izaóką tare jam: ßtay, ji yra tawo pati, kaipogi sakei, ję tawo seseri ėsanczę. Izaokas atsáke jamui: *dumojau, kad man rasí mirt tektu dėl jôs. * p. 20, 11.

10. Abimelėkas táre: kodėlgi mums tai *darei? bewéik butu galėję nusídůti, kad kas iß żmonių su tawo pacze butu sugulėjęs, ir taipo kaltybę butumbei ant musů wédęs.
* p. 20, 9.

11. Tay Abimelėkas wisíems żmonems apsakydams táre: *kas ßi wyrą arba jo paczę pakrutis, smerczu turės numirti. * p. 31, 24.

12. Ir Izaokas sėjo toj żémėj, ir atgáwo tą métą *ßimteriopay; †nės Pons Diews ji żegnojo.
* Luk. 8, 8. † Pam. 10, 22.

13. Ir jis pastojo didżu wyru, ir gywėndams pralobo, ikikol geray isigáwo,

14. Daug lobjo turėdams, ir mażů ir didżů galwijů, ir daug ßeimynôs. Todėl pawydėjo jam Pylistėnai,

15. Ir użpyle *wisus ßulinius, kurius jo tėwo bernai buwo kasę czėse Abraomo jo tėwo, ir pripyle jůs żémemis; * p. 21, 25.

16. Kad ir Abimelėkas jamui táre: ßalin tráukis nů musů, nės tu mums permacnus pastojei.

17. Tay Izaókas ßalin nusítrauke, ir attiese sawo ßėtrą pakalnėj Gėrar, ir gywéno czonay.

18. Ir dáwe wėl atkasti ßulinius, kurius czėse Abraomo jo tėwo buwo kasę, kurius Pylistėnai buwo użpylę, Abraomui numirus, ir pramine jůs tais paczeis wardais, kureis jo tėws jůs buwo praminęs.

19. Taipjau Izaóko bernai ir pakalnėj káse, ir rado cze ßulini gywojo wandens.

20. Bet kerdżei iß Geráro susiwaidijo su kerdżeis Izaóko ir táre: tas wandů yr musů. Todėl pramine tą ßulini: Esek, todėley, kadangi jie cze jam neteisybę buwo dárę.

21. Tay wėl káse kitą ßulini, ale ir dėl to wėl waidą kėle, todėl ji pramine Sitna.

22. Tay jisai ßalin ėjęs wėl kitą ßulini káse, dėl to ne susiwaidijo, todėl ji pramine Rekobot, ir táre: dabar Pons Diews mums *ruimą dáwe, ir dawe mums áugti ßioje żémej. * ps. 18, 20. 37.

23. Paskuy iß cze nusítrauke *į Bersabą. * p. 46, 1. 2. 3.

24. Ir Pons Diews pasírode jamui tą páczę nakti ir táre: Aß esmi Diewas tawo tėwo Abraomo, nesíbijok, nės *aß esmi su tawim ir żégnosíu tawę ir plátisíu tawo waikus, dėl sawo tarno Abraomo.
* Rym. 8, 31.

25. Tay pakure jis czonay altorių, ir apsáke wardą Pono Diewo, ir attiese czonay sawo ßėtrą, ir jo bernai káse ßulini czejau.

26. O *Abimelėkas nuėjo pas ji iß Geráro su Agusatu, sawo gentimi, ir su Pikolu, sawo wyriausiůju ant abażů. * p. 21, 22.

27. Bet Izaókas tare jiems: kam jus ateinat pas manę? juk n'

apkencżat manę, ir manę ßalin wárēt nů sawęs.

28. Jie atsáke: més sawo akimis matyte matom, Poną Diewą su tawim ēsanti, todēl sakēm: tur buti prisēga tarp musů ir tarp tawęs, ir més norim su tawim derējimą daryti,

29. Kad tu mums neyjokiôs iß= kádôs ne darytumbei, kaip ir mes tawę ne ißkádijom, ir kaipo mes taw nieką, kaip wisą gérą dárēm, ir su pakájumi tawę ißléidom. O tu dabar esi *żegnótasis Pono Diewo. * P. 24, 31. Ps. 115, 15.

30. Tay *kēle jisai jiems cżésni, ir jie walge bey gēre. * P. 40, 20.

31. Ir rytą=métą anksti pasikēlę prisēke wiens antram, ir Jzaókas jůs ißléido, ir jie su pakájumi ßa= lin keliáwo.

32. Tą pacżę dieną Jzaoko bernai atēję sake jamui apie ßulini, kuri buwo kásę, tardami: mes rádom wandens.

33. Ir jis pramine ji *Sabą, to= dēley tas miestS Bersaba wadinams iki ßei dienai. * P. 21, 31.

34. Esawas ketures=deßimts métů suláukęs pacżę wéde, wardu *Ju= dit, dukteri Beri, Etito, ir Bas= matą, dukteri Elono, Etito. * P. 36, 2.

35. Tie=dwi abiem, Jzaókui ir Re= bekei, tikt wieną apmaudą padáre.

27. Pérskyrimas.

Jokubas sawo Tēwo perżegnotas, o nů Esawo neapkencżams.

1. Ir nusidawe, Jzaókui pasénus, kad jo ákis aptémo *regēti, jis wa= dino Esáwą, sawo wyresnijį sunų, tardams jamui: sunau! ir jis atsi= liepe: ßtay! * P. 48, 10.

2. Ir jis táre: ßtay, aß esmi pa= sénęs, ir ne żinau, kada man teks mirti.

3. Tay imk sawo rykus, seidoką ir kilpini, ir nuêjęs i lauką sume= dżok man koki paukßti.

4. Ir steliáwęs man walgi man pátinkanti, ineßk tą, kad aß wál= gicżau, kad mano dußia tawę żeg= notu, pirm=neng numirsiu.

5. O Rebéke ißgirdo tus żodżus, kurius Jzaókas sawo sunui Esawui sáke. Ir Esawas nuêjo ant lauko, kad koki paukßti sumedżotu ir na= mon neßtu.

6. Tay Rebéke sake sawam sunui Jokubui: ßtay, aß girdējau, tawo tēwą kalbanti su Esawu, tawo broliu, ir sákanti:

7. Sumedżok man koki paukßti, ir steliok man walgi, kad walgicżau, ir tawę żegnocżau po akiů Pono Diewo, pirm=neng mirsiu.

8. Todēl klausyk dabar, sunau, mano żodżů, ką aß taw paliepsiu.

9. Nuêjęs i kaimenę atneßk man porą rebjů ożycżů, kad aß tawo tēwui walgi iß tů steliocżau jam patinkanti.

10. Tą turi tu ineßti sawo téwui, kad jis wálgitu, ir tawę żegnotu, pirm=neng numirßta.

11. Ale Jokúbas sake sawo moti= nai Rebékei: ßtay, mano brolis *Esawas yra gaurots, o aß ne gaurots. * P. 25, 25.

12. Tay rasi mano tewas manę apcżupinētu, ir bucżau ißrastas, buk aß noris ji prigáuti; tay aß ant sawęs użwescżau prakeikimą, o ne żegnonę.

13. Tay sáke jo mótina jamui: prakeikims testow ant manęs, su= nau; tu tiktay klausyk mano żodżů, eik ir atneßk man.

14. Tay nuêjęs atneße sawo moti= nai. Tay jo mótina taise walgi, kaip jo tēws liúbidawo wálgit.

15. Ir ēmusi didésniojo sawo su= naus Esáwo grażiausiúsius rubus, kurius ji namēj pas sawę turējo, apwilko tais Jokubą, mażąji sawo sunų.

16. O káilius ożycżů użmowe ant jo ranků, ir kur ne gaurots buwo ant káklo,

17. Ir dawe taipo tą walgi, su důna, kaip buwo pataisusi, i Jo= kubo, sawo sunaus, rankas.

18. Ir jis iêjęs pas sawo tēwą táre jámui: tēwe! jis atsiliepe: ßtay! kas tu esi, sunau?

19. Jokubs atsáke sawo tēwui: aß esmi Esawas, pirmgimęsis tawo sunus; aß dariau, kaip man esi

liepęs. Kēlęsi pasiſesk, ir walgik mano paukßczû, kad tawo dußia manę żegnotu.

20. Bet Izaókas táre sawam sunui: Sunau, kaipgi taip wéikey sugawai? jis atſiliepe: Wießpats tawo Diewas man dawe laimēti.

21. Tay Izaokas sákes Jokubui: eikß artyn, sunau, kad aß tawę apczupinēczau, bau tu esi mano sunus Esáwas, bau ne?

22. Taipo Jokúbas artyn priêjo prie sawo tēwo Izaóko, o jis apczupinējęs ji, táre: balsas yr Jokúbo balsas, bet rankos Esawo rankos.

23. Ir jis ne pażino ji; nēs jo rankos buwo gaurotos, kaip Esawo, jo brolio, rankos, ir żegnojo ji.

24. Ir táre jam: argu tu esi mano sunus Esáwas? jis atsake: berods, aß esmi.

25. Tay sáke jisai: tay neßk man, sunau, walgit tawo paukßczû, kad mano dußia tawę żegnotu. Tay atneße jamui, ir jis walge; priegtam dar ir wyną jam ineße, ir jis gēre.

26. O Izaókas, jo tēwas, táre jam: eik ßen, sunau, ir pabuczok manę.

27. Jis priêjęs pabuczáwo ji. Tay suûdęs jis kwápą jo rubû, pérżegnojo ji ir táre: ßtay, kwápas mano sunaus yra kaip kwapas lauko Pono Diewo pérżegnotojo.

28. *Diewas te dûdiê taw rasôs dangaus ir rēbumo żémês, ir rugiû bey wyno apßczey.

* Sir. 3, 10. Ebr. 11, 20.

29. Żmoniû pulkai taw ßlużis, ir żmones taw i kelius puls. Buk *ponu ant sawo broliû, ir tawo motinôs waikai taw tures klónotis. † Prakéiktas t'esie, kursai taw kéikia, o pérżegnotas, kursai tawę żegnoja.

* p. 25, 23. † p. 12, 3. 4 Moiz. 24, 9.

30. O kaip Izaókas buwo paliowęs Jokúbą żegnoti, o Jokúbas wôs buwo ißêjęs nû sawo tēwo Izaóko, atêjo jo brolis Esawas iß sawo medzoklês,

31. Ir taipojau taisęs walgi ineße tą pas sawo tēwą ir tare jamui: kelkis, tēwe, ir wálgik paukßczû sawo sunaus, kad tawo dußia manę pérżégnotu.

32. Tay atsake jamui Izaókas, jo tēwas: kas tu esi? jis atsake: aß esmi Esawas, pirmgimęsis tawo sunus.

33. Tay Izaókas labay nusigandęs táre: kas? kurgi dingo ansai medzotojis, kurs man walgi atneße? ir aß walgiaû wiso to, taw dar ne atêjus, ir ji perżegnojau; jisai ir pasilikś pérżegnotas.

34. Esawas tus żodżus sawo tēwo girdējęs pradējo ßaukti balsu, ir labay nusisimûtidams táre sawam tēwui: *żegnok ir manę, mans tēwe.

* Ebr. 12, 17.

35. Bet jisai táre: tawo brolis atêjęs su kytryste pagáwo tawo żegnonę.

36. Tay jisai sake: wertay jisai Jokubu pramintas yra; nēs jis dabar du kartu manę pamyne. Mano *pirmgimimą jisai pagáwo, o ßtay, dabar ir żegnonę man atima. Ir táre: argi man neyjokią żegnonę ne palaikei?

* p. 25, 33. Ebr. 12, 16.

37. Izaókas atsakydams táre jamui: aß ji wießpatimi ſtaczau ant tawęs, ir wisus jo brolius aß jam tarnais padariau; jawais ir wynu ji aprúpinau: kągi aß taw dabar darysiu, sunau?

38. Esawas atsáke sawo tēwui: argi tikt wieną żegnonę turi, mans tēwe? żegnok ir manę, mans tēwe! ir pakēlęs *sawo balsą, werke.

* Ebr. 12, 17.

39. Tay atsakydams jo tēwas Izaókas táre jamui: ßtay, *tu rebu gywénimą turēsi ant żémês ir iß rasôs dangaus iß aukßto.

* Ebr. 11, 20.

40. Sawo kardu tu penēsies, ir sawo broliui tarnáusi. *Ir nusidûsis, kad ir tu wießpatimi busi, ir jo jungą nû sawo káklo numesi.

* Obad. p. 10.

41. Ir Esawas neapkente Jokubą dēley pérżegnojimo, kuriûm jo tēwas ji buwo pérżegnojęs, ir táre sawo ßirdije: weikey pricis tas czēsas, kad Izaókas turēs gedēti, nēs aß ketu sawo broli Jokubą nusmaugti.

42. Tay pasakyti buwo Rebékei tie żodżei jôs wyriausiojo sunaus

Esawo, ir nusiuntusi dawe parwaditi sawo máżąji sunų Jokubą, tardama jamui: ßtay, tawo brolis Esawas grumżdża tawę nusmaugti.

43. Taygi klausyk mano żodżů, sunau, kélkis ir bēgk pas mano broli Laboną i Aran.

44. Jr pasilik kokią wálandą pas ji, ikikol kerßtas tawo brolio liáusis,

45. Jr ikikol jo pápykis péreis ir jis użmirß, ką tu jam darei; tay aß pasiųsiu, ir tawę iß ten pargabénsiu. Kodél *aß judu abudu pamesczau wienoj dienoj?
* 2 Zom. 14, 6. 7.

46. Jr Rebékke táre Izaókui: iß apmaudo jau ne noriu gywa buti dēl dukteriů Eto; jey Jokubas pácżę westu iß dukteriů Eto, kuriôs yra (locnay) kaip dukteres ßiôs żemês; ką máczij man taipo gywénti?

28. Pérskyrimas.

Jokubas máto ant sawo Kelionēs Dangaus Kópeczů.

1. Tay Izaókas pawadinęs sawo sunų Jokubą żegnojo ji, ir prisáke jamui, tardams: idant *ne wesk paczę iß dukteriů Kanaan.
* p. 24, 3.

2. Bet kélkis ir nueik i Mezopotamiją pas Betuēli, i sawo motinôs tēwo namus, ir weskisi czonay pácżę iß dukteriů Labono, tawo mótinôs brolio.

3. Bet wisagalisis Diewas te żegnoja tawę, ir te waisin bey te platin tawę, kad tu pastotumbei pulku żmoniů;

4. Jr te důdie taw *żegnonę Abraomo, taw ir tawo waikams su tawim, kad tu gáutumbei żémę, kurioj swétims esi, kurę Diewas Abraomui dáwęs esti.
* p. 12, 3.

5. Taipo Izaókas Jokubą ißléido, kad jisai nusitráuktu *i Mēzopotamiją pas Laboną, Betuēlio sunų, i Syrionus, pas broli Rebékkês, sawo ir Esawo motinôs.
* Oz. 12, 13.

6. O kaip Esáwas mate, kad Izaókas Jokubą żegnojęs ir i Mezopotamiją ißléidęs, kad czonay paczę westu, ir kad ji beżegnojant jamui buwo liepęs ir sákęs: idant ne wesk paczę iß dukteriů Kananitů;

7. Jr kad Jokubas sawam tēwui bey sawo motinai paklusę, ir i Mezopotamiją nusitráuke;

8. O ir máte, kad Izaókas, jo tēwas, ne labay apkente dukteres Kananitů;

9. Tay jis nuêjęs pas Jsmaēli, ir be pirmujů sawo moterių *dar wéde ir Maalátą, dukteri Jsmaēlio, sunaus Abraomo, Nebajoto †seseri.
* p. 36, 2. 3. † p. 25, 13.

10. Bet Jokubas ißkeliáwęs iß Bersabôs nukáko i Araną.

11. Jr atêjęs ant nekuriôs wietôs pasiliko cże per nakti, nēs sáule jau buwo nusiléidusi. O jis czepat ēmęs akmeni padéjo tą po sawo galwôs; ir atsigule czonay miegotu.

12. Jr jam sapnawo, ir ßtay, *kópeczos stowéjo ant żémês, tů wirßus ißkáko iki dangaus; ir ßtay, angelai Diewo lipinējo ant tů aukßtyn ir żemyn.
* Ew. Jon. 1, 51.

13. O Pons Diewas stowējo wirßuj, ir táre: Aß esmi Wießpats, tawo tēwo Abraomo Diewas, ir Izaóko Diewas; *żémę, ant kuriôs tu guli, taw ir tawo waikams důsiu.
* p. 48, 4.

14. Jr tawo *waiků tiek bus, kiek dulkių ant żémês, ir tu busi ißplátintas i wakarus, i rytus, i ßiáurę, ir i piētus. Jr †per tawę bey per tawo sēklą bus perżegnotos wisos gimines ant żémês.
* 5 Moiz. 12, 20. 1 Kar. 4, 20. † 1 Moiz. 12, 3.

15. O ßtay, *aß esmi su tawim, ir tawę apsaugosiu, kur tikt nukéliáusi; ir tawę wēl parwesiu i ßę żémę. Nēs aß tawę ne prastosiu, ikikôl attesēsiu wislab, ką taw esmi kalbējęs.
* Jez. 43, 2.

16. O kaip Jokubas pabudo iß sawo miego, tay jis tare: tikray, Pons Diews yra ßioje wietoje! o aß tai ne-żinojau.

17. Jr pasibijodams tare: kaip ßwenta *yra ßi wieta! Cże kit nieko ne yra, kaip Diewo namai, ir cże yra wartai dangaus!
* 2 Moiz. 3, 5.

18. O Jokubas rytą-métą ankßti pasikēlęs ēme *akmeni po galwôs padētąję, ir attiese tą ant paminklo; ir użpyle aliejaus wirßuj,
* p. 31, 13. p. 35, 14.

19. Jr pramine tą wietą *Betel; nes pirma wadinama buwo Lus.
* p. 35, 15.

20. Jr Jokubas *užsižadējo ir táre: jey Diewas bus su manim, ir manę apsáugos ant kélio, kuri aß keliáuju, ir man důs †důnôs wálgit bey drabužiû apsíredyti;
* 4 Moiz. 21, 2. † 1 Tim. 6, 8.

21. Jr manę su pakájumi wēl důs pargryßt pas mano tēwą, tay Pons Diews bus mano Diewas.

22. Jr ßis akmů, kuri aß ant paminklo attiesiau, pastos *Diewo namais; ir wiso, ką tu man důsi, to aß taw deßimtines atdůsiu.
* 1 Kar. 8, 17.

29. Pérskyrimas.

Jokubas gáuna dwi Moteri, kaip keturiolika métû ßlužijęs.

1. Tay Jokubas sawo kojas pakēles nuêjo į žémę prieß rytus esanczęję.

2. Jr apsižwalgęs, ßtay, pamate ßulini ant lauko; o ßtay, tris kaimenes awjû atsigule pas tą; nēs iß ßulinio girdidawo awis, ir *didis akmů buwo užristas už angôs ßulinio.
* Mark. 16, 4.

3. Jr suwarydawo czonay kaimenes awjû ir akmeni nů ßulinio angôs atrisdawo ir awis pagirdidawo; taygi akmeni wēl užrisdawo už angôs ßulinio į jo wietą.

4. Jr Jokubas táre jiems: mieli brolei, iß kur jus? jie atsáke: iß Aranês.

5. Jis tare jiems: argi ir pazystat Laboną, Naoro sunų? jie atsáke: berods ji pažystam.

6. Jis táre: bau ir dar *sweiks? jie atsáke: swéiks, o ßtay, cze ateit jo dukte Raēle su awimis.
* p. 43, 27.

7. Jis táre: dar geray yra dienos, ir dar niera czēsas bándą suwaryt; girdikite awis, ir nuêję dar ganykite jas.

8. Jie atsáke: ne gálime, ikikôl wisi pulkai bus sawaryti, ir mes akmeni nů angôs ßulinio atrisim, ir taipo awis girdisim.

9. Jamgi su jeis dar be-kalbant, atêjo Raēle su awimis sawo tēwo; nēs ji gáne awis.

10. O kaip Jokubas pamate Raēlę, Labono duktéri, sawo motinôs brolio, ir awis Labono, sawo motinôs brolio; priêjo ir atrito akmeni nů angôs ßulinio,

11. Jr *girde awis Labono, sawo motinôs brolio, ir pabuczáwęs Raēlę werke balsu.
* Moiz. 2, 17.

12. Jr apsáke jei, sawę ēsanti jôs tēwo broli, ir Rebékês sunų. Tay ji nubēgusi apsake tai sawam tewui.

13. O kaip Labonas girdējo apie Jokubą, sawo sesers sunų, *bēgo jam prießais, ir apsikabinęs buczawo ji, ir wéde ji į sawo namus. Tay pasakojo jis Labonui wisą ßitą nusidawimą.
* Luk. 15, 20.

14. Tay sake Labonas jamui: geray! *tu esi mano káulas ir mano kunas. O kaip jisai jau per mēnesi pas ji buwo buwęs,
* Wald. 9, 2.

15. Labonas Jokubui táre: kaczeig tu ir máno brolis esi, argi dēl to man dykay ßlúžisi? sakyk, ką nori algôs?

16. O Labonas turējo dwi dukteri; wyresnioji buwo wadinama Lea, o jaunesnioji Raēle.

17. Bet Lea akimis ne labay galējo (matyti); ale Raēle buwo mandagi ir graži.

18. O Jokubas pradējo mylēti Raēlę ir táre: aß taw septynis metus ßlužisiu už Raēlę, jaunésnęję tawo dukteri.

19. Labons atsáke: geriaus yra, kad aß ję taw důmi, ne kaip swetimam; buk pas manę.

20. Taipo *ßlužijo Jokubas Labonui septinis metus už Raēlę; ir rodēsi jam, kaip keletos dienos, taip labay ję †mylējo.
* Oz. 12, 13. † Epez. 5, 25.

21. Jr Jokubas táre Labonui: důk man dabar mano paczę, nēs czēsas yr, kad su je sugulēczau.

22. Tay pakwiete Labonas wisus žmones to kampo, ir kēle swodbą.

23. Bet ant wákaro jis ēme sawo dukteri Lēą, ir tą atwede pas ji. Jr jis sugulējo su je.

24. O Labonas dawe [illegible] dukterei Leai sawo sluginę Silpą, kad jei ßlužitu.

25. Bet rytą=métą, ßtay buwo tai Lēa; ir jis sake Labonui: *kam tu man tai darei? ar ne aß taw uź Raēlę ßlużijau? kodēlgi tu manę taip prigawai?
* p. 12, 18. p. 20, 9. p. 26, 10. Luk. 2, 48.

26. Labonas atsake: mes ne turim tą budą sawo źémēj, kad jaunesnioji ißtekētu pirm wyriáusiosês.

27. Ißkęsk su ße tą nedēlę; tay ir aną taw dûsiu uź ßlużmą, kurę dar kitus septynis metus man turi służiti.

28. Jokubas dare taipo, ir pakentēio dar tą nedēlę. Tay dawe jám Labonas Raēlę, sawo dukteri, į pacżę;

29. Ir dawe sawo dukterei Raēlei Bilgą per slugine, kad jei ßlûźitu.

30. Taipo jisai sugulējo ir su Raēle, ir daugiaus mylējo Raēlę, ne kaip Lēą, ir ßlużijo pas jį toliaus kitus septynis metus.

31. O kaip Pons Diews regējo, Leą peikiamą esancżę, dare jisai ję waisingą, o Raēlę newaisingą.

32. Ir Lea nēßcza pastojo, ir pagimde sunų, tą ji pramine *Rûben, ir táre: Pons Diews paweizdējo ant mano wargû, dabar mano wyrs manę mylēs.
* p. 46, 8. 2 Moiz. 6, 14. 4 Moiz. 26, 5.

33. Ir wēl nēßcza pastojusi pagimde sunų ir tare: Pons Diews girdējo, manę peikiamą esancżę, ir man ir ßį dawe, o pramine jį Simeoną.

34. Ir ji wēl nēßcza pastojo, ir pagimde sunų ir táre: dabar mano wyrs wēl prie manęs laikysis, nēs aß jam tris sunus pagimdżau; todēl pramine jį Lēwi.

35. Ketwirtą kartą ji neßcza pastojo, ir pagimde sunų ir táre: dabar aß Ponui Diewui dekawosiu, todēley jį pramine *Juda; ir paliowe waikus gimdit. * Matt. 1, 2. Luk. 3, 33.

30. Pérskyrimas.

Jokubo Waikai ir Bagotyste.

1. Kaip Raēle mate, kad ji Jokubui nieką ne pagimde, neapkente ji sawo seseri, ir tare Jokubui: túpik man waikû, jey ne, tay numirsiu.

2. O *Jokubas labay supykęs ant Raēlês táre: juk aß ne esmi †Diewas, kursai taw waisiaus tawo żywato ne nor dûti.
* p. 31, 36. † 2 Kar. 5, 7. Ps. 127, 3.

3. Bet ji sáke: ßtay, cże mano slugine Bilga, sugulk su je; *kad ji ant mano prieglobsczo pagimditu, ir aß ben iß jôs waikû gáucżau.
* p. 16, 2.

4. Ir ji taipo dawe jam Bilgą, sawo sluginę, į pacżę. Ir Jokubas sugulējo su je.

5. Tokiu budu *Bilga neßcza pastojo, ir pagimde Jokubui sunų.
* p. 35, 25.

6. Tay táre Raēle: Diews man prową dáre, ir mano balsą ißklause, ir man sunų dawe; todēl jį wadino Dan.

7. Bilga, Raēlês slugine, *wēl nēßcza pastojo, ir pagimde Jokubui antrąjį sunų. * p. 29, 33. 34. Oz. 1, 6.

8. Tay sake Raēle: Diewas kitaip dējo su manim ir su mano seserimi, ir aß ję apgalēsiu, ir pramine jį Naptali.

9. O kaip Lea regējo, kad jau *buwo paliówusi, waikû gimditi, ēme ji sawo slúginę Silpą, ir dáwe tą Jokubui į moterį. * p. 29, 35.

10. Taipo pagimde *Silpa, Leôs slugine, Jokubui sunų. * p. 35, 26.

11. Tay sáke Lea: laimēsim; ir pramine jį Gad.

12. Potam pagimde Silpa, Leôs slugine, Jokubui antrąjį sunų.

13. Tay sáke Lea: geray man; nēsa *manę ißganitingą pagirs dukteres; ir pramine jį Asserą.
* Luk. 1, 48.

14. O Rubenas ißējo per kwiecżû pjuti, ir rádo Dudaim ant lauko, ir parneße tus sawo motinai Leai. Tay Raēle táre Leai: dûk man Dudaimû sawo sunaus wieną dálį.

15. Ir ji atsáke: ar taw dar ne gana, kad tu man mano wyrą atēmei; o dabar dar ir nori Dudaimus mano sunaus imti? Raēle táre: geray, te gul jis ßę nakti pas tawę uź Dudaim tawo sunaus.

16. O kaip Jokubs ant wakaro iß lauko atējo, Lea jamui prießais êjo sakydama: pas manę tu gulēsi, nēs aß tawę pirkau uź Dudaim sawo

sunaus. Ir jis sugulējo tą nakti su je.

17. Ir Diewas iszklaùse Leą; ir ji neszcza pastojo, ir pagimde Jokubui penktąji sunų,

18. Ir táre: Diewas man tai użmokējo, kad asz sawo sluginę sawo wyrui dawjau; ir pramine ji Jzaszar.

19. Wēl * Lea neszcza pastojo, ir pagimde Jokubui szēsztąji sunų,
* P. 29, 33. 34.

20. Ir táre: Diewas manę geray aprúpino; dabar mano wyrs wēl prie manęs glausis, nēs asz jamui szeszis sunus pagimdzau, ir pramine ji Sebulon.

21. Paskuy pagimde ji dūkteri, tą pramine Dyna.

22. O Pons Diews * atsimine Raēlēs, ir iszklaùse ję, ir dare ję waisingą. * P. 8, 1. 1 Zom. 1, 19.

23. Tay ji neszcza pastojo ir pagimde sunų tarydama: Diewas * mano gēdą nů manęs atēme;
* Luk. 1, 25. Jez. 4, 1.

24. Ir pramine ji Jozēpą, ir táre: Diewe, sutek man ir dar sunų.

25. O kaip Raēle Jozēpą buwo pagimdzusi, tare Jokubas Labonui: léisk * manę keliáut ir nusitráukt i sawo szali ir i sawo źémę.
* 2 Moiz. 4, 18. 1 Kar. 11, 21.

26. Důk man mano moteres ir mano waikus, * uź kurius asz taw szluźijau, kad ten nusitráukczau; nēs tu źinai mano szluźmą, kaip asz taw szluźijau. * P. 31, 41.

27. Labonas táre jamui: * důk man malonês rasti po tawo akiů; asz jauczu, kad Pons Diews manę † źegnoja dēl tawęs. * P. 32, 5. † P. 39, 5.

28. Praszykis saw algą, ką asz taw turiu důti?

29. Bet jis atsáke jam: tu źinai, kaip asz taw szluźijau, ir kokius tu galwijus turējei po mano ranků.

30. Tu maź turējei man dar ne atējus; ale dabar daugumą turi, ir Pons Diews tawę źegnojo dēl mano beginējimo. O dabar, kadagi asz ir sawo namus aprůpisiu?

31. Bet jis atsáke: kągi asz taw důsiu? Jokubs atsáke: tu man butinay nieko ne důsi; bet jey tu darysi tai, ką taw sakau, tay asz wēl ganysiu ir kawosiu tawo awis.

32. Asz szen-dien per wisą tawo kaimenę eisiu, ir atskirsių wisas szlakůtas ir margas awis, ir wisas jůdas awis tarp eryczů, ir margas bey szlakůtas oszkas. Taygi kas marga ir szlakůta bus, ta t'esie mano alga.

33. Tay mano teisybe man liudis szen-dien arba rytoj, kaip czēsas ateis, kad asz sawo algą atimti turiu nů tawęs; taipo, kad kas ne szlakůta ar marga ar jůda ne bus tarp eryczů bey oszků, tai t'esiê, kaip kad taw buczau pawogęs.

34. Tay atsáke Labonas: sztay, t'esiê taipo, kaip tu sakei.

35. Ir atskyre tą dieną szlakůtus ir margus awinus, ir wisas szlakůtas bey margas oszkas, kur tikt kas balta buwo matyt, ir wislab, kas jůda buwo tarp eriů, ir padawe po ranků sawo waiků.

36. Ir padáre ruimą trijů dienôskelionių platumo tarp sawęs ir tarp Jokubo. Taipo gáne Jokubas likusęję kaimenę Labono.

37. O Jokubas ēme lazdů nů źalių péplôs medzů, reszutů medzů, ir kastanijů medzů, ir iszlupinejo ant tů iszilgay baltus rasztus, kad baltumas ant lazdů buwo régimas;

38. Ir dējo nulupinetases lazdas i girdimo rindą po akiů awjů pulko, kurios ateidawo gérti, kad apsiteitu gért ateidamos.

39. Taipo apsitējo wisi awjů pulkai źiurēdami i lazdas, ir turējo szlakůtů, kerszů ir margů.

40. Tay pérskyre Jokubas eryczus, ir atskirtůsius awjů pulkus suléido su margaiseis ir jůdaiseis i pulką Labono, ir skyre saw ypaczey pulką, tą ne suléido su pulku Labono.

41. Bet kada apsibegimo czēsas ankstybůjů awjů buwo, tay idējo jisai tas raszytases lazdas i rindą po akiů awjů pulko, kad jos i tas źiurēdamos apsiteitu.

42. Bet welybomsioms apsibegant, tas ne idējo. Taipo wēlybosios téko Labonui, o ankstybosios Jokubui.

43. Tokiu budu tas wyrs per mierą pralobo, kad daugel * awjů, slúginių ir bernů, werbliudů bey asilů turējo. * P. 12, 16.

31. Pérſkyrimas.

Jokubas bėga ſu abiem ſawo Moterim ir ſu Waikais nů ſawo Oßwjo Labono.

1. Ir jis ißtyre żodżus waikû Labono, tárianczujû: Jokubs wiſą muſû tėwo turtą paſiſawino; ir iß muſû tėwo lobjo jis toki bagotumą gáwo.
2. Ir Jokubas żiurėjo į Labono wéidą, ir ßtay, jau ne toks prieß ji buwo, koks wakar bey użwakar.
3. Ir Pons Diewos táre Jokubui: nuſitráuk wėl į ſawo tėwißkę ir pas ſawo gentis; *aß buſiu ſu tawim.
* p. 13. 2 Moiż. 3, 12.
4. Tay Jokubas nuſiuntęs dawe parwaditi Raėlę ir Leą į lauką pas ſawo awjû pulką,
5. Ir táre jiėm-dwiem: aß matau juſû tėwą jau ne ėſanti prieß manę toki, koks jiſai wákar ir użwakar buwo; bet Diewas mano tėwo buwo ſu manim.
6. Ir judwi żinota, kad aß iß wiſôs ſawo ſylôs juſû tėwui ßlużijau.
7. Ir jis manę nugáwo, ir mano algą jau déßimt kartus pérkreipe; o Diewas jam ne pawélijo man ißkadôs daryti.
8. Kad man ſakydawo: *margoſios teſtow tawo alga, tay wiſas pulkas margus turėjo. O kad ſakydawo: ßlákûtieji bus tawo alga, tay wiſi awjû pulkai ßlakûtus turėjo.
* p. 30, 32. 39.
9. Taipo Diewos turtą juſû tėwo jamui atėme, o man dawe.
10. Nės kad czėſas awjû apſibėgimo atėjo, aß pakėliau ſawo akis, ir maczau ſapne, o ßtay, áwinai ßoko ant ßlakûtû, kerßû ir margû awjû.
11. O angelas Diewo ſake man ſapne: Jokub! o aß atſiliepjau: *ßtay.
* p. 22, 11.
12. O jis ſake: pakélk ſawo akis ir regėk, ßtay, awinai ßoka ant ßlakûtû, kerßû ir margû awjû, nės aß wiſką maczau, ką Labons taw dáro.
13. Aß eſmi Diewas Bėtelej, kur tu akmenį *móſtijei, ir man czonay żadėjei. Dabar kélkis ir †nuſitráuk iß ßiôs żémės, ir keliáuk wél į żémę ſawo genczû.
* p. 28, 18. † p. 32, 9.
14. Tay Raėle bey Lea atſakydami táre jamui: juk jau ne turiwa ney daliės ney tėwißkės daugiaus ſawo tėwo namûſe.
15. Juk jiſai mudwi laike kaip ſwetimas, nės jis mudwi pardawe, ir muſû algą ſuėde.
16. Todėl Pons Diewos atėme muſû tėwui jo turtą, ir dawe tą mums bey muſû waikams. Togidėl tai wiſlab daryk, ką Diewos taw ſákęs.
17. Taipo kėleſi Jokubas ir użkėle ſawo waikus bey moteres ant werbliudû,
18. Ir ßalin gabéno wiſus ſawo galwijus ir wiſą ſawo turtą, kuri Mezopotamijoj buwo pelnęs; kad parkeliautu pas Izaóką ſawo tėwą į żémę Kanaan.
19. (O Labonas buwo nuėjęs ſawo awjû kirpt.) Ir Raėl pawoge ſawo tėwo balwonus.
20. Taipo Jokubas ſlapczey ißėjo nů Labono iß Syriôs, kadangi jámui ne paſiſáke, ßalin keliáuſent.
21. Szitaipo jis ißbėgo ſu wiſu labu, kas jo buwo, kėlėſi, ir perſiyre per wandenį, ir keliáwo ties kalnu Gilead.
22. Trécząję dieną Labonui buwo apſakyta, Jokubą ißbėgant.
23. Ir jiſai drauge ėmęs ſawo brolius, wijo jį ſeptynes dienas; ir pawijo jį ant kalno Gilead.
24. Bet Diewos naktije ſapne priėjęs Laboną Syrioną ſáke jamui: idant *ſaugokis, kad tu ſu Jokubu kitaip ne kalbėtumbei, kaip meilingay.
* Pſ. 105, 14. Pam. 16, 7.
25. Ir Labons priſiártino pas Jokubą. Bet Jokubs ſawo ßėtrą buwo attieſęs ant kalno; Labons ſu ſawo broleis ſawo ßėtra taipojau attieſe ant to patiės kálno Gilead.
26. Tay ſáke Labons Jokubui: kam tu tai darei, kad taip ſlapczey ißbėgai, ir mano dukteres ißboginai, kaip kare ſugáutaſes?
27. Kam tu tylomis pabėgai ir kaip wagis ißejei, ir man ne paſiſakei, kad aß tawę buczau palydėjęs ſu dżaugſmu ir ſu dainomis, ſu warinomis búbnomis ir ſu kankaleis,
28. Ir ne-dawei man pabuczûti mano waikus ir mano dukteres? wey! tu durnay darei.

29. Ir asz su Diewo pagalba pilnay tiek máciês turēczau, kad jums galēczau iszkadôs daryti. Ale jusû tēwo Diewas sáke man wákar: *idant saugokis, kad tu ne kitaip su Jokubu, kaip meilingay, kalbētumbei.

30. Ir kadangi taip labay uzsigeidei szalin tráukt ir taip labay iszsiilgai sawo tēwo namû, kamgi man mano balwonus pawogei?

31. Jokubs atsakydams tare Labonui: asz prisibijojau, ir dumojau, kad tu sawo dukteres man atimsęs.

32. Ale *prie kurio tu sawo balwonus rasi, tas cze te mirszta po akim musû broliû. Jeszkok, kas tawo, pas manę, ir radęs atimk. Bet Jokubs ne zinojo, kad Raēle tus buwo pawógusi. *p. 44, 9.

33. Tay ējo Labonas i Jokubo szētrą, ir i szētrą Leôs, bey abējû sluginiû, ir nieką ne rádo. Ir iszējo isz szetrôs Leôs i szētrą Raēlēs.

34. Tay Raēle balwonus ēmusi pakiszo po pakraikù werbliudû, ir uzsisēdo ant jû. O Labonas wisą szētrą iszkrátęs nieko ne rádo.

35. Tay ji sáke sawo tēwui: miels pone, ne padywik, kad asz dabar ne galiu kéltis priesz tawę, nēs man nusidûst pagal moteriû budą. Taipo jisai balwonus ne surádo, gana tû jēszkodams.

36. O Jokubas *supykęs iszkóliojo Laboną, ir táre jamui: kûmi asz nusidējau ar susigrieszijau, kad tu taip didey ant manęs supykai? *p. 30, 2.

37. Tu wislab, ką tikt turiu, iszkratei; kągi tu radai sawojo? Apsakyk tai mano ir sawo broliams, kad jie tarp mum-dwiem súditu.

38. Per dwideszimt métû asz pas tawę buwau, tawo áwys bey oszkos ne buwo newaisingos, áwinus tawo pulkû asz niekad ne wálgiau.

39. Ką zwêris papustijo, taw ne parneszjau, asz turējau tai taw uzmokēti, isz mano rankû tu tai *jēszkojei; ar butu dienoj ar naktij pawógta. *2 Moiz. 22, 12.

40. Dieną asz apalpau isz karszczo o nakti isz szalczo, ir miegas nesirádo mano akise.

41. Taipo asz szius dwideszimt metus tawo namûse sluzijau, keturiolika uz táwo dùkteres ir szeszis uz tawo awjû pulkus, o tu dészimt kartû mano algą pérkreipei.

42. Jey Diewas mano tēwo, *Diewas Abraomo ir Baime Izaóko manę ne butu pristojęs, tu manę tuszczą butumbei iszléidęs. Bet Diewas mano wargus ir mano procę máte, ir tawę wákar pakraupe. *p. 28, 13.

43. Labons atsakydams táre Jokubui: tos dukteres yra mano dukteres, ir tie waikai yr mano waikai ir tie pulkai mano pulkai ir wislab, ką tu matai, mano yra. Kągi asz szen-dien galiu daryt sawo dukterims arba jû waikams, kurius jos pagimde?

44. Taygi eiksz dabar, ir darykiwa derējimą, asz bey tu, tasai te esie liudininku tarp manęs ir tarp tawęs.

45. Tay Jokubas ákmeni ēmęs attiese tą i zénklą,

46. Ir táre sawo broliams: surinkite akmeniû. Ir jie akmeniû surinkę, sukrowe tus i kruwą, ir walge ant tôs paczôs kruwôs.

47. O Labons ję pramine Jegar-Saaduta. Bet Jokubs ję wadino Gilead.

48. Tay sáke Labons: ta kruwa t'esie szen-dien *liudininku tarp manęs ir tarp tawęs, (todēl ji praminta Gilead;) *Joz. 22, 27. p. 21, 27.

49. Ir testow paminklas, nēs jis táre: Pons Diews te weizd ant manęs ir ant tawęs, kad mudu atstosiwa nû kits-kito,

50 Jey tu mano dukteres raudisi, arba dar kitas moteres wesi prie mano dukteriû. Neywieno zmogaus tiesa dabar niera pas mus; bet sztay, Diewas yra liudininku tarp manęs ir tarp tawęs.

51. Ir Labons dar toliaus kalbējo Jokubui: sztay, tai yra ta kruwa, ir tas jôs zenklas, kuri attiesiau tarp sawęs ir tarp tawęs.

52. Ta kruwa testow liudininku, ir tas zenklas taipjau testow liudininku, jey asz pareisiu pas tawę arba tu sugryszstumbei pas manę per szę kruwą bey zénklą, wiens antram iszkadôs daryti.

53. Diewas Abraomo ir Diewas Naoro ir Diewas jû têwû t'esie *sudźa tarp musû.
* Walk. 11, 27. P. 10, 5.

54. Ir Jokubas prisêke jamui per Baimę sawo têwo Jzaoko. Ir Jokubas apierawojo ant kálno, ir pakwiete sawo brolius, kad su jûmi wálgitu. O pawálgę pasiliko ant kalno nakwini.

55. Bet rytą=metą Labons ankstì kėlęsi pabuczáwo sawo waikus ir dukteres, ir jas żegnojęs wêl nukeliawo ir sugryźo namû.

32. Pérskyrimas.

Jokubo Prisibijojimas, Malda ir Rowa.

1. O Jokubas êjo sawo keliu; *ir angelai Diewo ji sutiko.
* P. 48, 16. Ps. 34, 8.

2. Ir jisai jûs matydams táre: tai yra Diewo waiskai; ir wadino tą wietą Maanajim.

3. O Jokubas siunte paslus pirm sawęs pas sawo broli Esawą i żemę *Seir ßalije Edom;
* P. 36, 6. 8. 5 Moiz. 2, 5. Joz. 24, 4.

4. Ir prisáke jiems ir táre: taipo sakykit mano ponui Esawui: tawo tarnas Jokubas taw sakydin: aß ikßioley didę wálandą pas Laboną użsilaikiau.

5. Ir turiu jáuczû bey asilû, awjû, bernû bey slúginiû; ir ißsiunczau, taw sawo ponui tai apsakyt, kad aß *malonę rasczau po tawo akiû.
* P. 30, 27.

6. Paslai pas Jokubą wêl pargryźę táre: mes nukákom iki tawo brolio Esawo; o ir jisai *prieß tawę eit su ketureis ßimtais wyrû.
* P. 33, 1.

7. Tay Jokubs pabugęs buwo, ir nusigando. Ir pérdalijo żmones pas sawę êsanczus, ir awis ir bandą ir werbliudus i du pulku.

8. Ir tare: jey Esawas użeis wieną pulką, ir pamuß tą, tay ben antrasis ißbêgs.

9. Toliaus táre Jokubs: Diewe mano têwo Abraomo, ir Diewe mano têwo Jzaóko, Pone Diewe, *kurs tu man sakei: nusitráuk wêl i sawo żémę ir i sawo genczus, aß taw geray darysiu;
* P. 31, 3. 13

10. Aß *ne wertas esmi wisôs mielaßirdystês, ir wisôs wiernybês, kurę tu sawo tarnui ißrodei. Nês aß daugiaus ne turêjau, kaip tikt ßę lazdą per ßi Jordaną pérsiirdams; o dabar aß du pulku pastojau.
* 2 Zom. 7, 18. Matt. 8, 8.

11. Jßgélbek manę iß rankôs mano brolio, iß rankôs Esawo; nês aß bijausi jo, kad jisai ne atêjęs użmußtu manę, motinas su waikais.

12. Tu sakei: aß taw gér darysiu ir tawo waikus daugsisiu, *kaip żiezdras máriose, kurias ne gali skaityti dêl daugybês.
* P. 13, 16. P. 28, 13. 14.

13. Ir jis nákwins czę pasiliko, ir nû to, ką po rankû turêjo, dowanas ême sawam broliui Esawui:

14. Du ßimtu oßkû, dwideßimt ożiû, du ßimtu awjû, dwideßimt áwinû,

15. Ir trisdéßimt żindanczû werbliudû su ju kumeleis, keturesdéßimtis karwjû, ir déßimt jáuczû, dwideßimt asilênû su déßimt asilaiczeis.

16. Ir padawe tus po rankû sawo tarnû, wislab po pulką skyru, ir tare jiems: eikit pirm manęs, ir wis ruimą palikkit po pulku ir po pulku.

17. O pirmamjam prisakydams táre: kad mano brolis Esawas tawę sutiks, ir tawę kláus: kieno tu esi? ir kur=linkay tu keliauji? ir kieno tai, ką czę warai?

18. Tay tu sakyk: tatai tawo tarno Jokúbo yra, tas siuncza dówanas sawo ponui Esawui, ir paskuy mus ateit.

19. Taipojau prisáke jis ir antramjam ir treczamjam ir wisiems kaimenę sêkantiemsiems tardams: kaip aß jums sakiau, taip sakykit Esawui, kad ji sutiksite.

20. O idánt ir taipo sakykit: ßtay, tawo tarnas Jokubas páskuy mus ateit. Nês jis táre: aß ji numaldysiu ta dowana, pirm manęs einanczeje, paskuy aß ji regêsiu, mażu jisai manę priims.

21. Sżitaipo dówaną pirm sawęs siunte; bet patsai pasiliko tą nakti pas pulką.

22. Ir atſikēlęs nakti, ēme abi ſawo moteri, ir abi ſlugini, ir wieniolika ſawo waikus ir keliáwo iki perwážo Jabok.
23. Ēme ir pérkēle jůs per upę, kad ſu wiſu labu pérſigawo, ką tiktay turējo.
24. Ir jis wiens paſiliko. *Tay nekurſai wyrs ſu jůmi ēmēſi, iki außrai paſirodant. *Oſ. 12, 4. 5.
25. O jiſài matydams, jį ne pérgaleſent, pakrutino ſánarį jo kulßiês, ir ſanaris jo kulßiês nikßterējo, kaip jůdu ēmēſi.
26. Ir jis táre: *léiſk manę eit, nēs außra jau ródoſi. Bet jis atſáke: †aß tawę ne léidzu, pirmneng tu manę pérżegnoſi. *2 Moiz. 32, 10. †Matt. 15, 22. 25. 28.
27. Jis ſáke: ků wardu tu? jis atſake: Jokubs.
28. O jis táre: tu *jau daugiaus Jokubu ne buſi wadinamas, bet Izrael; nēs tu ſu Diewu ir ſu żmonemis ēmeiſi, ir wirßų gawai. *P. 35, 10.
29. Ir Jokubas kláuſdams jį táre: ben ſakyk, *ků wardu tu eſąs? Bet jis atſake: kam tu kláuſi, ků wardu aß eſmi? ir jis czonay jį pérżegnojo. *Wald. 13, 17.
30. Ir Jokubas pramine tą wietą Pniel: nēs *aß ſawo akimis Diewą maczau, ir mano dußia pagilbo. *Pſ. 80, 4.
31. O kaip jis *iß Pniel atêjo, użtekējo jam ſáule; ir jis ráißējo ant ſawo kulßiês. *Wald. 8, 8.
32. Todēl waikai Izraēlio ne wálgo ſutráukimo-gyſlą ant ſanario kulßiês, iki ßei dienai; todēl, kadàngi ſutráukimo-gyſla ant ſanario kulßiês Jokubo pażeiſta buwo.

33. Pérſkyrimas.

Sußiderżjims Jokubo ſu Eſawu.

1. Jokubas ſawo akis pakēlęs, památe *ſawo broli Eſawą ateinant ſu ketureis ßimtais wyrů. Ir pérdalijo ſawo waikus prie Leôs, prie Raēlês, ir prie abejů ſluginių. *P. 32, 6.
2. Ir ſlugines ſu jů waikais ſtate į pryßakį, ir Leą paſkuy ſu jôs waikais, o Raēlę ſu Jozēpu galiáuſey.
3. Ir patſai pirm jů nuêjo, ir *paſiklónojo ſeptynis kartus iki żémês, pirm-neng priêjo ſawo broli. *Rut 2, 10.
4. Bet Eſawas *jam prießais bēgęs jį globójo; ir apſikabinęs jo kaklu jį pabuczawo. Ir jůdu werke. *2 Moiz. 4, 27. P. 18, 7.
5. Ir pakēlęs ſawo akis máte moteres ſu waikais ir táre: kas tie yra pas tawę? Jis atſáke: yra waikai, kurius Diews tawo tarnui dawęs eſti.
6. Ir ſlugines priêjuſios ſu ſawo waikais paſiklónojo jamui.
7. Lea taipojau priêjuſi ſu ſawo waikais paſiklónojo jamui. Galiáus ir Jozēpas ſu Raēle priêję paſiklónojo jamui.
8. Ir jis táre: ką tu nori ſu wiſu tů *pulku, kurį aß ſutikau? jis atſáke: kad malonę raſczau pas ſawo poną. *P. 32, 16.
9. Eſawas tare: aß gana turiu, mans broliau, palaikyk, ką turi.
10. Jokubs atſáke: ak nè, jey malonę radau pas tawę, tay imk mano dówaną iß mano ranků; nēs *aß maczau tawo wéidą, ney kaip kad matyczau Diewo wéidą; ir uż gér tai priimk nů manęs. *2 Zom. 14, 17.
11. Priimk ben *tą żegnonę nů manęs, kurę aß taw parneßiau, nēs Diews tai man eſti dáwęs, ir aß wiſo gana turiu. Taipo jiſai jį taip ilgay melde, ikikôl priēme. *1 Zom. 25, 27. P. 30, 26.
12. Ir jis táre: eikiwa ßalin ir nukeliáukiwa; aß ſu tawim keliáuſiu.
13. Bet jis atſáke jamui: miels pone, tu żinai, manę mażus kúdikius cze turinti, priegtam bandą ir żindanczes kárwes, kada tos wieną dieną butu pérwarytos, tay wiſa kaimene ißgaißtu.
14. Miels pone, tu keliáuk pirm ſawo tarno; aß palengwēle paſkuy waryſiůs, kiek banda bey waikai galēs paeiti, ikikôl nukakſiu pas ſawo poną į Seir.
15. Eſawas atſáke: taygi ben kelis iß ßeimynôs pas tawę palikſiu, kurie ſu manim yra. Jis atſáke: ką máczij? důk *tiktay man malonês raſti pas tawę, mano poną. *P. 30, 27. P. 34, 11.

16. Taipo Esáwas tą dieną wēl sawo keliu êjo į Seir.

17. Ir Jokúbas nusitráuke *į Sukótą, ir pasibudawojo saw namus, bey sawo bandai szētras. Todēl ta wieta praminta Sukot. * Wald. 8, 5.

18. Paskuy Jokubas nusitráuke ties Salēma, pas miestą Sikēmo, žémēje Kanaan ēsantiji, kaip isz Mezopotamijôs buwo iszêjęs; ir pabudawojo sawo szētrą už miesto.

19. Ir *nusipirko dirwą nů waikû Emor, tēwo Sikēmo, už szimtą graszių; cze jisai attiese sawo szētrą. * Joz. 24, 32.

20. Ir pasitaise czonay *altorių, ir meldēsi wardo wisogálinczojo Diewo Izraēlio. * p. 12, 8. p. 13, 4.

34. Pérskyrimas.

Dynôs Apgēdinimas daro didi Kraujo Praliejimą.

1. O Dyna, Leôs dukte, *kurę ji Jokubui pagimde, iszêjo dukteres tôs žémês apžiwalgyt. * p. 30, 21.

2. Tą *památes Sikēmas, Emoro sunus, Ewito, tôs žémês pono, ēme ję, ir sugulējo su je, ir apžaide ję. * Job 31, 1.

3. Ir jo szirdis prilipo prie jôs, ir mylēdams tą mergą *meilingay su je kalbējo. * p. 50, 21.

4. O Sikēmas táre sawo tēwui Emorui; nupirszk *man tą mergáitę per paczę. * Wald. 14, 2.

5. Ir Jokubas isztyre sawo dukteri Dyną apgēdintą; ir jo sunus buwo prie bandôs ant lauko; ir Jokubs tylējo iki jiems ateinant.

6. Tay *Emoras, Sikēmo tēwas, iszējo pas Jokubą, su jůmi kalbēti. * Wald. 9, 28.

7. Tame tarpè parêjo Jokubo sunus isz lauko; ir tai girdēję supyko ir labay apsirustáwo, kad jis tokią *durnystę ant Izraēlio buwo dáręs, ir Jokubo dukteri apžáidęs; nēs taipo ne reiktu buti. * 5 Moiz. 22, 21.

8. Tay Emoras su jeis kalbēdams táre: mano sunaus Sikēmo szirdis užsigeide jusû dukters; meldžu, důkite ję jamui į paczę.

9. Susigentáukit su mumis, ir důkite mums sawo dukteres, o jus wēl weskite musû dukteres.

10. Ir gywénkite su mumis, *žéme bus jums atwira, gywénkit, elgkitēs ir apsipelnykite toje. * p. 47, 6.

11. Ir Sikēmas táre jôs tēwui ir broliams: bukite *man malonus; ką jûs sakysite, tai jums důsiu. * p. 30, 27.

12. Praszykit tikt drąsey isz manęs ir kraiczo ir dowanû, asz tai wislab důsiu, kiek tikt praszysit; tikt mergą man důkit per paczę.

13. Tay Jokubo sunus atsáke Sikemui ir jo tēwui Emorui prigáutinay, todēl, kad jû sesů Dyna buwo apžaista,

14. Ir táre jiems: més ne galim tai daryt, kad més sawo seseri důtumbim wyrui ne appjáustitam; nēs tai mums gēda butu.

15. Taczau tai mes darysim pagal jusû wálę, jey jús mums lygus pastósite, ir wisą, kas wyriszka yra tarp jusû, appjáustisite.

16. Tay mes sawo dukteres jums důsim, ir jusû dukteres wesim, ir pas jus gywéndami wienais žmonemis pastosim.

17. O jey jús ne nórite apsiimti apsipjáustit, tay mes sawo dukteri ēmę szalin tráuksim.

18. Tie žodžei geray patiko Emorui ir jo sunui.

19. O jaunikáitis tasai ne truko tai daryti; nēs jis užsigeide Jokúbo dukters. Ir jis garbēj buwo už wisus sawo tēwo namůse.

20. Taygi priêję Emoras ir jo sunus Sikems po miesto wartû, ir susikalbēdamu su mieszczonimis táre:

21. Szie žmones pakajingay su mumis gywéna, ir nor szioj žémeje gywent ir apsipelnyt. O ir žémês juk gana yra jiems. Més jû dukteres wesim, ir jiems sawo dukteres důsim.

22. Bet tada jie tai nor daryti, kad pas mus gywentu, ir wienôs žémês žmonemis pastotu, jey més wisą, kas wyriszka yra tarp musû, appjáustisim, lygey kaip jie appjáustiti yra.

23. Jû banda ir turtas, ir wislab, kas jû yra, mums teks, jey tiktay més jû klausysim, kad jie pas mus gywentu.

24. Ir jie klausė Emorui ir jo sunui Sikēmui, wisi, kurie pro jo miesto wartus ar ißėjo, ar iėjo, ir appjáuste wiską, kas wyrißka buwo, kas pro jo miestą ar iß=ar iėjo.

25. O trécząję dieną, kaip jiems tai dar skaudėjo, *anů=du sunu Jokubo, Simeonas bey Lēwi, Dynôs broliu=du, kożnas ēme sawo kardą, ir drąsey nuėję į miestą nużawino wiską, kas tikt wyrißka buwo.
* p. 49, 5. 6. Jud. 9, 2.

26. O użmußė ir Emorą bey jo sunų Sikēmą áßmenimi sawo kardů, ir ißēme sawo seseri Dyną iß namů Sikēmo, ir ėjo ßalin.

27. Tay Jokubo súnus atėję pas użmußtůsius ißplēßė mieste wisą naudą todēl, kadangi jie jů seseri buwo apżaidę.

28. Ir ēme jů awis, jáuczus, ásilus, ir kas ar mieste, ar ant lauko buwo.

29. Ir wisą jů turtą, wisus waikus ir moteres sugawo ir ißplēßė wislab, kas namůse buwo.

30. Ir Jokubas táre Simeonui bey Lēwi: judu man bēdôs padárēta, kad aß *piktay apskélbjamas esmi po akiů ßioj żémēj gywénanczujů, (butent) Kananitů bey Pērezitů; o aß mážas esmi pulkélis. Kada jie dabar susitars ant manęs, tay jie manę użmuß. Taipo aß busiu ißpústitas su sawo gimine.
* 2 Moiż. 5, 21.

31. Ale jůdu atsáke: argi jiems reiktu su musů seserimi kaip su kokia kékße daryti?

35. Pérskyrimas.

Kakle mirßta pagimdidama.

1. Ir Diewas táre Jokubui: kélkis ir nusitráuk į Betēlę, ir gywénk czonay; ir pabudawok czonay altorių tam Diewui, *kursai taw pasirode, dēl sawo brolio Esáwo bēganczam.
* p. 28, 12. 19. p. 31, 13.

2. Tay Jokubas táre sawo waikams ir wisiems sawo namůse esantiemsiems: *pameskite swetimus Diewus tarp sawęs ēsanczus, ir nusiczystikit, bey apsiwilkit kitais rubais.
* Joż. 24, 23. 2 Moiż. 34, 13.

3. Ir pasikélę nusitráukim į Betēlę, kad altorių czonay attiesczau tam Diewui, kurs manę ißklausė czēse mano bedôs, ir su manim buwo ant kélio, kuri aß keliawau.

4. Tay padawe jam wisus balwonus jů rankose buwusius, ir sawo auskabes; ir jis pakase tus *po áużolu ßale Sikem stowinczu.
* Joż. 24, 26.

5. Ir jie ißkeliáwo. O baime Diewo apēme (susēdus) tů miestů aplink ēsanczůjů, kad jie Jokúbo sunus ne wijo.

6. Taipo nukáko Jókubas į Lusą żémēje Kanaan, Betēlę wadinamą, su wisais żmonemis su sawim esanczeiseis.

7. Ir budawójo czonay altorių, ir wadino tą wietą: *Elbetēl; todēley, kad Diewas czonay buwo pasirodęs jamui dēl sawo brolio beganczamui.
* p. 13, 3. p. 12, 8.

8. Tay numire Debora, Rebékēs żindinycza, ir paláidojo ję uż Betēl *po áużolu, ir pramine tą raudojimo=áużolą.
* 1 Zem. 31, 13. 1 Kar. 11, 12.

9. Ir Diewas wēl Jokubui pasirode, kaip jis iß Mezopotamijôs buwo parėjęs, ir żegnojo jį;

10. Ir táre jam: tu Jokubu pramintas esi; ale ne busi daugiaus Jokubu wadinams, *bet Izraēl bus tawo wardas. Ir taipo Izraēliu jį wadina.
* p. 32, 28. 1 Kar. 18, 31.

11. Ir Diewas sáke jam: aß esmi wisagalisis Diewas, *buk waisingas ir plátinkis; żmones ir żmonių pulkai iß tawo waiku rasis, ir karálei pastôs iß tawo rietů.
* p. 22, 28.

12. O żémę, Abraomui bey Izaókui důtąję, aß taw důsiu ir tawo waikams po tawo galwôs.

13. Taipo Diewas *użżenge nů jo iß wietôs, kur su jůmi buwo kalbējęs.
* p. 17, 22.

14. Bet Jokubas attiese paminklą iß akmens darytą toj wietoj, kur su jůmi buwo kalbējęs; ir *użpyle gērimo=apierą ant to, ir appyle jį aliejumi.
* p. 28, 18.

15. Ir Jokubas pramine tą wietą, kur Diewas su jůmi buwo kalbējęs, *Bētel.
* p. 28, 19.

16. Ir jie iszkeliáwo isz Bētel; ir kaip dar tikt warsnas buwo iki Ęprato, tay Raēle pagimde.

17. Ir jei labay sunkus buwo tas pagimdimas. O kaip jei taip sunkey stōjos, sáke jei pribuwēja: nesibijokis, nēs ir szi sunų tu turēsi.
* 1 Zom. 4, 20.

18. Bet kaip ji duszią jau iszléide, ir turējo mirti, pramine ji Benoni; ale jo tēws ji pramine Benjamin.

19. Taipo numire Raēle ir buwo paláidota ant * kélio priesz Ępratą, dabar wadinamą Betlēem.
* p. 48, 7.

20. Ir Jokubas attiese paminējimo stulpą ant jôs grábo, tas yra Raēlės grábas iki szei dienai.

21. O Izraēlis iszkeliáwo, ir attiese sawo szētrą ana=pus korycżôs Ęder.

22. Ir nusidawe, Izraēliui toj żémēj gywénant, * Rubenas nuêjęs sugule su Bilga, sawo tēwo netikraje móterimi; o Izraēlis tai iszgirre. Bet Jokúbas turējo dwylika sunû.
* p. 49, 4. 1 Nus. 2, 1. p. 6, 1.

23. Sunus Lēôs szitie buwo: Rubēnas pirmgimęsis Jokubo sunus, Simeons, Lēwi, * Juda, Izaszars ir Sebulons.
* p. 49, 8.

24. Sunus Raēlês buwo: Jozēpas bey Benjamyns.

25. Sunus * Bilgôs, Raēlês slugines: Dan bey Naptali.
* p. 30, 5.

26. Sunus Silpôs, Lēôs slugines: Gad bey Asser. Tie yra sunus Jokubo, Mezopotamijoj jam użgimusieji.

27. Ir Jokubas atêjo [pas sawo tēwą Izaoką į Mamrę, * didżausiąji miestą, wadinamą Ębron, kuriame Abraomas ir Izaokas † swetimi yra buwę.
* Joz. 14, 15. † p. 14, 13. 17, 8. 37, 1.

28. Ir Izaokas buwo suláukęs szimtą ir asztûnes=dészimtis métû,

29. Ir * pasénęs numire. Ir jis paláidots buwo pas sawo żmones, pasénes ir szio amżio nugrisęs; ir † jo sunu=du Ęsawas bey Jokúbas paláidojo ji.
* p. 25, 8. 17. † p. 50, 12. 13.

36. Pérskyrimas.

Ęsawo Gimine.

1. Szita yra gimine Ęsawo, wadinamo * Ędom.
* p. 25, 30.

2. Ęsáwas wéde saw * moteres isz dukteriû Kanaan: Adą, dukteri Ęlono, Ętito, bey Aalybamą, důkteri Ano, sunaus Zibēono, Ęwito;
* p. 26, 34.

3. Ir * Basmatą, Ismaēlio dukteri, Nebajoto seseri.
* p. 28, 9.

4. Ir Ada pagimde Ęsáwui Ęlipą; o Basmata pagimde Reguēli.

5. Aalibama pagimde Jeusą, Jaelamą bey Korą. Tai yra Ęsáwo waikai, kurie jam użgime żémēje Kanaan.

6. Ir Ęsawas ēmęs sawo moteres, waikus bey dukteres, ir wisas duszias sawo namû, sawo turtą ir wisą bandą, su wisu labu, ką tikt żémēje Kanaan buwo nusipelnęs, * ir nusitráuke į kitą żémę szalin nů sawo brolio Jokubo.
* 5 Moiz. 2, 5.

7. Nēs * jû turtas buwo perdidis, kad ne galējo kruwoj gywénti, o żéme, kurioj jie swetimi buwo, ne galējo iszlaikyti daugybę jû bandôs.
* p. 13, 6. p. 26, 14.

8. Taipo Ęsawas gywéno ant kalno Seir. O Ęsáwas yra Ędoms.

9. Szita yra gimine * Ęsáwo, isz kurio Ędomitai rádos ant kalno Seir.
* 1 Nus. 1, 35.

10. Ir taipo wadinami yra waikai * Ęsáwo: Ęlipas, sunus Adôs, Ęsawo moters; Rēguēlis, sunus Basmatôs, Ęsawo pacżôs.
* 1 Nus. 1, 35.

11. O Ęlipo sunus szitie buwo: Teman, Omar, Zepo, Gaetam bey Kēnas.

12. Ir Timna buwo netikra moteriszke Ęlipo, Ęsáwo sunaus, ta jam pagimde Amalēką. Tai yra waikai Adôs, Ęsáwo pacżôs.

13. Bet Rēguelio waikai szitie yra: Naat, Sera, Samma, Missa. Tai yra waikai isz Basmatôs, Ęsáwo pacżôs.

14. O waikai Aalibamôs, Ęsáwo pacżôs, dukters Ano, sunaus Zibeono, szitie yra, kurius jiji Ęsáwui pagimde: Jēus, Jaelam ir Kora.

15. Szitie yra kunigaikszczei tarp waikû Ęsáwo: waikai Ęlipo, pirmgimusiojo Ęsáwo sunaus, szitie yra: kunigaiksztis * Tēman, kunigaiksztis

Omar, kunigaikßtis Zepo, kunigaikßtis Kēnas, * Job 2, 11.

16. Kunigaikßtis Korą, kunigaikßtis Gaētam, kunigaikßtis Amalek. Tai yra kunigaikßczei iß Elipo gimusieji žémeje Edom, kurie yra waikai iß Adôs.

17. O ßitie yra waikai Reguēlio, Esawo sunaus: kunigaikßtis Naat, kunigaikßtis Sēra, kunigaikßtis Samma, kunigaikßtis Missa. Tai yra kunigaikßczei iß Reguēlio žémēje Edomitû, ir yra waikai iß Basmatôs, Esawo paczôs.

18. Szitie yra waikai Aalibámôs, Esáwo paczôs: kunigaikßtis Jēus, kunigaikßtis Jaēlam, kunigaikßtis Kora. Szitie yra kunigaikßczei iß Aalibamôs, dukters Ano, Esáwo paczôs.

19. Tai yra Esáwo waikai, ir jû kunigaikßczei. Jis yra Edoms.

20. O waikai * Seiro Oritēno, kurs žémēje gywéno, ßitie yra: Lotan, Sobal, Zibeon, Ana, Dison, Ezer bey Dizan. * 5 Moiz. 2, 12.

21. Tai yra kunigaikßczei Oritenû, waikû Seiro, žémēje Edom.

22. Bet Lotano waikai buwo ßitie: Ori bey Eman; o Lotano sesû wadinama buwo Timna.

23. Waikai Sobálo ßitie buwo: Alwan, Manaat, Ebal, Sēpo, bey Onam.

24. Waikai Zibeono buwo: Aja bey Ana. Tai yra ansai Ana, kurs púsczoje asil=árklius ißrádo, sawo tēwo Zibeono ásilus be=ganydams.

25. O waikai Ano buwo: Dison bey Aalibama, ta yra dukte Ano.

26. Waikai Disono buwo: Emdan, Esban, Jētran bey Karan.

27. Waikai Ezēro buwo: Bilan, Sawan bey Akan.

28. Waikai Dizano buwo: Uz bey Aran.

29. Szitie yra kunigaikßczei Oritû: kunigaikßtis Lotan, kunigaikßtis Sobal, kunigaikßtis Zibeon, kunigaikßtis Ana,

30. Kunigaikßtis Dison, kunigaikßtis Ezer, kunigaikßtis Dizan. Tai yra kunigaikßczei Oritû, kurie karaliáwo žémēje Seir.

31. O * karálei, kurie žémę Edom walde, pirm=neng waikai Izraēlio karáliû turējo, ßitie yra: * 1 Kuk. 1, 43.

32. Bēla buwo karálius Edomo, sunus Beóro; ir jo miestas buwo pramintas Dinaba.

33. Ir Bēlui numirus į jo wietą karáliumi pastojo Jobábas, sunus Sera iß Bazra.

34. Jobabui numirus karáliumi į jo wietą pastojo Usam iß Temanitû žémês.

35. O Usamui numirus karáliumi į jo wietą pastójo Adadas, sunus Bedado, kursai Midianitus ißmuße ant Moabitû dirwôs, ir jo miestas pramintas buwo Awit.
* P. 35, 27. Ebr. 11, 13.

36. Adadui numirus karáliumi pastojo Samla iß Masrek.

37. Samlui numirus Saulas karáliumi pastojo iß Rekobot pas wandeni.

38. * Saului numirus į jo wietą karáliumi pastojo Baal=Anan, sunus Akboro. * 1 Kuk. 1, 49.

39. Baal=Anui, Akboro sunui, numirus į jo wietą karáliumi pastojo Adaras, ir jo miestas pramintas buwo Pagu; ir jo pati wadinama buwo Meetabeel, dukte Matrēdo, dukters Mesaabo.

40. Taipo wadinami buwo kunigaikßczei Esáwo jû giminēse, wietose ir wardûse: * kunigaikßtis Timna, kunigaikßtis Alwa, kunigaikßtis Jetet, * 1 Kuk. 1, 51.

41. Kunigaikßtis Aalibama, kunigaikßtis Ela, kunigaikßtis Pinon,

42. Kunigaikßtis Kēnas, kunigaikßtis Teman, kunigaikßtis Mibzar,

43. Kunigaikßtis Magdiel, kunigaikßtis Iram. Tai yra kunigaikßczei Edomo, kaipo gywéno sawo tewißkej. O * Esáwas yra tēwas Edomitû. * 5 Moiz. 2, 5.

37. Pérskyrimas.

Jozepas iß Pawydo sawo Broliû pardûtas.

1. O Jokubas gywéno toj žémēj, kurioj * jo tēwas swecżu buwęs, butent žémēje Kanaan.
* P. 35, 27. Ebr. 11, 13.

2. O tai yra gimines Jokubo: Jozēpas buwo septyniolika métû,

kaip jisai pēmenimi bandôs ganydawo su sawo broleis, ir tasai waiks buwo pas waikus Bilgôs bey Silpôs, sawo tēwo moteriû, ir pasakydawo sawo tēwui, jey kur pikta kalba apie jûs buwo sákoma.

3. Bet Jzraēlis Jozēpą daugiaus mylējo, kaip wisus sawo waikus, todēl, kad jis jam pasenusiam buwo užgimęs, ir padarydino jam márgą sermēgą.

4. O kaip jo brolei tai máte, kad jo tēwas ji daugiaus mylējo už wisus jo brolius, *neapkente ji, ir ne galējo su jûmi meilingay kalbēti. * Darb. 7, 9.

5. Priegtam Jozēpas wieną kartą sapną máte, ir tą pásakojo sawo broliams; tay jie jû daugiaus ji neapkente.

6. Nēs jis sáke jiems: girdēkit, ką aß sapnè maczau.

7. Man rodēs, buk mes pēdus berißą ant lauko, ir mano pēdas atsistiēse ir stowējo, o jusû pēdai aplinkuy klonojos prieß mano pēdą.

8. Tay sáke jam jo brolei: argi tu musû karáliumi pastótumbei, ir ant musû ponawótumbei? ir jie dar jû daugiaus ji neapkente dēl to sapno ir jo kalbôs.

9. Jr jis dar kitą sápną máte, tą taipjau pásakojo sawo broliams ir sáke: ßtay, aß dar kitą sápną maczau: man ródēs, buk saule bey menû, ir wieniolika žwaigzdes man pasiklónojo.

10. O kaip tai jo tēwui bey jo broliams apsakyta buwo, pabare ji jo tēwas, sakydams jamui: kas tai per sápnas, kuri tu regējei? argi aß, bey tawo mótina, ir tawo brolei atêję taw i kelius pulsim?

11. Jr jo brolei neapkente ji. Bet jo tēwas ne užmirßo tû žodžû.

12. O kaip jo brolei nuêjo ganyti bandą sawo tēwo i Sikēmą,

13. Táre Jzraēlis Jozēpui: ar ne tawo brolei bandą gáno pas Sikem? eikß, aß tawę pas anus nusiųsiu. O jis atsáke: ßtay.

14. O jis táre: nuêjęs weizdēk, bau geray apie brolius ir bandą dēstis; ir atsakyk man, kaip ten rasi. Jr nusiunte ji iß pakalnês Ebron, kad i Sikēm nueitu.

15. Tay rádo ji nekursai wyrs ant lauko bekliajojanti, tas ji pakláuse tardams: ko tu jēßkai?

16. Jis atsáke: aß jēßkau sawo brolius; meldžu, sakyk man, kur jie gáno?

17. Tas wyrs atsáke: jie iß czę ßalin nusiwáre; nēs girdējau jûs sákanczus: eikime i Dotáną. Tay Jozēpas séke sawo brolius ir surádo tus Dotanè.

18. O kaip jie iß tolo ji památe, jam dar jiems ne prisiártinus, susitare ji nužawinti;

19. Jr sáke tarp sawęs: ant! sapnotojis ateit.

20. Taygi susistoję užmußkim ji, ir iméte i kokią dûbę sakykim: žwēris ji papjowe, tay matysim, kas bus iß jo sapnû.

21. O Rubēnas tai girdējęs, *norējo ji iß jû nagû ißplēßti ir táre: ne nužawikime ji. * P. 42, 22.

22. Jr Rubēnas toliaus jiems sáke: ne praliekite kraują, bet meskite ji i dûbę, czę púsczoj ēsanczę, neygi pridēkit sawo rankas prie jo. O jis norējo ji iß jû nagû ißplēßti, kad ji pas jo tēwą parwestu.

23. O kaip Jozēpas pas sawo brolius atêjo, ißwilko jie jo sermēgą su margaje sermēga, kure jis buwo apsiwilkęs,

24. Jr ēmę ji imete i dûbę; o ta dûbe buwo *tußczia ir be wandens. * Jak. 9, 11.

25. Jr pasisēdo wálgit. Tame tarpe jie apsižwalge ir máte didi pulką Jsmaēlitû ateinant iß Gilead su sawo werbliudais, wisokias bránges žoles nêßanczeisеis, balsamą bey mirą, ir jie keliáwo i Egyptą.

26. Tay sáke Juda sawo broliams: ką macžij mums, sawo boli nužawinti, ir jo kraują užslēpti?

27. Nuêję pardûkim ji Jsmaēlitams, kad musû rankos ant jo ne susigrießitu; nēs jis yra musû brolis, musû kuns ir kraujas. Jr jie paklusо jamui.

28. Jr kaip Midianitai, tie kupczei, prakeliáwo, jie ißtráuke ji iß dûbês, ir *párdawe ji Jsmaēlitams

už dwideßimt ſidabrininkus; tie ji nugabéno į Egyptą.
* P. 39, 1. 45, 4. Jßm. 10, 13. Pſ. 105, 17. Darb. 7, 9.

29. O kaip Rubēnas wēl pas důbę parêjo, ir Jozēpą ne rádo toje, * įpleßė jis ſawo rubą,
* P. 44, 13. 1 Kar. 21, 27. Jez. 37, 1.

30. Ir wēl atêjęs pas ſawo brolius táre: jau niera cze waiko, kur aß dēſiůs?

31. Tay jie ēmę Jozēpo ſermēgą, ir ożį papjówę, įmerke tą į kraują,

32. Ir nuſiunte tą márgąję ſermēgą, ir parneßdino tą ſawo tēwui, ſakydami: tą mes rádom; žiurēk, ar tai tawo ſunaus ſermēga, ar ne?

33. Bet jis pažino ję ir táre: tai mano ſunaus ſermēga; pikta žwēris ji ſuēde, * dráſkanti žwēris ji ſudráſke. * P. 42, 13. 44, 28.

34. Ir Jokubs ſawo rubus * įpleßęs žaku apſiſiaute, ir gedējo ilgay dēl ſawo ſunaus. * Darb. 14, 14.

35. Ir wiſi jo ſunus bey dukteres priējo norēdami ji nuramdit; ale jis * ne norējo nuſiramdidint, ir táre: aß gedēdams nukakſiu į kápines pas ſawo ſuną. Ir jo tēwas apwerke ji. * Jer. 31, 15. Tob. 10, 4.

36. Bet Midianitai * pardawe ji Egypte Potiparui, Paraono kamárninkui, ir wyriáuſiamjam užweizdui. * P. 28.

38. Pérſkyrimas.

Judo Kraujo-Gēda ſu Tamore.

1. Tů-czēs nuſidawe, kad Juda žemyn nuſitráuke nů ſawo broliů, ir priſtojo prie nekurio wyro iß Odollam, Jra wadinamo.

2. Ir Juda památe cze nekurio Kananitißko wyro dukterį, tas wadinams buwo Sua; tą jis wéde.

3. Ir kaip ſu je ſugulējo, ji neßcza paſtojo, ir pagimde ſuną, tą jis * Gērą pramine. * P. 46, 12.

4. Ir ji wēl neßcza paſtojuſi ſuną pagimde, kurį ji Onan pramine.

5. Ji dar wēl ſuną pagimde, tą ji * Sela pramine; ir jis (žémēje) Keſib buwo, kaip ji tą pagimde. * 1 Nuſ. 4, 21.

6. O Juda nupirßo ſawo pirmamjam ſunui Gerui páczę Tamar wadinamą.

7. Ale jis nelabas buwo po akim Pono Diewo; * todēl Diewas ji žawino. * 4 Moiz. 26, 19. 1 Nuſ. 2, 3.

8. Tay Juda táre Onanui: * gulkis prie ſawo brolio paczôs, ir weſk ję, kad ſawam broliui waiků gamintumbei. * 5 Moiz. 25, 5. Matt. 22, 24. Mark. 12, 19.

9. Ale Onánas žinodams, tus waikus ne jo patiēs buſenczus, kad jiſai ſugulis ſu ſawo brolio paczè, tay jis ſawo ſēklą paléido ant žémês, ir prapulde tą, kad ſawam broliui ne důtu ſēklôs.

10. Tay Ponui Diewui ne patiko, ką jis dáre; ir ji taipojau žawino.

11. Tay ſáke Juda ſawo marczei Tamar: paſilik naßle ſawo tēwo namůſe, ikikôl mano ſunus Sēla užáugs. Nēs jis dumojo: * raſi ir tas numirtu, kaip jo brolei. Taipo Tamar nuêjuſi paſiliko ſawo tēwo namůſe. * Tob. 7, 11.

12. O kaip daug dienů jau buwo praêjuſios, numire Suôs dukte, Judo pati. Ir kaip Juda buwo ißgedējęs, nuêjo jiſai ſawo awjů kirpti į Timnat ſu ſawo kerdžum Jra iß Odollam.

13. Tay apſáke Tamorei: ßtay, tawo ůßwis nueina į Timnátus ſawo awjů kirpti.

14. Tay ji naßlês rubus, kureis wilkējo, ißwilko, ir apſiſiaute ſu ſkreiſte, ir užſidenguſi paſiſēdo už wartů lauke pas kélią ant Timnátů-linkay; nēs ji máte, Sēlą užáuguſį, o ſawę taczaus jamui į paczę ne důtą.

15. Kaipgi Juda ję památe, dumojo jis kēkßę ēſanczę; nēs ji ſawo wéidą buwo uždenguſi.

16. Ir priêjęs prie jôs pas kélią, tare jei: meldžu, důk man pas tawę gulēti; * nēs jis ne žinojo, ję ſawo marczę ēſanczę. Ji atſáke: kągi man důſi pas manę gulēdams? * 3 Moiz. 18, 15.

17. Jis táre: aß taw ożį iß kaimenês ſiųſiu. Ji atſáke: tay důk man užſtatą, ikikôl man ſiųſi.

18. Jis táre: kągi tu per užſtatą nori, kad aß taw důczau? Ji atſáke: tawo žiedą, kepurio ßniúrą bey lážda, kurę rankoj turi. Tay

jis jei dáwe tai, ir ſugule ſu je; o ji paſtojo neßcza.

19. Ir ji atſikėluſi nuėjo, ir nuſiaute ſkreiſtę, ir ſawo naßlės rubais (wėl) apſiwilko.

20. O Juda nuſiunte jei ożi per ſawo kerdżių iß Odollam, kad jiſai użſtatą wėl atimtu iß moterißkės, o jiſai jôs ne rádo.

21. Tay jiſai pakláuſe żmones to kampo ir táre: kame yra ana kėkße, kuri lauke pas kėlią ſėdėjo? jie atſáke: ne buwo czė ney jokiôs kėkßês.

22. O jiſai pas Judą wėl pargryżęs táre: aß jôs ne radau; priegtam ir ſáko żmones to kampo, ney jokią kėkßę czonay ne buwuſę.

23. Juda ſáke: ji teſiżinos, juk mus taczau dėl to ne gal apſkėlbti; nės aß ſiunczau ożi, o tu ję ne radai.

24. Po trijû mėneſiû apſáke Judui: tawo marti Tamore apſikekßawo, o ßtay, be-kekßáudama ji neßcza paſtojo. Juda táre: atweſkit ję, kad butu ſudėginta.

25. O kaip ję atwede, nuſiunte ji pas ſawo ůßwi tardama: iß to wyro aß neßcza paſtojau, kurio ßie daiktai yra. Ir táre: bau tu ir pażyſti, kieno ßis żiedas, ir ßis ßniûras ir ßi lażda yra?

26. Juda ißpażino tai ir táre: ji teiſėſne yra uż manę; nės aß ję nedawjau ſawo ſunui Sėla. Ale taczau jis ne ſugule ſu je daugiaus.

27. Ir kaip czėſas priėjo, kad ji pagimditu, *dwyni rádoſi jôs żywate.
*1 Nuſ. 2, 4. Matt. 1, 3.

28. O begimdant wiena ranka ißſikißo. Tay pribuweja raudoną ſiúlą użrißo ir táre: tas pirma ißeis.

29. Bet kaip taſai ſawo ranką wėl itráuke, ißėjo jo brolis ir ji táre: kam tu ſawęs dėl toki plyßi plėßei? ir pramine ji *Perez.
*Matt. 1, 3.

30. Paſkuy ißėjo jo brolis, kurs raudoną ſiulą aplink ſawo ranką turėjo. Ir pramine ji Sėra.

39. Pėrſkyrimas.

Jożepo Służba, Wieżlibyſte ir Apkalėjimas.

1. Jożepas *buwo nuweſtas i Egyptą; o Potiparas, Egyptißkas wyrs, Paraono kamárninks ir wyriauſiaſis użweizdas, pirko ji iß Iſmaelitėnû, kurie ji nugabėno.
*p. 37, 28.

2. Ir Pons Diewas buwo ſu Jożepu, ir jis *palaimingas wyrs paſtojo; ir buwo ſawo pono, Egypciono, namůſe.
*2 Nuſ. 31, 21.

3. Ir jo pons máte, kad Pons Diewas ſu jům buwo; nės wiſką, ką jis tikt dáre, Pons Diewas żegnojo per ji.

4. Taip kad jo pons jamui labay *malonus buwo, ir jis paſtójo jo tarnu. Tas ji dėjo i użweizdą ſawo namû, ir wiſlab, ką tikt turėjo, po jo rankû padawe.

5. Ir iß to czėſo, kaip jis i użweidą ji dėjo ant ſawo namû ir ant wiſo ſawo turto, Pons Diewas *żegnojo Egypciono namus dėl Jożepo; ir jis wiſur jaute Diewo żegnonę wiſam daikte, ką tikt turėjo, taip namėj, kaip ir ant lauko.
*p. 30, 27.

6. Todėl wiſlab, ką tikt turėjo, padawe po Jożėpo rankû, ir pats nieko neſirúpino, kóley ji turėjo, tiktay, kad wálge bey gėre. O Jożepas grażus ir wieżlibs ant wéido buwo.

7. Ir po ßiû nuſidawimû trópijos, kad jo pono pati użſigeide Jożepo, ir táre: gulėk pas manę.

8. Ale jis to gyneſi ir táre jei: ßtay, mano pons neywieno daikto neſirúpin ſawo namůſe ėſanczo dėl manęs, ir wiſlab man po mano rankû padawe.

9. Ir nieko taip didżo ne tur ſawo namůſe, ką jis man butu użlaikęs, kaip tikt tawę, kadangi tu jo pati eſi. *Kaipgi aß galėczau taip ſunkey nuſiżengt, ir *prieß Diewą ſuſigrießit.*
*Pam. 8, 13. Suſ. p. 23.

10. Ir ji kas-dien tus żodżus prieß Jożėpą kalbejo; o jis jei *ne paklauſo, kad arti prie jôs miegotu, arba aplink ję butu. *p. 12. Sir. 41, 2.

11. Bet nuſidawe wieną dieną, kad Jożėpas i butą ėjo ſawo darbą atlikt; ir neywiens ßeimynôs ne buwo namėj.

12. O ji *nutwėruſi ji prie jo ſermėgôs táre: gulėk pas manę. Ale

jis ſermegą paliko jôs rankoje, ir bēgte iſʒbēgo iſʒ buto. * 2Zom. 13, 11.

13. Taygi ji matydama, ji ſawo ſermēgą jôs rankoje palikuſi ir iſʒbēguſi,

14. Sʒauke ji ſʒeimynôs bute ir tare jiems: ſʒtay, jis mums tą Ebrēiſʒkqji wyrą atwede, kad mus apgēdintu. Jis pas manę iêjęs norējo pas manę gulet, ale aſʒ praſʒukau didʒu balſu.

15. Jr kaip jis girdējo manę labay ſʒaukiancʒę, tay jis ſawo ſermēgą pas manę palikęs bēgte iſʒbēgo iſʒ buto.

16. Jr ji padējo jo ſermēgą pas ſawę, iki jo ponui namon pareinant.

17. Jr ſáke jamui tus pacʒus ʒodʒus tardama: Ebrēiſʒkaſis anſai berns, kuri mums atwedei, iêjęs pas manę, norejo manę apgēdint.

18. Ale man beklykiant ir rēkiant paliko jis ſawo ſermēgą pas manę, ir iſʒbēgo.

19. Jo pons girdēdams tą kalbą ſawo pacʒôs, ſakancʒôs: taipo dare man tawo berns, labay ſupyko;

20. Jr * ēmęs ji imete i temnycʒą, kur karáliaus kálinei apkálti gulējo, ir jis gulējo cʒe kalējime. * Pſ. 105, 18.

21. Ale * Pons Diews buwo ſu jůmi, ir iſʒróde jamui ſawo ſuſimilimą; ir dawe jam † malonês raſti po akiû uʒweiʒdo to kalējimo. * Darb. 7, 9. † Daug. 1, 9.

22. Taſai padawe po jo rankôs wiſus apkaltůſius tame kalējime, kad wiſlab, kas nuſidawe, per ji ſtojos.

23. Nēs uʒweiʒdas kalējimo nieko neſirúpino; nēs Pons Diews uʒſtojo Joʒēpą, ir ką jis tikt dáre, tai buwo Diewo pérʒegnota.

40. Pérſkyrimas.

Joʒēpas iſʒguldo Káliniems jû Sapnus.

1. Jr nuſidawe po to, kad ſʒinkorius karáliaus Egypto ir bėkēre nuſidējo prieſʒ ſawo wieſʒpati karálių Egypto.

2. Jr Paraonas ſupyko ant ſawo abējû kamárninkû, ant wyriauſiojo ant ſʒinkoriû ir ant wyriauſiojo ant bėkeriû,

3. Jr dēdino jůs i temnycʒą dwaro priweiʒdētojo namůſe, * kur Joʒēpas apkalts gulējo. * p. 39, 20.

4. O dwaro priweiʒdētojis ſtate Joʒēpą ant jû-dwejû, kad jiem ſʒluʒitu, ir jůdu ſēdējo keles dienas kalējime.

5. Jr jůdu abudu ſapnáwo, ſʒinkorius ir bėkēre karáliaus Egypto wieną nakti, koʒnas ſawo ſapną; ir koʒno ſápnas turējo ſawo iſʒmánimą.

6. O kaip Joʒēpas ankſti pas jůdu iêjo ir máte, kad abudu ſmutnu buwo,

7. Kláuſe jis jůdu tardams: kodēl judu ſʒen-dien taip ſmutnu ēſat?

8. Jůdu atſáke: mudu ſapnáwowa, ir ne turiwa neywieno, kurs mumdwiem tai iſʒguldytu. Joʒēpas táre: * iſʒguldyti Diewo darbas yra, ale tacʒaus páſakokita man. * p. 41, 16. Dan. 2, 27. Jeʒ. 44, 7.

9. Tay wyriáuſiaſis ſʒinkorius páſakojo ſawo ſápną Joʒēpui, ir táre jam: aſʒ ſapnawau, buk wyn-medis po mano akiû ēſąs.

10. Tas turējo tris ſʒakas; ir ʒaliůdams áugo bey ʒydējo, ir jo ůgos iſʒſirpo.

11. O aſʒ Paraono kupką turējau ſąwo rankoj; ir ůgû ēmęs ſuſpáudʒau tas i kupką, ir kupką dawjau Paraonui i ranką.

12. Joʒēpas táre jamui: tai yra jo iſʒguldimas; trys ſʒakos yra trys dienos.

13. Po trijû dienû Paraonas tawą galwą paáukſʒtis, ir tawę wēl iſtatys i tawo urēdą, kad tu kupką jam i ranką důtumbei pagal ſénąji búdą, kaip dar jo ſʒinkorius buwai.

14. Ale * minēk manes, kad taw geray ſekſis, ir mielaſʒirdyſtę man iſʒrodik, ir primink Paraonui, kad jis manę iſʒléiſtu iſʒ ſʒio buto. * Neem. 5, 19. Luk. 23, 42. * p. 13, 31.

15. Nēs aſʒ iſʒ Ebreonû-ʒémês * ſlapcʒey eſmi pawógtas; o priegtam aſʒ cʒe ir nieką ne dariau, kad jie manę apkáldino. * p. 37, 28.

16. O kaip wyriáuſiaſis bėkēre ſupráto, tą iſʒguldimą gérą ēſanti, táre jis Joʒēpui: ir aſʒ ſapnawau,

buk asz tris baltus pintinius ant sawo galwôs nesząs,

17. Ir wirszutiniame pintinij wisokius pyragus Paraonui; o paukszczei lése isz pintinio ant mano galwôs.

18. Jozēpas atsakydams táre: tai yra iszguldimas: trys pintinei yra trys dienos.

19. O po trijû dienû Paraonas iszkels tawo galwą, ir pakars tawę i galgias ir paukszczei sules tawo mēsą nů tawęs.

20. Ir nusídawe trécząję dieną, kad Paraonas * szwente dieną sawo uzgimimo, ir jis † czésni kēle wisiems sawo tarnams. Ir ** iszkēle galwą wyriáusiojo szinkoriaus, ir galwą wyriáusiojo békērês isz sawo tarnû.

* Mark. 6, 21. † Est. 2, 18. ** 2 Kar. 25, 27.

21. Ir ístate wyriáusiąji szinkorių wēl i sawo szinkorystę, kad kupką pridůtu i Paraono rankas.

22. Ale wyriáusiąji békērę dáwe pakárti pagal Jozēpo iszguldimą.

23. O wyriáusiasis szinkorius ne minējo Jozēpo, bet jo uzmirszo.

41. Pérskyrimas.

Jozēpas Paraono Sapnus iszguldydams i didę garbę iszkéltas.

1. Ir po dwējû métû Paraonas * sápną máte, buk jisai stowis pas wandeni,

* Dan. 2, 1.

2. Ir buk matąs isz wandens iszkůpant septynes grazes rēbes kárwes, einanczes ant ganyklôs zoléje.

3. Po to máte dar kitas septynes kárwes isz wandens iszkůpanczes, tos buwo bjaurios ir lēsos; ir stowējo pas anas kárwes prie kraszto wandens.

4. O anos bjauriosios ir lēsosios suēde tas septynes grazeses rēbeses karwes. Tay pabudo Paraónas.

5. Ir jis wēl uzmigęs isz naujo sapnáwo, ir mate septynes warpas isz wieno sziaudo áuganczes, pilnas bey stóras.

6. Paskuy ir mate septynes plonas ir apswilintas warpas áuganczes.

7. O septynios plónosios warpos prarijo septynes stórases ir pilnases warpas. Tay Paraónas pabudęs numáne, sapną ēsanti.

8. O praauszus jo duszia didey pasírúpino; ir iszsiuntęs suwadindino wisus burtininkus Egypto-zémês ir wisus iszmintingůsius, ir pásakojo jiems sawo sapnu-du; ale cze neywiens ne buwo, kurs Paraonui tůdu butu galējęs iszguldyti.

9. Tay wyriáusiasis szinkorius Paraonui kalbēdams táre: asz szen-dien atsímenu sawo griekû;

10. Kaip Paraónas ant sawo tarnû supyko, ir manę su wyriáusiůju békērimi apkáldino dwaro priweizdētojo bute;

11. Tay mudu abudu wieną nakti kożnas sawo sapną mátewa, kuriû iszguldimas mum-dwiem nusítiko.

12. Nēsa buwo pas muma Ebrēiszkas jaunikáitis, dwaro priweizdētojo tarns, tam tai pásakojowa. Ir jis mum-dwiem iszgulde sapnu-du, kożnam pagál jo sapnawimą.

13. Ir kaip jis mum-dwiem iszgulde, taip nusídawe. Nēs asz wēl i sawą urēdą esmi ístatyts, o ansai esti pakarts.

14. Tay Paraonas nusiuntęs Jozēpą dawe parwadit, ir skubrey ji * isléido isz temnyczôs. Ir jis barzdą nusískusdino, ir kitais rubais apsíwilkęs iêjo pas Paraoną.

* P. 105, 20.

15. Tay Paraonas sáke jamui: asz sápną turējau, ir neywieno niera, kurs tą galētu iszguldyti. O asz girdējau apie tawę sákant, kad tu sápną girdēdams ji gali iszguldyti.

16. Jozēpas atsáke Paraonui: * tai ne mano darbas, ale Diews taczau Paraonui ką gérą apsakys.

* P. 40, 8. Dan. 2, 30.

17. Paraonas pásakojo Jozepui: asz sapnawau, buk asz stowējau prie kraszto wandens,

18. Ir (buk) maczau isz wandens iszkůpant septynes grazes rēbes kárwes, einanczes zolēse ant ganyklôs.

19. Ir po jû maczau kitas septynes sudzuwuses bjaures ir lēsas karwes iszkůpanczes; asz per wisą Egypto-zémę tokiû bjauriû karwjû ne maczau.

20. O tos septynios lēsosios ir sudzuwusiosios karwes suēde septynes pirmases rēbeses karwes.

21. O kaip jos tas buwo prarijusios, nieko ant jû ne buwo numanyt, kad tas butu prarijusios, ir buwo bjaurios kaip pirma. Tay aß pabudau.
22. Ir wēl maczau aß sapne septynes warpas ant wieno ßiaudo áuganczas, pilnas ir storas.
23. Paskuy użáugo septynios sudżiúwusios warpos, plonos ir apswilusios.
24. Ir septynios plonosios warpos prarijo septynes storases warpas. O aß burtininkams tai pasakiau, ale jie tai ne gal man ißguldyt.
25. Jożēpas atsáke Paraonui: abu sapnu Paraono wieną tur ißgulgimą; nēs Diewas apreißkia Paraonui, ką Jis ketąs daryti.
26. Septynios gráżiosios karwes esti septyni métai; o septynios gérosios warpos taipojau septini métai yra. Wieno ißguldimo abu sapnu yra.
27. Septynios bjauriosios ir lēsosios karwes po anû ißkûpusios pażénklin septinis metus. O septynios plonosios ir apswilintosios warpos pażénklin septynis metus brangaus czēso.
28. Tataigi yra, ką aß sakiau Paraônui, kad Diewas Paraônui rodo, ką Jis ketąs daryti.
29. Sztay, septyni geri métai bus per wisą Egypto=żémę,
30. O po tû bus septyni brángus mētai, kad ir ußmirßta bus wiso to apstumo Egypto=żémēje; o brangums ißpústis żémę,
31. Kad nieko ne=żinoma bus apie tą (wisą) apstumą dēl brangaus czēso, paskuy ateisenczo; nēs jis labay sunkus bus.
32. O kad tai Paraonas antrą kartą sapnáwo, pażenklin, kad Diewas tai tikray ir weikey darys.
33. Taygi Paraonas tesirúpin ißmintingo ir protingo kokio wyro, kuri (i użweizdą) ant wisôs Egypto=żémês istatytu;
34. Ir te weizd, kad urēdininkus użdētu ant żémês, ir te surenka penktąji dalyką Egypto=żémēje per septynis waisingûsius metus.
35. Ir te surenk wisokiû grudû waisingûjû metû ateisenczujû, kad jawû supiltu i Paraono spykeres sopóstui miestûse, ir tą pakawotu,
36. Kad walgi gátawą rastu żémēje per septynis brangiůsius metus ant Egypto=żémês ateisenczůsius, kad żmones badu ne numirtu.
37. Ta kalba geray patiko Paraonui ir wisiems jo tarnams.
38. Ir Paraonas táre sawo tarnams: *kaip mes galētumbim toki wyrą surasti, kuriame Diewo Dwase yra? *Pam. 14, 35.
39. Ir táre Jożēpui: kadangi Diewas tai wislab taw apréißke, taygi neywiens taip ißmintingas ir protingas ne esti, kaip tu.
40. Tawę *(i użweizdą) dēsiu ant sawo namû, ir tawo żodżams wisi mano żmones tur paklusnus but; ale kas karálißkaijei krásei prigul, aß noriu didésnis buti uż tawę.
* P. 40, 6. P. 45, 8. Ps. 105, 21. Ps. 113 7 Darb. 7, 10. 1 Makab. 2, 53.
41. Ir toliaus táre Paraonas Jożēpui: ßtay, aß tawę użdējau *ant wisos Egypto=żémês.
* Ps. 37, 37. P. 42, 6. Sßm. 10, 14.
42. Ir nutráukęs sawo żiedą nů sawo pirßto dawe tą Jożēpui i jo ranką, ir apwilko ji rúbais iß baltû ßilkû, ir użkabino áuksiną apikaklę ant jo káklo.
43. Ir pawélijo jamui ważiûti ant sawo antrojo weżimo ir pirm jo ißßaukdino: ßitas yra żémês tēwas. Ir *użdējo ji ant wisôs Egypto=żémês. * P. 45, 9.
44. O Paraonas táre Jożēpui: aß esmi Paraonas, be tawo wálês nieks ney ranką ney koją ne tur pakelt per wisą Egypto=żémę.
45. Ir wadino ji tikrąji karáliaus dumczų, ir dáwe jam paczę, Asnatą (wadinamą), dukteri Potipero, Onû kunigo. Taipo ißkeliáwo Jożēpas, kad żémę apżwalgytu.
46. O jis trisdeßimt métû buwo, kaip po akim Paraono, karaliaus Egypto, stowējo; ir ißważiáwo nů Paraono, ir pérkeliáwo wisą Egypto=żémę.
47. Ir żéme néßê taipo sawo waisių per septynis waisingûsius metus.
48. Ir surinko wisokius walgius per tus septynis metus Egypto=żémēje áugusius, ir pakawójo tus

miestůse. Kokie jawai ant lauko aplink kożną miestą áugo, tokius jie supyle.

49. Taipo Jozēpas jawus supyle, per mierą daug, * kaip ziezdrû máriose, taipo, kad ir paliowe skaityti; nēs jû buwo be skaitliaus.
* P. 32, 12. Ps. 139, 18.

50. Jr Jozēpui * du sunu użgime, pirm=neng tas brangusis czēsas priêjo, kuriů=du jamui pagimde Asnata, dukte Potipero, Onû kunigo.
* P. 48, 5.

51. Jr pramine pirmąji Manasse: nēs Diews (tare jisai) dáwe man użmirszti wisû mano wargû ir mano tēwo namû.

52. Antrąji pramine Epraimą: nēs Diews (táre jisai) dáwe manę áugti żémēje mano bēdôs.

53. O kaip tie septyni pigieji métai pérējo Egypto=żémēje,

54. Priêjo septyni brangus métai, apie kurius Jozēpas buwo sákęs. Jr rádosi * brangums per wisas żemes; bet per wisą Egypto=żémę ne pristoko důnôs.
* Ps. 105, 16.

55. O kaip ir wisa Egypto=żéme jau badą kentējo, szauke (wisi) żmones Paraonui důnôs. Bet Paraonas sáke wisiems Egypcionams: eikite pas Jozēpą, ką * tasai jums sakys, darykit.
* Ew. Jon. 2, 5.

56. Jr kaip per wisą żémę brangybe buwo, Jozēpas wisur atwēre spykeres ir pardawe Egypcionams. Nēsa brangybe jů ilgiaus jů skaudżaus żmones prispáude.
* P. 42, 6.

57. Jr wisos (aplink ēsanczosios) żémes atêjo i Egyptą, kad pirktu nů Jozēpo; nēsa * brangums sunkus buwo per wisas żemes.
* P. 12, 10.

42. Pérskyrimas.

Kelione Waikû Jokubo i Egypto=Żémę be Benjamyno.

1. O Jokubas matydams, kad jawai Egypto=żémēj pardůdami buwo, táre sawo sunums: kam ilgay żwalgoties?

2. Sztay, asz girdżu, * Egypto=żémēj jawus pardůdant; nukeliáwę pirkkite mums jawû, kad gywi iszliktumbim ir ne numirtumbim.
* Darb. Ap. 7, 12.

3. Taipo nukeliáwo dészimt brolei Jozēpo, kad Egypto=żémēje jawû pirktu.

4. O Benjamyną, Jozēpo broli, Jokubs ne léido su jo broleis drauge keliáut; nēs jis sáke: rasi kokia iszkadà jam nusidůtu.

5. Taipo atêjo Jzraēlio waikai jawû pirkti, su kitais, su jeis keliáujanczeis; nēs ir żémēje Kanaan brangu buwo.

6. O Jozēpas buwo * waldónas tôs żémês, ir * pardawe jawû wisiems żmonēms żémēje. Taygi jo brolei pas ji atêję ** pasiklónojo iki żémês, ir půle ant sawo wéido po jo akiû.
* P. 41, 40. † P. 41, 56. ** P. 43, 26.

7. Jr jis tus pamatęs pażino jůs ir dējos, buk jůs ne pażystąs, ir * rusczey su jeis kalbēdams táre jiems: † isz kur jus ateinat? jie atsáke: isz żémês Kanaan, maistą saw nusipirkti.
* P. 30. † P. 43, 7. P. 44, 19.

8. O kaczeig jisai jůs pażino, taczaus jie ne pażino jo.

9. Jr Jozēpas atsimine * anû dwiêjû sapnû, kuriû apie jůs buwo sapnáwęs, ir táre jiems: jus este spēgai, atêję żwalgyt, kamè żéme atwira butu.
* P. 37, 5. 6. 7.

10. Jie atsake jamui: ak ne, miels wieszpatie; tawo tarnai atêjo walgi saw nusipirkti.

11. Més wisi wieno wyro sunus esme, ir esme wierni; ir tawo tarnai niekadôs spēgai ne buwo.

12. Jis sake jiems: ne! bet jus atêjot apsiżwalgyt, kur żéme jums butu atwira.

13. Jie atsáke jamui: més tawo tarnai esme dwylika brolei, wieno wyro súnus żémēje Kanaan, o mażiausiasis dar yra pas musû tēwą, ale wieno * isz jû jau daugiau ne|ra.
* P. 37, 33.

14. Jozēpas táre jiems: taip yra, kaip asz jums sakiau: spēgai jus este.

15. Tůmi asz jus mēgisiu, taip tikray, kaip Paraónas gywas yra, * jus ne iszeisit isz cze, pirm=neng mażiáusiasis jusû brolis czón ateis.
* P. 43, 3. 5.

16. Nusiųskite wieną isz jusû, kursai atgabéntu jusû broli; o jus busite apkálti. Taipo asz mēgisiu jusû

kalbą, bau jus tiesą kalbat, bau ne. Nēsa jey ne atgabęsit ji, tay jus spēgai este, taip tikray, kaip Paraónas gywas yra.

17. Ir dáwe jůs kruwon pakawot per tris dienas.

18. O trécząję dieną jis sáke jiems: jey norite gywi ißlikt, tay darykit taipo; nēs aß *Diewo bijausi;

* p. 50, 19.

19. Jey wierni este, tay wieną sawo broliû surakintą palikkit temnyczoj; o jus (kiti) keliáudami nugabénkit, ką nusipirkot dēley bádo,

20. Ir atgabénkit mażąji sawo broli pas manę; tay aß wierisiu jusû żodżams, kad ne turētumbit mirti. Ir jie dáre taipo.

21. Bet jie tarp sawęs sáke: *tai mes dēl sawo brolio nukaltom, matydami tużbą jo dußiôs, kaip jisai musû meldēs, o més ji ne norējom ißklausyti; todēl ßi bēdà dabar randasi ant musû. * p. 44, 16. Pr. 50, 21.

22. Rubēnas atsakydams tare jiems: *ar ne sakiau tai jums tardams: idánt ne susigrießikit ant to waiko; o jus ne-norējot klausyti? dabar jo kraujas (iß musû) pajēßkomas.

* p. 37, 21. 22.

23. Ale jie ne żinojo, Jożēpą tai ißmánant; nēs jis kalbējo su jeis per tulką.

24. Ir jis nů jû atsikreipęs nusiwerke. O kaip wēl pas jůs atêjo ir su jeis kalbējo, tay iß jû ēme *Simeoną, ir surißo ji po jû akiû.

* p. 43, 23.

25. Ir Jożēpas liepe jû żakus jawais pripilt, ir jû pinigus kożnam idēti i jo żáką, priegtam ir czêringę ant kelionês; ir dáre taipo.

26. O jie sawo tawórą ant ásilû użdēję keliáwo ßalin.

27. O kaip wiens iß jû sawo żáką atrißo, kad sawo ásilui abráką důtu gaspádoj, pajuto sawo pinigus wirßuj żake begulinczus,

28. Ir táre sawo broliams: aß atgawau sawo pinigus, ßtay, manam żake yra. Tay jie *nusimine ir labay nusigandę táre: kodēl Diewas mums tai dáre?

* 1 Zem. 17, 32. Jer. 4, 9. Neem. 6, 16.

29. O kaip jie namůn parējo pas sawo tēwą Jokubą i żémę Kanaan, pásakojo jam wisláb, kas jiems nusidawe, ir táre:

30. Tas wyrs, kurs toje żémēj wießpatáuja, su mumis rustay kalbējo, ir laike mus per spēgus tôs żémês.

31. O kaip mes jamui atsákem, mus wiernus ēsanczus, ir niekados spēgus ne buwusius,

32. Bet ēsanczus dwylika broliû, musû tēwo sunus; *wieno jau daugiaus ne b'ēsant, o mażiáusiąji dar ēsanti pas musû tēwą żémēje Kanaan,

* p. 13.

33. Táre wießpats tôs żémês mums: ant to aß numanysiu, bau jus wierni ēsat; wieną sawo broliû palikkit pas manę, ir drauge ēmę żopóstą sawo giminei nukeliáukite,

34. Ir atgabénkit mażiáusiji sawo broli pas manę; tay numanysiu, jus ne spēgus, bet wiernus ēsanczus; tay aß jums ir jusû broli atdůsiu, ir galite żémēje apsipelnyt.

35. O ißpilant żakus kożnas rádo sawo maßnéli su pinigais sawo żake. O matydami, kad jû maßnélei su pinigais buwo, nusigando draug su sawo tēwu.

36. Tay Jokubas jû tews sáke jiems: jus *ißplēßiat man mano waikus; Jożēpo jau daugiaus niera, Simeono jau daugiaus niera, Benjamyną norit atimti; juk man wisur bēdà! * p. 34, 14. 2 Zom. 14, 6. 7.

37. Rubēnas atsakydams sawo tēwui táre: jey aß ji taw ne wēl atgabęsiu, tay nużawink mano du sunu; důk tu ji tikt i mano rankas, aß ji taw wēl atgabęsiu.

38. Jis táre: mano sunus ne keliáus su jumis; nēs jo brolis numire, ir jis wiens ißliko. Jey jis kokiôs ißkádos ant kelio gáutu, kur jus keliáujat, tay jûs mano żilus plaukus su sélwartu i grabą nukákitumbit. * p. 44, 20. 29-31. 1 Kar. 2, 9.

43. Pérskyrimas.

Kelione Waikû Jokubo i Egypto-Żémę su Benjamynu.

1. O brangums tą żémę (labay) prispáude.

2. O kaip buwo suwálgę, ką jawû iß Egypto parsigabénę buwo, táre

jiems jû têwas: wêl nukeliáwę nupirkkite mums mážumą wálgio.

3. Tay atsakydams jamui Juda táre: tas wyrs mums tai * driutay prisáke ir táre: idánt ne ateikit man į mano akis, jey ne parsigabęsite sawo broli. * p. 42, 20.

4. Jeygu nori musû broli su mumis siųsti, tay més nukeliáusim ir taw walgį nupirksim.

5. O jey tu jį ne nori drauge léist, tay ne nukeliáusim; nês * ansai wyrs sáke mums: ne ateikit man į mano akis, jey jusû brolis ne bus su jumis. * p. 44, 23.

6. Izraêlis táre: kam jus taip ne geray prisidabojot, kad tam wyrui saket, kad dar wieno brolio turit?

7. Jie atsáke: * tasai wyrs juk taip labay mus klausinêjo apie mus ir musû gentis tardams: ar jusû têws dar gyws yra? argi dar ir kito kokio brolio turite? tay més atsákêm jamui, kaip jis mus kláuse. Kaipgi galêjom mes taip tikray ʒinoti, jį sakysentį: parsigabénkit ir sawo broli? * p. 42, 7 p. 44, 19.

8. Tay Juda táre Izraêliui sawo têwui: léisk waiką su manim keliáut, kad pasitaisę keliáutumbim, ir gywi išliktumbim, o ne numirtumbim, taip més, kaip tu, ir musû waikai.

9. Aš * laidóju uʒ jį; iš mano rankû tu jį galêsi jêškóti. Jey aš jį taw ne wêl pargabęsiu, ir po tawo akiû ne statysiu, tay per wisą mano amʒią manę káltink. * p. 44, 32.

10. Nêsa jey ne bútumbim uʒtrukę, jau du kartu butumbim sugryʒę.

11. Tay Izraêlis jû têwas sake jiems: jeygu taipo tur buti, tay darykite taipo, ir imkite geriáusiûjû waisiû šiôs ʒémês į sawo ʒakus, ir nugabénkit tam wyrui dowanas, máʒumą balʒamo bey medaus, ir graʒey kwépjanczû ʒoliû ir mirû ir datulû ir migdalû.

12. O ir kitû pinigû drauge imkit su sawim, ir pinigus wiršuj sawo ʒakûse rastûsius wêl drauge imkit; rasi tenay kûmi pérsiʒiurêjo.

13. Priegtam imkit ir sawo broli, ir pasitaisę nakeliáukit wêl pas tą wyrą.

14. Bet wisagalisis Diewas te išrodo jums sawo * mielaširdystę po akiû to wyro, kad jisai paléistu jums aną jusû broli ir Benjamyną. O aš turiu but, kaip kuriam jo waikai wisay išplešti.
* 2 Moiʒ. 12, 36. Knyg. Rut. 1, 8.

15. Taygi jie tas dówanas ir dwêjus pinigus drauge ême, ir su Benjamynu pasitaisę nukeliáwo į Egyptą, ir priêjo Joʒêpą.

16. Tay Joʒêpas jûs památęs su Benjamynu táre sawo urêdininkui: wesk tus wyrus į (mano) namus, papjáuk ir taisyk walgį; nês jie ant pêtû su manim wálgis.

17. O * tas wyrs dare, kaip Joʒêpas jam buwo liepęs, ir įwede tus wyrus į Joʒêpo namus. * p. 44, 2.

18. Ale jie į Joʒêpo namus įwédami * pasibijojo ir táre: més cze įwesti esme dêl pinigû músû ʒakûse rastûjû, kad jisai mus dêl to káltintu irgi prówą mums darytu, kad mus palaikytu per sawo werginius draug su musû ásilais.
* Kn. Job. 15, 20.

19. Todêl jie priêję Joʒêpo urêdininką kalbêjo su jûmi pas angą,

20. Ir táre: pone, més anday atkeliáwom walgį nusipirkt.

21. O mums į gaspádą ateinant ir ʒakus atrišant, štay, kożno pinigai wiršuj gulêjo jo ʒake pilnu swaru; todêley tus wêl drauge parsinešem.

22. O priegtam ir kitus pinigus drauge atsinešem walgį nusipirkt. Ale més ne ʒinom, kas mums musû pinigus į musû ʒakus įdêjo.

23. Bet jis táre: bukite linksmi, nesibijokit. Jusû Diewas ir * jusû têwo Diewas skárbą jums dáwe į jusû ʒakus; jusû pinigai man téko. Ir jis išwede † Simeona pas jûs.
* p. 31, 29. † p. 42, 24.

24. Ir įwede jûs į Joʒêpo namus, dûdams jiems wandens, kad * sawo kojas numaʒgotu, ir jû ásilams dáwe pašarą. * p. 18, 4. Luk. 7, 44.

25. O jie dówaną taise, iki Joʒêpui ant pêtû ateinant, nês

buwo girdējį, kad jie czonay pētû wálgisį.

26. Taygi Jozēpui į butą įeinant, atneße jamui dówaną su sawo rankomis, ir *pasiklónojo jam iki źémês.
* P. 42, 6.

27. Bet jisai meilingay jûs swéikidams tare: *bau ir dar sweiks jusû tēws, ansai senasis, apie kuri jus man sákēt? ar dar gyws?
* P. 29, 6.

28. Jie atsake: dar sweiks tawo tarnas, musû tēwas, o ir dar gyws; ir *pasiklonojį pûle ant sawo wéido jam ant garbês. * P. 37, 7.

29. Ir jis sawo ákis pakēlęs máte sawo broli Benjamyną, sawo motinôs sunų, ir tare: ar tai maźiáusiasis jusû brolis, apie kuri jus man sakét? ir táre toliaus: Diewas t'esie taw malonus, sunau!

30. Ir Jozēpas skubinos, nēs jo ßirdis pasigailējo sawo brolio, ir jēßkojo, kur galētu werkti; ir įējęs į sawo kamarą nusiwerke czonay.

31. Ir kaip buwo nusiprausęs, ißējo ir driutay laikēsi, (kad ne werktu). Ir táre: uźdēkite dûnôs.

32. Ir jie nėße jamui skyru, o aniems wēl skyru, o Egypcionams su jûmi wálgantiems wēl skyru. Nēs Egypcionams *ne walè dûnôs wálgit su Ebreonais, kadangi jie tai †uź nûbodą laiko.
* Dan. 1, 8. † 2 Moiz. 8, 26.

33. Ir jie pasodino jûs ties jûmi, pirmgimusiji pagal jo pirmgimimą, o jáunąji pagal jo jaunumą. To jie tarp sawęs dywijos.

34. Ir atneße jiems walgio nû jo stálo; o Benjamynui penkis kartus tiek dawe, ne kaip kitiems, ir jie gēre, ir *atsigēre su jûmi.
* Ew. Jon. 2, 10.

44. Pérskyrimas.

Jozēpo Brolei skaudzey gandinti.

1. Ir Jozēpas liepe sawam urēdininkui, ir táre: pripilk wyrams jû źakus jawais, kiek jie gal nugabent, ir koźnam jo pinigus idēk wirßuj į jo źáką.

2. O mano sidabro-kúpką idēk wirßuj į maźiáusiojo źáką draug su pinigais uź jawus. Jis dáre taipo, *kaip Jozēpo buwo palieptas.
* P. 43, 17.

3. Rytą-métą ißaußus ißléido wyrus su jû ásilais.

4. O kaip iß miesto buwo ißjûję, o ne toli nukákę, táre Jozēpas sawam urēdininkui: kélkis, ir wyk wyrus, ir tus nutwēręs sakyk jiems: kodēl jus *gérą su piktu atsiėjot? * Ps. 35, 12. Ps. 38, 21. Jer. 18, 20.

5. Ar ne tai, iß ko mano wießpats géra, ir kuriûmi prarakáuja? jus ne geray dárēt.

6. O kaip jûs sugáwo, kalbējo su jeis tus źodźus.

7. Jie atsáke jamui: kodēl tu, pone, kalbi tokius źodźus? kaip drystumbim més, tawo tarnai, tatai daryt.

8. Sztay, pinigus, kurius més rádom sawo źakûse, wēl atsíneßem pas tawę iß źémês Kanaan. O kaipgi més bútumbim pawógę iß tawo pono namû sidabrą arba áuksą?

9. Pas *kuri sawo tarnû tu ję rasi, tasai te mirßta; priegtam mes tawo pono werginei busime.
* P. 31, 32.

10. Jis sake: mielay, t'esie taipo, kaip jus sákēt; pas kuri rasim, tas bus mano werginis, o jus bnsite wálni.

11. Ir jie skubrey nukēle koźnas sawą źáką, ir padējį tą ant źémês koźnas atrißo sawo źáką.

12. Ir jis jēßkojo pradējęs nû didźiáusiojo iki maźiáusiojo; tay atsiráddo kúpka Benjamyno źake.

13. Tay *jie sawo rubus įpleßę koźnas wēl uźkēle (sawo źáką) ant ásilo, ir wēl parjojo į miestą.
* P. 37, 29. 34.

14. Ir Juda nuējo su sawo broleis į Jozēpo namus, nēs jis dar buwo czonay; ir jie po jo akiû *jam parsiklaupe ant źémês.
* P. 37, 7. 9. P. 42, 6.

15. Bet Jozēpas táre jiems: kaipgi jus drysot tai daryt? ar ne źinot, toki wyrą, koks aß esmi, tai galēsenti atmit?

16. Juda sáke: kągi atsakysim taw, miels wießpatie, arba kaip atsikalbēsim? ir kûmi mes gálim téisintis?

* Diewas nusidējimus tawo tarnû atjēßkojo. Sztay, més ir tas, pas kuri kupka rádosi, tawo tarnais esme. * p. 42, 21. Jer. G. 1, 14.

17. Bet jis táre: aß to nieku budu ne darysiu. Tas wyrs, pas kuri kupka atsirádo, bus mano werginis; o jus su pakájumi nukeliáukit pas sawo tēwą.

18. Tay Juda ji priêjęs táre: miels wießpatie, pawélik man, sawo tarnui, ben žodi kalbēti po tawo ausiû, mans wießpátie, ir ne supyk iß kerßto ant sawo tarno; nēs tu esi lygus Paraónui.

19. Tu, wießpatie, kláusei sawo tarnus sakydams: * bau ir dár turite tēwo arba brolio? * p. 43, 7. f.

20. Tay més atsakēm: * més turime tēwą, tas pasénęs, ir jáuną waiką, kurs jam jau pasénusiam užgime; ir to brolis numire, ir jis kaip wienturtis sawo motinôs pasilikko, ir jo tēws ji (labay) myl. * p. 42, 13.

21. Tay tu sakei sawo tarnams: gabénkite ji pas manę; aß jamui malonus busiu.

22. O mes taw, sawo wießpaczui, atsákēm: tas waiks ne gal atstót nû sawo tēwo; jey jis atstotu nů jo, tay ansai numirtu.

23. Tay * tu sakei mums, sawo tarnams: jey mažasis jusû brolis ne atkeliáus su jumis, tay ne ateikit man i akis. * p. 42, 15. p. 43, 3. 5.

24. Tay mes nukeliáwom pas sawo tēwą, tawo tarną, ir pasákēm jam žodžus, kurius tu, miels wießpatie, mums buwai kalbējęs.

25. Tay atsáke musû tēws: * wēl nukeliáukit, ir nupirkkit mums mažumą wálgit. * p. 43, 2.

26. Bet més atsákēm: ne gálime nukeliaut be mažojo sawo brolio, su jůmi keliáusim; nēs més anam wyrui ne gálime i akis eiti, jey jis ne drauge keliáuja.

27. Tay tawo tarnas, mano tēws, sake mums: žinote, kad mano pati man du sunu pagimdžusi.

28. Wiens ißējo nů manęs, * apie tą sáko, kad jis (žwēriû) suēstas; ir aß jo ne maczau iki ßei dienai. * p. 37, 33.

29. Jey ir * ßi ßalin wesit, o jis kokią ißkádą gáutu, † tay jús žilus mano pláukus su túžba i grábą nukakisit. * p. 42, 38. † p. 37, 35.

30. Taygi jey aß namůn parkeliáuczau pas tawo tarną, sawo tēwą, o tas waiks ne butu su mumis, (kadangi jisai ji kaip sawą dúßią myl,)

31. Tay stosis, kad matydams, waiką drauge ne ēsanti, jis numirs; tay més, tawo tarnai, * žilus pláukus sawo tēwo, tawo tarno, su tužba i grabą idētumbim. * 1 Kar. 2, 9.

32. Nēs aß, tawo tarnas, * laidawau už tą waiką sawam tēwui ir sakiau: jey aß ji taw ne parwesiu, tay káltink manę per wisą mano amžią. * p. 43, 9.

33. Taygi palaikyk manę, sawo tarną, i to waiko wietą per sawą wergini; o tą waiką léisk su jo broleis keliáuti.

34. Nēs kaip aß galēczau nukeliáuti pas sawo tēwą be to waiko? aß turēczau matyti tą bēdą, kuri mano tēwui nusidůtus.

45. Pérskyrimas.

Jožēpas důst sawo Broliams ißsipažintis.

1. Tay Jožēpas ne galējo daugiaus ißkęst po akim wisû aplink ji stowinczûjû, ir jis ßauke: kožnas te eit laukan. Jr neywiens žmogus ne stowējo pas ji, kaip * Jožēpas su sawo broleis pasižino. * Darb. 7, 13.

2. Jr jis didžu balsu werke, kad ir Egypcionai ir Paraóno ßeimyna tai ißgirdo;

3. Jr táre sawo broliams: aß esmi Jožēpas. Begu dar gyws mano tēwas? Jr jo brolei nieko ne galējo jamui atsakyti, taip labay jie nusigando ji pažindami.

4. Bet jis atsáke sawo broliams: ben artyn eikite. Jr jie artin êjo. Jr jis táre: aß esmi Jožēpas, jusû brolis, kuri * jus i Egyptą pardawēt. * ps. 105, 17.

5. O dabar nesirúpikit, ir ne dumókit manę dēl to pykstanti, kad jús manę czon pardawēt; nēs * jusû ißlaikimo dēley Diewas manę pirm jusû atsiunte. * p. 50, 20. Est. 4, 14.

6. Nēs dabar du metu yra, kad brangu buwo źémēj; o dar penkis metus perleisim, kad ney árti ney pjáuti ne galēsim.

7. Ale Diews manę ir pirm jusû czon atsiunte, kad jis jus gywus palaikytu ant źémês, ir jusû gywasti ißlaikytu didźu ißlaikimu.

8. O wey! ne jûs manę ßen atsiuntēt, bet Diewas; *tas manę Paraónui į tēwą dawe ir wießpaczu dáre ant wisû jo namû ir kunigaikßczu ant wisôs Egypto-źémês. *P. 41, 41. s.

9. Togidēl skubikities ir nukeliáudami pas mano tēwą sakykit jamui: tai Jozēpas tawo sunus taw sakydin: Diews *manę waldonu dáre ant wisôs Egypto-źémês; nusitráuk pas manę, ir ne uźtrukk. *P. 41, 43.

10. Tu źémēje Gozen gywęsi, ir arti pas manę busi, tu ir tawo waikai, ir tawo waikû-waikai, tawo maźieji ir didieji galwijai, ir wislab, ką tu turi.

11. Aß tawę ténay aprúpisiu, nēs dar bus penki brangus métai; kad ne prapultumbei su sawo waikais ir su sawo namißkeis.

12. Sztay, jusû ákis máto ir mano brolio Benjamyno, kad sawo burna su jumis kalbu.

13. Apsakykite mano tēwui wisą mano ßlowę Egypto-źémēj, ir wiską, ką mátēt; skubidamies ßen atsitráukit su mano tēwu.

14. Ir jis *apsikabinęs káklu Benjamyno werke; o Benjamyns taipojau absikabinęs jo kaklu werke.
*P. 33, 4. P. 46, 29. 2 Moiz. 4, 27.

15. Ir werkdams pabuczáwo wisus sawo brolius. Paskuy jo brolei kalbējo su jûmi.

16. O kaip tai Paraóno namûse apsakyta buwo, kad Jozēpo brolei atêjo, geray tai patiko Paraónui ir wisiems jo tarnams.

17. Ir Paraónas táre Jozēpui: sakyk sawo broliams: darykite taipo, ir apkrowę sawo galwijus nukeliáukit,

18. Ir parêję į źémę Kanaan imkite sawo tēwą ir sawo ßeimyną, ir atkeliáukit pas manę; aß jums laukû dûsiu Egypto-źémēje, kad jus wálgitumbit smágines tôs źémês.

19. Ir sakyk jiems: idant darykite taipo! imkities drauge iß Egypto-źémês weźimû, kad ant tû parweßtumbit sawo waikus bey moteres, ir atweßdami sawo tēwą ateikit.

20. Ir sawo rykû dēl ne uźtrukkit; nēs turtas wisôs Egypto-źémês teks jums.

21. Waikai Izraēlio dare taipo. Ir Jozēpas dáwe jiems weźimû pagal źodį Paraóno ir czēringę ant kelionês;

22. Ir dáwe jiems wisiems koźnam *graźę garbês-sermēgą; o Benjamynui dawe tris ßimtus sidabrininkus ir penkes graźes garbês-sermēgas. *Wald. 14, 12. 19.

23. O sawo tēwui jis siunte déßimt ásilus su jawais iß Egypto apkrautus, ir déßimt asilēniû su brangeis dáiktais, ir dûnôs ir walgio sawo tēwui ant kelionês.

24. Taipo jis ißléido sawo brolius; ir jie nukeliáwo. Ir jis táre jiems: idant ne *susibárkit ant kélio.
*P. 13, 8.

25. Taipo jie ißkeliáwo iß Egypto-źémês ir pagryźo į źémę Kanaan pas sawo tēwą Jokúbą,

26. Ir apsake jam tarydami: Jozēpas dar gyws, ir jis yra *wießpats ant wisôs Egypto-źémês. Ale jis iß wiso kitaip mislijo sawo ßirdije; nes *ne wierijo jiems.
*P. 41, 41. † Luk. 24, 41.

27. Tay jie pásakojo jamui wisus źodźus Jozēpo, kurius jisai jiems buwo sákes. Ir be-matant weźimus Jozēpo atsiųstûsius jį parweßt, dwase Jokubo, jû tēwo, wēl gywa pastójo.

28. O Izraēlis táre: gana man, kad mano sunus Jozēpas dar gyws. *Aß nukeliáusiu, kad jį matyczau, pirm-neng numirsiu. *P. 46, 30.

46. Pérskyrimas.

Jokubo Kelióne į Egypto-Źémę pas jo Sunų Jozēpą.

1. Izraēlis *nusitráuke su wisu labu, ką tikt turējo. O nukákes į †Berźabą apierawojo Diewui sawo tēwo Izaóko.
*2 Moiz. 1, 1. Jos. 24, 4. Ps. 105, 23. Jez. 52, 4. † 1 Moiz. 26, 23. 24.

2. Ir Diewas sáke jimui naktij *regejime: Jokub, Jokub! jis atsiliepe: ßtay. * p. 31, 11.

3. Ir jis táre: aß esmi Diewas, Diewas tawo tēwo; nesibijok i Egyptą nukeliáut; nēs *ten aß iß tawęs darysiu didi pulką żmoniû. * p. 35, 11. 12. p. 48, 4. Jud. 5, 8.

4. Aß su tawim nukeliáusiu i Egyptą, o ir tawę taipjau nuwesiu; *ir Jożēpas sawo rankas dēs ant tawo akiû. * p. 50, 1.

5. Tay Jokubas kēlēsi iß Berżabôs; o waikai Jżraēlio wéże Jokubą, sawo tēwą, su sawo waikáicżeis ir su moterimis ant weżimû, kurius Paraónas buwo siuntęs ji parweßt.

6. Ir ēmę *sawo bandą bey turtą, żemeje Kanaan użpelnytąji, nukáko i Egyptą, Jokubs ir wisi jo waikai su jůmi, * p. 31, 18.

7. Jo waikai ir jo waikû-waikai su jůmi, jo dukteres ir jo waikû-dukteres; ir wisą sawo giminę jisai nugabéno i Egyptą.

8. * Szie yra wardai waikû Jżraēlio i Egyptą atējusiû: Jokubs ir jo sunus. Pirmgimęsis Jokubo sunus: Rubens. * 2 Moiż. 1, 1.

9. Waikai Rubēno: Anoks, Pallu, Eżron ir Karmi. * 2 Moiż. 6, 14. 15. f.

10. Waikai Simeono: Jemuel, Jamin, Oad, Jakin, Zoar; bey Saulas, sunus iß moterißkēs Kananitißkôsês.

11. Waikai Lewi: Gerżon, Kaat ir Merari.

12. Waikai *Judo: Ger, Onan, Sēla, Perez ir Sēra. O Gers bey Onans buwo numirę żemeje Kanaan. Bet waikai †Perezo: Eżron bey Amuel.
* p. 38, 3. 4. 29. 30. Matt. 1, 3. 1 Nus. 2, 3. † Kn. Rut. 4, 18. 1 Nus. 2, 5.

13. Waikai *Jżaßar: Tola, Pua, Job ir Simron. * 1 Nus. 8, 1.

14. Waikai *Sebulono: Sēred, Elon ir Jaleel. * 4 Moiż. 26, 26.

15. Tai yra waikai iß Leôs, kurius Jokúbui pagimde Mezopotamijoj, priegtam ir dukteri Dyną; tû wisû su sunumis ir dukterimis yra trisdeßimts ir trys dußios.

16. Waikai *Gado: Zipion, Aggi, Suni, Eżbon, Eri, Arodi ir Arēli. * 4 Moiż. 26, 15—17.

17. Waikai Assero: Jemna, Jeżua, Jesui, †Bria ir Sēra, jû sesû. O waikai Brio: Eber bey Malkiel. * 1 Nus. 8, 30. 31. † Obad. p. 31.

18. Tai yra waikai iß Silpôs, kurę Labons sawo dukterei Leai dáwe; ir iß jôs użgime Jokubui ßios ßeßiolika dußios.

19. Waikai Raēlês, Jokubo pacżôs: Jożēpas bey Benjamyns.

20. O *Jożēpui Egypto-żémeje użgime Manasse bey Epraims, kuriû-du jamui pagimde Asnata, dukte Potipero, klebono iß On. * p. 41, 50.

21. Waikai *Benjamyno: Bēla, Bēker, Asbel, Gēra, Naaman, Ei, Ros, Mupim, Upim bey Ard. * 1 Nus. 8, 6.

22. Tai yra waikai iß Raēlês, Jokubui użgimę; iß wiso keturiolika dußios.

23. Waikai Dano: Usim.

24. Waikai *Naptalimo: Jażeel, Guni, Jeżer, bey Sillem. * 1 Nus. 8, 13.

25. Tai yra waikai Bilgôs, kurę Labons sawo dukterei Raēlei buwo dáwęs; ir ji pagimde Jokubui ßias septynes dußias.

26. Wisos dußios su Jokúbu i Egyptą keliawusios, kurios iß jo rētû buwo prasidējusios, (be moteriû jo waikû) yra iß wiso ßeßesdeßimts ir ßeßios dußios.

27. O waikû Jożēpo Egypto-żémej użgimusiûjû buwo dwi dußi. Taipo kad wisos dußios giminês Jokubo i Egyptą atējusios buwo *septynes-dēßimts. * 2 Moiż. 1, 5. 5 Moiż. 10, 22.

28. Ir jis Judą pirm sawęs siunte pas Jożēpą, kad jiems priródytu żémę Gożen; ir jie atêjo i żémę Gożen.

29. Tay Jożēpas pakinkydino sawo weżimą ir prießais keliawo sawam tēwui Jżraēliui i żémę Gożen. Ir ji památęs *apsikabino jo kaklu ir ilgay werke taipo apsikabinęs. * 2 Moiż. 4, 27.

30. Tay sáke Jżraēlis Jożēpui: jau dabar *mielay aß noriu mirti, tawo wéidą pamatęs, kad tu dar gywas esi. * p. 45, 28. Luk. 2, 29.

31. Jożēpas tare sawo broliams ir sawo tēwo giminei: aß nuważiá-

węs Paraónui apsakysiu ir tarsiu: *mano brolei ir mano tēwo gimine pas manę atêjo iß źémes Kanaan.
* p. 47, 1.

32. O jie yra kerdzei, nēs jie yra źmonēs, kurie galwijus gáno; jie sawo maźus ir didzus galwijus ir wislab, ką tikt tur, su sawim atsigabéno.

33. O kad Paraónas jus parwadis ir sakys: iß ko jus pénaties?

34. Tay atsakykit: més, tawo tarnai, galwijus auginam, iß maźû dienû ikißiôl, taip més, kaip musû tēwai; kad galētumbit gywent źémēje Goźen. Nēsa *kerdzus Egypcionai iß wiso ne=kencza.
* p. 43, 32.

47. Pérskyrimas.

Jokubas gywéna Źémeje Goźen. Brangums labay didis Egypto=Źémēje.

1. Tay *Joźēpas Paraóną priêjęs pasáke jamui ir táre: mano tēws ir mano brolei, jû didieji ir maźieji galwijai, ir ką jie tiktay tur, atêjo iß źémês Kanaan; ir ßtay, jie yra źémēje Goźen. * Darb. 7, 14. 15.

2. Jr jis ēme penkis sawo jaunûjû broliû ir state jůs ties Paraonu.

3. Tay Paraónas sáke jo broliams: *iß ko jus pénaties? jie atsáke: tawo tarnai yra kerdzei, taip mes, kaip ir musû tēwai. * p. 46, 33. 34.

4. Jr jie toliaus kalbējo Paraônui: més atêjom pas jus gywent ßioj źémēj; nēs mes, tawo tarnai, ne turim ganyklôs sawo galwijams, taip labay brangums prispaudź źémę Kanaan. Taygi pawélik, kad més, tawo tarnai, źémēje Goźen gywéntumbim.

5. Paraonas táre Joźēpui: juk tawo tēws yra, ir tawo brolei, kurie pas tawę atêjo.

6. *Egypto=źéme taw atwira, te gywéna jie geriáusiame kampe źémês; te gywéna jie źémēje Goźen. Jr jey źinai ißmintingus wyrus tarp jû ēsanczus, tay dēk jůs ir ant mano bandôs. * p. 34, 10.

7. O Joźēpas iwede ir sawo tēwą Jokubą ir státe ji ties Paraonu. Jr Jokubas źegnojo Paraóną.

8. O Paraónas kláuse Jokubą: kaip sens tu esi?

9. Jokubs táre Paraónui: czēsas mano amźio yra ßimtas ir trisdeßimts métû; trumpas ir wargû pilnas yra czēsas mano ámźio, ir niera toks ilgas, koks ámźias mano tēwû buwo.

10. Jr Jokubas Paraóną źegnojęs ißējo nů jo.

11. O Joźēpas prirôde sawo tēwui ir sawo broliams gywénimą, ir dáwe jiems dwárą Egypto=źémeje, geriáusiame kampe tôs źémês, butent źémēje Kaemses, kaip Paraónas buwo liepęs.

12. Jr jis *aprúpino sawo tēwą ir sawo brolius ir wisą giminę sawo tēwo, kożną pagal skaitlių jo waikû.
* Sir. 49, 17. p. 50, 20.

13. Ale ne buwo důnôs per wisas źemės; nēs brangums labay sunkus buwo, kad źéme Egypto ir Kanaan apalpo dēl brangybês.

14. Jr Joźēpas surinko wisus pinigus Egypto= ir Kananitû=źémēje randamůsius uź jawus, kurius jie pirko. Jr Joźēpas pakawójo wisus pinigus namůse Paraóno.

15. O kaip Egypcionai ir Kananitai pinigû jau daugiaus ne be turējo, atêję wisi Egypcionai pas Joźēpą tare: rúpik mums důnôs; *kam tu důdi mus badu mirti, todēl, kad be pinigû esme? * p. 19.

16. Joźēpas táre: atweskite sawo galwijus, tay uź galwijus aß jums jawû důsiu, kadangi pinigû pristôkstat.

17. Tay atwede pas Joźēpą sawo galwijus; ir jis dáwe jiems důnôs uź jû arklius, áwis, jáuczus bey ásilus. Taipo jisai jůs ißmaitino tą métą uź wisus jû galwijus.

18. Tą métą pérléidę wēl pas ji atêjo kitą métą tardami jamui: més taw, sawo wießpaczui, ne galim uźslēpti, kad ne tiktay pinigai, bet ir wisi galwijai jau téko taw, musû wießpaczui; irgi daugiaus nieko ne turime, kaip tiktay sawo kuną bey sawo laukus.

19. Kam *tu důdi mus mirti, ir músû laukus pustus buti? nupirkk ir mus ir musû laukus uź důną,

kad més ir musû żéme werginei butumbim Paraónui; důk mums sėklôs, kad gywi ißliktumbim, o ne numirtumbim, ir musû laukai ne pastótu pusti? * p. 15.

20. Taipo nupirko Jozēpas Paraónui wisą Egypto-żémę. Nēs Egypcionai pardawe kożnas sawą dirwą, kadangi brangums jûs per mierą prispáude. Taipo Paraónui téko wisa żéme.

21. Ir jis pérdalijo żmones į miestus nů wieno kráßto Egypto iki kito.

22. Tiktay klebonû laukus jisai ne pirko; nēs Paraónas tus klebonams buwo paskyręs, kad jie ißsilaikytu iß to, ką jiems buwo dawęs; todēl jiems ne wale buwo pardůt sawo laukus.

23. Tay Jozēpas táre żmonems: ßtay, aß ßen-dien jus ir jusû laukus nupirkau Paraónui; ßtay turite sėklôs, ir apsēkite laukus.

24. O iß jawû penktąjį dalyką důsite Paraonui; keturi dalykai bus jusû, kad apsētumbit laukus ant walgio saw, sawo giminei ir sawo waikams.

25. Jie táre: důk tiktay mus gywus ißlikti ir malonę rasti pas tawę, musû wießpati, mielay més norim Paraóno werginei pastóti.

26. Taipo Jozēpas dare jiems tą istátimą iki ßei dienai, iß Egypcionû dirwôs penktąjį dalyką Paraónui důti; tiktay ne iß klebonû laukû, tie Paraonui ne téko.

27. Taipo Izraēlitēnai gywéno Egypto-żémēje, żémēje Gozen; ir jie tą gawę tarpo * labay prasiplatindami. * p. 46, 3. 2 Moiz. 1, 7. 12. p. 32, 13.

28. Ir Jokubas dar septynióleka métû suláuke Egypto-żémēj, kad wisas jo amżias buwo ßimtas ketures-dėßimts ir septyni métai.

29. O kaip czēsas prisiartino, kad Izraēlis turējo mirti, wadino jis sawo sunų Jozēpą ir tare jam: jey aß malonę radau po tawo akiû, tay * pakißk sawo ranką po mano kulßiês, kad tu tą meilę ir wiernybę man ißródytumbei ir manę ne paláidotumbei Egypto-żémēj. * p. 24, 2. p. 50, 5.

30. Bet aß noriu gulēti pas sawo tēwus. Ir tu turi ißweßti manę iß Egypto, ir jû kapûse manę paláidosi. Jis táre: aß darysiu, kaip tu sakei.

31. O jisai sáke: taygi prisēk man, ir jis prisēke jamui. Tay Izraēlis * pasiklónojo ant pátalo pagalway. * Ebr. 11, 21.

48. Pérskyrimas.

Jokubo pasku̇dusiasis Surażas Epraimo ir Manassēs dėley.

1. Potam Jozēpui buwo apsakyta: ßtay, tawo tēws serga. Ir jis drauge ēme su sawim sawo du sunu, Manassę bey Epraimą.

2. Tay buwo apsakyta Jokubui: ßtay, tawo sunus Jozēpas lanko tawę. Ir Izraēlis pasidriútinęs pasisēdo pátale,

3. Ir táre Jozēpui: wisagalisis Diews * pasiróde man pas Lúsą żémēje Kanaan ir pérżegnojo manę, * p. 35, 13. 14.

4. Ir tare man: ßtay, aß tawę důsiu áugti ir plátintis, ir aß tawę darysiu didżu pulku żmoniû; ir ßę żémę gywenti důsiu tawo waikams po tawo galwos amżinay.

5. Taygi tawo * du sunu, Epraimas bey Manasse, kuriû-du taw użgime Egypte, man dar ne atējus pas tawę, mano bus, kaip Rubēnas bey Simēons. * p. 41, 50. p. 46, 20.

6. O kurie taw po ßiû dwiēju użgims, tie bus tawo, ir bus wadinami, kaip ir jû brolei sawo tēwißkej.

7. O man iß Mezopotamijôs ißkeliáwus, * numire Raēle żémēje Kanaan ant kélio, kaip dar tikt wieną warsną turējom iki Eprat; o aß ję cze paláidojau pas kélią Eprat, dabar Betleem wadinamojo. * p. 35, 19.

8. O Izraēlis památes Jozēpo sunu-du, táre: kas tůdu?

9. Jozēpas atsáke sawo tēwui: tůdu yra mano sunu-du, * kuriû-du Pons Diews czonay man dáwęs. Jis sáke: parweßk jůdu pas manę, kad aß jůdu żegnoczau. * p. 33, 5.

10. Nēs Izraēlio * ákys aptémo iß senystēs, ir menk ką galējo matyt.

Ir jis atwede jůdu pas ji. O jisai † pabuczáwo ir globojo jůdu;
* P. 27, 1. † Mark. 10, 16.

11. Ir táre Jozēpui: sztay, asz tawo wéidą maczau, koktai ne buczau pasitikējęs; ir sztay, Diewas man taipjau dawe matyti ir tawo waiku-du.

12. Ir Jozēpas iszēme jůdu isz jo prieglobsczo ir pasiklonojo jamui iki źémês.

13. Tay Jozēpas ēme jůdu abudu, Epraimą i sawo dészinę ranką ties Izraēlio kaire, ir Manassę i sawo kairę ranką ties Izraēlio dészine, ir atwede jůdu pas ji.

14. O Izraēlis isztiesęs sawo dészinę ranką uźdējo tą ant Epraimo, maźesniojo, galwôs, ir sawo kairę ant Manassês galwôs; ir dare taipo źinodams sawo rankomis; nēs Manasse buwo pirmgimęsis.

15. Ir jis * Jozēpą źegnódams táre: Diewas, po kurio akiů mano tēwai, Abraomas ir Izaókas waikszczojo, Diewas, kurs manę per wisą mano amźią papenējo iki sziôs dienôs;
* P. 32, 9. Ebr. 11, 21.

16. * Angelas, kurs manę iszgélbejo isz wisôs bedôs, tas te źegnoja sziůdu waiku-du, kad jůdu pagal mano ir pagàl mano tēwů, Abraomo ir Izaóko, wardus wadinamu butu, kad áugtu ir jů daug butu ant źémês.
* P. 32, 24. 29.

17. Ale Jozēpui mátant, kad jo tēwas sawo dészinę ranką ant Epraimo galwôs uźdējo, tay jamui tatai ne patiko; ir nutwēręs sawo tēwo ranką norējo tą nů Epraimo ant Manassês galwôs dēti,

18. Ir táre jamui: ne taip, miels tewe! szisai esti pirma gimęs; uźdēk sawo dészinę ranką ant jo galwôs.

19. Ale jo tēwas ne apsiēme to, bet táre: geray źinau, sunau! geray źinau. Isz szio taipojau źmoniů daug uźgims, ir didzu pulku pastos; ale maźasis jo brolis labjaus prasiplátis, ne kaip ansai, o jo waiků bus dide daugybe.

20. Taipo jisai tą dieną jůdu źegnodams táre: kurs tarp Izraelitēnů nor koki źegnoti, tas te tariê: Diewas tawę te źegnoj kaip * Epraimą bey Manassę; ir taipo jis Epraimą per wyrésni laike uź Manassę.
* 5 Moiz. 33, 17.

21. Ir Izraēlis táre Jozēpui: sztay, asz mirsztu, ir Diewas bus su jumis, ir jus wēl nugabęs i źémę jusů tēwů.

22. Asz taw * dáli lauko dawjau, daugiaus ne kaip tawo broliams, tą asz sawo kardu ir kilpiniu iszgawau isz ranků Amoritů.
* Ew. Jon. 4, 5.

49. Pérskyrimas.

Jokubo Prarakáwimas ir Smertis.

1. Ir * Jokubas suwadinęs sawo súnus tare: susirinkite kruwon, kad jums apsakyczau, kas jums nusidůs busenczose gadyniose. * 5 Moiz. 33, 1.

2. * Sustokit kruwon ir klausykit, jûs waikai Jokubo, ir girdēkit sawo tēwą Izraēli. * Ps. 34, 12.

3. Rubēnas, mano pirmasis sunus, tu esi * mano syla, ir pirmoji mano macis, wyriáusiasis apierawojant, ir wyriáusiasis karalystej.
* 5 Moiz. 21, 17.

4. Jis besidarkydams nutekējo kaip wandů; tu ne búsi wyriáusiasis; * nēs tu uźkůpai ant sawo tēwo pátalo, czonay tu mano lową apbjaurinai uźkůpdams. * P. 35, 22.

5. Broliu-du, Simeons bey Lēwi, jů-dwiějů kardai yra razbájiszki ginklai.

6. Mano duszia su jiem-dwiem te ne susiródij, ir mano garbe te nè esie jů-dwiêjů surinkime; nēs * sawo kerszte jůdu aną wyrą nuźawino, ir besidarkydamu jáuti iszpústijo.
* P. 34, 25.

7. Prakéiktas te esie jů-dwiêjů kersztas, kadangi toks status esti, ir jů-dwiějů rustybe, kadangi toki ne-rimstanti. * Asz jůdu tarp Jokubo iszdalisiu, ir isziklaidysiu tarp Izraelitēnů. * Jos. 19, 1.

8. Judai, tu tikrasis, tawę girs tawo brolei; tawo ranka bus tawo neprieteliams ant káklo. Taw pasiklónos tawo tēwo waikai.
* Wald. 1, 1. 2.

9. Juda yra jáuns liútas, tu * labay iszsikēlei, sunau, per didzus pérgalējimus; † jis parsiklaupęs atsigule kaip liúts, ir kaip liutēne; kas gál priesz ji sténgtis?
* 1 Nus. 6, 2. † 4 Moiz. 23, 24.

10. *Karálißkoji rykßte ne bus atimta nů Judo, neygi mokitojis nů jo kojû iki Karzygiui ateinant; o tam pripuls zmones. *1 Mos. 29, 4.

11. Jis sawo kumeli pririß prie wyn-medzo, ir sawo ásiláiti prie geriáusiôsiôs wyn-ßakôs. Jis sawo rubus wynu mazgos, ir sawo skreiste wyn-ůgû krauje.

12. Jo ákys raudonésnes yra uz wyną, ir jo dantis baltésnes uz pieną.

13. Sēbulons *gywęs prie kranto juriû, kur akrutai prisiléidz, ir nusitẽks iki Zidóno. *Jos. 19, 10.

14. Jzaßars bus labay driutas ney ásilas, ir pasiſēs tarp rubézíû.

15. Jr jis máte, átilsi gérą ēsancze, ir zémę grazę ēsanczę; ale jis mēgsta sawo peczeis neßioti, ir tarnu czyzę mokanczu paſtojo.

16. Dans bus *sudza tarp sawo zmoniû, kaip kita kokia gimine Jzraelitēnû. *Wald. 13, 25.

17. Dans zalczu paſkos ant kélio, ir angiu ant lēpto, ir arklio kulnis jisai ikąs, kad jo raitelis átbuls turēs nupulti.

18. *Pone Diewe, aß láukiu tawo ißgánimo. * Ps. 119, 81. 123, 166. 174.

19. Gads ßarwots *abazą waldys, ir pulkus atgalón warys. * Jos. 1, 12. 14.

20. Jß Assero gáumana jo smulki důna; ir jis darys, kas karaliams patiks.

21. Naptali yra greits brēdis, ir zino *mandagey kalbēti. * Wald. 5, 1. 4, 6.

22. Jozēpas áugs, jisai áugs kaip prie kokiôs wersmês ney auzolas; jo ßakos grazey ißsiskēcza.

23. O kaczeig strēlczei ji ipykin, ir prieß ji kariáudami ji pérsekinēja;

24. Tay taczaus jo kilpinis pasiliekt itemptas, ir peczei jo rankû driuti per rankas Macniojo tarp Jokubo, per wàrdą Ganytojo, kurs Jzraēlio akmů.

25. Tawo tēwo Diews tawę gélbējo, ir Wisagalisis tawę zegnojo, su zegnone iß dangaus wirßaus, su zegnone iß gelmês zemay ēsanczôsês, su zegnone ant kruczû ir ant pilwû,

26. Zegnones tawo tēwo macnésnes stow, ne kaip zegnones mano tēwû, pagal wélijimą didzûjû ponû ßime swiete; ir tos pareis ant Jozēpo galwôs, ir ant káukolês Nazirо tarp jo broliû.

27. Benjamyns yra *dráskąsis wilks, rytą-métą jis suēs, bet wakarą plēßimą ißdalis. *Wald. 20, 25.

28. Tai yra wisos *dwylika giminės Jzraēlio; ir tai yra tie zodzei, kurius jû tēwas su jeis kalbējo, kaip jůs pérzegnojo kozną skyru zegnodams. * Sir. 44, 26.

29. Jr jis prisakydams táre jiems: aß esmi surenkamas prie sawo zmoniûz paláidokit manę pas mano tēwus *ůlioj ant dirwôs Eprono Etito, * P. 23, 19. 20.

30. Dwilinkoj ůlioj, ties Mamre ēsanczoj, zémēje Kanaan, kurę *Abraomas nusipirko su dirwa iß Eprono Etito saw ir sawo waikams i kápines. * P. 23, 16. P. 50, 13.

31. Czejau jie *Abraómą paláidojo ir **Zorę, jo paczę. Czonay ir Jzaóką paláidojo su Kebéke, jo pacze. Czonay aß ir Lēą paláidojau; * P. 25, 9. ** P. 23, 19. † P. 35, 29.

32. Ant dirwôs ůlioj, iß waikû Eto nupirktôsês.

33. O Jokubui paliówus tai wislab prisakyti sawo waikams, sudējo jisai sawo kojas ant pátalo; ir *numire ir buwo surinktas pas sawo zmones. * Darb. 7, 15.

50. Pérskyrimas.

Jokubas láidotas; Jozēpas mirßta.

1. Tay Jozēpas uzpůle ant sawo tēwo *wéido, ir apwerke ji, ir pabuczáwo ji. * P. 46, 4.

2. Jr Jozēpas liepe sawo tarnams, liekoriams, kad jie jo tēwą móstitu; ir liekorei mostijo Jzraēli,

3. Jkikol ketures-déßimts dienû pérējo. Nēs taip ilgos yra dienos to mostijimo. Jr Egypcionai apwerke ji septynes-déßimts dienas.

4. O kaip raudojimo dienos paliówe, kalbējo Jozēpas su Paraóno ßeimyna tardams: jey uß malonę

radau pas jus, tay kalbēdami su Paraónu tarkit:

5. Asz turējau *sawam tēwui prisēkt, ir jis man sáke: sztay, asz mirsztu; paláidok manę mano kapůse, kurius asz zémēje Kanaan saw darydinau. Taygi noriu nukeliáut, sawo tēwą paláidot, ir wēl sugryszt.
* P. 47, 29.

6. Paraónas táre: nukeliáuk ir paláidok sawą tēwą, kaip jam prisēkei.

7. Taipo nukeliáwo Jozēpas sawo tēwą paláidot. Ir wisi tarnai Paraóno su jůmi keliáwo, wyriáusieji jo namû, ir wisi wyriáusieji Egypto-zémês;

8. Priegtam wisa szeimyna Jozēpo, ir jo brolei, ir szeimyna jo tēwo. Ale sawo waikus, áwis ir jáuczus paliko zémēje Gozen.

9. Ir drauge su jůmi keliáwo waziotі ir raiti, ir buwo labay didis pulkas.

10. O jiems nukákus iki klojimo Atad, aną-pus Jordano ēsanczo, tay jie labay ir skaudzey raudojo; ir jis apgedējo sawo tēwą *septynes dienas. * Sir. 22, 10. 13.

11. O zmones tôs zémês, Kananitai, tą raudojimą pas klojimą Atad iszgirdę táre jie: Egypcionai cze labay dejoja. Todēl ta wieta wadinama: Egypcionû raudojimas, kuri yra aną-pus Jordano.

12. Ir jo waikai dáre, kaip jis jiems buwo paliepęs.

13. Ir nuweze ji į zémę Kanaan, ir paláidojo ji dwilinkoj ůlioj tôs dirwôs, kurę *Abraomas buwo nusipirkęs draug su dirwa, saw ir sawo waikams į kápines, isz Eprono Etito ties Mamre.
* P. 23, 16. 17. Darb. 7, 16.

14. O kaip ji buwo paláidoję, Jozēpas wēl pargryzo į Egyptą su sawo broleis, ir su wisais su jůmi ten nukeliáwuseis, jo tēwą paláidot.

15. Ale Jozēpo brolei tēwui numirus bijójos ir táre: Jozēpas rasi ant musû kerszitu, ir uzmokētu mums wisą tą piktenybę, jamui iszródiťąję.

16. Todēl jie sakydino jamui: tawo tēws dar ne numiręs liepe ir tare:

17. Taipo sakykite Jozēpui: mielasis, ben atléisk sawo broliams tą nusidējimą ir jû griekus, kad jie taip piktay su tawim dárę. Taygi buk toks gérs, ir atléisk tą nusidējimą mums, tarnams Diewo tawo tēwo. Bet Jozēpas werke, jiems taipo su jůmi kalbant.

18. Ir jo brolei nuêję pasiklónojo jamui ir táre: sztay, més esme tawo tarnai.

19. Jozēpas táre jiems: nesibijokit; nēs ir asz esmi po Diewu.

20. Jus *dumójot piktay su manim daryt; ale Diews dumójo geray daryt, kad jisai darytu, kaip dabar régima, ir iszlaikytu daug zmoniû.
* P. 45, 5. Neem. 6, 2.

21. Taygi nesibijokit; asz jus aprúpisiu ir jusû waikus. Ir jis nurámde jůs ir *kalbējo meilingay su jeis. * Jez. 40, 2. Oz. 2, 14.

22. Taipo gywéno Jozēpas Egypto-zémej su sawo tēwo gimine ir suláuke szimtą ir dészimt métû.

23. Ir máte Epraimo waikus ik į trécząję eilę. Taipojau ir waikai *Makyro, Manassês sunaus, uzgime ant prieglobsczo Jozēpo.
*4 Moiz. 32, 39.

24. Ir Jozēpas táre sawo broliams: asz mirsztu, *o Diews jus atlankys ir iszwes isz szios zémês į zémę, Abraómui, Izaókui ir Jokubui su prysēga †pazadētaję.
* Ebr. 11, 22. † 1 Moiz. 15, 18.

25. Todēl dawe waikus Izraelio prisēkti ir táre: *kad Diews jus atlankys, tay †iszgabénkit mano káulus isz cze.
* 2 Moiz. 13, 19. † Joz. 24, 32. Sir. 49, 18.

26. Taipo numire Jozēpas, szimtą ir dészimt métû suláukęs. Ir jie brangioms zolemis ji mostijo ir *idējo į kokią skrynę Egypto-zémeje.
* Joz. 24, 32.

Galas pirmûjû Knygû Moizēsziaus.

Antrosios Knygos Moizeßiaus.

1. Pérskyrimas.

Waikû Izraēlio Baudzawa ir Priespáuda Egypto-Zémēje.

1. Szitie yra * wardai waikû Izraēlio su Jokubu į Egyptą nuêjusiû; kožnas ten nuêjo su sawo waikais.
* 1 Moiz. 46, 8. 1 Nus. 2, 1.

2. Rubens, Simeons, Lēwi, Juda,
3. Izaßars, Sebulons, Benjamyns,
4. Dans, Naptali, Gads, Assers.
5. Ir wisû dußiû iß rētu Jokubo prasidējusiûjû * buwo septynes-dėßimts. Bet Jozēps pirma buwo Egyptè.
* 1 Moiz. 46, 27.
6. Taygi Jozēpui numirus ir wisiems jo broliams ir wisiems tûczēs gyw buwusiems,
7. * Augo waikai Izraēlio ir jiems gime waikai, ir daugsinos ir jû labay daug pastójo, ir ißsiplátino per wisą žėmę.
* Ps. 105, 24. Darb. 7, 17.
8. Tay rádosi ßwiežias karálius Egypto-žémēje, tas * nieko ne žinojo apie Jozēpą;
* Wald. 2, 10.
9. Ir táre sawo žmonems: ßtay, daugybe rádos žmoniû waikû Izraēl, ir jû daugiaus yra, ne kaip musû.
10. Taygi wyliumis jûs pamážikim, kad jû taip daug ne butu. Nēs jey káras kéltus, tay jie ir pas musû neprietelius eitu, ir prieß mus kariáutu, ir iß musû žémês ißsitráuktu.
11. Ir uždējo jiems baudzawôs užweizdus, tie jûs sunkioms baudzawomis spáusti turējo, nēs budawójo Paraónui miestus Pyton bey Raēmses į skarbnyczes.
12. Bet jů jie žmones spáude, jû anie daugsinos ir ißsiplátino. Ir jie laike waikus Izrael ney nůbodu.
13. Ir Egypcionai * priwerte waikus Izraēl prie baudzawôs be susimilimo,
* Rn. Jud. 5, 9.
14. Ir apsunkino jûs sunkiu darbu prie molio ir plytû, ir wisokia baudzawa laukůse, ir wisokiu darbu, kuri jie jiems uždējo be pasigailējimo.
15. Ir karálius Egypto kalbējo pribuwêjoms móteriû Ebreißkûjû, tû wiena wardu buwo Sipra, o antroji Pua:
16. Kad * jûs Ebreißkomsioms móterims gélbesit, ir anoms ant kráses be-sēdint numanysite sunų gémant, tay tą žawinkit; bet jey dukte géma, tay tą palikkit gywą.
* Ißm. 18, 5.
17. Bet pribuwējos Diewo bijojos, ir ne dáre, kaip Egypto karálius joms buwo kalbējęs; bet waikelius gywus paliko.
18. Tay pawadinęs Egypto karálius pribuwêjas táre joms: kam jûs tai dárot, kad waikelius gywus paliekat?
19. Pribuwējos átsáke Paraónui: Ebreonû moteres ne yra, kaip Egypcionû, nēs driútos moteres yra; pribuwējai dar ne atejus jos pagimdo.
20. Dėl to Diewas malonę ißrode pribuwējoms; ir tie žmones wis jû daugyn jû platyn êjo.
21. Ir kadangi pribuwējos Diewo bijójos, Diewas jû namus labay pėržegnojo.
22. Tay Paraónas prisáke wisiems sawo žmonems ir táre: wisus sunus gimusius * meskite į wandenį, o wisas dukteres palikkite gywas.
* Darb. 7, 19.

2. Pérskyrimas.

Moizeßiaus Užgimimas, Užáuginimas, Bėgimas ir Wedimas.

1. Ir nuêjo nekursai wyrs iß giminês Lēwi ir * wéde dukterį Lēwi.
* P. 6, 20. 1 Nus. 24, 13. 4 Moiz. 26, 59.
2. Ir toji moterißke neßcza pastójo ir pagimde sunų. Ir matydama, kúdikį gražų ēsantį, paslēpe jį tris mēnesius.
* Darb. Ap. 7, 20. Ebr. 11, 23.
3. Ir jau ne galēdama jį ilgiaus paslēpti padáre nendrês-skrynélę, tą móliu ir pikiu užlaisczusi ir waikelį idējusi, padējo jį į ßwendres pakrasczeis upês.
4. O * jo sesû iß tolo stowējo ißtirt norēdama, kas jam tiksis.

5. Jr duktē Paraóno nuējuſi máuditis norējo upēje; ir jôs jumprowos wáikßczojo pakraſczeis upês. Jr pamáczuſi ſkrynélę ßwendrēſè, nuſiunte ſawo tarnáitę ir pargabéndino tą.

6. Tay ji (ſkrynélę) atwēruſi památe kudikį, ir ßtay, waikélis werke. Tay ji paſigailēdama jo táre: tai kudikis Ebreonû.

7. Tay jo ſeſů ſáke dukterei Paraóno: ar eiſiu wadit Ebreonû moteriû wieną žindamą, kad taw tą kúdikį pažinditu?

8. Dukte Paraóno jei ſáke: eik. Tay nubēgo merga ir wadino áugywę to kudikio.

9. Tay kalbējo jei dukte Paraóno: atimk kudikēlį ir žindik jį man, aß taw algą užmokēſiu. Moterißke atēmuſi kúdikį žinde jį.

10. Jr kaip kúdikis užáugo, nuneße jį dukterei Paraóno; ir jis paſtójo *jôs ſunum, ir pramine jį Moižēßium, nēs ji tare: aß jį ißtráukiau iß wandens. *Darb. 7, 21.

11. Tû-czēs, kaip *Moižeßius jau buwo užáugęs jis, ißêjo pas ſawo brolius ir žiurējo jû apſunkinimą; tay památe Egypcionû wieną mußant nekurį jo broliû Ebreonû.
* Ebr. 11, 24. 25. Darb. 7, 23.

12. Jr apſidairęs ßen ir ten, ir m:tydams, neyjokį žmogų ne ēſant, užmuße jiſai Egypcioną ir pakaſe jį į ſmiltis.

13. *Kitą dieną wēl ißêjęs památe du wyru Ebreißku beſiwaidijant, ir ſáke netéiſiamjam: kodēl tu mußi ſawą ártimą? * Darb. 7, 26.

14. Bet jis atſáke: kas tawę idējo į wyréſniji arba ſudžą ant muſû? ar ir manę nori paſmáugt, kaip Egypcioną paſmáugei? tay Mozēßius bijojos ir tare: kaip tai ißſiréißke?

15. Jr Paraónas tai ißtyręs tykojo Moižēßių nužawinti. *Bet Moižēßius pabēgo nů Paraóno, ir laikeſi žémeje Midian, ir gywéno pas nekurį ßulinį. * Ebr. 11, 27.

16. Bet *kunigas žémēje Midian turējo ſeptynes dukteres; tos atêjuſios wandens ſémti pripyle rindą, kad áwis ſawo tēwo pagirditu.
* P. 4, 18.

17. Tay atêję kerdžei atſkume jas. Bet Moižēßius paſikēlęs gélbejo jas *ir pagirde jû áwis. * 1 Moiž. 29, 10.

18. O kaip jos atêjo pas ſawo tewą Reguel, ſáke jiſai: kaipogi ßen-dien taip wéikey parêjot?

19. Jos atſáke: Egyptißkas nekurſai wyrs mus gélbejo nů kerdžû, ir wandenį paſēmęs pagirde muſû áwis.

20. Jis ſáke ſawo dukterims: kur yra jiſai? kodēl palikot tą wyrą, ir ne wadinot jį wálgiti ſu mumis?

21. Jr Moižēßius apſiēme paſilikt pas tą wyrą; ir jiſai *dáwe Moižēßiui ſawo dukterį Zipôrą.
* P. 18, 2.

22. Ta pagimde jam ſunų; ir jis pramine jį Gerzonu ſakydams: aß ateiwju paſtojau ſwetimoj žémej. (Jr ji pagimde dar kitą ſunų, tą jis pramine Eliezeriu ir ſake: Diewas mano tēwo yra mano gelbētojis, ir ißgélbējo manę iß rankû Paraóno.)

23. Bet ilgay po to numire Karálius Egypto. Jr waikai Jzrael duſáwo ſunkey be-dirbdami ir ßauke Diewop; ir Diewas ißklaûſe jû ßaukimą darbû dēley.

24. Jr Diewas ißklaûſe jû dejáwimą, ir atſimine ſawo *derējimo ſu Abraómu, Jzaóku ir Jokúbo darytojo; * 3 Moiž. 26, 42.

25. Jr *įžwelge jû wargus ir priſkojo jûs. * Pſ. 80, 17. Jer. 35, 21.

3. Pérſkyrimas.

Moižēßius Diewo pawadintas, ißwesti Waikus Jzraēl iß Egypto-žémês.

1. O Moižēßius gáne áwis Jētro, ſawo ůßwjo, kunigo žémēje Midian, ir nuwáre áwis žemyn į púſczą, ir priêjo kálną Diewo, Oreb wadinamą.

2. Jr angēlas Pono Diewo paſiróde jam *ugniês-liepſnoje iß krumo; ir jis máte krumą ugnije dégant, o taczau ne ſudegant,
* Darb. Ap. 7, 30. 5 Moiž. 33, 16.

3. Jr ſáke: aß priêjęs apžwalgyſiu didijį tą regējimą, kodēl tas krumas ne ſudega.

4. Bet Diewas regēdams jį ateinant žiurēti, jam iß krumo prißauke ir *tare: Moižēßiau, Moižēßiau! jis atſiliepe: ßtay!
* 1 Moiž. 22, 11.

5. Tay jis sake: idánt ne prizengk; *ißáuk kurpes nů sawo kojû; nēs ßi wieta, ant kuriôs tu stowi, † ßwenta zéme yra.
* Jos. 5, 15. † 1 Moiz. 28, 17.

6. Jr tare toliaus: aß *esmi Diewas tawo tēwo, Diewas Abraómo, Diewas Jzaóko, ir Diewas Jokúbo. Jr Moizeßius uzdenge sawo wéidą; nēs bijójos į Diewą ziurēti.
* Matt. 22, 32. Mark. 12, 26. Luk. 20, 37.

7. Jr Pons Diews táre: aß maczau bēdą sawo zmoniû Egypte, ir ißklausiau jû ßauksmą ant tû, kurie jůs baudza; aß ißpazinau jû priespaudą.

8. Jr nuzengiau jůs ißgélbet iß rankû Egypcionû, ir ißwesti jůs iß ßiôs zémês į *gérą ir pláczę zémę, į zémę, kurioj pienas bey medus sklysta, butent į wietą Kananitû, Etitû, Amoritû, Perezitû, Ewitû ir Jebuzitû. * p. 33, 3.

9. Jr kadangi aß girdējau ßauksmą waikû Jzrael, priegtam ir maczau jû tuzbą, kaip Egypcionai jůs baudza,

10. Taygi *nueik; aß tawę siųsiu pas Paraoną, kad tu mano zmones, waikus Jzraēl, iß Egypto=zémês ißwestumbei. * Ps. 105, 26. Darb. 7, 34.

11. Moizeßius atsáke Diewui: *kasgi aß esmi, kad pas Paraoną nueiczau, ir ißwesczau waikus Jzrael iß Egypto=zémês?
* P. 4, 10. 1 Zom. 18, 18.

12. Jis táre: *aß busiu su tawim. Jr tai zénklas taw bus, kad aß tawę siunczau: kaip busi ißwédęs mano zmones iß Egypto=zémês, tay Diewui apierawósite ant ßio kálno. * 1 Moiz. 31, 3. Wald. 6, 16.

13. Moizēßius kalbējo Diewui: ßtay, kad eisiu pas waikus Jzraēl ir sakysiu jiems: Diewas jusû tewû manę siunte pas jus, ir jie man sakys: ků wardu jisai? ką aß atsakysiu jiems?

14. Diewas tare Moizeßiui: *Aß busiu, kas busiu. Jr táre: taipo sakyk waikams Jzraēl: Aß busiu, tas manę siunte pas jus.
* Apf. Jon. 1, 4. 8. 5 Moiz. 4, 35.

15. Jr Diewas toliaus kalbējo Moizēßiui: taipo sakyk waikams Jzrael: Wießpats, jusû tēwû Diewas, Diewas Abraomo, Diewas Jzaoko, Diewas Jokúbo atsiunte manę pas jus; *tai mano wardas amzinay, tům atsiminkit manęs wisaday. * P. 6, 2. 6.

16. Todēl eik ir į kruwą suwadik wyresniůsius Jzraēlije ir sakyk jiems: Wießpats, jusû tēwû Diewas man pasiróde, Diewas Abraomo, Diewas Jzaoko ir Diewas Jokúbo, ir sáke: aß jus atlankiau ir maczau, kas jums nusidawe Egypto=zémēje;

17. Jr sakiau: aß jus ißwesiu iß wargû Egypto=zémês į zémę Kananitû, Etitû, Amoritû, Perezitû, Ewitû ir Jebuzitû, į zémę, kur piens bey medus sklysta.

18. Jr jey jie priims tawo zodį, tay tu ir wyresnieji Jzraēlio eikite pas karálių Egypcionû ir sakykite jam: *Wießpats, Ebreonû Diewas, mus wadino. Taygi ißléisk mus trijû dienû keliáwimą į pusczą apierawoti Ponui Diewui, sawam Diewui. * P. 5, 1. 3.

19. Bet aß zinau, kad karálius Egypcionû jus ne ißléis be sylingôs rankôs.

20. Nēs aß ißtiesęs sáwo ranką ißtiksiu Egyptą wisokeis stebuklais, kurius ißródisiu ténay; potam jisai jus ißléis.

21. Jr aß ßiems zmonēms sawo malonę ißrodisiu, kad jie Egypcionams įtiks, ir ißkeliáudami ne tußti ißsitráuksit. * P. 11, 2. P. 12, 35. 36.

22. Bet kozna moterißke turēs nů sawo kaimynkês ir tůse namůse ēsanczûjû praßyti áukso ir sidabro rykus bey drabuzius; tus turēsit uzkráuti ant sawo sunû ir dukteriû ir Egypcionams pagáuti.

4. Pérskyrimas.

Moizeßius sawo Pawadinime su Dowana, Stebuklû daryti, padriutintas.

1. Moizeßius atsakydams táre: ßtay, jie man ne wieris, ney klausys mano zodzû, bet sakys: Pons Diews taw ne pasiróde.

2. Pons Diews sáke jam: kas tai, ką tu turi sawo rankoj? jis atsáke: lazda.

3. Diewas sáke: pamesk tą nů sawęs ant žémês. Ir jis tą pámete, tay ji pawirto * į žalti; ir Moizeßius bēgo nů jo. * p. 7, 10.

4. Bet Pons Diews jam sáke: ißtiesk sawą ranką ir nutwerk ji prie ůdegôs. Tay ißtiese jis sawo ranką ir laike ji, ir jis wēl pawirto į lazdą jo rankoje.

5. Todēl jie wieris, kad taw pasiródęs Wießpats, Diewas jů tēwů, * Diewas Abraomo, Diewas Izaoko, Diewas Jokúbo.
* p. 3, 6. 15, 16. 1 Kar. 18, 36.

6. Ir Pons Diews toliaus jam kalbējo: ikißk sawo ranką į sawo anti. Ir jis ikißo ję į sawo anti, ir ißtráuke; ßtay ta buwo raupsůta kaip sniegas.

7. Ir jis sáke: dēk ję wēl į sawo anti. Ir jis dējo ję wēl į anti, ir ißtráuke ję; ßtay, ji wēl pastójo, kaip kitas jo kunas.

8. Taygi jey jie taw ne wieris, ney žodžů tawo klausys, kad wieną žénklą paródisi, tay taczau wieris tawo žodžui prie antrojo žénklo.

9. O jey abiem ßiem žénklam ne wieritu, ney tawo žodžo klausytu; tay sémk wandens iß upês ir ißliek tą ant sausôs žémês, tay tas wandů iß upês sémtasis * į kraują pawirs ant sausôs žémês. * p. 7, 17.

10. Bet Moizēßius kalbējo Ponui Diewui: ak mans Wießpatie, * aß wisadôs ne labay kalbąs buwau iß to czēso, kaip kalbējei su sawo tarnu; nēs aß sunkę kalbą ir sunkų liežuwį turiu.
* p. 6, 12. 30. Jer. 1, 6.

11. Pons Diews sáke jam: * kas sutwēre žmogaus burną? arba kas padáre nébyli, arba kurtini, arba mátanti arba akląji? ar ne aß tai dariau, Pons Diews? * Ps. 94, 9.

12. Taygi eik, aß * su tawo burna busiu, ir pamokisiu tawę, ką tu turi kalbēt. * Matt. 10, 19.

13. Bet Moizēßius táre: mans Wießpatie, siųsk, kurį tu nori siųsti.

14. Tay Pons Diews labay supyko ant Moizeßiaus ir sáke: argi aß ne žinau, kad tawo brolis * Aarônas iß giminês Lewi gražey kalbąs yra? o ßtay, jis ißeis taw prießais, ir tawę památęs ßirdingay džaugsis. * Sir. 45, 7.

15. Tu jam kalbēsi ir žodžus į burną jam idēsi; ir aß su tawo ir su jo burna busiu, ir judu pamokisiu, ką jum-dwiem reiktu daryti.

16. Ir jis * turēs tawo wietojè su žmonēms kalbēti; jis bus taw ney burna, o tu jam busi ney Diewu.
* p. 7, 1. 2.

17. Ir tą lazdą imk į sawo ranką, su kure tu žénklus turi daryti.

18. Moizēßius nuêjęs pargryžo pas Jētrą, sawo ůßwį, ir táre jam: praßau, * léisk manę lankyti sawo brolius Egypte ēsanczus, kad žiurēczau, bau dar gywi. Jētras atsáke jam: eik su pakajumi.
* p. 18, 1. 1 Kar. 11, 21.

19. Priegtam ir táre jam Pons Diews (žemeje) Midian: eik ir nusitráuk wēl į Egyptą; * nēs tie žmones numire, kurie tawę žawinti norējo. * Matt. 2, 20.

20. Taipo Moizeßius ēmęs sawo moterį ir sawo sunu-du ir jůdu ant ásilo ußsodinęs wēl nusitráuke į Egypto-žémę; ir ēme lazdą Diewo į sawo ranką.

21. Ir Pons Diews sáke Moizeßiui: dabokis į Egyptą sugryžęs, idánt wisus tus stebuklus darytumbei po akiů Paraono, taw į tawo rankas idůtůsius. Bet * aß jo ßirdį pakietisiu, kad ne ißléis žmones.
* p. 7, 3. 14, 4. p. 8, 32. p. 9, 34.

22. Ir turi jam sakyti: taipo sako Pons Diews: * Izraēlis yra mano pirmgimęsis sunus. * Sir. 36, 14.

23. Ir aß taw prisakau, idánt paléisk mano sunų, kad man ßlúžitu; jey tu prießtariáusi, tay * aß tawo pirmgimusiji sunų pasmáugsiu.
* p. 11, 5. p. 12, 29.

24. Ir kaip jis ant kélio gaspádoje buwo, Pons Diews jam prießais êjo ir norējo ji žawinti.

25. Tay Zipora ēmusi * akmenį appjáuste plewélę sawo sunaus, ir pakrutinusi jo kojas táre: tu man esi kraujo-jaunikis. * Jos. 5, 2.

26. Tay jam dawe pakáją. Bet ji tare kráujo-jaunikį appjaustimo dēley.

27. Ir Pons Diews táre Aarónui: eik prießais Moizēßiui į púsczą.

Ir jis nuêjęs sutiko ji pas kalną Diewo ir * pabuczáwo ji.
* 1 Moiž. 33, 4.

28. Ir Moižēßius pasáke Aaronui wisus žodžius Pono Diewo, kurs ji buwo siuntęs, ir wisus ženklus jam palieptus.

29. Ir jůdu nuējusiu suwadino į krūwą wisus wyresniůsius waikû Izraēl.

30. Ir Aaronas ißkalbējo wisus žodžius Pono Diewo Moižēßiui sakytus, ir stebuklus padáre po akiû žmoniû.

31. Ir žmones * wierijo. Ir girdēję, kad Pons Diews waikus Izraēl atlankęs ir jû wargus išwelgęs, pasiklónojo ir meldēsi. * Luk. 8, 31.

5. Pérskyrimas.

Moižēßius sû Paraóno panieklite; žmones jo labjaus spáudžami.

1. Potám Moižēßius su Aaronu įējusiu kalbējo Paraonui: taip sáko Wießpats Izraēlio Diewas: * ißléisk mano žmones, kad man ßwentę ßwęstu púsczoje. * p. 7, 16.

2. Paraónas atsáke: * kas tas Ponas Diewas, kurio balso aß turēczau klausyti ir Izraēli ißléisti? aß nieką ne žinau apie tą Poną Diewą, neygi ißléisiu Izraēli.
* p. 18, 11. Dang. 3, 15.

3. Jůdu sáke: * Ebreonû Diewas mus wadino, taygi pawélik mums nusitráukti trijû dienû keliáwimą į púsczą ir Wießpaczui sawo Diewui apierawóti, kad mus ne korawótu marù arba karù. * p. 3, 18.

4. Tay atsáke jiem-dwiem Egypto karálius: tu Moižēßiau ir tu Aarone! kodēl judu norita žmones walnus daryti nů jû darbû? eikit prie sawo darbû.

5. Toliaus táre Paraónas: ßtay, be to jau * perdáug yra tû žmoniû (ßioj) žémēje, o judu dar norita liepti jiems ßwęsti nů sawo darbû.
* p. 1, 7. 12.

6. Todēl prisáke Paraónas tą paczę dieną žmoniû urēdininkams ir jû užweizdams tarydams:

7. Jús tiems žmonēms toliaus ne rinkit ney důkit ßiaudû, kad plytas ißdegtu, kaip ikßioley, jie pátys tur eiti ßiaudû saw susirinkti.

8. O taczaus tą skaitlių plytû, kiek ikßiól padare, jiems uždēkite, ir nieką ne mážinkite; nēs pateikáudami jie ßauk ir sáko: mēs nusitráuksim ir apierawósim sawo Diewui.

9. Spáuskite žmones darbais, kad darbą turētu ir ne klausytu kalbû newertû.

10. Tay užweizdai žmoniû ir urēdininkai nuēję kalbējo žmonēms: taip sáko Paraonas: ne bus daugiaus jums důti ßiaudai.

11. Eikite jus pátys ir rinkities saw ßiaudû, kur randat, bet jusû darbas ne bus pamážintas.

12. Tay ißsisklaide žmonęs po wisą Egypto-žémę rugienû surinkti, kad ßiaudû turētu.

13. Ir užweizdai baude jûs tarydami: atlikkite sawo dienôs-darbą lygey, kaip kada ßiaudû turējot.

14. Ir urēdininkai waikû Izraēl, kurius užweizdai Paraono jiems buwo uždēję, mußiami buwo, ir buwo jiems sakyta: kodēl jús ney ßen-dien ney wákar jums uždētąjį darbą ne atlikot, kaip pirm to?

15. Tay įēję urēdininkai waikû Izraēl Paraonui ßauke: kodēl tu taip sunkini sawo tarnùs?

16. Ne důda tawo tarnams ßiaudû, o wercza mus tiek plytû daryti, kiek uždējo. Ir ßtay, mußiami yra tawo tarnai ney * kokie piktadējai.
* 1 Kar. 1, 21.

17. Paraonas sake: jús pateikáujat, ir pateikáudami sákot: mes eisim ir Ponui Diewui apierawosim.

18. Taygi eikite ir atlikkite sawo baudžawą, ßiaudû ne gáusit; o skaitlių plytû turite padaryti.

19. Tay regējo urēdininkai waikû Izraēl, kad piktyn nuējo, kadangi sákoma buwo: idánt ne mažinkite dienôs-darbą plytose.

20. Ir kaip ißējo nů Paraono, sutiko jie Moižēßių bey Aaróną ir pasistójo ties jeis;

21. Ir jie sáke jiem-dwiem: Pons Diews te daboja ant jusû-dwiējû ir te sudij tai! judu padarēt, kad * musû kwapas pasmirdo po akiû Paraono ir jo tarnû, ir idawēt į jû rankas kardą mus žawinti.
* 1 Moiž. 34, 30. 1 Zom. 13, 4.

22. Bet Moizēßius wēl sugryzo pas Poną Diewą tarydams: Pone Diewe, kodēl tu taip piktay darai ßiems zmonēms? kam tu manę ßen atsiuntei?

23. Nēs iß to czēso, kaip tiktay iejau pas Paraóną kalbēti su jům tawo wardan, jis dar sunkiaus wárgino zmones; o tu ne ißgélbējei sawo zmones.

6. Pérskyrimas.

Moizēßius nů Diewo gáun ßwiezią Jsákimą; Giminę sawo surokůja.

1. Pons Diewas tare Moizēßiui: dabar tu matysi, ką aß darysiu Paraonui; nēs per sylingą ranką jisai tur jůs ißleisti; *jis dar turēs per sylingą ranką jůs ißwaryti iß sawo zémês. *p. 11, 1. p. 12, 33.

2. Jr Diewas kalbējo su Moizēßium tarydams: *Aß esmi Ponas Diewas. *p. 6. 7. 8.

3. Jr esmi pasiródęs Abraomui, Jzaokui ir Jokúbui, kad buczau wisagálisis jů Diewas. Bet mano wardas Wießpats jiems ne apréikßtas.

4. Jr aß derējimą su jeis dariau, *ir zadējau jiems důti zémę Kanaan, zémę jů kelionês, kurioj jie swetimi buwo. *1 Moiz. 17, 8. 26, 3.

5. Jr ißgirdau dejáwimą waikû Jzraēl, kurius Egypcionai baudzawomis apsunkin, ir atsiminiau sawo derējimo.

6. Togidēl sakyk waikams Jzraēl: *Aß esmi Pons Diewas, ir jus ißwesiu iß jusû sunkenybjû Egypto-zémeje, ir jus ißgélbēsiu nů jusû baudzawôs, ir jus ißwadůsiu per ißtiestą ranką ir per didzus súdus. *p. 7, 5.

7. Jr priimsiu jus i (sawo) zmones, ir busiu jusû Diewas, kad ißtirtumbit, *manę ēsant Wießpati jusû Diewą, kurs jus ißwede iß tôs sunkybês Egypto, *p. 29.

8. Jr jus nugabéno i tą zémę, ant kuriôs *aß sawo ranką pakēliau, kad tą důczau Abraomui, Jzaokui ir Jokúbui; tą aß jums důsiu pasisáwintinay, Aß, Ponas Diewas. *Ez. 47, 14. 5 Moiz. 32, 40.

9. Moizēßius tai pasáke waikams Jzraēl; bet jie jo ne klaúse dēl dusawimo, tuzbôs, ir sunkiû darbû.

10. Tay Pons Diewas kalbējo Moizēßiui tarydams:

11. Jeik ir kalbēk su Paraonu Egypto karaliumi, kad jis ißléistu waikus Jzraēl iß sawo zémês.

12. Bet Moizēßius kalbējo po akiû Diewo ir táre: ßtay, waikai Jzraēl manęs ne klaúso, kaipo klausys manęs Paraonas? priegtam *mano kalba ne tam tikra. *p. 30. p. 4, 10.

13. Taipo kalbējo Pons Diewas su Moizēßium ir su Aaronu ir prisáke jiem-dwiem dēl waikû Jzraēl, kad Paraonui Egypto karáliui sakytu, kad jie waikus Jzraēl ißwestu iß Egypto-zémês.

14. Szitie yra wyresnieji kozno giminēj tēwû: waikai *Ruben, wyrésniojo sunaus Jzraēlio, ßie yra: Anoks, Pallu, Ezrons, Karmi. Tai yra gimines Ruben. *1 Moiz. 46, 9. 4 Moiz. 26, 5. 1 Nus. 6, 3.

15. Waikai *Simeono ßie yra: Jēmuel, Jamin, Oad, Jakin, Zoar ir Sauls, sunus moterißkês Kananēißkôsês. Tai Simeono gimines. *1 Moiz. 46, 10. 1 Nus. 4, 24.

16. Szie yra wardai waikû *Lewi jû giminēse: Gerzon, Kaats, Merari. O Lewi suláuke ßimtą trisdeßimts ir septynis metus. *1 Moiz. 46, 11. 4 Moiz. 3, 17. 1 Nus. 7, 1.

17. Waikai *Gerzono ßie yra: Libni bey Simei giminēse sawo. *1 Nus. 7, 17.

18. Waikai *Kaat ßie yra: Amrams, Jezears, Ebrons, Uziels. Bet Kaat buwo suláukęs ßimtą trisdeßimts ir tris metus. *1 Nus. 7, 18.

19. Waikai *Merari ßie yra: Maēli bey Musi. Tai gimine Lewi eilēse sawo. *4 Moiz. 26, 57. 1 Nus. 7, 19. p. 24, 21.

20. O Amrams paēme sawo awynēnę Jokebed i páczę; ta pagimde jam Aaroną bey Moizēßių. Bet Amrams suláuke ßimtą trisdeßimts ir septynis metus.

21. Waikai Jezear ßie yra: *Kora, Nepeg, Sikri. *4 Moiz. 16, 1.

22. Waikai *Uziel ßie yra: Misael, Elzapan, Sitri. *3 Moiz. 10, 4.

23. Aaronas wėde Elisēbą, dukteri Amminadab, seseri Naassono, ta jam pagimde Nadabą, Abyų, Eleazarą, Jtamarą.
24. Waikai Kora ßie yra: Assirs, Elkana, Abiassaps. Tai yra gimines Koritû.
25. Bet Eleazars, Aaróno sunus, wėde wieną iß dukteriû Putiel, ta jam pagimde *Pineasą. Tai wyriáusieji tēwai giminês Lewi.
* 4 Moiz. 25, 7. 4 Moiz. 25, 7.
26. Tai yra ansai Aaronas bey Moizēßius, kuriem=dwiem Pons Diews sáke: ißweskita waikus Jzraēl iß Egypto=źémês su jû pulkais.
27. Jûdu yra, kuriû=du su Paraónu Egypto karáliumi kalbējo, kad waikus Jzrael iß Egypto ißwestu, butent Moizēßius bey Aarónas.
28. Jr tą paczę dieną kalbējo Pons Diews su Moizēßium Egypto=źémēje,
29. Jr táre jam: *Aß esmi Ponas Diewas, kalbēk su Paraonu Egypto karáliumi wislab, ką aß su tawim kalbu. * p. 7, 5. 17.
30. Jr jis atsáke Ponui Diewui: ßtay, aß *sunkey kalbu, kaipogi klausys manęs Paraonas?
* p. 4, 10. Jer. 1, 6.

7. Pérskyrimas.

Wandenio Pawirtimas i Kraują.

1. Pons Diews sáke Moizēßiui: ßtay, aß tawę dējau ney *i Diewą Paraonui. O Aarónas tawo brolis turēs buti taw pránaßu.
* p. 4, 16.
2. Tu turi kalbēt wislab, ką aß taw prisakysiu; o Aaronas tawo brolis tai turēs ißkalbēt po akiû Paraono, idant ißléistu waikus Jzraēl iß sawo źémês.
3. Bet *aß pakietisiu Paraono ßirdi, kad daug źenklû ir stebuklû darycząu Egypto=źémēje.
* p. 14, 4. p. 4, 21.
4. Jr Paraonas jusû ne klausys, kad aß paródiczau sawo máci Egypte ir ißwesczau sawo pulką, sawo źmones, waikus Jzraēl iß Egypto=źémês per didźus súdus.
5. Jr Egypcionai *ißtirs, mane ēsanti Pona Diewą, kad aß dabar ißtiesiu sawo ranką ant Egypto ir waikus Jzrael nû jû ißwesiu.
* Ps. 109, 27.
6. Jr Moizēßius bey Aaronas dáre, kaip Pons Diews jiem=dwiem buwo liepęs.
7. O Moizēßius buwo aßtûnesdéßimtis métû, o Aaronas aßtûnesdéßimtis ir trijû métû, kaip jûdu kalbējo su Paraonu.
8. Jr *Pons Diews táre Moizēßiui bey Aaronui: * p. 9, 8.
9. Kad Paraonas jum=dwiem sakys: paródikita sawo stebuklus, tay tu tark Aaronui: imk sawo lázdą ir pamesk tą po akiû Paraono, kad ji źalczu pawirstu.
10. Tay iêjo Moizēßius bey Aaronas pas Paraóną ir dare, kaip Pons Diews jiem=dwiem buwo prisákęs. Jr Aaronas pamete sawo *lazdą po Paraono akiû ir po akiû jo tarnû, ir ji pawirto źalczu.
* p. 4, 3. p. 40, 16.
11. Tay suwadino Paraonas ißmintingûsius ir źynius. Jr *Egypcionû źynei taipojau padáre sawo użźadējimais (burimais).
* p. 8, 7. 18. 2 Tim. 3, 8. Jßm. 18, 13. Darb. 13, 8.
12. Koźnas sawo lazdą nû sawęs méte, tay pawirto i źalczus; bet Aarono lazda prarijo jû lazdas.
13. Taipo pasikietino ßirdis Paraono, ir ne klaûse jû=dwiejû, *kaip Pons Diews buwo kalbējęs.
* p. 3, 19.
14. Jr Pons Diews sáke Moizēßiui: ßirdis Paraono kieta yra, jis ne apsiim źmones ißléist.
15. Eik rytoj pas Paraóną; ßtay, jis pas upę waikßtinēs; tay stokis ties jûm pakrasczeis upês ir imk tą lazdą i sawo ranką, kuri pawirto i źalti,
16. Jr tark jam: Wießpats, Ebreonû Diews, manę siunte pas tawę ir taw sakydin: *ißléisk mano źmones, kad man ßlúźitu púsczoje; bet tu ne norējei ikßiôl klausyti.
* p. 5, 1. p. 8, 1. 20.
17. Dēlgi to taip kalba Pons Diews: iß to numanysi, manę ēsanti Poną Diewą, ßtay, aß su lazda, kurę aß sawo rankoj turiu, ißtiksiu wandeni upēje, ir jis pawirs *i kraują, * p. 4, 9.

18. Kad żuwys upēje turēs mirti, ir upe paſmirs, ir Egypcionai baiſyſis gérti wandens iß upês.

19. Jr Pons Diews tare Moizēßiui: ſakyk Aaronui: imk ſawo lazdą ir ißtieſk ſawo ranką * ant wandeniû Egypto-żémeje, ant jû mażû ir didżû upjû bey ant ézeriû, ir ant wiſû balû, kad krauju pawirſtu, ir kraujas butu wiſoj Egypto-żémēj, tiek iß médżo, tiek iß akmens darytůſe rykůſe.
* Pſ. 78, 44. Apr. 11, 6.

20. Moizēßius bey Aaronas padáre, kaip Pons Diews jiem-dwiem buwo liepęs, ir pakēlęs lazdą mußę į wandenį upēje po akim Paraono ir jo tarnû. * Jr wiſas wandů upēje pawirto į kraują.
* Pſ. 78, 44. 105, 29.

21. Jr żuwys upēje mire, ir upe paſmirdo, kad Egypcionai ne galējo gérti wandens iß upês, ir buwo kraujas per wiſą Egypto-żémę.

22. O * Egypcionû żynei taipojau padáre ſawo monais. Taipo buwo użkietinta ßirdis Paraono, ir ne klaùſe jû-dwiejû, kaip tai Pons Diews buwo kalbējęs.
* P. 8, 7. 17. 18. 2 Tim. 3, 8.

23. Jr Paraonas atſigrężęs parêjo namû ir to nieko ne-atbójo.

24. Bet wiſi Egypcionai káſe wandens pagal krãßtą upês gérti; nēs wandenį iß upês ne galējo gérti.

25. Jr toktai buwo per ſeptynes dienas, kad Pons Diews upę ißtiko.

8. Pérſkyrimas.

Egypto-żéme Warlēmis, Utēlemis bey Gnuſais wárginta.

1. Pons Diews ſáke Moizēßiui: eik pas Paraoną ir ſakyk jám: taip ſáko Pons Diews: léiſk mano żmones, kad man ßlúżitu.

2. Jey tu to użſigiſi, ßtay, aß wiſus tawo rubéżius * warlemis ſlogiſiu;
* Pſ. 78, 45.

3. Kad upe krebżdēs warlēmis, tos atrēplos ir įſigáus į tawo namus, į tawo kamárą, į tawo lową, į tawo pátalą, ir į namus tawo tarnû tarp tawo żmoniû, į tawo péczus ir į tawo táßlą.

4. Jr * warles użlis ant tawęs ir ant tawo żmoniû ir ant wiſû tawo tarnû.
* Pſ. 78, 45.

5. Jr Pons Diews táre Moizēßiui: ſakyk Aarónui: ißtieſk ſawo ranką ſu ſawo lazda ant wiſû (mażû ir didżû) upjû ir ézeriû, kad raſtus warles per wiſą Egypto-żémę.

6. Jr Aarónas ißtieſe ſawo ranką ant wandeniû Egypto-żémeje; ir rádoſi warles, kad Egypto-żéme apdengta buwo.

7. Tay * żynei taipojau dáre ſawo mónais ir użléido warles ant Egypto-żémês.
* P. 7, 11. 12.

8. Tay pawadino Paraonas Moizēßių bey Aaroną ir táre: melſkita Poną Diewą uż manę, kad atimtu wárles nů manęs ir nů mano żmoniû, tay aß léiſiu żmones, kad apierawotu Ponui Diewui.

9. Moizēßius táre: tu turēk tą gárbę uż manę ir ſakyk, ků-czes aß uż tawę, uż tawo tarnus ir uż tawo żmones turēſiu melſtis, kad warles nů tawęs ir nů táwo namû butu prawarytos, o wienok upēje paſiliktu.

10. Jis ſáke: rytoj. Sziſai atſáke: kaip tu ſakei, jeib ißtirtumbei, * neywieną n'ēſant lygų Ponui Diewui, muſû Diewui.
* P. 9, 14.

11. Tay warles nů tawęs, iß tawo namû, nů tawo tarnû ir nů tawo żmoniû bus atimtos; o wienok upēje paſiliks.

12. Taipo ißêjo Moizēßius bey Aarónas nů Paraono. Jr Moizēßius ßauke Diewop warliû dēley, kaip Paraónui buwo pażadējęs.

13. Jr Pons Diews dáre, kaip Moizēßius ſakęs buwo. Jr warles padwēſe namůſe, dwarůſe ir laukůſe.

14. Jr ſumete jas į kruwas, czę kruwą, ir ten kruwą; ir żéme ſmirdējo nů jû.

15. O kaip Paraónas máte, tą ſlogą atimtą ēſant, jo ßirdis buwo użkietinta, ir ne klaùſe jû, * kaip Pons Diews tai buwo kalbējęs.
* P. 3, 19.

16. Jr Pons Diews táre Moizēßiui: ſakyk Aaronui: ißtieſk ſáwo

lazdą ir muszk į dulkes ant żémês, kad ſłotus utēles per wiſą Egypto-żémę.

17. Jůdu dáre taipo. Jr Aarónas iſztieſe ſawo ranką ſu ſawo lazda ir muſze į dulkes ant żémês; ir ap-krēſti tape utēlemis ir żmones ir galwijai; wiſos dulkes żémês pawir-to į utēles per wiſą Egypto-żémę.

18. Jr żynei taipojau dare ſawo monais, kad iſzgautu utēles, bet *ne galējo. Jr utēles rádoſi ir ant żmoniû, ir ant galwijû.
* Jszm. 17, 7.

19. Tay ſáke żynei Paraónui: *tai Diewo pirsztas. Bet Paraóno ſzir-dis kieta paſiliko, ir ne klauſe jû, kaip ir Pons Diews buwo ſákęs.
* Pſ. 64, 10. Luk. 11, 20.

20. Jr Pons Diews ſáke Moizē-sziui: kélkis rytoj ankſti ir ſtókis po Paraóno akiû, (sztay, jis waiksz-tinēs pas upę,) ir tark jam: taip ſáko Pons Diews: léiſk mano żmo-nes, kad man ſzlúżitu.

21. Jey ne, tay użléiſiu wiſokiû gnúſû ant tawes, ant tawo tarnû, tawo żmoniû ir tawo namû, kad wiſi Egypcionû namai ir laukai, ir kas ant laukû yra, tû pilni bus.

22. Jr tą dieną dywus padaryſiu żémēje Gożen, kur mano żmones laikos, tenay ne bus gnúſû, kad *numanytumbei manę ēſanti Poną Diewą ant żémês wiſur. * p. 7, 5.

23. Jr asz iszgélbējimą ſtatyſiu tarp ſawo ir tarp tawo żmoniû, rytoj nuſidůs tas żénklas.

24. Jr Pons Diews dáre taipo. Jr rádoſi daugybe *gnúſû namůſe Paraono, namůſe jo tarnû ir per wiſą Egypto-żémę. Jr żéme buwo pagadinta nů tû gnúſû.
* Pſ. 78, 45. Jszm. 16, 9.

25. Tay parwadindino Paraonas Moizēsziû bey Aaroną ir ſáke: eikit ir apierawokit ſawam Diewui ſzioje żémēje.

26. Moizēszius ſáke: ne tinka czo-nay taipo daryt; nēſa tokiu budu més *Egypcionû nobůdą apiera-wótumbim Ponui Diewui, ſáwo Diewui. Sztay, kad apierawótum-bim nobůdą Egypcionû po jû akiû, ar ne akmenimis mus żudytu?
* 1 Moiż. 43, 32.

27. Trijû dienû kélią més eiſim į puſczą ir Wieszpaczui ſawo Die-wui apierawoſim, *kaip jiſai mums priſákęs. * p. 3, 18.

28. Paraonas ſáke: asz jus léiſiu apierawoti Wieszpaczui juſû Die-wui púſczoje; bet idánt toliaus ne eikite, ir *melſkities Diewą uż manę.
* Darb. 8, 24.

29. Moizēszius ſáke: sztay, kad iszeiſiu nů tawęs, tay asz melſiu Poną Diewą, kad ſzie gnúſai nů Paraóno, ir nů jo tarnû, ir nů jo żmoniû atimti butu rytoj; bet ne wiliok manę daugiaus, kad żmo-nes ne leiſtumbei apierawoti Ponui Diewui.

30. Jr Moizēszius iszējęs nů Pa-raono melde Poną Diewą.

31. Jr Pons Diews dare pagal maldą Moizēsziaus, ir iszwáre gnú-ſus nů Paraono, nů jo tarnû ir nů jo żmoniû, kad ne liko *ney-wienas. * p. 10, 14. p. 14, 28.

32. Bet *Paraonas pakietino ſawo ſzirdį ir tą kartą ir ne iszléido żmones. * p. 7, 13.

9. Pérſkyrimas.

Galwijû Jszgaiszimo; jûdos piktos Púſles; Ledai.

1. Pons Diews ſáke Moizēsziui: eik pas Paraoną ir ſakyk jam: taip ſako Ponas Diewas, Ebreonû Die-was: *iszleiſk mano żmones, kad man ſzlúżitu. * p. 7, 16. 8, 20.

2. Jey to uſzſigiſi ir toliaus jůs laikyſi,

3. Sztay, *Pono Diewo ranka bus ant tawo galwijû ant lauko, ant arkliû, ant aſilû, ant werbliu-dû, ant jáuczû, ant awjû bais didżû marù. * 5 Moiż. 2, 15.

4. Jr Pons Diews dywną ſkir-tumą darys tarp galwijû Jzraelitēnû ir Egypcionû, kad nieko ne gaisz isz wiſo to, ką tur waikai Jzraēl.

5. Jr Pons Diews czēſą ſtáte ir ſáke: rytoj Pons Diews tai darys ant żémês.

6. Jr Pons Diews dare tai ryt-metij, ir iszgaiszo wiſokie galwijai Egypcionû; bet galwijû waikû Jz-raēl ne gaiszo neywiens.

7. Jr Paraonas nuſiunte tárditi, ir sztay, ne gaiszęs buwo neywiens

galwijû waikû Jzraël. *Bet ßirdis Paraono buwo pakietusi, ir ne léido źmones. *p. 12.

8. Tay táre Pons Diews Moizē-ßiui bey Aaronui: imkita sawo ran-kas pilnas sodźû iß péczaus, ir Moizēßius te barsta jûs prieß dangų po akiû Paraono,

9. Kad per wisą Egypto-źémę dulkētu, ir paßoktu *piktos jûdos púsles ir ant źmoniû ir ant galwijû per wisą Egypto-źémę. *5 Moiz. 28, 27.

10. Jr jûdu ēmusíu sodźû iß pé-czaus pasiſtojo po akiû Paraono, ir Moizēßius barste tûs prieß dangų. Tay paßoko *piktos jûdos púslēs ir ant źmoniû ir ant galwijû, *Apr. Jon. 16, 2.

11. Taipo, kad źynei *ne galējo stowēti pas Moizeßių tû piktû púsliû dēley, nēs tokiosjau pusles buwo ant kunû źyniû, kaip ir ant wisû Egypcionû. *Jßm. 17, 7.

12. Bet Pons Diews pakietino ßirdi Paraóno, kad jû ne klaùse, *kaip ir Pons Diews Moizēßiui buwo sakęs. *p. 4, 21.

13. Tay sáke Pons Diews Moizē-ßiui: pasikélk rytoj ankſti ir ſtókis po Paraóno akiû ir tark jam: taip sáko Wießpats, Ebreonû Diews: ißléisk mano źmones, kad man ßlu-źitu,

14. Aß ßeip uźléisíu ßi kartą wi-sas sawo slogas ant tawęs paties, ir ant tawo tarnû, ir ant tawo źmoniû, kad ißtirtumbei, n'ēsanti kitą man lygų per wisas źemès.

15. Nēs dabar aß ißtiesíu sawo ranka ir tawę bey tawo źmones ißtiksíu maru, kad tu ißgaißintas busi nû źémês.

16. Jrgi tiesa, *dēl to aß tawę gywa palikau, kad mano macis pasirōditu ant tawęs, ir mano war-das butu apsakytas po wisas źémès. *Rym. 9, 17.

17. Tu dar pamini mano źmones po sawim ir ne nori jûs ißléisti.

18. Sztay, aß rytoj ł tą czēsą dûsíu lyt permier didźeis ledais, kokiû dar ne buwo Egypto-źémeje iß to czēso, kaip tiktai léista, ikißioley.

19. Taygi nusiųsk ir sukawodik sawo galwijus, ir ką tikt turi ant lauko. Nēs wisi źmones ir galwi-jai, kurie lauke bus rasti, ł namus ne parwaryti, jey ledai ant jû puls, turēs numirti.

20. Taygi, kurie iß Paraono tarnû Pono Diewo źodźo prisibijójo, tie dáwe sawo bérnus ir galwijus namû bēgti.

21. Bet kuriû ßirdis ne klaùse Diewo źodźû, tie paliko sawo bér-nus ir galwijus lauke.

22. Tay sáke Pons Diews Moizē-ßiui: ißtiesk sawo ranką prieß dan-gų, kad ledai pultu ant wisôs Egypto-źémês, ant źmoniû, ant galwijû ir ant wisôs źolês lauko Egypto-źémēje.

23. Taipo ißtiese Moizēßius sawo lazdą dangun, ir Pons Diews dáwe *perkuną gráuti ir ledais lyti, kad źaibai nußowe źemyn ant źémês. Taip dáwe Pons Diews ledais lyti ant Egypto-źémês, *Ps. 105, 32. Apr. Jon. 16, 21.

24. Kad sumißo ledai ir źaibai tarp sawęs taip baisey, kad tokie niekados ne buwo regēti wisoj Egypto-źémej, kol źmones toje gy-wéno.

25. Jr ledai sukúle per wisą Egy-pto-źémę, kas tikt lauke buwo, tiek źmones, tiek galwijus; ir su-kúle wisą źolę ant lauko ir suláuźe wisus medźus ant lauko.

26. Tiktay wienat źémēje Gozen, kurioj laikēsi waikai Jzrael, ledais ne-lijo.

27. Tay nusiunte Paraonas ir par-wadindino Moizēßių bey Aaroną ir sáke jiem-dwiem: aß susigrießi-jau ßi kartą; *Pons Diews yra teisus, bet aß ir mano źmones esme Diewo-nesibiją. *p. 10, 16. Ps. 51, 6.

28. Bet melskite Poną Diewą, kad paliáutu toksai perkuns ir ledai Diewo, tay jus ißléisíu, kad ilgiaus cze ne pasiliktumbit.

29. Moizēßius atsáke jam: kaip ißeisíu iß miesto, tay ißtiesíu sawo rankas Ponui Diewui, o perkuns tad liáusis, ir ne bus daugiaus ledû, kad ißpaźintumbei, *źémę ēsanczę Pono Diewo. *1 Kar. 8, 22. Ps. 143, 6. Ps. 24, 1.

30. Bet źinau, kad ney tu, ney tawo tarnai dar nesibijoties Pono Diewo.

31. Taip buwo sukulti linai ir mieźei; nēs mieźei jau buwo iß-pláukę, ir linai turējo maźgû.

32. Bet kwieczei bey rugei ne buwo sukulti, nēs wielybi jawai buwo.

33. Taipogi ißējo Moizēßius nů Paraono iß miesto ir * ißskēte sawo rankas Ponui Diewui; ir perkuns bey ledai lióweśi, ir ne-lijo daugiáus ant źémês. * Jok. 5, 16.

34. Bet matydams Paraonas, kad lióweśi lytus, perkunas ir ledai dar toliaus susigrießijo ir pakietino sawo ßirdi, jis pats ir jo tarnai.

35. * Taipo paśikietino ßirdis Paraono, kad ne ißléido waikus Izraēl, kaip ir Pons Diews buwo kalbējęs per Moizēßių.
* P. 10, 20. 1 Zom. 6, 6.

10. Pérskyrimas.

Zogai ir Tamsybe.

1. Ir Pons Diews táre Moizē-ßiui: eik pas Paraoną, nēs aß pa-kietinau jo ßirdi, ir jo tarnû, kad aß paródiczau ßius mano stebuklus tarp jû;

2. Ir kad tu tai apsakytumbei po ausimis sawo waikû ir sawo wai-kû-waikû, ką aß ißtaisiau Egypto-źémēje, ir kaip aß sawo stebuklus tarp jû parodźau; kad źinotumbit, manę ēsant Poną Diewą.

3. Taipo iējo Moizēßius bey Aaró-nas pas Paraóną ir sáke jam: taip sáko Ponas Diewas, Ebreonû Die-was: kaip ilgay ne apsiimi paśiźé-minti po manim, kad mano źmones ne léidi man ßlúźiti?

4. Jey tu uźsigini mano źmones ißléist, ßtay, aß rytoj uźléisiu taw źogus wisûsè ßalisè,

5. Kad apdengs źémę taip, aźa źéme ne bus mátoma. Ir turēs suēst, kas jums liko, ir ką palaikēt nů ledû, ir turēs suēsti wisus źa-liûjanczus medźus ant lauko;

6. Ir tû bus pilni tawo namai ir namai wisû tawo tarnû ir namai wisû Egypcionû, koktai ne mate tawo tēwai, ney tawo tēwû-tēwai, nů to czēso, kaip ant źémês gywéno, iki ßiôs dienôs. Ir jis atsigręźęs laukan ißējo nů Paraono.

7. Tay Paraono tarnai sáke jamui: kaip ilgaygi més tůmi busime wár-ginti? Ißléisk źmones, kad jie ßlu-źitu Wießpaczui sawam Diewui. Argi pirma nori suláukti, kad Egy-pto-źéme ißpústita butu?

8. Moizēßius bey Aarónas wēl parwadintu buwo pas Paraoną, tas sáke jiem-dwiem: eikit ir ßlu-źikit Wießpaczui sawo Diewui, ale kuriegi yra tie, kurie ißsitráuksis?

9. Moizēßius atsáke: més ißsi-tráuksim jauni ir seni su sunumis ir su dukterimis, su awimis ir gal-wijais; nēs ßwentę turim Pono Diewo.

10. Jis sáke jiem-dwiem: berods, Pons Diews t'esie su jumis, ar aß jus, o dar ir jusû waikus dů-czau ißkeliáut? ßtay, bau ne su klastá apsieinat?

11. Ne taipo, bet jus wyrai eikit ir ßlúźikit sawam Diewui; nēs to ir próßet. Ir ißstúme jůdu laukan nů Paraóno.

12. Tay sáke Pons Diews Moizē-ßiui: ißtiesk sawo ranką ant Egypto-źémês dēl źogû, kad źogai atlēktu i Egypto-źémę ir suēstu wisą źolę ant lauko, taipojau ir wislab, kas * ißliko nů ledû. * P. 9, 23.

13. Moizēßius ißtiese sawo lazdą ant Egypto-źémês, ir Pons Diews pakēle rytû-wēją per wisą dieną ir per wisą nakti; ir rytmetij atwáre rytû-wējas * źogus.
* Ps. 105, 34. Ißm 16, 9.

14. Ir atlēke ant wisôs Egypto-źémês ir nusiléido wisosè ßalise Egyptè, taip daug, kad pirm to niekados tiek ne buwo, ir po to ne bus.

15. Nēs jie apdenge źémę ir ap-téme ję. Ir jie nuēde wisą źolę ant lauko, ir wisą médźû waisių, kas tikt nů ledû ißliko; ir ne paliko neyjoki źálią dáiktą ant medźû, ney ant źolês lauko per wisą Egy-pto-źémę.

16. Tay Paraonas greitay parwa-dindino Moizēßių bey Aaroną ir

táre: * aß susígrießijau prieß Wießpati jusû Diewą, ir prieß judu.
* p. 9, 27. p. 8, 8. 25.

17. Atléiskite man dar ir ßi kartą mano griekus ir * melskite Wießpati sawo Diewą, kad ben atimtu nů manęs tą smerti. * 1 Zom. 12, 19.

18. Ir jis ißêjęs nů Paraono * meldēsi Pono Diewo. * 4 Moiz. 11, 2.

19. Tay atkreipe Pons Diews labay didi wákarû=wēją, tas pakēlęs żogus nuwerte jůs į ßwendriû=jures, * kad jû neywiens ne liko po wisas ßalis Egypto. * p. 8, 31.

20. Bet Pons Diews pakietino ßirdį Paraóno, kad waikus Izraēl ne ißléido.

21. Pons Diews sáke Moižēßiui: ißtiesk sawą ranką dangun, kad taip * tamsu butu Egypto=žémēje, kad tą czupinēti galēs.
* Jez. 50, 3. Matt. 27, 45.

22. Ir Moižēßius ißtiese sawo ranką dangun; tay stojos labay dide * tamsybe per wisą Egypto=žémę tris dienas, * Jßm. 17, 2. p. 18, 1.

23. Kad kits=kitą ne máte, ney atsikēle nů sawo wietôs į tris dienas. Bet pas wisus waikus Izraēl * ßwiesa buwo jû namůsè.
* Ps. 112, 4. Jez. 60, 2.

24. Tay * parwadindino Paraónas Moižēßių ir sáke: eikit ir ßlúžikit Ponui Diewui, bet áwis ir galwijus sawo palikkite czonay; o ir jusû waikélei galēs drauge eiti.
* p. 8, 8. p. 12, 31.

25. Moižēßius atsáke: tu turi ir apierą ir degimo=apierą mums ißdůti, kad tą Wießpáczui sawo Diewui atlikti galētumbim.

26. Musû galwijai tur drauge eit, ir neywiens nágas ne pasiliksis czonay, nēs nů sawojo més imsim ant ßlužbôs Wießpatiês sawo Diewo. Nēs ne žinom, kůmi mes wertay Diewui ßlužiti galēsim, ikikôl ten nukaksime.

27. Bet Pons Diews užkietino ßirdį Paraóno, kad jůs ißleisti ne norējo.

28. Ir Paraónas jam sáke: eik laukan ir saugokis, kad man daugiaus ne eitumbei į mano akis; nēs kurę=dien tu man į akis eisi, turēsi mirti.

29. Moižēßius atsiliepe: kaip tu sakei, ne eisiu daugiaus į tawo akis.

11. Pérskyrimas.

Ißsitraukimas iß Egypto isakytas.

1. Ir Pons Diews sáke Moižēßiui: aß dar wieną slogą užléisiu ant Paraono ir Egypcionû, po tôs jis ißléis jus; ir ne tiktay paléis wislab, bet ir ißwarys jus iß czę.

2. Taygi sakyk žmonēms, kad * kožnas nů sawo kaimyno, ir kožna nů sawo kaimynkês praßytu sidábro ir aukso=rykus. * p. 3, 21.

3. Nēs Pons Diews důs rasti žmonēms malonę po akiû Egypcionû. Ir * Moižēßius didžôs garbês wyrs buwo Egypto=žémēje po akimis tarnû Paraono ir po akimis žmoniû.
* Sir. 45, 1.

4. Ir Moižēßius táre: taip sako Pons Diews: „aß ißeisiu naktiês=gúdume Egypto=žémeje;

5. Ir * turēs mirti wisi pirmgimusieji Egypto=žémēje, pradējus nů pirmojo sunaus Paraono ant jo krásês sēdinczojo iki pirmojo sunaus sluginês prie girnû stowinczôsês; ir wisas pirmdēlis galwijû.
* p. 4, 23. 12, 29.

6. Ir bus didis ßaukimas per wisą Egypto=žémę, koks niekados ney buwęs, ney bus.

7. Bet pas wisus waikus Izraēl ne los ney ßů, tiek tarp žmoniû, tiek tarp galwijû; kad ißtirtumbit, kaip Diews skiria Egyptą bey Izraēli.

8. Tay ateis pas manę ßie wisi tawo tarnai ir man iki kojû pasiklónoję sakys: ißsitráukities, ir tu, ir wisi žmones po tawim esą; po to aß ißsitráuksiu.“ Ir jis ßalin êjo nů Paraono didey supykęs.

9. Bet Pons Diews kalbējo Moižēßiui: Paraonas ne klaùso jusû, kad nusidůtu daug stebuklû Egypto=žémēje.

10. Ir Moižēßius bey Aarónas dáre wisus tus stebuklus po akiû Paraono; bet Pons Diews * pakietino jo ßirdį, kad ne norējo ißléisti waikus Izraēl iß sawo žémês.
* p. 10, 20.

12. Pérskyrimas.

Isstátimas Welykû-Awinėlio; Nużudimas Pirmgimusiûjû; Pradża Ißsitraukimo.

1. Bet Pons Diews kalbėjo Moizėßiui bey Aaronui Egypto-żémėje:
2. Szisai menů pirmasis turės buti pas jus; ir nů to pradėję méto mėnesius rokůkite.
3. Sakykit wisam surinkimui Izraėl tarydami: deßimtoje dienoje ßio mėnesio imkit kożnas awinėli, kas ukininks yra, wieną awinėli sawo namams.
4. O kur wienůse namůse per maż żmoniû butu wienam awinėliui, tay t'imie jisai tą, ir jo arczausiasis kaimynas pas ßali gywenąs, kôl taip daug jû bus, kad awinėli galėtu suwálgiti.
5. Bet toki imkite awinėli, kurs be kliáudo ir sweikas yra, patinėli ir métą mintai.ti; nů awjû ir oßkû ji imkite.
6. Ir tą laikykite iki keturioliktôses dienôs to menesio. Ir kożnas pulkélis Izraėlije turės tą papjáuti * prieß wakarą. * 4 Moiz. 9, 5.
7. Ir turite imti jo kraujo ir apßlůstiti abudu stulpu bey wirßutini slenksti tû namû, kuriůse tą wálgot.
8. Ir taipo turite mėsôs walgiti tą paczę nákti prie ugniês keptôs, ir důnôs neraugintôs, ir turite tą wálgit su karczoms żolemis.
9. Ne żalią tą wálgikit, ney wandenije wirtą, bet prie ugniês keptą, jo galwą su kojomis ir su widureis.
10. Ir * nieką iß to ne palikkite ik rytmeczo; bet jey kas pasilieki iki ryto-dien, tai ugnimi sudéginkite. * 4 Moiz. 9, 12.
11. Bet taipo turite wálgit: rėtus jusû apsijůsę, kurpėmis apsiáwę, ir lazdas laikydami rankose; ir wálgiti turite, kaip ißsiskubidami iß cze; nės tai yra Pono Diewo Paßa.
12. Nės aß tą paczę nakti eisiu per Egypto-żémę ir żudysiu * wisus pirmgimusiůsius Egypto-żémėje tarp żmoniû ir tarp galwijû. Ir ißródisiu sawo korawónę ant wisû diewû Egypcionû, Aß Ponas Diewas. * Ps. 136, 10. Ebr. 11, 28.
13. Ir kraujas bus żénklas jusû namû, kuriůse jús esite, taip, kad kraują matydams aplenkczau jusû namus, ir jus ne trópitu korawóne, ney jus nużawintu, kad aß ißtiksiu Egypto-żémę.
14. Ir laikykite tą dieną ant atsiminimo ir ßwęskite tą Ponui Diewui į ßwentę, jús ir wisi jusû waikû-waikai, į amżiną budą.
15. * Septynes dienas turite wálgiti neraugintôs důnôs, butent pirmoje dienoje turit liáutis nů raugintôs důnôs sawo namůse. Kas raugintôs důnôs wálgis nů pirmôsês dienôs iki sekmôsês, to dußia bus ißgaißinta iß Izraėlio. * P. 34, 18. 4 Moiz. 28, 17.
16. Pirmoji diena tur buti ßwenta, kad susieitumbit, o sekmoji diena taipojau tur ßwenta buti, kad susieitumbit; neyjoki dárbą toje ne turite dirbti, tikt ko ant walgio reikia wisokioms dußioms, tai wienat taisykities saw.
17. Ir ne kitôs, kaip tiktay neraugintôs důnôs wálgikite; nės tą páczę dieną aß jusû pulkus ißwedżau iß Egypto-żémės; todėl ßwęskite tą dieną ir wisi jusû waikûwaikai, į amżiną budą.
18. * Keturioliktoje dienoje to mėnesio ant wakaro turite wálgit neraugintôs důnôs iki dwideßimt pirmôsês dienôs to mėnesio iki wákaro. * 3 Moiz. 23, 5.
19. Idánt per septynes dienas te ne esie randama jusû namůse důnôs raugintôs, nės kas důnôs raugintôs walgo, to dußia bus ißgaißinta iß surinkimo Izraėl, ar jisai swétimas butu, ar cze żémėje áugęs.
20. Todėl ne wálgikite raugintôs důnôs, bet tikt neraugintôs důnôs wisůse sawo namůse.
21. Ir Moizėßius suwadino wisus wyresniůsius Izraėlije ir táre jiems: ißrinkit ir imkit awjû, kożnas sawo ßeimynai, ir papjáukite tą Paßą.
22. Ir imkite * Izopû kwėtką, ir padażę į kraują bliudė apßlůstikite tůmi ir wartû wirßų ir abudu stulpu wartû. Ir idánt ne ißeikite neywiens żmogus pro wartus sawo namû iki rytmeczo. * 3 Moiz. 14, 4. 37. Ebr. 11, 28.
23. Nės Pons Diews aplink eis ir slogis Egypcionus. Ir památęs

kraują ant wartû wirßaus ir ant abiejû stulpû aplenks tus wartus ir ne iléis żudytoji į jusû namus jus slóginti.

24. Todēl laikyk tą budą ir saw ir sawo waikams amżinay.

25. Ir kad įeisite į żémę, kurę jums dûs Pons Diewas, kaip jis żadējęs jums, tay tą ßlúżmą laikykite.

26. Ir kad *jusû waikai jums sakys: kokią cze turite ßlużmą?
* P. 13, 8. 14.

27. Tay sakykite jiems: tai Paßôsapiera Pono Diewo, kurs aplenke waikus Izraēl Egypto-żémēje, kaip jis Egypcionus slógino, ir ißgélbējo musû namus. Tay pasilenke ir pasiklónojo żmones.

28. Ir waikai Izraēl nuêję *padáre, kaip Pons Diewas Moizēßiui ir Aarónui buwo prisákęs.
* 4 Moiz. 1, 54.

29. Ir naktiês-gúdume *ißtiko Pons Diewas wisus pirmgimusiûsius Egypto-żémēje, pradējęs nů pirmojo sunaus Paraóno ant jo krasês sēdinczojo iki pirmojo sunaus apkáltojo kalējime, ir wisus pirmdēlius galwijû.
* P. 4, 23. Ps. 136, 10. P. 78, 51. 105, 36. Ißm. 18, 11. 12.

30. Tay atsikēle Paraónas ir wisi jo tarnai tą pacze nakti, ir wisi Egypcionai, ir buwo *didis ßauksmas Egypto-żémēje; nēs ne buwo neywiens butas, kuriame ne butu buwęs lawónas.
* Ißm. 19, 3.

31. Ir jis parwadindino Moizēßių bey Aaroną naktije tarydams: pasikēlę ißsitraukit nů mano żmoniû, judu ir waikai Izraēl; eikit ir ßlużikit Ponui Diewui, kaip sákēt.

32. Ir drauge warykite sawo áwis bey galwijus, kaip kalbējot; eikit ir żegnokit ir manę.

33. Ir Egypcionai *sylijo żmones, kad jûs skubrey ißwarytu iß tôs żémês; nēs sáke: més wisi prapulsim.
* P. 6, 1. 1 Zom. 6, 6.

34. Ir żmones ißneße żáľią táßlą, dar ne suráugintą, saw walgiui į sawo drabużius įrißtą ant sawo peczû.

35. Ir waikai Izraēl buwo dárę, kaip Moizēßius jiems buwo liepęs, ir *ißpráßę nů Egypcionû sidábro ir áukso rykus bey drabużius.
* P. 11, 2.

36. Priegtam *Pons Diewas żmonēms buwo malonę sutékęs pas Egypcionus, kad jiems tai pażyczijo; ir ißneße Egypcionams.
* P. 3, 21.

37. Taipo ißsitráuke waikai Izrael iß *Raemsés į Sukot, ßeßi ßimtai tukstanczû pēstininkû be waikû.
* 4 Moiz. 33, 5.

38. Ir ißsitráuke su jeis daugybe prastû żmoniû, ir awjû, ir bandôs, ir kitû labay daug galwijû.

39. Ir jie képe iß żaliôs táßlôs iß Egypto ißgabéntôsês neráugintas plones; nēs ne buwo surúgusi, kadangi iß Egypto ißstumti buwo, ir ne galējo użtrukt, o kitą zopóstą saw ne buwo pasitaisę.

40. Bet czēsas, kuri waikai Izrael Egypto-żémēje gywéno, yra *keturi ßimtai ir trisdeßimts métai.
* 1 Moiz. 15, 13.

41. Tiems pérējus wisas pulkas Pono Diewo *ißêjo iß Egypto-żémês ant wienôs dienôs.
* Ps. 114, 1.

42. Todēley ta naktis Ponui Diewui yra ßwenczama, kad jûs ißwede iß Egypto-żémês; ir waikai Izraēl tur tą ß'węsti Ponui Diewui, ir jie pátys, ir jû waikai.

43. Ir Pons Diewas sáke *Moizēßiui bey Aaronui: tai yra tas budas Paßôs: neywiens swetimas ne tur wálgiti nů to.
* P. 9, 8.

44. Bet jey kas berns pirktas, tą appjáustikite, ir tay jis galēs wálgiti nů to.

45. Namißkis ir samdininks ne tur wálgiti nů to.

46. Wienûse namûse reik tą wálgit, ir nieką nů tôs mēsôs ne turite ißneßti iß namû, neygi *turite ney wieno jo káulo sulaużit.
* 4 Moiz. 9, 12. Ew. Jon. 19, 36.

47. Wisas surinkimas Izrael tur tai daryt.

48. Bet jey ateiwis gywéntu pas tawę, ir Ponui Diewui ant garbês norētû ßwęsti tą Paßą, tas tur appjáustiti kożną wyrißką; tada priêjęs gal daryti taipo, ir bus kaip tôs żémês żmogus. Nēs neywiens ne appjaustitas ne tur wálgiti nů to.

49. Tas *pats istatimas te esie tôs zémês zmogui ir swetimam tarp jusû gywenanczam.
* 3 Moiz. 24, 22.

50. Ir wisi waikai Izraēl dáre, kaip Pons Diews Moizēßiui bey Aarónui buwo prisákęs.

51. Taipo ißwede Pons Diews waikus Izraēl ant wienôs dienôs iß Egypto=zémês su jû pulkais.

13. Pérskyrimas.

Paßwentimas Pirmgimusiûjû; Ißsitráukimas pradētas.

1. Ir Pons Diews kalbējo su Moizēßium tarydams:

2. *Paßwentik man wisus pirmgimusiûsius, kurie pirmjáus zywatą atwer, pas waikus Izraēl, kaip tarp zmoniû, taip ir tarp galwijû; nēs tie yra mano.
* p. 22, 29. 34, 19. 3 Moiz. 27, 26. 4 Moiz. 3, 13. p. 8, 17. Ezek. 44, 30. Luk. 2, 23.

3. Tay sake Moizēßius zmonēms: atsiminkit ßiôs dienôs, kurioj ißējot iß Egypto, iß namû ßluzmôs, kad Pons Diews jus iß cze ißwédęs su sylinga ranka; dēl to tu ráugo idant ne wálgik.

4. Szen=dien *jús ißējot mēnesije Abib. * p. 23, 15. p. 34, 18.

5. Taygi kad Pons Diews tawę nugabęs i zémę Kananitû, Etitû, Amoritû, Ewitû ir Jebuzitû, kurę *su prysēga zadējęs dûti tawo tēwams, i zémę, kur pienas ir medus sklysta, tay laikyk tą ßluzmą ßime mēnesije. * 1 Moiz. 17, 8.

6. *Septynes dienas tu neraugintôs dûnôs turi wálgit, o sekmoje dienoje yra ßwente Pono Diewo.
* p. 23, 15.

7. Dēl to tu septynes dienas neraugintôs dûnôs turi wálgit. Ir idánt pas tawę te ne esie rąstas ráugas, *ney dûna rauginta wisûse tawo ßalisē. * p. 12, 15. 1 Kor. 5, 8.

8. Ir turite sakyti sawo waikams toje dienoje: tai més laikom todēley, kad atsimintumbim, ką Pons Diews mums dáręs, kaip ißsitráukēm iß Egypto.

9. Dēl to tai taw tur *zénklas buti tawo rankoj, ir paminklas po tawo akiû, kad zokanas Diewo butu tawo burnoj; kad Pons Diews su sylinga ranka ißwédęs tawę iß Egypto. * 5 Moiz. 6, 8. p. 11, 18.

10. Dēl to laikyk tą budą sawo czēsu kas=métą.

11. Kadgi tawę Pons Diews bus nugabénęs i zémę Kananitû, kaip jisai taw ir tawo tēwams zadējęs ir taw dáwęs,

12. Tay turi *atskirti Ponui Diewui tai wisą, kas pirmjáusey zywatą atwer, ir pirmdēlius galwijû patinēleis ēsanczus.
* p. 22, 30. p. 34, 19.

13. Pirmdēlius ásilû turi wadûti awimi; bet jey ne wadûji, tay nusukk jam sprandą. Bet wisus pirmgimusiûsius zmoniû tarp sawo waikû turi wadûti. * p. 34, 20. 4 Moiz. 18, 16.

14 Ir kad *ßen=dien arba rytoj kláus tawę tawo kûdikis: kas tai? turi jam sakyti: Pons Diews mus ißwede iß Egypto, iß anû namû ßluzmôs su sylinga ranka.
* p. 12, 26. Joz. 4, 6.

15. Nēs kaip Paraónas gynēsi mus ißléisti, *zawino Pons Diews wisus pirmgimusiûsius Egypto=zemēje, pradējęs nû pirmgimusiûjû zmoniû iki pirmdēliû galwijû. Dēl to aß apierawoju Ponui Diewui wisus pirmdēlius pirmjaus zywátą atwériánczus, patinēleis ēsanczus, ir pirmgimusiûsius sawo waikû aß wadûju.
* p. 4, 23. p. 12, 29.

16. Ir tai bus taw zénklas tawo rankoj ir paminklas po tawo akiû, kad Pons Diews su sylinga ranka mus ißwédęs iß Egypto=zémês.

17. Ir kaip Paraónas zmones buwo ißléidęs, Diews jûs ne=wede keliu per Pylistēnû=zémę, kurs arczáusias buwo; nēs Diews dumojo, rasi gailēsis zmones kárą pamatę ir wēl sugryß i Egypto=zémę.

18. Dēl to jis wéde zmones aplinkuy keliu per púsczą pagal ßwendriû=jures. Ir waikai Izraēl *su ginklais ißsitráuke iß Egypto=zémês.

19. Ir Moizēßius drauge ißgabéno *káulus Jozēpo, nēs jis buwo prisékdinęs waikus Izraēl ir jiems sákęs: Diewas jus atlankys, tay ißgabénkit mano káulus su sawim iß cze. * 1 Moiz. 50, 25. Joz. 24, 32.

20. Taipo jie ißsitráuke iß Sukot ir apsistojo Etame pryßakije púsczôs.

21. Ir Pons Diews * pirm jû ẽjo dienoje debesiês=stulpe, kad tikru keliu jûs westu, o náktije ugniês=stulpe, kad ßwiesu jiems butu keliáut ir diena ir nakti.
* 4 Moiz. 14, 14. Neem. 9, 12. Ps. 68, 8. Ißm. 18, 3. Ps. 78, 14. 105, 39. 1 Kor. 10, 1.

22. Debesiês=stulpas niekadôs ne atstojo nů žmoniû dienoje, nêy ugniês=stulpas náktije.

14. Pérskyrimas.

Ißtráukimo Gálas; Prapûlims Egypcionû raudônoje Juriose.

1. Ir Pons Diews kalbẽjo su Moizẽßium tarydams:

2. Kalbẽk su waikais Izraẽl ir sakyk, kad apsisukę gultus prieß * daubą Irot tarp Migdol ir tarp juriû ties Baal=Zepon, ir kad czonay prieß jures atsigultu.
* 4 Moiz. 33, 7.

3. Nẽs Paraónas sakys apie waikus Izraẽl: jie paklydo žẽmẽje ir ne ißsigáuna iß pusczôs.

4. Ir * aß pakietisiu jo ßirdi, kad jûs wytu, ir pelnysiu garbę ant Paraóno ir wisôs jo máciês, o Egypcionai ißtirs, † manę ẽsanti Poną Dieną. Ir jie dáre taipo.
* P. 14, 17. † P. 14, 18.

5. Ir kaip tai apsakyta buwo Egypto=karáliui, žmones pabẽgusius, apsiwerte jo ßirdis ir jo tarnû prieß tus žmones, ir sáke: kodẽl mes tai dárẽm, ir ißléidom Izraelitẽnus, kad daugiaus mums ne ßlúžitu?

6. Ir jis pakinkydinęs sawo wežimą ẽme drauge su sawim sawo žmones.

7. Ir ẽme septynis ßimtus ißskirtû wežimû, ir kas dar daugiaus wežimû buwo Egypto=žémẽje, ir wyresniůsius ant wiso sawo abažo.

8. Nẽs Pons Diews pakietino ßirdi Paraóno, Egypto karaliaus, kad wytu waikus Izraẽl. Bet waikai Izrael buwo ißẽję * per sylingą ranką.
* 5 Moiz. 6, 21.

9. Ir Egypcionai * wydami jûs pawijo, (kaip jie buwo atsigulę pas jures,) su žirgais, su wežimais ir su raiteleis, ir su wisu abažu Paraono dauboje Irot ties Baal=Zepon.
* P. 15, 9 Joz. 24, 6. 1 Mak. 4, 9.

10. Ir kaip Paraonas jiems prisiártino, pakẽle waikai Izraẽl sawo akis, ir ßtay! Egypcionai tráukesi paskuy jûs; ir jie didey bijojos, * ir ßauke Diewop,
* Joz. 24, 7.

11. Ir táre Moižẽßiui: * ar ne buwo kapû Egypto=žémẽje, kodẽlgi tu mus turẽjei ißwesti, kad mirtumbim púsczoje? kodẽl mums tai darei, kad mus ißwedei iß Egypto?
* P. 16, 2. 3. P. 17, 3.

12. Ar ne tai taw sákẽm Egypto=žémẽje: liáukis ir léisk mus ßlúžiti Egypcionams? nẽsa juk geriaus mums butu Egypcionams ßlúžiti, ne kaip mirti púsczoje.

13. Moižẽßius sáke žmonems: * nesibijokities, stowẽkite driutay ir dabokit, koki ißgánimą ßen=dien Pons Diews jums ißródis. Nẽs tus Egypcionus, kurius ßen=dien mátot, niekados daugiaus ne matysite amžinay.
* Ps. 78, 53. 2 Nus. Kar. 20, 17.

14. * Pons Diews kariáus už jus, o jûs busite tykoje.
* 5 Moiz. 1, 30.

15. Pons Diews sáke Moižẽßiui: ko ßauki manęsp? sakyk waikams Izraẽl, kad jie tráuktus.

16. Bet tu pakélk sawą lazdą, ir ißtiesk sawą ranką ant juriû, ir pérdalik jas, kad waikai Izraẽl eitu perdẽm ant sausumôs.

17. Sztay, aß pakietisiu ßirdis Egypcionû, kad jus sektu; * tay aß garbês gáusiu ant Paraono ir ant wisôs jo máciês ir ant jo wežimû bey raiteliû.
* Ezek. 28, 22.

18. Ir * Egypcionai supras, manę ẽsanti Poną Diewą, kad aß garbês busiu gáwęs ant Paraono ir ant jo wežimû bey raiteliû.
* P. 7, 5.

19. Tay pasikẽle angẽlas Diewo, kurs tráukẽs pirm abažo Izraẽlitẽnû, ir stojos * jû užpakalije; ir debesiês=stulpas tiekajau tráukes nů jû wéido ir stojosi už jû užpakali,
* Ps. 78, 14. Ps. 105, 39.

20. Ir stowẽjo tarp abažo Egypcionû bey Izraẽlitẽnû. Bet buwo tamsi debesis ir pérßwiete nákti, kad ßie ir anie per wisą nákti ne galẽjo susieiti.

21. O kaip Moižẽßius sawą ranką ißtiese ant júriû, Pons Diews

joms dáwe nubēgti rytwējui driutay pucżant per wisą nakti, *ir ißdżowino júrios, †ir wandens persidalijo.
* Pſ. 66, 6. Pſ. 114, 3. † Pſ. 136, 13.

22. Ir waikai Izraēl *ėjo į widų júriû ant sausumôs, ir wandů jiems buwo ney múrai ant deßinês ir ant kairês.
* Joz. 4, 23. Pſ. 78, 13. 106, 9. 1 Kor. 10, 1. Ebr. 11, 29.

23. Ir Egypcionai *sékē ir ėjo paskuy jůs, wisi żirgai Paraono ir weżimai ir ratelei į widuri júriû. * P. 15, 19.

24. O kaip pradējo außti, *żiurējo Pons Diews į abażą Egypcionû iß ugniês=stulpo ir iß debesiês, ir dáre ißgąsti jû abaże; * Pſ. 77, 17.

25. Ir nuskúme ratus nů jû weżimû ir apwerte jůs skaudżey. Tay sáke Egypcionai: bēgkime nů Izraēlitēnû, *Pons Diews kariáuja už jůs prieß Egypcionus.
* P. 23, 22. 5 Moiz. 1, 30.

26. Bet Pons Diews sáke Moizēßiui: ißtiesk sawą ranką ant júriû, kad wandů wēl atgalôs pultu ant Egypcionû, ant jû wéżimû ir ant jû raiteliû.

27. Tay ißtiese Moizēßius sawą ranką ant juriû, ir jurios pargryżo dar ne wisay ißaußus į sawo srowę, ir Egypcionai bēgo joms prießais. Taipo Pons Diews jůs nuskume į widuri júriû;

28. Kad wandů atgryżo ir *użdenge weżimus bey raitelius, ir wisą galybę Paraono, kurie jůs buwo sékę į jures, aża neywiens jû ne ißliko. * 4 Moiz. 21, 35.

29. Bet waikai Izraēl pérejo sausomis kojomis per widuri júriû; *ir wandů jiems buwo ney muras ant deßinês ir ant kairês.
* P. 14, 22.

30. Taipo *ißgélbējo Pons Diews Izraēlitēnus toje dienoje iß rankû Egypcionû. Ir jie máte lawonus Egypcionû pakrasczeis júriû,
* Ißm. 10, 19.

31. Ir didę maci, kurę Pons Diews buwo ißrôdęs ant Egypcionû. Ir żmones bijojos Diewo, itikējo į ji ir wierijo jo tarnui Moizēßiui.

15. Pérskyrimas.

Moizēßiaus Laupsēs=Giesme. Kartusis Wandů pasaldintas.

1. Tay giedojo Moizēßius ir waikai Izraēl ßę giesmę Ponui Diewui ant garbês ir táre: *aß giesmemis liaupsisiu Poną Diewą, nēs jis garbingą daiktą ißtaise, żirgus ir weżimus jis nuwerte į júres.
* Pſ. 106, 1. 2. Wald. 5, 3.

2. *Pons Diews yr mano syla, ir mano liaupsês=giesme, ir mano ißgánimas. Tasai mano Diewas, aß ji gárbisiu; jis yra mano tēwo Diewas, aß ji ißkélsiu.
* Pſ. 99, 5. Pſ. 118, 14. Jez. 12, 2.

3. Pons Diews yra tikrasis karżygys; *Pons Diews yra jo wardas.
* Osea 12, 6.

4. Weżimus Paraono ir jo máci jis nuwerte į júres; jo ißskirtieji wyresnieji nuskendo ßwendriû=júriose.

5. Gelme jůs apdenge; jie nugrimżdo ney akmens.

6. Pone Diewe, tawo dėßine ranka daro didżus stebuklus; Pone Diewe, tawo dėßine sumuße neprietelius.

7. Ir su dide sawo garbe tu nuwertei sawo neprietelius; nēs kaip tu ißléidei sawo narsą, tay jis suēde jůs *ney rugiênas. * Jez. 47, 14.

8. Iß tawo pútimo pérsiskyre wandens, ir twanai stowējo ney kruwoj; gilybe pérsidalijo widuje júriû.

9. Neprietelius dumojo: aß jůs wydams sugáusiu, ir plēßimą ißdalidams ant jû gáusiu pasitießit. Aß ißtráuksiu sawo kardą, ir mano ranka jůs prápuldys.

10. Tay tu liepei pústi sawam wējui, ir *júrios apdenge jůs; ir jie nugrimżdo kaip ßwins didżůse wandenise. * Pſ. 106, 11.

11. Pone Diewe, *kas taw lygus yra tarp diewû? kas taw lygus, kurs toks macnus, ßwentas, baisingas, ßlowingas ir †stebuklingas butu? * P. 18, 11. † Pſ. 72, 18. 19.

12. Kaip tu ißtiesei sawo dėßinę ranką, prarijo jůs żéme.

13. Tu wedei per sawą mielaßirdystę sawo żmones, kurius tu iß=

gélbējei; ir *nuwedei jůs per sawo sylą prie ßwentûjû sawo namû.
* Pſ. 77, 21.

14. Tay ißtyre žmones *padrebējo; tužba užpůle Pylistēnus.
* Joz. 2, 9-11.

15. Tay *nusigando kunigaikßczei Edom, drebējimas užējo sylingůsius Moab; wisi gywátninkai žémês Kanaan baukßtus pastojo.
* 5 Moiz. 2, 25.

16. Důk jiems užpulti ißgąsti ir baimę per sawo didi péti, kad jie pastiptu, kaip akmens, kôl tawo žmones, Pone Diewe, péreis, kôl žmones persigaus, kurius tu wadawai.

17. Jgabenk jůs ir sodink jůs ant kalno sawo daliês, kuri tu, Pone Diewē, saw darei gywénimui, i sawo ßwentnyczą, Pone Diewe, pataisytąję per tawo rankq.

18. Pons Diews *bus karáliumi wisados ir amžinay.
* Pſ. 93, 1. Pſ. 97, 1.

19. Nēs Paraonas *isitráuke i júres su žirgais, su wežimais ir su raiteleis, ir Pons Diews ant jû wēl dawe užpulti júres. Bet waikai Jzraēl pérējo sausi per widuri júriû.
* P. 14, 23.

20. Jr Mirjam, prarakēne, Aarono sesů, ēme *wáro-bubną i sawo rankas, ir wisos moteres êjo paskuy ję su wáro-bubnais ßokinēdamos.
* P. 68, 27.

21. Jr Mirjam giedojo pirm anû: giedokime Ponui Diewui ant garbês, nēs jis ßlowną daiktą ißtaisęs, wyrus ir žirgus jis nuwerte i júres.

22. Moižēßius liepe waikus Jzrael *tráuktis nů ßwendriû-júriû i púsczą Zur; ir jie keliáwo tris dienas púsczoje ne rasdami wandens.
* 4 Moiz. 33, 8.

23. Tay jie nukako i *Márą, bet ne galējo gérti wandens Maroje, nēs †labay kartus buwo. Dēl to ir pramine tą wietą Márą.
* Rut. 1, 20. † 2 Kar. 2, 19.

24. Tay *murmējo žmones prieß Moižēßių tarydami: kągi gérsim?
* P. 17, 3.

25. Jis ßauke Diewop, ir Pons Diews paróde jam *médi, tą imete i wandeni, tay jis saldus pastojo. Czejau dáwe jiems žokaną ir prisákimą, ir mēgino jůs,
* Sir. 38, 5.

26. Jr táre: jey klausysi balso Wießpatiês sawo Diewo ir darysi, kas teisu yra po jo akiû, ir i ßirdi dēsi jo prisákimus, ir laikysi wisus jo istátimus, tay aß ne užléisiu ant tawęs neywieną tû ligû, kurias užléidau ant Egypcionû; nēs *Aß esmi Pons Diews, tawo liekorius.
* Pſ. 147, 3. Jez. 53, 5.

27. Jr jie ißkako i *Elim, czę buwo dwylika ßuliniû ir septynesdéßimtis werbû-médzei, ir atsigule czonay pas wandeni.
* 4 Moiz. 33, 9.

16. Pérskyrimas.

Putpelos; Mana Jzraēlitēnams důdama.

1. Jß Elim ißsitráuke, ir wisas surinkimas waikû Jzraēl ißkako i púsczą, *Zin wadinamą, tarp Elim bey Zinai gulinczę, penkiolikoje dienoje antrojo mēnesio po ißējimo sawo iß Egypto.
* Jßm. 12, 3.

2. Jr wisas surinkimas Jzraēlitēnû murmējo prieß Moižēßių bey Aaroną púsczoje,

3. Jr sáke: *ak, jey mes butumbim numirę Egypto-žémēje per rankq Pono Diewo, kur sēdējom pas mesôs-půdus ir priwalgem dûnôs pilnay; nēs judu todēl mus ißwedēta i ßę púsczą, kad badu numarintumbita wisą ßi pulkq.
* P. 14, 11.

4. Tay sáke Pons Diews Moižēßiui: ßtay, aß *iß dangaus jums důsiu nulyti dûnôs, ir žmones tur ißeiti ir tą surinkti kas-dieną, kiek priwalu tai dienai; kad jůs ißmēginczau, ar jie klauso mano prisákimû, ar ne.
* Pſ. 78, 25.

5. Bet ßéßtoje dienoje tur jie taisytis, kad antrą tiek surinktu, kiek renka kas-dieną.

6. Moižēßius ir Aaronas sáke wisiems waikams Jzraēl: ant wákaro suprasite, kad Pons Diews jus ißwédęs iß Egypto-žémês.

7. Jr rytmetij ißwysite ßlowę Pono Diewo; nēs jis ißgirdo jusû murmējimą prieß Poną Diewą. Mudu kas eswa, kad murmit prieß mudu?

8. Toliaus sáke Moižēßius: Pons Diews důs jums ant wákaro mesôs wálgit ir rytą-métą dûnôs pilnay; todēl, kad Diewas girdējęs jusû

murmējimą, kad jús murmējot prieß ji. Nēs kas esiwa mudu? jusû murmējimas ne prieß mudu yra, bet prieß Poną Diewą.

9. Jr Moizēßius táre Aaronui: sakyk wisam surinkimui waikû Jzraēl: eikit artyn į akis Pono Diewo, nēs jis girdējo jusû murmējimą.

10. Jr Aaronui taip bekalbant wisam surinkimui waikû Jzraēl, atsigręže jie prieß púscʒą, o ßtay, *ßlowe Pono Diewo pasirode debēsije. * 4 Moiz. 12, 5. P. 14, 10. Sir. 45, 3.

11. Jr Pons Diews sáke Moizēßiui:

12. Aß girdējau murmējimą waikû Jzraēl; sakyk jiems: ißwakariûs jús gaúsite mēsôs walgit, o rytąmétą priwalgisite dûnôs pilnay, ir suprasít, manę ēsanti Wießpati jusû Diewą.

13. Jr ant wákaro atlēke *putpeles ir uždenge abažą. Jr rytmetij gulējo rasa aplink abažą.
* 4 Moiz. 11, 31. Pf. 105, 40.

14. Jr kaip nudžuwo rasa, ßtay, *gulējo púscʒoje apwalus ir maži, kaip krußà ant žémês.
* Neem. 9, 15. Pf. 78, 24. Jßm. 16, 20. 21. Jon. 6, 31.

15. Jr waikai Jzraēl tai památę táre tarp sawęs: *Manu? (kas tai yra?) nēs jie ne žinojo, kas tai buwo. Bet Moizēßius sáke jiems: tai yra ta †dûna, kurę jums Pons Diews dáwe wálgiti.
* 4 Moiz. 11, 7. † Jon. 6, 31. 1 Kor. 10, 3.

16. Bet taip prisáke Pons Diews: kożnas te renka to, kiek jis pats suwálgo, ir kożnas saw te imie wieną saiką, Gomor wadinamą, pagal skaitlių dußiû sawo ßētroje.

17. Jr waikai Jzraēl dáre taipo ir rinko, wiens daug, kits maž.

18. Bet kaip pérseikējo su saiku Gomor wadinamu, tay *tas ne rádo daugiaus, kurs daug buwo surinkęs, ir tas ne mažiaus, kurs maž buwo surinkęs; bet kożnas surinkęs buwo, kiek suwálgiti galējo.
* 2 Kor. 8, 15.

19. Jr Moizeßius táre jiems: neywiens ne tur ko palikt iß to *iki rytmecʒo. * Matt. 6, 34. Luk. 11, 3.

20. Ale jie ne klaúse Moizēßiaus. Bet nekurie palaike ką iß to iki rytmecʒo, tay kirmēles rádosi ir pasmirdo. O Moizēßius supyko ant jû.

21. Bet jie to surinko kas-ryta, kiek kożnas suwálgiti galējo. *O kad sáule ißilo, tay sutirpo.
* Jßm. 16, 27.

22. Jr ßéßtoje dienoje jie dwigubay surinko tôs dûnôs, kożnam po du saiku Gomor wadinamu. Jr wisi wyresnieji surinkimo iêjo ir apsáke tai Moizēßiui.

23. Jr jis táre jiems: tai yra, ką Pons Diews kalbējęs: rytoj yra Sabata ßwentôsês átilsiês Pono Diewo; ką kepti norite, kepkite, ir ką wirti norite, wirkite; bet kas liekt, tai palikkite, kad butu kawota iki rytmecʒo.

24. Jr jie palaike iki rytmecʒo, kaip Moizēßius buwo isákęs; tay ne pasmirdo, ney kirmēles radosi toje.

25. Tay sáke Moizēßius: wálgikite tai ßen-dien; nēs ßen-dien yra Sabata Pono Diewo, ßen-dien to ne rasíte ant lauko.

26. Sʒeßes dienas jús turite rinkti; bet sekmoji diena yra Sabata, toje ne bus.

27. Bet *sékmoje dienoje nékurie žmones ißējo to rinkti, o nieko ne rádo. * P. 20, 9.

28. Tay táre Pons Diews Moizēßiui: ikikôlgi jús ginaties laikyti mano prisákimus ir žokaną?

29. Sʒtay, *Pons Diews jums dáwęs Sabatą; todēl jis ir dûd jums ßeßtoje dienoje dwiejû dienû dûnôs. Taygi kożnas pasilikkite sáwo wietoj, ir neywiens ne ißeikit iß sawo wietôs sékmaję dieną.
* 1 Moiz. 2, 2. 3.

30. Taipo ßwente žmones sékmaję dieną.

31. Jr gimine Jzraēl tai pramine: *Man. Jr buwo kaip Koriandriûsékla, ir balta ir skani kaip pyrágas su medumi. * 4 Moiz. 11, 6.

32. Jr Moizēßius sake: tai yra, ką Pons Diews prisákęs: pripilk tôs dûnôs saiką, Gomor wádinamą, pakawotinay jusû waikû-waikams; kad ir jie matytu tą dûną, su kure aß jus walgydinau puscʒoje, kaip jus ißwedžau iß Egypto-žémês.

33. Ir Moizēßius táre Aaronui: *imk kragéli ir ipilk į tą wieną saiką, Gomor wadinamą, tôs dûnôs, ir palikk tą po akiû Pono Diewo pakawoti ant jusû waikû-waikû. * Ebr. 9, 4.

34. Kaip Pons Diews Moizēßiui buwo prisakęs, taipo Aaronas tai paliko ténay skrynēje liudijimo pakawotinay.

35. Ir waikai Izraēl wálge tą Man per keturés-dēßimts métû, *kôl isigawo į žēmę, kur jie gywénti turējo; iki rubéžiû žémês Kanaan jie walge tą Man.
* Jos. 5, 12. Jud. 5, 13.

36. Bet saikas, Gomor wadinams, yra deßimta dalis saiko, Epa wadinamojo.

17. Pérskyrimas.

Waikai Izraēl iß Uliôs girdiri; pérgal Amalekitus.

1. Ir wisas surinkimas waikû Izraēl ißkeliáwo iß pusczôs Zin sawo dienôs-kelionês, kaip Pons Diews jiems buwo liepęs, ir susēdo į *Rapidim, cze žmones ne turējo gérti wandens. *4 Moiz. 33, 14.

2. Ir jie *waidijos su Moizēßiumi tarydami: dûkit mums wandens, kad gértumbim. Moizēßius atsáke jiems: ko báraties su manim? † kam jûs gundate Poną Diewą?
* Ps. 95, 9. s. † 5 Moiz. 6, 16.

3. Bet kaip žmones czonay tróßko wandens, tay jie murmējo prieß Moizēßių tarydami: kodēl tu mus léidei ißsitráukti iß Egypto, kad tu mus ir musû waikus bey galwijus numarintumbei tróßkuliu.

4. Moizēßius ßauke Diewop tarydams: ką gi aß weiksiu su tais žmonemis? jau ne daug reik, jie manę dar *akmenimis žudys?
* 4 Moiz. 14, 10.

5. Pons Diews sáke jam: eik pirma pirm tû žmoniû, ir wadink nékurius wyresniûsius Izraēlije su sawim, ir imk sawo lazdą į sawo ranką, *kure tu wandeni ißtikai, ir eik. * p. 7, 20. p. 14, 16. 17.

6. Sztay, ténay aß stowēsiu ties tawim ant ûliôs kalno (Oreb), tén turēsi mußti į akmeni, *tay ißtekēs wandû, kad žmones gértu. Moizēßius dáre taipo po akiû wyresniûjû Izraēlije.
* 4 Moiz. 20, 11. 5 Moiz. 8, 15. Ps. 78, 15. 16. Ps. 105, 41. 114, 8. Jez. 48, 21. 1 Kor. 10, 4.

7. Tay pramine *tą wietą Massą bey Meribą dēl waido waikû Izraēl, ir kad jie Poną Diewą buwo gundę tarydami: ar yra Pons Diews tarp musû, ar ne?
* Ps. 95, 8. 9.

8. Tay atējęs *Amaleks kariáwo prieß Izraēlitēnus Rapydimûse.
* 4 Moiz. 24, 20. 5 Moiz. 25, 17.

9. Ir Moizēßius sake Jozuwui: ißskirk mums wyrus, ir ißsitráukęs kariáuk prieß Amaleką; rytoj aß pasistôsiu ant kalnélio wirßaus, ir turēsiu Diewo lázdą sawo rankoj.

10. Ir Jozuwas dáre, kaip Moizēßius jam sáke, ir kariáwo prieß Amalēką. Bet Moizēßius, Aaronas ir Uras užkûpo ant kalnélio wirßaus.

11. *O kôl Moizēßius aukßtyn kēle sawo rankas, laimējo Izraēlitēnai; bet kad jis sawo rankas žemyn nuléido, laimējo Amaleks.
* Judit 4, 12.

12. Bet rankos Moizēßiaus buwo sunkios, todēl jie akmeni ēmę padējo tą po jûmi, kad ant to pasisēstu. Bet Aaronas bey Uras parēme jam jo rankas iß kożnôs ßaliês wienas; taipo ißtiestos pasiliko jo rankos, iki sáule nusiléido.

13. Ir Jozuwas nutrēme *Amalēką ir jo žmones aßtrumu kardo.
* Judit 4, 12. 13.

14. Ir Pons Diews sáke Moizēßiui: suraßyk tai ant paminklo į knygas, ir sakyk į ausis Jozuwui; nēs *aß ißpûstisiu Amalēką po dangum, kad jo daugiaus ne bus minētą.
* 4 Moiz. 24, 20. 5 Moiz. 25, 19. 1 Zom. 15, 2. 3.

15. Ir Moizēßius pabudawojo altorių ir pramine tą: Pons Diews Nissi.

16. Nēs jis sáke: tai yra atsiminimo-ženklas prie sosto Pono Diewo, kad Diews kariáus prieß Amalēką nû waikû iki waikû-waikû.

18. Pérskyrimas.

Jētro pridûda Moizēßiui géra Ródą.

1. Ir kaip *Jētro, kunigas žémēje Midian, Moizēßiaus ûßwiz,

girdējo wiſſab, ką Diewas buwo dáręs ſu Moizēßiumi ir ſu ſawo żmonēmis Izraēl, kaipo Pons Diewas ißwédęs Izraēlitēnus iß Egypto,
* p. 2, 16.

2. Eme jis *Ziporą, Moizēßiaus pacżę, kurę jis buwo atgalos ſiuntęs,
* p. 4, 20.

3. Su jôs *dwiem ſunum. Wiens wadinamas buwo Gerżonu, nēs jis táre: aß ſweczu paſtojau ſwetimoj żémēje;
* p. 2, 22.

4. O antraſis Eliezēriu, nēs jis ſáke: Diewas mano tēwo buwo man pagalba ir ißgélbējo manę nů kárdo Paraono.

5. Ir kaip Jētro, Moizēßiaus ůßwis, ir jo ſúnu=du ir pati pas ji buwo atêję į púſczą pas kálną Diewo, kur jis buwo atſigulęs,

6. Dawe Moizēßiui ſakyti: aß Jētro, tawo ůßwis, atējau pas tawę, ir tawo pati ir abu jôs ſúnu=du draug ſu je.

7. Tay Moizēßius laukan ißêjo jam prießais, ir paſiklónojęs jamui *pabuczawo ji. Ir kaip jůdu buwo paſiſwéikinę, iêjo į ßētrą.
* 1 Moiż. 33, 4.

8. Tay Moizēßius páſakojo ſawam ůßwjui tai wiſą, ką Pons Diewas buwo dáręs Paraonui bey Egypcionams Izraēlitēnů dēley, ir wiſus wargus, kurie jiems tikos ant kélio, ir kaip Pons Diewas jůs buwo ißgélbējęs.

9. Bet Jētro dżaugēſi wiſo to géro, ką Ponas Diewas buwo ißrodęs Izraēlitēnams, kad jůs ißgélbējęs iß rankû Egypcionû.

10. Ir Jētro táre: paßlowintas te eſie Pons Diewas, kurs jus ißgélbējęs iß rankû Egypcionû ir Paraono; jis żino ißgélbēt ſawo żmones iß rankû Egypcionû.

11. Dabar żinau, *Poną Diewą didéſni eſanti uż wiſus diewus, dēl to, kad jie paſididżůtis norējo ant jû.
* p. 15, 11. p. 5, 2.

12. Ir Jētro, Moizēßiaus ůßwis, ēmęs degimo=apierą apierawojo tą Diewui. Tay atējo Aaronas ir wiſi wyreſnieji Izraēlije ſu Moizēßiaus ůßwju důną walgit po akim Diewo.

13. Antrąję dieną paſiſēdo Moizēßius prówą daryti żmonems, ir żmones ſtowējo aplink Moizēßių nů ryto iki wákaro.

14. Bet jo ůßwis matydams wiſſab, ką jis dáre ſu żmonēmis, ſáke: kas tai, ką tu darai ſu żmonēmis? kodēl tu ſēdi wiens, ir wiſi żmones ſtow aplink tawę nů ryto iki wákaro?

15. Moizēßius atſáke jam: żmones ateit pas manę ir jēßko ródą pas Diewą.

16. Nēs, kad ko priſiwálo, pas manę ateit, kad aß prową daryczau tarp kożno ir tarp jo artimo, ir paſakyczau jiems Diewo prowas ir jo żokanus.

17. Jo ůßwis atſáke jam: ne gér yra, ką tu darai.

18. *Tu ſawę pati per mierą ſunkini, taipjau ir żmones ſu tawim; tas reikalas taw perſunkus, tu ne gali tai wiens ißtaiſyti.
* 5 Moiż. 1, 9.

19. Bet klauſyk mano balſui, aß tawę pamokiſiu, ir Diewas padēs taw. Tu aprúpink żmones po Diewo akiû ir Diewui praneßk jû reikalus,

20. Ir ſtatyk jiems prowas ir iſákimus, kad jůs mokintumbei kélią, kuriům jie waikßczoti, ir darbus, kurius atlikti turētu.

21. Bet dabokis tarp wiſû żmoniû *wiernû, Diewo=bijanczû, teiſiû ir gódą nekenczanczû żmoniû, tus dēk ant jû, kitus ant tukſtanczû, kitus ant ßimtû, kitus ant penkes=déßimt, ir kitus ant déßimt;
* 4 Moiż. 11, 16. 5 Moiż. 1, 13.

22. Kad jie súditu żmones wiſados; o jey raſtus dide kokia ſkunda, kad tą taw praneßtu, bet jie súditu wiſas mażas ſkundas; tai taw lengwjaus bus, ir jie taw padēs tawo náßtą neßioti.

23. Jey tai daryſi, tay ißtaiſyt galēſi, ką taw Diewas priſáko; ir wiſi ßie żmones galēs ſu pakájumi pareiti į ſawo namus.

24. Moizēßius *klaúſe żodżû ſawo ůßwjo ir dáre wiſſab, ką jis jam ſake;
* 5 Moiż. 1, 9.

25. Ir *ißſkyre wiernus wyrus iß wiſo Izraēlio ir dējo jůs į wyreſ=

niůsius ant žmoniû, kitus ant túk-stanczû, kitus ant ßimtû, kitus ant penkes-dėßimt, ir kitus ant dėßimt.
* 4 Moiz. 11, 16. 17

26. Kad jie wisadôs súditu žmones, bet dides ſkundas Moizėßiui praneßtu, o mažases pátys súditu.

27. Taipo ißléido Moizėßius sawo ůßwį į jo žėmę.

19. Pérskyrimas.

Prisigatáwijimas ant Paklaußmo Zokano.

1. Treczoj mėnėsij po ißsitráukimo waikû Izraël iß Egypto-žémês iß-kako jie toje dienoje į púscžą * Sinai.
* 4 Moiz. 33, 15.

2. Nēs jie buwo ißsitráukę iß Ra-pydim, ir norėjo eiti į púscžą Si-nai, ir atsígule czonay púscžoje prieß kálną.

3. Ir Moizėßius užkůpo pas Die-wą. Ir Pons Diews * wadino jį nů kalno tarydams: taipo tu turi sakyti giminei Jokubo ir praneßti waikams Izraël: * Darb. 7, 38.

4. Jús mátėt, * ką aß dariau Egy-pcionams, ir † kaip aß jus neßiau ney ant erėliû sparnû ir jus gabe-nau sawęspi.
* 5 Moiz. 29, 2. † P. 32, 11.

5. Jey jús klausysite mano balsui ir mano * derėjimą ißpildisit, tay jus busite mano žmones už wisus žmones, nēs † wisa žéme yr mano.
* 5 Moiz. 5, 2. † 2 Moiz. 9, 29. Ps. 24, 1. Ps. 50, 12. 1 Kor. 10, 26.

6. Ir jús busite man * klebonißka karalyste ir ßwenti žmones. Tai yra tie žodžei, tus turi sakyti wai-kams Izraël. * 1 Petr. 2, 9. † 5 Moiz. 7, 6. s.

7. Moizėßius parėjęs suwadino wyresniůsius žmonėse ir praneße jiems wisus tus žodžus Pono Diewo prisakytus.

8. Ir wisi žmones iß wieno atsáke tarydami: * wislab, ką Pons Diews kalbėjęs, mes darysim. Ir Moizė-ßius tą kalbą žmoniû wel praneße Ponui Diewui. * P. 24, 3. 5 Moiz. 5, 27.

9. Ir Pons Diews kalbėjo Moi-zėßiui: ßtay, aß ateisiu pas tawę tamsioj debesije, kad tie žmones girdėtu mano žodžû, kurius aß taw kalbėsiu, ir taw wieritu amžinay. Ir Moizėßius atsáke Ponui Diewui tą kalbą žmoniû.

10. Ir Pons Diews sáke Moizė-ßiui: nueik pas žmones ir * pa-ßwentik jůs ßen-dien bey rytoj, kad ſkalbtu sawo drabužius,
* Joz. 3, 5.

11. Ir gatawi butu ant treczôsês dienôs. Nēs treczoje dienoje Pons Diews nužengs ant kalno Sinai po akimis wisû žmoniû.

12. Ir twérk žmonems twórą aplinkuy ir sakyk jiems: saugoki-ties, kad ant to kalno * ne užkůp-tumbit ney jo kraßtą ne pakrutin-tumbit, nēs kas tikt pakrutis tą kálną, turės mirti.
* P. 34, 3. Ebr. 12, 18.

13. * Neyjokia ranka jį ne tur pakrutit, bet tai darąsis akmenimis tur buti žudytas arba strėlomis nußáutas, ar butu galwijas, ar žmogus, tay ne tur ißlikti gywas. Bet kad ilgay ſkambės, tay tur jie prie kalno prieiti. * Ebr. 12, 18. 20.

14. Moizėßius nů kalno nužengęs paßwentino žmones, ir jie ißſkalbe sawo drabužius.

15. Ir jis sáke jiems: bukite ga-tawi ant treczôsês dienôs, ir ney-wiens * ne prisiartinkite prie moters.
* 1 Zom. 21, 4.

16. O kaip treczoji diena buwo priėjusi ir ißaußo, * pradėjo gráuti ir žaibáuti, ir tamsí debesís buwo ant kalno, ir balsas didey ſkam-banczôs triubôs; bet wisi žmones abaže esą † nusigando.
* Ps. 68, 8. 9. † Rym. 4. 15.

17. Ir Moizėßius * ißwede žmones iß abažo Diewui prießais, ir jie pasistojo žemay pas kálną.
* 5 Moiz. 4, 11.

18. * O wisas kálnas Sinai rúko, todėl, kad Pons Diews nuženge ant kálno ugnimi; ir jo dumai ėjo aukßtyn, kaip dumai péczaus, aža wisas kalnas didey drebėjo.
* Wald. 5, 4. 5. Ps. 68, 9.

19. Ir triubôs balsas wis ėjo di-dyn. Moizėßius kalbėjo, ir Pons Diews atsáke jam su balsu.

20. O kaip Pons Diews jau buwo nusiléidęs ant kálno Sinai, ant pa-tiės wirßaus kálno, užwadino auk-ßtyn Moizėßių ant wirßaus kálno, ir Moizėßius užkůpo.

21. Tay sáke jam Pons Diews: nukůpk žemyn ir sakyk žmonėms,

kad idant ne werßtus prie Pono Diewo ji ziurēti, ir daug iß jû prapultu.

22. Priegtam klebonai, kurie Ponui Diewui artinas, tur ßwentintis, kad Ponas Diewas jûs ne sutrußkintu.

23. Bet Moizēßius táre Ponui Diewui: zmones ne gal uzkûpti ant kalno Sinai, nēsa tu mums liepei tardams: twérk twórą aplink kálną ir paßwentink ji.

24. Ir Pons Diews sáke jam: eik ir nukûpk; tu ir Aaronas su tawim turésita uzkûpti, bet klebonai ir zmones ne tur warzytis uzkûptu pas Poną Diewą, kad jisai jûs ne sutrußkintu.

25. Ir Moizēßius nukûpęs pasake tai zmonēms.

20. Pérskyrimas.

Moizēßius gáuna dēßimt ßwentûßius Prisakimus Diewo.

1. Ir Diewas kalbējo wisus ßius zodzus:

2. Aß *esmi Ponas Diewas, tawo Diewas, kurs ißwedzau tawę iß Egypto-zémês, iß namû-ßluzmôs. *3 M. 5, 6. f. Ps. 81, 11. Oz. 13, 4.

3. Ne turēk *kitû diewû pagal manę. *Joz. 24, 14.

4. Ne daryk saw *neyjoki abrozą, arba koki paweikslą, ney to, kas aukßtay danguje, ney to, kas zemay ant zémês, ney to, kas wandenij po zeme yra. *3 Moiz. 26, 1. 5 Moiz. 4, 15. 16. P. 5, 8. P. 27, 15. Ps. 81, 10. Ps. 97, 7.

5. Ne garbik tu jûs neygi ßluzik jiems. Nēs aß Ponas Diewas, tawo Diewas, esmi didey kerßijąs Diewas, atlankąs nusidējima tēwû ant waikû ik i trecząję ir ketwirtąję eilę tû, kurie nekencz manęs;

6. Ir darau *mielaßirdystę ant daug tukstanczû, kurie myl manę ir laiko mano prisakimus. *Luk. 1, 50.

7. Ne minēk noprosnay *wardą Pono Diewo sawo. Nēs Pons Diews †tą ne palike ne korawótą, kurs noprosnay ména jo wardo. *3 Moiz. 19, 12. 5 Moiz. 5, 11. 14. Matt. 5, 33 † 3 Moiz. 24, 16. Sir. 23, 13. 14.

8. Atsimink, *idant dieną ßwentą (Sabbatą) ßwęstumbei. *P. 23, 12. P. 31, 14. P. 35, 2. 5 Moiz. 5, 12. f. Ezek. 20, 12.

9. Szeßes dienas tu turi dirbti ir wisus sawo darbus atlikti;

10. Bet sekmoji diena yra Sabbata Pono Diewo, tawo Diewo; tą dieną neyjoki darbą ne turi dirbti, ney tawo sunus, ney tawo dukte, ney tawo berns, ney tawo slúgine, ney tawo galwijai, ney tawo ateiwis, kurs tawo wartûse yra.

11. Nēs ßeßiose dienose sutwēre Pons Diews dangų, ir zémę, ir mares, ir wislab, kas tose yra, ir ilsējos sekmoje dienoje; dēl to Pons Diews pérzegnojo Sabbatôs dieną ir ßwentino tą.

12. Garbink *tēwą ir mótiną sawą, kad †ilgay patektumbei ant zémês, kurę taw dûda Ponas Diewas, tawo Diewas. *3 Moiz. 19, 3. 5 Moiz. 5, 16. Matt. 15, 4. Epez. 6, 2. † Pamok. 3, 2.

13. Ne uzmußk.

14. Ne *pérzengk wenczawonystę. *3 Moiz. 18, 20.

15. Ne wogk.

16. Ne liudik neteisaus liudimo prieß artimą sawo.

17. Ne geisk úkio sawo artimo. *Ne geisk sawo artimo moters, ney jo berno, ney jo sluginês, ney jo jáuczo, ney jo asilo, ney wiso to, ką tawo artimas tur. *5 Moiz. 5, 21. Rym. 7, 7.

18. Ir wisi zmones máte perkuną ir zaibus, ir balsą triubôs, ir kálną rúkstanti. Bet tai památę bēgo ir iß tolo pasistojo,

19. Ir sáke Moizēßiui: kalbēk tu su mumis, mes klausysim; o Diews te ne kalba su mumis, *kitaip numirtumbim. *5 Moiz. 5, 25.

20. Bet Moizēßius sáke zmonēms: nesíbijokities! nēs Diews atējo jus mēginti, kad jo baime butu po jusû akiû, jeib ne susigrießitumbit.

21. Taipo zmones pasistojo *iß tolo, bet Moizēßius artyn ējo i tamsumą, kur Diews buwo. *P. 19, 17. Ebr. 12, 18.

22. Ir Pons Diews sáke jam: taipo sakyk waikams Izraēl: jûs regējot, kaip aß su jumis iß dangaus kalbējau.

23. Togidēl ne darykite nieką pagal manę, ne darykite sidábro bey aukso diewus!

24. *Altorių man padaryk iß żémês, ant kurio tu man apierawosi sawo deginimo= ir dekawojimo=apierą, sawo áwis ir galwijus. Nēs kurioj wietoj aß pastatysiu sawo wardo paminklą, † czon aß tawęspi ateisiu ir tawę pérżegnosiu.
* p. 27, 1. 8. † p. 29, 42. 43. 5 Moiz. 12, 5.

25. O jey man nori daryti *altorių iß akmeniû, ne turi tą daryti iß akmeniû káldintû; nēs jey anosi jį su peiliu, ne=ßwentu darysi jį.
* 5 Moiz. 27, 5. Joz. 8, 31.

26. Neygi ant stipinû turi użkûpti ant mano altoriaus, kad tawo gēda ne butu atdengta ties jûm.

21. Pérskyrimas.

Istátimas apie Szeimynykßczus; talpjau ir apie Razbáininkus.

1. Szitie yra tie įstátimai, kurius tu jiems turi įgraudenti.

2. *Jey tu żydißką bérną perki, tas taw ßeßis metus tur ßlużit, o sékmaji métą tur jis walnay atstoti.
* 3 Moiz. 25, 39. 5 Moiz. 15, 12. Jer. 34, 13. 14.

3. Jey be paczôs atējęs, tay ir be paczôs tur atstoti. O jey su pacze atêjo, tay ir su pacze tur atstoti.

4. O jey jo pons jam páczę dáwęs, ir ji butu sunû ir dukteriû pagimdżusi, tay ta moterißke ir jôs waikai pasiliks jo ponui, bet jis be paczôs tur ißeiti.

5. Ale jey bérns sako: *aß myliu sawą poną ir sawo páczę bey waikus, aß ne noriu wálnas buti,
* 5 Moiz. 15, 16.

6. Tay jo pons te priwedie jį *prie wyriausybês, ir prispáudęs jį prie duriû arba buto stulpû te perskwerbie jo ausį su yla, ir jisai te pasiliekt jo bernas amżinay.
* p. 22, 8. 5 Moiz. 15, 17.

7. Jey kas sawo dukterį per slúginę pardûda, tay ji ne tur ißeiti kaip bernai.

8. O jey ji ne patinka sawam ponui, ir jis ne nor jei pawélit ißtekēti, tay tur ję ißwadûdint. Bet swetimiems żmonēms ję pardûti jam ne walè, kadangi jis ję paniekinęs.

9. O jey jisai sawam sunui ję priwenczawódis, tay jis ję tur lyg kaip dukterį ißléisti.

10. Bet jey jam kitą paczę dûda, tay nieko nû jôs ißlaikimo, rubû ir wenczawonystês dalyko ne tur nutráukti.

11. Jey ßius tris dáiktus ne dáro, tay ji gal walnay atstoti be jokio atsipirkimo.

12. Kas *żmogų mußa, ir jis ißto mirßta, tas tur smerczu mirti.
* 1 Moiz. 9, 6. 3 Moiz. 24, 17. 4 Moiz. 35, 16. 33.

13. Bet kad jisai jo ne tykojo, bet Diews ne tyczomis dawe jį į jo rankas įpulti, tay aß taw *wietą priskirsiu, kur jisai gal nubēgti.
* 4 Moiz. 35, 10. 5 Moiz. 19, 11.

14. Ale jey kas ant sawo ártimo tyczomis nusidētu ir su kytryste jį pasmáugtu, tay tu tą nû *mano altoriaus turi atimti, kad nużudytas butu. * 1 Kar. 2, 29. 31.

15. Kas *sawo tēwą arba áugywę mußa, tas smerczu tur mirti.
* 3 Moiz. 20, 9.

16. Kas *żmogų wag ir tą pardûda, ir tu (tą wogtąjį żmogų) pas jį randi, tas smerczu tur mirti.
* Moiz. 24, 7. 1 Tim. 1, 10.

17. Kas *tēwą ir mótiną kéik, tas tur smerczu mirti.
* 3 Moiz. 20, 9. 5 Moiz. 27, 16. Pamok. 20, 20. Matt. 15, 4. Mark. 7, 10.

18. Kad wyrai tarp sawęs susiwaidij, ir wiens antrą ißtinka akmenimi arba kumscza, kad jis ne mirßta, bet tikt ant pátalo (nû tû mußiû) serga,

19. Jey ißgija ir ant lazdôs pasirēmęs waikßczoj, tay tas, kurs jį ißtiko, bus nekaltas; ale taczaus tur, ką ßis użgaißo, jam użmokēti ir liekoriui jo algą atlikti.

20. Kas sawo bérną arba slúginę ißtinka lazda, ir jis mirßta po jo rankû, tas dēl to tur buti korawótas.

21. O jey wieną arba dwi dienį gyws pasiliekt, tay ne bus dēl to karawótas, nēsa tai jo pinigai.

22. Kad wyrai susiwaidij ir pażeidż nēßczą moterißkę, kad ji ißs

trinka, o ji be ißkadôs pasilieKt, tay tas pinigais tur but korawótas, kiek jamui tôs moterißkês wyrs užmeta, ir jis tur tus dûti pagal sudžû pasúdijimą.

23. O jey ißkada iß to jei randas, tay tur dûti * dußią už dußią,

* 3 Moiž. 24, 19. 20. 5 Moiž. 19, 21. Matt. 5, 38.

24. * Aki už áki, danti už danti, koją už koją, ranką už ranką,

* 3 Moiž. 24, 19.

25. Degimą už degimą, roną už roną, žaizdą už žaizdą.

26. Jey kas sawo berno arba slúginês áki ißtinka ir tą pažeidž, tas tur jûs akiês dēl walnay ir dykay ißleisti.

27. Taipojau kad kas sawo bérno arba slúginês danti ißmußa, tas tur dēl dantiês jûs walnay ir dykay ißléisti.

28. Jey jáutis wyrą arba moterißkę bada, ir jis numirßta, tay tas jáutis akmenimis tur buti žudytas, ir jo mēsa ne walgoma, tay ponas to jaučzo pasilieKt nekaltas.

29. O jey tas jáutis jau pirma badąs butu buwęs, ir jo ponui pirma butu apsakyta, ir jis ji ne butu uždáręs, o nužudo potam wyrą arba moterißkę, tay tas jáutis * akmenimis tur but žudytas, o jo pons turēs mirti. * 1 Moiž. 9, 5.

30. O jey ji pinigais korawotu, tay jis sawo galwą tur wadûti tiek pinigais, kiek jam bus uždēta.

31. Taipojau ir tur buti korawótas, jey kieno sunų arba dukteri badytu.

32. Bet jey koki bérną arba slúginę subado, tay tur jo ponui trisdeßimt sidabrininkû mokēt, o tą jáuti reik akmenimis užmußti.

33. Jey kas kokią dûbę atdengia, arba dûbę ißkása, o tą ne uždengia, ir tame tarpe ipultu jautis arba asils,

34. Tay pons tôs dûbês anam tą ißkádą pinigais tur užmokēti, o maita tur jo buti.

35. Kad kieno jáutis kito jáuti subádo, ir jis nudwēs, tay jie gywaji jáuti tur pardûti ir pinigus tarp sawęs daliti, o maitą taipjau pérsidaliti.

36. Bet jey žinoma buwo, tą jáuti jau pirma bádanti buwusi, ir jo ponas ji ne uždaręs, tay jis jáuti už jáuti tur dûti, o maitą wiens saw palaikyti.

22. Pérskyrimas.

Korawone Wagystês ir kitû Griekû.

1. Jey kas kieno jáuti arba áwi pawag ir pamuß, arba pardûda, tay tas tur penkis jáučzus už wieną atdûti ir * ketures áwis už wieną.

* 2 Sam. 12, 6. Pam. 6, 31.

2. Kad wagis sugáuts i namus besiláužant ir mirtinay bus mußtas, tay kráujo-prówą ant ano * ne reik laikyti.

3. Ale jey sáule jam be-wagiant bus užtekējusi, tay kraujo-prowa tur buti laikyta. Bet wagis tur tai užmokēti. Jey nieko ne tur, tay reik ji pardûti wagystês dēley.

4. O jey pas ji, ką jis wógęs, dar gywa bus rasta, ar butu jáutis, ar asils, ar awis, tay tur jisai tus dwilinkay atdûti.

5. Jey kas kieno dirwą arba wynyčzą ißkádij sawo galwijus ant ißkádôs i swétimą dirwą léisdams, tasai tur nû geriausiojo sawo dirwôj arba wynyčzoj tai adûti.

6. Kad ugnis randasi ir užeit erßkēčzus, ir sudega pēdus ar jawus ant lauko dar ēsančzus arba dirwą, tay tas tur užmokēti, kurs uždegęs.

7. Kad kas sawo artimui pinigus arba rykus dûst pakawoti, ir tai jam butu iß jo namû pawógta, tay wagis, jey surandamas, tur tai dwilinkay atdûti.

8. Bet jey wagis ne surandamas, tay gaspadorių pas * wyriausybę reik nuwesti, bau jisai ne pats butu prikißęs sawo nagus prie sawo ártimo turto. * P. 21, 6.

9. Jey kas kitą káltin dēl kokiôs neteisybês, ar butu dēl jáučzo, ar dēl asilo, ar dēl awiês, ar dēl drabužiû, ar dēl wisokiû daiktû prapûlusiû, tay abejû prowa wyriausybei tur buti apsákyta. Katrą iß jû wyriausybe kaltą ißranda, tas * dwilinkay sawam artimui tur atdûti.

10. Jey kas sawam artimui ásilą, jáuti ar áwi, ar kitą koki galwiją důst pakawoti, ir tas ar nugaißta, arba ißkádą gáuna, arba butu ßalin warytas niekam ne mátant,

11. Tay tur toktai prie Pono Diewo * ant prysēgôs ißkakti, bau jis ne pats rasi sawo nagus prie sawo artimo turto prikißęs; ir ponas to turto tur tai taipo priimti, kad ansai ne priwalytu užmokēti.
* Ebr. 6, 16.

12. O jey wagis jam tai pawagia, * tay jis tur sawo ponui užmokēti.
* 1 Moiz. 31, 39.

13. Ale jey žwēris butu papústijusi, tay jis liudimą to tur atneßti, ir ne priwálo užmokēti.

14. Jey kas iß sawo ártimo ką žyczij, ir tas dáiktas ißkádą gáun arba nugaißta jo ponui ne pristowint, tay tur jis užmokēti.

15. O jey jo pons pribuwo, tay ansai ne priwálo užmokēti, jey už sawo pinigus derējęs.

16. Jey kas kokią mergą * pérkalba kitam dar ne pažadētą, ir su je sugul, tas tur jei jôs kraiti důti ir per sawo pácze palaikyti.
* 5 Moiz. 22, 16. 23. 29.

17. O jey jôs tēwas ję ne nor jamui důti, tay jisai tiek pinigû jei tur důti, kiek mergai ant kraiczû půlas.

18. * Zynes (arba ráganas) ne turi gywas palikti.
* 3 Moiz. 20, 27. 19. 31. 1 Zom. 28, 9.

19. Jey * kas su galwiju laikos, tas smerczu tur mirti.
* 3 Moiz. 18, 23. 5 Moiz. 27, 21.

20. Kurs * balwonams apierawoj, o ne Ponui Diewui wienam, tas iß surinkimo tur but ißmestas.
* 5 Moiz. 17, 2. 3. 4. 5.

21. * Ateiwjus ne turi lupt ney paminti, nēs ir jús ateiwjei buwote Egypto-žémēje.
* P. 23, 9. 3 Moiz. 19, 33. 5 Moiz. 10, 18. 19. P. 24, 17. P. 27, 19. Ps. 146, 9. Sak. 7, 10.

22. Naßles * bey siratas jús ne turite spáusti.
* Jez. 1, 17.

23. Jey tu jas prispáusi; * tay jos ßauks manęspi, ir aß jû ßauksmą ißklausysiu;
* Zir. 35, 18.

24. Tay mano pápykis ant jusû ney degte užsidegs, kad aß jus kardu nužawisiu, ir jusû moteres naßlemis bey jusû waikai sirátomis pastos.

25. * Kad tu pinigû žyczíji mano žmonēms pas tawę wargstantiems, tay ne turi jûs ißkádit ney nůmais jûs apsunkint.
* 3 Moiz. 25, 36. 5 Moiz. 23, 19. 24, 10. Ps. 15, 5.

26. Jey tu nů sawo ártimo * rubą i užstatą imi, tay jam tą turi atdůt sáulei dar ne nusiléidus.
* 5 Moiz. 24, 12. 13.

27. Nēsa jo rubas wienintelis dangals esti jo kuno, kuriame jis miegt. O jey jis ßauks manęspi, tay aß ji ißklausysiu, nēs aß esmi malonus.

28. * Wyriausybei ne turi keikti ir wyriáusiąji tarp sawo žmoniû piktais žodzeis ne apskélbti.
* Darb. Ap. 23, 5. Mokit. 10, 20.

29. * Pirmones sawo jawû bey wyno ne turi užtrukint. † Pirmgimusiji sawo sunų tu turi man důti.
* 4 Moiz. 18, 27. 30. † P. 13, 2.

30. Taipo ir turi daryti su sawo jáuczeis bey awimis: * septynes dienas t'esie pas sawo motiną, bet aßmoje dienoje tą turi man důti.
* P. 23, 19. 3 Moiz. 22, 27. 28. Jez. 44, 30.

31. Jús ßwenti žmones man turite buti, * dēl to ir ne turite wálgiti neyjokiôs mēsôs ant lauko žwēriû papústitôs, bet ßunims pamesti.
* 3 Moiz. 22, 8. Ez. 44, 31.

23. Pérskyrimas.

Apie Szwentes ir Szwentas Dienas.

1. Neteisiam apskundimui tu ne turi wieriti, kad Diewo-nesibijanti ne užstotumbei ir neteisiu liudininku ne pastotumbei.
* 5 Moiz. 19, 16.

2. Tu ne turi sekti pulką ant pikto, ir ne atsakyti prową dárantiems, jeib pagal pulką nů teisybês ne atsikreiptumbei.

3. Tu pawargēli neteisų ne turi ißgélbēt jo prowoje.

4. Jey * sawo prießininko jáuti arba asilą beklystanti sutinki, tay tu jam tą turi namůn westi.
* Luk. 6, 27. 5 Moiz. 22, 1.

5. Jey tu tawęs ne-kenczanczojo * ásilą matai po sunkiôs kokiôs naßtôs be-gulinti, tay saugokis ji palikt, bet mielay sawo reikalus dēl jo patrukink.
* 5 Moiz. 22, 4.

6. Tu *teisybę sawo pawargelio ne turi sukinėti jo prowoje.
*5 Moiz. 16, 19. 24, 17.

7. Atsitólink nů neteisiů daiktů; nekaltaji ir teisųji ne pasmáugk, nės aß nelábaji ne důmi wirßų gáuti.

8. Ne *priimk dówanas; nėsa dowanos apjékin mátanczůsius ir pérkreipja prówas teisiůjů.
*5 Moiz. 16, 19.

9. *Ateiwjus ne turite paminti, nės zinot, kaip su ateiwjeis, kadangi pátys ateiwjei buwot Egypto-zémėje. *P. 22, 21. s.

10. *Szeßis metus apsėsi sawo dirwą ir jôs waisių surinksi.
*3 Moiz. 25, 3. 4.

11. O *sékmame mete důsi ję atsigulėt ir atsilsėt, kad pawargelei tawo zmonėse to wálgitu; ir átlykus palikk zwėrims ant láuko wálgiti. Taipo ir turi daryti su sawo wynycza bey aliejaus-kálnu.
*3 Moiz. 25, 4. 5.

12. Szeßes *dienas sawo darbą turi dirbti, bet sékmąję dieną turi ßwęsti, kad tawo jáutis ir asilas atsilsėtu, ir tawo slúginės waikas bei ateiwis atsigaiwintu. *P. 20, 8.

13. Wislab, ką aß jums sakiau, tai pilnawókit. *Ir kitů diewů wardů ne turit minėti, ney iß jusů burnôs jie ne tur buti girdėti.
*P. 20, 3. Joz. 23, 7. Ozea 2, 17.

14. *Tris kartus per métą man turite ßwentes ßwęsti. *5 Moiz. 16, 16.

15. Butent, *ßwentę neraugintôsês důnôs turi ßwęsti, kad septines dienas neraugintôs důnôs wálgitumbei (kaip aß taw prisakiau) czėsu karwelinio mėnesio, nės tame ißsitráukei iß Egypto. Ale tußti idant ne pasiródikite po mano akiů.
*P. 12, 15. P. 13, 6. P. 34, 18. 3 Moiz. 23, 5. 6.

16. Ir ßwentę pirmosiôs pjutiês waisiů ant dirwos ißsėtůjů, ir ßwentę sudagáwimo métui pasibaigiant, kaip sawo darbus nů lauků busi suwáles.

17. *Tris kartus per métą tur pasiróditi po akiů Pono Diewo dangų ir zémę waldanczojo wisi tawo wyrai ir súnus.

18. Tu kraują mano apierôs ne turi drauge apierawoti su ráugu, ir rebumas mano ßwentês *ne tur pasilikti iki rytojaus. *P. 34, 25.

19. *Pirmąji waisių sawo dirwôs turi parneßti i namus Wießpatiês sawo Diewo. †O awinėli ne turi wirti, kôl dar zind sawo motinôs pieną. *P. 34, 26. Tob. 1, 6. †5 Moiz. 14, 21.

20. Szay, aß *angėlą siunczu pirm tawęs, tas tawę apsaugos ant to kélio ir tawę nuwes i tą wietą, kurę aß taw prigatáwijau.
*P. 23, 23. P. 32, 34. s.

21. Dėl to saugokis nů jo wéido, ir klausyk jo balso, *neygi ji ipykink; nėsa jisai jusů nusidėjimus jums ne atléis, ir mano wardas yra jame. *Jez. 63, 10. †2 Moiz. 3, 2. 6.

22. Bet jey tu jo balso klausysi ir ißtaisysi wislab, ką aß taw prisakysiu, *tay aß tawo neprietelių neprietelius ir tawo prießininkų prießininkas busiu. *Jez. 63, 8. 9.

23. O kaip mano angėlas *pirm tawęs eis ir tawę nugabęs pas Amoritus, Etitus, Pėrėzitus, Kananitus, Ewitus bey Jėbusitus, o aß jůs ißpústisiu,
*P. 23, 20. P. 32, 34. s.

24. Tay jů balwonams idant *nesiklónok ney jiems ßluzik, ir ne daryk, †kaip jie dáro; bet tu jů balwonus nuplėßik ir suláuzik.
*P. 20, 5. †3 Moiz. 18, 3.

25. Bet *Wießpaczui sawam Diewui turite ßlúziti, tay jis tawo důną ir wandeni pérzegnos, ir aß wisas ligas nů tawęs nukreipsiu.
*Matt. 6, 33. 1 Kar. 3, 9. 13.

26. *Ir neywiena tawo zémėje ne ißtriks ir newaisinga ne bus, ir aß důsiu tawę pasęsti. *5 Moiz. 7, 14.

27. Taw dar ne nuėjus *aß jůs ißgandisiu ir wisus tus zmones důsiu nusiminti, kurius tikt uzeisi, ir wisi tawo neprietelei turės pabėgt.
*5 Moiz. 11, 25. Joz. 2, 9.

28. Aß *ßirßlius pirm tawęs siųsiu, tie pirm tawęs ißwarys Ewitus, Kananitus ir Etitus.
*5 Moiz. 7, 20. Joz. 24, 12.

29. Aß jůs ne wienu metu prawarysiu, kad toji zéme pusta ne pasiliktu, ir dráskanczů zwėriů nesidaugsintus prieß tawę.

30. Po kitas-kitą aß jůs ißstumsiu, pakoley tu prasiplátisi ir galėsi toje zémėje gywenti.

31. Ir tawo *rubézius bus raudonosios jurios ir Pylistėnů jurios ir

puscza iki wandeniû. Nês aß i tawo rankas padůsiu wisus żmones tôs żémês, kad tus prawarytumbei pirm sawęs. * 4 Moiz. 34, 2. s. Ps. 80, 12.

32. Tu * ney su jeis, ney su jû diewais derējimą ne daryk.
* p. 34, 12. 5 Moiz. 7, 2. Joz. 9, 15.

33. Bet ne pawélik jiems gywénti tawo żémēje, kad tawę ne pagunditu prieß manę. Nês jey tu jû balwonams ßlużisi, tay taw * toktai bus ant papiktinimo. * Wald. 2, 3.

24. Pérskyrimas.

Moizeßius wēl użkůpa ant Kálno Sinai po Derējimo-Paskyrinimo.

1. Jr Moizēßiui Jisai táre: kůpk aukßtyn pas Poną Diewą, tu bey Aaronas, Nadabs bey Abiu, ir tie septines-déßimts wyriáusieji Jzraēlije, ir Poną Diewą melsdami klónokities iß tolo.

2. Ale Moizeßius tikt wiens tesiártin prie Pono Diewo, o anie te nesiártina, neygi żmones te ne eina su jůmi aukßtyn.

3. Moizēßius parêjęs pasáke żmonēms wisus żodżus ir istátimus Pono Diewo. * Tay wisi żmones atsakydami wienu balsu táre: wisus żodżus, kurius Pons Diews sáke, mes pildisim. * p. 19, 8.

4. Tay Moizēßius suráßęs wisus żodżus Pono Diewo, ir rytą-métą ankſti kēlęsi pabúdawojo altórių żemay pas kalną su dwylika stulpais pagal dwylika gimines Jzraēlio.

5. Jr nusiunte jaunikáiczû iß waikû Jzrael, kad ant to déginimo-apieras ir dekawónês-apieras nů jáuczû Ponui Diewui apierawotu.

6. O Moizēßius * ēmęs pusę kraujo ipyle tą i ryką o kita puse apßlakste altorių. * Ebr. 9, 19. s.

7. Jr ēmęs derējimo-knygas paskaite tas wisiems żmonēms. Jr kaip jie sáke: wislab, ką Pons Diews sáke, darysim ir klausysim,

8. Tay ēmęs Moizēßius tą kraują * apßlakste tůmi żmones ir táre: ßtay, ßitas esti kraujas derējimo, kuri Pons Diews su jumis daro, ant wisû ßiû żodżû.
* Ebr. 9, 20. 12, 24.

9. Tay użkůpo ant kalno Moizēßius, Aaronas, Nadabs bey Abiu, ir anie septynes-déßimt wyriáusieji Jzraēlitēnû,

10. Jr * ißwydo Diewą Jzraēlio. Po jo kojû buwo matyt † kaip grażus koksai Sapyrs ir kaip dangus, kad ißsigaidrijęs yra.
* Jez. 6, 1. 1 Tim. 6, 16. † Ezek. 1, 26.

11. Jr jis (ne ißgandino) sawo ranka tus wyresniůsius Jzraēlije. Jr kaip jie buwo ißwydę Poną Diewą, tay jie wálge ir gēre.

12. Jr Pons Diews táre Moizēßiui: użkůpk pas manę ant kálno ir pasilikk czonay, kad taw důczau * iß akmens darytas toblyczas ir żokaną ir prisákimus, kurius aß suraßiau, tus tu turi jûs mokinti.
* 2 Ko. 3, 3.

13. Tay Moizēßius ir jo tarnas Jozuwas pasitaisiusiu użkůpo ant kalno Diewo,

14. Jr táre wyresniemsiems; pasilikkite czonay, iki wēl sugryßiwa pas jus; ßtay, Aaronas bey Urs yra prie jusû, jey kas tur kokę skundą, tas gál jiem-dwiem pasiskůsti.

15. O kaip Moizēßius ant kálno użkůpo, debesis użdenge tą kalną,

16. Jr ßlowe Pono Diewo pasirode ant kálno Sinai ir apslēpe ji debesimi ßeßes dienas, ir sékmoje dienoje wadino Moizēßiaus iß debesiês.

17. Jr regējimas ßlowês Pono Diewo buwo matyt kaip * suēdanti ugnis ant kalno wirßaus po akiû waikû Jzrael. * 5 Moiz. 4, 24. p. 9, 3.

18. Jr Moizēßius ējo i widų debesiês ir użkůpo ant wirßaus kálno, ir pasiliko ant to kálno * keturesdéßimts dienû ir ketures-déßimts nakczû. * p. 34, 28. 4 Moiz. 9, 9-18. Matt. 4, 2.

25. Pérskyrimas.

Apie Apieras iß gerôs Walês důtases Szétrai Surinkimo.

1. Jr Pons Diews kalbejo su Moizēßium tarydams:

2. Sakyk waikams Jzrael, kad jie man důtu aukáwimo-apierą imdami tą nů kiekwieno * iß gerôs wálês důdanczo. * p. 35, 5.

3. Bet tai yra aukáwimo=apiera, kurę turęsite imti nů jû: auksą, sidábrą, wárią,
4. Mėlinus szilkus, sziarliotus, rau=donus ir báltus szilkus, bey oszkû=pláukus,
5. Kudus ożiû=kailius, ůbszrû=kai=lius, bey geriáusius cědrû=médżus,
6. Aliejų liampoms, branges żoles mostims, ir (grażey kwępjanczes żo=les) skaniam smilkimui,
7. Brangus akmenaczus Onik wa=dinamus, ir pritaisytus żemczugus *wirszutineijei wykupiszkai sermėgai bey skydéliui. * p. 28, 4.
8. O jie turęs man *szwentnyczą padaryti, kurioj asz tarp jû gywén=czau. * Ebr. 9, 1. 2.
9. Kaip asz taw pawyzdi *buda=wonês ir wisû jôs rykû parodisiu, taipo turęsite daryti. * p. 25, 40. f.
10. Padarykit *skrynę isz cedrû=médżo, pus=trécżo másto tur ilgums buti, pus=antro másto platums, o pus=antro másto auksztums. * p. 35, 12. p. 37, 1.
11. Jr turit ję *geriáusiůju áuksu isz widaus ir isz wirszaus aptráukt, ir daryk áuksiną wainiką auksztay aplinkuy. * Ebr. 9, 4.
12. Jr nuliejes kétures áuksinas rinkes pritaisyk tas prie wisû ketu=riû kampû, taipo, kad dwi rinki ant wienôs, o wěl dwi rinki ant antrôsês pusês kabětu.
13. Jr daryk kártis isz cědrû=médżo ir aptráuk tas áuksu,
14. Jr ikiszk jas i tas rinkes ant abejû szaliû skrynês, jeib tomis ję pakéltu ir neszťu,
15. Jr turęs rinkěse pasilikt, o ne isztráuktos buti.
16. Jr i tą skrynę turi iděti *liu=dijimą, kuri asz taw důsiu. * p. 34, 29. Ebr. 9, 4.
17. Taipojau ir turi *malonês=krásę daryti isz geriáusiojo áukso; pus=trécżo másto tur buti jôs ilgums o pus=antro másto jôs platums. * p. 35, 12. p. 37, 6.
18. Jr turi daryti du Kerubynu isz czysto áukso prie abejû galû ma=lonês=krasês,
19. Kad wiens Kerubs butu ant szio, o antrasis ant antrojo gálo, ir taipo du Kerubinu butu prie malonês=krasês galû.
20. O Kerubynai tur *iszskěsti sawo sparnus auksztay per wirszų, kad jůdu sawo sparnais malonês=krásę apdengtu, ir kożno wéidas priesz antrą stowětu; ir jû=dwiejû wéidai ant malonês=krásês tur żiu=rěti. * p. 37, 9.
21. Jr użděk malonês=krasę wir=szuj ant skrynês, ir *iděk i skrynę liudijimą, kuri asz taw důsiu. * 1 Karal. 8, 9. f. Ebr. 9, 4.
22. Jsz tôs *wietôs asz taw liudi=siu ir su tawim kalběsiu, butent isz malonês=krasês tarp tû=dwiejû Kerubynû, kuriů=du ant liudijimo skrynês yra, wislab, ką asz (per tawę) prisakydisiu waikams Jzrael. * p. 30, 6. 36. 4 Moiz. 7, 89.
23. Dar ir *stálą isz cědro=médżo darysi, dwiêjû mástû tur buti jo ilgums, wieno másto jo platums, ir pus=antro másto jo auksztums. * ps. 35, 13. ps. 37, 10.
24. O tą tu turi *aptráukti ge=riáusiůju áuksu ir áuksiną wainiką áplinkuy daryti, * p. 37, 11.
25. Jr wieną lystę aplinkuy per plásztaką áuksztą, ir áuksiną wainiką aplink lystę.
26. O kétures áuksinas rinkes prie jo turi daryti i kétures wietas jo keturiû kojû.
27. Arti ápaczôs lystês tur rinkes buti, kad kártis ikiszamos, ir stalas paneszamas butu.
28. Jr kártis isz cědro=médżo da=rysi ir tas áuksu aptráuksi, kad tomis stálą paneszťu.
29. Taipojau *ir jo bliudus, kúp=kas, kragus, kauszus padaryk isz czy=sto áukso, kad tais iszpiltu ir ipiltu.
30. Jr ant to stálo man wisados *szwentôs důnôs képalus turi użděti. * 1 Zom. 21, 6.
31. Dar *ir liktorių isz plono bey czysto áukso turi padaryti, kurio lěmů tur buti su riúrioms, sziolems, gużikais ir żolémis. * p. 35, 14. 37, 17.
32. Szészios riurios tur isz likto=riaus szaliû iszeiti, isz kiekwienôs pusês trys riurios.
33. Kiek=wiena riuria tur turěti tris átwiras szioles, gużikûs ir kwietkas;

tai tur buti tos ßeßios riurios iß liktoriaus.

34. O lēmů liktoriaus tur kétures atwiras ßioles su guzikais ir su zolemis turēti,

35. Jr po wieną guziką po dwiem riuriomis, kuriû ßeßios iß liktoriaus ißeina.

36. Nēs abu, jû guzikai ir riurios tur iß jo ißeiti, wislab * ſtiprus ir czystas auksas. * p. 37, 22.

37. O wirßuj septynes liampas padarysi prieß kits-kitą ßwieczanczes,

38. Jr zwakßnypßles bey ißgesinanczes ßiolelės iß czysto áukso.

39. Jß * ßimto swarû geriáusiojo áukso tu tai wislab padarysi su wisais ßeis rykais. * p. 37, 24.

40. Jr dabokis, * kad tai wiską taipo padarytumbei pagal jû pawyzdi, kuri regējei ant kalno.
* Pſ. 26, 30. Darb. Ap. 7, 44. Ebr. 8, 5.

26. Pérſkyrimas.

Kokiu Budu Szétra Szwentnyczôs tur buti daryta.

1. Namus turi padaryt iß déßimt kaurû, iß baltû susuktû ßilkû, iß mēlinû ßilkû, ir iß ßiarliotû bey raudonû ßilkû; Kerubynus i tus turi iáusti grazjausey. * p. 36, 8.

2. * Jlgums wieno kauro tur buti dwideßimt ir aßtûniû máſtû, platums keturiû maſtû, o wisi déßimt tur buti lygus. * p. 36, 9.

3. Jr tû kaurû sudawádisi po penkis, wieną prie kits-kito.

4. Jr asēles turi padaryti iß mēlinû ßilkû abipusey kaurû, kur surißti reiks, jeib po du ir po du sawo wietosė surißami butu,

5. Penkes-déßimts asēliû prie kiekwieno kauro, kad kits-kitą surißtu.

6. Jr turi penkes-déßimts kabjû iß áukso padaryti, kad tais kaurus sukabintu prie wiens-wieno, jeib namai iß jû paſtótu.

7. Tu turi ir * uzdangą iß oßkûplaukû daryti, kad ßētrą wirßuj namû tůmi uzdengtu iß wienioliká kaurû. * p. 35, 11. p. 36, 14.

8. Jlgums wieno kauro bus trisdeßimts máſtû, o platums keturiû máſtû, ir wisû wienioliká didums tur lygus buti.

9. Penkis suraißiosi, ir ßeßis taipojau, kad ßeßtąji kaurą dwilinkay uzkabintumbei pryßakij ßētrôs.

10. Jr turi prie kiekwieno kauro penkes-déßimt asēliû jû wietose padaryti, jeib galai i kits-kitą susteitu.

11. Jrgi penkes-déßimt warines ſáktis turi padaryti ir tas saktis i ryßelius isegti, kad ßētra suſtatyta ir wiena ßētra paſtótu.

12. Ale kas perilgu ant kaurû ßetrôs, tai per pusę důk pérkabēti ant ßetrôs,

13. Abipusey kaip máſto miera, kad palaiks ant ßetrôs ßaliēs butû ir ję abipusey uzdengtu.

14. Ant wirßaus ßio uzdangalo padaryk dar * kitą dangalą iß raudonokû awinû-kailiû, ir ant ßio wirßaus wēl kitą iß ůbßrû-kailiû.
* p. 36, 19.

15. Taipojau ir * lentas ßiems namams taisyk iß cedrû-médzû, kurios tur ſtáczos ſtowēti. * p. 36, 20.

16. Wiena lenta déßimt máſtû tur buti ilga o pus-antro maſto plati.

17. Du capu kiekwiena lenta tur turēti, kad pagretam galētu buti suſtatyta. Taipo wisas lentas ßiems namams turi daryti.

18. Dwideßimt jû ſtowēs prieß pētus.

19. Tos ketures-déßimts ſidabriniû kojû tur turēti apaczoj po dwi koji po kiekwiena lenta ties dwiem jôs cápais.

20. Taipojau ant antrôsēs pusēs prieß ßiáurę wēl dwideßimt lentû tur ſtowēti.

21. Jr * ketures-deßimts ſidabriniû kojû, po dwi koji po kiek-wiena lenta. * p. 36, 26.

22. O * gale tû namû i wákarus ßeßes lentas turi daryti, * p. 36, 27.

23. Priegtam uzpakalij dwi lenti ant abejû galû tû namû;

24. Jeib * kiekwiena abejû su sawo galine lenta iß apaczôs aukßtynop susiléiſtu ir aukßtay prie wirßaus lygey susieitu ir susirakintu; * p. 36, 29.

25. Kad * aßtûnios lentos butu su sawo ſidabriniomis kojomis, tû ßeßioliká tur buti, po dwi po kiekwiena lenta. * p. 36, 30.

26. Ir turi * užkaißczus daryti iß cēdrû=médzo penkis lentoms prie wienôs pusês tû namû, * p. 36, 31.

27. Ir * penkis lentoms antraijei pusei tû namû, ir penkis lentoms gale namû prieß wákarus. * p. 36, 32.

28. Ir * turi užkaißczus widuj lentû pérkißti bey wisus sudawáditi nů wieno gálo iki kito. * p. 36, 33.

29. O lentas turi áukſu aptráukti ir jû rinkes iß aukſo daryti, kad užkaißczei czon butu idēti.

30. Ir užkaißczus turi áukſu aptráukti. Ir ßitaipo turi sustatyti tus namus pagal tą abrozą, * kuri tu matei ant kálno. * Darb. 7, 44. p. 25, 9. 40. f.

31. Ir užkabą turi daryti iß mēlinû ßilkû, ßiarliotû, raudonû ßilkû bey susuktû baltû ßilkû; o Kerubinus dailey turi iáusti.

32. Ir turi ji pakabinti ant keturiû stulpû iß cēdrû=médzo, kurie áukſu aptráukti, ir áukſinus gužikus bey keturès sidabrines kojas tur.

33. Ir užkabą kabemis turi prikabinti ir skryne liudijimo widuj užkabôs pastatyti, * kad tarpas jums butu tarp ßwentôsês ir tarp ßwencziáusiosiôs wietôs. * Ebr. 9, 3.

34. Ir * malonês=kráse turi pastatyti ant liudijimo skrynês ßwencziáusioje wietoje. * Ebr. 9, 5. 2 Moiz. 25, 21.

35. Bet * stálą pastatyk lauke užkabôs ir liktorių ties stalu i pētuslinkay tû namû, kad stálas stowētu i ßiaure. * p. 40, 20. 22.

36. Ir turi užkabą daryti ant duriû ßētrôs, áustą iß mēlinû ßilkû, raudonû ßilkû, ßiarliotû bey susuktû baltû ßilkû.

37. Ir turi tai užkabai daryti penkis stulpus iß cēdro=médzo, áukſu aptráuktus su áukſinais gužikais, ir turi jiems penkes kojas iß wário nuliediti.

27. Pérskyrimas.

Apie Déginimo=Apierdo=Altorių; apie Pryangi ir apie ßwentąji Aliejų.

1. Ir turi pabudawoti * altorių iß cēdro=médzo, penkeis mastuis ilgą ir platų, ketur=kampi ir trijû mástû aukßtą. * p. 35, 16. p. 38, 1.

2. Ragus tu turi ant jo wisû keturiû kampû daryti ir ji wariu aptráukti.

3. Padaryk ir půdus pelenams, ßiúpeles, bliudus, * trißakes, anglinyczas; wisus jo rykus iß wário turi daryti. * 1 Zom. 2, 13.

4. Tu ir warines * narinyczas kaip tinklą turi daryti ir ketures warines rinkes i jû ketures wietas. * p. 38, 4.

5. Ale iß apaczos aukßtyn=linkay aplink altorių tai turi daryti, kad tos narinyczos pértektu iki i widų altoriaus.

6. Taipojau ir kártis padaryk tam altoriui iß cēdro=médzo wariu aptráuktas.

7. Ir tas kartis per rinkes turi pérkißti abipusey altoriaus, kuriomis galētu ji neßti.

8. Ir taipo ji iß lentû turi padaryti, kad widurys tußczas butu, kaip taw ant kálno ródita.

9. Taipojau ir tiems namams * pryangi turi padaryti, apkabą iß susuktû baltû ßilkû ant wienôs pusês ßimtą mástû ilgą prieß pētus, * p. 38, 9.

10. Ir dwideßimt stulpû ant dwideßimt wariniû kojû, ir jû gužikus su jû braunomis iß sidábro.

11. Taipojau ir prieß ßiáure tur buti ápkaba ßimtą mástû ilga, dwideßimt stulpû ant dwideßimt wariniû kojû, ir jû gužikai su jû siúlēmis iß sidábro.

12. Ale prieß wákarus platums to pryangio tur apkabą turēti, penkesdeßimts mástû ilgą, de[ßi]m[t] stulpû ant deßimt kojû.

13. O prieß rytus platums to pryangio tur buti penkes=deßimts mástû;

14. Taipo, kad apkaba iß wienôs pusês butu penkiolika mástû, o priegtam tris stulpus ant trijû kojû turētu,

15. O wēl penkiolika mastû ant antrôsês pusês, priegtam tris stulpus ant trijû kojû.

16. O durisè pryangio tur buti * užkaba dwideßimt mástû plati,

ißáusta iß mėlinû ßilkû, ßiarliotû, raudonû ßilkû ir susuktû baltû ßilkû; priegtam keturi stulpai ant sawo keturiû kojû. * p. 35, 17.

17. Wisi stulpai aplink pryangi tur sidabrines siúles, sidabrinius gužikus o warines kojas turėti.

18. Ir ilgums pryangio tur buti ßimto mástû, platums penkes-deßimt mástû, aukßtums penkiû mástû, iß susuktû baltû ßilkû, ir jo kojos tur buti warinios.

19. Ir wisi rykai tû namû ant wisokio wartojimo, ir wisos jo winys bey wisos winys pryangio tur buti warinios.

20. Prisakyk waikams Izrael, kad taw suneßtu czysczáusiąji tikrą aliejų iß aliejaus-medzo ißspáustą žibinti, kuri wisada wirßuj i liampas ipiltu,

21. Szėtroje surinkimo lauke užkabôs, kuri prieß skrynę liudijimo kába. Ir Aaronas bey jo sunus tur tai pagatawiti * taip rytmeczeis kaip wakarais Ponui Diewui. Tai † jums tur buti amžinas búdas ir jusû waikû-waikams tarp waikû Izrael. * 1 Nuf. Kar. 17, 10. † 2 Moiz. 30, 21.

28. Pérskyrimas.

Wyskupißkûjû Rubû Grazumas Aarono ir jo Sunû.

1. O Aaroną, sawo broli, ir jo súnus prie sawęs turi imti iß waikû Izrael, kad jis mano klebonu pastotu, butent Aaronas ir jo * súnus: Nadabs, Abiu, Eleazars bey Itamars. * p. 6, 23. 1 Nuf. Kar. 7, 3.

2. Ir turi Aaronui, sawam broliui, ßwentus * rubus padaryti, kurie garbingi ir gražus butu. * p. 35, 19.

3. Ir turi kalbėti su wisais * ißmintingôs ßirdies ėsanczeiseis, kurius aß dwasè ißmintiês pripildzau, kad darytu rubus Aaronui jo iżegnojimui, ir jis mano klebonu pastótu. * p. 31, 2.

4. O * rubai, kurius turės padaryti, ßitie bus: skydélė, wirßutine wyskupißka sermėga, ßilkû sermėga, ankßta sermėga, kepure ir jûsta. Tokius ßwentus rubus jie tur padaryti tawo broliui Aaronui ir jo súnums, kad mano klebonas butu. * p. 39, 1.

5. Tam jie t'imie áukso, mėlinû ßilkû, ßiarlioto, raudonû ir baltû ßilkû.

6. * Wirßutinęję wyskupißką sermėgą jie tur daryti iß áukso, mėlinû ßilkû, ßiarliotû, raudónû ir susuktû báltû ßilkû dailey, * p. 39, 2.

7. Kad toji ant abejû peczû sukabinama ir ant abejû pusiû surißama butu.

8. Lygiu budu ir jûsta ant (tôs sermegôs) tur buti padaryta iß áukso, mėlinû ßilkû, ßiarliotû, raudonû ir susuktû baltû ßilkû.

9. Ir turi * du žemczugu, Onik wadinamu, imti ir i tus ipjáut wardus waikû Izrael, * p. 39, 6.

10. Ant kiekwieno ßeßis wardus paeiliuy, kaip po kits-kito užgime.

11. Ir tai darydik per tus mistrus, kurie brangius akmenáižus ir péczwetes dailey pjauja, taipo, kad kiekwienas áuksu aptwerts butu.

12. O tûdu užkabink ant peczû wirßutiniôsês wyskupißkôs sermegôs, kad tie akmens butu * ant paminklo waikams Izraēl, kad Aaronas neßiotu jû wardus ant abejû sawo peczû Ponui Diewui ant atsiminimo. * p. 39, 7.

13. Ir aukso kabes turi padaryti,

14. Bey du lenciugu iß geriáusiojo aukso su dwiem galáis, o sánarius i kits-kitą kabanczus, ir tus i kabės turi ikabinti.

15. * Urėdo-skydéli padaryk dailey, kaip wirßutinęję wyskupißką sermėgą iß aukso, mėlinû ßilkû, ßiarliotû, raudonû ir susuktû baltû ßilkû. * p. 39, 8.

16. Keturkampis tur buti ir dwilinks, jo ilgums tur buti pláßtaka, o jo platums wėl pláßtaka.

17. O tą turi ißpildit keturiomis eilėmis žemczugû; pirmoji eile t'esie: Sarders, Topasers bey Smaragds;

18. * Antroji: Rubins, Sapyrs, Diamants; * p. 39, 11.

19. Treczoji: Linkurers, Akats, Ametists;

20. Ketwirtoji: Tirkysas, Oniks, Jaspis: áuksû jie tur aptwérti buti wisosè eilėsè.

21. Jr turēs stowēti pagal dwylika wardus waikû Jzrael, ißkasti nů mistro żemczugus dailey pjáuti mokanczo; kiekwiens sawo wardu pagal dwylika giminiû.

22. Jr turi * lenciugēlius padaryti prie skydélio su dwiem galais, o sánarius i kits-kitą sukabanczus iß geriáusiojo aukso; * p. 39, 15.

23. Jr du aukso żiedu prie skydélio, taipo, kad tůdu żiedu prie dwiejû galû skydélio prisegtumbei,

24. Jr tůdu iß aukso darytu lenciugēliu i tů paczu-du żiedu prie abejû galû skydélio ikabintumbei.

25. Ale kitu-du galu rû-dwiejû lenciugēliû turi i dwi kabi dēti ir jas prisegti ant peczû apatiniôsês sermēgôs prieß kits-kitą.

26. Jr turi * kitu-du aukſinu żiedu padaryti ir prie kitû dwiejû galû skydélês prisegti jû wietoje iß widaus prieß wirßutinęję wyskupißką sermēgą. * p. 39, 19.

27. Jrgi wēl kitu-du aukſinu żiedu turi padaryti ir i abu kampu apaczoje wirßutiniosês wyskupißkôs sermēgôs prieß kits-kitą susegti wirßuj, kur sermēgôs galai susiléidż, dailey.

28. O tą skydéli tur su jo rinkélemis su mēlinu ßniuru prie sermēgôs rinkiû primegsti, kad driutay prie tôs dailey padarytôsês wirßutiniôsês wyskupißkôs sermēgôs prigultu, neygi ßitas skydélis nů tôs sermēgôs atsilosiůtu.

29. Taipo Aaronas wardus waikû Jzrael tur neßioti uredo-skydélije ant sawo ßirdiês eidams i ßwentinyczą Ponui Diewui ant atsiminimo wisadôs.

30. Jr turi i tą * urēdo-skydéli idēti Szwiesą ir Teisybę, kad ant ßirdiês Aarono butu, jam einant i ßwentinyczą Pono Diewo bey néßant uredo-skydēli waikû Jzrael ant sawo ßirdiês po Pono Diewo akiû wisaday.
* 3 Moiz. 8, 8. 4 Moiz. 27, 21. 5 Moiz. 33, 8.

31. Jr * ßilkû-sermēgą po wirßutineje wyskupißka sermēga turi padaryti iß wienû mēlinû ßilkû.
* p. 39, 22.

32. Jr wirßuj widurij tur skyle buti, ir rumbas apie tą skylę sustulpůtas, kad ne suplyßtu.

33. O aplink apatinęję siulę granot-obolius turi daryti iß mēlinû ßilkû, ßiarliotû bey raudonû ßilkû wisur aplink, o tarp jû áuksinus zwanczlius taipjau wisur aplink.

34. Kad wiens áuksins butu zwanélis, potam granot-obolis, ir wēl auksins zwanélis bey wēl granot-obolis wisur aplinkuy prie siulês tôs ßilkû-sermēgôs.

35. Jr Aaronas taje tur * apsirēdyti be-tarnáudams, kad jo skambējims butu girdētas, jam ißeinant ir ieinant i ßwentinyczą po akiû Pono Diewo, kad ne numirtu.
* Sir. 45, 10.

36. Tu taipojau ir * żeskléli ant kaktôs dédamą turi padaryti iß geriáusiojo aukso ir i tą ikasti, kaip i peczwēczus ikasti lúb: Szwentybe Pono Diewo. * p. 39, 30.

37. Jr tą turi prisegti prie mēlino ßniuro pryßakij prie kepurês

38. Ant kaktôs Aarono, kad taipo Aaronas * neßtu nusidējimus ßwentûjû apierû, kurias waikai Jzrael ßwentin wisose dowanose sawo ßwentôs apierôs; ir tą jis wisadôs ant kaktôs tur neßti, kad jůs su Ponu Diewu † sudérintu.
* Jon. 1, 29. † 2 Kor. 5, 19.

39. O ir * ankßtąję sermēgą turi pasiúti nů baltû ßilkû ir kepurę iß baltû ßilkû bey jůstą auksu ißsiútą.
* p. 39, 27.

40. O súnums Aarono turi padaryti sermēgas, jůstas ir kepures biczńas ir mandages.

41. Jr tais turi apredyti sawo broli Aaroną bey jo sunus. Jr turi jůs * pamóstiti, ir jû rankas pildit, ir jůs ßwentint, kad mano klebonais butu. * 3 Moiz. 8, 12.

42. Jr turi jiems pasiúti marßkonas kélines użdengti kuną jû gedôs nů blauzdû iki kulßiû.

43. Jr Aaronas bey jo súnus tomis tur buti apwilkti eidami i ßētrą surinkimo, arba ártindamies prie altoriaus, kada tarnáuj ßwentinyczoj, kad ne neßiotu sawo nusidējimus ir ne numirtu. Tai jam

ir jo waikams *amʒinas tur buti budas. * p. 27, 21. p. 29, 28.

29. Pérſkyrimas.

Klebonû Iʒegnojimas ir Apiera.

1. O ir tai yra, ką *tu jiems turi daryti, kad jie man į klebonus įʒegnoti butu. Imk jáuną jautuką bey du awinu be kliáudo,
* 3 Moiʒ. 8, 2.

2. Neraugintą dûną ir neraugintus praplocʒus aliejumi ſumaißytus ir neraugintus ragaißius aliejumi apteptus; iß kwiecʒû=miltû tai wiſlab turi kepti.

3. O į pintinį tai turi ſudēti ir pintinij prineßti ſu jautuku ir ſu dwiem awinais.

4. Ir *Aaroną ſu jo ſunumis prie durû ßētrôs ſurinkimo priwédęs wandenimi turi numaʒgoti.
* p. 40, 12. 13.

5. Ir ēmęs tus rubus Aaroną turi apredyti ankßtaje ſermēga ir ßilkû=ſermēga ir wirßutineje wyſkupißka ſermēga ir ſkydéle prie tôs ſermegôs, ir turi ji apjûſti ant wirßaus wirßutiniosês wyſkupißkôs ſermēgôs,

6. Ir uʒdēti kepurę ant jo galwôs ir ßwentąji wainiką prie kepurês;

7. Ir turi imti *pamoſtijimo alieją ir ant jo galwôs uʒpilti ir ji móſtiti. * p. 30, 25.

8. Ir jo ſúnus taipojau turi priweſti ir jûs ankßtaje ſermēga apredyti;

9. O abejus, kaip Aaroną, taip ir jûs jûſtomis apjûſti ir jiems kepures uʒdēti, kad jie klebonû=urēdą palaikytu amʒinay. Ir turi Aaronui bey jo ſunums rankas *pilditi,
* p. 28, 41.

10. Ir tą jautuką priweſti prie ßētrôs ſurinkimo. Ir Aaronas ſu ſawo ſunumis turēs ſawo rankas uʒdēti ant jáunojo jautuko galwôs.

11. Ir turi tą jautuką pamußti Ponui Diewui pas duris ßētrôs ſurinkimo,

12. Bey jo kraujo ēmęs turi tą ant ragû altoriaus dēti ſawo pirßtu, ir wiſą kitą kraują ißlieti prie dugno altoriaus.

13. Ir turi *wiſus táukus imti nů ʒarnû ir tinklą nů képanû bey abu inkſtu ſu taukais apáugtu, ir turi ant altoriaus uʒdegti.
* 3 Moiʒ. 3, 3. 4. 10. 11. p. 7, 4.

14. Ale *jautuko mēſą, ſkurą ir mießlus lauke abaʒo ugnimi turi ſudégint, nēs apiera yra uʒ griekus.
* 3 Moiʒ. 4, 11. 12. p. 8, 16. Ebr. 13, 11.

15. Bet wieną tû=dwiejû awinû tu turi imti, ir *Aaronas ſu ſawo ſunumis tur ſawo rankas ant to áwino galwôs uʒdēti.
* 3 Moiʒ. 8, 18.

16. Tay ji turi papjáuti ir jo kraujo ēmęs wiſą altorių aplinkuy apßlakſtyti.

17. Bet tą awiną į ſtukius turi ſupjáuſtiti, ir jo widurius bey blauʒd=káulius numaʒgoti, ir ant jo ſtukiû bey galwôs uʒdēti,

18. Ir *wiſą awiną uʒdegti ant altoriaus; nēſa jis yra déginimo=apiera Ponui Diewui, †ſaldus kwapas, ugnis Pono Diewo.
* 3 Moiʒ. 8, 21. † 1 Moiʒ. 8, 21.

19. O antrąji awiną tu turi imti, ir Aaronas ſu ſawo ſunumis tur ſawo rankas ant jo galwôs uʒdēti,

20. Ir turi ji papjáuti, ir jo kraujo ēmęs Aaronui bey jo ſunums ant deßinês auſiês pakremſlês dēti, ir ant nykßcʒo jû deßinês rankôs, ir ant didʒojo pirßto jû deßinês kojôs; ir turi kraują wiſur aplink altorių ßlakſtyti.

21. Ir turi to kraujo ant altoriaus imti ir moſtijimo=aliejaus, ir Aaroną ir jo rubus, jo ſúnus ir jû rubus apßlakſtyti; tay jis ir jo rubai, jo ſúnus ir jû rubai bus paßwentinti.

22. Po to turi imti *táukus nů awino, ůdegą ir táukus nů widuriû, tinkléli nů képanû ir abu inkſtu ſu jû taukais, ir déßinę péti, (nēſa tai yra awins paßwentinimo,)
* 3 Moiʒ. 8, 16. 25.

23. Ir wieną dûnôs képalą, ir wieną aliejaus ragaißi, ir wieną práploti iß pintinês neraugintôſês dûnôs po akiû Pono Diewo ſtowincʒôſês,

24. O *uʒdēk tai wiſlab ant rankû Aarono ir jo ſunû aukůdams Ponui Diewui. * 3 Moiʒ. 8, 27.

25. Po to atẽmęs nů jů ranků użdegk ant altoriaus déginimo=apierai *ant ſaldaus kwápo Ponui Diewni, nẽſa tai yra ugnis Pono Diewo. *3 Moiʒ. 1, 9.

26. Jr turi imti krutinę awino iʒegnojimo Aarono ir turi aukůti po akių Pono Diewo; tai *tawo dalis bus. *3 Moiʒ. 8, 29.

27. Jr taipo turi *ƒwentint ſubůʒimo=krutinę bey aukáwimo=péti, kurie ſubůti ir aukůti yra nů awino iʒegnojimo Aarono ir jo ſunů. *4 Moiʒ. 6, 20.

28. Jr tur Aarono bey jo ſúnů *buti amʒinu budu nů waikų Jʒraẽl; nẽs yra aukawimo=apiera. Jr aukawimo=apieros tur Pono Diewo buti nů waikų Jʒraẽl prie jų dekawonês= bey aukawimo=apierų. *p. 28, 43.

29. Ale ƒwentůſius rubus Aarono tur jo ſúnus gáuti po jo galwôs, jeib tůſe pamóſtiti ir jų rankos pilditos butu.

30. Kas iƒ jo ſunų i jo wietą wyſkupu paſtos, tas ſeptynes dienas tais tur apſiwilkti eidams i ƒẽtrą ſurinkimo, kad tarnáutu ƒwentinyczoj.

31. O tu turi imti tą awiną iʒegnojimo ir jo mẽſą ƒwentoje wietoje wirti.

32. O *Aaronas ſu ſawo ſúnumis tur wálgiti mẽſôs to áwino draug ſu důna iƒ pintinês pas duris derẽjimo ƒẽtrôs. *3 Moiʒ. 24, 9.

33. Neſa ſuderejimas tůmi paſtojo ant pildimo jų rankų, kad ƒwentiti butu. Kits ne tur to wálgiti, neſa tas walgis ƒwentas.

34. O jey kas liktu tôs ƒwentintôſês mẽſôs ir tôs důnôs iki rytojaus, tą ugnimi turi ſudéginti ir ne wálgiti, nẽs ƒwenta yra.

35. Jr ƒitaip turi daryti ſu Aaronu ir ſu jo ſunumis, wiſlab, ką aƒ taw priſakiau; ſeptynes dienas tu turi jų rankas pilditi,

36. O kas=dieną pamuƒti wieną jauti i griekų=apierą ant ſuderẽjimo; ir turi altorių apƒlakſtyti, kad tu ji ſudérini, ir turi ji moſtiti, kad paƒwentitas butu.

37. Septynes dienas altorių turi ſuderinti ir ji ƒwentinti, kad paſtotu altoriumi, ƒwencʒáuſiůju. Kurs altorių nor pakrutint, tas ƒwentitas tur buti.

38. O taipo ſu altoriumi turi daryti: dwéjeta mitulių awinẽlių kasdieną ant to altoriaus turi apierawoti,

39. Wieną awinẽli rytmecʒeis, o antrąji pawakare,

40. Jr prie kiekwieno awinẽlio deſẽtinę kwiecʒů=miltů, ſumaiƒytů ſu ketwirtu dalyku ſaiko Jn (wadinamo) ſugruſto aliejaus, ir ketwirtą dali ſaiko Jn (wadinamo) wyno ant gẽrimo=apierôs.

41. Su antrůju awinẽliu pawakare turi daryti, kaip ſu walgimo= ir gẽrimo=apiera rytmetij ant ſaldaus kwápo, ugni Ponui Diewui.

42. Tai yra dieniƒkoji déginimo=apiera pas juſů waikų=waikus uʒ durių ƒẽtrôs ſurinkimo Ponui Diewui, cʒonay aƒ jums paſiródiſiu ir ſu tawim kalbẽſiu.

43. Cʒonay *aƒ waikams Jʒrael iƒpaʒyſtamas ir ƒwentinamas buſiu ſawo ƒlowẽje; *p. 20, 24.

44. Jr ƒẽtrą ſurinkimo ſu altoriu ƒwentiſiu ir Aaroną ſu jo ſunumis ſaw wyſkupais idẽſiu;

45. Jr tarp waikų Jʒrael gywęſiu ir jų Diewas buſiu,

46. Kad jie ʒinotu, manę ẽſanti Wieƒpati jų Diewą, kurs jůs iƒ Egypto=ʒémês iƒwédęs, kad aƒ tarp jų gywéncʒau, Aƒ Wieƒpats jų Diewas.

30. Pérſkyrimas.

Apie Kukinimo=Altorių, uʒdẽtąję Mẽʒlawą, Prauſtuwę, Moſtijimo=Aliejų bey Kukinimo=Zoles.

1. Dar ir *rukinimo=altorių iƒ cẽdro=médʒo turi daryti, kad ant to ſmilkoma butu, *p. 37, 25. ſ.

2. Wieno má'ko ilgą ir plątų, lygey keturkampi, ir dwiejų maſtů aukƒtą ſu jo ragais.

3. Jr turi ji ſu geriáuſiůju aukſu *aptráukti, jo dangalą ir jo ſẽnas aplinkuy, ir jo ragus. Jr turi wainiką iƒ aukſo aplink daryti, *p. 37, 28.

4. Jr *dwi aukſo rinki po wainiku abipuſey, per kures kártis pérkiƒti ir ji tomis neƒti galẽtu. *p. 37, 27.

5. * Kártis taipojau iß cèdro=medzo turi daryti ir aukſu ap=tráukti * p. 37, 28.

6. Paſtatydams tą pas użkabą, kurſai uż ſkrynês liudijimo kába, ir ties malonês=kraſè ant liudijimo ēſancze, * nů kuriôs aß taw liudiſiu. * p. 25, 22.

7. Jr Aaronas ant to tur ſmil=kyti * geras ſmilkinimo żoles kas=rytą, kada liampas taiſo. * Apreiß. 5, 8.

8. Taipojau liampas pawákare uż=degdams tokius rukimus wēl tur ſmilkyti. Tai dienißkaſis tur buti ſmilkimas Ponui Diewui pas juſů waikû=waikus.

9. Jús * ſwetimus rukimus ant to ne turite ſmilkyti, ir neyjokią degi=nimo=arba walgimo=arba gērimo=apierą ant to ne turite apierawoti. * 3 Moiż. 10, 1.

10. Jr Aaronas tur wieną kartą per métą ant jo ragû ſuderinimą daryti ſu krauju apierôs uż grie=kus ant ſuderinimo. Tokſai ſude=rinimas tur * wieną kartą per métą nuſidůti prie juſû waikû=waikû; nēſa tas eſti Ponui Diewui ßwen=czauſiaſis. * Ebr. 9, 7. 23. p. 10, 14.

11. Jr Pons Diews kalbējo ſu Moizēßiumi ſakydams:

12. Kad tu * wyriáuſiaſes galwas tarp waikû Jzrael ſuſkaityſi, tay kożnas tur důti Ponui Diewui ſu=derinimą ſawo dußiôs, kad jůs ne użpultu kokia ſloga, kaip bus ſu=ſkaityti. * 4 Moiż. 1, 2. ſ. p. 26, 2.

13. O kiekwiens drauge ſkaitliuje eſąſis turēs důti puſę ſyklo pagal ſyklą ßwentinyczôs, (o * ſyklas yra dwideßimt Gēra;) ta puſe ſyklo tur buti aukawimo=apiera Pono Diewo. * 3 Moiż. 27, 25. 4 Moiż. 18, 16.

14. Kas ſkaitliuje yra nů dwide=ßimt métû ir daugiaus, tas tur tokią aukawimo=apierą Ponui Die=wui důti.

15. Bagotaſis ne priwalys dau=giaus důti, o pawargulys ne ma=żaus, kaip puſę ſyklo, důdamą Ponui Diewui į dówaną uż ſude=rējimą jû dúßiû.

16. O tu tus pinigus ſuderējimo turi ſurinkti nů waikû Jzrael ir ant Diewo ßlużmôs ßētrôs ſurin=kimo ißwartůti, kad waikams Jzrael butu atſiminimas po akiû Pono Diewo, kad jû dußioms atſilėiſtu.

17. Jr Pons Diews kalbējo ſu Moizeßium ir táre:

18. Tu ir * warinę ryką turi da=ryti ſu warine koja mażgotis, ir tą turi paſtatyti tarp ßētrôs ſurin=kimo bey altoriaus, ir wandeni ipilti, * p. 35, 16. 38, 18. 40, 30.

19. Kad Aaronas ſu ſawo ſunu=mis ſawo rankas ir kojas tame nuſimażgotu

20. Eidami į ßētrą ſurinkimo arba prie altoriaus, kad tarnáutu ſu ſmilkimais, ſu ugnimi Pono Diewo,

21. Kad ne numirtu. * Tai ámżi=nas budas tur paſilikti jam ir jo waikams prie jû waikû=waikû. * p. 28, 43.

22. Jr Pons Diews kalbējo ſu Moizēßium ir tare:

23 Jmkis geriáuſiû ir ſkaney kwé=pianczû żoliû, brangiáuſiû mirû penkis ßimtus ſyklû, ir puſę tiek cinamomû, du ßimtu ir penkes=dé=ßimt, o kalmuſû wēl pus=trécźo ßimto,

24. Jr kaſijû penkis ßimtus pagal ſyklą ßwentinyczôs, ir aliejaus iß alywû=medzo wieną ſaiką Jn (wa=dinama),

25. Jr padaryk ßwentą * moſtijimo aliejų pagal aptēkoriû żinę. * p. 37, 29. p. 29, 7.

26. Jr tůmi turi * moſtiti ßētrą ſurinkimo bey ſkrynę liudijimo,

27. Stálą ſu wiſais jo rykais, liktorių ſu jo rykais ir rukinimo=altorių,

28. Déginimo=apierôs=altorių ſu wiſais jo rykais ir mażgotuwę ſu jôs koja.

29. Jr taipo turi jůs paßwentint, kad ßwenczáuſieji butu; nēs kas jůs nor pakrutint, tas tur paßwen=tintas buti.

30. Aaroną ir jo súnus taipojau turi móſtiti ir man į klebonus ßwentinti.

31. Jr turi ſu waikais Jzrael kal=bēti ir tarti: ßis aliejus tur man ßwenta moſtis buti pas juſû waikû=waikus.

32. Ant żmogaus kuno ne turēs buti lietas, ir tam lygaus ne turi

daryti; nēs yra ßwentas, dēl to ir jums tur ßwentas buti.

33. Kurs toki dáro, arba kitam důda, tas bus ißgaißintas iß sawo żmoniû.

34. Jr Pons Diews táre Moiżeßiui: imkis ſkaney kwépjanczû żoliû balſamû, ßtaktû, galbû bey czyſto kodylo, wieno tiek, kiek kito,

35. Jr daryk *rukimus iß tû, pagal aptēkoriû żinę ſumaißytus, kad czyſti ir ßwenti butu.

* p. 35. 15. 37, 29.

36. O ſmulkey turi ſugrúſti, ir toktai dēti ties liudijimu ßētroje ſurinkimo, iß kur aß taw liudiſiu; tai jums ßwenczáuſia tur buti.

37. Jr tokiû rukimû ſaw ne turite paſidaryti, bet Ponui Diewui wienat tur ßwenti buti.

38. Kurs tokiû ſaw padarys, kad tais rukitu, tas bus ißgaißintas iß ſawo żmoniû.

31. Pérſkyrimas.

Darbû-Miſtrai, Żokano Toblyczos.

1. Jr Pons Diews kalbējo ſu Moiżeßium ir táre:

2. Sżtay, aß wardu pawadinau *Beżalcēli, ſunų Uri, Sunaus Ur, iß giminês Juda, * p. 35, 30

3. Jr jam dawjau Dwaſę Diewo, *ißminti ir protą ir ißpażinimą ir wiſoki darbą, * 1 Karal. 7, 14.

4. *Dailey dirbti auksą, ſidabrą, warią, * p. 35, 32.

5. *Dailey żemczugus ißpjáuti, ir iſodint, ir dailey ſutaßyti medżus, padaryti wiſokius darbus.

* p. 35, 33.

6. O ßtay, aß jam pridawjau Aalijabą, ſunų Akiſamako, iß giminês Dan, ir wiſokiû ißmintingûjû ißminti į jû-dwiējû ßirdi idējau padaryti wiſlab, ką aß taw priſakiau:

7. Sżētrą ſurinkimo, ſkrynę liudijimo, malonês-kráſę ant tôs, ir wiſus ßetrôs rykus,

8. Stalą ir jo rykus, grážųji likżtorių ir jo wiſus rykus, rukinimo-altorių,

9. Déginimo-apierôs-altorių ſu wiſais jo rykais, mażgotuwę ſu jôs koja,

10. *Urēdo-rubus bey ßwentůſius rubus wyſkupo Aarono irgi rubus jo ſunû ant wyſkupyſtês, *p. 35, 19.

11. Moſtijimo-aliejų ir rukimus iß ſkaney kwépjanczû żoliû ant paßwentinimo; wiſlab, ką aß taw eſmi liepęs, jůdu padarys.

12. Jr Pons Diews kalbējo ſu Moiżēßium ir táre:

13. Paſakyk waikams Jżrael ir tark: *ßwęſkite mano Sabbatą, nēſa ta yra żenklas tarp manęs ir tarp juſû ant juſû waikû-waikû, kad żinotumbit, manę ēſanti Poną Diewa, kurs jus paßwentin. * p. 20, 8.

14. Todel ßwęſkite mano Sabbatą, nēſa ta jums ßwenta tur buti. Kurs tą ne ßwęs, tas ſmerczu turēs numirti. Nēs kurs koki darbą toje dirbs, to dußia bus ißgaißinta iß ſawo żmoniû.

15. Sżeßes dienas reikia dirbti, o ſékmoje dienoje yra Sabbata, ßwentoji átilſis Pono Diewo. Kurs darbą dirbs Sabbatoje, tas ſmerczu tur mirti.

16. Togidēl waikai Jżraēl Sabbatą tur ßwęſti, kad ję ir jû waikû-waikai ßwęſtu ant amżino derējimo.

17. Ji amżinu yra żénklu tarp manęs ir tarp waikû Jżrael. Nēs *į ßeßes dienas ſutwēre Pons Diews dangų ir żémę, o ſékmoje dienoje jiſai ilſējos ir atſigaiwino.

* 1 Moiż. 2, 2.

18. Jr kaip Pons Diews ißkalbējęs buwo ſu Moiżeßium ant kalno Sinai, idawe jam dwi toblyczi liudijimo, tiedwi buwo iß akmens daryti ir pirßtu Diewo paraßyti.

32. Pérſkyrimas.

Balwonyſkês Korawone ant lietojo Werßio ißródita.

1. O żmones matydami, Moiżēßių użtrunkanti nů kalno ſugryßti, ſuſirinko prieß Aaroną ir ſáke jam: ſkubikis ir *padaryk mums diewus, kurie pirm muſû eitu! nēſa mes ne żinom, kas tam wyrui Moiżeßiui tikos, kurs muß ißwede iß Egypto-żémês. * Darb. 7, 40.

2. Aaronas ſáke jiems: nuplēßkite auksû-żiedus nů auſiû ſawo móteriû, ſunû bey dukteriû, ir atneßkite man.

3. Tay wisi žmones nuplėße áuksinus sawo žiedus nů sawo ausiû ir atneße tus Aaronui.

4. Ir jis tus ēmęs iß jû rankû pasiženklino páwyzdi saw darydams ir nuliejo * nulietą werßi. Tay jie táre: tai tawo diewai, Izrael, kurie tawę ißwede iß Egypto-žémês.
* Ps. 106, 19. 20.

5. Aaronas tai ißwydęs pabudawojo jamui altorių ir dawe ißßaukti sakydams: Rytoj * bus Pono Diewo ßwente. * Ozea 7, 5.

6. O rytmetij ankſti atſikēlę apierawojo déginimo-apierą, o dar prie tôs atneße ir dēkawonês-apierą. Potam * pasisēdo žmones walgiti ir gérti, ir ſuſtoję pradējo žaiſti.
* 1 Kor. 10, 7.

7. Ale Pons Diews ſáke Moizeßiui: eik, nukůpk žemyn, nēs * tawo žmones, kurius tu ißwedei iß Egypto-žémês, ſuſigrießijo.
* 5 Moiz. 9, 12.

8. Jie taip weikey ißkrypo iß to kélio, kuri aß jiems prisakiau. Jie nulietą werßi saw pasidáre, jam klónojos ir jam apierawojo sakydami: tai * tawo diewai, Izrael, kurie tawę iß Egypto-žémês ißwede.
* 1 Karal. 12, 28.

9. Ir Pons Diews ſáke Moizeßiui: * aß matau, kad jie kietſprandi žmones yra. * P. 33, 3. 5 Moiz. 9, 13.

10. O dabar léiſk manę, kad aß ant jû pérpykczau ir jůs ißpuſticzau, * tay aß tawę didzu žmoniû pulku padarysiu. * 4 Moiz. 14, 12.

11. Ale Moizeßius didey melde * Poną Diewą sawą sakydams: ak Pone Diewe, kam tawo pápykis nor užeiti ant tawo žmoniû, kurius tu ſu dide galybe ir ſu ſylinga ranka iß Egypto-žémês ißwedei?
* 4 Moiz. 14, 13. Ps. 106, 23.

12. Kodēl Egypcionai turētu sakyti ir tarti: * jis jůs ant jû prapůlimo ißwede, kad jůs pasmáugtu tarp kalnû ir ißpúſtitu jůs nů žémês-apſkritumo? Liáukis nů papykio sawo narſo, ir buk malonus piktenybei sawo žmoniû. * 4 Moiz. 14, 13. f.

13. * Atſimink sawo tarnû, Abraómo, Izaoko bey Izraēlio, † kuriems tu patſai prie sawęs prisēkei ir jiems pažadējei sakydams: aß jusû waikams platisiu kaip žwaigzdes ant danguas, ir wisą žēmę jums pažadētąję aß důsiu jusû waikams, ir jie aptures tą amžinay. * 5 Moiz. 9, 27.
† 1 Moiz. 22, 16.

14. Taipo pasigailējo Pons Diews to pikto, ką buwo grumzdęs sawo žmonems užléiſti.

15. Moizeßius atſigręžęs nukůpo nů kalno laikydams dwi toblyczi liudijimo sawo rankoj, tiedwi abipusey buwo aprašyti.

16. O patſai Diews tiedwi buwo padáręs ir * raßtus pats į tiedwi irašęs. * Ps. 31, 18. 5 Moiz. 9, 10.

17. O kaip Jozuwas ißgirdo žmoniû ßauksmą, kad ßúkawo, tare jisai Moizeßiui: yra tokſai ßauksmas abaže, kaip karė.

18. Jis atſáke: ne yra ßauksmas prieß kits-kitą, kaip pérgalinczûjû bey pérgaletûjû, bet aß girdzu ßauksmą dainojanczû ir ßokinējanczû.

19. O kaip jis arczaus priējo prie ábažo ir werßi bey ßokinējimą ißwydo, didey pérpykęs ißmete toblyczas iß sawo rankû ir ſukúle tas apaczoj pas kalną.

20. Ir * ēmęs werßi, kuri buwo pasidárę, ſudégino tą ugnimi, ir į dulkes ſutrynęs užbēre ant wandens, ir dawe waikams Izrael tą gérti; * 5 Moiz. 9, 21.

21. Ir táre Aaronui: ką taw tie žmones padare, kad toki didi griekų ant jû užkēlei?

22. Aaronas atſáke: miels pone, atſiléiſk nů didzo sawo papykio! tu žinai, kad nelabi ßie žmones.

23. Jie ſáke man: daryk mums diewus, kurie pirm musû eitu, nēſa mes ne žinom, kas tikos ßiam wyrui Moizeßiui, kurs mus ißwede iß Egypto-žémês.

24. Aß sakiau jiems: kas áukſotur, tas te nuplēßie ir te důdie man tą. Ir aß imeczau tą į ugni, iß to ſtojos tas werßis.

25. O kaip Moizeßius mate žmones Diewą praſtojuſius, (nēs Aaronas sawo kalbomis jůs buwo ißwadzojęs norēdams jůs geray pamokinti;)

26. Stojosi angoje abažo ir tárei: ßen eikite, kurie Ponui Diewui pri-

klausot. Tay susirinko pas ji wisi waikai Lewi.

27. Ir jis táre jiems: taipo sáko Wieẑpats Izraēlio Diews: *apsijůskit kożnas sawo kárdu aplink sawo strēnas, ir pérwaikẑczokit ẑen ir ten nů wienû wartû iki kitû per abażą, ir żudykit kożnas sawo broli, genti bey artimą. *1 Zom. 25, 13.

28. Waikai Lewi dare, ką jiems Moizēẑius buwo prisákęs, ir půle tą dieną iẑ żmoniû trys tukstanczei wyrû.

29. Tay sáke Moizēẑius: ẑwentikit ẑen-dien sawo rankas Ponui Diewui, kożnas ant *sawo sunaus ir brolio, kad ẑen-dien żegnone ant jusû butu důta. *5 Moiz. 33, 9.

30. O ryta-métą táre Moizeẑius żmonēms: jûs labay sunkey susigrieẑijot, taygi aẑ dabar pas Poną Diewą użkůpsiu, rasi atleis jums jusû griekus.

31. O kaip Moizeẑius wēl pas Poną Diewą buwo użkůpęs, táre jisai: ak tie żmones didey susigrieẑijo ir áuksinus diewus saw pasidáre.

32. Taygi atléisk jiems jû griekus; jey ne, tay iẑgesyk ir manę iẑ *sawo knygû, kurias tu raẑei! *Ps. 69, 29. Rym. 9, 3. Pil. 4, 3.

33. Pons Diewas táre Moizēẑiui: ką? aẑ tą iẑgesysiu iẑ sawo knygû, kurs prieẑ manę susigrieẑija.

34. Taygi nuējęs nuwesk tus żmones ten, kur aẑ taw sakiau. Sztay, *mano angelas eis pirm tawęs. Aẑ jû griekus jau korawosiu, kad mano czēsas prieis jûs korawoti. *P. 13, 21. P. 14, 19. P. 23, 20. 23. Jez. 63, 9.

35. Szitaipo korawojo Pons Diewas tus żmones, kad tą werẑi pasidarydino, kuri Aaronas buwo padáręs.

33. Pérskyrimas.

Moizeẑius Diewą meld-a uż żmones, ir nor Pono Diewo Garbę regēti.

1. Pons Diewas táre Moizeẑiui: eik o nusitráukities iẑ cze, tu ir tie żmones, kurius tu iẑ Egypto-żémēs iẑwedei, į tą żémę, kurę aẑ *Abraómui, Izaokui ir Jokubui su prysiēga esmi żadējęs ir taręs: tawo waikams aẑ tą důsiu. *1 Moiz. 50, 24.

2. Ir pirm tawęs aẑ siųsiu *angēlą ir prawarysiu Kananitus, Amoritus, Etitus, Perezitus, Ewitus bey Jebusitus; *P. 32, 34.

3. Į żémę, kurioj piens bey medus sklysta. Aẑ ne tráuksiůs drauge su tawim, nēs jus este *kietsprandi żmones; aẑ jus ant kélio iẑgaiẑinczau. *P. 32, 9.

4. Kaip żmones tus skaudżus żodżus iẑgirdo, didey nusiśmútijo, ir wisi prastais rubais apsirēde.

5. Ir Pons Diewas kalbējo Moizeẑiui: sakyk waikams Izrael: jus este kietsprándi żmones, aẑ wieną kartą umay jus użklupsiu ir sugaiẑisiu. Irgi dabar ẑalin dēk nů sawęs puikius sawo rubus, kad numanyczau, ką taw turiu daryti.

6. Taipo waikai Izrael *padējo puikius sawo rubus pas kalną Oreb. *Jon. 3, 6.

7. O Moizeẑius ēmęs ẑētrą pastáte ję lauke atstu nů abażo ir wadino ję ẑetrą surinkimo. Ir kurs Poną Diewą kláusti norējo, tas turējo iẑeiti prie ẑetrôs surinkimo ties abażu.

8. O kad Moizeẑius iẑējo iẑ ẑētrôs, tay wisi żmones kēlēsi ir pasistojo kiekwiens į sawo ẑetrôs angą ir żiurējo paskuy ji, iki jis wēl į ẑētrą sugryżo.

9. O Moizeẑiui į ẑētrą iējus nusiléido debesiēs-stulpas ir pasistojo ẑētros angoje, tay (Diewas) kalbējo su Moizeẑium.

10. Ir wisi żmones máte debesiēs-stulpą ẑētrôs angoje stowinti, ir atsikēlę pasiklónojo, kożnas sawo ẑetrôs angoje.

11. O Pons Diewas kalbējo su Moizeẑium *nů wéido iki wéido, kaipo wyrs su sawo gentimi kalba. Ir kad wēl sugryżo pas abażą, tay jo tarnas Jozuwas, sunus Nun, jaunikaitis, ne atstojo nů ẑetrôs. *4 Moiz. 12, 8.

12. Ir Moizeẑius táre Ponui Diewui: ẑtay, tu man sakei: „wesk tus żmones aukẑtyn", ir żinę man ne důdi, kuri tu su manim keti siųsti, norint tu sakei: „aẑ tawę wardu pażystu, ir tu *malonę radai po mano akiû". *1 Moiz. 6, 8. Luk. 1, 30.

13. Jeygi tada malonę radau po tawo akiů, tay důk man žinoti *tawo kélią, kad tawę pažinczau ir malonę po tawo akiů rasczau. Ir ben padumok, ßius žmones tawo žmones esanczus. * Pſ. 103, 7.

14. Jiſai ſáke: mano wéidas eis pirm tawęs, tůmi aß tawę wadžůſiu.

15. O jis atſake jam: jey tawo wéidas ne eis, tay ne weſk mus iß cze toliaus.

16. Neſa ant kogi numanytumbim, kad aß bey tawo žmones malonę rádom po tawo akiů, jey drauge ſu mumis ne buſi? jeib aß ir *tawo žmones pagirti butumbim tarp wiſů žmoniů ant ßio ſwieto gywénanczů. * 5 Moiž. 4, 6.

17. Ir Pons Diewas táre Moizeßiui: kaip tu dabar kalbējei, taip aß ir daryſiu, nēs tu malonę radai po mano akiů, ir aß tawę *wardu pažyſtu. * 2 Tim. 2, 19.

18. O jis ſake: tay důk *man tawo ßlowę pamatyti. * Ew. Jon. 1, 14.

19. Tay (Jis) táre: aß pirm tawo wéido důſiu eiti wiſą ſawo malonę, ir apſakydiſiu taw Pono Diewo wardą. O *kuriam aß malonus eſmi, tam aß eſmi malonus, ir ant kurio aß ſuſimilſtu, ant to ſuſimilſtu. * Rym. 9, 15.

20. Ir tare toliaus: mano wéidą tu ne-gali regēti, *nēſa neywiens žmogus ne gal gywas ißlikti, kurs manę pamatys. * P. 19, 21. Wald. 13, 22.

21. Ir Pons Diewas toliaus kalbējo: ßtay, (juk) yra ruimo pas manę, czonay ant ůliôs turēſi ſtowēti.

22. Kadgi dabar *mano ßlowe praeis, tay aß důſiu tawę ůliôs plyßēje ſtowēti, ir †mano ranka tawę apdengs, kol aß praeiſiu. * P. 34, 5. 6. † Pſ. 139, 5.

23. Ir kad aß ſawo ranką attráukſiu nů tawęs, tay tu iß užpakálio paſkuy manę matyſi manę; ale mano *wéidą nieks ne gal matyti. * 1 Tim. 6, 16.

34. Pérſkyrimas.

Naujî dwi Zokano Toblyczi; Diewo Derējimas; ſkaiſtaſis Moizeßiaus Wéidas.

1. Ir Pons Diewas ſáke Moizeßiui: *ißſikirſk dwi akmens toblyczi, kaip pirmoſēs dwi buwo, kad į tas iráßyczau tus žodžus, kurie ant dwiejů pirmůjů buwo, kurie-dwi tu ſukúlei. * 5 Moiž. 10, 1.

2. Ir rytoj buk gátawas ankſti užkůpt ant kalno Sinai ir ténai ties manim ſtowēti ant kalno wirßaus.

3. O *neywiens ſu tawim te ne užkůpie, kad nieks ne butu matytas aplink wiſą kálną; ir ne důk prieß ßį kálną ney awjů ney galwijů wieną ganyti. * P. 19, 12.

4. Ir Moizeßius ißkirto dwi akmens toblyczi, kaip pirmieji dwi buwo, ir rytmetij ankſti atſikēlęs užkůpo ant kálno Sinai, kaip Pons Diewas jam buwo priſákęs, ir ēme tie-dwi akmens toblyczi į ſawo rankas.

5. Tay Pons Diewas nuſiléido debeſije, ir paſiſtojęs czonay pas jį apſake Pono Diewo wardą.

6. Ir kaip Pons Diewas pro jo wéidą praējo, ßauke jiſai: *Wießpatie Pone Diewe, mielaßirdingas ir malonus ir kantrus ir didês malonês bey wiernybês, * Pſ. 20, 6. 4 Moiž. 14, 18. Neem. 9, 17. Pſ. 86, 5. 15. P. 103, 8. Joel 2, 13. Jon. 4, 2.

7. Tu ißródai *malonę į tukſtanczęję eilę, ir †atléidi nuſidējimus, péržengimus ir griekus, ir po **tawo akiů neywiens nekaltas; ††Tu tēwů nuſidējimus pajēßkai ant waiků ir jů waiků-waiků iki į tréczqję ir ketwirtąję ēilę! * P. 20, 5. 6. 5 Moiž. 5, 10. P. 7, 9. Jer. 32, 18. † Mik. 7, 18. 19. ** Job 9, 2. †† 2 Moiž. 20, 5. Ezek. 18, 20.

8. Ir Moizeßius *ſkubrey paſiklónojo iki žémês ir meldēſi Jo * 2 Naſ. Kar. 29, 30.

9. Sakydams: *jey malonę radau, Pone Diewe, po tawo akiů, tay eik tu, Wießpatie, drauge ſu mumis; nēs jie yra †kietſprándi žmones, kad muſů nuſidējimams ir griekams malonus butumbei ir důtumbei mus paſkoti tawo kudikeis. * 1 Moiž. 18, 3. † 5 Moiž. 9, 13.

10. Ir Jis tare: ßtay, aß derējimą daryſiu po wiſů tawo žmoniů akiů, ir daryſiu ſtebuklus, kokie dar ne nuſidawe wiſoſe žémēſe ir

tarp wisû zmoniû; ir wisi zmones, tarp kuriû tu esi, * regēs Diewo darbus, nēsa stebuklingi daiktai bus, kurius pas tawę darysiu.
* P. 103, 7.

11. Pilnawok, ką aß taw ßendien prisakau! ßtay, aß pirm tawęs prawarysiu Amoritus, Kananitus, Etitus, Perezitus, Ewitus bey Jebusitus.

12. Saugokis, kad * ne darytumbei derējimą su gywátininkais tôs zémês, i kurę ieisi, kad jie taw ne pastotu papiktinimu tarp tawęs.
* P. 23, 32.

13. Bet * jû altorius turi sugriáuti, ir jû balwonus suláuzit, ir jû paßwentintases gires ißpústiti.
* P. 23, 24.

14. Nēs tu ne turi * kitam diewui ßluzit. Nēsa Pons Diews wadinamas kerßtininkas todēl, kadangi Diewas yra (ant griekû) didey kerßijas.
* P. 20, 5. P. 3, 24.

15. Jeib, jey tu derējimą su gywátininkais tôs zémês darytumbei, ir * kû-met jie su sawo diewáiczeis kekßáutu apieras jiems apierawodami, jie tawę ne pakwēstu, ir tu jû apierôs ne wálgitumbei,
* 4 Moiz. 25, 1. 2.

16. Jr ne * nupirßtumbei sawo sunums jû dukteres, ir jie tada sawo balwonams tarnáudami ne darytu, kad ir tawo súnus jû balwónams ßluzitu.
* 4 Moiz. 25, 1. 2. Wald. 8, 6. 1 Kar. 11, 2.

17. Tu * neyjokiû lietû balwonû saw ne turi daryti.
* P. 20, 30. 3 Moiz. 19, 4.

18. Szwentę neraugintôsês dûnôs turi ßwęsti: septynes dienas turi wálgit neraugintôs dûnôs, * kaip taw prisakiau, czēsu mēnesio Abib, nēsa † menesij Abib iß Egypto-zémês ißsitráukei. * P. 12, 15. P. 13, 6. P. 23, 15. † P. 13, 4. 5 Moiz. 16, 1.

19. * Wisi pirmgimusieji mano yra, kas patinēlis bus tawo galwijûse pirmà uzgemąs, ar butu bandôs, ar awjû.
* P. 13, 12.

20. Bet pirmdēli ásilo awè tu turi wadûti; o jey ne wadûji, tay jam sprandą nuláuzk. * Wisus pirmgimusiûsius sawo sunû turi wadûti. Jr neywiens † tuszczas man ne tur pasirodit.
* P. 13, 2. † 5 Moiz. 16, 16.

21. * Szeßes dienas tu turi dirbti, o sekmąję dieną turi ßwęsti ir toje ney art, ney pjáuti.
* P. 20, 8. 9.

22. * Sekminiû ßwentę turi ßwęsti su pirmonemis kwieczû-pjutiês, ir ßwentę sudagáwimo metui pasibaigus.
* 5 Moiz. 16, 10.

23. * Tris kartus per métą wisi wyrai tur pasirodit dangaus Wießpaczui, ponawojanczamjam Diewui Jzraelio.
* P. 23, 17. 5 Moiz. 16, 16.

24. Kad aß pagonis pirm tawęs prawarysiu ir tawo rubezius praplátisiu, tay nieks tawo zémês ne geidáus, kadangi tu tris kartus per métą aukßtyn eisi pasiródit Wießpaczui sawo Diewui.

25. Tu kraują mano apierôs ne turi apierawoti ant raugintôs dûnôs; * apiera welykû-ßwentês ne tur per nákti pasilikti iki rytojaus.
* P. 12, 10.

26. Pirmoni nû pirmûjû waisiû sawo dirwôs i namus Pono Diewo sawo turi parneßti. * Ozéli ne turi wirti, kol dar zinda sawo mótiną.
* 5 Moiz. 26, 1.

27. Jr Pons Diews tare Moizeßiui: suraßyk ßius zodzus! nēs pagal tus zodzus aß su tawim ir su waikais Jzrael derējimą padariau.

28. Jr jis ténay pas Poną Diewą pasiliko * ketures-déßimtis dienû ir ketures-déßimtis nakczû, ir ne wálge dûnôs ney gēre wandens. Jr jis raße ant tû- † dwiêjû toblyczû tą derējimą, tus deßimt zodzus.
* P. 24, 18. † 5 Moiz. 4, 13.

29. O kaip Moizeßius nuêjo nû kálno Sinai, laike jis ties-dwi toblyczi * liudijimo sawo rankoje, ir ne zinojo, kad ûda jo wéido zibējo iß to, kad (su Ponu Diewu) kalbējęs buwo.
* P. 40, 20.

30. O kaip Aaronas ir wisi waikai Jzrael regējo ûdą jo wéido taip zibanczę, bijójos prie jo prisiártinti.

31. Tay prißauke jiems Moizeßius, ir jie prisiártino prie jo, taip Aaronas, kaip ir wisi wyriáusieji surinkimo, ir jis kalbējo su jeis.

32. Paskuy ártinos prie jo wisi waikai Jzrael. Jr jis prisake jiems wislab, ką Pons Diews su jûmi kalbējęs buwo ant kálno Sinai.

33. O jisai tai wiſlab ſu jeis kalbėdams * użdengdawo ſawo wéida ſkepeta. * 2 Kor. 3, 7. 13.

34. Ir ieidams pas Ponq Diewq ſu jůmi kalbėti, padėjo ſkėpetq, iki wėl laukan ißėjo. Ir kaip wėl ißėjo ſu waikais Izrael kalbėdams, kas jam priſakyta buwo,

35. Tay pamatydawo waikai Izrael jo wéidq, kaipo ůda jo wéido żibėjo; tay jis wėl użdenge wéidq ſkepeta, iki wėl iėjo ſu jůmi kalbėti.

35. Perſkyrimas.

Sabbatôs Atſiilſėjims; wálnos Dowanos; Pawadinimas Miſtrû dailey dirbancżû.

1. Ir Moizeßius ſuwadino * wiſa ſurinkimq waikû Izrael ir táre jiems: tai yra, kq Pons Diews priſákęs jums pilnawoti. * p. 34, 32.

2. Szeßes dienas turite dirbti, o ſékmqję dienq ßwentq laikyti, * Sabbatq atſiilſėjimo Pono Diewo. Kas toje kq dirbs, turės mirti. * p. 20, 8. ſ.

3. Jûs dienoje Sabbatôs ne turite * ugni ſukurti wiſůſe ſawo namůſe. * p. 16, 23.

4. Ir Moizeßius táre wiſam ſurinkimui waikû Izrael: tai yra, kq Pons Diews priſákęs eſti.

5. Důkite kożnas pakėlimo-apierq Ponui Diewui, taipo kad tq pakėlimo-apierq Ponui Diewui kożnas * iß gerôs wálês parneßtu, áukſq, ſidabrq, wáriq, * p. 25, 2. 1 Nuſ. Kor. 30, 5. 2 Kor. 9, 7.

6. Mėlinus ßilkus, ßiarliotq, raudonus ßilkus, báltus ßilkus ir ůßkûpláukus,

7. Rudus awinû-káilius, ůbßrûkailius ir cedrû-medżus,

8. Aliejų liampoms, ir branges żoles moſtims ir ſkaniems rukimams,

9. Zemczugq Onik (wadinamą) ir iſtatytus żemczugus wyſkupißkaijei ſermėgai ir ſkydéliui.

10. Ir kas iß juſû ißmintingas yra, tas te ateit ir te dáro, kq Pons Diews yra priſákęs:

11. Butent namus ſu jû ßetra ir użkaboms, rinkemis, lentomis, użkaißczeis, ſtulpais ir kojomis,

12. Skrynę ſu jôs kártėmis, maloněs-kráſę ir użkabq,

13. * Stálq ſu jo kartemis ir ſu wiſais jo rykais, ir ßwentôſês důnôs képalus, * p. 25, 30.

14. Liktoriq żibinti ir jo rykus ir jo liampas bey aliejų żwakėms,

15. * Rûkimo-altoriq ſu jo kártėmis, moſti ir ſkaney kwépjanczes żoles rukimui, użdangq prie angôs namû, * p. 30, 1.

16. * Déginimo-apierôs-altoriq ſu jo wariniomis narinyczomis, kartemis ir ſu wiſais jo rykais, mażgotuwę ſu jôs koja, * p. 27, 1.

17. Apkabq prybuczo ſu jo ſtulpais ir kojomis, ir angôs-apkabq prie prybuczo,

18. Winis namû ir prybuczo ſu jû ſtulpais,

19. * Rubus urėdo ßwentinyczoje tarnáuti, ßwentůſius rubus Aarono wyſkupo ſu † rubais jo ſunû ant kunigyſtês. * p. 28, 2. † p. 31, 10.

20. Tay atſtojo wiſas ſurinkimas waikû Izraelio nů Moizeßiaus.

21. Ir wiſi, kurie tai mielay ir * iß gerôs wálês dawe, atêjo ir atneße pakėlimo-apierq Ponui Diewui darbui ßetrôs ſurinkimo ir wiſai jo ßlużmai ir ßwentiemſiems rubams. * p. 36, 3.

22. O atneße, taip wyrai, kaip ir moteres, kas iß gerôs wálês norėjo: kabes, auſiês-żiedus, ir kitus żiedus bey ſáktis, ir wiſokius iß áukſo darytus rykelius. Priegtam parneße kiekwiens ir áukſo Ponui Diewui į ſubójimo-apierq.

23. Ir kas pas ſawę rado mėlinû ßilkû, ßiarliotû, raudonû ir baltû ßilkû, oßkû-pláukû, rudû awinûkailiû ir ůbßrû-kailiû, tas atneße tai.

24. O kas ſidábrq ir wáriq pakėle, tas atneße tai pakėlimo-apierai Ponui Diewui. Ir kas cėdro-médżo pas ſawę rádo, tas atneße wiſokiems darbams ant Diewo-ßlużmôs.

25. Ir kurios ißmintingos móteres buwo, tos áude ſawo rankomis, ir atneße, kq ißáude nů mėlinû ßilkû, ßiarliotû, raudonû ir baltû ßilkû.

26. Ir kurios moteres toki darbą mokėjo bey iß gerôs walês tai daryt apsiēme, tos áude oßkû-plaukû.

27. Bet kunigaikßczei suneße żemczugû Onik (wadinamû) ir żemczugus (i auksą) istatytus wirßutineijei wyskupißkai sermēgai ir skydéliui,

28. Ir skaney kwépjanczû żoliû bey * aliejaus żwakēms ir mostims bey géram rukimui. * p. 25, 6.

29. Taipo atneße waikai Izrael iß gerôs walês taip wyrai, kaip ir moteres wisokiam darbui Pono Diewo per Moizeßių palieptam pagatáwitu.

30. Ir Moizeßius táre waikams Izrael: ßtay, Pons Diews wardu pawadino * Bezaleēli, sunų Uri, sunaus Ur, iß giminês Juda, * p. 31, 2.

31. Ir ji ißtaise dowanomis Dwásês Diewo, kad protingay, ißmintingay ir dailey wisokius darbus żinotu ißtaisyti,

32. Dailey ißdirbti áuksą, sidábrą ir wárią,

33. * Żemczúgus ißpjáustit, ir tus istatyti, medżus nutaßyti, wisoki mandagų darbą iß to padaryti; * p. 31, 5.

34. Ir pamokino jo ßirdi su Aalijabu, sunumi Akisamako, iß giminês Dan.

35. Jis suteko jû ßirdżei ißminties, kad padarytu wisokius darbus, ißpjáustiti, áusti ir siúti su mēlinais ßilkais, ßiarliotu, raudonais ir baltais ßilkais, ir su audimù, padaryti wisokius darbus, ir dailey darbus ißmisliti.

36. Pérskyrimas.

Szwentnyczôs Dalykai pagatáwiti.

1. Tay dirbo * Bezaleels ir Aalijabs bey wisi ißmintingieji wyrai, kuriems Pons Diews ißminti ir protą buwo nudalijęs ißmanyti, kaipo wisoki darbą reiktu padaryti ant ßlużmôs ßwentinyczôs, wisokiu budu, kaip Pons Diews tai buwo prisakęs. * p. 31, 2. p. 35, 30. 34.

2. Ir Moizeßius pawadino Bezaleēli bey * Aálijabą ir wisus ißmintingûsius wyrus, kuriû ßirdis Pons Diews ißmincze buwo apdowanojęs, butent wisus, kurie rods súlijos ir prisiártino tam darbui. * p. 38, 23.

3. Ir jie pas sawę ēme nû Moizeßiaus wisą pakēlimo-apierą, kurę waikai Izrael atneße ant ißprówijimo ßwentinyczôs ir jôs pagatáwijimo, nēsa jie kas-rytą iß gerôs walês jam atneßdawo sawo dowanas.

4. Tay atêjo wisi ißmintingieji, kurie prie to darbo ßwentinyczôs dirbo, kiekwiens prie sawo darbo jo daromojo,

5. Ir sáke Moizeßiui: żmones perdaug suneßa, daugiaus, ne kaip prie to darbo ßiôs ßlużmôs reikaláujam Pono Diewo padaryti prisakytojo.

6. Tay liepe Moizeßius ißßaukti per wisą ábażą: neywiens te n' atneßie daugiaus dowanû ßwentinyczai. Tay żmones paliówe atneßti.

7. Nēsa tû daiktû káko wisokiam darbui dáromamjam ir dar per wirßų buwo.

8. Taipo dáre wisi ißmintingieji wyrai tarp darbininkû prie to darbo namus, * déßimt kaurus iß susuktû baltû ßilkû, mēlinû ßilkû, ßiarliotû, raudonû, ir Kerubynus dailey. * p. 26, 1.

9. * Ilgums wieno kauro buwo dwideßimt ir aßtûniû máстû, ir platums keturiû mástû, ir wisû buwo wiena miera. * p. 26, 2.

10. Ir jis susieże tus kaurus po penkis wieną prie kits-kito.

11. Ir padáre * mēlinas aseles prie kożnôs kauro wietôs, kur susegiami yra, * p. 26, 4.

12. * Po penkes-déßimts asēliû prie wieno kauro, kad su kits-kitu susieitu. * p. 26, 10.

13. Ir padáre * penkes-déßimts áukso kabéliû ir susege kaurus su kabélemis wieną prie kits-kito, kad namais pastótu. * p. 26, 6.

14. Ir padáre * wienolika kaurus iß oßkû-plaukû ßētrai wirßuje namû, * p. 26, 7.

15. Trisdeßimts maſtû ilgus ir keturiû máſtû placzus, wiſus wienu maczum.
16. Jr ſuglaude jû penkis į wieną ßali, o ßeßis į antrąję ßali.
17. Jr padáre po penkes-déßimts aſéliû prie kiekwieno kauro jû wietoj, kad ſuſegiami butu.
18. Jr padáre po penkes-déßimts wariniû kabéliû, kuriomis ßētra į wieną dáikta ſuſtátoma butu.
19. Jr padáre * użdangą ant ßētrôs iß rudû awinû-kailiû, ir ant tôs dar kitą iß ůbßrû-kailiû. * p. 26, 14.
20. Jr padáre * lentas namams iß cēdro-medzo, kurios turētu ſtowēti, * p. 26, 15.
21. Kiekwieną déßimt máſtû ilgą o pus-antro máſto pláczę,
22. O prie kiekwienôs du capu, kad prieß kits-kitą ſuſtatytos butu. Taipo ſutaiſe wiſas lentas namams,
23. Kad tû lentû dwideßimt į pētus ſtowējo.
24. Jr padáre ketures-déßimt ſidabriniû kojû apaczoj, po kożna lenta dwi koji prie jû dwiejû capû.
25. Taipojau ant antrôſês puſês namû prieß ßiáurę wēl pádare dwideßimt lentû
26. Su * ketures-déßimt ſidabrinioms kojomis, po kiekwiena lenta dwi koji. * p. 26, 21.
27. Ale * użpakalij namû prieß wakarus dáre jiſai ßeßes lentas * p. 26, 22.
28. Jr kiti dwi użpakalij prie tû-dwiêjû kampû tû namû,
29. Kad kiekwiena tû-dwiējû ſu ſawo kampine lenta iß apaczôs ſuſieitu ir wirßuj ſuſieitu ſu wienu klémeriu,
30. Kad lentos * aßtûnios paſtótu ir ßeßiolika ſidabriniû kojû, po kiekwiena dwi koji. * p. 26, 25.
31. Jr jis padáre * ußkaißczus iß cēdro-médzo, penkis prie tû lentû ant wienôs puſês tû namû, * p. 26, 26.
32. O * penkis ant antrôſês puſês, ir penkis gale prieß wákarus. * p. 26, 27.
33. Jr padáre * tus użkaißczus, kad per widų lentû butu pérkißti nů wieno gálo iki antrojo. * p. 26, 28.
34. Jr aptráuke lentas áukſu, o jû rinkes użkaißczams padare iß áukſo, ir użkaißczus aptráuke áukſu.
35. Jr pritaiſe * użkabą ant to ſu Kerubynais dailey ſu mēlinais ßilkais, ßiarliotu, raudonais ir ſuſuktais baltais ßilkais; * p. 26, 31.
36. Jr * nudailino tai (użkabai) keturis ſtulpus iß cēdro-médzo ir aptráuke tus áukſu, o jû galwas iß áukſo, ir prie tû nuliejo keturės kojas iß ſidabro. * p. 26, 32.
37. Jr padáre * użkabą į ßētrôs angą iß mēlinû ßilkû, ßiarliotû, raudonû ir ſuſuktû baltû ßilkû, raßytą, * p. 26, 36.
38. Jr penkis ſtulpus ſu jû galwomis, ir aptráuke jû galwas ir rumbus áukſu, ir penkes warines kojas prie tû.

37. Pérſkyrimas.

Apie nekurius Kyrkus Szwentnyczôs.

1. Jr Bezaleels padáre * ſkrynę iß cēdro-medzo, pus-trézo máſto ilgą, o pus-antro máſto placzę bey áukßtą; * p. 25, 10.
2. Jr aptráuke tą czyſtu áukſu iß widaus ir iß wirßaus, ir aplink ję padáre áukſo wainiką.
3. Jr nuliejo keturės áukſinas rinkes į jôs keturis kampus, abipuſey po dwi.
4. Jr nutáße kártis iß cēdro-médzo aptráukdams jas áukſu.
5. Jr ikißo tas į rinkes prie ßaliû ſkrynês, kad galētu neßiota buti.
6. Jr padáre * malonês-kráſę iß geriáuſiojo áukſo, pus-trézo máſto ilgą, o pus-antro máſto placzę. * p. 25, 17.
7. Jr padare du Kerubinu iß driuto áukſo prie abejû galû malonês-kráſês,
8. Wieną Kerubiną ant ßio gálo, o antraji ant ano gálo.
9. Jr Kerubynai ißſplēte ſawo ſparnus iß wirßaus ir apdenge tais malonês-kráſę. Jr jû-dwiêjû wéidu ſtowējo prieß kits-kitą żiuredamu į malonês-kráſę.
10. Jr jis padáre * ſtálą iß cēdro-médzo, dwiêjû máſtû ilgą, wieną máſtą plátų ir pus-antro máſto áukßtą. * p. 25, 23.

11. Ir * aptráuke tą czystu áukſu, ir aukſo wainiką padáre aplink tą.
* p. 25, 24.

12. Ir padáre jam lyſtę aplinkuy, plaßtakôs aukßtą, ir aplink tą lyſtę dáre áukſo wainiką.

13. Ir nuliejo prie to ketures auk=ſinas rinkes ir idējo jas į tas ke=tures wietas jo keturiû kojû

14. Arti lyſtês, kad kártis pér=kißtos butu ſtálą tomis neßti.

15. Ir padáre tas kartis iß cēdro=médžo ir aptráuke tas áukſu, ſtalą tomis neßti.

16. Taipojau ir rykus ant to ſtálo padare * iß geriáuſioio áukſo, bliu=dus, kúpkas, kragus ir káußus, kureis ir ipilti ir ißpilti galētu.
* p. 25, 29.

17. O * liktorių padáre iß plono tikro áukſo, to ſtēbas buwo ſu riuriomis, bliudais, gużais ir ráßtais.
* p. 25, 31. 35, 14.

18. Szeßios riurios ißêjo iß abejû puſiû, ir iß kiekwienôs puſês trys riuriôs.

19. Trys bliudélei buwo prie kiek=wienôs riuriôs ſu gużikais ir raßtais.

20. O ant liktoriaus buwo keturi bliudélei ſu gużikais ir raßtais,

21. Wiſur po dwiem riúriomis wiens gużikas, kad ßitaipo ßeßios riurios ißſikißo;

22. Ir jû gużikai ir riurios prie to, ir tai wiſlab buwo iß driuto czyſto áukſo.

23. Ir padáre tas * ſeptynes liam=pas ſu jû żwakßnypßlemis ir żwak=geſinemis iß czyſto áukſo. *p.25,37.38.

24. Iß ßimto ſwarû geriáuſioio áukſo padare tą ir wiſus jo rykus.

25. Jis pabudawojo ir * rukinimo=altorių iß cēdro=médžo, wieną máſtą ilgą ir platų, lygey ketur=kampį, ir dwiêjû maſtû áukßtą, ſu jo ragais. * p. 30, 1.

26. Ir aptráuke jį czyſtu áukſu, jo dankti ir jo ſēnas aplinkuy bey jo ragus. Ir padáre jam aplink áukſo wainiką * p. 30, 3.

27. Ir dwi áukſo rinki apaczoj po wainiku iß abejû puſiû, kad kartis idētu ir jį tomis neßiotu.

28. O kartis padáre iß cēdro=médžo ir aptráuke tas áukſu.

29. Ir padáre * ßwentą moſtį bey ant rukinimo tinkantį daiktą iß czyſtû ſkaney kwépjanczû żoliû pa=gal żinę aptēkoriû. * p. 30, 23. 35.

38. Pérſkyrimas.

Surokßjimas ißdûtojo Aukſo, Sidabro bey Wário.

1. Ir padáre * déginimo=apierôs=altorių iß cēdro=médžo, penkiû maſtû ilgą ir plátų, lygey ketur=kampį, bey trijû maſtû áukßtą.
* p. 20, 24. p. 27, 1.

2. Ir padáre kéturis ragus iß to ißeinanczus ant jo keturiû kampû, ir aptráuke jį wariu.

3. Ir padáre wiſokius reikalingus daiktus prie altoriaus, * pûdus pe=lenams, ßiupeles, bliudus, ßakes, anglinyczas, wiſlab iß wário.
* p. 27, 3.

4. Ir padáre prie altoriaus * na=rinyczas, kaip tinklą, iß wário aplinkuy nû apaczôs iki puſês al=toriaus. * p. 27, 4.

5. Ir nuliejo kétures rinkes į kétu=res wietas wariniû narinyczû kár=tims pérkißti.

6. Tas padáre iß cēdro=médžo ir aptráuke jas wariu,

7. Ir pérkißo tas per rinkes abi=puſey altoriaus, kad jį tûmi neßiotu; ir * padáre jį iß widaus ißdubuſį.
* p. 27, 8.

8. Ir padáre * mazgotuwę iß wário ir jôs koją taipojau iß wário, ties moterimis, kurios pryangij ßētrôs ſurinkimo ßlużijo. * p. 30, 18.

9. Ir jis padáre * prybutį prieß pētus ſu apkaba, ßimtą máſtû ilgą, iß ſuſuktû baltû ßilkû * p. 27, 9.

10. Su jû dwideßimt ſtulpais ir dwideßimt wariniomis kójomis, o jû gużikus ir ſiúles iß ſidábro;

11. Taipojau prieß ßiáurę ßimtą máſtû ſu dwideßimt ſtulpais ir dwidéßimt kójomis iß wário, o jû gużikus ir ſiúles iß ſidábro;

12. Ale prieß wákarus penkes=dé=ßimt máſtû ſu déßimt ſtulpais ir deßimt kojomis, o jû gużikus ir ſiúles iß ſidábro;

13. Bet prieß rytus penkes=deßimt maſtû,

14. Penkiolika máſtû ant koznos ßaliês wartû prybuczo po tris ſtul=pus bey po tris kojas,

15. Ir antroj pusēj penkiolika máſtû, kad jû taip daug buwo ant wienôs pusês wartû prybuczo, kaip ant antrôſês, ſu *trimis ſtulpais ir trimis kójomis, *p. 27, 15.

16. Kad wiſi użdangai prybuczo buwo iß ſuſuktû baltû ßilkû,

17. Ir kojos ſtulpû iß wário, o jû gużikai ir ſiúles iß ſidábro, taipo, kad jû gálwos aptráuktos buwo ſidabru. Ale jû ſiúles buwo ſidabrines prie wiſû ſtulpû prybuczo.

18. Ir *wartůſe prybuczo padáre jiſai użdangą iß mēlinû ßilkû, ßiarliotû, raudonû bey ſuſuktû baltû ßilkû ißſiúta, dwideßimt máſtû ilgą ir penkiû máſtû áukßtą pagal máczų ápkabû prybuczo; *p. 27, 16.

19. Priegtam keturis ſtulpus ir kétures kojas iß wário, ir jû gużikus iß ſidábro, o jû galwas ſidabru aptráuktas bey jû ſiúles ſidabrines.

20. Ir wiſos winys namû ir prybuczo aplinkuy buwo iß wário.

21. Taigi yra wiſißkas ſurokůjimas reikalû prie namû liudijimo, kurs yr paſakytas, kaip Moizeßius buwo priſákęs ant Diewo-ßlużmôs Lewitams po rankû Itamaro, Aarono wyſkupo ſunaus;

22. Kuri *Bezaleel, ſunus Uri, ſunaus Ur, iß giminês Juda padáre, wiſlab taipo, kaip Pons Diews Moizeßiui buwo priſakęs;

23. Ir ſu jůmi *Aalijabs, ſunus Akiſamako, iß giminês Dan, miſtras ißpjáuſtiti, ißáuſti, ir ißſiúti mēlinais ßilkais, ßiarliotu, raudonais ir baltais ßilkais. *p. 31, 6.

24. Wiſo áukſo, kurſai ſudirbtas yra ßitame wiſame darbe ßwentinyczôs, Diewui ant garbês dowanotojo yra dwideßimt ir dewyni céntnerei, ſeptyni ßimtai ir trisdeßimt ſyklai pagal ſyklą ßwentinyczôs;

25. O ſidabro żmoniû ſudētojo buwo ßimts centneriû, tukſtantis ſeptini ßimtai ſeptynes-deßimt ir penki ſyklai pagal ſyklą ßwentinyczôs.

26. Kiek galwû, tiek puſiu ſyklû pagal *ſyklą ßwentinyczôs nû wiſû ſuſkaitytûjû nů dwideßimt ir daugiaus métû, ßeßi ßimtai túkſtanczû trys túkſtanczei penki ßimtai ir penkes-dēßimt. *p. 30, 13.

27. Iß to ßimto centneriû ſidábro nulietos buwo kojos ßwentinyczôs ir kojos użdango, ßimts kojû iß ßimto centneriû, iß kiekwieno centnerio wiena koja.

28. Bet iß túkſtant ſeptyniu ßimtû ſeptynes-dēßimt ir penkiû ſyklu padaryti buwo ſtulpû gużikai ir jû galwos aptráuktos bey jû ſiúles.

29. Ale dowanos wário buwo ſeptines-deßimtis centnerei, du tukſtanczu ir keturi ßimtai ſyklû.

30. Iß tû buwo nulietos kójos angoje ßetrôs ſurinkimo, ir warinis altorius bey warinios narinyczos prie to, ir wiſi rykai altoriaus,

31. Priegtam ir kojos prybuczo aplinkuy, ir kojos angôs prie prybuczo, wiſos winys namû ir wiſos winys prybuczo aplinkuy.

39. Perſkyrimas.

Wyſkupißkûjû Rubû Grażumas.

1. O iß mēlinû ßilkû, ßiarliotû bey raudonû ßilkû padáre jie Aaronui *urēdo-rubus ßlúżiti ßwentinyczoje, kaip Pons Diews Moizeßiui buwo priſákęs. *p. 28, 4. p. 31, 10. p. 35, 19.

2. Ir jis padare *wirßutinęję wyſkupißką ſermēgą ſu áukſu, mēlinais ßilkais, ßiarliotais, raudonais ir baltais ſuſuktais ßilkais. *p. 28, 6.

3. Ir ißplojo áukſą bey ſupjáuſte tą į gijes, kad dailey áuſti galējo tarp mēlinû ßilkû, ßiarliotû, raudonû ir baltu ßilkû,

4. Kad ant *abejû peczû ſuſtatyti ir abipuſey ſuraißioti galētu. *p. 28, 7. p. 39, 7.

5. Ir jo *jůſta buwo pagal tokijau dailų mokſlą ir darbą iß áukſo, mēlinû ßilkû, ßiarliotû, raudonû ir ſuſuktû baltû ßilkû, kaipo Pons Diews Moizeßiui buwo priſákęs. *p. 28, 8.

6. Ir jie padáre *du żemczugu Onik (wadinamu) áukſu aplinkuy aptwertu, ißpjáuſtitu per żemczugûpjowikus, ſu wardais waikû Izrael. *p. 28, 9. 21.

7. Ir priſege jůdu ant peczû wirßutiniôſês wyſkupißkôs ſermēgôs,

kad źemczugai butu atsiminimui waikû Izrael, kaip Pons Diews * Moizeszui buwo prisákęs.
* p. 28, 12.

8. Ir jie padáre * skydéli pagal mokslą ir darbą wirszutiniôsês wyskupiszkôs sermēgôs isz áukso, mēlinû szilkû, sziarliotû, raudonû ir baltû susuktû szilkû,
* p. 28, 15.

9. Kad keturkampis ir dwilinkas buwo, wienôs plasztakôs ilgą ir plátą.

10. Ir apsodino tą keturioms eilēmis źemczugû; * pirmoji eile buwo: Sarders, Topasers bey Smaragds;
* p. 28, 17. Apreisz. 21, 19. s.

11. Antroji: Rubins, Sapyrs bey Demants;

12. Treczoji: Linkurers, Akats bey Ametists;

13. Ketwirtoji: Turkysas, Oniks ir Jaspis, aplinkuy * auksu aptwérti wisosè eilēsè.
* p. 28, 20.

14. Ir tie źemczugai buwo istatyti pagal dwylika wardû waikû Izrael, iszpjáustiti per źemczugû-pjowikus, kiekwiens sawo wardu pagal dwylika giminiû.

15. Ir jie padáre * lenciugēlius prie to skydélio su dwiem galais isz geriáusiojo áukso,
* p. 28, 22.

16. Ir dwi áukso-sakti ir du aukso-źiedu, ir prisege tûdu źiedu prie dwiejû galû skydélio.

17. Ir tûdu áukso lenciugēliu idējo i dwi rinki ant galû skydélio.

18. O galu-du tû-dwiējû lenciugēliû jie idējo i tie-dwi sakti, ir jie prisege jûdu i kampus wirszutiniôsês wyskupiszkôs sermēgôs priesz kits-kitą.

19. Ir padáre * kitu-du áukso-źiedu ir prisege jûdu prie antrûjû dwiējû galû skydélio jû wietose, kad geray prigultu prie wirszutiniôsês wiskupiszkos sermēgôs.
* p. 28, 26.

20. O dar kitu-du áukso-źiedu padáre, tûdu prisege apaczoj prie dwiējû galû wirszutiniôsês wyskupiszkôs sermēgôs priesz kits-kitą, kur wirszutinioji wyskupiszka sermēga apaczoj susieina,

21. Kad skydélis su sawo źiedais prie źiedû wirszutiniôsês wyskupiszkôs sermēgôs primegstas butu su mēlinu szniuru, kad ant tôs sermēgôs driutay prigultu ir ne atsiliósiotu nû sermēgôs, kaip Pons Diews Moizeszui buwo prisákęs.

22. Ir pasiuwo * szilkû-sermēgą i wirszutineję wyskupiszką sermēgą, wisą isz mēlinû szilkû iszáustą,
* p. 28, 31.

23. Ir jôs skylę wirszuj patim widurij, ir jôs rumbą aplink skylę stulpûtą, kad ne iszplyszt u.

24. Ir jie prisiuwo prie jôs rumbo granot-obolius isz mēlinû szilkû, sziarliotû, raudonû ir susuktû baltû szilkû.

25. Ir padare zwanelius isz geriáusiojo áukso, tus prisiuwo tarp granat-oboliû aplinkuy prie rumbo tôs szilkû-sermēgôs,

26. Po * wiena granot-oboli ir po wieną zwaneli apie wisą rumbą aplinkuy toje sluźiti, kaip Pons Diews Moizeszui buwo prisakęs.
* p. 28, 34.

27. Taipojau pasiuwo ir anksztases sermēgas isz baltû szilkû iszaustas Aaronui ir jo sunums,
* p. 28, 39.

28. Ir kepurę nû baltû szilkû, ir grazes muczes (wyskupams pritinkanczes) nû baltû szilkû, ir kélines isz susuktû baltû gijû iszáustas,

29. Ir dailey iszsiútą jûstą nû baltû susuktû szilkû, mēlinû szilkû, sziarliotû ir raudonû szilkû, kaipo Pons Diews Moizeszui buwo prisakęs.

30. Jie padáre taipojau ir kaktôs raiszti ant szwentojo wainiko isz czysto áukso ir ikase i tą szi rásztą: Szwentybe Pono Diewo.

31. Ir pririszo mēliną szniurą prie to, kad isz wirszaus prie kepurês prisegta butu, kaipo Pons Diews * Moizeszui buwo prisákęs.
* p. 28, 37. p. 29, 6.

32. Taipo pasibaige wisas darbas prie namû szētrôs surinkimo. Ir waikai Izrael dáre wislab, ką Pons Diews Moizeszui buwo prisákęs,

33. Ir nunesze namus pas Moizeszių, * szētrą, ir wisus jôs rykus, kabeles, lentas, uźkaiszczus, stulpus, kojas,
* p. 35, 11.

34. Déki isz rudû óźiû-kailiû, déki isz ûbgrû-kailiû ir apkabą,

35. Skrynę liudijimo su jôs kártimis, ir malónês-krásę,

36. * Stálą ir wisus jo rykus ir ßwentôsês dûnôs képalus,
* p. 35, 13.

37. Grażuji liktorių su liampomis pagatáwitą ir su jo wisa priprowa, ir aliejų żiburiams,

38. Aukſíną altorių ir mósti, ir géra rukinimą, użdangą ßetrôs angoje,

39. Warini altorių ir jo warinês narinyczas su jo kártimis ir su wisais jo rykais, mazgotuwę su jôs koja,

40. Apkabas prybuczo su jo stulpais ir kójomis, użdangą angoje prybuczo su jo stulpais ir wirvimis, ir su wisais reikalingais daiktais ant ßlużmôs namû ßêtrôs surinkimo,

41. * Uredo rubus wyskupo Aaronio tarnáuti ßwentinyczoje, ir rubus jo sunû, kad jie klebonû=urêdą pilnawotu.
* p. 31, 10.

42. Wislab, kaip Pons Diews Moizeßiui buwo prisákęs, dáre waikai Izrael prie wisôs ßiôs ßlużmôs.

43. Jr Moizeßius * apżwalge wisa tą darbą, ir ßtay, jie taipo buwo padárę, kaip Pons Diews buwo prisákęs. Jr jisai pérżegnojo jûs.
* 1 Moiz. 1, 31.

40. Pérſkyrimas.

Surinkimo Szêtra pabudawóta ir paßwęsta.

1. Jr Pons Diews kalbêjo su Moizeßium ir táre:

2. Tu turi namus * ßetrôs surinkimo sustatyti pirmoje dienoje pirmojo menesío.
* 2 Nus. Kar. 26, 33.

3. Jr į tą turi idêti skrynę liudijimo ir pryßakije skrynês użkabą użkabinti;

4. Jr turi stálą ineßti ir tą pritaisyti, ir liktorių pastatyti bey liampas ant jo użkißti;

5. Jr turi áukſínaji * rukinimo=altorių pastatyti ties skryne liudijimo, ir tą † użdangą angoje namû pakabinti;
* p. 30, 1. † p. 26, 36.

6. O déginimo=altorių tu turi lauke pastatyti ties angà namû ßetrôs surinkimo,

7. Jr mazgotuwę tarp ßetrôs surinkimo ir tarp altoriaus ir wandens ipilti,

8. Jr prybuti aplink sustatyti ir użdangą angoje prybuczo pakabinti.

9. Jr ėmęs * mosti turi tus namus ir wislab, kas tûsê yra, pamóstit, ir turi jûs ßwentit su wisais prie tû reikalingais daiktais, kad ßwenti butu.
* p. 30, 26.

10. Jr déginimo=altorių turi pamostit su wisais jo rykais ir ji ßwentinti, kad ßwenczáusías butu.

11. Taipojau ir mazgotuwę bey jôs koją turi pamóstit ir paßwentinti.

12. Jr turi * Aaroną bey jo súnus priwesti prie durû ßetrôs r su wandenimi mazgoti,
* p. 29, 4.

13. Jr Aaroną ßwentaiseis rubais apredyti ir ji mostit ir ßwentint, kad mano wyskupu butu,

14. O taipojau ir jo sunus priwesti ir jûs * ankßtomis sermêgomis apredyti,
* p. 28, 39. p. 39, 27.

15. Jr jûs pamóstiti, kaip tu jû têwą pamostijei, kad jie mano klebonais pastotu. Jr ta pamóstijimą jie tur gáuti ant amżinôs kunigystês į eilių eiles sawo waikû.

16. Jr Moizeßius * wislab padáre, kaip Pons Diews jam buwo prisákęs.
* p. 7, 10. p. 39, 42.

17. Taipo * tie namai buwo pastatyti antrame mete pirmoje dienje pirmojo mênesío.
* 4 Moiz. 7, 1.

18. Jr kaip Moizeßius tą attiese, pastate jisai kojas ir lentas bey użkaißczus ir attiese stulpus,

19. Jr ißplátino ßêtrą, kad namai butu, ir użdêjo użdangą ßêtrôs ant wirßaus, kaip Pons Diews jam buwo prisákęs.

20. Jr ėmęs * liudijimą idêjo tą į skrynę ir ikißo kártis ßale skrynês, ir pastáte malonês=krásę wirßuj ant skrynês,
* Ebr. 9, 4.

21. Jr ineße skryne į namus, ir użkabino użkabą prieß skrynę liudijimo, kaip Pons Diews jam buwo prisákęs,

22. Jr ineße * stalą į ßêtrą surinkimo, į kampą namû prieß ßiaurę lauke prieß użkabą,
* p. 26, 35.

23. Jr pataise * dûnôs képalus ant to po akiû Pono Diewo, kaip Pons Diews jam buwo prisákęs.
* p. 25, 30.

24. Jr įstate taipjau ir * liktorių ties stalu į namû kampą prieß pētus, * p. 25, 31.

25. Jr padējo * liampas ant to Ponui Diewui, kaip Pons Diews jam buwo prisákęs. * p. 25, 37.

26. Jr įstáte áukſiną altorių į widų ties užkaba,

27. Jr * smilke ant to gerù rukimu, kaip Pons Diews jam buwo prisákęs. * p. 30, 7. 35.

28. Jr uždangą pakabino prie angôs namû.

29. Ale * déginimo-apierôs-altorių pastáte pas angą namû ßētrôs surinkimo, ir apierawojo ant to déginimo-apierą bey walgio-apierą, kaip Pons Diews jam buwo prisákęs.

30. Jr * mażgotuwę pastáte jisai tarp ßētrôs surinkimo ir tarp altoriaus, ir įpyle wandens iß tôs mażgótis. * p. 30, 18.

31. O Moizeßius bey Aaronas ir jo súnus mażgojo sawo rankas ir kojas iß tôs.

32. Nēs jie turējo * mażgótis į ßētrą surinkimo įeidami, arba prie altoriaus prisiartindami, kaip Pons Diews jam buwo prisákęs. * p. 30, 19. 20.

33. Jr jis sustáte prybuti aplink namus ir aplink altorių, ir pakabino užkabą į angą prybuczo. Taipo Moizeßius pabaige wisą tą dárbą.

34. Tay * debesis apdenge ßētrą surinkimo, ir † ßlowês Pono Diewo tie namai pilni pastojo.
* 4 Moiż. 9, 15. 1 Kar. 8, 10. 11. † Eżek. 43, 4. 5.

35. O Moizeßius ne galējo įeiti į ßētrą surinkimo, kôl debesis ant jôs pasiliko, ir ßlowe Pono Diewo tus namus pripilde.

36. Jr kad * debesis pasikéldawo nů tû namû, tay waikai Jzrael tráukesi tolyn, kiek kartû jie keliáudawo. * p. 13, 21. 4 Moiż. 9, 17. 18.

37. O kad debesis nesikéldawo, tay jie nesitráukes iki tai dienai, kurioj ji kéldawos.

38. Nēsa * debesis Pono Diewo buwo dienomis ant namû, o naktimis ji buwo ugninga po akiû wisû giminiû Jzrael, pakoley jie keliawo.
* 4 Moiż. 9, 16. 5 Moiż. 1, 33.

Galas antrûjû Knygû Moizēßiaus.

Tréczosios Knygos Moizeßiaus.

1. Pérskyrimas.

Prisákimas Déginimo-Apierôs.

1. Jr Pons Diews pawadines Moizeßių kalbējo su jûmi iß ßētrôs surinkimo ir táre:

2. Kalbēk su waikais Jzrael ir sakyk jiems: Kas iß jusû Ponui Diewui apierą nor dûti, tas te důdie iß galwijû, iß bandôs bey iß awjû.

3. Jey jis nor * déginimo-apierą dûti iß bandôs, tay te apierawoja jisai patinēli be kliáudo ēsanti † ties durimis ßētrôs surinkimo, kad tas Ponui Diewui patinkąs butu nů jo.
* p. 6, 9. † p. 17, 3. 4. 8. 9. 2 Moiż. 29, 10. 5 Moiż. 12, 13. 14.

4. Jr te dedie sawo ranką ant galwôs tôs déginimo-apierôs, tay ji patinkanti bus, ir ji * sudéris.
* Ebr. 9, 12. 13.

5. Jr tur tą jáunąjį galwiją pamußti po akiû Pono Diewo; ir * kleb̄onai, Aarono súnus, tur kraują atneßt ir ant altoriaus aplinkuy ßlakstyti, kursai ties durimis ßētrôs surinkimo yra. * p. 3, 2.

6. O tur déginimo-apierai ôdą nuimt, ir tur į ßtukius sukapûta buti.

7. Jr súnus Aarono wyskupo tur ugnį ant altoriaus prakurt ir málkôs wirßuj uždēti;

8. O tur ßtukius, butent galwą bey táukus ant malkôs uždēt, kuri ant ugniês ant altoriaus gul.

9. Ale widurius bey blauzdkaulius reik wandenimi mażgoti, o klebons wislab tai tur uždegti ant altoriaus déginimo-apierai. * Tai yra ugnis ant saldaus kwapo Ponui Diewui.
* p. 2, 3.

10. O jey jis nor iß awjû arba oßkû dêginimo=apierą dûti, tay te apierawoj patinêli be kliáudo.

11. Ir tur ji papjáut prie ßaliês altoriaus prieß ßiaurę po Pono Diewo akiû, o klebonai, Aarono súnus, tur jo kraują ant altoriaus aplinkuy ßlakstyti,

12. O tur ji į stukius sukapûti, o klebons tur galwą bey táukus ant malkû bey ugniês ant altoriaus ēsanczû uzdēti.

13. Ale widurius bey blauzdkaulius reik wandenimi mazgoti, o klebons tur tai wislab apierawoti bey uzdegti ant altoriaus dêginimo=apierai. Tai yra ugnis ant saldaus kwápo Ponui Diewui.

14. O jey kas Ponui Diewui iß paukßczû nor dêginimo=apierą dûti, tay te dûdie tai * nû kurklêliû, arba jaunû karwêliû. * p. 5, 7.

15. O klebons tur tai prie altoriaus pargabénti ir jam * galwą nugnybt, kad butu ant altoriaus uzdegta, o jo kraują dûti ißtekēt prie sienôs altóriaus, * p. 5, 8.

16. O jo gurkli su jo plunksnomis reik pagal altórių į rytus ant pelenyno mesti;

17. O turit jo sparnus įskélt, ale ne nuláußti. Ir taipo klebons tur tai ant altoriaus uzdegti ant malkû ant ugniês dêginimo=apierai. Tai * ugnis ant saldaus kwapo Ponui Diewui. * p. 2, 2. 9. 16. p. 3, 5. 16. 2 Moiz. 29, 25.

2. Pérskyrimas.

Prisákimas apie Walgio=Apieras.

1. Kad kas Ponui Diewui * walgio=apierą nor dûti, tay tur buti toji iß smulkiû kwieczû=miltû, ir tur aliejaus ant jû uzlieti ir kodylo uzdēti, * p. 6, 14.

2. Ir taip atneßt prie klebonû, Aarono sunû. Tay klebons pilną sawo sáują tur imti tû smulkiûjû kwieczû=miltû bey aliejaus drauge su wisomis rukinimo=zolemis ir uzdegti paminklui ant altoriaus. * Tai ugnis saldzám kwapui Ponui Diewui. * p. 1, 9. 13. 17.

3. O * atstankas tôs walgio=apierôs tur Aaronui bey jo sunums tekti. Tai tur buti ßwenczû ßwenczáusioji iß ugniû Pono Diewo. * p. 2, 10. p. 6, 16. Sir. 7, 33.

4. O jey jis sawo walgio=apierą nor dûti nû keptûjû péczuje, tay te imie jisai praploczû smulkiû kwieczû=miltû neraugintû su aliejumi maißytû bey neraugintû ragaißiû aliejum apteptû.

5. O jey tawo walgio=apiera yr kokioj skaurádoj kepta, tay tur buti neraugintû kwieczmiltû aliejumi maißytû,

6. O turi tai į stukius pérdalit ir aliejaus uzpilti, tay yra walgio=apiera.

7. O jey tawo walgio=apierôs koks dalykas butu ant riusto keptas, tay turi tą daryti iß kwieczû=miltû su aliejumi.

8. Ir turi tą walgio=apierą, kurę iß tokiû dalykû daryti nori Ponui Diewui, klebonui prineßt, tas tur tą prie altoriaus gabénti,

9. Ir jo walgio=apierą aukûti paminklui ir uzdegt ant altoriaus. * Tai ugnis ant saldaus kwápo Ponui Diewui. * p. 1, 9. 13. 17. p. 3, 5. 16.

10. Ale * átstankas tur Aarono bey jo sunû buti. Tai tur buti ßwenczû ßwenczáusioji iß ugniû Pono Diewo. * p. 6, 16.

11. Wisas walgio=apieras, kurias Ponui Diewui norit apierawót, * be ráugo turit daryt, nēsa neyjoks ráugas ney medus ne tur josè Ponui Diewui ant ugniês uzdegtas buti. * p. 6, 17.

12. Bet pirmónēms turit tai Ponui Diewui atneßti, ale ant altoriaus to ne tur ißkakt saldzam kwapui.

13. Wisas tawo walgio=apieras turi tu * súdit; ir tawo walgio=apiera niekados ne tur buti be druskôs derējimo tawo Diewo, nēs wisose sawo apierose turi druskôs apierawoti. * Mark. 9, 49. Kol. 4, 6.

14. O jey nori walgio=apierą Ponui Diewui dûti * pirmûjû waisiû, tay tu turi swyliû prie ugniês képitû smulkey sugrústi ir taipo walgio=apierą pirmûjû sawo waisiû apierawot, * 5 Moiz. 26, 2. f.

15. Jr turi *aliejaus użpilt ir kodylo użdēt, tay yra walgio=apiera.
*P. 5, 11.

16. O klebons tur to sugrúſtojo ir to aliejaus ſu wiſu kodylu użdegti paminklui. Tai yra ugnis Ponui Diewui.

3. Pérſkyrimas.

Priſákimas apie Dēkawónēs=Apieras.

1. O jey jo apiera dēkawonēs=apiera yra, nů bandôs, ar butu jáutis, ar karwe, tay tur ję apierawoti Ponui Diewui, kad be kliáudo butu.

2. Jr tur ſawo ranką ant jôs galwôs użdēt ir pamußti ties *durimis ßētrôs ſurinkimo. O † klebonai, Aarono ſunus, tur tą kraują ant altoriaus aplinkuy ßlakſtyti.
* P. 1, 5. † 2 Moiz. 29, 16.

3. O jis tur tôs dēkawonēs=apierôs Ponui Diewui apierawóti, butent wiſus *táukus nů żarnû,
* 2 Moiz. 29, 13. 22.

4. Jr abudu *inkſtu ſu jû taukais prie rētû ir taukû=tinklélį aplink képenas pagal inkſtus nuplēßtą.
* P. 4. 9.

5. O Aarono ſúnus tur tai użdegti ant altoriaus déginimo=apierai ant malkû ant ugniês gulinczû. Tai yra ugnis ant ſaldaus kwápo Ponui Diewui.

6. O jey nor Ponui Diewui dēkawojimo=apierą nů mażû galwijû důt, ar butu áwins ar awis, tay tur be kliáudo but.

7. Jey erytis yr, tay tur po Pono Diewo akiû atgabénti,

8. Jr tur ſawo ranką ant jo galwôs użdēti ir papjáuti ties ßētra ſurinkimo, o ſunus Aaraono tur jo kraują ant altoriaus aplinkuy ßlakſtyti.

9. O jis taip tur tôs dēkawonēs=apierôs Ponui Diewui apierawoti ugnei, butent jo tánkus, wiſą ůdegą nů nugarôs nupleßtą, ir wiſus táukus nů widuriû,

10. Abu inkſtu ſu taukais, kurie prie jû rētû yra, ir taukû=tinkléli aplink képenas pagal inkſtus nuplēßtą.

11. O klebons tur tai użdegt ant altoriaus ant walgio ugniês Ponui Diewui.

12. O jey jo apiera oßka, ir ję atgabéna Ponui Diewui,

13. Tay tur jiſai ſawo ranką ant jôs galwôs użdēti ir ję papjáuti tiês ßetra ſurinkimo, o ſúnus Aarono tur tą kraują ant altoriaus aplinkuy ßlakſtyti.

14. Jr jis tur nů tôs apierawoti apierą Ponui Diewui, butent taukus nů widuriû,

15. Abu *inkſtu ſu taukais prie jû rētû, ir taukû=tinklélį aplink képenas pagal inkſtus nuplēßtą.
* P. 4, 9.

16. O klebons tur tai użdegt ant altoriaus ant walgio *ugniês ſaldżam kwápui. Wiſi taukai yra Pono Diewo. * P. 1, 7. P. 2, 9.

17. Tai t'eſiê amżins budas juſû waikû=waikams wiſoſe juſû gywáſtoſe, *idant neyjokiû taukû ney † kraujo ne wálgitumbit.
* P. 7, 23. 26. † P. 17, 10. 1 Moiz. 9, 4. 5 Moiz. 12, 16. Darb. Ap. 15, 20. 29. P. 21, 25.

4. Pérſkyrimas.

Priſákimas apie Apierą uż Griekus.

1. O Pons Diewas kalbēdams ſu Moizeßium táre:

2. Kalbēk ſu waikais Jzrael ir ſakyk: *Jey kas ſuſígrießitu iß neſíſaugojimo prieß bile=koki priſákimą Pono Diewo, ką ne reikējo daryti:
* P. 5, 15.

3. Butent jey klebons pamóſtits be=eſąs ſuſigrießitu, kad żmones papiktintu, tas tur uż ſawo grieką, kuri padáręs, jáuną jautuką atgabénti, tikray ſweiką, Ponui Diewui ant apierôs uż griekus.

4. O tur tą jáunaji jautuką ties durimis ßētrôs ſurinkimo atgabénti po Pono Diewo akiû, ir ſawo ranką ant jo galwôs użdēti ir ji pamußti po akiû Pono Diewo.

5. O klebons *pamóſtits eſąſis tur to jáunojo jautuko kraujo imti ir ineßti į ßētrą ſurinkimo,
* P. 4, 16.

6. Jr tur ſawo pirßtą į tą kraują idążęs tůmi *ſeptynis kartus po akiû Pono Diewo ßlakſtyti ties użkaba ßwentinyczoj,

7. Jr tur to patiês kraujo dēti ant ragû rukinimo=altoriaus *ties Ponu Diewu ßētroj surinkimo stowinczojo, o wisą kraują to jáunojo jautuko lieti ant aslôs déginimo=altoriaus ties durimis ßētrôs surinkimo stowinczojo. * 2 Moiż. 30, 6.

8. Jr wisus táukus tôs apierôs uż griekus tur jis aukûti, butent táukus widuriû,

9. Abu *inkstu su jû taukais prie rētu esanczeis, ir taukû=tinkléli aplink képanas nů inkstû nuplēßtą, * p. 3, 10.

10. Lygey kaip jis tai aukůj nů jáuczo dēkawonês=apieroj, ir tur tai użdegt ant déginimo=altoriaus.

11. Ale *ůdą to jáunojo jautuko su wisa mēsa, su galwa ir su rētais, ir widurius bey mēßlą, * p. 8, 17.

12. Tai wislab tur jisai laukan ißweßt *iß abażo ant czystôs wietôs, kur pelenai paberiami, ir tur tai sudégit ant málkû ugnimi. * Ebr. 13, 11.

13. Jey *wisas surinkimas Jżraelije nusiżengtu, o tas nusiżengims nů jû akiû pasleptas butu, kad jie prieß kóki Pono Diewo prisákimą butu nusiżenge, ką ne reikejo daryti, ir taipo nusikaltitus, * 4 Moiż. 15, 24.

14. O potam sawo griekus numanytu, kurius butu padarę, tay tur jie jáuną jautuką atgabenti apierai uż griekus ir ties durimis ßētrôs surinkimo pastatyti.

15. O wyresnieji iß surinkimo tur sawo rankas ant jo galwôs użdēt po akiû Pono Diewo ir tą jáunąji jautuką pamußt po akiû Pono Diewo.

16. O klebons pamóstitis esąsis tur to jáunojo jautuko kraują i ßētrą surinkimo ineßti,

17. Jr sawo pirßtą idażęs *septynis kartus ßlakstyti po akiû Pono Diewo ties użkaba, * p. 14, 7.

18. Jr to kraujo tur dēti ant ragû altoriaus po akiû Pono Diewo stowinczojo ßētroj surinkimo. Jr wisą kitą kraują ant aslôs déginimo=altoriaus lieti *ties durimis ßētrôs surinkimo stowinczojo. * 2 Moiż. 40, 6.

19. Ale wisus jo táukus tur aukůti ir ant altoriaus użdegti.

20. Jr tur su tů jáunůju jautuku daryti, kaip su jautuku apieros uż griekus dáręs. *Jr tur taipo klebons jûs sudérint, tay jiems atléidżama. * p. 5, 13. 16.

21. Jr tur tą jáunąji jautuką iß abażo ißweßt *ir sudégit, kaip pirmąji jáuną jautuką sudéginęs. Tai tur buti apiera uż griekus surinkimo. * p. 6, 30.

22. Ale jey koks kunigaikßtis susigrießij ir prieß bile=koki prisákimą Pono Diewo sawo kům susigrießij, ko ne reikejo daryti, ir nusiżeng, kad kaltas pastótu,

23. Jr sawo griekû padarytůjû nusimano, tas tur apierai atgabénti ożi be kliáudo,

24. Jr sawo ranką ant ożio galwôs użdēti ir ji papjáuti toje wietoje, kur apieros papjáujamos sudéginimui po akiû Pono Diewo. Tai testow apiera uż jo griekus.

25. Tay tur klebons kraujo apierôs uż griekus imti sawo pirßtu ir ant ragû altoriaus déginimo=apierôs dēti, o kitą kraują ant aslôs déginimo=apierôs=altoriaus palieti.

26. Ale wisus jo táukus tur ant altoriaus użdēgti, lygey kaip táukus dekawonês=apierôs; ir taipo tur klebons jo grieką suderinti, *tay bus jam atléidżama. * p. 5. 13. 16.

27. O jey dußia prastû żmoniû *nusiżeng ir susigrießij darydama ką prieß koki Pono Diewo prisákimą, ką ne reiktu daryt, ir taipo susigrießija, * p. 5, 15.

28. Arba ir sawo grieką numano, kuriům nusidējo, ta tur apierai ożką atgabénti be kliáudo uż grieką, kuri padariusi,

29. Jr tur sawo ranką użdēti ant galwôs apierôs uż griekus ir papjáuti wietoje déginimo=apierôs.

30. O klebons tur to kraujo su sawo pirßtu imti ir ant ragu altoriaus déginimo=apierôs dēti, ir wisą kraują ant altoriaus aslôs palieti.

31. Ale wisus jôs táukus tur jis nuplēßti, kaip *táukus dēkawônês=apierôs nuplēßęs, ir tur jûs użdegti ant altoriaus †saldżam kwápui Ponui Diewui; ir taipo tur klebons ję sudérint, tay jei atléidżama. * p. 3, 14. † p. 1, 9. 13. 17.

32. O jey awi apierai uʒ griekus atgabęs, tay te atgabéna awáitę tikray ſweiką,

33. Jr te uʒdeda ſawo ranką ant galwôs apierôs uʒ griekus, ir te papjáuj apierai uʒ griekus toj wietoj, kur déginimo-apieros papjáujamos.

34. O klebons tur to kraujo ſawo pirßtu ẽmęs ant ragû altoriaus déginimo-apierôs dẽti, ir wiſą kraują ant aſlôs altoriaus paliet.

35. Ale wiſus jôs táukus tur nuplẽßti, kaip taukus awiês dẽkawonês-apierôs nuplẽßęs, ir tur ant altoriaus uʒdegt ugnei Ponui Diewui; ir taipo klebons tur ji ſudérint dẽl jo grieko, kuri padare, *tay bus jam atléidʒama. *p. 5, 10.

5. Pérſkyrimas.

Priſákimas apie Kaltybês-Apierą.

1. Jey kokia dußia ſuſigrießitu, girdẽjuſi *koki keikimą, o jis to liudininks yr, arba tai mátęs arba ißtyręs, o ne apſakęs, tas nuſiʒengimo kaltas yra. *Pamok. 29, 24.

2. Arba jey kokia dußia *ko neczyſto pakrutina, ar butu maita †neczyſtôs kokiôs ʒwẽriês arba galwijo arba ſlenkanczo kokio, o tai ne ʒinodama, ta yra neczyſta ir nuſidẽjuſi.
*2 Kor. 6, 17. †3 Moiʒ. 11, 24. 36. 39.

3. Arba jey kas ʒmogų kóki neczyſtą pakrutina, — bile-kokioj neczyſtybej ʒmogus neczyſtas galẽtu paſtoti, — tai ne ʒinodams, o ſuſipranta, tas nuſidẽjęs.

4. Arba jey kokia dußia baʒijas, kad iß ſawo burnôs butu ʒodʒû ißléiduſi, *ißkádôs arba géro ko daryti, kaipgi ir ʒmogus báʒijimą gal iß ſawo burnôs ißléiſti tai ne apdumojęs, o ſuſipranta, ta tû wieno nukalto. *1 Sam. 25, 22.

5. Taipgi nuſidůdant, kad jis tû wieno butu nukaltęs, ir nuſimáno, tůmi ſuſigrießijęs,

6. Tay tur jis uʒ ſawo kaltę ßio ſawo grieko, kuri jis padáręs yr, Ponui Diewui atgabént iß kaimenês áwi arba oßką jau turẽjuſę apierai uʒ griekus; tay klebons tur ji del jo grieko ſudérinti.

7. O jey ne ißſitenka awim, tay te atgabéna jis Ponui Diewui uʒ kaltes ſawo padarytaſes du kurkleliu, arba du jáunu karweliu, pirmąji apierai uʒ griekus, antrąji déginimo-apierai;

8. O te atgabéna jůdu klebonui, tas pirmąji tur apierai uʒ griekus padaryt, ir jam gálwą nugnybt uʒ ſprándo, o ne nuláußt;

9. Jr te ßlákſto ſu krauju apierôs uʒ griekus į ßali altoriaus, ir te ißwarwina atſtanką kraujo ant altoriaus aſlôs. Tai ta apiera uʒ griekus.

10. Ale antrąji tur padaryti déginimo-apierai pagal jo *prówą; ir taipo klebons tur ji dẽl jo grieko ſudérint, kuri padáręs, tay jam bus atléiſtas. *p. 1, 14.

11. O jey ne ißſitenka du kurkleliu arba du jáunu karweliu důti, tay te atgabéna uʒ ſawo grieką ſawo apierą, deßimtąji dályką puſketwirczo geriáuſiû miltû apierai uʒ griekus. Ale jis ne tur ant *jû alieiaus uʒpilti ney kodylo uʒdẽti, nẽſa tai apiera uʒ griekus. *p. 2, 1.

12. Jr tur tą pas kleboną atgabénti, o klebons tur ſaują tû ẽmęs ant paminklo *uʒdegt ant altoriaus ugnei Ponui Diewui. Tai apiera uʒ griekus. *p. 1, 17.

13. O klebons *tur taipo jo grieką, kuri jis padáręs, ſudérint, tay jam bus atleidʒama; o tai tur klebono buti, †kaip walgio-apiera.
*p. 4, 26. 31. 35. †p. 2, 3.

14. O Pons Diews kalbẽdams ſu Moiʒeßium táre:

15. Jey kokia dußia iß neʒiniû nuſiʒeng *ir ſuſigrießij tůmi, kas Ponui Diewui ßwentita, tay ji tur ſawo apierą uʒ ſawo nuſiʒengimą Ponui Diewui atgabént, awiną tikray ſweiką iß kaimenês, dwiêjû ſyklû ſidabro wertą, pagal ſyklą ßwentinyczôs, apierai uʒ nuſidẽjimą.
*p. 4, 2. 13.

16. Priegtam kieku ſuſigrießijęs to paßwentitojo, *tur atdůt, o penktąji dalyką aukßczaus uʒdẽt, ir tur tai klebonui důti; tas ji tur †ſudérint áwinu apieros uʒ kaltybes, tay bus jam atleidʒama.
*p. 6, 4. 2 Moiʒ. 22, 14. †3 Moiʒ. 6, 7.

17. Jey kokia dußia susigrießij darydama prieß koki Pono Diewo prisakimą, ką ne reikejo daryt, o tai neżinojusi, ta nusiżengusi ir nusiżengimo kalta yra,

18. O tur atneßti áwiną iß kaimenês tikray sweiką, wertą apierôs uż nusidėjimą, pas klebonią; * tas ji dėl jo neżinojimo tur sudérint, kuri padarę neżinodams to, tay jam atléidżama. * p. 4, 26. 31. 35.

19. Tai yra apiera uż jo nusidėjimą, kuri Ponui Diewui půlas.

6. Pérskyrimas.

Apie Dėginimo-Walgio-ir Griek-Apierą.

1. O Pons Diews kalbėdams su Moizeßium táre:

2. Jey kokia * dußia susigrießitu, ir prieß Poną Diewą nusiżengtu sawo artimui użsigidama, ką jei paliecawojęs, arba kas jei į wierną ranką idůta buwo, arba ką jis per newalę ėmęs, arba neteisey saw prisisawinęs, * 4 Moiż. 5, 6.

3. Arba prapůlusi daiktą butu rádęs, o tai użsigina su melágißka prysėga, — kokiu noris budu żmogus prieß sawo artimą susigrießija,—

4. Taipgi nusidůdant, kad jis taipo susigrießidams nusidest, * tay jis tur atdůt, ką per newalę ėmęs arba su neteisybe saw prisisáwinęs, arba kas jam idůta buwo pakawoti, arba ką jis butu rádęs, * Eżek. 33, 15.

5. Jr ant bile-ko jis melágißkay prisėkęs butu, tay jis wislab tur atdůt ir priegtam * penktąji dalyką aukßczaus pridėti tam, kurio tai buwo, tą dieną, kad sawo apierą uż griekus důsti. * p. 5, 16.

6. Ale uż sawo kaltes tur jis Ponui Diewui pas klebonią áwiną iß kaimenês tikray sweiką atgabent, * apierôs uż nusidejimą wertą; * p. 5, 18.

7. Tay * klebons ji tur sudérint po Pono Diewo akiû, ir jam bus atléidżama wislab, ką jis padáręs, ir kuriûmi jis nusiżengęs. * p. 4, 20. 26. 31. 34. 35.

8. O Ponas Diewas kalbėdams su Moizeßium tare:

9. Paliepk Aaronui bey jo sunums sakydams: tai yra istátimas * déginimo-apierôs: déginimo-apiera tur degti ant altoriaus per wisą nakti iß rytmėczo, ale tikt altoriaus ugnis tur ant jo degti. * p. 1, 3.

10. O klebons tur sawę marßkonaje sermėga ir marßkonomis kélnėmis apsiwilkt, ir pélenus ėmęs, kurius ugnis déginimo-apierôs ant altoriaus padáre, tur pagal altorių paberti.

11. O potam tur sawo rubus ißwilkt ir kitais rubais apsiwilkt, ir pélenus ißneßt * laukan iß abażo į czystą wietą. * p. 4, 12.

12. Ugnis ant altoriaus tur degt ir niekadôs ne użgest; klebons tur kas-rytą málků ant jo użdegt, ir ant jo wirßaus déginimo-apierą pritaisyt, bey táukus dėkawoniůapierů ant jo użdegti.

13. Amżinay tur ta ugnis ant altoriaus degt ir niekadôs ne użgest.

14. O tai yra tas * istátimas walgapierôs, kurę Aarono súnus apierawoti tur po akiû Pono Diewo ant altoriaus: * p. 2, 1. 4 Moiż. 15, 4.

15. Wiens tur aukůt sawo rankôs saują kwieczů-miltů nů walg-apierôs bey aliejaus ir wisą kodylą ant walg-apierôs gulinti, ir tur tai użdegt ant altoriaus * saldżam kwápui, paminklą Ponui Diewui. * p. 1, 17. p. 2, 9.

16. Ale * atlanką tur Aaronas bey jo súnus suczėraut, o tur tai neraugintą walgit ßwentoj wietoj pryangij ßėtrôs surinkimo. * p. 2, 3. 10. 11.

17. Jie tą ne tur * su ráugu kepti, nėsa tai jů dalyks, ką aß jiems dawjau nů sawo apierôs. Tai jiems ßwenczů ßwenczáusia tur but, lygey kaip apiera uż griekus bey apiera uż kaltes. * p. 2, 11.

18. Kas wyrißkas yra tarp waikû Aarono, tas tai tur wálgit. * Tai teskow amżina dalis jusů waikůwaikams iß apierů Pono Diewo; neywiens jas ne tur krutit, kaip tiktay, kas ßwentits. * p. 10, 9. 2 Moiż. 27, 21.

19. O Pons Diews kalbėdams su Moizeßium tare:

20. Tai tur but apiera Aarono bey jo sunů, kurę Ponui Diewui tur apierawoti dienoje sawo apmó-

stijimo: deßimtąji dalyką pusketwirczo kwieczû=miltû kasdienißkôsês walg=apierôs, wieną pusę rytmeczeis, antraję pusę wakarais.

21. Skauradoje su aliejum tai turi daryt ir ant riusto keptą atneßti, o dalykais keptą tai turi apierawoti saldzam kwápui Ponui Diewui.

22. O tas wyskups, kursai iß jo sunû į jo wietą bus móstitas, tur tai daryti. Tai amżina dalis Ponui Diewui: abelnay tur sudéginta buti.

23. Nēsa kożna walg=apiera klebono tur wisay sudeginta but, o ne walgita.

24. O Pons Diews kalbēdams su Moizeßium tare:

25. Sakyk *Aaronui bey jo sunums tardams: tai †įstátims apierôs użgriekus: toj wietoj, **kur déginimo=apierą pjauji, turi ir apierą użgriekus papjauti po akiû Pono Diewo, tai ßwenczû ßwenczáusia.
* p. 17, 2. † p. 4, 2. ** p. 1, 3.

26. Tasai klebons, kursai *apierą użgriekus apierawoja, tur ję walgit ßwentoj wietoj pryangij ßētrôs surinkimo. * Oz. 4, 8.

27. Neywiens ne tur jôs mēsôs pakrutint, kaip tikt ßwentits. O kas jôs krauju rubą apwarwin, tas tur apwarwitąję wietą ißmazgot ßwentoj wietoj.

28. O tą pûdą, kuriame tai wirta, reik sukulti. Ale jey wário pûds, tay reik jį ißßweisti ir wandenimi ißpláuti.

29. Kas *wyrißka yr iß klebonû, tur to wálgit, nēsa tai ßwenczû ßwenczáusia. * p. 7, 6.

30. Ale wisas apieras użgriekus, *kuriû kraujas į surinkimo ßētrą ineßams sudérint ßwentoje wietoje, ne reik wálgit, bet ugnimi sudégit.
* p. 16, 27.

7. Pérskyrimas.

Apie Kaltybês= ir Dēkawónês=Apierą.

1. O tai įstátims apierôs użkaltes, ir tai ßwenczû ßwenczáusia:

2. Toj wietoj, kur *déginimo=apiera papjaujama, reik ir apierą użkaltes papjauti, o jos kraujo ant altoriaus aplinkuy ßlakstyti.
* p. 1, 3. 5. p. 6, 25.

3. O wisus jôs táukus reik apierawoti, ûdegą ir taukus nû grobû,

4. *Tûdu inkstu su jû taukais pagal rētus, ir taukû=tinklélį wirßuj képenû pagal inkstus nuplēßtą.
* p. 3, 4. 10. 15. p. 4, 9.

5. O klebons tur tai ant altoriaus użdegti ugnei Ponui Diewui. Tai apiera użkaltes.

6. Kas *wyrißka tarp klebonû yr, tur tai walgit ßwentoj wietoj, nēsa tai ßwenczû ßwenczáusia.
* p. 6, 18. 29.

7. *Kaip apiera użgriekus, taip tur but ir apiera użkaltes; abējû tur tas wiens įstátims buti, ir tur klebono buti, tûmi sudérinanczojo.
* p. 14, 13.

8. Kurs klebons kieno déginimo=apierą apierawoj, tam tur tôs déginimo=apierôs skura tekti, kurę jis apierawoja.

9. O wisos walg=apieros, kas péczuje arba ant riusto arba skauradoj kepta, tur tam klebonui tekt, kurs ję apierawoja.

10. O wisos walg=apieros, kas aliejum maißyta arba sausa yr, tur wisiems Aarono waikams tekti, wienam, kaip kitam.

11. O tai įstátimas dēkawoniû=apierôs Ponui Diewui apierawojamôs. * p. 3, 1.

12. Jey nor *garbês=apierą dûti, tay tur pyragēlius neraugintus apierawoti aliejumi maißytus, ir neraugintus ragaißius aliejum aptepstus, ir keptus smulkiû kwieczû=miltû plyckus aliejumi maißytus.
* p. 22, 9. Ps. 116, 7.

13. Bet tą apierą tur dûti su pyragēliu raugintôs dûnôs ant garbês=apierôs jôs dēkawonês=apierôs.

14. O wieną iß tû wisû tur Ponui Diewui pakēlimui apierawoti, o tur tam klebonui tekti, kurs dēkawojimo=apierôs kraują ßlákstо.

15. O mēsa garbês=apierôs prie jôs dēkawojimo=apierôs tur tą paczę dieną wálgita buti, kurioj apierawóta, o nieko ne buti palikta iki rytojui.

16. O ar butu priezadas arba gerôs=walês=apiera, tay tur tą paczę dieną, kad apierawóta, wálgita buti; ale jey kas apierawótôsês (mē=

ſôs) liekt ant rytojaus, tai taczau reik wálgit.

17. Ale kas apierawotôſês mēſôs liekt trėcząję dieną, tai tur ugnimi but ſudėgita.

18. O jey kas trėcząję dieną wálgis apierawotôs mēſôs ſawo dēkawojimo⸗apierôs, tay tas ne patiks, kurs ję apierawoja, neygi jam ne bus prirokûta, bet ji bus bjaurybe; o kuri dußia tôs wálgis, ta nuſidējimo kalta.

19. O ta mēſa, kurę kas neczyſtas pakrutin, ne tur but wálgita, bet ugnimi ſudėgita. Kas czyſtą kuną tur, tas tôs mēſôs tur wálgiti.

20. O kuri dußia wálgis tôs mēſôs dēkawónês⸗apierôs Ponui Diewui tenkanczôſês, tôs neczyſtybe teſtow ant jôs, ir ji bus ißgaißinta iß ſawo žmoniû.

21. O jey kokia dußia ko neczyſto pakrutina, ar butu neczyſts žmogus, ar galwijas, ar kas kitaip bjauru, o mēſôs dēkawójimo⸗apierôs wálgo, Ponui Diewui tekuſiôs, ta bus ißgaißinta iß ſawo žmoniû.

22. O Pons Diews kalbēdams ſu Moizeßium táre:

23. Kalbēk ſu waikais Jzrael ir ſakyk: *jûs ne turit wálgit taukû jáuczû, eryczu bey ôßkû.
*p. 3, 17. p. 9, 10.

24. Ale táukus nuſtipuſio bey žwēriû ſuplēßito paſinaudókit wiſaip; *ale wálgit jû ne turit. *p. 22, 8.

25. Nēſa kas táukus wálgo galwijo Ponui Diewui apierai dûtojo, ta dußia tur ißgaißinta buti iß ſawo žmoniû.

26. Jr *kraujo jûs ne turit wálgit, ney nû galwijû, ney nû paukßczû, kur jûs gywénat. *p. 3, 17. ſ.

27. Jey kuri dußia kokio kraujo wálgitu, ta tur ißgaißinta but iß ſawo žmoniû.

28. O Pons Diews kalbēdams ſu Moizeßium táre:

29. Kalbēk ſu waikais Jzrael ſakydams: kas Ponui Diewui ſawo dēkawojimo⸗apierą nor dûti, tas tur ir tai atſineßt, kas prie dēkawojimo⸗apierôs Ponui Diewui pûlas.

30. O jis tai ſawo ranka tur atſigabent apierai Pono Diewo, butent táukus ant krutinês ēſanczus tur atgabénti drauge ſu krutine, kad *ſubojimu paſtotu po akiû Pono Diewo. *2 Moiz. 29, 24.

31. O kłebons tur táukus uždegti ant altoriaus, o krutine tur Aaronui bey jo ſunums tekti.

32. O *dėßinês péti tur kłebonui dût aukáwimui iß ſawo dēkawojimo⸗apierû. *p. 9, 21.

33. O kurs Aarono ſúnû kraują dēkawojimo⸗apierû apierawoja bey táukus, tam tur dėßinês pétis tekt ant jo dalyko.

34. Nēſa ſubojimo⸗krutinę bey aukawino⸗péti aß ēmjau nû waikû Jzraēlio, nû jû dēkawojimo⸗apierû, ir dawjau wyſkupui Aaronui bey jo ſunums amžinai dalei.

35. Tai apmóſtijims Aarono bey jo ſunû iß Pono Diewo apierû toje dienoje, kaip padûti buwo kłebonais buti Ponui Diewui,

36. Ponui Diewui liepjant tą dieną, kaip jûs apmóſtijo, kad jam turētu dûta buti nû waikû Jzraelio amžinai dalei wiſiems jû waikû⸗waikams.

37. O tai įſtatimas *dėginimo⸗apierôs, †walg⸗apierôs, apierôs už griekûs, apierôs už kaltes, **pildimo⸗apierû bey dēkawonês⸗apierû,
*p. 1, 3. p. 6, 9. †p. 2, 1. **p. 8, 28. 33.

38. Kuri Pons Diews Moizeßiui paliepe ant kálno Sinai tą dieną, kaip per ji paliepe waikams Jzraelio, apierawoti apieras Ponui Diewui púſczoje Sinai.

8. Pérſkyrimas.

Klebonû Paßwentinimas.

1. Jr Pons Diews kalbējo ſu Moizeßium ſakydams;

2. Jmk Aaroną bey jo ſúnus ſu jûm, drauge ſu jû rubais, ir móſtijimo alieją, ir jautuką apierai už griekus, du áwinu ir pintinę ſu nerauginta dûna;

3. Jr ſuwadik wiſą ſurinkima ties durimis ßētrôs ſurinkimo.

4. Moizeßius dare, kaip jam Pons Diews paliepe, ir ſuwadinęs ſurinkimą ties durimis ßētrôs ſurinkimo,

5. Sake jiems: tai yra, ką Pons Diews liepęs daryti.

6. Ir ėmęs Aaroną bey jo sunus mazgojo jůs wandeniu,

7. Ir aprėde ji *marszkónaje sermėga, ir apjůsе ji jůsta, ir apwilko ji szilkû sermėga, ir apsiáute ji wirszutineje wyskupiszka sermėga, ir apjůse tą wirszutineję wyskupiszką sermėgą, *2 Moiz. 28, 41. s. p. 29, 5. 29.

8. Ir uzdėjo jam skydéli, *ir i tą skydéli „Szwiesybę bey Teisybę,“ *2 Moiz. 28, 30.

9. Ir uzdėjo jam kepurę ant jo galwôs, ir dėjo prie kepurês auksztay ties jo kakta aną áukso zaslą szwentojo wainiko, *kaip Pons Diewas Moizeszui buwo liepęs. *2 Moiz. 28, 36.

10. O Moizeszius ėmęs *móstijimo-aliejų móstijo Diewo namus ir wislab, kas jůse buwo, ir paszwentino jůs. *2 Moiz. 30, 25. 26. Zir. 45, 18.

11. Ir tům apszlakste septynis kartus altorių, ir mostijo altorių su wisais jo rykais, mazgotuwę su jôs koja, kad paszwentita butu.

12. Ir *liejo móstijimo-aliejaus ant Aarono galwôs, ir apmóstijo ji, kad paszwentits butu. *2 Moiz. 29, 7.

13. Ir priwėdęs Aarono sunus aprėde jůs marszkonomis sermėgomis, ir apjůse jůs jůsta, ir ant jû galwôs jiems uzdėjo muczas, kaip jam Pons Diewas liepęs buwo.

14. Ir priwesdino *jáuną jautuką apierai uz griekus, ir Aaronas su sawo sunumis uzdėjo sawo rankas ant jo galwôs. *2 Moiz. 29, 10.

15. Tay ji pamusze. O Moizeszius ėmęs to kraujo dėjo tą ant altoriaus ragû aplinkuy su sawo pirsztu, ir paszwentino altorių, ir liejo kraują ant altoriaus aslôs, ir paszwentino ji sudėrindams ji.

16. Ir ėmęs wisus táukus nů widuriû, taukû-tinkléli ant képenû, ir abu inkstu su jû taukais uzdege jůs ant altoriaus.

17. Ale tą jáunąji jautuką *su jo skúra, mėsa bey mėszlais sudégino jis ugnimi lauke uz ábazo, kaip jam Pons Diewas buwo liepęs. *p. 4, 11.

18. Ir atgabéno áwiną déginimo-apierai, o Aaronas su sawo sunumis *uzdėjo sawo rankas ant jo galwôs. *2 Moiz. 29, 15.

19. Tay ji papjowe. O Moizeszius szlakste to kraujo aplinkuy ant altoriaus,

20. Sukapůjo tą awiną i stukius ir uzdege galwą, stukius ir táukus.

21. Ir numazgojo widurius bey blauzd-káulius wandeniu, ir taipo *wisą áwiną uzdege ant altoriaus. Tai buwo déginimo-apiera saldzam kwápui, ugnis Ponui Diewui, kaip jam Pons Diewas buwo liepęs. *2 Moiz. 29, 18.

22. Jis prigabéno ir *antrąji áwiną papild-apierôs, o Aaronas su sawo sunumis uzdėjo sawo rankas ant jo galwôs. *2 Moiz. 29, 19.

23. Tay ji papjowe. *O Moizeszius ėmęs jo kraujo uzdėjo Aaronui ant kremslês jo deszinês ausiês ir ant nykszczo jo dészinês rankôs ir ant didzojo pirszto jo dészinês kojôs, *p. 14, 14. 17, 25. 28.

24. Ir prisiwédęs Aarono súnus uzdėjo kraujo ant pakremslês jû deszinês ausiês ir ant nykszczo jû deszinês rankôs ir ant didzojo pirszto jû deszinês kojôs, ir szlákste kraują aplink altórių.

25. O ėme táukus bey ůdegą, ir wisus táukus nů widuriû bey taukû-tinkléli ant képenû, abu inkstu su jû taukais, ir dészinę péti.

26. Priegtam ėme isz pintinês neraugintôs důnôs po akiû Pono Diewo, wieną neraugintą pyragėli, ir wieną pyragėli důnôs aliejum apteptôs, ir wieną ragaiszi, ir uzdėjo tą ant taukû bey ant dészinês petiês.

27. Ir dawe tai wislab *ant rankû Aarono bey jo sunû ir subojo tai subojimo-apierai po akiû Pono Diewo. *2 Moiz. 29, 14.

28. Ir wislab wėl atėmęs nů jû rankû uzdege ant altoriaus, ant wirszaus déginimo-apierôs, nėsa tai *papild-apiera saldzam kwapui, †ugnis Ponui Diewui. *p. 7, 37. †p. 5, 12.

29. O Moizeszius ėmes krutinę subojo subojimą po akiû Pono Diewo nů awino papild-apierôs, ta Moizeszui i *dalyką teko, kaip jam Pons Diewas buwo liepęs. *2 Moiz. 29, 26.

30. Ir Moizeßius ėmęs móst=aliejaus bey kraujo ant altoriaus ßlakſte ant Aarono ir jo rubû, ant jo ſunû ir ant jû rubû, ir taipo paßwentino Aaroną bey jo rubus, jo ſunus ir jû rubus ſu jůmi.

31. Ir tare *Aaronui bey jo ſunums: wirkit tą mėſą ties durimis ßėtrôs ſurinkimo, ir ję czejau wálgikit, priegtam ir důną pintinij papild=apierôs; kaip man paliepta ir ſakyta, kad Aaronas bey jo ſúnus tai tur wálgit. *2 Moiz. 29, 32.

32. O kas liekti mėſôs bey důnôs, tai turit ugnimi ſudėgit.

33. O per ſeptynes dienas ne turit ißeit iß duriû ßėtrôs ſurinkimo iki tai dienai, kad dienos juſû papild=apierôs pabaigtos; nėſa ſeptynes dienas juſû rankos yra papilditos,

34. Kaip tai ßę dieną nuſidawe; Pons Diewas liepe taip daryt, kad júsu ſudérinti butumbit.

35. O turit pas duris ßėtrôs ſurinkimo dieną ir nakti paſilikt per ſeptynes dienas, ir turit ſargybę Pono Diewo pilnawoti, kad ne prapultumbit; nėſa taipo man paliepta.

36. O Aaronas ſu ſawo ſunumis *wiſką padáre, ką Pons Diewas per Moizeßių buwo liepęs. *2 Moiz. 12, 28.

9. Pérſkyrimas.

Pirmoji Aarono Apiera Ugnimi ſukſta.

1. O áßmąję dieną pawadinęs Moizeßius *Aaroną bey jo súnus ir wyreſniûſius Izraelije tare Aaronui: *2 Moiz. 29, 1.

2. Imk ſaw jauną werßi apierai uż griekus bey awiną déginimo=apierai, abu tikray geru ir ſweiku, ir atgabénk jůdu po akiû Pono Diewo,

3. Ir kalbėk ſu waikais Izrael ſakydams: imkit ożi apierai uż griekus ir werßuką ir awi, abu wieno méto ir tikray ſweiku, déginimo=apierai,

4. Ir jáuti ir awiną dėkawónės=apierai, kad po akiû Pono Diewo apierawótumbim, ir walg=apierą ſu aliejum maißytą; nėſa ßen=dien jums Pons Diewas paſiródis.

5. Ir jie ėme, ką Moizeßius buwo liepęs, ties durimis ßėtrôs ſurinkimo; ir priėję wiſas ſurinkimas ſtojoſi po akiû Pono Diewo.

6. Tay tare Moizeßius: tai yra, ką Pons Diewas liepęs, kad jûs darytumbit; tay jums ßlowe Pono Diewo paſiródis.

7. O Moizeßius tare Aaronui: eik prie altoriaus ir daryk ſawo apierą uż griekus bey ſawo déginimo=apierą, ir ſudérink *ſawę ir żmones; potam taiſyk ir żmoniû apierą, o ſudérink ir jûs, kaip Pons Diewas yra liepęs. *Ebr. 7, 27.

8. O Aaronas priėjęs prie altoriaus papjowe werßuką ſawo apierai uż griekus.

9. O jo súnus atneße kraują prie jo, ir jis pirßtą ſawo idążęs i kraują dėjo ant ragû altoriaus ir liejo kraują ant altoriaus aſlôs.

10. Ale *táukus ir inkſtus ir taukûtinklėli nů képenû iß apierôs uż griekus użdege jis ant altoriaus, kaip Pons Diewas Moizeßiui buwo liepęs. *p. 4, 8. 9. 2 Moiz. 29, 13. 22.

11. O *mėſą bey ſkurą ſudėgino jiſai ugnimi lauke uż abazo. *p. 4, 11. 12.

12. Potam papjowe déginimo=apierą. O Aarono súnus atgabéno kraują prie jo, ir jis ßlákſte tą ant altoriaus aplinkuy.

13. Ir jie atgabéno jam déginimo=apierą ſukapůtą bey galwą, ir jis użdege tai ant altoriaus.

14. Ir jis *mażgojęs widurius bey blauzd=káulius użdege tus ant wirßaus déginimo=apierôs ant altoriaus. *p. 8, 21.

15. Potam priwede ir żmoniû apierą, ir ėmęs ożi, apierą uż żmoniû griekus, papjowe ji ir padáre iß jo apierą uż griekus, lyg kaip reikia.

16. Ir priwede artyn déginimo=apierą ir padáre jei, kaip reikia.

17. Ir atſigabénęs artyn walg=apierą ėme iß tôs ſawo ſáują ir użdege tai ant altoriaus, be tôs rytißkôſês déginimo=apierôs.

18. Paſkuy jis pamuße jáuti ir papjowe áwiną dėkawon=apierai żmoniû. O jo ſúnus atgabéno jam kraują, tą jis ßlakſte ant altoriaus aplinkuy.

19. Ale táukus *jáuczo bey áwino, ůdegą bey taukus nů widuriû, bey inkstus, bey taukû-tinklêli aplink képenas, *p. 8, 16.

20. Wisus ßitus táukus uždějo jie ant krutinês, o jis tus táukus uždege ant altoriaus.

21. Ale krutinę bey *děßinę pétį subojo Aaronas subojimui po akiû Pono Diewo, kaip Pons Diews Moizeßiui buwo liepęs. *p. 7, 32.

22. O Aaronas pakēlęs sawo ranką ant žmoniû *peržegnojo jůs, ir nuženge žemyn, kaip buwo apierą už griekus, apierą děkawónês bey děginimo-apierą atlikęs. *4 Moiž. 6, 23.

23. O Moizeßius bey Aaronas iêjo į ßētrą surinkimo; o kaip jůdu wēl buwo ißêję, peržegnojo žmones. Tay pasirode ßlowe Pono Diewo wisiems žmonēms.

24. Nēs *ugnis ißêjusi nů Pono Diewo suēde ant altoriaus déginimo-apierą ir táukus. Tai pamatę wisi žmones ßukáudami Diewą pagárbino ir půle ant sawo wéido. *2 Nus. Kar. 7, 1. s.

10. Pérskyrimas.

Nadab ir Abiu (Aarono Waiku-du) Ugnimi suēstu.

1. O sunu-du Aarono, Nadabs bey Abiu, ēme kožnas sawo *rukimo-skauradą, ir idējo į tas ugniês ir užbēre rukinimo žole, ir tą swétimąję ugni ineße po akiû Pono Diewo; koktai jis jiem-dwiem ne buwo liepęs. *p. 16, 12. 13.

2. Tay ißlēkusi ugnis nů Pono Diewo *suēde jůdu, kad numire po akiû Pono Diewo. *p. 16, 1. 4 Moiž. 3, 4. p. 26, 61. 1 Nus. Kar. 25, 2.

3. Tay tare Moizeßius Aaronui: tai tai! ką Pons Diews sakęs: aß ßwentitas busiu tais, kurie prie manęs artinas, ir po akim wisû žmoniû aß busiu paßlowintas. O Aaronas tylējo.

4. Ale Moizeßius pawadinęs *Mižaeli bey Elžapaną, sunu-du Usielio, Aarono dēdžu-du, táre jiem-dwiem: eikita ßen ir ißneßkita sawo broliu-du iß ßwentnyczôs už abažo. *2 Moiž. 6, 22. 4 Moiž. 3, 30.

5. O jůdu priêjusiu *ißneße jůdu su jû-dwiêjû marßkonomis sermēgomis už abažo, kaip Moizeßius buwo sákęs. *Darb. 5, 6. 10.

6. Tay tare Moizeßius Aaronui bey jo dwiem sunum, Eleažarui bey Jtamarui: judu ne turita sawo galwas nudengti ney sawo rubus iplēßt, kad ne prapultumbita, ir Diewo papykims ant wiso surinkimo ne užeitu; te werkie jusû brolei wisû giminiû Jžraēl dēl ßio sudegimo, kuri Ponas Diewas padaręs.

7. Ale judu ne turita ißeit nů duriû ßētrôs surinkimo, kitaip judu prapultumbita, nēsa most-aliejus Pono Diewo yr ant jusû-dwiêjû. O jůdu dare, kaip Moizeßius sake.

8. Ale Pons Diews kalbēdams su Aaronu tare:

9. Tu bey tawo súnus drauge su tawim ne turit *neyjokio wyno ney driuto gērimo gérti į ßētrą surinkimo eidami, kad ne numirtumbit. Tai testow †amžina prowa wisiems jusû waikû-waikams. *Ežek. 44, 21. 1 Tim. 3, 3. Tit. 1, 7. †3 Moiž. 16, 29.

10. Kad galētumbit atskirt, kas ßwenta ir kas ne-ßwenta, kas neczysta ir kas czysta;

11. Jr kad waikus Jžraēlio ißmokintumbit wisas tas prowas, kurias Pons Diews jums kalbējęs esti per Moizeßių.

12. O Moizēßius kalbējo su Aaronu bey su jo dwiem likusiem sunum, Eleažaru bey Jtamaru: imkita, kas liko walg-apierôs nů apierôs Pono Diewo, ir walgikita tai neraugintą pas altorių, nēsa tai ßwenczû ßwenczáusia.

13. Bet tai turita ßwentoj wietoj wálgiti, nēs tai tawo dalis ir tawo sunû dalis iß apierû Pono Diewo, nēsa *taip man paliepta. *p. 2, 3. 10. p. 6, 16. p. 9, 21.

14. Ale subojimo-krutinę bey aukáwimo-pétį turi tu ir tawo sunus ir tawo dukters su tawim walgit czystoj wietoj, nēsa tokia dalis taw ir tawo waikams dûta yra iß dēkawónês-apierû waikû Jžrael.

15. Nēsa aukáwimo-pétis bey subojimo-krutine prie apierû taukû

tam atneszamos, kad subójimui subótos butu po akiû Pono Diewo; todēl tai yra taw bey tawo waikams ant amzinôs prowôs, kaip Pons Diews liepęs yra.

16. O Moizeszius jeszkojo ożi apierai uż griekus ir rádo ji sudégintą. Jr jis papyko ant Eleazaro bey Jtamaro, Aarono sunû=dwiejû, kuriů=du dar likusíu buwo, ir tare:

17. Kam judu apierą uż griekus ne wálgēta szwentoj wietoj? juk ji szwenczû szwenczausía, o důta jumdwiem, kad judu surinkimo nusizengimą neszióturnbita, kad jůs sudérintumbita po akiû Pono Diewo.

18. Sztay, jôs kraujas ne iszkáko i widų szwentinyczôs; jum=dwiem reikējo ję *szwentoje walgit, kaip man paliepta. * P. 6, 26.

19. Bet Aaronas tare Moizeszui: sztay, szen=dien jůdu sawo apierą uż griekus bey sawo déginimo=apierą po akiû Pono Diewo apierawojo; o man taip nusítiko, kaip tu matai, o asz szen=dien turēczau walgit griek=apierôs? Argi tai itiktu Ponui Diewui?

20. Tai *girdēdams Moizeszius priēme uż gér. * Joz. 22, 30.

11. Pérskyrimas.

Apie Skirtumą czystû ir neczystû Galwijû.

1. O Pons Diews kalbēdams *su Moizeszium bey su Aaronu tare jiem=dwiem: * 2 Moiz. 7, 8.

2. Kalbēkita su waikais Jzrael ir sakykita: tie yra *galwijai, kurius walgiti gálit isz wisû galwijû ant żémês: * 5 Moiz. 14, 4. f. Darb. 10, 14. Ebr. 9, 10.

3. Wiską̈gi, kas skéltus nagus tur ir grómuloja isz galwijû, tai gálite wálgiti.

4. Bet kas *grómuloja, o tur nagû, ale neskeltû, kaip antai werbliúdas, tai jums neczysta, ir jús to ne turit wálgit. * 5 Moiz. 14, 7.

5. Kralikai tiesa grómuloj, ale jie neskéltus nagus tur, todēl jie neczysti.

6. Kiszkis taipojau grómuloj, ale neskéltus nagus tur, todēl jis jums neczystas.

7. O kiaule tiesa tur skéltus nagus, ale ne grómuloj, todēl ji jums tur neczysta but.

8. Szitû mēsôs ne turite wálgit ney jû maitą pakrutit, nēsa jums neczysti.

9. Tai turit walgit isz to, kas wandenise yr. Wiskagi, kas *sparnéliû bey żwynu tur wandenise, máriose bey upéliůse, gálit walgit. * 5 Moiz. 14, 9.

10. Ale wislab, kas ne tur sparnéliû ney żwynû máriose bey upéliůse, wisû krutanczûjû wandenise ir wisû gywûjû wandenise, tur jums bjaurybe buti,

11. Kad jû mēsôs ne wálgitumbit, o jû maitôs didey wengtumbit.

12. Nēs wiskogi, kas ne tur sparnéliû ney żwynû wandenise, turit baisētisi.

13. O tai jus turit uż bjaurybę laikyti tarp paukszczû, kad jû ne walgitumbit: *eréli, wanagą, żuwēdrą, * 5 Moiz. 14, 12.

14. Wanagēli, lingę, ir kas jôs weislês yr,

15. Jr wisus warnus su jû weislēmis,

16. Sztrausą, apůką, gégużę, kanapinę su jû weisle,

17. Apůkēli, gulbę, pelēdą,

18. Szikszno=sparni, baubli,

19. Gandrą, gerszę, uputi su jû weisle, tutli bey kregżdę.

20. Jr to wiso, kas kruta tarp paukszczû (żogû), o ant keturiû kojû waikszczoj, to jus turit baisētis.

21. Tai taczau gálit wálgit isz pauszczû (żogû), kas kruta ir waikszczoj ant keturiû kojû, o ne dwiem kojom ant żémês szokinej.

22. Jsz tû wale jums wálgit, kaip antai: Arbę su jo weisle, ir Selaamą su jo weisle, ir Argolą su jo weisle, ir Argabą su jo weisle.

23. Ale kiti, kas ketures kojas tur tarp paukszczû, jums tur bjaurus but,

24. Jr per neczystus laikyti turit. Kas szitokiû maitą pakrutina, tas neczystas bus iki wákarui.

25. O kas sziû wieno maitą nésza, tas tur sawo drabużius mażgoti ir bus neczystas iki wákarui.

26. Todēl kożnas galwijas, nagû turis, ale neſkéltû, ir ne gromulojąs, tur jums neczyſtas but; kas tą pakrutina, bus neczyſtas.

27. O wiſkasgi tarp galwijû keturiomis kójomis waikßczojanczûjû, kas ant neſkéltû nagû eit, tur jums neczyſta buti; kas jû maitą pakrutin, bus neczyſtas iki wákarui.

28. O kas jû maitą néßa, tur ſawo drabużius mażgoti ir neczyſtas but iki wákarui, nēſa tokie jums neczyſti yra.

29. Szitie jums tur taipjau neczyſti but iß gywolēliû ant żémês ſlenkanczûjû: żebénkßtis, pelē, rupużė, kożnas ſu ſawo weiſle,

30. Eżys, żwaiżdētaſis drēżas, ſraigis ir kurmis.

31. Tie jums neczyſti iß tû wiſû, kurie ſlenka; kas jû maitą pakrutin, tas bus neczyſtas ik wákarui.

32. Ir wiſlab, ant ko tokia negywa maita půla, tai bus neczyſta, ar butu bile-kokie médżo rykai, arba drabużei, arba káilei, arba żákai ir bile-kokios pádarynes prie darbo kokio wartojamos, tas reik į wándeni dēti, ir neczyſtos yra iki wákarui, tada czyſtos paſtoja.

33. Wiſokie můlio rykai, į kurius tokiû maitû wiena įpůla, wiſlab neczyſta paſtója, kas jůſe yr, ir reik jůs ſukulti.

34. Kożnas walgis wálgomaſis, jey toks wandů į ji ißkánka, yra neczyſtas. Ir kożnas gērims gériamaſis bile-kokiůſe tokiůſe rykůſe neczyſtas paſtoja.

35. Ir wiſlab, ant ko tokia maita půla, neczyſta paſtoja, ar butu kakalys, arba katils, tay reik ji ſukult, nēſa neczyſtu yr, tur jums neczyſtu buti.

36. Taczau ßaltinei, ßulinei bey prudai czyſti yr. Ale kas jû maitą pakrutin, tas neczyſtu yr.

37. O jey tokia maita pultu ant ſējimû, tay jie taczaus czyſti.

38. Ale jey kas wandens ant ſēklôs użpiltu, o potam tokia maita ant jôs użpultu, tay ji jums neczyſta paſtotu.

39. Kad koks galwijas nuſtimpa, kurs jums wálgit pawélitas, kas tą maitą pakrutin, tas neczyſtas iki wákarui.

40. Kas *tokiôs maitôs wálgo, tas tur ſawo rubą mażgot, ir neczyſtu bus iki wákarui. Taipojau ir kas néßa tokią maitą, tur ſawo rubą mażgóti ir neczyſtas buti iki wákarui. *p. 17, 15.

41. Kas ant żémês ſlenka, to jús turit baiſētis ir to ne wálgit.

42. Ir wiſlab, kas pilwu ſlenka, ir wiſlab, kas keturiomis arba daugiaus kojomis eit, tû wiſû ant żémês ſlenkanczûjû jús ne turit wálgit, nēſa jús jû turit baiſētis.

43. Ne padarykit ſawo dußią darkę, ir ne paſibjaurikite jeis, bjaureis ſawę darydami.

44. Nēſa Aß eſmi Wießpats juſû Diewas; todēl jûs turit ßwentitis, kad ßwenti butumbit, nēſa aß ßwents eſmi. Irgi ne turit ſawo dußias pabjaurint neyjokeis rēplinējanczeis paukßczeis, ant żémês ſlenkanczeis.

45. Nēs Aß eſmi Pons Diews, kurs *jus iß Egypto ißwedżau, kad juſû Diewu buczau; todēl jús turit ßwenti buti, nēſa aß eſmi ßwentas. *2 Moiż. 20, 2.

46. Tai tas iſtatimas apie galwijus bey paukßczus, bey wiſokius rēplinējanczus wandens-gywolius, ir wiſokius ant żémês ſlenkanczus gywolius,

47. Kad jús atſkirti galētumbit, kas neczyſta bey kas czyſta, ir koki galwiją gálite wálgit, o wēl koki ne turite wálgit.

12. Pérſkyrimas.

Dawádnas Iſtátimas Szeßiáuninkems.

1. O Pons Diews kalbēdams ſu Moizeßium tare:

2. Kalbēk ſu waikais Izrael ir tark: kad moterißke kokia nēßcza paſtojuſi waikēlį gimdo, tay ji ſeptynes dienas tur neczyſta buti, pakoley jiji ſawo ligą kencza.

3. O *áßmaję dieną tur mēſa jo prie-ûdês appjáuſtita but.
*1 Moiż. 17, 11. 12. Luk. 1, 59. p. 2, 21.

4. O ji tur namēj paſilikt triedeßimts ir tris dienas ſawo kraujo

apczyſtijime. Neyjokio ßwento ji ne tur pakrutint, o prie ßwentinyczos ji ne tur ateit iki paſibaigus dienoms jôs apczyſtijimo.

5. O jey ji mergáitę augina, tay ji dwi nedēli tur neczyſta buti, pakoley ji ſawo ligą kencza; o tur ßeßes=dėßimtis ir ßeßes dienas namēj paſilikt apczyſtijime ſawo kraujo.

6. O dienoms jôs apczyſtijimo ißêjus dēl ſunaus arba dēl dukters, tur ji awinēlį mitulį atgabėnt dėginimo=apierai, bey jáuną karwėlį arba kurklėlį *apierai uż griekus klebonui ties durimis ßētrôs ſurinkimo. *p. 5, 7.

7. Tas tai tur apierawoti po akiû Pono Diewo ir ję ſudėrint, tay ji czyſta paſtos nů ſawo kraujopludimo. Tai yra tas įſtatims taiſei, kuri waikelį arba mergáitę áugina.

8. Ale jey jôs ranka ne ißſitenka awim, tay ji te ima *du kurkleliu arba du jaunu karweliu, wieną dėginimo=apierai, o antrąjį apierai uż griekus, tay klebons ję tur ſudėrint, kad ji czyſta paſtótu.
*p. 14, 22. p. 15, 14. Luk. 2, 24.

13. Pérſkyrimas.

Raupſo Paženklis ant Żmoniû, ir ant Drabużiû.

1. O Pons Diews kalbēdams ſu Moizeßium bey ſu Aaronu tare:

2. Kad żmogui ant ůdôs jo kuno kas paſikēle, arba ßaßóta, arba baltay puliůta randaſi, néy *raupſui buſent ant ůdôs jo kuno, tay reik ji pas wyſkupą Aaroną nuweſti, arba pas jo ſunû wieną iß klebonû.
*5 Moiz. 24, 8. Matt. 8, 2. p. 11, 5.

3. O kad wyſkups tą marke ůdoj kuno máto, pláukus į báltus pawirtuſius, o *żiurint ůdą toj wietoj gilėſnę ēſanczę, ne kaip kitą ůdą jo kuno, tay iß tieſôs tai raupſas; todēl wyſkups tur jį apżiurēt ir per neczyſtą liudit. *p. 14, 37.

4. Ale kad kas baltay puliůta yr ůdoje jo kuno, o taczaus żiurint ne gilėſnę uż kitą kuno ůdą ēſant, ir plaukai ne pawirte į báltus, tay klebons tą tur użrakit ſeptines dienas,

5. O ſėkmąję dieną apżiurēt. Jey butu, kad ta marke paſiliekt, kokią pirma mate, o ne įſigráużę tolyn į ůdą,

6. Tay klebons jį wēl tur ſeptynes dienas użrakit. O jey antrą kartą ſėkmąję dieną jį apżiurēdams randa tą marke prapůluſę, o ne įſigráużuſę tolyn į ůdą, tay jį per czyſtą tur liudit, nēſa tai ßaßai; o jis tur ſawo drabużius *mażgot, tay jis czyſtas. *Ebr. 10, 22.

7. Ale jey ßaßai tolyn įſigráużę į ůdą, jau kad jis klebono apżiurēts ir per czyſtą liudits yr, o dabar antrą kart klebono apżiurēts,

8. O kad tai klebons mato, ßáßą tolyn įſigráużuſį į ůdą, tay jis jį tur per neczyſtą apliudit, nēs tai iß tieſôs raupſas yra.

9. Jey kokia marke raupſo ant żmogaus bus, tay reik jį pas kleboną nugabėnt.

10. Kad tas máto ir randa, kad baltay ißßóko ůdoje, o plaukai į báltus pawirtę, o żalia mieſa ſkaudulij yr,

11. Tay iß tieſôs ſėnas raupſas ůdoj jo kuno. Todēl klebons jį per neczyſtą tur apliudit, o ne użrakint, nēſa jis jau neczyſtas.

12. Ale jey raupſas įſiwaiſines į ůdą ir wiſą ůdą apdenge nů galwôs iki kojû, wiſlab, kas klebonui po akiû gal buti,

13. O jey tada klebons apżiurēdams randa, raupſą wiſą mēſą apēmuſį, tay tą tur per czyſtą apliudit kadangi wiſlab ant jo į baltą pawirto, nēſa jis czyſtas.

14. O jey żaliôs mēſôs ten yra tą dieną, kad jis apżiurets, tay jis neczyſtas.

15. O kad klebons tą żaliąję mēſą apżiurējo, tur jį per neczyſtą ißliudit, nēſa jis neczyſtas, ir tai iß tieſôs raupſas.

16. O jey ta żalioji mēſa wēl pérwirſta o balta paſtoja, tay jis tur pas kleboną ateit;

17. O klebons apżiurēdams, jey randa tą marke į baltą pawirtuſę, tay jį per czyſtą tur liudit, nēs jis czyſtas.

18. Kad kieno kune ůdoje wótis randas, ir wēl ißgija,

19. Potam toj paczoj wietoj kas balto iszwirsta, arba raudonůkay puliůta stow, tay tur jis klebono apżiurēts buti.

20. O tada klebons matydams, tai gilésnę esant użkitą ůdą, ir pláukus į baltus pawirtusius, tay tur ji per neczystą apliudit, nēs isz tiesôs raupso=marke isz tôs wotiês wirto.

21. Ale jey klebons apżiurēdams randa pláukus ne baltus esant, o ne gilésnę użkitą ůdą, ir prapůlus, tay tur ji septynes dienas użrakinti.

22. Jey tolyn įsigráuże į ůdą, tay ji tur per neczystą liudit, nēs tai isz tiesôs raupso=marke.

23. Ale jey púlis taip báltas pasiliekt ne įsigráużdams tolyn, tay *rándas yra wotiês, o klebons tur ji per czystą iszliudit. *p. 13, 28.

24. Kad kas ůdą prie ugniês susidégin, o ta sudegtoji wieta raudonůka arba balta stow,

25. O klebons ji apżiurēdams randa, pláukus į báltus pawirtusius prie tôs sudegtôsês wietôs, o żiurint gilésnę ēsant użkitą ůdą, tay isz tiesôs raupsas isz tôs sudegtôsês wietôs wirto; todēl klebons ji per neczystą tur iszliudit, nēsa tai raupso=marke.

26. Ale jey klebons apżiurēdams randa, pláukus sudegtôsês wietôs ne pawirtusius į báltus, ir ne gilésnę użkitą ůdą, ir priegtam prapůle, tay ji septynes dienas tur użrakinti,

27. O sékmąję dieną tur ji apżiurēt; jey tolyn įsigráuże į ůdą, tay tur ji per neczystą iszliudit, nēs tai raupsas.

28. Ale jey pasiliekt toj sudegtoj wietoj, o ne įsigráuże tolyn į ůdą, ir priegtam prapůle, tay skaudulys sudegtôsês wietôs; ir klebons tur ji per czystą iszliudit, nēs tai * randas sudegtôsês wietôs. *p. 13, 23.

29. Kad wyrs arba moteriszke ant galwôs arba barzdôs apszászta,

30. O klebons tą markę apżiurēdams randa żiurint, gilésnę ēsant użkitą ůdą, o pláukus ténay néy aukfas geltonus ir retus, tay ji tur per neczystą iszliudit, nēsa tai raupso=szaszas galwôs arba barzdôs.

31. Ale jey klebons mato tą szaszą ne gilésni rodantis użůdą, ir plaukus ne ēsanczus palwus, tay ji tur septynes dienas użrakint.

32. O kad ji sékmąję dieną apżiurēdams randa, szaszą platyn ne êjusi, ir ne ēsant plauků néy áukfas geltonů, o żiurint szaszą ne gilésni ēsant użkitą ůdą,

33. Tay jis tur apsiskust, taczau taip, kad szaszą ne apskustu; o klebons ji wēl tur septynes dienas użrakint.

34. O kad ji sékmąję dieną apżiurēdams randa, szászą ne êjusi platyn į ůdą, o żiurint ne gilésnę ēsant użkitą ůdą, tay ji tur klebons czystą liudit; o jis tur sawo drabużius mazgót, nēsa jis czystas.

35. Ale jey szászas platyn eit į ůdą, jau kad jis per czystą liudits yr,

36. O klebons apżiurēdams randa, szászą taipo platyn êjusi į ůdą, tay jau daugiaus ne reik kláusti to, ar plaukai ney áukfas geltoni ēsą, nēsa jis neczysts.

37. Ale jey żiurint szászas apsistojo, o palwi plaukai ténay rádos, tay szászas iszgijęs, o jis czystas; todēl tur ji klebons per czystą iszliudit.

38. Kad wyrui arba moteriszkei ůdoj jů kuno kas baltay púliůta yra,

39. O klebons ténay mato, tą báltą púli prapůlanti, tay bálts szaszas ůdoj pasikēlęs, o jis czystas.

40. Kad wyrui galwôs plaukai nuslenka jam nuplinkant, tay jis czysts.

41. Jey pryszakij galwôs nuslenka jam, o plike randas, tay jis czysts.

42. Ale jey plikēj arba, kur jis plikas, balta arba raudonůka marke randas, tay jam raupsas plikēj arba nuplikusioj galwoj iszszoko;

43. Todēl tur ji klebons apżiurēti. O jey randa, tą báltąję arba raudonůkąję markę iszszokusę jo plikēję, arba ant plikôsiôs galwôs ję rôdantis, kaip antai raupsas ůdoj,

44. Tay jis raupsots ir neczysts, o klebons tur ji neczystą liudit dēl tôs markês ant jo galwôs.

45. Kursaigi raupsots yr, to rubai tur sudriskę buti, o galwa ne=dengta, o lupos użrißtos, ir tur wisay neczystu wadints buti.

46. O pakoley ta marke ant jo yr, tur jis neczystu buti, *skyru gywénti, ir jo butas tur lauke abajo buti. *2 Nuſ. Kar. 26, 21.

47. Kad ant nekurio rubo raupso ženklas bus, ar butu wilnono ar marßkono,

48. Ar métmeniůse ar ataudose, ar butu marßkona ar wilnona, ar kailije, arba bile=kokiame iß káiliû darytame,

49. O kad tas ženklas baltůks arba raudonůks yr rube, arba kái=lij, arba métmeniůse, arba atau=dose, arba bile=kokiame dáikte iß káiliû darytame, tay iß tiesôs žén=klas raupso. Todēl klebons tai tur apžiurēt.

50. O mátęs tą ženklą tur tai użrakit per septynes dienas.

51. O sékmąję dieną matydams, tą žénklą platyn êjusi rubo mét=meniůse, arba ataudose, káilije, arba bile=kokiame dáikte iß káiliû dáry=tame, tai yr isigráužianti marke raupso, ir neczysts yr.

52. Ir tur tą rubą sudégit, arba tus métmenius, arba tas ataudas, ar butu wilnona arba marßkona, arba bile=koks káiliû rubas, kuriame toks ženklas yr; nēsa tai ženklas raupso, ir turi tą ugnimi sudégit.

53. Ale jey klebons matys, tą žen=klą rubè platyn ne êjusi, ar metme=niůse arba atáudose, arba bile=ko=kiůse káiliû rubůse,

54. Tay tur paliept, kad tai maž=gota butu, kur tas ženklas yr, ir tur użrakinti kitas septynes dienas.

55. O jey klebons matys, kadangi jau tas ženklas mażgots, tą ženklą ne pastojusi kitoki po jo akiû ney platyn êjusi, tay neczystu yr, ir turi ugnimi sudégint; nēsa giley isigraużę ar tikroj pusēj (rubo) ar ißwerstoj.

56. Ale klebons matydams tą ženklą prapůlusi po jo mażgojimo tur ji nuplēßt nů rubo, nů káilio, nů métmeniû arba nů ataudû.

57. Ale jey dar pażymys ant rubo, ant métmeniû, ant ataudû, arba bile=kokiû kailiniû, tay ißtepims yra, ir tur ugnimi sudégit, kur toks ženklas yr.

58. Ale tą rubą, arba métmenius, arba átaudas, ar bile=koki kaili ißmażgotąji ir to ženklo ne turinti, reik antrą kartą mażgoti, tay czystas.

59. Tai tas istátimas apie pażén=klius raupso rubůse, ar jie butu wilnoni, arba marßkoni, métme=niůse bey átaudose, ir wisokiû kái=liû rubû, czystus ar neczystus użliudit.

14. Pérskyrimas.

Raupso Apczystijimas.

1. Ponas Diewas kalbēdams su Moizeßium táre:

2. Tai istátimas apie raupsotąji apczystitiną. Jis tur *pas klebоną ateit. *Matt. 8, 4. Mark. 1, 44. Luk. 5, 14. Luk. 17, 14.

3. O klebons iß abajo ißêjęs tur apžiurēt, kaip ta sloga raupso ant raupsotojo ißgijusi,

4. Ir tur paliepti tam czystitinam=jam, kad du gywu paukßczu imtu, czystu, bey cēdro=médžo, ir wilnû purpurioj dażytû bey *Yžopo. *Ps. 51, 9.

5. Ir tur paliepti tû paukßczû wieną papjáuti můlio ryke prie tékanczo wandens.

6. O ēmęs tą gywąji paukßti su cēdro=medžu, wilna purpuroj da=żyta bey Yžopu, tur i papjáutojo paukßczo kraują idażyt prie tékanczo wandens,

7. Ir *apßlakstyti tą nů raupso apczystitinąji septynis kartus; ir taip ji te czystija, o gywąji paukßti te paléidž, kad palēktu i atwirą lauką. *P. 4, 6. 17. Ebr. 10, 22.

8. Ale czystitasis tur sawo rubus mażgót ir wisus sawo plaukus nuskust bey wandenij máuditis, tay jis czystas. Paskuy te eit i abażą, o taczau laukè sawo ßētrôs tur pasilikt septynes dienas.

9. O sékmąję dieną tur wisus sawo plaukus nuskust ant galwôs, ant barždôs, ir ant antakiû, kad wisi plaukai nuskusti butu; ir tur sawo

rubus mazgot bey sawo kúną wandenij nuplaut, tay jis czystas.

10. O aßmąję dieną jis tur du ēryczu imt abelnay sweiku, ir wieno mēto awi, taipjau sweiką, ir tris *desētines smulkiû kwieczû=miltû, walg=apierai aliējumi maißytû, ir wieną saikéli aliejaus. *4Moiz.15.4.

11. Tay tur klebons tą apczystitąji bey ßius dáiktus statyt po akiû Pono Diewo ties durimis ßētrôs surinkimo,

12. O tur tą wieną eryti ēmęs apierai uz kaltes apierawoti su saikeliu aliejaus, ir tą tur po akiû Pono Diewo suboti,

13. O potam tą eryti papjáut, kur apieros uz griekus bey déginimo=apieros papjáujamos, butent ßwentoj wietoj, nēsa kaip *apiera uz griekus, taipojau ir apiera uz kaltes klebono yr; nēsa tai ßwenczû ßwenczáusia. *p. 7, 7.

14. O klebons ēmęs to kraujo iß apierôs uz kaltes tur apczystitamjam ant *deßinês ausiês pakremslês dēt, ir ant nykßczo jo déßinês rankôs, ir ant didzojo pirßto déßinês kojôs. *p. 8, 23.

15. Potam tur jis aliejaus iß saikélio imt ir į sawo (tai esti klebono) kairę ranką įpilt,

16. Jr deßinês rankôs pirßtu į aliejų įdazyt, jo kairēj rankoj ēsanti, ir *ßlakstyti sawo pirßtu septynis kartus po akiû Pono Diewo. *p. 4, 6.

17. Ale likusį aliējų sawo rankoj tur jis apczystitamjam ant *pakremslês deßinês ausiês dēti, ir ant déßinio nykßczo, ir ant didzojo pirßto jo deßinês kojôs, ant wirßaus kraujo apierôs uz kaltes. *p. 8, 23.

18. Ale likusį aliējų sawo rankoj tur jis ant apczystitojo galwôs dēt ir jį sudérint po akiû Pono Diewo.

19. Jr tur apierą uz griekus padaryt ir apczystitąjį sudérint dēl jo neczystybês. O paskuy déginimo=apierą tur papjauti,

20. Jr ję ant altoriaus apierawoti drauge su walg=apiera, ir jį sudérint, tay jis czystas.

21. O jey jis wargingas ir sawo ranka tiek ne uzpelna, tay te imie ēryti apierai uz kaltes tą suboti ir jį sudérint, ir wieną desētinę smulkiû kweczû=miltû aliējum maißytû walg=apierai, bey wieną saikéli (Log wadinamą) aliejaus,

22. Bey *du kurkleliu arba du jáunu karweliu, kurius jis sawo rankà uzpelnyti gal, kad wiens butu apiera uz griekus, o antrasis déginimo=apiera; *p. 12, 8. p. 15, 14.

23. O te atgabéna jûs aßmąję dieną sawo apczystijimo pas kleboną ties durimis ßētrôs surinkimo po akiû Pono Diewo.

24. Tay klebons tur tą ēryti imt apierai uz kaltes, bey tą saikéli (Log wadinamą) aliējaus, ir tur tai wislab subóti po akiû Pono Diewo,

25. Jr tą awinēlį apierôs uz kaltes papjáut, ir ēmęs kraujo tôs paczôs apierôs uz kaltes apczystitamjam tur dēti ant jo deßinês ausiês pakremslês, ir ant nykßczo jo deßinês rankôs, ir ant didzojo pirßto jo deßinês kojôs,

26. O aliējaus į sawo (tai esti klebono) kairę ranką įpilt,

27. O sawo deßinês rankôs pirßtù aliējų jo kairej rankoj ēsanti *septinis kartus ßlakstyti po akiû Pono Diewo; *4 Moiz. 19, 4.

28. O likusiojo sawo rankoj tur apczystitamjam dûti ant *pakremslês jo deßinês ausiês ir ant nykßczo jo deßinês rankôs, ir ant didzojo pirßto jo deßinês kojôs dēt, ant wirßaus kraujo apierôs uz kaltes. *p. 8, 23.

29. Ale likusį aliējų sawo rankoje tur jis apczystitamjam ant galwôs dēt ir jį sudérint po akiû Pono Diewo.

30. O potam iß to wieno kurklélio arba jaunojo karwélio, kaip jo ranka galējo uzpelnyti,

31. Apierą uz griekus, iß antrojo déginimo=apierą padaryt drauge su walg=apiera. Jr klebons apczystitąjį taipo tur sudérint po akiû Pono Diewo.

32. Tai testow įstátimas uz raupsotąjį, kursai sawo rankà ne gal uzsipelnyt, ko ant jo apczystijimo priwalu.

33. O Pons Diews kalbėdams su Moizeszium bey su Aaronu tare:
34. Kad jûs į żémę Kanaan isz=kankat, kurę asz jums apturetinay dûmi, o bile=kokiůse namůse jusû gywátû raupso=zenklą důsiu,
35. Tay tas tur ateit, kurio tie namai, klebonui *apsisakyt ir tarti: man ródos, néy raupso=żénklas butu prie mano buto. *v. 13, 2.
36. Tay klebons tur liept, kad tą butą iszkráustitu, klebonui dar ne iėjus tą żénklą apżiurėt, kad ne wiskasgi neczysta pastótu, kas namůse yr; potam klebons tur ieit tą butą apżiurėti.
37. O kad jis tą żenklą apżiurėdams randa, sėnoje to buto geltónas arba raudonůkas důbeles esant, o jes żiurint gilésnes uż kitą sėną,
38. Tay jis tur isz buto pro duris iszeit, o butą septynes dienas użrakinti.
39. O sékmąję dieną wėl ateidams, jey mato, tą żénklą platyn ėjusi sėnoje to buto,
40. Tay tur liepti, tus akmenis iszplėszti, kuriůse tas żénklas yr, ir tus laukan isz miesto į neczystą wietą iszmesti.
41. O tą butą reik widurij wisą aplinkuy nuskust, ir tur tą nukrapsztytąji můli laukan isz miesto į neczystą wietą iszpilt;
42. O kitus akmenis imt ir į anû wietą idėt, ir kitą můli imt ir tą butą laistit.
43. Jeygu tas żénklas atgrysztá ir iszwirsta prie to buto, kada jau akmens iszplėszti, ir buts kitaip iszlaistits yr,
44. Tay klebons tur ieit. O jey máto, tą żénklą tolyn isigráuzusi į butą, tay isz tiesôs yr ėdąsis raupsas bute, ir jis neczystas.
45. Todėl reik tą butą pargriaut, akmenius ir médi, ir wisą můli to buto, ir tai iszweszt isz miesto į neczystą wietą.
46. O kas į tą butą eit, koley jis użrakints, *tas neczystas yr iki wákarui. *v. 17, 15.
47. O kas tame gul, arba tame wálgo, tas tur sawo rubus mazgoti.
48. Ale jey klebons iėjęs máto, tą żenklą ne ėjusi tolyn bute, kada butas jau laistits, tay ji czystą tur sakyt, nės tas żénklas iszdilo;
49. Ir tur apierai uż griekus uż tą butą imt du paukszczu, cėdromédzo, ir wilnû kaip purpuria raudónû bey Yzopû,
50. O tą wieną paukszti papjáut můlio ryke prie tėkanczo wandenio.
51. O tur imti tą cėdro=médi, tą wilną purpuriszkay dażytąję, tą Yzopą bey gywąji paukszti, o į papjautojo paukszczo kraują idáżęs prie tėkanczo wandens tą butą septynis kartus apszlakstyti.
52. O tur taipo tą butą *szwentinti krauju to paukszczo bey tėkanczu wándeniu, su gywůju paukszczu, cėdro=medzu, Yzopu bey su wilna didey raudonay dażytaje. *v. 51, 9.
53. O tur gywąji paukszti laukan isz miesto į atwirą lauką paleisti, ir butą sudėrint, tay jis czystas.
54. Tai tas istátims ant wisokiû slógû raupso bey szaszû,
55. Ant raupso rubû bey butû,
56. Ant aptinimû, niėżû bey púliû,
57. Kad żinoma butu, kada kas czysta arba neczysta yr. Tai istátims apie raupsą.

15. Pérskyrimas.

Kaipo Wyrai bey Moters, neczystu Pludimu apsunkinti, tur but apczystiti.

1. O Pons Diews kalbėdams su Moizeszium bey su Aaronu tare:
2. Kalbėkita su waikais Izraėl ir sakykita jiems: kad koksai wyriszkis sawo kunė *pludimą tur, tasai neczystas yra. *4 Moiz. 5, 2.
3. O tada jis neczystas yr szitame pludime, kad jo kuns isz to pludimo puliůja arba użsikemsza.
4. Wisas patalas, kur jis gul, ir wislab, kur jis sėd, bus neczysta.
5. O kas jo patalą pakrutina, tas tur sawo rubus mazgot ir wandeniu nusipláut, ir neczystas buti iki wákarui.
6. O kas pasisėda, kur jis sedėjęs, tas tur sawo rubus mazgot ir wandeniu nusiplaut, ir neczystas buti iki wákarui.

7. Kas jo kuną pakrutina, tas tur sawo rubus mazgot ir wandeniu nusiplaut, ir neczystas buti iki wákarui.

8. Kad jis sawo spjáudulius méta ant to, kursai czystas, tay tas tur sawo rubus mazgoti ir wandeniu nusipláut, ir neczystas but iki wákarui.

9. Ir balnas, ant kurio jis joja, neczystas pastos.

10. O jey kas pakrutina bile-koki dáiktą, ką jis po sawim turējo, tas neczystas bus iki wákarui. Ir kas tai neszioja, tas tur sawo rubus mazgot ir wandeniu nusipláut, ir neczystas but iki wákarui.

11. O kuri jisai pakrutina, pirm-neng rankas nusimazgojęs, tas tur sawo rubus mazgot ir wandeniu nusipláut, ir neczystas but iki wákarui.

12. Kad jis *můlio ryką pakrutin, tay reik tą sukult; ale médzo ryką reik su wandeniu pláut.
* 3 Moiz. 6, 28.

13. O kad jis czystas pastoja nů sawo pludimo, *tay jis tur septynes dienas rokůti isz tôs, kurioj czystas pastojęs, ir sawo rubus mazgoti, ir sawo kuną tékanczu wandeniu nupláut, tay jis czystas.
* 4 Moiz. 31, 19.

14. O aszmąję dieną tur jis du kurkleliu arba du jáunu karweliu imti, ir po akiů Pono Diewo atgabént ties durimis szētrôs surinkimo ir klebonui důti.

15. O klebons tur isz wieno apierą uz griekus, o isz antrojo déginimo-apierą padaryt, ir ji sudérint po akiů Pono Diewo dēl jo pludimo.

16. Kad wyrui be-miegant jo sēklôs kas isztéka, tas tur wisą sawo kuną wandeniu nupláut, ir neczystas but iki wakarui;

17. Ir kozna drabuzi bey kozną káili tokia sēkla iszteptą tur wandeniu jis mazgot, ir neczystu but iki wákarui.

18. Moteriszke, pas kurę toks gul, tur wandeniu nusipláut, ir neczysta but iki wákarui.

19. Kad moteriszke sawo kuno kraujo-pludimą tur, ta tur septines dienas atskirta buti; *kas ję pakrutin, tas tur neczystas but iki wákarui.
* 3 Moiz. 18, 19.

20. Ir wislab, ant ko ji gul, pakol ji sawo antdrapanes tur, bus neczysta; ir ant ko ji sēd, tai bus neczysta.

21. O jey kas jôs patalą pakrutin, tas tur sawo rubus mazgot ir wandeniu nusipláut, ir neczystas but iki wákarui.

22. O jey kas pakrutin bile-ką, ant ko ji sēdējusi, tay tas tur sawo rubus mazgot ir wandeniu nusipláut, ir neczystas but iki wákarui.

23. O jey kas ko pakrutin ant jôs gůlio buwusio, arba, kur ji sēdējusi, gulējusio arba stowējusio, tas tur neczystas but iki wákarui.

24. Ir kad wyrs pas ję gul, o uzeiti ję antdrapanes prie jo, tas septynes dienas neczystas bus; ir tas gůlis, kur jis gulējo, neczystas bus.

25. Ale kad moteriszke kraujo sawo pludimą ilgay tur, ne tiktay tikru czēsu, bet ir be czēso, tay ji neczysta bus, pakoley ji téka; kaip czēse jôs atsiskyrimo, taip ir tada tur neczysta but.

26. Koznas patalas, kur ji gul, per wisą czēsą jôs pludimo tur buti kaip patalas jôs atsiskyrimo. Ir wiskasgi, ant ko ji sēd, bus neczysta lygey neczystybei jôs atsiskyrimo.

27. Kas ką to pakrutina, tas bus neczystas, ir tur sawo rubus mazgot ir wandeniu nusipláut, ir neczystas but iki wákarui.

28. Ale kad ji wēl czysta pastoja nů sawo pludimo, tay ji tur septynes dienas rokůti; paskuy tur ji czysta buti.

29. O aszmąję dieną tur ji *du kurkleliu arba du jáunu karweliu imt, ir pas klebonq nuneszti ties durimis szētros surinkimo.
* 3 Moiz. 12, 8. 3 Moiz. 14, 22.

30. O klebons tur isz wieno padaryt apierą uz griekus, isz antrojo déginimo-apierą, ir ję sudérint po akiů Pono Diewo dēl pludimo jôs neczystybês.

31. Taip jûs turit waikus Jzrael pagraudint dēl jû neczystybês, idant ne prapultu sawo neczystybēje pabjaurindami mano namus tarp jusû ēsanczus.

32. Tai tas istátims ant turinczojo pludimą, ir kuriam sēkla bemiegant ißteka, kad iß to neczystas pastoja;

33. Jr ant tôs, kuri sawo kraujo pludimą tur; ir kas pludimą tur, ar butu wyrißkis arba moterißke; ir kad wyrs prie kokiôs neczystôs gul.

16. Pérskyrimas.

Derējimo-Apiera, kas-mét atliekama.

1. O Pons Diews kalbējo su Moizeßium, (*dwiem sunum Aarono numirus, kaip po akiû Pono Diewo apierawojo,) *p. 10, 2.

2. Jr tare: sakyk sawo broliui Aaronui, kad jis ne bile-kokiu czēsu i widutinęję ßwentinyczą ieitu uz uzkabôs ties malonês-kráses ant skrynês ēsanczôsês, kad ne prapultu, nēs aß noriu debesij apsíréikßt ant malonês-kráses.

3. Bet su tûm jis tur ieit, su jáunu jautuku apierai uz griekus ir su áwinu déginimo-apierai.

4. O tur ßwentaje marßkona sermēga apsírēdyti, ir marßkonomis kélnemis ant sawo kuno wilkēt, ir marßkonaje jûsta apsijûst, ir marßkonaję kepurę ußsídējęs turēti, nēs tai ßwentieji rubai, ir tur *sawo kuną wandeniu nuplowęs jeis apsíredyt. *p. 16, 24.

5. O tur nû surinkimo waikû Jzraēl imti du ozju apierai uz griekus ir wieną áwiną déginimo-apierai.

6. O Aaronas tur jáuną jautuką, *sawo apierą uz griekus, atsigabénęs sawę bey sawo namus sudérint. *Ebr. 7, 27.

7. O potam tûdu ozju ēmęs po akiû Pono Diewo statyt ties durimis ßētrôs surinkimo.

8. Jr tur burtą mest ant tûdwiējû ozjû, wieną burtą Ponui Diewui, o antraję walnamjam ozjui.

9. Jr tur tą ozi, ant kurio Pono Diewo burta pûla, *apierawot apierai uz griekus. *4 Moiz. 28, 15.

10. Ale tą ozi, ant kurio wálnojo burta pûla, tur jis gywą po akiû Pono Diewo statyt, kad ji sudérintu; ir te paléidza tą walnąji ozi i púsczą.

11. Jrgi taipo jis tur jautuką sawo apierôs uz griekus prigabent, ir sawę bey sawo namus sudérint, ir ji pamußt.

12. Jr tur *skaurádą zarijû pilną nû altoriaus imti, po akiû Pono Diewo stowinczojo, bey pilną sáują sugrúștû rukinimo zoliû, ir i widų uz uzkabôs ineßt, *p. 10, 1.

13. Jr tas *rukinimo-zoles ant ugniês uzdēt po akiû Pono Diewo, kad myglia tû rûkinimo-zoliû malonês-krasę apdéngtu ant liudijimo (skrynês) ēsanczęję, kad ne prapultu. *4 Moiz. 4, 16.

14. Jr tur *to jautuko kraują ēmęs sawo pirßtu prieß malonêskrásę ßlakstyt pryßakij; septynis kartus jis taip tur prieß malonêskrásę sawo pirßtu ßlakstyt to kraujo. *Ebr. 9, 13. 10, 3. 4.

15. Potam tur ozi, apierą uz zmoniû griekus, papjáut, ir jo kraujo igabént uz uzkabôs; ir su jo krauju tur daryt, kaip su krauju jautuko dáre, ir tûmi taipojau ßlakstyti prieß malonês-krasę.

16. Jr taip tur jis ßwentinyczą sudérint nû neczystybês waikû Jzrael ir nû jû pérzengimo wisûse jû griekûse. Taip jis tur daryt surinkimo ßētrai, nēsa jie neczysti, kurie aplinkuy yra.

17. *Neywieno zmogaus ne tur buti ßētroje surinkimo jam ieinant sudérintu ßwentnyczoj iki jam ißeinant; ir taip tur sudérint sawę bey sawo namus ir wisą draugystę Jzraēlio. *Ebr. 9, 7.

18. O ißeidams prie altoriaus po akiû Pono Diewo stowinczojo tur ji sudérint, ir ēmęs kraujo to jautuko bey kraujo to ozio ant altoriaus ragû aplinkuy dēti.

19. Jr tur sawo pirßtu to kraujo ßlakstyti septynerius kartus, ir ji apczystit ir ßwentit nû neczystybês waikû Jzrael.

20. O pabaigęs tą sudérinimą ßwentnyczôs bey surinkimo ßētrôs

ir altoriaus, tay aną gywąji ożi tur atgabėnt.

21. Tadagi tur Aaronas abi sawo ranki ant jo galwôs użdėjęs ißpażinti ant jo wisus nusiżengimus waikû Jzrael ir wisus jû perżengimus wisûse jû griekûse, ir jûs ożiui ant galwôs dėti, ir ji per wyrą cze ėsanti i púsczą paléizdit,

22. Kad taipo ożys wisus jû nusiżengimus ant sawęs i giriû gires nuneßtu; ir ji te paliekt púsczoje.

23. O Aaronas tur i ßėtrą surinkimo iėjęs ißwilkt marßkonus rubus, kureis apsirėdęs i ßwentnyczą iėjo, ir jûs tur ténay palikt.

24. Jr tur sawo kuną wandeniu nupláut ßwentoj wietoj ir sawaiseis rubais apsirėdyt ir ißėjęs sawąję déginimo-apierą bey żmoniû déginimo-apierą daryt, ir abėjus, sawę bey żmones, sudérint,

25. Jr taukus apierôs uż griekus ant altoriaus użdegti.

26. Ale tas, kurs wálnąji ożi ißwede, tur sawo rubus mazgoti ir sawo kuną wandenimi nupláut, ir potam i ábażą ateit.

27. Jautuką apierôs uż griekus bey ożi apierôs uż griekus, *kuriûdwiėjû kraujas i ßwentnyczą sudérinimui ineßamas, reik †ißwest uż abażo ir ugnimi sudégint, podraugey jû-dwiėjû skuras, mėsą ir mėßlus.
* p. 6, 30. † Ezek. 43, 21. Ebr. 13, 11. 3 Moiz. 4, 12.

28. O kursai tai sudégin, tas tur sawo rubus mazgot, ir sawo kuną wandeniu nuplówęs potam i ábażą pareit.

29. Jr tai jums *amżina prowa tur buti: †deßimtąję dieną sékmojo mėnesio turit jús sawo kuną rámdit ir neyjokio dárbo ne dirbt, ar butu sawißkis, arba swétimas tarp jusû. *p. 6, 18. p. 10, 9. † p. 23, 32.

30. Nėsa *toje dienoje jusû sudérinimas stojas, kad jús czystiti bustumbit; nû wisû jusû griekû jús apczystijami este po akiû Pono Diewo.
* p. 23, 27. 4 Moiz. 29, 7. Ebr. 9, 11. 12. p. 10, 3.

31. Todėl tai jums tur buti *didżiausioji Sabbata, ir jús turit sawo kuną †pażémint; amżina testow tai prowa. * p. 23, 32. † Jez. 58, 3. f.

32. Jr toki sudérinimą tur ißprowit klebonû wiens, kursai ßwentitas, ir kurio ranka papildita yr per kleboną i jo tėwo wietą; ir tur marßkonaiseis rubais apsirėdyt, butent ßwentaiseis rubais.

33. Jr taipo tur sudérinti ßwentąję ßwentnyczą ir surinkimo ßėtrą, ir altorių, ir klebonus, ir wisus żmones surinkimo.

34. Tai jums tur but amżina prowa, kad waikus Jzrael sudérintumbit uż wisus jû griekus *wieną kartą kas-métą. Jr Moiżėßius dare, kaip Pons Diewas jam buwo paliepęs. *Ebr. 9, 7.

17. Pérskyrimas.

Apierû Wieta paskirta; Kraujo-Walgis użdraustas.

1. O Pons Diewas kalbėdams su Moizeßium tare:

2. Sakyk Aaronui ir jo sunums ir wisiems Jzraėlio waikams ir tark jiems: tai yr, ką Pons Diewas liepęs.

3. Kas iß namû Jzrael jáuti, arba awinėli, arba oßką papjáuja abaże arba laukè ties abażu,

4. O ne atgabéna pas duris ßėtrôs surinkimo, kad Ponui Diewui apierai atgabénta butu ties namais Pono Diewo, *tas to kraujo tur kaltas buti, kaip kraują praliėjęsis. O toks żmogus tur ißgaißintas buti iß sawo żmoniû. * Jez. 66, 3.

5. Todėl tur waikai Jzrael sawo apieras, kurias atwirame lauke nor apierawot, po akiû Pono Diewo atgabént ties durimis ßėtrôs surinkimo pas kleboną, o ténay sawo dėkawon-apieras Ponui Diewui apierawoti.

6. O klebons tur kraują ant altoriaus Pono Diewo ßlakstyti pas duris ßėtrôs surinkimo bey taukus użdegt saldżam kwapui Ponui Diewui.

7. O wisaip ne tur toliaus sawo apieras *apierawot laukû-welniams, su kureis kekßáuja. Tai †tur jiems amżina prowa buti tarp jû waikûwaikû. * 5 Moiz. 32, 17. † 3 Moiz. 6, 18. p. 10, 9.

8. Todēl turi jiems sakyt: kursai žmogus iß namû Izrael, arba ir swétims tarp jusû ēsąs apierą arba déginimo-apierą dûda,

9. O ję ne atgabéna ties durimis ßētrôs surinkimo, kad tą Ponui Diewui dûtu, tas tur ißpústitas buti iß sawo žmoniû.

10. O kursai žmogus, ar butu jis iß namû Izrael, arba swétims tarp jusû, kokio *kraujo walgo, prieß tą aß sawo wéidą statysiu ir ji iß tarpo jo žmoniû ißgaißisiu.
* p. 3, 17.

11. Nēsa kuno gywastis kraujè yra; o aß tai jums altoriui dawjau, kad jusû dußios tûm sudērinamos butu. *Nēsa kraujas yr sudérinimas už gywastį.
* Kol. 1, 20. Ebr. 9, 22.

12. Dēl to aß esmi sakęs waikams Izrael: neyjokia dußia iß jusû ne tur kraujo wálgit, neygi neyjoks swétims tarp jusû gywénąsis.

13. O bile-koks žmogus, ar jis butu iß namû Izrael, ar swétims tarp jusû ēsąs, kurs žwērį arba lēkiantį paukßtį walgomą sugáuna medžûdams, tas tur jo kraują praliēti ir žemė užkasti.

14. Nēs *kuno gywastis yra jo krauje, pakóley jis gyws, o aß waikams Izrael sakiau: †idant jus ne turit neyjokio kuno kraujo walgit, nes kuno gywastis jo krauje yra; kas to wálgo, tas tur but ißgaißintas.
*1 Moiz. 9, 4. †3 Moiz. 3, 17. p. 7, 26.

15. O kuri dußia *maitôs, arba kas žwēriû sudraskyta, wálgo, ar butu jis czebuwys, ar swétims, tas tur sawo rubą mazgot ir wandenimi nusipláut, †ir neczystu but iki wákarui, tay jis czystu pastoja.
* p. 11, 40. † p. 11, 24. p. 14, 46. p. 15, 5.

16. Jey jis sawo rubus ne mazgós neygi máudisis, tay jis tur sawo nusižengimo kaltas buti.

18. Pérskyrimas.

Kokia artimoji Gentystė Wenczawojime draustà.

1. O Pons Diews kalbējo su Moizeßium tardams:

2. Kalbēk su waikais Izrael ir sakyk jiems: *Aß esmi Wießpats jusû Diewas.
* p. 11, 44.

3. Jús ne turite elgtis pagal elgimą Egypto-žémês, kurioj jús este gywénę, ney pagal elgimą žémês Kanaan, į kurę aß jus įwest noriu, neygi turite elgtis pagal jû budą.
* Jer. 10, 2.

4. Bet pagal *mano prową turite elgtis, ir mano įstátimus turit laikyti, kad pagal tus darytumbite; nēsa Aß esmi Wießpats jusû Diewas.
* 5 Moiz. 4, 8.

5. Todēl jús turit mano įstátimus laikyt ir mano prowas; *nēsa kursai žmogus jûs pildo, tas per jûs gyws bus; nēsa Aß esmi Ponas Diewas.
* Nym. 10, 5. Gal. 3, 12.

6. Neywiens ne tur ártitis prie artimjáusiôsês sawo gentainês jôs gēdą atdengti; nēs aß esmi Ponas Diewas.

7. Tu sawo *tēwo bey sawo motinôs gēdą ne turi atdengti; ji tawo motina, todēl ne turi atdengti jôs gēdą.
* 1 Moiz. 9, 22. 23.

8. Tu gēdą *sawo tēwo paczôs ne turi atdengt, nēsa tai tawo tēwo gēda.
* p. 20, 11. 1 Moiz. 35, 22. 5 Moiz. 22, 30.

9. Tu gēdą *sawo sesers, kuri tawo tēwo arba tawo mûmôs dukte, namēj arba kitur gimusi, ne turi atdengti.
* p. 20, 17. s. 2 Kor. 5, 1.

10. Tu gēdą sawo sunaus arba sawo dukters ne turi atdengt, nēsa tai tawo gēda.

11. Tu *gēdą dukters sawo tēwo paczôs, kuri tawo tēwui gimusi ir tawo sesû yr, ne turi atdengt.
* p. 20, 17.

12. Gēdą sawo tēwo sesers ne turi atdengt, nēs ji tawo tēwo artimjáusioji gentáine.

13. Gēdą sesers sawo mûmôs ne turi atdengt, nēsa ji tawo mûmôs artimjáusioji gentáine.

14. Gēdą sawo tēwo brolio ne turi atdengt jo paczę wesdams, nēsa ji tawo dēdžuwēne.

15. Gēdą sawo *marczôs ne turi atdengt, nēsa ji tawo sunaus pati, todēl ne turi jôs gēdą atdengt.
* 1 Moiz. 38, 16.

16. Gēdą sawo *brolio paczôs ne turi atdengti, nēsa tai tawo brolio gēda.
* Mark. 6, 18.

17. Gėdą sawo paczôs podraug su jôs dukters gėda ne turi atdengti, neygi jôs sunaus-dukteri arba duktens-dukteri weſt jû gėdą atdengdams, nėſa tai jôs artimjáuſioji gentaine, o tai bjaurybe.

18. O ir ne turi weſt sawo paczôs ſéſeri drauge ſu je, jôs gėdą atdengti prieß ję, jei dar gywai eſant.

19. Tu ne turi prie * sawo moters ártintis, kol ji pagal moteriû budą neczyſta, jôs neczyſtybej jôs gėdą atdengti. * p. 20, 18.

20. Ir ne turi prie sawo * artimo paczôs gulėt ję apwaiſiti sawę pas ję apſíbjauridams.
* p. 20, 10. 2 Sam. 11, 4.

21. Neygi ne turi sawo ſeklôs dût, kad * Molėkui butu ſudéginta, kad neßwentą ne padarytumbei sawo Diewo wardą, nėſa aß eſmi Ponas Diewas. * p. 20, 2. 5 Moiz. 18, 10. 2 Karal. 21, 6. p. 23, 10. Pſ. 106, 37. Jer. 7, 31. p. 32, 35.

22. Ne turi ſu * waikißku ſugult, kaip ſu moterißke; nėſa tai bjaurybe.
* p. 20, 13. Rym. 1, 27.

23. Neygi * ne turi ſu galwiju kokiu laikytis ſu jûm apſíbjaurit. O neyjokia moterißke ne tur ſu galwiju kokiu laikytis, nėſa tai bjaurus (ſumißimas).
* p. 20, 15. 2 Moiz. 22, 19. 5 Moiz. 27, 21.

24. Jûs turit * neyjokiame ßitû dalykû ne apſíbjaurint, nės tûſe wiſûſe daiktûſe apſíbjaurino tie pagonys, kurius aß pirm juſû ißſtumti noriu. * 2 Kar. 17, 15.

25. Ir ta žéme tûmi apjaurinta yr. O aß jû nuſižengimus * ant jû pajëßkoſiu, kad ta žéme sawo gywátninkus ißſpjáus. * Jez. 26, 21.

26. Todėl laikykit mano iſtátimus ir prowas, ir ne darykit ßiû bjaurybjû neywieną, ney czebuwys, ney ſwetimaſis tarp juſû.

27. Nėſa wiſas tokias bjaurybes dare žmones tôs žémês, kurie pirm juſû buwo, ir tą žémę apbjaurino.

28. Kad ne * ißſpjáutu ir jus ta žéme, kad jûs ję apbjaurinat, kaip pagonis ißſpjowe pirm juſû czebuwuſius. * p. 20, 22.

29. Nės kurie tas bjaurybes daro, tû dußios tur ißgaißintos buti iß sawo žmoniû.

30. Todėl * laikykit mano iſtátimus, kad ne darytumbit pagal anû bjaurus budus, kurie pirm juſû buwo, kad tûmi jûs ne apbjaurinti butumbit; † nės aß eſmi Wießpats juſû Diewas. * p. 19, 37. p. 20, 8. † p. 11, 44. p. 20, 7. 24.

19. Pérſkyrimas.

Ißguldimas deßimts Pono Diewo Priſákimû, podraug ſu kitais Priſakimais.

1. O Pons Diewas kalbėdams ſu Moizeßium táre:

2. Kalbėk ſu wiſu ſurinkimu waikû Izrael ir ſakyk jiems: jûs turit * ßwenti but, nės Aß eſmi ßwentas, Wießpats juſû Diewas.
* p. 11, 44. 45. ſ.

3. Kožnas * gárbinkite sawo tėwą ir sawo mótiną. Laikykite mano ßwentes, nės Aß eſmi Wießpats juſû Diewas. * 2 Moiz. 20, 12. ſ. Sir. 3, 9.

4. Jûs ne turit balwonus gárbint, ir ne turit ſaw * lietû diewû paſídaryt, nės Aß eſmi Wießpats juſû Diewas. * 2 Moiz. 20, 3. 4.

5. O norėdami Ponui Diewui dėkawon-apierą apierawoti, tay turit apierawot, kas jam itikt galėtu.

6. Ale jûs ję turit * tą paczę dieną wálgit, kad apierawojat, bey antrąję dieną; ale kas tréczaijei dienai liekti, reik ugnimi ſudégint.
* p. 7, 16. 17.

7. Bet jey kas to walgis tréczaję dieną, tai bjaurėſtis, ir ne patiks (Diewui).

8. O taſai walgąſis nuſižengimą sawo neß, kad jis Pono Diewo ßwentybę neßwentą padarę; ir tokia dußia bus ißgaißinta iß sawo žmoniû.

9. Sawo lauką * nuwalydams ne turi jo galus aplinkuy nupjáut ney wiſlab godzey ſurinkt.
* p. 23, 22. 5 Moiz. 24, 19. Rut. 2, 2. 15. 16.

10. Taipojau ir sawo wyn-kalni ne turi godzey nurinkt ney nukrituſes ûgas ſurinkt, bet wargſtantiems bey ſwetimiems turi tai palikt; nės Aß eſmi Wießpats juſû Diewas.

11. Jûs * ne turite wôgt, ney melût, ney newiernay elgtis ſu kitskitu. * 2 Moiz. 20, 15. 16. 1 Teſſ. 4, 6.

12. Jús ne turit neteisey prisēkt per mano wardą ir * neßwentu ne padaryti wardą sawo Diewo, nēs Aß esmi Ponas Diewas.
* 2 Moiz. 20, 7. 5 Moiz. 5, 11.

13. Sawo artimą tu ne turi * prigáut ney jam ką ißplēßt. † Samdininko alga ne tur pasilikt pas tawę iki rytojaus.
* 2 Moiz. 23, 7. † 5 Moiz. 24, 14. Jer. 22, 13. Zir. 34, 27. Tob. 4, 15. Jok. 5, 4.

14. Ant kurtinio ne turi keikt. Aklamjam * ne turi páinas dēti, nēs tu turi bijotis sawo Diewo; nēs Aß esmi Ponas Diewas.
* 5 Moiz. 27, 18.

15. * Jús ne turit neteisey elgtis prowoj, ir ne turit ißkélt prástąji ney gárbint didiji, bet teisey turi súdit sawo ártimą.
* 5 Moiz. 16, 19. s. Jok. 2, 1. s.

16. Tu ne turi apskelbtojis but sawo žmonēse, neygi ne turi tykot kraujo sawo ártimo, nēs Aß esmi Ponas Diewas.

17. Tu * ne turi sawo brolio nekęst sawo ßirdije, bet turi pabárt sawo ártimą, kad ne reiktu taw dēl jo nukaltimą neßiot.
* Matt. 5, 23. Matt. 18, 15. Luk. 17, 3.

18. Ne turi patießōs jeßkot ney kerßtą laikyt ant waikû sawo žmoniû. Tu turi sawo ártimą * mylēti, kaip pats sawę; nēs Aß esmi Ponas Diewas.
* Mark. 12, 31. s.

19. Jús tû mano istátimû turit klausyt: kad sawo galwijams ne dûtumbei pasieit su kitōs weislēs galwijais, * ney dirwą sawo ne apsētumbei sēkla newienokia, ir neyjoks drabužis ant tawęs ne butu iß wilnû ir iß linû sumißay áustas.
* 5 Moiz. 22, 9. 11.

20. Kad wyrißkis pas moterißkę gul ję apwaisidams, kuri padonka slugine yra ir wyro paniekinta, taczau ne atpirkta ney ißwálnita, tas tur korawótas but, ale ne mirtinay; nēs ji newalna buwusi.

21. Bet jis tur dēl sawo nusidējimo Ponui Diewui atgabént áwiną apierai už nusidējimą ties durimis ßētrōs surinkimo.

22. O * klebons tur ji sudérint taje apiera už kaltes po akiû Pono Diewo, už tą griekąą, kuri jis padarę; tay Diews jam malonus bus po to grieko, kuri jis padare.
* p. 4, 26. 31. 35. p. 5, 13. 16.

23. Kad jús į žémę aną ieję wisokius waisingus medžus sodinat, kuriû waisius wálgomi, tay turit jû neapipjáustimą appjáustit ir jû waisius. Tris metus jûs per neappjáustitus turit laikyt, kad jû ne wálgitumbit.

24. Ale ketwirtame mete tur wisi jû waisius ßwenti but ir garbingi Ponui Diewui.

25. O penktąji métą gálit waisius wálgit ir jûs suwalyt, nēs Aß esmi Wießpats jusû Diewas.

26. Jús nieko * ne turit su krauju wálgit. Jús ne turit paukßczû balso atbóti ney dienas skirstiti.
* p. 3, 17. s.

27. Jús * ne turit aplink sawo galwą pláukus apkarpyti ney wisą sawo barzdą nuskust. * p. 21, 5. s.

28. Jús ne turit * ženklą koki į sawo kuną dēl kokio numirusio rēßti, arba skaitytines saw įsipjáut; nēs Aß esmi Ponas Diewas.
* 5 Moiz. 14, 1.

29. Tu ne turi sawo * dukteri ant kekßawimo laikyti, kad toj žémēj kekßáwimas ne butu ney bjaurybēs pilna ne pastotu. * Zir. 26, 13.

30. Mano * ßwentes idánt laikykit, ir bijokities mano ßwentybēs, nēs Aß esmi Ponas Diewas.
* p. 23, 2. 4.

31. Jús * ne turit prisikreipti prie žyniû, ir nesikláusinēkit ženklû-ißguldytojû, kad jeis ne bjaurinti butumbit; nēs Aß esmi Wießpats jusû Diewas. * p. 20, 6. 27. 1 Zom. 27, 7.

32. * Prieß žilą galwą turi atsikélt ir garbę dût seniemsiems, nēs tu turi bijotis sawo Diewo; nēs Aß esmi Ponas Diewas.
* Zir. 8, 7.

33. Kad * swétims koks pas tawę jusû žémēje gywęs, tą ne turit lupti.
* 2 Moiz. 22, 21. s.

34. Jis tur pas jus gywent, kaip czebuwys tarp jusû, ir turi ji mylēt, kaip pats sawę; nēs ir jús buwot swetimi Egypto-žémēj. Aß esmi Wießpats jusû Diewas.

35. Jús ne turit neteisey elgtis prowoj * mastu, swarczu, saiku.
* 5 Moiz. 25, 15. Pamok. 11, 1. p. 20, 10.

36. *Tikri ſwarczei, tikri ſwárai, tikri ketwirczei, tikri krágai tur pas jus buti. Nės Aß eſmi Wießpats juſû Diewas, kurſai jus iß Egypto-żémês ißwedżau.
*5 Moiz. 25, 13. Pamok. 16, 11.

37. Idánt *laikykit wiſus mano iſtátimus ir wiſas mano prowas, ir tai darykit; nės Aß eſmi Ponas Diewas. *P. 18, 30. P. 20, 8. 22.

20. Pérſkyrimas.

Korawone ant wiſokiû Griekû ſtatyta.

1. O Pons Diewis kalbėdams ſu Moizeßium táre:

2. Sakyk waikams Izrael: *kas iß waikû Izrael, arba ſwétims Izraelij gywénąſis ſawo ſėklôs Molėkui dûda, tas tur ſmerczu mirt; żmones tôs żémês tur ji akmenimis żudyti. *P. 18, 21. f.

3. O aß *ſawo ákis prieß toki żmogų ſtatyſiu ir †iß jo żmoniû ji ißgaißiſiu, kad jis Molėkui ſawo ſėklôs dawęs, ir ßwentybę mano apbjaurinęs, ir ßwentąją mano wardą atßwentinęs.
*P. 17, 10. †Ezek. 14, 8.

4. O *jey tôs żémês żmones użſlėpdami czedis to żmogaus, kurſai ſawo ſėklôs Molėkui dawęs, ji ne żudydami, *Pamok. 20, 30.

5. Tay taczau *aß ſawo ákis prieß tą żmogų ſtatyſiu ir prieß jo giminę, ir ji bey wiſus, kurie ji tame kekßawime ſu Molėku paſeke, iß jû żmoniû ißgaißiſiu. *P. 26, 17.

6. Kad kokia *dußia prie żyniû bey burtininkû nueis kekßawime jûs paſekdama, tay aß ſawo wéidą prieß tokią dußią ſtatyſiu ir ję iß jôs żmoniû ißgaißiſiu. *P. 19, 31.

7. Todėl *ßwentikities ir bukit ßwenti, nės Aß eſmi Wießpats juſû Diewas. *P. 11, 44. 45.

8. Ir *laikykit mano iſtatimus ir darykit jûs, nės Aß eſmi Pons Diewis, jus ßwentinąſis.
*P. 18, 30. P. 19, 37.

9. Kas *ſawo tėwą arba ſawo motiną ißkéikia, tas tur ſmerczu mirti, jo kraujas t'eſie ant jo, kad jis ſawo tėwą arba ſawo motiną ißkéike. *2 Moiz. 21, 17.

10. Kas *wenczawonyſtę perżeng ſu kito paczè, tas tur ſmerczu mirti, abu, wenczawonyſtês pérżengtojis ir pérżengtoje, todėl, kad jis ſu ſawo artimo moterißke wenczawonyſtę pérżenge.
*P. 18, 20. 2 Moiz. 20, 14. 5 Moiz. 22, 22. Matt. 5, 27. Ew. Jon. 8, 5.

11. Jey *kas ſu ſawo tėwo paczè ſugul ir taipo ſawo tėwo gėdą atdenge, tûdu abudu tur ſmerczu mirti, jû kraujas t'eſie ant jû-dwiėjû.
*P. 18, 13. 1 Moiz. 35, 22. 5 Moiz. 27, 20. 2 Zom. 16, 22.

12. Jey kas ſu ſawo *marcze (ſunaus pacze) ſugul, tay jûdu abu tur żute prażût, nes jûdu gėdißkay nuſiżenge, kraujas jû t'eſiê ant jû-dwiėjû. *1 Moiz. 38, 18. 5 Moiz. 27, 23.

13. Jey kas *ſu waiku ſugul, kaip ſu moterißke, tûdu bjaurų daiktą dare, ir abu tur ſmerczu mirti, jû kraujas t'eſiê ant jû-dwiėjû.
*P. 18, 22. Rym. 1, 27.

14. Jey kas *paczę wéda ir jôs áugywę podraugey, tas baiſų grieką padáre; reik ji ugnimi ſudégit, o abudu podraugey, kad taip baiſû griekû ne butu tarp juſû. *P. 18, 17.

15. Jey kas ſu *galwiju ſugul, tas tur żudytas buti, o ir tą galwiją reik użmußt. *P. 18, 23. f.

16. Jey *moterißke prie kokio galwijo artinas ſu jûm paſíeidama, tą turi nużudyt, o tą galwiją taipojau, ſmerczu tur tûdu prapult; kraujas jû-dwiėjû t'eſiê ant jû-dwiėjû. *P. 18, 23.

17. Jey *kas ſawo ſeſeri ėmęs, tėwo ſawo dukteri, arba ſawo áugywês dukteri, jôs gėdą apżiur, o jiji wėl jo gėdą, tai kraujo-gėdą; tûdu tur ißgaißintu buti po akim żmoniû ſawißkiûjû, nėſa jis ſawo ſeſers gėdą atdengęs, jis tur ſawo nuſiżengimą neßioti.
*P. 18, 9. 5 Moiz. 27, 22.

18. Jey wyrs ſu moterißke ſugul czeſe *jôs antdrapaniû nûgidams jôs gėdą ir atdangidams jôs kraujo-pawérſmi, o ji nûgina pawérſmi kraujo ſawo, tûdu abu tur ißgaißitu buti iß ſawo żmoniû.
*P. 18, 19. Ezek. 18, 5.

19. Sawo *motinôs ſeſers gėdą bey ſawo tėwo ſeſers gėdą ne turi atdengt, nės toks artimjáuſiąję ſawo

gentainę atdenge, ir jůdu tur ſawo nuſiʒengimą neƒʒiot. * p. 18, 13.

20. Jey kas * ſu ſawo tēwo brolio pacʒe ſugul, tas dēdês ſawo gēdą atdenge; jůdu tur ſawo grieką neƒʒiot, be waikû jůdu tur mirt. * p. 18, 14.

21. Jey * kas ſawo brolio pacʒę wéda, tai bjaurus dáikts; bewaikei jůdu tur but, todēl, kad jis ſawo brolio gēdą atdengęs. * Mark. 6, 18.

22. Taygi * idant laikykit wiſus mano iſtátimus ir mano prowas, ir pagal tus elgkities, kad ne iƒʒſpjáutu jus ta ʒéme, į kurę aƒʒ jus wedu, kad ténay gywéntumbit. * p. 19, 37.

23. O idant ne pildikite pagonû iſtátimus, kurius po juſû akim iƒʒſtumſiu, nēs tokiû wiſû daiktû jie dare; o aƒʒ jůs didey n'apkenczau.

24. Bet jums aƒʒ ſakau: jús anû ʒémę apturēſit, nēs aƒʒ jums tokią ʒémę į tēwiƒʒkę důſiu, kurioj piens bey medus ſklyſta. Aƒʒ eſmi Wieƒʒpats juſû Diewas, atſkyręſis jus nů tû ʒmoniû,

25. Kad taipjau atſkirtumbit * galwijus czyſtus nů neczyſtûjû, bey neczyſtůſius paukƒʒczus nů czyſtûjû, ir ſawo duƒʒią ne pabjaurintumbit galwijais, paukƒʒczeis ir neyjokeis ant ʒémês replinējanczeis, koktai aƒʒ atſkyriau, kad neczyſta butu. * p. 11, 3. 5 Moiʒ. 14, 4. ſ.

26. Todēl jús turit man ƒʒwentais but, nēs Aƒʒ, Pons Diews, eſmi ƒʒwentas, aƒʒ eſmi jus atſkyręs nů tû ʒmoniû, kad manieji butumbit.

27. Jey koks wyrs arba moteriƒʒke * ʒynys arba burtininke bus, tie tur ſmerczu mirti, reik jůs akmenimis ʒudyti; jû kraujas t'eſiê ant jû. * 2 Moiʒ. 22, 18.

21. Pérſkyrimas.

Kaipo Klebonai tur elgtis.

1. Ir Pons Diews tare Moizeƒʒiui: akyk klebonam, Aarono ſunum-dwiem, ir tark jiem-dwiem: * klebons ne tur neczyſtu darytis neyjokiu numiruſiu ſawo ʒmoniû, * 4 Moiʒ. 5, 2.

2. Kaip tiktai ſawo gentim, kurs am artimjáuſias yr, kaip ſawo motina, ſawo tēwu, ſawo ſunum, ſawo dukterim, ſawo broliu,

3. Bey ſawo ſeſerim, kuri dar merga ir dar pas ji yr, ir ne buwuſi neyjokio wyro pati; taje gal jis neczyſtu paſtot.

4. * Kitaip jis ne tur apſibjaurit neyjokiu ſawûjû tarp ſawo ʒmoniû, kad neƒʒwentu ne paſtotu. * p. 21, 1. Jeʒ. 44, 25. Eʒek. 44, 25.

5. Jis ir ne tur plikę paſidaryt ant ſawo galwôs, ney ſawo barʒdą nuſkuſt, ir neyjoki ʒenklą iſirēƒʒt į ſawo kuną. * p. 19, 27. 5 Moiʒ. 14, 1. Eʒek. 44, 20.

6. Jie tur ƒʒwenti but ſawo Diewui, ir neƒʒwentu ne daryt wardą ſawo Diewo, nēs jie apierawoj Pono Diewo apierą, důną ſawo Diewo; todēl jie tur ƒʒwenti buti.

7. Jie ne tur weſt kekƒʒę, ney apkekƒʒáutą, ney wyro pameſtą, nēs jis ƒʒwents yra ſawo Diewui.

8. Todēl turi ji per ƒʒwentą laikyt, nēs jis apierawoj důną tawo Diewo; jis tur taw ƒʒwentu but, nēs * Aƒʒ ƒʒwentas, Ponas Diewas, jus ƒʒwentinąſis. * p. 19, 2. p. 22, 9. 16.

9. Jey klebono * dukte pradeď kekƒʒáut, tay ję ugnimi reik ſudégint, nēſa ji tēwą ſawo apgēdino. * 1 Tim. 3, 4.

10. Kas wyriauſiu wyſkupu yra tarp ſawo broliû, ant kurio * galwôs moſtijimo-aliejus liets yr, ir jo ranka papildita, kad aprēdytas butu anais rubais, tas ne tur ſawo galwą atdengt ney ſawo rubus ſupjáuſtit. * 2 Moiʒ. 28, 41.

11. Ir ne tur eit ney prie jokio * numiruſio, ir ne tur ney tēwu ney motina apſibjaurint. * 4 Moiʒ. 6, 7. p. 9, 6.

12. Iƒʒ ƒʒwentnyczôs jis ne tur iƒʒeit, kad neƒʒwentą ne padarytu ƒʒwentybę ſawo Diewo; nēs * ƒʒwentas wainikas, môſt-aliejus jo Diewo yr ant jo. Aƒʒ eſmi Ponas Diewas. * 2 Moiʒ. 28, 26.

13. * Jumprową jis tur per pacʒę ſaw weſti. * Eʒek. 44, 22.

14. Ale ney naƒʒlę, ney pameſtąję, ney apkekƒʒautąję, ney kekƒʒę, bet jumprową iƒʒ ſawo ʒmoniû jis tur ſaw per pácʒę weſti,

15. Kad ſawo waikus neƒʒwentais ne padarytu ſawo ʒmonēſe; * nēs

Aß esmi Ponas Diewas, ji ßwentinąsis. * p. 21, 22.

16. Ir Pons Diews kalbėdams su Moizeßium tare:

17. Kalbėk su Aaronu ir tark: jey kas iß tawo waikû jusû giminėse * kûmi nesweiks yr, tas ne tur prisiartitis dûną sawo Diewo apierawot. * 1 Tim. 3, 2. Tit. 1, 6. 7.

18. Nėsa neywiens, * bile=kaip nesweiks, ne tur ártintis, ar jis butu áklas, ar lûßas, ar pertrumpus ar perilgus sanarius turis; * p. 22, 21. s.

19. Arba kurio katra koja, arba katra ranka żeista;

20. Arba kurs kuprûts yr, arba apwilkt=akys, arba żwairys, arba ßaßûts, arba niezûts, arba klyną turis.

21. Kas iß Aarono wyskupo waikû sawije kliáudingas, tasai ne tur artitis apierawot Pono Diewo apierû, nėsa jis kliaudingas, todėl prie dûnôs kepalėliû sawo Diewo ne tur artitis, kad jûs apierawotu.

22. O taczau tur jis walgit dûnôs sawo Diewo, abejû, taip ßwentojo, kaip ir ßwenczû ßwenczausiojo.

23. Ale wienok prie użdangôs jis ne tur prieiti ney prie altoriaus artitis, kadangi jis kliáudingas; idant neßwentą ne padarykit mano ßwentybę, nės * Aß esmi Ponas Diewas, jûs ßwentinąsis. * p. 22, 9. 16. 32.

24. O Moizeßius kalbėjo tai Aaronui bey jo sunum=dwiem, ir wisiems waikams Izraėlio.

22. Pérskyrimas.

Kokias Apieras reik apierawoti.

1. O Pons Diews kalbėdams su Moizeßium tare:

2. Sakyk Aaronui bey jo sunum=dwiem, kad sáugotus nû ßwentitojo waikû Izraėl, ką jie man ßwentin, ir ßwentąji máno wardą neßwentą ne padarytu; * nės Aß esmi Ponas Diewas. * p. 18, 5. p. 19, 2. 3.

3. Taygi sakyk jiems ant jû waikûwaikû: kas jusû waikû ateit prie ßwentitojo, ką waikai Izraėl Ponui Diewui ßwentina, ir taipo apsibjaurina prie to, to dußia tur ißgaißinta buti nû mano akiû, nės Aß esmi Ponas Diewas.

4. Kas iß Aarono waikû raupsûts yr arba pludimą tur, tas ne tur wálgit ßwentojo, ik jam ißgijus. Kas koki neczystą kuną prilypsto, arba * kuriam sėkla be=miegant ißteka, * p. 15, 16.

5. Jr kas koki kirminą jam neczystą ėsanti pakrutin, arba żmogų koki, kurs jam neczystas, ar wiso to, kas ji apbjaurina,

6. * Kuri dußia tû wieną pakrutin, ta neczysta iki wákaro, ir ne tur ßwentojo wálgit, bet tur pirma sawo kuną wandeniu nupláuti. * p. 11, 24. s.

7. O sáulei nusiléidus ir jam czystu pastójus, tay jis gal to walgit, nės tai jo pénas.

8. * Maitôs, arba kas żweriû suplėßita, jis ne tur wálgit, kad tûm ne absibjaurintu; nės Aß esmi Ponas Diewas. * 2 Moiz. 22, 31. Ezek. 44, 31.

9. Todėl jie tur mano istátimus pildit, kad ne użsitrauktu saw grieko ir tûmi ne prapultu neßwentais darydami sawę, nės * Aß esmi Diewas, jûs ßwentinąsis. * p. 21, 8.

10. Neyjoks kits ne tur ßwentojo walgit, ney klebono ßeimyna, ney samdininks.

11. Ale kad klebons dußią kokią uż sawo pinigus perka, tas gal to walgit, o kas jam jo namûse géma, * tas taipojau gal jo dûnôs wálgit. * 4 Moiz. 18, 11.

12. Ale kad klebono dukte uż kitą nuteka, ta ne tur to ßwentojo pakėlimo wálgit.

13. Ale jey ji naßle pastoja, arba pamesta, o ne tur waikû, ir atgryßta į namus sawo tėwo, tay jei wale walgit dûnos sawo tėwo, lygey kaip dar mergai esant; ale neyjoks swétimas ne tur to walgit.

14. Jey kas ne apsidabodams to ßwentojo wálgo, tas tur penktąji dalyką aukßczaus pridėt ir klebonui dûti drauge su ßwentûju,

15. Idant neßwentą ne darytu ßwentybę waikû Izrael Ponui Diewui ankûjamąję,

16. Idant ne użsidėtu saw nusiżengimus bey kaltes jû ßwentitojo

wálgidami, *nēs Aš esmi Ponas Diewas, jûs šwentinąsis.
* p. 22, 8. 9. p. 21, 8. 23.

17. Jr Pons Diews kalbējo su Moižešium tarydams:

18. Sakyk Aaronui bey jo waikams, ir wisiems Jzraelio waikams: kurs Jzraelitēnas arba swétimas Jzraēlije apierą sawo nor dûti, ar bile-koki sawo *priežadą, arba iš gerôs wálês, norēdami Ponui Diewui déginimo-apierą dûti, kad jam iš jusû itiktu, *ps. 50, 14.

19. Tay tur patinēlis ir iš wiso sweikas buti, iš jáuczû arba awéliû, arba ožkû.

20. *Neyjokio nesweiko esanczo ne turit apierawoti, nēs tai už jus ne bus miela.
* 5 Moiž. 15, 21. p. 17, 1. Mal. 1, 8. Sir. 35, 14.

21. O jey kas dēkawon-apierą Ponui Diewui nor dûti, ypatišką priežadą, arba iš gerôs wálês, bandôs arba awjû, tai tur *wisaip sweika buti, kad itiktu; ne tur niekaip nesweika but.
* Rym. 12, 1. Kol. 1, 22.

22. Jey áklas arba nesweiks, arba sumuštas, arba sudžúwęs, arba nužášęs, arba dederwiniůts, tay šitoki Ponui Diewui ne turit apierawot ney nů to apierôs dût ant Pono Diewo altoriaus.

23. Jauti arba awi sánari koki ne, kaip reikia, turinti, arba ne wisay sweiką, gali tu iš gerôs walês apierawot, ale tai ne gál itikt priežadui.

24. Jrgi ne turi Ponui Diewui kokio idurto, arba pritrito, arba iplēšto, arba ižeisto apierawoti; ir ne turit tai sawo žémēje daryti.

25. Jr tu ne turi nieko tokio iš swétimojo rankôs drauge su dûna sawo Diewo apierawoti, nēs tai ne tinka ir yra kliáudinga, todēl ne itiks už jus.

26. Jr Pons Diews kalbēdams su Moižešium tare:

27. Jáuczui kokiam, arba eryczui, arba ožkai gimus, tay jie tur *septynes dienas pas sawo motiną but, o ašmąję dieną ir potam gali tai Ponui Diewui apierawot, tay itinka.

28. Ar tai butu jáutis, arba awéle, tay tą ne tinka su jôs waiku tą pacžę dieną papjauti.

29. Ale jey jûs norit Ponui Diewui garbês-apierą dût už jus itinkanczę,

30. Tay ję tą *pacžę dieną turit wálgit, ir ne turit nieko ne palikt likusiojo ik rytojui; nēs Aš esmi Ponas Diewas. * p. 7, 15.

31. Todēl *laikykit mano prisákimus ir jûs darykit, nēs Aš esmi Ponas Diewas. * p. 18, 30. 5 Moiž. 10, 12.

32. Kad mano šwentąji wardą nešwentą ne padarytumbit, ir aš šwentitas buczau tarp waikû Jzrael; nēs *Aš esmi Ponas Diewas, jus šwentinąsis,
* p. 22, 9. p. 21, 8. 23.

33. Kurs jus iš Egypto-žémês išwedžau, kad *jusû Diews buczau, Aš Ponas Diewas. * 5 Moiž. 10, 17.

23. Pérskyrimas.

Dawádnas Jšstátimas didžáusiûjû Szwenczû.

1. Jr Pons Diews kalbēdams su Moižešium tare:

2. Sakyk waikams Jzraēl ir tark jiems: šitos yra Pono Diewo šwentes, kures šwentas ir mano šwentes wadinti turit, kuriose susieinat.

3. *Szešes dienas tu turi dirbti, ale sekmoji diena yr didēji šwentoji Sabbata, kurioj jûs susieinat; neyjokio darbo toje ne turit dirbti, nēs tai Sabbata Pono Diewo wisûse jusû namûse. * 2 Moiž. 20, 8. 9.

4. Ale šitos yra Pono Diewo šwentes, kures šwentases šwentes wadint turit, kuriose susieinat.

5. Keturioliktoj *dienoj pirmojo mēnesio apie wákarą yr Pono Diewo Paša. * 2 Moiž. 12, 18. 4 Moiž. 9, 2. 5. p. 28, 16.

6. O penkioliktoj to patiês mēnesio yr šwente neraugintôsês dûnôs Pono Diewo, *tay turit jûs per septynes dienas neraugintôs dûnôs wálgit.
* 2 Moiž. 12, 15.

7. Pirmoji diena tur jums šwenta buti, kurioj susieinat; tad ne turit neyjoki šlužmôs dárbą dirbt,

8. O Ponui Diewui apierawót septynes dienas. Sekmoji diena taipojau tur šwenta buti, kurioj

ſuſieinate; toje taipjau ne turit ney=joki ßlużmôs dárbą dirbti.

9. Jr Pons Diewas kalbēdams ſu Moizeßium tare:

10. Sakyk waikams Jzraēl ir tark jiems: kad ieiſit į żémę, kurę aß jums důſiu, ir ténay jawus pjáuſit, tay turit wieną pēdą pirmoniû ſawo pjutiês pas klebonq atneßt.

11. Cze tur tas pēds ſubótas buti po akiû Pono Diewo, kad nů juſû itiktu; o tai tur klebons daryt an=trajç dieną po Sabattôs.

12. Jr turit tą dieną, kad juſû pēdas ſubojams, déginimo=apierą Ponui Diewui padaryt iß awélês tikray ſweikôs, mitulês,

13. Drauge ſu walg=apiera, dwiem deſētkam kweczû=miltû aliējum mai=ßytû, apierai Ponui Diewui ant ſaldaus kwapo; priegtam gērimo=apierą, ketwirtąji dalyką ſaiko Jn (wadinamo) wyno.

14. O ne turit neyjokiôs ßwieżiôs důnôs ney ſwyliû ney grudéliu pirma wálgit, ik tai dienai, kad jús ſawo Diewui apieras atneßat. Tai * tur prowa but juſû waikû=waikams wiſůſe namůſè.
* p. 6, 18.

15. Potam * turit rokůt nů antroſês dienôs Sabbatôs, kaip ſubójimo=pēdą atneßet, ſeptynes czēlas Sabbatas
* 5 Moiz. 16, 9. 10.

16. Jki antraijei dienai ſekmôſês Sabbatôs, ißmanyk penkes=déßimts dienû turit rokůti, ir apierawot Ponui Diewui ßwieżią walg=apierą.

17. O iß wiſû ſawo namû turit apierawot, butent du ſubójimo=ké=palu iß dwiejû deſētkû kweczû=mil=tû, raugintû ir keptû, pirmonems Ponui Diewui.

18. Jr turit atgabénti prie ſawo důnôs ſeptynes mitules aweles tikray ſweikas, ir wieną jauną jautuką, ir du awinu; tai tur buti Pono Diewo déginimo=apiera, walg=apie=ra bey gērimo=apiera, * tai yra apiera ſaldaus kwapo Ponui Diewui.
* 4 Moiz. 18, 17.

19. Priegtam turit důti ożi apierai uż griekus, ir dwi awi mituli dē=kawon=apierai.

20. O klebons tur tai ſubót po=draug ſu důna pirmoniû po akiû Pono Diewo ir ſu tiem=dwiem awim; ir tai tur buti ßwenta Ponui Diewui ir klebonui tekti.

21. Jr tą dieną turit ißßaukt, nēſa ta tur tarp juſû ßwenta wadinta but, kurioj ſuſieinat į kruwą, ney=joki ßlużmôs=darbą ne turit dirbt. Amżina prowa tur tai jums buti ant juſû waikû wiſůſe juſû namůſe.

22. Bet ſawo * lauką nuwalydami ne turit abelnay ant lauko nupjáut neygi wiſlab wiſißkai ſurinkt, bet tai turit wargdēniems bey ſweti=miems palikt. Aß eſmi Wießpats juſû Diewas.
* p. 19, 9. ſ.

23. Jr Pons Diewas kalbēdams ſu Moizeßium tare:

24. Kalbēk ſu waikais Jzraēl ir ſakyk: pirmąję dieną ſékmojo mēnes=ſio turit * ßwentąję triúbijimo=Sab=batą paminklui ßwęſt, kurioj drau=gēn ſuſieinat.
* 4 Moiz. 29, 1.

25. Tada ne turit neyjoki ßlużmôs=darbą dirbt, ir turit Ponui Diewui apierawot.

26. Jr Pons Diewas kalbēdams ſu Moizeßium tare:

27. * Deßimtąję dieną ßio ſékmojo mēnēſio yra ſudérinimo=diena, ta tur juſip ßwenta wadinta buti, kad ſuſieitumbit draugēn; tada turit ſawo kuną ramdit ir Ponui Diewui apierawot.
* p. 16, 30. ſ.

28. Jr neyjokio dárbo ne turit dirbti ßitoj dienoj, nēs tai ſudéri=nimo=diena, kad jús ſudérinti bu=tumbit po akiû Wießpatiês ſawo Diewo.

29. Nēſa kas ſawo kuną ne ramdo toj dienoj, tas tur ißgaiżintas but iß ſawo żmoniû.

30. O kas tą dieną bile=koki darbą dirba, tą aß ißgaißiſiu iß jo żmoniû.

31. Todēl neyjokio darbo ne turit dirbt; tai tur amżina prowa buti juſû waikû=waikams wiſůſe juſû namůſe.

32. Tai * didēji juſû Sabbata, kad ſawo kuną rámditumbit. Dewin=tąję dieną to mēneſio apywakarij turit ßę Sabbatą ßwęſti nů wákaro ik wēl į wákarą.

33. Jr Pons Diewas kalbēdams ſu Moizeßium táre:

34. Kalbėk su waikais Jzrael ir tark: penkioliktoj dienoj ßio sékmojo mėnesio yr ßwente * ßėtrû iß lapû septynes dienas Ponui Diewui.
* 2 Moiz. 23, 16. 4 Moiz. 29, 12. 5 Moiz. 16, 13.

35. Pirmoji diena tur ßwenta ßaukta buti, kad toje susieitumbit; neyjokio ßluzbôs=dárbo toje ne turite dirbti.

36. Septynes dienas * turit Ponui Diewui apierawot, aßmoji diena taipojau tur ßwenta ßaukta buti, kad susieitumbit draugen; ir turit sawo apierą Ponui Diewui důt, nės tai surinkimo diena, neyjoki ßluzbôs=darbą ne turit dirbti.
* Ew. Jon. 7, 37.

37. Tai yra ßwentes Pono Diewo, kures jús per ßwentas turit laikyt, kad susiéję draugen Ponui Diewui apieras důtumbit, déginimo=apieras, walg=apieras, gėrimo=apieras ir kitas apieras, kożną ant jôs dienôs;

38. Be to, kas Pono Diewo Sabbata, bey jusû dowanos bey priezados, ir iß gerôs wálês dowanos yr, kurias Ponui Diewui důdat.

39. Taipgi penkioliktąję dieną sekmojo mėnesio laukû waisius suwalę turit ßwentę Pono Diewo ßwęst per septynes dienas. Pirmoji diena yra Sabbata, o aßmoji diena taipojau yr Sabbata.

40. Jr pirmoje dienoje * turit imti waisiû iß grazių médzû, palmû (werbû=) ßakéliû, bey zaliû ßakû tánkiû médzû, bey paupjo=glósniû, ir septynes dienas † linksmintis po akiû Pono Diewo, sawo Diewo.
* Neem. 8, 14. 15. 16. † Jez. 9, 3.

41. Jr taipo tą ßwentę turit Ponui Diewui kas=métą ßwęst septynes dienas. Tai tur amzina prowa but prie jusû waikû=waikû, kad sekmame mėnesij taipo ßwęstu.

42. Septynes dienas jús turit ßėtrose iß lapû gywént; kas czebuwys Jzraėlije, tas tur ßetrose iß lapû gywént,

43. Kad jusû waikû=waikai zinotu, kaip aß waikus Jzrael ßetrose dawzjau gywénti jůs iß Egypto=zémês ißwesdams. * Aß esmi Wießpats jusû Diewas. * p. 11, 44.

44. Jr Moizeßius apsake waikams Jzrael ßitas Pono Diewo ßwentes.

24. Pérskyrimas.

Apie Jlbnyczas, Paminklo=Dûnas; Korawóne Diewo Bluznijanczûjû, ir Zmoniû=Zudytojû.

1. Jr Pons Diews kalbedams su Moizeßium táre:

2. Paliepk waikams Jzrael, kad jie prie * tawęs atgabéntu grústo czysto aliêjaus ziburiems, kursai aukßtay i liampas kas=dien butu iliejamas * 2 Moiz. 27, 20.

3. Lauke uz uzkabôs liudijimo ßėtroj surinkimo. O Aaronas tai tur pasteliot wakarais bey rytmeczeis po Pono Diewo akiû kas=dien; * tai t'esie amzina prowa jusû waikû=waikams. * p. 6, 18. p. 10, 9.

4. O jis tur liampas ant czystojo liktoriaus ißtaisyt po Pono Diewo akiû kas=dien.

5. Jr turi kweczû=miltû imt, o iß tû dwylika kepaláiczû pakept, dwiêjû desėtkû tur kożnas kepaláitis buti.

6. Jr turi jůs dėti, po ßeßis i wieną eilę, ant czystojo stálo po Pono Diewo akiû.

7. Jr turi ant tû uzdėt czysto kodylo, kad butu paminklo=képalai ugnei Ponui Diewui.

8. Kożną Sabbatą nepaliáutinay jis tus tur ißtaisyt po akiû Pono Diewo iß waikû Jzrael amzinam derėjimui.

9. O tie tur tekt Aaronui bey jo waikams, tie tus tur wálgit ßwentoj wietoj, nės tai jo ßwenczû ßwenczáusia iß apierû Pono Diewo amzinai prowai.

10. Bet ißêjo wiens Jzraelitėnißkôs moterißkês sunus, kurs Egyptißko wyro waiks buwo, iß waikû Jzrael, ir báresi abaze su wyru Jzraelitėnißku,

11. Jr bluznijo * tą wardą, ir keike. Tay ji atwede prie Moizėßiaus, (o jo motina wardu buwo Selomite, duktė Dibro, giminês Dan.) * 5 Moiz. 28, 58.

12. Jr * apkale ji, ik jiems átwirs atsakims důts butu iß burnôs Pono Diewo. * 4 Moiz. 15, 34.

13. O Pons Diews kalbėdams su Moizeßium tare:

14. Jßwesdik tą keikiką iß abazo, o wisi, kurie tai girdėjo, sawo

rankas te uždėd ant jo galwôs, ir wisas surinkimas ji te užmuß akmenimis.

15. O sakyk waikams Jzraēl: kas sawo Diewui kéikia, tas tur sawo grieką neßiot.

16. Kursai * Pono Diewo wardą bluznija, tas tur mirte mirt, wisas surinkimas tur ji akmenimis užmußt. Kaip swétims, taip ir czebuwys tur but; kad tą wardą bluznija, tay tur jis mirti.

* 2 Moiz. 20, 7. Matt. 26, 65.

17. Jey kas koki žmogų užmußa, tas tur mirte mirt.

18. Ale kas galwiją užmußa, tas tur tą užmokēt, kuną už kuną.

19. O jey kas sawo artimą pažeidža, tam reik * taip padaryt, kaip jis padárę,

* 2 Moiz. 21, 23. 24.

20. Žaizdą už žaizdą, áki už áki, danti už danti; kaip jis žmogų ižeide, taip reik ir jam padaryt.

21. Tokiu budu, kad kas galwiją užmußa, tas tą tur užmokēt; ale kas žmogų užmußa, tas tur but žudytas.

22. Wiena * ir ta pati prowa tur jums buti, taip swetimam kaip czebuwjam, nēs Aß esmi Wießpats jusû Diewas.

* 2 Moiz. 12, 49.

23. O Moizeßius tai pasake waikams Jzraēlio; ir jie ißwede tą keikiką iß abažo ir akmenimis ji užmuße. Taipo padáre waikai Jzrael, kaip Pons Diews Moizeßiui buwo liepęs.

25. Pérskyrimas.

Apie ßwenczamąji ir Walnybēs = Métą.

1. Jr Pons Diews kalbējo su Moizeßium ant kalno Sinai sakydams:

2. Kalbēk su waikais Jzrael ir sakyk jiems: kad jús i tą žémę ißkankat, kurę aß jums důsiu, tay žéme sawo ßwentes tur Ponui Diewui ßwęsti,

3. Kad * tu ßeßis metus sawo lauką apsētumbei, ir ßeßis metus sawo wyn = kálni nupjáutumbei, ir waisius suwalytumbei;

* 2 Moiz. 23, 10.

4. Ale sékmąji métą tur žéme didę sawo ßwentę ßwęsti Ponui Diewui, kurioj tu sawo lauką ne turi apsēti ney sawo wyn = kalni nupjáut.

5. O kas po tawo pjutiês ne = sēta áuga, tai tu ne = turi suwalyt, o wyn = kekes, be tawo darbo áuguses, ne turi surinkt, kadangi tai ßwenczams mets yra tôs žémês.

6. Bet ßwentimą žémês jús todēl turit laikyt, kad tu to wálgitumbei, tawo bernas, tawo slugine, tawo samdininkas, tawo namißkis, tawo swetimasis pas tawę,

7. Tawo galwijai, ir kas tikt gywa tawo žémēj; wisi waisius tur walgiui tekt.

8. O tokiû ßwenczamûjû métû turi rokůti septynis, kad septyni métai septynis kartus rokůjami butu; ir czēsas tû septyniû ßwenczamûjû métû padáro ketures = déßimtis bey dewynis metus.

9. Tada turi triúbomis důt triúbit per wisą jusû žémę, deßimtąję dieną sekmojo mēnesio paczoj dienoj suderējimo.

10. Jr turit penkes = deßimtąji métą ßwentit, ir turit ji wadit * walnybês = métą žémēj wisiēms cze gywenantiems, nēs tai jusû gryßt = metis, † tame tur kožnas jusû gryßt pas sawo turtą ir pas sawo giminę.

* 5 Moiz. 15, 1. 3. † 3 Moiz. 27, 24.

11. Nēs penkes = deßimtasis mets, tai jusû gryßt = metis. Jús ne turit sēt, neygi to, kas ne = sēta užáuga, suwalyti, neygi to, kas ne dirbus užáuga wyn = kalnij, rinkt,

12. Nēs gryßt = metis tur jums ßwentu but; ale jús turit to walgit, ką lauks néßa.

13. Tai gryßt = metis, * kuriame kožnas wēl tur atgáut, kas jo yr.

* P. 27, 24.

14. Taygi, jey tu ką sawo artimui pardůdi, arba iß jo ką perki, tay * neywiens ne tur sawo broli nugáuti;

* 1 Tess. 4, 6.

15. Bet rokůjant nů gryßt = meczo turi tai nů jo pirkti; o kaip métai potam neßti gal, taip brangey jis taw tur pardůti.

16. Pagal daugumą métû turi tu préki didint, o pagal métû mažumą turi tu préki pigint, nēs jis taw tur, kaip gál atsiwadůt, pardůti.

17. Togidēl idánt ne nuskaudik neywiens sawo artimą, bet *bijokis sawo Diewo, nēs Aß esmi Wießpats jusû Diewas. * p. 19, 14. 32.

18. Todēl *darykit pagal mano įstátimus ir pildikit mano prowas, kad pagal tas darytumbit, kad †be báimês žémēj gywént galētumbit.
* p. 18, 30. p. 19, 37. † 1 Karal. 4, 25.

19. Nēsa žéme tur jums sawo waisius důt, kad ganóley wálgit turētumbit ir toj be baimês gywéntumbit.

20. O jey tu sakytumbei: „ką mes walgisim sékmąji metą? Nēs tada ne sējam, taipjaugi neyjokiû jawû ne pjáujam“,

21. Tay aß sawo žegnonei ßeßtame mete ant jusû paliepsiu, kad trijû métû jawû padarytu;

22. Kad sētumbit aßmąji métą, ir senûjû jawû wálgitumbit ik į dewintąji métą, kad sénojo wálgitumbit, iki wēl ßwiežiû jawû sulaukus.

23. Todēl lauką ne turit parduot amžinay, nēs ta žéme yr manóji; o jús este *swetimi bey swečzei po mano akiû. * p. 39, 13.

24. O wisoj sawo žémēj turit důt atwadůt žémę.

25. Kad tawo brolis pawargsta ir taw parduost sawo turtą, o arczáusiasis jam gentis ateit tai ißwadůt, tay tur jis *ißwadůt, ką jo brolis pardáwęs. * Rut. 4, 2. s.

26. Ale jey kas ne tur wadůtojo, o sawo ranká tiek gal ißrast, kad kokią dáli ißwadůtu,

27. Tay reik rokůti nů to méto, kad jis pardawe, o parduotojui atstankus metus wēl parduot, kad jis sawąji turtą wēl atgáutu.

28. Ale jey jo ranka ne gál taip daug surast, kad dalyks jam wēl tektu, tay tur tas parduotasis dáikts rankoje pirkusiojo but iki gryßtmeczo; tame tai tur atstot, ir jis wēl sawo turtą atgáut.

29. Kas butą gywénamą parduost widurij miesto muro stowinti, tas wisą métą tur czēso tą wēl atwadůt; tai tur tas czēsas but, kuriam jis gal atwadůti.

30. O jey jis ne atwadůj wisam métui dar ne ißējus, tay pirkęsis ji amžinay tur palaikyt, ir jo waikůwaikai, ir ne tur walnay atgryßt gryßtmetij.

31. Ale jey bútu butas kokiame kieme murais ne aptwértame, tą reik su žémês laukais lygey rokůt, ir tur wēl wálnas buti ir walnay atgryßt gryßtmetij.

32. Miestai Lewitû bey butai miestůse, kuriůse jû turtas yr, gal wisadôs ißwadůti but.

33. Kas ką iß Lewitû atwadůja, tas tai tur paléist gryßtmetij, ar jis bútu butą, arba miestą turējęs; nēs butai miestůse Lewitû yra jû turtas tarp waikû Izrael.

34. Ale jû miestû lauką ne reik parduoti, nēs tai jû dalykas amžinay.

35. Kad *tawo brolis pawargsta ir prie tawo ßaliês †blogyn eit, tay tu turi ji priimt, kaip koki swétimą arba swéczą, kad gywéntu pagal táwę. * Moiz. 15, 7. 8. † Zir. 19, 1.

36. O *ne turi nůmû iß jo imti ney užkaupû, bet turi bijotis sawo Diewo, kad tawo brolis pas tawę pasilaikyti galētu.
* 2 Moiz. 22, 25. s. Neem. 5, 7.

37. Nēs tu ne turi jam sáwo pinigus ant palukanû ney sawo walgio ant užkaupû ißduot.

38. Nēs *Aß esmi Wießpats jusû Diewas, jus iß Egypto-žémês ißwédęsis, kad jums tą žémę Kanaan důczau ir jusû Diewu buczau.
* p. 11, 45.

39. Kad tawo brolis pawargsta pas tawę ir *taw parsidůda, tay tu ne turi ji důt ßlužit, †kaip padoną,
* 2 Moiz. 21, 2. † 5 Moiz. 15, 12. Jer. 34, 14.

40. Bet ney koks samdininks bey swéczas jis tur pas tawę but, ir iki gryßtmeczui pas tawę ßlužit.

41. Tada jis tur wálnas nů tawęs ißeit, ir jo waikai su jûm, ir tur atgryßt į sawo giminę ir į sawo tēwißkę.

42. Nēs jie yr mano ßlužáuninkai, kurius aß iß Egypto-žémês ißwedzau; todēl ne reik jûs padonißku budu parduoti.

43. O *ne turi aßtrey ant jû ponawot, bet sawo Diewo bijotis.
* Epes. 6, 9. Kol. 4, 1.

44. Ale jey nori padonißkû bernû bey slúginiû laikyt, tay turi jûs

pirkt iß pagonû, kurie aplink jus yra,

45. Iß swecżû, kurie swetimi tarp jusû yra, ir iß jû waikû-waikû, kurie jiems pas jus jusû żémēj géma, tus jús turit saw turēt per padonus.

46. Ir turit jůs apturēt, ir jusû waikai po jusû sawißkay wisadôs, tus turit padonißkais bernais důt buti; ale ant jusû broliû, waikû Izrael, ne tur neywiens ant kitskito ponawot aßtrey.

47. Kad koks swétims arba swéczas pas tawę didyn eit, o tawo brolis prie jo ßaliês pawargsta, ir tam swetimamjam arba swéczui tawo arba kuriam jo giminês parsidůda,

48. Tay jis po sawo parsidawimo tur wálês turēt, wēl wálnu pastoti, ir gal ji wiens jo broliû atpirkt,

49. Arba jo dēdzus, arba dēdzaus sunus, arba kits jo artimjáusias gentis jo giminês; arba jey jo patiês ranka tiek użpelno, tay tur jis atsipirkt.

50. O tur su sawo pirkēju rokůt nů to méto, kuriame buwo parsidáwęs iki gryßt-meczui, o pinigai tur pagal skaitlių métû jo parsidáwimo rokůti but, ir tur sawo diênôs-pelną iß wiso to czēso drauge irokůti.

51. Jey dar butu daug métû ik gryßt-meczo, tay jis pagal tą jo daugiaus atsipirkimui tur důt, kaip jis pirkts yra.

52. Ale jey maż métû dar yr iki gryßt-meczo, tay taipojau pagal tus tur důt saw atpirkimui; ir tur sawo diênôs-pelną drauge rokůt i métû métą.

53. Ir ne turi důt aßtrey ant jo ponawot po tawo akiû.

54. Ale jey tokiu budu ne atsipirks, tay jis gryßt-metij walnas tur ißeit, ir jo waikai su jůmi.

55. Nēs waikai Izraēlio mano yra ßlużauninkai, kurius iß Egypto-żémês ißwedzau; * Aß esmi Wießpats jusû Diewas. * P. 11, 44.

26. Pérskyrimas.

Pagrumzditi Kelkimai, o pażadēta Żegnone.

1. Jús * ne turit saw pasidaryt balwónû ney abrożû, ney stulpus saw ne turit pakélt, ney paminklo-akmeni statyt sawo żémēj prie jû melstis; nēs Aß esmi Wießpats jusû Diewas. * 2 Moiz. 20, 4.

2. Laikykit * mano Sabbatas, ir bijokities mano ßwentybês! Aß esmi Ponas Diewas. * 2 Moiz. 20, 8. 23, 12.

3. Jey * mano istátimû klausysite, ir mano prisákimus laikysit ir darysit, * 5 Moiz. 28, 1.

4. Tay jums lytaus důsiu tikru czēsu, ir żéme tur důt sawo ůgli, ir lauko médzei sawo waisius neßt.

5. O kulês czēsas pritek iki wynrankiaus, o wyn-rankius turēs pritekt iki sējamui czēsui, ir důnôs pilnay turēsit, ir be baimês gywęsite sawo żémēj.

6. Aß pakáju sutekſiu jusû żémei, kad miegotumbit, neywienam jus ne gandinant. Aß żwēris drásk anczůsius iß jusû żémês ißwarysiu, o neyjoks kárdas ne eis per jusû żémę.

7. Jús * sawo neprietelius wysit, o jie po jusû akiû turēs kárdu prapult. * 5 Moiz. 28, 7.

8. Penki iß jusû tur ßimtą wyt, o ßimts jusû tur deßimt tukstanczû praweikti, nēs jusû neprietelei turēs po jusû akiû kardu prapult.

9. O aß prie jusû prisikreipęs důsiu jums áugt ir ißsiplátit, ir sawo suderējimą jums attesēsiu.

10. Ir turēsit pérnykßczojo walgit, o ßwieżiam użējus, kas pérnykßcza, pamest.

11. * Aß sawo namus tarp jusû turēsiu, ir mano dußia jusû ne pamés. * Ezek. 37, 26. 27.

12. Ir pas * jus pasiliksiu ir jusû Diewu busiu, o jus mano żmonemis busite. * 2 Kor. 6, 16.

13. Nēs Aß * esmi Wießpats jusû Diewas, ißwédęsis jus iß Egyptożémês, kad ne butumbit jiems per bérnus; ir jusû jungą suláużęs dawjau jums wáikßczot atsitiesusiems. * P. 11, 44. 45.

14. Ale jey * manęs ne klausysit ir ne pildisit wisus ßitus prisákimus, * 5 Moiz. 28, 15.

15. O mano istátimus nieku wersit, ir jusû dußia mano prowas pamés, ne darydami pagal wisus

mano prisákimus, sudėrėjimo mano ne atbodami,

16. Tay ir Aš jums taip padarysiu: Aš jus atlankysiu iššgąsczu, aptinimu ir drugiu, kad jusû gymjei pagestu, ir kuns apalptu. Jús turėsit sawo sėklą noprósnay sėt, o neprietelei jusû ję turės suėst.

17. Jr aš * sawo wéidą prieš jus statysiu, ir turit † iššmušti buti po akiû sawo neprieteliû, ir kurie jusû nekencza, tie tur ant jusû ponawot, ir turit bėgt, neywienam jus ne wėjant. * p. 17, 10. 5 Moiz. 28, 25.

18. O jey be to taczaus man dar ne klausot, tay aš dar septyneriopay to daugiaus padarysiu jus dėl jusû griekû korawot,

19. Kad jusû pasipútimą bey kietsprandystę láušczau. Jr * padarysiu jusû dangų kaip geležį bey jusû žémę kaip wáriq. * 5 Moiz. 11, 17.

20. Jr jusû proce ir dárbas tur prapult, kad jusû žéme sawo ůgli ne důtu, ir žémės medzei sawo waisiû ne neštu.

21. O jey jus man priešisities manęs ne klausydami, tay to dar septyneriopay daugiaus padarysiu * jus ištikti dėl jusû griekû. * Job 15, 24.

22. Jr į jus siųsiu piktus žwėris, tie * tur jusû kudikius suėst ir jusû galwijus sudraskyt, ir jus išrétit; ir jusû wieškelei pusti pastos. * 2 Kar. 2, 24.

23. O jey jús tůmi dar ne důsities nů manęs pasibaust, ir man pasipriešisities,

24. * Tay ir Aš jums priešisiůs ir jus dar septyneriopay daugiaus ištiksiu jusû griekû dėley. * 2 Zom. 22, 27.

25. Jr * atkeršijimo kárdą ant jusû užwesiu, tas mano sudėrėjimą atkeršis. O noris jús į sawo miestus susirinksit, taczau aš † márą į jus siųsiu ir jus į jusû neprieteliû rankas padůsiu. * Jez. 1, 10. † Ezek. 14, 19.

26. Tada aš jums důnos zopostą pagadisiu, kad dešimtis moteriû jusû důną turės wienamę péczuje kepti, o jusû důna turės swarczeis iššwérta but, o wálgidami taczaus ne priwálgisite.

27. O jey tůmi man dar ne klausysit ir man priešisities,

28. Tay ir Aš jums didey supykęs priešisiůs ir jus dar septyneriopay daugiaus korawosiu dėl jusû griekû,

29. Kad turėsit * miesą sawo sunû bey dukteriû ėsti. * 5 Moiz. 28, 53. 2 Kar. 6, 28.

30. Jr išniekisiu jusû aukštybes, ir * jusû abrozus iššgaišisiu, ir jusû lawonus ant jusû balwonû užmesiu, ir mano dušia jus wisay nekęs. * 2 Nus. Kar. 34, 4. 7.

31. Jr jusû miestus pustus padarysiu, ir jusû šwentybês bažnyczas pargriáusiu, ir jusû saldaus kwápo ne ůstisiu.

32. Taipo jusû žémę pústą padarysiu, kad neprietelei jusû, toj gywenq, to pérsigqs.

33. Ale jus * tarp pagonû išbarstysiu, ir kárdą ištráuksiu į jusû užpakalį, kad žéme jusû turės pusta buti, ir jusû miestai sugaišinti. * 5 Moiz. 28, 64.

34. Tada žémei * įtiks jôs šwentims, pakoley pusta gul, ir jús neprieteliû žémėj este; beje, mielay tada žéme šwęs, ir jei įtiks jôs šwentimas, * p. 25, 2.

35. Pakoley pusta gul, todėl, kad ji ne galėjo šwęst, kaip jums reikėjo jei důt šwęsti, toje gywénant.

36. O likusiemsiems iš jusû aš * širdį padarysiu nusiminusę jû neprieteliû žémėj, kad jůs lápas pasijudinqs paguis, ir to bėgs, ney wejant jůs kardui, ir prapuls, neywienam ne wejant. * 5 Moiz. 28, 66. 67. p. 32. 30.,

37. Jr půlinės ant kits=kito, lygey kaip nů kardo, o taczau neywieno ne guiti. O jús ne drysit ney sténgtis prieš sawo neprietelius.

38. Jr turit prapulti tarp pagonû, ir jusû neprieteliû žéme jus suės.

39. O dar likusieji iš jusû tur nusidėjimůse sawo apalpt neprieteliû žémėj; o sawo tėwû nusidėjimůse ir tur apalpt.

40. * Tadagi jie išpažis sawo nusidėjimus ir sawo tėwû nusidėjimus, kureis jie prieš manę susigriešijo ir man priešijosi. * 5 Moiz. 4, 30. p. 30, 2.

41. Dėlgi to ir aš jiems priešisiůs ir jůs pawarysiu šalin į jû neprie-

teliû ʒémę; ténay juk jû *neapʒpjáustitoji ßirdis lenkſis, ir tada jie korawónę ſawo nuſiʒengimû turēs uʒ gér priimti. *Jer. 9, 26.

42. O aß minēſiu *ſawo derējimo ſu Jokubu, bey ſawo derējimo ſu Jʒaoku, bey ſawo derējimo ſu Abraomu, ir tôs ʒémês minēſiu, *2 Moiʒ. 2, 24.

43. Jû palikſoſês, ir kurei jû ßwentimis itinka, kadangi jû dēley puſta be-gul, ir jiems korawónes jû nuſiʒengimo itinka todēl, kad jie mano prowas niekino, ir jû dußia mano iſtátimû wiſaip ne klaûſe.

44. Jr jiems jau neprieteliû ʒémēj b'ēſant, aß taczau jûs ne pameczau, ir neſibodʒiûs jû taipo, kad jie butu prapûlę, ir mano ſuderējims ſu jeis jau nieko ne giliûtu; nēs Aß eſmi Wießpats jû Diewas.

45. Jr aß apie jûs *minēſiu ſawo pirmojo derējimo, kaip jûs iß Egypto-ʒémês ißwedʒau po akimis pagónû, kad aß jû Diews buczau, Aß Ponas Diewas. *1 Moiʒ. 15, 18.

46. Tai yra iſtátimai ir prowos ir priſákimai, kurius Pons Diews tarp ſawęs ir tarp waikû Jʒrael ſtatęs ant kálno Sinai per ranką Moiʒeßiaus.

27. Pérſkyrimas.

Apie Prieʒadas ir Deſetines.

1. Jr Pons Diews kalbēdams ſu Moiʒeßium tare:

2. Kalbēk ſu waikais Jʒrael ir ſakyk jiems: *kad kas Ponui Diewui ypatißką prieʒadą dûda ſawo kuną paʒadēdams, *4 Moiʒ. 30, 3. 5 Moiʒ. 23, 21.

3. Tay tą taip brangey reik laikyt: wyrißką gálwą dwideßimt métû ik i ßeßes-deßimtąjį métą turi wertą laikyt penkes-deßimts ſidábro ſyklû pagal ßwentinycʒôs ſyklą;

4. Moterißką gálwą trisdeßimt ſyklû.

5. Nû penkiû métû ik dwideßimt turi ji wertą laikyt dwideßimt ſyklû, jey butu wyrißkis; o jey moterißke, deßimt ſyklû.

6. Nû wieno mēneſio ik penkiû métû turi ji wertą laikyt penkis ſidabro ſyklus, jey wyrißkis; o jey móterißka galwa, trijû ſyklû ſidabriniû.

7. Ale jey jis ßeßes-dēßimts métû ſuláukęs ir daugiaus, tay turi ji wertą laikyt penkiolika ſyklû, jey wyrißkis; o jey moterißke, dēßimts ſyklû.

8. O jey jis ne tur tiek uʒmokēt, tay tur jiſai pas kleboną nueit, o klebons tur atſúdit, kiek werts, o tur ji tiek wertą laikyt, kiek ranka to paſiʒadējuſiojo uʒpelnyti gal.

9. Ale jey tai butu galwijas i apierą Ponui Diewui tinkąs, tay wiſlab, kas to Ponui Diewui dûdama, ßwentu yr.

10. Ne tur ta mainyta but ney pérkeiſta, koks géras uʒ negérą, arba koks negérs uʒ gérą. Ale jey tai kas mainys, galwiją uʒ galwiją, tay abu Ponui Diewui tur but paßwentitu.

11. O jey tas galwijas neczyſts, kuri ne-gali Ponui Diewui apierawot, tay reik ji pas klebonq nuweſt,

12. O klebons tur ſakyti, ar jis gérs ar ledaks; ir kaip klebons ißranda, taip tur paſilikt.

13. Ale jey ji kas nor ißwadût, tas tur penktąjį dalyką aukßczaus, kaip atſudita, dût.

14. Jey kas ſawo butą ßwentin, kad Ponui Diewui ßwentits butu, tą tur klebons wertą ißraſt, ar jis gers ar ledaks eſąs; o kiek klebons ji ſako wertą, taip tur paſilikt.

15. Ale jey tas, kurſai ji ßwentino, ji nor atwadût, tay jis tur penktąjį dalyką aukßczaus dût pinigû, ne kaip werts laikyts buwo, tay tur jam tekti.

16. Kad kas dalyką dirwôs nû ſawo tēwißkês Ponui Diewui paßwentin, tay jo wertybe tur ißraſta but, kiek jis naudôs neßa; jey ant jo uʒáuga mieʒiû (ſaikas) Omors (wadinamas), tay jis tur wertas buti penkes-deßimts ſidábro ſyklû.

17. O jey jis ſawo dirwą paßwentin nû patiês gryßt-meczo, tay tur ji werta buti po ſawo wertybês.

18. Ale jey tą po gryßt-meczo paßwentino, tay klebons tur rokût pagal buſenczus metus ik gryßt-meczo ir iß to pigéſnę ißraſt.

19. O jey tas, kurs ję paszwentines, tą dirwą nor iszwadůt, tay jis tur penktąji pinigů dalyką uź préki aukszczaus důti, tay tur jam tekti.

20. O jey jis ne nor tą atwadůt, bet tą pardůda kitam, tay jau ne tur jis tą atwadůt,

21. Bet ta dirwa, kad gryszt-metij walna iszeit, tur Ponui Diewui szwenta but, kaip dirwa kokia, kuri prapůlusi yra, ir tur klebonui i tēwiszkēs-dalyką tekti.

22. Ale jey kas dirwą Ponui Diewui szwentina, kurę jis pirkęs, o ne esanczę jo tēwiszkēs-dali,

23. Tay klebons tur tą iszrokůt, kieko ta werta ik gryszt-meczui, o jis tą paczę dieną tur tą kasztunką důti, kad Ponui Diewui szwentita butu.

24. Ale * gryszt-metij wēl tur tam gryszt, isz kurio tą pirkęs, kad jo tēwiszkasis dalyks źemēje butu.
* P. 25, 10.

25. Kożna prékio wertybe tur daryta but pagal syklą szwentybēs, o syklas werts dwideszimt Gēra.

26. * Pirmdēli galwijů, jau be to Ponui Diewui pareinanti, ne tur neywiens Ponui Diewui paszwentit, ar butu jautis ar awis, nēs tai Pono Diewo yr. * 2 Moiż. 13, 2. f.

27. Ale jey tas galwijas kame neczystas butu, tay reik ji iszwadůt, kick jis werts, o dar aukszczaus důt penktąji dalyką. Jey jis ne nor iszwadůt, tay reik ji pardůt, kiek jis wertas.

28. Ne reik tů daiktů, kurie ant Diewo garbēs půlasi, pardůt ney iszwadůt, ką kas Ponui Diewui padůst, isz wisko sawojo, ar butu tai źmogus, ar galwijas, arba tēwiszkēs dirwa. Nēs kożnas Diewui paskirtasis dáikts yr szwenczů szwenczausias Ponui Diewui.

29. Neygi ne reik * Diewui paskirtąji źmogų iszwadůt, bet jis tur smerczu mirti.
* 1 Zom. 15, 3. 9. Wald. 11, 30.

30. Wisos * desētines źémēje, taip lauko seklôs, kaip ir médżů waisiaus Ponui Diewui půlasi ir tur jam szwentos but. * 4 Moiż. 18, 21.

31. O jey kas sawo desētinę nor iszwadůti, tas tur penktąji dalyką aukszczaus důt.

32. Jr wisos desētines isz bandôs bey isz awjů, ir kas po rykszte eit, tai szwenta desētine Ponui Diewui.

33. Ne reik kláust, ar tai gera, arba ledaka, neygi ne reik mainyt; o jey kas tą mainys, tay abu tur szwentitu ir ne iszwadůtu buti.

34. Tai tie prisákimai Pono Diewo Moizeszhiui palieptieji waikams Jzraēl ant kalno Sinai.

Galas treczůjů Knygů Moizēszhiaus.

Ketwirtosios Knygos Moizeszhiaus.

1. Pérskyrimas.

Suskaitimas Wyrů i Waiską eiti itinkanczůjů tarp Waiků Jzrael.

1. Jr Pons Diews kalbējo su Moizeszhium * púsczoje Sinai szētroj surinkimo pirmąję dieną antrojo mēnesio antrąji métą jiems isz Egypto-źémēs iszējus, ir tare:
* 2 Moiż. 29, 1.

2. Suskaitykita * galwas wiso surinkimo waiků Jzrael pagal jů giminės, ir jů tēwů namus bey wardus, wiską, kas wyriszků yra, pagal jů galwas,
* P. 26, 2. 2 Moiż. 30, 12.

3. Kas dwideszimt métů ir senésnis yr, ir i * waiską eiti tinka Jzraēlije; ir turita jůs skaityt pagal jů pulkus, tu bey Aaronas. * P. 4, 3.

4. Jr turita priimt prie sawęs isz kożnôs giminēs po wieną wyrésniji ant jo tēwo namů.

5. O tai yra wardai wyresniůjů, kurie pagal jus tur stowēti: isz Ruben t'esie Elizur, sunus Sedeur.

6. Jsz Simeon t'esie Selumiel, sunus Zuri-Sadaji.

7. Jsz Juda t'esie * Naessons, sunus Amminadab.
* 2 Moiż. 6, 23.

8. Iß Isaßar t'esie Nataneel, sunus Zuar.
9. Iß Sebulon t'esie Eliab, sunus Elon.
10. Iß waikû Jozēpo, iß Epraim t'esie *Elisama, sunus Ammiud. Iß Manasse t'esie Gamliel, sunus Pedazur. * p. 2, 18. 1 Nus. Kar. 8, 26.
11. Iß Benjamin t'esie *Abidan, sunus Gideoni. * p. 2, 22. p. 7, 60.
12. Iß Dan t'esie *Ajiezer, sunus Ammi-Sadai. * p. 2, 25. p. 7, 66.
13. Iß Asser t'esie Pagiel, sunus Okran.
14. Iß Gad t'esie Eliasaps, sunus Deguel.
15. Iß Naptali t'esie *Ajira, sunus Enan. * p. 2, 29.
16. Tai yra wyresnieji surinkimo, wyresnieji giminēse sawo tēwû, kurie galwos ir kunigaikßczei buwo Izraēlije.
17. O Moizeßius bey Aaronas priēme jůs prie sawęs, kaip cze wardais ßaukti,
18. O surinko ir wisą pulką pirmąję dieną antrojo mēnesio, ir rokáwo jůs pagal jû użgimti, pagal jû gimines, ir tēwû namus bey wardus, kas dwideßimt métû ir senésnis buwo, pagal jû galwas,
19. Kaip Pons Diews Moizēßiui buwo liepęs, ir rokáwo jůs púsczoje Sinai.
20. Waikû Ruben, pirmojo Izraelio sunaus, pagal jû użgimti, gimines, jû tēwû namus bey wardus, pagal jû galwas, kożnas wiens, kas tikt wyrißkiû buwo, dwideßimt métû ir senesniû, o i waiską eiti tinkanczûjû,
21. Buwo skaityti prie giminēs Ruben keturesdeßimts ßeßi tukstanczei ir penki ßimtai.
22. Waikû Simeon pagal jû użgimti, gimines, jû tēwû namus, skaitlių ir wardus, pagal jû galwas, kożnas wiens, kas tikt wyrißkiû buwo, dwideßimt métû ir dar senesniû, o i waiską eiti tinkanczûjû,
23. Buwo skaityti prie giminēs Simeon penkesdeßimts ir dewyni túkstanczei ir trys ßimtai.
24. Waikû Gad pagal jû użgimti, gimines, jû tēwû namus ir wardus, dwideßimt métû ir senesniû, i waiską eiti tinkanczûjû,
25. Buwo skaityti prie giminēs Gad keturesdeßimts ir penki tukstanczei ßeßi ßimtai ir penkesdeßimtis.
26. Waikû Juda pagal jû użgimti, gimines, jû tēwû namus ir wardus, nů dwideßimt métû ir senesniû, i waiską eiti tinkanczûjû,
27. Buwo skaityti prie giminēs Judo, septynesdeßimts ir keturi tukstanczei ir ßeßi ßimtai.
28. Waikû Isaßar pagal jû użgimti, gimines, jû tēwû namus bey wardus, nů dwideßimt métû ir senesniû, i waiską eiti tinkanczûjû,
29. Buwo skaityti prie giminēs Isaßar penkesdeßimtis ir keturi tukstanczei ir keturi ßimtai.
30. Waikû Sebulon pagal jû użgimti, gimines, jû tēwû namus bey wardus, nů dwideßimt métû ir senesniû, i waiską eiti tinkanczûjû,
31. Buwo skaityti prie giminēs Sebulon penkesdeßimtis ir septyni tukstanczei bey keturi ßimtai.
32. Waikû Jozēpo iß Epraim pagal jû użgimti, gimines, jû tēwû namus bey wardus, dwideßimt métû ir senesniû, i waiską eiti tinkanczûjû,
33. Buwo skaityti prie giminēs Epraim keturesdeßimtis tukstanczei ir penki ßimtai.
34. Waikû Manasse pagal jû użgimti, gimines, jû tēwû namus bey wardus, nů dwideßimt métû ir senesniû, i waiską eiti tinkanczûjû,
35. Buwo prie giminēs Manasse skaityti trisdeßimtis ir du tukstanczu ir du ßimtu.
36. Waikû Benjamin pagal jû użgimti, gimines, jû tēwû namus bey wardus, nů dwideßimt métû ir senesniû, i waiską eiti tinkanczûjû,
37. Buwo skaityti prie giminēs Benjamin trisdeßimt ir penki tukstanczei ir keturi ßimtai.
38. Waikû Dan pagal jû użgimti, gimines, jû tēwû namus bey wardus, nů dwideßimt métû ir senesniû, i waiską eiti tinkanczûjû,

39. Buwo ſkaityti prie giminês Dan ßeßes=deßimts ir du tukſtanczu bey ſeptyni ßimtai.

40. Waikû Aſſer pagal jû užgimti, gimines, ir jû tēwû namus bey wardus, nů dwideßimt métû ir ſeneſniû, į waiſkq eiti tinkanczûjû,

41. Buwo ſkaityti prie giminês Aſſer ketures=deßimts ir wiens tukſtantis bey penki ßimtai.

42. Waikû Naptali pagal jû užgimti, gimines, jû tēwû namus bey wardus, nů dwideßimt métû ir ſeneſniû, į waiſkq eiti tinkanczûjû,

43. Buwo ſkaityti prie giminês Naptali penkes=deßimts ir trys tukſtanczei bey keturi ßimtai.

44. Tai yra tie, kurius Moižeßius bey Aaronas ſurokáwo, podraugey anie dwylika kunigaikßczei Jzrael, kuriû po wiens ant kiekwienû namû jû tēwû (ſtatyts) buwo.

45. O wiſa rokúba waikû Jzrael pagal jû tēwû namus, nů dwideßimi métû ir ſeneſniû į waiſkq eiti tinkanczûjû Jzraēlije,

46. Tû buwo * ßeßi ßimtai tukſtanczû ir trys tukſtanczei penki ßimtai ir penkes=deßimtis.
* 2 Moiž. 12, 37. 4 Moiž. 26, 51.

47. Ale Lēwitai pagal jû tēwû giminę ne buwo drauge ſu jeis rokûti.

48. O Pons Diews kalbējo ſu Moižeßium ſakydams:

49. Giminę * Lewi tu ne turi ſkaityt ney jû ſkaitlių pridēti prie waikû Jzrael. * p. 2, 33.

50. Bet turi jůs priſkirt pridaboti ßētrq liudijimo bey prie wiſû rykû, ir prie wiſo, kas ten pareitis. O jie tur namus neßióti ir wiſus rykus ir tur tû pridabóti bey aplink tus namus apſiſtoti.

51. O kaip czēſas bus tráuktis, tay tur Lēwitai tus namus ardyti. O kad abažui wēl reik apſiſtót, tay jie tus namus tur ſuſtatyt. O jey * kits priſiártis jiems, tas tur mirti.
* p. 3, 10. 38.

52. Waikai Jzrael tur apſiſtot, kožnas wietoje ſawo apſiſtojimo, ir prie karunôs ſawo pulko.

53. Ale Lēwitai tur apſiſtojimo wietq ſaw paſidaryt aplink namus liudijimo, kad ne užeitu papykimas ant wiſo pulko waikû Jzrael; todēl tur Lēwitai ſargybę pilnawot prie namû liudijimo.

54. Jr waikai Jzrael * dáre wiſlab, kaip Pons Diews Moižeßiui buwo liepęs. * p. 2, 34. 2 Moiž. 12, 28.

2. Pérſkyrimas.

Dawadnas Jſtátimas, kaipo Waikai Jzrael ſawo Abažus turējo daryti.

1. Jr Pons Diews kalbējo ſu Moižeßium bey ſu Aaronu ſakydams:

2. Waikai Jzrael * tur ſawo abažq ſtatyti ties ßētra ſurinkimo aplinkuy, kožnas po ſawo karúnôs bey ženklû pagal ſawo tēwo namus.
* p. 1, 52. p. 2, 34.

3. J rytus tur ſawo abažq ſtatyt Juda ſu ſawo karuna bey ſu ſawo pulku; jû wyreſnyſis * Naaſſons, ſunus Amminadab, * p. 1, 7.

4. O jo pulkas iß wiſo ſeptynes=deßimts ir keturi tukſtanczei bey ßeßi ßimtai.

5. Pagal tq tur ſawo abažq ſtatyt gimine Jzaßar; jû wyreſnyſis Netanēēlis, ſunus Zuar,

6. O jo pulkas iß wiſo penkes=deßimts ir keturi tukſtanczei bey keturi ßimtai.

7. Priegtam gimine Sebulon; jû wyreſnyſis Eliabs, ſunus Elon,

8. Jo pulkas iß wiſo penkes=deßimts ir ſeptyni tukſtanczei bey keturi ßimtai.

9. Kad wiſû prie pulko Juda rokûjamûjû butu iß wiſo ßimts bey aßtûnes=deßimts ir ßeßi tukſtanczei bey keturi ßimtai, prie jû pulko rokůjamûjû; ir tur pirma tráuktis.

10. J pētus tur gulet ßētra bey karuna Ruben ſu ſawo pulku; jû wyreſnyſis * Eližur, ſunus Sedeur,
* p. 1, 5.

11. Jr jo pulkas iß wiſo ketures=deßimts ir ßeßi tukſtanczei bei penki ßimtai.

12. Pagal tq tur ſawo abažq daryti gimine Simeon; jû wyreſnyſis Selumiel, ſunus Zuri=Sadaji,

13. O jo pulkas iß wiſo penkes=deßimtis ir dewyni tukſtanczei bey trys ßimtai.

14. Priegtam gimine Gad; * jû wyresnysis Eliasaps, sunus Reguel,
* p. 7, 42.

15. O jo pulkas iß wiso keturesdeßimts ir penki tukstanczei ßeßi ßimtai ir penkes-deßimts.

16. Kad wisû prie pulko Ruben rokůjamûjû butu iß wiso ßimts ir penkes-deßimts ir wiens túkstantis keturi ßimtai bey penkes-deßimts, prie jû pulko rokůjamûjû; o tur antrieji but ißsitráukiant.

17. Potam tur ßētra surinkimo traukts su abażu Lewitû patim widurij abażû; o kaip saw abażą statys, taip tur ir tráuktis, kożnas sawo wietoj po sawo karunôs.

18. J wákarus tur gulēt ßētra bey karuna Epraimo su sawo pulku; jû wyresnysís tur buti * Elisama, sunus Ammiud,
* p. 1, 10.

19. O jo pulkas iß wiso keturesdeßimtis túkstanczei bey penki ßimtai.

20. Pagal tą tur sawo abażą statyt gimine Manasse; jû wyresnysis Gamliel, sunus Pedażur,

21. Jo pulkas iß wiso trisdeßimts ir du tukstanczu bey du ßimtu.

22. Priegtam gimine Benjamin; jû wyresnysis * Abidan, sunus Gideoni,
* p. 1, 11. p. 7, 60. 65.

23. Jo pulkas iß wiso trisdeßimts ir penki tukstanczei bey keturi ßimtai.

24. Kad wisû prie pulko Epraimo rokůjamûjû butu iß wiso ßimts ir aßtůni tukstanczei bey wiens ßimtas, prie jo pulko rokůjamûjû; ir tur treczieji but ißsitráukiant.

25. J ßiáurę tnr gulēt ßētra bey karúna Dano su sawo pulku; jû wyresnysís * Ajiezer, sunus Ammi-Sadai,
* p. 1, 12.

26. Jo pulkas iß wiso ßeßes-deßimts ir du tukstanczu bey septyni ßimtai.

27. Pagal tą tur saw abażą statyti gimine Asser; jû wyresnysis Pagiel, sunus Okran,

28. Jo pulkas iß wiso keturesdeßimts ir wiens tukstantis bey penki ßimtai.

29. Priegtam gimine Naptali; * jû wyresnysis Ajiras, sunus Enan,
* p. 7, 78.

30. Jo pulkas iß wiso penkes-deßimts ir trys tukstanczei bey keturi ßimtai.

31. Kad wisû prie pulko Dan rokůjamûjû butu iß wiso ßimts ir penkes-deßimts bey septyni tukstanczei ir ßeßi ßimtai; o tur paskutinieji but ißsitráukiant su sawo karuna.

32. Tai yra * skaitlius waikû Jzrael pagal jû tēwû gimines bey abażus su sawo pulkais: ßeßi ßimtai túkstanczû ir trys túkstanczei penki ßimtai bey penkes-deßimts.

33. Ale Lewitai ne buwo drauge skaityti į suskaitimą waikû Jzrael, * kaip Pons Diewas Moizeßiui buwo liepęs.
* p. 1, 48. 49.

34. O waikai Jzrael * dáre wiskągi, kaip Pons Diewas Moizeßiui buwo liepęs, ir abażą saw pasistáte po sawo karunomis, ir ißsitrauke, kożnas sawo giminēj, pagal sawo tēwû namus.
* p. 1, 54. 2 Moiz. 12, 28.

3. Perskyrimas.

Lewitû Suskaitims ir jû Szlużmas; Pirmgimjû Jßwadojimas.

1. Tai yra gimine * Aarono bey Moizeßiaus tů-czēs, kaip Pons Diewas su Moizeßium kalbējo ant kalno Sinai,
* 2 Moiz. 6, 23.

2. Jr tai wardai sunû Aarono: pirmgimęsis Nadabs, potam Abiu, Eleażar ir Jtamar.

3. Tai wardai sunû Aarono, kurie į klebonus móstiti buwo, ir jû rankos pilditos kunigystei.

4. Ale * Nadabs bey Abiu numire po akiû Pono Diewo, kaip swétimą ugni apierawójo po akiû Pono Diewo pusczoj Sinai, ir ne turējo sunû. O Eleażar bey Jtamar pilnawójo kunigystę po sawo tēwu Aaronu.
* p. 26, 61. 3 Moiz. 10, 1. 2. p. 16, 1. 1 Nus. Kar. 25, 2.

5. O Pons Diewas kalbēdams su Moizeßium tare:

6. Atgabénk * giminę Lēwi ßen ir statyk jůs pas wyskupą Aaroną, kad jam ßlużitu,
* p. 16, 9.

7. Jr jo bey wiso surinkimo sargybę pilnawotu pas ßētrą surinkimo, ir ßlużitu prie ßlużmôs namû,

8. Ir kawotu wisus rykus ßētrôs surinkimo ir sargybę waikû Jzraēl, ßlužit prie ßlužmôs namû.

9. Ir turi Lewitus Aaronui ir jo sunums priskirti per dowanę iß waikû Jzrael.

10. O Aaroną bey jo sunu=du turi statyt, kad sawo kunigystę pil=nawótu. *Jey swetims prisikißa, tas tur mirti. * p. 3, 38. p. 1, 51. p. 16, 40. p. 18, 7.

11. O Pons Diews kalbēdams su Moizeßium tare:

12. Sztay, *aß Lewitus ēmjau iß waikû Jzrael †už wisus pirm=gimusius, motinôs žywatą atwe=rianczus tarp waikû Jzrael taipo, kad Lewitai tur mano buti. * p. 8, 16. † 2 Moiz. 13, 2.

13. Nēsa *pirmgimjei mano yra iß to czēso, kaip kožną pirmgimi žudžau Egypto=žémej, tů=czēs ßwen=tinau saw kožną pirmgimi Jzraēlij pradējus nů žmoniû iki galwijû, kad jie manieji butu, Aß Ponas Diewas. * 2 Moiz. 13, 2.

14. O Pons Diews kalbēdams su Moizeßium pusczoje Sinai tare:

15. Pérskaitik *waikus Lewi pa=gal jû tēwû namus bey gimines, wiską, kas tikt wyrißkiû yr, wieno menesio senû, ir senesniû. * p. 1, 49.

16. Taip skaite jůs Moizeßius pa=gal Pono Diewo žodi, kaip jis buwo liepes.

17. O *waikai Lewi ßitie buwo sawo wardu: Gerzon, Kaat, Me=rari. * 2 Moiz. 6, 16. f.

18. O wardai *waikû Gerzono jû giminēje buwo: Libni bey Simeji. * 2 Moiz. 6, 17.

19. Waikai *Kaat sawo giminej buwo: Amram, Jezear, Ebron ir Uziel. * p. 26, 59.

20. Waikai Merari sawo giminēj buwo: Maēli bey Musi. Tai yra gi=mines Lewi pagal sawo tēwû namus.

21. Tai yra gimines iß Gerzono: Libnitai bey Simejitai.

22. Tus surokáwus radosi iß wiso septyni tukstanczei bey penki ßimtai wisû wyrißkiû, kas menesio ir se=nesniû buwo.

23. O ta gimine Gerzonitû tur sawo abažą statyt už tû namû į wákarus.

24. Jû wyresnysis teskow Eliasaps, sunus Lael.

25. O jie tur rúpinti apie ßētrą surinkimo, butent namû bey ßētrôs bey jôs uždangû bey užkabôs durise ßētrôs surinkimo,

26. Apkabôs pryangij ir uždangôs durise pryangio, kursai aplink na=mus bey aplink altorių stow, ir jo wirwjû ir wiso, kas prie jo ßluž=môs pareitis.

27. Tai yra gimines iß Kaat: Am=ramitai, Jezearitai, Ebronitai, bey Uzielitai,

28. Kas wyrißkiû buwo, wieno menēsio ir senesniû, iß wiso aßtůni tukstanczei ir ßeßi ßimtai, sargybę ßwentybēs pilnawojanczû.

29. Ir tur saw abažą statyt ant ßaliēs tû namû į pētus.

30. Jû wyresnysis t'esie *Eliza=pan, sunus Uzielio. * 2 Moiz. 6, 22.

31. O jie *tur daboti skrynēs, stalo, liktoriaus, altoriaus ir wisû rykû ßwentinyczôs, prie kuriôs jie ßlužij, ir užkabôs, ir kas prie jo ßlužmôs pareitis. * p. 7, 9.

32. O wyriáusiasis ant wisû wy=resniûjû Lewitû tur but Eleazar, wyskupo Aarono sunus, ant tû, kurie paskirti yra pridaboti sargybę ßwentinyczôs.

33. Tai yra gimines Merari: Mae=litai bey Musitai,

34. Kuriû iß wiso buwo ßeßi tuk=stanczei bey du ßimtu, wislab, kas tikt wyrißkiû buwo, wieno menesio ir senesniû.

35. Jû wyresnysis t'esie Zuriel, sunus Abiailio. Jr tur saw abažą daryt ant ßalies namû į ßiaurę.

36. O jû ßlužma tur but, apdabot anas lentas ir užkaißczus ir stulpus ir kojas namû ir wisus jû rykus ir ßlužmą,

37. Priegtam stulpus aplink pryan=gį su kojomis ir winimis bey wir=wemis.

38. Ale ties namais ir ties ßētra surinkimo į rytus tur saw abažą pasistatyt Moizeßius bey Aaronas ir jo súnus, kad pridabotu ßwen=tinyczą bey waikus Jzrael. Jey kas *swétims prisiartin, tas tur mirti. * p. 1, 51.

39. Wisû Lewitû iß wiso, kurius Moizeßius bey Aaronas suskaite pagal jû gimines pagal Pono Diewo żodi, wienû wyrißkiû, wieno menesio ir senesniû, buwo dwideßimt ir du tukstanczu.

40. Ir Pons Diews tare Moizeßiui: pérskaityk wisus pirmgimusiûsius, kas wyrißkiû yra tarp waikû Izrael, kas wieno mēnesio ir senesniû yr, ir suskaityk skaitlių jû wardû.

41. Ir turi Lewitus man, Ponui Diewui, atskirt uż wisus pirmgimusiûsius waikû Izrael, ir Lewitû galwijus uż wisus pirmgimusiûsius galwijû waikû Izrael.

42. Ir Moizeßius suskaite, kaip jam Pons Diews buwo liepęs, wisus pirmgimusiûsius tarp waikû Izrael.

43. Ir radosi suskaitime wardû wisû pirmgimusiûjû, kas wyrißkiû buwo, wieno mēnesio ir senesniû, iß wiso dwideßimts ir du tukstanczu du ßimtu ir septynes=déßimts ir trys.

44. O Pons Diews kalbēdams su Moizeßium tare:

45. Imk Lewitus uż wisus pirmgimusiûsius tarp waikû Izrael, ir Lewitû galwijus uż jû galwijus, *kad Lewitai mano, Pono Diewo, butu. *p. 8, 14.

46. Ale wadůt=pinigû nû tû=dwiējû ßimtû ir septynes=deßimts bey trijû, kas aukßczaus yr pirmgimusiûjû iß waikû Izrael per Lewitû skaitlių,

47. Turi po penkis syklus imt nû kożnôs galwôs pagal syklą ßwentinyczôs, (*dwideßimt Gera kaßtoj wiens syklas.) *2 Moiz. 30, 13.

48. Ir turi tus pinigus, kurie jû skaitlių péreit, důt Aaronui bey jo sunums.

49. Tay ēme Moizeßius tus wadůt=pinigus, kurie per Lewitû skaitliu per wirßų buwo,

50. Nů pirmgimusiûjû waikû Izrael túkstanti tris ßimtus ir ßeßes=deßimtis bey penkis syklus pagal syklą ßwentinyczos,

51. Ir dáwe tus Aaronui bey jo sunums pagal Pono Diewo żodi, kaip Pons Diews Moizeßiui buwo liepęs.

4. Pérskyrimas.

Ypaczey użdēti Szlużbos Dalykai bey Skaitlius Lewitû.

1. Ir Pons Diews kalbēdams su Moizeßium bey su Aaronu tare:

2. Imk suskaitimą waikû Kaat iß waikû Lewi pagal jû giminę ir jû tēwû namus,

3. Nů trisdeßimts métû ir senesniû iki į penkes=deßimtąji métą, *wisus į abażą tinkanczus, kad jie darytu dárbus ßētroje surinkimo. *p. 8, 15. 22.

4. O tai tur darbas buti waikû Kaat ßētroje surinkimo, ßwenczû ßwenczáusiame:

5. Abażui kéliantis tur Aaronas bey jo sunu=du ieit ir użkabą nuimt, ir skrynę liudijimo į ję iwyniot,

6. Ir użdēt aną użdangą iß ůbßrû=ůdû, o ant wirßaus użdangą abelnay mēliną użtiest, ir jôs *kártis pridēt, *1 Karal. 8, 8.

7. O ant stálo ßwentintomsioms dûnoms taisytojo taipojau mēliną użdangą użtiesti, ir dar użdēti bliudus, ßaukßtus, ßioles ir kragus, kad ißpilti ir įpilti galētu; o dienißkoji dûna tur czejau gulēti.

8. Ir tur ant tû użtiesti użdangą tikray raudoną, o tą apdengti su użdanga iß ůbßrû=ůdû, ir jôs kártis pridēti.

9. Ir tur imti mēliną użdangą ir į tą iwynioti *liktorių, żwakes ir jo liampas su jo żnypßlēmis bey jo ßiolēmis, ir wisus aliējaus rykus prie ßlużmôs reikalingus. *2 Moiz. 25, 31.

10. Ir ant tû wisû tur użkloti użdangą iß ůbßrû=ůdû, ir tur ję ant karczû użdēt.

11. Taipojau tur ir ant áukso altoriaus użtiest mēliną użdangą tą apdengti, użdangą iß ůbßrû=ůdû, ir jo kártis pridēt.

12. Kożnus rykus, kurius wartoja ßwentinyczoj, tur jie imti, ir mēlinas użdangas ant jû użdēt, ir użdanga iß ůbßrû=ůdû użdengt, ir ant kárczû użdēt.

13. Jie tur ir pélenus nû altoriaus nußlûti, ir użdangą tikray raudoną ant jo użtiest.

14. Jr wisus jo rykus pridēt, kureis ant jo sawo darbą dáro, anglû-ſkauradas, ßakeles, ßiupelēles, bekius, su wisais rykais altoriaus, ir tur ant tû użtieſt użdangą iß ůbßrû-ůdû, ir jo kártis pridēt.

15. O kaip Aaronas bey jo súnudu tai bus ißtaisę ir ßwentinyczą bey wisus jôs rykus apdengę abażui kéliantis, tay potam tur waikai Kaat ieit, kad *ję neßtu, o ßwentinyczą jie ne tur pakrutiti, kad ne mirtu. Tai yra naßtos waikû Kaat prie ßētrôs surinkimo.

* P. 7, 9. 1 Nuſ. Kar. 16, 15.

16. O Eleazar, wyſkupo Aarono sunus, tur tą urēdą turēti, kad pridawáditu aliējų żwákei, bey żoles ſkaney kwépjanczes *rukinimui, ir dienißkąję walgio-apierą bey móſtiżimo-aliējų, kad lobtus wisůse namůse ir apie wislab, kas jůse yr, ßwentinyczoj ir jôs rykůse.

* 2 Moiż. 30, 34. 35.

17. Jr Pons Diewas kalbēdams su Moizeßium bey su Aaronu tare:

18. Judu ne turita důti ißgaißinti giminę Kaatitû tarp Lewitû.

19. Bet tai turita su jeis daryt, kad gywi butu, o ne mirtu, jey pakrutintu ßwenczû ßwenczausiojo: Aaronas bey jo súnus tur ieit, ir kożną ſtatyt prie jo ßlużmôs bey naßtôs.

20. Ale jie ne tur ieit matyti ßwentinyczôs nedengtôs, kad ne prapultu.

21. O Pons Diewas kalbēdams su Moizeßium tare:

22. Suſkaityk ir waikû Gerżon ſkaitlių pagal jû tēwû namus ir gimines

23. Nů trisdeßimts métû ir, kurie senesni yr, iki i penkes-deßimtąji métą, ir pridawádik jůs wisus i abażą tinkanczus, kad ßlużmą kokią turētu ßētroje surinkimo.

24. O tai tur giminês Gerżonitû ßlużma buti, ką darytu ir neßiotu:

25. Jie tur kaurus namû bey ßētrôs surinkimo neßiot, ir jôs użdangą, bey użdangą iß ůbßrû-ůdû ant wirßaus esanczęję, ir użkabą durisè ßētrôs surinkimo,

26. Jr apdangus prybuczo, ir użkabą durisè angôs prybuczo, kursai namus bey altorių aprēcza, ir jû wirwes ir wisus rykus jû ßlużmôs, ir kas tikt ant jû ßlużmôs pareit.

27. Pagal żodi Aarono bey jo sunû tur wisas urēdas waikû Gerżon buti, wislab ką jie neßiot ir daryti tur; ir judu turit dabótis, kad jie wisą sawo naßtą pilnawótu.

28. Tai tur but urēdas giminês waikû Gerżonitû ßetroje surinkimo; ir jû sargybe tur buti po ranka *Jtamaro, sunaus Aarono wyſkupo.

* P. 4, 33. P. 7, 8.

29. Waikus Merari pagal jû gimines ir jû tēwû namus taipojau turi pridawádit

30. Nů trisdeßimts métû ir, kurie senesni yr, iki i penkes-deßimtąji métą, wisus i abażą tinkanczus, kad ßlużmą turētu ßētroje surinkimo.

31. O tą naßtą tur jie pilnawoti pagal wisą sawo ßlużmą ßētroje surinkimo, kad neßiotu lentas namû ir użkaißczus ir ſtulpus ir kojas,

32. Priegtam ir ſtulpus prybuczo aplinkuy, ir kojas ir winis ir wirwes su wisais jû rykais pagal wisą jû ßlużmą; kożnam turit jús priſkirti jo dalyką naßtôs rykus pridabóti.

33. Tai teſtow urēdas giminês waikû Merari, to wiso, ką jie tur weikti ßētroje surinkimo po ranka Jtamaro, sunaus Aarono wyſkupo.

34. O Moizeßius bey Aaronas drauge su wyresneiseis suſkaite waikus Kaatitû pagal jû gimines bey jû tēwû namus

35. Nů trisdeßimts métû ir, kurie senesni buwo, iki i penkes-deßimtąji métą, wisus i abażą tinkanczus, kad ßlużmôs turētu ßētroje surinkimo.

36. O ſkaitlius jû buwo du tukſtanczu septyni ßimtai ir penkesdéßimtis.

37. Tai yra suſkaitims giminiû Kaatitû, kurie wisi darbą turējo ßētroje surinkimo, kurius Moizeßius bey Aaronas suſkaite pagal żodi Pono Diewo per Moizeßių.

38. Waikai Gerżon taipojau buwo suſkaityti sawo giminēse bey tēwû namůse

39. Nů trisdeßimts métû ir, kurie senesni buwo, iki i penkes-de-

ßimtaji métą, wiſſ, kurie į abażą tiko, kad ßlużmôs turētu ßētroje ſurinkimo.

40. O jû iß wiſo buwo du tukſtanczu ßeßi ßimtai ir trisdeßimt.

41. Tai yra ſuſkaitims giminiû waikû Gerzon, kurie wiſſ darbo turējo ßētroje ſurinkimo, kurius Moizeßius bey Aaronas ſuſkaite pagal Pono Diewo żódi.

42. Waikai Merari taipojau buwo ſkaityti pagal ſawo gimines bey tēwû namus,

43. Nû trisdeßimts métû ir, kurie ſeneſni buwo, iki į penkes=deßimtaji métą, wiſſ, kurie į abażą tiko, kad ßlużmôs turētu ßētroje ſurinkimo.

44. O iß wiſo buwo trys tukſtanczei ir du ßimtu.

45. Tai ſuſkaitims giminiû waikû Merari, kurius Moizeßius bey Aaronas ſkaite pagal żodį Pono Diewo per Moizeßių.

46. Skaitlius wiſû Lēwitû, kurius Moizeßius bey Aaronas ſu wyreſneiſeis Jzrael ſuſkaite pagal jû gimines bey jû tēwû namus,

47. Kurie trisdeßimts métû ir dar ſeneſni buwo iki į penkes=deßimtaji métą, tû wiſû, kurie iējo, kożnas ſawo darbą atlikt, neßióti naßtą ßētroje ſurinkimo,

48. Buwo aßtûni túkſtanczei penki ßimtai ir aßtûnes=déßimtis,

49. Kurie ſuſkaityti buwo pagal żodį Pono Diewo per Moizeßių, kożnas prie ſawo ßlużmôs bey naßtôs, kaip Pons Diews Moizeßiui buwo liepęs.

5. Pérſkyrimas.

Abażo Czyſtijimas; Sudērinimo=bey Kerßijimo=Apiera.

1. O Pons Diews kalbēdams ſu Moizeßium tare:

2. Priſakyk waikams Jzrael, * kad iß abażo ißſkirtu wiſus raupſûtus, ir wiſus, kuriems pûlei téka, ir kurie iß lawonû neczyſti paſtojo.
* 3 Moiz. 13, 46.

3. Abejus ir wyrißkius ir * moterißkes tur atſkirt iß abażo, kad jie ſawo abażus ne pabjáurintu, † kuriûſe aß tarp jû laikaus.
* p. 12, 14. † p. 35, 34.

4. O waikai Jzrael dáre taipo ir jûs ißſkyre iß abażo, kaip Pons Diews Moizeßiui buwo kalbējęs.

5. O Pons Diews kalbēdams ſu Moizeßium táre:

6. Sakyk waikams Jzrael ir tark jiems: jey * koks wyrs arba moterißke prieß koki żmogų nuſidēda ir tûmi prieß Poną Diewą ſuſigrießij, tay jo dußia kaltę tur ant ſawęs.
* 3 Moiz. 6, 2. ſ.

7. Jr jie tur ſawo grieką ißpażinti, kuriûm nuſidējo, ir tur ſawo kaltę atlygit atdûdami (ißkádôs) rokûbą, ir aukßczaus pridēt penktaji dalyką, ir tam dût, prieß kuri jie nuſidējo.

8. O jey neywieno cze ne butu, kuriam reiktu użmokēti, tay tur Diewui dûta but klebonui ſu ſudérinimo awinu, kuriûm jis ſudérinams.

9. Taipojau tur wiſſ pakēlimai wiſo, ką waikai Jzraelio ßwentin ir klebonui apierawoja, jo buti.

10. O jey kas ką ßwentina, ir tai tur jo buti; ir jey kas ką klebonui dûda, ir tai tur jo but.

11. O Pons Diews kalbēdams ſu Moizeßium tare:

12. Sakyk waikams Jzraēl ir tark jiems: jey kokio wyro moterißke nuſiżengtu ir prieß ji ſuſigrießitu,

13. Jr kas ſu je kaip ſu kekße ſugultu, o taczau paſlēpta butu nû wyro akiû, ir użdengta butu, kad ji apſibjaurinuſi, ir ne gal ję apliudit, kad tame (nuſidējime) ne nutwérta,

14. O jo dwáſe kerßtu użſidega, kad dēl ſawo paczôs kerßij, ar ji butu neczyſta ar czyſta:

15. Tay jis tur ję pas kleboną atweſt ir apierą uż ję atgabént, deßimtaji dalyką Epôs mieżiû=miltû, ir ne tur aliējaus ant to użpilt ney kodylo ant to użdēt; nēſa tai apiera kérßijimo ir ißtyrimo nuſiżengimą * tárdinanti.
* Matt. 1, 19.

16. Tay klebons ję tur atweſt ir po Pono Diewo akiû ſtatyt,

17. Jr ßwento wandens imt į ryką iß mûlio darytą ir dulkiû nû aſlôs ßwentûjû namû į wandenį dēti,

18. Ir tur tą moterißkę po Pono Diewo akiû statyt ir jôs galwą nudengti, ir ißtyrimo=apierą, kuri kérßijimo=apiera yr, ant jôs rankôs uzdēt. O klebons tur sawo rankoj turēt kartaus prakéikto wandens,

19. Ir tai moterißkei prisakyti ir jei tarti: jey neyjoks wyrs su tawim ne sugule, ir jey tu nů sawo wyro nesiskyrei, kad butumbei apsibjaurinusi, tay taw ßitie kartus prakeiktieji wandens nieko ne tur kenkti.

20. Ale jey tu nů sawo wyro bútumbei atsiskyrusi ir neczysta pastojusi, ir jey kas kits su tawim sugule, o ne tawo wyrs,

21. Tay tur klebons tą moterißkę prisaikiti tokiu keikimu ir jei tarti: Pons Diews te státo tawę per * keikimą ir per bazijimą tarp tawo zmoniû, kad Pons Diews tawo kulßis dzûti ir pilwą tawo aptinti důtu. * Jer. 42, 18. P. 44, 12.

22. Taygi te eina tas prakéiktasis wandů į tawo kúną, tad tawo pilwas patintu, ir tawo kulßis dzutu. O ta moterißke tur sakyti: * Amen, Amen. * 5 Moiz. 27, 15.

23. Taip klebons tur ßitus keikimus ant laißko paraßyt ir su tů karczu wandenimi nupláut,

24. Ir tur moterißkei to kartaus prakéiktojo wandens důt gérti. O kad tas prakéiktasis kartusis wandů į ję iêjo,

25. Tay klebons iß jôs rankôs kérßijimo=apierą tur imti, ir per walgio=apierą po Pono Diewo akiû subót, ir ant altoriaus apierawôti.

26. Butent: jis tur sáują tôs walgio=apierôs imti ant jôs tardinimo=apierôs ir ant altoriaus uzdegti, o potam tai moterißkei tą wándeni gérti důti.

27. O to wandens gērusi, jey ji neczysta ir prieß sawo wyrą susigrießijusi, tay tas prakéiktasis wandů į ję iêjęs jei kartus bus, kad jei pilwas patis, ir kulßis dzús, ir bus ta moterißke keikimu sawo zmonēse.

28. Ale jey ta moterißke ne apbjaurinta, bet czysta, tay jei nieko ne kenks, kad galēs nēßcza pastóti.

29. Tai yra tas kerßijimo=istátimas, jey kokia moterißke pas sawo wyrą budama kekßáwusi ir neczysta pastojusi,

30. Arba kad wyro dußia kerßijimu uzsidega dēl sawo paczôs kerßijant, kad ję statytu po Pono Diewo akiû, ir klebons su ję darytu wislab pagal ßi istátimą.

31. O wyrs tur nekalts buti to nusizengimo, ale jo pati tur neßioti sawo nusizengimą.

6. Pérskyrimas.

Nazarenû arba Diewui Apsizadejusiû Istátimas; Pamokinimas Zmones zegnôti.

1. O Pons Diews kalbēdams su Moizeßium tare:

2. Sakyk waikams Izrael ir tark jiems: kada kóks wyrs arba moterißke Ponui Diewui ypaczey priezadą dáro lankótis,

3. Tas * wisay ne tur gérti ney wyno ney driuto gērimo, ney wyno=uksiúsiôs arba kito driuto gērimo, uksiůsiôs taipojau ne tur gérti, ir nieko, kas iß wyn=ůgû dároma. Jis ne tur ney zaliû ney dzowintû wyn=ůgû wálgit, * 3 Moiz. 10, 9.

4. Kol tas jo priezadas patenka; ir nieko jis ne tur wálgit iß wynmedzo dáromo, ney wyno=grudēliû ney lukßtēliû.

5. Pakoley czēsas to jo priezado patenka, ne tur ney * barzdskutys jo galwôs krutit, iki tam czēsui péreinant, kuri Ponui Diewui pasizadējo, nēsa jis ßwents; ir tur walę důt plaukams ant sawo galwôs augti. * Wald. 13, 5.

6. Per tą wisą czēsą, kuri Ponui Diewui pasizadējęs, jis ne tur ney prie wieno numirusio eiti.

7. Jis taipjau ne tur apsibjaurinti ney lawonu sawo tēwo, ney sawo motinôs, ney sawo sesers; nēsa jo priezadas Diewui důtasis yr ant jo galwôs.

8. O per wisą czēsą sawo priezado tur jis Ponui Diewui ßwentas buti.

9. O jey kas po jo akiû, jam ne dingant, nůglay mirßta, tay galwa jo priezado neczysta pastoja; todēl jisai tur sawo galwą nuskust dienoje

sawo apczystijimo, butent sekmoje dienoje.

10. O aβmąję dieną tur jis atneβt du * kurkleliu, arba du jaunu karweliu pas klebonq uż angôs βētrôs surinkimo. * 3 Moiz. 5, 7.

11. O klebons tur wieną daryt apierą uż griekus, o antrąji dėginimo apierą, ir ji sudėrint, kad jis prie numirusio susigrieβijęs, ir taipo jo galwą toj dienoj βwentit,

12. Kad jis Ponui Diewui czēsą sawo priezado pabaigtu; ir tur mituli awinēli atgabént į apierą uż griekus. Ale praējusiosios dienos tur buti noprosnos todēl, kad jo priezadas neczystas pastojo.

13. Tai yra įstátimas pasiżadējusiojo: kad czēsas jo priezado pabaigtas, tay tur jis atwestas buti prie duriû βētrôs surinkimo.

14. O jis tur atgabént sawo apierą Ponui Diewui, eryti mituli iβ wiso sweiką dėginimo-apierai, ir awáitę mitulę wisaip sweiką apierai uż griekus, ir áwiną wisaip sweiką į dēkawónês-apierą,

15. Ir pintinę su ragaiβēleis neraugintais iβ kwieczû-miltû, aliejumi użpiltais, ir ragaiβiû neraugintû aliējum apteptû, ir jû walgio-apierą bey gērimo-apierą.

16. O klebons tur tai po Pono Diewo akiû atneβti, ir tur jo apierą uż jo griekus bey jo sudėginimo-apierą daryti.

17. O tą awiną tur į dēkawonês-apierą padaryt Ponui Diewui podraug su pintine su nerauginta dûna; ir tur taipojau jo walgio-apierą ir jo gērimo-apierą daryti.

18. Ir tur tam pasiżadējusiamjam galwą jo priezado nuskusti pas duris βētrôs surinkimo, ir tur galwôs pláukus jo priezado ēmęs į ugni įmest po dēkawonês-apierôs ēsancze.

19. Ir tur imti wirtąji awino péti ir wieną neraugintą ragaiβēli iβ pintinês, ir wieną neraugintą ragaiβi, ir tur anam pasiżadējusiamjam ant jo rankû dēt, jo priezadą nuskutęs,

20. Ir tur tai po Diewo akiû subóti. Tai βwentinta yra klebonui * drauge su subójimo-krutine ir pakēlimo-pétimi. Paskuy pasiżadējęsis gál wyno gérti.
* 2 Moiz. 29, 27. 28.

21. Tai yra įstátimas pasiżadējusiojo, kursai sawo apierą Ponui Diewui pażadējo dēl sawo priezado; be to, ką kitaip gál, kaip pasiżadējęs, taip tur daryti pagal įstátimą sawo priezado.

22. Ir Pons Diews kalbēdams su Moizeβium tare:

23. Sakyk Aaronui bey jo sunums ir tark: taipo turit sakyti waikams Izraēlio, kad jûs * perżegnojat:
* 3 Moiz. 9, 22. 23. Sir. 36, 19.

24. Pons Diews * te pérżegnoj tawę, ir te apsaugoj tawę.
* Ps. 134, 3.

25. Pons Diews * te apβwiecza sawo wéidu tawę, ir t' esie taw malonus.
* Ps. 4, 7. Ps. 67, 2.

26. Pons Diews * te pakelie sawo wéidą ant tawęs, ir te sutenk taw pakaju.
* 5 Moiz. 32, 20. Ps. 104, 29.

27. Nēsa jûs turit mano wardą dēt ant waikû Izrael, kad aβ jûs pérżegnoczau.

7. Pérskyrimas.

Apieros bey Dówanos Wyriáusiûjû ant Paβwentinimo Szētrôs Surinkimo.

1. Ir kaip Moizeβius namus buwo pastátęs ir tus apmostijęs bey βwentinęs * su wisais jû rykais, taipojau ir altorių su wisais jo rykais apmostijęs ir βwentinęs,
* 2 Moiz. 40, 9. 10.

2. Tay apierawojo kunigaikβczei Izraelio, kurie wyriáusieji buwo sawo tēwû namûse; nēsa jie buwo wyresnieji giminēse ir stowējo pirmose wietose tarp suskaitytûjû.

3. Ir jie parneβe sawo apieras po Pono Diewo akiû, βeβis apdengtus weżimus ir dwylika jauczû, po weżimą uż du kunigáikβczu, ir po jauti uż kiekwieną; ir atgabéno jûs prie namû.

4. Ir Pons Diews táre Moizeβiui:

5. Imk tai nû jû, kad wartojama butu ant βlûżbôs βētrôs surinkimo, ir dûk tai Lewitams, kożnam pagal jo βlużbą.

6. Tay ēme Moizeßius tus weżimus bey jáuczus ir dawe tus Lewitams.
7. Du weżimu bey keturis jáuczus dawe jis waikams Gerzon pagal jû ßlużmą.
8. O keturis weżimus bey aßtûnis jáuczus dawe jis waikams Merari pagal jû ßlużmą po ránka Jtamaro, ſunaus Aarono wyſkupo.
9. Ale waikams Kaat ne=dawe nieko todēl, kad ßwentą ßlużmą ant ſawęs turējo ir * ſawo peczeis neßioti turējo. * p. 3, 31.
10. O kunigáikßczei apierawojo * paßwentinimui altoriaus tą dieną, kaip jis paßwentitis buwo, ir apierawojo ſawo dowaną prie altoriaus. * 2 Mus. Kar. 7, 9.
11. Jr Pons Diewas tare Moizeßiui: te atgabéna kożnas kunigaikßtis ſawo apierą ſawo dienoj paßwentinimui altoriaus.
12. Pirmą dieną apierawojo ſawo dowaną * Naaſſons, ſunus Amminadab, giminês Juda. * p. 1, 7.
13. O jo dowana buwo ſídábro bliudas, ßimtą ir trisdeßimts ſyklû wertas, ſídábro ßiôle, ſeptynes=déßimts ſyklû werta, pagal ſyklą ßwentinyczôs, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum ſumaißytû walgio=apierai;
14. Priegtam áukſo ßáukßtas déßimts ſyklû áukſo wertas, pilnas rukimo=żoliû;
15. Wiens jautukas iß galwijû, wiens awinas, wiens erytis mitulis déginimo=apierai;
16. Wiens ożys apierai uż griekus;
17. Jr dēkawojimo=apierai du jáuczu, penki áwinai, penki ożei ir penki eryczei mitulei. Tai dowana Naaſſono, ſunaus Amminadab.
18. Antrąję dieną apierawojo Netaneel, ſunus Zuar, kunigaikßtis giminês Jſaßar.
19. Jo dowana buwo ſídábro bliudas, ßimtą ir trisdeßimt ſyklû wertas, ſídabro ßiole, ſeptynes=déßimts ſyklû werta, pagal ßwentinyczôs ſyklą, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum ſumaißytû walgio=apierai;
20. Priegtam áukſo ßáukßtas, déßimt ſyklû áukſo wertas, pilnas rukimo=żoliû;
21. Wiens jautukas iß galwijû, wiens áwinas, ir wiens erytis mitulis déginimo=apierai;
22. Wiens ożys apierai uż griekus;
23. Jr dēkawojimo=apierai du jáuczu, penki awinai, penki ożei ir penki eryczei mitulei. Tai dowana Netaneēlio, ſunaus Zuaro.
24. Trécząję dieną kunigaikßtis waikû Sebulon, Eliab, ſunus Elon.
25. Jo dowana buwo ſídabro bliudas, ßimtą ir trisdeßimt ſyklû wertas, ſídábro ßiole, ſeptynes=déßimts ſyklû werta pagal ßwentinyczôs ſyklą, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum ſumaißytû walgio=apierai;
26. Wiens áukſo ßáukßtas, déßimt ſyklû áukſo wertas, pilnas rukimo żoliû;
27. Wiens jautukas iß galwijû, wiens áwinas, wiens erytis mitulis déginimo=apierai;
28. Wiens ożys apierai uż griekus;
29. Jr dekawónês=apierai du jáuczu, penki áwinai, penki ożei ir penki mitulei eryczei. Tai dowana Eliabo, ſunaus Elon.
30. Ketwirtąję dieną kunigaikßtis waikû * Ruben, Elizur, ſunus Sedeur. * p. 10, 18.
31. Jo dowana buwo ſídábro bliudas, ßimtą bey trisdéßimt ſyklû wertas, wiena ſídábro ßiole, ſeptynes=déßimtis ſyklû werta pagal ſyklą ßwentinyczôs, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum ſumaißytû walgio=apierai;
32. Wiens áukſo ßáukßtas, déßimt ſyklû áukſo wertas, pilnas rukimo=żoliû;
33. Wiens jautukas iß galwijû, wiens áwinas, wiens erytis mitulis déginimo=apierai;
34. Wiens ożys apierai uż griekus;
35. Jr dēkawonês=apierai du jáuczu, penki áwinai, penki ożei ir penki mitulei eryczei. Tai dowana Elizuro, ſunaus Sēdeur.
36. Penktąję dieną kunigaikßtis waikû Simeon, Selumiel, ſunus Zuri=Sadaji.
37. Jo dowana buwo ſídábro bliudas, ßimtą ir trisdéßimt ſyklû wertas, wiena ſídabro ßiole, ſepty=

nes=déßimts syklû werta pagal syklą ßwentinyczôs, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum sumaißytû walgio=apierai;
38. Wiens áukso ßáukßtas, déßimts syklû áukso wertas, pilnas rukimo zoliû;
39. Wiens jautukas iß galwijû, wiens áwins, wiens erytis mitulis déginimo=apierai;
40. Wiens ożys apierai uż griekus;
41. Ir dēkawonês=apierai (dawe) du jáuczu, penkis áwinus, penkis ożius ir penkis mitulius eryczus. Tai dowana Selumielio, sunaus Zuri=Sadaji.
42. Szeßtąję dieną kunigaikßtis waikû Gad, Eliasaps, sunus * Deguēlio. * p. 2, 14.
43. Jo dowana buwo sídábro bliudas, ßimtą ir trisdeßimt syklû werts, wiena sídabro ßiole, septynes=déßimt syklû werta pagal syklą ßwentinyczôs, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum maißytû walgio=apierai;
44. Wiens áukso ßáukßtas, déßimts syklû áukso wertas, pilnas rukimo zoliû;
45. Wiens jautukas iß galwijû, wiens áwins, wiens mitulis erytis déginimo=apierai;
46. Wiens ożys apierai uż griekus;
47. Ir dēkawónês=apierai (dawe) du jáuczu, penkis awinus, penkis ożius ir penkis mitulius eryczus. Tai dowana Eliasapo, sunaus Deguēlio.
48. Sékmąję diena kunigaikßtis waikû * Epraim, Elisama, sunus Ammiudo. * p. 10, 22.
49. Jo dowana buwo sídabrinis bliudas, ßimtą ir trisdeßimt syklû wertas, wiena sídábro ßiole, septynes=déßimt syklû werta pagal ßwentinyczôs syklą, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum maißytû walgio=apierai;
50. Wiens áukso ßáukßtas, deßimtis syklû aukso wertas, pilnas rukimo zoliû;
51. Wiens jautukas iß galwijû, wiens áwinas, wiens mitulis erytis déginimo=apierai;
52. Wiens ożys apierai uż griekus;
53. Ir dēkawonês=apierai, (dawe) du jáuczu, penkis áwinus, penkis ożius, penkis mitulius eryczus. Tai dowana Elisamo, sunaus Ammiudo.
54. Aßmąję dieną kunigaikßtis waikû Manassês, Gamliels, sunus Pēdazur.
55. Jo dowana buwo sídábro bliudas, ßimtą ir trisdéßimt syklû wertas, wiena sídábro ßiole, septynes=déßimt syklû werta pagal syklą ßwentinyczôs, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum maißytû walgio=apierai;
56. Wiens áukso ßáukßtas, déßimts aukso syklû wertas, pilnas rukinimo zoliû;
57. Wiens jautukas iß galwijû, wiens áwinas, wiens mitulis erytis déginimo=apierai;
58. Wiens ożys apierai uż griekus;
59. Ir dēkawonês=apierai (dawe) du jáuczu, penkis awinus, penkis ożius, penkis mitulius eryczus. Tai dowana Gamlielio, sunaus Pēdazuro.
60. Dewintąję dieną kunigaikßtis waikû Benjamin, * Abidan, sunus Gideoni. * p. 2, 22. p. 10, 24.
61. Jo dowana buwo sídábro bliudas, ßimtą ir trisdeßimt syklû wertas, wiena sídábro ßiole, septynes=deßimt syklû werta pagal syklą ßwentinyczôs, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum maißytû walgio=apierai;
62. Wiens aukso ßáukßtas, déßimts syklû áukso wertas, pilnas rukinimo zoliû;
63. Wiens jautukas iß galwijû, wiens áwinas, wiens mitulis erytis déginimo=apierai;
64. Wiens ożys apierai uż griekus;
65. Ir dēkawonês=apierai (dawe) du jáuczu, penkis áwinus, penkis ożius, penkis mitulius eryczus. Tai dowana Abidano, sunaus Gideoni.
66. Deßimtąję dieną kunigaikßtis waikû Dan, Ajiezeris, sunus Ammi=Sadai.
67. Jo dowana buwo sídábro bliudas, ßimtą ir trisdeßimt syklû wertas, wiena sídábro ßiole, septynes=deßimt syklû werta pagal syklą

ßwentinyczôs, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum maißytû walgio=apirai;

68. Wiens áukso ßáukßtas, dèßimt syklû áukso wertas, pilnas rukinimo zoliû;

69. Wiens jautukas iß galwijû, wiens áwins, wiens mitulis erytis dèginimo=apierai;

70. Wiens ożys apierai uż griekus;

71. Ir dēkawojimo=apierai (dawe) du jáuczu, penkis awinus, penkis ożius, penkis mitulius eryczus. Tai dowana Ajiezerio, sunaus Ammi=Sadai.

72. Wienioliktąję dieną kunigaikßtis waikû Asser, Pagiel, sunus Okran.

73. Jo dowana buwo sîdabro bliudas, ßimtą ir trisdèßimt syklû wertas, wiena sîdábro ßiole, septynes=dèßimts syklû werta pagal syklą ßwentinyczôs, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum maißytû walgio=apierai;

74. Wiens áukso ßáukßtas, dèßimt syklû áukso wertas, pilnas rukinimo zoliû;

75. Wiens jautukas iß galwijû, wiens áwinas, wiens mitulis erytis dèginimo=apierai;

76. Wiens ożys apierai uż griekus;

77. Ir dēkawonês=apierai du jáuczu, penki áwinai, penki mitulei eryczei. Tai dowana Pagielio, sunaus Okran.

78. Dwyliktąję dieną kunigaikßtis waikû Naptali, Ajiras, sunus Enan.

79. Jo dowana buwo sîdábro bliudas, ßimtą ir trisdeßimt syklû wertas, wiena sîdábro ßiole, septynes=dèßimt syklû werta pagal syklą ßwentinyczôs, abu pilnu kwieczû=miltû aliêjum maißytû walgio=apierai;

80. Wiens áukso ßáukßtas, dèßimt syklû áukso wertas, pilnas rukinimo zoliû;

81. Wiens jautukas iß galwijû, wiens awinas, wiens mitulis erytis deginimo=apierai;

82. Wiens ożys apierai uż griekus;

83. Ir dēkawónês=apierai (dawe) du jáuczu, penkis awinus, penkis ożius, penkis mitulius eryczus. *Tai dowana Ajiro, sunaus Enan.

* p. 10, 27.

84. Tai paßwentinimas altoriaus tů=czēs, kaip jis paßwentits buwo, kurio dēl kunigaikßczei Izraēlio apierawojo ßitus dwylika sîdabro bliudus, dwylika ßioles ir dwylika áukso ßáukßtus;

85. Taipo, kad każnas wiens sîdábro bliudas ßimtą ir trisdeßimtis syklû sîdábro, ir każna wiena ßiole septynes=dèßimts syklû swēre, kad skaitlius wiso sîdábro=rykû kaßtáwo du tukstanczu ir keturis ßimtus syklû pagal syklą ßwentinyczôs.

86. O dwylika áukso ßáukßtû, rukinimo zoliû pilnû, każnas wiens kaßtáwo po dèßimt syklû pagal syklus ßwentinyczôs, kad skaitlius áukso ßaukßtůse nèßе ßimtą ir dwideßimt syklû.

87. O skaitlius bandôs dèginimo=apierai buwo dwylika jautukû, dwylika áwinû, dwylika mituliû eryczû, podraugey su jû walgio=apieromis, ir dwylika ożiû apierai uż griekus.

88. O skaitlius bandôs dēkawonês=apierai buwo dwideßimt ir keturi jautukai, ßeßes=dèßimtis áwinû, ßeßes=dèßimtis ożiû, ßeßes=dèßimtis mituliû eryczû. Tai paßwentinimas altoriaus, kaip jis paßwentits buwo.

89. O Moizeßiui į ßētrą surinkimo ieinant, kad * su jům kalbēta butu, tay jis girdējo † balsą su jům kalbanti nů malonês=krásês, kuri ant skrynês liudijimo buwo, tarp dwiêjû Kerubinû; iß tén su jům kalbama buwo. *2 Moiz. 25, 21. 22. † 1 Zom. 3, 4. 6. 8. 10.

8. Pèrskyrimas.

Paßwentinimas Lewitû.

1. Ir Pons Diews ikalbējo su Moizeßium ir tare:

2. Kalbēk su Aaronu ir sakyk jam: liampas użdēdams jas taip turi dēti, kad jos wisos * septynios pryßakij liktoriaus ßwiestu.

* 2 Moiz. 37, 23.

3. O Aaronas dare taipo ir użdējo liampas pryßakij liktoriaus ßwiesti, * kaip Pons Diews Moizeßiui buwo liepęs. * 2 Moiz. 27, 21.

4. O liktorius buwo iß driuto áukso liets, taip jo kotas, kaip ir jo ißdailijimai; pagal *regējimą, kuri Pons Diews Moizeßiui buwo parodęs, taipo jis padarydino liktorių. *2 Moiz. 25, 31.

5. Ir Pons Diews kalbēdams su Moizeßium tare:

6. Imk Lewitus iß waikû Izrael ir apczystik jûs.

7. O taipo su jeis turi daryt, kad jûs apczystisi: tu turi czystijimo wandens ant jû ßlakstyt, ir jie tur wisus *sawo pláukus abelnay nuskust ir sawo rubus mazgot, tay jie czysti. *3 Moiz. 14, 8.

8. Tay jie tur imti jáuną jautuką ir jo walgio=apierą, kwiecziû=miltû su aliējum maißytû, ir kitą jáuną jautuką turi tu imt apierai uz griekus;

9. Ir turi Lewitus pas ßētrą surinkimo atwest, ir wisą surinkimą waikû Izrael suwadinti,

10. Ir Lewitus po akiû Pono Diewo atwest; o waikai Izrael tur sawo rankas ant Lewitû uzdēt.

11. O *Aaronas tur Lewitus po Pono Diewo akiû kaip dowaną skirt nû waikû Izraēl, kad ßluzit galētu ßluzmoje Diewo. *p. 8, 21.

12. O Lewitai tur sawo rankas ant tû=dwiējû jautukû galwû uzdēt, ir wiens tur apierai uz griekus, o antrasis déginimo=apierai Ponui Diewui darytas buti sudérinimui uz Lewitus.

13. Ir turi Lewitus po akiû Aarono ir jo sunû statyti ir po Diewo akiû kaip dowaną skirstit;

14. Ir taip jûs turi atskirt nû waikû Izrael, *kad manieji butu. *p. 3, 45.

15. Potam tur jie ieit ßluzit ßētroj surinkimo. Taipo jûs turi apczystit ir skirstit.

16. Nēsa jie *yra mano dowana iß waikû Izrael, ir jûs saw ēmjau uz wislab, kas pirmą kartą motinôs zywátą atweria, butent uz pirmgimusius wisû waikû Izrael. *p. 3, 12.

17. Nēsa *koznas pirmgimis tarp waikû Izrael mano yr, kaip zmoniû, taip ir galwijû, iß to czēso, kaip kozną pirmgimi Egypto=zémēje ißtikau, ir jûs saw ßwentinau. *2 Moiz. 13, 2.

18. Ir *priēmjau Lewitus uz wisus pirmgimjus tarp waikû Izrael; *p. 3, 12.

19. Ir dawjau jûs į dowaną Aaronui ir jo sunums iß waikû Izrael, kad ßluzitu prie ßluzmôs waikû Izrael ßētroje surinkimo waikus Izrael sudérint, kad ne butu tarp waikû Izrael kokia sloga, jey jie norētu prisiártit ßwentinyczai.

20. O Moizeßius su Aaronu drauge su wisu surinkimu waikû Izrael dáre su Lewitais wiskągi, kaip Pons Diews Moizeßiui buwo liepęs.

21. O Lewitai atsigrießijo ir mazgojo sawo rubus; o *Aaronas skirste jûs po Diewo akiû ir sudérino jûs, kad czysti pastojo. *p. 8, 12.

22. Potam jie iējo sawo ßluzmą atlikt ßētroje surinkimo po akiû Aarono ir jo sunû; kaip Pons Diews Moizeßiui buwo liepęs dēl Lewitû, taipo jie dáre su jeis.

23. O Pons Diews kalbēdams su Moizeßium tare:

24. Tai yra, kas pareitis Lewitams daryti: kurie dwideßimt ir penkiû métû yr ir senesni, tie tinka abazui bey ßluzmai ßētroje surinkimo.

25. Ale nû penkes=deßimtojo méto tur jie walni buti nû darbo ßluzmôs, ir ne tur daugiaus ßluzit,

26. Bet ßluzmą sawo broliû priweizdēt ßētroje surinkimo; ale ßluzmą ne tur pilnawóti. Taip tu turi su Lēwitais daryt, kad koznas sawo weikalą atliktu.

9. Pérskyrimas.

Apie Passą ir apie zenklą ar apsistōt ar tráuktis.

1. Ir Pons Diews kalbējo su Moizeßium púsczoj Sinai antrąję métą jiems iß Egypto=zémês ißējus pirmąji mēnesi, ir tare:

2. Te *laiko waikai Izrael Passą (arba welykas) sawo czēsu. *3 Moiz. 23, 5. f.

3. Keturioliktąję dieną ßio menesio apywakarij sawo czēsu tur jie tą laikyt, pagal kozną jôs istátimą ir prową,

4. O Moizeßius kalbējo su waikais Jzrael, kad Passą laikytu.

5. Jr jie walge Passą keturioliktąję dieną pirmojo menesio * apywakarij púsczoj Sinai; wiską, kaip Pons Diews Moizeßiui buwo liepęs, tai dáre waikai Jzrael.
* 2 Moiz. 12, 6. 3 Moiz. 23, 5.

6. Tay buwo keli wyrai neczysti pastoję dēl lawóno, kad ne galējo Passą laikyt tą dieną; tie priējo Moizēßių bey Aaroną tą dieną ir tare jam:

7. Mes neczysti esme dēl lawóno; kodēl turētumbim mes menkesni buti, kad sawo dówanas Ponui Diewui ne galētumbim neßti sawo czēsu tarp waikû Jzrael?

8. Moizeßius tare jiems: palukēkit, aß girdēsiu, ką jums Pons Diews prisako.

9. Jr Pons Diews kalbēdams su Moizeßium táre:

10. Sakyk waikams Jzrael ir tark: jey kas neczystas dēl lawono, arba toli nů jusû per lauką yr, arba jusû giminēse (weßedams), tas taczau tur Ponui Diewui Passą laikyt,

11. Ale taczau antrame menesije keturioliktąję dieną apywakarij, ir tur ję su nerauginta důna ir su karczoms žolemis (Salse wadinamomis) wálgiti;

12. Jr ne tur nieko iß jôs palikt ik rytójui, ir * neywieno jôs kaulélio sulaužit, ir tur tai pagal wisą budą Passôs laikyt.
* 2 Moiz. 12, 46. Ew. Jon. 19, 36.

13. Ale kas czystas, o ne per lauką yr, ir užtrunka tą Passą laikyt, to dußia tur ißgaißinta buti iß sawo žmoniû todēl, kad sawo dowaną ne atneße Ponui Diewui sawo czēsu; jis tur sawo grieką neßiot.

14. O kad kas swétims pas jus gywéna, ir tas tur Ponui Diewui Passą laikyti, ir tur tai laikyti pagal istátimą ir prową Passôs. Tas istátims tur jums per wien buti, kaip swetimam, taip ir tôs žémês namißkiems.

15. O tą dieną, kaip ßētrôs namus pastáte, apdénge jůs * debesis wirßuj ßētrôs suderējimo, o wákarą iki rytui buwo wirßuj namû ney ugnis matyti. * 2 Moiz. 40, 34. s.

16. Taip nusidawe wisadôs, kad * debesis jůs apdenge, o naktij paweikslas ugniês.
* 2 Moiz. 40, 38. Ps. 105, 39.

17. O kaip tikt debesis pasikēle nů ßētrôs, tay tráukesi waikai Jzrael; * o kurioje wietoje debesis pasiliko, cze saw abažą pasidáre waikai Jzrael. * 2 Moiz. 40, 36.

18. Pagal Pono Diewo žodi tráukesi waikai Jzrael, ir pagal jo žodi apsistojo. Pakóley * debesis ant namû pasiliko, patóley jie nesikrutino. * 1 Kor. 10, 1.

19. O kad debesis daug dienû užtruko ant namû, tay waikai Jzrael pilnawójo sargybę Pono Diewo ir nesitráuke.

20. O kad nusidawe, kad debesis keles dienas ant namû apsistójo, tay jie saw abažą dáre pagal Pono Diewo žodi, ir tráukēsi pagal Pono Diewo žodi.

21. Débesiui cze b'ēsant nů wákaro iki rytui ir paskuy pasikeliant, tay jie traukes; arba kaip pasikēle dieną arba nakti, tay jie traukēs taipojau.

22. Ale kad ji dwi dieni arba mēnesi, arba kû-czēs ilgay ant namû pasiliko, tay waikai Jzrael * apsistojo ir nesitráuke; o kad ji tada pasikēle, tay jie tráukēsi.
* 2 Moiz. 40, 36. 37.

23. Nēsa pagal Pono Diewo burną jie apsistojo, ir pagal Pono Diewo burną jie tráukēsi, kad sargybę Diewo pilnawótu pagal Pono Diewo žodi per Moizeßių.

10. Pérskyrimas.

Wartojimas Trimitû; Jzraelitû Nusitraukimas.

1. Jr Pons Diews kalbēdams su Moizeßium tare:

2. Padaryk saw dwi trimiti iß driuto lieto sidábro, kad dwiejes wartotumbei, surinkimą sußaukt, ir kad abažas tur kéltis.

3. Abējoms prastay triúbijant tur pas tawę susieit wisas surinkimas pas duris ßētrôs surinkimo.

4. O tikt wienà prastay triubijant, tay tur pas tawę susieit wyriáusieji ir wyresnieji ant túkstanczû Jzraelije.

5. Ale kad trimitojat, tay tur pulkai kéltis, kurie i rytus stow.

6. O kad antru kartu trimitojat, tay tur pulkai kéltis, kurie i pētus stow; nēsa kad jiems reik tráuktis, tay jus turit dûti trimitot.

7. Ale kad reik surinkimą suwaditi, tay turit prastay triúbit, o ne trimitot.

8. O tą triúbijimą su trimitomis tur atlikt súnus Aarono, klebonai; o tai tur *jusû prowa but amżinay pas jusû waikû=waikus.

* 2 Moiż. 27, 21. 3 Moiż. 23, 14. 21. 31. 41.

9. Kad jús *i mußi tráukiaties sawo żémēj prieß sawo neprietelius, kurie jus spaudża, tay turit trimitoti trimitomis, kad jusû minēta butu pas Wießpati jusû Diewą, ir ißgélbēti bútumbit nů sawo neprieteliû. * p. 31, 6. 1 Kor. 14, 8.

10. Taipojau, kad *linksminaties sawo ßwentēse ir jaunûjû mēnesiû ßwentēse, turit trimitomis triúbiti prie sawo déginimo=bey dēkawónês=apierû, kad jums butu paminklui pas jusû Diewą. Aß esmi Wießpats jusû Diewas.

11. Dwideßimtąję dieną antrame menēsij antrojo méto pasikēle debesis nů namû liudijimo;

12. Jr waikai Jzrael kēlēsi ir tráukēsi iß púsczôs Sinai, o debesis pasiliko púsczoje Paran.

13. O pirmieji pradējo tráuktis pagal żodi Pono Diewo per Moizeßių.

14. Butent karúna pulko waikû Juda pirmjáusey tráukes su sawo ábażu, o ant jû abażo buwo Naasson, sunus Amminadab.

15. O ant ábażo giminês waikû Jsaßar buwo Netaneēlis, sunus Zuar.

16. O ant ábażo giminês waikû Sebulon buwo Eliabs, sunus Elono.

17. Tay (jie) ißarde ßētrą surinkimo, ir tráukēsi waikai Gerżon bey Merari, ir néße namus.

18. Potam tráukes karúna pulko Ruben *su sawo abażu, o ant jû ábażo buwo Elizur, sunus Sedeur. * p. 2, 10.

19. O ant ábażo giminês waikû Simeon buwo Selumielis, sunus Zuri=Sadaji.

20. O Eliasaps, sunus Dēguēlio, ant ábażo giminês waikû Gad.

21. Tay traukes ir *Kaatitai neßdami ßwentnyczą, o anie pastáte namus, iki ßie paskuy atêjo. * p. 4, 15.

22. Potam traukes karuna pulko waikû *Epraim su sawo ábażu, o ant jû ábażo buwo Elisama, sunus Ammiud. * p. 2, 18.

23. O Gamliel, sunus Pedażur, ant ábażo giminês waikû Manasse.

24. Jr *Abidan, sunus Gideoni, ant ábażo giminês waikû Benjamin. * p. 1, 11. p. 7, 60. 65.

25. Potam traukes karuna pulko waikû Dan su sawo ábażu, ir taip buwo gatawi wisi pulkai; ir Ajieżeris, sunus Ammi=Sadai, buwo ant jû ábażo.

26. O Pagiel, sunus Okráno, ant ábażo giminês waikû Asser.

27. O Ajiras, sunus Enan, ant ábażo giminês waikû Naptali.

28. Taip tráukes waikai Jzrael su sawo ábażu.

29. O Moizeßius tare sawo swainiui Obabui, sunui Reguēlio iß Midian: mes traukiamies tenay i tą kampą, apie kuri Pons Diewas sakęs: Aß jums tą dûsiu. Taygi eik su mumis, tay mes taw wisą gerą ißrodisim, nēsa Pons Diewas Jzraēliui wisą gérą żadējęs.

30. Ale jis atsáke: aß ne noriu su jumis eit, bet noriu i sawo żémę pas sawo gentis tráuktis.

31. Ans tare: mielasis, ne prastok mus, nēs tu żinai, kur púsczoj mums reik apsistótis, ir tu mums néy akis busi.

32. O jey tu su mumis trauksi, tay, ką Pons Diewas mums géro darys, tai ir mes taw darysim.

33. Taip jie tráukes nů kalno Pono Diewo trijû dienû kélią, o skryne derējimo Pono Diewo *pirm jû ējo tą trijû dienû kélią jiems paroditi, kur jiems reikētu ilsētis. * 5 Moiż. 31, 8.

34. O debesis Pono Diewo buwo dienoj ant jû, kad iß ábażo tráukesi.

35. O skrynei tráukiantis sakydawo Moizeßius: Pone Diewe, *kélkis, te ißsisklaido tawo nepries

telei, ir kurie tawęs nekencza, te pabůkſta po tawo akiů!
* 2 Nuſ. Kar. 6, 41. Pſ. 68, 2. Pſ. 132, 8.

36. Bet jei apſiſtojant tarydawo jis: atgryßk, Pone Diewe, pas pulką tůkſtanczů Izraēlio!

11. Pérſkyrimas.

Žmones dēl nelabojo ſawo Užſigeidimo ſunkey korawoti.

1. O kaip žmones pradējo murmēti, tay ne patiko tatai auſiſe Pono Diewo. Ir Ponui Diewui tai ißgirdus, * didey ſupyko jo papykims ir uždege ugni Pono Diewo tarp jů, ta ſuēde kraßtinius abažus.
* P. 11, 10.

2. Tay žmones ßauke Moizeßiauſp, o Moizeßius * praße Poną Diewą, tay prapůle ta ugnis. * Amos 7, 5.

3. Ir wadino tą wietą Tabēēra todēl, kad ugnis Pono Diewo tarp jů buwo užſidéguſi.

4. Nēſa praſtieji žmones iß jů buwo ißdykę, ir ſuſēdę werkdami drauge ſu waikais Izrael tare: kas * důs mums mēſôs wálgit?
* 2 Moiz. 16, 3. Pſ. 78, 18. Pſ. 106, 14.

5. Mes atſimenam žuwiů, kuriů Egypte dowanay walgēm, ir agurků, molugů, cibuliů, ſwogúnů bey czesnáků.

6. Ale dabar dußia muſů apalpo, nēſa muſů ákys nieko ne máto, kaip tikt tą Maną.

7. O ta * Mana buwo ney Koriandriů-ſēkla, ir buwo žiurēti kaip Bedellions. * 2 Moiz. 16, 14.

8. Ir žmones bēginēdami ßen ir tén tą ſurinko, ir ſumale girnomis ir ſugrúde pēſtoj, ir wire tą půdůſe, ir képe ſaw iß jů ragaißiů, ir jů gardums buwo kaip plyckai ſu aliējum képami.

9. O kad naktij raſa ant ábažo užkrito, tay * ta Mana drauge ant jů krito. * Ew. Jon. 6, 31.

10. Taygi Moizeßiui be-girdint žmones werkiant tarp jů giminiů, kožną duriſè ſawo ßētrôs, tay * didey inirßo papykims Pono Diewo, o Moizeßius taipojau priſibijojo.
* 2 Moiz. 32, 10.

11. Ir Moizeßius táre Ponui Diewui: kodēl ápmaudą darai ſawam tarnui? Ir kodēl aß ne randu malonēs po tawo akiů, kad ßitů wiſů žmoniů naßtą ant manęs dedi?

12. Argi wiſi tie žmones manije praſidēję, ir manęs gimdyti, kad man ſakytumbei: neßiok jůs * ant ſawo ranků (kaip áukle kudiki neßioja) į tą žémę, kurę tu jů tēwams ſu pryſēga pažadējei?
* 5 Moiz. 1, 31.

13. Iß kur aß mēſôs imſiu, kad ßiems wiſiems žmonems důczau? jie werkdami po mano akiů ſáko: důk mums mēſôs, kad wálgitumbim.

14. Aß ne įmanau tus wiſus žmones wiens waldyti, nēſa tai man perſunku.

15. O jeygu taip nori ſu manim daryt, * tay geriaus manę paſmáugk, jey aß malónę radau po tawo akiů, kad ne turēczau taip ſawo bēdą matyti. * 1 Karal. 19, 4.

16. Ir Pons Diews tare Moizeßiui: ſurinkk man ſeptynes-dēßimtis wyrů * iß wyreſniůjů Izrael, kurius žinai wyreſniůſius žmoniů ir jů urēdninkais ēſant, ir ēmęs jůs pas ßētrą ſurinkimo ſtatyk jůs tenay po ſawo akiů; * 2 Moiz. 18, 21.

17. Tay aß nužengſiu ir ſu tawim tenay kalbēſiu, ir tawo dwáſês ant tawęs eſanczôs ēmęs ant jů dēſiu, kad * jie ſu tawim náßtą tů žmoniů neßiotu, ir ne tu wiens tą neßiotumbei. * 2 Moiz. 18, 25. 26.

18. O žmonēms turi ſakyt: * ßwentikitēs rytojuj mēſôs walgiti, nēſa juſů werkſmas į auſis Pono Diewo ißkáko, kurie ſákot: kas mums důd mēſôs walgit, nēſa mums ger buwo Egypte? todēl Pons Diews jums důs mēſôs walgiti, * 2 Moiz. 19, 10.

19. Ne wieną dieną, ne dwi, ne penkes, ne dēßimt, ne dwideßimt dienů,

20. Bet per mēneſi, iki jums per nóſį ißeis ir nugriſit, todēl, kad Poną Diewą tarp juſů ēſantįjį paniekinot, ir po jo akiů werkdami taret: * kam mes iß Egypto ißējom?
* P. 21, 5.

21. Ir Moizeßius tare: ßeßi ßimtai tukſtanczů pēſtininků yr, tarp kuriů eſmi, o tu ſakai: aß jums mēſôs důſiu, kad walgitumbit per czēlą mēneſi.

22. Ar *awis papjáusim arba jauczus pamußim, kad jiems gana butu? arba ar wisos juriû žuwys ßén susirinks, kad jiems pakaktu?
* Ew. Jon. 6, 7.

23. Ale Pons Diewas tare Moizeßiui: argi Pono Diewo *ranka patrumpita? bet dabar tu matysi, ar mano žodžei taw gal ko werti but, ar ne.
* Jez. 50, 2. p. 59, 1.

24. Jr Moizeßius ißējęs sake žmonems žodžus Pono Diewo, ir surinkęs tus septynes=dēßimt wyrus iß wyresniûjû žmoniû státe jûs aplink ßētrą.

25. Tay Pons Diewas nužengęs debesij kalbējo su jûm, ir ēmęs dwasês ant jo esanczôs dējo tą ant tû septynes=dēßimtis wyriáusiûjû wyrû. O dwasei ant jû ēsant, prarakáwo jie ne paliáudami.

26. Ale dar du wyru abaže buwo pasilikę, wiens wardu buwo Eldad, antrasis Mēdad, o dwáse buwo ant jûdwiêjû; nēsa ir jûdu buwo paraßytu, o taczau ne buwo ißêjusiu prie ßētrôs o tůdu taczau prarakáwo abaže.

27. Tay waikû wiens nubēgęs tai apsake Moizeßiui sakydams: Eldad bey Mēdad prarakáuja abaže.

28. Tay atsakydams *Josuwas, sunus Nuno, Moizeßiaus tarnas, kuri ißrinkęs buwo, tare: wießpatie Moizeßiau, apdrausk jûdu.
* p. 13, 9. 17.

29. Ale Moizeßius táre jam: ar tu esi kerßininkas už manę? Diewe důk, kad wisi žmones Pono Diewo prarakáutu, ir kad Pons Diewas sawo Dwásę jiems důtu!

30. Taipo Moizeßius susirinko prie ábažo ir wyresnieji Jzraēlio.

31. Tay ißêjo wējas nů Pono Diewo, *ir atwáre putpelû nů juriû, ir jomis užkrēte ábažą, cže dienôs=kélio mierą, ir tenay dienôs=kélio mierą aplink ábažą, dwiejû mástû aukßtay nů žémês.
* 2 Moiz. 16, 13. Ps. 78, 26. Ps. 105, 40.

32. Tay kēlēsi žmones tą wisą dieną ir wisą nakti ir antrąję wisą dieną, ir gáude putpelas, o kas mažiausey gáude, tas surinko dēßimt omorû, ir pakabino jas aplink ábažą.

33. Ale *mēsai dar po jû dantimis ēsant ir ję dar ne suwalgius, tay inirßo papykimas Pono Diewo tarp žmoniû ir ißtiko jûs labay dide sloga.
* Ps. 78, 30. 31.

34. Jß to ta wieta wadinama užsigeidimo=kápines todēl, kad czonay paláidoti buwo tie žmones, kurie užsigeide.

35. O nů tû užsigeidimo=kapiniû tráukēsi žmones ßalin į *Azerôt ir pasiliko Azerotůse.
* p. 33, 17.

12. Pérskyrimas.

Mirjáma murmēdama pastója raupsûta.

1. O Mirjama bey Aaronas kalbējo prieß Moizēßių dēl jo paczôs, murinkôs, kurę buwo wédęs, todēl, kad murinką per paczę wédęs buwo,

2. Sakydamu: argi Pons Diewas tikt per wieną Moizeßių kalba? ar ne kalba ir per mudu? o Pons Diewas tai ißgirdo.

3. Jr Moizeßius buwo žmogus labay wargintas, kaip neywiens žmoniû ant žémês.

4. Jr umay tare Pons Diewas Moizeßiui, Aaronui bey Mirjamai: ißeikite jus trys iß ßētrôs surinkimo. Jr jie ißêjo wisi trys.

5. Tay *Pons Diewas nuženge debesiês stulpe ir stojosi angoje ßētrôs, ir wadino Aaroną bey Mirjamą, ir tůdu ißêjo.
* p. 11, 10.

6. Jr jisai tare: klausykita mano žodžû: ar yra kas tarp jusû prarakas Pono Diewo? tam aß pasiródisiu regējime, arba su jûmi kalbēsiu sapne.

7. Ale mano tarnas Moizeßius ne daro taipo, *kursai wisůse mano namůse wiernas.
* Ebr. 3, 2.

8. Jß burnôs į burną *aß kalbu su jûmi, ir jis mato Poną Diewą ir jo wéidą, ne per kokias mysles bey prilyginimus; kodēlgi judu nesibijojota prieß mano tarną Moizeßių kalbēti?
* 2 Moiz. 33, 11. 5 Moiz. 34, 10.

9. Jr *papykimas Pono Diewo inirßo ant jû=dwiêjû ir nusigręže ßalin.
* p. 11, 33.

10. Taipojau ir debesis atstojo nů ßētrôs. O ßtay Mirjama buwo raupsûta, kaip sniegas. O Aaronas atsikreipęs prie Mirjamôs pamate ję raupsûtą esanczę,

11. Ir tare Moizeßiui: ak mano wießpatie, te ne pasilliekt tas grie- kas ant mumû, kuriůdu netikusey darewa ir susigrießijowa,

12. Kad ßiji ne butu, kaip koks negywas dáikts, kurs iß sawo mó- tinôs żywáto ißeit; jau tas (raup- sas) puse jôs kuno suēde.

13. Ir Moizeßius ßauke Diewop ir tare: ak Diewe, *ißgydik ję!

* 2 Moiż. 15, 26.

14. Pons Diews tare Moizeßiui: jey jôs tēws jei į akis butu spjo- węs, ar jiji ne turētu gēdētis septy- nes dienas? użrakydink ję septynes dienas atstu nů ábażo; potam ję wēl priimdik.

15. Taipo Mirjama septynes dienas atskirta buwo atstu nů ábażo. O żmones ne tráukes toliaus, iki Mir- jama priimta buwo.

13. Pérskyrimas.

Apie Tirdinētojus Żémēs Kanaan.

1. Potam żmones traukēs *iß Aże- rot ir ábażą kēle į púscżą Paran.

* p. 33, 17. 18.

2. Ir Pons Diews kalbēdams su Moizeßium táre:

3. Ißsiųsk *wyrus, kurie tárditu żémę Kanaan, kurę aß waikams Izrael důsiu, iß kożnôs giminês jû tēwû wieną wyréiní wyrą.

* 5 Moiż. 1, 22.

4. Moizeßius siunte jůs *iß púś- cżôs Paran pagal żodi Pono Diewo, kurie wisi wyresni wyrai buwo tarp waikû Izrael.

* p. 13, 27.

5. Ir taipo jie wardu buwo: Sammua, sunus Zaciur, giminês Ruben,

6. Sapats, sunus Ori, giminês Simeon,

7. Kalebs, *sunus Jepunne, gimi- nês Juda,

* Joż. 14, 7.

8. Igeal, sunus Jozepo, giminês Isaßar,

9. Ożea, *sunus Nun, giminês Epraim,

* 1 Nuſ. Kar. 8, 27.

10. Palti, sunus Rapu, giminês Benjamin,

11. Gadiel, sunus Sodi, giminês Sebulon,

12. Gaddi, sunus Susi, giminês Jozepo iß Manasse,

13. Ammiel, sunus Gemalli, gi- minês Dan,

14. Setur, sunus Mikael, giminês Asser,

15. Naebi, sunus Wapsi, giminês Naptali,

16. Guel, sunus Maki, giminês Gad.

17. Tai wardai wyrû, kurius Moizeßius ißsiunte ißtárdit tą żémę; ale Ożeą, sunų Nun, pramine Moi- zeßius *Jozuwą.

* p. 11, 28.

18. O Moizeßius siųsdams jůs ißtárditi żémę Kanaan táre jiems: eikit jús į pētus ir użeikit *ant kalnû,

* p. 14, 40.

19. Ir apżiurēkit tą żémę, kokia ji yr, ir tus żmones, kurie tenay gywéna, ar jie driuti arba silpni, ar jû maż, ar jû daug yra,

20. Ir kokia ta żéme, kurioj jie gywéna, ar gera arba ledaka, ir kokie miestai, kuriůse jie gywéna, ar jie ßētrosè gywéna arba mie- stůse murais aptwertůse;

21. Ir kokia ta żéme, ar rēbi ar kuda, irgi bau medżû joje yr arba ne. Bukit drąsus, ir imkit wai- siaus tôs żémês. O buwo tada pats cżēsas pirmûjû wyn-ûgû.

22. Jie użêję ißtárde tą żémę nů puscżôs Zin iki Rēob, kur Amatop nueinama.

23. Jie ir nuêjo į pētus ir ißkáko iki Ebron; tenay buwo Ajimans, Sesai ir Talmai, waikai *Enak. O Ebron buwo septynis metus budawotas pirm Zoano Egypte.

* 5 Moiż. 1, 28.

24. Ir ißkáko iki *upélio Eskol, ir tenay nupjowe wyn-medżo-ßaką su wyn-keke, ir dawe ję dwiem neßti ant lażdôs, taipjau ir granôt- oboliû bey pygû.

* 5 Moiż. 1, 24.

25. Ta wieta wadinama upélis Eskol dēl tôs wyn-kekês, kurę waikai Izraēl tenay nupjowe.

26. Ir jie atgryżo, kaip tą żémę buwo pértardę, po ketures-deßimtis dienû;

27. Ir nuêję priējo Moizeßių bey Aaroną ir wisą surinkimą waikû Izrael púscżoj Paran į Kades, ir atsake jiem-dwiem ir wisam surin- kimui, kaip ten esą, ir parode jiems waisius tôs żémês,

28. Ir iszpásakodami jiems táre: mes iszkákom į tą žémę, į kurę mus siuntėt, *kur pienas bey medus sklysta, o tai jôs waisius;
* 2 Moiz. 3, 8. 17.

29. Tikt, kad driuti žmones joje gywéna, ir labay didžû ir driutû miestû yr; o regėjom ten ir *waikus Enako. * p. 13, 34.

30. O Amalekitai gywéna toj žémej į pėtus, Etitai ir Jėbusítai ir Amoritai gywéna ant kalnû; ale Kananitai gywéna prie jurių bey aplink Jordaną.

31. Ale Kalebs nutilde žmones priesz Moizeszių (murminczus) sakydams: tráukimies auksztyn ir iweikim tą žémę, nėsa mes galim ję pergalėti.

32. Ale wyrai, kurie su jûm nuêję buwo, táre: mes ne galim auksztyn tráuktis priesz tus žmones, nesa jie mums perdriuti yr.

33. Ir negeray kalbėjo apie tą žémę, kurę isztárdę buwo, tarp waikû Izrael sakydami: ta žéme, kurę pérėjom isztárditi, ėda joje gywénanczus, ir wisi žmones, kurius joje mátem, yra žmones didžo stomens.

34. Regėjom taipjau tenay ir milžinus, *Enako waikus, isz milžinû; ir mes sawo akise rodėmies néy žogai, o taipojau buwom ir jû akise.
* 5 Moiz. 9, 2.

14. Pérskyrimas.

Murmintieji žmones korawoti.

1. Tay *wisas surinkimas pasikėlęs szauke, ir žmones werke tą nákti.
* p. 21, 5. 5 Moiz. 1, 27. Ps. 106, 25.

2. Ir wisi waikai Izrael murmėjo *priesz Moizeszių bey Aaroną, ir wisas surinkimas táre jiem-dwiem: ak, kad Egypto-žémėj butumbim numirę, arba dar numirtumbim szioj púsczoj! * p. 16, 3. 42.

3. Kam Pons Diews mus wéda į szitą žémę, kad musû moters kardu prapultu, *ir musû waikai plėszimu butu? ar ne geriaus mums wėl tráuktis į Egyptą? * 2 Moiz. 16, 3.

4. Ir tare kits-kitam: statykim saw wieną wyrésni, ir tráukimies wėl į Egyptą.

5. Ale Moizeszius bey Aaronas pûle ant sawo wéido po akiû wiso surinkimo draugystês waikû Izrael.

6. O Jozuwas, sunus Nuno, bey *Kalebs, sunus Jepunne, kuriûdu podraug aną žémę buwo pértardę, iplęsze sawo rubus,
* p. 13, 31. Zir. 46, 9. 1 Mak. 2, 56.

7. Ir táre wisai draugystei waikû Izraēl: ta žéme, kurę pérėjom pértarditi, yra labay gera.

8. Jey mums Pons Diews malonus, tay mus į tą žémę iwés, ir mums dûs *tą žémę, kurioje pienas bey medus sklysta.
* p. 13, 28. 2 Moiz. 3, 8. 17.

9. Ne atpulkit nû Pono Diewo, ir *nesíbijokities žmoniû tôs žémês, nėsa mes jûs kaip dûną suėsim. Jû ápsarga nû jû atstójo, ale Pons Diews yra pas mus; nesíbijókit jû!
* 5 Moiz. 20, 3.

10. Tay táre wisi žmones: *reik jûdu ákmenimis žudyti. Tay pasiróde †szlowe Pono Diewo szėtroje surinkimo wisiems waikams Izrael.
* 2 Moiz. 17, 4. † 2 Moiz. 16, 10. 4 Moiz. 12, 5. p. 16, 19.

11. O Pons Diews táre Moizesziui: kaip ilgay bluznij manę tie žmones? ir ikkoley jie ne nor tikėt į manę wisokeis ženklais, kurius asz tarp jû dariau?

12. Taygi asz jûs maru isztikssiu ir iszpústisiu, o *tawę didésni ir macnésni pulką darysiu, ne kaip tas yra.
* 2 Moiz. 32, 10.

13. Ale Moizeszius táre Ponui Diewui: tay Egypcionai toktai iszgirs; nės tu sziûs žmones *sawo mace isz jû widurio iszwedei;
* 2 Moiz. 32, 11. 12. Joz. 7, 9.

14. Ir sakyta bus szioj žémėj gywénantiems, kurie girdėjo, tawę, Pone Diewe, tarp sziû žmoniû ėsant, tawę regimay mátomą, ir tawo débesi stowinti ant jû, ir tawę, Pone Diewe, *einanti pirm jû debesiês stulpe dieną bey ugniês stulpe nakti;
* 2 Moiz. 13, 21.

15. O szius žmones numarintumbei néy *wieną wyrą, tay pagonai tą garsą apie tawę girdėdami sakytu ir tartu: * Wald. 6, 16.

16. „Pons Diews *niekaip ne galėjo tus žmones į tą žémę iwest,

kurę jiems ſu pryſēga buwo zadējęs, todēl jůs pamuße púſczoj.
* 5 Moiz. 9, 28. Ezek. 20, 14.

17. Todēlgi te eina didyn macis Pono Diewo, kaip tu ſakei ir tarei:

18. Pons Diews yra *kantrus ir didzo ſuſimilimo, ir atleidza nuſidējimus ir pérzengimus, ir neywieną †ne paliekti nekorawotą, bet **paßko nuſidējimus tēwů ant waikû i trécząję ir ketwirtąję jû eilę. * 2 Moiz. 34, 6. † Zir. 16, 12. ** 5 Moiz. 5, 9.

19. Taygi dabar *ſuſimilk nuſidejimams ßiû zmoniû pagal ſawo didę mielaßirdingyſtę, kaip ir atléidai ßiems zmonems iß Egypto ikßioley.
* 2 Moiz. 32, 12.

20. O Pons Diews táre: Aß atléidau, kaip tu ſakei.

21. Ale kaip tikray Aß gywas eſmi, taip tikray *wiſas ſwiets tur pilnas buti ßlowês Pono Diewo.
* Jez. 6, 3.

22. Nēs wiſi tie wyrai, kurie mano ßlowę ir mano zenklus máte, kurius aß dariau Egypte bey púſczoj, ir dabar manę deßimtą kartą bande, ir mano balſo ne klauſe,

23. Tû *neywiens ne pamatys tą zémę, kurę aß jû tewams ſu pryſēga zadējau; ir neywiens ję ne tur matyt, kurs manę pabluznijo.
* P. 26, 65. 5 Moiz. 1, 35. Pſ. 95, 11. 1 Kor. 10, 5.

24. Ale ſawo *tarną Kaleb, todēl, kad kita dwaſe jame yra, ir jis wiernay manę ſéke, tą aß i tą zémę iweſiu, i kurę jis buwo ißkákęs, ir jo waikai tur ję iweikti,
* Joz. 14, 6. 9.

25. Podraug ir Amalekitus bey Kananitus zemay gywénanczus. Rytoj kreipkities ir tráukities i púſczą keliu ant ßwendriû=juriû.

26. O Pons Diews kalbēdams ſu Moizeßium bey ſu Aaronu tare:

27. Ikkoley murmēs ßitas piktaſis ſurinkimas prieß manę? nēs aß tą murmējimą waikû Izrael, kaip prieß manę jie murmējo, girdejau.
* Pſ. 106, 25.

28. Todēl ſakyk jiems: taip tikray, kaip Aß gyws eſmi, ſako Pons Diews, aß jums daryſiu, kaip jús po mano auſims kalbējot.

29. Juſû *kunai ßioj púſczoj tur ſupúti, ir jús wiſi, kurie eſte ſuſkaityti, nů dwideßimt métû ir ſeneſni, kurie prieß manę murmējot,
* P. 106, 26. Ebr. 3, 17.

30. Ne turit ißkákt i tą zémę, ant kuriôs aß ſawo ranką pakēliau, kad jums joje gywénti důczau; kaip *tikt Kalebs, ſunus Jepunne, bey Jozuwas, ſunus Nuno.
* P. 26, 65. P. 32, 12.

31. Juſû *waikus, kurius ſakēt per plēßimą buſent, tus iweſiu, kad pazintu tą zémę, kurę jús niekinat.
* 5 Moiz. 1, 39.

32. Ale jús ſu ſawo kunais turite ßioje puſczoje palaidoti buti.

33. O juſû waikai tur kerdzeis buti púſczoj per ketures=deßimtis métu, ir *juſû kekßáwimą neßiot, iki juſû kunai wiſi ißmirs púſczoj.
* Pſ. 95, 10, 11. Ezek. 4, 6. Ebr. 3, 17.

34. Pagal ſkaitliu tû ketures=deßimtis dienû, kurioſe jús zémę pértardinējot, kozna diena tur i métą rokûta buti, kad jie kétures=deßimtis metus juſû nuſizengimą neßtu, *kad ſupraſtumbit, kas tai yra, kad aß ſawo †ranką attráukiu.
* Jer. 2, 19. 5 Moiz. 31, 6. 8. Pſ. 74, 11.

35. Aß *Ponas Diewas tai ſakiau, tai ir padaryſiu wiſam ßitam nelabamjam ſurinkimui, kurſai prieß manę prießſiſténge; ßioj púſczoj tur jie wiſi ißgaißti ir czonay numirti.
* Ezek. 5, 17.

36. Taipo *mire per tą ſlógą po Pono Diewo akiû wiſi tie wyrai, kurius Moizeßius buwo ſiuntęs zémę pértarditi, ir ſugryzę buwo ir prieß ji murmējimą kēle wiſame ſurinkime,
* 1 Kor. 10, 10. Ebr. 3, 17.

37. Tûmi, kad tą zémę apſkelbe, ję negerą ēſanczę.

38. Ale *Jozuwas, ſunus Nuno, bey Kalebs, ſunus Jepunne, tûdu gywu ißliko iß tû wyrû, kurie ißēję buwo zémę pertarditi. * Zir. 46, 9. 10.

39. Ir Moizeßius kalbējo ßius zodzus wiſiems waikams Izrael; *tai zmones labay nulúdo. * 5 Moiz. 1, 41.

40. Ir kēlēſi rytą=métą ankſti, ir *uzêjo ant wirßaus kálno ſakydami: ßtay cze eſme, ir norim aukßtyn tráuktis i tą wietą, apie kurę Pons Diews ſakęs, nēſa †mes ſuſigrießijom. * P. 13, 18. † 1 Zam. 15, 24.

41. Ale Moizeßius táre: kam jús taipo perzengiat zodi Pono Diewo? *ne geray sekſis jums.
* 2 Nus. Kar. 13, 12. Jez. 24, 19.

42. *Idant ne tráukities aukßtyn, nēsa Pons Diews niera tarp jusû, kad ne ißmußti butumbit nů sawo neprieteliû. * 5 Moiz. 1, 42.

43. Nēsa Amalēkitai bey Kananitai tenay prieß jus yr, ir jús kárdu zawinti busit todēl, kad nů Pono Diewo atsikreipēt, ir Ponas Diewas ne bus su jumis.

44. Ale jie *tyczojos tráuktis ant wirßaus kálno; ale skryne derējimo Pono Diewo bey Moizeßius ne ißējo iß abazo. * 5 Moiz. 1, 43.

45. Tay Amalekitai bey Kananitai, kurie ant kalnû gywéno, nusitráuke zemyn ir ißmuße ir ißwajojo jůs iki *Orman=linkay. * p. 21, 3.

15. Pérskyrimas.

Szwentôs Dienôs Neßwentimas korawótas.

1. Ir Pons Diews kalbēdams su Moizeßium táre:

2. *Kalbēk su waikais Izrael ir tark jiems: kad jús ißkáksit i zémę sawo gywátû, kurę aß jums důsiu, * p. 35, 10.

3. O norit Ponui Diewui apierą daryt, ar ji butu déginimo=apiera arba apiera ypatißkam *kokiam priezadui, arba iß gerôs walês apiera, arba jusû ßwenczû apiera, kad Ponui Diewui saldų kwápą padarytumbit iß bandôs arba iß awjû; * 3 Moiz. 7, 16.

4. Taygi kas sawo dówaną Ponui Diewui nor apierawóti, tas tur *walgio=apierai důt desetką kwieczû=miltû, maißytû su ketwirtu dalyku (saikēlio) In aliējaus, * 3 Moiz. 6, 14.

5. Ir wyno gērimo=apierai taipojau ketwirtainę (saikēlio) In déginimo apierai arba kitai apierai, kad koks awinēlis apierawojams.

6. Ale kad áwins apierawojams, tay turi walgio=apierą daryti dwiējû desētkû kwieczû=miltû, maißytû trēczu dalyku (saikēlio) In aliējaus,

7. Ir wyno gērimo=apierai taipojau trēcząji dalyką saiko In, tai turi Ponui Diewui apierawot ant saldaus kwápo.

8. Ale jey nori *jáuti skirt déginimo=apierai, arba ypatißko priezado apierai, arba dēkawójimo=apierai Ponui Diewui, * p. 15, 3.

9. Tay turi jáuczui pridēt walgio=apierą, tris desētkus kwieczû=miltû, maißytû su aliējaus puse (saikēlio) In,

10. Ir wyno gērimo=apierai taipojau pusę saiko In; tai apiera Ponui Diewui ant saldaus kwápo.

11. Taipo tu turi daryt su wienu jáuczu, su wienu awinu, su wiena awe, iß eryczû bey iß oßkû;

12. Pagal skaitlių ßiû apierû tur buti ir skaitlius walgimo=bey gērimo=apierû.

13. Kas czebuwys, tas taip tur daryt, kad Ponui Diewui apierawotu apierą saldzam kwapui.

14. O jey ateiwys pas jus gywéna, arba tarp jusû pas jusû gentis yr, ir nor Ponui Diewui apierą daryti saldzam kwápui, tas tur daryt, kaip jie dáro.

15. Wisam *surinkimui t'esie wiens istátims, abējiems, ir jums ir ateiwjiems. Amzins istátims tai tur buti jusû waikû=waikams, kad po Diewo akiû ateiwys butu, kaip jús. * 2 Moiz. 12, 49.

16. Wiens zokans ir wiena prowa tur but jums ir ateiwjui pas jus gywénanczamjam.

17. Ir Pons Diews kalbēdams su Moizeßium táre:

18. Kalbēk su waikais Izrael ir sakyk jiems: kad ißkáksit i zémę, i kurę aß jus iwesiu,

19. Walgidami důnôs tôs zémês, tay turite *Ponui Diewui pakēlimo=dówaną důti, * 2 Moiz. 23, 16. 19.

20. Butent sawo taßlôs pirmoniû turit důti ragaißi pakēlimo=dówanai kaip pakēlimą iß skunês.

21. Taipojau turit důt Ponui Diewui ir sawo taßlôs pirmónius pakēlimo=dowanai tarp sawo waikû=waikû.

22. O jey *iß nezinios wieną koki ßiû prisákimû ne darote, kurius Pons Diews Moizeßiui kalbējęs, * 3 Moiz. 4, 2. 13.

23. Ir wiską, ką Pons Diews jums per Moizeßių liepęs iß tôs

dienôs, kaip jis pradējo paliept jusû waikû-waikams:

24. Taygi jey * surinkimas ką darytu iß neżiniôs, tay tur wisas surinkimas jáuną jautuką iß bandôs déginimo-apierai padaryti saldżam kwápui Ponui Diewui drauge su jôs walgio-bey gērimo-apiera, kaip pareitis, ir ożi apierai uż griekus. * 3 Moiż. 4, 13.

25. O klebons tur taipo wisą surinkimą waikû Jzrael sudérint, tay bus jiems atléista, nēsa tai neżine yra. O jie tur atgabént tokias sawo dowanas apierai Ponui Diewui ir sawo apieras uż griekus po Pono Diewo akiû del tôs sawo neżiniôs.

26. Tay bus atléidżama wisam surinkimui waikû Jzrael, podraugey ir ateiwjui tarp jusû gywénanczamjam, kadangi wisi żmones tokioj neżinioj yr.

27. Ale jey wiena kokia dußia iß neżiniôs susigrießitu, tay ta tur mitulę oßką atgabenti apierai uż griekus.

28. O klebons tur sudérint tokią neżinanczę dußią ta apierà uż griekus, uż neżinę po Pono Diewo akiû, kad ję sudérintu; tay jei atléista bus.

29. O tur buti wiens istátims, ką uż neżinę daryti turit, abejiêms, ir czebuwjiems tarp waikû Jzraēlio, ir ateiwjui tarp jusû gywénanczam.

30. * Ale jey kókia dußia tyczomis ką dáro, ar ji butu czebuwys, ar butu ateiwis, tas Poną Diewą ißdarke; tokia dußia tur ißgaißinta but iß sawo żmoniû. * Ebr. 10, 26. 27.

31. Nēsa ji Pono Diewo żodi paniekino, ir Jo prisákimo ne klaùse; ji butinay tur ißgaißinta buti; t'esie tai jôs kaltybe.

32. Taygi waikams Jzrael púsczoje be-ēsant rádo jie wieną wyrą malkû renkanti * dienoje Sabbatôs. * 2 Moiż. 16, 27. P. 20, 8.

33. O kurie ji ant to buwo nutwērę malkû renkanti, atwede ji pas Moiżeßių bey Aaroną ir po akiû wiso surinkimo,

34. Jr * apkale ji; nēsa ne buwo áißkey ißrasta, kaip su jûm reiktu daryti. * 3 Moiż. 24, 12.

35. Ale Pons Diews táre Moiżeßiui: tas wyrs tur mirtinay mirti, wisas surinkimas tur ji akmenimis żudyti atstu nû abażo.

36. Tay ißwede ji wisas surinkimas iß abażo, ir * żude ji akmenimis iki numirßtant, kaip Pons Diews Moiżeßiui buwo isákęs. * Joż. 7, 25.

37. Jr Pons Diews tare Moiżeßiui:

38. Kalbēk su waikais Jzrael ir sakyk jiems, kad saw * lopéliû pasidarytu kraßtûse sawo sermēgû tarp wisû jusû waikû-waikû, ir mēlinus ßniurelius użdetu ant lopeliû tû kraßtû. * 5 Moiż. 6, 8. P. 22, 12. Matt. 23, 5.

39. Jr tie lopélei jums tam tur derēt, kad jús i tus żiurēdami minētumbit wisû prisákimû Pono Diewo ir pagal jûs darytumbit, kad ne pagal sawo ßirdiês nûmonę missitumbit ney sawo akiû kekßáwimą sektumbit.

40. Todēl turit minēt ir pilnawoti wisus mano prisákimus, ir ßwenti buti sawam Diewui.

41. Aß * esmi Wießpats jusû Diewas, kursai jus iß Egypto-żémês ißwede, † kad aß jusû Diews buczau: Aß Wießpats jusû Diewas.

16. Pérskyrimas.

Diews labay korawója Maißtininkus.

1. O * Kora, sunus Jezearo, sunaus Kaato, sunaus Lewi, drauge su Datanu ir Abiramu, sunumis Eliabo, ir su Onnu, sunumi Pelēto, sunumis Rubeno, * P. 26. 9. Sir. 45, 22. Jud. p. 11.

2. Tie * pasikēle prieß Moiżeßiu drauge su keleis wyrais iß waikû Jzrael, du ßimtu ir penkes-déßimtis wyresniûjû draugysteje, * rót-ponai ir gárbinami żmones. * P. 12, 22. 2 Moiż. 18, 21. 22.

3. Jr jie susiêję prieß * Moiżeßių bey Aaroną táre jiem-dwiem: judu perdidey elgiaties, nēsa wisas surinkimas wisay ßwentas, ir Ponas Diewas jûse yra; kamgi judu pasikeliat ant surinkimo Pono Diewo? * P. 20, 2.

4. Tai ißgirdęs Moiżeßius * pûle ant sawo wéido, * P. 14, 5.

5. Jr tare Kórui ir jo wiſiems maißtininkams: rytoj Pons Diews ißródis, kas jam prikláuſąs, kas ßwentas eſąs ir jam apierawot turis; *kuri jis ißrinks, tas tur jam apierawot. *p. 17, 5.

6. Tai darykit: imkities ſaw ſkauradas, Kora ir wiſi jo maißtininkai,

7. Jr idēkit į tas ugniês ir użbérkit rukimo=żoliû po Diewo akiû rytoj. Kuri Pons Diews ißrenka, tas t'eſie ßwentas. *Jús perdaug dárot, jús waikai Lewi. *p. 16, 3. Ezek. 44, 6.

8. Jr Moiżeßius táre Korui: ben girdēkit, jus waikai Lewi:

9. Ar tai jums permaż, kad jus Diews Jzraelio *ißſkyręs iß ſurinkimo Jzrael, kad jam apierawótumbit, kad jam ßlużitumbit urēdyſteje namû Pono Diewo, ir po akiû ſurinkimo ſtowētumbit jam paßlużit? *p. 3, 6. ſ.

10. Jiſai tawę ir wiſus tawo brolius, waikus Lewi, drauge ſu tawim prie ſawęs ēmęs; o dabar jús dar ir kunigyſtês jēßkot?

11. Tu ir wiſi tawo maißtininkai maißtą padárot prieß Poną Diewą. Kas eſti *Aaronas, kad prieß ji murménat?

12. Jr Moiżeßius nuſiunte parwadindit Datanq bey Abiramą, ſunu=du Eliabo. Ale jûdu ſake: mudu ne eiſiwa aukßtyn.

13. Ar tai permaż, ką tu mus ißwedei iß żémês, kurioj pienas ir medus ſklyſta, kad mus numarintumbei púſczoj? dar tu ir ponawót turi ant muſû?

14. Kaip grażey mus įwedei *į żémę, kur pienas ir medus ſklyſta, ir dawei mums dirwû ir wyn=kálniû į tēwißkę, argi nori ir ákis żmonēms ißpleßt? mudu ne einawa aukßtyn. *2 Moiż. 3, 8. 17. p. 13, 5. p. 33, 3.

15. *Tay Moiżeßius labay ſupykęs táre Ponui Diewui: neſigręßk prie jû walg=apierôs. Aß ney †áſilo nû jû ne ēmjau, ir neywienam jû niekadôs ißkádôs ne=dariau. *2 Moiż. 32, 19. †1 Zom. 12, 3. Zir. 46, 22.

16. Jr jis táre Korui: tu ir wiſi tawo maißtininkai turit rytoj po Pono Diewo akiû but; tu, ir jûdu drauge, ir Aaronas.

17. Jr kożnas imkit ſawo ſkaurádą ir użbérkit rukinimo=żoliû, ir ſtokities po Pono Diewo akiû kożnas ſu ſawo ſkaurada, tai yra du ßimtu ir penkes=dēßimtis ſkauradû.

18. Jr kożnas ēmęs ſawo ſkaurádą idējo ugniês ir użbēre rukinimo=żoliû, ir ſuſtojo ties durimis ßētrôs ſurinkimo, o Moiżeßius bey Aaronas drauge.

19. O Kora ſuwadino prieß jûdu wiſą ſurinkimą ties durimis ßētrôs ſurinkimo. Ale *ßlowe Pono Diewo paſiróde po akiû wiſo ſurinkimo. *p. 12, 5.

20. O Ponas Diewas kalbēdams ſu Moiżeßium bey ſu Aaronu táre:

21. Atſiſkirkita nû ßio ſurinkimo, kad ji umay ißgaißinczau.

22. Ale jûdu parpûle ant ſawo wéido ir tare: ak Diewè, tu eſi Diews dwáſiû wiſû kunû; *argi kad wiens wyrs ſuſigrießijo, dēl to ant wiſo ſurinkimo taip labay nemalonus buſi? *2 Zom. 24, 17.

23. Jr Pons Diews kalbēdams ſu Moiżeßium táre:

24. Sakyk ſurinkimui ir tark: atſtókit aplinkuy nû namû Koro bey Datano ir Abiramo.

25. Jr Moiżeßius kēlēſi ir nuêjo pas Datanq ir Abiramą, ir wyreſnieji Jzraēlio ſeke ji.

26. Jr kalbēdams ſu ſurinkimu táre: *atſtókit nû ßētrôs ßiû Diewo neſibijanczûjû żmoniû, ir nieko ne krutikite to, kas jû yra, kad ne prapultumbit kokiame jû grieke. *2 Kor. 6, 17.

27. Jr jie parêjo nû namû Koro, Datano ir Abiramo. Ale Datans bey Abirams ißêję ſtojoſi prie durû ſawo ßētrôs ſu ſawo moterimis ir ſunumis ir ſu kudikeis.

28. Jr Moiżeßius táre: iß to turit numanyt, Poną Diewą manę ſiunſuſi, kad aß wiſus ßitus dárbus daryczau, o ne iß ſawo ßirdiês.

29. Jey jie mirs, *kaip wiſi żmones mirßta, arba pajēßkoti bus, kaip wiſi żmones pajēßkójami, tay manę Pons Diews ne ſiuntęs. *p. 27, 3.

30. Ale jey Pons Diews kokią naujēną padarys, kad żéme sawo nasrus atwēruśi jůs prarys su wiśù tůmi, ką jie tur, kad jie gywi żemyn į pėklą nużengtu, tay jůs pażyśit, kad ßitie żmones Ponq Diewą yra blużnijç.

31. O jam ßius żodżus wisus ißkalbējus, *pérplyßo żēme po jeis,
* p. 26, 10. 5 Moiż. 11, 6. Pſ. 106, 17.

32. Ir atwēruśi sawo nasrus prarijo jůs su jû ßētromis, su wiſais żmonēmis, kurie pas Korą buwo, ir su wiśu jû turtu.

33. Ir *nużenge gywi į pėklą su wiśù tůmi, ką tikt turējo, ir żéme jůs użdenge, ir prapůle iß surinkimo.
* p. 63, 10. Pſ. 55, 16.

34. Ir wiſas Iżrael, kas aplink jůs buwo, pabēgo jiems be-rēkiant, nēſa jie táre: kad żeme ir mus ne prarytu.

35. Priegtam *ugnis ißlēke nů Pono Diewo ir suēde tůdu ßimtu ir penkes-dėßimtis wyrû, kurie tas rukinimo-żoles apierawójo.
* 3 Moiż. 10, 1. 2. Pſ. 106, 18.

36. O Pons Diews kalbēdams su Moiżeßium táre:

37. Sakyk Eleażarui, sunui Aarono wyskupo, kad skauradas ißimtu iß degimo ir ugnį ißmētitu ßen ir tén.

38. Nēſa skaurádos tokiû griekininkû yra ßwentitos jû dußià, kad jas į placżus blekius mußtu ir altoriu tais apkabinētu; nēſa jos apierawotos po Pono Diewo akiû ir ßwentitos, ir tur waikams Iżrael żenklui but.

39. O Eleażaras wyskups ēmçs tas warines skauradas, kuriomis sudégintiēji buwo apierawojç, kále jas į blekius altoriu apkabinēti

40. Paminklui waikams Iżrael, kad ne *kas swétims artyn prieitu, kurs ne esąs sēklôs Aarono, apierawóti rukinimo-żoliû po Pono Diewo akiû; kad ne nusidůtu jam, kaip Korui ir jo maißtininkams, kaip jam Pons Diews kalbējçs buwo per Moiżeßiu.
* p. 1, 51. p. 3, 10.

41. Ale antrąjį rytą murmējo wiſas surinkimas waikû Iżrael *prieß Moiżeßiu bey Aaroną sakydami: judu Pono Diewo żmónes nużudet.
* p. 14, 2. p. 20, 2.

42. Ir kaip susiējo surinkimas prieß Moiżeßiu bey Aaroną, jůdu nusikreipe ßētropi surinkimo, o ßtay ję apdenge debeśis, *ir ßlowe Pono Diewo paśiródė.
* p. 12, 5. 2 Moiż. 16, 10.

43. Ir Moiżeßius bey Aaronas iējo į ßētrą surinkimo.

44. O Pons Diews kalbēdams su Moiżeßium táre:

45. Paśikélkita iß ßito surinkimo, aß jůs umay ißgaißiśiu; ir *jůdu ant sawo wéido parpůle.
* p. 16, 3. 22.

46. O Moiżeßius táre Aaronui: imk skaurádą ir įdēk ugniês nů altoriaus, ir użberk rukinimo-żoliû, ir eik greitay prie surinkimo ir *suderink ji; nēſa tas didis papykimas ißējo iß Pono Diewo, ir sloga praśidējo.
* 3 Moiż. 1, 4. p. 5, 13. 16.

47. Ir Aaronas *ēmçs, kaip jam Moiżeßius buwo sakçs, nubēgo į patį widurį surinkimo, (o ßtay sloga buwo praśidējusi tarp żmoniû,) ir sudérino żmones,
* Pſ. 106, 23. Ißm. 18, 21.

48. Ir stowējo tarpe negywûjû bey gywûjû; tay apstabdyta buwo sloga.

49. O tûjû ta slogà numirusiû buwo keturiólika tukstanczei ir septyni ßimtai, be tû, kurie su Koru numire.

50. Ir Aaronas parêjo pas Moiżeßiu prie duriû ßētrôs surinkimo, ir sloga buwo abstabdyta.

17. Pérskyrimas.

Aarono Wyskupyste żaliůjancże Lazdà pastiprinta.

1. O Pons Diews kalbēdams su Moiżeßium táre:

2. Sakyk waikams Iżrael, ir imk iß jû dwylika lażdû, nů kożno wyriáusiojo jo tēwo namû po wieną, ir kożno wardą paraßyk ant jo lażdôs.

3. Ale wardą Aarono turi paraßyt ant lażdôs Lēwi; nēſa uż kożną galwą jû tēwû namû tur wiena lażda buti.

4. Ir padēk jas į ßētrą surinkimo ties liudijimu, *kur aß jums liudiju.
* 2 Moiż. 25, 22.

5. O *kurį aß ißrinksiu, to lażda żaliůs; kad murmējimą waikû Iżrael,

kuriům jie prieß jus murména, nutildiczau. * p. 16, 5. 7.

6. Moizeßius kalbējo su waikais Jzrael, ir wisi jû wyriáusieji dawe jam dwylika lazdû, kożnas wyriáusiasis wieną lázdą pagal namus sawo tēwû, o lazda Aarono taipojau buwo tarp jû lazdû.

7. O Moizeßius padējo tas lazdas po Pono Diewo akiû liudijimo ßētroj.

8. Ale rytmetij kaip Moizeßius i ßētrą liudijimo ējo, rado jis lázdą Aarono, giminês Lewi, *żaliůjancze, ir żiedus ißsiskētusius, ir migdalû nėßancze. * Ebr. 9, 4.

9. Jr Moizeßius ißneße wisas lazdas nů Pono Diewo po akiû wisû waikû Jzrael jiems be-mátant, ir kożnas ēme sawo lázdą.

10. O Pons Diews táre Moizeßiui: ineßk wēl Aarono lázdą i liudijimo (ßētrą), kad pakawóta butu ant żenklo tiems *neklaùsantiemsiems waikams, kad jû murmējims apie manę liáutusi, kad jie ne prapultu. * p. 20, 10.

11. Moizeßius *padáre, kaip jam Pons Diews buwo prisákęs. * 2 Moiz. 40, 16.

12. O waikai Jzrael táre Moizeßiui: ßtay, mes pagendam ir prapůlam, mes wisi ißgaißinami esme ir prapůlam.

13. Kas artinasi pas Pono Diewo namus, tas mirßta; argi * mes abelnay turim prapult? * Jez. 64, 12. Raud. G. 5, 22.

18. Pérskyrimas.

Urēdyste bey Jßlaikimas Diewo Tarnû bey Lewitû.

1. Jr * Pons Diews táre Aaronui: tu ir tawo súnus ir tawo tēwo gimine su tawim turit nusiżengimą prieß ßwentinyczą neßioti, o tu bey tawo súnus su tawim turit nusiżengimą sawo kunigystēj neßióti. * p. 18, 8. 20.

2. Ale sawo brolius, giminês *Lewi, sawo tēwo, turi prie sawęs priimti, kad jie pas tawę butu ir taw ßlużitu; ale tu bey tawo súnus su tawim pas ßētrą liudijimo. * p. 3, 6. f.

3. Jr jie tur tawo ßlużmą ir ßlużmą wisôs ßētrôs pilnawoti. Taczau prie rykû ßwentnyczôs bey prie altoriaus jie ne tur prisiártit, kad ne abieji, jie ir jús ne numirtumbit.

4. Bet pas tawę jie tur buti, kad ßlużmą pilnawotu prie ßētrôs surinkimo wisoj urēdystēje ßētrôs; ir neywiens swétims ne tur tarp jusû kißtis.

5. Taygi pilnawókit ßlużmą ßwentinyczôs bey ßlużmą altoriaus, kad jau daugiaus ne użeitu * toks didis papykims ant waikû Jzrael. * p. 16, 46.

6. Nēs ßtay, aß Lewitus, jusû brolius, emjau iß waikû Jzrael, ir * jums dawjau i dówaną Diewui, kad jie ßlużbą pridabotu prie ßētrôs surinkimo. * p. 3, 12. 45.

7. Ale tu bey tawo súnus su tawim turite sawo kunigystę pilnawóti, kad ßlużitumbit wisokiůse weikalůse altoriaus ir widuj uż użkabôs; nēsa aß jusû kunigystę důmi jums urēdystei ant dowanôs. Jey kas swétims prisikißa, tas tur mirti.

8. O Pons Diews sáke Aaronui: ßtay * aß taw dawjau mano pakēlimo-apieras nů wiso, ką waikai Jzrael ßwentin, uż tawo wyskupißkąji urēdą, ir tawo sunums ant amżinôs daliês. * 3 Moiz. 6, 14. 15. 16.

9. Tai turi gáuti nů ßwenczáusiůjû, ką jie apierawoja: wisas jû dowanas su wisa jû wálgio-apiera, ir su wisa jû apiera uż griekus, ir su wisa jû kalt-apiera, kurę man důsti, tai taw bey tawo sunums tur ßwenczáusia but.

10. * Szwenczáusioje wietoje tu tai turi walgit; kas wyrißkiû yr, tur to walgit, nesa tai taw tur ßwenta buti. * 3 Moiz. 6, 16. p. 7, 6.

11. Jr pakēlimo-apierą jû dowanôs prie wisû subójimo-apierû waikû Jzrael * dawjau taw ir tawo sunums ir tawo dukterims drauge su tawim amżinai prowai; kas czystas tawo † namůse, to tur walgiti. * 3 Moiz. 10, 14. † 3 Moiz. 22, 11.

12. Wisą geriáusą aliējų ir wisą geriáusą jauną wyną ir jáwą jû pirmoniû, ką jie Ponui Diewui důda, aß taw dawjau.

13. Pirmasis waisius wiso to, kas jû żémēj yr, kuri Ponui Diewui

atneßa, tur taw tekti; kas czystas tawo namůse, to tur wálgit.

14. * Wiskas prakeikimu użdrausta Jzraēlije tur tawo buti.
* 3 Moiż. 27, 28.

15. Wiskasgi, kas pirmjáus żywátą atwer iß wisů gywů daiktů, ką Ponui Diewui atgabéna, ar butu żmogaus, ar butu galwijo, tur tawo buti. Taczau, kad pirmąji żmogißką waisių ißwadůditumbei, ir pirmąji waisių neczysto galwijo taipojau ißwadůditumbei.

16. Ale jie tur ißwadůti, kad mēnesio czēsą sulauke, ir turi ißwadůdit pinigais, penkeis syklais pagal syklą ßwentybēs, tas * kaßtoj dwideßimt Gērů.
* 2 Moiż. 13, 12. 13. p. 30, 13.

17. Ale pirmąji waisių galwijů, arba awiēs arba oßkōs, ne turi ißwadůdit, nēsa jie ßwenti; jů krauju turi apßlakstyti altórių, o jů taukus turi użdegti * apierai saldaus kwápo Ponui Diewui.
* 3 Moiż. 1, 9. p. 2, 9.

18. Jů mésa tur tawo buti, kaip ir subójimo=krutine bey déßins pétis tawo yr.

19. Wisas pakēlimo=apieras, kures waikai Jzrael ßwentina Ponui Diewui, aß taw dawjau, ir tawo sunums, ir tawo dukterims drauge su tawim amżinai prowai; tai tur nepaliáutinas derejims buti amżinay po Diewo akiů taw ir tawo waikams drauge su tawim.

20. O Pons Diews táre Aaronui: tu jů żémēj nieko ne turi sawißkay turēti * neygi neyjoki dalyką jůse turēti, nēsa Aß esmi tawo dalis ir tēwißke tawo tarp waiků Jzrael.
* 5 Moiż. 10, 9. p. 12, 12. Joz. 13. 14. 33. p. 18, 7.

21. O waikams Lewi aß wisas * desētines dawjau Jzraēlije i dalyką uż jů ßlużmą, kurę jie man atliekt prie ßētrōs surinkimo, * 3 Moiż. 27, 30.

22. Kad potam waikai Jzrael ne prisiikißtus prie ßētrōs surinkimo grieko ant sawęs użtráukt, ir ne mirtu.

23. Bet Lewitai tur urēdystę atlikt prie ßētrōs surinkimo, ir jie tur anů nusiżengimą neßioti amżinai prowai jusů waiků=waikůse. Jr jie ne tur tarp waiků Jzrael dali apturēti.

24. Nēsa * desētinę waiků Jzrael, kurę Ponui Diewui pakelia, aß Lewitams i dali dawjau; dēl to aß jiems sakiau, kad jie tarp waiků Jzrael tēwißkēs ne tur apturēti.
* Neem. 10, 37.

25. O Pons Diews kalbēdams su Moizeßium táre:

26. Sakyk Lewitams ir tark jiems: kad * jús desetines imat nů waiků Jzrael, kures aß jums iß jů dáwęs esmi jums i dalyką, tay jús iß to pakēlimo=apierą turit důti Ponui Diewui, desētinę nů kożnōs desētinēs.
* Neem. 10, 38.

27. Jr tokią sawo pakelimo=apierą turit taip priimt, kaip kad důdat jawů iß skunēs ir pilamojo iß wynospáustuwēs.

28. Taipojau ir jús turit důti pakēlimo=apierą Ponui Diewui nů wisů sawo desētiniů, kures imat nů waiků Jzrael, kad jús tą pakēlimo=apierą Pono Diewo wyskupui Aaronui důtumbit.

29. Nů wiso, kas jums důdama, turit Ponui Diewui důti wisokias pakēlimo=apieras, nů wiso geriáusiojo, kas iß tů ßwentinama.

30. Jr sakyk jiems: kad jús taipo tai, kas geriáusia, iß to pakeliat, tay tur Lewitams rokůta buti, kaip pirmónes skunēs, ir kaip pirmónes wyno=spaustuwēs.

31. Jr galit to wálgit bile=kur, jús ir jusů waikai, nēsa tai * jusů alga uż urēdystę jusů ßētroj surinkimo.
* Matt. 10, 10.

32. Taip ne pelnysit saw grieko dēl to, kad kas geriáusia nů jo pakeliat, ir ne paniekisite, kas ßwentita waiků Jzraelio, ir ne mirsit.

19. Perskyrimas.

Apie raudonoką Karwę, ir apie Czystijimo Wándeni.

1. Jr Pons Diews kalbēdams su Moizeßium bey su Aaronu táre:

2. Szitas istátimas tur per prisákimą buti, kuri Pons Diews paliepe sakydams: sakyk waikams Jzrael, kad pas tawę atwestu * kárwę raudonóką tikray sweiką, nieku ne

kliaudingą, ir ant kuriôs dar niekados jungas ne buwo dētas.
* Ebr. 9, 13.

3. Jr důkit ję wyſkupui Eleazarui, tas ję tur laukan iszweſt isz abażo ir tenay po ſawo akiû pamuszdit.

4. O Eleazars wyſkups tur jôs kraujo ſawo pirsztu imt ir tieſog priesz szētrą ſurinkimo * ſzlakſtyt ſeptynis kartus, *3 Moiz. 4, 6. 17. P. 8, 11. Ebr. 9, 13.

5. Jr tą karwę po ſawo akiû ſudégidit, * kaip jôs ůdą, taip ir mēſą, podraug jôs kraują ſu mēszlais.
* 2 Moiz. 29, 14.

6. O wyſkups tur imti cēdromédzo, ir * Yzopû ir wilnû tamſey raudónû, ir ant tôs déganczôſês karwês użmeſti; * 3 Moiz. 14, 6. Pſ. 51, 9.

7. Jr tur ſawo rubus mazgoti, ir ſawo kuną wandeniu czyſtiti, ir potam į abażą eit, ir neczyſtu but iki wákarui.

8. O kurſai ję ſudégino, taipojau tur ſawo rubus wándenimi mazgoti, ir ſawo kuną wandenij czyſtiti, ir neczyſtu but iki wakarui.

9. O wiens czyſtas wyrs tur tus pélenus nů tôs kárwês ſugrēbęs pabert atſtu abażo ant czyſtôs wietôs, kad tenay pakawoti butu ſurinkimui waikû Jzrael * apszlakſtimo-wandeniui; nēſa tai apiera uż griekus.
* 1 Petr. 1, 2.

10. O tas, kurſai tus pélenus nů karwês ſugrēbęs, tur ſawo rubus mazgoti ir neczyſtas buti iki wákarui. Tai tur * amżina prowa but waikams Jzrael ir ateiwjiems, kurie tarp juſû gywéna.
* 2 Moiz. 27, 21. P. 30, 21.

11. Taygi, jey kas koki lawoną pakrutina, tas ſeptynes dienas bus neczyſtas.

12. Taſai szitůmi tur atſigrieszit trécząję dieną ir ſékmąję dieną, taip czyſtas paſtos; o jey jis trécząję dieną bey ſekmąję dieną ne atſigrieszij, tay jis ne bus czyſtas.

13. Ale jey kas koki lawóną pakrutin, o ne norētu atſigrieszit, tas namus Pono Diewo neczyſtus daro; o tokia duszia tur iszgaiszinta buti isz Jzraelio; todēl, kad apszlakſtimo-wandů ant jo ne szlakſtytas, tay jis neczyſts, pakoley jis nů to neſiczyſtidina.

14. Tai yra priſákimas, kad żmogus kokſai szētroje numirszta: kas į szētrą ieit, ir wiſlab, kas szētroje yr, tur neczyſta buti ſeptynes dienas.

15. Jr wiſi atwiri rykai, kurie dankczo arba ryszio ne tur, neczyſti yra.

16. Jr kas pakrutina ant lauko kárdu nużudytą, arba negywą, arba żmogaus káulą, arba grábą, tas yra neczyſtas ſeptynes dienas.

17. Taygi tur tam neczyſtamjam imti pelenû szitôs ſudégintôſês apierôs uż griekus, ir tékanczo wandens użpilti į ryką.

18. O czyſtas wyrs tur imti * Yzopû, ir į tą wándeni idáżęs szētrą apszlakſtyti ir wiſus rykus ir wiſas duszias widuj ēſanczas, taipojau ir tą, kurſai lawon-kauli, arba użmusztąji, arba negywąji, arba grabą pakrutino. * P. 51, 9.

19. Ale czyſtaſis tur neczyſtąji trécząję dieną bey ſékmąję dieną apszlakſtyti, o ji ſékmąję dieną atgrieszit, ir tur ſawo rubus mazgoti ir wandenij czyſtitis; tay jis ant wákaro czyſtu bus.

20. Ale kurſai neczyſtas bus ir ne nor atſigrieszitis, to duszia tur iszgaiszinta buti isz ſurinkimo; nēſa jis szwentnyczą Pono Diewo neczyſtą padáręs ir apszlakſtimo-wandeniu ne apszlakſtyts, todel jis neczyſtas.

21. O tai jiems tur amżina prowa buti. O ir tas, kurſai apszlakſtimowándenimi apszlákſte, tur ſawo rubus mazgoti. Jr kas tą szlakſtimowándeni krutina, tas tur neczyſtas buti iki wakarui.

22. Jr wiſlab, ką jis pakrutina, neczyſtu bus, ir kurę duszią jis pakrutis, tur neczyſta buti iki wákarui.

20. Pérſkyrimas.

Diewas důſt Wandens isz Uolids. Mirjama bey Aarónas mirszta.

1. O waikai Jzrael iszkáko ſu wiſu ſurinkimu į púſczą Zin pirmame mēneſij, o żmones gulējo (mieſte wadinamame) Kadēſe. O Mirjama czejau numire ir buwo czejau palaidota.

2. O surinkimas *ne turējo wandens, ir susirinko prieß Moizeßių bey Aarónq. *2 Moiz. 17, 1.

3. Ir żmones báresi su Moizeßium sakydami: ak, kad butumbim prapůlę, kaip musû brolei prapůle po Diewo akiû!

4. Kam judu Pono Diewo surinkimą į ßę púsczą wedēta, kad czonay mirtumbim su sawo galwijais?

5. Ir *kam mus ißwedēta iß Egypto į ßę nelábąję wietą, kur ne gálima ką sēt, kur ney pygû-ney wynmedżû ney granot-oboliû niera, o dar priegtam niera ney wandens gérti? *2 Moiz. 17, 3.

6. Moizeßius bey Aaronas nuējustu nů surinkimo prie angôs ßētrôs surinkimo parpůle ant sawo wéido, ir *Pono Diewo ßlowe pasiródé jiem-dwiem. *p. 12, 5. 2 Moiz. 16, 10.

7. Ir Pons Diewas kalbēdams su Moizeßium táre:

8. Imk tą láżdą ir suwadink surinkimą, tu bey tawo brolis Aaronas, ir kalbēkita su ta ůlia po jû akiû; ta důs *sawo wandeni. Taipo tu turi jiems wandens iß ůliôs ißgáuti ir surinkimą pagirdit bey jû galwijus. *p. 21, 16.

9. Tay Moizeßius ēme lażdą po Pono Diewo akiû, kaip jis jam buwo liepęs.

10. Ir Moizeßius bey Aaronas suwadino surinkimą pas ůlią ir táre jiems: girdēkit jús nepaklusnieji, *argu mudu jums ir wandens iß tôs ůliôs galēsim důti? *p. 17, 10.

11. Ir Moizeßius sawo ranką pakēlęs *mußę ůlią su lażda du kart, tay daug wandens iß jôs tekējo, kad surinkimas gēre ir jû galwijai. *2 Moiz. 17, 6. f.

12. Ale Pons Diewas táre Moizeßiui bey Aaronui: todēl, *kad į manę ne įtikējota manę ßwentiti po akiû waikû Izrael, judu ne turita ßį surinkimą įwest į żémę, kurę aß jiems důsiu. *p. 27, 14. 5 Moiz. 1, 37. p. 4, 21. p. 31, 2. p. 34, 4.

13. Tai tas *waid-wandů, dēl kurio waikai Izrael su Ponu Diewu báresi, o jis ßwentits buwo ant jû. *2 Moiz. 17, 2. 7. 5 Moiz. 32, 51. Ps. 81, 8. Ps. 106, 32.

14. O Moizeßius ißsiunte páslû iß Kades pas karalių Edomitû (sakydams): taip taw sakydin *tawo brolis Izrael: tu żinai wisą wargą, kursai mums tikos, *5 Moiz. 23, 7.

15. Kad musû tēwai į Egyptą nusitráuke, ir mes ilgą czēsą Egypte gywénę, o Egypcionai sunkey laike mus ir musû tēwus;

16. O mes ßaukem Diewop, tas musû balsą ißklausęs *angelą atsiunte, ir mus iß Egypto ißwede. O ßtay mes esme mieste Kades arti tawo rubeżiû. *2 Moiz. 14, 19.

17. *Důk mums tráuktis per tawo żémę! mes ne eisme dirwomis ney wyn-kalnais, ney wandens gérsim iß ßuliniû; wiēżkeliu mes tráuksimies, ney po deßinês ney po kairês nesikraipysim, iki tawo rubéżių péreisim. *p. 21, 22.

18. Ale Edomitai táre jiems: tu ne-turi per manę tráuktis, arba aß su kardu taw prießais tráuksiûs.

19. Waikai Izrael tare jam: mes keliu keliaujamu tráuksimies. O jey mes tawo wandens gérsim, mes bey musû galwijai, tay taw użmokēsim; mes nieko ne norim, kaip tikt pēsti péreit.

20. Ale jis tare: tu ne-turi per musû żémę tráuktis. Ir Edomitai ißsitráuke jiems prießais su daugumu żmoniû ir su driuta ranka.

21. Taipo ne norējo Edomitai Izraēliui pawélit per jû rubéżių tráuktis. O Izrael *kreipēsi ßalin nů jû. *Wald. 11, 18.

22. Ir waikai Izrael kēlēsi iß *Kades ir ißkáko su wisu surinkimu iki kalno Or. *p. 33, 37.

23. O Pons Diewas kalbējo su Moizeßium bey su Aaronu prie kalno Or parubeżiûse żémês Edomitû, ir sake:

24. Te susiwálo Aaronas prie sawo żmoniû! nēsa jis ne tur ißkákt į tą żémę, kurę waikams Izrael dawjau, dēl to, kad mano żodżui ne klausēta pas waid-wandeni.

25. Ale imk *Aaroną bey jo sunų Eleázarą ir użwesk jůdu ant kalno Or. *p. 33, 38. 5 Moiz. 32, 50.

26. Ir ißrēdęs Aaroną jo rubais aprēdyk Eleazarą, jo sunų; o Aaronas tur tenay susiwalyt ir numirti.
27. Tay dare Moizeßius, kaip jam Pons Diews buwo liepęs, ir užkůpo ant kalno Or po akių wiso surinkimo.
28. Ir Moizeßius ißrēde Aaroną ir aprēde jo rubais Eleazarą, jo sunų. O *Aaronas mire tenay ant wirßaus kalno. Ale Moizeßius bey Eleazaras nůkůpo żemyn nů kalno.
* 5 Moiz. 10, 6. p. 32, 50
29. O wisas surinkimas matydams, Aaroną jau Diewui dußią atdawusi, apwerke ji trisdeßimtis dienų, wisi namai Izrael.

21. Pérskyrimas.

Ugningų Żalczų Kandimę, gyditas Żiurējimu i warini Żalti.

1. O kaip Kananitas, karalius *Arads, i pētus gywenąsis, ißgirdo, Izraēli ieinanti keliu tárdanczůjų, kariáwo jis prieß Izrael, ir kelis sugáwęs nuwede. * p. 33, 40.
2. Tay Izraelis Ponui Diewui prieżadą pażadējo sakydams: jey tų ßitus żmones po mano ranka padůdi, tay jų miestus prakeiktinay ißpústisiu.
3. Ir Pons Diews ißklaùse balsą Izraēlio ir padawe Kananitus, ir jie *ißgaißino jůs podraugey su jų miestais, ir pramine tą wietą wardu Armą. * Wald. 1, 17.
4. Tay tráukesi nů kalno Or keliu ßwendrių-juriump-linkay, kad aplink Edomitų żémę tráuktus. O żmones *ne labay êjo tů keliu, * p. 11, 1.
5. Ir kalbējo *prieß Diewą ir prieß Moizeßių: kam tu mus iß Egypto ißwedei, kad mirtumbim púsczoj? nēsa czonay ney důnôs niera ney wandens, o musų dußia nugriso to ledako walgio.
* p. 11, 20. p. 14, 2. 5 Moiz. 1, 26. 27.
6. Tay atsiunte Pons Diews ant żmonių *żalczus ugningus, tie kándo żmones, kad daugumas żmonių Izraēlije numire. * Jßm. 16, 5. 1 Kor. 10, 9.
7. Tay jie atêję pas Moizeßių táre: *mes susigrießijom, kad prieß Poną Diewą bey prieß tawę kalbējom; praßyk Poną Diewą, kad żalczus nů musų atimtu. Moizeßius meldēsi už żmones. * p. 14, 40. 1 Zom. 7, 6.
8. Tay tare Pons Diews Moizeßiui: *pasidarykis warini żalti, ir ji pakelk per żenklą; kas ikąstas o i ji żiurēs, tas ißliks gywas.
* Ew Jon. 3, 14.
9. Tay padare Moizeßius warini żalti ir pakēle tą żénklui; o kad kuri żaltys ikando, tay tas żiurējo i tą warini żalti, ir ißliko gywas.
10. O waikai Izrael ißsitráuke ir sawo ábażą padare *Obotůse.
* p. 33, 43.
11. O iß Obotų ißsitráukę apsistójo *Jjimme pas kálnus Abarim púsczoj ties Moab i saulês užtekējima. * p. 33, 44.
12. Iß ten ißsitráukę apsistójo pas upéli Sáred.
13. Iß tén ißsitráukę apsistódami pasiliko ßę-pus pas Arnoną, kursai púsczoj yr, ir régimas nů rubéżiaus Amoritų. Nēsa *Arnon yra rubéżius Moab, tarp Moab bey Amoritų. * Wald. 11, 13. 18.
14. Iß to sakoma knygose apie kowas Pono Diewo: „Waēb Supoje ir upélei pas Arnon,
15. Ir wersme upélių pritenkanti iki miestui Ar, ir kreipjasi, ir yr rubéżius Moab."
16. Ir iß ten tráukes prie ßulinio; tai tas ßulinys, apie kuri Pons Diews Moizeßiui sake: suwadik żmonês, aß jiems wandens důsiu.
17. Tay Izrael giedojo ßę giesmę, ir pakarczuy giedojo apie ßulini:
18. „Tai ßulinys tasai, kuri kunigaikßczei káse; garbej esantieji tarp żmonių ji ißkase per mokintoji ir per sawo lazdas." O iß ßiôs púsczôs jie tráukēsi i Matanų,
19. O iß Matanôs i Naaliēl, o iß Naaliēl i Bamotus,
20. O iß Bamotų i daubą, kuri laukè Moabos yr prie áukßtojo kalno Pisga ties pusczą stowinczojo.
21. O Izrael siunte paslus *pas Sioną, káralių Amoritų, ir jam sakydino: * 5 Moiz. 2, 26. Wald. 11, 19. Ps. 135. 11.
22. Leisk *manę tráuktis per tawo żémę! mes ne kraipysimies i dirwas ney i wyn-sodus, neygi wandens gérsim iß ßulinių; wieżkeliu mes trauksimies, iki per tawo rubeżius pérsigausim. * p. 20, 17.

23. Ale Sionas ne pawélijo waikams Jzrael su waisku pérsitraukt per jo rubezius, bet surinkes wisus sawo pulkus tráukesi Jzraeliui prießais į púsczą, o ißkákes ik Jazono kariáwo jis prieß Jzraeli.

24. Ale Jzraelitēnai ißmuße ji *aßmenimi kárdo, ir įgáwo jo žémę nů Arnono iki Jabokui ir ik waikû Ammon, nēsa rubézei waikû Ammon buwo ginklais aptwérti.
* 5 Moiz. 2, 33. Ps. 135, 11. Amos 2, 9.

25. Taipo Jzrael wisus ßitus miestus ēmęs gywéno wisůse miestůse Amoritû, Esbonè ir wisůse jo miestéliůse.

26. Nēsa miestas Esbon buwo Siono, karaliaus Amoritû, o jis pirm to su Moabitû karáliumi buwo kariáwęs ir wisą jo žémę saw laimējęs ik Arnon.

27. Jß to sákoma priezodij: „eikit į Esboną miestą Sióno pakurt ir attiesti.

28. Nēsa ugnis iß Esbon ißlēke, liepsna iß miesto Siono, ta suēde Arą Moabitû ir mießczonis aukßtybês Arnono.

29. Bēda taw, Moab, jús žmones *Kamos, jús prapůlēt! jo súnus ißguinioti, o jo dukters apkáltos ißwestos Sionui, karaliui Amoritû. * Wald. 11, 24. 1 Karal. 11, 7. 33.

30. Jû ßlowe nieku pawirto nů Esbono iki *Dibon; ji ißpústita iki Nopa, kuri pritenka ik Medbai."
* Jez. 15, 2.

31. Taipo *gywéno Jzraelitēnai žémēje Amoritû. * Joz. 24, 8.

32. O Moizeßius ißsiunte apžwalgytojus *Jaēzēriop, ir įgawo jos dukteres ir ißwáre Amoritus jû žémēj gywénanczus. * p. 32, 1. 3.

33. Jr kreipdamiesi traukes aukßtyn keliu į Bazaną. Tay ißsitrauke *jiems prießais Ogas, karálius Bazanè, su wisu sawo pulku kariáuti Edrējůse. * 5 Moiz. 3, 1. p. 29, 7.

34. Jr Pons Diews táre Moizeßiui: nesibijokis jo, nēsa aß taw ji į tawo rankas dawjau su žéme ir su žmonemis, ir turi su jůmi daryti, kaip tu su *Sionu, karaliumi Amoritû, darei, kursai Esbone gywéno. * Ps. 136, 19. 20.

35. Jr jie ißmuße ji ir jo súnus ir wisus jo žmones, ik *neywiens ne ißliko, ir žémę įgawo.
* Joz. 8, 22. p. 10, 28. 30. 32.

22. Pérskyrimas.

Bileams tur Jzraelitenus prakéikti; jo Asilēne kalba.

1. Potam tráukdamies waikai Jzrael apsistojo laukůse Moabôs anąßal Jordano ties Jeriko.

2. O Balaks, sunus Ziporo, mate wiską tai, ką Jzraēlis buwo daręs Amoritams,

3. Jr kad Moabitai labay bijojos tû žmoniû, taip didzojo pulko, ir kad Moabitai labay prisibijojo waikû Jzrael,

4. Jr sáke wyresniemsiems Midianitû: dabar tas pulkas suēs, kas aplink mus yr, kaip jáutis žólę ant lauko suēst. O Balaks, sunus Ziporo, buwo tů=czēs karálius Moabitû;

5. Jr jis ißsiunte *pasiû pas †Bileamą, sunų Beoro, į Petorą, kursai gywéno prie wandeniû žémēje waikû sawo žmoniû, ji pawadint, ir sakydino jam: ßtay, žmoniû pulkas iß Egypto ißêjo, tas wisą žémę apdenge ir sustójo ties manimi.
* Joz. 24, 9. † 4 Moiz. 23, 7. Apreiß. 2, 14. f.

6. Taygi ßen atêjes prakéik man tus žmones, nēsa jie man permacnus; ar rasi galēczau jůs ißmußti ir iß žémês ißwaryti; nēsa aß tai žinau, kuri tu perzegnoji, tas pérzegnotas yra, o kuri tu prakéiki, tas yra prakéiktas.

7. O wyresnieji Moabitû nuêjo su wyresneiseis Midianitû, ir turējo *algą už burimą sawo rankose; ir įêję pas Bileamą sáke jam žodzus Baláko. * 2 Petr. 2, 15.

8. O jis tare jiems: pasilikkit czonay nakwini; tay aß jums atsakysiu, kaip man Pons Diews sakys. Taipo pasiliko wyriáusieji Moabitû pas Bileamą.

9. O Diewas atêjęs pas Bileamą tare: *kas tai per žmones, kurie pas tawę yr? * Jez. 39, 3.

10. Bileams tare Diewui: Balaks, Ziporo sunus, Moabitû karalius, atsiunte pas manę:

11. „Sztay, żmoniû pulks iß Egypto ißêjęs apdengia wisą żémę; *taygi dabar ateik ßen ir prakéik ji; ar rasi galēczau su jeis mußtis ir jûs prawaryti.“ *p. 22, 17.

12. Ale Diews tare Bileamui: ne eik tu su jeis, ir ne prakéik tus żmones, nēsa jie pérżegnoti yra.

13. Tay Bileams rytmetij kēlęsi tare wyriáusiemsiems Balako: eikit į sawo żémę, nēsa Pons Diews ne nor pawélit, kad su jumis eiczau.

14. O wyriáusieji Moabitû kēlēsi ir parêję pas Balaką tare: Bileams ne apsiim su mumis ateit.

15. Tay Balaks siunte dar didesnius ir garbingesnius wyriáusiûjû, kaip anie buwo.

16. Kaip tie atêjo pas Bileamą, tare jam: taipo taw sakydin Balaks, sunus Ziporo: mielassis, ben ne wengk pas manę ateit;

17. Nēsa aß tawę didey garbissu, ir ką tu man sakysi, tai darysiu; meldżu, ben ateik ir prakéik man ßitus żmones.

18. Bileams atsakydams tare tarnams Balako: kad *man Balaks †sawo namus pilnus sidábro bey áukso dûtu, taczau aß ne galēczau pérżengt żodi Wießpatiês sawo Diewo, ar mażo ar didżo ko daryt. *p. 24, 13. †Karal. 13, 8.

19. Taygi tiktay pasilikkit ir jûs czonay ßę nakti, iki ißtirsiu, ką Pons Diews toliaus su manim kalbēs.

20. Tay atêjo Diews naktij pas Bileamą ir tare jam: jey tie wyrai atêjo tawęs wadit, tay kélkis ir *eik su jeis; taczau, ką aß taw sakysiu, tai turi daryt.

21. Tay Bileams rytmetij kēlęsi pabalnojo sawo asilēnę ir keliáwo su tais wyriáuseiseis Moabitû.

22. Ale pápykis Diewo (didey) supyko jam tenay keliaujant. Jr angelas Pono Diewo stojosi į kéliq, kad jam prießitus; o jis jojo ant sawo asilēnês, ir du waiku buwo su jûm.

23. O asilēne regējo angelą Pono Diewo ant kélio stówinti, ir *nûgą kardą jo rankoj. O asilēne ißsikreipe iß kélio ir êjo į lauką, ale Bileams ję mußę, kad keliu eitu. *1 Moiż. 3, 24.

24. Tay angelas Pono Diewo stojos į taką tarp wyn-kalniû, kur abißaley sēnos buwo.

25. Jr atsilēne matydama angelą Pono Diewo ßlējosi prie sēnôs, ir priespáude koją Bileamo prie sēnôs; ir jisai ję dar labjaus mußę.

26. Tay angelas Pono Diewo tolyn êjęs stojosi ankßtoj wietoj, kur ne buwo iß kélio ißsikreipt ney po deßinēs ney po kairês.

27. O kaip asilēne angelą Pono Diewo pamate, pûle ji ant sawo keliû po Bileamu. Tay didey papyko Bileamas ir mußę asilēnę su lażda.

28. Tay Pons Diews atwēre nasrus asilēnei, *ir ji táre Bileamui: ką aß taw dariau, kad manę mußei dabar tris kartus? *2 Petr. 2, 16. Gr. Judo 11.

29. Bileams tare jei: kad tu manę apjûku turi. Ak kad dabar kardą rankoj turēczau, tay tawę pérdurczau.

30. Asilēne tare Bileamui: ar ne esmi tawo asilēne, kurę tu jojei sawo czēsą ik ßei dienai? ar ir taw kû-czēs taipo darydawau? jis tare: nè.

31. Tay atwēre Pons Diews Bileamui akis, kad angelą Pono Diewo mate ant kélio stowinti, ir *nûgą kardą jo rankoj, ir klonojos pasilenkęs sawo weidu. *Joż. 5, 13.

32. Jr angelas Pono Diewo tare jam: kam tu sawo asilēnę mußei dabar tris kartus? ßtay aß ißējau, kad taw prießiczaus; nēsa tas kélias mano akise negéras.

33. O asilēne manę pamáczusi tris kartus man lenkēs; kitaip, jey ji man ne butu lenkusis, tay ir tawę buczau dabar nużudęs o asilēnę gywą ißlaikęs.

34. Tay tare Bileams angelui Pono Diewo: aß susigrießijau, nēs aß ne żinojau to, kad tu czę stowi prieß manę ant kelio. O dabar, jey tai taw ne patinka, tay aß gryßiu atgalon.

35. Angelas Pono Diewo tare jam: keliáuk tenay su tais wyrais,

ale nieko kito ne turi kalbēti; kaip ką aß taw sakysiu. Taip keliawo Bileams su wyriáuseiseis Balako.

36. Kaip Balaks ißgirdo, kad Bileams ateinąs, tráukes jis jam prießais į miestą Moabitû, kurs gul prie rubéžiaus Arnon, kursai yr pas pati kraßtą rubéžiaus,

37. Jr tare jam: ar ne siunczau pas tawę ir tawę wadidinau? kamgi tu ne atejei pas manę? ar dingai, manę ne galinti taw garbês daryt?

38. Bileams atsáke jam: ßtay, aß atejau pas tawę; ale kaip galiu aß ko kito kalbēt? kaip man Diewas į burną dûst, tay aß turiu kalbēt.

39. Taipo keliáwo Bileams su Balaku ir ißkáko į miestą pas pati kraßtą rubéžiû ēsanti.

40. O Balaks apierawojo bandôs ir awjû, ir nusiunte Bileamo bey tû wyriáusiûjû wadit, kurie pas ji buwo.

41. O rytmetij Balaks ēmęs Bileamą użwede ji ant aukßtybês *Baalio, kad iß tenay matyt galējo žmoniû galus. * p. 25, 3.

23. Pérskyrimas.

Bileamo Keikims į Žegnonę perwerstas.

1. Jr Bileams tare Balakui: *pakurk man czonay septynis altorius, ir atgabéndik man ßen septynētą jautukû bey septynētą awinû. * p. 23, 29.

2. Balaks dare, kaip jam Bileams sáke; ir abudu, Balaks ir Bileams, apierawojo kožnas ant sawo altoriaus po jautuką ir po áwiną.

3. Jr Bileams tare Balakui: eik prie sawo déginimo-apierôs; aß nueisiu, kad rasi Poną Diewą sutikczau, kad taw apsakyczau, ką jis man rodo; ir jis nuêjo skubindams.

4. Jr Diewas sutiko Bileamą, o jis jam tare: septynis altorius itaisiau, ir ant kožno altoriaus po jautuką ir po áwiną apierawojau.

5. Ale Pons Diewas dawe sawo žodi į burną Bileamo sakydams: eik wēl pas Balaką ir taipo kalbēk.

6. O jam wēl pas ji pareinant, ßtay, jisai stowējo pas sawo déginimo-apierą drauge su wisais wyriáuseiseis Moabitû.

7. Tay jis pradējęs sawo žodi tare: iß Syriôs manę Balaks, Moabitû karalius, atgabéndino, nû kalnû į użtekējimą: „eikß ir prakéik man Jokubą! eikß pabárk Jzraeli!“

8. Kaip aß kéikczau, kuri Diewas ne kéikia? kaip aß tą bárczau, kuri Pons Diewas ne-baria?

9. Nēsa iß aukßtybjû ûliû aß ji geray matau, ir nû kaukarû aß ji regiu. Sztay, tie žmones skyru gywęs, ir ne bus rokûti tarp pagonû.

10. Kas gal paskaityt dulkes Jokubo, ir skaitlių ketwirtojo dalyko Jzraēlio? mano dußia te mirßta smerczu tû teisiûjû, ir mano amžio galas testow kaip ßitû galas.

11. Tay tare Balaks Bileamui: ką tu su manim darai? aß tawę atgabendinau kéikti ant mano neprieteliû, o ßtay tu jûs peržegnoji?

12. Jis atsakydams tare: *ar aß ne turiu tai laikyt ir kalbēt, ką man Pons Diewas į burną dûda? * p. 22, 38.

13. Balaks tare jam: eikß ben su manim į kitą wietą, iß kur tu jo kraßtą matysi, o taczau ne wisą matysi, ir prakéik man jûs tenay.

14. Jr jis (Bileams) nuwede ji į lygę wietą ant wirßaus Pisgo, ir pakuręs septynis altorius apierawojo ant kožno altoriaus po jautuką ir po áwiną,

15. Jr tare Balakui: stokis taipo pas sawo déginimo-apierą; aß ten palukēsiu.

16. O Pons Diewas sutiko Bileamą ir dawe jam žodi į jo burną ir tare: eik wēl pas Balaką ir taipo kalbēk.

17. Jr jam wēl pas ji pareinant, ßtay, jis stowējo pas sawo déginimo-apierą drauge su wyriáuseiseis Moabitû. Jr Balaks tare jam: ką sake Pons Diewas?

18. Jr jis *pradējęs sawo žodi tare: kélkis, Balak, ir girdēk! priimk į ausis, ką taw sakau, tu sunau Ziporo! * p. 24, 3.

19. Diewas ne žmogus, kad *melûtu, neygi žmogaus waikas, kad jam ko gailētu. Ar

jis ką sakytu, o ne darytu? ar jis ką kalbētu, o ne išpildytu? * 1 Zom. 15, 29. Tit. 1, 2.

20. Sztay, * perżegnot aß ßen atgabéntas esmi; aß perżegnoju, ir ne galiu tai nukreipt. * Joz. 24, 10.

21. Ne matyt yra procês Jokube ir neyjokio darbo Jzraēlij. Wießpats jo Diewas yra pas jį, ir trimitáwimas karáliaus yr jame.

22. Diews * jůs išwede iß Egypto; jo drąsums yra kaip kokio wienragio. * P. 24, 8. 5 Moiz. 33, 17.

23. Nēsa niera * żynio Jokube, ney burtininko Jzraelije. Sawo czēsu bus apie Jokubą sakyta, ir apie Jzraelį, kokius dywus Diews darąs.

24. Sztay tie żmones kélsis * ney jáuns liutas, ir pasistēbs kaip liutas; jie nesigulsis, ik plēßimo ēs ir kraujo użmußtůjů gérs.
* P. 24, 9. 1 Moiz. 49, 9.

25. Tay tare Balaks Bileamui: tu ant jů ney kéik, ney jůs pérżegnok.

26. Bileams atsakydams tare Balakui: * ar ne sakiau taw, wislab, ką Pons Diews kalbēsęs, aß darysiu? * P. 22, 38.

27. Balaks tare jam: eikß ben, aß tawę kitur nuwesiu; maźu Diewui itiks, kad tu man tenay jůs prakéiktumbei.

28. Jr jis jį użwede ant wirßaus kalno * Peor, kurs ties puscza yra. * P. 25, 3.

29. Jr Bileams tare Balakui: * pastatyk man czonay septynis altorius, ir pargabéndik man septynetą jautukú bey septynetą awinú.
* P. 23, 1.

30. Balaks padarydams, kaip Bileams sake, apierawojo ant kożno altoriaus po wieną jautuką ir po wieną áwiną.

24. Pérskyrimas.

Bileamo Prarakáwimas apie Żwaigżdę iß Jokubo.

1. Taipgi Bileams regēdams Ponui Diewui tai patinkant, kad jis Jzraēlį perżegnojo, ne êjo daugiaus kaip pirma pas żynius, bet sawo weidą tiesog kreipe ant púsczôs linkay,

2. Pakēlęs sawo akis mate Jzraēlį, kaip jie sustóję buwo pagal sawo gimines. Jr Diewo Dwase atêjo ant jo,

3. Jr * pradējęs sawo żodį tare: sako Bileams, Beoro sunus, sako wyrs, kuriam ákys atwértos; * P. 23, 7. 18.

4. Sáko tas, kursai gird Diewą kalbantį ir Wisgalinczojo pasirodimą reg, kuriam ákys atweriamos, kad atsiklaupja:

5. Kaip mandagios tawo ßētrôs, Jokube! ir tawo namai, Jzrael!

6. Kaip antai upélei plátinas, kaip darżai paupjůse, kaip * ßetrôs Pono Diewo státomos, kaip cēdrai paupjůse. * Ebr.: Aloës = medzei.

7. Jß jo kibiro wandens bēgs, ir jo sēkla didis wandů bus; jo karalius bus aukßtésnis uż Agagą, ir jo karalyste ißsikels.

8. * Diews jį iß Egypto ißwede, jo drąsums yr kaip wien=ragio. Jis pagonus, sawo pérsekinētojus, ēs, ir jů káulus sutrupis, ir sawo wyliczomis sudaużys. * P. 23, 22.

9. Jis * atsigule ney liutas, ir kaip jáunas liutas; kas prieß jį pasistengs? teskow pérżegnots, † kurs tawę pérżegnoj, ir prakéikts, kas tawę ißkéikia!
* P. 23, 24. 1 Moiz. 49, 9. † 1 Moiz. 12, 3.

10. Tay Balaks rusczey papyko ant Bileamo, ir suplodams rankas tare jam: aß tawę atwadidinau, kad mano neprietelius ißkéiktumbei, o wey, tu dabar jůs tris kartus pérżegnojei.

11. Jr dabargi sukkis į sawo kampą; aß buwau mislijęs taw garbês důt, ale Pons Diews taw tą gárbę ne wélijo.

12. Bileams atsake jam: ar ne sakiau ir tawo paslams, kurius pas manę atsiuntei, ir tariau:

13. Kad * Balaks man důtu sawo namus sidábro bey áukso pilnus, aß taczau ne galēczau Pono Diewo żodį aplenkti, ko pikto, ar ko géro daryti pagal sawo ßirdį; bet ką Pons Diews kalbēsęs, tai ir aß kalbēsęs? * P. 22, 18.

14. O ßtay dabar, kad prie sawo żmonių nueisiu, tay ateik, tay taw

ródiſiu, ką ßitie žmones tawo žmonėms padarys czėſe paſkuczáuſiame.

15. Jr jis *ſawo žodi pradėjęs tare: ſako Bileams, Beoro ſunus, ſako wyrs, kuriam ákys atwértos;
* P. 23, 7. 18.

16. Sako girdiſis Diewą kalbant, ir turiſis pažinimą Aukßczáuſiojo, kurſai apreißkimą Wiſagálinczojo rėg, ir kuriam ákys atwėriamos jam atſiklaupjant:

17. Aß ji matyſiu, ale ne dabar; aß ji regėſiu, ale ne arti. *Užtekės žwaigžde iß Jokubo, ir karalißka rykßte iß Jzraelio paſikels, ir ſutrupis wyriáuſiůſius Moabitů ir ißpúſtis wiſus waikus Sėto.
* Matt. 2, 2. Luk. 1, 78.

18. Edomą *iweiks, ir Sėir ſawo neprieteliams bus padůtas; ale Jzrael pérgalėjimą apturės.
*2 Zom. 8, 14. Mal. 1, 3. 4.

19. Jß *Jokubo ateis wießpatáująſis ir nužudys, kas mieſtů ißliko.
* Mik. 5, 1.

20. O matydams Amalekitus pradėjo ſawo žodi ir táre: Amaleks, pirmieji pagonů, ale *paſkuczáus abelnay prapulſi. * 2 Moiz. 17, 14. ſ.

21. O matydams *Kenitus pradėjo ſawo žodi ir táre: tawo namai driutay itaiſyti, ir ſawo lizdą †i ůlią krowei. * 1 Zom. 15, 6. † Obad. 3.

22. Ale, ak Koyne, tu ſudėgits buſi, kad Aſſur tawę ſugáutą nuwes.

23. Jr wėl pradėjęs ſawo žodi tare: ak! kas bus gyws, kad Diews tai darys?

24. Jr akrutai iß Kytimů ißpúſtis Aſſurą bey Eberi; ale ir jiſai prapuls.

25. O Bileams *kėleſi nuêjo ir atgryžo i ſawo kampą, ir Balaks nuſitráuke ſawo keliu.
* P. 31, 8. 2 Zom. 17, 23.

25. Pérſkyrimas.

Balwonyſte ir Kekßyſte didey korawota.

1. Jr Jzraėlis gywėno Sittimůſe. O žmones pradėjo kekßáut ſu dukterimis Moabitů,

2. Kurie kwiete žmones ant *apierů ſawo balwonů. O žmones walge ir meldėſi jů diewů.
* P. 31, 16. Pſ. 106, 29.

3. Jr Jzrael pradėjo ßlužiti *Baal-Peorui. Tay didey papyko Pono Diewo papykims ant Jzraelio;
* 5 Moiz. 4, 3. Joz. 22, 17. Oz. 9, 10.

4. Jr tare Moizeßiui: imk wiſus wyreſniůſius žmonių ir *pakárk jůs Ponui Diewui i ſáulę, kad ſunkus papykims Pono Diewo nů Jzraelio butu nukreiptas. * 2 Zom. 21, 6. 9.

5. Jr Moizeßius tare ſudzams Jzraelio: kožnas paſmaugkit ſawo žmones, kurie prie Baal-Peoro priſikabinę.

6. O ßtay, wyrs nekurſai iß waikų Jzrael atêjęs atwede pas ſawo brolius wieną Midianitėnę, ir dawe tai Moizeßiui regėti ir wiſam ſurinkimui waikų Jzrael werkianczų ties durimis ßėtrôs ſurinkimo.

7. Tai památęs Pinejas, ſunus Eleazaro, ſunaus Aarono wyſkupo, kėlės iß ſurinkimo ir ėme ragótinę i ſawo ranką,

8. Jr êjęs pâſkuy tą wyrą Jzraelitėnißką i jo kekßáwimo-kampą pérdure tůdu abudu, tą Jzraelitėnißką wyrą ir tą moterißkę, per jů-dwiêjů pilwą. Tay paliowe ßita ſloga nů waikų Jzrael.

9. O nužawinti buwo ßitoj ſlogoj dwideßimt ir keturi túkſtanczei.

10. O Pons Diews kalbėdams ſu Moizeßium tare:

11. Pinejas, ſunus Eleazaro, ſunaus Aarono wyſkupo, mano didi kerßtą nů waikų Jzrael atkreipe ßalin ſawo kérßijimu už manę, kad aß ſawo kerßijime waikus Jzrael ne ißpúſticzau.

12. Todėl ſakyk: ßtay, aß důmi jam ſuderėjimą ſawo pakájaus.

13. Jr jis tur turėt ir jo waikai po jůmi derėjimą amžinôs kunigyſtês todėl, kad už ſawo Diewą kerßijo ir waikus Jzrael ſudérino.

14. O tas Jzraelitėnißkaſis wyrs, kurs nužudytas buwo ſu ta Midianitene, wardu buwo Simri, ſunus Salu, kunigaikßtis namůſe tėwo Simeonitů.

15. Ta moterißke Midianitėne, kuri taipojau nužudyta buwo, wardu buwo Kasbi, dukte *Zuro, wyriáuſiojo nekuriôs giminês Midianitů.
* P. 31, 8.

16. O Pons Diewas kalbēdams su Moizeßium tare:

17. Padarykit * ißkádôs Midianitams ir nuzawinkite jůs. * p. 31, 2.

18. Nēsa jie jums * ißkadôs padáre sawo kytryste, kurę jums itaise per Peorą ir per sawo séseri Kasbę, dukteri wyriáusiojo Midianitû, kuri nuzudyta dienoje slogôs, dēl Peoro, slogai potam uzeinant.
* Apreiß. 18, 6.

26. Pérskyrimas.

Waikai Izrael iß naujo suskaityti.

1. Ir Pons Diewas kalbējo Moizeßiui bey Eleazarui, sunui wyskupo Aarono:

2. Surokůk * skaitlių wiso surinkimo waikû Izrael, kas dwideßimt métû ir senesni yr, pagal jû tēwû namus, wisû i abazą tráuktis tinkanczûjû Izraēlije. * p. 1, 3.

3. Ir Moizeßius kalbējo su jeis, ir podraugey Eleazaras wyskupas, ant lauko Moabitû pas Jordaną ties Jeriko,

4. Kurie dwideßimt métû buwo suláukę ir daugiaus, kaip Pons Diewas Moizeßiui buwo paliepęs ir waikams Izrael iß Egypto ißējusiemsiems.

5. Ruben pirmgimęsis Izraelio. O waikai Rubeno buwo Anoks, iß kurio gimine Anokitû prasídeda; Pallu, iß kurio gimine Palluwitû prasídeda;

6. Ezrons, iß kurio gimine Ezronitû prasídeda; Karmi, iß kurio gimine Karmitû prasídeda.

7. Tai gimines iß Rubēno, ir jû skaitlius iß wiso buwo ketures-deßimtis ir trys túkstanczei septyni ßimtai ir trisdeßimt.

8. O waikai Pallu buwo Eliabs.

9. O waikai Eliabo buwo: Nēmuel, Datan bey Abirams. Tai * tas Datans ir Abirams, wyresnieji surinkime, kuriû-du prieß Moizeßių bey Aaroną prießsístenge maißte Koro, kaip prieß Poną Diewą prießsístenge. * p. 16, 1. 2. s.

10. Ir zéme sawo nasrus atwērusi jûdu prarijo su Koru, kaip maißtininkai mire, ir kaip ugnis du ßimtu ir penkes-déßimtis wyrû suēde, ir zénklu pastojo.

11. Ale waikai Koro ne mire.

12. Waikai * Simeono jû giminēse buwo: Nemuels, iß to prasídeda gimine Nemuelitû; Jámin, iß to prasídeda gimine Jaminitû; Jakins, iß to prasídeda gimine Jakinitû;
* 1 Moiz. 46, 10.

13. Sera, iß to prasídeda gimine Serajitû; Saulus, iß to prasídeda gimine Saulitû.

14. Tai gimines * iß Simeono, dwideßimts ir du tukstanczu ir du ßimtu. * p. 1, 23.

15. Waikai Gado jo giminēse buwo: Zipons, iß to gimine Ziponitû prasídeda; Aggi, iß to gimine Aggitû prasídeda; Sunis, iß to gimine Sunitû prasídeda;

16. Osni, iß to gimine Osnitû prasídeda; Eris, iß to gimine Eritû prasídeda;

17. Arods, iß to gimine Aroditû prasídeda; Ariels, iß to gimine Arielitû prasídeda.

18. Tai gimines waikû Gado, jû iß wiso ketures-deßimt tukstanczei ir penki ßimtai.

19. Waikai Judo: Gers bey Onans, * kuriû-du abudu numire zémēje Kanaan. * 1 Moiz. 38, 7. 10.

20. O waikai Judo jû giminēse buwo: Sēla, iß to gimine Sēlanitû prasídeda; Perezas, iß to gimine Perezitû prasídeda; Seras, iß to gimine Serajitû prasídeda.

21. O waikai Perezo buwo: Ezrons, iß to gimine Ezronitû prasídeda; Amuls, iß to gimine Amulitû prasídeda.

22. Tai yra gimines Judo, jû iß wiso septynes-déßimtis ir ßeßi túkstanczei ir penki ßimtai.

23. Waikai * Izaßaro jû giminēse buwo: Tola, iß to gimine Tolajitû prasídeda; Puwas, iß to gimine Puwanitû prasídeda; * 1 Nus. Kar. 8, 1.

24. Jasubs, iß to gimine Jasubitû prasídeda; Simrons, iß to gimine Simronitû prasídeda.

25. Tai gimines Isaßaro, iß wiso ßeßes-déßimtis ir keturi túkstanczei ir trys ßimtai.

26. Waikai Sebulono jû giminęse buwo: Sered, iß to gimine Serēditû prasideda; Elons, iß to gimine Elonitû prasideda; Jaēlels, iß to gimine Jaēlelitû prasideda.

27. Tai gimines Sebulono, iß wiso ßeßes=deßimtis túkstanczei ir penki ßimtai.

28. Waikai *Jozēpo jû giminęse buwo: Manasse bey Epraims.

* 1 Moiz. 41, 50.

29. O waikai Manassês buwo: Makirs, iß to gimine Makiritû prasideda; Makirui gime Gileadas, iß to prasided gimine Gileaditû.

30. O tai waikai Gileado: Jezeris, iß to prasided gimine Jezeritû; *Eleks, iß to prasideda gimine Elekitû;

*Joz. 17, 2.

31. Asriels, iß to prasided gimine Asrielitû; Sikems, iß to prasideda gimine Sikemitû;

32. Smida, iß to prasided gimine Smiditû; *Eperis, iß to prasideda gimine Eperitû.

* p. 27, 1. p. 36, 2.

33. Ale Zelapēads buwo Eperio sunus, o ne turējo sunû, bet *dukteriû, tos wardu buwo: Maēla, Noa, Agla, Milka bey Tirza.

* p. 27, 1.

34. Tai gimines Manassês, iß wiso penkes=deßimtis ir du túkstanczu ir septini ßimtai.

35. Waikai Epraimo jû giminęse buwo: Sutēlas, iß to prasideda gimine Sutelitû; Bēkeris, iß to prasideda gimine Bekeritû; Taans, iß to prasideda gimine Taanitû.

36. O waikai Sutelo buwo: Erans, iß to prasideda gimine Eranitû.

37. Tai gimines waikû Epraim, iß wiso trisdeßimts ir du tukstanczu ir penki ßimtai. Tai waikai Jozēpo jû giminęse.

38. Waikai Benjamino jû giminęse buwo: *Bēla, iß to prasideda gimine Belaitû; Azbels, iß to prasideda gimine Azbelitû; Ajirams, iß to prasideda gimine Ajiramitû;

* 1 Nus. Kar. 9, 1.

39. Supams, iß to prasideda gimine Supamitû; Upams, iß to prasideda gimine Upamitû.

40. O waikai Bēlo buwo: Ardas bey Naêmans, iß tû prasideda gimine Arditû bey Naemanitû.

41. Tai waikai Benjamino jû giminęse, iß wiso ketures=dėßimtis ir penki tukstanczei ir ßeßi ßimtai.

42. Waikai Dano jû giminęse buwo: Suams, iß to prasideda gimine Suamitû.

43. Tai gimines Dano jû giminęse, ir iß wiso buwo suskaityti ßeßesdeßimtis ir keturi tukstanczei ir keturi ßimtai.

44. Waikai Asserio jû giminęse buwo: Jemna, iß to prasideda gimine Jemnitû; Jeswis, iß to prasideda gimine Jeswitû; Bria, iß to prasideda gimine Brijitû.

45. Ale waikai Brijo buwo: Eberis, iß to prasideda gimine Ebritû; Melkiels, iß to prasideda gimine Melkielitû.

46. O dukte Asserio buwo wardu Sara.

47. Tai gimines waikû Asserio, iß wiso jû buwo penkes=deßimtis ir trys tukstanczei ir keturi ßimtai.

48. Waikai Naptalimo jû giminęse buwo: Jajeziels, iß to prasideda gimine Jajēzielitû; *Gunis, iß to gimine Gunitû;

* 1 Nus. Kar. 8, 13.

49. Jēzeris, iß to prasideda gimine Jēzeritû; Sillems, iß to prasideda gimine Sillemitû.

50. Tai gimines iß Naptalimo, jûs suskaitant iß wiso buwo ketures=dėßimtis ir penki tukstanczei ir keturi ßimtai.

51. Tai wisas skaitlius waikû Izrael, *ßeßi ßimtai tukstanczû ir wiens tukstantis septyni ßimtai ir trisdeßimt.

* p. 1, 46.

52. O Ponas Diewas kalbēdams su Moizeßium táre:

53. Szitiems turi tą žémę ißdalyt į tēwißkês=dalykus pagal skaitlių wardû.

54. Kuriû daugums yra, tiems turi daug důt į tēwißkês=dáli, o kuriû maž, tiems maž; kožnam reik důti pagal jû skaitlių.

55. O taczau reik tą žemę pagal *burtą ißdalyti, pagal wardus sawo tēwû giminiu tur jie dalyką sawo tēwißkês imti.

* p. 33, 54. f.

56. Nēsa pagal *burtą turi jû tēwißkês=dalyką padalyt tarp tû,

kuriû daug, ir tarp tû, kuriû maž yra. * Joz. 14, 2.

57. O tai yra skaitlius * Lewitû jû giminēse: Gerzons, iß to gimine Gerzonitû; Kaats, iß to gimine Kaatitû; Merari, iß to gimine Meraritû. * 2 Moiz. 6, 16.

58. Tai gimines Lewi: gimine Libnitû, gimine Ebronitû, gimine Maelitû, gimine Musitû, gimine Koraitû. Kaatui gime Amramas.

59. O Amrámo * pati wardu buwo Jokebēta, dukte Lewi, kuri jam užgime Egypte; o ji pagimde Amramui Aaronq bey Moizeßiq, ir jû=dwiējû seseri Mirjamq. * 2 Moiz. 2, 1. P. 6, 20.

60. Ale Aaronui užgime Nadabs, Abiju, Eleazars bey Itamars.

61. Bet * Nadabs bey Abiju mire swétimq ugni apierawódamu po Diewo akiû. * 3 Moiz. 10, 1. 2. f.

62. O jû iß wiso buwo dwideßimt ir trys tukstanczei, wist wyrißki, wienq mēnesi sulaukę ir senesni. Nēsa jie ne buwo skaityti drauge su waikais Izrael; nēsa ne buwo jiems dûtos tēwißkēs=dálys tarp waikû Izrael.

63. Tai suskaitims waikû Izrael, kurius Moizeßius bey Eleazars wyskups suskaite, laukose Moabitû pas Jordanq ties Jeriko;

64. Tarp kuriû * neywieno ne buwo iß to skaitliaus, kaip Moizeßius bey Aaronas wyskups waikus Izrael suskaite pusczoje Sinai. * P. 14, 28.

65. Nēsa Pons Diews jiems buwo sákęs, * kad jie turēs mirtinay numirti púsczoje; ir neywieno ne liko, kaip tikt Kálebs, sunus Jēpunnēs, bey Jozuwas, sunus Nuno. * P. 14, 23. f.

27. Perskyrimas.

Iſtátimas apie Tēwißkēs=Dalykus.

1. O * dukters Zelapēado, sunaus Epērio, sunaus Gileado, sunaus Makiro, sunaus Manassēs, iß giminiû Manassēs, sunaus Jozēpo, wardais Maela, Noa, Agla, Milka bey Tirza, * P. 26, 33. P. 36, 2. Joz. 17, 3.

2. Priējusios artyn stojosi po akiû Moizeßiaus bey Eleázaro wyskupo, ir po akiû wyresniûjû ir wiso surinkimo ties durimis ßētros surinkimo, ir tare:

3. Musû tēws numire púsczoj, o ne buwo draugystēje tû, kurie prieß * Ponq Diewq prießsistēnge maißte Koro, bet sawo grieko dēl numire, o ne turējo sunû. * P. 16, 2.

4. Dēlkogi musû tēwo wardas turētu jo giminēje pranykti, noris jis sunaus ne tur? Dûkit ir mums dalykq tēwißkēs tarp broliû musû tewo.

5. Moizeßius * jû kalbq praneße Ponui Diewui. * 3 Moiz. 24, 12.

6. Ir Pons Diews táre jam:

7. Dukters Zelapēado teisybę kalbējo; * tu turi joms tēwißkēs=dalykq tarp jû tēwo broliû dûti ir joms iteikti jû tēwißkę. * P. 36, 2.

8. Ir sakyk waikams Izrael: kad kas mirßta ne turēdams sunû, tay jûs turit jo tēwißkę iteikti jo dukterei.

9. Jey jis ne tur dukters, turit tq dûti jo broliams.

10. Jey ne tur broliû, turit tq dût jo dēdzams.

11. Jey ne tur dēdzû, tay turit dût jo arczáusiems gentiems, kurie jo giminej yra, kad ję pasisáwintu. Tai tur buti waikams Izrael * istátims ir prowa, kaip Pons Diews Moizeßiui liepęs. * P. 10, 8. P. 19, 10.

12. Ir Pons Diews tare Moizeßiui: * užkûpk ant ßiû kalnû Abarim ir apziurēk ta žēmę, kurę aß waikams Izrael dûsiu. * 5 Moiz. 32, 48. 49.

13. O kad tu busi ję mátęs, turi susiwalyti prie sawo žmoniû, kaipo tawo brolis Aaronas * suwalyts yra, * P. 20, 28.

14. Kadangi * mano žodzui ne buwota paklusniu púsczoje Zin surinkimui susiwaidijant, kaip manę ßwentit jum reikējo per wandeni po jû akiû. Tai yra waid=wandû púsczoje Zin. * P. 20, 12. f.

15. Ir Moizeßius kalbēdams su Ponu Diewu tare:

16. Wießpats Diewas ant wisû gywû kunû norētu wyrq dēti ant ßio surinkimo,

17. Kursai su jeis ißeitu ir ieitu, ir jûs ißwestu ir iwestu; kad su=

rinkimas Pono Diewo ne butu kaip áwys be kerdżaus.

18. O Pons Diews tare Moizeßiui: imk prie sawęs Jozuwą, sunų Nuno, wyrą, kuriame Dwase yr, ir użdēk sawo rankas ant jo; * 5 Moiz. 3, 21. p. 34, 9.

19. Ir statyk ji po akiû wyskupo Eleázaro ir wiso surinkimo, ir paliepk jam po jû akiû.

20. Ir użdēk jam sawo ßlowês, kad jam klausytu wisas surinkimas waikû Izrael.

21. Ir jis tur stótis po akiû Eleazaro wyskupo, tas uż ji tur kláusti Diewą pagal dawádą ßwiesybês po Diewo akiû. Pagal jo żodi tur ißeit ir ieit, taip jis, kaip wisi waikai Izrael su jůmi, ir wisas surinkimas.

22. Moizeßius padáre, kaip jam Pons Diews buwo liepęs, ir ēmęs Jozuwą state ji po akiû Eleazaro ir wiso surinkimo,

23. Ir * sawo ranką jam użdējęs liepe jam, ką Pons Diews su Moizeßium buwo kalbējęs. * p. 8, 10.

28. Pérskyrimas.

Istátimas apie penkeriopą Apierą atkartûtas.

1. Ir Pons Diews kalbēdams su Moizeßium táre:

2. * Liepk waikams Izrael ir sakyk jiems: apieras mano důnôs, kuri † mano apiera saldaus kwápo yr, turit laikyti sawo czēsais, kad man jas apierawotumbit. * 2 Moiz. 27, 20. † 3 Moiz. 3, 5. p. 21, 6.

3. Ir sakyk jiems: tai yra apieros, kurias Ponui Diewui turit apierawoti, * mitulius eryczus, tikray sweikus, kas-dien du dienißkai dēginimo-apierai, * 2 Moiz. 29, 38.

4. Wieną eryti rytmeczeis, o antrąji apywakarij,

5. Priegtam desētką (saiko) Epa kwieczû-miltû * walgio-apierai aliêjumi maißytû, kursai sugrústas yr, ketwirtą dalyką saiko Jn. * 3 Moiz. 2, 1.

6. Ta yra dienißka déginimo-apiera, kure pas kalną Sinai apierawojot, saldżam kwapui, ugni Ponui Diewui.

7. Priegtam jôs gērimo-apierą, prie kożno eryczo ketwirtą dalyką saiko Jn. Szwentinyczoje reik wyną gērimo-apierôs apierawoti Ponui Diewui.

8. Antrąji eryti turi apywakarij gatáwit, kaip walgio-apierą rytmetij, ir jo gērimo-apierą apierai saldaus kwapo Ponui Diewui.

9. Ale Sabbatôs dienoje du eryczu mituliu iß wiso sweiku, ir dwi desētini kwieczû-miltû walgio-apierai aliêjum maißytû, ir jôs gērimo-apierą.

10. Tai déginimo-apiera kożnôs Sabbatôs prie dienißkôsês déginimo-apierôs draug su jôs gērimo-apiera.

11. Ale pirmaję dieną jusû mēnesiû turit Ponui Diewui déginimo-apierą apierawoti, du jaunu jautuku, wieną awiną, septynis mitulius eryczus tikray sweikus,

12. Ir po * tris desetkus kwieczû-miltû walgio-apierai aliêjum maßytû prie kożno jautuko, ir du desētku kwieczû-miltû walgio-apierai aliêjum maißytû prie kożno áwino,

13. Ir po wieną desētką kwieczû-miltû walgio-apierai aliêjum maißytû prie kożno eryczo. Tai déginimo-apiera saldaus kwápo, apiera Ponui Diewui. * p. 28, 20. 28.

14. Ir jû gērimo-apiera tur buti puse (saiko) Jn wyno prie jautuko, treczas dalykas (saiko) Jn prie áwino, ketwirtas dalykas (saiko) Jn prie eryczo. Tai déginimo-apiera kożno mēnesio per métą.

15. Priegtam reik * ożi apierai uż griekus taisyti Ponui Diewui prie dienißkôsês déginimo-apierôs ir jôs gerimo-apierą. * p. 29, 5. 11. 16. 22. 28. 31. 38.

16. Ale keturioliktąję dieną pirmojo mēnesio yr * Passa Ponui Diewui. * 3 Moiz. 23, 5. s.

17. O * penkioliktąję dieną to paties mēnesio yr ßwente; septynes dienas reikia neraugintôs důnôs wálgit. * 3 Moiz. 23, 6.

18. Pirmoji diena * tur ßwenta buti wadinta, kad jús susieitumbit; neyjoki baudżawißką darbą toje ne turite dirbti. * p. 28, 25. 26.

19. Ir turit Ponui Diewui déginimo-apierą padaryt, du jaunu jautuku, wieną áwiną, septynis mitulius eryczus iß wiso sweikus;

20. Podraug su jû walgio=apieromis, tris desētkus kwieczû=miltû aliējum maiszytû prie wieno jautuko, ir du desetku prie awino,

21. Ir po desētką prie kożno eryczo tû septyniû eryczû,

22. Priegtam wieną oži apierai už griekus, kad jús sudérinti butumbit.

23. O tai turit daryti rytmetij prie déginimo=apierôs, kuri dieniszka déginimo=apiera yr.

24. Tokiu budu turite kas=dien per tas septynes dienas dûną apierawoti apierai * saldaus kwapo Ponui Diewui prie dieniszkôsês déginimo=apierôs, priegtam jos gērimo=apierą. * p. 28, 27.

25. O sekmóji diena tur jums szwenta buti wadinta, kad susieitumbit; neyjoki baudżawiszką darbą toje ne turite dirbti.

26. Ŝ diena pirmdēliû, kad apierawojat szwiêžią walgio=apierą Ponui Diewui jusû nedēlems pérējus, tur szwenta wadinta buti, kad susieitumbit; neyjoki baudżawiszką darbą toje ne turit dirbti.

27. Ir turit Ponui Diewui * déginimo=apierą padaryti saldżam kwapui, du jaunu jautuku, wieną áwiną, septynis eryczus mitulius, drauge su jû walgio=apierą,
* p. 29, 2. 8. Ežr. 6, 10.

28. Tris desētkus kwieczû=miltû aliējum maiszytû prie wieno jautuko, du desētku prie áwino,

29. Ir po desētką prie kożno eryczo tû septyniû eryczû,

30. Ir * wieną oži jus sudērinti.
* p. 29, 5.

31. Tai turit daryti be tôs dieniszkôsês déginimo=apierôs, drauge su jôs walgio=apiera; tikray gera ji tur buti, taipojau ir jôs gērimo=apiera.

29. Pérskyrimas.

Kitû Szwenczû Apieros.

1. O * pirmoji diena sékmojo mēnesio tur pas jus szwenta buti wadinta, kad susieitumbit; neyjoki baudżawiszką darbą joje ne turite dirbti; tai jusû trimitawimo=diena.
* 3 Moiż. 23, 24.

2. Ir turit déginimo=apierą padaryti saldżam kwapui Ponui Diewui, wieną jáuną jautuką, wieną áwiną, septynis eryczus mitulius tikray sweikus;

3. Priegtam jû walgio=apierą, tris desētkus kwieczû=miltû su aliējum maiszytû prie jautuko, du desētku prie awino,

4. Ir wieną desētką ant kożno eryczo tû septyniû eryczû,

5. Ir * wieną oži apierai už griekus jus sudérinti; * p. 28, 15. 22.

6. Be déginimo=apierôs mēnesio bey jôs walgio=apierôs, ir be dieniszkôsês déginimo=apierôs su jôs walgio=apiera bey su jôs * gērimo=apiera, pagal jû prowas saldżam kwápui. Tai yra apiera Ponui Diewui. * p. 28, 14.

7. * Deszimtoji diena szito sékmojo mēnesio tur taipjau jums but szwenta wadinta, kad susieitumbit; ir turit sawo kunus rámdit ir neyjoki darbą toje ne turit dirbti,
* 3 Moiż. 16, 29. 30. f.

8. Bet * déginimo=apierą Ponui Diewui apierawoti saldżam kwapui, wieną jáuną jautuką, wieną awiną, septynis eryczus mitulius tikray sweikus, * p. 29, 2.

9. Su jû walgio=apieromis, trimis desētkais kwieczû=miltû su aliêjum maiszytû prie to jautuko, dwiem desētkam prie áwino,

10. O po wieną desētką prie kożno tû septyniû eryczû;

11. Priegtam * oži apierai už griekus, be anôs apierôs už griekus sudérinimo bey dieniszkôsês déginimo=apierôs su jôs walgio=apiera bey su jû gērimo=apiera.
* 3 Moiż. 16, 9. 21.

12. * Penkioliktoji diena sékmojo mēnesio tur pas jus szwenta wadinama buti, kad susieitumbit; neyjoki baudżawiszką dárbą toje ne turite dirbti, ir turit Ponui Diewui szwęsti septynes dienas.
* 3 Moiż. 23, 34. Ew. Jon. 7, 2.

13. Ir turit Ponui Diewui déginimo=apierą padaryt apierai saldaus kwapo Ponui Diewui: trylika jaunû jautukû, * du awinu, keturiolika eryczû mituliû, tikray sweikû,
* p. 29, 17. 20. 23.

14. Drauge su jû walgio=apiera, tris desētkus kwieczû=miltû su aliê=

jumi maißytû prie kożno tû trylika jautukû, du desētku prie kożno tû=dwiejû awinû,

15. Ir po wieną desētką prie kożno tû keturiolika eryczû;

16. Priegtam wieną ożi apierai uż griekus, be anôs dienißkôsês dégi=nimo=apierôs su jôs walgio=apiera ir jôs gērimo=apiera.

17. Antrąję dieną dwylika jaunû jautukû, du awinu, keturiolika ery=czû mituliû, tikray sweikû,

18. Su jû walgio=apiera bey gē=rimo=apiera prie jautukû, prie awi=nû bey prie eryczû, kaip jû rokunda yr pagal įstátimą;

19. Priegtam ożi apierai uż grie=kus, be anôs dienißkôsês déginimo=apierôs su jôs walgio=apiera bey su jû gērimo=apiera.

20. Trecząję dieną wieniolika jau=tukû, du áwinu, keturiolika eryczû mituliû, tikray sweikû,

21. Su jû walgio=apieromis bey gērimo=apieromis prie tû jautukû, prie tû awinû, bey prie tû ery=czû, kaip jû rokunda yr pagal įstátimą;

22. Priegtam wieną ożi apierai uż griekus, be anôs dienißkôsês dégi=nimo=apierôs su jôs walgio=apiera bey su jôs gērimo=apiera.

23. Ketwirtąję dieną déßimt jau=tukû, du áwinu, keturiolika eryczû mituliû, tikray sweikû,

24. Su jû walgio=apieromis bey gērimo=apieromis prie tû jautukû, prie tû áwinû, bey prie tû eryczû, kaip jû rokunda yr pagal įstátimą;

25. Priegtam wieną ożi apierai uż griekus, be anôs dienißkôsês dégi=nimo=apierôs su jôs walgio=apiera bey jôs gērimo=apiera.

26. Penktąję dieną dewynis jautu=kus, du áwinu, keturiolika eryczû mituliû, tikray sweikû,

27. Su jû walgio=apieromis bey gērimo=apieromis prie jautukû, prie áwinû ir prie eryczû, kaip jû ro=kunda yr pagal įstátimą;

28. Priegtam ożi apierai uż grie=kus, be anôs dienißkôsês déginimo=apierôs su jôs walgio=apiera ir jôs gērimo=apiera.

29. Szeßtąję dieną aßtûnis jautu=kus, du áwinu, keturiolika eryczû mituliû, tikray sweikû,

30. Su jû walgio=apieromis bey gērimo=apieromis prie jautukû, prie áwinû ir prie eryczû, kaip jû ro=kunda yr pagal įstátimą;

31. Priegtam ożi apierai uż grie=kus, be anôs dienißkôsês déginimo=apierôs su jôs walgio=apiera ir su jôs gērimo=apiera.

32. Sékmąję dieną septynis jautu=kus, du áwinu, keturiolika eryczû mituliû, tikray sweikû,

33. Su jû walgio=apieromis bey gērimo=apieromis prie jautukû, prie áwinû ir prie eryczû, kaip jû ro=kunda yr pagal įstátimą;

34. Priegtam ożi apierai uż griekus, be anôs dienißkosês déginimo=apie=rôs su jôs walgio=apiera ir su jôs gērimo=apiera.

35. Aßmąję dieną tur but diena *susiējimo; neyjoki baudżawißką darbą toje ne turit dirbt;

* 3 Moiż. 23, 36.

36. Ir turit déginimo=apierą apie=rawoti apierai saldaus kwápo Ponui Diewui, wieną jautuką, wieną áwiną, septynis eryczus mitulius, tikray sweikus,

37. Su jû walgio=apieromis bey gērimo=apieromis prie jautukû, prie awinû ir prie eryczû, kaip jû ro=kunda yr pagal įstátimą;

38. Priegtam ożi apierai uż grie=kus, be anôs dienißkôsês déginimo=apierôs su jôs walgio=apieromis ir jôs gērimo=apieromis.

39. Tai turit Ponui Diewui daryt ant sawo ßwenczû, be to, ką ap=sižadat ir iß gerôs wálês dûdate déginimo=apieroms, walgio=apie=roms ir dēkawónês=apieroms.

30. Pérskyrimas.

Apie Priežadus, kaip jie ney rißte surißa arba ne surißa.

1. Ir Moizeßius sake waikams Izrael wislab, ką Pons Diews jam buwo liepęs.

2. Ir Moizeßius kalbējo su kuni=gaikßczeis giminēse waikû Izrael ir tare: tai yra, ką Pons Diews liepęs:

3. Kad kas Ponui Diewui * prieżadą důst, arba kokią pryſēgą priſēkia, dušią ſawo néy rište ſuriš: dams, tas ſawo żodi ne tur pamażinti, bet tur wiſlab daryt, kaip pro jo burną išėjo.
* 3 Moiż. 27, 2. 5 Moiż. 23, 21. Mokyt. 5, 3. 4.

4. Jey moteriške Ponui Diewui prieżadą důst ir ko apſiima, kol ji dar ſawo tēwo namůſe ir mergyſtėje yra,

5. Jr jôs prieżadą bey apſiēmimą, kuriům dušią ſawo néy rište ſuriša, jôs tēws butu ištyręs, o jis tam nieko ne ſako, tay gilioja wiſas jôs prieżadas ir wiſas jôs apſiemimas, kuriům ji ſawo dušią néy rište ſuriššo.

6. Ale jey jôs tēws tai użdraudż tą dieną, kurioj tai išgirdęs, tay ne gilioja neyjoks prieżadas ney apſiēmimas, kuriůmi ſawo dušią néy rište ſurišuſi; ir Pons Diews jei bus malonus, kadangi jôs tēws jei użdraudęs.

7. O jey ji wyrą tur, ir prieżadą ant ſawęs tur, arba išeit jei iš jôs lupů koks apſiēmims ant jôs dušiôs,

8. O wyrs tai gird, ir tą dieną tyl, tay gilioja jôs prieżadas ir tas apſiēmimas, kuriům dušią ſawo néy rište ſurišo.

9. Ale jey jôs wyrs tai użdraudż tą dieną, kurioje tai išgirdęs, tay ji walna nů ſawo prieżadôs, kurę ji ant ſawęs tur, ir nů to apſiēmimo, kurſai iš jôs lupů išėjo ant jôs dušiôs; ir Pons Diews bus jei malonus.

10. Prieżadas našlės bey pameſtôs, wiſlab, ką ji apſiima ant ſawo dušiôs, tai gilioja ant jôs.

11. Kad kieno šeimyna apſiżada, arba ſu pryſēga ko apſiima ant ſawo dušiôs,

12. O gaſpadorius tai išgirdęs nieko ne ſáko ir ne użdraudża, tay gilioj wiſas tas prieżadas ir wiſlab, ko ji apſiēme ant ſawo dušiôs.

13. Ale jey gaſpadórius ję atwálnij tą dieną, kad tai išgirdes, tay nieko ne gilioja, kas iš jôs lupů išėjo, ką apſiżadējo arba apſiēme ant ſawo dušiôs, nēſa gaſpadorius tai atwálnijo, ir Pons Diews jei bus malonus.

14. O wiſus prieżadus ir pryſēgas apſiēmimo kuną rámdit gal gaſpadórius padriutit arba paniekit tokiu budu:

15. Kad jis tiems nieko ne ſáko nů wienôs dienôs ik antraijei, tay jis padriútin wiſus jů prieżadus ir apſiēmimus, kuriů apſiēmę yr, todēl, kad tylejo tą dieną, kaip tai išgirdo.

16. Ale, jey tai išgirdęs paniekis, tay jis nuſiżengimą nešiôs.

17. Tai tie iſtátimai, kurius Pons Diews Moižešiui paliepe, tarp wyro bey tarp moters, tarp tēwo bey dukters, pakoley ji dar merga yr ſawo tēwo namůſe.

31. Pérſkyrimas.

Jzrael gáuna ant Midianitů didi Pergalėjimą ir didi Plėšimą.

1. Jr Pons Diews kalbēdams ſu Moižešium tare:

2. Patiešik * waikus Jzraelio ant Midianitů, kad paſkuy ſuſiwalytumbei prie ſawo żmonių.
* P. 25, 17. P. 27, 13.

3. Tay kalbēdams Moižešius ſu żmonemis tare: išredykite ginklais tarp ſawęs wyrus abażui prieš Midianitus, kad patiešitu Poną Diewą ant Midianitů,

4. Iš kożnôs giminės tukſtanti, kad iš wiſů giminiů Jzrael į abażą ſiųſtumbit.

5. Jr jie ēme iš túkſtanczů Jzraelio, po túkſtanti kożnôs giminės, dwylika túkſtanczů šarwůtů abażui.

6. Jr Moižešius ſiunte jůs ſu * Pinēju, Eleazaro wyſkupo ſunumi, į abażą, ir šwentůſius rubus ir † šwentojo méto trimitas jo rankoje.
* P. 25, 7. † P. 10, 4. 9.

7. Jr jie wéde waiſką prieš Midianitus, kaip Pons Diews Moižešiui buwo liepęs, ir nużude wiſlab, kas wyriškiů buwo.

8. Priegtam jie karaliùs Midianitů nużude podraug ſu jů użmuštaiſeis, butent: * Ewi, Rekem, Zur, Ur bey Rēbą, penkis karaliùs Midianitů; † Bileamą, ſuną Beoro, jie taipojau nużude kardu.
* Joz. 13, 21. † 4 Moiż. 22, 5.

9. O waikai Izrael pagrēbe moteres Midianitû ir jû waikus; wisus jû galwijus, wisą jû turtą ir wisą jû lobi jie ißplēße.

10. Jr sudégino ugnimi wisus jû miestus, jû gywatas ir wisas pilis.

11. Jr *ēme wisą plēßimą, ir kas tikt imtina buwo, taip zmoniû, kaip ir galwijû, *5 Moiz. 20, 14.

12. Jr atgabéno tai pas Moizeßių bey Eleazarą wyskupą, ir pas surinkimą waikû Jzrael, butent pagrēbtûsius bey atimtûsius galwijus ir ißplēßtąję gērybę i abazą ant laukû Moabitû, kurie prie Jordano gul ties Jeriko.

13. Jr Moizeßius bey Eleazars wyskups, ir wisi wyriáusieji surinkimo ißêjo jiems prießais laukan ties abazu.

14. Jr Moizeßius supyko ant wyresniûjû to abazo, kurie wyresnieji ant tukstanczû bey ant ßimtû buwo, kurie iß abazo ir káro parêjo,

15. Jr tare jiems: kam jûs wisas moterißkes palikot gywas?

16. Wey, ar ne ßitos waikus Jzrael *Bileamo pamokinimu nukreipe, susigrießit prieß Poną Diewą Peorui ßlúzidami, ir uzêjo sloga ant surinkimo Pono Diewo?
* P. 24, 14. P. 25, 1.

17. Todēlgi nuzudykit *wislab, kas wyrißka yra tarp waikû, bey wisas moterißkes, kurios su wyrais susiêjo ir sugulējo. *Wald. 21, 11.

18. Ale wisus kudikius, kurie moterißki yr, bey kurios su wyrais ne susiêjo ney sugule, tus saw palikkite gywus.

19. Jr apsistókities atstu nû abazo *septynes dienas wisi, kurie ką nuzudę, arba uzmußtûsius pakrutinę, kad atsigrießitumbit trécząję bey sékmąję dieną drauge su tais, kurius pagrebtus atwedēt.
* 3 Moiz. 15, 13. 4 Moiz. 19, 11.

20. Jr wisus rubus, ir wisus káilius bey kitus iß káiliû darytus rubus, ir wisus médzo rykus turit wandenije czystit.

21. O Eleazars wyskups tare tiems zalnieriams, kurie i kárą buwo êję: tai istátimas, kuri Pons Diewas Moizeßiui liepęs:

22. Auksą, sidábrą, warią, gélezi, ciną bey ßwiną,

23. Jr wislab, kas ugnij ißliekti, turit per ugni léisdami czystit, kad apßlakstimo=wandeniu apczystita butu; o wislab tai, kas ugnij n'ißliekt, turit per wandeni léisti.

24. Jr turit sawo rubus mazgoti sékmąję dieną, tay czysti busite; potam turit ateit i abazą.

25. Jr Pons Diewas kalbēdams su Moizeßium táre:

26. Imk skaitlių plēßimo pagrēbtûjû, taip zmoniû, kaip ir galwijû, tu bey Eleazaras wyskups ir wyresnieji tēwai surinkimo,

27. Jr dûk *pusę tiems, kurie i abazą ißêję ir neprietelius ißmußę, o antrąję pusę surinkimui.
* Joz. 22, 8.

28. Jr turi Ponui Diewui ißrinkti nû zalnieriû, kurie i abazą êję, iß penkeriû ßimtû po wieną dußią, taip nû zmoniû, kaip nû bandôs, nû ásilû ir nû awjû.

29. Nû jû pusês turi tai imti ir dûti wyskupui Eleazarui i dowaną Ponui Diewui.

30. Ale iß pusês waikû Jzrael turi imti nû penkes=dēßimt po wieną dalyką lobjo, taip nû zmoniû, kaip ir nû wisû galwijû, ir turi dûti Lewitams, kurie sargybę pilnawoja namû Pono Diewo.

31. Jr Moizeßius bey Eleazaras wyskups *dare, kaip Pons Diewas Moizeßiui buwo liepęs.
* 1 Moiz. 6, 22.

32. O átstanka plēßimo, ką zalnierei buwo ißplēßę, buwo ßeßi ßimtai ir septynes=dēßimts bey penki túkstanczei awjû,

33. Septynes=dēßimts ir du túkstanczu bandôs,

34. Szeßes=dēßimts ir wiens túkstantis ásilû,

35. O moterißkiû, kurios su wyrais ne susiêjusios ney sugulusios buwo, trisdeßimtis ir du túkstanczu dußiû.

36. Jr puse, kuri tiems iß abazo ißêjusiemsiems pûlēsi, buwo surokûjant trys ßimtai tukstanczû ir trisdeßimt bey septyni tukstanczei ir penki ßimtai awjû,

37. Iß tû pûlēſi Ponui Diewui ßeßi ßimtai ſeptynes=dēßimtis ir penkios áwis;

38. Taipojau trisdeßimtis ir ßeßi túkſtanzei bandôs, iß tû téko Ponui Diewui ſeptynes=deßimtis ir du;

39. Priegtam trisdeßimt túkſtanczei ir penki ßimtai áſilû, iß tû téko Ponui Diewui ßeßes=déßimtis ir wiens;

40. Priegtam ʒmoniû dußiû ßeßiolika túkſtanczû dußiû, iß tû téko Ponui Diewui trisdeßimts ir dwi dußi.

41. Ir Moizeßius dawe toki pakēlimą Pono Diewo wyſkupui Eleazarui, kaip jam Pons Diewas buwo liepęs.

42. Ale antroji puſe, kurę Moizeßius waikams Izrael pridalijo nů anû zalniêriû,

43. Butent puſe, ſurinkimui pripůlanti, taipojau buwo trys ßimtai túkſtanczû bey trisdeßimt ir ſeptyni túkſtanczei ir penki ßimtai awjû,

44. Trisdeßimt ir ßeßi túkſtanczei bandôs,

45. Trisdeßimt túkſtanczei ir penki ßimtai aſilû,

46. Ir ßeßiolika túkſtanczû ʒmoniû dußiû.

47. Ir Moizeßius ēmęs ßitôs puſês waikû Izrael po wieną iß penkes=déßimts, taip galwijû, kaip ir ʒmoniû, dawe Lewitams, ſargybę pilnawojantiems prie Diewo namû, kaip Pons Diewas Moizeßiui buwo liepęs.

48. Ir priêjo wyreſnieji ant túkſtanczû zalniêriû, butent kurie uʒdēti buwo ant túkſtanczû bey ant ßimtû, prie Moizeßiaus,

49. Ir tare jam: tawo tarnai ēme ſkaitlių zalniêriû, kurie po muſû rankû buwo, ir neywieno ne paſigendam;

50. Todel atneßam Ponui Diewui dowanû, ką kożnas rádom áukſo rykû, lenciugēliû, ranka=redykliû, ʒiedû, auſkarû ir kabéliû, kad muſû dußios ſudérintos butu po akiû Pono Diewo.

51. Ir Moizēßius ēme nů jû draugę ſu wyſkupu Eleazaru tą aukſą wiſokiû rykû.

52. O wiſo áukſo dowana, kurę Ponui Diêwui dawe, buwo ßeßiolika túkſtanczei bey ſeptyni ßimtai ir penkes=deßimtis ſyklai nů tû wyreſniûjû, kurie ant tukſtanczû bey ant ßimtû buwo.

53. Nēſa zalniêrei buwo plēßę, kożnas ſaw.

54. O Moizēßius ſu Eleazaru wyſkupu ēme tą áukſą nů wyreſniûjû ant túkſtanczû bey ant ßimtû, ir ineße tai i ßētrą ſurinkimo paminklui waikû Izrael po Diewo akiû.

32. Pérſkyrimas.

Jemimo Żémės Kánaan Pradʒa dáryta.

1. Waikai Ruben bey waikai Gad turējo labay daug galwijû, ir ißſiʒiurējo ʒémę *Jaēzer bey Gilead per wietą tinkanczę ſawo galwijams.
* Joz. 13, 25. 2 Zom. 24, 5.

2. Ir atêję tare Moizēßiui bey wyſkupui Eleazarui ir wyriáuſiemſiems ſurinkimo:

3. Żéme Atrot, Dibon, Jaēzer, Nimra, Esbona, Eleale, Sēban, Nēbo bey Beon,

4. Kurę Pons Diewas pérweike po akiû ſurinkimo Izrael, tinka galwijams; ir més tawo tarnai turim galwijû.

5. Ir kalbējo toliaus: jey malónę rádom po tawo akiû, tay důk ßę ʒémę ſawo tarnams palaikytinay, tay mes ne traukſímies per Jordáną.

6. Moizeßius tare jiems: juſû brolei i mußi eis, o jûs norit czonay paſilikt?

7. Kam jûs waikû Izrael *ßirdis kraipote, kad ne nuſitráuktu i tą ʒémę, kurę jiems Pons Diewas důs?
* 5 Moiz. 1, 28.

8. Taipo dáre ir juſû tēwai, kaip aß jůs *ſiunczau iß Kades=Barnedos ʒémę apʒwalgyti.
* P. 13, 4. 5 Moiz. 9, 23.

9. Ir kaip *uʒêję buwo iki upélei Eſkol ir regēję tą ʒémę, tay †jie ißkraipe ßirdi waikû Izrael, kad ne norējo i tą ʒémę eiti, kurę jiems Pons Diewas norējo důti.
* P. 13, 24. † P. 13, 28. ſ.

10. Ir Pono Diewo pápykims didey paſiróde tů=czēs, ir priſiēkdams tare:

11. * Szitie žmones, kurie iß Egypto ißėjo, ir dwideßimt métû seni ir senesni yr, ne tur matyt tą žémę, kurę aß † Abraomui, Izaokui bey Jokubui prisēkdams pažadējau, todēl, kad manę ne seke wiernay;
* p. 26, 65. † 1 Moiz. 50, 24. 2 Moiz. 33, 1. 5 Moiz. 8, 35.

12. Kaip * tikt Kalebs, sunus Jepunne, Kenesito, bey Jozuwas, sunus Nuno, nēsa jûdu Poną Diewą wiernay seke. * p. 14, 30.

13. Taipo Pono Diewo papykimas didey pasiródė ant Izraēlio, ir dawe jûs púsczoj ßén ir tén tráuktis, keturesdéßimtis métû, ikkôl gálą gawo wisa ta žmoniû eile, kuri buwo piktay dáriusi po Pono Diewo akiû.

14. O ßtay, jús stojoties į wietą sawo tēwû, kad grießininkû jo daugiaus butu, ir jús Pono Diewo kerßtą ir pápyki dar didésni darytumbit prieß Izraeli.

15. Nēsa jey jús nů jo kreipjaties, tay jisai ir dar ilgiaus jus paliks púsczoj, ir jús wisus tus žmones prapuldisite.

16. Tay jie priêję tare: mes tikt awjû-staldus norim czę pakurt sawo galwijams bey miestus sawo waikams.

17. Ale mes su ginklais gatawi stowēsim į pryßaki pirm waikû Izrael, iki jůs nuwesim į jû wietą. Musû waikai pasiliks miestůse murais aptwértůse dēl gywátininkû tôs žémês.

18. Mes ne sugryßim, ik waikai Izrael gáus kožnas sawo tēwißkę.

19. Nēsa mes ne norim su jeis dalykus aną-pus Jordano, bet musû tēwißke testow mums * ßępus Jordano į rytus.
* 5 Moiz. 3, 12.

20. Moizeßius tare jiems: jey taip norit daryti, kad pasigatáwijat į mußi po akiû Pono Diewo,
* Joz. 1, 13.

21. Tay tráukities per Jordaną po akiû Pono Diewo, kas jusû ßarwůts yr, ikkôl jis sawo neprietelius ißwarys nů sawo akiû,

22. Ir ta žéme padůta butu po akiû Pono Diewo; potam turit sugryßti ir nekalti buti Ponui Diewui bey Izraēliui; ir taip ßitą žémę palaikytinay turēsit po Pono Diewo akiû.

23. Ale jey taip daryti ne norit, ßtay, tay jús susigrießisit prieß Poną Diewą, ir jausite sawo grieką, kad jis jus atras.

24. Taygi kurkite miestus sawo waikams ir ßētras sawo galwijams, ir darykit, ką kalbēję este.

25. Waikai Gad bey waikai Ruben tare Moizeßiui: tawo tarnai darys, kaip tu, wießpatie, mums liepei.

26. Musû waikai, moters, turtas ir wisi musû galwijai tur buti miestůse Gilead,

27. Ale mes tawo tarnai wisi ßarwůti tráuksimies kariáuti po Pono Diewo akiû, kaip tu, mano wießpatie, kalbējei.

28. Tay liepe Moizeßius dēl jû wyskupui Eleazarui bey Jozuwui, sunui Nuno ir wyresniemsiems tēwams giminiû waikû Izraelio,

29. Ir tare jiems: * kad waikai Gad bey waikai Ruben su jumis per Jordaną tráuksis wisi gatawi į mußi po Pono Diewo akiû, ir žéme jums padůta yr, tay důkit jiems žémę Gilead palaikytinay.
* Joz. 4, 12.

30. Ale jey jie ne tráukias su jumis ßarwůti, tay jie tur su jumis dalyką tēwißkês gáuti žémeje Kanaan.

31. Waikai Gad bey waikai Ruben atsakydami tare: kaip Pons Diews kalba tawo tarnams, taipo darysim.

32. Mes ginklais gatawi tráuksimies po Pono Diewo akiû į žémę Kanaan, o sawo tēwißkês-dalyką pasisáwisim ßę-pus Jordano.

33. Taipo * dáwe Moizeßius waikams Gad bey waikams Ruben ir pusei giminês Manassês, sunaus Jozēpo, karalystę Siono, karaliaus Amoritû, ir karalystę Ogo, karaliaus Bazane, tą žémę drauge su miestais wisůse tůse rubéžiůse aplinkuy. * 5 Moiz. 3, 12. p. 29, 8. Joz. 13, 7. 8.

34. Tay waikai Gad pakúre Diboną, Atarotą, Aroēri,

35. Atrotą, Sopaną, Jaēzeri, Jēgabeją,

36. Betnimrą ir Betaraną, miestus užrakinamus ir awinyczas.

37. Waikai Ruben pakúre Esbonq, Elēalę, Kiriataimus,

38. Nēbo, Baal-Meoną, kuriû pérmaine wardus, bey Sibamą; ir dawe wardus tiems miestams, kurius jie pakure.

39. O waikai * Makiro, sunaus Manassês, ėję į Gileadą ję pérgalējo ir išwáre Amoritus ten ēsanczus. * 1 Moiz. 50, 23.

40. Tay dawe Moizeßius Makirui, sunui Manassês, * Gileadą; ir jisai tenay gywéno. * Ps. 60, 9.

41. O * Jairs, Manassês sunus, nuėjęs laimējo jôs kiemus ir wadino jûs Awot-Jair. * 5 Moiz. 3, 14.

42. Noba nuėjęs pérgalējo Knattą su jôs dukterimis ir wadino ję Nobą pagal sawo wardą.

33. Pérskyrimas.

Sukkaitimas Kelióniû ir Abażû-Wietû Żmoniû Izrael.

1. Szitos yra keliones waikû Izrael iß Egypto ißējusiû pagal jû abażą per Moizeßių bey Aaroną.

2. Ir Moizeßius apráße jû ißējimą, kaip jie ßalin tráukes * pagal paliepimą Pono Diewo; butent tai yra tos keliones jû tráukimo:
* Ps. 77, 21. Jez. 63, 11. s. Jer. 2, 6.

3. Jie ißsitráuke iß * Raemsês penkiolìktąję dieną pirmojo mēnesio, antrąję dieną welykû, † per áukßtą rankąwisiems Egypcionams mátant, * 2 Moiz. 12, 37. † Darb. 13, 17.

4. Ir tû-czēs paláidojant pirmgimusiûsius, kurius Pons Diewas tarp jû buwo ißtikęs; nēsa Pons Diewas ir ant * jû diewû sudą padaręs buwo.
* 2 Moiz. 12, 12. Jez. 19, 1.

5. Iß * Raemsês ißsitráukę apsistojo Sukotûse. * 2 Moiz. 12, 37.

6. Ir ißsitráukę iß * Sukotû apsistojo Etame, tas gul prie kraßto púsczôs. * 2 Moiz. 13, 20.

7. Iß Etamo ißsitráukę pasiliko pakalnēje Ajirot, kuri gul Baal-Zepon-linkay, ir apsistojo ties Migdol.

8. Iß * Ajirot ißsitráukę ējo per widurį juriû į púsczą, ir keliáwo trijû dienû kelionę púsczoj Etam, ir apsistojo † Mároj.
* 2 Moiz. 14, 22. † 2 Moiz. 15, 23.

9. Iß Marôs ißsitráukę ißkako į * Elymus; czonay buwo dwylika ßaltiniû ir septines-dėßimtis palmôsmédzû; ir atsilsējo czonay.
* 2 Moiz. 15, 27.

10. Iß Elymû ißsitráukę apsistojo prie ßwendriû-juriû.

11. Nû ßwendriû-juriû ißsitráukę apsistojo * púsczoj Zin.
* 2 Moiz. 16, 1.

12. Iß púsczôs Zin ißsitráukę apsistojo Dapkoj.

13. Iß Dapkôs ißsitráukę apsistojo Alusuj.

14. Iß Alusaus ißsitráukę apsistojo * Rapidimûse, tenay żmones ne turējo wandens gerti. * 2 Moiz. 17, 1.

15. Iß Rapidimû ißsitráukę apsistojo * púsczoj Sinai. * 2 Moiz. 19, 1.

16. Iß Sinai ißsitráukę apsistojo * pageidimo-kapiniûse.
* P. 11, 34. 35. 5 Moiz. 9, 22.

17. Iß užsigeidimo-kapiniû ißsitráukę apsistojo * Azerotûse.
* P. 11, 35.

18. Iß * Azerotû ißsitráukę apsistojo Ritmoj. * P. 13, 1.

19. Iß Ritmôs ißsitráukę apsistojo Rimon-Parēzè.

20. Iß Rimon-Parēzo ißsitráukę apsistojo Libnoje.

21. Iß Libnôs ißsitráukę apsistojo Kissoje.

22. Iß Kissôs ißsitráukę apsistojo Kejēlatoj.

23. Iß Kejēlatôs ißsitráukę apsistojo kalnûse Saperiû.

24. Iß Saperiû kalnû ißsitráukę apsistojo Aradoj.

25. Iß Aradôs ißsitráukę apsistojo Makejelotûse.

26. Iß Makejelotû ißsitráukę apsistojo Taatoj.

27. Iß Taatôs ißsitráukę apsistojo Taroj.

28. Iß Tarôs ißsitráukę apsistojo Mitkoj.

29. Iß Mitkôs ißsitráukę apsistojo Asmonoj.

30. Iß Asmonôs ißsitráukę apsistojo Mozerotûse.

31. Iß Mozerotû ißsitráukę apsistojo * Bne-Jaekonûse. * 5 Moiz. 10, 6.

32. Iß Bne=Jaekonû ißsitráukę apsistojo Orgidgadij.
33. Iß Orgidgádzo ißsitráukę apsistojo Jatbátoj.
34. Iß Jatbátôs ißsitráukę apsistojo Abronoj.
35. Iß Abronôs ißsitráukę apsistojo Ezeongabērij.
36. Iß Ezeongabērio ißsitráukę apsistojo púsczoj *Zin, tai yra Kádes.
* p. 20, 1.
37. Iß Kádes ißsitráukę apsistojo prie kalno Oro prie rubéziaus zémês Edom.
38. Tay *uzêjęs wyskups Aarons ant kalno Oro pagal Pono Diewo paliepimą numire tenay ketures=deßimtame mete ißējimo waikû Izrael iß zémês Egypto pirmoje dienoje penktojo mēnesio,
* p. 20, 25. 5 Moiz. 32, 50.
39. Suláukęs ßimtą dwideßimt ir tris metus.
40. O *Arads, Kananitû karalius, gywénąsis į pētus zémês Kanaan, ißgirdo waikus Izrael ateinanczus.
* p. 21, 1.
41. O nů kalno Oro ißsitráukę apsistojo Zalmonoj.
42. Iß Zalmonôs ißsitráukę apsistojo Punonè.
43. Iß Punon ißsitráukę apsistojo *Obotůse. * p. 21, 10.
44. Iß Obotû ißsitráukę apsistojo *Iggimůse arti kalnû Abarim rubéziůse Moabitû. * p. 21, 11.
45. Iß Iggimû ißsitráukę apsistojo Dibon=Gadij.
46. Iß Dibon=Gadzo ißsitráukę apsistojo Almon=Diblatajimůse.
47. Iß Almon=Diblatajimû ißsitráukę apsistojo kalnůse Abarim ties Nēbo.
48. Iß kalnû Abarim ißsitráukę apsistojo laukůse Moabitû arti Jordano ties Jēriko.
49. O apsistojo nů Bet=Jēsimotû iki ploczui *Sittimû laukû Moabitû. * p. 25, 1.
50. Ir Pons Diews kalbējo su Moizeßium tůse laukůse Moabitû arti Jordano ties Jēriko ir tare:
51. Kalbēk su waikais Izrael ir sakyk jiems: *kad busit pérēję Jordaną į zémę Kanaan, * 2 Moiz. 23, 31.
52. Tay turit wisus czonay gywénanczus prawaryt iß jusû akiû, ir wisus jû stulpus, ir wisus jû lietůsius abrojus ißpústit, ir wisas jû aukßtybes sugaißint;
53. Kad taipo jús tą zemę igáwę toje gywéntumbit, nēsa aß jums tą zémę dawjau, kad jús ję pasisáwintumbit.
54. Ir turit tą zémę ißdalyt *per burtą tarp sawo giminiû; tiems, kuriû daug yr, turit tiek daugiaus pridalyt, ir tiems, kuriû maz yra, turit tiek maziaus pridalyt. Kaip burta kožnam tenay půla, taip jis tur gáuti, pagal gimines jû tēwû.
* p. 26, 55. Joz. 14, 2.
55. Ale jey gywátininkus tôs zemês ne prawarysit iß sawo akiû, tay tie, kurius paliekat, *bus jums erßkēczeis į jusû ákis ir dyguleis į jusû paßonius; ir jus didey spáus toje zémeje, kurioje gywénat.
* Wald. 2, 3.
56. Taipgi tada bus, kad aß jums lygey taip darysiu, kaip mislijau jiems daryti.

34. Pérskyrimas.

Rubézei pazadētôsês Zémês; kaipo, ir per kurius tur ißdalyta buti.

1. Ir Pons Diews kalbēdams su Moizēßium tare:
2. Paliepk waikams Izrael ir sakyk jiems: kad jús į zémę Kanaan ieisit, tay ta zéme, kuri jums į tēwißkês=dalyką teks zémej Kanaan, tur sawo *rubéziụ turēt.
* 2 Moiz. 23, 31.
3. Kraßtas į *pētus tur pradēt prie púsczôs Zin pas Edomą, kad jusû rubéžius į pētus butu nů gálo †druskôs=juriû, kurios į rytus yra;
* Joz. 15, 1. 1 Moiz. 14, 3.
4. O kad tasai rubéžius kreiptus nů pētû aukßtyn Akrabbimop ir eitu per Zinną, o jo galas nů pētû ik Kades=Barneai ir nueitu ik kiemui Adarui, ir eitu per Azmoną,
5. Ir kreiptus nů Azmono iki upélio Egypto, ir jo galas butu prie juriû.
6. Ale rubéžius į wákarus tur ßitas buti: butent didzoses jures, tai teskow jusû rubéžius į wakarus.

7. Rubėzius į sziaurę tur szitas buti: jůs turit matót nů didzůjů juriů ik kalnui Orui,

8. O nů kalno Oro matót, iki iszkanki į *Amatą, kad jis iszeitu į rubėzių Zedádo, * p. 13, 22.

9. O szito rubėzaus gálas ties Sipronu, o jo gálas butu pas kiêmą Enaną. Tai testow jusů rubėzius į sziaurę.

10. Ir turit saw matot rubėzių į rytus nů kiêmo Enano ik Sēpamo;

11. O rubėzius te eit zemyn isz Sēpámo į Riblonq Ajinė priesz rytus, potam te eit zemyn ir te kreipjas į szali *juriů Rinnêret į rytus, * 5 Moiz. 3, 17.

12. Ir tur eit zemyn ik Jordánui, kad jo galas butu druskôs-jures. Tai *testow jusů zéme su sawo rubėzeis aplinkuy. * Joz. 13, 23.

13. Ir Moizēszius paliepdams waikams Izrael tare: tai ta zéme, kurę jůs per burtą tarp sawęs turit dalytis, kurę Pons Diewas paliepe dewynioms giminems bey pusei giminei důti.

14. Nēsa *gimine waiků Ruben, namů jů tēwo, bey gimine Gado, jů tewo namů, ir puse giminês Manassês sawo dalyką ēme. * p. 32, 33.

15. Taipo tie-dwi gimini bey ta puse giminês sawo tewiszkês-dalyką be-tur *szę-pus Jordano ties Jēriko į rytus. * p. 32, 32.

16. O Pons Diewas kalbēdams su Moizēszium tare:

17. Tai wardai tů wyrů, kurie tą zémę jums tur iszdalyti: wyskups *Eleazars bey †Jozuwas, sunus Nuno. * Joz. 14, 1. p. 21, 1. † 5 Moiz. 1, 38.

18. Prie tů turit imti kozuôs giminês kunigaikszti zémę iszdalyti.

19. O tai tů wyrů wardai: Ralebs, sunus Jepunnês, giminês Judo;

20. Semuels, sunus Ammiudo, giminês Simeono;

21. Elidads, sunus Rislono, giminês Benjamino;

22. Buki, sunus Jagli, wyriáusiasis giminês waiků Dan;

23. Aniels, sunus Epodo, wyriáusiasis giminês waiků Manassês, isz waiků Jozēpo;

24. Remuels, sunus Siptano, wyriáusiasis giminês waiků Epraimo;

25. Elizapans, sunus Parnako, wyriáusiasis giminês waiků Sēbulon;

26. Paltiels, sunus Asano, wyriáusiasis giminês waiků Izaszaro;

27. Ajiuds, sunus Selomi, wyriáusiasis giminês waiků Asserio;

28. Pēdaels, sunus Ammijudo, wyriáusiasis giminês waiků Naptalimo.

29. Tai tie, kuriems Pons Diewas liepe, kad waikams Izrael gywatas iszdalytu zémēj Kanaan.

35. Pérskyrimas.

Apie Lewitů Miestus, Walnybês-Miestus, ir Zmogaus (netyczomis) Uzmuszimą.

1. Ir Pons Diewas kalbējo su Moizeszium ant lauko Moabitů prie Jordano ties Jēriko ir tare:

2. Paliepk waikams Izrael, kad *Lewitams miestů důtu isz sawo tēwiszkês-dalyků, kur jie gywénti galētu; * Joz. 21, 2.

3. Priegtam pry-miesczus aplink miestus taipojau turit Lewitams důti, kad jie tůse miestůse gywéntu, o pry-miesczůse sawo bandą ir lobi ir wisokiů galwijēliů turētu.

4. O plotis pry-miesczů, kurius jie Lewitams důst, tur túkstanti mastů laikyt uz miestů murů aplinkuy.

5. Taygi turit matoti laukė pas miestą nů kraszto į rytus du tukstanczu mástů, o nů kraszto į pētus du túkstanczu mástů, o nů kraszto į wakarus du tukstanzu mástů, o nů kraszto į sziaurę du tukstanczu mástů, kad miestas widurij butu. Tai tur jů pry-miesczei buti.

6. O tarp tů miestů, kurius Lewitams důsit, turit szeszis *walnybês-miestus důti, kad ten galētu ibēgti, kas zmogų uzmuszęs. O per tus aukszczaus dar turit ketures-deszimtis ir du miestu důt; * p. 35, 13. 3 Moiz. 21, 13. 5 Moiz. 4, 41. p. 19, 2. 9. Joz. 20, 2.

7. Kad *wisů miestů, kurius Lewitams důdat, butu ketures-dészimtis ir asztůni su jů pry-miesczeis. * Joz. 21, 14.

8. O turit tů *tiek daugiaus důt isz tů, kurie daug aptur tarp waiků

Jzrael, ir tiek mażiaus isz tû, kurie maż aptur; kożnas pagal sawo tē: wiszês: dalyką jam pridalytąji tur miestû důti Lewitams. *p. 26, 56.

9. Jr Pons Diews kalbēdams su Moizēszium táre:

10. Kalbēk su waikais Jzrael ir sakyk jiems: kad per Jordaną pér: eisit į żémę Kánaan,

11. Turit miestû iszrinkti, kad wal: nybês: miestais butu, kur bēgt ga: lētu, kas żmogų netyczomis uszmusza.

12. O tur tarp jusû tokie *wal: nybês: miestai buti priesz kraujo: atkerszitoji, kad tám ne reiktu mirt, kursai żmogų użmusze, pirmjaus, pakôl dar ne stowējęs po akiû su: rinkimo prowoj.
* Pamok. 18, 10. Rym. 5, 9.

13. O tû miestû, kurius důsit, tur szeszi walnybês: miestai buti.

14. Tris turit důti * szę: szal Jor: dano, o tris żémēj Kanaan.
* 5 Moiz. 4, 41.

15. Tai tie szeszi walnybês: miestai, taip waikams Jzrael, kaip ir swe: timiems ir szeimynai pas jus, kad tenay bēgtu, kas żmogų netyczomis użmuszęs.

16. Kas koki żmogų * geleżim musza, ir szis mirszta, tay tas razbáininks yr ir tur mirte mirt.
* 5 Moiz. 19, 11. s.

17. Jey ji ákmenimi méta, (kuriûm kas gal użmusztas buti,) o jis isz to mirszta, tay jis razbáininks ir tur mirte mirt.

18. O jey ji musza medżu, (kuriûm kas gal użmusztas buti,) o jis mir: szta, tay jis razbáininks ir tur mirte mirt.

19. Kraujo: atkerszitojis tur tą raz: bainiką nużudyt; kaip jis musze, taip ir ji reik użmuszt.

20. * Jey ji isz n'apykantôs stumja, arba méta ką ant jo tykodams, o jis mirszta, * 5 Moiz. 19, 11.

21. Arba musza ji nepriēteliszkay sawo rankà, kad jis mirszta, tay tur mirte mirt ji muszęsis; nēsa jis razbáininks, kraujo: atkerszitojis tur ji nużudyt.

22. Ale jey ji netyczomis stumja nepykdams, arba ką ant jo méta isz neżiniû,

23. Arba koki ákmeni, nů kurio kas mirt gal, o jo ne mátęs ant jo méta, kad jis mirszta; o jis ano nepriētelis ne yr ney jam pikto ko ne wélijo:

24. Tay surinkimas tur súdit tarp to, kursai muszęs, bey kraujo: at: kerszitojo toje prowoj.

25. O surinkimas tur tą, kurs uż: muszęs, iszgélbēt isz rankôs kraujo: atkerszitojo, ir tur ji wēl atgryszdit į tą walnybês: miestą, į kuri bēgęs buwo; ir jis tur czejau pasilikt ik *wyriáusiamjam wyskupui † szwen: tůju aliējum apmostitam numirus.
* Sak. 9, 11. Ebr. 9, 15. † 3 Moiz. 21, 10.

26. Ale jey tas żmogżudys isz ru: béżiû sawo walnybês: miesto iszeis, kur nubēgęs buwo,

27. O kraujo: atkerszitojis ji randa isz rubéżiaus jo walnybês miesto iszējusi ir ji użmusza, tas to kraujo tur nekalts but.

28. Nēsa jam reikējo pasilikt sawo walnybês: mieste, ik wyriáusiamjam wyskupui numirus, o numirus wy: riáusiamjam wyskupui wēl ant gy: watôs sawo tēwiszkês atgryszti.

29. * Tai jums tur prowa but į eiliû eilę jusû waikû, kur jús gy: wénat. * 2 Moiz. 27, 21. p. 30, 21.

30. Razbáininką reik nużudyt pa: gal * burną dwiejû liudininkû; wiens liudininks ne tur atsakyt priesz du: szią żudytinay. * Ew. Jon. 8, 17. s.

31. O ne turit suderējimą pri: imt uż razbáininko duszią, nēsa jis smerti pelnęs yr, ir jis tur żudy: tas buti.

32. Jr ne turit suderējimą priimti uż tą, kursai į walnybês: miestą bēgęs yr, kad atgrysztu gywént żé: mēj, ik wyskupui numirus.

33. O ne iszgēdikit tą żémę, kurioj gywénat; nēsa kas krauju nukaltęs, tas żémę iszgēdina; o żéme ne gal dēl kraujo sudérinta buti joje pra: liētojo, * kaip tikt krauju to, kursai ji praliējo. * 1 Moiz. 9, 6.

34. Ne pabjaurinkite tą żémę, ku: rioj gywénat, kurioj ir asz gyu enu! nēsa Asz esmi Wieszpats * tarp waikû Jzrael gywénąsis.
* 2 Moiz. 29, 45.

36. Pérskyrimas.

Dukteriû Zelapeado Kláusimas apie Tewiß-Dalyką, ir Moizeßiaus Atsudijimas.

1. O wyresnieji tēwai giminiû Gilēado, sunaus Makiro, sunaus Manassês, iß giminês waikû Jozēpo, priêję kalbējo su Moizeßium ir po akiû kunigaikßczû wyriáusiûjû tēwû waikû Jzrael,

2. Jr tare: miels wießpatie! Pons Diews liepe, kad ta żeme tēwißkês-dalykui dûta butu * per burtą waikams Jzrael; o tu, † miels wießpatie, liepei wardan Pono Diewo, kad tewißkês-dalykas Zelapēado, musû brolio, jo dukterims dûtas butu. * p. 26, 55. 56. † p. 27, 6. 7. Joz. 17, 3.

3. Kad kas iß giminiû waikû Jzrael jas per paczes wéda, tay musû tēwo tēwißkês-dalyks mażyn eis; ir kiek jos tur, prisidēs prie tēwißkês-dalyko tôs giminês, kurioj jos yr; taipo musû tēwo tēwißkês-dalyks mażyn eit.

4. Suláukusgi * gryßt-meti waikû Jzrael, tay jû tēwißkês-dalyks prisidēs prie tēwonißkojo dalyko ßitôs giminês, kur jos yr; taipo musû tēwo tēwißkês-dalyks mażyn eit tieku, kiek jos tur. * 3 Moiz. 25, 10. 13.

5. Moizeßius liepe waikams Jzrael pagal paliepimą Pono Diewo ir tare: gimine waikû Jozēpo, kas teisu, kalbējo.

6. Tai yra, ką Pons Diews dukterims Zelapēado liepja ir sako: jos te téka, kaip joms patink; tiktay, * kad jos tekētu į eilę giminês sawo tēwo, * Tob. 7, 14.

7. Kad ne pultu tēwißkês-dalykai waikû Jzrael nů wienôs giminês ant kitôs; nēsa kożnas waikû Jzrael tur pasilikt prie tēwißkês-dalyko giminês sawo tēwo.

8. Jr wisos dukters, tēwißkês-dalyko turinczos giminēse waikû Jzrael, tur tekēti uż wieno iß giminês eilês sawo tēwo, kad kożnas waikû Jzrael sawo tēwo tēwißkę palaikytu,

9. O neywiens tēwißkês-dalyks nů wienôs giminês ne pultu ant kitôs, bet kożnas pasiliktu prie sawo tēwißkês giminēse waikû Jzrael.

10. Kaip Pons Diewas Moizeßiui buwo paliepęs, taipo dáre dukters * Zelapēado, * p. 26, 33.

11. Maēla, Tirza, Agla, Milka bey Noa, ir tekējo uż waikû sawo dēdżû,

12. Giminês waikû Manassês, sunaus Jozēpo. Taip pasiliko jû tēwißkês-dalyks prie giminês eilês jû tēwo.

13. Tai prisákimai bey prowos, kurias Pons Diewas paliepe per Moizeßių waikams Jzrael * ant laukû Moabitû pas Jordaną ties Jēriko. * p. 33, 50.

Galas ketwirtûjû Knygû Moizēßiaus.

Penktosios Knygos Moizeßiaus.

1. Pérskyrimas.

Diewo Geradeiystes; Jzraelitenû Nedekingyste.

1. Szitie yra żodżei, kurius Moizeßius kalbējo wisiems Jzraelitēnams aną-pus Jordano púsczoje ant lauko ties ßwendriû-juriomis, tarp Paran ir tarp Topel, Laban, Azerot ir Dizaab,

2. Wienolika dienû kelionę nů * Oreb per kélią kalnû Seir iki Kades-Barneai. * 2 Moiz. 3, 1. 1 Kar. 19, 8.

3. Jr nusidawe ketures-deßimtame mete pirmoje dienoje wienioliktojo mēnesio, tay kalbējo Moizeßius su waikais Jzrael wislab, ką Pons Diewas jiems sakyti jam buwo liepęs,

4. Kaip jis * Sioną, Amoritû karálių, Esbone gywénanti, buwo pérgalējęs, priegtam ir Ogą, karálių Bazano, Astarotė bey Edrējůsê gywenanti. * 4 Moiz. 21, 24. 33. 35.

5. Aną-pus Jordano żémēje Moabitû pradējo Moizeßius ißguldyti ßi zokaną ir sáke:

6. Wieszpats musû Diews kalbējo su mumis pas kalną Oreb ir sáke: jús *jau gana ilgay laiketies prie szio kalno;
* 2 Moiz. 19, 1. 4 Moiz. 10, 11. 12.

7. Atsigrężę nusitráukkit iki kalnû Amoritû ir iki wisû jû kaimynû laukè ant kalnû ir pakalnēj, priesz pētus ir priesz krantą juriû, zémeje Kanaan, iki kálno Libanon ir * iki didzôsês upês Prat.
* 1 Moiz. 15, 18.

8. Sztay, * asz jums tą zémę, cze po akiû esanczę, dawjau; eikit ir imkit tą, kurę Pons Diews jusû tēwams, Abraomui, Izaokui ir Jokubui prisēkdams pażadējo, kad tą jiems ir jû waikams po jû gywbusentiems norētu dûti.
* 1 Moiz. 12, 7.

9. Tay * asz tů=czes jums sakiau: asz ne galiu jus wiens waldyti;
* 2 Moiz. 18, 18.

10. Nēsa Wieszpats jusû Diews jus padaugsino, kad szen=dien jusû daugums yra, káip * zwaigzdzû prie dangaus.
* p. 50, 22. 1 Moiz. 15, 5.

11. Wieszpats jusû tēwû Diews jusû dar daug túkstanczû daugiaus te daro ir te żegnoja jus, kaip jums zadējęs!

12. Kaip galiu asz wiens tokią procę ir darbą ir waidus jusû iszkentēt?

13. Priródikite man * iszmintingus, protingus ir waldyt iszmánanczus wyrus isz sawo giminiû, tus asz jums i waldonus idēsiu.
* 2 Moiz. 18, 21.

14. Tay jús man atsakydami tarēt: tai géra daikts, ką tu sakai ir daryti nori.

15. Tay * asz ēmęs waldonus jusû giminiû, iszmintingus ir daug zinanczus wyrus idējau tus jums i waldonus, ant túkstanczû, ant szimtû, ant penkes=dészimts ir ant dészimts, ir urēdininkus tarp jusû giminiû;
* 2 Moiz. 18, 25.

16. Jr liepdams tů=czes jusû sudzoms sakiau: pérklausinēkit sawo brolius, ir * tikrą prową darykite kożnam, taip sawo broliui, kaip ir switimam.
* p. 16, 18. 19. f.

17. Prową darydami * ne atbókite neyjokio zmogaus; bet wargdieni taipo turit girdēti, kaip didi poną, ir neyjokio zmogaus nesibijotis; nēsa jús † Diewo wietoje prową laikot. O jey kokia prowa jums persunki butu, tay tą man padůkite, kad asz tą girdēczau.
* p. 16, 19. † 2 Nus. Kar. 19, 6.

18. Taipo asz jums tů=czes paliepjau wislab, kas jums půlės daryti.

19. Tay iszkeliáwom isz Oreb, ir pérwaikszczojom wisą púsczą, kuri didi ir baisinga yra, kaipo jús tą mátēt, ant kélio iki kálno Amoritû, kaip Wieszpats musû Diews mums buwo liepęs; ir nuêjom iki * Kades=Barnea.
* 4 Moiz. 20, 1. 14.

20. Tay sakiau asz jums: jús parêjot iki kalno Amoritû, kuri Wieszpats musû Diewas důs mums.

21. Pamatykite zémę po akiû ēsanczę, kurę Wieszpats tawo Diews taw dáwęs; keliáuk auksztyn ir paweldēk ję, kaip Wieszpats tawo tēwû Diews pażadējo; nesibijokis ir nieko ne pabúgk!

22. Tay jús wisi pas manę atêję sákēt: nusiųskime wyrus pirma, kurie tą zémę pérweizdētu ir mums atsakytu, katru keliu mes i tą isitráuktumbim, ir miestus, i kurius mes ieitumbim.
* 4 Moiz. 13, 3.

23. Tai man pamēgo, ir iszskyriau isz jusû dwylika wyrû, isz kożnôs giminês wieną.

24. Kaip tie atstojo ir aukgtyn uzêjo ant kalnû o iki * upélio Eskol priêjo, tay pérweizdējo ję,
* 4 Moiz. 13, 24.

25. Jr drauge ēmę waisiaus tôs zémês parnesze mums zémyn, ir atsakydami mums tare: ta zéme gera yra, kurę Wieszpats musû Diews dáwe mums.

26. Ale * jús ne norējot nusitráukt, ir nepaklusnus buwot zodzams Wieszpatiês sawo Diewo,
* 4 Moiz. 14, 1. f.

27. Jr * murmēdami sawo szētrose sákēt: Pons Diews ant musû supyko, todēl mus iszwede isz Egypto zémês, kad mus i Amoritû rankas důtu mus iszgaiszinti.
* Ps. 106, 25.

28. Katrul mes aukgtyn eisim? musû brolei musû szirdis didey drébanczes padare ir sáke: „anie zmones

didesni ir aukßtesni yra uź mus, miestai labay didi ir *iki dangaus uźmuriůti; priegtam ir waikus Enakim czejau mátem."

* 1 Moiź. 11, 4. 5 Moiź. 9, 1. Joź. 14, 8.

29. Bet aß jums sakiau: ne nusigąskit ir nesibijokities jů.

30. Wießpats jusů Diewas pirm jusů tenay nusítráukia, ir jis *uź jus kariaus, kaip jis tatai esti darẹs Egypto-źémẽje po jusů akiů,

* 2 Moiź. 14, 14. 25. Joź. 10, 14.

31. Ir púsczoje, kur tu matei, kaipo Wießpats tawo Diewas tawę neßiojo, kaipo wyrs sawo waiką neßioja, per wisą tą kélią, ant kurio jús waikßczojot, ikikôl ant ßiôs wietôs atêjot.

32. Ale jús tai uź nieką laikẽt, kad jús Wießpaczui sawam Diewui butumbit itikẽję,

33. Kurs *pirm jusů ẽjo wietą jums paródit, kur jums reiktu apsistot, nakti ugnije, kad jums kélią ródítu, kuriům keliáutumbit, o dieną debesíje.

* 2 Moiź. 13, 21.

34. Bet Pons Diewas girdẽjęs jusů ßaukſmą supyko ir prisẽkdams tare:

35. *Neywiens tôs nelabôs giminẽs ne matys tą gérąję źéme, kurę jů tẽwams důti prisẽkiau,

* 4 Moiź. 14, 23.

36. Tiktay *Kalebs, sunus Jepunne, tas matys ję, ir jam aß důsiu tą źémę, ant kuriôs jis uźêjęs, ir jo waikams, todẽl, kadangi jis wiernay Poną Diewą sẽke.

* 4 Moiź. 14, 30.

37. O Pons Diewas ir *ant manęs supyko jusů dẽley ir táre: ir tu ne ieisi į tą źémę.

* 4 Moiź. 20, 12. f.

38. Ale *Jozuwas, sunus Nuno, tawo tarnas, tas ieis; tą tu idrąsink, nẽs jis Izraelitẽnams jů tewißkę ißdalys.

* 4 Moiź. 11, 28.

39. Ir jusů waikai, *apie kurius jús sákẽt, kad jie plẽßimui teks, ir jusů súnus, kurie ßen-dien dar ney géro ney pikto ne ißmáno, tie ieis; tiems aß tą źémę důsiu, ir jie gaus ję.

* 4 Moiź. 14, 31.

40. Bet *jús atsigręźę keliáukit į púsczą keliu prieß ßwendriů-jures.

* p. 2, 1.

41. Tay jús atsakydami tarẽt man: *mes Ponui Diewui susigrießijom, mes jau norim aukßtyn eit ir kariáut, kaip Wießpats musů Diewas mums prisákẹs. O kaip pasitaisẽt, kożnas sawo ßarwu, ir jau norẽjot uźsitráukt ant kalno,

* 4 Moiź. 14, 40.

42. Tare Pons Diewas man: sakyk jiems, kad *nesitráuktu aukßtyn ir ne kariáutu; nẽs aß ne esmi tarp jusů, kad ne butumbit ißmußti nů sawo neprietelių.

* 4 Moiź. 14, 42.

43. Kaip aß tai jums sakiau, jús taczaus ne klaùsẽt, ir ne paklusot źodźui Pono Diewo, ir ant sawęs pasitikẽdami uźsitráukẽt aukßtyn ant kalno.

44. Tay *Amoritai ant kalno gyweną prieß jus ißsitráuke ir wáre jus, kaip bites daro, ir muße jus Seirè iki Orma.

* 4 Moiź. 14, 45.

45. Tay jus pargryźę tiesa werkẽt po akiů Pono Diewo, ale Pons Diewas jusů balsą ne norẽjo ißklausyt, ir ne prigręźe sawo ausis jusump.

46. Taipo Kadẽsè pasilikot ilgą czẽsą.

2. Pérskyrimas.

Apie Pérgalẽjimą prieß Amoritus.

1. Tay mes atsigręźę *nusitráukẽm į púsczą ant kélio prieß ßwendriů-jures, kaip Pons Diewas † man sáke, ir keliáwom aplink kalnus Seir gérą czẽsą.

* 4 Moiź. 21, 4. † 5 Moiź. 1, 40.

2. Ir Pons Diewas tare man:

3. Jau dabar gana aplink tą kálną keliáwot, kreipkities į ßiáurę.

4. Ir prisakydams źmonẽms tark: jús eisite per rubeźius *sawo broliů, waiků Esawo, Seirè gywénanczů, ir jie bijosis jusů. Ale geray saugokities,

* 4 Moiź. 20, 14.

5. Kad su jeis ne kariáutumbit; nẽs aß ne důsiu jums jů źémês ney pádo-platumo, nẽs *kalną Seir aß waikams Esawo dawjau gywentinay.

* 1 Moiź. 36, 8. 43.

6. Walgi uź pinigus iß jů turite pirkt, kad wálgitumbit; o wandeni taipjau uź pinigus turite pirkt, kad gértumbit.

7. Nẽsa Wießpats tawo Diewas tawę perźegnojo wisůse darbůse tawo ranků, jisai tawo kelionę ßirdingay

apdumojo per ßę didę púsczą; ir per ketures=dėßimts metus Wießpats tawo Diewas su tawim buwo, kad tu nieko ne stokójei.

8. O kaip mes ẑémę sawo broliû, waikû Esáwo, ant kálno Seir gywénanczû pérkeliawom ant kélio laukû Elat bey Ezeongaber, mes atsikreipēm ir êjom keliu púsczôs Moabitû.

9. Tay Pons Diews sake man: idánt ne paẑeisk Moabitû neywieną, neygi prieß jûs kariáuk! nēs aß jû ẑémēje taw ne dûsiu gywent, nēs aß ẑémę *Ar Loto waikams dawjau gywenti. * 1 Moiz. 19, 37.

10. Emymai kitą kartą toje gywéno, tie buwo didi, driuti ir didzo stomens ẑmones, lygey kaip *Enakymai. * P. 1, 28. 4 Moiz. 13, 23.

11. O ir tus laike uẑ milẑinus, lygey kaip Enakymus; o Moabitai jûs taipjau pramine Emim.

12. O kitą kartą Seiré gywéno ir *Oritai; o waikai Esawo prawáre ir ißpústijo tus pirm sawęs, ir jû wietoje cze gywéno, kaipo ir Izraelitēnai dare tai ẑémei sawo gywénimo, kurę Pons Diews jiems dawe. * 1 Moiz. 14, 6. P. 36, 20.

13. Taygi atsikēlę keliáukite per *upę Sared. Ir mes pérkeliawom. * 4 Moiz. 21, 12.

14. Ale czēsas, kuriame mes iß Kades=Barnedos ißkeliáwom, ikikôl per upę Sared pérsigawom, buwo trisdeßimts ir aßtûni métai, kad wisi tie wyrai numirtu abaẑe, * kaip Pons Diews jiems buwo prisēkęs. * 4 Moiz. 14, 23. 29. 33. P. 26, 65.

15. Priegtam *ir Diewo ranka sunki buwo prieß jûs, kad jie ißgaißinti butu iß abaẑo, ikikôl wisi ißmirtu.

16. Ir kaip tie wyrai wisi prapûle ir numire tarp ẑmoniû, * 2 Moiz. 9, 3. 1 Zom. 12, 15.

17. Kalbējo Pons Diews su manim ir táre:

18. Tu dabar per rubeẑius Moabitû keliáusi pas Arą,

19. Ir arti prieisi waikus Ammon; tiems tu nieką ne daryk, neygi prieß tus kariáuk! nēs aß ẑémês waikû Ammon taw nieką ne dûsiu gywentinay, nes aß tą waikams Loto gywenti dawjau. * 1 Moiz. 19, 38.

20. Ir ta ẑéme laikoma buwo uẑ milẑinû ẑémę, ir milẑinai kitą kartą toje gywéno, o Ammonitai tus wadino Sammesumim.

21. Tie buwo aukßti, driuti ir didzo stomens ẑmones, lygei kaip Enakymai; ir Pons Diews tus ißgaißino pirm jû, ir dawe jiems jû ẑémę gywentinay, kad jû wietoje cze gywéntu,

22. Kaipo jis dare su waikais Esáwo ant kalno Seir gywénanczeis, kaip jisai Oritus jû dēley ißpústijo, ir dawe jiems jû ẑémę gywentinay, kad jû wietoje cze gywéntu iki ßei dienai.

23. O Kaptorymai pasikēlę iß Kaptoro ißgaißino *Awymus Azerime gywénanczus iki Gazôs, ir gywéno czejau jû wietoje. * 2 Kar. 17, 24. 31.

24. Pasikēlę ißkeliáukit ir eikit per *upéli Arnon. Sztay, aß Sioną, Amoritû karáliu Ezbonè, dawjau į tawo rankas su jo ẑemè; pradēk tą pasisawinti ir kariáuk prieß jį. * Joz. 12, 1.

25. Szen=dien aß pradēsiu, kad tawęs bijotus ir ißsigąstu wisi ẑmones po wisu dangum, kad apie tawę girdēdami prisibijotus ir apalptu dēl tawo atējimo.

26. Tay *aß siunczau páslus iß púsczôs iß ryto pas Sioną karálių Esbono, ir pakajingais ẑodzeis jam sakydinau: * 4 Moiz. 21, 21. Wald. 11, 19.

27. Aß noriu *per tawo ẑémę keliáuti, ir kur kélią rasiu, cze keliáusiu; ir iß kélio ne ißsikreipsiu, ney ant deßinês, ney ant kairês. * 4 Moiz. 21, 22.

28. Walgi tu man uẑ pinigus parduosi, kad wálgiczau, ir wandeni man uẑ pinigus dûsi, kad gérczau; aß tikt pēsczas perdēm eisiu;

29. *Kaip waikai Esáwo Seirè gyweną ir Moabitai Arè gyweną man dare; ikikôl persigáusiu per Jordáną į ẑémę, kurę Pons Diews dûs mumus. * 4 Moiz. 20, 19.

30. Ale *Sionas, karálius Esbono, ne norējo mus praléist. Nēsa Wießpats tawo Diews uẑkiētino jo

duszią, ir pérleido labay piktą pastót jo szirdi, kad ji taw i tawo rankas důtu, kaip dabar regima yra.
* p. 29, 7. 4 Moiz. 21, 23.

31. Ir Pons Diews sáke man: sztay, asz pradéjau * Sioną ir jo żémę důti i tawo rankas; pradékite iweikt ir igywent jo żémę.
* 4 Moiz. 21, 21. f. Ps. 136, 19. 20.

32. Ir Sionas mums prieszais iszějo su wisais sawo żmonemis kariáutu i Jazą.

33. Ale Wieszpats musû Diews padawe ji mums, kad mes ji iszmuszém ir jo waikus ir wisus jo żmones.

34. Tay mes tů-czes igáwom wisus jû miestus, irgi * nużawinom wisus jû miestůse ěsanżus, ir wyrus ir móteres ir waikus, irgi neywieną ne palikom. * p. 3, 6. 7.

35. Tiktay galwijus mes saw pasilaikém ir turtą miestû, kurius laiměјom,

36. Pradějus nů Aroer, kurs prie kranto upês Arnon yra, ir nů miesto pas wandeni iki Gilead. Ne buwo neywiens miests, kurs musû butu galějęs atsiginti; Wieszpats musû Diews tai wislab padawe mums.

37. Tiktay i żémę waikû Ammon ne galějei nukákti, neygi to ką gáuti, kas pas upę Jabok buwo, neygi miestû ant kálno, neygi wiso to, ką Wieszpats musû Diewas mums buwo użdraudęs.

3. Pérskyrimas.

Ogas, Karalius Bazane, pérgalětas.

1. Ir mes atsigrężę użkeliáwom keliu i Bazáną; ir * Ogas, karalius Bazáno, iszějo mums prieszais su wisais sawo wyrais kariauti pas Edrei. * 4 Moiz. 21, 33. 5 Moiz. 29, 7.

2. Bet Pons Diews tare man: nesibijokis jo, něs ji ir wisus jo wyrus ir jo żémę i tawo rankas dawjau, ir turi jam daryti, kaip tu Sionui, Amoritû karáliui Esbonė gywénanczam, esi dáręs.

3. Taipo Wieszpats musû Diews ir karálių Ogą Bazanė mums dawe i musû rankas su wisais jo żmonemis, kad mes ji iszmuszém, kad nieks jamui ne liko.

4. Tay mes tů-czės laiměјom wisus jo miestus, ir ne buwo neywiens miestas, kuri jam ne butumbim atěmę, szészes-dészimts miestus, wisą szali Argob karalystėje Ogo Bazanė.

5. Wisi szie miestai buwo driuti, su auksztais murais, wartais ir użkaiszczeis; o priegtam ir labay daug miestéliû be múrû.

6. Ir * nużawinom jůs, lygey kaip mes su Sionu, Esbono karáliumi, darěm. Wisus jû miestůse ěsanczus nużawinom draug su wyrais, moterimis ir waikais. * p. 2, 34. 35.

7. Bet wisus galwijus ir turtą isz miestû mes saw pasilaikěm.

8. Taipo mes tů-czės iszwerżěm tą żémę isz rankû tů-dwiejû karaliû Amoritû aną-pus Jordano nů upês Arnon iki kálno Ermon,

9. [Kuri Zidonitai * Sirion wadina, o Amoritai wadina ji Sěnir,]
* p. 4, 48. Ps. 29, 6.

10. Wisus miestus ant plyno, ir wisą żéme Gilead, ir wisą żémę Bazan iki Salka bey Edrei, miestus karalystês Ogo Bazanė.

11. Nės tiktay wiens karálius Ogas isz Bazano dar buwo iszlikęs isz milżinû; sztai, jo geleżine lowa yra cze Rabatė, (mieste) waikû Ammon, dewyniû másztû ilga, o keturiû plati, pagal wyro elkunę matojant.

12. Tą żémę mes iweikěm tů-czės, praděję nů Aroėr pas upélę Arnon gulinczo. Ir * asz dawjau pusę kalnû Gilead su jû miestais Rubenitams ir Gaditams.
* 4 Moiz. 32, 33.

13. Bet pálaiką kalnû Gilead ir wisą żémę Bazan karalystês Ogo dawjau pusei giminês Manassês, wisą szali Argob żémei Bazan prikláusanczę, ta wadinama yra milżinû-żéme.

14. (* Jair, sunus Manassês prisisáwino wisą szali Argob iki rubéżiaus Gessuri bey Maakati, ir żémę Bazan pramine pagal sawo wardą Awot-Jair iki szei dienai.)
* 4 Moiz. 32, 41.

15. O Makirui dawjau żémę Gilead.

16. Ir Rubenitams bey Gaditams dawjau dali ẑémês Gilead iki upês Arnon widurij upês, kuri rubéẑių dáro, ir iki upês Jabok, kuri rubéẑių dáro waikams Ammon;

17. Priegtam ir laukus bey Jordaną, kurſai rubéẑių dáro nů *Kineret iki juriû ßalij laukû, butent druſkôs-juriû, ẑemay pas kálną Pisga prieß rytų.

*4 Moiẑ. 34, 11. Joẑ. 12, 3.

18. Ir priſakiau jums tů-czes tardams: Wießpats juſû Diews jums dawe ßę ẑémę atimti; *taygi ſu ginklais nuſitráukities pirm ſawo broliû, Iẑraelitēnû, kurie ẑalniereis eſte;

*4 Moiẑ. 32, 17. 1 Joẑ. 4, 12.

19. Tiktai ſawo móteres bey waikus ir galwijus (nēs aß ẑinau jus daug galwijû turinczus,) palikkite mieſtůſe, kurius aß jums dawjau,

20. Ikikôl Pons Diews ir juſû broliams átilſi dowanos, kaip ir jums; kad ir jie gáutu tą ẑémę, kurę jiems důs Wießpats juſû Diewas anąpus Jordano; tada wēl pargrykßkite į ſawo tēwißkę, kurę aß jums dawjau.

21. Ir *Joẑuwui aß liepjau tůczēs ſakydams: tu ſawo akimis matei tai wiſlab, ką Wießpats juſû Diewas ißródęs ßiem-dwiem karáliam; o taijau Pons Diews ißródis ir wiſoms kitoms karalyſtēms, į kures tu nuſigáuni.

*4 Moiẑ. 27, 18. 22.

22. Neſibijokities jûjû, nēſa *Wießpats juſû Diewas kariáuja uẑ jus.

*P. 1, 30. 2 Moiẑ. 14, 14. 25.

23. Ir aß meldẑau tů-czes Poną Diewą tardams:

24. Wießpatie Pone Diewe! tu pradējei ißróditi ſawam tarnui ſawo ßlówę ir ſawą ſylingąję ranką. Nēſa *kamè butu Diews, ar danguje, ar ant ẑémês, kurſai galētu ißtaiſyti tokius didẑus dárbus ir maci, kokius tu gali?

*P. 86, 8. Pſ. 89, 7.

25. Léiſk manę eiti ir pérẑiurēti tą gérąję ẑémę anąpus Jordano, ßius gerus kalnus bey (girę) Libanon.

26. Ale Pons Diews *buwo ſupykęs ant manęs dēl juſû, ir ne ißklaùſe manę, bet táre man: t'eſie gana, ne ſakyk man daugiaus apie tai!

*4 Moiẑ. 27, 12. 14.

27. Uẑkůpk ant wirßaus kálno Piſga, *ir pakélk ſawo ákis prieß nuſiléidimą-ſáulês, ir prieß ßiaurę, ir prieß pētus, ir prieß uẑtekējimą ſáulês, ir apẑwalgyk tą akimis; nēs tu ne pérſigauſi per ßi Jordaną.

*P. 34, 1. ſ.

28. Ir paliepk *Joẑuwui, kad jis draſus butu ir neſibijotu, nēs jis pérſigaus per Jordaną pirm ẑmoniu; ir jiſai tur jiems ißdalyti ẑémę, kurę tu matyſi.

*P. 31, 7. ſ.

29. Taipo paſilikom pakalnēj ties balwon-baẑnycẑa *Peoro.

*4 Moiẑ. 25, 3.

4. Pérſkyrimas.

Pagraudénimas Diewo priſakimû pildit.

1. Ir dabar girdēk, Iẑrael, *priſakimus ir prowas, kurius aß jus mokinu, kad tus pilditumbit, kad gywi ißliktumbit, ir įſigáutumbit bey įweiktumbit ẑémę, kurę Wießpats juſû tēwû Diews jumus důda.

*2 Moiẑ. 19, 7.

2. Jús *nieko ne turite pridēti tiems priſakimams, kurius aß jums priſakiau, ir nieko ne turite nů tû ßalin imti, kad kawótumbit priſakimus Pono Diewo ſawo, kurius aß jums priſakau.

*P. 12, 32. Pamok. 30, 6.

3. Jús ſawo akimis matēt, ką Pons Diews dáre *Baal-Peorui. Nēs wiſus Baal-Peorą ſékanczus Wießpats tawo Diewas ißpúſtijo tarp juſû.

*Joẑ. 22, 17. 4 Moiẑ. 25, 3.

4. O jús, kurie ſékēt Wießpatį Poną Diewą ſawą, wiſſ dar gywi eſte iki ßei dienai.

5. Sztay, aß jus mokinau priſákimus ir prowas, kaip Wießpats mano Diewas man priſákęs, kad taipo darytumbit *toje ẑémēje, į kurę įeiſite tą ſaw paſiſáwint.

*P. 4, 14.

6. Taygi palaikykite tai ir taipo darykit; nēs tai bus juſû ißmintis ir raẑumas prie wiſû ẑmoniû, kad girdēję wiſus ßius priſákimus turēs ſakyti: ak, kokie tai ißmintingi, ir protingi, ir garbês pilni ẑmones!

7. Nēsa * kur yra tokie garbês pilni żmones, kuriems Diewas taipo ártinasi, kaip † Wieszpats musû Diewas, kaip tankey mes jo prászomies? * 2 Zom. 7, 23. † Ps. 147, 19.

8. Jr kamè yra tokie garbês pilni żmones, kurie turētu tokius teisíus budus ir prisákimus, kaip * wisas szis zokanas yra, kuri asz szen=dien jums dedu po akiû. * Ps. 119, 98. 99.

9. Taygi sáugokis, ir kawok sawo duszią geray, idant ne * użmirsztumbei sziû nusidáwimû, kurius tu sawo akimis matei, ir kad tû isz sawo szirdiês ne léistumbei per wisą sawo amżią. * Ps. 77, 12. Ps. 103, 2.

10. Jr turi sawo waikams bey waikû=waikams żinoma daryti tą dieną, kurę * tu stowējei po akim Pono Diewo sawo prie kálno Oreb, kaip Pons Diewas man sáke: Kruwon man suwadik żmones, kad jie mano żodżû girdētu, ir prisimokitu manęs bijotis ant żémês per wisą sawo amżią, ir † taipo iszmokitu sawo waikus. * 2 Moiż. 19, 16. 17. † 5 Moiż. 6, 7. p. 11, 19.

11. Jr jús priêję stowējot żemay pas kálną, * o kalnas dége iki i padanges, ir buwo † cże tamsybe, débesis ir neszwiesumas; * 2 Moiż. 19, 18. † 2 Moiż. 20, 21.

12. Jr Pons Diewas kalbējo su jumis isz widaus tôs ugniês; balsą jo żodżû jús girdējot, ale neyjoki páwyżdi ne mátet, tikt kad balsą girdējot.

13. Jr apsáke jums sawo derējimą, kuri jums liepe pildit, butent dészimt żodżus; * ir paráše tus i dwi akmens toblycżi. * 2 Moiż. 31, 18. p. 34, 28. 5 Moiż. 9, 10.

14. Jr Pons Diewas prisake man tû=cżēs, kad asz jus pamokicżau prisákimus ir prowas, kad pagal * tus darytumbit żémėje, i kurę nusitráukiat tą iweikti. * p. 4, 5.

15. Taygi * geray apsaugokit kożnas sawo duszią; nēs ne matēt tą dieną neyjoki paweikslą, kuriame Pons Diewas su jumis kalbējo isz ugniês ant kalno Oreb; * Joz. 23, 11.

16. Jdant ne susigrieszitumbit, ir saw ne pasidarytumbit * koki abrożą, lygų ar wyrui ar moteriszkei, * 2 Moiż. 20, 4.

17. Arba * galwijui ant żémês, arba paukszcżui po dangum, * Rym. 1, 23.

18. Arba kirmelēms ant żémês, arba żuwims wandenije po żemè.

19. Kad ir sawo ákis ne pakéltumbei dangun, ir matydams sáulę bey mēnesi ir żwaigżdes, wisą dangaus pulką, ne atpultumbei, ney tus garbintumbei, ney jiems szlużitumbei; kurius Wieszpats tawo Diewas dawes esti wisiems żmonēms po wisu dangaus apskritumu.

20. Bet jus Pons Diewas priēme ir * isz geleżinio pécżaus, tai esti, isz Egypto, iszwede, kad jo † żmones iszrinktieji butumbit, kaip szen=dien mátoma yra. * 1 Kar. 8, 51. † 5 Moiż. 7, 6.

21. Jr Pons Diewas taip buwo supykęs * ant manęs dēl jusû elgimo, kad ir prisēke, manę ne péreisenti per Jordaną neygi ieisenti i tą gérąję żémę, kurę Wieszpats tawo Diewas taw dûs i dali tēwiszkês. * 4 Moiż. 20, 12. f.

22. Bet * asz szioj żemēj turiu numirti, ir ne pérsigausiu per Jordaną, ale jús pérsigausit ir tą gerąję żémę iweiksit. * p. 34, 4. 5.

23. Taygi dabokities, idant jús derējimo su Ponu Diewu darytojo ne użmirsztumbit, kuri jisai su jumis dárę, ir nesidarytumbities ábrożû pagal bile=koki páwyżdi, kaip Wieszpats tawo Diewas prisákęs.

24. Nēsa Wieszpats tawo Diewas yra * ney suēdanti ugnis ir (ant griekû labay) pykstąs Diewas. * Ebr. 12, 29. p. 9, 3. 2 Moiż. 20, 5.

25. Kadgi jums waikai ir waikûwaikai użgims, ir jús toj żémēj gywęsite, ir griekais pasibjaurisite pasidarydami saw * wisokius ábrożus szokio arba tokio pawéikslo, ir piktay darydami po akimis Wieszpatiês sawo Diewo ji ipykisite, * 2 Moiż. 20, 4.

26. Tay * asz szioje dienoje i liudininkus wadinu ant jusû ir dangų ir żémę, kad jús bewéik wēl prapulsite isz tôs żémês, i kurę jús einat per Jordaną tą iweikti. Jús ne ilgay toje pasiliksit, bet buksit iszpústiti.

27. Jr Pons Diewas jus ißſklaidys tarp žmoniû; ir tikt mažas pulkelis praſtû žmoniû ißlikſite tarp pagonû, kur Pons Diewas jus nuwarys.

28. Czejau * tu ßlužiſi diewaiczams, kurie † žmoniû = rankomis padaryti yra, médžams ir akmenims, kurie ney mato, ney gird, ney wálgo, ney ůdža. * p. 28, 36. 64. Pſ. 115, 4.

29. O kad tu czepat Wießpati ſawo Diewą jẽßkoſi, tay ji ſuraſi, jey tu ji iß wiſôs ßirdiês ir iß wiſôs dußiôs jẽßkoſi.

30. Kad tu wárginams buſi, ir tawę užpuls wiſi ßie grumždimai paſkiáuſoſe dienoſè, * tay priſiwerſi Wießpatieſpi ſawo Diewop ir jo balſui paklusnus buſi. * 3 Moiz. 26, 44.

31. Nẽſa Wießpats tawo Diewas yra mielaßirdingas Diewas; jis * tawę ne praſtos ney ißgaißis ir ne užmirß ano derẽjimo, tawo tẽwams ſu pryſẽga pažadẽtojo. * Joz. 1, 5. Ebr. 13, 5.

32. Tay kláuſk pirmůjů gadyniû pirm tawęs buwuſiû, iß tôs dienôs, kurioj Pons Diewas žmones ſutwere ant žémês, nů wieno kráßto dangaus iki kito, ar ben joki kartą tokie didi daiktai ſtojos, arba tiems lygus girdẽti yra,

33. Kad kokie žmones butu girdẽję balſą Pono Diewo iß ugniês kalbanczo, kaip tu girdẽjei, o taczaus gyws ißlikai? * 2 Moiz. 19, 9.

34. Arba ar Diews butu bandęs eiti ir ſaw žmones iß kitû žmoniû ißſirinkti, * pagundimais, ženklais, ſtebuklais, karù ir ſylinga rankà, ir ißtieſtu petimi, ir baiſingais darbais, kaipo tai wiſlab Wießpats juſû Diewas dẽl juſû dáręs Egyptè po tawo akiû? * p. 7, 19. p. 29, 3. p. 11, 7.

35. Tu tai matei, kad žinotumbei, * Wießpati wienat Diewą ẽſanti, o ne kitą. * p. 32, 39. ſ.

36. Jß dangaus jis dawe taw ſawo balſą girdẽti, kad tawę kožnitu; ir ant žémês paróde taw * didę ſawo ugni, ir jo žodžus tu iß ugniês girdẽjei, * 2 Moiz. 19, 18.

37. Todẽl, kad jis tawo tẽwus mylẽjęs, ir jû waikus po jû ſaw ißſirinkęs, ir tawę ißwẽdęs ſawo wéidu * per ſawo didę máci iß Egypto; * 2 Moiz. 13, 9. 14. 16.

38. Kad prawarytu pirm tawęs didžus žmoniû pulkus, ſylingeſnius už tawę, ir tawę iweſtu, kad taw jû žémę důtu i tẽwißkę, kaip ßen = dien regima yr.

39. Taygi ßen = dien turi žinoti ir ßirdingay apdumoti, Wießpati Diewą ẽſanti aukßtay danguje ir žemay ant žémês, o ne kitą daugiaus;

40. Kad tu pilditumbei jo prowas ir priſákimus, kurius aß taw ßen = dien priſakau, tay taw ir tawo waikams po tawęs geray paſiſeks, kad tu * ilgay patektumbei toje žémẽje, kurę taw Wießpats tawo Diewas důda amžinay. * p. 5, 33. p. 6, 2.

41. Tay Moizeßius paſkyre * tris mieſtus aną = pus Jordano ties ſaulês užtekẽjimu, * 4 Moiz. 35, 6.

42. Kad tenay nubẽgtu, kurs ſawo ártimą netyczomis butu užmußęs, kuri pirma n'apykantoje ne turẽjo; tas i tů mieſtû wieną tur nubẽgti, kad gywas ißliktu:

43. Bezer púſczoje ant plyniôs žémês tarp Rubenitû, ir Ramot Gileadoj tarp Gaditû, ir Galan Bažanè tarp Manaſſitû.

44. Tai yra tas zokanas, kuri Moizeßius waikams Jzrael práneße.

45. Tai yra tas liudijimas ir priſákimas ir prowos, kurius Moizeßius waikams Jzrael ſake, kaip jie iß Egypto buwo ißſitráukę,

46. Aną = pus Jordano pakalnẽj ties balwon = bažnycža Peoro * žémẽje Sion, karáliaus Amoritû, Eſbonè ẽſanczo, kuri Moizeßius ſu waikais Jzrael ißmuße, kaip jie iß Egypto buwo ißſitráukę, * p. 1, 4.

47. Jr paſiſáwino jo žémę, priegtam ir žémę * Ogo, karáliaus Bažano, abejû karáliû Amoritû, aną = pus Jordano buwuſiû ties užtekẽjimu ſáulês, * 4 Moiz. 21, 33.

48. Pradẽjus nů Aroer pas krantą upês Arnon iki kálno Sion, tai yra (kalnas) Ermons,

49. Jr wiſus plynus laukus anąpus Jordano ties užtekẽjimu ſáulês iki juriû ant plyno lauko žemay pas kalną Pisgą.

5. Perskyrimas.

Atkartojimas deszimts Diewo Prisakimû.

1. Ir Moizeszius suwadino wisus Izraelitēnus ir tare jiems: girdék, Izrael, prisákimus ir prowas, kurius szen=dien jums be=girdint sakau, ir iszsimokikit tus ir palaikykit tus, kad pagal tus darytumbit.

2. Wieszpats musû Diewas *derējimą su mumis Orebè dare.
* 2 Moiz. 19, 5. 5 Moiz. 29, 1.

3. O tą derējimą jisai ne su musû tēwais, bet su mumis dáre, kurie mes czonay iszlikom iki szei dienai, ir wisi gywi esme.

4. Jis *regimay su mumis ant kálno isz ugniês kalbējo.
* 2 Moiz. 19, 19. P. 20, 1. 18.

5. (Asz tů=czes stowējau tarp Pono Diewo ir tarp jusû, kad jums apsakyczau Diewo źodi, nēs *jús bijojoties ugniês, ir ne uźkůpot ant kálno.) Ir jis tare:
* 2 Moiz. 19, 16.

6. Asz *esmi Wieszpats tawo Diewas, kurs tawę iszwédęs isz Egypto=źémês, isz namu=szlużbôs.
* 2 Moiz. 20, 2. f.

7. Tu *ne turék kitû diewû pagal manę. * P. 6, 12. 2 Moiz. 20, 3. 3 Moiz. 26, 1.

8. Tu saw *abrozą ne daryk neyjokio pawéikslo, ney wirszuj danguje, ney źemay ant źémês, ney wandenij po źemè.
* P. 4, 16. 2 Moiz. 20, 4.

9. Tu jiems *ne turi pasiklónot ney jiems szlużiti. Nēs Asz esmi Wieszpats tawo Diewas, †ant griekû labay pykstąs Diewas, kurs nusidējimus tēwû pajēszko ant waikû i trécząję ir ketwirtąję eilę tû, kurie nekencz manęs;
* Matt. 4, 10. † 2 Moiz. 34, 7.

10. Ir *mielaszirdystę iszrodau ant daug túkstanczû, kurie manę myl ir laiko mano prisakimus. * P. 7, 9.

11. Tu *ne turi noprosnay minēti wardą Wieszpatiês sawo Diewo, nēsa Pons Diews tą ne liks nekorawotą, kurs *noprosnay ména jo wardą.
* 2 Moiz. 20, 7. 3 Moiz. 19, 12. Matt. 5, 33.

12. Sabbatôs dieną turi uź szwentą laikyt, kad ją szwęstumbei, kaip Wieszpats tawo Diewas taw esti prisákęs.
* 2 Moiz. 20, 8.

13. Szeszes dienas turi dirbti ir wisus sawo darbus atlikti;

14. Ale sékmąję dieną yra Sabbata Wieszpatiês tawo Diewo, toje tu neyjoki darbą ne turi dirbti, ney tawo sunus, ney tawo dukte, ney tawo bérns, ney tawo slúgine, ney tawo jáutis, ney tawo ásils, ney wisi tawo galwijai, ney tawo ateiwis tawo wartůse ēsąs, kad tawo bérns bey tawo slugine atsiilsētu, lygey kaip ir tu.

15. Nēs tu turi atsiminti, kad ir tu bérnu buwai Egypto=źémēje, ir kad Wieszpats tawo Diewas tawę isz tôs iszwédęs *su sylinga ranka ir su isztiestu petimi. Todēl Wieszpats tawo Diewas taw liepe, idant szwentą dieną szwentintumbei.
* P. 4, 34. P. 15, 15.

16. Tu turi *garbinti tēwą ir motiną sawą, kaip Wieszpats tawo Diewas taw prisákęs, kad ilgay patektumbei, ir kad taw geray pasisektus toje źémēje, kurę taw důs Wieszpats tawo Diewas.
* 2 Moiz. 20, 12.

17. *Ne uźmuszk. * Matt. 5, 21.

18. Ne pérźengk wenczawonystę.
* Matt. 5, 27.

19. Ne wógk. * Epez. 4, 28.

20. Ne liudik neteisaus liudimo priesz sawo ártimą. * Rym. 13, 9.

21. Ne *uźsigeisk sawo ártimo moters. Ne norek sawo artimo ukio, dirwôs, berno, sluginês, jáuczû, asilû, ney wiso to, kas jo yra.
* 2 Moiz. 20, 17. Rym. 7, 7. P. 13, 9.

22. Tai yra tie źodźei, kurius Pons Diews kalbējo wisam jusû surinkimui ant kálno isz ugniês, ir isz debesiês bey tamsumo, didźu balsu, ir nieko ne pridējo. Ir iszkale tus ant *dwiêjû akmens toblyczû ir dawe tus man.
* 2 Moiz. 31, 18. 1 Kar. 8, 12.

23. O kaip balsą isz tamsumo girdējot, ir źiurējot kálną ugnimi dégantį, pas manę prisiártinot, wisi waldonai jusû giminēse ir jusû wyresnieji,

24. Ir taret: sztay, Wieszpats musû Diewas mums dawe regēti sawo szlowę ir garbês pilnąję sawo máci, ir mes jo balsą isz ugniês girdējome. Szen=dien mes mátēm Diewą su

žmonemis kalbanti, ir jůs (taczau) gywus paſilieƙanczus.

25. Ir dabar, kodēl mes turētumbim * mirti, kad mus didzoji ßiji ugnis ſudégintu? Jey mes daugiaus balſą Wießpatiês ſawo Diewo girdētumbim, turētumbim numirti.
* 2 Moiz. 20, 19.

26. Nēſa kas yra wiſas * kunas, kad girdētu balſą gywojo Diewo iß ugniês kalbanczo, kaip mes tą girdējom, ir gywas paſiliktu?
* Jez. 40, 6.

27. Tu prizengęs girdēk wiſlab, ką Wießpats muſů Diewas ſáko, ir mums atſakyk. * Wiſlab, ką Wießpats muſů Diewas ſu tawim kalbēs, to mes klauſyſim ir pagal tai daryſim.
* 2 Moiz. 19, 8. P. 24, 3. 7.

28. Ir kaip Pons Diews juſů zodzus girdējo, kurius ſu manim kalbējot, tare jis man: Aß girdējau kalbą ßiů žmoniů, ką jie ſu tawim kalbējo; * wiſlab gér yra, ką jie kalbējo.
* P. 18, 17.

29. Ak, kad jie tokią ßirdi turētu manęs priſibijoti ir pilditi mano priſakimus per ſawo amžią, kad jiems geray paſiſektus ir jů waikams amžinay!

30. Eik o ſakyk jiems: eikit namon i ſawo ßētras.

31. Ale tu cze po mano akiů turi ſtowēti, kad ſu tawim kalbēczau apie wiſą zokaną ir priſakimus bey prowąs, kurius tu jůs turi ißmokinti, kad pagal tus elgtus toj žémēje, kurę aß jiems důſiu paſiſáwinti.

32. Taygi apſiimkit tai daryti, ką jums Wießpats juſů Diewas priſákęs, * neygi atſtokite nů to, ney ant deßinês, ney ant kairês,
* P. 28, 14. Joz. 1, 7. Pam. 4, 27.

33. Bet * wáikßczokite wiſůſe keliůſe, kurius jums Wießpats juſů Diewas priſakęs, kad gywi ißliktumbit, ir jums geray paſiſektus, ir † ilgay patektumbit žémēje, kurę pawelděſit.
* 1 Moiz. 18, 19. † P. 6, 2.

6. Pérſkyrimas.

Ißguldimas pirmojo Priſákimo apie Méilę Diewo.

1. Ȯ ßitie yra zokanai, priſákimai ir prowos, kurius Wießpats juſů Diewas priſakęs, kad tus ißſimokitumbities ir pagal tus * darytumbit toje žémēje, i kurę nuſitráukiat tą pawelděti;
* Jok. 1, 22.

2. Kad tu Wießpatiês ſawo Diewo bijotumbeis, ir * laikytumbei jo prowas ir priſákimus, kurius aß taw priſakau, tu ir tawo waikai, ir tawo waiků=waikai per wiſą juſů amžią, kad † ilgay gywi patektumbit.
* P. 4, 40. P. 5, 33. † P. 8, 1.

3. Izrael, tu turi girdēt ir palaikyt, kad tai darytumbei, ir taw geray paſiſektus, ir labay daugſintas butumbei, kaip Wießpats tawo tēwů Diews taw kalbējęs, žémę, kurioje piens bey medus ſklyſta.

4. Klauſyk, Izrael, * Wießpats muſů Diewas † wiens wienatijis yra Diewas.
* Mark. 12, 29. † 5 Moiz. 4, 35. P. 32, 39. 1 Kor. 8, 4. 6.

5. Ir tu Wießpati ſawo Diewą * turi mylēti iß wiſôs ßirdies, iß wiſôs dußiôs, ir iß wiſôs ſylôs.
* Mark. 12, 30.

6. Ir ßius zodzus, kurius aß taw ßen=dien priſakau, tu turi i ſawo ßirdi dēti.

7. Ir turi tus ſawo waikams driutay priſakyt, ir apie tus kalbēti namēj be=budams arba ant kélio waikßczodams, ar atſiguldams, ar atſikéldams;

8. Ir turi tus rißti * ženklui ant ſawo rankôs, ir tie tur taw paminklu buti po tawo akiů;
P. 11, 18.

9. Ir * turi tus wirßuj ſtulpů ſawo namů paraßyti ir i wartus.
* P. 11, 20.

10. Ȯ kad Wießpats tawo Diewas tawę nugabęs i žémę, tawo tēwams, Abraomui, Izaokui ir Jokubui pažadētą taw důti, ir didzus ir grazius mieſtus, kurius tu ne kúrei,

11. Ir butus turtu prikráutus, kurius tu ne prikrowei, ir ißkirſtus ßulinius, kurius tu ne ißkirtai, ir wynyczas bey aliējaus=kalnus, kurius tu ne ſodinai, kad wálgitumbei ir priwalgitumbei:

12. Tay ſaugokis, * idant Pono Diewo ne užmirßtumbei, kurs tawę

iß Egypto=žémês, iß † ßlużbôs=namû ißwede;

* p. 4, 9. p. 8, 14. † p. 5, 6.

13. * Bet Wießpatiês sawo Diewo turi bijotis ir jam ßlúżiti, ir prie jo wardo prisékti.

* p. 10, 20. 1 Zom. 7, 3. Matt. 4, 10. Luk. 4, 8.

14. Jr ne=turi kitû diewû sekti żmoniû aplink jus ēsanczû.

15. Nēsa Wießpats tawo Diewas yra * griekus n'apkencząs Diewas tarp tawęs, kad kerßtas Wießpatiês tawo Diewo ant tawęs ne pérpyktu, ir tawę ne ißgaißintu nů żémês. * 2 Moiż. 20, 5. p. 34, 14.

16. Jús Wießpati sawo Diewą ne turit gunditi, kaip * Massoje ji gundēt;

* 2 Moiż. 17, 2. 7. 4 Moiż. 21, 5. 5 Moiż. 33, 8. Matt. 4, 7. Luk. 4, 12.

17. Bet turit daryti pagal prisákimus Pono Diewo sawo ir pagal jo liudijimus bey prowas, kurius jis esti prisákęs;

18. Kad darytumbei, kas teisu ir gér yra po akiû Pono Diewo, kad taw geray pasisektus, ir ieitumbei bey paweldētumbei tą gérąję żémę, kurę Pons Diews tawo tēwams su prysēga esti żadējęs;

19. Kad * prawarytu wisus tawo nepriētelius po tawo akiû, kaip Pons Diews esti kalbējęs.

* 2 Moiż. 23, 27. 28.

20. O kad tawo sunus tawę kláus, ar ßen=dien ar rytoj, sakydams: kas tai per liudijimai, prisákimai ir prowos, kurius jums Wießpats musû Diewas prisakęs?

21. Tay turi sawam sunui atsakyti: mes buwom werginei * Paraono Egyptè, ir Pons Diews † ißwede mus iß Egypto su sylinga ranka;

* 2 Moiż. 1, 11. 14. † 2 Moiż. 12, 37. p. 14, 8.

22. Jr Pons Diews didżus ir piktus żénklus bey stebuklùs ißrode ant Egypcionû ir ant Paraono ir ant wisû jo namû po musû akiû;

23. Jr ißwede mus iß tén, kad mus iwestu, ir mums důtu tą żémę * musû tēwams su prysēga żadētąję.

* p. 6, 18. p. 1, 8.

24. Jr Pons Diews mums liepe daryti pagal wisas ßias prowas, kad Wießpatiês sawo Diewo prisibijotumbim, kad mums geray pasisektus per wisą musû amżią, kaip regima yra ßen=dien;

25. Jr tai bus * mums teisybe po akiû Pono Diewo musû, jey laikysim ir pildisim wisus ßius prisakimus, kaip jisai mums esti liepęs.

* Matt. 19, 17. Rym. 10, 5.

7. Pérskyrimas.

Susigentawimas su Pagonais, ir jû Bálwonû=Gárbinimas użdraustas.

1. Kad Wießpats tawo Diewas tawę nugabęs i żémę, i kurę tu nukáksi tą * iweikti, ir ißgaißis daug żmoniû pulkus pirm tawęs, † Etitus, Girgositus, Amoritus, Kananitus, Perezitus, Ewitus bey Jebusitus, septynis żmoniû pulkus, didesnius ir sylingesnius uż tawę ēsanczus;

* p. 31, 3. † 1 Moiż. 15, 20. 21. 2 Moiż. 23, 23.

2. Jr kad Wießpats tawo Diewas tus taw padůda jûs ißmußti, tay jûs turi nużawinti, ir su jeis * nieku budu ne sutikti, ney jiems malonę ißródit. * 2 Moiż. 23, 32. f.

3. Jr ne turi su jeis susigentawóti, * sawo dukteres ne turi důti jû súnums, ir jû dukteres ne turite paimti sawo súnums;

* 2 Moiż. 34, 16. Wald. 3, 6. Zir. 13, 1.

4. Nēs kitaip jie darys, kad jusû súnus nů manęs atpuls kitiems diewams ßlúżidami; tay narsas Pono Diewo pérpyks prieß jus ir jus ißpústis wéikey.

5. Bet ßitaipo su jeis turite daryti: jû * altorius turite pargriauti, jû stulpus suláużiti, jû gires ißkirsti, ir jû balwonus ugnimi sudégint. * p. 12, 2.

6. Nēs jús este * ßwenti żmones Ponui Diewui sawam; tawę Wießpats tawo Diewas ißsirinko per sawůsius żmones iß wisû żmoniû ant żémês ēsanczû.

* p. 14, 2. p. 26, 18. 2 Moiż. 19, 9. 1 Pet. 2, 9.

7. Ne todēl Pons Diews jus priēme ir ißskyre, kad jusû dausgiaus ēsą, kaip kitû żmoniû, nēs jús mażiáusieji este tarp wisû żmoniû;

8. Bet kadangi jisai jus mylējęs, ir kad sawo prysēgą laikytu jusû tēwams prisēktąję, jisai jus ißwede su sylinga ranka, ir ißgelbējo tawę

iß namû ßluzbôs, iß rankôs Paraóno, karáliaus Egypto.

9. Taygi turi zinoti, kad Wießpats tawo Diewas patsai Diewas yra, * wiernas Diewas, kursai zadējimą ir † mielaßirdystę laiko jį mylintiems ir jo prisákimams klausantiems į túkstanczęję eilę,
* p. 32, 4. 1 Kor. 10, 13. † 2 Moiz. 34, 7. s.

10. Ir atrokûja * jį nekenczantiems po sawo akiû, kad jûs ißpústitu, ir ne uztrunka tiems atrokûti po sawo akiû, kurie jį nekencza.
* p. 4, 24.

11. Taygi * palaikyk prisákimus ir zokanus ir prowas, kurius aß taw ßen=dien liepju, kad pagal tus darytumbei. * p. 5, 32. p. 6, 17.

12. Ir kada ßias prowas girdit, ir tas laikot, ir pagal tas dárot, tay ir Wießpats tawo Diewas sawo derējimą ir * mielaßirdystę laikys tawo tēwams su prysēga zadētą,
* 2 Moiz. 23, 22.

13. Ir tawę mylēs, ir zegnos ir daugsis, ir pérzegnos waisių tawo zywato, ir waisių tawo zémês, tawo jawus, ßwieziąjį wyną bey aliêjų, priewaisių tawo kárwjû, ir priewaisių tawo awjû ant zémês tawo tēwams su prysēga zadētôs taw dûti.

14. Zegnotas tu busi uz wisus zmones, neywiena tarp tawęs * ne bus newaisinga, ney tarp tawo galwijû. * 2 Moiz. 23, 26.

15. Pons Diews nů tawęs attólis * wisas ligas, ir neyjokią piktą slogą Egypcionû taw uzdēs, kurias tu matei; ir uzdēs tas wisiems tawo newidónams. * 2 Moiz. 15, 26. p. 28, 25.

16. Tu praryſi wisus kitus zmones, kurius taw dûs Wießpats tawo Diewas. Tu jû ne turi czēdit, ney jû * diewaiczams ßlúzit, nēs tai taw pastotu zabangu.
* p. 11, 16. p. 12, 30. 2 Moiz. 23, 24.

17. Bet jey tu sawo ßirdije sakysi: ßiû zmoniû daugiaus yra, ne kaip musû, kaip galiu aß jûs prawaryti?

18. Tay nesibijok jûjû; atsimink, ką Pons tawo Diews dáręs Paraonui ir wisiems Egypcionams,

19. Per didzus pagundimus, kurius tu matei sawo akimis, ir per zénklus bey stebuklùs, per sylingą ranką ir ißtiestą péti, su kuriůmi tawę Wießpats tawo Diewas ißwédęs. Taipo Wießpats tawo Diewas darys wisiems zmonems, kuriû tu bijaisi.

20. Priegtam Wießpats tawo Diewas * ßirßliû siųs tarp jû, ikikôl ißgaißinta butu, kas liko, ir slēpjasi nů tawęs. * 2 Moiz. 23, 28.

21. Ne pabúgk jûjû! nēsa Wießpats tawo Diewas yra tarp tawęs, ansai didysis ir baisingasis Diewas.

22. Jisai, * Wießpats tawo Diewas, ßius zmones ißgaißis pirm tawęs, wiêną po kits=kitą; tu ne skubrey galēsi jûs ißgaißinti, kad taw prieß tawę ne per mierą daugsintus zwērys ant lauko.
* 2 Moiz. 23, 30.

23. Wießpats tawo Diewas jûs taw padůs, ir jûs didzu múßiu uzmuß, ikikôl jûs ißpústis;

24. Ir jû * karaliùs taw padůs į tawo rankas, ir jû wardus turi ißgaißinti po dangum; niekas taw ne prießsistengsis, ikikôl tu jûs ißpústisi. * Joz. 10, 23. p. 11, 12. p. 12, 7.

25. Abrozus * jû balwonû tu ugnimi turi sudégint; ir ne turi uzsigeisti sidábro arba áukso ant tû ēsanczo, ney tą prisisáwint, kad ne susigrießitumbei; nēs tai nůboda yra Wießpaczui tawam Diewui.
* p. 21, 3. 1 Nus. Kar. 15, 12.

26. Todēl tą nůbodą * į sawo namus ne turi įneßti, kad ne prakeiktas butumbei, kaip ana, bet tu jôs turi pasibaisēti ir baidytis, nēs tai prakéikta yra. * Joz. 7, 11.

8. Pérskyrimas.

Zmones graudénami, kad ne uzmirßtu Geradeiysczû Pono Diewo.

1. Wisus prisákimus, kurius aß taw ßen=dien prisakau, * jús turite laikyti, kad pagal tus darytumbit, kad gywi pasiliktumbit, ir jusû daug butu, ir įeitumbit bey paweldetumbit zémę, kurę Pons Diews jusû tēwams su prysēga pazadējęs;
* 3 Moiz. 18, 30.

2. Ir atsimintumbei wiso to kélio, per kurį Wießpats tawo Diewas tawę wédęs per ßius * keturesdeßimts metus púsczoje, kad tawę

pakarnų darytu ir † mēgitu, ir žinoma butu, kas tawo ßirdije yra, bau tu jo prisákimû laikytumbei, bau ne. * p. 29, 5. † p. 13, 3. Wald. 2, 22.

3. Jis tawę pažémino ir dawe tawę alkti, ir * wálgidino tawę su Mana, kurę ney tu, ney tawo tēwai sawo amže ne pažinot, kad taw žinomą darytu, kaip † žmogus ne dûna wienat minta, bet wisu iß Diewo burnôs ißeinanczu.
* 2 Moiż. 16, 14. 15. 35. 4 Moiż. 11, 7. † Matt. 4, 4. Luk. 4, 4. Jßm. 16, 26.

4. * Tawo rúbai ne paséno ant tawęs, ir tawo kojos ne patino per ßius kéturês-deßimtis metus.
* p. 29, 5.

5. Taygi mielay tu ißpažysti sawo ßirdije, kad Wießpats tawo Diewas tawę auginęs, * kaipo wyrs sawo sunų augina. * p. 1, 31.

6. Taygi laikyk prisákimus Wießpatiês sawo Diewo, kad jo keliûse wáikßczotumbei ir jo prisíbijotumbei;

7. Nēs Wießpats tawo Diewas wéda tawę į gérą žémę, į žémę, kur upjû, ßuliniû ir ežeriû yra, kurie prie kalnû ir lankû téka;

8. Žémę, kur kwieczû, miežiû, wynmédžû, pygû-médžû ir granot-oboliû yra; žémę, kurioje aliējaus-médžei bey medus áuga;

9. Žémę, kur gana dûnôs turēsi wálgit, ir kur nieko ne stokoja; žémę, kuriôs ákmens geležini yra, kur wárią iß kalnû gali ißkirsti.

10. Jr kaip busi * wálgęs ir priwálgęs, kad Wießpati sawo Diewą gárbintumbei už tą gérąję žémę, kurę jisai taw dáwęs.
* p. 6, 11. 12. Joel 2, 26.

11. Taygi saugokis, idánt tu Wießpatiês sawo Diewo ne * užmirßtumbei ne laikydams jo prisákimus, ir jo zokanus bey prowas, kurius taw ßen-dien prisakau; * p. 4, 9.

12. Kad tu wálgidams ir priwálgidams, ir grażius butus budawodams ir tûse gywéndams,

13. Jr tawo jáuczei bey áwys, ir sidábras ir áuksas, ir wislab, ką turi, pasidaugsin:

14. Tay tawo ßirdis idánt te ne pasididžûja * neygi te ne užmirßta Wießpatiês sawo Diewo, kurs tawę ißwede iß Egypto-žémês, iß namû-ßlužbôs, * p. 6, 12.

15. Jr kurs tawę wede per didę ir baisingą púsczą, kur * ugningi žalczei ir angis laikos, ir kur wisa žéme ißdžiuwusi buwo be wandens, ir dawe taw † wandens iß kietôs ûliôs ißßokti;
* 4 Moiż. 21, 6. † 2 Moiż. 17, 6. s.

16. Jr wálgidino tawę su Mana, apie kurę tawo tēwai nieką ne žinojo, kad tawę pažémintu ir mēgintu, kad taw paskuy gér darytu.

17. Kitaip tu sakytumbei sawo ßirdije: mano macis ir mano rankû syla man tą turtą ißtaise.

18. Be kad minētumbei Wießpaties sawo Diewo; nēs jisai yra maci taw dûdąsis tokius didžus dáiktus ißtaisyti, kad * laikytu sawo žadējimą, tawo tēwams su prysēga žadētą, kaip regima yra ßen-dien.
* p. 4, 31.

19. Bet jei Wießpaties sawo Diewo užmirßi, ir * kitus diewus sekiosi bey jiems ßlužisi, ir jiems pasiklonosi, tay ßen-dien jums tai apsakau, kad jús prapulsite; * p. 11, 28.

20. Lygey kaip pagonys, kurius Pons Diews žawina po jusû akiû, taipo ir jús busite nužawinti, todēl, kad nepaklusnus este balsui Pono Diewo sawo.

9. Pérskyrimas.

Priežasczei, dēl kuriû žéme Kanaan iweikiama.

1. * Klausyk Jzrael: tu péreisi ßen-dien per Jordaną, kad ieitumbei pérweikti tus žmones, kurie didesni ir sylingesni yra už tawę, † didžus miestus, užmuriûtus iki dangaus,
* p. 5, 1. † p. 1, 28.

2. Didžus ir * áukßto stomens žmones, waikus Enakim, kurius pažysti, ir apie kurius tu girdējei: „kas gal waikams Enakim prießsistengti." * 4 Moiż. 13, 33. 34.

3. Taygi ßen-dien turi žinoti, kad Wießpats tawo Diewas pirm tawęs eina, * suēdanti ugnis. Jisai jûs ißgaißis, ir jûs po tawim pawers, ir prawarys bey ißpústis jûs weikey, kaip Pons Diews taw esti kalbējęs.
* p. 4, 24.

4. Taygi, kad Wießpats tawo Diewas jûs bus ißstúmęs po tawo

akiû, tay ne sakyk * sawo ßirdije: Pons Diews manę iwede tą żémę iweikt mano teisybês dēley; nēsa juk Pons Diews pagonis prawáro po tawo akiû † dēl jû Diewo=nesibijojimo. * p. 7, 17. † 1 Moiz. 12, 7. s.

5. Nēs tu juk ne ieini jû żémę pasisawinti sawo teisybês ir sawo wiernôs ßirdiês dēley, bet Wießpats tawo Diewas prawáro ßius pagonis dēl jû Diewo=nesibijojimo, kad sawo żodi laikytu, kuri Pons Diews * su prysēga żadējęs tawo tēwams, Abraomui, Izaokui ir Jokubui. * 1 Moiz. 12, 7. s.

6. Taygi żinok, kad Wießpats tawo Diewas taw tą géraję żémę ne důd i dali tawo teisybês dēley, kadangi jus kietsprandi żmones eſte.

7. Atsimink ir ne użmirßk, kaip tu Poną Diewą sawą * ipykinai púſczoje. Iß tôs dienôs, kurioj tu iß Egypto=żémês ißſitráukei, ikikôl jús atêjot i ßę wietą, jús nepaklusnus buwot Ponui Diewui. * 2 Moiz. 14, 11. p. 15, 24.

8. Nēs * Orebè jús ipykinot Poną Diewą taipo, kad sawo narsè jus norējo ißpúſtiti, * 2 Moiz. 32, 1.

9. Kaip aß ant kálno buwau użkůpęs iß akmens darytases toblyczas atimti, toblyczas suſiderējimo, kuriûm Pons Diews su jumis buwo suſiderējęs, ir aß * ketures=deßimtis dienû ir ketures=déßimtis nakczû ant kálno paſilikau, ir ney dûnôs walgiau, ney wandens gēriau, * 2 Moiz. 24, 18.

10. Ir Pons Diews man dawe * dwi akmens toblyczi, Diewo pirßtu raßyti, ir ant tû=dwiejû wiſus żodżus, kurius Pons Diews su jumis iß ugniês ant kálno buwo kalbējęs dienoje ſurinkimo. * p. 4, 13.

11. Ir po tû ketures=déßimtis dienû ir ketures=déßimtis nakczû Pons Diews man dawe dwi akmens toblyczi suſiderējimo,

12. Ir tare man: * kélkis ir eik ſkubrey iß cze, nēs tawo żmones, kurius tu ißwedei iß Egypto=żémês, suſigrießijo. Jie umay atſikreipe nů to kélio, kuri aß jiems priſakiau; jie ſaw nuliêtą abrozą paſidáre. * 2 Moiz. 32, 7.

13. Ir Pons Diews tare man: matau, ßius żmones * kietsprándżus żmones ēſanczus; * 2 Moiz. 32, 9.

14. Léiſk manę, kad aß jûs ißgaißinczau, ir jû wardą ißpûſticzau po dangum; aß iß tawęs didesnius ir macnesnius żmones padaryſiu, neng jie yra.

15. Ir man * atſigrężus ir nů kálno ugnimi déganczo nukůpus, ir dwi toblyczi suſiderējimo ant sawo abejû rankû laikant, * 2 Moiz. 32, 15. s.

16. Tay maczau, o ßtay, jús prieß Wießpati sawo Diewą buwot suſigrießiję, kadangi nuliêtą werßi ſaw buwot paſidárę, ir ſkubrey nů to kélio atſigrężę, kuri Pons Diews jums buwo liepęs.

17. Tay aß nutwēręs abi toblyczi * ißmeczau tiedwi iß abejû rankû ir sukúliau tiedwi po jusû akiû, * 2 Moiz. 32, 19.

18. Ir paſiklónojau Ponui Diewui, kaip pirma, ketures=déßimt dienas ir ketures=déßimt naktis, ir ne wálgiau dûnôs, ney gēriau wandens, dēl wiſû jusû griekû, kurius jús buwot darę, kaip taip piktay nuſiżengēt po akiû Pono Diewo ji ipykint.

19. Nēs aß bijojaus to narſo ir pápykio, kuriûmi Pons Diews ant jusû buwo supykęs, kad ir norējo jus ißgaißinti; ale Pons Diews ißklauſe manę ir tą kartą.

20. Priegtam Pons Diews ir * ant Aaróno labay supyko norēdams ir ji nużawinti, ale aß ir uż Aaróną meldżauſi tů=czēs. * 2 Moiz. 32, 21.

21. Ale jusû suſigrießijimą, werßi, aß ēmęs sudéginau ugnimi, ir sukúliau bey sutrußkinau ji, ikikôl i dulkes pawirto, ir tas dulkes imeczau i upę nů kálno nutékanczę.

22. Taipojau ir ipykinot Poną Diewą * Tabēēroj bey Maſſoj ir pas użſigeidimo=kapus. * 2 Moiz. 17, 7. 4 Moiz. 11, 4.

23. Ir kaip jiſai jus iß Kades=Barneôs ſiunte ir tare: użſitráukkities ir priſiſáwikities tą żémę, kurę aß jums dawjau, tay jus ne paklusot burnai Pono Diewo sawo, ir ne wierijot jamui, ney paklusot jo balſui.

24. Nēs jûs nepaklusnus buwot Ponui Diewui, kol aß jus paʃinaù.
25. Tay *aß paʃiklónojau Ponui Diewui ketures=deßimtis dienas ir ketures=deßimtis naktis, per kures aß cze gulējau; nēs Pons Diews tare, jiʃai noris jus ißgaißinti.
* 2 Moiz. 32, 11.
26. Ale aß meldzau Ponq Diewq tardams: Wießpatie Pone Diewe! ne prapuldik ʃawo ʒmones, ʃawo ißrinktûʃius, kurius tu ʃawo dide mace ißwadawei ir ʃu ʃylinga ranka iß Egypto ißwedei;
27. *Atʃimink ʃawo tarnû, Abraómo, Izaóko ir Jokubo! ne iʒwelgk jû ßirdiês kietumq ir Diewo=neʃibijojimq bey griekus ßiû ʒmoniû;
* 2 Moiz. 32, 13.
28. Kad ana ʒéme, iß kuriôs tu mus ißwedei, *ne ʃakytu: Pons Diews ne galējo jûs i tq ʒémę nuʒabénti, kurę jiems buwo paʒadējęs; ir todēl jûs ißwede, kadangi jûs neapkente, kad jûs nuʒawintu púʃczoje.
* 4 Moiz. 14, 16.
29. Nēs jie yra tawo ʒmones ir *tawo ißrinktieji, kurius tu per didę ʃawo maci ir per ißtieʃtq ʃawo pēti ißwedei.
* 2 Moiz. 19, 5.

10. Pérʃkyrimas.

Atnaujinimas Derējimo tur Izraelitėnus ant Diewo Méilês ragint.

1. Tû=czēs Pons Diews man tare: *ißʃikáldik dwi akmens toblyczi, kaip pirmi=dwi buwo, ir uʒkûpęs pas manę ant kálno paʃidarykis †médzo=ʃkrynę;
* 2 Moiz. 34, 1. † 2 Moiz. 25, 10.
2. Tay aß *ant tû=dwiêjû toblyczû raßyʃiu tus ʒodzus, kurius ant pirmûjû †tawęs ʃukultûjû buwau ráßęs; ir idēk jie=dwi i ʃkrynę.
* P. 9, 10. † 2 Moiz. 32, 19.
3. Taipo aß paʃidariau ʃkrynę iß cedro=médzo, *ißkáldinau dwi akmens toblyczi, kaip pirmi=dwi buwo, ir uʒkûpau ant kalno, ir turējau tiedwi toblyczi ʃawo rankoʃe.
* 2 Moiz. 34, 4.
4. Tay jis paraße ant tû=dwiejû toblyczû, kq ant pirmûjû=dwiejû buwo raßęs, dēßimt ʒodzus, kurius Pons Diews jums kalbējo iß ugniês ant kálno *czēʃè ʃurinkimo; ir Pons Diews tiedwi man dawe.
* P. 9, 10.
5. Ir aß atʃigręʒęs nukûpau nû kálno ir idējau abi toblyczi i ʃkrynę, kurę aß buwau paʃidáręs, kad czonay paʃiliktu, kaip Pons Diews man buwo priʃákęs.
6. Ir waikai Izrael ißʃitráuke iß *Berot=Bnejakan i Mozerq. Czonay paʃimire †Aaronas ir czepat yra paláidots, *ir jo ʃunus Eleazars wyʃkupu paʃtojo i jo wietq.
* 4 Moiz. 33, 32. † 4 Moiz. 20, 28.
7. Iß cze nuʃitráuke i Gudegodq; iß Gudegodôs i Jatbatq, i ʒémę, kur upes yra.
8. Tû=czēs Pons Diews ißʃkyre giminę Lewi ʃkrynę ʃuʃiderējimo Pono Diewo neßti, ir ʃtowēti *po akiû Pono Diewo jam tarnáuti, ir jo wardq gárbinti, iki ßei dienai.
* P. 18, 5. 7. P. 31, 9.
9. Todēl *Lewitai ney dali ney tēwißkę ne tur turēti ʃu ʃawo broleis, nēʃa Pons Diews yra jû dalis, kaip Wießpats tawo Diewas jiems buwo kalbējęs.
* 4 Moiz. 18, 20. f.
10. O aß ʃtowējau ant kálno, kaip pirma, *ketures=deßimtis dienas ir ketures=deßimtis naktis; ir Pons Diews ißklauʃe manę ir tq kartq, ir ne norējo tawę ißpuʃtiti.
* P. 9, 9. 18. 1 Kar. 19, 8. 2 Moiz. 24, 18. P. 34, 28.
11. O jis ʃake man: kélkis ir nueik, kad pirm tû ʒmoniû keliáutumbei, kad jie iʃigáutu i tq ʒémę ję paweldēti, kurę aß jû tēwams ʃu pryʃēga eʃmi ʒadējęs jiems dûti.
12. O dabar Izrael, kq *práßo Wießpats tawo Diewas iß tawęs? nēt tiktay, kad Pono Diewo ʃawo priʃibijotumbei, ir pagal jo priʃákimus elgtumbeis, ir ji mylētumbei, †ir Ponui Diewui ʃawam ßlúʒitumbei iß wiʃôs ßirdiês ir iß wiʃôs dußiôs,
* Mik. 6, 8. † 5 Moiz. 6, 5. Matt. 22, 37.
13. Kad priʃákimus Pono Diewo pilditumbei ir jo prowas, kurius taw ßen=dien liepju, kad taw geray paʃiʃektus?
14. Sztay, *dangus ir wiʃû dangû dangus bey ʒéme, ir wiʃlab, kas tûʃe yra, tai Wießpaties tawo Diewo yra.
* 1 Kar. 8, 27.

15. O taczaus jis *wienat tawo tēwû pamēgo, kad jûs mylētu, ir jû waikus iszrinko po jû, butent jus, uź wisus źmones, †kaip szen=dien regima yra. *p. 7, 6. †p. 4, 38.

16. Taygi *appjáustikite sawo szir=diês prieûdą, ir ne búkite daugiaus †kietsprándźei. *p. 30, 6. s. †2 Moiz. 32, 9. Neem. 9, 16.

17. Nēsa Wieszpats jusû Diewas yra *Diews ant wisû diewû, ir Wieszpats ant wisû wiêszpaczû, di=dis Diewas, macnus ir baisingas, †kurs ne atbója ney szokio, ney tokio źmogaus, ir dowanû ne ima; *Ps. 89, 7. †Darb. 10, 34. s.

18. Jr daro teisybę siratoms bey naszlēms, ir myl *ateiwjus jiems walgio bey rubû dûdams. *2 Moiz. 22, 21. Ps. 146, 9.

19. Tôdēl ir jús *ateiwjus turite mylēti, nēs ir jús ateiwjei buwot Egypto=źémēje. *2 Moiz. 22, 21.

20. *Wieszpatiês sawo Diêwo tu turi bijótis, jamui tu turi szluźit, prie jo tu turi laikytis ir prie jo wardo prisēkti. *p. 6, 13. s. Ps. 63, 12.

21. Jis esti tawo garbê ir tawo Diewas, kurs tarp tawęs tokius didźus ir baisingus stebuklus isztai=sęs, kurius tu sawo akimis matei.

22. Tawo tēwai nusitráuke į Egyp=tą su *septynes=dészimtis duszìomis, o dabar Wieszpats tawo Diewas tawę daugsino, kaip źwaigźdes ant dangaus. *1 Moiz. 46, 27. 1 Moiz. 15, 5.

11. Perskyrimas.

Prieźasczei, dēl kuriû Poną Diewą reik mylēti, ir jo Prisákimus pilnawoti.

1. Taygi Poną Diewą sawo turi mylēti, *ir jo zokaną bey jo budą ir prowas ir jo prisákimus pilditi, kôl gywas busi. *p. 8, 6.

2. Jr iszpaźinkite szen=dien, ką jusû waikai ney źinojo, ney mate, butent koźnijimus Pono Diewo jusû, jo szlowę, priegtam jo maciês pilnąję ranką bey isztiestąję péti,

3. Jr jo źenklus bey dárbus, ku=rius jis dare tarp Egypcionû Pa=raonui, karáliui Egypto, ir wisai jo źémei;

4. Jr ką jis *galybei Egypcionû padaręs, jû arkliams ir weźimams, kaip jisai wandeni szwendriû=juriû ant jû uźléido, kaip anie jus wijo, ir Pons Diews jûs nuźawino, iki szei dienai; *2 Moiz. 14, 25. 27.

5. Jr ką jisai jums dáręs púsczoje, ikikôl jús į szę wietą atsikákinot;

6. Ką jisai *Datanui bey Abira=mui daręs, waikams Eliab, sunaus Ruben: kaip źéme praplyszo ir jûs prarijo su wisa jû szeimyna, ir su szetromis bey su wisu turtu, kurį buwo nusipelnę widuj tarp wisû Jźraelitēnû. *4 Moiz. 16, 31.

7. Nēs jús *sawo akimis matēt didźus darbus Pono Diewo, kurius jis isztaisęs. *p. 7, 19. p. 29, 2.

8. Todēl *jús turit wisus tus prisákimus laikyti, kurius asz jums szen=dien prisakau, kad butumbit pastiprinti ieiti į tą źémę, ir ję pasisáwinti, į kurę nusitráukiat, kad ję pasisáwintumbit. *p. 7, 11.

9. Jr kad *ilgay gywas patektum=bei toje źémēje, kurę Pons Diews jusû tēwams su prysēga paźadējęs jiems dûti ir jû waikams, źémę, †kurioj piens bey medus sklysta. *p. 4, 40. p. 8, 7. †2 Moiz. 3, 17.

10. Nēs źéme, į kurę tu nukáksi ję atimti, ne tokia yra, kokia Egy=pto=źéme, isz kuriôs iszsitráukēt, kur tu sawą sēklą turējei sēti, ir tą pats apláistit, kaip lapēniû=darźą;

11. Bet szioje yra kalnai ir lan=kos, kurius lytus isz dangaus ap=szlákśto,

12. Kurę źémę Wieszpats tawo Diewas *pridabója, ir akys Wiesz=paties tawo Diewo wisadôs rég ant tôs nû pradźôs méto iki galo. *Ps. 65, 10. Ezr. 5, 8.

13. Jeygi jau *mano prisákimû klausysite, kurius jums szen=dien prisakau, Wieszpati sawą Diewą mylēdami ir jam szlúźidami isz wi=sôs szirdiês ir isz wisôs duszìôs: *p 28, 1. 2. 3 Moiz. 26, 3.

14. Tay asz jusû źémei *lytaus dûsiu tikru czēsu, ankstybąji lytų ir wēlybąji lytų, kad suwalytumi=bei sawo jawus, szwieźiąji wyną bey aliêjų. *3 Moiz. 26, 4. Joel 2, 23.

15. Jr tawo bándai źolês dûsiu ant tawo ganyklôs, kad wálgitum=bit ir priwálgitumbit.

16. Ale saugokities, kad jusû ßirdis ne dûtus pérsikalbēti nusikreipti ir * kitiems diewams ßlúžiti, tiems besiklonodami. * p. 4, 16.

17. Jr kad tada * narsas Pono Diewo ne įnirßtu ant jusû, ir ne užrakintu dangų, kad lytaùs ne butu, ir žéme sawo waisių ne dûtu, ir jús † bewéik ne prapultumbit nû tôs gerôsês žémês, kurę Pons Diews jums dawęs.

* 3 Moiž. 26, 19. † 5 Moiž. 4, 26. p. 28, 20.

18. Taygi * ßius žodžus dēkite į sawo ßirdį ir į sawo dußią, ir užrißkite tus ženklui ant sawo rankôs, kad paminklu butu po jusû akiû. * Pam. 3, 3. p. 6, 6. Pam. 6, 21.

19. Jr mokinkite jûs sawo waikams, kad apie tus kalbētumbei, ar namēj sēdēdams arba ar ant kélio waikßczodams, ar gult eidams arba ar atsikéldams.

20. Jr raßyk tus į stulpus sawo namû ir į sawo wartus,

21. Kad tu ir tawo waikai ilgay gywi patektumbit toje žémēje, kurę Pons Diews tawo tēwams su prysēga pažadējęs jiems dûti, koley swiets pateks.

22. Nēs jey ßius prisákimus wisus pildisite, kurius aß jums prisakau, pagal tus darydami, ir Poną Diewą sawą mylēdami, ir pagal jo prisákimus pasielgdami, ir prie jo prisiglausdami,

23. Tay Pons Diews wisus ßius žmoniû pulkus pirm jusû prawarys, kad * didesnius ir sylingesnius žmoniû pulkus pérgalēsite, ne kaip jús este. * p. 7, 1.

24. * Wisos wietos, ant kuriû su kojû-pádais užmisite, teks jumus, pradējus nû púsczôs bey nû kálno Libanon ir nû upês Prat iki pastkiáusojo juriû kranto bus jusû rubežius.

* Jož. 1, 3. 4. p. 14, 9. 4 Moiž. 24, 2. f.

25. Niekas ne galēs jums prießsistengti. Jusû baimę ir ißgąstį Pons Diews dûs užeiti ant wisû tû žémjû, į kures jús keliáujat, kaip jums esti kalbējęs.

26. Sztay, aß ßen-dien jums po akiû dedu * ir žegnonę ir keikimą; * p. 30, 1. 15. 19.

27. * Žegnonę, jey jús paklusnus busite prisákimams Wießpatiko sawo Diewo, kurius aß jums ßen-dien prisakau; * p. 28, 2. f.

28. O prakeikimą, jey ne busite paklusnus prisakimams Pono Diewo sawo, ir atsikreipsite nû to kélio, kuri aß jums ßen-dien prisakau, kitus diewus sekiodami, kuriû ne pažystat.

29. Kad Wießpats tawo Diewas tawę nugabęs į tą žémę, į kurę tu nukaksi tą pasisawinti, tay tu tą žegnonę turi dût ißßaukti ant kalno * Grizim, o prakeikimą ant kálno Ebal, * p. 27, 12. 13. Jož. 8, 33. 34.

30. Kuriû-du yra aną-pus Jordano ant kélio prieß nusiléidimą sáulês žémēje Kananitû ant plynojo lauko ties Gilgal gywénanczû pas * girę More. * 1 Moiž. 12, 6.

31. Nēs tu persigausi per Jordáną, kad įeitumbei žémę pawelděti, kurę jums Wießpats jusû Diewas esti dáwęs, kad tą gáutumbit ir toje gywentumbit.

32. Taygi dabókities, kad darytumbit pagal wisus prisákimus ir prowas, kurius aß jums ßen-dien po akiû dedu.

12. Pérskyrimas.

Wieta bey Budas tikrôsês Diewo-Szlužbôs.

1. Szitie yra tie prisákimai ir prowos, kuriùs jums pûlas pildit, kad pagal tus elgtumbities žémēje, kurę Wießpats tawo tēwû Diewas taw dawęs esti pasisawinti, kól gywi búsite ant žémês.

2. Jßpúſtikite * wisas wietas, kuriosè pagonai, kuriû žémę įweiksite, sawo balwonams ßlužijo, ar butu ant aukßtû kalnû, ar ant kalnéliû, ar po žaliûjanczû médžû; * p. 7, 5.

3. Jr * nuplēßkite jû altorius ir sulaužikite jû stulpus, ir † ugnimi sudéginkite jû ßwentintases gires, ir balwonus jû diewaiczû numéskite, ir ißgaißinkite jû wardą iß tôs wietôs.

* 4 Moiž. 33, 52. Jož. 24, 14. † 5 Moiž. 7, 25.

4. Jús Wießpaczui sawam Diewui taipo ne turite daryti;

5. Bet * toje wietoje, kurę Wießpats jusû Diewas ißsikirs iß wisû

jusû gininiû, kad sawam wardui czonay dûtu gywenti, turit tarditi ir tenay nueiti;
* 2 Moiz. 20, 24. p. 29, 42. 1 Kar. 8, 29. p. 9, 3. 2 Kar. 21, 4. 2 Nus. Kar. 7, 12.

6. Jr sawo déginimo-apieras ir sawo kitas apieras, ir sawo desētines, ir sawo rankû dówanq, ir sawo ʒadējimus, ir sawo apieras iß gerôs walês dûtases, ir pirmdēlius sawo galwijû bey awjû tenay turit nugabénti.

7. Jr czonay turēsite po akiû Pono Diewo sawo wálgit ir linksmi buti iß wiso to, kq jús ir jusû gimine atsíneßa, kuriûmi tawę Wießpats tawo Diewas pérʒegnojęs.

8. Tenay jús to nieko ne turite daryti, ko mes czonay ßen-dien dárom, koʒnas, kas jam ger ródos.

9. Nēs jús ikßioley átilsiês dar ne gáwot, ney daliês, kurę Wießpats tawo Diewas taw dûs.

10. Ale jús pérsigausite per Jordanq, ir toje ʒémēje gywęsite, kurę Wießpats jusû Diewas jums i tēwißkês-dali ißdalys, ir jis sutekx jums pakájaus nû wisû jusû nepriēteliû aplinkuy, ir * be baimês gywęsite.
* 1 Kar. 4, 25.

11. O kad Wießpats tawo Diewas ißskirs * kokią wietą, kad jo wardas czonay gywéntu, tay jús tenay turit nugabénti wislab, kq aß jums liepju, sawo déginimo-apieras, sawo kitas apieras, sawo † desētines, sawo rankû dowanas, ir wisus sawo iß gerôs walês dûtus ʒadējimus, kurius Ponui Diewui paʒadēsite.
* p. 5. s. † p. 14, 22.

12. Jr turite linksmi buti po akim Pono Diewo sawo, jús ir jusû súnus, ir jusû dukteres, ir jusû bernai, ir jusû slugines, ir * Lewitai jusû wartûse ēsantieji; nēs jie ne tur ney daliês ney tewißkês su jumis.
* 4 Moiz. 18, 24. Neem. 10, 37.

13. Saugokis, idant sawo déginimo-apierą ne apierawotumbei wisosè wietose, kurias tu matai;

14. Bet toje wietoje, kurę Pons Diews ißskirs ßioj arba toj tawo giminiû, czè tu sawo déginimo-apierą turi apierawoti ir daryti wislab, kq aß taw prisakau.

15. Ale taczaus gali galwijus pamußti ir miesôs wálgiti wisûse sawo wartûse pagal wisą uʒsigeidimą sawo dußiôs, pagal ʒegnonę Wießpaties tawo Diewo taw dûtąję; taip czystasis, kaip ir neczystasis galēs to wálgit, kaip * stirną arba élni.
* p. 22. p. 14, 5.

16. Tiktay * kraują ne turi wálgiti, bet tą ant ʒémês praliēti kaip wandeni.
* 3 Moiz. 3, 17. s.

17. Ale tu ne turi walgit sawo wartûse desētiniû sawo jawû, ßwieʒiojo wyno, aliêjaus, ney pirmdēliu sawo galwijû, awjû, ney nû kokiû sawo prieʒadû, kurius paʒadējei, arba bile-kokiôs sawo apierôs iß gerôs walês dûtôsês, arba sawo rankû pakēlimo;

18. Bet * po akiû Pono Diewo sawo tai turi wálgit toje wietoje, kurę Wießpats tawo Diewas ißrinks, tu ir tawo súnus, tawo dukteres, tawo bernai, tawo slugines, ir Lewits, tawo wartûse esąsis; ir turi linksmas buti po akiû Pono Diewo sawo dēl wiso to, kq atneßi.
* p. 14, 23.

19. Jr saugokis, idánt Lewitą ne prastótumbei, kôl gyws busi ant ʒémês.

20. O kad Wießpats táwo Diewas tawo * rubeʒius padidis, kaip taw kalbējęs, o tu sakysi: aß noriu miesôs walgiti, kadangi tawo dußia miesôs wálgiti uʒsigeidʒ, tay wálgik miesôs pagal wisą uʒsigeidimą sawo dußiôs.
* p. 19, 8. 1 Moiz. 28, 21.

21. O jey ta wieta Pono Diewo paskirtoji toli butu nû tawęs, kur jisai sawo wardą nor dûti gywénti, tay ar pamußk sawo jáuczû, ar papjáuk awjû, kurius Pons Diews taw dawęs, kaip aß taw prisakiau, ir wálgik tai sawo wartûse pagal wisą uʒsigeidimą sawo dußiôs.

22. Kaip * stirną arba elni wálgo, taip gali tu ir tai wálgit; kaip czystasis, taip ir neczystasis gálite to wálgit.
* p. 15, 21.

23. Ale dabokis, kad kraują ne wálgitumbei; nēsa * kraujas yra jo dußia, todēl tu dußią su miesa neturi wálgit,
* 3 Moiz. 7, 27.

24. Bet turi tą ant źémės pralièti ney wándeni.

25. Jr todėl to ne=turi wálgiti, kad taw geray pasiſektus ir tawo waikams po tawęs, kad tu esi darės, kas wert yra po akiû Pono Diewo.

26. Bet kad sawojo ką nori ar szwentinti ar paźadėti, tay turi tai uźkrowęs nugabenti į tą wietą, kurę Pons Diews paskyręs,

27. Jr turi sawo déginimo=apierą su miesa ir su krauju uźdėti ant altoriaus Wieszpatiês sawo Diewo. Kraują sawo apierôs turi uźlièti ant altoriaus Wieszpatiês sawo Diewo o mièsą wálgit.

28. Dabokis ir klausyk wisû sziû źodźû, kurius asz taw prisakau, kad taw geray pasiſektus ir tawo waikams po tawęs amźinay, kad butumbei darės, kas wert, ir kûm galėtu pamėgti Wieszpats tawo Diewas.

29. Kad Wieszpats tawo Diewas pagonis pirm tawęs iszpústis, ir tu nueisi jû źemę pawelděti, ir tu tą busi pasisáwinęs, ir jû źémėje gywęsi,

30. Tay *saugokis, kad į jû źabangą ne ikliútumbei pâskuy jûs, kaip jie bus iszpústiti pirm tawęs, ir ne tárditumbei apie jû balwonus ney sakytumbei: kaipo szie źmones sawo balwonus gárbinę, taipo ir asz ketu daryti.
* P. 18, 9. Joz. 23, 7. Ps. 106, 34.

31. Tu ne taipo turi daryti Wieszpaczui sawam Diewui; nėsa jie sawo diewams dare tai wislab, kas Ponui Diewui nûboda yra, ir ką jis neapkencza; nėsa jie ir sawo súnus bey dukteres ugnimi sudégino sawo diewams.

32. Wislab, ką jums liepju, turit pilditi, kad pagal tai darytumbit. Jus *nieko ne turite ney pridėti ney atimti. * P. 4, 2. Pamok. 30, 6.

13. Pérskyrimas.

Korawone neteisiû Prarakû, iszwadźójanczûjû ir iszwadźótûjû.

1. Kad koksai prárakas arba sapnorius tarp jusû kélsis ir dûda taw koki źenklą arba stebuklą;

2. Jr tasai źenklas arba stebuklas iszsipildo, apie kuri jis taw sakęs tardams: *szlúźikime kitiêms diewams, kurius ne paźystat, ir jiems tarnaukime: * P. 18, 6. 13. Jer. 7, 9.

3. Tay tu źodźams tokio prarako arba sapnoriaus ne=turi klausyti, nėsa Wieszpats jusû Diews *jus mėgina, kad isztirtu, bau ir jûs ji isz wisôs szirdiês ir isz wisôs duszios mylit. * P. 8, 2.

4. Nės jûs Wieszpati sawo Diewą turit sekióti ir *jo bijotis, ir jo prisákimû klausyti, ir jo balsui paklusnus buti, ir jam szluźit, ir prie jo laikytis. * P. 8, 6.

5. Ale *tasai prarakas arba sapnorius tur źawinams buti, todėl, kadangi jus nû Pono Diewo sawo, kurs jus isz Egypto=źémês iszwede ir tawę isz tû szluźbôs=namû iszwálnijo, atpulti mokino, ir tawę isz to kélio iszwadźojo, kuri Wieszpats tawo Diewas taw paliepęs tûm wáikszczoti, †kad tu piktąji nû sawęs atskirtumbei.
* P. 18, 20. † 1 Kor. 5, 9. 13.

6. Kad tawo brolis, tawo mótinôs sunus, arba tawo sunus, arba tawo dukte, arba tawo pati, kurę tu globoji, arba tawo prietelius, kuri tu kaip sawo duszią myli, tawę slapczey norėtu pérkalbėti ir sakyti: eime ir szluźikime kitiems diewams, kurius ney tu ney tawo tėwai paźystat,

7. Kurie tarp pagonû aplink jus yra, ar jie butu taw arti, arba toli, nû wieno krászto źémęs iki kito,

8. Tay ne daryk pagal jû wálę, ir ne buk jiems paklusnus. *Jr tawo akis ne tur jo czėdit, ir ne turi jo susimilti ney ji paslėpti.
* P. 19, 13. 21.

9. Bet *turi ji pasmáugdint; tawo ranka pirmjaus priesz ji tur but ji źudyti, ir paskuy rankos wisû źmoniû. * P. 17, 5. 7. P. 18, 20.

10. *Jis akmenimis tur źudytas buti, nės jis norėjo tawę iszwadźoti nû Wieszpatiês tawo Diewo, kurs tawę isz Egypto=źémês, isz namû=szluźbôs, iszwede; * P. 17, 2—5. 7.

11. Kad wisi Jzraelitėnai *tai iszgirde bijotus, ir tokia piktė=

nybe daugiaus ne butu girdēta tarp jusû. *p. 17, 13. pr. 19, 20.

12. Kad tu girdi apie nekuri miestą, kuri Wießpats tawo Diewas taw esti dawęs tame gywénti, o bilekas sakytu:

13. Jßêjo nekurie waikai Belial iß tawęs, ir ißwadzojo miesczonis ßio miesto, ir tare: *„eime ir ßlužikime kitiems diewams, kurius ne pažystat!“ *Jer. 7, 9.

14. Tay tu geray turi tai ißjeßkot, tárdit ir klausinēt. Jr jey randasi, taipo tiesą ēsant, ir tikray taip yra, kad tokia nůboda tarp jusû nusidawe,

15. Tay tu miesczonis to miesto turi nužawinti aßtrumu kárdo ir jůs ißgaißinti su wisu labu, kas tame yra, ir jû galwijus kardo aßmenimi.

16. Jr wislab, ką iß jû ißplēßet, turit į kruwą sudēt ant úlyczôs ir ugnimi sudégint, taip miestą, kaip wisą jû turta podraug, Wießpaczui Ponui Diewui sawam; kad jis ant wienôs kruwôs gulētu amžinay, ir niekadôs ne butu pakurtas.

17. Jr nieką jû turto ne *pasisawik, kad Pons Diews liáutus nů narso sawo pápykio, ir taw mielaßirdystę ißrôditu bey ant tawęs susimiltu, ir daugsintu tawę, kaip tawo tēwams su prysēga žadējęs esti; *p. 7, 25. 26.

18. Todēl, kadangi tu paklusai balso Pono Diewo sawo laikyti wisus jo prisákimus, kurius aß taw ßen=dien prisakau, kad darytumbei, kas wért yra po akiû Pono Diewo sawo.

14. Pérskyrimas.

Dawadas apie Gedējimą, Walgi bey Desētines.

1. Jús este waikai Pono Diewo sawo, jús ne turite saw *kokią markę rēßti neygi pláukus nuskusti wirßuj akiû, kad jums kas numire. *3 Moiz. 21, 5. 3 Moiz. 19, 27.

2. Nēs jûs este *ßwenti žmones Wießpaczui sawo Diewui. Jr Pons Diews tawę †ißrinko, kad jo ißrinktasis butumbei iß wisû žmoniû, kurie ant žémês yra. *p. 7, 6. s. 1 Petr. 2, 9. †p. 4, 20.

3. Tu nůbodą ne=turi wálgiti.

4. O *ßitie yra galwijai, kurius wálgiti galit: jáuczus, awis, oßkas; *3 Moiz. 11, 2. s. Wald. 13, 4.

5. *Elnius, stirnas, medinius jáuczus, medines oßkas, medines oßkaites, stumbrus ir brēdzus, *p. 15, 12.

6. Jr wisus gywolius pérskeltusnagus turinczus ir gromulojanczus gálite wálgit.

7. Ale tus *ne turite wálgiti, kurie tiesa gromuloja, ale ne=pérskeltus nagus tur. Werbliudas, kißkis bey kralikis, kurie tiesa gromuloja, ale nagus tur ne=pérskeltus, tur jums neczysti buti. *3 Moiz. 11, 9.

8. *Kiaule, kaczeig pérskeltus nagus tur, tay taczaus ne gromuloja, todēl tur jums neczysta buti. Jû miesôs ne turite wálgit, ir jû maitą ne turit pakrutit. *2 Mak. 6, 18. 21.

9. Tai *galite wálgit iß wiso to, kas wandenij yra, wiską, kas sparnéliû bey žwyniû tur, galite wálgit. *3 Moiz. 11, 9.

10. Ale wiską, kas ne=tur sparnéliû ney žwyniû, ne turite wálgit, nēs neczysta jums yra.

11. Wisus czystus paukßczus wálgikite.

12. Ale ßitus *ne turite wálgit: eréli, wánagą, žuwēdrą, *3 Moiz. 11, 13.

13. Narą, lingę, wanagēli su jo weisle,

14. Jr wisus warnus su jû weisle,

15. Sztrausą, apůką, gégužę bey kanapinę su jôs weisle,

16. Apokēli, pelēdą, ßikßnosparni,

17. Baubli, gandrą, gulbę,

18. Gerße ir gerwę su jû weisle, tutli bey krégžde;

19. Jr wisi paukßczei, kurie reploja, tur jums neczysti buti, ir ne turite tû wálgit.

20. Czystû paukßczû gálite wálgit.

21. Jus *maitôs ne turite wálgit; ateiwjui sawo wartůse gali tôs důti, kad wálgitu, arba pardůk swetimam; nēs jûs este ßwenti žmones Wießpaczui sawam Diewui. †Tu awinēli dar žindanti sawo momą ne turi wirti. *2 Moiz. 22, 31. s. †2 Moiz. 23, 19.

22. Tu kas=métą *desẽtines turi atskirti wiso waisiaus sawo sėklôs, ant tawo dirwôs áugancżo,
*3 Moiz. 27, 30.

23. Ir turi wálgit po akiû Wieszpatiês sawo Diewo toje wietoje, kurę jisai iszskyręs, kad jo wardas czonay gywéntu, butent, desẽtiniû sawo jawû, szwieżiojo wyno, aliejaus ir pirmdẽliû sawo galwijû bey awjû; kad prisimokitumbei bijotis Wieszpatiês sawo Diewo per sawo amżią.
*p. 12, 17. 18.

24. Ale kad kéls taw pertolus bútu, kad tai ne galẽtumbei nugabénti, todẽl, kadangi ta wieta taw perdaug attolinta, kurę Wieszpats tawo Diewas saw iszsiskyręs, kad sawo wardą czonay dûtu gywénti, (nẽs Wieszpats tawo Diewas tawę pérżegnojo;)

25. Tay pardûk uż pinigus, ir tus pinigus i sawo rankas ẽmęs nueik i tą wietą, kurę Wieszpats tawo Diewas iszsiskyręs;

26. Ir pirk tai wislab uż pinigus, ko tawo duszią użsigeidż, ar butu jáuczei, ar áwys, ar wyns, *ar driuts gẽrims, arba wislab tai, ko tawo duszia użsigeidż; ir wálgik czonay po akiû Pono Diewo sawo, ir buk linksmas, ir tu, ir tawo giminẽ,
*3 Moiz. 10, 9.

27. O ir Lewits tawo wartûse ẽsąsis; tu ji ne turi prastoti, nẽs *jis ne tur ney daliês ney tẽwiszkês su tawim.
*4 Moiz. 18, 24.

28. *Po trijû métû turi iszskirti wisas desẽtines sawo pélno to méto, ir turi tas palikt sawo wartûse;
*p. 20, 12. 13.

29. Tay tur ateiti Lewitas, su tawim ney daliês ney tẽwiszkês turisis, ir ateiwis, ir sirátos, ir naszles tawo wartûse ẽsantieji, ir tur wálgit ir prisiwálgit, kad Wieszpats tawo Diewas *tawę żegnotu wisûse darbûse tawo rankû, kurius tu turi atlikti.
*p. 28, 1. s. Pamok. 11, 24. 25.

15. Pérskyrimas.

Apie Atlaidôs=Méta, Bérną parsidûdantiji, ir Pirmgimi.

1. Kożną sékmąji *métą atlaidôs=métą turi szwęsti.
*2 Moiz. 23, 11. 3 Moiz. 25, 10.

2. O taipo tu turi daryti tą *atlaidôs=métą szwęsdams: kada nekursai sawam artimui ką pażyczijęs, tas ne tur tai atpraszyti nû sawo ártimo arba nû sawo brolio; nẽsa tas méts atlaidôs=mets wadinams yra Ponui Diewui.
*Luk. 4, 19.

3. Isz swétimo tu tai gali atpraszyti, ale tam, kurs tawo brolis yra, tu turi atléisti.

4. Ubagû wisiszkay tarp jusû ne tur buti, nẽsa Pons Diews tawę żegnos toje żémẽje, kurę Wieszpats tawo Diewas taw dûs i tẽwiszkę pasisáwinti.

5. Ale idánt *paklusnus buk balsui Wieszpaties sawo Diewo ir pildik wisus szius prisákimus, kurius asz taw szen=dien prisakau, kad pagal tus darytumbei!
*p. 28, 1. 2.

6. Nẽsa Wieszpats tawo Diewas *żegnos tawę, kaip jisai taw kalbẽjęs. †Taipo tu daug żmonẽms życzisi, ale tu isz neywieno ne pasiżyczisi ko. Tu ant daug żmoniû pulkû ponawosi, o ant tawęs neywiens ne ponawos.
*p. 14, 29. †p. 28, 12. 44.

7. Kad tawo broliû wiens butu *pawargęs bile=kokiame mieste tawo żémẽje, kurę taw dûs Wieszpats tawo Diewas, tay tu sawo szirdi ne turi użkiẽtinti neygi sawo ranką użwerti priesz pawargusiji sawo broli;
*3 Moiz. 25, 35. 1 Tim. 6, 18. 1 Jon. 3, 17.

8. Bet turi ji gelbẽt ir jam *życzit, ko tiktay stokûja.
*Luk. 6, 34. 35.

9. Saugokis, kad tawo szirdis wéliniui ne pasidûtu ney tartu: „sekmasis mets, ansai atlaidôs=mets prisiartin,“ irgi todẽl sawo pawargusiji broli żwairey norẽtumbei iżwélgti ir jam nieko ne dûti, tay jis tawęs=dẽl szauks Diewopi, o tu pelnysi griẽką.

10. Bet tu turi jam dûti, ir tûmi saw apmaudą ne daryti, kad jam turi dûti; nẽs dẽl to Wieszpats tawo Diewas tawę żegnos wisûsè tawo darbûsè, ir ką tiktay pradedi.

11. *Pawárguliû wisu czẽsu bus toje żémẽje; todẽl asz taw liepju ir sakau, kad sawo ranką atwértumbei priesz sawo broli, kursai pri-

spáudzams ir pawargęs yra tawo žémēje.
* Matt. 26, 11. Jon. 12, 8. Jez. 58, 7. Jok. 2, 15. 16.

12. Kad * tawo brolis, Ebreonis arba Ebreonkà (už bérną, sluginę) parsidůda, tay jisai taw šešis metus tur šlužiti, ale sékmame mete tu ji walną turi išléisti.
* 2 Moiz. 21, 2.

13. Jr kad tu ji walną išléisi, tay ji ne turi tušczą išléisti nů sawęs,

14. Bet turi jam ką sutekti nů sawo awjů, iš sawo skunês ir iš sawo spáustuwôs, kad jam dûtumbei to, kuriůmi tawę Wiešpats tawo Diewas žegnojęs.

15. Jr atsíminkʼ, * kad ir tu bérnu buwai Egypto=žémēje, ir kad Wiešpats tawo Diewas tawę išwálnijęs; todēl aš tai taw šen=dien prisakau. * p. 16, 12.

16. Ale jey jisai taw sakys: aš ne noriu šalin tráuktis nů tawęs, nēs aš myliu tawę ir tawo giminę, (kadangi jis geray tur prie tawęs,)

17. Tay * ylą ēmęs pérskwerbk jo ausi prie angôs, ir jis amžinay t'esie tawo bérnas. Su sawo slugine tu lygey taipojau turi daryti.
* 2 Moiz. 21, 6.

18. Jr taw te n'esiê sunku, ji walną išléisti, nēsa jis taw kaip dwilinks priedienininks šešis metus šlužijo, tay Wiešpats tawo Diewas tawę žegnos wisůsè daiktůsè, ką tikt darai.

19. Wisus * pirmdēlius sawo bandôs ir awjû patinēlius ēsanczus Wiešpaczui sawam Diewui turi šwentinti. Tu ne turi árti su pirmdēleis sawo jáuczû ir ne nukirpti pirmdēlius sawo awjû.
* 2 Moiz. 13, 2.

20. Po akiû Pono Diewo sawo tu jû turi wálgiti kas=métą toje wietoje, kurę Pons Diews išrinko, tu ir tawo gimine.

21. Bet kad * kůmi kliaudingi, ar ráišas ar áklas, ar kit kůmi skaudžey pažeistas butu, tay ji ne turi apierawoti Wiešpaczui sawam Diewui; * 3 Moiz. 22, 20. 21.

22, Bet sawo wartůse tu jo turi wálgit, * ar butumbei czystas, ar neczystas, kaip stirną bey élni.
* p. 12, 15. 22.

23. Ale * tikt jo kraùjo ne turi wálgit, bet tą ant žémês palieti, kaip wandeni. * p. 12, 23. 3 Mos. 17, 10.

16. Pérskyrimas.

Apie tris didžeses Szwentes kas=métą šwenczamases; ir apie Súdzas bey Urēdininkus.

1. Mēnesi * Abib turi šwentint, kad welykas laikytumbei Ponui Diewui sawam. Nēs mēnesije Abib Wiešpats tawo Diewas tawę iš Egypto išwede naktijè.
* 3 Moiz. 23, 5.

2. Jr Wiešpaczui sawam Diewui welykôs=awinēli turi papjáuti, priegtam áwis ir jáuczus toje wietoje, kurę Pons Diews išsiskirs, kad jo wárdas czonay gywéntu.

3. Tu * raugintojo ant tôs šwentês ne turi wálgiti. Septynes dienas tu neraugintôs tužbôs dûnôs turi wálgiti; nēs su baime išsitráukei iš Egypto=žémês; kad tôs dienôs sawo išējimo iš Egypto=žémês minētumbei per sawo ámžią. * 2 Moiz. 12, 19.

4. Per septynes dienas nieko rauginto ne tur mátoma buti wisůsè tawo rubéžiůse, ir nieka tôs miesôs, kuri wakarè pirmôsês dienôs papjáuta, per nakti ne tur pasilikti iki rytojaus.

5. Tu * welykôs=awinēli ne gali papjáuti bile=kuriůsè sawo namůsè, kurius taw dawe Wiešpats tawo Diewas; * 2 Nus. Kar. 35, 1.

6. Bet tojè wietoje, kurę išsikirs Wiešpats tawo Diewas, kad jo wardas czonay gywentu, czę * tą welykôs=awinēli turi papjáuti ant wakaro sáulei jau nusiléidus, tů=czēs, kuriamè tu iš Egypto išsitráukei. * 2 Moiz. 12, 6. 3 Moiz. 23, 5.

7. Jr turi tą kept ir wálgit toje wietoje, kurę Wiešpats tawo Diewas išsiskirs, ir paskuy rytą=mētą atsigręžęs namon eiti į sawo šētrą.

8. * Szešes dienas tu nerauginto turi wálgit, o sekmoje dienoje yra diena surinkimo Wiešpaczui tawo Diewui; toje tu neyjoki darbą ne turi dirbti. * 2 Moiz. 12, 15. p. 13, 8.

9. Septynes * nedēles saw turi skaityti, ir pradēti skaityt, kad prased su pjáutuwais jawus pjáuti.
* 3 Moiz. 23, 15. 16.

10. Jr turi szwęsti szwentę sekminiû Wieszpaczui sawam Diewui, kad *isz gerôs walês dówaną důtumbei sawo rankû pagal żegnonę, kurę taw dawęs Wieszpats tawo Diewas;
* p. 26, 2. 3 Moiz. 23, 10.

11. Jr turi linksmas buti po akiû Diewo sawo Wieszpatiês, tu ir tawo sunus, tawo dukte, tawo bérns, tawo slugine, ir Lewits, tawo wartůse ēsąsis, ateiwis, sirata ir naszlē, po tawim ēsantieji, * tojè wietoje, kurę Wieszpats tawo Diewas iszsiskyręs, kad jo wárdas czonay gywéntu.
* 2 Moiz. 20, 24.

12. * Jr atsimink, tawę bérnu buwusi Egypto-żémēje, kad pilditumbei ir darytumbei pagal szius prisákimus.
* p. 24, 18.

13. * Láp-budżû-szwentę turi szwęsti septynes dienas, kad busi jawus suwálęs isz sawo skunês ir wyną isz sawo spáustuwôs;
* 2 Moiz. 23, 16. 3 Moiz. 23, 34.

14. Jr * turi linksmas buti ant sawo szwenczû, tu ir tawo sunus, tawo duktē, tawo berns, tawo slugine, Lewits, swetimasis, sirata ir naszlē, tawo wartůse ēsantieji.
* p. 12, 12. 18. p. 26, 11.

15. Septynes dienas tu Wieszpaczui sawam Diewui tą szwentę turi szwęsti tojè wietoje, kurę Wieszpats iszsiskirs. Nēs Wieszpats tawo Diewas * żegnos tawę wisůsè tawo lobjůse ir wisůsè darbůsè tawo rankû; todēl turi linksmas buti.
* p. 14, 29. p. 15, 10.

16. * Tris kartus per mētą wisi wyriszki isz jusû po akiû Wieszpatiês tawo Diewo tur pasiródit tojè wietoje, kurę Pons Diews iszsiskirs: ant szwenczû neraugintôsês důnôs, ant szwenczû sekminiû ir ant szwenczû láp-budżû. Ale neywiêns tur † tuszczas pasiródit po akiû Pono Diewo,
* 2 Moiz. 23, 17. † 2 Moiz. 23, 15. p. 34, 20. Sir. 35, 6.

17. Kożnas pagal dowaną sawo rankôs, pagal żegnonę, kurę taw dawęs Wieszpats tawo Diewas.

18. Súdżas * ir urēdininkus tu saw turi isidēti wisůsè sawo wartůse, kurius taw důs Wieszpats tawo Diewas tarp tawo giminiû, kad jie żmonēms teisę prową darytu.
* 2 Nuf. Kar. 19, 5.

19. Tu * prową ne turi kraipyti, neygi dabot ant szióкio, arba ant tokio żmogaus, † neygi turi dówanû imti; nēsa dówanos apjékin iszmintingůsius ir iszkreipja prowas teisůjû.
* 2 Moiz. 23, 6. † 2 Moiz. 23, 8. 3 Moiz. 19, 15. 5 Moiz. 1, 17. Pamok. 15, 27.

20. Kas teisu yra, * tai turi tu pildit, kad gywas iszliktumbei ir taw tektu ta żēme, kurę taw důs Wieszpats tawo Diewas.
* Ps. 34, 15.

21. Tu neyjokią girę isz médżû ne turi sodinti prie altoriaus Wieszpatiês sawo Diewo, kuri saw pasibudawoji.

22. Tu ir * stulpą saw ne turi attiesti, kuri neapkenczа Wieszpats tawo Diewas.
* 3 Moiz. 26, 1.

17. Pérskyrimas.

Apie Jdēżimą bey Urēdą Waldonû, o didżáusey, Karaliaus.

1. Tu Wieszpaczui sawo Diewui ne turi apierawoti jáuti arbą áwi * kliaudingą, arba nesweiką, nēsa tai nůboda yra Wieszpaczui tawo Diewui.
* 3 Moiz. 22, 20.

2. Kad * tarp tawęs bile-kuriůsè wartůse, kurius Wieszpats tawo Diewas taw suteks, randami butu ar wyrs ar moteriszke, ko pikto darą po akiû Pono Diewo tawo, pérżengdami jo derējimą,
* p. 13, 6. 2 Moiz. 22, 20.

3. Jr nueidami kitiems diewams służija, ir jû meldżasi, ar butu * sáule ar menů, ar kiti dangaus pulkai, koktai asz ne liepjau;
* p. 4, 19. Jerem. 8, 2.

4. Jr kad taw tai sákoma, ir tu tai girdi, tay geray turi to klausinēti, ir kad randi, taip tikray tiesą ēsant, kad tokie bjaurus griekai Jzraēlije daromi,

5. Tay tu tą wyrą arba moteriszkę, kurie tai dárę, turi iszwesti isz sawo wartû ir jůdu * akmenimis żudyti.
* p. 13, 9. 10.

6. * Dwiem arba trims liudininkams liudijant tur żudytas buti, kas smertiês-kor.wonę użpelnęs,

ale wienam liudininkui tiktay liudijant nieks ne tur żudytas buti.
* Jon. 8, 17.

7. Rankos liudininkû tur * pradēti ji żudyti, o paskuy rankos wisû żmoniû, kad † piktadēją iszgaiszintumbei.
* p. 13, 9. † p. 19, 19.

8. Kad kokia skunda prową laikantiems persunki butu, apie kraują tyczomis ar netyczomis praliêtąji, apie kupczystę, kad kits=kitą kas butu prigawęs ar ne, apie iszkadą darytą, ar ne, ir kas waidą gal kélti tawo wartůse, tay tu atsikélęs turi nueiti i tą wietą, kurę Wieszpats tawo Diewas taw iszskirs,

9. Jr turi nueiti * pas klebonus, Lewitus ir pas súdzą tů=czēs prową laikantiji, ir tus kláusti; tie taw atsúdis.
* 2 Nus. Kar. 19, 8. 11.

10. Jr turi daryti pagal tai, ką jie taw sako tojè wietoje, kurę Pons Diewas iszskyre; ir turi tai pildit, kad darytumbei pagal wisą, ką jie tawę mokis.

11. Pagal żokaną, kuri jie tawę mokin, ir pagal prowas, kurias jie taw sako, tu turi elgtis, kad nů tû * ne atsikreiptumbei ney ant deszinês, ney ant kairês.
* p. 5, 32. Joz. 1, 7. Ps. 119, 51. 102.

12. Jr jey kas prieszgynis budams ne klausytu klebonui, czepat * urēdą Wieszpatiês tawo Diewo pilnawójanczamjam, arba ir sudzai, tas tur żudytas buti, irgi taipo piktąji iß Jzraēlio turi atskirti,
* p. 10, 8.

13. Kad * wisi żmones tai girdēdami bijotus, ir daugiaus tokie prieszgynei ne butu.
* p. 13, 11. p. 19, 20.

14. Kad nukaksi i tą żémę, kurę taw důs Wieszpats tawo Diewas, ir tą gáudams gyweni toje, ir sakysi: * aß karáliu ant sawęs idēsiu, kaip wisi kiti aplink manę esantieji żmoniû pulkai tur,
* 1 Zom. 8, 5. 6. Oz. 13, 10.

15. Tay tu tą i karáliu saw turi iszsirinkti, kuri iszskirs Wieszpats tawo Diewas. Ale iß sawo broliû wieną tu saw i karáliu turi isidēti. Swétimą, kurs ne tawo brolis yra, ne gali idēti.

16. Ale, kad idant ne perdaug żirgû laikytu, ir żmones atgalon ne westu i Egyptą dēley * daugybês żirgû; kadangi Pons Diewas jums sakęs, jus sziû keliû atgalon daugiaus ne gryszent!
* 1 Kar. 10, 25. 28.

17. Jis ir * ne tur daug moteriû westi, kad jo szirdis ne atsikreiptu, ir ne tur daug sidabro bey áukso surinkti.
* 1 Kar. 11, 1.

18. O kada jisai sēdēs ant krasês sawo karalystês, tay jis szi antrąji żokâna nů klebonû bey Lewitû tur imti ir i knygas surasżydint.

19. Tos pas ji tur pasilikti, ir jis tosè * tur skaityti per wisą sawo amżią, kad prisimokitus bijotis Wieszpatiês sawo Diewo pilnawodams wisus żodżus szio żokano ir szias prowas, kad pagal tus darytu.
* Ps. 119, 16. 24. 97.

20. Jisai sawo szirdije ne tur pasididżůti ant sawo broliû, ir ne tur * atsikreipti nů to prisákimo ney ant deszinês ney ant kairēs, kad jo dienos ilgyn eitu jo karalystēje, jis ir jo waikai Jzraēlije.
* p. 5, 32. Joz. 1, 7. Ps. 119, 51. 102.

18. Pérskyrimas.

Apie Klebonû=Dali; Balwonû=gárbinimą; ir apie Kristų, tikrąji Praraką.

1. Klebonai, Lewitai iß wisôs giminês Lēwi, ne tur ney daliês ney tēwiszkês turēti su Jzraelitēnais. Apieras Pono Diewo ir Jo tewiszkês=dali jie tur wálgit.
* p. 10, 9. p. 12, 12. p. 14, 27. 29.

2. Todēl jie ne tur daliês gáuti tarp sawo broliû, kadangi Pons Diewas jû dalis yra, kaip jisai jiems esti kalbējęs.

3. Ale tai tur buti klebonû=dalis prie żmoniû ir prie tû, kurie apierawoja, ar butu jáutis ar awis, kad klebonui důtu péti ir abi skrosti bey widurius,

4. Jr pirmones tawo rugiû, tawo szwieżiojo wyno bey aliejaus, ir pirmjáusiases wilnas tawo ēryczû.

5. Nēsa Wieszpats tawo Diewas ji iszrinkęs iß wisû tawo giminiû, kad urēdą pilditu wardan Pono Diewo, jis ir jo sunus amżinay.

6. Kada Lewits ateit iß bile=kokiôs tawo szaliês, arba iß kitur kur iß wiso Jzraēlio, kur jisai swecżu yra,

ir ateit pagal szirdingą norą sawo duszios į tą wietą, kurę Pons Diewas iszskyręs,

7. Kad szlužitu wardan Wieszpaties sawo Diewo, kaip wisi jo broliei, Lewitai, kurie czonay stowja po akiû Pono Diewo:

8. Tie lygey tiek tur gáut wálgit, kaczeig ir ką turētu pardůtojo turto sawo tewů.

9. Kad isigáusi į tą žémę, kurę taw důs Wieszpats tawo Diewas, tay ne * turi mokitis daryti pagal nůbodas sziû žmoniû;

* P. 12, 30. Joz. 23, 7. Ps. 106, 34.

10. Kad tarp tawęs ne butu kas randamas, kurs důtu sawo sunų * ar dukteri eiti per ugni, arba † burtininks, arba ** dienû-skirtojis, arba †† ant paukszczû szauksmo dabojasis, arba žynys,

* 3 Moiz. 18, 21. † 3 Moiz. 20, 27. 1 Zom. 28, 7. ** 3 Moiz. 19, 26. †† Ebr.: żalczû-apmonitojis.

11. Arba apžadētojis, arba putweizda, arba wisokiû ženklû-iszguldytojis, arba * kursai numirusiůsius kláusiu.

* 1 Zom. 28, 11.

12. Nēs kurs tai daro, * nůbóda yra Ponui Diewui, ir dēl tokiû nůbódû anus prawaro Wieszpats tawo Diewas pirm tawęs.

* P. 12, 31.

13. Ale tu turi buti * be nůtartiēs, kaip ir Wieszpats tawo Diewas yra.

* Ps. 15, 2. 1 Moiz. 6, 9.

14. Nēsa szie žmones, kurius tu pérgalēsi, klauso burtininkams ir apžadētojams; ale tu ne taipo turi elgtis priesz Wieszpati sawo Diewą.

15. * Praraką, koks asz esmi, prikéls taw Wieszpats tawo Diewas isz tawęs ir isz tawo broliû; to jûs turite klausyti.

* Jon. 6, 14. Darb. Ap. 3, 22. P. 7, 37. Ps. 2, 12

16. Kaip * ir isz Pono Diewo sawo meldeisi Orebe dienoje surinkimo tardams: asz daugiaus ne noriu girdēti balsą Wieszpatiēs sawo Diewo, ir tą didzęję ugni ne matyti, kad ne mirczau.

* 2 Moiz. 20, 19. Ebr. 12, 19.

17. Ir Pons Diewas sake man: jie * geray kalbējo.

* P. 5, 28.

18. Asz jiems * praraką prikélsiu isz jû broliû, koks tu esi, ir mano žodžus į jo burną dēsiu, tas jiems kalbēs wislab, ką asz jam prisakysiu.

* Jon. 1, 45. Ebr. 3, 2. P. 12, 24. Jon. 7, 16. P. 8, 26. 40.

19. Ir kas mano žodžû ne * klausys, kurius jisai mano wardan kalbēs, tam asz jau žinosiu.

* Matt. 17, 5.

20. Ale taczau, jey koksai prarakas pasidrąsintu kalbēti * mano wardan, koktai asz jam ne liepjau kalbēti, ir kursai ką kalbētu wardan kitû diewû, tasai prarakas tur žudytas buti.

* 5 Moiz. 13, 5. Jer. 14, 15.

21. O jey tu sawo szirdije tartumbei: ant ko asz galēsiu numanyti, kokius žodžus Pons Diewas jam ne butu kalbējęs?

22. Tay žinok: kada koksai prarakas taw ką apsako wárdan Pono Diewo, ir taipo ne stojas ney nusidůda, tay numanyk, Poną Diewą tus žodžus jam ne kalbējusi; nēs prarakas tai isz pasididzáwimo kalbējęs, todel jo kalbôs nesibijok.

19. Pérskyrimas.

Dawadas del Walnybēs-Miestû darytas; neteisiûjû Liudininkû Korawone.

1. Kad Wieszpats tawo Diewas anus žmones bus iszgaiszinęs, kuriû žémę taw padůs Wieszpats tawo Diewas, kad ję gáutumbei, ir jû miestůse bey namůse gywéntumbei,

2. Tay saw * tris miestus turi iszsiskirti toje žémēje, kurę Wieszpats tawo Diewas taw důs paweldēti;

* 2 Moiz. 21, 13.

3. Ir turi tam pritinkanczas wietas iszskirti, ir rubéžiu sawo žémēs, kurę taw iszdalys Wieszpats tawo Diewas, į tris dalis pérdalyti, kad tenay nubēgtu, kurs netyczomis žmogų butu užmuszęs.

4. Ir todēl tatai tur buti, * kad galētu nubēgti, kurs žmogų užmuszęs, jeib gywas iszliktu, kad nekursai sawo artimą muszą, ne isz patyczo, ir pirm to kerszta priesz ji ne turējo;

* P. 4, 42. 2 Moiz. 21, 13.

5. Bet kad nusidůtu, kad nekursai su sawo ártimu į girę eitu málkû kirsti, ir kirwi su ranka auksztyn kéltu médi nukirsti, o kirwis nusmuktu nů koto ir isztiktu artimą,

kad jis numirtu, tas į ßių miestų wieną tur nubėgti, kad gywas ißliktu.

6. Kad ne * tą kraują jėßkąsis żmog=żudi wytu, kadangi jo ßirdis kerßto pilna yra, ir jį sugautu, kadangi kélis toks tolus, ir jį użmußtu, kaczeig smertiês kaltybe jame nesiranda, kadangi pirm to kérßtą prieß jį ne turėjęs. * 4 Moiż. 35, 12.

7. Todėl aß taw prisakau, kad * tris miestus ißskirtumbei. * 4 Moiż. 35, 6.

8. Ir kad Wießpats tawo Diewas ißplátis tawo rubeżius, kaip jis * tawo tėwams su prysėga żadėjęs, ir důs taw wisą tą żémę, kaip tawo tėwams tą důti kalbėjęs esti, * P. 12, 20. 1 Moiż. 28, 14.

9. (Jey tiktay * pildisi wisus ßius prisákimus, kad pagal tus darytumbei, kurius aß taw ßen=dien liepju, kad Wießpati sawo Diewą mylėtumbei ir jo keliůse waikßczotumbei per sawo ámżią,) tay dar † tris miestus turi ißskirti be ßių trijų; * P. 15, 5. † P. 4, 41. Joż. 20, 8.

10. Idant n. kaltas kraujas ne butu praliêtas tawo żémėje, kurę Wießpats tawo Diewas taw důda į tėwißkę, ir kraujo=kaltybes tawę ne spáustu.

11. Ale jęy kas * kérßtą turėtu prieß sawo artimą, ir ant jo tykodams jį użpultu ir † jį użmußtu, ir tada nubegtu į ßių miestų wieną, * 4 Moiż. 35, 20. 21. † 1 Moiż. 9, 6.

12. Tay wyresnieji jo miesto tur tenay nusiųsti jį atgabéndint, ir jį į rankas kraują pajėßkanczamjam padůti, kad nużawintas butu.

13. Tawo ákys jo ne tur czėdit, ir turi tą, kurs nekaltą kraują praliêjęs, iß Izraėlio ißgaißinti, kad taw geray pasisektus.

14. Tu sawo * artimo rubéżių ne turi pamáżint, kurį senieji státe tawo tėwißkėj, kurę tu gáuni żéméje, kurę Wießpats tawo Diewas taw esti dawęs pawelděti. * P. 27, 17.

15. * Wienintelis liudininks ne tur prieß koki liudit dėl bile=kokio nusidėjimo arba grieko, kuriům kas gal nusidėti, bet † dwiem arba trims liudininkams be=sákant tiesa tur ißsiródit. * 4 Moiż. 35, 30. † Jon. 8, 17.

16. * Kada neteisus liudininks prieß nekurį kéliasi jį káltint dėl kokio nusidėjimo, * 2 Moiż. 23, 1.

17. Tay tůdu wyru, kuriů=dus prową tarp sawęs tur, tur stowėti po akių Pono Diewo, * klebonų bey sudżių, kurie tů=czės bus, * P. 17, 9.

18. Ir sudżos geray tur tyrinėti. Ir kad neteisusis liudininks neteisey liudijęs prieß sawo ártimą,

19. Tay jůs * jam turite daryti, kaip jis mislijo sawam broliui daryti, kad piktąjį nů sawęs atskirtumbei; * Pamok. 19, 5. Suſ. p. 62.

20. Kad kiti, * tai ißgirdę, bijotus, ir ne daugiaus apsiimtu tokius piktus daiktus ißtaisyti tarp tawęs. * P. 13, 11. P. 17, 13.

21. Tawo ákys jo ne tur czėdit. * Důßią uż důßią, ákį uż ákį, dantį uż danti, ranką uż ranką, koją uż koją! * P. 25, 12. 2 Moiż. 21, 32.

20. Pérskyrimas.

Karą turėdami kaipo tur elgtis.

1. Kad į karą nusitráuki prieß sawo nprietelius, ir matai żirgus bey weżimus żmonių, kurie didesni uż tawę yra, tay nesibijokis jůjų, nės Wießpats tawo Diewas, kurs tawę iß Egypto=żémės ißwede, yra su tawim.

2. Taygi kad prisiártinat műßiui, tay klebons tur priżengti, ir su wyrais kalbėti

3. Ir jiems tarti: klausykite, jůs Izraelitėnai, jůs ßen=dien einat į kárą prieß sawo neprietelius, jusų ßirdis te ne nulústa, nesibijokities ir ne nusigąskite, ir ne pabúgkite jůjų!

4. Nės Wießpats jusų Diewas eina su jumis, kad uż jus kariáutu su jusų nepricteleis jus pagélbėt.

5. Bet żalnierių wyresnieji su wyrais tur kalbėti ir jiems sakyti: * kurs naują butą pasikúre, ir į tą dar † ne įsitráukęs, tas te sugryßta ir te pasiliekt sawo bute, kad ne numirtu kare, ir kitsai į jo butą įsitráuktu. * 1 Mak. 3, 56. † Ps. 30, 1. Neem. 12, 27.

6. Kursai wynyczą sodinęs, o dar * waisiaus iß tôs ne gáwęs, tas te

gryßta ir te pasiliekt namēj, kad kare ne numirtu, o kitsai pirmůsius waisius iß to gáutu. * p. 28, 30.

7. Kursai su pacze susißiedawójo, ale * dar swodbą ne kēle, tas te gryßta ir te pasiliekti namēj, kad kare ne numirtu, ir kitsai swodbą su je kéltu. * p. 24, 5.

8. Ir zalnierių wyresnieji toliaus su wyrais tur kalbēti ir tarti: * kursai bijosi ir baukßtą ßirdi tur, tas te gryßta ir te pasiliekt namēj, kad ne ir sawo brolių ßirdi baukßtą darytu, lygey kaip jo ßirdis yra. * Wald. 7, 3.

9. Ir kad zalnierių wyresnieji bus ißkalbēję su wyrais, tay jie pulkáuninkus pirm wisų wyrų tur į pulko pryßaki statyti.

10. Kad koki miestą karu nori apgulti, tay tu jam pirma * pakájų turi súlit. * 4 Moiz. 21, 21. 22.

11. Jey taw pakajingay atsáko ir wartus atweria, tay wisi žmones tame esantieji taw turēs czyžę mokēti ir tawo werginei buti.

12. O jey ne nor pakajingay su tawim sutikti, bet nor su tawim kariáuti, tay ji apgulk.

13. Ir kad Wießpats tawo Diewas ji taw į tawo rankas důda, tay tu wislab, kas wyrißka tame yra, aßtrumu kárdo turi nužawinti; * 4 Moiz. 31, 7.

14. Tiktay moteres, waikus bey bandą ne žawikite, ney wiso to, kas mieste yra, ir wisą jų turtą tu gali tarp sawęs * ißdalyti, ir turi wálgiti nů to, ką iß sawo neprietelių esi gáwęs, kurius taw Wießpats tawo Diewas į tawo rankas dawęs. * 4 Moiz. 31, 27.

15. Taipo tu turi daryti su wisais miestais, toli nů tawęs ēsanczeis, ir kurie ne yra iß miestų ßių žmonių.

16. Ale miestůse ßių žmonių, kurius Wießpats tawo Diewas taw į dali tēwißkēs důs, tu * nieką gywą ne turi palikti, kas tiktay dwasę tur; * Joz. 10, 40. P. 11, 11. 14.

17. Bet turi jůs ißgaißinti, butent: * Etitus, Amoritus, Kananitus, Perezitus, Ewitus, bey Jebusitus, kaip Wießpats tawo Diewas taw liepęs; * P. 7, 1.

18. Kad jus ne mokintu daryti wisas tas nůbódas, kurias jie dáro sawo balwonams, ir jůs ne susigrießitumbit prieß Wießpati sawo Diewą.

19. Kad tu už nékuri miestą (su ábažu) ilgay turi gulēti, prieß kurитu kariáuji ji įgáuti, tay tu sodus ne turi ißpústiti, ney su kirwjeis tus ißkapůti; tu gali tů walgit, todēl ne turi tus ißpústiti, [juk tai médzei yra ant lauko, o ne žmogus,] kad taw kaip ir pylimu butu.

20. Ale medzus, apie kurius tu žinai, jog iß tů ne = gali wálgit, tus gali ißkirst ir ißpústit, ir pylimus iß tů kurti prieß tą miestą, kursai su tawim kariáuja, ikikōl tu ji pérweiki.

21. Pérskyrimas.

Apie Nazbáju, kad ne žinoma, kas ji dáręs; apskaltasēs Moterißkes; Prową Pirmgimusiůjů; ne-paklusnuji Sunų; Pakártůsius.

1. Kad žmogų koki rastumbei užmußtą toje žémēje, kurę taw důs Wießpats tawo Diewas įgáuti, gulinti ant lauko, ir ne gali žinoti, kas ji butu užmußęs,

2. Tay tawo wyresnieji ir sudzos tur į lauką citi, ir nů to lawono matůti iki miestų aplink ēsanczų.

3. Kursai miestas artimjáusias yra, to wyresnieji tur imti jáuną kárwę iß bandōs, kuri dar dárbo ne dirbusi ney su žagrè árusi;

4. Ir jie tur ję nuwesti į akmeningą daubą, kuri niekadōs ney árta ney apsēta yra, ir czepat dauboj tur jei galwą nukirsti.

5. Tay tur prieiti klebonai, waikai Lewi. (Nēsa Wießpats tawo Diewas jůs ißrinko, kad jam ßlužitu ir jo wardą gárbintu, ir pagal * jů žodi wisi daiktai ir ißkádos súdijami butu). * P. 17, 8. 9.

6. Ir wisi wyresnieji to miesto tur prižengti prie to lawono, ir tur sawo * rankas mazgoti ant tōs jáunōsēs karwēs, kurei káklas nukirstas, * Matt. 27, 24.

7. Ir atsakydami tur tarti: musų rankos tą kraują ne praliejo, taygi ir musų akys to ne mate;

8. Buk malonus sawo żmonēms, Izraelitēnams, kurius tu, Pone Diewe, ißwalnijei, ne káltink sawo żmones, Izraelitēnus, iß to nekaltojo kraujo! tay jie dēl to kraujo (su Diewu) bus suderinti.

9. Taipo tu tą nekaltąji kraują nů sawęs turi atskirti, kad darytumbei, kas teisu yra po akiû Pono Diewo.

10. Kad tu į kárą tráuksies prieß sawo neprietelius, o Wießpats tawo Diewas tus důda taw į tawo rankas, kad tu sugáutůsius gali ßalin westi,

11. Ir matai tarp kaliniû gráżę kokę moterißkę, ir ji patinka taw, kad nori ję į paczę westi,

12. Tay wesk ję į sawo namus, ir nuskusdik jôs pláukus, ir nupjáudik jôs nagus;

13. O rubus, kuriůse ji apkalta, ji tur ißwilkti, ir sēdēti tawo namůse, ir per wisą mēnesį apwèrkti sawo tēwą bey mótiną; paskuy sugulk su je, ir wesk ję, kad ji butu tawo pati.

14. Ale jey tu jôs ne=nori, tay turi ję ißléisti, kur ji nor, o ne uż pinigus pardůti ney użstatyti, todēl, kadangi tu ję pażéminai.

15. Kad nekursai dwi moteri turētu, wieną, * kurę myl, o antrąję, kurę neapkencza, ir jiedwi jam waikus pagimdo, taip mylimoji, kaip ir nemylimoji, o pirmgimęsis sunus butu nemylimôsēs, * 1 Moiz. 29, 30.

16. Ir czēsas prisiártin sawo waikams tēwißkę ißdalyti, tay jis ne gal sunų mylimôsēs į pirmgimusį sunų idēti wietoje pirmgimusiojo sunaus nemylimôsēs.

17. Bet jis sunų nemylimôsēs uż pirmgimusį sunų tur ißpażint, kad jam dwilinkay důtu wiso, kas yra; nēs jis ésti jo pirmoji * macis, ir jis tur prôwą pirmgimusiojo. * 1 Moiz. 49, 3.

18. Jey kas turētu sunų sawwalninką ir nepaklusnų, kurs tēwo bey motinôs żodżû ne klauso, ir kad jůdu ji nor bausti, jiems ne nor klausyti,

19. Tay jo tēws ir motina ji sugáwę, tur nugabénti pas wyresniůsius miesto ir į wartus to miesto,

20. Ir * tur wyresniemsiems miesto sakyti: ßisai musû sunus sawwálninks ir nèpaklusnus yra, ir ne klauso musû żodżû, priegtam ir yra lebáuninks bey girtůklis. * Matt. 18, 17.

21. Tay wisi żmones to miesto ji * akmenimis tur żudyti, kad numirtu, ir † taipo tu piktąji nů sawęs turi atskirti, kad wisi Izraelitēnai tai girdēję bijotus. * p. 13, 10. † p. 19, 19.

22. Jey kas butu koki grieką pèlnęs * smertiēs wertą, ir jisai tokiu bůdu butu żudytas, kad ji pakártu prie médżo, * p. 22, 26.

23. Tay jo lawons ne tur * per nakti ant médżo pakártas pasilikti, bet turi ji tą paczę dieną paláidot; nēs † pakártasis prakéiktas yra pas Poną Diewą; idant tu sawo żemę ne pabjaurintumbei, kurę Wießpats tawo Diewas taw důda į tēwißkę. * Joz. 10, 27. † Gal. 3, 13.

22. Pérskyrimas.

Wisokie Prisakimai surasßyti.

1. Kad tu matai sawo brolio jáutį arba áwį * klystanti, tay ne turi nů jû atsitráukti, bet jůs wēl sawam broliui namon waryti. * 2 Moiz. 23, 4. Tob. 2, 21.

2. Ale kad tawo brolis taw ne butu arti, ir ji ne pażysti, tay turi jůs sawo namon westi, kad pas tawę butu, ikikôl tawo brolis jůs jēßkos, ir tu tada jam galētumbei atdůti.

3. Taipo ir turi daryti su jo ásilu, su jo rubais ir su wisu paméstůju, ką tawo brolis tiktay gal pamesti, ir tu atrandi; tu ne gali tai pa=laikyti.

4. Kad tu sawo brolio * ásilą arba jáutį matai parpůlant ant kélio, tay ne gali nů jo atsitráuktis, bet turi ji gélbeti. * 2 Moiz. 23, 5.

5. Moterißke ne tur wyrißkais rubais apsiwilkti, o wyrs ne moteriû rubais dēwēti. Nēs tai darąsis nůboda yra Wießpaczui tawam Diewui.

6. Kad ant kélio kur randi paukßczû=lizdą, ar ant médżo, ar ant żémês, su waikais, arba su pautais, o senoji dar tup ant waikû, arba

ant pautû, tay ne turi sénąję su waikais iszimti;

7. Bet * sénąję turi dût palēkt, o waikus iszimti, kad taw geray pasisektus, ir ilgay patektumbei.
* 3 Moiż. 22, 29.

8. Kad * naują butą pakuri, tay turi kártes primuszti aplinkuy ant stogo, kad kraujo-kaltybę ne użwestumbei ant sawo namû, jey kas nupultu. * P. 20, 5.

9. Tu sawo * wynycząą ne turi su wisokia sumaiszyta sēkla apsēti, kad Ponui Diewui † ne szwentitumbei tokią sumaiszytą sēklą, kokią tu sējei, drang su tůmi, ką wynycza taw gal dûti.
* 3 Moiż. 19, 19. † 2 Moiż. 22, 29.

10. Tu ne turi i wieną jungą sukinkyti jáuti bey asilą.

11. Tu ne turi apsiwilkti rubais isz wilnû bey isz linû suáustais.

12. Tu saw * kutas turi prisiûti ant keturiû kampû sawo skreistês, su kure apsisiauti.
* 4 Moiż. 15, 38. Matt. 23, 5.

13. Kad kas moteri saw wéda, ir ję neapkencza, kad su je sugulējes,

14. Jr bjaurę kokią kalbą apie ję pramano, ir piktay ję apskélbja tardams: asz tą moteriszkę wedzau, ale kaip su ję sugulējau, ne radau ję mérgą,

15. Tay tēws bey mótina tôs mergôs tur ję imti, ir wyresniemsiems miesto jo wartůse paródit tôs mergôs mergystę;

16. Jr mergôs tēws wyresniemsiems tur sakyti: asz sziam wyrui sawo dukteri dawjau i páczę, o dabar jisai ję nekencza;

17. Jr bjaurey ję apskélbdams tária: asz tawo dukteri ne radau mergą. Ale sztay mergyste mano dukters. Jr tay jie marszkinius wyresniemsiems miesto tur paródit.

18. Tay wyresnieji to miesto tą wyrą sugáwę tur korawoti,

19. Jr szimtù syklû sidabro korawoti, ir tus mergôs tēwui dûti, todēl, kad jis mergą Jzraēlije apskélbe, ir tur ję per pácze palaikyti, kad ję per sawo amżią ne paléistu.

20. Ale jey taipo tiesa, kad marti ne rasta yra merga,

21. Tay tur ję iszwesti pro wartû jôs tēwo namû, ir żmones to miesto tur ję akmenimis żudyti todēl, kadangi * durnay elgēs Jzraelije, ir sawo tēwo namûse apsikekszáwo; ir turi tą piktumą nů sawes átskirti.
* 1 Moiż. 34, 7. Joż. 7, 15.

22. Jey kas butu randamas, * kurs su moteriszke wyrą turincze sugultu, tay jůdu abùdu tur żudytu buti, ir wyrs ir moteriszke, su kure jisai sugulējes; ir † turi tą piktumą isz Jzraēlio atskirti. * 3 Moiż. 20, 10. † 5 Moiż. 21, 21.

23. Kad kokia merga nekuriam pażadēta butu, ir kitsai koks wyrs mieste ję nutwērę su je sugultu,

24. Tay jûs turit jůdu abudu pro miesto wartus laukan iszwesti, ir turit abudu akmenimis żudyti, kad numirtu; mérgą todēl, kad ne szaukusi mieste be-budama; o wyrą todēl, kad sawo artimo marczę apżáidęs; ir tą piktumą nů sawęs turi atskirti.

25. Ale kad nekursai sużiedůtą mergą ant lauko gáuditu, ir ję sugawęs su je sugultu, tay tas wyrs wiens tur numirti, kurs su je sugulējęs;

26. O mergai nieka ne turi daryti, nēs ji neyjoki griekà smertiês wertą n' użpelne. Bet lygey, kaip kada nekursai priesz sawo artimą atsikēlęs ji użmusztu, taipo ir yra szisai nusidáwimas.

27. Nēs jis rádo ję ant lauko, ir ta sużiedůtoji merga szauke, ale nieks ne pribuwo, kurs butu galējęs ję pagélbēt.

28. Kada nekursai mergą użeina, kuri dar neywienam ne pażadēta, ir jisai ję sugawęs su je sugul, o tatai taipo isszirandа,

29. Tay tas, * kurs ję apżaides, jôs tēwui tur dûti penkes-deszimtis syklû sidabro, ir tur ję per pácze palaikyti todēl, kad ję apżáidęs; jis ne gal nů jôs atsiskirti per wisą sawo ámżią. * 2 Moiż. 22, 16.

30. Neywiens ne * tur westi sawo tēwo paczę, ir ne atdengti sawo tēwo gēdą. * 3 Moiż. 18, 8.

23. Pérskyrimas.

Kursai gál eiti i Surinkimą Pono Diewo, ir kursai ne.

1. J surinkimą Pono Diewo ne tur ieiti, ney kurs kûmi pażeistas, ney kurs iszrómitas.

2. Ney iszkekszinis ne tur ieiti i surinkimą Pono Diewo, ney po deszimtôsês eilês, bet wisiszkay ne tur nukakti i surinkimą Pono Diewo.

3. Ammonitai ir *Moabitai ne tur i surinkimą Pono Diewo ieiti, ney i deszimtąję jû eilę, bet jie wisiszkay i tą ne tur ieiti;
* Neem. 13, 1.

4. Todēl, kad jums užgyne dûnôs bey wandens ant kélio, kaip isz Egypto iszsitráukēt, o priegtam jums ant iszkádôs samde *Bilēamą, sunų Bēoro, isz Pētor Mezopotamijôs, kad jis tawę prakéiktu.
* 4 Moiz. 22, 5. Joz. 24, 9. Apreisz. 2, 14.

5. Ale Wieszpats tawo Diewas Bilēamo ne norējo klausyti, ir pérwerte prakeikimą i žegnonę todēl, kadangi Wieszpats tawo Diewas tawę mylējo.

6. Tu jiems ney paláimą ney ką gérą ne turi wélit sawo amže amžinay.

7. Edomitû ne turi baidytis, nēs *jie yra tawo brolei. Egypciono taipojau ne turi baidytis, nēs tu swétims buwai jo žémēje.
* p. 2, 4. s. 1 Moiz. 25, 25. 26.

8. Waikû-waikai, kurius jie treczoje eilēje pagimdo, gal ieiti i surinkimą Pono Diewo.

9. Kad iszeini isz abažo priesz sawo neprietelius, tay saugokis nû wisokio susigrieszijimo.

10. Jey kas isz jusû butu *neczystas ēsąs, kuriam naktije kas tikos, tas tur laukan iszeiti isz abažo, ir ne tur wēl sugryszti,
* 3 Moiz. 15, 16.

11. Ikikôl pirm wákaro wandenije nusipēręs. Ir sáulei jau nusiléidus gal wēl nueiti i abažą.

12. O lauke už abažo tur taw wieta buti, kad galētumbei ant wējo eiti.

13. Ir turi sziupelēlę turēti, ir kad lauke nori pasitúpt, taje turi dûbélę kasti; ir atlikus turi užžerti, ką nû sawęs szalin dawei.

14. Nēsa Wieszpats tawo Diewas *waikszczoja tawo abaže, kad tawę iszgélbētu, ir tawo neprietelius taw padûtu. Todēl tawo abažas tur szwentas buti, kad neyjokia gēda tarp tawęs ne butu mátoma, ir jis nû tawęs ne atsikreiptu.
* 3 Moiz. 26, 12.

15. Bérną, kurs pas tawę atêjo, ne turi wēl padûti i rankas jo pono.

16. Jis pas tawę tur pasilikt toje wietoje, kurę saw iszsiskirs wienûse tawo miestûse, saw ant géro, ir *ne turi ji lupti.
* 2 Moiz. 22, 21.

17. *Keksze ne tur randama buti tarp dukteriû Izrael, ney kekszininks tarp sunû Izrael.
* Zir. 26, 13. p. 42, 11.

18. Tu ney kékszês-algą ney szunpinigus i namus Diewo sawo Wieszpatiês ne turi igabénti isz bile-kokio pažadējimo, nēs tai Wieszpaczui tawam Diewui abejeip nûbóda yra.

19. Tu *isz sawo brolio nûmû ne turi imti, ney nû pinigû, ney nû walgio, ney nû wiso to, isz ko nûmus galētum imti.
* 2 Moiz. 22, 25.

20. Isz swetimo gali nûmû imti, ale ne isz sawo brolio, kad Wieszpats tawo Diewas tawę žegnotu wisûse tawo darbûse toje žémēje, i kurę tu pareini tą igauti.

21. Kad tu Wieszpaczui sawam Diewui *koki žadējimą žadi, tay ne užtrukk tą laikyti, nēs Wieszpats tawo Diewas †praszys tą isz tawęs, ir bus taw griekui.
* 3 Moiz. 27, 2. Wald. 11, 35. 4 Moiz. 30, 3.
† Ps. 50, 14.

22. Kad nieką ne-žadi, tay ne pelnai griekû.

23. Ale kad jau koki žadējimą iszléidei isz sawo burnôs, tay tą ir turi atteséti ir pagal tai daryti, kaip Wieszpaczui sawam Diewui isz gerôs walês pasižadējei, ką tu su sawo burna iszkalbējei.

24. Kad tu eini i wynyczą sawo ártimo, tay ûgû gali wálgit, kiek nori, ikikôl priwalgei; ale neywieną tû ne turi i sawo ryką idēti.

25. Kad i jawus sawo artimo eini, tay su ranka *warpas gali nuplēszti; ale su pjautuwe tûse ne turi szen ir ten ką pjáuti.
* Matt. 12, 1. Mark. 2, 23.

24. Pérskyrimas.

Prisákimai, kurie didžáusey Ukininkams prigul.

1. Kad nekursai páczę wéda, ir su je susiwenczawodin, o ji ne randa malonę po jo akiû dēl kažin kokio newiežlibumo, tay jis *atsiskyrimo-gromatą jei raszyti ir i

rankas tur dűti, ir ję isz sawo namű iszléisti. * Matt. 5, 31.

2. O kad ji tada isz jo buto iszėjusi kitą wyrą ima,

3. O tas antrasis wyras ję taipojau nekencza, ir atsiskyrimo=grómatą raszo, o tą į jős rankas dűda, ir ję isz sawo buto iszleidża, arba jey tas antrasis wyrs numirtu, kurs ję saw į pácżę wédęs,

4. Tay jős * pirmasis wyrs, kurs ję iszléidęs, ję ne gal isz naujo westi, kad wēl jo pati pastótu, kadangi ji apsibjaurino; nēs tai yra nűboda po akiű Pono Diewo, kad tą žémę ne padarytumbei griekű pilną, kurę taw Wieszpats tawo Diewas į tēwiszkę dawęs. * Jer. 3, 1.

5. Kad kas neseney pácżę wédęs, tasai * į kárą ne tur nusitráukti, ir ne turi ji kűmi sunkit. Jis walnas tur buti sawo naműse wisą métą, kad linksmas butu su sawo pacże, kurę jis wédęs. * p. 20, 7.

6. Tu užstatui ne turi imti apatiniji ir wirszutiniji girnű=ákmeni, nēs tűmi jisai taw duszią užstatęs.

7. Jey kas butu randamas, kurs isz sawo broliű * žmogų pawógtu isz waikű Jzrael, ir tą ar užstatytu ar pardűtu, toksai wagis tur žawintas buti, kad piktąjį nű sawęs atskirtumbei.
* 2 Moiż. 21, 16. 1 Tim. 1, 10.

8. Saugokis nű slogős raupso, ir driutay apsiimk wislab pildit ir daryti, ką tawę * kiebonai, Lewitai, mokina. Jr ką jie jums liepja, tai turit pildit ir pagal tai daryti.
* 3 Moiż. 13, 8. p. 14, 2. 2 Zom. 3, 29.

9. Apdumok, ką Wieszpats tawo Diewas dare su * Mirjama ant kélio, kaip isz Egypto iszsitráukēt.
* 4 Moiż. 12, 10.

10. Kad * tu sawam artimui pinigű žycziji, tay ne turi į jo namus eiti ir ji iszpantiti.
* p. 23, 19. Neem. 5, 7.

11. Bet tu lauke turi stowēti, o tasai, kuriam tu žycziji, taw užstatą tur iszneszti.

12. O jey jisai wargdienys butu, tay tu ne turi mēgot eiti jam užstatą ne atdawęs;

13. Bet turi jam jo užstatą atdűti sáulei nusiléidżant, kad * sawo rubűse atsigultu ir taw wisą gérą wélitu. Tai taw po akiű Wieszpatiēs tawo Diewo bus rokűta už teisybę.
* 2 Moiż. 22, 26.

14. Wargdieniui ir pawarguliui tu * ne turi jo algą užlaikyti, ar jis butu isz tawo broliű, ar isz swetimű, kurs tawo žémēje ir miestűse yra;
* 3 Moiż. 19, 13. Luk. 10, 7.

15. Bet turi jam tą pacżę dieną jo algą užmokēti, kad sáule pirm to ne nusiléistu; nēs jis yra pawargęs, ir iszlaiko tűmi sawo duszią; kad jisai priesz tawę Diewopi ne szauktu, ir taw griekui ne butu.

16. * Tēwai ne tur žawinami buti už waikus, ney waikai už tēwus, bet kożnas už sawo nusidējimą tur žawinams buti.
* Ezek. 18, 19. 20. 2 Kar. 14, 6. 2 Nus. Kar. 25, 4. Jer. 31, 30.

17. Tu * prową swetiműjű bey sirátű ne turi kraipyti, ir nászlei rubus į užstatą ne imti;
* 2 Moiż. 22, 21.

18. Nēs tu turi * atsiminti, tawę bérną buwusi Egypte, ir kad Wieszpats tawo Diewas tawę isz ten iszwálnijęs. Todēl prisakau taw, kad taipo darytumbei.
* p. 5, 15. p. 15, 15. p. 16, 12.

19. Kad tu sawo dirwą nuwalęs esi, ir * wieną pēdą ant dirwős butumbei užmirszęs, tay ne turi gryszti tą suwalyti; bet jis tur tekti swetimamjam, sirátai bey nászlei, kad Wieszpats tawo Diewas tawę žegnotu wisűse darbűse tawo rankű.
* 3 Moiż. 19, 9. p. 23, 22.

20. Kad tu nukratai sawo aliejaus=medżus, tay ne turi tus dár kartą kratyti; bet tai tur tekti swetimamjam, sirátai bey nászlei.

21. Kad sawo wynyczą nurinkai, tay ne turi dar paránkioti; bet tai tur tekti swetimamjam, sirátai bey naszlei;

22. Jr turi atsiminti, tawę berną buwusi Egypto=žémēje; todēl taw prisakau, kad taipo darytumbei.

25. Pérskyrimas.

Nekurios Dalys žydiszkűjű Prowű bey Waldijimű.

1. Kada wáidas randasi tarp wyrű, tay jűs reik į prową nuwesti ir jűs súdit, * teisiamjam reik gérą prową daryti, o neteisųjį korawóti.
* Pamok. 17, 15.

2. Ir jey neteisusis mußiû užpelnęs, tay sudža tur ji liepti pasigulti, ir tur ji plakdint po sawo akiû pagal didumą ir skaitlių jo nusidějimû.

3. Kad jisai *ketures-děßimtis mußiû gáwęs, tay ne reiks ji daugiaus plakti, kad ne, jey daugiaus mußiû gáutu, jis per mierą suplaktas butu, ir tawo brólis bjaurus pastótu po tawo akiû. * 2 Kor. 11, 24.

4. Tu *jáuczo kulianczojo nasrus ne turi užrißti.
* 1 Kor. 9, 9. 1 Tim. 5, 18. Jok. 5, 4.

5. Kad *brolei pas kits-kitą gywéna, ir wiens iß jû numirßta be waikû, tay nabaßtininko paliktoji pati ne tur swétimą wyrą kitur imti, bet jôs swáinis tur su je suगulti, ję į paczę westi ir su je susiwenczawódint.
* Matt. 22, 24. Rut. 4, 5. Mark. 12, 19. Luk. 20, 28.

6. Ir pirmgimusiji sunų iß jôs gimusį tur jis praminti pagal wardą sawo nabaßtininko brolio, kad jo wardas ne prageißtu Izraělije.

7. Ale *jey tam wyrui ne patiktu sawo swáinę westi, tay ji, jo swáine, tur nueiti į sudo wartus pas wyresniûsius ir sakyti: mano swáinis ne apsiim sawam broliui wardą gaminti Izraělije, ir ne nor manę westi. * Rut. 4, 4.

8. Tay wyresnieji miesto ji atwadinę su jûmi tur kalběti. Kad jisai tada stowédams atsako: aß ne apsiimu ję westi,

9. Tay jo swáine tur pas ji prižengti po akiû wyresniûjû ir jam wieną kurpę ißáuti nû jo kojû, ir ji į ji spjówusi tur atsakyt ir tarti: taipo reikia daryti su kožnu wyru, kurs sawo brolio giminę ne nor ißplatinti.

10. Ir jo wardas Izraělije bus pramintas: baskojo-gimině.

11. Kada du wyru waidijas, ir wieno pati priběgusi norětu sawo wyrą gélběti iß rankû ji mußanczojo, ir ji sawo ranką ißtiesdama ji nutwértu prie gedôs,

12. Tay tu jei ranką turi nukirsti ir tawo *akis jôs ne tur czědit.
* P. 13, 8. P. 19, 3.

13. *Dwejopą swarti, mažą bey didi, ne turěk sawo žake.
* 3 Moiz. 19, 36. Ezek. 45, 10.

14. Ir sawo namûse ne laikyk du ketwirczu, didi bey mažą.

15. Tu *pilną ir tikrą swarti, bey pilną ir tikrą ketwirti turi laikyti, kad tawo gywastis ilgay pastektu toje žéměje, kurę taw dûs Wießpats tawo Diewas. * 3 Moiz. 19, 35.

16. Nės kurs taipo dáro, tas *nûboda yra Wießpacziui tawam Diewui, kaip ir wisi, kurie pikt daro. * Pamok. 11, 1. Mik. 6, 11.

17. Atsimink, *ką jums ißrode Amalekitai ant kélio, kaip iß Egypto ißsitráukět, * 2 Moiz. 17, 8.

18. Kaip jie tawę užpûle ant kélio, ir *mußę tawo paskiáusiûsius, wisus negálinczus, kurie paskuy tawę êjo, kaip buwai pailsęs ir be sylôs; o jie nesibijojos Diewo. * Joz. 10, 19.

19. Taygi, kad Wießpats tawo Diewas taw pakájų suteks nû wisû tawo nprietelû žéměje aplink ěsanczû, kurę taw Wießpats tawo Diewas dûs į těwißkę pawelděti, tay tu *paminklą Amalekitû turi ißgaißinti po dangum. To ne užmirßk!
* 1 Zom. 15, 2. 3. 1 Nuſ. Kar. 5, 43.

26. Pérskyrimas.

Apie Pirmônes bey Deſětines.

1. Kad tu nukáksi į tą žémę, kurę taw Wießpats tawo Diewas į těwißkę dûs, ir tu tą pasisáwini, ir joje gyweni,

2. Tay *turi imti wisokius pirmûsius waisius tôs žémês, iß žémês áuganczus, kurius taw dûd Wießpats tawo Diewas, ir turi tus į pintinį děję nueiti į tą wietą, kurę ißskirs Wießpats tawo Diewas, kad jo wardas czonay gywéntu,
* 2 Moiz. 23, 19. P. 34, 26. 3 Moiz. 2, 14. P. 23, 10. 5 Moiz. 16, 10.

3. Ir turi pas wyskupą tû-czěs ěsantį nueiti ir jam tarti: aß ßen-dien ißpažystu po akiû Wießpatiês tawo Diewo, manę ißkákusį į tą žémę, kurę Pons Diews musû těwams su prysěga žadějęs esti mums dûti.

4. Ir wyskups tą pintinį tur imti iß tawo rankû ir prie altoriaus Wießpatiês sawo Diewo paděti.

5. Cze tu turi atſakyti ir tárti po akiû Pono Diewo ſawo: * „Syriôſ-nai norėjo mano tėwą nużawinti; tas † nuſitráuke į Egyptą ir tenay ſwétims buwo ſu maż żmonemis, o czepat paſtojo didżu, drutn ir daugybês pilnu pulku żmoniû.
* 1 Moiz. 31, 5. 24. † 1 Moiz. 46, 5.

6. Ale Egypcionai mus * piktay laike, ir priwerte mus, ir ſunkę baudżawą użdėjo ant muſû.
* 2 Moiz. 1, 13. 14.

7. Tay * mes ßaukėm Wießpatiêſpi Diewopi ſawo tėwû, ir Pons Diews ißklauſe muſû ßaukſmą, ir mate muſû wargą, tużbą ir bėdą;
* 2 Moiz. 2, 23. 24.

8. Jr * ißwede mus iß Egypto ſu ſylinga ranka, ir ſu ißtieſtu pe-timi, ir ſu didżu ißgąſczu, per żen-klus ir ſtebuklus;
* 2 Moiz. 12, 51. p. 13, 3.

9. Jr atgabéno mus į ßę wietą ir dawe mums ßę * żémę, kurioje piens bey medus ſklyſta.
* 2 Moiz. 3, 8. p. 13, 5. p. 13, 3.

10. Dabar aß atneßu pirmůſius waiſius ßiôs żémês, kurius tu, Pone Diewe, man dawei“. Jr turi tus palikti po akiû Wießpatiês ſawo Diewo ir paſiklónoti po akiû Pono Diewo ſawo,

11. Jr * turi linkſmas buti iß wiſo to géro, ką Wießpats tawo Die-was taw eſti dawęs ir tawo gimi-nei, tu, ir Lewits, ir ſwetimaſis pas tawę ėſąſis.
* p. 16, 11. 14.

12. Kad * wiſas deſėtines ſawo waiſiû búſi ſuwálęs tréczame mete, tai eſti deſėtiniû méts, tay turi Lewitui, ſwétimamjam, ſirátai ir naßlei důti, kad jie wálgitu taw wartůſe ir priwálgitu;
* p. 14, 28.

13. Jr turi tarti po akiû Wieß-patiês ſawo Diewo: aß atſineßiau, kas paßwentinta iß mano namû, ir dawjau tai Lewitams, ſweti-miêmſiems, ſirátoms bey naßlėms, pagal wiſą tawo priſakimą * man palieptą; aß tawo priſakimą ne paniekinau, ney to użmirßau.
* p. 14, 27.

14. Aß to ne wálgiau ſawo tuż-boje, ir nieką to ne atėmjau neczy-ſtybėje; ir ant numiruſiûjû iß to nieką ne dawjau. Aß balſui Pono Diewo ſawo paklusnus buwau ir dariau wiſlab, ką tu man liepei.

15. * Pażiurėk żemyn iß ßwentojo ſawo gywénimo, iß dangaus, ir żegnok ſawo żmones Jzrael ir tą żémę, kurę tu mums dawei, kaip tu muſû tėwams ſu pryſėga tai żadėjei, żémę, kurioje piens bey medus ſklyſta.
* Jez. 63, 15. Bar. 2, 16.

16. Szen-dien taw priſako Wieß-pats tawo Diewas, idant tu * da-rytumbei pagal wiſus ßius priſáki-mus ir prowas, kad tû pilditumbei ir pagal tus darytumbei iß wiſôs ßirdiês ir iß wiſôs dußiôs.
* p. 6, 5.

17. Ponui Diewui ßen-dien ißſi-pażinai, ji ėſanti tawo Diewą, kad wiſůſe jo keliůſe waikßczotumbei ir pilditumbei * jo zokaną, priſaki-mus ir prowas, ir jo balſo klau-ſytumbei.
* p. 5, 31.

18. Jr Pons Diews taw ßen-dien żadėjęs, kad jiſai tawę nor laikyti * uż ſawo żmones, kaip taw eſti kalbėjęs, kad tu wiſû jo priſakimû pilditumbei;
* p. 7, 6. 1 Petr. 2, 9.

19. Jr jiſai tawę ißkéltu, ir tu pagirtas, gárbintas irgi czeſtawotas butumbei daugiaus, kaip wiſi żmo-nes, kurius jiſai ſutwėręs, kad tu Wießpaczui ſawam Diewui ßwen-tas żmoniû pulkas butumbei, kaip jis eſti kalbėjęs.

27. Pérſkyrimas.

Atſiminimo = Akmens Waikû Jzrael; priegtam Dawadas bey Budas żegnoti ir keikti.

1. Jr Moizėßius ſu wyreſneiſeis Jzraelio priſake żmonėms ir tare: palaikykite wiſus priſakimus, kurius aß jums ßen-dien priſakau.

2. Jr tů-czės, * kad per Jordáną pérſigauſite į żémę, kurę taw důs Wießpats tawo Diewas, didżus ak-menis turite attieſti ir jůs kálkėms apbáltinti,
* Joz. 8, 17.

3. Jr ant tû raßyti wiſus żodżus ßio zokano, kaip pérſigauſi, kad nukaktumbei į tą żémę, kurę taw důs Wießpats tawo Diewas, żémę, kurioje piens bey medus ſklyſta, kaip Wießpats tawo tėwû Diews taw eſti kalbėjęs.
* Jer. 11, 5.

4. Taygi, kaip pérsigausite per Jordáną, tay turite tokius akmenis attiesti (apie kurius aß jums ßen=dien prisakau,) ant kalno Ebal, ir tus kalkēms báltinti.

5. Jr turi czepat Wießpaczui sawam Diewui *akmens altorių budawoti, kursai geležimi ne káldintas. * 2 Moiz. 20, 25.

6. Jß czēlû akmeniû tu ßi altorių Wießpaczui sawam Diewui turi budawoti ir dēginimo=apierą apierawoti Ponui Diewui sawam.

7. O turi ir dēkawônēs=apierą apierawoti, ir czonay wálgiti, ir linksmas buti po akiû Pono Diewo sawo. * p. 12, 12. 18. Joel 1, 16.

8. Jr turi ant tû akmeniû raßyti wisus žodžus ßio žokano áißkey ir pérmanytinay.

9. Jr Moižēßius draug su klebônais ir Lewitais kalbējo su wisais Jzraelitēnais ir tare: dabodams klausyk, Jzrael! ßen=dien tu *žmoniû pulku pastojei Wießpatiês sawo Diewo, * p. 26, 18. 19.

10. Kad balsui Wießpatiês sawo Diewo paklusnus butumbei, ir darytumbei pagal jo prisakimus ir prowas, kurius aß taw ßen=dien prisakau.

11. Jr Moižēßius tą dieną žmonēms prisakydams tare:

12. Szios (gimines) tur stowēti ant kalno Grižim *žegnoti žmones, kad per Jordáną busite pérsigawę: Simeons, Lēwi, Jûda, Jzaßars, Jožēps ir Benjamins. * p. 11, 29. Joz. 8, 33. 34.

13. Jr ßios gimines tur stowēti ant kalno Ebal prakéikti: Rubens, Gads, Assers, Sēbulons, Dan bey Naptali.

14. Jr Lewitai pradēję tur sakyti kožnam iß Jzraēlio áißkiu balsu:

15. Prakéiktas *t'esie, kurs balwoną arba nuliêtą ábrožą saw daro, nûbódą Ponui Diewui, darbą darbininkû rankû, ir tą pastato slapczei! ir wisi žmones atsakydami tur tárti: Amen. * p. 11, 28. Jßm. 14, 8.

16. Prakéiktas *t'esie, kurs sawam tēwui arba môtinai kéikia! ir wisi žmones tur tárti: Amen. * 2 Moiz. 21, 17.

17. Prakéiktas t'esie, *kurs sawo artimo rubéžių pamažin! ir wisi žmones tur tárti: Amen. * p. 19, 14. Pamok. 22, 28.

18. Prakéiktas t'esie, kurs ákląjį kliajodin ant kélio! ir wisi žmones tur tárti: Amen. * 3 Moiz. 19, 14.

19. Prakéiktas t'esie, kuis prową *swétimojo, sirátos bey naßles ißkraipin! ir wisi žmones tur tárti: Amen. * 2 Moiz. 22, 21.

20. Prakéiktas t'esie, kurs su sawo *tēwo pacze sugul tûmi atdengdams gēdą sawo tēwo! ir wisi žmones tur tárti: Amen. * p. 22, 30. 1 Kor. 5, 1. 3 Moiz. 18, 8.

21. Prakéiktas t'esie, kurs su *bilekokiu galwiju laikosi! ir wisi žmones tur tárti: Amen. * 3 Moiz. 18, 23.

22. Prakéiktas t'esie, kurs su *sawo seserimi sugul, kuri arba jo tēwo, arba motinôs dukte yra! ir wisi žmones tur tárti: Amen. * 3 Moiz. 8, 9. 2 Zom. 13, 11.

23. Prakéiktas t'esie, kurs su sawo ůßwe sugul! ir wisi žmones tur tárti: Amen.

24. Prakéiktas t'esie, kurs sawą *artimą slapczey užmußa! ir wisi žmones tur tárti: Amen. * 4 Moiz. 35, 20.

25. Prakéiktas t'esie, kurs *dówanû ima, ir nekaltąję dußią mirtinay pasudij! ir wisi žmones tur sakyti: Amen. * 2 Moiz. 23, 8.

26. *Prakéiktas t'esie, kurs ne pilnawoja wisus žodžus ßio žokano, kad pagal tus darytu! ir wisi žmones tur sakyti: Amen. * Gal. 3, 10. Jer. 11, 3.

28. Pérskyrimas.

Žadēta žegnone; grumždītas Keikimas.

1. Jr kad tu *paklusnus busi balsui Wießpatiês sawo Diewo pilnawodams ir darydams wisus jo prisakimus, kurius aß taw ßen=dien prisakau, tay Wießpats tawo Diewas tawę †aukßczáusiûju darys už wisus žmones ant žémês; * 3 Moiz. 26, 3. † 5 Moiz. 26, 19.

2. Jr ateis ant tawęs wisos *ßios žegnones ir tawę trópis todēl, kad tu paklusnus buwai balsui Wießpatiês sawo Diewo. * p. 14, 29. 23, 20.

3. *Zegnótas tu busi mieste, żegnótas ant lauko. *P. 30, 9.

4. Zegnótas bus waisius tawo żywato, waisius tawo żémês, ir priewaisius tawo bandôs, ir priewaisius tawo galwijû, ir priewaisius tawo awjû.

5. Zegnotas bus tawo pintinys ir tawo zopostas.

6. Zegnotas busi *ieidams, żegnotas ißeidams. *Ps. 121, 8.

7. Jr Pons Diews *tawo neprietelius prieß tawę atsisténgianczus po tawo akiû użmuß; wienu keliu jie ißsitráuks prieß tawę, ir septyneis keliais jie bēgs pirm tawęs. *3 Moiz. 26, 7.

8. Pons Diews palieps *sawo żegnonei, kad ta su tawim butu tawo kélniorēj ir wisame, ką tu pradedi, ir żegnos tawę toje żémēje, kurę taw dawe Wießpats tawo Diewas. *3 Moiz. 25, 21.

9. Pons Diews tawę prikéls saw i ßwentus żmones, kaip taw su prysēga żadējęs, todēl, kad pilnawóji prisakimus Wießpatiês sawo Diewo ir waikßczoji jo keliûse. *2 Moiz. 19, 5.

10. Kad wisi żmones ant żémês matytu, tawę pramintą pagal wardą Pono Diewo, ir jie tawęs bijotus.

11. Jr Pons Diews darys, kad tu apstumą turēsi lobjû, waisiaus sawo żywáto, waisiaus sawo galwijo, ir waisiaus sawo dirwôs, ant tôs żémês, kurę Pons Diews tawo tēwams su prysēga żadējęs esti taw dûti.

12. Jr Pons Diews taw atwers sawą gérąji skárbą, dangų, kad jisai tawo żémei *lytaus dûtu sawo czēsu; ir kad żegnotu wisus darbus tawo rankû. Jr tu daug żmoniû pulkams życzisi, ale tu nû neywieno nieką ne pasiżyczisi. *Zak. 8, 12. P. 11, 14. 3 Moiz. 26, 4.

13. Jr Pons Diews darys tawę galwą, o ne ûdegą, ir wirßų gáusi, o ne pérgalets busi, todēl, kad tu paklusnus esi prisakimams Wießpatiês sawo Diewo, kurius aß taw ßen=dien prisakau pilnawoti ir daryti,

14. Jr kad ne atsikreiptumbei ney nû jokio żódżo, kuri taw ßen=dien prisakau, ney ant deßinês, ney ant kairês, idant *kitû diewû ne sekiotumbei jiems ßlużiti. *P. 5, 32. 19, 6. Joz. 1, 7.

15. Ale *jey nepaklusnus busi balsui Wießpatiês sawo Diewo ne laikydams neygi pilnawodams wisus jo prisakimus ir prowas, kurius aß taw ßen=dien prisakau, tay wisi ßie keikimai tawę użeis ir tawę tropis. *P. 30, 17. 3 Moiz. 26, 14. Raud. 2, 17. Dang. 8, 11. Mal. 2, 2. Bar. 2, 28. 29.

16. Prakéiktas tu busi mieste, prakéiktas ant lauko.

17. Prakéiktas bus tawo pintinys ir tawo zopostas.

18. Prakéiktas bus waisius tawo żywato, waisius tawo żémês, priewaisius tawo galwijû, ir priewaisius tawo awjû.

19. Prakéiktas tu busi ieidams, ir prakéiktas ißeidams.

20. Pons Diews ant tawęs użléis nepaláimą, priespaudą ir bēdą wisûse tawo *ranku=darbûse, ir ką tikt darai, ikikôl ißgaißintas busi, ir wéikey prapulsi dēl sawo nelabojo elgimo, kad manę prastojei. *Wald. 2, 15.

21. Pons Diews tawę ißtiks *marosklauduleis, ikikôl tawę ißpústis toje żémēje, i kurę nukanki tą paweldēti. *3 Moiz. 26, 16. Ezek. 14, 21.

22. Pons Diews tawę ißtiks tanu, drugiu, karßczeis, brantais, *dżûwa, nesweiku oru ir geltôs=liga, ir pérsekinēs tawę, ikikôl tawę nużawis. *1 Kar. 17, 7.

23. *Dangus wirßuj tawo galwôs ēsąsis bus ney warinis, o żéme po tawim geleżine. *P. 11, 17. 3 Moiz. 26, 19.

24. Pons Diews tawo żémei dulkes ir pélenus lytaus wietoje suteks iß dangaus ant tawęs, ikikôl ißgaißintas busi.

25. Pons Diews *tawę parmuß po akiû tawo neprieteliû; wienu keliu tu jiems prießais ißsitráuksi, ir septyneis keliais tu nû jû bēgsi, ir busi ißbarstytas i wisas karalystes ant żémês. *3 Moiz. 26, 17.

26. Tawo lawonas teks wálgiui wisiems paukßczams dangaus ir wisam żwēriui ant żémês, ir neywiens ne bus, kurs tus pabaidytu.

27. Pons Diews tawę ißtiks * wo-czeis Egypto, kárpomis, piktais ßaßais ir nēżais, kad ne galēsi iß-gyditas buti. * 2 Moiz. 9, 9.

28. * Pons Diews tawę ißtiks pa-dukumu, apjekimu ir siutumu ßir-diês; * Xym. 1, 28.

29. Ir * graibysi per pētus, kaip aklasis graibo tamsumoj, ir ant sawo keliû paláimôs ne turēsi. Ir turēsi gwoltą bey neteisybę kentēti per sawo amżią, ir nieks tawę ne gélbes. * 2 Petr. 1, 9.

30. Moterißkę saw prisiwenczą-wódisi, ale kitsai su je sugulēs. Butą saw * pasikursi, o tame ne gywęsi. Wynyczą † sodisi, o waisiû iß tôs ne gáusi.
* 5 Moiz. 20, 6. Jez. 65, 22.

31. Tawo jáutis po tawo akiû bus pamußtas, ale tu jo ne wálgisi. Tawo ásils taw be-mátant gwoltù bus atimtas, o taw ne atdůtas. Tawo awis bus důta tawo neprie-leliams, ir nieks tawę ne gélbes.

32. Tawo súnus ir tawo dukters bus padůti kitiems żmonēms, kad tawo ákys tai matydamos apalps dēl jû kas-dien, ir neyjokia syla ne bus tawo rankose.

33. * Waisius tawo żémês ir wisą tawo darbą żmoniû pulkai suwál-gis, kurius tu ne pażysti, ir netei-sybę turēsi kentēti, ir busi sumußtas per sawo ámżią, * Wald. 6, 3.

34. Ir wisas padúksi iß to, ką sawo akimis turēsi matyti.

35. Pons Diews tawę ißtiks pik-tais woczeis ant keliû ir ant blauzdû, kad ne galēsi gyditas buti nů * pádû iki galwôs wirßaus. * Jez. 1, 6.

36. Pons Diews tawę ir tawo karalių, kuri tu ant sawęs idējęs, warys tarp żmoniû, kurius tu ne pażysti, ney tawo tēwai, ir ßlużisi czonay * kitiems diewams iß médzo ir iß akmens darytiems. * P. 4, 28.

37. Ir busi * nůbóda ir priezodżu bey apjůku tarp wisû żmoniû, kur tawę Pons Diews nuwaręs.
* 1 Kar. 9, 7. 2 Kus. 7, 20. Jer. 24, 9.

38. Tu * daug seklôs ißweßi į lauką, o maż surinksi, nēs żogai tą suēs.
* 5 Moiz. 20, 6. Mik. 6, 15. Agg. 1, 6. P. 2, 17.

39. Wynyczas sodisi ir igywęsi, ale wyno ney gérsi ney surinksi, nēs kirmēles tą suskwarbys.

40. Aliêjaus-médżû tu turēsi wi-sůsè sawo rubéżiůse, ale tu ne mo-stisies aliejumi, nēs tawo * aliêjaus-médis bus ißplēßtas. * Joel 1, 10.

41. Sunû ir dukteriû taw użgims, o taczaus jû ne turēsi, nēs jie ap-kálti bus ßalin wéżami.

42. Wisus tawo waisingus me-dżus ir kitus waisius tawo żémês gnúsai nuēs.

43. Swétimasis pas tawę ēsąsis tawę péreis ir wis wirßų apturēs, o tu mażyn eisi ir wis pażémin-tas busi.

44. Jis taw * życzis, ale tu jam ne życzisi; jis bus galwa, o tu ůdega. * P. 12.

45. Ir użpuls tawę wisi ßie keiki-mai, ir tawę pérsekinēs ir tropis, ikikôl tu ißpústitas busi; * todēl, kad tu balso Wießpatiês sawo Diewo ne klausei, kad pilnawótum-bei jo prisakimus ir prowas, kurius jisai taw prisakęs. * Jer. 2, 19.

46. Todēl żenklai ir stebuklai bus ant tawęs ir ant tawo waikû am-żinay,

47. Kad tu Wießpaczui sawam Diewui ne ßlużijei su dżaugsmu ir gera wale sawo ßirdiês, kaip wiską pilnay turējei.

48. Ir sawo neprieteliui, kuri Pons Diews taw użléis, ßlużisi bádą ir troßkuli kentēdams nůgume ir wisokiame neturte, ir jis geleżinį jungą taw ant káklo użdēs, ikikôl tawę ißpústis.

49. Pons Diews żmones * ant tawęs siųs iß tolo nů swieto gálo, kaip erélis lékia, † kuriû kalbą tu ne ißmanai;
* Jer. 5, 15. P. 6, 22. † Jez. 33, 19.

50. * Bingus żmones, ne dabojį ney ant senojo, ney czēdiją jauni-káiczus. * Dang. 8, 23. Raud. 5, 12.

51. Ir jie suwálgis priewaisių tawo galwijû, ir waisių tawo żé-mês, ikikôl tu ißpústitas busi, ir nieko taw ne liks ney rugiû, ney ßwieżiojo wyno, ney aliejaus, ney priewaisiaus galwijû bey awjû, iki-kôl tawę nużawis;

52. Jr prispáus tawę wisůse tawo wartůse, ikikôl pargriaus áukßtus ir driutus tawo murus, ant kuriû tu pasitiki wisose sawo żémēse; ir busi prispáustas wisůse sawo wártůse, wisoje sawo żémēje, kurę taw dawęs Wießpats tawo Diewas.

53. Tu * wálgisi waisių sawo żywáto, miêsą sawo sunû ir dukteriû, kurius taw dawęs Wießpats tawo Diewas, tużboje ir bēdoje, su kure tawo neprietelius tawę prispáus;

* 2 Kar. 6, 28. 29. Raud. 2, 20. p. 4, 10.

54. Kad wyrs, kurs pirma lepjey ir geiduliûse tarp jusû laikes, sawo broliui ir páczei sawo prieglobstije ir súnui, kurs jámui dar liko iß jo waikû, pawydēs

55. Důti nekuriam iß jû miêsą sawo sunû wálgiti, kadangi nieks jam liko iß wiso turto tużboje ir bēdoje, su kure tawę prispáus tawo neprietelius wisůse tawo wártůse.

56. Moterißke tarp jusû, kuri pirma lepjey ir geiduliûse laikes, kad ir ne bandżusi sawo kojû padus ant żémês dēti iß lepumo ir geiduliû, ta wyrui sawo prieglobstije ir sawo sunui ir dukterei pawydēs

57. Nůwalus, kurie iß jôs tarpreczo ißêjo, priegtam ir sawo sunus, kurius ji pagimde; nēs jie iß neturto slapczey tus wálgis tużboje ir bēdoje, su kure tawę prispáus tawo neprietelius tawo wartůse.

58. Jey tu tai ne pilnawosi darydams pagal wisus żodżus ßio żokano ßiose knygose raßytůsius, kad prisibijotumbei ßio ßlowês pilnojo ir baisingojo wardo Wießpatiês sawo Diewo,

59. Tay Pons Diews dywinay su tawim elgsis sloginddams tawę ir tawo waikus su didżoms ir ilgay patenkanczoms slogomis, su piktoms ir ilgay patenkanczoms ligoms;

60. Jr ant tawęs użléis wisokias * ligas Egypto, kuriû tu baidaisi, tos taw prilips.

* 2 Moiż. 9, 9. 5 Moiż. 7, 15.

61. Priegtam ir wisas ligas bey wisas slogas knygose ßio żokano ne=raßytas Pons Diews użléis ant tawęs, ikikôl tu ißgaißintas busi.

62. Jr nedaug * prastůjû żmoniû liks iß jusû, kurie jûs pirma buwot taip daug, † kaip żwaigżdżû ant dangaus; todēl, kad ne paklusnus buwai balsui Wießpatiês sawo Diewo.

* p. 4, 27. † p. 10, 22. Ez. 20, 23.

63. Jr kaip Pons Diews pirma jumis dżaugesi jums gérą daryti galēdams, ir jus padaugsino, taipo jisai jumis * dżaugsis, kad jus ißgaißis ir ißpústis, ir busite ißwaryti iß tôs żémês, į kurę dabar nusitráukiat tą pasisawinti.

* Pamok. 1, 26.

64. Nēs Pons Diews tawę ißbarstys tarp wisû żmoniû nů wieno galo swieto iki kito, ir garbisi tenay kitus diewus, kuriû tu ne pażysti, ney tawo tēwai, medżus ir akmenis.

65. Priegtam tarp tû żmoniû ne turēsi wietôs pasilieka nczôs, ir tawo pádai ne turēs átilsiês. Nēs Pons Diews taw tenay dûs pabugusę ßirdį, įdubuses akis, ir nulúdusę dußią.

66. Kad tawo gywastis priegadoj rodisis. Naktij ir dienoj tu * bijosies bey nesitikēsi, sawo gywasti ißlaikysęs. * 3 Moiż. 26, 36.

67. Rytą=métą tu sakysi: ak, kad ben wákarą suláukczau! o wakarè sakysi: ak, kad ben rytą=métą suláuczau! iß baimês sawo ßirdiês, kuri tawę ißgandis, ir iß wiso to, ką sawo akimis matysi.

68. Jr Pons Diews tawę su akrutais wēl atgalon gabęs į Egyptą tů keliù, apie kurį aß sakiau: * „tu daugiaus to ne matysi." Jr jûs tenay pardůti busite sawo neprietelams į bernus ir slúgines, o pirkejû ne bus. * p. 17, 16.

29. Pérskyrimas.

Atnaujinimas Derējimo.

1. Szitie yra żodżei * to derējimo, kurį Pons Diews Moizēßiui buwo liepęs daryti su waikais Jzrael Moabitû=żémēje antrą kartą, kaip jis tą su jeis jau buwo daręs Orēbe.

* 1 Kar. 8, 21. Ag. 2, 6.

2. Jr Moizeßius suwadino wisus Jzraelitēnus ir tare jiems: jûs * matēt

wiſlab, ką Pons Diews darēs Egypte po juſû akiû Paraonui ſu wiſais jo tarnais ir ſu wiſa jo źeme, * 2 Moiz. 19, 4. Mik. 7, 15.

3. Didźus panēginimus, kurius ſawo akimis matei, kad * didi źenklai ir ſtebuklai buwo. * p. 7, 19.

4. Ir Pons Diews jums iki ſzei dienai dar ne=dawe * ſzirdi iſzmintingą, ákis mátanczes ir auſis girdinczes. * Jez. 6, 10.

5. Jis ketures=deſzimtis métû jus dawe waikſzczoti púſczoje; * juſû rubai ant kuno ne paſéno, neygi kurpes nuplyſzo ant kojû. * p. 8, 2. 4. Neem. 9, 21.

6. Jûs dûnôs ne wálget, ir wyno ne gēret, ney kito driúto gērimo, kad źinotumbit, manę ēſanti Wieſzpati juſû Diewą.

7. Ir jums nukákus į ſzę wietą, * Sions, karalius Esbono, ir Ogs, karalius Bazano, mums prieſzais iſzſitráuke ſu mumis muſztis. * 4 Moiz. 21, 21.

8. Ir mes jûdu iſzmuſzēm, ir * jûdwiejû źémę paſiſáwinom, ir į tēwiſzkę dawēm Rubenitams, Gaditams ir puſei giminei Manaſſitû. * 4 Moiz. 32, 33.

9. Taygi pilnawókite źodźus ſzio derējimo ir pagal tus darykite, kad iſzmintingay elgtumbities wiſûſe ſawo darbûſe.

10. Jûs wiſi ſzen=dien ſtowite po akiû Wieſzpatiês ſawo Diewo, wyreſnieji juſû giminiû, juſû wyriáuſieji, juſû urēdininkai, ir kożnas Izraēlije,

11. Juſû waikai, juſû moteres, tawo ſwetimaſis tawo abaźe ēſąſis, taip * kurie málkôs kerta, kaip kurie wandens ſémja, * Joz. 9, 27.

12. Kad turētumbei pilnawoti derējimą Wieſzpatiês ſawo Diewo ir pryſegą, kurę Pons Diews taw, ir tu Ponui Diewui ſzen=dien priſēkei;

13. Kad tawę ſzen=dien į ſawo źmones * priimtu, ir jis tawo Diewas butu, kaip jis taw eſti kalbējęs, ir kaip tawo tēwams, Abraomui, Izaokui ir Jokubui ſu pryſēga źadējęs. * p. 28, 9. 1 Moiz. 17, 7.

14. Nēs aſz ſzi * derējimą ir ſzę pryſēgą ne darau wienat ſu jumis, * p. 5, 3.

15. Bet kaip ſu jumis, kurie jûs ſzen=dien czę eſte, ir ſu mumis ſtowite po akiû Pono Diewo muſû, taip ir ſu tais, kurie ſzen=dien dar ne czę yra ſu mumis.

16. Nēs źinote, kaipo mes gywénom Egypto=źémēje, ir per widų pagonû atkeliáwome, kuriû źémę jûs pérkeliawot.

17. Ir matēt jû nûbódas ir jû balwonus, medźus ir ákmenis, ſidabrą ir aukſą, pas jûs ēſanczus;

18. Kad ne raſi butu tarp juſû wyrs, arba moteriſzke, arba ſzeimyników, arba gimine, kurio ſzirdis ſzen=dien butu atſikreipuſi nû Pono Diewo muſû, nueidams ir ſzluźidams kitiems diewams ſziû źmoniû, ir * raſi kokia ſzaknis tarp juſû iſzſpriogtu tulźi bey meteles néſzanti; * Darb. 8, 23. Ebr. 12, 15.

19. Ir kaczeig jis girdētu źodźus ſzio keikimo, taczaus pats źegnotus ſawo ſzirdije ir tartu: * juk man wiſlab geray ſékaſi, kadangi elgiauſi, kaip man geray dingos; kad priſigēruſiji draug ſu trókſztanczeje praputu. * Pſ. 10, 3. Jer. 44, 17.

20. Tay Pons Diews tam ne bus malonus, bet tada jo narſas ir kerſztas uźſidegs ant tokio wyro, ir ji uźpuls * wiſi keikimai, kurie ſzioſè knygoſe yra raſzyti. Ir Pons Diews iſzgaiſzis jo wardą po dangum, * p. 28, 15.

21. Ir atſkirs ji ant nepaláimôs iſz wiſû giminiû Izrael pagal wiſus keikimus ſzio derējimo, kurs raſzytas yra knygoſe ſzio zokano.

22. Tay ſakys waikû=waikai juſû waikû, kurie po juſû uźgims, ir ſwetimieji, iſz ſwetimû ſzaliû ateinantieji, matydami ſlogas ſziôs źémês ir ligas, kuriomis Pons Diews jûs ſlogin,

23. Kad jis wiſą jû źémę ſēra ir druſka ſudégino, kad ne galētu apſējama buti, neygi kas áugtu ant tôs, neygi kokia źole toje źéltu, * lygey kaip Sodoma ir Gomorra, Adama bey Zeboim iſzpúſtiti yra, kurius Pons Diews ſawo narſe bey pápykij iſzpúſtijęs; * 1 Moiz. 19, 24. Oz. 11, 8.

24. Tay wiſi źmones ſakys: * Kodēl Pons Diews tai darēs ſzei

žémei? kokſai tai eſti baiſingas jo narſas?
* 2 Nuſ. 7, 21. 1 Kar. 9, 8. Jer. 22, 8.

25. Tay galės * atſakyti: todėl, kad jie derėjimą Wießpatiês ſawo tėwû Diewo praſtojo, kuri ſu jeis dare, kaip jiſai jûs iß Egypto-žémês ißwede;
* Jer. 22, 8. 9.

26. Jr kad nuêję kitiems diewams paſiklónojo ir jû meldėſi, tokiems diewams, kuriû jie ne pažyſta, ir kurie jiems nieko ne-dawe.

27. Todėl * narſas Pono Diewo ſupyko ant ßiôs žémês, kad ant jû dawe užeiti wiſus keikimus ßioſė knygoſe rašytus.
* Dan. 9, 14.

28. Jr Pons Diews jûs ißſtúme iß jû žémês ſu didžu papykiu, narſu ir nemalone, ir nuware jûs į kitą žémę, * kaip regima yra ßen-dien.
* P. 4, 38. P. 10, 15.

29. Paſleptine Wießpatiês muſû Diewo yra apreikßta * mums ir muſû waikams amžinay, kad darytumbim pagal wiſus žodžus ßio zokano.
* Pſ. 147, 19. 20.

30. Pėrſkyrimas.

Diewop priſiwerczantieji gáuna Malonę, ale Diewui prießiſtengiantieji Nemalonę bei Korawonę.

1. Kadgi tawę trópis * tai wiſlab, ar butu žegnone, ar keikimas, kurius taw po akiû dėjau, ir ßirdije apdumóſi tai wiſlab bile-kur tarp pagonû búdamis, kur Wießpats tawo Diewas tawę ßalin nuſtûmęs,
* P. 28, 2. 15.

2. Jr * priſiwerti Wießpatiêſpi ſawo Diewop jo balſui paklusnus budams, tu ir tawo waikai, iß wiſôs ßirdiês ir iß wiſôs dußiôs, wiſamè, ką aß taw ßen-dien liepju,
* P. 4, 30. 3 Moiž. 26, 40.

3. Tay Wießpats tawo Diewas * paliáudis tawo kalėjimą, ir tawęs ſuſimils, † ir tawę wėl ** ſurinks iß wiſû žmoniû-pulkû, kur Wießpats tawo Diewas tawę ißbarſtęs.
* Am. 9, 14. Jer. 29, 14. † Jer. 32, 37. ** 2 Mak. 2, 18.

4. Kad tu butumbei praſtumtas iki * ſwieto galo, tay taczaus Wießpats tawo Diewas tawę ſurinks iß ten, ir iß ten tawę atgabęs;
* Neem. 1, 9.

5. Jr nugabęs tawę * į tą žémę, kurę turėjo tawo tėwai, ir tu tą wėl paſiſáwiſi, ir taw gérą ißródis, ir tawę ißplátis daugiaus, kaip tawo tėwus.
* 2 Mak. 1, 29.

6. Jr Wießpats tawo Diewas * appjáuſtis tawo ßirdi ir ßirdi tawo waikû, kad Wießpati ſawo Diewą mylėtumbei iß wiſôs ßirdiês, ir iß wiſôs dußiôs, idant tu gywas ißliktumbei.
* P. 10, 16. Jer. 4, 4. Ezek. 11, 19. 36, 26. Rym. 2, 28. Pil. 3, 3. Kol. 2, 11.

7. Ale ßius keikimus Wießpats tawo Diewas wiſus uždės ant tawo neprieteliû ir ant tû, kurie tawę n'apkencza ir pérſekinėja;

8. Ale tu * priſiwerſi ir paklusnus buſi balſui Pono Diewo pilnawodams wiſus jo priſakimus, kurius aß taw ßen-dien priſakau.
* P. 2.

9. Jr Wießpats tawo Diewas * taw dûs paláimą wiſûſe darbûſe tawo rankû, ant waiſiaus tawo žywato, ant waiſiaus tawo galwijû, ant waiſiaus tawo žémês, kad taw tai wiſlab tektu; nės Pons Diews atſileis, kad tawimi džaugtuſi, taw ant gero, kaip jis džaugės tawo tėwais;
* P. 28, 3. 11.

10. Todėl, kadangi paklusai balſui Wießpatiês ſawo Diewo pilnawóti wiſus jo priſakimus ir prowas, rašytûſius knygoſe ßio zokano, jey priſiwerſi Wießpatiêſpi ſawo Diewop iß wiſôs ßirdiês ir iß wiſôs dußiôs.

11. Nės * tie priſakimai, kurius aß taw ßen-dien priſakau, taw ne yra paſlėpti, ney n' ißmanomi,
* Jez. 45, 19. P. 48, 16.

12. * Ney danguje, kad ſakytumbei: „kas norėtu mums į dangų keliáuti ir tus mums pargabénti, kad tû girdėtumbim ir pilnawotumbim?"
* Rym. 10, 6.

13. Jie ir ne yra anąpus mariû, kad ſakytumbei: „kas nor mums per mares irtis ir mums tus pargabénti, kad tû girdėtumbim ir pilnawotumbim?"

14. Nės taſai žodis juk arti yra pas tawę, tawo burnoje ir tawo ßirdije, kad tą pilnawotumbei.

15. Sžtay, * aß taw ßen-dien po akiû dėjau ir gywaſti bey wiſą gerą, ir ſmerti bey wiſą piktą;
* P. 28, 2. 15. P. 11, 26.

16. Kursai aß taw ßen=dien prisakau, kad Wießpati sawo Diewą mylētumbei, ir waikßczotumbei jo keliůse, ir jo prisakimus, zokanq ir prowas pilnawotumbei, ir gywas ißliktumbei ir pasidaugsintumbei, ir Wießpats tawo Diewas tawę žegnotu žémēje, į kurę nusitráuki tą pawelděti.

17. Ale jey nukreipsi sawo ßirdį, ir * ne paklusnus busi, bet důsiesi ißwadzůti kitiems diewams pasiklónodams ir jiems ßlužidams,

* p. 28, 15.

18. Tay apsakau jums ßen=dien, kad jůs * prapulsite ir ne ilgay patekſite tojè žémēje, į kurę nusitráuki per Jordaną tą pasisawinti.

* p. 4, 26.

19. Aß ßen=dien * dangų bey žémę ant jusů į liudininkus wadinu, aß jums gywaſtį bey smerti, žegnonę ir keikimą po akiů dējau, kad tu gywaſtį ſkirtumbei, ir tu bey tawo waikai gywi ißliktumbit;

* p. 4, 26. p. 32, 1.

20. Kad Wießpatį sawo Diewą mylētumbit, ir jo balsui paklusnus bútumbit, ir prie jo laikytumbities; nēs tai yra * tawo gywaſtis ir tawo ilgasis amžias, kad toje žémēje gywéntumbei, kurę Pons Diewas tawo tēwams, Abraomui, Izaokui ir Jokubui su prysega žadejęs eſti jiems důti.

* p. 4, 40. p. 5, 33.

31. Pérſkyrimas.

Moizēßius atſiſako nů sawo Urēdo; Jozuwą idēd į sawo Wietą.

1. Ir Moizēßius nuêjęs kalbējo ßius žodžus su wisais Izraēlitēnais

2. Ir tare jiems: aß ſu ße diena sulaukęs esmi * ßimtą ir dwideßimt métů, ne galiu daugiaus paeiti ney į widų ney laukan. † Priegtam Pons Diewas man sakęs: tu ne pérsigausi per ßį Jordaną.

* p. 34, 7. † 4 Moiz. 20, 12. ſ.

3. Wießpats tawo Diewas patsai eis pirm tawęs, jis patsai ßius žmones pirm tawęs ißgaißis, kad tus pergaletumbei; * Jozuwas pirm tawęs eis, kaip Pons Diewas eſti kalbējęs.

* p. 3, 28. 4 Moiz. 27, 18.

4. Ir Pons Diewas darys su jeis, kaip jis daręs su Sionu bey su * Ogu, karaleis Amoritů, bey su jů žeme, kurius jis ißgaißinęs.

* 4 Moiz. 21, 21. 33.

5. Taygi kad Pons Diewas tus jums į rankas důs, tay su jeis turite daryti * pagal wisą paliepimą, kurį aß jums esmi prisakęs.

* p. 7, 2.

6. Bukite * drąsus ir be baimês, nesibijokities ir jů ne pabúgkite! nēsa Wießpats tawo Diewas pats su tawim keliáus, ir sawo ranką ne attráuks, † ney tawę praſtos.

* Jez. 43, 2. p. 7, 2. 21. † Ebr. 13, 5.

7. Ir Moizēßius wadino Jozuwą ir tare jamui po akiů wisů Izraelitēnů: * buk drąsus ir nesibijókis! nēs tu ßius žmones įwesi į tą žémę, kurę Pons Diewas jů tēwams su prysēga žadējęs jiems důti, ir tą jiems ißdalysi.

* p. 3, 28. p. 7, 18. Joz. 1, 6. p. 8, 1. Ebr. 13, 5.

8. Ir Pons Diewas patsai pirm jusů einąsis bus su tawim, ir sawą ranką ne attráuks, ney tawę praſtos; nesibijokis ir ne nusigąſk!

9. Ir Moizeßius suraße ßį zokaną, ir dawę tą klebonams, waikams Lēwi, * kurie neße ſkrynę derējimo Pono Diewo, ir wisiems wyresniemsiems Izraelije,

* 4 Moiz. 4, 15.

10. Ir jiems prisake tarydams: * kožnam septintamjam métui baigiant, czēſu atlaidôs=méto ßwentēje láp=budzů,

* p. 15, 1.

11. Kad wisi Izraelitēnai ateis pasiródit po akiů Pono Diewo tawo toje wietoje, kurę jisai ſkirsis, tu ßį zokaną ißßaukdisi po akiů wisů Izraēlitēnů, kad tą girdētu;

12. Butent, kad wisi žmones bus susirinkę, taip wyrai kaip ir móteres, ir waikai, ir swetimasis tawo wartůse ēsąsis, kad jie tą girdēję prisimokitus Wießpatiês sawo Diewo bijotis ir pilnawoti, kad pilditu wisus žodžus ßio zokano;

13. Ir kad jů waikai tai nežiną taipojau tai girdētu ir prisimokitu, kad Wießpatiês sawo Diewo bijotus per wisą sawo amžią, kurie jůs tojè žémēje gywenat, į kurę einat per Jordáną tą pasisawinti.

14. Ir Pons Diewas tare Moizeßiui: ßtay, * tawo czesas prisiártino, kad mirtumbei; taygi pawadinęs

Jozuwą, źengkita i ßētrą ſurinkimo, kad aß jam priſakyczau. Moizeßius nuêjo ſu Jozuwu, ir ſtojos ßētroje ſurinkimo. * Jez. 38, 1. 2 Petr. 1, 14.

15. Jr Pons Diews paſiródе ßētroje ſurinkimo * debeſiês-ſtulpe, ir tas debeſiês-ſtulpas ſtowējo angoje ßetrôs. * 2 Moiz. 33, 9.

16. Jr Pons Diewas tare Moizeßiui: ßtay, tu użmigſi ſu ſawo tēwais, o ßie źmones paſikelę ſu ſwetimais diewais ſuſimaißys, tôs źémês, i kurę jie nueina, ir praſtos manę, ir paniekis derējimą ſu manim darytąji.

17. Tay mano narſas ſupyks ant jû tů-czēs, ir aß jůs praſtóſiu, ir ſawo wéidą nů jû użſlēpſiu, kad jie ſuēſti butu. O kad tada daug bēdôs ir tużbôs jůs tropis, tay jie ſakys: „ar ne wiſa ßi bēda manę użpůle, * kadangi mano Diewas ſu manim niera?" * Oz. 9, 12.

18. Ale * aß tů-czēs ſawo wéidą paſlēpſiu dēl wiſo pikto, ką jie dare, kadangi jie prie kitû diewû nuſikreipe. * p. 32, 20.

19. Taygi paſiraßykite ſékanczęję giesme, ir pamokikite tą waikams Jzrael, ir tą dēkite i jû burną, kad ta giesme man butu liudininku tarp waikû Jzrael.

20. Nēs aß noriu jůs nugabénti i tą źémę, * kurę aß jû tēwams ſu pryſēga eſmi żadējęs, kur piens bey medus ſklyſta. Jr kad jie wálgis, ir priſiwálgę geray bus ituką, tay jie nuſikreipſis prie kitû diewû, ir jiems ßlużis, o manę bluźnis ir mano derējimą praſtos.
* 1 Moiz. 50, 24. 2 Moiz. 33, 1. Bar. 2, 34.

21. Jr kad jůs tada daug bēdôs ir nepalaimôs użpuls, tay ßi giesme jiems atſákimą důs ant liudijimo; nēs ta ne tur użmirßta buti iß burnôs jû waikû. Nēs * aß źinau jû miſlis, kurias jie jau dabar miſlij, pirm-neng aß jůs nugabenu i tą źémę, kurę aß jiems ſu pryſēga eſmi żadējęs. * Pſ. 139, 2.

22. Taipo Moizeßius ſuráße tů-czēs ßę giesmę, ir mokino tą waikams Jzraelio;

23. Jr liepe * Jozuwui, ſunui Nuno, ir tare: buk drąſus ir neſibijok! nēs tu nuwèſi waikus Jzrael i źémę, kurę aß jiems ſu pryſēga eſmi żadejęs, ir aß buſiu ſu tawim. * Joz. 1, 6.

24. O kaip Moizeßius źodżus ßio zokano wiſay buwo ſuraßęs i knygas,

25. Tay liepe Lewitams, * kurie ſkrynę liudijimo Pono Diewo neßiojo, ir tare: * Joz. 3, 6.

26. Jmkite knygas ßio zokano, ir dēkite tas i ßáli ſkrynês derējimo Wießpatiês ſawo Diewo, kad tos czonay liudininku butu prieß tawę.

27. Nēs aß paźyſtu tawo nepaklusnumą ir kietſprandyſtę; ßtay, kôl dar ßen-dien ſu jumis gyws eſmi, jûs nepaklusnus buwot prieß Poną Diewą; argi ne labjaus man numirus?

28. Taygi dabar ſuſtrinkkite po mano akiû, wiſi wyreſnieji juſû giminiû, ir juſû urēdninkai, kad aß ßius źodżus jiems be-girdint kalbēczau, * ir dangų bey źémę prieß jůs liudininkais wadinczau.
* p. 4, 26. p. 30, 19. p. 32, 1.

29. Nēs aß źinau, kad jûs man numirus ſuſigrießiſite ir ißźengſite iß to kélio, kuri aß jums priſakiau. Taygi jus paſkuy bēda użpuls todēl, kad pikt darēt po akiû Pono Diewo ji ipykindami darbais ſawo rankû.

30. Taipo Moizeßius áißkey ißkalbējo źodżus ßiôs giesmês po auſiû wiſo ſurinkimo Jzrael.

32. Pérſkyrimas.

Moizeßiaus Liaupſês-Giesme.

1. Klauſykite, * jús dangus, aß kalbēſiu, ir tu źéme, girdēk balſą mano burnôs.
* p. 31, 28. Jez. 1, 2. Mik. 1, 2.

2. Mano mokſlas * te nußlákſta kaip lytus, ir mano kalba te krinta kaip raſa. Kaip lytus ant źolês, ir kaip laßai ant źelmeniû.
* Job 29, 22.

3. Nēs aß wardą Pono Diewo liaupſiſiu; * důkite muſû Diewui wienam garbę! * Apr. 14, 7.

4. Jis yra ůlia; jo darbai yra nekaltinami; nēs wiſlab, ką jiſai daro, geray daryta. * Wiernas yra Diewas, ir nieko pikto jame; teiſus ir géras jiſai.
* p. 7, 9. Pſ. 25, 8. Pſ. 92, 16. 1 Kor. 10, 13.

5. Ta *perkreiptoji ir piktóji weislē nů jo atpůla; jie yra gēdôs pilni, o ne jo waikai.
*Matt. 12, 39. Jez. 1, 2. 3. 4.

6. Argi taip dēkawojate Wieſzpaczui ſawam Diewui, jůs padúkę ir durni żmones? ar ne jiſai juſů tēwas ir juſů Wieſzpats? ar ne jis wiens, kurs tawę ſutwēręs ir padaręs? *Jez. 63, 16.

7. *Atſímink pirmůjů gadyniu ikiſziôl, ir apdumok, ką jiſai daręs ſeniemſiems tēwams! Kláuſk ſawo tēwą, tas taw tai apſakys; ſawo wyreſniůſius, tie taw tai paſakys.
*Pſ. 77, 12.

8. Kaip Aukſzczáuſiaſis żmones pérſkyre, ir iſzſklaide żmonių=waikus, *tay jiſai ſtate rubeżius żmonių pagal ſkaitlių waikų Izrael.
*Ap. Darb. 17, 26.

9. Nēſa Pono Diewo dalis yra jo żmones; Jokubs yra máczus jo tewonyſtês.

10. Jis rado jį púſczoje, ſauſoje puſtyneje, kur (żwerys) kaukia. Jis wadżůjo jį, ir *dawe jam zokaną; jis apſaugójo jį, kaip ſawo akiês=pawydulį, *2 Moiz. 20, 1. Job. 7, 20.

11. Kaip *erélis iſzlēkdin ſawo waikus, ir ant jų lingója. Jis iſzſplēte ſawo ſparnus, ir jį ēmęs jůs †néſze ant ſawo ſparnų.
*Pſ. 36, 8. 2 Moiz. 19, 4. †5 Moiz. 1, 31.

12. Pons Diews wiens jį wéde, ir ne buwo ſwétimo Diewo ſu jůmi.

13. Jis dawe jį didżu buti ant żémês, ir penējo jį waiſiumis lauko. Jr dawe jį medaus żyſti iſz *ůlês, ir aliêjaus iſz kietų akmenių.
*4 Moiz. 20, 8.

14. Swieſtą jam dawe iſz kárwjų ir pieną iſz awjų draug ſu taukais nů ervczų, ir rēbjus rómitus áwinus bey ożius ſu rēbjais inkſtais, ir kwieczus; ir girde jį tikru geru raudůnu wynu.

15. Ale kaip nutúko ir priwálge, tay gaſzlus paſtojo. *Jis rēbus, dużas ir driutas paſtojo, ir paniekino tą Diewą, kurs jį ſutwēre. Jis ůlę ſawo iſzgánimo użmenką laike, *P. 31, 20.

16. Jr kuſino jį kerſzit per ſwetimus (diewus,) per nůbodas jis jį įpykino.

17. Jie welnukſzczams apierawojo, o ne ſawam Diewui; diewams, *kurių ne pażino, naujiems, pirma ne buwuſiems, kurių juſů tēwai ne garbino. *Pſ. 106, 37. 1 Kor. 10, 20.

18. Sawo ůlês, kuri tawę pagimde, tu nieko ne atbojei, ir użmirſzai Diewo, kurs tawę ſutwēręs.

19. O Pons Diews tai matydams ſupyko ant ſawo ſunų ir dukterių,

20. Jr jis tare: *aſz ſawo wéidą nů jų paſlēpſiu, ir matyſiu, kas galiáuſey jiems nuſidůs. Nēs jie yra perkreipta weiſle ir †newierni waikai. *P. 31, 18. †Jez. 1, 2. 4. Pſ. 78, 8. 10.

21. Jie manę kuſino tůmi, *kas ne Diewas, ſu ſawo balwonyſte manę įpykino. †Jr aſz jůs kuſiſiu tůmi, kas ne żmones, iſz paikų żmonių aſz jůs įpykiſiu.
*Jer. 2, 11. P. 5, 7. †Rym. 10, 19.

22. Nēſa *ugnis użſídege per mano narſą, ir degs ik į apatineję péklą, ir ſuēs tą żémę ſu jôs żelmenimis, ir użdegs twirtumus kalnų=gruntų.
*Jer. 15, 14. P. 17, 4. Zir. 5, 7.

23. Aſz wiſą nepaláimą ant jų daugiſiu, aſz wiſas ſawo *ſtrēlas į jůs ſzáuſiu. *Pſ. 91, 5.

24. Jſz bado jie turēs apalpti, ir bus ſuēſti drugiu bey nůglu ſmerczu. Aſz jůs ſuēdiſiu dantimis żwērių ir nůdais żalczų.

25. Jſz lauko kárdas jůs pleſzinês, ir iſz widaus iſzgąſtis, taip jaunikáiczus, kaip ir mergas, żindanczůſius ſu praziluſeiſeis.

26. Aſz ſakyczau: „kame jie? *aſz jų paminklui gálą daryſiu tarp żmonių,“ *Job. 18, 17.

27. Jey aſz narſo nepritelių neſibijoczau, jeib jų neprietelei paſídidżůdami ne ſakytu: „muſů macis didele, ir Pons Diews to wiſo ne dare.“

28. Nēs jie yra żmones be rázumo, ir proto niera jůſe.

29. Ak! kad *jie iſzmintingi butu, ir tai į ſawo ſzirdį dētu; kad *pérmanytu, kas jiems paſkuy tikſis!
*Pſ. 107, 43. Luk. 19, 42. Zir. 7, 40.

30. Kaip tai, kad *wiens guis jų tukſtanti, ir du darys deſzimt túkſtanczus bēganczus? ar ne taipo, kad jų ůlē jůs pardawe? ir Pons Diews jůs padawe? *3 Moiz. 26, 8. 36.

31. Nės muſû ûlē niera kaip jû ûlē, tai ſudis patys muſû nepríetelei.

32. Nēs jû wyn=medis prilygſta wyn=medzui * Sodomôs ir dirwai Gomorrôs, jû † wynûges yra tulzimi karczes turēdamos ûgas.
* Ez. 16, 49. † 5 Moiz. 29, 18.

33. Jû wynas yra ſmákû=nûdai, ir ſiauczanczû angiû tulzis.

34. Ar tai ne pas manę uzſlēpta, ir uzpeczwētita mano ſkarbûſe?

35. * Pagiezimas yra manas, aß atrokûſiu. Sawo czēſu ſlys jû koja, nēſa czēſas jû nepalaimôs arti yra, ir jû ateiſenti bēda priſiſkubin.
* Rym. 12, 19. Pſ. 94, 1.

36. Nēs Pons Diewos ſúdis ſawo zmones, ir * ſuſimils ant ſawo tarnû. Nēs jis tai padumos, kad jû macziês daugiaus niera, ir kad † taip, ką uzrakintą laike, kaip ir, ką praſtoję buwo, ßalin yra.
* 2 Moiz. 20, 6. † 1 Kar. 14, 10. P. 21, 21. 2 Kar. 14, 26.

37. Jr tay bus ſákoma: * kame jû diewai? jû ûlē, ant kuriôs jie nuſitikējo? * 1 Kar. 18, 27.

38. Kuriû apierôs rēbumą jie wálge, ir gēre wyną jû gērimo=apierôs? Te atſikelie, ir jus te gélbti bey te apginie. * Wald. 10, 14. 1 Zom. 12, 41.

39. Argi dabar matot, * manę wieną ēſanti, o ne kito Diewo pagal manę? Aß † galiu zawinti ir gywus daryti, aß galiu ißtikt ir gydit, ir neywieno niera, kurs ißwálnitu iß mano rankû.
* Jez. 45, 5. † 1 Zom. 2, 6. Job. 5, 18. Jßm. 16, 18. Ozea 6, 1. 2. 1 Tim. 6, 13.

40. Nēs * aß ſawo ranką į dangų pakēlęs tarſiu: aß amzinay gywas eſmi.
* 1 Moiz. 41, 22. Dan. 12, 7. Pſ. 18, 47. Apreiß. 10, 5. 6.

41. Kad aß ſawo kardą kaip zaibą pagaląſiu, ir mano ranka pradēs korawoti, tay aß wēl paſitießiſiu ant ſawo nepríeteliû, ir manę n' apkenczantiems atrokûſiu.

42. Aß ſawo ſtrēlas prigirdiſiu kraujų, ir mano kárdas ēs kuną, iß kraujo uzmußtûjû ir iß kalējimo, ir ant nûgôſês galwôs nepríeteliû.

43. Krykßtaukite, * wiſi jo zmones ēſantieji! nēs jis † pajēßkos kraują ſawo tarnû, ir paſitießis ant ſawo nepríeteliû, ir bus malonus zémei ſawo zmoniû.
* Rym. 15, 10. Pſ. 9, 13. † Apreiß. 19, 2.

44. Jr Moizēßius atējęs kalbējo wiſus zodzus ßiôs gieſmês po auſiû wiſû zmoniû, jis bey Jozuwas, ſunus Nuno.

45. Kaipgi Moizēßius tai wiſlab buwo ißkalbējęs wiſam Jzraēliui be=girdint,

46. Tare jiſai jiems: dēkite į ſawo ßirdį wiſus ßius zodzus, kurius jums ßen=dien apſakau, kad * ir waikams priſakytumbit laikyti ir pilnawoti wiſus zodzus ßio zokano.
* P. 6, 17. Joz. 4, 6. 1 Moiz. 18, 19.

47. Nēſa neywiens zodis jums noproſnay ne ſákomas, bet tai juſû * gywaſtis, ir ßiſai zodis juſû amzią pailgis toje zémēje, į kurę nueinat anąpus Jordáno ję paweldēti.
* Jon. 6, 63. 2 Moiz. 20, 12.

48. Jr Pons Diewos dar tą dieną ſu Moizēßiumi kalbēdams tare:

49. Nuējęs ant kalnû * Abarim uzkûpk ant kalno Nēbo Moabitû zémēje ēſanczojo ties mieſtu Jeriko, ir apzwalgyk zémę Kanaan, kurę aß waikams Jzrael dûſiu paſiſawinti.
* 4 Moiz. 27, 12. P. 33, 48.

50. Jr numirk ant to kálno ten uzkûpęs ſuſirinkdams pas ſawo zmones, lygey kaip ir * tawo brolis Aaronas numire ant kálno Or ir taipojau ſuſirinko pas ſawo zmones;
* 4 Moiz. 20, 13. ſ.

51. Todēl, kad judu man ſuſigrießijota tarp waikû Jzrael pas * waid=wándeni Kadēſe púſczoje Zin manę ne ßwentidami tarp waikû Jzrael. * 4 Moiz. 20, 13.

52. Nēs tu * tieſa matyſi tą zémę prieß ſawę, kurę aß waikams Jzrael dûmi, ale ne ieiſi į ję. * P. 34, 4.

33. Pērſkyrimas.

Moizēßiaus paſkuczauſioji Zegnone ir Prarakáwimas.

1. Szita yra zegnone, ſu kure Moizēßius, Diewo tarnas, * waikus Jzrael zegnojo, pirm=neng numire, * 1 Moiz. 49, 1.

2. Jr tare: Pons Diewos atējo iß Sinai, ir paſirode jiems iß Seir; jis apſiréißke nû kalno Paran, ir * atējo ſu daug túkſtanczeis ßwen=

tûjû. Po jo deßinês ugningas yra zokanas jiems dûdamas.
* Gr. Judo 14.

3. Kaip jisai *zmones taipo myl! wisi jo † ßwentieji yra jo rankoje; jie pasisês pas tawo kojas, ir ißsimokis iß tawo zodzû.
* Pamok. 8, 31. † Ißm. 3, 1.

4. Moizēßius mums *prisake tą zokaną į tēwißkês=dalyką surinkimui Jokubo. * Ps. 103, 7. P. 147, 19.

5. Jr jis pilnawojo urēdą karaliaus, ir kruwoj laike galwas zmoniû draug su giminēmis Jzraēlio.

6. Ruben, buk tu gywas, ir ne numirk, ir tawo prastûjû zmoniû ne daug t'esie!

7. Szita yra zegnone Judo, ir jis tare: Pone Diewe, ißklausyk balsą Judo, daryk jį *waldonu jo zmonese, ir jo macę padidink, ir jam t'esie gélbeta prieß jo neprietelius! * Ebr. 7, 14. 1 Moiz. 49, 10.

8. Jr Lewjui jis tare: *tawo prowa ir tawo ßwiesa te pasiliekt pas tawo ßwentają wyrą, kurį tu mēginai *Massoje, kaip susiwaidijot pas waid=wándenį.
* Ezr. 2, 63. 2 Moiz. 17, 7. Ps. 78, 18. 4 Moiz. 20, 13.

9. *Kurs sawo tēwui ir sawo mótinai sáko: „aß jo ne matau," ir sawo † broliui: „aß jį ne pazystu," ir sawo súnui: „aß nieko ne zinau," tie pilnawója tawo kalbą, ir kawoja tawo derējimą.
* Matt. 10, 37. † 2 Moiz. 32, 29.

10. Tie Jokubą mokis tawo prowas, ir Jzraēlį tawo prisakimus. Tie rukimus taw dûs ůstiti, ir czēlas apieras uzdēs ant tawo altoriaus.

11. Pone Diewe, zegnok tu jo ißlaikimą, ir taw te pamēgsta darbai jo rankû, sumußk nugarą tû, kurie prieß jį stèngiasi, ir tû, kurie jį neapkencza, kad jie ne atsikēltu!

12. Jr Benjaminui tare jisai: kas Diewui patinka, pakájuje bus; wisadôs jis tą ißlaikys, ir tarp jo kalnû jis gywęs.

13. O Jozēpui jis tare: *jo zéme yra zegnonēje Pono Diewo, cze t'esie geriáusieji waisius nů dangaus, iß rasôs ir iß gilybês zemay ēsanczôsês. * 1 Moiz. 49, 25.

14. Cze t'esie geriáusieji waisius sáulês, ir tikray prinókę waisius menesiû,

15. Jr ant aukßtûjû kalnû prieß rytus, ir ant kalnéliû wisadôs,

16. Jr geriáusieji waisius zémês, ir kas toje yra. *Malone krumůse Gywénanczojo t'ißsiplátin ant galwôs Jozēpo, ir ant káukolês Nasiro tarp jo broliû. * 2 Moiz. 3, 2.

17. Jo ßlowē yra néy pirmdēlis jáutis, ir *jo ragai yra ney wienragio ragai; tais jisai zmoniû=pulkus badys kruwôn iki gâlo zémês. Tai yra anie túkstant Epraimo, bey anie túkstant Manassês.
* 4 Moiz. 23, 22.

18. Jr Sebulonui jis tare: Sebulon, dzaugkis sawo ißkeliáwimu; ale Jzaßar, dzaugkis sawo ßētra!

19. Jie zmoniû pulkus suwadis ant kalno, ir tenay apierawos *apieras teisybês. Nēs jie ißsiurbs daugumą juriû, ir nugrimzdusius skarbus ziezdrůse. * Ps. 4, 6. Ps. 51, 21.

20. Jr Gádui jis tare: Gad, buk perzegnotas, ruimą darąsis; jis atsigul néy liutas, ir plēßa péti bey galwôs wirßų.

21. Jr jis mate, kad *galwa jam buwo dûdama, mokitojis, apslēpts ēsąs, kurs atêjo su wyresneiseis zmoniû, ir pritaise jiems teisybę Pono Diewo, ir jo prowas Jzraēlije.
* Ebr.: pirmones jam buwo paskirtos, nes cze pasleptojo mokitojo dalis;

22. O Dánui jis tare: Dan yra jáuns liutas; jis ißtekês iß Bazano.

23. O Naptalimui jis tare: Naptali wis gana turēs, ko jis nor, ir bus pilnas zegnonês Pono Diewo; į wákarus ir į pētus bus jo tēwißke.

24. O Asserui jis tare: Asser t'esie zegnotas sunumis, jis t'esie meilingas sawo broliams, ir te imerkiê sawo kóją į aliejų!

25. Gelezis bey wárias t'esie ant jo kurpjû; tawo senyste t'esie tokia, kokia jaunyste.

26. Niera kito Diewo, kaip tiktay Diewas teisiojo. *Danguje ēsąsis, tas t'esie tawo pagálba, ir kurio ßlowe debesîse yra. * Jez. 57, 15.

27. Tai yra gywénimas Pono Diewo iß pradzôs ir tarp pawársusiûjû amzinay. Jr jis pirm tawęs

ißwarys tawo nepriételių, ir sakys: buk ißpústitas!

28 Jzraelis *wiens gywęs pakájuje; ßulinys Jokubo bus toje žémėje, kur rugiû bey ßwieziojo wyno yra, priegtam jo dangus rasą laßis. * Jer. 23, 6. p. 33, 16.

29. Geray taw, Jzrael, kas taw lygus? ak žmones, kurie per Poną Diewą sawo busite ißganyti, kurs tawo pagalbôs skydas ir kárdas tawo pérgalėjimo yra. * Tawo neprietelei ne laimēs, ale tu ant jû aukßtybēs waikßczosi. * Ps. 66, 3.

34. Pérskyrimas.

Moizeßius mirßta, ir kas potam nusidawe.

1. Jr Moizēßius ējo iß laukû Moabitû ant kálno Nēbo, ir užkûpo ant wirßaus kálno Pisga ties Jēriko. Jr Pons Diews * jam paróde wisą žémę Gilead iki Dan, * p. 3, 27. 2 Mak. 2, 5.

2. Jr wisą žémę Naptali, ir žémę Epraimo bey Manassês, ir wisą žémę Juda iki paskutiniojo kranto juriû,

3. Jr prieß pētus, ir ßáli platumo Jérikôs, * werbû=miesto, iki Zoar. * Wald. 1, 16.

4. Jr Pons Diews sake jamui: ßita yra ta žéme, kurę aß * Abraomui, Jzaokui ir Jokubui su prysēga esmi žadējęs tardams: aß tą tawo waikams dûsiu. Tu sawo akimis tą matei, † ale ne pérsigausi į ję. * 1 Moiz. 12, 7. † 4 Moiz. 20, 12.

5. Taipo * numire Moizēßius, tarnas Pono Diewo czepat Moabitû žémēje pagal žodį Pono Diewo. * p. 32, 50.

6. Jr jis * palaidojo jį pakalnij žémēje Moabitû, ties balwon=bažnycza Peor. Jr niekś n' ißtyre jo kâpą iki ßei dienai. * Gr. Jud. 9.

7. Jr Moizēßius * ßimtą ir dwideßimt métû buwo suláukęs, kaip jis numire. Jo akys ne buwo aptémusios, ir jo † syla ne mažyn ējusi. * 5 Moiz. 31, 2. † Joz. 14, 11.

8. Jr waikai Jzrael apwerke Moizēßių ant lauko Moabitû per * trisdeßimt dienas. Jr paskuy pasibaige dienos raudójimo ir dejáwimo dēl Moizēßiaus. * 4 Moiz. 20, 29.

9. * Ale Jozuwas, sunus Nuno, pilnas pastójo dwasês ißmintiês, nēs Moizēßius sawo rankas ant jo buwo uždējęs. Jr waikai Jzraēl paklause jamui ir dáre, kaip Pons Diews Moizēßiui buwo prisakęs. * 4 Moiz. 27, 18.

10. Jr potam neywiens prarakś Jzraēlije nesikēle, kurs butu buwęs kaip Moizēßius, kurį Pons Diews butu ißpažinęs * nû wéido iki wéido, * 2 Moiz. 33, 11.

11. Jßródit wisokius ženklus bey stebuklus, kuriû=dēl Pons Diews jį siunte, kad tus ißtaisytu Egyptožémēje, ant Paraono ir wisû jo tarnû bey wisôs jo žémês,

12. Jr wisùs ßius maciês pilnûsius darbus ir didzùs regējimus, kurius Moizēßius ißtaise po akiû wisû Jzraelitēnû.

Gálas penktûjû Knygû Moizēßiaus.

Knygos Jozuwo.

1. Pérskyrimas.

Józuwas sawo Uredystēje padriutitas.

1. Moizeßiui, tarnui Pono Diewo, numirus tare Pons Diews Józuwui, sunui Nuno, Moizeßiaus tarnui:

2. Mano tarnas Moizeßius * numire; taygi pasikēlęs keliáuk per ßitą Jordaną, tu ir wisi ßie žmones, į žémę, kurę aß jiems, waikams Jzrael, dawjau. * 5 Moiz. 34, 5.

3. Wisas wietas, ant kuriû jusû kojû pádai žengs, aß jums padawjau, * kaip aß Moizeßiui esmi kalbējęs. * 5 Moiz. 11, 24. Ps. 105, 14.

4. * Nû púsczôs ir nû ßio Libanôno iki didzôsês upês Prat, wisa žéme Etitû, iki didzûjû júriû prieß wákarus turēs jusû rubéžius buti. * 5 Moiz. 11, 24.

5. Taw kôl gywam neywiens ne turēs prießsistengti. Kaipo aß su

Moizeßium esmi buwęs, taipo ir su tawim busiu; * aß tawę ne prastósiu, ney nů tawęs atsitráuksiu.
* Ebr. 13, 5. 5 Moiz. 31, 8.

6. Buk * linksmas ir ne nusimink! nės tu ißdalysi ßiems žmonėms žémę, kurę aß jů tėwams su prysega esmi žadėjęs, kad jiems tą noris důti.
* 5 Moiz. 31, 7.

7. Buk tiktay drąsus ir labay linksmas, idant pilnawótumbei ir darytumbei wisißkai pagal zokâną Moizeßiaus, mano tarno, taw palieptąji; ne kreipkis nů to, ney ant deßinês, ney ant kairês, * kad ißmintingay pasielgtumbei wisame, kas taw prigul.
* 1 Kar. 2, 3.

8. Ir idant knygos ßio zokâno te ne atstoj nů tawo burnôs, * bet apmislik tas dieną bey nakti, kad laikytumbei ir darytumbei pagal tai, kas tosè paraßyta! † Tay taw geray seksis wislab, ką tikt darai, ir galėsi ißmintingay elgtis. * Ps. 1, 2. 3. † 2 Kus. 31, 21.

9. Sztay, aß taw prisakiau, kad * tu linksmas ir drąsus bútumbei; nesibijok ir ne nusigąsk! nės Wießpats tawo Diewas yra su tawim wisame, ką tikt pradėsi.
* p. 8, 1.

10. Tay Jozuwas liepe wyresniemsiems žmoniů ir tare:

11. Eikite per abazą ir prisakykite žmonėms tarydami: sitelioktities saw zopóstą, nės po trijů dienů péreisite per ßi Jordaną, kad isigáutumbit ir paweldětumbit žémę, kurę Wießpats jusů Diewas důs jumus.

12. O Rubenitams, Gaditams bey pusei giminei Manaßße tare Jozuwas:

13. Atsiminkite žodzo, * kuri Moizeßius, Diewo tarns, jums sáke tardams: Wießpats jusů Diewas jums átilsi ir ße žémę dáwęs.
* 4 Moiz. 32, 20.

14. Sawo moteres ir waikus bey galwijus palikkit žémėje, kurę Moizeßius jums dáwęs ßę-pus Jordáno; bet jůs * pirm sawo broliů su ginklais turit ißsitráukt, kurie driuti wyrai este, jiems ant pagalbôs,
* 1 Moiz. 49, 10.

15. Pakôl Pons Diewas atilsiês důs jusů broliams, kaip ir jums, kad ir jie pawelděu žémę, kurę Wießpats jusů Diewas jiems důses. Tay wel turit sugryßt i sawo žémę, kurę Moizeßius, Pono Diewo tarns, jums ißdalijęs palaikytinay ßę-pus Jordano ties užtekėjimu sáulês.

16. Ir jie atsáke Jozuwui tarydami: wislab, ką tu mums liepei, tai darysim, ir kur tu mus musiųsi, ten nueisim.
* 2 Moiz. 19, 8.

17. Kaip mes Moizeßiaus klaûsêm, taipo ir tawęs klausysim; bile-tiktay Wießpats tawo Diewas taw taipo padětu, kaipo jisai Moizeßiui padėjęs.

18. Kursai taw prießtaráus, ir ne klausys tawo žodzů po wisam, ką tu mums liepi, tas tur žudytas búti. Buk tiktay linksmas ir nesibijok!

2. Pérskyrimas.

Ißtirdinėtojei žémês prie Rakabôs ißsilaiko.

1. **D** Jôzuwas, sunus Nuno, buwo du spėgu slapczey ißsiuntęs iß Sittim jiem-dwiem isakydams: nuêję apžwalgykita žémę bey Jėriko. Jůdu nueidamu iêjo i butą * nekuriôs kékßês, Rakaba wardu, ir užêjo prie jôs.
* Ebr. 11, 31. Jok. 1, 25.

2. Tay apsáke karáliui Jėrikôs: ßtay, ßę-nakt du wyru atêjo iß waiků Izraėl žémę apžwalgyt.

3. Tay Jerikôs karalius nusiuntęs prie Rakabôs jey sakydino: ißduk man wyru-du i tawo namus iêjusiu, nės jůdu atêjusiu wisą žémę pérzwalgyt.

4. Ale * ßi moterißke paslėpe tůdu wyru taipo tarydama: atêjo tiesa du wyru pas manę, bet aß ne žinojau, iß kur jůdu buwo.
* 2 Zom. 17, 19.

5. Ir kaip wartus norėjo užrakint apytamsoj, jůdu ißêjo, kad aß ne žinau, kur jůdu nuêjo. * Wykite jůdu greitay, nês jůs sugáusite jůdu.
* 2 Moiz. 15, 9.

6. Bet ji liepe jiem-dwiem ant stógo užlipti, ir uždenge jůdu su linais ant stógo ißkreiktaiseis.

7. Bet tie wyrai wijo jůdu ant kélio Jordanôp-linkay iki perwáso; ir wartai buwo užrakinti tiems, kurie jůdu wijo, ißêjus.

8. Ir pirm-neng tůdu wyru atsi-gule miegotu, użlipo ji prie jů-dwieju ant stógo,

9. Ir táre jiem-dwiem: aß żinau, Poną Diewą dawusi jums tą żémę, nēs * ißgąstis mus apēme jusů dēley, ir wisi susēdai ßiôs żémês pabúgo dēl jusů atējimo. * 2 Moiż. 23, 27.

10. Nēsa girdējom, kaipo Pons Diews * wandeni ßwendriů-jurių ißdżůwines pirm jusů jums iß Egypto ißsitráukiant, ir ką jůs abiem Amoritů karáliam, Sionui bey Ogui, aną-pus Jordáno dáret jůdu † nużawindami.
* 2 Moiż. 14, 21. 4 Moiż. 21, 24. 34. 35.

11. Ir iß to czēso, kaip mes tai girdējom, musů ßirdis * nusimine, ir jau niera neyjokio drąsumo mu-sije dēl jusů atējimo; nēsa † Wieß-pats jusů Diewas yra Diewas taip aukßtay danguje, kaip ir żemay ant żémês.
* P. 5, 1. 2 Moiż. 15, 14. † 5 Moiż. 4, 39.

12. Taygi prisēkita man prie Pono Diewo, kad, kadangi aß mielaßir-dystę jum-dwiem ißródżau, ir judu mano * tēwo giminei mielaßirdystę ißródìtumbit, ir tam důkita man koki żénklą, * P. 6, 23. 25.

13. Kad gywus paliktumbita mano tēwą, mano mótiną, mano brolius, ir mano sēseres bey wislab, ką jie tur, ir ißgélbetumbita musů dúßias iß smertiês.

14. Tůdu wyru atsáke jei: jey mes taw mielaßirdystę ir wiernybę ne ißrodisim, kad Pons Diews mums padůs ßę żémę, tay musů dußia jusů wietoje turēs smerczui tekti, jey tu musů weikalą ne ißdůsi.

15. Tay ji * nuléido jůdu żemyn prie wirwês pro lángą, nēsa jôs butas buwo ant miesto-múrů, ir ji taipjau gywéno ant múrů.
* 2 Kor. 11, 33.

16. Ir ji tare jiem-dwiem: eikita ant kalnů, kad wijantieji judu ne sutiktu, ir pasislēpkita czonay tris dienas, pakôl sugryß|tie, kurie jus wēja; paskuy eikita sawo keliu.

17. Bet tůdu wyru jei atsáke: mudu walnu noriwa buti nů prysegôs taw důtôsês;

18. Kad isigáusim į ßę żémę, o tu ßę raudóngiję wirwę ne irißi į langą, su kure tu mudu żemyn nuléidai, neygi sawęspi suwadisi sawo tēwą, sawo mótiną, sawo brolius, ir wisą giminę sawo tēwo;

19. Ir kożnas, kurs ißeis iß an-gôs tawo namů, to kraujas t'esie ant jo galwôs, o mudu nekaltu. O jey ben wieną tawo namůse ēsanczůjů ranka ißtiksim, tay jů kraujas t'esie ant muma-dwieju galwôs.

20. Ir jey tu ben mażiausio ko ßio musů weikalo pásakosi, tay mudu walnu busiwa nů prysēgôs taw důtôsês.

21. Ji tare: „t'esie taipo, kaip judu sákęta," ir ji ißléido jůdu. Ir jůdu ējo ßalin. Ir ji įmezge tą raudongiję wirwę į lángą.

22. O jůdu ßalin ējusiu nukáko ant kalnů ir pasiliko czonay tris dienas, iki tiems pargryżus, kurie jůdu wijo; nēs jie buwo jůdu jēß-koję ant wisů kelių, o taczaus ne surádę.

23. Taipo sugryżo tůdu wyru, ir nuējusiu nů kalno pérsiyre, ir pa-rēję pas Jozuwą, sunų Nuno, pá-sakojo jam wislab, kaip buwo rádę,

24. Ir táre Jozuwui: Pons Diews mums wisą tą żémę padawe į musů rankas, o priegtam ir wisi susēdai tôs żémês pabúgo dēl musů.

3. Pérskyrimas.

Izraelitnai sausoms Kojomis pereit per Jordaną.

1. Ir Józuwas anksti pasikēle, ir jie ißsitráukę iß * Sittim nukáko iki Jordáno, jis ir wisi waikai Izraēl; ir pasiliko czonay nakwini, pakôl jie pérējo.
* P. 6, 12. 4 Moiż. 25, 1.

2. O po trijů dienů wyresnieji ējo per abażą

3. Ir prisáke żmonems tarydami: kad jůs matysite skrynę derējimo Wießpatiês sawo Diewo, ir kleb-nus iß Lewitů tą néßant, tay iß-sitráukities iß sawo wietôs, ir sek-kite ję.

4. Ale idant kad tarp jusů ir tarp jôs tarpas butu ant dwieju túkstanczů mastů! Jůs ne turite prie jôs ár-tintis, kad żinotumbit, katru keliu

jums reik eiti; nēs tů keliu dár niekadôs ne keliáwot.

5. Jr Józuwas tare zmonems: *ßwentikities, nēs rytoj Pons Diewas tarp juſû dywus darys. *p. 7, 13.

6. Jr klebónams táre jiſai: neßkite *ſkrynę derējimo, ir eikite pirm zmoniû. Tay néße jie ſkrynę derējimo, ir êjo pirm zmoniû. *p. 6, 6.

7. Jr Pons Diewas tare Józuwui: ßen=dien aß pradēſiu tawę *ißkélt po akimis wiſo Jzraelio, idant jie zinotu, kad aß, †kaip ſu Moizeßium eſmi buwęs, taipo ir ſu tawim buſiu. *p. 4, 14. †p. 1, 5. 17.

8. Jr tu priſakyk klebonams ſkrynę derējimo néßantiemſiems tardams: kad kraßtą priêję izengſite į wandenį Jordáno, tay apſiſtókite.

9. Jr Józuwas táre waikams Jzrael: *artyn êję klauſykite zodzû Wießpatiês ſawo Diewo! *2 Moiz. 32, 26.

10. Jr tare: ant to numanyſite gywąjį Diewą tarp juſû ēſantį, ir jį ißwaryſentį pirm juſû Kananitus, Etitus, Ewitus, Perezitus, Gergoſitus, Amoritus bey Jebuſitus:

11. Sztay, ſkryne derējimo to Ponawojanczojo ant wiſo ſwieto pirm juſû eis į Jordáną.

12. Taygi *ißſkirkite dwylika wyrû iß giminiû Jzraēlio, iß koznôs giminês wieną. *p. 4, 2.

13. O kad padai klebónû, kurie ſkrynę Wießpatiês ant wiſo ſwieto ponawojanczojo néßa, į Jordáno wándenį nuſiléis, tay wandů iß aukßto zemyn tekąſis Jordane atſiſkirs, kad ant wienôs kruwôs ſtowētu.

14. *Taygi zmones ißſitráuke iß ſawo ßētrû, kad per Jordáną perſigáutu, ir klebonai ſkrynę derējimo pirm zmoniû néße. *Darb. 7, 45.

15. Jr Jordáną priêjo, ir ſawo kojas pas kraßtą į wandenį ikißo; (*o Jordánas buwo ſklidins ant wiſû ſawo kraßtû per wiſą dágo czēſą.) *Sir. 24, 36.

16. Tay *wandů iß aukßto zemyn tekąſis aukßtyn=linkay ant wienôs kruwôs ſtowējo labay toli nů mieſto Adama ßale Zartan eſanczojo; o wandů ant juriû=linkay zemyn bēgąſis iki į druſkôs=jures †mazyn êjo ir nuſéko. Taipo zmones pérējo ties Jeriko. *2 Moiz. 14, 21. 2 Kar. 2, 8. 14. Pſ. 114, 3. †1 Moiz. 8, 3.

17. Jr klebónai, kurie ſkrynę derējimo Pono Diewo néße, ſtowējo taipo ant ſauſumo widuje Jordáno; ir wiſi Jzraelitēnai ſauſoms kojomis pérējo, ikikôl wiſi zmones, koznas wiens, pérſigawo per Jordáną.

4. Pérſkyrimas.

Paminklas dywnojo Pérējimo per Jordáną.

1. Jr Pons Diewas tare Józuwui:

2. *Skirkities dwylika wyrû, iß koznôs giminês wieną. *p. 3, 12.

3. Jr priſakykite jiems tardami: ißkélkite iß Jordáno dwylika akmeniû nů tôs wietôs, kur kojos klebónû taipo ſtów, ir neßkite jûs ſu ſawim į antrąję ßalį, kad tus paliktumbit gaſpádoj, kur jûs ßę nakti pérnakwoſite.

4. Tay Józuwas ſuwadino dwylika wyrû, kurie ißſkirti buwo iß waikû Jzrael, iß koznôs giminês wieną,

5. Jr táre jiems: eikite jûs pirma pirm ſkrynês Wießpatiês ſawo Diewo į widų Jordáno; ir koznas te kelie po ákmenį ant ſawo peczû, pagal ſkaitlių giminiû waikû Jzrael,

6. Kad jie paminklui butu tarp juſû. O *kad kitą kartą juſû waikai kláus ſawo tēwus tardami: kam tie ákmens czonay? *2 Moiz. 13, 8. 14.

7. Kad jûs tada jiems ſakytumbit, *wandenį Jordáno atſiſkyruſį ſkrynei derējimo Pono Diewo péreinant per Jordaną, kad ßie akmens waikams Jzrael ámzinu paminklu butu. *p. 3, 13.

8. Tay dare waikai Jzrael, kaip Józuwas jiems buwo liepęs, ir ißneße dwylika akmeniû iß widaus Jordáno, kaip Pons Diewas Józuwui buwo ſakęs, pagal ſkaitlių giminiû waikû Jzrael, ir pérneßdami tus ſu ſawim į gaſpádą paliko tus czonay.

9. Jr Józuwas ſukrowe dwylika ákmenis widuje Jordáno, kur kojos

klebónû skrynę derėjimo nėšanczûjû buwo stowėjusios, tie dar te biera czonay iki šei dienai.

10. Nės klebónai, kurie skrynę neše, stowėjo widuje Jordano, ikikôl tai wislab atlikta buwo, ką Pons Diewas Jozuwui liepęs žmonėms sakyti, kaip ir Moizešius Jozuwui buwo prisákęs. Jr žmones pasiskubidami pérėjo.

11. O kaip wisi žmones buwo pérėję, tay ir skryne Pono Diewo pérėjo, ir klebonai pirm žmoniû.

12. Jr Rubenitai bey Gaditai ir puse gimine Manassês su ginklais êjo pirm waikû Jzrael, * kaip Moizešius jiems buwo kalbėjęs.
* 5 Moiz. 32, 21. 29.

13. Apie keturės-dešimt túkstanczus su ginklais išrėdytûjû waiskui êjo pirm Pono Diewo į muši ant laukû Jėrikôs.

14. * Tą dieną Pons Diewas Jozuwą garbingą dare po akiû wisû Jzraelitėnû, ir jie bijojos jo, kaip Moizešiaus buwo bijojęsi per wisą jo amžią. * P. 3, 7. 2 Zom. 7, 9.

15. Jr Pons Diewas táre Jozuwui:

16. Prisakyk klebónams skrynę liudijimo nėšantiemsiems, kad iš Jordano aukštyn liptu.

17. Taipo prisáke Jozuwas klebonams tardams: lipkite aukštyn iš Jordano.

18. Jr kaip klebónai, kurie skrynę derėjimo Pono Diewo neše, iš Jordano išlipo ir sawo kojû pádais ant sausumôs užženge, tay Jordano wandů wėl nusiléido į sawo wietą ir tekėjo, kaip pirma, pagal wisus sawo krantus.

19. Bet buwo dešimtoji diena pirmojo mėnesio, kaip žmones iš Jordáno aukštyn lipo, ir atsigule su ábažu * Gilgalůse į rytus miesto Jerikôs. * P. 5, 9.

20. Jr dwylika akmenis, kurius iš Jordano buwo ėmę, sukrowe Jozuwas Gilgalůse,

21. Jr táre waikams Jzrael: kad jusû waikai kitą kartą sawo tėwus kláus tarydami: kam cze tie ákmens?

22. Tay jiems tai ant žiniôs turit důt ir sakyti: Jzraėlitėnai * sausoms kójomis pérėjo per Jordaną, * P. 3, 17.

23. Kaip Wiešpats jusû Diewas wándeni Jordano stábde pirm jusû, ikikôl pérsigawot; * kaip Wiešpats jusû Diewas tai dáre ir šwendriû-juriose, kurias jisai išdžůwino, iki mums pérėjus; * 2 Moiz. 14, 21. 22.

24. Kad wisi žmones ant žémês * ranką Pono Diewo išpažintu, kaip sylinga ji yra; kad jûs Wiešpatiês sawo Diewo bijotumbities wisadôs.
* Jez. 59, 1.

5. Pérskyrimas.

Apipjaustimas atliktas; Welykos-Awinelis pažadetoj Žémej walgitas.

1. O kaip wisi karálei Amoritû anąpus Jordáno į wakarus gywenantieji, ir wisi karálei Kananitû prie juriû girdėjo, kaip Pons Diewas * wandeni Jordano buwo išdžůwines pirm waikû Jzrael, ikikôl jie pérėjo, tay † nusímine jû širdis, ir ne buwo jůse neyjokio drąsumo dėl waikû Jzrael.
* P. 3, 16. P. 2, 11. 14. 24.

2. Tů-czes sáke Pons Diewas Jozuwui: pasidaryk saw aštrius * peilius iš akmens, ir wėl appjáustik waikus Jzrael antrą kartą.
* 2 Moiz. 4, 25.

3. Tay Jozuwas saw pasidáre aštrius peilius iš akmens, ir appjáuste waikus Jzrael ant kalnélio Aralot.

4. Jr tai yra priežastis, dėl kuriôs Jozuwas appjáuste wisus žmones iš Egypto išsitráukusiůsius, wyriškius: nės wisi kareiwjei púsczoje buwo numirę pakelėj jiems iš Egypto iškeliáujant.

5. Nės wisi žmones, kurie išêjo, buwo appjáustiti, bet wisi žmones, kurie púsczoje buwo gimę jiems be-keliáujant, kaip iš Egypto išsitráuke, ne buwo appjáustiti.

6. Nės waikai Jzrael keliáwo keturės-déšimt métû púsczoje, ikikôl * wisas pulkas kareiwjû iš Egypto išsitráukusiûjû numire todėl, kad balso Pono Diewo ne buwo klausę, kaip ir Pons Diewas jiems buwo prisėkęs, kad jie ne gáusę tą žémę matyti, kurę Pons Diewas jû tėwams prisėkdams buwo žadėjęs mums důti, * žémę, kurioj piens bey medus sklysta. * 4 Moiz. 14, 23. 2 Moiz. 3, 8.

7. Tû waikus, į jû wietą užáugusiůſius, apipjáuſte Jozuwas, nės jie dar turėjo prieůdę ir pakelėj ne buwo appjáuſtiti.

8. Ir kaip wiſi žmones appjáuſtiti buwo, paſiliko jie ſawo wietoj abaže, pakôl jie išgijo.

9. Ir Pons Diews tare Jozuwui: ßen-dien aß gėdą Egypto nukreipjau nů juſû. Ir ta wieta Gilgal praminta buwo iki ßei dienai.

10. Ir waikams Izrael taipo Gilgalůſe abaže be-eſant, *wálge jie welykôs-awinėlį keturioliktoje dienoj to meneſio apie wákarą ant laukû Jerikôs. * 2 Moiz. 12, 6. 3 Moiz. 23, 5.

11. Ir walge jawû tôs žémês antrąję welykû dieną, butent *neraugintôs důnôs ir ſwiliniû tą paczę dieną. * 1 Kor. 5, 8.

12. Ir Manna paliowe kriſti antrąję dieną, kaip jie jawû tôs žémês wálge, kad waikai Izrael tą Manną daugiaus ne turėjo, bet wálge jawû žémês Kanaan to patiês méto.

13. Ir nuſidawe Jozuwui prie Jerikôs eſant, kad jis ſawo ákis pakéldams *máte wyrą ties ſawim ſtowinti, nůgą kárdą ſawo rankoj turinti. Ir Jozuwas jį priêjęs tare jam: ar tu iß muſû žmoniû, arba iß muſû neprieteliû? * 4 Moiz. 22, 23.

14. Jis atſáke: nè! bet aß eſmi kunigaikßtis ant waiſko Pono Diewo, ir dabar atėjau. Tay Jozuwas půle ant ſawo wéido iki žémês ir meldeſi tarydams: ką ſakai tu, Wießpatie, ſawam tarnui?

15. Ir tas kunigaikßtis ant waiſko Pono Diewo tare Jozuwui: *ißauk kurpes nů ſawo kojû, nės wieta, ant kuriôs tu ſtowi, yra ßwenta. Ir Jozuwas ißſiáwe. * 2 Moiz. 3, 5.

6. Pérſkyrimas.

Jerika igauta, ißpúſtita.

1. O Jerika buwo užrakinta ir ſaugojama dėl waikû Izrael, kad neywiens ney ißeiti, ney ieiti ne galėjo.

2. Ale Pons Diews tare Jozuwui: ßtay, *aß Jėriką draug ſu jôs karáliumi bey žalniêreis padawjau į tawo rankas. * p. 8, 1.

3. Wiſi žalniêrei te eit aplink mieſtą wieną kartą, ir taipo te dáro ßeßes dienas.

4. O ſėkmąję dieną klebonai t' imie *ſeptynes triubàs ßwentojo méto pirm ſkrynês, ir tą paczę ſékmąję dieną eikite ſeptynis kartus aplink mieſtą, ir klebónai te triúbij ant triúbû. * 3 Moiz. 25, 9.

5. Ir kad ßwentojo méto triúbą trúbis ir trimitós, ir jús garſą triúbû girdėſite, tay wiſas waiſkas didžu balſu tur pradėti ßúkaut, tay mieſto murai ſugrius, ir žmones tur iſiwerßt, kožnas tolydžaus ties ſawim.

6. Tay Jozuwas, ſunus Nuno, ſuwadino klebonus ir tare jiems: *neßkite ſkrynę derėjimo, ir ſeptyni klebónai te neßiê ſeptynes ßwentojo méto triubas pirm ſkrynês Pono Diewo. * 5 Moiz. 10, 8.

7. O žmonems jis ſáke: nuêję apwáikßczokite mieſtą, ir kurs ſu ginklais ißrėdytas, tas te eit pirm ſkrynês Pono Diewo.

8. Kaip Jozuwas žmonems tai buwo ſákęs, tay tie ſeptyni klebónai néße ſeptynes ßwentojo méto triubas pirm ſkrynês Pono Diewo, ir waikßczodami *triúbijo ant triúbû, ir ſkryne derėjimo Pono Diewo ſéke jůs. * Job. 34, 25.

9. Ir kurs ginklais buwo ißſirėdęs, pirma êjo pirm klebónû ant triúbû triúbijanczûjû, ir pulkas ſéke ſkrynę ir triúbijo ant triúbû.

10. O Jozuwas liepe žmonėms ir táre: idant ne pradėkite ßukaut, neygi pakélkite ſawo balſą, ir ney žodi ne ißléiſkit iß ſawo burnôs iki tai dienai, kurę aß jums ſakyſiu: „pradėkite ßukauti!" tay ir ßukaukite.

11. Taipo ſkryne Pono Diewo êjo aplink mieſtą wieną kartą, ir parėjo į ábažą ir paſiliko czejau.

12. Nės Jozuwas *ankſti paſikéldawo, ir klebonai néße ſkrynę Pono Diewo. * p. 3, 1. p. 7, 16.

13. Taipo tie ſeptyni klebonai néße ſeptynes ßwentojo méto triubas pirm ſkrynês Pono Diewo, ir eidami triúbijo ant triúbû, ir kurs ſu ginklais buwo ißſirėdęs, êjo pirm jû,

ir pulkas sékę skrynę Pono Diewo ir triubijo ant triúbû.

14. Antrąję dieną wēl êjo wieną kartą aplink miestą, ir wēl parêjo į ábażą. Taipo jie dare szeszes dienas.

15. Ale sékmąję dieną auszrai pa≈ sirόdżus jie ankstí pasikēle ir êjo septynis kartus pagal tą budą aplink miestą, kad tą wieną sekmąję dieną septynis kartus aplink miestą êjo.
* p. 7, 16.

16. O sékmąji kartą, klébonams ant triubû triúbijant, tare Jozuwas żmonēms: pradēkite szúkaut! nēs Pons Diews dawe jums tą miestą.

17. Ale tasai miestas ir wislab, kas tame yra, Ponui Diewui ant garbês tur búti iszpústitas. Tiktay ana kékszę Rakaba * tur gywa iszlikt, ir wisí, kurie jôs namůse yra, nēs ji paslu≈du paslēpe, kuriů≈du mes iszsiuntēm. * p. 2, 14. Ebr. 11, 31.

18. Ale saugokities to, * kas Die≈ wui żadēta, idant ne prasipuldi≈ tumbit imdami ką to, kas Diewui żadēta, kad abażą Jżrael ne pra≈ pulditumbit, neygi į bēdą ne iwe≈ stumbit. * 3 Moiż. 27, 28.

19. O wisas sídábras bey áuksas draug su warineis ir geleżineis ry≈ kais * Ponui Diewui tur buti pa≈ szwentinti, kad į skarbą Pono Diewo butu idēti. * Mik. 4, 13.

20. Tay żmones pradējo szukauti ir triúbijo ant triúbû, nēs żmones girdedami garsą triúbû pradējo didżu balsu szukauti, ir * murai su≈ griuwo, ir żmones † igáwo miestą, kożnas tůjau ties sawim. Taipo jie laimējo tą miestą.
* Ebr. 11, 30. † 2 Mak. 12, 15.

21. Ir * nużawino wislab, kas tamè mieste buwo, asztrumu kárdo, taip wyrus, kaip móteres, taip jaunus, kaip ir senus, jáucżus, awis ir ásilus. * Zom. 15, 3.

22. O Jożuwas tare tiem≈dwiem wyram, kuriů≈du tą żémę buwo iszspēgáwusiu: nueikita į butą anôs kékszês ir iszweskita tą moteriszkę isz cże su wisu labù, ką ji tur, * kaip jei pasibážijota. * p. 2, 12.

23. Tay iêjo tůdu jaunikáicżu, spēgu≈du, ir iszwede Rákabą su jôs tēwu bey mótina, ir su broleis, bey su wisu labu, ką ji turējo, ir su wisa jôs gimine, ir paliko ję lauke szale ábażo Jżraēlio.

24. Ale miestą jie sudégino ugnimi ir wislab, kas jame buwo. Tiktay sídábrą bey áuksą, ir warinius bey geleżinius rykus jie dējo į skarbą į namus Pono Diewo.

25. Bet kékszę * Rakabą draug su jôs tēwo gimine ir wisus, kurie jôs buwo, Jożuwas gywus paliko. Ir ji gywéna Jżraēlij iki szei die≈ nai, todēl, kad ji paslu≈du paslē≈ pusi, kuriů≈du Jożuwas buwo iszsiuntęs į Jēriką spēgawóti.
* p. 2, 12. Wald. 1, 25.

26. Tů≈cżēs Jożuwas prisēkdams táre: prakéiktas t'esie tas wyras po akiû Pono Diewo, kurs tą miestą Jeriko budawotu ir wēl pakurtu. Kad jis * jo gruntą dēs, tai te kasztoja jam jo pirmgimusiji sunų; ir kad wartus atties, tai te kasztoja jam jauniáusiji jo sunų! * 1 Kar. 16, 34.

27. Taipo Pons Diews padējo Jożuwui, kad apie jį sákoma buwo wisose żémēse.

7. Pérskyrimas.

Akons dēl Wagystês korawotas.

1. Bet waikai Jżrael nusiżenge ant to, kas Diewui żadēta buwo; nēs * Akons, sunus Karmi, sunaus Sabdi, sunaus Sēra, isz giminês Juda, † ēme ką to, kas Diewui żadēta buwo. Tay narsas Pono Diewo papyko ant waikû Jżrael.
* p. 22, 20. 1 Kuk. Kar. 2, 7. 3 Moiż. 27, 28. † 5 Moiż. 13, 17.

2. O kaip Jożuwas wyrus isz≈ siunte isz Jerikôs į Ai, pas Bet≈ Awēnû ēsanti ties rytus priesz Be≈ tēli, tay sake jiems: * eikite auksztyn ir iszspēgůkite tą żémę! Ir jiems auk≈ sztyn ējus ir miestą Ai iszspēgawus,
* p. 2, 1.

3. Wēl pargryżo pas Jożuwą tarydami jamui: te ne nusitráuk wisí żmones, bet tikt apie du arba tris túkstancżus wyrû, kad jie nu≈ sitráuktu ir musztu Ajitus, kad ne wisí żmones cżonay prociawotus, nēs jû mážas pulkélis esti.

4. Taipo nusitráuke żmoniû apie tris túkstancżus wyrû, ir jie bēgo dēl wyrû isz Ai.

5. Ir tie iß Ai užmuße jû apie trisdeßimts ir ßeßis wyrus, ir wáre jûs už wartû iki Sábarim, ir mußē jûs ant kélio žemyn-linkay. Tay žmoniû ßirdis nusimine ir néy wandû pastojo.

6. Ale Jozuwas * ipleße sawo rubus, ir parpûle ant sawo wéido ant žémês prie skrynês Pono Diewo iki wakarui draug su wyriáuseiseis iß Izrael, ir jie dulkes ußsibarste ant sawo galwû.
* 1 Moiz. 37, 34. 4 Moiz. 14, 6.

7. Ir Jozuwas táre: ak Wießpatie Pone Diewe, kam tu ßius žmones wedei per ßi Jordáną, kad mus padûtumbei i rankas Amoritû mus nužawintu? ak jey bútumbim aną-pus Jordano pasilikę, kaip pradēję buwom!

8. Ak mans Wießpatie, ką aß sakysiu, kadangi Izrael sawo neprieteliams pakálą kreipią?

9. Kad tai ißgirs * Kananitai ir wisi susēdai tôs žémês, tay jie mus apniks, o ir musû wardą ißgaißis nû žémês. Kągi tu tada darysi dēl didžojo sawo wardo?
* 2 Moiz. 32, 12. 4 Moiz. 14, 13.

10. Tay táre Pons Diews Jozuwui: kélkis, kam tu guli taipo ant sawo wéido?

11. Izraelitēnai susigrießijo ir mano prisákimą pérženge, kuri aß jiems prisakiau; priegtam jie ir to, kas man žadēta buwo, ēme ir apsiwoge, o taczaus užsigyne, ir tarp sawo rykû padējo.

12. Waikai Izrael ne gal stowēti po akimis sawo nepriteliû, bet tur sawo neprieteliams pakálą kreipti, nēs jie yra prakeikime. Aß toliaus jums ne padēsiu, jey jûs nû to keikimo ne atsiwálnisite.

13. Pasikēlęs ßwentik žmones ir tark: * ßwentikities ant rytojaus. Nēs taipo sako Wießpats Diewas Izraēlio: yra prakeikims tarp tawęs, Izrael, todēl tu ne-gali stowēti po akiû sawo nepriteliû, ikikôl iß to keikimo ißsiwálnisite. * p. 3, 5.

14. Ir turit ankßti prisiártint, gimine po giminês; ir katrą giminę Pons Diews trópis, ta tur prisiártint, gentystē po gentystês; ir katrą gentystę Pons Diews trópis, ta tur prisiártint, ûkis po ûkio; ir kuri uki Pons Diews trópis, tas tur prisiártint, ûkininks po ûkininko.

15. Ir kursai rastas bus * keikime, tą ugnimi turit sudégint su wisu labu, ką jisai tur, todēl, kadangi prisákimą Pono Diewo paniekino ir † durnystę Izraēlije padáre.
* 5 Moiz. 13, 17. † Wald. 19, 23.

16. * Tay Jozuwas rytmetij ankßti kēle ir priwede Izraeli, giminę po giminês, tay buwo trópita gimine Juda. * p. 3, 1. p. 6, 12. p. 8, 10.

17. Ir kaip gentystes Juda priwede, buwo trópita * gentystē Serajitû. O kaip gentystę Serajitû priwede, ûkininką po ûkininko, tay Sabdi buwo trópitas.
* 4 Moiz. 26, 20.

18. Ir kaip jisai sawo waikus priwede, ûkininką po ûkininko, tay buwo trópitas Akons, sunus Karmi, sunaus Sabdi, sunaus Sēra, iß giminês Juda.

19. Ir Jozuwas táre Akônui: * sunau, dûk Wießpaczui Diewui Izraēlio garbę, ir dûk jam liaupsę, ir sakyk man, † ką tu darei, ir nieką man ne užslēpk!
* Jon. 9, 24. † 1 Zom. 14, 43.

20. Tay Akons atsakydams Jozuwui tare: tikray, aß susigrießijau Wießpaczui Diewui Izraēlio, taipo ir taipo aß dariau.

21. Aß maczau tarp ißplêßtûjû daiktû brangę Babylonißką skreiste, ir du ßimtu syklû sidábro, ir aukso liežûwi, penkes-dèßimts syklû swériantį; to aß užsigeidžau ir ēmjau tai. O ßtay, pakasta yra žémeje mano ßētroj, ir sidábras apaczoj.

22. Tay Jozuwas nusiunte paslus, tie nubēgo i ßētrą, o ßtay, pákasta buwo jo ßētroj, ir sidabras apaczoj.

23. Ir jie ißēmę tai iß ßētrôs parneße pas Jozuwą ir pas wisus waikus Izrael, ir papyle po akiû Pono Diewo.

24. Tay Jozuwas ir wisi Izraelitēnai su jûmi ēme Akôną, sunų Sēra, draug su sidabru, skreiste bey áukso liežuwju, jo súnus ir dukteres, jo jáuczus ir ásilus ir

áwis, jo ßētrą ir wiſlab, ką jis turējo, ir nugabéno tus į pakalnę Akor.

25. Jr Jozuwas táre: kadangi tu mus apſmútnijei, tay Pons Diewas ir taw ſmutką te dáro ßioj dienoj! Jr wiſi Jzraelitēnai akmenimis ji nużude ir ugnimi jůs ſudégino.

26. Jr kaip jůs akmenimis buwo nużudę, ſukrowe jie ant jů didę akmenių krúwą, ta paſilieka iki ßei dienai. Taipo Pons Diewas liowesi nů narſo ſawo didżo pápykio. Todēl ta wieta wadinama pakalne Akor iki ßei dienai.

8. Pérſkyrimas.

Miestas Ai apgultas ir ígáutas.

1. Jr Pons Diewas tare Jozuwui: *neſibijokis ir nedrebēk! imk ſu ſawim wiſus żalnierius, ir paſikēlęs nuſitráuk į Ai; ßtay, aß karálių iß Ai ſu jo żmonemis jo mieſte bey żémēj padawjau į tawo rankas.

* 5 Moiż. 31, 7.

2. Jr ſu Ai bey jo karáliumi turi daryti, kaip * tu ſu Jērika bey jôs karáliumi eſi daręs; tiktay jů turtą bey galwijus tarp ſawęs gálite dalytis. Ale paſlēpk koki pulką żalniêrių už mieſto.

* p. 6, 21. Wald. 9, 25. 5 Moiż. 31, 7.

3. Tay Jozuwas paſikēle ir wiſi żalniêrei użſitráukti į Ai. Jr Jozuwas ißrinko trisdeßimt túkſtanczų tikrů żalniêrių ir ißſiunte tus naktij,

4. Jr priſáke jiems tardams: dabokities, jûs turite paſlēptaſis pulks buti už mieſto; ale ne per daug atſitolinkities nů mieſto, ir búkite wiſi gatawi.

5. O aß bey wiſi żmones ſu manim ēſantieji artiſimies mieſtui. Jr kad jie mums prießais ißſitráuks, kaip aną kartą, tay mes bēgſim dēl jů,

6. Kad jie mus ſektu laukan, ikikôl mes jůs iß mieſto laukan ißwilióſim; nēs jie dumós, buk mes jůdēl bēgam, kaip aną kartą. Jr kad mes dēl jů bēgſim, * p. 7, 5.

7. Tay jûs turit paſikélt iß wietôs, kur paſiſlēpet, ir mieſtą atimti; nēs Wießpats juſů Diewas důs ji į juſů rankas.

8. O kad mieſtą búſit atēmę, tay ji użdegkite ugnimi, ir darykite pagal żodį Pono Diewo. Sżtay, aß jums tai liepjau.

9. Taipo Jozuwas jůs nuſiunte; ir jie nueidami paſiſlēpe ir apſiſtojo tarp Bētel ir Ai, į wákarus pas Ai; o Jozuwas paſiliko tą nakti tarp żmonių.

10. Jr * rytą=mėtą ankſti paſikēlęs dawádą dare tarp żmonių, ir użſitráuke ſu wyriáuſeiſeis Jzraelio pirm żmonių prieß Ai.

* p. 6, 12. 15. p. 7, 16.

11. Jr wiſi żalniêrei pas ji ēſantieji użſitráuke, ir priêję nukáko ties mieſtu, ir apſiſtojo ſu abażu ties ßiáure prieß Ai, kad tiktay lénke buwo tarp jů ir tarp Ai.

12. O jis buwo apie penkis túkſtanczus wyrų drauge ēmęs, ir tus buwo paſlēpęs tarp Betel bey Ai prieß wákarus nů mieſto.

13. Jr jie dawadney ſuſtáte żmones wiſo ábażo į ßiaurę nů mieſto eſanczojo, kad jů paſkutinyſis gáls nukáko į wákarus nů to mieſto. Taipo Jozuwas nuêjo tą nákti į widų lénkês.

14. O karálius iß Ai tai matydams paſiſkubino, ir ankſti paſikēle, ir wyrai iß mieſto, ir ißêjo Jzraēliui prießais į múßi ſu wiſais ſawo żmonēmis į lémtą wietą ne toli nů laukų; nēs jis ne żinojo paſlēptų żalniêrių prieß ji ēſanczų už mieſto.

15. Bet Jozuwas ir wiſi Jzraelitēnai dējos, buk jie jů buwo pamußami, ir bēgo ant kélio púſczonlinkay.

16. Tay wiſi żmones mieſte ßauke, kad jůs reiktu wyti.

17. O jie wijo ir Joznwą, ir atſitolino ßalin nů mieſto, kad neywiens wyrs ne paſiliko ney Aijůſe ney Betelij, kurs ne butu ißſitráukęs Jzraelitēnus wyti, ir mieſtą paliko atwirą Jzraelitēnus be=wydami.

18. Tay tare Pons Diewas Jozuwui: ißtieſk ragotinę ſawo rankoj ties Ai; nēs aß důſiu jůs į tawo rankas. Jr kaip Jozuwas ragótinę ſawo rankoj ties mieſtu ißtieſe,

19. Tay pasikēle paslēptasis pulks skubrey iß sawo wietôs, ir bēgo, jam sawo ranką pakēlus, ir įsigáwo į miestą, ir laimējo ję, ir pasiskubidami uźdege jį ugnimi.

20. Ir wyrai iß Ai atsigręźę ir atsiźwelgę ißwydo dumus iß miesto pasikéliancźus dangun, ir ne turējo ruimo bēgti, ney ßén, ney tén. Ir źmones púsczon=linkay bēgantieji atsigręźe jůs wyti.

21. Nēs Jozuwui ir wisiems Izraelitēnams mátant, paslēptąji pulką miestą laimējusi, kadangi dumai iß miesto pasikēle, tay jie wél sugryźę ißmuße wyrus iß Ai.

22. O tie, kurie mieste buwo, taipojau ißêjo jiems prießais, kad jie abißaley ney suspáusti buwo nů Izraelitēnû, ir * ißmuße jůs, ikikôl † neywiens jû ne liko, ney ißbēgti ne galējo. * 5 Moiz. 7, 2. † 2 Moiz. 14, 28.

23. Ir karálių iß Ai gywą sugawę parwede pas Jozuwą.

24. Ir kaip Izraelitēnai wisus miesczonis Aijůse buwo nuźawinę ant lauko ir púsczoje, kurie jůs buwo wiję, ir wisi aßtrumu kardo prapůle, ikikôl wisi praźuwo, tay wisi Izraelitēnai gręźêsi prieß Ai, ir uźmuße jůs aßtrumu kárdo.

25. O wisû tą dieną nuźawintûjû, kaip wyrû, taip moterių, tû buwo dwylika túkstancźû, wisi źmones iß Ai.

26. O Jozuwas ne attráuke wēl * sawo ranką, su kure ragótinę ißtiese, ikikôl nuźawinti buwo wisi mießczonys Aijůse. * 2 Moiz. 17, 11. 12.

27. Tiktay galwijus bey turtą miesto Izraelitēnai ißsidalijo tarp sawęs pagal źodį Pono Diewo Jozuwui sakytąjį.

28. Ir Jozuwas butinay sudégino miestą Ai, ir krúwą iß to supyle cze amźinay buti, kuri dar iki ßei dienai cze gul.

29. Ir karálių iß Ai dawe pakárti prie medźo iki wákarui. Ale sáulei nusiléidus liepe jisai jo * lawoną nů médźo nuimti, ir pamete jį po miesto wártû, ir didę akmeniû krúwą uźkrowe ant jo, kuri iki ßei dienai ten yra.
* P. 10, 17. 5 Moiz. 21, 23.

30. Tay Jozuwas Wießpaczui Diewui Izraelio altorių pabudawojo ant * kalno Ebal, * 5 Moiz. 27, 4.

31. (Kaip Moizeßius, tarnas Pono Diewo, buwo liepęs waikams Izrael, * kaip paraßyta yra knygose zokáno Moizeßiaus, altorių iß czēlû akmeniû neyjokia geleźimi ne káldintû,) ir apierawojo ant to Ponui Diewui déginimo=apierą ir dekawonês=apierą. * 2 Moiz. 20, 25.

32. Ir suraße czonay ant akmeniû antrąjį zokaną, kuri Moizeßius waikams Izrael buwo suráßęs.

33. Ir wisi Izraelitēnai su sawo wyresneiseis bey urēdininkais ir sudźomis stowējo abipusey skrynês, ties klebonais iß Lewitû skrynę derējimo Pono Diewo néßanczeiseis, taip swetimi, kaip ir namißkei; wiena puse ßalè kalno Grizim, ir antroji puse ßale kalno Ebal; * kaip Moizeßius, tarnas Pono Diewo, pirma buwo liepęs źegnotu źmones Izrael. * 5 Moiz. 11, 29. 27, 12.

34. Paskuy jis dawe ißßaukti wisus źodźus zokano apie źegnonę ir prakeikimą, kaip paraßyta yra * zokano knygose. * 5 Moiz. 27, 12.

35. Ir ne buwo neyjoks źodis Moizeßiaus lieptas, kuri Jozuwas ne butu dáwęs ißßaukti wisam surinkimui Izraēlio, ir moterims bey waikams, ir swetimiems tarp jû esantiems be=girdint.

9. Perskyrimas.

Gibeonitai su kytrascźu Derējimą dáro.

1. Tai ißgirdę wisi karálei anapus Jordáno, ant kálnû, ir pakálnēse, ir prie wisû kóptû didźûjû juriû, ir pas kalną Libanon gywenantieji, butent, Etitai, Amoritai, Kananitai, Perezitai, Ewitai bey Jebusitai,

2. * Wienßirdźey wisi susirinko, kad kariáutu prieß Jozuwą ir prieß Izraelitēnus. * P. 48, 5.

3. Ale miesczonys iß Gibeon ißtyrę, ką Jozuwas su * Jerika bey † Ai buwo dáręs, kytrey jie ißmislijo klástą.
* P. 6, 20. 21. † P. 8, 26. 28.

4. Ir nuêję nusiunte paslus, ir ēme senus źakus ant sawo ásilû,

5. Ir senus suplyßusius bey lópitus wyn=rykus, ir senas lópitas kurpes ant sawo kojû, ir senais rubais apsirēde; ir wisa dûna, kurę drauge ēme, buwo kieta ir supelējusi.

6. Ir nuêjo pas Jozuwą i ábaźą i Gilgalus tarydami jamui ir wisiems Izraelitēnams: mes ateinam iß tolimôs źémês, taygi su mumis susiderēkit.

7. Tay wisi Izraelitēnai atsáke Ewitui: rasi norētumbei tarp musû gywénti, kaipgi galētumbim su tawim *susiderēti?
*2 Moiz. 23, 32. 5 Moiz. 7, 2.

8. Bet jie atsáke Jozuwui: mes esme tawo tarnai. Jozuwas tare jiems: kas jûs este, ir iß kur jûs pareinat?

9. Jie atsáke: tawo tarnai iß labay tolimôs źémês atêjo dēl wardo Wießpatiês tawo Diewo; nēs mes girdējom jo garsą ir wislab, ką jisai Egypte dáręs,

10. Ir wislab, ką jis aniem=dwiem karáliam Amoritû aną=pus Jordano dáręs, *Sionui, karáliui Esbone, ir Ogui, karáliui Bazanè, Astarotè gywénanczamjam.
*4 Moiz. 21, 21. 24. 33.

11. Todēl sake musû wyresnieji ir wisi susēdai musû źémês: imkite walgi su sawim ant kelionês, ir jiems prießais êję tarkite jiems: „mes esmi jusû tarnai. Taygi susiderēkit su mumis."

12. Szi musû dûna, kurę su sawim iß namû drauge ēmem saw walgiti, dar buwo ßwēźi mums ißkeliáujant pas jus, o dabar, ßtay, kieta ir supelējusi;

13. Ir ßie wyn=rykai dar nauji buwo, kaip tus pripylem, o ßtay, jau suplyßę; ir musû rúbai bey kurpes paséno ant ßiôs labay tolimôsês kelionês.

14. Tay wyresnieji priēme jû walgi ir ne pasiklâuse Pono Diewo.

15. Ir Jozuwas *sutiko ir susiderējo su jeis jûs gywus palikti. Ir wyriáusieji surinkimo prisēke jiems.
*2 Zom. 21, 2.

16. Ale po trijû dienû, kaip jie su jeis buwo susiderēie. iie ißtyre, anus arti prie jû ēsanczus ir tarp jû gywęsenczus.

17. Nēs kaip waikai Izrael toliaus keliáwo, nukáko jie trécząję dieną pas jû miestus, tie buwo wadinami: Gibeon, Kapira, Beerot bey Kiriat=Jearim.

18. Ir ne ißpústijo jûs, todēl, kadangi wyriáusieji surinkimo jiems prie Wießpatiês Diewo Izraelio buwo prisēkę. Ale kaip wisas surinkimas prieß wyresniûsius murmējo,

19. Táre wisi wyriáusieji wiso surinkimo: mes jiems prisēkem prie Wießpatiês Diewo Izraelio, todēl mes jûs ne gálime paźeist.

20. Ale tai norim daryt: palikkite jûs gywus, idant ne koksai *narsas ant musû uźeitu dēl prysēgôs jiems prisēktôsês.
*2 Zom. 21, 1.

21. Ir wyriáusieji tare jiems: palikkite jûs gywus, kad málką kirstu ir wandens prineßtu wisam surinkimui, kaip wyriáusieji jiems sáke.

22. Tay Jozuwas jûs suwadinęs kalbējo su jeis ir tare: kodēl mus prigáwot sakydami, buk toli nů musû esą, o taczaus tarp musû gywénat?

23. Todēl jús busite prakéikti, ir ne paliáusite bernai buti, málką kirsti ir wandens neßti namams mano Diewo.

24. Jie atsáke Jozuwui tarydami: mums, tawo bernams, yra apsakyta, kad Wießpats tawo Diewas Moizeßiui, sawam tarnui, liepęs, kad jums wisą źémę dûsęs, ir pirm jusû wisus susēdus tôs źémês noris ißpústit. Tay mes sawo gywasczo *pasibijodami tai dárem.
*p. 10, 2.

25. O dabar ßtay, mes esme tawo rankose; kas taw ródos gēray ir wertay daryt su mumis, tai daryk.

26. Ir jis dare su jeis taipo ir ißwálnijo jûs iß rankû waikû Izrael, kad jie jûs ne turējo źawinti.

27. Taipo Jozuwas tą paczę dieną jiems uźdējo, kad wisadôs *malką kirstu bey wandèns prineßtu surinkimui ir altoriui Pono Diewo iki ßei dienai toj wietoj, kurę jisai paskirtu.
*5 Moiz. 29, 11.

10. Pérſkyrimas.

Jozuwo dywnaſis Pérgalejimas Amoritû.

1. O kaip Adoni=Zēdek, karálius iß Jeruzalês, girdējo, Jozuwą *mieſtą Ai laimējuſi ir ji ißpúſtijuſi, ir Ajitams bey jû karáliui taipo dáruſi, kaip jis Jērikonitams ir jû karáliui buwo dáręs, ir Gibeonitus ſuſiderinus ſu Jzraelitēnais ir jiems paſidáwus, * P. 8, 26. 28. 29.

2. *Labay bijojos; (nēs Gibeon buwo didis mieſts, kaip karálißkas mieſtas, ir didéſnis, kaip Ai, ir wiſi jû mieſczonys kareiwjei;) * P. 9, 24. 2 Moiz. 15, 15.

3. Jr jis nuſiunte pas Ojam, karálių iß Ebron, ir pas Piream, karálių iß Jarmut, ir pas Japią, karálių iß Lákis, ir pas Debirą, karálių iß Eglon, ir jiems ſakydino:

4. Ateikite pas manę, ir gélbēkite man, kad Gibeoną ißpúſtitumbim; nēs jie ſu Jozuwu ir ſu waikais Jzrael ant pakájaus ſutiko.

5. Tay ſuſiējo kruwon ir uzſitráuke *penki karálei Amoritû: karálius iß Jeruzalem, karálius iß Ebron, karálius iß Jarmut, karálius iß Lákis, karálius iß Eglon, ſu wiſais ſawo waiſkais, ir apgule Gibeoną kariáudami prieß jį. * P. 11, 5. 1 Moiz. 14, 9.

6. Ale Gibeonitai nuſiunte pas Jozuwą į abaza į Gilgalus ir jam ſakydino: ne attráuk dabar ſawo ranką nů ſawo tarnû, bet ſkubrey pas mus atējęs padēk ir gélbek mus; nēs wiſi karálei Amoritû ant kalnû gywénantieji ſuſitáre prieß mus.

7. Tay Jozuwas nukeliáwo iß Gilgalû, ir wiſi zalniêrei bey driuti wyrai ſu jůmi.

8. Jr Pons Diews tare Jozuwui: *neſibijókis jû, nēs aß jůs dawjau taw į tawo rankas; neywiens jûjû dēl tawęs ne galēs ſtowēti. * P. 11, 6.

9. Taipo Jozuwas uzpůle jůs *ſtaigey, nēs per wiſą naktį uzſitráuke iß Gilgalû. *P. 11, 7

10. Ale Pons Diews jůs gándino dēl Jzraelitēnû, kad jie didį múßį mußę Gibeone, ir guijo jůs ant kélio Bet=Orone, ir mußę jůs iki Aſēkôs bey Makēdôs.

11. Jr kaip jie dēl Jzraelitēnû bēgo ant kélio zemyn=linkay į Bet=Oron, Pons Diews *didzus ledus dáwe púlti iß dangaus ant jû iki į Aſēką, kad jie numire; ir toli daugiaus jû mire ledais, ne kaip Jzraelitēnai kardu nuzawino. * 2 Moiz. 9, 21. 23. 24.

12. Tay Jozuwas kalbējo ſu Ponu Diewu tą dieną, kaip Pons Diews Amoritus padawe waikams Jzrael, ir tare Jzraelitēnams po akiû ēſantiemſiems: ſáule, apſiſtók Gibeonè, ir menů, pakalnēj Ajalon!

13. Tay *ſáule bey menů apſiſtojo, ikikôl zmones gáwo paſitießit ant ſawo neprieteliû. Ar tai ne paraßyta knygoſe wiernojo? Taipo apſiſtojo ſáule widuje dangaus, ir patruko nuſiléiſti mazne wiſą dieną. * Jez. 28, 21. P. 38, 8. Sir. 46, 5. 6. 48, 20.

14. Jr ne buwo neywiena diena lygi ßei dienai, ney pirma, ney paſkuy, kaip Pons Diews balſui zmogaus pakluſo; nēs * Pons Diews kariáwo uz Jzraelitēnus. * 2 Moiz. 14, 25.

15. Ale Jozuwas wēl nuſitráuke į abazą į Gilgalus, ir wiſi Jzraēlitēnai ſu jůmi.

16. O ßie penki karálei buwo pabēgę, ir buwo paſiſlēpę į daubą pas Makēdą.

17. Tay Jozuwui apſake: mes ſurádom tus penkis karalius paſiſlēpuſius dauboj pas Makēdą.

18. Jozuwas táre: tay piriſkite didzus ákmenis prie ſkylēs tôs daubôs ir paſteliokite cze wyrus, kurie jůs ſergētu.

19. Bet jůs ne ſtowēkite pataikoj, bet wykite ſawo neprietelius, ir mußkite jû *paſkuczáuſiůſius, neygi důkite jiems įſigáut į ſawo mieſtus; nēs Wießpats juſû Diewas padawe jůs į juſû rankas. * 5 Moiz. 25, 18.

20. Jr kaip Jozuwas bey waikai Jzrael atlikę buwo ßi labay didį múßį, ir jůs butinay ißmußę, tay įſigáwo, kas jû liko, į uzmuritus mieſtus.

21. Taipo wiſi zmones wēl pargryzo į abazą pas Jozuwą ſu pa-

kajumi į Makēdą; ir neywiens ne drysso dēl waikû Jzrael ney ßnibżdēt.

22. O Jozuwas tare: atdarykite sskylę daubôs, ir ißweskite tus penkis karalius po mano akiû.

23. Jie dáre taipo ir ißwede tus penkis *karalius pas ji iß ûliôs, karálių iß Jeruzalem, karálių iß Ebron, karálių iß Jarmut, karálių iß Lakis, karálių iß Eglon.

*p. 12, 7.

24. O kaip ßie penki karálei pas ji ißwesti buwo, suwadino Jozuwas wisus Jzraēlitēnus ir táre zalniêriû wyresniemssiems su jůmi keliáujantiemssiems: priêję kojomis minkite ßiems karáliams ant jû káklû. Jr jie priêję kójomis użmyne tiems karáliams ant jû káklû.

25. Jr Jozuwas tare jiems: nesibijokities ir ne nusigąskite, bukite drąsus ir be báimês! nēs taipo darys Pons Diewas wissiems jusû neprieteliams, prieß kurius jús kariáujat.

26. Jr Jozuwas jûs użmußęs paskuy nużawino jûs ir pakore jûs į penkis medżus, ir jie kabējo ant médżû iki wákarui.

27. O kaip *sáule jau buwo nusiléidusi, liepe jisai, kad jûs nů médżû nuimtu ir numestu į ůlią, kurioj jie buwo pasisslēpę, ir jie didżus akmenis użrito uż angôs tôs daubôs; tie dár yra czonay iki ßei dienai.

* p. 8, 29. 5 Moiż. 21, 23.

28. Tą pácżę dieną laimējo Jozuwas ir Makēdą, ir żawino jûs aßtrumu kardo, priegtam ir jû karálių, ir nużude jûs ir wisas dußias tame ēsanczas, ir neywieną gywą ne paliko. Jr dare su karáliumi iß Makēdôs, *kaip jis su karáliumi iß Jerikôs buwo dáręs.

* p. 6, 21.

29. Tay Jozuwas ir wisi Jzraelitēnai su jůmi ßalin tráukes iß Makedôs į Libną, ir kariáwo prieß ji.

30. Jr Pons Diewas tą taipojau padawe į rankas Jzraēlio, su jû karáliumi; ir jis żawino *jûs aßtrumu kardo ir wisas dußias czonay ēsanczas, ir neywieną tame gywą ne paliko. Jr dáre su jû karáliumi, kaip jis su karáliumi iß Jerikôs buwo dáręs.

* p. 8, 22.

31. Paskuy Jozuwas ir wisi Jzraelitēnai su jůmi ßalin tráukes iß Libnôs į Lákis, ir ji apguldami kariáwo prieß jûs.

32. O Pons Diewas ir Lakis dawe į rankas Jzraēlio, kad ji antrąję dieną laimējo, ir żawino jûs aßtrumu kardo ir wisas dußias tame ēsanczas, lygey taipo, kaip Libnai buwo dáręs.

33. Tů-czēs Orams, karálius iß Gezer, użsitráuke Lakisą gélbeti; ale Jozuwas ißmuße ji su wisais jo żmonēmis, *ikikôl neywiens tame ne ißliko.

* p. 8, 22. p. 11, 8.

34. Jr Jozuwas su wisais Jzraēlitēnais iß Lakis ßalin tráukes į Eglon, ir ji apgulęs kariáwo prieß jûs;

35. Jr laimējo ji tą pacżę dieną, ir żawino jûs aßtrumu kardo, ir nużude wisas dußias jame ēsanczas tą pacżę dieną lygey taipo, kaip Lakitams buwo dáręs.

36. Paskuy Jozuwas aukßtyn êjo su wisais Jzraelitēnais iß Eglon į Ebroną ir kariáwo prieß ji;

37. Jr laimējo ji, ir muße ji aßtrumu kárdo, ir jû karálių, su wisais jû miestais, ir wisas dußias tůse ēsanczas, ir neywieną ne ißlikdino, lygey taipo, kaip Eglonui buwo dáręs, ir żawino jûs ir wisas dußias tame ēsanczas.

38. Tay Jozuwas su wisais Jzraelitēnais wēl pargryżo į Debirą, ir kariáwo prieß jûs;

39. Jr laimējo ji draug su jû karáliumi ir su wisais jû miestais, ir ißmuße jûs aßtrumu kárdo, ir nużawino wisas dußiás tame ēsanczas, ir neywieną ne paliko gywą. Kaip Ebronui buwo dáręs, taipo dáre ir Debirui ir jû karáliui, ir kaip Libnai ir jû karáliui buwo dáręs.

40. Taipo Jozuwas pérgalējo wisą żémę ant kalnû ir į pētus, ir pakálnēse, ir prie upjû, su wisais jû karáleis, ir neywieną gywą ne paliko, *ir żawino wislab, kas gywą dußią turējo, kaip Wießpats Diewas Jzraēlio buwo liepęs.

* p. 11, 11. 14. 5 Moiż. 20, 16.

41. Ir muße jůs pradėjęs pas Kades=Barneą iki Gaza, ir wisą żémę * Gozen iki Gibeon.
* p. 11, 16. p. 15, 51.

42. Ir apgalėjo wisus ßius karalius su jû żeme wienu kartu, nės * Wießpats Diewas Jzrael kariáwo uż Jzraelitėnus.
* 5 Moiż. 1, 30. p. 3, 22.

43. Ir Jozuwas wėl nusitráuke į abażą į Gilgalus su wisais Jzraelitėnais.

11. Pérskyrimas.

Ißpûstijimas Kananitû.

1. O kaip Jabins, karálius iß Azor, tai girdėjo, nusiunte jisai pas Jobabą, karálių iß Madono, ir pas karálių iß Simron, ir pas karálių iß Akſap,

2. Ir pas karalius, į ßiáurę ant kalnû, ir ant laukû į pėtus nů Kinnėrot, ir pakalnėse, ir Napot=Dorė prie juriû gywénanczůsius.

3. Kananitai į rytus ir į wákarą gywenantieji, Amoritai, Etitai, Perezitai ir Jebusitai ant kalnû, priegtam ir Ewitai żemay pas kálną Ermon żémėje Mizpa,

4. Tie ißsitráuke su wisu sawo waisku, didis pulks żmoniû, tiek, * kiek żiezdrû pas jures, ir labay daug zirgû bey weżimû;
* Apreiß. 20, 8.

5. Wisi tie karálei * susirinko, ir susiėję guldėsi į wieną pulką prie wandèns Mėrom, kad kariáutu su Jzraelitėnais. * p. 10, 5.

6. Ir Pons Diews táre Jozuwui: nesibijókis jûjû! nės rytoj ßiû=czės aß tus wisus důsiu ußmußt per waikus Jzrael, jû zirgus tu pażeisi ir jû * weżimus ugnimi sudėgisi.
* p. 10, 8. † Ps. 46, 10.

7. Ir Jozuwas apniko jůs staigey, ir wisi zalniêrei su jůmi pas wandeni Mėrom, ir użpůle jůs.

8. Ir Pons Diews padawe jůs į rankas Jzraelitėnû, ir ißmußdami jůs wáre jůs iki didzojo Zidono, ir * iki ßiltûjû wandeniû, ir iki platumo Mizpės prieß rytus; ir muße jůs, ikkôl neywiens iß jû ne liko.
* p. 13, 6.

9. Tay dáre jiems Jozuwas, kaip Pons Diews jam buwo sákęs, ir * pażeide jû zirgus ir ugnimi sudėgino jû weżimus. * 2 Zom. 8, 4.

10. Ir sugryżęs tů=czės laimėjo Azorą, ir nużawino jû karálių kárdu, (nės Azor iß senowės buwo wyriáusiasis miests wisû ßiû karalyscżû;)

11. Ir użmuße wisas dußias tame ėsanczas aßtrumu kárdo, ir nużawino jas, ir * nieką gywą ne paliko, kas tikt kwápą turėjo, ir sudegino Azorą ugnimi.
* p. 10, 40. 5 Moiż. 20, 16.

12. Priegtam wisus miestus ßiû karaliû laimėjo Jozuwas, ir jû karalius, ir pamuße jůs aßtrumu kardo, * kaip Moiżeßius, tarnas Pono Diewo, buwo liepęs.
* 4 Moiż. 33, 51. 52.

13. Ale taczaus waikai Jzrael neykoki miestą ne sudėgino, ant kalnėliû pakurtą, bet tikt Azor wienat sudėgino Jozuwas.

14. Ir wisą turtą ßiû miestû bey galwijus waikai Jzrael dalijo tarp sawęs; o wisus żmones jie nużawino aßtrumu kárdo, ikikôl jie tus ißpústijo, ir neywieną gywą ne paliko, kas kwápą turėjo.

15. Kaip Pons Diews * Moiżeßiui, sawo tarnui, ir Moiżeßius Jozuwui buwo liepęs, taipo dare Jozuwas, kad nieko daugiaus ne reikėjo wiso to, ką Pons Diews Moiżeßiui buwo liepęs. * 2 Moiż. 23, 32.

16. Taipo Jozuwas įgáwo wisą żémę ant kalnû, ir wislab, kas į pėtus yra, ir * wisą żémę Gozen, ir pakalnes bey laukus, ir kalnus Jzrael su jû pakalnemis.
* p. 10, 41.

17. Pradėjęs nů kálno, kursai żémę aukßtyn=linkay prieß Seir skiria, iki Baal=Gad platume kalno Libanon żemay pas kalną Ermon, wisus jû karalius jis pérgalėjo, ir parmußdams jůs nużawino jůs.

18. Ale jis didę wálandą kariáwo su ßeis karáleis.

19. O neywiens miests ne buwo, kurs su geru butu pasidawęs waikams Jzrael, (tikt wienat * Ewitai Gibeone gywenantieji;) bet jie jůs wisus laimėjo karu. * p. 9, 15.

20. Ir tai stojos taipo nů Pono Diewo, kad jû ßirdis pasikiėtintu

su karu prießais eiti waikams Jzrael, kad jie ißgaißinti, ir neyjokia malone jiems ne důdama, *bet ißpústiti butu, kaip Pons Diews Moizeßiui buwo liepęs.
* 5 Moiz. 7, 2.

21. Tů-czēs Jozuwas prieįęs *ißgaißino Enakymus ant kalnů, iß Ebron, iß Debir, iß Anab; iß wisů kalnů Juda, ir iß wisů kalnů Jzrael, ir ißpústijo jůs su jů miestais.
* 4 Moiz. 13, 23. 5 Moiz. 1, 28.

22. Jr neyjokius Enakymus ne paliko gywus žémėje waiků Jzrael, kaip tiktay Gazoje, *Gatė, Asdode; cze jů keli pasiliko.
* 1 Zam. 17, 4.

23. Taipo Jozuwas įgáwo wisą žémę, pagal tai wisą, ką Pons Diews Moizeßiui buwo kalbējęs, ir dawe ję Jzraelitēnams į tewißkės-dali, kožnai giminei jôs dáli. *Jr káras liowesi žémėj.
* P. 14, 15.

12. Pérskyrimas.

Surášimas Józuwo pérgaletůjů Karálių.

1. Szitie yra karálei tôs žémês, kurius waikai Jzrael ißmuße, ir įgáwo jů žémę aną-pus Jordano ties užtekējimu sáulês, pradēje nů wandenių pas *Arnon iki kálnui Ermon, ir wisą lauka prieß rytus,
* 4 Moiz. 21, 13.

2. *Sioną, karálių Amoritů, Esbone gywenantiji, ir wießpatáujantiji, pradedant nů Aroer, pas kraßtą wandens Arnon ēsanczojo, ir widuje wandens, ir ant pusês Gilead, iki †wandens Jabok, kurs rubéžių daro waikams Ammon,
* 4 Moiz. 21, 24. † 1 Moiz. 32, 22.

3. Jr ant lauků iki *marių Kinnerot į rytus, ir iki márių tarp laukų, butent iki druskôs-marių prieß rytus, ant kélio į Bet-Jesimot, ir iß pētů žemay prie upéliů kálno Pisga;
* 4 Moiz. 34, 11.

4. Priegtam rubéžių karáliaus Ogo Bazane, kurs iß milžinů dar buwo likęs, ir kurs gywéno Astarote bey Edrejůse,

5. Jr ponawojo ant kálno Ermon, ant Salka, ir ant wiso Bazan iki rubéžiaus Gesuri ir Maakati, bey pusês Gilead, koktai rubéžius buwo Siono, karáliaus Esbone.

6. Moizeßius, tarnas Pono Diewo, ir waikai Jzrael ißmuße jůs, ir *Moizeßius, tarnas Pono Diewo, dawe jůs gywentinay Rubenitams, Gaditams ir pusei giminei Manasse.
* 4 Moiz. 32, 33.

7. Szitie yra karálei tôs žémês, kurius Jozuwas ißmuße bey waikai Jzrael, ßę-pus Jordano į wákarus pradējęs nů Baal-Gad ant platumo kalno Libanon iki anam kálnui, kurs žémę aukßtyn-linkay prieß Seirą pérskir, ir kurę Jozuwas giminēms Jzrael dawe palaikytinay, kožnai jôs dáli;

8. Kas ant kalnů, pakalnių, lauků, prie úpjů, púsczoje ir į pētus buwo, *Etitus, Amoritus, Kananitus, Perezitus, Ewitus bey Jebusitus:
* P. 11, 3. Jud. 5, 18.

9. Karálius iß *Jerikôs, karálius iß †Ai ant ßaliês pas Betel ēsanczojo,
* P. 6, 2. † P. 8, 29.

10. Karálius iß *Jeruzalem, karálius iß †Ebron,
* P. 10, 1. † P. 10, 3.

11. Karálius iß *Jarmut, karálius iß Lakis,
* P. 10, 3.

12. Karálius iß *Eglon, karálius iß †Gezer,
* P. 10, 3. 26. † P. 10, 33.

13. Karálius iß *Debir, karálius iß Geder,
* P. 10, 39. Wald. 1, 11.

14. Karálius iß *Arma, karálius iß †Arad,
* Wald. 1, 17. † 4 Moiz. 21, 1.

15. Karálius iß *Libna, karálius iß Adullam,
* P. 10, 30.

16. Karálius iß *Makeda, karálius iß Bet-El,
* P. 10, 28.

17. Karálius iß Tapua, karálius iß Eper,

18. Karálius iß *Apek, karálius iß Lázaron,
* P. 13, 53. 1 Zam. 4, 1.

19. Karálius iß *Madon, karálius iß †Azor,
* P. 11, 1. † P. 11, 10.

20. Karálius iß *Simron-Meron, karálius iß Aksap,
* P. 11, 1.

21. Karálius iß Taenak, karálius iß Megiddo,

22. Karálius iß Kedes, karálius iß Jakneam pas Karmel,

23. Karálius iß *Napot-Dor, karálius pagonů iß Gilgal,
* P. 11, 2.

24. Karálius iß Tirza, tai yra *trisdeßimts karálei ir wiens.
* 5 Moiz. 7, 24.

13. Pérſkyrimas.

Jozuwas pradeda Izraelitēnams žémę iſʒdalyti.

1. O kaip Jozuwas buwo paſénęs ir gérą amžią ſuláukęs, tare Pons Diewas jamui: tu eſi paſénęs ir gérą amžią ſuláukęs, o ſʒiôs žémês dar géras dalyks yra pérgalētinas,

2. Butent wiſa Galilēa Pyliſtenû, ir wiſa Geſuri,

3. Pradējus nů Sijoro ſʒę-pus Egypto tékanczojo iki rubéžiaus Ekron į ſʒiáurę, kuri Kananitams prirokůjama, penki wieſʒpaczei Pyliſtēnû, butent: Gazitû, Aſdoditû, Aſklonitû, Getitû, Ekronitû ir Awitû.

4. O nů pētû yra wiſa žéme Kananitû, bey Mēara Zidonitû iki Apek, iki rubéžiaus Amoritû;

5. Priegtam žéme Giblitû, ir wiſas Libanônas ties užtekējimu ſáulês, pradējus nů Baal-Gad pagal kalną Ermon iki ateinant į Amatą;

6. Wiſi ant kalnû gywénantieji, pradējus nů Libanon *iki ſʒiltûjû wandeniû, ir wiſi Zidonitai. Aſʒ jůs prawaryſiu nů akiû waikû Izrael; meſk tiktay burtą jůs iſʒdalyti tarp Izraelitēnû, kaip aſʒ taw priſakiau. *p. 11, 8.

7. Taygi iſʒdalyk dabar ſʒę žémę į tewiſʒkês-dáli tarp tû dewyniû giminiû ir tarp puſês giminês Manaſſe.

8. Nēs *Rubenitai bey Gaditai ſu antraje puſe giminês Manaſſês jau gáwo ſawo tēwiſʒkês-dáli, kurę jiems Moiżeſʒius dąwęs aną-pus Jordano ties užtekējimu, kaip tai jiems Moiżeſʒius, tarnas Pono Diewo, eſti dáwęs;
*p. 18, 7. 4 Moiz. 32, 33.

9. Pradējus nů *Aroer, kurs prie kranto wandens Arnon randamas, ir nů mieſto widuje wandens, ir wiſą ſʒali Medba iki Dibon;
*5 Moiz. 2, 36.

10. Ir wiſus mieſtus Siono, karáliaus Amoritû Eſbone gywénuſiojo, iki rubéžiaus waikû Ammon;

11. Priegtam ir Gilead bey rubéžių pas Geſuri ir Maakati, ir wiſą kálną Ermon, ir wiſą Bazan iki Salka;

12. Wiſą karalyſtę Ogo Bazane, Aſtarotè bey Edrejůſe gywénuſiojo, kurs dar buwo likęs iſʒ milžinû. Bet *Moiżeſʒius jůs iſʒmuſʒe ir prawáre. *5 Moiz. 3, 11.

13. Ale waikai Izrael ne praware tus iſʒ Geſur bey Maakat, bet gywéna taip Geſur, kaip Maakat tarp waikû Izrael iki ſʒei dienai.

14. O *giminei Lewitû neyjokiôs daliês ne-dawe; nēs apiera Wieſʒpatiês Diewo Izraēlio yra jû dalis, kaip jiems eſti kalbējes. *p. 14, 3.

15. Taipo dawe Moiżeſʒius giminei waikû Ruben pagal jû gentyſtes,

16. Kad jû rubéžius praſidējo nů Aroer, kurs prie kranto wandens Arnon yra ir mieſtas widuje wandens, ſu wiſais plynais laukais iki Medba,

17. Eſbon ir wiſus jo mieſtus ant plynû laukû ēſanczus, Dibon, Bamot-Baal ir Bet-Baal-Meon,

18. Jaza, Kedemot, Mepaat,

19. Kiriatajim, Sibma, Zeret-Saar ant kálno lénkēje,

20. Bet-Peor, upeles pas Piſgą, ir Bet-Jēſimot,

21. Ir wiſus mieſtus ant lygumo, ir wiſą karalyſtę Sion, karáliaus Amoritû Eſbonè gywénuſiojo, *kurį Moiżeſʒius užmuſʒe ſu kunigaikſʒczeis Midian, Ewi, Kekem, Zur, Ur, bey Reba, macneiſeis karáliaus Sion žémēje gywénanczeiſeis;
*4 Moiz. 31, 8.

22. Priegtam *Bileamą, ſunų Beor, prárakq, nužawino waikai Izrael kárdu, ſu kitais užmuſʒtaiſeis.
*4 Moiz. 22, 5.

23. Ir rubéžius waikû Ruben buwo *Jordanas. Tai yra tēwiſʒkês-dalis waikû Ruben tarp jû gentyſczû, mieſtû bey kiemû.
*4 Moiz. 34, 12.

24. Giminei waikû Gad tarp jû genczû dawe Moiżeſʒius,

25. Kad jû rubéžius buwo Jaēzer, ir wiſi mieſtai Gileadoj, ir puſe žéme waikû *Ammon iki pas Aroer, kurs ſʒę-pus Rabbôs yra;
*2 Zom. 11, 1.

26. Ir nů Eſbon iki Ramat-Mizpe ir Betonim, ir nů Maanajim iki rubéžiaus Debir;

27. O pakalnėj Bet=Aram, Bet=Nimra, Sukot bey Zapon, kurie dar liko iß karalystės Sion, karáliaus Esbono, kad Jordans rubėźių dáre, iki gálo mariû Kinnēret, ßę=pus Jordano ties użtekējimu.

28. Tai yra tewißkês=dalis waikû Gad jû gentystese, miestůse ir kiemůse.

29. Pusei giminei waikû Manasse pagal jû gencźus Moiźeßius pawėlijo,

30. Kad jû rubėźius prasidėjo iß Maanajim, ir buwo wisas Bazan, wisa karalyste Ogo, karáliaus Bazano, ir wisi miestelei Jair, Basanė ēsantieji, butent ßeßes=dėßimts miestû.

31. Jr pusę Gilead, Astarot, Edrei, miestus karalystês Ogo Bazanė dáwe jisai waikams Makir, sunaus Manassês, tai esti, pusei waikû Makir pagal jû gentystes.

32. Tai esti, ką Moiźeßius ißdalijęs ant laukû Moab anąs=pus Jordano uź Jerikôs ties użtekējimu.

33. Ale *giminei Lewi Moiźeßius neyjokią tēwißkês=dali ne=dawe; nės Wießpats Diewas Jzrael yra jû dalis, kaip jisai jiems esti kalbėjęs.

*4 Moiz. 18, 20. 21. 5 Moiz. 10, 9. p. 12, 12. Joz. 18, 7.

14. Pérskyrimas.

Apie Kalebo Tēwonystês=Dáli.

1. O tai yra, ką waikai Jzrael pasisáwino źėmėje Kanaan, ką jiems ißdalijo klebons *Eleazar bey Jozuwas, sunus Nuno, ir wyriausieji tēwai iß giminiû waikû Jzrael.

*p. 21, 1. 4 Moiz. 34, 17.

2. Bet jie tai ißdalijo per burtą tarp jû, *kaip Pons Diewas per Moiźeßių buwo liepęs dûti toms pus=deßimta giminems.

*4 Moiz. 33, 54.

3. Nēs anom=dwiem ir pusei giminei Moiźeßius tewißkês=dali buwo dawęs aną=pus Jordano. O Lewitams neyjokią dali jis ne buwo dawęs tarp jû.

4. Nēs waikû Jozēpo dwi pastojo gimini, Manasse bey Epraim; todėl Lewitams ne=dawe dalies źėmėje, bet miestus tůse gywénti ir prymiesczus jû galwijams ir turtui.

5. Kaip Pons Diewas *Moiźeßiui buwo liepęs, taip dare waikai Jzrael ir pérdalijo źémę.

*4 Moiz. 34, 13. 16.

6. Tay priêjo waikai Juda pas Jozuwą Gilgalůse, ir Kalebs, sunus Jepunne, Kenesitas, tare jamui: tu źinai, *ką Pons Diewas Moiźeßiui, Diewo tarnui, sákęs dėl manęs ir dėl tawęs Kades=Barnēoj.

*4 Moiz. 14, 24. 5 Moiz. 1, 36.

7. Aß *buwau ketures=dėßimts métû, kaip Moiźeßius, Diewo tarns, manę ißsiunte iß Kades=Barneôs źémę ißspēgûti; ir aß jam atsakiau pagal sawo sáźinę.

*4 Moiz. 13, 7.

8. Ale mano brolei, kurie drauge su manim aukßtyn buwo ēję, *źmoniû ßirdis didey drébanczes padare; bet aß paklusau Wießpaczui sawam Diewui wiernay.

*4 Moiz. 13, 32. p. 32, 7.

9. Tay *pasibáźijo Moiźeßius tą dieną ir tare: źéme, ant kuriôs tu użźengei sawo kojomis, tawo ir tawo waikû tēwißke bus amźinay, todėl, kad Wießpaczui manam Diewui wiernay paklusai.

*5 Moiz. 11, 24.

10. O dabar ßtay, Pons Diewas manę gywą ißlaike, kaip buwo kalbėjęs; dabar jau yra keturės=dėßimts ir penki mėtai, kaip Pons Diewas Moiźeßiui tai kalbėjęs, per kurius Jzraēlitėnai púsczoje aplinkuy waikßczojo. O ßtay, *aß dabar esmi aßtûnes=dėßimts ir penkiû métû,

*Zir. 46, 11.

11. Jr dar *ßen=dien taip driúts esmi, koks buwau tů=czēs, kaip Moiźeßius manę ißsiunte; kokia mano syla buwo tą kartą, tokia dar ir dabar yra kariáuti ir ißeiti bey ieiti.

*5 Moiz. 34, 7.

12. Taygi dabar man důk ßi kálną, apie kuri Pons Diewas kalbėjęs aną dieną, nės tu tai girdėjei tą dieną; nės Enakymai wirßuj gywéna, ir yra didi ir driúti miestai, bau ne Pons Diewas man padētu jûs ißwaryti, kaip Pons Diewas kalbėjęs.

13. Tay źegnójo ji Jozuwas ir dawe miestą *Ebron Kalēbui, sunui Jepunne, į tēwißkês=dáli.

*p. 15, 13.

14. Iß to *Ebrons Kalēbui tēko, sunui Jepunne, Kenesitui, į tewiß-kês-dalį iki ßei dienai, todēl, kad Wießpaczui Diewui Izraelio wiernay buwo ßlużijęs. *p. 21, 11.

15. Ale *Ebrons kitą kartą Kiriat-Arba buwo wadinams, kursai didis żmogus buwo iß Enakymû. †Ir żmones buwo paliówę kariáuti. *p. 15, 13. †p. 11, 23.

15. Pérskyrimas.

Rubéżius ir Miestai Giminês Juda.

1. Dalykas giminês waikû Juda tarp jû genczû buwo *rubéżius Edom pas púsczą Zin į pētus ēsanczęję, ant kampo żémjû į pētus ēsanczûjû; *4 Moiz. 34, 3.

2. Kad jû rubéżius į pētus buwo nů kampo prie *druskôs-juriû, tai esti nů kráßto į pētus ēsanczojo; *p. 18, 19.

3. Ir ißeina iß cze aukßtyn į Akrabbim, ir lenkiasi per Zin, o wēl aukßtyn lenkias iß pētû ties Kades-Barnea, ir eina per Ezron, ir aukßtyn lenkias į Adar, ir wēl lenkiasi aplink Karkaą,

4. Ir eina per Azmon, ir wēl ißeina pas upę Egypto, kad gálas rubéżiaus jures yra. Tai t'esie jusû rubéżius į pētus.

5. Ale rubéżius į rytus prasided nů druskôs-juriû iki gálo Jordano. Rubéżius į ßiáurę yra nů kráßto juriû galè Jordano ēsanczojo,

6. Ir lenkiasi aukßtyn į Bet-Aglą, ir tráukias iß ßiaurês į Bet-Arabą, ir eina *aukßtyn iki akmens Bojēn, sunaus Ruben; *p. 18, 17.

7. Ir aukßtyn lenkias į Debirą iß pakalnês Akor ir iß ßiáurês-wietôs ties Gilgal ēsanczôsês, kurs yra tiesog ant Adumim-linkai, kurs iß pētû ßén-linkay prie wandens yra. Paskuy jis lenkias ant wandens-linkay En-Semes, ir ißsilenkias ant *ßulinio-linkay Rogel. *p. 18, 16.

8. Paskuy jis lenkiasi į *pakalnę sunaus Innom prie ßaliês Jebusito, į pētus ßen-linkay gywénanczojo, tai esti Jeruzalem, ir aukßtyn lenkias ant kálno wirßaus, urs ßę-pus pakalnês Innom yra, iß wákaro-linkay, kursai pridur kampą pakalnês Rapaim į ßiaurę. *2 Nuf. 28, 3.

9. Paskuy jis lenkias nů to patiês kalno wirßaus ant ßulinio-linkay Neptoa, ir ißeina ant miestû-linkay kalno Epron, ir kreipjas į Baalą, tai esti Kiriat-Jearim;

10. Ir lenkiasi aplinkuy iß Baala į wákarus ant kalno-linkay Seir, ir kreipjas ant ßaliês-linkay Jearim, iß ßiaurês ßen-linkay, tai esti Kessalon, ir żemyn lenkias į Bet-Sēmes, ir eina per Timną;

11. Ir ißsisuka ant ßaliês Ekron-linkay į ßiáurę, ir tráukias į Sikron, ir eina per kalną Baalą, ir ißeina į Jabneel, kad jo gálas yra jurios.

12. O rubéżius į wákarus yra didżosios jurios. Tai esti rubéżius waikû Juda aplinkuy jû gentystese.

13. Ale *Kalebui, sunui Jepunne, jo dalis buwo důta tarp waikû Juda pagal tai, ką Pons Diewս Jozuwui liepe, butent Kiriat-Arba, tewo Enak, tai esti Ebron. *p. 14, 13. p. 21, 12.

14. Ir *Kalebs prawáre iß cze tris sunus Enako: Sesai, Aiman ir Talmai, kurie iß Enako buwo gimę. *Wald. 1, 10. 20.

15. Ir nusitráuke aukßtyn iß cze pas gywátninkus Debir. O Debir po senowês Kiriat-Seper buwo wadinamas.

16. O Kalebs tare: kursai Kiriat-Seper pérgalēs ir jį laimês, tam aß sawo dukterį Aksą důsiu per paczę.

17. Tay jį *laimējo Atniels, sunus Kenaso, Kalebo brolio; ir jis dawe jam sawo dukterį Aksą per paczę. *Wald. 1, 13. p. 3, 9.

18. Ir nusidawe, kaip ji įsitráuke, tay żmones ję pamokino, kad ji dirwą praßytus nů sawo tēwo; ir ji nukûpo nů ásilo. Tay Kalebs jei sake: kas taw kenkia?

19. Ji tare: *suteik man kokią dówaną, nēs tu man dirwą dawei sausumoj, důk man ir wandens-wersmę. Tay dawe jisai jei wersmę wirßuj ir żemay. *Wald. 1, 15.

20. Szita yra tēwißkês-dalis waikû Juda tarp jû gentysczû.

21. O miestai giminês waikû Juda nû wieno kampo iki antrojo prie rubéžiaus Edomitû į pētus ßitie buwo: Kabzeel, Eder, Jagur,
22. Kina, Dimona, Ad=Ada,
23. Kēdes, Azor, Jtnan,
24. Sip, Tēlem, Bēalot,
25. Azor=Adata, Kiriot, Ezron, tai esti Azor,
26. Amam, Sema, Molada,
27. Azar=Gadda, Esmon, Bet=Palet,
28. Azar=Sual, Beer=Seba, Bis=jot=Ja,
29. Baela, Jjim, Azem,
30. El=Tolad, Kesil, Arma,
31. Ziklag, Madmanna, San=Sanna,
32. Lebaot, Silim, Ain, Rimon; tai yra dwideßimt ir dewyni mie=stai, ir jû kiemai.
33. Ale pakalnēse buwo *Estaol, Zarea, Asna, * Wald. 13, 25. P. 16, 31.
34. Sanoa, En=Gannim, Tapua, Enam,
35. Jarmut, Adullam, Soko, Aseka,
36. Saaraim, Aditaim, Gedera, Gederotaim; tai yra keturiolika mie=stai ir jû kiemai.
37. Zenan, Adasa, Migdal=Gad,
38. Dilean, Mizpe, Jaktiel,
39. Lakis, Bazekat, Eglon,
40. Kabon, Lamam, Kitlis,
41. Gederot, Bet=Dagon, Naema, Makeda; tai yra ßeßiolika miestai ir jû kiemai.
42. Libna, Eter, Asan,
43. Jepta, Asna, Nezib,
44. Kegila, *Aksib, Marēsa; tai yra dewyni miestai ir jû kiemai. * P. 19, 29.
45. *Ekron su sawo miestéleis ir kiemais. * 1 Zom. 5, 10.
46. Pradējus nû Ekron iki juriû wi=slab, kas Asdodą pridur, ir jû kiemai,
47. Asdod su sawo miestéleis ir kiemais, Gaza su sawo miestéleis ir kiemais iki wandens Egypto; ir didzosios. *jurios yra jû rubéžius. * 4 Moiz. 34, 6.
48. O ant kalnû buwo: Samir, Jatir, Soko,
49. Danna, Kiriat=Sanna, tai esti Debir,
50. Anab, Estemo, Anim,
51. Gozen, Olon, Gilo; tai yra wienólika miestai ir jû kiemai.
52. Arab, Duma, Esean,
53. Janum, Bet=Tapua, Apēka,
54. Umta, Kiriat=Arba, tai esti Ebron, Zior; tai yra dewyni mie=stai ir jû kiemai.
55. Maon, Karmel, Sip, Juta,
56. Jesreel, Jakdeam, Sanoa,
57. Kain, Gibea, Timna; tai yra déßimt miestai ir jû kiemai.
58. Alul, Bet=Zur, Gēdor,
59. Maarat, Bet=Anot, Eltekon; tai yra ßeßi miestai ir jû kiemai.
60. *Kiriat=Baal, tai esti Kiriat=Jēarim, Arabba, du miestu ir jû kiemai. * P. 9, 17. P. 18, 14.
61. O púsczoje buwo Bet=Araba, Middin, Sekaka,
62. Nibsan bey Druskôs=miesto ir En=Gedi; tai yra ßeßi miestai ir jû kiemai.
63. O Jebusitai gywéno Jeruzalēj, o waikai Juda ne galējo jûs pra=waryti. *Taipo pasiliko Jebusitai su waikais Juda Jerusalēj iki ßei dienai. * 2 Zom. 5, 6.

16. Pérskyrimas.

Miestai, kurie Kubéžių daro Waikams Epraim.

1. O waikai Jozēpo per burtą dali gáwo nû Jordano prieß Jeriką iki wandens pas Jeriką, iß užtekē=jimo ßen=linkay, ir téko jiems púsczia aukßtyn einantiji iß Jerikôs per kalną Bet=El,
2. Jr iß Bet=El ißeina į Lusą, ir péreina per rubéžių Arki=Atarot;
3. Jr lenkiasi žemyn į wákarus pas rubéžių Japlēti iki rubéžiaus žemay ēsanczojo Bet=Oron, ir iki Gazer, ir gálas yra prie juriû.
4. Tai ēme į tēwißkês=dali wai=kai Jozepo, Manasse bey Epraim.
5. Kubéžius waikû Epraim, tarp jû gentysczû, jû tēwißkês=daliês nû užtekējimo=linkay buwo Atarot=Adar iki wirßiáusiojo Bet=Oron;
6. Jr ißeina prieß wákarus pas Mikmetat į ßiaurę ēsantiji, czo=nay lenkiasi aplinkuy ties užtekējimu miesto Taenat=Silo, ir czejau pérs=siwerzia nû užtekējimo į Janoą;

7. Ir żemyn lenkiaſi nů Janoa į Atarot bey Naaratą, ir pridur Jēriką, ir baigiaſi pas Jordanq.

8. Iß Tapua jis eina į wákarus, į Naal-Kanq, ir jo gálas yra prie juriů. Tai yra tewißkês-dalis giminês waikû Epraim jû gentyſteſe.

9. Ir wiſi mieſtai rubėżių darantieji, draug ſu ſawo kiemais, waikû Epraim buwo randami tarp *tewißkês-daliês waikû Manaſſe. * p. 17, 9.

10. Ir jie ne prawáre Kananitus, Gażerije gywenanczůſius. Taipo Kananitai paſiliko tarp Epraim iki ßei dienai, ir jiems czyżę mokējo.

17. Perſkyrimas.

Apie Tewißkês-Dali antrôſês Puſês Giminês Manaſſe.

1. Ir giminei Manaſſe burtas půle, nēs jis eſti Jożēpo pirmgimęſis ſunus, ir téko Makirui, *pirmgimuſiamjam ſunui Manaſſe, tēwui Gileado; nēs jis buwo tikras karżygys, todēl jam téko Gilead bey Bażan. * 4 Moiż. 26, 29.

2. O kitiems waikams Manaſſe jû gentyſteſe taipojau téko jû dalis, butent waikams *Abiēżer, waikams †Elek, waikams Aſriel, waikams Sekem, waikams Eper ir waikams Semida. Tai yra waikai Manaſſe, ſunaus Jożēpo, wyrißki ſawo gentyſteſe. * Wald. 6, 34. p. 8, 2. † 1 Moiż. 26, 30.

3. Ale *Żelapēad, ſunus Eper, ſunaus Gilead, ſunaus Makir, ſunaus Manaſſe, ne turējo ſunû, bet dukteriû, ir jû wardai ßitie yra: Maēla, Noa, Agla, Milka, Tirża. * 4 Moiż. 27, 1. ſ. 4 Moiż. 26, 33. p. 36, 2.

4. Ir jos priêjo klebóną Eleażarą bey Jożuwą, ſunų Nuno, ir wyreſniûſius tarydamos: Pons Diewas *liepe Moiżeßiui, kad mums důtu tewißkês-dalį tarp muſû broliû. Ir dawe joms tewißkês-dalį tarp broliû jû tēwo pagal iſákimą Pono Diewo. * 4 Moiż. 27, 7.

5. Ale déßimt padaliû (żémês) téko Manaſſei be żémês Gilead ir Bażan aną-pus Jordano eſanczôſês.

6. Nēs dukteres Manaſſe ēme tēwißkês-dalį tarp jo ſunû; o żéme Gilead téko kitiems waikams Manaſſe.

7. O rubėżius Manaſſe praſidējo nů Aſſer iki į Mikmetą, uż Sékem ēſantįjį, ir pritenka ant deßinês iki En-Tapua.

8. Nēs żeme Tapua téko Manaſſei, ir rubėżių daro Manaſſei bey waikams Epraim.

9. Paſkuy jis żémyn eit į Naal-Kanq prieß pētus į mieſtus prie upjû, kurie Epraimui priklauſo, *tarp mieſtû Manaſſês. Ale iß ßiáurês rubėżius Manaſſe praſided prie upês ir baigiaſi prie juriû, * p. 16, 9.

10. Epraimui į pētus, ir Manaſſei į ßiáurę; o jures yra jû rubėżius, ir tur pridurti prie Aſſeriû iß ßiáurês-linkay, ir prie Iſaßar iß rytû-linkay.

11. Taipogi *Manaſſe tarp Iſaßar bey Aſſer turējo mieſtą Bet-Sean ir jo mieſtelius, Jeblaam ir jo mieſtelius, ir tus, kurie †Dore buwo bey jû mieſtelius, ir tus Endorè bey jû mieſtelius, ir tus Taanakè bey jû mieſtelius, ir tus Megiddoje bey jû mieſtelius, ir tréczįjį dalyką Napet. * Wald. 1, 27. † 1 Żom. 28, 7.

12. O waikai Manaſſe *ne galējo įweikt ßius mieſtus, bet Kananitai pradējo gywénti toje żémēje. * p. 15, 63.

13. O kaip *waikai Izrael paſidriútino, tay jie czyżę ēme iß Kanitû, ir jůs ne ißwáre. * Wald. 1, 28.

14. Tay kalbējo waikai Jożēpo ſu Jożuwu ir tare: kodēl tu man tikt wieną burtą ir wieną pádalį dawei tēwißkês-daliês? o aß taczaus eſmi didis pulks żmoniû, kaip manę Pons Diewas taipo perżegnojęs?

15. Tay atſake jiems Jożuwas: kadangi tu didis żmoniû pulkas eſi, tay użeik aukßtyn į girę, ir ißkirſk czonay medżus żémēje Perezitû bey milżinû, kadangi kalnai Epraim taw per ankßti.

16. Tay tare waikai Jożēpo: tus kálnus mes ne įweikſim, nēs *geleżinius weżimus tur wiſi Kananitai pakalnēje tôs żémês gywenantieji, prie kuriû ßaliês yra Bet-Sean ir jo mieſtelei, ir Jeſreel pakalnēje. * Wald. 1, 19.

17. Jozuwas atsáke giminei Jozēpo, Epraimui bey Manassei: tu esi didis pulks źmoniû, ir kadangi tu toks didis esi, taw ne kanka wiena dalis.

18. Bet kalnai tur tawo buti, kur girês yra, tą tu iszkirsk, tay ji bus tawo daliês gálas, kad tu prawarysi Kananitus geleźinius weźimus turinczûsius ir macnius ēsanczûsius.

18. Pérskyrimas.

Miestai, kurie Rubéźių daro Giminei Benjamin.

1. Ir wisas surinkimas waikû Izrael susiêjo Siloj, ir sustáte czonay szētrą surinkimo, ir źéme jiems buwo padûta.

2. Ir dar buwo septynios gimines waikû Izrael, kurioms jû tewiszkês-dali ne buwo iszdaliję.

3. Ir Jozuwas tare waikams Izrael: kaip ilgay jûs taipo uźtrunkat ne nueidami źémę pasisáwint, kurę jums Wieszpats jusû tēwû Diews esti dawęs?

4. Pasiskirkitēs isz kożnôs giminês tris wyrus, kad asz tus siųsczau, ir jie pasikēlę tą źémę pēreitu, ir tą suraszytu pagal jû tewiszkês-dalis, ir pas manę ateitu.

5. Pérdalykit tą źémę į septynes dalis. Juda tur pasilikt ant sawo rubéźiaus isz pētû-linkay. Ir gimine Jozēpo tur pasilikt ant sawo rubéźiaus isz sziáurês-linkay.

6. O jûs suraszykite tą źémę tû septyniû daliû, ir atneszkite tas pas manę szenay, tay asz jums burtą mesiu po akiû Pono Diewo musû.

7. Nēs *Lewitai ne tur daliês tarp jusû, bet klebonyste Pono Diewo yra dalis jû tēwiszkês. O Gads bey Rubens †su puse gimine Manasse ēme sawo tēwiszkês-dali anąpus Jordano į rytus, kurę Moizeszius, tarnas Pono Diewo, jiems esti dáwęs.
* 4 Moiz. 18, 20. † 4 Moiz. 32, 33.

8. Tay pasikēle tie wyrai, kad nueitu; ir Jozuwas liepe jiems, kad nueitu tą źémę suraszyti, ir tare jiems: *nuêję pérwaikszczokite tą źémę ir suraszykite ję, ir wēl pareikite pas manę, kad asz jums cze burtą mesczau po akiû Pono Diewo Siloj. * p. 2, 1.

9. Taipo tie wyrai nuêję pérwaikszczojo tą źémę, ir surászę tą į grómatą pagal miestus į septynes dalis, ir parêjo pas Jozuwą į abaźą į Silo.

10. Tay Jozuwas jiems burtą méte Siloj po akiû Pono Diewo, ir iszdalijo czonay tą źémę tarp waikû Izrael, kożnam jo dali.

11. Ir burtas giminês waikû Benjamin jiems pûle pagal jû gimines, ir rubéźius jû daliês prasidējo tarp waikû Juda ir tarp waikû Jozēpo.

12. Ir jû rubéźius buwo ant kampo į sziáurę, ir pradējęs nû Jordano auksztyn eina prie szaliês Jerikôs isz sziaurês-linkay, ir auksztyn kéliasi ant kalnû-linkay į wákarus, ir gálą randa pas púsczą *Bet-Awen; * p. 7, 2.

13. Ir isz cze eina į Lusą prie szaliês Luso į pētus, tai esti *Bet-El, ir źemyn lenkiasi į Atarot-Adar pas kalną, kurs isz pētû yra pas Bet-Oron pakalnēj.
* 1 Moiz. 12, 8. p. 28, 19.

14. Paskuy jis lenkiasi ir aplink sukasi priesz kampą wakaryn į pētus nû kalno uź Bet-Oron į pētus ēsanczojo, ir gálą randa pas *Kiriat-Baal, tai esti Kiriat-Jearim, miestis waikû Juda; tai esti kampas į wákarus. * p. 15, 9. 60.

15. Ale kampas į pētus prasided pas Kiriat-Jēarim, ir iszsitráukias į wakarus ir nusitenka iki szulinio Neptoa;

16. Ir źemyn lenkiasi iki kálno gálo, kurs ties *pakalne sunaus Innom yra, kuri pakalnēj Rapaim į sziáurę yra, ir źemyn tráukiasi per pakalnę Innom pas szali Jebusitû į pētus, ir †źémyn tráukias iki szulinio Rogel; * p. 15, 8. † p. 15, 7.

17. Ir tráukiasi szen-linkay isz sziaurês, ir iszeina į En-Semes, ir iszeina prie aukysztybjû wirszuj ties Adumim ēsanczûjû, ir źemyn lenkiasi iki akmens Bojēn, sunaus Ruben;

18. Ir tráukiasi ant szaliês pagal laukų į sziáurę ēsantiji, ir źemyn eina į laukus

19. Ir kreipjasi prie ßa iės Bet-Agla į ßiáurę ėsanczôsės, ir jo gálas yra ant kráßto druskôs-juriû į ßiáurę ėsanczojo, priepat Jordano į pėtus; tai esti rubėžius į pėtus.

20. O kampui į rytus Jordánas gálą darys. Tai esti tewißkės-dalis waikû Benjamin jû rubėžiûse aplinkuy tarp jû gentysczû.

21. O miestai giminės waikû Benjamin tarp jû gentysczû ßitie yra: Jėriko, Bet-Agla, Emek-Kezis,

22. Bet-Araba, Zemaraim, Bet-El,

23. Awim, Apara, Opra,

24. Kapar-Amonai, Apni, Gaba; tai yra dwylika miestai ir jû kiemai.

25. Gibeon, Rama, Beerot,

26. Mizpe, Kapira, Moza,

27. Rekem, Jerpeel, Tareala,

28. Zela, Elep ir Jebusitai, tai esti Jeruzalem, Gibeat, Kiriat, keturiolika miestai ir jû kiemai. Tai yra tewißkės-dalis waikû Benjamin jû gentystese.

19. Perskyrimas.

Likusiûjû ßeßiû Giminiû bey Jozuwo Tewißkės-Dalis.

1. Paskuy antroji burta tėko giminei waikû Simeon pagal jû gentystes, ir jû tėwißkės-dalis buwo tarp daliės waikû Juda.

2. Ir jiems tėko į tėwißkės-dali: *Beer-Seba, [Sėba,] Molada,

* 1 Nus. Kar. 5, 28.

3. Azar-Sual, Bala, Azem,

4. El-Tolad, Betul, Arma,

5. Ziklag, Bet-Markabot, Azar-Sussa,

6. Bet-Lebaot, Sarujen. Tai yra trylika miestai ir jû kiemai.

7. Ain, Rimon, Eter, Asan. Tai yra keturi miestai ir jû kiemai.

8. Priegtam wisi kiemai aplink ßius miestus esantieji iki Baalat-Beer-Ramat į pėtus. Tai esti tewißkės-dalis giminės waikû Simeon jû gentystėse.

9. Nės waikû Simeon tewißkės-dalis yra po máczum waikû Juda. Kadangi tėwißkės-dalis waikû Juda jiems per didi buwo, todėl waikai Simeon daliės gawo tarp jû tewißkės.

10. Treczasis burtas tėko waikams Sebulon pagal jû gentystes; ir rubėžius jû tėwißkės-daliės buwo iki Sarid,

11. Ir aukßtyn eina į wákarus iki Mareala, ir pridur Dabasetą bey upę ßale Jakneam tėkanczeję;

12. Ir kreipjasi iß Sarid prieß sáulės-užtekėjimą iki rubėžiaus Kislot-Tabor, ir ißsitráukias į Dabrat ir außtyn nutenka į Japią;

13. Ir iß cze jis eina į užtekėjimą, per Gita-Eper, Ita, Kazin, ir ißeina iki Rimon, Mitoar ir Nea;

14. Ir lenkiasi aplinkuy iß ßiáurės į Natoną, ir gálą randa pakalnėj Jepta-El,

15. Katat, *Naalal, Simron, Jedeala bey Betleem. Tai yra dwylika miestai ir jû kiemai.

* Wald. 1, 30.

16. Tai yra tewißkės-dalis waikû Sebulon jû gentystėse; tai yra jû miestai bey kiemai.

17. Ketwirtasis burtas tėko waikams Izaßar pagal jû gentystes.

18. Ir jû rubėžius buwo Jesreel, Kessullot, *Sunem,

* 2 Kar. 4, 8.

19. Aparaim, Sion, Anaarat,

20. Rabit, Kiseon, Abez,

21. Remet, Engannim, Enada, Bet-Pazez;

22. Ir pridur prie Taboro, Saazima, Bet-Semes; ir jo gálas yra pri Jordano ßeßiolika miestai ir jû kiemai.

23. Tai yra tėwißkės-dalis giminės waikû Izaßar jû gentystėse, miestûse ir kiemûse.

24. Penktasis burtas tėko giminei waikû Asser pagal jû gentystes.

25. Ir jû rubėžius buwo Elkat, Ali, Beten, Aksap,

26. Ala-Melek, Amead, Miseal; ir pridur Karmėli prie juriû, ir Sior-Libnatą;

27. Ir lenkias į užtekėjimą sáulės iki Bet-Dagon, ir pridur Sebuloną ir pakalnę Jepta-El, į ßiáurę Bet-Emek, Negiel; ir laukan ißeit prieß Kabul ant kaires-linkay;

28. Ebron, Reob, Amon, Kana, iki didzojo Zidon;

29. Ir kreipjasi į Rámą iki pádriútintojo miesto Zor, ir lenkiasi

į Ossą, ir gálą gáun pas jures tiesog į *Akſib; * p. 15, 44. Wald. 1, 31.

30. Uma, Apek, Reob; dwideßimt ir du miestu ir jů kiemai.

31. Tai esti tewißkês-dalis giminês waikû Asser jů gentyſtese, mieſtůſe ir kiemůſe.

32. Szeßtaſis burtas téko waikams Naptali jů gentyſtẽſe.

33. Jr jů rubéžius praſidẽjo pas Elep, Elon, per Zaenannim, Adami-Nekeb, Jabneel, iki Lakum, ir baigiaſi pas Jordaną;

34. Jr lenkiaſi į wákarą, į Asnot-Tabor, ir iß cze ißeina į Ukok, ir pridur Sebuloną į pẽtus, ir Asseri į wákarus, ir prie Judôs pas Jordaną ties užtekẽjimu ſáulês.

35. Jr tur padriutintus mieſtus, Zidim, Zer, Amat, Rakat, Kinnêret,

36. Adama, Rama, Azor,

37. Kedes, Edrei, Enazar,

38. Jereon, Migdal-El, Arem, Bet-Anat, Bet-Sames; dewyniólika mieſtai ir jů kiemai.

39. Tai yra tewißkês-dalis giminês waikû Naptali jů gentyſteſe, mieſtůſe ir kiemůſe.

40. Sekmaſis burtas téko giminei waikû Dan pagal jů gentyſtes.

41. Jr rubéžius jů tewißkês-dalies buwo: Zarea, Estaol, Jrſames,

42. Saelabin, Ajalon, Jetla,

43. Elon, Timnata, Ekron,

44. Elteke, Gibeton, Baalat,

45. Jejud, Bne-Barak, Gat-Rimon,

46. Me-Jarkon, Rakon, ſu rubéžiumis ties * Japo. * Jona 1, 3.

47. Jr prie tů galôp eit rubéžius waikû Dan. O waikai Dan aukßtyn užſitráukę kariáwo prieß Leſem, ir laimẽjo ji ir žawino wiſlab aßtrumu kárdo, ir iwéike ji, ir gywéno tame, ir * pramine ji Dan pagal ſawo tẽwo wardą. * Wald. 18, 27. 29.

48. Tai yra tewißkês-dalis giminês waikû Dan jů gentyſteſe, mieſtuſe bey kiemůſe.

49. Jr kaip žémę wiſay buwo ißdalije ſu jôs rubéžeis, tay waikai Jzrael Jozuwui, ſunui Nuno, dawe tewißkês-dali tarp ſawęs,

50. Jr dawe jam pagal iſákimą Pono Diewo mieſtą, kurio jis práße, butent * Timnat-Sẽra ant kalno Epraim. Tay ißbudawojo jis tą mieſtą ir gywéno tame. * p. 24, 30.

51. Tai yra tewißkês-dális, kurias klebônas * Eleazar bey Jozuwas, ſunus Nuno, ir wyriáuſieji tẽwû tarp giminiû per burtą ißdalijo waikams Jzrael Siloj po akiû Pono Diewo prie angôs ßẽtrôs-ſurinkimo, ir pabaige taipo ißdalijimą žémês. * p. 17, 4.

20. Pérſkyrimas.

Walnybês-Mieſtai iſtatyti.

1. Jr Pons Diewas kalbẽjo ſu Jozuwu ir táre:

2. Sakyk waikams Jzrael: ißſkirkit tarp ſawęs walnybês-mieſtus, apie kurius * Moižeßius jums ſákęs, * 4 Moiž. 35, 6.

3. Kad tenay galẽtu nubẽgti žmogžudys, kurs žmogų netyczomis ir iß nežiniû butu užmußęs, kad jie tarp juſû walni butu nů kraujo-atkerßitojo.

4. Jr kurs nubẽg į tů mieſtû wieną, tas tur ſtowẽti lauke prie mieſto wartû, ir wyreſniemſiems to mieſto ſawo reikalą apſakyti; tay jie tur ji pas ſawę į tą mieſtą imti ir jam wietôs důti, kad pas jůs gywentu.

5. Jr kad kraujo-atkerßitojis ji weja, tay jie ne tur tą žmogžudi padůti į jo rankas, kadangi iß nẽžiniû užmußęs ſawo artimą, ir pirma prieß ji kerßtą ne turẽjęs.

6. Tay jis mieſte tur ißſilaikytis, ikkôl ſtowẽtu * po akim ſurinkimo prowoj, ikkôl wyriáuſiaſis wyſkups † numirs, kurs bus tů czẽſu. Tay tas žmogžudys gal wẽl ſugryßti į ſawo mieſtą ir į ſawo namus, mieſtopi, iß kurio jis ißbẽgęs. * 4 Moiž. 35, 12. 25. † Ebr. 9, 15.

7. Tay jie paßwente mieſtą * Kêdes Galileoj ant kalno Naptali, ir Sẽkem ant kalno Epraim, ir † Kiriat-Arba, tai eſti Ebron, ant kalno Juda. * p. 21, 32. † p. 15, 13. p. 21, 11.

8. Jr aną-pus Jordano, kur Jẽriko yra, ties užtekẽjimu, jie * paſkyre

Bezer púſczoj ant plynû laukû iß giminês Ruben, ir † Ramod Gileade iß giminês Gad, ir Golan Bazanė iß giminês Manaſſe.
* 5 Moiz. 4, 43. † 1 Zom. 7, 17.

9. Tai buwo mieſtai, ant to paſkirti wiſiems waikams Izrael ir ſwetimiemſiems tarp jû gywénantiemſiems, kad ten nubēgtu, kurs iß netyczû żmogų butu użmußęs, kad ne tektu jam mirti per kraujo-atkerßitoji, ikkikôl jis bus ſtowējęs po akiû ſurinkimo.

21. Pérſkyrimas.

Lewitai aprupinti.

1. Tay priêjo wyriáuſieji tēwai iß Lewitû * klebonq Eleazar ir Jozuwą, ſunų Nuno, ir wyriáuſiûſius tēwus giminiû waikû Izrael,
* p. 17, 4.

2. Ir kalbējo ſu jeis Siloj żémēje Kanaan ir tare: Pons Diewas * lieptęs per Moizeßių, kad mums mieſtû dûtu gywént ir jû prymieſczus muſû galwijams. * 4 Moiz. 35, 2.

3. Tay dawe waikai Izrael Lewitams nů daliû ſawo tewißkês pagal įſákimą Pono Diewo ßius mieſtus ir jû prymieſczus.

4. Ir giminei Kaatitû teko per burtą, ir waikams wyſkupo Aarono iß Lewitû téko trylika mieſtai iß giminês Juda, iß giminês Simeon ir iß giminês Benjamin.

5. O kitiems waikams Kaat tôs paczôs giminês per burtą téko deßimt mieſtai iß giminês Epraim, iß giminês Dan ir iß puſês giminês Manaſſe.

6. Ale waikams Gerzon tôs paczôs giminês tēko per burtą trylika mieſtai iß giminês Izaßar, iß giminês Aſſer, iß giminês Naptali ir iß puſês giminês Manaſſe Bazanė.

7. Waikams Merari ir jû giminei téko dwylika mieſtai iß giminês Ruben, iß giminês Gad ir iß giminês Sebulon.

8. Taipo dawe waikai Izrael Lewitams ßius mieſtus per burtą ir jû prymieſczus, kaip Pons Diewas per Moizeßių buwo priſákęs.

9. Iß giminês waikû Juda ir iß giminês waikû Simeon dawe jie ßius mieſtus, kurius jû wardais pramine,

10. Waikams * Aarono, giminês Kaatitû, iß waikû Lewi, nês pirmoji burta jû buwo.
* 1 Nuſ. Kar. 7, 54.

11. Taygi jiems dawe * Kiriat-Arbą, kurs tēwui Enako priklauſe, tai eſti † Ebron, ant kalnû Juda, ir jo prymieſczus aplinkuy.
* p. 20, 7. † p. 14, 14. p. 15, 13. 1 Nuſ. 7, 55.

12. O dirwą to mieſto ir jo kiemus dawe jie * Kalēbui, ſunui Jepunne, į tewißkês-dalį.
* p. 14, 14. p. 15, 13.

13. Taipo jie dawe waikams Aarono wyſkupo walnybês-mieſtą żmogżudżû Ebroną ir jo prymieſczus, Libną ir jo prymieſczus,

14. Jatir ir jo prymieſczus, Eſtemoą ir jo prymieſczus,

15. Olon ir jo prymieſczus, Debir ir jo prymieſczus,

16. Ain ir jo prymieſczus, Jutą ir jo prymieſczus, * Bet-Semes ir jo prymieſczus; dewynis mieſtus iß ßių dwiêjû giminiû.
* 1 Zom. 6, 12. 15. 2 Kar. 14, 11.

17. O iß giminês Benjamin jie dáwe keturis mieſtus: Gibeon ir jo prymieſczus, Gebą ir jo prymieſczus,

18. * Anatot ir jo prymieſczus, Almon ir jo prymieſczus,
* Jer. 1, 1.

19. Kad mieſtû waikû Aarono wyſkupo iß wiſo buwo trylika ſu jû prymieſczeis.

20. O * giminēms kitû waikû Kaat, Lewitams, téko per jû burtą keturi mieſtai iß giminês Epraim;
* 1 Nuſ. Kar. 7, 61.

21. Ir dawe jiems walnybês-mieſtą żmogżudżû * Sekem ir jo prymieſczus ant kálno Epraim, Gezer ir jo prymieſczus,
* p. 20, 7. 1 Nuſ. 7, 67.

22. Kibzaim ir jo prymieſczus, Bet-Oron ir jo prymieſczus;

23. Iß giminês Dan keturis mieſtus: Eltēkę ir jo prymieſczus, Gibton ir jo prymieſczus,

24. * Ajalon ir jo prymieſczus, Gat-Rimon ir jo prymieſczus;
* Wald. 1, 35.

25. Iß puſês giminês Manaſſe du mieſtu: Taēnak ir jo prymieſczus, Gat-Rimon ir jo prymieſczus;

26. Kad wisû miestû kitû waikû giminês Kaat iß wiso buwo dêßimt su jû prymiesczeis.

27. O * waikams Gerzon iß giminês Lewitû dûtu buwo iß pusês giminês Manassse du miestu: walnybês-miestas žmogžudžams † Golan Bazanè ir jo prymiesczei, Beestra ir jo prymiesczei;
* 1 Nus. Kar. 7, 62. † Joz. 20, 8.

28. Iß giminês Isaßar keturi miestai: Kisjon ir jo prymiesczei, Dabrat ir jo prymiesczei,

29. Jarmut ir jo prymiesczei, Engannim ir jo prymiesczei;

30. Iß giminês * Asser keturi miestai: Miseal ir jo prymiesczei, Abdon ir jo prymiesczei,
* 1 Nus. Kar. 7, 74.

31. Elkat ir jo prymiesczei, Reob ir jo prymiesczei;

32. Iß giminês Naptali trys miestai: walnybês-miestas * Kedes žmogžudžams Galilēoj, Amot-Dor ir jo prymiesczei, Kartan ir jo prymiesczei;
* P. 20, 7.

33. Kad miestû giminês Gerzonitû iß wiso buwo trylika su jû prymiesczeis.

34. O * giminems waikû Merari iß kitû Lewitû dûti buwo iß giminês Sebulon keturi miestai: Jaknēam ir jo prymiesczei, Karta ir jo prymiesczei,
* 1 Nus. Kar. 7, 63.

35. Dimna ir jo prymiesczei, Naalal ir jo prymiesczei;

36. Iß giminês Ruben keturi miestai: * Bezer ir jo prymiesczei, Jaza ir jo prymiesczei,
* P. 20, 8. 5 Moiz. 4, 43.

37. Kedemot ir jo prymiesczei, Mepaat ir jo prymiesczei;

38. Iß giminês Gad keturi miestai: walnybês-miestas žmogžudžams * Ramot Gileadè ir jo prymiesczei,
* P. 20, 8.

39. Maanaim ir jo prymiesczei, Esbon ir jo prymiesczei, Jaēzer ir jo prymiesczei;

40. Kad miestû waikû Merari jû giminēse iß kitû Lewitû pagal jû burtą iß wiso buwo dwylika.

41. Wisû * miestû Lewitû tarp tēwißkês waikû Izrael iß wiso buwo ketures-deßimts ir aßtûni su jû prymiesczeis.
* 4 Moiz. 35, 7.

42. O kožnas ßiû miestû turējo sawo prymiestį aplinkuy, wiens kaip kitas.

43. Taipo dáwe Pons Diewas Izraelitēnams wisą žémę, kurę jû tēwams dûti jis * su prysēga buwo žadējęs, ir jie pasisáwino tą ir gywéno toje.
* 1 Moiz. 12, 7.

44. Ir Pons Diewas jiems sutéko pakájų nû wisû aplinkuy, kaip jis jû tēwams su prysēga buwo žadējęs, ir * neywiens jû nepriteliû ne galējo jiems prießsisténgti, bet wisus jû neprietelius jis padawe į jû rankas.
* 5 Moiz. 11, 25.

45. Ir * nieko ne pristóko wiso to géro, ką Pons Diewas giminems Izraelitēnû buwo kalbējęs; wislab ißsipildè.
* P. 23, 14.

22. Pêrskyrimas.

Pustreczôs Giminês pargryždama Altorių pabudawoja.

1. Tay Jozuwas wadino Rubenitus bey Gaditus, ir pusę giminę Manassse,

2. Ir tare jiems: jús wislab pilnawojot, * ką jums Moizeßius, tarnas Pono Diewo, esti liepęs, ir klauset mano balsui ant wiso, ką aß jums liepjau.
* 4 Moiz. 32, 20. 5 Moiz. 3, 18.

3. Jús sawo brolius ne prastojot gérą wálandą iki ßei dienai, ir pilnawojot prisakimus Wießpatiês sawo Diewo.

4. O kadangi Wießpats jusû Diewas jusû broliams pakajų sutékęs, kaip jisai jiems esti kalbējęs, taygi atsigręžę nukeliáukit į sawo gywátą žémēje sawo tewißkês, * kurę jums Moizeßius, tarnas Pono Diewo, esti dáwęs, aną-pus Jordano.
* 4 Moiz. 32, 33.

5. Ale geray prisidabókit, kad darytumbit pagal paliepimą ir prisákimą * Moizeßiaus, tarno Pono Diewo, paliepta̧jį, kad mylētumbit Wießpatį sawo Diewą, ir waikßczodami wisûse jo keliûse pilnawotumbit jo prisákimus ir prie jo laikytumbitēs, ir jam ßlúžitumbit iß wisôs ßirdiês ir iß wisôs dußiôs.
* 5 Moiz. 8, 6. P. 13, 4.

6. Taipo péržegnojo jûs Jozuwas, ir paléido jûs, ir jie nuējo į sawo namus.

7. *Pusei giminei Manasse Moizeßius jû dali buwo dáwęs Bazanè, o antraijei pusei dáwe Jozuwas tarp jû broliû ßę=pus Jordano prieß wakarus. Ir kaip jûs buwo paléidęs namon eiti ir pérzegnojęs, *4 Moiz. 32, 33.

8. Tare jisai jiems: jûs wēl pargryßtat su didzu turtu i sawo namus, su labay daug galwijais, sidabru, áukſu, wariu, geležimi bey rubais; taygi *tą wisą náudą iß sawo neprietelių gáutąję ißdalykit sawo broliams. *4 Moiz. 31, 26. 27.

9. Taipo sugryžo Rubenitai, Gaditai ir puse gimine Manasse, ir ißējo nů waikû Izrael iß Silo žémēje Kanaan ēsanczôsês, kad i žémę Gilead isitráuktu, i žémę sawo tewißkês, kurę gawo iß prisákimo Pono Diewo per Moizeßių.

10. Ir kaip priējo *anas kruwas pas Jordaną žémēje Kanaan ēsanczases, tie patys Rubenitai, Gaditai ir puse gimine Manasse czonay pas Jordaną pabudawojo didi grážų altorių. *p. 18, 17.

11. Ale kaip waikai Izrael girdējo sákant: ßtay, waikai Ruben, waikai Gad ir puse gimine Manasse saw altorių pasibudawojo ties žemè Kanaan prie kruwû pas Jordaną, ßę=pus waikû Izrael,

12. Tay jie ir wisas surinkimas susiējo Siloj, kad waisku prieß jûs aukßtyn nusitráuktu;

13. Ir siunte pas jûs i žémę Gilead *Pinejasą, sunų Eleazaro wyskupo, *4 Moiz. 25, 7.

14. Ir drauge su jûmi deßimt iß wyriausiûjû kunigaikßczû iß giminiû jû tēwû, iß kożnôs giminês Izraēlio wieną.

15. Ir jiems pas jûs nukákus i žémę Gilead, kalbējo jie su anais sakydami:

16. Taipo jums sakydin wisas surinkimas Pono Diewo: kam jûs taipo susigrießijat Diewui Izraēlio ßen=dien atsikreipdami nů Pono Diewo tůmi, kad altorių saw pasibudawojot, ir atpûlat nů Pono Diewo?

17. Ar dar ne kanka mums *nusidējimo Pēoro, nů kurio mes dar iki ßei dienai ne esme apczystiti, kaip sloga tropijo surinkimą Pono Diewo? *4 Moiz. 25, 3. 5 Moiz. 4, 3.

18. Ir jûs ßen=dien atsikreipjat nů Pono Diewo sawo, ir ßen=dien prastojat Poną Diewą sawo, kad jis ar ßen=dien ar rytoj ant wiso surinkimo Izraēlio supyktu?

19. Jey žéme júsû tēwißkês jums rodos neczysta ēsanti, tay pérsikrkit i žémę Ponui Diewui priklausanczęję, kur namai Pono Diewo sustatyti, ir imkites daliês tarp musû, neygi prastókite Poną Diewą ney mus altorių saw budawodami be an altoriaus Wießpatiês musû Diewo!

20. Ar ne *susigrießijo Akons, sunus Sēra, ant to, kas Diewui buwo žadēta? Ir narsas †użpûle wisą surinkimą Izraēlio, o jis ne wiens prapûle sawo nusidējime? *p. 7, 1. †p. 7, 5. 11. 12.

21. Tay atsákę waikai Ruben, waikai Gad ir puse gimine Manasse, kalbēdami wyresniemsiems ir kunigáikßczams Izraēlio:

22. *Macnusis Diewas, patsai Ponas Diewas, macnusis Diewas, patsai Ponas Diewas, žino, Izraēlitēnai taipojau žino: jey mes prastósim, arba susigrießisim prieß Poną Diewą, tay jis mus ßen=dien te ne gélbti! *Jez. 10, 21.

23. Ir jey mes todēl tą altorių butumbim budawoję, kad nů Pono Diewo norētumbim atsiskirti, déginimo=arba walgimo=apierą ant to apierawoti, arba dekawonēs=apierą użdēt, tay Pons Diews te jēßko tai!

24. Ir jey ne labjaus pasirûpindami tai dárem tarydami: ßen=dien arba rytoj rasi jusû waikai sakytu musû waikams: „ką jums rûp Wießpats Diewas Izraēlio?

25. Pons Diews Jordáną i rubéžių státęs tarp musû ir tarp jusû waikû Ruben bey Gad, jûs ne turite daliês prie Pono Diewo!“ Tûmi jusû waikai musû waikus attráuktu nů baimês Pono Diewo.

26. Todēl mes tárēm: pasibudawokim altorių, ney apierôs, ney déginimo=apierôs dēley,

27. Bet kad jis * liudininku butu tarp musû ir tarp jusû, bey tarp musû waikû-waikû, kad Ponui Diewui ßlûžitumbim po jo akiû sawo déginimo-apieromis, dekawonês-apieromis ir kitomis apieromis; ir jusû waikai ßen-dien arba rytoj ne priwalytu sakyti musû waikams: „jûs ne turite daliês prie Pono Diewo!" * p. 24, 27.

28. O kad jie taipo sakytu mums arba musû waikû-waikams ßen-dien arba rytoj, tay ßie galētu atsakyti: matykite páwyzdi altoriaus Pono Diewo, musû tēwû darytojo, ne apierai, ney déginimo-apierai, bet liudijimui tarp musû ir tarp jusû.

29. Apsáugok Diewe, kad mes atsiſkirtumbim nů Pono Diewo ßen-dien nů jo atsikreipt norēdami, ir altorių budawodami déginimo-apierai, ir walgimo-apierai bey kitoms apieroms, be altoriaus Wießpatiês musû Diewo pas jo gywénimą ēsanczojo!

30. O kaip Pinejas wyſkups ir wyriáuſieji ſurinkimo, kunigaikßczei Jzraēlio ſu jům atējusieji girdējo ßius žodzus, kurius waikai Ruben, Gad ir Manaſſe, kalbējo, tay tie jiems labay patiko.

31. Jr Pinejas, ſunus Eleazaro wyſkupo, tare waikams Ruben, Gad bey Manaſſe: ßen-dien ißpažystam, Poną Diewą tarp musû ēsanti, kad Ponui Diewui ne ſusigrießijot tai darydami. Dabar ißgélbējot waikus Jzrael iß rankôs Pono Diewo.

32. Tay Pinejas, ſunus Eleazaro wyſkupo, ir wyriáuſieji wēl ißējo iß žémês Gilead nů waikû Ruben bey Gad į žémę Kanaan pas waikus Jzrael, ir apsáke jiems tai.

33. Tai geray patiko waikams Jzrael, ir jie liaupsino Diewą waikû Jzrael, ir ne ſake daugiaus, kad ſu ábažu nori užsitraukti prieß jûs jû žémę ißpúſtiti, kurioj waikai Ruben bey Gad gywéno.

34. O waikai Ruben bey Gad wadino tą altorių: liudininku tarp musû t'esie, ir kad Wießpats Diewas esti.

23. Pérſkyrimas.

Jozuwas žmones ſuwadina ant wienôs Dienôs, ir tus graudena.

1. Jr po daug métû, kaip Pons Diews Jzraēliui * pakáją buwo ſutékęs nů wisû jû neprieteliû aplinkuy, o Jozuwas jau paſénęs ir gérą amžią buwo ſulaukęs, * p. 21, 44.

2. * Suwadino jis wiſus Jzraelitēnus, ir jû wyresniûſius, waldonus, ſudzas bey uredininkus ir tare jiems: aß eſmi ſéns ir daug dienû mátęs; * p. 24, 1.

3. Jr jûs mátet wiſlab, ką Wießpats jusû Diewas esti dáręs wiſiems ßiems žmonems aplink jus; nēs Wießpats jusû Diewas * pats už jus kariáwo. * 5 Moiž. 1, 30. * p. 3, 22.

4. Sztay, aß pálaiką žmoniû per burtą jums priſkyriau, kožnai giminei jôs tēwißkês-dali, pradējus nů Jordano, ir wiſus žmones, kurius aß ißgaißinau, ir prie didžûjû juriû ties ſaulês nuſileidimu.

5. Jr Wießpats jusû Diewas jûs ißſtums pirm jusû, ir prawarys nů jusû, kad jûs jû žémę paſiſáwintumbit, kaip Wießpats jusû Diewas jums esti kalbējęs.

6. Taygi búkite labay drąſus pilnawodami ir darydami wiſlab, kas paraßyta yra knygoſe zokâno Moižeßiaus, kad jûs nů to * ne atſitráuktumbit ney ant deßinês, ney ant kairês; * p. 1, 7. 5 Moiž. 28, 14. 2 Kar. 22, 2.

7. Kad jûs ne ſuſimaißytumbites ſu ßeis likuſeiſeis žmonemis ſu jumis ēsanczeiſeis, neygi ko * minētumbit arba priſēktumbit prie wardo jû balwonû, neygi jiems ßlužitumbit, ney jû melſtumbites; * 2 Moiž. 23, 13. 24. Zep. 1, 5.

8. Bet prie Wießpatiês ſawo Diewo laikytumbites, kaip dáret iki ßei dienai!

9. Tay * Pons Diews prawárys pirm jusû didžus ir macnius žmoniû pulkus; ir niekas jums ne prießiſtenge iki ßei dienai. * 3 Moiž. 26, 7. 5 Moiž. 28, 7.

10. * Wiens jusû warys túkſtanczus, nēs Wießpats jusû Diewas kariauja už jus, kaip jums ésti kalbējęs. * 3 Moiž. 26, 8.

11. Todēl tikray geray *prikawókit sawo dußias, kad Wießpati sawo Diewą mylētumbit.

12. Ale jey jús atsikreipę prie ßiû likusiûjû zmoniû laikysites, ir su jeis susiwenczawódisites, kad jús su jeis, ir jie su jumis sumißtu,

13. Tay zinokit, Wießpati jusû Diewą ne prawarysenti daugiaus wisus ßius zmoniû pulkus; bet jie pastós jums ney *wirwe bey tinklas, ir ney botags ant jusû ßonû, ir ney paßins jusû akisè, ikikôl jus ißgaißis iß tôs gerôsês zémês, kurę Wießpats jusû Diewas jums esti dawęs. *4 Moiz. 33, 55. Wald. 2, 3.

14. Sztay, aß dabar turiu atstoti, *kaip wisi zmones, ir jús turit tai zinot iß wisôs ßirdiês ir iß wisôs dußiôs, kad †neywiens zodis ne zuwo wiso to géro, ką Wießpats jusû Diewas jums esti kalbējęs, tai wislab stojos, ir neywiens tû ne prapûle.
*1 Kar. 2, 2. †Joz. 21, 45.

15. Ir kaipo wisa ta gerybe stojos, ką Wießpats jusû Diewas jums esti kalbējęs, taipo Pons Diews ir dûs ant jusû pareiti wisą piktą, ikikôl jus ißgaißis iß gerôsês ßiôs zémês, kurę jums Wießpats jusû Diewas esti dáwęs.

16. Kad *jús pérzengsite derejimą Wießpatiês sawo Diewo jums palieptąji, ir nueisite kitiems diewams ßluzidami, ir jû melsites, tay narsas Pono Diewo papyks ant jusû, ir jus weikey ißgaißis iß tôs gerôsês zémês, jums dûtôsês.
*P. 24, 10. 1 Kar. 9, 6. 7.

24. Pérskyrimas.

Jozuwas paskutini kartą suwadin Surinkimą; jis bey Eleazars mirßta.

1. Jozuwas surinkdino wisas gimines Izraelio i Sikem, ir *suwadino wyresniûsius Izraēlio, waldonus, sudzas bey urēdininkus. Ir kaip jie po Diewo akiû buwo susiėję,
*P. 23, 2. 1 Zom. 10, 17.

2. Tare jis wisiems zmonēms: taip sako Wießpats Diewas Izraēlio: jusû tēwai kitą kartą gywéndawo anąpus wandens, *Tara, Abraomo bey Naoro tēwas, ir ßluzijo balwonams. *1 Moiz. 11, 26.

3. Tay *aß ißrinkau jusû tēwą Abraômą anąpus wandens, ir liepjau ji keliáuti per wisą zémę Kanaan, ir daugsinau jo waikus dûdams jamui Izaôką.
*1 Moiz. 11, 31. P. 15, 7. Neem. 9, 7. Judit. 5, 5. Ebr. 11, 8.

4. O Izaôkui dawjau Jokubą bey Esawą, ir Esawui dawjau *kalną Seir ant to gywénti. Ale †Jokubs su sawo waikais nusitrauke zemyn i Egyptą.
*1 Moiz. 32, 3. †1 Moiz. 46, 1.

5. Tay *siunczau aß Moizeßių bey Aroną, ir slóginau Egypcionus, kaip aß tarp jû ir dariau. *2 Moiz. 3, 10.

6. Paskuy *aß ißwedzau jus ir jusû tēwus iß Egypto-zémês. Ir jums iki juriû nukákus, o Egypcionams jusû tēwus be-wejant su wezimais ir su raiteleis iki ßwendriû juriû, *2 Moiz. 12, 33.

7. Tay jie *ßauke Diewôp, tas state tamsybę tarp jusû ir tarp Egypcionû, ir jisai jures ant jû uzléido ir jûs apdenge. Ir sawo akimis jús matet, ką aß Egypto-zémēje esmi dáręs. Ir jûs gywénot púsczoje didę wálandą. *2 Moiz. 14, 15.

8. Ir aß igabenau jus *i zémę Amoritû anąpus Jordano gywénanczûjû; ir kaip jie prieß jus kariáwo, aß jûs padawjau i jusû rankas, kad jûs jû zémę igáwot, ir ißgaißinau jûs pirm jusû.
*1 Moiz. 48, 22. 4 Moiz. 21, 24. 31.

9. Tay kēlesi *Balaks, sunus Ziporo, Moabitû karálius, ir kariáwo prieß Izrael; ir nusiuntęs dawe parwadinti Bileamą, sunų Beoro, kad jisai jus prakéiktu.
*4 Moiz. 22, 5. Apreiß. 2, 14.

10. Ale aß ne norējau jo klausyti. Ir jis *zegnojo jus, o aß ißgélbejau jus iß jo rankû.
*4 Moiz. 23, 11. 20.

11. Ir *jums per Jordaną pérsigáwus ir Jeriką priējus, kariáwo prieß jus mießczionys iß Jerikôs, Amoritai, Perezitai, Kananitai, Etitai, Girgositai, Ewitai bey Jebusitai; ale aß dawjau jûs i jusû rankas. *P. 3, 14. P. 6, 1.

12. Ir *ßirßliû siunczau pirm jusû, tie jûs ißwáre pirm jusû,

anů-du karálu-du Amoritů, ne tawo kárdu, ney tawo kilpiniu.
* 2 Moiz. 23, 28. 5 Moiz. 7, 20.

13. Jr dawjau jums žémę, kurę jůs ne igywénot, ir miestus, kurius jůs ne pakûrēt, kad tůse gywéndami wálgitumbit iš wynyczů bey aliejaus-kálnů jusů ne sodintů.

14. Taygi * bijokites Pono Diewo, ir šlúžikite jam wiernay ir tikray, ir † pameskite balwonus, kuriems jusů tēwai šlužijo aną-pus wandens ir Egyptoj, ir šlúžikite Ponui Diewui! * Mokit. 12, 13. † 2 Moiz. 20, 3.

15. Ale jey jums tai ne patinka, Ponui Diewui šlúžit, tay šen-dien * iššiskirkit, katram jús norite šlúžit, ar Diewui, kuriam † jusů tēwai šlúžijo aną-pus wandens, arba balwonams Amoritů, kurių žémēje jús gywénat. O aš bey mano giminė šlúžisim Ponui Diewui.
* Matt. 6, 24. † 1 Moiz. 18, 19.

16. Tay žmones atsakydami tare: apsáugok Diewe, kad mes Ponq Diewą prastotumbim, ir balwonams šlúžitumbim!

17. Nēsa Wiešpats musů Diewas * mus ir musů tēwus išwede iš Egypto-žémês, iš anů namů wergystês, ir tokius didžus dywus padáre po musů akiů, ir mus apsaugojo ant wiso to kélio, kuriům mes keliáwom, ir tarp wisů žmonių pulkû, per kurius mes êjom;
* 2 Moiz. 12, 33. P. 13, 3.

18. Jr išstume pirm musů wisus žmonių pulkus Amoritů, toj žémēj gywénusiůjů; todēl mes ir norime Ponui Diewui šlužit, nēs jis esti musů Diewas.

19. Jozuwas tare žmonēms: jús ne gálite Ponui Diewui šlužit, nēs jis esti šwentas Diewas, ant griekû pykstąs Diewas, kurs jusů griekû bey nusidējimů ne czēdis.

20. Ale kad Ponq Diewą sawo prastódami kokiam balwonui šlužijat, tay * jis kitoks pastos, atsigręžęs jus slogis ir žawis, kurs jums pirma daug géro išródęs.
* P. 23, 15. 16.

21. O žmones tare Jozuwui: ne taipo, bet mes norim Ponui Diewui šlúžit.

22. Tay Jozuwas tare žmonēms: jús dabar liudininkais este ant sawęs, kad Ponq Diewą saw iššírinkot jam šlúžit norēdami. Jr jie atsake: norime.

23. Taygi * šalin meskite nů sawęs balwonus tarp jusů ēsanczus, ir prilenkkit sawo † širdi Wiešpatiēspi Diewopi Jzraēlio.
* 1 Moiz. 35, 2. 1 Zom. 7, 3. † Pamok. 23, 26.

24. Jr žmones tare Jozuwui: mes apsiimam Wiešpaczui sawam Diewui šlužiti ir jo balsui klausyti.

25. Taipo Jozuwas * susiderējo tą dieną su žmonemis, ir dawe jiems prisákimus bey zokaną Sikēme.
* 2 Kar. 23, 3.

26. Jr Jozuwas tai wislab suraše i knygas zokano Diewo, ir pagawęs didi ákmeni attiese tą po * nekuriům aužolu pas šwentinyczą Pono Diewo ēsanczu.
* 1 Moiz. 35, 4. Wald. 9, 6.

27. Jr táre wisiems žmonems: štay, šisai * akmů teskow liudininku tarp musů, nēs jis girdējo wisą kalbesti Pono Diewo, ką jisai su mumis esti kalbējęs; ir jis tur liudininku buti ant jusů, kad Pono Diewo sawo ne užsigintumbites.
* 1 Moiz. 31, 48. P. 22, 7.

28. Taipo Jozuwas paléido žmones, kožną i jo tēwiškkês-dali.
* Wald. 2, 6.

29. O po šiů nusidáwimů stójos, kad Jozuwas, sunus Nuno, tarnas Pono Diewo, numire, * kaip jis šimtą ir dēšimt métů buwo suláukęs. * 1 Moiz. 50, 26.

30. Jr palaidojo ji rubéžiůse jo tewiškkēs * Timnat-Seroj, ant kalno Epraim ēsanczoj iš šiáuręs šenlinkay, pas kalną Gaas. * P. 19, 50.

31. Jr Jzraelitēnai * šlužijo Ponui Diewui, kôl Jozuwas gywas buwo ir wyresnieji, kurie dar gérą wálandą gywi buwo Jozuwui jau numirus, ir geray žinojo wisus dárbus Pono Diewo, kurius jis Jzraēlije buwo dáręs. * Wald. 2, 7.

32. O * káulus Jozēpo, kurius waikai Jzrael iš Egypto-žémēs su sawim buwo pargabénę, palaidojo jie Sikēmė toj dirwoj, kurę † Jo-

ku'os nuſipirko nů waikû Emor, tēwo Sikēmo, už ßimtą graßiû, ir ta paſtojo tewißkēs=dalis waikû Jozēpo. * 1 Moiz. 50, 25. † 1 Moiz. 33, 19.

33. Eleazars, ſunus Aarono, taipjau numire; ir jie paláidojo ji Gibēoj jo ſunaus Pinejaſo, kuri jam buwo důta ant kalnû Epraim.

Galas Knygû Jozuwo.

Knygos Waldonû.

1. Pérſkyrimas.

Giminė Juda Jozuwo Wietoje Karą waldo.

1. Po Jozuwo galwôs kláuſe waikai Jzrael Poną Diewą tarydami: kas * iß muſû dabar kariáus prieß Kananitus? * p. 20, 18.

2. Pons Diews atſáke: Juda kariáus. Sztay, aß tą źémę dawjau į jo rankas.

3. Tay táre Juda ſawo broliui Simeonui: użſitráuk aukßtyn ſu manim į mano tēwißkēs=dali, ir kariáukime prieß Kananitus, tay aß wēl ſu tawim nuſitráukſiu į tawo tēwißkēs=dali. Taipo Simeonas użſitráuke ſu jůmi.

4. O kaip Juda użſitráuke, tay padawe jam Pons Diews Kananitus bey Perezitus į jû rankas, ir jie użmuße Beſēkė déßimt túkſtanczû wyrû.

5. Jr rádo Adoni=Beſēką Beſēkė, ir kariáudami prieß ji muße Kananitus bey Perezitus.

6. Ale Adoni=Bēſeks bēgo, ir jie wijo ji, ir ji ſugawę nukirto jam jo rankû nykßtis ir didźůſius kojû pirßtus.

7. Tay ſáke Adoni=Bēſeks: ſeptynes=déßimts karálei, kuriû nykßtys ir didieji kojû pirßtai nukapůti buwo, ránkiojo po mano ſtalu. * Taygi kaip aß dariau, taipo Diews man wēl atteſējo. Jr nugabéno ji į Jeruźalę, cze jis numire. * 2 Moiz. 21, 24. Luk. 6, 38.

8. Ale waikai Juda kariáwo prieß Jeruzalę ir laimējo ję, ir użmuße wiſlab aßtrumu kardo, ir użdege mieſtą.

9. * Paſkuy źemyn tráukēs waikai Juda kariáuti prieß Kananitus ant kalnû, į pētus ir pakalnije gywénanczus. * Joz. 10, 36. p. 11, 21.

10. Jr Juda nuêjo kariáuti prieß Kananitus, Ebronė gywénanczůſius, (ale Ebrons pirma Kiriat=Arba buwo wadinams,) ir * muße Seſai, Aimaną bey Talmai. * Joz. 15, 14.

11. Jr iß cze wēl êjo prieß ſuſēdus * Debiro, (o Debir pirm to wadinams buwo Kiriat=Sēper.) * Joz. 12, 13.

12. Jr Kalebs tare: kurſai Kiriat=Seper muß ir laimēs, tam aß ſawo dukteri Akſą důſiu per pácźę.

13. Tay laimējo ji * Atniel, ſunus Kenaſo, Kalebo maźiáuſiojo brolio, ir jis dawe jam ſawo dukteri Akſą per pácźę. * Joz. 15, 17.

14. Jr * nuſidawe, kad jei iſitraukiant ję ragino, kad ji kokią dirwą praßytus iß ſawo tēwo, ir nukůpo nů áſilo. Tay tare jei Kalebs: kas taw kenkia? * Joz. 15, 18. 19.

15. Ji ſáke: ſutek man kokią źegnonę! Nēs tu man dawei dirwą į pētus; důk man ir wandens werſmę. Tay dáwe jei wandens werſmę aukßtay ir źemay.

16. O waikai * Kenito, Moizeßiaus ſwáinio, aukßtyn tráukēs iß werbû=mieſto ſu waikais Juda į púſczą Juda, ēſanczęję į pētus nů mieſto Arad, ir nuêję gywéno tarp tû źmoniû. * p. 4, 11. 4 Moiz. 10, 29.

17. Jr Juda nuſitráuke ſu ſawo broliu Simeonu, ir muße Kananitus Zepate, ir ißpúſtiję jûs pramine tą mieſtą * Armą. * 4 Moiz. 14, 45.

18. Priegtam Juda laimējo Gazą ſu wiſu, kas jam priklauſo, ir Aſklon ſu wiſu, kas jam priklauſo, ir Ekroną ſu wiſu, kas jam priklauſo.

19. Jr Pons Diews gélbējo Judą, kad jis tą kalną igawo; nēs jis ſuſēdus pakalnij ne galējo igáuti,

dēl to, kadangi jie geležinius wežimus turējo.

20. Jr jie dawe * Kalēbui Ebronq, kaip Moižeßius buwo sakęs; ir jis ißwáre iß to tris sunus Enako.
* Joz. 14, 13. p. 15, 13.

21. Ale waikai Benjamin * ne prawáre Jebusitus Jeružalēj gywénanczůsius, bet Jēbusitai gywéno Jeružalēj pas waikus Benjamin iki ßei dienai. * Joz. 15, 63. p. 18, 28.

22. Taipojau aukßtyn uzsitráuke ir waikai Jozēpo į Betēli, ir Pons Diews buwo su jeis.

23. Jr Jozēpo gimine ißspēgáwo Betēli, * (kurs pirm to Lus buwo wadinamas.) * 1 Moiz. 28, 19.

24. O sargai máte koki wyrą iß miesto einanti ir tare jam: rodik mums, kur mes galētum į miestą įsigaut, tay mes taw mielaßirdystę ißrodisime.

25. Jr kaip jisai jiems rode, kur jie į miestą galētu įsigáuti, užmuße jie wisus tame mieste ēsanczus aßtrumu kardo, ale * tą wyrą ir wisą jo giminę jie paléido. * Joz. 6, 25.

26. Tay nusitráuke tas wyrs į žémę Etitû ir pakúre miestą, tą jis pramine Lus; tas dar iki ßei dienai taipo wadinamas.

27. Jr Manasse ne prawáre * Bet-Sēan ney jo miesteliùs, ney Taenak su jo miesteleis, ney gywátninkus Dore su jo miestéleis, ney gywátninkus Jeblean su jo miestéleis, ney gywátninkus Megiddo su jo miestéleis; ir Kananitai pradējo gywénti toje žémēje. * Joz. 17, 11.

28. O kaip Jzraelitēnai buwo * pasidriutinę, tay jie czyžę ēme iß Kananitû ir jůs ne prawáre.
* Joz. 17, 13.

29. Taipojau ir Epraims ne prawáre Kananitus, * Gažērij gywénanczůsius; bet Kananitai gywéno tarp jû Gažērij. * Joz. 16, 10.

30. Sebulons taipojau ne prawáre gywatninkus Kitronè bey * Naalol, bet Kananitai gywéno tarp jû ir mokējo czyžę. * Joz. 19, 15.

31. Assers ne prawáre gywatninkus iß Ako, ney gywátninkus iß Zidon, iß Ajelab, iß * Aksib, iß Elba, iß Apik, iß Kējob.
* Joz. 15, 44. p. 19, 29. Mik. 1, 14.

32. Bet Asseritai gywéno tarp Kananitû toj žémēje gywénanczůjû; nēs jie ne prawáre jůs.

33. Naptali ne praware gywátninkus iß Bet-Semes, ney iß Bet-Anato, bet gywéno tarp Kananitû žémēje gywénanczůjû; o tie iß Bet-Semēs bey iß Bet-Anot apsiēme (jiems) czyžę mokēti.

34. Jr Amoritai prispáude waikus Dan, kad ant kalnû turējo laikytis, ir ne pawélijo jiems žemay pakalnij gywénti.

35. Jr Amoritai pradējo gywénti ant kálno Eres, * Ajalone ir Saalbime. Ale taczau ranka giminês Jozēpo jiems persunki stojos, ir jie apsiēme czyžę mokēti.
* Joz. 19, 42.

36. O rubéžius Amoritû buwo, kur į Akrabbim aukßtyn einama, pradējus nû ůlês ir nû aukßtybês.

2. Pérskyrimas.

Waikû Jzrael Pateikáwimas, Atpůlimas, Korawone ir Jßgelbējimas.

1. O angēlas Pono Diewo parējo aukßtyn iß Gilgalû į Bokim tarydams: aß jus iß * Egypto aukßtyn wedžau ir nugabenau į žémę, jusû tēwams su prysēga žadētąję, tarydams, manę sawo derējimą su jumis darytąji ne paniekisenti amžinay, * 2 Moiz. 12, 51.

2. Jdant * jús ne susiderētumbit su gywátninkais ßiôs žémês, bet † jû altorius suláužitumbit. Ale jús ne paklusot mano žodžams. Kodēl jús tai dáret?
* 2 Moiz. 23, 32. † 4 Moiz. 33, 5. 5 Moiz. 7, 5.

3. Tay ir aß tariau: * aß jůs ne noriu po jusû akiû prawaryti, kad jie jums žabangu pastotu, ir jû balwónai jums tinklu. * Joz. 23, 13.

4. Jr kaip angēlas Pono Diewo tus žodžus buwo kalbējęs wisiems waikams Jzrael, tay žmones sawo balsą pakēlę werke;

5. Jr pramine tą wietą Bokim, ir apierawójo czonay Ponui Diewui.

6. Nēs kaip * Jozuwas žmones buwo paléidęs, ir waikai Jzrael bùwo nusitráukę, kožnas į dali sawo tewißkês, žémę pasisáwint,
* Joz. 24, 28.

7. Tay žmones Ponui Diewui ßlúžijo, kol Jozuwas gyws buwo, ir kol wyresnieji dar gérą wálandą po Jozuwo galwôs gywi buwo, ir kurie wisus didžus stebuklus Pono Diewo buwo matę, kurius jis Jzraelitēnams buwo dáręs. * Joz. 24, 31.

8. O Jozuwui, sunui Nuno, Pono Diewo tarnui, numirus, kaip jis ßimtą ir déßimt métû buwo suláukęs,

9. * Palaidojo ji rubéžiûse jo tēwißkês Timnat-Erese ant kálno Epraim iß ßiaurês ßen-linkay pas kálną Gaas. * Joz. 24, 29. 30.

10. O kaip ir wisi tû-czēs gywi buwusieji pas sawo tēwus suwalyti buwo, tay po jû kita gimine rádosi, Poną Diewą ne pažystanti neygi žinanti stebuklus, kurius jis tarp Jzraelitēnû buwo dáręs.

11. Tay waikai Jzrael sunkey susigrießijo prieß Poną Diewą ir ßlužijo Baáliui,

12. Jr prastojo Poną Diewą, sawo tēwû Diewą, kursai jûs iß Egyptożémês buwo ißwédęs, ir sekinējo kitus diewus, ir diewus žmoniû aplink jûs gywénanczûjû, jû melsdamies, ir ipykino Poną Diewą.

13. Nēs jie jû ilgiaus, jû daugiaus * prastójo Poną Diewą ir ßlužijo Baáliui bey Astarot. * p. 10, 6. 13. p. 3, 7.

14. Taygi inirßo nársas Pono Diewo ant Jzraelitēnû, ir jis pádawe jûs i rankas tûjû, kurie jûs ißplēße, kad jûs supustitu; ir pardawe jûs i rankas jû neprieteliû aplinkuy. Jr jie ne galējo daugiaus pasiprießit sawo nepriteliams.

15. Bet kur jie tiktay grężesi, czę ranka Pono Diewo prieß jûs buwo jiems ant ißkádôs, * kaip toktai ir Pons Diews jiems prisēkdams buwo sákęs; ir jie buwo labay prispaudzami. * 5 Moiz. 28, 20. 3 Moiz. 26, 17.

16. O kad Pons Diews jiems * waldónû dawe, kurie jûs ißgélbējo iß pleßikû nagû, * p. 3, 9. 10. 15.

17. Tay ney waldónams jie ne paklusо, bet susikekßáwo (mylēdami) kitus diewus ir jû meldēsi, ir greitay nukrypo nû to kélio, ant kurio jû tēwai buwo wáikßczojç Pono Diewo prisákimams paklusnus budami, ir ne elgēs taipo, kaip anie.

18. O kad Pons Diews jiems wáldóną buwo dawęs, tay Pons Diews pristojo waldoną ir ißgélbejo jûs iß jû neprieteliû rankû, kol tas waldons gyws buwo. Nēs Pons Diews * pasigailējo jû werksmo dēl tû, kurie jûs priwerte ir prispáude. * p. 10, 16. Neem. 9, 27.

19. O waldonui numirus jie atsikreipe ir dar pikczaus susigrießijo, ne kaip jû tēwai, kitus diewus sekiodami jiems ßlúžit ir jiems pasiklónot; jie ne liówesi nû to, ką buwo apsiēmę, ney nû sawo grießnojo pasielgimo.

20. Todēl toliaus inirßo Pono Diewo nársas ant Jzraelitēnû, kad jis tare: kadangi ßie žmones mano prisakimus pérženge, kurius aß jû tēwams liepjau, neygi klauso mano žodžû,

21. Taygi ir aß toliaus ne prawarysiu pagonus Jozuwo paliktûsius, kaip jis pasimire,

22. Kad aß * Jzraelitēnus ant jû mēginczau, bau jie keliûse Pono Diewo pasiliksę, kad pagal tus elgtus, kaip jû tēwai pasiliko, arba ne. * p. 3, 1. 4. 5 Moiz. 8, 2.

23. Taipo Pons Diews ißlikdino ßiûs pagonus jûs ne wéikey prawarydams, kurius i Jozuwo rankas ne buwo padáwęs.

3. Pérskyrimas.

Atniel, Ehud, Samgar, ir jû Darbai.

1. Szitie yra anie pagónai, * kurius Pons Diews ißlikdino, kad ant jû mēgintu Jzraelitēnus apie karus žémês Kanaan nieką ne žinanczus, * 5 Moiz. 7, 22.

2. Jr kad gimines waikû Jzrael žinotu ir mokintus kariáuti, kurie pirm to nieką apie tai ne žinojo,

3. Butent: * penki kunigaikßczei Pylistēnû, ir wisi Kananitai, bey Zidonitai, ir Ewitai pas kálną Libanon gywénantieji, pradējus † nû kálno Baal-Ermon iki atent i Emáta. * p. 16, 5. † 5 Moiz. 3, 8. Joz. 11, 3.

4. Tie išliko, kad Jzraelitėnai tais butu mėginti, kad išširódītu, bau jie prisákimams Pono Diewo klausytę, kurius jisai jû tėwams per Moizešių buwo liepęs.
* 5 Moiz. 8, 2. Wald. 2, 22.

5. Taygi Jzraelitėnams taipo gywénant tarp Kananitû, Etitû, Amoritû, Perezitû, Ewitû bey Jebusitû,

6. * Eme jie anûjû dukteres saw į pačzes ir dawe sawo dukteres anû súnums, ir služijo anû diewams;
* 5 Moiz. 7, 3. 2 Moiz. 34, 16.

7. Jr piktay elgēsi po akiû Pono Diewo užmiršdami Wiešpaties sawo Diewo, ir * služijo Baaliui bey šwentitoms giriōms.
* p. 2, 11. p. 8, 33. p. 10, 6.

8. Tay * papyko Pono Diewo nársas ant Jzraelitėnû ir † pádawe jûs į rankas Kusan-Kisataim, karáliaus Mezopotamijôs, ir taipo služijo waikai Jzrael Kusan-Kisataimui aštûnis metùs.
* p. 2, 14. 20. p. 6, 39. † p. 4, 2.

9. Tay * šauke waikai Jzrael Diewopi, ir Pons Diews dawe jiems išgélbetoji, tas jûs išgélbējo, † Atnieli, sunų Kenaso, Kalebo mažiáusiojo brolio.
* p. 6, 6. † Joz. 15, 17.

10. Jr * Dwase Pono Diewo buwo jame, ir jis waldonu pastodams Jzraelije išêjo į kárą, ir Pons Diews Syrionû karálių, Kusan-Kisataimą dawe į jo rankas, kad jo ranka ant jo persunki buwo.
* p. 6, 34.

11. Tay buwo pakájaus toje žémeje per keturės-dešimts metus, ir Atniels, sunus Kenaso, numire.

12. Ale waikai Jzrael dar toliaus sunkey susigriešijo Ponui Diewui. Tay padriútino Pons Diews Eglonų, Moabitû karálių, prieš Jzraelitėnus, todēl, kadangi jie sunkey susigriešijo prieš Poną Diewą.

13. Jr jis surinko pas sawę waikus Ammon bey Amalekitus; ir jis nusitráukęs muše Jzraelitėnus ir igáwo * werbû-miestą.
* p. 1, 16. 5 Moiz. 34, 3.

14. Jr waikai Jzrael služijo Eglonui, Moabitû karáliui, aštûniolika metû.

15. Tay jie šauke Diewop, ir Pons Diews atsiunte jiems gélbetoji, Ejudą, sunų Gera, sunaus Jemini, tas * te galējo su kaire. O kaip waikai Jzrael per jį dówanas siunte Eglonui, Moabitû karáliui,
* p. 20, 16.

16. Nusikáldino saw Ejuds kárdą dwiem ašmenim, wieno másto ilgą, ir apsijûse tûmi po sawo sermegôs ant dešinês kulšiês;

17. Jr atneše dowaną Eglonui, Moabitû karáliui. O Eglon buwo labay dužas wyrs.

18. Jr kaip dówaną jam buwo dáwęs, paléido žmones dówaną néšusius,

19. Jr atsigręžęs nû balwonû Gilgalûse ēsančzûjû sakydino: aš taw, karaliau, slapczey ką turiu sakyti. O jis tare: tylēkite! ir išējo laukan wisi aplink jį stówintieji.

20. Jr Ejuds įêjo pas jį, o jis sēdējo swetlyczoj, jam wienam pabudawótoj. Jr Ejuds tare: aš Diewo žodį taw turiu pranešti. Tay jis * atsikēle nû krēslo.
* 4 Moiz. 23, 18.

21. O Ejuds ištiesęs sawo kairę ranką nutwēre kárdą, kuriûm ant dešinês kulšiês buwo apsijûsęs, ir tûmi jį pérdure per jo pilwą,

22. Kad ir kraunos su ašmenimi įlindo, ir taukai kraunas apslēpe, (nēs jis kárdą ne ištráuke iš jo pilwo,) kad ir miešlai iš jo išêjo.

23. Ale Ejuds išêjo iš stubôs, ir angą už sawęs užwēręs užrakino duris.

24. O jam išêjus įêjo jo tarnai, ir matydami duris swetlyczôs užrakintas tare: rasi jis ant wējo êjęs kamároj prie swetlyczôs.

25. Ale jiems taip ilgay láukus, kad ir gēdējos, (nēs niekˢ ne atwēre duris swetlyczôs,) ēme jie ráktą ir atrakino duris; o štay, jû wiešpats ant žémês gulējo numiręs.

26. O Ejuds buwo pabēgęs jiems be-trunkant, ir praêjęs balwonus nubēgo iki į Seiratą.

27. Jr jam įêjus triúbijo jis su triúbomis ant kálno Epraim. O waikai Jzrael su jûmi nukeliáwo nû kálno, ir jis êjo pirm jû,

28. Jr tare jiems: sekkite jûs manę, nēs Pons Diews Moabitus, jusû

neprietelius, jums dawe į jusû rankas. Ir jie sékė ji ir igáwo perwážą pas Jordaną ties Moabitais ēsantiji, ir neywieną ne léido pérsiirti.

29. Ir užmuše tû-czēs Moabitû apie dēšimt túkstanczus wyrû, wisus geriáusiûsius wyrus ir tikrus zalnierius, kad jû *neywiens n'išbēgo.
* p. 4, 16. 4 Moiz. 21, 35.

30. Taipo buwo Moabitai tû-czēs pažéminti po ranka waikû Izrael. Ir pakajus buwo toj žémēje per aštûnes-dēšimts metus.

31. Paskuy rádosi *Samgar. sunus Anato, tas pamuše Pylistēnû šešis šimtus su jáuczû-lazda, ir taipojau išgélbejo Izrael.
* p. 5, 6.

4. Pérskyrimas.

Debore, Barakas ir Jaele kaip tikri Karžygei elgiasi.

1. Ale waikai Izrael *dar toliaus po akiû Pono Diewo sunkey susigriešijo Ejudui numirus.
* p. 3, 12. p. 6, 1.

2. Ir Pons Diews *jûs pardawe į rankas Jabino, Kananitû karáliaus, Azore gywénanczojo: ir jo wyriáusiasis ant ábažo wardu buwo Siseras, ir jis gywéno Arosēte pagonû.
* p. 3, 8. p. 10, 7. 1 Zom. 12, 9.

3. Ir waikai Izrael *šauke Diewop, nēs jis turējo dewyniû šimtû geležiniû wežimû, ir prispáude waikus Izrael su syla per dwidešimt métû.
* p. 3, 9. 15. p. 6, 6.

4. Tû-czēs Izraelitēnû waldonka buwo prarakēne Debore, Lapidoto pati.

5. Ir ji gywéno po werbû Deborês tarp Rama ir tarp Betel ant kálno Epraim. Ir waikai Izraēl aukštyn atêjo pas ję į prową.

6. Ta nusiuntusi parwadindino *Baráką, sunų Abinoamo, *iš Kēdes-Naptali ir jam sakydino: ar ne liepe taw Wiešpats Diewas Izraelio: „nuêjęs keliauk ant kálno Tabor, ir imk su sawim dēšimt túkstanczû wyrû iš waikû Naptali bey Sebulon?
* p. 5, 1. Joz. 19, 37.

7. Nēs aš Siserą, Jabino wyriáusiji ant ábažo, pas tawę dûsiu tráuktis pas wandeni Kizon su jo wežimais ir su jo daugybe, ir padûsiu ji į tawo rankas.“

8. Barakas atsáke jei: jey tu su manim keliáusi, tay keliáusiu ir aš; ale jey tu ne keliáusi su manim, tay ney aš ne keliáusiu.

9. Ji tare: aš keliáusiu drauge su tawim, ale taw ne teks garbe ant šiôs kelionês; bet Pons Diews Siserą padûs į rankas moteriškês. Taipo Debore atsikelusi keliáwo su Baráku į Kedes.

10. Tay suwadino Barakas Sebulonitus bey Naptalitus į Kedēsą, ir pēsczas êjo su dešimt tukstant wyrais. Dēbore taipojau êjo su jûmi.

11. O Ebers, Kēnits, iš *Kenitû, †waikû Obabo, Moizešiaus swáinio, buwo šalin nusitráukęs ir sawo šētrą sustátęs pas áužolus Zaanaim prie Kedes.
* p. 1, 16. † 4 Moiz. 10, 29.

12. Tay Siserui buwo apsakyta, kad Barakas, sunus Abinoam, ant kálno Tabor užêjęs.

13. Ir jis suwôke wisûs sawo wežimus, dewynis šimtus geležiniû wežimû. ir wisus žmones su jûm ēsanczus iš Aroset pagonû iki wandens Kizon.

14. Ale Debore sáke Barákui: kélkis, ši yra ta diena, kurioj taw Pons Diews Siserą į tawo rankas dáwęs, nēs Pons Diews išeis pirm tawęs. Taipo nuêjo Barakas nû kalno Tabor, o anie dēšimt túkstanczei wyrû paskuy ji.

15. Ale Pons Diews *išgandino Siserą su wisais jo wežimais ir su wisu ábažu dēl aštrumo kardo Barákо, kad Siseras nû wežimo nušokęs pēsczas bēgo.
* Ps. 83, 9. 10.

16. O Barakas wijo wežimus ir ábažą iki Aroset pagonû. Ir wisas ábažas Sisero buwo žawintas aštrumu kardo, kad *neywiens jû ne liko.
* p. 3, 29. Joz. 8, 22.

17. Bet Siseras pēsczas bēgo į šētrą Jaēlês, Eberio Kenito paczôs; nēs karálius Jabin iš Azor bey gimine Eberio Kenito tarp sawęs pakajų turējo.

18. O Jaēle laukan išêjo Siserui priešais ir táre jámui: šen eikš, miels pone, šen eikš pas mane ir

nesibijok! Jr jis iẽjo pas ję į jôs ßetrą, ir ji użklojo ji su skreiste.

19. Ale jis tare jei: meldżu, dûk man máżumą *wandens gérti, nēs aß trokßtu. Tay ji pien=pûdį at=dengusi dáwe jam gérti ir użklojo ji. * P. 5, 25.

20. Jr jis táre jei: stókis į angą ßetrôs, ir jey kas atêjęs kláustu, bau ne kas cze yra, tay tark, ney=wieno cze ne ēsant.

21. Tay *Jaēle, Eberio pati, ēmusi wini iß ßetrôs bey kûgį į sawo ranką tylomis pas ji iêjo, ir pér=kale tą winį per jo smilkinius, kad jis ant żémês parpûle. Ale jis uż=migęs apalpo ir numire. * 2 Zom. 7, 4.

22. O kaip Baraks Siserą wijo, Jaēle laukan jam prießais ißējusi táre jam: ßen eikß, aß ródisiu taw tą wyrą, kurio tu jēßkai. Jr kaip jis pas ję į butą iêjo, máte Siserą żudytą be=gulinti, ir winis d r ky=ßojo jo smilkiniûse.

23. Taipo iweike tû=czēs Pons Diews Jabiną, Kananitû karálių, po akiû waikû Jzrael.

24. Jr ranka waikû Jzrael toliaus taipo dare, ir driútinos prieß Ja=biną, Kananitû karálių, ikikol ji ißgaißino.

5. Pérskyrimas.

Debôrês bey Baráko Dekawonês=Giesme uż Pérgalejimą.

1. Tay giedojo Debore ir *Ba=raks, sunus Abinoam, tû=czēs ir táre: * P. 4, 6. Judit 16, 1.

2. Liaupsinkite Poną Diewą, kad Jzraelitēnai wēl walni pastojo, ir żmones mielay apsiēme tai ißtaisyt.

3. Klausykite jûs karálei, ir dabo=kites jûs kunigaikßczei! aß noriu, Ponui Diewui aß noriu giedoti, Wießpaczui Diewui Jzraēlio aß noriu żáisti.

4. Pone Diewe, kaip tu iß Seir ißējei ir atkeliawai iß lauko Edom, tay żéme *padrebējo, iß dangaus lijo, ir debesis laßējo wandenimi. * Ps. 68, 9. Ps. 97, 4.

5. Kalnai aptwino po akiû Pono Diewo, kalnas Sinai po akiû Wieß=patiēs Diewo Jzraelio.

6. Czēse *Samgaro, sunaus Anat, czēse Jaēlês prapûlę buwo kelei, ir kuriems takais reikējo eiti, tie krei=wais keleis keliáudawo. * P. 3, 31.

7. Mes pristókom, karżygiû mes pristókom Jzraēlije, ikikôl aß De=bore pasikēliau, ikikôl aß pasikēliau, motina Jzraēlije.

8. Naujus diewus ißsiskyrę, tay káras prie wartû rados; ne buwo matyt *ney skydas ney ragótine tarp ketures=dėßimts túkstanczû Jz=raēlije. * 1 Zom. 13, 22.

9. Mano ßirdis wisą gérą wélij waldonams Jzraēlio, kurie iß gerôs walês tai apsiēme tarp żmoniû. Liaupsinkite Poną Diewą,

10. Jús, *kurie ant grażiû asile=niû jûjat, jûs, kurie ant brangiû kaurû sēdit, jûs, kurie ant kélio einat, giedokit! * P. 10, 4. P. 12, 14.

11. Kaip strēlczei ßauke tarp sēmi=kiû, tay sákoma buwo apie teisybę Pono Diewo, apie teisybę Jo kar=żygiû Jzraēlije; tay Diewo żmones żemyn tráukes iki wartû.

12. *Buk linksma, buk linksma, Debore, buk linksma, buk linksma, ir giedôk giesmélę! Kélkisi, Bará=kai, ir gáudik sawo gáuditojus, tu sunau Abinoam! * Ps. 68, 19. Ps. 57, 9.

13. Tay apléistieji ponawojo ant macniû żmoniû; Pons Diews pona=wojo per manę ant macniûjû.

14. Jß *Epraimo radosi jû ßak=nis prieß Amalēką, ir po tawęs, Benjamin, tawo żmonēse. Jß Má=kir waldonai rádosi, ir iß Sebulon wießpatáujantieji rádosi per †plunksç=ną rażomąje.
*P. 4, 4. 5. 2 Mos. 17, 13. † 1 Nus. Kar. 2, 55.

15. Jr kunigaikßczei Jzaßáro buwo su Debóre, ir Jzaßárs buwo kaip Baraks pakalnēj, siųstas su sawo pēstininkais. Rubens *pasididżáwo ir atsiskyre nû musû.
* Ebrēißkay: prie upéliû didey apsimislijo ßirdije.

16. Kodēl tu laikaisi tarp gardû, girdēti bliowimą kaimenês, ir *pa=sididżûdams atsiskiri nû musû?
* Ebrēißkay: prie upéliû didey apsimislijei ßirdije?

17. Gileads pasiliko aną=pus Jor=dano; ir kodēl Dan gywéna tarp akrutû? Asserias tupējo prie *kranto jûriû, ir pasiliko sawo priirimo wietose. * Joz. 19, 24. 29.

18. Ale Sēbulono źmones sawo dušiôs *ne czēdijo iki smertiês; taipojau ir Naptali ant aukštumo lauko. *p. 9, 17.

19. Karálei priêjç kariáwo, Kananitû karálei kariáwo Taanake pas wandeni Megiddo; ale jie nieko tûmi ne laimējo.

20. Iš *dangaus prieš jûs kariáuta buwo; źwaigźdes sawo tekējime kariáwo prieš Siserą.
*2 Moiź. 14, 25. Joź. 10, 41. 42.

21. Upélis Kizon išpústijo jûs, upélis Kedumin, upélis Kizon. Uźmink, mano duśia, ant sylingûjû.

22. Tay arklei źówadą bēgo, (kad stambējo,) kadangi sylingi jû raitelei taipo nulúdo.

23. Prakéikite miestą Meros, táre angelas Pono Diewo, prakéikite jû miesczonis, kad ne atêjo Ponui Diewui ant pagálbôs, Ponui Diewui ant pagálbôs, pas karźygius!

24. Pérźegnota te esie tarp moterû Jaele, pati Eberio Kenito! perźegnota ji teskow tarp moterû šētrose!

25. *Pieną ji dawe jam wandens prášanczam, ir swiestą atneše branğiame bliudè. *p. 4, 19.

26. *Ji su sawo ranka nutwēre wini, ir su sawo dėšine kúgi, ir pérkale Sisero gálwą, ir sutréške bey pérskwerbe jo smilkinius.
*p. 4, 21.

27. Prie jôs kojû jis ránges, źemyn parpûle ir pasídējo; jis susiriêtçs parpûle prie jôs kojû; kaip buwo susiriêtçs, taip gulējo nuźawintas.

28. Sisero motina źiurēdama pro langą kauke pro narinyczą: kodēl uźtrunk jo weźimas, kad ne atwaźioj? kodēl rátai jo weźimû ne pasiskubin?

29. Išmintingiáusiosios tarp jo moterû atsáke, kaip ji ne paliówe dejûti:

30. Argi jie ne surinks ir išdalys, ką sugáwç? kożnam wyrišķam po wieną graźç mergaitç arba po dwi i pérgalējimo=dáli, o Siserui margus išsiútus rubus i pergalējimo=dáli, išsiútus margus rubus aplink káklą i pergalējimo=dáli?

31. Taipo tur prapulti, Pone=Diewe, wisi tawo nepritelei! ale kurie ji myl, tur buti, kaip sáule uźtékanti sawo groźybēje. Ir pakájaus búwo źémeje *per ketures=dešimts metus. *p. 3, 11.

6. Pérskyrimas.

Gideons i Waldóną idētas.

1. Ir kaip waikai Izrael sunkey susigriešijo prieš Poną Diewą, tay Pons Diews jûs padawe po rankû Midianitû per septynis metus.
*p. 3, 12. p. 4, 1. p. 8, 33. p. 10, 6.

2. O kaip Midianitû ranka persunki buwo Izraelitēnams, waikai Izrael ûlias saw káse kalnûse ir dûbes bey šancus.

3. Ir kad Izraelitēnai ką sējo, *tay atêjo Midianitai bey Amalekitai, ir anie iš ryto=źémês prieš jûs, *5 Moiź. 28, 33. Jeź. 62, 8.

4. Ir guldēsi prieš jûs išpústidami, kas áugo ant źémês, iki Gaźôs, ir nieko ne paliko walgio Izraelije, ney awis ney jáuczus ney ásilus.

5. Nēs jie aukštyn uźêjo su sawo banda ir su šētromis kaip *didis koksai pulkas źogû, kad ney jie ney jû werbliúdai suskaitomi buwo, ir uźpûle tą źémç, kad ję išpústitu.
*p. 7, 12.

6. Taipo Izraelitēnai labay papeikti buwo Midianitû. *Tay waikai Izrael šauke Diewop.
*p. 3, 9. 15. p. 4, 3.

7. O kaip jie Diewop šauke Midianitû dēley,

8. Atsiunte jiems Pons Diews práraką, tas jiems táre: taip sáko Wiešpats Diewas Izrael: Aš jus išwedźau iš Egypto ir iš anû namû šluźbôs išgabenau,

9. Ir jus išgélbejau iš rankû Egypcionû ir iš rankû wisû tû, kurie jus spáude, ir tus išstúmjau pirm jusû dûdams jums jû źémç.

10. Ir sakiau jums: Aš esmi Wiešpats jusû Diewas, *nesibijokites diewaiczû Amoritû, kuriû źémēje jús gywénat. O jús mano źodźû ne klausēt.
*2 Kar. 17, 37. 38. Joź. 23, 7. p. 24, 14.

11. Ir angēlas Pono Diewo atêjçs pasisēdo po auźolu Oproje, tas buwo Joaso, tewo Esritû; ir jo

sunus Gideons kwieczus kúle spáu-stuwoj, kad tus ßalin gabéntu dēl Midianitû.

12. Tay pasiróde jam angelas Pono Diewo ir tare jam: *Pons Diews t'esie su tawim, tu karżygi kariáuti żinqsis. *Rut. 2, 4.

13. Ale Gideons tare jam: miels wießpatie, jey Pons Diews su mu-mis, kodēlgi taipo mums tikos? O kame wisi jo stebuklai, kurius musû tēwai mums pásakojo saky-dami: Pons Diews mus ißwede iß Egypto? Ale dabar Pons Diews mus prastojo ir mus padawe į Mi-dianitû rankas.

14. O Pons Diews grężēsi jopi tarydams: *eik ßioje sawo mácēje, tu ißwalnisi Jzraeli iß rankû Mi-dianitû. Sżtay, aß siunczau tawę. *1 Zom. 12, 11. Ebr. 11, 32.

15. Bet jis táre jam: mans wieß-patie, *kumi aß Jzraeli ißgélbēsiu? ßtay, mano gimine menka yra iß Manassês, ir aß esmi mażiáusiasis sawo tēwo namuse. *1 Kar. 20, 14.

16. Ale Pons Diews táre jam: *aß busiu su tawim, kad tu Mi-dianitus użmußi †kaip wieninteli wyrq. *2 Moiż. 3, 12. †4 Moiż. 14, 15.

17. O jis tare jam: meldżu, jey aß malonę radau po tawo akiû, tay daryk man koki żenklą, kad żinocżau, Tawę ēsanti, kurs su manim kalba.

18. Ne *atstok iß cże, iki pas tawę ateisiu ir parneßiu sawo wal-gimo-apierą, kad tą palikczau po tawo akiû. Jis táre: aß pasiliksiu iki taw pargryßtant. *p. 13, 15.

19. Jr Gideons parêjęs papjowe ożyti, ir ēme saikéli nerauginttû miltû, ir idējo miêsą į kurbą, ir srubą ipyle į pûdą, ir ißnéßęs lau-kan pas ji po áużolu priêjo ji.

20. Ale angēlas Pono Diewo sáke jam: imk miêsą ir, kas nerau-ginta, ir padēk ant akmens cże ēsanczojo, ir ißpilk srubą. Jr jis dare taipo.

21. Tay angelas Pono Diewo iß-tiese lazdą rankoje ēsanczęję, ir su lazdôs galu pakrutino miêsą ir ne-raugintus miltus; ir *ugnis ißējusi iß akmens sudégino miêsą ir nerau-gintus miltus. Jr angelas Pono Diewo atstojo iß jo akiû. *3 Moiż. 9, 24.

22. O Gideons matydams, angēlą Pono Diewo ēsanti, tare: ak Wieß-patie Pone Diewe, argi aß taipo sawo akimis maczau angēlą Pono Diewo?

23. Ale Pons Diews tare jam: *pakájus t'esiê su tawim, nesibijok! tu ne mirsi. *Dan. 10, 19. Luk. 24, 36. Jon. 20, 19. 21. 26.

24. Tay Gideons czejau pabuda-wojo altorių Ponui Diewui ir pramine ji: Wießpats pakájaus; tasai dar iki ßei dienai yra Oproje tewo Esritû.

25. Jr tą páczę nákti Pons Diews jam sáke: imk jautuką iß jáuczû sawo tēwo ir kitą jáuti septynergi, ir *suláużik altorių Baalio tawo tēwo ēsantiji, ir pakirsk giráitę aplink esanczęję; *2 Kar. 11, 18. p. 23, 12. 15.

26. Jr pabudawok Wießpaczui sawo Diewui aukßtay ant wirßaus ßiôs ûlês altorių, ir tą pataisęs imk antrąji jáuti ir apierawok déginimo-apierą su málka tôs gi-ráitês tawęs pakirstôsês.

27. Tay Gideons déßimt wyrû ēme iß sawo tarnû ir dáre taipo, kaip Pons Diews jam buwo sákęs; ale jis bijojos tai daryti dienoj dēl sawo tēwo giminês ir dēl żmoniû to miesto, ir dáre tai naktij.

28. Taygi żmonems rytą-métą ankst kéliant ßtay, altorius Baalio buwo suláußtas, ir giráite prie to ißkirsta, o antrasis jáutis déginimo-apierai padētas ant altoriaus, kurs buwo budawótas.

29. Jr wiens antram tare: *kas tai dáre? Jr jiems tai jēßkant ir klausinējant sakoma buwo: Gideons, sunus Joaso, tai dáręs. *p. 15, 6.

30. Tay żmones to miesto sake Joasui: ißdůk mums sawo sunų; jis tur mirti, kadangi altorių Baálio suardęs ir giráitę prie to ißkirtęs.

31. Ale Joasas tare wisiems cże stówintiems: argi jús dēl Baalio norite waiditis? argi jús ji norite gélbeti? Jey kursai dēl jo susiwai-dis, tas ßi rytą tur mirti. *Jey jisai Diewas yra, tay pats dēl

sawęs te prowawoja, kadangi jo altorius suardytas.
* 1 Kar. 18, 21. 27.

32. Jß tôs dienôs jie ji pramine Jerub=Baal ir tare: Baal te prowawoja patsai už sawę, kadangi jo altorius suardytas.

33. O kaip wisi Midianitai bey Amalekitai, ir kurie iß ryto=žémês buwo, į kruwą susiêję ir persigawę pasigulde pakalnėje Jesreel,

34. *Tay Dwase Pono Diewo Gidėoną pérßwiete, ir jis liepe triûbit ant triûbû, ir wadino †Abieseri, kad ji sektu.
* P. 11, 29. 1 Nuſ. Kar. 13, 18. † Joz. 17, 2.

35. Jr siunte paslus per wisą Manassês žémę ir pawadino jûs, kad ji taipojau sektu. Priegtam ir siunte paslus į Asserio, Sebulono bey Naptalimo žémę, tie atêjo aukßtyn jam prießais.

36. Jr Gideons tare Diewui: jey tu nori Jzraelitēnus per mano ranką ißwálnit, kaip man kalbējei,

37. Tay aß káili su wilna padēsiu ant ßio klojimo. Jey rasa wienat bus ant káilio, ir ant wisôs žémês sausa, tay aß ant to numanysiu, tawę ißgélbesenti Jzraeli per mano ranką, kaip tu kalbējei.

38. Jr stojos taipo. Jr kaip jis antrąji rytą ankſti atsikēle, ißspáude jis rásą iß to káilio ir pripyle wisą bliûdą wandenimi.

39. Jr Gideons tare Diewui: *ne papyk ant manęs sawo narse, kad dar wieną kartą kalbēsiu. Dar tikt wieną kartą noriu bandyti su tûm kailiu; t'esie sausums wienat ant to kailio, o rasa ant wisôs žémês.
* 1 Moiz. 18, 30.

40. Jr Diewas dare taipo tą pacżę nákti, kad sausa buwo wienat ant káilio, o rasa ant wisôs žémês.

7. Pérskyrimas.

Gideons pérgal Midianitus.

1. Tay *Jerub=Baals, tai esti Gideons, ankſti pasikēle ir wisi žmones su jûmi ēsantieji, ir guldēsi pas ßulinį Arod, kad Midianitû abažas jam buwo į ßiáurę už kalnélio More pakalnėje.
* P. 6, 32.

2. O Pons Diews tare Gideonui: žmoniû perdaug yra su tawim ēsanczû, kad aß Midianitus dûczau į jû rankas; Jzraelitēnai galētu girtis prieß manę sakydami: „mano ranka manę ißgélbejo.“

3. Taygi ißßaukdink po ausiû žmoniû ir sakydik: „*kurs bijosi ir nedrąsus yra, tas te sugryßta ir wéik tesikelie nû kalno Gilead!“ tay žmoniû atstojo dwideßimt ir du túkstanczu, kad tikt dėßimt túkstanczei pasiliko.
* 5 Moiz. 20, 8. 1 Mak. 3, 56.

4. Jr Pons Diews tare Gideonui: žmoniû dar yra perdaug. Wesk jûs žemyn prie wandens, czonay aß jûs taw mēgisiu; ir apie kurį aß taw sakysiu, kad su tawim eitu, tas tur su tawim eiti; o apie kurį aß taw sakysiu, kad ne eitu su tawim, tas ne tur eiti.

5. Jr jis wéde žmones žemyn prie wandens. Jr Pons Diews tare Gideonui: kursai sawo liežuwju wandens laks, kaip ßû láka, tą statyk skyru; taipojau ir tą, kurs ant keliû parsiklaupja gérti.

6. Tay buwo skaitlius tûjû, kurie su burna iß rankôs wandenį buwo laižę, trys ßimtai wyrû; o kiti žmones wisi buwo parsiklaupę gērę.

7. Jr Pons Diews tare Gideonui: *ßitais trimis ßimtais wyrû, kurie laiže, aß jus ißgélbesiu ir dûsiu Midianitus į tawo rankas; ale kiti žmones wisi te eina į sawo namus.
* 1 Zom. 14, 6. 2 Nuſ. Kar. 14, 11.

8. Jr jie walgį drauge ēme žmonems bey sawo triubas. O kitus Jzraelitēnus jis wisus paléido, kožną į jo ßetrą. Bet jis pasidriútino su trimis ßimtais wyrû. Jr ábažas Midianitû žemay gulējo po jo akiû pakalnėje.

9. Jr Pons Diews tą pácżę nákti táre jam: atsikēlęs nueik į abažą; nēs aß ji padawjau į tawo rankas.

10. Ale jey bijaisi žemyn eiti, tay Puras, tawo tarns, te eit su tawim į ábažą,

11. Kad girdētumbei, ką jie kalba; paskuy su wisu pulku turi nusitráuktis į abažą. Tay Gideons su Puru, sawo tarnu, žemyn ējo į tą wietą, kur sargai abaže ēsantieji stowējo.

12. O Midianitai bey Amalekitai ir wisi iß ryto = žémês buwo atsi= gulę pakalnėje, kaip * daugybe žogû, ir jû werbliúdai ne buwo suskai= tomi dėl daugybês, kaip žiezdros ant kranto juriû. * p. 6, 5.

13. O Gideonui atêjus ßtay, * wiens antram sápną pásakojo sakydams: ßtay, aß sapne macżau, ir man ródės, buk ant angliû keptas mie= žiû = důnôs képals ritos iki ábažo Midianitû, ir kaip priêjo ßētras, stúme tas ir pardauže jas ant žé= mês apwersdams tas, wirßutinęję į ápacżę, kad ßetros ant žémês gulējo. * 1 Moiż. 40, 9. 16.

14. Tay antrasis atsáke: tai kit nieko niera, kaip kárdas Gideono, sunaus Joaso Jzraelitēno; Diewas padawe Midianitus į jo rankas su wisu ábažu.

15. Kaip Gideons tą girdējo tą sapną pásakojant ir jo ißguldimą, méldēsi jis Poną Diewą, ir wēl pargryżęs į ábažą Jzraelitenû tare: kélkites, nēs Pons Diews * ábažą Midianitû padawe į jusû rankas. * Jeż. 9, 4.

16. Jr jis pérdalijo tus tris ßim= tus wyrû į tris pulkus, ir dawe kożnam triúbą į jo ranką ir tußs cżus kragus, o žiburius tůse;

17. Jr táre jiems: žiurēkite į manę ir darykit taipo, kaip aß; ir ßtay, kaip aß į tą wietą, kur ábažas yra, ateisiu, tay kaip aß darysiu, * taipo ir jûs darykite. * p. 9, 48.

18. Kad aß ant triúbôs triúbisiu ir wisi su manim ēsantieji, tay ir jûs turite triúbit aplink wisą ábažą ir tarti: cżonay Pons Diews bey Gideons!

19. Taipo Gideons ir ßimts wyrû su jûmi atêjo į wietą ábažo pas pirmůsius sárgus, kurie ant sargy= bês stowējo, ir jûs pabudino, ir triúbijo ant triúbû, ir sukúle kra= gus sawo rankose.

20. Taipo triúbijo wisi trys pul= kai ant triúbû ir sukúle kragus. Ale jie žiburius laike sawo kairēj rankoj o triúbas deßinēj sawo rankoj, kad triúbidami ßauke: cżo= nay kárdas Pono Diewo bey Gi= deons!

21. Jr kożnas stowējo ant sawo wietôs aplink tą ábažą. Tay wisas ábažas pradējo bēgti ßaukdami ir tékini bēgdami.

22. O tiems trims ßimtams wyrû ant triúbu dar be = triúbijant padare Pons Diews, kad per wisą ábažą * kożno kardas prieß kits = kitą buwo. Jr abažas bēgo iki į Bet = Sittą = Zereratą, iki rubežiaus platumo Meola pas Tabatą.
* 1 Żom. 14, 20. Ps. 83, 10.

23. O wyrai Jzrael iß Naptali, iß Asser, ir iß wiso Manasse ßauke ir guijo Midianitus.

24. Jr Gideons siunte pasľus ant wiso kálno Epraim ir sakydino: eikßte žemyn Midianitams prießais, ir użbēgkite jiems wándeni iki Bet= Bara bey Jordaną. Tay ßauke wisi iß Epraim esantieji, ir użbēgo jiems wandeni iki Bet = Bara bey Jordaną.

25. Jr sugáwo du kunigaikßcżu Midianitû, * Orebą bey Sēbą, ir nużude Orēbą ant ůlês Oreb, o Sēbą spáustuwoj Sēbo, ir guijo Midianitus, ir parneße galwas Orē= bo bey Sēbo pas Gideoną aną= pus Jordano.
* Ps. 83, 12. Jeż. 10, 26.

8. Pérskyrimas.

Gideono Kōva, aßtrusis Sudas, Neprisidabojli= mas, Walkai ir Smertis.

1. O wyrai iß * Epraim tare jam: kodēl tu mums tai darei, kad mus ne wadinai į kárą eidams prieß Midianitus? Jr waidijos su jûmi skaudżey. * p. 12, 1.

2. Ale jis táre jiems: ką aß dabar esmi dáręs jusû darbams lygų? ar ne wiena wyn = ßake Epraimo gerésne yra, kaip wisas wyn = rankius * Abiē= serio? * p. 6, 34.

3. Diews Midianitû kunigaikßcżus, Orebą bey Sēbą, padawe į jusû rankas, kaipgi aß tai búcżau galē= jęs daryti, ką jûs dáret? O jam taipo su jeis be = kalbant liówesi jû pápykis.

4. O kaip Gideons Jordaną priêjo, jis pérsiyre su tais trimis ßimtais wyrû pas ji ēsancżeiseis, ir jie buwo vailsę be = wydami.

5. Ir jis táre żmonems iß * Sukot: meldżu, důkite żmonėms po manim ėsantiemsiems kelis kėpalus důnôs, nės jie pailsę, kad aß galėczau wyti karalius Midianitû, Sėbą bey Zalmuną.
* 1 Mojż. 33, 17.

6. Ale wyriáusieji iß Sukot tare: argi kumsczos Sėbo bey Zalmuno jau yra tawo rankose, * kad mes tawo pulkui turėtumbim důnôs důti?
* 1 Zom. 25, 11.

7. Gideons tare: geray, kad Pons Diewas Sebą bey Zalmuną padůs į mano rankas, tay aß jusû kuną erßkėczeis iß púsczôs ir usnimis nuplakdisiu.

8. O jisai iß cze keliáwo į * Pnuel ir kalbėjo lygey taipo su jeis. Bet żmones iß Pnuel atsake jam lygey taipo, kaip anie iß Sukot.
* 1 Kar. 12, 25.

9. O jis tare ir żmonėms iß Pnuel: jey aß su pakájumi pargryßiu, tay aß ßę korycżą sugriáusiu.

10. O Sebas bey Zalmunas buwo Karkore, ir jû abażas su jeis, apie penkiolika túkstanczû, kurie wieni ißliko iß wiso ábażo tû iß ryto-żémês, nės ßimts ir dwideßimt túkstanczû buwo půlę, * kurie wisi kardą ißtráukti galėjo.
* 2 Zom. 24, 9.

11. Ir Gideons aukßtyn nusitráuke keliu, kur ßetrose gywénama į rytus ties Noba bey Jagbea, ir muße tą ábażą, nės ábażas nieko nesíbijojo.

12. Ir Sebas bey Zalmunas bėgo, ale jis jůs wijo ir sugáwo tůdu karaliu Midianitû, Sebą bey Zalmuną, ir ißgandino wisą ábażą.

13. Taygi Gideonui, sunui Joaso, pargryżus iß káro, saulei dar ne użtekėjus,

14. Sugáwo jis wieną waiką iß żmoniû iß Sukot ir kláuse ji; tas suraße jam wyresniůsius iß Sukot ir jû senůsius, septynes-deßimtis ir septynis wyrus.

15. Ir jis atėjęs pas żmones iß Sukot tare: ßtay, cze yra Sebas bey Zalmunas, kuriû dėl jůs manę ißjůket tarydami: argi Sebo bey Zalmuno kumsczos jau tawo rankose, kad mes tawo żmonėms pailsusiemsiems důnos důtumbim?

16. Ir jis ėmęs wyriáusiůsius iß miesto ir erßkėczus bey usnis iß púsczôs, ir dawe tus jausti żmonems iß Sukot;

17. Ir korycżą Pnuel jis sugriowe ir nużawino żmones tame mieste.

18. Ir jis tare Sebui bey Zalmunui: kaip rodės jum-dwiem anie wyrai, kurius judu nużudeta Tabore? jůdu atsáke: jie buwo tawlygus, kożnas jû grażus, kaip kokio karáliaus waikai.

19. O jis tare: jie buwo mano brolei, mano motinôs waikai. Taip tikray, kaip Pons Diewas gywas yra, jey judu anus butumbita gywus palikdinusiu, tay aß judu ne nużawinczau.

20. Ir tare sawo pirmgimusiamjam sunui Jetėriui: pasikėlęs użmußk jůdu. Ale tas waiks sawo kardą ne ißtráuke, nės bijojos, kadangi dar jauns waiks buwo.

21. Ale Sebas bey Zalmunas tare: tu pasikėlęs żudyk mudu; nės koksai wyrs, tokia ir jo syla. Taipo kėlėsi Gideons ir * użmuße Sebą bey Zalmuną; ir ėme sáktis ant jû werbliudû kaklû ėsanczes.
* Ps. 83, 12.

22. Tay tare Gideonui keli iß Izrael: búk tu wießpatimi ant musû, tu bey tawo sunùs, ir tawo sunaus sunùs, kadangi tu mus ißgélbejei iß rankû Midianitû.

23. Ale Gideons tare jiems: aß ne noriu wießpatimi buti ant jusû, ir mano sunus taipojau ne bus wießpatimi ant jusû, bet Pons Diewas tur buti jusû Wießpats.

24. O Gideons toliaus tare jiems: wieną daiktą aß praßau iß jusû: kożnas te důdie kaktôs-saktis, kurias jis kare gáwęs. Nės kadangi jie Ismaelitai buwo, tay áuksinas saktis ant kaktû turėjo.

25. Jie atsáke: tas mes důsime. Ir pakloję koki rúbą kożnas użmete ant to kakt-saktis, kurias kare buwo gáwęs;

26. O tos auksinos kakt-saktys, kurias jis práße, swėre túkstanti ir septynis ßimtus syklû áukso, dar be kitû saczû bey lenciugėliû ir iß ßiarlioto padarytû rubû, kureis dėw

Midianitû karálei, ir be káklo raiszczû jû werbliudû.

27. Ir Gideons padáre isz to * wyskupiszką sermęgą ir pastáte tą į sawo miestą Oproje. Ir wisi Izraelitęnai apsikekszawo ant to czejau, ir stojos Gideonui bey wisai jo giminei † papiktinimui.
* p. 17, 5. † 2 Moiz. 23, 33.

28. Taipo Midianitai buwo pazęminti per waikus Izrael ir ne pakęle daugiaus taipo sawo galwą, ir buwo pakájaus toje żęmęje * per keturės-deszimt metus, koley Gideons gywas buwo.
* p. 5, 31. p. 3, 11.

29. O Jerub-Baals, sunus Joaso, nuêjęs gywéno sawo namůse.

30. Ir Gideons turęjo * septynesdeszimts sunû, kurie wisi isz jo strenû buwo iszêję, nęs jis daug moteriû turęjo.
* 2 Kar. 10, 1.

31. O netikroji jo pati, kurę jis Sikęme laike, taipojau sunų jam pagimde, tą jis pramine * Abimelek.
* p. 9, 1.

32. Ir Gideons, sunus Joaso, numire, kaip gérą skaitlių metû buwo suláukęs, ir buwo palaidots kapè sawo tewo Joaso Oproje Abiesritû.
* p. 6, 11.

33. O Gideonui numirus atsikreipę waikai Izrael susikekszawo su Baalim, ir isidęjo saw * Baal-Beritą į diewą.
* p. 2, 11. p. 9, 4.

34. Ir waikai Izrael ne atsimine Pono Diewo sawo, kurs jûs buwo iszgélbęjes isz rankû wisû jû nepriételiû aplinkuy,

35. Ir * ne iszróde mielaszirdystę giminei Jerub-Baal Gideono, kaipo jisai wisą gérą Izraelitęnams buwo dáręs.
* p. 9, 5. 19.

9. Pérskyrimas.

Abimelekas sawo Brolius nużawina.

1. O Abimelękas, * sunus Jerub-Baalio, nuêjęs į Sikęmą pas brolius sawo motinôs kalbęjo su jeis ir su wisa gimine sawo motinôs tęwo namû tarydams:
* p. 8, 31.

2. Meldżu, sakykite wisiems wyrams isz Sikęm be-girdint: „kas jums geriaus yra, ar kad septynesdęszimts wyrai, wisi waikai Jerub-Baalio, ant jusû wieszpatáuja, arba kad wiens wyrs ant jusû wieszpatáutu? o priegtam ir minękite, manę ęsanti jusû kuną ir isz jusû giminês.

3. Tay kalbęjo brolei jo mótinôs apie ji wisus szitus żodżus wisiems wyrams isz Sikęm be-girdint, ir jû szirdis lenkęsi ant Abimelęko, nęs jie dumojo: jis yra musû brolis.

4. Ir dáwe jam septynes-dęszimt sidabrininkû isz namû Baal-Berito; ir Abimelękas samde tais piktus ir nelabus wyrus, kurie ji sęke.

5. Ir jis į Oprą atêjęs į sawo tewo namus nużawino sawo brolius, waikus Jerub-Baal, * septynes-dęszimt wyrus ant wieno akmens. Ale iszliko wiens Jotams, mażiáusiasis sunus Jerub-Baalio, nęs jis buwo paslęptas.
* 2 Kar. 10, 7. 14.

6. Ir susirinko wisi wyrai isz Sikem bey wisa gimine isz Millo ir nuêję Abimelęką idęjo į karálių pas áuksztąji aną * áużolą Sikęme stowintiji.
* Joz. 24, 26. 1 Moiz. 35, 4.

7. Kaip tai Jotamui buwo apsakyta, jisai nuêjęs użsistojo ant wirszaus kalno Grizim, ir pakęlęs sawo balsą szauke ir tare jiems: klausykite manęs, jûs wyrai isz Sikem, kad Pons Diews ir jusû klausytu:

8. Médżei nuêjo, kad karálių ant sawęs idętu, ir tare aliejaus-médżui: buk tu musû karáliumi!

9. Bet aliejaus-médis atsáke jiems: ar asz sawo rebumą pamesiu, kuri taip diewai kaip żmones ant manęs gir, ir nueisiu, kad asz wyriáusiasis buczau ant médżû?

10. Tay tare médżei pygû-médżui: eiksz tu ir buk musû karaliumi!

11. Ale pygû-médis atsáke jiems: ar asz sawo saldumą ir sawo skanius waisius pamesiu, ir nuêjęs wyriáusiasis buczau ant médżû?

12. Tay tare médżei wyn-medżui: eiksz tu ir pastok musû karáliumi!

13. Ale wyn-medis tare jiems: ar asz sawo szwieżią wyną palikęs, kurs ir diewus ir żmones palinksmin, nueisiu, kad wyriáusiasis buczau ant médżû?

14. Tay wisi médzei tare *erßkē- czui: eikß tu ir buk musû karáliumi!
* 2 Kar. 14, 9.

15. O erßkētis atsáke medzams: ar tiesa, kad manę karáliumi norit idēt ant sawęs? tay atêję pasidûkite po mano pawēsiu; jey ne, tay *ugnis te ißeit iß erßkēczo ir te su- degin cēdro-medzus Libanone.
* Ezek. 19, 14.

16. Jeygu dabar geray ir wertay dárēt, kad Abimelēką i karálių idē- jot, o jey geray dáret su Jerub-Baaliu ir su wisa jo gimine, o jey dáret su jûmi, kaip jis apie jus użpelnęs,

17. Kad mano tēws jusû dēl ka- riáwęs ir *sawo dußią kaip meste ßalin métes nû sawęs, kad jus iß- gélbētu iß rankû Midianitû;
* P. 5, 18. P. 12, 3.

18. O jûs ßen-dien stēngiates prieß mano tēwo giminę nużawin- dami jo waikus, septynes-dēßimt wyrus ant wieno akmens, ir isidē- jote saw karálių Abimelēką, jo slú- ginês sunų, ant wyrû iß Sikēm, todēl, kadangi jis jusû brolis esti;

19. Jeygu tûmi geray ir wertay dáret su Jerub-Baaliu ir su jo gimine ßioje dienoje: tay bukite linksmi su Abimelēku, ir Abimelē- kas su jumis.

20. Jey ne, tay *ugnis te ißeit iß Abimelēko, ir te sudegin wyrus Sikēmo ir butą Millo; o taipojau ugnis te ißeit iß wyrû Sikēmo ir iß giminês Millo, ir te sudegin Abimelēką.
* P. 57. Jez. 9, 18.

21. Ir Jotams begte pabēgo ir nukáko i Bērą, ir gywéno czejau dēl sawo brólio Abimelēko.

22. O kaip Abimelekas tris metus ant Jzraelitēnû buwo wießpatáwęs,

23. Użléido Pons Diewas pikta norą tarp Abimelēko ir tarp wyrû iß Sikem, nēs wyrai iß Sikem at- sizadējo Abimelēkui,

24. Jr jam i akis sáke, kaip jisai septynes-dēßimts sunû Jerub-Baa- lio buwo nużawinęs, ir jû kráujo dēley jie káltino *Abimelēką, jû broli, kursai jûs buwo nużawinęs; priegtam ir káltino anus wyrus iß Sikēm, kurie ant to jam buwo paßokę, kad jis nużawintu sawo brolius.
* Matt. 23, 35. P. 27, 15.

25. O wyrai iß Sikem *pasteliawo slapczey zalniêriû pulką ant kalnû wirßû, ir sugáwo wisus tû keliu jump-linkay keliáujanczus. O tai Abimelēkui buwo apsakyta.
* Joz. 8, 2.

26. Bet atêjęs Gáals, sunus Ebed, su sawo brolcis êjo i Sikēmą. O wyrai iß Sikēm ant jo pasitikējo.

27. Jr laukan ißēję i lauką nu- skyne wyn-ûges, tas jie ißspáude ir pradējo ßokinēti, ir ikę i sawo diewo namus wálge bey gēre ir kéike Abimelēkui.

28. Jr Gáals, Ebēdo sunus, tare: kas esti Abimēleks? ir kas esti Si- kems, kad mes jo padûnai butum- bim? Ar jis ne esti Jerub-Baalio sunus, ir idējęs Sebulą, sawo tarną, ant żmoniû *Emoro, Si- kēmo tēwo? kodēl mes jam ßlużisim?
* 1 Moiz. 34, 2.

29. Diewe dûk, kad żmones butu po mano ranka, kad aß Abimelēką prawaryczau. Jr Abimelēkui buwo sakyta: padidink sawo zalniêriû pulką ir ißsitráuk.

30. Nēs Sebuls, wyresnysis to miesto, ißgirdęs żodzus Gáalio, Ebēdo sunaus, inirto jis sawo papykij,

31. Jr slapczey paslus nusiuntęs pas Abimelēką jam sakydino: ßtay, Gáals, Ebēdo sunus, ir jo brolei i Sikēmą atêję sujudin żmones.

32. Taygi kélkis naktij, tu ir tawo żmones pas tawę ēsantieji, ir pa- steliok *slapczey zalniêriû pulką prieß jûs i lauką;
* Joz. 8, 2.

33. O rytą-métą sáulei użtekant anksti kélkis ir ußpulk miestą. Jr jey jis bey żmones pas ji ēsantieji prieß tawę ißsitráuks, tay daryk su jûmi, kaip tu rasi.

34. Abimelēks kēlēsi naktij, ir wist żmones pas ji ēsantieji, ir tykojo ant Sikēmo ketureis pulkais.

35. O Gáals, Ebēdo sunus, ißsi- tráuke ir stowējo uż angôs pas miesto wartus. Ale Abimēleks pa- sikēle iß paslēptojo zalnieriû pulko su wisais żmonemis su jûmi dar skyru ēsanczeiseis.

36. Taygi Gáals matydams źmones tare Sebului: śtay, cźe źmones źemyn ateit nů kalno wirśaus. Bet Sebuls tare jam: taw ródos, buk kalnû śeśēlei źmones ēsą.

37. Gáals dar daugiaus kalbēdams tare: śtay, źmones ateit źemyn iś widurio źémês, ir źmoniû pulkas atkeliáuj ant kélio prieś źynáwimo-áuźolą.

38. Tay Sebuls jam tare: kame dabar tawo lieźuwis *sakąsis: „kas esti Abimelēks, kad mes jam śluźitumbim?“ ar tai ne tie źmones, kurius tu papeikei? iśsitráukęs dabar muśkis su jůmi! *1 Zom. 11, 12.

39. Gáals iśsitráukęs pirm wyrû iś Sikēm muśēsi su Abimelēku.

40. Ale Abimelēks guijo ji, kad dėl jo bēgo, ir parpůle daug uźmuśtûjû iki angôs wartû.

41. Jr Abimelēkas pasiliko Arumoj. Ale Sebuls prawáre Gáali ir jo brolius, kad jie Sikēme ne turējo pasilikti.

42. O rytą-métą źmones iśêjo į lauką. Kaip tai Abimelēkui buwo apsakyta,

43. Surinko jis źmones, ir tus pérdalijo į tris pulkus, ir wieną źalnierû pulką jis *paslapcźey pasteliáwo ant jû ant lauko. O matydams, kad źmones iś miesto iśējo, kēlēsi jis prieś jůs ir uźmuśe jůs. * P. 20, 29.

44. Ale Abimēleks bey pulkai, kurie su jůmi buwo, uźpůle jůs ir stowējo pas angą miesto-wartû, o du tû pulkû uźpůle wisus ant lauko ēsancźus ir uźmuśe jůs.

45. Tay Abimēleks kariáwo prieś miestą per tą wisą dieną, ir ji laimējęs nuźude źmones tame ēsancźus, ir iśpústijęs miestą druską ant tôs wietôs sējo.

46. Tay girdējęs wisi wyrai korycźôs Sikēm ējo į pili (śancą) buto ano balwóno Berit.

47. O kaip Abimēleks tai girdējo, kad wisi wyrai korycźôs Sikeme buwo susiējęs,

48. Ejo jisai ant kálno Zalmon su wisais sawo wyrais pas ji ēsancźeiseis, ir kirwį į sawo rankas ēmęs nukirto śaką nů médźû, o tą pakēlęs ir ant sawo pecźû uźdējęs tare wisiems źmonems su jůmi ēsantiems: * ką jůs mátet manę daranti, tai ir jůs skubrey darykit, lygey kaip aś. * P. 7, 17.

49. Tay nukirto wisi źmones, koźnas po śáką, ir séke Abimelēką, ir tas prie piliês pridējęs ugnimi ję uźdege, kad ir wisi wyrai korycźôs numire, apie túkstanti wyrû bey móteriû.

50. Bet Abimelēkas nusitráuke į Tebeźą ir tą apgulęs laimējo ji.

51. Ale widuje miesto driuta buwo korycźa, ant kuriôs bēgo wisi wyrai bey moteres ir wisi miescźonys to miesto, ir po sawim uźrakinę uźkůpo ant stógo korycźôs.

52. Tay Abimelēkas korycźą priējęs kariáwo prieś tą, ir ártinosi prie angôs korycźôs, kad ję ugnimi sudégintu.

53. Ale wiena moteriśke *stuki akmens iś girnû Abimelēkui ant galwôs méte ir sukúle jo káukolę. * 2 Zom. 11, 21.

54. Tay Abimelēks greitay pawadino waiką, kurs jo śárwus neśiojo, ir tare jam: * iśtráukk sawo kardą ir źudyk manę, kad ne sakytu apie manę: moteriśke ji uźmuśusi. Tay jo waiks ji pérdure, ir jis numire. * 1 Zom. 31, 4.

55. O kaip Jźraelitēnai, kurie su jůmi buwo, máte, kad Abimelēkas źudytas buwo, koźnas êjo į sawo namus.

56. Taipo * uźmokējo Pons Diews Abimelēkui tą piktenybę, kurę jis sawo tēwui buwo iśródęs, kaip jis nuźawino sawo septynes-dēśimt brolius. * P. 1, 7. Jer. 50, 29.

57. Taipojau ir wisą piktenybę wyrû iś Sikem Pons Diews jiems atteisējo ant jû galwôs, ir trópijo jůs keikims Jotamo, sunaus Jerub-Baal.

10. Pérskyrimas.

Jźraelitēnai swetimû Diewû dėley sunkey prispáudźami.

1. Po Abimelēko paskēle Jźraelitenus gélbeti Tola, wyrs iś giminês Jsaśar, sunus Pua, sunaus

Dodo. Ir jis gywéno Samire ant kálno Epraim,

2. Ir walde Izraelitēnus per dwi-deßimt ir tris metus, ir numirꝛs buwo paláidotas Samire.

3. Po jo kēlēſi *Jairs, Gileadi-tas, tas walde Izraelitēnus dwi-deßimt ir du metu; *4 Moiz. 32, 41.

4. Ir turējo trisdeßimt ſunû ant trisdeßimt *aſiláiczû jûjanczû, ir trisdeßimt mieſtéliû, kurius kiemus Jair wadindawo iki ßei dienai, ir jie yra źémēje Gilead. *p. 12, 14.

5. O Jairs numirꝛs buwo palái-dots Kamone.

6. Ale waikai Izraēl *toliaus ſun-key ſuſigrießijo prieß Ponq Diewq ir ßluźijo †Baalim bey Aſtarot, ir balwonams Syriôs, ir balwónams Zidono, ir balwonams Moabo, ir balwonams waikû Ammon, ir bal-wonams Pyliſtēnû, ir praſtojꝛ Ponq Diewq ne ßluźijo jamui.
*p. 3, 12. p. 4, 1. †p. 2, 13.

7. Tay *papyko narſas Pono Die-wo ant Izraelitēnû ir pardawe jûs į rankas Pyliſtēnû bey waikû Ammon.
*p. 2, 14. p. 3, 8.

8. Ir jie ſumyne bey ſumuße wai-kus Izraēl tq mētq pradējꝛ maźne aßtûniolika mētû, butent wiſus waikus Izraēl anq-pus Jordano źémēje Amoritû, kuri Gilēade yra.

9. Priegtam waikai Ammon pér-ſlyre per Jordanq ir kariáwo prieß Judq, ir prieß Benjáminq, ir prieß giminꝛ Epraim taipo, kad Izraeli-tēnai didźoje bēdoje buwo.

10. Tay *ßauke waikai Izrael Diewop ir tare: mes prieß tawꝛ ſuſigrießijom, nēs mes praſtojom ſawo Diewq ir ßluźijom Baalim.
*p. 3, 9. 15. p. 4, 3.

11. Ale Pons Diews tare Izraeli-tēnams: ar ne priſpáude jus ir Egypcionai, ir Amoritai, ir Ammo-nitai, ir Pyliſtēnai,

12. Ir Zidonitai, ir Amalekitai, ir Maonitai, o aß jus ißgélbejau iß jû rankû, kaip jûs manꝛſpi ßaukēt?

13. O taczaus *manꝛ praſtojot ir kitiems diewams ßlûźijot; todēl aß jus daugiaus ne gélbēſiu.
*p. 2, 13. 5 Moiz. 32, 16.

14. Nuêjꝛ praßykites pagalbôs iß tû diewû, kurius ſaw ißſirinkot; tie dabar jus *t' ißgélbti czēſe jusû bēdôs. *5 Moiz. 32, 37. 38. Jer. 2, 28.

15. Ale waikai Izrael atſáke Po-nui Diewui: mes ſuſigrießijom, tu ſu mumis daryk, kaip taw mēgſta; ale tiktay ißgélbēk mus ßime czēſe.

16. Ale jie *ßalin méte nû ſawꝛs ſwetimûſius diewus ir paſiklónojo Ponui Diewui. Ir jis †paſigailējo matydams Izraelitēnus taipo ſlo-gintus. *1 Moiz. 35, 2. †Sud. 2, 18.

17. O waikai Ammon ßukáwo ir guldēſi Gileade; ale waikai Izrael ſuſirinkꝛ guldēſi Mizpoje.

18. Ir wyreſnieji źmoniû iß Gi-lead tare tarp ſawꝛs: kurs pradēs kariáuti prieß waikus Ammon, ta-ſai bus *wyriáuſiaſis ant wiſû Gi-leade gywénanczûjû. *p. 11, 6. 8. 9.

11. Pérſkyrimas.

Jepto pérgalējimas ir paźadējimas.

1. Jeptas, Gileaditas, karźygys buwo kariáuti mokqs, ale ißkekßi-nis. O Gileadui Jeptas buwo gimꝛs.

2. O kaip Gileado pati jam wai-kus pagimde, ir tos moterißkēs waikai uźáugo, ißſtûme jie Jeptq ſakydami jam: tu ne *gáuſi daliēs muſû tēwo namûſe, nēs tu eſi kitôs moters ſunus. *1 Moiz. 21, 10.

3. Tay jis bēgo dēl ſawo broliû ir gywéno źémēje Tob. Ir *ſuſi-rinko pas ji nelabi źmones ir ißſi-tráuke ſu jûmi.
*p. 9, 4. 1 Sam. 22, 2.

4. Ir paſkuy po keliû czēſû kariáwo waikai Ammon ſu Izraelitēnais.

5. Taipo kariáujant waikams Am-mon ſu Izraelitēnais wyreſnieji iß Gilead nuêjo, kad Jeptq ſugrqźintu iß źémēs Tob,

6. Ir tare jam: eikß, ir buk muſû wyreſnyſis, kad kariáutumbim prieß waikus Ammon.

7. Ale Jeptas atſáke wyreſniems-ſiems iß Gilead: ar ne jûs tie eſte, kurie manꝛs *nekenczat, ir kurie manꝛ ißſtûmēt iß mano tēwo namû? O dabar ateinat pas manꝛ, kadangi bēdoj ēſat? *1 Moiz. 26, 27.

8. Wyreſnieji iß Gilead atſáke Jeptui: todēl mes dabar wēl parei-

nam pas tawę, kad ſu mumis keliáutumbei ir mums gélbētumbei kariáuti prieß waikus Ammon, ir kad butumbei muſû *wyreſnyſis ant wiſû Gileade gywénanczûjû.

* P. 10, 18.

9. Jeptas atſáke wyreſniemſiems iß Gilead: kad jûs manę ſugrąžiſit kariáuti prieß waikus Ammon, o Pons Diewas tus man padůs, argi aß tad buſiu juſû wyreſnyſis?

10. Wyreſnieji iß Gilead tare Jeptui: Pons Diews t'eſie klauſytoju tarp muſû, jey mes ne daryſim, kaipo tu eſi ſákęs.

11. Taipo nuējo *Jeptas ſu wyreſneiſeis iß Gilead, ir žmones idējo ji i waldoną ir wyréſniji ant ſawęs. Jr Jeptas tai wiſlab kalbējo po akiû Pono Diewo Mizpoje.

* P. 12, 7.

12. Tay Jeptas nuſiunte paſlus pas karalių waikû Ammon ir jam ſakydino: *ką tu darbo turi ſu manim, kad ateini pas manę kariáut prieß mano žémę?

* 2 Zom. 16, 10. P. 19, 22.

13. Karalius waikû Ammon atſáke paſlams Jepto: todēl, kad Jzraelitēnai man atēme mano žémę, kaip jie iß Egypto ißſitráuke, pradējus iß *Arnon iki Jaboko ir iki Jordano. Taygi man tą atdůk ſu geru.

* 4 Moiz. 21, 24.

14. O Jeptas dar kitus paſlus nuſiunte pas karálių waikû Ammon.

15. Tie tare jamui: taip ſáko Jeptas: Jzrael ne atēme neyjoki laukų ney Moabitams ney waikams Ammon.

16. Nēs kaip jie iß Egypto ißſitráuke, keliáwo Jzraelitēnai per púſczą iki ßwendriû-juriû ir nukáko i Kadēſą,

17. Jr *nuſiunte paſlus pas karálių Edomitû tarydami: léiſk mus pérkeliaut per tawo žémę. Ale Edomitû karálius jû ne klauſe. Taipjau ir nuſiunte pas Moabitû karálių, tas taipjau ne norējo. Taipo Jzraelitēnai paſiliko Kadēſe.

* 4 Moiz. 20, 14.

18. Jr aplink wáikßczojo púſczoje keliáudami aplink Edomitû bey Moabitû žémę ir priējo iß ſáulēs użtekējimo pas Moabitû žémę, ir guldēſi aną-pus Arnon, ir ne pérējo per rubéžių Moabitû, nēs Arnons yra Moabitû rubéžius.

19. Jr *Jzraelitēnai ſiunte paſlus iki Siono, Amoritû karáliaus Esbone gywénanczojo, ir jam ſakydino: pawélik mums per tawo žémę keliáuti iki i ſawo wietą.

* 5 Moiz. 2, 26. 4 Moiz. 21, 21.

20. Ale Sions ne pawélijo Jzraelitēnams, kad jie per jo rubežius keliáutu, bet ſuſießkójęs wiſus ſawo žmones guldēſi Jazoje ir kariáwo ſu Jzraelitēnais.

21. Ale Wießpats Diewas Jzraēlio padawe Sioną ſu wiſais jo žmonemis i rankas Jzraelitēnû, kad jie jûs parmuße. Taipo igáwo Jzraelitēnai wiſą žémę Amoritû toje žémēje gywénanczûjû,

22. Jr igawo wiſus rubežius Amoritû pradēję nů Arnon iki Jaboko ir nů púſczôs iki Jordano.

23. Taipogi Wießpats Diewas Jzraelio praware Amoritus pirm ſawo žmoniû Jzrael, ir tu jûs nori paſiſáwint?

24. Taw reiktu tû žémę paſiſáwint, kurius tawo diews *Kamos prawárąs, ir mums důti paſiſawinti wiſus, kurius Wießpats muſû Diewas pirm muſû prawarę̄s.

* 4 Moiz. 21, 29. 1 Kar. 11, 7. 33. 2 Kar. 23, 13.

25. Argi miſliji, kad tu geréſnę prową turi, ne *kaip Balaks, ſunus Ziporo, Moabitû karálius? argi ir jiſai ben koki kartą prowawojęs arba kariawęs prieß Jzrael?

* 4 Moiz. 22, 2.

26. Kaczeig Jzraelitēnai dabar jau per tris ßimtus metû gywénę Esbone ir jo mieſtéliûſe, ir wiſûſe mieſtûſe pas Arnon ēſanczûſe? Kodēl jûs tą žémę ne ißwálnijot tą kartą?

27. Aß taw nieku ne nuſidējau, o tu taip piktay man darai, kad prieß manę kariáuji. *Pone Diewe, tu ßen-dien prową daryk Jzraelitēnams bey waikams Ammon!

* 1 Moiz. 31, 53. 1 Zom. 24, 16.

28. Ale karálius waikû Ammon ne klauſe žodžû Jepto, kurius jam ſakydino.

29. Tay *Dwaſe Diewo apēme Jeptą, ir jis pérkeliawo Gilead bey

Manassę ir Mizpę Gileade ėsanczeję, ir iß Mizpês Gileade ėsanczôses keliawo ant waikû Ammon.

* P. 6, 34.

30. Ir Jeptas żadėjo Ponui Diewui pażadą tarydams: jey tu waikus Ammon man padûsi į mano rankas,

31. Kas iß mano wartû laukan eis man prießais, kad aß su pakajumi pargryßiu nů waikû Ammon, tai aß Ponui Diewui padůsiu, ir tai aß į déginimo-apierą apierawosiu.

32. Taipo Jeptas nukeliáwo į waikus Ammon prieß jůs kariáuti. Ir Pons Diewas padawe jůs į jo rankas.

33. Ir jis mußę jůs nů Aroer pradėdams iki ateinant į Minnitą, dwideßimt miestus, ir iki eilês wynkalniû, * labay didi múßi. Ir taipo pażéminti buwo waikai Ammon per waikus Jzrael. * 1 Zom. 23, 5.

34. O Jeptui į Mizpą parêjus į sawo namus, ßtay, jo dukte laukan ißeit jam prießais su wariniomis bubnomis ir su dainomis; o ji wienintele buwo duktė, ir jis ne turėjo kitą koki ney sunų ney dukteri.

35. Ir ję památęs įplėßę jis sawo rubus tarydams: ak, mano duktė, kaipo tu manę prilenki ir smutną darai! nės aß sawo burną atwėriau prieß Poną Diewą, * ir ne-galiu tai atgręßt. * 4 Moiż. 27, 29.

36. O ji atsake: miels tėwe, kad tu sawo burną atwėrei prieß Poną Diewą, tay daryk man pagal tai, ką tu kalbėjęs esi, kadangi Pons Diewas taw dawe pérgalėti tawo neprietelius, waikus Ammon.

37. Ir ji sáke sawo tėwui: pawélik man tai, ir léisk manę du mėnesiu iß czę ßalin eiti ant kalnû, kad sawo mergystę apwerkczau su sawo draugomis.

38. Jis tare: „eik!" ir léido ję du mėnesiu eiti. Tay ji nuêjusi su sawo draugomis apwerke sawo mergystę su sawo draugomis ant kalnû.

39. Ir po dwiejû menesiû ji wėl pargryżo pas sawo tėwą. Ir jis dáre jei pagal sawo pážadą; ir ji niekadôs neyjokio wyro ne buwo jautusi. Jß to rádosi páprotis Jzraėlije,

40. Kad Jzraelitėnû mergos kas-métą nueit apraudoti dukteri Jepto, Gileadito, kas-métą keturės dienas.

12. Pérskyrimas.

Epraimitai ůżmußti.

1. O tie iß * Epraim ßaukdami į ßiáurę ėjo ir tare Jeptui: kodėl tu ėjei į kową prieß waikus Ammon ir mus ne wadinai, kad su tawim butumbim ėję? mes ir tawo namus ir tawę ugnimi sudégįsim.

* P. 8, 1.

2. Jeptas atsake jiems: aß bey mano żmones didi reikalą turėjom su waikais Ammon, o aß jums prißaukiau, ale jús ne gélbejot manę iß anû rankû.

3. Taygi matydams jùs ne norint gélbeti aß * sawo dußią uż menką laikiau, ir nusitráukiau prieß waikus Ammon, ir Pons Diewas dáwe jůs į mano rankas. Kodėlgi dabar ateinat pas manę aukßtyn prieß manę kariáuti? * P. 5, 18. P. 9, 17.

4. Ir Jeptas suwadino wisus wyrus iß Gilead ir kariáwo prieß Epraim. Ir wyrai iß Gilead mußę Epraimitus todėl, kad sake: juk jůs Gileaditai este tarp Epraim bey Manasse, kaip kurie bėga iß Epraim.

5. O Gileaditai įgawo perwážą Jordano uż Epraim; taygi kad bėgantieji iß Epraim sake: léisk manę per perwážą, tay wyrai iß Gilead atsake jam: ar tu esi Epraimits? o kad jis atsake: ne,

6. Tay jie liepe ji sakyti: Szibolet; tay jis sáke: „Sibolet," ir ne galėjo geray ißtarti. Tay jie ji sugawę parmußę pas perwážą Jordáno; kad tamè czėsè iß Epraim půle kéturės-dėßimt ir du túkstanczu.

7. * O Jeptas walde Jzraeli ßeßis metus. Ir Jeptas Gileadits numire ir buwo paláidots miestůse Gilead. * 1 Zom. 12, 11.

8. Po ßio walde Jzraeli Ebżans iß Betlėem.

9. Tas turėjo trisdeßimt sunû o trisdeßimts dukteriû ißtekėdino; ir trisdeßimts marczû jis iß swetimû nupirßo sawo sunums; ir walde Jzraėli septynis metus.

10. Jr numirẹs buwo paláidots Betleēme.

11. Po ßio Jzraēli walde Elons Sebulonits, ir walde Jzraēli dé= ßimt metû.

12. Jr numirẹs buwo paláidots pakalnej Ajalon źémēje Sebulon.

13. Po ßio walde Jzraeli Abdons, ſunus Jllelio, Pireatonißkis.

14. Tas turējo * keturés=dēßimt ſunû ir trisdeßimt ſunû=ſunû, kurie ant ſeptynes=deßimt aſilaiczû jû= dawo. Jr walde Jzraēli aßtûnis metus. * p. 10, 4.

15. Jr numire ir buwo paláidots Pireatone źémēje Epraim ant kálno Amalekitû.

13. Pérſkyrimas.

Simſono Praſidejims ſawo Motinôs Źywate; jo Uźgimimas.

1. Jr waikai Jzrael * dar toliaus ſunkey ſuſigrießijo Ponui Diewui, ir Pons Diews jûs padawe į ran= kas Pyliſtēnû per keturés=dēßimt metus. * p. 3, 12. p. 8, 33. p. 10, 6.

2. O buwo kokſai wyrs Zarēoj iß nekuriôs giminês Danitû, wardu Manoas; ir jo pati buwo newai= ſinga niekạ ne pagimdydama.

3. Jr angēlas Pono Diewo paſi= róde tai moterißkei tarydams jei: ßtay, tu eſi newaiſinga ir nieko ne pagimdai, ale * tu nēßcza paſtoſi ir ſunụ pagimdyſi. * Luk. 1, 31.

4. Taygi ſaugokis, idant * wyno arba kokio driúto gērimo ne gér= tumbei ir nieko, kas † neczyſta, ne walgitumbei.
* 4 Moiz. 6, 3. † 3 Moiz. 11, 43.

5. Nēs tu * nēßcza paſtoſi ir ſunụ pagimdyſi, to galwa † barzd=ſkuczu ne turēs buti nuſkuſta; nēs tas waiks bus Diewui źadēts tûj tikt uźgimẹs; ir jis pradēs Jzraēli iß= gélbēt iß Pyliſtēnû rankû.
* 1 Moiz. 16, 11. † 4 Moiz. 6, 5. 1 Sam. 1, 11.

6. Tay ta moterißke atêjuſi apſáke tai ſawo wyrui tarydama: atêjo kokſai Diewo wyrs pas manẹ, ir jo wéidas buwo matyt kaip angelo Diewo, * didey ßlowingas, ir aß ji ne kláuſiau, iß kur (jiſai eſạs), arba kur jis keliáujạs; ir jis ney ſake man, kû wardu jiſai ēſạs.
* Luk. 1, 12.

7. Ale jis tare man: ßtay, tu nēßcza paſtoſi ir pagimdyſi ſunụ; taygi ne gérk ney wyno ney driúto gērimo, ir ne wálgik, kas neczyſta; nēs waikélis bus Diewui źadētas tûj tikt uźgimẹs iki numirſẹs.

8. Tay melde Manoas Ponạ Diewạ tarydams: miels Pone Diewe, léiſk tạ Diewo wyrạ wēl pas mudu ateit, kuri tu atſiuntei, kad jiſai mudu mokintu, kạ mudu turiwa daryti ſu tû waiku, kurs uźgimſẹs.

9. Jr Diewas ißklauſo balſạ Ma= noo. Jr angelas Diewo wēl atêjo pas tạ moterißkẹ; ale ji ſedējo ant lauko, o jôs wyrs Manoas ne buwo prie jôs.

10. Tay ji ſkubrey nubēguſi ap= ſáke tai ſawo wyrui ſakydama: ßtay, tas wyrs man paſiróde, kurs ßen=dien pas manẹ buwo.

11. Manoas paſikēlẹs ſéke ſawo pá= czẹ, ir priêjẹs prie to wyro ſáke jam: ar tu eſi taſai wyrs, kurſai ſu mano móterimi kalbējẹs? jis atſáke: aß eſmi.

12. Jr Manoas tare: taygi kada ſtoſis, kạ tu kalbējei? kokſai bus to waiko budas ir weikals?

13. Angēlas Pono Diewo atſáke Manoui: jis tur ſaugotis nû wiſo to, kạ aß tawo páczei ſakiau:

14. Jis ne tur wálgit, * kas ant wyn=medźo áuga, ir ne tur ney wyno, ney driúto gērimo gérti ir ne wálgit, kas neczyſta; wiſlab, kạ taw liepjau, jis tur pilnawoti.
* 4 Moiz. 6, 3. Luk. 1, 15.

15. Manoas táre angelui Pono Diewo: meldźu, * pakentēk, mudu taw oźyti pakepſiwa. * p. 6, 18.

16. Ale angelas Pono Diewo at= ſáke Manoui: kad tu ir norētumbei manẹ ſylit, * tay aß taczau ne wál= giſiu tawo walgio. Ale jey nori Ponui Diewui déginimo=apierạ dûti, tay gali tạ apierawot. Nēs Ma= noas ne źinojo, ji angēlạ Pono Diewo ēſanti. * Tob. 12, 19.

17. Jr Manoas táre angēlui Pono Diewo: * kû wardu tu? kad tawẹ galētumbiwa gárbint, kad tai nuſi= dûs, kạ tu kalbējei. * 1 Moiz. 32, 29.

18. Ale angēlas Pono Diewo táre jam: kodēl tu kláuſi mano wardo? juk taſai * dywnas. * Jez. 9, 6.

19. Tay Manoas ożyti ēme bey walgimo-apierą, ir apierawojo tai ant nekuriôs ûlês Ponui Diewui; ir jis (angelas) dare tai dywnay. O Manoas bey jo pati tai żiurējo.

20. Jr kaip liepsna aukßtyn kēlēs nů altoriaus dangun, angelas Pono Diewo aukßtyn lēke liepsnoje altoriaus. Tai památęs Manoas ir jo pati, půle jůdu ant żémês ant sawo wéido.

21. Jr angēlas Pono Diewo ne pasiróde daugiaus ney Manoui ney jo paczei. Tay ißpażino Manoas angelą Pono Diewo buwusi,

22. Jr táre sawo paczei: mudu turiwa *numirti, kadangi Diewą matēwa. *p. 6, 22. 23. 2 Moiż. 19, 21.

23. Ale jo pati atsáke jam: kad Pons Diews norētu mudu żáwinti, tay jis déginimo-bey walgimo-apierą ne butu priēmęs iß muma rankû, ir ne butu mum tai wislab ißrodęs, neygi tai butu dawęs mum girdēti, kaipo dabar nusidawe.

24. Jr ta moterißke pagimde sunų ir pramine ji Simsoną. O tasai waiks áugo, ir Pons Diews żegnojo ji.

25. Jr *Dwase Diewo pradējo ji rágint abaże Danitû tarp Zarea ir tarp Estaol.
*Matt. 4, 1. Luk. 4, 1.

14. Pérskyrimas.

Simsons elgiasi kaip tikras Karżygys; Swodbą kélia, ir Mislę użdůda.

1. Simsonas żemyn nuêjęs į Timnatus pamate kokę mergą Timnatůse tarp dukteriû Pylistēnû.

2. Jr wēl pargryżęs apsáke tai sawo tēwui bey sawo mótinai sakydams: aß pamaczau kokę mergą Timnatůse tarp dukteriû Pylistēnû; tągi *důkita man per páczę.
*1 Moiż. 34, 4.

3. Jo tēws ir jo mótina atsáke jam: argi jau ne randi paczôs tarp dukteriû sawo broliû ir tarp wisû sawo żmoniû, kad tu nori nueiti ir paczę westi *iß Pylistēnû, kurie ne-appjáustiti? Simsonas táre sawo tēwui: pawélik man ję westi, nēs ji patinka mano akims.
*2 Moiż. 34, 16.

4. O jo tēws bey mótina ne żinojo, kad tai stojos nů Pono Diewo, nēs jis prieżastiês jëßkojo ant Pylistēnû. O Pylistēnai tů-czēs ponawojo ant Jzraelitēnû.

5. Taipo Simsonas żemyn êjo su sawo tēwo ir su sawo motina į Timnatus. Jr kaip jie priêjo wynkalnius Timnatû, ßtay jáuns liúts rēkdams jam prießais êjo.

6. Jr *Dwase Diewo apēme ji, ir jis suplēße ji, kaip ożytis suplēßiams; o taczaus nieko ne turējo sawo rankoj. Jr ne apsáke tai ney tēwui ney mótinai, ką jis buwo dáręs. *p. 6, 42. p. 15, 14.

7. O kaip żemyn nuêjo, kalbējo jis su ta merga, ir ji patiko Simsonui jo akisê.

8. Jr po keletû dienû jis wēl pargryżo, kad ję westu, ir êjo iß kélio, kad stérwą liúto apżwalgytu. Sztay, biczû-spēczus buwo stérwoje liúto ir medus.

9. Jr jis ēme tai į sawo rankas ir wálge to pakelej, ir êjęs pas sawo tēwą bey motiną dáwe jiem-dwiem, kad ir judu wálgitu. Ale jis ne sáke jiem-dwiem, kad médų iß liuto sterwôs buwo ißēmęs.

10. Jr kaip jo tēws żemyn êjo prie tôs mergôs, Simsonas czonay swódbą kēle, kaip jaunikaiczei liub.

11. Jr ji pamatę dawe jam trisdeßimts draugû, kad prie jo butu.

12. Ale Simsons táre jiems: aß jums mislę důsiu atmiti; jey tą atmisit ir trópisit per ßias septynes swodbôs dienas, tay aß jums důsiu trisdeßimt marßkiniû ir trisdeßimt *sermēgû ßwentoms dienoms dêwjamûjû. *2 Kar. 5, 22. 1 Moiż. 45, 22.

13. O jey jús tą ne galēsite atmit, tay jús man důsite trisdeßimt marßkiniû ir trisdeßimt sermēgu ßwentoms dienoms dêwjamûjû. Jr jie táre jam: pásakok mums sawo mislę, kad tą girdētumbim.

14. Jis táre jiems: walgis ißêjo iß rijoklio, o saldums iß driútojo. Jr jie į tris dienas tą mislę ne galējo atmiti.

15. Sékmąję dieną jie táre Simsono páczei: pérkalbēk sawo wyrą, kad jis mums sakytu tą mislę; jey

ne, tay mes tawę ir tawo tēwo namus ugnimi sudégisim. Ar jûs czon mus pakwētet, kad mus ubagais darytumbit, ar ne?

16. Tay Simsono pati werke po jo akiû tarydama: tu manę neapkenti, ir manę ne myli. Tu waikams mano žmoniû mislę dawei užmit, o tą man ne išguldei. O jis táre jei: štay, aš tai ney sawo tēwui ney mótinai ne apsakiau, argi taw sakyczau?

17. Ir ji werke per tas septynes dienas po jo akiû, koley swodbą kēle; ale sékmąję dieną jis sáke jei, nēsa ji jam *pakajaus ne-dawe. Ir ji išgulde tą mislę waikams sawo žmoniû. *p. 16, 16. 17.

18. Tay wyrai to miesto táre jam sékmąję dieną sáulei dar ne nusiléidus: kas butu saldésnis už médų? kas yra driutésnis už liútą? Ale jis atsáke jiems: jey jûs ne bútumbit mano telycze árę, tay mano mislę ne bútumbit atminę.

19. Ir Diewo Dwáse apēme ji, ir jis nuējo į Askloną ir užmuše trisdešimts wyrû iš jû, ir atēme jiems jû rubùs, ir dawe sermēgas šwentoms dienoms dēwjamases tiems, kurie tą mislę buwo atminę. Ir papykęs sawo keršte aukštyn ējo į sawo tēwo namus.

20. Ale Simsono pati buwo dûta *wienam jo draugû, kurs jam priklause. *p. 15, 2.

15. Pérskyrimas.

Simsonas Pylistēnams Iškados daro Lapēmis bey Asilo-Pažand-Káuliu.

1. O nusidawe po keletû dienû apie kwieczû-dágą, kad Simsonas sawo pacʒę atlankęs jei parneše ožyti. Ir kaip jis dumojo: „aš eisiu į kamárą pas sawo pácʒę," jôs tēws ne norējo ji iléisti,

2. Ir táre: aš dumojau, kad tu ję neapkenti, ir dawjau ję *tawo prieteliui; ale ji tur mažésnę seseri, ta gražésne yra, kaip ši; ta t'esie tawo už šę. *p. 14, 20.

3. Tay táre jiems Simsonas: aš dabar ben wieną kartą skundą gawau prieš Pylistēnus; aš jums iškádôs darysiu.

4. Ir Simsonas nuêjęs sugáwo tris šimtus lápjû, ir ēmęs žiburius sukeite ůdegą su ůdega, ir pal išo wieną žiburį tarp dwiejû ůdegû;

5. Ir uždege tus ugnimi, ir paléido į rugius Pylistēnû, ir taipo uždege pēdus ir dar ne pjáutůsius rugius ir wyn-kalnius ir aliejaus-medzus.

6. Tay sáke Pylistēnai: *kas tai padáre? Tay atsakyta buwo: Simsonas, Timnatiškio žentas, todēl, kad šis jam jo pácʒę atēmęs ir jo prieteliui dáwęs. Tay Pylistēnai susiējo tenay ir ugnimi sudegino ir ję ir jôs tēwą. *p. 6, 20.

7. O Simsonas táre jiems: kaczeig jûs tai ir dáret, tay taczaus aš pats ant jusû noriu pasitiešit o paskuy paliáut.

8. Ir jis muše jûs skaudzey ir ant peczû ir ant rētû. Ir žemyn nuêjęs gywéno akmens-ůloje Etamè.

9. Tay Pylistēnai užsitráukę aukštyn apgulde Judą ir guldesi Lekioj.

10. Ale tie iš Juda táre: kodēl jûs prieš mus užsitráukēt? Jie atsake: mes parējom, kad Simsoną surištumbim, ir kad jam darytumbim, kaip jis mums dáręs.

11. Tay nukeliáwo trys túkstant wyrû iš Juda į akmens-ůlą Etamè ir tare Simsonui: argi ne-žinai, kad Pylistēnai ant musû ponawoja? *kodēlgi tai mums padarei? Jis atsáke jiems: kaip jie man dáre, taip aš jiems wēl dariau. *1 Moiz. 20, 9.

12. Jie tare jam: mes zemyn parējom, kad tawę surištumbim ir į Pylistēnû rankas dûtumbim. Simsonas atsáke jiems: taygi prisēkkite man, kad man ne norite užginti.

13. Jie atsake jamui: mes taw nieko ne užgisime, bet tikt norim tawę surišt ir į jû rankas padûti, ir ne norim tawę užmušti. Ir jie suriššo ji su dwiem naujom wirwēm ir išwede ji iš ůlôs.

14. Ir jam nukákus ik į Leki šukawo Pylistēnai jam į akis. Ale Dwase Pono Diewo apēme ji, ir wirwes ant rankû pastojo kaip siulai ugnimi apswilinti, kad wirwes ant jo rankû sutirpo.

15. Ir jis rádo apipuwusi * ásilo-pażand-káuli; tay iβtiesęs sawo ranką ēme tą ir użmuβe tûmi túkstanti wyrû. * Ebr.: βwecżlą.

16. Ir Simsons tare: cże jie gul kruwomis; asilo pażand-káuliu aβ użmuβiau túkstanti wyrû.

17. Ir tai iβkalbējęs nùmete pażand-káuli iβ sawo rankôs ir pramine tą wietą Ramat-Leki. (T. e.: pażand-kaulio-kalwa.)

18. O kaip labay tróβko, meldēsi jis Pono Diewo tarydams: tu tokią didę pagalbą dawei per ranką sawo tarno, o dabar aβ trokβte turiu nutrókβt ir i rankas ikliûti * ne-appjáustitûjû. * 1 Żom. 31, 4.

19. Tay pérskelde Pons Diews paskutiniûjû dantû wieną iβ pażand-kaulio, kad wandů iβ to iβtekējo. Ir kaip jis gére, * jo dwase atsigáwo, ir jis wēl buwo atgaiwintas. Todēl wadinams jis dar βendien βulinys meldżancżojo, kurs iβ pażand-káulio rádos. * 1 Żom. 30, 12.

20. Ir jis * walde Jżraelitēnus cżēse Pylistenû dwideβimt métû. * p. 16, 31.

16. Pérskyrimas.

Simsono Suβgriebijimas, Bēda ir paskutinysis Pasigieżimas.

1. Simsonas nuêjo i * Gażą ir mate cżonay kékβę ir sugulējo su je. * Joż. 15, 47.

2. * Tay Gażitams buwo apsakyta: Simsonas iêjęs. Ir jie apgule ji ir tykojo ant jo per wisą nakti miesto wartůse, ir per wisą nákti jie tyli buwo ir táre: palauk, rytoj, kad praβwis, mes ji nużawisim. * 1 Żom. 23, 7.

3. Ale Simsonas gulējo iki naktiês-gúdumo. Tay pasikēlęs naktiês-gúdume nutwēre abejes duris miesto wartû draug su abejeis stulpais, ir iβkēle tůdu draug su użkaiβcżeis, ir tůdu użdējęs ant sawo pecżû néβe auβtyn ant wirβaus kálno βę-pus Ebron ēsancżojo.

4. Paskuy jis pradējo mylēti moteriβkę pas upélę Sorek, Delila wadinamą.

5. Pas tą Pylistēnû kunigáikβcżei auβtyn êję táre jei: * pérkalbēk ji ir żiurēk, kuriame jis tą didę sylą tur, ir kůmi mes ji galim pérgalēti, kad ji suriβę pérweiktumbim; tay mes taw důsim kożnas po túkstant ir βimtą sidabrininkû. * p. 14, 15.

6. Ir Dēlila táre Simsonui: meldżu, sakyk man, kame tu tą didę sylą turi, ir kůmi tawę réikiu suriβt, kad tawę pérgalētu?

7. Simsons atsake jei: kad manę suriβtu septyniomis wirwēmis iβ βwieżiû lunkû, kurios dar ne padżuwusios, tay aβ silpnas pastojęs bucżau kaip kitsai żmogus.

8. Tay Pylistēnû kunigaikβcżei parneβe pas ję septynes wirwes iβ βwieżiû lunkû, kurios dar ne buwo padżúwusios, ir ji tomis jiji suriβo.

9. (Bet jie tykojo ant jo prie jôs kamaroj.) O ji tare jam: Pylistēnai, nutwérkite Simsoną! Ale jisai * pértrauke wirwes, kaip linû siúlai sutrúkst, kad prie ugniês laikomi, ir ne buwo żinoma, kokiu budu jis tokią didę sylą turējo. * p. 15, 14.

10. Tay atsake Delila Simsonui: βtay, tu manę wiliojei ir man pamelawai. Tayżi dabar man sakyk, kůmi tawę riβti galētu?

11. Jis atsáke jei: kad manę suriβtu naujomis wirwēmis, kuriomis dar neyjoki dárbą ne dirbo, tay aβ silpnas bucżau, kaip kitsai żmogus.

12. Tay ēme Delila naujas wirwes ir tomis ji suriβusi táre: Pylistēnai, nutwérkite Simsoną! (ale jie tykojo ant jo kamároj,) ir jis pertráuke jas ant sawo rankû kaip koki siúlą.

13. Ale Delila táre jam: jau wēl manę wiliójei ir manę prigawai; meldżu, sakyk man, kůmi tawę galētu riβti? Jis atsáke jei: kad tu septynes kasas mano galwôs supintumbei su káspina, ir tas prikáltumbei su winimi.

14. Ir ji tare jam: Pylistēnai, nutwérkite Simsoną! Ale jis iβ miego pabudęs iβtráuke supintůsius pláukus draug su winimi ir su káspina.

15. Tay ji táre jam: kaip tu gali sakyti, kad manę myli, o tacżaus tawo βirdis niera su manim? Tris

kartus tu manę wiliojei man ne sakydams, iß ko tu tokią didę sylą turi.

16. O kaip ji kas=dieną jį *ragino tais źodźeis ir jį nuwárgino, tay jo dußia apalpo, kad wôs gywa pasiliko. *p. 14, 17.

17. Jr jis sáke jei wislab, ką sawo ßirdij źinojo, tarydams: dar niekadôs neywiens barzd=skutis ne skutęs mano galwą, nės aß Diewui źadėts esmi tůj tikt uźgimęs. Kad manę nuskustumbei, tay mano syla nů manęs atstotu, kad taip silpnas pastoczau, kaip wisi kiti źmones.

18. Taygi Dėlila matydama, kad jis jei wislab buwo sakęs, ką ßirdije źinojo, tay ji nusiuntusi dawe parwadit Pylistėnû kunigáikßczus, ir sakydino jiems: dar wieną kartą ateikite, nės jis man ißsisake wisą sawo ßirdi. Tay parêję pas ję Pylistėnû kunigaikßczei parneße pinigus drauge sawo rankoj.

19. Jr ji dawe jį uźmigti jôs prieglobstij ir pawadino wieną, kurs jam tas septynes kasas nů galwôs nuskustu. Jr ji pradėjo jį nutwérti. Tay jo syla nů jo buwo atstójusi.

20. Jr ji tare jam: Pylistėnai, nutwerkite Simsoną! O kaip jis iß miego búwo pabudęs, dumojo jisai: „aß ßalin eisiu, kaip tiek kartû esmi dáręs; aß ißsiwerßiu,“ o ne źinojo, *kad Pons Diewas jį buwo prastojęs. *1 Sam. 18, 14.

21. Bet Pylistėnai jį sugáwę *akis jam ißdúre ir jį źemyn wédę į Gazą suriße jį dwiejeis lenciugais, ir jis turėjo málti kalėjime.
*2 Kar. 25, 7. Jer. 39, 7.

22. Ale plaukai ant jo galwôs jam wėl pradėjo áugti, kur nuskustas buwo.

23. O kaip Pylistenû kunigaikßczei susirinko sawo balwonui *Dagonui didę apierą kélt ir pasidźaugtis, tay jie táre: musû diewas dawe mums musû neprietelių Simsoną į musû rankas. *1 Sam. 5, 2.

24. Taipojau ir źmones, kaip jį památe, gárbino sawą balwoną, nės jie táre: musû diewas mums dáwęs musû neprietelių į musû rankas, kurs musû źémę ißpústijo ir daug musû uźmuße.

25. O kaip buwo *pasilinksminoję, tay tare: parweskite Simsoną, kad mums źáistu. Tay parwede jie Simsoną iß kalėjimo, ir jis paźáide jiems, o jie státe jį tarp dwiejû stulpû. *p. 19, 6. Rut. 3, 7.

26. Ale Simsonas táre waikui, kurs jį prie rankôs wéde: léisk manę, kad prie stulpû laikyczaus, ant kuriû trobos pabudawotos, kad prie tû prisiglausczau.

27. O trobos pilnos buwo wyrû bey moteriû. O ir Pylistėnû kunigáikßczei wisi czejau buwo, ir ant stogo apie tris túkstanczus, wyrai ir moteres, kurie regėjo Simsoną źáidźanti.

28. Bet Simsons ßauke Diewop tarydams: Wießpatie Pone Diewe, atsimink manęs, ir *padriutink manę, Diewe, ben ßį kartą, kad aß uź abi sawo aki ben gáuczau pasitießit ant Pylistėnû! *Judit 13, 6. 9.

29. Jr jis nutwėre abu widutiniu stulpu, ant kuriû butas buwo budawótas, ir ant kuriû jis laikesi, wieną į sawo dėßinę, o antrąjį į sawo kairę ranką,

30. Jr táre: mano dußia te mirßta su Pylistėnais! ir sylingay pasilenke. Tay sugriuwo tas buts ant kunigáikßczû ir ant wisû źmoniû tame ėsanczûjû, kad uźmußtûjû daugiaus buwo, kurie drauge su jůmi numire, kaip kurie mire jam dar gywam ėsant.

31. Tay źemyn atėjo jo brolei ir wisa jo tėwo gimine, ir jį sujėßkoję néße jį aukßtyn ir paláidojo jį jo tėwo Manoo kapè tarp *Zarea bey Estaol. O jis walde Jzraelį dwideßimt métû. *p. 13, 25.

17. Pérskyrimas.

Mikas pasidaro saw Balwoną.

1. O buwo nekursai wyrs ant kalno Epraim, wardu Mikas.

2. Tas tare sawo mótinai: anie túkstantis ir ßimts sidabrininkai, kurie taw yra pawógti, apie kurius keikdama man sakei po mano ausiû, ßtay, tie pinigai yra pas manę, aß

tus pakawojau. Tay atsáke jo mótina: *peržegnotas buk, miels sunau, Ponui Diewui!

* 1 Zom. 15, 13. Rut. 3, 10.

3. Taipo jis atdawe sawo mótinai tą tukstanti ir wieną ßimtą sidabrininkû. Jr jo mótina tare: aß tus pinigus Ponui Diewui paßwentinau iß sawo rankôs už sawo sunų, kad abrozą ir balwoną darydinczau; todēl aß tus dabar taw atdůmi.

4. O jis wēl atdawe sawo mótinai tus pinigus. Tay ēmusi jo motina du ßimtu sidabrininkû dawe tus *áukskaliui; tas jei nukale abrozą ir balwoną, tas buwo paskuy namůse Miko. * Jez. 40, 19. Jßm. 15, 9.

5. Taipo tas wyrs, Mikas wadinams, turējo balwon-namus, ir padarydino *wirßutinę wyskupißką sermēgą ir ßwentnyczą, ir pilde wienam iß sawo sunû ranką, kad jo klebonu pastotu. * D. 8, 27.

6. Tů-czēs *ne buwo karáliaus Jzraelije, ir kožnas dáre, kas jam gér dingojo. * D. 18, 1.

7. O buwo koksai jaunikáitis iß Betlēem Juda tarp giminês Juda, ir jis buwo *Lewits ir swétims czonay. * D. 18, 3.

8. Ale jis ißsitráuke iß miesto Betlēem Juda keliáuti, kur tikt imáne. Jr nukákęs ant kálno Epraim pas Miko trobą, kad toliaus keliáutu,

9. Kláuse ji Mikas, iß kur tu? jis atsake jam: aß esmi Lewits iß Betlēem Juda ir keliáuju, kur tikt imanau.

10. Mikas tare jamui: pasilikk pas manę, tu busi man ir tēwu ir klebonu; aß taw kas-mētą deßimt sidabrininkû ir pažadētû rubû ir ißlaikimą důsiu. Jr tas Lewits pasiliko.

11. Lewits pradējo ßlužit ir pasiliko prie to wyro, ir jis laike tą waiką lygey kaip sunų,

12. Jr Mikas pilde to Lewito ranką, kad jis jo klebonu pastojo; ir pasiliko taipo namůse Miko.

13. Jr Mikas tare: dabar aß žinau, Poną Diewą man gér darysenti, kad Lewitą turiu i klebóną.

18. Pérskyrimas.

Danitai igáun Miestą Lais, ir daro sau Balwonus.

1. Tů-czēs *ne buwo karáliaus Jzraēlije. Jr gimine Danitû jießkojo sawo tewißkēs-dali, kurioj jie gywénti galētu. Nēs iki tai dienai jie dar ne buwo daliês gáwę tarp giminiû Jzrael.

* D. 17, 6. D. 19, 1. D. 21, 25.

2. Jr waikai Dan ißsiunte iß sawo giminiû nů sawo kampû penkis wyrus kariáuti mokanczus iß Zarea bey Estaol, žémę pérjießkot ir pérweizdēt, ir tare jiems: nukeliáwę pérweizdekite tą žémę. *Jr jie nuêjo ant kálno Epraim prie buto Miko ir pasiliko czonay nakwini. * D. 13.

3. Jr jiems cze pas Miko ßeimyną b'ēsant, ißgirdo jie balsą to waiko, *Lewito, ir jie pas ji priêję táre jam: kas tawę czon nugabéno? ką tu cze darai? ir ką cze turi?

* D. 17, 7.

4. Jis atsáke jiems: taip ir taip Mikas dáre su manim ir manę samde, kad aß jo klebonu búczau.

5. Jie táre jamui: meldžame, kláusk Poną Diewą, kad ißtirtumbim, bau musû kélias, kuriûm mes keliáujam, ir geray mums sekfis.

6. Klebons atsáke jiems: keliáukite su pakájumi; jusû kélias patinka Ponui Diewui, kuriûm jûs keliáujat.

7. Tay tie penki wyrai ßalin êję nukáko i Laisą, ir mate žmones czonay gywénanczůsius be baimês ēsanczus tokiu budu, kaip Zidonitai, tyli ir be baimês, ir nieks ne buwo, kurs jiems abydą butu dáręs toj žémēj, arba kurs ant jû butu ponawojęs; ir buwo atstu nů Zidonitû ir nieko darbo ne turējo su žmonēmis.

8. Jr jie pargryžo pas sawo brolius i Zareą bey Estaolą, ir jû brolei táre jiems: ką jûs weikiat?

9. Jie táre: eime ir užkeliáukim aukßtyn pas jûs, nēs mes tą žémę péržiurējom, ta yra labay gera; todēl skubikites ir ne tingēkite nukeliáuti, kad atêję pasisáwitumbit tą žémę.

10. Jûs nuêję ateisite prie žmoniû nieko nesibijanczûjû, ir žéme yra

dide ir plati, nės Diewas padawe ję į jusû rankas, tokį kampą, kurs nieko ne stokója wiso to, kas ant żėmės yra.

11. Tay iszėjo isz czę, isz giminiû Dan, isz *Zarea bey Estaol, szeszi szimtai wyrû su szárwais iszsirėdę į múszį. *Joz. 15, 33.

12. Ir użkeliáwę guldėsi Kiriat-Jearime Judeoje, todėl jie pramine tą wietą ábażą Dan iki szei dienai, kuri uż Kiriat-Jearim yra.

13. Ir isz czę jie nuėjo ant *kálno Epraim ir priėjo namus Miko.
*p. 17, 1. p. 18, 2.

14. Tay atsáke *tie penki wyrai, kurie buwo iszėję żėmę Lais pérżwalgyt, ir táre sawo broliams: bau ir żinot, sziûse namûse wirszutinę wyskupiszką sermėgą, szwentnyczą, abrozą ir balwoną esant? dabar patys gálit dumot, ką jums pûlas daryti. *p. 17, 4. 5.

15. Jie czę įėję atėjo į namus ano waiko, Lewito, Miko namûse esanczojo, ir swéikino jį meilingay.

16. Ale anie szeszi szimtai su szarwais iszrėdytieji wyrai, isz waikû Dan esantieji, lauke stowėjo uż wartû.

17. O szie penki wyrai, kurie żėmę pérżwalgyt buwo iszkeliáwę, ėjo auksztyn ir priėję atėme tą ábrozą, wirszutinęję wyskupiszkąję sermėgą, *szwentnyczą ir balwoną; taip ilgay klebons uż wartû stowėjo pas anus szeszis szimtus su szárwais iszrėdytûsius. *p. 17, 5.

18. O kaip anie į Miko namus buwo įėję ir atėmę ábrozą, wirszutinęję wyskupiszkąję sermėgą, szwentnyczą ir balwoną, táre jiems klebons: ką jûs darot?

19. Jie atsáke jam: tylėk ir laikyk burną, o keliáuk su mumis, kad musû tėwu ir klebonu pastótumbei. Argi taw geriaus yra, kad tu to wieno wyro namûse klebonu esi, arba tarp wisôs giminês ir gentystês Izrael?

20. Tai geray patiko tam klebónui, ir jis drauge ėme wirszutinęję wyskupiszkąję sermėgą, szwentnyczą bey abrozą, ir drauge ėjo su żmonemis.

21. O kaip jie atsigręże ir szalin ėjo, siunte jie sawo waikelius ir bandą ir, ką tikt brangiû daiktû turėjo, pirmà.

22. O kaip jie jau geray nû Miko namû buwo atsitólinę, szauke tie wyrai, kurie namûse buwo pas Miko namus, ir séke waikus Dan ir priszauke waikams Dan.

23. Ale jie atsigrężę táre Mikui: kas taw kénkia, kad tu taip labay szauki?

24. Jis atsáke: jûs man atėmėt mano diewus, kurius saw pasidarydinau, ir kleboną, ir szalin keliáujat, o kągi asz dabar daugiaus turiu? O dar kláusiat, kas man kenk?

25. Ale waikai Dan atsáke jam: ne dûk iszgirst sawo balsą pas mus, kad ne kéltus priesz tawę rustus żmones, ir tawo duszia bey tawo giminês duszia ne butu użmuszta.

26. Taipo waikai Dan ėjo sawo keliu. Ir Mikas matydams, kad jie jam perdriuti buwo, atsigręże ir wėl parėjo į sawo namus.

27. Ale jie ėme tai, ką Mikas buwo pasidarydinęs, ir kleboną, kuri jis turėjo, ir nukáko į Laisą pas żmones, kurie tyli buwo ir nieko nesibijojos, ir iszmusze jûs asztrumu kárdo ir sudégino tą miestą ugnimi.

28. Ir neywieno ne buwo, kurs jûs butu iszgélbejęs, nės miests toli buwo nû Zidôno, ir nieko dárbo ne turėjo su żmonėmis, ir jis pakalnej buwo budawotas, kuri prie Bet-Rejob yra. Tay jie pakúre tą miestą ir gywéno tame.

29. Ir pramine jį *Dan pagal wardą sawo tėwo Dan, kurs isz Izraėlio buwo gimęs. O tas miests pirma Lais buwo wadinams.
*Joz. 19, 47.

30. Ir waikai *Dan saw attiese tą ábrozą. Ir Jonatans, sunus Gerzono, sunaus Manasse, ir jo súnus buwo klebónais tarp giminês Danitû iki tam czėsui, kaip jie apkalti isz tôs żėmês szalin gabénti buwo.
*1 Kar. 12, 28. 29. 2 Kar. 17, 16. 29.

31. Irgi taipo tarp sawęs attiese tą ábrozą Miko, kuri jis pasidarydino, koley Diewo namai buwo Siloj.

19. Pérskyrimas.

Sustdai iß Gibeôs bjaurų ir Korawonės wertą Grieką dáro.

1. Tů = czēs * ne buwo karáliaus Izraēlije. Ir Lewitißkas nekursai wyrs buwo swétims ant ßaliês kálno Epraim, ir netikrą moterißkę saw į páczę buwo ēmęs iß Betlēem Juda. * p. 17, 6.

2. O kaip ji su kitu buwo apsikekßáwusi, pabēgo ji nů jo į sawo tēwo namus į Betlēem Juda ir pasiliko czonay per keturis mēnesius.

3. Ir jôs wyrs pasikēlęs êjo jei paskuy, kad * meilingay su je kalbētu ir ję wēl pas sawę sugrązintu; ir turējo tarną bey ásilû porą pas sawę. Ir ji įwede ji į sawo tēwo namus. O kaip moterißkês tēwas ji pamate, dzaugēsi jisai ir ji swéikino. * 1 Moiz. 34, 3.

4. Ir jo ůßwis, moterißkês tēws, sylijo ji, kad tris dienas pas ji pasiliko; jie wálge ir gēre ir pasiliko czonay nakwini.

5. Ketwirtąję dieną jie ankſti pasikēle, ir jis atsikēlęs norējo keliáuti. Tay tēws tôs moterißkês sáke sawam jéntui: gaiwink pirma sawo ßirdį důnôs kąsniu, paskuy gálit keliáuti.

6. Ir jůdu pasisēdę wálge abudu podraug ir gēre. Tay sáke tēws tôs moterißkês tam wyrui: meldzu, pasilikk per nákti, ir buk * linksmôs ßirdiês! * p. 22. 2 Zom. 13, 28.

7. Ale kaip tas wyrs buwo pasikēlęs keliáuti norēdams, sylijo ji jo ůßwis, kad wēl nakwinus pasiliko.

8. Rytą = métą penktąję dieną jis ankſti pasikēle ir norējo keliáuti. Tay sáke tēws tôs moterißkês: „meldzu, gaiwink sawo ßirdį ir pasáukiwa ik dienai pasibaigiant!“ ir taipo wálge tůdu podraug.

9. Ir tas wyrs pasitaisęs norējo keliáuti su netikraje sawo móterimi ir su sawo tarnu, ale jo ůßwis, moterißkês tews, táre jam: ßtay, * diena prilinko, ir tůj bus wákars; pasilikk nakwins! ßtay, juk yra gaspádôs dár ßę dieną, pasilikk per nakti ir búk gerôs ßirdiês! rytoj ankſti jůs pasikēlę eikite sawo keliu į sawo namus. * Jer. 6, 4. Luk. 24, 29.

10. Ale wyrs tasai ne apsiēme per nakti pasilikt, bet pasikēlęs ßalin keliawo ir nukako iki pas * Jebus, tai esti Jeruzalem, ir dwéjetą sawo ásilû buwo apkrówęs, ir jo netikroji pati su jůmi. * 1 Kus. Kar. 12, 5.

11. O kaip pas Jebus nusikákino, wákars stojos. Ir tarnas sáke sawo ponui: meldzu, skubikis ir práßykim gaspádôs ßime mieste Jebusitu, ir cze pasilikkim nakwini!

12. Ale jo pons táre jam: ne nakwókime mieste swetimûjû, kurie ne yra iß waikû Izrael, bet keliáukime į Gibēą.

13. Ir táre sawo tarnui: eik, kad nukaktumbim į kokią wietą, ir nakwini pasiliktumbim ar Gibeoj ar Rámoj.

14. Ir jie tráukdamiesi keliáwo, ir sáule jiems nusiléido prie pat Gibeôs tarp Benjamin ēsanczôsês.

15. Ir jie gaspádą cze ēme, kad įėję * Gibeoj nakwini pasiliktu. O cze įėjęs pasisēdo jis ant úlyczôs miesto, nēs nieks ne buwo, kurs tą nakti jiems gaspádą důtu. * p. 20, 4.

16. O ßtay, séns koksai wyrs wákarą atêjo iß lauko nů sawo darbo, o jis taipjau buwo iß kálno Epraim ir swetims Gibēoj; o žmones to kampo buwo waikai Jemini.

17. Ir kaip jis sawo ákis pakēle ir máte tą swéczą ant úlyczôs, tárę jam: * kur tu nori keliáuti, ir iß kur ateini? * 1 Moiz. 16, 8.

18. O jis atsáke jam: mes atkeliáujam iß Betlēem Juda, ikikôl nukaksim į ßalį kálno Epraim, iß kur aß esmi, ir aß nukeliawęs buwau į Betlēem Juda, ir keliáuju dabar į namus Pono Diewo, o nieks ne nor man gaspadôs důti.

19. Mes turim ßiaudû ir páßaro sawo asilams, ir důnos bey wyno saw ir ßei tawo sluginei ir tarnui, kursai su manim, tawo tarnu, yra, kad mes nieko ne reikaláujam.

20. Senasis tasai wyrs táre: *buk su pakájumi! wisslab, ko stokoji, tu rasi pas manę, o tikt ne pasilikk per nákti ant úlyczôs.
* p. 6, 24. 1 Zom. 25, 6.

21. Ir jis įwede ji į sawo namus ir dáwe ásilams pássaro, ir jie sawo kojas nusimazgoję wálge ir gēre.

22. O kaip jû ssirdis *grazey pasilinksminojo, sstay, †atējo zmones to miesto, tikri issdykēlei, ir apstódami butą bélde į duris ir táre tam sénamjam wyrui, gaspadoriui: isswesk wyrą į tawo butą įējusiji, kad ji isspazintumbim.
* p. 16, 25. † 1 Moiz. 19, 4.

23. Ale tas wyrs, gaspadórius, pas jůs laukan issējęs táre jiems: meldzu, *mieli brolei, ne darykit toki griekǫ, nēs ssis wyrs į mano butą įējęs, ne †elgkites taip durnay!
* 1 Moiz. 19, 7. † 1 Moiz. 34, 7. 2 Zom. 13, 12.

24. Sztay, ass turiu dukteri, dar mergą ēsanczę, o ssisai netikrą pácze, tiedwi ass jums isswesiu, ir gálite jiedwi apgēdint ir su jomdwiem daryti, kas jums patink; ale su ssiů wyru ne darykite taip durnay.

25. Ale tie zmones ne norējo jo klausyti. Tay nutwēre tas wyrs sawo netikrąję paczę ir isswede ję pas jůs; tą jie isspazino ir pérsidirbo per wisą nákti iki rytui, ir jau prasswitus paléido ję.

26. Tay parējo ta moterisske beausstant ir parpůle ant zémês uz angôs buto to wyro, kur jôs pons widuj buwo, ir gulējo cze ik praaussus.

27. O kaip jôs pons rytą-métą atsikēle ir buto angą atwēręs issējo, kad sawo keliu keliáutu, sstay, jo netikroji pati be-gulējo uz angôs buto, ir jôs rankôs ant slenksczo.

28. O jis táre jei: kélkis, ir keliáukim. Bet ji nieko ne atsáke. Tay jis uzkēle ję ant ásilo, ir pasitaisęs keliáwo namon.

29. O namon parējęs ēme jis peili, ir nutwēręs tą sawo netikrąję páczę pérpjowe ję su káulais ir su wisu labu į dwylika stukius, ir siunte tus į wisus rubezius Izraēlio.

30. Kas tai památe, tas táre: toktai ne nusidawe, ney regēta yr iss to czeso, kuriame Izraelitēnai iss Egypto-zémês issitráuke, iki ssei dienai. O dabar *apsimislikite dēl ssio, susirôdikit ir sakykit.
* p. 18, 14.

20. Pérskyrimas.

Gimine Benjamin mazne wisay isspústita.

1. Tay waikai Izrael isskeliáwę susiējo kruwon, kaip wiens wyrs, iss Dan iki Bersebôs ir iss zémês Gilead pas Poną Diewą *į Mizpą.
* p. 21, 1.

2. Ir susiējo wyresnieji wisû zmoniû, wisû giminiû Izrael surinkime Diewo, keturi ssimtai túkstanczû wyrû, *kurie kardą isstráuke.
* p. 8, 10.

3. O waikai Benjamin isstyre, waikus Izrael aukssty̨n į Mizpą uzkeliáwusius. Ir waikai Izrael tare: sakykit, kaipo nusidawe tas bjaurusis daiktas?

4. Tay atsáke Lewits, wyrs tôs moterisskês, kuri zawinta buwo, ir táre: ass atējau į *Gibeą Benjamin su sawo netikraje pacze, kad nakwins cze pasilikczau. * p. 19, 15.

5. Tay kēlesi priess manę miesczonys iss Gibeôs ir apstojo manę bute, kuriame nakwins buwau; ir jie mislijo manę zawinti, o mano netikrąję paczę jie giedisskay sudarke, kad ir numirusi.

6. Tay ass nutwēręs sawo netikrąję paczę supjausczau ję ir nusiunczau į wisus laukus tewisskês Izraelio, nēs jie saw-wálnisskay ir gēdisskay elgēsi Izraelije.

7. Sztay, cze este wisi, jûs waikai Izrael, susirôdiję issmislikite, ką reikia daryti!

8. Tay susiējo wisi zmones, tarytumb wiens wyrs, ir táre: nieks te ne eit į sawo ssētrą ney te gryzzt į sawo namus!

9. Bet tai mes dabar darysim priess Gibeą:

10. Meskime burtą, ir imkime dessimt wyrû iss ssimto, ir ssimtą iss túkstantiês, ir túkstanti iss déssimt túkstanczû, iss wisû giminiû Izrael, kad jie walgi imtu zmonēms, ir atēję darytu su Gibea iss Benjamin pagal wisą jû durnystę Izraelije darytąję.

11. Taipo susirinko prie to miesto wisi wyrai iß Izrael, kaip wiens wyrs, ir susitáre.

12. Ir gimines Izraēlio ißsiunte wyrus į wisas gentystes Benjamino ir jiems sakydino: kokia tai bjaurybe pas jus daryta?

13. Taygi ißdůkite mums tus wyrus, anus piktůsius ßelmjus Gibēoj, kad tus nužawinę tą bjaurųjį dáiktą iß Izraēlio ißpústitumbim! Ale waikai Benjamin ne norējo klausyti žodžams sawo broliû, waikû Izrael,

14. Bet jie susirinko iß miestû į Gibēą ißsitráukti į mußį prieß waikus Izrael.

15. Ir tą dieną buwo suskaityti waikû Benjamin iß miestû dwideßimt ir ßeßi túkstanczei, kurie kardą galējo ißtráukti, be miesczoniû iß Gibeôs; tû buwo skaityti septyni ßimtai, tikri wyrai.

16. O tarp wisû ßiû žmoniû buwo septyni ßimtai wyrû ißskirtû, kurie su kaire galējo, ir su wilpßtine ir pláuką galējo trópit.

17. Ale Izraelitēnû (be tû iß Benjamin) suskaityti buwo keturi ßimtai túkstanczû wyrû, kurie kardą ißtráuke, ir wisi wyrai kariáuti žinantieji.

18. Tie pasikēlę nukeliáwo į Diewo namus, ir Diewą kláusdami táre: * kursai iß musû tur užkeliáut kárą pradēt su waikais Benjamin? Pons Diews atsake: Juda tur pradēt.

* S. 1, 1. 2.

19. Taipo waikai Izrael rytą-métą pasitaise ir guldēsi už Gibeôs.

20. Ir kožnas iß Izraelitēnû ißējo kariáuti su waikais Benjamin, ir pasigatáwijo kariauti prieß Gibeą.

21. Tay waikai Benjamin padurmay kaip pulte ißpůle iß Gibeôs ir ißmuße tą dieną iß Izraelitēnû dwideßimt ir du túkstanczu.

22. Ale žmones, wyrai Izraelio, pasidrąsino ir pasigatawijo dar daugiaus kariáuti tame kampe, kur wakarykßcząję dieną buwo pasitaisę.

23. Ir waikai Izrael užkeliáwo aukßtyn werkdami po akiû Pono Diewo iki wákaro, ir Poną Diewą kláusdami tare: ar dar daugiaus artisimes kariauti su waikais Benjamin, sawo broleis? Pons Diews atsake: keliáukite aukßtyn pas jûs!

24. Ir kaip waikai Izrael antrąję dieną artinos prieß waikus Benjamin,

25. * Benjamitai padurmay kaip pulte ißpůle iß Gibeôs jiems prießais tą paczę dieną, ir ißmuße waikû Izrael dar aßtůniolika tukstanczû, kurie wisi kardą turējo. * 1 Moiz. 49, 27.

26. Tay užkeliawo wisi waikai Izrael aukßtyn, ir wisi žmones, ir atêję į Diewo namus werke, ir pasiliko czonay po akiû Pono Diewo, ir pasninkáwo tą dieną ik wákaro, ir apierawojo ir dēginimo-ir dēkawonês-apierą Ponui Diewui.

27. Ir waikai Izrael kláuse Poną Diewą, (o buwo czonay tû-czēs skryne derējimo Diewo,

28. Ir * Pinejas, sunus Eleazaro, Aarono sunaus, tû-czes stowējo po jo akiû,) ir táre: ar dar daugiaus ißkeliáusim kariáuti su waikais Benjamin, sawo broleis, arba ar paliáusim? Pons Diews atsake: keliáukite aukßtyn! rytoj aß jûs padůsiu jums į jusû rankas.

* Joz. 22, 13.

29. Ir waikai Izrael * žalnierius slapczey pasteliáwo aplink Gibeą.

* Joz. 8, 2. 1 Zom. 15, 5.

30. Ir taipo nusitráuke waikai Izrael trécząję dieną prieß waikus Benjamin ir susitaise pas Gibeą, kaip jau pirma du kartu.

31. Tay waikai Benjamin padurmay kaip pulte ißpůle žmonēms prießais ir atsitólino nů miesto, ir pradējo mußt ir surónit žmoniû, kaip jau du kartu, ant lauko ant dwiejû wießkeliû, kuriû wiens į Beteli, o antrasis į Gibeą lenkiasi, apie trisdeßimt wyrû iß Izraelitēnû.

32. Tay dumojo waikai Benjamin: jie bus užmußti musû, kaip pirma. Ale waikai Izrael tare: pradēkime bēgti, kad jûs nů miesto attólintumbim į wießkelius.

33. Tay pasikēle wisi wyrai iß Izrael iß sawo kampo ir taises Baal-Tamarè. Ir žalniêrei, kurie aplink miestą buwo pasislēpę, * ißßoko iß sawo kampo iß daubôs Gaba,

* Joz. 8, 19.

34. Ir ėjo į Gibeą dėszimtis túkstanczů wyrů, iszrinktů isz wiso Izraelio, kad múszis labay skaudus buwo; ale anie ne žinojo, kad jiems bus negilukis.

35. Taipo iszmusze Pons Diews Benjamitus per waikus Izrael, kad waikai Izrael tą dieną supústijo dwidesžimt ir penkis tukstanczus ir wieną szimtą wyrů isz Benjamin, wisus kardą nėszanczus.

36. Nės waikams Benjamin be=mislijant, kad anie muszami buwo, waikai Izrael jiems ruimą dáre, nės jie pasitikėjo ant žalniêrů, ku=rius uź (miesto) Gibea buwo slap=czey pastelláwę.

37. Ir anie uź miesto slapczei pa=steliůtieji žalniêrei taipojau skubinos ir iszszóko ant Gibeôs=linkay, ir jie priêję musze wisą miestą asztrumu kárdo.

38. Ale jie buwo susitárę, wyrai isz Izrael bey anie slapczey paste=liůtieji žalniêrei, su kardu jůs uź=pulti, kad dúmai isz miesto auksztyn kélsis.

39. Taygi, kaip wyrai Izrael at=sigręźe kare, ir Benjamitai pradėjo muszti ir iszrónijo Izraelije apie trisdeszimts wyrů dumódami: jie wēl bus musů iszmuszti, kaip aname muszije,

40. Tay pradėjo * dúmai pasikélti isz miesto tiesog auksztyn, ir Ben=jamitai atsigręźe, ir sztay wisas miestas (ugnije) kėlėsi dangun,

* Joz. 8, 20.

41. Ir wyrai isz Izrael taipojau atsigręźę iszgandino wyrus Benja=min, nės szie mate, jiems negiluki búsenti,

42. Ir kreipės dēl wyrů Izrael ant kélio į púszczą. Ale káras séke jůs; priegtam tie, kurie isz miestů czon buwo susiêję, jůs czonay su=púst\ijo.

43. Ir jie apstóję Benjamitus wijo jůs ik į Menuą, ir sumyne jůs ik uź Gibeôs ties uźtekėjimu sáulês.

44. Ir půle isz Benjamitů asztů=niolika tukstanczů wyrů, kurie wisi tikri žalniêrei buwo.

45. Tay jie atsikreipę bėgo į pú=szczą pas ůlę Rimmon, o ant to kélio jie wēl iszmusze penkis túkstan=czus wyrů, ir sekdami wijo jůs ik į Gideom, ir iszmusze jů du túk=stanczu.

46. Ir taipo půle tą dieną isz Ben=jamin dwideszimt ir penki túkstan=czei wyrů, kurie kárdus nesziójo ir wisi tikri žalniêrei buwo.

47. Tikt szeszi szimtai wyrů besi=kreipdami bėgo į púszczą prie * ůlês Rimmon, ir pasiliko ůleje Rimmon per keturis mėnesius. * P. 21, 13.

48. Ir wyrai Izrael wēl sugryźo pas waikus Benjamin, ir * uźmusze asztrumu kárdo miestę ėsanczus, taip źmones, kaip ir galwijus, ir wislab, ką jie rádo; ir wisus miestus, ku=rius jie rádo, ugnimi sudėgino.

* Joz. 8, 24.

21. Pérskyrimas.

Kokiu Budu Gimine Benjamin wēl pasiwaisîno.

1. O wyrai Izrael * Mizpoje buwo pasibáźiję ir sákę: neywiens sawo dukteri Benjamitams ne tur důti per pácźę. * P. 20, 1.

2. Ir źmones susiêjo prie * Diewo namů ir pasiliko cze iki wákarui po akiů Diewo, ir pakėlę sawo balsą nusiwerke skaudźei,

* Joz. 18, 1. Wald. 20, 27.

3. Ir táre: ak Wieszpatie Diewe Izraēlio! kodēl tai nusidawe Izraēlije, kad szen=dien wienôs giminês ma=źiaus stojos Izraelitėnů?

4. Antrą rytą źmones ankszti kėlėsi pabudawojo czonay altorių ir apie=rawojo dėginimo= ir dėkawonės= apierą.

5. Ir waikai Izrael tare: kursai rasi butu isz giminiů Izrael, kurs ne butu * su surinkimu auksztyn ėjęs pas Poną Diewą? Nės jie driutay buwo prisėkę, kad tas, kurs ne eitu auksztyn pas Poną Diewą į Mizpą, turėtu źudytas buti.

* P. 20, 1.

6. O waikai Izrael pasigailėjo Benjamitů, sawo broliů, ir táre: szen=dien wiena gimine isz Izraelio prapůlusi.

7. Kaip mes jiems gálime gélbėt, kad likusieji moteriů gáutu? Nės mes prisiêkem prie Pono Diewo, kad mes isz sawo dukteriů jiems móteres ne důsime.

8. Jr táre: kas rasi butu iß giminiû Jzrael, kurie ne butu aukßtyn êję pas Ponq Diewq i Mizpq? O ßtay, cze nieks ne buwo atêjęs i ábazą iß surinkimo * Jabeso Gilēadè.
* 1 Zom. 11, 1.

9. Nēs jie suskaite źmones, o ßtay, tay ne buwo neywiens miesczonis czonay iß Jabeso Gilēadè.

10. Tay surinkimas nusiunte tenay dwylika túkstanczû wyrû, tikrû zalniêrû, ir isakydami jiems táre: nuêję uźmußkite aßtrumu kárdo miesczonis iß Jabeso Gileadè draug su móterimis ir waikais.

11. Ale taczaus taipo darykite: * wislab, kas wyrißka, ir wisas moteres prie wyrû gulējuses źudykit.
* 4 Moiz. 31, 17.

12. Jr jie rado prie miesczoniû Jabese Gileadè keturis ßimtus jumprowû, dar mergû, kurios ney su jokiu wyru ne buwo sugulējusios, tas jie pargabéno pas surinkimą i Silo źémēje Kanaan.

13. Tay wisas surinkimas nusiunte ir susikalbēdino su waikais Benjamin, * ûleje Kimmon ēsanczeis, wadindami jûs pakajingay. * p. 20, 47.

14. Taipo waikai Benjamin tû=czēs pargryźo, ir jie dáwe jiems tas moteres, kurias jie buwo gawę iß miesczoniû iß Jabeso Gileadè, bet ne rádo daugiaus (ganà) jû tokiu budu.

15. Tay źmones pasigailējo Benjamino, kad Pons Diews toki plyßi buwo dáręs tarp giminiû Jzrael.

16. Jr wyresnieji surinkimo tare: ką galim daryt, kad ir kiti moteriû gáutu? nēsa moteres Benjamitû yra nuźawintos.

17. Jr táre: tie, kurie liko iß Benjamin, juk tur dáli sawo tēwißkês palaikyt, kad neywiena gimine iß Jzraelio ißpústita butu.

18. Jr mes ne gálim jiems dût westi musû dukteres, nēs waikai Jzrael prisēkdami tarę: „prakeikts t'esie, kurs moteri dûd Benjamitams."

19. Jr jie tare: ßtay, juk yra méto=ßwente Ponui Diewui Siloj i ßiaurę prieß Betēli ēsanczoj, ties uźtekējimu sáulês ant kélio, kur aukßtyn einama iß Betelio i Sikēmą, ir iß pētû=linkay ji yra ties Libona.

20. Jr jie prisakydami waikams Benjamin táre: eikit ir * tykokit wynyczose.
* 1 Mak. 9, 38.

21. Jr matydami, dukteres Silôs ißeinanczes laukan su źáislais ßokinēti, tay ißßókite iß wynyczû, ir kożnas saw t'imie moteri iß dukteriû Silôs, ir nueikite i źémę Benjamin.

22. O kad jû tēwai arba brolei pareitu su mumis prowawótis, tay mes jiems sakysim: bukite jiems malonus, nēs mes jums tas ne atēmem su waidu; o jûs juk ne norējot jas jiems dûti, ßeip kaltybe dabar jusû butu.

23. Waikai Benjamin dare taipo ir wéde saw móteres pagal sawo skaitlių iß ßokinējanczûjû, kures pagáwo, ir nukeliáwę gywéno sawo tēwißkēsdalijè, ir miestus pabudawoję gywéno tûse.

24. Jr waikai Jzrael ßalin êjo iß cze tû=czēs, kożnas pas sawo giminę ir pas sawo genczus, ir ißsitráuke iß cze, kożnas i sawo tēwißkēs=dáli.

25. Tû=czēs * ne buwo karáliaus Jzraelije; kożnas dare, kas jam gér rodēs.
* p. 17, 6. p. 18, 1. p. 19, 1.

Galas Knygû Waldonû.

Knygos Rutôs.

1. Pérskyrimas.

Ruta su Naēmi keliáuja į Betlēem.

1. Tů=czēs, kaip waldonai żémę walde, rádosi brangums toje żéměje. Jr nekursai wyrs iß Betlēem Juda aplink keliáwo Moabitů żéměje su sawo pacże ir su dwiem súnum.

2. Tas wardu buwo Elimeleks, o jo pati Naēmi, ir jo du sunu Málons bey Kiljons, tie buwo Epratēnai iß Betlēem Juda. Jr atêję į Moabitů żémę pasiliko czonay.

3. Jr Elimēleks, Naēmês pats, numire, ir ji wiena ißliko su dwiem sawo sunum.

4. Tůdu wédė Moabitißkas móteres, wiena wardu buwo Arpa, o antroji Ruta. Jr kaip czonay buwo gywénę apie dėßimt métů,

5. Numire jůdu abudu, ir Malons ir Kiljons, kad ta moterißke tikt wiena ißliko po galwôs abejů sunů bey wyro.

6. Tay ji kēlesi su dwiem sawo martim ir * wēl ißkeliáwo iß Moabitů żémês, nēs ji buwo ißtyrusi Moabitů żéměje, kad Pons Diews buwo atlankęs sawo żmones ir jiems důnôs buwo dáwęs.
* 2 Kar. 8, 3.

7. Jr ißkeliáwo iß to kampo, kur ji buwo ißsilaikiusi, ir abi jôs marti su je. Jr jei be=einant ant to kélio, kad wēl sugryßtu į żémę Juda,

8. Tare ji dwiem sawo martim: eikita ir pargryßkita, kożna į sawo mótinôs namus. * Pons Diews jum=dwiem t'ißródo mielaßirdystę, kaip judwi tą numirusiemsiems ir man ißródēta.
* 1 Moiz. 43, 14. 1 Moiz. 24, 12.

9. Diew: důk, kad * átilsiês rastumbita kożna sawo wyro namůse! ir pabuczawo abidwi. Tay jiedwi sawo balsą pakēlusi werke, * p. 3, 1.

10. Jr tare jei: mudwi noriwa su tawim eiti pas tawo żmones.

11. Ale Naēmi sake: * sugryßkita, mano dwi dukteri! kodēl nórita su manim eiti? kaipo aß dabar dár galiu waiku=du auginti, kuriů=du jusů dwiejů wyru=du galētu pastóti?
* 2 Zom. 3, 16.

12. Sugryßkita, mano dwi dukteri, ir eikita! nēs aß dabar jau persena, kad dar wyrą imczau. O kad ir tarczau: „galiu pasitikēt, dar ßę nakti wyrą gáusent ir waikus pagimdysent,"

13. Kaipogi gálita láukti, ikkol jůdu użaugs? kaipo judwi norita użtrukt, kad uż wyro ne tekētumbita? Nè, mano dwi dukteri, nēs aß labay gailiůs jusů dwiejů; nēs * ranka Pono Diewo manę trópijo.
* Job. 19, 21.

14. Tay jiedwi sawo balsą pakēlusi dar jů daugiaus werke. Jr Arpa atsíbuczáwos su sawo ůßwe, ale Ruta pasiliko pas ję.

15. Bet ji tare: ßtay, tawo swaine sugryżo pas sawo żmones ir pas sawo Diewą; ir tu sugryßk paskuy sawo swáinę.

16. Ruta atsake: ne kalbēk man apie tai, kad aß tawę palikczau ir nů tawęs sugrysczau. * Kur tu nueisi, czon eisiu ir aß; kur tu pasilikſi, czon pasilikſiu ir aß. Tawo żmones yra mano żmones, ir tawo Diewas yra mano Diewas.
* 2 Zom. 15, 21.

17. Kur tu mirsi, cże ir aß mirsiu, o cże ir noriu palaidota buti. * Kad Pons Diews ir każiką man użléistu, tay kits nieks, kaip tikt smertis, manę atskirs nů tawęs.
* 1 Zom. 3, 17

18. Taygi jei matant, kad ßi driutay buwo apsiēmusi su je eiti, paliowe jiji apie tai su je kalbēti.

19. Taipo êjo tiedwi podraug, ikikôl nukáko į Betlēemą. Jr jiemdwiem į Betleēmą iêjus, wisas miestas kalbējo apie jiedwi ir tare: ar tai ne ana Naēmi?

20. Ale ji atsake jiems: ne wadikite manę Naēmi, bet * Mara, nēs Wisagalisis manę labay smutną padaręs.
* 2 Moiz. 15, 23.

21. Bagota ißsitráukiau, ale tußczą Pons Diews manę wēl sugrążino. Kodēlgi manę dar wadinate Naēmi, kadangi Pons Diews manę

pažéminęs, ir Wiſagaliſſis manę labay ſmutną padáręs?

22. O buwo apie tą czėſą, kad miežius pradėjo pjáuti, kaip Naēmi ir jôs marti Ruta, Moabitēne, wēl pargryžo iß Moabitû žémês į Betleēmą.

2. Pérſkyrimas.

Ruta ant Boáſo Dirwôs Wárpû ſurenka.

1. O buwo ir kokſai wyrs, Naēmês wyro gentis, iß giminês Elimelēko, wardu Boâſas, tas buwo * garbês pilns wyras. * 1 Zom. 9, 1

2. Jr Ruta Moabitēne tare Naēmei: léiſk manę eit į lauką ir wárpas ſurinkti paſkuy tą, kurs man rinkti pawélis. O ji atſáke jei: eik, mano dukte.

3. Ji nuêjuſi priêjo ir ſurinko paſkuy pjowikus ant lauko. Jr nuſidawe, kad tas lauks buwo Boaſo iß giminês Elimelēko.

4. O ßtay, Boaſas atêjo iß Betlēem ir tare pjowikams: * Pone Diewe buk ſu jumis! jie atſake: Pone Diewe žegnok! * Wald. 6, 12. Luk. 1, 28.

5. Jr Boaſas tare ſawo waikui, kurs pribuwo pjowikams: kieno ta moterißke?

6. Waiks, kurs pribuwo pjowikams, atſakydams tare: tai yra ana moterißke Moabitēne, ſu Naēme pargryžuſi iß Moabitû žémês.

7. Nēs ji táre: „meldžu, pawélik man ſurinkti ir ſugrēbt tarp pēdû paſkuy pjowikus;“ taipo ji atêjuſi ſtowējo cze nů ryto ikßiol, ir ne daug paſiliekt namēj.

8. Tay tare Boaſas Rutai: ar girdi tai, mano dukte? tu ne eik ant kitôs dirwôs rinkti, ir ne atſtok iß cze, bet buk pas mano mergas.

9. Jr ßtay, kur jos pjáuja ant lauko, cze eik paſkuy jas. Aß liepjau ſawo waikams, kad nieks tawę ne krutintu. Jr jey nori gérti, tay nuêjuſi gérk iß krágo, kur mano waikai géria.

10. Tay ji * ant ſawo wéido půluſi paſiklonojo jam iki žémês tarydama jam: kůmi aß malonês radau po tawo akiû, kad manę pažyſti, kuri aß taczaus ſwetima eſmi? * 1 Zom. 25, 23.

11. Boaſas atſakydams tare jei: wiſlab man yra apſakyta, ką tu darei ſawo ůßwei tawo wyrui numirus, kad tu * praſtojuſi ſawo tēwą ir ſawo mótiną ir ſawo tēwißkę nukeliawai pas žmones, kurius pirma ne pažinai. * P. 1, 16. 17.

12. Pons Diews te atlygin taw, ką tu dáriuſi, ir tawo alga t'eſie pilna pas Wießpati Diewą Jzraēlio, pas kurį tu atējei, kad po jo ſparnû nuſitikējimą turētumbei.

13. Ji tare: * buk man malonus, miels pone! nēs tu manę palinkſminojei ir manę, ſawo ſlúginę, † meilingay ikalbinai, kuri aß taczaus ne eſmi dar tokia, kaip tawo ſlúginiû wiena. * 1 Moiž. 30, 27. P. 33, 15. † Wald. 19, 3.

14. Boaſas atſake jei: kad czėſas bus wálgit, tay priêjuſi wálgik tôs důnôs, ir idažyk ſawo kąſnį į rúkpywę. Jr ji paſiſēdo prie ßaliês pjowikû. O jis padējo jei ſwiliſnius, ir ji * wálge ir priwálge, o ir dar liko. * 2 Kar. 4, 44.

15. Jr kaip ji kēlēſi rinkti, liepe Boaſas ſawo waikams tarydams: léiſkite ję rinkti ir tarp pēdû, o ne apgēdinkite ję.

16. Jr * iß pēdû te liekt mažumas, ir palikkite ką, kad ji tai ſurinktu, ir neywiens ję ne bárkite dēl to. * 3 Moiž. 23, 22.

17. Taipo rinko ji ant dirwôs iki wákarui, ir ißkúle, ką buwo ſurinkuſi, ir buwo mažne ſaikas Epamiežiû.

18. Jr ji tai užſidējuſi atêjo į mieſtą, ir jôs ůßwe mate, ką ji buwo ſurinkuſi. Tay ji ißtráukuſi dawe jei, kas jei liko to, ko ji buwo priwálgiuſi.

19. Tay jôs ůßwe tare jei: kur tu ßen=dien rinkai, ir kame tu dirbai? peržegnotas t'eſie, kurs tawę pažino. O ji ſake ſawo ůßwei, pas ką ji dirbuſi, tarydama: tas wyrs, prie kurio aß ßen=dien dirbau, wadinams yra Boaſas.

20. O Naēmi tare ſawo marczei: peržegnotas t'eſie jiſai Ponui Die=

wui, nės jis sawo mielaßirdystę ne paliówe ißródit ney gyw ėsantiems ney numirusiems. Ir Naėmi tare jei: tasai wyrs yra musû gentis, ir musû tewónis (jam musû tewißke priklauso).

21. Ruta Moabitėne tare: jis ir man tai sake: „laikykis prie mano waikû, ikikôl jie man wislab bus suwale."

22. Naėmi tare Rutai, sawo marczei: geriaus yra, mano dukte, kad su jo mergomis ißeisi, kad ne bilekas taw užđraustu ant swetimôs dirwôs.

23. Taipo ji laikėsi prie mergû Boaso ir rinko, iki miežei bey kwieczei buwo suwalyti, ir wėl pargryžo pas sawo ůßwę.

3. Pérskyrimas.

Ruta žodi gáuna aple busenczę Swodbą.

1. Ir Naėmi, jôs ůßwe, tare jei: mano dukte, aß taw *atilsiês důsiu, kad taw geray butu.
* p. 1, 9.

2. Sztay Boasas, musû gentis, prie kurio *mergû tu buwai, wėto ßę-nákt miežius ant sawo klojimo.
* p. 2, 8.

3. Taygi máudikis ir móstikis, ir apsiwilk sawo rubais, ir nueik žemyn i klojimą, kad neywiens tawę ne pažintu, iki wisay pawalgius ir gėrus.

4. O kad jisai atsigulsis, tay dabokis wietôs, kur jis atsigulsis, ir priėjusi atklok užklodę nů jo kojû ir atsigulk; tay jis taw jau sakys, ko taw reikia daryti.

5. Ji atsake jei: *wislab, ką tu man sakai, aß darysiu.
* 2 Moiž. 19, 8. Tob. 5, 1.

6. Ji nuėjusi i klojimą dare wislab taipo, kaip jôs ůßwe jei buwo liepusi.

7. Ir kaip Boasas buwo walgęs bey gėręs, tay jis linksmas pastojo, ir nuėjęs atsigule už kruwôs; ir ji tylomis priėjusi atklojo nů jo kójû ir atsigule.

8. O apie naktiês-gúdumą nusigando tas wyrs ir drebėjo, nės ßtay, moterißke gulėjo pas jo kojas.

9. Ir jis tare: kas esi tu? ji atsake: aß esmi Ruta tawo slúgine. *Ißtiesk sawo sparnelius ant sawo tarnáitês, nės tu esi tewonis.
* Ezek. 16, 8.

10. Bet jis tare: *peržegnota tu búk Ponui Diewui, mano dukte! tu dar geréснę mielaßirdystę (wiežlibystę) ißrodei paskuy, ne kaip pirma, kad ne paskuy bėgai jaunikáicziams, ney bagotiems, ney pawargusiems.
* Wald. 17, 2. 1 Zom. 15, 13.

11. Taygi, mano dukte, nesibijokis; wislab, ką tu sakai, aß taw darysiu; nėsa *wisas miestas mano žmoniû žino, tawę wiežlibą moterißkę ėsanczę.

12. Berods tai tiesa, kad aß esmi tewonis, ale dar kits yra artésnis už manę.

13. Pasilikk naktwinay! rytój, jey jis tawę nor westi, tay geray; ale jey jis ne apsiim tawę west, tay aß tawę wesiu, kaip *tikray Pons Diews gyws yra. Miegok iki ryto.
* 1 Zom. 14, 45.

14. Ir ji miegojo iki ryto prie jo kojû ir atsikėle, pirm-neng wiens antrą galėjo pažinti. Ir jis mislijo, kad ben nieks ne ißtirtu, moterißkę i klojimą iėjuse;

15. Ir tare: důk ßen skreistę, kure tu apsisiautusi, ir suimk ję. Ir ji suėme ję. Ir jis seikėjo ßeßis saikus miežiû ir uždėjo tus ant jôs. Ir jis nuêjo i miestą.

16. O ji parėjo pas sawo ůßwę, ta tare: kaip destis su tawim, mano dukte? Ir ji sake jei wislab, ką tas wyrs jei buwo dáręs,

17. Ir tare: ßius ßeßis miežiû saikus jis man dawe, nės jis tare: „tu ne turi tußcza pareit pas sawo ůßwę."

18. Bet ji tare: tylėk, mano dukte, ikikol matysi, kas iß to bus; nės tas wyrs ne paliáus, pirm-neng jis tai ßen-dien galop warys.

4. Pérskyrimas.

Boasas bey Ruta Swodbą kelia, ir péržegnota.

1. Boasas aukßtyn ėjęs i wartus pasisėdo czonay. O ßtay, kaip tikrasis tewonis pro ßali ėjo, kalbėjo Boasas su jůmi ir tare: eikß ir sėskis ar ßen ar ten. Ir jis atėjęs pasisėdo.

2. Ir jis su sawim ēmęs déßimt wyrû iß wyresniûjû miesto tare: sēskites ßen. Ir jie pasisēdo.

3. Tay sáke jis tam tewoniui: Naēmi iß Moabitû žémês pargryžusi nor pardůti dirwą, kuri musû brolio Elimelēko buwo.

4. Taygi aß norējau taw tai apsakyti ir tarti: jey tu nori tą pasisáwint, tay pirkk dabar po akiû miesczoniû ir wyresniûjû mano žmoniû; o jey tu ne nori tą pasisáwint, tay sakyk man, kad tai žinoczau; nēs niera artésnio genties, kaip tu, o aß paskuy tawę. Jis atsáke: aß tą pasisáwisiu.

5. Boasas tare: kurę-dien tu tą dirwą perki iß rankôs Naēmi, tay ir turi westi Rutą Moabitēnę, numirusiojo paliktąję kad numirusiamjam *wardą gamintumbei ant jo tewißkês-daliês.
* 5 Moiz. 25, 5. 6. Matt. 22, 24.

6. Tay jis atsake: aß ne noriu pasisáwint, kad rasi sawo tewißkês-dali ne ißpústiczau. Tu pasisáwik tai, kas man půlas, nēs aß ne noriu pasisáwint.

7. Bet *iß senowês toksai páprotis buwo Izraelije, jey kas koki uki ne norējo ney už tewißkês-dáli priimti ney pirkti, kad bile-koki dáiktą pastiprintu, tay jis ißáwęs sawo kurpę dawe tą antramjam; tai buwo liudimas Izraelije.
* 5 Moiz. 25, 9.

8. Ir tas tewonis sake Boasui: „tu tą nusipirkkis;“ ir ißáwe sawe kurpę.

9. Ir Boasas tare wyresniemsiems ir wisiems žmonems: jús ßen-dien este liudininkais, kad aß wislab nusipirkau, kas Elimelēko buwo, ir wislab, kas Kiljono bey Malono buwo, iß rankôs Naēmês;

10. Priegtam ir Rutą Moabitēnę, Malono paliktąję, aß saw wedu per paczę, kad aß numirusiamjam wardą gaminczau ant jo tēwißkês, ir jo wardas ne prapultu tarp jo broliû, ney iß wartû jo kampo; liudininkais jús to este ßen-dien.

11. Ir wisi žmones, kurie wartůse buwo, su wyresneiseis tare: mes esme liudininkais. Pons Diews te žegnój tą moterißkę į tawo gywátą ieisenczęję, *kaip Raēlę bey Leą, kurie-dwi abi giminę Izrael ißplátino, ir te důdie ję labay áugti Epratoj, kad pagirta butu Betleēme,
* 1 Moiz. 29, 32. P. 30, 22.

12. Ir tawo gimine butu kaip gimine Perezo, kuri *Tamore Judui pagimde, iß to waisiaus, kuri Pons Diews taw důs iß ßiôs moterißkês.
* 1 Moiz. 38, 29.

13. Taipo wéde Boasas Rutą, kad ji jo pati pastojo. Ir kaip jis su je sugulējo, *dawe Pons Diews, kad ji neßcza pastojo ir pagimde sunų.
* Ps. 127, 3.

14. Tay tare moters Naēmei: paßlowints t'esie Pons Diews, kurs ne-dawe waiko stokoti taw ßime czēse, kad jo wardas Izraelije pasiliktu!

15. Tas tawę atgaiwis ir tawę, kad busi pasénusi, aprúpis; nēs tawo marti, kuri tawę mylējo, ji pagimde, kuri taw gerésne yra uß septynis sunus.

16 Ir Naëmi ēmusi tą kúdiki padējo ji ant sawo prieglobsczo ir kawojo ji.

17. Ir jôs kaimynkes pramine ji tarydamos: „Naēmei kudikis užgimęs,“ ir pramine ji Obed; tas yra tēwas Isai, kurs esti Dowido tēwas.

18. Szita yra gimine *Perezo: Perēzui gimęs Ezronas,
* 1 Nus. Kar. 2, 5. 1 Moiz. 46, 12.

19. Ezronui gimęs *Ramas, Ramui gimęs Amminadábas,
* 1 Nus. Kar. 2, 9.

20. Amminadabui gimęs *Naessonas, Naessonui gimęs Salmas,
* 4 Moiz. 1, 7.

21. Salmui gimęs Boasas, Boasui gimęs Obēds,

22. Obēdui gimęs Isâi, *Isâjui gimęs Dowidas.
* 1 Zom. 16, 20.

Galas Knygû Rutôs.

Pirmoſios Knygos Zomelio.

1. Pérſkyrimas.

Zomelis užgema.

1. Buwo nekurſai wyrs iß Ramataim=Zopim nů kalnû Epraim, wardu *Elkana, ſunus Jeroamo, ſunaus Eliu, ſunaus Tou, ſunaus Zupo, Epratißkio. *1 Nuſ. Kar. 7, 26.

2. Jr jiſai dwi moteri buwo wédęs, wiena buwo wardu Anna, antroji Peninna. Jr Peninna *augino waikû, bet Anna ne augino. *1 Moiž. 29, 31.

3. Jr taſai wyrs aukßtyn êjo iß ſawo mieſto ſawo czēſu, kad melſtus bey apierawotu Ponui Diewui Zebaot *Siloj. O czonay buwo klebonai Pono Diewo Opni bey Pinejas, ſunu=du Eli. *Joz. 18, 1.

4. Kaipgi wieną dieną nuſidawe, kad Elkana apierawojo, tay jis dawe ſawo paczei Peninnai ir wiſiems jôs ſunums bey dukterims, kožnam po dáli,

5. Bet Annai jis dawe wieną dali ſmutnay, nēs jis Anną mylējo, ale Pons Diews jôs *žywátą buwo užrakinęs. *1 Moiž 20, 18.

6. Jr jôs prießininkė ję apſmútijo budama jei ant patyczû, kadangi Pons Diews jôs žywátą buwo užrakinęs.

7. Taipo nuſidawe kas=métą jei be=einant į Diewo namus; ir ję taipo apſmútijo, kad ji werkdawo ir nieko ne wálgidawo.

8. Bet Elkana, jôs wyrs, ſakė jei: Anna, kam tu werki, ir kam tu nieko ne wálgai? ir kam tawo ßirdis ne=rimſta? ar ne aß taw geréſnis už deßimts ſunû?

9. Tay Anna atſikėle, kaip buwo pawálgiuſi Siloj ir atſigéruſi. (Bet Eli klebonas ſedējo ant kraſês prie angôs bažnyczôs Pono Diewo.)

10. Jr ji buwo iß ßirdiês ſmutnà ir meldēſi Poną Diewą werkdama,

11. Jr žadējo pážadą ſakydama: Pone Diewe Zebaot, jey tu padaboſi ant wargû ſawo ſluginês manęs atſimindams ir ſawo ſluginês ne užmirßdams, ir důſi ſawo ſluginei ſuną, tay aß tą Ponui Diewui důſiu, kol jiſai gywas bus, ir *barzdſkutys ne turēs ateiti ant jo galwôs. *Wald. 13, 5.

12. Jr kaip ji ilgay meldēſi po akiû Diewo, padabojo Eli ant jôs burnôs.

13. Nēs Anna kalbējo ſawo ßirdije, tiktay jôs lupos paſijudino, ir jôs balſas ne buwo girdētas. Tay Eli dumojo, kad ji girta,

14. Jr tare jei: kaip ilgay tu girta buſi? ißſiblaiwikis nů pagiriû wyno.

15. Bet Anna atſakė jam tarydama: ne taip, miels kunige, aß ſmutna moterißkė eſmi; wyno bey driuto gērimo aß ne gēriau, tikt *ſawo ßirdį praneßiau Ponui Diewui. *Pſ. 42, 5.

16. Ne laikyk manę, ſawo ſlúginę, per kokią moterißkę ißdykēlę! nēſa aß iß ſawo didzôſēs ſmutnybês bey tužbôs ikßioley kalbējau.

17. Eli atſákė tarydams: eik ſu pakajumi! Pons Diews Jzraelio *taw důs tai wiſlab, ką tu nů jo eſi práßiuſi. *Pſ. 20, 5. 6.

18. Ji atſákė: důk ſawo ſlúginei *malónę raſti po tawo akiû. Taip nuêjo ta moterißkė ſawo keliu, ir walgė, neygi toliaus taip ſmutna ne paſirodė. *Rut. 2, 13. 2 Zom. 16, 4.

19. Jr rytą=métą jie ankſti paſiſtaiſė, ir kaip Diewą buwo meldę, tay wēl ſugryžo ir parêjo namon į Ramatą. Jr Elkana ißpažino ſawo moterį Anną, ir Pons Diews *atſimine jôs. *1 Moiž. 30, 22.

20. Jr *po keliû dienû ji neßczja paſtojo ir pagimde ſuną ir pramine ji Zomeliu, nēs (tare ji) aß ji iß Diewo ißmeldzau. *1 Moiž. 21, 1. 2.

21. Jr kaip jôs wyrs Elkana ſu wiſa ſawo gimine aukßtyn keliáwo, kad Ponui Diewui apierawotu ſawo apierą kas=mét apierawojamąję ir ſawo pažadejimą,

22. Tay Anna ne keliawo drauge aukßtyn, bet tare ſawo wyrui: pakol tas waikėlis bus nutráuktas, tay aß ji nugabęſiu, kad Diewui

pasirodytu ir kôl gyws tenay * pasilictu. * Luk. 2, 37.

23. Elkana, jôs wyrs, sake jei: taygi daryk, kaip taw patinka, pasilikk, ikkol ji nutráuksi; bet Pons Diews te išpild, ką jis sakęs; taip pasiliko ta moteriškė ir žindė sawo sunų, pakol ji nutráuke.

24. Jr atgabéno ji draug su sawim aukštyn jau nutráuktą, ir tris jáučzus, saikéli miltû, ir plęčzką wyno, ir atneše ji į namus Pono Diewo Siloj. Bet waikélis dár jáuns buwo.

25. Jr jie pamuše wieną jautuką, ir atgabéno waiką pas Eli.

26. Jr ji tare: ak miels kunige, * taip tikray, kaip tawo duši gywa, miels kunige, aš esmi ta pati moteriškė, kuri czonay pas tawę stowējau Diewą melsdama, * p. 17, 55.

27. Kaip šio waikélio-dēl Diewą prašiau. Dabar Pons Diews man dawe tuláukt, ko aš iš jo meldžau.

28. Todēl aš ji Ponui Diewui atdůmi, kôl jis gyws bus, kadangi jis iš Diewo išmelstas yra. Jr jie meldési czonay Pono Diewo.

2. Pérskyrimas.

Annôs Liaupsês-Giesmė; Užauginimas Zomelio; Piktenybė Sunû-dwiejû Elio.

1. Jr Anna meldēsi tarydama: mano širdis linksma * iš Pono Diewo, mano ragas paáukštints yra Wiešpatije, mano † burna atsiwēre labay ant mano neprieteliû, nes aš džaugiůs tawo išgánimu.
* Luk. 1, 47. † 2 Nus. Kar. 6, 11.

2. Neywiens ne esti šwentas, kaip Pons Diews; * be tawęs niera neywieno, ir niera kito nusitikējimo per musû Diewą.
* 1 Kar. 8, 23. Ps. 86, 8.

3. Liáukites nů sawo gyrpelnystês ir pasityczawimo, išmeskite iš sawo burnôs * sénąji. Nēsa Pons Diews yra Diews ant to dabojąs, ir ne důst laimēti tam, kurs tai apsiima.
* Ebr.: prieštarawimo žodžus.

4. Kilpinis sylingûjû yra suláužitas, ir silpnieji syla patwirtinti.

5. Kurie prisiwálgę buwo, už důną yra pardůti, o kurie buwo išalkę, jau toliaus ne alksta; ikikol newaisingoji septynis augino, ir daug waikû turinczoji liowēsi (gimdyti).

6. Pons Diews * numarin ir atgaiwin, įweda į péklą ir wēl † išweda.
* 5 Moiž. 32, 39 Job. 5, 18. Išm. 16, 13. Oz. 6, 1. 2. † Ps. 30, 4. Ps. 71, 20.

7. Pons Diews pawargin ir pralobin, jisai * pažémin ir paáukštin.
* Jer. 52, 32. Luk. 1, 52. Ps. 75, 8.

8. Jis wargdieni * iškelia iš dulkiû, ir paáukštin pawargusiji iš purwû, kad ji statytu tarp kunigáikščzû ir garbês krasę důtu apturēti. Nēs swieto † kraštai yra Pono Diewo, ir jisai žémę pagruntawojęs.
* Job 36, 15. Ps. 113, 7. 8. Luk. 1, 52. † Ps. 24, 1.

9. Jis * apsaugôs kojas sawo šwentûjû; ale Diewo-nesibijantieji tur sugaišti tamsybeje, nēs didis turtas neywieną ne gélbti.
* Ps. 91, 11. Ps. 49, 18.

10. Kurie su Diewu waidijasi, tur suteškēti, ant jû jisai * perkunu griáus iš dangaus. Pons Diews súdis swieto kraštus, ir pastipris sawo karáliu, ir pakéls † rágą sawo pamostitojo.
* p. 7, 10. Ps. 11, 6. 1 Zom. 7, 10. Ps. 132, 17. Jez. 45, 9.

11. O Elkana nuêjo į Ramatą į sawo namus; ir tas waikélis buwo Diewo tarnu po akiû klebono Elio.

12. Bet sunu-du Elio buwo piktudu neprieteliu, tůdu Pono Diewo nieko ne atbojo,

13. Neygi prowôs klebonû apie žmones. Kad kas ką norējo apierawoti, tay atêjęs klebono waiks miêsai be-wérdant turējo * trišakůtą šákę sawo rankoj, * 2 Moiž. 27, 3.

14. Jr sēkdams į půdą, ar į kátilą, ar į skauradą, wislab, ką tikt su šake užtráukdawo, tai klebons atēme; taip jûdu dáre wisiems Jzraelitēnams czonay ateinantiems į Silo.

15. Lygey taipo ir pirm-neng * taukus uždege, atêjęs klebono waiks sake apierawojanczamjam: důk man šę miêsą klebonui kepti, nēs jisai ne

nor wirtôs, bet zaliôs miesôs nů tawęs imti. * 3 Moiz. 3, 3.

16. Taygi jey kas jam sakydawo: léisk taukus uzdegti, kaip szen-dien reikia, ir potam imkis, ko tawo duszia norēs, tay jis jam atsake: turi tą dabar man důti, jey ne, tay per newalę atimsiu.

17. Todēl buwo griekai tů-dwiejů waiků labay didi po akiů Pono Diewo, nēsa zmones bluznijo walgio-apierą Pono Diewo.

18. Bet Zomelis tarnáwo po akiů Pono Diewo, ir tas waiks buwo aprēdyts drobês-sermēga ant sawo kuno.

19. Priegtam pasiuwo jam jo motina mazą sermēgą, ir atgabéno tą jam auksztyn czēsu paprastu, kad ji su sawo wyru uzkeliáudawo apierawoti apieras sawo czēsu apierawojamases.

20. Ir Eli perzegnojo Elkaną ir jo paczę sakydamis: Diewe důk taw waiků isz sziôs moters sulaukti dēl tôs maldôs, kaip ji isz Diewo meldusi. Ir jůdu nuējo į sawo száli.

21. Ir Pons Diews atlanke Anną, kad ji nēszcza pastojo, ir augino tris sunus ir dwi dukteri. Bet waikélis Zomelis * tarpo pas Poną Diewą. * Luk. 1, 80.

22. Bet Eli buwo jau labay pasénęs, ir patyre wislab, ką jo sunudu buwo padáriusiu wisiems Izraelitēnams, ir kad judu sugule su * moterimis tarnaujanczomis uz wartů szetrôs surinkimo. * 2 Moiz. 38, 8.

23. Ir jis sake jiem-dwiem: kam judu tai dárota? nēsa asz girdzu jusů-dwiejů piktą pasielgimą nů wisů sziů zmoniů.

24. Ne taipo, mano waiku-du, tai ne gera paskálba yra, kurę asz girdzu; judu sugrieszidinota Diewo zmones.

25. Jey kas priesz koki zmogų susigrieszij, tay sudza gal tai suderēti. Ale jey kas priesz Poną Diewą susigrieszij, kas gal uz tą melsti? Bet jůdu neklause balso sawo tēwo, todēl Pons Diews jůdu ketino zawinti.

26. Bet Zomelis waiks áugo ir * tarpo ir labay patiko Diewui ir zmonēms. * Luk. 2, 52.

27. Bet atējo nekursai Diewo wyrs pas Eli ir sake jam: taip sako Pons Diews: asz * apsireiszkiau tawo tēwo giminei Egyptè dar b'ēsanczei Paraono namůse, * Darb. 7, 25.

28. Ir ji czonay iszsiskyriau saw isz wisů giminiů Izraēlio, kad klébonû urēdą pilnawotu ir apierawotu ant mano altoriaus, ir rukimus uzdegtu, ir wyskupiszkąję sermēgą po mano akiů neszіotu, ir dawjau tawo tēwo giminei * wisas ugnis waiků Izraelio. * 3 Moiz. 10, 14.

29. Kamgi tu spárdaisi priesz mano apieras ir walgio-apieras nů manęs palieptases szetroje? ir tu sawo sunu-du daugiaus garbini, ne kaip manę, besimaitindami geriáusiůju wisů walgio-apierů mano zmoniů Izrael.

30. Todēl sako Wieszpats Diews Izraelio: * asz kalbējau, kad tawo gimine ir tawo tēwo gimine amzinay po mano akiů turētu waikszti; bet dabar sako Pons Diews: nieku budu, bet † manę gárbinanti asz wēl garbisiu, o manę, ** paniekinanti asz wēl paniekisiu.

* 2 Moiz. 28, 1. † Jon. 12, 26. Pam. 4, 8. ** Mal. 2, 9.

31. Sztay, * ateis czēsas, kad asz suláuzisiu tawo péti ir péti tawo tēwo giminês, kad neywiens senutis ne butu tawo giminēse. * 1 Kar. 2, 27.

32. Ir tu regēsi sawo prieszininką gywénime wisame dalyke, kaip asz gér darysiu Izraēliui, ir amzinay ne bus séno zmogaus tawo tēwo giminēse.

33. Ale taczaus neywieną tawůjů nů sawo altoriaus ne iszgaiszisiu, kad tawo ákys aptémtu, ir tawo duszia tuzitus; ir wisi pulkai tawo giminês iszmirs wyrais jau pastoje.

34. Ir tai taw bus zenklu, kur ai pasirodisis ant tawo dwiejů sunů Opni bey Pinejas: * wieną dieną numirs abudu. * P. 4. 11.

35. Bet asz saw wierną klebonią iszsiskirsiu, tas darys, kaip mano szirdzei ir duszіai patinka; tam asz twirtą gywénimą pabudawosiu, kad jis po akiů mano pamostitojo wisadôs iszsilaikytus.

36. Ir kurs išliks tawo giminėse, tas ateję̂s anam pasiklonosis už sidabro graši bey už důnôs kąsni sakydams: prašau, důk man klebono dalyką, kad důnôs kąsniu prisiwálgiczau.

3. Pérskyrimas.

Zomelis i sawo Urėdą wadintas Garbės pilnas pastoja.

1. Ir kaip ansai waiks Zomelis Ponui Diewui tarnawo pas Eli, Diewo žodis *brangus buwo tů-czės ir maž prarakáwimo. *Am. 8, 11.

2. Ir nusidawe tů-czės, kaip Eli gulėjo sawo wietoj, ir jo *ákys pradėjo aptémti, kad ne galėjo primatyti, *P. 4, 15.

3. Ir Zomelis buwo atsigulę̂s bažnyczoje Pono Diewo, kur Diewo skryne buwo, pirm-neng liampa Diewo užgéso;

4. Ir Pons Diews šauke: Zomel! O jis atsáke: štay, cze aš esmi.

5. Ir bėgdams pas Eli tare: štay, aš cze esmi, tu manę̂s šaukei. Bet jis atsake: aš tawę̂s ne šaukiau; eik ir wėl atsigulk. Ir jis nuêję̂s atsigule.

6. Pons Diews šauke antrą kartą: Zomel! Ir Zomelis atsikėlę̂s nuêjo pas Eli sakydams: štay, aš cze esmi, tu manę̂s šaukei. Bet jis atsake: aš tawę̂s ne šaukiau, sunau, eik ir wėl atsigulkis.

7. O Zomelis Poną Diewą dar ne pažino, ir Diewo žodis dar jam ne buwo apréikštas.

8. Ir Pons Diews wadino Zomeli tréczą kartą. Ir jis atsikėlę̂s êjo pas Eli ir sake: štay, aš cze esmi, tu manę wadinai. Tay supráto Eli, kad Pons Diews waiką wadinę̂s;

9. Ir sake jam: eik ir wėl atsigulkis, ir kad busi wadintas, tay tark: kalbėk, Pone Diewe, nėsa tawo tarnas klauso. Zomelis nuêję̂s atsigule sawo wietoj.

10. Tay Pons Diews atêjo ir pasistoję̂s šauke kaip pirma: Zomel, Zomel! Ir Zomelis tare: kalbėk, nės tawo tarnas klauso.

11. Ir Pons Diews sáke Zomeliui: štay, aš ką darau Izraėlije, kad kožno *tai išgirsenczo abi ausi pérskambės. *2 Kar. 21, 12.

12. Tą paczę dieną aš išpildisiu Eliui wislab, ką aš prieš jo giminę esmi kalbėję̂s; aš tai pradėsiu ir pabaigsiu.

13. Nės aš jam isákę̂s esmi, kad aš sudža busiu amžinay ant jo ginės del to nusidėjimo, kad jis žinodams, kaip bjaurey jo waikudu pasielge, taczaus niekadôs dėl to jůdu aštrey ne pabárę̂s.

14. Todėl aš giminei Elio esmi prisėkę̂s, kad tas nusidėjims giminês Elio ne bus amžinay sudérintas, ney apieromis, ney walgio-apieromis.

15. Ir Zomelis gulėjo iki rytmeczo, ir atwėre wartus bažnyczôs Pono Diewo. Ale Zomelis bijojos tą regėjimą Eliui sakyti.

16. Tay wadino ji Eli sakydams: Zomel, mans sunau. Jis atsake: štay, cze aš esmi,

17. Jis sake: kas tai per žodis taw sakytasis? ne užtylėk man tą. Diews tawę te korawoj, jey tu man ką užtylėsi, kas taw sakyta.

18. Tay sake jam Zomelis wislab ir nieko jam ne uztylėjo. Bet jis sake: Jis yra Pons Diews, Jisai te daro, kaip jam mėgsta.

19. Bet Zomelis užáugo, ir Pons Diews buwo su jůmi, ir neyjoks jo žodis ne buwo paniekintas.

20. Ir wisi Izraelitėnai nů Dan iki Bersebôs išpažino, Zomeli wierną Pono Diewo práraką ėsanti.

21. Ir Pons Diews pasiróde po-tam Siloj, nės Pons Diews Zomeliui buwo apreikštas Siloj per Diewo žodi.

22. Ir Zomelis pradėjo Diewo žodi sakyti wisiems Izraelitėnams.

4. Pérskyrimas.

Izraelitėnai Karė pergaleti; Skryne Derėjimo atimta; Eli ir jo Sunu-du miršta.

1. Bet Izraelitėnai iškeliawo prieš Pylistėnus i karą ir atsigule su ábažu pas Eben-Ezer. O Pylistėnai sawo ábažą turėjo pas *Apek, *Joz. 15, 53.

2. Ir pasigatawijo prieš Izraelitėnus. Ir pastojo didis kariáwimas,

ir Jzraelitēnai buwo pergalēti nů Pylisteniů; ir jie užmuße iß waisko sustatytojo ant lauko apie keturis túkstanczus wyrů.

3. Jr žmonems i abažą atêjus tare wyresnieji Jzraelitēnů: kodēl Pons Diews dawe, kad Pylistēnai mus ßen=dien pergalējo? * Jmkim skrynę derējimo Pono Diewo iß Silôs, ir t'esie jiji tarp musů, kad ji mus ißgélbētu iß rankû musů neprietelių.
* P. 14, 18.

4. Jr žmones siunte i Silo ir dawe iß ten atgabénti skrynę derējimo Pono Diewo Zebaot * ant Kērubinů sēdinczojo. Jr buwo czonay sunu=du Elio, Opni bey Pinejas, su skryne derējimo Diewo.
* 2 Zom. 6, 2.

5. Jr skrynei derējimo Pono Diewo i ábažą atêjus, ßůkawo wisi Jzraelitēnai didžu ßukáwimu, kad žéme skambējo.

6. O kaip Pylistēnai ißgirdo balsą to ßukawimo, tare jie: koks tai ßauksmas tokio didžo ßukawimo Ebreonů ábaže? ir kaip jie patyre, * skrynę Pono Diewo i ábažą atêjusę,
* 2 Zom. 11, 11.

7. Jie bijojos ir sake: Diews i ábažą atêjo. Jr sake toliaus: bēda mums! nēs iß pirmo taip ne stojosi.

8. Bēda mums! kas mus ißgélbēs iß rankû ßių sylingůjů diewů? tai yra tie diewai, kurie Egypcionus slogino wisokiomis slogomis púsczoje.

9. Taygi drąsinkites ir bukite wyrai, jûs Pylistēnai, kad ne priwalytumbit ßlužiti Ebreonams, kaip jie jums * ßlužijo. Bukit wyrai ir kariaukit!
* Wald. 13, 1.

10. Tay kariawo Pylistēnai, o Jzraelitēnai buwo pérgalēti, ir kožnas bēgo i sawo ßētrą. Jr buwo labay didis múßis, ir pûle iß Jzrael trisdeßimts túkstanczei pēstininkû.

11. Jr Diewo skryne buwo * atimta, ir sunu=du Elio, Opni bey Pinejas, numire.
* Ps. 78, 61.

12. Tay wiens iß Benjamino giminês iß waisko pabēgęs parêjo i Silo tą paczę dieną, ir buwo sawo rubus sudraskęs ir žémę ant sawo galwôs užbarstęs.

13. Jr ßtay, jam ieinant sedējo Eli ant krasês žiurēdams ant kélio, nēsa jo ßirdis nusiminė dēl Diewo skrynês. O kaip tas wyrs i miestą iêjo, tay jis apsake tai, ir wisas miests rēkte rēke.

14. Jr kaip Eli tą didi rēkimą ißgirdo, kláuse jis: kas tai per didis tranksmas? Tay tas wyrs skubrey priêjęs apsake tai Eliui.

15. (Bet Eli buwo dewynes=dēßimts ir aßtůnių métů sénas, ir jo * akys buwo aptemusios, kad ne galējo regēti.)
* P. 3, 2. 1 Kar. 14, 4.

16. Bet tas wyrs sake Eliui: aß ateimi ir ßen=dien iß waisko esmi ißbēgęs. O jis tare: kaip déstis, sunau?

17. Tay atsake jam páslas tarydams: Jzraelitēnai bēgte pabēgo dēl Pylistēnů, ir didis žmonių pulkas yra užmußtas, ir tawo sunu=du, Opni bey Pinejas, jau numire, priegtam ir Diewo skryne yra atimta.

18. O kaip jis Diewo skrynês priminė, nupůle jis átbuls nů krasês pas duris, ir sawo sprandą palużęs numire, nēs jis buwo sens ir dužas wyrs. O jis walde Jzraelitēnus per ketures=deßimts métů.

19. O jo marti, Pinejaso pati, buwo neßcza, bewéik pagimdysenti; kaip ji ißgirdo tą garsą, Diewo skrynę atimtą ēsanczę, bey jôs ůßwi ir wyrą numirusiu, susirietusi ji pagimde, nēs jei atėjo jôs skaudējimai.

20. O jei jau be=mirßtant sake moteres prie jôs ßaliês stowinczoses: * nesibijokis, tu turi jáuną sunų. Ale ji nieko n'atsake, neygi ßirdije tai ne supráto.
* 1 Moiz. 35, 17.

21. Jr ji pramine tą waiką Jkabodu tarydama: „ßlowe jau atstojo nů Jzraelitēnů," kadangi Diewo skryne atimta buwo, ir jôs ůßwis bey wyrs.

22. Jr sake antrą kartą: ßlowe jau atstojo nů Jzraelitēnů, nēsa Diewo skryne yr atimta.

5. Pérskyrimas.

Sloga Pylistēnů dēl atimtôsês Skrynês Derējimo.

1. Bet Pylistēnai ēmę Diewo skrynę nugabéno tą iß Eben=Ezer i Azdodą,

2. I namus Dagono, ir padējo ję prie szaliês *Dagono.
* 1 Makk. 10, 83. 84.

3. Ir kaip Azdodēnai antrą rytą ankſti atsikēle, rádo jie *Dagoną ant ſawo wéido gulinti ant zémês uz Diewo ſkrynês; bet jie ēme Dagoną ir paſtate ji wēl i jo wietą.
* Wald. 16, 23.

4. Ir kaip antrą rytą ankſti kēlēs, rado jie wēl Dagoną ant ſawo wéido gulinti ant zémês uz Diewo ſkrynês, bet jo galwą ir abi ranki nukapoti ant ſlenkſczo, kad tikt wiens lēmů ant to gulējo.

5. Dēl to klebonai Dagono ir wiſi, kurie i namus Dagono eit, ne mina ant ſlenkſczo Dagono Azdode iki szei dienai.

6. Ale ranka Pono Diewo ſunki paſtojo ant Azdodēnû ir ſugaiszino jůs, ir korawojo *Azdodēnus ir wiſus ju rubezius paslēptoſe wietoſe.
* Pſ. 78, 66.

7. O kaip Azdodēnai regējo taipo nuſidůdant, ſake jie: ne palikkit pas mus ſkrynę Diewo Izraelitēnû, nēſa jo ranka perſunki yra ant muſû ir ant muſû Diewo Dagono.

8. Ir nuſiunte ſuwadino wiſus kunigaikszczus Pyliſtēnû pas ſawę ſakydami: ką *mes daryſim ſu ſkryne Diewo Izraēlio? Tay jie atſáke: te neszie Gatēnai tą ſkrynę Diewo Izraēlio aplinkuy.
* p. 6, 2.

9. Ir jie néße aplinkuy tą ſkrynę Diewo Izraelitēnû; o kaip jie tą aplink neszіójo, tay Pons Diewas per ſawo ranką labay didi ſuirimą dawe raſtis mieſte, ir apſlogino zmones tame mieſte tiek didzůſius, tiek ir mazůſius; ir nerégimos ſlogos jůs uzpůle paslēptoſe wietoſe.

10. Tay jie nuſiunte tą Diewo ſkrynę i *Ekron. O Diewo ſkrynei i Ekroną atêjus szauke Ekronitai: jie Diewo ſkrynę aplinkuy neße pas manę, kad manę nuzawintu ir mano zmones.
* Joz. 15, 46.

11. Tay jie nuſiunte ſuwadino wiſus kunigaikszczus Pyliſtēnû ſakydami: nuſiuſkite ſkrynę Diewo Izraēlio wēl i jôs szali, kad ji manę ir mano zmones ne nuzawintu. Nēſa Diewo ranka padáre didi ſumiszimą wiſame mieſte be=zudydama.

12. Ir kurie zmones ne mire, tie buwo ſloginti paslēptoſe wietoſe, kad szaukſmas mieſto dangun iszkáko.

6. Pérſkyrimas.

Skryne Derėjimo Izraelitēnams wēl atdůta.

1. Taipogi buwo ſkryne Diewo per ſeptynis mēneſius Pyliſtēnû zémēje.

2. Ir Pyliſtēnai pawadinę ſawo klebonus ir pránaszus táre jiems: *ką mes ſu Diewo ſkryne weikſime? pamokinkite mus, kůmi mes tą galētumbim i jôs száli ſiuſti!
* p. 5, 8.

3. Jie táre: jey jûs ſkrynę Diewo Izraelitēnû norite nuſiuſti, tay ne ſiuſkite ję tuszczą, bet turit jei uzmokēti kaltybês=apierą; tay jûs iszgyſit ir numanyſit, kodēl jo ranka neſiliáujaſi nů juſû.

4. O jie ſake: kokia tai kaltybês=apiera, kurę jam důti turime? jie atſáke: penkes áukſinas bulis ir penkes áukſinas peles pagal ſkaitlių *penkiû kunigaikszczû Pyliſtēnû; nēſa ta pati ſloga buwo ir ant juſû wiſû ir ant juſû kunigaikszczû.
* Wald. 3, 3.

5. Taygi jûs dabar turit padaryti ábrozus juſû bulims ir juſû pelēms lygius, kurios juſû zémę ſupúſtijo, kad Diewui Izraēlio garbę důtumbit; mazu jo ranka lengwéſne bus ant juſû ir ant juſû diewáiczo ir ant juſû zémês.

6. Kam uzkietinat ſawo szirdi, *kaip Egypcionai ir Paraonas ſawo szirdi uzkietino? Ar ne taipo, kad jis jiems apſireiszke, tay jie jůs †paléido, kad nuêjo?
* 2 Moiz. 8, 15. † 2 Moiz. 12, 31.

7. Taygi imkit ir taiſykit naują wezimą, ir dwi jauni zindami karwi, kuriom=dwiem dar niekados jungas ne buwo uzdētas, ir prikinkykite jiedwi prie wezimo, o werszius=du palaikykite namēj.

8. Ir ēmę ſkrynę Diewo uzdēkite ję ant wezimo, ir áukſinus ſkarbus i kaltybês=apierą důtůſius i ſkrynélę paszalij dēkite, ir nuſiuſdami nuléiſkite ję.

9. O jûs dadabokite; jey ji nukeliaus parubez=keliu i Bet=Sêmes,

tay jis mums tą wisą bēdą padá-
rę̨s; jey ne, tay numanysim, jo
ranką mus ne ißtikusę, bet mums
tai tikt pripultinay nusidawus.

10. Zmones dáre taipo, ir ēmę
dwi jauni žindami karwi prikinke
jie-dwi į wežimą jû werßiu-du
namej palaikydami,

11. Ir uždējo Diewo skrynę ant
wežimo ir skrynélę su aukso pelēmis
ir su ábrosais sawo buliû.

12. O karwi-dwi êjo tiesog ant
Bet-Sémês-linkay wienu keliu, ir
êjo baubdamos ir ne atsikreipdamos
ney ant kairês ney ant deßinês; o
kunigaikßczei Pylistēnû sēke jie-dwi
iki rubéžiaus Bet-Semes.

13. O Bet-Semißkei tû-czēs kwie-
czus pjowe per darbimeti pakalnēje,
ir pakéldami sawo ákis pamate skrynę
ir dżaugēsi tą pamatyti.

14. O wežimas parwažiawo ant
dirwôs Jozuwo, Bet-Semißkio, ir
czonay apsistojo. Ir buwo czonay
didis akmů; ir jie suskalde wežimo
padarynes ir apierawojo karwi-dwi
Ponui Diewui į déginimo-apierą.

15. Bet Lewitai nukēle Diewo
skrynę ir skrynélę paßalij ēsanczę̨ję,
kur áukso skarbai buwo, ir padējo
tus ant to didżojo akmens. Bet
žmones Bet-Semißkieji apierawojo
Ponui Diewui tą paczę dieną dégi-
nimo-apieras bey kitas apieras.

16. Bet kaip tie penki kunigaikßczei
Pylistēnû gana buwo pažiurēję, tay
jie wēl nusitráuke į Ekroną tą pa-
czę dieną.

17. O ßitos yra áukso bulys, ku-
rias Pylistēnai Ponui Diewui į kal-
tybês-apierą dawe: Azdod wieną,
Gaza wieną, Aßklon wieną, Gat
wieną ir Ekron wieną,

18. Ir áukso peles pagal skaitlių
wisû miestû Pylistēnû tarp tû penkiû
kunigaikßczû, taip muritû miestû
kaip ir kiemû, iki didżojo Abel, kur
jie Pono Diewo skrynę paliko, iki
ßei dienai, ant dirwôs Jozuwo,
Bet-Semißkio.

19. O nekurie Bet-Semißkei buwo
žawinti todēl, kad jie * skrynę Pono
Diewo buwo památę, ir jis gadino
žmoniû penkes-dēßimt tukstanczus
ir septynes-dēßimts wyrû. Tay žmo-
nes gedējo, kad Pons Diews toki
didi múßi tarp žmoniû buwo mußęs.

* 4 Moiz. 4, 20.

20. Ir žmones Bet-Sēmißkieji
táre: kas gal stowēti po akiû Pono
Diewo, tokio ßwentojo Diewo?
ir pas ką jisai dabar nů musû nu-
keliáus?

21. Ir jie nusiunte páslus pas
miesczonis * Kiriat-Jearim ir jiems
sakydino: Pylistēnai Diewo skrynę
wēl atgabéno, pareikite žemyn ir
nugabénkite ję pas sawę!

* Joz. 18, 14.

7. Pérskyrimas.

Izraelitēnai Diewop prisiwerczantieji pérgal Pyli-
stēnus Zomeliui už jûs Diewą práßant.

1. Taygi parêję žmones iß * Ki-
riat-Jearim su sawim gabéno skrynę
Pono Diewo aukßtyn, ir atnēße ję
į namus Abinadabo Gibeoj, ir jo
sunų Eleazarą jie paßwentino, kad
skrynês Pono Diewo kawotu.

* Wald. 18, 12.

2. Ir iß tôs dienôs, kad skryne
Pono Diewo Kiriat-Jearimûse pa-
siliko, užtruko tas czēsas taip ilgay,
koley dwideßimt métai pérējo; ir
wisa gimine Izraelio werke po akiû
Pono Diewo.

3. Bet Zomelis táre wisai giminei
Izraēlio: jey jûs iß wisôs ßirdiês
Diewop prisiwersites, tay * ßalin
meskite nů sawęs swetimûstus die-
wus bey Astarot, ir pritaisykit sawo
ßirdi † Ponui Diewui ir jam wie-
nam ßlužikite, tay jisai jus ißgélbēs
iß Pylistēnû rankû.

* 1 Moiz. 35, 2. Joz. 24, 23. † 5 Moiz. 6, 13.

4. Tay Izraelitēnai ßalin méte nů
sawęs * Baalim bey Astarot ir Po-
nui Diewui wienam ßlužijo.

* Wald. 10, 16.

5. O Zomelis táre: suwadinkite
wisus Izraelitēnus į * Mizpą, kad
už jus Diewą melsczau. * p. 10, 17.

6. Ir jie susiêję į Mizpą sēme
wandens ir ißliejo tą po Pono
Diewo akiû, ir pasnikáwo per wisą
tą dieną sakydami czonay: mes Po-
nui Diewui susigrießijom. Taipo
walde Zomelis Izraelitēnus Mizpoj.

7. Bet kaip Pylistēnai ißgirdo,
Izraelitēnus Mizpoj susirinkusius,
kunigaikßczei Pylistēnû aukßtyn už-

ſitráuke prieß Jzraēlitēnus. Kaip tai ißtyre Jzraelitēnai, tay jie labay bijojos Pyliſtēnû,

8. Jr ſáke Zomeliui: *ne paliáuk uź mus ßaukti Wießpatiêſpi muſû Diewop, kad mus ißgélbētu iß Pyliſtēnû rankû. * p. 12, 23.

9. Zomelis ēmęs ēryti dar źindanti Ponui Diewui czelą déginimo-apierą apierawojo ir Diewop *ßauke uź Jzraelitēnus, ir Pons Diews ißklauſe ji. * Zir. 46, 19.

10. Jr Zomeliui tą déginimo-apierą be-apierawojant, atêjo Pyliſtēnai kariáuti prieß Jzraelitēnus. Bet Pons Diews dawe *baiſų perkuną griáuti ant Pyliſtēnû tą paczę dieną ir ißgandino jûs, kad jie Jzraelitēnû pérgalēti buwo. *p. 2, 10. Zir. 46, 20.

11. Tay wyrai Jzraelitēnû iß Mizpôs ißêję wijo Pyliſtēnus ir mußė jûs iki aną-pus Betkar.

12. Tay Zomelis ēme wieną akmeni ir tą paſtáte tarp Mizpôs ir tarp Zen pramindams ji Eben-Ezer, ir ſake: iki czonay mus Pons Diews pagélbējo.

13. Taipo Pyliſtēnai buwo paźéminti ir toliaus n' atêjo i rubeźius Jzraelitēnû. Jr Pono Diewo ranka buwo prieß Pyliſtēnus, kol Zomelis gywas buwo.

14. Taipo atgáwo Jzraelitēnai mieſtus nů Pyliſtēnû jiems atimtůſius nů Ekron iki Gat ſu jû rubéźeis; tus ißwerźe Jzrael iß rankû Pyliſtēnû, nēs Jzraelitēnams pakajus buwo ſu Amoritais.

15. O Zomelis *walde Jzraelitēnus per wiſą ſawo amźią. * p. 12, 11.

16. Jr kas-met aplink keliawo i Betel ir Gilgal ir Mizpą. Jr kad jis Jzraelitēnus wiſoſe ßioſe ßaliſe buwo ſudiję̃s,

17. Tay jis wēl atêjo *i Ramátą, nēs cze buwo jo namai, ir walde czonay Jzraelitēnus bey pakure czonay Ponui Diewui altorių. *p. 1, 19.

8. Pérſkyrimas.

Jzraelitēnai praßo ſaw Karalių; jo Prowa jiems apſakyta.

1. Bet Zomelis paſénęs idējo ſawo ſunu-du i waldonus ant Jzraelitēnû.

2. Pirmgimęſis wardu buwo Joels, antraſis *Abia, ir buwo waldonais Berſeboj. * 1 Kuſ. Kar. 7, 28.

3. Ale jo ſunu-du ne paſielge taipo kaip jis, bet paſiléido ant gódo, ir *ēme dowanas ir pérkreipe prowas. * 2 Moiz. 23, 8. 5 Moiz. 19, 9. Pam. 15, 27.

4. Tay ſuſirinko wiſi wyreſnieji Jzraelitēnû, ir atêjo i *Ramatą pas Zomeli * p. 7, 17.

5. Sakydami jam: ßtay, tu paſenai, o tawo ſunu-du ne elgiaſi taipo, kaip tu; *taygi idēk mums karálių, kurs mus waldytu, kaip wiſi pagónai tur. * Oſ. 13, 10. Darb. 13, 21.

6. Tai Zomeliui labay ne patiko, kad jie ſake: *idēk mums karálių, kurs mus waldytu. Jr Zomelis meldēſi po akiû Pono Diewo. * 5 Moiz. 17, 14.

7. O Pons Diews ſake Zomeliui: klauſyk tû źodźû źmoniû pagal wiſą tai, ką jie taw ſake; nēs jie ne tawę, bet manę paniekino, kad aß ant jû karaliumi ne buczau.

8. Jie taw dáro, kaip wiſu czēſu darę iß tôs dienôs, kaip aß jûs iß Egypto ißwedźau iki ßei dienai, ir manę praſtojo ir ſwetimiems diewams ßluźijo.

9. Todēl klauſyk tiktay jû źodźû; ale taczaus tikray jiems ißliudik ir priſakyk jiems prową karaliaus ant jû karaliáuſenczojo.

10. Jr Zomelis ſáke kożną Diewo źodi źmonems iß jo karalių práßantiemſiems:

11. Tai prowa bus karáliaus ant juſû karaliáuſenczojo: juſû ſúnus jiſai ims prie ſawo weźimû ir raitēliû, kad tekini pirm jo weźimo bēgtu;

12. Jr idēs jûs i wyreſniûſius ant túkſtanczû ir ant penkes-déßimts, ir i laukininkus, kad jo laukus igywéntu, ir i pjowikius per ſawo darbimeti, ir kad jam jo ßarwus bey weźimû pádarynes taiſytu.

13. O juſû dukteres jis atims, kad aptēkarkos, kukarkos bey békerēnes butu.

14. Juſû geriáuſaſes dirwas ir wynyczas bey alywû ſodus jis atims ir ſawo bernams dûs.

15. Priegtam ir nů jusû sěklôs ir wynyczû deßimtąjį dalyką atims ir sawo kamarninkams ir tarnams důs.

16. Jr jusû bernus ir slugines bey mandagiáusiůsius jaunikaiczus, ir jusû asilus atims, ir tais sawo reikalus atliks.

17. Nů jusû kaimeniû jis deßimtąjį dalyką atims, ir jús turite jo tarnais pastoti.

18. Taygi kad jús tů-czēs ßauksite dēl sawo karáliaus saw pasirktojo, tay jus Pons Diewas tů-czēs ne ißklausys.

19. Bet zmones n' apsiēme klausyti zodzû Zomelio tarydami: nieku budu, bet tur karálius buti ant musû,

20. Kad ir mes butumbim, kaip wisi kiti pagonai, kad mus musû karálius waldytu ir *pirm musû ißkeliáutu, kad sawo karus kariáujame. * 4 Moiz. 27, 17. 2 Nuſ. Kar. 18, 16.

21. Tay klause Zomelis wisû zodzû zmoniû ir kalbējo tai po ausiû Pono Diewo.

22. O Pons Diews sake Zomeliui: klausyk jû zodzû ir idēk jiems karáliu. Jr Zomelis sake wyrams Jzraēlio: eikite kozinas į sawo miestą.

9. Pérskyrimas.

Zaulas, Jzraelitēnû į Karáliu ißrinktas, pas Zomeli į Swecziuš eina.

1. O buwo nekursai wyrs iß (giminês) Benjamin, wardu Kisas, sunus Abielio, sunaus Zeroro, sunaus Bekorato, sunaus Apio, sunaus wieno wyro Jemini, *garbês pilnas wyrs. * Rut. 2, 1.

2. Tas turējo suną, wardu Zaulu, tas buwo jáuns *greczinas wyrs, ir neywiens iß waikû Jzrael ne buwo greczněsnis uz jį, † per galwą aukßtésnis uz wisus zmones. * 2 Zom. 14, 25. † Zom. 10, 23.

3. O Kisas, Zaulo tēws, sawo asilênes buwo prapuldęs, ir jis sake sawo sunui Zaului: imk waikû wieną su sawim, o pasikēlęs eik ir jeßkók asilêniû.

4. Jr jisai keliawo per kalnus Epraim ir per zémę Zalisa, ir ne rado jû; jůdu êjo per zémę *Zaalim, ir jû ne buwo czonay; jůdu êjo per zémę Jemini, ir ne rado jû. * Jos. 3, 23.

5. O jiem-dwiem atêjusiem į zémę Zup, sake Zaulas waikui, sawo draugui: eikiwa wēl namô! mano *tēws asilêniû uzmirßęs apie mudu rupintus. * p. 10, 2.

6. Bet jis atsáke: ßtay, ßim mieste wiens ßlowingas Diewo wyrs laikosi; wislab, ką jisai sako, tai nusidůst. Taygi eikiwa tenay! rasi jis mum-dwiem pasakys kéliq, kuriû keliáuti galēsiwa.

7. Bet Zaulas sake sawo waikui: kad ir tenay nueitumbiwa, kągi pargabęsiwa tam wyrui? nēsa dûnôs jau niera mum zake, o kitôs dowanôs ne turiwa tam Diewo wyrui důti. Kągi turiwa kit-ko?

8. Waiks wēl atsáke Zaului tarydams: ßtay, aß turiu ketwirtąjį dalyką sidabrinio syklo pas sawę; tą důkiwa tam Diewo wyrui, kad jisai mum-dwiem musû kéliq sakytu.

9. Kitą kartą Jzraēlije, kad eidawo Diewo kláusti, sakydawo: eime, nueikim pas regētojį; nēs kurie ßendien prarakais wadinami, kitą kartą regētojeis buwo wadinami.

10. Zaulas sake sawo waikui: tu geray kalbējei, eikiwa! Jr kaip jůdu nuêjo į tą miestą, kur tas Diewo wyrs laikēsi,

11. Jr į miestą aukßtyn parêjo, rádo jůdu mergas ißeinanczes wandens sémti; toms jůdu sake: ar *regētojis cze yra? * 1 Nuſ. Kar. 10, 22.

12. Jos atsáke jiem-dwiem tarydamos: yra, ßtay, cze jis yra; skubikites, nēs ßen-dien į miestą atêjo, kadangi zmones ßen-dien ant kalwôs tur apierawoti.

13. Kad judu į miestą įeisita, tay judu jį rasita, pirm-neng jis aukßtyn eis wálgiti; nēs zmones ne wálgis, ik jam atêjus, nēs jis zegnoja apierą, potam walgo pakwiestieji. Togidēl eikita aukßtyn, nēs dabar jį tikray prieisita.

14. Jr kaip jůdu aukßtyn uzêjo į miestą ir widuje miesto buwo, ßtay, Zomelis ißêjo jiem-dwiem prießais norēdams ant kalwôs uzeiti.

15. Bet Pons Diews Zomeliui į ausis buwo apréißkęs wieną dieną, pirm-neng Zaulas atêjo, tarydams:

16. Kytoj į tą czēsą aß *wieną wyrą pas tawę atsiųsiu iß žėmės Benjamin, tą tu turi kunigaikßczu pamostiti ant mano žmoniû Izrael, kad jisai mano žmones ißgélbētu iß Pylistēnû rankû. Nēs aß sawo žmones išwelgiau, ir jû ßauksmas pas manę ißkáko. *Darb. 13, 21.

17. O Zomeliui Zaulą išwélgiant, atsáke jam Pons Diews: ßtay, tas yra tasai wyrs, apie kuri taw sakiau, ji ant mano žmoniû ponawosenti.

18. Tay Zaulas Zomeli priējo po wartû ir táre: sakyk man, kame czonay regētojo namai?

19. Zomelis atsake Zaului tarydams: aß esmi tas regētojis; užeik pirm manęs ant kalwôs, nēs judu turita ßen=dien su manim wálgiti; rytoj tawę ißléisiu ir wislab, kas tawo ßirdije yra, aß taw pasakysiu.

20. O apie asilênes pirm trijû dienû prapûluses tu dabar nesirupink, jos jau atrastos. O gi kam teks wislab, kas geriáusia yra Izraēlij? ar ne taw teks ir wisai tawo tēwo giminei?

21. Zaulas atsáke: ar ne aß esmi sunus Jemini ir iß prasczáusiûjû giminiû Izraēlije, ir mano gimine ar ne *mažiausia tarp wisû giminiû weislês Benjamin? kogidēl tu man tai sakai? *p. 15, 17.

22. O Zomelis ēme Zaulą ir jo waiką, ir iwede jûdu į swetlyczą, ir sodino jûdu į wyriáusiąję wietą tarp tû, kurie pakwiesti buwo, tû buwo apie trisdeßimts wyrû.

23. Ir Zomelis sake kukoriui: dûk ßen tą dalyką, kuri aß taw dawjau ir prisakiau, kad pas sawę palaikytumbei.

24. Tay atneße kukorius pêti, ir kas aplink kabējo. Ir jis padējo tą Zaului tarydams: ßtay, to dar liko, imkis saw tai ir wálgik, nēsa tai taw palaikyta ßiam czēsui, kaip aß žmones kwēczau. Taipo walge Zaulas su Zomeliu tą dieną.

25. O jiem=dwiem nueinant nû kalwôs į miestą, kalbējo jis su Zaulu ant stógo.

26. Ir kēlēsi anksti, ir außrai pasirodant wadino Zomelis Zaulą ant stogo tarydams: kélkis, kad tawę ißléisczau. Ir Zaulas kēlēsi, ir jûdu êjo podrauge laukan, jis bey Zomelis.

27. Ir kaip jûdu nukáko iki miesto gálo, sake Zomelis Zaului: „sakyk waikui, kad pirm mumû eitû," ir jis nuêjo pirma. „Bet tu dabar stokis czonay, kad taw sakyczau, ką Diews sakęs."

10. Pérskyrimas.

Zaulas į Karálių móstits ir idētas.

1. Tay *Zomēlis ēmęs aliejaus stiklą ißliejo tą ant jo galwôs, ir pabuczáwęs ji sake: ar regi tu, † kad tawę Pons Diews į kunigaikßti ant sawo tewißkês=dalies pamostijęs? *p. 15, 1. † Darb. 13, 21. 2 Zom. 20, 19.

2. Kad dabar nû manęs atstosi, tay tu rasi du wyru pas *kapą Raēlês rubéžiuje Benjamin Zelzoej, tûdu taw sakys: asilênes yra atrastos, kurias ißējei jēßkoti. Ir ßtay, tawo †tēws asilêniû užmirßęs apie judu rûpinasi tarydams: kągi weiksiu aß dēl sawo sunaus? *1 Moiz. 35, 19. † 1 Zom. 9, 5.

3. Ir iß tén toliaus besikręipdams ateisi pas áužolą Tabor, czonay tawę sutiks trys wyrai, kurie užeit pas Diewą į Bētēli. Wiens néßa tris ożyczus, antrasis tris képalus dûnôs, treczasis plēczką wyno.

4. Ir jie tawę meilingay pasweikis ir taw du képalu dûnôs dûs, tûdu tu imk iß jû rankû.

5. Potam užeisi ant Diewo kalnélio, kur Pylistēnû ábažas yra; ir kad czonay į miestą ateisi, sutiks taw pulkas prárakû nû kalwôs nueinanczû, ir pirm jû psalteris ir warini bubnai ir wamzdzei ir arpos, ir jie prarakáuja.

6. Ir Dwáse Pono Diewo užeis ant tawęs, kad tu su jeis prarakáusi; tay tu kits wyrs pastósi.

7. Ir kaip ßie ženklai taw ißsirodis, tay daryk, kas taw prie rankû bus, nēs Diews yra su tawim.

8. Bet tu turi pirm manęs nukeliáuti į Gilgalus; ßtay, czonay aß pas tawę žemyn ateisiu apierawoti déginimo=bey dēkawonês=apieras.

Septynes dienas tu turi palukēti, iki aß pas tawę ateisiu ir taw żinês důsiu, ką tu turi daryti.

9. Jr kaip jisai sawo peczus atkreipe, kad nů Zómelio ßalin eitu, dawe jam Diews kitokią ßirdį; ir wisi tie żenklai ißsiróde wienoj dienoj.

10. Jr kaip jůdu priêjo kalneli, ßtay, prárakû pulkas jam prießais atêjo, ir Dwase *Diewo atêjo ant jo, kad jis tarp jû prarakawo.

* p. 16, 13.

11. Jr kaip ji památe wisi, kurie ji pirma buwo pażinę, su prárakais prarakáujanti, tare jie wisi tarp sawęs: kasgi sunui Kiso nusidawe? ar ir Zaulas yra tarp prárakû?

12. Jr nekursai czonay atsakydams tare: „kasgi jû tēws?“ iß to rádosi ans priżodis: argi ir Zaulas yra tarp prárakû?

13. Jr kaip jisai buwo paliowęs prarakáuti, atêjo jis į kalwą.

14. Bet Zaulo dēdzus táre jam bey jo waikui: kurgi judu buwota nuêjusiu? jůdu atsáke: asilêniû jeßkoti; bet kaip numánewa jas ne b'ēsanczes, atêjowa pas Zomelį.

15. Tay sake Zaulo dēdzus: sakyk man, ką sake jum-dwiem Zomelis?

16. Zaulas atsake sawo dēdzui: jis pasáke mum-dwiem, kad asilenes atrastos. Bet apie karalystę jam nieką ne sake, ką Zomelis buwo kalbējęs.

17. Bet Zomelis suwadino żmones pas Poną Diewą į Mizpą,

18. Jr sake waikams Jzrael: taip sako Wießpats Jzraēlio Diewas: „Aß Jzraelitēnus iß Egypto ißwedzau, ir jus iß Egypcionû rankû ißgélbējau, ir iß rankû wisû karaliû, kurie jus prispáude.

19. Jr jûs ßen-dien *sawo Diewa paniekinot, kurs jus iß wisôs jusû nepalaimôs ir priespaudôs ißgēlbejęs, ir sakote jam: idēk mums karálių. Taygi susłokites po akiû Pono Diewo pagal sawo gimines ir gentystes.“

* p. 8, 7.

20. Kaipgi Zomelis wisas gimines Jzraēlio priwede, tay buwo trópita gimine Benjamino.

21. Jr kaip jisai giminę Benjamino priwede su jôs gentystemis, buwo trópita gimine Matri, ir buwo trópitas Zaulas, sunus Kiso. Jr jie jēßkojo jo, ale jį ne rádo.

22. Tay jie toliaus kláuse Poną Diewą: argi jis dar ir ateis? Pons Diews atsáke: ßtay, jis tarp bósû pasislēpęs.

23. Tay jie nubēgo ir jį iß tén atgabéno; ir kaip jis į tárpą żmoniû įstojo, tay jis *per galwą aukßtésnis buwo už wisus żmones.

* p. 9, 2.

24. Jr Zomelis táre wisiems żmonems: cze mátote, kurį Pons Diews paskyręs, nēs neywiens jam ne lygus tarp wisû żmoniû. Tay krykßtawo wisi żmones sakydami: *Diewe padēk karáliui!

* 1 Kar. 1, 25.

25. Bet Zomelis sake żmonems *wisas prowas karáliaus, ir surάße tas į knygas, ir padējo tas po akiû Pono Diewo. Jr Zomelis paléido wisus żmones, kożną į jo namus.

* p. 8, 11. 5 Moz. 17, 16.

26. Jr Zaulas taipojau nuêjo namô į Gibeą; ir su jůmi drauge êjo wiens pulkas waisko, kuriû ßirdį Pons Diews ißtiko.

27. Bet *nekurie nelabi żmones táre: ką tasai galētu mus gélbēt? ir paniekino jį, neygi jam dowanû atneße. Bet jisai dējosi, buk tai ne girdējęs.

* p. 11, 12.

11. Pérskyrimas.

Zaulo pirmutinisis Pergalējimas Naázo Ammonito.

1. Bet atêjo aukßtyn Naázas, Ammonitas, ir apgulde Jabes Gileadè. Jr wisi wyrai iß *Jabes sake Naazui: susiderēk su mumis, tay mes taw ßlużisim.

* p. 31, 11.

2. Bet Naázas Ammonitas atsáke jiems: tame aß su jumis susiderēsiu, kad jusû kożnam dėßinę *áki ißdursiu, ir jus ißgēdisiu tarp wisû Jzraelitēnû.

* Jer. 39, 7.

3. Tay sáke jam wyriáusieji Jabēse: pawélik mums septynes dienas, kad paslus siųstumbim į wisus rubeżius Jzraēlio; jeygu neywiens ne butu mus pagelbąs, tay mes pas tawę ißeisim.

4. Tay atêjo páslai į Gibeą pas Zaulą ir kalbējo tai wisiems żmo-

nems be=girdint. Tay wisi žmones sawo balsą pakēlę werke.

5. Ir štay, tay Zaulas parêjo nů lauko paskuy jáuczus ir tare: kas kenk žmonēms, kad jie werkia? tay jie pásakojo jam reikalą wyrů Jabēsiškiů.

6. Tay *Diewo Dwáse ant jo atêjo, kaip jis tus žodžus girdējo, ir jisai labay supyko.
* p. 10, 10. p. 16, 13.

7. Ir ēmes porą jáuczů sukapojo tůdu, ir siunte paslus į wisus rubežius Izraēlio, ir sakydino: kas ne ištráuks paskuy Zaulą ir Zomeli, to jáuczams taipo reiks daryti. Tay baime Pono Diewo apēme žmones, kad jie išsitráuke néy wienintelis wyrs.

8. Ir jis į eiles jůs sustáte Baseke, ir waiků Izrael buwo trys šimtai tukstanczů wyrů; o waiků Juda trisdešimts túkstanczei.

9. Ir jie sake paslams parējusiemsiems: taipo sakykite wyrams Jabēse Gilēadè: rytoj jús pagalbôs suláuksite, kad sáule pradēs labay kaitit. Kaip páslai atêjo ir toktai wyrams Jabēsiškiems sake, tay jie labay prasidžugo.

10. Ir wyrai iš Jabes táre: rytoj mes pas jus išeisime, kad jůs mums darytumbit wislab, kas jums mēgsta.

11. Ir antrą rytą pérdalijo Zaulas žmones į tris pulkus, ir jie atêjo į abažą apie ryto=budynę ir muše Ammonitus iki dienai įšilus; o kurie išliko, tie taipo buwo išsklaidyti, kad jů ney du kruwoj ne pasiliko.

12. Tay sake žmones Zomeliui: kur yra tie, kurie táre: „ar *Zaulas ant musů ponawotu?“ išdůkit mums tus wyrus, kad tus nužawintumbim.
* p. 10, 27.

13. Bet Zaulas táre: šen=dien neywiens ne tur mirti; nēs šen=dien *Pons Diews paláimą dawe Izraēlije.
* p. 14, 45.

14. Zomelis táre žmonēms: eime, ir eikim *į Gilgalus ir tenay karalystę atnaujikim.
* p. 10, 8.

15. Tay wisi žmones êjo į Gilgalus ir *įdējo czonay Zaulą į karáliŭ po akiů Pono Diewo Gilgalůse, ir apierawojo dēkawonês=apieras po akiů Pono Diewo. Ir Zaulas su wisais wyrais Izraēlio czejau labay džaugēsi.
* p. 12, 1.

12. Pérskyrimas.

Su kokia Garbe Zomelis nů sawo Waldon=Urēdystês atsidēkawojęs.

1. Tay táre Zomelis wisiems Izraelitēnams: štay, aš *jusů žodžů paklausiau wisame, ką jús man sakēte, ir † karáliŭ jums įdējau.
* p. 8, 7. 22. † p. 11, 15.

2. O dabar, štay, cze jusů karalius pirm jusů keliauja. Bet aš pasenau ir pražilau, ir mano sunus du yra pas jus, ir aš jus waldžau iš mažů dienů iki šei dienai.

3. Sztay, aš cze esmi: sakykit ką prieš manę po akiů Pono Diewo ir jo pamostitojo, bau aš kieno jauti arba ásilą esmi atēmęs? bau aš wienam gwoltą arba neteisybę esmi daręs? *bau aš iš wieno jusů dowanů esmi ēmęs, arba ákis sawbuczau dawęs kůmi apmónit? tay aš toktai jums noriu atdůti.
* Zir. 46, 22. Darb. 20, 33.

4. Jie atsake: tu mums ney gwoltą ney neteisybę ne=darei, ir ney iš wieno ką ēmei.

5. Jis sake jiems: Pons Diews te liudij prieš jus, ir jo pamostitasis šen=dien, kad jús neyjokiôs kaltybês ant manęs ne rádot. Jie sake: beje t'esie jůdu liudininku.

6. Ir Zomelis táre žmonems: mielay, tas Pons Diews, kurs Moižešių bey Aaroną léidęs ir jusů tēwus iš Egypto=žémês išwédęs.

7. Taygi sustokites czonay, kad aš su jumis prowawoczaus po akiů Pono Diewo dēl wisôs geradejystês Pono Diewo jums ir jusů tēwams išródîtôsês.

8. Kaip *Jokubs į Egyptą buwo įêjęs, šauke jusů tēwai Diewop, ir jisai siunte Moižešių ir Aaroną, kad tůdu jusů tēwus iš Egypto išwestu ir jůs šioje wietoje důtu gywénti.
* 1 Moiz. 46, 6.

9. Bet kaip jie Wiešpatiês sawo Diewo užmiršo, tay jis jůs pardawe po mace *Sisero, wyriáusiojo ant žalnierių Azore, ir po mace

Pylistěnû, ir po mace karáliaus Moabitû; tie kariáwo prieß jûs.
* Wald. 4, 2.

10. Bet jie ßauke Diewop tarydami: * mes susigrießijom, kad Ponq Diewq prastoję Baalim bey Astarot ßlużijome; bet dabar ißgélběk mus iß rankû musû neprieteliû, tay mes taw ßlużisim.
* P. 7, 6. Wald. 10, 10.

11. Tay siunte Pons Diews * Jerub-Baali, Běđanq, † Jeptq ir ** Zomeli, ir ißgélbějo jus iß rankû jusû neprieliû aplinkuy, ir dawe jums be baimês gywénti.
* Wald. 6, 14. † Wald. 11, 2. 29. ** 1 Zom. 7, 10.

12. Bet kaip jûs mátět, Naázq, Ammonitû karáliq, prieß jus ateinanti, tay sákět man: ne * tu, bet karálius tur ant musû ponawoti, norint Wießpats jusû Diewas jusû karálius buwo.
* P. 8, 5.

13. Taygi dabar cze turit sawo karaliq saw ißskirtqji ir ißmelstqji; něs ßtay Pons Diews jums karáliq iděјo ant jusû.

14. Jeygu jûs Pono Diewo bijositės ir jam ßlúżisit, ir jo żodzo klausysite, ir burnai Pono Diewo ne busite nepaklusnus, * tay tiek jûs, tiek jusû karalius ant jusû karaliaujqsis Wießpati sawo Diewq sekѕite.
* 2 Moiz. 9, 3.

15. Ale jey jûs balso Pono Diewo ne klausysite, bet jo burnai nepaklusnus busite, tay Pono Diewo ranka bus prieß jus ir prieß jusû těwus.

16. Priegtam ir stokites czonay ir matykit tq stebuklingqji daiktq, kuri Pons Diews jums be-régint darys.

17. Ar ne dabar kwieczû-pjútis? bet aß Ponq Diewq melsiu, kad jis dûtu perkunq griáuti ir lyti, kad suprastumbit ir ißwystumbit tq dideję sawo piktenybę, kurę jûs dárět po Pono Diewo akiû, kad saw karaliq praßět.

18. Jr Zomeliui Ponq Diewq bemeldżant dawe Pons Diews perkunq griáuti ir lyti tq paczę dienq. Tay żmones labay bijojos Pono Diewo bey Zómelio,

19. Jr táre wisi Zomeliui: * melsk uż sawo tarnus Wießpati sawo Diewq, kad mes ne mirtumbim, něs prie wisû sawo griekû mes ir tq piktenybę dar priděјom, kad karáliq saw ißsipráßěm.
* 2 Moiz. 9, 28.

20. Bet Zomelis táre żmoněms: nesibijokites, jûs tiesa wisq tq piktenybę ißpildět, ale taczaus ne atsiskreipkites nû Pono Diewo, bet ßlúżikit Ponui Diewui iß wisôs ßirdiês.

21. Jr ne mylekite niekus, něs tai niekam ne déra neygi * gal ißgelběti, kadangi niekingas daikts yra.
* 5 Moiz. 32, 37. 38.

22. Bet Pons Diews ne prastoj sawo żmones děl didżojo sawo wardo, něs Pons Diews pradějo jus sawo żmonemis daryti.

23. Bet apsaugok Diewe, kad aß taip prieß Ponq Diewq susigrießiczau, kad * paliáuczau ji uż jus melsti ir jus pamokinti gérqji ir tikrqji kéliq.
* P. 7, 8.

24. * Bijokites tiktay Pono Diewo ir jam ßlúżikit wiernay iß wisôs ßirdiês; něs jûs regějote, kokius didżus daiktus jis su jumis daro.
* 2 Kar. 17, 39.

25. O jey jûs piktay elgsites, tay tiek jûs, tiek jusû karalius prapulsite.

13. Pérskyrimas.

Zaulas Diewui susigrießij prieß Pylistěnus karáudams.

1. Zaulas búwo wienq métq karaliumi buwęs; ir kaip jis du metu ant Jzraelitěnû buwo karaliawęs,

2. Tay saw ißsiskyre tris túkstanczus wyrû iß Jzraelitěnû; du túkstanczu buwo su Zaulu Mikmaże bey ant kalnû Bet-El, ir wiens túkstantis su Jonatanu pas Giběq Benjamin. Bet kitus żmones jisai paléido, kożnq į jo ßětrq.

3. Bet Jonatanas mußę Pylistěnus jû abażę, kurs Giběoj buwo; tai ißtyre Pylistěnai. Jr Zaulas dawe triúboms triúbit per wisq żémę ir sakydino: te girdż tai Ebrěonai.

4. Jr wisi Jzraelitěnai girdějo sakant: Zaulas Pylistěnû ábażq ißmußes, něs Jzraelitěnai smirděte smirdějo Pylistěnams. Jr wisi żmones ßauke paskuy Zaulq iki Gilgalû.

5. Tay susirinko Pylistēnai kariáuti su Jzraelitēnais, trisdeßimts túkstanczei weżimû, ßeßi túkstanczei raiteliû, ir kitû żmoniû, taip daug * kaip ziezdrû ant kranto juriû, ir aukßtyn użsitráuke bey ábażą su-state Mikmaże į rytus ßę-pus Bet-Awen. * Wald. 7, 12.

6. Kaip tai numane wyrai Jzraēlio, jůs didzoje bēdoje be-ēsant, (nēs żmones labay prisibijojo,) tay jie pasislēpe į urwas, į tárpus, į ůlas, į skyles ir į daubas.

7. Bet Ebrēonai pérējo per Jor-daną į żémę Gad bey Gilead. Bet Zaulas dar buwo Gilgalůse, o wisi żmones paskuy jį didey drebējo.

8. Taygi jisai palukējo * septynes dienas iki czēso Zomelio paskirtojo. O kaip Zomelis ne atêjo į Gilga-lus, tay wisi żmones nů jo atsiskyre. * p. 10, 8.

9. Tay sake Zaulas: atneßkit man déginimo-bey dēkawonês-apieras. Jr jisai apierawojo déginimo-apierą.

10. Bet déginimo-apierą jam pa-baigus, ßtay, atêjo Zomelis. Tay Zaulas ißêjo jam prießais jį pér-żegnoti;

11. Bet Zomelis táre: ka tu pa-darei? Zaulas atsáke: aß maczau żmones nů manęs atstojanczus, o tu ne parējei tů czesu, o Pylistēnai buwo susirinkę Mikmaże.

12. Taygi aß tariau: dabar Pyli-stēnai pas manę żemyn ateis į Gil-galus, o aß wéido Pono Diewo ne esmi pasimeldęs; tay aß ißdry-sau ir * apierawojau déginimo-apierą. * 3 Moiz. 17, 5. 8. 9.

13. Bet Zomelis táre Zaului: tu durnay darei, ir prisákimą Wießpatiês sawo Diewo n' ißpildei taw prisakytąjį; nēs jisai butu tawo karalystę ant Jzraelitēnû amżinay pastiprinęs.

14. Bet dabar tawo karalyste n' ißsilaikysis. Pons Diews saw * wyrą ißsiskyre pagal sawo ßirdi, tam Pons Diews prisáke kunigaikßczu buti ant jo żmoniû; nēs tu Pono Diewo prisákimą ne laikei. * Darb. 13, 22.

15. Jr Zomelis pasikēlęs ējo iß Gil-galû į Gibeą Benjamin. O Zau-las skaite żmones pas jį ēsanczus, ßeßis ßimtus wyrû.

16. Bet Zaulas su sawo sunumi Jonatanu ir żmones pas jį ēsan-tieji pasiliko ant kalnélio Benjamin. Bet Pylistēnai buwo pasigulę Mik-maże.

17. Jr iß ábażo Pylistenû ißêjo trys pulkai żémę ißpústiti: wiens kreipēsi į wieżkelį ant Oprôs-linkay į żéme Zual,

18. Antrasis kreipēsi į wieżkelį ant Bet-Orono-linkay, tretysis kreipēsi į wieżkeli, kursai ißkanka iki pa-kálnês Zeboim pagal pusczą.

19. Bet ne buwo rastas * neywiens kálwis po wisą żémę Jzraēlio, nēs Pylistēnai mislijo, rasi Ebrēonai kardus bey ragotines saw nusikal-ditu. * Wald. 5, 8.

20. Jr wisi Jzraelitēnai turējo żemyn nukeliáuti pas Pylistēnus, kam reikals buwo żágrę, kirwį, teßlyczą arba dalgį aßtrint.

21. Jr aßmenys dalgiû, ir kirwjû, ir ßákiû ir teßlyczû buwo atßipę, ir ákstinû wirßus atbukęs.

22. O kaip kariáwimo-diena priêjo, neywiens kardas arba ragotine ne buwo rasta rankose wisû żmoniû su Zaulu bey su Jonatanu ēsan-czûjû; tikt Zaulas bey jo sunus turejo ginklû.

23. Jr Pylistēnû ábażas ißsitrauke pro ßálį Mikmażo.

14. Pérskyrimas.

Jonatánas kaip tikras Karżygys elgiasi; Zaulas newertay ant jo kérßidams jį į didzausiąję Bèdą wéda.

1. Bet nusidawe nekurę dieną, kad Jonatanas, Zaulo sunus, tare sawo waikui, kurs jo ginklus turējo neßioti: „eiwa ir eikiwa aną-pus į Pylistēnû ábażą aną-pus ésantįjį,“ ir ne apsáke tai sawo tēwui.

2. Bet Zaulas pasiliko Gibēoje gale po granot-obolû-médzo prys-miestij esanczojo; o żmoniû pas jį esanczûjû buwo ßeßi ßimtai wyrû.

3. Jr Ajias, sunus Ajitobo, Jka-bodo brolio, * Pinejaso sunaus, Elio sunaus, buwo klebonu Pono Diewo Siloj, ir neßiojo wyskupiß-

kaję sermēgą. O ir zmones taipojau ne zinojo Jonataną atstojusi.
* p. 4, 21.

4. O buwo tů keliu, kur Jonatanas jeßkojo péreiti, iki Pylistēnû ábazo dwi smaili ûli, wiena ßępus, antroji aną-pus; wiena wadinama Bozez, antroji Sene;

5. Ir wiena buwo mátoma iß ßiaurês i Mikmazą, ir antroji iß pētû i Gabą.

6. Ir Jonatans sake tam, kurs jo ginklus néße: eiwa ir eikiwa aną-pus i ábazą tû n' appjaustitûjû! rasi Pons Diewas per mudu ką ißtaisys; nēs tai *Ponui Diewui ne sunku, ar per daug ar per maz gélbēti.
* Wald. 7, 7. 2 Nus. Kar. 14, 11. 1 Makk. 3, 18.

7. Tay atsáke jam jo ginklû-neßējis: daryk wislab, ko tawo ßirdis uzsigeidz; keliáuk, ßtay, aß su tawim esmi, kaip tawo ßirdis nor.

8. Jonatanas sake: geray, kad péreisiwa prie anû zmoniû ir jiems i akis ateisiwa,

9. Jey jie *tada sakys: „apsistokita, iki pas judu ißkaksime," tay mudu sawo wietoje pastowēsiwa ir pas anus ne uzeisiwa. * 1 Moiz. 24, 14.

10. Bet jey jie sakys: „eikita pas mus aukßtyn," tay mudu pas anus aukßtyn eisiwa; tay Pons Diewas jûs i musû-dwiējû rankas esti dawęs. O tai tur mum-dwiem zenklu buti.

11. Kaipgi jůdu Pylistēnû ábazui i akis atêjo, táre Pylistēnai: ßtay, Ebreonai *iß sawo skyliû ißlindo, i kurias buwo pasislēpę.
* Judit. 14, 11.

12. Ir wyrai abaze atsáke Jonatanui bey jo ginklû-neßējui tarydami: uzeikita tikt aukßtyn pas mus, tay mes judu jau pamokisime. Tay sake Jonatanas sawo ginklû-neßējui: lipk paskuy manę, Pons Diewas jûs padawe i rankas Izraēlio.

13. Ir Jonatanas uzlipinējo aukßtyn rankomis bey kojomis, ir jo ginklû-neßējis paskuy ji. Tay jie *parpůle po akiû Jonatano, ir jo ginklû neßējis paskuy ji wis zude,
* 3 Moiz. 26, 7. 8.

14. Taipo, kad Jonatanas ir jo ginklû-neßējis per pirmąji múßi dwideßimt wyrû uzmuße, maz ne per pusę ubą dirwôs wienu jungu ariamôs.

15. Ir báime uzpůle ábazą ant lauko ir wisus zmones ábazo, ir aplinkuy bēgantieji zalniêrei ißsigando podraug taipo, kad zéme padrebējo, nēsa tai buwo baime nů Pono Diewo.

16. Ir sargai Zaulo Gibēoje Benjamin ißwydo, kad pulkai ißsiklaide ir pabēgo ir sumußti buwo.

17. Zaulas sake zmonems pas ji ēsantiemsiems: skaitykite ir padabokite, kas nů musû bus ßalin ēję. Ir jiems be-skaitant, ßtay, Jonatanas bey jo ginklû-neßējis ne buwo czonay.

18. Tay sake Zaulas Azjiui: atneßk ßen *Diewo skrynę, (nēs Diewo skryne tą-kart buwo pas Izraelitēnus.) * p. 4, 3.

19. Ir Zaului su klebonu dar besusikalbant tasai trankßmas ir bēginējimas Pylistēnû abaze didésnis pastojo. Ir Zaulas sake klebonui: nuléisk sawo ranką zemyn.

20. Ir Zaulas ßauke, ir wisi zmones su jůmi ēsantieji, ir pradējo kariáuti, o ßtay, tay *kozno kardas prieß kits-kitą kélesi, ir radosi didis trankßmas.
* Wald. 7, 22. 2 Nus. Kar. 20, 22. 23.

21. Taipojau ir Ebreonai, kurie pirma pas Pylistēnus buwo ir su jeis abaze aplinkuy buwo aukßtyn ußsitráukę, prie Izraelitēnû prisiglaude, kurie su Zaulu bey su Jonatanu buwo.

22. Ir wisi wyrai Izraelitēnû, kurie ant kalnû Epraim buwo pasislēpę, kaip jie ißtyre Pylistēnus bēganczus, jûs séke kariáudami.

23. Taipo gélbējo tů-czēs Pons Diewas Izraelitēnus; ir kariáwimas ne palióve iki Bet-Awen.

24. Ir kaip wyrai Izraelitēnû tą dieną pailsę buwo, Zaulas prakeiktinay prisáke zmonems ir táre: prakéikts t'esie koznas, kurs iki wákarui ką wálgitu, kad ant sawo nepríeteliû pasitießiczau! Tay wisi zmones nieko ne wálge.

25. Ir wisi zmones atêjo i girę. O medus buwo ant lauko.

26. Ir żmonems ieinant į girę, ßtay, ſklydo medus. Bet neywiens ſawo ranką to prie ſawo burnôs ne pridējo, nēſa żmones bijojos pryſēgôs.

27. Bet Jonatanas ne buwo girdējęs, kad jo tēwas żmonēms prakeikſtinay buwo priſákęs, ir ißtieſęs ſawo láżdą rankoj ēſanczęję dáże galu į medaus kori, ir prilenke ſawo ranką prie ſawo burnôs, tay jo ákys budrios paſtójo.

28. Tay atſáke nekurſai żmoniû tarydams: tawo tēws żmonēms prakeikſtinay priſáke tarydams: „prakéikts teſtow kożnas, kurs ßen-dien ką wálgo!" Ir żmones buwo pailſę.

29. Tay ſake Jonatanas: mano tēws ſuwiliojo żmones; żiurēk, kokios budrios mano ákys paſtojo, man tikt mażumo ßio medaus paragáwus.

30. Bet kadangi żmones ßen-dien ne turējo (ne gáwo) wálgiti plēßimo ſawo neprieteliû, kuri jie rado, tay dąbar ir ne galējo daugiaus Pyliſtēnû użmußti.

31. Bet jie muße Pyliſtēnus tą dieną pradēję nů Mikmażo iki Ajalon. Ir żmones didey buwo pailſę.

32. Ir żmones pritaiſe plēßimą imdami jáuczû awjû ir werßiû, ir pamuße bey papjowe tus ant żémês, ir wálge taip * kruwinay.
* 3 Moiż. 3, 17. p. 7, 26.

33. Tay Zaului buwo apſakyta: ßtay, żmones ſuſigrießij prieß Poną Diewą kraują wálgidami. Jis atſake: jûs ne geray dáret, atriſkite man dabar czonay didį akmenį.

34. Ir Zaulas ſak· toliaus: pérſidalykites tarp żmoniû ir priſakykite jiems, kad kożnas ſawo jáutį bey ſawo awis pas manę atgabéntu, ir pamußkite bey papjáukite tus czonay, kad tai wálgitumbit, ir ne ſuſigrießitumbit prieß Poną Diewą kraują be-walgidami. Tay atgabéno wiſi żmones, kożnas ſawo jáutį ſu ſawo ranka nakcze, ir pamuße tus czonay.

35. Ir Zaulas pabudawojo Ponui Diewui altorių. Tas pirmaſis yra altorius, kurį jiſai Ponui Diewui pabudawojo.

36. Ir Zaulas ſake: nuſitráukkime dabar paſkuy Pyliſtēnus nakcze, ir ißplēßkime jûs iki rytoj ißaußtant neywieną jû ne palikdami. Jie atſáke: daryk wiſlab, kas taw gér ródos. Ale klebonas ſake: priſiartinkimes czonay Ponui Diewui.

37. Ir Zaulas kláuſe Diewą: ar aß nuſitráukſiu paſkuy Pyliſtēnus? o ar ir padůſi jûs į Jzraelitēnû rankas? bet Jiſai jamui tą kartą nieką n' atſake.

38. Tay ſake Zaulas: te ateit czonay wiſi pulkai żmoniû, ir pértardikite bey weizdēkit, kas to grieko kalts yra ßime czēſe.

39. Nēs taip tikray, kaip Pons Diews gyws yra, Jßgélbētojis Jzraēlio, kad norint ir mano ſunus Jonatanas kalts butu, tay jis tur mirti. Ir neywiens iß wiſû żmoniû jam nieko n' atſáke.

40. Ir jis ſake wiſiems Jzraelitēnams: bukite jûs anoj ßalij, aß bey mano ſunus Jonatanas buſiwa ßioj ßalij. Żmones ſake Zaului: daryk, kas taw mēgſta.

41. Ir Zaulas ſake Wießpaczui Diewui Jzraēlio: daryk teiſybę! Tay Zaulas ir Jonatanas buwo * trópitu, bet żmones ißējo walni.
* Joz. 7, 16.

42. Zaulas ſake: meſkit apie manę bey apie mano ſunų Jonatanq. Tay Jonatanas buwo tropitas.

43. Ir Zaulas ſake Jonatanui: paſakyk man, * ką tu darei? Jonatanas paſáke jam tarydams: aß mażumą medaus paragawau lazda, kurę ſawo rankoje turējau, o żiurēk, argi aß todēl turēczau mirti?
* Joz. 7, 19.

44. Tay ſake Zaulas: * kad manę Diews korawotu! Jonatanai, tu turi mirti.
* 1 Kar. 2, 23. p. 19, 2.

45. Bet żmones ſake Zaului: argu Jonatanas turētu mirti, kurſai tokę * didę pagálbą Jzraēlije dáręs? apſáugok Diewe! taip tikray, kaip Pons Diews gyws yra, ney plaukélis nů jo galwôs ant żémês ne tur nuſlinkti, nēs Diews ßen-dien per jį tai ißtaiſęs eſti. Taip ißgélbejo żmones Jonataną, kad jam ne tékô mirti.
* 2 Zom. 23, 10. p. 14, 11.

46. Tay Zaulas aukßtyn užsitrauke nů Pylistēnû, o Pylistēnai traukes į sawo ßáli.
47. Bet kaip Zaulas karalystę ant Jzraelitēnû buwo igáwęs, kariáwo jis prieß wisus sawo neprietelius aplinkuy, prieß Moabitus, prieß waikus Ammon, prieß Edomitus, prieß karaliùs Zoba, prieß Pylistēnus, o kur jis tiktay nusikreipe, cze jis ißkadôs padáre.
48. Jr sutaise ábažą ir muße Amalekitus, ir ißgélbējo Jzraelitēnus iß rankû wisû jûs užkabinanczûjû.
49. O Zaulas turējo *sunû: Jonataną, Jßwi, Malki=Zuą; ir jo dwi dukteri taipo wardu buwo: pirmgimusioji Merob, o mažoji Mikal. * 1 Nus. Kar. 9, 33.
50. Jr Zaulo pati wardu buwo Ajinoam, dukte Ajimaazo. Jr jo *wyriáusiasis ant ábažo wardu buwo Abners, sunus Nero, kurs su Zaulu broliû=waikais buwo.
* P. 17, 55. P. 26, 5.
51. Bet Kisas buwo Zaulo tēws; o Ners, Abnērio tēws, sunus buwo Abiēlio.
52. Ale sunkus buwo kariáwims prieß Pylistēnus, kol Zaulas gyws buwo. Jr kur tikt Zaulas driutą bey pajēgianti wyrą pamate, tą jis pas sawę ēme.

15. Pérskyrimas.

Zaulas dēl sawo Nepaklusnumo iß Karalystēs ißmestas.

1. Bet Zomelis sake Zaului: *Pons Diews manę siunte, kad tawę karáliumi pamósticzau ant jo žmoniû Jzrael; taygi klausyk balso žodžû Pono Diewo. *P. 10, 1.
2. Taip sako Pons Diews Zebaot: aß apmislijau, ką *Amaleks Jzraelitēnams dáre, ir kaip jisai kéllią jiems užgyne, kaip jie iß Egypto ißsitrauke.
*2 Moiz. 17, 8. 14. 4 Moiz. 24, 20. 5 Moiz. 25, 17.
3. Todēl nukeliáuk ir mußk *Amalekitus, ir nužudyk jûs su wislab tûmi, ką jie tur; ne czedik jo, bet užmußk wyrus podraug su móterimis, waikus ir žindanczus, jáuczus ir awis, werbliudus ir ásilus.
*2 Moiz. 17, 14.
4. Zaulas tai pasakydino žmonems ir suskaite jûs Telaimûse, du ßimtu tukstanczû pēstininkû, ir dēßimt tukstanczû wyrû iß Judawôs.
5. Jr Zaulas atējęs pas Amalekitû miestą žalniériû pulką paslēpe iß užpakálio pas upę,
6. Jr sakydino Kenitams: jûs ēję atsitolinkit ir nusitráukkites nû Amalekitû, kad aß jus ne podraug ißpústiczau su jeis, nēs jûs mielaßirdingystę ißrodēt Jzraelitēnams iß Egypto ißkeliáujantiems. Taip atsiskyre Kenitai nû Amalekitû.
7. Tay *Zaulas muße Amalekitus pradējęs nû Ewilo iki Zur, kuri ßę=pus Egypto yra.
* 1 Nus. Kar. 5, 43.
8. Jr gywą *sugáwęs Agagą, Amalekitû karálių, nužude wisus žmones aßmenimi kárdo.
* Joz. 8, 23.
9. Bet Zaulas bey žmones czēdijo Agágo ir gerûjû awjû ir jáuczû penetûjû ir ērycžû ir kitû gerûjû daiktû ne norēdami tus žudyti; ale kas ledeka ir niekam newerta buwo, tai jie žawino.
10. Tay žodis Pono Diewo Zomeliui buwo sakytas, ir tare:
11. Aß gailiûs Zaulą karáliumi idējęs; nēs jisai nû manęs atsikreipe mano žodžû ne ißpildidams. Todel Zomelis supyko ir ßauke Diewop per wisą nákti.
12. Jr Zomelis anksti pasikēle, kad Zaulą iß ryto sutiktu. Jr jam buwo sakyta, kad Zaulas į Karmēli atējęs, ir saw pérgalējimo=pažénkli attiesęs, ir kad aplinkuy keliáwes į Gilgalus ißkákęs buwo.
13. Jr Zomeliui pas Zaulą atējus, sake jam Zaulas: *péržegnotas tu buk Ponui Diewui! aß Pono Diewo žodi esmi ißpildęs.
* Wald. 17, 2. Rut. 3, 10.
14. Zomelis atsake: kasgi tai per bliowims awjû mano ausise ir baubjims jáuczû, kuri aß girdžu?
15. Zaulas sake: nû Amalekitû jie tus parsigabéno; nēs žmones czēdijo geriausûjû awjû bey jauczû dēl apierôs Wießpaties tawo Diewo; pálaiką mes nužawinom.
16. Bet Zomelis atsáke Zaului: paklausyk, ką Pons Diews su

manim kalbējęs šę nákti. Jis tare: sakyk.

17. Zomelis tare: ar ne tiesa, tu mažu be-búdams po sawo akiû wyriáusiasis pastojei ant wisû giminiû Izraēlio, ir Pons Diews tawę karáliumi pamóstijo ant Izraelitēnû?

18. Ir Pons Diews tawę siunte tą kélią sakydams: nusitráukk ir nužudyk anus griekininkus, Amalēkitus, ir kariáuk prieš jůs, iki tu jůs išgaišisi.

19. Kam tu ne klausei balso Pono Diewo, bet ant plešimo nusikreipęs ne geray darei po akiû Pono Diewo?

20. Zaulas atsáke Zomeliui: juk aš balso Pono Diewo klausydams nusitraukiau tům keliu, kuriů Pons Diews manę siunte, ir Agagą, Amalekitû karálių, pargabenau bey Amalekitus išpúskijau.

21. Bet žmones ēme plēšimo, áwis bey jáuczus, geriausąji tarp žudomûjû daiktû Wiešpaczui tawo Diewui apierawoti Gilgalůse.

22. Bet Zomelis sake: argi misliji tu, kad Pons Diews daugiaus mēgsta apieromis, arba déginimo-apieromis, ne kaip *paklusnumù balso Pono Diewo? štay paklusnums gerésnis yra už apieras, ir pridabojims gerésnis už awinû táukus.

* Zir. 4, 15. Oz. 6, 6. Matt. 9, 13. P. 12, 7.

23. Nēs nepaklusnums yra žynáwimo-griekš, ir priešztaráwims yra balwonyste bey diewaiczû-gárbinimas. Taygi, kadangi dabar žodi Pono Diewo paniekinai, tay *jis ir tawę paniekino, kad tu karáliumi ne butumbei.

* P. 16, 1.

24. Tay sake Zaulas Zomeliui: *aš susigriešijau, kad Pono Diewo įsakimus ir tawo žodzus péržengiau; nēs aš bijojaus žmoniû ir jû balso klausiau.

* 2 Zom. 12, 13.

25. O dabar atléisk man tą griekᶏ, ir sugryšk su manim, kad aš Pono Diewo melsczaus!

26. Zomelis sake Zaului: aš ne noriu su tawim sugryšti, nēs tu žodi Pono Diewo paniekinai, todēl Pons Diews ir *tawę paniekino, kad tu ne butumbei karáliumi ant Izraēlio.

* 2 Zom. 7, 15. 1 Zom. 28, 17.

27. Ir kaip Zomelis atsigręže, kad šalin eitu, tay jis nutwēre jį prie skwérno jo sermēgôs, ir tas nuplyšo.

28. Tay sake Zomelis jamui: Pons Diews karalystę Izraelitēnû šendien nů tawęs atplēše, ir tą tawo artimui dawe, geresniam už tawę.

* P. 28, 17.

29. Priegtam *Karžygys Izraelije ne melůja neygi jamui kas gail; nēs jis ne esti žmogus, kad jis ko gailētus.

* 4 Moiz. 23, 19.

30. Bet jis sake: aš nusidējau, bet taczaus gárbink manę dabar po akiû wyriáusiûjû mano žmoniû bey Izraelitēnû, ir sugryšk su manim, kad Wiešpatiês tawo Diewo melsczaus!

31. Taipo Zomelis sugryžo Zaulą sekdams, kad Zaulas Poną Diewą gárbintu.

32. Bet Zomelis sake: atgabéndikit pas manę Agagą, Amalēkitû karálių. Ir Agagas ējo pas jį linksmay tarydams: taipo reik smertiês kartybę prawaryti.

33. Zomelis sake: kaipo tawo kárdas moterims jû waikus išplēše, taipo ir tawo motinai jôs waikai tur but išplēšti tarp moteriû. Taipo sukapojo Zomelis Agagą į stukius po akiû Pono Diewo Gilgalůse.

34. Ir Zomelis nuējo į Ramat, bet Zaulas nukeliáwo į sawo namus į Gibeą Zaulo.

35. Ir Zomelis iš to czēso Zaulo daugiaus ne máte, iki numire. Bet taczaus Zomelis gedējo dēl Zaulo, kad Pons Diews gailējosi Zaulą į karálių ant Izraelitēnû idējęs.

16. Pérskyrimas.

Dowido pirmutinisis Mostijims į Karalių.

1. Ir Pons Diews sake Zomeliui: kaip ilgay tu gedi dēl Zaulo, *kurį aš atmeczau, kad ne butu karáliumi ant Izraelitēnû? pripilk sawo rágą aliējumi ir eik! aš tawę siųsiu pas Izai Betleēmiški, nēs iš jo sunû aš saw karálių išsirinkau.

* P. 15, 23. Darb. Ap. 13, 22.

2. Bet Zomelis táre: kaip aß nueisiu? Zaulas tai ißtyręs manę pasmáugs. Pons Diewas táre: imk werßi iß jáuczû pas sawę ir tark: „aß atējau Ponui Diewui apierawoti.“

3. Ir turi Izai ant apierawojimo pakwiest, cze aß taw parôdisiu, ką tu turi daryti, kad tu man pamóstitumbei tą, kuri taw pasakysiu.

4. Zomelis dare, kaip Pons Diewas jam buwo pasákęs, ir atêjo į Betlēem. Tay nusigando wyriáusieji miesto ir jamui prißais êjo sakydami: *ar pakajus, kad tu ateini?
* 2 Kar. 9, 18.

5. Jisai atsáke: pakájus, aß atējau Ponui Diewui apierawoti; ßwentinkites ir ateikit su manim ant apierôs! Ir jisai paßwentino Izai ir jo sunus, ir pakwiete jûs ant apierawojimo.

6. Ir jiems iėjus pažiurējo jis į *Eliabą ir dumojo, bau ne tas butu po Pono Diewo akiû jo pamostitasis.
* p. 17, 13.

7. Bet Pons Diews sake Zomeliui: ne žiurēk ney į jo *wéidą, ney į jo didį stomenį, aß jo ne noriu. Nēs ne tinka taipo, kaip žmonēms régis; žmogus daboja ant to, kas po akiû yra, ale Pons Diews padaboja ant ßirdiês.
* Darb. Ap. 10, 34. f. Ps. 7, 10. f.

8. Tay wadino Izai *Abinadabą, ir dawe jį Zomeliui pro ßalį eiti. Ir jisai sake: ir tą Pons Diews ne ißrinko.
* p. 17, 13.

9. Tay dawe Izai Sammą pro ßálį eiti. Bet jisai sake: ney tą Pons Diews ne pastyre.

10. Tay Izai wisus sawo septynis sunus Zomeliui dawe pro ßáli eiti, bet Zomelis sake Izajui: neywieną tû Pons Diews ne pastyre.

11. Ir Zomelis sake Izajui: ar tai waikai wisi? jis sake: dar yra czonay *mažiausiasis, o ßtay, jis gáno áwis. Tay sake Zomelis Izajui: nusiųsk ir pargabendik jį; nēs mes ne pasisēsimes, iki jam cze atêjus.
* p. 17, 14.

12. Tay jis nusiuntęs atgabéndino jį, ir jis buwo ney *raudonoks ant wéido su gražiomis akimis ir mandagaus gymjo. Ir Pons Diews sake: kélkis ir pamóstik jį, nēs tas tikrasis!
* p. 17, 42.

13. Tay Zomelis ēmęs sawo aliejaus ragą *pamostijo jį tarpe jo broliû. Ir Dwáse Pono Diewo atêjo ant Dowido iß tôs dienôs ir toliaus. Bet Zomelis pasikēlęs nukeliáwo į Ramą.
* 2 Zom. 7, 8. Ps. 78, 71. Ps. 89, 21. Darb. 13, 22.

14. *Bet Dwáse Pono Diewo atstójo nû Zaulo, o pikta dwáse nû Pono Diewo jį labay nerimstanti padare.
* p. 18, 10.

15. Tay sake Zaulo tarnai jamui: ßtay, pikta dwáse nû Diewo tawę labay nerimstanti padaro.

16. Miels wießpatie, sakyk mums, sawo tarnams, kurie po tawo akiû stowime, kad koki wyrą sujēßkotum *ant kanklû gražey žáist mokanti, kad, jey piktoji dwáse ant tawęs užeit, jisai sawo rankomis žáistu, kad nusirámditumbei.
* 2 Kar. 3, 15.

17. Tay sake Zaulas sawo tarnams: apsidabokites kokio žmogaus ant kanklû gražey mokanczo, ir atgabénkite jį pas manę!

18. Tay sáke waikû wiens tarydams: ßtay, aß maczau Izajo Betleemißkio sunû wieną gražey ant kanklû žáist mókanti, tas pajegęs wyrs ir tikras zalniêrius bey ißmintings wisûse daiktûse, ir gražus, o Pons Diews yra su jûmi.

19. Tay nusiunte Zaulas páslus pas Izai ir sakydino jam: siųsk sawo sunų Dowidą pas awis ēsantiji pas manę!

20. Tay Izai ásilą ēmęs uždējo ant to dûnôs ir legeráiti wyno bey ožyti, ir nusiunte tai Zaului per sawo sunų Dowidą.

21. Taip Dowids atêjo pas Zaulą ir ßlújijo jam; ir jis jį *labay mylējo, ir jis pastojo jo ginklûneßējis.
* p. 18, 1. 2.

22. Ir Zaulas nusiunte pas Izai ir sakydino jam: testo Dowidas pas manę, nēsa jisai malonę rado po mano akiû.

23. Taygi kad Dwase Diewo ant Zaulo užêjo, tay Dowids ēme kanklus ir žaide sawo rankomis; tay Zaulas atsigaiwino ir jam geriaus buwo, o piktoji dwáse nû jo atstójo.

17. Perskyrimas.

Dowido Kowa su Milžinu Goliat.

1. Pylistēnai surinko sawo waiskus, kad kariáutu, ir susirinkę pas Zokką Judawoje ábažą státe tarp Zoko bey Azeko gale Damimû.
2. Bet Zaulas ir wyrai Jzrael susiêję ábažą sustate áužol=dauboje ir susitaise kariauti prieš Pylistēnus.
3. Jr Pylistēnai stowējo ant nékurio kálno anq=pus, o Jzraelitēnai ant nékurio kálno šę=pus taip, kad jû tarpe lénke buwo.
4. Tay išējo iš Pylistēnû abažû milžius, wardu Goliats, iš * Gato, šešiû máslû ir pláštakôs aukštas,
* Joz. 11, 22.
5. Turēdams warini šálmą ant sawo galwôs ir žwynûtu panceriu buwo apsirēdęs; o swartis jo panceriaus buwo penki tukstanczei syklû wário.
6. Jr jis turējo warinius kojû=šárwus ant sawo kulšiû bey warini skydą ant sawo peczû.
7. O kotas jo ragotinês buwo ney audejaus riestuwa, ir geležis jo ragotinês swēre šešis šimtus syklû geležiês; ir jo ginklû=nešējis êjo pirm jo.
8. Jr jis pasistojęs prišauke pulkams Jzraēlio tarydams jiems: kam jús išêjot prisitaisyt ant mušio? ar ne aš esmi Pylistēns, o jús Zaulo tarnai? išskirkit wieną iš jusû, kurs pas manę žemyn eitu.
9. Jey jis iweiks manę be=kariáudams ir užmuš manę, tay mes jusû tarnais norime buti; ale jey aš ji iweiksiu ir užmušiu, tay jús musû tarnais turēsite buti, kad mums šlužitumbit.
10. Jr tasai Pylistēns sake: aš šen=dien waiskus Jzraēlio prieš tus besitycžodams * apjûkiau; dûkite man wieną, o mudu imsiwos.
* 2 Kar. 19, 4. 16.
11. Kaip Zaulas bey wisi Jzraelitēnai tą kalbą to Pylistēno išgirdo, nusigando jie wisi ir labay bijojos.
12. Bet Dowidas buwo * Epraitiško wyro sunus, iš Betlēem Juda, wardu Jzai; tas turējo aštûnis súnus o jau buwo paséńęs Zaulo czēse ir daug dienû buwo suláukęs tarp wyrû.
* p. 16, 1.
13. O trys didžáusieji súnus Jzajo buwo su Zaulu i kárą nukeliáwę, ir wardais wadinami buwo: Eliabs pirmgimęsis, Aminadabs antrasis, o Samma treczasis.
14. Bet Dowids buwo * jauniáusiasis. Bet kaip tie trys wyriáusieji su Zaulu i kárą nusitráuke,
* p. 16, 11.
15. Dowids wēl atstojo nû Zaulo, kad awis sawo tēwo ganytu Betlēemė.
16. Bet Pylistēns parējo anksti ir rytą ir wákarą ir pasiróde per ketures=déšimts dienû.
17. Bet Jzai sake sawo sunui Dowidui: imk sawo broliams šitą Epą apswilintû jawû ir šius déšimts dûnôs képalus, o nubēgk i waiską pas sawo brolius,
18. Jr šius déšimts šwiežûsius kėžus, ir nunešk tus wyriáusiûjui ant ábažo, ir aplankyk sawo brolius, bau jie dar sweiki, ir imk, ką jie taw isakys.
19. Bet Zaulas su jeis bey wisi wyrai Jzraelitēnû buwo áužol=dauboje ir kariáwo prieš Pylistēnus.
20. Tay Dowids anksti iš ryto pasitaisęs paliko awis sárgui, ir nešdams nuêjo, kaip jam Jzai buwo liepes, ir priêjo daugumą sustatytûjû káro=wežimû. Jr waiskas buwo išsitráukęs ir i eiles sustatyts, ir šukáwo múšije.
21. Nēs Jzraelitēnai buwo pasitaisę, o Pylistēnai taipojau prieš jû pulkus buwo pasitaisę.
22. Tay Dowidas ryką, kuri nešiojo, pas sárgą rykû palikęs bēgo pas sustatytûsius pulkus, ir iêjęs pasiwéikino sawo brolius.
23. Jr jam dar su jeis susikalbant, štay, atkeliawo milžinis, wardu Goliats, Pylistēns iš Gato, iš Pylistēnû sustatitûjû pulkû ir kalbējo kaip iš pirmo; ir Dowids tai išgirdo.
24. Bet kožnas Jzraelije tą wyrą památęs bēgo dēl jo ir labay bijojos.
25. Jr kožnas Jzraelije táre: ar ne mátēt ta wyrą aukštyn einanti? nēsa jis atêjo Jzraelitēnus ant ápjûko laikyti. O kurs ji užmuš, tą

karálius didey két pralóbint ir jam sawo dukteri dûti bey jo tēwo giminę walną padaryt Izraēlije.

26. Tay Dowids táre wyrams pas ji stówintiems: kas bus daryta tam wyrui, kurs ßi Pylistēną užmuß ir tą gēdą nů Izraelitēnû atkreips? nēs kas yra tas Pylistēns, ßis neappjáustitasis, kurs sustatytůsius pulkus gywojo Diewo išjůkia?

27. Tay sake jam žmones, kaip iß pirmo: taip darys tam, kurs ji užmuß.

28. Ir *Eliabs, jo wyriáusiasis brolis ißgirdęs ji taip su wyrais susikalbant, didey supyko ant Dowido ir táre: kam tu atējei žemyn? ir kodēl tu palikai tą mažumą awjû púsczoje? aß pažystu tawo ißdykumą ir tawo ßirdiês nelabumą, nēs tu žemyn atējei múßi regēti.
* P. 16, 6.

29. Dowids atsáke: *kůmigi aß dabar nusidējau? ar man tai ne paliepta? * P. 20, 1.

30. Ir atsigręžęs nů jo prie kito táre, kaip pirma buwo sakęs. Tay atsáke jam žmones, kaip pirma.

31. Ir kaip jie ißgirdo tus žodžus, kurius Dowids buwo kalbējęs, praneße jie tai Zaului, ir jisai ji pargabéndino.

32. Ir Dowids sake Zaului: dēl to neywiens žmogus te *ne nusimen. Aß, tawo tarnas, eisiu ir kariáusiu su Pylistēnu. * 1 Moiz. 42, 28.

33. Bet Zaulas sake Dowidui: tu ne-gali nueiti prieß ßitą Pylistēną su jůmi mußtis, nēs tu dar waiks esi, bet ßisai yra karżygys iß mažû sawo dienû.

34. Bet Dowids sake Zaului: aß, tawo tarnas, ganiau awis sawo tēwo, o atējo *liutas bey lokys ir ßalin néße áwi iß kaimenês;
* Zir. 47, 3.

35. O aß ji wydams mußiau ir ißplēßiau áwi iß jo nasrû. O kaip jis manę apniko, tay aß ji nutwēręs prie barzdôs mußiau ir užmußiau.

36. Taipo aß, tawo tarnas, užmußiau ir liutą ir lóki. Taygi taipo ir ßisai Pylistēns, tas neappjáustitasis, tur buti kaip anû dwiējû wiens, nēs jisai ißpeike sustatytůsius pulkus gywojo Diewo.

37. Ir Dowids táre: Pons Diews, kurs manę ißgélbējo nů *liuto bey nů lokio, ir ißgélbēs manę nů ßio Pylistēno. * 2 Tim. 4, 17.

38. Ir Zaulas sake Dowidui: eik, Pons Diews t'esie su tawim! Ir Zaulas aprēde Dowidą sawo rubais, ir uždējo jam warini ßalmą ant jo galwôs, ir apwilko ji pancērium.

39. Ir Dowidas jo kardu apsijůse ant sawo rubû ir pradējo waikßczoti, nēs niekados ne buwo tai bandęs. Tay sake Dowidas Zaului: „aß ne galiu taipo waikßczoti, nēs ne esmi paprátęs": ir ßalin padējo.

40. Ir ēmęs sawo *lázdą i sawo rankas pasirinko saw penkis glitus ákmenis iß upélio, ir idējo tus i sawo krépßą, kuri turējo, ir i žakéli, ir wilpßtinę i sawo ranką ēmęs prisiártino Pylistēnui.
* 1 Nus. Kar. 12, 23.

41. Ir Pylistēns tiekajau be-waikßczodams artinosi Dowidui, ir jo ginklû-neßējis pirm jo.

42. Ir kaip Pylistēns máte ir i Dowidą žiurējo, paniekino jis ji. Nēs jis dar buwo waiks, *raudonóks ir gražus ant wéido.
* P. 16, 12.

43. Ir Pylistēns sake Dowidui: argi *aß ßů esmi, kad tu su lazda pas manę ateini? ir kéike Dowidui prie sawo balwono. * 2 Zom. 3, 8.

44. Ir sake Dowidui: eikß ßen pas manę, aß tawo *kuną důsiu paukßczams po dangum ir žwērims ant lauko. * Ezek. 29, 5.

45. Bet Dowidas sake Pylistēnui: tu ateini pas manę su kárdu, su ragótine bey su skydu, bet aß ateimi pas tawę wardan Pono Diewo Zebaot, Diewo sustatytûjû pulkû Izraelitēnû, kuri tu ißpeikei.

46. Szen-dien Pons Diews tawę i mano rankas důs, kad aß tawę pérweikczau ir tawo galwą taw nukirsczau ir padůczau lawonus waisko Pylistēnû ßen-dien paukßczams po dangum ir žwērims ant žémês, kad wisas swiets žinotu, Izraelitēnus Diewą turinczus,

47. Ir kad wisas šis surinkimas supraštu, Poną Diewą ne kardais ney ragotinemis gélbanti; nės kariáwimis yra Pono Diewo, ir jisai jus padůs į musû rankas.

48. Taygi kaip Pylistėns pasikėle, ir eidams prie Dowido pristártino, skubinosi Dowidas bėgdams iš sustatytojo pulko prieš Pylistėną.

49. Ir Dowids sawo ranką į krépšą ikišęs išėme iš to ákmeni, ir wilpštinę mesdams ištiko Pylistėną į káktą, kad akmů į jo káktą įsisméige, ir jisai ant žémês parwirto ant sawo gymjo.

50. Taipo *pérweike Dowidas Pylistėną su wilpštine bey su akmenimi, ir mušdams nužawino ji. Ir Dowidas ne turėdams kardą sawo rankoje *1 Makk. 4, 30.

51. Bėgo ir priêjo Pylistėną, ir ėmęs jo patiês kardą iš makštiês ištráuke tą, ir nužawindams ji jam galwą tůmi nukirto. Bet Pylistėnai matydami jû sylingiausiąji žudytą ėsanti pabėgo.

52. Ir wyrai Jzrael bey Juda pasikėle, ir šaukdami wijo Pylistėnus ik pakalnês ir iki wartû Ekrono. Ir Pylistėnai půle užmušti pakeleis prie wartû iki Gat bey Ekron.

53. Ir Jzraelitėnai Pylistėnus wyti paliówę sugryžo ir išplėše jû ábazą.

54. Bet Dowids ėmęs galwą Pylistėno pargabéno tą į Jeruzalę, bet jo ginklus jis padėjo į sawo šėtrą.

55. Bet Zaulas památęs Dowidą išeinant prieš tą Pylistėną sake *Abneriui, sawo wyriáusiamjam ant waisko: kieno sunus tas waiks? Bet Abneris sake: kaip tawo dušia gywa, karaliau! aš to ne žinau. *P. 14, 50.

56. Karalius sake: taygi klausinėk, kieno sunus butu tasai jaunikaitis.

57. Ir Dowidui sugryžus nů múšio ano Pylistėno, Abneris ji ėmęs Zaului po akiû atwede, ir jisai galwą to Pylistėno turėjo sawo rankoje.

58. Ir Zaulas sake jam: kieno sunus esi, waike? Dowidas atsáke: aš esmi sunus tawo tarno Jzai, Betlėemiškio.

18. Pérskyrimas.

Dowido Garbe, didžausioji Bėda ir Swodba.

1. Ir kaip jisai buwo paliowęs kalbėti su Zaulu, širdis Jonatano susijednojo su širdže Dowido, ir Jonatanas ji pradėjo mylėti, kaip sawo patiês širdi.

2. Ir Zaulas *priėme ji tą dieną ir ne léido ji toliaus nueit į sawo tėwo namus. *P. 16, 21.

3. Ir *Jonatanas bey Dowids susiderėjo tarp sawęs, nės jis † mylėjo ji kaip sawo patiês širdi. *P. 20, 8. 16. P. 23, 18. 2 Zom. 21, 7. † 1 Zom. 19, 1.

4. Ir Jonatanas išwilko sawo sermėgą, kurė apredyts buwo, ir dawe tą Dowidui, priegtam ir sawo skreistę, sawo kardą, sawo kilpini ir sawo diržą.

5. Ir Dowids išêjo, kur tikt Zaulas ji nusiunte, ir *elgėsi išmintingay. Ir Zaulas idėjo ji ant žalniêriû, ir jis geray patiko wisiems žmonems irgi tarnams Zaulo. *2 Kar. 18, 7.

6. Bet nusidawe, kaip jisai sugryžęs buwo nů Pylistėno mušio, kad *moteres iš wisû miestû Jzraelitėnû priešais buwo ėjusios karaliui Zaului dainodamos ir šokinėdamos su warineis búbnais, su džaugsmu ir su smuikais. *Wald. 11, 34.

7. Ir moteres dainázwo prieš kits kitą, žáide ir táre: *Zaulas túkstanti pergalėjo, bet Dowids dėšimt túkstanczus. *P. 21, 11. P. 29, 5. Zir. 47, 7.

8. Tay supyko Zaulas labay, ir tas žodis jam ne geray patiko, ir táre: jos Dowidui dėšimt túkstanczû pridėjo, o man wieną túkstanti, dar be maž teks jamui ir karalyste.

9. Ir iš tôs dienôs bey potam wisaday Zaulas Dowido ne galėjo kęsti.

10. Antrąję dieną *piktoji dwase nů Diewo užėjo ant Zaulo, ir prarakáwo namėj sawo gywénime; bet Dowidas žáide strunomis su sawo ranka, kaip kas-dien lubedawo. Ir Zaulas turėjo ragotinę sawo rankoj, *P. 19, 9.

11. Ir *šowe į ji mislidams: aš ji prie sėnôs prismeigsiu. Bet Dowidas du kart atsigręže nů jo. *P. 20, 33.

12. Jr Zaulas *bijojos Dowido, nēs Pons Diewas buwo su jůmi, o nů Zaulo jis buwo atstojęs.
* Mark. 6, 20.

13. Tay Zaulas ji atskyre nů sawęs ir idējo ji i wyresniji ant túkstant wyrů, ir jisai ißkeliáwo ir sugryžo po akiů žmoniů.

14. Jr Dowids *ißmintingay elgesi wisůse sawo reikalůse, ir Pons Diewas buwo su jůmi.
* 2 Kar. 18, 7.

15. Kaipgi Zaulas ißwydo ji taip ißmintingay pasielgianti, bijojos jo.
* Kar. 18, 7.

16. Bet wisas Jzrael ir Juda mylējo Dowidą, nēs jisai ir ißējo ir sugryžo pirm jů.

17. Jr Zaulas sake Dowidui: ßtay, aß sawo wyriausiąję dukteri Merob taw per moteri důsiu, buk tiktay drąsus ir *ißtaisyk Pono Diewo karus. Nēs Zaulas mislijo: mano ranka ne bus prieß ji, bet ranka Pylistēnů.
* p. 25, 28.

18. Bet Dowids atsake Zaului: kas aß esmi? kokia mano gywata bey gimine mano tēwo Jzraelije, kad aß karaliaus žéntu pastóczau!

19. Bet *czēsui priējus, kad Mērob, Zaulo dukte, Dowidui turētu buti priwesta, tay ji Adriēliui, Meolatißkiui, per paczę buwo důta.
* Wald. 15, 2.

20. Ale Mikal, Zaulo dukte, mylējo Dowidą. Kaip tai Zaului buwo apsakyta, tare jisai: tai geray.

21. Aß ję jam důsiu, kad ji jam ant ißkádős butu, ir Pylistēnů rankos ji iweiktu. Jr sake Dowidui: tu ßen=dien su antraje mano žéntu pastosi.

22. Jr Zaulas prisáke sawo tarnams: kalbēkite su Dowidu slapczey sakydami: „wéy, karalius tawim mēgsta, ir wisi jo tarnai myl tawe, taygi pastok *karaliaus žéntu.“
* p. 22, 14.

23. Jr tarnai Zaulo kalbējo tus žodžus i ausis Dowido. Bet Dowids tare: ar jůs tai už menką laikot, karáliaus žéntu buti? bet aß esmi pawargęs ir prástas žmogus.

24. Jr tarnai Zaulo jam wēl atsake tarydami: tus žodžus Dowidas kalbējo.

25. Zaulas táre: taipo sakykite Dowidui: „karálius ne nor kraiczo, kaip tiktay ßimtą prieůdžů Pylistēnů, kad pasitießitu ant karáliaus nepriētelių.“ Nēs Zaulas mislijo Dowidą Pylistēnů rankomis žawit.

26. Tay pasáke jo tarnai Dowidui tus žodžus, ir Dowidui tai padingo géras daikts ēsąs, kad karáliaus žéntu pastotu. Jr czēsas tas dar ne buwo ißsipildęs,

27. Tay Dowids pasikēle, ir nusitráukęs su sawo wyrais užmußė Pylistēnů du ßimtu wyrů. Jr Dowids atneße jů prieůdes ir dawe jam tů, kiek jis norējo, kad jo žéntu pastótu. Tay dawe Zaulas jam sawo dukteri Mikal per paczę.

28. Jr Zaulas mate ir suprato Poną Diewą su Dowidu esanti. Jr Mikal, Zaulo dukte, ji mylējo.

29. Tay Zaulas Dowido jů labjaus bijojos ir per sawo amžią jo nepriētelium pastójo.

30. Jr kad Pylistenů kunigaikßczei ißsitráuke, Dowidas ißmintingiaus elgēsi už wisus Zaulo tarnus, kad jie ißsitráuke; kad jo wardas didžoj garbej buwo laikomas.

19. Pérskyrimas.

Dowids sawo Gywasti ißlaikyti norēdams i didi Wargą ipůla.

1. O Zaulas kalbējo su sawo sunumi Jonatanu ir su wisais sawo tarnais, kad jie Dowidą žudytu. Bet Jonatanas, Zaulo sunus, Dowidą labay *mylējo,
* p. 18, 3. p. 20, 17.

2. Jr pasake jam tai tarydams: mano tēws Zaulas tyko tawę užmußti. Taygi saugokis iß rytó, ir slapczey kur pasilikdams pasislēpk.

3. Bet aß ißējęs pas sawo tēwą stowēsiu ant lauko, kur tu esi, ir apie tawę su sawo tēwu kalbēsiu, ir ką aß numanysiu, taw wislab praneßiu.

4. Jr Jonatanas wisą gérą kalbējo apie Dowidą su sawo tēwu Zaulu tarydams jam: ne susigrießik, karáliau, ant sawo tarno Dowido, nēsa jis taw ne nusidējęs, ir jo darbai taw labay naudingi yra.

5. Ir jisai sawo *gywastį už menką laikę †užmušdams aną Pylistēną, ir Pons Diews didę pagálbą sutėko wisam Izraeliui. Tu tai regējei ir iš to džaugsmą gawai. Kamgi tu dabar ant nekaltojo kraujo nori susigriešiti, kad Dowidą be reikalo nužudytumbei?
* Wald. 5, 18. P. 9, 17. † 1 Zom. 17, 50. s.

6. Tay paklusō Zaulas balsui Jonatano ir pasibážijo: taip *tikray, kaip Pons Diews gyws yra, jisai ne tur mirti. * P. 14, 45.

7. Tay Jonatanas Dowidą wadino ir pasáke jam wisus tus žodžus, ir parwede jį pas Zaulą, kad pas jį butu, kaip iš pradžôs.

8. Bet wēl waidas pasikēle; ir Dowidas iššitráuke bey kariáwo prieš Pylistēnus ir jû *labay daug užmuše, kad jie dēl jo bēgo.
* 1 Makk. 9, 13.

9. Bet *piktoji dwase nů Pono Diewo užējo ant Zaulo, ir jisai sēdēdams sawo namůse turējo ragótinę sawo rankoj; bet Dowidas su ranka žáide ant strúnû. * P. 18, 10.

10. Ir Zaulas tykojo Dowidą *su ragotine prie sēnôs prismeigti. Bet jisai nů Zaulo atsiplēše, ir ragótine į sēną įsismeige; bet Dowidas bēgo ir ištrúko tą paczę nakti.
* P. 18, 11.

11. *Bet Zaulas siunte paslus į Dowido namus, kad jį apsergetu ir rytą=métą užmuštu. Tay Dowidui apsáke jo pati Mikal tarydama: jey tu šę nákti ne išwálnisi sawo dušią, tay rytą=métą turēsi mirti. * Ps. 59, 1.

12. Tay Mikal jį išléido pro *lángą žemyn, kad jisai nuêjęs išbēgo ir ištrúko. * Darb. 9, 25.

13. Ir Mikal ēmusi ábrozą idējo tą į pátalą, ir padējo ožkôs=káili prie galwôs bey apdenge tą rubais.

14. Tay siunte Zaulas paslus, kad Dowidą atgabéntu. Bet ji tare: jisai serga.

15. Bet Zaulas siunte paslus Dowidą pažiurēti sakydams: pargabénkit jį pas manę aukštyn su patalu, kad žudytas butu.

16. Ale kaip páslai atêjo, štay, ábrozas patale gulējo ir ožkôs=káilis prie jo galwôs.

17. Tay sake Zaulas Mikalai: kam tu manę prigawai mano nepriētelių paléisdama, kad ištrúktu? Mikal atsáke Zaului: jisai man sake: „paleisk manę, šeip aš tawę užmušu."

18. Bet Dowids ištrúko ir pabēgo ir atêjo pas Zomeli į Ramą, ir pasáke jam wislab, ką jam Zaulas buwo dáręs. Ir jisai nuêjo su Zomeliu ir pasiliko abudu Najote.

19. Ir Zaului buwo pasakyta: štay, Dowids yra Najote Ramoj.

20. Tay nusiunte Zaulas paslus, kad Dowidą atgabéntu. Ir jie památe du pulku prárakû prarakáujanczû, ir Zomelis buwo jû užweizdas. Tay užêjo Diewo Dwase ant páslû Zaulo, kad ir jie prarakáwo.

21. Kaip tai Zaului buwo apsakyta, nusiunte jis kitus paslus, tie taipojau prarakáwo. Tay jis nusiunte ir treczus paslus, ale ir tie taipojau prarakáwo.

22. Tay jisai pats nuêjo į Rámą, ir atêjęs pas didijį šulinį, kurs pas Zekų yra, klausinējo jisai tarydamas: kur yra Zomelis su Dowidu? tay jam buwo pasakyta: štay, Najote Ramoje.

23. Ir jisai nuêjo ten į Najot Rámoj. Ir Dwase Diewo taipojau ant jo užējo, ir jisai be=keliáudams prarakáwo, iki atêjo į Najot Ramoje.

24. Ir jisai sawo rubus išwilkęs drauge prarakáwo po akiû Zomelio, ir nůgas parpůle per wisą tą dieną ir wisą nakti. Todēl sákoma: argi ir Zaulas yra tarp prárakû?

20. Pérskyrimas.

Jonatano bey Dowido Prietelyste.

1. Bet Dowids bēgo iš Najot Ramoje ir atêjęs táre Jonatánui: *ką aš dariau? kůmi aš nusidējau? Kůmi aš susigriešijau prieš tawo tēwą, kad jisai tykoj manę žawinti?
* P. 17, 29. P. 26, 18.

2. Bet jisai atsáke jam: apsáugok Diewe! tu ne=turi mirti. Sztay, mano tēws nieko ne dáro, ney koki didi, ney koki mážą dáiktą, kad man tai į ausis ne sakytu; kogidēl

mano tēws tai man paslēptu? ne bus taipo.

3. Tay prisēke Dowids tarydams: tawo tēws geray žino, kad aš malonę radau po tawo akiû, todēl jisai mislis: „Jonatanas ne tur tai žinoti, jisai apie tai rúpintus." Jš tiesôs, *taip tikray, kaip Pons Diews gyws yra, ir tawo dušia gywa, tiktay wiens žingsnis yra tarp manęs ir tarp smertiês.

* p. 25, 26.

4. Jonatanas sake Dowidui: aš taw darysiu, ko tiktay tawo širdis geidža.

5. Dowids sake jam; žiurēk, rytoj yra jáunojo mēnesio šwente, kurioj man reiktu su karaliumi už stálo sēdēti; taygi léisk manę, kad ant lauko pasislēpczau iki wákaro treczôsês dienôs.

6. Jey tawo tēws apie manę klausinēs, tay sakyk: Dowids melde manę, kad į Betlēem, į sawo miestą, galētu nubēgti, nēs kas-mētą tenay ta wisa gimine apierawoj apierą.

7. Jey jisai sakys: geray, tay ir pakajus bus man, tawam tarnui. Bet jey jisai papyks, tay numanysi, kad jisai ką pikt sudumojęs.

8. Togidēl išródik mielaširdingystę man, sawam tarnui, nēs tu su manim, sawo tarnu, *susiderējei wardan Pono Diewo. Bet jey koks nusidējims manije randamas, tay tu nužawink manę, nēs kodēl tu norētumbei manę pas sawo tēwą nugabénti?

* p. 18, 3.

9. Jonatanas sake: apsáugok Diewe, kad aš numanydams, ką pikt sawo tēwo sudumotą apie tawę, taw tai ne pasakyczau.

10. Bet Dowids táre: kasgi man tai pranēš, jey tawo tēws taw ką rustay atsakys?

11. Jonatanas tare Dowidui: kélkis, eikiwa į lauką. Jr jůdu abudu ējo į lauką.

12. Jr Jonatanas sake Dowidui: Wiešpatie Diewe Jzraēlio! kad aš numanysiu ant sawo tēwo rytoj bey trécząję dieną, kad wislab geray apie Dowidą, ir ne nusiųsiu pas tawę, ney tawo ausims ant žiniôs ne důsiu,

13. Tay, Pone Diewe, Jonataną šeip ir taip korawok! Bet jey mano tēwui ko pikt pamēgtu prieš tawę, tay aš ir tai tawo ausims pranešiu ir tawę nuléisiu, kad su pakajumi nukeliáutum. Jr Pons Diews t'esie su tawimi, kaip jisai su mano tēwu buwęs.

14. Jey tai ne darau, tay ney tu mielaširdingystę Pono Diewo man ne išrodik, ney kol gyws busiu, ney kad numirsiu.

15. Jr kad Pons Diews Dowido neprietelius sugaišis, kožną iš žémês, tay tu sawo mielaširdingystę amžinay ne atimk nů mano giminês.

16. Taipogi Jonatanas suderējo su Dowido gimine tarydams: Diewe, paješkok tai iš rankû Dowido nepriteliû.

17. Jr Jonatans toliaus kalbēdams prisēke Dowidui, taip jisai jį *mylējo, nēs jis mylējo jį kaip sawo dušią.

* p. 19, 1.

18. Jr Jonatans sake jamui: rytąmētą yra jáunojo mēnēsio šwente, tay kláus apie tawę, nēs pasigés tawęs, kur tu sedēdawai.

19. Bet trécząję dieną tu skubinkis czonay ateiti, ir ējęs į nekurę wietą, kur pasislēptumbei dirbamąję dieną, pasisēskis pas akmenį Azel.

20. Tay aš į jo šálį tris strēlas šáusiu néy į mierį šáudams.

21. Jr dabok, aš waiką siųsu: „eik ir ješkok strēlas." Jey aš waikui sakysiu: „štay, strēlos gul šenlinkay taw į užpakálį," tay ateik, nēs pakajus yra ir neyjoks pawojums, taip tikray, kaip Pons Diews gyws yra.

22. Bet jey aš waikui sakysiu: „štay, strēlos gul ten-linkay pirm tawęs," tay nueik, nēs Pons Diews tawę paléido.

23. Bet ką aš bey tu tarp sawęs kalbējowa, cze Pons Diews yra tarp manęs bey tawęs amžinay.

24. Dowids pasislēpe ant lauko, ir šwentei jáunojo mēnesio priējus, karalius už stalo sēdosi wálgit.

25. O karáliui atsisēdus sawo wietoj, kaip pirma paprátęs budawo prie sēnôs, atsikēle Jonatanas. Bet

Abneris sēdosi prie szaliês Saulo. Ir jie Dowido pasigédo jo wietoje.

26. Ir Saulas tą-kart nieką ne kalbējo, nēs jis dumojo: rasi jam kas tikosi, kad neczystas yra.

27. Antrąję dieną szwentēje jáunojo mēnesio, kaip Dowido pasigédo jo wietoje, sake Saulas sawo sunui Jonatanui: kam sunus Izai ne atêjo wálgit, ney wákar, ney szen-dien?

28. Jonatanas atsáke Saului: jis prászēsi manęs, kad į Betlēem nueitu,

29. Tarydams: „pawélik man eiti, nēs musû gimine tur apierawóti mieste, ir mano brolis man pats tai liepe. Jeygu asz malonę radau po tawo akiû, tay asz szalin êjęs sawo brolius atlankysiu;“ todēl jisai ne atêjo prie karaliaus stálo.

30. Tay Saulas labay supyko ant Jonatano ir sake jam: tu nepaklusnusis neprieteliau, asz geray žinau, kad tu sunų Izai saw pasiskyrei saw bey sawo nelabaijei momai ant gēdôs.

31. Nēs kaip ilgay sunus Izai gywas yra ant žémês, ney tu, ney tawo karalyste iszsilaikysis. Todēl nusiuntęs jį atgabenk czonay pas manę, nēsa jis tur mirti.

32. Jonatanas atsáke sawo tēwui Saului ir táre jam: kogidēl jisai turētu mirti? ką jis pikt dáręs?

33. *Tay Saulas méte ragótinę į jį, kad jį pérdurtu. Ant to numáne Jonatanas, kad butinay jo tēwas buwo apsiēmęs Dowidą nužawinti. *p. 18, 10.

34. Ir atsikēle nu stálo labay supykęs; ir tą paczę antrąję dieną jaunojo mēnesio szwentês ne wálge ney kąsnį dûnôs, nes pasirúpino apie Dowidą, kad jo tēws jį taip labay iszdarkęs.

35. Rytą-métą Jonatanas iszêjo į lauką, kur Dowidą buwo nulēmęs, o mážas waikélis buwo su jûmi.

36. Ir jis sake waikui: bēgk ir jeszkok man strēlas, kurias asz száusiu. Bet waikui be-bēgant szowe jis wieną strelą per jo wirszų.

37. Ir waikui atêjus į tą wietą, kur Jonatans strēlą buwo szówęs, szauke Jonatanas paskuy jį tarydams: strēla gul ten-linkay pirm tawęs.

38. Ir szauke wēl paskuy jį: skubikis greitay, o ne stowēk. Tay surinko Jonatano waiks strēlas ir atnesze tas sawo ponui.

39. O waiks apie tai nieką ne žinojo; tiktay Jonatans bey Dowids wienu-du žinojo tą daiktą.

40. Tay dawe Jonatanas sawo ginklus sawo waikui sakydams jam: eik ir nuneszk tus į miestą.

41. Waikui iêjus atsikēle Dowids isz sawo wietôs priesz pētus, ir parpûlęs *ant sawo wéido prie žémês ir tris kartus pasiklónojęs susibuczawo jûdu wiens-antrą, ir werke abudu, bet Dowidas labjáusey.
* 1 Moiz. 33, 3. 4.

42. Ir Jonatanas sake Dowidui: eik su pakajumi; ką mudu prisiēkēwa wardan Pono Diewo tarydamu: Pons Diews t'esie tarp manęs bey tawęs, tarp mano ir tawo giminês, tai tur buti amžinay.

43. Ir Jonatanas pasikēlęs atêjo į miestą.

21. Pérskyrimas.

Dowids alksta, bēga ir darkos.

1. Bet Dowids atêjo į Nobę pas kleboną Ajimēlek. Ir Ajimēleks nusigando Dowidui prieszais eidams ir sake jam: kam tu wiens ateini, ir neywiens wyrs yra su tawim?

2. Dowids sake Ajimēlēkui klebonui: karalius man wieną reikalą liepe tarydams man: „neywienam žinę ne dûk, kodēl asz tawę siunczau, ir ką asz taw liepjau;“ nēs asz ir sawo waiką szen ir ten nusiunczau.

3. Taygi jey dabar ką turi prie rankû, ar wieną, ar penkis dûnôs képalus, tay dûk man tus į mano rankas, arba bile-ką randi.

4. Klebons atsáke Dowidui ir táre: asz ne turiu prastôs dûnôs prie rankû, bet tiktay szwentintôs dûnôs, kad tiktay jaunikaiczei *nû moteriû butu atsilaikę. *2 Moiz. 19, 15.

5. Dowids atsáke klebonui tarydams jamui: moters tris dienas nû musû buwo atskirtos man iszkeliáujant, priegtam ir jaunikáiczû rykai buwo szwenti; bet jey szisai kēlis

ne=szwentas, tay jis szen=dien bus szwentits ant jû rykû.

6. Tay dawe jam klebonas szwentôsês, *kadangi kitôs dûnôs ne buwo, kaip tikt szwentintoji altoriaus dûna, kurę po akiû Pono Diewo pakawódawo, kad kitôs szwieziôs dûnôs tą dieną uzdētu, kaip jis szę atēmes buwo.

* Matt. 12, 3. Luk. 6, 3.

7. Bet buwo tą=dien nekursai wyrs apkálts po akiû Pono Diewo isz tarnû Zaulo, wardu *Doegs, Edomits, wyriáusiasis tarp kerdzû Zaulo.

* p. 22, 9. Ps. 52, 2.

8. Ir Dowids tare Ajimēlēkui: ar ne turi kokę ragotinę arba kardą prie rankôs? asz sawo ragotinę bey ginklus ne=ēmjau drauge, nēsa karaliaus reikals skubinams buwo.

9. Klebons sake: kárdas Goliato Pylistēno, kuri *tu uszmuszei auzol=dauboje, yra czonay, iwyniots i skreistę uz wirszutiniôsês wyskupiszkôsês sermēgôs. Jey to nori, tay imk, nēs niera czonay kito, kaip tiktay to. Dowids táre: niera ney wiens tam lygus, dûksz man tą.

* p. 17, 50.

10. Ir Dowids pasikēles bēgo dēl Zaulo ir atêjo pas Akisą, karalių *Gato.

* p. 56, 1.

11. Bet *tarnai Akiso táre jam: tai yra ansai Dowidas, zémês karalius, apie kuri daináwo szokinēdami ir táre: „†Zaulas túkstanti uzmusze, bet Dowids dészimt túkstanczus."

* p. 29, 5. † Sir. 47, 7. p. 18, 7.

12. Bet Dowidas tą zodi i sawo szirdi dējo ir didey bijojos Akiso, karaliaus Gato.

13. Ir jis sawo *gymju kitaip pasiróde ir durnawo tarp jû rankû, ir dauzes i angą prie wartû, ir jo seiles jam warwējo i barzdą.

* Ps. 34, 1.

14. Tay sake Akisas sawo tarnams: sztay, jûs mátot, tą zmogų be proto ēsanti, kam jûs ji pas manę atgabénot?

15. Ar asz permaz turiu pasiutusiûjû, kad jûs szi atwestumbit, kad szale manęs siaustu? ar tasai i mano namus turētu ateit?

22. Pérskyrimas.

Zaulas per Iszdawéją Doegą apsztûnes=dészimts ir penkis Klebonus zudo.

1. Dowids isz ten iszêjes nubēgo i daubą *Adullam. Tai iszgirdę jo brolei ir wisa jo tēwo gimine pas ji tenay nukeliáwo.

* p. 57, 1.

2. Ir susirinko pas ji wisokie wyrai, bēdoj bey skoloj ir smutnôs szirdiês esą; ir jis pastojo jû wyriáusiasis, kad pas ji buwo apie keturis szimtus wyrû.

3. Ir Dowids iszêjo isz cze i Mizpą i Moabitû=zémę, ir sake Moabitû karáliui: pawélik mano tēwui bey motinai pas tawę laikytis, iki asz isztirsiu, ką Diewas su manim darys.

4. Ir jis paliko jûdu po akiû karáliaus Moabitû, kad pas ji butu, kol Dowidas pilije buwo.

5. Bet prárakas Gadas sake Dowidui: ne pasilikk pilije, bet nuêjes eik i zémę *Juda. Tay Dowids nuêjes atêjo i girę Aret.

* p. 23, 14. Ps. 63, 1.

6. Ir Zaulas patyre, kad Dowids su wyrais pas ji ēsanczeiseis wēl atsirádo. Ir kaip Zaulas gywéno Gibēoj paszalij po szwentitôs girês Ramoj, turējo jis sawo ragotinę rankoje, ir wisi jo tarnai aplink ji stowējo.

7. Tay táre Zaulas sawo tarnams szale jo stowintiemsiems: klausykite, jûs waikai Jemini! argi sunus Izai dûs jums wisiems dirwas bey wynkalnius, ir jus wisus ant túkstanczû bey ant szimtû idēs i wyresniûsius,

8. Kad jús wisi susitáret priesz manę, ir neywiens niera, kursai mano ausims tatai apréiksztu, kadangi ir mano sunus susiderējes su sunumi Izai? Argi neywiens isz jusû niera, kurs manęs pasigailētu ir tai apsakytu man i ausis? nēs mano sunus mano tarną priesz manę uzgunde, kad manę pérsekinētu, kaip dabar zinoma.

9. Tay atsáke *Doegs, Edomits, szale tarnû Zaulo stojąs, tarydams: asz regējau sunų Izai i Nobę ateinanti pas Ajimēlēką, sunų Ajitobo.

* p. 21, 7. Ps. 52, 2.

10. Tas klause Ponq Diewq uz ji ir dawe jam walgi ir kárdq Goliato, Pylistēno.

11. Tay nusiuntes karálius dawe wadit Ajimelēkq klebonq, sunų Ajitobo, ir wisą jo tēwo giminę, klebonus Nobēj ēsanczus. Ir jie wisi atējo pas karálių.

12. Ir Zaulas táre: klausyk, tu sunau Ajitobo. Jis atsáke: štay, wiešpatie.

13. Ir Zaulas táre jam: kam judu prieš manę susiderējota, tu bey sunus Izai, kad jam dûnôs bey kardą dawei, ir jo-dēl Diewą kláusei, kad jis kusitumbei manę pérsekinēt, kaip regima?

14. Ajimelēkas atsáke karáliui tarydams: o kas yra tarp wisû tawo tarnû kaip Dowids taw wiernas ir karáliaus žéntas, *taw paklusnus ir garbēj laikomas tawo namůse?
* P. 18, 27.

15. Argi tikt šen-dien pradējau už ji Diewą kláusti? apsáugok Diewe! Tu, karaliau, tůmi ne káltink ney sawo tarną, ney wisą mano tēwo giminę, nēs aš, tawo tarns, apie wislab tai nieko ne žinojau, ney *didi, ney mažą daiktą.
* P. 20, 2. P. 25, 36.

16. Bet karalius sake: Ajimelek, tu turi mirti, tu bey wisa tawo tēwo gimine.

17. Ir karalius sake sawo zalnieriams šale jo stowintiems: gręškites ir užmuškite Pono Diewo klebonus, nēsa ir jie su Dowidu susitáre, ir kaczeig jie žinojo ji beganti, man tai n' apsáke. Bet tarnai karaliaus ne norējo sawo rankas kélti prieš Pono Diewo klebonus jûs užmušti.

18. Tay sáke karalius Doēgui: gręškis tu ir užmušk klebonus. Doegs, Edomits, atsigręžęs užmuše klebonus, kad tą dieną mire aštûnesdéšimts ir penki wyrai, wyskupiškas sermēgas néšantieji.

19. Ir *miestą klebonû, Nobę, muše jis ašmenimi kárdo, ir wyrus ir moteres, ir waikus ir žindanczus, ir jáuczus ir ásilus bey awis.
* P. 21, 1.

20. Bet ištrûko wiens sunus Ajimeleko, sunaus Ajitobo, wardu Abjatar, ir bēgo paskuy Dowidą,

21. Ir apsáke jam, kad Zaulas klebonus Pono Diewo užmušdinęs.

22. Bet Dowids sake Abjatarui: aš geray žinojau tą dieną, kaip Doegs, Edomits, czonay buwo, kad jisai tai Zaului pasakys; aš kalts esmi wisû dušiû tawo tēwo giminês.

23. Pasilikk pas manę ir nieko nesibijok! kas mano gywasczo tyko, tas ir tawo gywasczo tyko, ir tu su manimi busi išlaikytas.

23. Pérskyrimas.

Dowids iš naujo išdûtas, pérsekinetas ir dywnay išgélbetas.

1. Ir Dowidui buwo pranešta: žiurēk, Pylistēnai kariáuja prieš *Kegilą ir apwag klojimus.
* Joz. 15, 44.

2. Tay kláuse Dowids Poną Diewą tarydams: ar aš nuêjęs šius Pylistēnus mušiu? Ir Pons Diews sake Dowidui: nueik, tu muši Pylistēnus ir Kegilą išgélbesi.

3. Bet wyrai pas Dowidą ēsantieji sake jam: štay, mes bijomes czonay Judawoj ir norim nueiti į Kēgilą pas sustatytůsius pulkus Pylistēnû.

4. Tay Dowids antrą kartą Poną Diewą kláuse, ir Pons Diews atsáke jam ir tare: kélkis, nueik į Kegilą, nēs aš Pylistēnus taw į tawo rankas dûsiu.

5. Taipo Dowids su sawo wyrais keliáwo į Kēgilą ir kariáwo prieš Pylistēnus, ir jû galwijus jiems šalin wáre, ir *didį múšį tarp jû muše. Taip išgélbejo Dowids Kegiliškius.
* P. 19, 8.

6. Nēs kaip Abjataras, sunus Ajimelēko, *pas Dowidą bēgo į Kēgilą, atsineše wyskupiškąję sermēgą su sawim.
* P. 22, 20.

7. Tay *Zaului buwo apsakytą, Dowidą į Kegilą atējusį, ir jisai sake: Diews jį man į mano rankas padawe, kad užrakints yra į miestą iêjęs, wartais bey užkaiszczeis padrútitą.
* Wald. 16, 2.

8. Ir Zaulas wisus žmones į múšį dawe suwadinti žemyn į Kēgilą, kad nuêję Dowidą su jo wyrais apgultu.

9. Bet Dowids numanydams, Zaulą ką pikt ant jo sudumojusi, tare klebonui Abjatarui: *důk man wyskupiškąje sermėgą. *p. 30, 7.

10. Jr Dowids tare: Wiešpatie Diewe Jzraėlio, aš tawo tarnas patyriau Zaulą tykojanti, kad į Kėgilą parėjęs miestą išpústitu dėl manęs.

11. Argi ir miesczonys Kėgilôs manę išdůs į jo rankas? o argi Zaulas žemyn ateis, kaip aš, tawo tarnas, patyriau? toktai apsakyk, Wiešpatie Diewe Jzraėlio, man, sawam tarnui. Jr Pons Diews tare: jisai ateis žemyn.

12. Dowids tare: ogi miesczonys Kėgilôs, ar ir išdůs manę bey mano wyrus į Zaulo rankas? Pons Diews táre: išdůs.

13. Tay Dowids pasikėlęs su sawo wyrais, kuriû apie šešis šimtus buwo, iškeliáwo iš Kėgilôs ir keliáwo, kur tikt imáne. Kaipgi Zaului buwo pasakyta, Dowidą iš Kėgilôs ištrúkusi, paliowe jis išsitráuktis.

14. Bet Dowids pasiliko púsczoje pilije ir pasiliko ant kálno púsczoje Zip. Bet Zaulas ješkojo jo per sawo amžią, ale Diews ne padawe ji į jo rankas. *p. 19. P. 24, 1.

15. Jr Dowids išwydo, Zaulą iškeliáwusi jo dušiôs tykot; bet Dowids buwo púsczoje Zip šilė.

16. Tay pasikėlęs Jonatanas, sunus Zaulo, nuėjo pas Dowidą į šilą ir Diewo žodžu ji palinksminojo

17. Tarydams jamui: nesibijokis! mano tėwo Zaulo ranka tawę ne suras, ir tu busi karáliumi ant Jzraelitėnû, ir aš šale tawęs arczáusiasis busiu; toktai ir *mano tėws geray žino. *P. 20, 30. 31. P. 24, 21.

18. Jr jůdu abudu *susiderėjo tarp sawęs po Pono Diewo akiû. Jr Dowids pasiliko šilė, bet Jonatanas wėl sugryžo į sawo namus. *2 Zom. 21, 7. P. 18, 3. P. 20, 8. 16.

19. Bet *Zipitai nukeliáwo aukštyn pas Zaulą į Gibėą tarydami: ar ne Dowids pas mus pasislėpęs pilije šilė ant kalnėlio Akila, ant dešinês esanczojo prie púsczôs? *P. 26, 1. Ps. 54, 2.

20. Taygi žemyn ateik, karaliau, pagal wisą sawo širdiês nórą, tay mes ji išdůsime į karáliaus rankas.

21. Tay táre Zaulas: *pėržegnoti jús este Ponui Diewui, kad manęs susimilot. *P. 15, 3. Wald. 17, 2.

22. Taygi *nuêję tikray tárdikit, kad žinotumbit ir matytumbit, kurioje wietoje jo kojos buwusios, ir kas ji czonay památęs; nės man pasakyta yra, ji labay kytrû ėsanti. *Matt. 2, 8.

23. Pérweizdėkit ir pérklausinėkit wisas wietas, kur jisai pasislep, o pareikit wėl pas manę, kad tai tikray žinosite; tay aš su jumis keliáusiu. Jey jis šioje žémėje yra, tay aš ji ištárdisiu tarp wisû túkstanczû Judawoje.

24. Tay jie pasikėlę nuêjo pirm Zaulo į púsczą Zip. Bet Dowidas su sawo wyrais buwo púsczoje Maon ant lauko dešinês-linkay púsczôs.

25. Bet Zaului nukeliáwus su sawo wyrais jėškoti, Dowidui tai buwo pasakyta. Jr jis žemyn nuêjęs į ůlę pasiliko púsczoje Maon. Zaulas tai išgirdęs wijo Dowidą į púsczą Maon.

26. Jr Zaulas su sawo wyrais êjo wienoj šalij kálno, Dowidas su sawo wyrais antroj šalij kálno. Bet kaip Dowidas skubinos, kad Zaului ištrúktu, tay Zaulas su sawo wyrais apstojo Dowidą ir jo wyrus, kad jůs sugáutu.

27. Bet páslas atêjo pas Zaulą tarydams: skubikis ir pargryšk, nės Pylistėnai į žémę ipůle.

28. Tay Zaulas atsigręžęs paliowe Dowidą wyti ir nukeliáwo Pylistėnams priešais; todėl ta wieta praminta Sėla-Maelkot.

24. Pėrskyrimas.

Dowids czėdija Zaulo Dauboje.

1. Jr Dowids aukštyn keliáwo iš cze ir pasiliko pilije Engedi.

2. O kaip Zaulas pargryžo nů Pylistėnû, tay buwo jam sakyta: štay, Dowidas laikosi púsczoje Engedi.

3. Jr Zaulas ėmęs *tris túkstanczus jaunû wyrû iš wisû Jzraelitėnû

nukeliáwo Dowidą ir jo wyrus jěſzkoti ant mediniûjû oſzkû ûliû.
* p. 26, 2.

4. O kaip jis atêjo pas awjû-gárdą pakelěj, buwo czonay dauba, ir Zaulas į tą ièjo, kad ſawo kojas uždengtu; * bet Dowids ſu ſawo wyrais ſědějo gale daubôs.
* Pſ. 142, 1.

5. Tay Dowido wyrai tare jam: ſztay, ſzita yra ta diena, apie kurę Pons Diews taw ſakęs: „ſztay, * aſz tawo nepriételių į tawo rankas padůſiu, kad tu ſu jůmi darytumbei, kas taw měgſta." Jr Dowids atſikěles iſz palengwo nupjowe wieną ſkwérną nů Zaulo ſermėgôs.
* p. 26, 8.

6. Bet potam jo ſzirdis drebějo, kad Zaulo ſermėgôs ſkwerną buwo nupjówęs,

7. Jr tare ſawo wyrams: nů to manę Diewe apſáugok, kad tai daryczau ir ſu ſawo * ranka iſztikczau ſawo wieſzpati, tą Diewo pamoſzitąji, něſa jiſai yra Pono Diewo pamoſztitaſis.
* 2 Zem. 1, 14. Pſ. 105, 15.

8. Jr Dowids apdraude ſawo wyrus žodžeis ir ne pérleido jiems prieſz Zaulą kéltis. O Zaului iſz daubôs iſzeinant ir keliu keliáujant,

9. Tay ir Dowids paſkuy paſikěles iſzějo iſz daubôs ſzaukdams paſkuy Zaulą ir tarydams: wieſzpatie karaliau! Zaulas atſižwelge. Jr Dowidas * paſiklonojo iki žémês ir pagarbino ji,
* 2 Nuſ. Kar. 29, 30.

10. Jr tare Zaului: kam tu klauſai žmoniû kalbôs ſakanczûjû: „Dowids jěſzko tawo iſzkádôs?"

11. Ziurěk, ſzen-dien ſawo akimis regějei, kad Pons Diews tawę * į mano rankas padawęs dauboje; ir buwo man ſakyta, kad tawę uſzmuſzczau, ale aſz tawęs paczědijau, něs aſz tariau: „aſz ne iſztikſiu ſu ſawo ranka ſawo wieſzpati, něs jiſai yra Pono Diewo pamoſztitaſis."
* Pſ. 27, 12.

12. Miels těwe, ben pažiurěk ſkwérną ſawo ſermėgôs mano rankoje, kad aſz ne norějau tawę žawit ſkwérną nů tawo ſermėgôs nupjaudams; iſzpažink ir žiurěk, kad nieko pikto ſawo rankomis ne jěſzkau ir neyjokią piktenybę. Aſz ir prieſz tawę ne nuſidějau; o taczaus tu guinoji mano duſzią, kad ję ſugáutumbei.

13. Pons Diews prową darys tarp manęs ir tarp tawęs, ir manę iſz tawęs atjěſzkos; bet mano ranka ne bus prieſz tawę.

14. Kaip ſakoma pagal ſenûjû priežodi: „iſz nelabûjû ateit nelabums;" ale mano ranka ne bus prieſz tawę.

15. Ką tu pérſekiněji, karaliau Jzraelio? ką tu weji? ſzuni negywą, wienintelę * bluſą.
* p. 26, 20.

16. * Pons Diews prową te daro ir te ſúdij tarp manęs ir tarp tawęs! te padaboj ir te † atſúdij mano prową ir te iſzgélbt manę iſz tawo rankû!
* 1 Moiz. 16, 5. † Pſ. 17, 2.

17. Jr kaip Dowids tus žodžus Zaului buwo iſzkalbějes, tare Zaulas: ar tai ne tawo balſas, mans ſunau Dowid? Jr Zaulas ſawo balſą pakělęs werke

18. Tarydams Dowidui: tu eſi teiſéſnis už manę. Tu man géro iſzrodei, bet aſz taw pikto iſzrodžau.

19. Jr tu ſzen-dien man iſzliudijei, kaip tu man * gérą iſzrodęs eſi, kad manę Pons Diews buwo dawęs į tawo rankas, o taczau tu manę ne nuſmáugei.
* p. 25, 21.

20. Kaipgi galětu kas ſawo nepriételių raſt, ir ji ſu geru paléiſt? Pons Diews te atpildo taw wiſą gérą už tai, ką tu ſzen-dien man padarei.

21. Togiděl, ſztay, * aſz žinau, tawę karáliumi paſtóſenti, ir karalyſtę Jzraělio tawo rankoje ěſanczę.
* p. 23, 17.

22. Taygi priſěkk man prie Pono Diewo, kad ne iſzgaiſziſi mano giminę man numirus, neygi kad ne iſzpúſtiſi mano wardą iſz mano těwo giminês.

23. Jr Dowids priſěke Zaului. Tay Zaulas keliáwo namô, bet Dowids ſu ſawo wyrais paſikěle aukſztyn į pili.

25. Pérſkyrimas.

Zomelis mirſzta; Nabals durnay elgiaſi; Abigaili geray priſidaboja; Dowids ję nor weſti.

1. Jr * Zomelis mire, ir wiſi Jzraelitěnai ſuſirinkę gedějo apie ji

ir paláidojo ji jo namůse Ramoje. Bet Dowids pasikēlęs nukeliáwo i púsczą Paran. * p. 28, 3. Sir. 46, 23.

2. Jr buwo nekursai wyrs Maonè, tas sawo darbą turējo Karmēlije; o tas wyrs labay bagots buwo, ir turējo tris túkstanczus awjů ir túkstanti oszků. Jr nusidawe, kad jis tą=syk sawo awis kirpo Karmēlije. * 2 Zom. 13, 23.

3. Jr jisai wardu buwo Nabals, bet jo pati Abigail, ir ji buwo moteriszke labay iszmintinga ir grazi; bet wyrs buwo kiets ir nelabs sawo elgimè, isz giminês Kaleb.

4. Kaipgi Dowidas púsczoje iszgirdo Nabálą sawo awis kerpanti,

5. Jszsiunte jis dészimt jaunikaiczů ir tare jiems: uzeikite i Karmel, ir pas Nabalą atêję pasweikinkite ji nů manęs meilingay

6. Tarydami: Diewe padēk! * pakajus te esie su tawim, su tawo gimine ir su wisu labu, ką tikt turi. * Wald. 19, 20. Jon. 20, 19.

7. Patyriau tawę turinti awjů kirpikus. Taygi tawo kerdzei, kurie taw priklauso, buwo su mumis; mēs jůs ne iszdarkēm, ir nieks jiems ne prapůle, kaip ilgay jie Karmelije buwo.

8. Kláusk sawo jaunikaiczus apie tai, tie taw pasakys, ir léisk jaunikaiczus malonę rasti po tawo akiů, nēs i gérą dieną mes atêjom. Důk sawo tarnams ir sawo sunui Dowidui, ką * tawo ranka randa. * p. 10, 7. Wald. 9, 33.

9. Jr kaip Dowido jaunikaiczei nuêjo ir wardan Dowido wisus tus zodzus su Nabalu kalbēję buwo, tay jie paliowe.

10. Bet Nabalas atsáke tarnams Dowido tarydams: kas tai per wiens, Dowidas? arba kas tai per wiens, sunus Jzai? dabar daug randasi tokiů tarnů nů sawo ponů szalin bēganczů.

11. Ar asz sawo důną, wandeni bey miêsą sawo kirpikams pasteliůtaję ēmęs důczau zmonems, kurius ne pazystu, isz kur jie yra?

12. Tay jaunikaiczei Dowido wēl nusikreipe i sawo kēlią, ir pas ji wēl sugryzę pasáke jam tai wislab.

13. Tay sake Dowids sawo wyrams: apsijůskit kożnas sawo kárdu! ir kożnas apsijůse sawo kárdu, o Dowidas taipojau apsijůse sawo kárdu; ir jie paskuy ji uzsitrauke auksztyn keturi szimtai wyrů, bet du szimtu pasiliko pas rykus.

14. Bet jaunikáiczů wiens pasáke Abigailei, Nabalo paczei, tarydams: sztay, Dowids siunte páslus isz pusczôs musů poną pérzegnoti, bet jisai jůs iszkóliojo.

15. O taczaus jie mums labay naudingi zmones buwo ir mus n' iszdarke, ir nieks mums ne prapůle, kol mes pas jůs laikēmes ant lauko budami;

16. Bet jie musů múrais buwo dieną bey nakti, kaip ilgay mes pas jůs awis be=ganēme.

17. Togidēl apsimislik ir dabok, ką tu darai; nēs tikray iszkada nusidůs musů ponui ir wisai jo giminei; ir jisai yra netikęs zmogus, kuriam neywiens ne drysta ką sakyti.

18. Tay skubinos Abigail, ir ēmusi du szimtu důnôs képalů, ir du legeraiczu wyno, ir penkes iszwirtas awis, ir penkis ketwirczus miltů, ir szimtą práploczů rozynů, ir du szimtu práploczů pygů, uzkrowe tai wislab ant asilů,

19. Jr tare sawo jaunikáiczams: eikite pirm manęs, sztay, asz ateisiu paskuy jus. Jr ji sawo wyrui Nabalui nieką apie tai ne sake.

20. Jr kaip ji ant ásilo jůjo ir zemyn nusitrauke szeszēlij kálno, sztay, sutiko ję Dowids su sawo wyrais, kad ji jiems i akis atjůjo.

21. Bet Dowids buwo kalbējęs: geray, asz dykay * apsergējau wislab, ką jisai turējo púsczoje, kad jam nieks ne prapůle wiso to, ką jis turējo; o jisai man atdůst piktą uz gérą. * p. 24, 18.

22. Diews te korawoj ir dar daugiaus neprietelius Dowido, jey asz tam palikșiu iki ausztant ben wieną, * kas i sēną mēza, isz wiso, ką jis tur. * 1 Kar. 14, 10.

23. Jr kaip Abigail Dowidą památe, tay ji greitay nusēdusi nů ásilo * parpůle ant sawo wéido po Dowido akiů ir pasiklónojo jam, * Rut. 2, 10.

24. Ir půle jam į kiẽlius tardama: ak miels wieſzpatie, te gul ant manęs ſzi kaltybe ir důk ſawo ſlúginei kalbēti po tawo auſiû, ir klauſyk žodžû ſawo ſlúginês!

25. Miels wieſzpatie, ne įpykik ſawo ſzirdi prieſz ſzi Nabalą, netikuſiji tą wyrą; nēs jiſai yra durnas, kaip jo wardas iſzſimanos, ir durnyſte yra jame. Bet aſz, tawo ſlúgine, ne maczau tawo jaunikaiczus, miels wieſzpatie, kurius tu atſiuntei.

26. Bet dabar, miels wieſzpatie, *taip tikray, kaip Pons Diewas gywas yra, ir taip tikray, kaip tawo duſzia gywa, Pons Diewas tawę užtrukino, kad ne ateitumbei kraują pralieti, ir taw tawo ranką apſaugojo. Taygi tawo neprietelei tur buti, kaip Nabals, ir wiſi, kurie taw ką pikt wélij. * p. 20, 3.

27. Cže yra ta *žegnone, kurę tawo ſlúgine taw, miels wieſzpatie, atgabéno, tą důk jaunikaicžams, kurie po tawo waldža yra.
* p. 30, 26. 1 Moiž. 33, 11.

28. Atléiſk ſawo ſlúginei tą nuſidējimą! nēs Pons Diewas taw, miels wieſzpatie, twirtus namus ſutaiſys, nēs tu waldai Pono Diewo karus; ir per ſawo amžią ne důk, kad tawije kas pikt butu raſta.

29. Ir kad kokſai žmogus kélſis prieſz tawę tawę perſekinēti, ir tawo duſziôs tykos, tay tawo duſzia, miels wieſzpatie, bus įriſzta ryſzije gywûjû pas Wieſzpati tawo Diewą; bet duſzia tawo neprieteliû bus ſzalin meſta néy ſu wilpſztine.

30. Taygi kad Pons Diewas taw wiſą tą *géra, miels wieſzpatie, iſzródis, ką jiſai taw žadējęs, ir priſakys, kad tu †wieſzpatimi butumbei ant Izraēlio,
* Jož. 21, 45. † 2 Zom. 5, 2.

31. Tay tawo duſziai, miels wieſzpatie, ne bus kokia iſzkada arba papiktinimas, kad ne be reikalo kraują eſi praliejęs ir ne pats ſawę paſigélbejęs. Taipo Pons Diewas taw, miels wieſzpatie, gér darys, ir tu manęs, ſawo ſlúginês, atſimiſi.

32. Tay ſake Dowids Abigailei: pagárbints te eſie Wieſzpats Diewas Izraelio! taſai tawę ſzen=dien man prieſzais ſiuntęs.

33. Ir péržegnota te eſie tawo kalba bey péržegnota buk tu pati, kad tu man ſzen=dien užgynei, kad kraują ne praliejau ir pats ſawę ne paſitieſzijau!

34. Iſz tieſôs, kaip tikray Wieſzpats Diewas Izraelio gywas yra, kurs man uždraude, kad taw ką pikt ne iſzrodiczau, jey tu ne butumbei manę greitay ſutikuſi, tay Nabalui iki auſztant ne butu likęs neywiens į ſēną mežąs.

35. Taipo ēme Dowids iſz jôs rankû wiſlab, ką ji jamui buwo atgabénuſi, ir ſake jei: keliáuk ſu pakájumi aukſztyn į ſawo namus; ſztay, aſz tawo žodžû klauſiau ir tawę ne paniekinau.

36. Bet kaip Abigail pas Nabalą parêjo, ſztay, jiſai czéſni buwo kēles ſawo namůſe, kaip karáliaus czéſni, ir jo ſzirdis linkſma buwo jame, ir jis labay buwo priſigēręs. Bet ji jamui nieko ne ſake, *ney didi ney mažą, iki pilnay iſzauſzus.
* p. 20, 2. p. 22, 15.

37. Bet iſzauſzus, kaip Nabals nů pagiriû buwo iſzſiblaiwęs, tay jo pati jam tai paſake. Tay jo ſzirdis jame apmire, kad paſtojo ney akmů.

38. Ir po déſzimt dienû iſztiko ji Pons Diewas, kad numire.

39. Kaip tai Dowids iſzgirdo, Nabalą numiruſi, tare jis: paſzlowintas te eſie Pons Diewas! tas mano apgēdinimą pajēſzkojęs ant Nabalo ir ſawo tarnui ne pawélijęs tokią piktenybę daryt. Ir Pons Diewas tą piktenybę Nabalui ant jo galwôs užmokejęs. Ir Dowids pirſzli nuſiunte pas Abigailę, tas turējo ſu je kalbēti, kad jis ję per pacžę weſtu.

40. Ir kaip tarnai Dowido pas Abigailę į Karmēli atêjo, kalbējo jie ſu je ſakydami: Dowids atſiunte mus pas tawę, kad tawę per pacžę weſtu.

41. Ji atſikēluſi ſawo wéidu iki žémês paſiklonojo ir tare: ſztay, cže yra tawo ſlúgine, kad ſzlužiczau tarnams ſawo wieſzpatiês ir jû kojas mazgóczau.

42. Ir Abigail pasiskubidama pasikėle ir jůjo ant ásilo su penkiomis mergomis po jôs waldzia ēsanczomis, ir keliawo paskuy Dowido paslus ir pastojo jo * pati.
* P. 27, 3. P. 30, 5.

43. Priegtam Dowids ir wéde Ajinoamą iš Jezrēel; ir jiedwi abidwi pastojo jo páczomis.

44. Bet Zaulas sawo dukteri Mikal, Dowido pacze, dawe * Palczui, sunui Laiso iš Gallimů.
* 2 Zom. 3, 15.

26. Pérskyrimas.

Dowidas atimą Zaulo Ragotinę ir Wandens-Kúpką.

1. Bet * Zipitai pas Zaulą i Gibeą atêję tare: ar ne Dowids pasislēpe ant kalnélio Akila sze-pus púsczôs? * P. 23, 19. Ps. 54, 2.

2. Tay Zaulas pasikēlęs nusitráuke i púsczą Zip, ir su jůmi trys túkstanczei jáunů wyrů iš Izraēlio, kad jisai Dowidą ješkotu púsczoje Zip.

3. Ir sustáte ábazą ant kalnélio Akila sze-pus púsczôs ēsanczojo pakelēj. Bet Dowids pasiliko púsczoje. Ir kaip jisai památe Zaulą paskuy ji ateinanti i púsczą,

4. Išsiunte jis spēgus ir patyre Zaulą tikray atêjusi.

5. Ir Dowids pasikēlęs atêjo i tą wietą, kur Zaulo ábazas buwo, ir památe tą wietą, kur Zaulas gulējo su * sawo wyriáusiůju ant waisko, Abneriu, sunumi Nēr; nēs Zaulas gulējo widuje ábazo, o zalniêriů pulkai aplink ji.
* P. 14, 50. P. 17, 55.

6. Tay atsake Dowids ir tare Ajimelēkui Etitui ir Abizajui, sunui Zerujôs, broliui Joabo: kas nor su manim zemyn keliáut pas Zaulą i ábazą? Abizai atsáke: aš noriu su tawim zemyn.

7. Taipo atêjo Dowids su Abizaju pas pulkus náktije; o štay, Zaulas gulējo ir miegojo widuje ábazo, ir jo ragotine prie galwôs i zéme ismeigta; bet Abneris su zmoniů pulkais gulējo aplink ji.

8. Tay sake Abizai Dowidui: * Diews tawo neprieteliu szen-dien i tawo rankas padawe; † taygi aš ji su ragotine prie zémês prismeigsiu wieną syki, kad daugiaus ne priwalys. * P. 24, 5. † 2 Zom. 16, 9.

9. Bet Dowids atsáke Abizajui: ne nuzudyk ji! nēs kas norētu sawo ranką kélt prieš Diewo pamostitąji ir nekorawotas išlikti?

10. Toliaus sake Dowids: * taip tikray, kaip Pons Diews gyws yra, jey † Pons Diews ji n' ištiks, arba jo likims n' ateis, kad mirtu, arba i karą tráukęs ne prapultu,
* P. 28, 10 † Rym. 12, 19.

11. Tay Diewe mane apsáugok, kad sawo ranką prieš Pono Diewo pamostitąji pakélczau. Taygi imk ragotinę prie jo galwôs ēsanczęję bey wandens-kúpką, ir eikiwa.

12. Tay ēme Dowids ragotinę bey wandens-kúpką nů Zaulo galwôs ir nuêjo; ir neywiens tai ne památe, ney pajuto, ney pabudo, bet wisi buwo imigę, nēsa * sunkus miegas nů Pono Diewo jůs buwo uzpůlęs.
* 1 Moiz. 2, 21.

13. Taygi, kaip Dowids aną-pus i antrąję šali buwo iškákęs, pasistojo jis ant kálno wiršaus iš tolo, kad didis tarpas tarp jů buwo,

14. Ir prišauke zmonems ir Abneriui, sunui Ner, tardams: ar ne girdi Abner? Ir Abneris atsáke tardams: kas tu esi, kad taip šauki prieš karalių?

15. Ir Dowids sake Abneriui: ar tu ne wyrs esi? o kas taw lygus Izraēlije? kodēlgi tu ne apsērgējei sawo wiešpati karalių? nēs atêjo zmoniů wiens i widų, tawo wiešpati karalių nuzudyti.

16. Bet tai ne grazu, ką tu darei. Taip tikray, kaip Pons Diews gyws yra, jůs smertiês werti ēsat, kad sawo wiešpati, Pono Diewo pamostitąji ne apsergējot. Taygi ziurēk, štay yra ragotine karaliaus ir wandens-kúpka, kuri-dwi prie jo galwôs buwo.

17. Tay pazino Zaulas balsą Dowido ir tare: * ar tai ne tawo balsas, mans sunau Dowid? Dowids sake: tai mano balsas, mans wiešpatie karaliau. * P. 24, 17.

18. Ir tare toliaus: kam tu, miels wiešpatie, taip pérsekinēji sawo

tarną? * ką aß esmi daręs? kokiagi piktenybe yra mano rankoje?
* P. 17, 29. P. 29, 8.

19. Todėl klausyk, miels wießpatie karaliau, žodžû sawo tarno: jey Pons Diews tawę kusin prieß manę, tay apierawokim walgio=apierą; bet jey žmoniû waikai tai daro, tay jie testow prakéikti po akiû Pono Diewo, kad jie manę ßen=dien ißstumja, kad aß ne pasilikczau Pono Diewo tėwißkėje, ir sako: „eik ir ßlúžik swetimiêms diewams."

20. Taygi te ne pûla mano kraujas ant žémês (atstu) nů Pono Diewo akiû! nės karalius Jzraėlio ißsítráuke jėßkóti * blusą, kaip kurapka gáudoma ant kalnû. * P. 24, 15.

21. Jr Zaulas táre: aß susigrießijau, sugryßk, mans sunau Dowid! aß taw daugiaus nieko pikto ne darysiu todėl, kad mano dußia ßendien brangi buwusi po tawo akiû. Sztay, aß durnay ir n' ißmintingay esmi pasielgęs.

22. Dowids atsáke tarydams: ßtay, cze yra ragótine karáliaus; t' ateit wiens jaunikáiczû ßę=pus, ir t' atimie tą.

23. * Bet Pons Diews atdůs kožnam pagal jo teisybę bey nusitikėjimą. Nės Pons Diews ßèn=dien tawę į mano rankas padáwęs, bet aß ne norėjau sawo ranka ißtikti pamostitąjį Pono Diewo. * 2 Zom. 3, 39.

24. Jr kaip ßen=dien tawo dußia po mano akiû didėj garbėj buwo laikoma, taipo ir mano dußia didėj garbėj t'esie laikoma po akiû Pono Diewo, ir jisai t'ißgélba manę iß wisû wargû!

25. Zaulas sake Dowidui: * péržegnots buk, mans sunau Dowide! tu tai darysi ir ißtaisysi. O Dowids keliawo sawo keliu, ir Zaulas sugryžo į sawo wietą.
* Wald. 17, 2. Rut. 3, 10.

27. Pérskyrimas.

Dowids gywéna Ziklage.

1. Bet Dowids dumojo sawo ßirdije: aß tikt bile=kurę=dien į Zaulo rankas ikliúsiu; ne bus man geriaus, kaip kad ißbėgczau į Pylistėnû žémę, kad Zaulas liáutus manęs toliaus jėßkoti tarp wisû rubéžiû Jzraelio; taip aß ißtrúksiu iß Zaulo rankû.

2. Jr pasikėlęs péréjo aną=pus draug su ßeßeis ßimtais wyrû pas jį ėsanczû pas * Akisą, sunų Maoko, karalių Gato. * P. 21, 10. 1 Kar. 2, 39.

3. Taip pasiliko Dowids pas Akisą Gate su sawo wyrais, kožnas su sawo gimine; taipojau ir Dowids su sawo * dwiem moterim, Ajinoam iß Jezrėel, ir Abigail, Nabalo pacze, iß Karmel. * P. 25, 40. P. 30, 5.

4. Jr kaip Zaulas patyre Dowidą į Gatą ißbėgusi, * daugiaus jo ne jėßkojo. * 2 Zom. 13, 39.

5. Jr Dowids sake Akisui: jey aß malonę radau po tawo akiû, tay pawélik man kokią wietą wiename mieste ant lauko, kad aß tame gywénczau; kaip tawo tarnas toliaus su tawim karalißkame mieste gywéntu?

6. Tay dawe jam Akisas tą=dien * Ziklagą; todel Ziklagas karaliams Juda téko iki ßei dienai.
* Joz. 15, 31.

7. Bet czėsas, kaip ilgay Dowidas Pylistėnû žémėje gywéno, yra métas ir keturi mėnesei.

8. Bet Dowids užkeliáwo aukßtyn su sawo wyrais, ir įpůle į žémę Gesuritû bey Girsitû ir Amalėkitû, nės ßie iß senowês buwo gywátninkai ßiôs žémês, kur einama į Zur, iki Egypto=žémês.

9. Bet Dowids tą žémę be=mußdams ne paliko gywus ney wyrą ney moterį, ir ėme awis, jauczus, ásilus, werbliudus ir rubus, ir wėl sugryžęs parėjo pas Akisą.

10. Taygi kad Akisas sakydawo: ar ßen=dien niekur ne įpůlet? tay sake Dowids: prieß pėtus Judawôs, bey prieß pėtus Jeramėelitû, bey prieß pėtus Kėnitû.

11. Bet Dowids ne léido ney wyrą ney moterį gywus į Gatą ateiti ir dumojo: jie apie mus ką sakytu ir kalbėtu. Taip dare Dowids, ir tas buwo jo budas, kaip ilgay jis gywéno Pylistėnû žemėje.

12. Todėl wierijo Akisas Dowidui ir dumójo: jis wisaip * n'

apkenczamą paſidáre ſawo żmonēms Izrael; todēl jiſai wiſadôs mano tarnu turēs buti.
* 1 Moiz. 34, 30. 2 Moiz. 5, 21.

28. Pérſkyrimas.

Zaulas Pagálbôs jēßko pas Káganą ir Deiwēs gandinte.

1. Ir nuſidawe tů=czēs, kad Py=liſtēnai ſawo zalnièriû pulkus ſu=tráuke kariáuti prieß Izraelitēnus. Ir Akiſas ſake Dowidui: tu turi żinoti, kad tu ſu ſawo wyrais ſu manim į kárą turi ißkeliáuti.

2. Dowids táre Akiſui: geray, tu ſupraſi, ką aß, tawo tarnas, da=ryſiu. Akiſas ſake Dowidui: todēl aß tawę per ſawo amżią idēſiu į ſargą mano galwôs.

3. Bet Zomelis buwo * numiręs, ir wiſi Izraelitēnai dēl jo buwo gedēję ir jį paláidoję jo mieſte Ra=moje. O Zaulas iß żémês buwo ißwáręs wiſus żynius bey pażymjû=ißguldytojus. * p. 25, 1. Zir. 46, 23.

4. Taygi kaip Pyliſtēnai ſuſirinko ir atêję ſawo ábazą ſuſtate pas Zu=nem, tay ir Zaulas ſurinko wiſus Izraelitēnus ir ſawo ábazą ſuſtáte pas Gilboą.

5. Bet Zaulas Pyliſtēnû pulkus památęs bijojos, ir jo ßirdis labay drebējo.

6. Ir jiſai paſikláuſe Poną Diewą, ale Pons Diews jąm nieką n'atſáke, ney per ſapnus, ney * per ßwieſybę, ney per prárakus. * 2 Moiz. 28, 30.

7. Tay ſake Zaulas ſawo tarnams: jēßkokit man kokią moterißkę * ży=náwimo dwáſę turinczę, kad pas ję nuêjęs jôs paſikláuſczau. Jo tar=nai ſake jam: ßtay, Endorè yra wiena moterißke żynáwimo dwáſę turinti. * Darb. 16, 16.

8. Ir Zaulas ſawo rubus pérkei=tęs kitais apſiwilko ir nuêjo, ir kitu=du wyru ſu jům, ir atējo náktije pas tą moterißkę ir táre: meldżu, prarakáuk man per żyna=wimo=dwáſę, ir atgabénk man tą, kurį aß taw ſakyſiu.

9. Moterißke táre jam: ßtay, tu geray żinai, ką Zaulas dáręs, kaip jiſai * żynius bey żénklû=ißguldyto=jus iß żémês ißgaißinęs. Kamgi tu nori mano dußią į żabangą įweſti, kad buczau nużudyta? * 2 Moiz. 22, 18.

10. Bet Zaulas priſēke jei prie Pono Diewo tarydams: taip tikray, kaip Pons Diews gywas yra, ne bus taw tai per nuſidējimą rokůta.

11. Tay ſáke ta moterißke: kurigi aß taw atgabęſiu? jis ſake: atga=benk man Zomelį.

12. O kaip moterißke Zomelį mate, tay ji labay ßauke tarydama Zau=lui: kam tu manę prigawai? tu eſi Zaulas.

13. Ir karalius ſake jei: neſibijo=kis, ką regi tu? moterißke ſake Zaului: aß regiu diewus iß żémês užkůpanczus.

14. Jis ſake: kokiu wéidu jis yra? ji atſáke: ißeit wiens ſéns żmogus, aprēdyts ßilkû ſermēga. Tay ſu=práto Zaulas Zomelį ēſantį, ir pa=ſilenkęs ſawo wéidu iki żemês paſi=klónojo jamui.

15. Bet Zomelis ſake Zaului: kam tu man pakájaus ne důdi, kad manę użgabéndini? Zaulas ſake: aß la=bay eſmi priſpáuſtas, Pyliſtēnai kariáuja prieß manę, ir * Diews manę praſtojęs man nieką n' atſáko, ney per prárakus, ney per ſapnus; todēl aß tawę parwadindinau, kad tu man paródytumbei, ką man reik daryti. * Wald. 16, 20.

16. Zomelis tare: ką tu manęs nori paſikláuſti, kadangi * Pons Diews tawę praſtojęs ir tawo prie=ßininku paſtojęs? * p. 16, 14.

17. Pons Diews taw darys, kaip jis per manę kalbējęs, ir jiſai * iß=plēß karalyſtę iß tawo rankôs ir důs tą Dowidui, tawo ártimui; * p. 15, 28.

18. Todēl, kad tu żodżû Pono Diewo ne klauſei, neygi kerßtą jo narſo ant * Amalēkitû ne ißpildei, todēl Pons Diews dabar taw tai padáręs. * p. 15, 18. 19.

19. Priegtam Pons Diews ir Iz=raelitēnus ſu tawim padůs į Pyli=ſtēnû rankas. * Rytoj tu ſu ſawo ſunumis pas manę buſite. Ir Pons Diews ir Izraelio pulkus padůs į rankas Pyliſtēnû. * p. 31, 6. Zir. 46, 23.

20. Tay parpůle Zaulas ant żémês ißtiſas, ir didey nuſigando dėl tů żodżů Zomelio, ir wiſay ſylôs ne téko, nės jis per wiſą dieną ir wiſą nákti nieko ne buwo wálgęs.

21. Jr moterißke pas Zaulą atêjuſi ißwydo ji labay nuſigandusi ir táre jam: ßtay, aß, tawo ſlugine, tawo żodżů klauſydama ſawo *dußią i ſawo ranką ſtaczau, kad tawo żodżů klauſyczau, kurius tu man ſakei.
* P. 19, 5. Job 13, 14. Pſ. 119, 109.

22. Togidėl ir tu dabar paklauſyk żodżů ſawo ſluginês; aß taw důnôs kąſni důſiu, kad wálgitumbei, kad ſylôs atgáutumbei ir ſawo keliu eitumbei.

23. Bet jiſai ne apſiėme tarydams: aß ne noriu wálgit. Tay rágino ji jo tarnai, ir ta moterißke, kad jů żodżů klauſe. Jr jis atſikėlęs nů żémês paſiſėdo ant lowôs.

24. Bet moterißke namėj turėjo penėtą werßi; tay ji *paſiſkubino, papjowe tą, ir ėmuſi miltů, minke bey képe tą nerauugintą,
* 1 Moiz. 18, 6.

25. Jr atneße Zaului ir jo tarnams. Jr kaip jie buwo pawálgę, atſikėle jie ir keliawo per nakti.

29. Pérſkyrimas.

Dowids Pyliſtėnů namôn ſiųſtas.

1. Bet Pyliſtėnai ſurinko wiſus ſawo pulkus pas *Apek, ir Jzraelitėnai ſawo ábażą ſuſtate pas Ain Jezreėlije.
* P. 4, 1.

2. Jr kunigaikßczei Pyliſtėnů waikßtinėjo ſu ßimtais ir ſu túkſtanczeis, bet Dowids ſu ſawo wyrais paſkuy jůs êjo ſu Akiſu.

3. Tay ſáke kunigaikßczei Pyliſtėnů: ką nor ßie Ebreonai? Akiſas táre jiems: ar tai ne Dowids, tarnas Zaulo, karaliaus Jzraėlio, kurs pas manę buwęs jau wiſą métą, ir aß nieko pikto ant jo ne eſmi numánęs iß to czėſo, kaip jiſai atpůle, iki ßei dienai?

4. Bet kunigaikßczei Pyliſtėnů ſupyko ant jo tarydami jam: *léiſk tą wyrą ſugryßti i tą wietą, kur tu ji paſteliawai, kad jiſai ſu mumis ne tráuktus i mußi, neygi muſů prießininku paſtótu múßije. Nės kůmi jiſai galėtu geriaus patikti ſawo wießpaczui, kaip galwomis ßių wyrů?
* 1 Nuſ. Kar. 13, 29.

5. Ar jiſai ne anſai Dowids, apie kuri jie *dainówo ßokinėdami: „Zaulas túkſtanti użmuße, bet Dowids deßimt tukſtanczus?“
* P. 18, 7. P. 21, 11. Zir. 47, 7.

6. Tay wadino Akiſas Dowidą ir ſake jam: taip tikray, kaip Pons Diews gyws yra, aß tawę laikau per wierną, ir tawo ißėjims ir iėjims ſu manim i ábażą man geray patinka, ir aß neyjokiôs klaſtôs ant tawęs ne pajutau iß to czėſo, kaip tu pas manę atėjei, ikßioley; bet tu ne patinki kunigaikßczams.

7. Todėl ſugryßk ir eik ſu pakájumi, kad tu ne darytumbei, kas ne tinka po akių kunigaikßczů Pyliſtėnů.

8. Bet Dowids ſáke Akiſui: *ko aß dariau, arba ką tu pajutai ant (manęs,) ſawo tarno, iß to czėſo, iß kurio aß po tawo akių buwau ikßioley, kad aß ne nuêjęs kariáuczau prieß neprietelius mano wießpatiês karaliaus?
* P. 20, 1.

9. Akiſas atſáke Dowidui tarydams: aß tai żinau, nės tu patinki mano akims, *kaip angėls Diewo. Ale Pyliſtėnů kunigaikßczei ſáke: „ne léiſk ji ſu mumis i kárą tráuktis.“
* 2 Zom. 14, 27. P. 19, 27.

10. Togidėl kélkis rytoj ankſti ſu tarnais ſawo wießpatiês ſu tawim atėjuſeiſeis, ir rytoj ankſti praaußus paſikelę keliáukite.

11. Taipo paſikėle Dowids ir jo wyrai ankſti, kad rytą-métą ißėję wėl i Pyliſtėnů żémę pareitu. Bet Pyliſtėnai nuſitráuke i Jėzrėel.

30. Pérſkyrimas.

Dowids pérgal Amalėkitus ir ißdalija Pleßimą.

1. Jr kaip Dowids trécząję dieną ſu ſawo wyrais i Ziklagą atėjo, Amalėkitai buwo iſiwerżę prieß pėtus ir i Ziklagą, ir Ziklagą buwo ißpúſtiję bey ugnimi ſudėginę,

2. Jr moteres iß ten ßalin buwo wėdę, tiek mażaſes tiek didżaſes, bet taczaus neywieną ne buwo nużudę, bet tiktay ßalyn wėdę, ir nukeliáwo ſawo keliu.

3. Taygi, kaip Dowids su sawo wyrais pas miestą buwo atėjęs ir išwydo tą ugnimi sudégintą ir jo moteres, sunus bey dukteres ap=kaltus,

4. Pakėle Dowidas su žmonemis pas ji ēsanczeiseis sawo balsą ir werke taip ilgay, ikikôl daugiaus ne be=galėjo werkti.

5. Nēs Dowido *dwi moteri taipjau buwo apkalti, Ajinoam Jez=reēlitēne, ir Abigail, Nabalo Kar=mēlito pati. *p. 25, 42. p. 27, 3.

6. Jr Dowids labay buwo pri=spáustas, nēs žmones *norējo ji akmenimis žudyti; nēs wisû žmoniû dušios buwo supykusios, kožnas dēl sawo sunû bey dukteriû. Bet Dowids pasistiprino Ponu Diewu, sawo Diewu,

* 2 Moiz. 17, 4. 4 Moiz. 14, 10.

7. Jr táre Abjatarui klebonui, Ajimēlēko sunui: *atnešk man wir=šutinęję wyskupiškąję sermēgą. Jr Abjatarui wiršutinęję wyskupiškąję sermēgą pas Dowidą atnéšus,

* p. 23, 9.

8. Kláuse Dowids Poną Diewą tarydams: ar aš wysiu šius *žal=nierius? o ar ir sugáusiu aš jûs? Jisai tare: wyk jûs, tu jûs sugáusi, ir išgélbēsi. *2 Zom. 5, 19.

9. Tay nukeliáwo Dowidas su tais šešeis šimtais wyrais pas ji ēsanczeiseis. Jr kaip jie nukáko pas upę Bezor, keli jû apsistojo.

10. Bet Dowids su ketureis šim=tais wyrû wijo anus, bet šiûdu du šimtu wyrû, kurie apsistojo, perlabay buwo pailsę per upę Bē=zor péreiti.

11. Jr jie rádo wieną Egyptišką wyrą ant lauko, tą jie pas Dowidą nuwédę dawe jam dûnôs, kad wal=gitu, ir girde ji wandenimi,

12. Jr dáwe jam wieną praploti pygû, ir du praploczu rozynû. Jr kaip jisai buwo pasiwálgęs, tay jo dušia wēl atsigáwo; nēs jis i tris dienas ir tris naktis nieko ne buwo wálgęs ney wandens gēręs.

13. Dowids tare jam: kieno tu esi? ir iš kur tu? jis sake: aš esmi Egyptiškas wyrs, Amalekito nekurio bérns, ir mano pons manę prastojo, nēs aš apsirgau pirm trijû dienû.

14. Mēs ipûlēm prieš pētus *Kreti, ir i Judawą, ir prieš pētus Kaleb, o Ziklagą ugnimi sudéginom.

* 2 Zom. 8, 18.

15. Dowids táre jam: ar nori manę nuwesti pas tus žalnierius? jis sáke: prisēkk man prie Pono Diewo, kad manę ne nužudysi ney i rankas mano pono ne padûsi, tay aš tawę nuwesiu pas tus žalnierius.

16. Jr jisai nuwede jûs. Jr štay, jie buwo išsisklaidę per wisą žéme, wálge ir gēre šwęsdami del wiso to didžojo turto, kuri išplēšę buwo iš Pylistēnû bey Judawôs žémês.

17. Jr Dowids muše jûs nû ryto iki wákarui antrôsês dienôs, kad jû neywiens ne ištrúko, kaip tiktay keturi šimtai jaunikáiczû, tie ant werbliûdû užsisēdę pabēgo.

18. Taipo atgáwo Dowids wislab, ką Amalēkitai buwo atemę, ir sawo dwi moteri.

19. Jr nieko ne pasigédo, ney mažûjû, ney didžûjû, ney sunû, ney dukteriû, ney plēšimo, neyjokiû atimtû daiktû; Dowids wislab at=gabéno.

20. Jr Dowidas ēme awis bey jáuczus, ir tus galwijus pirm sa=węs wáre, ir jie sake: tai Dowido plēšimas.

21. Jr Dowidui ateinant prie tû dwiejû šimtû wyrû, kurie perdaug buwo pailsę Dowidą sekti, ir pas upę Bezor apsistoję, išêjo jie prie=šais Dowidui ir žmonēms su jûmi ēsantiemsiems. Jr Dowids êjo pas žmones ir jûs meilingay pasweikino.

22. Tay atsáke, kas nelabi ir pikti žmones buwo tarp tû, kurie su Dowidu buwo iškeliáwę, tarydami: kadangi jie su mumis ne išsitráuke, tay jiems nieko ne reik dûti to plē=šimo, kuri mes atgawom, bet kož=nas te wedie sawo moteri bey sawo waikus ir te eina.

23. Tay sake Dowids: ne reik jums taipo daryti, mano brolei, su tûmi, ką Pons Diews mums dawęs, ir mus apsaugojo ir tus

zalnierius prieß mus ißsitráukusiúsius į musû rankas padawe.

24. Kas jusû apie tą dalyką klausytu? * kokia yra dalis į múßį ißsitráukusiûjû, tokia ir tur buti dalis pas rykus pasilikusiûjû, ir lygey tur buti dalyta.

* 4 Moiz. 31, 27. Joz. 22, 8.

25. Toktay iß to czēso ir paskuy Izraēlije budas bey dawádas pastojo iki ßei dienai.

26. Ir Dowidas į Ziklagą parējęs nusiunte jis to plēßimo wyresniemsiems Judawoje, sawo prieteliams, ir táre: * ßtay, priimkite żegnonę iß plēßimo neprieteliû Pono Diewo:

* 1 Moiz. 33, 11. f.

27. Butent tiems Bētelije, tiems Ramote į pētus, tiems Jatire,

28. Tiems Aroērije, tiems Zipamote, tiems Estemôoj,

29. Tiems Rakaēlije, tiems miestûse Jērameēlitû, tiems miestûse Kēnitû,

30. Tiems Armoj, tiems Bor-Azane, tiems Atake,

31. Tiems Ebrone, ir wisose wietose. kur Dowidas buwo keliawęs su sawo wyrais.

31. Pérskyrimas.

Zaulo paskutinisis Múßis su Pylistēnais, kuriame jis pats persidure.

1. O * Pylistēnai kariáwo prieß Izraelitēnus, ir wyrai Izrael bēgo dēl Pylistēnû ir pûle użmußti ant kalnû † Gilboa.

* 1 Nuſ. Kar. 11, 1. † 1 Zom. 28, 4.

2. Ir Pylistēnai wijo Zaulą ir jo súnus, ir nużawino Jonataną ir Abinadabą ir Malkizuą, sunus Zaulo.

3. Ir buwo sunkus múßis prieß Zaulą, ir strēlczei ißtiko ji kilpineis, ir jis labay iżeistas buwo nû strēlczû.

4. Tay sake Zaulas sawo ginklûneßējui: ißtráukk * sawo kardą ir pérdurk manę, kad ne ßie neappjaustitieji atēję manę pérdurtu ir iß manęs jûką darytu. Bet jo ginklûneßējis ne norējo, nēs jis labay bijojos. Tay Zaulas ēme sawo kardą ir puldams į tą pérsidure.

* Wald. 9, 54.

5. O kaip jo ginklû-neßējis máte Zaulą numirusi, taipjau ir jisai į sawo kardą puldams pérsidure ir numire su jûmi.

6. Taipo numire * Zaulas ir jo trys súnus, ir jo ginklû-neßējis, ir wisi jo wyrai wienu kartu tą dieną.

* 1 Nuſ. Kar. 11, 6.

7. O kaip wyrai Izrael, kurie aną-pus pakalnēs ir aną-pus Jordano buwo, památe wyrus Izraelio pabēgusius ir Zaulą su jo sunumis numirusius, paliko jie sawo miestus ir taipjau bēgo; tay atēję Pylistēnai tûse gywéno.

8. Antrąję dieną atējo Pylistēnai użmußtûsius ißredyti, ir ráde Zaulą ir jo tris súnus gulinczus ant kalnû * Gilboa;

* 2 Zom. 1, 6.

9. Ir nukirto jam galwą ir atēme jam ginklus, ir nusiunte tus per wisą Pylistēnû żémę aplinkuy apsakyti namûse sawo balwonû ir tarp żmoniû;

10. Ir padējo jo ginklus į namus Astarot, bet jo lawoną jie pakabino ant murû Bet-Zane.

11. Kaip tie iß * Jabes Gileadè tai patyre, ką Pylistēnai Zaului buwo darę,

* W. 11, 1.

12. * Pasikēle jie, kas wyrai, tikri zalniêrei buwo, ir ējo per wisą nákti, ir atēme lawoną Zaulo bey jo sunû, nû murû Bet-Zano, ir atgabéno jûs į Jabēsą, ir sudegino tus czonay.

* 1 Nuſ. Kar. 11, 12.

13. Ir ēmę jû káulus palaidojo tus po medżo Jabēse, ir pástnikawo septynes dienas.

* 2 Zom. 1, 12.

Galas pirmûjû Knygû Zomelio.

Antrosios Knygos Zomelio.

1. Pérskyrimas.

Dowido Deláwimo-Giesme dēl Smertiês Zaulo bey Jonatano.

1. Zaului numirus, kaip Dowids iß mûßio su Amalekitais buwo pargryźęs ir dwi dieni Ziklage pasilikęs,
2. Sztay, trécząję dieną atêjo źmogus iß ábazo nů Zaulo su sudriskuseis rúbais ir galwa źeme apbarstyta. Ir jis Dowidą priêjęs iki źémês pasiklónojo parsiklaupęs.
3. O Dowids táre jam: iß kur tu pareini? jis atsáke jam: iß Izraelitēnû waisko aß atbēgau.
4. Dowids tare jam: sakyk man, kaip ten dēstis? jis atsáke: źmones pabēgo iß mûßio, ir daug źmoniû uźmußti, taipjau ir Zaulas numiręs bey jo sunus Jonatanas.
5. Dowids tare jaunikáicźui jam tai pranéßanczamjam: iß ko tai źinai, Zaulą numirusi ir jo sunų Jonataną?
6. Jaunikáitis jam tai praneßasis atsáke: aß iß neźiniû uźējau ant kalnû *Gilboa, ir ßtay, Zaulas pasirēme ant sawo ragotinês, ir weźimai bey raitelei wijo ji.

* 1 Zom. 31, 1.

7. Ir jisai atsigręźęs ir manę památęs prißauke man. Ir aß atsiliepjau: ßtay.
8. Ir jis tare man: kas tu esi? aß atsakiau jam: aß esmi Amalekits.
9. Ir jis tare man: źengk artyn prie manęs ir źudyk manę, nēs aß prispáudźams esmi wisur, o dar wisay gyws esmi.
10. Tay aß ji priêjęs nuźudźau ji, nēs geray numaniau, ji ne galēsenti gywą ißlikt iß sawo pûlimo. Ir nuēmęs karalißkąji wainiką nů jo galwôs ir wisus brangius daiktus nů jo peczû atneßiau tai pas tawę, sawo wießpati.
11. Tay Dowids sawo rubus nutwēręs *iplēße jûs, taipjau ir wisi wyrai, kurie pas ji buwo,

* 1 Moiz. 37, 34. Joz. 7. 6.

12. Ir dejáwo, werke bey *pasnikawo iki wákarui dēl Zaulo bey Jonatano, jo sunaus, ir dēl źmoniû Pono Diewo, bey dēl giminiû Izraelio, kad jie kardu buwo prapûlę.

* 1 Zom. 31, 13.

13. Ir Dowids tare jaunikáicźui jam tai pasákanczamjam: iß kur tu? jis atsáke: *aß esmi swétimo, Amalekito, sunus.

* 1 Zom. 30, 13.

14. Dowids tare jam: kaipgi *tu nesibijojei sawo ranką kélti prieß móstitąji Pono Diewo ji nuźawinti?

* 1 Zom. 24, 7. Ps. 105, 15.

15. Ir Dowids tare wienam sawo jaunikáicźû: eikß ir *mußk ji! Ir jis muße ji, kad numire.

* v. 4, 12.

16. Tay Dowids tare jam: tawo kraujas t'esie ant tawo galwôs, *nēs tawo burna prieß tawę páti kalbējusi tarydama: „aß nuźawinau móstitąji Pono Diewo."

* 1 Kar. 2, 23. Wald. 9, 24.

17. Ir Dowids apraudójo Zaulą ir jo sunų Jonataną sēkanczu budu,
18. Ir liepe waikus Juda mokit tą raudojimo-giesmę. Ziurēk, tai raßyta yra *knygose wiernûjû:

* Joz. 10, 13.

19. „Szlowingiáusieji Izraēlio ant tawo kalnû uźmußti; ak, kaip prapûle karzygei!
20. *Ne apsakykite tai Gate, ne praneßkite tai ant úlyczû Askolono, kad nesidźaugtu dukteres Pylistēnû, kad ne ßukáutu dukteres †ne-apipjáustitûjû!

* Mik. 1, 10. † 1 Zom. 17, 26. 36.

21. Jûs kalnai Gilboa, kad ben *ney rasa ney lytus ant jusû ne uźeitu, ney dirwos butu, iß kuriû pakelimo-apieros butu imamos! nēs czonay karźygiams jû skyda atimta, skyda Zaulo, kaip kad jis ne butu aliejumi pamostits buwęs.

* 1 Kar. 17, 1.

22. Kilpinis Jonatano niekadôs pro ßali ne ējo, ir kárdas Zaulo niekad tußczas ne parêjo nů kraujo parmußtûjû ir nů rēbumo karzygiû.
23. Zaulas bey Jonatanas, meilingu-du ir patogu-du, kôl gywu-du, ney smertije ne atskirtu-du;

lengwésniu=du ney erélei, ir driutésniu=du ney liútai.

24. Jûs dukteres Izraēlio, apwerkkite Zaulą, kurs mandagey jus aprēde raudonais rubais ir jus išdabino su áukſinomis grożybemis ant juſû rubû!

25. Kaipgi karżygei taipo prapûle mušije! Jonatans ant tawo aukštybjû użmuštas.

26. Aš gailiûs tawęs, mans broliau Jonatan! aš tawimi labay paſidżaugiau; tawo méile man brangésne buwo, ney moteriû méile.

27. Kaipgi prapûle karżygei, ir kareiwjei pragaišo!"

2. Pérſkyrimas.

Dowido Moſtijimas i Karálių ż Izbożēto Maištas.

1. Po šio nuſidáwimo kláuſe Dowids Poną Diewą tarydams: * ar aš aukštyn traukſiûs i koki mieſtą Judawôs? Ir Pons Diews atſáke jam: tráukkis aukštyn! Dowids tare: i kuri mieſtą? Jis atſáke: i Ebroną.
* 1 Zom. 30, 8.

2. Taipo Dowids nuſitráuke tenay su ſawo * dwiem moterim, Ažinoam, Jeſrēēlitēne, ir su Abigail, Nabalo Karmelito (buwuſe) pacże.
* 1 Zom. 25, 42.

3. Taipjau ir wyrus pas ji buwuſiûſius użwede Dowids aukštyn, kożną su jo gimine, ir gywéno mieſtûſe Ebron.

4. Ir wyrai iš Juda atêję móſtijo czejau Dowidą ir idējo ji i karálių ant giminês Juda. O kaip Dowidui buwo apſakyta, kad * Jabeſitai iš Gilead Zaulą buwo paláidoję,
* 1 Zom. 31, 12.

5. Siunte jis páſlus pas jûs ir jiems ſakydino: * pérżegnoti jûs bukite Ponui Diewui, kad tokią mielaširdingyſtę ſawo wiešpaczui Zaului išródet ir ji paláidojot! * Rut. 2, 20.

6. Taygi dabar Pons Diews * ir jums te išródo mielaširdingyſtę ir wiernybę! ir aš jums taipjau gér daryſiu, kad jûs tai dáret.
* 1 Moiż. 43, 14.

7. Taygi teſtow juſû rankos paſtipritos, ir bukite linkſmi; nēs juſû wiešpats Zaulas numiręs; taygi gimine Juda manę móſtijo ir i karalių idējo ant ſawęs.

8. O Abners, ſunus Nero, * Zaulo wyriáuſiaſis ant ábażo, ēme Izbożētą, Zaulo ſunų, ir nuwede ji i Maanajim, * 1 Zom. 14, 50.

9. Ir idējo ji i karálių ant Gilead, Aſuri, Jeſrēēl, Epraim, Benjamin ir ant wiſû Izraelitēnû.

10. Ir Izbożets, Zaulo ſunus, buwo ketures=dešimts métû, kaip jis karáliumi paſtojo ant Izraelitēnû, ir karaliawo du metu. Ale gimine Juda laikēſi prie Dowido.

11. O tas czēſas, kuriame Dowids karáliumi buwo Ebrone ant giminês Juda, buwo ſeptyni métai ir šeši mēneſei.

12. Ir Abners, ſunus Nero, išſitráuke su tarnais Izbożēto, Zaulo ſunaus, iš waiſko i Gibeoną.

13. Ir Joabs, ſunus Zerujôs, išſitráuke su tarnais Dowido, ir suſitiko pas éżerą Gibeone, ir šie guldēſi šioj šalij éżero, o anie ant anôs šaliês.

14. Ir Abners tare Joabui: te paſikelie jaunikaiczei, kad imtus po mudwiejû akiû. Joabs atſáke: manes dēl.

15. Tay paſikēle ir nuêjo dwylika iš Benjamin nû šaliês Izbożēto, Zaulo ſunaus, ir dwylika iš tarnû Dowido.

16. Ir kożnas wiens nutwēre kitą prie galwôs, ir ſawo kardą wiens=antram i jo tuštimus dúre, ir atliko abudu. Todēl ta wieta wadinama: Elkat=Ażurim, kuri Gibeone yra.

17. Ir * praſidējo labay didis múšis tą dieną, o Abners bey wyrai Izrael buwo parmušti nû tarnû Dowido. * 1 Zom. 19, 8.

18. Bet * buwo czonay trys ſunus Zerujôs: Joabs, Abiżai bey Ażael. O Ażaels labay greits buwo ant kojû, ney kokia ſtirna ant lauko.
* 1 Kuſ. Kar. 2, 16.

19. Ir pawijęs Abneri neſikreipe ney ant dešinês ney ant kairês nû Abnērio.

20. Tay Abners atſigrężęs tare: ar tu eſi Ażaels? jis atſáke: eſmi.

21. Abners tare jam: atſitraukk šalin, ar po déšinês, ar po kairês, ir wieną tû jaunikaiczû nutwęręs

atimk jam jo ßarwą! Bet Azaēls ne norējo nů jo atsitráukti.

22. Tay Abners toliaus kalbējo Azaēliui: atsitráukk nů manęs! Ko=dēl tu nori, kad aß tawę užmußczau? ir kaip aß dryſczau tawo broliui Joabui į akis eiti?

23. Bet jis ne apsiēme atsitráukti. Tay Abners *atbulay jį pérdure su ragotine per jo pilwą, kad ra=gotine pérdem pérējo; ir jis czonay parpůlęs numire po jo akiů. Jr kas tikt atêjo į tą wietą, kur Azaēls pérdurts gulējo, tas apsistojo.
* p. 3, 27.

24. Ale Joabs bey Abizai wijo Abnerį iki saulei nusiléidžant. Jr jiems atêjus ant kalnélio Amma, ßę=pus Gijôs esanczojo, ant kélio pûsczop=linkay Gibeon,

25. Susirinko waikai Benjamin paskuy Abnēri, ir pastojo kokſai pulkélis ir užkůpo ant wirßaus ko=kio kalnélio.

26. Jr Abners prißauke Joabui ir tare: argi kárdas be paliowimo ney ēste ēs? argi ne žinai, kad paskuy daugiaus bedôs galētu rastis? kaip ilgay ne prisakyſi žmonēms, kad paliáutu wyti sawo brolius?

27. Joabs atsake: kaip tikray Diewas gywas yra, jey tu ßi=ryt taipo bu=tumbei kalbējęs, tay kožnas žmoniů nů sawo brolio butu atsitraukęs.

28. Jr Joabs *triúbijo ant triúbů, ir wisi žmones apsistoję ne wijo daugiaus Jzraelitēnus neygi kariawo toliaus.
* p. 18, 16. p. 20, 28.

29. O Abners su sawo wyrais êjo tą wisą nakti per plynus lau=kus, ir pérsigawę per Jordaną pér=keliawo wisą [žémę] Bitron ir pa=rējo į ábažą.

30. Ale Joabs atsisukyre nů Ab=nērio ir suwadino wisus žmones, ir jie pasigédo tarnů Dowido, de=wyniolika wyrů bey Azaēlio.

31. Bet Dowido tarnai buwo užmu=ßę iß Benjamitů ir Abnērio wyrů tris ßimtus ir ßeßes=déßimts wyrů.

32. Jr jie pakēle Azaēli ir palái=dojo jį jo tēwo kapinēse Betlēēme. Jr Joabs su sawo pulku êjo tą wisą nakti, kad außra jiems ródesi Ebrone.

3. Pérſkyrimas.

Abners Joabo nužudytas.

1. Jr buwo ilgas kariáwimas tarp giminês Zaulo ir tarp giminês Do=wido. O Dowids *tarpo ir didyn êjo, bet gimine Zaulo ne tarpo ir mažyn êjo.
* p. 5, 10. 1 Zom. 3, 19.

2. Jr Dowidui *užgime waikai Ebrone: pirmgimęsis jo sunus Am=nons iß Ajinoamôs, Jesreēlitēnês;
* 1 Nuſ. Kar. 3, 1.

3. Antrasis Kileabs iß Abigai=lês, Nabalo Karmelito [buwusiôs] paczôs; treczasis Absaloms, sunus Maakôs, dukters Talmai, karáliaus iß Gesur;

4. Ketwirtasis *Adonijas, sunus Agitôs; penktasis Sapat=Ja, sunus Abitalôs;
* 1 Kar. 1, 5.

5. Szeßtasis Jētrēam iß Eglonēs, Dowido paczôs. Szitie užgime Do=widui Ebrone.

6. Taygi kárui be=ēsant tarp gi=minês Zaulo ir tarp giminês Do=wido, padriútino Abners karalystę Zaulo.

7. Jr Zaulas turējo nepriwencza=wotą páczę, wardu *Rizpą, dukterį Aja. Jr Jzbozets tare Abnēriui: kodēl tu laikaiſi su mano tēwo ne=priwenczawotaje pacze?
* p. 21, 8.

8. Tay Abnēris labay supyko dēl tů žodžů Jzbozeto ir tare: *argi aß esmi ßuns=galwa, kurſai aß prieß Judą karalystei Zaulo, tawo tēwo, ir jo broliams bey gentims mielaßirdingystę darau, ir ne pa=dawjau tawę į Dowido rankas? o tu manę ßen=dien kokio nusidē=jimo káltini dēl moterißkês?
* 1 Zom. 17, 43.

9. *Diewe Abnēri korawok, jey aß ne darysiu, kaip Pons Diewas Dowidui prisiēktinay žadējęs,
* 1 Zom. 3, 17. p. 14, 44.

10. Kad karalyste nů giminês Zaulo butu atimta, ir karalißkoji kráſe Dowido ißkélta butu ant Jzrael ir ant Juda pradējus *nů Dan iki Berzeba!
* 1 Kar. 4, 25.

11. Tay jis *ne galējo daugiaus jam ney žodžo atsakyti, taip labay jo bijojos.
* Luk. 14, 6.

12. Jr Abners dēl sawęs nusiunte paslus pas Dowidą ir jam saky=

dino: kieno ta žėme? ir tare: sutikk su manim. Sztay, mano ranka bus su tawim, kad po tawim pawersiu wisą Izraeli.

13. Jis tare: geray, aß sutiksiu su tawim; ale wieną daiktą iß tawęs praßau, kad man į akis ne ateitumbei, pirm-neng tu man pargabęsi Mikalą, Zaulo dukteri, ateidams manę matyt.

14. Taipjau Dowids ir siunte paslus pas Izbozētą, Zaulo sunų, ir jam sakydino: důk man mano páczę *Mikalą, kurę aß per paczę gawau už ßimtą plēwéliů Pylistēnů.

* 1 Zom. 18, 27.

15. Izbozets nusiunte ir dawe ję atimti nů jôs wyro *Paltielio, sunaus Laiso. * 1 Zom. 25, 44.

16. Ir jôs pats ējo drauge su je werkdams paskuy ję ik į Bajurim. Tay Abners jam tare: *sugryßk ir eik ßalin! ir jis sugryžo.

* Rut. 1, 11.

17. Ir Abners susikalbējo su wyresneiseis Izraēlije tarydams: jůs pirm to jau seney wélijot, kad Dowids karaliumi ant jusů butu.

18. Taygi dabar tai darykit; nēs Pons Diewas apie Dowidą sakęs: „aß sawo žmones Izraelitēnus ißgēlbesiu per ranką Dowido, sawo tarno, iß ranků Pylistēnů ir iß ranků wisů jů neprieteliů."

19. Taipjau Abners ir kalbējo giminei Benjamin be-girdint. Ir nuējo taipjau kalbēti Dowidui be-girdint Ebrone wislab, kas Izraelitēnams ir wisai giminei Benjamin geray patiko.

20. O Abnēriui į Ebroną pas Dowidą atējus, ir su jůmi dwideßimt wyrams, Dowids jiems czesnį kēle.

21. Ir Abneris tare Dowidui: aß pasikēlęs nueisiu, kad wisus Izraelitēnus pas tawę, sawo wießpatį karálių, suwesczau, ir kad jie su tawim susiderētu, kad tu karáliumi butumbei, kaip tawo dußia geidža. Taipo Dowids ißléido Abnērį nů sawęs, kad su pakájumi nuējo.

22. O ßtay, Dowido tarnai bey Joabs atējo nů žalniêriů ir parneße su sawim didį turtą, ką buwo suplēßę. Bet Abners tů-czēs ne buwo pas Dowidą Ebrone, bet jis jį buwo ißléidęs, kad su pakájumi buwo atsitojęs.

23. Bet Joabui ir wisam jo pulkui su jůmi parējus, buwo jam apsakyta, Abnērį, sunu Nero, pas karalių atējusį, ir jis jį ißléidęs, kad su pakájumi buwo ßalin ējęs;

24. Tay Joabs pas karálių įējęs tare: ką tu padarei? Sztay, Abnēris pas tawę atējo; kodēl tu jį ißléidei, kad jis ßalin eitu?

25. Argi ne pažysti Abnērį, sunų Nero? nēs jis atējęs tawę pérkalbēt, kad numanytu tawo ißējimą ir įējimą ir ißtirtu wislab, ką tu darai.

26. Ir Joabui nů Dowido ißējus, nusiunte jis paslus paskuy Abnērį, kad jį sugrąžintu iß Bor-Asira; ir Dowids apie tai nieką ne žinojo.

27. O kaip Abners wēl į Ebroną nukako, tay Joabs jį nusiwede į widų wartů, kad slapczey su jůmi kalbētu, ir *pérdure jį czonay per pilwą, kad numire, dēl sawo brolio †Azaēlio kraujo.

* p. 20, 10. 1 Kar. 2, 5. † 2 Zom. 2, 23.

28. Kaip tai Dowids paskuy patyre, tare jisai: aß ne kalts esmi ney mano karalyste prie Pono Diewo amžinay to kraujo Abnērio, sunaus Nero.

29. Bet te půl tai ant galwôs Joabo ir ant wisôs giminês jo tēwo, ir te ne paliáuja giminēje Joabo (toks), kuriam púlei téka, arba kursai *raupsů turētu, ir prie lazdôs eitu, ir kardů žawinams butu ir dûnôs pristókťu! * 2 Kar. 5, 27.

30. Taipo nužawino Joabs ir jo brolis Abižai Abnērį *todēl, kad jisai jů-dwiejů brolį Azaēlį buwo pérdurę kariáwime pas Gibeoną.

* p. 2, 23.

31. Ale Dowids tare Joabui ir wisiems žmonēms su jůmi ēsantiems: iplēßkite sawo rubus ir apsijůskite žákais, ir apgedēkit Abnērį. O karalius lydējo lawoną.

32. O kaip Abnērį paláidojo Ebrone, *karalius sawo balsą pakēle ir werke pas grábą Abnērio, taipjau ir werke wisi žmones. * 1 Zom. 30, 4.

33. Jr karálius su dejáwimu apraudojo Abnēri ir tare: Abnēris ne numire, kaip kokšai padúkelis.

34. Tawo rankos ne buwo surištos, tawo kojos i pancżus ne buwo idētos; tu půlei, kaip kada kas půla po akiů pikczausiůjů żmoniů. Tay wisi żmones ji dar jů daugiaus apwerke.

35. O kaip wisas pulks iêjo su Dowidu wálgit dar geray dienôs be-ēsant, pasíbażijo Dowidas ir táre: *Diewe manę korawok, jey aš důnôs ar kit ką ragausiu iki saulei nusiléidus. * p. 19, 13.

36. Jr wisi żmones išpażino tai, ir patiko jiems wislab labay geray, ką karalius dare po akiů wisů żmoniů.

37. Jr wisi żmones bey wisi Jzraelitēnai supráto tą dieną, kad ne karáliaus paliepta, kad Abnēris, sunus Nero, buwo nużawintas.

38. Jr karálius tare sawo tarnams: ar ne żinot, kad šen-dien *kunigaikštis ir didis karżygys Jzraelije půlęs? * 1 Zom. 26, 15.

39. O aš dar jáuns esmi ir mostits karálius. Bet šie wyrai, waikai Zerujôs, man labay ne patinka; *Pone Diewe, atrokůk piktay dáranczamjam pagal jo piktenybę!
* 1 Zom. 26, 23. P. 16, 8.

4. Perskyrimas.

Jzbozets nużudytas, bet Dowido atkeršits.

1. Ale kaip Zaulo sunus ištyre, Abnēri Ebrone numirusi, jo rankos pasiléido, ir wisi Jzraelitēnai nusigando.

2. Bet buwo du wyru, wyresnieji ant żalnierių, po sunumi Zaulo, wiens wardu buwo Baēna, antrasis Rekob, ir buwo sunu-du Rimono, Berotito iš waiků Benjamin. Nēsa ir Berot prie [giminês] Benjamin buwo prirokůtas.

3. Jr Berotitai buwo bēgę i Getaim, ir gywena czonay kaip swetimi iki šei dienai.

4. Priegtam ir Jonatans, Zaulo sunus, turējo sunų kojomis negálinti; tas buwo penkiů métů, kaip garsas apie Zaulą bey Jonataną iš Jesrēēl buwo girdētas, ir jo auklē ji paēmusi bēgo, tay jei be-bēgant jis *půle ir apráišo, ir jo wardas buwo Mepi-Bozet. * P. 9, 3.

5. Taygi nuējo sunu-du Rimono, Berotito, Rekobs bey Baēna, ir atējo i namus Jzbozeto dienai labjáus išilus, ir jis gulējo ant sawo pátalo per pētus.

6. Jr jůdu atêjo i butą kwieczů išgabént, ir ji per pilwą pérdurę pabēgo.

7. Nēs jiem-dwiem i butą atêjus gulējo jisai ant sawo pátalo sawo kamároj; ir jie ji *nudúrę jam galwą nukirto, ir ēmę jo galwą nuêjo wieżkeliu ant plyno lauko per wisą nakti, * Wald. 4, 21.

8. Jr atnešę galwą Jzbozēto pas Dowidą i Ebroną ir tare karáliui: štay galwa Jzbozeto, Zaulo sunaus, tawo nepriteliaus, kurs tawo dušiôs tykojo. Pons Diews šen-dien taw, mans wiešpatie karáliau, dawe pasítiešit ant Zaulo ir ant jo waiků.

9. Tay atsáke jiem-dwiem Dowids: taip tikray, kaip Pons Diews gyws yra, kurs *mano důšią iš wisôs bēdôs išgélbējo, * 1 Moiz. 48, 16.

10. Aš *nutwēriau tą, kurs man apsáke tarydams: „Zaulas numiręs," ir dumojo, buk géra paslas ēsąs, ir nużawindinau ji Ziklage, kaczeig tikējos uż tą naujēną gérą pelną gáusęs. * P. 1, 15. 1 Kar. 2, 46.

11. O šitů-du nepriteliu nekaltą wyrą nużude jo bute ant jo pátalo. Argi aš ne *atjēškoczau tą kraują iš jusů dwiejů ranků ir judu gywus palikczau? * Ezek. 3, 18.

12. Jr Dowids *liepe sawo tarnams, kad jůdu użmuštu; tie jiemdwiem rankas bey kojas nukirto ir jůdu pakóre pas éżerą Ebrone. Bet galwą Jzbozeto jie ēmę palaidojo kapůse Abnērio Ebrone.
* P. 1, 15.

5. Perskyrimas.

Dowido antrasis Móstijimas, palaimingasis Pasilaikimas, ir dwigubas Pergalējimas.

1. Jr *wisos gimines Jzraelio atējo pas Dowidą i Ebroną ir tare:

ßtay †mes esme iß tawo giminês ir iß tawo kuno.
* 1 Nus. Kar. 13, 23. † 2 Zom. 19, 42.

2. Priegtam ir pirma, Zaului ant musû be=karaliaujant, tu Izraelitênus ißwedei ir wêl iwedei. Taipgi Pons Diewas taw sákes: „tu kawosi mano zmones, Izraelitênus, ir busi *kunigaikßczu ant Izraêlio."
* 1 Zom. 25, 30. Ps. 78, 71.

3. Ir *wisi wyresnieji Izraelije susiêjo pas karáliu į Ebroną. Ir karálius Dowidas su jeis susiderêjo Ebrone po akiû Pono Diewo; ir jie †móstijo Dowidą, kad karáliumi butu ant Izraelitênû.
* 1 Nus. Kar. 12, 3. † 1 Zom. 16, 13. 2 Zom. 2, 4.

4. Trisdeßimts métû buwo Dowids, kaip jis karáliumi pastojo, ir *karaliáwo keturesdéßimts metus.
* 1 Kar. 2, 11. 1 Nus. Kar. 30, 27.

5. Ebrone jis karaliáwo septynis metus ir ßeßis mênesius ant [giminês] Juda, ale Jeruzalêj jis karaliáwo trisdeßimts ir tris metus ant wiso Izraelio bey Juda.

6. Ir karalius nukeliáwo su sawo wyrais į Jeruzalę prieß Jebusitus toj zémêj gywénanczus. O jie tare Dowidui: tu czon ne ieisi, bet aklieji bey raißieji tawę ßalin warys. (Ale jie tai dumojo, buk Dowids jûs ne iweiks.)

7. Ale Dowids iweike pili Zioną, tai esti Dowido miests.

8. Tay sake Dowids tą paczę dieną: kursai *Jebusitus parmuß, ir priêjes stogû rindas numes aklûsius ir ráißûsius, kurius Dowido dußia neapkencz, [tą aß didey garbisiu.] Todêl sákoma: ne iléisk ney áklą ney ráißą į sawo namus!
* 1 Nus. Kar. 12, 6.

9. Taipo gywéno Dowids pilije ir wadino ję Dowido miestą. Ir Dowids budawojo aplink pradêjus pas Millo ir widuj.

10. Ir *Dowids geryn êjo ir tarpo, ir Wießpats Diewas Zebaot buwo su jûmi. *p. 3, 1.

11. Ir *Irams, karálius iß Tyriaus, siunte paslus pas Dowidą ir cêdro=medzus sênams, ir cimerninkus, ir mistrus akmenis ißkalti mokanczus, kad Dowidui butą pakurtu. *1 Nus. Kar. 15, 1. 1 Nus. Kar. 2, 3.

12. Ir Dowids *suprato, kad Pons Diews ji karaliumi ant Izraêlio padriútines ir jo karalystę garbês pilną dáręs dêl sawo zmoniû Izraelitênû. *Ps. 41, 12.

13. Ir Dowids wédê dar daugiaus moteriû ir nepriwenczawotû móteriû Jeruzalêj iß Ebrono parêjęs: ir uzgime jam dar daugiaus sunû bey dukteriû.

14. O tai yra wardai tû, kurie *Jeruzalêj jam uzgime: Sammua, Sobab, Natan, Salomo,
* 1 Nus. Kar. 3, 5.

15. Jebear, Elizua, Nepes, Japija,

16. Elizama, Elijada, Elipalet.

17. Ir kaip *Pylistênai patyre Dowidą į karáliu ant Izraelitênû mostitą, tay jie wisi aukßtyn tráukes Dowidą jêßkoti. Kaip tai Dowids ißtyre, jis nusitráuke į wieną pili. * 1 Nus. Kar. 15, 8.

18. Bet Pylistênai atêję guldêsi pakalnêj Repaim.

19. Ir Dowids kláuse Poną Diewą tarydams: ar aß aukßtyn tráuksiûs prieß Pylistênus? o ar padûsi jûs į mano rankas? Pons Diews tare Dowidui: keliáuk aukßtyn, aß Pylistênus padûsiu į tawo rankas.
* 1 Zom. 30, 8.

20. Ir Dowids atêjęs į Baal=Prazim parmuße jûs czonay ir tare: Pons Diews mano neprietelius po mano akiû ney skirte pérskyre, kaip wándens skiriasi. Todêl pramine tą wietą Baal=Prazim.

21. Ir jie paliko czonay sawo balwonus. Ale Dowids bey jo wyrai tus paême.

22. Bet Pylistênai wêl tráukêsi aukßtyn ir guldêsi pakalnêje Repaim.

23. Ir Dowids kláuse Poną Diewą, tas tare: idant ne tráukkis aukßtyn, bet iß uzpakalio jûs prieik, kad jiems prisiártitumbei ties morû=médzeis.

24. Ir kad tu girdêsi wirßûnes tû morû=médzû úzjant, tay judinkis, nês į tą czêsą Pons Diews ißêjęs pirm tawęs, kad ißmußtu pulkus Pylistênû.

25. Dowids dare taipo, kaip Pons Diews jam buwo liepęs, ir ißmuße Pylistênus pradêjus nû Gêba iki atent į Gazer.

6. Pérskyrimas.

Dowids linksmay šokinej Skrynę Derėjimo atgabéndams.

1. Ir Dowids iš naujo *suwadino wisus jáunus wyrus Izraelije, tû buwo trisdešimt túkstanczei.
* 1 Nuf. Kar. 14, 5.

2. Ir pasikėlęs nuėjo su wisais žmonemis pas ji ėsanczeiseis iš miesczoniû Juda, kad skrynę Diewo iš ten aukštyn gabéntu, kuri wadinama: „wardas Pono Diewo Zebaot *gywéna ant wiršaus per Kerubinus."
* Ps. 80, 2. 1 Zom. 4, 4.

3. Ir jie dawe skrynę Diewo wešti ant naujo wežimo ir *atgabéno ję iš namû Abinadabo Gibėoj gywénanczojo. O Usas bey Ajias, sunudu Abinadabo, wáre tą naująji wežimą.
* 1 Zom. 7, 1.

4. O kaip jie tą su skryne Diewo iš buto Abinadabo Gibėoj gywénanczojo išweže, ir Ajias pirm tôs skrynês êjo,

5. Záide Dowids ir wisi waikai Izrael Diewui ant garbês wisokeis strún-žaisleis iš égliû-medžo, su arpomis ir psaltereis, ir wariniomis bubnomis, ir kankalėleis ir cymbalais.

6. Ir *kaip nukeliáwo iki klojimo Nakano, tay Usas skrynę Diewo nutwérdams laike tą, nės jáuczei iššikreipe iš kélio.
* 1 Nuf. Kar. 14, 9. p. 16, 13.

7. Tay Pons Diewas labay supyko ant Uso, ir Diewas ji ištiko czonay dėl jo netikumo, kad czonay *numire pas skrynę Diewo.
* 4 Moiz. 4, 15. 20.

8. Tay Dowids *nusišmútnijo iš to, kad Pons Diewas Usą taipo ištikęs, ir pramine tą wietą Perez-Usa iki šei dienai.
* 1 Nuf. Kar. 14, 11.

9. Ir Dowids bijojos tą-dien Pono Diewo tarydams: kaipgi dabar ateis skryne Pono Diewo pas manę?

10. Ir *ne norėjo ję pas sawę atgabéndit i miestą Dowido, bet nugabéndino ję i namus Obed-Edomo, Gatito.
* 1 Nuf. Kar. 14, 13.

11. Ir kaip ta Diewo skryne per tris mėnesius pasiliko namûse Obed-Edomo, Gatito, tay Pons Diewas žegnojo ir ji ir wisus jo namus.

12. O karaliui Dowidui buwo apsakyta, kad Pons Diewas Obed-Edomo namus žegnojęs ir wisą, ką jis turėjo, dėl skrynês Diewo. Tay jis nuėjęs pargabéndino Diewo skrynę iš namû Obed-Edomo aukštyn i miestą Dowido su džaugsmu.

13. Ir jiems be-einant su Pono Diewo skryne per šešis žingsnius, *apierawojo wieną jáuti bey rėbę áwi.
* 1 Kar. 8, 5.

14. Ir Dowids iš wisôs sylôs šokinėjo po akiû Pono Diewo, ir buwo apsirėdęs wyskupiška sermėga.

15. Ir Dowids su wisais Izraelitėnais pargabéno aukštyn skrynę Pono Diewo su šukáwimu ir su triubomis.

16. Ir kaip ta skryne Pono Diewo atêjo i miestą Dowido, tay *Mikala, Zaulo dukte, žiurėjo pro langą, ir pamaczusi karáliu Dowidą po akiû Pono Diewo šokanti ir šokinėjanti išpeike ji sawo širdije.
* 1 Nuf. Kar. 16, 29.

17. Bet kaip jie skrynę Pono Diewo buwo igabénę, pastáte jie tą i jôs wietą widuje šetrôs, kurę Dowids jei buwo budawojęs. Ir Dowids apierawojo déginimo-apieras ir dekawonês-apieras po akiû Pono Diewo.

18. Ir *Dowidui paliówus apierawoti déginimo-ir dekawonês-apieras, †žegnojo jis žmones wardan Pono Diewo Zebaot,
* 1 Nuf. Kar. 17, 2. † 1 Kar. 8, 55.

19. Ir išdalijo wisiems žmonėms ir daugybei Izraelio, kaip wyrams, taip ir moterims, kožnam po pyragą ir po stuki miesôs ir po plėczką wyno. Tay wisi žmones sugryžo, kožnas i sawo namus.

20. O Dowidui parêjus sawo namus žegnoti, êjo jam priešais Mikala, Zaulo dukte, ir tare: kaip mandagey šen-dien karálius Izraelio pasielge, kurs po akiû slúginiû sawo tarnû atsidengęs, lygey kaip nelabi žmones atsidengia.

21. Ale Dowids atsáke Mikalai: aš žaisiu Ponui Diewui ant garbês, kurs manę išrinko i wietą tawo tėwo ir i wietą wisôs jo giminês, kadangi jisai man wélijo buti

*wyriáusiůju ant źmoniû Pono Diewo, ant Jzraelitēnû. * 1 Zom. 25, 30.

22. Jr dar daugiaus noriu pasiźémint, ne kaip taipo, ir noriu prastas buti sawo akise, ir su slúginemis, apie kures tu kalbējei, pagárbints busiu.

23. O Mikala, Zaulo dukte, pasiliko be waikû kol gywa.

7. Pérskyrimas.

Dowids gáunq Paźadējima, kad Messoßius uźgimses, kaip apsiim Baźnyczq budawoti.

1. O kaip jau *karálius sawo namůse sedējo, ir Pons Diews jam buwo pakájaus dawęs nů wisû jo nepriételiû aplinkuy, * 1 Nus. Kar. 18, 1.

2. Tare jisai prárakui Natonui: ßtay, aß gywenu namůse iß cēdromédźû pakurtůse, o skryne Diewo laikosi po káurais.

3. Natonas atsáke karáliui: eik, wislab, kq sawo ßirdije misliji, tai daryk, nēsa Pons Diews yra su tawim.

4. Bet naktij girdējo Natons źodi Pono Diewo sákanczojo:

5. Nuêjęs sakyk mano tarnui Dowidui: „taip sako Pons Diews: argu tu man *namus budawótumbei, kad aß tůse gywénczau? * 1 Nus. Kar. 23, 8.

6. Juk aß neyjokiůse *namůse ne gywenau iß to czēso, kaip aß waikus Jzrael iß Egypto ißwedźau, iki ßei dienai, bet wáikßczojau ßētroje bey gywénime, * 1 Kar. 8, 16. Jez. 66, 1.

7. Kur tikt nuwedźau wisus waikus Jzrael. Argi aß ben kartq kalbējau su kokia gimine Jzraelitēnû, kurei aß buczau liepęs mano źmones Jzrael ganyti, arba sakęs: kodēl jûs man ne budawojat namus iß cēdro=medźû?

8. Taygi tu taipo turi sakyti mano tarnui Dowidui: taip sako Ponas Diewas Zebaot: *aß tawę ēmjau nů awjû gardû, kad tu butumbei wyriáusiůju ant mano źmoniû Jzraelitēnû; * 1 Zom. 16, 12.

9. Jr buwau su tawim, kur tu tikt nuējei, ir ißpústijau pirm tawęs wisus tawo nepriételius, ir taw garbês pilnq wardq dawjau, kaip antai wardas didźáusiûjû ant źémēs.

10. Jr aß sawo źmonēms, Jzraelitēnams, wietq priródisiu ir jûs ney czēpite czēpisiu, kad jie czonay gywéntu ir ne daugiaus klajotu, ir nelabi źmones jûs daugiaus ne spáustu, kaip pirma

11. Jr iß to czēso, kaip aß waldonus ant Jzraelitēnû buwau idējęs, ir sutekßiu taw pakájų nů wisû tawo nepriételiû. Jr Pons Diews taw apsakydin, kad Pons Diews taw namus budawos.

12. Taygi, *kad tawo czēsas bus pérējęs, ir tu prie sawo tēwû jau miegosi, tay aß tawo sēklq po tawęs prikélsiu, iß tawo strēnû ißeisenczę, tam aß jo karalystę patwirtisiu. * 1 Kar. 8, 20.

13. *Tasai mano wardui namus pabudawos, ir aß krásę jo karalystês patwirtisiu amźinay. * 1 Kar. 5, 5. P. 6, 12. Ps. 89, 4.

14. Aß *busiu jo tēwu, o jisai bus mano sunum. Kad jis kůmi nusidēs, tay aß ji rykßtemis źmonems pritinkanczomis plaksiu ir źmogißkay korawosiu. * Ps. 89, 27. Ebr. 1, 5.

15. Ale mano *mielaßirdingyste nů jo ne bus atimta, †kaip aß ję atēmjau nů Zaulo, kuri aß pirm tawęs ißmeczau. * Luk. 1, 72. † 1 Zom. 15, 28.

16. Bet tawo gimine ir tawo karalyste amźinay patwirtinta bus prie tawęs, ir tawo kráse amźinay ißsilaikys." * Ps. 72, 17.

17. Kaip Natons wisus ßius źodźus ir wislab, kq jis regējęs, Dowidui buwo apsákęs,

18. Atêjo Dowids karalius ir pasiliko po akiû Pono Diewo tarydams: *kasgi aß esmi, Wießpatie Pone Diewe, ir kas yra mano gimine, kad manę iktol atgabenai? * 1 Moiz. 32, 10.

19. O priegtam tai taw dar permaź ródēs, Wießpatie Pone Diewe, bet dar ir apie busenczus dáiktus giminei sawo tarno kalbējei; *tai yra budas źmogaus, kurs Diews Wießpats yra.

* Ebr.: kad tai źmonems zokanu butu, ak Diewe Wießpatie!

20. Ir kągi Dowids daugiaus kal-bētu su tawim? tu *pažysti sawo tarną, Wießpatie Pone Diewe.
* 1 Kar. 11, 34.

21. Dēl sawo žodžo ir pagal sawo ßirdi tu ißtaisei wisus tokius didžus dáiktus, kad tus žinomus darytum-bei sawam tarnui.

22. Todēl ir esí didey gárbinams, Pone Diewe, nēs niera neywieno per tawę, ir niera neywieno Die-wo, kaip tiktay tu wiens, pagal wislab tai, ką mes sawo ausímis girdējom.

23. Nēs kur *yra tokiû žmoniû ant žémês, kaip tawo žmones Iz-rael, dēl kuriû Diews nuêjęs saw žmones atpirkti ir saw wardą da-ryti, ir tokius didžus ir stebuklin-gus daiktus ißtaisyti ant sawo žémês po akiû sawo žmoniû, kurius tu ißgélbējei iß Egypto, iß pagonû ir iß jû balwonû?
* 5 Moiz. 4, 7. 1 Nus. Kar. 18, 21.

24. Ir tu sawo žmones, Izraeli-tēnus, pritaisei saw į žmones am-žinay, ir tu, Wießpatie, jiems Diewu pastojei.

25. Taygi padriútik, Wießpatie Diewe, tą žodi ant ámžiû, kuri tu apie sawo tarną ir jo giminę kal-bējei, ir ißpildik, kaip tu kalbējei.

26. Tay tawo wardas bus pagár-bints ant amžiû, kad sakysim: Wießpats Zebaot yra Diewas ant Izraelio, ir gimine tawo tárno Dowido ißsilaikys po tawo akiû.

27. Nēs tu, Wießpatie Zebaot, tu Diewe Izraēlio, *atwērei ausis sawo tarno be-sakydams: „aß taw namus budawosiu.“ Todēl tawo tarnas sawo ßirdije taipo ißrado, kad su ße malda tawę melstus.
* 1 Nus. Kar. 18, 25. Jez. 50, 5.

28. Taygi Wießpatie Pone Diewe, tu esi Diewas, ir *tawo žodžei bus teisus. Tu tą gérą sawo tarnui kalbējei. * Ps. 33, 4. 1 Kar. 8, 26.

29. Taygi pradēk dabar ir per-žegnok namus sawo tarno, kad amžinay ißsilaikytu po tawo akiû! nēs tu, Wießpatie Pone Diewe, tai kalbējei, ir tawo žegnonè na-mai tawo tarno bus žegnoti am-žinay.

8. Pérskyrimas.

Dowids pérgal Neprietelius, ir istato Urednikus.

1. Ir *nusidawe potam, kad Do-wids Pylistenus ißmußęs jûs pa-mažino ir atēme ßlužbôs-kamanas iß Pylistenû rankû.
* 1 Nus. Kar. 19, 1.

2. Jisai ir Moabitus taip skaudžey ißmuße, kad du dalyku jû nužawino ir tikt wieną dalyką gywą paliko. Taipo Moabitai pastojo Dowido padonais, kad jam dówanû prineße.

3. Dowids ir ißmuße Adad-Ezeri, sunų Rekobo, karálių iß Zoba, kaip tas nusitráuke sawo maci atgrąžinti prie wandens Prat.

4. Ir Dowids sugáwo jû túk-stanti ir septynis ßimtus raiteliû ir dwideßimt túkstancžû pēstininkû, ir *sugaißino wisus wežimus, o ßimtą wežimû jis saw palaike.
* Joz. 11, 9. 1 Nus. Kar. 19, 4.

5. Bet Syrionai iß Damaßko atêjo gélbeti Adad-Ezeri, karálių iß Zoba, ir Dowids ißmuße Syrionû dwideßimt ir du tukstancžu wyrû,

6. Ir įgulde žmones į Damaßką Syrioj. Tokiu budu Syrionai Do-wido padonais pastojo, kad dowanû jam prineße, nēs Pons Diews gél-bējo Dowidą, kur jis tiktay nusi-tráuke.

7. Ir Dowids ēme áuksinases skydas, kurios Adad-Ezerio žalnierû buwo, ir pargabéno tas į Jeruzalę.

8. Bet iß Beta bey iß Berotai, miestû Adad-Ezerio, ēme karálius Dowids labay daug wário.

9. Ale *Toi, karálius Emato, tai ißgirdęs, kad Dowids wisus pulkus Adad-Ezerio parmußęs,
* 1 Nus. Kar. 19, 9.

10. Siunte jis Joramą, sawo sunų, pas Dowidą, ji meilingay swéikint ir ji pérženot, kad prieß Adad-Ezeri buwo kariáwęs ir ji perga-lējęs, (nēs Toi waidą turējo su Adad-Ezeriu,) ir jis drauge turējo sidabriniû, áuksínû ir wariniû do-wanû,

11. Kuriàs karálius Dowidas tai-pojau Ponui Diewui paßwentino draug su sidabru bey auksu, kuri (Ponui Diewui) paßwentino iß wisû pagonû, kurius jis buwo pérgalējęs:

12. Iß Syriôs, iß Moab, iß waikû Ammon, iß Pylistēnû, iß Amalek, iß suplēßtûjû daiktû Adad=Ezerio, sunaus Rekobo, karáliaus iß Zoba.

13. Taipojau Dowids saw didę garbę dáre, kaip jis pargryžo ir *Syrionû druskôs=dauboje užmuße aßtůniolika tukstanczû.

* p 10, 13. 18. 1 Nus. Kar. 19, 3. 12. Ps. 60, 2.

14. Ir jis igulde žalnierius į wisą Edomēą, ir wisi Edomitai Dowidui buwo padůti; nēs Pons Diews gélbējo Dowidą, kur jis tiktay nukeliawo.

15. Taipo Dowids karáliumi pastojo ant wisû Jzraelitēnû, ir jis *prową bey teisybę dare wisiems žmonēms. * 1 Nus. Kar. 19, 14.

16. *Joabs, sunus Zerujôs, buwo wyriáusiasis ant žalniêriû, o Jožapat, sunus Ajiluds, buwo kanclērium. * p. 20, 23.

17. Zadoks, sunus Ajitobo, ir Ajimēleks, sunus Abjataro, buwo klebonais, Zerajas buwo raßtininkas;

18. Benajas, sunus Jojado, wyriáusiasis buwo ant *Kreti bey Pleti, o súnus Dowido buwo kunigais. * p. 15, 18.

9. Pérskyrimas.

Dowido Geradejyste Mepi=Bozetui ißródita.

1. Ir Dowids tare: argi dar ir kas liko iß giminês Zaulo, kad jam mielaßirdingystę ißrôdiczau dēl Jonatano?

2. Bet buwo kokſai tarns iß Zaulo namû, wardû *Ziba, tą jie atwadino pas Dowidą. Ir karálius tare jam: ar tu esi Ziba? jis atsáke: aß, tawo tarnas. * p. 16, 1.

3. Karálius tare: ar dar kas liko iß giminês Zaulo, kad jam dēl Diewo mielaßirdingystę ißrôdiczau? Ziba atsake karáliui: *dar liko wiens sunus Jonatano, negális kojomis. * p. 4, 4.

4. Karálius tare jam: kamè jisai? Ziba táre karáliui: ßtay, jis yra Lo=Dabar namůse *Makiro, sunaus Ammielio. * p. 17, 27.

5. Tay karálius Dowids nusiunte ir dawe ji pargabént iß Lo=Dabarû iß namû Makiro, sunaus Ammielio.

6. O kaip Mepi=Bozets, Jonatano sunus, Zaulo sunaus, pas Dowidą atêjo, tay jis sawo wéidu pasilenkęs pasiklónojo jam iki žémês. O Dowids tare: Mepi=Bozet! Jis atsáke: cže esmi, aß tawo tarnas.

7. Dowids tare jam: nesibijok, nēs aß noriu mielaßirdingystę taw ißrôdit dēl Jonatano, tawo tēwo, ir noriu taw atdůti wisus laukus tawo tēwo Zaulo, o *tu kas=dien důnôs wálgisi prie mano stálo. * 2 Kar. 25, 29.

8. Bet jis labay pasiklónodams táre: kasgi aß, tawo tarnas, kad tu manęspi gręßtumbeis, ney prie kokio *padwēsusio ßuniês, kokſai aß esmi?. * 1 Zom. 24, 15.

9. Tay karálius wadino Zibą, Zaulo tarną, ir tare jam: wislab, ką Zaulas ir wisa jo gimine turējo, aß dawjau sunui tawo wießpatiês.

10. Taygi apdirbk jam jo laukus, tu ir tawo waikai bey bernai, ir suwalyk wislab, kad sunus tawo pono iß to sawą ißlaikimą turētu. O Mepi=Bozets, tawo pono sunus, kas=dien důną walgis prie mano stálo. O Ziba turējo penkiolika sunû ir dwideßimt bernû.

11. Ir Ziba tare karáliui: wislab, ką tu, mans wießpatie karáliau, man, sawo tarnui, liepei, tai aß, tawo tarnas, atliksiu. Ir Mepi=Bozets *te walgo prie mano stálo, kaip kokſai karáliaus sunus. * p. 19, 28. 2 Kar. 25, 29.

12. Ir Mepi=Bozets máža turējo sunéli, wardu Mika; o wisi Zibo namůse gywenantieji tarnawo Mepi=Bozetui.

13. Bet Mepi=Bozets gywéno Jeruzalēj, nēs jis kas=dien walge prie karáliaus stálo; ir *buwo raißas ant abejû kojû. * p. 4, 4.

10. Pérskyrimas.

Ammonitai ißdarko Dowido Tarnus, ir parmußti.

1. Ir nusidawe potam, *kad karálius waikû Ammon numire, ir jo sunus Anons karáliumi pastojo į jo wietą. * 1 Nus. Kar. 20, 1.

2. Tay tare Dowids: aß mielaßirdingystę ißródisiu Anonui, sunui Naaso, kaip to tēwas man miela=

ßirdingystę ißródęs. Jr nusiuntęs dawe ji palinksminti per sawo tarnus dēl jo tēwo. O kaip Dowido tarnai į źémę waikû Ammon atêjo,

3. Tare wyresnieji waikû Ammon sawo wießpaczui Anonui: ar misliji, Dowidą tawo tēwą gárbinanti po tawo akiû, kad palinksmintojus pas tawę atsiuntęs? ar ne supranti, kad jis todēl sawo tarnus pas tawe atsiuntęs, *kad jie miestą pérspēgawotu, pérźiurētu ir paskuy ißpúſtitu? *P. 3, 25. 1 Nuſ. Kar. 20, 3.

4. Tay Anons Dowido tarnus nutwēręs nuskusdino jiems barzdą per pusę, ir nurēźdino jiems rubus per pusę iki jûſtai ir paléido jûs.

5. Kaip tai Dowidui buwo apsakyta, siunte jisai jiems prießais, nēs tie wyrai labay buwo apgēdinti. Jr karálius jiems sakydino: pasilikkit Jērikoje, ik atźels jusû barzda, potam sugryßkit.

6. O kaip waikai Ammon suprāto, kad po akiû Dowido *didey neapkenczami buwo, nusiunte jie ir samde Syrionus iß giminês Reob ir Syrionus iß Zoba, dwideßimt tukstanczû pēstininkû, ir iß karáliaus Maaka tukstanti wyrû, ir iß Jſtob dwylika tukstanczû.
*P. 16, 21. 1 Zom. 13, 4. P. 27, 12.

7. Dowids tai ißtyręs siunte Joabą su wisu waisku zalnièriû.

8. O *waikai Ammon ißsitráukę pasitaise ant mußio pas angą wartû. Bet Syrionai iß Zoba, iß Reob, iß Jſtob ir iß Maaka wieni buwo ant lauko. *1 Nuſ. Kar. 20, 9.

9. O kaip Joabs regējo, kad jie buwo susitáręs ant jo mußti ir į prißaki ir iß uźpakalio, ißskyre jis wisus jáunus wyrißkius iß wiſo Jzraēlio ir taisēsi prieß Syrionus.

10. O *pálaiką źmoniû jis padawe po ranka sawo brolio Abizai, kad prisitaisytu prieß waikus Ammon;
*1 Nuſ. Kar. 20, 11.

11. Jr tare: jey Syrionai man perdriuti bus, tay tu manę gélbēk. Ale jey waikai Ammon taw perdriuti bus, tay aß tawę gélbesiu.

12. Buk *drąsus ir kariaukiwa uź sawo źmones ir uź miestus sawo Diewo. Bet †Pons Diews te daro, kûm jis mēgsta.
*5 Moiz. 20, 1. †Darb. 21, 14.

13. Jr Joabs prisiartino su źmonemis pas ji ēsanczeis kariáuti prieß Syrionus, ir jie pabēgo nů jo.

14. Jr waikai Ammon matydami Syrionus pabēgusius, pabēgo ir jie nů Abizajo ir parêjo į miestą. Taipo sugryźo Joabs nů waikû Ammon ir parêjo į Jeruzalę.

15. O Syrionai matydami, kad pérweikti buwo waikû Jzrael, susiêjo kruwon.

16. Jr Adad-Ezers nusiunte ir ißwede Syrionus aną-pus wandens ir iwede jû pulkus, o *Zobaks, wyriáusiasis ant zalnièriû Adad-Ezerio, êjo pirm jû.
*1 Nuſ. Kar. 20, 16.

17. Kaip tai Dowidui buwo apsakyta, suwadino jis kruwon wisus Jzraelitēnus, ir pérsigawęs per Jordaną atêjo į Elam. Jr Syrionai taisēsi ant mûßio prieß Dowidą su jûmi kariáuti.

18. Bet Syrionai bēgo dēl Jzraelitēnû. Jr Dowids Syrionus ißmußęs atēme jiems septynis ßimtus weźimû ir uźmuße ketures-deßimts túkstanczus raiteliû, priegtam Zobaką, wyresnįji ant zalnièriû, muße jisai, kad czepat numire.

19. O kaip tai karalei, kurie po Adad-Ezeriu buwo, máte, kad Jzraelitēnû ißmußti, ant pakájaus jie sutiko su Jzraelitēnais ir pasidawe jiems per padonus. Jr Syrionai bijojos toliaus waikams Ammon ant pagálbôs eiti.

11. Pérskyrimas.

Dowido Wenczawonystēs-Pérźengimas ir Kazbajus.

1. Jr *métui pérējus į tą czēsą, kuriame karalei ißsitráukdawo kariáuti, siunte Dowids Joabą ir sawo tarnus su jûmi bey wisus Jzraelitēnus, kad jie waikus Ammon ißpúſtitu, ir jie apgule (miestą) Rabbą. O Dowids pasiliko Jeruzalēj. *P. 12, 26. 1 Nuſ. Kar. 21, 1.

2. Jr nusidawe, *kad Dowids apie wákarą kēlēs iß sawo pátalo ir waikßtinējo ant ſtogo sawo kará-

lißkojo buto, ir ißwydo nů stogo moterißkę besimazgojancżę, o ta moterißke buwo labay grazi.
* Zir. 19, 2.

3. Jr Dowids nusiuntęs dawe klausinēt apie tą moterißkę ir sakyt: ar tai ne Bat=Seba, dukte Eliamo, Urioßiaus, * Etito, pati?
* p. 23, 39.

4. Jr Dowids páslus nusiuntęs dawe ję parwest. Jr kaip ji pas ji iêjo, sugulējo jisai su je. O ji apsiczystijo nů sawo neczystybês ir pargryzo wēl į sawo namus.
* 3 Moiz. 15, 18. 19.

5. Jr ta moterißke nēßcza pastojo, ir ji nusiuntusi apsakydino Dowidui: aß nēßcza pastojau.

6. Bet Dowids nusiunte pas Joabą, kad parsiųstu Urioßių, Etitą. Jr Joabs siunte Urioßių pas Dowidą.

7. Jr Urioßiui pas ji atêjus, kláuse Dowids, bau dar wislab geray su Joabu, su zmonemis ir su kariáwimu.

8. Jr Dowids tare Urioßiui: eik zemyn į sawo namus ir nusimazgok sawo kojas. Jr Urioßiui iß karáliaus namû ißējus, séke ji karáliaus dowanos.

9. Jr Urioßius atsigule uz wartû karáliaus namû, kur wisi tarnai jo wießpatiês gulējo, ir ne nuêjo į sawo namus.

10. Ale kaip Dowidui buwo apsakyta: „Urioßius ne nuêjo į sawo namus,“ tare Dowids jamui: ar tu ne iß kélio ßen parējei? kodēlgi ne nuējei zemyn į sawo namus?

11. Bet Urioßius tare Dowidui: * Diewo skryne ir Jzrael bey Juda pasiliekt ßētrose, ir Joabs, mano pons, bey mano wießpatiês tarnai gul abaze ant lauko, o aß turēczau eit į sawo namus wálgit, gért ir su sawo pacze sugulēti? kaip tikray tu gywს, ir tawo dußia gywa, aß tai ne darysiu.
* 1 Zom. 4, 4.

12. Dowids tare Urioßiui: taygi ir ßen=dien cze pasilikk, rytoj aß tawę ißléisiu. Taipo Urioßius pasiliko Jeruzalēj tą dieną, o dar ir antrąję.

13. Jr Dowids kwēte ji, kad po jo akiû wálge ir gére, ir prigirde ji. O wakarą jis ißêjo, kad atsigultu ant sawo pátalo su sawo wießpatiês tarnais, ir ne êjo zemyn į sawo namus.

14. Kytą=métą raße Dowids gromatą Joabui, ir Urioßius turejo tą nunešti.

15. O taipo jis raße toj grómatoj: statykite Urioßių į múßi, kur skaudzáusey kariáuja, o jús ßalin tráukkites nů jo, kad jis uzmußtas butu ir numirtu.

16. Taygi, kaip Joabs miestą buwo apgulęs, státe jisai Urioßių į tokią wietą, kur jis zinojo tikrus kareiwjus ēsanczus.

17. O kaip wyrai to miesto padurmay ißpůle prieß Joabą kariáuti, půle nekurie zmoniû iß Dowido tarnû, ir Urioßius, Etitas, taipojau numire.

18. Tay Joabs nusiuntęs apsakydino Dowidui wislab, kas kare nusidawe,

19. Jr prisáke páslui tarydams: kad tu wislab, kas kare nusidawe, busi karáliui pásakojęs,

20. Jr matysi karálių pykstánti ir taw sákanti: „kodēl jús taip arti prisiártinot miestui su zalnierēis? ar ne zinote, kaip liub nů múrû ßáuti?

21. Kas uzmuße Abimelēką, sunų Jerubbēset? * ar ne moterißke stukį girnû=akmens ant jo numete nů múrû, kad jis numire Tēbēze? kodēl jûs múrui taipo artinotes?“ tay turi atsakyti: „tawo tarnas Urioßius, Etitas, taipjau numiręs.“
* Wald. 9, 53.

22. Páslas nuêjęs parêjo pas Dowidą ir apsáke jam wislab, dēl ko Joabs ji buwo siuntęs.

23. Jr páslas tare Dowidui: anie wyrai ant musû wirßų gawo ir ißßoko pas mus į lauką, bet mes jûs drąsey atgalon wárem iki miesto wartû.

24. Jr strēlczei ßowe nů múrû ant tawo tarnû ir nußowe kelis karáliaus tarnû; priegtam ir Urioßius, Etitas, tawo tarnas, numire.

25. Dowids atsáke páslui: taipo tu Joabui turi sakyti: „nesidywik dēl to, nēs kardas cze wieną cze kitą zawin. Ne paliáukite kariáuti

prieß tą miestą, kad ji iżweiktumit, ir búkite drasus.

26. O Urioßiaus pati ißtyrusi sawo wyrą Urioßių numirusi, gedējo ji dēl sawo gaspadoriaus.

27. Bet jei ißgedējus Dowids nusiunte ir dawe ję parwesti į sawo namus, ir ji pastojo jo pati ir pagimde jam sunų. Bet Ponui Diewui tai wisay ne patiko, ką Dowids dáre.

12. Pérskyrimas.

Natons Dowidą mokin, kad Diewop werstus; Dowids sawo Griekus ißpażysta ir gáun Atleidimą.

1. Jr Pons Diews siunte Natoną pas Dowidą. Tas pas jį atêjęs tare jam: buwo du wyru nekuriame mieste, wiens bagots, o antrasis pawargęs.

2. Bagotasis turējo labay daug awjû ir bandôs;

3. Ale pawargęsis nieko ne turējo, kaip tikt wieną mażą awélę, tą jis buwo pirkęs, ir kawojo tą, kad użáugo pas jį ir podraug su jo kudikeis. Ji wálge nů jo kąsnio, ir gēre iß jo kúpkos, ir miegojo ant jo rankû, ir jis laike tą ney kokią dukterį.

4. O kaip ansai bagotasis swecząą gáwo, tay jis czēdijo imti sawo awjû bey bandôs, kad swéczui pas jį atêjusiamjam ką steliůtu, ir atēmęs tą wienintelę awélę ßio pawargusiojo papjowe tą, ir walgį taise tam wyrui, kurs pas jį buwo atêjęs.

5. Tay Dowids per mierą labay supyko ant to wyro ir tare Natonui: kaip tikray Pons Diews gyws yra, tas wyrs, kurs tai daręs, smertiês kaltas!

6. Priegtam awélę *keturiópay tur użmokēti, todēl, kad tai dáręs, ir ne czēdijęs. * 2 Moiż. 22, 1. Pam. 6, 31.

7. Tay Natons tare Dowidui: *tu esi tasai wyrs. Taip sako Wießpats Diewas Jzraelio: Aß tawę karaliumi mostidinau ant Jzraelitēnû ir tawę ißgelbējau iß rankû Zaulo, * 1 Kar. 20, 40.

8. Jr taw dawjau tawo pono namus, priegtam jo moteres į tawo prieglobstį, ir dawjau taw gimines Jzraelio ir Juda. O jey tai dar permáż, tay dar daugiaus taw norecżau pridēti.

9. Kodēlgi tu Pono Diewo żodį paniekinai tokią didę piktenybę ißtaisydams po jo akiû? Urioßių, Etitą, tu użmußdinai kárdu, *jo pácżę saw atēmei per pacżę, o jį páti nużawindinai kárdu waikû Ammon. * p. 11, 27. 1 Kar. 15, 5.

10. Taygi ne atstos kárdas nů tawo namû amżinay, todēl, kad manę paniekinai ir *Urioßiaus Etito pacżę saw ēmei, kad tawo pati pastotu. * p. 11, 26. 27.

11. Taip sako Pons Diews: ßtay, aß taw daug bēdôs prikélsiu iß tawo patiês giminês, ir tawo moteres taw atēmęs po tawo akiû důsiu tas tawo artimui, *kad jis sugulês su tawo moterimis kożnam be⸗mátant. * p. 16, 22. Job 31, 10.

12. Nēs tu tai slapczey darei, ale aß tai darydisiu wisiems Jzraelitēnams be⸗matant ir saulei be⸗ßwieczant.

13. Tay Dowids atsáke Natonui: *aß susígrießijau prieß Poną Diewą. Natons tare Dowidui: †tay Pons Diews ir atléido taw tawo griekus, tu ne mirsi. * p. 24, 10. † ps. 51, 3.

14. Ale kadangi tu ßiûm nusidáwimu neprieteliams Pono Diewo prieżastį dawei blużnit, tay *tas sunus, kurs taw gimęs, turēs mirti. * p. 11, 27.

15. Jr Natons parêjo namôn. Jr Pons Diews ißtiko tą kúdikį, kurį Urioßiaus pati Dowidui pagimdżusi buwo, kad jis sunkey apsirgo.

16. Jr Dowids melde Diewą użtą waikélį, ir pástnikawo, bey stryru nuêjęs gulējo per nákti ant żémês.

17. Tay wyresnieji jo tarnai priêję melde jį, kad nů żémês atsikéltu, bet jis ne norējo, ir ne wálge su jeis.

18. O sekmąję dieną numire kúdikis. Jr Dowido tarnai bijojos jam apsakyti kúdikį numirusį, nēs jie dumojo: ßtay, kúdikiui dar gywam ēsant mes kalbējom su jûmi, ir jis ne paklusо musû balsui, kû ne daugiaus jam skaudu bus, jey sakysim: kudikis numiręs?

19. O Dowidui mátant, kad jo tarnai tylomis susíkalbējo, jis supráto kudiki numirusi ir tare sawo tarnams: ar kudikis numiręs? jie atsáke: numiręs.

20. Tay Dowids atsíkēle nů žémês, ir nusíprauses móstijos, ir kitais rubais apsírēdęs iêjo i namus Pono Diewo ir meldēsi. Jr pargryžęs liepe jam důnôs atneßt ir wálge.

21. Tay jo tarnai tare jam: kas tai yra, ką tu darai? kol kudikis gywas buwo, tu pásnikawai ir werkei? *o dabar jam numirus tu atsíkeli ir wálgai? *Sir. 38, 24.

22. Jis táre: dēl to kudikio pasnikawau ir werkiau, kol jis gywas buwo, nēs mislijau: kas=žin, ar Pons Diews man malonus butu, kad kudikis gywas ißliktu?

23. O dabar jam numirus, ko aß pásnikausiu? argi ir galiu ji wēl sugrąžint? aß tiesa pas ji ißkaksiu, ale jis ne pas manę.

24. Jr kaip Dowids sawo paczę Bat=Sebą buwo nurámdęs, iêjo jis pas ję ir sugulējo su je. Jr *ji pagimde sunų, tą jis pramine Salomonu; ir Pons Diews mylējo ji. *1 Nuf. Kar. 3, 5. Matt. 1, 6.

25. Jr jis padawe ji po ranka *Natono, prárako, tas ji pramine Jedid=Ja, kadangi Pons Diews ji mylējo. *p. 7, 2.

26. Taipogi kariáwo Joabs prieß Rabbą (miestą) *waikû Ammon, ir laimējo ßi karalißkąji miestą, *5 Moiz. 3, 11. Jer. 49, 2.

27. Jr siunte páslus pas Dowidą ir jam sakydino: aß kariawau prieß Rabbą, o laimējau ir tą wandens=miestą.

28. Taygi surinkk ir pálaiką žmoniû, ir apgulk miestą ir iweik ji, kad ne aß ji iweikczau, ir garbē man tektu.

29. Taipo surinko Dowids wisus žmones kruwon, ir nusítráukes *kariáwo prieß Rabbą ir laimējo ji. *1 Nuf. Kar. 21, 1. Ezek. 21, 20. f.

30. Jr ēme wainiką jû karaliaus nů jo galwôs, kursai wertas buwo wieną centneri áukso, ir žemczugais buwo ißklotas, ir užēdējo tą Dowidui ant galwôs; ir ißweže iß miesto labay daug suplēßimo.

31. Ale žmones tame ēsanczus jis ißwede ir dawe jůs paguldyt, ir su geležineis pjuklais tus pérpjowe, kirwjeis bey teßlyczomis sukapojo ir plytnyczose sudégino. Taipo jis dare wisiems miestams waikû Ammon. Tay Dowids ir wisi žmones wēl pargryžo i Jeruzalę.

13. Pérskyrimas.

Amnons sawo Seseri apžaidęs nû Absalomo Tarnû nužawintas.

1. Jr nusídawe potam, kad Absalomas, Dowido sunus, turējo gražę séseri, wardų Tamorę, ir Amnons, Dowido sunus, ję pradējo mylēti.

2. Jr Amnons dējos, buk sergąs, dēl Tamorês, sawo sesers. Nēs ji dar buwo merga, ir Amnons wargey tikējos, su je sutikšęs.

3. O Amnons turējo gérą prietelių, wardu Jonadab, tas buwo sunus *Simea, Dowido brolio, ir tas Jonadabs buwo labay ißmintings wyrs. *1 Nuf. Kar. 2, 13.

4. Tas tare jam: kodēl tu kas=dien lēsyn eini? tu karaliaus sunau, ar ne gali tai man sakyt? Tay Amnons jam atsáke: aß pradējau mylēti Tamorę, sawo brolio Absalomo séséri.

5. Jonadabs tare jam: gulkis ant sawo pátalo ir sakykis, buk sergąs. Taygi, kad tawo tēwas ateis tawę lankyt, tay sakyk jamui: „meldžu, te ateit mano sesû Tamore, kad ji manę kawotu ir man koki walgi taisytu, kad aß tą matęs iß jôs rankôs wálgiczau."

6. Taipo Amnons atsígulęs dējos, buk sergąs. O kaip karálius atêjo ji lankyt, tare Amnons karaliui: mēldžu, te ateit mano sesû Tamore, kad ji man bile=ką walgit taisytu, ir aß iß jôs rankôs wálgiczau.

7. Tay siunte Dowids pas Tamorę i namus ir jey sakydino: eik i namus sawo brolio Amnono ir taisyk jam walgi.

8. Tamore nuêjo i namus sawo brolio Amnono, o jis gulējo ant pátalo. Jr ji teßlą ēmusi minke tą ir ji pataisiusi po jo akiû ißwire jam walgi.

9. Ir ji tą walgi ēmusi ipyle tą (i bliudą) po jo akiû, bet jis ne apsiēme wálgit. Ir Amnons tare: kožnas te išeit laukan nů manęs. Ir kožnas išējo laukan nů jo.

10. Tay tare Amnonas Tamorei: nešk tą walgi i kamárą, kad aš iš tawo rankôs wálgiczau. Tay ēme Tamore tą walgi, kuri buwo taisiusi, ir atneše tą Amnonui, sawo broliui, i kamárą.

11. Ir kaip ji tą jam atneše, kad wálgitu, nutwēre jis ję ir tare: * eikš, mano sesů, ir gulkis pas manę.
* 1 Moiž. 39, 12.

12. Ale ji atsake jam: ak ne, mans broliau, ne apgēdink manę! nēs taipo ne dároma Izraelije. Idánt ne daryk tokią * durnystę!
* 5 Moiž. 22, 21.

13. Kur aš galēczau dētis dēl gēdôs? ir tu busi ney koksai padúkelis Izraelije. Ale kalbēk apie tai su karáliumi, tas manę taw ne užgis.

14. Bet jis ne norējo jei klausyti, ir ję * pérgalejęs apžáide ję ir gulējo su je.
* 3 Moiž. 20, 17.

15. Ir tolydžaus Amnons ję didey neapkente, kad neapykanta didēsne buwo, neng pirma méile. Ir Amnonas tare jei: kélkis ir eik šalin!

16. Ale ji atsáke jam: ta piktenybe, kurę man dabar darei, didésne yra už aną, kadangi manę taipo šalin warai. Bet jis ne norējo jôs klausyti,

17. Bet prišaukęs sawo waikui, kurs jam tarnawo, tare jam: išwaryk ję šalin nů manęs, ir užrakink duris jei išējus.

18. Ir ji buwo apsírēdžusi marga sermēga, nēs tokioms sermēgoms wilkējo karaliaus dukteres, kol dar mergos buwo. Ir kaip jo tarnas ję buwo išwáręs ir duris užrakinęs,

19. Tamore sawo galwą * apbarste pelenais, ir iplēše margąję sawo sermēgą, kure apsírēdžusi, ir gálwą su ranka paēmusi nuêjo kaukdama.
* Job. 2, 12.

20. Ir jôs brolis Absalomas tare jei: ar tawo brolis Amnons buwo pas tawę? taygi, mano sesů, tylēk, juk jis tawo brolis, ir tu ne taip labay tužbikis. Taipo Tamore pasilikko netekejusi sawo brolio Absalomo namůse.

21. Ir karálius Dowids tai wislab patyręs labay supyko. Ale Absalomas nieką ne kalbējo su Amnonu, ney gérą ney piktą.

22. Ale Absalomas neapkente Amnoną todēl, kad jis jo séseri Tamorę buwo apgēdinęs.

23. Po dwiejû métû Absalomas dawe sawo * awis kirpt Baal-Azore po Epraimo giminês, ir Absalomas pakwiete wisus karáliaus waikus.
* 1 Zom. 25, 2.

24. Ir atêjęs pas karálių tare: štay, tawo tarnas důd sawo awis kirpt; taygi prašau, kad tu, karaliau, su sawo tarnais norētumbei ten eit su manim, sawo tarnu.

25. Ale karálius atsáke Absalomui: ne, mans sunau, ne eikime wisi, kad taw ne perdaug procês darytumbim. Ir norint ji labay melde, jis taczaus ne norējo eiti, bet péržegnojo ji.

26. Absalomas tare: argi ne galētu mano brolis Amnons su mumis eiti? karálius tare jam: kodēl jis eitu su tawim?

27. Tay Absalomas ji labay melde, kad léistu su jůmi Amnoną ir wisus waikus karáliaus.

28. Ale Absalomas prisake sawo tarnams tarydams: pridabokit, kad Amnons * wynu bus prisigēręs, ir aš jums tarsiu: „muškit Amnoną ir nužawikit ji," kad nesibijotumbites, nēs aš tai jums liepjau; bukite drąsus ir be báimês!
* 1 Mak. 16, 16.

29. Taipo Absalomo tarnai dare taipo Amnonui, kaip Absaloms jiems buwo liepęs. Tay pasikēle wisi waikai karáliaus, ir užsisēdę kožnas ant sawo ásil-arklio išbēgo.

30. O jiems dar ant kélio besant, nukáko tas gársas iki Dowido, buk Absaloms wisus karáliaus waikus užmušęs, kad ir neywiens jû n' išlikęs.

31. Tay karálius pasikēlęs * iplēše sawo rubus ir atsigule ant žemês, ir wisi jo tarnai, kurie aplink ji stowējo, taipojau iplēše sawo rubus.
* 1 Moiž. 37, 34.

32. Tay atsáke Jonadabs, sunus Simea, Dowido brolio, ir tare: mans wieſzpatie, ne dumok, kad wisi karáliaus waikai uźmuſzti, bet Amnons tikt wiens uźmuſztas. Nēs Absaloms tai apsiēme iſz tôs dienôs, kaip jisai jo séseri Tamorę apźaidęs.

33. Taygi dēl to, wieſzpatie karáliau, nesituźik, buk wisi karáliaus waikai uźmuſzti, bet Amnons tikt wiens uźmuſztas.

34. Ale Absaloms pabēgo. Jr źalniérius ant waktôs pakēle sawo ákis ir máte, ir ſztay, didis źmoniû pulks atêjo paeiliuy prie ſzaliês kálno.

35. Tay tare Jonadabs karáliui: ſztay, karáliaus waikai parkeliáuja; kaip tawo tarnas sakęs, taip nusidawe.

36. Jr jam iſzkalbējus ſztay, parêjo karáliaus waikai, ir sawo balsą pakēlę werke. Karálius ir wisi jo tarnai taipjau labay werke.

37. Bet Absaloms pabēgo ir nuêjo pas *Talmai, sunų Ammiud, karálių iſz Gesur. Ale jisai apraudojo sawo sunų kas-dieną.
* p. 24, 23. p. 3, 3.

38. O kaip Absalomas bēgo ir i Gesurius nuêjo, pasiliko jis czonay per tris metus.

39. Jr karálius Dowids *paliowe iſzsitraukt prieſz Absalomą, nēs jau buwo nusirámdęs dēl Amnono nuźawintojo. * 1 Zom. 27, 4.

14. Pérſkyrimas.

Absaloms randa Malonę, kaip ana Moteriſzke iſz Tekodos uź ji meldźa.

1. O Joabs, sunus Zerujôs, suprâto, kad karalius iſz ſzirdiês ant Absalomo buwo supykęs;

2. Jr nusiunte i Tekoą, o iſz ten parwadindino iſzmintingą moteriſzkę ir tare jei: buk gedulinga, ir apsirēdyk gedulingais rúbais, neygi móstikis aliejumi, bet dēkis, kaip kokia moteriſzke, kuri jau ilgay gedējusi dēl nékurio numirusio.

3. Jr turi eit pas karalių ir su jûmi kalbēti ſzeip ir taip; ir Joabs pamokino ję, kaip jei reiktu kalbēti.

4. Jr ta moteriſzke iſz Tekodos su karáliumi kalbēt noredama *pûle sawo wéidu ant źémês, ir labay pasiklónodama tare: gélbek manę, karaliau! * Rut. 2, 10. 1 Zom. 25, 24.

5. Karálius tare jei: kas taw kenk? ji atsake: aſz esmi naſzle, moteriſzke gedulinga, ir mano pats numire;

6. Jr aſz, tawo *slúgine, turējau du sunu, tûdu susiwaidijo ant lauko, ir kaip ne buwo cze gelbētojo, muſze wiens antraji ir nuźawino ji.
* 1 Moiź. 27, 45.

7. O ſztay, dabar sujunda wisa gimine prieſz tawo slúginę ir sako: „iſzdûk mums tą, kurs sawo broli uźmuſzęs, *kad ji źudytumbim uź duſzią jo brolio, kuri jis uźmuſzęs, ir taipo tą paskutiniji sunų iſzgaiſzitumbim;" ir nor taipo tą man dar likusęję kibirkſztēlę iſzgesyti, kad mano wyrui ney wardo ney kit ko daugiaus ne liktu ant źémês.
* 5 Moiź. 19, 11.

8. Karálius tare moteriſzkei: eik namô, aſz taw prową darysiu.

9. Jr ta moteriſzke iſz Tekodos tare karáliui: mans wieſzpatie karáliau, tas nusidējims te pasiliekt ant manęs ir ant mano tēwo giminês, bet karálius ir jo karalyste te esie nekalti!

10. Karalius tare: jey kas prieſz tawę ką kalbês, tą tu atwesk pas manę, tay jis tawę daugiaus ne kliudys.

11. Ji atsáke: atsimink, karáliau, Wieſzpatiês sawo Diewo, kad ne perdaug butu krauja atjēſzkanczûjû, neygi źudytu mano sunų. Jis tare: kaip tikray Pons Diews gyws yra, *ney plaukélis nû tawo sunaus ne nuslinks ant źémês!
* 1 Zom. 14. 45. 1 Kar. 1, 52.

12. Jr moteriſzke tare: pawélik man, sawo slúginei, kad aſz taw, wieſzpatiê karáliau, dar ben źodéli kalbēczau. Jis tare: kalbēk.

13. Moteriſzke tare: kodēl tu taipo dumojei prieſz Diewo źmones, kad tu, karáliau, toktai kalbējei ir nusidējei tûmi, kad sawo prastumtąji ne dûdi sugrąźint?

14. Nēs *mes wisi turim mirti ir néy wandû i źémę isitráukt, kursai ne sugryſzt; o †Diews ne nor źawint, bet apsimislij, kad ne, kas prastota, ir jo butu prastota.
* Ps. 89, 49. † Ezek. 18, 23.

15. Taygi aß dabar atėjau su ta= wim, miels wießpatie karáliau, tok= tai kalbėti, nės żmones manę gan= din; nės aß, tawo slugine, dumo= jau: aß su karáliumi kalbėsiu, rasi jis darys tai, ką aß, tawo slúgine, sakau.

16. Nės jis sawo slúginę ißklau= sys, kad manę ißgélbėtu iß rankû wisû, kurie taip manę, kaip mano sunų nor pragaißint iß tėwißkės Diewo.

17. Jr aß, tawo slúgine, dumojau: tawo żodis, wießpatie karáliau, man bus palinksminojimu, nės tu, wieß= patie karáliau, esi * kaip angėlas Diewo, kad gali klausyt, ir kas gėr ir kas pikta; todėl Wießpats tawo Diewas bus su tawim.
* p. 19, 27.

18. Karálius atsakydams tare mo= terißkei: ne użsiginkʼ, ko aß tawę klausiu. Moterißke tare: kalbėk, mans wießpatie karáliau!

19. Karálius tare: ar ne Joabs taw liepe tai wislab kalbėt? mote= rißke atsakydama tare: kaip tikray tawo dußia gywa, mano wießpatie karáliau, niera kito ko, ney po deßinės, ney po kairės, net kaip tu, wießpatie karáliau, man kalbė= jei. Nės tawo tarns Joabs man tai liepe, ir jis tai wislab manę, tawo slúginę, pamokino;

20. Kad aß tą reikalą taipo iß= taisyczau, tai tawo tarnas Joabs padáre. Bet tu, wießpatie, ißmin= tings esi, kaip tokią ißminti tur angėlai Diewo, kad numanytumbei wiską ant żémės.

21. Tay tare karálius Joabui: ßtay, aß tai esmi dáręs. Taygi nuėjęs wel sugrąźink mano waiką Absalomą.

22. Tay * Joabs ant sawo wéido pûlęs pasiklonojo jam iki żémės ir dėkawodams karáliui tare: ßen=dien aß, tawo tarnas, numanau, kad aß malonės gawau po tawo akiû, mans wießpatie karáliau, kadangi tu, karáliau, tai darai, ką aß, tawo tarns, sakau.
* p. 9, 6.

23. Taipo Joabs pasikėlęs nuke= liawo į * Gesurius ir pargabeno Ab= salomą į Jėruzalę.
* p. 3, 3. p. 13, 37.

24. Ale karálius sake: te eit jis wėl į sawo namus ir te ne pareit man į akis! Taipo Absalomas wėl parėjo į sawo namus, ir ne ėjo karáliui į akis.

25. Ale per wisą Jzraelį ne buwo neywieno tokio * grażaus wyro, koks Absalomas, ir jis turėjo tą garbę nû wisû; nû jo kojû pádû iki gal= wôs wirßaus jis ne turėjo neyjokio kliaudo.
* 1 Moiż. 39, 6. 1 Zom. 9, 2.

26. Jr kad jo gálwą nukirpo, (koktai nusidawe kas=métą, nės plaukai jam búdawo persunkus, todėl turėjo tus nukirpt;) tay swėre plaukai jo galwôs du ßimtu syklû pagal karalißkąjį swarti.

27. O Absalomui użgime trys su= nus ir wiena dukte, wardu Tamar, ta buwo labay graźi.

28. Taipo pasiliko Absalomas du metu Jeruzalej, kad karáliui ne atėjo į akis.

29. Jr Absalomas siunte pas Joa= bą, kad jį pas karálių siųstu, o jis ne norėjo pas jį ateiti. Bet jis siunte pas jį antrą kartą, ale jis taczaus ne norėjo ateiti.

30. Tay jis tare sawo tarnams: żinote tą stukį dirwôs Joabo ßale mano, ir jis mieżiû ant to pasėjęs; taygi nueikit ir użdegkite tą ugnimi. Tay Absalomo tarnai użdege tą ugnimi.

31. Tay Joabs pasikėlęs atėjo į Absalomo namus ir tare jam: kodėl tawo tarnai mano mieżius użdege ugnimi?

32. Absalomas tare Joabui: ßtay, aß siunczau tawęs ir taw sakydi= nau: eik ßen, kad tawę pas karálių nusiųsczau ir jam sakydinczau: „ko= dėl aß pargryżau iß Gesur? geriáus man butu, kad dar ten buczau. Taygi daryk, kad karáliui į akis galėczau eiti. Ale jey koksai nusi= dėjimas manije randamas, tay żawik manę."

33. Jr Joabs pas karálių įėjęs apsáke jam tai. Jr jis prißauke Absalomui, kad pas karálių ateitu, ir jis įėjęs pasiklónojo karáliui sawo wéidu iki żémės, ir karálius * bu= czáwo Absalomą.
* Luk. 15, 20. Tob. 7, 7.

15. Pérskyrimas.

Dowids bēga dil sawo Sunaus Absalomo Maißtą darancżo.

1. Jr nusidawe potam, kad Absalomas saw dawe *pritaisyti weżimû ir arkliû ir penkes-dēßimts wyrû, kurie jo †trabantais buwo.
† arba pirm jo jûdawo.
* 1 Kar. 1, 5.

2. Jr Absalomas taipo rytmetij ankſti paſikēles ſtowējo pas kélią prie wartû. Jr kad kas koke ſkundą turējo, kad jam reikējo pas karálių i prową eiti, wadino ji Absalomas pas sawe ir tare: iß kurio mieſto tu esi? o anam atſákius: aß, tawo tarnas, esmi iß wienôs giminês Jzraelio,

3. Tay tare jam Absalomas: ßtay, tawo ſkunda yra teisi ir gera, bet niera, kurs tawe użtartu prie karáliaus.

4. Jr Absalomas tare: ak, kad mane kas idētu per súdżą żémēje, kad kożnas pas mane ateitu, kurſai kokią ſkundą arba reikalą tur, kad aß jam prową daryczau!

5. O kad kas jam priſiártino norēdams jam paſiklónot, tay jis sawo ranką ißtieſes prikēle ji ir pabuczawo ji.

6. Taipo dare Absaloms wiſam Jzraeliui, kad jie i prową ējo pas karalių, ir taipo jiſai *saweſpi tráuke ßirdi wyrû Jzrael.
* 1 Moiz. 31, 20.

7. Po ketures-dēßimts métû tare Absalomas karáliui: aß nueiſiu, ir sawo pážadą atteſēſiu Ebrone, kuri Ponui Diewui żadējau.

8. Nēs tawo tarns *pażadējo, kaip aß Geſuriûse Syrioj gywenau, ir tare: jey Pons Diews mane wēl nugabes i Jēruzale, tay aß Ponui Diewui ßlużbą atlikſiu.
* 1 Moiz. 28, 20.

9. Karalius tare jam: *eik su pakájumi! Jr jis paſikēles nuêjo i Ebroną.
* 1 Zom. 20, 42.

10. Ale Absaloms ſpēgus buwo ißſiuntes i wiſas gimines Jzraelio ir ſakydines: kad jûs girdēſite triûbôs ſkambejimą, tay tarykit: Absalomas karáliumi paſtojes Ebrone.

11. Bet êjo su Absalomu du ßimtu wyru iß Jeruzalês wadintû, ale jie êjo sawo ßirdies wiernybēje nieką apie tą reikalą ne żinodami.

12. O Absaloms dawe taipjau wadit *Ajitopēli, Gilonitą, Dowido dumczų, iß jo mieſto Gilo. O jam sawo apieras be-apierawojant, daug żmoniû su pryſēga suſitare, ir żmones pribēgo, kad jû daug buwo pas Absalomą.
* p. 23, 34.

13. Tay atêjo wiens ir apſáke tai Dowidui tarydams: wiſû żmoniû ßirdis Jzraelije ſéka Absalomą.

14. Bet Dowids tare wiſiems sawo tarnams pas ji Jeruzalēj ēſantiemſiems: *paſikēle bēgkime! nēs dabar ne galēſime ißbēgti dēl Absalomo; ſkubikites ir eikim, kad jis mus ne użpultu, neygi mus sugáwes mus i dide bēdą ne iweſtu, neygi żudytu mieſtą aßmenimi kardo!
* Pſ. 3, 1.

15. Tay karáliaus tarnai jam tare: kaip taw mēgſta, mano wießpatie karáliau, ßtay, cże tawo tarnai.

16. Jr karálius ißêjo pēſczas su wiſa sawo gimine. Bet namēj jis paliko deßimt moteriû nepriwenczawotû butą apſérgēt.

17. Jr karáliui bey wiſiems żmonēms pēſtiems ißeinant, ſtowējo jie iß tolo namû.

18. Jr wiſi jo tarnai drauge êjo su jûmi, priegtam wiſi *Kreti bey Plēti, ir wiſi Getitai, ßeßi ßimtai wyrû, kurie pēſti iß Gato buwo atêje, pirm karáliaus nuêjo.
* p. 8, 18.

19. Jr karálius tare *Jtajui, Getitui: kodēl ir tu drauge eiſi su mumis? sugryßk ir paſilikk prie (ano) karáliaus, nēs tu eſi ſwétimas ir iß sawo ßalês czonay atêjes.
* p. 18, 2.

20. Wákar tikt atējei, o ßen-dien jau paſidrąſinai su mumis eiti; ale aß eiſiu, kur tikt imanau. Sugryßk, ir tawo brolei su tawim te gáuna mielaßirdingyſte bey wiernybe.

21. Jtai atſakydams tare: kaip tikray Pons Diews gyws yra, ir kaip tikray tu gyws eſi, wießpatie karáliau, *kurioj ßalij tu buſi, mano wießpatie karáliau, ar tektu mums mirti ar gywiems ißlikt, cże buſiu ir aß, tawo tarnas.
* 2 Kar. 2, 2.

22. Dowids tare Itajui: tayği eikß ir keliáuk drauge. Taipo Itai, Gētitas, ir wiſſi jo wyrai êjo drauge, ir wiſas waikû pulkas, kurie ſu jůmi buwo.

23. Ir wiſſi zmones werke didzu balſu, ir wiſſi êjo drauge. Ir karálius pérējo per *upélę Kidron, ir wiſſi zmones êjo pirma ant kélio púſczop-linkay. * Jon. 18, 1.

24. O ßtay, ir Zadoks buwo czonay ir wiſſi Lewitai pas ji eſantieji, ir néße ſkrynę derējimo Diewo, ir padējo ję czonay. O Abjatars êjo į aukßtybę, ikikol wiſſi zmones iß mieſto ißſigáwo.

25. Bet karálius tare Zadokui: nugabénk Diewo ſkrynę wēl į mieſtą. Jey Pons Diews man malonus bus, tay jis manę wēl ſugrązis ir důs man ję matyti ir jo namus.

26. Ale jey jis taipo ſakys: „aß tawim ne mēgſtu," ßtay, cze aß eſmi, *jiſai te daro ſu manim, kaip jam mēgſta. * P. 10, 12.

27. Ir karálius tare wyſkupui Zadokui: tu prárake, ſugryßk wēl ſu pakájumi į mieſtą, ir ſu tawim abu ſunu juma, Ajimaaz, tawo ſunus, ir *Jonatans, Abjataro ſunus. * 1 Kar. 1, 42.

28. Sztay, aß palukēſiu ant plyno lauko púſczoje, ikikol atſiųſite paſlû ir man zodi důſite.

29. Taipo Zadoks bey Abjatars Diewo ſkrynę wēl nugabéno į Jeruzalę ir paſiliko czonay.

30. Ale Dowids uzêjo ant alywû-kalno ir *werke, o jo galwa buwo ſurißta, nēs jis êjo báſas. Priegtam ir wiſſi zmones pas ji eſantieji, kożnas ſawo gálwą, buwo ſurißę, ir êjo aukßtyn werkdami. * 1 Zom. 30, 4.

31. Ir kaip Dowidui buwo apſakyta, Ajitopēlį ſu Abſalomu ſuſitáruſį, tare jiſai: Pone Diewe, ißniekink tu rodą Ajitopēlio pérwerſdams ję į durnyſtę!

32. Ir Dowidui ant wirßaus uzêjus, kur liubedawo Diewą melſtis, ßtay, Uzai, Arakitas, jam prießais atêjo ſu ſudriſkuſeis rúbais ir galwa zeme apbarſtyta.

33. Ir Dowids tare jam: jey ſu manim eiſi, tay buſi man ſunkenybe.

34. Ale jey wēl į mieſtą eitumbei ir Abſalomui tarytumbei: „aß eſmi tawo tarnas ir noriu pas tawę, karáliau, paſilikt; kurſai aß tawo tēwo tarnu buwau anů-czēs, noriu dabar buti tawo tarnu," tay man ant géro ißniekitumbei ródą Ajitopēlio.

35. Priegtam Zadoks bey Abjatars, wyſkupu-du, yra pas tawę. Wiſlab, ką tu girdētumbei iß karáliaus namû, tu apſakytumbei wyſkupam-dwiem, Zadokui bey Abjatarui.

36. Sztay, juk yra pas jůdu jû-dwiejû ſunu-du, Ajimaaz, Zadoko, ir Jonatans, Abjataro ſunus; per ßiû-du gali man apſakyti, ką girdēſi.

37. Taipo Uzai, Dowido prietelius, parêjo į mieſtą; ir Abſaloms nukáko į Jeruzalę. * 1 Nuſ. Kar. 28, 33.

16. Pérſkyrimas.

Ziba Melai; Simejo Ißkóliojimas; Abſalomo Kraujo-Gēda.

1. Ir Dowidui tikt mazumą nů (kálno) wirßaus nuêjus, ßtay, ſutiko ji *Ziba, Mepi-Bozēto tarnas, ſu poru áſilû balnotû; ant tû-dwiejû buwo uzkrowęs du ßimtu důnôs képalû ir ßimtą praploczû rozynû, ir ßimtą ſtukiû pygû, ir wieną légerę wyno. * P. 9, 2.

2. Tay tare karálius Zibui: o kam tai? Ziba atſáke: áſilai t'eſie ßeimynai karáliaus ant tû jûti, o důnôs képalai bey pygai tarnams wálgit, ir wyną gért, kaip bus pailſę púſczoje.

3. Karálius tare: kur yra ſunus tawo pono? *Ziba atſake karáliui: ßtay, jis paſiliko Jeruzalēj, nēs jis tare: ßen-dien gimine Izraelio man atdůs mano tēwo karalyſtę. * P. 19, 27.

4. *Karálius tare Zibui: ßtay, wiſlab dabar taw teks, ką Mepi-Bozets turējo. Ziba atſáke: paſiklónodams aß tawę meldzu, důk man malonês raſti po tawo akiû, mans wießpatie karáliau! * P. 19, 29.

5. O Dowidui karáliui ik į Bazurim atêjus, ßtay, wyrs nēkurſai iß cze ißêjo, iß giminês Zaulo,

wardu Simei, sunus Gero. Tas iszeidams * keike, * 1 Kar. 2, 8.

6. Ir mete Dowidą akmenimis ir wisus tarnus karaliaus Dowido. Nes wisi žmones ir wisi wyresnieji buwo jam po deszines ir po kaires.

7. O taipo sake Simei * be=keik=dams: eikß laukan, eikß laukan, tu ßunie kraujo trókßtąsis, tu Be=lialio waike! * 2 Moiz. 22, 28.

8. Pons Diewas taw * atrokawo wisą kraują giminės Zaulo, kad tu i jo wietą karaliumi pastojei. Da=bar Pons Diewas karalystę padawe i rankas tawo sunaus Absalomo. O ßtay, dabar tawę geray pri=spaudž tawo beda, nes tu esi ßů kraujo trókßtąsis. * 1 Kar. 2, 32. 33.

9. Bet Abižai, sunus Zerujos, tare karaliui: ar tas padwesęsis ßů taip turetu keikti mano wießpaczui ka=raliui? * Aß nueję jam sprandą nusukßiu. * 1 Zom. 26, 8.

10. Karalius tare: jůs waikai Ze=rujos, * kas man darbo su jumis? te keikia jisai, nes Pons Diewas jam tatai liepe, kad keiktu Dowidui. Kasgi dabar gal sakyt: „kodel tu taip darai?“ * P. 19, 22.

11. Ir Dowids tare Abižajui ir wisiems sawo tarnams: ßtay, mano sunus iß mano strenů ißeję sis jeßko manę žawit, kaipgi ne dabar dau=giaus tasai sunus Jemini? paweliki jam, kad man keiktu, nes Pons Diewas jam tai liepe.

12. Kasi Pons Diewas ižwelgs mano bedą ir man wisą gerą suteks už tai, kad jis man ßen=dien keikia.

13. Taipo ejo Dowids su sawo žmonemis tů keliu, o Simei ejo prie ßalies kalno pagal ji be=keik=dams ir akmenimis ant jo be=meti=dams ir žemes grumstus be=mesdams.

14. Ir karalius iejo su wisais žmonemis pas ji esanczeiseis pailsęs ir atsigaiwino czonay.

15. Ale Absaloms ir wisi žmones iß wyrů Izrael atejo i Jeruzalę, ir Ajitopels su jůmi.

16. O kaip Užai, Arakitas, * Do=wido prietelius, pas Absalomą iejo, tare jis Absalomui: † Diewe padek, karaliau! Diewe padek, karaliau! * P. 15, 37. † 1 Zom. 10, 24.

17. Bet Absalomas tare Užajui: ar tokia tawo mielaßirdingyste prieß tawo prietelių? kodel ne ejei drauge su sawo prieteliu?

18. Ale Užai atsake Absalomui: ne taipo, bet kuri Pons Diewas paskyręs, ir ßitie žmones, ir wisi wyrai Izraelio, to aß noriu buti ir pas ji pasilikti;

19. Ant antro, kam aß ßlúžiczau? ar ne jo sunui? kaip aß tawo tewui ßlúžijau, taip aß ir taw ßlúžisiu.

20. Ir Absaloms tare Ajitopeliui: susirodikite dabar, ką mes darysim?

21. Ajitopels tare Absalomui: su=gulk su nepriwenczawotomis mote=rimis sawo tewo, * kurias jisai pa=liko butą kawot, tay wisi Izraeli=tenai ißtirs, kad tu sawo tewą taip † labay apgedinai, ir wisi, kurie tawo ßali laiko, jů drąsesni bus. * P. 15, 16. † 1 Zom. 13, 4.

22. Tay jie Absalomui ßetrą su=state ant stogo, ir Absalomas su=gule su nepriwenczawotomsioms mo=terimis sawo tewo po akiů wiso Izraelio. * P. 12, 11.

23. Kad tů=czes Ajitopels kokią rodą dawe, tay jie tą taipo prieme, kaip kad Diewą ko butu klausę; tokioj garbej laikomi buwo wisi susirodijimai Ajitopelio, tiek pas Dowidą tiek pas Absalomą.

17. Perskyrimas.

Ajitopelio niekam ne=wertasis Rodas ir bjaurusis Smertis.

1. Ir Ajitopelis tare Absalomui: aß ißskirsiu dwylika tukstanczů wyrů, ir pasikelęs wysiu * Dowidą nakcze, * Ps. 71, 11.

2. Ir užpulsiu ji, kol dar ne gal ir pailsęs yra. Taygi, kad aß ji ißgandisiu, kad wisi žmones pas ji esantieji pabeg, tay aß karalių wieną užmußiu,

3. Ir wisus žmones wel pas tawę atwesiu. Taygi, kad kožnas bus pas tawę atwestas, kaip tu tai nori, tay wisi žmones pasiliekt su pakajumi.

4. Tas žodis patiko Absalomui ir wisiems wyresniemsiems Izraelije.

5. Ale Absalomas tare: geriaus wadikite ir * Užaji, Arakitą, kad girdetumbim, ką jisai sakys. * P. 16, 16.

6. Ir Uzajui pas Absalomą ięjus, tare jamui Absalomas: toktai kalbējo Ajitopelis; sakyk tu, ar mes tai darysime, ar ne?

7. Tay atsake Uzai Absalomui: tai ne gėrs ródijimas, kuri Ajitopēls ßi kártą dáwęs.

8. Ir Uzai tare toliaus: juk tu pažysti sawo tēwą ir jo žmones, kad jie driuti ir labay pykstą, ney kokšai lokys, kuriam jo waikai ant lauko atimti. Priegtam tawo tēws tikras karžygys, ir ne užtruks su sawo žmonemis.

9. Sztay, jis rasi dabar kur noris pasislēpe bile-kokioj dáuboj, arba kitoj kokioj wietoj. Taygi, kad taipo nusidůtu, kad pirmą kartą ne laimētumbim, ir ißsiplátintu tokia paskalba: „žmones, kurie Absalomą sėka, ißmußti,"

10. Tay kožnas nusimintu, kurs ir kitą kartą tikras karžygys esti ir toks drąsus, kaip liúts, butu. Nēs žino wisi Jzraelitēnai, tawo tēwą labay driutą ēsanti, ir tikrus karžygius, kurie pas ji.

11. Ale toki ródijimą aß taw důmi, kad tu pas sawę suwadint důtumbei wisus Jzraelitēnus pradējus nů Dan iki Berseba, tiek daug, kiek žiezdrů prie juriů, ir tu patsai eik drauge su jeis.

12. Tay mes ji užpulsim, bilekur ji surasim, ir norim ji užpult, kaip rasa ant žémês krinta, kad iß jo ir iß wisů jo wyrů neywieną gywą ne paliktumbim.

13. O jey jis i koki miestą isigáus, tay wisi Jzraelitēnai wirwes turēs mesti prie to miesto ir ji žemyn plēßt i upę, kad neywieno akmenaiczo czonay daugiaus ne rastumbei.

14. Tay tare Absalomas ir kožnas iß Jzraelitēnů: ródijimas Uzajo, Arakito, mums geriaus patinka, ne kaip ródijimas Ajitopēlio. Ale Pons Diews tatai taipo itáike, kad Ajitopēlio rodijimas butu gaißintas, kad Pons Diews bedôs užwéstu ant Absalomo.

15. Ir Uzai tare Zadokui bey Abjatarui, wyskupam-dwiem: taip ir taip Ajitopelis Absalomui ir wyresniemsiems Jzraelitēnů kalbējo, ale aß taip ir taip kalbējau.

16. Taygi greitay nusiųskit pas Dowidą ir jamui sakydinkit: ne pasilikk nakwins ant plynů lauků púsczôs, bet keliáukit i aną pusę, kad karálius ne butu prarytas ir wisi žmones pas ji ēsantieji.

17. O Jonatans bey Ajimaazas stowējo prie ßulinio *Rogel, ir sluginiů wiena nuêjusi apsake jiems tai. Bet jůdu nuêjusiu tai wēl apsáke karáliui Dowidui, nēs jůdu ne dryso pasirodit ney i miestą pareit.

* 1 Kar. 1, 9.

18. Bet waiků wiens jůdu památęs apsake tai Absalomui. Ale jůdu skubrey nuêjo i namus kokio žmogaus Bajurimůse, tas ßulini turējo ant sawo dwáro, i tą jůdu nukůpo.

19. Ir moteritßke *dangalą ēmusi uždenge tůmi ßulini ir papyle kropů ant to, kad nieks to ne supráto.

* Joz. 2, 4.

20. Taygi tarnams Absalomo pas tą moteritßkę i jôs butą ięjus, tare jie: kame cze Ajimaaz bey Jonatans? moteritßke tare jiems: jůdu pérsiyre per upéli. Ir kaip jie jůdu jeßkojo, o ne surádo, tay jie wēl nuêjo i Jeruzalę.

21. O aniems ßalin ējus ißkůpo jůdu iß to ßulinio ir nuêjo, kad tai apsakytu Dowidui karáliui, ir tare Dowidui: jús pasikēlę greitay pérsiirkit per upę, nēs taip ir taip Ajitopels prieß jus ródijo.

22. Tay pasikēle Dowids ir wisi žmones pas ji esantieji ir pérsiyre per Jordaną, ik wisay ißaußus, ir jie ne pasigédo neywieno, kurs ne butu drauge per Jordaną pérsigawęs.

23. Ale Ajitopels matydams sawo rodą i nieką pawirtusi balnojo jisai sawo ásilą, ir pasikēlęs namôn keliáwo i sawo miestą, ir namēj dēl sawo lobjů *dawadą daręs †patsai pasikore, ir galą gawęs buwo palaidots sawo tēwo kapinēse.

* Jez. 38, 1. † Matt. 27, 5. Darb. 1, 18.

24. Ir Dowids nukáko i Maanaim; o Absalomas pérsiyre per Jordaną, ir wisi wyrai iß Jzrael su jůmi.

25. Ir Absalomas buwo *Amazą i wyresniji ant waisko idējęs i wietą

Joabo. Bet Amazas buwo sunus nekurio wyro, wardu Jētra, Izraelitēno, kursai per pacze turējo Abigaile, dukteri Naas, seseri Zerujôs, Joabo motinôs.
* p. 19, 13.

26. Bet Izraelitēnai su Absalomu abazą sawo sustáte Gileadè.

27. O Dowidui i Maanaim parêjus, parneßė Sobi, sunus Naas, iß Rabbat, (miesto) waikû Ammon, ir Makirs, sunus Ammiel, iß Lo=Dabar, ir * Barsillai, Gileadits iß Roglim,
* 1 Kar. 2, 7.

28. Pátalû, bliudû, wisokiû mûlio rykû, kwieczû, miezių, miltû, swiliniû, pupû, leßiû, kropû,

29. Miedaus, swiesto, awjû bey karwjû=kiêzû pas Dowidą ir pas zmones pas ji ēsanczûsius, kad wálgitu; nēs jie dumojo: zmones bus ißálke, * pailse ir ißtróßke púsczoje.
* p. 16, 2.

18. Pérskyrimas.

Absaloms prie Auzolo kabąs pérdurtas.

1. Ir Dowids dawádą dare tarp zmoniû pas ji ēsanczûjû, ir idējo ant jû wyresniûsius ant túkstanczû ir ant ßimtû;

2. Ir ißsiunte zmoniû tréczą dalyką po waldza Joabo, ir tréczą dalyką po waldza Abizai, sunaus Zerujôs, Joabo brolio, ir tréczą dalyką po waldza * Itajo, Getito. Ir Karálius tare zmonems: ir aß su jumis ißsitráuksiûs.
* p. 15, 19.

3. Bet zmones atsáke: tu ne turi ißsitráuktis, nēs kaczeig mes ir bēgtumbim, arba puse musû uzmußti bútumbim, tay jie taczaus musû menk atbós, nēs tu esi, kaip kad musû déßimt túkstanczû butu. Taygi geriaus butu, kad tu mums iß miesto gélbetumbei.

4. Karálius tare jiems: kas jums patinka, tai aß darysiu. Ir Karálius stowējo prie wartû, ir wisi zmones ißsitráuke po ßimtais ir po túkstanczeis.

5. Ir Karálius prisáke Joabui, Abizajui bey Itájui tarydams: * czedikite man waiko Absalomo. Ir wisi zmones girdējo, kaip Karálius tai prisáke wisiems wyresniemsiems apie Absalomą.
* p. 12.

6. Ir zmonems i lauką ißêjus prieß Izraelitēnus, prasidējo káras girioje Epraim.

7. Ir Izraelitēnû zmones ißmußami buwo nů tarnû Dowido, kad tą=dien didis múßis stojos, dwideßimt túkstanczei wyrû.

8. Ir kariáwims czonay ißsiplátino per wisą zéme, o gire daugiaus zmoniû tą=dien supústijo, ne kaip kárdas.

9. Ir Absaloms sutiko Dowido tarnus, ir jůjo ant ásil=árklio. Ir kaip ásil=arklys po didzu ir storu auzolu parêjo, prisikabino jo galwa prie auzolo, ir jis kabējo tarp dangaus ir zémês, ale jo ásil=arklys po jûm pabēgo.

10. Kaip tai wyrû wiens památe, apsáke jis tai Joabui ir tare: ßtay, aß maczau Absalomą prie áuzolo kábanti.

11. Ir Joabs atsáke wyrui taitai jam apsákanczam: ßtay, ar matei ji? kodēlgi tu ji czonay zemyn ne parmußei? tay aß iß sawojo taw buczau dawes deßimt sidabrininku, o dar ir dirzą.

12. Wyrs tasai atsáke Joabui: kad tu ir túkstanti sidabrininkû man butumbei i manoranką swēres, tay aß taczaus ne buczau apsiēmes sawo ranka ißtikti karáliaus sunų. Nēs karálius prisake taw ir Abizajui ir Itajui mums be=girdint ir táre: idant dabókites, kad ne kas waiką Absalomą [izeistu!]

13. Arba jey aß ko pikt daryti buczau padryses, ir tai ant sawo dußiôs ēmes, o karáliui neyjoks daikts ne gal uzslēptas buti, tay tu pats mano prießininku bútumbei pastojes.

14. Joabs tare: aß ne galiu taip ilgay pas tawe uztrukt. Tay ēme Joabs tris ragótines i sawo ranką ir pérware tas per Absalomo ßirdi, jam dar gywam ēsant prie to áuzolo.

15. Ir déßimts tarnû, Joabo ginklû=neßējei, priêjo ji ir uzmuße ji butinay.

16. Tay Joabs * triúbijo ant triúbû ir sugrązino zmones, kad Izraelitē=

nus daugiaus ne wytu, nės Joabs żmoniû norėjo czėdit. *p. 2, 28. p. 20, 1. 22.

17. Ir jie Absalomą nuėmę mėte jį girioj į didę kokę dùbę ir użkrowe ant jo labay didę krúwą akmeniû. Ir wisi Izraelitėnai bėgo, kożnas į sawo namus.

18. O Absalomas saw stulpą buwo attiesęs dar gyws be=budams, tas randamas yra karáliaus=pakalnėj, nės jis tare: „aß ne turiu neyjokio sunaus, todėl ßis stulpas bus paminklas mano wardo.“ Ir pramine tą stulpą pagal sawo wardą, o dar ir iki ßei dienai wadinams Absalomo wieta.

19. Ajimaaz, *sunus Zadoko, tare: praßau, pawėlik man bėgti ir karáliui apsakyti, kad Pons Diews jam prową dáręs prieß rankas jo nepriételiû. * 1 Nus. Kar. 7, 8.

20. Ale Joabs tare jam: tu ßen=dien ne gérą naujėną praneßi; kitą dieną galėsi tą naujėną praneßt, ale ne ßen=dien, nės karáliaus sunus numiręs.

21. Bet Kusiui tare Joabs: nuėjęs pasakyk karaliui, ką tu matei. Ir Kusi pasiklonojo Joabui ir nubėgo.

22. Ale Ajimaaz, sunus Zadoko, wėl tare Joabui: kaipgi? jey ir aß bėgczau paskuy Kusi? Joabs tare: ką nori bėgt, sunau? eik ßen, nės tu ne gérą naujėną praneßi.

23. Ogi, kad ir aß bėgczau? Jis tare jam: *taygi bėgk. Taipo bėgo Ajimaaz ties keliu ir pranóko Kusi. * 2 Kar. 2, 17.

24. O Dowids sėdėjo tarp dwiejû wartû. Ir sárgas użlipo ant stojo wartû prie muro, ir jis sawo akis pakėlęs mate koki wyrą wieną be=bėganti?

25. Ir jis ßaukdams apsáke tai karáliui. Ale karálius tare; jey jis wiens, tay jis gérą naujėną praneß. Ir jam be=einant ir artyn prisiartinant,

26. Máte sargas kitą wyrą bėganti ir prißauke į wartus tarydams: ßtay, wyrs koksai atbėg wiens. O karálius tare: ir tas gérą naujeną parneß.

27. Sargas tare: aß regiu pirmojo bėgimą kaip bėgimą Ajimaaz, sunaus Zadóko. Ir karálius tare: jis gérs wyrs, ir parneß gérą naujėną.

28. O Ajimaaz sakydams tare karáliui: pakajus! ir jisai karáliui sawo wéidu iki żémês *pasiklónodams tare: paßlowints t'esie Wießpats tawo Diewas, kursai żmones sawo ranką prieß mano wießpati karálių kéliancźus padawe. * p. 9, 6. p. 24, 10.

29. Ale karálius tare: ar dar geray destis su mano waiku Absalomu? Ajimaaz atsáke: aß maczau didį trankśmą, kaip karáliaus tarns, Joabas, manę, tawo tarną siunte ir ne żinau, kas tai buwo.

30. Karalius tare: ant ßalies êjęs cze apsistok. Ir jis êjo ant ßalies ir apsistojo.

31. Sztay, tame tarpe priêjo ir Kusi tarydams: ßtay gera naujena, mans wießpatie karáliau! Pons Diews taw ßen=dien gérą prową dáręs ant wisû prieß tawę besisténgianczûjû.

32. O karalus tare Kusiui: ar dar wislab geray su mano waiku Absalomu? Kusi tare: ak kad wisiems nepriételiams mano wießpatiês karáliaus taipo nusidûtu, kaip tam waikui nusidawe ir wisiems, kurie prieß tawę stengias ką pikt daryt!

33. Tay karálius wisas nusismútnijo, ir aukßtyn į swetlyczą wartûse êjęs werke, ir be=eidams taipo *kalbėjo: mans sunau Absalom, mans sunau, mans sunau Absalom! ak! kad aß tawo wietoje buczau miręs! Ak Absalom, mans sunau, mans sunau! * p. 19, 4. Xym. 9, 3.

19. Pérskyrimas.

Dowids į sawo Karalystę wėl idėtas.

1. Ir Joabui buwo apsakyta: ßtay, karálius *werk ir apraudoja Absalomą. * p. 18, 33.

2. Ir pérgalėjimas pérsikeite į dejáwimą tą=dien tarp wisû żmoniû, nės żmones buwo girdėję tą=dien, karálių besituzijant dėl sawo sunaus.

3. Ir żmones slapczey ßalin êjo tą=dien, kad ne parêjo į miestą, kaip żmones liub pasislėptis, kad gėdą gawo iß káro pabėgę.

4. O karálius sawo wéida buwo uzdenges, ir ßauke didzu balsu: ak mans sunau Absalom, Absalom, mans sunau, mans sunau!

5. Bet Joabs atêjo į karáliaus namus ir tare: tu ßen=dien apgedinai wisus sawo tarnus, kurie ßen=dien tawo, tawo sunû, tawo dukteriû, tawo moteriû, ir tawo nepriwenczawotûjû moteriû dußias ißgélbėjo,

6. Kadangi myli tawę nekenczanczus, ir nekenti tawę mylinczus. Nės tu ßen=dien dûdi mumus numanyt, kad menk atboji taip wyresniûjû, kaip zalniêriû. Nės aß dabar geray numanau, kad taw tikt Absaloms gywas butu, o mes wisi prapûlę, tay taw geray butu.

7. Taygi pasikėlęs ißeik laukan ir kalbek su sawo tarnais meilingay. Nės aß prie Pono Diewo taw pasibáziju, jey ne ißeisi laukan, tay neywiens wyrû ne pasiliks pas tawę ßę nákti; tay taw pikczaus bus uz wisą bėdą ant tawês uzêjusę iß mazû tawo dienû ikißiol.

8. Tay karálius pasikėlęs pasisėdo į wartus. Ir tai apsakyta buwo wisiems zmonėms: ßtay, karálius sėd wartûse. Tay wisi zmones atêjo pas karálių. Bet *Izraelitėnai buwo pabėgę, kożnas į sawo namus.
* p. 18, 17.

9. Ir wisi zmonės iß wisû giminiû Izraėlio waidijosi ir tare: Karálius mus ißgélbėjo iß rankû musû neprieteliû ir ißwalnijo mus iß rankû Pylistėnû, ir turėjo iß zémês ißbėgti dėl Absalomo.

10. O dabar Absalomas gálą gáwo kariáwime, kurį mes ant sawęs buwom idėję. Kodėlgi dabar taipo pasiléidzat, kad karálių ne wėl atgrazinat?

11. O karálius nusiunte pas Zadoką ir Abjatarą, wyskupu=du, ir jiem=dwiem sakydino: kalbėkita su wyresneiseis Judawoj ir tarkita: „kodėl jús norit paskuczáusieji but, karálių wėl sugrązint į jo namus? (nės ana kalba wisû Izraelitėnû karáliui buwo apsakyta jo namûse.)

12. Jûs este mano brolei, mano káulû ir mano kuno, kodėlgi jûs paskuczausieji norite but karálių sugrązint?“

13. Ir *Amazui tarkit: „† ar tu ne esi mano káulû ir mano kraujo? Diewe mane korawok, jei tu ne busi wyriáusiasis ant abazo pas manę per sawo ámzią į Joabo wietą.“
* p. 17, 25. † 1 Mus. Kar. 2, 16. 17.

14. Ir jis sawęsp tráuke ßirdis wisû zmoniû, kaip wienintelio wyro. Ir jie nusiunte pas karálių: sugryßk, tu ir wisi tawo tarnai.

15. Taipo pargryzo karálius. Ir jam iki Jordano nukákus wyrai iß Judawôs buwo atêję į Gilgalus, kad zemyn eitu karáliui prießais, ir kad karálių per Jordaną pérsgabėntu.

16. Ir *Simei, sunus Gėra, sunaus Jemini, Bajurimûse gywenąsis, skubinos ir zemyn êjo su wyrais iß Judawôs karáliui Dowidui prießais.
* 1 Kar. 2, 8.

17. Ir túkstantis wyrû iß Benjamin buwo su jûmi; priegtam ir *Ziba, ansai tarns iß namû Zaulo, su sawo penkiolika sunumis ir dwideßimt bernais, ir skubinosi per Jordaną péreir pirm karáliaus.
* p. 9, 2. 10. p. 16, 1.

18. Ir pataise perwázą, kad karáliaus ßeimyną pérgabentu ir darytu, kas karáliui patiko. Ale Simei, sunus Gėra, ant zémês pasimesdams pasiklónojo karáliui, kaip pérsiyre per Jordaną,

19. Ir tare karáliui: mano wießpatie, ne káltink manę iß ano nusidėjimo, ir ne atsimink, kad aß, tawo tarns, taw neteisybę dariau *tą=dien, kaip tu, mans wießpatie karáliau, iß Jeruzalės ißėjei, ir ne minėk to daugiaus, karáliau!
* p. 16, 15.

20. Nės aß, tawo tarns, ißsipazystu, kad sunkey esmi nusidėjes. O ßtay, aß ßen=dien pirmjáusey atėjau, iß wisôs giminês Jozepo, kad aß taw, sawo wießpaczui karáliui, prießais ateiczau zemyn.

21. Ale Abizai, sunus Zerujôs, atsakydams tare: argi Simei ne turėtû dėl to zudytas buti, kurs taczaus ant pamostitojo Pono Diewo keikęs?

22. Bet Dowids tare: kas man darbo su jumis, jús waikai Zerujôs,

kad jûs manę szen=dien ney welniais norite kusint? argi szen=dien kas turētu žudytas buti Izraelije? ar dingai, kad aß ne žinau, manę szen=dien karáliumi wēl pastojusi ant Izraelitēnû?

23. Jr karálius tare Simejui: tu ne busi žudytas. Jr karálius pasižažijo jam.

24. Mepi=Bozets, Zaulo sunus, taipojau žemyn atêjo karáliui prieszais. Jr jisai ney sawo kojas buwo mazgojęs, ney sawo barzdą czystijęs, ney sawo rubus mazgojęs iß tôs dienôs, kaip karálius buwo szalin êjęs, iki tai dienai, kaip jis su pakajumi pargryžo. * p. 9, 6.

25. Jr kaip jis į Jeruzalę parêjo karáliui prieszais, tare karalius jamui: kodēl ne ējei su manim, Mepi=Bozet?

26. Jr jis tare: miels wieszpatie karáliau, mano tarnas manę prigáwo, nēs aß, tawo tarns, dumojau: „aß ásilą pasibalnosiu ir ant to pas karalių nujůsiu,“ nēs aß, tawo tarns, raiszas esmi.

27. Priegtam jisai manę, * tawo tarną, piktay apskélbe po akiû mano wieszpatiês karáliaus; ale mano wieszpats karálius kaip angels Diewo; daryk, † kas taw gér rodos.
* p. 16, 3. † p. 14, 17.

28. Nēs wisa mano tēwo gimine kit nieko ne buwo, kaip žmones smertiês werti po akiû mano wieszpatiês karáliaus. * Taipogi tu dabar sawo tarną dējei tarp tû, kurie prie tawo stálo wálgo. Kogi man daugiaus reiktu, arba ko daugiaus priwalau karálių praszyt? * p. 9, 11.

29. Karálius atsáke jam: ką tu man dar daugiaus kalbi apie tai? aß sakiau: tu bey * Ziba pérsidalykites tą dirwą. * p. 16, 4.

30. Mepi=Bozets atsáke karáliui: te imie jisai tą ir wisay, bile=tikt tu, mans wieszpatie karaliau, su pakajumi parējei.

31. Jr Barsillai, Gileadits, žemyn parêjo iß Koglim ir * wéde karalių per Jordaną, kad jis be iszkadôs pérsigautu. * 1 Kar. 2, 7.

32. O Barsillai buwo geray pasénęs, apie asztůnes=déßimts metus; * tasai aprúpino karálių [wisokiu zopůstu] Maanaimůse dar ēsanti; nēs jis buwo garbês pilnas wyrs.
* p. 17, 27.

33. Jr karálius tare Barsillajui: keliáuk drauge su manim, aß tawę aprúpisiu pas sawę Jeruzalēj.

34. Bet Barsillai tare karáliui: kaip ilgaygi aß dar patekſiu szim swiete, kad su karáliumi aukßtyn keliáuczau į Jeruzalę?

35. Aß szen=dien esmi asztůnes=déßimts metû; kaipgi galēczau iszpažint, kas gér arba kas pikta, arba ragáuti, ką walgau arba geriu, arba girdēt, ką dainojantieji ar dainojanczosios dainoja? kodēl aß, tawo tarnas, sawo wieszpati karálių toliaus apsunkinczau?

36. Pawélik man, sawo tarnui, kad mažumą eiczau su karálium per Jordaną. Kodēl tu man, karáliau, toktai nori attesēti?

37. Důk man, sawo tarnui, sugryßt, kad numirczau sawo mieste pas sawo tēwo ir pas sawo mótinôs kapines. Sztay, cze yra tawo tarnas Kimeam, tas te keliáuja su mano wieszpaczu karáliumi, ir tam tu daryk, kas taw gér rodos.

38. Karálius tare: Kimeams tur su manim keliauti į aną szali, ir aß jam iszródisiu, kas taw geray patink, ir wislab, ką tu tikt patsai norēsi, aß taw iszrodisiu.

39. Jr wisiems žmonēms su karaliumi per Jordaną pérējus, pabuczáwo karálius Barsillají ir pérżegnojo ji; ir jis wēl pargryžo į sawo szálį.

40. Jr karálius perkeliawo į Gilgalus, ir Kimeams keliáwo su jůmi. Jr wisi žmones iß Judawôs karálių buwo pérwedę, bet Izraelitēnû tikt puse cze buwo.

41. O sztay, tay wisi žmones iß Izrael atêjo pas karálių ir tare jam: kodel musû brolei, wyrai iß Judawôs, tawe slapczey ēme ir pérwede karálių bey wisą jo giminę per Jordaną ir wisus wyrus Dowido su jůmi?

42. Tay atsáke tie iß Judawôs tiems iß Izrael: karálius mums artésnis yra; kam waidijates dēl to?

ar dingot, mus iß karáliaus penukßlo arba dówanû gáwusius?

43. Tay atsáke tie iß Jzrael aniems iß Judawôs ir tare: mes deßimt kartû daugiaus [daliês] turime prie karáliaus ir prie Dowido, ne kaip jûs; kodēlgi mus taipo paniekinat, kad mes ne turējom pirmieji buti sawo karálių pargabént? Ale tie iß Judawôs drąsiaus kalbējo uż anus iß Jzrael.

20. Pérskyrimas.

Maißtininks Seba gáun sawo Algą.

1. Ir buwo czonay *piktay skelbjams wyrs, wardu Seba, sunus Bikri, nekurio wyro iß Jemini, tas triúbijo ant triúbû ir tare: mes ne turime niêką darbo su Dowidu ney daliês iß sunaus Jzai; kożnas iß Jzrael tesíkelie į sawo ßētrą!
*1 Zom. 25, 17. 25.

2. Tay kożnas iß Jzraēl atsískyre nů Dowido ir paklusó Sebui, sunui Bikri. Ale wyrai iß Judawôs laikēsi prie sawo karáliaus pradējus nů Jordano ik į Jeruzalę.

3. Ale karáliui Dowidui namôn parêjus į Jeruzalę, ēme jisai anas deßimts nepriwenczawotases moteres, kurias jisai buwo palikęs, kad namû pridabotu, ir tas skyru kawojo ir joms jû ißlaikimą dawe, ale ne sugulējo daugiaus su jomis. Ir jos buwo taipo skyru laikytos, iki numire, ir pasíliko naßles.

4. Ir karálius tare Amazui: suwadik man wisus wyrus iß Judawôs ant treczôsês dienôs, o tu taipojau czon turi stowēti.

5. Ir Amazas nuējo Judą suwadit, ale jis ilgiaus użtruko, ne kaip jam czēsas buwo statytas.

6. Tay sake Dowids Abizajui: dabar Seba, sunus Bikri, mums daugiaus bedôs darys, ne kaip Absalomas. Tu imk tarnus sawo pono ir wyk jį, kad ne rastu pirm sawęs muriotus miestus, ir ne pabegtu po musû akiû.

7. Tay ißsitráuke paskuy jį wyrai Joabo, priegtam ir Kreti bey Pleti ir wisi driutieji. O jie ißsitráuke iß Jeruzalês, kad wytu Sebą, sunų Bikri.

8. Ale kaip jie prie ano didzojo akmens buwo pas Gibeon, tay Amazas jiems prießais êjo. O Joabs buwo apsíjůsęs ant sawo rubû, kureis apsírēdęs, ir kardu ant tû buwo apsíjůsęs, tas kabējo prie jo kulßiû makßtij, tą jis galējo tylomis ißtráukt ir įkißt.

9. Ir Joabs tare Amazui: *lábadien, miels broliau! Ir Joabs su déßine sawo ranka nutwēre Amazą prie barzdôs, kad jį buczůtu.
* Ps. 28, 3.

10. Ir *Amazas ne prisídabojo, kad Joabs kardą sawo rankoj turējo; ir jis †pérdure jį tůmi per pilwą, kad jo widurei ißsíkrēte ant żémês, ir ne dure į jį daugiaus, bet jis tůj numire. O Joabs bey jo brolis Abizai wijo Sebą, sunų Bikri.
* 1 Kar. 2, 5. † 2 Zom. 3, 27.

11. Ir nekursai iß Joabo tarnû pasístojo ßale jo ir tare: ßukßtu, kad kas Joabą ißtiktu, ir kożnas te sekie Dowidą paskuy Joabą!

12. O Amazas sawo patiês krauje woliotas gulējo ant paczôs ulyczôs. Ale kaip wiens tai pamate, wisus żmones cze apsístojanczus, tay jis Amazą pawilko iß kélio į dirwą ir użmete rubû ant jo, kadangi jis mate, kad kożnas jį prieiną apsístojo.

13. Taygi, kaip jis iß ulyczôs buwo ßalin dētas, kożnas séke Joabą, kad wytu Sebą, sunų Bikri.

14. Ir jis pérkeliawo per wisas gimines Jzraēlio į Abelą ir Bet-Maaką ir į wisą Aberim; ir jie susírinkę séke jį.

15. Ir priêję apgule jį Abeloj ir Bet-Maakoj, ir pyle pylimą aplink miestą, ir prisíartino prie murû; ir wisi żmones su Joabu esantieji su wisa syla norējo murus parplēßti.

16. Tay ißmintinga kokia moterißke ßauke iß miesto: klausykit! klausykit! sakykit Joabui, kad ßen ateitu, aß noriu su jůmi ką kalbēti.

17. Ir jam atêjus, tare ta moterißke: ar tu esi Joabs? Jis atsáke: esmi. Ji tare jam: girdēk żodzû sawo slúginês. Jis tare: girdzu.

18. Ji tare: kitą kartą sakydawo: „jey kas nor ko klaust, tas te klausia Abeloj," tay wislab geray sekes.

19. Aß esmi wiena pakajingûjû ir wiernûjû miestû Jzraelije, ir tu nori tą miestą żawit, tą motiną Jzraelije? *kodēl tu nori praryt Diewo tewißkę? *Ps. 106, 5.

20. Joabs atsakydams tare: apsaugok Diewe! apsaugok Diewe nû to, kad aß tą norēczau praryt arba ißpûstit, tai ne tiesa.

21. Bet wiens wyrs nû kalnû Epraim, wardu Seba, sunus Bikri, maißtą kēle prieß karalių Dowidą. Jßdûkite tą man wieną, tay aß ßalin traukſiûs nû ßio miesto. Moterißke tare Joabui: ßtay, jo galwa bus taw ißmesta per murus.

22. Jr ta moterißke atêjo pas wisus żmones taip ißmintingay jiems kalbēdama. Jr jie Sebui, sunui Bikri, galwą nukirto ir ißmete tą pas Joabą. Tay *triûbijo jis ant triûbû, ir jie atstojo nû miesto, kożnas pareidams į sawo namus; ale Joabs wēl parêjo į Jeruzalę pas karalių. *P. 2, 28. P. 18, 16.

23. O *Joabs buwo wyriausiasis ant wiso waisko Jzrael. Benajas, sunus Jojado, wyriausiasis buwo ant Krēti bey Plēti. *P. 8, 16.

24. Adorams *buwo skarbininks. Jozapat, sunus Ajilud, buwo kanclērius. *1 Kar. 4, 6.

25. Sejas buwo raßytojis. Zadoks bey Abjatars buwo wyskupu=du.

26. Priegtam dar Jra, Jairits, buwo Dowido klebonu.

21. Perskyrimas.

Dowids rambo brangųjį Czēsą; pergal Pylistēnus.

1. O radost brangi gadyna czēse Dowido per tris metus pagretēm, ir Dowids jēßkojo weidą Pono Diewo. Jr Pons Diews tare: dēl Zaulo ir jo kraujo pilnôsês giminês [aß tai darau], kadangi jis Gibeonitus użmußes.

2. Tay karalius Gibeonitus suwadindines tare jiems: (o Gibeonitai ne buwo iß waikû Jzrael, bet buwo likę iß Amoritû. *Ale waikai Jzrael jiems buwo su prysēga żadēję, o Zaulas jēßkojo jûs użmußt sawo kerßte, kad patiktu waikams Jzrael bey Juda.) *Joz. 9, 15. 19.

3. Taygi tare Dowids Gibeonitams: ką aß jums darysiu? ir kûmi aß jus sudērisiu, kad wisą gērą wēlitumbit tewißkei Pono Diewo?

4. Gibeonitai tare jam: mes ne norim ney aukso ney sidabro nû Zaulo ney nû jo giminês, ir ne norim, kad bile=kas żawitas butu Jzraelije. Jis tare: kągi sakot, kad aß jums daryczau?

5. Jie tare karaliui; tą wyrą, kursai mus supûstijo ir ißgaißino, tą mes ißpûstisim, kad neywiens jam ne liktu per wisus rubeżius Jzrael.

6. Dûkite mums septynis wyrus iß jo giminês, kad tus pakartumbim Ponui Diewui Gibeoj Zaulo, ano ißrinktojo Pono Diewo. Karalius tare: aß jûs dûsiu. *4 Moiz. 25, 4.

7. Ale karalius czēdijo Mepi=Bozeto, sunaus Jonatano, sunaus Zaulo, dēl anôs *prysēgôs po akiû Pono Diewo tarp jû=dwiêjû prisēktôsês, butent tarp Dowido bey Jonatano, sunaus Zaulo. *1 Zom. 18, 3. P. 20, 8. 16.

8. Bet sunu=du *Rizpôs, dukters Ajo, kuriû=du ji Zaului buwo pagimdżusi, Armoni bey Mepi=Bozet, priegtam anus penkis sunus Mikalôs, dukters Zaulo, kurius ji iß †Adrielio pagimdżusi, sunaus Barsillai, Maalotito, ēme karalius, *P. 3, 7. †1 Zom. 18, 19.

9. Jr dawe tus į rankas Gibeonitû; tie tus pakore ant kalno po akiû Pono Diewo. Taipo prapule ßie septyni wienu kartu ir mire czēse pirmojo dago, mieżiû dagui prasidedant.

10. Tay Rizpa, dukte Ajo, żaką ēmusi użklojo tą ant wirßaus ulês, kaip dagas prasidējo, ikikōl lytus iß dangaus ant jû warwējo; ir ji ne perleido, kad dieną paukßczei po dangum ant jû tupētu, ney kad nakcze żwērys ant lauko jûs sudraskytu.

11. Jr Dowidui tai buwo apsakytą, ką Rizpa, dukte Ajo, Zaulo nepriwenczawotoji moterißke, dariusi.

12. Ir Dowids nuêjęs atēme káulus Zaulo ir káulus Jonatano, jo sunaus, iß mieſczoniû Jabes Gileadè, (kurius *jie nů ulyczû Bet-San ſlapczey buwo atēmę, nēs czonay Pyliſtēnai jůs buwo pakórę tů-czēs, kaip Pyliſtēnai Zaulą mußẽ ant kálno Gilboa;) *1 Zom. 31, 12.

13. Ir pargabéno tus iß ten aukßtyn, ir jie ſuwale jůs į wieną krúwą draug ſu káulais pakartůjû;

14. Ir jie paláidojo káulus Zaulo ir jo ſunaus Jonatano žémēje Benjamin Zeloj kapineſe jo tēwo Kis, ir dare wiſlab, ką karálius buwo liepęs. *Taipo Diews potam tai žémei wēl malonus paſtojo. * P. 24, 25.

15. Bet Pyliſtēnai iß naujo pradējo kariáuti prieß Izraelitēnus, ir Dowids ſu ſawo tarnais žemyn keliawęs kariawo prieß Pyliſtēnus. Ir Dowids pailſo.

16. Ir Jesbi iß Nob, (kurs buwo waikû Rapa wiens, ir ſwártis jo ragotines ſwēre tris ßimtus ſyklû wario, ir turējo naujus ginklus,) tas dumojo Dowidą užmußt.

17. Ale *Abizai, ſunus Zerujôs, gélbejo ji ir užmußẽ tą Pyliſtēną. Tay Dowido wyrai jam labay paſibážijo ir tare: tu ne keliáuſi daugiaus ſu mumis į kárą, kad ne ißgéſoma butu žibnycza Izraelije. * P. 23, 18.

18. Paſkuy dar kits káras kēleſi Nobè ſu Pyliſtēnais. Tay Sibekai, Uzatits, *užmußẽ Sápą, kurs taipojau wiens buwo iß waikû Rapa. * 1 Nuſ. Kar. 21, 4. P. 28, 11.

19. Ir dar kits káras kēleſi Gobe ſu Pyliſtēnais. Tay Elanans, ſunus Jacre-Orgim, Betlēemitas, užmußẽ Goliatą, Getitą, kurſai *ragotinę turējo, tôs kartis buwo néy audējaus-rieſtuwa. * 1 Zom. 17, 7.

20. Ir dar kits káras praſidējo Gate, tame buwo wyrs *bais didzo ſtomens, tas turējo ßeßis pirßtus ant kožnôs rankôs ir ßeßis pirßtus ant kožnôs kojos, tai yra iß wiſo dwideßimt ir keturi; o ir jis buwo gimęs iß Rapa. * 1 Nuſ. Kar. 21, 6.

21. Ir kaip jiſai *Izraelitēnus bjaurey buwo ißpeikęs, užmußẽ ji Jonatans, ſunus Simea, Dowido brolio. * 1 Zom. 17, 10.

22. Szie keturi Rapui buwo užgimę Gate, ir buwo užmußti per rankas Dowido ir jo tarnû.

22. Pérſkyrimas.

Dowido Liaupſēs-Giesme už Ißgélbējimą nů jo Nepriételiû.

1. Ir Dowids kalbējo Ponui Diewui žodzus ßiôs giesmês tů-czēs, *kaip Pons Diews ji buwo ißgélbējęs nů rankû wiſû jo nepriételiû bey nů rankû Zaulo, ir tare: * Pſ. 18, 1.

2. *Pons Diews yra mano ůle, ir mano pilis, ir mano ißgélbētojis. * Pſ. 18, 3.

3. Diews yra mano nuſítikējimas, kuriům aß nuſítikiu, mano ſkydas ir rágas mano ißgánimo, mano apgynimas ir mano priſitekējimas, mano ißgelbētojis, tu manę gélbi nů žmoniû piktumo.

4. Aß Poną Diewą liaupſiſiu ir praßyſiu, tay buſiu ißgélbētas nů ſawo nepriételiû.

5. Nēs manę buwo apēmę ſmertiês perßulei, ir upes Belial ißgandino mane.

6. Péklôs ryßei apēme manę, ir ſmertiês wirwes apgalējo manę.

7. Kad *túžboj eſmi, tay praßaus Poną Diewą ir ßaukiu ſawo Diewop, tay jis ißklauſo mano balſą iß ſawo bažnyczôs, ir mano ßaukſmas ateiti pas ji į jo auſis. * Pſ. 25, 17.

8. *Žéme drebējo ir paſijudino, twirtybes dangaus krutējo ir wiſkējo, kaip jis inirßo. * Pſ. 18, 8.

9. Gáras ißējo iß jo noſiês, ir *puſtijanti ugnis iß jo burnôs, kad žaibáwo iß to. * 2 Moiz. 24, 17.

10. Jis dangų palenke ir nužengé, ir tamſu buwo po jo kojomis.

11. Ir jis êjo ant Kerubo ir atlēke; ir jis lákſte ant wējo ſparnû.

12. Jo *ßētra aplink ji buwo tamſi, ir jůdi drumſtus debeſei. * Jez. 50, 3.

13. Nů žibējimo pirm jo dége ſu žaibawimais.

14. Pons Diews griowe iß dangaus, ir Aukßczáuſiaſis ißléido ſawo perkúną.

15. Jis ßowe sawo stulpus ir ißbarste jůs, jis * dawe zaibůti ir ißgandino jůs. * 1 Zom. 7, 10.

16. Tay regimi buwo didi twanai, ir źémês gruntas buwo atdengtas, nů barimo Pono Diewo, nů kwápo ir putimo jo nosiês.

17. Jis ißsiunte iß aukßtybês ir gabēno manę, ir ißtráuke manę iß didzû wandeniû.

18. Jis ißgélbejo manę nů stipriû mano neprieteliû, nů * manęs neapkenczanczůjû, kurie man permacnus buwo. * Ps. 69, 15.

19. Kurie manę apgalējo czēse mano nepalaimôs; ir Pons Diews stojosi man nusitikējimu.

20. Jis ißwede manę ant ruimo, jis ißtráuke manę, nēs jis pasimēgo manimi.

21. Pons Diews man geray dáro pagal mano * teisybę, jis uźmoka man pagal czystybę mano rankû. * Job 22, 30.

22. Nēs aß laikau Pono Diewo kelius, ir ne esmi piktas prieß sawo Diewą.

23. Nēs wisus jo sudus aß turiu po akiû, ir jo prisákimus aß ne paniekinu.

24. Bet aß esmi be nůtartiês po jo akiû, ir saugojůs nů griekû.

25. Todēl Pons Diews man uźmoka pagal mano teisybę, pagal mano czystybę po sawo akiû.

26. Pas ßwentůsius tu esi ßwentas, ir pas gerůsius tu esi géras,

27. Pas czystůsius tu esi czystas, ir * pas pérkreiptůsius tu esi pérkreiptas. * 3 Moiz. 26, 24.

28. Nēsa tu * gélbi pawargusius źmones, ir sawo akimis tu paźémini didzůsius. * Pamok. 29, 23.

29. Nēs tu, Pone Diewe, esi man źibnycza, Pons Diews mano tamsybę daro ßwiesą.

30. Nēs su * tawim aß galiu źalnieriû-pulkus parmußt, ir su sawo Diewu per murus ßókt. * Ps. 18, 30.

31. Diewo keliai yra be nůtartiês, Pono Diewo * źodzei yra perskaistinti; jis yra atsarga wisiems jůmi nusitikintiemsiems. * P. 19, 9.

32. Nēs * kame yra Diewas be to Diewo? ir kame yra apgintojis be musû Diewo? * Jez. 43, 11.

33. Diews stiprin manę su mace, ir rodo man kélią be nůtartiês.

34. Jis daro mano kojas lyg elniams, ir pastáto manę ant mano aukßtybês.

35. Jis mokina mano rankas * kariáuti, ir mokina mano péti warini kilpini itempti. * Ps. 144, 1.

36. Ir důdi man skydą sawo ißgánimo; ir kad tu manę paźémini, tay manę didzu darai.

37. Tu po manim wietą darai waikßczoti, kad mano kojos ne paslystu.

38. Aß sawo neprietelius wysiu ir jůs ißpústisiu, ir ne sugryßiu, ik aß jůs busiu uźmußęs.

39. Aß jůs źawisiu ir sumußiu, ir jie manęs ne atsigis; jie tur pulti po mano kojomis.

40. Tu gali manę su mace ißrēdyt ant kariawimo; tu po manim gali mesti prieß manę sténgianczůsius.

41. Tu man důdi mano neprietelius ant pabēgimo, kad ißpústiczau manę n' apkenczanczůsius.

42. Jie ßaukia, bet cze niera gelbētojo; Diewop, bet jiems ne atsiliepja.

43. Aß jůs sutrisiu néy dulkes ant źémês, kaip purwus ant ulyczôs aß jůs ißdulkisiu ir ißbarstysiu.

44. Tu * gélbi manę nů źmoniû waidą kélianczůjû, ir idedi manę i wyresniji tarp pagónu; źmones, kurius aß ne paźinau, ßlúźija man. * Ps. 18, 44.

45. Swetimieji waikai manę ne iweike, ir klauso manęs su paklusniomis ausimis.

46. Swetimieji waikai apalpsta ir spárdosi sawo pánczůse.

47. Pons Diews yra gyws, ir pagirtas t'esie mano apgynimas! ir Diewas, ůle mano ißgánimo, tur buti paaukßtintas,

48. Tas Diews, kurs man důd pasitießit ir pawercz źmones po manim.

49. Jis ißgélbti manę nů mano neprieteliû; tu * paaukßtini manę iß

tû, kurie prieß manę stengiasi, tu ißgelbi manę nû neteisiûjû.
* Ps. 18, 49.

50. *Todėl aß taw dėkawosiu, Pone Diewe, tarp pagonû, ir tawo wardo liaupsę giedosiu;
* Rym. 15, 9.

51. Kurs sawo karáliui didi ißgánimą ißrodo ir gér daro sawo pamostitamui, Dowidui ir jo waikams amžinay.

23. Pérskyrimas.

Dowido paskuczáusioji Giesme ir Gurabims Karžygiû.

1. Szitie yra paskuczáusieji žodžei Dowido: kalbėjo Dowids, sunus Jzai, kalbėjo wyrs, *kurs wislab geray žinojo apie Mesioßių Diewo Jokubo, meilingay su giesmemis Jzrael.
* Ebr.: kurs ißkeltas į móstitąji Diewo Jokûbo.

2. *Dwase Pono Diewo kalbėjo iß manęs, ir jôs kalba mano liežuwju ißkalbėta.
* Matt. 22, 43.

3. Diewas Jzraelio man kalbėjo, gelbėtojis Jzraelio kalbėjo, teisusis waldons tarp žmoniû, waldonas baimėje Diewo,

4. Jr lygey kaip außra rytmetij, sáuley rytą=métą užtekant be debesiû, kad iß saulês spindulio po lytaus žole ißžél iß žémês.

5. Nės mano gimine ne yra tokia pas Diewą, nės jis su manim susiderėjo, ir tas suderėjims bus ámžins, dawádnas ir laikomas, nės wisas mano ißgánimas bey wale ant to láukia, kad jis áugtu.

6. Ale wélnio (Belialio) waikai wisi yra ney ißbarstytos usnys, kurias rankomis ne gali suspáust.

7. Bet kurs jas tur nutwért, geležį ir ragotines tur sawo rankoj turėti; ir ugnimi bus sudéginti ßėtroje.

8. *Szitie yra wardai karžygiû Dowido: Jazabeam, sunus Akmoni, garbingiausiasis iß trijû. Jis pakėle sawo ragotinę ir užmußė aßtûnis ßimtus wienu kartu.
* 1 Nus. Kar. 12, 10. 11.

9. Po jo buwo Eleazars, *sunus Dodo, sunaus Ajoi, iß tû trijû karžygiû su Dowidu. Kaip jie ißpeikė Pylistėnus, ir czonay buwo susirinkę ant mußio, ir wyrai iß Jzrael aukßtyn tráukes,
* 1 Nus. Kar. 12, 12. P. 28, 4.

10. Tay jis stowėjo ir mußė Pylistėnus, ikikol jo ranka prie kardo pailsusi pastipo. Jr Pons Diews *didę pagalbą dawe tû=czės, kad žmones wėl sugryžo paskuy ji pleßimą suwalyt.
* 1 Zom. 11, 13.

11. Po jo buwo Samma, sunus Ago, Ararito; kaip Pylistėnai susirinko į wieną pulką, ir buwo czonay stukis dirwôs, pilnas lęßiû, ir žmones bėgo dėl Pylistėnû,

12. Tay jis pasistojo į widų tôs dirwôs, ir tą ißwálnijęs užmußė Pylistėnus, ir Diews sutėko didę pagálbą.

13. Jr ßie trys garbingiáusieji iß trisdeßimts parėjo žemyn per pjutiês czėsą pas Dowidą, į daubą Adullam, ir wisas pulkas Pylistėnû gulėjo pakalnėj Repaim.

14. Ale Dowids tą=kart pilije buwo, bet Pylistėnû žmones buwo Betleėme.

15. Jr *Dowids užsigeisdams tare: kas man nor gėrt atneßt wandens iß ßulinio Betleėme ties wartais?
* 1 Nus. Kar. 12, 17.

16. Tay ßie trys karžygei isiwerže į abażą Pylistėnû ir sėme wandens iß ßulinio Betleėmè ties wartais, ir néßė ir pargabéno tą Dowidui. Bet jis ne norėjo to gėrti, bet paliejo tą Ponui Diewui,

17. Jr tare: „apsaugok Diewe, kad aß tai daryczau! Ar tai ne kraujas anû wyrû, kurie sawo gywasti ne czėdidami ten nuėjo?“ ir ne norėjo to gérti. Tai dare tie trys káržygei.

18. Abižai, Joabo brolis, *sunus Zerujôs, taipjau buwo garbês pilnas tarp trijû. Jis sawo ragotinę pakėlęs užmußė tris ßimtus, ir taipjau buwo didey pagirtas tarp trijû,
* P. 21, 17. 1 Nus. Kar. 12, 20.

19. Jr ßlowingiáusiasis tarp trijû, ir buwo jû wyriáusiasis; ale tasczaus jis ne buwo prilyginams aniems trims.

20. Jr *Benajas, sunus Jojado, sunaus Jsail, didžû darbû dėl pagirtas, iß †Kabzeel, tasai užmußė

dwéjētą Moabitû, ney liútu du driutu, ir nuêjęs užmuße tikrą liútą ßulinij žiemoj.
* 1 Nus. Kar. 12, 22. † Joz. 15, 21. Neem. 11, 25.

21. O ir užmuße wieną baisų Egyptißką wyrą, tas turējo ragotinę sawo rankoj; ale jis nuêjo pas ji su lazda, ir ißwerže Egypcionui tą ragotinę iß jo rankôs ir nužawino ji jo patiês ragótine.

22. Tai dare Benajas, sunus Jojado, ir labay buwo pagirtas tarp tû trijû karžygiû,

23. Jr ßlowingésnis už anus trisdéßimts; ale jis ne lygus pastojo aniems trims. Jr Dowids idējo ji i wierniáusiąji sawo rodininkû.

24. * Azaels, brolis Joabo, yra tarp anû trisdeßimts; Elanans, sunus Dodo, Betleēme;
* P. 2, 18. 1 Nus. Kar. 12, 26.

25. Samma, Aradits; Elika, Aradits;

26. * Elez, Paltits; Jra, sunus Jkeso, Tekoißkio; * 1 Nus. Kar. 28, 10.

27. Abiezer, Antotißkis; Mebunai, Uzatißkis;

28. Zalmon, Aotits; * Maerai, Netopatißkis;
* 1 Nus. Kar. 12, 30.

29. Eleb, sunus Baena, Netopatißkis; Jttai, sunus Ribai iß Gibeôs waikû Benjamin;

30. Benaja, * Pirgatonißkis; Jdai iß upéliû Gaas;
* 1 Nus. Kar. 12, 31.

31. Abi-Albon, Arbatits; Asmawet, Barumitißkis;

32. Eljaeba, Saalbonits; waikai Jazen bey Jonatan;

33. Samma, Ararits; Ajiam, sunus Sararo, Ararits;

34. Elipelet, sunus Aasbai, sunaus Maekati; Eliam, * sunus Ajitopelio, Gilonito; * P. 15, 12.

35. Ezrai, Karmelits; Paerai, Arbits;

36. Jegeal, sunus Natan, iß Zoba; Bani, Gadits;

37. Zeleks, Ammonits; Naarai, Beerotits, ginklû-neßējis Joabo, sunaus Zerujôs;

38. Jra, Jetrits; Gareb, Jetrits;

39. Uria, * Etits, tû iß wiso yra trisdeßimts ir septyni.
* P. 11, 3.

24. Pérskyrimas.

Dowido Pasididžawimas, kad žmones suskaito, Maru korawotas.

1. Jr * Pons Diews sawo narse wēl didey supyko prieß Jzraelitenus ir pérleido Dowidą tarp jû kusínt, kad jis tare: nuêjęs suskaityk Jzraelitēnus bey Judą.
* 1 Nus. Kar. 22, 2.

2. Jr karálius tare Joabui, sawo wyriáusiamjam ant waisko: eik aplink per wisas gimines Jzrael, pradējęs nû Dan iki Bersеba, ir suskaityk man žmones, kad aß žinoczau, kiek jû butu.

3. Joabs tare karáliui: Wießpats tawo Diewas te pridedie prie ßiû žmoniû, kiek jû dabar yra, dar ßimtą kartû tiek, kad mano wießpats karálius sawo pasimēgimą iß to gáutu! ale kodēl, mans wießpatie karaliau, tai apsiēmei?

4. Ale karálius toktai norējo, kad tai darytu Joabs ir wyresnieji ant waisko. Taipo ißkeliáwo Joabs ir wyriausieji ant waisko nû karáliaus, kad suskaitytu žmones Jzrael.

5. Jr pérējo Jordaną atsígulдami Aroerije ant deßinês miesto pas upēli Gad ēsanczojo ir Jaezerij;

6. Jr atêjo i Gilead ir i pakalnę Adsí, ir nukako i Dan-Jaan ir aplink Zidoną;

7. Jr nukako i aną múrais aptwértąji miestą Tyrių ir i wisus miestus Ewitû bey Kananitû, ir ißêjo i pētus Juda i Bersebą.

8. Jr * pérkeliawo wisą tą žemę, ir po dewyniû mēnesiû ir dwideßimt dienû jie wel pargryžo i Jeruzalę.
* Joz. 18, 9.

9. Jr Joabs dawe karáliui skaitlių žmoniû, kurie buwo suskaityti. Jr buwo Jzraelije aßtûni ßimtai túkstanczû driutû wyrû * su kárdu gálinczûjû, ir Judawoj penki ßimtai túkstanczû wyrû.
* Wald. 8, 10. 2 Kar. 3, 26.

10. Jr Dowido ßirdis pradējo túžbitis žmones suskaiczus. Jr Dowids tare Ponui Diewui: aß * sunkey susigrießijau tai dáres. Jr dabar Pone Diewe, atléisk nusidējimą sawo tarno, nēs aß labay durnay dariau.
* P. 12, 13. 2 Nus. Kar. 22, 8.

11. Ir Dowidui rytą=mėtą atsikėlus, girdėjo prarakś Gads, Dowido wyriausiasis klebons, Diewo źodi, kurs tare:

12. Nuėjęs kalbėk su Dowidu: taip sako Pons Diews: „trejopus daiktus aś taw pranesźu, iśsiskirk saw wieną iś tů, kad taw daryczau."

13. Gads pas Dowidą nuėjęs apsake jam tai ir tare jam: ar nori, *kad septyni brangus metai trópitu tawo źemę, arba kad tris mėnesius turėtumbei bėgt dėl sawo nepriteliů, ir jie tawę pérsekinėtu, arba kad per tris dienas maras butu tawo źemėje? Taygi dabar geray apsimislik ir prisidabok, (kad aś źinoczau,) ką man reik atsakyti tam, kurs mane siuntęs.

* Jer. 24, 10. P. 29, 17. Ezek. 6, 12.

14. Dowids tare Gadui: dide tuźba manę apėme, ale pulkime geriaus i rankas Pono Diewo, nės *jo mielaśirdingyste dide yra; aś ne noriu źmonems i rankas pulti.

* Sir. 2, 22. 23.

15. Taipo pérleido Pons Diews, kad maras rados Izraelije iś to ryto iki lemtamjam czėsui, kad źmoniů iśmire nů Dan ik i Berseba septynes=dėśimts tůkstanczei wyrů.

16. Ir kaip angėlas sawo ranką iśtiese ant Jeruzalês ję iśpustit, *gailėjôs Pons Diews tôs didźôsês iśkadôs ir tare angėlui zudytojui źmonėse: jau gana, dabar attrauk wėl sawo ranką. O angėlas Pono Diewo jau buwo pas klojimą Arapno Jėbusito.

* Jer. 42, 10.

17. Ale Dowids angėlą źmones zudantiji pamatęs tare Ponui Diewui: śtay, aś susigrieśijau, aś tą grieką dariau; ko nukalto śios awys? tawo ranka tesikelie prieś manę ir prieś mano tėwo giminę.

18. Ir Gads atėjo pas Dowidą tů paczu czėsu ir tare jam: aukśtyn ėjęs pabudawok Ponui Diewui altorių ant klojimo Arapno Jebusito.

19. Taipo Dowids aukśtyn ėjo, kaip Gads sakęs bey Pons Diews buwo liepęs.

20. Ir Arapnui atsigręźus, mate jis karalių su jo tarnais pas ji einanti, ir *pasiklonojo jam sawo wéidu iki źėmês,

* P. 18, 28.

21. Ir tare: kodėl tu, mans wieśpatie karaliau, ateini pas sawo tarną? Dowids atsake: nupirkt iś tawęs tą klojimą ir pabudawot Ponui Diewui altorių, kad ta sloga tarp źmoniů liautus.

22. Bet Arapna tare Dowidui: *mans wieśpatie karaliau, imk ir apierawok, kaip taw mėgsta. Sztay, cze yra jautis déginimo=apierai, ir †jungai, ir medźo padarynes ant pakurimo.

* 1 Moiz. 23, 11.
† Ebr.: kuliami weźimai.

23. Wislab tai Arapna dawe karaliui. Ir Arapna tare karaliui: Wieśpats tawo Diewas te důdie, kad tu jam itiktumbei.

24. Ale karalius tare Arapnui: ne taipo, bet aś noriu tą iś tawęs pirkt, kiek jis werts, nės aś Wieśpaczui sawo Diewui ne noriu déginimo=apierą důt iś to, ką dykay gawau. Taipo Dowids nupirko tą klojimą ir jauti uź penkes=deśimts syklus sidabro,

25. Ir pabudawojo czonay Ponui Diewui altorių, ir apierawojo déginimo=ir dekawonês=apieras. Ir *Pons Diews tai źėmei wėl malonus pastojo, ir sloga paliowe tarp waiků Izrael.

* P. 21, 14.

Galas antrůjů Knygů Zomelio.

Pirmosios Knygos apie Karalius.

1. Pérskyrimas.

Salomonas į Karálių móstits ir paßwentits.

1. Ir karálius Dowids pasénęs ir metů pulką suláukęs ne galējo sußilt, norint ir drebuzeis ji uzklojo.

2. Tay tare jam jo tarnai: te jēßko kas musů wießpaczui karáliui jáuną kokią mergą, kuri po akiů karáliaus butu, ji pridabotu, jo glēbije miegotu ir sußilditu musů wießpati karálių.

3. Ir jie jēßkojo grazios jaunôs mergáitês per wisus rubezius Izrael, ir surado Abisagę iß Sunem, ir nugabéno ję pas karálių.

4. Ir ji buwo labay grazi merga, ir pridabojo karálių ßlúzidama jamui. Ale karálius jei ne prigule.

5. Ale *Adonijas, sunus Agitôs, pasididzůdams tare: aß noriu karáliumi pastot. Ir † pasísteliawo wezimů ir raitelių, ir penkes-dėßimts trabantů (fargů) pirm jo bēganczů.
* 2 Zom. 3, 4. † 2 Zom. 15, 1.

6. O jo tēws ne norējo ji apsmútit, kol gyws buwo, kad butu sákęs: kam tu tai darai? O jis buwo ir labay grazus wyrs, ir jis jam buwo gimęs *tůjau pagal Absalomą.
* 2 Zom. 3, 3. 4.

7. Ir jis buwo susítáręs su Joabu, sunum Zerujôs, ir su *Abjataru wyskupu; tůdu gélbējo Adoniją.
* p. 2, 22.

8. Ale Zadoks wyskups, ir Benajas, sunus Jojado, ir Natans prárakś, ir Simei, ir Rei, ir karzygei Dowido ne pritare Adonijui.

9. Ir kaip Adonijas áwis bey jáuczus ir penētus galwijus apierawojo pas ákmeni Sojēlet arti ßulinio *Rogel gulinti, kwēte jis wisus sawo brolius, karáliaus sunus, ir wisus wyrus Juda, karáliaus tarnus.
* Joz. 15, 7. 2 Zom. 17, 17.

10. Ale *práraką Nataną ir Benają, ir karzygius, ir Salomoną, sawo broli, jis ne-kwēte.
* p. 26.

11. Tay Natans tare Bat-Sebai, Salomono motinai: ar ne girdējei, Adoniją, sunų Agitôs, karáliumi pastojusi? O musů wießpats Dowids nieką apie tai ne zino?

12. Taygi eikß, aß tawę pamokisiu, kad ißgélbetumbei sawo dußią ir sawo sunaus, Salomono, dußią.

13. Eik, ir iėjusi pas karálių Dowidą sakyk jam: „ar tu ne, mans wießpatie karáliau, man, sawo slúginei, su prysēga pazadējei ir sakei: „„tawo sunus Salomonas tur karáliumi but po mano galwôs, ir jis tur sedēti ant mano karal-krēslio?““ kodēlgi Adonijas karáliumi pastojo?“

14. Sztay, taw ten dar be-ēsant ir su karáliumi be-kalbant, aß paskuy tawę į widų ateisiu, ir tawo zodzus pilnay ißkalbēsiu.

15. Ir Bat-Seba iėjo pas karálių į kamárą, o karálius labay buwo pasénęs, ir Abisage iß Sunem ßluzijo karáliui.

16. Ir Bat-Seba pasilenkusi labay pasiklónojo karáliui. Ale karálius tare jei: *kas taw kenk?
* 2 Zom. 14, 5.

17. Ji tare jam: mans wießpatie, tu man, sawo slúginei, prie Wießpatiês sawo Diewo prisēkei: „tawo sunus Salomonas turēs po mano galwôs karáliumi buti ir ant mano krēslo sedēti.“

18. O dabar wey, Adonijas karáliumi pastojo, ir tu, mans wießpatie karáliau, nieko apie tai ne zinai.

19. Jis *jáuczů ir penētů galwijů ir daug awjů apierawojo, ir pakwēte wisus karáliaus súnus, podraug ir Abjatarą wyskupą, ir Joabą, wyriáusiji ant zalnierių; ale tawo tarną Salomoną jis ne-kwēte;
* p. 9. 10.

20. Ale tu esi mano wießpats karálius; ákys wisů Izraelitēnů ziur į tawę, kad jiems zinomą darytumbei, kas ant krēslo mano wießpatiês karáliaus po jo galwôs sēdēti tur.

21. O kad tu, mans wießpatie karáliau, su sawo tēwais busi uzmigęs,

tay aß ir mano sunus Salomonas *turēsiwa grießnu bút.
*2 Moiz. 5, 16.

22. O jei dar be=kalbant su karáliumi, atêjo prárakas Natans.

23. Ir jie apsáke tai karáliui: ßtay, cze yra prárakas Natans. Ir kaip jis buwo iêjęs pas karálių, pasiklónojo karáliui sawo wéidu iki źémês,

24. Ir tare: mans wießpatie karáliau, ar tu sakei: „Adonijas tur po mano galwôs karáliumi but ir ant mano krēslo sēdēt?"

25. Nēs jis ßen=dien nuêjęs apierawojo jauczû ir penētû galwijû ir daug awjû, ir pakwēte wisus karáliaus súnus ir wyresniûsius ant zalnièriû, podraug ir wyskupą Abjatarą. O antai, jie walgo ir géria pas ji sakydami: *Diewe padek karáliui Adonijui! *2 Zom. 16, 16.

26. Ale *manę, tawo tarną, ir Zadoką wyskupą, ir Benają, sunų Jojado, bey tawo tarną Salomoną jis ne=kwēte. *p. 10.

27. Ar tai paliepta mano wießpatiês karáliaus, o apie tai źiniôs ne=dawei sawo tarnams, kas ant krēslo mano wießpatiês karáliaus po jo gálwôs sēdēsęs?

28. Karalius Dowids atsakydams tare: parwadikit man Bat=Sebą. Ir ji i widu atêjo pas karálių. O jei po karáliaus akiû be=stowint,

29. Karálius pasibáźidams tare: kaip tikray Pons Diewas gywas yra, kurs *mano dußią ißgélbejęs iß wisôs bēdôs, *2 Zom. 4, 9.

30. Aß ßen=dien darysiu, kaip aß taw prisiékiau prie Wießpatiês Diewo Izrael, ir kaip aß kalbējau, kad Salomonas, tawo sunus, tur karáliumi but po mano galwôs, ir jis tur sēdēt ant mano krēslo i mano wietą!

31. Tay Bat=Seba sawo wéidu iki źémês pasilenkusi pasiklonojo karáliui ir tare: Diewe padek mano wießpaczui karáliui Dowidui amźinay!

32. Ir karálius Dowids tare: parwadikit man wyskupą Zadoką, ir prárakąą Natanąą, ir Benają, sunų Jojado. Ir jiems pas karálių iêjus,

33. Tare jiems karálius: imkite su sawim sawo wießpatiês tarnus, ir mano sunų Salomoną ant mano ásil=arklio uźsodinę nugabénkit ji i Gijonę.

34. O wyskups Zadoks su prárakų Natanu te mostija ji tenay per karálių ant Izraelitēnû. Ir triúbomis triúbidami sakykit: *Diewe padēk karáliui Salomonui! *p. 39.

35. Ir pâskuy ji aukßtyn uźsitráukę ateikit, *tay jis turēs sēdēti ant mano krēslo ir karáliumi but i mano wietą; ir aß jam prisakysiu, kad jis wyriáusiasis busęs ant Izrael ir ant Juda. *p. 30. 46.

36. Tay atsáke karáliui Benajas, sunus Jojado, ir táre: Amen; Wießpats Diewas mano wießpatiês karáliaus lygey taipo te sako!

37. Kaip Pons Diews su mano wießpatimi karáliumi buwęs, taipo jisai te esie ir su Salomonu, kad jo krēslas didésnis butu uź krēslą Dowido, mano wießpatiês karáliaus!

38. Tay wyskups Zadoks, ir prarakas Natans, ir Benajas, sunus Jojado, ir tie Kreti bey Pleti nuêję uźsodino Salomoną ant ásil=árklio karáliaus Dowido, ir nugabéno ji i Gijonę.

39. Ir *wyskups Zadoks ēme aliejaus=rágą iß ßētrôs, ir pamóstijo Salomoną. Ir jie triúbijo su triuba, ir wisi źmones sake: †Diewe padēk karáliui Salomonui!
*1 Nus. Kar. 30, 22. †2 Kar. 11, 12.

40. Ir wisi źmones paskuy ji aukßtyn êjo, ir źmones źaide ant wamzdzû, ir buwo labay linksmi, kad ir źéme iß jû ßukáwimo pérskambējo.

41. Ir Adonijas girdējo tai, ir wisi jo pakwēstieji, kurie pas ji buwo, o jie jau buwo pawálgę. O Joabs triubôs skambejimą ißgirdęs tare: kas tai per ßukáwimas ir núkims mieste?

42. Ale jam dar be=kalbant, ßtay atêjo Jonatans, *sunus Abjataro wyskupo. Ir Adonijas tare: eikß i widų, nēs tu esi wiernas wyrs, ir gérą naujēną atneßi. *2 Zom. 15, 27.

43. Jonatans atsakydams tare Adonijui: berods, musû wießpats karáa

lius Dowids Salomoną į karálių idėjęs,

44. Jr su jůmi siuntęs wyskupą Zadoką, ir prároką Natanų, ir Benają, sunų Jojado, ir tus Krēti bey Plēti; ir jie užsodino jį ant karáliaus ásil=árklio.

45. Jr wyskups Zadoks su práraku Natanu pamóstijo jį per karálių Gijonej, ir iß ten aukßtyn užêjo su džaugsmu, kad miestas pérskamba. Tai tas ßukáwims, kuri jůs girdējot.

46. Priegtam jau *sēd Salomonas ant karál=krēslio. *1 Nus. 29, 5.

47. O karáliaus tarnai iêjo perženoti musû wießpatį karálių Dowidą, ir tare: tawo Diews te důdie Salomonui dar aukßtésnį wardą už tawąjį, ir te dáro jo krēslą aukßtesnį už tawąjį. Jr karalius pasiklónojęs Diewą melde ant sawo pátalo.

48. O ir taip sákęs karálius: „paßlowintas te esie Wießpats Diewas Jzraelio, kurs *ßen=dien wieną pasodino ant mano krēslo, man tai sawo akimis be=mátant!" *P. 3, 6.

49. Tay nusigando ir kēlesi wisi, kurie prie Adonijo pakwēsti buwo, ir ßalin ējo, kożnas sawo keliu.

50. Ale Adonijas bijojos Salomono, ir pasikēlęs nuêjo ir nutwēre ragus altoriaus.

51. O tai buwo apsakyta Salomonui: ßtay, Adonijas bijosi karáliaus Salomono, ir wéy, jis *twériasi prie altoriaus ragû ir sako: „karálius Salomonas ßen=dien su prysega man te žáda, kad manę, sawo tarną, ne žudys kardu." *P. 2, 28.

52. Salomonas tare: jei jis wiernas bus, *tay neywiens jo plaukélis ne turēs pult ant žémês; ale jey kas pikto jame rasis, tay jis tur mirti. *1 Zom. 14, 45. 2 Zom. 15, 12. P. 14, 11.

53. Jr karálius Salomonas nusiuntęs atwesdino jį žemyn nů altoriaus. O kaip jis atējo, tay jis didey pasiklónojo Salomonui. Ale Salomonas tare jam: eik į sawo namus!

2. Pérskyrimas.

Dowido paskutine Wale ir Smertis; Salomono Pasekims ir tikras Waldims.

1. O cžēsui jau priējus, kad Dowids turējo numirt, prisáke jis sawo sunui Salomonui tarydams:

2. Aß *atstoju iß ßio swieto, kaip wisi kiti žmones. Taygi tu búk drąsus, ir buk wyrs! *Joz. 23, 14. Job 10, 21.

3. Jr dabote dabok ant įstátimû Wießpatiês sawo Diewo, kad tu wáikßcżotumbei jo keliais, ir pilnawotumbei jo budus, prisákimus, prowas ir liudijimus, *kaip tai paraßyta zokane Moizeßiaus, kad protingas butumbei wisame, ką darai, ir katrul tu kreipsies; *5 Moiz. 17, 16. Joz. 1, 7. P. 23, 6.

4. Kad Pons Diews sawo žodį man kalbētąjį padriútintu be=sakydams: „jey tawo waikai ant sawo keliû dabosis *po mano akiû wiernay ir iß wisôs ßirdiês ir iß wisôs důßiôs pasielgdami, tay iß tawęs niekados ne pristoks wyro ant karál=krēslio Jzrael." *1 Moiz. 17, 1.

5. Taipjau ir geray žinai, ką man padáręs Joabs, sunus Zerujôs, ką jis dare aniem=dwiem wyriáusiem ant waisko Jzrael, *Abnēriui, sunui Nero, ir †Amazui, sunui Jeter, kuriû=du jis nužawino praliedams kraują kaip kare, pakájui ēsant, ir apwarwino sawo diržą aplink jo strēnas ēsantiji krauju, kaip kare, ir sawo kurpes, kurioms sawo kojas apsiáwęs. *2 Zom. 3, 27. †2 Zom. 20, 10.

6. Daryk pagal sawo ißmintį, kad žilus jo plaukus su pakájumi žemyn į důbę ne įleistumbei.

7. O waikams Barsillai, Gileadito, tu mielaßirdingystę turi ißródit, kad jie prie tawo stálo wálgitu; nēs *taipo jie prie manęs prisiglaude, kaip aß bēgau dēl tawo brolio Absalomo. *2 Zom. 17, 27. 19, 31. 32. Ezr. 2, 61.

8. Jr ßtay, tu turi pas sawę Simei, sunų Gēro, sunaus Jēmini iß Bajurim, *kursai ant manęs bjaurey kéike tů=cżēs, kaip aß ējau į Maanaim. O jis atêjo man prießais prie Jordano, tay †aß jam

prisēkiau prie Pono Diewo tarydams: aš tawę ne nužudysiu kárdu.
* 2 Zom. 16, 5. P. 19, 16. † 2 Zom. 19, 23.

9. Ale tu ne důk jam nekaltam but, nēs tu išmintings wyrs esi, ir geray žinósi, ką jam reikia daryt, kad * jo žilus pláukus kruwinus į důbę nukákitumbei. * Ps. 63, 10.

10. Taipo * užmigo Dowids su sawo tēwais, ir buwo paláidots mieste Dowido. * Darb. 2, 29.

11. Bet * czēsas, per kurį Dowids karáliumi buwęs ant Izraelitēnů, yra keturės-děšimts métai. Septynis metus jis buwo karáliumi Ebrone, o trisdešimts ir tris metus Jēruzalēj.
* 2 Zom. 5, 4. 1 Kus. Kar. 29, 26. 27. P. 30, 27.

12. Ir Salomonas sedējo ant krēslo sawo tēwo Dowido, ir jo karalyste labay buwo pastiprinta.

13. Ale Adonijas, sunus Agitôs, įējo pas Bat-Sebą, Salomono mótiną. Ir ji tare: * argi tu ir ateini gerůju? Jis tare: gerůju.
* 1 Zom. 16, 4.

14. Ir sake: aš turiu su tawim ko kalbēt; ji tare: kalbēk!

15. Jis tare: tu žinai, * kad karalyste mano buwo, ir wisi Izraelitēnai ant manęs buwo pasitikēję, kad aš karáliumi buczau. Ale dabar karalyste kitaip wirto ir mano broliui téko. Iš Pono Diewo ji jam téko. * P. 1, 5.

16. Taygi dabar aš wieną maldą prašau iš tawęs, ogi tu ne apgēdik mano akis. Ji tare jam: pasakyk.

17. Jis tare: kalbēk su karáliumi Salomonu, nēsa jis ne apgēdis tawo akis, kad jis man důtu * Abisagę iš Sunem per pácze.
* P. 1, 3. Joz. 19, 18.

18. Bat-Seba tare: geray, aš kalbēsiu dēl tawęs su karáliumi.

19. Ir Bat-Seba įējo pas karálių Salomoną, kad su jům kalbētu dēl Adonijo. Ir karálius atsikēlęs ējo jei priešais, ir jei pasiklónojęs atsisēdo ant sawo kreslo. Ir karáliaus mótinai krēslas buwo padētas, kad ji atsisēstu po jo dešinês.

20. Ir ji tare: aš mažumo ko iš tawęs prašau, tu ne apgēdik mano akis. Karalius tare: prašyk, mano mótina, aš tawo akis ne apgēdisiu.

21. Ji tare: pawélik, kad Abisage iš Sunem tawo broliui Adonijui per pacze butu důta.

22. Tay karálius Salomonas atsakydams tare sawo motinai: kodēl tu prašai Abisagês iš Sunem Adonijui? prašyk jam ir karalystês, nēs jis yra wyresnysis mano brolis, ir * tur myskupą Abjatarą, ir Joabą, sunų Zerujôs. * P. 1, 7.

23. Ir karálius Salomonas pasibážijo prie Pono Diewo ir tare: Diewe, padaryk man šeip ir taip, jey Adonijas tai * kalbējęs ne prapulditu sawo gywasti.
* 2 Zom. 1, 16.

24. O dabar, kaip tikray Pons Diews gyws yra, kurs manę patwirtino ir dawe sēdēt ant krēslo mano tēwo Dowido, ir kursai mano giminę iškēle, kaip jis kalbējęs, šendien Adonijui teks mirti!

25. Ir karálius Salomonas nusiunte Benają, sunų Jojado; tas muše jį, kad numire.

26. O wyskupui Abjatarui tare karálius: eik į * Anatotus prie sawo lauků, nēs tu smertiês kaltas esi! Ale aš šen-dien ne noriu tawę žudyt; nēs tu skrynę Wiešpatiês Pono Diewo po akių mano tēwo Dowido nešiojei, ir drauge kentējei, kur mano tēws kentējęs.
* Jer. 1, 1.

27. Taipo išmete Salomons Abjatarą, kad ne turējo daugiaus but wyskupu Pono Diewo; * kad išsipilditu žodis Pono Diewo, kurį jis ant giminês Eli buwo kalbējęs Siloj. * 1 Zom. 2, 31. 32.

28. O tą kalbą ištyre Joabs, nēs jis su Adoniju iš wieno buwo ējęs, norint ne su Absalomu. Tay bēgo Joabs į šētrą Pono Diewo ir * nutwēre ragus altoriaus.
* P. 1, 51.

29. Ir apsakyta buwo karáliui Salomonui, Joabą į šētrą Pono Diewo ibēgusį; o štay, jis stow prie altoriaus. Tay nusiunte Salomonas Benają, sunų Jojado, ir tare: eik, ir užmušk jį.

30. Ir Benajas įējęs į šētrą Pono Diewo tare jam: taip sako karálius:

išeik laukan! Jis atsáke: ne, czonay aš noriu mirti. Jr Benajas atsáke tai karáliui ir tare: šitaip kalbējo Joabs, ir taip jis man atsáke.

31. Karálius tare jam: daryk, kaip jis kalbējęs, ir ji užmušęs paláidok ji, kad tu tą kraują, kuri Joabs be reikalo praliejęs, nů manęs nukreiptumbei, ir nů giminês mano tēwo,

32. Jr Pons Diews jam užmokētu jo kraują ant jo galwôs, kad jis du wyru užmušęs, teisesniu-du ir geresniu-du už ji, ir jůdu nužawinęs kardu, kad mano tēwas Dowids apie tai nieko ne žinojo, butent *Abnēri, sunų Nero, wyriáusiji ant waisko Jzraelitēnů, ir †Amazą, sunų Jeterio, wyriáusiji ant waisko Juda.

* 2 Sam. 3, 27. † 2 Sam. 20, 10.

33. Kad jů-dwiêjů *kraujas užmokētas butu ant galwôs Joabo ir jo waikû amžinay, ale Dowids ir jo waikai, jo gimine ir jo karališkasis krēslas pakájaus turētu amžinay nů Pono Diewo.

* 1 Moiž. 9, 6.

34. Jr Benajas, sunus Jojado, užêjęs muše ir užmuše ji. Jr jis buwo paláidots sawo namůse púsczoj.

35. Jr karálius idējo *Benają, sunų Jojado, i jo wietą ant waisko, ir Zadoką wyskupą idējo karálius i wietą Abjataro. * p. 4, 4.

36. Jr karálius nusiuntęs wádindino Simei ir tare jam: pakurk saw butą Jēružalēj, ir gywénk czonay; ir ne išeik iš cze ney šén ney tén!

37. Kurę *dieną tu išeisi, ir per upéli Kidron eisi, tay žinok, kad mirtinay turēsi prapult; tawo kraujas t'esie ant tawo galwôs.

* 1 Moiž. 2, 17.

38. Simei atsáke karáliui: tai gera mislis; kaip tu, mans wiešpatie karáliau, kalbējei, taip darysiu aš, tawo tarnas. Taipo Simei gywéno Jeružalēj ilgą czēsą.

39. Ale nusidawe po trijů métů, kad du bérnu Simejui pabēgo pas Akisą, sunų Maeka, karálių iš Gat. Jr apsakyta buwo Simejui: štay, tawo bérnu-du yra Gate.

40. Tay Simei pasikēlęs balnojo sawo ásilą ir nukeliáwo i Gátą pas Akisą, kad sawo bérnu-du jēškotu. O tenay nukakęs pargabéno sawo bérnu-du iš Gat.

41. Jr apsakyta buwo Salomonui, Simeji nukeliáwusi iš Jeružalês i Gátą, ir pargryžusi.

42. Tay karálius nusiuntęs atwadindino Simeji ir tare jam: ar aš taw ne pasibážijau prie Pono Diewo, ir graudendams taw sakiau: kurędien tu iškeliáusi ar šen ar ten, tay žinok, kad tu mirtinay turēsi prapult? ir tu man atsakei: aš *gérą misli girdējau. * p. 38.

43. Kodēlgi tu nesielgei pagal tą prysēgą Pono Diewo ir pagal paliepimą, kaip aš taw liepjau?

44. Jr karálius tare Simejui: tu žinai wisą tą piktenybę, tawo širdžei žinomą, kurę tu išródei *mano tēwui Dowidui. †Pons Diews taw tawo piktenybę užmokējo ant tawo galwôs. * 1 Sam. 16, 5. † Ps. 54, 7. P. 62, 13.

45. O karálius Salomonas yra péržegnotas, ir Dowido krēslas twirtas išliks po akiû Pono Diewo amžinay.

46. Jr karalius prisake Benajui, sunui Jojado, tas išējęs muše ji, kad numire. Jr karalyste buwo patwirtinta rankose Salomono.

3. Pérskyrimas.

Salomonas Páczę wédaž jo Malda ir Prowa.

1. Jr Salomonas gentimi pastojo su Paraonu, Egypto karálium, ir wéde Paraono dukteri ir atgabéno ję i Dowido miestą, ik wisay pakúręs sawo namus, ir Pono Diewo namus, ir murus aplink Jeružalę.

2. Ale žmones dar apierawojo ant aukštybju, nēs dar ne buwo pabudawoti namai wardui Pono Diewo ik tam czēsui.

3. O Salomonas mylējo Poną Diewą ir séke budą sawo tēwo Dowido, tiktay ką ant aukštybjû apierawojo ir rukino.

4. Jr karálius nuêjo i Gibēoną czonay apierawoti, nēs czonay buwo

labay grażi aukštybe. Jr Salomonas apierawojo túkstanti déginimo-apierû ant to altoriaus.

5. Jr * Pons Diews pasiróde Salomonui Gibeone per sapną nakcze, ir Diews tare: † melsk, ką aš taw důczau. * p. 9, 2. † 2 Kar. 2, 9.

6. Salomons tare: tu mano tēwui Dowidui, sawo tarnui, didę mielaširdingystę išrodei, nēsa jisai po tawo akiû elgēsi wiernybēje ir teisybēje, ir su tikra širdże po tawo akiû; ir tą sawo * didę mielaširdingystę jam atteséjei, ir jam dawei sunų, † kurs ant jo krēslo sēdētu, kaip tai dabar regima. * Ps. 23, 6. † p. 1, 48.

7. Taygi Wiešpatie mano Diewe, tu manę, sawo tarną, idējei į karálių, į wietą mano tēwo Dowido. O aš esmi mażas waiks ne-żinodams, kur man reiktu arba išeit arba ieit.

8. O aš, tawo tarnas, esmi tarp tû żmoniû, kurius tu paskyrei, ir kuriû * tokia daugybe, kad neywiens jû ne gal ney skaityt ney surašyt dēl daugybês. * p. 4, 20. Jer. 46, 23.

9. Taygi * důk sawo tarnui paklusnę širdį, kad tawo żmones galētu súdit ir išmanyt, kas gér arba kas pikta. Nēs kas imáno šius tawo żmoniû pulkus waldyt? * 2 Nus. Kar. 1, 10

10. Tai Ponui Diewui geray patiko, kad Salamonas to prášę.

11. Jr Diews tare jam: kadangi tu tai prašai, ir ne prašai ney ilgo amżio, ney bagotumo, ney dušiû sawo neprieteliû, bet išmintiês pagal wertybę prową daryt,

12. Sztay, aš dariau, kaip tu kalbējei. Sztay, aš taw dawjau širdį išmintingą ir protingą, kad taw lygaus pirm tawęs ne buwo ir po tawęs ne atsiras;

13. Priegtam ir tai, * ko tu ne prašei, aš taw dawjau, butent bagotumą bey garbę, kad taw lygaus neywieno niera tarp karáliû tawo czēse. * 2 Nus. Kar. 1, 12. Išm. 7, 11. Matt. 6, 33.

14. Jr jey tu mano keliais waikščzosi pilnawodams mano istátimus ir prisakimus, kaip tawo tēws Dowids taipo elgēsi, tay aš taw suteksiu ilgą amżią.

15. Jr Salomonas pabudęs supráto, tai sápną ēsant. Jr atêjęs į Jeruzalę stojos ties skryne derējimo Pono Diewo, ir apierawojo déginimo-ir dēkawonês-apieras, ir * kēle didę czēsni wisiems sawo tarnams. * 1 Moiż. 40, 20.

16. Tů-czēs atêjo dwi kekši pas karálių ir stowējo po jo akiû.

17. Jr wiena tû-dwiêjû moteriškiû tare: ak, mans wiešpatie, aš ir ši moteriške gywénowa wiename bute, ir aš kúdikį pagimdżau priejôs tam patij bute.

18. O po trijû dienû man pagimdżus, ir ji pagimde. O mudwi buwowa podraug, kad neywiens swétims su mum-dwiem ne buwo tame bute, kaip tikt mudwi.

19. Jr šiôs moteriškês sunus mire naktij, nēs ji miegodama jį buwo nugulusi.

20. Jr ji nacze atsikēlusi ēme mano sunų nů mano šaliês tawo slúginei be-miegant, ir pridejo jį prie sawo rankôs, o sawo negywąjį sunų jį pridējo prie mano rankôs.

21. O man rytmetij kéliantis sawo sunų żindit, štay, jis negywas buwo. Ale išaušus į jį żiuredama štay, jis ne mano sunus buwo, kurį aš pagimdżau.

22. Antroji moteriške tare: ne taipo, mano sunus gyws, o tawo sunus numiręs. Ale anoji tare: ne taipo, tawo sunus miręs, o mano sunus gyws yra. Jr šnekējo taipo po akiû karáliaus.

23. Jr karálius tare: ši sako: „mano sunus gyws, o tawo sunus numiręs." Anoji sako: „ne taipo, tawo sunus numiręs, ir mano sunus gyws yra."

24. Jr karálius tare: atnešķit man šen kárdą. Jr kaip kárdas karáliui buwo atneštas,

25. Tare karálius: pérdalykite gywąjį kúdikį į dwi dali, ir důkite šei pusę, ir anai pusę.

26. Tay tare ta moteriške, kuriôs sunus gyws buwo, karáliui (nēs jôs, * kaip motinôs, širdis néy plyšte plyšo dēl sawo sunaus):

ak mans wießpatie, důkite jei kúdiki gywą, ir ne źudykit ji. Ale anoji tare: te ne tenka jis ney man ney taw, te pérdalija ji! *Jez. 49, 15.

27. Tay atsáke karálius: důkite ßei kúdiki gywą, ir ne źudykit ji; ßi yra jo mótina.

28. Jr *ta prowa padaryta pérskambējo per wisą Jzraēli, kurę karálius buwo padáręs, ir prisibijojo karáliaus, nēs jie máte, Diewo ißminti jame esant prową daryt.
* Jßm. 8, 11.

4. Pérskyrimas.

Salomono Urēdninkai, Szlowe ir Jßmintis.

1. Szitaipo Salomonas karáliumi buwo ant wisû Jzraelitēnû.

2. Jr ßitie buwo jo wyresnieji waldonai: Asarja, *wyskupo Zadoko sunus, (buwo wyskups.)
* P. 2, 35.

3. Elijoreps ir Ajija, sunu-du Sisa, buwo raßtininkais. Jozapats, Ajiludo sunus, buwo kanclērium (nusidawimû raßytojis).

4. *Benajas, sunus Jojado, buwo wyriáusiůju ant zalnierû. Zadoks ir Abjatars buwo wyskupu-du.
* 1 Nus. 12, 22. 24.

5. Asarja, Natano sunus, buwo ant urēdininkû; Sabud, klebono Natano sunus, buwo karáliui per prieteli.

6. Ajisar buwo wyriausiasis prie dwaronystēs. *Adonirams, sunus Abdo, buwo skarbininks. * P. 5, 14.

7. Jr Salomonas turējo dwylika urēdninkû ant wisû Jzraelitēnû, kurie karalių ir jo namus aprúpino. Kożnas per métą po wieną mēnesi turējo aprúpint.

8. Jr ßitaip jie wardu buwo: Uro sunus ant kálno Epraim;

9. Dekerio sunus Makazè ir Saalbimůse, ir Bet-Semēj, ir Elone ir Bet-Ananè;

10. Ezedo sunus Arubote, ir drauge turējo Soko ir wisą źémę Eper;

11. *Abinadabo sunus wisą kampą Dore; ir jis per pácзę turējo Tapatą, Salomono dukteri;
* 1 Zom. 16, 8

12. Baena, Ajiludo sunus, Taēnake ir Mēgiddoj, ir ant wisôs Betseanôs, kuri arti Zartanôs yra, po Jesreēlin, nů Betseanôs iki rubéźiaus Meola, ik aną-ßal Jakmeam;

13. Geberio sunus Ramotůse Gileadè, ir turējo *miestelius Jair, sunaus Manasse, Gileadè, ir turējo kampą Argob, Bazane ēsantiji, ßesßes-déßimts didzû apmúritû miestû su warineis uźkaißczeis.
* 1 Nus. Kar. 2, 23.

14. Ajinadabs, Jddo sunus, Maanáimůse;

15. Ajimaaz Naptalij, o ir jis wéde Salomono dukteri, Basmatą, per pácзę;

16. Baena, Usajo sunus, Asserije ir Alotůse;

17. Jozapats, Paruo sunus, Jzaßarè;

18. Simei, sunus Ela, Benjaminè;

19. Gebers, sunus Uri, źémēje Gilead, źémēje Siono, karáliaus Amoritû, ir Ogo, karáliaus Bazanè; wiens tiktay waldons buwo toje źémēje.

20. O źmoniû Judawoj bey Jzraēlij taip daug buwo, *kaip źiezdrû prie juriû; ir walge ir gēre ir buwo linksmi.
* P. 3, 8. 1 Moiz. 13, 16. 2 Moiz. 23, 10.

21. Szitaipo *Salomonas buwo wießpatimi ant wisû karalysczû, pradējus nů wandens Pylistēnû źémēje iki rubéźiaus Egypto, kurios jam dowanû prineße ir jam ßlúźijo, kol jis gyws buwo. * Zir. 47, 14.

22. O Salomonui ant walgiû kasdien reikējo trisdeßimts Korû smulkiáusiûjû kwiet-milczû, ir ßeßesdeßimts Korû kitû miltû;

23. Déßimts penētû jáuczû, ir dwideßimt jáuczu nů ganyklôs, ir ßimtą awjû; dar be élniû ir stirnû, ir mediniû oßkû, ir penētû galwijû.

24. Nēs jis ponawojo per wisą źémę ßę-pus wandens, nů Tipso iki Gaza, ant wisû karáliû ßę-ßal wandens, ir turējo pakájaus nů wisû jam ßlûźijanczûjû aplinkuy,

25. Kad Juda ir Jzrael *be báimēs galējo gywent, †kożnas po sawo wyn-medzu ir po sawo pygmedzu, nů Dan iki Bersebôs, koley Salomonas gyws buwo.
* 3 Moiz. 26, 5. † 2 Kar. 18, 31.

26. Ir Salomonas turējo * keturesdéßimts túkstanczû arkliû ważiûjamû ir dwylika túkstanczû raiteliû.
* 1 Nuſ. Kar. 9, 25.

27. Ir urēdninkai aprupino karalių Salomoną ir wiſlab, ko prie karáliaus stalo reikējo, kożnas per sawo mēnesi, ir nieko ne-dawe pristokt.

28. Ir miêżiû bey ßiaudû arkliams bey żowadninkams atgabéndino jie i tą wietą, kur jis buwo, kożnas, kaip jam isakyta buwo.

29. Ir Diewas dawe Salomonui * labay didę ißminti ir rázumą, ir drąsę ßirdi, kaip † ziezdrû prie krantû juriû gulinczû,
* Zir. 47, 16. † Pſ. 139, 18.

30. Kad Salomono ißmintis didéſne buwo, ne kaip wisû waikû i rytus, ir kaip wisû Egypcionû ißmintis.

31. Ir buwo ißmintingésnis uż wisus żmones, ir ißmintingésnis uż giesmjû ißmislijanczûsius, uż Etaną Esrajitą, Emaną, Kalkoli ir Dardą, ir buwo pagirtas tarp wisû pagônû aplinkuy.

32. Ir jis kalbējo tris tukstanczus pamokslo-żodżû, ir jo giesmjû buwo túkstantis ir penkios.

33. Ir jis kalbējo apie medżus, pradējęs nů cedro iß Libanon iki Yżopo iß sēnôs áuganczojo. Taipjau jis kalbējo apie galwijus, apie paukßczus, apie kirmeles ir apie żuwis.

34. Ir jie atêjo iß wisû żmoniû, * kad girdētu ißminti Salomono, nů wisû karáliû ant żémês, kurie apie jo ißminti ką buwo girdēję.
* P. 10, 1. 6.

5. Pérſkyrimas.

Salomono Suderējimas su Iramu; Priſigatáwiżimas Bażnyczą budawoti.

1. Ir Irams, karálius iß Tyriaus, siunte sawo tarnus pas Salomoną, nēs jis buwo ißgirdęs, kad jie * ji per karálių buwo idēję i wietą jo tēwo; nēs Irams mylējo Dowidą, kol gywas buwo.
* P. 1, 39.

2. Ir Salomonas * nusiuntęs pas Iramą jam sakydino:
* 2 Nuſ. Kar. 2, 3.

3. Tu żinai, kad mano tēwas, Dowidas, ne galējo namus pabudawot wardui Wießpatiês sawo Diewo dēl karo, kursai aplink ji buwo, ikikol Pons Diewas jůs padawe po jo pádais.

4. Ale dabar Wießpats mano Diewas man pakájaus dawe aplinkuy, kad neyjokio prießininko, ney nelábo sugaißinimo daugiaus niera.

5. Sztay, todēl aß apsiēmjau namus pabudawot wardui Wießpatiês sawo Diewo, * kaip Pons Diewas kalbējęs mano tēwui Dowidui ir sakęs: „tawo sunus, kuri aß i tawo wietą pasodiſiu ant tawo krēslo, tas mano wardui namus pabudawos.“
* P. 6, 12. 2 Zom. 7, 13. Pſ. 89, 4.

6. Taygi dabar paliepk, kad man cēdrû iß Libanon pakirstu, ir kad tawo bernai butu su manaiseis. Ir algą tawo bernû aß taw důſiu, wiſlab, kaip tu sakai. Nēs żinai, pas mus neywieną ēsanti, kurs médi taipo ißtaßyt żinotu, kaip Zidonitai.

7. O kaip Irams girdējo Salomono żodżus, tay jis labay pasidżauge ir tare: * paßlowints t'esie Diewas ßen-dien, kurs Dowidui ißmintingą sunų dawęs ant ßio didżojo żmoniû pulko!
* P. 10, 9. 2 Nuſ. Kar. 2, 12.

8. Ir Irams pas Salomoną nusiuntęs jam sakydino: aß girdējau, dēl ko tu pas manę atsiuntei. Aß darysiu wiſlab, ką tu nori, su cēdrû-médżeis ir su égliû-medżeis.

9. Mano bernai jůs turēs nugabent iß Libanono iki juriû, ir sudēdiſiu jůs i sēles ant juriû, iki tôs wietôs, kurę tu man sakydiſi, ir tenay aß jůs paléisdiſiu, ir tu jůs turi pargabéndit. Ale tu ir turi daryt, ką aß noriu, ir walgi důt mano ßeimynai.

10. Taipo dawe Irams Salomonui cēdrû-ir égliû-médżû, kaip jis tikt norējo.

11. O Salomonas dawe Iramui dwideßimt túkstanczu Korû kwieczû jo ßeimynai wálgit, ir dwideßimt Korû grusto aliejaus. Tokiai Salomonas kas-mét dawe Iramui.

12. O Pons Diewas * sutéko Salomonui ißminti, † kaip jam buwo

kalbėjęs. Jr buwo pakajaus tarp Jram ir tarp Salomono, ir jůdu abudu suderėjo su kits=kitu.
* P. 4, 29. P. 3, 12.

13. Jr Salomonas skaitlių uždějo ant wisů Jzraelitėnů, ir tů skaitlius buwo trisdeßimts túkstanczei wyrů.

14. Jr nusiunte jůs į Libanoną, kas=mėnesį po déßimt túkstanczů, kad jie wieną mėnesį Libanone buwo o du mėnesiu namej. O * Adonirams buwo (užweizdu) ant to pulko.
* P. 4, 6.

15. Jr Salomonas turėjo * septynes=déßimts túkstanczů, kurie sunkius dáiktus neßiojo, ir aßtůnes=déßimts tukstanczů, kurie táße ant kálno;
* 2 Nus. 2, 18.

16. Dar be * wyresniůjů užweizdů Salomono, kurie ant to darbo buwo įdėti, butent trys tukstanczei ir trys ßimtai, kurie priweizdėjo žmones ßį dárbą dirbanczus.
* P. 9, 23.

17. Jr karálius liepe, kad didžů ir daug kaßtůjanczů akmenių ißkeltu, butent ißkáltů akmenių gruntui tů namů.

18. Jr Salomono remestininkai ir Jramo remestininkai bey * Giblimai ißkapojo ir prigatawijo medžus ir akmenis budawonei tů namů.
* Ez. 27, 9.

6. Pérskyrimas.

Salomono Bažnycža į septynis Metus ißbudawojama.

1. Keturi=ßimtai=aßtůnes=deßimtame mete po ißėjimo waiků Jzrael iß Egypto=žémės, kaip Salomonas jau ketwirtąjį métą karaliáwo ant Jzraelitėnů, menesije Sip, (tai esti antrasis menů,) * buwo tie namai Ponui Diewui budawóti (pradeti).
* 2 Nus. Kar. 3, 1.

2. O tie namai, kurius karálius Salomons Ponui Diewui pabudawodino, ilgi buwo ßeßes=déßimts mástů, ir plátus dwidėßimt mástů, ir aukßti trisdeßimts mástů.

3. Jr * budawódino prybažnyti prie bažnyczôs, dwideßimt mástů ilgą, pagal platumą tů namů, o déßimt mástů plátų ties tais namais.
* 2 Nus. Kar. 3, 4. Jon. 10, 23.

4. O jis padarydino į tus namus lángus, iß widaus placzus, o laukan ankßtus.

5. Jr jis pabudawódino paßiúrę prie sėnôs namů aplinkuy aprėczanczę ir bažnyczą ir ßwent=wietą, ir padarydino jôs sėną kraßtinę aplinkuy.

6. Apatinisis rentinys buwo penkių mástů platus, ir widutinisis ßeßių mástů platus, o treczasis septynių mástů platus; nėsa rąstus (balkelius) jis dėdino iß lauko aplink namus, ne įléistus į sėną namů.

7. O namus pastátant ákmens jau pirma buwo abelnay prigatáwiti, kad budawojant ney kugio, ney kirwjo, ney kokiôs geležinės prysprowôs ne buwo girdėta.

8. O wienos durys buwo po déßinės ßaliės widuje namů, kad suktineis trépais užeiti galėjo į widutiniji rentinį, ir iß widutiniojo ant tréczojo.

9. Taipo jis budawodino tus namus, ir pabaige jůs, ir apklódino namus cėdrais taip wirßuj, kaip ir per sėnas.

10. Jis budawodino ir átloßus wirßuj wisů tů namů aplinkuy, penkių mástů aukßtus; ir apdengdino tus namus cėdro=médžeis.

11. Jr Pono Diewo žodis sakytas buwo Salomonui, ir tare:

12. Tai t'esie tie namai, kurius tu budawoji. Jey tu pagal mano prisákimus elgsies ir pagal mano prowas darysi, ir wisus mano prisákimus pilnawost pagal tus pasielgdams, tay aß sawo žodį apie tawę laikysiu, * kaip aß tawo tewui Dowidui esmi kalbėjes.
* 2 Zom. 7, 13.

13. Jr * gywęsiu tarp waiků Jzrael, ir ne atstosiu nů sawo žmonių, Jzraelitėnů.
* 2 Moiz. 29, 45.

14. Taipo * pabudawédino Salomonas tus namùs, ir pabaige jůs.
* Darb. 7, 47.

15. Jr budawodino senas namů widurij ant ßalių iß cėdrů nů aslôs namů iki lubů, ir ißklójo jas médžeis widurij, ir áslą tů namů jis ißklójo églių=lentomis.

16. Jr ſale namů jis budawojo cėdrů=sėną, dwideßimt mástů ilgą,

nů aslôs iki lubû, ir czonay widuj budawojo ßwent-wietą, ir ßwenczáusiąię [wietą].

17. O tie baznyczôs namai (ßępus ßwent-wietôs) buwo keturesdėßimts mástû ilgi.

18. Widuj wisi namai buwo iß wienû cēdrû su suktineis guzikais ir ißpjáustitais rāßtais, kad neywieno akmens ne buwo matyt.

19. Ale ßwentąię wietą itaise jis widuje namû, kad skrynę derējimo Pono Diewo czonay padētu.

20. O ties ßwent-wieta dwideßimt mástû ilga, dwideßimt mástû placze, ir dwideßimt mástû aukßta ēsancze, ir czystu áuksu aptraukta, apklodino jis altorių cēdrais.

21. Jr Salomonas aptráukdino tus namus widuj czystu áuksu, ir użkißo áukso użkaißczus uż ßwent-wietôs, kurę áuksu buwo aptráukdinęs,

22. Taipo, kad wisi tie namai wisay áuksu buwo aptráukti; priegtam ir wisą altorių ties ßwent-wieta jis aptráukdino áuksu.

23. Jis ir padarydino ßwentoj wietoj * du Kerubinu, deßimt mástû áukßtu, iß alywû-médzo.
* 2 Moiz. 25, 18. 37, 7.

24. Penkiû mástû buwo wiens sparnas kożno Kerubo, kad dėßimt mástû buwo nů gálo wieno jo sparno iki gálo antrojo sparno.

25. Taipo turējo ir antrasis Kerubs dėßimt mástû, ir buwo tas pats máczus, ir ta pati miera abejû Kerubinû,

26. Kad tokiu budu kożnas Kerubs deßimt mástû áukßtas buwo.

27. Jr jis idējo tůdu Kerubinu i widų namû. Jr Kerubinu-du ißsplēte sawo sparnus, kad wieno sparnas pritėko iki ßiôs sēnôs, ir antrojo Kerubo sparnas pritėko iki antrôsês sēnôs; ale widuje namû susiėjo sparnas su sparnu.

28. Jr jis aptráuke Kerubinu-du áuksu.

29. O prie wisû sēnû tû namû aplinkuy jis padarydino ißpjáustitus ábrozus ißdůbtû Kerubinû, palmû ir ißdróßtû rāßtû, ir iß widaus, ir iß wirßaus.

30. Taipjau ir áslą namû jis aptráukdino áukso blėkeis iß widaus ir iß wirßaus.

31. Jr angoj ßwent-wietos jis darydino dwiejes duris iß alywû-médzo su penk-kampineis stulpais.

32. Jr darydino ant jû ißpjáustitus ábrozus Kerubinû, palmû ir wisokiû ißdróßtû raßtû, ir aptráukdino tus áukso blėkeis.

33. Taipjau ir pryangij baznyczôs jis padare ketur-kampinius stulpus iß alywû-médzo,

34. Jr dwiejes duris iß ėgliû-médzo, kad kożnos durys du sparnu turējo prie kits-kito kábanczu sawo waßûse.

35. Jr darydino ant jû ißpjáustitus ábrozus Kerubinû, palmû ir wisokiû ißdróßtû rāßtû, ir aptráukdino tus áuksu, tikray taip, kaip paliepta buwo.

36. O ir budawodino prybuti widuj iß trijû eiliû apkáldintû akmeniû ir iß wienôs eilês nudróßtû cēdrû.

37. * Ketwirtame mete mēnesije Sip gruntas buwo dētas namams Pono Diewo. * p. 6, 1.

38. O wienioliktame mete mēnesije Bul (tai esti aßmasis mēnů,) tie namai gatawi buwo, kaip jiems reikējo; kad * septynis metus jû budawojo. * p. 7, 1.

7. Pérskyrimas.

Pagatawijimas Karáliaus Namû ir Kykû Bážnyczôs.

1. Ale sawo namus * budawodino Salomonas per trylika métû, ikikol jûs wisay pakúre. * p. 9, 10.

2. Butent jis namus budawodino iß girês Libanon, ßimtą mástû ilgus, penkes-dėßimts mástû placzus, ir trisdeßimts mástû áukßtus. Ant to rentinio jis uzdējo lubas iß cēdrû-lentû ant cēdrû-stulpû paieslemis,

3. Jr ant jû wirßaus ißtaßytus ápklodus iß cēdrû ant tû paczû stulpû, kuriû buwo ketures-dėßimts ir penki, po penkiolika i kożną eilę.

4. Jr buwo langai ties toms trims eilems, ties kits-kitu, trys ties trimis,

5. Ir buwo sawo stulpůse keturkampi.
6. Jisai ir budawodino prybuti iß stulpů, penkes-déßimts máſtů ilgą ir trisdeßimts máſtů platų, ir dar kitą prybuti pryßakij jo su stulpais ir su storais bálkeis.
7. O jis budawodino ir prybuti prowoms daryt, kuriame prowos buwo daromos, ir ißklodino abi áſli cėdrais;
8. Priegtam sawo namus, kuriůse jis gywéno, aname gale uź prybuczo taipo darytus, kaip kiti. O jis pakurdino ir namus prybuczui lygus dukterei Paraono, * kurę Salomonas buwo wédęs. * p. 3, 1.
9. Tai wiſlab buwo iß brangiů akmeniů, pagal winkeli ißkáltů, su pjůklais pjautů iß wiſů ßaliů, nů grunto iki ſtogo, taipjau ir iß lauko didyſis prybutis.
10. O gruntawones taipjau buwo iß brangiů ir didźů akmeniů, [kuriů] kiti déßimts, kiti aßtůniů máſtů ilgi;
11. Ir ant tů brángus ißkalti ákmens pagal winkeli, ir cėdrai.
12. Ale didyſis prybutis aplinkuy turėjo tris eiles ißkáltů akmeniů, o wieną eilę cėdro-mėdźo lentů; taipojau ir prybaźnytis widuj prie Pono Diewo namů, ir prybaźnytis prie tů paczů namů.
13. Ir karálius Salomonas nusiuntęs pargabéndino * Iramą iß Tyriaus, * 2 Nuſ. 2, 13.
14. Nekuriôs naßlės sunų iß giminės Naptali, ir jo tėwas buwo źmogus iß Tyriaus buwęs, tas buwo * miſtras wárią dirbt, pilnas ißmintiês, rázumo ir źiniôs, ißdirbti wiſoki warini daiktą. Tas atêjęs pas karálių Salomoną padare jam wiſlab, o jam reikėjo.
* 1 Moiź. 4, 22. 2 Moiź. 31, 3. 4.
15. Ir nuliejo * du wariniu stulpu, kożną aßtůniolika máſtů áukßtą, ir ßniuras dwylika máſtů buwo maczus aplink kożną stulpą.
* 2 Kar. 25, 17.
16. Ir nuliejo dwi kulki iß wário ant wirßaus tů dwiejů stulpů uźdėt, o kożna tů dwiejů kulků buwo penkiů máſtů aukßta.
17. Ir buwo prie kożnôs kulkôs wirßuj stulpo septyni, tarytum, pite nupiti lenciugėlei padaryti.
18. O prie kożnôs kulkôs jis padare dwi eili granot-obolů aplinkuy prie wieno lenciugėlio, kureis kulka buwo apdengiama.
19. O tos kulkos buwo néy rożes ties prybaźnyczn, keturiů máſtů dides.
20. O granot-obolů eilėse aplinkuy buwo du ßimtu wirßuj ir apaczoj ano lenciugėlio, kurſai kulkôs pilwą aprėte, prie kożnôs kulkôs ant abejů stulpů.
21. Ir jis attieſe tůdu stulpu prieß prybaźnyti baźnyczôs, ir kuri jis po deßinės ſtate, tą jis pramine Jakin; o kuri po kairês paſtąte, tą jis pramine Boas.
22. Ir taipo wirßuj tů dwiejů stulpů buwo źiurėt kaip rożes. Taipo buwo atliktas tas stulpů dárims.
23. Ir jis padáre * éźerą iß wário lietą, déßimt máſtů plátų nů wieno kráßto iki antrojo aplinkuy, ir penkiů máſtů áukßtą, o ßniúras trisdeßimts máſtů ilgas buwo máczus aplinkuy. * 2 Nuſ. 4, 2.
24. O aplink tą éźerą déßimt máſtů plátuźi buwo ney guźikai ant kraßtů aplink wiſą tą éźerą, o guźiků buwo dwi eili nulieti.
25. Ir tas stowėjo ant dwylika jáuczů, kuriů trys į ßiaurę, trys į wákarus, trys į pėtus ir trys į rytus kreipti buwo, o éźers wirßuj jů, kad wiſi jů pasturgalei į widų stowėjo.
26. O jo storums buwo ney plaßtaka, ir jo kráßtas kaip kokiôs kupkôs kráßtas, néy pilnay źydinti rożė, ir tilpo į ji du túkſtanczu batů.
27. Jis ir padáre deßimt wariniů stulpů, kożną keturiů máſtů ilgą ir platų, ir trijů máſtů áukßtą.
28. O tie stulpai buwo taipo padaryti, kad pláczes ßalis turėjo tarp randů.
29. Ir toſe ßaliſe tarp tů randů buwo liútai, jáuczei ir Kerubinai, ir tos ßalys, ant kuriů liútai bey jáuczei buwo, turėjo randas aukßtay ir źemay, ir kojéles prie tů.

30. Ir kożnas tû stulpû turējo kétwerius warinius ratus su warinemis stáklemis (aßimis). Ir ant jû keturiû kampû buwo néy peczei nulieti, kożnas ties kits=kitu, apaczoj prie katilo prißlēti.

31. O kaklas widurij tû stulpû buwo wieno máisto áukßtas ir apskritus, pus=antro másto platus; ir buwo guzikēlei prie to kaklo tußtose wietose, tie buwo keturkampi, ir ne apskritus.

32. O tie keturi ratai stowējo apaczoj i ßalis, o áßys tû rátû buwo prie stulpû; kożnas rats pus=antro masto áukßtas buwo.

33. Ir buwo rátai néy weżimo=rátai; ir jû áßys, stébules, ßpykei ir skrytos, wisos nulietos.

34. O *tos kéturios áßys ant keturiû kampû kożno stulpo taipojau buwo prie stulpû.
Ebr.: keturi peczel.

35. Ir prie káklo wirßuj ant tû stulpû per pusę máistą aukßtumo aplink wisą buwo randos ir ßályg prie tû stulpû.

36. Ir i tußtumą tû ßaliû bey randû jis dáwe ißpjáustit Kerubinus, liutus ir palm=medzus, kożną prie kits=kito, wisur aplink prie jû.

37. Tokiu budu jis padare deßimt nulietû stulpû, kożno wieno buwo ta pati miera ir plotis.

38. Ir jis padáre deßimt wariniû katilû, kad i wieną ketures=deßimtis Batû tilpo, ir buwo keturiû máistû didi, ir ant kozno stulpo buwo wiens kátils.

39. O penkis stulpus jis pastáte prie déßinojo kampo tû namû, ir wēl penkis prie kairojo kampo; ale éżerą jis pastáte po deßinês tůj pryßakij i pētus.

40. O Irams padáre ir pûdus, ßiúpēles, bekius (bliudus), ir pabaigę taipo wislab, ko reikējo, ką tikt karálius Salomonas prie namû Pono Diewo liepe daryt,

41. Butent anů=du stulpu, ir apwalias kulkas wirßuj ant anû dwiejû stulpû, ir du néy pite nupitu lenciugeliu apdangyti anie=dwi apwali kulki ant stulpû,

42. Ir anus keturis ßimtus granotobolû prie tû ney pite nupitûjû lenciugēliû, po dwi eili granotobolû prie kożno lenciugēlio, apdangyti anie=dwi apwali kulki ant stulpû;

43. Priegtam ir anus deßimt stulpus, ir deßimt kátilus ant wirßaus,

44. Ir aną éżerą, ir dwylika jáuczû po tům éżeru,

45. Ir pûdus, ßiúpeles bey bekius (bliudus). Ir wisi ßie rykai, kurius Irams karáliui Salomonui padare namams Pono Diewo, buwo iß czysto wário nulieti.

46. Ne toli nů Jordano karálius jûs liedino kietoj żémēj tarp Sukot ir Zartan.

47. Ir Salomonas wisus tus rykus paliko *ne=swertus dēl labay didżôsês daugybês wario. * 2 Nus. 4, 18.

48. Taipjau ir padarydino Salomonas wisus rykus, kuriû tikt prie Pono Diewo namû reikējo, butent áukso altorių, áukso stalą, ant kurio ßwentitoji důna gul,

49. Penkis liktorius po deßinês ir penkis liktorius po kairês ties ßwent=wieta *iß czysto áukso, su áuksinomis kwētkomis, liámpomis ir żnypßlemis, * 4 Moiż. 8, 4.

50. Priegtam ßioles, bliudus, bekius, ßáukßtus ir skauradas iß czysto áukso. Taipjau ir zowēckai wartû tû namû widuj ßwenczû ßwenczáusiame ir wartû buto bażnyczôs buwo iß áukso.

51. Taipo buwo pabaigtas wisas tas darbas, kuri karalius Salomonas darydino prie namû Pono Diewo. Ir Salomons *igabéno, ką jo tēws Dowids buwo ßwentinęs, ar butu áukso ar sidábro, ar rykû, ir idējo tai i skarbą namû Pono Diewo.
* 1 Nus. Kar. 29, 14. 2 Nus. Kar. 5, 1.

8. Pérskyrimas.

Bażnyczia Salomono paßwentita.

1. Tay *suwadino karálius Salomonas pas sawę wyresniûsius iß Izrael, wisus gíminiû waldonus ir wyriáusiûsius tēwû tarp waikû Izrael i Jeruzalę, kad jie skrynę dērē=

jimo Pono Diewo aukßtyn gabéntu iß miesto Dowido, tai esti Zion.
* 2 Nuſ. Kar. 5, 2.

2. Jr susirinko pas karálių Salomoną wisi wyrai iß Jzrael mēnesije Etanim ßwentēje, tai esti sekmasis mēnů.

3. Jr wisiems wyresniemsiems iß Jzrael atējus, pakēle klebonai skrynę Pono Diewo,

4. Jr užneße ję aukßtyn, priegtam ir ßētrą surinkimo, ir wisus rykus ßwentnyczôs ßetroje ēsanczus; tai dáre tie klebonai ir Lewitai.

5. Jr karálius Salomons ir wisas surinkimas Jzrael, kursai pas ji buwo susirinkęs, êjo su jůmi pirm skrynês, ir apierawojo awis bey jáuczus, taip daug, kad jůs ne galējo ney paskaityt ney surokůt.
* 2 Zom. 6, 13. 2 Nuſ. 5, 6.

6. Taipo klebonai atgabéno skrynę derējimo Pono Diewo į jôs wietą, į ßwent-wietą namů, į ßwenczů ßwenczáusiąję, po sparnais Kerubinů.

7. Nēs Kerubinu-du ißsplēte sparnus toj wietoj, kur ta skryne buwo, ir apdenge skrynę ir jôs kártis iß aukßto.

8. O tos * kártys buwo taip ilgos, kad jů galai buwo matyt ßwentnyczoj ties ßwent-wieta; ale lauke jos ne buwo matyt; ir buwo czonay iki ßei dienai.
* 4 Moiž. 4, 6.

9. Jr * nieko ne buwo toje skrynēje, kaip tiktay dwi akmens toblyczi Moižeßiaus, kuri-dwi jis czonay paliko Orebe, kaip Pons Diewas su waikais Jzrael susiderējo, jiems iß Egypto-žémês ißkeliáwus.
* 2 Moiž. 25, 16. 21. Ebr. 9, 4. 2 Nuſ. 5, 10.

10. O klebonams iß ßwentnyczôs ißeinant debesis pripilde namus Pono Diewo,

11. Kad klebonai ne galējo stowēt ir sawo služmą atlikt dēl debesiês. Nēs * ßlowe Pono Diewo pripilde tus namus Pono Diewo.
* 2 Moiž. 40, 34.

12. Tay tare Salomonas: Pons Diews kalbējęs, kad * noris tamsoje gywénti.
* 5 Moiž. 4, 11. 2 Nuſ. 6, 1.

13. Aß tiesa namus pabudawojau taw gywént, ir sostą, kad amžinay czę gywéntumbei.

14. Jr karálius sawo wéidu atsigręžęs péržegnojo wisą surinkimą Jzrael, ir wisas surinkimas Jzrael stowējo,

15. Jr jis tare: pagárbints te esie Wießpats Jzraelio Diews, kurs sawo burna mano tēwui Dowidui kalbējęs, ir sawo ranka atteséjęs ir sakęs:

16. „Jß * tôs dienôs, kaip aß sawo žmones Jzraelitēnus iß Egypto ißwedzau, aß niekados neywieną miestą ne ißskyriau ney jokioj giminēj Jzraelio, kad man namai butu pabudawoti, kad mano wardas czę butu. Ale Dowidą aß paskyriau, kad jis butu ant mano žmonių Jzraelitēnů."
* 2 Zom. 7, 6.

17. Jr mano tēws Dowids * tai tiesa buwo apsiēmęs, kad namus pakurtu wardui Wießpatiês Diewo Jzraelio.
* 2 Zom. 7, 2. 1 Nuſ. Kar. 18, 1.

18. Ale Pons Diews tare mano tēwui Dowidui: „kadangi tu apsiēmei mano wardui namus pakurt, apie ta dalyką tu geray darei, kad to apsiēmei.

19. Ale taczaus ne tu turi tus namus budawoti, bet * tawo sunus, kurs iß tawo strēnů ißeis, tas tur mano wardui namus budawoti."
* Jßm. 9, 8.

20. Jr * Pons Diews sawo žodi patwirtino, kuri jis kalbējo. Nēs aß įstojau į sawo tēwo Dowido wietą, ir sēdžu ant krēslo Jzrael, kaip Pons Diews kalbējęs, ir pakúriau namus wardui Wießpatiês Diewo Jzrael.
* p. 25. p. 9, 5.

21. Jr czonay aß wietą įtaisiau tai skrynei, kurioj suderējims Pono Diewo yra, * kuri jis padáręs su musů tēwais, kaip jůs ißwede iß Egypto-žémês.
* 2 Moiž. 20, 1.

22. Jr Salomonas * stojosi ties altoriumi Pono Diewo po akiů wiso surinkimo Jzrael, ir † pakēle sawo rankas dangun,
* 2 Kar. 18, 22. † 2 Nuſ. Kar. 6, 12.

23. Jr tare: Wießpatie Diewe Jzrael, * niera neyjokio Diewo, ney aukßtay danguje, ney žemay ant žémês, taw lygaus; tu darai pagal sawo suderējimą ir ißrodai susi-

milimą sawo tarnams po tawo akiû waikßczojantiems iß wisôs ßirdiês! *2 Nuſ. 2, 5.

24. Tu atteſėjei ſawo tarnui, mano tēwui Dowidui, ką tu jam kalbējei. Sawo burna tu tai kalbējei, ir ſawo ranka tu tai ißpildei, kaip tai regima ßen=dien.

25. Taygi, Wießpatie Diewe Jzraēlio, atteſėk ſawo tarnui, mano tēwui Dowidui, *ką tu jam kalbējei be=ſakydams: „tu ne priſtókſi wyro po mano akiû, kurs ſēdētu ant krēſlo Jzrael, ale taczaus, kad tawo waikai ant ſawo kélio dabotu, kad jie po mano akiû paſiélgtu, kaip tu po mano akiû paſielgei!“
*2 Zom. 7, 16. 1 Nuſ. Kar. 23, 10.

26. Taygi, Diewe Jzrael, te ißſipildo tawo źodźei, kurius tu ſawo tarnui, mano tēwui Dowidui, kalbējei.

27. Nēs argu miſliji, Diewą ant źémês gywénanti? Sztay, *dangus ir wiſû dangû dangus ne gal tawę tálpit; kaipgi tai galētu daryt ßitie namai, kurius aß pakúriau?
*5 Moiz. 10, 4. 2 Nuſ. Kar. 6, 18. Jez. 66, 1. Matt. 5, 34. 35. Darb. 7, 49. P. 17, 24.

28. Ale priſiſkreipk prie maldôs ſawo tarno ir prie jo pakárniojo meldimo, Wießpatie mans Diewe, kad tu girdētumbei tą gárbinimą ir maldą, kurę tawo tarnas ßen=dien taw důda!

29. Kad *tawo ákys atwiros ſtowētu ant ßiû namû dieną ir nákti, ant tôs wietôs, †apie kurę tu ſakei: „mano wardas bus czonay.“ Taygi girdēk tą maldą tawo tarno ßioje wietoje meldźamą!
*Sak. 12, 4. † 2 Moiz. 20, 24. 5 Moiz. 12, 5. 11.

30. Jr norētumbei ißklauſyt pakarneję maldą ſawo tarno ir ſawo źmoniû Jzrael, kurę jie czonay mels ßioje wietoje tawo gywénimo, danguje, ir tą girdēdams buk malonus!

31. Jey kas prieß ſawo ártimą kůmi nuſideda, ir dēl to apſiima priſēkt ſawę priſiźadēdams, o ta pryſega pranéßama prie tawo altoriaus ßiůſe namůſe,

32. Tay tu norētumbei ißgirſk danguj ir prową daryt ſawo tarnams, pikt dárantiji praźudyt ir ji pagal jo elgimą korawot, o teiſiamjam prową daryt ir jam uźmokēti pagal jo teiſybę!

33. Jey tawo źmones Jzraelitēnai ſawo neprieteliû parmußti butu, kadangi prieß tawę ſuſigrießijo, ir priſiwercza tawęſpi ißſipaźindami tawo wardą ir beſimelſdami tawo ſuſimilimo praßo ßiůſe namůſe,

34. Tay tu norētumbei ißgirſk danguje ir ſawo źmonēms Jzraelitēnams, prieß tawę ſuſigrießijuſiems, malonus buti, ir jůs wēl ſugrąźint į tą źémę, kurę tu jû tēwams eſi dawęs!

35. Jey *dangus butu uźrakintas, kad ne lytu, kadangi jie prieß tawę ſuſigrießijo, o melſis ßioje wietoje tawo wardą ißſipaźindami, ir nů ſawo griekû liáuſis, kadangi tu jůs priſpáudi, *P. 17, 1. 2 Nuſ. 6, 26.

36. Tay tu norētumbei ißgirſti danguj ir malonus buti grießniemſiems ſawo tarnams ir ſawo źmonēms Jzraelitēnams, kad jiems gérą kélią róditumbei, kuriûm jie wáikßczotu, ir důtumbei lyti ant tôs źémês, kurę tu ſawo źmonēms į tēwißkēs=dalį eſi dáwęs!

37. Kad kokia brangybe, arba máras, arba ſauſas czēſas, arba kulei, arba źogai, arba gnuſai bus toje źémēje, arba jû neprietelius źémēje jû wartus apſtoj, arba bilekokia ſlóga ar liga (randas),

38. Kas tada meldźaſi ir ſuſimilimo práßo, ar butu kiti źmones, arba tawo źmones Jzraelitēnai, kurie numáno ſawo ſlógą, koźnas ſawo ßirdije, ir ſawo rankas *ißſplēcź ties ßitais namais: *P. 22.

39. Tay tu norētumbei ißgirſti danguje, ſawo gywénime, kur tu gyweni, ir malonus buti ir taipo daryt, kad důtumbei koźnam pagal jo elgimą, kaip tu jo ßirdį ißpaźyſti; nēs *tu wiens paźyſti ßirdį wiſû źmoniû waikû;
*Pſ. 7, 10. 1 Zom. 16, 7. Pſ. 139, 1. 2. Jer. 11, 20. P. 17, 10. P. 20, 12. Luk. 16, 15. Darb. 1, 24. P. 15, 8.

40. Kad jie tawęs bijotus wiſados, kol jie toj źémēj gywéna, kurę tu dawei muſû tēwams!

41. O kad ir *ſwétims, ne eſąs iß tawo źmoniû Jzraelitēnû, iß

tolimôs żémês ateitu dēl tawo wardo, * Jon. 12, 20.

42. (Nēs jie ißgirs apie didiji tawo wardą, ir apie macnęję tawo ranką, ir apie ißtieſtąji tawo péti,) ir ateit melſtis prie ßiû namû:

43. Tay tu norētumbei ißgirſti danguje, ſóſte ſawo gywénimo, ir daryt wiſlab, ko ſwetimaſis tawę práßo, kad * wiſi żmones ant żémês tawo wardą ißpażintu, kad ir jie tawęs bijotus, kaip tawo żmones Izraelitēnai, ir kad jie ſupraſtu, ßius namus pagal tawo wardą pramintus, kurius aß pabudawojau! * Jez. 56, 7.

44. Kad tawo żmones ißſitráuks mußtis ſu ſawo neprieteleis tû keliu, kuriûm tu jûs ſiuſi, ir melſis Pono Diewo ßén=linkay kélio ties mieſtu, kuri ſaw paſiſkyrei, ir ties namais, kurius aß tawo wardui pabudawojau,

45. Tay tu norētumbei danguje ißgirſt jû maldą ir pakárnuji meldimą ir jiems prową daryti!

46. Kad jie prieß tawę ſuſigrießis, (nēs * niera neywieno żmogaus, kurs ne ſuſigrießitu,) ir tu papykęs padûdi jûs jû nepriete liams, kad jûs apkáltus ßalin gabéna i nepriete liû żémę, ar toli ar arti,
* 2 Nuſ. Kar. 6, 36. Pamok. 20, 9. Sal. Mok. 7, 21. Rym. 3, 23. 1 Jon. 1, 8.

47. Ir jie ſawo ßirdije apſimiſlitu toj żémēj, kur jie apkálti, ir tawęſpi priſiwerſdami tawo ſuſimilimo ßauktu żémēje, kur jie apkálti, ir tartu: „mes ſuſigrießijom ir nuſidējom, ir Diewą ſawą praſtojom,"

48. Ir taipo tawęſpi priſiwercza iß wiſôs ßirdiês ir iß wiſôs dußiôs żémēje ſawo nepriete liû, kurie jûs ßalin gabénę, ir meldzaſi tawęs ßén=link, keliu i ſawo żémę, kurę tu dawei jû tēwams, mieſtop=linkay, kuri tu paſkyrei, ir namû=linkay, kurius aß tawo wardui pabudawojau:

49. Tay tu norētumbei ißgirſk jû maldą ir pakarnuji meldimą iß ſoſto ſawo gywénimo, ir teiſybę ißprowit,

50. Ir ſawo żmonēms malonus buti, kurie prieß tawę nuſidējo, ir wiſiems jû pérżengimams, kureis jie prieß tawę ſuſigrießijo, ir dûtumbei jiems mielaßirdingyſtę raſti prie tû, kurie jûs apkáltus laiko, ir jû ſuſimiltis!

51. Nēs jie yra tawo żmones ir tawo dalis, kurius tu iß Egypto, iß * ano geleżiniojo péczaus, ißwedei; * 5 Moiz. 4, 20.

52. Kad tawo ákys átwiros butu ant pakarniôſês maldôs tawo tarno ir tawo żmoniû Izraelitēnû, kad jûs ißklauſytumbei wiſame tame, dēl ko jie tawęſpi ßaukia.

53. Nēs tu * jûs ſaw atſiſkyrei i ſawo dali iß wiſû żmoniû ant żémês, kaip tu kalbējei per Moizeßių, ſawo tarną, kaip tu muſû tēwus ißwedei iß Egypto, Wießpatie Pone Diewe! * 3 Moiz. 20, 24.

54. O kaip Salomonas wiſą tą maldą ir użmeldimą po akiû Pono Diewo buwo ißſkaitęs, kēlēſi jiſai nû altoriaus Pono Diewo, ir paliówe klauptis ir rankas ißſplēſt dangun.

55. Ir priêjęs * pérżegnojo wiſą ſurinkimą Izraelitēnû didzu balſu ir tare: * 2 Zom. 6, 18.

56. Pagarbints t'eſie Pons Diews, kurs ſawo żmonēms Izraelitēnams átilſi dawęs, kaip jis kalbējęs! * Neywiens żodélis ne prapûle iß wiſû jo gerûjû żodżû, kurius jis kalbējęs per ſawo tarną Moizeßių. * Joz. 21, 54.

57. Wießpatie muſû Diewe, buk ſu mumis, kaip tu buwai ſu muſû tēwais! ne praſtok tu mus ir ne attráukk nû muſû ſawo ranką,

58. Muſû ßirdi ſawęſp lenkti, kad mes elgtumbimes pagal wiſus tawo kelius, ir pilnawotumbim tawo priſákimus, budus ir prowas, kurius tu muſû tēwams eſi liepęs!

59. O ßitie żodżei, kureis aß po akiû Pono Diewo meldzauſi, te prieinie arti Wießpatiês muſû Diewo dieną ir nakti, kad jis teiſybę ißprowitu (man) ſawo tarnui, ir ſawo żmonēms Izraelitēnams, wiſlab tikru czēſu;

60. Kad wiſi żmones ant żémês ißpażintu, Poną Diewą * Diewu ēſanti, o neyjoki kitą.
* 5 Moiz. 4, 35. 39.

61. Ir jusû ßirdis t'esie wierna su Wießpaczu musû Diewu pasielgtis pagal jo budus, ir pilnawoti jo prisakimus, kaip ßen=dien taipo stow.

62. O karálius drauge su wisais Izraelitēnais apierawojo apierû po akiû Pono Diewo.

63. Ir Salomonas apierawojo dekawonês=apieras, kures jis Ponui Diewui apierawojo, dwideßimt ir du túkstanczu jáuczû, ir ßimtą ir dwideßimt túkstanczû awjû. Taipo jie paßwentino Pono Diewo namus, karálius ir wisi waikai Izrael.

64. Tą paczę dieną paßwentino karálius widutiniji prybaznyti, kursai prie Pono Diewo namû buwo, tûmi, kad déginimo=apieras, walgimo=apieras ir táukus dēkawon=apierû czonay pasteliáwo. Nēs wariniſis altorius, po akiû Pono Diewo stowiſis, permázas buwo déginimo=apieroms, walgimo=apieroms ir taukams dēkawon=apierû.

65. Ir Salomonas tû=czēs ßwentę istáte, ir wisi Izraelitēnai su jûmi, didis zmoniû pulks, nû rubéziaus Emat iki upélio Egypto, po akiû Wießpatiês musû Diewo septynes dienas ir wēl septynes dienas, tai buwo keturiolika dienû.

66. Ir jis paléido zmones áßmąję dieną. Ir jie karáliui wisą gérą wélidami nuêjo i sawo ßētras su dzaugsmu ir su linksma ßirdze dēl wiso to géro, ką Pons Diews Dowidui, sawo tarnui, ir sawo zmonēms Izraelitēnams buwo ißródęs.

9. Pérskyrimas.

Salomono gerastis Pastiturzjims, Dekawone, Budawones, Padonai, Apieros ir Akrûtai.

1. Ir kaip Salomonas * buwo pabudawojęs Diewo namus ir karálißkûsius namus, ir wiskągi, ko jis norējo ir liúbijo daryt,
* 2 Nus. Kar. 7, 11.

2. Pasiróde jam Pons Diews antru kartu, kaip jam buwo pasiródęs * Gibeone. * p. 3, 5. 2 Nus. 1, 7. 8.

3. Ir Pons Diews tare jam: aß tawo maldą ir pakarniûsius meldimus girdējau, kaip tu manęs meldeisi, ir paßwentinau ßius namus, kurius tu pabudawojei, kad * aß sawo wardą czonay padēczau amzinay; ir mano ákys bey ßirdis bus czonay wisadôs. * 5 Moiz. 12, 11.

4. Ir tu, * jey po mano akiû pasielgsi, kaip tawo tēwas Dowids pasielgęs, su wierna ßirdze ir be klastôs, be=darydams wislab tai, ką aß taw liepjau, ir pilnawodams mano prisakimus ir mano prowas,
* p. 3, 14. p. 11, 38.

5. Tay aß patwirtisiu krēslą tawo karalystês ant Izraelitēnû amzinay, * kaip aß tawo tēwui Dowidui kalbējau be=sakydams: tu ne pristóksi wyro ant krēslo Izrael.
* 2 Zom. 7, 12. p. 23, 18. 1 Nus. 18, 11.

6. Ale * jey jûs nû manęs atbulay atstósit, jûs ir jusû waikai, ne pilnawodami mano prisákimû ir prowû, kurius aß jums po akiû dējau, ir nueidami kitiems diewams ßlúzisit ir jû melsites, * Joz. 23, 16.

7. Tay aß Izraelitēnus * ißgaißisiu iß tôs zémês, kurę aß jiems esmi dawęs; o † tus namus, kurius aß paßwentinau sawo wardui, aß pamesiu iß sawo akiû; ir Izraelitēnai bus apkalba ir pásaka tarp wisû zmoniû. * 5 Moiz. 4, 26. 8, 19. † Matt. 23, 38.

8. Ir tie namai bus suardyti, kad wisi pro ßáli einantieji nusigąs, ßwilpis ir sakys: „* kodēl Pons Diews ßei zemei ir ßiems namams taipo padáre?“
* 5 Moiz. 29, 24. Jer. 22, 8. 2 Nus. 7, 21. 22.

9. Tay bus atsákoma: „todēl, kad jie Wießpati sawo Diewą prastojo, kurs jû tēwus iß Egypto=zémês ißwede, ir priēme kitus diewus ir jû meldēsi jiems be=ßluzidami; todēl Pons Diews wisą tą bēdą ant jû uzwede.“

10. O * tiems dwideßimt métams jau pérējus, per kurius Salomonas tus dwiejus namus budawojo, Diewo namus ir karáliaus namus,
* p. 6, 38. p. 7, 1. 2 Nus. Kar. 8, 1.

11. Ant kuriû reikalo Irams, karálius iß Tyriaus, Salomonui cēdrû=medzus ir égliû=medzus ir auksą pagal wisą jo nórą nugabéndino, tay karálius Salomonas dawe Iramui dwideßimt miestû zémēje Galilēa.

12. Jr Irams iszkeliáwo isz Tyriaus, kad apziurētu tus miestus, kurius Salomonas jam buwo dáwęs; ir jie ne patiko jam,

13. Jr jis tare: kokie tai miestai, mans broliau, kurius tu man dawei? ir pramine jůs źémę Kabul, iki szei dienai.

14. O Irams karáliui buwo siuntęs szimtą ir dwideszimt centneriů áukso.

15. O tai yra wisas skaitlius mézlawů, kurias karálius Salomonas surinko, kad galētu pakurt Pono Diewo namus, ir sawo namus, ir Millo, ir murus Jeruzalês, ir Azor, ir Megiddo ir Gazer.

16. Nēs Paraonas, karálius isz Egypto, buwo auksztyn atêjęs ir * Gazeri iweikęs ir ugnimi sudéginęs, ir Kananitus nużawinęs tame miestе gywénanczus, ir ji sawo † dukterei, Salomono páczei, dowanote buwo dowanojęs.

* Joz. 16, 10. † 1 Kar. 3, 1.

17. Taipo budawodino Salomonas Gazeri, ir * zemay esantiji Bet-Oroną,

* 2 Nuf. Kar. 8, 5.

18. Jr Baelatę, ir Tamarą púsczoje toj źémēj,

19. Jr wisus miestus jawams pakawot, kurius Salomons turējo, ir wisus miestus weżimams, ir miestus raiteliams, ir ko jis tikt geide budawot Jeruzalēj ir Libanone ir wisoj źémēj, kurę jis walde.

20. Jr wisiems likusiems zmonems isz Amoritů, Etitů, Perezitů, Ewitů ir Jebusitů, kurie ne buwo isz waiků Jzrael,

21. Tů waikams, kurius jie po sawo galwôs paliko źémēj, kurius waikai Jzrael ne galējo iszgaiszint, tiems Salomonas * uzdējo czyzę mokēt iki szei dienai.

* Joz. 16, 10.

22. Ale isz waiků Jzrael jis ne padare padonus, bet paliko jůs, kad butu zalnieriais, ir jo tarnais, ir wyresneiseis, ir karzygeis, ir ant jo weżimů bey raitelių.

23. Jr * urēdninků ant Salomono darbů statytů, tů buwo penki szimtai ir penkes-dészimts, kurie zmones walde ir dárbą aprúpino.

* P. 5, 16. 2 Nuf. 8, 10.

24. O Paraono * dukte uzsitráuke isz miesto Dowido į sawo namus, kurius jei buwo pakúręs. Tů-czēs pabudawojo ir Millo.

* 2 Nuf. Kar. 8, 11.

25. Jr Salomonas apierawojo tris kartus per métą déginimo- ir dekawonês-apieras ant altoriaus, kuri jis Ponui Diewui buwo pabudawodinęs, ir rukino ant jo po akiů Pono Diewo. Jr taipo tie namai buwo pagatáwiti.

26. O Salomonas pabudawodino ir akrutů * Ezeon-Geberij, kurs arti Eloto yra, prie kranto nendriů-juriů źéméje Edomitů.

* 2 Nuf. Kar. 8, 17. 18.

27. Jr Irams siunte sawo bernus * akrute, kurie geri akrutininkai buwo ir ant juriů geray galējo, su bernais Salomono,

* P. 10, 11.

28. Jr jie iszkáko į Opirą, ir pargabéno isz ten keturis szimtus ir dwideszimt centneriů áukso, ir parneszе tai karáliui Salomonui.

10. Perskyrimas.

Karalēne isz Karalystês Arabiôs dywijas Salomono Iszmintiês, Bagotumo ir Szlowês.

1. Jr kaip Salomono gársas apie wardą Pono Diewo nukáko iki * karalēnês isz karalystês Arabiôs, atêjo ji ji mēgit mislēmis.

* 2 Nuf. 9, 1. Matt. 12, 41. Luk. 11, 31.

2. Jr ji atkeliáwo į Jeruzalę su didzu tarnů pulku, su werbliudais branges zoles nészanczeis ir daug áukso bey brangiů akmenáiczů. Jr ji pas karalių Salomoną iējusi kalbējo wislab su jůmi, ką ji buwo apsiēmusi.

3. Jr Salomonas atsáke jei to wiso; ir nieko ne buwo karáliui neżinoma, ką jis ne butu jei sakęs.

4. Taygi karalēne isz karalystês Arabiôs regēdama wisą iszminti Salomono, ir namus, kurius jis buwo pabudawodinęs,

5. Jr walgi ant jo stálo, ir jo tarnů namus, ir jo tarnů służmas, bey jů rubus, ir jo szinkorius, ir jo déginimo-apieras, kurias jis namůse Pono Diewo apierawojo, ne galējo ji ilgiaus pakęst,

6. Ir tare karáliui: tai tiesa, ką aš sawo žémėje girdėjusi apie tawo daiktus ir apie tawo išminti.

7. Ir aš ne norėjau tai wierit, ikikol pati atêjusi tai sawo akimis macžau. O štay, man ney puse to ne sakyta. * Tu daugiaus turi išmintiês bey géro, neng ta kalba, kurę aš apie tawę girdėjau.
* Išm. 8, 13.

8. * Palaimôs pilni yra tawo žmonės ir tawo tarnai, kurie wis stow po tawo akiû ir gird tawo išminti.
* Luk. 10, 23.

9. * Pagárbints t'esie Wiešpats tawo Diewas, kursai tawim mėgsta, kad jisai tawę užsodinęs ant krėslo Izrael, todėl, kad Pons Diews Izraelitėnus myl amžinay ir tawę į karálių idėjo, kad tu prową ir teisybę padarytumbei! * P. 5, 7.

10. Ir ji dawe karáliui šimtą ir dwidešimt centneriû áukso, ir labay daug brangiû žoliû bey brangiû akmenáiczû. Ne atêjo daugiaus tokia daugybe tû brangiûjû žoliû, kiek ta karalėne iš Arabionû karalystês karáliui Salomonui dawe.

11. Priegtam * akrutai Iramo, kurie áuksą iš Opir pargabéno, parneše labay daug brangiausiûjû jûdmedžû ir brangiûjû akmenáiczû.
* P. 9, 27. 28.

12. Ir karálius padarydino iš to brangiáusiojo jûd=médžo stulpus namůse Pono Diewo ir namůse karáliaus, ir arpas bey psalterius tiems, kurie mandagey giedodawo. Ne atêjo daugiaus tokie brángus cėdrû (jûd) = médžei, ir ne buwo jû regėta iki šei dienai.

13. O karálius Salomonas dáwe karalėnei iš Arabionû žémês wislab, ką ji norėjo ir práše, be to, ką jis jei dawe iš sawęs. Ir ji gryždama parkeliáwo į sawo žémę draug su sawo tarnais.

14. Ale áukso, kursai Salomonui į wieną métą buwo pargabénams, to swieriant buwo * šeši šimtai ir šešes=dėšimts ir šeši centnerei,
* 2 Nus. Kar. 9, 13.

15. Be to, kas nů kromininkû, nů kupczû bey aptėkoriû, ir nů wisû Arabionû karáliû, ir nů macniûjû žémėse atêjo.

16. Ir karálius Salomonas * padarydino du šimtu skydû iš geriáusiojo áukso; šešis šimtus sykliû áukso jis ėme wienam skydui;
* P. 14, 26.

17. Ir tris šimtus mažesniû skydû iš geriáusiojo áukso, po tris swarus áukso wienam tû mažesniûjû skydû. Ir karálius idėdino tus į namus iš médžû girês Libanon (darytûsius).

18. Ir karálius padarydino * didį krėslą iš elpantû=káulû (=dantû), ir aptráukdino jį brangiáusiůju áuksu.
* 2 Nus. Kar. 9, 17.

19. O tas krėslas turėjo šešis straipsnius, ir wiršûne to krėslo užpakalij buwo apskriti. Ir į abi šali aplink sóstą buwo átlošos, ir du liútu stowejo prie tû atlošû.

20. Ir dwylika liútû stowėjo ant tû šešiû straipsniû ant abejû šaliû. Toktai niekadôs ne daryta neyjokiose karalystėse.

21. Wisi rykai karáliaus Salomono, iš kuriû jis gėre, buwo áuksini, ir wisi rykai namůse iš médžû girês Libanon taipojau buwo iš czysto áukso; nėsa sidábrą czėse Salomono per nieką laike.

22. Nėsa akrutas karáliaus jures mis einąsis, kursai ant juriû su Iramo akrutu ėjo, į tris metus wieną kartą pargryžo, ir pargabéno áukso, sidábro, elpantû=káulû, beždzankû ir powû.

23. Taipo karálius Salomonas bagotumu ir išmincže * didésnis pastojo, neng wisi karálei ant žémês.
* 2 Nus. Kar. 1, 1. P. 9, 22.

24. Ir wisas swiets geide Salomoną matyt, kad jie tą išminti girdėtu, kurę jam Diews į jo širdį buwo dáwęs.

25. Ir bile=kas jam atneše dowanû, sidabriniû ir áuksinû rykû, rubû bey šarwû, žoliû skaney kwépianczû, arkliû ir ásil=arkliû kas=métą.

26. Ir * Salomonas susteliáwo wežimû bey raiteliû, kad jis turėjo túkstanti ir keturis šimtus wežimû ir † dwylika túkstanczû raiteliû; ir paliko jûs miestůse, kur wežimai pakawojami buwo, ir pas karálių Jeruzalėj. * 2 Nus. Kar. 1, 14. † 1 Kar. 4, 26.

27. Ir *karálius padare, kad sidábro Jeruzalēj taip daug buwo, kaip akmeniû, ir cēdro=médzû tiek, kaip laukiniû pyg=medzû pakalnese.
* 2 Nus. Kar. 1, 15. P. 9, 27.

28. Ir atgabéno Salomonui arkliû iß Egypto ir wisokiû tawórû, ir kupczei karáliaus nupirko tus taworus,

29. Ir ißgabéno tus iß Egypto, kożną weżimą po ßeßis ßimtus sidabrininkû, ir arkli uż ßimtą ir penkes=dėßimts. Taipo jûs ir atgabéno wisiems karáliams Etitû ir karáliams Syrionû, per jû rankq.

11. Pérſkyrimas.

Salomono Moteres, Balwonû=Garbinimas, Neprietelei ir Smertis.

1. Ale karálius Salomonas mylējo daug *moteriû iß swetimû żémjû, dukteri Paraono, ir Moabitißkes, Ammonitißkes, Edomitißkes, Zidonitißkes ir Etitißkes,
* 5 Moiz. 17, 17.

2. Tokiû żmoniû, *apie kurius Pons Diews buwo sakęs waikams Izrael: ne susieikite su jeis, ir jie te ne susieina su jumis! jos iß tiesôs jusû ßirdis prilenks ant sawo diewû. Prie tû Salomonas prisiglaude su méile.
* 2 Moiz. 34. 16. 5 Moiz. 7, 3.

3. Ir jis turējo septynis ßimtus moteriû per sawo paczes, ir tris ßimtus nepriwenczawotû moteriû; ir jo *paczos palenke jo ßirdi.
* P. 21, 25.

4. O kaip jis jau pasénęs buwo, tay jo paczos *palenke jo ßirdi ant swetimû diewû, kad jo ßirdis ne wisißkay buwo su Wießpaczu jo Diewu, kaip ßirdis jo tēwo Dowido.
* Zir. 47, 21.

5. Taipo séke Salomonas Astoret, balwoną Zidonitû, ir Milkom, bjaurestį Ammonitû.

6. Ir Salomonas elgēsi, kad Ponui Diewui wisay ne patiko, ir ne séke abelnay Poną Diewą, kaip jo tēws Dowids.

7. ·Tay Salomonas pakúre aukßtybę *Kamosui, bjaurésczui Moabitû, ant kalno ties Jeruzale ēsanczojo, ir Molekui, bjaurésczui Ammonitû.
* 4 Moiz. 21, 29. 2 Kar. 23, 13.

8. Taipo dare Salomonas wisoms sawo paczoms iß swetimû żémjû, kurios sawo balwonams rukino ir apierawojo.

9. Ale Pons Diews supyko ant Salomono, kad jo ßirdis buwo atkrypusi nů Wießpatiês Diewo Izraēlio, kurs jam *du kartu buwo pasiródęs,
* P. 3, 5. P. 9, 2.

10. Ir jam tai liepęs, idant ne sekiotu kitus diewus; ir jis taczaus ne klausęs, ką jam Pons Diews buwo liepęs.

11. Todēl tare Pons Diews Salomonui: kadangi tatai pas tawę nusidawe, kad tu *ne pilnawojei mano derējimą ir mano prisákimus, kurius aß taw prisakiau, taygi ir †aß karalystę taw ißplēßiu ir tawo tarnui důsiu.
* P. 13, 21. † 1 Zom. 15, 28.

12. Taczau aß tai tawo czēse ne darysiu dēl tawo tēwo Dowido, bet *iß rankôs tawo sunaus aß ję ißplēßiu.
* P. 12, 19.

13. Taczau ne wisą karalystę ißplēßiu, wieną giminę aß důsiu tawo sunui dēl Dowido, mano tarno, ir dēl Jeruzalês, kurę aß paskyriau.

14. Ir Pons Diews prikēle Salomonui prießininką, Adadą, Edomitą iß karálißkôs giminês, kurs Edome buwo;

15. Nēs *kaip Dowids Edome buwo, ir Joabs, wyriáusiasis ant waisko, aukßtyn keliáwo użmußtůsius paláidot, parmuße jis, kas wyrißkiû buwo, Edome.
* 2 Zom. 8, 14.

16. Nēs Joabs pasiliko tenay per ßeßis menesius ir wisi Izraelitēnai, ikikol ißgaißino wislab, kas wyrißkiû buwo Edome.

17. Tay pabēgo Adads, ir su jůmi keli wyrai Edomitû iß jo tēwo tarnû, kad ißkaktu i Egyptą, o Adads dar buwo jaunas waiks.

18. Ir jie pasikēle iß Midian ir atêjo i Paran, ir ēmę su sawim żmoniû iß Paran atêjo i Egyptą pas Paraoną, karálių Egypto, tas dawe jam namus ir ißsilaikimą, ir padawe jam wieną żémę.

19. Ir Adads *rádo didę malónę prie Paraono, kad jis jam ir sawo

paczôs Takpēnês, karalēnês, seseri per pacze dawe. * Dan. 1, 9.

20. Ir Takpēnês sesů pagimde jam Genubatą, jo sunų, ir Takpēnes augino ji namůse Paraono, kad Genubats namůse Paraono buwo tarp waikû Paraono.

21. O gi kaip Adads girdējo Egypte, Dowidą užmigusi su sawo tēwais, ir Joabą, wyriáusiji ant zalniêriû numirusi, tare jis Paraonui: * léisk manę traukti i sawo žémę. * 1 Moiz. 30, 25. 2 Moiz. 4, 18.

22. Paraonas tare jam: ko tu pristokstí pas manę, kad i sawo žémę nori tráuktis? Jis atsáke: nieko, ale léisk manę tráuktis.

23. Priegtam Pons Diewas jam prikēle priešininką, Rezoną, sunų Eljado, kurs nů sawo pono Adad-Ezer, karáliaus iš Zoba, buwo pabēges.

24. Ir jis surinko prieš ji wyrû ir pastojo wyresniůju zalniêriû, kaip * Dowids anus nužawino; ir nusitráuke i Damaską ir gywéno tenay ir ponawojo Damaske. * 2 Zom. 8, 3. p. 10, 18.

25. O jis buwo Izraelio priešininku, kol Salomonas gyws buwo*. Tai ta iškada, kurę Adads kente; todēl jis (Rezons) baisējos Izraelitēnû, ir karáliumi pastojo ant Syrionû. * be tôs iškadôs, kurę Adads jam dare.

26. Priegtam * Jerobeams, sunus Nebato, Epratiškis iš Zareda, kurs prie Salomono slúžijo, (ir jo mótina wardu buwo Zeruga, našle;) tas taipojau ranką pakēle prieš karálių. * 2 Nuſ. Kar. 13, 6.

27. O tai yra ta priežastis, dēl kuriôs jis ranką pakēle prieš karálių: kaip Salomonas (miestą) Millo budawojo, uždáre jis sprágą miesto sawo tēwo Dowido.

28. Ir Jerobeams buwo wyrs, tikras i kárą. Ir Salomonas matydams, tą jaunikaiti wierną ēsant, idējo ji i užweizdą ant wisôs naštôs (darbû) (wisû darbininkû) giminei Jozēpo uždētôs.

29. Ale nusídawe tů-czēs, kad Jerobeams išējo iš Jeruzalês, ir praraks Ajias iš Silo sutiko ji ant kélio, ir nauja skreiste buwo apsisiautęs, o ßiůdu buwo wienu-du ant lauko.

30. Ir Ajias * nutwēre tą naująję skreistę, kure jis apsisiautęs, ir perpleße ję i dwylika dalis, * p. 12, 15. p. 14, 2.

31. Ir tare Jerobeamui: imkis saw dēßimt daliû! nēs taip taria Wießpats Diewas Izrael: „ßtay, aß karalystę ißtráuksiu iß rankû Salomono ir taw důsiu dēßimt giminiû.

32. Wieną giminę jis tur gáuti dēl mano tarno Dowido ir dēl miesto Jeruzalês, kuri aß ißrinkau iß wisû giminiû Izraelio;

33. Todēl, kad jie manę prastojo ir meldēsi Astoret, balwoną Zidonitû, Kamos, balwoną Moabitû, ir Milkom, balwoną waikû Ammon, ir ne waikßczojo mano keliais, kad darytu, kas man geray patinka, (ir pilnawotu) mano prisákimus ir prowas, kaip Dowids, jo tews.

34. Neygi aß ne noriu wisą karalystę atimti iß jo rankôs, * bet aß ji wyriáusiůju waldonu statysiu, kol jis gyws bus, dēl Dowido, mano tarno, kuri aß paskyriau, kursai mano prisákimû ir prowû pilnawojęs. * 2 Zom. 7, 12. Ps. 132, 11. Sir. 47, 24.

35. Iß * rankôs jo sunaus aß ißtráuksiu tą karalystę, ir taw deßimt giminiû * p. 12, 19.

36. Ir jo sunui wieną giminę důsiu, kad mano tarnas Dowids po mano akiû * žibnyczą turētu wisadôs mieste Jeruzalēj, kuri aß saw pasiskyriau, kad sawo wardą tenay statyczau. * 2 Zom. 21, 17.

37. Taygi aß tawę imsiu, kad tu ponawotumbei ant wiso, ko tawo ßirdis geidz, ir busi karáliumi ant Izrael.

38. Jeygu tu * klausysi wisam, ką aß taw paliepsiu, ir mano keliais waikßczosi, ir darysi, kas man patinka, kad pilnawotumbei mano prowas ir prisákimus, kaip mano tarnas Dowids dáręs, tay aß busiu su tawim ir taw twirtus namus pabudawosiu, kaip aß Dowidui pabudawojau, ir důsiu taw Izraeli; * p. 9, 4.

39. Ir Dowido waikus todēl pažémisiu, ale taczau ne amžinay."

40. Ale Salomonas jëškojo Jerobeamą nužudyt. Tay Jerobeams pasikėlęs nubėgo į Egyptą pas *Sisaką, Egypto karálių, ir pasiliko Egypte ik Salomonui numirus.
* p. 14, 25.

41. Kas daugiaus apie Salomoną sakytina, ir wislab, ką jis ištaisęs, ir jo išmintis, tai yra parašyta *knygose nusidawimû Salomono.
* 2 Nus. Kar. 9, 29.

42. Ogi *czēsas, kaip ilgay Salomonas karaliumi buwo Jeruzalēj ant wiso Izrael, yra keturesdėšimts métai.
* 2 Nus. Kar. 9, 30.

43. Ir *Salomonas užmigo su sawo tēwais ir buwo palaidots mieste Dowido, sawo tēwo. Ir jo sunus Reabeams karáliumi pastojo į jo wietą.
* 2 Nus. Kar. 9, 31. Zir. 47, 26.

12. Pérskyrimas.

Pérdalijimas Karalystės Salomono.

1. Ir *Rēabeams nusitráuke į Sikem, nēs wisas Izrael į Sikēmą buwo susiêjęs ji į karálių idēti.
* 2 Nus. Kar. 10, 1.

2. Ir Jerobeams, Nebato sunus, išgirdo tai Egypte dar be-budams, *kur jisai dēl Karáliaus Salomono buwo nubēgęs, ir pasiliko Egypte.
* p. 11, 40.

3. Ir jie nusiuntę wadindino ji. O Jerobeams su wisu surinkimu Izraelio atêję kalbējo su Reabeamu ir tare:

4. Tawo tēwas per mierą sunkų jungą mums uždējo. Taygi tu dabar tą skaudžęję šlužmą ir sunkųjį jungą lengwésni daryk, kurį jis mums uždējęs, tay mes taw šlúžisim.

5. Ale jis tare jiems: eikite iki treczaijei dienai, o tada wēl pareikit pas manę. Ir žmones nuêjo.

6. Ir karálius Reabeams susiródijo *su wyresneiseis, kurie po akiû jo tēwo Salomono stowējo, jam dar gywam ēsant, ir tare: ką jûs sakot, kad šitiems žmonēms atsakytumbim?
* Pam. 12, 5.

7. Jie tare jam: jey tu šen-dien šiems žmonēms paklausysi jiems patikt norēdams, ir jûs išklausysi, ir jiems gerû žodžû dûsi, tay jie taw bus padûti, kol gywas busi.

8. Ale jis *atmete tą kalbą wyresniûjû, jam kalbētąję, ir susiródijo su jaunaiseis, kurie su jûm buwo užaugę ir po jo akiû stowējo.
* Zir. 26, 26.

9. Ir jis tare jiems: ką jûs sákot, kad mes atsakytumbim šiems žmonēms, kurie man sake: „daryk lengwésni jungą, kurį tawo tēwas mums uždējęs?“

10. Ir jaunieji su jûm užaugusieji tare jam: tu tiems žmonēms taw sákantiemsiems: „tawo tēwas mums per mierą sunkų jungą uždējo, tu tą lengwésni daryk,“ taipo turi atsakyt: *mano mažiausiasis pirštas bus storésnis už mano tēwo strēnas.
* Zir. 47, 28.

11. Mano tēwas tiesa sunkų jungą jums uždējo, ale aš ji dar sunkésni jums darysiu. Mano tēwas jus botágais baude, o aš jus dygeis karbaczeis bausiu.

12. Taipo atêjo Jerobeams su wisais žmonemis pas Reabeamą *trécząję dieną, kaip karálius buwo sakęs ir taręs: ateikite wēl pas manę trécząję dieną.
* p. 5.

13. Ir karalius žmonēms aštrey atsáke atmesdams tą kalbą wyresniûjû jam kalbētąję;

14. Ir kalbējo su jeis, kaip jaunieji ji buwo pamokinę, ir tare: mano tēwas jums sunkų jungą uždējo, ale aš ji dar sunkésni jums darysiu. Mano tēwas jus botágais baude, ale aš jus dygeis karbaczeis bausiu.

15. Taipo karálius ne paklusо žmonems, nēs tai taipo buwo pérleista nû Pono Diewo, kad jis sawo žodį išpilditu, *kurį jis per Ajiją iš Silo buwo kalbējęs Jerobeamui, Nebato sunui.
* p. 11, 31.

16. *Ale kaip wisi Izraelitēnai máte, kad karálius jû ne norējo klausyt, žmones atsáke karáliui ir tare: †kokiósgi mes daliês turime prie Dowido, arba dalykû prie sunaus Izai? Izraelitēnai, kelkites į sawo šetras! Taygi tu jau dabokis sawo giminei, Dowid! Taipo nuêjo Izraelitēnai į sawo šetras,
* Pamok. 15, 1. † 2 Zom. 20, 1.

17. Kad Reabeams tiktay karaliáwo ant tû waikû Jzrael, kurie miestûse Judawôs gywéno.

18. Jr kaip karálius Reabeams nusiunte Adoramą skárbininką, tay wisi Jzraelitēnai ji akmenimis užmuße; ale karálius Reabeams greitay ikûpo į wežimą, kad bēgtu į Jeruzalę.

19. Taipo *Jzraelitēnai atpûle nû giminês Dowido iki ßei dienai.
* P. 11, 12.

20. Taygi wisam Jzraeliui ißgirdus, Jerobeamą pargryžusi, nusiunte jie ir dawe ji wadit prie wiso surinkimo, ir *idējo ji į karálių ant wisû Jzraelitēnû. Jr neywiens ne-seke giminę Dowido, kaip tikt wiena gimine Juda.
* 2 Kar. 17, 21.

21. O Reabeamui į Jeruzalę atêjus, surinko jis wisą giminę Juda ir giminę Benjamin, ßimtą ir aßtûnes-dēßimts túkstanczû jaunû į karą tikrû wyrû, kad prieß giminę Jzrael kariáutu ir karalystę wēl sugrąžintu ant Reabeamo, sunaus Salomono.

22. Ale Diewo žodis sakytas buwo *Semajui, Diewo wyrui, ir tare:
* 2 Nus. Kar. 11, 2.

23. Sakyk Reabeamui, Salomono sunui, karáliui Judawôs, ir wisai giminei Juda bey Benjamin ir kitiems žmonems tarydams:

24. Taip sako Pons Diews: „idant ne užsitráukkit kariáut prieß sawo brolius, waikus Jzrael. Kožnas wiens eikite wēl namon, nēs tai nû manęs rádosi!“ Jr jie klausę žodžui Pono Diewo, sugryžo ir êjo namon, kaip Pons Diews buwo sákęs.

25. Bet Jerobeams budawojo Sikemą ant kalno Epraim ir gywéno tame, ir iß ten ißsitráukęs budawojo *Pnuel.
* 1 Moiz. 32, 31. Wald. 8, 17.

26. Ale Jerobeams mislijo sawo ßirdije: karalyste dabar wēl pripuls giminei Dowido,

27. Jey ßie žmones aukßtyn eitu apierawoti namûse Pono Diewo Jeruzalej; ir ßirdis ßiû žmoniû prisilenks prie sawo wießpatiês Reabeamo, karáliaus Juda, ir manę nužawis, ir wēl pripuls Reabeamui, karáliui Juda.

28. Jr karalius susirodijęs padarydino du werßiu iß áukso ir táre jiems: persunku jums aukßtyn eit į Jeruzalę. Stay, *cze yra tawo diewai, Jzrael, kurie tawę ißwede iß Egypto-žémês.
* 2 Moiz. 32, 4. 8.

29. Jr jis wieną pastáte Betelij, o antrąji į *Dan.
* Wald. 18, 30.

30. Jr *tûmi labay susigrießijo, nēs žmones nuêjo prie to wieno ik į Dan.
* P. 14, 16.

31. Jisai ir pabudawojo balwonbažnyczû ant aukßtybjû, ir *idējo klebonus iß prasczáusiûjû žmoniû, kurie ne buwo iß waikû Lewi.
* 2 Nus. Kar. 11, 15. P. 13, 9.

32. Jr jis *padare ßwentę penkioliktoj dienoj aßmojo mēnesio, kaip ßwente Judawoj, ir apierawojo ant altoriaus. Taipo jis dare Betelij, kad tiems werßiams apierawojo, kurius jis padarydino. Jr idējo Betelij klebonus aukßtybjû, kurias jis buwo pakuręs.
* Oz. 7, 5.

33. Jr apierawojo ant altoriaus jo padarydintojo Betēlij penkioliktąję dieną aßmojo mēnesio, *kurę jis iß sawo ßirdiês buwo sumislijęs; ir istate waikams Jzrael ßwentes, ir apierawojo ant altoriaus, kad rukita butu.
* Kol. 2, 23.

13. Pérskyrimas.

Jerobeamo Ranka padžústa; nēkursai Prárakas Liúto nužudytas.

1. Jr ßtay, wiens Diewo wyrs atêjo iß Judawôs per Pono Diewo žodi į Beteli, ir Jerobeams stowējo prie altoriaus, kad rukintu.

2. Jr jis ßauke prieß tą altorių per Pono Diewo žodi tarydams: altoriau, altoriau! taip sako Pons Diews: „ßtay, sunus užgims iß giminês Dowido, wardu Josias, *tas ant tawęs apierawos klebonus tôs aukßtybês, kurie ant tawęs rúkin, ir žmoniû káulus jis ant tawęs sudégis.“
* 2 Kar. 23, 16.

3. Jr jis dawe tą-dien stebuklą sakydams: tai yra tas stebuklas, kad tai Pons Diews kalbējęs: ßtay, tas altorius sugriús, ir pelenai, kurie ant jo yra, bus ißbarstyti.

4. Ale kaip karálius tą žodi girdėjo iš to Diewo wyro prieš tą altorių Betelij šaukiancžo, ištiese jis sawo ranką prie altoriaus ir tare: sugáukite ji! Ir jo ranka *padžúwo, kurę jis prieš ji buwo ištiesęs, ir ne galėjo ję wēl prie sawęs tráukt. *Matt. 12, 10.

5. Ir altorius sugriuwo, ir pelenai nů altoriaus buwo išbarstyti pagal stebuklą, kuri tas Diewo wyrs buwo dawęs žodžu Pono Diewo.

6. Ir karálius atsakydams tare tam Diewo wyrui: *prašyk wéidą Wiešpatiês sawo Diewo, ir melsk už manę, kad sawo ranką wēl galėcžau prie sawęs tráukt. Tay praše tas Diewo wyrs Pono Diewo weidą, ir karálius sawo ranką wēl galėjo prie sawęs tráukt, ir ji tokia pastojo, kaip pirma buwusi. *2 Moiž. 8, 8.

7. Ir karálius kalbėjo su tů Diewo wyru: eikš su manim i mano namus, ir atsigaiwik, aš taw kokią dówaną důsiu.

8. Ale tas Diewo wyrs atsáke karáliui: *norint tu man ir pusę sawo namů důtumbei, tay aš tacžaus ne eicžau su tawim. Nēs aš cžonay ney důnôs ne noriu wálgit ney wandens gért. *4 Moiž. 22, 18.

9. Nēs taipo man liepta Diewo žodžu ir sakyta: „tu ne turi ney důnôs wálgit ney wandens gért, ir ne wēl sugryšt tů keliu, kuriům tu atėjei.“

10. Ir jis *šalin êjo kitu keliu, ir ne pargryžo tů keliu, kuriům i Beteli buwo atêjęs. *Matt. 2, 12.

11. Ale Betelij gywéno wiens séns prárakas, pas tą atêjo jo sunus ir pasakojo jam wisus stebuklus, kurius tas Diewo wyrs buwo ištaisęs tą dieną Betelij, ir tus žodžus, kurius jis karáliui buwo kalbėjęs.

12. Ir jů tėws tare jiems: kur tas kéls, kuriům jis nukeliáwo? ir jo sunus parode jam tą kélią, kuriům tas Diewo wyrs buwo keliáwęs, kursai iš Judawôs buwo atêjęs.

13. O *jis tare sawo súnums: balnókite man ásilą. Ir jiems ásilą pabalnáwus, jis júžo jůmi, *p. 27.

14. Ir keliáwo paskuy tą Diewo wyrą, ir ji po áužolu rádęs sėdinti tare jam: ar tu esi tas Diewo wyrs iš Judawôs atêjęsis? Jis tare: esmi.

15. Ans tare jam: eikš su manim i mano namus ir wálgik důnôs.

16. Ale jis tare: aš ne galiu su tawim gryšt ney su tawim eit, neygi noriu důnôs wálgit ney wandens gért su tawim šime kampe.

17. Nēs su manim kalbēta yra Pono Diewo žodžu: „*tu tenay ne turi ney důnôs wálgit ney wandens gért, tu ne turi wēl tů keliu sugryšt, kuriům atėjei.“ *p. 9.

18. Jis tare jam: ir aš esmi prárakas, lygey kaip tu; ir angelas kalbėjo su manim Diewo žodžu ir sake: parwesk ji wēl namon su sawim, kad důnôs walgitu ir wandens gértu. Ale jis pameláwo jam.

19. Ir parsiwede ji wēl, kad důnôs wálge ir wandens gēre jo namůse.

20. Ir jiems už stálo be-sėdint Diewo žodis buwo sákytas prárakui, kurs ji wēl buwo parwédęs,

21. Ir prišauke tam Diewo wyrui iš Judawôs atêjusiamjam ir tare: taip sako Pons Diews: todēl, kad tu ne klausei burnai Pono Diewo ir ne pilnawojei tą prisakimą, kuri taw Wiešpats tawo Diewas prisákęs,

22. Ir sugryžęs důnôs wálgei ir wandens gērei toje wietoje, apie kurę jis taw sáke: „tu ne turi ney důnôs wálgit ney wandens gért,“ tay tawo lawons ne bus paláidots kápinēse tawo tēwů.

23. Ir jam důnôs wálgius ir gērus, pabalnojo ásilą prárakui, kuri buwo wēl parsiwédęs.

24. Ir kaip jis buwo iškeliawęs, rádo ji *liúts ant kélio ir nužude ji. Ir jo lawons gulėjo pamestas i kélią, ir ásils stowējo šale jo, ir liúts prie to lawóno. *p. 20, 36.

25. Ir žmones pro šáli eidami mate lawóną i kélią pamestą ir liútą prie lawono stowint, ir atêję apsake tai miestę, kuriame senasis prárakas gywéno.

26. Tai išgirdęs ansai prárakas, kurs ji wēl buwo parwédęs, tare

jiſai: tai tas Diewo wyrs, kurs burnai Pono Diewo ne klauſęs; todēl Pons Diews ji padawe tam liutui, tas ji ſudauze ir nuzude pagal Pono Diewo zodi jam ſakytąji.

27. Ir jis tare ſawo *ſúnums: balnokite man áſilą. Ir kaip jie ji buwo pabalnoję, *p. 13.

28. Nukeliáwo jis ir rádo jo lawoną i kelią numeſtą ir áſilą bey liútą arti lawono ſtowinti. Liuts nieko ne buwo ēdęs to lawono ney áſilą ne ſuláuzęs.

29. Tay prárakas lawoną to Diewo wyro pakēlęs uzdējo ji ant áſilo ir pargabéno ji atgalôs, ir atêjo i mieſtą to ſénojo prárako, kad ji apraudoję paláidotu.

30. Ir jis idējo lawoną i ſawo kápą, ir jie apraudáwo ji: *ak broliau! *Jer. 22, 18.

31. Ir kaip ji buwo palaidoję, tare jis ſawo ſúnums: kad aß numirſiu, tay *palaidokit manę tam kape, kur tas Diewo wyrs palaidots, ir dēkit mano káulus pas jo káulus. *1 Moiz. 47, 30.

32. *Nēs tai nuſidůs, ką jis ßaukęs prieß altorių Betelij zodzu Pono Diewo, ir prieß wiſus namus aukßtybjû mieſtůſe Samariôs ēſanczus. *2 Kar. 23, 17. 18.

33. Ale po ßiû nuſidawimû Jerobeams neſíliowe nů piktojo ſawo elgimo, bet piktyn eidams idējo klebonus aukßtybjû iß *praſczáuſiûjû zmoniû. Kas jam patiko, to ranką jis pilde, ir tas paſtojo klebonu aukßtybês. *p. 12, 31.

34. O *tai grieku wirto giminei Jerobeamo, kad ißgaißinta ir nů zémês ißpúſtita buwo. *p. 12, 30. p. 14, 16.

14. Pérſkyrimas.

Prarakáwimas prieß Jerobeamą; Reabeamo Waldimas, Griekai ir jû Korawone.

1. Tů-czēs Abias, Jerobeamo ſunus, apſirgo.

2. Ir Jerobeams tare ſawo páczei: kélkis ir taipo dēkis, kad nieks ne numanytu, tawę Jerobeamo paczę eſanczę, ir nueik i Silo. Sztay, ten yra prárakas Ajias, kurs *man ſákęs, kad aß karáliumi buſiu ant ßiû zmoniû. *p. 11, 30. 31. p. 12, 15.

3. Ir imk ſu ſawim déßimt dûnôs képalû ir pyrágû ir medaus pûdą, ir nueik pas ji, kad jis taw ſakytu, kaip ſu tům waiku bus.

4. Ir Jerobeamo pati dare taipo, ir paſikēluſi nuêjo i Silo, ir atêjo i namus Ajio; ale Ajias jau ne primáte, nēſa *jo ákys tamſios buwo dēl ſenyſtês. *1 Moiz. 27, 1. p. 48, 10.

5. Ale Pons Diews tare Ajiui: ßtay, Jerobeamo pati ateit, kad tawę apie wieną dáiktą pakláuſtu dēl ſawo ſunaus, nēs jis ſerga. Taygi kalbēk ſu je taip ir taip. O kaip ji buwo iêjuſi, dējoſi jiji ſwetima ēſanti.

6. O kaip Ajias girdējo jôs kojas ißlamßczanczas pro duris, tare jis: eikß i widų, tu pati Jerobeamo! kam tu taip dedieſi, buk ſwetima ēſanti? aß pas tawę eſmi ſiųſtas ſunkus pranaßas. *2 Kar. 6, 32.

7. Eik ir ſakyk *Jerobeamui: taip ſako Wießpats Izraelio Diews: „aß †tawę pakēliau iß zmoniû pulko, ir wyréſniůju idējau ant ſawo zmoniû Izraelitēnû; *p. 11, 29. †p. 16, 2.

8. Ir karalyſtę nů Dowido giminês atplēßiau ir taw dawjau. Ale tu neſielgei, kaip mano tarnas Dowids, kurs mano priſákimû pilnawojo ir manę ſéke iß wiſôs ßirdiês, kad darytu, tikt kas man patiko. *Jez. 38, 3.

9. Ir pikczaus elgeiſi uz wiſus pirm tawęs buwuſius; nuêjęs ſaw kitus diewus padarei ir nulietus ábrozus, kad mane ſupykti priwerſtumbei, ir manę *i ſawo uzpakáli numetei. *Jer. 2, 27. p. 32, 33.

10. Todēl ßtay, *aß bedôs uzweſiu ant Jerobeamo giminês, ir ißgaißiſiu iß Jerobeamo giminês ir i ſēną mezantiji, †uzrakintąji ir pameſtąji Izraelije. Ir waikû-waikus Jerobeamo ney ßlûte ißßlûſiu, kaip purwai ißßlůjami, ik jo abelnay gloda bus. *p. 15, 29. p. 16, 3. †p. 21, 21.

11. Kas iß Jerobeamo [giminês] *mirßta mieſte, tą ßunys ſuēs; o

kas ant lauko mirßta, tą paukßczei po dangum sules; nēsa tai Pons Diews kalbējo." * p. 16, 4.

12. Todēl tu kélkis ir eik namô; o tawo kojai į mieſtą įzengiant kúdikis numirs.

13. Jr wiſi Jzraelitēnai ji apraudos, ir ji palaidos. Nēs ßis wiens iß Jerobeamo [giminês] bus paláidots, todēl, kad ko gero jame ißrasta po akiû Wießpatiês Diewo Jzraelio giminēje Jerobeamo.

14. Ale Pons Diews ſaw karálių ant Jzraelitēnû prikels, tas * ißgaißis giminę Jerobeamo tą dieną. O kasgi dabar? * p. 15, 29.

15. Jr Pons Diews ißtiks Jzraelitēnus, kaip néndres wandeniſe judinamos, ir * ißplēß Jzraelitēnus iß ßiôs gerôsês zémês, kurę jis jû tēwams esti dawęs, ir jûs ißbarſtys anąpus wandens, todēl, kad jie ſaw ßwentitas gires paſídare Poną Diewą įpykint; * 2 Kar. 17, 23.

16. Jr padûs Jzraelitenus dēl grieko Jerobeamo, kurs ſuſigrießijęs ir * Jzraelitēnus į griekq iwédęs. * p. 13, 34. p. 12. 30.

17. Jr Jerobeamo pati paſíkēluſi nuējo ir parējo į Tirzą. Jr jei ant ſlenkſczo namû uzſtojus, numire waikatis.

18. Jr jie paláidojo ji, ir wiſi Jzraelitēnai apraudojo ji pagal zodi Pono Diewo, kuri jis buwo kalbējęs per ſawo tarną Ajią, prárakq.

19. O kas daugiaus ſakytina apie Jerobeamą, kaip jis kariáwęs ir karaliáwęs, ßtay, tay * paraßyta knygoſe nuſídáwimû karáliû Jzrael. * 2 Nuſ. Kar. 13, 2. 13.

20. Ale czēſas, kaip ilgay Jerobeams karaliáwo, yra dwideßimt ir du metu. Jr jis uzmigo ſu ſawo tēwais, ir jo ſunus Nadabs karáliumi paſtojo į jo wietą.

21. Jr (taipo) Reabeams, Salomono ſunus, karáliumi buwo Judawoj. * Keturesdeßimts metû buwo Reabeams, kaip karáliumi paſtójo, ir karaliáwo ſeptynioliką métû Jeruzalēj, tame mieſte, kuri Pons Diews buwo paſkyręs iß wiſû giminiû Jzraelio, kad ſawo wardą tenay ſtatytu. Jo mótina wardu buwo Naēma, Ammonitēne. * 2 Nuſ. Kar. 12, 13.

22. Jr Juda [t. e. gimine] dáre, kas Ponui Diewui wiſay ne patiko, ir įpykino ji daugiaus per wiſkąą, ką jû tēwai buwo dárę ſawo griekais, kurius jie buwo dárę.

23. Nēs ir jie pakúre ſaw aukßtybes, ſtulpus bey ßwentitas gires ant wiſû aukßtû kalnéliû ir po wiſais zaliûjanczeis medzeis. * 2 Kar. 16, 4.

24. O buwo ir kekßininkû toj zémēj; ir jie dáre wiſas * bjaurybes pagonû, kurius Pons Diews pirm waikû Jzrael buwo ißwáręs. * 5 Moiz. 18, 9. 2 Kar. 21, 2. 11.

25. Ale penktame mete karáliaus Reabeamo uzſítráuke aukßtyn * Siſaks, Egypto karálius, prieß Jeruzalę, * p. 11, 40.

26. Jr atēme ſkárbus iß Diewo namû ir iß karáliaus namû ir wiſkąą, kas imtina buwo, ir atēme wiſus áukſinus ſkydus, * kurius Salomonas buwo padarydinęs; * p. 10, 16.

27. J kuriû wietą karálius Reabeams padarydino warinius ſkydus, ir padawe tus į rankas wyriáuſiûjû trabantû (ſargû), duris pridabojanczû prie namû karáliaus.

28. Jr kaip tánkey karálius į Diewo namus įējo, neßiojo tus tie trabantai ir wēl įneße tus į tû trabantû kamárą.

29. Ale kas daugiaus apie Reabeamą ſakytina, ir wiſlab, ką jis ißtaiſęs, ßtay, tai * ſuraßyta knygoſe nuſídáwimû karáliû Juda. * 2 Nuſ. Kar. 12, 15.

30. Ale Reabeams ſu Jerobeamu * kariáwo, kol gywu du buwo. * p. 15, 6.

31. Jr Reabeams uzmigo ſu ſawo tēwais, ir buwo paláidots ſu ſawo tēwais mieſte Dowido. Jr jo mótina wardu buwo Naema, Ammonitēne; ir jo ſunus * Abiams karáliumi paſtojo į jo wietą. * 2 Nuſ. Kar. 12, 13.

15. Pérſkyrimas.

Waldimas dwiējû Karáliû Judawoj, Abiamo ir Aſo; ir dwiējû Jzraēlije, Nadabo, ir Baſſo.

1. Aßtûnioliktame mete karáliaus Jerobeamo, Nebato ſunaus, *Abiams karáliumi paſtojo Judawoj, * 2 Nuſ. Kar. 13, 1.

2. Ir karaliáwo tris metus Jeruzalēj. * Jo motina wardu buwo Maēka, dukte Abisalom.
* 2 Nus. Kar. 13, 2.

3. Ir jis elgesi lygey taip griesznay, kaip jo tēwas pirm jo buwo griesznay pasielgęs, ir jo szirdis nesilaike wiernay prie Pono Diewo sawo, kaip szirdis jo tēwo Dowido.

4. Nēs dēl Dowido dáwe jam Wieszpats jo Diewas * žibnyczą Jeruzalēj jo sunų po jo prikēldams ir ji iszlaikydams Jeruzalēj, * p. 11, 36.

5. Todēl, kad Dowids buwo darę̄s, kas Ponui Diewui patiko, ir ne buwo atstojęs nů to wiso, ką jis jam liepe, kôl gywas buwo, tiktay * be ano nusidējimo su Urioszium, Etitu. * 2 Zom. 11, 27. p. 12, 9.

6. * Ale Reabeams kariáwo su Jerobeamu, kôl gywu-du buwo.
* p. 14, 30.

7. O kas daugiaus apie Abiamą sakytina, ir wislab, ką jis isztaisęs, sztay, tai yra raszyta knygose nusidáwimû karálių Judawôs. * Ale Abiams bey Jerobeams kariawo su kits-kitu. * 2 Nus. Kar. 13, 2. 17.

8. Ir Abiams užmigo su sawo tēwais, ir jie palaidojo ji * mieste Dowido. Ir Asas, jo sunus, karaliumi pastojo į jo wietą.
* 2 Nus. Kar. 14, 1.

9. Dwideszimtame mete karáliaus Jerobeam ant Izraelio, pastojo Asas karáliumi Judawoj,

10. Ir karaliáwo keturės-dészimts ir wieną mētą Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo Maēka, dukte Abisalomo.

11. Ir Asas dare, kas Ponui Diewui geray patiko, lygey kaip jo tēwas Dowids;

12. Ir iszwáre * kekszininkus isz žémês ir szalin mete wisus balwonus jo tēwû darytůsius. * p. 22, 47.

13. Priegtam jis atstáte ir * sawo mótiną Maēką nů rôs služmôs, kurę ji Miplēžetui buwo dáriusi szwentitoj girioj; ir Asas iszpúsztijo jôs Miplezetą, ir sudégino tą pas upę Kidron. * 2 Nus. Kar. 15, 16.

14. Ale * auksztybes jie ne iszpúsztijo; taczaus szirdis Aso buwo wierna Ponui Diewui, kol jis gywas buwo.
* p. 22, 44.

15. O tą sidábrą ir áuksą, ir rykus, kurius jo tēwas buwo paszwentinęs, ir kas szwentita buwo Pono Diewo namams, tai jis įgabéno.

16. Ir buwo nepakájaus tarp Aso ir tarp Baeso, karáliaus Izraelio, kol jůdu gywu buwo.

17. Ale * Baēsas, Izraelio karalius, nusitráuke aukštyn priesz Judą, ir pakúre Ramą, kad nieks ne galētu ney iszeit ney ieit ant szaliês Aso, karáliaus Juda.
* 2 Nus. Kar. 16, 1.

18. Tay ēme Asas wisą * sidabrą ir áuksą likusį skarbe namû Pono Diewo ir skarbe karáliaus, ir dawe tą į rankas sawo tarnû, ir nusiunte jůs pas Ben-Adadą, sunų Tabrimon, sunaus Esion, Syrionû karálių, Damaszke gywénanti, ir jam sakydino: * 2 Kar. 12, 18. p. 16, 8.

19. Yra suderējims tarp manęs bey tawęs, ir tarp mano tēwo bey tawo tēwo; todēl asz nusiunczu taw dowaną, sidabrą ir áuksą, kad pamestumbei tą suderējimą, kurį su Baēsu, karáliumi Izraelij, turi, kad jis nů manęs szalin tráuktus.

20. Ben-Adads paklusęs karáliaus Aso nusiunte sawo wyresniůsius ant žalnierû priesz miestus Izrael, ir pamusze * Jjon bey Dan ir Abel-Bet-Maeka, wisą Kinêrot, prie wisôs žémês Naptali.
* 2 Kar. 15, 29.

21. Kaip Baēsas tai iszgirdo, paliówe jisai Ramą budawot ir wēl nusitráuke į Tirzą.

22. Ale karálius Asas apsakydino wisoj Judawoj: cze neywiens ne tur iszlikti! Ir atēme akmenis bey medžus isz Ramôs, kureis Baēsas buwo budawójęs. O karálius Asas tais budawójo Gēbą-Benjamin bey Mizpą.

23. Ale kas daugiaus apie Asą sakytina, ir wisa jo macis, ir wislab, ką jis darę̄s, ir tie miestai, kurius jis pakurę̄s, sztay, paraszyta * knygose apie nusidawimus karálių Juda; tiktay kad sawo senystēj kojomis negalējo. * 2 Nus. Kar. 14, 2.

24. Ir * Asas užmigo su sawo tēwais, ir † palaidots buwo su sawo tēwais mieste Dowido, sawo tēwo.

Jr Jozapats, jo sunus, pastójo karáliumi į jo wietą.
* 2 Nuſ. Kar. 16, 13. 1 Kar. 14, 31.

25. Ale Nadabs, Jerobeamo sunus, pastójo karáliumi ant Jzrael antrame mete Aso, karáliaus Juda, ir karaliáwo ant Jzrael du metu,

26. Jr dáre, kas Ponui Diewui ne patiko, ir waikßczojo * keliu sawo tēwo, ir dáre tą jo grieką, kuriům jis Jzraeli į grieką buwo įwédęs.
* p. 16, 19. 26. 31.

27. Ale Baēsas, sunus Ajio, iß giminês Jzaßar, padáre * maißtą prieß ji, ir užmuße ji Gibetonė, kurs Pylistēnů buwo. Nēsa Nadabs bey wisas Jzrael abažu apstojo [miestą] Gibetoną. * p. 16, 9.

28. Taipo nužude ji Baēsas treczame mete Aso, karáliaus Juda, ir pastójo karáliumi į jo wietą.

29. Taipgi karálium budams užmuße jisai wisą giminę Jerobeamo, ir neywieną ne paliko gywą iß Jerobeamo, iki ji ißgaißinęs, * pagal žodį Pono Diewo, kuri jis kalbējęs buwo per sawo tarną Ajią, Silonißki, * p. 14, 10.

30. Dēl grieko Jerobeamo, kuri jis dare, ir tůmi Jzraeli į grieką įwede su tů kuſinimu, kuriům Poną Diewą Jzraelio papykino.

31. Bet kas daugiaus apie Nadabą sakytina, ir wislab, ką jis daręs, ßtay, tai paraßyta * knygose apie nusidawimus karáliů Jzrael.
* p. 16, 5. 14. 20. 27.

32. O buwo káras tarp Aso bey Baēso, karáliaus Jzrael, koley jůdu gywu buwo.

33. Treczame mete Aso, karaliaus Juda, pastojo Baēsas, Ajio sunus, karáliumi ant wiso Jzrael Tirzoj, per dwideßimt ir keturis metus.

34. O jis dare, kas Ponui Diewui ne patiko, ir * waikßczojo keliu Jerobeamo ir pagal jo grieką, kuriům jis Jzraeli į grieką buwo įwédęs. * p. 16. 19. 26. 31.

1. Ale atêjo Pono Diewo žodis * Jējui, sunui Anani, prieß Baēsą ir tare: * p. 7.

2. Todēl, kad * aß tawę iß dulkiů pakēliau, ir wyriausiůju padariau ant sawo žmoniů Jzrael, o tu waikßczoji keliu Jerobeamo, ir į grieką wedi mano žmones Jzrael manę įpykidams jů griekais,
* p. 14, 17.

3. Sztay, todēl aß waiků-waikus Baēso ir waiků-waikus jo giminês atimsiu, ir tawo giminę padarysiu, * kaip giminę Jerobeamo, sunaus Nebato. * p. 15, 29.

4. Kas * Baēso mirßta mieste, tą ßunys tur suēst; o kas jo mirßta ant lauko, tą tur paukßczei dangaus suēst. * p 14, 11.

5. Ale kas daugiaus apie Baēsą sakytina, ir ką jis daręs, bey jo macis, ßtay, * paraßyta tai yra knygose nusidawimů karáliů Jzrael.
* 2 Nuſ. 16, 1.

6. Jr Baēsas užmigo su sawo tēwais ir buwo paláidots Tirzoj, o jo sunus Elas pastójo karáliumi į jo wietą.

7. Jr atêjo Pono Diewo žodis per práraką * Jējų, sunų Anani, ant Baēso ir ant jo giminês, ir prieß wisą tą piktą, ką jis dare po akiů Pono Diewo ji įpykiti per darbus sawo ranků, kad pastótu kaip gimine Jerobeamo, ir todēl, kad jis ßį buwo užmußęs. * p. 1.

16. Pérskyrimas.

Apie keturis Karalius Jzraelij: Elą, Simri, Amri ir Akabą.

8. Dwideßimt-ßeßtame mete Aso, karáliaus Juda, pastójo * Elas, Baēso sunus, karáliumi ant Jzrael Tirzoj, du metu. * p. 16, 6.

9. Ale jo tarnas Simri, wyresnysis ant pusês weżimů, * maißtą padáre prieß ji. Ale jis buwo Tirzoj, gēre ir buwo girtas namůse Arzo, wietininko Tirzoj.
* p. 15, 27.

10. O * Simri iêjęs ji užmuße dwideßimt-sekmame mete Aso, karaliaus Juda, ir † pastójo karáliumi į jo wietą.
* 2 Kor. 9, 31. † 2 Kar. 15, 10. 14. 25. 30.

11. O kaip jis karaliumi buwo ir ant jo krēslo sēdējo, nužawino jis wisus waikus Baēso ir ne paliko * ney prie sēnôs mežanczo, priegtam ir jo gentis artimjáusius ir jo prietelius. * 1 Zom. 25, 22. 1 Kar. 14, 10.

12. Szitaip ißgaißino Simri wisus waikus Baēso pagal žodį Pono

Diewo, kuri jis ant Baėso buwo kalbėjęs per praraką Jėjų,

13. Dėl wisû griekû Baėso bey jo sunaus Elo, kurius jûdu dare ir Jzrael i griekus iwede Poną Diewą, Jzraėlio Diewą, ipykiti per jû balwonyste.

14. Ale kas daugiaus apie Elą sakytina, ir wislab, ką jis dárę s, štay, tai parašyta *knygose nusidáwimû karáliû Jzrael. * p. 15, 31.

15. Dwidešimt-sekmame mete Aso, karáliaus Juda, pastójo karáliumi Simri septynes dienas Tirzoj; nėsa pulkai buwo apgulę Gibetoną Pylistėnû.

16. Ale kaip žmones abaže išgirdo kalbant, Simri maištą pakėlusi o ir karálių užmušusi, tay padáre wisas Jzrael tą paczę dieną Amri, wyriausiji ant zalnieriû, karálium ant Jzrael abaže.

17. O Amri traukesi aukštyn, ir wisas Jzrael su jûmi iš Gibeton, ir apgule Tirzą.

18. Ale Simri matydams, miestą pérgalėtą busent, ieję s i palóczų namû karáliaus susidėgino su namais karáliaus ir numire,

19. Dėl sawo griekû, kurius buwo pildę s darydams, kas Ponui Diewui ne patiko, ir waikščzodams keliu Jerobeamo ir pagal jo griekų, kuriûm jisai Jzraėli buwo i griekus iwėdę s.

20. Ale kas daugiaus apie Simri sakytina, ir kaip jis *maištą pakėlę s, štay, tai parašyta knygose nusidawimû karáliû Jzrael.
* p. 14, 19. p. 15, 31.

21. Tû-czės žmones Jzrael skyrės i dwi dali; wiena puse laikėsi prie Tibnio, sunaus Ginato, kad ji karáliumi padarytu; ale antroji puse laikėsi prie Amrio.

22. Ale tû žmoniû, kurie prie Amrio laikės, daugiaus buwo, ne kaip tû žmoniû, kurie prie Tibnio, sunaus Ginato, laikės. Jr Tibni numire, tay Amri karáliumi pastójo.

23. Trisdešimt-pirmame mete Aso, karáliaus Juda, pastójo Amri karaliumi ant Jzrael dwylika métû, ir karaliáwo Tirzoj šešis metus.

24. Jis pirko kálną Samarią iš Sėmerio už du centneriu sidabro, ir apbudawojo tą kálną, ir pramine tą miestą, kuri budawojo, Samarią wardu Semerio, to kalno pono.

25. Jr Amri dáre, kas Ponui Diewui ne patiko, ir *nelabesnis buwo už wisus tus, kurie pirm jo buwę. * mik. 6, 16.

26. Jr *waikščzojo wisais keliais Jerobeamo, sunaus Nebato, ir jo griekûse, kureis jis Jzrael i griekus iwede, kad jie Poną Diewą, Jzraėlio Diewą, ipykino sawo balwonyste. * p. 15, 26. 34.

27. Ale kas daugiaus apie Amri sakytina, ir wislab, ką jis darę s, ir jo macis, kurę jis išródę s, štay, *parašyta tai yra knygose nusidáwimû karaliû Jzrael.
* p. 14, 19. p. 15, 31.

28. Jr Amri užmigo su sawo tėwais, ir paláidots buwo Samarioj. Jr Akabs, jo sunus, karáliumi pastójo i jo wietą.

29. Trisdešimt-aštmame mete Aso, karáliaus Juda, Akabs, sunus Amri, pastojo karalium ant Jzrael, ir karaliáwo ant Jzrael Samarioj dwidešimt ir du metu;

30. Jr dare, kas Ponui Diewui ne patiko, už wisus pirm jo buwusius.

31. Jr jam tai menkas buwo nusidėjims, *kad jis pilde griekus Jerobeamo, sunaus Nebato, ir podraug wėde Jsebėlę, dukteri Et-Baalio, karáliaus Zidono, per paczę, ir nuėję s služijo Baaliui ir meldėsi jo; * p. 15, 26. 34.

32. Jr pakúre Baaliui altorių *namûse Baalio, kurius jam pabudawojo Samarioj;
* 2 Kar. 3, 2. p. 10, 27. 28.

33. Jr padare šwentą girę, kad Akabs daugiaus dare Poną Diewą, Jzraelio Diewą, ipykiti, kaip wisi karálei Jzrael, kurie pirm jo buwę.

34. Per tą czesą budawojo Jielis iš Bet-El Jeriką. Tai jam kaštawo jo pirmąji sunų Abiramą jam gruntiniji ákmeni dėdant, bey jo jaunésniji sunų Segubą duris statant, pagal *žodi Pono Diewo, kuri kalbėję s buwo per Jozuwą, sunų Nuno. * Joz. 6, 26.

17. Pérskyrimas.

Eliošius Brangumo Czése Warnû aprupintas; Waikeli mirusi prikelia.

1. Ir kalbējo Eliošius, Tisbitas iš miesczoniû Gilead, Akabui: kaip tikray gywas Ponas Diewas, Izraelio Diewas, po kurio akiû aš stowju, *ne tur per šius metus ney rasôs ney lytaus n' ateiti, man tai ne sakant!
* Am. 4, 7. Luk. 4, 25. Apr. J. 11, 6.

2. Ir žodis Pono Diewo atêjo jam ir tare:

3. Eik šalin iš cze ir kreipkis i rytus, ir pasislepk arti upélio Krit, kursai prieš Jordaną téka.

4. Ir turi iš upélio gerti, o aš warnams paliepjau, kad jie tawę tenay tur aprúpit.

5. Ir jis nuêjęs dáre pagal žodi Pono Diewo; ir atstojęs atsisēdo prie upélio Krit prieš Jordaną tékanczojo.

6. Ir warnai atneše jam dûnôs bey miesôs rytmeczeis ir wakarais, ir jis gēre iš upélio.

7. Ir nusidawe po keliû dienû, kad upélis išdžuwo, *nēs ne buwo neywieno lytaus žémēj. * Am. 4, 9.

8. Tay jam atêjo žodis Pono Diewo ir tare:

9. Kelkis ir eik i Zarpatą, kuri arti Zidono yra, ir pasilikk tenay; nēs aš ten kokei našlei pàliepjau, kad tawę aprúpintu.

10. Ir jis kelēsi ir nuêjo i Zarpátą. O jam prieinant prie miesto wartû, štay, *cze be-ēsanti našle ir málkû be-renkanti. Ir jis ję pašaukdams tare: atnešk man mažumą wandens kokiame ryke, kad aš gérczau. * Luk. 4, 26.

11. O jei nueinant atnešti, jis šaukdams jei tare: atnešk man drauge ir dûnôs kąsni.

12. Ji tare: *kaip tikrai gyws Ponas Diewas, tawo Diewas, aš nieko ne turiu kepto, kaip tikt wieną sauję miltû Kadė (ryke) bey mažumą aliējaus izbone (kriužē); o štay, wieną arba dwi malkéli rinkausi, ir eimi i widų, ir saw bey sawo sunui pasteliûsiu, kad wálgę numirtumbiwa. * p. 18, 10.

13. Eliošius tare jei: nesibijok, eik ir padaryk, kaip tu sakei! tačzau man pirma to mažumą iškepk, ir atnešk man, ale saw bey sawo sunui potam taipojau turi padaryti.

14. Nēs taip tare Ponas Diewas, Izraelio Diewas: „tie miltai [ryké] Kadė ne tur suwálgiti but, ir tas aliêjaus *izbónas (kriužas) nieku ne tur pristókti iki tai dienai, kad Ponas Diewas dûs lyti ant žémês.
* 2 Kar. 4, 2.

15. *Ji nuêjusi padare, kaip Eliošius buwo sakęs. Ir jis wálge, ir ji taipojau, ir jôs namiškei gérą czēsą. * Matt. 10, 40. 41.

16. Miltai [ryké] Kadė ne buwo suwálgiti, ir aliêjaus izbónas nieko ne pristoko, pagal Pono Diewo žodi kalbētąji per Eliošių.

17. Ir po tû nusidawimû sunus tôs žmonôs, jo gaspadinēs, apsirgo, ir jo liga buwo taip labay sunki, kad jau kwapo jame ne liko atsidwest.

18. O ji tare Eliošiui: *ką aš turiu su tawim darbo, tu Diewo wyre? Tu pas manę atējei, kad mano peržengimo minēta, ir mano sunus numaritas butu.
* Wald. 11, 12. 2 Zom. 16, 10.

19. Jis tare jei: dûk šen man *sunų sawo. Ir jis ēmęs ji nû jôs keliû užējo aukštyn i tą stubą, kur jis laikēs, ir idējo ji i sawo lówą. * 2 Kar. 4, 32.

20. Ir šaukdams Diewop tare: Pone Diewe, mano Diewe, argi tai našlei, prie kuriôs aš swéczas esmi, tiek pikto padarei, kad jôs sunų numarintumbei?

21. Ir jis ant kudikio matáwos tris kartus, ir šaukdams Diewop tare: Pone Diewe, mano Diewe, dûk atgryšt dušélei šio kudikio wēl prie jo!

22. Ir Pons Diews išklause balsą Eliošiaus, o dušéle kudikio wel atgryžo pas ji, ir jis gyws pastojo.

23. Ir Eliošius ēmęs kudiki nuneše žemyn nû swetlyczôs i butą, ir *dáwe ji jo motinai tarydams: štay, †tawo sunus gywas yra.
* Luk. 7, 15. † Ew. Jon. 4, 50.

24. O moteriške tare Eliošiui: dabar aš išpažystu, tawę Diewo

wyrą ėsanti, ir * Pono Diewo żodis tawo burnoj yra teisybe.
* 2 Zom. 7, 28.

18. Perskyrimas.

Prárakas Eliośius papjáuja Baalio Prárakus.

1. Jr po ilgo czėso atėjo Pono Diewo żodis Eliośiui trėczame metė ir tare: eik ir pasirodik Akabui, kad aś * důsiu lyt ant żémės.
* Jok. 5, 18.

2. Jr Eliośius nuėjo Akabui pasiródītu. Ale buwo dide brangybe Samarioj.

3. O Akabs pawadino Obadją, sawo dwáro użweizdą; ale Obadjas Pono Diewo labay * bijojos.
* p. 12. 1 Zom. 12, 24.

4. Nės Jsebēlei prárakus Pono Diewo iśgaiśinant, Obadjas ėmęs śimtą prárakû paslepe jûs dauboje, cze penkes=dėśimts, ten wēl penkes=deśimts, ir aprúpino jûs dûna bey wandenimi.

5. Taygi taipo tare Akabs Obadjui: pérkeliauk żémę pas wisus śaltinius bey upeles, begu rastumbiwa śieno ir żirgus bey ásil=arklius iślaikytumbiwa, kad ne prapultu wisi galwijai.

6. O jûdu skyrēsi į żémę, kad ję perkeliáutu. Akabs wiens keliáwo wienu keliu, o Obadjas taipjau wiens antru keliu.

7. Jr Obadjui ant kélio b'ėsant, śtay, sutiko ji Eliośius; o ji pażindams pûle ant sawo wéido ir tare: ar ne tu esi mano kunigs Eliośius?

8. Jis tare: esmi; eik ir sakyk sawo wieśpaczui: „śtay, Eliośius czonay yra."

9. Ale ans tare: kûm aś susigrieśijau, kad tu nori sawo tarną į rankas Akabo padůt, kad manę nużudytu?

10. * Kaip tikray gyws yra Ponas Diewas, tawo Diews, nier neyjokiû żmoniû ir neyjokiós karalystės, kur mano wieśpats ne nusiuntęs tawęs jėśkóti. Jr jiems sakant: „cze jo nier," ėme jis prysegą nû tôs karalystės ir nû żmoniû, kad tawęs ne radę.
* p. 17, 12.

11. Jr tu dabar sakai: eik, sakyk sawo wieśpaczui: „śtay, Eliośius yr czonay?"

12. Taygi man atstojus nů tawęs, tay tawę Pono Diewo Dwásė atimtu, kazin katrul, ir aś tada parėjęs Akabui tai apsakyczau, ir jis tawęs ne rastu, tay jis manę nużudytu. Ale tawo tarnas Pono Diewo * bijos iś mażû sawo dienû.
* p. 3.

13. Ar tai ne apsakyta taw, mans kunige, ką aś dáręs, Jsebēlei prarakus Pono Diewo nużudant? kad aś śimtą Pono Diewo prarakû paslēpjau, cze penkes=déśimts, tén wēl penkes=déśimts dauboj, ir jûs aprupinęs důna bey wandenimi?

14. Jr tu dabar tari: nueik, sakyk sawo wieśpaczui: „Eliośius cze yra," kad manę nużudytu?

15. Eliośius tare: * kaip tikray gyws Ponas Diewas Zebaot, po kurio akiû aś stowju, aś jam śendien pasiródisiu! * 2 Kar. 3, 14.

16. Tay Obadjas nuėjo Akabui prieśais ir apsáke tai jam. Jr Akabs nuėjo Eliośiui prieśais.

17. Jr Akabs matydams Eliośių tare jam: * ar tu esi tas, kurs Jzraeli painioja?
* Luk. 23, 2. 5. Amos 7, 10. Darb. 16, 20.

18. Ale jis tare: aś ne painioju Jzraeli, bet tu bey tawo tėwo namai, tůmi, kad prisákima Pono Diewo pàmetēt ir * sékate Baalim.
* p. 16, 31. 32.

19. Taygi, nusiųsk dabar ir suwadik prie manęs wisą Jzraeli ant kálno Karmel, ir anus keturis śimtus bey penkes=déśimts prárakus Baalio, ir anus keturis śimtus prárakû * śwentôsės girės, nů stalo Jsebēlės wálganczû. * p. 16, 33.

20. Taipo Akabs nusiuntęs į wisus waikus Jzrael suwadino tus prárakus ant kálno Karmel.

21. Tay Eliośius prieęs wisus żmones tare: * ikkoley jûs ślubójat į abi śali? Jey Pons Diews yra Diewui, tay sekkit ji. O wēl, jey † Baal tai yra, tay ji sekkit. Jr żmones jam nieko ne atsake.
* Joz. 24, 15. † Wald. 6, 31.

22. Tay Eliośius tare żmonems: aś wiens pasilikau prárakas Pono

Diewo, ale prárakû Baalio yra keturi ßimtai ir penkes=déßimts wyrû.

23. Taygi důkit mums du jáunu jautuku, ir jie te ima saw wieną jautuką, ir tą te sukapója į ſtukius ir te uždeda ant málkôs, ir te ne prideda ugniês; tay aß antrąjį jautuką ēmęs ant málkôs uždēſiu, ir taipojau ne pridēſiu ugniês.

24. Tay jûs melſkites wardo ſawo Diewo, o aß melſiûs wardo Pono Diewo. Katras dabar Diews ſu ugnimi atſakys, tas t'eſie Diews! Jr wiſi žmones atſakydami tare: *tai géras žodis. * 1 Zom. 18, 20.

25. Jr Eliošius tare prárakams Baalio: jûs ſaw išſirinkkite wieną jáuną jautuką ir padarykit pirma, nēs juſû daug yra; ir melſkites ſawo Diewo wardo, o ne pridēkit ugniês.

26. Jr jie ēme tą jautuką, kurį jiſai jiems dawe, ir pritaiſe ir melsdēſi wardo Baal iš rytmeczo iki pētû tarydami: Baal, išklauſyk mus! Ale cze ne buwo neyjokio balſo ney atſiliepimo. Jr jie šlubáwo aplink altórių jû padarytąjį.

27. Pētumsgi jau atêjus apjůke jůs Eliošius tarydams: *šaukkit didžu balſu, nēs jis Diews yr, jis [raſi] ką ſumiſlija, arba dárbo kokio tur, ar per lauką iškeliáwęs, arba raſi miegt, kad pabuſtu. * 5 Moiž. 32, 37.

28. Jr jie šauke didžu balſu, ir rēžēſi peileis bey ylomis pagal ſawo budą, aža jû kraujas bēgo.

29. Ale pētums pérējus prarakáwo jie, iki reikējo walg=apieras itaiſyti, ale ne buwo czonay *neyjokio balſo ney atſákimo, ney išklauſimo. * Abak. 2, 19.

30. Tay Eliošius tare wiſiems žmonēms: eikit šen pas manę, wiſi žmones. Jr wiſiems žmonems prie jo atêjus, pataiſe jis altorių Pono Diewo, kurſai ſuardyts buwo.

31. Jr ēmęs dwylika akmeniû pagal ſkaitlių giminiû waikû Jokubo, (kuriam žodis Pono Diewo kalbēdams tare: *tu turi Jžrael wardu but;) * 1 Moiž. 32, 28. p. 35, 10. 2 Kar. 17, 34.

32. Jr pakure iš tû akmeniû altorių wardan Pono Diewo ir aplink altórių padáre důbę, dwiêjû ſaikû jawams ſeikiamûjû placzę;

33. Jr málką pritaiſe, ir jautuką į ſtukius ſukapojęs uždējo tą ant málkôs,

34. Jr táre: atgabénkit keturis rykus (Kad wadinamus) wandenim pilnus, ir užpilkit tai ant déginimo=apierôs bey ant málkôs. Jr ſake: „darykit taip dar kartą!“ ir jie dare taipo dar kartą; ir jis ſake: „darykit tai dar trécząą kartą!“ ir jie taip dare treczą kartą.

35. Jr wandů tekējo aplink altorių, o ir důbe pilna buwo wandens.

36. Jr kaip czēſas jau buwo walgimo=apieras apierawóti, priêjęs Eliošius prárakas tare: Pone Diewe, *Diewe Abraomo, Jžaôko ir Jžraelio, důk ben šen=dien žinoma but, tawę Diewą ēſanti Jžraelij, o manę tawo tarną, ir manę tai wiſlab ant tawo žodžo dáriuſi! * 2 Moiž. 3, 6. 15. 16.

37. Jšklauſyk manę, Pone Diewe, išklauſyk manę, kad šie žmones žinótu, tawę, Pone Diewe, ēſantį Diewą, kad tu jû širdį potam priwerſtumbei!

38. Tay *ugnis Pono Diewo půle žemyn ir ſuēde déginimo=apierą, málką, akmenis ir žémę, ir ſulaiže wándenį důbēj. * 3 Moiž. 9, 24.

39. Tai matydami wiſi žmones ant ſawo wéido půle ir tare: Pons Diews yra Diewu! Pons Diews yra Diewu! * Sak. 13, 9.

40. Bet Eliošius tare jiems: *nutwérkite Baalio prárakus, kad jû neywiens ne ištrúktu. Jr jie nutwēre jůs. Jr Eliošius nuwede jůs žemyn prie upélio Kižon ir papjowe jůs tenay. * 2 Kar. 10, 25.

41. Jr Eliošius tare Akabui: nuſitráukk aukštyn, wálgik ir gérk, neſa užia, ney ant didžo lytaus.

42. Jr Akabui aukštyn keliáujant wálgit ir gért, užêjo Eliošius ant patiês wiršaus [kalno] Karmel, ir *paſiklónojęs ik žemei ſawo galwą tarp kieliû palenke, * Jok. 5, 17. 18.

43. Jr tare ſawo waikui: užeki aukštyn ir apſidairyk jurump=lins

kay. Jisai užėjęs apsidaire ir tare: nieko ten n'iera. Jis tare: nueik wel * septineis kartais.
* Kar. 5, 10.

44. O sekmůju kartu tare jisai: antay debesēlis kéliasi iš juriû lyg wyro plāštakai. Jis tare: nueik ir sakyk Akabui: „pakinkyk ir wažiůk žemyn, kad lytus tawę ne užspētu.

45. O dar ne pasidabojant, dangus aptémo debeseis ir wēju, ir užêjo * didis lytus. Ale Akabs wažiůdams iškáko į Jesreel.
* Jok. 5, 18.

46. Jr Pono Diewo ranka atêjo ant Eliošiaus, ir jis apjůsęs sawo strēnas nubēgo pirm Akabo, ik iškáko į Jesreelį.

19. Pérskyrimas.

Eliošiaus Begimas, Pastnikáwimas, Patinksminojimas ir jo Mokslo klausantieji.

1. Jr Akabs pasake Jsebēlei wislab, ką Eliošius buwo dáręs, ir * kaip jisai wisus prárakus Baalio kárdu nužudęs.
* P. 18, 40.

2. Tay Jsebēle nusiunte paslą pas Eliošių ir jam sakydino: * diewai man te daro šeip ir taip, jey aš rytoj ne padarysiu į ši czēsą tawo dušiai, kaip wienai šiû dušiû!
* P. 2, 23. 2 Kar. 6, 31.

3. Tay jis matydams kēlēsi ir nuêjo, katrul norējo, ir atêjo į Bersebą Judawoj ir paliko sawo waiką tenay.

4. Ale jis nuêjo į púsczą dienôs-žygį, ir iêjęs atsisēdo po kádagmedžu ir melde, kad Diewas ji suwalytu, sakydams: jau gana, * taygi imk, Pone Diewe, mano dušēlę, aš ne gerésnis už mano tēwus!
* Job. 7, 16. Jon. 4, 3.

5. Jr * atsigulęs miegójo po kadagmedžu. Jr štay, angelas ji pakrutidams tare: kēlkis ir wálgik.
* 1 Moiz. 21, 15.

6. Jr jam apsižwelgiant štay, prie jo galwôs be-ēsanti kepta důna bey krágas su wandenimi. Jr jis wálgęs bey geręs wēl atsigule miegot.

7. Jr angelas Pono Diewo antrù kartu sugryžęs pakrutino ji tarydams: kēlkis ir wálgik, nēs tu didi kélią turi keliáut.

8. Jr jis atsikēlęs wálge ir gēre, ir tů walgiu padriutits ējo * keturesdēšimts dienû ir ketures-dēšimts nakczû ik Diewo kálnui Oreb.
* 2 Moiz. 24, 18. P. 34, 28.

9. Jr iêjęs tenay į nekurę daubą pasiliko czejau nakwinay. Jr štay, Pono Diewo žodis jam atêjęs tare jam: ką tu czonay weiki, Eliošiau?

10. Jis tare: * aš atkeršijau Poną Diewą, Diewą Zebaot; nēs waikai Jzrael tawo derējimą prastojo ir tawo altorius sugriowe ir tawo prárakus kárdu nužude; ir aš wienas tikt išlikau, ir jie to jēško, kad man gálą darytu.
* Nym. 11, 3. 2 Kar. 10, 16.

11. Jis tare: eik laukan ir stokis ant kálno po akiû Pono Diewo. Jr štay, Pons Diews * praêjo pro šálį, ir didis † wējas, kurs kálnus suplēše ir ůles sulauže, pirm Pono Diewo. Ale Pons Diews ne buwo wēje. Bet po wējo užêjo žémês padrebējimas, ale Pons Diews ne buwo žémês padrebējime.
* 2 Moiz. 33, 22. † Darb. 2, 2.

12. Jr po žémês padrebējimo atêjo ugnis, ale Pons Diews ne buwo ugnij. Jr po ugniês radosi * tykas šwelnas užims.
* Job. 4, 16.

13. Jr kaip tai Eliošius girdējo, užsidenge jis sawo wéidą sawo skreiste, ir išêjęs laukan stojos pryangij ůlôs. Jr štay, tay jam atêjo balsas ir tare: ką tu cze turi darbo, Eliošiau?

14. Jis tare: aš Poną Diewą, Diewą Zebaot, * atkeršijau; nēsa waikai Jzrael tawo suderējimą prastojo, tawo altorius sugriowe, tawo prárakus kárdu nužude; ir aš wiens išlikau, ir jie to jēško, kad man galą padarytu.
* Ps. 69, 10.

15. Ale Pons Diews tare jam: eik wēl sawo keliu per pusczą į Damašką, ir nuêjęs teik ir pamóstik Azaēlį per karálių ant Syrionû,

16. Jr * Jejų, sunų Nimsi, per karálių ant Jzrael, ir Elisą, sunų Sapáto, iš Abel-Meolôs per práraką į sawo wietą.
* 2 Kar. 9, 2. 3.

17. Jr tur nusidůt, kad, kas kardui Azaēlio ištrúksta, tą tur Jejus nužudyt; ir kas kardui Jejaus ištrúksta, tą tur Elisas nužudyt.

18. Ir *aß důsiu ißlikt septynis túkstanczus Izraelij, butent wisus kielius, kurie nesiklonojo Baaliui, ir wisas burnas, kurios ji ne pabuczáwo. *Rym. 11, 4.

19. Ir jis ißêjęs iß ten rado Elisą, sunų Sapáto, árianti su dwylika jungais po sawo akiû, ir jis pats buwo tarp tû dwylika. Ir Eliosius prie jo priêjęs sawo skreistę ant jo uzmete.

20. Ale jis jáuczus palikęs ir bėgdams paskuy Eliosiu tare: *důk man pabuczůt sawo tėwą bey sawo augywę, tay aß tawę sekſiu. Jis tare jam: nueik ir wėl pareik, nės aß turiu su tawim kokio darbo. *Luk. 9, 61.

21. Ir jis wėl nů jo pabėgęs ėme wieną jáuczû jungą ir tą apierawojo, ir miesą ißwiręs tais medzeis nů jauczû dawe zmonems, kad walgitu. Ir kėlėsi ir séke Eliosiu, ir ßluzijo jam.

20. Pérskyrimas.

Dwigubas Káras ir Pérgalėjimas Akabo prieß Ben-Adadą Syrioną.

1. Ir Ben-Adads, karálius Syriônû, surinko wisą sawo zalniêriû pulką, ir buwo trisdeßimtis ir du karaliu su jů, ir zirgû bey wezimû; ir nusitraukęs aukßtyn apgule Samarią ir kariáwo prieß ję.

2. Ir nusiuntęs paslû pas Akabą, karálių Izrael, i miestą

3. Sakydino jam: taip tare Ben-Adads: „tawo sidabras ir tawo áuksas mano yr, ir tawo páczos ir tawo geriausieji waikai taipojau mano yr."

4. Karálius Izrael atsakydams tare: mano wießpatie karáliau, kaip tu takei, aß esmi tawo, ir wislab, ką aß turiu.

5. O paslai wėl pareidami tare: taip sako Ben-Adads: kadangi aß pas tawę siunczau ir sakydinau: „sawo sidábrą ir sawo áuksą, sawo paczes ir sawo waikus turi tu man důt,"

6. Tay aß rytoj ßiû czėsu sawo tarnus pas tawę atsiųsiu, kad tawo namus bey tawo padonû namus apkráustitu; ir kas taw miela, tur jie i sawo rankas ėmę ißneßt.

7. Tay karálius Izrael wisus wyresniŭsius zémês pawadinęs tare: *dabokitės ir ziurėkit, koki piktą dáiktą jis pradeda. Jis prie manęs atsiunte dėl mano paczû bey waikû, sidábro bey áukso, o aß to jam ne uzgyniau. *2 Kar. 5, 7.

8. Tay tare jam wisi senieji ir wisi zmones: tu ne klausyk neygi pawélik!

9. Ir jis tare páslams Ben-Adad: sakykit mano wießpaczui karáliui: „wislab, ką tu pirmjáusey sawo tarnui sakydinai, aß noriu daryt; ale ßio ne-galiu aß daryt." Ir paslai nuêję atsáke tai.

10. Tay Ben-Adads siunte pas ji ir sakydino jam: *diewai man te dáro ßeip ir taip, jey dulkiû Samariôs gana bus, kad wisi zmones po manim po sáują parsineßt gáutu. *P. 19, 2. 2 Kar. 6, 31.

11. Ale karálius Izrael atsakydams tare: sakykit: kas ßarwu apsirėdo, ne tur girtis, kaip tas, kursai ji nusiwilko.

12. Tay Ben-Adads ißgirdęs (tam patij czėse be-gérdams su karáleis ßėtrose) tare jis sawo tarnams: pasigatáwikit! Ir jie pasigatáwijo prieß miestą.

13. O ßtay, wiens prárakas priêjęs Akabą, karálių Izrael, tare: taip sako Ponas Diewas: „juk tu matei wisą ßi didiji pulką; ßtay, aß ji ßen-dien i tawo rankas důsiu, kad zinotumbei, manę ėsanti Poną Diewą."

14. Akabs *tare: per ką? Ansai tare: taip sako Ponas Diewas: „per waikus zémês-waldonû." Ans tare: kas tur mußi pradėt? Jis atsáke: tu. *Wald. 6, 15.

15. Tay surokáwo jis waikus zemês-waldonû, o jû buwo du ßimtu ir trisdeßimtis ir du. Ir po jû surokáwo wisą pulką wisû waikû Izrael, septynis túkstanczus wyrû.

16. Ir jie ißsitráuke per pėtus. Ale Ben-Adads gėre ir apsigere ßėtroj drauge su tais trisdeßimts ir dwiem karaleis, kurie jam pristot buwo atêję.

17. O waikai zémês=waldonû pirmjáusey išsitrauke. Ale Ben=Adads išsiunte, o tie jam apsakydami tare: tráukias wyrai iš Samariôs.

18. Jis tare: sugáukit jûs gywus, ar jie butu dėl pakájaus, ar ant mušio išsitráukę.

19. Ale kaip tie zémês=waldonû waikai buwo išêję, ir waiskas paskuy jûs,

20. Kożnas muše tą, kurs ji sutiko. Jr Syrionai bėgo, bet Jzrael jûs wijo. Jr Ben=Adads, Syrionû karálius, išbėgo su żirgais bey su raiteleis.

21. Jr karálius Jzrael išsitráukęs pamuše żirgus ir weżimus, kad Syrionû didę daugybę użmuše.

22. Tay wiens prárakas priêjęs karalių Jzrael tare jam: eik ir pasidriútik, ir numanyk ir dabókis, ką dárąs! nės karálius Syrionû prieš tawę aukštyn użeis métui pérėjus.

23. Nės tarnai karáliaus Syriôs tare jam: jû diewai kalnû=diewai, todėl prieš mus laimėjo. Ak, kad mes su jeis lygumoj kariáuti turėtumbim, *matytumbim, bau ne laimėtumbim prieš jûs! * p. 25.

24. Taygi taipo tu daryk: karaliùs atstatyk, kożną iš jo wietôs, ir waldonus į jû wietą statyk.

25. Jr pasisteliûk saw waiską, kaip tą waiską, kuri prapuldei, ir żirgus bey weżimus, kaip anie buwo; ir prieš jûs kariáukime lygumoj! matysi, bau mes jûs ne pérgalėsim. Jis jû żodżû paklusо ir padáre taipo.

26. Kaipgi tas métas pérėjo, Ben=Adads Syrionus pridawádijo ir tráukėsi aukštyn į Apek prieš Jzrael kariáut.

27. O waikai Jzrael taipojau prisigatáwijo, ir apsirúpinę tráukėsi jiems priešais, ir apsistojo su ábażu ties jeis ney dwi *mażi kaimeni ožkû; ale Syrionû pilna żéme buwo. * 1 Makk. 3, 16.

28. Jr wiens Diewo wyrs priêjęs tare karáliui Jzrael: taip sako Pons Diews: „todėl, kad *Syrionai sake, Poną Diewą ėsanti Diewą kalnû, o ne Diewą lygumû, tay aš wisą tą didiji pulką į tawo ranką padawjau, kad żinotumbit, manę Poną Diewą ėsanti. * 2 Kar. 19, 28.

29. O jie ábażu apsistojo tiesog prieš anus septynes dienas. Sékmąję dieną jie êjo prieš kits=kitą kariáudami, ir waikai Jzrael pamuše Syrionû šimtą túkstanczû pėstininkû į wieną dieną.

30. Jr išlikusieji bėgo į miestą Apek, ir muras użpûle ant išlikusiûjû dwidešimt ir septyniû túkstanczû wyrû. Jr Ben=Adads *bėgo į miestą, iš wienôs kamárôs į kitą. * p. 22, 25.

31. Tay tare jam jo tarnai: štay mes girdėjom, karalius waikû Jzrael mielaširdingus karalius ėsanczus. Taygi sawo strėnas źákais apdengę ir wirwemis sawo galwas apriše išeikim pas karáliu Jzrael! mażu jis tawo dušią gywą paliks.

32. O jie sawo strėnas apsiriše źákais ir sawo galwas wirwemis atêjo pas karálių Jzrael ir tare: Ben=Adads, tawo tarnas, taw sakydin: „prašau, ben gywą palikk mano dušią.“ Ale ansai tare: jéy jis dar gyws, tay jis mano brolis.

33. Jr tie wyrai greitay tą jo żodi priėmę saw ant géro išgulde ir tare: beje, tawo brolis Ben=Adads. Jis tare: ateikit ir atgabénkit ji. Tay Ben=Adads išêjo pas ji, ir liepe ji użsėst ant sawo weżimo,

34. Jr tare jam: tus miestus, kurius mano tėwas tawo tėwui atėmęs, aš taw atdûsiu; ir pasidaryk saw ulyczas Damaške, kaip mano tėws Samarioj pasidáręs; tay aš tawę su derejimu išléisiu. Jr jis padáre su jûm derėjimą ir išléido ji.

35. Tay wiens wyrs iš prárakû waikû sawo artimui tare per żodį Pono Diewo: prašau, *ištikk manę! Ale ansai ne norėjo ji ištikt. * 1 Żom. 22, 17.

36. Tay jis tare jam: todėl, kad tu ne klausei balso Pono Diewo, štay, tawę *liuts ištiks nû manęs einanti. Jr kaip jis nû jo atstójo, rádo ji liútas ir ištiko ji. * p. 13, 24.

37. Jr jis rádęs kitą wyrą tare: prašau, ištikk manę! ir tas wyrs sumuše ji kruwiną.

38. Tay tas prárakś nuêjęs stojos prie karáliaus arti kélio, ir sawo wéidą pelenais nepażystamą padáre.

39. Ir karáliui pro ßali keliáujant, ßauke jis paskuy karálių ir tare: tawo tarnas buwo ißêjęs į pati kárą; ir ßtay, wiens wyrs buwo atstojęs ir atgabéno wieną wyrą pas manę sakydams: „sergêk ßitą wyrą! jéy jo pasigés, tay * tawo dußia bus uż jo dußią, arba tu turesi sidábro wieną centneri użmokêti.“ * 2 Kar. 10, 24.

40. Ir tawo tarnui ßen ir ten besżygiojant, ano jau ne be buwo. Karálius Izrael tare jam: tai tawo prowa, tu pats tą padarei.

41. Tay jis greitay pelenus nů sawo wéido nubrauke, ir karálius Izrael pażino ji, kad jis wiens prárakû êsąs.

42. Ir jis tare karáliui: taip sako Ponas Diewas: „todêl, kad tu tą wyrą prażudytinąji iß sawo rankû ißléidei, bus tawo dußia uż jo dußią, ir tawo żmones uż jo żmones.“

43. Ale karálius Izrael tráukês ßalin * nelinksmas ir didey papykęs į sawo namus ir ißkáko į Samariją. * P. 21, 4.

21. Pérskyrimas.

Akabo bey Isebelês padarytoji Smarkybe prieß Nabotą.

1. Po tů nusidáwimû tikos, kad Nabots, Jesreelits, wyn-kalni turêjo Jesreelij arti palóczaus Akabo, karaliaus Samarioj.

2. Ir Akabs kalbêdams su Nabotu tare: důk man sawo wyn-kalni, aß saw darżą wiralams iß jo darysiu, kadangi jis taip arti prie mano namû gul; aß taw gerésni wynkalni uż ji důsiu, arba, jey taw taip dingsta, aß taw tiek sidábro uż ji důsiu, kiek jis kaßtůja.

3. Ale Nabots tare Akabui: Diewe manę nů to apsaugok, kad aß taw sawo têwißkês-dalyką důczau.

4. Tay Akabs parêjo namô * pilns apmaudo ir labay papykęs dêl to żodżo, kuri Nabots Jesreelits jam buwo sakęs tarydams: aß taw ne důsiu sawo têwißkês-dalyko. Ir jis atsigulęs ant sawo lowôs sawo wéidą ßalin nugręże ir důnôs ne walge. * P. 20, 43.

5. Tay iêjusi prie jo Isebele, jo pati, kalbêjo su jům: * kas tai, kad tawo dwáse taip nuliûdusi, ir kad ne wálgai důnôs? * 2 Sam. 13, 4.

6. Jis tare jei: aß kalbêjau su Nabotu, Jesreelitu, sakydams: důk man sawo wyn-kalni uż pinigus, arba, jéy taip taw patinka, tay aß taw kitą uż tą důsiu. Ale jis tare: aß taw sawo wyn-kalni ne důsiu.

7. Tay Isebele, jo pati, jam tare: kokia tai karalyste butu Izraelije, taw taip dárant? Kélkis ir wálgik důnôs, ir buk linksmas! aß taw wynkalni Naboto, Jesreelito, iteiksiu.

8. O ji ráße gromatas Akabo wardan ir jas użpeczwêtijo jo peczwêtimi, ir nusiunte jas seniemsiems bey wyresniemsiems jo miesto aplink Nabotą gywénantiemsiems.

9. Ir ßitaip ji ráße gromatose: důkit pástninką ißßaukt, ir pasodinkit Nabotą į wyrésnęję wietą tarp żmoniû.

10. Ir statykit prieß ji dwejetą żmoniû niekam newertû, kuriů-du liuditu ir sakytu: „tu Diewą ir karálių kéikei.“ Ir ji ißwédę akmenimis użmußkit, kad numirtu.

11. Ir * seniáusieji bey wyresnieji jo miestè, kurie jo miestè gywéno, padáre, kaip jiems Isebele buwo paliepusi, kaip ji buwo ráßiusi gromatose jiems nusiųstose. * Dan. 6, 4.

12. Ir ißßaukdino pástninką, ir pasodino Nabotą į wyriausiąję wietą tarp żmoniû.

13. Tay atêję tůdu wyru niekam newertu-du stojosi ties jům, ir liudijo prieß Nabotą po akimis żmoniû sakydamu: Nabots Diewą ir karálių kéike. Tay ji iß miesto ißwédę * akmenimis użmuße į smerti. * 2 Nus. Kar. 24, 21. Darb. 7, 58. 59. Ebr. 11, 37.

14. Ir jie dáwe żinę Isebelei ir sakydino jei: Nabots yra akmenimis użmußtas ir negywas.

15. Ir Isebele ißgirdusi, Nabótą akmenimis żudytą ir negywą esanti, tare Akábui: kelkis ir pasisáwik * wyn-kalni Naboto, Jesreelito, kuri

jis ne norējo taw uź pinigus důt, nēs Nabots jau negywas, bet atlikęs.
* Job 24, 6.

16. Akabs girdēdams, Nabotą ne=gywą ēsanti, atsikēle, kad żemyn eitu pas * wyn=kalni Naboto, Jes=reelito, ir ji saw pasisáwintu.
* Job 24, 6.

17. Ale Pono Diewo żodis atêjęs Eliosziui, Tisbitui, sake:

18. Kélkis ir eik prieszais Akabui, karáliui Jzrael, Samarioj ēsanczam=jam. Sztay, jis yra ant wyn=kalnio Naboto, ten jis nuêjęs ji pasisáwit.

19. Jr kalbēk su jůmi ir tark: taipo sako Ponas Diewas: „tu nużudei, priegtam ir pasisawinai." Jr turi su jům kalbēt ir sakyt: taip sako Ponas Diewas: „toj wietoj, kur szunys kraują Nabóto laiże, taipojau † szunys tawo kraują laiżys."
* 2 Zom. 12, 9. 1 Kar. 22, 38. † 2 Kar. 9, 25.

20. O Akabs tare Eliosziui: begu tu manę radai ků=czēs saw per ne=prieteliu? Ale jis tare: beje, asz tawę radau, todēl, kad tu * pardůts esi tikt pikto daryt po akiů Pono Diewo.
* Rym. 7, 14.

21. Sztay, asz bedôs ant tawęs użwesiu, ir tawo waikû=waikus atimsiu, ir iszgaiszisiu * Akabui ir † prie senôs méżantiji ir użrakintąji bey użsilikusiji Jzraelije.
* 2 Kar. 9, 8. † 1 Kar. 16, 11.

22. Jr padarysiu tawo namus, kaip * namus Jerobeamo, sunaus Ne=bato, ir kaip † namus Baeso, su=naus Ajio, dēl to griekingojo pasiel=gimo, kuriům tu manę supykinai ir Jzraeli i griekus iwedei.
* p. 15, 29. † p. 16, 3.

23. Jr ant Jsebelês Ponas Die=was taipojau kalbējo ir tare: * Szu=nys Jsebelę tur suēsti prie murû Jesreel.
* 2 Kar. 9, 33.

24. Kas Akabo * mirszta mieste, tą szunys suēs; o kas ant lauko mirszta, tą dangaus paukszczei sules.
* p. 14, 11.

25. Taipo neywieno ne buwo taip abelnay * pardůto, pikto daryt po akiû Pono Diewo, kaip Akabs; nēs jo † pati Jsebele ji taipo pérkalbējo.
* p. 20. † p. 11, 3.

26. Jr jis pasidáre didżu bjaures=czu, kad balwonus séke, wisay, kaip Amoritai buwo darę, kurius Pons Diews pirm waikû Jzrael buwo iszwáręs.

27. Jr kaip Akabs tokius żodżus girdējo, * iplesze jis sawo rubus, ir żaku apdengęs sawo kuną pástni=káwo, ir miegojo żake, ir labay nuliúdęs waikszczojo.
* Ezro 9, 3.

28. Jr Pono Diewo żodis atêjęs Eliosziui, Tisbitui, tare:

29. Ar tu ne matei, kaipo Akabs priesz manę klonojas? Taygi, ka=dangi jis po mano akiů pasiżémina, asz tą bēdą ne użwesiu, kol jis gywas; ale * dienose jo sunaus użwesiu asz bēdą ant jo giminês.
* 2 Kar. 9, 22. 26.

22. Pérskyrimas.

Suraszims apie Akabo Prapůlimą; Jozapato ir Asio Waldimas.

1. Jr pérējo trys métai, karui ne ēsant tarp Syrionû bey Jzraelitēnû.

2. Ale treczame metè Judawôs ka=ralius, Jozapats, * nukeliáwo pas karáliu Jzrael.
* 2 Nus. Kar. 18, 2.

3. Jr karalius Jzrael tare sawo tarnams: ar ne żinote * Ramot Gi=leadè musû ēsant? ir mes be=sēdim tykay, ir ne atimam ji isz rankû karáliaus Syrioj?
* Joz. 21, 38.

4. Jr tare Jozapatui: ar tu nori su manim traukties i muszi Ramo=ton Gileadè? Jozapats tare kará=liui Jzrael: * asz busiu kaip tu, ir mano żmones kaip tawo żmones, ir mano żirgai kaip tawo żirgai.
* 2 Kar. 3, 7.

5. Jr * Jozapats tare karáliui Jz=rael: ben pakláusk szen=dien żodżo Pono Diewo!
* 2 Kar. 3, 11.

6. Tay suwadino karálius Jzrael prárakû apie keturis szimtus wyrû ir tare jiems: ar asz trauksiůs i Ramotą Gileadè kariáuti, arba ar turiu asz tai ne=daryt? Jie tare: tráukkis auksztyn, Pons Diews ji důs i karáliaus rankas.

7. Bet Jozapats tare: * ar cze niera daugiaus neywieno prárako Pono Diewo, kad jo pasiklaustum=bim?
* 2 Kar. 3, 11.

8. Karálius Jzrael tare Jozapatui: dar yra wiens wyras, Mikas, sunus Jemlo, per tą Ponas Diewas gal

klaustas buti. Ale aß jo nekenczu, nēsa jis man nieko géro ne apsako, bet tikt wieno pikto. Jozapats atsake: ne kalbēk taipo, karáliau.

9. Tay pawadino karálius Izrael kamárninkû wieną ir tare: atgabénk greitay Miką, sunų Jemlo.

10. Ale karálius Izrael bey Jozapats, karálius Juda, sēdējo, kożnas ant sawo krēslo, rubais apsiwilkę lauke ties durimis prie wartû Samariôs, ir wisi prárakai prarakáwo po jû akiû.

11. Ir Zedekias, sunus Knaēno, geleżinius ragus buwo pasidáręs, ir tare: taip sako Pons Diews: „ßitais tu Syrionus badysi, ik jûs ißgaißinęs.“

12. Ir wisi prárakai taipo prarakawo ir tare: nusitráukk į Ramotą Gileadè ir laimēk! Pons Diews jį dûs į karáliaus rankas.

13. Ir páslas, kursai nuêjęs buwo Miko pawadint, tare jam: ßtay, prárakû kalbos iß wieno géros uż karálių; taygi ir tawo żodis t'esie kaip jû żodis, ir sakyk géro.

14. Mikas tare: kaip tikray Pons Diews gyws, aß kalbēsiu, ką man Ponas Diewas sakys.

15. Ir jam pas karálių atêjus, tare jam karálius: Mikai, ar turim tráuktis į Ramotą Gileadè kariauti, arba ar tai ne-turim daryt? Jis tare jam: beje, tráukkis aukßtyn ir laimek! Pons Diews jį dûs į karáliaus rankas.

16. Karálius wēl tare jam: aß *taw per prysēgą sakau, kad man nieko kito ne sakytumbei, kaip teisybę, wardan Pono Diewo.
* 1 Zom. 3, 17. 2 Nus. Kar. 15, 15. Matt. 26, 63.

17. Jis tare: aß maczau wisą Izraelį ißsklaidytą ant kalnû, kaip *awis kerdżaus ne turinczes. Ir Pons Diews tare: „ar ßitie ne tur pono? kożnas wēl te gryßta namô su pakájumi.“ * Matt. 9, 36.

18. Tay tare karálius Izrael Jozapatui: ar *aß tai taw ne sakiau, kad jis man nieko géro ne prarakáuja, bet wieno pikto?
* 2 Kar. 2, 18. P. 4, 28.

19. Ans tare: todēl girdēkgi Pono Diewo żodį! Aß regējau Poną Diewą sēdint ant sawo krēslo, ir wisą pulką dangißkąjį ßale jo stowint po jo deßinês ir po kairês.

20. Ir Pons Diews tare: kas nor Akabą pérkalbēt, kad jis nusitráuktu ir pultu Ramotè Gileadè? Ir wiens sake ßeip, o kits taip.

21. Tay wiena *dwase ißêjusi stojos po akiû Pono Diewo ir tare: aß jį pérkalbēsiu. Ponas Diewas tare jei: kûmi? * Jez. 19, 14.

22. Ji tare: aß *ißêjusi busiu melûjanti dwase wisû jo prárakû burnoj. Jis tare: tu jį pérkalbēsi ir tai ißtesēsi, ißeik ir daryk taipo!
* Jon. 8, 44. Apreiß. 16, 14.

23. Dabargi żiurēk, Pons Diews melûjanczę dwásę perleido į wisû ßiû tawo prárakû burną, ir Pons Diews pikto ant tawęs kalbējęs.

24. Tay priêjęs Zedekias, sunus Knaēno, *ißtiko Miką per ausį tarydams: kaip? ar Pono Diewo dwáse nû manęs atstojo, kad su tawim kalba? * Mik. 4, 14.

25. Mikas tare: ßtay, tu tai matysi tą dieną, *kad iß wienôs kamárôs į kitą eisi, kad kur palistumbei. * P. 20, 30.

26. Karalius Izrael tare: imk Miką, ir te pasiliekt jis pas Amoną, miest-waldonį (burgmistrą), bey pas Joasą, karáliaus sunų!

27. Ir sakyk: taip sako karálius: ßį įdekit į temnyczą, ir walgidikit jį dûna bey wandenimi priespaudôs, ik man su pakájumi sugryßtant.

28. Mikas tare: jey tu su pakájumi sugryßi, tay Ponas Diewas ne kalbējo per manę. Ir tare: klausykit, wisi żmones!

29. Taipo *tráukes karálius Izrael bey Jozapats, karálius Juda, aukßtyn į Ramotą Gileadè.
* 2 Nus. Kar. 18, 28.

30. Ir karálius Izrael tare Jozapatui: *apsiredyk nepażintinay ir ateik į mußį sawo rubais apsiwilkęs! Ale ir karálius Izrael nepażintinay apsiredęs nuêjo į mußį.
* Ebr.: aß apsiredysiu nepażintinay, bet tu sawo rûbais apsiwilkęs ateik!

31. Ale karálius Syrionû paliepe wyriausiemsiems ant jo weżimû, kuriû buwo trisdeßimtis ir du, ir tare: ne turit į mußį eit ney ant

didzûjû ney ant mazûjû, bet wieninteley ant karáliaus Jzrael.

32. Jr wyriáusieji wezimû matydami Jozapatą dumojo, ji ësanti karáliu̧ Jzrael, ir uzpůle ji su muszių; ale Jozapats rëke.

33. Jr wyriáusieji ant wezimû matydami, ji ne ësanti karáliu̧ Jzrael, nusigręze nů jo i uzpakáli.

34. Ale wiens wyrs kilpini itempęs isz nezinû iszowe karáliu̧ Jzrael i tarpą panceriaus bey susegimû. Jr jis tare sawo waznyczai: * atgręszk sawo ranką ir iszwesk manę isz waisko, nës asz esmi izeistas.

* 2 Nus. Kar. 35, 23.

35. Jr tas muszis didyn ëjo tą dieną, ir karálius stowëjo ant wezimo priesz Syrionus, ir numire ant wákaro. Jr kraujas isz rónû tekëjo i widuri wezimo.

36. Jr dáwe isszaukt ábaze sáulei nusiléidzant ir sakyt: kożnas eikit i sawo miestą bey i sawo zémę.

37. Taipo numire karálius ir buwo nugabéntas i Samariją. Jr paláidojo ji Samárioj.

38. Jr numazgojant wezimą prie ézero Samariôs, * laize szunys jo kraują, (bet kékszes ji mazgojo,) pagal Pono Diewo zodi, kuri jis buwo kalbëjęs.

* p. 21, 19. 2 Kar. 9, 25.

39. Kas daugiaus apie Akabą sakytina, ir wislab, ką jis dáręs, ir elepant-káuliû butas, kuri jis budawojo, ir wisi miestai jo pakurtieji, sztay, * tai paraszyta knygose nusidawimû karáliû Jzrael.

* p. 14, 19. p. 15, 31.

40. Szitaip uzmigo Akabs su sawo tëwais, ir jo sunus Aasjas pastojo karáliumi i jo wietą.

41. Jr Jozapats, sunus Aso, pastojo karáliumi ant Juda ketwirtame metè Akabo, karáliaus Jzrael.

42. Jr jis trisdeszimt bey penkiû metû buwo karáliumi pastódams, ir karaliáwo dwideszimt ir penkis metus Jeruzalëj; jo augywe wardu buwo Asuba, dukte Sili.

43. Jr jis wáikszczojo wisu keliu sawo tëwo Aso ir ne atstojo nů to, ir jis dáre, kas Ponui Diewui geray itiko,

44. * Taczau aukształybes ne pamete; ir zmones dar apierawojo ir rukino ant aukształybjû.

* p. 15, 14. 2 Kar. 12, 3.

45. Jr turejo pakáju̧ su karalium Jzrael.

46. Ale kas daugiaus apie Jozapatą sakytina, ir jo nujëgimas, ką jis dáręs, ir kaip jis kariawęs, sztay tai paraszyta * knygose nusidáwimû karáliû Juda.

* 2 Nus. Kar. 18, 1.

47. Taipojau jis * isz zémës iszwáre, kas dar likusiû kekszininkû buwo, kurie czëse jo tëwo Aso buwo uzsilikę.

* p. 9, 28. p. 15, 12.

48. O Edomè ne buwo karáliaus, (bet wietininkas cze karaliawo).

49. Jr Jozapats buwo padarydinęs akrutû ant juriû, kurie turëjo i * Opirą eit áuk'o pargabént. Ale jie ne nuëjo, nësa buwo suláuziti Ezëon-Geberij.

* p. 9, 28.

50. Tů-czës tai e Aasjas, Akabo sunus, Jozapatui: te eina mano tarnai su tawo tarnais ant akrutû. Ale Jozapats ne norëjo

51. Jr Jozapats uzmigo su sawo tëwais, ir buwo paláidots su sawo tëwais mieste Dowido, sawo tëwo; ir * Jorams, jo sunus, karáliumi pastojo i jo wietą.

* 1 Nus. Kar. 3, 11.

52. Aasjas, Akabo sunus, karáliumi pastojo ant Jzrael Samarioj, septynioliktame mete Jozapato, karaliaus Juda, ir karaliáwo ant Jzrael du metu,

53. Jr elgësi, kad Ponui Diewui wisay ne patiko, ir waikszczojo keliu sawo tëwo ir sawo motinôs, ir * keliu Jerobeamo, sunaus Nebato, kurs Jzraeli i griekus iwede,

* 2 Kar. 15, 24. 28.

54. Jr szluzijo * Baaliui ir meldesi jo, ir ipykino Wieszpati Diewą Jzrael, kaip jo tëwas dáre.

* 1 Kar. 16, 31.

Galas pirmûjû Knygû apie Karalius.

Antrosios Knygos apie Karalius.

1. Pérskyrimas.

Aasjas serga; Elioßiaus Supykims su Stebuklais.

1. Ir * Moabitai atpůle nů Izrael Akabui numirus. * p. 3, 5.

2. Ir Aasjas ißpůle pro narinyczas sawo swetlyczôs Samarioj ir apsirgo, ir siunte paslus ir sáke jiems: nuêję * kláuskite Baal-Zebub, diewą Ekrone, bau aß nů ßiôs ligôs ißgysiu. * Jez. 19, 3.

3. Ale angelas Pono Diewo kalbējo su Elioßium, Tisbitu: pasikēlęs prießais eik páslams karáliaus Samariôs ir sakyk jiems: argi jau niera Diewo Izraelije, kad nueinat pasikláusti Baal-Zebub, diewą Ekrone?

4. Todēl taipo sako Pons Diews: tu ne kélsies iß to pátalo, ant kurio atsigulei, bet * tikray turēsi mirti. Ir Elioßius atstojo. * p. 8, 10.

5. Ir páslams pas ji wēl pargryzus, tare jisai jiems: kodēl jûs pargryßtat?

6. Jie tare jam: atêjo mums kokssai wyrs prießais ir tare mums: nueikite wēl pas karálių, kurs jus siuntęs, ir tarkite jam: taip sako Pons Diews: „argi jau niera Diewo Izraelije, kad nusiunti pasikláust Baal-Zebub, diewą Ekronę? todēl tu ne kélsies iß to pátalo, ant kurio atsigulei, bet tikray turēsi mirti.“

7. Jis tare jiems: kaipogi tas zmogus buwo apsirēdęs, kursai jus sutiko ir toktai jums kalbējo?

8. Jie tare jam: jis * gaurůta ůda (kurà) buwo apsisiautęs, ir ßikßnôs dirzu aplink strēnas apsijůsęs. Ir jis tare: tai Elioßius, Tisbits. * Sakar. 13, 4. Matt. 3, 4.

9. Ir jis nusiunte pas ji wyriáusią ant penkes-déßimts draug su tais penkes-deßimt. Ir tam pas ji aukßtyn einant ßtay, jis sēdējo wirßuj ant kalno. Ale jis tare jam: tu Diewo wyre, karálius taw sakydin, kad zemyn eitumbei.

10. Elioßius atsáke tam wyriáusiamjam ant penkes-déßimts ir tare jam: jey aß Diewo wyrs esmi, tay ugnis te * nupůl zemyn nů dangaus ir te suēdie tawę ir tawo penkes-deßimtis. Tay nupůle ugnis iß dangaus ir suēde ji ir jo penkes-deßimtis. * Luk. 9, 54. Apreißk. 11, 5.

11. Ir jis wēl nusiunte kitą wyriáusiji ant penkes-déßimts su jo penkes-déßimts. Tas atsakydams tare jam: tu Diewo wyre, taip sako karalius: „tolydzaus eik zemyn.“

12. Elioßius atsakydams tare: jey aß Diewo wyrs esmi, tay ugnis te nupůl iß dangaus ir te suēdie tawę ir tawo penkes-déßimts. Tay nupůle Diewo ugnis iß dangaus ir suēde ji ir jo penkes-déßimtis.

13. Tay jis wēl siunte trécząji wyriausiąji ant penkes-déßimts draug su jo penkes-deßimts. Tas pas ji aukßtyn atêjęs pasiklonojo Elioßiui ir ji pakárney melsdams tare jam: tu Diewo wyre, pasigailēk ben mázumą mano dußiôs ir dußiôs sawo tarnů, ßiů penkes-déßimts!

14. Sztay, * ugnis nupůle nů dangaus ir sudege pirmu-du wyriáusiůju ant penkes-déßimts draug su jů du kart penkes-déßimts; taygi dabar ben mázumą pasigailēk mano dußiôs! * p. 10. 12. Zir. 48, 3.

15. Tay tare angēlas Pono Diewo Elioßiui: eik su jůmi zemyn ir nesibijokis jo! Ir jis pasikēlęs êjo su jůmi zemyn pas karálių.

16. Ir jis tare jam: taip sako Pons Diews: todēl, kad tu * paslus nusiuntęs kláusdinai Baal-Zebub, diewą Ekrone, kaip kad Izraelije Diewo ne butu, kurio zodzo klausti galētu, tay tu ne kélsies iß to pátalo, ant kurio atsigulei, bet tikray turesi mirti. * p. 3. 4.

17. Taipo numire jisai pagal zodi Pono Diewo Elioßiaus kalbētąji. Ir * Jorams karáliumi pastojo i jo wietą i antrąji mētą Joramo, sunaus Jozapato, karáliaus Juda; nēs jis ne turējo súnų. * p. 3, 1.

18. Ale kas daugiaus sakytina apie Aasiją, ką jis darės, štay, tai parašyta *knygose nusidáwimû Karáliû Izrael. *2 Nus. Kar. 22, 1.

2. Pérskyrimas.

Eliošiaus Dangun-Žengimas; Eliso Stebuklai.

1. O kaip Pons Diews norējo Eliošių wētroj dangun paimti, êjo Eliošius su Elisu iš Gilgal.

2. Ir Eliošius tare Elisui: prašau, cze pasilikk! nēs Pons Diews siunte manę į Bet-Eli. Ale Elisas atsáke: *kaip tikray Pons Diews gyws, ir tawo dušia gywa, aš ne prastoju tawę! Ir jiem-dwiem į Bet-Eli žemyn êjus,
* p. 4, 30. Rut. 1, 16.

3. Išêjo prárakû waikai Bet-Elij esantieji laukan pas Elisą ir tare jam: bau ir žinai, kad Pons Diews šen-dien tawo kunigą atims nů tawo galwôs? Jis tare: ir aš tai žinau, jûs tiktay tylēkit.

4. Ir Eliošius tare jam: Elisai, prašau, cze pasilikk! nēs Pons Diews siunte manę į Jeriką. Ale jis tare: kaip tikray Pons Diews gyws yra ir tawo dušia, aš ne prastosiu tawę! Ir jiems į Jeriką atêjus,

5. Priêjo prárakû waikai Jerikoje ēsantieji Elisą ir tare jam: bau ir žinai, kad Pons Diews šen-dien tawo kunigą atims nů tawo galwôs? O jis tare: ir aš tai žinau, jûs tiktay tylēkit.

6. Ir Eliošius tare jam: prašau, cze pasilikk! nēs Pons Diews manę siunte pas Jordaną. Ale jis atsáke: kaip tikray Pons Diews gyws yra ir tawo dušia, aš ne prastoju tawę! Ir êjo tůdu podraug.

7. Ale penkes-dēšimts wyrai iš prárakû waikû nuêjo ir susistojo tiesog iš tolo, bet šiů-du stowējo pas Jordaną.

8. Tay Eliošius sawo skreistę ēmęs suwyniojo tą ir muše į wandenį, tas *pérsidalijo ant abejû šaliû, kad tůdu sausay pérējo.
* 2 Moiz. 14, 21. Joz. 3, 16.

9. Ir kaip jůdu buwo pérējusiu, tare Eliošius Elisui: *melsk, ką aš taw išrodiczau, pirm-neng nů tawęs atimtas busiu. Elisas tare: kad tawo dwase pas manę butu dwejopay. * 1 Kar. 3, 5. Mark. 6, 22.

10. Jis tare: tu sunkų daiktą prašei; taczaus, jey manę matysi, kad nů tawęs paimtas busiu, tay nusidůs taipo; jey ne, tay ne nusidůs taipo.

11. Ir kaip jůdu podraug êjo, ir jis kalbējo, štay, *atêjo ugningas weźimas su ugningais žirgais ir atskyre jůdu nů kits-kito, ir Eliošius taipo wētroje dangun užžęnge.
* Zir. 48, 13. 1 Makk. 2, 58.

12. Ir Elisas máte tai ir šauke: *mans tēwe, mans tēwe, weźimas Izraēlio ir jo raitelei! Ir ne mate jo daugiaus. †Ir jis sawo rubus nutwēręs iplēše jůs į dwi dali;
* p. 13, 14. † 1 Moiz. 5, 24.

13. Ir pakēle Eliošiaus *skreistę, kuri jam iššpůlusi, ir pargryźęs apsistojo prie kranto Jordano; * p. 8.

14. Ir ēme tą pácźę skreistę Eliošiaus, kuri jam buwo iššpůlusi, ir muše taje į wándenį ir tare: kame dabar yra Wiešpats Eliošiaus Diewas? Ir muše į wándenį, tay jis pérsidalijo ant abejû šaliû, ir Elisas pérējo pérdēm.

15. Ir kaip jį máte prárakû waikai Jerikoje tiēs jů ēsantieji, tare jie: „*dwase Eliošiaus nusiléido ant Eliso;" ir êjo jam priešais pasiklónodami jam iki žémes,
* Zir. 48, 13.

16. Ir tare jam: štay, tarp musû, tawo tarnû, yra penkes-dēšimts wyrû, driutû wyrû, tie te eit ir te jēško tawo kunigą; rasi Dwase Pono Diewo jį paēme ir ant kokio kalno, arba į kokią pakalnę numete. Ale jis táre: te ne eit jie.

17. Ale jie sylijo jį, ikikol jis *pykterējo ir tare: †taygi te eit. Ir jie nusiunte penkes-dēšimts wyrû ir jēškojo jį per tris dienas, ale ne surádo jį. * p. 8, 11. † 2 Zom. 18, 23.

18. Ir atêjo wēl pas jį, ir jis pasiliko [mieste] Jeriko ir tare jiems: ar ne sakiau jums, kad ne nueitumbit?

19. Ir wyrai to miesto atsáke Elisui: štay, geray cze butu gywént šime miesťe, kaip tu, mans kunige,

tai matai; ale neſweiks yra wandů, ir žéme newaiſinga.

20. Jis tare: parneßkit man naują kokį bliúdą, ir įdėkit į tą druſkôs. Ir jie tą parneße jam.

21. Tay jis ißêjęs prie wandens werſmês, įmete tą druſką ir tare: taip ſako Pons Diews: aß ſweiką padariau ßį wandenį; jau daugiaus ney ſmertis ney pagedims ne raſis iß to.

22. Taipo tas wandů ſweiks paſtojo, iki ßei dienai, pagal žodį Eliſo, jo kalbėtąjį.

23. Ir jis aukßtyn êjo į Bet-Elį. Ir kaip tů keliu aukßtyn ėjo, ißêjo maži waikáiczei iß mieſto, ir jį apjůkdami tare jam: pliki, eikß aukßtyn! pliki, eikß aukßtyn!

24. Ir jis atſigręžęs ir jůs památęs kéike jiems wardan Pono Diewo. Tay *ißßoko du lokiu iß girês, ir ſuplėße tû waikáiczû ketures-déßimts ir du. * P. 17, 25. Jßm. 11, 18.

25. Iß ten jis êjo ant *kálno Karmel, ir iß cze jis pargryžo į Samarią. * P. 4, 25.

3. Pérſkyrimas.

Joramo Waldimas, Káras ir Pergalėjimas Moabitû.

1. Jorams, *Akabo ſunus, karáliumi paſtojo ant Jzrael Samarioj aßtůnioliktame mete Jozapato, karáliaus Juda, ir karaliáwo dwylika métû, * P. 1, 17.

2. Ir elgėſi, kad Ponui Diewui ne patiko; ale taczaus ne taipo, kaip jo tėws ir jo motina. Nės jis ißmete ßalin ſtulpus Baalio, kurius jo tėws darydinęs.

3. Ale jis labay *paſiliko prie griekû Jerobeamo, Nebato ſunaus, kurs Jzraelį į griekus įwede, ir neſiliowe nů tû. * 1 Kar. 15, 26. 34.

4. Ale Meza, Moabitû karalius, turėdawo daug awjû, ir mėzlawą mokėdawo karáliui Jzrael už wilnas nů ßimto túkſtanczû awinácżû ir nů ßimto túkſtanczû awinû.

5. Bet Akabui numirus, atpůle Moabitû karálius nů karáliaus Jzrael.

6. Tay ißſitrauke tů-czės karálius Joram iß Samariôs ir ſudawádijo wiſus Jzraelitėnus;

7. Ir nuſiunte pas Jozapatą, karálių Juda, ir jam ſakydino: Moabitû karálius atpůle nů manęs, eikß ſu manim kariáuti prieß Moabitus. Jis tare: aß ateiſiu aukßtyn, *aß eſmi kaip tu, ir mano žmones kaip tawo žmones, ir mano arklei kaip tawo arklei.

* 1 Kar. 22, 4. 2 Nuſ. Kar. 18, 3.

8. Ir tare: katru keliu mes aukßtyn tráukſimes? jis atſáke: keliu púſczoje Edom.

9. Taipo nuſitráuke karálius Jzrael, karálius Juda ir karálius Edom. Ir jiems per ſeptynes dienas beſitráukiant, ney waiſkas ney galwijai ſu jeis ėſantieji ne turėjo wandens.

10. Tay tare karálius Jzrael: ak beda! Pons Diews pakwiete ßius tris karalius, kad jůs padůtu į Moabitû rankas.

11. Ale *Jozapats tare: ar niera cze prárako Pono Diewo, kad mes Poną Diewą per jį kláuſtumbim? Tay atſáke wiens tarnû karáliaus Jzrael ir tare: cze yra †Eliſas, ſunus Sapato, kurs Elioßiui wandens užpyle ant rankû.

* 1 Kar. 22, 5. † 1 Kar. 19, 19. 21.

12. Jozapats tare: žodis Pono Diewo yra pas jį. Taipo keliáwo pas jį žemyn karálius Jzrael ir Jozapats ir karalius Edom.

13. Ale Eliſas tare karáliui Jzrael: *kas taw dárbo ſu manim? nueik pas prárakus ſawo tėwo ir pas prárakus ſawo mótinôs. Karálius Jzrael tare jam: ne; nės Pons Diews kwėte ßius tris karaliùs, kad jůs padůtu į Moabitû rankas. * 1 Ka. 17, 18.

14. Eliſas tare: *kaip tikray Pons Diews Zebaot gyws yra, po kurio akiû aß ſtowju, kad aß ne žiurėczau į Jozapatą, karálių Juda, aß į tawę ney †žiurėczau, ney tawęs atboczau. * 1 Kar. 18, 15. † Pſ. 15, 4.

15. Taygi atgabénkit man ſmuikininką. Ir kaip tas ſmuikininks ant ſtrúnû žáide, užėjo Pono Diewo ranka ant jo,

16. Ir jis tare: taip sako Pons Diews: „kaskite ßen ir ten grabes pagal ßi upélį.
17. Nės taipo sako Pons Diews: jůs ne matysite ney wėjo ney lytaus, taczaus upėlis pilnas bus wandens, kad jůs ir jusû ßeimyna ir jusû galwijai gértumbit.
18. Priegtam tai menks daikts yra po akiû Pono Diewo, jis ir Moabitus padůs į jusû rankas,
19. Kad jûs ißpústisite wisus murais aptwértus miestus, ir wisus grazjáusiûsius miestus, ir pakirsite wisus waisingus medzus, ir užkimßite wisus ßulinius, ir wisą gérą dirwą akmenimis apklosite."
20. Ir rytą=métą, kad walgimo=apierą apierawodawo, ßtay, rádosi wandû keliu iß Edom, ir pripilde tą žémę wandenimi.
21. Ale wisiems Moabitams girdėjus, kad tie karálei aukßtyn nusitráuke prieß jůs kariáuti, *suwadino jie wisus, kurie ßárwą neßioti gana métû turėjo, ir apsistojo pas rubéžių. * Joz. 23, 2.
22. Ir kaip jie rytą=métą ankßti pasikėle, ir sáule užtekėjo ties tů wanu, rodėsi Moabitams wandû raudons ėsąs, ney kraujas.
23. Ir jie tare: tai kraujas, anie karálei wiens=antrą kárdu žawinos, ir wiens=antrą bus užmußęs. Dzaugkis Moab ir dabar taisykis, ką jie palikę, plėßti!
24. Ale jiems atėjus pas abažą Izraelio, Izraelitėnai kėlėsi ir parmuße Moabitus, ir jie bėgo dėl jû. Ale jie įėję užmuße Moabitus.
25. Miestus jie *sugriówe, ir kožnas sawo ákmenis méte ant wisôs gerôs dirwôs, ir jie tas wisay apklojo, ir užkimßo wisus ßulinius, ir nukirto wisus gerus medzus, ikikol tikt ákmens murůse pasiliko; ir jie apstojo jůs wilpßtinemis ir ißpústijo jůs. * p. 19.
26. Ale Moabitû karálius památęs, karą jam persunkų ėsant, ėme jis pas sawę septynis ßimtus wyrû, kurie kardą ißtráuke, kad padurmay ißpultu prieß karálių Edom; ale jie ne galėjo.
27. Tay ėme jis sawo pirmgimusiji sunų, kuriam į jo wietą reikėjo karáliumi pastoti, ir apierawojo ji į déginimo=apierą ant muro. Tay Izrael labay supykę* nů jo ßalin tráukes ir wėl pargryžo.
* Ebr.: Tay rados didis kerßtas ant Izrael.

4. Pérskyrimas.

Eliso penki Stebuklai.

1. Ir wiena moterißke iß moteriû prárakû waikû prißauke Elisui ir tare: tawo tarnas, mano wyrs, numiręs; ir tu žinai, kad jis, tawo tarnas, Pono Diewo bijójos. Dabar ateit tas pons, kuriam aß iskilau, ir nor abu mano waiku atimti į werginius.
2. Elisas tare jei: ką aß taw darysiu? sakyk man, ką turi namėj? Ji tare: aß, tawo slugine, nieką ne turiu namėj, kaip tikt *wieną kragą su aliejum. * 1 Kar. 17, 12.
3. Jis tare: eik ir praßyk lauke iß wisû sawo kaimynkiû tußczus rykus, ir tû ne maž,
4. Ir įėjusi užrakik duris paskuy sawę su sawo dwiem sunumis, ir įpilk į wisus rykus; ir tus pripylusi důk jůs ßalin.
5. Ji nuėjusi užrakino duris paskuy sawę su sawo dwiem sunumis; tůdu jei prineße tus rykus, ir ji įpyle.
6. Ir kaip jau wisi rykai pilni buwo, tare ji sawo sunui: pridůk man dar wieną ryką. Jis tare jei: jau niera cze neywieno ryko. Tay aliejus apsistojo.
7. Ir ji nuėjusi apsáke tai tam Diewo wyrui. Jis tare: nuėjusi pardůk tą aliêjų ir užmokėk tam ponui, kuriam tu skeli; o tu bey tawo sunu=du penėkites iß likusiojo.
8. Ir nusidawe tů=czės, kad Elisas nuėjo *į Sunem. Czejau buwo bagota moterißke; ta kwėte ji, kad prie jôs wálge. Ir kaip jis tankey cze pérkeliawo, įėjo jis pas ję ir wálge pas ję. * Joz. 19, 18.
9. Ir ji tare sawo wyrui: ßtay, aß numanau, ßi Diewo wyrą ßwentą ėsanti, kurs wisad o) cze pérkeliauja.

10. Darykiwa jam aukßtay mážą kokią kamárą iß lentû, ir jam pátalą, ſtálą, krẽslą bey liktorių padẽkiwa, kad jiſai pas mudu ateidams czonay laikytus.

11. Ir nuſidawe tů⸗czẽs, kad jis atêjo, ir atſigule ant aukßto į tą kamárą, ir miegojo toje;

12. Ir tare ſawo tarnui Geaſi: wadik Sunamitẽnę. Ir kaip jis ję wadino, atêjo ji pas jį.

13. Jis tare jam: ſakyk tu jei: ßtay, tu mum⸗dwiem tai wiſlab ant géro darei; ką aß taw daryſiu? ar tu turi kokį reikalą prie karáliaus, arba prie wyriáuſiojo ant zalnierių? Ji tare: aß gywenu tarp ſawo żmonių.

14. Jis tare: kągi mes gálim jei daryt? Geaſi atſáke: ak, ji ne tur neywieno ſunaus, ir jôs pats paſénęs.

15. Jis tare: pawadik ję, ir kaip ję buwo pawadinęs, ji ſtojos į angą.

16. Ir jis tare: kitą métą į ßį czẽſą tu ſunų *globoſi. Ji tare: ak ne, mans kunige, tu Diewo wyre, ne pamelůk man, ſawo ſlúginei.
* 1 Moiż. 18, 10. 14.

17. Ir ta moterißke nẽßcza paſtojo ir pagimde ſunų į tą czẽſą ant kito méto, kaip Eliſas jei buwo kalbẽjęs.

18. Ale tam waikui użáugus nuſidawe, kad jis ißêjo pas ſawo tẽwą *pas pjowikius; * Rut. 2, 4.

19. Ir tare ſawo tẽwui: ak mano galwa, mano galwa! Jis tare ſawo tarnui: parweſk jį pas jo mótiną.

20. Ir jis jį ẽmęs įwede pas jo mótiną; ir ji paſodino jį ant ſawo kieliû iki pẽtû, *tay jis numire.
* Luk. 7, 12. Jer. 6, 26.

21. Ir ji aukßtyn êjuſi padẽjo jį ant pátalo to Diewo wyro, ir użrakinuſi ißêjo laukan,

22. Ir wadino ſawo wyrą ir tare: parſiuſk man bernû wieną ir aſilẽnę; aß nujůſiu pas aną Diewo wyrą ir pargryßiu.

23. Jis tare: kodẽl tu nori pas jį [nujůt]? juk ßen⸗dien ney naujmẽneſio ßwente, ney Sabbata. Ji tare: geray.

24. Ir ji pabalnojuſi aſilẽnę tare bérnui: warykis ir ne trukik manę jůjant, kaip taw ſakau.

25. Taipo ji nujůjo ir ißkáko pas tą Diewo wyrą *ant kálno Karmel. Ir kaip tas Diewo wyrs ję máte ateinant, tare jis ſawo tarnui Geaſiui: ßtay, Sunamitẽne cze yra.
* p. 2, 25.

26. Taygi bẽgk jei prießais ir kláuſk ję, bau ji ir jôs pats bey ſunus dar ſweiki; ji atſáke: ſweiki.

27. Ale kaip ji pas tą Diewo wyrą ant kalno użêjo, nutwẽre ji prie jo kojû; o Geaſi priêjo, kad ję ßalin ſtumtu. Ale tas Diewo wyrs tare: léiſk ję, nẽs jôs dußia ſmutna, ir Pons Diews apſlẽpe man tai ir ne apſáke.

28. Ji tare: kada aß ſunų praßiau nů ſawo kunigo? *ar ne ſakiau taw, kad manę ne wiliotumbei?
* p. 16.

29. Jis tare Geaſiui: apſijůſkis ir imk mano lázdą į ſawo ranką, ir nueik, (jey kas tawę ſutiks, tay *ne ſwéikink jį, ir jey kas tawę ſwéikintu, tay ne dekawok jam,) ir użdẽk mano lázdą ant wéido to waikélio. * Luk. 10, 4.

30. Ale mótina to waikélio tare: kaip *tikray Pons Diews gyws yra, ir tawo dußia gywa, aß ne atſtoju nů tawęs. Tay jis paſikẽlęs êjo paſkuy ję. * p. 2, 2.

31. Ir Geaſi nuêjo pirm jû⸗dwiêjû ir użdẽjo tą lazdą waikéliui ant wéido, ale cze ne buwo ney balſo ney jautimo. Ir jis wẽl jam prießais êjęs apſáke jam ir tare: waikélis ne pabudęs.

32. Ir *Eliſui į butą įêjus, ßtay, waikélis numiręs gulẽjo ant jo pátalo. * 1 Kar. 17, 19.

33. Ir jis įêjęs użrakino duris jiem abiem ir *meldẽſi Pono Diewo.
* Darb. 9, 40.

34. Ir użkůpęs użgule ant to kudikio, ir dẽjo ſawo burną ant kudikio burnôs, ir ſawo ákis ant jo akiû, ir ſawo rankas ant jo rankû, ir taipo ant jo ißſiſplẽte, kad kúdikio kuns paßilo.

35. Ale jis wẽl atſikẽle, ir wáikßczojo bute ßen ir ten, ir użkůpęs aukßtyn ißſiſplẽte ant jo. Tay wai⸗

kélis atsídwēse septynis kartus, pa=skuy waikél's atwēre sawo ákis.

36. Ir jis prißauke Geasiui ir tare: wadik Sunamitēnę. Ir ję pawa=dinus, iêjo ji pas ji. Jis tare: *te, atimkis sawo sunų!

* Luk. 7, 15.

37. Tay ji atêjusi parsimete prie jo kojû ir pasiklónojo jam iki żémês, ir atēmusi sawo sunų ißêjo laukan.

38. Ale Elisui i Gilgalus wēl atê=jus, brangums rádosi żémēje, ir prárakû waikai gywéno kruwoj su jům. Ir jis tare sawo tarnui: pri=dēk didi půdą ir ißwirk wiralą prá=rakû waikams.

39. Tay ißêjo wiens i lauką, kad żoliû surinktu, ir rado laukines wirkßczes, ir nuskyne nů tû kolo=kwintû pilną sermēgą; ir parêjęs supjowe tus wiralui i půdą, nēs ne pażino, kas tai ēsą.

40. Ir kaip tai ißpyle tiems wy=rams wálgit, ir jie to wiralo wálge, ßauke jie ir tare: ak Diewo wyre, smertis yra půde! nēs jie ne galējo to wálgit.

41. Ale jis tare: atneßkite miltû. Ir jis idējo tus i půdą ir tare: ißkrēskite tai żmonēms, kad wálgitu. Tay nieko pikto ne buwo tam půde.

42. Bet atêjo nekursai wyrs iß Baal=Salisa ir atneße tam Diewo wyrui pirmoniû důnôs, butent dwi=deßimt mieżiû=důnôs képalû, ir ßwieżiû jawû sawo skreistēje. Ale jis tare: důk tai żmonēms, kad jie wálgitu.

43. Jo tarnas tare: *ką aß ßimtui wyrû to důsiu? Jis tare: důk żmo=nēms, kad jie wálgitu. Nēs taip sako Pons Diews: jie wálgis, o dar ir liks.

* Jon. 6, 9. Mark. 8, 4. P. 6, 37.

44. Ir jis padējo tai jiems, kad *wálgitu; ir dar liko, pagal żodi Pono Diewo.

* Matt. 15, 37. Mark. 8, 8. Luk. 9, 17. Jon. 6, 10. 11. 12. Rut. 2, 14.

5. Pérskyrimas.

Naemans nů Raupso apczystitas; Geaß tůmi korawotas.

1. Naemans, wyriáusiasis ant żal=nièriû karáliaus iß Syriôs, buwo wyrs didżoj garbēj laikomas ir labay brangus sawo wießpaczui; nēs per ji Pons Diews paláimôs dawe Syrioj. Ir jis buwo labay driuts wyrs, ale raupsůtas.

2. Ir żalnièrei Syrionû buwo iß=půlę ir mażą wieną mergáitę ßalin wédę iß Izraelitēnû żémês, ta ßlú=żijo Naemano páczei.

3. Ta tare sawo żiuponei: ak, kad mano wießpats butu pas práraką Samarioj, tas ji nů jo raupso ap=czystitu!

4. Tay jisai iêjo pas sawo wieß=pati ir apsáke jam tai tarydams: taip ir taip ta merga iß Izraelitēnû żémês kalbējusi.

5. Syrionû karálius tare: taygi nukeliáuk, aß karáliui Izrael gró=matą raßysiu. Ir jis nukeliáwo ir drauge ēme déßimt centneriû sidá=bro, ir ßeßis túkstanczus áuksinû, ir déßimt rubû ßwentoms dienoms wilkiamûjû;

6. Ir atneße grómatą karáliui Iz=rael, ta taipo raßyta: kad ßi gro=mata taw bus nuneßta, tay żinok, kad aß sawo tarną Naemaną pas tawę siunczau, kad tu ji apczysti=tumbei nů jo raupsû.

7. Ir karálius Izrael tą grómatą paskaites *iplēße sawo rubus ir tare: †argi aß Diews esmi, kad galēczau nużudyt ir gywus daryt, kad pas manę siuncza tą wyrą apczystit nů jo raupso? dabokit ir żiurēkit, kaip jis prieżastiês jēßko ant manęs.

* P. 6, 30. P. 19, 1. † 1 Moiz. 30, 2.

8. Tay ißgirdęs Elisas, Diewo wyrs, karálių Izrael sawo rubus iplēßusi, nusiunte jis pas ji ir jam sakydino: kodēl tu ipleßei sawo rubus? léisk ji pas manę ateit, kad jis suprastu, práraką Izraelije ēsanti.

9. Taipo atêjo Naemans su żir=gais ir su weżimais, ir apsistojo pas wartus prie buto Eliso.

10. Tay Elisas nusiunte pásiû wieną pas ji ir jam sakydino: nuējęs mażgokis septynis kartus [upēje] Jordane, tay tawo kunas taw bus wēl atnaujints ir apczystits.

11. Tay Naemans supykęs ßalin keliáwo ir tare: aß dumojau, ji pas manę laukan ißeisenti ir pri=

žengsenti, ir wardo Wieszpaties sawo Diewo praszysenti, ir su sawo rankà raupsûtąję wietą pakrutinęs raupsą taipo gydisenti.

12. Ar ne wándens Amana ir Par-par Damaszkè geresni už wisus wan-denis Izraelije, kad tůse nusimaz-gojęs czystas pastóczau? Ir atsi-gręžęs szalin wažiáwo supykęs.

13. Tay jo tarnai ji priêję kalbējo su jům ir tare: miels tēwe, kad taw tas prárakas koki didi dáiktą butu liepęs, ar ne taw reiktu tai daryt? kû ne daugiaus, kad taw sako: „mazgokis, tay czystas busi?"

14. Tay jis nukůpęs mazgójosi sep-tynis kartus Jordane, kaip tas Diewo wyrs buwo kalbējęs; ir *jo kuns atsinaujino, kaip kuns mažo kokio waikélio, ir czystas pastojo.
* Luk. 4, 27.

15. Ir jis wēl pargryžo pas tą Diewo wyrą su wisu sawo pulku, ir iêjes priženge prie jo ir tare: sztay, asz žinau, ne esanti kito Diewo per wisas žemes, kaip tiktay Iz-raelije. Taygi imk dabar szę žegnonę nů sawo tarno!

16. Ale jisai tare: kaip tikray Pons Diews gyws yra, po kurio akiû asz stowju, asz ne imu tai. Ir jis melde ji, kad imtu, ale jis ne norējo.

17. Tay sake Naemans: argi ne galētu důdama buti tawo tarnui tiekôs žémês nasztôs, kiek du ásil-ár-kliu paneštu? nēs tawo tarnas ne nor daugiaus kitiems diewams apie-rawot ney déginimo-apierą důt, bet Ponui Diewui;

18. Kad Pons Diews tawo tarnui tame dalyke norētu malonus buti, kad asz melsiûs balwon-namůse Rim-mon, kad mano wieszpats i Rim-mono namus eina czonay melstis, ir jis prie mano rankôs *prisi-glaudža. * p. 7, 2.

19. Jis tare jam: keliáuk su paká-jumi. Ir kaip jis nů jo buwo sza-lin keliáwęs per koki warsną,

20. Dumojo Geasi, tarnas Eliso, ano Diewo wyro: sztay, mano ku-nings czēdijo szio Syriono, Nae-mano, nieko ne imdams isz jo, ką jis parsineszę. Kaip tikray Pons Diews gyws yra, asz bēgsiu paskuy ji ir imsiu ką isz jo.

21. Taipo wijo Geasi Naemaną. Ir Naemans matydams, kad jis paskuy ji bēgo, nukůpo jis nů we-žimo, kad jam prieszais eitu, ir tare: bau ir wislab geray?

22. Jis tare: geray. Ale mano kunigs manę siuntęs taw sakydin: „sztay, dabar atêjo pas manę du waiku nů kalno Epraim isz prárakû waikû; důk jiem-dwiem wieną cent-neri sidabro ir du tû rubû szwen-toms dienoms wilkiamûjû."

23. Naemans tare: geriaus imk du centneriu. Ir jis melde ji ir iriszo du centneriu sidábro i dwi kolyti, ir du rubu szwentoms die-noms wilkiamůju, ir dawe tai dwiem sawo tarnam, tůdu nészę tai pirm jo.

24. Ir kaip atêjo i Opel, ēme jis tai isz jû-dwiêju rankû ir padējo tai ant szaliês namůse, ir paléido tůdu tarnu.

25. Ir jiem-dwiem szalin êjus, atêjo jis pas sawo kuningą. Ir Elisas tare jam: kur buwai, Geasi? Jis tare: asz, tawo tarns, niekur ne ējau, ney szen, ney ten.

26. Ale jis tare jam: ar ne mano szirdis drauge waikszczojo, kaip tas wyrs sugryžo nů sawo wežimo taw prieszais? Ar tai czēsas buwo sidá-brą ir rubus imti, [kad pirktum-beis] aliējaus sodus, wyn-kalnius, awis, jauczus, bernus ir slúgines?

27. Ale *raupsas Naemano taw prilips, ir tawo waikams amžinay. Tay iszējo jis nů jo †raupsûtas nèy sniegas.
* 2 Zom. 3, 29. † 2 Moiz. 4, 6. 4 Moiz. 12, 10.

6. Pérskyrimas.

Apie plaukianti Geležį, Apjekimą Syrionû, Bádą Samarioj.

1. Prárakû waikai tare Elisui: sztay, ruimas, kur mes po tawo akiû gywénam, mums peranksztas.

2. Eikime pas Jordaną ir kožnas nugabénkime tenay medžus, kad mes czonay miestéli saw pakûrę gywén-tumbim. Jis tare: nueikite.

3. Ir wiens tare: geriaus eik tu drauge su sawo tarnais. Jis tare: asz eisiu drauge.

4. Ir jis êjo su jeis. Ir pas Jordanų nuêję médżů pakirto.

5. O wienam médi pakertant, geleźis nusmuko į wandeni. Ir jis ßauke ir tare: ak bēda, mans kuninge! ta geleźis paźyczita.

6. Ale ßis Diewo wyrs tare: kur ji įpůle? Ir kaip jam tų wietų paróde, nupjowe jis koki medéli ir stúme tůmi į tų; tay plauke geleźis.

7. Ir jis tare: pakélk ję. Tay jis sawo rankų ißtiesęs ēme tų.

8. Ir Syrionů karálius kariáwo prieß Jźrael, ir susiródijo su sawo tarnais ir tare: mes ábaźų sustatysím ßen arba ten.

9. Ale ßis Diewo wyrs nusiunte pas karálių Jźrael ir jam sakydino: saugokis, idant ne keliáutumbēi į tų wietų, nēs Syrionai guldési czonay!

10. Tay nusiunte karálius Jźrael į tų wietų, kurę tas Diewo wyrs jam buwo apsakęs, aptwēre tų ir sargybę laike czonay; o tai jis dare ne tiktay wienų arba du kartu.

11. Tay ßirdis Syrionů karáliaus dēl to apmaudôs pilna pastojo, ir jis sawo tarnus pawadinęs tare jiems: argi ne norite man apsakyt, kursai iß musißkiů nubēgo pas karálių Jźrael?

12. Tay wiens jo tarnů tare: ne taipo, mans wießpatie karáliau, bet Elisas, ansai prárakas iß Jźrael, apsáko tai wislab karáliui Jźrael, kų tu kalbi sawo kamaroj, kur tawo patals yra.

13. Jis tare: taygi nueikit ir matykit, kur jis yra, kad aß nusiuntęs ji pargabéndiczau. Ir jie apsake jam tarydami: ßtay, jis yra Dotanè.

14. Tay jis nusiunte źirgů ir weźimů, ir didi pulkų; ir kaip jie nakcźe ten nukáko, apgule jie tų miestų.

15. Ir tarnas ßio Diewo wyro ankstì kēle, kad taisytus ißkeliaut, o ßtay, tay pulkas gulējo aplink miestų su źirgais ir su weźimais. Tay jo tarnas jam tare: ak bēda, mans kunige, kų mudu dabar weiksiwa?

16. Jis tare: nesíbijok, nēs *tů daugiaus yra, kurie pas mudu, ne kaip tů, kurie pas jůs yra.

* 2 Kuſ. Kar. 32, 7.

17. Ir Elisas meldési be-sakydams: Pone Diewe, atwērk jam ákis, kad matytu! Tay atwēre Pons Diews tarnui jo ákis, kad mate; ir ßtay, tay kálnas pilnas buwo ugningů źirgů ir weźimů aplink Elisų.

18. Ir kaip jie pas ji źemyn atêjo, meldési Elisas ir tare: Pone Diewe, ißtikk ßius źmones apjekimu. Ir jis *ißtiko jůs apjekimu pagal źodi Eliso.

* 1 Moiź. 19, 11.

19. Ir Elisas tare jiems: tai ne tas kéls ney tas miests; sekkite manę! aß wesiu jus pas tų wyrų, kurio jůs jēßkot. Ir wéde jůs į Samariių.

20. Ir jiems į Samariių atêjus, tare Elisas: Pone Diewe, atwérk jiems ákis, kad jie matytu! Ir Pons Diews atwēre jiems ákis, kad máte; ir ßtay, tay jie buwo widuje Samariôs.

21. Ir karálius Jźrael jůs památęs tare Elisui: mans tēwe, ar aß jůs uźmußiu?

22. Jis tare: tu ne-turi jůs uźmußt. Kurius tu sawo kardu ir kilpiniu sugáuni, tus uźmußk. *Důk jiems důnôs bey wandens, kad walgitu ir gértu, ir te nukeliáuja jie pas sawo wießpati.

* Pamok. 25, 21.

23. Tay dide czesnis buwo stelińta. Ir kaip jie buwo wálgę ir gērę, paléido jůs, kad pas sawo wießpati nukeliáutu. Iß to czēso Syrionů źalnierei daugiaus ne atêjo į źémę Jźrael.

24. Po to nusidawe, kad Ben-Adads, Syrionů karálius, wisa sawo waiskų surinko, ir aukßtyn nusitraukęs apgule Samariių.

25. Ir didis brangums buwo Samarioj; ale jie apgule miestų, ikikōl ásilo-galwa kaßtawo aßtůnesdéßimts sidabrininků, ir ketwirts dalyks saiko [wadinamo] Káb karwéliů penukßlo kaßtáwo penkis sidabrininkus.

* p. 18, 27.

26. Ir karáliui Jźrael pas murus einant, prißauke jam kokia moterißke

ir tare: *gélbēk manę, mans wießpatie karáliau! *2 Zom. 14, 4.

27. Jis tare: jey Pons Diews tawę ne gélbēs, iß ko aß tawę gélbēczau? iß ſkúnês arba iß ſpáuſtuwôs?

28. Ir karálius tare jei: kas taw kenk? Ji tare: ßi moterißke tare man: důk ßen ſawo ſunų, kad ji ßen=dien wálgitumbiwa, rytoj wálgiſiwa mano ſunų.

29. *Tay mudwi ißwiruſi mano ſunų ſuwálgewa ji. O antrąję dieną aß jei ſakiau: důkß ſawo ſunų ir walgikiwa ji, ale ji ſawo ſunų paſlēpe. *5 Moiz. 28, 53.

30. Kaip karálius ißgirdo tus žodžus ßiôs moterißkês, *įplēße jis ſawo rubus pas murus be=eidams. Tay máte wiſi žmones, ji žaku apſiſiautuſi apaczoj ant kuno. *p. 5, 7.

31. Ir jis tare: *Diewe man darýk ßeip ir taip, jey galwa Eliſo, Sapato ſunaus, ßen=dien ant jo paſiliks! *1 Kar. 19, 2.

32. (Ale Eliſas ſēdējo ſawo namůſe, ir wyreſnieji ſēdējo pas ji.) Ir jis [karálius] ſiunte wieną wyrą pirm ſawęs. Ale pirm=neng tas páſlas pas ji atêjo, tare jis wyreſniemſiems: ar ne matet, kaip ßis žudytojo ſunus pas manę atſiuntęs, kad man galwą nuplēßtu? Pridabokit, kad páſlui ateinant duris užrakintumbit ir ji ſu durimis ßalin ſtumtumbit. Sztay, *kojos jo wießpatiês jau atßlamßcza paſkuy ji. *1 Kar. 14, 6.

33. Ir jam dar taipo ſu jeis bekalbant, ßtay, atêjo páſlas pas ji žemyn ir tare: ßtay, ta bēda *ranſaſi nů Pono Diewo, ką aß daugiaus ſuláukſiu iß Pono Diewo? *Amos 3, 6.

7. Perſkyrimas.

Pigůs Czēſas umay randaſi Samarioj.

1. Ale Eliſas tare: klauſykite žodžo Pono Diewo: *taip ſako Pons Diewas: „rytoj į ßi czēſą ketwirtis ſmulkiáuſiůjů pyrag=miltů giliůs wieną ſyklą, ir du ketwirczu miežiů wieną ſyklą po wartais Samarioj. *p. 16.

2. Tay atſáke karžygiů wiens, *ant kurio rankôs karálius paſiremdawo, tam Diewo wyrui ir tare: ir kad Diews lángus ant dangaus padarytu, kaipgi tai galētu nuſidůt? Jis tare: ßtay, ſawo akimis tu tai matyſi, ale to ne wálgiſi. *p. 5, 18.

3. Ir buwo keturi raupſůti wyrai pas duris *prie wartů, ir wiens antram tare: ką mes paſilikſim czonay ik numirſent? *3 Moiz. 13, 46.

4. Kad ir apſimiſlitumbim į mieſtą eit, tay brangums yra mieſte, ir taczaus czejau turētumbim mirti; o jey cze paſilieƙam, tay taipojau turim mirti. Taygi nuêję pripulkime waiſkui Syrionů. *Jey jie mus gywus palíekt, tay eſme gywi, jey jie mus žawina, tay eſme žawiti. *Eſter 4, 16.

5. Ir paſikēle ankſti, kad ißkaktu į waiſką Syrionů. Ir jiems pryßakij į waiſko wietą nukákus, ßtay, neywieno cze ne buwo.

6. Nēs Pons Diews Syrionams dawe girdēti *ßaukſmą žirgů, wežimů ir labay didžo waiſko, kad jie tarp ſawęs tare: ßtay, Izraelitēnů karálius prieß mus ſamdęs karalius Etitů ir karalius Egypcionů, kad jie ant muſů ateitu. *p. 19, 7.

7. Ir paſikēlę ißbēgo ankſti ir paliko ſawo ßētras, arklius ir áſilus abaže, kaip jis ſtowējo, ir pabēgo priſidabodami, kad ißliktu.

8. Ogi kaip raupſůtieji į tą wietą nuêjo, kur abažas buwo, êjo jie į ßetrů wieną, wálge ir gēre, ir ēme ſidábrą, áukſą ir rubus, ir nuêję paſlēpe tai. Ir pargryžę iêjo į kitą ßētrą, ir ēme iß tôs ir nuêję paſlēpe tai.

9. Ale wiens tare antramjam: ne darykime taipo, ßi diena yra diena gerôs naujēnôs. Jey tai užtylēſim ir láukſim, ik pilnay ißaußus, tay muſů nuſidējimas bus ißraſtas. Taygi dabar nueikime, kad atêję tai apſakytumbim namams karáliaus.

10. Ir kaip jie atêjo, ßauke jie prie mieſto wartů ir apſáke jiems tai tarydami: mes atêjom į Syrionů abažą, o ßtay, neywieno cze niera, ney žmogaus balſo, bet arklei ir áſilai pririßti, ir ßētros, kaip jos ſuſtatytos.

11. Tay prißauke wartû sargams, kad tai widuj apsakytu namůse karáliaus.

12. Jr karálius kėlėsi nakczje ir tare sawo tarnams: aß pasakysu jums, kaip Syrionai su mumis dáro: jie žino, mus bádą kenczant, ir ißėjo iß abažo, kad ant lauko pasislėptu, ir dumoja: „kaip jie ißeis iß miesto, tay mes jůs gywus sugáusim ir į miestą įeisim."

13. Tay jo tarnû wiens atsáke ir tare: imkite penkis likusiůsius árklius, kurie widuj dar ißliko, (ßtay, ßie widuj ißliko iß wisôs daugybês Jzrael, kuri wisißkay prapůle,) tus mes siųskim ir apžiurėkim.

14. Tay ėme jie du wežimu su arkleis, ir karálius siunte jůs paskuy abažą Syrionû ir tare: nukeliáukit ir apžiurėkit. * Matt. 2, 8.

15. Jr jiems paskuy keliáujant iki Jordano, ßtay, kélis buwo primėtits rubais ir rykais, kurius Syrionai ßalin buwo mėtę besiskubidami. Jr páslams pargryžus ir karáliui tai apsákius,

16. Jßêjo žmones į lauką ir ißplėße Syrionû abažą. Jr ketwirtis pyrag=miltû giliawo wieną syklą, o du ketwirczu miežiû taipojau wieną syklą, * pagal žodį Pono Diewo. * p. 1.

17. Ale karálius pasteliáwo tą karžygį, ant kurio rankôs jis pasiremdawo, po wartais, ir žmones sumyne jį wartůse, kad numire; kaip tas Diewo wyrs buwo kalbėjęs, karáliui pas jį žemyn einant.

18. Jr nusidawe, kaip tas Diewo wyrs karáliui sakęs tarydams: rytoj į ßį czėsą du ketwirczu miežiû giliůs wieną syklą, ir ketwirtis pyrag=miltû wieną syklą, po wartais Samarioj;

19. Jr tas karžygys Diewo wyrui atsakydams tare: žiurėk, * kad Pons Diewas ir langus ant dangaus darytu, kaipgi tai nusidůtu? O jis tare: ßtay, sawo akimis tu tai matysi, ale to ne walgisi. * p. 2.

20. Jr jam nusidawe lygey taipo; nės žmones sumyne jį wartůse, kad numire.

8. Pérskyrimas.

Brangumas per septynis Metus; naujas Waldimas Syrionû Karalysteje.

1. Elisas kalbėjo su ta moterißke, * kuriôs sunų jis buwo gywą daręs, ir tare: pasikėlusi ßalin eik su sawo gimine, ir buk swetima, kur tikt imanai; nės Pons Diewas wadis brangumą, tas ateis į žemę per septynis metus.
* p. 4, 35. 1 Moiz. 41, 30.

2. Moterißke pasikėlusi dare, kaip tas Diewo wyrs buwo sákęs, ir nukeliáwusi su sawo gimine swetima buwo Pylistėnû žémėje septynis metus.

3. Ale tiems septyniems métams pérėjus, * wėl pargryžo ta moterißke iß Pylistėnû žémês; ir ji ißėjo karalių pérpraßyt dėl sawo buto ir dirwôs. * Rut. 1, 6.

4. Bet karálius kalbėjo su Geasi, tarnu to Diewo wyro, ir tare: pásakok man wisus tus didžůsius stebuklus Eliso ißtaisytůsius.

5. Jr jam karáliui pásakojant, kaipo jis numirusį gywą buwo daręs, ßtay, tay priêjo ta moterißke, kuriôs sunų jis gywą daręs, ir práße karálių dėl sawo buto ir dėl dirwôs; tay sake Geasi: mans wießpatie karáliau, tai yra ta moterißke, ir ßis yra jôs sunus, kurį Elisas gywą daręs.

6. Jr karálius kláuse tą moterißkę, ir ji pásakojo jam tai. Tay pridawe jei karálius kokį kamarninką ir tare: parúpik, kad ji wislab atgáutu, kas jôs yra, priegtam wisą náudą tôs dirwôs iß to czėso, kaip ji iß ßiôs žémês atstojusi, iki ßei dienai.

7. Jr Elisas nukáko į Damaßką. Cze Ben=Adads, Syrionû karálius, sirgo; ir jie apsáke jam tai ir tare: ansai Diewo wyrs ßen atêjęs.

8. Tay tare karálius Azaeliui: imk dowanû su sawim ir eik tam Diewo wyrui prießais, ir kláusk Poną Diewą per jį tarydams, argi aß nů ßiôs ligôs ißgysęs.

9. Azaels êjo jam prießais, ir ėme dowanû su sawim ir wisokiû turtû iß Damaßko, kiek ketures=dėßimts werbliudai neßti galėjo. Jr atêjęs

stojos po jo akiû ir tare: tawo sunus Ben=Adads, Syrionû karálius, manę atsiunte pas tawę ir taw sakydin: „bau ir galēsiu aß pagilbt nů ßiôs ligôs?“

10. Elisas tare jam: nuêjęs sakyk jam: „tu pagilbsi.“ Ale Pons Diews man apréißkęs, kad jis * tikray numirs. * p. 1, 4.

11. Jr tas Diewo wyrs stowējo muliúdęs, * susirauke ir † werke. * p. 2, 17. † Luk. 19, 41.

12. Tay tare Azaels: kodēl tu werki, mans kunige? Jis atsáke: aß zinau, ką pikt tu darysi waikams Jzrael. Tu * ugnimi sudégisi jû uzmúritus miestus, ir jáunus jû wyrus kárdu zawisi, ir jû mazus waikelius zudysi, ir neßczas jû moteres sukaposi. * p. 10, 32.

13. Azaels tare: kasgi aß esmi, tawo tarns, * tas ßů, kad jis tokius didzus daiktus ißtaisytu? Elisas tare: Pons Diews man apréißkęs, † kad tu karáliumi busi ant Syrionû. * 1 Zom. 24, 15. † 1 Kar. 19, 15.

14. Jr jis ßalin êjęs nů Eliso parêjo pas sawo wießpati, tas tare jam: ką sake taw Elisas? Jis tare: jis sake man, kad tu pagilbsi.

15. Ale antrąję dieną jis ēme koki uzwalkalą, ir tą i wándeni imerkęs uzklojo ant sawęs, tay jis mire. Jr Azaels karáliumi pastojo i jo wietą.

16. Penktame mete Joramo, Akabo sunaus, karáliaus Jzrael, tay * Jorams, Jozapato sunus, karáliumi pastojo Judawoje. * 2 Nuſ. Kar. 21, 1.

17. Trisdeßimts ir du metu jis séns buwo, kaip karáliumi pastojo; ir karaliáwo aßtůnis metus Jeruzalēj,

18. Jr elgesi pagal elgimą karáliû Jzrael, kaip gimine Akabo dáre, nēs Akabo dukte buwo jo pati; ir jis dáre, kas Ponui Diewui ne patiko.

19. Ale Pons Diews Judą ne norējo ißpúстit dēl sawo tarno Dowido, * kaip jis jam buwo kalbējęs jam důti zibnyczą tarp jo waikû wisados. * 2 Zom. 7, 12.

20. Jo czēse * Edomitai atpůle nů Juda ir idējo karáliu ant sawęs. * 2 Nuſ. Kar. 21, 8.

21. Nēs Jorams per Zairą buwo keliáwęs ir wisi wezimai su jůmi, ir buwo nakcze pasikēlęs, ir buwo mußęs Edomitus aplink ji ēsanczus, priegtam ir wyresniůsius ant wezimû, kad zmones bēgo i sawo ßētras.

22. Todēl * atpůle Edomitai nů Juda iki ßei dienai. Tů=czēs ir Libna atpůle. * 2 Nuſ. Kar. 21, 10.

23. Ale kas daugiaus sakytina apie Jorama, ir wislab, ką jis ißtaisęs, ßtay, tai paraßyta * knygose nusidáwimû karáliû Juda. * 2 Nuſ. Kar. 21, 1.

24. Jr Jorams uzmigo su sawo tēwais ir buwo paláidots su sawo tēwais mieste Dowido. Jr * Aasjas, jo sunus, karáliumi pastojo i jo wietą. * 2 Nuſ. Kar. 22, 1.

25. Dwyliktame mete Joramo, sunaus Akabo, karáliaus Jzrael, Aasjas, Joramo sunus, karáliumi pastojo Judawoj.

26. Dwideßimt ir du metu séns buwo Aasjas, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo wieną métą Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo * Atalja, dukte Amri, karáliaus Jzrael. * p. 11, 1.

27. Jr jis elgesi pagal elgimą giminēs Akabo darydams, kas Ponui Diewui ne patiko, kaip gimine Akabo; nēs jis buwo zéntas giminēs Akabo.

28. Jr jis tráukesi su Joramu, Akabo sunumi, i kárą prieß Azaēli, Syrionû karáliu, i Ramotą Gileadē; ale * Syrionai pérweike Jorama. * p. 9, 15. 2 Nuſ. Kar. 22, 5.

29. Tay Jorams, karálius, sugryzo, * kad gyditus Jesreēlij nů anû múßiû, kaip Syrionai Ramoje ji buwo izeidę, kaip jis su Azaēliu, Syrionû karáliumi, kariáwo. Jr Aasjas, Joramo sunus, karálius Juda, nuêjo zemyn atlankyti Joramą, Akabo sunų, Jesreēlij, nēs jis sirgo. * p. 9, 15.

9. Pérskyrimas.

Jėjus i Karálių móstits nuzudo Joramą, Aasją ir Jsebelę.

1. Bet prárakas Elisas wadino prárakû waikû wieną ir tare jam:

*apsijůskis ant strėn) ir imk su sawim ßi aliejaus=krágą, ir nueik į Ramotą Gileadė.
*P. 4, 29. Job 38, 3.

2. Ir ten nuêjęs matysi czonay Jejų, Jozapato sunų, sunaus Nimsi; ir įėjęs sakyk jam, kad kéltus tarp sawo broliů, ir wesk jį į widutinęję kamárą.

3. Ir ėmęs aliejaus=krágą ißliek tą ant jo galwôs ir tark: taip sako Pons Diews: „*Aß tawę idėjau karáliumi ant Izrael.“ Ir turi duris atwért ir bėgt, ir ne užtrukt.
* 1 Kar. 19, 16. 2 Nus. Kar. 22, 7.

4. Ir jaunikáitis to prárako, tas waiks, nuêjo į Ramotą Gileadė.

5. Ir jam įêjus, ßtay, susisėde wyriáusieji ant waisko. Ir jis tare: aß taw, wyriáusiasis, turiu ką sakyt. Jejus tare: kam iß musů wisů? Jis tare: taw, wyriáusiamsjam.

6. Tay jis atsikėlęs įêjo. Ale jis ißliejo aliejų ant jo galwôs ir tare jam: taip sako Wießpats Izraelio Diews: „Aß tawę karáliumi idėjau ant Pono Diewo žmoniů Izrael.

7. Ir tu turi užmußt *giminę Akabo, sawo wießpatiês, kad aß kraują práraků, mano tarnů, ir kraują wisů tarnů Pono Diewo pajėßkocżau iß rankôs Isebelês,
* 1 Kar. 21, 22. 23.

8. Kad wisa gimine Akabo prapultu. Ir aß iß [namů] Akabo noriu ißgaißinti tą, kurs *į sėną méža, ir apkáltąji bey paléistąji Izraelije. * 1 Kar. 14, 10.

9. Ir noriu su Akabo gimine daryt, kaip su *gimine Jerobeamo, Nebato sunaus, ir kaip su gimine †Baeso, Ajio sunaus.
* 1 Kar. 15, 29. † 1 Kar. 16, 3.

10. Ir *ßunys Isebelę turės suėst ant dirwôs Jesreelij, ir neywiens ne tur ję palaidot.“ Ir jis duris atwėręs pabėgo. * 1 Kar. 21, 23.

11. Ir Jejui ißėjus pas tarnus sawo wießpaties, tare jie jamui: *ar dar geray? kodėl ßis padůkelis atêjo pas tawę? Jis tare jiems: juk jůs pažystate tą wyrą ir jo kalbą. *P. 5, 21.

12. Jie tare: tai ne tiesa, ale *pásakok tai mums. Jis tare: ßeip ir taip jis su manim kalbė(o ir tare: taip sako Pons Diews: „Aß tawę karáliumi mostijau ant Izrael.“ *1 Zom. 3, 17.

13. Tay jie skubinosi, *ir kożnas ėmęs sawo rubą padėjo tą po jůmi ant aukßtůjů trepů, ir triúbijo ant triúbů sakydami: Jejus karáliumi pastojo. * Matt. 21, 7.

14. Taipo Jejus, Jozapato sunus, Nimsi sunaus, derėjimą padáre prieß Joramą. Ale Jorams gulėjo pas Ramotą Gileadė su wisais Izraelitėnais prieß Azaeli, Syrionů karálių.

15. Bet Jorams, karáliu), wėl buwo pargryżęs, kad gydítus Jesreėlij nů anů múßiů, kaip *Syrionai jį buwo iżeidę, kaip jis kariáwo su Azaeliu, Syri)nů karáliumi. Ir Jejus tare: jey jums taip patinka, tay neywiens te n' ißbėg iß miesto, kad nuêjęs apsakytu Jesreėlij. * P. 8, 28.

16. Ir jis wéżdinosi ir keliáwo į Jesreėl, nės Jorams gulėjo czonay. Ogi Aasjas, karálius Juda, buwo żemyn keliáwęs Joramą lankyt.

17. Ale *sárgas, kurs ant korysczôs Jesreėlij stowėjo, máte Jejaus pulką ateinanti ir tare: aß matau pulką. Tay sake Jorams: imk wieną raiteli, ir siųsk jiems prießais ir tark: „ar yra pakájus?“ * 2 Zom. 18, 24.

18. Ir raitelis nujůjo jam prießais ir tare: taip sako karálius: „*ar yra pakájus?“ Jejus tare: kas taw rúp pakájaus? sukkis tu paskuy manę. Sargas atsáke ir tare: paslas nukáko pas jůs, ale ne sugryßta. * 1 Zom. 16, 4.

19. Tay *siúnte jis kitą raiteli. Tas pas jį atêjęs tare: taip sako karálius: „ar yra pakájus?“ Jejus atsake: kas taw rúp pakajaus? sukkis tu paskuy manę. * P. 1, 11.

20. Tay apsáke sargas tarydams: jis nukáko pas jůs, o ne sugryßta; ir jie taip wáros, kaip Jejus, Nimsi sunaus, warydawos, nės jis wáros, kad tarytumbei, jis padůkęs.

21. Tay sake Jorams: kinkykite! Ir jie kinke jo weżimą, ir jie ißkeliáwo, Jorams, karálius Izrael, ir Aasjas, karálius Juda, kożnas ant

sawo weżimo, kad Jejui prieszais eitu; ir jie sutiko ji *ant dirwôs Naboto, Jesreēlito. * 1 Kar. 21, 1.

22. Ir Jorams Jeju pamatęs tare: Jejau, ar yra pakájus? Ale jis tare: ką pakájus? tawo mótinôs Isebelês kekszyste ir żynyste wis eit didyn.

23. Tay Jorams sawo ranką atsikreipęs bēgo ir tare Aasjui: prapůlam, Aasjai!

24. Ale Jejus kilpini nutwērę̄s pérszowe Joramą tarp peczû, kad strēla per jo szirdi pérējo, ir jis parpůle i sawo weżimą.

25. Ir jis tare sawo karżygiui Bidekarui: imk ir pamesk ji ant dirwôs stukio Naboto, Jesreēlito. Nēs asz atsimenu, kad tu su manim ant wieno weżimo jo tēwui Akabui paskuy ważiawai, kaip *Pons Diewს tokią sunkę korawonę jam grumżde. * 1 Kar. 21, 19. P. 22, 38.

26. „Tu matysi," sake Pons Diews, „kaip asz taw Naboto ir jo waikû kraują, kuri wákar maczau, atrokůsiu ant sziôs dirwôs." Taygi dabar ji ēmęs pamesk i tą dirwą pagal żodi Pono Diewo.

27. *Tai matydams Aasjas, karálius Juda, bēgo tům keliu, kur i butą sodo einama. Ale Jejus wijo ji, ir liepe ir ji użmuszt ant weżimo ant Gurû-linkay pas Jeblaam ēsanczû. Ir jis nubēgo i Megiddo ir pamire czonay. * 2 Nus. Kar. 22, 9.

28. Ir jo tarnai *weżdino ji i Jeruzalę ir paláidojo ji jo kápinēse prie jo tēwû mieste Dowido. * P. 14, 20.

29. Ale Aasjas karaliawo ant Juda wienioliktame mete Joramo, sunaus Akabo.

30. Ir kaip Jejus i Jesreēl atējo, o Isebele tai isztyre, dabino ji sawo wéidą ir mandagey isztaise sawo galwą, ir żiurējo laukan pro lángą,

31. Ir Jejui po wartû atējus, tare ji: *ar Simriui geray sékēsi, kurs sawo wieszpati nużude? * 1 Kar. 16, 10. 18.

32. Ir jis sawo ákis i langą pakēlęs tare: kas yra czonay pas manę? Tay du arba trys kamárninkai ji priējo.

33. Jis tare: numeskite ję żemyn. Ir jie numete ję żemyn, kad ir sēna ir arklei jôs krauju apszlakstyti buwo, ir ji buwo suminta.

34. Ir jis iējęs, ir wálgęs bey gēręs tare: ben apżiurēkit tą prakéiktaję ir paláidokit ję, nēs ji yra karáliaus dukte.

35. Ale jiems nueinant, kad ję paláidotu, nieko nů jôs ne rado, kaip tikt kiauszę bey kojas ir jôs rankas.

36. Ir wēl pargryżę pasake tai jam. Ale jis tare: tai yra, ką Pons Diews kalbējęs *per sawo tarną Eliosziu, Tisbitą, ir sákęs: „ant dirwôs Jesreēl szunys suēs Isebelês kuną." * 1 Kar. 21, 23.

37. Taipo maita Isebelês pastojo néy purwai ant lauko ant dirwôs Jesreel, kad ne galējei sakyti: tai Isebele.

10. Pérstyrimas.

Akabo Gimine ir Baalio-Klebonai iszgaiszinti.

1. Bet Akabs turējo septynesdészimts sunû Samarioj. Ir Jejus rászę gromatas ir siunte tas i Samarią pas didżáusiůsius ponus miesto Jesreel, pas wyresniůsius ir apekunus Akabo; tose taipo jis buwo raszęs:

2. Kad szi gromata pas jus ateis, pas kurius jusû wieszpatiês sunus yra, ir weżimai, arklei, użmurioti miestai ir ginklai,

3. Tay żiurēkit, kursai geriáusiasis ir mandagiáusiasis butu isz sunû jusû wieszpatiês, ir użsodikit ji ant krēslo jo tēwo, ir kariáukite uż sawo wieszpatiês namus.

4. Ale jie labay bijojos ir tare: sztay, du karaliu ne galējo stowēt priesz ji, kaipgi mes stowēsime?

5. Ir kurie [karáliaus] namus bey miestą priweiżdējo, ir wyresnieji bey apekunai nusiunte pas Jeju ir jam sakydino: mes esme tawo tarnai, mes wislab darysime, ką tu mums sakai; mes neywieną ne idēsime i karálių, *daryk, kaip taw mēgsta. * Joz. 9, 25.

6. Tay rasze jis antrąję gromatą jiems, ta szitaipo buwo raszyta: jey

jûs manieji este ir mano balsui klausot, tay nukirskite galwas tiems wyrams, sawo wieszpatiês sunums, ir pargabénkite tas pas manę rytoj į szi czēsą į Jesreēli. (Bet sunû karáliaus buwo * septynes-dészimts wyrai, ir didzausieji ponai to miesto augino jûs.) * Wald. 8, 30.

7. Taygi, kaip ta gromata jiems buwo parneszta, ēme jie karáliaus súnus ir papjowe septynes-dészimts wyrus, ir sukrowe jû galwas į pintinius ir nusiunte tas pas ji į Jesreēli.

8. Jr kaip páslas atêjo ir tai jam apsáke tarydams: „jie atgabéno galwas waikû karáliaus," jis tare: padēkite jas į dwi kruwi prie angôs wartû iki rytojaus.

9. Jr rytą-métą jam iszeinant, apsistojo jisai ir tare wisiems žmonems: juk jûs norite teisus buti. Sztay, ar asz pasistengdams susitariau priesz sawo wieszpati ir ji nužudzau? kasgi szius wisus nužawino?

10. Taygi iszpažystat, * kad neywiens žodis Pono Diewo noprosnay ne kalbētas, † ką Pons Diews kalbējęs priesz giminę Akabo; ir Pons Diews dare, kaip jis kalbējęs per sawo tarną Eliosziu.
* Joz. 21, 45. † 1 Kar. 21, 22.

11. Taipo užmusze Jejus wisus likusius isz giminês Akabo Jesreēlij, wisus jo didžûsius, jo gentis ir jo klebonus, * ikikol jam neywieno ne liko. * 2 Moiz. 14, 28.

12. Jr pasikēlęs nukeliáwo ir atêjo į Samarią. O pakelēj buwo kerdzaus-butélis;

13. Tay Jejus cze rado brolius Aasjo, karáliaus Juda, ir tare: kas jûs este? Jie tare: mes esme Aasjo brolei ir nukeliáujam žemyn, kad swéikitumbim karáliaus waikus ir karalēnês waikus.

14. Ale jis tare; sugáukite jûs gywus. Jr jie sugáwo jûs gywus ir papjowe jûs pas szulini prie to kerdzaus-butélio, ketures-dészimts ir du wyru, ir neywieną jû ne iszlikdino.

15. Jr isz cze szalin keliáudams ârdo jisai * Jonadabą, Rekabo sunų, kurs ji sutiko; ir jis swéikino ji ir tare jam: ar tawo szirdis wierna, kaip mano szirdis su tawo szirdze? Jonadabs atsake: „wierna." Jey taipo, tay dûk man sawo ranką. Jr jis dawe jam sawo ranką. Jr jis pawélijo jam szale jo ant wežimo sedēti, * Jerem. 35, 6.

16. Jr tare: eiksz su manim ir žiurēk mano atkerszijimą už Poną Diewą. Jr jie wéže ji drauge ant jo wežimo.

17. Jr į Samarią atêjęs užmusze wislab, kas liko isz Akabo Samarioj, ikikol ji iszgaiszino, * pagal žodį Pono Diewo Elioszui kalbētąji.
* 1 Kar. 21, 21. 22.

18. Jr Jejus surinko wisus žmones ir jiems sakydino: Akabs * Baaliui maž szlužijo, Jejus jam dausgiaus szlužis. * 1 Kar. 16, 32. 33.

19. Taygi suwadidikite wisus prárakus Baalio, wisus jo tarnus ir wisus jo klebonus pas manę, kad neywieno ne pasigestu, nēs asz Baaliui didę apierą turiu dûti. Kurio pasiges, tam teks mirti. Ale Jejus dare tai jiems ant iszkádos, kad nužawintu Baalio tarnus.

20. Jr Jejus tare: szwentikite Baaliui szwentę ir dûkite tą iszszaukt.

21. Taipjau ir siunte Jejus per wisą Jzraēli ir liepe sueit wisiems Baalio tarnams, kad neywieno ne liko, kurs ne butu atêjęs. Jr jie susiêjo į Baalio namus, kad Baalio namai pilni buwo per wisus kampus.

22. Tay sake jis tiems, kurie rubû pridabojo: isznészkite rubû wisiems Baalio tarnams. Jr jie isznesze rubus.

23. Jr Jejus iêjo į Baalio bažnyczą su * Jonadabu, Rekabo sunumi, ir tare Baalio tarnams: tárdikite ir weizdēkit, kad ne cze tarp jusû butu kas isz Pono Diewo tarnû, bet tikt wieni Baalio tarnai.
* p. 15.

24. Jr jiems iêjus apierą ir dégistimo-apierą daryti, pasistelíáwo Jejus lauke asztûnes-dészimts wyrû ir tare: jey sziû wyrû wiens iszbegs, kurius asz jums į jusû rankas padûmi, * tay turēs už jo duszią to [wyro] duszia but. * 1 Kar. 20, 39.

25. Ir kaip jis dėginimo-apieras buwo pritaisęs, tare Jejus trabantams (sargams) ir karżygiams: įėję użmuszkite kożną ir neywieną ne iszleiskite. Ir jie użmusze jůs aszmenimi kárdo. Ir trabantai bey karżygei jůs szalin mete, ir įėjo į miestą bażnyczôs Baal, * 1 Kar. 18, 40.

26. Ir * iszmete laukan stulpus bażnyczoje Baal ir sudėgino jůs, * p. 11, 18.

27. Ir suláuże stulpus Baal draug su bażnycza Baal, ir dare isz to zokádą iki szei dienai.

28. Taipo iszpústijo Jejus Baali isz Izrael.

29. Ale nů griekû Jerobeamo, Nebato sunaus, kurs * Izraeli į grieküs įwede, Jejus nesiliowe, ney nů aukſinûjû werszių Bet-Elij bey Dane. * p. 13, 2. 11.

30. Ir Pons Diewas tare Jejui: todėl, kad tu tůjaus apsiėmei daryt, kas man patiko, ir su gimine Akabo wislab darei, ką asz sawo szirdije norėjau, * tay tawo waikai taw sėdes ant tawo karál-krėslio Izraelitiszkojo ik į ketwirtąję waikû eilę. * p. 15, 12.

31. Ale taczaus Jejus ne pilnawojo, kad pagal zokaną Wieszpatiês Izraelio Diewo butų pasielgęs isz wisôs szirdiês, nės jis ne lióweſi nů griekû Jerobeamo, kurs Izraelitėnus į griekạ buwo įwédęs.

32. Tů-czės Pons Diewas pradėjo nubosti Izraelio, nės Azaels * iszmusze jůs per wisus rubeżius Izraelio, * p. 8, 12.

33. Nů Jordano priesz saulês użtekėjimą, ir wisą żémę Gilead, Gaditû, Rubenitû ir Manassitû, pradėjus nů Aroer prie upélês Arnon ėsanczojo, ir Gilead, ir Bazan.

34. Bet kas daugiaus apie Jejų sakytina, ir wislab, ką jis isztaisęs, ir wisa jo macis, sztay, tai yra raszyta * knygose nusidáwimû karáliû Izrael. * 2 Nus. Kar. 22, 8.

35. Ir Jejus użmigo su sawo tėwais, ir jie paláidojo jį Samarioj. Ir * Joajas, jo sunus, karáliumi pastojo į jo wietą. * p. 13, 1.

36. Ale czėsas, per kurį Jejus ant Izraelitėnû karaliáwęs Samarioj, yra dwideszimt ir asztůni métai.

11. Pérskyrimas.

Ataljôs Smarkumas; Joasas į Karálių idetas.

1. Bet Atalja, * Aasjo mótina, matydama sawo sunų żudytą pasikėle ir † nużawino wisus karaliaus waikus. * p. 8, 26. † 2 Nus. Kar. 22, 10.

2. Ale Joseba, karáliaus Joramo dukte, Aasjo sesů, ėme Joasą, Aasjo sunų, ir pagáwo jį isz karáliaus waikû żawinamûjû su jo áukle kamároj; ir jie paslėpe jį dėl Ataljôs, kad ne buwo żawintas.

3. Ir jisai su je buwo paslėptas Diewo namůse per szeszis metus. Ale Atalja buwo karalėne toje żėmėje.

4. Ale * sekmame mete nusiunte Jojadas ir ėme wyresniůsius ant szimto su zalniêrû wyresneiseis ir trabantus, ir liepe jiems pas jį ateit į Pono Diewo namus; ir suderėjimą padare su jeis, ir jie turėjo jam prisėkti namůse Pono Diewo, ir jis paróde jiems karáliaus sunų, * 2 Nus. Kar. 23, 1.

5. Ir prisáke jiems tarydams: tai yra, ką jůs turite daryt: treczasis jusû dalyks, kurie Sabbatoje służijat, tur pridaboti sargybês namůse karáliaus,

6. Ir treczasis dalyks tur buti prie wartû Sur, ir treczasis dalyks prie wartû aną-szal trabantû ėsanczûjû; ir turite sergėti prie buto Massa.

7. Ale du dalyku jusû wisû, kurie Sabbatoj atstojat, turite sergėti namůse Pono Diewo prie karáliaus;

8. Ir turite aplink karálių susistot, ir kożnas sawo ginklais rankoj; o kas į widų eis tarp senôs, tas bus żudytas; kad prie karáliaus butumbit, jam iszeinant ir įeinant.

9. Ir wyriáusieji ant szimto dare wislab, kaip jiems kunigs Jojadas buwo liepęs, ir su sawim ėme sawo wyrus, kurie Sabbatoje parėjo, su tais, kurie Sabbatoje szalin ėjo, ir atėjo pas kunigą Jojadą.

10. * Ir kunigs dawe wyresniemsiems ragótines ir skydus, kurie karáliaus Dowido buwo ir namůse Pono Diewo buwo. * 2 Nus. Kar. 23, 9.

11. Ir trabantai stowējo aplink karálių, koznas su sawo ginklais sawo rankoj, nů kampo namû ant deßinês iki kampo [namû] ant kairês, ant altóriaus=ir ant namû=linkay.

12. Ir jis liepe karáliaus sunų ateit, ir uzdējo jam wainiką, ir dawe jam * liudijimą, ir jie idējo ji i karálių, ir móstijo ji, ir i rankas mußdami tare: Diewe padēk karáliui!
* 5 Moiz. 17, 19.

13. Ir Atalja girdēdama ßukáwimą zmoniû pribēganczû atêjo pas zmones i namus Pono Diewo,

14. Ir máte, ßtay, cze stowinti karálių prie stulpo pagal jû páproti, ir kurie giedojo ir ant triubû triúbijo, prie karáliaus; ir wisi zmones tôs zémês buwo linksmi ir triúbijo ant triubû. Ale Atalja iplēße sawo rubus ir tare: maißtas, maißtas!
* 4 Moiz. 10, 10.

15. Ale kunigs Jojadas prisake wyresniemsiems ant ßimto, kurie waiską walde, ir tare jiems: ißweskite ję iß ßiû namû laukan i pryangi; ir kas paskuy ję eis, tas kardu bus zawinams. Nês kunigs buwo sakęs, kad ji ne butu zudyta namůse Pono Diewo.

16. Ir jie sawo rankas prikißo prie jôs, ir ji iêjo tů keliu, * kur arklei i karáliaus namus eiti, ir buwo czonay zudyta. * Neem. 3, 28.

17. Tů=czēs Jojadas derējimą dáre tarp Pono Diewo ir tarp karáliaus ir tarp zmoniû, kad jie Diewo zmonemis butu; taipojau ir karálius su zmonemis.

18. Tay wisi zmones tôs zémês iêjo i * baznyczą Baal, ir suarde jo altorius ir sukúle jo abrozus butinay; o Mattaną, Baalio klebonął, uzmuße jie ties altoreis. Ale kunigs koznam jo ßluzmą dawe namůse Pono Diewo;
* p. 10, 26. 27. Wald. 6, 25.

19. Ir ēme wyresniůsius ant ßimto, ir trabantus, ir wisus zmones tôs zémês, ir jie wéde karálių zemyn iß namû Pono Diewo ir atêjo keliu nů wartû trabantû i karáliaus namus; ir jis uzsisēdo ant karáliû krēslo.

20. Ir wisi zmones zémēje buwo linksmi, ir miestas átilsiês gáwo. Ale Atalją jie zawino kardu namůse karáliaus.

21. Ir Joasas buwo * septyniû métû, kaip jis karáliumi pastojo.
* p. 4.

12. Pérskyrimas.

Joaso, Karáliaus Juda, Waldimas.

1. Sekmame mete Jejaus * Joasas karáliumi pastojo ir karáliawo ketures=dėßimts metus Jeruzalej. Jo mótina wardu buwo Zibea iß Bersebôs. * 2 Nus. Kar. 24, 1.

2. Ir Joasas dáre, kas teisu buwo ir Ponui Diewui geray patiko, kol kunigs Jojadas ji mokino,

3. Tikt, * kad jie aukßtybes ne sugriówe; nēs zmones dar apierawojo ir rukino ant aukßtybjû. * p. 14, 4.

4. Ir Joasas tare klebonams: wisus pinigus, Diewui zadētus, kad i Pono Diewo namus butu idēti, kurie tikray geri yra, pinigus, kurius koznas důd pagal tai, kiek czēnawojęs sawo dußią, ir wisus pinigus, kurius koznas iß gerôs walês důda, kad butu idēti i Diewo namus,

5. Tus klebonai pas sawę te imie, koznas iß sawo pazystamojo. Tais jie tur pataisyt, kas pagédo namůse (Pono Diewo), kur jie randa, kad kas pagédo.

6. Ale kaip klebonai ik i dwideßimt=tretiji métą karáliaus Joaso nieko ne taise, kas pagédo tůse namůse,

7. Wadino karálius Joasas kunigą Jojadą ir klebonus ir tare jiems: kodēl jûs ne taisot, kas pagédo tůse namůse? Taygi dabar jau ne gáusite sawęsp imti tus pinigus, koznas iß sawo pazystamojo, bet turite tus důti ant to reikalo, kas taisytina tůse namůse.

8. Ir klebonai apsiēme, pinigû ne imti iß zmoniû, ir kas pagēdo namůse pataisyt.

9. Tay ēme kunigs Jojadas kokią skryną, ir pérgręze wirßuj skylę i tą, ir padējo tą po dėßinei prie altoriaus, kur einama i Diewo namus.

Ir klebonai, kurie prie slenkscżo sergėjo, idėjo į tą wisus pinigus namams Pono Diewo ant géro důtus.

10. Taygi, kad máte, daug pinigû skrynėje ėsant, tay atêjo karáliaus rašytojis su wyriausiůju wyskupu, ir suriššo pinigus, ir skaite jůs, kurius jie rádo Pono Diewo namams ant géro.

11. Ir dawe tus gatawůsius pinigus darbininkams, ir kurie prisiteliûti buwo prie tû namû Pono Diewo; ir jie dawe tus cimerninkams (remestninkams), kurie budawojo ir dirbo prie namû Pono Diewo,

12. Butent múrininkams ir tiems, kurie ákmenis dailey išškale, ir kurie medżus ir išškálditus ákmenis pirko, kad pataisyta butu, kas pagédo namůse Pono Diewo, ir wislab, ką jie rádo, kad reiktu namůse pataisyt.

13. Ale taczaus ne darydino sidabrinius bliúdus, psalterius, bekius, triúbas, ney koki áukšiną arba sidabrini ryką namůse Pono Diewo, iš tû pinigû, kurie Diewo namams buwo sudėti;

14. Bet padawe tai darbininkams, kad tůmi, kas namůse Pono Diewo pagédo, pataisytu.

15. Taipjau * ir ne priwale tie wyrai rokundą důt, kuriems pinigai buwo důti, kad tus remestininkams důtu; bet jie wierijo jiems.
* p. 22, 7.

16. Ale pinigai iš apierû už kaltes bey už griekus ne buwo sudėti namams Pono Diewo ant géro, nės tie klebonams téko.

17. Tů-czės Azaels, Syrionû karálius, aukštyn keliáwo, ir kariáwo prieš Gatą ir iweike tą. Ir kaip Azaels sawo wéidą kreipe prieš Jeruzalę aukštyn tráuktis,

18. Eme Joasas, karálius Juda, wislab, kas * šwentita, ką jo tėwai, Jozapats, Jorams bey Aasjas, karálei Juda, buwo šwentinę, ir ką jis buwo šwentinęs, priegtam wisą áuksą, ką rádo skarbe namůse Pono Diewo ir namůse karáliaus, ir siunte tai Azaeliui, Syrionû karáliui. Tay jis atsitrauke nů Jeruzalės.
* 1 Kar. 15, 18.

19. O kas daugiaus sakytina apie Joasą, ir wislab, ką jis ištaisęs, tai yra * surašyta knygose nusidáwimû karaliû Juda.
* 2 Nus. Kar. 24, 1.

20. Ir jo * tarnai maištą kėlę susitáre ir užmuše ji namůse Millo, kur żemyn einama į Sillą.
* p. 14, 19.

21. Nės Josabars, Simeato sunus, ir Josabads, Somėrio sunus, jo tarnu-du, ji užmuše. Ir jis buwo paláidots su sawo tėwais mieste Dowido. Ir jo sunus, * Amazjas, karáliumi pastojo į jo wietą.
* p. 14, 1. 2 Nus. Kar. 25, 1.

13. Perskyrimas.

Karaliáwimas Joajo bey Joaso, dwiejû Karáliû Izraelije.

1. Dwidešimt-tréczame metè Joaso, Aasjo sunaus, karaliaus Juda, * Joajas, Jejaus sunus, karáliumi pastojo ant Izraelitėnû Samarioj per septynioliką metus; * p. 10, 35.

2. Ir dáre, kas Ponui Diewui ne patiko, ir elgėsi pagal griekus Jerobeamo, Nebato sunaus, kurs Izraelitėnus į griekus iwede, ir nesiliówe nů tû.

3. Ir Pons Diews supyko sawo narse ant Izrael, ir padawe jůs po ranka * Azaelio, Syrionû karáliaus, ir Ben-Adado, Azaelio sunaus, kol jůdu gywu buwo.
* p. 10, 32.

4. Ale Joajas meldėsi Poną Diewą. Ir Pons Diews išklause ji, nės jis išwelge bėdą Izrael, kaip jůs prispáude Syrionû karálius.

5. Ir Pons Diews dáwe Izraelitėnams * išgélbetoji, kurs jůs išgélbejo iš maciês Syrionû, kad waikai Izrael sawo šėtrose galėjo gywent, kaip pirma. * p. 14, 27.

6. Ale taczaus jie ne palióvwe susigriešit pagal budą giminės Jerobeamo, kurs Izrael į griekus iwede, bet elgėsi pagal tus. Taipjau ir pasiliko šwentitosi gire Samarioj.

7. Nės Joajo żmoniû ne buwo daugiaus likę, kaip tikt penkesdéšimts raitelei, déšimt wežimai, ir déšimt túkstanczei pėstininkû. Nės Syrionû karálius jůs buwo užmu-

ßes ir sutrėßkinęs, kaip *kulikiů dulkes. * 1 Kar. 20, 10.

8. Ale kas daugiaus sakytina apie Joają, ir wislab, ką jis ißtaisęs, ir jo macis, ßtay, tai yra raßyta knygose nusidáwimů karálių Jzrael.

9. Jr Joajas užmigo su sawo tėwais, ir paláidojo ji Samarioj. Jr jo sunus Joasas karáliumi pastojo į jo wietą.

10. Trisdeßimt=sekmame mete Joaso, karáliaus Juda, karáliumi pastojo Joasas, Joajo sunus, ant Jzrael Samarioj per ßeßiolika metus,

11. Jr elgėsi, kad Ponui Diewui ne patiko, ir ne liówėsi nů griekû Jerobeamo, Nebato sunaus, kurs Jzraelitėnus į griekus iwede, bet elgėsi pagal tus.

12. Ale kas daugiaus sakytina apie Joasą, ir ką jis ißtaisęs, ir jo macis, ir kaip jis *su Amažju, karáliumi Juda, kariáwęs, tai yra raßyta knygose nusidáwimů karálių Jzrael.
* P. 14, 8. 11. 12. 2 Nus. Kar. 25, 18. 21. 22.

13. Jr Joasas užmigo su sawo tėwais, o Jerobeams sedėjo ant jo krėslo. Ale Joasas buwo paláidots Samarioj pas karalius Jzrael.

14. Ale Elisas apsirgo taipo, kad ir numire. Jr Joasas, karálius Jzrael, žemyn atêjo pas ji, ir werkdams po jo akiû tare: *mans tėwe, mans tėwe, wežimai Jzrael ir jo raitelei! * P. 2, 12.

15. Ale Elisas tare jam: imk kilpini ir strėlas. Jr jam kilpini ėmus bey strėlas,

16. Tare jis karáliui Jzrael: itempk kilpini sawo ranka! ir jis itempe tą sawo ranka. Jr Elisas dėjo sawo ranką ant karáliaus rankôs

17. Jr tare: atwérk lángą į rytus! ir jis atwėre tą. Jr Elisas tare: ßauk! ir jis ßówe. O jis tare: tai strėla pagálbôs iß Pono Diewo, tai strėla pagálbôs prieß Syrionus! ir tu Syrionus parmußi Apeke, ikikol jû gloda bus.

18. Jr jis tare: imk strėlas! Jr kaip jis tas ėme, tare jis karáliui Jzrael: mußk į žémę! ir jis muße tris kartus ir apsistojo.

19. Tay tas Diewo wyrs supyko ant jo ir tare: jey tu bútumbei ar penkis, ar ßeßis kartus mußęs, tay tu Syrionus bútumbei mußęs, ik jû butu gloda buwus; ale dabar tu jûs mußi tris kartus.

20. Ale kaip Elisas buwo numiręs ir paláidots, Moabitû žalnierei ipůle į žémę tą métą.

21. Jr nusidawe, kad jie kokį wyrą paláidojo. Ale žalnieriùs památę imete jie tą wyrą į Eliso kapą. Jr kaip jis nukáko į apaczą ir Eliso káulus pakrutino, jis *wėl gywas pastojo ir stowėjo ant sawo kojû. * Sir. 48, 14. 15.

22. Taipogi Azaels, Syrionû karálius, Jzraeli prispáude, kol Joajas gywas buwo.

23. Ale Pons Diewas jiems sawo malonę ißróde ir susimilo jû, ir prisigręže prie jû *dėl sawo derėjimo su Abraomu, Jzaoku ir Jokubu, ir ne norėjo jûs ißpústit, neygi ßalin méte jûs nů sawo wéido iki ßei adynai.
* 2 Moiz. 2, 24. 3 Moiz. 26, 42.

24. Jr Azaels, Syrionû karálius, numire, ir jo sunus Ben=Adads karáliumi pastójo į jo wietą.

25. Ale Joasas sugryžo ir atėme miestus iß rankôs Ben=Adado, Azaelio sunaus, kurius jis iß rankôs jo tėwo Joajo buwo ėmęs per karą. Tris kartus muße ji Joasas ir wėl atgáwo miestus Jzrael.

14. Pérskyrimas.

Nusidáwimai Amažjo ir Asarjo, Karáliû Juda, ir antrojo Jerobeamo, Karáliaus Jzrael.

1. Antrame mete Joaso, Joajo sunaus, karáliaus Jzrael, karáliumi pastojo *Amažjas, sunus Joaso, karáliaus Juda. * 2 Nus. Kar. 25, 1.

2. Dwideßimt ir penkiû métû jis buwo, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo dwideßimt ir dewynis metus Jeruzalej. Jo mótina wardu buwo Joadan iß Jeruzalês.

3. Jr jis elgėsi, kad Ponui Diewui geray patiko, ale tikt ne taipo, kaip jo tėwas Dowids; bet kaip jo tėws Joasas, taipo elgėsi ir jisai.

4. Nės *aukßtybės jis ne sugriáudino, bet žmones dar apierawojo ir rukino ant aukßtybjû.
* P. 12, 3. P. 15, 4.

5. Ogi kaip jis karálystę įgáwo, užmuβe jis sawo tarnus, *kurie jo tēwą, karálių, buwo užmuβę.
* p. 12, 20.

6. Ale waikus tů razbaininkû jis ne nužude; kaip tai ir *paraβyta yra knygose Moižeβiaus, kur Pons Diews liepęs ir sakęs: tēwai ne tur žawinami buti už waikus, ney waikai už tēwus; bet kożnas dēl sawo nusidējimo tur žawintas buti.
* 5 Moiž. 24, 16.

7. Jis iβmuβe *ir Edomitû druskôs-dauboje dēβimt túkstanczû, ir laimējo miestą Sēlą per kárą, ir pramine tą Jakteel iki βei dienai.
* 2 Nus. Kar. 25, 11.

8. Tay Amažias pastus nusiunte pas Joasą, sunų Joajo, sunaus Jejaus, karálių Jžrael ir jam sakydino: eik βen ir apsižiurēkiwa kits-kitą.

9. Ale Joasas, karálius Jžrael, nusiunte pas Amažią, karálių Juda, ir jam sakydino: *erβkētis Libanonè esąsis nusiunte pas cedro-médi į Libanoną ir jam sakydino: důk sawo dukteri mano sunui per pácżę! Ale žwērys ant lauko Libanone bēgo per erβkēti ir sumyne ji.
* Wald. 9, 14.

10. Tu iβmuβei Edomitus, tů pasididžůj tawo βirdis. Pasigirkis tů gyriu ir pasilikk namēj! kodēl tu jēβkai sawo prapůlimo, kad tu prapultumbei, ir Juda su tawim?

11. Ale *Amažias ne klause jo. Tay Joasas, karálius Jžrael, keliáwo aukβtyn, ir jůdu apsižiurējo su kits-kitu, jis ir Amažias, karálius Juda, †Bet-Semej, kuri Judawoj yra.
* 2 Nus. Kar. 25, 22. † Jož. 21, 16.

12. Ale Juda iβmuβti buwo Jžraelitēnû, kad *kożnas turējo bēgt į sawo βētrą.
* 2 Sam. 18, 17.

13. Ir Joasas, karálius Jžrael, sugáwo Amažią, karálių Juda, sunų Joaso, Aasio sunaus, Bet-Semej, ir nuējo į Jeružalę ir sugriówe murus Jeružalês pradējęs nů wartû Epraim iki kampiniûjû wartû, keturis βimtus mástû ilgus;

14. Ir *ēme wisą auksą ir sidábrą bey rykus, kurius jie rádo namůse Pono Diewo ir skarbinyczoj karáliaus namû, priegtam ir waikus į užstatą, ir wēl nukeliáwo į Samarią.
* 1 Kar. 14, 26.

15. Ale kas daugiaus sakytina apie Joasą, ką jis iβtaisęs, ir jo macis, ir kaip jis su *Amažiu, karáliumi Juda, kariáwęs, βtay, tai yra suraβyta knygose nusidáwimû karáliû Jžrael.
* p. 13, 12. 2 Nus. Kar. 25, 17.

16. Ir *Joasas užmigo su sawo tēwais ir buwo paláidots Samarioj tarp karáliû Jžrael. Ir jo sunus Jerobeams karáliumi pastójo į jo wietą.
* p. 13, 13.

17. Bet Amažias, Joaso sunus, karáliaus Juda, dar gywa buwo, Joasui, sunui Joajo, karáliui Jžrael, numirus, per penkiolika metus.

18. Ale kas daugiaus sakytina apie Amažią, tai yra *raβyta knygose nusidáwimû karáliû Juda.
* 2 Nus. Kar. 25, 1.

19. Ir jie padare maiβtą *prieβ ji Jeružalēj, ale jis nubēgo į Lákis. Ir jie nusiunte paskuy ji į Lakis ir užmuβe ji czonay.
* p. 12, 20.

20. Ir *pargabéno ji ant arkliû, ir jis buwo palaidots Jeružalēj pas sawo tēwus Dowido mieste.
* p. 9, 28. p. 23, 30.

21. Ir wisi žmones Juda ēme *Asarją βeβioliktame jo mete ir idējo ji į karaliùs į jo tēwo Amažio wietą.
* ps. 15, 1. 2.

22. Jis budawojo *Elatą ir sugražino tą wēl Judawai, kaip karálius su sawo tēwais buwo užmigęs.
* p. 16, 6.

23. Penkioliktame metè Amažio, Joaso sunaus, karáliaus Juda, *Jerobeams, Joaso sunus, karáliumi pastojo ant Jžraelitēnû Samarioj per ketures-dēβimts metus ir wieną.
* Oż. 1, 1. Amos 1, 1. p. 7, 9.

24. Ir elgēsi, kad Ponui Diewui ne patiko, ir ne liówēsi nů wisû griekû *Jerobeamo, Nebato sunaus, kurs Jžraelitēnus į griekus iwede.
* 1 Kar. 15, 34.

25. Ale jis wēl atgrąžino rubežius Jžraelio nů Emat iki máriû ant plynûjû laukû ēsanczûjû, pagal žodi Pono Diewo, Diewo Jžraelio, kalbētą per jo tarną *Joną, sunų Amitai, praraką, kurs iβ Gat-Eper buwo.
* Jon. 1, 1.

26. Nēs Pons Diewas iźwelgē didźēję bēdą Izraelitēnû, kad ir uźrakintûjû bey pamestûjû ne buwo paczēdiję, ir ne buwo gelbetojo Izraelije.

27. Ir Pons Diewas ne buwo kalbējęs, kad noris wardą Izrael po dangum sugaiszit, ir * gelbejo jiems per Jerobeamą, sunų Joaso.
* p. 13, 5.

28. Ale kas daugiaus sakytina apie Jerobēamą, ir wiślab, ką jis isztaisęs, ir jo macis, kaip jis kariáwęs, ir kaip Damaszką ir Ematą wēl atgrąźinęs prie Juda Izraelije, sztay, tai yra raszyta knygose nusidáwimû karaliû Izrael.

29. Ir Jerobeams uźmigo su sawo tēwais, su karáleis Izrael. Ir jo sunus Sakarjas karáliumi pastojo į jo wietą.

15. Pérskyrimas.

Karaliáwimas kelētû Karáliû Juda ir Izrael.

1. Dwideszimt-sekmame metè Jerobeamo, karáliaus Izrael, karáliumi pastojo Asarjas, * sunus Amazjo, karáliaus Juda; * 1 Nus. Kar. 3, 12.

2. Ir buwo * szeszioli ka métû, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliawo penkeo-dészimts ir du metu Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo Jekalja isz Jeruzalēs. * p. 14, 21.

3. Ir elgēsi, kad Ponui Diewui geray patiko, wisotinay, kaip jo tēwas Amazjas;

4. Tiktay * kad aukszlybès ne sugriówe; nēs źmones dar apierawojo ir rukino ant aukszlybjû.
* 2 Nus. Kar. 15, 17.

5. Ale Pons Diewas slogino karalių, kad * raupsûts pastojo iki numirsztant, ir * gywéno bute skyru pabudawotame. Bet Jotams, karáliaus sunus, walde [karaliszkûsius] namus ir prową dáre źmonems toj źémēj. * 2 Nus. Kar. 26, 19. 3 Moiz. 13, 46

6. Bet kas daugiaus sakytina apie Asarją, ir wiślab, ką jis isztaisęs, sztay, tai yra paraszyta * knygose nusidáwimû karaliû Juda.
* 2 Nus. Kar. 26, 1.

7. Ir Asarjas uźmigo su sawo tēwais ir buwo paláidots pas sawo tēwus mieste Dowido. Ir jo sunus Jotams karáliumi pastojo į jo wietą.

8. Trisdeszimt-aszmame metè Asarjo, karáliaus Juda, karáliumi pastojo * Sakarjas, Jerobeamo sunus, ant Izrael Samarioj per szeszis mēnesius; * p. 14, 29.

9. Ir elgēsi, kad Ponui Diewui ne patiko, kaip jo tēwai buwo pasielgę. * Jis ne liówēsi nů griekû Jerobeamo, Nebato sunaus, kurs Izraelitēnus į griekus iwede.
* p. 18.

10. Ir Sallums, Jabeso sunus, padáre * derējimą priesz jį ir uźmusze jį po akiû źmoniû ir nuźude jį, ir pastojo karáliumi į jo wietą.
* p. 25.

11. Ale kas daugiaus sakytina apie Sakarją, sztay, tai yra raszyta knygose nusidáwimû karaliû Izrael.

12. Ir tai yra tai, ką * Pons Diewas Jejui buwo kalbējęs: „taw sedēs waikai į ketwirtąję waikû eilę ant krēslo Izraelio;" ir nusidawe taipo. * p. 10, 30.

13. Ir Sallums, Jabeso sunus, karáliumi pastojo trisdeszimt-dewintame metè Asarjo, karáliaus Juda, ir karaliáwo per wieną mēnesį Samarioj.

14. Nēs Menajems, Gadzo sunus, aukszlyn tráukēsi isz * Tirza ir nukáko į Samarią, ir uźmusze Sallum, Jabeso sunų, Samarioj ir nuźude jį, ir karáliumi pastojo į jo wietą.
* 1 Kar. 16, 17.

15. Ir kas daugiaus sakytina apie Sallum, ir apie jo sutarimą, sztay, tai yra suraszyta knygose nusidáwimû karáliû Izrael.

16. Tů-czēs uźmusze Menajems Tipsaką ir wisus jame ēsanczus, ir jû rubēźių aplink Tirzą, todēl, kad jie jį ne norējo įléisti; ir uźmusze wisas jû nēszczas ir pérpjowe jas.

17. Trisdeszimt-dewintame metè Asarjo, karáliaus Juda, karáliumi pastojo Menajem, sunus Gadi, ant Izrael per dészimt metus Samarioj;

18. Ir elgēsi, * kad Ponui Diewui ne patiko. Jis, kol gyws buwo, ne liówēsi nů griekû Jerobeamo, Nebato sunaus, kurs Izraelitēnus į griekus iwede.
* p. 13, 11. p. 14, 24.

19. Ir atējo Assyrionû karálius, [wardu] Pul, į źémę. Ir Mena-

jems dawe Pului túkstanti tripundzû (centneriû) sidábro, kad su jûmi iß wieno eitu ir patwirtintu jam karalystę.

20. Ir Menajems uzdējo *mézlawą Izraelije ant bagoczáusiûjû, penkes-déßimts syklû sidábro ant kożno wieno wyro, kad tus galētu dûti Assyrionû karáliui. Taipo Assyrionû karálius sugryzo namon, ir ne pasiliko toje zémēje. *p. 23, 25.

21. Ale kas daugiaus apie Menajemą sakytina, ir wislab, ką jis ißtaisęs, ßtay, tai suraßyta knygose nusidáwimû karáliû Izrael.

22. Ir Menajems uzmigo su sawo tēwais; ir Pēkajas, jo sunus, karáliumi pastójo į jo wietą.

23. Penkes-deßimtame metè Asarjo, karáliaus Juda, karáliumi pastojo Pēkajas, sunus Menájemo, ant Izrael Samarioj du metu,

24. Ir dare, kas Ponui Diewui ne patiko, nēs jis ne *liówēsi nû griekû Jerobeamo, Nebato sunaus, kurs Izraeli į griekus iwede.
*p. 10, 29. p. 14, 24.

25. Ir Pekas, sunus Remaljo, jo karzygio, *susitáre prieß ji, ir uzmuße ji Samarioj palocżuje karáliaus namû, su Argob ir Arje, ir penkes-déßimts wyrai su jûmi iß waikû Gilead, ir nuzawino ji, ir pastojo karáliumi į jo wietą.
*p. 14, 19.

26. Bet kas daugiaus apie Pēkają sakytina, ir wislab, ką jis ißtaisęs, ßtay, tai suraßyta knygose nusidáwimû karáliû Izrael.

27. Penkes-deßimt-antrame mete Asarjo, karáliaus Juda, karáliumi pastojo Pekas, Remaljo sunus, ant Izrael Samarioj per dwideßimt metus,

28. Ir elgēsi, kad Ponui Diewui ne patiko, nēs jis ne liówēsi nû griekû Jerobeamo, Nebato sunaus, kurs Izraeli į griekus iwede.

29. Czēse Pēko, karáliaus Izrael, atējo Tiglat-Pileser, Assyrionû karálius, ir atēme *Ijon, Abel, Bet-Maeką, Janoą, Kedes, Azor, Gilead, Galilēą ir wisą zémę Naptali, ir jûs ßalin gabéno į Assyrionû-zémę. *2 Nus. Kar. 16, 4.

30. Ir Ozeas, Elo sunus, *susitáre prieß Peką, Remaljo sunų, ir uzmuße ji, ir pastojo karáliumi į jo wietą dwideßimtame mete Jotamo, Usijo sunaus.
*p. 12, 20. p. 14, 19.

31. Ale kas daugiaus apie Peką sakytina, ir wislab, ką jis ißtaisęs, ßtay, tai *suraßyta knygose nusidáwimû karáliû Izrael.
*2 Nus. Kar. 28, 6.

32. Antrame metè Peko, Remaljo sunaus, karáliaus Izrael, *karáliumi pastojo Jotams, Usijo sunus, karáliaus Juda. *2 Nus. Kar. 27, 1.

33. Ir buwo dwideßimt ir penkiû métû, kaip jis karáliumi pastojo, ir *karaliáwo ßeßiolika métû Jeruzalēj. Jo motina wardu buwo Jerusa, Zadoko duktē. *p. 16, 2.

34. Ir dare, kas Ponui Diewui geray patiko, wisotinay, kaip jo tēws *Usijas buwo padaręs;
*p. 14, 3.

35. Tikt kad aukßtybes ne sugriówe, nēs zmones dar apierawojo ir rukino ant aukßtybjû. Jis budawojo aukßtûsius wartus prie namû Pono Diewo.

36. Bet kas daugiaus apie Jotamą sakytina, ir wislab, ką jis ißtaisęs, ßtay, tai suraßyta *knygose nusidáwimû karáliû Juda.
*2 Nus. Kar. 27, 1.

37. Tû-czēs Pons Diews pradējo atsiųsti į Judą *Reziną, Syrionû karálių, ir Peką, Remaljo sunų.
*Jez. 7, 1.

38. Ir Jotams uzmigo su sawo tēwais ir buwo paláidots pas sawo tēwus mieste Dowido, jo tēwo. Ir Ajas, jo sunus, karáliumi pastojo į jo wietą.

16. Pérskyrimas.

Apie Ają ir jo Waldimą.

1. Septynioliktame metè Peko, Remaljo sunaus, karáliumi pastojo *Ajas, Jotamo sunus, karáliaus Juda. *2 Nus. Kar. 28, 1.

2. Dwideßimt métû buwo Ajas, kaip jis karáliumi pastojo, ir *karaliawo per ßeßiolika metùs Jeruzalēj, ir ne dare, kas Wießpaczui jo Diewui patiko, kaip jo tēwas Dowids. *p. 15, 33.

3. Nės jis elgėsi pagal elgimą karáliû Izrael. Priegtam *jis dawe sawo sunų per ugnį eiti pagal bjaurybes pagonû, kurius Pons Diews pirm Izraelitėnû buwo prawáręs;
* p. 17, 31.

4. Ir apierawojo bey rukino ant aukßtybjû ir *ant kalnéliû, ir po wisais zaliûjanczeis medzeis.
* p. 17, 10.

5. Tû-czės *Rezins, Syrionû karálius, ir Pekas, Remaljo sunus, karálius Izrael, aukßtyn nusitráuke į Jeruzalę, kad kariáutu, ir apgule Ają; ale jie ne galėjo ję įweikti.
* Jez. 7, 1.

6. Tû-czės *Rezins, Syrionû karalius [miestą] Elatą wėl atgrazino prie Syriôs, ir ißstume Zydus iß Elato; o Syrionai atêję gywéno tame iki ßei dienai. * p. 14, 22.

7. Ale Ajas nusiunte paslus pas *Tiglat-Pilêseri, Assyrionû karáliu, ir jam sakydino: aß esmi tawo tarnas ir tawo sunus; eikß aukßtyn ir gélbėk manę iß rankôs Syrionû karáliaus ir karáliaus Izrael, kuriûdu prieß manę kėlėsi.
* p. 15, 29. 1 Nus. Kar. 6, 6.

8. Ir Ajas *ėme sidabrą bey áuksą namûse Pono Diewo ir skarbûse karáliaus namû randamąjį, ir siunte dowanû Assyrionû karáliui.
* 1 Kar. 15, 18.

9. Ir Assyrionû karálius *klause jo ir aukßtyn nusitráuke į Damaßką, ir įweike ji ir ßalin gabéno jûs į Kirą, ir uzmuße Reziną.
* 1 Kar. 15, 20.

10. Ir karálius Ajas prießais keliáwo Tiglat-Pilêseriui, Assyrionû karáliui, į Damaßką. Ir kaip jis cze altorių památe, Damaßke ėsanti, siunte karálius Ajas to altoriaus ábrozą ir páwyzdį pas kleboną Urią, kaip ansai daryts buwo.

11. Ir Urias, klebons, pakúre altorių ir padáre tą, kaip karálius Ajas pas ji buwo siuntęs iß Damaßko, ikkol karálius Ajas iß Damaßko atêjo.

12. Ir karálius iß Damaßko atêjęs ir altorių pamatęs apierawojo jis ant to,

13. Ir uzdege ant to sawo déginimo-apierą ir walgimo-apierą ir uzliejo ant to sawo gėrimo-apieras, ir kraują dėkawon-apierû, kurias apierawojo, jis dawe ßlakstyti ant altoriaus.

14. Ale warinįjį altorių po Pono Diewo akiû stowintįjį jis ßalin dėjo, kad ne stowėtu tarp altoriaus ir tarp namû Pono Diewo; bet padėjo jį į kampą altoriaus į ßiáurę.

15. Ir karálius Ajas liepe Uriui, klebonui, ir tare: ant didzojo altoriaus tu turi uzdegti déginimo-apieras rytmeczeis ir walgimo-apieras wákarais, ir déginimo-apieras karáliaus bey jo walgimo-apieras, ir déginimo-apieras wisû zmoniû zémėje, podraug su jû walgimo-apiera ir gėrimo-apiera, ir wisą kraują déginimo-apierû ir kraują wisû kitû apierû tu turi ant jo ßlakstyti; ale ką aß su wariniûju altoriu weiksiu, dar pasimislisiu.

16. Urias klebons dáre wislab tai, ką jam karálius Ajas liepe.

17. Ir karálius Ajas nuláuze ßalinû anû stulpû, ir atėme kátilus nû wirßaus, ir ézerą jis nuėme nû wariniûjû jáuczû apaczoj ėsanczû ir padėjo tą ant zémês akmenimis ißklotôsês.

18. Priegtam stogą Sabbatôs, prie tû namû pakurtą, ir kélią karáliaus iß lauko jis pérkeite, ir kreipe tą nû Diewo namû dėl Assyrionû karáliaus.

19. Ale kas daugiaus sakytina apie Ają, ir ką jis ißtaisęs, ßtay, tai *suraßyta knygose nusidáwimû karáliû Juda. * 2 Nus. Kar. 28, 1.

20. Ir Ajas uzmigo su sawo têwais ir buwo paláidots pas sawo téwus miestè Dowido. Ir jo sunus *Jskias karáliumi pastojo į jo wietą. * p. 18, 1. 2 Nus. Kar. 29, 1.

17. Pérskyrimas.

Ozeui bes karaliáujant anos déßimt Giminės į Assyrią nugabéntos.

1. Dwyliktame metè Ajo, karáliaus Juda, Ozeas, Elo sunus, karaliumi pastojo ant Izrael Samarioj per dewynis metus,

2. Ir elgėsi, kad Ponui Diewui ne patiko; ale taczaus ne taipo, kaip karálei Izrael, kurie pirm jo buwo.

3. Prieß tą aukßtyn nuſitráuke * Salmanaſſers, Aſſyrionû karálius. Jr Ozeas jam paſidawe, kad jam dówanû néße. * Tob. 1, 2.

4. Ale kaip Aſſyrionû karálius ißtyre, Ozeą prieß ji ſuſitáruſi ir paſlus nuſiuntuſi pas So, Egypcionû karálių, ir dowanû ne néßanti kas=métą Aſſyrionû karáliui, apgule jis ji ir apkale ji.

5. Jr Aſſyrionû karálius ißſitráuke prieß wiſą tą žémę ir i Samarią, ir apgule ję per tris metus.

6. Jr dewintame mete Ozeo iweike Aſſyrionû karálius Samarią, ir ßalin gabéno Jzrael i Aſſyrią, ir dējo jůs i Alą ir i Aborą pas upę Gozan ir i mieſtus Mēdû.

7. Nēs waikai Jzrael prieß Wießpati ſawo Diewą ſuſigrießijo, kurſai jůs iß Egypto=žémês buwo ißwédęs, iß rankôs Paraono, Egypcionû karáliaus, ir kitû diewû bijojos,

8. Jr elgēſi * pagal pagonû budą, kurius Pons Diews pirm waikû Jzrael buwo ißwáręs, ir taipo dare, kaip karálei Jzrael darydawo. * p. 16, 3.

9. Jr waikai Jzrael ſawo elgimą * gérą ēſanti ſake prieß Wießpati ſawo Diewą, kurſai (elgims) tacźaus ne gers buwo, butent, kad jie ſaw aukßtybes pakúre wiſůſe mieſtůſe, taip piliſe, kaip ir murais aptwérůſe mieſtůſe; * Jerem. 2, 22. 23. Ew. Jon. 9, 40. 41.

10. Jr attieſe ſtulpus, ir ßwentitas gires ant wiſû aukßtû kaukarû, ir * po wiſais žaliůjancźeis médźeis, * p. 16, 4. 1 Kar. 14, 23.

11. Jr rukino cźonay ant wiſû aukßtybjû, kaip * pagonai, kurius Pons Diews po jû akiû buwo ßalin wáręs, ir darydawo wiſokius nelabus daiktus, kureis jie Poną Diewą ipykino, * p. 16, 3.

12. Jr ßlužijo balwonams, apie kurius Pons Diews jiems buwo ſákęs: * jůs ne turite tai daryt. * 2 Moiž. 20, 2. 3. p. 23, 13.

13. Jr kad Pons Diews paſakydino Jzraelij bey Judoj [jû ſunkius griekus] per wiſus prárakus ir regējimą régincźůſius ir jiems ſakydino: * ſugryßkite nû ſawo piktû keliû ir pilnawokite mano priſákimus ir prowas pagal wiſus iſtátimus, kurius aß juſû tēwams eſmi liepęs, ir kurius aß jums ſakydinau per ſawo tarnus, prárakus; * Jer. 25, 5.

14. Tay jie ne klauſydawo, bet paſiſlikdawo kietſprandźei, kaip jû tewai kietſprandźei budawo, kurie ne nuſitikēdawo Wießpacźui ſawo Diewui.

15. Priegtam jie paniekindawo jo priſakimus ir jo derējimą, kuri jiſai ſu jû tēwais buwo darę, ir jo liudijimus, kurius jis tarp jû apréißke, bet elgēſi pagal ſawo ißdykumą ir ißdyko kaip pagonai, kurie aplink jůs gywéno, apie kurius Pons Diews * jiems buwo priſákęs, kad jie ne darytu taipo, kaip anie. * 3 Moiž. 18, 24.

16. Ale jie praſtojo wiſus priſákimus Wießpatiês ſawo Diewo, ir * paſidarydino du nulietu werßiu ir ßwentitas gires, ir gárbino wiſus dangaus pulkus, ir ßlužijo Baal; * 1 Kar. 12, 28.

17. Jr dawe * ſawo ſúnus ir dukteres per ugni eiti, ir paſtojo burtininkais ir žyneis, ir paſidawe tai daryt, kas Ponui Diewui ne patiko, ji ipykint. * p. 31. f.

18. Tay Pons Diews labay ſupyko ant Jzrael ir jůs * ßalin méte nû ſawo wéido, kad nieks jû ne liko, kaip tikt wiena gimine Juda. * p. 23, 27.

19. Taipjau ir Juda ne pilnawojo priſákimus Wießpatiês ſawo Diewo, ir elgēſi pagal pajunkimą Jzrael, kaip jie buwo paſielgę.

20. Todēl paniekino Pons Diews wiſus waikus Jzrael, ir priſpáude jůs ir padawe jůs i rankas plēßikû, ikikol jůs patrēmęs nû ſawo akiû.

21. Nēs * Jzraelitēnai buwo atplēßti nû giminês Dowido, ir jie ſaw i karálių idējo Jerobeamą, Nebato ſunų. Taſai Jzraelitēnus atkreipe nû Pono Diewo ir dare, kad jie ſunkey ſuſigrießijo. * 1 Kar. 12, 20.

22. Taipo elgēſi waikai Jzrael pagal wiſus griekus Jerobeamo, kurius jis buwo pradējęs, ir ne lióweſi nû tû,

23. Jkikol Pons Diews Jzraelitēnus ßalin méte nû ſawo wéido,

* kaip jis buwo kalbējęs per wisus sawo tarnus, prarákus. Taipo Izraelitēnai buwo ßalin gabénti iß sawo zémês i Assyrią iki ßei dienai.
* Jer. 25, 9. Osea 1, 6.

24. Bet Assyrionû karálius dawe [zmoniû] ateit iß Babel, iß Kuta, iß Awa, iß Emat ir iß Separwaim, ir apsodino miestus Samariôs i wietą waikû Izrael. Ir jie iweike Samarią ir gywéno jû miestûse.

25. Ale kaip jie pradējo czonay gywént ir Pono Diewo nesibijojo, tay Pons Diews * liutus tarp jû siunte, tie jûs nuzude.
* 3 Moiz. 26, 22. Ezek. 14, 15.

26. Ir jie sakydino Assyrionû karáliui: pagonai, kurius tu atgabéndinai ir tais miestus Samariôs apsódinai, nieko ne zino apie istátimus Diewo toje zémēje; todēl jis liutus tarp jû siuntęs, o ßtay, tie jûs zudo, kadangi jie nieko ne zino apie istátimus Diewo toje zémēje.

27. Assyrionû karálius prisáke ir tare: nugabénkit tenay klebonû wieną iß tû, kurie iß ten yra ßalin gabénti, ir nusitráukę gywénkite czonay; ir jisai jûs te mokina istátimus Diewo toje zémēje.

28. Tay atêjo klebonû wiens, tû, kurie iß Samariôs buwo ßalin gabénti, ir gywéno Betelij, ir primokino jûs, kaip jiems reiktu Pono Diewo bijotis.

29. Ale * kożnas zmoniû pulks pasidáre saw diewą, ir idējo tus i butus ant aukßtybjû, kurius Samaritonai padáre, kożnas zmoniû pulks sawo miestûse, kuriûse jie gywéno.
* Jon. 1, 5.

30. Tie iß Babel pasidáre Sukot-Benot. Tie iß Kut pasidáre Nergel. Tie iß Emat pasidáre Asimą.

31. Tie iß Awa pasidare Nibeą ir Tartak. Tie iß Separwaim * sudégino sawo sunus Adramelekui ir Anamelekui, diewams anû iß Separwaim.
* P. 16, 3. P. 21, 2. 5 Moiz. 18, 10.

32. Ale kadangi jie ir Pono Diewo prisibijojo, idējo jie saw klebonus ant aukßtybjû iß prasczáusiûjû tarp jû, ir dawe jiems gywént butûse aukßtybjû.

33. Taipo jie bijojos Pono Diewo, o ßlûzijo ir diewams pagal kożno zmoniû pulko pajunkimą, iß kur jie buwo pargabénti.

34. Ir iki ßei dienai jie elgiasi pagal sénąji budą, kad jie ney Pono Diewo bijos, ney sawo budus ir prowas pilnawoja pagal zokaną ir prisakimus, kurius Pons Diews liepęs Jokubo waikams, kuriam jis Izraelio wardą dawęs,

35. Ir suderējo su jeis, ir liepe jiems tarydams: * nesibijokites kitû diewû ir † nesimelskites jûjû, ir ne ßlûzikite jiems neygi apierawokite jiems;
* 2 Moiz. 20, 3. † 2 Moiz. 20, 5.

36. Bet Pono Diewo, kurs jus iß Egypto-zémês ißwede su dide mace ir su ißtiestu pétimi, to bijokites, to melskites ir tam apierawokit!

37. Ir tus budus, prowas, istátimus ir prisákimus, kurius jisai jums suraßydino, tû jûs pildikit, kad pagal tus elgtumbites wisißkay ir swetimû diewû nesibijotumbites;

38. Ir derējimo, kuriûm su jumis suderējo, ne uzmirßkite, kad * kitû diewû nesibijotumbites,
* Bar. 6, 22. 28.

39. Bet * bijokites Wießpatiês sawo Diewo! tas jus ißgélbēs nû wisû jusû neprieteliû.
* 1 Sam. 12, 24.

40. Ale ßie ne klause, bet elgēsi pagal sénąji sawo budą.

41. Taipo ßie pagonai bijojos Pono Diewo, o ßlûzijo ir sawo balwonams. Taipo ir dáre jû waikai ir waikû-waikai, kaip jû tēwai buwo dárę, iki ßei dienai.

18. Pérskyrimas.

Izkiui karaliáujant Saneribs apgul Jeruzalę.

1. Tréczame metè Ozeo, Elo sunaus, karáliaus Izrael, karáliumi pastojo * Izkias, Ajo sunus, karáliaus Juda.
* P. 16, 20. 2 Nuk. Kar. 29, 1.

2. Ir buwo dwideßimt ir penkiû métû, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliawo dwideßimt ir dewynis metus Jeruzalēj. Jo motina wardu buwo Abi, Sakarjo duktē.

3. Ir * elgēsi, kad Ponui Diewui geray patiko, kaip jo tēws Dowids.
* Jez. 38, 3.

4. Jis gálą dare aukßtybems, ir sugriowe stulpus, ir ißpústijo ßwentitases gires, ir sukúle wariniji żalti, *Moizeßiaus darytąji; nės ik tam czėsui waikai Izrael jam buwo rukinę, ir pramine ji Neguſtan.
* 4 Moiz. 21, 8. 9.

5. Jis nusitikėjo Wießpaczui Izraelio Diewui, *kad po jo galwôs jam lygaus ne buwo tarp wisû karáliû Juda, ney pirm jo ne buwo.
* p. 23, 25.

6. Jis laikėsi prie Pono Diewo ir *ne atsikreipe nů jo, ir pilnawojo jo prisákimus, kurius Pons Diews Moizeßiui buwo liepęs.
* 1 Zom. 12, 20. Ps. 119, 31. 102.

7. Jr Pons Diews buwo su jůmi, ir kur jis ißsitráukdawo, cze jis *elgėsi ißmintingay. Priegtam jis atpůle nů Assyrionû karáliaus, ir ne pasidawe jam.
* 1 Zom. 18, 14.

8. Jis muße ir Pylistėnus iki Gazôs ir jû rubéżių pradėjęs nů piliû iki su murais aptwértûjû miestû.

9. Ketwirtame mete Jskio, karáliaus Juda, (tas buwo sekmasis méts Ozeo, Elo sunaus, karaliaus Izrael,) tay Salmanassers, Assyrionû karálius aukßtyn nusitráuke prieß Samarią ir apgule ję,

10. Jr *iweike ję po trijû métû ßeßtame metè karáliaus Jskio, tai yra, dewintame metè Ozeo, karáliaus Izrael, tay Samaria buwo iweikta.
* p. 17, 6.

11. Jr Assyrionû karálius Izraeli *ßalin gabėno i Assyrią, ir dėjo jůs i Alą ir i Abor, pas upę Gozan ir i miestus Mėdû;
* p. 17, 6.

12. Todėl, kad jie ne buwo klausę balso Wießpatiês sawo Diewo, ir pérżengę jo derėjimą ir wislab, ką Moizeßius, Diewo tarnas, buwo liepęs, tû neywieno jie ne buwo ney klausę ney darę.

13. Ale keturioliktame metè karáliaus Jskio *aukßtyn nusitráuke Sanerібs, Assyrionû karálius, prieß wisus múrais aptwértus miestus Juda, ir iweike jůs.
* 2 Nus. Kar. 32, 1. Jez. 36, 1. Sir. 48, 20.

14. Tay siunte Jskias, karálius Juda, pas Assyrionû karálių i Lakis ir jam sakydino: aß nusidėjau, grękkis nů manęs! ką tu man użdėsi, aß neßiosiu. Tay Assyrionû karálius użdėjo Jskiui, karaliui Juda, tris ßimtus centneriû sidabro ir trisdeßimts centneriû áukso.

15. Taipo dawe Jskias wisą sidábrą namůse Pono Diewo ir skarbůse karáliaus namû randamąji.

16. Tů=czės suláużė Jskias, karálius Juda, wartus baźnyczôs Pono Diewo ir blekius, kurius patsai buwo aptráukdinęs, ir dawe tus Assyrionû karáliui.

17. Jr Assyrionû karálius siunte Tartaną ir wyriáusiąji kamárninką ir Rabsakę iß Lakis pas karálių Jskią su didżu żalnierìû pulku i Jeruzalę, ir jie nusitráuke aukßtyn. Jr ten nukákę jie susiskojo pas wandens=důbę prie wirßuj ėsanczojo prúdo, kursai yra pagal pati kélią ant dirwôs malúnininko mìlą wéliánczojo,

18. Jr prißauke karáliui. Tay atêjo laukan pas jůs *Eljakyms, Jlkio sunus, wyriáusiasis ant dwáronystês, ir Sebenas, raßytojis, ir Joas, Assapo sunus, kanclerius.
* Jez. 36, 3.

19. Jr wyriáusiasis ßinkorius tare jiems: praßau, sakykite karáliui Jskiui: taip sako didysis karálius, karálius Assyrionû: koks tai drąsums, ant kurio tu nusitiki?

20. Argi dingai, dar ėsant pagalbôs arba maciês kariáuti? ant kogi tu pasitiki, kad nů manęs atpůlei?

21. Sztay, ar tu pasitiki ant ßiôs sukultôsês nendrinês lazdôs, ant Egypto? kuri, jey kas ant tôs pasirem, jam i ranką lis ir tą pérskwerbs? Toksai yra Paraonas, Egypcionû karálius, wisiėms tiems, kurie ant jo nusitik.

22. O jey rasi norėtumbit man sakyt: „mes nusitikim Wießpaczui sawo Diewui;“ táygi ar ne jisai tas, kurio aukßtybès ir altorius Jskias ißpústijęs, ir Judawoj bey Jeruzalėj sakęs: „*prie ßio altoriaus, kurs Jeruzalėj yra, jůs turite melstis?“
* 2 Moiz. 20, 24.

23. Dabar tikt pasiżadėk mano wießpaczui, Assyrionû karáliui: aß taw důsiu du túkstanczu arkliû, kad tu norėtumbei tiems raitėliû důti.

24. Kaipogi tu keti ißlikti po akiû maźiáusiojo pono, mano wießpatiês padono? ir pasitiki ant Egypto dēl jû weźimû ir raiteliû?

25. Ogi ar tu misliji, manę be Pono Diewo aukßtyn uźsitráukusi, kad aß ßius miestus ißpústiczau? Pons Diews man tai liepe: „uźsitráukk aukßtyn į tą źémę ir ißpústik ję!" * 2 Zom. 16, 10.

26. Tay atsáke Eljakyms, Ilkio sunus, ir Sebenas bei Joas wyriáusiamjam ßinkoriui: kalbēk su mumis, sawo tarnais, Syrißkay, nēs mes tai pérmanom; o ne kalbēk su mumis Zydißkay po ausiû ßiû źmoniû ant múrû ēsanczûjû.

27. Ale wyriáusiasis ßinkorius tare jiems: argi mano wießpats manę siunte pas tawo wießpatį, arba pas tawę, kad aß tokius źodźus kalbēczau? beje, pas tus wyrus, kurie ant murû sēd, kad jie su jumis sawo patiês mēßlą wálgitu ir sawo myźalus gértu.

28. Taipo stowējo wyriáusiasis ßinkorius ir ßauke didźu balsu Zydißkay, ir kalbēdams tare: girdēkite źodį didźojo karáliaus, karáliaus Assyrionû.

29. Taip sako karálius: nesidůkites per Iskią suwilioti! nēs jis ne gal jus ißgélbet iß mano rankôs.

30. Ir te ne rodo jus Iskias ant Pono Diewo, kad sakytu: „Pons Diews mus ißgélbēs, ir ßisai miestas ne bus padůtas į rankas Assyrionû karáliaus."

31. Ne klausykite Iskio! Nēs taipo sako Assyrionû karálius: priimkite mano malonę ir ißeikite laukan pas manę, tay * kożnas sawo wynmedźo ir sawo pyg=medźo (waisiaus) gáus wálgit ir iß sawo ßulinio gérti, * 1 Kar. 4, 25.

32. Ikikol aß parējęs jus nugabęsiu į źémę, jusû źemei lygę, kur rugiû, ßwieźaus wyno, dûnôs, wynkalniû, alicjaus=médźû, alicjaus ir medaus widuj yra; tay jûs gywi ißliksit ir ne numirsit. Ne klausykite Iskio, nēs jis suwilioja jus be=sakydams: „Pons Diews mus ißgélbēs."

33. Argi ir * pagonû diewai kożnas sawo źimę ißwálnijo iß rankôs Assyrionû karáliaus?
* 2 Nus. Kar. 32, 13. Jes. 10, 10. 11.

34. Kame yra anie diewai iß Emat ir iß Arpad? kame yra diewai iß Separwaim, Ena bey Jwa? argi jie ir ißgélbējo Samarią iß mano rankôs?

35. Kame yra ben wiens diews iß wisû źémjû diewû, kursai sawo źémę iß mano rankôs butu ißgélbęjęs, kad Pons Diews Jeruźalę galētu ißgélbet iß mano rankôs?

36. Ale źmones tylējo ir n' atsáke jam nieką, nēs karálius buwo liepęs ir sákęs: n' atsakykite jam niekq.

37. Tay atêjo Eljakyms, Ilkio sunus, wyriáusiasis ant dwaronystês, ir Sebenas, raßytojis, ir Joas, Assapo sunus, kanclerius, pas Iskią, su įplēßtais rubais, ir apsáke jam źodźus to wyriáusiojo ßinkoriaus.

19. Pérskyrimas.

Sanerібs pasididźûja ir labay macnus yra, ale ant Iskio Maldôs jis korawots ir ßalin warytis.

1. Kaip tai * ißgirdo karálius Iskias, įplēße jis sawo rubus ir źaku apsisiautęs nuêjo į Pono Diewo namus, * Jez. 37, 1.

2. Ir siunte Eljakymą, wyriáusiąjį ant dwaronystês, ir Sebeną, raßytojį, draug su wyriáuseiseis klebonais źákais apsisiautuseis, pas prákaką * Jeźaiôßių, Amoźo sunų; * Jez. 1, 1.

3. Ir jie tare jam: taip sako Iskias: „ßita yra diena bedôs ir barimo ir bluźnijimo. * Czesas uźgimti priêjo, ale niera sylôs gimdyt. * Jez. 13, 8.

4. Kasi norētu Wießpats tawo Diewas girdēti wisus źodźus to wyriáusiojo ßinkoriaus, kurį jo wießpats, Assyrionû karálius, atsiuntęs, per * apjůką laikyti gywąjį Diewą ir bluźniti źodźeis, kurius Wießpats tawo Diewas girdējęs; taygi ne paliáuk Diewą melst uź pálaikus, kurie dar liko!" * p. 16.

5. Ir * tarnams karáliaus Iskio pas Jeźaiôßių atêjus, * Jez. 37, 6.

6. Tare jiems Jeźaiôßius: taipo sakykite sawo wießpaczui: taip sako

Pons Diews: „nesibijokis tû žodžû, kurius tu girdējei, kureis manę tarnai Assyrionû karáliaus bluznijo.

7. Sztay, aß jam tokią dwasę dûsiu, kad jis * gársą ißgirs ir wēl sugryß į sawo žémę; ir kárdu aß ji žudysiu jo žémēje."
* p. 7, 6. p. 19, 37.

8. Ir kaip wyriáusiasis ßinkorius pargryžo, rado jis Assyrionû karáliu̧ kariáujanti prieß Libną; nēs jis buwo ißgirdęs, ji nů Lakis ßalin ējusi.

9. Ir kaip jis ißtyre apie Tiraką, Murinû karáliu̧: „ßtay, jis ißsitráuke, kad su tawim kariáutu," sugryžo jisai, ir siunte páslû pas Iskyą ir jam sakydino:

10. Taipo sakykite Iskiuy, karáliui Juda: nesidûkis suwilioti per sawo Diewą, ant kurio tu nusitiki besakydams: * „Jeruzale ne bus padůta į rankas Assyrionû karáliaus."
* p. 18, 30.

11. Sztay, tu girdējei, ką Assyrionû karálei dare wisoms žémēms tas ißpústidami, argi tu butumbei ißgélbētas?

12. Argi * pagonû diewai jûs ißgélbējo, kurius mano tēwai supústijo, Gozan, Aran, Rezep, ir waikus Eden, kurie Telassarije buwo?
* p. 18, 33.

13. Kame yra karálius iß Emat, karálius iß Arpad, ir karálius miestû Separwaim, Ena bey Jwa?

14. Ir kaip Iskyas tas grómatas nů páslû buwo gawęs ir skaitęs, ējo jis aukßtyn į Diewo namus ir padējo tas po akiû Pono Diewo,

15. Ir meldēsi po akiû Pono Diewo tarydams: Wießpatie Diewe Izraelio, * kursai tu sēdi ant Kerubinû. Tu wiens esi Diewu tarp wisû karalysczû ant žémēs, tu dangu̧ ir žémę sutwērei!
* ps. 80, 2. ps. 99, 1.

16. Pone Diewe, prilenkk sawo ausis ir girdēk, atwérk sawo ákis ir žiurēk, ir ißgirsk žodžus Saneribo, kurs atsiuntęs * per apjûką laikyti gywąji Diewą!
* 1 Zom. 17, 10.

17. Tai rods tiesa, Pone Diewe, Assyrionû karálei pagonis ißpústijo kárdu ir jû žimę,

18. Ir jû diewus jie į ugnį imete; nēs tai ne buwo diewai, bet žmoniû rankû darbai, médžei ir ákmens, todēl jie jûs ißpústijo.

19. Ogi dabar, Wießpatie musû Diewe, gélbēk mus iß jo rankôs, * kad wisos karalystes ant žémēs ißpažintu, kad tu, Wießpatie, wiens Diewu esi!
* Jir. 36, 5.

20. Tay nusiunte Jezaiôßius, Amozo sunus, pas Iskyą ir jam sakydino: taip sako Wießpats Izraelio Diews: ko tu manę praßei dēl Saneribo, Assyrionû karáliaus, to aß girdējau.

21. Tai yra tatai, ką Pons Diews prieß ji kalbējęs: ana merga, Ziono dukte, ißpeik tawę ir ißlojoja tawę, Jeruzalēs dukte sawo gálwą kráto paskuy tawę.

22. Ką tu ißpeikei ir kólojei? ant kieno tu sawo balsą pakēlei? tu sawo ákis pakélei prieß Szwentąji Izraelije.

23. Tu Poną Diewą ißdarkei per sawo páslus ir sakei: * „aß per daugybę sawo wežimû ant kalnû wirßû užkůpau, ant ßaliû Libanono, aß nukirtau aukßtûsius jo cēdrus, ir grażiáusiases eglēs, ir nukakau į paskiáusęję ßálį girēs jo Karmelio.
* Jez. 37, 24.

24. Aß kasiau ir ißgēriau swetimus wandenis, ir sawo kojû padais ißdžůwinau ēžerus."

25. Ogi ar ne girdējei, manę tai jau ilgay pirm to dáriusį, ir iß pradžôs aß tai ißtaisiau? ir dabar aß tai užléidau, kad driuti miestai sugriútu į pústą akmeniû krúwą,

26. Ir kad tûse gywenantieji pailstu, bijotus ir gēdētus, ir pastotu néy žole ant lauko ir ney * žaliûjantieji želmenys ßēnui ant stogo, kurie padžústa, dar ne nunokus.
* ps. 92, 9. ps. 129, 6.

27. Aß žinau tawo gywénimą, tawo ißējimą ir iējimą, ir kad tu siauti prieß manę.

28. Taygi, * tadangi tu siauti prieß manę, ir tawo ißdykumas ißkako iki mano ausiû, tay aß taw rinkę dēsiu į tawo nosį ir žaislus į tawo burną, ir tawę wēl atgalon wesiu tů keliu, kuriûm tu atējei.
* 1 Kar. 20, 28.

29. Ir * tai taw te esie ženklu: ši métą wálgik, kas sumita; antraji métą, kas iš sawęs áug; tréczaji métą sékit ir suwalykit, ir sodikit wynyczas ir walgikit jů waisiů.
* Jez. 37, 30.

30. Ir dukte Juda, kuri išgélbēta ir likusi, isišáknis toliaus po sawim ir waisiů neš wiršuj sawęs.

31. Nēs iš Jeruzalês išeis likusieji, ir išgelbētieji nů kalno Zion. * Keršijimas Pono Diewo Zebaot tai ištaisys.
* Jez. 9, 7.

32. Todēl Pons Diews taipo sako apie Assyrionů karálių: jis ne isigáus į ši miestą, ir neywieną strēlą ne šáus į tą, ir neywieną skydą prieš tą ne kels, neygi pylimu tą apstos,

33. Bet jis wēl tur sugryžt tů keliu, kuriům jis atêjęs, ir ne ieis į ši miestą; Pons Diews tai sako.

34. Ir * aš noriu ši miestą apgint, kad aš jam gélbeczau dēl sawęs ir dēl Dowido, sawo tarno.
* p. 20, 6.

35. Ogi tą páczę nákti išêjo angelas Pono Diewo * ir užmuše Assyrionů abaże šimtą ir aštůnes=dēšimts ir penkis túkstanczus wyrů. Ir kaip jie rytą=metą ankšti pasikēle, štay, cze wisur gulējo wieni lawónai.
* Jez. 37, 36.

36. Taipo pasikēle Saneribs, Assyrionů karálius, ir šalin tráukęs sugryžo, ir pasiliko [mieste] Niniwej.

37. Ir kaip jis meldēsi namůse Nisrok, sawo diewo, * užmuše ji kárdu Adramelek̃s bey Sar=Ezers, jo sunu=du, ir jie pabēgo į žémę Ararat. Ir jo sunus Asar=Addons karáliumi pastojo į jo wietą.
* p. 7.

20. Pérskyrimas.

Iskyo Liga, Amžio=Pailginimas, Pasididžáwimas ir Smertis.

1. Tů=czēs * Iskyas smertnay apsirgo, ir prárakas Jezaiôšius, Amozo sunus, atêjo pas ji ir tare jam: taip sako Pons Diews: „aprúpik sawo namus, nēs tu numirsi ir gywas ne išliksi."
* 2 Nus. Kar. 32, 24. Jez. 38, 1.

2. Ale jis kreipēsi sawo wéidu prie sēnôs ir Poną Diewą melsdams tare:

3. Ak, Pone Diewe, ben atsimink, kad aš po tawo akiů wiernay paselgiau, iš tikrôs širdiês, ir dariau, kas taw patinka. Ir Iskyas labay werke.

4. Ale Jezaiôšiui dar ne per pusę miesto išējus, atêjo jam Diewo žodis ir tare:

5. Sugryžk ir sakyk Iskyui, wyriáusiamjam mano žmoniů: taip sako Wiešpats Diewas tawo tēwo Dowido: „Aš girdējau tawo maldą ir regējau tawo ášaras; štay, aš tawę sweiką darysiu; tréczaję dieną tu aukštyn eisi į Pono Diewo namus;

6. Ir pridēsiu tawo amžiui penkiolika métů, ir išgélbēsiu tawę ir * ši miestą nů karáliaus Assyrionů, ir apgisiu ši miestą dēl sawęs ir dēl sawo tarno Dowido.
* p. 19, 34.

7. Ir Jezaiôšius tare: * atneškite šen kokę dali pygôs! Ir kaip jie tą atneše, uždejo jie tą ant skaudulio; ir jis pasweiko.
* Jez. 38, 21.

8. Ale Iskyas tare Jezaiôšiui: kokšai yra tas ženklas, ant kurio galēczau numanyt, kad Pons Diews manę išgydis, ir kad aš gáusiu aukštyn eit į Pono Diewo namus tréczaję dieną?

9. Jezaiôšius tare: ženklą tu gáusi iš Pono Diewo, kad Pons Diews ištaisys, ką jis kalbējęs; ar nori, kad šešēlis dēšimt žingsniů toliaus eitu, arba kad dēšimt žingsniů atgalôs eitu?

10. Iskyas tare: tai mażas dáikts, kad šešēlis dēšimt žingsniů žemyn=linkay eitu; to aš ne noriu, bet kad jisai dēšimt žingsniů atgalon eitu.

11. Tay meldēsi prárak̃s Jezaiôšius Poną Diewą, ir * šešēlis êjo atgalon dēšimt žingsniů prie rodyklo Ajo, kurius jis žemyn=linkay buwo êjęs.
* Jez. 38, 8.

12. Tů=czēs * atsiunte Brodak̃s, Baledano sunus, Baledano sunaus, Babēlio karálius, gromatas ir dówanas Iskyui; nēs jis buwo patyręs, Iskyą sirgusi.
* Jez. 39, 1.

13. Ir Iskyas buwo linksmas su jeis, ir rode jiems wisus skárbo

namus, sidábrą, áukſą, ſkaney kwepianczes zoles, ir geriáusiąji aliejų, ir ßarwû-kamárą, ir wiſlab, kas jo ſkarbůſe buwo randama. Nieko ne buwo wiſůſe jo namůſe ir wiſoj jo karalyſtēj, ką Iſkyas jiems ne butu ródęs.

14. Tay atêjo Jezaiôßius, prárakas, pas karálių Iſkyą ir tare jam: ką ſake ßie zmones? ir iß kur jie atêjo pas tawę? Iſkyas tare: jie iß tólimôs zémēs atêjo pas manę, iß Babel.

15. Jis tare: ką jie máte tawo namůſe? Iſkyas atſáke: jie máte wiſlab, kas mano namůſe yra; ir nieko ne yra mano ſkarbůſe, ką aß jiems ne buczau rodęs.

16. Tay tare Jezaiôßius Iſkyui: klauſyk Diewo zodzo:

17. Sztay, ateit czēſas, kad * wiſlab į Babēlį bus nugabénta iß tawo namû, ir ką tawo tēwai ſurinko iki ßei dienai; ir nieko ne bus palikta, ſako Pons Diews.
* P. 24, 13. 14.

18. Priegtam ir waikai, iß tawęs uzgimſę, bus atimti, kad * kamárninkais butu paloczuje Babēlio karáliaus.
* Dan. 1, 3.

19. Ale Iſkyas atſáke Jezaiôßiui: * tay geray, ką Pons Diews kalbējęs. Ir tare toliaus: juk taczaus bus pakájaus ir wiernybês, kol aß pateksiu.
* 1 Zom. 3, 18.

20. Kas daugiaus apie Iſkyą ſakytina, ir wiſa jo macis, ir ką jis iß taiſęs, ir ézers bey wandensriúrios, kuriomis jis wandeni į mieſtą léido, ßtay, tai * raßyta knygoſe nuſidáwimû karáliû Juda.
* 2 Nuſ. Kar. 29, 1. P. 32, 30.

21. Ir Iſkyas uzmigo ſu ſawo tēwais. Ir Manaſſe, jo ſunus, karáliumi paſtojo į jo wietą.

21. Pérſkyrimas.

Nuſidawimai Manaſſês bey Amono.

1. Manaſſe buwo dwylika métû, kaip jis * karáliumi paſtojo, ir karaliáwo pen ez-déßimts ir penkis metus Jeruzalēj. Jo motina wardu buwo Epziba.
* 2 Nuſ. Kar. 33, 1.

2. Ir jis elgēſi, kad Ponui Diewui ne patiko, pagal bjaurybę pagonû, kurius Pons Diews pirm waikû Izrael buwo prawáręs.

3. Ir ant negero paſidawe ir budawojo aukßtybes, kurias jo tēwas Iſkyas buwo ſugriówęs, ir attieſe Baaliui altorius, ir paſidáre ßwentitas gires, kaip Akabs, karálius Izrael, buwo dáręs, ir paſiklónojo wiſokiam dangaus pulkui jiems beßlúzidams.

4. Ir pakúre altorius namůſe Pono Diewo, apie kurius Pons Diews buwo kalbējęs: * Aß ſawo wardą Jeruzalej ſtatyſiu.
* 5 Moiz. 12, 5.

5. Ir jis pakúre altorius * wiſokiam dangaus pulkui abejůſe pryangiůſe prie namû Pono Diewo.
* P. 23, 12.

6. Ir dawe * ſawo ſunų per ugnį péreit dabodams ant paukßczûßaukſmo ir ant zenklû, ir laike burtininkus ir pazymjû-ißguldytojus; ir daugel to dare, kas Ponui Diewui ne patiko, kuriůmi jis jį įpykino.
* 3 Moiz. 18, 21.

7. Jiſai ir paſtáte balwoną ßwentitôſês girês jo padarytą į tus namus, apie kurius Pons Diews Dowidui ir jo ſunui Salomonui * buwo ſakęs: „ßiůſe namůſe bey Jeruzalēj, kurę aß ißrinkau iß wiſû giminiû Izrael, aß ſawo wardą ſtatyſiu amzinay,
* 1 Kar. 8, 29. P. 9, 3.

8. Ir aß koją Izrael daugiaus ne důſiu pajudit iß zémês, kurę aß dawjau jû tēwams; ale taczaus, kad jie pilnawôs ir darys pagal wiſlab tai, ką aß liepjau, ir pagal wiſus iſtátimus, kurius mano tarnas Moizeßius jiems liepęs."

9. Ale jie ne klauſe, bet Manaſſe ſuwiliojo jůs, kad jie pikczaus elgēſi uz pagonus, kurius Pons Diews pirm waikû Izrael buwo ißgaißinęs.

10. Tay kalbējo Pons Diews per ſawo tarnus, prárakus, ir tare:

11. „Todēl, * kad Manaſſe, karálius Juda, ßias bjaurybes ißpildęs, kurios piktésnes yra uz wiſas bjaurybes Amoritû ißpilditas, kurie pirm jo buwo, ogi ir Judą † į griekus įwede ſawo balwonais,
* P. 23, 26. 2 Nuſ. Kar. 33, 9. Jer. 15, 4.
† 1 Kar. 12, 30.

12. Todēl taipo ſako Wießpats Izraelio Diews: ßtay, aß bedôs

užwesiu ant Jeruzalês ir ant Juda, kad tam, * kurs tai girdēs, jo abi ausi pérskambes;
* 1 Zom. 3, 11. Jer. 19, 3.

13. Jr aß mát=ßniúrą Samariôs tráukſiu per Jeruzalę, ir swarti giminês Akabo; ir ißkrēsiu Jeruzalę, kaip bliudai ißkrēczami, ir jůs apwersiu;

14. Jr ißlikdisiu keletus mano tēwißkês, ir pardůsiu jůs į rankas jû nepriteliû, kad jie pleßimu butu ir ißpleßimu wisû sawo neprieteliû;

15. Todēl, kad jie dare tai, kas man ne patiko, ir manę įpykino iß tôs dienôs, kaip jû tēwai iß Egypto ißsitráuke, iki ßei dienai."

16. Priegtam * Manasse ir praliējo daugel nekaltojo kraujo, ikikol Jeruzale ßen ir ten buwo pripildita, be ano grieko, kuriům jis Judą į griekus įwede, kad jie taip darydawo, kas Ponui Diewui ne patiko.
* p. 24, 4.

17. Ale kas daugiaus apie Manassę sakytina, ir wislab, ką jis ißtaisęs, ir jo griekai, kurius jis pildęs, ßtay, tai yra * paraßyta knygose nusidáwimû karaliû Juda.
* 2 Nus. Kar. 33, 1.

18. Jr Manasse užmigo su sawo tēwais ir buwo palaidots sode prie sawo buto, butent sodè Uso. Jr jo sunus Amons karáliumi pastojo į jo wietą.

19. * Dwideßimt ir dwiejû mētû buwo Amons, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo du metu Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo Mesulemet, dukte Aruzo, iß Jatba.
* 2 Nus. Kar. 33, 21.

20. Jr jis dare, kas Ponui Diewui ne patiko, kaip jo tēws Manasse buwo dáręs;

21. Jr elgēsi pagal wisą tą budą, kuriům jo tēws buwo pasielgęs, ir ßlužijo balwonams, kuriems jo tēws buwo ßlužijęs, ir meldēsi jû;

22. Jr prastojo Wießpati sawo tēwû Diewą, ir ne wáikßczojo ant kélio Pono Diewo.

23. Jr jo tarnai * susitare prieß Amoną ir užmuße karáliu jo namůse.
* 2 Nus. Kar. 24, 25.

24. Ale žmones toje žēmēje užmuße wisus, kurie buwo susitárę prieß karáliu Amoną. Jr žmones žēmēje Josiją, jo sunų, į karáliu idējo į jo wietą.

25. Bet ką Amons daugiaus ißtaisęs, ßtay, tai yra * raßyta knygose nusidáwimû karáliû Juda.
* 2 Nus. Kar. 33, 21. s.

26. Jr jie paláidojo jį jo kapinēse sode Uso. Jr jo sunus Josijas karáliumi pastojo į jo wietą.

22. Pérskyrimas.

Josijui be=karaliáujant suranda Zokano=Knygas.

1. Josijas * buwo aßtůniû mētû, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo trisdeßimts ir wieną mētą Jeruzalēj. Jo motina wardu buwo Jedida, dukte Adajo, iß Bazkat.
* 2 Nus. Kar. 34, 1.

2. Jr dare, * kas Ponui Diewui geray patiko, ir elgēsi pagal wisą elgimą sawo tēwo Dowido, ir † ne atsikreipe ney ant deßinês ney ant kairês.
* p. 18, 3. † Joz. 23, 6.

3. Jr aßtůnioliktame mete karáliaus Josijo nusiunte karálius Sapaną, Azaljo sunų, Mesullamo sunaus, raßytojį, į Pono Diewo namus ir tare:

4. Eik aukßtyn pas wyriáusiąjį wyskupą Jlkyą, kad jiems důtu pinigus, į Pono Diewo namus sugabéntůsius, kurius sargai prie slenkczû surinko iß žmoniû,

5. Kad jie * tus důtu darbininkams prie namû Pono Diewo, kad jie pataisytu, kas taisytina prie tû namû,
* 2 Nus. Kar. 34, 10.

6. Butent cimerninkams, ir remesternininkams, ir murininkams, ir kurie medzus bey ißkáltus ákmenis tur pirkti namus taisyt;

7. Taczaus, * kad rokundą iß jû ne praßytu pinigû, į jû rankas důtûjû, bet kad jie tai pagal teisybę wartotu.
* p. 12, 15.

8. Jr wyriáusiasis wyskups Jlkyas tare raßytojui Sapanui: * aß zokano=knygas radau namůse Pono Diewo. Jr Jlkyas dawe tas knygas Sapanui, kad tose skaitytu.
* 2 Nus. Kar. 34, 15.

9. Jr Sapans, raßytojis, parneße tas karáliui, ir atsake jam tarydams: tawo tarnai sudējo pinigus į wieną

krują, kurius bažnyczoje rádo, ir dawe tus darbininkams pastelių-tiemsiems prie namû Pono Diewo.

10. Taipjau ir sake Sapans, rašytojis, karáliui ir tare: wyskups Ilkyas dawe man kokias knygas. Ir Sapans pérskaite tas karáliui be-klausant.

11. Ale kaip karálius išgirdo žodžus žokano, † iplēše jis sawo rubus. * Ezr. 9, 3.

12. Ir karálius liepe Ilkyui, wyskupui, ir Ajikamui, Sapano sunui, ir Akborui, Mikajo sunui, ir Sapanui, rašytojui, ir Asajui, karáliaus tarnui, tarydams:

13. Nuêję pasiklauskite Poną Diewą už manę, už žmones ir už wisą Judą apie žodžus šių knygû rastûjû; nēs didis yra pápykis Pono Diewo, kurs ant musû užsidege todēl, kad musû tēwai ne klause žodžû šiû knygû, kad darytu wislab tai, kas tose parašyta.

14. Tay nuêjo Ilkyas wyskups, Ajikams, Akbors, Sapans ir Asajas pas prárakēne Uldą, Sallumo páczę, sunaus Tikwa, sunaus Aram, rubû sargo; ir ji gywéno Jeruzalēj i antraję pusę [miesto], ir jie kalbējo su je.

15. Ale ji tare jiems: taip sako Wiešpats Izraelio Diews: „sakykite tam wyrui, kurs jus pas manę atsiunte:

16. Taip sako Pons Diews: štay, aš nepalaimôs užwesiu ant šio kampo ir ant jo gywátininkû, wisus žodžus žokano, kurius karálius Juda dawe skaityt;

17. Todēl, kad jie manę prastoję ir kitiems diewams rukinę, kad manę ipykitu wisais darbais sawo rankû, todēl mano narsas pérpyks prieš ši kampą ir ne bus išgésomas."

18. Ale karáliui Juda, kurs jus atsiunte Pono Diewo pasiklaust, taipo turite sakyti: „taip sáko Wiešpats Izraelio Diews:

19. Todēl, kad tawo širdis pamankštinta dēl tû žodžû, kurius tu girdējei, ir pasižéminai po akiû Pono Diewo, kaip tu girdējei, ką aš kalbējau prieš ši kampą ir jo gywátininkus, kad jie turēs išpûstiti ir prakéikti buti, ir sawo rubus iplešei ir werkei po mano akiû: taygi ir aš tai išklausiau, sako Pons Diews;

20. Todēl * aš tawę suwalysiu pas tawo tēwus, kad su pakájumi busi suwalytas, ir tawo ákys ne matys wisą tą bēdą, kurę aš užwesiu ant šio kampo." Ir jie atsáke tai karáliui. * Jez. 57, 1.

23. Pérskyrimas.

Apie Wierôs Apczystijimą Josijo, ir apie súkanczus Karalius Joają bey Jojakymą.

1. Ir karálius nusiunte, ir * susirinko pas ji wisi wyriáusieji iš Judą ir Jeruzalês. * 2 Nuf. Kar. 34, 29.

2. Ir karálius aukštyn êjo i Pono Diewo namus, ir wisi wyrai iš Juda, ir wisi gywatininkai Jeruzalês su jûmi, klebonai ir prárakai, ir wisi žmones, kaip mažieji, taip ir didieji, ir paskaite po jû ausiû wisus žodžus anû knygû apie derējimą namûse Pono Diewo rastûjû.

3. Ir karálius prižengе prie stulpo ir * derējimą padáre su Ponu Diewu, kad jie sektu Poną Diewą ir spilnawotu jo prisákimus, liudijimus ir prowas, iš wisôs širdiês ir iš wisôs dušiôs, kad jie pradētu elgtis pagal žodžus šio derējimo rašytus šiosè knygose. Ir wisi žmones tą derējimą pildit apsiēme. * Joz. 24, 25.

4. Ir karálius liepe wyriausiamjam wyskupui Ilkyui ir klebonams iš antrôsês eilês ir sargams prie slenksczo, kad jie * išmestu iš bažnyczôs wisus rykus Baaliui, šwentitaijei girei ir † wisokiam dangaus pulkui darytûsius. Ir jie sudégino tus lauke šę-pus Jeruzalês dauboj Kidron, ir jû dulkes nunēštos buwo i Betēli. * Zir. 40, 3. † 2 Kar. 21, 3.

5. Ir jis atstáte (†) Kamarymus, kurius karálei Juda buwo idēję, kad rukintu ant aukštybjû miestûse Juda ir aplink Jeruzalę, ir rukitojus Baalio bey sáulês, ir menesio, ir žwaigždžû bey wisû dangaus pulkû. († t. e. pagoniškus klebonus.)

6. Ir dawe šwentitąję giráitę išwešt iš Pono Diewo namû laukan Jeruzalês i upéli Kidron, ir pér-

werte ję į dulkes ir użmete tas dulkes ant kapû prastûjû żmoniû.

7. Jr jis sugriówe kekszininkû butus prie Pono Diewo namû ēsanczûsius, kuriůse moteres iszáude butelius tai szwentitaijei giráitei.

8. Jr jis liepe ateit wisus klebonus isz miestû Juda, ir subjaurino aukszlybes, kur klebonai buwo rukinę, pradējęs isz Geba ik į Ber=Sebą, ir sugriowe aukszlybes wartůse, kurios buwo angoje wartû Josuwo, miesto waldono, kuri buwo ant kairês, kad į miesto wartus einama.

9. Taczau klebonai aukszlybjû niekadôs *ne buwo apierawoję ant altoriaus Pono Diewo Jeruzalēj, bet wálge nerauginlôs důnôs tarp sawo broliû. * Ebr.: ne apierawójo.

10. Jis ir subjaurino Topetą pakalnēj waikû Jnnom, kad neywiens sawo sunų arba dukteri *Molēkui ne důtu ugnimi sudégint. * 3 Moiz. 18, 21.

11. Jr jis szalin méte żirgus, kurius karálei Juda sáulei [ant garbês] buwo pastátę, kur einama į Diewo namus, prie kamárôs Netan=Meleko, kamárninko, kurs Parwarimůse buwo, ir sáulês weżimus jis sudégino ugnimi.

12. Jr *altorius ant stogo swetlyczoj Ajo, kurius karálei Juda padarydino, ir altorius, kurius Manasse padarydinęs abejůse pryangiůse Diewo namû, karálius sugriowe, ir szalin ēmęs isz cze jû dulkes iszbarste į upéli Kidron. * p. 11, 18.

13. Taipjau ir aukszlybes szę=pus Jeruzalês ēsanczeses ant deszinês prie kálno Maskit, kurias *Salomônas, karálius Jzrael, buwo itaisęs Astoretai, bjaurescżui Zidonitû, ir Kamosui, bjaurescżui Moabo, ir Milkom, bjaurescżui waikû Ammon, karálius subjaurino; * 1 Kar. 11, 7.

14. Jr sugriówe stulpus ir iszpústijo szwentitases gires, ir primete jû wietą żmoniû=káulais.

15. Taipjau ir altorių Betelij, aukszlybę, *kurę Jerobeams itaisęs, Nebato sunus, kurs Jzrael į griekus iwede, tą altorių jis sugriówe ir tą aukszlybę, ir sudégino szwentitąję girę. * 1 Kar. 12, 32.

16. Jr Josijas atsigręzęs památe kapines ant kalno ēsanczeses, ir nusiuntęs *atgabéndino káulus isz kapû ir sudégino tus ant altoriaus, ir subjaurino ji pagal żodį Pono Diewo, kuri ans Diewo wyrs ouwo iszkalbējęs, kurs tai iszszauke. * 1 Kar. 13, 2.

17. Jr jis tare: kieno tas káps, kurį asz matau? Jr żmones miesto atsáke jam: tai tas káps *ano Diewowyro, isz Juda atêjusiojo, kurs iszszauke tatai, ką tu esi dáręs priesz altorių Betelij. * 1 Kar. 13, 30.

18. Jr jis tare: důkite jam pakajų, nieks te ne krutin jo káulus! Taipo jo káulai buwo iszwálniti draug su káulais ano prárako isz Samariôs atêjusiojo.

19. Jisai ir sugriówe wisus butus aukszlybjû miestůse Samariôs, kurius karálei Jzrael buwo pakurę [Diewą] ipykint, ir dare su tais wisay taipo, kaip jis Betelij buwo dáręs.

20. Jr jis apierawojo wisus klebonus aukszlybjû czonay ēsanczus ant altoriû, ir sudégino taipo ant jû żmoniû=káulus, ir wēl pargryżo į Jeruzalę.

21. Jr karálius liepe żmonēms tarydams: *szwęskite Wieszpaczui sawo Diewui welykas, kaip paraszyta yra knygoje szio derējimo. * 2 Nus. Kar. 35, 1.

22. Nēs neyjokios welykos taipo ne buwo szwęstos, kaip szios, isz czēso waldonû, kurie Jzrael buwo waldę, ir per wisus czēsus karáliû Jzrael bey karáliû Juda.

23. Bet asztůnioliktame mete karáliaus Josijo szios welykos buwo szwęstos Ponui Diewui Jeruzalēj.

24. Priegtam Josijas ir iszszlawe wisus burtininkus ir pażymjû=iszguldytojus, ábrożus ir balwonus ir wisas bjaurybes żémēje Juda ir Jeruzalēj matytus, kad jis patwirtintu żokano żodżus tose knygose raszytus, kurias wyskups Jlkyas surádo Diewo namůse.

25. Jam *lygaus ne buwo pirm jo neywieno karáliaus, kurs taip † isz wisôs szirdiês, isz wisôs duszios ir isz wisôs sylôs Diewop butu

prisiwertęs pagal wisą zokaną Moizeßiaus; ir jam numirus jam lygaus ne buwo. * p. 18, 5. † Mark. 12, 30.

26. Taczaus Pons Diewas nesiliówe nů narso sawo didzojo pápykio, kuriům ant Juda buwo supykęs dēl wiso to kusinimo, kuriům * Manasse ji buwo kusinęs.
* p. 21, 11. 2 Nus. Kar. 33, 9.

27. Ir Pons Diewas tare: Aß ir Judą ßalin mesiu nů sawo wéido, * kaip aß Jzrael ßalin meczau, ir pamesiu ßi miestą, kuri saw buwau ißsirinkęs, butent Jeruzalę, ir tus namus, † apie kurius aß sakiau: mano wardas tur czonay buti.
* p. 17, 18. † 1 Kar. 8, 29.

28. Bet kas daugiaus apie Josiją sakytina, ir wislab, ką jis ißtaisęs, ßtay, tai yra raßyta * knygose nusidáwimů karaliů Juda.
* 2 Nus. Kar. 34, 1.

29. Jo-czēs aukßtyn nusitráuke * Paraônas Neko, Egypcionů karálius, prieß Assyrionů karálių prie upês Prat. Ale karálius Josijas nusitráuke jam prießais, ir numire Megiddoj, kaip ji buwo mátęs.
* 2 Nus. Kar. 35, 20.

30. Ir * jo tarnai pargabéno ji mirusi iß Megiddo, ir nugabéno ji i Jeruzalę ir paláidojo ji jo kapinēse. Ir żmones żémēje ēme Joają, Josijo sunų, ir ji pamostiję idējo ji i karalius i jo tēwo wietą.
* 2 Nus. Kar. 35, 22.

31. Dwideßimt ir trijů métů buwo Joajas, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo tris mēnesius Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo Amutal, Jeremio dukte iß Libna.

32. Ir jis dare, kas * Ponui Diewui ne patiko, kaip jo tēwai buwo pasielgę. * 1 Kar. 14, 22.

33. Ale Paraônas Neko * sugáwo ji Riblate żémeje Emat, kad ne gáutu karaliáut Jeruzalēj, ir użmete méżlawą ant tôs żémês ßimtą centneriů sidábro ir wieną centneri áukso.
* Jez. 19, 4. Ez. 19, 4.

34. Ir Paraônas Neko i karalius idējo Eljakymą, Josijo sunų, i wietą jo tēwo Josijo, ir pramine ji Jojakymą. Ale Joają jis ēmes nugabéno i Egyptą, czonay jis mire.

35. Ir Jojakyms dawe tą sidábrą bey áuksą Paraonui; ale taczau * jis méżlawą użdējo żmonēms, kad tą sidabrą důtu pagal żodi Paraono; kożną pagal jo pasiturējimą jis czēnawojo, kad sidábrą bey áuksą důtu iß żmoniů toj żémēje, kad galētu důti Paraonui Neko.
* p. 15, 20.

36. Dwideßimt ir penkiů métů buwo Jojakyms, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo wienioliką métů Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo Sebuda, Pedajo dukte iß Ruma.

37. Ir jis * dare, kas Ponui Diewui ne patiko, kaip jo tēwai buwo pasielgę. * p. 24, 9. 19.

24. Pérskyrimas.

Apie tris Karalius Juda: Jojakymą, Jojakyną bey Zidekyą.

1. Jo-czēs aukßtyn nusitráuke Nebukad-Nezars, Babēlio karálius, ir Jojakyms jam pasidawe per tris metus. Ir jis atsigręzęs atpůle nů jo.

2. Ir Pons Diewas użléido ant jo żalniériů, kurie atêjo iß Kaldeonů, iß Syrionů, iß Moabitů ir iß [żémês] waikû Ammon, ir dawe jůs i Judą ateit, kad ji nużawintu, pagal żodi Pono Diewo, per jo tarnus, prárakus, kalbētą.

3. Bet tai nusidawe Juda taipo pagal żodi Pono Diewo, kad jůs nů sawo wéido prastumtu * dēl griekû Manassês, kurius jis buwo padáręs; * p. 21, 10.

4. Ir dēl * nekaltojo kraujo, kuri jis praliejo ir Jeruzalę pilną padare nekalto kraujo, Pons Diewas ne norējo atsiléisti. * p. 21, 16.

5. Ale kas daugiaus sakytina apie Jojakymą, ir wislab, ką jis ißtaisęs, ßtay, tai yra raßyta * knygose nusidáwimů karaliů Juda.
* 2 Nus. Kar. 36, 4.

6. Ir Jojakyms użmigo su sawo tēwais, ir jo * sunus Jojakyns karáliumi pastojo i jo wietą.
* 2 Nus. Kar. 36, 8.

7. Ir Egypcionů karálius ne ißsitráuke daugiaus iß sawo żémês, nēs Babēlio karálius jam wislab buwo atēmęs, kas Egypcionů karáliaus buwo, nů upês Egypto iki wandens Prat.

8. Aßtůniolika métû buwo Jojakyns, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo tris mēnesius Jeruzalēj. Jo mytina wardu buwo Neusta, Elnatano dukte iß Jeruzalês.

9. Jr jis dare, kas Ponui Diewui ne patiko, kaip jo tēws buwo daręs.

10. Tů=*czēs aukßtyn nusitráuke tarnai Nebukad=Nezaro, Babēlio karáliaus, į Jeruzalę, ir apgule miestą pylimu. * 2 Nus. Kar. 36, 10.

11. Jr Nebukad=Nezarui su sawo tarnais miestą priêjus, apgule ji.

12. Ale Jojakyns, karálius Juda, ißêjo pas Babēlio karálių su sawo mótina, su sawo tarnais, su sawo wyresneiseis bey kamárninkais; ir Babēlio karálius ji priēme, kaip jis áßmąji métą buwo karaliáwęs;

13. Jr * ißēme iß cze wisus skárbus iß namû Pono Diewo ir iß namû karáliaus, ir sukúle wisus áuksinus rykus, kurius Salomons, karálius Jzrael, buwo darydinęs bażnyczoje Pono Diewo, kaip tai Pons Diews buwo kalbējęs; * P. 20, 17.

14. Jr ßalin gabéno wisą Jeruzalę, wisus wyresniûsius, wisus macniûsius, déßimt túkstanczû apkaltûjû, ir wisus cimerninkus bey wisus kálwjus, ir nieko ne paliko, kaip tikt prastûjû żmoniû tôs żémês.

15. Jr * ßalin gabéno Jojakyną į Babēli, karáliaus mótiną, karáliaus moteres ir jo kamárninkus; priegtam ir macę turinczûsius toj żémēj jis ßalin gabéno apkaltus iß Jeruzalês į Babēli, * Jer. 24, 1.

16. Jr kas geriáusiûjû żmoniû buwo, septynis túkstanczus, ir cimerninkû bey kalwjû wieną túkstanti, wisus driútus zalnierius; ir Babēlio karálius nugabéno jûs į Babēli.

17. Jr * Babēlio karálius idējo jo dēdzų Matanją į karalius į jo wietą, ir pérwerte jo wardą Zidekyą. * Jer. 52, 1.

18. Dwideßimt ir wieno méto buwo Zidekyas, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo wieniolika métû Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo Amital, Jeremio dukte iß Libna.

19. Jr jis dare, kas Ponui Diewui ne patiko, kaip Jojakyms buwo padáręs.

20. Ties nusídawe taipo su Jeruzale ir su Juda iß pápykio Pono Diewo, ikikol jis jûs prastumtu nů sawo wéido. Jr * Zidekyas atpůle nů Babēlio karáliaus. * Jer. 52, 3. Ezek. 17, 15.

25. Pérskyrimas.

Apie Jßpústijimą Miesto Jeruzalês ir Babēlißkąji Kalējimą.

1. Jr nusídawe dewintame mete jo karalystês, deßimtąję dieną deßimtojo mēnesio, kad * Nebukad=Nezars, Babēlio karálius, atêjo su wisu sawo pulku prieß Jeruzalę, ir jie guldēsi prieß ję, ir pyle pylimą aplink ję. * 2 Nus. Kar. 36, 17. Jer. 39, 1.

2. Taipo miestas buwo apguldytas ik į wieniolikąji métą karáliaus Zidekyo.

3. Ale dewintoje to menesio badas labay sunkus buwo mieste, kad żmones tôs żémês nieko ne turējo wálgit.

4. Tay jie isiwerże į miestą, ir wisi zalniêrei pabēgo nakcze keliu nů wartû tarp anû dwiêjû múrû, kuriûm į karáliaus sodą einama. Ale Kaldeonai gulējo aplink miestą. Jr jis bēgo tů keliu į plynûsius laukus.

5. Ale Kaldeonû pulkai wijo karálių ir sugawo ji ant plynûjû laukû pas Jeriką, ir wisi zalniêrei pas ji ēsantieji ißsisklaide nů jo.

6. Bet jie sugáwo karálių ir nuwede ji pas karálių Babēlio aukßtyn į Riblatus; ir jie prową jam dare.

7. Jr papjowe Zidekyo waikus po jo akiû; ir * apjekino Zidekyą, ir lenciugais ji surißę nugabéno ji į Babēli. * Jer. 39, 7. Wald. 16, 21.

8. Sékmąję dieną penktojo mēnesio, tai eiti dewynioliktasis méts Nebukad=Nezaro, Babēlio karáliaus, atêjo Nebusar=Adans, wyriáusiasis ant dwaronystês, Babēlio karáliaus tarnas, į Jeruzalę,

9. Jr sudégino Pono Diewo namus ir karáliaus namus, ir wisus

butus Jeruzalēj, ir wisus didzus butus jis ugnimi sudėgino.

10. Ir wisas pulkas Kaldeonû, kurs buwo su wyriáusiûju ant dwaronystês, sugriówe murus aplink Jeruzalę.

11. Bet kitus žmones, kurie liko miestê, ir kurie Babēlio karáliui pripůle, ir kitus prastus žmones, tus Nebusar=Adans, wyriáusiasis ant dwaronystês, ßalin gabéno.

12. Ir iß prasczáusiûjû tôs žémês žmoniû paliko wyriáusiasis ant dwaronystês wynyczininkus bey laukininkus.

13. Bet * wariniůsius stulpus prie Pono Diewo namû, ir anus stulpus, ir wariniji ėžerą prie Pono Diewo namû ēsantiji, sukúle Kaldeonai ir nuweże wárią į Babēlį.
* Jer. 27, 19. P. 52, 17.

14. Ir půdus, ßiupeles, peilius, ßáukßtus ir wisus warinius rykus prie ßlužmôs priwálomůsius jie ßalin ēme.

15. Priegtam ēme wyriáusiasis ant dwaronystês skauradas ir bekius, ir kas ar iß áukso ar iß sidábro buwo:

16. Du stulpu, wieną ėžerą, ir anus stulpus, kurius * Salomonas buwo darydinęs namams Pono Diewo. Ne buwo swériamas wárias wisû ßiû rykû.
* 1 Kar. 7, 15. 23.

17. Aßtůniolika * máslû aukßtas buwo wiens stulpas, ir jo kulka wirßuj taipojau buwo warine ir trijû máslu aukßta, o lenciugēlei bey granot=obolei prie kulkôs aplinkuy wisay buwo iß wário. Lygey toks buwo ir antrasis stulpas su lenciugēleis.
* 1 Kar. 7, 15. 2 Nus. Kar. 3, 15. Jer. 52, 21.

18. Ir wyriáusiasis ant dwaronystês ēme klebonq Serają iß pirmôsês eilês ir kleboną Zepanją iß antrôsês eilês, ir tris wartû sárgus,

19. Ir wieną kamárninką iß miesto, kurs idēts buwo ant zalniêriû, ir penkis wyrus wis prie karáliaus ēsanczus, kurie mieste buwo rasti, ir Soperi, wyriáusiąji ant ábazo, kurs žmones toj žémēje kariáuti mokino, ir ßeßes=dėßimts wyrû iß žmoniû ant kiemû mieste rastû,

20. Sziûs ēme Nebusar=Adans, wyriáusiasis ant dwaronystês, ir nugabéno jûs pas Babēlio karálių į Riblatus.

21. Ir Babēlio karálius užmuße jûs * Riblatůse žémēje Emat. Taipo Juda buwo ßalin gabénts iß sawo žémês.
* P. 23, 33. Jer. 52, 27.

22. Ale ant likusiûjû žmoniû žémēje Juda, kurius Nebukad=Nezars, Babelio karálius, ißlikdino, * idējo jis Gedalją, Ajikamo sunų, Sapano sunaus.
* Jer. 40, 5. P. 39, 14.

23. Taygi, kaip wisi tie zalniêrei, wyriáusieji ir wyrai girdējo, kad Babēlio karálius Gedalją buwo jiems idējęs, atêjo jie pas Gedalją į Mizpą, butent Ismaels, Netanjo sunus, ir Jojanans, Kareo sunus, ir Serajas, Tanumēto sunus, Netopatits, ir Jacsanjas, Maekaczo sunus, draug su sawo wyrais.

24. Ir * Gedaljas prisēke jiems ir jû wyrams ir tare jiems: nesibijokites padůti buti Kaldeonams; pa, silikkite ßioj žémēj, ir bukite padůti Babēlio karáliui, tay jums wislab geray pasiseks.
* Jer. 40, 9.

25. Ale sekmame mēnesije atêjo * Ismaels, Netanjo sunus, Elisamo sunaus, iß karálißkôsês giminês ir dėßimt wyrai su jůmi, ir užmuße Gedalją, priegtam ir Zydus bey Kaldeonus pas ji Mizpoje buwusius.
* Jer. 41, 7.

26. Tay * pasikēle wisi žmones, kaip mažieji, taip ir didieji, ir wyriáusieji zalnierei, ir nukáko į Egyptą; nēs jie bijojos Kaldeonû.
* Jer. 41, 17. P. 43, 6. 7.

27. Bet trisdeßimt=sekmame mete, kaip Jojakyns, karálius Juda, ßalin gabents buwo, dwideßimt=sékmąję dieną dwyliktojo mēnesio ißkēle Ewil=Merodaks, Babēlio karálius, Jojakyną, karálių Juda, iß kalējimo,

28. Ir kalbējo meilingay su jůmi, ir dējo jo krēslą per krēslus karáliû pas ji Babēlij ēsanczû,

29. Ir *pérmaine rubus jo kalėjimo; ir jis wiſadôs walge po jo akiû, kol gywas buwo.
* Jer. 52, 33.

30. Ir jis priſkyre jam jo dáli, kuri jam wis dûdama buwo nů karáliaus, ant kożnôs dienôs, kol jis gywas buwo.

Galas antrûjû Knygû apie Karalius.

Pirmoſios Kunygos Nuſidawimû Karaliû.

1. Pérſkyrimas.

Suraßims Giminiû patriarkû iki Jokubo.

1. Adoms, *Set, Enos.
* 1 Moiz. 5, 3.
2. Kenan, Maalaleel, Jared,
3. Enok, Metuzala, Lamek,
4. Noa, Sem, Am, Japet.
5. Waikai *Japeto ßitie yra: Gomer, Magog, Madai, Jawan, Tubal, Meſek, Tiras.
* 1 Moiz. 10, 2.
6. Bet waikai Gomerio ßitie yra: Aſkenas, Kipat, Togarma.
7. Waikai Jawano ßitie yra: Eliſa, Tarſiſa, Kitim, Dodanim.
8. *Waikai Am ßitie yra: Kus, Mizraim, Put, Kanaan.
* 1 Moiz. 10, 6.
9. Bet waikai Kus ßitie yra: Seba, Ewila, Sabta, Ragema, Sabteka. Bet waikai Ragema ßitie yra: Szeba bey Dedan.
10. Ale Kuſui gime Nimrodas, tas pradėjo macniu ponu bút ant żémês.
11. Mizraimui *gime Ludim, Anamim, Leabim, Naptuim,
* 1 Moiz. 10, 13.
12. Patruſim, Kaſluim, iß kuriû radoſi Pyliſtim ir Kaptorim.
13. Ir Kanaanui gime Zidonas, pirmgimeſis jo ſunus, ir Etas,
14. Jebuſi, Amori, Girgoſi,
15. Ewi, Arki, Sini,
16. Arwadi, Zemari ir Emati.
17. Waikai *Sem ßitie yra: Elam, Aſſur, Arpakſad, Lud, Aram, Uz, Ul, Geter ir Maſek.
* 1 Moiz. 10, 22.
18. Bet Arpakſadui *gime Salas; Salui gime Ebers.
* 1 Moiz. 10, 24.
19. Ale *Eberiui du ſunu buwo pagimdytu, wiens wardu buwo Peleg, todėl, kad joczėſ żéme buwo pérdalyta, ir jo brolis wardu buwo Jaktan.
* 1 Moiz. 10, 25. P. 11, 16.
20. Bet Jaktanui gime Almodadas, Salep, Azarmawet, Jara,
21. Adoram, Uſal, Dikla.
22. Ebal, Abimael, Szeba,
23. Opir, Ewila ir Jobab. Tie wiſi waikai yra Jaktano.
24. Sem, Arpakſad, Sala,
25. Eber, Peleg, Regu,
26. Serug, Naor, Tara,
27. Abram, tai eſti Abraomas.
28. Ir waikai Abraomo ßitůdu yra: *Izaokas bey Iſmaels.
* 1 Moiz. 25, 13. P. 21, 3.
29. Szita yra jû diwiêjû gimine: pirmgimeſis Iſmaelio ſunus Nebajot, Kedar, Adbeel, Mibſam,
30. Miſma, Duma, Maſſa, Adad, Tėma,
31. Jetur, Napis, Kedma. Tai yra waikai Iſmaelio.
32. Bet waikai *Keturôs, Abraomo nepriwenczawotôſês paczôs: ta pagimde Simram, Jakſan, Medan, Midian, Jesbak, Suą. Bet waikai Jakſano ßitůdu yra: Szeba bey Dedan.
* 1 Moiz. 25, 2.
33. Ir waikai Midian ßitie yra: Epa, Eper, Enok, Abida, Eldaa. Tai wiſi yra waikai Keturôs.
34. Abraomui gime *Izaokas. Ir waikai Izaoko ßitůdu yra: †Eſawas bey Izraels.
* 1 Moiz. 21, 2. † 1 Moiz. 25, 25. 26.
35. Waikai *Eſawo ßitie yra: Elipas, Reguel, Jeus, Jaelam, Kora.
* 1 Moiz. 36, 10.
36. Waikai Elipo yra: Teman, Omar, Zepi, Gaëtam, Kenas, Timna, Amalek.
37. Waikai Reguelio yra: Naat, Sera, Samma bey Miſa.
38. Waikai *Seir yra: Lotan, Sobal, Zibeon, Ana, Diſon, Ezer, Diſan.
* 1 Moiz. 36, 20.

39. Waikai Lotano ßitie yra: Ori, Omam; ir Timna buwo sesû Lotano.

40. Waikai Sobalo ßitie vra: Alian, Manaat, Ebal, Sepi, Onam. Waikai Zibeono ßitûdu yra: Aja bey Ana.

41. Waikai Ana: Dison. Waikai Dison ßitie yra: Amram, Esban, Jetran, Keran.

42. Waikai Ezer ßitie yra: Bilan, Saewan, Jaekan. Waikai Disan ßitûdu yra: Uz bey Aran.

43. Szitie yra * tie karálei, kurie karaliáwo źémēje Edom, pirm=neng karálius karaliáwo tarp waikû Izrael: Bela, sunus Beor, ir jo miestas wadinams buwo Dinaba.
* 1 Moiz. 36, 31.

44. Jr Belui numirus į jo wietą karáliumi pastojo Jobabs, sunus Sera, iß Bazra.

45. Jr Jobabui numirus į jo wietą karáliumi pastojo Usams iß Temanitû=źémēs.

46. Usamui numirus į jo wietą karáliumi pastojo Adads, sunus Bedado, kurs Midianitus ißmußė ant Moabitû laukû; ir jo miestas wadinams buwo Awit.

47. Adadui numirus į jo wietą karáliumi pastojo Samla iß Masrek.

48. Samlui numirus į jo wietą karáliumi pastojo Zaulas iß Rejobot pas wandenį.

49. Zaului * numirus į jo wietą karáliumi pastojo Baal=Anan, sunus Akbor.
* 1 Moiz. 36, 38.

50. Baal=Ananui numirus į jo wietą karáliumi pastojo Adads, ir jo miestas wadinams buwo Pagi; o jo pati wardu buwo Meetabeel, dukte Matred, kuri Mesaabo dukte buwo.

51. Ale Adadui numirus kunigaikßczei radosi Edome: * kunigaikßtis Timna, kunigaikßtis Alia, kunigaikßtis Jetet,
* 1 Moiz. 36, 40.

52. Kunigaikßtis Aalibama, kunigaikßtis Ela, kunigaikßtis Pinon,

53. Kunigaikßtis Kenas, kunigaikßtis Temans, kunigaikßtis Mibzar,

54. Kunigaikßtis Mag iel, kunigaikßtis Iram. Tai yra kunigaikßczei Edomè.

2. Pérskyrimas.

Jokubo bey Judo Waikai.

1. Szitie yra waikai * Izraelio: Ruben, Simeon, Lewi, Juda, Izaßar, Sebulon,
* 1 Moiz. 35. 22 – 26.

2. * Dan, Jozeps, Binjamin, Naptali, Gad, Asser.
* 1 Moiz. 30, 5.

3. Waikai * Judo ßitie yra: Ger, Onan, Sela. Tie trys jam użaime iß Kananitēnês, duktera Suo. † Bet Ger, pirmasis sunus Juda, nelabs buwo po akiû Pono Diewo, todēl jis jį nużawino.
* 1 Moiz. 46, 12. † 1 Moiz. 38. 7.

4. Ale Tamare, jo marti * pagimde jam Pereżą bey Serą. kad waikû Juda iß wiso buwo penki.
* 1 Moiz. 38 29. 30.

5. Waiku=du * Perezo ßiûdu yra: Ezron bey Amul.
* 1 Moiz. 46, 12.

6. Bet waikai Sera ßitie yra: Simri, Etan, Eman, Kalkol, Dara. Tû iß wiso yra penki.

7. Waikai Karmi yra: Akar, * kurs Izrael į bēdą iwede, kaip jis ano ką ēme, kas Diewui buwo żadēta.
* Joz. 7, 1.

8. Waikai Etan yra Asarja.

9. Bet waikai * Ezron. kurie jam użgime, ßitie yra: Jerameel, Ram, Kalubai.
* Rut. 4, 19. Matt. 1, 3.

10. Bet Ramui gime Ammi=Nadabs. Ammi=Nadabui gime Naessonas, kunigaikßtis waikû Juda.

11. Naessonui * gime Salmas. Salmui gime Boas.
* Rut. 4. 20.

12. Boasui * gime Obed. Obedui gime Izai.
* Rut. 4, 17.

13. Izai * gime jo pirmgimesis sunus Eliab, antrasis Abi=Nadab, † treczasis Simea,
* 1 Zom. 16, 6. † 2 Zom. 13, 3.

14. Ketwirtasis Netaneel, penktasis Raddai,

15. Szeßtasis Ozem, * sekmasis Dowidas.
* 1 Zom. 17, 12.

16. Jr jû seseri dwi buwo: Zeruja ir Abigail. * Waikai Zerujôs ßitie yra: Abisai, Joab, Azael, tie trys.
* 2 Zom. 2, 18.

17. Bet Abigai pagimde * Amasą. Bet tēwas Amaso buwo Jeters, Ismaelits.
* 2 Zom. 17, 25.

18. Kalebui, sunui Ezron, gime iß Asubôs, jo paczôs, ir iß Jeri=

gotôs; ir ßitie yra jôs waikai: Jezer, Sobab ir Ardon.

19. Ale Arsubai numirus wéde Kalebs Epratą, ta jam pagimde Urą.

20. Urui gime Uri. Uriui gime Bezaleelis.

21. Paskuy sugule Ezrons su dukterimi Makir, tēwo Gilead, ir jis wéde ję ßeßes-déßimts métû besbudams, ir ji pagimde jam Segubą.

22. Ale Segubui gime *Jairas, tas turkjo dwideßimt ir tris miestus zémēje Gilead. * Wald. 10, 3.

23. Jr jis gáwo iß tû Gesur ir Aram, *kiemeliu-du Jair, priegtam Kenat su jo miestéleis, ßeßes-déßimts miestus. Tai wisi yra waikai Makiro, tēwo Gilead. * 1 Kar. 4, 13.

24. Ezronui Kaleb-Epratoje numirus, paliko Ezrons sawo pacʒę Abią, ta jam pagimde *Asurą, tēwą Tekoa. * p. 4, 5.

25. Jerameels, pirmasis Ezrono sunus, turējo waikû: pirmąji Ram, Buną, Oren bey Ozem, ir Ają.

26. Jr Jerameels dar kitą turējo pácʒę, wardu Atarą, ta yra mótina Onamo.

27. Bet waikai Ramo, pirmojo sunaus Jerameelio, ßitie yra: Maaz, Jamin bey Eker.

28. Bet Onams turējo dwejetą waikû: Samai bey Jadą. Jr waikai Samai ßitûdu yra: Nadab ir Abisur.

29. Jr Abisuro pati wardu buwo Abijail, kuri jam pagimde Akban ir Molid.

30. Bet waikai Nadab ßitûdu yra: Seled bey Appaim; ir Seleds numire be waikû.

31. Waikai Appaim yra Jesei. Waikai Jesei yra Sesan. Waikai Sesan yra Ajelai.

32. O waikai Jada, Samai brolio, ßitûdu yra: Jeter bey Jonatan. Bet Jeters numire be waikû.

33. Jr waikai Jonatano ßitûdu yra: Pelet bey Sasa. Tai yra waikai Jerameelio.

34. Bet Sesans ne turējo sunû, bet dukteriû. Jr Sesans turējo Egyptißką bérną, wardu Jarą.

35. Jr Sesans dawe Jarui, sawo bérnui, sawo dukteri per pácʒę, ta jam pagimde Attai.

36. Attajui gime Natan. Natanui gime Sabad.

37. Sabadui gime Eplal. Eplalui gime Obed.

38. Obedui gime Jeju. Jejui gime Asarjas.

39. Asarjui gime Alez. Alezui gime Eleasas.

40. Eleasui gime Sisemai. Sisemai gime Sallum.

41. Sallumui gime Jekamias, Jekamiui gime Elisamas.

42. Waikai Kaleb, Jerameelio brolio yra: Mesa, pirmgimęsis jo sunus, tas yra tēwas Sipo, ir waikû Marēsa, Ebrono tēwo.

43. Bet waikai Ebron ßitie yra: Kora, Tapua, Rekem ir Sama.

44. Jr Samui gime Raam, tēwas Jarkaam. Rekemui gime Samai.

45. Bet Samajo sunus wardu buwo Maon; ir Maons tēwas buwo Bet-Zuro.

46. Bet Epa, Kalebo nepriwencʒawotoji pati, pagimde Aran, Mozą bey Gases. Jr Aranui gime Gasesas.

47. Bet waikai Jadai ßitie yra: Rekem, Jotam, Gesan, Pelet, Epa ir Saap.

48. Bet Maeka, Kalebo nepriwencʒawotoji pati, pagimde Seberi ir Tirēną;

49. Bet ji pagimde ir Saapą, tēwą Madmanno, ir Sewą, tēwą Makbeno, ir tēwą Gibeo. Bet Aksa buwo *Kalebo dukte. * Joz. 15, 16. Wald. 1, 12.

50. Szitie buwo waikai Kalebo: Ur, pirmgimęsis sunus iß Epratôs, Sobal, Kiriat-Jearimo tēws,

51. Salma, tēwas Betleem, Areps, tēwas Betgader.

52. Jr Sobals, tēwas Kiriat-Jearim turējo sunû, tas Diewo zodi sáke pusei [zémei] Manuot.

53. Bet gentystes Kiriat-Jearimè buwo Jetritai, Putitai, Sumatitai ir Misraitai. Jß ßiû rádosi *Zaregatitai ir Estaolitai. * p. 4, 2.

54. Waikai Salma yra Betleem, ir *Netopatitai, grozybe giminês

Joab, ir puse Manatitû iß Zareitißkio. * p. 10, 16.

55. Jr gentystes rásßtininkû, Jabeze gywénanczû, yra Tireatitai, Simeatitai, Sukatitai. Tai yra Kinitai, kurie radosi iß Amat, tēwo Bet=Kekab.

3. Pérskyrimas.

Suraßims Karáliû Juda.

1. Szitie yra * Dowido waikai, kurie Ebrone jam ußgime: pirmasis Amnons iß Ajinoamôs Jesreelitēnês; antrasis Danjelis iß Abigailês, Karmelitēnês; * 2 Zom. 3, 2.

2. Treczasis Absaloms, sunus Maēka, dukters Talmai, karáliaus iß Gesur; ketwirtasis Adonia, sunus Agit;

3. Penktasis Sapat=Ja iß Abitalês; ßeßtasis Jetream iß Eglôs, jo paczôs.

4. Szie ßeßi jam ußgime Ebrone, nēs jis czon karaliáwo septynis metus ir ßeßis mēnesius, ale Jeruzalēj jis karaliáwo trisdeßimts ir tris metus.

5. Jr * ßitie jam ußgime Jeruzalej: Simea, Sobab, Natan, Salomons, tie keturi iß dukters Sua (t. e. Bat=Sebôs), dukters Ammiel; * 1 Nus. Kar. 15, 4. 2 Zom. 5, 14.

6. Priegtam Jebear, Elisama, Elipalet,

7. Noga, Nepeg, Japia,

8. Elisama, Eliada, Elipalet, tie dewyni.

9. Tie wisi yra Dowido waikai, dar be waikû nepriwenczawótûjû móteriû. Jr * Tamore buwo jû sesů. * 2 Zom. 13, 1.

10. Salomono * sunus buwo Keabeams, to sunus buwo Abia, to sunus buwo Asas, to sunus buwo Jozapats, * Matt. 1, 7.

11. To sunus buwo Jorams, to sunus buwo Ajasjas, to sunus buwo Joas,

12. To sunus buwo Amazjas, to sunus buwo Asarjas, to sunus buwo Jotams,

13. To sunus buwo Ajas, to sunus buwo Jskyas, to sunus buwo Manasse,

14. To sunus buwo Amons, to sunus buwo Josijas.

15. Bet Josijo sunus ßitie buwo: pirmasis Joanan, antrasis Jojakym, treczasis Zidekyas, ketwirtasis Sallum.

16. Bet waikai Jojakym buwo Jekanjas, to sunus buwo Zidekyas.

17. Bet waikai Jekanjo, kuri apkale, buwo Sealtiel,

18. Malkiram, Padaja, Seneazar, Jekamja, Osama, Nēdabja.

19. Waikai Padajo buwo: Zerubábel bey Simei. Waikai Zerubabēlio buwo: Mesullam ir Ananja, ir jû=dwiējû sesů Selomit;

20. Priegtam Asuba, Ojēl, Berekja, Asadja, Jusab=Esed, tie penki.

21. Bet waikai Ananjo buwo: Platja ir Jesaja; to sunus buwo Kepaja, to sunus buwo Arnan, to sunus buwo Obadja, to sunus buwo Sakanja.

22. Jr waikai Sekanjo buwo: Semaja. Waikai Semajo buwo: Attus, Jegeal, Barya, Nearja, Sapat, [Seza], tie ßeßi.

23. Bet waikai Nearjo ßitie buwo: Elioenai, Jskya, Asrikam, tie trys.

24. O waikai Elioenai ßitie buwo: Odaja, Eliasib, Plaja, Akkub, Joanan, Delaja, Anani, tie septyni.

4. Pérskyrimas.

Waikû=Waikai Judo.

1. Waikai * Judo ßitie buwo: Perez, Ezron, Karmi, Ur bey Sôbal. * 1 Moiz. 46, 12.

2. Jr Keajui, sunui Sôbal, gime Jaat. Jaatui gime Ajumai bey Laad. Tai yra * gentystes Zaregatitû. * p. 2, 53.

3. Jr tai yra gimine tēwo Etam: Jesreel, Jesma, Jedbas; ir jû sesů wardu buwo Azlelponi;

4. Jr Pnuels, tēwas Gedor, ir Esers, tēwas Usa. Tai yra waikai Ur, * pirmojo sunaus Eprato, tēwo Betleem. * p. 2, 19.

5. Bet Asurs, tēwas Tekoa, turējo dwi moteri: Eleq ir Naērq.

6. Jr Naēra jam pagimde Ajussam, Eper, Temni, Ajastari. Tai yra waikai Naerôs.

7. Ale waikai Eleôs szitie buwo: Zeret, Jezoar ir Etnan.
8. Ir Kozui gime Anubas bey Azobebas, ir gentyste Ajarel, sunaus Arum.
9. Ale Jaebez buwo garbingésnis uż sawo brolius, ir jo mótina pramine ji Jaebez, nēs ji tare: * asz ji su tuzba pagimdzau. * 1 Moiz. 35, 17.
10. Ir Jaebez meldēsi Diewą Izraelio ir tare: * jey tu manę żegnosi ir mano rubeżius didisi, ir manę gélbēsi ir wisokią bēdą nů manęs attolisi, kad manę ne prispáustu, (tay tawę uż tai gárbiju ir taw dēkawoju). Ir Diewas jam dawe, ko jis melde. * 1 Moiz. 28, 20.
11. Bet Kalubui, broliui Sua, gime Meiras, tas yra tēwas Estono.
12. Ir Estonui gime Bet-Rapas, Paseas bey Teinnas, tēwas miesto Najo: tai yra wyrai isz Rēka.
13. Waikai * Keno szitůdu buwo: Atniel bey Seraja. Bet waikai Atniel buwo: Atat. * Joz. 15, 17. Wald. 1, 13.
14. Ir Meonotajui gime Opras. Ir Serajui gime Joabas, tēwas pakalnês cimerninkû, nēs jie buwo cimerninkai.
15. Bet waikai Kalebo, sunaus Jepunne, szitie buwo: Iru, Ela ir Naam. Waikai Ela buwo: Kenas.
16. Ir waikai Jealeelio szitie buwo: Sip, Sipa, Tirja ir Asareel.
17. Ir waikai Esro szitie buwo: Jeter, Mered, Eper bey Jalon, ir Taar su Mirjama, Samai, Jesba, tēwu Estemoa.
18. Ir jo pati Judijja gimde Jered, tēwą Gedor, Eber, tēwą Soko, Jekutiel, tēwą Sanoo. Tai yra waikai Bitjôs, dukters Paraono, kurę Mareds wéde.
19. Waikai Odijo paczôs, sesers Najamo, tēwo Kegila, buwo: Garmi bey Estemoa Maekatits.
20. Waikai Simono szitie buwo: Ammon, Rinna ir Ben-Anan, Tilon. Waikai Jesei buwo: Sojet ir Ben-Sojet.
21. Bet waikai * Sela, sunaus Juda, szitie buwo: Er, tēwas Leka, Laeda, tēwas Maresa, ir gentyste audējû tarp giminês Asbea; * 1 Moiz. 38, 5.
22. Priegtam Jokym ir wyrai isz Koseba, Joas ir Sarap, kurie úki walde Moabe ir Jasubij Lakeme, pagal pásaką senûjû.
23. Jie buwo půdzei ir gywéno tarp sodû ir aptwértû darżû pas karalių ant jo reikalo, ir atêję pasiliko czonay.

5. Pérskyrimas.

Simeono Giminės.

24. Waikai * Simeono szitie buwo: Nemuel, Jamin, Jarib, Sera, Saul; * 1 Moiz. 46, 10.
25. To sunus buwo Sallum, to sunus buwo Mibsam, to sunus buwo Misma.
26. Bet waikai Misma buwo: Ammuel, to sunus buwo Zakkur, to sunus buwo Simei.
27. Ir Simei turējo szesziolika sunû ir szeszētą dukteriû, ir jo brolei ne daug waikû turējo; o wisos jû gentystes nesidaugsino taip labay, kaip waikai Juda.
28. Bet jie gywéno * Berseboj, Moladoj, Azar-Sual, * Joz. 19, 2.
29. Bila, Ezem, Tolad,
30. Betuel, Arma, Ziklag,
31. Bet-Markabot, Azar-Susim, Bet-Birei, Saaraim. Szitie buwo jû miestai ik Dowidui karaliáujant.
32. Priegtam jû kiemai pas Etan, Ain, Rimmon, Token, Asan, tie penki m estai.
33. Ir wisi kiemai aplink szius miestus esantieji ik į Baal, tai yra jû gywénimas ir eile jû giminês tarp jû.
34. Ir Mesobab, Jamlek, Josa, sunus Amazjo,
35. Joel, Jeu, sunus Josibjo, sunaus Serajo, sunaus Asiel,
36. Elioenai, Jaekoba, Jesoaja, Asaja, Adiel, Jsmeel ir Benaja,
37. Sisa, sunus Sipei, sunaus Allon, sunaus Jedaja, sunaus Simri, sunaus Semaja.
38. Szitie paskojo garbês pilni kunigaikszczei sawo giminēse szakniês sawo tēwû, ir pérsiskyre pagal daugybę.
39. Ir jie nusitráuke, kad nukaktu į Gedor, į rytus pakalnês, kad ganyklôs jēszkotu sawo awims,

40. Jr rádo rēbję ir gérą ganyklą bey źémę plácżę, *tyką ir waisingą; nēs pirma cże gywéno waikai Am.
* Wald. 18, 7.

41. Jr kurie czonay dabar warsdais surašyti yra, tie atêjo czese *Jškyo, karáliaus Juda, ir muše anû šētras ir gywénimus, kurius czonai rádo, ir nużawino wislab iki šei dienai ir gywéno jû wietoje; nēs buwo czonay ganyklôs awims.
* 2 Kar. 15, 1.

42. Jr šalin êjo iš jû, iš waikû Simeon, penki šimtai wyrû ant kalnû Seir su sawo wyresneiseis, Platja, Nearja, Repaja ir Usiel, iš waikû Jesei,

43. Jr *użmuše palaiką pabēgusiûjû Amalekitû, ir gywéno czonay iki šei dienai.
* 2 Moiż. 17, 14.

6. Pérskyrimas.

Apie Ruben, Gad bey Manassę.

1. Waikai Ruben, pirmojo sunaus Jżrael, (nēs jis buwo pirmgimęsis sunus, ale todēl, *kad jis pátalą sawo tēwo subjaurino, jo pirmgimimas buwo dûtas waikams Jożepo, sunaus Jżrael; ir jis ne buwo laikytas uż pirmgimusi;
* 1 Moiż. 35, 22.

2. Nēs Judui, kurs macnus buwo tarp sawo broliû, *wisa kunigaikštyste buwo dûta į ano wietą, ir Jożēpui prowa pirmgimusiojo;)
* 1 Moiż. 49, 18.

3. Tavgi waikai *Ruben, pirmgimusiojo sunaus Jżraelio, šitie yra: Anok, Pallu, Eżron bey Karmi.
* 2 Moiż. 6, 14.

4. Jr waikai Joel buwo: Semaja, to sunus buwo Gog, to sunus buwo Simei,

5. To sunus buwo Mika, to sunus buwo Reaja, to sunus buwo Baal,

6. To sunus buwo Beera, kuri apkáltą šalin wéde *Tiglat-Pilneser, karálius Assyrionû: bet jisai buwo wyresniûjû wiens tarp Rubenitû.
* 2 Kar. 15, 29.

7. Ale jo brolei tarp wisôs jo giminês, kaip jie pagal sawo gimines skaitomi buwo, į wyresniûsius turējo Jegel bey Sakarją.

8. Jr Bela, sunus Asan, sunaus Sema, sunaus Joel, gywéno Aroerij iki Nebo ir Baal-Meon;

9. Jr gywéno ties użtekējimu, ik atent į púscżą pas wandeni Prat; nēs jie labay daug galwijû turējo źémēje Gilead.

10. Jr czēse Zaulo jie kariáwo su Agaritais ir nużawino jûs sawo rankomis, ir gywéno jû šētrose per wisą šáli į rytus Gilead.

11. Jr waikai Gad gywéno ties jeis źémēje Bażan iki Salka.

12. Joels wyriáusiasis, ir Sapans antrasis, Jaenai ir Sapats Bażanè.

13. Jr jû brolei iš giminês sawo tēwû šitie buwo: Mikael, Mesullam, Seba, Jorai, Jaekan, Sia bey Eber, tie septyni.

14. Sżitie yra waikai Abijail, sunaus Uri, sunaus Jaroa, sunaus Gilead, sunaus Mikael, sunaus Jesisai, sunaus Jado, sunaus Bus.

15. Aji, sunus Abdiel, sunaus Guni, buwo wyriáusiasis giminēje sawo tēwû,

16. Jr gywéno Gileadè Bażanè ir jû miesteliûse, ir wisûse prymiesczûse Saron ik jû gálui.

17. Szie wisi buwo rokûti *czēse Jotamo, karáliaus Juda, ir Jerobeamo, karáliaus Jżrael.
* 2 Kar. 15, 7. 32.

18. Waikû Ruben, Gaditû ir puses giminês Manasse, kas tikri zalnierei buwo, skydas bey kardus turi, ir kilpinius itempti galējo, ir kariáuti żinojo, tû buwo keturesdéšimts ir keturi túkstanczei septyni šimtai ir šešes-dešimts, kurie į waiską keliáwo.

19. Jr jiems be-kariáujant su Agaritais, gélbejo jiems Jetur, Napes ir Nodab.

20. Jr Agaritai buwo padûti į jû rankas, ir wislab, kas su jeis buwo. Nēs jie šauke Diewop kare, ir jis dáwēsi pérsimelst, *nēs jie nusitikējo ant jo.
* Ps. 71, 1.

21. Jr jie šalin gabéno jû galwijus, penkis túkstanczus werbliudû, du šimtu ir penkes-déšimts túkstanczû awjû, du túkstanczu ásilû, ir šimtą túkstanczû żmoniû dušiû.

22. Nēs daug prapůle iżeistůjů, nēs káras buwo iß patiês Diewo. Jr jie gywéno cże i anû wietą ik tam czēsui, kaip jie apkálti buwo.

23. Bet waikai pusês giminês Manasse gywéno toj żémēje nů Bażan iki Baal-Ermon bey Senir ir iki kálno Ermon; ir jû buwo daugel.

24. Jr ßitie buwo wyresnieji giminês sawo tēwû: Eper, Jesei, Eliel, Asriel, Jeremia, Odawja, Jadiel, macnus ir wierni wyrai, ir geray skelbjami wyresnieji giminēse sawo tēwû.

25. Jr kaip jie prieß Diewą sawo tēwû susigr eßijo susikekßáudami su balwonais żmoniû toj żémēje, kurius Pons Diewas pirm jû ißgaißines,

26. Parágino Pons Diewas * dwásę Púlo, karáliaus Assyrionû, ir dwásę Tiglat-Pilneserio, karáliaus Assyrionû, ir ßalin gabéndino Rubenitus, Gaditus ir pusę giminę Manasse, ir nugabéndino jûs i Alą, ir i Abor bey Arą, ir pas wándeni Gożan, iki ßei dienai.
* 2 Kar. 15, 19.

7. Pérskyrimas.

Suskaitims ir Gywenims Waikû Lewi ir Aarono.

1. Waikai * Lewi ßitie buwo: † Gerżom, Kaat ir Merari.
* p. 16. † 2 Moiż. 6, 16.

2. Bet waikai Kaat ßitie buwo: Amram, Jeżear, Ebron bey Usiel.

3. Waikai * Amram ßitie buwo: Aaronas, Moiżeßius ir Mirjama. Waikai † Aarono ßitie buwo: Nadab, Abiu, Eleażar ir Jtamar.
* 2 Moiż. 2, 1. † 1 Nus. Kar. 25, 1.

4. Eleażarui gime Pinejas. Pinejui gime Abisuwas.

5. Abisuwui gime Bukis. Bukiui gime Usi.

6. Usiui gime Serajas. Serajui gime Merajot.

7. Merajotui gime Amarjas. Amarjui gime Ajitob.

8. Ajitobui * gime Zadok. Zadokui gime Ajimaaż.
* 2 Zom. 8, 17.

9. Ajimaażui gime Asarjas. Asarjui gime Joanan.

10. Joananui gime * Asarjas, tas, kurs kunigu buwo Diewo namůse, kurius Salomonas pakúre Jeružalej.
* 2 Nus. Kar. 26, 17.

11. Asarjui gime Amarjas. Amarjui gime Ajitob.

12. Ajitobui gime Zadok. Zadokui gime Sallum.

13. Sallumui gime * Jlkijas. Jlkijui gime Asarjas.
* 2 Kar. 22, 4.

14. Asarjui gime * Serajas. Serajui gime Jożadak.
* 2 Kar. 25, 18.

15. Bet Jożadak buwo drauge ßalin gabéntas, kaip * Pons Diewas Judą ir Jeružalę apkáltus dawe ßalin gabént per Nebukad-Neżarą.
* 2 Kar. 25, 21.

16. Taygi waikai * Lewi ßitie yra: Gerżom, Kaat, Merari.
* 1 Moiż. 46, 11.

17. Bet taipo wadinami buwo waiku-du * Gerżom: Libni ir Simei.
* 2 Moiż. 6, 17.

18. Ale waikai * Kaat wadinami buwo: Amram, Jeżear, Ebron ir Usiel.
* p. 24, 12.

19. Waiku-du * Merari wadinami buwo: Maeli bey Musi. Tai yra giminės Lewitû tarp sawo tēwû.
* p. 24, 21.

20. Gerżomo sunus buwo Libni, to sunus buwo Jaat, to sunus buwo Sima,

21. To sunus buwo Joa, to sunus buwo Jddo, to sunus buwo Sēra, to sunus buwo Jeatrai.

22. Bet Kaato sunus buwo Amminadabs, to sunus buwo * Kora, to sunus buwo Assir,
* 2 Moiż. 6, 24.

23. To sunus buwo Elkana, to sunus buwo Abi-Assap, to sunus buwo Assir,

24. To sunus buwo Taats, to sunus buwo Uriel, to sunus buwo Usija, to sunus buwo Saul.

25. Waiku-du Elkana buwo: Amasai ir Ajimot;

26. To sunus buwo Elkana, to sunus buwo Elkana iß Zop, to sunus buwo Naat,

27. To sunus buwo Elijab, to sunus buwo Jeroam, to sunus buwo Elkana,

28. To sunus buwo Zomelis, to pirmgimęsis buwo Wasni, paskuy Abija.

29. Merari sunus buwo Maeli, to sunus buwo Libni, to sunus buwo Simei, to sunus buwo Usa,

30. To sunus buwo Simea, to sunus buwo Aggija, to sunus buwo Asaja.
31. Bet ßitie yra tie, kurius Dowids pastaliáwo giedoti namůse Pono Diewo, kur skryne buwo padēta.
32. Ir jie ßlúzijo prie namû ßetrôs surinkimo su giesmemis, ikikol Salomonas Pono Diewo namus pakúre Jeruzalēj, ir stowējo pagal sawo eiles urēdą sawą pilnawodami.
33. Ir ßitie yra tie, kurie stowējo, ir jû waikai. Jß waikû Kaat buwo * Emans, grazey giedoti mokąs, sunus Joel, sunaus Zomelio,
* p. 16, 17.
34. Sunaus Elkana, sunaus Jeroam, sunaus Eliel, sunaus Toa,
35. Sunaus Zup, sunaus Elkana, sunaus Maat, sunaus Amasai,
36. Sunaus Elkana, sunaus Joel, sunaus Asarja, sunaus Zepanja,
37. Sunaus Taat, sunaus Assir, sunaus Abiassap, sunaus Kora,
38. Sunaus Jezear, sunaus Kaat, sunaus Lewi, sunaus Jzrael.
39. Ir jo brolis * Assaps stowējo pas jo déßinę; ir jis, Assaps, buwo sunus Berekja, sunaus Simea,
* p. 16, 19.
40. Sunaus Mikael, sunaus Baeseja, sunaus Malkija,
41. Sunaus Atni, sunaus Sera, sunaus Adaja,
42. Sunaus Etan, sunaus Sima, sunaus Simei.
43. Sunaus Jaat, sunaus Gerzom, sunaus Lewi.
44. Bet jû brolei, waikai Merari, stowējo po kairês, butent * Etan, sunus Kusi, sunaus Abdi, sunaus Malluk,
* p. 16, 17.
45. Sunaus Asabja, sunaus Amazja, sunaus Jlkya,
46. Sunaus Amzi, sunaus Bani, sunaus Samer,
47. Sunaus Maeli, sunaus Musi, sunaus Merari, sunaus Lewi.
48. Ale jû brolei, Lewitai, pilnawojo wisoki reikalą prie namû baznyczôs Pono Diewo.
49. Ale Aarons ir jo súnus pilnawojo tą urēdą ugni uzdegt ant déginimo-apierû-altóriaus ir ant rukinimo-altóriaus, ir wisokiam reikalui ßwenczû ßwenczáusiame, ir sudérint Jzrael, kaip Moizeßius, Diewo tarns, buwo liepęs.
50. Bet ßitie yra waikai Aarono: Eleazars, jo sunus, to sunus buwo Pinejas, to sunus buwo Abisua,
51. To sunus buwo Buki, to sunus buwo Usi, to sunus buwo Seraja,
52. To sunus buwo Merajot, to sunus buwo Amarja, to sunus buwo Ajitob,
53. To sunus buwo Zadok, to sunus buwo * Ajimaaz. * 2 Zom. 15, 27.
54. Ir ßitas yra jû gywénimas ir pasiláikimas jû rubéziûse, butent waikû * Aaron giminês Kaatitû, nēs per burtą jiems tai téko.
* Joz. 21, 10.
55. Ir jie dawe jiems Ebron zémēje Juda, ir jû * prymiesczus aplinkuy. * 4 Moiz. 35, 2. 3.
56. Ale * laukus to miesto ir jû kiemus dawe jie Kalebui, sunui Jepunne. * Joz. 21, 12.
57. Taygi jie dawe waikams Aaron * ßius walnybês-miestus, Ebron bey Libną su jû-dwiējû prymiesczeis, Jater ir Estemoą su jû prymiesczeis, * Joz. 21, 13.
58. Jlen, Debir,
59. Asan ir Bet-Semes su jû prymiesczeis;
60. Ir iß giminês Benjamin: Geba, Alemet ir Anatot su jû priemiesczeis; kad wisû miestû jû giminēje buwo trylika.
61. Bet kitiems waikams * Kaat jû giminês iß pusês giminês Manasse per burtą téko déßimt miestai.
* Joz. 21, 20.
62. * Waikams Gerzom jû giminês téko iß giminês Jzaßar, ir iß giminês Asser, ir iß giminês Naptali, ir iß giminês Manasse Bazane trylika miestû. * Joz. 21, 17.
63. Waikams * Merari jû giminês téko per burtą iß giminês Ruben, ir iß giminês Gad, ir iß giminês Sebulon dwylika miestû.
* Joz. 21, 34.
64. Ir waikai Jzrael Lewitams taipojau dawe miestus su jû prymiesczeis;

65. Butent per burtą iß giminês waikû Juda, ir iß giminês waikû Simeon, ir iß giminês waikû Benjamin tus mieſtus, kurius jie wardais wadino.

66. Ale giminēms waikû Kaat téko mieſtai jû rubéʒiûſe iß giminês Epraim.

67. Taygi jie dawe jiems, giminei waikû Kaat, *walnûſius mieſtus: Sikem ant kalnû Epraim, Gezer,

* Joʒ. 21, 21.

68. Jakmeam, Bet-Oron,

69. Ajalon ir Gat-Kimmon ſu jû prymieſcʒeis;

70. Priegtam iß puſês giminês Manaſſe: Aner ir Bileam ſu jû prymieſcʒeis.

71. Bet waikams Gerʒom dawe jie iß giminês puſês giminês Manaſſe: Golan Baʒanè ir Aſtarot ſu jû-dwiejû prymieſcʒeis;

72. Jß giminês Jʒaßar: Kedes, Dabrat,

73. Ramot ir Anem ſa jû prymieſcʒeis;

74. Jß giminês *Aſſer: Maſal, Abdon,

* Joʒ. 21, 30.

75. Ukok ir Reob ſu jû prymieſcʒeis.

76. Jß giminês Naptali: Kedes Galilēoj, Ammon ir Kiriataim ſu jû prymieſcʒeis.

77. Kitiems waikams Merari dawe jie iß giminês Sebulon: Kimmono ir Tabor ſu jû-dwiêjû prymieſcʒeis;

78. Jr aną-pus Jordano ties Jeriko į ſaulês uʒtekējimą pas Jordaną iß giminês Ruben: Beʒer púſcʒoje, Jaʒą,

79. Kedemot ir Mepaat ſu jû prymieſcʒeis;

80. Jß giminês Gad: Ramot Gileadè, Maanaim,

81. Esbon ir Jaeʒer ſu jû prymieſcʒeis.

8. Pérſkyrimas.

Suraßims kitû (likuſiûjû) ßeßiû Sûnû Jokubo.

1. Waikai *Jʒaßar ßitie buwo: Tola, Pua, Jaſub ir Simron, tie keturi.

* 1 Moiʒ. 46, 13. 4 Moiʒ. 26, 23.

2. Ale waikai Tola ßitie buwo: Uſi, Repaja, Jeriel, Jaemai, Jebſam bey Samuel; wyreſnieji giminēſe ſawo tēwû iß Tolo ir macnus wyrai ſawo giminēſe, pagal ſkaitlių cʒēſe Dowido dwideßimt ir du túkſtancʒu ir ßeßi ßimtai.

3. Waikai Uſi buwo: Jeſraja. Ale waikai Jeſraja buwo: Mikael, Obadja, Joel ir Jeſſia, tie penki, ir wiſi buwo wyreſnieji.

4. Jr ſu jeis iß jû giminês namûſe jû tēwû ſu ginklais ißrēdytû tikrû ʒalnierû buwo trisdeßimts ir ßeßi túkſtancʒei; nēs jie turējo daug moteriû ir waikû.

5. Jr jû broliû per wiſas gimines Jʒaßar, macniû wyrû, buwo aßtûnes-déßimts ir ſeptyni túkſtancʒei, iß wiſo ſurokûjami.

6. Waikai *Benjamin ßitie buwo: Bela, Beker ir Jediael, tie trys.

* p. 9, 1.

7. Bet waikai Bela ßitie buwo: Eʒbon, Uſi, Uſiel, Jerimot bey Jri, tie penki, wyreſnieji giminēſe ſawo tēwû, macnus wyrai. Jr jû buwo ſurokûjami dwideßimt ir du túkſtancʒu ir trisdeßimts ir keturi.

8. Waikai Bekerio ßitie buwo: Semira, Joas, Elieʒer, Eljoenai, Amri, Jerimot, Abia, Anatot ir Alamet; tie wiſi buwo Bekerio waikai.

9. Jr buwo ſurokûjami jû giminēſe pagal wyreſniûſius giminēſe ſawo tēwû, macnus wyrai, dwideßimt túkſtancʒei ir du ßimtu.

10. Jr waikai Jediael buwo: Bilan. Jr Bilano waikai buwo: Jeus, Benjamin, Ejud, Knaena, Setan, Tarſis ir Abiſaar.

11. Tie wiſi buwo waikai Jediael, wyreſnieji iß tēwû, macnus wyrai, ſeptyniolika túkſtancʒei ir du ßimtu, kurie į waiſką êjo kariáuti.

12. Jr Supim bey Upim buwo waiku-du Jro. Jr Uſim waikai buwo Ajer.

13. Waikai *Naptali buwo Jaʒiel, Guni, Jeʒer ir Sallum, waikai iß Bilôs.

* 1 Moiʒ. 46, 24.

14. Waikai Manaſſe yra: Eſriel, kuri pagimde Aramja, jo nepriwencʒawotoji pati; ir jam gime Makiras, tēwas Gilead.

15. Jr Makirs Upimui bey Supimui móteri-dwi nupirßo, ir jo sesû wardu buwo Maeka. Antrasis jo sunus wardu buwo Zelapead, ir * Zelapeads turējo dukteriû.
* 4 Moiz. 27, 1.

16. Jr Maeka, Makiro pati, pagimde sunų, tą ji pramine Peres, ir jo brolis wardu buwo Sares, ir to sunu-du buwo Ulam ir Rakem.

17. Jr Ulamo sunus buwo Bedan. Tai yra waikai Gilead, sunaus Makir, sunaus Manasse.

18. Jr jo sesû Moleket pagimde Jsjud, Abiēzer ir Maela.

19. Jr Semida ßitus turējo waikus: Ajan, Sikem, Liki ir Aniam.

20. Waikai * Epraim ßitie buwo: Sutela, to sunus buwo Bereds, to sunus buwo Taats, to sunus buwo Eleada, to sunus buwo Taats, * 4 Moiz. 24, 36. P. 26, 35.

21. To sunus buwo Sabads, to sunus buwo Sutela, to sunu-du buwo Ezer bey Elead. Jr wyrai iß Gat, gywatininkai tôs źémês, nuzawino jûdu, todēl, kad jie źémyn buwo êję jiems jû galwijus atimt.

22. Jr jû-dwiêjû tēwas Epraims ilgay gedējo, ir jo brolei * atējo ji nuramdit. * Job. 2, 11.

23. Jr jis sugule su sawo pacze, ta nēßcza pastojusi pagimde sunų, tą jis pramine Brya, todēl, kad jo namûse ne geray stojos.

24. Bet jo dukte buwo Seera, ta pakúre ir zemay ir aukßtay ēsantiji Bet-Oroną ir Usen-Seerą.

25. To sunu-du buwo Repa ir Resep, to sunus buwo Tela, to sunus buwo Taan,

26. To sunus buwo Laedan, to sunus buwo Ammijud, * to sunus buwo Elisama, * 4 Moiz. 1, 10.

27. To sunus buwo Nun, to sunus buwo * Jozuwas.
* 4 Moiz. 13, 9.

28. Jr jû turtas bey gywénimas buwo Betel ir jo miestélei, ir į uztekējimą Naēran, ir į wakarus Gezer ir jo miestélei, Sekem ir jo miestélei, iki Azza ir jo miesteliû,

29. Jr paßálij waikû Manasse Betsean ir jo miestélei, Taenak ir jo miestélei, Megiddo ir jo miestélei, Dor ir jo miestélei. Szitûse gywéno waikai Jozepo, sunaus Jzrael.

30. Waikai * Asserio ßitie buwo: Jemna, Jeswa, Jeswi, Brya ir Sera, jû sesû. * 1 Moiz. 46, 17.

31. Waikai Bryo buwo: Eber ir Malkiel, tas yra tēwas Birsawito.

32. Jr Eberiui gime Japletas, Somer, Otam ir Sua, jû sesû.

33. Waikai Japleto ßitie buwo: Passa, Bimeal ir Aswat, tai buwo waikai Japlet.

34. Waikai Somerio buwo: Aji, Raga, Jeuba ir Aram.

35. Jr waikai jo brolio Elem ßitie buwo: Zopa, Jemna, Seles ir Amal.

36. Waikai Zopo ßitie buwo: Sua, Arneper, Sual, Beri, Jemra,

37. Bezer, Od, Sama, Silsa, Jetran ir Beera.

38. Waikai Jeterio ßitie buwo: Jepunne, Pispa ir Ara.

39. Waikai Ullo ßitie buwo: Ara, Aniel ir Rizja.

40. Szitie wisi buwo waikai Asserio, wyresnieji giminēse sawo tēwû, ißskirti macnus wyrai ir wyresnieji ant kunigaikßczû. Jr buwo surokûjami į waiską kariáut ißmanantieji dwideßimt ir ßeßi túkstanczei wyrû.

9. Pérskyrimas.

Gimine Benjamino bey Zaulo.

1. Bet * Benjaminui gime Bēla, pirmgimesis jo sunus, Asbal antrasis, Ara treczasis, * 1 Moiz. 46, 21.

2. Noas ketwirtasis, Rapas penktasis.

3. Jr Bēla turējo waikû: Addar, Gera, Abiud,

4. Abisua, Naeman, Ajoa,

5. Gera, Sepupan ir Uram.

6. Szitie yra waikai Ejudo, kurie wyresnieji buwo tēwû tarp miesczonû iß Geba, ir ßalin traukes į Manaat,

7. Butent Naema, Ajia bey Gera, tasai jûs ßalin gabéno; ir jam gime Usas ir Ajiud.

8. Ir Saaraimui gime źémēje Moabo (kaip anus buwo paléidçs) iß Usim ir Baera, jo dwiêjû moterû;
9. Ir jam gime iß Odês, jo paczôs: Jobab, Zibjas, Mēsas, Malkam,
10. Jeuz, Sakjas ir Mirmas; tai yra jo waikai, wyresnieji tēwû.
11. Ale iß Usim jam gime Abitob ir Elpaal.
12. Ir waikai Elpaal ßitie buwo: Eber, Miseam ir Samed. Tasai pakúre Ono ir Lod bey jû=dwiêjû kiemus.
13. Ir Brya bey Sama buwo wyresnieji tēwû tarp miesczoniû Ajalon. Jie prawáre Gatitus.
14. Ale Ajo, Sasak, Jeremot,
15. Sebadja, Arad, Ader,
16. Mikael, Jespa ir Joa, tai yra waikai Brya.
17. Sebadja, Mesullam, Jski, Eber,
18. Jesmerai, Jeslia, Jobab, tai yra waikai Elpaal.
19. Jakim, Sikri, Sabdi,
20. Eljoenai, Ziltai, Eliel,
21. Adaja, Braja ir Simrat, tai yra waikai Simei.
22. Jespan, Eber, Eliel,
23. Abdon, Sikri, Anan,
24. Ananja, Elam, Antotja,
25. Jepdēja ir Pnuel, tai yra waikai Sasak.
26. Samserai, Searja, Atalja,
27. Jaeresja, Elia ir Sikri, tai yra waikai Jeroam.
28. Tai yra wyresnieji tēwû jû giminiû, tie gywéno Jeruzalēj.
29. Ale *Gibeonè gywéno tēwas Gibeon, ir jo pati wardu buwo Maeka. * p. 10, 35.
30. Ir jo pirmgimçsis sunus buwo Abdons, Zur, Kis, Baal, Nadab,
31. Gedor, Ajo ir Seker.
32. Bet Miklotui gime Simeas, ir jie gywéno ties sawo broleis Jeruzalēj su jeis.
33. *Nerui gime Kisas. Kisui gime Zaulas. Zaului gime Jonatanas, Malkisuas, Abinadabas ir Esbaalis. :* p. 10, 39. 1 Zom. 14, 51.
34. Bet sunus Jonatano buwo Meribaal, Meribaaliui gime Mikas.
35. Waikai Miko ßitie buwo: Piton, Melek, Taerea ir Ajas.
36. Ir Ajasui gime Joaddas, Joaddui gime Alemet, Asmawet ir Simri, Simriui gime Mozas,
37. Mozui gime Bineas, to sunus buwo Rapa, to sunus buwo Eleasa, to sunus buwo Azel.
38. Ale Azel turējo ßeßis súnus, tie wardu buwo: Esrikam, Bokru, Jesmael, Searja, Obadja, Anan; tie wisi buwo súnus Azel.
39. Waikai Esek, jo brolio, ßitie buwo: Ulam, jo pirmasis sunus, Jeus antrasis, Elipelet treczasis.
40. Bet waikai Ulam buwo macnus wyrai ir *galējo su kilpineis, ir turējo daug sunû ir sunû=sunû, ßimtą ir penkes=déßimts. Tie wisi gime iß waikû Benjamin.
* Wald. 20, 16.

10. Pérskyrimas.

Gywátininkai Jeruzalês bey Gibeono.

1. Ir wisi Jzraelitēnai buwo surokůjami, ir ßtay, jie yra priraßyti knygose apie karalius Jzrael bey Judą, ir *dabar ßalin gabénti į Babēlį dēl sawo nusídējimo,
* 2 Kar. 24, 15. 16.
2. Kurie pirma gywéndawo sawo dwarůse ir miestůse, butent Jzraelitēnai, klebonai, Lewitai ir Netinim.
3. Ale *Jeruzalēj gywéndawo keli iß waikû Juda, keli iß waikû Benjamin, keli iß waikû Epraim bey Manasse. * Neem. 11, 4.
4. Butent iß waikû Perez, sunaus Juda, buwo Utai, sunus Ammijud, sunaus Amri, sunaus Jmri, sunaus Bani.
5. Bet iß Siloni buwo Asaja, pirmasis jo sunus, ir jo kiti súnus.
6. Jß waikû Sera: Jeguel ir jo brolei, ßeßi ßimtai ir dewynes=déßimts.
7. Jß waikû Benjamin: Sallu, sunus Mesullam, sunaus Odawja, sunaus Asnua,
8. Ir Jebneja, sunus Jeroam, ir Ela, sunus Usi, sunaus Mikri, ir Mesullam, sunus Sepatja, sunaus Reguel, sunaus Jebneja.
9. Priegtam jû brolei sawo giminēse, dewyni ßimtai ir penkes=dé-

ßimts ir ßeßi. Wisi ßie wyrai buwo wyresnieji tēwû giminēje sawo tēwû.

10. Jr iß klebonû: Jedaja, Jojarib, Jakin;

11. Jr Asarja, sunus * Jlkya, sunaus Mesullam, sunaus Zadok, sunaus Merajot, sunaus Ajitob, wyriáusiasis namûse Diewo; * p. 7, 13.

12. Jr Adaja, sunus Jeroam, sunaus Pasur, sunaus Malkja, ir Maesai, sunus Adiel, sunaus Jaksera, sunaus Mesullam, sunaus Mesíllemit, sunaus Jmmer;

13. Priegtam jû brolei, wyriáusieji giminēje sawo tēwû, túkstantis septyni ßimtai ir ßeßes=dēßimts, tikri wyrai atlikti reikalą ßlużmôs namûse Diewo.

14. Bet iß Lewitû, iß waikû Merari: Semaja, sunus Asub, sunaus Asrikam, sunaus Asabja,

15. Jr Bakbakars, cimerninks, ir Galal, ir Matanja, sunus Miko, sunaus Sikri, sunaus Assap,

16. Jr Obadja, sunus Semaja, sunaus Galal, sunaus Jedutun, ir Berekja, sunus Assa, sunaus Elkana, kurs gywéno kiemûse * Netopatitû. * p. 2, 54.

17. Jr wartininkai buwo: Sallum, Akub, Talmon, Ajiman su sawo broleis, ir Sabum, wyresnysis.

18. Nēs ikßiol pas karáliaus wartus į użtekējimą wáktą laike waikai Lewi su abażu.

19. Jr Sallum, sunus Kore, sunaus Abiassap, sunaus Kora, ir jo brolei iß giminês jo tēwo, buwo Koritai prie reikalo urēdo, kad sargybę turētu prie slenksczo ßētrôs, ir jû tēwai abaże Pono Diewo, kad sargybę turētu prie angôs.

20. Bet Pinejas, sunus Eleazar, buwo wyriáusiasis ant jû todēl, kadangi * Pons Diews pirma su jûm buwęs. * 4 Moiz. 25, 7.

21. Jr Sakarja, sunus Meselemja, buwo sárgas prie wartû ßetrôs surinkimo.

22. Wisi ßie buwo ißskirti, kad sargais butu prie slenksczo, du ßimtu ir dwylika, tie buwo rokůjami jû kiemůse. Jr Dowids bey Zomelis, * pránaßas, jůs idējo iß sawo nusitikējimo, * 1 Zom. 9, 9. 11.

23. Kad jie ir jû waikai sargybę turētu prie namû Pono Diewo, butent prie namû ßētrôs, kad jû parúpitu.

24. Jr tokie wartininkai buwo statyti į keturis wējus, į rytus, į wákarus, į ßiáurę, į pētus.

25. Ale jû brolei buwo ant sawo kiemû, kad į miestą ateitu kożną sékmają dieną wisados prie jû buti.

26. Nēsa Lewitai buwo ßiems keturiems wyriáusiemsiems wartininkams padůti, ir jie pridabójo skryniû bey skarbû Diewo namůse.

27. Priegtam jie ir per nákti pasiliko aplink Diewo namus, nēs jiems pripůle ta sargybe, kad kasrytą wartus atwértu.

28. Jr keli jû buwo statyti, kad bażnycżôs rykû pridabotu, nēs jie tus suskaitytus ir ißneße ir ineße.

29. Jr keli jû buwo idēti, kad jie rykus ir wisus ßwentitůsius rykus kawotu, priegtam ir pyrag=miltus, wyną, aliejų, kodylą ir żoles rukinimui tinkancżes.

30. Bet keli iß klebonû waikû sutaise tas żoles rukinimui tinkancżeses.

31. Matitjui iß Lewitû, pirmamjam sunui Sallum, Korito, skaurados buwo důtos, kad jû kawotu.

32. Bet iß Kaatitû, jû broliû, buwo keli, kurie * ßwentitąję důną steliůtu, kad tą kożną ßwentą dieną padētu. * 3 Moiz. 24, 5.

33. Tai yra tie, kurie giedojo, wyresnieji iß tēwû Lewitû, kad skryniû pridabotu, paskirti; nēs dieną bey nakti jie cże buwo sawo uredystę pilnawot.

34. Tai yra wyresnieji tēwû iß Lewitû sawo giminēse. Tie gywéno Jeruzalēj.

35. * Gibeone gywéno Jejel, tēwas Gibeon, jo pati wardu buwo Maeka, * p. 9, 29.

36. Jr pirmasis jo sunus Abdons, Zur, Kis, Baal, Ner, Nadab,

37. Gedor, Ajo, Sakarja, Miklot.

38. Jr Miklotui gime Simeam; ir jie gywéno pas sawo brolius Jeruzalēj tarp sawůjû.

39. Bet * Nerui gime Kisas, Kisui gime Zaulas, Zaului gime Jona=

tanas, Malkisuas, Abinadab, Esbaal. * p. 9, 33.

40. Ale Jonatano sunus buwo Meribaal. Jr Meribaaliui gime Mikas.

41. Waikai Miko ßitie buwo: Piton, Melek ir Taērea.

42. Ajasui gime Jaeras, Jaerui gime Alemet, * Asmawet ir Simri, Simriui gime Mozas, * p. 13, 3.

43. Mozui gime Bineas, to sunus buwo Rapaja, to sunus buwo Eleasa, to sunus buwo Azel.

44. Ale Azels turējo ßeßis sunus, tie wardu buwo: Asrikam, Bokru, Jismael, Searja, Obadja, Anan; tai yra waikai Azelio.

11. Pérskyrimas.

Zaulas prapûl prieß Pylistēnus kariáudams.

1. Pylistēnai * kariáwo prieß Jzrael, ir Jzraelitēnai bēgo dēl Pylistēnû, ir uzmußtieji pûle ant kalno Gilboa. * 1 Zom. 31, 1.

2. Bet Pylistēnai wijo Zaulą ir jo súnus paskuy ji, ir uzmuße Jonataną, Abinadabą bey Malkisuą, Zaulo súnus.

3. Jr káras labay súnkus buwo prieß Zaulą, ir strēlczei priêjo ji, kad jis tû strēlczû izeistas buwo.

4. Tay tare Zaulas sawo ginklû-neßējui: * ißtráukk sawo kárdą ir pérdurk manę tûmi, kad ßie neapspjáustitieji ne priêję jûką iß manęs gáutu. Ale jo ginklû-neßējis ne apsiēme tai, nēs jis labay bijojos. Tay Zaulas sawo kárdą ēme ir i tą puldams pérsidure. * 1 Zom. 31, 4.

5. Bet kaip jo ginklû-neßējis máte Zaulą numirusi, tay ir jis i sawo kárdą puldams numire.

6. Taipo numire Zaulas ir jo trys súnus ir wisa jo gimine wienu kartu.

7. Bet wyrai Jzrael, kurie pakalnēje buwo, matydami, jûs pabēgusius ir Zaulą bey jo súnus numirusius, paliko jie sawo miestus ir pabēgo; ir Pylistēnai atêję gywéno tûse.

8. Antrą rytą atêjo Pylistēnai uzmußtûjû drápanas nuplēßt, ir rádo Zaulą bey jo súnus pamußtus ant kálno Gilboa;

9. Jr jie jam drápanas nuplēßę nukirto jam gálwą, ir atēmę jo ginklus siunte tus i zémę Pylistēnû aplinkuy, ir dawe tai praneßt jû balwonams ir zmonēms;

10. Jr idējo jo ginklus i namus sawo balwono, ir jo káukolę jie primuße prie buto Dagon.

11. Bet kaip wisi Jabesitai iß Gilead girdējo wisą tai, ką Pylistēnai Zaului buwo dárę,

12. Jie pasikēlę, wisi kárui tinkantieji wyrai, ēmę lawoną Zaulo ir jo sunû nugabéno tus i Jabes, ir paláidojo jo kaulus po auzolu Jabese, ir pásnikawo septynes dienas. * 1 Zom. 31, 12. 13. 2 Zom. 2, 5.

13. Taipo numire Zaulas sawo nusidējime, kuriûm jis prieß Poną Diewą buwo nusidējęs, * dēl zodzo Pono Diewo, kuri jis ne pilnawojo; priegtam ir todēl, kad † ráganôs kláuse, * 1 Zom. 15, 11. † 1 Zom. 28, 8.

14. Jr kad ne kláuse Poną Diewą, todēl jis nuzawindino ji ir dawe tą karalystę Dowidui, sunui Jzai.

12. Pérskyrimas.

Dowids Karaliumi idēts; jo Gywénimas ir Karui tikrieji Karzygei.

1. Jr * wisi Jzraelitēnai susirinko pas Dowidą i Ebroną ir tare: ßtay, † mes esme tawo káulai bey tawo kunas. * 2 Zom. 5, 1. † 1 Moiz. 29, 14.

2. Jau ir pirma, Zaului karáliumi ēsant, tu Jzrael ir ißwesdawai ir iwesdawai. Taygi taipo taw kalbējo Wießpats tawo Diewas: „tu mano zmones Jzrael ganysi, ir tu busi wyriáusiûju ant mano zmoniû Jzrael.“

3. Taipjau atêjo ir wisi wyriáusieji Jzraelio pas karálių i Ebron. Jr Dowids derējimą padáre su jeis Ebrone po akiû Pono Diewo. Jr jie * móstijo Dowidą, kad karáliumi butu ant Jzrael pagal zodi Pono Diewo per Zomeli (sakytąji). * 1 Zom. 16, 13.

4. Jr Dowids nusitráuke su wisais Jzraelitēnais i Jeruzalę, tai esti Jebus; nēs Jebusitai gywéno toj zémeje.

5. Ir mieſczonys iß Jebus tare *Dowidui: tu ne ieiſi cze. Ale Dowids iweike pili Zion, tai yra Dowido mieſts. * 2 Zom. 5, 6. 8.

6. Ir Dowids tare: *kurſai pirmjáuſey pamuß Jebuſitus, tas bus wyriáuſiůju ir waldonu. Tay tą pirmjaus iweike Joabs, ſunus Zerujôs, ir paſtojo wyreſniůju. * 2 Zom. 5, 8.

7. Ale Dowids gywéno pilij, todēl ji wadinama Dowido mieſtas.

8. Ir jis budawojo mieſtą aplinkuy nů Millo ik wiſay aplink. Ale Joabs likuſiůſius mieſte gywus paliko.

9. Ir Dowids dare toliaus taipo, ir didyn êjo, ir Wießpats Zebaot buwo ſu jůmi.

10. Szitie yra *wyriáuſieji iß karzygiû Dowido, kurie wiernay ſu jůmi elgēſi jo karalyſtēje pas wiſus Izraelitēnus, kad ji karaliumi idējo pagal zodi Pono Diewo ant Izrael. * 2 Zom. 23, 8.

11. Ir ßitas yra ſkaitlius karzygiû Dowido: *Jaſabeam, ſunus Akmoni, wyriáuſiaſis tarp trisdeßimts; jis pakēle ſawo ragotinę ir ißmuße tris ßimtus wienu kartu. * P. 28, 2. 2 Zom. 23, 8.

12. Po jo buwo *Eleazars, ſunus Dodo, Ajoits; ir jis buwo tarp tû trijû karzygiû. * P. 28, 4.

13. Taſai buwo ſu Dowidu, kaip jie (Pyliſtēnai) jůs ißjůke, ir Pyliſtēnai czonai buwo ſuſirinkę mußtis. Ir buwo ſtukis dirwôs ſu miezeis, ir zmones bēgo dēl Pyliſtēnû.

14. Ir jie paſiſtojo i widų to ſtuko, ir ißgélbējo tą ir ißmuße Pyliſtēnus. Ir Pons Diews ſutéko didę pagalbą.

15. Ir tie trys iß anû trisdeßimts wyreſniůjû zemyn nuſitráuke iki *ůlês pas Dowidą i daubą Adullam; ale Pyliſtēnû ábazas gulējo pakalnēj Repaim. * 1 Zom. 22, 1. Pſ. 57, 1.

16. Bet Dowids buwo pilij, ir Pyliſtēnû zmones buwo tů=czēs Betleēme.

17. Ir Dowids *uzſigeide ir tare: kas gal man důt gerti wandens iß ßulinio Betleēme po wartais? * 2 Zom. 23, 15.

18. Tay ßie trys iſiwerze i Pyliſtēnû ábazą, ir ſēme wandens iß ßulinio Betleēme po wartais, ir néße tą ir parneße Dowidui. Ale jis ne norējo to gérti, bet ißliejo tą Ponui Diewui,

19. Ir tare: „apſaugok manę Diewe, kad aß tai daryczau ir gérczau kraują ßiû wyrû, kurie ſawo gywaſtiês ne czēdijo, nēs jie ſawo gywaſti paguldydami tą parneße;“ todēl jis ne norējo tą gerti. Tai dare tie trys karzygei.

20. Abizai, *Joabo brolis, buwo wyriáuſiaſis iß trijû, ir jis ſawo ragotinę pakēlęs uzmuße tris ßimtus. Ir jis geray ſkélbjams buwo tarp trijû, * 2 Zom. 23, 18.

21. Ir jis, treczaſis, garbingéſnis buwo uz tůdu, ir buwo jû wyriáuſiaſis, ale aniems trims lygus ne paſtojo.

22. Benajas, ſunus Jojado, ſunaus Iſail iß Kabzeel, didzus daiktus ißtaiſe. Jis uzmuße du (wyru néy) liútu Moabitû, *ir nuêjęs numuße wieną liútą widuje ßulinio ziemôs czēſe. * 2 Zom. 23, 20.

23. Jis ir uzmuße wieną Egyptißką wyrą, penkiû máſtû ilgą, tas turējo ragotinę ſawo rankoj, *néy audējaus rieſtuwą. Ale jis nuêjo pas ji ſu lazda, ir ißwerze jam ragótinę iß rankôs, ir nuzude ji jo patiês ragótine. * 1 Zom. 17, 7.

24. Tai ißtaiſe Benajas, ſunus Jojado, ir labay geray buwo *ſkélbjams tarp trijû karzygiû, * P. 28, 5. 6.

25. Ir buwo garbingiáuſiaſis iß trisdeßimts, ale aniems trims lygus ne buwo. Bet Dowids ji idējo i karáliaus dumczų.

26. Karzygei geray kariáuti ißmanantieji ßitie yra: *Azael, Joabo brolis; Elanan, ſunus Dodo iß Betleēm; * 2 Zom. 2, 18.

27. Samots, Arorits; *Elez, Pelonits; * P. 28, 10. 2 Zom. 23, 26.

28. Ira, ſunus Ekes, Tekoits; Abiezer, Antotits;

29. Sibekai, Uſatits; Ilai, Ajoits;

30. Maerai, Netopatits; Eled, ſunus Baena, Netopatits;

31. Itai, sunus Ribbai, iß Gibeôs waikû Benjamin; Benaja, Pirgatonits;
32. Urai, nů upéliû Gaas; Abiel, Arbatits;
33. Asmawet, Baerumits; Eliaba, Saalbonits;
34. Waikai Asam, Gisonito; Jonatan, sunus Sage, Ararits;
35. Ajiam, sunus Sakar, Ararits; Elipal, sunus Ur;
36. Eper, Makeratits; Ajia, Pelonits;
37. Ezro, Karmelits; Naerai, sunus Asbai;
38. Joel, brolis Natano; Mibear, sunus Agri;
39. Zelek, Ammonits; Naerai, Berotits, ginklû-neßējis Joabo, sunaus Zerujôs;
40. Ira, Jetrits; Gareb, Jetrits;
41. *Uria, Etits; Sabad, sunus Ajelai; * 2 Zom. 11, 3.
42. Adina, sunus Sisa, Rubenits, wyriáusiasis ant Rubenitû, ir trisdeßimts buwo po jůmi;
43. Anan, sunùs Maeka; Jozapats, Matonits;
44. Usia, Astratits; Sama ir Jajel, súnu-du Otam, Aroerito;
45. Jediael, sunùs Simri; Joa, jo brolis, Tizits;
46. Eliel, Maewits; Jeribai ir Josawja, sunu-du Elnaam; Jetma, Moabits;
47. Eliel, Obed, Jaesiel iß Mezobaja.

13. Pérskyrimas.

Dowido Pagálba per tikrùs Kareiwjus.

1. Atêjo ir ßie pas Dowidą į *Ziklagą, kaip jis dar uzrakintas buwo dēl Zaulo, sunaus Kiso. Bet ir jie buwo tarp tû karzygiû kare pagalbą darancząûjû * 1 Zom. 27, 6.
2. Ir su *kilpineis mokanczûjû abiem rankomis akmenis, strēlas ir kilpinius wartoti. Iß broliû Zaulo, iß Benjamin ēsanczûjû: * P. 9, 40. Wald. 20, 16.
3. Wyriáusiasis Ajiezer ir Joas, waiku-du Samaa, Gibeatito; Jesiel ir Pélet, waiku-du Asmawet; Baraka ir Jeu, Antotits;
4. Jesmaja, Gibeonits, maciês pilnas iß trisdeßimts ir ant trisdeßimts; Jeremia, Jaesiel, Joanan, Josabad Gederatits,
5. Eleusai, Jerimot, Bealja, Samarja, Sapatja Aropits,
6. Elkana, Jesija, *Asareel, Joezer, Jasabeam, Koritai; * P. 26, 18.
7. Joela ir Sabadja, waikai Jeroam iß Gedor.
8. Iß Gaditû ißsiskyre pas Dowidą į pilį púsczoje driúti karzygei ir tikri kareiwjei, skydą bey ragótinę néßantieji, ir jû gymis buwo néy liútû, ir *labay greiti néy stirnos ant kálnû: * 2 Zom. 2, 18.
9. Pirmasis Ezer, antrasis Obadja, treczasis Eliab,
10. Ketwirtasis Masmana, penktasis Jeremja,
11. Szeßtasis Atai, sekmasis Eliel,
12. Aßmasis Joanan, dewintasis Elsabad,
13. Deßimtasis Jeremja, wienioliktasis Makbanai.
14. Szie buwo iß waikû Gad, wyresnieji ant waisko, mazjiáusiasis ant ßimto, ir didzausiasis ant túkstantiês.
15. Tai yra tie, kurie per Jordaną êjo pirmame mēnesije, kaip jis sklidins buwo ant abejû krantû, ir wisos lankos buwo aptwinusios, tiek į rytus, tiek į wákarus.
16. Bet atêjo ir keli iß waikû Benjamin ir iß Juda į pilį Dowido.
17. Ale Dowids ißêjo pas jůs, ir atsakydams tare jiems: jey jús su pakájumi ateinat pas manę ir norit manę gélbet, tay mano ßirdis su jusû (ßirdze) wiena bus; bet jey ateinat manę prigaut, kad mano priesßininkais butumbit, kaczeig nieko pikto manije randama, tay tu Diewe musû tēwû ant to ziurēk ir tai korawok!
18. Ale Dwase įdrąsino Amazai, wyriausiji iß trisdeßimts [ir jis tare]: mes tawo esme, Dowid, ir su tawim iß wieno einam, tu sunau Izai. Pakájus, pakajus te esie su tawim, pakajus te esie ir su tawę gélbanczeiseis, nēs tawo Diewas gélbti tawę! Tay Dowids jůs priēme ir idējo jůs wyresneiseis ant zalnieriu.

19. Jr iß Manasse keli Dowidui pripûle, kaip jis atêjo su Pylistē-nais į kárą prieß Zaulą ir jiems ne gélbējo. Nēs * wyresnieji Pylistēnû susiródiję tarp sawęs ji pa-léido nů sawęs ir tare: kad jis sawo wießpaczui Zaului wēl pri-pultu, tay mes sawo káklą prapul-ditumbim. * 1 Zom. 29, 4.

20. Taygi jam nusítraukiant į Zi-klágą, nuêjo pas ji iß Manasse: Adna, Josabad, Jediael, Mikael, Josabad, Elyu, Ziltai, wyresnieji ant túkstantiês iß Manasse.

21. Jr jie gélbejo Dowidą prieß zalniêriû-pulką, nēs jie wisi buwo wierni karżygei; ir pastojo wyres-neiseis ant waisko.

22. Taipjau ir kas-dien keli atêjo pas Dowidą jam gélbēt, ikikol iß jû didis waiskas pastojo, kaip wai-skas Diewo.

23. Jr ßis yra skaitlius wyresniûjû su ginklais ißredytûjû į waiską, kurie pas Dowidą į Ebroną atêjo, kad karalyste Zaulo jam padûtu pagal żodį Pono Diewo:

24. Waikû Juda, skydas bey ra-gótines néßanczûjû, buwo ßeßi túk-stanczei ir aßtûni ßimtai, su gin-klais ißrēdyti į waiską.

25. Waikû Simeon, wiernû kar-żygiû į waiską, septyni túkstanczei ir ßeßi ßimtai.

26. Waikû Lewi keturi túkstan-czei ir ßeßi ßimtai.

27. Jr Jojadas wyriáusiasis tû iß Aarono [giminês] su trimis túk-stanczeis ir septyneis ßimtais.

28. * Zadoks, jaunikáitis, wiernas karżygys, su sawo tēwo gimine dwideßimt ir du wyresnieji. * 2 Zom. 15, 24.

29. Waikû Benjamin, Zaulo bro-liû, trys túkstanczei. Nēs ik tam czēsui dar daugel tikējos ant gimi-nês Zaul.

30. Waikû Epraim dwideßimt túk-stanczei ir aßtûni ßimtai, wierni karżygei ir geray skélbjami wyrai giminēse sawo tēwû.

31. Pusês giminês Manasse aßtû-niolika túkstanczei, kurie wardais wadinti buwo, kad ateitu ir Do-widą karaliumi idētu.

32. Waikû Jzaßar, kurie ißmin-tingi buwo ir geray apstmisliję sake, kas Jzraeliui kożną czēsą pû-lēs daryt, du ßimtu wyresniûjû, ir wisi jû brolei klause jû żodzams.

33. Jß Sebulon, kurie į waiską ißsitráuke ant múßio, su wisokeis ginklais ißrēdyti ant múßio, penkes-déßimts túkstanczei, ir żinojo da-wadney susistoti wienßirdzey.

34. Jß Naptali túkstantis wyres-niûjû, ir su jeis, kurie skydas bey ragótines turējo, trisdeßimts ir sep-tyni túkstanczei.

35. Jß Dan ant múßio su ginklais ißrēdytû dwideßimt ir aßtûni túk-stanczei ir ßeßi ßimtai.

36. Jß Asser, kurie į waiską tráu-kes su ginklais ißrēdyti ant múßio, ketures-déßimts túkstanczei.

37. Jß aną-pus Jordano, iß Ru-benitû, Gaditû ir iß pusês giminês Manasse, su wisokeis ginklais ißrē-dytû ant múßio ßimts ir dwideßimt túkstanczei.

38. Wisi ßie kareiwjei, tikra da-wádą apie kárą żinantieji, atêjo iß wisôs sawo ßirdiês į Ebroną, kad Dowidą karáliumi idētu ant wiso Jzrael. Taipjau ir wisi kiti Jzrae-litēnai * ant to buwo susitárę, kad Dowidą karáliumi idētu. * Darb. 4, 32.

39. Jr pasiliko czonay pas Dowidą tris dienas, walge ir gēre, nēs jû brolei jiems buwo pasteliáwę.

40. Taipjau tie, kurie arti aplink jûs buwo, ik atent pas Jzaßar, Sebulon ir Naptali, tie atneße dûnôs ant ásilû, werbliudû, ásil-arkliû ir ant jáuczû wálgit miltû, pygû, rozynû, wyno, aliejaus, jau-czû ir awjû didę daugybę; nēs di-dis buwo dzaugsmas tarp Jzrael.

14. Pérskyrimas.

Atgabénimas ir Priemimas Skrynês Derêjimo.

1. Jr * Dowids susiródijo su wy-resneiseis ant túkstanczû ir ant ßimtû ir su wisais waldonais, * 2 Zom. 6, 2.

2. Jr tare wisam surinkimui Jz-raelio: jey jums tai patinka, ir tai randasi iß Wießpatiês musû Diewo, tay ißsiuskime wisur pas kitus sawo

brolius į wisą żémę Izrael, ir taipjau pas klebonus bey Lewitus miestůse ēsanczus, ir į jû prymiesczus, kad jie pas mus susirinktu;

3. Ir pargabénkime wēl skrynę sawo Diewo pas sawę; nēs czēse Zaulo mes apie ję nieko nesirúpinom.

4. Tay atsáke wisas surinkimas, kad reiktu taipo daryt; nēs tai geray patiko wisiems żmonēms.

5. * Taipo surinko Dowids wisus Izraelitēnus iß Sijor Egypto ik atent į Emat skrynę Diewo atgabént iß Kiriat-Jearim.

* P. 16, 3. 2 Zom. 6, 1.

6. Ir Dowids aukßtyn nusitráuke su wisu Izrael į Kiriat-Jearim Judawoj ēsanti, kad iß ten atgabéntu skrynę Wießpatiês Pono Diewo * ant Kerubinû sēdinczojo, kur jo wardas meldżamas.

* 1 Zom. 4, 4. 2 Kar. 19, 15.

7. Ir jie wéżdino Diewo skrynę ant naujo weżimo iß namû Abinadab; bet Usa ir jo brolis wárēs su weżimu.

8. Bet Dowids su wisu Izrael żáide po akiû Diewo iß wisôs sylôs su giesmemis ant arpû, psalteriû, wariniû bubnû, cymbalû ir ant skambanczû triúbû.

9. Bet jiems atêjus į wietą Kidon, ißtiese Usa sawo ranką, kad skrynę laikytu, nēs jáuczei ißējo iß kélio.

10. Tay Pons Diews labay supyko ant Uso ir ißtiko ji, kad jis sawo ranką buwo ißtiesęs skrynę laikyt, kad czonay numire po akiû Diewo.

11. Tay Dowids nusismútijo, kad Pons Diews tokią slogą ant Uso użleidęs; ir pramine tą wietą Perez-Usa iki ßei dienai.

12. Ir Dowids prisibijojo tą-dien Pono Diewo tarydams: kaipo aß tą Diewo skrynę gabęsiu pas sawę?

13. Todēl jis Diewo skrynę ne léido pas ji atgabént į miestą Dowido, bet * nusiunte ję į namus Obed-Edom, Gitito. * 2 Zom. 6, 10.

14. Taipo pasiliko Diewo skryne pas Obed-Edomą jo namůse per tris mēnesis. Ir Pons Diews żegnojo namus Obed-Edomo ir wislab, ką jis turējo.

15. Pérskyrimas.

Dowido Moteres, Waikai ir Pérgalējimas Pylistēnû.

1. Ir * Irams, karálius Tyriaus, siunte páslus pas Dowidą ir cēdromédżus, múrininkus ir cimerninkus, kad jam butą pakurtu.

* 2 Nus. Kar. 2, 3.

2. Ir Dowids suprato, kad Pons Diews ji karáliumi ant Izrael buwo patwirtinęs; nēs jo karalyste didyn êjo dēl jo żmoniû Izrael.

3. Ir Dowids dar daugiaus moteriû wéde Jeruzalēj, ir jam gime dar daugiaus sunû bey dukteriû.

4. Ir kurie Jeruzalēje jam użgime, ßitaipo buwo wadinami: Sammua, Sobab, * Natan, Salomons,

* Luk. 3, 31.

5. Jebear, Elisua, Elpalet,

6. Noga, Nepeg, Japia,

7. Elisamma, Baeljada, Elipalet.

8. Ir Pylistēnams ißtyrus, Dowidą į karálių mostitą ant wiso Izrael, nusitráuke jie wisi aukßtyn, kad Dowidą jēßkotu. Kaip Dowids tai girdējo, ißsitráuke jis prieß jûs.

9. Ir Pylistēnai atêję guldēsi pakalnēje Repaim.

10. Ale Dowids kláuse Diewą ir tare: ar aß nusitráuksiu aukßtyn prieß Pylistēnus, ogi ar ir tu jûs padůsi į mano rankas? Pons Diews atsáke jam: użsitráukk aukßtyn, aß jûs padawjau į tawo rankas.

11. Ir kaip jie aukßtyn nusitráuke į * Baal-Prazim, ißmuße Dowids jûs czonay. Ir Dowids tare: Diews mano neprietelius mano rankomis pérskyre, kaip wandů skiriasi. Todēl jie pramine tą wietą Baal-Prazim. * 2 Zom. 5, 20. Jez. 28, 21.

12. Ir jie paliko czonay sawo balwonus; tay liepe Dowids * tus ugnimi sudegint. * 5 Moiz. 7, 25.

13. Ale * Pylistēnai wēl susitáre kariáut ir guldēsi pakalnēje.

* 2 Zom. 5, 22.

14. Ir Dowids wēl kláuse Diewą, ir Diews tare jam: idant ne tráukkis aukßtyn paskuy jûs, bet kreipkis ßalin nů jû, kad jiems prisiártitumbei ties mórû-médżeis.

15. Taygi, kad tu girdēsi wirßunes tû morû=médzû užiant, tay ißsitráukk kariáuti; nēs Diews i tą czēsą ißējęs pirm tawęs, kad ißmußtu Pylistēnû pulkus.

16. Ir Towids dare taipo, kaip Diews jam buwo liepęs; ir jie ißmuße Pylistēnû pulkus nů Gibeon ik i Gazer.

17. Ir Dowido wardas ißsiplatino per wisas žemès, ir Pons Diews dawe jo baimę ant wisû pagonû užeit.

16. Pérskyrimas.

Derzlimo=Skryne i sawo Wietą nugabenta.

1. Ir jis pabudawojo saw butû mieste Dowido ir paskyre wietą Diewo skrynei ir attiese * ßētrą wirßuj jôs. * P. 17, 1. 2 Zom. 6, 17.

2. Tů=czēs tare Dowids: Diewo skrynę neywiens kits ne tur neßioti, kaip tiktay Lewitai; nēs tus Pons Diews tam paskyręs, kad jie skrynę Pono Diewo neßiotu ir jam ßlúžitu amžinay.

3. Todēl * surinkdino Dowids wisą Izrael i Jeruzalę, kad jie skrynę Pono Diewo aukßtyn gabéntu i tą wietą, kurę jisai tam buwo paskyręs. * P. 14, 5.

4. Ir Dowids surinko waikus Aaron ir Lewitus;

5. Iß waikû Kaat, Uriel wyriáusiji draug su jo broleis, ßimtą ir dwideßimt;

6. Iß waikû Merari, Asają wyriáusisi draug su jo broleis, du ßimtu ir dwideßimt;

7. Iß waikû Gerzom, Joel wyriáusiji draug su jo broleis, ßimtą ir trisdeßimts;

8. Iß waikû Elizapan, Semają wyriáusiji draug su jo broleis, du ßimtu;

9. Iß waikû Ebron, Eliel wyriáusiji draug su jo broleis, aßtůnes=déßimts;

10. Iß waikû Usiel, Amminadab wyriáusiji draug su jo broleis, ßimtą ir dwylika.

11. Ir Dowids * wadino Zadoką ir Abjatarą, wyskupu=du, ir Lewitus, butent: Urieli, Asają, Joēli, Semają, Eliēli, Amminadabą, * 2 Zom. 15, 29.

12. Ir tare jiems: Jûs este wyresnieji tēwû iß Lewitû; taygi dabar pasißwentikit ir sawę ir sawo brolius, kad skrynę Wießpatiês Diewo Izraelio aukßtyn gabéntumbit i tą wietą, kurę aß jei paskyriau.

13. Nēs pirma, jums cze ne b' ēsant, * Wießpats musû Diewas slogą ant musû užléido todēl, kad mes jo ne jēßkojom, kaip mums pûlas. * P. 14, 9. 10.

14. Taipo pasißwentino klebonai ir Lewitai, kad skrynę Wießpatiês Diewo Izraelio aukßtyn gabéntu.

15. Ir waikai Lewi néße skrynę Pono Diewo ant sawo peczû su pérkißtomsioms kartemis, kaip * Moižeßius buwo liepęs pagal žodi Pono Diewo. * 2 Moiz. 25, 14. 4 Moiz. 4, 15.

16. Ir Dowids tare wyresniemsiems iß Lēwitû, kad jie sawo brolius pasteliûtu giedot su strunžaisleis, su psaltēreis, su arpomis ir su skambanczeis cymbalais, kad giedojanczûjû balsas áißkey butu girdētas, ir kožnas pasidzaugtus.

17. Tay paskyre Lewitai Emaną, sunų Joel, ir iß jo broliû * Assapą, sunų Berekjo, ir iß waikû Merari, jû broliû, Etaną, sunų Kusajo; * P. 19.

18. Ir drauge su jeis jû brolius iß antrojo pulko, butent Sakarją, Ben=Jaesiel, Semiramot, Jejiel, Unni, Eliab, Benają, Maeseją, Matitją, Elipelēją, Mikneją, Obed=Edom, Jejiel, wartû sárgus.

19. Nēs Emans, * Assaps ir Etans giedojo ir su warineis cymbalais labay mandagey skambino; * P. 7, 39. 44.

20. Bet Sakarjas, Asiel, Semiramot, Jejiel, Unni, Eliab, Maesejas ir Benajas su psaltereis paskuy giedojo;

21. Ale Matitjas, Elipelejas, Miknejas, Obed=Edom, Jejels ir Asasias su arpomis aßtûnes strunas turinczomis, kad jiems pirmgiedotu;

22. Bet Kenanjas buwo Lewitû wyriáusiasis ir užweizdas tû, kurie giedojo, kad jûs mokintu geray giedot, nēs jis tai pilnay ißmane.

23. Ir Berekjas bey Elkanas prie wartû stowējo, kad skrynês prižweizdētu.

24. Ale Sebanjas, Jozapat, Netaneel, Amazai, Sakárjas, Benajas, Eliezers, klebonai, trimitáwo ant trimitû pirm Diewo skrynês, ir Obed=Edoms bey Jejias prie wartû stowējo, kad skrynês pridabótu.

25. Taipo nuêjo Dowids, ir wyriáusieji iß Jzrael, ir wyresnieji ant túkstanczû, *kad aukßtyn gabéntu skrynę derējimo Pono Diewo iß namû Obed=Edomo, su dzaugsmu. * 2 Zom. 6, 12.

26. Jr kaip Pons Diews gélbējo Lewitus skrynę derējimo Pono Diewo néßanczûsius, tay jie apierawójo septynis jáunus jautukus ir septynis áwinus.

27. Jr Dowids drobês sermēga buwo apsírēdęs, priegtam ir wisi Lewitai tą skrynę neßantieji, ir tie, kurie giedojo, ir Kenanjas, kurs kitus mokino giedot, su giedojanczeiseis; o priegtam Dowids ir wirßutine wyskupißka sermēga iß drobês daryta buwo apsírēdęs.

28. Taipo wisi Jzraelitēnai skrynę derējimo Pono Diewo aukßtyn gabéno su ßukáwimu, su triubomis, su trimitais ir su skambanczeis cymbalais, su psaltereis ir su arpomis.

29. Bet kaip skrynę derējimo Pono Diewo į miestą Dowido įgabéno, ziurējo *Mikala, Saulo dukte, pro langą. Jr ji pamáczusi karálių Dowidą ßokanti ir zaidzanti paniekino ji sawo ßirdije. * 2 Zom. 6, 16. 21.

17. Pérskyrimas.

Dowido Liaupsês=Giesme ir Dawadas prie Diewo=Szluzmôs darytas.

1. Jr kaip jie įgabéno Diewo skrynę, tay jie tą padējo į ßētrą, kurę Dowids jei buwo attiesęs, ir apierawojo déginimo=apierą ir dekawonês=apierą po akiû Diewo.

2. Jr Dowidui atlikus su toms déginimo=apieroms ir dekawonês=apieroms, *pérzegnojo jis zmones wardan Pono Diewo, * 4 Moiz. 6, 23. 24.

3. Jr ißdalijo koznam iß Jzrael, taip wyrams, kaip ir moterims, po kepalēlį dûnôs ir po stukį miesôs ir po saikélį wyno.

4. Jr jis steliáwo prie skrynês Pono Diewo kelis Lewitus, kad tarnáutu ir gárbintu, dēkawotu bey liaupsintu Wießpatį Diewą Jzraelio:

5. Butent Assapą pirmąjį, Sakarją antrąjį, Jejel, Semiramot, Jejiel, Matitją, Eliab, Benają, Obed=Edom ir Jejel su psaltereis ir su arpomis, bet Assapą su skambanczeis cymbalais,

6. Ale Benają ir Jeasielį, klebonudu, su trimitais wisados pirm skrynês derējimo Diewo.

7. Tû=czēs *dawádijo Dowids pirmjáusey, kad Ponui Diewui dēkawotu per Assapą ir jo brolius: * Zir. 47, 11.

8. Dekawókite *Ponui Diewui, apsakykite jo wardą, zinomus darykite tarp zmoniû jo dárbus! * Ps. 105, 1.

9. Giedokit, záiskit ir kalbēkite jam apie wisus jo stebuklus!

10. Pagárbinkit ßwentąjį jo wardą, *tesidzaugia ßirdis Poną Diewą jēßkanczûjû! * Ps. 69, 33.

11. Kláuskite Pono Diewo ir jo maciês, jēßkókite jo wéidą wisados!

12. Atsíminkit jo stebuklû, kurius jis dáręs, jo stebuklû ir jo zodzo,

13. Jûs, waikai Jzrael, jo tarno, jús waikai Jokubo, jo ißrinktojo!

14. Jis yra Wießpats musû Diewas, jis súdij po wisą swietą.

15. Atsíminkit amzinay jo derējimo, ką jis zadējęs ik į túkstanczęję giminiû eilę,

16. Kurį jis dare *su Abraomu, ir jo prysēgôs su Jzaoku; * Luk. 1, 73.

17. Jr státe tai Jokubui per prową, ir Jzraēliui per amziną derējimą;

18. Jr tare: taw aß dûsiu zémę Kanaan, burtą jusû tewißkês,

19. Kaip jû ne daug ir jie paniekinti buwo, ir swetimi toje.

20. Jr jie keliáwo iß zmoniû į zmones, ir iß wienôs karalystês į kitus zmones. * 1 Moiz. 12, 1.

21. Jis neywienam ne perleido jiems ißkadôs daryt, ir korawójo karalius dēl jû. * 1 Moiz. 12, 17.

22. *Ne pakrutinkite mano moßtitûsius, ir ne izeiskit mano prárakus! * Ps. 105, 14.

23. Giedókite * Ponui Diewui, wisos źémes, apsakykite kas=dien jo pagálbą! * Ps. 96, 2.

24. Apsakykite tarp pagonû jo ßlowę, ir tarp źmoniû pulkû jo stebuklus!

25. Nēs Pons Diews yra didis ir labay gárbinams, ir ßlowês pilnas uź wisus diewus.

26. Nēs wisû pagonû diewai yra balwonai, ale Pons Diews sutwēre dangų.

27. Wislab yra ßlowês ir garbês pilna po jo akiû, ir jo macis labay ir jo linksmybe pagárbinama yra jo ßwentybēj.

28. * Atneßkite Ponui Diewui, jús źmoniû pulkai, atneßkite Ponui Diewui garbę ir mácę! * Ps. 29, 1. 2.

29. Atneßkite garbę wardui Pono Diewo, atneßkite dowanas ir ateikit pas ji, ir melskites Pono Diewo ßwentoje groźybeje!

30. Wisas swietas jo tesíbijos; * jis źémês=apskritumą padáręs, kad ne pajudinams. * Ps. 89, 12.

31. Dangus tesídźaugia, ir źéme t'esie linksma ir t' apsáko tarp pagonû, Pons Diewą karaliáujanti.

32. Júrios te úźia, ir kas tose yra, ir laukai t'esie linksmi, ir wislab, kas ant jû yra.

33. Jr wisi médźei girioje te ßukáuja po akiû Pono Diewo, nēs jis ateit, kad súditu źémę.

34. * Dekawókite Ponui Diewui, nēs jis yra meilingas, ir jo malóne patenk amźinay. * Ps. 106, 1.

35. Jr tarykit: * gélbēk mus, Diewe, musû gelbetojau, ir suwalyk mus ir ißgélbēk mus nû pagonû, kad tawo ßwentam wardui dekąwotumbim ir taw liaupsę sakytumbim. * Ps. 79, 9.

36. Pagárbints * t'esie Wießpats Diewas Jźraelio nû amźiû iki amźiû; ir wisi źmones te sako: Amen, ir te liaupsína Poną Diewą! * Ps. 41, 14. Ps. 72, 18.

37. Taipo jis czonay paliko pas skrynę derējimo Pono Diewo Asapą ir jo brolius, kad tarnáutu prie skrynês wisados, kas=dieną jôs dienôs=darbą;

38. Ale Obed=Edomą ir jû brolius, ßeßes=déßimts ir aßtûnis, ir Obed=Edomą, sunų Jeditun, ir Ossą, [paliko,] kad wartû pridabótu.

39. Jr Zadoką, klebonią, ir jo brolius, klebonus, paliko jis pas namus Pono Diewo * ant aukßtybês Gibeono, * P. 22, 29.

40. Kad jie kas=dien Ponui Diewui déginimo=apierą apierawotu ant déginimo=apierû=altóriaus, * rytą=métą ir wákarą; kaip paraßyta yra knygose zokáno Pono Diewo, Jźraeliui palieptojo; * 2 Moiź. 27, 21. P. 29, 38. 39.

41. Jr su jeis Emaną bey Jeditun ir kitus paskirtúsius, kurie wardais wadinami buwo, dekawoti Ponui Diewui, kad jo gerybe amźinay patenka;

42. Jr su jeis Emaną bey Jeditun su trimitais ir su cymbalais skambint, ir su strún=źaisleis Diewo; bet waikus Jedituno jis idējo į wartû sárgus.

43. Taipo nuêjo wisi źmones, koźnas į sawo namus; ir Dowids taipojau pargryźo, kad pérźegnotu sawo namus.

18. Pérskyrimas.

Baźnyczą kurt Dowidui ne pawélita; Messioßius paźadētas.

1. Bet nusídawe, * Dowidui sawo bute gywénant, kad jis tare prárakui Natonui: ßtay aß gywenu bute iß cēdrû, o skryne derējimo Pono Diewo yra po kaurais. * 2 Zom. 7, 2.

2. Natons tare Dowidui: wislab, ką sawo ßirdije apsíēmei, tai daryk; nēs Diews yra su tawim.

3. Ale tą paczę nakti atêjo źodis Pono Diewo pas Natoną tarydams:

4. Nuêjęs sakyk Dowidui, mano tarnui: taip sako Pons Diews: „tu ne turi man namus kurt tame gywent.

5. Nēs * aß neyjokiame bute ne gywenau iß tôs dienôs, kaip Jźraeli ißwedźau, iki ßei dienai; bet aß cze buwau, kur ßētra buwo ir jôs namai. * Jeź. 66, 1.

6. Kur aß tikt keliawau su wisais Jźraelitēnais, argi aß sakiau ben

wienam waldonû Jzrael, kuriam aß liepjau waldyt mano žmones, tarydams: kodēl man ne budawojat butą iß cēdro=médžû?

7. Taygi taipo sakyk mano tarnui Dowidui: taip sako Ponas Diewas Zebaot: Aß tawę ēmjau nů ganyklôs paskuy áwis, kad tu pastotumbei kunigaikßczu ant mano žmoniû Jzrael;

8. Jr su tawim buwau, kur tu tikt nuējei, ir ißgaißinau tawo neprietelius pirm tawęs, ir taw garbę dariau, kaip didieji ant žémês garbę tur.

9. Ale aß sawo žmonēms Jzrael wietą priródisiu ir jůs czēpisiu, kad jie czonay gywéntu ir daugiaus sujudinami ne butu, ir nelabi žmones jůs ne turēs daugiaus pamažint, kaip pirma

10. Jr tů=czēs, kaip aß waldonams pasakiau apie sawo žmones Jzrael. Jr aß pažémisiu wisus tawo neprietelius; ir apsakau taw, kad Pons Diewas taw namus budawósęs.

11. Ale kad *sawo dienas busi pabaigęs, kad nukaksi pas sawo tēwus, tay aß tawo sēklą prikélsiu po tawęs, wieną iß tawo sunû, tam aß jo karalystę patwirtisiu.
* 2 Zom. 7, 12. 13.

12. Tas *man namus pakurs, ir aß jo krasę patwirtisiu amžinay.
* P. 23, 10. P. 29, 6.

13. Aß busiu jo tēwu, ir jis bus man sunumi. Jr aß ne atimsiu nů jo sawo mielaßirdingystę, kaip aß tą atēmjau nů to, kurs pirm tawęs buwęs;

14. Bet aß ji idēsiu ant sawo namû ir ant sawo karalystês amžinay, kad jo krase patwirtinta butu amžinay."

15. Jr kaip Natons pagal wisus ßius žodžus ir regējimą su Dowidu buwo kalbējęs,

16. Atêjo karálius Dowids ir pasiliko po akiû Pono Diewo tarydams: *kasgi aß esmi, Pone Diewe? ir kas yra mano gimine, kad tu manę ikßiol taip ißkēlei?
* 1 Moiz. 32, 10.

17. Jr tai taw dar per maž rodes, Diewe, bet tu ir dar giminei sawo tarno kalbējei apie dar busenczus dáiktus, ir ižwelgei manę, kaip paweiksle žmogaus, kurs aukßtybēje Diews ir Wießpats yra.

18. Kągi Dowids taw galētu daugiaus sakyt, kad tu sawo tarną taip garbês pilną darai? tu ißpažysti sawo tarną.

19. Pone Diewe, dēl sawo tarno tu pagal sawo ßirdiês norą ißtaisei wisus tus didžůsius daiktus, kad žinomą darytumbei wisą ßlowę.

20. Pone Diewe, niera taw lygaus, ir niera kito Diewo per tawę, iß kurio mes tai sawo ausimis girdējome.

21. Jr *kamè yra tokie žmones ant žémês, kaip tawo žmones Jzrael, dēl kuriû Diews butu nuējęs saw žmones atpirkti, ir saw paczam garbę daryti didžeis ir baisingais stebuklais, pagonis ißstumti pirm tawo žmoniû iß Egypto ißgélbētůjû?
* 2 Zom. 7, 23.

22. Jr tu sawo žmones Jzrael paskyrei saw į žmones amžinay; ir tu, Wießpatie, jû Diewu pastojei.

23. Taygi, Pone Diewe, důk, kad tas žodis tawo tarnui ir mano giminei kalbētasis ißsipilditu amžinay; ir daryk taipo, kaip tu kalbējei.

24. Jr tawo wardas testow tiesa ir padidints amžinay, kad sakytu: „Wießpats Zebaot, Diewas Jzrael, yra Diewu Jzraelije;" ir gimine tawo tarno Dowido t'esie patwirtinta po tawo akiû!

25. Nēs tu, Pone Diewe, atwērei ausi sawo tarno, kad tu jam namus nori budawot; todēl tawo tarnas *sawo ßirdije rádo, ką tawęs meldžasi.
* 2 Zom. 7, 27. Jez. 50, 5.

26. Taygi, Pone Diewe, tu esi Diewas ir tą gérą kalbējei sawo tarnui.

27. Taygi pradēk péržegnoti namus sawo tarno, kad *amžinay pasiliktus po tawo akiû; nēs ką tu, Pone Diewe, péržegnoji, tai perżegnota yra amžinay.
* Ps. 41, 13.

19. Pérskyrimas.

Dowids Karus palaimingay pabaigęs iśtáto Urėdininkus.

1. Po ßio [nusidáwimo] * ißmuße Dowids Pylistēnus ir pażémino jûs, ir atēme Gatą ir jo miestelius iß Pylistēnû rankû. * Ps. 60, 2.

2. Taipjau jis ißmuße ir Moabitus, kad Moabitai Dowido padonais pastojo ir dowanû atneße.

3. Jis ißmuße ir Adad=Eżeri, karáligą Zoba Ematè, kaip jis tén nusitráuke sawo rubéżigą padidint iki wandens Prat.

4. * Jr Dowids laimējo iß jo túkstanti weżimû, septynis túkstanczus raitelû ir dwideßimt túkstanczû pēstininkû. Jr Dowids paggdino wisus weżimùs, tikt ßimtą weżimû jis saw palaike.
* 2 Zom. 8, 4. Joz. 11, 9.

5. Jr Syrionai iß Damaßko atêjo Adad=Eżeri, karáligą Zoba, gélbēt. Ale Dowids użmuße tû paczû Syrionû dwideßimt ir du túkstanczu wyrû;

6. Jr idējo żmones į Damaßką Syrioj, kad Syrionai Dowidui pasidawe ir jam dowanû atneße. Nēs Pons Diews gélbējo Dowidą, kur jis tikt nusitráuke.

7. Jr Dowids ēme aukso skydas, kurias Adad=Eżerio tarnai turējo, ir pargabéno tas į Jeruzalę.

8. Taipjau ir ēme Dowids iß Adad=Eżerio miestû, Tibeat bey Kun, labay daug wário, iß kurio Salomonas * warinįjį éżerą ir stulpus ir warinius rykus padarydino.
* 1 Kar. 7, 23.

9. Jr kaip Togu, karálius iß Emat, patyre, Dowidą wisą waiską Adad=Eżerio, karáliaus Zoba, ißmußusi,

10. Siunte jis sawo sunų Adoram pas karáligą Dowidą ir liepe ji swéikit ir jam wisą gérą wélit, kad jisai su Adad=Eżeriu buwo kariáwęs ir ji ißmußęs. Nēs Togu kariáwo prieß Adad=Eżeri. Taipjau ir wisus áuksinus, sidabrinius ir warinius rykus

11. Szwentino karálius Dowids Ponui Diewui draug su sidabru bey áuksu, kuri jis iß pagonû buwo atēmęs, butent iß Edomitû, Moabitû, Ammonitû, Pylistēnû ir Amalekitû.

12. Jr Abizai, sunus Zerujôs, ußmuße Edomitû * druskôs=pakalneje aßtûniolika túkstanczû,
* Ps. 60, 2. s.

13. Jr įgulde żmones į Edomeą, kad wisi Edomitai Dowido padónais pastojo. Nēs Pons Diews gélbējo Dowidą, kur jis tiktay nusitráuke.

14. Taipo * karaliáwo Dowids ant wisû Jzraelitenû, ir prową bey teisybę dáre wisiems sawo żmonēms.
* 2 Zom. 8, 15.

15. Joabs, * sunus Zerujôs, wyriáusiasis buwo ant waisko. Jozapats, sunus Ajilud, buwo kanclērium. * 2 Zom. 8, 16. 20, 23.

16. Zadoks, sunus Ajitob, ir * Abimeleks, sunus Abjataro, buwo klebonu=du. Sausa buwo raßytojis.
* P. 25, 6.

17. Benajas, sunus Jojado, wyriáusiasis buwo ant Kreti bey Pleti. Jr wyresnieji Dowido súnus karáliui buwo ant pagalbôs.

20. Pérskyrimas.

Dowids pasitießij ant Ammonitû ji apgēdinusûjû.

1. Jr po ßio [nusidáwimo] numire * Naas, karálius waikû Ammon, ir jo sunus karáliumi pastojo į jo wietą. * 2 Zom. 10, 1.

2. Tay Dowids mislijo: aß mielaßirdingystę ißródisiu Anonui, sunui Naaso, nēs jo tēws man mielaßirdingystę ißródęs. Jr nusiunte páslus, kad ji nurámditu dēl jo tēwo. Jr Dowido tarnams į żémę waikû Ammon atêjus pas Anoną ji nurámdit,

3. Tare wyresnieji waikû Ammon Anonui: ar dingai Dowidą tawo tēwą garbinanti po tawo akiû, kad palinksmintojus pas tawę atsiuntęs? Beje, jo tarnai atêjo pas tawę, * kad tarditu ir ißpûstitu ir ißspēgawotu żémę. * 2 Zom. 10, 3.

4. Tay Anons Dowido tarnus nutwēręs nuskusdino jiems barzdą, ir nuriezdino jiems rubus per pusę iki strēnû, ir jûs paléido.

5. Jr jie ßalin êję apsakydino tai Dowidui per nekurius wyrus. Ale

jis siunte jiems priešais (nēs tie wyrai labay buwo apgēdinti). Jr karálius tare: pasilikkit Jerikoje, ik atželis jusû baržda, tay sugryškit.

6. Bet kaip waikai Ammon supráto, kad po akiû Dowido * didey n'apkenczami buwo, nusiunte jie, taip Anons, kaip ir waikai Ammon, túkstanti centneriû sidábro, wežimû ir raiteliû samdyti iš Mežopotamijôs, iš Maeka ir iš Zoba;

* 1 Moiž. 34, 10. 30.

7. Jr samde trisdešimts ir du túkstanczu wežimû ir karáliu iš Maekôs su jo žmonēmis; tie atêję guldēsi už [miesto] Medba. Jr waikai Ammon taipojau susirinko iš sawo miestû ir atêjo kariáuti.

8. Dowidis tai ištyręs siunte Joabą su wisu waisku karžygiû.

9. Bet waikai Ammon buwo išsitráukę ir pasitaise ant múšio pas angą wartû. Bet karálei, kurie buwo atêję, skyru guldēsi ant laukû.

10. Bet kaip Joabs regējo, kad ir iš pryšakio ir iš užpakalio prieš ji kariáwo, išskyre jis wisus jáunus wyriškius iš Jžrael ir taisēsi prieš Syrionus.

11. Ale * pálaiką žmoniû jis padawe po ranka Abižai, sawo brolio, kad prisitaisytu prieš waikus Ammon; * 2 Zom. 10, 10.

12. Jr tare: jey Syrionai man perdriuti bus, tay tu manę pagélbek. Ale jéy waikai Ammon taw pérdriuti bus, tay aš tawę gélbēsiu.

13. Buk drąsus, ir kariáukiwa drąsey už sawo žmones ir už miestus sawo Diewo. Pons Diews te dáro, kas jam mēgsta!

* 1 Zom. 3, 18.

14. Jr Joabs prisiártino su žmonēmis pas ji ēsanczeis kariáuti prieš Syrionus, ir jie pabēgo dēl jo.

15. Bet waikai Ammon matydami Syrionus pabēgusius pabēgo ir jie dēl Abižajo, jo brolio, ir parêjo i miestą. Ale Joabs parêjo i Jeružalę.

16. Bet Syrionai matydami, kad pérweikti buwo waikû Jžrael, nusiunte páslus ir išwede ant pagalbôs Syrionus aną=pus wandens. Jr Sopaks, wyriáusiasis ant žalnieriû Adad=Ežerio, êjo pirm jû.

17. Kaip tai Dowidui buwo apsakyta, suwadino jis kruwon wisą Jžrael ir pérsigawo per Jordaną, ir jûs priêjes taisēsi prieš jûs. Jr Dowids taisēsi prieš Syrionus kariáuti, ir jie kariáwo su jûmi.

18. Ale Syrionai bēgo dēl Jžrael. Jr Dowids Syrionus išmušęs atēme jiems septynis túkstanczus wežimû ir nužawino ketures=dešimts túkstanczû pēstininkû, priegtam užmuše Sopáką, wyresniji ant žalniêriû.

19. Jr Adad=Ežerio tarnai tai matydami, kad jie Jžraelio išmušti buwo, sutiko su Dowidu ir su jo tarnais. Jr Syrionai ne norējo daugiaus gélbēti waikams Ammon.

21. Pérskyrimas.

Dowido Káras ir Pérgalējimas Ammonitû ir Pylistēnû.

1. Jr métui pérējus, i tą czēsą, kad karálei išsitráukdawo, išwede Joabs wisą waiską ir išpústijo žémę waikû Ammon, ir atêjes apgule (miestą) Rabbą, bet Dowids pasiliko Jeružalēj. Jr Joabs iweike Rabbą ir pargriowe tą.

2. Jr Dowids ēme * wainiką jû karáliaus nů jo galwôs, ir ràdo tą wieną centneri áukso swériantí (t. e. werta) ir žemczugais išklótą; ir tas Dowidui ant jo galwôs buwo uždētas. Taipjau ir išweže iš miesto labay daug plēšimo. * 2 Zom. 12, 30.

3. Ale žmones tame ēsanczus jis išwede, ir dáwe jûs pérpjaut su pjúklais, ir sukapojo tus kirwjeis ir su wágeis. Taipo dáre Dowids wisiems miestams waikû Ammon. Jr Dowids su žmonemis wēl pargryžo i Jeružalę.

4. Paskuy rádosi káras Gažerij su Pylistēnais. Tą=kart užmuše * Sibekai, Usatits, aną Sibai, kurs iš waikû milžinû buwo, ir pažémino ji.

* P. 28, 11.

5. Jr * dar kitsai káras rádosi su Pylistēnais. Tay Elanans, sunus Jair, užmuše Laēmi, Goliato broli, Gatitą, kursai turējo ragotinês=karti, néy audējaus=riestuwą.

* 2 Zom. 21, 19.

6. Jr wēl káras rádosi Gatè. * Cže buwo wiens didis wyrs, tas turējo

po ßeßis pirßtus ant koznôs rankôs bey kojôs, tai paſidaro dwideßimt ir keturi, o ir jis iß milzinû buwo gimęs, *2 Zom. 21, 10.

7. Ir *ißpeike Izrael. Ale Jonatans, Simeo ſunus, Dowido brolio, uzmuße ji. *1 Zom. 17, 10.

8. Szitie buwo gimę iß milzinû Gatè, ir prapûle per rankas Dowido ir jo tarnû.

22. Pérſkyrimas.

Suſkaitîms zmoniû trijû Dienû Maru korawots.

1. Ir *ßētons paſprießijo prieß Izrael ir †kuſino Dowidą, kad Izrael dûtu ſuſkaityt.
*2 Zom. 24, 1. † Jon. 13, 2.

2. Ir Dowids tare Joabui ir wyreſniemſiems zmoniû: nuêję ſuſkaitykite Izrael nû Berſeba iki Dan, ir atneßkite [rokundą] pas manę, kad zinoczau, kiek jû yra.

3. Joabs tare: Pons Diews te prideda prie ſawo zmoniû, kiek jû dabar yra, dar ßimtą kartû tiek. Ale, mans wießpatie karáliau, ar jie ne wiſi mano wießpatiês tarnai? kodēlgi tu, mans wießpatie, apie tai rûpinies? kodēl nori, kad kaltybe uzeitu ant Izrael?

4. Ale karálius norējo, kad Joabs tai darytu. Ir Joabs ißkeliáwo, kad pérwaikßczotu per wiſą Izraeli, ir atêjo į Jeruzalę,

5. Ir dawe Dowidui ſkaitlių zmoniû ſuſkaitytûjû. Ir buwo iß wiſo Izrael wieniolika ßimtû túkſtanczû wyrû kardą ißtráukianczûjû, ir iß Juda keturi ßimtai túkſtanczû ir ſeptynes-deßimtis túkſtanczû wyrû karda ißtráukianczûjû.

6. Ale Lewitus ir Benjamitus jis ne ſkaite ſu ßeis, nēs Joabui karáliaus zodis ne patiko.

7. Ale tai *Ponui Diewui ne patiko, nēs jis muße Izrael. *P. 28, 24.

8. Ir Dowids tare Diewui: *aß ſunkey ſuſigrießijau tai dáręs. Ogi dabar atléiſk nuſidējimą ſawo tarno, nēs aß labay durnay dariau. *2 Zom. 24, 10.

9. Ir Pons Diews kalbējo ſu Gadu, Dowido pranaßu, ir tare:

10. Nuêjęs kalbēk ſu Dowidu tarydams: taip ſako Pons Diews: „tris dáiktus aß taw po akiû dedu ißſiſkirk ſaw wieną iß tû, kad taw daryczau."

11. Ir kaip Gads pas Dowidą atêjo, ſake jis jam: taip ſako Pons Diews: ißſiſkirk

12. Ar trijû métû brangumą, ar kad tris mēneſius bēgtumbei dēl ſawo prießininkû ir dēl kardo ſawo neprieteliû, kad jis tawę tropitu, arba tris dienas kardą Pono Diewo ir márą zémēje, kad angelas Pono Diewo púſtitu per wiſus rubezius Izraelio. Taygi apſimiſlik, ką aß gáuſiu atſakyti tam, kurs manę ſiuntęs.

13. Dowids tare Gadui: dide tuzba manę apēme, ale taczaus *aß noriu pulti į rankas Pono Diewo, †nēs jo mielaßirdingyſte labay dide, ir ne noriu zmonēms į rankas pulti. *2 Zom. 24, 14. † Raud. 3, 22.

14. Tay Pons Diews pérleido, kad máras radoſi Izraelije, kad ſeptynes-déßimts túkſtanczei wyrû ißmire iß Izrael.

15. Ir Diews ſiunte angēlą į Jeruzalę je ißpúſtit. Ir jam be-púſtijant Pons Diews tai izwelge, ir gailējo jam tôs ſlogôs, ir tare angēlui, zudytojui: jau ganà; attráukk ſawo ranką! Bet angēlas Pono Diewo ſtowējo pas klojimą Arnano, Jebuſito.

16. Ir Dowids ſawo akis pakēlęs mate angēlą Pono Diewo ſtowinti tarp dangaus bey zémês, ir nûgą kardą jo rankoj, ißtieſtą ant Jeruzalês. Tay Dowids ir wyreſnieji ſu zákais apſiſiautę parpûle ant ſawo wéido.

17. Ir Dowids tare Diewui: ar ne aß eſmi tas, kurs zmones liepe ſuſkaityt? aß eſmi tas, kurs nuſidējęs ir tą piktenybę daręs; ale ßios áwys, kûmi jos nuſidējo? Wießpatie mano Diewe, léiſk ſawo ranką buti prieß manę ir prieß mano tēwo giminę, ir ne prieß ſawo zmones, tus ſlogint!

18. Ir *angēlas tare Gadui, kad jis Dowidui ſakytu, kad Dowids aukßtyn eitu ir Ponui Diewui altorių pabudawotu klojime Arnano, Jebuſito. *2 Zom. 24, 18.

19. Taipo Dowids aukßtyn êjo pagal žodi Gado, kuri jis buwo kalbējęs wardan Pono Diewo.

20. Bet Arnans atsigręžęs su ketureis sawo sunumis ir angēlą památęs, pasislēpe jie; nēs Arnans kwieczus kúle.

21. Bet kaip Dowids nuêjo pas Arnaną, máte tai Arnans ir regējo Dowidą, ir ißêjęs iß klojimo pasiklonojo Dowidui sawo wéidu iki žémês.

22. Jr Dowids tare Arnanui: důk man wietôs ant klojimo, kad Ponui Diewui altorių ant to pakurczau. Už pilnus pinigus tu tą man důsi, kad * sloga liáutus nů žmoniû.
* 4 Moiž. 25, 8.

23. Ale Arnans tare Dowidui: imkis ir daryk, mans wießpatie karáliau, kaip taw patink. Sztay, aß důmi jáuti déginimo=apierai ir pádarynę málkoms ir kwieczû walg=apierai, tai wislab aß důmi.

24. Ale karálius Dowids atsáke Arnanui: ne taipo, bet už pilnus pinigus aß tai pirksiu. Nēs aß to, kas taw, ne noriu imti po akiû Pono Diewo, ir ne noriu dykay tai gáuti déginimo=apierai.

25. Taipo Dowids dawe Arnanui tiek áukso už tą ruimą, kad tas ßeßis ßimtus syklû swēre.

26. Jr Dowids pakúre czonay Ponui Diewui altorių, ir apierawojo déginimo=apieras ir dēkawonês=apieras. Jr kaip jis Pono Diewo meldēsi, ißklause jis ji per ugni iß dangaus ant altoriaus déginimo=apierôs.

27. Jr Pons Diews sake angelui, kad sawo kardą i sawo makßti ikißtu.

28. Tů=czēs, kaip Dowids máte, kad Pons Diews ji ißklause * ant klojimo Arnano, Jebusito, apierawodawo jis czonay.
* p. 23, 1.

29. Nēs namai Pono Diewo, kurius Moižeßius púsczoje buwo darydinęs, ir déginimo=apierû=altorius tů=czēs buwo * ant aukßtybês Gibeono.
* p. 17, 39.

30. Ale Dowids dēl jo ne galējo nueiti Diewą praßyt; taip jis buwo nusigandęs * dēl kárdo angelo Pono Diewo.
* p. 16.

23. Pérskyrimas.

Pasteliáwimas wiso to, kas priwalu buwo Bažnyczą budawoti.

1. Jr Dowids tare: * czonay tur stowēti namai Pono Diewo, ir ßisai [tur buti] altorius déginimo=apierai Jzrael.
* 1 Nus. Kar. 3, 1.

2. Jr Dowids liepe suwadit * swetimůsus Jzraelio žémēje ēsanczus, ir pasteliawo mistrus akmenis daistey ißkálti mokanczus, kad jie akmenis ißkáltu budawonei namû Diewo.
* 2 Nus. Kar. 2, 17.

3. Jr Dowids pasteliawo daug geležiês winims i duris wartû, ir kur tikt reikējo ką sukálti, ir tokią daugybę wario, kad tą ney swérte ne galējo paswért,

4. Jr cēdro=médžû be skaitliaus, nēs Zidonitai ir Tyrionai pargabeno daug cēdro=médžû pas Dowidą.

5. Nēs Dowids dumojo: mano sunus Salomonas * dar jauns ir lepus yra, bet tie namai, kurie Ponui Diewui bus budawoti, tur didi buti, kad jo wardo ir garbês butu minēta per wisas žemės, todēl aß jam zopôstą pasteliůsiu. Taipo Dowids daug zopôsto pasteliáwo, pirm=neng numire.
* p. 30, 1.

6. Jr jis wadino sawo sunų Salomoną ir liepe jam budawoti namus Wießpatiês Diewo Jzraelio,

7. Jr tare jam: mans sunau, * aß buwau apsiēmęs wardui Wießpatiês sawo Diewo namus pakurt,
* p. 18, 1.

8. Ale atêjo man Pono Diewo žodis ir tare: „tu daug kraujo praliejei ir didžus karus waldei, * todēl tu ne turi namus kurt mano wardui, kadangi tu taip daug kraujo ant žémês praliejei po mano akiû.
* p. 20, 3.

9. Sztay, sunus taw užgimsęsis bus pakajingas wyrs, nēs aß jam pakájaus důsiu nů wisû jo nepriėteliû aplinkuy; ir jis Salomonu bus pramintas, nēs aß jam pakájaus ir atilsiês důsiu ant Jzrael per wisą jo amžią.

10. * Tas mano wardui namus pakurs. Jis bus man sunumi, ir aß busiu jam tēwu. Jr aß jo

karáliškaji krēslą padriútisiu ant Izrael amžinay." * P. 29, 6.

11. Taygi dabar, mans sunau, Pons Diews bus su tawim, ir turēsi daug paláimôs, kad Wiešpaczui sawam Diewui namus pakurtumbei, kaip jis apie tawę kalbējęs.

12. Priegtam ir dûs taw Pons Diews išminti ir rážumą, ir taw palieps Izraeli, kad tu pilnawotumbei zokaną Wiešpatiês sawo Diewo.

13. Bet tada tu paláimôs turēsi, kad prisidabosi, idant pilnawotumbei prisákimus ir prowas, kurius Pons Diews Moižešiui liepęs, [kad pranéštu] Izraeliui. * Buk linksmas ir drąsus, nesibijók ir ne nusimink! * 5 Moiž. 31, 6. 1 Kar. 2, 2.

14. Sztay, * aš ne daug turēdams surinkau namams Pono Diewo šimtą túkstanczû centneriû áukso, ir túkstanti túkstanczû centneriû sidábro, priegtam wário ir geležiês be skaitliaus, nēs jo perdaug yra; taipjau ir akmeniû bey médžû aš pritaisiau, ir tû tu gali dar daugiaus pridēti. * P. 30, 2.

15. Taipogi tu turi daug darbininkû, mistrû ákmenis dailey iškálti mokanczû, ir cimerninkû, kurie žino ákmenis ir medžus ir wisokią kitą darbą wisokiu budu ištaisyt,

16. Ir áukso, sidábro, wário bey geležiês be skaitliaus. Taipo pasikēlęs tai ištaisyk; Pons Diews bus su tawim.

17. Ir Dowids liepe wisiems wyresniemsiems Izraelio, kad jie gélbētu jo sunų Salomoną:

18. „Ar ne su jumis yra Wiešpats jusû Diewas, ir jums * pakajaus dáwęs aplinkuy? nēs jis gywátininkus tôs žémês padawe i jusû rankas, ir žéme padûta yra Ponui Diewui ir jo žmonēms. * P. 24, 25.

19. Taygi dûkite dabar sawo širdi ir sawo dušią Wiešpati sawo Diewą jēškoti. Ir pasikēlę budawókite Ponui Diewui šwentinyczą, kad skrynę derējimo Pono Diewo * ir rykus Diewui šwentitûsius i tus namus igabéntu, kurie wardui Pono Diewo bus pakurti." * Neem. 10, 39.

24. Pérskyrimas.

Lewitû Skaitlius, Dawads ir Urêdas.

1. Taipo Dowids sawo sunų Salomoną i karálių idējo ant Izrael, kaip jis pasénęs, ir jam pakáko gywam buti.

2. Ir Dowids surinko wisus wyresniûsius iš Izrael ir klebonus bey Lewitus,

3. Kad Lewitai suskaitomi butu nû trisdešimts métû ir daugiaus. Ir jû skaitlius buwo galwa po galwôs, driutû wyrû, trisdešimts ir aštûni túkstanczei;

4. Iš kuriû dwidešimt ir keturi túkstanczei buwo priskirti, kurie reikalus prie namû Pono Diewo atliko, ir šeši túkstanczei uredininkai bey sudžos,

5. Ir keturi túkstanczei wartû sargai, ir keturi túkstanczei, kurie Diewui ant liaupsês giedojo ir ant strun=žáisliû žáide, „kurius aš idējau, kad [Diewui] ant garbês giedotu."

6. Ir Dowids dawádą dare tarp waikû Lewi, butent tarp [waikû] * Geržon, Kaat bey Merari. * 1 Moiž. 46, 11.

7. * Geržonitai šitûdu buwo: Laedan ir Simei. * 2 Moiž. 6, 17.

8. Waikai * Laedan: pirmasis Jejiel, Setam bey Joel, tie trys. * P. 27, 21.

9. Bet waikai Simei šitie buwo: Salomit, Asiel ir Aron, tie trys. Tie buwo wyresnieji tarp tēwû iš Laedan.

10. Taipjau ir šitie buwo Simei waikai: Jaat, Sina, Jeus ir Beria. Szie keturi taipjau Simei waikai buwo.

11. Bet Jaats buwo pirmasis, Sina antrasis. Ale Jeus bey Beria ne daug waikû turējo, todēl jûdu už wieno tēwo giminę buwo rokûti.

12. Waikai * Kaato šitie buwo: Amram, Jezear, Ebron ir Usiel, tie keturi. * 2 Moiž. 6, 18.

13. Waikai * Amramo buwo: Aaronas bey Moižešius. Ale Aaronas buwo † atskirtas, kad šwentitas butu ant šwenczû šwenczáusiojo, jis ir jo súnus amžinay, kad rukitu

po akiû Pono Diewo ir služitu, ir žegnotu wardan Pono Diewo amžinay. * 2 Moiz. 6, 20. † Ebr. 5, 4.

14. Jr Moižešiaus, Diewo wyro, waikai rokûjami buwo tarp giminês Lewitû. * 2 Moiz. 2, 22. 23.

15. Bet waikai Moižešiaus buwo: Geržom ir Eliežer.

16. Waikai * Geržomo: pirmasis buwo Sebuels. * p. 27, 24.

17. Waikai Eliežerio: pirmasis buwo Reabja. Jr Eliežers ne turējo kitû waikû. Ale waikû Reabjo toli daugiaus buwo.

18. Waikai Jezear buwo: Salomit pirmasis.

19. Waikai Ebrono * buwo: Jerja pirmasis, Amarja antrasis, Jeasiel treczasis, ir Jakmēam ketwirtasis. * p. 25, 23.

20. Waikai Usiel buwo: Mikas pirmasis ir Jesia antrasis.

21. Waikai * Merari buwo: Maeli ir Musi. Waikai Maeli buwo: Eleazar ir Kis. * 2 Moiz. 6, 19.

22. Bet Eleazars numire ne turēdams sunû, bet dukteriû; ir waikai Kis, jû brolei, wédė jas.

23. Waikai * Musi buwo: Maeli, Eder ir Jeremot, tie trys. * p. 25, 30.

24. Tai yra waikai Lewi giminēse jû tēwû, ir wyresnieji tarp tēwû, kurie surokûjami buwo pagal skaitlių wardû ir galwû, ir kurie atliko reikalą uredystês namûse Pono Diewo, nů dwidešimt métû ir daugiaus.

25. Nēs Dowids tare: Wiešpats Diewas Jzraelio pakajų sutékęs sawo žmonēms, ir gywęs Jeruzalēj amžinay.

26. Jr iš Lewitû suskaitomi buwo waikû Lewi, nů dwidešimt métû ir daugiaus, kurie ne priwalytu namus nešioti, su wisais rykais prie jû urēdystês,

27. Bet pagal paskuczáusiûsius žodžus Dowido,

28. Kad jie stowētu po ranka waikû Aaron slûžiti namûse Pono Diewo pryangij, ir prie skryniû, ir apczystijimui, ir prie wisokiû šwentintû rykû, ir wisokiam reikalui ant uredystês namûse Diewo,

29. Jr prie šwentintôsês dûnôs, prie pyrag=miltû, prie walg=apierû, prie neraugintû praploczû, prie skaurádû, kad keptu, ir prie wisû swárczû bey saikû;

30. Jr kad stowētu * ryta=métą dekawoti ir liaupsinti Poną Diewą, wákarą lygey taipo; * Ps. 92, 3.

31. Jr wisas déginimo=apieras Ponui Diewui apierawoti ant Sabbatû, jáunojo ménesio šwenczû ir (kitû) šwenczû, pagal skaitlių ir budą, wisadôs po akiû Pono Diewo;

32. Kad jie sargybę laikytu prie šētrôs surinkimo, ir prie šwentinyczôs, ir prie waikû Aaron, sawo broliû, kad tarnáutu namûse Pono Diewo.

25. Pérskyrimas.

Wyresnieji Szwentinyczoj ir jû Tarnai.

1. Ale šitas buwo dawadas tarp waikû Aaron. Waikai * Aaron buwo: Nadab, Abiju, Eleazar ir Jtamar. * 2 Moiz. 6, 23.

2. Bet * Nadabs bey Abiju mire pirm sawo tēwo ir ne turējo waikû. Jr Eleazars bey Jtamars pastojo wyskupais. * 3 Moiz. 10, 1. 2.

3. Jr Dowids * toki dawádą tarp jû dare: Zadoką iš waikû Eleazar ir Ajimelēka iš waikû Jtamar, pagal jû skaitlių ir urēdą. * 2 Nus. Kar. 8, 14.

4. Jr waikû Eleazar daugiaus buwo randami wyresniûjû driutû wyrû, ne kaip waikû Jtamar. Jr jis tarp jû toki dawádą dare, butent šešiolika iš waikû Eleazar, kad wyresnieji butu sawo tēwû giminēse, ir aštûni iš waikû Jtamar giminēse sawo tēwû.

5. Bet jis dawádą jiems dáre per burtą, todēl, kad tiek iš Eleazaro, tiek ir iš Jtamaro waikû wyresnieji pastojo šwentinyczoj ir wyresnieji po akiû Diewo.

6. Jr rašytojis Semajas, sunus Netaneel iš Lewitû, suraše jûs po akiû karáliaus, ir po akiû wyresniûjû, ir po akiû Zadoko, klebono, ir po akiû * Ajimeleko, sunaus Abjatar, ir po akiû wyresniûjû tēwû tarp klebonû ir Lewitû, butent

wienq wyriáusiqję giminę uź Eleazar, o antrqję uź Jtamar.
* p. 19, 10.

7. Jr pirmasis burtas téko Jojaribui, antrasis Jedajui,

8. Treczasis Arimui, ketwirtasis Seorimui,

9. Penktasis Malkijui, ßeßtasis Miejaminui,

10. Sekmasis Akozui, aßmasis * Abiui,
* Luk. 1, 5.

11. Dewintasis Jesuwui, deßimtasis Sekanjui,

12. Wienioliktasis Eliasibui, dwyliktasis Jakimui,

13. Tryliktasis Upui, keturioliktasis Jesebeabui,

14. Penkioliktasis Bilgui, ßeßioliktasis Jmmeriui,

15. Septynioliktasis Esirui, aßtûnioliktasis Apizezui,

16. Dewynioliktasis Petajui, dwideßimtasis Jeeskeliui,

17. Dwideßimt-pirmasis Jakinui, dwideßimt-antrasis Gamului,

18. Dwideßimt-tretysis Delajui, dwideßimt-ketwirtasis Maasiui.

19. Tai yra jû dawádas pagal jû urēdq, kad eitu į namus Pono Diewo, pagal jû budq po jû tēwu Aronu, kaip jiems Wießpatś Jzraelio Diews esti liepęs.

20. Bet tarp kitû waikû Lewi buwo iß waikû Amram Subael. Jß waikû Subael buwo Jedea.

21. Jß waikû Reabja pirmasis buwo Jesia.

22. Bet iß Jezearitû buwo Slomot. Jß waikû Slomot buwo Jaat.

23. Waikai Ebron * buwo: Jeria pirmasis, Amarja antrasis, Jaesiel treczasis, Jakmeam ketwirtasis.
* p. 24, 19.

24. Waikai Usiel buwo: Mikas. Tarp waikû Miko buwo Samir.

25. Miko brolis buwo Jesia. Tarp waikû Jesia buwo Sakarjas.

26. Waikai Merari buwo: Maeli ir Musi, to sunus buwo Jaesia.

27. Waikai Merari iß Jaesio, jo sunaus, buwo: Soam, Sakur ir Jbri.

28. Jß Maeli buwo Eleazar, tas * ne turējo sunû.
* p. 24, 22.

29. Jß Kiso. Waikai Kiso buwo: Jerameel.

30. Waikai Musi buwo: Maeli, Eder ir Jeremot. Tai yra waikai Lewitû tarp sawo tēwû giminēs.

31. Jr jiems taipojau burtq méte po akiû jû broliû, waikû Aaron, po akiû karáliaus Dowido, ir Zadoko, ir Ajimeleko, ir po akiû wyriáusiûjû tēwû tarp kleboniû ir Lewitû, * maźiáusiamjam broliui lygey taipo, kaip wyriáusiamjam iß tēwû.
* p. 26, 8.

26. Perskyrimas.

Dawadas tû, kurie ßwentases Giesmes turējo giedoti.

1. Jr * Dowids su wyresneiseis zalniêriû atskyre ant urēdo iß waikû Assapo, Emano ir Jedituno, prarakû, su arpomis, psaltereis ir cymbalais; ir jie suskaitomi buwo tam reikalui pagal sawo urēdq.
* Sir. 47, 11.

2. Jß waikû Assap buwo: Sakur, Jozeps, Netanja, Asarēla, waikai Assap po Assapu, kurs prarakawo prie karáliaus.

3. Jß Jeditun. Waikai Jeditun buwo: Gedalja, Zori, Jesaja, [Simeja,] Asabja, Matitja, tie ßeßi po sawo tēwu Jeditun su arpomis, kurie prarakawo, kad dekawotu ir liaupsintu Ponq Diewq.

4. Jß Eman. Waikai Eman buwo: Bukja, Matanja, Usiel, Sebuel, Jerimot, Ananja, Anani, Eliata, Gidalti, Romamti-Ezer, Jasbekasa, Malloti, Otir ir Maesiot.

5. Szitie wisi buwo waikai Eman, pránaßo karáliaus źodźûse Diewo, rágq paáukßtint; nēs Diews Emanui keturiolika sunû ir tréjetq dukteriû buwo dawęs.

6. Szitie wisi buwo po sawo tēwais Assap, Jeditun ir Eman, kad giedotu namûse Pono Diewo su cymbalais, psaltereis ir arpomis, pagal urēdq namûse Diewo prie karáliaus.

7. Jr jû skaitlius buwo drang su jû broleis, kurie Ponui Diewui giedot ißmokinti buwo, wisi pilnay ißmokinti, du ßimtu aßtûnes-dēßimts ir aßtûni.

8. Ir jie lygey burtą méte ant sawo urēdo, *mażamjam kaip didżamjam, mokitojui kaip mokintiniui. * P. 25, 31.
9. Ir pirmasis burtas po Assapu téko Jozepui, antrasis Gedaljui ir jo broliams bey sunums, tû buwo dwylika;
10. Treczasis Sakurui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
11. Ketwirtasis Jezrui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
12. Penktasis Netanjui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
13. Szeßtasis Bukjui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
14. Sekmasis Jesreeliui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
15. Aßmasis Jesajui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
16. Dewintasis Matanjui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
17. Deßimtasis Simejui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
18. Wienioliktasis Asareeliui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
19. Dwyliktasis Asabjui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
20. Tryliktasis Subaeliui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
21. Keturioliktasis Matitjui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
22. Penkioliktasis Jeremotui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
23. Szeßioliktasis Ananjui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
24. Septynioliktasis Jasbekasui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
25. Aßtûnioliktasis Ananui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
26. Dewynioliktasis Malloczui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
27. Dwideßimtasis Eliatui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
28. Dwideßimt-pirmasis Otirui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
29. Dwideßimt-antrasis Gidalczui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
30. Dwideßimt-treczasis Maesiotui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika;
31. Dwideßimt-ketwirtasis Romamti-Ezeriui ir jo sunums bey broliams, tû buwo dwylika.

27. Pérskyrimas.

Wartû-Sargai, Skarbininkai ir Sudżos idztl.

1. Apie dawádą *wartû-sargû. Iß Koritû buwo Meselemja, sunus Kore, iß waikû Assap.
* 2 Nus. Kar. 8, 14. P. 35, 15.
2. Bet waikai Meselemja ßitie buwo: pirmgimęsis Sakarjas, antrasis Jediael, treczasis Sebadja, ketwirtasis Jatniel,
3. Penktasis Elam, ßeßtasis Joanan, sekmasis Eljoenai.
4. Bet waikai Obed-Edom ßitie buwo: pirmgimęsis Semaja, antrasis Josabad, treczasis Joa, ketwirtasis Sakar, penktasis Netaneel,
5. Szeßtasis Ammiel, sekmasis Izaßar, aßmasis Pegultai; nēs Diews ji buwo pérżegnojęs.
6. Ir jo sunui Semaja taipojau súnus użgime, kurie wyresnieji buwo giminēje sawo tēwû, nēs jie buwo driuti karżygei.
7. Taygi waikai Semaja buwo: Atni, Repael, Obed ir Elsabad, kurio broliu-du mudrus żmones buwo: Eliju ir Samakja.
8. Szie wisi buwo iß waikû Obed-Edom, jie ir jû waikai bey brolei, mudrus wyrai, tinką urēdams, buwo ßeßes-deßimts ir du iß Obed-Edom.
9. Meselemja turējo broliû ir waikû, sukrû wyrû, aßtûniolika.
10. Bet Ossa iß waikû Merari turējo waikû, wyriáusiji Simri,

nēs pirmgimusiojo cze ne buwo, todēl jo tēws ji idējo į wyresniji;

11. Antrąji Ilkiją, trécząji Tebalją, ketwirtąji Sakarją. Wisû waikû ir broliû Ossa buwo trylika.

12. Szitas yra dawádas wartû-sargû tarp wyresniûjû karżygiû prie urēdo draug su jû broleis, kad tarnáutu namûse Pono Diewo.

13. Ir burtas buwo mestas * taip mażamjam, kaip didżamjam tarp jû tēwû giminês, kiekwieniems wartams. * p. 26, 8.

14. Burtas į rytus téko Meselemjui; ale jo sunui Sakarjui, kurs išmintings dumczus buwo, taipjau burtą méte, ir téko jam į šiáurę;

15. Bet Obed-Edomui į pētus ir jo sunums prie buto Esupim;

16. Ir Supimui bey Ossui į wakarus prie wartû, kur einama ant ulyczôs déginimo-apierû, kur sargybe ties kita-kita yra.

17. I rytus Lewitû šeši buwo, į šiaurę kas-dieną keturi, į pētus kas-dieną keturi; ale pas Esupim po du ir po du;

18. Bet pas Parbar į wákarus keturi prie ulyczôs, ir du pas Parbar.

19. Szitie yra dawádai wartû-sargû tarp waikû Koritû ir tarp waikû Merari.

20. Bet iš Lewitû buwo Ajias idēts ant skarbû Diewo namû ir ant skarbû pašwentinamûjû.

21. Iš waikû * Laedan, waikû Gerzonitû. Iš Laedan buwo wyriáusieji tēwû, butent Jejielitai. * p 24, 8.

22. Waikai Jejielitû šitûdu buwo: Setam ir jo brolis Joel, idētu-du ant skarbû namû Pono Diewo.

23. Iš Amramitû, Jezearitû, Ebronitû ir Usielitû,

24. Buwo * Sebuels, sunus Gerzom, sunaus Moizešiaus, wyriáusiasis ant skarbû. * p. 24, 16.

25. Ale jo * brolis Eliezer turējo suną [wardu] Reabja, to sunus buwo Jesaja, to sunus buwo Joram, to sunus buwo Sikri, to sunus buwo Selomit. * p. 24, 17.

26. Tasai Selomits ir jo brolei buwo idēti ant wisû skarbû šwentitûjû, kurius karálius Dowids šwentino, ir wyresnieji tēwai tarp wyresniûjû ant túkstanczû ir ant šimtû, ir wyresnieji waisko.

27. Iš karû ir iš plešimo jie tai pašwentino, kad jû geriaus pabudawotu Pono Diewo namus.

28. Ir wislab, ką Zomelis, pránašas, ir Zaulas, sunus Kiso, ir Abners, sunus Ner, bey Joabs, sunus Zerujôs pašwentinę buwo, tie pašwentintieji daiktai wisi buwo po ranka Selomito ir jo broliû.

29. Iš Jezearitû buwo Kenanjas su sawo sunumis, kad prową darytu lauke Izraelitēnams, urēdininkai ir sudzos.

30. Bet iš Ebronitû buwo: Asabjas ir jo brolei, sukrus wyrai, túkstantis ir septyni šimtai ant Izrael idēti šę-pus Jordano į wakarus wisokiam reikalui Pono Diewo, ir kad karáliui tarnáutu.

31. Priegtam iš Ebronitû buwo Jerjas, wyriáusiasis iš Ebronitû sawo giminês tarp tēwû. Bet iš jû buwo jēškóti ir surasti keturesdešimtame mete karáliaus Dowido sukrus wyrai Jaezerij Gileadè,

32. Ir jû broliû, sukrû wyrû, du túkstanczu ir septyni šimtai wyriáusiûjû tēwû. Ir Dowids idējo jûs ant Rubenitû, Gaditû ir ant pusês giminês Manasse, wisokiam reikalui Diewo ir karáliaus.

28. Pérskyrimas.

Dowido Wyriáusieji ant Zalnierû, Waldonai, Urēdininkai ir Dumczei.

1. Bet waikai Izrael pagal sawo skaitlių buwo wyriáusieji tēwû ir ant túkstanczû ir ant šimtû, ir urēdninkai, kurie karáliui tarnáwo pagal sawo eilę ir ateit ir atstot, kasmēnesi wiens [pulks] per wisus mēnesius wiso méto. Bet kożnas pulks turējo dwidešimt ir keturis túkstanczus.

2. Ant pirmojo pulko pirmojo mēnesio idēts buwo * Jasabeams, sunus Sabdiel; ir po jo waldża buwo dwidešimt ir keturi túkstanczei. * p. 12, 11. 2 Zom. 23, 8.

3. Bet iš waikû Perez [jis] wyriáusiasis buwo ant wisû wyresniûjû wisû waiskû pirmame mēnesije.

4. Ant pulko antrojo mēnesio buwo *Dodai, Ajojits, ir Miklots buwo wyriáusiasis ant jo pulko; ir po jo waldza buwo dwideßimt ir keturi túkstanczei. * p. 12, 12. 2 Zom. 23, 9.

5. Treczasis wyriáusiasis ant waisko tréczojo mēnesio buwo Benajas, sunus Jojado, wyskupo; ir po jo waldza buwo dwideßimt ir keturi túkstanczei.

6. Tas yra Benajas, *karžygys iß trisdeßimts ir ant trisdeßimts; ir jo pulkas buwo po waldza jo sunaus Ami-Sabad. * p. 12, 24.

7. Ketwirtasis ketwirtame mēnesije buwo Azaels, Joabo brolis, ir po jo Sabadjas, jo sunus; ir po jo waldza buwo dwideßimt ir keturi túkstanczei.

8. Penktasis penktame mēnesije buwo Samejuts, Jesraits; ir po jo waldza buwo dwideßimt ir keturi túkstanczei.

9. Szeßtasis ßeßtame mēnesije buwo *Ira, sunus Ikkes, Tekoits; ir po jo waldza buwo dwideßimt ir keturi túkstanczei. * 2 Zom. 23, 26.

10. Sekmasis sekmame mēnesije buwo Elez, Pelonits iß waikû Epraim; ir po jo waldza buwo dwideßimt ir keturi túkstanczei.

11. Aßmasis aßmame mēnesije buwo *Sibekai, Usatits iß Sarejitû; ir po jo waldza buwo dwideßimt ir keturi túkstanczei. * 2 Zom. 21, 18.

12. Dewintasis dewintame mēnesije buwo Abiezer, Antotits iß waikû Jemini; ir po jo waldza buwo dwideßimt ir keturi túkstanczei.

13. Deßimtasis deßimtame mēnesije buwo Maerai, Netopatits iß Serajitû; ir po jo waldza buwo dwideßimt ir keturi túkstanczei.

14. Wienioliktasis wienioliktame mēnesije buwo *Benajas, Pirgatonits iß waikû Epraim; ir po jo waldza buwo dwideßimt ir keturi túkstanczei. * p. 12, 31.

15. Dwyliktasis dwyliktame mēnesije buwo *Eldai, Netopatits iß Atniel; ir po jo waldza buwo dwideßimt ir keturi túkstanczei. * p. 12, 30.

16. Bet ant giminiû Izrael ßitie buwo: ant Rubenitû buwo wyriáusiasis Eliezers, sunus Sikri; ant Simeonitû buwo Sepatja, sunus Maeko;

17. Ant Lewitû buwo Asabjas, sunus Kemuelio; ant Aaronitû buwo Zadoks;

18. Ant Juda buwo Eliju iß broliû Dowido; ant Izaßar buwo Amri, sunus Mikaelio;

19. Ant Sebulon buwo Jesmajas, sunus Obadjo; ant Naptali buwo Jeremot, sunus Asrielio;

20. Ant waikû Epraim buwo Oseas, sunus Asasjo; ant pusês giminês Manasse buwo Joels, sunus Pedajo;

21. Ant pusês giminês Manasse Gileadè buwo Iddo, sunus Sakarjo; ant Benjamin buwo *Jaesiel, sunus Abnerio; * 2 Zom. 3, 28.

22. Ant Dan buwo Asareel, sunus Jeroamo. Tai yra wyresnieji ant giminiû Izrael.

23. Bet Dowids tus ne rokáwo, kurie tikt dwideßimt métû ir mažiaus buwo; nēs Pons Diews buwo žadējęs Izrael daugsint, kaip žwaigzdzû po dangum.

24. Bet Joabs, sunus Zerujôs, buwo pradējęs skaityti ir tai ne atliko, nēs todēl [Diewo] *kerßtas užējo Izrael; todēl tas skaitlius ne įraßytas į knygas nusidáwimû karáliaus Dowido. * p. 22, 14.

25. Ant skarbû karáliaus buwo Asmawets, sunus Adielio, ir ant skarbû ant laukû, kiemû bey piliû buwo Jonatans, sunus Usijo.

26. Ant laukininkû dirwą įgywént buwo Esri, sunus Kelubo.

27. Ant wyn-kalniû buwo Simei, Ramatißkis. Ant wyn-kélnoriû ir wyno skarbû buwo Sabdi, Sipißkis.

28. Ant aliejaus-sodû ir morû-médzû lankose buwo Baal-Anan, Gaderits. Ant aliejaus-skarbû buwo Joas.

29. Ant galwijû gánomûjû Sarone buwo Sitrai, Saronits; bet ant galwijû pakalnēse buwo Sapats, sunus Adlai.

30. Ant werbliudû buwo Obils, Ismaelits. Ant ásilû buwo Jeedjas, Meronotißkis.

31. Ant awjû buwo Jasis, Agarits. Szie wisi buwo uźweizdai ant turto karáliaus Dowido.

32. Bet Jonatans, Dowido dēdźus, buwo dumczus, uźweizdas ant dwaronystês ir kanclērius. Jr Jejiels, sunus Akmoni, mokino karáliaus waikus.

33. *Ajitopels taipjau buwo karáliaus dumczus. †Usai, Arakits, buwo Dowido prietelius.
* 2 Zom. 15, 12. † 2 Zom. 15, 37.

34. Po Ajitopeliu buwo Jojadas, sunus Benajo, ir Abjatars. Bet *Joabs buwo wyriáusiasis ant waisko karáliaus. * 2 Zom. 8, 16.

29. Pérskyrimas.

Dowido paskutinisis Suwadinimas Źmoniû dēl Pabudawojimo Baźnyczōs.

1. Jr Dowids suwadino į Jeruzalę wisus wyresniûsius Jzraelio, butent waldonus giminiû, waldonus pulkû karáliui tarnáujanczûjû, waldonus ant túkstanczû ir ant szimtû, waldonus ant turto ir ant galwijû karáliaus ir jo sunû, taipjau ir kamárninkus, kareiwjus ir wisus tikrus driutus wyrus.

2. Jr Dowids, karálius, ant sawo kojû pasistojęs tare: klausykite manęs, mano brolei ir mano źmones! *aś buwau apsiēmęs namus budawot, kuriûse padēta butu skryne derējimo Pono Diewo, ir kur butu kojû-solélis kojoms musû Diewo, ir jau buwau pasirúpinęs tą budawoti. * 1 Kar. 8, 17.

3. Ale Diews man sakydino: *tu ne turi namus pabudawot mano wardui, nēs tu esi kareiwis ir daug kraujo praliejei.
* 2 Zom. 7, 5. 1 Kar. 5, 3.

4. Taygi Wieśpats Diewas Jzraelio manę paskyre iś wisôs mano tēwo giminês, kad aś karáliumi ant Jzrael buczau amźinay. Nēs jis *Juda paskyre į waldonus ir iś giminês Juda †mano tēwo giminę, ir tarp mano tēwo waikû jis pamēgo manimi, kad manę karáliumi idētu ant wiso Jzrael.
* 1 Moiź. 49, 10. † 1 Zom. 16, 1. 12.

5. Jr iś wisû mano súnû (nēs Pono Diews man daug sunû dáwęs) jis *paskyre mano sunų Salomonų, kad jisai sēdētu ant karálkrēslio Pono Diewo ant Jzrael.
* Jśm. 9, 7.

6. Jr man kalbējo: *tawo sunus Salomonas mano namus ir jû pryangius pabudawos, nēs aś ji saw paskyriau per sunų, ir aś busiu jo tēwu. * 2 Zom. 7, 13.

7. Jr jo karalystę aś patwirtisiu amźinay, jey jis toliaus taipo darys ir pilnawos mano prisákimus ir prowas, kaip szen-dien regima.

8. Taygi dabar [aś jus graudenu] po akiû wiso Jzrael ir wiso surinkimo Pono Diewo, ir po ausiû musû Diewo: laikykit ir pilnawokit wisus prisákimus Wieśpatiês sawo Diewo, kad jús palaikytumbit tą gérąję źémę, ir tą per tēwiśkês-dáli apturētumbit ant sawo waikû po jusû amźinay.

9. Jr tu, mans sunau, Salomonai, iśpaźink Diewą sawo tēwo ir ślúźik jam iś wisôs śirdiês ir iś gerôs duśiôs! Nēs *Pons Diews iśpaźysta wisû śirdis ir pérmano wisû misliû dumojimą. Jey tu jo jeśkosi, tay ji rasi; ale jey tu ji prastosi, tay jisai tawę prastums amźinay. * Ps. 7, 10.

10. Taygi pasidabok, nēs Pons Diews tawę paskyręs, kad tu koki butą pakurtumbei śwentinyczai; buk drąsus ir iśtaisyk tai!

11. Jr Dowids dawe sawo sunui Salomonui *pawyzdi pryangio ir jo namû, ir stubû, swetlyczû bey kamárû widuj, ir buto malonês-krasês; * 2 Moiź. 25, 9. P. 26, 30.

12. Priegtam páwyzdi wiso to, kas jo śirdije buwo, butent dwáro prie namû Pono Diewo, ir wisû stubû aplink, skárbo namûse Diewo ir skárbo śwentitûtû;

13. Jr dawádą klebonû bey Lewitû ir wisû reikalû urēdo namûse Pono Diewo;

14. Auksą pagal áukso swárti ant wisokiû rykû kozhôs uredystês, ir wisokius sidabrinius rykus pagal swarti ant wisokiû rykû kozhôs uredystês;

15. Jr áuksą áuksiniems liktoriams ir áuksinoms liampoms, kozham

liktoriui ir liampai jo swarti; taipjau ir sidabriniems liktoriams dawe jis sidábrą, liktoriui ir jo liampai pagal reikalą kożno liktoriaus.

16. Priegtam ir stálams, kur szwentitôsês dûnôs képalai gulējo, dawe jis áuksą, kożnam stálui jo swarti; taipjau ir sidábrą sidabriniems stalams;

17. Jr czystą áuksą szákems, békiems ir kragams, ir áuksinoms kúpkoms, kożnai kúpkai jôs swárti; ir sidabrinioms kúpkoms, kożnai kúpkai jôs swarti;

18. Jr rukinimo-altoriui czysczáusiji áuksą, jo swarti; ir páwyzdi weżimo áuksinû Kerubinû, kad iszsisplésztu ir apdengtu isz wirszaus skrynę derējimo Pono Diewo.

19. „Wislab man apraszyta dûta yra isz rankôs Pono Diewo, kad pérmanyczau, kaip wisi rykai pagal tą pawyzdi tur buti daryti."

20. Jr Dowids tare sawo sunui Salomonui: buk linksmas ir drąsus, ir isztaisyk tai: nesibijok ir ne nuliúsk! Diewas Wieszpats, mano Diewas, bus su tawim ir ne atráuks sawo ranką ney tawę prastos, ikikol tu wisus darbus ant urēdo pareinanczus namûse Pono Diewo busi atlikęs.
* P. 23, 13. 5 Moiz. 31, 6.

21. Sztay, dawádas klebonû bey Lewitû wisokiam reikalui namûse Diewo yra su tawim prie kożno dárbo, ir daro tai isz gerôs walês, ir iszmintingi yra ant wisokiôs sluzmôs, priegtam wyresnieji ir wisi żmones ant wisû tawo reikalû.

30. Pérskyrimas.

Dowanos ant Bażnyczôs Budawonês; Salomons ir Zadoks móstitu-du; Dowids mirszta.

1. Jr karálius Dowids tare wisam surinkimui: Diewas Salomoną, mano sunû wieną, paskyre, *kurs dar jauns ir lepus yra, o ta budawone dide, nēs tai ne żmogaus, bet Pono Diewo namai.
* P. 23, 5.

2. Bet asz, kiek tikt imaniau, pasteliawau tiems Diewo namams áuksą áuksiniems, sidabrą sidabriniems, wárią wariniems, geleżi geleżiniems, médi médzo-rykams, żemczugus Onik wadinamus, apswértus Rubynus, ir márgus akmenis, ir wisokius żemczugus, ir daugybę marmor-akmeniû.

3. Priegtam, kadangi man tie Diewo namai labay pamegsta, isz sawojo dûmi áuksą ir sidábrą,

4. Tris túkstanczus centneriû áukso isz Opir ir septynis túkstanczus centneriû czysto sidábro; tai asz dûmi szwentiems Diewo namams, dar be to, ką asz pasteliawau sēnas tû namû aptráukti,

5. Kad áuksinu butu, kas isz áukso, ir sidabriniu, kas isz sidábro tur buti, ir ką tikt misztrû rankos turēs daryti. Jr kas dabar *isz gerôs wálês apsiima sawo ranką szendien pildit Ponui Diewui?
* 2 Moiz. 35, 5.

6. Tay pasiżadējo wyresnieji tēwû, wyresnieji giminiû Jzrael, wyresnieji ant túkstanczû ir ant szimtû, ir wyresnieji ant karáliaus reikalû, isz gerôs walês,

7. Jr dáwe ant urēdo Diewo namams penkis túkstanczus centneriû áukso, ir désziınt túkstanczû áuksinû, ir désziınt túkstanczû centneriû sidabro, asztûniolika túkstanczû centneriû wário, ir szimtą túkstanczû centneriû geleżiês.

8. Jr kas *żemczugû turējo, tas dáwe tus i skarbą namû Pono Diewo po ranka Jejiel, Gerzonito.
* 2 Moiz. 35, 27.

9. Jr żmones dzaugēsi, kad tai isz gerôs walês apsiēme; nēs jie dawe tai isz wisôs szirdiês Ponui Diewui ir isz gerôs walês. Jr Dowids, karálius, taipjau labay dzaugēsi,

10. Jr gárbino Diewą tarydams po akiû wiso surinkimo: pagárbints tu buk, Wieszpatie Diewe Jzraelio, musû tēwo, amżinay!

11. Taw pareitis *garbe, macis, szlowe, pérgalējimas ir dekawóne. Nēs wislab, kas danguje ir ant żémês yra, tai tawo yra. †Tawo yra karalyste, ir tu esi paáuksztintas ant wiso i wyriáusiji!
* Apr. 4, 11. P. 5, 13. † Matt. 6, 13.

12. Tawo yra bagotums, ir tu esi garbês pilnas, tu karaliáuji ant

wisû; *tawo rankoje yra driutybe ir macis, tawo rankoje tai randama, kożną didi ir driutą daryt.
* 2 Nus. Kar. 20, 6.

13. Taygi, musû Diewe, mes taw dekawojam ir garbinam wardą tawo ßlowês.

14. Nēs kasgi aß esmi? kas yra mano żmones, kad mes tiek sylôs turētumbim iß gerôs wálês tiek dûti, kaip regima? Nēs iß tawęs gáwom tai wislab, ir iß tawo rankôs mes tąw tai dáwem.

15. Nēs *mes esme swetimi ir sweczei po tawo akiû, kaip musû tēwai wisi. Musû gywastis ant żémês yra †ney ßeßēlis ir ne atlaikoms.
* P. 39, 13. † Job. 14, 2.

16. Wießpatie musû Diewe, wisa ta daugybe, kurę mes pasteliáwom taw namus pabudawoti tawo ßwentamjam wardui, mums dûta iß tawo rankôs, ir wislab yr tawo.

17. Aß żinau, mans Diewe, kad tu *ßirdi mēgini, ir wiernybe taw patinka. Todēl aß tai wislab iß wiernôs ßirdiês bey iß gerôs wálês dawjau, ir dabar pasidżaugdams maczau tawo żmones cze ēsanczus, kad jie taw iß gerôs wálês dawe. * Ps. 7, 10.

18. Wießpatie, tu Diewe *musû tēwû, Abraomo, Jzaoko ir Jzraelio, ißlaikyk amżinay tokią dumą ir tokias mislis ßirdije sawo żmoniû, ir prilenkk jû ßirdis prie sawęs!
* 2 Moiż. 3, 6. 15. 16. P. 4, 5. 1 Kar. 18, 36. Darb. 3, 13.

19. Jr mano sunui, Salomonui, dûk wierną ßirdi, kad jis pilnawotu tawo prisakimus, liudijimus ir prowas, kad jis darytu tai wislab, ir pabudawotu ßius namus, kuriems jau pasteliawau, kas reikia.

20. Jr Dowids tare wisam surinkimui: liaupsinkite Wießpati sawo Diewą! Jr wisas surinkimas liaupsino Wießpati Diewą sawo tēwû, ir parsiklaupę meldēsi *Pono Diewo ir pasiklónojo karáliui;
* Pamok. 24, 21.

21. Jr apierawojo apieras Ponui Diewui, ir antrą rytą jie apierawojo i déginimo-apieras túkstanti jautukû, túkstanti áwinû, túkstanti eryczû su jû gērimo-apieromis; ir labay daug iß Jzrael tai apierawojo.

22. Jr wálge bey gēre tą dieną po akiû Pono Diewo su didżu dżaugsmu. Jr *Salomoną, Dowido sunų, jie antrą kartą idējo i karáliu ir móstijo ji Ponui Diewui i waldoną, ir Zadoką i wyskupą.
* 1 Kar. 1, 33.

23. Taipo *sēdējo Salomonas ant krēslo Pono Diewo karáliumi budams i wietą sawo tēwo Dowido, ir wislab jam geray sékēs, ir wisas Jzrael jam paklause.
* P. 29, 5. 1 Kar. 1, 35. 39.

24. Jr wisi wyresnieji ir macnieji, priegtam ir wisi waikai karáliaus Dowido pasidawe karáliui Salomonui.

25. Jr Pons Diews Salomonui *wis daugiaus garbês dáwe po akiû wiso Jzraelio, ir dawe jam garbês pilną karalystę, kokią neywiens pirm jo ant Jzrael ne buwo turējęs.
* 2 Nus. Kar. 1, 1.

26. Taipogi Dowids, sunus Jzai, karáliumi buwęs ant wiso Jzrael.

27. Bet *czēsas, kuri jis karáliumi ant Jzrael buwęs, yra kétures-dešimtis métû. Ebronè jis karaliáwo septynis metus ir Jeruzalēj trisdešimts ir tris metus. * 1 Kar. 2, 11.

28. Jr numire geray pasénęs, ßio amżio nugrisęs ir pilnas bagotumo bey garbês. Jr jo sunus Salomonas karáliumi pastojo i jo wietą.

29. Bet nusidáwimai karáliaus Dowido, taip pirmieji kaip paskutinieji, ßtay, tie suraßyti tarp nusidáwimû Zomelio, pranaßo, ir tarp nusidáwimû prárako Natono, ir tarp nusidáwimû pránaßo *Gad,
* P. 22, 9.

30. Su wisa jo karalyste, mace ir czēsais, kurie pérējo jam be-karaliáujant, taip tarp Jzrael, kaip ir ant wisû karalysczû żémēse.

Galas pirmûjû Knygû Nusidáwimû Karaliû.

Antrosios Knygos Nusidawimû Karaliû.

1. Pérskyrimas.

Salomono Ißmintis ir Bagotums.

1. Ir Salomons, Dowido sunus, *buwo sawo karalystěje patwirtintas, ir Wießpats jo Diewas buwo su jůmi ir dáre ji wis didésni.
* 1 Kar. 2, 12. 46.

2. Ir Salomonas kalbějo su wisu Izrael, su wyresneiseis ant túkstanczû ir ant ßimtû, su sudzomis ir su wisais waldonais iß Izrael, su wyresneiseis těwais,

3. Kad nueitu, Salomons ir wisas surinkimas su jůmi, į aukßtybę Gibeone ěsanczęję; něs czonay buwo ßětra surinkimo Diewo, kurę Moizeßius, Pono Diewo tarnas, buwo darydinęs púsczoje.

4. Něs Diewo skrynę Dowids buwo aukßtyn gabénes iß Kiriat-Jearim, kur jei [wietą] buwo paskyręs; něs jis ßětrą jei buwo sustátęs Jeruzalěj.

5. Ale *warinisis altórius, Bezaleelio, sunaus Uri, sunaus Ur, darytasis, buwo czejau pas namus Pono Diewo; ir Salomons bey wisas surinkimas jěßkodawo jo.
* 2 Moiz. 38, 1.

6. Ir Salomonas apierawojo ant wariniojo altóriaus po akiû Pono Diewo, kurs pas ßětrą surinkimo stowějo, túkstanti déginimo-apierû.

7. Bet *tą pácz nakti pasiróde Diewas Salomonui ir tare jam: melsk, ką důsiu aß taw?
* 1 Kar. 3, 5.

8. Ir Salomonas atsáke Diewui: Tu didę mielaßirdingystę ißrodei mano těwui Dowidui ir įdějei manę į karálių į jo wietą;

9. Taygi, Pone Diewe, důk ißsipildit tawo zodzus ant mano těwo Dowido; něs *tu manę į karálių įdějei ant zmoniû pulko, kuriû taip daug yra, kaip dulkiû ant žémês.
* Ißm. 9, 7.

10. *Taygi man důk ißmintiês ir ißpazinimo, kad po akiû ßiû zmoniû ißeiczau ir įeiczau; něs kas gal ßi didiji tawo zmoniû pulką súdit?
* Ißm. 9, 4.

11. Tay atsáke Diewas Salomonui: kadangi tu apie tai pasimislijei, ir nesimeldei ney bagotumo, ney turto, ney garbês, ney sawo neprieteliû důßiû, ney kad ilgay patektumbei; bet ißmintiês ir ißpazinimo meldei, kad mano zmones galětumbei súdit, ant kuriû aß tawę karáliumi įdějau:

12. Taygi taw bus důta ir ißmintis ir ißpazinimas, *priegtam aß taw bagotumą ir turtą ir garbę důsiu, kad taw lygaus tarp karáliû pirm tawęs ne buwo, neygi bus po tawęs.
* Pecz. 3, 20.

13. Taipo parêjo Salomonas iß aukßtybês Gibeone esanczôsês į Jeruzalę, nů ßětrôs surinkimo, ir karaliawo ant Izrael.

14. Ir *Salomonas susirinko saw wezimû ir raiteliû, kad turějo túkstanti ir keturis ßimtus wezimû ir dwylika túkstanczû raiteliû; ir paliko jůs miestůse ir pas karálių Jeruzalěj.
* 1 Kar. 10, 26.

15. Ir karálius *padáre, kad sidábro bey áukso Jeruzalěj taip daug buwo, kaip akmeniû ir cědrû, kaip morû-médzû pakalněse.
* p. 9, 27.

16. Ir pargabéno Salomonui zirgus iß Egypto ir wisoki tawórą. Ir karáliaus kupczei nupirko tą tawórą.

17. Ir pargabéno tai iß Egypto, kozną wezimą po ßeßis ßimtus sidabrininkû, zirgą po pus-antro ßimto. Taipo jie koktai ir nugabéno wisiems karáliams Etitû ir karáliams Syrionû.

2. Pérskyrimas.

Pastelláwimas wiso to, kas priwalu buwo Baznyczą kurt.

1. Ir Salomonas apsiěme namus budawot wardui Pono Diewo ir saw karálißką butą.

2. Ir *suskaite septynes-déßimts túkstanczû wyrû neßějû, ir aßtůnes-déßimts túkstanczû cimerninkû ant kálno, ir tris túkstanczus bey ßeßis ßimtus uzweizdû ant jû.
* 1 Kar. 5, 15.

3. Ir Salomonas *nusiunte pas Uram, karálių iš Tyriaus, ir jam sakydino: kaipo †tu darei mano tēwui Dowidui ir jam siuntei cēdrû, kad saw butą, tame gywent, pakurtu:
* 1 Kar. 5, 2. † 2 Zom. 5, 11. 1 Nus. Kar. 15, 1.

4. Sztay, aš wardui Wiešpatiês sawo Diewo namus pabudawósiu, kurie jam šwentiti butu, gérą rukimą po jo akiû rukit, ir šwentitas dûnas wisados cze padēt, ir dégi-nimo-apierą rytą-méta ir wákarą, an Sabbatû ir ant jáuno mēnesio šwenczû, ir ant [kitû] šwenczû Wiešpatiês musû Diewo amžinay Izraelitēnams.

5. Ir tie namai, kurius aš noriu pabudawot, tur didi but; nēs *musû Diewas yra didésnis už wisus diewus.
* Ps. 86, 8.

6. Ale kas gal tai ištaisyt, jam namus pabudawot? nēs *dangus ir wisû dangû dangus jį ne gal talpint; kasgi aš esmi, kad aš jam namus pabudawóczau? bet tiktay, kad rúkintumbim po jo akiû.
* P. 6, 18. 1 Kar. 8, 27.

7. Taygi man atsiųsk išmintingą kokį wyrą, kurs dirbtu su áuksu, sidabru, wariu, geležimi, šiarliotu, [r]audonais ir mēlinais šilkais, ir [ku]rs žinotu dailey iškasti draug su [iš]mintingaiseis pas manę Judawoj [ir] Jeruzalēj ēsanczeiseis, kurius mano [tē]ws Dowids išmokindinęs;

[8]. Ir siųsk man cēdrû, égliû ir [b]rangiáusiûjû cēdro-médžû iš Li-[b]anon; nēs aš žinau tawo tarnus [ta]s medžus pakirsti mókanczus Li-[b]anone. Ir štay, mano tarnai bus [s]u tawo tarnais,

9. Kad man daug médžû pataštytu; [n]ēs tie namai, kurius aš pabuda-[w]ósiu, bus didi, ir ne turēs saw [lyg]ius.

10. Ir štay, aš dûsiu cimernin-[k]ams, tawo tarnams, kurie médžus [k]ērta, *dwidešimt túkstanczû Korû [gr]ustû kwieczû ir dwidešimt túk-[st]anczû Korû miežiû, ir dwidešimt [tú]kstanczû Batû wyno bey dwi-[d]ešimt túkstanczû Batû aliejaus.
* 1 Kar. 5, 11.

11. Tay Urams, karálius iš Ty-[ri]aus, atsiliepe grómatomis ir nu-[si]unte tas Salomonui: todēl, kad Pons Diews sawo žmones myl, jis tawę karáliumi ant jû idējo.

12. Ir Urams tare toliaus: *pa-šlowintas t'esie Wiešpats Izraelio Diewas, kurs dangų ir žémę su-twēręs, kad jis karáliui Dowidui išmintingą, protingą ir rázumą tu-rinti sunų dawęs, kurs Ponui Die-wui namus budawotu ir saw kará-lišką butą.
* 1 Kar. 5, 7.

13. Taygi aš dabar parsiunczu iš-mintingą wyrą, razumą turinti, Uram-Abiw,

14. Kurs sunus yra nekuriôs mo-teriškēs iš dukteriû Dan, ir kurio tēws Tyriškis buwęs, tas žino *dirbti auksą, sidábrą, wárią, ge-leži, akmenį, médį, šiarliotą, mē-linus šilkus, drobę, raudonus šil-kus, ir dailey iškasti wisoki dáikta, ir wiską dailey padaryt, ką tikt jam pridûsi, su tawo išmintingaiseis ir su išmintingaiseis mano wiešpa-tiês karáliaus Dowido, tawo tēwo.
* 2 Moiz. 31, 3.

15. Taygi siųsk, mano wiešpatie, kwieczû, miežiû, aliejaus ir wyno sawo tarnams, kaip tu kalbējei;

16. Tay mes medžus pakirsim ant [kálno] Libanon, kiek jû reikia, ir tus į sēles supintus juremis nuléisim iki *Japo; iš cze tu gali tus auk-štyn gabént į Jeruzalę.
* Jonoš. 1, 3.

17. Ir Salomonas suskaite wisus swetimûsius žémēje Izrael pagal skaitlių, kaip jûs Dowids, jo tēws, buwo suskaitęs, ir surádo šimtą ir penkes-dēšimts túkstanczû tris túk-stanczus ir šešis šimtus.

18. Ir jis dare iš tû *septynes-dēšimts túkstanczû nešējû, ir aštû-nes-dēšimts túkstanczû kirtikiû ant kálno, ir tris túkstanczus ir šešis šimtus užweizdû, kurie žmones pri-rágino, kad sawo darbą atliktu.
* Joz. 9, 27. 1 Kar. 5, 15.

3. Pérskyrimas.

Apie Diewo-Namû Budawonę.

1. Ir *Salomonas pradējo buda-woti Pono Diewo namus Jeruzalēj ant kálno Morija, kursai jo tēwui Do-widui buwo paródits, kuri Dowids

buwo pritaisʒs wietai ant † klojimo Arnan, Jebusito.
* 1 Kar. 6, 1. 2 Jom. 24, 25. 1 Nus. Kar. 22, 18.

2. Bet jis * pradējo budawoti antrame mēnesije antrąję dieną ketwirtame mete sawo karalystês.
* p. 5, 1.

3. Jr taipo Salomonas gruntą dējo Diewo namus budawoti, pirmuczáus ilgumą ßeßes=déßimts máſtû, o ploti dwideßimt máſtû.

4. Jr prybaznytis pagal platumą tû namû buwo dwideßimt máſtû, bet aukßtums buwo ßimto ir dwideßimt máſtû; ir aptráuke tus iß widaus czystu áuksu.

5. Bet didiji butą jis apklodino égliû=médzeis, ir aptráukdino ji geriáusiûju áuksu, ir darydino ant tû palmus bey raßytus lenciugēlius.

6. Jr apklodino tą butą brangeis akmenáiczeis, kad grazus butu; bet tas áuksas buwo áuksas iß Parwaim.

7. Jr aptráukdino bálkius wirßuj ir sēnas ir duris su áuksu; ir dawe Kerubinus ißpjáustit ant sēnû.

8. Jisai ir budawodino butą ßwenczáusiojo, to ilgums buwo dwideßimt máſtû pagal platumą baznyczôs, ir jo platums taipojau buwo dwideßimt máſtû, ir aptráukdino tą geriáusiûju áuksu, mazne ßeßeis ßimtais centneriû.

9. Jr winims jis paswēre penkes=déßimts syklû áukso; ir apklodino wirßutineses ſtubas áuksu.

10. Jis ir padarydino bute ßwenczáusiojo * du Kerubu dailey ißpjáuſtitu, ir aptráukdino tûdu áuksu.
* 2 Moiz. 25, 18.

11. Jr ilgums sparnû tû=dwiējû Kerubû buwo dwideßimt máſtû, kad wiens sparnas penkiû maſtû buwo ir pakrutino sēną baznyczôs, ir antrasis sparnas taipojau penkiû máſtû buwo ir pakrutino sparną antrojo Kerubo.

12. Taipojau ir antrojo Kerubo wiens sparnas buwo penkiû máſtû ir pakrutino sēną baznyczôs, ir jo antrasis sparnas taipojau penkiû máſtû buwo ir prisikabino prie sparno antrojo Kerubo;

13. Kad sparnai tû=dwiējû Kerubû buwo ißspleſti dwideßimt máſtû; ir jûdu ſtowējo ant sawo kojû, ir jûdu sawo wéidą kreipe ant namû=linkay.

14. Jisai ir darydino * uzkabą iß mēlinû ßilkû, iß ßiarliotû, iß raudonû ßilkû ir iß ploniáusiôsiôs drobês, ir ant tôs jis darydino Kerubinus.
* Matt. 27, 51.

15. Jr ßę=pus baznyczôs jis dawe attieſt * du ſtulpu, trisdeßimts ir penkiû máſtû aukßtu; ir kulka wirßuj buwo penkiû máſtû.
* 1 Kar. 7, 15.

16. Jr darydino ißraßytus lenciugēlius į ßwent=wietą ir uzdējo tus wirßuj ant ſtulpû, ir darydino ßimtą granot=obolû ir pridējo tus prie tû lenciugēliû.

17. Jr dawe attieſt ſtulpu=du ßę=pus baznyczôs, wieną po deßinês, ir antrąji po kairês; ir jis tą po deßinês pramine Jakin ir tą po kairês Boas.

4. Pérſkyrimas.

Apie Diewo=Namû Rykus.

1. Jisai ir padarydino * warini altorių, dwideßimt máſtû ilgą bey plátų, ir déßimt máſtû aukßtą.
* p. 7, 7.

2. Jr jisai padarydino * ézerą iß wário lietą, déßimt máſtû platų, nû wieno kráßto iki antrojo wisay apskritų, ir penkiû máſtû aukßtą; ir ßniúras trisdeßimts máſtû ilgas buwo máczus aplinkuy.
* 1 Kar. 7, 23.

3. Jr jáuczû abrozai buwo po jûmi aplinkuy, ir dwi eili guzikû buwo aplink tą ézerą, (déßimt máſtû plátųji,) kurie prilieti buwo.

4. Bet tas taipo ſtowējo ant tû dwylika jáuczû, kad jû trys buwo kreipti į ßiáurę, trys į wákarus, trys į pētus ir trys į rytus, ir ézers wirßuj ant jû; ir jû wisû paſturgalei ſtowējo į widų.

5. Jo ſtorums buwo néy plaßtaka, ir jo kráßtas kaip kokiôs kúpkôs kráßtas ir néy pilnay zydinti roze; ir tilpo į ji trys túkſtanczei Batû.

6. Jis ir darydino * déßimt kátilû, tû jis padējo penkis ant deßinês ir penkis ant kairês, tûse mazgóti, ką reikējo prie déginimo=apierû, kad

tai i tus ikiβtu; bet éjerą, kad Klebonai tame mazgotus. * 1 Kar. 7, 38.

7. Jis ir darydino déβimt * áukſinus liktorius, kaip jiems reikējo buti; ir idējo tus i baznyczą, penkis po deβinês ir penkis po kairês. * 1 Kar. 7, 49.

8. Jr darydino déβimt ſtalus ir idējo tus i baznyczą, penkis po deβinês ir penkis po kairês; ir darydino βimtą áukſinû békiû.

9. Jis ir pakurdino prybuti Klebonams, ir didi aptwértą pryangi, ir duris i tą pryangi, ir wariu aptráukdino duris.

10. Jr paſtate tą éjerą i kampą po deβinei i rytus pētû=linkay.

11. Jr Urams padare pûdus, βiupeles ir békius. Taipo pabaige Urams tą darbą, ką jis Salomonui padáre prie tû Diewo=namû,

12. Butent anûdu ſtulpu ſu jû=dwiêjû pilwais bey kulkomis wirβuj ant abejû ſtulpû, ir abu tarytum pite nupitu lenciugēliu, tais apdangyti pilwus kulkû wirβuj ant ſtulpû;

13. Jr anus keturis βimtus granot=obolû prie abejû ſuktûjû lenciugēliû, dwi eili granot=obolû prie kożno lenciugēlio, kad apdangytu abu pilwu kulkû wirβuj ant ſtulpû ēſanczûjû.

14. Jiſai ir padáre anus ſtulpus ir kátilus ant tû ſtulpû,

15. Jr wieną éjerą bey dwylika jáuczû po tûm;

16. Priegtam pûdus, βiupeles, βakes ir wiſus jû rykus padáre Urams Abiws karáliui Salomonui namams Pono Diewo iβ czyſto wário.

17. * Ne toli nû Jordano karálius jûs liêdino kietoj żémēj tarp Sukot ir Zaredata. * 1 Kar. 7, 46.

18. Jr * Salomonas wiſû tû rykû per mierą daug darydino, kad wáriq ney ſwérti ne galējo. * 1 Kar. 7, 47. 48.

19. Jr Salomonas padarydino wiſus rykus Diewo namams, butent áukſinąji altorių, ſtálą ir βwentitą dûną ant to,

20. * Liktorius ſu jû liampomis iβ czyſto áukſo, kad jos degtu ties βwent=wieta, kaip reikiama. * 4 Moiz. 8, 4.

21. Jr iβraβytoſios wietos prie liampû bey żnyples buwo áukſinos, tai wiſlab buwo tikras áukſas.

22. Priegtam peilei, békei, βáukβtai bey rukinimo rykai buwo iβ czyſto áukſo. Taipjau anga ir jôs durys, kur einama i widų βwenczáuſiôſês wietôs, ir durys baznyczôs aukſu aptrauktos buwo.

5. Pérſkyrimas.

Pradża Paβwentinimo Baznyczôs.

1. Taipo pabaigtas buwo wiſas darbas, ką Salomonas darydino prie namû Pono Diewo. Jr Salomonas igabéno wiſlab, * ką jo tēws Dowids buwo paβwentinęs, butent ſidábrą bey áukſą ir wiſokius rykus, ir padējo tai i ſkárbą namûſe Pono Diewo. * 1 Kar. 7, 51. 1 Nuſ. Kar. 29, 14.

2. Tay ſuwadino Salomonas wiſus wyreſniûſius iβ Jzrael, wiſus waldonus giminiû ir wyriáuſiûſius tēwû tarp waikû Jzrael i Jeruzalę, kad jie ſkryne derējimo Pono Diewo aukβtyn gabéntu iβ mieſto Dowido, tai eſti Zion.

3. Jr ſuſirinko pas * karálių wiſi wyrai iβ Jzrael ant βwentês, tai eſti, ſekmame mēneſije. * 1 Kar. 8, 2.

4. Jr wiſi wyreſnieji iβ Jzrael atêjo. Jr Lewitai pakēle ſkrynę,

5. Jr użneβe ją aukβtyn draug ſu βētra ſurinkimo ir ſu wiſais βwentitaiſeis rykais βētroje ēſanczeiſeis, tus drauge aukβtyn néβe Klebonai, Lēwitai.

6. Ale karálius Salomonas ir wiſas ſurinkimas Jzrael, kurie pas ji buwo ſuſirinkę ties ſkryne, apierawojo * awjû bey jáuczû, taip daug, kad jû ney ſkaityti, ney ſurokûti ne galējo. * 2 Zom. 6, 13.

7. Taipo nugabéno Klebonai ſkrynę derējimo Pono Diewo i jôs wietą, i βwentąję wietą baznyczôs, i βwenczû βwenczáuſiąję wietą po ſparnais Kerubinû,

8. Kad Kerubinu=du ſawo ſparnu iβſplēte per wietą tôs ſkrynês; ir Kerubinu=du apdenge tą ſkrynę ir jôs kartis nû wirβaus.

9. Bet tos kartis buwo taip ilgos, kad jû galai buwo matyt nû ſkry=

nês ties ßwent=wieta; ale lauke jos ne buwo mátomos. Jr ji buwo czonay iki ßei dienai.

10. Jr *nieko ne buwo toje skrynēje, kaip tiktai dwi toblyczi, kuri dwi Moizeßius Orebe buwo idējęs, kaip Pons Diews suderējimą buwo padáręs su waikais Jzrael, jiems iß Egypto ißsitráukiant.
* 1 Kar. 8, 9. Ebr. 9, 4.

11. Jr kaip klebonai ißējo iß ßwentojo, (nēs wisi klebonai cze ēsantieji ßwentinosi, kad ir dawadai ne buwo laikomi,)

12. Jr Lewitai su wisais po Assapu, Emanu, Jeditunu ir po jû waikais bey broleis ēsanczeiseis drobês rubais apsirēdę giedojo su cymbalais, psaltereis ir su arpomis, ir stowējo į rytus altóriaus, ir prie jû ßimts ir dwideßimts klebonû ant trimitû trimitûjanczû;

13. Jr rodēsi, buk tikt wiens ēsąs, kurs trimitawo ir giedojo, buk tikt wiens balsas buwo girdēt, liaupsinti ir dekawoti Ponui Diewui; ir kaip balsas pasikēle su trimitomis, cymbalais ir kitais strunzáisleis, ir iß liaupsinimo Pono Diewo, kad jis meilingas yra, ir *jo mielaßirdingyste amžinay patenka: tay tie namai Pono Diewo buwo pripilditi debesimi,
* P. 7, 3.

14. Kad klebonai ne galējo stowēt, ney sawo darbą atlikt dēl tôs debesiês; nēs *ßlowe Pono Diewo pripilde tus Diewo namus.
* P. 7, 1. 3.

6. Pérskyrimas.

Bažnycza dar daugiaus paßwentinama.

1. Tay tare Salomonas: *Pons Diews kalbējo, [kad noris] gywénti tamsoje.
* 1 Kar. 8, 12.

2. Aß tiesa namus pabudawojau taw gywént, ir sostą, kur amžinay gywéntumbei.

3. Jr karálius sawo wéidu atsigręzęs péržegnojo wisą surinkimą Jzrael, (nēs wisas surinkimas Jzrael stowējo,)

4. Jr jis tare: paßlowintas t'esie Wießpats Jzraelio Diews, kurs su sawo burna mano tēwui Dowidui kalbējęs ir su sawo ranka attesējęs, kaip jis sake:

5. „Jß to *czēso, kaip aß sawo žmones iß Egypto=žémês ißwedzau, aß neywieną miestą ne ißskyriau iß wisû giminiû Jzrael namus pabudawodit, kad mano wardas czonay butu; irgi neywieną wyrą ne ißrinkau, kad jis wyriausiûju waldonu butu ant mano žmoniû Jzrael.
* 2 Zom. 7, 6.

6. Ale *Jeruzalę aß paskyriau, kad mano wardas czonay butu; ir Dowidą aß paskyriau, kad jis wyriáusiûju butu ant mano žmoniû Jzrael."
* Ps. 122, 3.

7. Jr *kaip mano tēws Dowids buwo apsiēmęs namus pakurti wardui Wießpatiês Jzraelio Diewo,
* 2 Zom. 7, 2.

8. Tare Pons Diews mano tēwui Dowidui: „tu geray darei, kad tu apsiēmei mano wardui namus pabudawoti.

9. Taczaus, ne tu turi pabudawoti tus namus, bet *tawo sunus, kurs iß tawo strēnû ißeis, pabudawos tus namus mano wardui."
* 1 Nuf. Kar. 29, 6.

10. Taygi dabar Pons Diews patwirtino sawo žodi, kuri jis kalbējo; nēs aß istojau į sawo tēwo Dowido wietą, ir sēdzu ant krēslo Jzrael, kaip Pons Diews esti kalbējęs, ir pabudawojau namus wardui Wießpatiês Jzraelio Diewo;

11. Jr idējau į tus skrynę, kurioje derējims Pono Diewo yra, kuriûmi jisai suderējęs su waikais Jzrael.

12. Jr *jis stojosi ties altorium Pono Diewo po akiû wiso surinkimo Jzrael ir pakēle sawo rankas.
* 1 Kar. 8, 22.

13. Nēs Salomonas kozelnyczą iß wário buwo darydinęs ir tą padējęs į widų aptwértojo pryangio, penkiû mástû ilgą ir pláczę, ir trijû mástû áukßtą; ant tôs jis užējo, ir ant sawo keliû parsiklaupe po akiû wiso surinkimo Jzrael, ir pakēle sawo rankas dangun,

14. Jr tare: Wießpatie Jzraēlio Diewe, niera neyjokio diewo taw lygaus, ney danguje, ney ant žémês; tu darai pagal sawo suderējimą ir ißrodai susimilimą sawo

tarnams po tawo akiû waikßczojantiemsiems iß wisôs ßirdiês.

15. Tu attesējei sawo tarnui Dowidui, mano tēwui, ką tu jam kalbējei; su sawo burna tu tai kalbējei ir sawo ranka tu tai ißpildei, kaip tai regima ßen=dien.

16. Taygi Wießpatie Jzraelio Diewe, attesēk sawo tarnui Dowidui, mano tēwui, ką tu jam *esi kalbējęs ir sákęs: „tu ne pristokśi wyro po mano akiû, kurs sedētu ant krēslo Jzrael; ale taczaus, jey tawo waikai ant sawo kélio dabos, kad jie pasielgtus pagal mano istátimus, kaip tu po mano akiû pasielgei." *2 Sam. 7, 16.

17. Taygi Wießpatie Jzraelio Diewe, ißpildik sawo żodi, kuri tu sawo tarnui Dowidui kalbējei.

18. Nēs argi mislíji, Diewą pas żmones ant żémês gywénanti? ßtay, *dangus ir wisû dangû dangus ne gal tawę talpint, kaipgi tai galētu daryti ßitie namai, kurius aß pakúriau? *Ps. 11, 4. Ps. 89, 12.

19. Ale kreipkis, Wießpatie mano Diewe, prie maldôs sawo tarno ir prie jo pakarnio meldimo, kad tu ißklausytumbei meldimą ir maldą, kurę tawo tarnas po tawo akiû meldża,

20. Kad tawo ákys atwiros butu ant ßiû namû dieną ir nákti, ant tôs wietôs, kur *tu sawo wardą ißkélti esi kalbējęs, kad tu ißgirstumbei tą maldą, kurę tawo tarnas mels ßioje wietoje. *2 Mos. 20, 24.

21. Taygi girdēk pakárnų meldimą sawo tarno ir sawo żmoniû Jzrael, kad jie melsis ßioje wietoje; bet girdēk tą iß wietôs sawo gywénimo iß dangaus, ir kad tą girdēsi, tay buk malonus!

22. Kad kas kûmi nusidēs prieß sawo artimą, ir *jis turēs dēl to prisēkt, ir ta prysega pranéßama bus prie tawo altoriaus ßiûse namûse, *2 Mos. 22, 11.

23. Tay tu norētumbei tai ißgirst iß dangaus ir sawo tarnui prową daryt, kad pikt dárancżamjam użmokētumbei ir ji pagal jo elgimą korawotumbei, ir prową darytumbei teisiamjam jam atrokûdams pagal jo teisybę.

24. Jey tawo żmones Jzrael sawo nepriateliû ißmußti butu, kadangi jie prieß tawę susigrießijo, ir prisiwersdami ißpażysta tawo wardą, ir besimelsdami tawo susimilimo praßo ßiûse namûse,

25. Tay tu norētumbei tai ißgirst iß dangaus ir malonus buti sawo żmonēms Jzraelitēnams prieß tawę susigrießijusiems, ir jûs wēl sugrąžint į tą żémę, kurę tu jiems ir jû tēwams esi dawęs.

26. Jey *dangus butu użrakintas, kad ne lytu, kadangi jie prieß tawę susigrießijo, ir jie meldżasi ßioje wietoje, ir ißpażysta tawo wardą, ir liaujasi nû sawo griekû, kadangi tu jûs pażéminsi *5 Mos. 28, 23. 24.

27. Tay tu norētumbei ißgirsti danguj ir malonus buti grießniemsiems sawo tarnams ir sawo żmonēms Jzraelitēnams, kad jûs gérąji kélią mokitumbei, ant kurio jie tur waikßczot, ir dûtumbei lyti ant sawo żémês, kurę tu sawo żmonems dawei gywentinay.

28. Kad *kokia brangybe, arba máras, arba sausas czesas, arba kúlei, żogai bey gnúsai rasis, arba kad jû neprietelius żémēje jû wartus apstoj, arba bile=kokia sloga ar liga [randas]; *P. 20, 9.

29. Kas tada meldżasi, arba susimilimo praßo tarp wisû tawo żmoniû Jzrael, kad kas sawo slogą arba pérßulius jaucża, ir sawo rankas ißsplēcz ties ßeis namais:

30. Tay tu norētumbei tai ißgirsti iß dangaus, iß sosto sawo gywénimo, ir malonus buti, ir kożnam dûti pagal wisą jo elgimą, kaip tu jo ßirdi ißpażysti; (*nēs tu wiens ißpażysti ßirdi żmoniû=waikû;) *Ps. 7. 10.

31. Kad jie tawęs bijotus ir waikßczotu tawo keliais wisados, kol gywi bus toj żémēj, kurę tu dawei musû tēwams.

32. Jeygu ir swétims ne ēsąs iß tawo żmoniû Jzrael iß tolimôs żémês ateitu dēl didżojo tawo wardo ir dēl tawo sylingôsês rankôs bey

iß tiestôsês petiês, ir melstus prie ßiû namû:

33. Tay tu norētumbei tai ißgirst iß dangaus, iß sosto sawo gywénimo, ir daryt wislab, ko jis tawę meldźa; kad wisi źmones ant źémês tawo wardą ißpaźintu ir tawęs bijotus, kaip tawo źmones Jźrael, ir suprastu, kad ßie namai, kurius aß pabudawodinau, pagal tawo wardą praminti.

34. Kad tawo źmones ißsitráuks mußtis su sawo neprieteleis, tû keliu, kuriû tu jûs siųsi, ir tawęs melsis ßén=linkay kélio ßiop miestop, kuri tu paskyrei, ir ßén=linkay namû, kurius aß tawam wardui pabudawodinau:

35. Tay tu norētumbei jû maldą ir pakarnų meldimą ißgirst iß dangaus ir jiems prową daryti.

36. Kad jie prieß tawę susigrießis, (nēs niera * neywieno źmogaus, kurs ne susigrießitu,) ir tu ant jû supykęs padûdi jûs jû neprieteliams, kad jûs apkáltus ßalin gabéna į tolimą arba arti ēsanczę źémę;
* 1 Kar. 8, 46.

37. Jr jie sawo ßirdije apsimislitu toje źémēje, kurioje jie apkálti yr, ir tawęspi prisiwersdami tawo susimilimo praßytu źémēje, kur jie apkálti, ir tartu: „* mes susigrießijom, nusidējom ir sawo Diewą prastojom;“ * Ps. 106, 6. Dan. 9, 5.

38. Jr taipo tawęspi prisiwercza iß wisôs ßirdiês ir iß wisôs dußiôs źémēje sawo kalējimo, kur jie apkálti laikomi; ir jie meldźasi tawęs ßen=linkay keliu sawo źémês jû tēwams dûtôsês, * ir ant miesto=linkay, kuri tu paskyrei, ir ant namû=linkay, kurius aß pabudawodinau tawo wardui:
* Dan. 6, 10. 11.

39. Tay tu norētumbei ißgirst jû maldą ir pakárnų meldimą iß dangaus, iß sosto sawo gywénimo, ir jiems gérą prową daryt bey sawo źmonēms malonus buti, kurie prieß tawę nusidējo.

40. Taygi dûk, mans Diewe, kad tawo ákys atwiros butu, ir tawo ausys dabotu ant maldôs ßioje wietoje!

41. Taygi * dabar kélkis, Pone Diewe, į sawo atsiilsējimą, tu bey skryne tawo máciês! Dûk, Pone Diewe, kad tawo klebonai ißgánimu butu aprēdyti, ir tawo ßwentieji dźaugtusi dēl tôs gerybês!
* 4 Moiź. 10, 35.

42. Tu, Pone Diewe, ne ßalin kreipk wéidą sawo mostitojo, atsimik malonês sawo tarnui Dowidui źadētôsês! * 2 Zom. 7, 13.

7. Pérskyrimas.

Pabaiga Paßwentinimo Baźnyczôs.

1. Jr kaip Salomonas buwo paliowęs Diewą melst, * nupûle ugnis iß dangaus ir sudégino déginimo=apierą ir kitas apieras, ir ßlowe Pono Diewo pripilde tus namus,
* 3 Moiź. 9, 24. 1 Kar. 18, 38. 2 Makk. 2, 10.
† 2 Moiź. 40, 34.

2. Kad klebonai ne galējo įeiti į Diewo namus, kadangi ßlowe Pono Diewo pripilde Diewo namus.

3. Taipjau ir mate wisi waikai Jźrael, kaip ugnis nupûle ir ßlowe Pono Diewo ant tû namû; ir jie pûle ant sawo keliû sawo wéidu pasilenkę iki ißklotôsês źémês, ir besimelsdami dēkawojo Ponui Diewui, kad jis * meilingas esti, ir jo mielaßirdingyste pasiliekt amźinay.
* Ps. 136, 1. f.

4. Ale * karalius su wisais źmonēmis apierawojo po akiû Pono Diewo.
* 1 Kar. 8, 62.

5. Nēs karálius Salomonas apierawojo dwideßimt ir du túkstanczu jáuczû ir ßimtą bey dwideßimt túkstanczû awjû, ir paßwentino taipo tus Diewo namus, taip karálius, kaip ir wisi źmones.

6. Bet klebonai stowējo sawo sargybēj, ir Lewitai su strún=źaisleis Pono Diewo, kurius karálius Dowids buwo darydinęs Ponui Diewui dekawoti, kad jo mielaßirdingyste amźinay patenka, su psalmais Dowido per sawo rankas; ir klebonai * trimitawo ant trimitû ties jeis, ir wisi Jźraelitēnai stowējo.
* 4 Moiź. 10, 10. Zir. 50, 18.

7. Jr Salomonas paßwentino widutinįjį dwárą, ßę=pus Pono Diewo namû ēsantįjį, nēs jis cze déginimo=apieras ir rēbumą dekawon=

apierû buwo apierawojęs. Nēs ant *wariniojo altoriaus, kuri Salomonas darydinęs, ne galējo tálpit wiſas dēkawon=apieras, walgimo=apieras bey taukus. *p. 4, 1.

8. Jr Salomonas tů=czēs ßwentę ßwente per ſeptynes dienas, ir wiſas Jzrael ſu jůmi, labay didis żmoniû ſurinkimas, pradējus nů Emato iki upélio Egypto.

9. Jr aßmąję dieną jis dawe żmonēms ſuſieit, nēs *altorių jie ſeptynes dienas paßwentino, ir ßwentę wēl ſeptynes dienas ßwente. *4 Moiż. 7, 10.

10. Ale dwideßimt=trécząję dieną ſékmojo mēneſio jis léido żmones namô eiti linkſmus ir dżaugſmo pilnus dēl wiſo to géro, ką Pons Diewas Dowidui, Salomonui ir ſawo żmonēms Jzrael buwo ißrodęs.

11. Taipo *pabaige Salomonas Pono Diewo namus ir karáliaus namus ir wiſlab, ką jis ſawo ßirdije buwo ißmiſlijęs padaryti Pono Diewo namůſe ir ſawo namůſe, palaimingay. *1 Kar. 9, 1.

12. Jr Pons Diewas nakczę *paſírode Salomonui ir tare jam: Aß ißklauſiau tawo maldą ir paſiſkyriau ſaw ßę wietą apierawojimo=namams. *1 Kar. 9, 21. 5 Moiż. 12, 5.

13. Sztay, kad aß dangų użrakiſiu ir ne důſiu lyt, arba liepſiu żogams żémês żelmenis nuēſt, arba důſiu marą użeit mano żmonems,

14. Kad jie mano żmones turēs pażémint, kurie pagal mano wardą praminti, ir jie beſimelſdami jēßkos mano wéidą ir liáuſis nů ſawo piktojo elgimo: tay aß girdēſiu iß dangaus ir jû griekus atléiſiu ir jû żémę gydiſiu.

15. Taygi mano ákys bus atwiros, ir mano auſys dabos ant maldôs ßioje wietoje.

16. Taygi aß ßius namus paſiſkyriau ir paßwentinau, kad mano wardas czonay butu amżinay; ir mano ákys bey mano ßirdis bus czonay wiſados.

17. Jr jey tu po mano akiû paſielgſi, kaip tawo tēwas Dowidas paſielgęs, be=darydams wiſlab, ką aß taw liepjau, ir pilnawodams mano priſákimus ir prowas,

18. Tay aß patwirtiſiu krēſlą tawo karalyſtês, kaip aß paſiżadējau tawo tēwui Dowidui *be=ſakydams: „tu ne priſtokſi wyro ant Jzrael ponawójanczo.“ *2 Zom. 7, 12. 16.

19. Ale jey jûs atſikreipę praſtóſite mano prowas bey priſákimus jums palieptůſius, ir nuēję kitiems diewams ßlużiſite ir jû melſites,

20. Tay *aß jůs ſu ßaknimis ißrauſiu iß ſawo żémês, kurę aß jiems dawjau, ir ßi butą, kuri aß paßwentinau ſawo wardui, aß ßalin meſiu nů ſawo wéido, ir daryſiu tą priezodżu bey paſaka wiſiems żmonēms. *5 Moiż. 4, 16. p. 30, 18.

21. Jr ßitû namû, kurie buwo garbês pilni, nuſigąs wiſi, kurie pro ßáli eis, ir ſakys: „*kodēl Pons Diewas ßei żémei ir ßitiems namams taipo dáręs?“ *5 Moiż. 29, 24. 1 Kor. 9, 8. Jer. 22, 8. 9.

22. Tay bus atſákoma: „todēl, kad jie praſtojo Wießpati ſawo tēwû Diewą, kurs jůs iß Egypto=żémês ißwédęs, ir laikēſi prie kitû diewû, ir jû meldēſi, ir jiems ßlużijo; todēl jis wiſą ßę bēdą użwede ant jû.

8. Pérſkyrimas.

Salomono Budawōnes, Padonai, Urēdninkai, Apieros ir Jßſiuntimas Akrutû.

1. Jr *po dwideßimt métû, per kurius Salomonas Diewo namus ir ſawo namus buwo pabudawójęs, *1 Kar. 9, 10.

2. Pakúre jis ir tus mieſtus, kurius Urams Salomonui dawe, ir dawe waikams Jzrael tůſe gywént.

3. Jr Salomonas nukeliáwo į Emat=Zobą ir aptwēre tą ſu múrais;

4. Jr pakúre Tadmorą púſczoje ir wiſus mieſtus rugiams ſupilt, kurius jis pakúre Emate.

5. Jis ir pakure aukßtay ir żemay ēſantiji Bet=Oroną, kad murais aptwerti mieſtai buwo ſu múrais, wartais ir ußkaißczeis,

6. Jr Baelat bey wiſus mieſtus rugiams ſupilt, kurius Salomonas turējo, ir wiſus mieſtus weżimams

pakawot ir raiteliems, ir wislab, ką tikt Salomonas liúbijo kurti, taip Jeruzalēj kaip ir Libanonè ir per wisą žémę sawo karalystês.

7. Wisus likusius žmones iß Etitû, Amoritû, Perezitû, Ewitû bey Jebusitû, kurie ne buwo iß waikû Izrael,

8. Ir jû waikus, kurius jie buwo palikę toj žémēje, *kurius waikai Izrael ne buwo ißgaißinę, tus Salomonas priwerte, kad czyžę mokētu, iki ßei dienai. * Joz. 16, 10.

9. Ale iß waikû Izrael Salomonas ne dare bérnus sawo darbams, bet jie buwo zalniêreis, ir idēti ant jo wyresniûjû ir ant jo wežimû bey raiteliû.

10. Ir wyresniûjû urēdininkû karáliaus Salomono buwo du ßimtu ir penkes-dėßimts, kurie žmones walde.

11. Ir Salomonas liepe aukßtyn gabént *Paraono dukteri iß miesto Dowido i tą butą, kuri jis jei buwo pakúręs. Nēs jis tare: mano pati ne tur gywénti namûse Dowido, Izraēlio karáliaus, nēs jie yra paßwentinti, kadangi i tus igabénta skryne Pono Diewo. * 1 Kar. 9, 24.

12. Iß to czēso apierawojo Salomonas Ponui Diewui deginimo-apierą ant altóriaus Pono Diewo, kuri jis buwo pabudawojęs ßę-pus prybažnyczo,

13. Kad kožną galētu jôs czēsu apierawoti, kaip *Moizeßius buwo liepęs ant Sabbatû, nauj-mēnesioßwenczû, ir tam paskirtûjû czēsû, kas-métą tris kartus, butent ant ßwentês neraugintôsês dûnôs, ant ßwentês sekminiû ir ant ßwentês láp-budzû. * 4 Moiz. 28, 2.

14. Ir jis dawádijo *klebonus pagal jû dawádą ant jû uredo, kaip Dowids, jo tēws, tai buwo liepęs, ir Lewitus ant jû sargybês, kad liaupsíntu ir tarnáutu po akiû klebonû, kožną ant jo dienôs, ir wartû sárgus pagal jû dawádą, kožną prie jo wartû. Nēs taipo buwo Dowids, Diewo wyrs, tai liepęs. * p. 35, 15.

15. Ir klebonai bey Lewitai ne pėrženge karáliaus prisákimą jiems dûtąji apie wisus daiktus bey skárbus.

16. Taipo Salomonas pagatáwijo wisą reikalą iß tôs dienôs, kurioj Pono Diewo namams gruntą dējo, ikikol tai atliko, kad Pono Diewo namai wisay gatawi pastojo.

17. Tay *nukeliáwo Salomonas i Ezeon-Geber ir i Elot pas krantą juriû žémēje Edomea. * 1 Kar. 9, 26. 27.

18. Ir Urams siúnte jam akrutû per sawo tarnus, kurie zinojo jusremis eiti; ir jie keliáwo su Salomono tarnais i *Opirą ir pargabéno iß ten keturis ßimtus ir penkesdeßimtis centneriû áukso, ir parneß tai karáliui Salomonui. * p. 9, 10.

9. Pėrskyrimas.

Salomonas iß Arabijonû Karalēnês Dowanû gáun, ir didi Turtą surenka.

1. Ir kaip *karalēne iß Arabijonû žémês tą kalbą apie Salomoną girdējo, atkeliáwo ji i Jeruzalę su didzu tarnû pulku, su werbliudais brangias žoles ir daug áukso bey brangiûjû akmenáiczû nėßanczeis, kad Salomoną su mislemis mēgitu. Ir iējusi pas Salomoną kalbējo ji su jûmi wislab, ką ji sawo ßirdije buwo apsiēmusi. * 1 Kar. 10, 1.

2. Ir karálius atsáke jei ant wiso, ko ji kláuse; ir nieko ne buwo karáliui nežinoma, ką jis ne butu jei sakęs.

3. Ir karalēne iß Arabijonû žémês regēdama ißminti Salomono ir namus, kurius jis buwo pabudawódinęs,

4. Walgi ant jo stalo, jo tarnû namus, jo tarnû ßlužmas ir jû rubus, jo ßinkorius su jû rubais, ir jo swetlyczą, iß kuriôs aukßtyn buwo einama i Pono Diewo namus, tay ji ne galējo daugiaus pakęst,

5. Ir ji tare karáliui: tai tiesa, ką aß sawo žémēje girdējau apie tawo dáiktus ir apie tawo ißminti.

6. Ale aß ne norējau jû žodzams wierit, ikikol aß atējusi tai maczau sawo akimis. Ir ßtay, ney puse tawo didzôsês ißmintiês man ne

sakyta. Tu daugiaus iszmintiês turi, ne kaip ta kalba, kurę asz apie tawę girdējau.

7. *Paláimôs pilni yra tawo źmones, ir paláimôs pilni szie tawo tarnai, kurie wis stow po tawo akiû ir gird tawo iszminti.
*Luk. 10, 23.

8. Pagárbints t'esie Wieszpats tawo Diewas, kurs tawę myl, kad jis tawę uźsodinęs ant sawo krēslo, kad karáliumi bútumbei Wieszpatiês sawo Diewo. Tai isz to ateit, *kadangi Pons Diews Jźraēli myl ir nor ji amźinay iszlaikyt; todēl jis tawę ant jû i karáliu idējo, kad tu prową ir teisybę darytumbei.
*1 Kar. 10, 9.

9. Jr ji dawe karáliui szimtą ir dwideszimt centneriû áukso ir labay daug brangiû akmenáiczû. Ne buwo daugiaus mátoma tokiû brangiû źoliû, kaip szios, kures karalēne isz Arabijonû źémês karáliui Salomonui dawe.

10. Priegtam ir Uramo bernai bey Salomono bernai, kurie áuksą isz *Opir atgabéno, tie atgabéno ir brangiáusiûjû cedro=médźû ir brangiûjû akmenáiczû.
*p. 8, 18.

11. Jr Salomonas padarydino isz tû brangiáusiûjû cēdro=médźû trepus namûse Pono Diewo ir namûse karáliaus, ir arpas bey psalterius tiems, kurie giedojo. Pirm to ne buwo regēti tokie brángus médźei źémēje Juda.

12. Jr karálius Salomonas dawe karalēnei isz Arabijonû źémês wislab, ką ji norējo ir praszė, be to, ką ji karáliui buwo parnészusi. Jr ji gryźdama nukeliáwo i sawo źémę su sawo tarnais.

13. Bet áukso, kursai Salomonui i wieną métą buwo atgabéntas, *to swériant buwo szeszi szimtai szeszes=deszimtis ir szeszi centnerei,
*1 Kar. 10, 14.

14. Be to, ką krominínkai bey kupczei atgabéno; ir wisi karálei Arabijonû ir didieji ponai źémēje atgabéno áukso ir sidabro Salomonui.

15. Jsz to *padarydino karálius Salomonas du szimtu skydû isz geriáusiojo áukso, kad szeszis szimtus syklû áukso ēme wienai skydai;
*1 Kar. 10, 16. p. 14, 26.

16. Jr tris szimtus maźesniû skydû isz geriáusiojo áukso, kad tris szimtus syklû áukso ēme wienai tû maźesniûjû skydû.

17. Jr karálius idējo tus i namus isz médźû girês Libanon (budawotûstus). Jr karálius *padarydino didi kreslą isz elpantû=káulû ir aptráukdino tą brangiáusiûju áuksu.
*1 Kar. 10, 18.

18. Jr tas krēslas turējo szeszis straipsnius ir áuksiną pakoji prie krēslo, ir turējo dwi átloszi ant abejû szaliû aplink sostą; ir du liûtu stowējo prie tû átloszû.

19. Jr dwylika liútû stowējo czonay ant tû szeszû straipsniû ant abejû szaliû. Toktai niekados ne daryta neyjokiose karalystēse.

20. Jr wisi rykai karáliaus Salomono, isz kuriû jis gēre, buwo áuksini, ir wisi rykai *namûse isz medźû girês Libanon buwo isz czysto áukso. Nēsa sidabrą per nieką laike czēse Salomono.
*p. 17.

21. Nēs akrútai karáliaus êjo jusremis su Uramo tarnais ir pargryźo i tris metus wieną kartą, ir pargabéno áuksą, sidábrą, elpantû=káulus, beźdźenkas ir powus.

22. Taipo *karálius Salomonas bagotumu ir iszmincźe didēsnis pastojo, ne kaip wisi karálei ant źémês.
*1 Kar. 10, 23.

23. Jr wisi karálei ant źémês uźsigeide matyt Salomono wéidą ir jo iszminti girdēt, kurę Pons Diews jam i jo szirdi buwo dáwęs.

24. Jr jie atneszė jam kośnas sawo dówaną, sidabrinius ir áuksinus rykus, rubus, szárwus, źoles skaney kwépjanczes, źirgus ir ásil=árklius kas=métą.

25. Jr Salomonas turējo *keturis túkstanczus arkliû waźiûjamû ir dwylika túkstanczû raiteliû; ir jie idējo tus i miestus, kur weźimai buwo pakawójami, ir pas karáliu Jeruzalēj.
*p. 1, 14. 1 Kar. 4, 28.

26. Jr jis buwo wieszpatimi ant wisû karaliû pradējus nû wandens iki Pylistēnû=źémês ir iki rubéźiaus Egypto.

27. Jr * karálius padáre, kad sidábro Jeruzalēj taip daug buwo kaip akmeniû, ir cēdrû taip daug kaip mórû-médzû pakalnēse.
* Zir. 47, 20.

28. Jr pargabéno jam žirgus iß Egypto ir iß wisû žémjû.

29. Ale kas daugiaus sakytina apie Salomoną, taip pirmieji kaip paskiáusieji jo nusidáwimai, ßtay, * tai yra raßyta knygose nusidáwimû prárako Natono, ir knygose prarakawimo Ajio iß Silo, ir regējimûse Jedi, pránaßo, prieß Jerobeamą, Nebato sunų.
* 1 Kar. 11, 41.

30. Jr Salomonas karaliáwo Jeruzalēj ant wisû Jzraelitēnû per ketures-déßimts metus.

31. Jr * Salomonas užmigo su sawo tēwais, ir jie paláidojo ji mieste Dowido, jo tēwo. Jr Reabeams, jo sunus, karaliumi pastojo į jo wietą.
* 1 Kar. 11, 43.

10. Pérskyrimas.

Pérdalijimas Karalystēs; Reabeams prieżasti dûda, kad déßimt Giminiû atpûl.

1. Reabeams * nukeliáwo į Sikem, nēs wisas Jzrael į Sikēm buwo susiêjęs, kad ji į karálių idētu.
* 1 Kar. 12, 1.

2. Jr kaip tai ißtyre Jerobeams, Nebato sunus, kurs Egypte buwo, (* kur jis buwo nubēgęs dēl karáliaus Salomono,) sugryžo jis wēl iß Egypto.
* 1 Kar. 11, 40.

3. Jr jie nusiuntę dawe ji parwadit. Jr Jerobeams su wisu surinkimu Jzrael atêję kalbējo su Reabeamu ir tare:

4. Tawo tēws per mierą sunkų jungą mums uždējo; taygi tu dabar tą skaudżęję ßlużmą sawo tēwo lengwésnę daryk, ir sunkųjį jungą, kurį jis mums uždējęs; tay mes taw ßlużisim.

5. Jis tare jiems: po trijû dienû ateikit wēl pas manę. Jr žmones nuêjo.

6. Jr karálius Reabeams susiródijo su wyresneiseis, kurie po akiû jo tēwo Salomono buwo stowēję, jam gywam be-ēsant, ir tare: ką jûs sákot, kad aß ßiems žmonēms atsakyczau?

7. Jie kalbējo su jûmi ir tare: jey tu ßiems žmonēms malonus busi, ir su jeis meilingay elgsies, ir jiems gerû žodżû dûsi, tay jie taw bus padûti wisados.

8. Ale jis paniekino tą pamokinimą wyresniûjû jam dûtąjį, ir susiródijo su jaunaiseis, kurie su jûm buwo użaugę ir po jo akiû stowējo,

9. Jr tare jiems: ką jûs sákot, kad mes ßiems žmonēms atsakytumbim, kurie su manim kalbējo ir sake: „daryk lengwésnį tą jungą, kurį tawo tēws mums uždējęs?"

10. Ale jaunieji, su jûm użáugusieji kalbējo su jûmi ir tare: taipo tu turi sakyti žmonēms, kurie su tawim kalbējo ir tare: „tawo tēws mums pérsunkų jungą uždējo; tu musû jungą lengwésnį daryk;" ir tark jiems: „mano mażiáusiasis pirßts bus storésnis už mano tēwo strēnas.

11. Taygi, jey mano tēws jums pérsunkų jungą uždējo, tay aß jusû jungą dar sunkésnį darysiu. Mano tēwas jûs botágais baude, bet aß jus dygeis karbaczeis bausiu."

12. Ale kaip Jerobeams ir wisi žmones trécząję dieną atêjo pas Reabeamą, kaip tai karálius buwo liepęs: „ateikit wēl pas manę trécząję dieną,"

13. Atsáke jiems karálius aßtrey. Jr karálius Reabeams paniekino pamokinimą senûjû jam dûtąjį,

14. Jr * kalbējo su jeis, kaip jaunieji jį buwo pamokinę, ir tare: jey mano tēwas jums pérsunkų jungą uždējo, tay aß jį dar sunkésnį darysiu. Mano tēws jus baude botágais, bet aß dygeis karbâczeis.
* Zir. 47, 27. 28.

15. Taipo karálius ne paklușo žmonems. Nēs tai taipo buwo pérleista nû Diewo, kad Pons Diews sawo żodį ißpilditu, * kurį jis buwo kalbējęs per Ajią iß Silo Jerobeamui, Nebato sunui.
* 1 Kar. 11, 29. 31.

16. Bet kaip wisas Jzrael máte, kad karálius jû ne norējo klausyt, atsáke žmones karáliui ir tare: * Kokiôsgi mes daliês turim prie Dowido, arba tēwißkēs prie sunaus

Jzai? kożnas iß Jzrael (kélkites) į sawo ßetrą! Taygi tu jau żinokis su sawo gimine, Dowid! Jr wisi Jzraelitēnai nuêjo į sawo ßetras,
* 2 Zom. 20, 1.

17. Kad Reabeams tiktay karaliáwo ant tû waikû Jzrael, kurie miestůse Judawôs gywéno.

18. Bet karálius Reabeams nusiunte *Adoramą, skarbininką, ale waikai Jzrael użmuße ji akmenimis. Jr karálius Reabeams greitay įkůpo į sawo weżimą, kad bēgtu į Jeruzalę.
* 1 Kar. 12, 18.

19. Taipo Jzraelitēnai atpůle nů ginminês Dowido iki ßei dienai.

11. Pérskyrimas.

Reabeams taisos ant Káro; jo Miestai, Moteres ir Waikai.

1. Jr *Reabeamui į Jeruzalę nukákus, surinko jis giminę Judą ir Benjamin, ßimtą ir aßtůnes-déßimts túkstanczû jaunû wyrû, į karą tinkanczûjû, prieß Jzrael kariáuti, kad jie karalystę wēl sugrąźintu ant Reabeamo.
* 1 Kar. 12, 21.

2. Ale Diewo żodis atêjo Semajui, Diewo wyrui, ir tare:

3. Sakyk Reabeamui, Salomono sunui, karáliui Juda, ir wisiems Jzraēlitēnams tarp Juda bey Benjamin ēsantiemsiems, ir tark:

4. Taip sako Pons Diews: „jûs ne turit aukßtyn tráuktis ney kariáuti prieß sawo brolius; kożnas wiens eikite wēl namô! nēs tai nů manęs radosi." Jie klause żodżui Pono Diewo ir paliowe ißsitráukt prieß Jerobeamą.

5. Bet Reabeams gywéno Jeruzalej ir múrais aptwēre miestus Judawoj:

6. Butent Betleem, Etam, Tekoa,

7. Betzur, Soko, Adullam,

8. Gat, Marēsa, Sip,

9. Adoraim, Lakis, Aseka,

10. Zarēga, Ajalon bey Ebron, kurie buwo driuczáuseiseis múrais aptwérti miestai Judawoj ir Benjaminè.

11. Jr apmurijo jûs murais, ir idējo į jûs wyresniûsius, ir zopostą walgio, aliejaus bey wyno.

12. Jr į wisus miestus jis įgabéndino skydas bey ragotines, ir tus labay driutay aptwēre. Jr Juda bey Benjamin jam buwo padûti.

13. Taipjau ir nuêjo pas ji kleþonai ir Lewitai iß wiso Jzrael ir iß wisû sawo rubéżiû.

14. Jr jie paliko sawo prymiesczus bey turtą ir nuêjo pas Judą į Jeruzalę. Nēs Jerobeams ir jo súnus *ißmete jûs, kad jie Ponui Diewui ne turējo atlikti klebonißkąjį urēdą.
* p. 13, 9.

15. Ale jis saw *idējo klebonus aukßtybēms ir lauko-welniáms, ir werßiam dwiem, kuriu-du jis darydino.
* p. 13, 9. 1 Kar. 12, 31.

16. Jr po jû atêjo į Jeruzalę iß wisû giminiû Jzrael, kurie ßirdingay apsiēme Ponui Diewui, Jzraēlio Diewui, ßlúżit, kad apierawótu Wießpaczui sawo tēwû Diewui.

17. Jr patwirtino taipo karalystę Judą ir padriútino Reabeamą, Salomono sunų, per tris metus. Nēs jie elgēsi pagal elgimą Dowido bey Salomono tris metus.

18. Jr Reabeams wéde Maelat, Jerimoto dukterį, Dowido sunaus, per pácżę, ir Abijailę, dukterį *Eliabo, sunaus Jzai.
* 1 Zom. 16, 6. p. 17, 13.

19. Ta pagimde jam ßitus waikus: Jeusą, Semarją bey Saam.

20. Po tôs jis wéde Maeką, Absalomo dukterį; ta jam pagimde Abiją, Atai, Sisą bey Selomit.

21. Ale Reabeams Maeką, Absalomo dukterį, daugiaus mylējo, ne kaip wisas sawo móteres ir nepriwenczawotases móteres; nēs jis turējo aßtůniolika móteriû, ir ßéßes-déßimts nepriwenczawotû móteriû; ir jam gime dwideßimt ir aßtůni sunus ir ßéßes-déßimts dukteriû.

22. Jr Reabeams idējo Abiją, Maekôs sunų, į wyresniji bey waldoną tarp jo brolû, nēs jis norējo ji į karalių idēti.

23. Jr jis tarpo ir didyn ējo per wisus jo sunus żémēje Juda bey Benjamin per wisus apmuritus miestus; ir jis dawe jiems penukßlo pilnay ir wéde daug móteriû.

12. Pérſkyrimas.

Siſaks atſitraukia prieß Reabeamą.

1. Bet kaip karalyſte Reabeamo buwo patwirtita ir padriútita, tay jis praſtojo zokaną Pono Diewo, ir wiſi Izraēlitēnai ſu jůmi.

2. Ale *penktame mete karáliaus Reabeam aukßtyn nuſitráuke Siſaks, Egypcionů karálius, prieß Jeruzalę, (nēs jie buwo ſuſigrießiję prieß Poną Diewą,)

* 1 Kar. 4, 22. 25.

3. Su túkſtanczu ir dwiem ßimtais wezimů ir ſu ßeßeis túkſtanczeis raitelių; ir źmones ne buwo ſuſkaitomi, kurie ſu jůmi drauge atējo iß Egypto, iß Libijôs, iß Sukim bey iß Murinů.

4. Ir jis įweike *apmúritůſius mieſtus, Judawoj ēſanczůſius, ir nukáko ik į Jeruzalę. *p. 11, 5. ſ.

5. Tay atêjo Semâjas, prárakas, pas Reabeamą ir pas wyreſniůſius Juda, kurie Jeruzalēj buwo ſuſiêję dēl Siſako, ir tare jiems: taipo ſako Pons Diews: „jûs *manę praſtojot, todēl ir aß jus praſtojau į Siſako rankas.“

* p. 15, 2. p. 24, 20.

6. Tay wyreſnieji iß Izrael paſižémino ſu karáliumi ir tare: Pons Diews yra teiſus.

7. Ale kaip Pons Diews máte, kad jie paſižémino, atêjo Pono Diewo žodis pas Semają ir tare: jie paſižémino, todēl aß jûs ne ißpúſtiſiu, bet jûs wéik ißgélbēſiu, kad mano didis pápykis ne ißpúſtitu Jeruzalę per Siſaką.

8. Ale taczaus jie tur jamui padůti buti, kad jie *ſupraſtu, kas tai yra man ßluzit, ir kas tai yra karalyſtems per žemes ßluzit.

* Jerem. 2, 19.

9. Taipo Siſaks, Egypcionů karálius, nuſitráuke aukßtyn į Jeruzalę ir ißēme ſkárbus iß namů Pono Diewo ir ſkárbus iß namů karáliaus, ir atēme tai wiſlab; jis atēme †ir áukſinaſes ſkydas, kures Salomonas buwo darydinęs.

* 1 Kar. 17, 26. † 1 Kar. 10, 16. 2 Nuſ. Kar. 9, 15.

10. I kurių wietą karálius Reabeams warines ſkydas padarydino, ir padawe tas wyreſniemſiems trabantů, kurie prie wartů karáliaus namů ſargybę laike.

11. Ir kaip tankey karálius į Pono Diewo namus nuêjo, atêjo trabantai ir néße jes, ir parneße tas wēl į trabantů kamárą.

12. Ir kadangi jis paſižémino, narſas Pono Diewo ßalin gręžēſi nů jo, kad ne wiſlab ißpúſtita buwo. Nēs Judawoj dár ko géro buwo.

13. Taipo Reabeams, karálius, buwo paſtiprints Jeruzalēj ir *karaliáwo. Ketures-dēßimts ir wieno méto buwo Reabeams, kaip jis karáliumi paſtojo, ir karaliáwo ſeptynioliką métů Jeruzalēj, tame mieſte, kurį Pons Diews buwo paſkyręs iß wiſů giminių Izrael, kad †ſawo wardą tenay ſtatytu. Jo motina wardu buwo Naema, Ammonitēne.

* 1 Kar. 14, 21. † 2 Moiz. 20, 24.

14. Ir jis piktay elgēſi ir ne priſtaiſe ſawo ßirdį Poną Diewą jēßkoti.

15. Bet nuſidáwimai Reabeamo, taip pirmieji, kaip paſkutinieji, ſuraßyti yra knygoſe nuſidáwimů Semajo, prárako, ir Iddo, regējimus réginczojo; priegtam karai tarp Reabeam bey Jerobeam, kol jůdu gywu buwo.

16. Ir Reabeams užmigo ſu ſawo tēwais ir buwo paláidots mieſte Dowido. Ir jo ſunus Abijas karáliumi paſtojo į jo wietą.

13. Pérſkyrimas.

Abijo, Karáliaus Juda, Karas ir Pérgalējimas prieß Jerobeamą, Karálių Izrael.

1. *Aßtůnioliktame metè karáliaus Jerobeam, Abijas karáliumi paſtojo Judawoj, * p. 12, 16. 1 Kar. 15, 1.

2. Ir karaliáwo tris metus Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo Mikaja, dukte Uriel iß Gibea. Ir káras radoſi tarp Abijo ir tarp Jerobeam.

3. Ir Abijas priſitaiſe ant múßio ſu ketureis ßimtais túkſtanczů jaunů wyrißkių, kurie driúti wyrai buwo, kárui tikri (tinką). Bet Jerobeams priſitaiſe ſu jůmi kariáuti ſu aßtůneis ßimtais túkſtanczů jaunů wyrißkių, driutů žmonių.

4. Ir Abijas pasikėlęs užėjo ant wirßaus kalno Zemaraim, kursai ant kalnû Epraim yra, ir tare: klausykite manęs, Jerobeam ir wisas Izrael!

5. Ar ne žinote, kad Wießpats Izraėlio Diewas karalystę Izrael Dowidui esti dáwęs amžinay, jam ir jo sunums į nepaliáutiną derėjimą?

6. Ale Jerobeams, Nebato sunus, Salomono tarnas, Dowido sunaus, *įsikißo ir pabėgo nů sawo pono. * 1 Kar. 11, 26.

7. Ir susirinko pas jį *niekam newerti žmones ir Belijalio waikai, ir pasidriutino prieß Reabeamą, Salomono sunų. Nės Reabeams buwo jáuns ir lėtôs ßirdiês, kad prieß jůs nesigyne. * Wald. 9, 4.

8. Bet dabar jůs norite stėngtis prieß karalystę Pono Diewo tarp sunû Dowido, kadangi jusû didis pulkas yra; ir turite áuksinus werßius, kurius Jerobeams jums į diewus darę. * 1 Kar. 12, 28.

9. Ar ne jůs ißstumėt klebonus Pono Diewo, waikus Aaron, bey Lewitus, ir saw *kitus klebonus įsidėjot, kaip pagónai per žemes? Kursai ateit sawo ranką pildit jáunu jautuku ir septyneis awinais, tas klebonu pastoj tû, kurie ne yra diewais. * p. 11, 15. 1 Kar. 12, 31.

10. Ale *su mumis yra Wießpats musû Diewas, kurį mes ne prastojam, ir klebonai, kurie Ponui Diewui ßlužij, waikai Aaron, ir Lėwitai, sawo weikalůse, * ps. 46, 12.

11. Ir uždeg Ponui Diewui *kasrytą dėginimo-apierą ir kas-wákarą, priegtam tinkanczes rûkinimožoles, ir padest důną ant czystojo stálo bey áukso liktorių su jo liampomis, kad kas-wákarą uždegtos butu. Nės mes palaikem sargybę Wießpatiês sawo Diewo, bet jûs jį prastojot. * 4 Moiz. 28, 6.

12. Sztay, su mumis ant patiês wirßaus (pryßakij) yra Diewas ir jo klebonai ir trimitos trimitûti, kad prieß jus trimitůtu. Jůs waikai Izrael, ne kariáukite prieß Wießpati sawo tėwû Diewą! nės jûs ne laimėsite.

13. Ale Jerobeams *paslepe zalnieriû pulką aplinkuy, kad iß užpakálio jůs prieitu, kad jie Judawėnams akisė buwo, ir paslėptasis zalniêriû pulkas jiems užpakalije. * Joz. 8, 2.

14. Taygi, kaip Judawenai apsižwalge, ßtay, káras jiems buwo ir pryßakij ir užpakalij. Tay ßauke jie Diewop, ir *klebonai trimitáwo ant trimitû. * 4 Moiz. 10, 9.

15. Ir kožnas Judawoj trimitawo. Ir kožnam Judawoje be-trimitůjant, slogino Pons Diewas Jerobeamą ir wisus iß Izrael dėl Abijo bey dėl Judawėnû.

16. Ir waikai Izrael pabėgo dėl Judawėnû, ir Diewas padawe jůs į jû rankas,

17. Kad Abijas su sawo žmonemis didį mûßį muße; ir půle iß Izrael užmußtûjû penki ßimtai tukstanczû jaunû wyrû.

18. Taipo waikai Izrael buwo pažėminti tů-czės, ale waikai Juda buwo drąsus, nės jie pasitikėjo ant Pono Diewo, sawo tėwû Diewo.

19. Ir Abijas wijo Jerobeamą ir laimėjo iß jo miestû Bet-Eli su jo miestéleis, Jesaną su jo miestéleis ir Eproną su jo miestéleis,

20. Kad Jerobeams daugiaus ne atsigáwo, kol Abijas gywas buwo; ir Pons Diewas slogino jį, kad numire.

21. Bet kaip Abijas buwo pasidriútinęs, tay wêde jis keturiolika móteriû; ir jam gime dwideßimt ir du sunu bey ßeßiolika dukteriû.

22. Bet kas daugiaus sakytina apie Abiją, ir jo elgimas bey darbai, tai yra rašyta nusidáwimůse *prárako Iddo. * p. 12, 15.

14. Pérskyrimas.

Asas sugaißin Balwonû-Gárbinimą ir pérgal Murinus.

1. Ir Abijas užmigo su sawo tėwais, ir jie paláidojo jį mieste Dowido; ir Asas, jo sunus, karáliumi pastojo į jo wietą. Jo czėse pakájaus buwo toj žémėje per dėßimt metùs.

2. Ir *Asas dare, kas teisu buwo ir Wießpaczui jo Diewui patiko; * 1 Kar. 15, 11.

3. Ir ßalin dējo swetimûsius altorius ir aukßtybes, ir sugriowe stulpus ir nukirto ßwentitases giráites,
4. Ir sakydino Judawēnams, kad jie jēßkotu Wießpati sawo tēwû Diewą, ir darytu pagal zokaną bey prisákimus.
5. Ir jis ißmete iß wisû miestû Juda aukßtybes ir balwonus. Nēs karalystēje pakájaus buwo po jo akiû.
6. Ir jis pakure apmuritus miestus Judawoj, kadangi zémēje pakájaus ir neyjokio káro prieß ji ne buwo per tus metus; nēs *Pons Diewas jam atilsiês dawe.
* P. 15, 14.
7. Ir jis tare Judawēnams: pakurkime ßius miestus ir aptwérkime jûs múrais ir korycžomis, wartais bey užkaißczeis, kadangi zéme dar mums priklauso. Nēs mes Wießpati sawo Diewą jeßkojom, ir jis mums átilsiês dawe aplinkuy. Taipo jie kúre, ir wislab jiems geray sékēsi.
8. Ir Asas turējo waiską skydas ir ragótines néßanti, iß Judawôs tris ßimtus túkstanczû ir iß Benjamin skydas néßanczû ir kilpineis mokanczû du ßimtu ir aßtûnesdéßimt túkstanczû, ir tie wisi buwo driúti karzygei.
9. Bet ißsitráuke prieß jûs Sera, Murins, su labay didžu waisku, su túkstanczû túkstanczeis, priegtam su trimis ßimtais wežimû, ir nukáko ik į Marēsą.
10. Ir Asas ißsitráuke prieß ji, ir jie taises ant mûßio pakalnēj Zepata pas Marēsą.
11. Ir Asas meldēsi Wießpati sawo Diewą ir tare: Pone Diewe, *taw wiens miers yra gélbēt, ar kur daug yra, arba kur sylôs niera. Gelbēk tu mus, Wießpatie musû Diewe! nēs mes nusitikim ant tawęs, ir tawo wardan mes atêjom prieß ßitą pulką. Wießpatie musû Diewe, prieß tawę nieką ne gal neywiens žmogus.
* P. 20, 6. 1 Zom. 14, 6.
12. Ir Pons Diewas slogino Murinus po akiû Aso bey Judo, kad pabēgo.

13. Ir Asas su žmonemis pas ji ēsanczeiseis *wijo jûs iki Gerar; ir Murinai pûle, kad jû neywiens gywas ne †ißliko, bet jie buwo užmußti po akiû Pono Diewo ir jo waisko. Ir jie daug turto ißplēßto ßalin gabéno.
* 3 Moiz. 26, 7. 8. † 2 Nus. Kar. 20, 24.
14. Ir jis muße wisus miestus aplink Gerar ēsanczus, nēs *baime Pono Diewo atêjo ant jû. Ir jie ißplēße wisus miestus, nēs daug turto buwo jûse.
* P. 17, 10. 1 Zom. 11, 7.
15. Taipjau jie muße ir ßētras galwijû, ir pargabéno awjû daugybę ir werbliudû; ir wēl atêjo į Jeruzalę.

15. Pérskyrimas.

Asas dar toliaus tikrąję Wierą apczystij.

1. Ir Pono Diewo Dwase užêjo Asarją, sunų Obed.
2. Tas laukan ißêjo Asui prießais ir tare jam: klausykite manęs, Asai ir wisi Judawenai bey Benjamitai. Pons Diewas yra su jumis, kadangi jús su jûmi ēsat; ir kad jús jo jēßkot, tay jis dûsis surasti jusû. Ale jey jús ji prastosite, tay jisai ir jus prastos.
3. Ale *daug dienû bus Izraelije, kad ne bus ney tikrojo Diewo, ney klebono, kurs mokintu, ir ne bus ney zokano. * Oz. 3, 4.
4. Ir *kad jie sawo bēdoje prisiwers prie Wießpatiês Diewo Izrael ir ji jēßkos, tay jis dûsis surast.
* Jer. 29, 13.
5. Tû-czēs ne geray bus tam, kurs ißeina bey ieina, nēs didi trankſmai rasis ant tû, kurie ant zémês gywéna.
6. Nēs wiens žmoniû pulkas sutréßkis kitą, ir wiens miestas kitą. Nēs Diewas jûs ißgandis su wisokia tužba.
7. Ale *jús búkite drąsus ir ne paliáukit, ką pradéjot; nēs jús algą gáusit pagal sawo darbą.
* Luk. 21, 19. 28. 1 Kor. 15, 58.
8. Bet kaip Asas girdējo ßius žodžus ir prarakáwimą Obēdo, prárako, tay jis linksmas pastojo ir ißmete bjaurybes iß wisôs zémês

Juda bey Benjamin ir iß miestû, kurius jis buwo laimējes ant kálnû Epraim; ir atnaujino altorių Pono Diewo, kursai pas prybažnyti Pono Diewo stowējo;

9. Ir surinkdino wisą Judą bey Benjamin, ir swetimûsius prie jû iß Epraim, Manasse bey Simeon. Nēs dide daugybe iß Jzrael jam pripûle matydami, kad Wießpats jo Diews su jûmi buwo.

10. Ir jie susirinko į Jeruzalę trécząji mēnesi į penkioliktąji métą karalystês Aso,

11. Ir apierawojo tą pácze dieną Ponui Diewui nû ano suplēßtojo turto, kuri jie buwo pargabénę, septynis ßimtus jáuczû ir septynis túkstanczus awjû.

12. Ir jie *susitáre, kad jēßkotu Wießpati sawo tēwû Diewą iß wisôs ßirdiês ir iß wisôs dußiôs.
* Joz. 24, 25. 2 Kar. 23, 3.

13. Ir kurs ne norētu jēßkoti Wießpati Jzraēlio Diewą, tam tektu mirti, tiek mažiemsiems tiek didiemsiems, tiek wyrams tiek móterims.

14. Ir jie prisēke Ponui Diewui didzu balsu triúbidami su trimitais ir su triubomis.

15. Ir wisas Juda buwo linksmas iß tôs prysēgôs, nēs jie iß wisôs ßirdiês buwo prisēkę, ir jēßkojo ji iß pilnôs wálês, ir jis dáwesi jû surast; ir * Pons Diews dawe jiems pakájaus aplinkuy.
* P. 14, 6. P. 20, 30.

16. Priegtam karálius Asas ir atstáte Maeką, sawo mótiną, nû tôs ßlužmôs, kurę ji buwo pramániusi ßwentitoj girēj Miplezet. Ir Asas ißpústijo jôs Miplezētą, ir sukúle ji ir sudégino ji pas upę Kidron.

17. Ale *aukßtybes Jzraēlije ne buwo ißmestos; taczaus ßirdis Aso buwo wierna, kol jis gyws buwo.
* 1 Kar. 22, 44. 2 Kar. 12, 3.

18. Ir jis įneßdino, ką jo tēws buwo paßwentines, ir ką jisai buwo paßwentines, į Diewo namus, sidábrą, áuksą bey rykus.

19. Ir ne buwo neyjokio káro ik į trisdeßimt=penktąji métą karalystês Aso.

16. Pérskyrimas.

Asas trejopu Budu susigrießij.

1. Trisdēßimt=ßeßtame mete karalystês Aso nusitráuke aukßtyn *Baēsas, Jzraēlio karálius, prieß Judą, ir kúre Ramą, kad Asui, karáliui Juda, draustu ißsitráukt ir įsitráukt.
* 1 Kar. 15, 17.

2. Ale Asas ēme iß skárbo namûse Pono Diewo ir iß namû karáliaus sidábro bey áukso, ir siunte pas Ben=Adadą, Syrionû karálių, Damaßke gywénantiji, ir jam sakydino:

3. Yra suderējims tarp manęs bey tawęs, ir tarp mano tēwo bey tawo; todēl aß taw sidábrą bey áuksą siuncząu, kad pamestumbei suderējimą su Baēsu, Jzraēlio karáliumi, kad jis nû manęs ßalin tráuktus.

4. Ben=Adads pakluso karáliui Asui ir nusiunte sawo wyresniûsius ant zalniêriû prieß miestus Jzraēlio, tie mußę Ejon, Dan ir Abelmaim, ir wisus miestus Naptali, kur rugiû supyle.

5. Kaip Baesas tai ißgirdo, paliowe jis Ramą kurti ir paliowe nû sawo darbo.

6. Ale karálius Asas pas sawę ēme wisus Judawēnus, ir jie néße ákmenis bey medzus iß Rámo, kureis Baesas kúre, ir jis tais kúre Gebą bey Mizpą.

7. Tû=czēs atêjo Anani, pránaßas, pas Asą, karálių Juda, ir tare jam: kadangi tu *pasitikējei ant Syrionû karáliaus, ir ne pasitikējei ant Wießpatiês sawo Diewo, todēl macis Syrionû karáliaus iß tawo nagû ißsprudo. *Jerem. 17, 5.

8. Ar ne buwo *Murinû bey Libijonû dide daugybe su labay daug wežimais bei raiteleis? o taczaus Pons Diews jûs padawe į tawo rankas, kaip tu ant jo pasitikējei.
* P. 14, 9.

9. Nēs *ákys Pono Diewo máto wisas žemes, kad jis padriûtintu tus, kurie iß wisôs ßirdiês prie jo laikos; tu durnay darei, todēl iß ßio czēso ir busi karu aptráuktas.
* Job 23, 10.

10. Ale Asas supyko ant to prá-naßo ir * apkale ji, nēs jis murmējo su jůmi dēl to. Jr Asas tů-czēs kelis zmones labay prispáude.
* p. 18, 26. 1 Kar. 22, 27.

11. Bet nusidáwimai Aso, taip pirmieji, kaip paskutinieji, ßtay, tie yra raßyti knygose apie karalius Juda bey Jzrael.

12. O Asas apsirgo kojomis tris-deßimt-dewintame metè sawo kara-lystês, ir jo liga wis sunkyn êjo; bet jis ir be-sirgdams Pono Diewo ne jēßkojo, bet liekorius.

13. Taipo uzmigo Asas su sawo tēwais ir numire kétures-deßimt-pirmame metè sawo karalystês,

14. Jr jie paláidojo ji jo kapûse, kurius jis saw buwo ißkasdinęs mieste Dowido. Jr jie padējo ji ant jo pátalo, kuri buwo ißtaisę su grazjomis rûkinimo-zolemis ir kitomis skaney kwépjanczomis zole-mis pagal aptēkoriû zinę sutaisyto-mis; ir * pakúre labay didę ugni.
* p. 21, 19.

17. Pérskyrimas.

Jozapats Diewo prisibijodams gana Palaimôs tur.

1. Jr jo sunus * Jozapats kará-liumi pastojo i jo wietą, ir turējo didę márę prieß Jzrael.
* 1 Kar. 15, 24. p. 22, 46.

2. Jr jis zalniériû idējo i wisus apmúritůsius miestus Judawôs, ir idējo urēdninkus zémēje Juda ir i miestus Epraim, kurius jo tēwas Asas buwo laimējęs.

3. Jr Pons Diewas buwo su Jo-zapatu, nēs jis elgēsi taipo, kaip jau seney pirmà jo tēwas Dowidas buwo pasielgęs, ir ne jēßkojo Baa-lim,

4. Bet Diewą sawo tēwo, ir elgēsi pagal jo prisakimus ir ne pagal elgimą Jzrael.

5. Todēl patwirtino jam Pons Diewas jo karalystę, ir wisi Juda-wēnai dowanû néße Jozapatui; ir jis pilnay turējo ir * bagotumo ir garbês. * p. 18, 1.

6. Jr kaip jo ßirdis pasidrąsino keliůse Pono Diewo, tay jis toliaus ißmete aukßtybes ir ßwentitases gi-ráites iß Judawôs.

7. Treczame metè sawo karalystês siunte jis sawo wyresniůsius Benail, Obadją, Sakarją, Netaneel ir Mi-kają, kad jie mokintu per miestus Judawôs,

8. Jr su jeis Lewitus: Semają, Netanją, Sebadją, Asael, Semi-ramot, Jonatan, Adoniją, Tobiją, ir Tob-Adoniją, ir su jeis klebonu-du Elisamą bey Joram.

9. Jr jie mokino Judawoj ir tu-rējo zokano knygas Pono Diewo su sawim; ir aplink keliáwo per wisus miestus Juda ir mokino zmones.

10. Jr * báime Pono Diewo pér-ēme wisas karalystes per wisas ze-mės aplink Judawą ēsanczes, kad ne kariáwo prieß Jozapatą.
* p. 14, 14. 1 Moiz. 35, 5.

11. Jr Pylistēnai atneße Jozapa-tui * dówanas, lióstą sidabro. Jr Arabijonai jam atneße septynis túk-stanczus ir septynis ßimtus áwinû ir septynis túkstanczus bey septynis ßimtus oziû. * 1 Kar. 4, 21.

12. Taipo Jozapats patarpo ir wis didésnis pastojo, ir jis pakúre Judawoj pilis ir miestus jawams supilti,

13. Jr turējo daug zoposto mie-stûse Judawôs, ir kariáuti mokan-czus wyrus ir didzus ponus Je-ruzalēj.

14. Jr ßitas buwo dawádas tarp jû tēwû giminiû, kurie Judawoj ant túkstanczû wyresnieji buwo: Adnas, wyresnysis, ir su jůmi bu-wo trys ßimtai túkstanczû macniû zmoniû.

15. Pagal ji buwo Joanans, wy-resnysis, ir su jůmi buwo du ßimtu ir aßtůnes-déßimts túkstanczei.

16. Pagal ji buwo Amasjas, su-nus Sikri, kurs iß gerôs wálês Ponui Diewui buwo pasizadējęs, ir su jůmi buwo du ßimtu túkstan-czû macniû zmoniû.

17. Jß waikû Benjamin buwo Eliadas, macnus wyras, ir su jůmi buwo du ßimtu túkstanczû, kurie su kilpineis ir su skydomis buwo ißrēdyti.

18. Pagal ji buwo Jozabads, ir su jůmi buwo ßimts ir aßtůnes-

dėßimtis túkstanczû su ginklais iß⸗rėdytû į waiską.

19. Szie wisi gatawi buwo kará⸗liui (ßlużit), dar be tû, kurius ka⸗rálius dar buwo idėjęs į apmúri⸗tůsius miestus per wisą Judawą.

18. Pérskyrimas.

Jozapats su Akabu į Kárą tráukias prieß Syrionus.

1. Ir Jozapats pilnay turėjo ir bagotumo ir garbês, ir gentimi pastójo su Akabu. *p. 17, 5.

2 Ir *po dwiejû métû jis żemyn traukes pas Akabą į Samariją. Ir Akabs jam bey żmonėms pas ji ėsantiemsiems daug awjû bey jáuczû dawe pamußt. Ir jis perkalbėjo ji, kad aukßtyn keliáutu į Ramotą Gileadè. *1 Kar. 22, 2.

3. Ir Akabs, Izraėlio karálius, tare Jozapatui, karáliui Juda: ke⸗liáuk su manim į Ramotą Gileadè! Jis tare jam: *aß busiu kaip tu, ir mano żmones kaip tawo żmones; mes norim su tawim į kárą. *1 Kar. 22, 4. 2 Kar. 3, 7.

4. Ale *Jozapats tare Izraėlio karaliui: geriaus pasikláusk ßen⸗dien żodżo Pono Diewo. *2 Kar. 3, 11.

5. Ir Izraėlio karálius surinko prárakû keturis ßimtus wyrû ir tare jiems: ar mes gálim į kárą tráuktis į Ramotą Gileadè, arba ar ne? Jie atsáke: tráukkis aukßtyn, Diews ji padůs į karáliaus rankas.

6. Ale Jozapats tare: ar ne dar kitsai koks prárakס Pono Diewo cze yra, kad iß jo pasiklaustumbim?

7. Izraėlio karálius tare Jozapa⸗tui: dar yra wiens wyrs, kad iß jo Poną Diewą kláustumbim; ale aß jo nekenczu, nėsa jis man nieko géro ne apsáko, bet tikt wieno pikto, butent Mikas, sunus Jemlo. Jozapats tare: ne kalbėk taipo, karáliau!

8. Ir Izraėlio karálius wadino sawo kamárninkû wieną ir tare: atgabénk greitay Miką, sunų Jemlo.

9. Ir karálius Izraėlio bey Joza⸗pats, karalius Juda, sėdėjo kożnas ant sawo krėslo, rubais apsirėdę; bet jůdu sėdėjo lauke ties durimis prie wartû Samarijôs, ir wisi prá⸗rakai prarakáwo po jû⸗dwiėjû akiû.

10. Ir Zedekijas, sunus Knaeno, pasidarydino geleżinius ragus ir tare: taip sako Pons Diews: „ßi⸗tais tu Syrionus badysi, ik jûs ißgaißinęs busi."

11. Ir wisi prárakai prarakáwo lygey taipo ir tare: tráukkis auk⸗ßtyn, tu laimėsi; Pons Diews jûs padůs į karáliaus rankas.

12. Ir páslas, kursai nuêjęs buwo Miką wadit, kalbėjo su jûm ir tare: ßtay, prárakû kalbos iß wieno géros yra uż karálių. Meldżu, t'esie ir tawo żodis toksai, kaip jû żodis, ir sakyk géro!

13. Ale Mikas tare: kaip tikray Pons Diews gyws yra, ką mano Diews sakys, tai aß kalbėsiu.

14. Ir jam prie karáliaus atêjus, tare jam karálius: Mikai, ar tu⸗rime tráuktis į Ramotą Gileadè kariáuti, arba ar ne turim tai daryt? Jis tare: beje, tráukkites aukßtyn, jûs laimėsite; padůta jums bus į jusû rankas.

15. Ale karálius tare jam: *aß taw po prysėga sakau, kad man nieko kito ne sakytumbei, kaip teisybę, wardan Pono Diewo. *Matt. 26, 63.

16. Tay jis tare: aß maczau wisą Izraeli ißsisklaidżusi ant kalnû, kaip *áwis kerdżaus ne turinczes. Ir Pons Diews tare: „ar ßitie ne tur pono? kożnas wėl te grįžta namô su pakajumi!" *4 Moiż. 27, 17. Matt. 9, 36.

17. Tay tare Izraėlio karalius Jo⸗zapatui: *ar aß taw ne sakiau: „jis ant manęs nieko gero ne pra⸗rakáuja, bet pikto?" *1 Kar. 22, 18.

18. Ale jis tare: todėl klausykite żodżo Pono Diewo: aß regėjau Poną Diewą sėdinti ant sawo krėslo, ir wisi dangaus pulkai stowėjo po jo deßinês ir po jo kairês.

19. Ir *Pons Diews tare: kas nor Akabą, Izraėlio karálių pér⸗kalbėt, kad aukßtyn tráuktus ir pultu Ramotè Gileadè? Ir wienam ßeip, o antram taip be⸗kalbant, *1 Kar. 22, 20.

20. Ißėjo wiena dwase ir stojos po akiû Pono Diewo ir tare: aß

ji pérkalbēsiu. Bet Pons Diewas tare jei: kûmi?

21. Ji tare: aß ißêjusi busiu melůjanti dwase wisû jo prárakû burnoj. Jr jis tare: tu ji pérkalbēsi ir tai ißtaisysi. Jßeik ir daryk taipo!

22. Dabar ßtay, Pons Diewas melůjancze dwásę dawe į ßiû tawo prárakû burną, ir Pons Diewas pikto prieß tawę kalbējęs.

23. Tay priêjęs Zidekijas, sunus Knaeno, *ißtiko Mika per ausį ir tare: katru keliu Dwase Pono Diewo nů manęs atstojo, kad per tawę kalbētu? * Jon. 18, 22.

24. Mikas tare: ßtay, tu tai matysi, kad *į widutinęję kamárą įêjęs pasislēpsi. * 1 Kar. 20, 30.

25. Ale karálius Jzraelio tare: imkite Miką, ir te pasiliekt jisai pas Amoną, miesto waldoną, ir pas Joasą, karáliaus sunų.

26. Jr sakykit: taip sako karálius: *meskite ßį į kalējimą, ir wálgidikit ji důna bey wandenimi priespaudôs, ik man su pakájumi pargryßtant! * P. 16, 10.

27. Mikas tare: jey tu su pakájumi pargryßi, tay Pons Diewas ne kalbējo per manę. Jr jis tare: girdēkite tai, jûs ¿mones wisi!

28. Taipo *aukßtyn tráukes karálius Jzraēlio, ir Jozapats, karálius Juda, į Ramotą Gileadè. * 1 Kar. 22, 29.

29. Jr karálius Jzraēlio tare Jozapatui: aß nepa¿intinay apsiredysiu ir į karą ateisiu, bet tu sawo rubais buk apsirēdęs. Jr karálius Jzraēlio nepa¿intinay apsirēde, ir jůdu atêjo į karą.

30. Ale Syrionû karálius sawo wyresniemsiems raiteliams buwo liepęs: jûs ne turite kariáuti ney prieß didzus, ney prieß ma¿us, bet wieninteley prieß karálių Jzraēlio.

31. Taygi wyresnieji raitelei Jozapatą památę dumojo, ji ēsanti karálių Jzrael, ir ártinosi, kad prieß ji kariáutu. Ale Jozapats ßauke, ir Pons Diewas gélbējo ji, ir Diewas jůs nů jo ßalin kreipe.

32. Nēs wyresnieji raitelei matydami, ji ne ēsanti karálių Jzrael, atsikreipe ßalin nů jo.

33. *Ale wiens wyrs sawo kilpinį itempe ir iß ne¿iniû ißowe karalių Jzrael tarp pancēriaus bey susegimû. Tay jis tare sawo wa¿nyczai: †atgręßk sawo ranką ir ißweßk manę iß waisko, nēs aß esmi į¿eistas. * 1 Kar. 22, 34. † P. 35, 23.

34. Jr tas kárs didyn êjo tą dieną. Jr karálius Jzrael stowējo ant sawo we¿imo prieß Syrionus iki wákarui, ir numire, kaip sáule nusiléido.

19. Pérskyrimas.

Jejus bária Jozapatą; Jozapats aprupin Ba¿nyczą bey swietißkąję Wyriausybę.

1. Ale Jozapats, karálius Juda, atêjo wēl namô su pakájumi į Jeruzalę.

2. Jr Jejus, Ananjo sunus, prána¿as, ißêjo jam prießais ir tare karáliui Jozapat: ar taw reikia taipo gélbet Diewo=nesibijantiji ir mylēti tus, kurie Pono Diewo n' apkencza? Jr dēl to ant tawęs perpyko narsas Pono Diewo.

3. Ale taczaus *ko géro tawije yra rasta, kad tu ßwentitases giráites ißpustijei iß ßiôs ¿émês, ir sawo ßirdį pritaisei Diewą jeßkoti. * P. 17, 3.

4. Taipo Jozapats pasiliko Jeruzalēj. Jr jis wēl ißkeliáwo tarp ¿moniû pradējęs nů Bersebôs iki ant kalnû Epraim, ir jûs wēl atgrą¿ino prie Wießpatiês jû tēwû Diewo.

5. Jr jis pasteliáwo sudzas toj ¿émėje per wisus apmuritus miestus, ko¿name mieste kelis;

6. Jr tare sudzoms: *prisidabokite, ką jûs dárot; nēs jûs prową dárot ne ¿monēms, bet Ponui Diewui; ir jis pas jus yra, kad jûs prową darot. * Am. 5, 15.

7. Todēl baime Pono Diewo t'esie tarp jusû, ir prisidabodami tai darykit. Nēs pas Wießpati musû Diewą niera neyjokiôs neteisybês, jis ir *ne weizd ney ant ßokio, ney ant tokio ¿mogaus, ir ne ima dowanû. * Job 10, 4. P. 34, 19.

8. Taipjau Jozapats ir pasteliawo Jeruzalēj iß Lewitû bey klebonû ir iß wyresniûjû tēwû iß Jzrael (u¿weizdus) ant *prowû Pono Diewo

ir ant bylû, ir dawe jiems Jeruzalēj gywénti.
* 5 Moiz. 17, 8. 9. p. 19, 17.

9. Ir liepe jiems tarydams: darykite taipo baimę Pono Diewo po akiû turēdami wiernay ir iß tikrôs ßirdiês.

10. Wisose prowose, kurios jums bus praneßtos nů jusû broliû sawo miestůse gywénanczû, apie kraują ir kraują, apie zokaną ir prisákimus, apie budą ir prowas, júsjůs turit pamokinti, kad jie ne nusikaltintu prieß Pona Diewą, ir kokſai kerßtas jus ne uzpultu ney jusû brolius. Darykite taipo, tay jús ne susigrießisite.

11. Sztay, Amarjas, klebons, yra wyriáusiasis ant jusû ant wisû reikalû Pono Diewo. Taygi Sabadjas, Jsmaēlio sunus, yra wyriáusiůju namůse Juda ant wisû reikalû karáliaus. Taygi ir turit urēdninkus, Lewitus, po sawo akiû. Bukite drąsus ir darykite tai; ir Pons Diews bus drauge su tů gerůju.

20. Pérskyrimas.

Jozapats pérgal Ammonitus ir Moabitus.

1. Po ßio (nusidáwimo) atêjo waikai Moab, waikai Ammon, ir su jeis Amunimai, kad kariáutu prieß Jozapat.

2. Ir atêję apsake tai Jozapatui ir tare: ateit prieß tawę didis pulkas iß aną=pus juriû, iß Syrionû; ir ßtay, jie yra Azezon=Tamarè, tai esti Engeddi.

3. Bet Jozapats bijojos ir prisitaise Poną Diewą jeßkoti, ir dawe pastninką ißßaukt per wisą Judawą.

4. Ir Judawēnai * susiêjo Poną Diewą jēßkoti; taipjau ir susiêjo iß wisû miestû Judawôs Poną Diewą jēßkoti. * p. 15, 15.

5. Ir Jozapats nuêjo į surinkimą Judawēnû bey Jeruzalês namůse Pono Diewo ties nauju pryangiu,

6. Ir tare: Wießpatie musû tēwû Diewe, ar ne tu esi Diewu danguje, ir wießpatáujanczu per wisas karalystes pagonû? ir * tawo rankoj yra syla bey macis, ir niera † neywieno, kurs prieß tawę stowetu.
* 1 Nus. Kar. 30, 12. † 2 Nus. Kar. 14, 11.

7. Argi ne tu, musû Diewe, gywátininkus ßiôs zémês prawarei dēl sawo zmoniû Jzrael, ir dawei tą waikams Abraomo, kurs tawę mylējo, amzinay?

8. Kad jie toje gywéno, ir taw ßwentinyczą tawo wardui toje pakúre, ir sake:

9. Kad * kokia nepaláima, kárdas, korawóne, máras arba brangus czēsas mus uzpultu, ir mes turim stowēti ties ßeis namais po tawo akiû, (nēs tawo wardas yra ßiůse namůse,) ir turim tawęsp ßaukti sawo bēdoje, tay tawę norinti tai girdēt ir gélbēt?
* p. 6, 28. 1 Kar. 8, 33.

10. Jrgi dabar wey, waikai Ammon, Moab ir tie nů kálno Seir, ant * kuriû tu ne dawei tráuktis waikams Jzrael, jiems iß Egypto=zémês ißkeliáujant, bet turējo nů jû ßalin kreiptis, neygi jůs ißgaißint;
* Moiz. 2, 9. 19. 29.

11. Jrgi ßtay, jie mums taip piktay atrokůj ir ateit, kad mus ißstumtu iß tawo tēwißkês, kurę tu mums dawei.

12. Musû Diewe, ar tu ne nori jůs súdit? Nēs mes ne turime sylôs prieß ßį didįjį pulką, kurs prieß mus ateit. Mes ne zinom ką daryt, bet musû akys ziúr ant tawęs.

13. Ir wisi Judawēnai stowējo po akiû Pono Diewo su sawo waikais, móterims ir sunumis.

14. Ale ant Jejasielio, sunaus Zakarjo, sunaus Benajo, sunaus Jejiel, sunaus Matanjo, Lewito iß waikû Assap, uzējo Dwase Pono Diewo, widuje surinkimo,

15. Ir táre: geray supraskite, wisi Judawēnai ir jús gywátininkai Jeruzalês, ir tu karáliau Jozapat, taip sako Pons Diews jums: „jús ne turite bijotis neygi ne nusigąst dēl ßio didzojo pulko, nēs ne jús kariáujat, bet Diewas.

16. Rytoj jús turite pas jůs zemyn tráuktis; ir ßtay, jie aukßtyn tráukiasi pas Ziz, ir jús prieisite jůs prie ßwendriû upélij ßę=pus púsczôs Jeruel.

17. Nēs ne jús kariáusite dēl ßio reikalo. Nueikit tiktay ir stowēkit,

ir matykit pagalbą Pono Diewo, kurs su jumis yra, jûs iß Judawôs bey iß Jeruzalês; nesibijokit ir ne nusigąskit, rytoj ißsitráukkit prieß jûs, Pons Diewas yra su jumis!"

18. Tay Jozapats pasiklonojo sawo wéidu iki žémês; ir wisas Juda bey gywátininkai Jeruzalês pasiklonojo Ponui Diewui ir meldēsi Pono Diewo.

19. Ir Lewitai iß Kaatitû waikû ir iß Koritû waikû pasikēle, kad liaupsíntu Wießpati Izraēlio Diewą didžiu balsu dangun.

20. Ir jie rytą=métą pasikēle ankſti ir ißkeliáwo ant púsczôs Tekoôs=linkay. Ir kaip jie ißsitráuke, stowējo Jozapats ir tare: klausykite manęs, Judawēnai, ir jûs gywátininkai Jeruzalês: *nusitikēkite Wießpatimi sawo Diewu, tay busite be baimês; ir wierikite jo prarakams, tay turēsite palaimôs.

* Jez. 28, 16. Ißm. 16, 26.

21. Ir jis mokino žmones, ir státe giedojanczus Ponui Diewui, kad liaupsíntu ßwentoje grožybēje, ir pirm tû eitu, kurie su ginklais ißsirēdę, ir tartu: *dēkawokite Ponui Diewui, nēs jo mielaßirdingyste patenka amžinay. *Ps. 106, 1.

22. Ir kaip jie pradējo dēkawoti ir liaupsínti, dawe Pons Diewas paslēptąji zalniêriû pulką, prieß Judą atêjusi, užpulti waikus Ammon, Moab ir tus iß kálno Seir, ir ißmuße jûs.

23. Tay pasikēle waikai Ammon bey Moab prieß tus, kurie ant kálno Seir gywéno, kad jûs ißgaißintu ir ißpústitu. Ir kaip jie tus wisus, kurie ant kálno Seir gywéno, buwo ißgaißinę, gélbējo *wiens=antrą, kad ir patys susigaißino. *1 Zom. 14, 20.

24. Bet kaip Judawēnai į Mizpę atêjo prie púsczôs, kreipēsi jie prieß tą pulką, ir ßtay, czę gulējo žudyti lawonai ant žémês, kad neywiens ne buwo ißbēgęs.

25. Ir Jozapats atêjo su sawo žmonemis, kad turtą iß jû suplēßtąji ißdalytu, ir rádo tarp jû tiek turto bey rubû ir brangiausiûjû rykû, kurius jie jiems buwo atēmę, kad tûs ney paneßt ne galējo; ir ißdalijo per tris dienas suplēßtąji turtą, nēs jo buwo daugumas.

26. Bet ketwirtąję dieną jie susiêjo Liaupsínimo=pakalnēj, nēs czonay jie liáupsino Poną Diewą. Todēl ta wieta wadinama Liaupsínimo=pakalne iki ßei dienai.

27. Taipo kožnas iß Juda bey iß Jeruzalês wēl pargryžo, ir Jozapats pirm jû, kad į Jeruzalę nusitrauktu su džiaugsmu. Nēs Pons Diewas jiems džiaugsmą buwo dawęs ant jû neprieteliû.

28. Ir įsitráuke į Jeruzalę su psaltereis, su arpomis ir su trimitoms į namus Pono Diewo.

29. Ir báime Diewo užêjo wisas karalystes per žemes, kaip jie girdējo, kad Pons Diewas prieß Izraelio neprietelius buwo kariáwęs.

30. Taipo karalyste Jozapato tyka pastojo, ir *Diewas jam dáwe pakajaus aplinkuy.

* P. 14, 6. P. 15, 15.

31. Ir Jozapats karaliáwo ant Juda; ir buwo *trisdeßimts ir penkiû métû, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo dwideßimt ir penkis metus Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo Asuba, Siljo dukte.

* 1 Kar. 22, 42.

32. Ir jis elgēsi pagal elgimą sawo tēwo Aso, ir nesiliowe nû to darydams, kas Ponui Diewui geray patiko;

33. Tikt ką jie aukßtybes ne sugriówe, nēs žmones sawo ßirdi dar ne buwo pritaisę Diewop sawo tēwû.

34. Ale kas daugiaus sakytina apie Jozapatą, tiek kas pirmûjû, tiek kas paskutiniûjû (nusidáwimû), ßtay, tai yra raßyta nusidawimûse Jejaus, Ananjo sunaus, kurius jis suraßęs knygose karaliû Izrael.

35. Paskuy susitáre Jozapats, karalius Juda, su Aasju, karaliumi Izrael, kursai labay grießnay pasiélgdawo.

36. Ir jis susitáre su jûmi akrutû darydit, kad galētu juremis keliáuti; ir jie darydino tus akrutus Ezeon=Gaberij.

37. Ale Eliezeris, Dodawo sunus iß Maresa, prarakáwo prieß Jozapatą ir tare: todēl, kad tu su Aasju susitarei, Pons Diewس tawo darbus suplēße. Jr * akrutai sulužo, kad ne galējo juremis keliáuti. Kar. 22, 49.

21 Pérskyrimas.

Jorams žawina sawo Brolius, garbin Balwonus, jo Karawone ir bēdnasis Smertis.

1. Jr Jozapats užmigo su sawo tēwais ir buwo paláidotas pas sawo tēwus mieste Dowido, ir jo sunus * Jorams karáliumi pastojo į jo wietą. * 2 Kar. 8, 16. 1 Nus. Kar. 3, 11.

2. Jr jis turējo broliû, Jozapato súnus, Asariją, Jejiel, Sakarją, Azarją, Mikael ir Sepatją; ßitie wisi buwo waikai Jozapato, karáliaus Juda.

3. Jr jû tēwas dawe jiems daug dowanû sidabro, áukso bey žemczugû, priegtam ir apmuritus miestus Judawoj; ale karalystę jis dawe Joramui, nēs tas buwo pirmgimęsis.

4. Ale kaip Jorams karalystę sawo tēwo buwo gawęs ir tą įweikęs, tay jis kardu nužawino wisus sawo brolius, priegtam ir kelis wyresniûjû iß Jzrael.

5. * Trisdeßimts ir dwiêjû metû buwo Jorams, kaip jis karaliumi pastojo, ir karaliáwo aßtûnis metus Jeruzalēj. * 2 Kar. 8, 17.

6. Jr * elgēsi pagal elgimą karaliû Jzrael, kaip Akabo gimine buwo dáriusi, nēs Akabo dukte buwo jo pati; ir dáre, kas Ponui Diewui ne patiko. * 2 Kar. 16, 3.

7. Ale Pons Diews ne norējo ißgaißinti Dowido giminę dēl ano derējimo, kuriûm su * Dowidu buwo suderējęs, ir kaip jis buwo kalbējęs jam † žibnyczą dûti, ir jo waikanis wisadôs. * 2 Zom. 7, 12. † Ps. 132, 17.

8. Jo czēsè atpûle Edomitai nû Juda ir įsidējo saw karalių.

9. Nēs Jorams į jû žémę buwo nukeliáwęs su sawo wyresneiseis, ir wisi wežimai su jûmi, ir nakcze buwo pasikēlęs ir Edomitus aplink ji ir wyresniûsius prie wežimû užmußęs.

10. Todēl * Edomitai atpûle nû Juda iki ßei dienai. Tû-czēs ir Libna nû jo atpûle. Nēs jis prastojo Wießpati sawo tēwû Diewą. * 2 Kar. 8, 20.

11. Jis ir pakúre aukßtybes ant kalnû Judawoj ir dare, kad tie Jeruzalēj kekßáwo, ir ißwadzojo Judawą.

12. Bet jis gáwo grómatą nû prárako Eliośiaus, toje taip buwo raßyta: taip sako Wießpats Diewas tawo tēwo Dowido: „todēl, kad tu nesielgei pagal elgimą sawo tēwo Jozapat, ney pagal elgimą Aso, karáliaus Juda,

13. Bet elgeisi pagal elgimą karáliû Jzrael, ir darai, kad Juda ir tie, kurie Jeruzalēj gywéna, kekßáuja pagal kékßáwimą giminês Akab; o priegtam ir sawo brolius sawo tēwo giminês nužudei, * kurie geresni buwo, ne kaip tu: * 1 Kar. 2, 32.

14. Sztay, todēl Pons Diews tawę su dide sloga ißtiks, tawo žmones, tawo waikus, tawo móteres ir wisą tawo turtą.

15. Jr tu sunkey apsirgsi widureis, ikikol tawo widurei dēl ligôs ißpuls į dieną-dienôs.“

16. Taipo Pons Diews prikēle prieß Joramą dwasę Pylistēnû bey Arabijonû prie ßaliês Murinû gywénanczûjû;

17. Jr jie užsitráuke į Judawą ir suplēße ję, ir ßalin wéže wisą turtą namûse karáliaus esantiji, priegtam jo sunus bey móteres, kad jam neywiens sunus ne liko, kaip tiktay Joajas, mažiáusiasis jo sunus.

18. Jr po wiso to Pons Diews ji slogino widuriûse tokia liga, kuri ne buwo gydoma.

19. O kaip tai wis taipo buwo į dieną-dienôs, tay dwiem métam pérējus jo widurei ißpûle draug su liga, ir jis numire piktomis ligomis. Jr jie ji ne sudege (ne smilke del jo), * kaip jie jo tēwams buwo darę. * Jer. 34, 5.

20. Trisdeßimt ir dwiêjû metû jis buwo, kaip karáliumi pastojo, ir karaliáwo aßtûnis metus Jeruzalēj, ir elgēsi, kad ne grażu buwo; ir

jie paláidojo ji mieste Dowido, ale * ne i kapus karáliû. * p. 24, 25.

22. Pérskyrimas.

Aasjo Prapûlimas; Ataljôs Razbájus.

1. Ir tie iß * Jeruzalês i karáliŭ idējo Aasją, maźiáusiji jo sunû, i jo wietą. Nēs zalnierei, iß Arabijonû su waisku atêję, pirmûsius wisus buwo nużawinę; todēl karáliumi pastojo Aasjas, Joramo sunus, karáliaus Juda. * 2 Kar. 8, 24.

2. Ketures-dēßimts ir dwiējû métû buwo Aasjas, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo wienus metus Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo * Atalja, Amrio dukte. * 2 Kar. 11, 1.

3. Bet ir jisai elgēsi pagal elgimą giminês Akabo, nēs jo mótina priprátino ji Diewą prastoti.

4. Todēl jis dáre, kas Ponui Diewui ne patiko, kaip gimine Akabo. Nēs jie buwo jo rodininkais jo tēwui numirus, kad ji prapulditu.

5. Ir jis elgēsi pagal jû rodą. Ir jis nusitráuke su Joramu, Akabo sunumi, karáliumi Izrael, i kárą i Ramotą Gileadè prieß Azaeli, Syrionû karalių. Ale Syrionai iżeide Joramą,

6. Kad pargryźęs gyditus Jesreelij; nēs jis turējo źaizdû, kuriomis iżeistas buwo Ramoje be-kariáudams su Azaeliu, Syrionû karáliumi. Ir Asarjas (t. e. Aasjas), Joramo sunus, karálius Juda, źemyn keliáwo, kad lankytu Joramą, Akabo sunų, Jesreēlij, kurs sirgo.

7. Nēs prapûlimas Aasjui Pono Diewo buwo lémtas, kad pas Joramą ateitu ir taipo su Joramu ißsitráuktu prieß Jejų, Nimsio sunų, * kuri Pons Diews buwo móstidinęs, kad ißgaißintu giminę Akabo. * 1 Kar. 19, 16. 2 Kar. 9, 2.

8. Taygi, kaip Jejus korawojo Akabo giminę, rádo jis kelis wyresniûjû iß Juda ir waikus broliû Aasjo, Aasjui tarnáujanczus, ir nużude jůs.

9. Ir jis jēßkodams * Aasją sugáwo ji, kaip jis buwo pasislēpęs Samarijoj. Ir jis nugabéntas buwo pas Jejų, tas ji nużude, ir jie paláidojo ji. Nēs jie táre: jis esti Jozapato sunus, kurs Poną Diewą jēßkojo iß wisôs ßirdiês. Ir ne buwo daugiaus neywieno iß giminês Aasjo, kurs karáliumi pastotu. * 2 Kar. 9, 27.

10. Ale * Atalja, Aasjo mótina, matydama sawo sunų źudytą pasikēle ir nużude wisus karáliaus waikus giminēje Juda. * 2 Kar. 11, 1.

11. Bet Josabeat, karáliaus sesů, ēme Joasą, Aasjo sunų, ir pagáwo ji iß karáliaus waikû źudomûjû, ir pakawojo ji su jo áukle i koke kamárą. Taipo paslēpe ji Josabeat, dukte karáliaus Joram, klebono Jojado pati (nēs ji buwo Aasjo sesů) dēl Ataljôs, kad jis ne źudytas buwo.

12. Ir jis su jeis buwo paslēptas namůse Diewo ßeßis metus, kôl Atalja karalēne buwo toje źémēje.

23. Pérskyrimas.

Jojadas móstij Joasą i Karalių; Atalja źudyta; Baal ißpustits.

1. Ale * sekmame mete Jojadas pasidrąsino ir ēme wyresniůsius ant ßimtû, butent Asarją, sunų Jeroam, Ismaeli, sunų Joanan, Asarją, sunų Obed, Maeseją, sunų Adaja, ir Elisapat, sunų Sikri, kad su jeis susitartu. * 2 Kar. 11, 4.

2. Tie keliáwo aplink per Judawą ir surinko Lewitus i krúwą iß wisû miestû Juda ir wyresniůsius tēwû iß Izrael, kad ateitu i Jeruzalę.

3. Ir wisas surinkimas suderējo su karáliumi Diewo namůse. Ir jis tare jiems: ßtay, karáliaus sunus tur karáliumi buti, kaip Pons Diews kalbējęs ant waikû Dowido.

4. Taygi dabar taipo turite daryt: treczasis jusû dalyks, kurie Sabbatoje pareinat, tur buti po klebonais ir Lewitais wartû sargais ēsanczeis prie slenkscżo,

5. Ir treczasis dalyks namůse karáliaus, ir treczasis dalyks prie apatiniûjû wartû; ale wisi źmones tur buti pryangij prie namû Pono Diewo.

6. O kad neywiens ne eitu i tus Pono Diewo namus, kaip tiktay klebonai bey Lewitai, kurie tarnáuja! tie tur ieiti, nēs jie paßwen-

titi; ir wisi žmones te laiko sargybę Pono Diewo.

7. Jr Lewitai tur aplink karáliu susistot, kožnas sawo ginklais sawo rankoj. Jr kas ieis i tus namus, tas tur but žudytas. Jr jie tur pas karáliu buti, jam išeinant ir ieinant.

8. Jr Lewitai ir wisas Juda dare, kaip klebons Jojadas jiems buwo liepęs, ir ēme kožnas sawo žmones, kurie Sabbatoje parējo, su tais, kurie Sabbatoje šalin ējo. Nēs klebons Jojadas ne=dawe tiem=dwiem pulkam pérsiskirti.

9. Jr klebons Jojadas * dawe wyresniemsiems ant šimtû ragotiniû bey skydû ir ginklû karaliaus Dowido, kurie Diewo namûse buwo;
* 2 Kar. 11, 10.

10. Jr susitáte wisus žmones, kožną su jo ginklais rankoj, nû kampo po dešinês tû namû iki kampo po kairês ant altóriaus= ir ant namû=linkay aplink karáliu.

11. Jr jie išwédę karáliaus sunu uždējo jam wainiką bey liudijimą, ir idējo ji i karáliu. Jr Jojadas bey jo súnus móstijo ji ir tare: Diewe padēk karáliui!

12. Ale Atalja * girdēdama šauksmą žmoniû pribēganczûjû ir karáliu garbinanczûjû atêjo pas žmones i Pono Diewo namus.
* 1 Kar. 1, 41.

13. Jr ji máte, ir štay, karálius stowējo ant sawo wietôs, kur ieinama, ir wyresnieji ir, kurie trimitáwo, aplink karáliu, ir wisi žmones tôs žémês buwo linksmi ir * trimitáwo ant trimitû, ir kurie giedojo, su wisokeis strún=žaisleis pasteliûti, kad liaupsintu. Tay ji iplēše sawo rubus ir tare: maištas! maištas!
* 4 Moiz. 10, 10.

14. Ale Jojadas, klebons, išêjo laukan su wyresneiseis ant šimtû, kurie waiską walde, ir tare jiems: išwestkit ję iš šiû namû laukan per pryangi, ir jey kas paskuy ję eis, tas kardu bus žudytas. Nēs klebons buwo liepęs, kad ji ne butu žudyta namûse Pono Diewo.

15. Jr jie sawo rankas pridējo prie jôs. Jr kaip jie nukáko, kur ieinama i arkliû=wartus prie karáliaus namû, tay ję czonay nužude.

16. Jr Jojadas * derējimą dáre tarp sawęs ir tarp wisû žmoniû ir tarp karáliaus, kad jie Pono Diewo žmonemis butu.
* p. 15, 12.

17. Tay * wisi žmones ējo i Baalio namus ir sulúuže ji, ir jo altorius bey abrozus jie sukúle, ir nužude Matanų, Baalio klebonų, pas altoriùs.
* 2 Kar. 11, 18.

18. Jr Jojadas idējo urēdninkus namûse Pono Diewo tarp klebonû bey Lewitû, kurius Dowids buwo padawádijęs namams Pono Diewo, kad déginimo=apieras taisytu Ponui Diewui, kaip tai rašyta Moižešiaus zokane, su džaugsmu ir su giesmēmis, kurias Dowids išmislijęs.

19. Jr padawádijo wartû sárgus i wartus prie namû Pono Diewo, kad nieko ne ieitu, kas neczysta, bile=kokio dáikto.

20. Jr jis ēme wyresniûsius ant šimtû ir máce turinczûsius bey didžûsius ponus tarp žmoniû, ir wisus žmones nû kiemû, ir nuwede karáliu žemyn iš namû Pono Diewo, ir wéde ji pro aukštûsius wartus prie namû karáliaus, ir dawe karáliui pasisēst ant karáliaus krēslo.

21. Jr wisi žmones tôs žémês buwo linksmi, ir miestas átilsiês gáwo; ale Atalja kárdu buwo žudyta.

24. Pérskyrimas.

Joaso Garbês werti Darbai, Balwonû=Garbinimas, Korawone ir Smertis.

1. Joasas * buwo septyniû métû, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliawo ketures=dēšimts métû Jeružalēj. Jo mótina wardu buwo Zibja iš Bersebôs.
* 2 Kar. 12, 1.

2. Jr Joasas dáre, kas Ponui Diewui geray patiko, kol kunigs Jojadas gyws buwo.

3. Jr Jojadas dawe jam dwi moteri, ir jam gime sunû bey dukteriû.

4. Paskuy Joasas apsiēme Pono Diewo namus iš naujo pataisyt;

5. Jr surinkdino klebonus bey Lewitus ir tare jiems: iškeliáukit i wisus miestus Juda ir surinkkit pinigû iš wiso Izrael kas=métą pataisyt namus jusû Diewo, ir skubi=

kites tai daryt! Ale Lewitai nesiskubinos.

6. Tay wadino karálius Jojadą, wyresniji iß jû, ir tare jam: kodėl tu ne pridaboji ant Lewitû, kad jie sudėtu mė̇zlawą iß Juda bey iß Jeruzalês, * kurę Moizeßius, Pono Diewo tarnas, jiems uzdėjęs, kurę rinko tarp Jzrael ßėtrai surinkimo?
* 2 Moiz. 30, 12. 13.

7. Nės * Diewo-nesibijanczoji Atalja ir jôs súnus parplėße Diewo namus, ir wislab, kas Pono Diewo namams buwo ßwentita, jie Baalim ant géro priskyre. * p. 22, 10.

8. Tay liepe karálius, kad skrynę darytu ir tą padėtu lauke į wartus prie Pono Diewo namû;

9. Jr dawe ißßaukti Judawoj ir Jeruzalėj, kad Ponui Diewui atgabéntu mė̇zlawą * Moizeßiaus, Diewo tarno, Jzraėliui uzdėtąję púsczoje.
* 2 Moiz. 30, 12. 13.

10. Tay dzaugėsi wisi wyresnieji ir wisi zmones, ir atneße bey sumete tą į skrynę, ikikol ji pilna pastojo.

11. Jr kad czėsas buwo skrynę parneßt per Lewitus pagal karáliaus zodi, (matant, daug pinigû toje ėsant,) tay atêjo karáliaus raßytojis, ir kam wyriáusiasis klebons tai buwo liepęs, ir ißkráte skrynę ir néße tą wėl į jôs wietą. Taip dare jie kas-dien, kad pinigû daugybę supyle.

12. Jr karálius bey * Jojadas dawe tus (piningus) darbininkams dirbantiems prie namû Pono Diewo, [tie samde mistrus wisokius ákmenis dailey ißkalti mokanczus ir cimerninkus, kad taisytu Pono Diewo namus;] ir mistrams, kurie gelezimi bey wariu dirbo, taisyti Pono Diewo namus. * 2 Kar. 22, 4.

13. Jr darbininkai dirbo, kad tas pataisimas jiems geray sékėsi per jû rankas, ir pilnay pataise tus Diewo namus ir geray ißtaisę tus driútus padare.

14. Jr kaip jie tai buwo pabaigę, atgabéno jie likusiûsius pinigus karáliui bey Jojadui; iß tû padarydino jie rykus namams Pono Diewo, rykus urėdui ir déginimo-apieroms, ßáukßtus, ir áuksinus bey sidabrinius rykus. Jr jie apierawojo déginimo-apieras prie tû Pono Diewo namû wisadôs, kol Jojadas gywsbuwo.

15. Jr Jojadas buwo pasénęs ir ßio amzio jam pakakus numire; ir buwo ßimto ir trisdeßimts métû, kaip jis numire.

16. Jr jie paláidojo jį mieste Dowido tarp karáliû, todėl, kad jis geray buwo daręs Jzraėliui ir Diewui bey jo namams.

17. Jr Jojadui numirus atêjo wyresnieji Juda ir pasiklonojo karáliui, tay karálius jû klause.

18. Jr jie prastojo Pono Diewo namus, Diewo sawo tėwû, ir ßluzijo ßwentitomsioms girėms bey balwonams. Tay kerßtas uzêjo Judą bey Jeruzalę dėl ßiôs jû kaltybês.

19. Ale Jis siunte prárakû pas jûs, kad jie Diewopi prisiwerstu; ir tie ißliudijo jiems, * ale jie tai ne norėjo girdėt. * p. 33, 10.

20. Jr Diewo Dwase uzėjo ant Zakarjo, sunaus Jojado, kuningo, tas pasistojo aukßtay zmonėms į akis ir tare jiems: taipo sako Diews: „kodėl jús pérzengiat prisákimus Pono Diewo? toktai jums ne geray sekssis; nės * jûs Poną Diewą prastojot, tay jis jus wėl prastos."
* p. 12, 5. p. 15, 2.

21. Ale jie susitáre prieß jį ir * nuzude jį akmenimis, kaip karálius buwo liepęs, pryangij prie namû Pono Diewo.
* Matt. 23, 35. Ebr. 11, 37.

22. Jr karálius Joasas ne atsimine (anôs) mielaßirdingystês, kurę Jojadas, jo tėws, jam buwo ißrodęs, bet nuzude jo sunų. Ale mirdams jis sake: Pons Diews tai matys ir pajėßkos.

23. Jr métui pérėjus trauke aukßtyn Syrionû waiskas, ir atėję į Judawą ir į Jeruzalę nuzawino wisus wyresniûsius zmoniû, ir wisus iß jû suplėßtus dáiktus jie nusiunte karaliui į Damaßką.

24. Nės Syrionû pulkas atėjo su nedaug wyrais, o taczau Pons Diews į jû rankas dawe labay didi pulką, todėl, kad jie Wießpati sawo

tēwû Diewą buwo prastoję. Taipjau jie ir Joašą pakorawojo.

25. Ir jiems nů jo ßalin atsitráukiant, paliko jie jį sunkiomis ligomis serganti. *Ale jo tarnai susitare prieß jį dēl kraujo waikû Jojado, kuningo, ir zawino jį ant jo pátalo, ir jis numire. Ir jie palaidojo jį mieste Dowido, ale ne tarp karáliû kapû.
*2 Kar. 12, 20.

26. O kurie prieß jį susitáre, ßitie buwo: Sabads, sunus Simeatôs, Ammonitēnês, ir Josabats, sunus Simritôs, Moabitēnês.

27. Ale jo súnus ir wisas skaitlius, kursai po jûm buwo susirinkęs, ir budawone Diewo namû, ßtay, tai yra suraßyta knygose nusidáwimû karáliû. Ir *jo sunus Amazjas karáliumi pastojo į jo wietą.
*2 Kar. 12, 21.

25. Pérskyrimas.

Karaliáwimas Amazjo, Karáliaus Juda.

1. *Dwideßimt ir penkiû métû buwo Amazjas, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo dwideßimt ir dewynis metus Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo Joadan iß Jeruzalês.
*2 Kar. 14, 2.

2. Ir jis dare, kas Ponui Diewui geray patiko, ale taczaus ne iß wisôs ßirdiês.

3. Bet kaip jo karalyste buwo patwirtinta, nuzude jis *sawo tarnus, kurie karálių, jo tēwą, buwo uzmußę.
*p. 24, 25.

4. Ale jû waikus jis ne nuzude. Nēs *taipo yra raßyta knygose zokano Moizeßiaus, kuriose Pons Diews liepja ir sako: tēwai ne tur zawinami but uz waikus, ney waikai uz tēwus; bet kožnas dēl sawo nusidējimo tur zawintas buti.
*5 Moiz. 24, 16.

5. Ir Amazjas kruwon suwadino Judą ir sustáte jûs pagal tēwû gimines, pagal wyresniûsius ant túkstanczû ir ant ßimtû, po wisą Judą bey Benjamin, ir suskaite jûs nů dwideßimt métû ir daugiaus, ir rádo jû tris ßimtus túkstanczû ißrinktûjû, į waiską tinkanczûjû ir ragotines bey skydas wartoti gálinczûjû.

6. Priegtam jis ir priēme iß Jzrael ßimtą túkstanczû driutû zalniêriû uz ßimtą centneriû sidábro.

7. Ale wiens Diewo wyrs atêjo pas jį ir sake: karáliau, te ne eit Jzraēlio waiskas drauge su tawim! nēs Pons Diews ne yra su Jzrael, ney su wisais waikais Epraim.

8. Nēs jey tu ateini koki drąsumą ißrodit kare, tay Diews tawę důs prapult per tawo neprietelius. Nēs Pons Diews macę tur ir gélbet ir prapuldit.

9. Amazjas atsake Diewo wyrui: kągi weiksime su ßimtû centneriû, kurius aß zalniêriams Jzrael esmi dawęs? Diewo wyrs tare: Pons Diews dar daugiaus tur, ne kaip tiek yra, ką jis taw gal důti.

10. Tay Amazjas atskyre zalnierius, kurie iß Epraim pas jį buwo atêję, kad jie į sawo kampą nueitu. Tay jie labay supyko ant Juda ir wēl nusitráuke į sawo kampą su didzu pápykiu.

11. Ir *Amazjas buwo linksmas ir ißwede sawo zmones, ir ißsitráuke į druskôs=pakalnę ir uzmuße Edomitû iß Seir dêßimt túkstanczû.
*2 Kar. 14, 7.

12. Ir waikai Juda sugáwo jû dêßimt túkstanczû gywus, tus jie wéde ant wirßaus nekuriôs ûlês ir nustúme jûs nů wirßaus tôs ûlês, kad jie wisi pérplyßo.

13. Ale zalniêrei, kurius Amázjas wēl buwo paléidęs, kad jie su jo zmonemis į kárą ne tráuktus, ipůle į miestus Juda nů Samarijôs ik į Bet=Oron, ir uzmuße jû tris túkstanczus, ir ēme daug suplēßtû daiktû.

14. Ir kaip Amazjas pargryzo nů Edomitû múßio, parsineße jis balwonus waikû Seir ir pastáte tus saw į diewus, ir meldēsi po jû akiû ir rúkino jiems.

15. Tay Pons Diews labay supyko ant Amazjo ir siunte práraką pas jį, tas sake jam: kodēl tu jēßkai balwonus tû zmoniû, kurie sawo zmones ne galējo ißgélbēt iß tawo rankôs?

16. Ir jam su jûmi be=kalbant tare jis jam: ar kas tawę idējo į

karáliaus dumczų? paliáuk, kodēl tu nori użmußtas buti? tay práraſkas paliowe ir tare: aß geray nuſmanau, kad Pons Diewas pérleidęs tawę ißgaißint, kad tu tai darei ir mano żodżams ne klauſai.

17. Jr *Amazjas, karálius Juda, ſuſiródijęs nuſiunte pas Joaſą, ſunų Joajo, ſunaus Jejaus, karálių Jzraēl, ir jam ſakydino: eik ßen, ir apſiżiurēkiwa wiens-antrą. *2 Kar. 14, 8.

18. Ale Joaſas, karálius Jzrael, ſiunte pas Amazją, karálių Juda, ir jam ſakydino: *erßkētis Libanone ēſąſis nuſiunte pas cēdrą į Libanon ir jam ſakydino: dûk ſawo dukterį mano ſunui per pácżę. Ale żwērys Libanonė bēgo per erßkētį ir ſumyne jį. *Wald. 9, 14.

19. Tu dingai: „ßtay, aß Edomitus ißmußiau;“ tûm paſididżûj tawo ßirdis, ir jēßkai gyriaus. Dabar paſilikk namēj; kodēl tu jēßkai ſawo prapûlimo, kad tu prapultumbei, ir Juda ſu tawim?

20. Ale Amazjas ne klauſe jo, nēs tai ſtojos nû Diewo, kad jie padûti butu į jo rankas, todēl, kad jie Edomitû balwonus buwo jēßkoję.

21. Tay Joaſas, karálius Jzrael, keliáwo aukßtyn, ir jûdu apſiżiurējo ſu kits-kitu, jis ir Amazjas, karálius Juda, Bet-Semēj, kuri Judawoj yra.

22. Ale Judawēnai użmußti buwo Jzraelitēnû, ir kożnas *nubēgo į ſawo ßētrą. *2 Sam. 18, 17.

23. Ale Amazją, karalių Juda, Joaſo ſunų, ſugáwo Joaſas, Joajo ſunus, karálius Jzrael, Bet-Semēj, ir nugabéno jį į Jeruzalę, ir ſugriówe murus Jeruzalēs nû wartû Epraim iki kampiniûjû wartû, keturiû ßimtû maſtû ilgį.

24. Jr wiſą áukſą bey ſidábrą, ir wiſus rykus, kurie randami buwo Diewo namûſe pas Obed-Edomą ir ſkarbinyczoj namûſe karáliaus, ir waikus į użſtatą (pantą) ēme jis ſu ſawim į Samariją.

25. Jr Amazjas, Joaſo ſunus, karálius Juda, dar patēko, Joaſui, ſunui Joajo, karáliui Jzrael, numirus, penkiolika métû.

26. Bet kas daugiaus ſakytina apie Amazją, taip kas pirma, kaip kas paſkiáus nuſidawe, ßtay, tai yra rażyta *knygoſe karáliû Juda bey Jzrael. *1 Kar. 14, 18.

27. Jr iß to czēſo, kaip Amazjas nû Pono Diewo atſikreipe, *ſuſitare jie prieß jį Jeruzalēj, ale jis nubēgo į Lakis. Tay jie nuſiunte paſkuy jį į Lakis ir użmuße jį czonay. *p. 24, 25.

28. Jr pargabéno jį ant arkliû ir *paláidojo jį pas jo tēwus mieſte Juda. *2 Kar. 14, 20.

26. Pérſkyrimas.

Uſijas rukin ir paſtoja raupſûtu.

1. Tay *wiſi żmones Juda ēme Uſiją, tas buwo ßeßiolika métû, ir idējo jį karáliumi į wietą jo tēwo Amazjo. *2 Kar. 14, 21.

2. Taſai pakúre Elot ir tą wēl atgrążino pas Judą, kaip karálius użmigęs buwo ſu ſawo tēwais.

3. Szeßiolika métû buwo Uſijas, kaip jis karaliumi paſtojo, ir karaliáwo penkes-dėßimts ir du metu Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo Jekalja iß Jeruzalēs.

4. Jr jis dáre, *kas Ponui Diewui geray patiko, kaip jo tēwas Amazjas buwo dáręs. *p. 25, 2. 2 Kar. 15, 31.

5. Jr jis Diewą jēßkojo, kol Sakarjas gywas buwo, mokitojis regējimûſe Diewo; ir kol jis Poną Diewą jēßkojo, tol Diewas jam dáwe laimēti.

6. Nēs jis ißſitráuke ir kariáwo prieß Pylistēnus, ir pargriówe murus Gatė ir murus Jabnēj bey murus Aſdodė; ir kúre mieſtus aplink Aſdod ir tarp Pyliſtēnû.

7. Nēs Diewas gélbējo jį prieß Pyliſtēnus, prieß Arabijonus, prieß tus Gur-Baalij ēſanczus ir prieß Meunitus.

8. Jr Ammonitai dowanû dawe Uſijui, ir jis buwo geray ſkélbjamas, ik atent į Egyptą; nēs jis wis driuténis paſtojo.

9. Jr Uſijas pakurdino korycząs Jeruzalēj prie kampiniûjû wartû ir prie pakalniniûjû wartû ir ant kitû kampû, ir múrais padriútino jas.

10. Jis ir piliû pakurdino púsczoje ir kasdino daug šuliniû, nēs jis daug bandôs turējo, taip ant laukû, kaip ant plynû laukû, ir laukininkû bey wynyczininkû prie kalnû ir pas Karmel, nēs jam labay patiko lauko darbai.

11. Jr Usijas turējo gérą pulką kárui, į waiską tinkanti zalniêriû pagal skaitlių suskaitytû po ranka Jejiel, rašytojo, ir Maesejo, urēdininko, po ranka Ananjo iš wyresniûjû karáliaus.

12. Jr skaitlius wyresniûjû tēwû iš driutûjû karżygiû buwo du túkstanczu ir šeši šimtai.

13. Jr po jû ranka wisas waiskas, trys šimtai túkstanczû, septyni túkstanczei ir penki šimtai kárui tikrû, driútû ir drąsiû, kad gélbētu karáliui prieš neprietelius.

14. Jr Usijas siunte jiems, wisam waiskui, skydas, ragotines, šalmus, pancērius, kilpinius ir ákmenis wilpštinemis mesti.

15. Jr darydino Jeruzalēj stukius (rykus) kytrey išmislitus, kad butu ant korycżû bey kampû, kad šáutu su strelomis ir didzeis akmenimis. Jr garsas apie ji toli buwo girdims, todēl, kad (Diewas) ji labay gélbējo, ikikôl jis macnus pastojo.

16. Jr kaip jis macnus buwo pastojęs, *pasididząwo jo širdis jam ant prapûlimo. Nēs jis nusidējo prieš Wiešpati sawo Diewą, ir ējo į bażnyczą Pono Diewo, kad rukitu ant rúkinimo-altoriaus.
* P. 25, 19.

17. Ale Asarjas, kunigs, *ējo paskuy ji, ir aštûnes-dēšimtis Klebonû Pono Diewo su jûmi, wierni wyrai, * 1 Nus. Kar. 7, 10.

18. Jr pasipriešijo Usijui, karáliui, ir tare jam; taw ne pareitis, Usijai, rukit Ponui Diewui, bet klebonams, *Aarono waikams, kurie pašwentiti yra, kad rukitu. Eik laukan iš šwentinyczôs, nēs tu nusiżengi, ir tai ne bus taw garbe po akiû Pono Diewo. * 4 Moiz. 18, 7.

19. Ale Usijas supyko ir turējo rukinimo-ryką sawo rankoj. Jr kaip jis su klebonais susibáre, išsóko raupsai ant jo káktôs po akiû klebonû namûse Pono Diewo pas rúkinimo-altorių.

20. Jr Asarjas, wyriáusiasis kunigs, prigręże sawo gálwą prie jo, ir wisi klebonai, ir štay, tay jis buwo raupsûtas ant sawo kaktôs; ir jie stúme ji šalin iš cze. Jis ir pats skubinos išeiti, nēs jo sloga buwo nû Pono Diewo.

21. Taipo karálius Usijas buwo *raupsûtas, ikikol numire, ir †gywéno skyru kokiamè butè raupsûtas; nēs jis buwo prastumtas nû namû Pono Diewo. Ale Jotams, jo sunus, walde karáliaus namus ir prową dáre żmonēms żémēje.
* 2 Kar. 15, 5. † 4 Moiz. 5, 2.

22. Bet kas daugiaus apie Usiją sakytina, taip pirmieji, kaip paskutinieji jo nusidáwimai, tai apráše prarakas *Jēzaiôšius, Amozo sunus.
* Jez. 1, 1.

23. Jr Usijas użmigo su sawo tēwais, ir jie paláidojo ji pas jo tēwus dirwoj pas kapinės karáliû, nēs jie táre: jis raupsûts. Jr Jotams, jo sunus, karáliumi pastojo į jo wietą.

27. Pérskyrimas.

Jotams dáro, kad Ammonitai jam tur Czyžę mokēt.

1. Jotams buwo *dwidešimt ir penkiû métû, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo šešiolika métû Jeruzalēj. Jo mótina wardu buwo Jerusa, Zadoko dukte.
* 2 Kar. 15, 33.

2. Jr dare, kas Ponui Diewui geray patiko, kaip jo tēws Usijas buwo dáręs, tiktay kad jis į bażnyczą Pono Diewo ne ējo, ir żmones dar susigriešijo.

3. Jis kurdino aukštûsius wartus prie namû Pono Diewo, ir prie mûrû Opel jis daug budawodino.

4. Jr jis pakurdino miestus ant kalnû Juda, ir girēse jis *kurdino pilis ir korycżas. * P. 26, 10.

5. Jr jis kariáwo su karáliumi waikû Ammon, ir pérgalējo jûs, kad waikai Ammon tą métą jam dawe šimtą centneriû sidábro, dēšimt túkstanczû Korû kwieczû ir dēšimt túkstanczû Korû miežiû. Tiek

dawe jam waikai Ammon ir antrąji bey trécząji métą

6. Taipo Jotams macniu pastojo, nēs jis taisēsi elgtis pagal żodi Wieszpatiês sawo Diewo.

7. Ale kas daugiaus sakytina apie Jotamą, ir wisi jo karai ir jo elgimas, sztay, tai yra raszyta * knygose karáliû Jzrael bey Juda.
* 2 Kar. 15, 32.

8. Dwideszimt ir penkiû métû jis buwo, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo szeszioliká métû Jeruzalēj.

9. Jr Jotams użmigo su sawo tēwais, ir jie paláidojo ji Dowido miestе. Jr jo sunus * Ajas karáliumi pastojo i jo wietą.
* p. 28, 1.

28. Pérskyrimas.

Apie Ają, Karalių Juda, ir apie jo griesznąji Elgimą.

1. Ajas buwo * dwideszimt métû, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo szeszioliká métû Jeruzalēj, ir ne dare, kas Ponui Diewui geray patiko, kaip jo tēws Dowids;
* 2 Kar. 16, 1.

2. Bet elgēsi pagal elgimą karaliû Jzrael. Priegtam jis dáre nulietus ábrozus * Baalim,
* p. 17, 3.

3. Jr rukino pakalnēj waikû Jnnom, ir sudégino sawo súnus ugnimi pagal * bjaurybę pagonû, kurius Pons Diews pirm waikû Jzrael buwo prawáręs.
* 5 Moiz. 18, 9. 10. 1 Kar. 14, 24.

4. Jr apierawojo bey rukino ant auksztybjû ir ant * kaukarû ir po wisais żaliûjanczeis médzeis.
* 1 Kar. 14, 23. 2 Kar. 16, 4.

5. Todēl Wieszpats jo Diews ji padawe i rankas * Syrionû karáliaus, kad jie ji musze ir didi pulką tû, kurie jam priklause, apkáltus szalin wéde ir i Damaszką nugabéno. Taipjau jis ir padûtas buwo i rankas karáliaus Jzrael, kad jis jo labay didi pulką użmusze.
* 2 Kar. 16, 5. 6.

6. Nēs Pekas, Remaljo sunus, użmusze Judawoj szimtą ir dwideszimt túkstanczû i wieną dieną, kurie wisi wierni wyrai buwo, todēl, kad jie Wieszpati sawo tēwû Diewą prastojo.

7. Jr Sikri, macnus (karżygys) isz Epraim, nużawino Maesēją, karaliaus sunų, ir Asrikam, jo namûwaldoną, ir Elkaną, wyriáusiji pagal karalių.

8. Jr waikai Jzrael apkáltus szalin wéde isz sawo broliû du szimtu túkstanczû moteriû, sunû bey dukteriû, ir priegtam daug plēszimo ēme isz jû, ir nugabéno tą plēszimą i Samariją.

9. Ale buwo czonay wiens prárakû Pono Diewo, wardu Oded, tas iszêjo laukan waiskui prieszais, kurs i Samariją atêjo, ir tare jiems: sztay, kadangi Wieszpats jusû tēwû Diews ant Juda labay pyksta, jis jûs padawe i jusû rankas; ale jûs jûs nużawinot taip bjaurey, kad tai dangun nukanka.

10. Jr dabar jûs dumojat waikus Juda bey Jeruzalês saw padût i bérnus bey slúgines. Argi tai jums ne griekas priesz Wieszpati jusû Diewą?

11. Taygi klausykite manęs ir nugabénkite apkáltûsius wēl tenay, kurius jûs szalin wédēt isz sawo bróliû; nēs Pons Diews ant jusû labay supykęs.

12. Tay pasikēle nekurie isz wyresniûjû waikû Epraim: Asárjas, sunus Joánan, Berékjas, sunus Mesillemot, Jejiskijas, sunus Sallum, ir Amasas, sunus Adlai, priesz tus, kurie isz waisko atêjo,

13. Jr tare jiems: jûs apkáltûsius ne turit igabént, nēs jûs tikt misslijat kaltybę ant musû użwest po akiû Pono Diewo, kad musû griekû bey kaltybês jo daugiaus darytumbit; nēs jau pirma kaltybês per daug buwo, ir Pons Diews ant Jzrael labay supykęs.

14. Tay szarwûtieji paléido apkaltûsius ir plēszimą po akiû wyresniûjû ir po akiû wiso surinkimo.

15. Tay pasikēle tie wyrai, kurie dabar wardais szaukti, ir ēme apkáltûsius ir * wisus, kurie nûgi buwo tarp jû, ir aprēde jûs rúbais, kurius buwo iszplēszę, ir aprēde jûs ir apáwe jiems kurpes, ir dawe jiems wálgit bey gért, ir móstijo jûs, ir użsodino jûs ant ásilû,

wisus, kurie blogi buwo, ir nugabéno jůs i Jeriką, † i werbû-miestą, pas jû brolius, ir wēl pargryžo i Samariją. * Pam. 25, 21. 22. † 5 Moiz. 34, 3.

16. Tů-czēs siunte karálius Ajas pas karalius iß Assur, kad jam gélbētu.

17. Jr wēl atêjo Edomitai, ir muße Judą ir jû kelis ßalin gabéno.

18. Priegtam ir Pylistēnai ißsiplátino per miestus, i lankas ir i pētus Juda, ir laimejo Bet-Semes, Ajalon, Gederot bey Soko su jû miestéleis, ir Timną su jôs miestéleis, ir Gimsą su jôs miestéleis; ir gywéno tůse.

19. Nēs Pons Diewas pažémino Judą dēl Ajo, karáliaus Juda, todēl, kad jis Judą nůgino ir prieß Poną Diewą susigrießijo.

20. Jr atêjo prieß ji Tiglat-Pilnêser, karálius iß Assur, tas apgule ji, ale ne galējo ji iweikt.

21. Nēs Ajas pérdalijo Pono Diewo namus ir namus karáliaus ir wyresniûjû, kad důtu karáliui iß Assur; ale nieka jam ne gélbējo.

22. Priegtam karálius Ajas sawo bēdoje dar wis daugiaus prieß Poną Diewą susigrießijo,

23. Jr apierawojo balwonams Damaßkė, kurie ji buwo muße, ir tare: „diewai karáliû Syrionû gélbti jiems, todēl aß jiems apierawosiu, kad jie ir man gélbetu;" norint tie jam ir wisam Jzraēliui prapůlimu buwo.

24. Jr Ajas i kruwą suneße rykus iß Diewo namû, ir surinko rykus Diewo namůse, ir užrakino duris prie Pono Diewo namû, ir pasidáre altorius ant wisû kampû Jeruzalês.

25. Jr per miestus Juda ßén ir tén jis padáre aukßtybės, kad rukitu kitiems diewams; ir ipykino Wießpati sawo tēwû Diewą.

26. Bet kas daugiaus apie ji sakytina, ir wisas jo elgimas, taip pirmasis, kaip paskutinisis, ßtay, * tai raßyta knygose karáliû Juda bey Jzrael. * 2 Kar. 16, 1.

27. Jr Ajas užmigo su sawo tēwais, ir jie paláidojo ji mieste Jeruzalēj, ale ne padējo ji i kapines karáliû Jzrael. Jr jo sunus Jskijas karáliumi pastojo i jo wietą.

29. Pérskyrimas.

Jskijas tikrąją Diewo-Służbą wēl atnaujin.

1. Jskijas * buwo dwideßimt ir penkiû métû, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo dwideßimt ir dewynis metus Jeruzalēj. Jo motina wardu buwo Abja, Sakarjo dukte. * 2 Kar. 18, 1.

2. Jr jis dare, kas Ponui Diewui geray patiko, kaip jo tēws Dowids.

3. Jis atwēre wartus namû Pono Diewo pirmame mēnesije pirmojo méto sawo karálystês ir padriútino jůs.

4. Jr iwede klebonus bey Lewitus, ir surinko jůs ant placzôsês ulyczôs i rytus,

5. Jr tare jiems: klausykite manęs, jûs Lewitai, ßwentikites dabar, kad paßwentitumbit namus Wießpatiês sawo tēwû Diewo, ir ißmeskite wisą bjaurumą iß ßwentinyczôs!

6. Nēs musû tēwai nusiženge ir dare, kas Wießpaczui musû Diewui ne patiko, ir ji prastojo. Nēs jie sawo wéidą atkreipe nů namû Pono Diewo ir pakálą prikreipe;

7. Jr * užrakino duris prybažnyczo, ir ißgese liampas, ir rukinimožoles ne rukino, ir neyjokią déginimo-apierą ne apierawojo ßwentinyczoj Diewui Jzrael. * P. 28, 24.

8. Todēl Pons Diewas labay supyko ant Juda bey Jeruzalês, ir * padawe jůs, kad ißsklaidyti ir ißpústiti butu, kad kožnas jûs ßwilpte ißßwilpja, kaip jûs sawo akimis mátot. * P. 30, 7.

9. Nēs ßtay, todēl * musû tēwai prapůle kárdu, musû súnus, dukters bey moters yra ßalin gabénti. * P. 28, 6. s.

10. Bet dabar aß apsiēmjau sudērēti su Wießpaczu Diewu Jzrael, kad jo kerßtas ir narsas nů musû ßalin kreiptus.

11. Taygi mano waikai, ne tingēkite; nēs jus Pons Diewas paskyre, kad jûs po jo akiû stowētumbit,

ir kad jûs jo tarnais bútumbit ir jam rukitumbit.

12. Tay pasikēle Lewitai Maat, sunus Amasai, ir Joel, sunus Asarjo iß waikû Kaatitû; bet iß waikû Merari Kis, sunus Abdi, ir Asarjas, sunus Jealeleel; ale iß waikû Gerzonitû Joab, sunus Simmo, ir Eden, sunus Joa;

13. Ir iß waikû Elizapan Simri bey Jejiel; ir iß waikû Assap Sakarja ir Matanja;

14. Ir iß waikû Eman Jejiel ir Semei; ir iß waikû Jedutun Semaja ir Usíel.

15. Ir jie surinko sawo brolius, ir pasißwentino, ir iêjo pagal zodi karáliaus iß zodzo Pono Diewo, kad czystitu Pono Diewo namus.

16. Bet klebonai iêjo i widų namû Pono Diewo tus czystit, ir wislab, kas neczysta, (ką tikt baznyczoje Pono Diewo rado,) jie sumete i dwárą prie namû Pono Diewo, ir Lewitai tai paēme ir nuneße i upę Kidron.

17. Bet jie pradējo pirmoje dienoje pirmojo mēnesío pasißwentint, ir aßmąję dieną to mēnesío ējo jie i prybaznyti Pono Diewo, ir ßwentino Pono Diewo namus per aßtûnes dienas, ir pabaige tai ßeßiolikkoj dienoj pirmojo mēnesío.

18. Ir jie iêjo pas karálių Jßkiją ir tare: mes ißczystijom wisus Pono Diewo namus, déginimo-apierû-altorių ir wisus jo rykus, stálą ßwentitôsês dûnôs ir wisus jo rykus;

19. Ir wisus rykus, * kurius karálius Ajas karáliumi budams buwo ßalin métęs, kaip jis susígrießijo, tus mes pritaisēm ir paßwentinom; ßtay, jie yra pas altorių Pono Diewo. * p. 28, 24.

20. Tay karálius Jßkijas ankßti pasikēle ir surinko wyresniûsius to miesto, ir êjo aukßtyn i Pono Diewo namus.

21. Ir párwede septynis jautukus, septynis áwinus, septynis ērius, ir septynis ozius apierai uz griekus, uz karalystę, uz ßwentinyczą ir uz Judą, ir jis tare klebonams, Aarono waikams, kad jie apierawotu ant altoriaus Pono Diewo.

22. Tay pamuße jie galwijus, ir klebonai ēme kraujo ir ßlakste tûmi ant altoriaus, ir papjowe áwinus ir ßlákste kraują ant altoriaus, ir papjowe ērius ir ßlákste kraują ant altoriaus;

23. Ir parneße ozius apierai uz griekus po akiû karáliaus ir surinkimo, ir uzdējo sawo rankas ant jû.

24. Ir klebonai papjowe jûs ir ßwentino jû kraują ant altoriaus, kad sudérintu wisą Jzrael. Nēs karálius buwo liepęs déginimo-apieras ir apieras uz griekus taisyti uz wisą Jzrael.

25. Ir jis pasteliáwo Lewitus Pono Diewo namûse su cymbalais, su psaltereis ir su arpomis, * kaip Dowids tai buwo liepęs, ir Gads, pránaßas karáliaus, ir práraks Natons; nēs tai buwo Pono Diewo prisákimas per jo prárakus. * 1 Rus. 26, 1.

26. Ir Lewitai stowējo su strúnzáisleis Dowido, ir * klebonai su trimitomis. * Ezr. 3, 10.

27. Ir Jßkijas liepe jiems déginimo-apieras taisyt ant altoriaus. Ir apie tą czēsą, kaip pradēdawo déginimo-apieras, prasidējo ir giesmes Pono Diewo bey * trimitos ir ant wisokiû strún-záisliû Dowido, karáliaus Jzrael. * 4 Moiz. 10, 10. Sir. 50, 18.

28. Ir wisas surinkimas meldēsi, ir giesmes giedojanczûjû ir trimitáwimas trimitûjanczûjû taip ilgay buwo girdētas, ikikol déginimo-apieros buwo atliktos.

29. Bet kaip déginimo-apiera buwo atlikta, pasiklónojo karálius ir wisi pas ji ēsantieji, ir meldēsi.

30. Ir karálius Jßkijas draug su wyresneisieis liepe Lewitams Poną Diewą liaupsínti su giesmemis Dowido ir Assapo, pránaßo. Ir jie liaupsino su dzaugsmu ir * pasiklónoję meldēsi. * 2 Moiz. 34, 8.

31. Ir Jßkijas atsakydams tare: dabar jûs sawo rankas pildēt Ponui Diewui; artyn zengkite ir parneßkite apieras ir liaupsês-apieras i namus Pono Diewo! Ir surinkimas prineße apieras ir liaupsês-apieras, ir koznas iß gerôs wálês déginimo-apieras.

32. Ir skaitlius déginimo apierû, kurias surinkimas atneßė, buwo septynes=dėßimts jáuczû, ßimts áwinû ir du ßimtu ēriû, ir tai wislab déginimo=apieroms Ponui Diewui.

33. Ir jie ßwentino ßeßis ßimtus jáuczû ir tris tukstanczus awjû.

34. Bet klebonû *permaž buwo, ir ne galėjo wisoms déginimo=apieroms ûdą nutráukt; todėl jie ėme sawo brolius, Lewitus, ikikol wislab buwo atlikta, ir ikikol klebonai pasißwentino. Nės Lewitai weikiaus ßwentinami, ne kaip klebonai. *p. 30, 3.

35. Ir déginimo=apierû daug buwo su *taukais dėkawon=apierû ir gėrimo=apierû déginimo=apieroms. Taipo gátawas pastojo urėdas prie namû Pono Diewo. *3 Moiz. 3, 3.

36. Ir Iskijas dzaugėsi su wisais žmonemis, kad Diewo ßlužma wėl buwo atgrąžinta; nės tai skubrey stojos.

30. Pérskyrimas.

Welykû=Szwente apsakyta ir ßwęsta.

1. Ir Iskijas nusiunte pas wisą Izrael bey Judą, ir ráßė grómatû iki Ephraim bey Manasse, kad jie ateitu į Pono Diewo namus į Jeruzalę *welykas ßwęsti Wießpaczui Diewui Izrael. *p. 35, 1.

2. Ir karálius susiródijo su sawo wyresneiseis ir su wisu surinkimu Jeruzalėj welykas ßwęsti *antrame mėnėsije. *p. 15.

3. Nės jie ne galėjo tas ßwęsti tû czėsu, todėl, kad klebonû ne gana paßwentinti buwo, ir žmones dar ne buwo kruwon susiėję į Jeruzalę.

4. Ir tai karáliui geray patiko ir wisam surinkimui,

5. Ir pasteliawo, kad tai ißßaukta butu per wisą Izrael pradėjus nû Bersebôs ik į Dan, kad pareitu welykas ßwęsti Wießpaczui Izraėlio Diewui Jeruzalėj; nės tos ilgay ne buwo ßwęstos taip, kaip paraßyta yra.

6. Ir tekúnai nuėjo su gromatomis iß rankôs karáliaus ir jo wyresniûjû per wisą Izrael bey Judą, kaip karálius buwo liepęs, ir tare: jûs waikai Izrael, prisiwerskites Wießpatiėspi Diewop Abraomo, Izaoko bey Izraėlio, tay jis prisigręß prie likusiûjû, kurie dar liko tarp jusû iß rankôs karáliû iß Assur.

7. Ir ne bukite, kaip jusû tėwai bey brolei, kurie prieß Wießpati sawo tėwû Diewą nusiženge, ir jis pérleido, kad jie ißpústiti butu, kaip pátys matot.

8. Taygi ne bukite kietsprandžei, kaip jusû tėwai, bet dûkite sawo ranką Ponui Diewui, ir ateikit į jo ßwentinyczą, kurę jis paßwentino amžinay, ir ßlužikite Wießpaczui sawo Diewui, tay didysis jo pápykis ßalin kreipsis nû jusû.

9. Nės jey jûs prisiwersites Diewop, tay júsû brolei ir waikai mielaßirdingystę turės po akiû tû, kurie jûs apkáltus laiko, kad jie wėl pareitu į ßę žėmę. Nėsa Wießpats jusû Diews yra malonus ir mielaßirdingas, ir ne atkreips nů jusû sawo wéidą, jey jûs jopi prisiwersites.

10. Ir tekúnai êjo iß wieno miesto į kitą, per žėmę Ephraim bey Manasse, ir ik į Sebulon; ale jie *ißjûke ir ißpeike jûs. *1 Moiz. 19, 14.

11. Taczaus keli iß Asser, iß Manasse bey iß Sebulon pasižémino ir atêjo į Jeruzalę.

12. Taipjau ir atêjo Diewo ranka į Judą, kad jiems dawe ßirdi wieną misli turinczę daryt pagal karáliaus bey wyresniûjû žodi iß žodžo Pono Diewo.

13. Ir didis pulks žmoniû susiêjo į Jeruzalę, kad ßwęstu ßwentę neraugintôsês dûnôs antrame mėnėsije, labay didis surinkimas.

14. Ir jie pasikėlę sugriowe altorius Jeruzalėj ėsanczus, ir wisas rukinimo=žoles jie ßalin méte ir numete jas į upę Kidron;

15. Ir papjowe welykôs=awinėli keturioliktoj dienoj *antrojo mėnėsio. Ir klebonai bey Lewitai ißpažino sawo gėdą ir pasißwentino, ir atneßė déginimo=apieras pas namus Pono Diewo; *4 Moiz. 9, 11.

16. Ir stowėjo pagal sawo dawádą, kaip reikiama, pagal zokaną

Moizeßiaus, Diewo wyro. Ir Klebonai ßlákßte krauja iß rankû Lewitû.

17. Nēs daug jû buwo surinkime, kurie ne buwo pasißwentinę; todēl papjowe Lewitai welykôs=awinēli uz wisus, kurie neczysti buwo, kad Ponui Diewui ßwentinami butu.

18. Taipjau ir daug zmoniû buwo iß Epraim, Manasse, Izaßar bey Sebulon, kurie neczysti buwo, bet wálge tiesa welykôs=awinēli, ale taczaus ne taipo, *kaip paraßyta yra. Nēs Iskijas melde uz jûs ir tare: Pons Diews, kurs meilingas yra, bus malonus *2 Moiz. 12, 3.

19. Wisiems, kurie sawo ßirdi pritaiso Diewą jēßkóti, Wießpati Diewą sawo tēwû, ir ne dēl pasßwentinimo czystybês.

20. Ir Pons Diews ißkláuse Iskiją ir gyde zmones.

21. Taipo ßwente waikai Izrael, kurie Jeruzalēj randami buwo, ßwentę neraugintôsês dûnôs per septynes dienas su didzu dzaugsmu. Ir Lewitai bey klebonai liaupsino Poną Diewą kas=dien su didey skambanczeis strún=zaisleis Pono Diewo.

22. Ir Iskijas kalbējo *ßirdingay su wisais Lewitais, kurie geray ißmáne Pono Diewo garbę plátint. Ir jie wálge per wisą ßwentę, septynes dienas, ir apierawojo dēkawon=apieras, ir dekawojo Wießpaczui sawo tēwû Diewui. *p. 32, 6.

23. Ir wisas surinkimas susitare dar kitas septynes dienas ßwęsti, ir ßwente ir tas septynes dienas su dzaugsmu.

24. Nēs Iskijas, karálius Juda, dawe *dówaną surinkimui, túkstanti jautukû ir septynis túkstanczus awjû. Ir wyresnieji dawe dowaną surinkimui, túkstanti jautukû ir dēßimt túkstanczû awjû. Tay klebonû daug pasißwentino. *p. 35, 7.

25. Ir wisas surinkimas Juda, klebonai ir Lewitai dzaugēsi, ir wisas surinkimas iß Izrael atējęsis, ir swetimieji iß Izraēlio zémês atējusiesi ir Judawoj gywénantieji.

26. Ir buwo didis dzaugsmas Jeruzalēj. Nēs iß czēso Salomono, Dowido sunaus, Izraēlio karáliaus, toktay Jeruzalēj ne buwo.

27. Ir klebonai bey Lewitai atsikēle ir zegnojo zmones, ir jû balsas buwo ißklausytas, ir jû malda nukáko i Jo ßwentąji gywénimą i dangų.

31. Pérskyrimas.

Balwonû=Sárbinimas ißpústits; Apruppinimas Klebónû bey Lewitû.

1. Ir kaip tai wislab buwo atlikta, tay ißkēliáwo wisi Izraelitēnai miestûse Juda randamieji, ir suláuze stulpus, ir nukirto ßwentitases giráites, ir *sugriówe aukßtybes bey altorius iß wisôs Judawôs, Benjamin, Epraim bey Manasse, ik jûs wisay ißpústijo. Ir waikai Izrael wisi wēl nusitráuke pas sawo turtą i sawo miestus. *5 Moiz. 7, 5.

2. Ale Iskijas sustáte klebonus bey Lewitus i jû dawádą, kozną pagal jo urēdą, taip klebonus, kaip Lewitus, prie déginimo=apierû ir prie dēkawon=apierû, kad jie ßluzitu, dēkawotu ir liaupsintu wartûse ábazo Pono Diewo.

3. Ir karálius dawe sawo dalyką iß sawo turto déginimo=apieroms rytą=métą ir wakarą ir déginimo=apieroms ant Sabbatôs, nauj=mēnesio ßwenczû ir kitû ßwenczû; kaip tai *paraßyta yra knygose zokano Pono Diewo. *4 Moiz. 28, 27.

4. Ir jis tare zmonēms Jeruzalēj gywénantiemsiems, kad jie daliês dûtu klebonams bey Lewitams, kad jû geriaus galētu pributi prie zokano Pono Diewo.

5. Ir kaip tas zodis ißsipiátino, dáwe waikai Izrael daug *pirmoniû, jawû, ßwēzaus wyno, aliejaus, medaus ir wiso, ką suwále iß lauko; ir wisokiû deßimtiniû jie daug suneße. *2 Moiz. 23, 19. 5 Moiz. 14, 22.

6. Ir waikai Izrael bey Juda, kurie miestûse Juda gywéno, taipojau deßimtines parneße galwijû bey awjû ir desētines ßwentitojo, kurias jie Wießpaczui sawo Diewui buwo ßwentinę, ir padáre tû czę krúwą o te wēl krúwą.

7. Treczame mēnesije jie pradējo kruwas sudēt, ir sekmame mēnesije jie tai atliko.

8. Ir Iskijui su wyresneiseis ieinant ir tas kruwas be=mátant, liaupsino jie Poną Diewą ir (pérzegnojo) jo zmones Izrael.

9. Ir Iskijas kláuse klebonus bey Lewitus apie tas kruwas.

10. Ir Asarjas, klebons, wyresnysis iß giminês Zadok, tare jam: iß to czeso, kaip jie pradējo *dowanas suneßt i Pono Diewo namus, mes walgēm ir prisiwálgēm, ir dar daug liko; nēs Pons Diewas pérzegnojo sawo zmones, todēl liko ßi kruwa. * 4 Moiz. 5, 9.

11. Tay liepe karálius, kad jie skryniû darytu prie Pono Diewo namû. Ir jie padare jas,

12. Ir supyle czonay dowanas, deßimtines, paßwentitases, wiernay. Ir ant tû wyresnysis buwo Kananjas, Lewits, ir Simei, jo brolis, antrasis,

13. Ir Jejiel, Asasjas, Nagat, Asael, Jerimot, Josabad, Eliel, Jesmakjas, Maat bey Benajas, pasteliûti per rankas Kananjo ir Simejo, jo brolio, pagal zodi karáliaus Iskijo. Bet Asarjas buwo wyriáusiasis Diewo namûse.

14. Ir Kore, sunus Jemna, Lēwits, wartû sárgas i rytus, buwo ant dowanû Diewo iß gerôs wálês dûtûjû, kurios Ponui Diewui i dowaną buwo dûdamos, ir ant ßwenczausiûjû.

15. Ir po jo ranka buwo: Eden, Minjamin, Jesuas, Semajas, Amarjas bey Sakanjas klebonû miestûse, kuriems jie wierijo, kad turētu dûti sawo broliams pagal jû dawádą, maziáusiamjam kaip didzamjam;

16. Priegtam ir tiems, kurie per wyrißkius buwo rokûjami, nû trijû métû, ir kas daugiaus, wisû tû, kurie iêjo i Pono Diewo namus, koznas sawą dieną, kad tą ßluzitu, kaip jis wadits, pagal jû dawádą;

17. Ir tiems, kurie tarp klebonû buwo rokûjami giminēje sawo téwû, ir Lewitams nû dwideßimt métû, ir kas daugiaus, kaip koznas wadits pagal jû dawádą;

18. Priegtam tiems, kurie rokûjami buwo tarp jû waikû, moteriû, sunû bey dukteriû, tarp wiso surinkimo; nēs jie wiernay ßwentino, kas ßwentita buwo.

19. Taipjau ir wyrai wardais buwo ßaukti tarp waikû Aaron, klebonû, ant prymiesczû laukû per wisus miestus gywénanczû, kad jie daliês dûtu wisiems wyrißkiems tarp klebonû ir wisiems, kurie tarp Lewitû buwo surokûjami.

20. Taipo dare Iskijas per wisą Judawą, ir dare, kas gera, tikra ir teisu buwo po akiû Wießpatiês sawo Diewo.

21. Ir apie wisą dalyką, ką jis pradējo namams Diewo ant géro pagal zokaną ir prisákimus jēßkoti sawo Diewą, tai dare jis iß wisôs ßirdiês, *todēl jis ir laimējo. * Joz. 1, 8. Ps. 1, 3.

32. Pérskyrimas.

Iskijas dywnu Budu apsaugotas prieß Saneribą.

1. Po ßiû nusidáwimû ir wiernybês atêjo Saneribs, Assuro karálius, ir tráukes i Judawą, ir guldēsi aplink apmuritûsius miestus ir mislijo tus sawęsp plēßt.

2. Ir kaip Iskijas máte Saneribą ateinanti ir sawo wéidą kreipjanti prieß Jeruzalę kariáuti,

3. Tay jis susiródijo su sawo wyresneiseis ir karzygeis uzkimßti wándenis ßuliniû lauke miesto ēsanczûjû; ir jie gélbējo jam.

4. Ir susirinko didis zmoniû pulkas, tie uzkimßo wisus ßulinius ir tékanczus wándenis widuje tôs zémês ir tare: kad karálei iß Assur ne daug wandens rastu, kad jie atεis.

5. Ir jis buwo drąsus ir pataise wisus murus, kur jie *skylēti buwo, ir pakúre korysczû ant tû, ir budawojo lauke dar kitą murą, ir múrais aptwēre Millo prie miesto Dowido, ir padáre daug ginklû bey skydû, * P. 25, 23.

6. Ir sustáte zalnieriû wyresniûsius i kárą pas zmones, ir surinko jûs pas sawę i plácząję ulyczą prie miesto wartû, ir kalbējo su jeis *ßirdingay tarydams: * P. 30, 22.

7. Bukite linksmi ir drąsus, nesibijokites ir ne nusiminkit dėl karáliaus iß Assur, nev dėl wiso to pulko, kurs pas ji yra; nės *didésnis yra su mumis, ne kaip su jům! *1 Jon. 4, 4.

8. Su jůmi yra *kúnißkas petys, ale su mumis yra Wießpats musû Diewas, kad jis mus gélbētu ir musû kárą waldytu. Ir żmones pasitikėjo ant żodżû Jskijo, karáliaus Juda. *Jer. 17, 5. 7.

9. Potam siunte Saneribs, karálius Assuro, sawo tarnus į Jeruzalę (nės jis buwo Lakis apgulęs, ir wisi jo żmones su jůmi) pas Jskiją, karálių Juda, ir pas wisus Judąwēnus, Jeruzalėj ēsanczus, ir jam sakydino:

10. Taip sako Saneribs, karálius Assur: ant ko jûs pasitikites, kurie jûs gywénat Jeruzalėj apgultoje?

11. Jskijas jùs pérkalb, kad jùs smerczui padůtu, į badą bey tróßkuli, ir taria: „Wießpats musû Diewas mus ißgélbēs iß rankôs karáliaus Assur."

12. Ar ne jis tas Jskijas, kursai jo aukßtybes ir altorius sugriówe, ir sakęs Judawoj bey Jeruzalėj: „prie wieno altoriaus jûs turite melstis ir ant to rukint?"

13. Ar ne żinote, ką aß bey mano tēwai dáre wisiems żmonēms per żemes? *Argi ir diewai pagonû per żemes sawo żémę galėjo ißgélbēt iß mano rankôs? *2 Kar. 18, 33. p. 19, 12.

14. Kas yra tarp wisû diewû ßiû pagonû, kurius mano tēwai ißgaißino, kurs sawo żmones butu galėjęs ißgélbet iß mano rankôs, kad jusû Diewas jus galētu ißgélbet iß mano rankôs?

15. Taygi nesidůkites Jskijo suwilioti, ir ne důkites tai pérkalbēt, neygi wierikite jam! Nės kadangi neywiens diews wisû pagonû ir karalysczû ne galėjo sawo żmones ißgélbēt iß mano bey iß mano tēwû rankû, tay ir jusû diewai jùs ne ißgélbēs iß mano rankôs.

16. Priegtam jo tarnai dar daugiaus kalbējo prieß Wießpati Diewą ir prieß jo tarną Jskiją.

17. Jis ir grómatas ráße ant ápjůko Wießpatiês Diewo Jzraelio, ir kalbējo apie ji ir tare: lygey kaip diewai pagonû per żemes sawo żmones ne ißgélbējo iß mano rankôs, taipo ir Jskijo Diews sawo żmones ne ißgélbēs iß mano rankôs.

18. Ir jie ßauke didżu balsu Żydißkay prieß żmones Jeruzalėj ant murû ēsanczus jûs pabaukßtinti ir ißgandit, kad jie miestą laimētu;

19. Ir kalbējo prieß Diewą Jeruzalês, kaip prieß balwonus żmoniû ant żémês, kurie żmoniû rankomis buwo padaryti.

20. Ale karálius Jskijas bey prárakas Jezaiôßius, Amozo sunus, Diewą melde prieß tai ir ßauke dangun.

21. Ir Pons Diews *siunte angelû wieną, tas nugaißino wisus macniůsius iß waisko ir waldonus bey wyresniůsius abaże Assuro karáliaus, kad su gēda wēl nusitráuke į sawo żémę. Ir kaip jis į sawo diewo namus ējo, nużude ji czonay kárdu tie, kurie iß jo rētû buwo ißējo. *Jez. 37, 36. s.

22. Taipo gélbējo Pons Diews Jskiją ir tus iß Jeruzalês iß rankôs Saneribo, Assuro karáliaus, ir wisû kitû, ir ißgélbējo jûs nů wisû aplinkuy,

23. Kad daugel Ponui Diewui dowanû néße į Jeruzalę ir brangius dáiktus Jskijui, karáliui Juda. Ir jis paskuy garbês pilns buwo po akiû wisû pagonû.

24. Tů=czēs *Jskijas smertnay apsirgo, ir jis meldēsi Pono Diewo; tas ißklause ji ir dawe jam stebuklą. *Jez. 38, 1.

25. Ale Jskijas nesilaike pagal gerybes iß Diewo gautases, nēs jo ßirdis *pasididżáwo. Todēl pápykis (Pono Diewo) ji użpůle ir Judawą bey Jeruzalę. *p. 26, 16.

26. Ale Jskijas pasiżéminо, kaip jo ßirdis buwo pasididżawusi, su tais iß Jeruzalês; todēl pápykis Pono Diewo jûs ne użpůle, Jskijui gywam b'ēsant.

27. Ir Jskijas turējo labay didi bagotumą bey garbę, ir pasidare saw skarbû iß sidábro, iß áukso, iß brangiû akmenáiczû, iß skaney

kwépjanczû zoliû, iß skydû ir iß wisokiû brangiû daiktû;

28. Ir spykêres rugiams, kad cze supiltu jawus, ßwieziq wynq bey aliejų; ir staldus wisokiems galwijams, ir gardus awims.

29. Ir pasikurdino saw miestus, ir turējo galwijû, awjû bey jáuczû daugybę; nēs Pons Diews jam dawe labay didi turtą.

30. Jis yra ansai Iskijas, kurs aukßtaję wandens wersmę Gijone uzkimßo ir tą zemyn kreipe iß wákarû į Dowido miestą; nēs Iskijas paláimôs turējo, bile=ką jis tikt pradējo.

31. Ale kaip *páslai wyresniûjû iß Babel pas ji buwo atsiųsti, kad kláustu ano stebuklo zémēje nusidáwusiojo, prastojo ji Diews taipo, kad ji mēgitu, jeib zinoma butu wislab, kas jo ßirdije buwo.
* Jez. 39, 1

32. Ale kas daugiaus apie Iskiją sakytina, ir jo mielaßirdingyste, ßtay, tai yra raßyta *regējime prárako Jezaiôßiaus, Amozo sunaus, † knygose karáliû Juda bey Izrael.
* Jez. 36, 1. † 2 Kar. 18, 1.

33. Ir Iskijas uzmigo su sawo tēwais, ir jie paláidojo ji wirßuj grabû waikû Dowido. Ir wisas Juda ir tie iß Jeruzalês ji gárbino jau numirus. Ir jo *sunus Manasse karáliumi pastojo į jo wietą.
* 2 Kar. 20, 21.

33. Pérskyrimas.

Karaliáwimas Manassês bey Amono.

1. Manasse *buwo dwylika métû, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo penkes=déßimts ir penkis metus Jeruzalēj; * 2 Kar. 21, 1.

2. Ir dare, kas Ponui Diewui ne patiko, pagal *bjaurybes pagonû, kurius Pons Diews pirm waikû Izrael buwo prawáręs;
* 5 Moiz. 18, 9.

3. Ir atsikreipe ir budawojo *aukßtybes, kurias jo tēws Iskijas buwo pargriowęs, ir istate Baalim altorius, ir pasidare ßwentitas giráites, ir pasiklonojo wisokiam dangaus pulkui ir ßluzijo jiems.
* 2 Kar. 18, 4.

4. Jis ir pakúre altorius namûse Pono Diewo, apie kurius Pons Diews buwo *kalbējęs: Jeruzalēj tur mano wardas buti amzinay.
* 5 Moiz. 12, 5. 1 Kar. 9, 3.

5. Ir pakúre altorius wisokiems dangaus pulkams abejûse pryangiûse prie namû Pono Diewo.

6. Ir jis dawe sawo sunums per ugnį eiti pakalnēje sunaus Innom, ir skyre dienas ir dabojo ant paukßczû ßauksmo, ir zynawo ir istáte burtininkus bey pazymjû=ißguldytojus, ir dare daug to, kas Ponui Diewui ne patiko, kad ji ipykintu.

7. Jis ir dējo ábrozus bey balwonus, kurius jis padarydino, į Diewo namus, apie kurius Pons Diews Dowidui buwo kalbējęs ir *Salomonui, jo sunui: ßiûse namûse Jeruzalēj, kurę aß saw pasiskyriau iß wisû giminiû Izrael, aß sawo wardą statysiu amzinay; * p. 7, 10.

8. Ir ne dûsiu daugiaus paslyst koją Izrael nû tôs zémês, kurę aß įteikiau jû tēwams, jey tiktay klausydami darys wislab, ką aß jiems liepjau, pagal wisą zokáną, prisákimus ir prowas per Moizeßių.

9. Ale Manasse suwiliojo Judą ir tus iß Jeruzalês, kad jie pikczaus dare, ne kaip pagonai, kurius Pons Diews dēl waikû Izrael buwo ißgaißinęs.

10. Ir kad Pons Diews dawe kalbēti su Manasse ir su jo zmonemis, tay jie to nieko ne *atbojo.
* p. 24, 19.

11. Todēl Pons Diews dawe ant jû ateit waisko=waldonus karáliaus iß Assur, tie Manassę *į pánczas idētą apkale, ir surakino ji lenciugais ir nugabéno ji į Babel.
* Ps. 107, 10.

12. Ir kaip jis *bēdoj buwo, tay jis pakarney melde Wießpatį sawo Diewą, ir labay pasizémino po akiû Diewo sawo tēwû, * Ps. 18, 7.

13. Ir meldēsi ir pakarney melde ji. Tay jis ißklause jo pakárnųjį meldimą ir sugrązino ji wēl į Jeruzalę į jo karalystę; tay ißpazino Manasse, Poną Diewą ēsantį Diewą.

14. Potam jis pakúre galiáusiûsius murus prie Dowido miesto į wakar=

rus pas Gijon prie upélio, ir kur i zuwjû=wartus ieinama, ir aplink pas Opel, ir dáre jûs labay áukßtus, ir idējo wyresniûsius i apmuritûsius miestus Juda;

15. Ir méte ßalin swetimûsius diewus ir balwonus iß namû Pono Diewo, ir wisus altorius, kurius jisai buwo pakúres ant kalno namû Pono Diewo ir Jeruzalēj, ir ißmete jûs laukan iß miesto;

16. Ir pataise altorių Pono Diewo, ir apierawojo ant to dēkawonês=bey liaupsês=apieras, ir liepe Juda, kad jie ßlúzitu Wießpaczui Jzraēlio Diewui.

17. Bet tikt zmones dar apierawojo ant aukßtybjû, ale taczaus Wießpaczui sawo Diewui.

18. Bet kas daugiaus apie Manasse sakytina, ir jo malda sawo Diewop, ir kalbējimas tû, kurie regējimus regēdawo ir su jûmi kalbēdawo wardan Wießpatiês Jzraēlio Diewo, ßtay, tie yra *tarp nusidáwimû karáliû Jzrael.
* 2 Kar. 21, 1.

19. Ir jo malda bey pakarnusis meldimas, ir wisi jo griekai bey nusidējimai, ir anos wietos, ant kuriû jis aukßtybes pakúre, ir ßwentitas giráites bey balwonus idējo, pirm=neng jis pazémints buwo, ßtay, tie yra raßyti tarp nusidáwimû pránaßû.

20. Ir Manasse uzmigo su sawo tēwais, ir jie paláidojo ji jo namûse. Ir jo *sunus Amons karáliumi pastojo i jo wietą. * 2 Kar. 21, 18.

21. Dwideßimt ir dwiêjû metû buwo *Amons, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo du metu Jeruzalēj; * 2 Kar. 21, 19.

22. Ir dare, kas Ponui Diewui ne patiko, kaip jo tēws Manasse buwo dares. Ir Amons apierawojo wisiems balwonams, kurius jo tēws Manasse buwo darydines, ir ßluzijo jiems.

23. Ale jisai ne pasizémino Ponui Diewui, kaip jo tēwas Manasse buwo pasizémines; nēs jis, Amons, kaltybês daug dare.

24. Ir *tarnai pasistenge prieß ji ir nuzude ji jo namûse. * 2 Kar. 12, 20.

25. Tay *zmones zémēje uzmußewisus, kurie prieß karálių Amon buwo pasistenge. Ir zmones tôs zémês idējo jo sunų Josiją karáliumi i jo wietą. * 2 Kar. 14, 5.

34. Pérskyrimas.

Josijas czystij ir pataiso Baznyczą.

1. Josijas buwo *aßtûniû métû, kaip karáliumi pastojo, ir karaliáwo trisdeßimts ir wienus metus Jeruzalēj; * 2 Kar. 22, 1.

2. Ir *dare, kas Ponui Diewui geray patiko, ir elgēsi pagal elgimą sawo tēwo Dowido, ir ne atsikreipe ney ant deßinês, ney ant kairês.
* P. 29, 2.

3. Nēs aßmame mete sawo karaliáwimo waiks dar be=budams pradējo jis jēßkoti Diewą sawo tēwo Dowido, ir dwyliktame mete jis *pradējo apczystit Judą bey Jeruzale nû aukßtybjû, ir nû ßwentitûjû giráiczû, ir nû balwonû bey nulietûjû ábrozû; * Zir. 49, 3.

4. Ir dawe po sawo akiû *nuláuzt altorius Baalim, ir ábrozus ant jû wirßaus jis wirßuj nukirto, ir ßwentitases giraites ir balwonus bey ábrozus jis sukúle, ir sutryne jûs i dulkes ir pabere jûs ant kapû tûjû, kurie jiems buwo apierawoje, * 2 Kar. 11, 18.

5. Ir sudégino káulus klebonû ant altoriû, ir apczystijo taipo Judą bey Jeruzale,

6. Priegtam ir miestûse Manasse, Epraim, Simeon, ik atent i Naptali, per jû púsczas aplinkuy.

7. Ir kaip jis altorius bey ßwentitases giráites buwo nuláuzes, ir balwonus i dulkes sudauzes ir *wisus abrozus nukirtes per wisą zéme Jzrael, tay jis wēl parêjo i Jeruzale. * 3 Moiz. 26, 30.

8. Aßtûnioliktame mete sawo karalystês, kaip jis zeme ir (Diewo) namus buwo apczystijes, siunte jis Sapaną, Azaljo sunų, ir Maeseją, wyresniji miesto, ir Joą, Joajo sunų, kanclērių, kad pataisytu namus Wießpatiês jo Diewo.

9. Ir jie atêjo pas wyriáusiji kuningą Jlkiją, ir pinigai jiems buwo dûti, kurie Diewo namams buwo

atneßti, kurius Lewitai pas slenksti sargybę laikantieji buwo surinkę iß Manasse, iß Epraim ir iß wisû likusiûjû Izraëlije, ir iß wisôs Judawôs bey Benjamin, ir iß tû, kurie Jeruzalēj gywéno.

10. Ir *dawe tus darbininkams į rankas, pastelièutiemsiems prie Pono Diewo namû. Ir jie dawe tus tiems, kurie dirbo prie Pono Diewo namû, ir kur tie buwo pagédę, kad jie tus taisytu. * 2 Kar. 22, 5.

11. Tie tus ißdawe cimernininkams ir budawonininkams, kad jie ißkáliditus akmenis ir ißtaßytus medzus pirktu bálkiams namû, kurius karálei Juda buwo pagadinę.

12. Ir tie wyrai dirbo wiernay prie to darbo. Ir ant jû buwo statyti Jajats bey Obadjas, Lewitai iß waikû Merari, Sakarjas bey Mesullam iß waikû Kaatitû, tą darbą paskubint; ir wisi buwo Lewitai, kurie ant strún=záisliû galējo.

13. Ale ant tû, kurie naßtas neßiojo ir kitus prie wisokio darbo priwarydawo per wisas urēdystes, buwo iß Lewitû raßytojei, urēdininkai bey wartû=sargai.

14. Ir ißimdami pinigus, Pono Diewo namams įdētûsius, rádo Ilkijas, kuningas, knygas zokano Pono Diewo, Moizeßiaus dûtases.

15. Ir Ilkijas atsakydams tare Sapanui, raßytojui: *aß radau zokano=knygas Pono Diewo namûse. Ir Ilkijas dawe tas knygas Sapanui. * 2 Kar. 22, 8.

16. Ale Sapans nuneße tas karáliui, ir atsáke karáliui tarydams: wislab, kas po rankomis tawo tarnû padûta, tai jie dáro.

17. Ir jie supyle pinigus Pono Diewo namûse rastûsius, ir dawe tus pasteliûtiemsiems bey darbininkams.

18. Ir Sapans, raßytojis, pasáke tai karáliui tarydams: Ilkijas, kunings, dawe man kokias knygas. Ir Sapans skaite tose po akiû karáliaus.

19. Ir kaip karálius zokano zodzus girdējo, *įpléße jis sawo rubus. * Ezr. 9, 3.

20. Ir karálius liepe Ilkijui bey Ajikamui, Sapano sunui, ir Abdonui, sunui Miko, ir Sapanui, raßytojui, ir Asajui, karáliaus tarnui, ir tare:

21. Nuēję kláuskite Ponq Diewą uz manę ir uz likusiûsius Izraëlije ir uz Judą dēl zodzû knygû rastûjû. Nēs pápykis Pono Diewo yra didis, kursai ant musû uzsidege, kad musû tēwai ne pilnawojo zodį Pono Diewo, kad jie darytu, kaip raßyta yra ßiose knygose.

22. Tay nuējo Ilkijas su kitais karáliaus siustaiseis pas prárakēnę Uldą, Sallumo páczę, sunaus Takeat, sunaus Asra, rúbû=sárgo, kuri Jeruzalēj gywéno antroje pusēje, ir kalbējo tai su je.

23. Ir ji tare jiems: taip sako Wießpats Izraëlio Diews: „sakykite tam wyrui, kurs jus pas manę siunte:

24. Taip sako Pons Diews: ßtay, aß nepalaimôs uzwesiu ant ßio kampo ir jo gywátininkû, wisus keikimus *ßiose knygose raßytus, kurias paskaite po (ausiû) karáliaus Juda, * 3 Moiz. 26, 14. 5 Moiz. 28, 15.

25. Todēl, kad jie manę prastojo ir kitiems diewams rukino, kad manę įpykintu wisokeis darbais sawo rankû. Ir mano pápykis uzsidegs ant ßio kampo, ir ne bus ißgésomas.

26. Ir karáliui Juda, kurs jus atsiunte Ponq Diewą kláust, jûs taipo turite sakyt: taip sáko Wießpats Izraëlio Diews apie zodzus, kurius tu girdējei:

27. Todēl, kad tawo ßirdis pamankßtinta, ir *pasizeminai po akiû Diewo jo zodzus girdedams prieß ßi kampą ir prieß jo gywátninkus, ir po mano akiû pasizeminai, ir sawo rubus įpleßei ir po mano akiû werkei, tay aß tawę ir ißklausiau, sako Pons Diews. * p. 33, 12.

28. Sztay, aß tawę suwalysiu pas tawo tēwus, kad su pakájumi butumbei suwalytas į sawo grábą, kad *tawo ákys ne matytu wisą tą bēdą, kurę aß uzwesiu ant ßio kampo ir ant jo gywátininkû.“ Ir jie atsáke tai karáliui. * 2 Kar. 22, 20.

29. Tay * nusiunte karálius ir dáwe kruwon sueit wisus wyresniůsius iß Juda bey iß Jērujalēs.
* 2 Kar. 23, 1.

30. Jr karálius aukßtyn nuējo į Pono Diewo namus, ir wisi wyrai Juda ir gywátininkai iß Jerujalēs, klebonai, Lewitai ir wisi ʒmones, taip maʒieji, kaip didieji; ir po jû ausiû buwo skaitomi wisi ʒodʒei knygose derējimo Pono Diewo namůse rastose.

31. Jr karálius pasistojo į sawo wietą ir * derējimą padáre po akiû Pono Diewo, kad pagal Pono Diewo ʒodį koʒnas pasielgtu ir pilnawotu jo prisakimus, liudijimus ir prowas iß wisôs ßirdiês ir iß wisôs dußiôs, kad darytu pagal wisus ʒodʒus ßio derējimo, kurie raßyti buwo ßiose knygose.
* p. 15, 12. Joz. 24, 25.

32. Jr cʒe stowējo wisi, kurie Jerujalēj ir Benjaminè buwo. Jr gywátninkai iß Jerujalēs dare pagal derējimą Diewo, jû tēwû Diewo.

33. Jr Josijas méte ßalin wisas bjaurybes iß wisû ʒémjû waikû Jʒrael ēsanczûjû, ir dare, kad wisi Jʒraēlije randamieji Wießpaczui sawo Diewui ßlúʒijo. * Kol Josijas gywas buwo, tol jie ne atsikreipe nů Wießpatiês sawo tēwû Diewo.
* Wald. 2, 7.

35. Pérskyrimas.

Josijas ßwencʒa Welykas, ir Gálą gáuna Kare.

1. Jr Josijas * ßwente welykas Ponui Diewui Jerujalēj, ir papjowe welykôs-awinēlį ketuʀioliktąją dieną pirmojo mēnesio.
* 2 Kar. 23, 21.

2. Jr jis dawádijo klebonus į jû urēdą ir twirtino jůs jû urēde namůse Pono Diewo.

3. Jr tare Lewitams, kurie wisą Jʒraēlį mokino ir Ponui Diewui paßwentiti buwo: idēkit ßwentąją skryną * į namus Salomono, Dowido sunaus, Jʒraēlio karáliaus, pakurtůsius. Jûs ne turite tą ant pécʒû neßti. Taygi ßluʒikite Wießpaczui sawo Diewui ir jo ʒmonēms Jʒrael.
* 1 Kar. 6, 1.

4. Jr dawádikite giminę sawo tēwû pagal sawo dawadą, kaip tas raßyts esti Dowido, karáliaus Jʒrael, ir jo sunaus Salomono;

5. Jr stowēkite ßwentinycʒoj pagal dawádą giminiû tēwû tarp sawo broliû iß (ßiû) ʒmoniû gimusiûjû, ir pagal dawádą tēwû giminiû tarp Lewitû;

6. Jr papjáukit welykôs-awinēlį, ir pasißwentįkit, ir pritaisykit sawo brolius, kad jie darytu pagal ʒodį Pono Diewo per Moiʒeßių!

7. Jr Josijas dawe * dowanay prastiemsiems ʒmonēms ērycʒus bey oʒycʒus, (wislab ant welykû wisiems, kurie cʒe buwo,) kad jû skaitlius buwo trisdeßimts túkstanczû, ir trys túkstanczei jáucʒû, ir wislab iß turto karáliaus.
* p. 30, 24.

8. Bet jo wyresnieji dawe dowanay iß gerôs walês ʒmonēms ir klebonams bey Lewitams (butent Jlkijas, Sakarjas bey Jejiel, wyresnieji Diewo namůse iß klebonû) welykoms du túkstanczu ir ßeßis ßimtus (erycʒû bey oʒycʒû), prie tû dar tris ßimtus jáucʒû.

9. Ale Kananjas, Semajas, Netaneel ir jo brolei, Asabjas, Jejiel ir Josabad, Lewitû wyresnieji, dáwe į dowaną Lewitams ant welykû penkis túkstanczus (erycʒû bey oʒycʒû), prie tû dar ir penkis ßimtus jáucʒû.

10. Taipo Diewo ßluʒma buwo pagatáwita; ir klebonai stowējo ant sawo wietôs, ir Lewitai į sawo dawádą pagal ʒodį karáliaus.

11. Jr jie papjowe welykôs-awinēlį, ir klebonai ēme iß jû rankû ir ßlákste, ir Lewitai nutráuke jû ůdą;

12. Jr atskyre déginimo-apieras, kad jas důtu tarp daliû tēwû giminiû į koʒną jû pulką Ponui Diewui apierawoti, kaip tai raßyta knygose Moiʒeßiaus. Taipjau jie dare ir su jáucʒeis.

13. Jr jie képe tą welykôs-awinēlį prie ugniês, kaip reikējo. Ale kas ßwentita buwo, ißwire půdůse, kátilůse bey skauradose; ir jie dáre tai skubrey prastiemsiems ʒmonēms.

14. Potam jie pasteliáwo ir saw bey klebonams. Nēs klebonai, Aarono waikai, dárbo turējo prie dégi-

nimo=apierû bey taukû iki naktiês, todēl turējo Lewitai ir saw ir klebonams, Aarono waikams, pasteliûti.

15. Jr * giedantieji, waikai Assapo, stowējo ant sawo wietôs pagal żodi Dowido, ir Assapo, ir Emano, ir Jedituno, karáliaus pránaßo, ir † wartû=sargai prie wisû wartû, ir jie ne atstojo nû sawo urēdo; nēs Lewitai, jû brolei, pasteliáwo jiems.
* 1 Nuſ. Kar. 16, 1. † 1 Nuſ. Kar. 27, 1.

16. Taipo prigatáwita buwo tą=dien wisa Pono Diewo ßlużma, kad welykos butu ßwenczamos, ir déginimo=apieros użdégamos ant altoriaus Pono Diewo, kaip karálius Josíjas buwo liepęs.

17. Taipo waikai Jzrael, kurie czε buwo susiêję, ßwente tů=czēs welykas ir ßwentę neraugintôsês dů=nôs per septynes dienas.

18. Bet neywienos * welykos Jzraēlije taipo ne buwo ßwentitos, kaip ßios, iß czēso Zomelio, prárako, ir neywiens karálius Jzraēlije taipo welykas buwo ßwentęs, kaip Josíjas welykas ßwente, ir klebonai, Lewitai, wisas Juda, ir kas iß Jzrael buwo susiêję, ir gywátninkai Jeruzalês.
* P. 30, 26.

19. Aßtůnioliktame metè karalystês Josíjo ßios welykos buwo ßwentitos.

20. Po to, kaip Josíjas tus namus buwo itaisęs, * aukßtyn tráukes Neko, Egypcionû karálius, kad kariáutu prie Karkemis pas Prat; ir Josíjas ißsitráuke jam prießais.
* 2 Kar. 23, 29.

21. Ale jis siunte páslus pas ji ir jam sakydino: kas man dárbo su tawim, karáliau Juda? aß dabar ne ateimi prieß tawę, bet aß kariáuju prieß kitą giminę, ir Diews man sakęs, kad skubiczaus. Paliáuk prieß Diewą (stėngtis) su manim ēsantiji, kad jis tawę ne sugaißintu!

22. Ale Josíjas ne atkreipe sawo wéidą nů jo, bet taisēsi su jůmi kariáuti, ir ne klause żodżams Neko iß burnôs Diewo; ir atêjo su jůmi kariáuti ant plynûjû laukû pas * Megiddo.
* 2 Kar. 23, 30. Sak. 12, 11.

23. Bet strēlczei * ißówe karáliu Josíją, ir karáliuz sake sawo tarnams: weßkite mane i kitą ßali, nēs aß labay esmi iżeistas.
* 1 Kar. 22, 34.

24. Jr jo tarnai nukēle ji nů weżimo, ir weże ji ant kito jo weżimo, ir nugabéno ji i Jeruzalę; ir jis numire ir buwo paláidots i kapus sawo tēwo. Jr wisas Juda bey Jeruzale gedējo dēl Josíjo.

25. Jr * Jeremijoßius dejawo dēl Josíjo; ir wisí, kurie giedojo ir kurios giedojo, kalbējo sawo dejáwimo=giesmes ant Josíjo iki ßei dienai; ir tai i paproti wirto Jzraēlije. Sztay, tai yra raßyta dejáwimo=giesmēse.
* Jer. 22, 10. 11.

26. Ale kas daugiaus apie Josíją sakytina, ir jo mielaßirdingyste pagal ßwentąji raßtą zokane Pono Diewo,

27. Jr jo nusídawimai, taip pirmieji, kaip paskutinieji, ßtay, tai yra * raßyta knygose karáliû Jzrael bey Juda.
* 2 Kar. 22, 1.

36. Pérskyrimas.

Apie tus, kurie Josíją sēke, ir apie Kalėjimą Babēlißkąji.

1. Jr żmones żémēje ēme * Joają, Josíjo sunų, ir idējo ji karáliumi i jo tēwo wietą Jeruzalēj.
* 2 Kar. 23, 30.

2. Dwideßimt ir trijû métû buwo Joajas, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo per tris mēnesíus Jeruzalēj.

3. Nēs Egypcionû karálius atstáte ji Jeruzalēj, ir użdējo tai żemei i korawonę ßimtą centnēriû sídábro ir wieną centnēri áukso.

4. Jr Egypcionû karálius idējo Eljakym, jo broli, i karáliu ant Juda ir ant Jeruzalês, ir pérkeite jo wardą Jojakymą. Ale jo broli Joają ēme Neko ir nugabéno ji i Egyptą.

5. Dwideßimt ir penkiû métû buwo Jojakyms, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo wienolika métû Jeruzalēj; ir dare, kas Wießpaczui jo Diewui ne patiko.

6. Jr Nebukad=Nezar, Babēlio karálius, tráukēsi aukßtyn prieß ji, ir * surakino ji lenciugais, kad ji i Babeli nuweßtu.
* Ezek. 19, 9.

7. Taipjau Nebukad=Nezar * kelis rykus iß Pono Diewo namû nugabéno i Babēli, ir idējo jûs i sawo bažnyczą Babēlij. * Ezr. 1, 7.

8. Ale kas daugiaus apie Jojakym sakytina, ir jo bjaurus daiktai, kurius jis dáre, ir kurie jame rasti buwo, ßtay, tie yra raßyti knygose Karáliû Izrael bey Juda. Ir jo sunus * Jojakyns karáliumi pastojo i jo wietą. * 2 Kar. 24, 6.

9. Aßtûniû métû buwo Jojakyns, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo tris mēnesius ir déßimt dienû Jeruzalēj; ir dare, kas Ponui Diewui ne patiko.

10. Ale métui pérējus, * nusiunte Nebukad=Nezar ir dawe ji i Babēli nugabént draug su brangeiseis rykais iß namû Pono Diewo, ir idējo † Zidekiją, jo broli, i karáliu ant Juda ir ant Jeruzalês.
* 2 Kar. 24, 10. 12. † Jer. 52, 1.

11. Dwideßimt métû ir wieno buwo Zidekijas, kaip jis karáliumi pastojo, ir karaliáwo wieniolika métû Jeruzalēj;

12. Ir dare, kas Wießpaczui jo Diewui ne patiko, ir ne pasižemino po akiû prárako Jeremijoßiaus kalbanczo iß burnôs Pono Diewo.

13. Priegtam jis atpûle nû Nebukad=Nezaro, Babēlio karáliaus, kuriam jisai prie Pono Diewo buwo prisēkęs, ir pastojo kietsprandis ir užkietino sawo ßirdi, kad ne prisiwerstu Diewop, Izraēlio Diewop.

14. Ir wisi wyresnieji iß klebonû draug su žmonemis labay daug griekû padáre pagal * wisokias bjaurybes pagonû, ir subjaurino Pono Diewo namus, kurius jisai buwo ßwentinęs Jeruzalēj.
* 5 Moiz. 18, 9.

15. Ir Wießpats jû tēwû Diews siunte pas jûs sawo * paslus anksti. Nēs jis czēdijo sawo žmoniû ir sawo gywénimo.
* Luk. 20, 10. Darb. 7, 52.

16. Ale jie per apjûką laike Diewo paslus ir paniekino jo žodžus ir ißjûke jo prarakus, ikikôl pápykis Pono Diewo ant sawo žmoniû taip didyn êjo, kad ne galējo tą gydit.

17. Nēs jis atwede ant jû Kaldeonû karáliu, ir dawe kardu nužudyt jaunûsius jû wyrißkius namûse jû ßwentinyczôs, ir ne czēdijo ney jaunikáiczû ney mergû, ney senûjû ney tēwû=tēwû; wisus jis padawe i jo rankas.

18. Ir * wisus rykus iß Diewo namû, didžûsius ir mažûsius skarbus iß Pono Diewo namû ir skárbus karáliaus bey jo wyresniûjû, wislab jis nuweßdino i Babēli.
* 2 Kar. 25, 13.

19. Ir jie sudégino Diewo namus ir * sugriówe murus Jeruzalês, ir wisus jû paloczus jie ugnimi sudégino, kad wisi jû brángus rykai buwo pagadinti. * Neem. 1, 3.

20. Ir jis ßalin gabéno i Babēli, kas nû kárdo buwo ißlikęs; ir jie pastojo jo ir jo sunû tarnai, ikikol Persû karálei karaliáwo,

21. Kad ißsipilditu žodis Pono Diewo, * Jeremijoßiaus kalbētasis, ikikol žéme sawo Sabbatû gana turētu. Nēs per wisą czēsą ißpústijimo buwo Sabbata, ikikol septynes=déßimts métû ißsipilde.
* Jer. 25, 11.

22. Ale pirmame mete Koreso, Persû karáliaus, kad ißsipilditu žodis Pono Diewo, * iß burnôs Jeremijoßiaus kalbētasis, prikēle Pons Diews dwasę † Koreso, Persû karáliaus, kad jis dawe ißßaukti per wisą sawo karalystę, o ir gromatomis, ir sakydino:
* Ezr. 1, 1. † Jez. 44, 28.

23. Taip sako Koresas, Persû karálius: Wießpats dangaus Diews dawe man wisas karalystes per žemes, ir liepe man jam namus budawoti Jeruzalēj Judawoje. Taygi, kas jusû iß jo žmoniû yra, su tûm t'esie Wießpats jo Diews, ir te nusitraukie aukßtyn!

Galas antrûjû Knygû Nusidáwimû Karáliû.

Knygos Ezro.

1. Pérskyrimas.

Cyriaus arba Koreſo Malóne, kad Zydus iß Kalėjimo ißléido.

1. Pirmame * mete Koreſo, Perſû karáliaus, kad ißſipilditu źodis Pono Diewo, iß burnôs † Jeremijoßiaus kalbėtaſis, prikėle Pons Diews dwáſę Koreſo, Perſû karáliaus, kad jis dawe ißßaukti per wiſą ſawo karalyſtę, o ir gromatomis, ir ſakydino:
* 2 Nuſ. Kar. 36, 22. Ezr. 5, 13. Jer. 25, 11.

2. Taip ſako Koreſas, Perſû karálius: Wießpats dangaus Diews dawe man wiſas karalyſtes per źemes, ir liepe man jam namus budawoti Jeruzalėj Judawoje.

3. Taygi, kas juſû iß jo źmoniû yra, ſu tûm t'eſie jo Diewas, ir te nuſitraukie aukßtyn į Jeruzalę Judawoje, ir te budawoj namus Wießpatiês Izraēlio Diewo! Jiſai yra Diewas Jeruzalėje paſilaikąſis.

4. Ir kurſai dar likęs yra wiſoſe ßaliſè, kurioſè jis ſwetims yra, tam te padeda źmones iß jo ßaliês ſidabru ir áukſu, lobju ir galwijais iß gerôs walês Diewo namams Jeruzalėje.

5. Tay paſikėle wyreſnieji tėwai iß Juda ir Benjamin, ir klebonai bey Lewitai wiſi, kuriû dwáſę Diews prikėle aukßtyn nueiti ir budawoti Pono Diewo namus Jeruzalėje.

6. Ir wiſi jû ſuſėdai nudalijo jiems ſidabro ir áukſo rykus, lobi ir galwijus ir brangius dáiktus, be to, ką dar iß gerôs walês dawe.

7. Ir karálius Koreſas ißdawe rykus Pono Diewo namû, kurius Nebukad-Nezar iß Jerazalês buwo ißėmęs ir į ſawo diewo namus idėjęs.

8. Bet Koreſas, Perſû karálius, ißdawe tus per Mitredati, ſkarbû-uźweizdą, ir paſkaite jûs * Seſbazarui, kunigaikßczui Zydû.
* P. 5, 14.

9. Ir tai yra jû ſkaitlius: trisdeßimts áukſo prauſtuwes ir túkſtantis ſidábro prauſtuwjû, dwideßimt ir dewyni peilei,

10. Trisdeßimt áukſo kupkos, ir kitû ſidábro kupkû keturi ßimtai ir déßimt, ir kitû rykû túkſtantis;

11. Kad wiſû rykû iß áukſo ir ſidabro (darytû) buwo penki túkſtanczei ir keturi ßimtai. Wiſus Seſbazars ſu tais nugabéno, kurie iß kalėjimo Babel aukßtyn nuêjo į Jeruzalę.

2. Pérskyrimas.

Skaitlius ir Suraßims ſugryßtanczûjû Zydû ir jû Kankius.

1. Tai * yra tie źmones iß tôs źemês, kurie aukßtyn nuêjo iß kalėjimo, kurius Nebukad-Nezar, karálius iß Babel, į Babeli buwo nuwédęs, ir wėl į Jeruzalę ir į Judą ſugryźo, kiekwiens į ſawo mieſtą. * Neem. 7, 6.

2. Ir atêjo ſu Serubbabėliu Jeſua, Neemija, Seraja, Reelja, Mardokai, Bilſan, Miſpar, Bigewai, Reum ir Baena. Tai yra ſkaitlius wyrû iß źmoniû Izrael:

3. Waikû Pareos, du túkſtanczu ßimts ſeptynes-déßimt ir du.

4. Waikû Sepatjo, trys ßimtai ſeptynes-déßimt ir du.

5. Waikû Ara, ſeptyni ßimtai ſeptynes-déßimt ir penki.

6. Waikû * Paat-Moab iß waikû Jeſuo, Joabo, du túkſtanczu aßtûni ßimtai ir dwylika. * Neem. 7, 11.

7. Waikû Elam, túkſtantis du ßimtu penkes-déßimt ir keturi.

8. Waikû Satu, dewyni ßimtai ketures-déßimt ir penki.

9. Waikû Sakai, ſeptyni ßimtai ir ßeßes-déßimt.

10. Waikû Bani, ßeßi ßimtai ketures-déßimt ir du.

11. Waikû Bebai, ßeßi ßimtai dwideßimt ir trys.

12. Waikû Asgado, túkſtantis du ßimtu dwideßimt ir du.

13. Waikû Adonikamo, ßeßi ßimtai ßeßes-déßimt ir ßeßi.

14. Waikû Bigewai, du túkstanczu penkes-dészimt ir szeszi.
15. Waikû Adino, keturi szimtai penkes-dészimt ir keturi.
16. Waikû Aterio isz Jskijo, dewynes-dészimt ir asztůni.
17. Waikû Bezai, trys szimtai dwideszimt ir trys.
18. Waikû Jora, szimts ir dwylika.
19. Waikû Asum, du szimtu dwideszimt ir trys.
20. Waikû Gibbar, dewynes-dészimt ir penki.
21. Waikû Betleem, szimts dwideszimt ir trys.
22. Wyrû Netopa, penkes-dészimt ir szeszi.
23. Wyrû isz * Anatot, szimts dwideszimt ir asztůni. * Jer. 1, 1.
24. Waikû Asmawet, keturesdészimt ir du.
25. Waikû Kirijat-Arim, Kapira ir Beerot, septyni szimtai keturesdészimt ir trys.
26. Waikû Rama ir Gaba, szeszi szimtai dwideszimt ir wiens.
27. Wyrû isz Mikmas, szimts dwideszimt ir du.
28. Wyrû isz Betel ir Ai, du szimtu dwideszimt ir trys.
29. Waikû Nebo, penkes-dészimt ir du.
30. Wyrû isz Magbis, szimts penkes-dészimts ir szeszi.
31. Waikû antrojo Elamo, túkstantis du szimtu penkes-dészimt ir keturi.
32. Waikû Arim, trys szimtai ir dwideszimt.
33. Waikû Lod, Adid bey Ono, septyni szimtai dwideszimt ir penki.
34. Waikû Jereo, trys szimtai keturesdészimt ir penki.
35. Waikû Senaa, trys túkstanczei szeszi szimtai ir trisdeszimt.
36. Klebónû: Waikû Jedajo isz giminês Jesuo, dewyni szimtai septynes-deszimts ir trys.
37. Waikû Jmmer, túkstantis penkes-dészimts ir du.
38. Waikû Passur, túkstantis du szimtu keturesdészimt ir septyni.
39. Waikû Arimo, túkstantis ir septyniolika.
40. Lewitû: Waikû Jesuo ir Kadmiel isz waikû Odawjo, septynesdészimt ir keturi.
41. Tû, kurie giedojo: waikû Assapo, szimts dwideszimt ir asztůni.
42. Waikû wartininkû: waikai Sallum, waikai Aterio, waikai Talmono, waikai Akubo, waikai Atito ir waikai Sobajo, isz wiso szimts trisdeszimts ir dewyni.
43. * Netinymû: Waikai Zibo, waikai Asupo, waikai Tabaoto, * 1 Nus. Kar. 10, 2.
44. Waikai Keroso, waikai Siejo, waikai Padono,
45. Waikai Lebano, waikai Agabo, waikai Akubo,
46. Waikai Agabo, waikai Samlajo, waikai Anano,
47. Waikai Giddelio, waikai Gaaro, waikai Reajo,
48. Waikai Rezino, waikai Nekodo, waikai Gasamo,
49. Waikai Uso, waikai Passeajo, waikai Bessajo,
50. Waikai Asno, waikai Meunim, waikai Nepusim,
51. Waikai Bakbuko, waikai Akupo, waikai Aruro,
52. Waikai Bazeluto, waikai Mejido, waikai Arso,
53. Waikai Barkomo, waikai Sissero, waikai Tamo,
54. Waikai Nezija, waikai Atipo.
55. Waikai * bernû Salomono: waikai Sotai, waikai Soperet, waikai Prudo, * 1 Kar. 9, 21.
56. Waikai Jaela, waikai Darkono, waikai Giddelio,
57. Waikai Sepatjo, waikai Attilo, waikai Pokeret isz Zebaim, waikai Ami.
58. Wisû Netinymû ir waikû bernû Salomono isz wiso buwo trys szimtai dewynes-deszimt ir du.
59. Jr * szitie taipojau drauge auksztyn keliáwo: Mitel, Mela, Tel, Arsa, Kerub, Addon ir Jmmer; ale jie ne galêjo iszrodit sawo têwû namus ney sawo giminę, ar jie butu isz Jzraelitênû. * Neem. 7, 61.
60. Waikai Delajo, waikai Tobijo, waikai Nekodo, szeszi szimtai penkesdészimts ir du.

61. Jr iß * waikû klebónû: waikai Abajo, waikai Akoz, waikai † Barsillai, kursai iß dukteriû Barsillai, Gileadito, pácżę wéde, ir buwo jôs wardu wadintas.
* Neem. 7, 63. † 2 Zom. 19, 31.

62. Tie jēßkojo sawo giminês surașzimą ir ne surádo tą, todēl jie nů klebonû ßlużmôs walni paßtojo.

63. Jr * Atirsatas sake jiems, kad jie ne wálgitu nů ßwencżáusiojo, ikikol kunings stósis su † ßwiesybe ir teisybe. * Neem. 8, 9. † 2 Moiż. 28, 30.

64. Wiso surinkimo į * kruwą surůkoto buwo kéturės=deßimtis túkstanczû ir du túkstanczu trys ßimtai ir ßeßes=deßimt. * P. 3, 1.

65. Be jû bernû ir slúginiû, tû buwo septyni túkstanczei trys ßimtai ir trisdeßimts ir septyni; ir turejo du ßimtu wyrû bey moteriû giedanczû;

66. Septynis ßimtus ir trisdeßimts ir ßeßis żirgus, du ßimtu keturės=deßimtis ir penkis ásil=arklius,

67. Keturis ßimtus ir trisdeßimts ir penkis werbliudû, ir ßeßis túkstanczus septynis ßimtus ir dwideßimt ásilû.

68. Jr nekurie wyresniûjû tēwû, kaip jie atêjo prie Pono Diewo namû į Jeruzalę, tay jie patys pasisiúlijo ant jû wietôs Diewo namus pastatyti;

69. Jr dawe, kiek įgalējo, į skárbą ant budawonês, ßeßes=deßimts ir wieną tukstanti áuksinû ir penkis túkstanczus swárû sidabro ir ßimtą sermēgû klebonißkû.

70. Taipo gywéno klebonai ir Lewitai, ir nekurie żmoniû, ir kurie giedojo, ir wartininkai, ir Netinym sawo miestůse, ir wisi Jzraelitēnai sawo miestůse.

3. Pérskyrimas.

Apie Deginimo=Apierôs=Altórių, Láp=Budżû Szwentę ir Bażnyczôs Pámatą.

1. Jr kaip septintasis mēnesis rádos, Jzraelitēnams sawo miestůse be=ēsant, żmones * wienßirdżey susirinko į Jeruzalę. * P. 2, 64.

2. Jr pasikēle Jesuas, Jozadako sunus, ir jo brolei, klebónai, ir * Serubbabelis, Sealtielio sunus, bey jo brolei, ir budawojo altórių Diewo Jzraelio déginimo=apierą ant to apierawoti, kaip † rașzyta yra zokane Moizeßiaus, Diewo wyro;
* Matt. 1, 12. † 3 Moiż. 6, 9.

3. Jr pastáte altórių ant jo wietôs, (nēsa ißgąstis jiems rados nů żmoniû per żemès,) ir apierawojo ant to Ponui Diewui déginimo=apierą ir rytmeczeis ir wakarais.

4. Jr jie ßwente Lap=budżû ßwentę, * kaip rașzyta yra, ir parneße déginimo=apierą kas=dieną pagal skaitlių, kaip pareitis, kas=dien jôs apierą; * 3 Moiż. 23, 34.

5. Potam ir dienißkases déginimo=apieras, ir nauj=mēnesiû ir wisû ßwenczû Ponui Diewui ßwentinamûjû, ir wisokias iß gerôs wálês důtases apieras, kurias Ponui Diewui iß gerôs wálês atneße.

6. Pirmąję dieną sékmojo mēnesio pradējo jie déginimo=apierą Ponui Diewui apierawoti. Ale pámats Pono Diewo bażnyczôs dar ne buwo dētas.

7. Bet jie dawe pinigû tiems mistrams, kurie akmenis ißkale, ir cimerninkams, ir walgio ir gērimo, ir aliêjaus Zidonitams ir Tyrionams, kad cēdrû=medżus iß Libanono juremis ik į * Japo atgabéntu, kaip Koresas, Persû karálius, jiems buwo liepęs. * 2 Kns. Kar. 2, 16.

8. Antrame mete jû atējimo prie Diewo namû į Jeruzalę antrame mēnesij pradējo Serubbabēlis, Sealtielio sunus, ir Jesuas, Jozadako sunus, ir kiti jû broliû, klebonai ir Lewitai, ir wisi, kurie iß kalējimo buwo sugryżę į Jeruzalę, ir pasteliawo Lewitus nůg dwideßimt métû ir senesnius priweizdēt dárbą prie Pono Diewo namû.

9. Jr Jesuas stowējo su sawo sunumis ir broleis, ir * Kadmiel su sawo sunumis, ir waikai Juda wisi iß † wieno, priweizdēti darbininkus prie Diewo namû, butent waikus Enadado su jû waikais ir su jû broleis, Lewitais.
* P. 2, 40. † P. 3, 1.

10. Jr budawoninkams pámatą prie Pono Diewo bażnyczôs be=dédant, stowējo kunigai * apsirēdę su trimitomis ir Lewitai, Assapo

waikai, su cymbalais, gárbinti Ponᶏ Diewą su giesme Dowido, Izraēlio karáliaus; * 2 Nus. Kar. 29, 26.

11. Ir giedojo prieß kits=kitą liaupsindami ir dēkawodami Ponui Diewui, * kad jis malonus yra, ir jo mielaßirdingyste amżinay patenka ant Izraēlio. Ir wisi żmones didzu balsu gárbino Ponᶏ Diewą, kad pámatas Diewo namû buwo dētas. * 2 Nus. Kar. 5, 13. P 7, 3.

12. Bet daug senûjû klebonû ir Lewitû ir wyresniûjû tēwû, kurie * pirmůsius (Diewo) namus buwo regēję, o dabar máte, kaip ßiems namams po jû akiû pámats buwo dētas, werke jie didzu balsu. Ale daug iß jû ßukawo su dzaugsmu, kad jû ßukawimas toli buwo girdētas, * Agg. 2, 4.

13. Kad żmones ne galējo permanyti ßukáwimą su dzaugsmu dēl ßaukimo werksmo żmonēse; nēs żmones ßauke didzu balsu, kad jû balsas iß tolo buwo pagirdētas.

4. Pérskyrimas.

Bażnyczôs Budawojimas nůg Zydû Neprietelû apstabdytas.

1. Bet kaip prießininkai Juda ir Benjamin ißgirdo, kad kalējimo waikai Wießpaczui Izraēlio Diewui bażnyczą budawojo,

2. Atējo jie pas Serubbabel ir pas wyresniůsius tēwus ir tare jiems: mes su jumis norime budawoti, nēs mes jēßkom jusû Diewą, lygey kaip jûs; ir mes ne apierawojom nů to czēso, kaip * Assar=Addon, Assuro karálius, mus cze atgabéno. * 2 Kar. 19, 37.

3. Bet * Serubbabēlis ir Jesuas ir kiti wyresniûjû tēwû iß Izrael atsáke jiems: ne prider mums su jumis namus sawo Diewo budawoti, bet mes norime wieni budawoti Wießpaczui Diewui Izraēlio, kaip mums † Koresas, Persû karálius, liepęs. * p. 2, 2. † p. 1, 3.

4. Tay żmones tôs żemês wis trukino rankû dárbą żmoniû Juda ir gandino jûs be=budawojant;

5. Ir samde prieß jûs * rodininkus ir suarde jû sudumójimą, koley Koresas, Persû karálius, gyws buwo, iki Daryui, Persû karáliui, be=karaliáujant. * 2 Zom. 17, 21. Jer. 18, 18.

6. Nēsa Ajaswēriui karálium pastójus, pradzoj jo karalystês ráßtais jie apskunde gywénanczůsius Zydû=żémēje ir Jeruzalēje.

7. Ir czēse Artasasto raße Bislams, Mitredatas, Tabeelis ir kiti jû draugai iki Artasasto, Persû karáliaus. Bet ráßtas tôs gromatôs Syrißkay buwo raßytas ir Syrißkay ißguldomas.

8. Rejum, kancerius, ir Simsai, raßytojis, ráße tą gromatą prieß Jeruzalę iki Artasasto karáliaus:

9. Mes Rejum, kancerius, ir Simsai, raßytojis, ir kiti roto iß Dina, iß Aparsak, iß Tarplat, iß Persû, iß Arak, iß Babel, iß Susan, iß Dea ir iß Elam,

10. Ir kiti żmones, kurius didysis ir pagirtasis * Asnaparas atgabéno ir jûs buwo ißléidęs į miestus Samarijôs, ir kiti ßę=pus wandens ir (żémēje) Kanaan. * 2 Kar. 17, 24.

11. Ir tai buwo gromatoje raßyta, kurę karáliui Artasastui siunte: tawo tarnai, wyrai ßę=pus wandens ir į Kanaan,

12. Żinę důdam karáliui, kad Zydai nů tawęs pas mus atêjusieji į Jeruzalę, į tą maißtą kéliantiji ir piktąji miestą, budawoj tą ir jo murus iß apaczôs ißmurij.

13. Delgi to karáliui żinę důdam, jey tas miestas bus pabudawotas, ir murai iß naujo pagatáwiti, tay jie mézlawą, muitą ir kas=mét důdamąję czyżę ne důs, ir jû darbas pradētasis karáliams bus ant ißkádôs.

14. Bet kadangi mes wisi dabar cze kruwoj esme, kurie bażnyczą ißpústijom, tay mes ne norējom daugiaus ißkęst, kad karálius taipo paniekinams butu; dēl to mes siunczam ir karáliui apie tai żinę důdam,

15. Kad důtumbei jeßkoti knygose nusidáwimû sawo tēwû; tay tu tose knygose rasi ir suprasi, kad ßis miestas maißtą darąs ir karáliams bey żémēms ißkadingas yra, ir daro, kad ir kiti iß senowês atpůl; del to tas miestas ir ißpústits yra.

16. Dēl to mes, karáliau, zinę důdam, kad tu, jey ßis miestas bus budawotas, ir jo murai gatawi bus, tay tu dēl to miesto ßę-pus wandens nieką ne palaikysi.

17. Tay karálius átraßą siunte Rejumui kancleriui, ir Simsajui raßytojui, ir kitiems iß jů roto Samarijoj gywénantiemsiems, ir kitiems aną-pus wandens: pakajų jums wélijam ir jùs swéikinam.

18. Ta gromata, kurę jůs mums atsiuntet, aißkey man yra paskaityta.

19. Ir aß liepjau, kad jie jēßkotu. Ir jie surádo, kad ßis miestas iß senowês prieß karaliùs pasisténgęs ir maißtą bey atpůlimą pakēlęs;

20. Ir kad macnus karálei Jeruzalēje buwę, kurie ponawojo ant wiso to, kas aną-ßal wandens yra, kad jiems muitas, méźlawa ir kas-mét atliekama czyźe důta yra.

21. Taygi dabar darykit pagal ßi paliepimą: uźdrauskite tiems wyrams, kad tas miestas ne butu budawotas, ik aß tai liepsiu.

22. Taygi dabokites, kad tame dalykè geray prisidabotumbit, kad karáliui ißkada ne rastus.

23. Bet kaip ta gromata karáliaus Artasasto Rejumui ir Simsajui raßytojui ir jů draugams paskaityta buwo, nukeliáwo jie greitay aukßtyn į Jeruzalę pas Zydus, ir gyne jiems su ßarwůta ranka ir su gwoltu.

24. Tay liowēsi darbas prie Diewo namů Jeruzalēj, ir pasiliko ik į antrąjį métą *Daryaus, Persů karáliaus.

* p. 6, 15.

5. Pérskyrimas.

Dar apie Baźnyczôs Budawonę.

1. Bet prarakawo prárakai *Aggai ir †Zakarjas, sunus Iddo, Zydams Judawoje ir Jeruzalēje ēsantiemsiems wardan Diewo Izraēlio.

* Agg. 1, 1. † Sak. 1, 1.

2. Tay pasikēle Serubbabēlis, Sealtielio sunus, ir Jesuas, Jozadako sunus, ir pradējo Diewo namus budawoti Jeruzalēje, ir su jeis prárakai Diewo, kurie jůs pastiprino.

3. Tŭ-czēs atêjo prie jů Tatnai, źémês-waldonas ßę-pus wandens, ir Star-Bosnai su sawo draugais, ir taipo jiems sake: kas jums liepe tus namus budawóti ir jo murus pagatáwiti?

4. Tay mes jiems atsákem, ků wardu tie wyrai esą, kurie tą budawonę priweisdējo.

5. Bet *akys jů Diewo atwiros buwo ant Zydů wyresniůjů, kad jiems tai ne uźdraude, ikikol tas reikals Daryui buwo praneßtas, ir jie dēl to átraßą gawo.

* 5 Moiz. 11, 12.

6. Bet tokią grómatą paraße Tatnai, źémês waldonas ßę-pus wandens, ir Star-Bosnai su sawo draugais iß Aparsak, kurie ßę-pus wandens buwo, iki karáliaus Daryaus.

7. Ir tie zodzei toj gromatoj taipo buwo paraßyti: karáliui Daryui wisą pakáją mes wélijam.

8. Zinę důdam karáliui, kad mes į Zydů źémę nukákom prie namů aukßczáusiojo Diewo, kurius iß wisokiů akmeniů budawoja, ir balkius į sēnas déda, ir tas darbas greitay jiems sékasi per jů rankas.

9. Bet mes wyresniůsius kláusem ir jiems taipo sakēm: kas jums liepe tus namus budawoti ir jů múrus pagatáwiti?

10. Taipjau mes ir kláusem, ků wardu jie esą, kad taw tus praneßtumbim. Ir suraßem wardus tů wyrů, kurie jů wyriáusieji buwo.

11. Ale jie mums tokius zodzus atsáke ir tare: „mes esme tarnais Diewo dangaus ir źémês, ir budawojam tus namus, kurie jau pirm daug métů buwo pabudawoti, kurius *didis karálius Izraēlio buwo budawojęs ir pagatáwijęs.

* 1 Kar. 6, 1.

12. Ale kaip musů tēwai Diewą iß dangaus įpykino, tay jis jůs padawe į rankas Nebukad-Nezaro, Babēlio karáliaus, Kaldēißkio, tas *ißpústijo ßius namus ir ßalin gabéno źmones į Babēlį.

* 2 Kar. 25, 9. Ps. 74, 7.

13. Ale pirmame mete *Korêso, karáliaus Babēlio, liepe tas pats

karálius Koresas, ßius Diewo namus budawoti.

* P. 1, 1. 2 Nuſ. Kar. 36, 22.

14. Nēs ir áukſo bey ſidábro rykus Diewo namůſe Nebukad-Nezaro iß bażnyczôs Jeruzalês atimtůſius ir į bażnyczą Babel nugabéntůſius ißēme karálius Koresas iß bażnyczôs Babel, ir dawe tus Seſbazarui wardù, kurį jis į żémês-waldóną idējo,

15. Sakydams jam: imk ßius rykus, ir nukeliáuk ir nugabénk jůs į bażnyczą Jeruzalēj, ir budawodink Diewo namus ant jû wietôs!

16. Tay tas pats Seſbazars atêjo ir pámatą dējo Diewo namams Jeruzalēj. Iß to czēſo budawojami ir dar ne pagatáwiti yra."

17. Taygi jey taw, karáliau, patinka, tay důk perjēßkoti wiſus ſkárbo-namus karáliaus Babēlij ēſanczus, ar tai karáliaus Korêſo liepta yra, Diewo namus Jeruzalēje budawóti; ir paſiųſk mums karáliaus miſlį apie tą dalyką.

6. Pérſkyrimas.

Wiſißkas Ißbudawojimas ir Paßwentinimas Bażnyczôs.

1. Tay liepe karálius Daryus, kad jeßkótu kamaroj ſkárbo-namůſe karáliaus, kurie buwo Babēlije.

2. Ir ſurádo Akmetoj pilij, kuri Mēdû żémēj yra, kokias knygas, ir toſe toks nuſidáwimas taipo buwo raßytas:

3. * Pirmame mete karáliaus Korêſo liepe karálius Koresas Diewo namus Jeruzalej budawóti ant tôs wietôs, kur apierawódawo, ir pámatą dēti, aukßtumui ßeßes-dēßimts máſtû ir platumui wēl ßeßes-dēßimtis maſtû,

* 2 Nuſ. Kar. 36, 22.

4. Ir tris ſēnas iß wiſokiû akmeniû ir wieną ſēną iß médżû. Ir ką tie kaßtůs, tai bus důta iß karáliaus namû.

5. Priegtam * áukſo ir ſidábro rykus namû Diewo Nebukad-Nezaro iß bażnyczôs Jeruzalês atimtůſius ir į Babel nugabéntůſius reiks atdůti, kad wēl atgabénti butu į bażnyczą Jeruzalēj ant ſawo wietôs Diewo namůſe.

*P. 1, 7. 2 Nuſ. Kar. 36, 7.

6. Taygi atſitolinkites nůg jû, tu Tatnai, żémês-waldone aną-ßal wandens, ir Star-Boſnai ſu ſawo draugais iß Aparſak, kurie jûs aną-ßal wandens eſte!

7. Te dirb jie prie Diewo namû, kad Żydû waldonas ir jû wyreſnieji Diewo namus budawotu ant jû wietôs!

8. Aß ir liepjau, ką jums reikia Żydû wyreſniemſiems daryti, kad budawótu Diewo namus, butent, kad iß karáliaus ſkarbû nů mokeſczû mokamûjû aną-ßal wandens tůjaus imtu ir żmonems důtu, ir jie ne gaißinami butu.

9. Ir jey jie priwalytu werßiû, eryczû arba ożiû ant déginimo-apierôs Diewui iß dangaus, kwieczû, druſkôs, wyno ir aliejaus, pagal budą klebonû Jeruzalēj, tay reik jiems, kas jiems pareitis, kas-dieną důti, ir toktay pilnay ißpilditi;

10. Kad jie apierawotu ant ſaldaus kwápo Diewui iß dangaus, ir melſtu uż karáliaus amżią ir jo waikû.

11. Aß toktai paliepjau. Ir kurſai żmogus ßius żodżus atmainys, nůg to namû reik raſtą imti ir tą attieſti, ir jį prie to pakárti; ir jo namai tur wyriauſybei pripulti to nuſidējimo dēley.

12. Bet Diewas danguje gywénąſis te nużudo wiſus karalius ir żmones, kurie ſawo rankas ißtieſia kitaip daryti ir ſuardyti Diewo namus Jeruzalēje! Aß Daryus toktai paliepjau, kad tůjaus ißpildita butu.

13. Tay ſu wiſa proce pilnawojo Tatnai, żemês-waldonas aną-ßal wandens, ir Star-Boſnai ſu ſawo draugais, pas kurius karálius Daryus buwo ſiuntęs.

14. Ir wyreſnieji Żydû budawojo, ir tas dárbas jiems geray ſēkēſi pagal prarakáwimą prárakû Aggajo, ir Zakarjo, Iddo ſunaus, ir padirbus ſuſtate pagal paliepimą Diewo Izraēlio ir pagal iſakimą Korêſo, Daryaus bey Artaſaſto, Perſû karáliû.

15. Ir pilnay iszbudawojo tus namus iki trėczaiſei dienai mēneſio Adar; tai buwo szesztaſis mētas karáliui * Darywi be-waldant.
* v. 4, 24.

16. Ir waikai Izrael, klebonai, Lewitai ir kiti waikai kalējimo * paszwentino Diewo namus ſu dzaugſmu;
* 4 Moiz. 7, 10.

17. Ir apierawojo paszwentindami Diewo namus szimtą wersziû, du szimtu eryczû, keturis szimtus ożiû, ir apierai uż * griekus uż wiſą Izraēli dwylika ożiû pagal ſkaitlių giminiû Izrael;
* v. 8, 35.

18. Ir dējo klebonus į jû dawádą ir Lewitus į jû ſargybę, kad sztużitu Diewui Izraēlije ēſanczamjam, * kaip paraszyta yra knygoſe Moizeszaus.
* 4 Moiz. 3, 6. v. 8, 24.

19. Ir waikai kalējimo * welykas szwente keturiolikto dienoj pirmojo mēneſio.
* 2 Moiz. 12, 6.

20. Nēſa klebonai ir Lewitai buwo apſiczyſtiję, kad wiſi wiſotinay czyſti buwo; ir papjowe welykû-awinēli wiſiems waikams kalējimo, ir ſawo broliams, klebonams, ir ſaw.

21. Ir waikai Izrael, kurie isz kalējimo buwo ſugryżę, ir wiſi, kurie prie jû buwo priſiſkyrę nů neczyſtybês pagonû żémēje, kad jeszkótu Wieszpatį Diewą Izrael,

22. Wálge ir szwente szwentę neraugintôſês důnôs ſeptynes dienas ſu dzaugſmu. Nēs Pons Diewas buwo jûs linkſmus padáręs, ir szirdi karáliaus isz Aſſur prie jû prikreipęs, kad paſtiprinti butu darbui prie namû Diewo, Izraēlio Diewo ēſanczojo.

7. Pérſkyrimas.

Ezras gáun Pawēlijimą paſkubinti ir paſtelûti Diewo-Szlużmą.

1. Po szių nuſīdáwimû karalyſtēje Artaſaſto, Perſû karáliaus, nuſitráuke aukſztyn isz Babel Ezras, Serajo ſunus, ſunaus Aſarjo, ſunaus Ilkijo,

2. Sunaus Sallum, ſunaus Zadoko, ſunaus Ajitobo,

3. Sunaus Amarjo, ſunaus Aſarjo, ſunaus Merajot,

4. Sunaus Sērajo, ſunaus Uſi, ſunaus Buki,

5. Sunaus Abiſuo, ſunaus Pinējaſo, ſunaus Eleazaro, ſunaus * Aarono, wyriáuſiojo kuningo;
* 1 Kuſ. Kar. 7, 4. 50.

6. Kurſai tikray buwo iszmókits zokane Moizeszaus, kurį Wieszpats Izraēlio Diews buwo dawęs. Ir karálius dawe jam wiſlab, ką jis práße, pagal * ranką Wieszpatiês jo Diewo ji priſtojanczojo.
* Neem. 2, 8. Luk. 1, 66.

7. Ir aukſztyn nuſitráuke drauge nekurie isz waikû Izrael, ir klebonû, ir Lewitû, giedanczûjû, wartininkû ir Netinymû į Jeruzalę ſekmame mete Artaſaſto, karáliaus.

8. Ir jie atêjo į Jeruzalę penktame mēneſije, tai yra ſekmaſis mets karáliaus.

9. Nēſa pirmąję dieną pirmojo mēneſio jis paſimiſlijo aukſztyn nuſitráukt isz Babel, ir pirmąję dieną penktojo mēneſio jis atêjo į Jeruzalę, kaip Diewo * ranka ji pagélbejo.
* v. 8, 18.

10. Nēs Ezras pritaiſe ſawo szirdi jeszkoti Pono Diewo zokaną, ir * daryt ir mokit Izraēlije priſákimus ir prowas.
* Darb. 1, 1.

11. Ir tai raszyta buwo gromatoje karáliaus Artaſaſto, důtoj Ezrui, tam klebonui ir raszte-mokitui, kurs mokitojis buwo zodzû Pono Diewo ir jo priſákimû Izraēlije:

12. Artaſaſtas, * karálius wiſû karaliû, Ezrui, klebonui ir raszte-mokitui zokane Diewo isz dangaus, pakajus ir paſwéikinimas!
* Ezek. 26, 7.

13. Asz liepjau, kad wiſi, kurie isz gerôs walês mano karalyſtēje isz żmoniû Izrael ir isz klebonû bey Lewitû į Jeruzalę nor tráuktis, kad ſu tawimi tráuktus;

14. (Tu juk) karáliaus ir ſeptyniû rot-poniû eſi ſiųſtas, kad lankytumbei Judą ir Jeruzalę pagal Diewo zokaną tawo rankoj ēſantiji;

15. Ir kad drauge imtumbei ſidábrą ir áukſą, kurį karálius ir jo rot-ponei isz gerôs walês důda Diewui Izraēlio, kurio gywénimas Jeruzalēj yra,

16. Ir wiſoki ſidábrą bey áukſą per wiſą żęmé Babel randamą ſu tůmi, ką żmones ir kunigai iß gerôs walês Diewo namams Jeruzalėj důda.

17. Wiſlab toktai imk, ir priſida=bodams iß tů pinigů pirkk werßiů, eryczů, ożiů, ir ant walgimo=apierů ir gėrimo=apierů, kad ant altoriaus prie Diewo namů Jeruzalėje apie=rawota butu.

18. Priegtam, kas taw ir tawo broliams mėgſta daryt ſu pálaiku pinigů, tai darykite pagal ſawo Diewo wálę.

19. Ir tus rykus, kurie taw důti ant ßlużmôs prie tawo Diewo namů, tus atdůk po akiů Diewo Jeruzalėje.

20. Ir * kas daugiaus bus priwalu prie namů tawo Diewo, ir kas tró=pitus taw ißdůti, tai te důdie iß kamárôs karáliaus. * 1 Makk. 10, 41.

21. Aß karálius Artaſaſtas toktai liepjau ſkarbů=użweizdams aną=ßal wandens, kad tai, ką Ezras iß juſů praßys, klebons ir raßte=mo=kitas zokane Diewo iß dangaus, jůs priſidabódami darytumbit,

22. Iki ant ßimto centnėriů ſidá=bro, ir ßimto Korů kwieczů, ir ant ßimto Batů wyno, ir ant ßimto Batů aliejaus, ir druſkôs be ſaiko;

23. Wiſlab, kas paliepta yra da=ryti pagal zokaną Diewo iß dan=gaus, kad toktay geray ißpildita butu ant géro namams Diewo iß dangaus, kad ne kokſai kerßtas uż=eitu karáliaus karalyſtę ir jo waikus.

24. Ir t'eſie jums żinoma, jums ne walę ėſant czyżę, muitą ir mo=keſczus kas=mét mókamus użmeſti, ney ant wieno iß klebonů, Lewitů, giedanczůjů, wartininků, Netinymů ir tarnů prie namů ßio Diewo.

25. Bet tu, Ezrai, pagal ißminti ſawo Diewo tawę gélbanczęję idėk ſúdzas ir prowininkus, kurie prową darytu wiſiems żmonems aną=pus wandens ėſantiemſiems, wiſus zo=káną tawo Diewo żinanczus; ir kurie to ne żino, tus mokikite.

26. Ir wiſi, kurie ne apſiims ßir=dingay pilnawoti zokaną tawo Die=wo ir karáliaus iſakimą, tam prowa bus daryta dėl to nuſidėjimo, ar butu, kad ji żudytu, ar iß żémês ßalin warytu, ar piningais kora=wótu, ar i kalėjimą imeſtu.

27. Paßlowintas t'eſie Wießpats muſů tėwů Diewas, kurs toktai karáliui i ßirdi dawęs, Diewo na=mus Jeruzalėje taip grażey ißdabinti,

28. Ir dawe man malonę raſt po akiů karáliaus ir jo rot=poniů, ir po akiů wiſů macniůjů karáliaus! Ir aß buwau linkſmas pagal * ranką Wießpatiês ſawo Diewo manę pri=ſtojanczęję, ir ſurinkau wyreſniůſius iß Izrael, kad ſu manim aukßtyn tráuktus. * p. 8, 18. 22.

8. Pérſkyrimas.

Ezras atliekt ſawo Relionę i Jeruzalę.

1. Szitie yra wyriauſieji jů tėwů pagal rokundą, kurie ſu manim ißkeliáwo iß Babel tů=czės, kaip karálius Artaſaſtas karaliáwo:

2. Iß waiků Pinejaſo Gerzom; iß waiků Itamar Dangelis; iß waiků Dowido Attus;

3. Iß waiků Sekanjo, waiků Pa=reos, Sakarjas, ir ſu jůmi wyrů ſurokůtů ßimts ir penkes=dėßimtis;

4. Iß waiků * Paat=Moabo El=joenai, ſunus Serajo, ir ſu jůmi du ßimtu wyrů; * Neem. 7, 11.

5. Iß waiků Sekanjo, ſunus Jea=ſielio, ir ſu jůmi trys ßimtai wyrů;

6. Iß waiků Adin=Ebed ſunus Jonatano, ir ſu jůmi penkes=dė=ßimts wyrů;

7. Iß waiků Elam Jeſajas, ſunus Ataljo, ir ſu jůmi ſeptynes=dėßimt wyrů;

8. Iß waiků Sepatjo Sebadjas, ſunus Mikelio, ir ſu jůmi aßtůnes=dėßimts wyrů;

9. Iß waiků Joabo Obadjas, ſunus Jejiel, ir ſu jůmi du ßimtu ir aß=tůniolika wyrů;

10. Iß waiků Selomit ſunus Jo=ſipjo, ir ſu jůmi ßimts ir ßeßes=dėßimt wyrů;

11. Iß waiků Bebai Sakarjas, ſunus Bebajo, ir ſu jůmi dwideßimt ir aßtůni wyrai;

12. Iß waiků Asgad Joanan, mażiáuſiaſis ſunus, ir ſu jůmi ßimts ir dėßimts wyrů;

13. Iß paskiáusiůjů waikû Adoni-kamo ßitaip pramintû: Elipelet, Je-jiel ir Semajas, ir su jeis ßeßes-dėßimt wyrû;

14. Iß waikû Bigewai Utai ir Sabud, ir su jeis septynes-dėßimt wyrû.

15. Ir aß jûs surinkau pas upę ant Ajēwôs-linkay tėkanczęję, ir pasilikom tenay tris dienas. Ir perweizdēdams żmones ir klebonus neywieną iß Lewitû tėn ne radau.

16. Tay aß nusiunczau Eliezeri, Arieli, Semają, Elnataną, Jaribą, Elnataną, Nataną, Sakarją ir Me-sullam, wyresniůsius, ir Jojaribą bey Elnatan, mokitojus;

17. Ir ißsiunczau jûs pas Iddo, wyriáusiji, į Kaspiją, kad jie mums pargabéntu tarnus į namus musû Diewo. Ir aß jûs pamokinau, ką jie kalbēt turējo su Iddo ir su jo broleis, Netinymais Kaspijoje.

18. Ir jie atgabéno mums pagal ranką musû Diewo mums didey padėdanczęję ißmintingą wyrą iß waikû Maeli, sunaus Lewi, sunaus Izraēlio, Serebją su jo sunumis ir broleis, aßtůniolika;

19. Ir Asabją ir su jůmi Jesają iß waikû Merari, su jo broleis ir su jû sunumis, dwideßimt;

20. Ir iß * Netinymû, kurius Do-wids ir kunigaikßczei dawe tarnáuti Lewitams, du ßimtu ir dwideßimt, wisi wardais wadinti. * Neem. 7, 60.

21. Ir aß tenay prie upês pas Ajēwą pásnninką apsakydinau, kad mes pasiżémintumbim po akiû sawo Diewo, jēßkoti iß jo tikrą kélią saw ir sawo waikams ir wisam sawo turtui.

22. Nēs aß gėdējaus nůg karáliaus palydējimą ir raitelius melsti mums ant pagalbôs prieß neprietelius ant kélio. Nēs mes karáliui buwom sakę: ranka musû Diewo padėd wi-siems ji jeßkantiems, ir jo macis bey kerßtas yr ant wisû ji prastojanczû.

23. Taipo mes pásnninkaudami jēß-kojom toktai nů sawo Diewo, ir jis mus ißklause.

24. Ir aß ißskyriau dwylika iß wyresniůjû klebonû, Serebją ir Asabją, ir su jeis jû broliû dėßimt;

25. Ir paswēriau jiems sidábrą ir áuksą, ir rykus dowanai namams musû Diewo, kurius karálius ir jo dumczei bey waldonai, ir wisas Izrael cze b' ēsąs, į dówaną buwo dáwę.

26. Ir paswēriau jiems į jû ran-kas ßeßis ßimtus ir penkes-deßimtis centneriû sidábro, ir sidabriniû rykû ßimtą centneriû, ir áukso ßimtą centneriû;

27. Dwideßimt áukso kupkû tuk-stanti áuksinû kaßtůjanczû, ir du ryku iß brangiáusiojo skaist-wario, taip graju, kaip áuksas.

28. Ir sakiau jiems: jûs ßwenti ēsat Ponui Diewui, taygi ir ßie rykai ßwenti yra, taipojau ir iß gerôs wálês důtasis sidábras ir áuk-sas Wießpaczui jusû tēwû Diewui.

29. Togidēl kawokit ir saugókit tai geray, iki jûs tus paswérsite po akiû wyresniůjû kunigû ir Lewitû ir wyresniůjû tēwû tarp Izrael Jeru-zalēje į skrynę namû Pono Diewo.

30. Tay ēme klebonai bey Lewitai tą atswértąji sidábrą ir áuksą bey rykus, kad tai nugabéntu į Jeruzalę į namus musû Diewo.

31. Taipo mes pasikēlem nů upês Ajēwôs dwyliktąję dieną pirmojo mēnesio į Jeruzalę tráuktis. Ir ranka musû Diewo su mumis drauge buwo, ir * gélbējo mus iß nepriete-liû rankû, musû ant kélio tyko-janczû. * Ps. 18, 18.

32. Ir atėję į Jeruzalę pasilikom tenay tris dienas.

33. Bet ketwirtoj dienoj buwo paswértas sidábras ir áuksas ir ry-kai namams musû Diewo į rankas Meremoto, sunaus Urijo, klebono, ir jo draugo Eleazaro, sunaus Pi-nejaso; ir su jeis buwo Josabads, sunus Jesuo, ir Noadjas, sunus Benujo, Lewito;

34. Pagal skaitlių ir paswērimą kiekwieno dáikto; ir tas wisas pa-swērimas tů-czēs buwo suraßytas.

35. Ir waikai kalējimo iß kalējimo sugryżusieji apierawojo déginimo-apierą Diewui Izraēlio, dwylika jautukû už wisą Izrael, dewynes-dėßimtis ir ßeßis áwinus, septynes-dėßimtis ir septynis ērycżus, dwy-

lika ožių, apierai už griekus; wislab dėginimo=apierai Ponui Diewui.

36. Ir jie padawe karaliaus prisakimą urėdninkams karaliaus ir žémês=waldonams šę=pus wandens. Ir jie pašelpe žmones ir Diewo namus.

9. Pérskyrimas.

Ezro Griekû=Išpažinimo=ir Prisiwertimo=Malda.

1. Tay wislab atlikus, atêjo pas manę wyresnieji sakydami: žmones Izrael ir kunigai bey Lewitai niera atskirti nů žmoniû (kitû) žémjû pagal jû bjaurybès, butent Kananitû, Etitû, Perezitû, Jebusitû, Ammonitû, Moabitû, Egypcionû ir Amoritû.

2. Nės jie *wéde jû dukteres saw ir sawo sunums ir šwentąję sėklą sumaiše su žmonemis kitû žémjû. Ir tame dalyke wyresnieji bey dumczei pikczaus buwo nusižengę.
* 5 Moiz. 7, 3.

3. Kaip aš tai girdėjau, *išplėšiau aš sawo rubus ir sawo sermėgą, ir išplėšiau sawo plaukus iš galwôs ir iš barzdôs, ir sedėjau nuliûdęs.
* 4 Moiz. 14, 6.

4. Ir susirinko pas manę wisi, kurie prisibijojo Diewo žodžo, Izraelio Diewo, dėl to didžojo nusižengimo; ir aš sedėjau nuliûdęs iki wákaro=apierôs.

5. Ir apie wákaro=apierą aš kėliaus nůg sawo wargû, ir išplėšiau sawo rubus ir sawo sermėgą, ir puldams ant sawo keliû išsplėczau rankas Diewop, sawo Diewop,

6. Ir tariau: mans Diewe, aš *gėdžůs ir baidaus sawo akis tawęsp aukštyn pakélti, mans Diewe; nėsa †musû nusidėjimai musû gálwą pérėjo, ir musû kaltybe pritenka iki dangaus.
* Dan. 9, 7. † Pf. 38, 5.

7. Nů czėso musû tėwû mes didžoj kaltybėj buwome iki šei dienai, ir dėl sawo nusidėjimû mes ir musû karálei bey kunigai padůti esme į rankas karáliû kitû žémjû, kad kardu žawiti, į kalėjimą imesti, išplėšti ir apgėditi butumbim, kaip šen=dien regima.

8. Bet dabar mes umay gawom mážumą malonês iš Wiešpatiês sawo Diewo, kad mums dar mažas dalykas išliko, kad jis mums důtu wini ant sawo šwentôsês wietôs, kad musû Diewas musû ákis péršwiestu ir mums důtu ben mažumą atsigáuti sawo newalnybėje.

9. Nėsa mes esme werginei, ir musû Diewas mus ne prastojo, kaczeig ir werginei esme; ir mielaširdingystę mums dawe rasti po akiû Persû karáliû, kad mums dawe atsigáuti, ir mes pagarbintumbim namus sawo Diewo, ir jû išpústijimus pataisytumbim, ir důtu mums twora Judawoj ir Jeruzalėje.

10. Taygi ką sakysime, musû Diewę, po to, kaip tawo prisákimus prastojom,

11. Kurius tu per sawo tarnus, prárakus, prisakei, ir tarei: „ta žéme, į kurę jûs ieisite palaikytinay, yra *neczysta žéme per neczystybę žmoniû kitû žémjû, dėl jû bjaurybjû, kuriomis jie tą cze ir te wisaip yra apbjaurinę.
* 3 Moiz. 18, 24. 25.

12. Togidėl *jûs sawo dukteres idant ne důkite jû sunums ir jû dukteres sawo sunums ne weskite, ir ne jęškokite jû pakájaus ney jû géro amžinay, kad jûs macneis pastotumbit, ir wálgitumbit gerumą tôs žémês, ir palaikytumbit tą sawo waikams amžinay.“
* 5 Moiz. 7, 2. 3.

13. Ir po wiso to, kas mums tikosi musû piktû darbû ir didžôs kaltybês dėley, tu, musû Diewe, musû nusidėjimo paczėdijei ir mus išgélbėjei, kaip cze regima.

14. Bet mes atsikreipem, ir tawo prisákimus paniekinom su žmonėmis tokiû bjaurybjû apsigentaudami. Argi tu nori ant musû pykti, ikkol musû gloda bus, kad neywiens ne išliktu, ir pagalbôs ne butu?

15. Wiešpatie Izraėlio Diewe, tu esi teisus, nėsa mes išlikom išgélbėti, kaip šen=dien dar regima; štay, mes esme po tawo akiû sawo kaltybėje, nės todėl ne galime išsilaikyti po tawo akiû.

10. Pérskyrimas.

Atskyrimas swetimûjû Moteriû nû Izraelitenû.

1. Ir kaip Ezras taipo meldēsi, ir (griekus) iszpažino werkdams ir prie Diewo namû gulēdams, susirinko pas ji isz Izrael dide daugybe wyrû ir moteriû ir waikû, *nēs žmones labay werke. * Jer. 31, 9.

2. Ir Sakanjas, sunus Jejiēlio isz waikû Elamo, atsakydams tare Ezrui: gana, mes nusižengem priesz sawo Diewą swetimas moteres isz žmoniû tôs žémês wesdami. Taczaus Izrael dabar gal pasitikēti apie tą dalyką. * Neem. 13, 23.

3. Taygi dabar derējimą darykim su sawo Diewu, kad wisas moteres, ir kurie isz jû gime, prawarytumbim pagal žodi Pono Diewo ir tû, kurie prisákimû musû Diewo bijosi, kad darytum pagal zokaną.

4. Taygi kélkis, nēs taw tai prigul; mes su tawimi norime buti, buk linksmas ir daryk tai!

5. Tay kēlēsi Ezras ir dawe prisēkt wyriausiûsius klebonus bey Lewitus ir wisą Izraēli, kad jie darytu pagal szitą žodi. Ir jie prisēke.

6. Ir Ezras kēlēsi nů pryangio Diewo namû ir iêjo i kamárą Joanano, sunaus Eljasibo. Ir tenay iêjęs ney důnôs walge, ney wandens gēre; nēsa jis smutnijos dēl nusidējimo tû, kurie apkálti buwo.

7. Ir jie apsakydino per Judawą ir Jeruzalę wisiems waikams isz kalējimo parējusiemsiems, kad jie i Jeruzalę susirinktu;

8. Ir kursai i tris dienas ne butu atêjęs pagal žodi wyriausiûjû ir wyresniûjû, to wisas turtas turēsęs but prakéiktas, ir jis atskirtas nů surinkimo apkaltûjû.

9. Tay susirinko wisi wyrai isz Juda ir isz Benjamin i Jeruzalę i tris dienas, tai esti dwideszimtoj dienoj dewintojo mēnesio. Ir wisi žmones sēdējo ant ulyczôs ties Diewo namais drebedami tôs priežastiês ir lytaus dēley.

10. Ir Ezras kunings kēlęsi tare jiems: jûs nusižengēt *swetimas moteres wesdami, kad nusižengimo Izraēlio dar daugiaus darytumbit. * V. 9, 1. 2.

11. Taygi iszsipažinkite (sawo griekus) Wieszpaczui sawo tēwû Diewui, ir darykit, kas jam mēgsta, atsiskirdami nůg žmoniû tôs žémês ir nů swetimû moteriû!

12. Tay wisas surinkimas atsakydams tare didzu balsu: mes darysim, kaip tu mums sakei.

13. Ale žmoniû yra daugumas, ir lytingas oras, ir ne gal lauke stowēti; priegtam juk tai ir ne yra darbas wienôs dienôs arba dwiejû, kadangi musû daug yra, kurie taipo nusiženge.

14. Iszskirkime saw wyresniûsius per wisą surinkimą, kad wisi tie, kurie musû miestůse swetimas moteres wéde, paskirtame czēse ateitu, ir wyresnieji kiekwieno miesto ir jû sudzos drauge, iki nů musû bus nukreiptas narsas musû Diewo tôs priežastiês dēley.

15. Tay buwo paskirti Jonatan, sunus Azaēlio, ir Jeasjas, sunus Tikwo, ant tû daiktû, ir Mesullam bey Sabtai, Lewitai, jiems pagélbējo.

16. Ir kalejimo waikai dare taipo. Ir klebons Ezras bey wyriausieji tēwai isz sawo tēwû giminês ir wisi dabar wardais wadintieji atskyre jûs, ir pasisēdo pirmoj dienoj deszimtojo mēnesio, kad pértarditu szius dáiktus;

17. Ir jie tai atliko su wisais wyrais swétimas moteres turinczeiseis pirmoje dienoje pirmojo mēnēsio.

18. Ir buwo atrasti isz waikû klebonû, kurie swétimas moteres buwo wédę, butent isz waikû Jesuo, sunaus Jozadako, ir jo broliû: Maesēja, Eliezer, Jaribs ir Gedalja.

19. Ir jie dawe ant to *sawo ranką, kad tas (swétimas) moteres iszwarysę ir apierai už sawo griekus áwiną už sawo nusižengimą důsę. * 2 Kar. 10, 15.

20. Isz waikû Immer: Anani ir Sebadja;

21. Isz waikû Arimo: Maeseja, Elija, Semaja, Jejiel ir Usija;

22. Iß waikû Pasur: Eljoenai, Maeseja, Ismael, Netaneel, Josabad ir Eleasa;

23. Iß Lewitû: Josabad, Simei ir Kelaja, (jis est ansai Klita,) Petaja, Juda ir Eliezer;

24. Iß giedojanczûjû: Eljasib; iß wartininkû: Sallum, Telem ir Uri;

25. Nů Izrael iß waikû Pareos: Ramja, Jesija, Malkija, Miejamin, Eleazar, Malkija ir Benaja;

26. Iß waikû Elam: Matanja, Sakarja, Jejiel, Abdi, Jeremot ir Elija;

27. Iß waikû Satu: Eljoenai, Eljasib, Matanja, Jeremot, Sabad ir Asisa;

28. Iß waikû Bēbai: Joanan, Ananja, Sabai ir Atlai;

29. Iß waikû Bani: Mesullam, Malluk, Adaja, Jasub, Seal ir Jeramot;

30. Iß waikû Paat-Moab: Adna, Kelal, Benaja, Maeseja, Matanja, Bezaleel, Benui ir Manasse;

31. Iß waikû Arim: Eliezer, Jesija, Malkija, Semaja, Simeon,

32. Benjamin, Malluk ir Semarja;

33. Iß waikû Asum: Matnai, Matata, Sabad, Elipelet, Jeremai, Manasse ir Simei;

34. Iß waikû Bani: Maedai, Amram, Uel,

35. Benaja, Bedja, Kelui,

36. Naja, Meremot, Eljasib,

37. Matanja, Matnai, Jaesan,

38. Bani, Benui, Simei,

39. Selemja, Natan, Adaja,

40. Maknadbai, Sasai, Saraj,

41. Asareel, Selemja, Samarja,

42. Sallum, Amarja bey Jozeps;

43. Iß waikû Nebo: Jejiel, Matitja, Sabad, Sebina, Jaddai, Joel ir Benaja.

44. Szie wisi swétimas moteres buwo wédę, ir nekurios iß tû moterû waikus buwo auginusios.

Galas Knygû Ezro.

Knygos Neemijoßiaus.

1. Pérskyrimas.

Neemijoßiaus Malda už Waikus Izrael.

1. Szitie yra nusidáwimai Neemijoßiaus, Akaljo sunaus. Nusidawe mēnesije Kislen dwideßimtojo méto, man Susanè pilij b'ēsant,

2. Atêjo Anani, wienas mano broliû, su keleis wyrais iß Judawôs. Ir aß kláusiau jûs, kaipo ēsą su Zydais, ißgélbētaiseis ir likuseiseis iß kalējimo, ir kaip Jeruzalēje nusidůda.

3. Ir jie atsáke man: likusieji iß kalējimo tenay toje žémēje didzoj bēdoj ir gēdoj yra; *murai Jeruzalês suardyti, ir jôs wartai ugnimi yra sudéginti. *2 Nus. Kar. 36, 19.

4. Bet aß tokius žodzus ißgirdęs *sedējau ir werkiau, ir smutijaus dwi dieni ir pasnikawau, ir meldzaus po akiû Diewo iß dangaus *P. 9, 1. Ezr. 9, 3.

5. Sakydams: ak Wießpatie Diewe iß dangaus, *didysis ir ißgąstingasis Diewe, †laikąs suderējimą ir mielaßirdingystę tawę mylintiemsiems ir tawo prisákimû klausantiemsiems! *P. 14, 4. †P. 9, 4.

6. Dabok sawo ausimis ir sawo *ákis atwérk, kad ißgirstumbei maldą sawo tarno, kurę aß dabar po tawo akiû meldzu dieną bey nakti už waikus Izrael, tawo tarnus, ir ißpažystu griekus waikû Izraēlio, kureis prieß tawę nusidējom; ir aß ir mano tēwo gimine tiekajau susigrießijom. *1 Kar. 8, 29.

7. Mes durnay pasiélgem ne laikydami prisákimus, paliepimus ir prowas, kurius tu sawo tarnui Moizeßiui isakei.

8. Ale taczaus atsiminkis ano žodzo, *kuri sawo tarnui Moizeßiui liepei tarydams: „jey jûs nusižengsite, tay aß jus tarp žmoniû ißbarstysiu; *5 Moiz. 28, 64. P. 30, 1.

9. Bet jey jûs manęspi prisiwersite ir klausysite mano prisákimû, ir darysite pagal tus, kaczeig ir

* prastumti butumbit iki dangaus kráßto, tay aß taczau jus iß ten surinksiu ir jus atgabęsiu į tą wietą, kurę aß ißsirinkau, kad mano wardas tenay gywéntu." * 5 Moiz. 30, 4.

10. Juk jie tawo tarnai ir tawo žmones yra, kurius tu ißgélbėjei per sawo didzęję macę ir sylingąję ranką.

11. Ak Pone Diewe, dabokis sawo ausimis ant maldôs sawo tarno ir ant maldôs sawo tarnû, kurie apsiim bijotis tawo wardo, ir dûk sawo tarnui ßen-dien laimėti, ir dûk jam mielaßirdingystę suláukti po akiû ßio wyro! nės aß wyno-urėdą turėjau pas karálių.

2. Pérskyrimas.

Neemijoßius gáun Walę ir Gromatas Jeruzalę budawot.

1. Mėnesije Nisan dwideßimtojo méto karáliaus Artasasto, kaip wynas ties jûm stowėjo, aß wyną imdams idawjau tą * karáliui, ir aß smutnas buwau po jo akiû.
* 1 Moiz. 40, 13. 21.

2. Tay sake man karálius: kodėl tu taip smutnas esi? juk tu ne sergi? su tawimi nier taipo, bet tu smutnôs ßirdiês esi. Bet aß didey bijojaus,

3. Ir sakiau karáliui: karálius te patenka amžinay, ir kaipgi mano wéidas ne butu smutnas? miestas, wieta kapû máno tėwû, yra ißpustitas, ir jo wartai ugnimi sudéginti. * p. 1, 3.

4. Tay sake man karálius: kągi tu praßai? Tay aß meldzaus Diewą iß dangaus,

5. Ir tariau karáliui: jey karáliui ir tawo tarnams po tawo akiû patinka, kad manę siųstumbei į Judą, į miestą kapû mano tėwû, kad tą budawóczau.

6. Ir karálius sake man, ir karalėne prie jo ßaliês sėdinti: kaip ilgay tu ißbusi ant kelionês? ir kada tu sugryßi? Ir karáliui patiko manę nusiųsti. Ir aß jam tikrą czėsą pasakiau,

7. Ir tariau karáliui: jey taw patinka, karáliau, tay dûk man gromatû iki žémês-waldonû aną-ßal wandens, kad jie manę pérleistu, ik aß ißkàksiu į Judą;

8. Ir gromatû iki Assapo, girês užweizdo karáliaus, kad jis man medzû dûtu pakurti wartus prie palóczaus, kurie namûse ir prie miesto murû yra, ir namus, į kurius man reiks ieiti. Ir karálius man dawe * pagal ranką mano Diewo manę didey pristójanczęję.
* Ezr. 7, 6. 9. 28.

9. Ir kaip aß atėjau pas žémês-waldonus aną-ßal wandens, tay aß jiems idawjau karáliaus gromatas. Ir karálius siunte su manim wyresniûsius ir raitelius.

10. Bet kaip tai ißgirdo Saneballats, Oronits, ir Tobijas, Ammonitißkas tarnas, tay jiem-dwiem toktai didey ne patiko, kad žmogus buwo atêjęs ko géro parúpinąs waikams Izrael.

11. Ir kaip aß į Jeruzalę atėjau, tris dienas ten ißbuwęs

12. Pasikėliau nakcze, ir keli wyrai su manim. Nės aß neywienam žmogui ne sakiau, ką mano Diewas man į ßirdį buwo dáwęs daryti Jeruzalėje; ir neywiens galwijas ne buwo drauge su manim, kaip tiktay tas, ant kurio aß jûjau.

13. Ir aß ißjûjau pro pakalnês-wartus nakcze ties smáko-ßuliniu ir iki mießlû-wartû, ir ßirdis man plyßo, kad múrai Jeruzalês suardyti buwo, ir wartai ugnimi sudéginti.

14. Ir nuėjau pas * ßulinio-wartus ir pas karáliaus ežerą, ir ne buwo cze ruimo mano galwijui, kad po manim butu galėjęs eiti.
* p. 3, 15.

15. Tay aß nakcze ant upês-linkay nusitráukiau, ir skaudu man buwo múrus taipo pamatyti; ir sugryžau ir wėl namô parėjau pro pakalnês-wartus.

16. Ir wyresnieji ne žinojo, kur aß nueinąs, ir ką aß darąs; nės aß ikßiol ney Zydams, ney kunigams, ney rot-poniems, ney wyresniemsiems, ney kitiems tą darbą aprupinantiems, nieką ne buwau sakęs;

17. Ir sakiau jiems: jûs matot tą bėdą, kurioj mes esme, kad

Jeruzale pusta, ir jôs wartai ugnimi sudéginti. Eime budawokime *múrus Jeruzalês, kad ne butumbim toliaus ant gėdôs! *p. 7, 1.

18. Jr pasakiau jiems ranką sawo Diewo manę didey gélbanczęję, tiekajau ir karáliaus zodzus man kalbētůsius. Jr jie tare: taygi kélkimes! Jr mes budawojom, ir jû rankos ant to géro buwo pastiprintos.

19. Bet tai ißgirdęs Saneballats, Oronits, ir Tobijas, Ammonitißkasis tarnas, ir Gosems, Arabijônas, tay jie mus ißjůkdami paniekino mus ir tare: kas tai yra, ką jûs dárote? ar jûs wēl norit atpulti nů karáliaus?

20. Tay aß jiems atsakiau tarydams: Diewas iß dangaus mums důs laimēti; nēs mes, jo tarnai, pasikēlem budawóti, bet jûs *ne turite neyjokiôs daliês ir neyjokiôs pasisáwinimo teisybês, ney paminklo Jeruzalēje. *Ezez. 2, 12.

3. Pérskyrimas.

Jeruzale budawojama.

1. Jr Eljasibs, wyriáusiasis kunigas, pasikēle su sawo broleis, klebonais, ir pakúre awjû-wartus; jie tus paßwentino ir jû duris idējo, bet jie paßwentino tus iki korycżôs Mea, butent iki korycżôs Ananeel.

2. Prie jo ßaliês budawojo wyrai iß Jeriko; ir budawojo prie jo ßaliês Sakurs, sunus Jmri.

3. O zuwjû-wartus budawojo waikai Senaa, jie tus apdenge ir jû duris idējo, spynas ir uzkaißczus.

4. Prie jû ßaliês budawojo Meremotas, sunus Urijoßiaus, sunaus Akozo. Prie jû ßaliês budawojo Mesullams, Berekjo sunus, sunaus Mesesabeelio. Prie jû ßaliês budawojo Zadoks, sunus Baeno.

5. Prie jû ßaliês budawojo Tekoitai, bet jû wyresnieji ne pasidawe prie to darbo sawo wießpaczû.

6. Senůsus wartus budawojo Jojadas, sunus Passeo, ir Mesullams, sunus Besodjo; jie apdenge tus ir jû duris idējo ir spynas ir uzkaißczus.

7. Prie jû ßaliês budawojo Melatja iß Gibeon ir Jadons iß Merono, wyrai iß Gibeon ir iß Mizpa, iki sosto zémês-waldono ßę-ßal wandens.

8. Prie jû ßaliês budawojo Usiēlis, sunus Arajo, áukskalis. Prie jo ßaliês budawojo Ananjas, sunus aptekoriû, ir jie ißbudawojo Jeruzalēje iki placzûjû murû.

9. Prie jo ßaliês budawojo Rapajas, sunus Uro, wyriáusiasis pusketwirtainês Jeruzalēje.

10. Prie jo ßaliês budawojo Jedajas, Arumapo sunus, ties sawo butu. Prie jo ßaliês kúre Attus, Asabenjo sunus.

11. O Malkjas, Arimo sunus, ir Asubas, Paat-Moabo sunus, budawojo du dalyku ir korycżą prie péczaus.

12. Prie jo ßaliês budawojo Sallumas, Aloeso sunus, wyriáusiasis pus-ketwirtainês Jeruzalēje, jis ir jo dukteres.

13. Pakalnês-wartus budawojo Anûnas ir miesczonys iß Sanoôs, jie budawojo tus ir idējo jû duris, spynas ir uzkaißczus, ir túkstanti mástû prie múro iki mießlû-wartû.

14. Bet mießlû-wartus budawojo Malkjas, Rekabo sunus, wyriáusiasis ant ketwirtojo dalyko wynyczininkû; jis tus budawojo ir idējo jû duris, spynas ir uzkaißczus.

15. Bet ßulinio-wartus budawojo Sallumas, sunus Kal-Ose, wyriáusiasis ant ketwirtojo dalyko Mizpa; jis budawojo ir apdenge tus ir idējo jû wartus, spynas ir uzkaißczus, priegtam ir múrus prie ézero *Seloa, prie karáliaus sodo, iki trépû, kureis nů miesto Dowido zemyn einama. *Jon. 9, 7.

16. Po jo budawojo Neemijas, sunus Asbuko, wyriáusiasis ant pusês ketwirtojo dalyko Bet-Zuro, iki ties Dowido kapais ir iki ézero Asuja ir iki namû karzygiû.

17. Po jo budawojo Lewitai, Rejums, sunus Bani. Po jo budawojo Asabjas, wyriáusiasis ant pusês ketwirtojo dalyko Kegilôs, i sawo ketwirtąji dalyką.

18. Po jo budawojo jû brolei, Bawai, ſunus Enadado, wyriáuſiaſis ant puſês ketwirtojo dalyko Regilôs.

19. Prie jo ßaliês budawojo Ezeris, ſunus Jeſuo, wyriáuſiaſis Mizpoj, du dalyku ant kampo=linkay ties ßarwû=namais.

20. Po jo ant kálno budawojo Barukas, ſunus Sabai, dwi dali, nů kampo iki buto=durû Eljaſibo, wyriáuſiojo kunigo.

21. Po jo budawojo Meremotas, Urijoßiaus ſunus, ſunaus Akozo, dwi dali, nů buto=durû Eljaſibo iki gálui Eljaſibo namû.

22. Po jo budawojo klebonai, wyrai tôs ßaliês.

23. Po jo budawojo Benjamins ir Aſubas ties ſawo namais. Po to budawojo Aſarjas, ſunus Maeſêjo, ſunaus Ananjo, ßalè ſawo namû.

24. Po jo budawojo Benui, Enadado ſunus, dwi dali nů namû Aſarjo iki kampo ir iki jo kraßtû.

25. Palal, Uſajo ſunus, prieß kampą ir prieß aukßtąję koryczą, ant karáliaus namû ißbudawotąję, pas *temnyczôs pryangi. Po jo Pedajas, Pareoſo ſunus.
* Jer. 32, 2. P. 53, 1.

26. Bet Netinymai gywéno pas Opel iki wandens=wartû į rytus, kur korycza prakiléſne yra.

27. Po to budawojo tie iß Tekôôs dwi dali prieß didzeję koryczą, kuri prakiléſne yra, ir iki murû Opel.

28. Bet nů paczû *arkliû=wartû budawojo klebonai, kiekwiens ties ſawo butu. * 2 Kar. 11, 16.

29. Po to budawojo Zadoks, Jmmerio ſunus, ties ſawo butu. Po jo budawojo Semajas, Sakanjo ſunus, wartininks į rytus.

30. Po jo budawojo Ananjas, Selemjo ſunus, ir Anûns, Zalapo ſunus, ßeßtaſis, dwi dali. Po jo budawojo Meſullams, Berekjo ſunus, ties ſawo ſkarbinycza.

31. Po jo budawojo Malkjas, áukſkalio ſunus, iki namû Netinymû ir kromininkû, ties wartais, kur prową daro, ir iki ſwetlyczôs ant kampo.

32. Jr tarp ſwetlyczôs ant kampo ant awjû=wartû=linkay budawojo áukſkalei ir kromininkai.

4. Pérſkyrimas.

Budawojimas, norint trukinamas, tiek neſiliáuja.

1. Bet kaip Saneballats ißgirdo, mus múrus budawojant, apſiruſtáwo jis ir didey ſupyko, ir *ißjůke Zydus, * P. 2, 19.

2. Jr tare po akiû ſawo broliû ir po akiû macnjûjû Samarijoj: ką daro bēdniêji Zydai? ar jiems wálę důſime? ar jie apierawos? argi jie wieną dieną tai atliks? argi jie akmenis į plēnis ſudégintus gywus padarys?

3. Bet Tobijas, Ammonits, pas jį ſtowēdams tare: te budawoj tiktay, jey lápes użeitu, tay jos ißardytu jû múrus iß akmeniû darytus.

4. Klauſyk, muſû Diewe, kaip paniekinti mes eſme; *grężßk jû gēdą ant jû galwôs, kad jůs padůtumbei į paniekinimą żémēje jû kalējimo! * Pſ. 7, 17.

5. Ne użdengk jû nuſidējimus, ir jû griekus ne ißgeſyk po ſawo akiû, nes jie budawoninkus įpykino!

6. Bet mes budawojom murus ir jůs wiſay ſuléidom iki puſês aukßtumo. Jr żmones paſidrąſino (iß naujo) dirbti.

7. Bet kaip tai ißgirdo Saneballats ir Tobijas, ir Arabijonai, ir Ammonitai, ir Aſdoditai, murus Jeruzalēje pilnay ißmúritus, ir jiems jau pradējus ſkyles użdaryti, tay jie didey ſupyko.

8. Jr jie wiſi ſuſirodiję ſuſitáre, kad atêję kariáutu prieß Jeruzalę ir jei páines darytu.

9. Bet mes meldēm ſawo Diewą ir ſargybę laikēm prieß jůs dieną ir nakti.

10. Jr Juda ſake: ſyla neßêjû yra perſilpna, ir dulkiû yra perdaug; mes ne ißgálime múrus ißbudawoti.

11. Bet muſû prießininkai miſlijo: jie tai ne żinos ney regēs, ik į widų jû ateiſime ir jůs nużudyſime, ir tą darbą ſugaißſime.

12. Bet kaip Zydai prie jû ßaliês gywénantieji atêjo, ir ſake mums

tai apie dêßimt kartû, iß wisû kampû, kuriûse jie aplink mus gywéno,

13. Tay aß ant galiniûjû kampû uż murû į grabes paſtaczau żmones pagal jû gimines ſu jû kárdais, ragotinemis ir kilpineis.

14. Ir jûs apżiurēdams paſikēliau ir ſakiau rot=poniems, ir wyreſniemſiems, ir likuſiemſiems żmonēms: idant jû neſibijokites, atſiminkit * didżojo ir ißgąſtingojo Pono Diewo ir kariáukite uż ſawo brolius, ſúnus, dukteres, moteres ir namus! * P. 1, 5.

15. Bet kaip muſû neprietelei ißgirdo mus tai jau ißtyrus, Diewas jû rodą * į nieką pawerte. Ir mes wiſi prie murû wēl atpencż ſugryżom, kiekwiens prie ſawo darbo. * Job 5, 12.

16. Ir nuſidawe potam, kad wiena dalis jaunikáiczû darbą atliko, ir antroji dalis laike ragotines, ſkydus, kilpinius ir ßarwus, ir wyreſnieji ſtowējo użpakalij wiſôs giminês Juda,

17. Tie, kurie múrus budawojo, ir kurie naßtą néße, ir kurie tą kitiems użdējo, ſu wiena ranka jie dirbo, ir ſu antraje jie ginklus laike.

18. Ir kiekwiens, kurſai budawojo, ſawo kárdą prie ſawo ßaliês turējo, ir taipo budawojo, ir kurs triubą triubijo, man prie ßaliês buwo.

19. Ir aß ſakiau rot=poniems ir wyreſniemſiems ir kitiems żmonems: didis ir platus yra tas darbas, ir mes ißſklaidyti eſme ant murû, toli nů kits=kito.

20. Taygi kuriame kampe jûs triubą triubijant ißgirſite, į tą ſuſirinkites pas mus; muſû Diewas uż mus kariáus.

21. Szitaip mes dirbſim tą darbą. Ir puſe jû dalis laike ragotines, kaip tikt pradējo außt ik żwaigżdēms użtekant.

22. Taipjau ir ſakiau tů=czēs żmonems: kiekwiens pérnakwokite ſu ſawo waiku Jeruzalēje, kad mes naktimis ſargybę turētum ir dieną darbą atliktumbim.

23. Bet aß ir mano brolei, ir mano waikai, ir wyrai, kurie ſargybę laike paſkuy manę, mes ſawo rubus ne ißwilkom, ir neywiens ne êjo máuditis.

5. Pérſkyrimas.

Neemijoßius gélbt żmones nů jû Apſunkinimû.

1. Ir żmones pradējo didey ßaukti ſu ſawo moterimis prieß ſawo brolius, Żydus.

2. Ir buwo nekurie, kurie tare: muſû ſunû ir dukteriû daug yra; pirkkimes jawû ir wálgikime, kad ißmiſtum.

3. Bet nekurie ſake: użſtatykime ſawo laukus, wynyczas ir namus, ir pirkkime jawû brangybēje.

4. Bet nekurie ſake: życzikime pinigû ant palúkanû iß karáliaus użſtatydami ſawo waikus ir wynyczas.

5. Nēs muſû broliû kunas yra kaip muſû kunas, ir jû waikai kaip muſû waikai; kitaip mes ſawo súnus ir dukteres į padonus padůtumbim, ir be to jau kelios muſû dukteriû padonkos paſtojo, ir mes jes ne galime ißgélbēti, taipjau ir muſû laukai bey wynyczos kitiems tektu.

6. Bet kaip aß jû dejáwimą ir tokius żodżus girdējau, tay labai ſupykau.

7. Ir pamiſlidams ſawo ßirdije pabariau rot=ponius ir wyreſniûſius ir jiems ſakiau: ar jûs * iß kits=kito palúkanû imſite? Ir aß didi żmoniû pulką prieß jûs ſuwadinau, * 2 Moiż. 22, 25. 3 Moiż. 25, 36. 37.

8. Ir jiems ſakiau: mes ſawo brolius, Żydus, atpirkom, kurie pagonams pardůti buwo, pagal ſawo ißgalējimą, ir jûs norite taipjau ſawo brolius pardůti, kurius mes ſaw atpirkom? Tay jie nutilo ir ne żinojo ką atſakyti.

9. Ir aß ſakiau: tai ne geray, ką jûs dárote. Ar ne reiktu jums Diewo báimēje waikßczoti dēl ißgēdinimo pagonû, muſû neprieteliû?

10. Aß, ir mano brolei, ir mano waikai, jiems taipojau ir pinigû ir jawû życzijom, ale mes palúkanas iß jû ne ēmem.

11. Taygi dabar ßen=dien jiems atdůkite jû laukus, wynyczas, aliê

jaus-darżus, ir namus, ir ßimtąji dalyką piningû, jawû, ßwieżaus wyno ir aliêjaus, kuri iß jû per palúkanas atēmet.

12. Tay jie sake: mes norim atdûti, ir niekq iß jû ne norim praßyti, ir norim daryti, kaip tu sakei. Jr aß suwadinau klebonus ir jûs prisēkdinau, kad jie taipo darytu.

13. Priegtam aß ir ißkraczau sawo anti tarydams: ßitaipo te ißkráto Diewas kiekwiênq iß jo namû ir nů jo darbo; kursai ßi żodi ne laiko, tas t'esie * ißkratyts ir tußczas! Jr wisas surinkimas pritáre: Amen! ir liaupsino Ponq Diewq. Jr żmones dare taipo.
* Matt. 10, 14

14. Jr iß to czēso, kaip man isakyta buwo żémês-waldonu buti żémēj Juda, butent nů dwideßimtojo méto iki i trisdeßimt-antrąji métą karáliaus Artasasto, tai yra dwylika métai, aß ney sawę ney sawo brolius penējau wálgimu żémês-waldono.

15. Nēs pirmieji żémês-waldonai, kurie pirm manęs buwo, żmones buwo apsunkinę, ir iß jû buwo ēmę důnôs ir wyno, ir prie to kétures-deßimtis syklû sidábro; priegtam ir jû waikai buwo su gwoltu ponawoję ant żmoniû. Bet aß taip ne dariau, kadangi Diewo bijojaus.

16. Jr darbą prie murû pilnawojau ir neyjoki lauką nepirkau; ir mano wisi tarnai turējo prie darbo tenay susieiti.

17. Priegtam Żydû ir wyresniûjû ßimts ir penkes-déßimt sēdējo prie mano stalo, kurie iß pagonû aplink mus ēsanczûjû buwo atēję.

18. Jr man kas-dien pritaise wieną jáuti, ir ßéßetą rēbjû awjû, ir paukßczû, ir ant kożnôs deßimtiês dienû wisokio wyno daugybę. Tacżaus ne praßiau żémês-waldonû wálgi, nēsa jie didey żmones sawo ßlużma apsunkino.

19. Atsimink * manęs, mans Diewe, ant géro wisla b tai, ką aß ßiems żmoniems esmi daręs!
* P. 13, 22. 31. f.

6. Pérskyrimas.

Neemijoßius ardo wisas Páines tą Darbą gaißinanczes sawo wiernu Pridabojimu.

1. Jr kaip Saneballats, Tobijas ir Gosems, Arabijonas, ir kiti musû nepriételiû ißgirdo, manę múrus pabudawojus, ir tůse jau neyjokiôs skylês ne b'esant, (kaczeig aß duris tů-czēs dar ne buwau ikabinęs i wartus,)

2. Atsiunte Saneballats ir Gosems pas manę ir man sakydino: eikß ir susirinkimes kiemůse pakalnēj Ono. Bet jie * mislijo man piktay daryti.
* 1 Moiż. 50, 20.

3. Bet aß páslus nusiunczau pas jûs ir jiems sakydinau: aß didi darbą turiu atlikti, ne galiu żemyn eiti; kitaip tas darbas turētu pasilikt, jey aß ranką attráukczau ir pas jus żemyn ateiczau.

4. Bet jie apie keturis kartus pas manę atsiunte taipo, kaip pirma sakyta; ir aß jiems atsakiau taipo, kaip jau sakyta yra.

5. Tay Saneballats penktą kartą atsiunte pas manę sawo tarną su átwira grómata jo rankoj;

6. Toje buwo raßyta: pagonai ißgirdo, ir Gosem yra sakęs, buk tu ir Żydai mislijat atpulti, togidēl tu ir murus budawoji, ir tu jû karáliumi nori buti, kaip jau yra apskélbta.

7. Jr kad tu prárakus esi paskyres, kurie apie tawę Jeruzalēj tur ißßaukti ir sakyti: „jis yra karálius Juda." O karálius toktay ißtirs; taygi ateik ir susiródikimes tarp sawęs!

8. Ale aß pas ji nusiunczau ir jam sakydinau: tatai ne nusidawe, ką tu sakai; tu tatai sawo ßirdije prasimanei.

9. Nēs jie wisi norējo mus ibauginti mislidami: jie turēs paliáuti nů to darbo, kad ne dirbtu. Ale aß jû daugiaus pastiprinau sawo rankas.

10. Jr aß atējau i namus Semajo, Delajo sunaus, sunaus Meetabeelio, ir jis buwo użsirakinęs ir tare: susieikime Diewo namůse i pati widų bażnyczôs, ir bażnyczôs duris użs-

rakikime! nês jie ateis tawę pasmáugti, ir ateis nakcze, kad tawę pasmáugtu.

11. Bet aß sakiau: ar reiktu tokiam wyrui bėgti? ar tokiam wyrui, koks aß esmi, reiktu į bażnyczą eiti, kad gyws ißliktu? aß ne noriu į widų eiti.

12. Nės aß supratau, kad Diewas ji ne buwo siuntęs. Nės jis tiesą prarakáwo apie manę, bet Tobijas bey Saneballats ji buwo papirkę.

13. Dėl to jis piningů ėme, kad aß bijoczaus ir taipo darydams susigrießiczau, kad jie piktą paskalbą turėtu manę apskélbt.

14. *Atsimink, mans Diewe, Tobijo ir Saneballato pagal ßius jo darbus, ir prarakėnês Noadjôs ir kitů práraků, kurie manę norėjo gandinti! *Ps. 74, 22.

15. Ir muras pastojo gatawas dwideßimt=penktoj dienoj mėnesio Elul į penkes=déßimtis dienas ir dwi.

16. Ir kaip wisi musů neprietelei tai ißgirdo, bijojos wisi pagonai, kurie aplink mus buwo, ir *drebėdami nusigando; nės jie suprato, ßi darbą Diewo ėsanti.
* 1 Moiz. 42, 28. 1 Zom. 17, 32.

17. Ir tů czėsu daug wyresniůjů buwo Judawoje, kurie sawo gromatas siųsdawo Tobijui, ir Tobijas sawo gromatas jiems parsiųsdawo.

18. Nės jů daug buwo Judawoje, kurie jam buwo pasiżadėję, nės jis buwo żéntas Sakanjo, Aro sunaus, ir jo sunus Joanans Mesullamo dukterį buwo wédęs, sunaus Berekjo.

19. Ir pasáke man wisą gérą apie ji, ir mano żodżus jam praneße. Tay Tobijas gromatas siunte manę gandint.

7. Pérskyrimas.

Miesto=Sargai; Żmonių Skaitlius ir Dowanos.

1. Bet kaip mes múrus buwom pabudawóję, tay aß duris įkabinau, ir priskirti buwo wartininkai, giedantieji ir Lewitai.

2. Ir aß įsakiau sawo broliui Ananijui, ir Ananjui, użweizdui palóczaus Jeruzalėje, (nės jis buwo wiernas wyras ir Diewo bijojos daugiaus, ne kaip daug kitů,)

3. Ir tariau jiem=dwiem: ne reikia atwérti wartus Jeruzalês, ik sáulei karßtay spindżant; ir be=dirbant jau wėl reiks wartus użdaryt ir użkißt. Ir sargai buwo priskirti iß miesczonių Jeruzalês, kiekwiens ant sawo sargybês ir aplink sawo namus.

4. Bet miestas buwo platus ir didis, ale maż żmonių tame, ir butai ne buwo pakurti.

5. Ir mano Diews man į ßirdį dawe, kad surinkau rot=ponius ir wyresniůsius ir żmones, jůs surokůti. Ir aß suradau suráßimą jů skaitliaus,

6. Kurie pirma iß kalėjimo buwo ißêję, kurius Nebukad=Nezars, karálius iß Babel, buwo ßalin wédęs, ir Jeruzalėje gywéno ir Judawoje, kiekwiens sawo mieste.

7. Ir buwo atêję su Serubbabėliu, Jesua, Neemija, Asarja, Raamja, Naemani, Mardokai, Bilsan, Misperet, Bigewai, Neum ir Baena. Tai yra skaitlius żmonių waikų Jzrael:

8. Waikų Pareos buwo du túkstanczu ßimts ir septynes=déßimt ir du;

9. Waikų Sepatjo trys ßimtai septynes=déßimt ir du;

10. Waikų Aro ßeßi ßimtai penkes=déßimt ir du;

11. Waikų *Paat=Moabo iß waikų Jesuo ir Joabo du túkstanczu aßtůni ßimtai ir aßtůniolika;
* Ezr. 2, 6.

12. Waikų Elamo túkstantis du ßimtu penkes=déßimt ir keturi;

13. Waikų Satujaus aßtůni ßimtai keturės=déßimt ir penki;

14. Waikų Sakai septyni ßimtai ir ßeßes=déßimt;

15. Waikų Benui ßeßi ßimtai keturės=déßimt ir aßtůni;

16. Waikų Bebai ßeßi ßimtai dwideßimt ir aßtůni;

17. Waikų Asgado du túkstanczu trys ßimtai dwideßimt ir du;

18. Waikų Adonikam ßeßi ßimtai ßeßes=déßimt ir septyni;

19. Waikû Bigewai du túkſtanczu szeszes=dészimt ir ſeptyni;
20. Waikû Adino szeszi szimtai penkes=dészimt ir penki;
21. Waikû Aterio isz Iſkijo dewynes=dészimt ir asztûni;
22. Waikû Aſumo trys szimtai dwideszimt ir asztûni;
23. Waikû Bezajo trys szimtai dwideszimt ir keturi;
24. Waikû Aripo szimts ir dwylika;
25. Waikû Gibeono dewynes=dészimt ir penki;
26. Wyrû isz Betleem ir isz Netopa szimts asztûnes=dészimt ir asztûni;
27. Wyrû isz *Anatot szimts ir dwideszimts ir asztûni; *Jer. 1, 1.
28. Wyrû isz Bet=Aſmawet ketures=dészimt ir du;
29. Wyrû isz Kirijat=Jearim Kapira ir Beerot ſeptyni szimtai keturesdészimt ir trys;
30. Wyrû isz Rama ir isz Gaba szeszi szimtai dwideszimt ir wiens;
31. Wyrû isz Mikmas szimts dwideszimt ir du;
32. Wyrû isz Betel ir isz Ai szimts ir dwideszimt ir trys;
33. Wyrû nû antrojo Nebo penkes=dészimt ir du;
34. Waikû antrojo Elamo túkſtantis du szimtu penkes=dészimt ir keturi;
35. Waikû Arimo trys szimtai ir dwideszimt;
36. Waikû Jereo trys szimtai ketures=dészimt ir penki;
37. Waikû Lod, Adid ir Ono ſeptyni szimtai dwideszimt ir wiens;
38. Waikû Senaa trys túkſtanczei dewyni szimtai ir trisdeszimt.
39. Klebonai: waikû Jedajo isz namû Jeſuo dewyni szimtai ſeptynes=dészimts ir trys;
40. Waikû Immerio túkſtantis penkes=dészimt ir du;
41. Waikû Paſur túkſtantis du szimtu ketures=dészimt ir ſeptyni;
42. Waikû Arimo túkſtantis ir ſeptyniolika.
43. Lewitai: waikû Jeſuo isz Kadmiêlio tarp waikû Odua ſeptynes=dészimt ir keturi.
44. Giedantieji: waikû Aſſapo szimts ketures=deszimts ir asztûni.
45. Waikû Sartininkû buwo waikai Sallumo, waikai Ater, waikai Talmono, waikai Akubo, waikai Atito, waikai Sobajo, isz wiſo szimts ir trisdeszimts ir asztûni.
46. Netinymai: waikai Zijo, waikai Aſupo, waikai Tabaoto,
47. Waikai Keroſo, waikai Sijo, waikai Padono,
48. Waikai Libano, waikai Agabo waikai Salmajo,
49. Waikai Anano, waikai Giddelio, waikai Gaaro,
50. Waikai Reajo, waikai Rezino, waikai Nekodo,
51. Waikai Gaſamo, waikai Uſo, waikai Paſſeo,
52. Waikai Beſſajo, waikai Megunimo, waikai Nepuſimo,
53. Waikai Bakbuko, waikai Akupo, waikai Arjuro,
54. Waikai Bazlito, waikai Mejido, waikai Arſo,
55. Waikai Barkoſo, waikai Siſſero, waikai Tamo,
56. Waikai Nezio, waikai Atipo.
57. Waikai *bernû Salomono buwo: waikai Sotajo, waikai Zoperēto, waikai Prido, *p. 11, 3.
58. Waikai Jaelo, waikai Darkono, waikai Giddelio,
59. Waikai Sepatjo, waikai Atilo, waikai Pokeret isz Zebaim, waikai Amono.
60. Wiſû *Netinymû ir waikû bernû Salomono buwo trys szimtai dewynes=dészimts ir du. *Ezr. 8, 20.
61. Ir szie drauge į pulką nukeliáwo: Mittel, Mela, Tel=Arſa, Kerub, Addon ir Immer; ale jie ne galējo iszroditi ſawo tēwû namus ney ſawo giminę, ar jie isz Izraēlitēnû butu;
62. Waikû Delajo, waikû Tobijo ir waikû Nekodo buwo szeszi szimtai ketures=dészimtis ir du.
63. Ir isz *klebonû buwo waikai Abajo, waikai Akozo, waikai Barſillajo, kurſai isz dukteriû †Barſillajo, Gileadito, páczę wédė, ir buwo ant jôs wardo pramintas.
*Ezr. 2, 61. †2 Sam. 17, 27.
64. Szie jēszkojo ſawo giminês suraszimą ir ne ſuraſdami tą walni paſtojo nû klebonû sluzmôs.

65. Ir Atirſatas ſake jiems, kad ne wálgitu nů ßwenczáuſiojo, iki wyriáuſias kuningas ſtoſis* ſu ßwieſa ir ſu teiſybe. *2 Moiz. 28, 30.

66. Wiſo ſurinkimo į kruwą ſurokůto buwo keturesdėßimt ir du túkſtanczu trys ßimtai ir ßeßesdėßimt,

67. Be jů bernů ir be jů ſluginiů, tů buwo ſeptyni túkſtanczei trys ßimtai trisdeßimts ir ſeptyni, ir turėjo du ßimtu keturesdėßimt ir penkis wyrus ir moteres giedojanczus,

68. Septynis ßimtus trisdeßimts ir ßeßis żirgus, du ßimtu keturesdėßimt ir penkis áſil-arklius,

69. Keturis ßimtus trisdeßimts ir penkis werbliudus, ßeßis túkſtanczus ſeptynis ßimtus ir dwideßimt áſilus.

70. Ir nekurie wyreſniůjů tėwů dawe ant budawonês. Atirſatas dawe į ſkárbą túkſtanti áukſinů, penkesdėßimts prauſtuwjů, penkis ßimtus ir trisdeßimts klebonißkas ſermėgas.

71. Ir nekurie wyreſniůjů tėwů dawe į ſkárbą ant budawonês dwideßimt túkſtanczů áukſinů, du túkſtanczu ir du ßimtu ſwarů ſidabro.

72. Ir kiti żmones dawe dwideßimt túkſtanczů áukſinů, ir du túkſtanczu ſwarů ſidábro, ir ßeßesdeßimtis ir ſeptynis klebonißkas ſermėgas.

73. Ir klebonai bey Lewitai, wartininkai, giedantieji, ir nekurie żmones, ir Netinymai, ir wiſi Izraelitėnai pradėjo gywént ſawo mieſtůſe.

8. Pérſkyrimas.

Neemijoßius ir Ezras Diewo-Szlużmą itaiſo.

1. Bet kaip ſekmaſis mėnů priêjo, ir waikai Izrael ſawo mieſtůſe buwo, ſuſirinko wiſi żmones wienßirdżey ant placzôſês ulyczôs ties wandens-wartais, ir tare Ezrui, raßte-mokitui, kad jis knygas zokano Moizeßiaus atgabéntu, kuri Pons Diews Izraėliui buwo iſakęs.

2. Ir Ezras, kuningas, parneße zokaną po akiů wiſo ſurinkimo, tiek wyrů tiek moteriů, ir wiſů tą pérmanyt gálinczů, pirmoj dienoj ſékmojo mėneſio,

3. Ir ſkaite tame ant placzôſês ulyczôs ties wandens-wartais ėſanczôſês nůg patiês ryto iki pėtů po akiů wyrů ir moteriů, ir kas tą galėjo pérmanyt. Ir wiſů żmoniů áuſys ant zokano-knygů buwo kreiptos.

4. Ir Ezras, raßte-mokitas, ſtowėjo ant áukßto krėſlo iß médzo daryto, kuri jie buwo padarę Diewo żodi iß to ſakyti, ir prie ßaliês jam ſtowėjo Matitjas, Semas, Anajas, Urijas, Ilkijas ir Maeſejas po jo deßinês; bet po jo kairês Pedajas, Miſael, Malkijas, Aſum, Aſbadanas, Sakarjas ir Meſullams.

5. Ir Ezras atwėre tas knygas po akiů wiſů żmoniů, nėſa jis prakilnéſnis buwo uż wiſus żmones, ir jam tas atwėrus ſtaczey ſtowėjo wiſi żmones.

6. Ir Ezras liaupſino Wießpati, didiji Diewą. Ir wiſi żmones atſake: „Amen, Amen!" ſawo rankas aukßtyn kéldami, ir klonojoſi ir garbę dawe Ponui Diewui ſawo wéidu paſiklónodami iki żémês.

7. Ir Jeſuas, Bani, Serebjas, Jamin, Akub, Sabtai, Odajas, Maeſejas, Klitas, Aſarjas, Joſabad, Anan, Plajas ir Lewitai mokino żmones ißmanyti zokaną; ir żmones ſtowėjo ant ſawo wietôs.

8. Ir jie ſkaite knygoſe zokano Diewo ißguldydami permanytinay, kad galėjo permanyt, kaip tą ſkaite.

9. Ir Neemijoßius, kurſai eſti *Atirſatas, ir Ezras, kunigs, raßtemokitas, ir Lewitai, kurie żmones pamokino, tare wiſiems żmonems: ßi diena yra ßwenta Wießpaczui juſů Diewui; todėl ne bukite ſmutni ir ne werkkite! Nėſa wiſi żmones werke żodzus zokano girdėdami. *P. 7, 70. Ezr. 2, 63.

10. Todėl jis ſake jiems: eikite ir wálgikite rėbumą ir gérkite ſaldumą, ir tiems taipojau jů dalyką ſiųſkite, kurie ſaw nieko ne paſteliáwo; nėſa ßi diena ßwenta yra muſů Ponui Diewui. Todėl neſirúpikites, nėſa dżaugſmas iß Pono Diewo yra juſů ſtiprybe.

11. Ir Lewitai nutilde wiſus żmones tarydami: tylėkite, nės ßi diena yra ßwenta, neſirúpikites!

12. Ir wissi żmones nuêjo wálgiti ir gérti, ir dalykus siųsti, ir didi dzaugsmą parodit; nēs jie buwo pérmanę wisus żodzus jiems praneßtus.

13. Ir antrąję dieną susirinko wyresnieji tēwai iß wisû żmoniû, ir klebonai bey Lewitai pas Ezrą, raßte=mokitą, kad jisai jûs mokitu pérmanyt zokano żodzus.

14. Ir jie rado *raßytą zokane, kuri Pons Diewas per Moizeßių buwo liepęs, kad waikai Izrael lap=budzûse turētu gywénti ant ßwentês sekmame mēnesije.
* 3 Moiz. 23, 42.

15. Ir jie apsakydino tai wisur, ir ißßaukdino per wisus sawo miestus ir Jeruzalēje ir sakydino: eikite laukan ant kalnû ir pargabénkite alywû=ßakas, móstiês=ßakas, mirtû=ßakas, werbû=ßakas, ir ßakas nû tánkiû medzû, kad lap=budzû pasidarytumbim, kaip raßyta yra.

16. Ir żmones ißêję parsigabéno ir pasidare lap=budzus, kiekwiens ant sawo stogo ir sawo pryangiûse, ir pryangiûse prie namû Diewo, ir ant placzôsês ulyczôs pas wandens=wartus, ir ant placzôsês ulyczôs pas wartus Epraim.

17. Ir wisas surinkimas tû iß kalējimo sugryżusiûjû pasidare lap=budzus ir gywéno tûse. Nēs Izraēlitēnai nû czeso Jozuwo, sunaus Nuno, iki ßei dienai taip ne buwo darę; ir buwo labay didis dzaugsmas.

18. Ir skaite kas=dien zokano knygose nûg pirmôsês dienôs iki paskutiniôsês ir ßwente septynes dienas tą ßwentę, ir aßmąję dieną jie wēl susiêjo, kaip reikiama.

9. Pérskyrimas.

Regimos Żmoniû Prisiwertimo=ir Maldû=Dienos.

1. Dwideßimt=ketwirtoj dienoj ßio mēnesio * susirinko Izraēlitēnai pásninkaudami ir żákais apsisiautę ir żémēmis apsibarstę, * Ester. 4, 1.

2. Ir atskyre waikus Izrael nûg wisû swetimû waikû, ir susistóję ißsipażino sawo griekus ir sawo tēwû nusidējimus.

3. Ir atsitiese ant sawo wietôs, ir buwo skaityta knygose zokano Wießpatiês jû Diewo keturis kartus per dieną, ir jie ißsipażino ir melde Wießpati sawo Diewą keturis kartus per dieną.

4. Ir Lewitai aukßtay stowējo, butent Jesuas, Bani, Kadmiel, Sebanjas, Buni, Serebjas, Bani ir Kenani, ir ßauke didzu balsu Diewop, sawo Diewop.

5. Ir Lewitai Jesuas, Kadmiel, Bani, Asabenjas, Serebjas, Odjas, Sebanjas, Petajas, tare: kélkites, liaupsinkite Wießpati sawo Diewą nû amżiû iki ámżiû; ir te liaupsin wardą tawo garbês paáukßtintąji su wisa żegnone ir liaupse!

6. Pone Diewe, tu wiens esi, *tu sutwērei dangų ir wisû dangû dangus su wisais jû pulkais, żémę ir wislab, kas ant tôs yra, jures ir wislab, kas jose yra. Tu wislab gywą darai, ir dangaus pulkas tawę garbina.
* Darb. 4, 24. P. 14, 15.

7. Tu Wießpats Diewas esi, tu *Abromą paskyrei, ir ji iß Ur Kaldēû ißwedei, ir †Abraomu praminei,
* 1 Moiz. 11, 31. † 1 Moiz. 17, 5.

8. Ir jo ßirdi wierną radai po sawo akiû, ir derējimą su jûmi darei jo waikams dûti żémę Kananitû, Etitû, Amoritû, Perezitû, Jebusitû ir Girgositû, ir sawo żodi laikei, nēs tu esi teisus.

9. Ir tu *iżwelgei wargus musû tēwû Egypto=żémēje, ir jû ßauksmą ißklausei pas ßwendriû=jures,
* 2 Moiz. 3, 7.

10. Ir żénklus bey stebuklus darei ant Paraono ir ant wisû jo tarnû, ir ant wisû żmoniû jo żémês; nēs tu ißpażinai, kad jie didzáwos prieß jûs; ir saw wardą padarei, kaip ßen=dien regima.

11. Ir *perdalijei jures po jû akiû, kad per widų juriû sausomis kojomis pérējo, ir jû wejanczûsius gilybēje nugramzdinai, kaip ákmenis macniûse wandenise; * 2 Moiz. 14, 21.

12. Ir jûs *wedei dienomis debesiês stulpu ir naktimis ugniês stulpu, jiems paßwiesti ant kélio, kuriû keliáwo. * 2 Moiz. 13, 21.

13. Jr *nusileidai ant kálno Sinai ir su jeis † isz dangaus kalbējei, ir dawei tikrą prową, tikrą zokaną, ir gerus prisákimus bey ístatimus;
* 2 Moiz. 19, 18. † 2 Moiz. 20, 1.

14. Jr sawo szwentąję Sabbatą jiems žinomą darei, ir prisákimus, ístátimus ir zokaną jiems ísakei per sawo tarną Moizeszių;

15. Jr jiems *dûnôs isz dangaus dawei, kaip jie iszálkę buwo, ir †wandens isz ûliôs dawei tekēti, kaip jie isztroszkę buwo; ir jiems kalbējei, kad jie nueitu ir tą žemę į dalykus atimtu, kurę tu sawo ranką pakéldams žadējei jiems dûti.
* 2 Moiz. 16, 4. 14. Ps. 78, 24. Jšm. 16, 20. 21. † 2 Moiz. 17, 6.

16. Bet musû tēwai didžáwos ir *kietsprandzeis pastojo tawo prisákimû neklausydami,
* Jer. 7, 26. v. 17, 23.

17. Jr ne norējo ant tû daboti, ir ne atsiminē tawo stebuklû, kurius jiems iszrodei, bet kietsprandzeis pastójo ir saw waldoną apskyre, kad sugryžtu į sawo wergystę nekantrus budami. Bet tu, mans Diewe, atsileidai, ir *buwai malonus, mielaszirdingas, kantrus ir didžôs mielaszirdingystês, ir jûs ne prastójei.
* 2 Moiz. 34, 6.

18. Jr kaczeig jie saw *nulietą werszį buwo pasidárę sakydami: „tai yra tawo Diewas, tasai tawę isz Egypto-žemês iszwede,“ ir didžus blužnijimus iszkalbējo,
* 2 Moiz. 32, 4.

19. Taczau tu jûs púsczoje ne prastojei pagal sawo didęję mielaszirdingystę, ir debesiês stulpas ne atstojo nû jû dienomis jûs westi keliu, ney ugniês stulpas naktimis jiems paszwiesti ant kelio, kuriûm keliáwo.

20. Jr tu jiems dawei sawo gérąję Dwásę jûs pamokiti, ir sawo Manną ne atēmei nû jû burnôs, ir jiems wandens dawei, kaip buwo isztroszkę.

21. Ketures-dészimtis métû tu púsczoje jûs aprupinai, kad jie nieko ne stokojo. *Jû rubai ne paséno, ir jû kojos ne sutino;
* 5 Moiz. 8, 4.

22. Jr dawei jiems karalystes ir žmones, ir pérdalijei jûs szen ir ten, kad pérweikę žemę Siono, karáliaus isz Esbon, ir *žemę Og, karáliaus isz Bažan;
* 4 Moiz. 21, 24. 35.

23. Jr padaugsinai jû waikus, kaip žwaigždes ant dangaus, ir jûs nugabenai į žemę, apie kurę jû tēwams buwai kalbējęs, kad ieitu ir tą paweldetu.

24. Jr waikai į tą nuêjo ir žemę atēme, ir tu pažéminai po jû akiû žmones gywénanczus toj žémēj, Kananitus, ir dawei jûs į jû rankas, ir jû karaliûs ir žmones tôs žémês, kad jie su jeis darytu pagal sawo walę.

25. Jr jie ígawo apmuritus miestus ir rēbię žémę, ir ígawo namus wisokiû lobjû pilnus, iszkastus szulinius, wynyczas, alywû-sodus ir medžus, kuriû waisius walgomi, pilnay; ir wálge, ir priwálge, ir *rēbus pastojo, ir linksminos isz tawo didžôsês malonês.
* 5 Moiz. 32, 15.

26. Bet jie nepaklusnus pastojo, ir priesz tawę stengee, ir paniekino tawo zokaną, ir užmusze tawo prárakus, kurie jiems liudijo, kad jie tawęspi prisiwerstus; ir jie iszkalbējo didžus blužnijimus.

27. Todēl tu jûs padawei į rankas jû neprieteliû, kurie jûs wárgino. Jr czēse sawo bedôs jie szauke tawęsp, ir tu iszklausei jûs isz dangaus, ir pagal didę sawo mielaszirdingystę *dawei tu jiems iszgelbētojus, kurie jûs gélbējo isz jû neprieteliû rankôs.
* Wald. 3, 9. 15.

28. Bet kaip jie pakájaus gawo, tay jie pérsikreipe pikt daryt po tawo akiû. Tay tu jûs palikai jû neprieteliû rankoj, kad jie ant jû ponawojo. Tay jie prisiwerte ir szauke tawęsp, ir tu jûs iszklausei isz dangaus ir iszgélbējei jûs pagal sawo didę mielaszirdingystę daug kartû.

29. Jr dawei jiems apliuditi, kad jie prisiwerstus prie tawo zokano. Ale jie pasididžawo ir ne klause tawo prisákimû, ir susigrieszijo priesz tawo prowas, (kurias *jey žmogus laikys, gywas per tas iszliks,) ir sawo peczus szalin grężė ir kietsprandzeis pastojo ir ne klause.
* Gal. 3, 12. 3 Moiz. 18, 5.

30. Ir tu jû daug métû láukei ir dawei jiems apliuditi sawo Dwásę per sawo prárakus, ale jie to ne klause. Todēl tu jûs dawei į ranką žmoniû per žemès.

31. Ale pagal didę sawo mielaßirdingystę tu jûs ne wisay ißgaißinai ney jûs prastojei, nēsa tu esi malonus ir mielaßirdingas Diewas.

32. Taygi, musû Diewe, tu didysis Diewe, macnus ir ißgąstingas, laikąs derējimą ir mielaßirdingystę, ne laikyk per nieką wisas sunkenybes, kurios mus užpûle ir musû karalius, kunigaikßczus, klebonus, prárakus, tēwus ir wisus tawo žmones nû patiês czēso karaliû Assur iki ßei dienai.

33. Tu esi teisus wisame tamè, ką mums užléidęs esi; nēs tu pagal teisybę darei, ale mes piktay padárem.

34. Ir musû karálei, kuningaikßczei, klebonai ir tēwai ne dare pagal tawo zokaną, ir ne dabojo ant tawo prisákimû ir liudijimû, kurius tu jiems dawei liuditi.

35. Ir jie taw ne ßlužijo sawo karalystēje ir tawo didzoj geradejystēj, kurę tu jiems ißrodei, ir placzoj bey rēbjoj žémēj, kurę tu jiems dawei, ir jie ne prisiwerte nûg sawo pikto elgimo.

36. Sztay, mes ßen-dien tarnais esme; ir žemėje, kurę tu musû tēwams dawei, kad wálgitumbim jôs waisius ir gerumą, ßtay, toje mes tarnais esme.

37. Ir tôs nauda daugsinas karáliams, kurius tu ant musû įdējei musû griekû dēley; ir jie ponawoj ant musû kunû ir galwijû pagal sawo walę, ir mes esme didzoj bēdoj.

38. Ir apie wislab tai mes stiprų derējimą darom, ir raßom, ir dûdam tai sawo kuningaikßczams, Lewitams ir klebonams užpéczwētiti.

10. Pérskyrimas.

Užpéczwētijims atnaujintojo Derējimo.

1. Bet užpéczwētitojei buwo: Neemijoßius Atirsatas, Akaljo sunus, ir Zidekijas,

2. Serajas, Asarjas, Jeremjas,

3. Passur, Amarjas, Malkijas,

4. Attus, Sebanjas, Malluk,

5. Arim, Meremot, Obadjas,

6. Dangelis, Ginton, Baruks,

7. Mesullam, Abijas, Mejamin,

8. Maasjas, Bilgai ir Semajas, tie buwo kuningai.

9. Bet Lewitai buwo: Jesuas, Asanjo sunus, Binui iß waikû Enadad, Kadmiel,

10. Ir jû brolei: Sekanjas, Odjas, Klitas, Plajas, Anan,

11. Mikas, Reob, Asabjas,

12. Sakur, Serebjas, Sebanjas.

13. Odijas, Bani ir Beninu.

14. Wyresnieji žmoniû buwo: *Pareos, †Paat-Moab, Elam, Satu, Bani, * Ezr. 2, 3. † Ezr. 2, 6.

15. Buni, Asgad, Bebai,

16. Adonijas, Bigwai, Adin,

17. Ater, Iskijas, Asur,

18. Odijas, Asum, Bezai,

19. Arip, Anatot, Neubai,

20. Magpijas, Mesullam, Esir,

21. Mesesabeel, Zadok, Jaduas,

22. Platjas, Anan, Anajas,

23. Oseas, Ananjas, Asub,

24. Alôes, Piljas, Sobek,

25. Rejum, Asabnas, Maesejas,

26. Ajias, Janans, Anan,

27. Malluk, Arim ir Baenas,

28. Ir kiti žmones, *klebonai, Lewitai, wartininkai, giedantieji, Netinymai ir wisi, kurie nûg žmoniû žemēse buwo atsiskyrę prie zokano Diewo, su sawo moterimis, sunumis ir dukterimis, wisi, kurie tą pérmanyti galējo, * Ezr. 2, 70.

29. Ir jû macnieji priēme tai už sawo brolius. Ir jie atêjo, kad prisēktu ir su prysēga pasižadētu elgtis pagal Diewo zokaną per Moižeßių, Diewo tarną, dûtąji, kad norētu pilnawot ir daryt pagal wisus prisákimus, prowas ir budus Pono Diewo ant musû ponawojanczojo;

30. Ir kad mes tôs žemês žmonēms sawo dukteres ne dûtumbim, ney jû dukteres sawo sunums ne nupirßtumbim;

31. Ir kad žmones tôs žémês *Sabbatoj atgabéntu taworą ir wisokius jawus pardût, kad mes tus iß jû Sabbatoj ir ant ßwenczû ne

imtumbim; ir kad mes kas-sékmą métą wisokią sunkenybę atleistumbim. * P. 13, 15. Amos 8, 5.

32. Jr uždějo mums prisákimą, kad mes kas-métą trécząji dalykį sykio důtumbim ant ßlużmôs namû sawo Diewo:

33. Butent ant ßwentitôs dûnôs, ant dienißkôs walgimo-apierôs, ant dienißkôs déginimo-apierôs Sabbatôs, nauj-meněsio ßwenczû ir ßwentû dienû, ir ant to, kas paßwentita, ir ant apierôs už griekus, kad Jzraelitěnai sudérinti butu, ir ant wiso reikalo namůse sawo Diewo.

34. Jr mes burtą métem ant klebonû, Lewitû ir żmoniû, děl malkôs apieroms, kuri prie namû musû Diewo kas-met turějo atgabénta buti pagal gimines musû těwû paskirtame czěse degti ant altoriaus Wießpatiês musû Diewo, kaip tai * zokane raßyta yra; * 3 Moiz. 6, 12.

35. Jr kas-métą atgabénti pirmones sawo żémês, ir pirmones wisû waisiû ant wisû médzû prie Diewo namû,

36. Jr pirmones sawo sunû ir sawo galwijû, * kaip zokane raßyta, ir pirmones sawo jáuczû ir sawo awjû, kad mes tai wislab turime atgabénti klebonams prie namû musû Diewo tarnaujantiemsiems. * 2 Moiz. 13, 2.

37. Taipjau mes ir turim atgabénti pirmones sawo táßlôs, ir sawo pakělimus, ir waisius wisokiû médzû, ßwieżų wyną ir aliejų klebonams į kamaras prie namû sawo Diewo, ir deßimtines sawo żemês Lewitams, kad Lewitai * deßimtines turětu wisůse miestůse iß musû dirwôs. * 4 Moiz. 18, 21.

38. Jr kunigas, Aarono sunus, drauge su Lewitais (daliês) tur gáut iß deßimtiniû Lewitû, kad Lewitai * deßimtines sawo deßimtiniû atgabéntu namams musû Diewo į kamaras skarbo-namůse. * 4 Moiz. 18, 26. 28.

39. Nes waikai Jzrael ir waikai Lewi tur dowaną jawû, ßwieżaus wyno ir aliejaus atgabénti į kamaras; cze yra * rykai ßwentinyczôs ir klebonai, kurie tarnáuja, ir wartininkai ir giedantieji, kad mes namus sawo Diewo ne prastotumbim. * P. 13, 9. 1 Kuk. Kar. 23, 19.

11. Pérskyrimas.

Suraßimo naujûjû Gywatininkû taip Mieste kaip ant Kiemû.

1. Jr * wyresnieji żmoniû gywéno Jeruzaléje. Ale kiti żmones děl to burtą méte, kad iß déßimt wiens dalykis į Jeruzalę į tą ßwentąji miestą nusitráuktu cze gywént, ir dewyni dalykai į (kitus) miestus. P. 7, 5.

2. Jr żmones żegnojo wisus tus wyrus, kurie iß gerôs walês buwo apsiěmę Jeruzaléje gywénti.

3. Szitie yra wyresnieji żémês, kurie Jeruzaléje gywéno. Bet miestůse Juda gywéno kiekwiens sawo těwißkěj, kuri jû miestůse buwo, butent Jzraelitěnai, klebonai, Lewitai, Netinymai ir * waikai tarnû Salomono. * P. 7, 57.

4. Jr Jeruzalej gywéno keli iß waikû Juda ir iß Benjamin. Jß waikû Juda: Atajas, Usijo sunus, sunaus Sakarjo, sunaus Amarjo, sunaus Sepatjo, sunaus Maelaleel, iß waikû Parez;

5. Jr Maesejas, Baruko sunus, sunaus Kaloso, sunaus Asajo, sunaus Adajo, sunaus Jojaribo, sunaus Sakarjo, sunaus Siloni.

6. Wisû waikû Parez Jeruzalěj gywénanczû buwo keturi ßimtai ßeßes-déßimt ir aßtûni, wiezlibi wyrai.

7. Szitie yra waikai Benjamin: Sallu, Mesullamo sunus, sunaus Joedo, sunaus Pedajo, sunaus Kolajo, sunaus Maesejo, sunaus Jtielio, sunaus Jesajo;

8. Jr po jo Gabai, Sallai, dewyni ßimtai dwideßimt ir aßtûni;

9. Jr Joel, sunus Sikri, buwo ant jû wyriáusiasis, ir Judas, sunus Asnuo, ant antrôsês pusês miesto.

10. Jß klebonû gywéno Jedajas, Jojaribo sunus ir Jakyns;

11. Serajas, Jlkijo sunus, sunaus Mesullamo, sunaus Zadoko, sunaus Merajoto, sunaus Ajitobo, buwo wyriáusiasis Diewo namůse.

12. Ir jo broliû, kurie darbą prie (Diewo) namû pilnawojo, tû buwo aštůni šimtai dwidešimt ir du. Ir Adajas, sunus Jeroamo, sunaus Plaljo, sunaus Amzi, sunaus Sakarjo, sunaus Pasuro, sunaus Malkijo,

13. Ir jo brolei, [wyresnieji tû tēwû, buwo du šimtu keturesdéšimt ir du. Ir Amassai, Asareēlio sunus, sunaus Ajusajo, sunaus Mesillemoto, sunaus Immerio,

14. Ir jo broliû, wiezlibû wyrû, tû buwo šimts dwidešimt ir aštůni. Ir wyriáusiasis ant jû buwo Sabdiēl, Gedolimo sunus.

15. Iš Lewitû: Sesmajas, Asubo sunus, sunaus Asrikamo, sunaus Asabjo, sunaus Buni,

16. Ir Sabtai bey Josabad, iš Lewitû wyresniûjû, buwo ant reikalû lauke Diewo namû,

17. Ir Matanjas, Miko sunus, sunaus Sabdi, sunaus Assapo, kurs wyriáusiasis buwo pirmucząus pradēti dēkawoti maldomis, ir Bakbukjas, antrasis iš jo broliû, ir Abdas, sunus Sammuo, sunaus Galalio, sunaus Jeditun.

18. Wisû Lewitû šwentame mieste buwo du šimtu aštůnes=déšimt ir keturi.

19. Ir wartininkai, Akub ir Talmon ir jû brolei, kurie wartůse priweizdējo, tû buwo šimts septynes=déšimt ir du.

20. Bet kiti Izraēlitēnû, klebonai ir Lewitai buwo wisůse miestůse Judawôs, kiekwiens sawo tēwiškēje.

21. Ir Netinymai gywéno pas Opel. Ir Zijas bey Gispas priklause Netinymams.

22. Bet wyriáusiasis ant Lewitû Jeruzalēj buwo Usi, sunus Bani, sunaus Asabjo, sunaus Matanjo, sunaus Miko. Iš waikû Assapo buwo ant šlužmos, kurie giedojo namůse Diewo.

23. Nēs karáliaus isákimas jiems buwo dûtas, idant tie, kurie giedojo, wiernay kas=dien sawo darbą pilnawotu.

24. Ir Petajas, Mēsesabeelio sunus, iš waikû Sero, sunaus Juda, buwo karáliui prie rankôs ant wiso darbo prie žmoniû.

25. Ir waikû Juda, kurie ant kiemû ant sawo laukû buwo, kiti gywéno *Kirijat=Arboj ir jo kiemůse, ir Dibone ir jo kiemůse, ir Kapzeelije ir jo kiemůse,

* Joz. 20, 7. p. 21, 11.

26. Ir Jesuoj, Moladoj, Bepaletè,

27. Azar=Sualij, Berseboj ir jû kiemůse,

28. Ir *Ziklage ir Mokonoj bey jû kiemůse, * Joz. 15, 31.

29. Ir En=Rimmone, Zaregoj, Jeremute,

30. Sanoè, Adullame ir jû kiemůse, Lakise ir ant jo lauko, Aseke ir jo kiemůse. Ir guldēsi nûg Bersebôs iki pakalnês Innom.

31. Bet waikai Benjamin iš Gabôs gywéno Mikmase, Ajoj, Betelij ir jû kiemůse,

32. Ir Anatote, Nobej, Ananjoj,

33. Azore, Ramoj, Gitaime,

34. Adidè, Ziboimè, Neballatè,

35. Lode, Onoj ir cimerninkû=pakalnēj.

36. Ir keli iš Lewitû, kurie dalies turējo Judawoje, gywéno tarp Benjamin.

12. Pérskyrimas.

Wardai Klebonû bey Lewitu; Pašwentinimas Miesto; Dawádas tû, kurie Szwentûsius kawojo.

1. Szitie yra klebonai bey Lewitai, kurie su Serubbabēliu, Sealtielio sunumi, ir su Jesuu aukštyn keliawo: Serajas, Jeremjas, Ezras,

2. Amarjas, Malluk, Attus,

3. Sekanjas, Rejum, Meremot,

4. Iddo, Gintoi, Abijas,

5. Mejamin, Maadjas, Bilgas,

6. Semajas, Jojarib, Jedajas,

7. Sallu, Amok, Ilkijas ir Jedajas. Szitie buwo wyresnieji tarp klebonû ir tarp sawo broliû czēse Jesuo.

8. Bet Lewitai šitie buwo: Jesuas, Benui, Kadmiel, Serabjas, Judas ir Matamjas, kurs *dēkawon=urēdą pilnawojo, jis su sawo broleis. * p. 11, 17.

9. Bakbukjas ir Unni, jû broliudu, buwo aplink jûs ant sargybēs.

10. Jesuui gime Jojakymas, Jojakymui gime Eljasibas, Eljasibui gime Jojadas,

11. Jojadui gime Jonatanas, Jonatanui gime Jadduas.

12. Ir czēse Jojakymo šitie buwo wyresnieji tēwai tarp klebonû: butent iš Serajo buwo Merajas, iš Jeremjo buwo Ananjas,

13. Iš Ezro buwo Mesullamas, iš Amarjo buwo Joanan,

14. Iš Malluk buwo Jonatan, iš Sebanjo buwo Jozep,

15. Iš Arim buwo Adnas, iš Merajot buwo Elkai,

16. Iš Iddo buwo Sakarjas, iš Ginton buwo Mesullam,

17. Iš *Abijo buwo Sikri, iš Mejamin-Moadjo buwo Piltai,
* Luk. 1, 5.

18. Iš Bilgo buwo Sammuas, iš Semajo buwo Jonatan,

19. Iš Jojarib buwo Matnai, iš Jedajo buwo Usi,

20. Iš Sallai buwo Kallai, iš Amok buwo Eber,

21. Iš Ilkijo buwo Asabjas, iš Jedajo buwo Netaneel.

22. Ir czēse Eljasibo, Jojado, Joanano ir Jadduo, wyresnieji tēwai tarp Lewitû ir klebonai buwo surašyti, Daryui, Persui, be-karaliáujant.

23. Bet waikai Lewi, wyresnieji tēwai, buwo surašyti į knygas nusidáwimû iki czēso Joanano, Eljasibo sunaus.

24. Ir šitie buwo wyresnieji Lewitû: Asabjas, Serebjas ir Jesuas, Kadmielio sunus, ir jû brolei pagal jûs, kad liaupsintu ir dēkawótu, kaip *Dowidas, Diewo wyras, buwo įsakęs, sargybę po sargybês.
* 1 Nus. Kar. 26, 1. s. 2 Nus. Kar. 29, 25.

25. Matanjas, Bakbukjas, Obadjas, Mesullam, Talmon ir Akub, buwo *wartininkai ant sargybês prie slenkscźû wartůse.
* 2 Nus. Kar. 8, 14.

26. Szitie buwo czēse Jojakymo, Jesuo sunaus, sunaus Jozadako, ir czēse Neemijošiaus, żemês-waldono, ir kunigo Ezro, rašte-mokito.

27. Ir pašwentinime murû Jeruzalēje sujēškojo Lewitus iš wisû jû šaliû, kad jûs nugabéntu į Jeruzalę pašwentinimą atlikti su dzaugsmu, su dēkawojimu, su giesmemis, su cimbalais, su psaltereis ir su árpomis.

28. Ir susirinko waikai tû, kurie giedojo, ir iš šaliês aplink Jeruzalę ir iš dwarû Netopati,

29. Ir iš namû Gilgal, ir iš laukû Gibea bey Asmawet; nēs tie, kurie giedojo, saw buwo dwarus pasikúrę aplink Jeruzalę.

30. Ir klebonai bey Lewitai czyszijos ir czyszijo żmones ir wartus ir murus.

31. Ir aš liepjau kunigaikšczams Juda ant wiršaus murû užlipti, ir taisiau du didžu dēkawonês-pulku, tû wiens ant dešinês nuêjo wiršuj muro ant *miešlû-wartû-linkay;
* p. 2, 13.

32. Ir paskuy jûs êjo Osajas ir puse kunigaikšczû Judo,

33. Ir Asarjas, Ezras, Mesullam,

34. Juda, Benjamin, Semajas ir Jeremijas,

35. Ir keli iš klebonû waikû su trimitomis, butent: Sakarjas, Jonatano sunus, sunaus Semajo, sunaus Matanjo, sunaus Mikajo, sunaus Sakuro, sunaus Assapo,

36. Ir jo brolei, Semajas, Asareel, Milalai, Gilalai, Maai, Netaneel ir Juda, Anani, su strunżaisleis Dowido, wyro Diewo. Bet Ezras rašte-mokitas pirm jû êjo

37. Ant šulinio-wartû-linkay. Ir jie êjo pagal jûs ant straipsniû į miestą Dowido ant muro lipdami iki prie namû Dowido, iki wandens-wartû į rytus.

38. Antrasis dēkawon-pulkas ties jeis êjo, ir aš paskuy ji, ir puse żmoniû ant pat wiršaus muro ant wiršaus pêczaus-koryczôs iki placzojo múro,

39. Ir iki wartû Epraim, ir iki senûjû wartû, ir iki żuwjû-wartû, ir iki koryczôs Anáneel, ir iki koryczôs Mea, iki pas awjû-wartus, ir apsistojo temnyczôs wartůse.

40. Ir taipo stowējo abudu dēkawon-pulku namůse Diewo, ir aš bey puse wyresniûjû su manim.

41. Ir klebonai, butent: El-Jakim, Maesejas, Minjamin, Mikajas,

Eljoenai, Sakarjas, Ananjas, su trimitomis;

42. Ir Maesejas, Semajas, Eleazar, Usi, Joanan, Malkijas, Elam ir Asar. Ir giedantiejei didzu balsu giedojo, ir Jesrajas buwo jû wyriáusiasis.

43. Ir jie apierawojo tą dieną dides apieras ir buwo linksmi, nēs Diews jiems buwo didi dzaugsmą padárẹs, kad ir moteres ir waikai dzaugēsi; ir dzaugsmas Jeruzalês toli girdims buwo.

44. Tû-czēs buwo apskirti wyrai ant skárbo-kamarû, *kuriose dowanos, pirmones ir desētines buwo, kad surinktu nû laukû ir iß miestû ißdalyti pagal zokaną klebonams ir Lewitams; nēs Juda dzaugēsi iß klebonû bey Lewitû pristojanczûjû.
* V. 10, 37. V. 13, 5.

45. Ir jie pilnawojo sargybẹ sawo Diewo ir sargybẹ apczystijimo. Ir giedantieji bey wartininkai stowējo pagal isákimą Dowido ir jo sunaus Salomono.

46. Nēs *czēse Dowido ir Assapo buwo idēti wyresnieji tû, kurie giedojo ir liaupsês-giesmes ir dekawojimus Diewui.
* 1 Nuf. Kar. 26, 1, s. Sir. 47, 11.

47. Bet wisi Izraēlitēnai dawe tiems, kurie giedojo, ir wartininkams dalyką czēse Serubbabēlio ir Neemijoßiaus, kas-dien jû dalyką; ir jie dawe Lewitams to, ką buwo paßwentinẹ, bet Lewitai dawe to, ką buwo paßwentinẹ, waikams Aarono.

13. Perskyrimas.

Neemijoßius iß wisôs Szirdiês apsiima pagérit wislab, kas prigul Wyriausybei, Baznyczoms ir Ukininkams.

1. Ir tû-czēs buwo skaitytos knygos Moizeßiaus wisiems zmonēms be-girdint, ir rádo tosè *raßyta, kad Ammonitai ir Moabitai ne tur niekados i surinkimą Diewo ateiti,
* 5 Moiz. 23, 3.

2. Dēl to, kad waikams Izrael ne prießais êjo su dûna ir su wandenimi, ir *samde prieß jûs Bileamą, kad jisai jûs prakeiktu; ale musû Diewas tą keikimą pérwerte i zegnonẹ. * 4 Moiz. 22, 5.

3. Bet kaip jie tą zokaną girdējo, tay jie atskyre wisus swetimûsius ateiwjus nû Izraēlitēnû.

4. Ir pirm to klebons Eljasibs i kamarą prie namû musû Diewo buwo idējẹs apierą Tobijo.

5. Nēsa jis jam didẹ skarbinyczą buwo pataisẹs, ir cze jie pirma buwo idējẹ walgimo-apierą, kodylą, rykus ir deßimtines nûg jawû, ßwiezaus wyno ir aliejaus, pawélitas Lewitams, giedantiemsiems ir wartininkams, ir prie to dówaną klebonams.

6. Bet kaip tai wislab nusidawe, aß ne buwau Jeruzalēje. Nēsa trisdeßimt-antrame mete Artasasto, karáliaus Babēlij, atējau aß pas karálių, ir po keliû dienû aß pawélijimą gawau nû karáliaus,

7. Kad i Jeruzale keliáuczau. Ir aß supratau, ne gér ēsant, ką Eljasibs Tobijui buwo darẹs, kad jam skarbinyczą darydinẹs pryangij prie Diewo namû.

8. Ir tai man labay ne patiko, ir ißmeczau wisus rykus iß Tobijo namû laukan iß skarbinyczôs,

9. Ir liepjau skarbinyczas czystiti, ir aß wēl ten atgabenau rykus namû Diewo, walgimo-apierą ir kodylą.
* V. 10, 39.

10. Ir ißtyriau, kad Lewitû dalykas jiems ne buwo dûtas; dēl to Lewitai ir tie, kurie giedojo, buwo ißbēgẹ, kiekwiens pas sawo dirwą darbą pilnawoti.

11. Tay aß *pabariau wyresniûsius ir sakiau: kodēl mes prastojam Diewo namus? Bet aß jûs surinkdams idējau jûs wēl i jû ßluzmą.
* p. 17. 25.

12. Tay wisi Zydai atgabéno *deßimtines jawû, ßwiezaus wyno ir aliejaus i skárbą. * 4 Moiz. 18, 21.

13. Ir aß idējau ant skarbû Selemiją, kleboną, ir Zadoką, raßtemokitą, ir iß Lewitû Pedają, ir jiems prie rankôs Ananą, sunų Sakuro, sunaus Matanjo. Nēs jie uz wiernus buwo laikomi, ir jiems buwo isakyta, kad jie sawo broliams ißdalytu.

14. *Atsiminkis manẹs, mans Diewe, ßime dalyke, ir ne gesyk mano

geradejyſtę namams mano Diewo ir prie jo ſargybês išrodytąję!
* p. 31. Pſ. 25, 7. Pſ. 106, 4.

15. Tů=czēs aš regējau Judawoje wyno=ſpáuſtuwą minant Sabbatoj, ir pēdus ineššant, ir áſilus apſunkinant wynu, wyn=ůgomis, pygomis, ir wyſokią náštą i Jeruzalę ineššant Sabbatôs dienoje. Jr aš liudijau toj dienoj, kaip jie wiſokius * jawus pardawe.
* p. 10, 31. Amos 8, 5.

16. Bet ir Tyrionai gywéno tame mieſte, tie žuwis ir wiſoki taworą atgabéno ir pardawe tai Sabbatoj waikams Juda ir Jeruzalês.

17. Tay aš * bariau wyreſniůſius Judawoje ir ſakiau jiems: kas tai per pikts dáikts, kuri jůs dárot, ir neššwentą darot Sabbatôs=dieną?
* p. 11. 25.

18. Ar ne muſů tēwai taipo dáre, ir muſů Diewas wiſą šę nepaláimą ant muſů užwede ir ant šio mieſto? ir jůs dárot, kad dar didéſnis narſas mus tur užpult, kadangi Sabbatôs=dieną ne šwenczat?

19. Jr kaip Jeruzalês wartai pirm Sabbatôs atdaryti buwo, tay aš liepjau wartus užrakinti, ir iſakiau, idant tus ne atwértu iki po Sabbatôs. Jr aš ſtaczau kelis ſawo tarnů prie wartů, idant neyjokią náštą ne igabéntu Sabbatoje.

20. Tay krominikai ir pardůdantieji ſu wiſokiu taworu pérnakwojo lauke Jeruzalês, wieną ir antrą kartą.

21. Tay aš liudidams ſakiau jiems: kodēl jůs pérnakwojat aplink murą? jey tai dar kartą daryſite, aš jus korawoſiu. Nů to czēſo jie Sabbatoje ne atêjo.

22. Jr aš tariau Lewitams, kurie czyſti buwo, kad ateitu ir ant wartů dabótu Sabbatą šwęſdami. Mans Diewe, * ir dēl to manęs atſimink, ir czēdik manęs pagal didę ſawo mielaširdingyſtę! * Pſ. 25, 7.

23. Tů=czēs ir regējau Zydus, kurie moteres wéde iš Aſdod, iš Ammon ir iš Moab.

24. Jr jů waikai puſe kalbējo Aſdodiškay ir ne galējo Zydiškay kalbēti, bet kalbējo, kaip kiti žmones kalbējo.

25. Jr aš bariau jůs ir kéikiau ant jů, ir mušiau kelis wyrus, ir peššiau jůs, ir priſēkdinau jůs per Diewą: jůs * ne turit ſawo dukteres jů ſunums důti, ney jů dukteres ſawo ſunums piršti, ney ir patys ſaw.
* 5 Mo'ẑ. 7, 3.

26. Ar ne Salomonas, karálius Jzrael, tům budu ſuſigriešijo? ir taczaus tarp daug pagónů neywiens karálius jam lygus ne buwo, ir jo Diewas ji mylējo, ir Diewas idējo ji i karaliùs ant wiſo Jzrael, * taczaus ſwétimos móters ji i griekus iwede.
* 1 Kar. 11, 3.

27. Ar jůs to ne girdējot, kad tokią didę piktenybę išpildot ſuſigriešidami prieš muſů Diewą, ſwétimas moteres be=weſdami?

28. Jr wiens iš waiků Jojado, ſunaus Eljaſibo, wyriáuſiojio kunigo, buwo gentimi paſtojęs ſu * Saneballatu Oronitu; bet aš ji nůg ſawęs šalin wariau. * p. 9, 19.

29. Atſimink jů, mans Diewe, kurie atſtatyti nů kleboniškôſês urēdôs ir derējimo kleboniškôſês urēdôs ir Lewitů!

30. Szitaip aš czyſtijau jůs nů wiſů ſwetimů, ir idējau per ſárgus klebonus ir Lewitus, kiekwieną prie jo darbo,

31. Jr kad atgabéntu málků apieroms paſkirtame czēſe ir pirmones. * Atſimink manęs, mans Diewe, ant géro! * p. 5, 19. p. 13, 14. 22. Pſ. 25, 7.

Galas Knygů Neemijošiaus.

Knygos Esterês.

1. Pérskyrimas.

Wasti dêl paniekintôs Czesnikê prastumta.

1. Czēsais Ajaswериaus, kurs karáliumi buwo nů Indijôs iki Murinû, ant ßimto ir dwideßimt ir septyniû zémjû,

2. Ir kaip jis sēdējo ant karálißkojo sawo krēslo pilije Susan,

3. Treczame mete sawo karalystês kēle jis czésni namēj wisiems sawo kunigaikßczams bey tarnams, butent macniemsiems Persû bey Medû, waldónams ir wyresniemsiems sawo zémēse,

4. Kad důtu regēt ßlowês pilnaji bagotumą sawo karalystês ir brangęję puikystę sawo ßlowês per daug dienas, butent per ßimtą ir aßtûnesdéßimtis dienû.

5. Ir toms dienoms pérējus, karálius czésni kēle wisiems zmonēms pilije Susan ēsantiems, tiek didiemsiems, tiek maziemsiems, per septynes dienas pryangij sodo prie karáliaus namû.

6. Tay cze kabējo bálti, raudoni ir geltoni káurai, su marßkonoms ir ßiarliotoms wirwélēmis aptwérti, sidabro ziedůse ant marmor-stulpû. Solai buwo iß sidábro ir iß áukso ant aslôs iß zaliû, baltû, geltonû bey jůdû marmoriû darytôs.

7. Ir gērimą uzneße áukso rykais, ir wis kitais ir kitais rykais, ir wyno, kuri karálius gérdawo, dau- [illegible] bę, kiek karálius ißgalējo.

[illegible] Ir neywieną ne priwerte, kiek [illegible] gértu; nēs karálius wisiems uz- [illegible] eizdams sawo namû buwo liepęs, [illegible] kiekwiens darytu, kaip jam [illegible] inka.

[illegible] Ir karalēne Wasti taipjau czésni [illegible] e moterims karálißkůse namůse [illegible] áliaus Ajaswериaus.

[illegible] 0. Ir sékmąję dieną, kaip kará- [illegible] s linksmas buwo iß wyno, liepe [illegible] Mejumanui, Bistui, *Arbonui, [illegible] gtui, Abagtui, Setarui ir Karka- [illegible], septyniems kamar-ponams, kurie [illegible] áliui Ajaswêriui tarnáudawo,

11. Kad jie karalēnę Wasti atgabéntu pas karálių su karálißkůju wainiku, kad paródytu zmonēms bey kunigáikßczams, kaip grazi ji buwo; nēs ji buwo grazi.

12. Ale karalēne Wasti ne norējo ateiti pagal zodi karáliaus, kuri jo kamar-ponai buwo sakę. Tay karálius labay supyko, ir jo papykis néy degte uzsidege.

13. Ir karálius tare ißmintingiemsiems, kurie zinojo budą tôs zémês, (nēs karáliaus reikalus turējo pilnawoti tie, kurie prowas ir wisokius reikalus ißmáne;

14. Bet jam prie ßaliês ßitie buwo: Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ir Memukan, septyni kunigaikßczei Persû bey Medû, kurie karáliaus wéidą regējo ir wyriáusioj wietoj sēdējo karalystēje;)

15. Kokią prową reiktu daryti karalēnei Wasti, todēl, kad ji ne buwo ißpildzusi zodi karáliaus per jo kamar-ponus jei sakytąji.

16. Tay tare Memukans po akiû karáliaus ir kunigaikßczû: karalēne Wasti ne tiktay nusidējo karáliui, bet ir wisiems kunigaikßczams ir wisiems zmonēms per wisas zemès karáliaus Ajaswериaus.

17. Nēsa wisos moters ißtirs tai, ką karalēne dariusi, kad jos sawo wyrus paniekis po sawo akiû ir sakys: „Karálius Ajaswерius liepe karalēnei Wasti, kad ji pas ji ateitu, ale ji ne norējo."

18. Taygi kunigaikßczû moteres Persû bey Medû lygey taipo sakys wisiems kunigaikßczams karáliaus, kad jos ißtirs, karalēnę taipo dáriusę; tay paniekinimo ir ipykinimo gana rasis.

19. Jey taw *patinka, karáliau, tay důk karálißką prisákimą apsakyti ir raßyti pagal Persû bey Medû prową, kurę †ne reiks pérzengt, kad Wasti daugiaus ne pareitu karáliui Ajaswериui i akis; ir tu, karáliau, důk jôs karalystę jôs

*P. 7, 9.

A. T.

artimjausei, kuri geréŝne yra, ne kaip ji; * p. 3, 9. † Dan. 6, 8.

20. Jr kad ŝi karáliaus grómata apie tą dalyką raŝyta butu ʒinoma daryta per wiſą jo ʒémę, (kuri didi yra,) kad wiſos moters ſawo wyrus garbēje laikytu, kaip tarp didʒûjû, taip tarp maʒûjû.

21. Tai patiko karáliui ir kunigaikŝcʒams, ir karálius dare pagal ʒodi Memukano.

22. Tay grómatos buwo iŝſiųſtos per wiſas karáliaus ʒemès, * i kożną ʒémę pagal jôs ráŝtą ir i wiſokius ʒmones pagal jû lieʒuwi, kad † kożnas wyrs ponu butu ſawo namûſe, ir † dawe tai apſakyti pagal lieʒuwi ſawo ʒmoniû. * p. 3, 12. 1 Moiʒ. 3, 16. † Ebr.: dûtu kalbēti.

2. Pérſkyrimas.

Esterei karaliŝka Garbe dûdama.

1. Po ŝiû nuſidáwimû, kaip didey ſupykęſis karálius Ajaswerius jau buwo atſiléidęs nû ſawo didʒojo papykio, atſimine jis Waſtiês, ką ji buwo dáriuſi, ir kokia prowa jei buwo daryta.

2. Tay tare karáliaus tarnai, kurie jam tarnáwo: te jēŝko karáliui jaunû graʒû mergáicʒû.

3. Jr karálius te apſkir pérweiʒdētojus per wiſas ʒemès ſawo karalyſtês, kad jie wiſokias jáunas graʒes mergáites ſugabéntu i pili Suſan i moteriû butą po ranka Egai, karáliaus kamar-pono, kurs móteriû pridabója, ir te dûdie joms, kûmi jos iŝſirēdytu.

4. Jr kuri mergáite karáliui patinka, ta te paſtoj karalēne i Waſtiês wietą. Tai patiko karáliui, ir jis dare taipo.

5. Bet pilije Suſan buwo kokſai Żydiŝkas wyrs, wardu * Mardakai, Jairo ſunus, ſunaus Simei, ſunaus Kis, ſunaus Jemini, * Neem. 7, 7.

6. Kurs drauge ŝalin gabéntas buwo iŝ Jeruʒalês, kaip * Jekanjas, karálius Juda, buwo ŝalin gabéntas, kuri Nebukad-Neʒar, Babēlio karálius, ŝalin gabéno. * 2 Kar. 24, 15. 16.

7. Jr jis buwo apekunas Adaſſôs, tai eſti, Eſterês, dukters jo dēdʒaus; nēs ji ne turējo ney tēwo ney motinôs. Jr ji buwo graʒi ir mandagi mergáite. Jr po jôs tēwo bey motinôs galwôs Mardakai ję per dukteri priēme.

8. Taygi, kaip tas karáliaus paliepimas ir priſakimas buwo ʒinomas darytas, ir daug mergû i wieną pulką buwo ſugabéntos i pili Suſan po ranka Egajo, tay ir Eſtere buwo nugabénta i karáliaus namus po ranka Egajo, moteriû ſárgo.

9. Jr ta mergáite jam patiko, ir ji rádo ſuſimilimo po jo akiû. Jr jis ſkubinos ję iŝrēdyt, kad jei jôs dáli dûtu ir priegtam ſeptynes graʒes mergáites iŝ karáliaus namû. Jr jis paſkyre joms geriáuſiąję wietą moteriû namûſe.

10. Jr Eſtere jam ne apſáke ney ſawo ʒmones ney ſawo giminę, nēs Mardakai jei buwo liepęs, kad ji tai ne apſakytu.

11. Jr Mardakai kas-dien waikŝcʒojo pas angą moteriû namû, kad iŝtirtu, bau Eſterei geray déſtis, ir kas jei nuſidûtu.

12. Bet kad paſkirtaſis cʒēſas kiekwienôs mergáitês priējo, kad jei reiktu ateiti prie karáliaus Ajasweriaus, kaip jau per dwylika mēneſiû pagal moteriû budą mandagey buwo iŝſidabinuſi, (nēs tiek cʒēſo jos priwále, kad iŝſidabintu, butent ŝeŝis mēneſius ſu balſamu ir ſu miromis, ir ŝeŝis mēneſius ſu ʒolemis ſkaney kwépjancʒomis, tay moteres buwo iŝſidabinuſios;)

13. Tay tokia mergáite iêjo pas karálių, ir kurę ji norējo, ta jei turējo dûta buti, kad ſu je iŝ moteriû namû i karáliaus namus eitu.

14. Jr kad wiena wakarais iêjo, tay ta rytmecʒeis nû jo ŝalin êjo i kitû moteriû namus po ranka Saago, karáliaus kamar-pono, kurs nepriwencʒawotaſes moteres kawojo. Jr ji ne turējo wēl ſugryŝt pas karálių, kaip tiktay, kad karálius norējo, ir kad ję wardu dawe wadinti.

15. Taygi, kaip Eſterês cʒēſas priējo, * dukters Abigail, Mardakajo dēdʒaus, (kurę jis per dukteri buwo priēmęs,) kad jei reiktu eit

prie karáliaus, tay ji nieko ne norējo, kaip tiktay ką Egai, karáliaus kamar-pons, moteriû sargas, tare. Jr Estere malónês rádo prie wisû, kurie ję mate. * p. 9, 29.

16. Bet Estere buwo nugabénta pas karálių Ajaswērių į karáliškûsius namus deßimtame mēnesije, kursai Tebet wadinams, kaip jis sékmąjį métą karaliáwo.

17. Jr karalius Esterę daugiaus mylējo už wisas moteres, ir ji rádo malonę ir susimilimą po jo akiû daugiaus, ne kaip wisos kitos mergáites. Jr jis karáliškąjį wainiką uždējo ant jôs galwôs ir priēme ję per karalēnę į Wastiês wietą.

18. Jr karálius * didę czésnį kēle wisiems sawo kunigaikßczams ir tarnáms, (tai buwo czesnis dēl Esterês,) ir atláidôs dawe žémēms ir ißdalijo karáliškas dowanas. * p. 1, 3. Dan. 5, 1.

19 Jr kaip antrą kartą mergáites surinko, sēdējo Mardakai wartûse karáliaus.

20. Jr Estere dar ne buwo apsákiusi ney sawo giminę ney sawo žmones, kaip tai Mardakai jei buwo liepęs. Nēs Estere dáre wislab pagal žodį Mardakajo, lygey kaip, kad jis jôs apekuns dar buwo.

21. Tû-czēs kaip Mardakái wartûse karáliaus sēdējo, tay du kamárponu karáliaus, Bigtans bey Teres, kurie sargybę laike prie wartû, supyko ir tykojo, kad sawo rankomis ißtiktu karálių Ajaswērių.

22. Tai ißtyre Mardakai, ir jis pasáke tai karalēnei Esterei, ir Estere sake tai karáliui Mardakajo wardan.

23. Jr tai be-tárdant ißsirádo taipo. Jr jûdu abudu buwo pakártu prie medžû, ir buwo rašyta į * knygas nusidáwimû po akiû karáliaus. * p. 6, 1. 2.

3. Pérskyrimas.

Amano Pasididžawimas ir Kraujo-Troßkumas.

1. Po ßiû nusidáwimû karálius Ajaswerius didey ißkēle Amaną, Medato sunų, Agagitą, ir paáukßtino jį ir pakēle jo krēslą per wisus kunigáikßczus pas jį ēsanczus.

2. Jr wisi tarnai karáliaus, kurie karáliaus wartûse buwo, lenke sawo kielius ir didey pasiklónojo Amanui, nēs karálius tai buwo taipo liepęs. Ale Mardakai sawo kielius ne lenke ir nesiklónojo.

3. Tay sake karáliaus tarnai, kurie wartûse karáliaus buwo, Mardakajui: kodēl tu péržengi karáliaus prisakimą?

4. Jr kaip jie kas-dien jam taipo sakydawo, ir jis jû ne klause, apsáke jie tai Amanui, kad matytu, bau tas elgims Mardakajo ilgay pateks; nēs jis buwo jiems sákęs, kad jis Žyds ēsąs.

5. Jr kaip Amans regējo, kad Mardakai jam kielius ne lenke ney jam pasiklónojo, tay jis labay apsirustawo.

6. Jr tai jis per nieką laike, kad Mardakajį wieną žudytu, nēs jie Mardakajo žmones jam buwo apsákę; bet jis jęßkojo Mardakajo žmones, wisus Žydus per wisą karalystę Ajaswериaus ēsanczus, ißgaißinti.

7. Pirmame mēnesije, tai esti mēnesis Nisan, kaip karálius Ajaswerius jau dwyliktąjį métą karaliáwo, * burtas buwo mestas po akiû Amano nû wienôs dienôs iki kitôs ir nû to mēnesio iki dwyliktojo mēnesio, tai esti mēnesis Adar. * p. 9, 24.

8. Jr Amans tare karáliui Ajaswеriui: žmoniû pulks yra ißbarstytas, ir tas pérsidalija tarp wisû žmoniû po wisas žemes tawo karalystês, ir jû prowa kita yra, ne kaip wisû kitû žmoniû, ir jie ne dáro pagal karáliaus įstátimus, ir karálius ne gal tai daugiaus pakęst jûs taipo palikt.

9. * Jey taw patink, karáliau, tay rašyk, kad jûs žudytu, tay aß dešimt túkstanczû centneriû sidábro paswérsiu į rankas urēdininkû, kad tus idētu į skarbinyczą karáliaus. * p. 1, 19.

10. Tay karálius * nutráuke sawo žiedą nû rankôs ir dawe tą Amanui, Medato sunui, Agagitui, Žydû neprieteliui. * p. 8, 2.

11. Jr karálius tare Amanui: tas sidábras taw t'esie dûtas, priegtam

ir tie zmones, kad su jeis darytumbei, kas taw patinka.

12. Tay suwadino karáliaus ráßtininkus tryliktąję dieną pirmojo mēnesio, ir jie turējo raßyt, kaip Amans liepe, iki kunigaikßczû karáliaus ir iki zémês-waldonû ßen ir ten per zemès, ir iki wyresniûjû kozno zmoniû pulko per zemes ßen ir ten pagal *raßtus kozno zmoniû pulko ir pagal jû liezuwį wardan karáliaus Ajasweriaus, ir karáliaus péczwētimi jie tai uzpéczwētijo.
* P. 1, 22.

13. Ir tos grómatos buwo ißsiųstos ger tekunus į wisas zemes karáliaus, kad ißgaißintu, pasmáugtu ir nuzawintu wisus Zydus, taip jaunůsius, kaip ir senůsius, waikus ir móteres, į wieną dieną, butent tryliktąję dieną dwyliktojo mēnesio, tai esti mēnesis Adar, ir kad jû turtą ißplēßtu.

14. Ir taip tosè gromatose buwo raßyta, kad prisakyta yra per wisas zemes wisiems zmonēms zinoma daryt, kad jie ant tôs dienôs gatawi butu.

15. Ir tekúnai ißêjo skubrey, kaip karálius jiems buwo liepęs. Ir pilije Susan tas prisákimas buwo pakabintas. Ir karálius sēdējo su Amanu ir gēre. Ale miestas Susan wisay nusigando.

4. Pérskyrimas.

Smutka ir Pastnikáwimas Mardakajo bey Zydû.

1. Kaip Mardakai tai wislab patyre, kas buwo nusidáwusi, *ipleße jis sawo rubus ir apsisiaute zaku ir apsibarste pelenais, ir ißêjęs į widurį miesto didzu balsu ßaukdams per mierą dejáwo,
* 1 Moiz. 37, 34.

2 Ir nuêjo iki wartû karáliaus. Nēs neywiens ne turējo įeiti pro karáliaus wartus, kurs zaku buwo apsisiautęs.

3. Ir per wisas zemes, į kurias tikt karáliaus zodis ir prisákimas buwo nukákęs, buwo didis dejáwimas tarp Zydû, ir daug jû pástnikawo, werke, raudojo, ir zákais apsisiautę pelenůse gulējo.

4. Tay Esterês mergos atêjusios ir jôs kamar-ponai atêję apsáke jei tai. Tay karalēne labay nusigando. Ir ji siunte rubû, kad Mardakai tais apsirēdytu ir záką nusiaustu, ale jis ne priēme tus.

5. Tay Estere wadino Ataką iß karáliaus kamar-ponû, kurs po jôs akiû stowējo, ir siunte jį pas Mardakajį, kad ji patirtu, kas tai butu, ir kodēl jis taipo dáręs.

6. Tay Ataks ißêjo pas Mardakajį ant ulyczôs miesto ßę-pus wartû karáliaus ēsanczôsês.

7. Ir Mardakai sáke jam wislab, kas jam tikos, ir *skaitlių sidábro, kurį Amans buwo zadējęs į karáliaus skarbinyczą atswérti Zydû dēley, jůs ißgaißinti. * P. 3, 9.

8. Ir dáwe jam ißraßą to prisákimo, kurs Susanè buwo pakabintas, jůs ißgaißinti, kad tą Esterei paróditu ir jei apsakytu ir jei lieptu, kad ji pas karálių įeitu ir jį su malda melstu, ir jį kláustu apie sawo zmones.

9. Ir kaip Ataks įêjo ir Esterei apsáke Mardakajo zodzus,

10. Tare Estere Atakui ir liepe jam, kad Mardakajui sakytu:

11. Wisi karáliaus tarnai ir zmones per karáliaus zemes tai zino, kad tas, kurs prie karáliaus įeit į widų palóczaus, ar jis butu wyrs, ar moterißke, kurs ne wadits, tas tůjaus pagal tą prisákimą tur zudytas buti; jey ne karálius prieß jį ißtiestu *áuksinąję karáliaus rykßtę, kad jis gyws ißliktu; bet aß dabar į trisdeßimts dienû ne esmi wadinta, kad pas karálių įeiczau.
* P. 5, 2. P. 8, 4.

12. Ir kaip tie zodzei Esterês Mardakajui buwo apsakyti,

13. Tay Mardakai liepe Esterei atsakyti: ne mislik, kad tu wiena ißliksenti, kadangi tu karáliaus namůse esi, iß wisû Zydû;

14. Nēs jey tu dabar ßiů-czēs tylēsi, tay pagalba ir ißwálnijimas rasis Zydams iß kitôs ßaliês, ir tu bey tawo tēwo gimine prapulsite. O *kas zino, bau ne tu dēl ßokio czēso karalēne pastojei?
* 1 Moiz. 45, 7.

15. Estere liepe Mardakajui atsakyti:

16. Taygi eik ir surinkk wisus Zydus Susane ēsanczus, ir pástnikaukit uź manę, kad ne wálgitumbit ir ne gértumbit į tris dienas, ney dieną ney nákti, aś su sawo mergoms tiekajau norime taipo pástnikaut. Ir taipo aś įeisiu pas karáliu, kaczeig jis tai uźdraudęs; * jey prapulsiu, tay prapulsiu. * 2 Kar. 7, 4.

17. Mardakai nuêjęs wislab taipo dare, kaip Estere jam buwo liepusi.

5. Pérskyrimas.

Amans tykoj Mardakaji źudyti.

1. Ir trécząję dieną Estere apsirēde kaip karalēne, ir stojos pryangij prie karáliaus namû widuj ties karáliaus namais. Ir karálius sēdējo ant sawo karál-krēslio karáliśkůse namůse ties anga namû.

2. Ir kaip karálius památe Esterę, karalēnę, pryangij stowinczę, rádo ji malonę po jo akiû. Ir * karálius iśtiese áuksinąję karál-rykśtę sawo rankoj ties Estere. Tay Estere prisiźengusi pakrutino wirśutiniji galą tôs karál-rykśtês. * p. 4, 11. p. 8, 4.

3. Tay tare jei karálius: kas taw kenk, Estere, karalēne? ir ką tu praśai? ir puse karalystês taw bus dûta.

4. Estere tare: * jey taw patinka, karáliau, tay ateikita, tu karáliau su Amanu į czésni, kurę aś esmi pritaisiusi. * p. 1, 19.

5. Karálius tare: skubikites, kad Amans darytu, ką Estere sákiusi. Taygi, kaip karálius su Amanu į czésni atêjo, kurę Estere buwo pritaisiusi,

6. Tare karálius Esterei, kaip wyno buwo gēres: * ką tu meldi, Estere? (wislab) taw bus dûta; ir ką tu praśai? ir puse karalystês tur taw tekti. * p. 9, 12.

7. Tay Estere atsakydama tare: aś meldźu ir praśau,

8. Jey aś * malonę radau po akiû karáliaus, ir jey taw, karáliau, patinka man dûti, ką aś praśau, ir daryt, ką aś noriu, tay ateik tu, karáliau, su Amanu į tą czésni, kurę aś kélsiu, tay aś rytoj darysiu, ką tu, karáliau, sakei. * p. 8, 5.

9. Tay Amans iśêjo tą dieną linksmas ir gerôs śirdiês, ir kaip jis Mardakaji památe wartůse karáliaus, kad jis nesikēle neygi jamui pasijudino, supyko jis labay ant Mardakajo.

10. Ale jis laikēsi. Ir namô parêjęs nusiunte jis ir dawe wadit sawo gentis ir sawo páczę Seres,

11. Ir pásakojo jiems ślowę sawo bagotumo ir daugybę sawo waikû, ir wislab, kaip karálius ji taip didey buwo iśkēlęs, ir kad jisai per kunigaikśczus ir karáliaus tarnus buwo iśkéltas.

12. Taipjau ir tare Amans: ir karalēne Estere neywieną ne kwiete į czésni su karáliumi, kurę ji pritaise, kaip tiktay manę; ir ant rytojaus aś esmi pakwiestas pas ję su karáliumi.

13. Ale tai wislab man ne kanka, kol aś matau aną Zydą Mardakaji sēdinti prie karáliaus wartû.

14. Tay tare jam jo pati Seres ir wisi jo gentis: reiks attiest koki médi, penkes-déśimts máśtû áukśtą, ir rytoj sakyti karáliui, kad Mardakaji į tą pakártu, tay tu su karáliumi linksmas nueisi į czésni. Tai Amanui geray patiko, ir dáwe attiest toki médi.

6. Pérskyrimas.

Mardakajui labay dide Garbe dûta.

1. Tą páczę nákti karálius ne galējo miegot, ir liepe nusidáwimû knygas ir suráśimus nusidáwimû atneśti. Kaip tie po ausiû karáliaus buwo skaitomi,

2. Tropijos, kur raśyta buwo, kaip * Mardakai buwo apsákęs, kad anû-du kamar-ponu karáliaus, Bigtans bey Teres, kurie prie slenkscżo sargybę laike, buwo tykoję sawo nagus prikiśt prie karáliaus Ajasweriaus. * p. 2, 23.

3. Ir karálius tare: kągi mes Mardakajui uź tai garbês bey géro darem? Tay táre karáliaus tarnai

kurie jam tarnáwo: jam nieko už tai ne daryta.

4. Ir karálius tare: kas yra pryangij? (nēs Amans i pryangi buwo êjęs lauke prie karáliaus namû, kad karáliui sakytu *Mardakaji pakárti i tą médi, kuri jis jam buwo attiesdinęs.) *p. 5, 14.

5. Ir karáliaus tarnai tare jam: štay, Amans stow pryangij. Karálius tare: te eit jis i widų.

6. Ir kaip Amans buwo iêjęs, tare jam karálius: ką reiktu tam wyrui daryt, kuri karálius rods (labay) nor gárbint? Bet Amans dumojo sawo širdije: kamgi kitam karálius norētu garbę daryt, ne kaip man?

7. Ir Amans atsáke karáliui: tą wyrą, kuri karálius rods norētu gárbit,

8. Reiks atgabént, kad ji karáliškais rûbais aprēdytu, kureis karálius liub dewēti, ir žirgą karáliaus jůjamą, ir kad karáliaus wainiką jam uždētu ant jo galwôs;

9. Ir tus rubus bey žirgą reiks důti i rankas wieno kunigaikščzû karáliaus, kad tas tą wyrą tais apredytu, kuri karálius rods nor gárbint, ir ji wadzotu ant to žirgo per miesto ulyczas ir důtu šaukt pirm jo: taip reikia daryti tam wyrui, kuri karálius rods nor gárbint.

10. Karálius tare Amanui: skubikis ir imk tus rubus bey žirgą, kaip tu sakei, ir daryk taipo su Mardakaju Zydu, kurs prie wartû karáliaus sēd, ir nieko ne užmiršk daryti, ką tu kalbējei.

11. Tay ēme Amans tus rubus bey žirgą, ir aprēde tais Mardakaji, ir wadzojo ji per miesto ulyczas, ir šauke pirm jo: taipo reiks daryti tam wyrui, kuri karálius rods nor gárbit.

12. Ir Mardakai pargryžo wēl pas karáliaus wartus. Ale Amans skubinos namô, ir gedējo su apdengta galwa,

13. Ir pásakojo sawo páczei Seres ir wisiems sawo gentims wislab, kas jam tikos. Tay tare jam jo išmintingieji ir jo pati Seres: jey Mardakai iš Zydû giminēs yra, dēl kurio tu pradējei mažyn eit, tay tu ant jo wiršų ne gáusi, bet tu po jo akiû nieku pawirsi.

14. Bet kaip jie dar kalbējo su jůmi, priêjo karáliaus kamárponai ir sylijo Amaną i czésni eit, kurę *Estere buwo pritaisiusi. *p. 5, 8.

7. Pérskyrimas.

Amans i Médi pakartas.

1. Ir kaip karálius su Amanu atêjo i czésni, *kurę karalēne Estere buwo pritaisiusi, *p. 5, 8. p. 6. 14.

2. Tare karálius Esterei antrą dieną, kaip jis wyną buwo gēręs: ką tu meldi, karalēne Estere, kad taw butu důta? ir ką tu prašai? ir puse karalystês bus taw důta.

3. Estere, karalēne, atsakydama tare: jey aš malonę radau po tawo akiû, karáliau, ir jey taw taipo patinka, karáliau, tay palikk manę gywą mano maldôs dēley ir mano žmones mano prašimo dēley.

4. Nēs mes esme pardůti, aš ir mano žmones, kad butumbim išgaišinti, nužudyti ir žawinti. Ir Diewe důk, kad mes per bérnus bey slugines butumbim pardůti, tay aš tylēczau, tay ben neprietelius karáliui ne galētu iškádôs daryti.

5. Karálius Ajaswerius kalbējo ir tare karalēnei Esterei: kas tai per wiens, arba kamè tas, kurs tai apsiimtu sawo širdije taipo daryt?

6. Estere tare: tas neprietelius ir priešininks yra šis nelabasis Amans. Ir Amans nusigando del karáliaus bey karalēnês.

7. Ir karálius kēlēsi nů czesniês ir nů wyno labay supykęs, ir êjo i sodą prie namû. Ir Amans atsikēlęs melde karalēnę Esterę, kad ji gywą išlaikytu, nēs jis máte, kad nepaláima jam jau buwo karáliaus pagatáwita.

8. Ir kaip karálius iš sodo prie namû sugryžo i swetlyczą, kur jie buwo wálgę, gulējo Amans prie solo, ant kurio Estere sēdējo. Tay sake karálius: argi jis nor ir karalēnę žawit pas manę namůse? Kaip

karálius tą zodi buwo kalbějęs, uždenge jie Amanui wéidą.

9. Ir * Arbonas, kamár-ponû wiens po akiû karáliaus tare: štay, médis yra Amano namůse penkes-déšimts mastû áukštas, kuri jis Mardakajui buwo attiesęs, kurs gérą už karálių buwo kalbějęs. Karálius tare: pakárkite ji i tą.

* p. 1, 10.

10. Taipo pakore jie Amaną i tą médi, kuri jis Mardakajui buwo attiesęs. Tay atsiléido karáliaus pápykis.

8. Pérskyrimas.

Zydai gáun Pawélijimą ant sawo Neprieteliû pasitiešit.

1. Tą dieną karálius Ajaswęrius dawe Esterei namus Amano, Zydû neprieteliaus. Ir Mardakai atêjo karáliui i akis, něs Estere buwo apsákiusi, kad jis jei gentis ěsąs.

2. Ir karálius nutráuke nů * piršto sawo ziedą, kuri jis Amanui buwo atěmęs, ir dawe tą Mardakajui. Ir Estere idějo Mardakaji ant Amano namû.

* p. 3, 10.

3. Ir Estere toliaus kalbějo po akiû karáliaus, ir půle jam i kelius ir melde ji (su ašaromis), kad jis nugręštu piktenybę Amano, Agagito, ir jo mislis, kurias jis Zydams ant iškadôs buwo išmislijęs.

4. Ir karálius * ištiese áuksinąję karál-ryksztę iki Esterês. Tay Estere atsikělusi stowějo karáliui i akis,

* p. 5, 2.

5. Ir tare: * jey taw patinka, karáliau, ir jey aš malonę radau po tawo akiû, ir taw geray rodos, karáliau, ir aš taw patinku, tay liepk rašyti, kad gromatos, kurias Amans, Medato sunus, Aggits, išmislijęs ir rašydinęs, kad Zydai nužawinti butu per wisas žemes karáliaus, butu atgrąžintos.

* p. 5, 4. 8. p. 7, 3.

6. Něs kaip aš galiu matyti tą bědą, kuri mano žmones užtrópitu; ir kaip aš galiu matyt, kad mano gimine prapultu!

7. Tay tare karálius Ajaswerjus karalěnei Esterei ir Mardakajui, Zydui: „štay, aš Esterei dawjau Amano namus, ir jis i médi pakárts toděl, kad jis su sawo ranka Zydus ištikęs.

8. Taygi jûs dabar rašykite Zydams ant géro, kaip jums patinka, karáliaus wardan, ir užpeczwětikit tai su karáliaus ziedu." Něs rášztą karáliaus wardan rašytą ir karáliaus ziedu užpéczwětitą neywiens ne turějo paniekint.

9. Tay buwo suwadinti karáliaus rášztininkai tů czěsu, treczame měnesije, tai esti měnesis Siwan, dwideszimt-treczoj dienoj, ir buwo rašyta, kaip Mardakai liepe Zydams ir kunigaikšczams, žémês-waldonams ir wyresniemsiems per žemes praděјus nů Indijôs iki Murinû, butent šimtą ir dwideszimt ir septynes žemès, * kożnai žémei pagal jôs rašztą, kożnam žmoniû pulkui pagal jû liežuwi, ir Zydams pagal jû rašztą ir liežuwi.

* p. 1, 22.

10. Ir buwo rašyta wardan karáliaus Ajaswěriaus, ir karáliaus péczwěte užpeczwětita. Ir jis siunte tas grómatas per * raitus páslus ant jaunû asil-arkliû.

* p. 3, 13.

11. Tomis karálius Zydams pawélijo, kad jie bile-kur miestůse budami susirinktu ir už sawo gywasti gintusi, kad išgaišintu, žudytu ir nužawintu wisus žmoniû pulkus tôs žémês, kurie jûs kwarczawojo, draug su waikais ir moterimis, ir jû turtą išplěštu,

12. Ant wienôs dienôs per wisas žemes karáliaus Ajaswěriaus, butent tryliktoj dienoj dwyliktojo měnesio, tai esti měnesis Adar.

13. Ir tosè gromatose buwo rašyta, kad prisákimas ěsąs důtas per wisas žemes pranešti wisiems žmoněms, kad Zydai ant tôs dienôs gatawi butu pasitiešiti ant sawo neprieteliû.

14. Ir raitieji páslai ant ásil-arkliû išjůjo greitay ir skubrey pagal karáliaus zodi, ir tas prisákimas buwo pakabintas pilije Susan.

15. Ale Mardakai išêjo nů karáliaus karáliškais rubais, ir geltonais ir baltais, ir su didžu áukso wainiku, aprědytas brangiáuse drobe

ir purpurôs skreiste; ir *miestas Susan szukáwo ir buwo linksmas.
*p. 3, 15.

16. Bet Zydams rádosi szwiesybe ir dzaugsmas, linksmybe ir garbe.

17. Ir po wisas źemes bey miestus, kur karáliaus źodis ir prisákimas nukáko, buwo dzaugsmas ir linksmybe tarp Zydû, czesnawojimas ir linksmos dienos, kad daug źmoniû toj źémej Zydais pastojo; *nēs Zydû baime buwo jůs apēmusi.
*1 Moiz. 35, 5.

9. Pérskyrimas.

Kaip Źydai pasitiefžijo, tay jie Dzaugsmo-Szwentę szwenczia.

1. Dwyliktąji mēnesi, tai esti mēnesís *Adar, tryliktąję dieną, kurę karáliaus źodis ir prisákimas paskyręs buwo, kad tai dąrytu; lygey tą pacze dieną, kurę Zydû nepriętelei tikējos, jůs pérgalēti, kitaip wirto, kad Źydai sawo neprietelius turējo pérgalēti.
*p. 3, 7.

2. Tay Zydai susirinko į sawo miestus po wisas źemès karáliaus Ajasweriaus, kad sawo ranka isztiktu tus, kurie jiems piktą wélijo. Ir neywiens ne galējo jiems prieszsisténgti, nēs *jû baime buwo apēmusi wisus źmoniû pulkus.
*p. 8, 17.

3. Ir wisi wyresnieji po źemes ir kunigaikszczei, ir waldonai bey urēdninkai karáliaus garbino Zydus, nēs baime Mardakajo buwo jůs apēmusi.

4. Nēs Mardakai *didis buwo namůse karáliaus, ir jo garsas iszêjo per wisas źemes, kaip jis garbingésnis pastojo, ir didyn ējo.
*p. 10, 3.

5. Taipo Zydai iszmusze wisus sawo neprietelius kardais, ir nuźawino bey uźmusze, ir dáre su tais, kurie jůs neapkente, pagal sawo wálę.

6. Ir pilije Susan nuźawino Zydai ir uźmusze penkis szimtus wyrû.

7. Prie tû jie dar uźmusze Parsandatą, Dalponą, Aspatą,

8. Poratą, Adaliją, Aridatą,

9. Parmastą, Arisai, Aridai, Wajesatą,

10. Dészimt súnus Amano, Medato sunaus, Zydû neprieteliaus; ale jû turtą jie ne pasisáwino.

11. Tů-czēs skaitlius uźmusztûjû karáliui buwo praneksztas į pili Susan.

12. Ir karálius tare karalēnei Esterei: Zydai pilije Susan uźmusze ir nuźude penkis szimtus wyrû ir désimtis sunû Amano; kągi jie ne darys kitosè źémēse karáliaus? *ką tu praszai, kad taw butu důta? ir ką tu daugiaus nori, kad taw darytum?
*p. 5, 6. p. 7, 2.

13. Estere tare: *jey taw tai patinka, karáliau, tay Zydai ir rytoj Susanè te dáro pagal szios dienôs isákimą, kad jie tus dészimt súnus Amano į médį pakártu.
*p. 1, 19.

14. Ir karálius liepe taipo daryt. Ir tas prisákimas Susanè buwo pakabintas, ir tie dészimt sunus Amano buwo pakárti.

15. Ir Zydai susirinko Susanè keturioliktoj dienoj mēnesio Adar ir nuźawino Susanè tris szimtus wyrû, ale jû turtą ję ne pasisáwino.

16. Ale kiti Zydai po źemès karáliaus susiējo, ir gyne sawo gywasti norēdami pakáją turēti nů sawo neprieteliû, ir nuźawino sawo neprieteliû septynes-dészimt ir penkis túkstanczus; ale jû turtą jie ne pasisawino.

17. Tai nusidawe tryliktąję dieną mēnesio Adar; ir jie atsilsējo keturioliktąję dieną to mēnesio, ta buwo jiems diena dzaugsmo bey linksmybês.

18. Ale Zydai Susanè buwo susiêję ir tryliktoj ir keturioliktoj dienoj, ir ilsējos penkioliktoj dienoj, ir ta buwo jiems diena dzaugsmo bey linksmybês.

19. Todēl Zydams ant kiemû ir miestéliůse gywénantiems keturioliktoji diena mēnesio Adar buwo diena dzaugsmo ir linksmybês, ir kits-kitam dowanû siunte.

20. Ir Mardakai surásze tą nusidáwimą, ir siunte tas grómatas pas wisus Zydus po wisas źemès karáliaus Ajasweriaus ēsanczus, tiek arti, tiek toli gywénanczus,

21. Kad pasiprátintu szwęsti keturioliktąję bey penkioliktąję dieną mēnesio Adar kas-mét,

22. Pagal dienas, kuriosè Zydai átilsi buwo gáwę nů sawo nepri-

teliû, ir pagal mēnesi, kuriame jû sopējimai i dzaugsmą ir jû dejáwimai i geras dienas pawirto; kad jie tas laikytu per dienas dzaugsmo bey linksmybês, ir kits-kitam dowanû siųstu, ir ubagams iß-dalytu.

23. Jr Zydai apsiēme tai wis daryt, ką jie buwo pradēję, ir ką Mardakai jiems buwo raßęs:

24. Kaipo Amanß, Medato sunus, Agagits, wisû Zydû nęprietelius, buwo pamislijęs wisus Zydus nužawint, ir *burtą mesdinęs, kad jůs ganditu ir nužawintu; *p.3,7.

25. Jr kaip Estere prie karáliaus buwo nuêjusi ir kalbējusi, kad grómatomis piktieji jo ißmislijimai, kurius jis Zydams ant ißkádôs buwo ißmislijęs, ant jo galwôs butu atgręßti; ir *kaip jis su sawo sunumis i médi buwo pakártas. *p. 7, 10.

26. Todēl jie tas dienas pramine Purim pagal wardą to burto, pagal wisus žodžus tôs gromatôs, ir ką jie pátys buwo mátę, ir koks žodis jiems buwo důtas.

27. Jr Zydai istáte tai ir apsiēme, jie ir jû waikai, ir wisi, kurie prie jû prisidējo, kad jie ne norējo perleist kas-métą ßwęst ßi-dwi dieni, kaip tiedwi buwo raßyti ir paskirti;

28. Kad ßi-dwi dieni ne butu pamirßti, bet ßwenczami butu waikû-waikams per wisas gimines po wisas žemès bey miestuą. Tai yra dienos Purim, kurias Zydai ne tur pérleist (ne ßwentitas), ir kad jû atsiminimas ne prapultu prie jû waikû.

29. Jr karalēne Estere, *Abigailio dukte, bey Mardakai, Zyds, ráße iß wisôs sylôs, kad patwirtintu antrąję ßę grómatą apie Purim, *p. 2, 15.

30. Jr siunte tas grómatas wisiems Zydams po ąną ßimtą ir dwideßimt bey septynes žemes karalystês Ajaswerjaus žodžeis meilingais ir wiernais,

31. Kad jie patwirtintu ßias dienas Purim paskirtame jû czēse, kaip Mardakai, Zyds, jas buwo patwirtinęs, bey karalēne Estere, kaip jie ant sawo dußiôs ir ant sawo waikû buwo patwirtinę nusidáwimus pasnikáwimo ir sawo ßauksmo.

32. Jr Estere liepe patwirtint nusidáwimą ßiû (dienû) Purim ir tą i kokias knygas suraßyt.

10. Pérskyrimas.

Mardakai gárbinams.

1. Jr karálius Ajaswerius czyžę užděję ant žémês ir ant salû juriû.

2. Ale wisi darbai jo garbês bey maciês ir *dide ßlowe Mardakajo, kurę jam dawe karálius, ßtay, tai suraßyta knygose nusidáwimû karáliû Mēdû bey Persû. *p. 8, 15.

3. Nēs Mardakai, Zyds, buwo antrasis po karáliaus Ajaswerjaus, ir *didis tarp Zydû, ir meilingas tarp pulko sawo broliû, kurs sawo žmonēms wisą gérą jēßkojo, ir kas geriáusią kalbējo už wisą sawo giminę. *p. 9, 4.

Galas Knygû Esterês.

Knygos Jobo.

1. Pérskyrimas.

Jobo Wargai bey Kantrumas.

1. Buwo wyras žémēje Uz, wardu Jobas, tas buwo tikray wiernas ir teisus, Diewo-bijąsi ir wénge piktą.

2. Jr jis buwo tēwas septyniû sunû ir trijû dukteriû.

3. Jr jo galwijû buwo septyni túkstanczei awjû, trys túkstanczei werbliudû, penki ßimtai jungû jáuczû, ir penki ßimtai asilēniû, ir didey daug ßeimynôs; ir jis buwo garbingésnis už wisus prieß rytus gywénanczus.

4. Jr jo súnus nuêję kēle czésni, kóžnas sawo namůse ant sawo die-

nôs, ir nusiuntę pákwiete sawo tris séseres su jeis wálgiti bey gérti.

5. Ir wienai dienai czesniês pérējus nusiunte Jobas ir paszwentino jůs, ir rytą-mētą ankſti pasikēlęs déginimo-apierą apierawojo pagal jû wisû ſkaitlių. Nēsa Jobas mislijo: mano súnus rasi butu susigrieszije ir nů Diewo sawo szirdije atsikreipę. Taipo Jobas dare kas-dien.

6. Bet nusidawe wieną dieną, kad *Diewo waikai atêjo ir po akiû Pono Diewo stojos, tay ir szētonas tarp jû atêjo. * p. 2, 1.

7. Bet Pons Diews tare szētonui: isz kur tu ateini? Szētons atsáke Ponui Diewui ir tare: asz *źémę aplinkuy pérējau. * 1 Petr. 5, 8.

8. Pons Diews tare szētonui: ar tu ne dabojei ant mano tarno Jobo? nēsa jam lygaus ne yra ant źémês, *wiernas ir teisus, Diewo-bijąsi ir piktą wengiąs? * p. 2, 3.

9. Szētonas atsake Ponui Diewui ir táre: ar misliji, Jobą noprosnay Diewo bijantis?

10. Juk tu ji, jo namus ir wislab, ką jisai tur, aplinkuy apsergējei. Tu jo rankû darbą źegnojei, ir jo lobis iszsiplátino źémēje.

11. Bet isztiesk sawo ranką ir atimk wislab, ką jisai tur; matysi, jis taw i akis keiks?

12. Pons Diews tare szētonui: sztay, wislab, ką jisai tur, t'esie tawo rankoj; tiktay prie jo patiês sawo ranką ne pridēk. Tay iszêjo szētonas nů Pono Diewo.

13. Bet tą dieną, kaip jo súnus ir dukters wálge ir wyno gēre namůse sawo brolio, pirmgimusiojo,

14. Atêjo *páslas pas Jobą sakydams: jáuczei áre ir asilēnes êjo pagal jůs ant ganyklôs; * 1 Zom. 4, 12.

15. Tay uźpůle tie isz karalystês Arabijôs, ir ēme jůs ir musze waikus su aszmenimi kárdo; ir asz wiens iszbēgau, kad taw tai apsakyczau.

16. Tam dar be-kalbant, kitsai atêjo ir tare: Diewo ugnis půle nů dangaus ir sudégino awis ir waikus ir suēde jůs; ir asz wiens iszbēgau, kad taw tai apsakyczau.

17. Sziam dar be-kalbant, atêjo wiens ir sake: Kaldeonai padáre tris pulkus ir uźpůle werbliudus ir jůs atēme, ir musze waikus aszmenimi kárdo, ir asz wiens iszbēgau, kad taw tai apsakyczau.

18. Dar tam be-kalbant, atêjo wiens ir tare: *tawo súnus ir dukters wálge ir gēre namůse sawo brolio, pirmgimusiojo, * p. 8, 4.

19. Ir sztay, atêjo didis wējas isz púsczôs, ir uźgáwo wisus keturis kampus buto ir uźwerte tus ant waikû, kad jie numire; ir asz wiens iszbēgau, kad taw tai apsakyczau.

20. Tay Jobas atsikēle, ir *iplēsze sawo rubą, ir pésze sawo galwą, ir ant źémês půlęs meldēsi * p. 2, 12.

21. Sakydams: asz *nůgas isz sawo motinôs źywato atējau, nůgas wēl ten nueisiu. Pons Diews dáwęs, Pons Diews atēmęs; Pono Diewo wardas te esie paszlowintas! * Mokit. 5, 14. 1 Tim. 6, 7. Jok. 5, 11.

22. Tame wisame Jobas ne susigrieszijo ir nieko pikto ne padáre priesz Diewą.

2. Pérskyrimas.

Jobas ant Kuno wárginamas, niekinamas ir aplankomas.

1. Bet nusidawe tą dieną, kaip Diewo waikai atêjo ir stojosi po Diewo akiû, kad ir *szētonas tarp jû atêjo ir po Diewo akiû stojosi. * p. 1, 6.

2. Tay sake Pons Diews szētonui: isz kur tu ateini? Szētons atsáke Ponui Diewui tarydams: asz źémę *aplinkuy pérējau. * 1 Petr. 5, 8.

3. Pons Diews tare szētonui: ar tu ne dabojei ant mano tarno Jobo? nēs jam lygaus ne yra ant źémês, *wiernas ir teisus, Diewo-bijąsi ir weng piktą, ir wis dar wiernay man sluźij; bet tu manę pakúsinai, kad ji be jokiôs prieźastiês taip labay wárginau. * p. 1, 1. 8.

4. Szētons atsáke Ponui Diewui ir tare: ůdą uź ůdą, ir wislab, ką wyras tur, paliekti jis uź sawo gywasti.

5. Ale išties̈k tikt sawo ranką ir užeisk jo káulus ir kuną; matysi, jis taw į akis keiks.

6. Diewas sake šētonui: štay, jisai testow tawo rankoj, tiktay cžēdik jo gywaścžo.

7. Tay nuējęs šetonas nůg wéido Pono Diewo muše Jobą piktais skauduleis nůg kojû = * pádû iki ant momens. * Jez. 1, 6.

8. Ir jis ēme šukę ir nugrémže sawo kuną, ir sēdējo pelenůse.

9. Ir jo * pati tare jam: argi tu dar taip labay sawo Diewą gar-bini? beje, tu geriaus palikk Diewą ir mirk! * P. 19, 17.

10. Bet jis jei sake: tu kalbi, kaip durnos moteres kalba. Jey més gérą apturējom nů Diewo, argi ir piktą taipojau ne priimtumbim? Tame * wisame Jobas ne susigrie-šijo sawo lupomis. * P. 1, 22.

11. Bet kaip tie trys Jobo gentis buwo girdēję apie wisą wargą ant jo atējusį, atējo jie, kožnas iš sawo šaliês, * Elipas iš Teman, Bildad iš Sua, ir Zopar iš Naema. Nēsa jie buwo susitárę, kad ateitu jo pasigailēti ir jį nurámditi. * 1 Mojz. 36, 4. 15. 34.

12. Ir kaip jie sawo ákis iš tolo buwo pakēlę, jie jo ne pažino; ir pakēlę sawo balsą werke; ir kožnas * iplēše sawo rubą ir užbarste žémês ant sawo galwôs danguna; * P. 1, 20.

13. Ir sēdējo su jům ant žémês septynes dienas ir septynes naktis, ir nieką su jůmi ne kalbējo; nēsa jie máte, jo péršulius labay didžus ēsancžus.

3. Pérskyrimas.

Jobo Raudojimas ir Nekantrumas.

1. Potam Jobas sawo burną at-wēręs prakéike sawo dieną.

2. Ir Jobas tare:

3. Ta * diena kad prapultu, ku-rioje aš esmi užgimęs, ir naktis, kurioje buwo sakoma: wyrélis pra-sidējo! * Jer. 20, 14.

4. Ta pati diena kad butu tamsi, ir Diewas iš aukštybês tôs kad ne kláustu. Neyjoksai skaistumas kad ant tôs ne šwiestu!

5. Tamsybe ir tamsa kad tą ap-galētu, ir tamsus dēbesei kad pasi-liktus ant tôs; ir dienôs tamsioji myglia kad tą baisę padarytu!

6. Tą nakti kad tamsa apimtu, ir tarp méto dienû kad nesidžaugtu, neygi ateitu į mēnesiû skáitlių!

7. Sžtay, ta naktis kad butu apléista, ir neyjokio krykštáwimo toj kad ne butu!

8. Kad tą prakéiktu dienôs pra-kéikiantieji, ir kurie gatawi yra prikélti Lewjataną.

9. Jôs žwaigždes kad butu tam-sios jôs aptemime; kad ji láuktu šwiesôs, ir ta ne ateitu, ir ne ma-tytu akiû = wôkus aušrôs,

10. Kad ji ne užrakino duris mano kuno, ir ne paslēpe nepaláimą nů mano akiû.

11. Kodēl aš tůjaus ne numiriau nů motinôs žywáto? kodēl aš ne prapůliau iš žywáto išeidams?

12. Kodēl manę ant kieliû paso-dino? kodēl krutimis esmi žindits?

13. Tay ben dabar gulēcžau, pa-kájuje bucžau, miegócžau ir atilsi-turēcžau,

14. Su karáleis ir su rot = poneis ant žémês, kurie pustynes budawoja,

15. Arba su kunigaikšcžeis, kurie áuksą tur, ir kuriû namai pilni sidábro yra;

16. Arba kaip ne cžēsu gimęs wai-sius paslēptas ir nieks bucžau, kaip jáuni kudikēlei, kurie šwiesybês niekados ne mátę.

17. Tenay tacžaus tur paliáuti Diewo = nesibijantieji siautējimais; tenay tiktay atsiilsis, kurie daug procês turējo.

18. Cžonay tacžaus tur pakájaus wisi kalinei, ir ne išgirsta balso spáudžancžojo.

19. Cžonay yra abēji, maži ir didi, bérns ir kursai nů sawo pono wálnu paléistas yra.

20. Kodēl šwiesybe yra důta nu-wárgintamjam, ir gywastis smut-nomsioms širdims,

21. (Kurie smertiês * láuk, ir ne ateiti, ir kurie tą iškastu iš pa-slēptojo, * Apr. 9, 6.

22. Kurie didey džaugiasi ir linksmi yra, kad grábž gáun,)

23. Jr tam wyrui, kurio kélias paslēptas yra, ir Diewas tą jam apdengia?
24. Nēs * kad man reik wálgiti, turiu dusáuti, ir mano raudójimas išeiti kaip wandů. * Ps. 102, 10.
25. Nēsa ko aš bijojaus, ant manęs atêjo, ir dēl ko rúpinaus, manę trópijo.
26. Ar ne aš gérą paláimą turējau? ar ne aš grażey pakájuje buwau? ar ne aš turējau gerôs átilsiês? Jr ateit toks nerimastis!

4. Pérskyrimas.

Elipas prađed su Jobu apie jo Wargą kalbēti.

1. Tay atsáke Elipas iš Teman ir tare:
2. Kasi ne rods nori, kad kas bando su tawimi kalbēti; bet kas gal toliaus tylēti?
3. Sztay, tu daug esi mokinęs, ir * pailsuses rankas pastiprinęs. * Ebr. 12, 12.
4. Tawo kalba půlusiůsius pakilnējo, ir drébanczůjů kielius tu padriútinai.
5. Bet kad dabar ant tawęs ateiti, tay pasiléidi, ir kadangi dabar tawę trópijo, tu išsigąsti.
6. * Ar tai tawo (Diewo=) báime, tawo palinksminójimas, tawo nusitikējimas ir tawo nobażnyste? * Tob. 2, 14.
7. Mielasis, atsimink, kur koksai nekaltasis prapůlęs? arba kur teisieji yra išgaišinti?
8. Kaipo aš geray maczau, * kurie prócę are, ir nepaláimą sējo, tie ir tą suwále, * Pam. 22, 8. Gal. 6, 8.
9. Kad jie per Diewo kwápą prapůle, ir nůg dwásês jo keršto išgaišinti yra.
10. Liutů rēksmas, ir balsas didżůjů liutů, ir dantys jaunůjů liutů yra suláużiti.
11. Liutas prapůle, kad daugiaus ne plēšia, ir jaunieji liutenês yra išsklaidyti.
12. Jr man atêjo pasleptas żodis, ir mano ausis żodéli iš to gawo;
13. Kaip aš regējimus nakcże apmislijau, kad miegas żmones użpůl,
14. Tay apēme manę baime ir drebējimas, ir wisi mano káulai išsigando.
15. Jr kaip dwáse pro manę pérējo, * pasišiáušę stowējo mano plaukai ant mano kuno; * Sir. 27, 15.
16. Tay stowējo ábrożas po mano akiů, ir aš jo wéidą ne pażinau; tas tylējo, ir aš išgirdau balsą:
17. „Kaip gal żmogus teisésnis buti uż Diewą? arba wyras czystésnis uż tą, kursai ji sutwēre?
18. Sztay, * tarp jo tarnů neywiens yra nekaltas, ir sawo páslůse jisai randa durnystę. * P. 15, 15.
19. Kaip jů daugiaus, kurie * iš můlio darytůse butůse gywéna, ir kurie ant żémês gruntawoti yra, bus † kirmēliů ēdami. * 2 Kor. 5, 1. † Sir. 10, 13.
20. Jie patenka nů ryto iki wákaro, tay jie bus iškirsti; ir jiems * ne dumojus jie wisáy prapůla; * P. 20, 8. Ps. 37, 36.
21. Jr jů pálaikai pragaišta, ir miršta taipojau iš neżiniů."

5. Pérskyrimas.

Elipas toliaus kalba Jobui.

1. Sakyk man wieną; matysi, bau wieną rasi; ir apsiżiurēk bile=kur aplinkuy wieno šwento.
2. Bet padúkusi pasmáug narsas, ir netikusiji żawin didis pápykis.
3. Aš maczau padúkusi isišaknijusi, ir aš umay kéikiau jo namams.
4. Jo waikai ne suláuks išgánimo, ir bus sumušti wártůse, kur neyjokio išgélbētojo ne bus.
5. Jo pjúti wálgis išálkęsis, ir šarwůtieji ji gabęs, ir jo lobi ištroškusieji išgérs.
6. Nēsa proce iš żémês ne išeiti, ir nepaláima iš dirwôs ne áuga,
7. Bet żmogus ant nepaláimôs géma, kaip paukšczei lingoj aukštyn lekti.
8. Taczau aš dabar apie Diewą noriu kalbēti, ir apie ji sakyti:
9. Jis * didżus dáiktus ištaiso, kurie ne pértyriami, ir stebuklus, kurie ne paskaitomi. * P. 9, 10.
10. Kurs lytų důda ant żémês, ir důst wandeniui ateiti ant keliů.

11. Jis *pasizéminanczůsius paáukßtin, ir smutningąji pakel. *Ps. 75, 8.

12. Jis *į nieką pawércz mislis kytriůjů, kad jů ranka tas ne gal ißtesēti; *Jez. 8, 10.

13. Jis *sugáun ißmintingůsius jů kytrystēje, ir nieku wercza piktůjů sumislijimą, *1 Kor. 3, 19.

14. Kad jie dienomis tamsoje bēga, ir pētůse rankomis graibo, kaip nakcze;

15. Jr gélbti pawárguli nů kárdo, ir nů jů burnôs, ir nů rankôs gálinczojo;

16. Jr yra wargdienio nusítikējimas, kad piktenybe turēs sawo burną uzlaikyti.

17. Sztay, *ißganytas tasai zmogus, kuri Diewas baudza, todēley kantrey priimk baudimą Wisogálinczojo. *Ebr. 12, 5.

18. Nēs jis *pazeidz ir aptwer; jis sumußa, ir jo ranka gydo. *5 Moiz. 32, 39.

19. Jß ßeßiů wargů jis tawę ißgélbes, ir *sekmame tawę ne uztiks neyjokia piktenybe. *Pam. 24, 16.

20. *Brangybês czēse jis tawę nů smertiês ißgélbes, ir kare nůg ranků kárdo. *Ps. 33, 19.

21. Jisai tawę paslēps nů botágo liezuwjů, kad nesibijotumbei bēdai ateinant.

22. Bēdoj bey badè tu jůksies, ir mediniů zwēriů ant zémês nesibijosi.

23. Bet tawo derējimas bus su akmenimis ant lauko; ir *medines zwērys ant zémês pakájaus su tawimi laikys; *Ezr. 34, 25.

24. Jr ißtirsi, tawo namelius pakáją turinczus, ir sawo namus aprúpisi, ir ne susigrießisi;

25. Jr ißtirsi, kad táwo waisiaus daug pastos, ir tawo waiků-waikai kaip zole ant zémês;

26. Jr pasénęs į grabą ieisi, kaip pēdai suwézjami sawo czēsu.

27. Sztay, tai mes ißjēßkojom, ir taipo yra; to klausyk ir tai tu įsitēmik.

6. Pérskyrimas.

Jobo Atsikalbējimas prieß Elipą.

1. Jobas atsáke ir tare:

2. Kad kas mano wárgą swértu, ir mano kentējimą podraug ant swarczo dētu,

3. Tay sunkésnis butu uz ziezdras prie júriů; todēl ißkada tikt mano kalbôs.

4. Nēsa *Wisogálinczojo strēlos manije randamos, jů smarkumas suēst mano nůjegą, ir Diewo ißgandinimai ant manęs yra mierijami. *Ps. 38, 3.

5. Zwēris ne ßauk zolês turēdama, jáutis ne baubja sawo páßarą turēdams.

6. Begu ir wálgit galima, kas ne súdita? arba kas ragáus (kiaußio) baltini aplink tryni?

7. Ką mano dúßia baidēsi pakrutint, tai yra mano walgis dēl skaudējimů.

8. Ak! kad pagal mano maldą butu, ir Diewas man důtu, ko aß láukiu;

9. Kad Diewas pradētu ir manę sumußtu, ir sawo ranką paléistu ir manę sukultu:

10. Tay dar palinksminojimą ben turēczau, ir praßyczau sawo ligoje, kad tiktay ne czēditu; juk aß ne uzsigyniau kalbôs ßwentojo.

11. Kokiagi mano syla, kad galēczau pasitikēti? ir kada suláuksiu sawo (wargů) gálą, kad mano dußia galētu kantri buti?

12. Juk mano syla ne lygi yra akmeniui, taipojau ir mano kunas ne iß wário.

13. Juk aß niekur pagálbôs ne turiu, ir mano palinksminójimas prapůle.

14. Kursai mielaßirdingystę sawo ártimui ne ißródo, tas niekin Wisogálinczojo báimę.

15. Mano brolei manę *niekindami pro ßáli eit, kaip upe, kaipo wandens-srowes pro ßali téka. *Ps. 38, 12.

16. Taczqus, kurie ßármôs baidos, tus uzpuls sniegas.

17. J tą czēsą, kad twánkas jůs spáus, jie apalps; ir kada karßtis rasis, jie sugaiß nů sawo wietôs.

18. Jû kélias eiti pro ßáli, jie wáikßczoj nemintais keliais ir prapuls.
19. Jie ziur ant keliû Tēma, ant takû karalyštês Arabijôs jie láuk.
20. Bet jie gedoje paštos didzausam pakájuj ēsant, ir turēs gēdetis tén ateidami.
21. Nēs jûs dabar manęsp atêjot, ir wargą regēdami bijotes.
22. Begu ir aß sakiau: atneßkit, ir nů sawo turto dowanókite man,
23. Jr ißgélbēkite manę iß rankôs nepriteliaus, bey ißgélbēkite manę iß rankôs smarkininkû?
24. Mokikite manę, aß noriu tylēti; ir ką aß ne zinau, tai manę mokikite.
25. Kodēl jûs peikiat tikrąję kalbą? kas yra tarp jusû, kurs tą bárti galētu!
26. Jûs prasimánot zodzus, kad tiktay bártumbit, ir kad tikt púßtumbit zodzus, kurie manę į nusiminimą įwestu.
27. Jûs uzpůlate bēdningą sirátą, ir * kásate sawo ártimui dûbes.
* Ps. 7, 16. Ps. 9, 16.
28. Taczaus, kadangi jûs pradējote (man prießtariáuti), tay ziurēkit į manę, ar po jusû akiû melagiu busiu.
29. Atsakykite, kas teisu yra; mano atsákimas dar teisus pasilikß.
30. Cze ziurēsim, bau mano liezuwis ne bus tiesą kalbējusi, ir mano burna ką piktą pramániusi.

7. Pérskyrimas.

Jobo Skundza apie Zmoniû Wargus.

1. Ar ne tur zmogus wisados kariáwime buti ant zémês, ir jo dienos yra néy * pridienininko?
* P. 14, 6. 14.
2. Kaipo bérnas ißsiilgsta pawesio, ir pridienininks, kad jo darbas baigtusi,
3. Szitaip aß czelus mēnesius noprósnay dirbau, ir wargingû nakczû man daugel buwo.
4. Atsiguldams tariau: kada aß atsikélsiu? irgi potam rokawau, kada sutémti norētu; nēs aß wisur koznam baidykle buwau iki sutémstant.
5. Mano kunas iß wiso kirmēliû pilnas ir purwins; mano ůda sutruko ir niekam newerta paštójo.
6. Mano dienos * skubriaus nulēke, neng audējaus-ßeiwa, ir pérējo, kad neyjokio atlaikimo czonay ne buwo.
* Jez. 38, 12.
7. Atsimink, kad mano ámzias (néy) * wējas yra, ir mano ákys ne wēl sugryßta géro regēti.
* P. 8, 9.
8. Jr neywieno gywojo ákys manę daugiaus ne matys. Tawo ákys ziur į manę, ant to aß sugaißtu.
9. Debesis pêreit ir nueiti; ßitaipo, kursai į grábą zemyn nueit, ne ißeit wēl aukßtyn,
10. Jr ne sugryßta wēl į sawo namus; ir jo wieta daugiaus jo ne pazysta.
11. Todēl ir aß sawo burnai (kalbēt) ne gisiu; aß kalbēsiu apie tuzbą sawo ßirdiês, ir ißkalbēsiu * apie smutnybę sawo dußiôs.
* P. 10, 1.
12. Argi aß jurēmis esmi, arba bangôs-zuwimi, kad tu manę taipo pakawoji?
13. Kad aß mislijau, mano pátals manę palinksmis, mano lówa manę lengwis,
14. Kad aß sawo ßirdije kalbu, tay tu manę sápnais ißgandini, ir manę baugini,
15. Kad mano dúßia wélijas pakarta buti, ir mano káulai smerti.
16. * Aß ne noriu daugiaus gywas buti. Paliáuk nů manęs; nēs mano dienos noprósnos buwo.
* 4 Moiz. 11, 15. Jon. 4, 3.
17. * Kas yra zmogus, kad tu jį tokioj garbēj laikai? ir uz jį toki rúpesti turi?
* Ps. 8, 5. Ps. 144, 3. Ebr. 2, 6.
18. Tu kas-dien jį aplankai ir bandái jį kas-adyną.
* Ps. 8, 5.
19. Kam ne atsitráuki nů manęs, ir ne paliáuji, iki man sawo spjáudulius rijant?
20. Jey susigrießijau, ką taw darysiu, ak tu * zmoniû sárge? kodēl man padarai, kad į tawę įsidauziu, ir patsai saw naßta esmi?
* Ps. 121, 4.
21. Jr kodēl tu man ne atléidi mano nusidējimus, ir ne atimi mano griekus? Nēs aß dabar į zémę atsi-

gulsiu; ir kad manęs rytoj jeßkos, jau czonay ne busiu.

8. Pérskyrimas.

Jobas wel Bildado newiernôs Diewo=Balmês dêley kaltinamas.

1. Tay atsáke *Bildad iß Sua tarydams: *p. 2, 11.

2. Kaip ilgay tu toktai nori kalbēti, ir sawo burnôs kalbomis pasididzůsis?

3. Ar misliji, *Diewą neteisey sudijanti, arba Wisogálintiji prówą werczanti? * p. 34, 10.

4. Jey *tawo súnus po jo akiû susigrießijo, tay jis jůs patrēme jû nusidējimû dēley. * p 1, 18. 19.

5. Bet jey tu czēsu Diewop prisiwerti, ir Wisogálintiji didey praßai,

6. Jr jey czystas bey nóbaznas esi, tay jis pabus ant tawęs, ir wēl atties namus tawo teisybês dēley.

7. Jr *ką tu pirm to maz turējei, tai potam labay didyn eis. * p. 42, 10.

8. Nēs kláusk pirmáses gimines, ir apsiimk klausinēt jû tēwû.

9. (Nēs mes esme wakarykßczôs dienôs, ir nieką ne zinome; *musû amzias ßeßēlis yra ant zémês.) * p. 14, 1. 2.

10. Jie tawę tai mokis, ir taw sakys, ir sawo kalbą iß sawo ßirdiês praneß.

11. Begu ir gal néndres uzáugti drēgnume ne stowēdamos? arba zole zélti be wandens?

12. Kitaip be=zydēdama, dar ne pakirsta, padzúsla, dar ßieną ne padárius.

13. Taipo désłis wisiems, Diewą uzmirßtantiemsiems, ir *nusitikējimas Diewo tikray ne klausanczûjû prapuls; * p. 11, 20. p. 18, 14.

14. Nēs jo pasitikējimas pragaißta, ir jo nusitikējimas yra wor=tinklis.

15. Jisai nusitik ant sawo namû, ir taczau ne triwos; jisai tais twérsis, ir taczau ne stáczas pasiliks.

16. Waisiaus tiesa tur, sáulei dar ne uztekant, ir zelmens ißdygsta jo sode.

17. Jo sējimas stow tankus prie ßaltiniû, ir jo butas ant akmeniû.

18. Ale kad jis ji prarij nů jo wietôs, jisai jam dēsis, buk jo ne pazystąs.

19. Sztay, tai yra dzaugsmas jo gywatôs; ir kiti iß dulkiû áugs.

20. Todēl matyk, kad Diewas ge=růsius ne paniekin, ir ne stiprin ranką piktûjû,

21. Jk *tawo burna jůko bus pilna, ir tawo lupos krykßtawimo pilnos. * ps. 126, 2.

22. Bet kurie tawęs nekenczia, gēdoje pasiliks, ir piktûjû namélei ne triwos.

9. Pérskyrimas.

Jobo Atsikalbējimas prieß Bildadą.

1. Jobas atsáke ir tare:

2. Beje, aß labay geray zinau, *taipo ēsant, kad zmogus wisaip teisus ne gal pastoti po Diewo akiû. * p. 25, 4.

3. *Jey jam patinka su jůmi bylinēti, tay jam ant túkstanczû neywieną kartą ne gal atsakyti. * 2 Moiz. 34, 7. ps. 143, 2.

4. Jisai ißmintingas yra ir galis; kas kokiu czēsu laimējęs, kursai prieß ji pasisténge?

5. Jisai pérsodin kálnus, pirm=neng jie supranta, kurius jisai sawo kerßte apwércza.

6. Jisai ißswer kokią zeme iß jôs wietôs, kad jôs stulpai dréba.

7. Jisai sáko sáulei, tay ji ne uz=teka, ir uzpeczwētij zwaigzdes.

8. Jis wiens dangų ißplátin, ir eit ant juriû bangû.

9. Jis padáro gryzo=wezimą prie dangaus, ir *Orijóną ir sietą ir zwaigzdes i pētus. * Amos 5, 8.

10. Jis daro didzus dáiktus ne pértyriamus, ir stebuklus, kuriû skaitliaus niera.

11. Sztay, jis eiti pro mano ßáli, man dar ne numánant, ir kitoks pasirodo, man dar ne suprantant.

12. Sztay, jam greitay péreinant, kas ji nor wēl sugrązinti? kas jam nor sakyti: *ką tu darai? * Rym. 9, 20.

13. Jis yra Diewas, neywiens ne gal jo *kerßtą tildit, †po jům tur lenktis puikieji ponai. * Na. 1, 6. † Jez. 2, 11. 17.

14. Kaipogi aß jam atsakyczau, ir źodźû rasczau prieß ji?

15. Norint aß ir teisus buczau, taczau jam ne=galiu atsakyti, bet turiu sawo prówôs=dēl werkdams ji praßyti.

16. Norint aß ir jopi ßaukiu, ir jis manę ißklauso, taczau aß ne=tikiu, ji mano balsą klausanti.

17. Nēs jis manę per mierą spáudźa, ir man daug ronû padáro be priežastiês.

18. Jis ne důst mano dwásei atsi=gaiwitis, bet manę pilną padáro smutnybês.

19. Jey kas nor driutybês, tay jis pergalis; jey kas nor sudo, kas nor buti mano liudininku?

20. Jey aß sakausi, teisus ēsąs, tay taczau jis manę prażudo; jey aß nobażnas esmi, tay taczau jis manę kaltą ißras.

21. Jr jey aß nobażnas esmi, tay mano dußia to ne gal pasisáwintis. Aß ne noriu daugiaus gywas buti.

22. Tai tas wiens żodis manęs sakytasis: jisai nużawin abu, taip Diewo=prisibijantiji, kaip ir nesi=bijantiji.

23. Kad jis pradest plakti, tay wis pláka, iki konè numirßtant, ir niekin pagundimą nekaltûjû.

24. Bet żéme padůdama yra po rankomis Diewo=nesibijanczojo, kad jis jôs sudźas pamintu. Ar ne taipo? kaip galētu kitaip buti?

25. Mano dienos * greitésnes buwo uż żmogų labay bēganti; jôs pabēgo, ir nieko géro ne suláukusios.
* P. 7, 7. Ps. 90, 10.

26. Jos pérējo, kaip driuti akrú=tai; kaip erélis lēkia prie péno.

27. Kad aß misliju: aß sawo de=jáwimû użmirßiu, ir sawo (smut=nąji) pasielgimą pamesiu ir atsi=gaiwisiu,

28. Tay bijaus wisû sawo skaudē=jimû żinodams, kad tu man ne důdi nekaltam buti.

29. Jr jeygu aß esmi Diewo=nesi=bijąs, kodēlgi aß noprosnay kenczu tokią kanczą?

30. * Norint aß sniego=wandenimi nusimazgóczaus, ir czysticzau sawo rankas su ßuliniu,
* Jer. 2, 22.

31. Tay tu taczau manę imerksi i purwą; ir mano rubai man bai=sus bus.

32. Nēs jis ne man lygus, kuriam atsakyczau, kad i prową su kits=kitu eitumbim.

33. Ne yra tarp musû neyjokio pérskirējo, ney tokio, kurs sawo ranką tarp muma dētu.

34. Te atima jis nů manęs sawo rykßtes, ir te důdiê atsiu buti sawo ißgąsti nů manęs,

35. Kad kalbēti galēczau jo ne priwalydams bijotisi; kitaip nieką ne=galiu dąryti, kas man ant géro butu.

10. Pérskyrimas.

Jobas dejoj sawo Wargû dēley.

1. Mano dußia wéngia ilgiaus patékti; aß kitiems girdint dejosiu, ir kalbēsiu apie * smutnybę sawo dußiôs,
* P. 7, 11.

2. Jr Diewui sakysiu: ne prażu=dyk manę; důk man żinoti, kodēl tu su manimi bylinēji!

3. * Ar patinka taw gwoltą daryti, ir manę pamesti, kuri tawo rankos padariusios; ir piktûjû dumas pa=gárbini?
* P. 8, 3. P. 34, 10.

4. Argu ir tu turi kunißkas ákis, * arba ar tu matai, kaip żmogus mato?
* 1 Sam. 16, 7.

5. Arba ar tawo czēsas, kaip żmo=gaus kokio czēsas? arba ar tawo métai, kaip wyro métai?

6. Kad tu mano nusidējimû kláusi, ir pajēßkai mano grieką?

7. Kaczeig tu żinai, manę nelabą ne ēsanti, ir neywieno ne ēsanti, kurs iß tawo rankôs ißgélbēti galētu.

8. Tawo * rankos manę sutwēre, ir padáre wislab, kas ant manęs yra; ir tu wisaip manę nugramźdini?
* Ps. 119, 73. Ps. 139, 14.

9. Ben * atsimink, kad manę iß † můlio padaręs, ir manę wēl żeme padarysi,
* Ps. 103, 14. † Job. 33, 6. Mok. 12, 7.

10. Ar tu ne manę ný pieną mil=żai, ir kaip súri surauginai?

11. Tu manę ůda ir kunu apwil=kai, káulais ir gyslomis tu manę sutáikei.

12. Gywasti (man dawei) ir geradējystę man padarei, ir tawo *padabójimas apsaugoj mano kwápą.
* Dan. 5, 23. Darb. 17, 28.

13. Ir norint tu toktay sawo ßirdije paslēpi, tay taczaus žinau, kad to atsimeni.

14. Kad aß susigrießiju, tay tu wéik tai supranti, ir ne paliekí mano nusidējimą nekorawótą.

15. Jey aß esmi Diewo=nesibijąs, tay man bēda; jey aß teisus esmi, tay taczau sawo gálwą ne drįsiu pakélti, nēs pilnas esmi gēdôs, ir sawo wargą matau.

16. Ir kaip *ißtisas liútas guinoji tu manę, ir iß naujo manę baisey spáudi. * Jez. 38, 19.

17. Tu *atnaujini sawo liudininkus prieß manę, ir sawo kerßto daug padarai ant manęs; tawo korawónes kruwomis ir néy atsimainydamos manę spáudza.
* P. 16, 8.

18. Kodēl man dawei iß motinôs żywáto ißeiti? *ak kad buczau prapůlęs, ir manę niekados neyjokia akis ne butu máczusi!
* P. 3, 3. 11. Jer. 20, 14.

19. Tay buczau kaip tie, kurie niekados ne buwę, iß motinôs żywáto į grabą neßtas.

20. Argi ne baigsis mano trumpas amžias; ir nů manęs ne atstos, kad mážumą buczau atgaiwintas,

21. Pirm ne kaip aß nueinu ir ne sugryßtu, butent į žémę tamsybês ir tamsôs,

22. J žémę, kur tamsiû tamsiáusia, ir kur neyjokio *dawádo niera, kur rodosi, kaipo tamsa? *P. 3, 19.

11. Perskyrimas.

Jobas Zoparo newiernôsês Diewo=Súdimês dēley káltinamas.

1. Tay atsáke *Zopars iß Naema tarydams: *P. 2, 11.

2. Jey kas ilgay butu ßnekējęs, ar tam ne reiktu ir klausyti? Argi *plußkis wis tur wirßų gáuti?
* Ps. 140, 12.

3. Ar žmones taw taip didey plußkiant tur tylēti, kad tu (Diewą) niekini, ir neywiens tawę ne apgēdintu?

4. Tu sakai: „mano kalba yra czysta, ir aß wiernas esmi po tawo akiû."

5. Ak, kad Diews su tawim kalbētu, ir sawo lupas atwértu,

6. Ir paródítu *paslēptą ißminti! Nēs dar daugiaus jisai su tawimi darbą turētu, kad tu žinótumbei, ji ne wisû tawo griekû atsimenanti.
* Ps. 51, 8.

7. Bēs misliji, kad tu tiek žinai, kiek Diews žino, ir nori wislab taip pilnay trópiti, kaip Wisogálisis?

8. Jisai aukßtésnis yra už dangų, ką tu nori daryti? giliésnis už péklą, ką tu gali žinoti?

9. Ilgésnis už žémę, ir platésnis už júres.

10. Jey jas apwerstu ar paslēptu, arba į wieną krúwą mestu, *kas tai jam nor ginti?
* Ps. 33, 11. Ps. 115, 3.

11. Nēs jis pažysta nelabůsius žmones, jis mato newiežlibystę, ir tai ne suprastu?

12. Nenaudingas wyras puczasi, ir užgimęs žmogus nor buti kaip jáuna žwēris.

13. Kad tu sawo ßirdi (Diewop) butumbei kreipęs, ir sawo rankas jopi ißplátinęs;

14. Kad tu newiežlibystę tawo rankoje ēsanczeję butumbei nů sawęs attólinęs, kad tawo naméliůse neyjokia neteisybe ne pasiliktus:

15. Tay sawo wéidą pakéltumbei be kaltybês, ir drąsus butumbei, ir ne prisibijotumbei.

16. Tad procês užmirßtumbei, ir taip maž atsimintumbei, kaip wandens pro ßali einanczojo.

17. Ir czēsas tawo amžio užtekētu, kaip pētus, ir tamsa ßwiesus rytas pastotu.

18. Ir galētumbei tůmi pasilinksmintis, kad dar (geresniû dienû) suláuksęs; ir su pakájumi į grabą įeitumbei,

19. Ir *atsigultumbei, ir neywiens tawę ißgandindams ne atßauktu; ir daug po tawo akiû melstus.
* 3 Moiż. 26, 6. Ps. 3, 6.

20. Bet ákys piktůjû apalps, ir ne galēs ißbēgti; nēsa jû dußiai ne bus neyjokio *nusitikējimo. *P. 8, 13.

12. Pérſkyrimas.

Jobas pradeſt prieß Zoxarą ir kitus Gentis atſikalbēti.

1. Tay atſakydams Jobas tare:

2. Beje, jůs eſte tie žmones, ſu jumis išmintis išmirs!

3. Aß taipjau ßirdi turiu kaip jůs, ir ne eſmi praſtéſnis už jùs; ir kas yra, kurs to ne žinotu?

4. Kurſai ſawo ártimo išjůkiams yra, tas Diewop ßauks, tas ji išklauſys. *Teiſuſis ir nobažnaſis tur išjůktas buti, *p. 17, 6.

5. Jr yra papeikta žwakéle miſliſe puikiůjů; bet jis ſtow, kad jům paſipiktintu.

6. Puſtélninků namai ápſto pilnay tur, ir ſiaucza prieß Diewą drąſey, norint Diewas jiems tai i jů rankas dawę s.

7. Ben kláuſk bandą, ta tawę mokis, ir paukßczus po dangum, tie taw ſakys.

8. Arba kalbēk ſu žemè, ta tawę mokis, ir žuwys jurēſe taw paſakys.

9. Kas to wiſo ne žino, kad Pono Diewo ranka tai padáriuſi?

10. Kad jo rankoj yra dußia wiſo to, kas gywa yra, ir dwáſe wiſo kuno kožno wieno?

11. Ar ne mēgin auſis kalbą? ir burna ragáuj walgi?

12. Beje, prie tēwů=tēwů išmintis randama, ir rážumas prie ſenůjů.

13. *Prie Jo yra išmintis ir macis, pamokinimas ir rážumas. *Pam. 8, 14.

14. Sztay, kad jis ſuláužo, tay ne gelbti neyjoks pakúrimis; kad jis *ką užrakin, neywiens ne gal atwérti. *Jez. 22, 22. Apr. 3, 7.

15. Sztay, kad jis wándeni užlaiko, tay wiſlab išdžuſta; ir tą išléiſdams apwercz jis žémę.

16. Jis yra ſylingas, ir tai išteſa. Jo yra, kurs klajoja, ir kurs ſuwilioja.

17. Jis wéda išmánanczůſius kaip plēßimą, ir ſúdžas padáro dūkſtanczus.

18. Jis ardo karáliů máci, ir diržu apjůſto jů ſtrēnas.

19. Jis wéda kunigus kaip plēßimą, ir ne důſt ſylą raſti drutiemus.

20. Jiſai ßalin wercza lúpas teiſiůjů, ir atim ſenůjů mokſlą.

21. Jiſai néy pilte pila paniekinimą ant kunigaikßczů, ir ſuardo derējimą macniůjů.

22. Jiſai atwer tamſeſes daubas; ir kas tamſu yra, paſtato jis i ßwieſą.

23. Jis nekurius padáro didžu žmoniů pulku, ir jůs wēl prapuldo. Jis nekurius žmones išplatin, ir jůs wēl pawáro.

24. Jis atim ßirdiês=drąſumą žmoniů wyreſniemſiems ant žémês, ir jůs paklaidin púſczoj, kur kélio n'yra,

25. Kad jie tamſybēje graibo be ßwieſôs, ir jůs paklaidin kaip girtůſius.

13. Pérſkyrimas.

Jobas toliaus atſikalba.

1. Sztay, tai wiſlab mano ákys mate, ir mano áuſys girdējo, ir tai pérmaniau.

2. Ką jůs žinote, tai ir aß žinau, ir ne *praſtéſnis eſmi už jus. *p. 12, 3.

3. Taczau aß rods prieß Wiſogálintiji kalbēczau, ir rods ſu Diewu bylinēczau.

4. Nēs jůs tai ne tikray išguldot, ir wiſi eſte nenaudingi liekorei.

5. Diewe důk *jums tylēti, tay išmintingi paſtotumbit. *Pam. 17, 28.

6. Ben girdēkit mano pabarimą, ir dabokit ant to dalyko, apie kuri aß kalbu.

7. Ar jůs Diewą norit ſu neteiſybe užtarti, ir už ji kláſtą kalbēti?

8. Ar norit i ji žiurēti? ar Diewą norit užſtoti?

9. Bau jums ir geray bus, kad jis jus ſúdis? Bēs miſlijat, ji prigáuſę, kaipo žmogų prigáuna?

10. Jis jus korawos, jey jůs ſlapta žiurēſit ar ant ßokio ar tokio žmogaus.

11. Ar jis jus ne išgandis paſirodidams? ir jo báime jus užpuls?

12. Juſů atſiminimas prilygints bus pelenams, ir juſů pakálas bus kaip můlio=kruwa.

13. Tylēkite man, kad aß kalbē=czau! neywienq żodi ne noprosnay kalbēsiu.

14. Kam sawo kunq sawo dantimis kramtysiu, ir *sawo dußią į sawo rankas dēsiu? *Wald. 5, 18.

15. Sztay, jis taczau manę pasmáugs, ir aß to ne=galiu suláukti; taczau aß sawo kelius po jo akiû bársiu.

16. Jis juk bus mano ißgánims; nēs neywiens newiernas ne ateit į jo akis.

17. Klausykite mano kalbôs, ir mano ißguldimą sawo ausimis.

18. Sztay, aß prowôs jau padariau; aß żinau, kad aß teisus busiu.

19. Kas nor su manimi bylinēti? Bet dabar turiu tylēti ir mirti.

20. Dwejopus dáiktus man tikt ne daryk, tay aß nů tawęs ne pasislēpsiu!

21. Testow tawo ranka atstu nů manęs, ir tawo ißgandinimas manę te ne ißgandin!

22. Szaukk manęs, aß taw atsakysiu; arba aß kalbēsiu, tu man atsakyk!

23. Kiek yra mano nusidējimû ir griekû? důk man żinoti sawo pérżengimus ir griekus.

24. Kam tu paslepi sawo wéidą, ir laikai manę uż sawo neprietelių?

25. Ar tu prieß lēkianti lápą taip aßtrus nori buti? ir sausą ßiáudą pérsekinēti?

26. Nēs tu man smutnybę użléidi, ir manę nori prapulditi dēl *griekû mano jaunystês. *Ps. 25, 7. Jer. 31, 19.

27. Tu *mano kojas į ßiékßtą idējei, ir daboji ant wisû mano keliû, ir żiuri ant pēdû mano kojû; *Ps. 105, 18.

28. Kurs aß taczau kaip puwanti maita pragaißtu, ir kaip rubas nů kandżû ēdamas.

14. Pérskyrimas.

Apie Żmogaus Amżio Niekystę.

1. Żmogus iß moterißkês gimęsis patenka trumpą czēsą, ir wisados yra nepakájuje;

2. *Jßdygsta kaip żolėle, ir nukrinta; bēga kaipo †ßeßėlis, ir n'ißliekti.
*Ps. 90, 6. Ps. 102, 12. †Jez. 40, 6. Job. 8, 9. Mok. 7, 1.

3. Jr tu sawo ákis ant tokio átweri, kad tu manę po sawo akiû į sudą westumbei.

4. Kas nor ben wieną czystą rasti prie tû, kur neywieno czysto ne yra?

5. Jis tur sawo paskirtą czēsą, skaitlius *jo mēnesiû prie tawęs yra; tu †ráką statei, tą jisai ne péreis. *Ps. 31, 16. †Ps. 39, 5.

6. Atsitráukk nů jo, kad átilsi turētu, ik ateinant jo czēsui, kurio jis kaip *pridienininkas láukia. *P. 7, 1.

7. Médis tur pasitikējimą, norint pakirstas yra, wēl żaliûsęs, ir jo żelmens ne paliáuj.

8. Norint jo ßaknis żémēje pasęsta, ir jo kelmas dulkēse pamirßta,

9. Tay taczau jis wēl żaliûj nů wandens kwápo, ir użáug, lyg kaip butu isodintas.

10. Bet kur yra żmogus, kad jis numiręs ir prapûl[illegible]s, ir iß cze atstojęs?

11. Kaip wanoů ißbēg iß mariû, ir kaip upe susenka ir ißdżústa,

12. Toksai żmogus yra atsigulдams, ir ne kélsis, ir ne pabus, kol dangus pasiliekti, neygi iß sawo miego ne bus prikéltas.

13. Ak, kad tu manę grabe apdengtumbei ir *paslēptumbei, iki kerßtui tawo pérējus, ir man ráką statytumbei, kad manęs atsimintumbei! *Jez. 26, 20.

14. Ar misliji, numirusį żmogų wēl atgysenti? Aß kas=dieną láukiu, kadangi *kariáuju, iki mano pérsimainimui ateinant, *P. 7, 1.

15. Kad tu manęs ßauktumbei, ir aß taw atsakyczau, ir ne norētumbei sawo rankû darbą pamesti.

16. Nēs *tu jau mano żingsnius skaitai; bet ne norētumbei daboti ant mano griekû. *Pam. 5, 21.

17. Tu mano pérżengimą į kuléli użpéczwētijei, ir mano nusidējimą suēmei.

18. Juk kálnas pargriuwa ir pragaißta, ir ůle nů sawo wietôs pérsodinama.

19. Wandů akmenis iß wietôs pláuja, ir laßai żémę nuneßa; ale żmogaus nusítikējimo prapůle.

20. Nēs tu ji wisíßkay parstumi, kad sugaißtu, ir permainai jo butybę, ir důdi jam nukeliáuti.

21. Ar jo waikai garbēje stow, to jis ne-żino; arba ar jie prasti, tai jis ne ißwyst.

22. Kol jis kuną néßa, tur jis sopējimus kentéti, ir kol jo dußia dar pas ji yra, tur jis sielwartą kentēti.

15. Pérskyrimas.

Elipas nor Jobą kaltit, kad Diewui newiernay ßlużijęs.

1. Tay atsáke Elipas iß Teman tarydams:

2. Ar reikia ißmintingam żmogui tokiů niekam newertůjů żodżů kalbēti, ir sawo pilwą taipo papústi *nelabomis kalbomis? *p. 16, 3.

3. Tu bari żodżeis netinkanczeis, ir tawo kalbējims niekam ne dér.

4. Tu báimę pametei, ir perprastay apie Diewą kalbi.

5. Nēsa tawo nusídējimas taipo tawo burną mokina, ir wartoji netikusi liežůwi.

6. Tawo burna tawę *prażudys, o ne aß; tawo lúpos turēs taw atsakyti. *Matt. 12, 37.

7. Ar tu pirmasis żmogus gimęs? ar tu pirm wisů kaukarů prasidējei?

8. *Ar tu Diewo paslēptąji rodą girdējei? ar ir pati ißmintis prastéśne uż tawę?
*Jez. 40, 13. Zir. 18, 3. Jßm. 9, 13. Rym. 11, 33.

9. Ką *tu żinai, ko mes ne żinome? ką tu ißmanai, kas ne pas mus butu? *p. 13, 2.

10. Żili ir seni tarp musů yra, kurie ilgiaus patēko uż tawo tēwus.

11. Ar Diewo palinksminojimai taip menki tawo akisè butu? Bet tu dar rasi paslēptą dáiktą pas sawę turi.

12. Ką pradeđ tawo ßirdis? kam tu żiuri taip pasídidżůdams?

13. Ką statos tawo drąsums prieß Diewą, kad tokiů kalbů iß sawo burnôs ißléidi?

14. Kasgi żmogus, kad jis turētu buti czystas, ir kad tas turētu teisus buti, kurs iß moterißkês gimęs yra?

15. Sżtay, *tarp Jo ßwentůjů neywiens ne yra be kaltybês, ir dangus ne czysti po jo akiů. *p. 4, 18.

16. Kaip jů daugiaus żmogus bjaurybe bey niekam newertas budams, kursai neteisybę *igér, kaip wándeni. *p. 34, 7.

17. Aß taw paródisiu, klausyk manę; ir taw pásakosiu, ką aß mátęs,

18. Ką ißmintingieji kalbējo, ir jů tēwams ne paslēpta buwo.

19. Kuriems wieniems żéme důta yra, kad neywiens swétims per ję péreiti ne tur.

20. *Diewo-nesibijąsis dréba, koley gyws, ir smarkininkui skaitlius jo métů paslēptas yra.
*1 Moiż. 4, 14. Jez. 48, 22.

21. Ką jis ißgirst, tai ji ißgandin; ir norint pakájus yra, (taczau) jis bijosi, ißpústitoji ateinant;

22. (Jis) ne wierij, nepaláimai ißbēgsęs, ir wis kárdo bijosi.

23. Jis jēßko ßen ir ten důnôs, ir wis jam dingsta, czēsą jo nepaláimôs jam atējusi.

24. Tużba ir bēda ji gandina, ir ji *pamußa, kaip koks karálius su waisku. *5 Moiż. 28, 21.

25. Nēs jis sawo ranką prieß Diewą ißtiesęs, ir prieß Wisogálintiji pasisténgęs.

26. Jis su sawo galwa i ji bēg, ir néy durnůdams prieß ji kariáuj.

27. Jis *pasipucż kaip rēbus pilwas, ir pasídaro rēbu ir storu. *Ps. 73, 7.

28. Bet jis gywęs ißpústitůse miestůse, kuriůse neyjokiů butů ne yra, bet ant wienôs kruwôs gul.

29. Jis ne pasiliks bagotu, ir jo lóbis ne pasilaikys; ir jo paláima ne ißsiplátis ant żémês.

30. Nepaláima ne atstós nů jo. Liepsna jo ßakas ißdżůwis, ir kwapu sawo burnôs ji sués.

31. Jis ne pasilaikys, nēs jis niekingame sawo dingójime yra prigáutas, ir (wieni) niekai bus jo alga.

32. Jis *galą gáus, kad jam ne patiks, ir jo ßaka ne żaliůs. *p. 22, 16.

33. Jis bus nuplėßtas kaip nenókusi wyn=keke nů wyn=medzo, ir kaip alywôs=médis sawo ziedus numeta.

34. Nės Diewo newiernay prisibijanczůjů surinkimas tur prastotas buti; ir ugnis tůs namus suės, kurie dowanas ima.

35. Jis *nepaláima eiti nėßczas, ir pagimdo prócę, ir jů pilwas atneßa klastą. * Ps. 7, 15. Jez. 59, 4.

16. Pérskyrimas.

Jobas ißliudij sawo Nekaltybę.

1. Jobas atsakydams tare:

2. Aß tai tankey girdėjau; jůs wisi este niekam newerti linksmintojei.

3. Argi *piktieji zodzei dar neyjokio gálo ne nor turėti? arba kas tawę tokiu drąsiu dáro, taipo kalbėti? * p. 6, 26.

4. Ir aß taipojau galėczau kalbėti, kaip jůs; Diewe důk, kad jusů dußia butu mano dußiôs wietoje; ir aß gana zodzů jums sakyczau, ir sawo galwą taipjau ant jusů kratyczau.

5. Aß jùs padriuticzau (sawo) burna, ir sawo lúpomis jùs palinksminczau.

6. Bet norint ir kalbu, taczau perßulei manęs ne czėdij; jey tyliu, tikt jie nů manęs n' atstoj.

7. Bet dabar jis manę paalsino, ir wisißkay manę sugaißin.

8. Jis manę raukßlůtą padáre, ir *liudij prieß manę; ir mano prießininks státos prieß manę ir atsako prieß manę. * p. 10, 17.

9. Jo smarkumas (manę) plėßia, ir kurs manęs neapkencza, *sukánda dantis ant manęs; mano prießininks supykusiomis akimis i manę ziur. * p. 35, 16. Ps. 112, 10.

10. Jie sawo burną atwėre prieß manę, ir mano wéidą gėdißkay ißtiko. Jie wisi iß wieno manimi pasitießijo.

11. Diewas manę padawe neteisiamui, ir man dawe ikliúti i Diewonesibijanczůjů rankas.

12. Aß buwau bagots, bet jis manę nieku padáre. Jis manę uz káklo nutwėręs sugrúdo, ir manę saw *ant ráko pastate. * Raud. 3, 12.

13. Jis manę apstojo sawo strėlczeis, jis mano inkstus pérskėle, ir ne paczėdijo, jis mano túlzi ant zémês paliejo.

14. Jis man roną ant ronôs padáre; jis ant manęs uzbėgo, kaip kokšai didey sylingas.

15. Aß zakù apsiuwau sawo ůdą, ir sawo rágą i pelenus idėjau.

16. Mano gymis ißputo iß werksmo, ir mano akiů=wókai aptémo;

17. Norint neyjokio nelabumo mano rankoje ne yra, ir mano malda *cysta. * 1 Tim. 2, 8.

18. Ak zéme, ne apdengk mano kráują, ir mano ßauksmui kad ne butu wietôs!

19. Ir ßtay, mano liudininks yra danguje, ir manę pazystąsis *aukßtybėje. * p. 31, 2.

20. Mano prietelei yra manę niekinantieji, bet mano akis áßarůj Diewop.

21. Kad wyras galėtu su Diewu bylinėti, kaip zmogaus waiks su sawo prieteliumi!

22. Bet paskirtieji métai atêjo, ir *aß eimi keliu, kuriům ne sugryßiu. * p. 10, 21.

17. Pérskyrimas.

Jobas dar toliaus sawo Wargą ir Nekaltybę pásakoj.

1. Mano kwápas yra silpnas, ir mano dienos patrumpintos; *grabas yra pas ßáli. * Ps. 88, 4.

2. Neywiens nů manęs ne prigáuts, taczau mano akis todėl tur pasilikti smutnybėje.

3. Norint tu láidą uz manę pastatytumbei, kas uz manę láidos?

4. Tu jů ßirdzei ißminti paslėpei, todėl jůs ne paáukßtisi.

5. Jis tiesa pagir sawo prieteliems ißplėßimą; ale jo waiků *ákys tůmi ne pasidzaugs. * 1 Zom. 2, 33.

6. Jis manę *prilyginimui tarp zmoniů pastáte, ir aß stebuklu tarp jů turiu buti. * p. 30, 9. Ps. 69, 13.

7. Mano gymis *pagédo tuzbôs dėley, ir wisi mano sánarei yra kaip ßeßėlis. * Ps. 6, 8. Ps. 31, 10.

8. To teisieji ne rods (nelinksmay) žiurės; ir nekaltieji statysis prieš Diewą ne wiernay bijanczůsius.
9. Teisusis sawo (teisybês) kélią palaikys, ir czystů ranků ēsąsis driúts pasiliks.
10. Taygi, wisi grįžkitės šenay, ir ateikite; aš taczau neywieną išmintingą tarp jusů ne rasiu.
11. Mano dienos pérējo, mano mislys suiro, kurių mano širdis pilna buwo,
12. Ir iš naktiês dieną, ir iš dienôs nákti padáre.
13. Norint aš ir ilgay láukiu, tay taczaus grábas yra mano namai, ir tamsoje mano pátals paklots.
14. Supuwimą aš wadinu sąwo tēwu, ir *kirmēles sawo mótina bey sawo seserimi.
* P. 4, 19. Sir. 10, 13.
15. Ko aš láuksiu? ir kas atboj mano nusitikējimo?
16. Žemyn į grabą su manim nueis, ir su manimi dulkēse gulēs.

18. Pérskyrimas.

Bildad prilygin Jobą Diewo-nesibijantiemsiems žmonēms.

1. Tay atsake Bildad iš Sua tarydams:
2. Kada paliáusite tokias kalbas kalbēję? Ben pérmanykite, potam kalbēsime.
3. Kodēl mes laikomi esmi néy galwijai, ir taip neczysti esme po jusů akiů?
4. Ar tu iš pápykio nori plyšti? bēs misliji, tawęs-dēl žémę púsťą busenczę, ir ůlę iš sawo wietôs pérkeltą busenczę?
5. Beje, *žwake Diewo-nesibijanczůjů išgés; ir kibirkštis jo ugniês ne šwiesos.
* p. 6. P. 21, 17.
6. Szwiesa pastos tamsi jo namůse, ir jo žibnycza ant jo išgęs.
7. Jo didyn einąsis turtas eis mažyn; ir jo mislis ji parstums.
8. Nēs jo kojos į žabangus iéjo, ir wáikšczoj néy tinkle.
9. Žabangas jo kulnis laikys; ir trokštantieji ji sugrēbs.
10. Jo žabangas idētas yra į žémę, ir jo spáustas ant jo žingsniů.
11. Iš wisů šaliů ji *išgandis umay ateinanti báime, kad jis nežinos kur dētis.
* 3 Moiz. 26, 36.
12. Bádas bus jo turtas, ir nepaláima bus jam pagatáwita, ir jam lipte prilips.
13. Driutybe jo ůdôs bus suēsta, ir jo driutybę suēs smertiês kunigáikštis.
14. Jo nusitikējimas iš jo namů bus išgaišintas; ir jie ji warys prie išgąscžo karáliaus.
15. Jo namůse nieks ne pasiliks, ant jo namů bus sēra barstyta.
16. Iš apaczôs išdžus jo šaknys, ir nů wiršaus nupjáutas bus jo pjútis.
17. Jo *paminklas žémēje sugaiš, ir neyjokio wardo ne turēs ant ulyczôs.
* Ps. 9, 7. Pam. 10, 7.
18. Jis *iš šwiesôs į tamsybę bus pawarytas, ir nů žémês bus patremtas.
* P. 38, 15
19. Jis neyjokiů waiků ne turēs ney waiků-waiků sawo žmonēse, neywiens jam ne užsiliks jo lobi waldąs.
20. Paskuy ji ateinantieji išsigąsis jo dienôs; ir tus, kurie pirm jo yra, báime apims.
21. *Tai yra gywénimas neteisiojo, ir ta yra wieta to, kurs Diewo ne atboja.
* P. 20, 29.

19. Pérskyrimas.

Jobas suskaito sawo Wargą ir sawo Palinksminimą apie Prisikēlimą iš Numirusůjů.

1. Jobas atsakydams tare:
2. Kamgi jůs wárginat mano dušią, ir múczijat manę žodžeis.
3. Jůs manę jau dēšimt kart apgēdinote, ir nesigēdit taip mane spáusdami.
4. Jey aš klystu (taip kalbēdams), tay aš saw klystu.
5. Bet iš tiesôs jůs prieš manę pasikéliat, ir manę bariate ant mano apgēdinimo.
6. Ben wieną kartą taczau dabokite, kad Diewas manę suwarginęs, ir manę sawo medžojimo-tinklu apspeitęs.
7. Sztay, *norint aš šaukiu, kad man bēdôs dáro, taczau ne išklau-

somas esmi; aß ßaukiu, ir neyjokiôs czonay ne yra prowôs.
* P. 30, 20. Ps. 69, 4.

8. Jis mano kélią użtwēre, kad ne-galiu péreiti; ir ant mano táko tamsybę użdējo.

9. Jis mano garbę man atēme, ir wainiką nů mano galwôs nukēle.

10. Jis manę wisißkay suláużę, ir důst man eiti; ir ißplēße mano nusitikējimą, kaip koki médi.

11. Jo kerßtas ant manęs inirto, ir jis * manę per sawo neprieteliu láiko. * P. 33, 10.

12. Jo zalnierei wisi iß wieno atêjo, ir saw kélią per manę pasidáre, ir apgule mano namus.

13. Jis mano brolius nů manęs attolino, ir mano gentys man swetimi pastojo.

14. Mano * artimieji atsitráuke, ir mano prietelei manęs użmirßo.
* Ps. 38, 12.

15. Mano ßeimyna ir mano slúgines laiko mane per swétimą, aß nepażystams pastojau po jů akiů.

16. Aß ßaukiau sawo bérno, ir jis man ne atsáke; aß turējau ji werkdams praßyti su sawo burna.

17. Mano * pati elgiasi kaip swetima, man jôs ßaukiant; aß turiu praßyti sawo waikû waikùs.
* P. 2, 9.

18. Neygi patys jáuni kudikei manęs nieko ne atboj; kad jůs pabariu, tay jie důst man piktus żodżus.

19. Wisi mano wierniêji baidos manęs; ir kurius mylējau, tie prieß manę iß wieno eiti.

20. Mano káulai kába prie mano ůdôs ir kuno, ir ne galiu sawo dantis ůda apdengti.

21. Susimilkit ant manęs, susimilkit ant manęs, jûs mano prietelei! nēs Diewo ranka manę ißtiko.

22. Kodēl jûs manę pérsekinējat, lygey kaip Diewas, ir ne gálite mano kuno priwalgit?

23. Ak, kad mano kalbos butu raßomos! Ak, kad i kokias knygas jos butu suráßomos!

24. Su geleżiês wirbalu ant ßwino, ir ant amżino paminklo i ůlę ikapojamos!

25. Bet aß żinau, kad mano Ißgelbētojis gywas yra, ir jis manę potám iß żémês prikéls.

26. Ir * aß potam ßità sawo ůda busiu apwilktas, ir sawo kune † Diewą regēsiu.
* 2 Mak. 7, 11. † 1 Jon. 3, 2.

27. Tą pati aß saw regēsiu, ir mano ákys ji matys, ir neyjoks kitas. Mano inkstai suēsti mano prieglobstije.

28. Nēs jûs kalbat: kaipo mes ji gálime pérsekinēti, ir prieżastiês ant jo rasti?

29. Bijókites kárdo! nes kárdas yra kérßtas ant żmoniû nusidējimû, kad żinotumbit, súdą ēsanti.

20. Pérskyrimas.

Zoparo Kalba apie nepasiláikanczę Paláimą Diewo-nesibijanczûjû.

1. Tay atsáke Zopar iß Naema tarydams:

2. Ant to aß turiu atsakyti, o ne-galiu láukti.

3. Ir rods noriu girdēti, kas tus (mano żodżus) norētu bárti ir peikti; nēs dwáse mano proto tur uż manę atsakyti.

4. Ar tu ne żinai, wisada taipo nusidawus, kol żmones ant swieto buwo,

5. Kad gyrius Diewo-nesibijanczûjû ne ilgày patenkąs, ir dżaugsmas newiernûjû patenkąs (tikt) akiês-mirksni?

6. Norint jo (garbês) * aukßtums dangų pritektu, ir jo galwa iki debesiû ißsitektu, * Dan. 4, 8. 9.

7. Taczau pasktiáus jis prapuls kaip koks ßudas, kad tie, kurie ji garbēje laike, sakys: kur yra jisai?

8. Kaipo * sapnas péreiti, taip ir jis ne bus rastas, ir kaip regējims nakcże prapůla.
* Ps. 73, 20. Ps. 103, 16.

9. Kuri akis ji máte, jo daugiaus ne matys; ir jo * wieta daugiaus ji ne matys. * Ps. 37, 10.

10. Jo * waikai ubagais eis; ir jo ranka jam procę i algą důs.
* P. 27, 14.

11. Jo káulai paslēptůsius jo grießkus geray użmokēs, ir su jůmi i żémę gulsis.

12. Norint jam piktybe jo burnoje *skanev atsidůst, tay taczau jo liežuwis kitaip atras.
* Pam. 5, 3. 4.

13. Ji užlaikoma, ir jam ne pérleidžama bus, ir jam ginta bus jo kaklè.

14. Jo walgis jo widuriůse jam pawirs į angių tulžį.

15. Lobjus, kurius jis prarijo, tur jis wēl išspjáuti; ir Diewas jůs *iš jo pilwo warys. * Darb. 1, 18.

16. Jis angių tulžį žys, ir žalczo liežuwis jį žudys.

17. Jis ne matys srowes ney upes, medumi ir swiestu tékanczes.

18. Jis *dirbs, bet ne saw ant géro; ir jo lobjei tenka kitiems, kad jis tais ne gáuna džaugtisi.
* 5 Moiž. 28, 33.

19. Nēs jis pamyne ir prastojo wargdienį. Jis butus prie sawęs plēšę, kurius ne pakúręs.

20. Nēs jo pilwas ne galējo pilnas buti, ir sawo *brangum lobju ne išbēgs. * Zep. 1, 18.

21. Nieko ne užsiliks jo walgio; todēl jo gérs pagywénims ne išsilaikys.

22. Norint jis ápstą ir gana tur, taczau jisai drebēs; wisokia bēda ant jo ateis.

23. Wieną kart jo pilwas jam bus pilnas, ir jis narsą sawo didžojo kéršto ant jo siųs; jis ant jo důs lyti sawo múšį.

24. Jis bēgs (památęs) geležinį šárwą, ir warinis kilpinis jį prawarys.

25. Nůgs kárdas per jį péreis; ir kárdo žwilgims, kurs jam kartus bus, su išgąsczu ant jo užeis.

26. Ne yra czonay neyjokiôs tamsybês, kuri jį galētu apdengti. Jį *ugnis ne užpústa sudégis; ir kurs užsiliko jo namůse, tam negeray bus.
* 5 Moiž. 32, 22.

27. Dangus jo nusidējimus išródis, ir žéme priekš jį kélsis.

28. Jawai iš jo buto bus išgabénti, išbarstyti dienoje Jo kéršto.

29. Tai alga Diewo=nesíbijanczo žmogaus prie Diewo, ir dalis jo kalbôs pas Diewą. * p. 18, 21.

21. Pérskyrimas.

Jobas nieku wercz Zoparo Kalbą apie Paláimą ir Korawonę Diewo=nesibijanczůjů.

1. Jobas atsakydams tare:

2. Ben paklausykit mano kalbôs, ir důkite mokintis.

3. Užkęskite manę, kad ir aš kalbēczau, ir potám manę niekinkite!

4. Argi aš darbą turiu su kokiu žmogumi, kad mano širdis (tokioj bēdoj) ne papyktu?

5. Szen gręškites manęsp; jůs nusistebēsit, ir *ranką ant burnôs užděsite. * p. 29, 9.

6. Aš to atsimindams išsigąstu, ir drebējimas užeit mano kuną.

7. Kogidēl (geray) *gywéna Diewo=nesíbijantieji, pasęst ir plátinas lobjeis? * Ps. 73, 3. s. Abak. 1, 13.

8. Jů waikai pakájuje stow aplink jůs, ir jů waiků=waikai yra pas jůs.

9. Jů butas pakájaus tur nů báimês; ir Diewo rykšte ne yra ant jů.

10. Jo galwijai sékasi, ir niera be waisiaus; jo karwe wéršį tur, ir ne stow berždže.

11. Jů jauni waikai išeit kaip kaimene, ir jů kúdikei eit šokinēdami.

12. Jie krykštáuj su bubnais ir su arpomis, ir linksmi yra su wamždžeis.

13. Jie pasęst *geromis dienomis, ir wos akiês=mirksnį išsigąst peklôs.
* Luk. 16, 25.

14. Kurie taczau Diewui sako: „*tráukkis nů musů; mes apie tawo kelius ne norime žinóti.
* p. 22, 17. Ps. 10, 4.

15. Kas yra Wisogalisis, kad jam turētumbim šlužit? arba *ků geresni pastójom jopį šaukdami?“
* Mal. 3, 14.

16. Bet štay, jů lobis ne stow jů rankose; todēl Diewo=nesíbijanczůjů mislis atstu nů manęs turēs buti.

17. Kaipo *žibnycža Diewo=nesíbijanczůjů išgés, ir jů nepalaima ant jů ateis! Jis širdiês=tužbą išdalys sawo keršte. * p. 18, 5.

18. Jie bus kaipo *rugienos priekš wēją, ir kaip pelai, kurius skaudus wējas nuneša. * Ps. 1, 4. Ps. 35, 5.

19. Diewas jo nepaláimą paláiko ant jo waikû. Kad jis jam užmokēs, tay matyta bus.
20. Jo ákys matys jo prapůlimą; ir nů didžojo pápykio Wisogálinczojo jis gérs.
21. Nēs kas pamegs jo namais po jo? ir jo mēnesiû skaitlius wos per pusę pasilliks.
22. Kas Diewą mokis ir aukštůsius sudijanti?
23. Szisai numiršta linksmas ir sweiks wisoj bagotystēje ir wisay pilnybēje;
24. Jo piêno-bosas yra piêno pilnas, ir jo káulai penami smáginēmis.
25. Bet ans numiršta su smutninga širdže, ir niekados su džaugsmu ne wálgęs;
26. Jr jie lygey gul su kits-kitu žémēje, ir kirmeles jûs apdeng.
27. Sztay, aš geray pažystu jusû mislis, ir jusû piktas dumas prieš manę.
28. Nēs jûs sakote: kur yra butas kunigaikšczo? ir kur yra namai, kuriûse piktieji gywéno?
29. Juk jûs apie tai kalbate, kaip prasti žmones, ir ne suprantat, ką anûjû pasielgimas ženklin.
30. Nēs *piktasis palaikoms yra iki prapůlimo dienai, ir iki dienai didžojo kéršto jis pasiliekt.
*Rym. 2, 5. 2 Petr. 2, 9.
31. Kas nor sakyti, ką jis užpelnęs, regimay į tą žiurint? kas jam užmokēs, ką jis daro?
32. Bet jis grabop plēšiams yra, ir prie pulko tur pasilliktis.
33. Geray jam patiko upês dumblas, ir wisi žmones páskuy ji eis, ir tû, kurie pirm jo buwo, be skaitliaus.
34. Kaip jûs manę taip noprosnay linksminat? Jr jusû atsákimas ateiti ant neteisybês.

22. Perskyrimas.

Elipas trēczą Kartą apie Jobo Nobažnystę abejoj.

1. Tay atsakydams Elipas iš Teman tare:
2. Ků priwálo Diewas sylingo, ir kam tinka jam išmanąs?
3. Bēs tiki, Wisogálinczamjam patinkant, kad tu taipo nobažnu pasidarai? arba ką gélbti jam, norint sawo pasielgimą per tikray gérą laikai?
4. Ar misliji, Ji tawęs bijosentis tawę korawoti, ir su tawimi ant prowôs eiti?
5. Beje tawo piktenybe yra perdide, ir tawo nusidējimû neyjokio gálo ne yra.
6. Tu rasi sawo broliui užstatą koki atēmei be priežasties, tu *nůgamjam drabužius nurēdei.
*P. 24, 7.
7. Tu pailsusiůsius ne *pagirdei wandenimi, ir išálkusiamjam sawo důną užgynei. *Matt. 25, 42.
8. Tu gwoltą ant žémês padarei, ir šlowingay toje sēdējei.
9. Našles tu tušczes nů sawęs išléidai, ir siratû péti suláužei.
10. Todēl tu (slogomis ney) *wirwēmis esi apdēts, ir †baime tawę umay išgandino. *P. 18, 10. †P. 18, 11.
11. Argi tu ne regētumbei tamsybės, ir wandens srowes ar tawę ne apdengtu?
12. Sztay, Diewas aukštay yra danguje, ir máto žwaigždes aukštybēje;
13. Jr tu kalbi: ką *žino Diewas? ar jis galētu, kas tamsoj yra, súditi?
*Ps. 10, 11. Ps. 94, 7. Jez. 29, 15.
14. Debesis yra jo ápkaba, jis ne mato, ir waikšczoj per wisus dangaus pášalius.
15. Ar tu nori swieto takais eiti, kureis neteisieji êjo?
16. Kurie prapůle *pirm czēso, ir wandů jû grunta paplowe;
*P. 15, 32. 33.
17. Kurie tare Diewui: *atstok nů musû; ką Wisogálisis jiems daryti galētu; *P. 21, 14. Zir. 16, 15.
18. Norint jis jû butą su lobjeis pildo? Ale *Diewo-nesibijanczûjû mislis atstu testow nů manęs.
*P. 21, 16.
19. *Teisieji matys ir džaugsis, ir nekaltasis jû juksis. *Ps. 107, 42.
20. Matysite, jû darbai sugaiš, ir jû pálaiką ugnis sudégis.
21. Taygi su jůmi sutikk, ir turēk pakájaus; iš to taw daug géro atsirasis.
22. Klausyk zokaną iš jo burnôs, ir jo kalbą idēk į sawo širdi!

23. Jey prisiwersi Wisogalinczop, tay busi perżegnotas ir attólisi neteisybę nů sawo namů.
24. Uż żemę laikyk áukſą, ir uż ákmenis upês laikyk Opiro ſkarbus,
25. Tay Wisogálisis bus tawo áukſas, ir sidabras bus taw ſu kaupu důtas;
26. Tay *dżaugsies Wisogálinczůjů, ir sawo wéidą Diewop pakélsi.
* Pſ. 36, 4.
27. *Tay ji melsi, ir jis tawę klausys; ir †sawo pażadus atteſési.
* Jez. 65, 24. † Pſ. 50, 14.
28. Ką tu tikt pradési, tai taw důs ant géro ateiti; ir ßwieſa ant tawo kélio ßwieſos.
29. Nês *kurie paſiżémin, tus jis paáukßtin; ir kurs sawo ákis nuléidż, tas pasigáus.
* Pſ. 31, 24.
30. Ir nekaltasis bus ißgélbētas, bet jis bus ißgélbams *sawo rankû czyſtybês dēley.
* Pſ. 18, 21. 28.

23. Pérſkyrimas.

Jobas paßauk sawo gerdźes Sażinės dēley Diewo Sudo-Krasésp.

1. Jobas atsakydams tare:
2. Mano kalba dar pasiliekt smutna, mano syla silpna yra mano *dusáujimû dēley.
* Pſ. 6, 7. Pſ. 38, 10.
3. Ak, kad żinoczau, kaipo ji rasiu, ir prie jo krasês prisigáusiu;
4. Ir ſudą po jo akiû padēczau, ir sawo burną atsikalbējimais pripildiczau;
5. Ir ißtirczau kalbą, kurę (Diewas) man atsakytu, ir girdēczau, ką jis man sakytu!
6. Ar Jisai ſu dide syla ſu manimi nor bylinēti? Te nesielgie Jis taipo prieß manę;
7. Bet man tůjaus po akiû te padeda, tay aß sawo prową berods laimēsiu.
8. Bet jey aß dabar tiesog eimi, tay jo czonay ne yra; jey atgalos eimi, tay ji ne matau.
9. Jey jis prie kairês yra, tay ji ne ſugaunu; jey jis prie deßinês pasislēp, tay ji ne matau.
10. Bet jis pażysta mano kélią geray. Jis te mēgin manę, tay aß ißrastas busiu kaip áukſas.
11. Nês aß sawo koją ſtatau ant jo kélio, ir laikau jo kelią ir nů to ne *atſtoju;
* 5 Moiż. 17, 11.
12. Ir ne atſtoju nů prisákimo jo lupû, ir apsaugoju kalbą jo burnôs daugiaus, kaip man reik daryti.
13. Jis *wiens yra, kas jam gal atsakyti? Ir jis daro, kaip jis nor.
* 5 Moiż. 6, 4.
14. Ir norint man użmok, ką użpelniau, tay taczau dar daugiaus man użlaikęs yra.
15. Todēl aß ißſigąſtu Jo, ir tai jáusdams aß jo bijausi.
16. Diewas mano ßirdį lētą padáre, ir Wisogalisis manę ißgandino.
17. Nês tamsybe man ne padáro gálą, ir tamsybe po mano akiû ne nor apdengta buti.

24. Pérſkyrimas.

Apie Diewo paslēptaję, bet taczau teiſęję Waldżą, Diewo-bijanczůjû Wargą, ir Diewo-nesibijanczůjû Palaimą.

1. Kam ne turētu czēsai paslēpti buti Wisogálinczamjam? ir kurie Ji pażysta, ne máto jo dienas.
2. Jie rubeżius atgalon waro, jie plēßia kaimenę ir ję gáno.
3. Jie sirátû ásilus ßalin waro, ir ima naßliû jáuczus ant użſtato.
4. Wargdienei tur jiems iß kélio eiti, ir reikalingieji ant żémês tur pasislēpti.
5. Sztay, żwerys púsczoje ißeiti, kaip pratusios, ankſti ant plēßimo, kad walgį pataisytu jauniemsiems.
6. Jie nuwálo nů dirwôs wislab, ką ji tikt neßa, ir renka *wynokálną, kurį per neteisybę tur.
* 1 Kar. 21, 16.
7. *Nůgus jie paliekt taipo begulinczus, ir ne paliekt jiems użklodę ßaltije, kuriems rubus atēme,
* P. 22, 6.
8. Kad prie ůliû tur laikytis, didżam lytui nů kalnû ant jû pilant, kadangi niekur ne gál pasislēpti.
9. Jie plēßia kudikį nů krûczû ir padáro sirátą, ir pawargin żmones użſtatus imdami.
10. *Nůgůsius jie be drabużiû důſt eiti, ir ißálkusiemsiems jie atima pēdus.
* Jez. 58, 7.
11. Jie jůs wercza aliējų padaryti ant sawo paczû malunû, ir sawo

paczû spáustuwas minti, ir taczau jiems dûst * trokßti. * Jok. 5, 4.

12. Jie padáro, kad zmones mieste tur dusáuti, ir dußia uzmußtûjû tur ßaukti; ir Diewas jû ne parstumja.

13. Todēl jie atsitráukę yra nû (Jo) ßwiesôs, ir ne pazysta jo kélią, ney sugryßta į jo takus.

14. Außtant kéliasi * razbaininkas ir pasmáug wargdieni ir reikaláujantiji; ir nakcze jis yra lyg wagis. * Ps. 10, 8. 9.

15. Akis wenczawonês pérzengtojo dabojasi tamsôs, sakanczo: „manęs ne máto neyjokia akis;" ir mislij, paslēpts ēsąs. * P. 22, 13. Sir. 16, 14. Jez. 29, 15.

16. Tamsoje jis į butus isigáun, dienoje jie iß wieno wisi pasislēp * prisibijodami ßwiesôs, * Jon. 3, 20.

17. Nēs jey jiems rytas randas, tai yra jiems kaip tamsybe; nēs jis jaucza tamsybês ißgąsti.

18. Jis * lengway nueiti, kaip ant wandens; jo turtas nusimazin ant zémês, ir sawo wynyczôs ne priziúr. * 1 Moiz. 49, 4.

19. Pekla atim susigrießijanczus, kaip twankas ir gēdra sniego wándeni gaißin.

20. Jo uzmirß mielaßirdingieji, jo pasimegimas ikirmis; jo daugiaus ne bus minēta; jis bus suláuzits, kaip newaisingas médis.

21. Jisai uzkabino apléistąję ne gimdanczę, ir náßlei nieko gero ne padáre,

22. Ir gálinczûsius po sawimi pawerte sawo syla. Jis palaimoj budams ne zinos, bau gyws pasiliks.

23. Jis tiesa saw pats pakajų pasidáro, kuriûm nusitikētu; taczau jo ákys ziúr ant jû darbû.

24. Jie ant trumpo czēso yra paáukßtinti, ir į niekąpawirsta, ir prispáudzami ir wisaip ißgaißinti bus; ir kaip pirmieji ziedai prie wárpû jie bus nukulti.

25. Ar ne taipo? Geray, kas manę melágiu padarys, ir ißliudis, manę niekus kalbējusi?

25. Pérskyrimas.

Po Diewo Akiû wisi Zmones Griekininkai.

1. Tay atsáke Bildad iß Sua tarydams:

2. Ar ne stow prie Jo wießpatyste bey báime, pakájaus dáranczojo tarp sawo aukßczáusiûjû?

3. Kas jo zalnieriû pulkus parokûs? ir ant kurio ne uzteka jo ßwiesybe?

4. Ir kaip gal zmogus teisus buti po Diewo akiû? ir kaipo gal czystas buti zmogaus waikas? * P. 4, 17.

5. Sztay, mēnů dar ne ßwiesoj, * ir zwaigzdes dar ne czystos po jo akiû, * P. 15, 15.

6. Kaip jo maziaus zmogus, kirmēláite, ir zmogaus waikas, kirmēlē!

26. Pérskyrimas.

Jobas pagárbin Diewo Szlowę toli labjaus, ne kaip Bildad.

1. Jobas atsakydams tare:

2. Ką tu uzstoji? ar neyjokio macnumo ne turinti? ar gélbi driutybês neyjokiôs peczûse ne turinti?

3. Kam tu pamokinimą dûdi? ar neyjokiôs ißmintiês ne turinczam? ir parodai gálinczam, kaip jis tai ißtaisytu?

4. Po kieno akiû tu kalbi? ir po kurio akiû ißeit kwápas iß tawęs?

5. Milzinai tuzijasi po wandenimis su tais, kurie su jeis gywéna.

6. Pekla po Jo akiû yra atdengta, ir prapûlims ne tur uzdangti.

7. Jis ßiáurę ißplátin ant tußtumo, ir pakabina zémę ant nieko.

8. Jis * sulaiko wándeni į sawo débesis, ir débesys po to ne suplyßta. * P. 38, 8. Pam. 8, 27. Ps. 104, 3.

9. Jis laiko sawo krásę, ir plátin sawo débesį per tą;

10. Jis * aplink wándeni ráką pastáte, iki ßwiesybei su tamsybe sugaißtant. * P. 28, 10. Pam. 8, 27.

11. Dangaus stulpai dréba, ir ißsigąsta jo barimo.

12. Iß jo maciês jurios umay susijudin, ir iß Jo rázumo pasikel aukßtybe júriû.

13. Ant dangaus grazu randas per jo wējį; ir jo ranka pagátawoj tiesųjį zaltį.

14. Sztay, taipo eiti Jo darbas; bet apie tai mes prástą zodēlį girdējome. Bet kas nor perkuną jo galybês pérmanyti?

27. Pérskyrimas.

Jobas apginti norēdams sawo Nekaltybę lygin žmogų nobažnąji prieß newiernay Diewą mylintiji.

1. Ir Jobas toliaus pagáwo sawo kalbas kalbēti tarydams:

2. Kaip tikray Diewas gywas, man prowôs dar ne darąsis, ir Wisogálisis, mano dußiai smutnybę důdasis,

3. Kol mano kwápas manije, ir atsidwesimas nů Diewo mano nósije yra,

4. Mano lúpos neyjokiôs neteisybês ne kalbēs, ir *mano liežuwis ney apie joki wylių ne sakys!
* Ps. 15, 3. Ps. 34, 14.

5. Tai atsitu testow nů manęs, kad jusů žodžams pritarczau; iki mano galui ateinant, aß ne atstósiu nů sawo nobažnystês.

6. Aß sawo teisybę niekad ne pamesiu; mano *sążine manę ne kremta wiso mano pasielgimo dēley.
* Darb. 24, 16.

7. Bet mano neprietelius bus ißrastas Diewo-nesibijąs, ir kurs *prieß manę sténgiasi, neteisus.
* P. 42, 7.

8. Nēs kas yra nusitikējims žmogaus newiernay Diewo-prisibijanczo, kad jis taipo ßykßtus yra, ir taczau Diewas jo dußią ßalin plēßia?

9. Ar tu missliji, *Diewą jo ßauksmą klausysenti, tužbai ant jo ateinant?
* Jon. 9, 31.

10. Kaip jis gal Wisogálinczůju pasimēgt, arba Diewop ků-czēs ßaukt?

11. Aß jůs mokisiu apie Diewo ranką; ir kůmi Wisogalisis pasimēgsta, aß ne slēpsiu.

12. Sztay, jûs wisi laikotes per ißmintingus, kodēlgi tokius niekus kalbat?

13. *Tai yra alga nelabo žmogaus pas Diewą, ir dalis smarkininků, kurę nů Wisogálinczojo suláuks:
* P. 18, 21.

14. Jey jis daug waiků turēs, tay jie kardui teks, ir jo *waiků-waikai ne priwálgis důnôs.
* Ps. 37, 25.

15. Ir pasilikusieji be-mirßtant bus palaidoti, ir jo náßles ne werks.

16. Kad jis piningus suneß kaip žemę, ir surenka drabužius kaip můli,

17. Tay tus jis tiesa pagatáys; ale teisusis jeis apsirēdys, ir nekaltasis piningus ißdalys.

18. Jis pakur sawo namus kaip woras, ir kaipo sargas paßiúrę padáro.

19. *Bagotasis atsiguldams nieko su sawimi drauge ne plēß; jis sawo ákis atwers, ir nieko czonay ne bus.
* Ps. 49, 18.

20. Ji ißgąstis užpuls kaip wandů; naktimis ji paims wētra.

21. *Ryt-wējas ji nuneß, kad jis nueis; ir wētra ji iß jo wietôs warys.
* Ezek. 17, 10.

22. Jis ji tůmi apniks, ir jo ne czēdis; jam wislab iß jo rankû ißtrúks.

23. *Ant jo rankas suplós, ir ant jo ßnipždēs, kur jis buwęs.
* Raud. 2, 15. Na. 3, 9.

28. Pérskyrimas.

Ißmintiês Pagarbinimas prie Diewo ir žmonių.

1. Sidabras tur sawo gyslas ir áuksas sawo wietą, kur tirpomas.

2. Geležiês iß žémês ißima, ir iß akmenių tirpomas yra wárias.

3. Tikt wieną kartą tamsa gálą tur, ir tikt paskiáus randami yra tamsioj gilybēj paslēpti (akmenáczei ar grumstélei, iß kurių áuksas ir sidabras imamas).

4. Tokia upe ißeit, kad ir aplink tą gywénantieji kélią tenay pameta; ir wēl nusenk ir nutéka nů žmonių ßalin.

5. Jr ugnis iß žémês apaczôs ißjeßkoma, norint ant wirßaus walgis áuga.

6. Randamas Sapyrs keliose wietose, ir žémês grumtai, kuriůse áuksas yra.

7. Tą taką neywiens paukßtis ne pažino, ir neyjokio wánago akis ne mate.

8. Puikus waikai (žwerys) to ne apmyne, ir neywiens liútas tůmi ne êjes.

9. Jr ranka pridedama yra prie ůlių, ir kalnai yra apkásami.

10. Upes iß ůlių yra ißpleßiamos; ir wislab, kas brangu, máto akis.

11. *Ginama yra wandens srowe, ir ant ßwiesôs pastáto, kas wandenije paslēpta.
* p. 25.

12. Bet kur nori išmintiês rasti? ir kur yra wieta razumo?
13. Neywiens ne žino, kur ji stow, ir ne randama yra *žémėje gywûjû.
* Ps. 27, 13.
14. Gelme sako: „ji niera manije;“ ir jures sako: „ji ne yra pas manę.“
15. Ne *gali áukso už ję dûti, ney sidábro atswérti ję užmokėti.
* Jšm. 7, 9.
16. Jei ne prilygsta Opiro áuksas, arba (brangus ákmû, wadinamas) Oniks bey Sapyras.
17. Auksas bey Demants negal jei prilygti, ney *brangiáuseis žémczugais negal apmainyta buti.
* 1 Moiž. 24, 53.
18. (Brangiáusieji akmenáczei) Ramot bey Gabis (prieš ję) ne rokůjami; išmintis pérswer perlas.
19. *Topasijus iš Murinû-žémês jei ne lygus laikomas, ir czysczáusiasis áuksas jei ne prilygsta.
* 2 Moiž. 28, 17.
20. Jšgi kur ateit išmintis? ir kur yra proto wieta?
21. Ji paslėpta yra po akiû wisû gywûjû, ir paslėpta paukšczams po dangumi.
22. Pražudimas bey smertis sako: mes sawo ausimis jôs garsą girdėjome.
23. Diewas kélią jôspi *žino, ir pažysta jôs wietą. * Jšm. 7, 15.
24. Nės jis máto swieto kraštus, ir reg wislab, kas po dangumi yra.
25. Kaip Jis wėjui jo swarą dáre, ir wándeniui jo tikrąję mierą státe;
26. Kaip jis lytui ráką padáre, ir žaibui bey perkunui kélią:
27. Tay Jis ję mate ir pásakojo apie ję, pagátawojo ję ir išrádo ję,
28. Jr tare žmogui: štay, *Pono Diewo báime, tai yra išmintis, ir piktą wengti, tai yra protas.
* Ps. 111, 10. Pam. 1, 7. Sir. 1, 16.

29. Pérskyrimas.

Jobas pásakoja pirmases sawo palaimingases Dienas.

1. Jr Jobas wėl *pradėjo sawo kalbas kalbėti ir tare: * P. 27, 1.
2. Ak kad buczau toks, kaip pérėjusiûse mėnesiûse, dienose, kuriose manę Diewas apsaugojo;
3. Kaip jo *žibnycza ant mano galwôs šwiesojo, ir aš prie jo šwiesybês tamsybėje wáikšczojau;
* P. 18, 6.
4. Koks buwau dienose sawo jaunystês, kaip *Diewo paslaptines ant mano namû buwo; * Ps. 25, 14.
5. Kaip Wisogalísis dar su manimi buwo, ir mano waikai aplink manę;
6. Kaipo sawo žingsnius mazgojau swieste, ir ûles man aliêjaus-upes liejo;
7. Kaip išėjau iš miesto wartû, ir sawo krésę pataisydinau ant ulyczôs;
8. Kaip jaunims manę matydams pasislėpdawo, ir senieji man atsikéldawo;
9. Kaip wyresnieji paliáudawo kalbėti, ir sawo rankas ant sawo burnôs uždėdawo;
10. Kaip kunigaikšczû balsas ne drysdawo kalbėti, ir jû liežuwis prie jû gomoriû prilipdawo.
11. Nės kursai sawo ausimis manęs klausydawo, tas manę per išganytą gárbindawo; ir kursai sawo akimis manę matydawo, tas manę pagirdawo.
12. Nės *aš išgélbėjau wargdieni šaukiantiji, ir sirátą neyjokio gelbėtojo ne turinczęję.
* Ps. 82, 4. Pam. 24, 11.
13. Zegnône to, kuriam sugaišt reikėjo, ant manęs ateidawo; ir aš palinksminodawau našliû širdi.
14. Teisybe buwo mano rubas, kure apsiwilkau kaip sermėga; ir mano súdas buwo mano kunigáikštiška kepure.
15. *Aš buwau áklojo akis, bey ráišojo kójos. * 3 Moiž. 19, 14.
16. Aš buwau *tėwas pawargusiûjû; ir kurias bylas aš ne žinojau, tas išjėškojau.
* P. 31, 18. Sir. 4 10.
17. Aš *iškúliau krúmines dantis neteisiojo; ir plėšimą išplėšiau iš jo dantû. * Ps. 58, 7.
18. Aš mislijau: aš noriu sawo lizde pamirti, ir sawo dienû daug padaryti, kaip žiezdrôs.
19. Mano šékla išdygo pas wandeni, ir rasa pasiliko ant mano pjutiês.

20. Mano ßlowe wis ant manęs atsinaujino, ir mano kilpinis gérinosi mano rankoje.
21. Klausydawo mano kalbôs, ir tylēdawo, ir láukdawo mano pamokslo.
22. Po mano żodżû neywiens daugiaus ne kalbēdawo, ir jie * mano kalba labay pamēgdawo.
* 5 Moiż. 32, 2.
23. Jie manęs láukdawo kaip lytaus, ir ißsiżojo kaip ant wakaro lytaus.
24. Kad aß su jeis ßutydawau, jie todēl ne perdrąsus pastodawo; ir ßwiesybe mano akiû manę prastésni ne padarydawo.
25. Kad aß jûs aplankydawau, tay wyriausioj wietoj turējau sēdēti, ir gywéndawau kaip karálius tarp żalniêriû palinksmindams bēdoj ēsanczûsius.

30. Pérskyrimas.

Jobas skundża sawo Wargą ir Pagundimą.

1. Bet dabar manę ißjûk jaunesni uż manę, kuriû tēwus ne buczau per wertus laikęs statyti tarp sawo ßuniû prie awjû laikomû;
2. Kuriû turtą aß per nieką laikiau, kurie ne galējo pasęsti;
3. Kurie dēl bado ir páwargio wieni į pusczas bēgo, umay pagédo ir bēdni pastójo;
4. Kurie dilgynes ißrowe aplink krumus, ir kadagiû-ßaknis buwo jû walgis.
5. Ir tas ißrowę krykßtáudawo jie, lyg kaip wagis.
6. Prie baisiû upjû jie gywéndawo, żémês dûbēse ir akmeniû plyßiûse.
7. Tarp krumû jie ßaukdawo, ir po usnimis jie surinkdawo,
8. Waikai niekam newertû ir paniekintû żmoniû, kurie prasczáusieji buwo ant żémês.
9. * Dabar aß jû giesmēle pastojau, ir jû pásaka turiu buti.
* Ps. 69, 13. Raud. 3, 63.
10. Jie baidosi manimi, ir toli atsitráuk nû manęs, ir ne czēdij po mano akiû spjáuditi.
11. Jie mano wirwę nunarino, ir manę nieku padáre, ir kas mano buwo, nēy żabot ißżabojo.
12. Po deßinês dar man żaliûjant, jie prieß manę pasistate, ir mano koją ißstúme ir per manę kélią padáre manę sugaißinti.
13. Jie mano takus suláuże; jiems taip lengwu buwo manę ißkáditi, kad ir neyjokiôs pagálbôs tam ne priwále.
14. Jie atêjo, kaip per placzę spragą į widų, ir be dawádo użpûle.
15. Ißgąstis manę użêjo, ir pérsekinējo kaip wējas mano ßlowę, ir kaip bēganti debesis mano palaimingąjį pasilaikimą.
16. Bet dabar ißsiliejo mano dwáse ant manęs, ir manę sugrēbe warginga sis czēsas.
17. Naktże mano káulai wisur pérskwerbjami; ir kurie manę guinoj, ne atsigul miegoti.
18. Per wargû daugumą kitaip aprēdoms esmi; ir tûmi manę apjûsta, kaip su skyle mano sermēgôs.
19. Manę į purwą ímyne, ir lygų padáre * dulkems ir pelenams.
* P. 34, 15.
20. Jey aß tawęsp * ßaukiu, tay tu man ne atsakai; jey stojûs po tawo akiû, tay tu ne żiuri į manę.
* P. 19, 7.
21. Tu man pérsiwertei į baisų, ir paródai man papyki sawo per driutybę rankôs sawo.
22. Tu manę pakeli, ir dûdi man ant wējo ważioti, ir sutirpini manę macney.
23. Nēs aß żinau: tu manę smerczui padûsi, cże yra paskirtasis butas wisû gywûjû.
24. Taczau jis ranką ne ißties į lawon-káuliû butéli, ir jie ne ßauks dēl jo pagadinimo.
25. Aß juk werkiau sunkioj gadynoj, ir mano dußia gailējos pawargēliû.
26. Aß * láukiau géro, ir nieko géro ateiti; aß tikējaus ßwiesybe, ir ateiti tamsybe. * Jer. 14, 19.
27. Mano widurei wérd ir ne paliáuj; manę użpûle wargingasis czēsas.
28. Aß jûds waikßczoju, ir taczau neyjokia sáule manę ne kaitrin; aß atsikeliu susirinkime ßaukdamas.

29. Aß esmi brolis żalczû ir draugas ßtrúsû.
30. Mano ůda ant manęs jůda paſtójo, ir mano káulai ißdzuwo iß karßczo.
31. Mano (linksmybês) arpa *raudojimu paſtójo, ir mano wamzdis werksmu. *Pſ. 30, 12.

31. Pérſkyrimas.

Jobo nebartimaſtis Paſielgimas.

1. Aß *derējimą dariau su sawo akimis, kad ne žiurēczau į kokią mergą. *Sir. 9, 5. Matt. 5, 28. 29.
2. Bet *kokią man Diewas důſt algą iß aukßto? ir kokią dalį Wiſogáliſis iß áukßtybês? *Matt. 19, 27.
3. Ar ne reiktu geriaus neteiſiamui tokiôs nepaláimôs turēti, ir piktadējui taip praſtumtam buti?
4. Ar *Jis ne máto mano kelius, ir ſkaito wiſus mano žingſnius? *P. 23, 10.
5. Ar aß mylējau niekyſtę? arba ar mano koja ſkubinos kláſtą daryt?
6. Tay manę ant tikro ſwárczo te ſweriê, tay Diewas ißras mano nobažnyſtę.
7. Jey *mano žingſnis ißkrypo iß kélio, ir mano ßirdis mano ákis ſekiojo, ir koks dáikts mano rankose prilipo: *Pſ. 7, 4. ſ.
8. Tay ką ſēczau, turētu kits ſuēſti, ir mano gimine turētu iß ßakniû ißgaißinta buti.
9. Jey mano ßirdis dawe priſirágint prie moters, ir jey aß prie ſawo ártimo duriû tykojau,
10. Tay *turētu mano pati buti kito apgēdinta, ir turētu kiti ſu je ſugulti; *5 Moiz. 28, 30. 2 Sam. 12, 11.
11. Nēs tai newiežlibs dáikts, ir nuſidējimas paſúditi ſudzoms.
12. Nēs tai butu ugnis iki į prapůlimą ſuēdanti ir wiſą mano gerybę iß ßakniû ißwerczanti.
13. Ar aß niekinau teiſybę ſawo bérno, arba ſawo ſlúginês, kad jie bylą prieß manę turējo?
14. Ką aß daryczau, jey Diewas paſikéltu? ir ką aß atſakyczau, jey jis mano griekus pajēßkotu?
15. Ar ir ji ne tas padáręs, kurs manę mano motinôs żywate padáre, ir *ji żywate taipojau pagatáwijo? *Mal. 2, 10.
16. Ar aß *ſtokojantiemſiems jû norą użgyniau, ko jie práße, ir naßliû ákis dawjau alpti? *P. 18. P. 29, 16.
17. Ar aß ſawo kąſnį wiens wálgiau, ar ir ſírata ne draug nů to wálge?
18. Nēs aß iß jaunyſtês elgiauſi kaip tēwas, ir nů ſawo augywês żywáto aß mielay palinkſminau.
19. Ar aß koki żmogų maczau prapůlanti, kad *rúbû ne turējo, ar ir wargdieniui be apdangalo dawjau wargti? *Jez. 58, 5. 7.
20. Ar manę jo ßonai ne żegnojo, kaip jis mano ēriû kaileis ſußildomas buwo?
21. Ar aß ſawo ranką pakēliau ant ſírátû, kaip maczauſi prową darydams, maciês turis gélbeti?
22. Tay te ißſiner mano petis iß ſawo wietôs, ir mano ranka te lúßt nů ſawo káulû.
23. Nēs aß *bijauſi Diewo, kaip kokiôs négandôs ant manęs, ir jo koronę ne galēczau ißkeſti. *P. 32, 22. 1 Moiz. 50, 19.
24. Ar aß ant áukſo paſitikējau, ir *áukſo daugumui ſakiau: mano palinkſminójimas? *Pſ. 52, 9.
25. Ar aß paſídzaugiau, kad didi lobi turējau, ir mano ranka wiſką ſupelniuſí buwo?
26. Ar aß į (ſáulês) ßwieſybę żiurējau, kad ji ßwieſey ßwiete, ir į mēneſį, kad jis pilns buwo?
27. Ar mano ßirdis ſlapta pérſikalbēdino, kad mano burna mano ranką buczotu?
28. Toktai taipojau nuſídējims yra ſúdzoms ſúditi; nēs tůmi *użſigynęs buczau Diewo iß dangaus. *Tit. 1, 16.
29. Ar *paſídzaugiau, kad mano neprieteliui bēda rádos? ir paſikēliau, kad ant jo nepalaima użējo? *Pam. 24, 17.
30. Nēs ne dawjau ſawo burnai ſuſigrießitis, kad wélitu koki keikimą jo dußiai.
31. Ar ne turējo wyrai mano namůſe ſakyti: „ak Diewe důk, kad nů jo kuno ne butumbim ſotinti!“

32. Lauke *ne turėjo swéczas pasiliktì, bet aß sawo angą átwirą laikiau keleiwjams.
* Rym. 12, 13. Ebr. 13, 12.

33. Ar aß sawo *klastą kaip žmogus dengiau, kad aß slapczey sawo nusidėjimą paslėpczau? * Ps. 32, 3. 5.

34. Ar prisibijojau didês daugybês, ir paniekinimas mano gentáiniû mane pérgandino? Aß tylėjau, ir iß wartû ne ißėjau.

35. Kas man dûst pérklausinėtoji, kad *mano ißsiilgimą Wisogalisis ißklausytu, kad kas knygas raßytu apie mano bylą? * p. 19, 7.

36. Tay aß jas ant sawo peczû imczau, ir saw kaip wainiką apsirißczau.

37. Aß sawo žingsniû skaitlių pasakyczau, ir kaip kunigaikßtis jopi ártinczaus.

38. Ar mano žéme prieß manę ßauks, ir jôs wagos iß wieno wisos werks;

39. Ar aß jôs waisius ne užmokėtus wálgiau, ir dußias jôs darbininkû sunkinau?

40. Tay man te áug usnys už kwieczus, ir erßkeczei už miežius. Jobo žodžei pasibaige.

32. Pérskyrimas.

Eliju pykśta ant Tylėjimo Jobo Genczû.

1. Tay paliowe tie trys wyrai Jobui atsakyti, kadangi jis per teisų laikėsi.

2. Bet Eliju, sunus Barakeel iß (žemês) Bus, giminês Ram, supyko ant Jobo, kad *sawo dußią už teisésnę laike, ne kaip Diewą.
* p. 4, 17. p. 35, 2.

3. Taipojau jis supyko ant sawo trijû genczû, kad jie neyjokio atsakimo rásdami taczaus Jobą buwo káltinę.

4. Nės Eliju buwo *láukęs, iki aniems su Jobu kalbėjus, kadangi jie senesni už jį buwo. * Zir. 7, 15.

5. Todėl matydams, neyjokio atsákimo ne ėsant tû trijû wyrû burnoje, jis supyko;

6. Ir taipo atsakydams Eliju, sunus Barakeel iß Bus, tare: aß esmi jáuns, bet jûs este seni; todėl baidžausi ir bijojaus jums paroditi, ką aß mokąs.

7. Aß dumojau: *te kalba métai, ir daugybe senystês ißminti te paródo! * p. 12, 12.

8. Nės (regiu, Diewo) Dwásę žmonėse ėsanczę, ir kwápą Wisogalinczojo jûs *padáranti protingais.
* p. 38, 36. Pam. 2, 6.

9. Bet didieji niera ißmintingiáusi, ir *senieji ne ißmáno prową.
* Ps. 119, 100.

10. Todėl ir aß noriu kalbėti, paklausyk man, ir aß paródisiu, ką mokąs.

11. Sztay, aß láukiau, kad jûs kalbėtumbit; aß padabojau ant jusû próto, iki tikrąję kalbą jums tropijant.

12. Ir dabojau ant jusû; bet ßtay, cze neywieno niera tarp jusû, kursai galėtu Jobą (wertay) pabart, arba ant jo kalbôs atsakyt.

13. Jûs rasi sakysite: *„mes trópijom ißminti, kad Diewas jį patrėme, ir neywiens kits.“

14. Ne gana man tôs kalbôs; aß jam ne taipo pagal jusû kalbą noriu atsakyti.

15. Ak! jie dréba, daugiaus ne gal atsakyti, jie daugiaus ne gal kalbėti.

16. Taygi kadangi aß láukiau, ir jie ne galėjo kalbėti, (nės jie paliáuja, ir daugiaus nieką ne atsáko),

17. Taczau aß už sawę atsakysiu, ir, ką mokąs, paródisiu.

18. Nės aß taip pilns esmi kalbôs, kad ir kwápas mano pilwą spáudža.

19. Sztay, mano pilwas yra kaip ßwiežus wynas, kursai uždarytis budams naujus bosus pérplėßia.

20. Aß turiu kalbėt, kad atsidwėsczau; aß turiu sawo lupas atwérti ir atsakyti.

21. Aß ne žiurėsiu ney į ßoki ney į toki, ir neyjoki žmogų aß ne girsiu.

22. Nės *aß ne žinau, (jey taip daryczau,) bau ne mano sutwertojis po ilgu manę atimtu.
* p. 31, 23.

33. Pérskyrimas.

Eliju užtar Diewo Teisybę.

1. Ben klausyk, Jobai, mano kalbôs, ir dabok ant wisû mano žodžû.

2. Sztay, aß atweriu sawo burną, ir mano liežuwis kalba mano burnoje.
3. Mano ßirdis turēs tiesą kalbēti, ir mano lúpos turēs czystą ißminti sakyti.
4. Diewo Dwase manę padare, ir Wisogálinczojo kwápas man gywasti dawe.
5. Jey gali, tay atsakyk man; gatawokis prieß manę ir statykis!
6. Sztay, aß Diewo esmi taip geray, kaip tu, ir iß † můlio aß taipjau esmi darytas.
* p. 31, 15. † p. 10, 9.
7. Taczau tu manęs ne priwalai ißsigąsti, ir * mano ranka taw ne tur persunki buti.
* ps. 32, 4. ps. 38, 3.
8. Tu kalbējei po mano ausiû, balsą tawo kalbôs aß turējau girdēti:
9. „Aß esmi czystas, be nusidējimo, nekalts, ir grieko neyjokio ne turiu.
10. Sztay, jis priežastiês prieß manę rado; todēl jis manę * laiko per sawo nprietelių.
* p. 13, 24. p. 19, 11.
11. Jis * mano kojǫ i pánczus idējo, ir ant wisû mano keliû pasaboja."
* p. 13, 27. ps. 105, 18.
12. Sztay, iß to aß ißrandu tawę neteisų ēsanti, nēs Diewas didésnis yra už žmogų.
13. Kodēl tu nori su jûmi bylinēti, kad jis taw rokundôs ne důst apie wisus sawo darbus?
14. Nēs kad Diewas wieną kartą ką kalba, tay jis toktay paskuy ne apdumoja.
15. Sapne regējimo nakcze, kad miegas žmones užpůla, kad jie ant pátalo miegti,
16. Tay jis * atwer žmoniû ausi, ir jûs gandin ir pamokin,
* p. 36, 10.
17. Kad žmogų nů jo misliû nukreiptu, ir ji apsaugotu nů pasididžawimo;
18. Ir ißgélbti jo dußią nů prapůlimo, ir jo gywasti, kad kárdu ne prapultu.
19. Jis korawoj ji skaudējimais ant jo pátalo, ir jo wisus káulus didey macney;
20. Ir ji taipo wargin, kad jis ir walgio baidos, ir jo dußia wisaip wengia wálgiti.
21. Jo kunas kudyn eit, jis geray matyti ne gal; ir jo káulai sudaužomi, kad neywiens rods (ilnksmay) i jûs žiúr.
22. Jo dúßia artinas prapůlimui, ir jo ámžias prie numirusiûjû.
23. Taygi jey koks angēlas, wiens iß túkstanczû, su jûmi kalba, žmogui apsakyti, kaip jam reik teisybę daryti,
24. Tay jis jam malonus bus ir sakys: jis bus ißgélbētas, kad ne nužengtu i prapůlimą; nēs aß suderējimą radau.
25. Jo kunas * wēl te žaliůj kaipo jaunystēje, ir jis wēl jáuns te pastoja.
* ps. 103, 5.
26. Jis Diewą mels, tas jam malonę ißrodis, ir sawo wéidą důs matyti su džaugsmu, ir žmogui pagal jo teisybę atpildis.
27. Jis po žmoniû akiû ißpažis sakydams: „aß buczau susigrießijęs, ir teisybę perkreipęs, bet tai man nieko ne butu mácžijusi.
28. Jis mano dußią ißgélbējo, kad ne eitu i prapůlimą, bet mano gywastis ßwiesybę matytu."
29. Sztay, tai wislab daro Diewas du arba tris kartus su kožnu wienu,
30. Kad * jo dußią sugrąžintu iß prapůlimo, ir ji apßwiestu ßwiesybe gywûjû.
* ps. 103, 4.
31. Padabok, Jobai, ir paklausyk man, ir tylēk, kad aß kalbēczau!
32. Bet jey dar turi ką sakyti, tay atsakyk man; pasakyk man teisus budams, aß rods girdēsiu.
33. Bet jey nieką ne turi atsakyti, tay manęs paklausyk, ir tylēk, aß tawę ißminti mokisiu.

34. Pérskyrimas.

Eliju baria Jobo Kalbas, ir toliaus Diewo Teysybę užtar.

1. Ir Eliju atsakydams táre:
2. Klausykit, jûs ißmintingieji, mano kalbą, ir jûs ißmanantieji, padabókite ant manęs!
3. Nēs * ausis mēgin kalbą, ir burna walgi ragáuj.
* p. 12, 11.

4. Kas teisu, saw iszsirinkkime, kad tarp sawęs iszpażintumbim, kas gér butu.

5. Nēs Jobas sake: „asz esmi teisus, ir Diewas man ne daro teisybês.

6. Asz turiu melůti, norint teisus budams, ir didey warginamas esmi nů sawo * strēlû, norint nieku ne nukaltęs." * p. 6, 4.

7. Kas toks (żmogus), kaip Jobas, kursai * niekinimus géria kaip wándeni? * p. 15, 16.

8. Ir ant kélio eiti su piktadējeis, ir * draugystês tur su Diewo-nesíbijanczeiseis? * ps. 1, 1.

9. Nēs jis sakes: „norint kas Diewo bijótus, taczau Diewas ant jo ne żiúr."

10. Tągygi, paklausykite manęs, jûs iszmintingieji żmones: * tai ne taipo yr, kad Diewas galētu negers buti, ir Wisogálísis neteisus. * p. 8, 3.

11. Bet jis * atlygin żmógui, kaip jis pelnęs, ir kożnam attesa pagal jo darbą. * ps. 62, 13.

12. Isz tiesôs, Diews neywieną ne prażudo su neteisybe, ir * Wisogálisis ne kreipja prowas. * p. 36, 23.

13. Kas wislab, kas ant żémês yra, pabudawójo? ir kas * wisą żémês gruntą state? * p. 38, 4. ps. 119, 90.

14. Jey jis tai iszdrystu, tay wisû dwásę ir kwápą sawęsp rinktu;

15. Wisas kunas powisam lygey prapultu, ir * żmogus wēl i pelenus pawirstu. * 1 Moiż. 3, 19. Mok. 12, 7.

16. Taygi jey prótą turi, tay to klausyk, ir padabok ant balso mano kalbôs!

17. Ar kas todēl ne turētu prowôs daryti, kadangi jis (piktastês) tôs nekencza? ir kadangi tu pasididżůji, ar todēl taw * reiktu teisųji prażudyti? * ps. 15, 4.

18. Ar kas karáliui sakytu: „tu nelabs wyre;" ir kunigaikszczams: „jus piktiēji?"

19. Nórint taczau (Diewas) ne żiúr ant kunigaikszczû didżôsês szlowês, ir szlowingaji ne daugiaus pażysta, kaip pawárguli, nēs jie wisi jo rankû dárbas. * Darb. 10, 34.

20. Umay tur tie żmones mirti ir naktiès widurije iszsigąsti ir prapulti; sylingieji sylą pamétę atimami yra.

21. Nēs Jo ákys wéiżd ant kiekwieno keliû, ir Jis máto wisus jû żingsnius.

22. Niera * neyjokiôs tamsybês arba neszwiesybês, kad cze galētu pasislēpti piktadējei. * ps. 139, 11. 12.

23. Nēs neywienam ne pérleista su Diewui bylinēti.

24. Jis * pasididżůjanczûjû daugumą nużawin, kurie ne paskáitomi, ir kitus i jû wietą pastáto. * Luk. 1, 51.

25. Todēl, kad jis pażysta jû dárbus, ir jůs * apwercz nakcze, kad jie sukulti tampa. * Dan. 5, 30.

26. Jis méta piktůsius i wieną kruwą, kad jůs kożnas rods mato;

27. Todēl, kad jie nů jo yra atsitráukę ir jo keliû neywieną ne pérmane;

28. Kad * szauksmas pawarguliû turējo i jo ausis ateiti, ir jis tą wargdieniû szauksmą girdētu. * ps. 9, 13.

29. Jam pakáją sutenkant, * kas nor prażudyti? ir jam wéidą paslēpjant, kas ji nor regēti tarp pagonû ir żmoniû? * Rym. 8, 34.

30. Ir důst ant jû ponawoti newiernybę mylinti, żmones sunkinti.

31. Asz turiu uż Diewą kalbēti, ir ne galiu be to buti.

32. Jey asz ne tropijau, tay tu manę geriaus mokink; jey neteisey dariau, * to daugiaus ne darysiu. * p. 39, 35.

33. Isz tawęs atsákims yra laukiamas, nēs tu wislab niekini, ir tu pradējei, o ne asz. Taygi jey ką żinai, tay pasakyk!

34. Iszmintingi żmones te kalba man, ir iszmintingas wyras klauso manęs.

35. Bet * Jobas kalba be próto, ir jo żodżei ne iszmintingi. * p. 38, 2.

36. Mano tēwe! důk Jobui gunditam buti iki amżio gálo, todēl kad jis netikrûjû żmoniû klauso.

37. Jis noris didey jau susigriesziję, dar yra bluznijęs, todēl testow jis tarp musû baudżamas, ir potam priesz Diewą daug te sznéka

35. Perskyrimas.

Eliju toliaus kalba apie Diewo Teisybę.

1. Ir Eliju atsakydams tarė:

2. Ar tai per teisybę laikai sakydams: „aß teisésnis esmi už Diewą?“

3. Nēs tu sakai: „kas pas tawę ką kaßtůja? ką maczij, norint sawę nů griekû saugoczau?“

4. Aß taw wieną žodį atsakysiu, ir tawo gentims su tawimi.

5. Žiurēk į dangų, ir matyk, ir žiurēk į débesis, kad taw perauk-ßtay kába!

6. Jey susigrießiji, ką gali tu su jůmi daryti? ir norint tawo nusi-dējimû daug yra, ką tu jam gali daryti?

7. Ir norint tu teisus butumbei, ką tu jam gali důti? arba ką jis nů tawo rankû ims.

8. Tokiam žmogui, koks tu esi, galētu ką daryti tawo piktenybe, ir žmogaus waikui tawo teisybe.

9. Tie galētu ßaukti didey pri-spáudžami, ir dusáuti, nů didžûjû labay wárginami,

10. Kurie to ne kláusia: „kamè Diewas, mano sutwertójis, kurs giedojimą padáro (bēdniemsiems) nakcże?

11. Kursai mus daugiaus ißmánan-czus padáro už galwijus ant žémês, ir ißmintingesnius už paukßczus po dangumi.“

12. Bet jie ir czonay ßauks ant pasididžáwimo piktûjû; ir jis jůs ne ißklausys.

13. Nēs Diewas niekystę ne iß-klausys, ir Wisogalisis į ją ne žiurēs. * Jon. 9, 31.

14. Priegtam tu sakai, kad jo ne matysęs. Bet yra súdas po jo akiû, láukk tiktay jo,

15. Norint jo kerßtas * ne taip greitay atlánko, ir tůj ne pa-jēßko, kad taip daug bjaurybjû czonay yra. * Mok. 8, 11. f.

16. Todēl Jobas sawo burną no-prosnay atwēręs, ir pasididžůdams be proto kalba.

36. Perskyrimas

Dar toléśnis Ißliudimas Teisybės, Wisogalybės ir Ißmintiės Diewo.

1. Eliju toliaus kalbēdams tarė:

2. Dar ben mažumą man palukēk, aß tai taw paródisiu; nēs dar turiu Diewo dēley ką kalbēti.

3. Aß sawo rážumą iß tolo ga-besiu, ir sawo sutwerēji ißliudisiu, ji teisų ēsanti.

4. Mano žodžei be abejojimo ne bus netikri, mano protas bus tikray wiernas po tawo akiû.

5. Sztay, Diewas ne paniekin ga-linczůsius, nēs ir jis yra galis iß ßirdiês maciês.

6. Diewo-nesíbijantiji jis ne iß-laiko, bet * pagélbti wargingąji ant prowôs. * Ps. 45, 5. Ps. 82, 3.

7. Jis ne nuléidž sawo ákis nů teisiojo; ir karáliams důst sēdēti ant karáliû sosto wisaday, kad di-džoj garbēje pasiliktu.

8. Ir kur kalinei gul kalējimůse, ir surißti wirwēmis wargingay,

9. Tay jis jiems apsáko, ką jie dáre, ir jû newiežlibystę, kadangi jie pasiáukßtino.

10. Ir * atweria jiems ausį ant pamókslo, ir sako jiems, kad nů neteisybês prisiwerstu. * P. 33, 16. 1 Nus. Kar. 18, 25.

11. Jey jo klauso ir jam ßlužija, tay geromis dienomis pasęs ir su linksmybe gywęs.

12. Jey jie ne klauso, tay jie kárdu prapuls, ir pražus ne suprasdami, kokiu budu.

13. Newiernieji, kad jůs (Diewo) kerßtas tropij, ne ßauk surißti gu-lēdami,

14. Tay jû dußia su muka mirs, ir jû gywastis tarp kekßininkû.

15. Bet * wargdienį jisai iß jo wargo ißgélbēs, ir wárgstanczojo ausį atwers bēdoje. * Ps. 35, 10.

16. Jis tawę * plēßte plēß iß di-džôs tužbôs, gálo neturinczôs, ir tawo stálas bus pilnintelis wiso géro. * Ps. 18, 20.

17. Bet tu bylas bediewjû pagé-rini, kad jû ir byla ir teisybe iß-laikoma.

18. Dabokis, kad kerßtas raſi tawę ne ſujudinęs, (bēdną) koki kankinti, arba, bau ne dide kokia dowana tawę ne lenkuſi.

19. Ar tu miſliji, ji tawo galybês atbójanti, arba áukſo, arba bile=kokiôs driutybês, arba turto?

20. Ne priwalai naktiês norēti, żmones jû wietoje użpulti.

21. Saugokis, ir ne daryk neteiſybę, kaip tu warge budams tai jau pradējei.

22. Sżtay, Diewas yra peráukßtas ſawo ſtiprybēje; *kame toks mokitojis, kaip jis?
* Pſ. 25, 9. Pſ. 94, 12.

23. Kas gal ji pabárti, ir jo kélią? ir *kas jam nor ſakyti: „tu neteiſey darai?"
* p. 34, 10.

24. Atſímink, kad tu jo dárbą ne żinąs, kaip żmónes gieſt.

25. Nēs wiſí żmones tai máto, żmones tai iß tolo żiur.

26. Sżtay, Diewas yra didis ir nepażyſtamas; jo métû ſkaitliaus neywiens ne gal ißjēßkoti.

27. Jis padáro *wándeni mażais laßais, ir ſuwáro ſawo debeſís ant lytaus,
* p. 5, 10.

28. Kad debeſys téka, ir didey láßa ant żmoniû.

29. Kad jis pradeſt débeſís ißplátinti, kaip áukßtąję ſawo ßētrą,

30. Sżtay, tay jis ißplátin ſawo żaibą ant jû, ir apdeng wiſus juriû kraßtus.

31. Nēs tûmi *jis gandin żmones, ir tikt dûſt penukßlo apſczey.
* Pſ. 18, 15.

32. Jis deng żaibą néy ſu rankomis, ir taczau liepja ji wēl ſugryßti.

33. Apie tą liudij jo draugas, butent perkuno narſas debeſíſe.

37. Pérſkyrimas.

Diewo Szlowe iß Knygû ſutwértûjû Dalktû yra ißpażyſtama.

1. To ißſígando mano ßirdis, ir dréba.

2. Mielaſís, ben paklauſyk, kaip jo *perkuns pykſta, ir kokios kalbos iß jo burnôs ißeiti.
* pſ. 29, 3.

3. Jis żiúr po wiſu dangum, ir jo żaibas ßwieſoja ant wiſû żémês kraßtû;

4. Po to baubja perkuns, ir jis griáuja ſu didżu ſawo balſu, ir kad jo perkuns ißgirdimas, ne gali atlaikyti.

5. Diewas griáuja ſawo perkunu baiſey, ir dáro didżus dáiktus, ir taczau ne ißpażyſtamas yra.

6. Jis ſako *ſniegui, tay jis tûjau ant żémês randamas, ir didżamjam lytui, tay tûjau yra didyſís lytus ſu dide mace.
* Pſ. 147, 16. ſ. Pſ. 148, 8.

7. Jis wiſus żmones tur rankoje néy użrakitus, kad żmones mokintus, ką jis gal daryti.

8. *Zwēris eiti i dûbę, ir paſíliekt ſawo wietoje.
* Pſ. 104, 22.

9. Iß pētû=linkay ateit wētra, ir iß ßiáurês ßaltis.

10. Iß Diewo kwápo ateiti ßalna, ir didi wándens, kad jis dûſt atdrēkti.

11. Jûdi débeſei ſkiriaſí, kad ßwieſa raſtus, ir jo ßwieſybe péreit myglią.

12. Jis kreipja débeſís, i katrą ßáli jis nor, kad jie wiſlab darytu, ką jis jiems ſako ant żémês apſkritumo,

13. Ar butu ant kokiôs giminês, arba ant kokiôs żémês, jey ji mielaßirdingą randa.

14. Ant to dabokis, Jobai, ſtowēk, ir ſupraſk, permanyk Diewo ſtebuklus!

15. Ar tu żinai, kû=czēs Diewas tai jiems użleidż? ir kada jis ßwieſybę ſawo debeſíû dûſt paſíróditi?

16. Ar tu żinai, kaip débeſys ißſíſkir? kokius ſtebuklus pilnay ißmintingieji żino;

17. Kad tawo rubai ßilti yra, żémei tykai ēſant nû pētû=wējo?

18. Beje, tu ſu jûmi débeſís ißplátiſí, kurie driutay ſtow, kaip lietas kokſai żérkolas.

19. Rodik mums, ką jam ſakyti turime! nēs mes tenay ne pritékſime dēl tamſybês.

20. Kas jam páſakos, ką aß turiu kalbēti? jey kas kalba, tas prarijams yra.

21. Dabar ßwieſybês ne matai, kuri debeſíſe ſkaiſtay ßwiecza; bet wējui puczant ßwieſí randas.

22. Iß ßiaurês áukſas ateiti ant liaupſês didey ßlowingamjam Diewui.
23. Bet Wiſogálintiji jie ne gal apglobti, kurs taip didês yra máciês; nēs jis nů ſawo teiſybês ir gerôs prowôs ne důs rokundôs.
24. Todēl * tur jo bijotis ȥmones; ir jis neywieno neſibijo, kaip ißmintingi jie ir butu.
* Pſ. 33, 8. Pſ. 96, 9.

38. Pérſkyrimas.

Pats Diewas gárbin ſawo Wiſogalybę ir Ißminti.

1. Ir Ponas Diewas atſáke Jobui iß wētrôs ſakydams:
2. Kas tas, kurs taipo ne ißmintingay ir taip * be preto kalba?
* P. 34, 35.
3. * Apjůſk ſawo ſtrēnas kaip wyras; aß tawę kláuſiu, mokik manę!
* P. 40, 2.
4. Kur buwai tu, * man ȥémę gruntawojant? ſakyk man taip ißmintings budams! * Pſ. 102. 26.
5. Ar ȥinai, * kas jei macȥų dawadijo, arba kas per ję tieſyklês-ßniurą tráukęs? * Pam. 30, 4.
6. Arba ant ko jôs kojos ſtow paremtos? arba, kas jei kampini akmeni padējo?
7. Kaip manę außrôs-ȥwaigȥdes iß wieno wiſos liaupſino, ir wiſi Diewo waikai krykßtáwo?
8. Kas * jures ſu jû durimis uȥrakino, kaip ißſiwerȥe néy iß motinôs ȥywáto? * p. 11. Pſ. 148, 4.
9. Kaip aß jas debeſimis aprēdȥau, ir į tamſybę įwyniojau, néy į wyſtiklus;
10. Kaip * joms kélią draudȥau ſawo pylimu, ir joms ſtacȥau uȥkaißcȥus ir wartus * Pam. 8, 29.
11. Tarydams: * iki ßen tu eiſi, ir ne toliaus! cȥonay tur ſtabdytis tawo puikios bangos. * Pſ. 33, 7.
12. Ar tu ſawo cȥēſu rytui priſakei, ir außrai jôs wietą paródei,
13. Kad ȥémês kampai ſuimti, ir Diewo-neſibijantiji ißkratyti butu?
14. Pécȥwētis perſimainys, kaip můlis, ir jie ſtow, kaip rubas.
15. Ir Diewo-neſibijantiemſiems * jû ßwieſybe bus atimta, ir petis paſididȥáwimo bus ſuláuȥita.
* P. 18, 18.

16. Ar tu júriû bedugnije ējei, ir gelmês pēdůſe waikßcȥojei?
17. Ar taw ſmertiês wartai kůcȥēs aiſiwēre? arba, ar tu matei wartus tamſybês?
18. Ar tu ißtyrei, kaip plati ȥéme ēſanti? paſakyk, ar to wiſo tu ȥinai?
19. Kurſai yra tas kélias, kur ßwieſybe laikoſi; ir kuri butu tamſybês wieta,
20. Kad numanytumbei jôs rubeȥius, ir ſupraſtumbei táką į jôs namus?
21. Ar tu ȥinójei, kad tů-cȥēs turēſęs uȥgimti? ir kaip daug tawo dienû buſent?
22. Ar buwai, kur ſniegas ateiti? arba ar tu matei, iß kur ledai atſiranda,
23. Kurius uȥlaikiau iki * wargû cȥēſui, ir iki dienai korawójimo ir káro?
* Apr. 16, 21.
24. Kókiu keliu dalijaſi ßwieſybe, ir paſikel ryt-wējis ant ȥémês?
25. Kas * didȥamjam lytui jo bēgimą ißdalijo, ir kélią ȥaibui bey perkunui, * Pſ. 135, 7.
26. Kad lija ant ȥémês, kur neywieno niera púſcȥoje, kur neywieno ȥmogaus niera?
27. Kad jis pripiltu puſcȥas ir gires, ir padarytu, kad ȥole ȥélia?
28. Kas yra lytaus tēwas? kas raſôs-laßus pagimde?
29. Iß kieno ȥywóto léds ißējo? ir kas * ßármą po dangumi pagimde,
* Pſ. 147, 16.
30. Kad wandů paſlēptas ſtow, kaip po akmenimis, ir gelme wirßuje ſuſtow?
31. Ar tu gali ryßius Sieto prie dangaus ſurißti? arba ryßi * † Orijono atrißti? * P. 9, 9.
† t. e. Jokûbo-lazdôs.
32. Ar tu gali außrôs-ȥwaigȥdę ißweſti jôs cȥēſu? arba Gryȥo-weȥimą prie dangaus ant jo waikû weßti?
33. Bau tu ȥinai, kaip dangus waldoms? arba ar gali tu ji geriaus waldyt ant ȥémês?
34. Ar gali ſawo balſą debeſije aukßtay ißweſti? arba bau tawę wandens daugybe apdengs?
35. Ar gali tu ȥaibus ißléiſti, kad nuēję tartu: cȥe mes eſme?

36. Kas dûst išminti į pasleptą? kas dûst protingas mislis?

37. Kas taip išmintingas, kurs débesis galētu suskaityt? kas gal dangaus indus užkimšti,

38. Kad dulkes apliejamos į kruwą subēg, ir grumstai sulimpa?

39. Ar gali tu dûti liutēnei sawo plēšimą sugáuti, ir jáunus liutus sotinti,

40. Kad jie *gulias į sawo wietas, ir atsiilsta dûbēje, kurioj tyko?
* P. 37, 8.

41. Kas steliûja *warnui wálgį, kad jo waikai Diewop šauk, ir klysdami lekia nieką wálgit ne turēdami? * Ps. 147, 9.

39. Pérskyrimas.

Ant Žwēriû iššródo Diewo nepértyriamoji Išmintis; Jóbas išpažysta sawo Nusidējimus.

1. Ar tu žinai czēsą, kad medines óškos ant ûliû pagimdo? arba bau tu numanei, kad élnei naštingi eiti?

2. Ar tu pérskaitai jû mēnesius, kad jie pasibēgo; arba bau tu žinai czēsą, kad jie turēs?

3. Jie susirēcza pagimdydami, ir dráskos, ir išleidž sawo jaunûsius.

4. Jû jaunieji rēbus pastoja, ir daugsinas jawûse; ir išeiti, ir ne sugryšta prie jû.

5. Kas žwērei dawe taip drąsey wáikšczoti? kas ryšius žwērei atrišo,

6. Kurei lauką į namus dawjau, ir púsczą į gywénimą?

7. Ji išjûkia trankśmą miesto, tyczáwimą waranczojo ji ne gird.

8. Jie dairos kalnû, kur jôs ganykla, ir jēško, kur žolē žélia.

9. Ar tu misliji, wien=ragi (medini jauti) taw šlužisenti ir pasilikśenti pas tawo ēdžas?

10. Ar tu jam gali sawo jungą primegsti wagas padaryti, kad paskuy tawę ekētu dauboſe?

11. Ar tu gali ant jo pasitikēti, kad taipo driuts? ir taw ji dûsi dirbti?

12. Ar gali tu jam wieriti, kad taw tawo sēklą wēl parneštu, ir į tawo skûnę wēl surinktu?

13. Sztrúso plunksnos yra gražésnes už sparnus ir plunksnas gandro,

14. Kurs sawo pautus ant žémês paliekt, kad butu karštôs žémês išperēti.

15. Jis užmiršt, kad jie galētu but suminti, ir medinē kokia žwēris jûs suláužitu.

16. Jis taipo kiets pastója prieš sawo jaunûsius, kaip kad jo patiês ne butu; n'atboj noprosnay dirbdams.

17. Nēs Diewas jam išminti atēme, ir jam neyjokio próto ne=dawe.

18. J czēsą, kad aukštyn pasikēl, jis pasiáukštin, ir išjûk abudu, ir árkli ir wyrą.

19. Ar tu gali žirgui sylą dûti, arba jo káklą dabinti jo žwengimu?

20. Ar tu ji gali gandinti kaip žogus? Tai šlowe jo nosiês, kas baisu yra.

21. Jis kapoj kojomis žémę linksmas budams su stiprybe, ir drąsey išeit prieš šarwûtûsius.

22. Jis niekina baimę ne išsigąsdams, ir ne bēga dēl kárdo;

23. Norint ir priešais seidoks skambētu, ir blizgētu kaip ragotines taip ir wyliczos.

24. Jis drēba ir siaucž ir kása į žémę ne atbodams trimitû balso.

25. *Trimitą skambantiji girdēdams sako jisai: uy! ir suûdž kową iš tolo, šauksmą kunigaikšczû ir krykštáwimą. * 4 Moiž. 10, 9.

26. Ar wanagas lēk per tawo prótą, ir sawo sparnus išplátin prieš pētus?

27. Ar lēk *erélis per tawo prisákimą taip aukštay, kad sawo lizdą aukštybēje kráutu? * Jer. 49, 16.

28. Jis ûliose gywen, ir pasiliekt ant ûliôs wiršaus driutose wietose.

29. Iš ten jis apsižiûr walgio, ir jo ákys toli máto.

30. Jo jaunieji gér kraujo; ir *kur maita, czonay jis yra.
* Abak. 1, 8. Matt. 24, 28.

31. Ir Pons Diewas atsáke Jobui tarydams:

32. Jey *kursai su Wisogálinczûju nor bylinēti, ar tam ne pultusi tokstai jam pranešti? ir jey kurs Diewa peikia, ar tas ne turētu atsikalbēti?
* Jež. 41, 11 P. 45, 9.

33. Bet Jobas atsáke Ponui Diewui tarydams:

34. Sztay, aß niekam ne werts buwau, ką aß atsakysiu? Aß *sawo ranką ant sawo burnôs użdēsiu.
* p. 21, 5. p. 29, 9.

35. Aß wieną kartą kalbējau, todēl daugiaus ne atsakysiu; antru kartu aß to ne darysiu.

40. Pérskyrimas.

Zerkolas Diewo Wisogalybēs ant Beemoto ir Lewjatano.

1. Ir Ponas Diewas atsáke Jobui iß wētrôs tarydams:

2. *Apjůsk kaip wyras sawo strēnas; aß tawę kláusiu, mokik tu manę! * p. 38, 3.

3. Ar tu mano súdą paniekintumbei, ir *manę káltintumbei, kad tu teisus butumbei?
* Ps. 51, 6. Rym. 3, 4.

4. Ar tu péti turi, kaip Diewas, ir gali lygiu balsu griáuti, kaip jis dáro?

5. Ißsirēdyk su grożybe, ir pasikélk; ßlowingay ir garbingay apsirēdyk!

6. Ißbarstyk narsą sawo kerßto; żiurēk į pasididżůjanczůsius, kur noris ēsanczus, ir pażémink jůs!

7. Beje, *żiurēk į pasididżůjanczůsius, kur noris ēsanczus, o pażemink jůs, ir rétink Diewo-nesibijanczůsius, kur noris pasilaikanczus! * Ps. 75, 8.

8. Apkask jůs wisus iß wieno į żémę, ir nugramżdik jû puikystę į paslēptą!

9. Tay ir aß taw ißsipażisiu, kad tawo deßine ranka tawę gal gélbēti.

10. Sztay, Beemotas, kuri aß draug su tawim padariau, ēst ßieną kaip jáutis.

11. Sztay, jo stiprybe yra jo rētůse, ir jo galybe bamboje jo pilwo.

12. Jo ůdega ißsitiesia néy koksai cēdro-médis; gyslos jo gēdôs stimpa kaip ßaka.

13. Jo káulai yra kaip driutas warias, jo káulai kaip geleżines lazdos.

14. Jis yra pradża Diewo keliû, tas ji léidęs, tas ji sawo kárdu aprēdęs.

15. Kalnai jam néßa żoles, ir wisos żwērys żáidż tenjau.

16. Jis rods (mielay) gul pawēsij, *nendrynēje ir dumblůse paslēptas.
* Ps. 68, 31.

17. Krumai ji apdeng sawo pawēsiu, ir paupjû glůsnei apdeng ji.

18. Sztay, jis irija srówę, ir to ne daug atboj; jam ding, kad (upę) Jordáną sawo burna ißgérsęs.

19. Taczau ji sugáuna jo patiês akimis, ir per żabángus pérgręża jam jo nosį.

20. Ar gali tu tráukti *Lewjataną su méßkere, ir jo liezuwį su wirwe nutwérti? * Jez. 27, 1

21. Ar gali tu jám méßkerę į nosį idēti, ir su ákstinu jo żándus pérgręßti?

22. Bēs misliji, kad jis tawę daug mels, arba taw gerû żodżû důs?

23. Ar misliji, kad jis su tawimi derējimą darysęs, kad ji wisada per bérną turētumbei?

24. Ar tu gali su jůmi żaisti, kaip su paukßczu? arba ji sawo mergélēms důt rißti?

25. Ar misliji, draugystes ji supjáustisent, kad tarp kupczû pérdalytas butu?

26. Ar gali tu tinklą pilditi jo ůda, ir wénterius jo galwa?

27. Bile sawo ranką prie jo pridedi, minēk toki mußį pradējęs, kuriamè ji ne waliosi.

28. Sztay, jo nusitikējimas bus noprosnas; ir kad ji ißwys, jisai umay pabēgs.

41. Pérskyrimas.

Apie Lewjatano Didumą, Sylą ir Máci.

1. Neywiens yra taip drąsus, kurs drystu ji kibiti; kasgi tas butu, kurs po mano akiû galētu stowēti?

2. Kas *pirm manęs ką padáre, kad tai jam atlyginczau? †mano yra, kas po wisais dangumis yra.
* Rym. 11, 35. † 2 Moiz. 19, 5.

3. Priegtam turiu dabar sakyti, kaip didis, kaip macnus ir geray sutwértas jis yra.

4. Kas jam gal jo rubą atdengti? ir kas gal drysti tarp jo dantû sēkti?

5. Kas gal żándus jo wéido atwérti? Baisey stow jo dantys aplinkuy.

6. Jo puikus żwynai yra kaip driutos skydos, driuti ir tánkus į kits-kitą.
7. Wiens prie antro pritenka, kad ir neyjoks węjélis péreiti.
8. Wiens su kitu sukimba, ir susilaikos nepérskirtinay.
9. Jo czáudims żiba kaip żwake, jo ákys yra kaip akių-wókai außrôs.
10. Iß jo burnôs ißeiti żiburei, ir ugningi kibirkßczei ißlēk.
11. Iß jo nosiês ißeiti dumai, kaip iß wérdanczų půdų ir iß kárilų.
12. Jo kwápas yra kaip ßwiesi liepsne, ir iß jo burnôs eiti liepsnos.
13. Jis driutą tur káklą, ir jam dzgugsmas koki dáiktą pagadinti.
14. Sánarei jo miesôs sukimba, ir driutay prie jo susilaiko, kad jis ne gal sukristi.
15. Jo ßirdis taip driuta, kaip akmů, ir taip twirta, kaip koks stukis nů apatinių̃jų girnų.
16. Jam pasikeliant, ißsigąsta sylingieji, ir kad jis pagáuna eiti, tay niekokiôs jau ne yra czonay malonês.
17. Kad kas ji nor prieiti su kardu, tey jis nesijudina, arba su ragotine, ßúwju ar ßárwu.
18. Jis laiko géležį kaip ßiáudus, ir wáriq kaip supuwusį médį.
19. Neyjokia strēla ji ne prawarys; wilpßtynês-ákmens yra jam kaip rugienos.
20. Kugi jis laiko kaip rugienas; jis niekin braßingąjį ragótinês pajudinimą.
21. Po jůmi gul aßtrus ákmens; ir jis péreiti per aßtrês ůlias, kaip per purwą.
22. Jis padáro, kad gilios jurios wérda káipo půdas; ir jis jas wisaip sumáißo, lygey kaip mostis maißoma.
23. Paskuy ji žiba kélias, ir jis gelmę padáro wisáy pilką.
24. Ant žémês jam neywiens ne prilyginamas, jis yra darytas be baimês buti.
25. Jis niekin wislab, kas aukßtay yra, ir karálius yra ant wisų puikių̃jų.

42. Pérskyrimas.

Jobas po tikro Diewop Prisiwertimo wēl Diewo palaimingas padarytas.

1. Ir Jobas atsakydams Ponui Diewui tare:
2. Aß ißmanau, kad tu * wislab gali, ir neyjokia mislis taw ne pasislēpta. * Luk. 1, 37.
3. Netikęs tas žmogus, kursai sawo mislį jėßko paslēpti. Todēl ißsipażystu, netikusey kalbējęs, kas man per aukßtay buwo, ir ką ne permanau
4. Taygi paklausyk dabar, důk man kalbēti; aß tawę pakláusiu, mokik manę!
5. Aß tawę ausimis girdējau, ir mano ákys tawę dabar taipojau máto.
6. Todēl sawę káltinu, ir prisiwerczu dulkēse ir pelenůse.
7. Tus żodżus Pons Diews su Jobu kalbējęs tare * Elipasui iß Teman: mano keißtas inirto ant tawęs ir ant tů dwiejų tawo genczų, nēs jůs apie manę ne kalbējot teisey, kaip mano tarnas Jobas. * P. 4, 1.
8. Taygi imkit septynis jáunus jáuczus ir septynis awinus, ir nuêję pas mano tarną Jobą apierawokite déginimo-apierą už sawę; ir te meldż už jus mano tarnas Jobas. Nēs ji išwelgsiu, kad jums ne ißrodiczau, kaip jůs ne ißmintingay padaret: nes jůs ne kalbējot apie manę teisey, kaipo mano tarnas Jobas.
9. Tay nuêję Elipas iß Teman, Bildad iß Sua ir Zopar iß Naēma, padáre, kaip Pons Diews jiems buwo sakęs. Ir Pons Diews išwelge Jobą.
10. Ir Ponas Diewas attolino Jobo kalējimą, kaip jis meldēsi už sawo gentis. Ir Diewas dawe Jobui * dwilinkay tiek, kaip jis pirm to turējo. * P. 8, 7.
11. Ir atêjo pas ji wisi jo brolei, ir wisos jo seserys, ir tie wisi, kurie ji pirm to pażino, ir wálge su jůmi jo namůse, ir ji lankydami ji palinksminojo dēl wiso to pikto, kuri Pons Diews ant jo ateiti buwo

dawęs. Ir kożnas jam dawe grażų pinigą ir áukſo raißti.

12. Ir Pons Diews potam pérżegnojo Jobą daugiaus kaip pirm to, kad jis gawo keturiolika túkſtanczus awjû, ir ßeßis túkſtanczus werbliúdû, ir túkſtanti jungû jáuczû, ir túkſtanti áſilû.

13. Ir gawo ſeptynis ſúnus, ir tris dukteres.

14. Ir pirmająję pramine Jeminą, antrąję Kezią ir trécząję Keren-Apuk.

15. Ir ne buwo taip grażios móters randamos wiſoſe żemēſe, kaip Jobo dúkters. Ir jû tēwas dawe joms tēwißkês-dali tarp jû broliû.

16. Ir Jobas potam dar patéko ßimtą ir ketures-dēßimt métû, kad jis máte waikus ir waikû-waikus į ketwirtąję eilę.

17. Ir Jobas mire paſénęs ir pilnay priſigywénęs.

Galas Knygû Jobo.

Pſalmai Dowido.

1. Pſalmas.

Mokſlas apie Palaimą Gerûjû ir Korawonę Piktûjû.

1. Ißganytingas *taſai, kurſai ne myl draugyſtę Diewo-neſibijanczûjû, ir ne żeng ant kélio grießnûjû, neygi ſēd, †kur apjůktojei ſēd;
* Pſ. 119, 1. Pſ. 128, 1. † Jer. 15, 17.

2. Bet *mēgſta Pono Diewo zokanu, ir †kalba apie jo zokaną dieną ir nakti.
* Pſ. 112, 1. † 5 Moiz. 6, 7.

3. Taſai yra *kaip médis, ſodintas paupjůſe, kurſai néßa ſawo waiſių ſawo czēſu, ir jo lápai ne pawyſta, ir ką jiſai daro, paſiſéka geray. * Jer. 17, 8.

4. Ale taip niera Diewo-neſibijantieji, bet kaip *pelai, kurius wējas ißneßioj.
* Pſ. 35, 5. Jez. 29, 5. Zep. 2, 2.

5. Todēl ne ißſilaiko Diewo-neſibijantieji ſude, ney grießnieji ſurinkime teiſiûjû.

6. Nēſa Pons Diews *pażyſta kélią teiſiûjû, bet kélias Diewo-neſibijanczûjû ſugaißta. * Job. 23, 10.

2. Pſalmas.

Prarakáwimas apie Kriſtų, amżinąji Karálių, jo Karalyſtę ir jo Neprietelius.

1. Kodēl *ſiauſt pagonai, ir żmones kalba taip noproſnai?
* Pſ. 22, 7. Darb. 4, 25.

2. *Karálei ant żémês ſtengiaſi, ir ponai †ſuſitar tarp ſawęs prieß Poną Diewą ir jo Moſtitąji.
* Pſ. 48, 5. † Pſ. 31, 14.

3. „Sutraukikime jû ryßius, ir atméſkime nů ſawęs jû wirwes!“

4. Bet *danguj gywénąſis jůkiaſi jû, ir Pons Diews niekina jûs.
* Pſ. 37, 13. Pſ. 59, 9. Pam. 1, 26. Jßm. 4, 18.

5. Jis kartunta ſu jeis kalbēs ſawo narſe, ir ſawo kerßtu ißgandis jůs.

6. Bet aß ſawo karalių *iſtaczau ant ſawo ßwentojo kálno Zion.
* Pam. 8, 23.

7. Aß apie toki budą ſakyſiu, kad Pons Diews man kalbējęs eſti: „*tu eſi mano ſunus, ßendien tawę pagimdżau.
* Darb. 13, 33. Ebr. 1, 5. P. 5, 5.

8. Praßyk nůg manęs, tay důſiu taw pagonus į tewißkę, ir *ſwieto kraßtus ant paweldējimo. * Pſ. 16, 6. Pſ. 82, 8.

9. Tu jůs *geleżine rykßte ſumußi, kaip půdus jůs †ſukulſi.“
* Jez. 11, 4. Apr. 2, 27. † Pſ. 18, 39.

10. Togidēl ißmanykit, jûs *karálei, ir priimkit protą, jûs ſudzos ant żémês! * Jßm. 6, 2.

11. Szlużikit Ponui Diewui ſu báime, ir dżaugkites ſu drebējimu!
* Pil. 2, 12.

12. *Buczůkite Sunų, kad ne kerßitu, ir jûs ne prapultumbit ant kélio; nēs jo kerßtas tůjaus użſidegs. Bet geray wiſiems, kurie ant jo nuſitik! * 5 Moiz. 18, 15. 19.

3. Pſalmas.

Malda ir Palinkſminojimas Dowido prieß jo Neprietelius.

1. Pſalmas Dowido, *kaip jis bēgo dēl ſawo Sunaus Abſalomo. * 2 Sam. 15, 14.

2. Ak Pone Diewe, *kaip daug yra mano neprieteliû, ir taip daug ſténgiaſi prieß manę! * Pſ. 25, 19.

3. Daug ſako apie mano dußią: ji ne tur neyjokiôs pagalbôs pas Diewą. Sēla.

4. Bet tu, Pone Diewe, eſi ſkyda už manę, ir kurſai manę ant garbês ißkélia, ir mano gálwą attieſia.

5. Aß ßaukiu ſawo balſu Diewop, tay jis manę ißklauſo nů ſawo ßwentojo kálno. Sēla.

6. Aß *guliu, ir miegmi ir pabundu; nēſa Pons Diews ißlaiko manę. * Pſ. 4, 9.

7. Aß *neſibijaus ney daug ßimtû túkſtanczû, kurie prieß manę aplink guldoſi. * Pſ. 27, 3.

8. Kélkis, Pone Diewe, ir gélbek manę, mano Diewe! Nēſa tu ißtinki wiſus mano neprietelius į jû wéidą, ir ſukuli dantis Diewoneſibijanczûjû.

9. Prie *Pono Diewo randama pagálba, ir tawo žegnone ant tawo žmoniû. Sēla. * Pſ. 74, 12. Jez. 43, 11.

4. Pſalmas.

Palinkſminojimo Malda prieß Swieto-mylinczûjû Niekyſtę.

1. Pſalmas Dowido, pirmgiedotins ant Strunû.

2. Ißklauſyk manę, kada ßaukiu, Diewe mano teiſybês, tu manę palinkſmini tužboj, buk man malonus ir ißklauſyk mano maldą!

3. Mieli ponai, ikkoley mano garbē *bus gēdinama? kaip jûs taip labay mylite niekus, ir melus taip rods norit! Sēla. * Jon. 8, 49.

4. Pažinkite, kad Pons Diews ſawo ßwentůſius dywnay wadzoja; Pons Diews *gird, kad aß ji meldzu. * Pſ. 6, 10.

5. Kad jûs kerßijat, *tay ne ſuſigrießikit, kalbēkit ſawo ßirdze ant ſawo pátalo be-láukdami. Sēla. * Ep. 4, 26.

6. Apierawokit teiſybę, ir *nuſitikēkit Ponu Diewu. * Pſ. 62, 9.

7. *Daug ſáko: „kaip gal tas mums rodit, kas gér yra?“ Bet Pone Diewe, †pakélk ant muſû ßwieſybę ſawo wéido! * Sir. 13, 29. † 4 Moiz. 6, 26.

8. Tu palinkſmini mano ßirdį, kaczeig anie apſczey tur wyno ir jawû.

9. Aß *guliu ir miegmi wiſaip ſu pakájumi; nēſa tu wiens, Pone Diewe, gélbi manę, kad pakajingay gywenu. * 3 Moiz. 26, 6.

5. Pſalmas.

Malda už Bažnyczą, prieß netikrûſius Mokitojus.

1. Pſalmas Dowido, pirmgiedotins ant Wamzdzû.

2. Pone Diewe, *ißgirſk mano žodzus, dabokis ant mano ſákimo! * Pſ. 4, 2. Pſ. 17, 1.

3. Pérmanyk mano ßaukſmą, mans *karáliau ir mans Diewe, nēſa aß po tawo akiû melſiůs! * Pſ. 84, 4.

4. Pone Diewe, *ankſti norētum tu mano balſą klauſyti, ankſti aß tawęſpi priſigatáwiſiu ir daboſiůs. * Ißm. 16, 28.

5. Nēſa tu ne eſi Diewas pamēgſtąs piktu elgimu; piktaſis ne paſiliekt po tawo akiû.

6. Gyrpelnei ne ißſilaiko po tawo akiû, *tu neapkenti wiſus piktay dáranczus. * Matt. 7, 23.

7. Tu *prapuldai melagius; Pons Diews neapkencz kraujo-trokſtanczûjû ir newiernûjû. * Pſ. 9, 6.

8. Bet aß eiſiu į tawo namus, ant didzôſês tawo malonês, ir melſiůs ties tawo ßwenta bažnycza tawo báimēje.

9. Pone Diewe, *wadzók manę ſawo teiſybēje, dēl mano neprieteliû, taiſyk ſawo kélią pirm manęs! * Pſ. 27, 11.

10. Nēſa jû burnoj *niera neyjokiôs tieſôs, jû widurei yra ßirdiês kancza, jû *naſrai yra atwira důbe, jie ſawo †liežuwjeis wiliója. * Rym. 3, 13. † Pſ. 140, 4. ſ.

11. Káltink jûs, Diewe, kad liáutus nů ſawo dumôs, *ißtremk jûs

dēl didžû jû pérzengimû; nēsa jie stengiasi prieß tawę. * Ps. 9, 6. 7.

12. Dûk dzaugtisi wisiems, kurie tawim nusitik, dûk jiems amzinay girtis, * nēsa tu jûs apgini; dûk dzaugtis tawim tiems, kurie tawo wardą myl! * Ps. 91, 4. Dan. 3, 28.

13. Nēsa tu, Pone Diewe, pérzegnoji teisiûsius: tu * wainikosi jûs su malone, kaip su skydu. * Ps. 103, 4.

6. Psalmas.

Prisiwertimo = Malda dēl Sweikatôs Kuno bey Dußiôs.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins ant aßtûniû Strunû.

2. Ak * Pone Diewe, ne korawok manę sawo narse, nevgi koznik manę sawo kerßte! * Ps. 38, 2.

3. Pone Diewe, buk man malonus, nēs aß esmi silpnas; gydik manę, Pone Diewe, nēsa mano káulai nusigando!

4. Jr mano dußia didey nusigando; ak tu, Pone Diewe, koley?

5. * Gręßkis, Pone Diewe, ir ißgélbēk mano dußią, gélbēk manę dēl sawo loskôs! * Ps. 86, 16. Ps. 119, 132.

6. Nēsa smertije ne atmenams esi; kas dēkawos taw pékloje?

7. Aß taip pailsau * dusáujimu, aß wisą nákti † ßlápinu sawo pátalą; ir sawo áßaromis drēkinu sawo paklodę. * Ps. 38, 10. † Raud. 1, 2.

8. Mano * gymis pagédo dēl tuzbôs, ir paséno; nēs aß wisur prispáudzamas esmi. * Ps. 31, 10. Ps. 88, 10.

9. * Atstókite nû manęs, wisi piktadējai; nēsa Pons Diews gird mano werksmą. * Ps. 5, 6. Matt. 25, 41.

10. * Pons Diews gird mano práßimą; mano maldą Pons Diews priim. * Ps. 10, 17.

11. * Wisi mano neprietelei tur but apgēdinti ir didey ißsigąsti, ir atsigręzę umay gēdoj buti. * Ps. 35, 4.

7. Psalmas.

Malda dēl Ißgélbējimo Teisiûjû.

1. Nekaltybe Dowido, apie kurę Ponui Diewui giedojo, dēl Zodzû Murino, * Jeminito. * 2 Zom. 16, 5. 11.

2. Tawimi, Pone Diewe, nusitikiu; mans Diewe, gélbēk manę nû wisû pérsekinējanczû, ir ißgélbēk manę,

3. Kad jie mano dußią ne sugáutu, * kaip liútai, ir ne suplēßitu, kadangi cze niera ißgélbētojo. * Ps. 10, 8. 9.

4. Wießpatie, mans Diewe, * jey toktai dariau, ir jey neteisybe yra mano rankose; * Job. 31, 7.

5. Jey pikt attesējau pakajingay su manim gywénantiemsiems; arba jey tus, kurie be priezastiês manę neapkente, pazeidzau:

6. Tay mano neprietelius te pérsekinēja mano dußią, ir te sugauna ję, ir te pamina mano gywasti zémēspi, ir te paguldo mano garbę i dulkes! Sēla.

7. * Kélkis, Pone Diewe, sawo narse, ißsikélk ant kerßto mano neprieteliû, ir istatyk manę wēl i urēdą, kuri man pawélijei, * Ps. 9, 20.

8. Kad zmones wēl * tawęspi susirinktu; ir tû paczû dēl wēl atsikylēk! * Ps. 142, 8.

9. Pons Diews yra * súdza ant zmoniû. Súdik manę, Pone Diewe, pagal mano teisybę ir wiernybę! * 1 Moiz. 18, 25.

10. Tesiliauja piktenybe * Diewonesibijanczûjû, ir gélbēk teisiûsius; nēsa tu, teisusis Diewe, † mēgini ßirdis ir inkstus.
* Ps. 104, 35. † Jer. 11, 20. Darb. 1, 24. 1 Zom. 16, 7. 1 Kar. 8, 39. Ps. 139, 1. 2. Jer. 17, 10. P. 20, 12. Zir. 42, 18. Luk. 16, 15. Darb. 1, 24. P. 15, 8. Apr. 2, 23.

11. Mano * apsarga yra Diewop, kurs geroms ßirdims gélbti. * Ps. 3, 4.

12. Diewas yra * teisus súdza ir Diewas kas = dien grumzdząs. * Ps. 9, 5.

13. Jey kas ne nor prisiwerstis, jis sawo kárdą pagalando, ir sawo kilpini itempe, ir mierija,

14. Jr ant to uzdējo smertißkas strēlas, sawo * wyliczas jis pataise ant nuzudimo. * Ps. 45, 6.

15. Sztay, tas pikt dumoja, (su) * nepaláima jis esti nēßczas, bet pagimdys nieką. * Job. 15, 35. Jez. 33, 11. P. 59, 4.

16. Jis *důbę káſe ir ißkáſe ir įpůle į důbę, kurę padáre.
* Pſ. 35, 7. Pam. 26, 27.

17. *Jo nepaláima bus ant jo galwôs, ir jo nelabumas ant jo momens ateis. * Pam. 5, 22.

18. Aß dėkawoju Ponui Diewui jo teiſybês dėley, ir *liaupſiſiu wardą Pono Diewo aukßczáuſiojo.
* Pſ. 92, 2.

8. Pſalmas.

Apie Kriſtaus Karalyſtę, Kentėjimą ir Garbę.

1. Pſalmas Dowido, pirmgiedotins ant Gititôs.

2. Pone Diewe, ant muſû *wießpatáujaſis, kaip ßlowingas eſti tawo wardas wiſoſe žémėſe, kaip taw dėkawojama †danguj!
* Jud. p. 4. † Apr. 5, 12. 13.

3. Iß burnôs jaunû kudikėliû ir žindanczûjû *máci paſigatawijei dėl ſawo neprieteliû, kad ißgaißintumbei neprietelių ir paſigiežiantįjį.
* Matt. 21, 16. Pſ. 29, 1.

4. Nėſa aß regėſiu *dangus, tawo pirßtû darbus, mėneſį ir žwaigždes, kures tu léidaí. * Pſ. 102, 26.

5. *Kasgi žmogus, kad tu jo atſimeni, ir žmogaus ſunus, kad tu jį užſtoji?
* Job. 7, 17. Ebr. 2, 6. Pſ. 144, 3.

6. Tu důſi jį mažą wálandą nů Diewo praſtotą buti, bet *garbe ir czéſtimi jį apwainikoſi. * Pſ. 21, 6.

7. Tu *jį ponu padaryſi ant darbû ſawo rankû; †wiſlab tu padėjei po jo kojomis:
* 1 Kor. 15, 27. Epez. 1, 22. † Pſ. 110, 1.

8. Awis ir jáuczus wiſus, taipojau ir *medines žwėris,
* Pſ. 50, 10. 11.

9. Paukßczus po dangum, ir žuwis marioſe ir wiſlab, kas marioſe laikoſi.

10. Pone Diewe, ant muſû *wießpatáujaſis, kaip ßlowingas yra tawo wardas †wiſoſe žémėſe!
* Ez. 34, 24. † Jez. 6, 3.

9. Pſalmas.

Dėkawonės-Gieſme už apturėtą Pergalėjimą prieß Neprietelius.

1. Pſalmas Dowido, pirmgiedotins ant Almot-Labėno.

2. Aß *dėkawoju Ponui Diewui iß wiſôs ßirdiês, ir páſakoju wiſus tawo ſtebuklus. * Pſ. 138, 1.

3. Aß džaugiûs ir linkſminûs tawije, ir †liaupſinu tawą wardą, tu wiſû Aukßczáuſiaſis,
* Pſ. 31, 8. † Pſ. 92, 2.

4. Kad tu mano neprietelius *atbulus warei; jie †půle ir prapůle po tawo akiû. * Pſ. 6, 11. † Pſ. 20, 9. Pam. 24, 16.

5. Nėſa tu ißwedi mano prową ir bylą; tu ſėdi ant kraſês, *teiſus ſúdža. * Pſ. 7, 12. Pſ. 50, 6.

6. Tu bari pagonis ir *nužawini Diewo-neſibijanczûſius, jû wardą tu ißgaißini wiſados ir amžinay.
* Pſ. 5, 7.

7. Kárdai neprieteliaus tur gálą; mieſtus tu apwertei; jû *paminklas ſugaißo ſu jeis. * Pſ. 34, 17.

8. Bet Pons Diews ißſilaiko amžinay; jis ſawo *kráſę pataiſe ant ſúdo. * Pſ. 103, 19.

9. Ir *jis žémę ſúdis teiſey, ir žmones waldys tikray.
* Pſ. 96, 13. Pſ. 98, 9.

10. Ir *Pons Diews yra pawarguſiojo apgynimas, apgynimas bėdoje. * Pſ. 38, 23.

11. Tódėl nuſitik tawimi, kurie tawo wardą pažyſta; nėſa tu ne apléidi, kurie tawę, Pone Diewe, jéßko.

12. Liaupſinkit Poną Diewą *Zione gywénantįjį, apréißkite tarp žmoniû jo darbus! * Pſ. 74, 2.

13. Nėſa jis atſimena ir kláuſia jû kraujo, ir ne užmirßta ßaukſmo pawarguſiûjû. * 1 Moiz. 4, 9.

14. Pone Diewe, buk man malonus, *dabókis mano wargo tarp neprieteliû! tu manę ißkeli iß †ſmertiês wartû, * Pſ. 119, 153. † Darb. 2, 24.

15. Kad aß páſakoczau wiſą tawo ßlowę wartůſe dukters Zion, kad *aß džaugczaus dėl tawo pagalbôs.
* Pſ. 13, 6.

16. Pagonis nugrimždo *důbėje, kurę jie buwo pagatáwiję; jû koja įkliuwo į tinklą, kurį jie buwo ſpéndę. * Pſ. 7, 16.

17. Sžitaipo pažyſtama yra, kad *Pons Diews tieſą dáro. Diewo-neſibijąſis įſipáiniojo darbůſe ſawo rankû. Iggajon Sėla. (Balſo perſimainimas.) * Pſ. 26, 1. Pſ. 43, 1.

18. Diewo-nesibijantieji tur peklon nuwaryti buti, wisi pagonai, kurie Diewo užmiršta.

19. Nėsa jis pawargusiojo ne taip *abelnay užmirš, ir nusitikėjimas pawargusiůjů ne pragaiš amžinay. * Ps. 74, 49.

20. Pone Diewe, *kelkis, kad žmones wiršų ne apturėtu; důk, kad wisi pagonai butu súditi po tawo akiů! * Ps. 80, 3.

21. Důk jiems, Pone Diewe, baudėją, kad pagonai *suprastu sawę žmones ėsanczus. Sėla. * Ps. 59, 14.

10. Psalmas.

Malda prieš Bažnyczôs Neprietelius.

1. Pone Diewe, kodėl taip toli atstoji, ir *slapaisi czėse bėdôs? * Raud. 3, 56.

2. Kadangi Diewo-nesibijąsis išdykumą pilnawoj, tur pawargelis kentėti; jie eit iš wieno ir pramano piktus dáiktus.

3. Nėsa Diewo-nesibijąsis giriasi iš sawo piktenybês; ir godingasis žegnojasi blužnidams Poną Diewą.

4. Diewo-nesibijąsis taip yra puikus ir rustus, kad ne atboj neywieno; wisose sawo piktenybese jis Diewą nieku wercza.

5. Jis nesiliauja nů sawo darbů niekadôs; tawo súdai *toli yra nůg jo; jis tyczodams elgiasi su wisais sawo priešininkais. * Ez. 12, 27. Amos 6, 3.

6. Jis sáko sawo širdije: „aš niekaday ne busiu apgalėtas, man niekaday nieks ne kenks.“

7. *Jo burna yra pilna keikimo, klastôs ir prigawimo; jo liežuwis padaro rúpesti ir procę. * Rym. 3, 14.

8. Jis sėd ir tykoj dwarůse, jis nekaltůsius slapta pasmáug, jo akys žiur i pawargusiji.

9. Jis tykoj *slapczey, kaip liútas ůloj jis tykoj, kad pawargusiji sugáutu; ir nutweria ji be-tráukdams ji i sawo tinklą. * Ps. 37, 32.

10. Jis sumuša ir suspáudža bey stumdo žémêspi pawargusiji gwoltu.

11. Jis sako sawo širdije: „Diewas tai užmiršo, jis sawo wéidą paslėpe, jis tai *niekaday ne regės.“ * Job. 22, 13. Ps. 94, 7.

12. Kelkis, Pone Diewe, pakelk sawo ranką, ne užmiršk pawargusiojo!

13. Kodėl Diewo-nesibijąsis Diewą blužnitu, ir sawo širdije tartu: „tu to ne atboji?“

14. Tu taczau regi, nėsa tu žwalgai wargą ir bėdą, tawo rankose tai yra; pawargulei taw tai paliecawoja, tu esi *sirátů gelbėtojis. * Ps. 68, 6.

15. Sulaužik peti Diewo-nesibijanczojo, ir pajėškok piktenybę; tay jo *piktas elgimas amžinay ne bus rastas. * Ps. 37, 10. 36.

16. *Pons Diews yra karálius wisados ir amžinay; pagonai tur iš jo žémês sugaišti. * Ps. 29, 10. Ps. 146, 10. Jer. 10, 10.

17. Iššiilgimą sirátů tu girdi, Pone Diewe; jů širdis tikray žino, kad tawo ausis to dabojasi,

18. Kad tu teisey súdiji sirátoms bey pawarguliems, jeib žmogus daugiaus ne tyczotu ant žémês.

11. Psalmas.

Palinksminojimas prieš Neprietelius randasi tikrame Pasitikėjime ant Pono Diewo.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins.

Aš *nusitikiu Ponu Diewu; kaipgi jůs sákot mano dušiai, je turincze palėkti, kaip paukštis ant kalnů? * Ps. 2, 12.

2. Nėsa štay, Diewo-nesibijantieji itempja kilpini, ir uždest sawo strėlas ant temptywů, jeib slapczey šáuditu gerůsius.

3. Nėsa jie apwercz gruntą, kągi ištaisys teisusis?

4. *Pons Diews yra sawo šwentoj bažnyczoj; Pono Diewo †kráse yra danguj; jo ákys ant to dabojasi; jo akiů-wokai mėgina žmoniů waikus. * Abak. 2, 20. † Jez. 66, 1. Matt. 5, 34.

5. Pons Diews mėgina teisųji; jo dušia *neapkencz piktąji ir rods piktay dáranczůsius. * Ps. 5, 5.

6. Jis důs *lyti ant Diewo-nesibijanczůjů žaibais, ugnimi ir sėra, ir wėtrą jiems důs i algą. * 5 Moiz. 29, 23.

7. Pons Diewas yra teisus ir mylis *teisybę, todėl, kad jo wéidas weizd ant to, kas teisu yra.
* Ps. 33, 5. Ps. 45, 8.

12. Psalmas.

Malda už Išlaikimą mažojo Pulkélio per Diewo Zodi.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins ant aštůnių Strunų.

2. Gélbėk, Pone Diewe! *šwentůjů maž pastojo, ir tikinczůjů maž yra tarp žmonių-waikų.
* Jez. 57, 1.

3. Wiens su antru nickus šnéka, ir klastoja, ir mokina iš ne susitáriancziôs širdiês.

4. Pone Diewe, *išgaišink wisą newiernąą pasielgimą, ir liežuwi puikey kalbantiji! * Gal. 5, 12.

5. Kurie sako: „musů liežuwis tur wiršų apturėti, mums pareitis kalbėti; kas yra musů wiešpats?“

6. Kadangi sįratos išgaišinamos yra, ir pawargulei dusáuja, tay aš kélsiůs, sáko Pons Diewas, aš pagálbą důsiu*, kad drąsey mokinama butu. * Ebr.: tam, kurs to išsiilgsta.

7. Pono Diewo zodis yra skaistus, kaip sidábras ugnimi pérczystitas můlio půde, išmégintas septynis kartus.

8. Tu Pone Diewe, apsaugok jůs, ir apgink mus nů šiôs giminês amžinay.

9. Nėsa *wisur randasi piktůjů, kur tokie pikti žmones tarp žmonių ponawoja. * Pam. 28, 12.

13. Psalmas.

Malda Smutnybėje bey Szirdiês Tužboje.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins.

2. Pone Diewe, *ikkoley nori manęs taip labay užmiršti? ikkoley paslepi sawo wéidą nů manes?
* Ps. 41, 25. Ps. 77, 8. Ps. 88, 15.

3. *Ikkoley rúpisiůs sawo dušioj, ir túžbisiůs sawo širdije kas-dien? ikkoley mano neprietelis ant manęs išsikéls? * Abak. 1, 2.

4. Ben žiurek šen, ir išklausyk manę, Wiešpatie mano Diewe! Péršwiesk mano ákis, jeib smertije ne užmigczau,

5. Kad mano neprietelis nesįgirtu, buk manę butu pérgalėjęs; ir mano priešininkai nesidžaugtus mano prapůlimo dėley!

6. Bet aš ant to nusitikiu, kad tu taip malonus esi, mano širdis *džaugiasi, kad tu taip rods gélbi. Aš giedosiu Ponui Diewui, kad jis man taip geray dáro.
* Ps. 9, 15.

14. Psalmas.

Pamokslas apie žmonių Prapůlimą, ir jů Pagalbą.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins.

*Paikieji kalba sawo širdije: „niera Diewo.“ Jie niekam ne déra, ir bjaurybe yra sawo elgime; cze niera neywieno, kurs ką gér darytu.
* Ps. 53, 2.

2. *Pons Diewas pažwilgėjo iš dangaus ant žmonių waikų, jeib regėtu, bau butu kas išmanąs ir †Diewo klausąs.
* 1 Moiz. 18, 21. Ps. 33, 13. † Ps. 22, 27.

3. Bet jie *wisi atsikreipe, ir iš wieno wisi niekam ne déra; cze niera neywieno, kurs gér darytu, ir ney wienintelio.
* Rym. 3, 10. 12.

4. Argi ne nor piktadėjů neywiens to daboti, kurie *mano žmones rija, jeib penėtus, bet Pono Diewo jie nesimeldža? * Ps. 79, 7.

5. Czejau jie bijosi, bet Diewas yra prie giminês teisiůjů.

6. Jůs peikiat pawargusiojo rodą, bet Diewas yra jo nusitikėjimas.

7. *Ak kad pagálba iš Ziono ant Izraėl ateitu, ir Pons Diewas sawo apkáltůsius žmones atwadůtu! tay džaugtusi Jokubas, ir Izraėl butu linksmas. * Ps. 53, 7.

15. Psalmas.

Gerůjů Darbas ir Wengimas.

1. Psalmas Dowido.

Pone Diewe, kas gywęs tawo *namůse? kas pasiliks ant tawo šwentojo kálno? * Ps. 84, 5.

2. *Kurs wiernay elgiasi, ir geray dáro, ir kalba tiesą iš širdiês.
* Jez. 33, 15.

3. Kursai sawo *liezuwju ne apkalba, ir sawo artimui pikto ne dáro, ir sawo artimą ne niekina;
* Job. 27, 4.

4. *Kurs Diewo-nesibijanczûjû ne atboja, bet gárbina Diewo-bijanczůsius; kurs sawo artimui prisēk, ir tai attesa; * 2 Kar. 3, 14. Pam. 18, 5.

5. Kurs sawo pinigus ne důst ant palúkanû, ir ne ima dowanû ant nekaltojo. Kurs tai dáro, tasai geray pasiliks.

16. Psalmas.

Prarakáwimas apie Kristaus Kentējimą ir Prisikēlimą.

1. Auksinoji Giesme Dowido.

*Apsaugok manę, Diewe, nēsa aß tawim nusitikiu. *Ps. 25, 20.

2. Aß sakau Ponui Diewui: juk tu esi Pons Diews; aß tawęs-dēl *turiu kentēti, *Ps. 77, 17.

3. Už ßwentůsius, kurie ant žémês yra, ir už ßlowingůsius; ant tû aß turiu wisą sawo pasimēgimą.

4. Bet anie, kurie kitu nusitik, turēs *didę ßirdiês kanczą, aß jû †gērimo-apierôs ne apierawosiu su krauju, ney jû wardą į sawo burną ne imsiu. * Ps. 32, 10. † Jez. 1, 11. 15.

5. **Bet Pons Diews yra mano lobis ir mano *dalis**; tu ißlaikai mano tēwißkês-dalykus.
* Raud. 3, 24.

6. **Burta man půle meilingay; man graži tēwißke į dalykus téko.**

7. Aß liaupsinu Poną Diewą, kurs man rodijo; ir mano inkstai pamokina manę nakcze.

8. Aß Poną Diewą wisadôs laikau po sawo akiû; nēsa jis yra man prie deßinês, todēl ir ißsilaikysiu. * Darb. 2, 25.

9. Todēl *dzaugiasi mano ßirdis, ir mano garbe linksminasi, ir mano kunas gulēs pakájuje. *Ps. 13, 6.

10. Nēsa *tu ne paliksi mano dúßią pékloje, ir ne perleisi, kad tawo ßwentasis sugestu.
* Darb. 2, 27. 31. P. 13, 35.

11. **Tu man žinomą darai kélią ant gywastiês; po tawo akiû yra dzaugsmo apstumas, ir linksmas gywénimas po tawo deßinês amžinay.**

17. Psalmas.

Malda už sweiką Mokslą ir ßwentą Elgimą.

1. Malda Dowido.

Pone Diewe, ißklausyk *teisybę, dabokis mano ßauksmo, ißmanyk mano maldą, kuri ne ißeit iß newiernôs burnôs! * Ps. 4, 2. Ps. 5, 2.

2. Padaryk tu man *prową ir weizdēk tu ant teisybês! * Ps. 43, 1.

3. Tu *mēgini mano ßirdi, ir atlankai ję nakcze, ir czystiji manę, ir ne randi nieko. Aß apsiēmjau, idant mano burna ne péržengtu.
* Ps. 139, 1.

4. Aß apsisaugoju žodije tawo lupû nůg žmogißkû darbû ant kélio *razbáininko. * Ps. 7, 10.

5. Ißlaikyk mano wáikßczojimą ant tawo takû, kad mano žingsnei ne paslystu!

6. Aß ßaukiau tawęsp, kad tu, Diewe, manę ißklausytumbei; prilenkk sawo ausis manęsp, klausyk mano žodžû!

7. Paródik sawo dywnąję malonę, tu Ißganytojau tawimi nusitikinczûjû, prieß tus, kurie prieß tawo déßinę stengiasi.

8. Apsaugok manę kaip *akiês-wyzdi akije; apgink manę †po pawēsiu sawo sparnû,
* Sak. 2, 8. † Ps. 57, 2.

9. Nů Diewo-nesibijanczûjû, kurie manę suardo; nů mano neprieteliû, kurie iß wisû ßaliû mano dußią gáudo!

10. Jû rēbieji eiti iß wieno; jie puikey kalba sawo burna.

11. Kur mes waikßczojam, cze jie mus apstoja; sawo ákis ant to nutaiso, kad mus žemyn parstumtu;

12. Lygey kaip *liútas pleßimo užsigeides, kaip jáunas liútas ůloje tupis. * Ps. 10, 9.

13. Pone Diewe, kélkis, apgalēk ji, ir nužemink ji; ißgélbek mano dußią nů Diewo-nesibijanczûjû sawo kardu,

14. Nů žmoniû tawo rankôs, Pone Diewe, nůg žmoniû ßio swieto, kurie sawo dali tur sawo amže, kuriems tu pilwą pildai sawo skarbu, kurie tur waikû apsczey, ir palieka sawo atstanką sawo jauniemsiems! * Luk. 16, 25. Pil. 3, 19.

15. Bet aß matysiu * tawo wéidą teisybėje, aß sotus busiu, kada pabùsiu pagal tawo wéidą.
* Matt. 5, 8.

18. Psalmas.

Dėkawonės=Giesme uż Diewo Gerybes.

1. Psalmas pirmgiedotinis * Dowido, Pono Diewo Tarno, kursai kalbėjo Ponui Diewui Zodzus ßiôs Giesmês tů=czēs, kaip Pons Diews ji buwo ißgélbejęs iß Rankû jo Nepriételiû ir nů Rankôs Zaulo, ir tare: * 2 Zom. 22, 1.

2. Szirdingay aß myliu tawę, Pone Diewe, mano stiprybe,

3. Pone Diewe, mano ůle, mano ißgelbētojis, mano Diewas, mano nusitikējimas, ant kurio * nusitikiu, mano skyda ir rágas mano ißganimo, ir mano apgynimas.
* Ebr. 2, 13.

4. Aß * Poną Diewą liaupsisiu ir praßysiu, tay busiu ißgélbētas nů sawo nepriételiû. * Ps. 146, 2.

5. Nēsa manę apēme * smertiês ryßei, ir upes Belijal ißgandino manę.
* Ps. 55, 5.

6. Péklôs ryßei apēme manę, ir smertiês wirwes apgalējo manę.

7. Kada * tużboj esmi, tay aß praßaus Poną Diewą, ir ßaukiu sawo Diewop, tay jis ißklauso mano balsą iß sawo bażnyczôs, ir mano ßauksmas ateiti pas ji, į jo ausis.
Jonoß. 2, 3.

8. Zéme * drebējo ir pasijudinos, ir kalnû twirtybe krutejo ir wiskējo, kaip jis pakirßo. * Ps. 68, 9.

9. * Gáras ißējo iß jo nosiês, ir pústijanti † ugnis iß jo burnôs, kad żaibáwo iß to.
* 2 Moiż. 19, 16. † Ps. 97, 3.

10. Jis dangų palenke ir nużenge, ir * tamsu buwo po jo kojomis.
* p. 12. Ps. 97, 2.

11. Ir jis êjo ant Kērubo, ir atlēke; jis lákste ant wējo sparnû.

12. Jo * ßētra aplink ji buwo tamsi, ir jůdi drumstus débesei, kuriůse jisai buwo użsleptas.
* Jez. 50, 3.

13. Nů żibējimo pirm jo pérsiskyre débesys * su ledais ir su żaibáwimais. * Joż. 10, 11.

14. Ir Pons Diews * griowe danguj, ir Aukßcziáusiasis ißléido sawą perkúną su ledais ir su Zaibais.
* Ps. 29, 3.

15. Jis ßowe sawo stulpus ir ißbarste jůs; jis didey dáwe żaibůti ir * ißgandino jůs. * 1 Zom. 7, 10.

16. Tay regimi buwo didi twanai, ir żémês gruntas buwo atdengtas, Pone Diewe, nůg tawo barimo, nůg kwápo ir putimo tawo nosiês.

17. Jis * ißsiunte iß aukßto ir gabéno manę, ir † ißtráuke manę iß didzû wandeniû.
* Ps. 144, 7. † Ps. 32, 6. Ps. 69, 2. 3.

18. Jis * ißgélbējo manę nůg stipriûjû mano nepriételiû, nůg manęs neapkenczanczûjû, kurie man permacnus buwo, * Ps. 69, 15.

19. Kurie manę apgalējo czēse mano nepaláimôs; ir Pons Diews stojosi man nusitikējimu,

20. Ir * ißwede manę ant ruimo; jis ißtráuke manę, nēs jis † pasimēgo manimi. * Ps. 31, 9. † Jez. 62, 4.

21. Pons Diews man geray dáro pagal mano teisybę, ir * użmoka man pagal czystybę mano rankû.
* Job. 22, 30.

22. Nēsa * aß laikau Pono Diewo kelius, ir ne esmi piktas prieß sawo Diewą. * Ps. 119, 168.

23. Nēsa * wisus jo súdus aß turiu po akiû, ir jo prisakimus ne paniekinu. * 5 Moiż. 17, 19.

24. Bet * aß esmi be nůtartiês po jo akiû, ir saugojůs nů griekû.
* Ps. 15, 2.

25. Todēl Pons Diews man użmoka pagal mano teisybę, pagal czystybę mano rankû po sawo akiû.

26. Pas ßwentůsius tu esi ßwentas, ir pas gerůsius tu esi géras,

27. Ir pas czystůsius tu esi czystas, ir pas pérkreiptůsius tu esi pérkreiptas.

28. Nēsa tu gélbi pawargusiůsius żmones, ir pasididzůjanczûjû ákis tu pażemini.

29. Nēsa tu pérßwieti mano żibinyczą; Wießpats mano Diewas dáro mano tamsybę ßwiesą.

30. Nēsa * su tawim aß galiu żalniêriû pulkus parmußti ir su sawo Diewu per murus ßókt. * Ps. 60, 14.

31. Diewo keliai yra be nûtartiês; Pono Diewo źodźei yra pérśkaiśtinti; jis yra apśarga wiśiems jûmi nuśitikintiems.

32. * Nēśa kame yra Diewas be to Diewo? arba apgintojis, nēt muśû Diewas?
* Jez. 43, 11. P. 44, 6. 8.

33. Diewas iśgrēdo manę su mace, ir dáro mano kelius be nûtartiês.

34. Jis dáro mano kojas lyg élnams, ir paśtáto manę ant mano aukśtybês.

35. Jis * mokina mano rankq kariáuti, ir mokina mano péti warini kilpini itempti;
* Pś. 144, 1.

36. Jr dûdi man śkydą sawo iśgánimo, ir tawo deśine śtiprin manę; ir paźémindams manę didźu tu manę darai.
* Pś. 71, 21. Pam. 15, 33. P. 18, 12.

37. Tu * po manim wietą darai wáikśczoti, kad mano kojos ne paślyśtu.
* Pś. 31, 9.

38. Aś wyśiu sawo neprietelius ir jûs sugáuśiu, ir ne sugryśiu, ik aś buśiu jûs uźmuśęs.

39. Aś jûs sumuśiu, ir jie manęs ne atśigis; jie tur pulti po mano kojû.

40. Tu gali manę iśgrēdyt śtiprybè ant kowôs, tu gali po manim meśti śténgianczûśius prieś manę.

41. Tu man dûdi mano neprietelius ant pabēgimo, jeib manę neapkenczanczûśius iśpúśticzau.

42. * Jie śaukia, bet cźe niera gelbētojo; Diewop, ale jiśai ne atśiliepja jiems.
* Job. 19, 7.

43. Aś jûs sutriśiu, kaip dulkes nû wējo; aś jûs nugręśiu, kaip * purwus nûg úlyczôs.
* Pś. 88, 11.

44. Tu gélbi manę nûg źmoniû waidą kélianczûjû, ir darai manę galwa tarp pagonû; źmones, * kurius ne paźinau, śluźija man.
* Jez. 65, 1.

45. Jie klauśo manes su paklusnioms auśimis; ir * śwetimieji waikai manęs ne iweike.
* Darb. 28, 28.

46. Swetimieji waikai apalpśta, ir spárdośi sawo pánczûśe.

47. * Pons Diews gywas yra, ir pagirtas buk mano apgynimas! ir Diewas mano iśganimo turētu buti paáukśtintas.
* 5 Moiz. 32, 40.

48. Diewas, kurśai man dûśti pagiéźimą, ir sylija źmones po manimi;

49. Kurs iśgélbti manę nû mano neprieteliû, ir * paáukśtin manę iś tû, kurie prieś manę śtengiaśi; tu iśgélbi manę nû neteiśiûjû.
* Pś. 27, 6.

50. Todēl * dēkawośiu taw, Pone Diewe, tarp pagónû, ir tawo wardui liaupśę giedośiu,
* Rym. 15, 9.

51. Kurśai sawo karáliui didi iśgánimą iśrédo, ir gér dáro sawo pamośkitamui, Dowidui, ir jo * waikams amźinay.
* Pś. 89, 30.

19. Psalmas.

Pamokślas apie Kriśtų, jo źodi ir apie tikrąji Priśiwertimą.

1. Pśalmas Dowido, pirmgiedótins.

2. * Dángus páśakoja Diewo garbę, ir twirtybe apśáko jo rankû dárbus.
* Pś. 97, 6. Rym. 1, 20.

3. Diena dienai paśáko, ir naktis nákczei praneśa.

4. Niera ney liezuwjo ney kalbôs, kur ne girdims butu jû balśas.

5. Jû * śtrúnos (śnûras) iśeina i wiśas źemès, ir jû źodźei iki świeto kraśtû; jis śáulei namus jûśe padáre;
* Rym. 10, 18.

6. Jr ta iśeiti, kaip jaunikis iś sawo kamárôs, ir dźaugiaśi kaip karźygys, tekēti keliu.

7. Ji uźteka wieaname dangaus kraśte; apeit iki wēl to kraśto; ir neyjoks dáikts ne paślápomas nûg jôs karśczo.

8. Zokanas Pono Diewo yra be nûtartiês, ir atgaiwina duśią. Liudimas Pono Diewo ne wilioj, ir neprotingûśius dáro protingais.

9. Priśákimai Pono Diewo yra geri, ir palinkśmin śirdi. * Jśakimai Pono Diewo yra śkaiśtus, ir pérświecz akis.
* Pś. 119, 105. 2 Petr. 1, 19.

10. Báime Pono Diewo yra czyśta, ir iśśilaiko amźinay. * Súdai Pono Diewo yra tikri, wiśi teiśus.
* Pś. 33, 4.

11. Jie * yra brangesni uź áukśą, ir uź daugumą graźaus áukso; jie saldesni uź médų ir uź sywą medaus.
* Pś. 119, 72. Pam. 8, 11.

12. O ir tawo tarnas per jůs graudenamas; ir kursai * jůs laiko, tas tur didę algą. * Ps. 106, 3.

13. Kas gál numanyti, kiek kartů jis nusidest? atléisk man ir nežinomůsius nusidējimus!

14. Apsaugok taipojau sawo tarną nů pasídidžůjanczůjů, kad jie ant manęs ne ponawotu! tay aš busiu be nůtartiês, ir ne kaltas didžo nusídējimo.

15. Důk taw * itikti žodi mano burnôs, ir kalbējimą mano širdiês po tawo akiů, Pone Diewe, mano apgintojau ir mano išganytojau! * Ps. 104, 34.

20. Psalmas.

Padónů Malda už sawo Wyriausybę.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins.

2. Pons Diews te išklauso tawę bēdoje; * wardas Diewo Jokubo te apgin tawę! * Pam. 18, 10.

3. Jis te atsiuncz taw pagálbą nů šwentinyczôs, ir te pastiprin tawę iš Zion!

4. Jis te atsimen tawo wálgimo-apierôs, ir tawo déginimo-apiera t'esie riebi! Sēla.

5. Jis * taw te důda, ko tawo širdis geidž, ir te išpildo wisas tawo mislis! * Ps. 21, 3.

6. Giriames, * kad tu mus gélbi, ir wardan sawo Diewo pakeliam sawo karuną. Diews te důda taw wislab, ko prašai! * p. 10. Ps. 33, 21.

7. Dabar aš suprantu, kad Pons Diews sawo mostitąji pagélbti, ir ji išklauso sawo šwentame danguje; jo dešinê ranka gélbti sylingay.

8. Anie nusitik ant sawo wežimů bey žirgů, bet mes atsimenam wardo Wiešpatiês sawo Diewo.

9. * Jie yra pardaušti ir parpůle; bet mes státus stowim. * Ps. 9, 4.

10. * Gélbēk, Pone Diewe! karáliau, išklausyk mus šaukianczus! * Ps. 12, 2.

21. Psalmas.

Kristaus Pérgalējimas Nepríetelių.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins.

2. Pone Diewe, karálius džaugiasi tawo macije, ir kaip didey jis linksmas yra iš tawo pagálbôs!

3. Tu * jam důdi jo širdiês wélijimą, ir ne užgini jam, ko jo burna prašo. Sēla. * Ps. 20, 5. Ps. 37, 4.

4. Nēsa tu užpili ji su gera žegnone, tu uždedi ant jo galwôs * aukso wainiką. * Ps. 132, 18.

5. Jis prášo tawę ámžio išlaikimo, tay důdi tu jamui ilgą amžią wisados ir amžinay. * Kym. 6, 9.

6. Jis tur didę garbę iš tawo padējimo, * tu dedi garbę ir gražumą ant jo. * Ps. 8, 6.

7. Nēsa tu statai ji * žegnojimu amžinay, tu palinksmini ji linksmybe sawo wéido. * 1 Moiž. 12, 3.

8. Nēsa karálius nusitik ant Pono Diewo, ir per Aukšcžáusiojo lóską jis * driutay išsilaikys. * Ps. 102, 28.

9. Tawo ranka * ras wisus tawo neprietelius, tawo dešine ras tawę neapkenczanczus. * Amos 2, 14. 15.

10. Tu padarysi jůs kaip ugniês péczų, kada tu * i jůs žwelgsi. Pons Diews prarys jůs sawo narse; ugnis jůs suēs. * 2 Moiž. 15, 24.

11. Jů * waisių tu išgaišisi nů žémês, ir jů sēklą nů žmonių-waikų. * Ps. 109, 13. Matt. 3, 10.

12. Nēsa jie * dumojo taw piktą daryti, ir išmislijo mislis, kurias ne galējo išteseti. * 1 Moiž. 50, 20.

13. Nēsa tu padarysi jůs péczeis, sawo temptywa tu prieš jů weidą mierisi.

14. Pone Diewe, pasikélk sawo * syloje! tay mes liaupsisim ir gárbisim tawo máci. * Ps. 80, 3.

22. Psalmas.

Prarakáwimas apie Kristaus Kentējimą ir Garbę.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins apie Pagálbą anksti suláukiamąję.

2. Mans * Diewe, mans Diewe, kodēl tu manę prastojei? Aš raudóju, ale mano pagálba toli yra. * Matt. 27, 46. Mark. 15, 34.

3. Mans Diewe, dienomis aš šaukiu, tay tu ne atsiliepi; ir naktimis taipojau aš ne tyliu.

4. Ale tu esi šwentas, kursai gyweni garbēje Izraēl.

5. Musů tēwai tawim nusitikējo, ir kaip jie nusitikējo, tu išgélbējei jůs.

6. Tawęspi jie šauke, ir buwo išgélbēti; jie nusitikējo tawimi, ir * ne buwo apgēdinti. * Pſ. 25, 2. 3.

7. Bet aš esmi kirmēle, ir ne žmogus; žmoniû * jûkas ir swieto paniekinimas. * Matt. 27, 41—43.

8. Wisi, kurie rég manę, jûkiasi iš manęs; išsižiodami jie kráto galwas:

9. „Te * skundžasi Ponui Diewui, † tas te gélbti jamui, ir te išgélbti jį, jey jis jûmi mēgsta.“ * Išm. 2, 18. † Matt. 27, 43.

10. Nēsa * tu manę ištráukei iš mano motinôs žywato, tu buwai man nusitikējimu, man dar be-ēsant prie krucžû motinôs. * Pſ. 71, 6.

11. Ant tawęs esmi mestas iš motinôs žywáto, * tu esi mano Diews nûg žywáto mano augywês. * Pſ. 140, 7.

12. * Ne atsitolink nûg manęs, nēsa tužba arti yra, nēs niera czonay gelbētojo! * Pſ. 10, 1.

13. Didi weršei manę apstojo; rebus jáuczei apgule manę.

14. Sawo * nasrus jie atwer prieš manę, kaip rekiąsis ir dráskąsis liútas. * Matt. 27, 22.

15. Aš * išlietas esmi kaip wandû, wisi mano káulai iširo, mano širdis kune yra kaip sutirpytas wáškas. * Luk. 22, 44. Jon. 19, 34.

16. Mano syla išdžuwo kaip šuke, ir mano liežuwis prilipo prie gomuriû; ir tu paguldei manę į smertiês dulkes.

17. Nēsa šunys apstójo manę, ir piktûjû pulkas apgule manę, jie mano rankas ir kojas pérskwerbe.

18. Aš galēczau wisus sawo káulus suskaityti, ir jie rég ir mato sawo pasimēgimą ant manęs.

19. Jie * išdalija mano rubus tarp sawęs, ir méta burtą ant mano gēlumbês. * Matt. 27, 35. Mark. 15, 24. Luk. 23, 34. Jon. 19, 23.

20. Bet tu, Pone Diewe, ne atsitolink! mano stiprybe, * skubikis man ant pagalbôs! * Pſ. 38, 23.

21. Išgélbek mano dušią nû kardo, * mano wienturte nû šuniû! * Pſ. 35, 17.

22. Išgélbek manę iš nasrû liúto, ir išwadûk manę nû wienragiû!

23. * Aš tawo wardą pranešiu sawo broliams, aš tawę surinkime pagirsiu. * Ebr. 2, 12.

24. * Girkite Poną Diewą, kurie jo bijotes; pagárbinkite jį, wisi waikai Jokubo, ir jo † bijokites, wisi waikai Izraēl! * Pſ. 32, 11. † Pſ. 33, 8.

25. Nēsa jis ne paniekino ney * nieku werte wargus pawargusiojo, ney sawą wéidą nûg jo paslēpe; ir kaip jis jopi šauke, išklause jisai. * Pſ. 9, 13.

26. Tawę aš liaupsisiu didime surinkime; aš sawo * priežadas atliksiu po akiû jo pasibijanczûjû. * Pſ. 116, 14.

27. * Pawargulei wálgis, iki pasótinti bus; † kurie Poną Diewą jēško, garbis jį; jusû širdis amžinay patekS. * Pſ. 69, 33. † Pſ. 14, 2.

28. Te esie priminta wiso swieto kraštams, idant jie Diewop prisiwerstu, ir * melstusi po jo akiû wisos gimines pagónû. * Pſ. 72, 11.

29. Nēsa * Pons Diews tur karalystę, ir jis ponawoj tarp pagónû. * Obad. p. 21. Mik. 5, 1.

30. Wisi rebieji ant žémês wálgis ir melsis; po jo akiû klónosis wisi, kurie dulkēse gul, ir kurie taip wargingay pénasi.

31. Jis turēs * sēklą, kuri jam šlužis; apie Poną Diewą sakyta bus ik waikû-waikams. * Jez. 53, 10.

32. Jie ateis ir apsakys jo teisybę * žmonēms, kurie užgims, jog jisai tai daro. * Pſ. 110, 3.

23. Psalmas.

Kristus musû Ganytojis ir Aprupintojis.

1. Psalmas Dowido.

Pons Diews yr mano * ganytojis, † aš nieko ne prístoksiu.
* Jez. 40, 11. Jon. 10, 12. 1 Petr. 2, 25. † Pſ. 34, 11.

2. Jis * gáno manę ant žaliûjanczôs lankôs, ir † wéda manę prie šwiežio wandens. * Ezr. 34, 14. † Apr. 7, 17.

3. Jis * atgaiwina mano dušią; jis wéda manę tikru keliu dēl sawo wardo. * Jer. 31, 25.

4. Ir norint aš wáikšczoczau tamsioj dauboj, * nesibijaus neyjokios

iszkadôs, nēsa tu su manim esi; tawo lazda bey rámtis linksmina manę. * Ps. 46, 3.

5. Tu pagatáwiji po mano akiû stálą priesz mano neprietelius; ịtu móstiji mano galwą aliejumi, ir pripili man sklidinay.

6. Gerybe ir mielaszirdingyste seks manę per wisą mano ámžią, ir * pasiliksiu namůse Pono Diewo wisadôs. * Ps. 15, 1.

24. Psalmas.

Apie Kristų, Garbês Karálių.

1. Zéme yra Pono Diewo ir kas toje yra, žémês wietos ir kas ant tû gywéna. * Ps. 50, 12. 1 Kor. 10, 26.

2. Nēsa jis tą prie juriû nugruntawojo, ir prie wandeniû priprowijo.

3. Kas * eis ant kálno Pono Diewo? ir kas stowēs jo szwentoje wietoje? * Ps. 15, 1. 2.

4. Kurs nekaltas rankas tur ir czystôs szirdiês yra, kursai ne mēgsta piktu pamokslu ir nesibážija neteisey.

5. Tas gáus žegnonę isz Pono Diewo ir * teisybę isz Diewo sawo iszgánimo. * Jez. 48, 18.

6. Tai yra ta gimine, * kuri jo kláuso, kuri † jēszko tawo wéidą, Jokub. Sēla. * Ps. 14, 2. † Ps. 27, 8.

7. * Wartus darykite placzus, ir duris swiete auksztas, jeib garbês karálius ieitu! * Ps. 118, 19.

8. Kas yra tas * karálius garbês? jisai yra Pons Diews stiprus bey galis, Wieszpats, galis kowoje. * Ps. 8, 6.

9. Darykite placzus wartus, ir duris swiete aukusztas, jeib garbês karálius ieitu. * Sak. 9, 9.

10. Kas yra tas garbês karálius? jis yra Pons Diews Zebaot, jisai yra karálius garbês. Sēla.

25. Psalmas.

Malda dēl Diewo Waldimo, Malonês ir Apgynimo.

1. Psalmas Dowido.

Tawęs, Pone Diewe, iszsiilgstu.

2. Mans Diewe, tawimi asz nusitikiu. Ne důk man buti gēdoje, kad mano neprietelei nesidžiaugtu ant manęs!

3. Nēsa * neywiens ne bus gēdoj, kursai tawęs láukiąs, bet gēdoje tur buti piktieji papeiktojei. * Jez. 49, 23.

4. * Pone Diewe, parodik man sawo kelius, ir pamokink manę sawo takus! * Ps. 27, 11. Ps. 86, 11.

5. Wadžiok manę sawo teisybēj, ir mokink manę; nēsa tu esi tas Diewas, kurs manę gélbti; kas dien asz láukiu tawęs.

6. Atsimink, Pone Diewe, sawo mielaszirdingystês ir sawo loskôs, kuri nů pradžiôs swieto buwo!

7. Ne atsimink griekû mano jaunystês ney mano péržengimo, * bet atsimink manęs pagal sawo mielaszirdingystę dēl sawo loskôs! * Job. 13, 26. Jer. 31, 19.

8. Pons Diews * gérs yra ir teisus, todēl pamokina grieszninkus ant kélio. * 5 Moiz. 32, 4.

9. Jis wadžioj pawargulius tikray, ir * mokina pawargulius sawo kélią. * p. 12.

10. Keliai Pono Diewo yra abelnay gerybe ir tiesa, tiems, kurie laiko jo derējimą ir liudimus.

11. * Dēl sawo wardo, Pone Diewe, buk malonus mano nusidējimui, kursai didis yra! * 4 Moiz. 14, 17—19.

12. Kas yra tasai, kurs Pono Diewo bijosi? * Jis ji mokis geriáusiąji kélią. * Ps. 32, 8. Jez. 48, 17.

13. Jo duszia suláuks gerû dienû, ir jo * waikai gáus žémę. * Ps. 37, 9. 11. 22.

14. Pasleptine Pono Diewo yra tarp tû, kurie jo bijosi; ir sawo derējimą jis důst jiems žinoti.

15. Mano ákys wisados weizd ant Pono Diewo, nēsa jis isztráuks mano kóją isz tinklo.

16. Gręszkis manęsp, ir buk man malonus! nēsa asz apléistas ir pawarges esmi.

17. Tužba mano szirdiês yra didi, iszwesk manę isz mano bēdôs! * Raud. 1, 20.

18. Dabokis mano smutkôs bey wargû, ir atléisk man wisus mano griekus!

19. Dabokis, kad taip daug yra *mano nepriételių, ir †neapkencz manę iš piktumo. *Ps. 3, 2. †Jon. 15, 25.

20. *Apsáugok mano dušią ir išgélbėk manę, ne důk manę gėdoje buti, nėsa aš tawim nusitikiu. *Ps. 16, 1.

21. *Prastybe ir teisybe te apsaugoj manę, nėsa aš láukiu tawęs. *Job. 1, 1.

22. Diewe, *išgélbėk Izraėl iš wisôs jo bėdôs! *Ps. 130, 8.

26. Psalmas.

Malda dėl Nekaltybės Išgélbėjimo.

1. Psalmas Dowido.

Pone Diewe, daryk man prową, nės aš esmi nekaltas! Aš nusitikiu Ponu Diewu, todėl ne pulsiu.

2. Mėgink manę, Pone Diewe, ir bandyk manę; czystik mano inkstus ir mano širdį!

3. Nėsa tawo malone yra po mano akių, ir aš waikšczoju tawo tiesoj.

4. Aš ne sėdzu prie nelabųjų žmonių, neygi turiu draugystês su newiernaiseis; *Ps. 1, 1. Jer. 15, 17.

5. Aš *neapkenczu surinkimą piktųjų, ney sėdzu pas Diewo-nesibijanczųsius. *Ps. 119, 28.

6. Aš *mazgoju sawo rankas nekaltybe, ir laikaus, Pone Diewe, prie tawo altóriaus, *5 Moiz. 21, 6.

7. Kur girdims yra balsas dėkawojimo, ir kur *sákomi yra wisi tawo stebuklai. *Ps. 9, 2. Ps. 71, 17.

8. Pone Diewe, aš *myliu wietą tawo namų, ir wietą, kur tawo garbe laikosi. *Ps. 27, 4.

9. *Ne pagrėbk mano dušią su griešnaiseis, ney mano gywasti su kraujo-trokštanczeiseis, *Ps. 28, 3.

10. Kurie klastomis elgiasi ir rods priima dowanas.

11. Bet aš elgiůs nekaltay. Išgélbėk manę ir buk man malonus!

12. Mano koja eiti tikray; *aš tawę, Pone Diewe, liaupsisiu surinkimůse. *Ps. 22, 23.

27. Psalmas.

Palinksminojimas ir Szwiesybe iš Diewo ir jo Žodzo.

1. Psalmas Dowido.

Pons Diews yr mano *šwiesybe ir mano išganimas, ko aš bijoczaus? Pons Diews yr mano gywastiês macis, ko aš baisėczaus? *Mik. 7, 8.

2. Todėl, jey piktieji, *mano prisšininkai ir nepriételei, manęspi ártintus mano kuną praryti, jie pátys tur nusitrenkti ir pulti. *Jer. 20, 11.

3. Kaczeig *pulkai prieš manę kéliasi, mano širdis taczau nesibijos; kaczeig karas prieš manę pasikélia, aš taczau nusitikiu jůmi. *Ps. 3, 7.

4. Wieno dáikto aš prašau iš Pono Diewo, tą róds turėczau: kad pasilikczau Diewo *namůse per wisą sawą ámžią, matyti grażius pašlužijimus Pono Diewo ir atlankyti jo bažnyczą. *Ps. 26, 8.

5. Nėsa jis dengia manę sawo namůse piktame czėse, jis paslėpja manę sawo šėtroje, ir paáukštin manę ant ůlês;

6. Ir dabar *iškéls mano galwą ant mano nepriételių aplink manę stówinczųjų, tay jo namůse liaupsę apierawosiu; aš liaupsisiu ir šlowisiu Poną Diewą. *Ps. 18, 49.

7. Pone Diewe, *klausyk mano balsą, kad aš šaukiu; buk man malonus ir išklausyk manę! *Ps. 4, 2. Ps. 5, 2.

8. Mano širdis taw primena tawo žodį: „jůs turit mano wéidą jėškot;" todėl aš ir *jėškau, Pone Diewe, tawo wéidą. *Ps. 24, 6. Jez. 45, 19.

9. *Ne slėpk sawo wéidą nů manęs, ir ne patremk sawo tarną narse, nės tu esi mano pagálba, ne apléisk manę, ir ne attráukk sawo ranką nů manęs, Diewe, mano išgánimas! *Ps. 13, 2.

10. Nės mano tėwas ir mano motina prastoja manę, ale *Pons Diews manę priima. *Ps. 94, 16. 17.

11. Pone Diewe, ródik man sawą kélią, ir wadzok manę tiesiůju taku dėl mano nepriételių!

12. *Ne išdůk manę į walę mano nepriételių! nėsa newierni liudininkai stow prieš manę, ir neteisey man dáro be báimês. *Ps. 31, 9.

13. Bet aš taczau tikiu, jog aš *regėsiu gerybę Pono Diewo žémėje gywųjų. *Jez. 38, 11.

14. *Láukk Pono Diewo; buk †linksmas, ne nusiminkk ir láukk Pono Diewo! *Abak. 2, 3. † Ps. 31, 25.

28. Psalmas.

Malda prieš newiernůsius žmones.

1. Psalmas Dowido.

Kad aš šaukiu tawęsp, Pone Diewe, mano apgynimas, tay ne tylėk, *jeib taw tylint aš ne bučzau lygus tiems, kurie pėklon nueiti. *Ps. 143, 7.

2. Klausyk balsą mano prášimo, kad aš tawęsp šáukiu, kad aš *sawo rankas pakeliu šwenczausiósp tawo wietôsp. *Raud. 3, 41.

3. Ne tráukk manę drauge tarp Diewo-nesibijanczůjů ir tarp piktadėjů, kurie prieteliškay kalba su sawo artimu, ir širdije pikt dumoja.

4. Důk jiems pagal jů piktą elgimą; důk jiems pagal darbus jů ranků; užmokėk jiems, ką jie nupelne!

5. Nėsa jie ne nor *daboti ant weikalo Pono Diewo, neygi ant darbů jo ranků; todėl jisai jůs išardys, ir ne atbudawos. *Jez. 5, 12.

6. Pašlowintas t'esie Pons Diews, nėsa jisai išklauso balsą mano prašimo.

7. Pons Diews yra mano stiprybe ir mano skydas, ant jo nusitik mano širdis, ir man yra pagélbėta; ir mano širdis yra linksma, ir aš jam dėkawosiu sawo giesme.

8. Pons Diews yra jů stiprybe, jis yra ta stiprybe, kuri jo mostitamjam gélbti.

9. Gélbėk sawo žmones, ir *péržegnok sawo dali, ir ganyk bey paaukštink jůs amžinay! *Ps. 29, 11.

29. Psalmas.

Prarakawimas apie Perkúną Diewo žodžo.

1. Psalmas Dowido.

*Atneškit Ponui Diewui, jůs macnieji, atneškit Ponui Diewui garbę ir stiprybę, *Ps. 96, 7.

2. Atneškit Ponui Diewui gárbę jo wardo, melskites Pono Diewo *šwentais rubais aprėdyti! *Ps. 110, 3.

3. Balsas Pono Diewo eiti ant wandenių; Diewas garbės griáuja, Pons Diews ant didžů wandenių.

4. Balsas Pono Diewo eiti su syla, balsas Pono Diewo eiti šlowingay. *Jez. 30, 31.

5. Balsas Pono Diewo suláužo cėdrus, Pons Diews suláužo cėdrus ant Libanono,

6. Jr dáro jůs láigancžus kaip weršius, Libanon ir *Sirijon kaip jáuną wienragi. *5 Moiz. 3, 8. 9.

7. Balsas Pono Diewo kerta kaip *ugniės liepsna. *Jez. 66, 15. 16.

8. Balsas Pono Diewo sujudina pusczas, balsas Pono Diewo sujudina pusczas Kádes.

9. Balsas Pono Diewo sujudina lones ir nunůgin girės; ir jo bažnyczoj kožnas ji gárbis.

10. Pons Diews sėd padaryti *griektwanį; ir Pons Diews pasiliekt karáliumi amžinay. *Jšm. 10, 4.

11. Pons Diews *důs sawo žmonėms sylôs; Pons Diews žegnos sawo žmones pakájumi. *Ps. 28, 8. 9.

30. Psalmas.

Dėkawone už Diewo Loską Warge ir Bėdoje.

1. Psalmas, pirmgiedotins apie Pašwentinimą Namů Dowido.

2. Aš liaupsinu tawę, Pone Diewe, nėsa tu manę paaukštinai, ir *ne důdi mano neprieteliams džaugtis iš manęs. *Ps. 35, 19. 24.

3. Wiešpatie mans Diewe, kaip tawęspi šaukiau, tu išgydei manę.

4. Pone Diewe, *tu mano dušią iš pėklôs išwedei; tu manę gywą išlaikei, aniems pėklon nužengiant. *Ps. 86, 13. Ps. 116, 3. 4.

5. Jůs šwentieji, liaupsinkit Poną Diewą, dėkawokit ir *garbinkit jo šwentybę! *Ps. 97, 12.

6. Nėsa jo *kerštas patenka akiės-mirksni, ir jis mėgstasi gywasczo; wakarais yra werksmas, ir †rytmeczeis džaugsmas. *Jez. 54, 7. † Tob. 3, 23.

7. Bet aš tariau man geray ėsant: aš niekaday ne parpulsiu.

8. Nėsa, Pone Diewe, sawo pasimėgimu mano kálną pastiprinai; bet kaip wéidą sawą paslėpei, nusigandau.

9. Aß, Pone Diewe, ßaukſiu tawęſp; Poną Diewą aß melſiu.

10. Kam déria mano kraujas, man *numirus? ar dėkawos taw dulkes, ir tawo wiernyſtę bau praneß?
*Pſ. 6, 6.

11. Pone Diewe, klauſyk, ir *buk man malonus; Pone Diewe, buk man gelbėtojis! *Pſ. 6, 3.

12. *Tu mano dejáwimą pérwerti į ßokinėjimą; tu mano žáką ißwilkai, ir dżaugſmu manę apjúſei,
*Jon. 16, 20.

13. Kad taw *liaupſę giedotu mano dußia, ir ne nutiltu. Wießpatie mans Diewe, aß taw dėkawoſiu amžinay. *Pſ. 16, 9.

31. Pſalmas.

Nuſitikėjimas ne dūſt neyjokioj Bėdoje Gėdoje buti.

1. Pſalmas Dowido, pirmgiedotins.

2. Pone Diewe, aß tawim *nuſitikiu, ne dūk manę niekadav gėdoje buti; ißgélbėk manę per ſawą teiſybę! *Pſ. 25, 2.

3. Prilenkk ſawo auſis manęſp, ſkubrey gélbėk manę! Buk man ſtipra ůle ir pilimi, jeib manę gélbėtumbei!

4. Nėſa tu eſi man ůle ir pilimi, dėl *ſawo wardo norėtumbei manę wadżot ir weſti. *Pſ. 23, 3.

5. Tu norėtumbei manę iß tinklo ißtráukti, kurį jie man ſpénde; nėſa tu eſi mano ſtiprybe.

6. *J tawo rankas aß padůmi ſawo dußią; tu manę ißgélbėjei, Wießpatie, tu wiernaſis Diewe. *Luk. 23, 46.

7. Aß neapkenczu laikanczůjů ant pikto pamokſlo, bet aß nuſitikiu Ponu Diewu.

8. Aß *dżaugiůs ir linkſmas eſmi iß tawo loſkôs, kad tu padaboji ant mano wargo, ir pażyſti mano dußią bėdoje. *Pſ. 9, 3.

9. Jr ne padůdi manę į rankas neprieteliaus; tu paſtatai mano kojas ant placżôs wietôs.

10. Pone Diewe, buk man malonus, nės aß eſmi tužboj; mano *gymis pagédo dėl ſmutkôs, priegtam mano dußia ir kunas;
*Pſ. 6, 3.

11. Nės mano amžias nuſimažino dėl ſmutkôs, ir mano cżėſas dėl duſáujimo: mano ſtiprybe pagédo dėl mano nuſidėjimo, ir mano káulai ißdżuwo.

12. Man taip pikt yra, kad aß gėda paſtojau mano kaimynams, ir baidykle mano gentims; kurie manę rég ant ulycżôs, bėg nů manęs.

13. Użmirßtas eſmi ßirdije, kaip numiręſis; aß paſtojau, kaip ſudaużyts rykas.

14. Nėſa daug kolioj manę bjaurey, kad kożnas manęs baidos; jie *dumja tarp ſawęs prieß manę, ir dumoj manę nużawinti. *Pſ. 2, 2.

15. Bet aß, Pone Diewe, tawim nuſitikiu ſakydams: tu eſi mano Diewas.

16. Mano *cżėſas yra tawo rankoſe; ißgélbėk manę nů ranků mano neprietelių ir nů tů, kurie manę pérſekinėja. *Pſ. 139, 16.

17. Důk *żibėti ſawo wéidą ant tawo tarno; gélbėk manę per ſawo malonę! *4 Moiż. 6, 25. Pſ. 80, 4.

18. Pone Diewe, ne důk manę gėdoj buti, nėſa aß tawęſp ßaukiu; Diewo-neſibijantieji gėdoje tur buti ir nutilditi pékloje.

19. Nutilti turėtu wiſů newiernůjů naſrai, kurie prieß teiſųjį ſtacżey, puikey ir papeiktinay kalba.

20. Kaip didi yra tawo malone, kurę ſlaptomis ißlaikei tiems, kurie tawęs bijos, ir parodai tiems, kurie po żmonių akių tawimi nuſitik.

21. Tu *jůs paſlėpi ſlapta prie ſawęs nů kożno tycżáwimo, tu użdengi jůs namůſe nůg liežuwjů waidijanczůjů. *Pſ. 27, 5.

22. Pagirtas t'eſie Pons Diewas, kad *indywną gerybę man parode ſtipriame mieſte! *Pſ. 17, 7.

23. Nės *aß ſakiau ſawo drebėjime: aß eſmi patremtas nů tawo akių; tacżau klauſei balſą mano práßimo, kad tawęſpi ßaukiau.
*Pſ. 116, 11.

24. Mylėkite Poną Diewą, wiſi jo ßwentieji! tikinczůſius apſaugoj Pons Diewas, bet bagotingay użmoka puikawojanczamjam.

25. * Bukite linksmi ir ne nusiminkite, wisi, kurie jûs Pono Diewo láukiat! * Ps. 27, 14.

32. Psalmas.

Apie Apteisinimą.

1. Pamokinimas Dowido.

Geray * tam, kuriam pérzengimai atléisti, kuriam griekai apdengti yra. * Rym. 4, 7.

2. Geray tam zmogui, * kuriam Pons Diews nusidējimus ne † prirokůj, kurio dwasēje niera wyliaus. * Jez. 38, 17. 1 Moiz. 15, 6.

3. Nēs kad aß norējau jûs * uztylēti, † ißdzuwo mano káulai, dēl mano dienißkojo waitojimo. * Job. 31, 33. † Ps. 31, 11.

4. Nēs tawo ranka sunki buwo ant manęs dieną bey nakti, jog mano * drēgnumas ißdzuwo, kaip antay wasarą dzústa. Sēla. * 1 Zom. 5, 7.

5. Todēl aß taw ißsipazystu sawo griekus, ir ne slēpju sawo nusidējimus. Aß tariau: aß ißsipazisiu Ponui Diewui sawo pérzengimus; tay atléidai man nusidējimus mano griekû. Sēlą. * Ps. 38, 19. Neem. 1, 6. Pam. 28, 13. † 1 Jon. 1, 9.

6. Dēl to melsis tawę wisi ßwentieji * tikru czēsu; todēl, kad rasis didi twanai wandens, tay anie ne prieis jûs. * Jez. 55, 6.

7. * Tu esi man apgintojis; apsaugok manę nů tuzbôs, kad aß ißgélbētas tikray linksmay galēczau gárbinti. Sēla. * Ps. 27, 5.

8. Aß tawę * pamokisiu, ir taw kélią ródisiu, kuriům waikßczosi; aß sawo akimis tawe wadzosiu. * Ps. 25, 12.

9. Ne bukit kaip arklei ir ásilai, kurie ne ißmáno, * kuriems reik kamanas ir zaislus į burną dēt, kad jie ne nor tawęspi. * Pam. 26, 3.

10. * Diewo-nesibijąsis tur daug wargû, bet Ponui Diewui nusitikintiji gerybe apglobs. * Ps. 16, 4. Ps. 34, 22.

11. * Dzaugkites Ponu Diewu, ir bukit linksmi, jûs teisieji, ir gárbinkit, wisi jûs gerieji! * Ps. 33, 1.

33. Psalmas.

Musû Szirdies Dzaugsmas randasi Pagárbinime Pono Diewo Gerybjû.

* Dzaugkites, jûs teisieji, Ponu Diewu; gerieji tur ji geray liaupsinti. * Ps. 64, 11. Ps. 97, 12.

2. Dekawokit Ponui Diewui su árpomis, ir * giedokit jam liaupsês-giesmę ant psalteriaus dêßimts strunû! * Ps. 92, 4.

3. Giedokit jam * naują giesmę; geray zaiskite ant zaislû strunas turinczû su skambējimu! * Ps. 40, 4. Ps. 96, 1. Ps. 98, 1.

4. Nēsa * Diewo zodis yra teisus; ir ką jisai zada, tai attesia tikray. * Ps. 19, 10.

5. Jis myl teisybę ir sudą; * zéme pilna yra gerybês Pono Diewo. * Ps. 119, 64.

6. Dangus zodzu Pono Diewo yra sutwértas, ir wisi jo pulkai dwase jo burnôs.

7. Jis * sulaiko wandeni juriose, kaip ryke, ir dest gilumus į paslēptą. * Ps. 104, 9.

8. Wisas swietas te prisibijos Pono Diewo, ir po jo akiû te dreb wislab, kas gyw yra! * Ps. 67, 8.

9. Nēsa * jam kalbant stojąsi, jam prisákant gatawa ant zémês. * 1 Moiz. 1, 3.

10. Pons Diews * ißniekina pagonû ródą, ir nulenkia zmoniû dumas. * Job. 5, 12.

11. Jr Pono Diewo * roda pasiliekt amzinay, jo ßirdiês dumos wisados. * Pam. 21, 30. Jez. 14, 27.

12. * Gér tiems zmonēms, kuriû Wießpats Diewas yra; zmonēms, kurius saw ant tēwonystês apsirinkęs. * Ps. 144, 15.

13. Pons Diews iß dangaus * máto, ir rég wisû zmoniû waikus. * Ps 14, 2.

14. Nů sawo stipriojo sosto jis rég ant wisû gywénanczû ant zémês.

15. Jis lenkia jû wisû ßirdi, jis daboja ant jû wisû darbû.

16. Karáliui ne gélbti dide jo macis; milzins ne ißgélbams per didę sawo sylą.

17. * Zirgai taipojau ne padest, ir jû dide stiprybe ne ißgélbti. * Judit 9, 13.

18. Sztay, *Pono Diewo akis rėg ant jo prisibijanczůjů, ant jo malonês nusitikinczůjů, *Zir. 34, 19.

19. Kad jů dużią iszgelbētu nů smertiês, ir *papenētu jůs branʒgybēje. *Ps. 34, 10.

20. Musů dużia *láukia Pono Diewo; jis yra musů gelbētojis ir ginējas. *Jez. 8, 17.

21. Nēsa musů szirdis dzaugias jůmi, ir mes nusitikim ant szwentojo jo wardo.

22. Tawo *malone, Pone Diewe, t'esie ant musů, kaip tawim mes nusitikim. *Ps. 31, 7. 8.

34. Psalmas.

Dėkawone uż Diewo Meilę.

1. Psalmas Dowido, kaip jis dējosi, be Próto esąs, po Akiů Abimelēko, kursai ji szalin wáre, ir jis atstojo. *1 Zom. 21, 13.

2. Asz *Poną Diewą szlowisiu wisados, jo liaupse wisados bus mano burnoj. *Ps. 63, 3.

3. Mano duszia *girsis Pono Diewo, jeib pawargulei tai iszgirdę dzaugtus. *Jer. 9, 24.

4. Gárbinkit su manim Poną Diewą, ir *paáuksztinkim isz wieno jo wardą! *Ps. 145, 1.

5. Kaip asz Pono Diewo jēszkojau, jisai man atsiliepe, ir iszgélbējo manę isz wisôs mano baimês.

6. Kurie į ji wéizd ir prie jo glaudzas, tů wéidas ne bus apgēdintas.

7. Kaip szis pawargęsis szauke, iszgirdo Pons Diews, ir gélbējo ji isz wisôs jo bēdôs. *Zir. 21, 6.

8. *Angēlas Pono Diewo aplink tus guldosi, kurie jo bijos, ir iszgélbti jůs. *1 Moiz. 32, 1. 2. 2 Kar. 6, 17. Ps. 91, 11.

9. Ragáukit ir regēkit, kaip meilingas Pons Diews yra; *geray tam, kursai jůmi nusitik. *Ps. 2, 12.

10. Bijokites Pono Diewo, jůs jo szwentieji; nēs *kurie jo bijos, nieko ne stokoj. *Ps. 37, 19.

11. Bagotieji tur pristokti ir badēti; ale kurie Pono Diewo jēszko, ne stokoj neyjokio lobjo.

12. *Eikszte szen, waikai, klausykit manęs, asz jus pamokisiu Diewo báimę. *Ps. 66, 16.

13. *Kas yra, kursai geidża géro gywasczo, ir rods geras dienas turētu? *1 Petr. 3, 10.

14. Saugok sawo liežuwį nů pikto, bey sawo lupas, kad neteisybês ne kalbētu.

15. *Liáukis nů pikto, ir daryk, kas gér yra; jēszkok pakajaus, ir sekk ji. *Ps. 37, 27. 1 Petr. 3, 11.

16. *Akys Pono Diewo rėg ant teisiůjů, ir jo ausys ant jů szaukimo. *Job. 36, 7.

17. Bet *wéidas Pono Diewo prieszijas piktay dárantiemsiems, kad † jů paminklą iszgaiszintu nůg żémês. *Ps. 5, 5. † Job. 18, 17.

18. Kad teisieji szaukia, tay *klauso Pons Diews, ir iszgélbt jůs isz wisôs jů bēdôs. *p. 5.

19. *Pons Diews arti yra tiems, kurie sudaużytôs szirdiês yra; ir gélbti tiems, kurie sumusztą tur umą. *Luk. 18, 13. 14.

20. Teisusis daug tur kentēti, ale Pons Diews gélbt ji isz to wiso.

21. Jis apsaugoj wisus jo káulus, idant neywiens jů ne butu suláusztas.

22. Diewo-nesibijantiji nepaláima nużawis; ir kurie teisųjį neapkencz, bus kalti.

23. Pons Diews iszgélbti duszias sawo tarnů, ir wisi, kurie jamui nusitik, iszliks nekalti.

35. Psalmas.

Malda dėl Iszgelbējimo nů Nepriételiů Smarkumo.

1. Psalmas Dowido.

Pone Diewe, bárkis su manim bárianczeiseis, kariáuk priesz manę kariáujanczůsius!

2. Nutwérk skydą bey ginklus, ir kélkis man ant pagálbôs! *Ps. 12, 6.

3. Pagáuk ragótinę ir apgink manę nů pérsekinejanczůjů manę. Sakyk mano duszai: „Asz esmi tawo pagalba!"

4. Tur gēdetis ir apgēdinti but, kurie tykoj mano duszôs; atbulay tur eiti ir gēdoje buti, kurie man pikt wélija. *Ps. 40, 15.

5. Jie tur buti kaip *pelai prieß wēją, ir angēlas Pono Diewo te pastum jůs ßalin. *ps. 1, 4.

6. Jů kélias tur but tamsus ir slidus, ir angēlas Pono Diewo te persekinēj jůs.

7. Nēsa jie man be priežastiēs spénde sawo tinklùs ant pagadinimo, ir be priežastiēs mano dußiai důbes padáre.

8. Jis tur iß nežiniôs užpultas buti, ir jo tinklas, kuri paspéndęs, tur ji sugáuti, ir tame tur sugáutas buti.

9. Bet mano dußia turētu dżaugtis Ponu Diewu, ir pasilinksmint jo pagálba.

10. Wisi mano káulai tur sakyt: Pone Diewe, kas taw yr lygus? kursai *tu bēdnąji ißgélbi nů sylingésniojo už ji, ir pawargusiji bey bēdnąji nů jo plēßikû. *Job. 36, 15.

11. Neteisus liudininkai kéliasi, ir káltin manę to, ko nekalts esmi.

12. Jie man *pikt dáro už gérą manę i ßirdiês negandą iwerst norēdami. *ps. 38, 21.

13. Bet aß aniams *sergant apsiwilkau žaku, múczijaus pástnikawimu, ir meldżaus iß ßirdiês be paliówimo. *Xym. 12, 15.

14. Tikējaus, ji ēsant mano prieteliumi ir broliu; aß wáikßczojau smútnas, kaip kurs géd sawo motinôs.

15. Bet jie dżaugias iß mano ißkádôs ir susirenka; raißieji susirenka prieß manę be mano kaltybês; jie plēßia nesiliáudami.

16. Su balamutais, kurie dédasi wierni ēsą, ir apjůktojeis walgio dēley jie *grēžia sawo dantimis ant manęs. *Job. 16, 9.

17. Pone Diewe, *ikkoley tai kentēsi? ben ißgélbēk mano dußią iß jů trankſmo, ir mano †wienturtę nů jaunûjû liutû! *ps. 119, 84. ps. 22, 21.

18. Aß taw *dēkawosiu didime surinkime, ir tarp daug žmoniû aß girsiu tawę. *ps. 40, 10. 11.

19. Te nesidżaug ant manęs, kurie man neteisey kerßija; ney akimis mane te ne apßaipo, kurie manę be priežastiês n' apkencz.

20. Nēsa jie *tykoj ißkádôs daryt, ir jēßko newiernas prowas prieß pakajingůsius žémēje. *ps. 36, 5.

21. Ir didey ißsižioję ant manęs sáko: „*tai, tai, tai rods norime." *ps. 40, 16.

22. Pone Diewe, tu regi, ne tylēk; Wießpatie, ne buk toli nů manęs!

23. *Budinkis ir pabuskant mano sudo ir ant mano prowôs, mans Diewe ir Wießpatie! *ps. 44, 24.

24. Wießpatie mans Diewe, sudik manę pagal sawo teisybę, kad jie ant manęs nesidżaugtus.

25. Te ne sáko jie sawo ßirdije: „tai, tai, to norējom;" te ne sáko jie: „mes ji prarijom."

26. *Tesigēd ir te stow apgēdinti wisi, kurie mano wargais dżaugiasi; testow apwilkti gēda ir apgēdinimu, kurie giriasi prieß manę. *p. 4.

27. *Te giriasi ir te dżaugiasi, kurie man wélij prowoj laimēti ir wisada sáko: Pons Diews turētu buti didey paßlowints, kursai sawam tarnui gér wélij. *ps. 40, 17.

28. Ir mano liežuwis kalbēs apie tawo teisybę, ir tawę kas-dieną gárbis.

36. Psalmas.

Malda ir Skunda prieß Weidmainius Diewo-nesibijanczůsius.

1. Psalmas Dowido, Pono Diewo Tarno, pirmgiedotins.

2. Iß dugno mano ßirdiês apie piktûjû elgimą yra sakyta, kad prie jů neyjokiôs diewo-baimês niera. *1 Moiz. 20, 11.

3. Jie *teisinas tarp sawęs, jeib piktąję sawą prową paskubintu, ir kitus i gēdą iwestu. *2 Kar. 17, 9.

4. Jů *wisû pamokslas yra ißkadingas ir sumelůtas; jie ir ne důstis mokinti, kad gér darytu. *ps. 59, 13.

5. Bet ant sawo pátalo jie *dumoja ißkaditi, ir stiprey stow ant piktojo kélio, ir nesibaido neyjokio pikto. *Mik. 2, 1.

6. Pone Diewe, tawo *malone patenk sulyg dangumi,

ir tawo tiesa sulyg debesimis. * Ps. 57, 11. Ps. 108, 5.

7. Tawo teisybe stow kaip Diewo kalnai, ir tawo tiesa kaip dides gilybes; Pone Diewe, tu gélbi kaip žmones taip ir bandą.

8. Kaip brangi yra tawo malone, Diewe, kad žmoniû waikai po *pawēsiu tawo sparnû nusitik! * p. 11. Ps. 17, 8.

9. Jie *atsiger iß bagotûjû lobjû tawo namû; ir tu jûs girdai pasimēgimu, kaip su upe. * 5. Moz. 5, 1.

10. Nēsa pas tawę yra *gywoji wersme, ir tawo ßwiesybēje †régime ßwiesybę.
* Jer. 2, 13. P. 17, 16. † Jez. 9, 2.

11. *Jßplátink sawo gerybę ant pažystanczûjû tawę, ir sawo teisybę ant gerûjû. * p. 8.

12. Ne důk manę pamintu buti nůg puikiûjû; ir rankà Diewo=nesibijanczûjû te ne pardaužo manę.

13. Bet *piktadējei te půl czejau, kad butu patremti ir ne ißsilaikytu.
* Jer. 50, 32.

37. Psalmas.

Pasipiktinimą dël Palaimôs Diewo=nesibijanczûjû reik wéngti.

1. Psalmas Dowido.

Ne *pérpykk ant piktûjû; ne buk pawydis ant piktadējû;
* Pam. 24, 19. Mok. 10, 4.

2. Nēsa jie kaip žole umay bus pakirsti, ir kaip žalioji žole pawys.

3. Nusitikēk *Ponu Diewu ir daryk geray, pasilikk žémēje ir penēkis wiežlibay. * Oz. 12, 6. 7.

4. Turēk sawo pasimēgimą iß Pono Diewo, tas taw důs, ko tawo ßirdis geidža.
* Ps. 20, 5.

5. *Paliecawok Ponui Diewui sawo kelius, ir nusitikēk jůmi, jis ißtaisys geray,
* Matt. 6, 25.

6. Jr *ißródis tawo teisybę kaip ßwiesybę, ir tawo wiernybę kaip pētus. * Jez. 58, 8.

7. Buk kantrus Ponui Diewui ir láukk jo! Ne papykk ant to, kuriam jo weikals laimingay sēkasi.

8. Liáukis nů kerßto ir pamesk rustybę; ne papykk, jeib ir tu pikto ne darytumbei. * Efez. 4, 26. 31.

9. Nēs piktieji bus ißgaißinti; bet kurie láukia Pono Diewo, *žémę apturēs. * p. 11. Pam. 2, 21.

10. Dar mážo be reik, tay jau ne b'yra Diewo=nesibijanczojo; ir kada tu weizdēsi jo wietôs, ne be bus jo.

11. Bet pawargulei *apturēs žémę, ir džaugsis †didžame pakájuje.
* Matt. 5, 5. † Ps. 119, 165.

12. Diewo=nesibijąsis grumždža teisiamjam, ir *sukánda sawo dantis ant jo. * Job. 16, 9.

13. Bet Pons Diews jůkias jo; nēsa jis rég, kad jo diena ateiti.

14. Diewo=nesibijantieji ißtráukia kárdą, ir itempja sawą kilpini, kad ubagą ir pawarguli parstumtu, ir žawintu gerůsius.

15. Bet jû kárdas eis i jû paczû ßirdi, ir jû kilpinis palúß.

16. Mažumas, kuri teisusis tur, geréśnis yra, ne kaip didysis lobis daugiû Diewo=nesibijanczûjû.

17. Nēsa *pétis Diewo=nesibijanczûjû palúß, bet Pons Diews ißlaiko teisiůsius. * 1 Zom. 2, 31.

18. Pons Diews pažysta dienas gerûjû, ir jû lobis amžinay ißsilaikys.

19. Jie ne bus gēdoje piktame czēse, ir *brangybēje gana apturēs.
* Ps. 112, 3.

20. Nēsa Diewo=nesibijantieji prapuls, ir neprietelei Pono Diewo, norint butu kaip gražiáusia lanka, taczau sugaiß, kaip dumai ißnyksta

21. *Diewo=nesibijąsis žyczija ir ne užmoka; ale teisusis mielaßirdingas ir důsnus yra.
* Zir. 29, 2. Ps. 112, 5.

22. Nēsa jo *péržegnotieji apturês žémę, bet jo prakeiktieji tur but ißgaißinti. * Ps. 25, 13.

23. Tokio wyro žingsnis Pono Diewo yra paskubinamas, kursai mēgsta jo keliais.

24. *Jey jis půla, tay ne atmetams yra, nēsa Pons Diews ji ißlaiko prie rankôs. * Ps. 145, 14.

25. Jáunas buwau ir pasenau, ir niekaday ne regējau teisuji prastotą, ney jo sēklą důnôs jēßkinējanczę.

26. Jis wisados yra mielaßirdingas, ir su džaugsmu žyczij; ir jo sēkla bus péržegnota.

27. *Liáukis nů pikto, ir daryk gérą, ir pasilikk wisados!
* Ps. 34, 15.

28. Nēsa Pons Diews myl tiesą, ir ne prastoj sawo szwentůsius; amžinay jie bus apsaugojami, bet Diewo=nesibijanczůjů sēkla bus sugaiszinta.

29. Teisieji gywéntinay gáun žémę, ir pasilickt toje amžinay.

30. Teisiojo burna kalba iszminti, ir jo liežuwis mokina tiesą.

31. Jokanas jo Diewo yra jo szirdije, jo žingsnei ne slysta.

32. * Diewo=nesibijąsis tykoja teisiojo, ir dumoj ji nužawinti.
* Ps. 10, 9.

33. Ale Pons Diews ne důst ji i jo rankas, ney pražudo ji, kada nusúdijams yra.

34. Láukk Pono Diewo ir laikyk jo kélią, tay jis tawę iszkéls, kad žémę gywéntinay gáutumbei; tu iszwysi, kad Diewo=nesibijantieji bus iszgaiszinti.

35. Asz maczau Diewo=nesibijanti, tas iszsikēle ir iszsiplátino, ir žaliawo kaip bapkû=médis.

36. Jr kaip praējau, sztay, * jau ne be buwo; asz jo kláusiau, bet niekur ne randamas buwo.
* Job. 4, 20. Ps. 10. 15. Pam. 29, 16.

37. Pasilikk * géras ir buk teisus, nēsa tokiems paskiáusey geray bus.
* 1 Moiž. 39, 8. 9.

38. O * peržengtojei wisi isz wieno bus iszpústiti, ir Diewo=nesibijantieji galiáusey bus sugaiszinti.
* Ps. 73, 19.

39. Ale Pons Diews gélbti teisiůsius; * tas yra jů stiprybe bēdoje.
* Ps. 46, 4.

40. Jr Pons Diews jůs užstos ir iszgélbēs jůs, jis jůs nů Diewo=nesibijanczůjů iszgélbēs ir jiems padēs; nēsa jie * nusitik jamui.
* Jszm. 3, 9.

38. Psalmas.

Pristwertimo=Malda dēl Atwálnijimo nů sunkaus Grieko.

1. Psalmas Dowido ant Paminklo.

Pone Diewe, ne * korawok manę sawo narse, ney kožnik manę sawo kerszte!
* Ps. 6, 2.

3. Nēsa tawo strēlos yra manije, ir tawo ranka spaudž manę.

4. Nieko sweiko niera maname kune dēl tawo grumždimo; ir neyjokio pakajaus kaulůse mano dēl mano griekû.

5. Nēsa mano griekai péreit mano galwą; kaip sunki kokia naszta jie man persunkus pastojo.

6. Mano žaizdos smird ir puliůj, dēl mano neiszmintiês.

7. Asz wáikszczoju pasilenkęs ir labay susirietęs, wisą dieną asz wáikszczoju smutnas.

8. Nēsa mano * strēnos wisay padžusta, ir niera nieko sweiko ant mano kuno.
* Ps. 22, 15. 16.

9. Su manim isz wiso kitaip yra, asz esmi didey sukultas, asz dejůju dēl nepakajawimo sawo szirdiês.

10. Pone Diewe, po tawo akiû yra wisas mano noras, ir mano * dusáujimas taw ne užslēptas.
* Ps. 6, 7.

11. Mano szirdis dréba, mano syla manę prastojo, ir szwiesybe mano akiû niera manipi.

12. Mano * mylimieji ir prietelei stow priesz manę, ir baidosi mano slogôs; ir mano artimieji atsitolin.
* Job. 19, 14.

13. Jr kurie mano duszios tykoj, spéndž man; ir kurie man pikt wélij, kalba, kû budu nor iszkádôs daryti, ir wisokias buklystes dumoj.

14. Bet asz turiu buti kaip kurtinys, ir ne girdēti; ir kaip * nebilys, kursai sawo burnôs ne atwer.
* Jež. 53, 7.

15. Jr turiu buti kaip negirdis ir ne=turis * priesztarimo sawo burnoj.
* 1 Petr. 2, 23.

16. Ale asz tawęs láukiu, Pone Diewe, tu, Wieszpatie mano Diewe, iszklausysi.

17. Nēs asz dumoju, jeib ant manęs * nesidžaugtus; kada mano koja paslystu, didey jie priesz manę girtusi.
* Ps. 30, 2.

18. Nēsa asz ant wargo esmi léistas, ir mano sopējimas wisaday esti po mano akiû.

19. Nēs asz pasakau sawo nusidējimą, ir rupinůs dēl sawo griekû.

20. Ale mano neprietelei gywén ir yra sylingi; kurie manę neapkencž, yra didi.

21. Ir kurie man *pikt dáro už gérą, statosi prieš manę, todėl, kad aš, kas gér yra, myliu.
22. Ne prastok manę, Wiešpatie mano Diewe, ne buk toli nů manęs!
* Ps. 109, 5.
23. * Pasiskubink man pristoti, Pone Diewe, † mano pagálba!
* Ps. 40, 14. † Ps. 35, 8.

39. Psalmas.

Malda dėl žiniôs išganytingay mirti, kaip tikra liekarstwa prieš Pasipiktinimą.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins * Jedutuno. * Ps. 62, 1.
2. Aš apsiėmjau saugotis, kad ne susigriešiczau sawo liežuwju. Aš sawo burną waldysiu, kadangi turiu regėti Diewo-nesibijäntiji po sawo akiů.
3. Aš * nutilau ir tyliu ir ne sakau džaugsmo, ir sawo wargus turiu ryti į sawę. * Ps. 38, 14.
4. * Mano širdis užsidege mano kune, ir kada to atsimenu, néy degte degu; aš kalbu sawo liežuwju. * Ps. 119, 53.
5. Bet Pone Diewe, ben * pamokink manę, kad gálas su manim tur buti, kad mano ámžias sawo czėsą tur, ir aš atstóti turiu. * Ps. 90, 12.
6. Sztay, * mano dienos yra kaip plaštaka pas tawę, ir mano ámžias kaip niekis po tawo akiů. Kaip wisiškay nieku yra wisi žmones, kurie taip be báimės elgiasi! Sėla.
* Ps. 90, 5.
7. Jie wáikšczoj kaip šešėlis, ir noprosnay didey pasirúpin; jie * renka ir ne žino, kam tai teks.
* Mok. 2, 18. 21. Luk. 12, 18. s.
8. Taygi, Pone Diewe, kům aš linksminsiůs? Aš * nusitikiu tawimi.
* Ps. 25, 2.
9. * Išgélbėk mane nů wisů mano grieků, ir ne důk manę paikiemsiems apjůku buti! * Ps. 79, 9.
10. Aš tylėsiu, ir sawo burną ne atwérsiu; * tu geray ištaisysi.
* Ps. 37, 5.
11. * Attolink nů manęs sawo slogą, nės aš apalpau del korawonės tawo rankôs. * Matt. 26, 39.
12. Kada tu žmogų grieků-dėl baudi, tay jo grażumas suėdamis yra, kaip nů kandžů. Ak * kaip wisay nieku yra wisi žmones! Sėla.
* Ps. 62, 10.
13. Klausyk mano maldôs, Pone Diewe, ir pérmanyk mano šauksmą, ir ne tylėk ant mano ašarů! nės * aš esmi kaip tawo ateiwis, taip ir tawo miesczonis, kaip wisi mano tėwai.
* 1 Moiž. 35, 27. 3 Moiž. 25, 23. 1 Kuf. 30, 15. Ps. 119, 19. 2 Kor. 5, 6. 7. Pil. 3, 20. 1 Petr. 2, 11. Ebr. 11, 13.
14. * Liáukis nů manęs, kad atsigaiwinczau, pirm-neng nueiczau ir daugiaus czonay ne buczau.
* Job. 10, 20. Bar. 2, 13.

40. Psalmas.

Prarakawimas apie Kristų, jo Kentėjimą ir Prarakystės Urėdą.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins.
2. Aš * láukiau Pono Diewo, ir jis lenkėsi manęsp ir † klause mano šauksmą.
* Ps. 27, 14. † Ps. 5, 3. Ps. 18, 7. Ps. 34, 16.
3. Ir ištráuke manę iš baisiôsės důbės ir * iš purwů, ir pastáte mano kojas ant ůlės, kad tikray minti galiu; * Ps. 42, 8.
4. Ir dáwe man naują giesmę į mano burną, gárbinti musů Diewą; toktai daug regės, ir bijosis Pono Diewo, ir ant jo nusitikės.
5. Gér tam, kurs sawo nusitikėjimą guldo ant Pono Diewo, neygi gręžiasi prie puikiůjů ir melůjanczůjů!
6. Wiešpatie mano Diewe, didi yra tawo stebuklai ir tawo mislys, kurius tu ant musů parodai; taw neywiens niera lygus; aš jůs apsakysiu, ir apie jůs kalbėsiu, kaczeig jie ne paskaitomi yra.
7. * Apieros ir walgimo-apieros taw ne pamegsta, bet ausis tu man atwėrei; tu ne nori ney déginimo-apierôs ney apierôs už griekus.
* Ps. 51, 18. Ebr. 10, 5.
8. Tay aš sakiau: štay, ateimi, * knygose apie manę yr parašyta. * Jon. 5, 39. 46. Ebr. 10, 7.
9. Tawo * wálę, mans Diewe, aš rods pildau, ir tawo zokaną turiu sawo širdje. * Jez. 50, 5.
10. Aš * apsakysiu teisybę didime surinkime; štay, aš ne důsiu saw

užkimšti sawo burną; Pone Diewe, tu tai žinai. * Ps. 35, 18.

11. Tawo teisybę ne slēpju sawo širdije; apie tawo wiernybę ir apie tawo išgánimą aš kalbu; aš ne slepju * tawo malonę ir wiernystę po akiû didžojo surinkimo. * Ps. 57, 4.

12. Bet tu, Pone Diewe, ne atkreipk nů manęs sawo mielaširdingystę; dûk sawo * malonę ir wiernystę wisada manę apsaugot! * Ps. 61, 8.

13. Nēs wargai be skaitliaus manę apēme, mano griekai manę pagáwo, kad ne-galiu regēti; jû * daugiaus yra, ne kaip plaukû ant mano galwôs, ir † mano širdis manę prastojo. * Ps. 69, 5. † Ez. 32, 10.

14. Dûk taw pasimēgt, Pone Diewe, kad tu manę gélbētumbei; * skubinkis, Pone Diewe, man ant pagálbôs! * Ps. 22, 20. Ps. 38, 23.

15. * Gēdētis turētu ir apgēdinti buti, kurie tyko mano dušiôs, kad ję nužawintu; atgalôs turētu gryšti ir gēdoje buti, kurie man ką pikt wélija. * Ps. 35, 4. Ps. 70, 3.

16. Jie sawo gēdoje turētu nusigąsti, kurie ant manęs šaukia: „czeba, czeba!“

17. Turētu * džaugtis ir linksmintis wisi, kurie tawęs kláusinēj; ir kurie tawo išganimą myl, tur sakyti wisados: „Pone Diewe, búk didey pagárbintas!“ * Ps. 35, 27.

18. Nēs * aš esmi bēdnas ir pawargęs, bet Pons Diews rúpinasi už manę; tu esi mano gelbētojis ir išganytojis; mans Diewe, ne trukk! * Ps. 70, 6. Ps. 109, 22.

41. Psalmas.

Apie Geradējystę ir Newiernystę.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins.

2. Geray tam, kurs pasigail reikalaujanczojo, tą Pons Diews išgélbēs piktame czēse.

3. Pons Diews jį apsaugos ir * gywą išlaikys, ir dûs jam geray pasisekt ant žémês, neygi jį padûs ant walês jo neprieteliû. * Darb. 9, 36. s.

4. Pons Diews jį atgaiwis ant smertiês patalo; tu jį gélbēsi iš wisôs jo ligôs.

5. Aš tariau: * Pone Diewe, buk man malonus, gydik mano dušią, nēsa taw aš susigriešijau. * Ps. 6, 3.

6. Mano neprietelei pikt kalba prieš manę: „kada jis mirs, ir kada jo wardas išgaiš?“

7. Jie ateit žiwalgyti, ir taczau ne iš širdiês dumoj; bet bile-ko jēško, kad galētu bluzniti, ir nuêję išplatin.

8. Wisi, kurie manę n' apkencz, * tylomis prieš manę eit, ir dumoj pikt ant manęs. * Matt. 22, 15.

9. Jie didžáusią klástą prieš manę sudumoj: „kada jis gulēs, ne turēs wēl kéltisi.“

10. Ir mano prietelius, kuriam aš pasitikējau, kurs mano * dûną wálge, po kojû manę mina. * Ps. 55, 14. Jon. 13, 18. Darb. 1, 16.

11. Bet tu, Pone Diewe, buk man malonus, ir gélbēk manę, tay aš jiems užmokēsiu.

12. Ant to numanau, kad tu manimi mēgsti, kad mano neprietelius ant manęs ne šukaus.

13. Bet manę tu išlaikai mano nobažnystês dēley, ir statai manę po sawo akiû * amžinay. * 1 Nus. 18, 27.

14. Pašlowints * buk Wiešpats Diewas Izrael nûg amžiû iki amžiû! Amen, Amen. * Luk. 1, 68.

42. Psalmas.

Bēda ir Palinksminojimas Pérsekinētûjû.

1. Pamokinimas Waikû Kora, pirmgiedotins.

2. Kaip * élnis šaukia šwiežio wandens, taipo mano dušia, Diewe, šaukia tawęspi.

3. Mano dušia trokšta Diewo, gywojo Diewo; kada iškaksu tenay, kad Diewo wéidą regēczau? * Ps. 22, 1.

4. Mano ášaros yra mano penukšlas dieną ir nakti, kadangi man kas-dieną sakoma yra: „* kame dabar tawo Diewas?“ * Ps. 79, 10.

5. Kadagi toktai pajuntu, tay * aš sawo širdį išskrēczu sawije; nēsa aš rods norēczau nueiti su pulku, ir su jeis keliáuti į Diewo namus

besídzaugdamas ir dēkawodamas tarp pulkû szwenczanczûjû. * 1 Zom. 1, 15.

6. Kam *nusísmútiji, mano duszia, ir taip nepakajûji manije? láukk Diewo, nēs asz jam dar dēkawosíu, kad jis manę gélbt sawo wéidu. * Ps. 43, 6.

7. Mano Diewe, mano duszia esti smutna manije; todēl atsímenu tawęs źémēje pas Jordanų ir Ermonim, ant mázojo kálno.

8. Tawo *twánai niuk, jog cze wiena gilybe ir ten kita gilybe uźia; wisos tawo bangos ir wilnys eit per manę. * Ps. 69, 2. 3.

9. Pons Diews dienomis pazadējo sawo malonę, ir naktimis giedmi jam ir meldzûs Diewopi sawo gywasczo.

10. Asz sakau Diewui, sawo ûlei: kam *manęs uźmirszai? †kodēl asz taip smutnas turiu waikszczoti, kad mano neprietelius manę spáudza? * Jez. 49, 14. † Ps. 43, 2.

11. Yra kaip razbajyste mano káulûse, kad mano neprietelei manę gēdin, kad jie kas=dienų man sáko: „*kame dabar tawo Diewas?" * p. 4.

12. Kam *smutijiesí, mano duszia, ir taip nepakajûji manije? †láukk Diewo, nēs asz jam dar dēkawosíu, kad jis mano wéido pagálba ir mano Diewas yra. * Ps. 43, 5. † Abak. 2, 3.

43. Psalmas.

Prisztikējimas Diewop, kurs aukszczáusiasis Sudza yra.

1. Sudik *manę, Diewe, ir bylimēk uź manę priesz neszwentûsius źmones, ir iszgélbēk manę nû newiernûjû ir piktûjû źmoniû! * Ps. 26, 1.

2. Nēsa tu esí Diewas mano stiprybēs, kam patremi manę? *kam dûdi manę taip smutnų eiti, kad mano neprietelei manę kankina? * Ps. 42, 10.

3. Siųsk sawo szwiesybę ir sawo tiesą, kad jie manę wadzotu, ir westu manę ant *szwentojo kálno ir ant tawo gywénimo, * Ps. 15, 1.

4. Kad nueiczau prie Diewo altoriaus, prie to Diewo, kursai yra mano *dzaugsmas ir linksmybe, ir taw, Diewe, dēkawoczau ant árpôs, mano Diewe! * p. 63, 6.

5. *Kam smutijiesí, mano duszia, ir taip nepakajûji manije? láukk Diewo, nēs asz jam dar dēkawosíu, kad jis mano wéido pagálba ir mano Diewas yra. * Ps 42, 6. 12.

44. Psalmas.

Nusidawimas ir Malda wisû Szwentûjû.

1. Pamokinimas Waikû Kora, pirmgiedotins.

2. Diewe, més sawo ausímis girdējom, musû tēwai mums pasáke, ką tu darei jû czēse isz senû dienû.

3. Tu sawo ranka prawarei pagonus, ale jûs tu ísodinai; tu źmones iszpústijei, ale jûs tu iszplátinai.

4. Nēsa jie źémę ne perweike sawo kárdu, ney jû pétis jiems gélbējo; bet tawo deszine, tawo pétis ir szwiesybe tawo wéido; nēsa tu jeis pasímēgai.

5. Diewe, tu tas pats esí, mano karálius, kursai tu Jokubui pagálbą źadi.

6. Su *tawim sawo neprietelius sudauźysím; tawo wardan pamisím priesz mus prieszsísténgianczûsius. * Ps. 60, 14.

7. Nēs asz *ne nusítikiu sawo kilpiniu, ir mano kárdas ne gal manę gélbēt. * Ps. 20, 8.

8. Bet tu gélbi mus nû musû neprieteliû, ir apgēdini mus neapkenczanczûsius.

9. Mes kas=dieną gárbisím Diewą, ir tawo *wardui dēkawosím amźinay. Séla. * Ps 54, 8.

10. Kamgi dabar mus patremi, ir dûdi mus gēdoje buti, ir ne *iszeini tarp musû pulkû? * Ps. 60, 12.

11. Tu dûdi mus bēgti po akiû musû neprieteliû, kad mums wiską iszplēsza, kurie mus n' apkencz.

12. Tu dûdi mus suryti, kaip áwis, ir iszsklaidai mus tarp pagonû.

13. Tu pardûdi sawo źmones dowanay, ir ne imi nieką uź jûs.

14. Tu *darai mus iszkoliojimui musû kaimynams, jûkui ir apgēdinimui aplink mus gywénantiemsíems. * Ps. 79, 4.

15. Tu darai mus páwyzdzui tarp pagonû, ir kad zmones galwą ant muſû kráto.

16. Kas=dieną mano *gēda yra po mano akiû, ir mano wéidas pilnas yra apgēdinimo, *Pſ. 69, 20.

17. Kad aß *peikianczus ir bluznijanczus girdēti, ir neprietelius bey paſitießijanczus regēti turiu. *Pſ. 74, 10.

18. Toktay wiſlab ant muſû atējo; ir taczau tawęs ne uzmirßom, neygi newiernay tawo derējime ne dárem.

19. Muſû ßirdis ne atſtojo, ney muſû waikßczojims ne atſikreipe nů tawo kélio,

20. Kad tu mus taipo ſudauzai tarp ſmakû, ir apdengi mus ſu tamſybe.

21. Jey mes wardo ſawo Diewo butumbim uzmirßę, ir ſawo rankas pakēlę ſwetimop diewop,

22. Tay Diewas galētu raſti, kadangi jis *pazyſta muſû ßirdiês dugną. *Pſ. 7, 10. ſ.

23. Nēſa tawęs=dēl kas=dieną *paſmáugiami eſme, ir kaip pjáujamos áwys eſme laikomi. *Rym. 8, 36.

24. Pabuſk, Pone Diewe, *kam miegi? pabuſk, ir mus taip nůdemay ne patremk! *Matt. 8, 24.

25. Kam *paſlepi ſawo wéidą, uzmirßti muſû wargû ir priſpaudimû? *Pſ. 69, 18.

26. Nēſa muſû dußia *prilenkta yra prie zémês, muſû kunas prilipo prie zémês. *Wald. 11, 35.

27. Kélkis, gélbēk mus ir ißwadůk mus dēl ſawo malonês!

45. Pſalmas.

Prarakawimas apie Jauniki Kriſtų, ir apie Szwentûjû Surinkimą, jo Marczę.

1. Mart=Gieſme ir Pamokinimas Waikû Kora ant ßeßiû Strúnû, pirmgiedotins.

2. Mano ßirdis miſlij grazę gieſmę, aß giedoſiu apie karálių; mano liezuwis yra plunkſna géro raßtininko.

3. Tu eſi graziáuſiaſis tarp zmoniû=waikû, *maloningos yra tawo lúpos; todēl Diewas tawę †pérzegnoj amzinay. *Luk. 4, 22. †Ew. Jon. 1, 16.

4. Prijůſk ſawo kardą prie ſawo ßaliês, tu karzygi, ir apſirēdyk grazey!

5. Tu turi laimēti ſawo grozybēj; ateik teiſybei ant pagalbôs, *pawarguſiemſiems ant ſudo ißtaiſimo; tay tawo deßine dywus paródis. *Pſ. 72, 4.

6. Aßtrios yra tawo ſtrēlos, kad zmoniû pulkai po tawo akiû parpůla widuj tarp neprieteliû karáliaus.

7. *Diewe, tawo kráſe ißſilaiko wiſados ir amzinay; ſceptras tawo karalyſtês yra tieſus ſceptras. *Ebr. 1, 8.

8. Tu myli teiſybę ir neapkenti piktą elgimą; todēl tawę, Diewe, tawo Diewas pamóſtijo linkſmybês aliejumi daugiaus, ne kaip tawo draugus.

9. Tawo rúbai yra pilni Mirû, Aloês ir Kezijôs, kada ißeini iß paloczû padarytû iß elepantû=káulû tawo didēje grozybēje.

10. Tawo grazume waikßczoj karáliû dukters; marti ſtow po tawo deßinês wiename brangiáuſiame áukſe.

11. Klauſyk, dukte, dabokis, ir prilenkk ſawo auſis; uzmirßk ſawo zmoniû ir namû ſawo tēwo!

12. Tay pamēgs karálius tawo grozybe, nēſa jis yra tawo Ponas, ir tu turi jo melſtis.

13. *Dukte Zoro bus ſu dowanomis czejau, zmoniû bagotieji po tawo akiû melſis. *Pſ. 72, 10.

14. Karaliaus dukte *wiſa ßlowna iß widaus yra, ji áukſinu rubù apwilkta yra. *2. Gieſm. 1, 8. P. 4, 1.

15. Ji wedama yra pas karálių ißraßytůſe rúbůſe; ir jôs draugalos, mergos, kurios paſeke ję, wédamos yra pas tawę.

16. Jos wédamos yra ſu dzaugſmu ir ſu linkſmybe; ir eit į karáliaus palóczių.

17. Wietoje ſawo tēwû tu gáuſi *waikû, tus padaryſi kunigaikßczeis po wiſas zemès. *Ebr. 2, 13.

18. Aß tawo wardo atſimiſiu nů waikû iki waikû=waikû; todēl dēkawos taw zmones wiſados ir amzinay.

46. Pſalmas.

Bažnyczôs Palinkſminojimas ir Pakajus.

1. Gieſme Waikû Kora, ant Alamoto (apie Jaunumą) pirmgiedótina.

2. Diewas yra *muſû nuſikējimu ir ſtiprybe, pagalba didzoſe bēdoſe, kurios mums tikoſi. * Pſ. 18, 2. 3. Pam. 18, 10.

3. Todēl * neſibijom, kaczeig ſwiets prapultu, ir kalnai widuj juriû nugrimſtu, * Pſ. 3, 2. ſ.

4. Kaczeig jures úžtu, ir nů jû ſuſijudinimo kalnai ſugriútu. Sēla.

5. Taczau Diewo mieſtas labay gražey ißſilaikys ſu ſawo werſmélemis, kur ßwentieji namai yra Aukßczáuſiojo.

6. Diewas yra * jame widuj, todēl jiſai ißſilaikys; Diewas gélbt ji † ankſti. * Apr. 21, 3. † Pſ. 30, 6.

7. Pagonai tur nuſimintis, ir karalyſtes pulti; žeme tur ſugaißti, jam be=griáujant.

8. Pons Diews Zebaot yra ſu mumis, Diewas Jokubo yra muſû apgintoju. Sēla.

9. Szen * eikit ir žwalgykit Pono Diewo dárbus, kurſai ant žémês tokius ißpúſtijimus padáro, * Pſ. 66, 5.

10. Kurſai nurámdo * karus po wiſą ſwietą, kurſai kilpinius ſuláužo, ragotines ſudaužo, ir wežimus ugnimi ſudégina! * Pſ. 76, 4.

11. Tylēkit ir numanykit, kad aß eſmi Diewas! Aß ſaw garbę padaryſiu tarp pagonû, aß padaryſiu ſaw garbę ant žémês.

12. * Pons Diews Zebaot yra ſu mumis, Diewas Jokubo yra mums apgintoju. Sēla. * 2 Nuſ. 13, 10. 12. Rym. 8, 31.

47. Pſalmas.

Apie Kriſtaus Dangun=Žengimą.

1. Pſalmas, pirmgiedotins Waikû Kora.

2. D es į rankas mußdami, wiſi žmones, ir paßukaukit Diewui linkſmu balſu!

3. Nēſa Pons Diews, wiſû aukßczáuſiaſis, yra ißgaſtingas, didis karálius ant wiſôs žémês.

4. Jis ſwietą pawers po muſû, ir žmones po muſû kojû.

5. Jis mums ißrinko į tēwißkês dali garbę Jokubo, kuri jis myl. Sēla.

6. Diewas užženg ßukáwimu, ir Wießpats ſu ſkambancze triuba.

7. Liaupſinkit, * liaupſinkit Diewą; liaupſinkit, liaupſinkit muſû karálių! * Jez. 12, 5.

8. Nēſa Diews yra karálius ant wiſôs žémês; liaupſinkit jam ißmintingay!

9. Diews yra karálius ant pagónû, Diews ſēd ant ſawo ßwentôſês kráſês.

10. Kunigaikßczei tarp žmoniû ſuſirinko, jeib butu žmones Diewui Abraomo; * nēs Diews yra didey paáukßtints prie didzûjû ant žémês. * Pſ. 45, 7.

48. Pſalmas.

Pawéikſlas krikßczonißkôſês Bažnyczôs.

1. Pſalm=Gieſme Waikû Kora.

2. Didis yra Pons Diews ir didey pagirtas mieſte muſû Diewo ant ſawo ßwentojo kálno.

3. Kalnas Zion yra kaip graži ßakéle, iß kuriôs linkſminas wiſa žéme; pas ßali prieß ßiáurę yra * mieſtas didzojo karáliaus. * Matt. 5, 35.

4. Diewas pažyſtams yra jû palocżûſe, kad * jis yra apgintoju. * Pſ. 9, 10.

5. Nēſa ßtay, * karálei ſuſirinko, ir wiſi pro ßáli nuſitrauke. * Pſ. 2, 2.

6. Jie nuſidywijo toktai regēdami, jie nuſigando ir parpûle.

7. * Drebējims jûs tenay ſugáwo, ſopējimas, kaip moterißkę gimdanczę. * Mik. 7, 17.

8. Tu * ſudaužai akrutus jurēſe per rytû=wēją. * Jez. 2, 16.

9. Kaip girdējom, taip ir régim tai ant mieſto Pono Diewo Zebaot, ant mieſto muſû Diewo; Diewas amžinay tą ißlaiko. Sēla.

10. Diewe, mes * láukiam tawo loſkôs tawo bažnyczoj. * Jez. 30, 15.

11. Diewe, koks tawo wardas, tokia ir tawo garbe yra iki ſwieto gálo; tawo deßine yra pilna teiſybês.

12. Tesidżaug kálnas Zion, ir duktèrs Judo * teśtow linksmos tawo prowû dēley! * Apr. 14, 1.
13. Apstokite Zion ir apsikabinkit ję, skaitykite jôs korycżas!
14. Pilnay budawokit jôs múrus, ir paáukßtinkit jôs palocżus, kad apie tai sakyta butu waikû=waikams,
15. Kad * ßisai Diewas yra musû Diewas wisados ir amżinay! jis wadżoj mus kaip jaunumą.
* Jez. 25, 9.

49. Psalmas.

Pamokinimas ir Palinksminojimas prieß Palaimą Diewo=nesibijancżûjû.

1. Psalmas Waikû Kora, pirm=giedotins.
2. Paklausykit, wisi żmones, dabokites wisi, kurie gywi este ßime cżēse,
3. Kaip prastieji, taip ir ponai, kaip bagotieji, taip ir pawargulei podrauge!
4. Mano burna kalbēs apie ißminti, ir mano ßirdis apie rázumą sakys.
5. Mes girdēsim * gérą kalbesi, ir grażų ißdumojimą ant árpôs żaisime.
* Ps. 78, 2. Matt. 13, 35.
6. Kodēl bijocżaus piktose dienose, kada piktenybe mano pamintojû manę apstoj?
7. Kurie * nusitik sawo lobju, ir giriasi sawo didżu turtu. * Ps. 52, 9.
8. Juk brolis ne gál neywieną ißwadůti, neygi neywieną su Diewu sudérinti.
9. Nēsa * perbrangu yra jû dußią ißwadůti, kad tai ne ißtaisys amżinay. * Matt. 16, 26.
10. Jr kacżeig jis ilgay patenka, ar důbēs ne regēs?
11. Nēs regēsim, * kad tokie ißmintingieji tacżau mirßta taipojau, kaip ir durnieji ir paikieji pragaißta, ir † tur sawo lobi kitiems palikti.
* Mok. 2, 16. † Mok. 6, 2.
12. Tai jû ßirdiês noras, kad jû namai pasiliktu wisados, jû gywénimai patektu amżinay ir turētu didę ßlowę ant żémês.
13. Tacżau jie ne gal pasilikt tokioj ßlowēj, bet * tur ißgaißti kaip galwijas. * Mok. 3, 19. 2 Petr. 2, 12.
14. Szitas jû darbas tiktay paikyste yra, tacżau jû waikai tai * giria su sawo burna. Sēla.
* Pam. 28, 4.
15. Jie gul pekloj, kaip áwys, smertis * gáno jůs; ale † gerieji bewéik ant jû ponawos; ir jû tycżawimas tur pragaißti, pekloj tur jie pasilikt. * Jez. 66, 24. † Jßm. 3, 8.
16. Ale Diewas mano dußią * ißgélbēs iß péklôs maciês, nēsa jisai manę priēme. Sēla. * Oz. 13, 14.
17. * Nesibijok, jey kas pralobsta, jey garbe jo namû ißsiplatina.
* Zir. 11, 20. f.
18. Nēsa mirdams * jis nieko ne ims drauge, ir jo garbe ne seks ji.
* Job. 27, 19. Mok. 5, 13. 14.
19. Bet jis linksminas iß ßito gérojo gywénimo, ir tai ßlowina, jey kas gerû dienû jēßko.
20. Szitaip jie eiti paskuy sawo tēwus, ir ßwiesybês ne rég amżinay.
21. Trumpay, kada żmogus ßlowēje yra ir ne tur rázumo, tay jis ißgaißta, kaip banda.

50. Psalmas.

Apie tikrąję Diewo=Szlużbą.

1. Psalmas Assapo.

Diewas, Ponas Diewas, galisis, kalba ir ßaukia swietui nů sáulês użtekējimo iki nusileidimui.
2. Jß * Ziono prasidest grażusis skaistumas Diewo.
* 5 Moiz. 33, 2.
3. Musû Diewas * ateit, ir ne tyl. Jßpústijanti ugnis eit pirm jo, ir aplink ji didi wētra.
* Ps. 96, 13.
4. Jis wadin * dangų ir żémę, kad sawo żmones súditu. * 5 Moiz. 31, 28.
5. Surinkkit man mano ßwentůsius, kurie daugiaus laiko suderējimą, ne kaip apierą!
6. Jr dangus apsakys jo teisybę, nēsa * Diewas yra súdża. Sēla.
* Ps. 7, 12.
7. Klausykite, mano żmones, důkit man kalbēti, Jzraēl, důk man tarp tawęs liuditi: Aß, Diewas, esmi tawo Diewas!
8. Dēl tawo apierôs aß ne=bariu tawę, juk tawo déginimo=apieros wisados be to po mano akiû yra.

9. Aß ne imsiu werßius iß tawo namû, ney ozius iß tawo twártû.

10. Nēsa wisos *zwērys girioje mano yra, ir banda ant kalnû, kur jû po túkstanczeis eiti. *Ps. 8, 8. 9.

11. Aß pazystu wisus paukßczus ant kalnû, ir wisokios zwērys ant lauko po mano akiû yra.

12. Jey alkczau, taw apie tai ne sakyczau; nēsa *zéme yra mano, ir wislab, kas toje yra. *2 Moiz. 19, 5.

13. Bēs dingai, manę norinti jáutē=nôs walgit, arba oziû=kraujo gérti?

14. Apierawok Diewui dēkawo=jimą, ir atadůk Aukßczáusiamjam sawo pázadus!

15. Ir *ßaukk manęspi sawo bēdoje; tay aß tawę ißgél=bēsiu, ir tu manę gárbisi! *Ps. 77, 3. Ps. 91, 15.

16. Bet Diewo=nesíbijanczamjam sako Diewas: kam tu praneßi mano prisákimus, ir imi mano derējimą į sawo burną?

17. O taczau n' apkenti pakluſ=numą, ir n' apsiimi mano zodzû pildit;

18. Wági regēdams bēgi su jům, ir *draugystę laikai su pérzengto=jeis wenczawonystês. *Epez. 5, 11.

19. Sawo burnai tu důdi pikt kalbēti, ir tawo liezuwis wartoj melus.

20. Tu sēdi ir kalbi prieß sawo broli, tu *apkalbi sawo motinôs sunų. *3 Moiz. 19, 16.

21. Tai tu darai, o *aß tyliu, ir tu tiki, manę tokiu busenti, koks tu esi; bet aß tawę korawósiu, ir †taw tai po akiû statysiu. *Jez. 42, 14. Rym. 2, 4. †1 Moiz. 42, 21.

22. Ben dabokites to, jûs, kurie Diewo *uzmirßtat, kad aß kar=tunta (jùs) ne praplēßczau, ir ne butu cze daugiaus neywieno gel=bētojo. *Ps. 78, 11.

23. Kurs dekawonę apiera=woj, tas garbin manę; ir cze yra kélias, kad jam parodi=czau Diewo ißgánimą.

51. Psalmas.

Dowido Prisiwertimo=Pawekslas.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedo=tins,

2. Kaip *Prárakas Natonas pas ji atējo, kad jisai buwo pric Bat=Sebôs įējęs. *2 Zom. 12, 1—7.

3. Diewe, *buk man malo=nus pagal sawo mielaßirdin=gystę, ir ißgesyk mano grie=kus pagal sawo didiji susi=milimą! *Ps. 56, 2.

4. Mazgok manę geray nů mano nusidējimû, ir apczystik manę nů mano griekû.

5. Nēs *aß pazystu sawo nusidē=jimus, ir mano griekai wisaday yra po mano akiû. *Ps. 32, 5.

6. Taw wienam susigrießi=jau, ir piktay po tawo akiû dariau; *kad tu teisus bu=tumbei sawo zodzůse, ir czy=stas pasiliktumbei, kada su=dijams esi. *Rym. 3, 4. 19.

7. Sztay, aß iß grießningôs sēklôs esmi pagimdytas, ir mano motina manimi grie=kůse susigáwo.

8. Sztay, tu mēgsti teisybè, kuri paslēpta yra; tu manę mokini pa=slēptąję ißminti.

9. Apßlakstyk manę *Yzopu, kad czystas buczau; mazgok manę, kad †báltas buczau kaip sniegas! *3 Moiz. 14, 6, 7. †Jez. 1, 18.

10. Důk man ißgirst dzaugsmą ir linksmybę, kad káulai dzaugtus, kurius tu sumußei!

11. Paslēpk sawo wéidą nů mano griekû, ir ißgesyk wisą mano pik=tenybę!

12. Ißprowik manije, Die=we, czystą ßirdi, ir důk man naują tikrą Dwasę!

13. Ne atmesk manę nů sawo wéido, neygi atimk nů ma=nęs sawo Szwentąję Dwásę!

14. Palinksmink manę wēl sawo pagálba, ir linksma Dwase te iß=laiko manę!

15. Nēs aß pérzengtojus tawo ke=lius mokisiu, kad *griekininkai ta=węspi prisiwersiu. *Luk. 22, 32.

16. Ißgélbēk manę nů kraujo=kaltybjû, Diewe, kursai tu mano Diews ir ißgelbētojis esi, kad mano liezuwis tawo teisybę pagirtu!

17. Pone Diewe, atwérk mano lupas, kad mano *burna tawo garbę apsakytu! * Ps. 71, 8.

18. Nēsa tu ne mēgsti apierû, aß taw rods tû dûczau, ir déginimo-apieros taw ne patinka.

19. Apieros, kuriomis Diews mēgsta, yra smutna dwase; *smutną ir sudaužytą ßirdi tu, Diewe, ne papeiksi. * Ps. 34, 19.

20. Geray daryk Zionui pagal sawo malonę, budawok múrus Jeruzalēje!

21. Tada taw itiks *apieros teisybês, déginimo-ir czēlos apieros; tada apierawos taw jáuczus ant tawo altoriaus. * 5 Moiz. 33, 19.

52. Psalmas.

Dowido Skundimas apie Doeg.

1. Pamokinimas Dowido, pirmgiedotins,

2. Kaip Doegs, Edomitas, atêjo ir Saului sakydams táre: Dowids atêjo i Namus Ajimelēko. * 1 Zom. 22, 9. s.

3. Kągi tyczojies, tu smarkininke, kad galis ißkadôs daryti? juk Diewo malone dar kas-dieną patenka.

4. Tawo *liežuwis mislij ißkádą ir pjáuja melais, kaip aßtrus barsdskutys. * Ps. 57, 5.

5. Tu *mieliaus kalbi piktay ne kaip geray, ir melus ne kaip teisybę. Sēla. * Jez. 28, 15.

6. Tu rods kalbi wislab, kas ant ißgaißinimo dér, newiernu liežuwju.

7. Todēl Diews tawę ir wisißkay ißpústis ir sudaužys, ir iß tawo namû ißtráuks, ir iß žémês gywûjû ißgaißis. Sēla.

8. Jr teisieji regēs tai ir bijosis, ir iß jo jûksis:

9. „Sztay, tas yra tas wyras, kurs Diewą už sawo palinksminojimą ne laike, bet *nusitikējo sawo didžu lobju, ir buwo galis ißkadą daryti.“ * Ps. 49, 7.

10. *Bet aß ißsilaikysiûs, kaip žalias aliejaus-médis Diewo namûse; nusitikiu Diewo malone wisados ir amžinay. * Ps. 92, 13—15.

11. Aß dekawoju taw amžinay, nēsa tu gali tai geray ißtaisyti; ir láukšiu tawo wardo, nēsa tawo ßwentieji iß to džaugiasi.

53. Psalmas.

Apie Žmoniû Prapûlimą ir Jßganimą.

1. Pamokinimas Dowido, Szwent-Wietoj pakarczuy pirmgiedótins.

2. *Paikieji kalba sawo ßirdije: niera Diewo. Jie niekam ne dér, ir bjaurybe pastojo piktame sawo elgime, cze niera neywieno, kurs ką gér daritu. * Ps. 14, 1.

3. Diewas pažwilgējo iß dangaus ant žmoniû waikû, kad regetu, bau butu, kas ißmaną s ir Diewo atbojąs.

4. Bet jie wisi paklydo ir nenaudingais pastojo, cze niera neywieno, kurs gér darytu, ir ney wienintelio.

5. Argi ne nor piktadējei priimti *pamokslą, kurie mano žmones rija, kad sawę papenētu, o Diewą ne meldža? * Ps. 2, 10.

6. Bet cze jie bijos, kur ne reik bijotis; nēs Diewas ißbarsto watytojû káulus; tu jûs apgēdisi, nēsa Diews jûs paniekin.

7. *Ak kad pagalba iß Ziono ant Jzraēl ateitu, ir Diewas sawo apkáltûsius žmones ißgélbētu! tay džaugtus Jokubas, ir Jzrael linksmas butu. * Ps. 14, 7.

54. Psalmas.

Malda dēl Pagalbôs ir Pagélbējimo.

1. Pamokinimas Dowido, pirmgiedotins ant Strúnû,

2. Kaip *Zipitai atêjo ir tare Saului: Dowids pas mus pasislēpe. * 1 Zom. 26, 1. s.

3. Gélbēk *manę, Diewe, dēl sawo wardo, ir daryk man prową per sawo macę! * Ps. 79, 9.

4. Diewe, *ißklausyk mano maldą, ißmanyk žodžus mano burnôs! * Ps. 55, 2.

5. Nesa piktieji státosi prieß manę, ir staigus tyko mano dußiôs ney Diewo bijosi. Sēla.

6. Sztay, Diews man pristoj, *Pons Diews ißlaiko mano dußią. * Ps. 97, 10.

7. Jis piktenybę mano nepriete-liams užmokēs; ißgaißink jûs per sawo wiernystę!

8. Tay aß apierawosiu taw linksmybês-apierą, ir tawo wardui, Pone Diewe, dekawosiu, kad jis taip labay mus linksmin.

9. Nėsa tu manę ißgélbi iß wisû mano wargû, kad * mano akis ant sawo nprietelių rég sawo dzaugsmą. * Ps. 59, 11.

55. Psalmas.

Malda prieß newiernûsius Brolius.

1. Pamokinimas Dowido, pirmgiedotins ant Strúnû.

2. Diewe, * klausyk mano maldą, ir ne † pasislėpk man be-prâßant! * Ps. 54, 4. † Ps. 69, 18. Ps. 44, 25.

3. Dabókis ant manęs ir ißklausyk manę, kaip aß taip smutnay túzijûs ir raudoju,

4. Kad nprietelius taip ßaukia, ir Diewo-nesibijąsis taip spáudza; nėsa jie nor manę neteisybês kaltinti, ir didey manęs nekencza.

5. Mano ßirdis nusismútij manije, ir * smertiês ißgąstis manę uzpûle. * Ps. 18, 5.

6. Báime ir drebėjimas ant manęs atêjo, ir baisybe manę uzpûle.

7. Aß tariau: ak, kad sparnus turėczau karwélių; kad lėkczau, ir ben kur pasiliczau!

8. Stay, tay aß labay atsitólinczau, ir púsczoj pasilikczau. Sėla.

9. Aß skubinczaus, kad ißbėgczau nûg didzojo umaro ir wėtrôs.

10. Dûk, kad jû liezuwjei * ne sutiktu, Pone Diewe, ir dûk jiems prapulti; nės aß regiu (tyczomis daromą) piktenybę ir waidą miestę. * 1 Moiz. 11, 7.

11. Toktai yra dieną bey nákti wisadôs jû murûse, rúpestis ir dárbas yra widuje.

12. * Ißkadijimas ponawoj tûse, mélas ir prigawimas nesiliáuj ant jû ulyczû. * Ps. 52, 3.

13. Kad dar ben mano nprietelius manę apgėdintu, aß tai kentėczau; ir kad manę nekencząsis manęs baidytus, tay aß pasislėpczau nû jo.

14. Bet * tu esi mano draugas, mano parupitojis ir mano gentis; * Obad. p. 7.

15. Kuriû-du prieteligßkay su wienswienu tarp sawęs búdawowa; mudu waikßczodawowa podraugey į Diewo namus.

16. Smertis te uzeit umay ant jû, ir jie turėtu * gywi pêklon nukakti; nėsa tikt piktenybe (su zine daroma) yra tarp jû pulko. * 4 Moiz. 16, 33.

17. Bet aß Diewop ßauksiu, ir Pons Diews manę gélbės.

18. * Wakarais, rytmeczeis ir pėtumis skųsiûs ir raudosiu, tay jis mano balsą ißgirs. * Dan. 6, 10.

19. Jis ißgélbti mano dußią nû tû, kurie manęs tykoj, ir dûst jei pakáją; nėsa daug * jû yra prieß manę. * Ps. 3, 2.

20. Diews ißgirs ir jûs pazémis, kursai * wisada pasiliekt. Sėla. Nėsa jie ne pastoj kitoki, ir nesibijos Diewo. * Ps. 102, 27.

21. Nėsa jie uzkabinėja jo pakajingûsius, ir neßwentu daro jo derėjimą.

22. Jû burna glitésne yra ne kaip swiestas, ir taczau dumoj apie karą; † jû zodzei ßwelnesni yra ne kaip aliejus, ir taczau yra nûgi kardai. * Jer. 9, 8. † Ps. 57, 5.

23. * Guldyk sawo reikmenes ant Pono Diewo, tasai tawę aprúpis, ir teisųjį ne dûs amzinay nepakájuje buti. * Matt. 6, 25. 1 Petr. 5, 7.

24. Ale Diewe, * tu jûs nustumsi į gilę dûbę; † kraujo-trokßtantieji ir newiernieji sawo amzią ne per pusę nuwarys; bet aß nusitikiu tawimi. * Ps. 94, 23. † Ps. 5, 7.

56. Psalmas.

Malda prieß Pérsekinėtojus.

1. Auksinoji Giesme Dowido apie Pamynimą Kunigaikßczû tarp Swetimûjû, kaip Pylistėnai jį sugáwo Gate. * 1 Zom. 21, 11.

2. Diewe, * buk man malonus, nėsa zmones nor manę nugramzdinti! kas-dien jie kariáuja ir wárgin manę. * Ps. 51, 3.

3. Mano nprietelei kas-dien manę nugramzdin, nėsa daug prieß manę kariáuja puikey.

4. Kada bijaus, * tay tawim nusitikiu. * Ps. 25, 2.

5. Aß Diewo zodi girsiu, aß Diewui nusitikėsiu ir * nesibijosiu; ką darys man kunas? * Ebr. 13, 6.

6. Kas=dien jie * mano żodżus użkabina, jie iß wieno dumoja man pikt daryti. * Matt. 26, 61.
7. Jie eit iß wieno tykodami, ir daboja ant mano kulniû, kaipo mano dußią sugrēbtu.
8. Ką jie pikt dáro, tai jau atléista butu. Diewe, nustumk tokius żmones be jokio susimilimo!
9. Skaityk mano bēgimą, surinkk mano áßaras i sawo żáką! be abejojimo tu jas skaitai.
10. Tada mano nepriételei turēs atgalon gręßtis; kad aß ßaukiu, tay pajuntu, kad tu mano Diewas esi.
11. Aß girsiu Diewo żodi, aß girsiu Wießpatiês żodi.
12. Aß Diewui nusitikiu ir nesibijaus; * ką gal man daryti żmones? * Jez. 51, 12. Ebr. 13, 6.
13. Aß taw, Diewe, * żadējau, kad taw noriu dēkawoti. * Ps. 66, 13.
14. Nēsa * tu mano dußią ißgélbējei iß smertiês, mano kojas nû paslydimo, kad † wáikßczoti galiu po Diewo akiû ßwiesybēje gywûjû. * Ps. 116, 8. † 1 Moiz. 17, 1.

57. Psalmas.

Malda prieß Nepriételiû Smarkumą.

1. Aukßinoji Giesme Dowido ant Balso: „Ne prapuldik!“ pirmgiedotina, * kaip jis dēl Zaulo bēgo i Dûbę. * 1 Zom. 22, 1.
2. Buk man malonus, Diewe, buk man malonus! nēsa tawim nusitik mano dußia, ir po pawēsiu tawo sparnû nusitikiu, ikkoley pérēis nepaláima.
3. Aß ßaukiu Diewop aukßczáusiojop, Diewop, kursai mano wargams gálą dáro.
4. Jis siuncza iß dangaus ir gélbti manę nû gēdôs manę gramżdinanczojo. Sēla. Diews * siuncza sawo malonę ir wiernystę. * Ps. 40, 11.
5. Aß guliu su sawo dußia tarp liútû; żmoniû waikai yra liepsnos, jû dantis yra ragotines ir strēlos, ir * jû liežuwjei aßtrus kárdai. * Ps. 55, 12.
6. Ißsikélk, Diewe, aukßczaus użdangų, ir sawo garbę aukßczaus użwisą swietą!
7. Jie mano żingsniui tinklus spendża, ir prispáudż mano dußią; jie kása po mano akiû dûbę, ir pátys ipûla. Sēla.
8. Mano ßirdis gatawa yra, Diewe, mano ßirdis gatawa yra, kad giedoczau ir liaupsinczau.
9. Pabuſk mano garbe, pabuſk psaltēriau ir arpa! ankſti aß pabusiu.
10. Pone Diewe, * aß taw dēkawosiu tarp żmoniû pulkû; aß tawę liaupsisiu tarp żmoniû. * Ps. 18, 50.
11. Nēs * tawo malone sulyg dangum ißsiplátina, ir tawo tiesa, koley debesys ißkánka. * Ps. 30, 6.
12. Ißsikélk, Diewe, aukßczaus użdangų, ir tawo garbę aukßczaus użwisą swietą!

58. Psalmas.

Skundimas ant Apkalbētojû.

1. Aukßinoji Giesme Dowido, pirmgiedotina ant Balso: „Ne prapuldik!“
2. Argi be żádo pastojot, kad kalbēti ne norit, kas teisu yra, ir súditi, kas werta yra, jûs żmoniûwaikai?
3. Beje, tyczomis darot neteisybę żémēje, ir * abelnay gwóltą darot sawo rankomis. * Pam. 21, 29.
4. Diewo=nesibijantieji * pérkreipti yra nû mótinôs żywato; melágei kliajoj nû motinôs żywato. * Ep. 4, 18.
5. Jû sudukimas yra kaip sudukimas * żalczo, kaip apkurtusi † angis, kuri sawo ausi użkemßa, * 1 Moiz. 3, 1. † Ps. 140, 4.
6. Kad ne girdētu balsą żynio, * burtininko, kurs geray mok burti. * Mok. 10, 11.
7. Diewe, sutrupik jû dantis jû burnoje, ir sutrink, Wießpatie, kruminus jaunûjû liútû!
8. Jie pragaiß, kaip wandů, kurs nuteka; jie * mierij sawo strelomis, bet tos palûßta. * Ps. 7, 16.
9. Jie sugaißta, kaip straige użtrokßta, kaip neczēsu gimęs waisius moterißkês jie ne rég sáulês.
10. Pirm=neng jusû erßkēczei ißnoks erßketynēje, jûs * kerßtas taip ßwiežius nuskis. * Ps. 90, 7.

11. Teisusis dzaugsis regēdams toki atkerszimą, ir mazgos *sawo kojas kraujė Diewo-nesibijanczojo,
* Ps. 68, 24. Apr. 14, 20.

12. Kad žmones galēs sakyti: teisusis taczau gáus náudą isz jo, *juk Diews dar yra sudža ant žėmės.
* Ps. 7, 9.

59. Psalmas.

Malda priesz Persekinētojus.

1. Aukšinoji Giesme Dowido ant Balso: „Ne prapuldik!“ kaip *Saulas nusiunte ir jo Namus apsergēdino, kad ji užmusztu. * 1 Sam. 19, 11.

2. Iszgélbēk manę, mans Diewe, nůg mano nepriételiû, ir apgink manę nů tû, kurie priesz manę státosi!

3. Iszgélbēk manę nů piktadējû, ir iszwadůk manę nů kraujo-troksztanczûjû!

4. Nēsa sztay, Pone Diewe, jie tykoj mano duszios, stiprieji susirenka priesz manę be jokiôs mano kaltybês ir nusidējimo.

5. Jie bēga be mano kaltybês ir pasigatawija; pabusk ir sutikk manę, ir iżwelgk!

6. Tu, Wieszpatie Diewe Zebaot, Diewe Izraēlio, pabusk ir atlankyk wisus pagonus; ne buk *neywienam tû malonus, kurie taip drąsus piktadējei yra! Sēla.
* Ps. 56, 8.

7. Wakarais důk jiems taipojau kaukti, kaip *szunims, ir bēginēt aplinkuy po miestą. * Ps. 22, 17.

8. Sztay, jie plészka tarp sawęs, *kárdai yra jû lupose: „kas tai girdēs?“ * Ps. 55, 22.

9. Bet tu, Pone Diewe, jůkšies isz jû, ir wisus pagonus apjukši.

10. Dēl jû maciês laikausi tawęspi, nēsa Diews yra man apgintoju.

11. Diews man apstingay paródo sawo malonę, Diews man důst mano dzaugsmą regēti ant mano nepriételiû.

12. Ne pasmáugk jůs, kad mano žmones tai ne užmirsztu; bet iszwajok jůs sawo macė, Pone Diewe, musû apsaugotojau, ir nustumk jůs žemyn!

13. Jû *pamokslas wieni griekai yra, ir jie pasilieka sawo puikystēj, ir mokina tiktay keikimus ir priesztaráwimus. * Ps. 36, 4.

14. Iszgaiszink jůs *be wisôs malonês, iszgaiszink jůs, kad suteszkētu ir pajustu, jog Diewas ponawoj ant Jokubo wisame swiete! Sēla.
* Ps. 56, 8.

15. *Wakarais důk jiems taipojau kaukti, kaip szunims, ir aplink tekinēti po miestą! * p. 7.

16. Důk jiems tekēti *szen ir ten penukszlo dēley, ir murmēti, kad ne priwálgo! * Amos 8, 11. 12.

17. Bet asz giedosiu apie tawo macį, ir *rytmeczeis girsiu tawo malonę; nēsa tu esi man † apgintoju, ir prisitikējimas mano bēdoj.
* Ps. 89, 2. † Ps. 62, 3.

18. Asz tawę, mans pagelbētojau, liaupsisiu; nēsa tu Diewe, esi mano apgintojis ir mano maloningasis Diewas.

60. Psalmas.

Malda, kad geray butu Waikams Izraēl.

1. Aukšinoji Giesme Dowido, ant Psalterio Szesziû Strunû Pamókslui pirmgiedotina;

2. Kaip jis kariáwo su Syrijonais Mezopotamijoj ir su Syrijonais isz Zoba; kaip Joabs sugryžo ir iszmusze *Edomitû Druskôs-Dauboje dwylika túkstanczû.
* 2 Sam. 8, 1. 13. P. 10, 13. 18.

3. Diewe, tu mus patrēmei ir iszbarstei, ir papykęs buwai, tu mus wēl palinksmink!

4. Tu žėmę pajudinai ir suplēszei, tu gydik jôs praplyszimus, kuri taipo suplēszita yra!

5. Nēsa tu sawo žmonēms didį wargą parodei, tu mums *malką wyno dawei, kad mes swyrinējom.
* Jez. 51, 17. 22. Jer. 8, 14.

6. Bet taczau tu ženklą dawei tawę prisibijantiemsiems, kuri jie attiese, ir kurs jůs drąseis padáre. Sēla.

7. Jeib *tawo mylimieji iszwadůti butu, taygi dabar gélbēk sawo deszine, ir iszklausyk mus!
* Ps. 108, 7. f.

8. Diews *kalba sawo szwentybēj, tů dzaugiůs; asz dalysiu Sikem, ir matůsiu pakalnę Sukot. * Mik. 1, 2.

9. Gilead yr mano, mano yr Manasse, Epraim yra macis mano galwôs, Juda yr mano kunigaikßtis.

10. Moab yr mano mazgójimo-pûdas, sawo kurpę aß ißtiesiu ant Edom, Pylistēa ßukauja manęsp.

11. Kas gabęs manę į driútą miestą? kas palydēs manę ik Edom?

12. Ar ne tu tai darysi, Diewe, kursai mus patremi, ir ne ißeisi, Diewe, ant musû pulko?

13. Dûk mums *pagálbą bēdoj! nēs žmoniû pagálba niekam ne dér.
* Ps. 108, 13.

14. Su *Diewu mes didzus darbus darysim; Jis musû neprietelius pamins.
* Ps. 18, 30. Ps. 108, 14.

61. Psalmas.

Malda už Wyriausybę, kad Pons Diews driuta jôs Pilis butu.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins ant Strunû.

2. **D**iewe, *klausyk mano ßauksmą, ir dabokis mano maldôs!
* Ps. 5, 2.

3. Czonay ant žémês *ßaukiu tawęsp, kad mano ßirdis tuzboj yra, tu wesk manę ant aukßtôs ûlês!
* Ps. 18, 7.

4. Nēsa tu esi mano nusitikējimas, ir *driuta pilis prieß mano neprietelius.
* Ps. 71, 3.

5. Aß gywęsiu tawo namûse amžinay, ir glausiûs *po tawo sparnais. Sēla.
* Ps. 36, 8.

6. Nēsa tu, Diewe, *girdi mano pažadējimus, tu geray apdowanoji tus, kurie tawo wardo bijosi.
* 1 Moiz. 28, 20.

7. Tu dûdi karáliui ilgą amžią, kad jo métai *butu pailginti wisadôs ir amžinay,
* Ps. 102, 25.

8. Kad jis wisados ißsilaiko po akiû Diewo. Ißrodik jam *malonę ir wiernystę, kurios jį apsaugos!
* Ps. 40, 11. 12.

9. Tay aß tawo wardą liaupsisiu amžinay, kad *sawo pažadējimus kas-dien užmokēczau.
* Ps. 65, 2.

62. Psalmas.

Twirtas Palinksminojimas prieß Neprietelius.

1. Psalmas Dowido, *Jedutuno pirmgiedotins.
* Ps. 39, 1.

2. **M**ano dußia *pasidûst Diewui, kursai manę gélbti.
* Jez. 30, 15.

3. Nēsa jis yra mano ûle, mano pagálba, mano apgintojis, kad neyjokia priegada manę ne prapuldis, norint didzáusioji butu.

4. Pakoley jûs wisi ant wieno tykot, kad jį pasmáugtumbit, kaip kábanczę sēną ir ißirusį múrą?

5. Jie tiktay dumoj, kaip jį pamintu, mokinasi melûti, dûst gerius žodzus, bet ßirdije kéikia. Sēla.

6. Bet mano dußia láuk tiktay Diewo, nēsa jisai yr mano nusitikējimu.

7. Jis yra *mano ûle, mano pagálba ir mano apgintojis, kad aß ne pulsiu.
* Ps. 18, 2. f.

8. Diewop yr mano ißgánimas, mano garbe, ûle mano stiprybês, *mano nusitikējimas yra ant Diewo.
* Ps. 61, 4.

9. Nusitikēkites jûmi wisados, mieli žmones, ißliekite sawo ßirdį po jo akiû! Diews yra musû nusitikējimu. Sēla.

10. Bet *žmones taczau niekai yra, didi žmones taipojau nusidésti; jie mažiaus swér néy niekas, kiek jû yra.
* Ps. 39, 6. 12.

11. Ne nusitikēkites ant neteisybês ir piktybês, nesilaikykites tokiop, kas nieku yra! *jey jums lobis pripûla, tay ßirdį ant to ne guldykite.
* Matt. 6, 33. P. 19, 22. Luk. 12, 19. 20. 1 Tim. 6, 9. 17.

12. Diews wieną žodį kalbējo, tą aß tulą kartą girdējau, kad Diews wiens galis yra.

13. Ir tu, Pone Diewe, esi malonus, *užmoki kožnam, kaip jis užpelno.
* Rym. 2, 6.

63. Psalmas.

Szirdingas Ißsiilgimas tikrôsês Diewo Szlužmôs.

1. Psalmas Dowido, kaip *jis buwo Púsczoje Judo.
* 1 Zom. 23, 14.

2. **D**iewe, tu esi mans Diewas, anksti nubundu tawęsp; mano dußia *trókßta tawęsp, mano kunas ißsiilgsta tawęs sausoj ir ißdzuwusioj žémēj, kur niera wandens.
* Ps. 42, 3. Ps. 143, 6.

3. Czejau weizdu ant tawęs tawo szwentybēje geisdams regēti tawo macę ir garbę.
4. Nēsa tawo malone geréſne yra néy gywaſtis; mano lupos liaupsſina tawę.
5. Czejau tawę rods liaupsinczau, kol gywas esmi, ir sawo rankas pakélczau tawo wardan.
6. Tai butu mano szirdiês dzaugsmas ir linksmybe, kad tawę linksma burna gárbint galēczau.
7. Kad atsiguliu, tay atsimenu tawęs; kad pabundu, *kalbu apie tawę. *Ps. 35, 28.
8. Nēsa tu mano pagálbininks, ir po pawēsiu tawo sparnû asz giriûs.
9. Mano duszia kába prie tawęs, tawo *deszine manę iszlaiko. *Ps. 89. 22, Jez. 41, 10.
10. Bet jie tykoj mano duszios, manę użpult; jie żemyn nueis po żemè.
11. Jie puls į kárdą, ir téks *lápēms. *Apr. 19, 17.
12. Ale karálius dzaugiasi Diewu. Kursai *per jį bážisis, bus pagirtas; nēsa melágiû nasrai bus użkimszti. *Jez. 48, 1.

64. Psalmas.

Malda uż Apsaugojimą Amżio ir géro Wardo.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins.
2. Klausyk, Diewe, mano balsą mano pasiskundime; apsáugok mano amżią nû baisiojo neprieteliaus!
3. Apslēpk manę nû surinkimo piktûjû, nû pulko piktadējû,
4. Kurie sawo *liezuwjus ásztrin, kaip kardą, kurie nûdingais sawo żodzeis mierij, kaip strēlomis, *Ps. 57, 5.
5. Jeib *tylomis száuditu gérąjį; umay jie száudo ant jo neywieno nesibaidydami. *Ps. 11, 2. 3. Pam. 28, 18.
6. Jie yra drąsus sawo piktais sudumojimais, ir sako, kaip jie nor żabangus spęsti, tarydami: „kas jûs regēs?"
7. Jie iszdumoj klastas użlaikydami tas tylomis, yra kytrus ir umay klástą dáro.
8. Bet Diewas jûs umay száus, aża jiems skaudēs.
9. Jû *paczû liezuwis jûs prapuldis, kad jû jûksis, kas jûs máto. *Ps. 7, 16.
10. Ir wisi żmones tai regēdami sakys: „tai *Diewas dare," ir supras, kad tai jo dárbas yra. *2 Moiz. 8, 19.
11. *Teisieji dzaugsis Diewu ir jûmi nusitikēs, ir wisos géros szirdys isz to dzaugsis. *Ps. 68, 4.

65. Psalmas.

Dėkawojims uż Diewo Gerybes.

1. Psalmas Dowido, Giesmês Wietoj pirmgiedotins.
2. Diewe, tu gárbinams esi tykamè Zione, ir taw *użmokami yra pażadejimai. *Ps. 50, 14. Ps. 61, 9.
3. Tu iszklausai maldą, todēl ateit tawęspi *wisi żmones. *Ps. 145, 21.
4. Musû nusidējimas didey mus spáudza, tu roczik mums atléisti musû griekus.
5. Geray tam, kuri tu iszrenki ir sawęsp léidi, kad *gywentu tawo namûse, tas tur didį palinksminojimą isz tawo namû, tawo szwentôsês bażnyczôs. *Ps. 15, 1.
6. *Iszklausyk mus pagal dywnąją teisybę, Diewe, musû iszganimas! tu esi nusitikējimu wisû ant żémês ir toli pas júres. *Ps. 4, 2.
7. Tu kálnus stiprey statai sawo mácije, ir iszredyts esi sylà.
8. Tu *tildai użimą juriû, użimą jû wilniû ir siautimą żmoniû, *Ps. 89, 10.
9. Kad iszsigąstu, kurie gywén tûse krasztûse, dēl tawo zenklû; tu palinksmini wislab, kas krutulioja, kaip rytmeczeis, taip ir wakarais.
10. Tu atlankai żémę ir padrēkini ję, ir darai ję didey bagotą. *Diewo wersme apsczey tur wandens; tu dûdi geray użtikti jû jawams, nēsa tu taipo żémę gérini. *Ps. 46, 5.
11. Tu girdai jôs wagas ir paszlápini jôs arimą, lytumi tu tą pamankszt ini ir żegnoji jôs żelmeni.
12. Tu wainikoji métą sawo lobju, ir tawo pēdos warwa rēbumu.

13. Gywénimai púſczoj taipojau yra rēbus, aʒa warwa; ir kalnélei aplinkuy yra linkſmi.

14. Ganyklos yra *pilnos awjû, ir lankoſe tánkus ſtow jawai, kad ʒmones iß to krykßtáuja ir gieſti.
* Pſ. 144, 13.

66. Pſalmas.

Liaupſe ir Garbe brangiauſiûjû Diewo Darbû.

1. Pſalm=Gieſme pirmgiedotina.
*

2. Krykßtáukite Diewui, wiſos ʒémēs, giedokite ant garbês jo wardui, girkit ji ßlowingay, * pſ. 98, 4.

3. Tarkite Diewui: kaip dywini yra tawo darbai! tawo neprietelei prieß tawę nieko ne ißteſēs dēl didʒôſês tawo maciês.

4. Wiſos ʒémes tur melſtiſi tawęs ir liaupſinti tawę, liaupſinti tawo wardą. Sēla.

5. *Eikßte ßen, ir ʒwalgykite Diewo dárbus, kurſai taip ſtebuklingas yra ſawo darbûſe tarp ʒmoniû=waikû. * Pſ. 46, 9.

6. Jis *pérwercʒ jures į ſauſumą, kad pēſti per wandeni gal eiti; tû dʒaugiames jame. * 2 Moiʒ. 14, 21.

7. Jis ponawoj ſawo macè amʒinay, jo ákys wéiʒd ant ʒmoniû; *atſiſkyręji ne galēs ißſikélti. Sēla.
* Pſ. 11, 5.

8. Liaupſinkit, jûs ʒmones, muſû Diewą, didey ißplátinkite jo garbę,

9. Kurſai muſû dußias gywas ißlaiko, ir muſû kojoms ne dûſt ſlyſti.

10. Nēſa, Diewe, tu mus ißmēginai ir *cʒyſtijei, kaip ſidábras cʒyſtijams yra. * Pam. 17, 3.

11. Tu mus apkáldinai temnycʒoj, tu ant muſû náßtą uʒdējei.

12. Tu léidai ʒmones eiti per muſû galwas; mes į *ugnį ir į wandenį nuêjom, ale tu mus ißwedei ir atgaiwinai. * 5 Moiʒ. 31, 6. 8.

13. Todēl aß ſu déginimo=apieromis eiſiu į tawo namus, ir *taw ſawo apſiʒadējimą uʒmokēſiu, * Pſ. 61, 9.

14. Kaip *aß ſawo lupas atwēriau, ir mano burna kalbējo mano bēdoj. * 1 Moiʒ. 28, 20.

15. Aß taw rēbjas déginimo=apieras apierawoſiu iß ſudégintû awinû; aß apierawoſiu jáucʒus ſu oʒeis. Sēla.

16. Eikßte ßen, klauſykit, wiſi, kurie bijotes Diewo, aß ißpáſakoſiu, ką jis mano dußiai padaręs.

17. Aß jopi ßaukiau ſawo burna, ir gárbinau ji ſawo lieʒuwju.

18. Jey aß *ką pikt miſlicʒau ſawo ßirdije, tay Pons Diews ne klauſytu. * Pam. 15, 29. P. 28, 9. Jon. 9, 31.

19. Todēl Diews manę ißklauſo, ir daboja ant mano práßimo.

20. Pagárbints buk Diewas, kurſai mano maldą ne paniekin, ney ſawo malonę nû manęs ne kreipja!

67. Pſalmas.

Malda ir Dekawonę uʒ maloningąję Diewo Ʒégnonę.

1. Pſalm=Gieſme, *pirmgiedotina ant Strúnû. * Pſ. 61, 1.

2. Diewe, *buk mums malonus ir pérʒegnok mus, † duk mums ßwieſti ſawo wéidą! Sēla.
* Pſ. 56, 2. † Pam. 16, 15.

3. Kad mes ant ʒémês paʒintumbim jo kélią, tarp wiſû pagonû jo ißgánimą.

4. Dēkawoj taw, Diewe, ʒmones, dēkawoj taw wiſi ʒmones.

5. Ʒmones dʒaugiaſi ir krykßtauja, kad tu ʒmones *tikray ſúdiji, ir waldai ʒmones ant ʒémês. Sēla.
* Darb. 17, 31.

6. *Dekawoj taw, Diewe, ʒmones, dēkawoj taw wiſi ʒmones.
* Pſ. 45, 18.

7. *Ʒéme dûſt ſawo waiſių; pérʒegnok mus, Diewe, muſû Diewe!
* Ez. 34, 27.

8. Pérʒegnok mus, Diewe, ir *wiſas ſwiets joteſibijos!
* Pſ. 33, 8.

68. Pſalmas.

Praranáwimas apie Kriſtaus Paáukßtinimą ir Jo ßlowingąję Macę.

1. Pſalm=Gieſme Dowido, pirmgiedotina.
*

2. Teſikelie Diewas, kad jo neprietelei butu ißwajoti, ir kurie jo nekéncʒ, bēgtu nû jo akiû!
* 4 Moiʒ. 10, 35. Pſ. 132, 8.

3. Prawaryk jûs, kaip dumai prawáromi yra! kaip wáßkas ſutirpſta nû ugniês, taipo tur ſugaißti pikticji po akiû Diewo.

4. Bet *teisieji tur dzaugtisi ir linksmintis po akiû Diewo, ir iß ßirdiês dzaugtisi. *Ps. 97, 12.

5. Giedokit Diewui, liaupsinkit jo wardą, *taisykit kélią lengway atenczamjam; †jo wardas yra Wießpats; ir dzaugkites po jo akiû! *Jez. 57, 14. †Ps. 83, 19.

6. Kursai *tēwas yra sirátû ir súdza naßliû; jis yra Diewas sawo ßwentame gywénime. *Ps. 10, 14.

7. Diewas, kursai *bebérniems namus waikais papildo, kursai apkáltûsius ißweda tikru czēsu, ir paliekt (Diewo) neklausanczûsius sausumoj. *Ps. 113, 9.

8. Diewe, *kaip tu pirm sawo zmoniû ejei, kaip tu wáikßczojei po púsczą, Sēla, *2 Moiz. 13, 20. 21.

9. Tay *padrebējo zéme, ir dangus warwējo dēl ßio Diewo (ant) Sinai, dēley to Diewo, kursai Izraēlio Diews yra. *2 Moiz. 19. 16. s.

10. Bet dabar, tu Diewe, dûdi *maloningą lytų, ir sawûsius, kurie ißdzuwę yra, atgaiwini, *Jez. 44, 3. Ez. 34, 26.

11. Kad tawo zwērys gál tenay pabuti; Diewe, tu atgaiwini pawargulius sawo gerybēmis.

12. Pons Diews dûst zodi didzeis pulkais *Ewangelistû. *Jez. 52, 7. s.

13. Karálei ir jû pulkai bēgte bēgo, ir namû-ßlowe ißdalija plēßimą.

14. Kada jûs gulit ant lauko, tay ziba, kaip sparnai karwéliû, kurie kaip áuksas ir sidábras blizga.

15. Kada Wisogalisis ßen ir tén tarp jû karaliùs státo, tay stojas ßwiesu, kur tamsu buwo.

16. Diewo kálnas yra waisingas kálnas, didis ir waisingas kálnas.

17. Kam ßokinējate, *jûs didieji kalnai? Diewas †mēgsta ant ßio kálno gywénti, ir Wießpats cze pasiliekt wisados. *Ps. 114, 4. Ps. 74, 2.

18. Wezimû *Diewo yra daug túkstanczû túkstanczû, Pons Diews yra tarp jû ßwentame Sinai. *2 Kar. 6, 17. Ps. 103, 20.

19. Tu *uzzengei aukßtyn, ir apkalei †apkalimą, tu gawai **dowanas zmonēms ir atpûliniems (nû Diewo atßikyruſiemſiems), kad Diewas Wießpats tén ißsilaikys. *Ep. 4, 8—10. †Kol. 2, 15. **Darb. 2, 33.

20. Paßlowintas t'esie Diewas kas-dien! Diewas mums *uzdest naßtą, ale jis ir †gélbti mus. Sēla. *Matt. 11, 29. 1 Kor. 10, 13. †Ps. 69, 19. 1 Moiz. 48, 16.

21. Mes turim *Diewą gélbanti, ir Wießpati Poną Diewą iß smertiês ißgélbanti. *Jßm. 16, 13.

22. Ale Diewas sawo neprieteliû galwas sutris su jû mûmenimi, kurie nû griekû nesiliáuj.

23. Taczau sako Pons Diews: aß rēbjûjû nekurius atwesiu, iß gilumo juriû nekurius atwesiu.

24. Todēl *tawo koja krauje tawo neprieteliû bus dazyta, ir tawo ßunys tą laks. *Ps. 58, 11.

25. Regima yra, Diewe, *kaip tu ateini, kaip tu, mans Diewe ir karáliau, pasiródai ßwentinyczoje. *2 Zom. 6, 13. 14.

26. Pirma eit giedojantieji, potam zaidzantieji tarp *mergû bubnijanczûjû. *2 Moiz. 15, 20.

27. Liaupsinkit Poną Diewą surinkimûse, jûs iß wersmês Izrael!

28. Cze Benjamins jauniáusiasis, bet tarp jû karaliáująs, cze kunigaikßczei Judo su sawo pulkais, kunigaikßczei Sebulon, kunigaikßczei Naptali.

29. Tawo Diewas tawo karalystę attiese, tą tu mums, Diewe, stiprink! nēsa tai tawo dárbas.

30. Dēl tawo baznyczôs Jeruzalēje karalei *taw atneß dowanas. *Ps. 72, 10. 15.

31. Bark zwēri nendrynēje, pulką jáuczû tarp jû werßiû, kurie sumina pinigû dēley. Jis ißwajoj zmones mielay kariáujanczûsius.

32. *Kunigaikßczei iß Egypto ateis, †Murinû-zéme ißties sawo rankas Diewopi. *Jez. 19, 21. †Ps. 87, 4.

33. Jûs karalystes ant zémês, giedokite Diewui, liaupsinkit Wießpati, Sēla,

34. Tą, kursai wisur dangų waldo iß pradzôs! ßtay, jis sawam perkunui pridûs máci.

35. Dûkite *Diewui máci! jo ßlowe yra Izraēlij, ir jo macis debesise. *Ps. 29, 1.

36. Diewas stebuklingas yra sawo szwentinyczoje; jis yra Diewas Izraēlio, jis důs żmonēms *maci ir sylą. Paszłowints buk Diewe!
*Ps. 29, 11. Jez. 40, 29.

69. Psalmas.

Messijoszians Malda sawo Kentējime.

1. Psalmas Dowido, ant szeszių Strunų pirmgiedotins.

2. Diewe, gélbēk manę! nēsa wandů man prieiti iki duszios.

3. Asz *nugrimstu gilume purwyno, kur niera dugno; asz esmi gilume wandens, ir srowe manę nor paskandinti. *Ps. 40, 3.

4. Asz *pailsau be-szaukdams, mano káklas użkimo; jau ne †be-regiu, kad taip ilgay turiu láukti sawo Diewo. *Job. 19, 7. †Ps. 38, 11.

5. *Kurie manęs be prieżastiês n' apkencz, tų yra daugiaus, néy plaukų ant mano galwôs. Kurie man newertay neprieteleis yra ir manę prapuldo, didey gál; asz turiu użmokēti, ką ne wogiau. *Ps. 25, 19.

6. Diewe, tu żinai mano paikystę, ir *mano kaltybes niera taw użslēptos. *2 Kor. 5, 21.

7. *Ne důk gēdôs gáuti isz manęs, kurie tawęs láukia, Wieszpatie Diewe Zebaot! Ne důk gēdoj buti isz manęs, kurie tawę jēszko, Diewe Izrael! *Ps. 22, 6.

8. Nēsa tawęs-dēl kenczu gēdą, mano wéidas pilnas yra apgēdinimo.

9. Asz *swétims pastojau sawo broliams, ir nepażystams sawo motinôs waikams. *Ps. 38, 12. Jon. 7, 5.

10. Nēs asz be-maż smertiês ne gawau *isz didzo pápykio dēl tawo namų; ir †gēda tawę gēdinanczųjų użpůl manę.
*Ew. Jon. 2, 17. †Rym. 15, 3. Ps. 119, 139.

11. Ir asz werkiu ir pástnikauju karczey, ir iszjůkiams esmi.

12. Asz apsiwilkaus żaku, bet jie isz to jůkiasi.

13. Kurie sēd *wartůse, pluszkioj apie manę. *Job. 30, 9. s.

14. Bet asz szaukiu tawęsp, Wieszpatie, malonês czēse; Diewe, per didęję sawą malonę iszklausyk manę wiernu sawo iszgelbējimu!

15. Iszgélbēk manę isz purwo, kad ne nugrimsczau, kad *iszgélbētas buczau nů n' apkenczanczųjų manę, ir isz giliojo wándenio! *Ps. 18, 18.

16. Kad patwánas manę ne nuskandintu, ir gilybe ne prarytu, ir skyle dûbês ant manęs ne susidarytu.

17. Iszklausyk manę, Pone Diewe, nēs tawo malone yr pilna palinkiminojimo; gręszkis manęspi pagal didi sawą susimilimą!

18. Ir ne slēpk sawo wéidą nů sawo tarno, nēs nusismútijau, umay iszklausyk manę!

19. Artinkis mano duszióspi ir iszwadůk ję, iszgélbēk manę dēl mano nepriētelių!

20. Tu żinai *mano apgēdinimą, gédą ir apjůką; mano prieszininkai wisi yra po tawo akių. *Ps. 44, 16.

21. Gēda man láuż mano szirdi ir slogina manę; asz láukiu, bau kas gailētus, ale cze niera neywieno, ir *palinksmintojų, o neywieno ne randu. *Raud. 1, 2. 9.

22. Ir jie *důst man tulżi wálgit, ir uksiosią gérti didime mano troszkume. *Matt. 27, 34. 48.

23. *Jų stalas turētu butu jiems wirwe ant użmokējimo ir spąsto. *Rym. 11, 9.

24. Jų *ákys turētu aptémti, kad ne regētu; ir jų strenôs wisados te súboj. *Rym. 11, 10.

25. Iszliek sawą nemalonę ant jų, ir tawo baisingas kerßtas sugáutu jůs!

26. *Jų gywénimai turētu pusti pastoti; ir neywieno ne butu, kursai jų szētrose gywéntu. *Darb. 1, 20.

27. Nēsa jie pérsekinēj, kuri *tu isztikai, ir giriasi, kad tu sawůsius skaudżey isztinki. *Jez. 53, 4.

28. Důk jiems isz *wienôs kaltybês pulti i kitą, kad ne ateitu tawo teisybêsp. *Rym. 1, 21.

29. Iszgesyk jůs isz *knygų gywųjų, kad su teisciseis ne butu priraszyti. *Luk. 10, 20.

30. Bet asz esmi pawargęs ir negaliu, Diewe, tawo pagalba te apsaugoj manę!

31. *Asz Diewo wardą liaupsisiu su giesme, ir ji didey garbisiu su dēkawojimu. *Ps. 145, 1. 2.

32. Tai Ponui Diewui geriaus itiks, ne kaip * jáutis turis ragus ir nagus. * Ps. 50, 9. 13.

33. * Pawargulei tai rég ir dzaugiasi, ir † kurie Diewą jēßko, tů ßirdis bus gywa. * Pam. 13, 25. † Ps. 22, 27.

34. Nēs Diewas klauso pawargusiůjů, ir ne paniekin sawo apkáltůsius.

35. Liaupsink * ji, dangus, žéme ir jurios, ir wislab, kas jůse kruta! * Ps. 148, 1.

36. Nēsa Diews gélbēs Zioną, ir miestus Judo budawos, kad tenay gywéntu, ir jie tus saw i dalyką butinay turētu.

37. Ir * sēkla jo tarnů jůs i dalykus gáus, ir kurie jo wardą myl, pasiliks jůse. * Ps. 102, 29.

70. Psalmas.

Dowido Malda dēl Pagálbōs prieß Nepriētelius.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins ant * Paminklo. * Ps. 38, 1.

2. Skubinkis, Diewe, manę pagélbēt, Wießpatie, man padēti.

3. * Turētu gēdētis ir apgēdinti buti, kurie mano dußiôs tykoj. Turētu atgalon gryßti ir apgēdinti buti, kurie man pikt wélij, * Ps. 35, 4. Ps. 40, 15. Ps. 83, 18.

4. Kad wēl pagēdinti butu, * kurie ant manęs ßaukia: „cze, cze!" * Ps. 40, 16.

5. Turētu * dzaugtis ir pasilinksmint tawimi, kurie tawęs klausinēj; ir kurie myl tawo ißgánimą, wisados sakytu: „didey buk pagárbints, Pone Diewe!" * Ps. 35, 21. 27.

6. * Bet aß esmi bēdnas ir pawargęs, Diewe, skubinkis manęspi! nēsa tu esi mano pagalbininks ir ißgélbētojis, mans Diewe, ne trukk! * Ps. 40, 18.

71. Psalmas.

Malda dēl Ißgélbējimo.

1. Pone Diewe, aß tawim nusitikiu, niekaday ne důk manę gēdoje buti!

2. Ißgélbēk manę per sawą teisybę, ir ißwadůk manę, prilenkk sawo ausis manęspi, ir gélbēk manę!

3. Buk man stipri ůle, kuriôsp wisada galēczau tekēti, kursai man žadējei gélbēt! nēsa tu esi mano ůle ir mano pilis.

4. Mans Diewe, gélbēk manę iß rankôs Diewo-nesibijanczojo, iß rankôs neteisiojo ir smárkininko!

5. Nēs tu esi * mano nusitikējimas, Wießpatie Pone Diewe, mano nusitikējimas iß mano jaunystês. * Ps. 46, 2.

6. Tawim nusitikējau nůg áugywês žywato, * tu manę ißtráukei iß žywáto mano mótinôs; iß tawęs aß wisaday giriůs. * Ps. 22, 10.

7. Aß * daugiems esmi kaip stebuklu, ale tu esi man stipru nusitikējimu. * Ez. 24. 24. 27.

8. Důk * mano burną tawo garbês ir tawo liaupsês kas-dien pilną buti! * Ps. 51, 17.

9. * Ne patremk manę mano senystēj, ne prastok manę, kad pasilpsiu! * Ps. 51, 13.

10. Nēs mano neprietelei kalba prieß manę, ir kurie mano dußiôs tykoj, susiródij tarp sawęs

11. Sakydami: „Diews ji prastojo; wykit ir sugáukit ji! nēsa cze niera ißgélbētojo."

12. Diewe, ne buk toli nů manęs; mans Diewe, * skubinkis manę gélbēt! * Ps. 141, 1.

13. Turētu * gēdētis ir prapulti, kurie stow prieß mano dußią; gēda ir apgēdinimu turētu tie appilti buti, kurie mano nepalaimôs jēßko. * Ps. 70, 3.

14. Bet aß wisados láuksiu, ir wisados * tawo garbę praplátisiu. * Ps. 51, 17.

15. Mano burna apsakys tawo teisybę, kas-dien tawo ißgánimą, kurius aß wisus ne paskaitau.

16. Aß wáikßczoju mácije Wießpatiês Pono Diewo, aß tawo teisybę tiktay gárbinu.

17. Diewe, tu manę iß jaunystês mokinai, todēl * apsakau tawo stebuklus. * Ps. 9, 2. Ps. 77, 12.

18. Taipojau ne prastok manę, Diewe, * senystēje, kad prażilsiu, † pakoley tawo péti apsakysiu waikůwaikams, ir tawo máci wisiems, kurie dár užgims. * p. 9. Jez. 46, 4. † Ps. 103, 2.

19. Diewe, tawo teisybe aukßta yra, tu didźus dáiktus darai; Diewe, * kas taw lygus?
* 2 Moiz. 8, 10. P. 15, 11. Jer. 10, 6.

20. Nésa tu man dûdi jáusti daug ir didźus warģus, ir manę wėl * atgaiwini, ir sugrąźini manę iß gilumo źémês. * 1 Zom. 2, 6.

21. Tu manę labay * ißkeli, ir manę wėl palinksmini. * Ps. 18, 36.

22. Taygi aß taw ir dėkawoju psalterio-źáislais uź tawą wiernystę, mans Diewe; aß taw liaupsinu ant arpôs, tu Szwentasis Jzraēlije.

23. Mano lúpos ir * mano dußia, kurias tu ißgélbėjei, linksminas ir liaupsin tawę. * Ps. 103, 2.

24. Jr mano lieźuwis kas-dien dumoj apie tawo teisybę, nės * gėdėtis tur ir apgėdinti buti, kurie jėßko mano nepalaimôs. * Ps. 83, 18.

72. Psalmas.

Prarakawimas apie Kristų ir jo Karalystę.

1. Salomono.

Diewe, * dûk sawo sudą karáliui, ir sawo teisybę karáliaus sunui,
Ew. Jon. 5, 22. 27.

2. Kad jis tawo źmones wéstu prie teisybês, ir tawo siratas gélbėtu!

3. Dûk, kad kalnai * pakáją neßtu tarp źmoniu, ir kalnélei teisybę.
* Ps. 85, 9. 11. 12. Jez. 52, 7. P. 55, 12.

4. Jisai * pawargusiûsius źmones sude ißlaikys, ir siratas gélbės, ir bluźnijanczûsius sudauźys.
* Job. 36, 6. Ps. 45, 5.

5. Tu busi bijojams, kol sáule ir menû tekės, i eiliû eilę waikû.

6. Jis * nuźengs kaip lytus ant lauko, kaip ßlakai, kurie źémę paßlápin. * Jez. 45, 8.

7. Jo czėsûse * źydės teisusis, ir didis pakájus, pakoley menû ne be-bus. * Ps. 92, 15.

8. Jis * karaliáus nû wienû juriû iki kitû, ir nû wandens iki swieto galo. * Sak. 9, 10. Matt. 28, 18.

9. Jam klónosis, kurie púsczoj yra, ir * jo neprietelei laiźys dulkes.
* Jez. 49, 23.

10. * Karálei prie juriû ir salû atneß dowanû, karálei iß karalystês Arabijôs ir Sėbôs atgabęs dowanû.
* Ps. 68, 30. Jez. 60, 9.

11. Wisi karálei jo melsis, * wisi pagonai jam ßluźis. * Ps. 2, 8.

12. Nésa * jis pawargusiji ßaukianti ißgélbės, ir sirátą ißgelbėtojo ne turinti. * Job. 28, 15. Ps. 35, 10.

13. Jis bus malonus pawargusiemsiems ir ubagams, ir * dußias sirátû gélbės. * Ps. 97, 10.

14. Jis jû dußias iß wyliaus ir piktenybês ißgélbės, ir jû * kraujas brangey bus laikomas po jo akiû.
* Ps. 9, 13.

15. Jis * ißliks gywas, ir jam bus dûtas áuksas iß bagotôsês Arabijôs; ir wisaday źmones melsis po jo akiû, kas-dien ji pagirs.
* Apr. 1, 18.

16. Ant źémês, aukßtay ant kalnû, jawai tánkus bus; jû waisius drebės, kaip Libanons, ir źaliûs miestûse, kaip źole ant źémês.

17. Jo wardas ißliks amźinay; pakol sáule pateks, jo wardas bus waikû-waikams sakytas, ir jie bus per tą * źegnoti; wisi pagonai ji garbis. * 1 Moiz. 12, 3. P. 22, 18.

18. Pagirtas t'esie Diewas Wießpats, Jzraēlio Diewas, kursai wiens stebuklus dáro!

19. Jr pagirtas t'esie jo paßlowintasis wardas amźinay; ir wisos * źémes t'esie pilnos jo garbês! Amen, Amen. * Ps. 8, 10. Jez. 6, 3.

20. Galas Maldû Dowido, Sunaus Jzai.

73. Psalmas.

Palinksminojimas ir Graudénimas prieß Pastpiktinimą dėl Palaimôs Diewo-nesibijanczûjû.

1. Psalmas Assápo.

Jzraēl taczaus tur Diewą palinksminojimu, kursai tikt czystôs ßirdiês yra.

2. Bet aß be-maźne * klupinėjau sawo kojomis, mano źingsnei be-maźne paslydo. * Ps. 94, 18.

3. Nės aß papykau ant * gyrpelniû regėdams, kad Diewo-nesibijantiemsiems taip geray sékasi.
* Jer. 12, 1. Pam. 11, 25.

4. Nės jie niera smertiês baimėje, bet stow driutay, kaip palóczus.

5. Jie ne yra nepalaimoje, kaip kiti źmones, neygi wárginami, kaip kiti źmones.

6. Todēl jû tyczáwimas brangus dáikts tur buti, ir jû piktenybe géras darbas tur buti wadintas.
7. Jie *pasipucz kaip rēbus pilwas; jie dáro, ką tiktay dumoja.
* Job. 15, 27.
8. Jie wislab paniekin, ir piktay apie tai kalba, ir kalba bey blúznija puikey.
9. Ką jie kalba, tai iß dangaus tur kalbēta buti; ką jie sako, tai tur tikti ant źémês.
10. Todēl pritar jiems jû źmones, ir pulkais pas jûs bēga, kaip wandû,
11. Sakydami: „*bēs Diewas anû rúpintus? bēs Aukßcziáusiasis jû atbotu?"
* Ps. 10. 11.
12. Sztay, tokie yra Diewo-nesíbijantieji, tie tur gérą paláimą ant swieto, ir pralóbsta.
13. Argi tai bus noprósnay, kad mano ßirdis nebartinay elgiasi, ir kad aß sawo rankas nekaltybēje mazgoju?
14. Ir kas-dien wárginams esmi, ir mano korawone kas-rytą gatawa?
15. Be-maź ir aß taip buczau sákęs, kaip jie; ale ßtay, tûmi buczau prasúdijęs wisus tawo waikus, kurie be-butu buwę.
16. Aß dumojau apie tai, kad pérmanyczau; bet tai man persunku buwo,
17. Iki iējau į Diewo ßwentinyczą, ir pasidabojau jû gálo.
18. *Bet tu jûs pastatai ant slidumo, ir parmeti jûs źemyn.
* Job. 21. 17. s.
19. Kaip umay jie nieku pawirsta! jie sutéßka *gálą gáudami su ißgąscżu!
* Ps. 109, 13.
20. Kaip *sápnas, kam pabudus, taip tu, Diewe, jû abrozą miesste darai papeiktą.
* Ps. 103, 16.
21. Bet skaudu man ßirdije, ir gél man inkstûse mano,
22. Kad aß paiku turiu buti ir nieko ne ißmanyti, ir turiu buti po tawo akiû, kaip galwijas.
23. Bet taczau wisados tawęspi laikausi, nēs tu laikai manę prie mano deßinēs.
24. Tu wedi manę pagal sawo rodą, ir galiáusey su garbe manę priimi.
25. Kad aß tawę tiktay turiu, tay aß n'atboju ney dangaus ney źémês.
26. Kaczeig mano kuns ir dußia apalpsta, tay tu, Diewe, taczaus wisados esi mano ßirdiês palinksminojimas ir *mano dalis.
* Raud. 3, 24.
27. Nēs ßtay, kurie nû tawęs atpûla, prapuls; tu ißpústiji wisus, kurie prieß tawę kekßáuja.
28. Ale tai yra mano dzaugsmas, kad aß laikausi Diewopi, ir sawą nusitikējimą statau ant Wießpatiês Pono Diewo, kad wisus tawo dárbus apsakyczau.

74. Psalmas.

Malda dēl Baźnyczôs Ißlaikimo.

1. Pamokinimas Assapo.

Diewe, kam tu mus taip iß wiso patremi? ir kam tokiu kerßtu papykai ant awjû sawo ganyklôs?
2. Atsímink sawo surinkimo, kuri tu iß senû dienû nusipelnei, ir saw į dali ißwalnijei; (atsímink) kálno Zion, ant kurio gyweni!
3. *Mink ant jû kojomis, ir prastumk jûs źemyn; neprietelius wiską pagadino ßwentinyczoje.
* Joz. 10, 24.
4. Tawo prießininkai rēk táwo namûse, ir istáto tenay sawo balwonus.
5. Kirwis yra régims bliźgąs iß áukßto, kaip kada girioje kertama yra.
6. Jie sukapoj wisas jo molawones kirwjeis ir skłutomis.
7. Jie *sudégin tawo ßwentinyczą, jie wisaip †atßwencza namus tawo wardo.
* 2 Kar. 25, 9. † Ps. 83, 13.
8. Jie sako sawo ßirdije: „plēßkime jûs!" jie sudégina wisus Diewo namus źémēje.
9. Sawo źenklû ne be-régim, ir neywiens prárakas ne be-sako mums daugiaus, ir neywiens mokitojis ne be-mokina mus daugiaus.
10. Ak Diewe, kóley prießininkas gēdis, ir neprietelius tawo wardą taip labay bluźnis?
11. Kam sawo ranką attrauki, ir sawo déßinę taip wisay sawo prieglobstije laikai?

12. Bet Diewas yra mano karálius iß senû dienû, iß kurio *wisa pagálba, kuri ant źémês nusidůst.
* Ps. 68, 21.

13. Tu *suardai jures per sawo máci, ir suláuźi smákû galwas wandēnije.
* 2 Moiź. 14, 21. P. 15, 8.

14. Tu sukuli galwas bang=źuwjû, ir důdi jas penukßlu źmonēms púsczoje.

15. Tu *důdi tekēti ßaltinius ir upes, tu důdi ißdźuti dides srowès.
* Ps. 104, 10.

16. Diena ir naktis yr tawo; tu darai, kad taip sáule, taip ir źwaigźdes tikru sawo keliu téka.

17. Tu koźnai źémei statai jôs rubeźius, wásarą ir źiemą tu darai.

18. Taygi atsimink to, kad neprietelius Diewą gēdina, ir durni źmones bluźnij tawo wardą.

19. Ne důk dußią sawo kurklélio źwēriui, ir ne uźmirßk taip labay sawo *bēdnûjû źmonéliû! * Ps. 9, 19.

20. Atsimink derējimo! nēs źéme wisur baisey yra ißpústita, ir trobos yra ißardytos.

21. Ne důk bēdnaji su gēda atstoti! nēsa pawargulei ir sirátos gárbin tawo wardą.

22. Kélkis, Diewe, ir uźstok *sawo prową; atsimink gēdôs, kuri taw kas=dien nusidůst nů paikûjû!
* Jeź. 49, 4.

23. Ne uźmirßk ßaukimo sawo neprieteliû! siáutumas tawo prießininkû eiti jů ilgyn, jů didyn.

75. Psalmas.

Liaupse Diewo Stebuklû; Graudēnimas be (Diewo=) Baimês ne pasielgtis.

1. Psalmas ir Giesme Assápo ant Balso: „Ne prapuldik!" pirmgiedotins.

2. Mes dēkawojam taw, Diewe, mes dēkawojam taw ir apsákom *tawo stebuklus, kad tawo wardas taip arti yra. * Ps. 9, 2.

3. „Nēsa sawo czēsu aß teisey súdisiu.

4. *Zéme dréba, ir wisi, kurie ant jôs gywéna; bet aß stiprey laikau jôs stulpus." Sēla.
* Joel 2, 1.

5. Aß tariau gyrpelniams: nesigirkit taipo! ir Diewo=nesibijantiemsiems: ne nusitikēkit ant sawo maciês!

6. Ne nusitikēkit taip labay ant sawo máciês, ne kalbēkit tokiu nůpertumu,

7. Ne ēsant bēdôs ney nů uźtekējimo, ney nů nusiléidimo, ney iß kalnû pùsczoje.

8. Nēsa Diewas yra súdźa, kursai *ßi paźémin ir aną ißkél.
* 1 Zom. 2, 7.

9. Nēsa Pons Diews tur *kupką rankoje, pripiltą driutu wynu, ir pila iß to; bet piktieji wisi tur gérti ir mēles ißbaigti. * Ps. 60, 5.

10. Bet aß apsakysiu amźinay, ir liaupsisiu Diewą Jokûbo.

11. „Ir wisą *máci Diewo=nesibijanczûjû suláuźisiu, kad mácis teisiojo ißkélta butu." * p. 5.

76. Psalmas.

Diewas sawo Surinkimo Apgynimas.

1. Psalm=Giesme Assápo, ant Strúnû pirmgiedotina.

2. Diewas Judoj paźystams yra, Izraēlije jo wardas yra paßlowintas.

3. Salémej yra jo ßētra, ir *jo namai Zione. * Ps. 9, 12.

4. Czejau jisai *suláuźo strēlas kilpinio, skydą, kárdą ir kárą. Sēla.
* Ps. 46, 10. Jeź. 9, 4. 5.

5. Tu ßlowingésnis ir stiprésnis esi, neng razbajû kalnai.

6. Puikieji tur buti applēßiti ir uźmigti, ir wisi karźygei tur rankas paléist;

7. Iß tawo barimo, Diewe Jokubo, uźmiegt taip źirgas, kaip ir weźimas.

8. Tu esi ißgąstingas; *kas gal po tawo akiû ißsilaikyt, kad tu pyksti? * Ps. 90, 7.

9. Kad důdi girdēti súdą iß dangaus, tay nusigąsta źéme ir nutyla,

10. Kad Diewas pasikél *súdit, kad gélbētu wisiems pawargusiemsiems ant źémês. Sēla.
* Jeź. 34, 8. P. 13, 9.

11. Kad źmones prieß tawę siauczą, tay tu garbę nusipelnai; ir kad jie dar daugiaus siauczą, tay ir czę esi gátawas.

12. Zadēkit ir attesēkit Wießpaczui sawo Diewui, jûs wisi, kurie

aplink ji este, neßkite dowanas Jßgąstingamjam,

13. Kursai kunigaikßczams atim drąsumą, ir ißgąstingas yra tarp karáliû ant žémês.

77. Psalmas.

Gerûjû Bėda ir Palinksminojimas.

1. Psalmas Assápo, * Jēdutuno pirmgiedotins. * Ps. 62, 1.

2. Aß ßaukiu Diewop sawo balsu; Diewop aß ßaukiu, ir jis ißklauso manę.

3. * Czēse sawo bēdôs aß jēßkau Poną Diewą, mano ranka naktij yra ißtiesta ir nesiliauja; nēsa mano dußia ne priima palinksminojimo. * Ps. 86, 7.

4. Kad smútnas esmi, tay atsimenu Diewo; * kad mano ßirdis tužbose yra, tay kalbu. Sēla. * Ps. 18, 7.

5. Tu laikai mano akis, kad budētu; aß taip apalpau, kad ir kalbēt ne-galiu.

6. Aß * atsimenu senûjû gadyniû, pirmûjû métû. * Ps. 143, 5. Jez. 51, 9.

7. Naktimis atsimenu sawo strúnžáislû, ir * kalbu su sawo ßirdże, mano dwáse tur tárditi. * Ps. 4, 5.

8. Argi * Pons Diews amžinay patrems, ir neyjokiôs malonês daugiaus ne ißródis? * Ps. 79, 5. Ps. 85, 6. Raud. 3, 31.

9. Argi jo malone wisaip gálą gáwo? ir pažadējimas liówēsi?

10. Argi Diews užmirßo malonus buti, ir sawo mielaßirdingystę iß kerßto užrakino? Sēla.

11. Bet taczau tariau: * aß tai turiu kęsti; deßine ranka Aukßczáusiojo tai wislab gál kitaip daryti. * Ps. 16, 2.

12. Todēl atsimenu darbû Pono Diewo; beje, * atsimenu tawo pirmûjû stebuklû. * Ps. 71, 17.

13. Jr kalbu apie wisus tawo dárbus, ir sakau apie tawo istátimus.

14. Diewe, tawo kélias yra ßwentas; kamè toks sylingas Diews, kaip tu, Diewe, esi?

15. Tu esi tasai Diews, * kurs stebuklùs dáro; tu sawo sylą paródei tarp žmoniû. * Ps. 98, 1.

16. Tu sawo žmones atpirkai macney, waikus Jokubo ir Jozēpo. Sēla.

17. Wándens regējo tawę, Diewe, wándens regējo tawę ir prisibijojo, ir gilybes siautējo.

18. Drumstus débesys liêjo wandens, * débesys griowe ir žaibáwo. * Ps. 29, 3.

19. Perkunas griowe danguje, tawo žaibai twyskējo ant žémês; žéme pasijudino ir drebējo iß to.

20. Tawo kélias buwo juriose, ir tawo tákas didžûse wándenise; ir taczaus tawo pēdos ne buwo pažystamos.

21. Tu * wedei sawo žmones, kaip awjû pulką, per Moižēßių ir Aaroną. * 2 Moiz. 12, 37. P. 11, 22.

78. Psalmas.

Pásakojimas Diewo Gerybjû ir Korawoniû, jo žmonēms paróditû.

1. Pamokinimas Assapo.

Klausykite, mano žmones, mano prisákimą; prilenkkite sawo ausis * žodžump mano burnôs! * Pam. 8, 5. s.

2. Aß * atwérsiu sawo burną kalbēti pamokslo žodžus, ir pasakysiu senus nusidawimus, * Ps. 49, 4. 5. Matt. 13, 35.

3. Kurius girdējom ir žinom, * ir musû tēwai mums pásakojo, * Joel 1, 3.

4. Jdant tû ne slēptumbim jû waikams, kurie paskuy bus, ir apsakytumbim garbę Pono Diewo, ir jo máci bey stebuklus, kurius jis padáre.

5. Jis istate liudimą Jokûbo waikams, ir dawe zokaną Jzraēlije, kuri prisáke musû tēwams, kad tą mokintu sawo waikus,

6. Jdant waikû-waikai mokintus, ir waikai, kurie dar tur užgimti, kad užáugę taipojau sawo waikams apsakytu;

7. Jdant jie Diewui nusitikētu, ir ne užmirßtu Diewo darbû, ir jo prisákimû klausytu,

8. Jr ne butu, kaip jû tēwai, prie Diewo * ne pasilaikanti ir ne klausanti gimine, kuriôs ßirdis ne buwo stipri, ir jôs dwáse Diewui wiernay ne itikējo; * 5 Moiz. 32, 5. 6. 28.

9. Kaip waikai Epraim, kurie szarwůti kilpini neszjodami atpůle *czēse kowôs. *Ps. 140, 8.
10. Jie ne laike Diewo derējimą, ir ne norējo jo prisakimů klausyt,
11. Ir uzmirszo jo darbů ir jo stebuklů, kurius jis jiems buwo iszródes.
12. Po akių jů tēwu jisai padáre stebuklus Egypto=zémēje ant lauko Zoan.
13. Jis *pérdalijo jures důdams jůs péreiti, ir taise wandeni kaip murą. *2 Moiz. 14, 21.
14. Jis dienoje jůs *wéde debesimi, ir nakcze zibancze ugnimi. *2 Moiz. 13, 21.
15. Jis *pérplēsze ůles púsczoje, ir girde jůs wandenimi apsczey, *2 Moiz. 17, 6. s. Ps. 105, 41.
16. Ir dawe upelės isz ůlių tekēti, kad nutekētu, kaip wandens srówes.
17. Taczau jie dar wēl susigrieszijo priesz ji, ir ipykino Aukszczáusiji púsczoje,
18. Ir *pagunde Diewą sawo szirdise †penukszlą praszydami sawo duszjai, *1 Kor. 10, 9. †4 Moiz. 11, 4.
19. Ir kalbējo priesz Diewą sakydami: bēs galētu Diews stálą taisyt pusczoje?
20. Sztay, jis tiesa ůlę isztiko, kad wandů tekējo, ir upes patwino; bet kaip gál jis důnôs důti, ir sawo zmonēms miesôs padēti?
21. Bet kaip Pons Diews tai girdējo, didey supyko; ir ugnis uzsidege Jokube, ir kersztas ant Izraēlio,
22. Kad jie ne pasitikējo Diewu, neygi láuke jo pagalbôs.
23. Ir jis prisáke debesims auksztay, ir atwēre wartus dangaus,
24. Ir dawe *Manną ant jů nulyti, kad wálgitu, ir dawe jiems dangaus důną. *2 Moiz. 16, 4. 14. s.
25. Jie walge *angelů=důną; jis atsiunte jiems walgimo apsczey. *Jszm. 16, 20.
26. Jis dawe pústi rytů=wēją po dangum, ir pakēle per sawo máci wēją isz pētů,
27. Ir dawe ant jů miesôs nulyti, kaip dulkes, ir paukszczus kaip ziezdras jurių,
28. Ir dawe *tus nupulti tarp jů wisur, kur jie gywéndawo. *4 Moiz. 11, 31.
29. Tay jie wálge ir per mierą priwálge; jis dawe jiems iszpildit sawo uzsigeidimą.
30. Bet kaip jie buwo iszpildę sawo uzsigeidimą, ir dar buwo bewálgą,
31. Tay *atêjo ant jů narsas Diewo, ir nuzawino wyriáusiůsius tarp jů, ir nuzawino geriáusiůsius Izraēlije. *4 Moiz. 11, 33.
32. Bet be to wiso jie daugiaus susigrieszijo *ne tikēdami jo stebuklams. *Ps. 106, 24.
33. Todēl dawe jůs numirti, kad jie nieko ne gáwo, ir turējo, kol gywi, wárginami buti.
34. Kad jůs nuzawindawo, tay jēszkojo ji, ir prisiwerte ankszti Diewopi,
35. Ir atsimine, kad Diewas yra *jů ůlia, ir Diewas Aukszczáusiasis jů Iszgélbētojis esti. *Ps. 19, 15.
36. Ir klastawo jam sawo burna, ir meláwo sawo liezuwju;
37. *Bet jů szirdis ne laikēsi twirtay prie jo, ir ne pilnawojo wiernay jo derējimą. *Matt. 15, 8.
38. Bet jis buwo mielaszirdingas, ir atléido griekus ney iszgaiszino jůs; ir tankey nugręze sawo narsą, ir ne iszléido wisą sawą kersztą.
39. Nēsa jis atsimine, kad jie kunas ēsą, wējas, kursai nueit ir ne sugrySzta.
40. Jie tankey ji ikerszino púsczoje, ir didey ipykino ji pustynēje.
41. Jie Diewą wisados isz naujo gunde, ir pamokino Szwentąji Izraēlije.
42. Jie ne atsimine jo rankôs tą dieną, kurę jis jůs iszgélbējo nů nepríetelių;
43. Kaip ir jis sawo zénklus buwo padáręs Egypto=zémēje, ir sawo *stebuklus zémēje Zoan; *p. 12.
44. Kaip jis jů *wándeni werte i kraują, kad jie ne galējo gért isz sawo upjů; *2 Moiz. 7, 20.
45. Kaip jiems *kirmeles atsiunte, kurios jůs ēde, ir repeczkas, kurios jůs gadino; *2 Moiz. 8, 6. 24.

46. Ir dawe jû waisių patran-koms, ir jû sêklą ziogams;
47. Kaip * jû wyn-medzus muše ledais, ir jû morû-medzus kru-šomis; * 2 Moiž. 9, 25.
48. Kaip jû bandą muše ledais, ir jû kaimenę zaibais;
49. Kaip tarp jû siunte piktû angelû sawo didzame narse, ir dawe jûs siautēti, keršiti ir pikt daryti;
50. Kaip labjaus užléido ant jû sawo keršta, ir jû dušią iš smer-ties n' išgélbējo, ir dawe jû * ban-dai maru išgaišti; * 2 Moiž. 9, 6. 9.
51. Kaip numuše * wisą pirmgimi Egyptû-zémēje, pirmûsius kudikius šētrose Amo; * 2 Moiž. 12, 29. s.
52. Ir * dawe sawo žmones išeiti kaip awis, ir wéde jûs kaip pulką pušczoje; * Ps. 77, 21.
53. Ir * wéde jûs pakájuje, kad ne prisibijotus; bet jû neprietelei nuskendo juriose. * 2 Moiž. 14, 19. 22. 27.
54. Ir atwede jûs į sawo šwen-tûsius rubežius, šiop kalnop, * kuri jo dešine nupelne. * Ps. 80, 16. 18.
55. Ir * prawáre pirm jû žmones, ir dáwe jiems išdalyti tēwiškę, ir dáwe anû gywénimûse gywénti gi-mines Izraēlio. * Ps. 44, 3.
56. Bet jie gunde ir įpykino Die-wą, Aukšczáusiji, ir ne laike jo liudimus,
57. Ir atpûle, ir paniekino wislab, kaip jû tēwai, ir ne laike, * kaip atsiléides kilpinys, * Oz. 7, 16.
58. Ir įpykino ji sawo aukštybē-mis, ir įpykino ji sawo balwonais.
59. Ir kaip tai Diewas girdējo, tay jis įkiršo, ir atmete Izraēli didey,
60. Kad jis * sawo gywénimą Si-loj prastojo, šētras, kur tarp žmo-niû buwo gywénąs; * 1 Zom. 4, 11.
61. Ir padawe jû máci apkalimui, ir jû grażumą į rankas nepriete-liaus;
62. Ir padawe sawo žmones kár-dui, ir didey supyko ant sawo tēwiškēs.
63. Jû * jaunumą suēde ugnis, ir jû mergos turējo pasilikt nete-kējusios. * Job. 1, 17.
64. Jû * klebonai kárdu prapûle; ir ne buwo nášles, kurios galētu raudóti. * 1 Zom. 22, 17.
65. Ir Pons Diewas pabudo kaip miegąsis, kaip stiprus krykštáuja nû wyno pareidams;
66. Ir * ištiko sawo neprietelius iš užpakalio, ir padáre jiems ám-žiną gēdą. * 1 Zom. 6, 6.
67. Jis paniekino šētras Jozēpo, ir ne aprinko giminę Epraim;
68. Bet išrinko giminę Judo, kalną Zion, kuri jis myledawo.
69. Ir budawojo sawo šwenti-nyczą aukštay, kaip žémę, kuri am-žinay turētu stiprey laikytis.
70. Ir * aprinko sawo tarną Do-widą, ir atēme ji nû awjû-gardo; * 1 Zom. 16, 11.
71. Nû žindanczû awjû atēme ji, kad * jo žmones, Jokubą, ganytu, ir jo tēwiškę Izraēl. * 2 Zom , 2.
72. Irgi jis gáne jûs tikra wier-nybè, ir walde jûs wisokia išmincze.

79. Psalmas.

Malda prieš Neprietelius Teisybēs.

1. Psalmas Assapo.

Pone Diewe, pagonai įpûle į tawo téwiškę, tie neczystą dáre tawo šwentąję bažnyczą, ir iš Je-ruzalês akmeniû kruwas padáre.
2. Jie lawonus tawo tarnû paukš-czams po dangum dawe suēsti, ir mie-są tawo šwentûjû žwērims žémēje.
3. Jie kraują praliejo aplink Je-ruzalę kaip wándeni, ir ne buwo neywiens, kurs pakastu.
4. Mes * pastojom gēda sawo su-sēdams, apjûku ir paniekinimu tiems, kurie aplink mus yra. * Ps. 31, 12. Ps. 44, 14. Ps. 89, 42.
5. Pone Diewe, * koley tu nori taip didey pykti, ir sawo didi pá-pyki kaip ugni dûsi degti? * Ps. 77, 8. Ps. 85, 6.
6. Išliek * didiji sawo keršta ant pagónû, kurie tawę ne pažysta, ir ant karalysczû, kurios tawo wardo nesimeldz! * Jer. 10, 25.
7. Nēsa jie suēde Jokubą, ir jo namus išpústijo.
8. * Ne atsimink pirmûjû musû griekû, susimilk ant musû umay! nēsa jau reti pastójom. * Jez. 64, 9.

9. Gélbėk tu mus, Diewe, musû gelbėtojau, dėl garbês sawo wardo; išgélbėk mus, ir atléisk mums musû griekus dėl sawo wardo!

10. Kodėl * dûdi pagonams sakyti: „kame dabar jû Diewas?" dûk žinomą buti tarp pagónû po musû akiû atkéršijimą pralietojo kraujo tawo tarnû!
* Ps. 42, 4. Ps. 115, 2. Joel 2, 17.

11. Dûk iki tawęs išsakti * dusáujimus apkáltûjû; pagal didiji sawo péti išlaikyk waikus smertiês,
* Ps. 102, 21.

12. Ir atadûk musû susėdams septyneriopay i jû anti jû gėdą, kure jie tawę, Pone Diewe, apgėdino!

13. Bet mes, * tawo žmones ir áwys tawo ganyklôs, dékawojam taw amžinay, ir apsákom tawą garbę wisaday.
* Ps. 100, 3.

80. Psalmas.

Malda už Išlaikimą dwásiškôsês Wynyčzôs.

1. Psalmas Assapo, ant Psalterio šešiû Strúnû pirmgiedotins.

2. Tu ganytojau Izraėlio, klausyk, kursai Jozėpą ganai, kaip awis; pasiródik, kursai * sėdi ant Kėrubynû!
* 1 Zom. 4, 4. Ps. 99, 1.

3. Pabudik sawo máci, kursai tu pirm Epraim, Benjamin ir Manasse esi, ir ateik mums ant pagálbôs!

4. Diewe, palinksmink mus, ir apšwiesk mus * sawo wéidu, tay tarpsime.
* 1 Moiz. 32 30. Ps. 31, 17.

5. Wiešpatie Diewe Zebaot, koley tu keršisi ant maldôs sawo žmoniû?

6. Tu peni jûs * ášarû = dûna, ir girdai jûs dide kupka ašaromis pripilta.
* Ps. 102, 10.

7. Tu pastatai mus musû susėdams ant waido, ir musû nepricteley jûkiasi musû.

8. Diewe Zebaot, linksmink mus, dûk šwiesti sawo wéidą, tay tarpsime.

9. Tu * atgabenai wyn = médi iš Egypto, ir prawarei pagonus, ir tą czėpijei.
* Mark. 12, 1.

10. Tu pirm jo kéliá pramynei, ir dawei ji išišáknit, kad jis žémę papildo.

11. Kalnai apdengti yra jo pawėsiu, ir jo šakélemis Diewo cėdrai.

12. Tu jo áugmeni išplátinai iki júriû, ir * jo šakas iki wandeniû.
* 2 Moiz. 23, 31.

13. Kamgi tu jo worą išardei, kad ję * sudrásko, kas tiktay praeit?
* Ps. 89, 42. Jez. 5, 5. 6.

14. Medinios kiaules ji išknisó, ir žwerys ji sugadino.

15. Diewe Zebaot, gręškisi tacžaus, weizdek iš dangaus ir žwalgyk, ir atlankyk ši wyn = medi;

16. Ir kawok tą, * kuri tu saw stiprey išsirinkai!
* Ps. 78, 54.

17. Paweizdėk ir bárk, kad dégimas ir drásimas liáutus!

18. Tawo ranka te apsaugoj * žmones tawo dešinês ir žmones, kurius tu saw stiprey išsirinkai!
* p. 16.

19. Tay ne atstósim nû tawęs; dûk mus gywus išlikti, tay tawo wardą melsime.

20. Wiešpatie Diewe Zebaot, linksmink mus, dûk šwiesti sawo wéidą, tay tarpsime.

81. Psalmas.

Graudénimas, kokiu Budu Szwentos Dienos tur buti šwenczamos.

1. Ant Gititôs pirmgiedotins Assápo.

2. Linksmay giedokite Diewui, * kurs musû stiprybe yra, krykštáukite Diewui Jokubo!
* Ps. 46, 2.

3. Imkite psálmus, ir dûkite šen búbnus, linksmas arpas su psaltėreis!

4. Triúbikite naujame mėnesije triúbomis ant musû * šwentês lápbudzû!
* 5 Moiz. 16, 13.

5. Nėsa toktay yra budas Izraėlije, ir prowa Diewo Jokubo.

6. Toktai jis ant liudimo istáte tarp Jozėpo, jiems išeinant iš Egypto = žémês ir swétimą liežuwi girdėjus,

7. Kaip aš jû péti nû naštôs buwau išwálnijęs, ir jû rankos atliko nû pûdû.

8. Kaip tu * manęspi šaukei bėdoje, aš išgélbėjau tawę; ir išklausiau tawę, kaip wėtra tawę užpûle; ir mėginau tawę pas waid = wándeni. Séla.
* 4 Moiz. 20, 13.

9. *Klausykit, mano żmones, aß tarp jusû liudisiu; Jzraēl, tu manęs klausyk, * Ps. 50, 7.

10. Kad ne butu *tarp jusû kito Diewo, ir tu swétimą Diewą ne melstumbei! * 2 Moiz. 20, 3.

11. *Aß esmi Wießpats tawo Diewas, kursai stawę iß Egypto=żémês ißwede; atwérk sawo burną didey, dûk man ję pilditi! * 2 Moiz. 20, 2.

12. Bet mano żmones ne klauso mano balso, ir Jzrael ne nor manęs.

13. Tay *paléidau jûs pagal geidulius jû ßirdiês, kad waikßczotu pagal sawą rodą. * Darb. 14, 16.

14. Jey norētu *mano żmones manęs klausyti, ir Jzraēl ant mano keliû wáikßczoti, * 5 Moiz. 5, 29. P. 28, 1.

15. Tay aß jû neprietelius tûjau pażéminczau, ir sawo ranką ant jû prießininkû gręßczau.

16. Jr kurie Poną Diewą n' apkencza, turētu prieß ji nieko ne ißtesēti; bet jû czēsas turētu amżinay buti,

17. Jr aß jûs geriáuseiseis kwieczeis penēczau, ir smedumi iß ûlês pasótinczau.

82. Psalmas.

Apie Waldimą ir Ačdą swietißkôsês Wyriausybês.

1. Psalmas Assápo.

Diewas stow surinkime Diewo, ir yra súdża tarp *diewû. * p. 6.

2. Pakoley neteisey súdisite, ir *Diewo=nesibijanczûsius didżáusioj garbēj laikysite? Sēla. * 5 Moiz. 1, 17.

3. Darykite *prowas pawargusiamjam ir sirátai; ir gélbēkit reikalingąji ir pawargusiji prowoj! * Jez. 1, 17.

4. *Jßwadûkite prastąji ir pawargusiji, ir ißtráukkite ji iß máciês Diewo=nesibijanczûjû! * Pam. 24, 11.

5. Bet jie ne priima pamokslą, ir to ne atboj; jie wisados waikßczoj tamsumoj; todēl tur wisi żémês gruntai pulti.

6. Aß tiesa tariau: *jûs este diewai, ir wisi waikai Aukßczáusiojo; * p. 1. Jon. 10, 34.

7. Bet *jûs mirsite kaip żmones, ir kaip smarkininkas prapulsite. * Ez. 31, 14.

8. Diewe, kélkis ir súdik żémę! nēsa tu *esi Wießpatimi ant wisû pagonû. * Ps. 2, 8.

83. Psalmas.

Malda dēl Pagálbôs prieß Bażnyczôs Neprietelius.

1. Psalm=Giesme Assápo.

2. Diewe, ben ne tylēk taipo, ir ne buk taip tylis; Diewe, ben taipo nesislēpk!

3. Nēsa ßtay, tawo neprietelei siaucza, ir kurie tawę n' apkencz, attiesia sawą galwą.

4. Jie kytrey mislij prieß tawo żmones, ir dumja prieß tawo paslēptûsius.

5. „Szenay," sáko jie, „*ißpústikim jûs, kad jie ne butu żmones, kad wardo Jzraēlio daugiaus ne butu minēta." * Jer. 11, 19.

6. Nēsa jie susikalbējo, ir susitarę yra prieß tawę,

7. Szētros Edomitû ir Jsmaēlitû, Moabitû ir Agaritû,

8. Gebalitû, Ammonitû ir Amalekitû, Pylistēnai, ir kurie yra Tyriuj.

9. Assur taipojau su jeis eit iß wieno, ir padest waikams Loto. Sēla.

10. Padaryk jiems, kaip *Midjanitams, kaip †Siserui, kaip Jabinui pas upę Kizon, * Wald. 7, 22. † Wald. 4, 15. 21.

11. Kurie buwo ißpústiti pas Endor, ir pastojo kaip purwas ant żémês.

12. Padaryk jû kunigaikßczus kaip *Oreb ir kaip Seeb, wisus jû wyriáusiûsius kaip †Sēbą ir Zalmuną, * Wald. 7, 25. † Wald. 8, 21.

13. Kurie sako: „mes gywentinay gáusim Diewo namus."

14. Diewe, padaryk jûs kaip wēsulą, kaip jawēnas wējo wáromases!

15. Kaip ugnis girę sudégin, ir kaip liepsna kálnus użdega,

16. Taipo jûs pérsekdinēk sawo ßturmu, ir ißgandik jûs sawo wētra!

17. Daryk jû wéidą gēdôs pilną, kad tawo wardo klausinētu.

18. Jie turētu *gēdētis ir nusigąsti jû ilgiaus, jû daugiaus; ir gēdoje but, ir prapulti. * Ps. 6, 11. Ps. 35, 4.

19. Tay jie išpažis, kad tu sawo wardu wiens wadinams esi *Ponas Diewas, ir Aukszczáusiasis po wisą swietą. * Oz. 12, 6.

84. Psalmas.

Apie Bažnyczą ir Mokitojû Szlužbą.

1. Psalmas Waikû Kora, ant Gititôs pirmgiedotins.

2. Kaip meilingi yra tawo namai, Diewe Zebaot!

3. Mano *dušia išsiilgsta ir geiduliáuja pryangiû Pono Diewo; †mano kunas ir dušia dzaugiasi iš gywojo Diewo. * Ps. 27, 4. † Jez. 61, 10.

4. Nēsa paukštis rádo namus, ir kregžde sawo lizdą, kurioj išper waikus, butent tawo altorius, Diewe Zebaot, *mans karáliau ir mans Diewe. * Ps. 5, 3.

5. Geray tiems, kurie tawo namûse laikosi, tie tawę wisaday gárbin. Sēla.

6. Geray tiems žmonēms, kurie tawę už sawo *stiprybę laiko ir iš širdiês tawęs klauso, * Ps. 18, 2. 3.

7. Kurie péreit wargingąji swietą darydami czejau šulinius; ir mokitojei dide žegnone bus aprēdyti.

8. Jie gáuna wieną apgalējimą po antro, kad regima butu, tikrą Diewą Zione ēsanti.

9. Wiešpatie Diewe Zebaot, išklausyk mano maldą, pérmanyk tą, Diewe Jokubo! Sēla.

10. Diewe, musû skyda, ben weizdēk, dabókis karalystês sawo mostitojo!

11. Nēsa wiena diena tawo pryangiûse gerésne yra, ney kitû túkstantis. Aš wéliczaus wartininku buti sawo Diewo namûse, ne kaip ilgay gywénti namûse Diewo-nesibijanczûjû.

12. Nēsa Diewas Wiešpats yra sáule ir skyda; Ponas Diewas dûst malonę ir garbę, jis ne dûs stokoti géro geriemsiems.

13. Wiešpatie Zebaot, gér tam žmogui, kurs tawim nusitik.

85. Psalmas.

Malda dēl Diewo Pagálbôs ir Išlaikimo wisû Rēdû.

1. Psalmas Waikû Kora pirmgiedotins.

2. Pone Diewe, *tu pirm to malonus buwai sawo žémei, ir apkáltûsius Jokubo išgélbējei. * Ps. 89, 50.

3. Tu pirm to nusidējimus atléidai sawo žmonēms, ir *wisus jû griekus apdengei. Sēla. * Ps. 32, 1.

4. Tu pirm to wisaip atsiléidai, ir nusigręžei nû didzojo sawo keršto.

5. Linksmink mus, Diewe, musû Išganytojau, ir liáukisi nû sawo nemalonês ant musû!

6. Argi amžinay ant musû pyksi? ir wisados ant musû kéršisi?

7. Argi ne wēl mus atgaiwisi, kad tawo žmones galētu tawimi dzaugtisi?

8. Pone Diewe, paródik mums sawo malonę ir gélbēk mus!

9. Ak, kad girdēczau Poną Diewą kalbanti, kad pakáją pažadētu sawo žmonēms ir sawo šwentiemsiems, kad jie ant kokiôs neišmintiês ne pasiléistu!

10. Ale taczau jo pagálba arti yra tiems, kurie jo bijos, jeib musû žémēj garbe laikytus;

11. Kad loska ir wiernyste susitiktu, teisybe ir pakájus pasibuczûtu;

12. Kad wiernyste ant žémês áugtu, ir teisybe iš dangaus žiurētu;

13. Kad Pons Diews ir mums gér darytu, kad ir *musû žéme dûtu sawo waisių; * 3 Moiz. 26, 4. Ps. 67, 7.

14. Kad teisybe taczau po jo akiû butu ir išsilaikytu.

86. Psalmas.

Wisokios Dowido Maldos.

1. Malda Dowido.

Pone Diewe, *prilenkk sawo ausis ir išklausyk manę, nēsa sirata ir pawargęs esmi! * Ps. 88, 3.

2. Apsaugok mano dušią, nēs aš esmi šwentas; gélbēk tu, mans Diewe, sawam tarnui, kursai tawim nusitik!

3. *Pone Diewe, buk man malonus, nēs aš kas-dien tawęsp šaukiu! * Ps. 6, 3.

4. Palinksmink dušią sawo tarno, nēsa tawęs, Diewe, aš išsiilgstu!

5. Nēsa tu, Diewe, *esi géras ir malonus, didês malonybês wisiems tawę besimeldżantiemsiems.
* 2 Moiż. 34, 6. f.

6. Pérmanyk, Pone Diewe, mano maldą, ir dabokis balso mano prášimo!

7. *Bēdoje meldżůs tawęs; tu norētum manę išklausyti. *Ps. 50, 15.

8. Pone Diewe, *niera taw neywiens lygus tarp diewû, ir neywiens taip gál daryti, kaip tu.
* Ps. 71, 19.

9. Wisi pagonai, kurius tu sutwērei, ateis ir melsis po tawo akiû, Pone Diewe, ir tawo wardą gárbis,

10. Kad tu taip didis esi, ir stebuklus darai, ir wiens Diewas esi.

11. *Rodik man, Pone Diewe, sawo kélią, kad wáikšczoczau tawo teisybēje; išlaikyk mano širdi prie to wieno, idant bijoczaus tawo wardo! * Ps. 139, 24.

12. Aš *dēkawoju taw, Wiešpatie mans Diewe, iš wisôs širdiês, ir gárbinu tawo wardą amžinay. * Ps. 9, 2.

13. Nēs tawa malone dide yra ant manęs, ir išgélbējei *mano dušią iš giliôs péklôs. * Ps. 30, 4.

14. Diewe, *puikieji sténgiasi prieš manę, ir pulkas smarkininkû tykoj mano dušiôs, ir ne tur tawę po akiû. * Ps. 54, 5.

15. Bet tu, Pone Diewe, *esi mielaširdingas ir malonus, kantrus, ir didês malonês bey wiernystês.
* p. 5. 2 Moiż. 34, 6. f.

16. Grężkis manęsp, buk man malonus; stiprink sawo tarną su sawo mace, ir gélbēk *sunui sawo tarnáitês! * Ps. 116, 16.

17. Daryk ant manęs ženklą, kad man gér butu; kad tai regētu, kurie manę n' apkencz, ir gēdētus, kad tu manę pristoji, Pone Diewe, ir manę linksmini!

87. Psalmas.

Apie Krikščoniškaję Bażnyczą per Prilyginimą žemiškôsês Jeruzalês.

1. Psalm-Giesme Waikû Kora.

Ji twirtay *nugruntawota yra ant šwentûjû kalnû. *Jeż. 14, 32. f.

2. Pons Diews myl wartus Ziono už wisus gywénimus Jokubo.

3. Szlowingi daiktai tawije yra apsákomi, tu miestę Diewo. Sēla.

4. Aš apsakydisiu *Raab ir Babel, kad manę pažintu; štay, Pylistēnai ir Tyrionai su Murinais cże pagimdomi yra. * Jeż. 19, 19. p. 30, 7.

5. Sákoma bus Zione, kad wisokie žmones cże pagimdomi yra, ir kad pats Aukšcżáusiasis ję budawojo.

6. Pons Diews důs sawo žodi sakyt wisokeis liežuwjeis, kad ir tû nekurie cże pagimdyti butu. Sēla.

7. Jr giedojantieji kaip šokinējime wisi tawije giedos pakarcżuy.

88. Psalmas.

Malda sunkiame Pagundime.

1. Psalm-Giesme Waikû Kora, ant Makalato pakarcżuy spirmgiedotina.

Pamokinimas Emano, Ezrajito.

2. Wiešpatie Diewe, mans išganytojau, aš dieną ir nákti šaukiu po tawo akiû.

3. Důk iškakti mano maldą po tawo akiû, *prilenkk sawo ausis prie mano šauksmo!
* Ps. 5, 2. Ps. 86, 1.

4. Nēsa *mano dušia pilna yra wargû, ir †mano gywastis arti yra péklôs. * Raud. 1, 5. 12. Job. 17, 1.

5. Aš prilygintas esmi tiems, kurie i péklą nuženg; aš esmi lygus wyrui ne turinczam neyjokiôs pagálbôs.

6. Aš guliu tarp numirusiûjû prastótas, kaip užmuštieji, kurie důbēje gul, kuriû jau daugiaus n' atsimeni, ir kurie nů tawo rankôs atskirti yra.

7. Tu manę žemyn i důbę nustúmei, i tamsybę ir gilybę.

8. Tawo kerštas spáudž manę, ir gramżdini manę wisomis sawo srowemis. Sēla.

9. Mano prietelius toli nů manęs atstatei; tu manę jiems bjaurybe padarei; aš apkaltas esmi, ir ne galiu išeiti.

10. Mano gymis pagédo dēl wargû; Pone Diewe, aš kas-dien tawęsp šaukiu, aš sawo rankas išplátinu tawęsp.

11. Argi tu tarp numirusiůjů darysi stebuklůs? arba ar numirusieji kélsis, ir *taw dēkawos? Sēla.
* 1 Kor. 15, 35. s.

12. Ar grábůse pasakys tawo malonę, ir tawo wiernystę prapůlime?

13. Argi pażystami bus tawo stebuklai tamsybēje? arba tawo teisybe żémēje, kur nieko ne atsimena?

14. Bet aß ßaukiu tawęsp, Pone Diewe, ir mano malda ankſti ißkanka tawęsp.

15. Kodēl patremi, Pone Diewe, mano dußią, ir *paslepi sawo wéidą nů manęs? * Ps. 13, 2.

16. Aß esmi wargingas ir apalpau, kad taip patremtas esmi; aß kenczu tawo ißgandinimus, kad kůne nusimenu.

17. Tawo kerßtas eit per manę, tawo ißgandinimas spáudz manę.

18. *Jie manę aptwyst kas=dien kaip wandů, ir apstoj manę iß wieno. * Ps. 22, 13.

19. Tu darai, *kad mano prietelei ir artimieji, ir mano gentis atsitólin nů manęs dēl tokio wargo.
* Job. 30, 10.

89. Psalmas.

Apie MessiJoßių ir jo Karalystę.

1. Pamokinimas Etano, *Esrajito.
* Ps. 88, 1.

2. Amżinay giedosiu apie malonę Pono Diewo, ir praneßiu jo teisybę su sawo burna wisaday.

3. Aß sakau taipo, kad amżina malone użtekēs, ir tu sawo teisybę wiernay ißpildisi danguje:

4. „Aß *derējimą dariau su sawo ißrinktůju; aß Dowidui, sawo tarnui, prisēkiau:
* 2 Zom. 7, 12. 13. 1 Kar. 8, 20. Ps. 110, 4. Ps. 132, 11. Jez. 55, 3. Luk. 1, 32. Darb. 2, 30. p. 13, 34.

5. Aß taw *amżinay waikû sutekſiu, ir tawo kráſę budawosiu wisaday.“ Sēla.
* p. 30. 2 Zom. 7, 14. Ps. 110, 4.

6. Ir dangus, Pone Diewe, ßlowis tawo stebuklus, ir tawo teisybę surinkimas ßwentůjů.

7. Nēs kas gal debesise Ponui Diewui lygus buti? ir prisilygint Wießpaczui tarp waikû diewû?

8. Diewas didey galis yra surinkime ßwentůjů, ir stebuklingas ant wisů, kurie aplink ji yra.

9. Wießpatie Diewe Zebaot, *kas yra, kaip tu, macnus Diewas? Jr tawo teisybe yr aplink tawę.
* Ps. 115, 3.

10. Tu *ponawoji ant sujudinimo jurių, tu nutildai jů wilnis, kad jie pasikēl. * Matt. 8, 26.

11. Tu użmußi Raabą, tu *ißwajoji sawo neprietelius stipru sawo pétimi. * Luk. 1, 51.

12. Dangus ir *żéme tawo yra, tu nugruntawojei żémę, ir kas toje yra. * Ps. 24, 1.

13. Szíaurę ir pētus tu sutwērei; Tabor ir Ermon krykßtáuja tawo wardan.

14. Tu sylingą turi péti, stipri yra tawo ranka, ir aukßta yra tawo deßine.

15. Teisybe *ir sudas yra pastiprinojimas tawo kráſės, malone ir tiesa yr po tawo akių.
* Ps. 97, 2. Ps. 103, 6.

16. Geray tiems żmonēms, kurie gál krykßtáuti; Pone Diewe, jie wáikßczos ßwiesybēje tawo wéido.

17. Jie dēl tawo wardo kas=dien bus linksmi, ir tawo teisybēje bus paßlowinti.

18. Nēs tu esi garbe jů stiprybės, ir per sawo malonę tu musů *rágą paáukßtisi. * p. 25. Ps. 92, 11.

19. Nēsa Pons Diewas yr musů skydas, ir Szwentasis Jzraēlij yr musů karálius.

20. Tů=czēs regējime tu kalbējei sawo ßwentiemsiems tarydams: „aß karżygi prikēliau, kursai gélbēs; aß paáukßtinau ißrinktąji iß żmonių.

21. Aß *radau sawo tarną Dowidą, aß ji mostijau ßwentu sawo aliejumi. * 1 Zom. 16, 13. s.

22. Mano *ranka ji ißlaikys, ir mano pétis ji stipris. * Jez. 41, 10.

23. Neprietelei ji ne pérgales, ir neteisieji ji ne pamis.

24. Bet aß jo prießininkus mußiu pirm jo, ir ji nekenczanczůsius aß múczisiu.

25. Bet mano teisybe ir malone bus prie jo, ir *jo rágas mano wardan bus paáukßtintas. * p. 18.

26. Aß jo * ranką dėsiu į jures, ir jo dėßinę į wandenius.
* Ps. 72, 8.
27. Jis manę taipo * wadis: tu esi mano tėwas, mano Diewas ir stiprybe, kursai manę gélbt.
* 2 Sam. 7, 14.
28. Ir aß jį padarysiu * pirmgimusiůju, aukßczáusiůju tarp karáliů ant žémês.
* Kol. 1, 15.
29. * Aß jam amžinay ißlaikysiu sawo malonę, ir mano derėjimas jam stiprey ißsilaikys.
* p. 5.
30. Aß jam amžinay sėklôs sutektsiu, ir jo krásę, koley dangus pateks, ißlaikysiu.
31. Ale jey jo waikai mano prisákimů ne klausys, ir mano sudůse ne wáikßczos;
32. Jey jie mano įstátimus paniekis, ir mano prisákimů ne laikys:
33. Tay aß jů griekus atlankysiu rykßte, ir jů piktenybes wargais,
34. Bet * sawo malonę nů jo ne atimsiu, ir sawo teisybę tikray atteseisiu.
* Jez. 54, 10.
35. Aß sawo suderėjimą nelaikytą ne liksiu; ir kitaip ne darysiu, kaip aß kalbėjau.
36. Aß wieną kartą prisėkiau prie sawo ßwentybês: aß Dowidui ne melůsiu;
37. Jo * waikai bus amžinay, ir jo kráse po mano akiů kaip sáule.
* 2 Sam. 7, 16. Ps. 72, 17.
38. Kaip menů, jis amžinay bus ißlaikytas, ir kaip * liudininks debesise tikray bus." Sėla.
* 1 Moiz. 9, 13. s.
39. Bet dabar tu pátremi ir atmeti, ir kerßiji su sawo mostitůju.
40. Tu niekini derėjimą sawo tarno, ir pamini jo wainiką.
41. Tu ißardai wisus jo murus, ir důdi sudaužyti jo pilis.
42. Wisi jį * plėßo, kurie praeit; jis sawo susėdams ápjůku pastójo.
* Ps. 80, 13.
43. Tu paáukßtini deßinę jo prießininků, ir palinksmini wisus jo neprietelius.
44. Taipojau ir atėmei máci jo kárdo, ir ne důdi jam wirßų gáuti kowoje.
45. Tu ißpústiji jo czystybę, ir pameti jo krasę žemyn.
46. Tu patrumpini czėsą jo jaunystês, ir apdengi jį gėda. Sėla.
47. Pone Diewe, koley tu taip iß wiso pasislėpsi, ir sawo kerßtą kaip ugnį důsi degt?
48. Atsimink, kaip * trumpas mano ámžias! Kodėl nori, kad wisus žmones noprosnay butumbei léidęs?
* Ps. 90, 9. 10.
49. Kame ben wiens, kurs ißliktu ir smertiês ne regėtu? kursai sawo dußią ißgélbėtu iß nagů péklôs? Sėla.
50. Pone Diewe, kame * pirmoji tawo malone, kurę Dowidui prisėkei sawo teisybėje?
* Ps. 85, 2.
51. Atsimink, Pone Diewe, gėdôs sawo tarnů, kurę aß neßu sawo prieglobstije nůg tokio žmoniů daugumo,
52. Kure tawę, Pone Diewe, tawo neprietelei gėdin, kure gėdin pėdas tawo mostitojo!
53. * Pagárbints buk, Pone Diewe, amžinay! Amen, Amen.
* Ps. 40, 17.

90. Psalmas.

Apie Žmogaus Amžio Niekystę.

1. Malda Moizeßiaus, Diewo Tarno.

2. Pone Diewe, tu esi mums nusitikėjimu wisados. Pirmneng * kalnai stojos, ir žéme bey swietas sutwérti buwo, tu, Diewe, esi nů amžiů iki † amžiů.
* Pam. 8, 25. Jez. 43, 13. † Ps. 102, 28.
3. Tu důdi žmones mirti, ir sakai: sugryßkite, žmoniů waikai.
4. Nėsa * túkstantis métů yra po tawo akiů, kaip wakarykßczoji diena, kuri pasibaige, ir kaip naktiês budėjims (wartà).
* 2 Petr. 3, 8.
5. Tu důdi jiems nueiti, kaip srowe, ir jie yra, kaip miegas; lygey kaip * žole, kuri wéikey pawysta,
* Jez. 40, 6. 7.
6. Kuri * ankstì žyd, ir wéikey pawysta, ir wakarais nukertama yra ir padžústa.
* 1 Petr. 1, 24.
7. Tai dáro * tawo kerßtas, kad taip sugaißtam; ir tawo didysis pápykis, kad taip umay numirßtam.
* Ps. 76, 8. Naum 1, 6.

8. Nēsa musû nusidējimus tu statai po sawo akiû, musû ne išpažystamus griekus į šwiesybę *sawo wéido. *ps. 51, 11.

9. Todēl wisos musû dienos *nueit per tawą kerštą, mes sawo metus baigiam, kaip pásaką. *ps. 89, 48.

10. **Musû amžias patenka septynes=dēšimtis métû, ir kad ilgay patenka, tay yra aštůnes=dešimtis métû; ir jey kaštáunas buwo, tay buwo wieni rúpesczei ir darbai; *nēsa umay baigiasi, kaip kada lēkte nulēktumbim.** *1 Moiz. 47, 9.

11. Ale kas tik, tawę taip didey pykstant? ir kas bijosi tokio tawo keršto?

12. **Mokik *mus padumot, kad mirti turim, jeib išmintingi pastótumbim.** *ps. 39, 5.

13. Pone Diewe, gręžkis ben wēl musump, ir buk sawo tarnams malonus!

14. Ankšti mus linksmink sawo malone! tay pasigirsim ir džaugsimes per wisą sawo amžią.

15. Palinksmink mus wēl, kadangi mus taip ilgay wárginai, kadangi taip ilgay wargus kenczam!

16. Paródik sawo tarnams sawo darbus, ir sawo garbę jû waikams!

17. Ir Wiešpats musû Diewas butu mums malonus, ir ***paskubintu darbą musû rankû tarp musû; beje, darbą musû rankû jis paskubintu.*** *ps. 138, 8.

91. Psalmas.

Palinksminojimas Smerties=Bēdoje.

1. Kas po apgynimu Aukšcžáusiojo sēd, ir po pawēsiu Wisgálinczojo laikosi,

2. Tas sako Ponui Diewui: mano nusitikējimas ir mano pilis, mans Diewe, kuriûm nusitikiu.

3. Nēs jis manę išgélbt iš spąsto medzotojo, ir nů iškádijanczôsēs pawetrôs.

4. Jis tawę apdengs sawo sparnais, ir tawo nusitikējims bus po jo sparnais; jo teisybe yr apsarga ir skydas,

5. Kad tu ne išsigąstumbei dēl išgąsczo naktiês, dēl strēlû, kurios dieną lekioja,

6. Dēl pawetrôs, kuri tamsybēje slenka, dēl ligôs, kuri pētumis gadina.

7. Kaczeig túkstantis pultu po tawo šaliês, ir dēšimtis túkstanczû po tawo dešinês, taczau tawęs ne užgáus.

8. Ir tiesa tu sawo akimis regēsi sawo džaugsmą, ir išwysi, kaip Diewo=nesibijantiemsiems užmokama bus.

9. Nēsa Pons Diews yr taw nusitikējimu, Aukšcžáusiasis yra taw pilimi.

10. *Nieko pikto taw ne prisitiks, ir neyjokia sloga ártisis į tawo namus. *Job. 5, 19.

11. **Nēsa *jis sawo angelams prisáke apie tawę, kad jie tawę apsaugotu ant wisû tawo keliû,** *Matt. 4, 6. Luk. 4, 10. P. 16, 22.

12. **Idant jie tawę ant rankû nešiotu, ir tu *sawo kóją ne įtrenktumbei prie akmens.** *ps. 121, 3. Matt. 4, 6.

13. Ant liútû ir angiû tu waikšczosi, ir misi ant jaunûjû liútû ir smákû.

14. „Jis išsiilgsta manęs, tay aš jį išgélbēsiu; jis pažysta mano wardą, todēl aš jį apgisiu.

15. Jis šauk manęspi, tay aš jį išklausysiu; aš *esmi pas jį bēdoje, aš jį ištráuksiu ir pagárbisiu. *Jez. 41, 10.

16. Aš jį pasotisiu ilgu amžiu, ir paródisiu jam sawo išgánimą."

92. Psalmas.

Diewą turim liaupsinti, ir kodēl tai?

1. Psalm=Giesme ant Dienôs Sabbatôs.

2. **Brangus *tai daikts yra dēkawoti Ponui Diewui, ir liaupsinti tawą wardą, tu Aukšcžáusiasis,** *ps. 147, 1.

3. *Rytmeczeis tawo malonę ir naktimis tawo teisybę apsakyti *ps. 89, 2.

4. *Ant dēšimts strunû ir psalteriû, žaislu ant arpôs. *ps. 144, 9.

5. Nēsa, Pone Diewe, tu důdi man linksmay giedóti apie tawo dárbus, ir aß giriu sutwērimus tawo rankû.

6. Pone Diewe, kaip didi * tawo darbai? † tawo mislys yra taip labay gilios. * Ps. 104, 24. † Jez. 55, 9.

7. Paikasis tai ne tik, ir durnasis to ne atbója.

8. Diewo=nesibijantieji żaliůj * kaip żole, ir piktadējei żyd wisi, ik ißgaißinami yra wisados ir amżinay. * Ps. 37, 2. Ps. 129, 6.

9. Bet * tu, Pone Diewe, esi Aukßczáusiasis ir ißsilaikai amżinay. * Ps. 97, 9.

10. Nēsa ßtay, tawo neprietelei, Pone Diewe, ßtay, tawo neprietelei ißgaiß; ir wisi piktieji tur ißirę (ißbarstyti) buti.

11. Bet mano * rágas bus ißkéltas, kaip kokio wien=ragio, ir busiu mostitas ßwieżiu aliejumi. * Ps. 132, 17.

12. Jr mano * ákys sawo dżaugsmą regēs ant mano neprieteliû, ir mano ausys sawo dżaugsmą girdēs ant piktûjû, kurie prieß manę sténgiasi. * Ps. 91, 8.

13. * Teisusis żaliůs kaip werba, jis áugs kaip cēdras ant Libanono. * Ps. 52, 10. Pam. 11, 28.

14. Kurie * czēpiti yra namůse Pono Diewo, tie pryangije musû Diewo żaliůs. * Jez. 61, 3.

15. Jr kaczey pasęs, taczau żaliůs, * waisingi ir sweiki bus, * Ps. 1, 3.

16. Kad apsakytu, Poną Diewą taip * gérą ēsanti, mano stiprybę, ir ne ēsant neteisybę jame. * Ps. 145, 17.

93. Psalmas.

Prarakáwimas apie Kristų ir jo Karalystę.

1. Pons Diews * yra karálius ir brangey su ßlowe apredyts; Pons Diews yra su ßlowe apredyts, ir karalystę pradējo po wisą swietą, ir pataise, kad pasiliktu. * 2 Moiż. 15, 18 Ps. 97, 1.

2. Jß to tawo kráse stow twirta; * Tu esi amżins. * Ps. 102, 13. 25.

3. Pone Diewe, srowes upjû pakēl, srowes upjû pakel sawo * użimą, srowes upjû pakel wilnis. * p. 4. Ps. 65, 8. Jez. 17, 12.

4. Wandens wilnys jurēse yra didżos, ir úżia baisey; bet Pons Diews dar * didésnis yra aukßtybēje. * Ps. 92, 9.

5. Tawo * żodis yra tikras pamókslas; ßwentybe yra grażumas tawo namû amżinay. * Jon. 17, 17.

94. Psalmas.

Malda prieß Bażnyczôs Neprietelius.

1. Pone Diewe, kurio yra * atkérßijimas, Diewe, kurio yra atkérßijimas, pasirodik! * Rym. 12, 19.

2. Pasikélk tu, swieto * súdża, użmokēk puikiemsiems, ką jie nusipelne! * Ps. 7, 12.

3. Pone Diewe, koley piktieji, koley tawęs=nesibijantieji pasididżůs,

4. Jr taip stáczey kalbēs, ir wisi piktadējei taip girsis?

5. Pone Diewe, jie sumußa tawo żmones, ir wárgina tawůsius.

6. Naßles ir swetimůsius jie pasmáug, ir użmußa siratas

7. Sakydami: „Pons Diews to ne rég, ir Diewas Jokubo to ne atboj.“

8. Ben dabokites, jûs durnieji tarp żmoniû! ir * jûs paikieji, kada ißmanysite? * Ps. 92, 7. Pam. 8, 5.

9. Kurs * dáręs ausi, ar tas ne girdētu? kursai padáre áki, ar tasai ne regētu? * Pam. 20, 12.

10. Kursai pagonus baudża, ar tas ne atbótu? kursai mokin żmones, ką jie żino.

11. Bet * Pons Diews żino żmoniû mislis, kad niekingos yra. * 1 Kor. 3, 20.

12. * Geray tam, kuri tu, Pone Diewe, baudi, ir ji † mokini sawo żodżu, * Pam. 3, 12. s. † Ps. 25, 9.

13. Kad kantrey kestu, jey kokia bēda randasi, ik piktamui důbe bus pagatawita.

14. Nēsa Pons Diews sawo żmones ne patrems, ney sawißkius ne apléis.

15. Nēsa kas teisu, tur teisu pasilikt, ir tam wisos géros ßirdys pritars.

16. Kas manę * pristoj prieß piktůsius? kas eit su manim iß wieno prieß piktadējus? * Ps. 27, 10.

17. Jey Pons Diews manę ne gélbētu, bemaż mano dußia gulētu péklој.

18. Aß tariau: „*mano koja paslydo;“ bet tawo malone, Pone Diewe, ißlaike manę.
* Ps. 73, 2. Ebr. 12, 13.

19. Aß turējau daug rupesczû sawo ßirdij, bet tawo *palinksminojimai atgaiwino mano dußią. * 2 Kor. 1, 4. 5.

20. Tu juk niekados ne sutinki su ißkadingaje krase, kuri żokaną *piktay ißguldo. * Jez. 10, 1.

21. Jie pasigátawoj prieß dußią teisiojo, ir prażudo nekaltą kraują.

22. Bet Pons Diews yra mano pilis, mano Diewas yr ůle mano nusitikējimo.

23. Jr jis *jiems użmokēs jû neteisybę, ir jůs dēl jû piktenybês nużudys. Wießpats musû Diewas jůs nużudys. * Ps. 55, 24.

95. Psalmas.

Messijößiui reik dēkawoti ir jo klausyti.

1. Ateikite, gárbinkim Poną Diewą, ir krykßtáukim apgynimui sawo ißgánimo!

2. Dēkawodami *ateikim į jo akis, ir psalmais jam krykßtáukime!
* Ps. 100, 2.

3. Nēsa Pons Diews yra didis Diewas, ir didis karálius ant *wisû diewû. * Ps. 96, 4. 10. Ps. 145, 3.

4. Nēsa jo *rankoj yra wislab, ką żéme néßa; ir kalnû aukßtybes jo yra. * Ps. 50, 10.

5. Nēsa jo yra jurios, ir jisai jas padáre, ir jo rankos sutwēre sausumą.

6. Eikime, melskimēs, ir klaupkim, ir pulkime po akiû Diewo, kurs mus sutwēre!

7. Nēsa *jisai musû Diewas, ir mes żmones jo ganyklôs, ir áwys jo pulko. †Szen-dien, jey jo balsą girdit,
* Ps. 100, 3. † Ebr. 3, 7. P. 4, 7.

8. Tay ne użkiêtinkit sawo ßirdis, kaip Meriboj nusidawe, kaip Massoj púsczoj,

9. Kaip *jusû tēwai manę gundino, ißmēgino ir regējo mano darbus,
* 2 Moiz. 17, 2—7. 4 Moiz. 14, 22. Ebr. 3, 17.

10. Kad per ketures-dēßimtis métû procę turējau su ßitais żmonemis, ir tariau: tai żmones yra, kuriû ßirdis wisada netikru keliu nor eiti, ir kurie mano kelius ne nor prisimokinti,

11. Kad aß prisiēkiau sawo kerßte: „*jie n' ißkaks į mano pakaju!“
* 4 Moiz. 14, 23. Ps. 106, 26. Ebr. 3, 18.

96. Psalmas.

Apie naująję Giesmę ßwentôsês Ewangelijôs.

1. *Giedókit Ponui Diewui naują giesmę, giedokit Ponui Diewui, wisi żmones! * Ps. 98, 1.

2. Giedokit *Ponui Diewui ir liaupsinkit jo wardą; pasakykit į dieną-dienos jo ißganimą;
* 1 Nuk. 17, 23.

3. Pasakokit tarp pagonû jo garbę, tarp wisû żmoniû jo stebuklus!

4. Nēsa *Pons Diews yra didis ir labay gárbintinas, stebuklingas ant wisû diewû.
* Ps. 95, 3. s. Sir. 43, 31.

5. Nēsa *wisi żmoniû diewai yra balwonai, ale Ponas Diewas dangų sutwēre. * Jez. 41, 24. 29.

6. Stow ßlowingay ir brangey po jo akiû, ir nusidûst sylingay ir pagirtinay jo ßwentinyczoje.

7. Jûs żmones, *atneßkite Ponui Diewui, atneßkite Ponui Diewui czésti ir máci! * Ps. 29, 1. s.

8. *Atneßkite Ponui Diewe czésti jo wardo, atneßkite dowanas ir ateikite į jo pryangias! * Ps. 138, 5.

9. *Melskite Diewą ßwentame apsirėdime; wisas swietas jo tesibijo!
* Ps. 29, 8.

10. Sakykite tarp pagónû, kad Pons Diews karálius ēsąs, ir turis sawo karalystę, koley swietas ißsitenk, pagatáwitą, kad pasiliktu, ir súdija żmones teisey!

11. *Dangau, dżaugkis, ir żéme, pasilinksminkis; júrios te úżia, ir kas jose yra! * Jez. 49, 13.

12. Laukai, *dżaugkites, ir wislab, kas jûse yra; ir wisi médżei girioj pasigirkite * Ps. 132, 9.

13. Po Diewo akiû! nēsa jis ateit, jis ateit súdit żémę. Jis żémę súdis su teisybe, ir sawo żmones su wiernybe.

97. Psalmas.

Apie Kristų ir jo Karalystę.

1. *Pons Diews yra karáliumi, to dzaugkis, żéme, ir linksminkites, salos, kiek jû yra! *2 Moiz. 15, 18.
2. Débesys ir tamsa yra aplink ji, *teisybe ir súdas yra jo kráses stiprybe. *Ps. 89, 15.
3. Ugnis *eit pirm jo, użdeg aplinkuy jo neprietelius. *Ebr. 12, 29.
4. Jo żaibai żiba ant żémes apskritumo, żéme *rég tai ir ißsigąsta. *Ps. 77, 17. Naum 1, 15.
5. Kalnai *sutirpsta kaip wáßkas po Diewo akiû, po akiû ponawójanczojo ant wiso swieto. *Jez. 24, 18.
6. *Dangus apsáko jo teisybę, ir wisi żmones rég jo garbę. *Ps. 19, 2.
7. Gēdētis turētu tie wisi, *kurie ábrozams ßlúżija, ir balwónais giriasi. †Ji melskites, wisi diewai! *2 Moiz. 20, 2. †Ebr. 1, 6.
8. Zion gird toktai ir dzaugiasi; ir Judo dukters linksmos yra, Pone Diewe, iß tawo karaliáwimo.
9. Nēsa tu, *Pone Diewe, esi Aukßczáusiasis wisose żémēse; tu esi didey ißkéltas ant wisû diewû. *Ps. 92, 9.
10. Jûs, kurie Poną Diewą mylit, pikto *ne apkęskite! Pons Diews apsaugoj dußias sawo ßwentûjû, nû rankôs piktûjû jis ißgélbēs jas. *Amos 5, 14. 15.
11. Teisiamjam *ßwiesybe wēl tur użtekēti, ir dzaugsmas geromsioms ßirdims. *Ps. 18, 29. Ps. 112, 4.
12. Jûs *teisieji, dzaugkites Ponu Diewu, ir dēkawókit jam, ir †gárbinkit jo ßwentybę! *Ps. 32, 11. Ps. 33, 1. †Ps. 30, 5.

98. Psalmas.

Graudénimas ant Kristaus Liaupsés.

1. Psalmas.

Giedokit *Ponui Diewui naują giesmę! nēsa jis dáro stebuklus. Jis †wirßų gáuna sawo deßine ir sawo ßwentu petimi. *Ps. 96, 1. †Jez. 51, 9.
2. Pons Diews důst apsakyti sawo ißgánimą, po żmoniû akiû jis důst sawo teisybę praneßti.
3. Jis atsimena sawo malonês ir teisybês namams Jzraēlio. Wisi *swieto kraßtai rég ißgánimą musû Diewo. *Jez. 52, 10.
4. Krykßtáukit Ponui Diewui, wisas swietas, giedokit, gárbinkit ir liaupsinkit!
5. Liaupsinkit Poną Diewą arpomis, arpomis ir psalmais,
6. Trimitomis ir triubomis, krykßtáukit Diewui, Karaliui!
7. *Jurios te úżia, ir kas jose yra, żéme, ir kas ant jôs gywéna! *Ps. 96, 11.
8. Upes te dzaugiasi, ir wisi kalnai t'esie linksmi
9. Po akiû Pono Diewo! nēsa *jis ateit żémę súdit. Jis wisą żémę súdis teisybe, ir żmones wiernybe. *Ps. 9, 9. f. Ps. 50, 3. Ps. 96, 13.

99. Psalmas.

Apie Budą Kristaus Karalystés.

1. *Pons Diews yra karálius, todēl dréba żmones; jisai sēd ant †Kērubim, todēl kruta żéme. *Ps. 93, 1. f. †Ps. 80, 2. 1 Zom. 4, 4.
2. *Pons Diews yra didis Zione, ir ißkéltas ant wisû żmoniû. *Ps. 48, 2.
3. Dēkawokim tawo didżam ir stebuklingam wardui, kurs ßwentas yra.
4. Karalystēje ßio karáliaus mylima yra teisybe; tu důdi wiernybę, tu *darai prową ir teisybę Jokube. *Jez. 9, 7.
5. *Jßkélkit Wießpati musû Diewą, melskitēs prie solélio jo kojû! nēsa jis yra ßwentas. *Jez. 6, 3.
6. *Moizēßius ir Aaronas tarp jo klebonû, ir Zomelis tarp tû, kurie jo wardą meldza. Jie melde Poną Diewą, ir jis ißklause jûs. *2 Moiz. 14, 15.
7. Jis kalbējo su jeis per debesíes stulpą, jie laike jo liudimus ir prisákimus, kurius jis jiems dawe.
8. Pone Diewe, tu esi musû Diewas, tu ißklausei jûs; tu Diewe, atléidai jiems, ir korawojei jû darbus.
9. Paáukßtinkit Wießpati musû Diewą, ir *melskitēs jo ßwentop kalnop! Nēsa Wießpats musû Diewas yra ßwentas. *Ps. 3, 5.

100. Psalmas.

Dékawojimas uź Diewo Geradejystes.

1. Dėkawojimo=Psalmas.

Krykßtáukit *Ponui Diewui, wisi źmones! *Ps. 66, 2. Ps. 117, 1.

2. *Szluźikit Ponui Diewui su linksmybe, ateikit į jo akis su didźu dźaugsmu! *Ps. 2, 11. Ps. 95, 2.

3. Paźinkite, kad Pons Diews yra Diewas! *Jis mus sutwėre, ir ne mes pátys, kad butumbim jo źmones ir áwys jo ganyklôs. *Ps. 95, 7.

4. Jeikite pro jo wartus su dėkawojimu, į jo pryangias su liaupsinimu; dėkawokit jam, liaupsinkit jo wardą!

5. Nėsa Pons Diews yra géras, ir *jo malone patenk amźinay, ir jo teisybe be paliowimo. *Ps. 117, 2.

101. Psalmas.

Dowido Waldźôs=Paweikslas.

1. Psalmas Dowido.

Apie malonę ir teisybę aß giedósiu, ir tawę, Pone Diewe, liaupsisiu.

2. Aß elgiůs ißmintingay ir wieźlibay tarp manûjû, ir wiernybę myliu sawo namůse.

3. Aß ne myliu neyjokią neteisybę, aß n' apkenczu piktąjį, neygi důmi jam pas manę buti.

4. Newierna ßirdis tur nů manęs *atstóti, piktojo aß ne kenczu. *Ps. 6, 9.

5. Kurs *sawo ártimą slapczey apkalba, tą gaißinu. Tą aß ne kenczu, kurs puikawoja ir ißsikel. *Ps. 15, 3.

6. Mano ákys weizd wiernûjû tarp źmoniû, kad tie su manim butu; ir mielay turiu gerus ßlużáuninkus.

7. *Wiliójanczus źmones ne laikau sawo namůse, melágei ne tarpsta pas manę. *Pam. 13, 5.

8. Ankstì ißgaißinu wisus Diewonesibijanczůsius ant źémês, kad wisus piktadėjus ißgaißinczau iß miesto Pono Diewo.

102. Psalmas.

Prisiwertimo=Malda bėdnûjû ir Diewo Malonės alkstanczûjû Szirdźû.

1. Malda Bėdnojo, Smutnybėj ėsanczo ir sawo Rupesti Diewui pasiskundźanczo.

2. *Pone Diewe, ißklausyk mano maldą, ir důk mano ßauksmą tawesp ißkakti! *Ps. 5, 2. Ps. 17, 1.

3. *Ne slėpk sawo wéidą nů manęs bėdoj; prilenkk sawo ausis manęsp; kada tawęsp ßaukiu, ißklausyk manę umay. *Ps. 13, 2.

4. Nėsa mano dienos nuêjo kaip dúmai, ir mano kaulai sudegę kaip nůdegulys.

5. Mano ßirdis yra sumußta, ir padźuwo kaip źole, kad ir sawo důnôs uźmirßtu walgit.

6. Mano káulai prilipo prie mano kuno, kaukimo ir dusáujimo dėley.

7. Aß esmi kaip baublys púsczoj, aß esmi kaip apůkėlis ißpústitose wietose.

8. Aß bundu, ir esmi kaip paukßtis prastótas ant stógo.

9. Kas=dien manę gėdin mano neprietelei, ir kurie iß manęs jůkiasi, bážijas mano wardan.

10. Nėsa aß *wálgau pélenus kaip důną, ir †maißau sawo gėrimą su aßaromis, *Job. 3, 24. †Ps. 80, 6.

11. Tawo grumźdimo ir kerßto dėley, kad manę ißkėlei ir prie źémês priblóßkei.

12. Mano *dienos nuêjo kaip †ßeßėlis, ir aß padźustu kaip źole. *Ps. 90, 5. †Job. 14, 2.

13. Bet tu, Pone Diewe, ißsilaikai amźinay, ir tawo atsiminimas wisaday.

14. Kélkis, ir ant Zion susimilkis! nėsa czėsas yra, kad jôs pasigailėtumbei, ir adyna *atêjo. *Jer. 25, 12. Dang. 9, 2.

15. Nėsa tawo tarnai rods norėtu, kad ji *pabudawóta butu; ir rods matytu, kad jôs ákmens ir kálkes pataisytos butu; *Ps. 51, 20.

16. Kad pagonai wardo Pono Diewo prisibijotus, ir wisi karálei ant źémês tawo garbês (bijotus);

17. Kad Pons Diews Ziona budawótu, ir pasiródìtu sawo garbėje.

18. Jis rods priima maldą praſſtoſtůjů, ir ne paniekin jů maldą.
19. Tai butu raßyta waikams; ir żmones, kurie dar użgims, liaupſis Poną Diewą.
20. Nēſa jis * wéiżd iß ſawo ßwentôſês aukßtybês, ir Pons Diews dabójaſi iß dangaus ant żémês,
* Pſ. 14, 2.
21. Kad apkáltůjů duſáujimą girdētu, ir ißgélbētu ſmertiês waikus;
22. Kad jie apſakytu Zione wardą Pono Diewo, ir jo liaupſę Jeruzalēje,
23. Kad ſuſieit żmones ir karalyſtes Ponui Diewui ant ßlużbôs.
24. Jis ant kélio pamáżin mano ſtiprybę, jis patrumpin mano dienas.
25. Aß tarau: mans Diewe, ne walyk manę puſēje mano amżio! Tawo * métai patenk amżiů amżinay.
* Pſ. 61, 7.
26. Tu * pirm to żémę nugruntawójei, ir dángus yra tawo rankû dárbas. * Pſ. 89, 12. Ebr. 1, 10.
27. Jie ſugaiß, bet tu paſilikſi; jie wiſi paſęs kaip gelumbe, jie bus kitoki, kaip rubas, kada tu jůs kitokius daryſi.
28. Bet tu ißſilaikai, koks eſi, ir tawo métai ne tur gálo.
29. * Waikai tawo tarnů paſiliks, ir jů waikai po tawo akiů wiſo géro ſuláuks. * Pſ. 67, 30.

103. Pſalmas.

Diewo Malonę turim pagárbint.

1. Pſalmas Dowido.

* Liaupſink, mano dußia, Poną Diewą, ir kas manije yra, jo ßwentąji wardą.
* Pſ. 104, 1. 35.
2. Liaupſink, mano dußia, Poną Diewą, ir ne użmirßk, ką jis taw gér padáręs.
3. Jiſai taw wiſus tawo griekus atléidż, * ir gydo wiſas tawo ligas.
* Pſ. 6, 3. Pſ. 147, 3.
4. Jiſai tawo ámżią nů prapůlimo ißgélbt, jiſai tawę * wainikoja malone ir mielaßirdingyſte. * Pſ. 5, 13.
5. Jiſai tawo burną palinkſmin, ir tu wēl jaunyn eini kaip * erélis. * Job. 33, 25. Jeż. 40, 31.
6. Pons Diews dáro teiſybę ir ſúdą wiſiems newertay kenczantiemſiems. * Pſ. 99, 4.
7. Jis padare żinomus ſawo kelius Moiżēßiui, waikams Jzrael ſawo dárbus.
8. * Malonus ir mielaßirdingas yra Pons Diews, † kantrus ir didżo ſuſimilimo.
* 2 Moiż. 34, 6. † Pſ. 86, 5.
9. Jis ne wiſados bárſis, * ney amżinay kerßis. * Jeż. 57, 16.
10. Jis ne dáro mums pagal muſů griekus, neygi użmoka mums pagal muſů nuſidējimus.
11. Nēſa lyg kaip dangus áukßtas yra nů żémês, taip jis důſt ſawo mielaßirdingyſtę buti ant jo priſibijanczůjů.
12. Kaip toli rytas yra nů wákaro, taip toli důſt nů muſů buti muſů nuſidējimus.
13. Kaip tēwas ant waikû ſuſimilſta, taipo ir ſuſimilſta Pons Diews ant tů, kurie jo bijoſi.
14. Nēſa jis żino, kokſai mes ſutwērimas eſme, jis atſimena, * kad dulkes eſme.
* Job. 10, 9.
15. Żmogus yra ſawo amże * kaip żolē, jis żyd kaip żolē ant lauko.
* 1 Petr. 1, 24. ſ.
16. Kad wējas ję péreit, tay jôs jau ne b' yra, ir * ſawo wietôs ji daugiaus ne pażyſta. * Pſ. 37, 10.
17. Bet * Pono Diewo malone patenk ant ámżiů ámżiů ant tů, kurie jo bijoſi; ir jo teiſybe ant waikû waikû,
* Raud. 3, 22. Luk. 1, 50.
18. Prie tů, kurie jo * derējimą laiko, ir atſimena jo priſakimů, kad pagal tus darytu. * Pſ. 25, 10.
19. Pons Diews * ſawo kráſę danguj pataiſe, ir jo karalyſte ponawój ant wiſo. * Pſ. 9, 8.
20. Liaupſinkit Poną Diewą, jůs jo angelai, jůs ſylingieji ſtiprybēje, * kurie jo priſákimus ißpildot, kad girdētas butu balſas jo żodżo!
* Dan. 7, 10.

21. Liaupsinkit Ponq Diewq, wisi jo *pulkai, jo tarnai, kurie jo walę dárot! * Joel 2, 11.

22. Liaupsinkit Ponq Diewq, wisi jo darbai wisose wietose jo pony-stês! liaupsink Ponq Diewq, mano dušia!

104. Psalmas.

Diewo Liaupse iš Knygû sutwértûjû Daiktû.

Liaupsink *Ponq Diewq, mano dušia! Wiešpatie mans Diewe, tu labay šlowingas esi, tu esi gra-zey ir brangey išrēdytas. * Ps. 103, 1. 22.

2. *Szwiesybe yra tawo rubas, kuriu apsiwilkais; tu †ištiesi dangų kaip káurq. * 1 Jon. 1, 5. † Jez. 40, 22. P. 44, 24.

3. Tu *aukštay tq sklépiji wan-denimi, tu wažiûji ant debesiû kaip ant wežimo, ir eini ant wējo sparnû. * 1 Moiz. 1, 7. Ps. 33, 7.

4. Tu *darai sawo angelus wējais, ir sawo tarnus ug-niês liepsnomis. * Ebr. 1, 7.

5. Tu žémę nugruntawóji ant jôs dugno, kad pasiliktu ant ámžiû ámžiû.

6. Gilybè tu ję apdengi, kaip kokiu rubu, ir wándens stow wiršuj kalnû.

7. Bet nů tawo barimo bēga jie, nů tawo *griowimo jie atstój. * Job. 37, 4. 5. Ps. 18, 14. 15.

8. Kalnai aukštay iššikēl, ir lau-kai nusižémina į tq wietq, kurę tu jiems nugruntawojei.

9. Tu *pastatai rubéžių, tq jie ne pér-eit, neygi ne tur wēl žémę apdengti. * 1 Moiz. 1, 9.

10. Tu *důdi šaltinius daubose, kad wándens tarp kalnû nutéka, * Ps. 74, 15.

11. Kad wisi galwijai ant lauko gértu, ir žwērys atsigértu.

12. Prie jû sēd dangaus paukščei, ir giest tarp šakû.

13. Tu *drēkini kálnus iš aukšto, tu darai žémę pilnq waisiaus, kuri tu sutweri, * Ps. 65, 11.

14. Tu *želdini žolę bandai, ir sēklq ant naudôs žmonēms, kad důnôs †iš žémês důtumbei; * 5 Moiz. 11, 15. † Sir. 38, 4.

15. Ir kad wynas palinksmintu žmogaus širdi, ir jo wéidas gra-žus butu iš aliejaus, ir důna žmo-gaus širdi stiprintu;

16. Kad médžei Pono Diewo pilni butu drēgnumo, cedrai Libanono, kurius jis sodino.

17. Czejau lisdus kráuja paukščei, ir wánagai laikosi ant égliû.

18. Aukšti kalnai yra medinēms ožkoms ant pasislēpimo, ir akmeniû ûlos kralikams.

19. Tu darai mēnesi ant pérsky-rimo métû; sáule žino sawo nusi-léidimq.

20. Tu darai tamsybę, kad naktis butu; toj pasijudin wisos žwērys,

21. Jaunieji liutai, kurie rēkia plēšimo, ir sawo penukšlq jēško nů Diewo.

22. Ale kada sáule užteka, *tay jie wēl atstoj, ir atsigul į sawo ûlas. * Job. 37, 8.

23. Tay išeit žmogus pas sawo darbq, ir apgywén sawq laukq iki wákaro.

24. Pone Diewe, *kaip labay didi ir kaip daug yra tawo darbû! tu jûs wisus išmin-tingay dawádijei, ir žéme pilna yra tawo gerybjû. * Ps. 92, 6.

25. Jurios, kurios taip dides ir pláczos yra, cze kruta be skaitliaus, taip didi, kaip ir maži sutwērimai.

26. Czejau eit akrutai, cze yra bang-žuwys, kurias tu sutwērei, kad tose žáistu.

27. *Wiskas láukia tawęs, kad jiems důtumbei penukšlq tikru czēsu. * Ps. 145, 15.

28. Taw důdant jie renka, taw atweriant sawq rankq, jie pasoti-nami yra gerumu.

29. Jey paslepi sawq wéidq, tay jie išsigqsta; tu atimi jû dwasę, tay jie sugaišta, ir wēl atwirsta į dulkes.

30. Tu išléidi sawq dwásę, tay yra sutweriami; ir atnaujini žémês wéidq.

31. Garbe Pono Diewo yr ámžina; Pons Diews *pasimēgst sawo dar-bais. * Išm. 11, 25.

32. Jis žwelg į žémę, tay ji pa-dreba; jis *pakrutin kálnus, tay jie rúksta. * Ps. 144, 5.

33. Aß * Ponui Diewui giedosiu, kol gywas busiu, ir sawą Diewą liaupsisiu, kol pateksiu. * Ps. 63, 5.

34. Mano kalbējimas turētu jam pamēgti, aß dzaugiůs Ponu Diewu.

35. * Grießnieji turētu ißzaißinti buti ant zémês, ir Diewo-nesibijantieji ne patekt. Liaupsink, dußia mano, Poną Diewą! Alleliůja! * Ps. 7, 10.

105. Psalmas.

Trumpas Surašimas Nusidáwimů nů Abraomo iki Jozuwo.

1. Dēkawokit * Ponui Diewui, ir apsakykit jo wārdą; zinomus darykite jo dárbus tarp zmonių! * Jez. 12, 4.

2. Giedokit apie jį, ir liaupsinkit jį; kalbēkit apie wisus jo stebuklus!

3. Szlowinkit ßwentąjį jo wardą, tesidzaugias ßirdis Pono Diewo jēßkanczůjů!

4. Kláuskite Pono Diewo, ir jo maciês; * jēßkokit jo wéidą wisaday! * Ps. 27, 8.

5. Atsiminkit jo stebuklů, kurius jis padáre, jo stebuklů ir jo zodzo,

6. Jůs, sēkla Abraomo, jo tarno, jůs waikai Jokubo, jo ißrinktojo!

7. Jis yra Wießpats musů Diewas, jis súdij po wisą swietą.

8. Jis amzinay atsimena sawo derējimo, zódzo, kurį zadējo daug tukstantiems iki ámzių ámzių,

9. Kurį * jis dare su Abraomu, ir prysegôs su Izaoku. * p. 42.

10. Jr státe tai Jokubui į súdą, ir Jzraēliui į ámziną derējimą,

11. Tarydams: taw aß důsiu zémę Kanaan, burtą jusů tēwißkês,

12. Kaip jů ne daugums, ir jie paniekinti buwo ir ateiwjeis toje.

13. Jr * jie keliáwo nů zmonių prie kitů zmonių, ir nů karalystês pas kitus zmones. * 1 Moiz. 12, 1. p. 13, 18.

14. Jis ne-dawe neywieno zmogaus jiems ißkádą daryt, ir * korawojo karalius jů-deley. * 1 Moiz. 20, 3. 7.

15. „Ne pakrutinkit mano mostitůsius, ir ne pazeiskit mano prárakus!“

16. Jr jis pérleide * bádą ant zémês, ir pamázino wisą zopostą důnos. * 1 Moiz. 41, 54.

17. Jis nusiunte wyrą pirm jů; Jozēpas buwo * per tarną pardůtas. * 1 Moiz. 37, 28. f.

18. Jie * idējo jo kojas į páncius, jo kunas lenciugůse turējo buti, * 1 Moiz. 39, 20.

19. Jki atêjo jo zodis, ir kalbējimo Pono Diewo jį pérmēgino.

20. Tay nusiunte karálius ir * paléisdino jį; wießpats ant zmonių liepe jį ißléisti. * 1 Moiz. 41, 14.

21. Jis * státe jį wießpatimi ant sawo namů, ir waldonu ant wisů sawo lobjů, * 1 Moiz. 41, 40.

22. Kad pamokintu jo kunigaikßczus pagal sawo budą, ir jo wyresniůsius ißmintingais padarytu.

23. Jr * Jzraēl nuêjo į Egyptą, ir Jokubas stojos ateiwju zémēje Amo. * 1 Moiz. 46, 1.

24. Jr jis * didey padaugsino sawo zmones, ir padáre jůs stipresnius uz jů neprietelius. * 2 Moiz. 1, 7. 12.

25. Jis pérkreipe anů ßirdį, kad jie jo zmonių * nekente, ir jie dumojo jo tarnus gudrumu paminti. * 2 Moiz. 1, 10. f. Jßm. 17, 2.

26. Jis * siunte sawą tarną Moizēßių, Aaroną, kurį buwo ißrinkęs. * 2 Moiz. 3, 10.

27. Tůdu * dáre jo zénklus tarp jů, ir jo † stebuklůs zémēje Amo. * 2 Moiz. 7, 10. † Ps. 106, 22.

28. Jis atsiunte tamsybês ir dawe aptemt, ir jie buwo paklusnus jo zodzams.

29. Jis * werte jů wandenius į kraują, ir nuzawino jů zuwis. * 2 Moiz. 7, 20.

30. Jů zéme * ißmete repeczkas, kamarose jů karálių. * 2 Moiz. 8, 6.

31. Jis tare, ir * atêjo gnúsai, utēles wisůse jů rubézjůse. * Ps. 78, 45.

32. Jis dáwe jiems ledus uz lytų, ugniês liepsną jů zémēje.

33. Jis sukúle jů wyn-ir pyg-medzus, ir suláuze medzus jů rubézjůse.

34. Jis sake, ir atêjo ziogai su wabalais be skaitliaus.

35. Jr jie suēde wisą zólę jů zémēje, ir suēde waisių ant jů lauko.

36. Jr jis * uzmuße wisus pirmgimusius Egypte, jů wisus pirmgimusius waikus. * 2 Moiz. 12, 29.

37. Ir * iszwede jůs su sidabru ir su áuksu, ir ne buwo neywieno negálinczo tarp jû giminiû.
* 2 Moiz. 12, 35.

38. Egyptas dzaugesi, kad jie iszêjo, nēsa bijojims dēl jû buwo ant jû uzpůlęs.

39. Jisai * isztiese débesi ant dengimo, ir ugni náktije ant szwiesiáwimo. * 2 Moiz. 13, 21.

40. Jie meldēsi, tay jis atsiunte * putpelas, ir † sotino jůs dangaus dûna. * 2 Moiz. 16, 13. s. † Jon. 6, 31.

41. Jis * atwēre ûlę, tay isztekējo wandû, kad upélei susirádo sausoj púsczoj. * 2 Moiz. 17, 6.

42. Nēsa jis atsimene sawo szwentojo zodzo, kuri buwo kalbējęs * Abraomui, sawo tarnui.
* 1 Moiz. 22, 16.

43. Szitaipo jis sawo zmones iszwede su dzaugsmu, ir sawo iszrinktůsius su linksmybe.

44. Ir dáwe jiems pagonû zemès, kad jie zmoniû lobi apturētu;
* Joz. 1, 1. 3. 4. 6.

45. Idant jie klausytu jo zodzû, ir jo prisákimus pilditu. Alleliûja.

106. Psalmas.

Geradējystes Diewo Izraēlitkams iszroditos; didzoji Korawone Nedēkingystēs.

1. Alleliûja.

Dēkawokit * Ponui Diewui, nēs jis yra géras, ir jo malone patenk amzinay! * Ps. 107, 1.

2. Kas gal iszkalbēti * didzûsius Diewo stebuklùs, ir wisus jo szlowingůsius dárbus pagirti?
* 2 Moiz. 15, 1.

3. * Geray tiems, kurie prisakimo klauso, ir wisados teisey elgiasi!
* Pam. 19. 16.

4. Pone Diewe, * atsimink manęs pagal malonę, kurę sawo zmonēms zadējei; parodik mums sawą pagálbą, * Neem. 5, 19. p. 13, 31.

5. Kad iszwystumbim paláimą tawo iszrinktûjû, ir dzaugtumbimēs, kad tawo zmonēms geray sékasi, ir girtumbimēs tawo (tewonyste)!

6. Mes * susigrieszijom su sawo tēwais, mes nusidējom ir piktay padárēm. * Raud. 3, 42. Dan. 9, 5.

7. Musû tēwai Egypto-zémēje ne norējo pérmanyt tawo stebuklùs; jie n' atsimine didzôsês tawo malonês, ir buwo neparklusnus pas júres, butent pas nendriû-júres.

8. Bet jis gélbējo jůs dēl sawo wardo, kad sawo máci iszróditu.

9. Ir jis * báre nendriû-júres, tay jos iszdzuwo; ir wéde jůs per gilybes kaip kokioj púsczoj.
* 2 Moiz. 14, 21.

10. Ir * iszgélbējo jůs nů rankôs to, kursai jůs n' apkente; ir iszwadáwo jůs nů rankôs neprieteliaus.
* Luk. 1, 71.

11. Ir * wándens nuskandino jû prieszininkus, kad † neywieno n' iszliko.
* 2 Moiz. 14, 28. 4 Moiz. 21, 35. 2 Moiz. 8, 31.

12. Tay jie wierijo jo zodzams, ir giedojo jo liaupsę.

13. Ale jie tůjaus uzmirszo jo darbû; jie ne láuke jo rodôs.

14. Ir * uzsigeide púsczoje, ir gunde Diewą pustynēj. * 4 Moiz. 11, 4.

15. Bet jis dáwe jiems, ko jie melde; ir atsiunte jiems gana, ik jie nugriso.

16. Ir jie * pasikēle priesz Moizēszių abaze, priesz Aaroną, szwentąji Pono Diewo. * 2 Moiz. 16, 2. p. 17, 3.

17. * Zéme atsiwēre ir prarijo Datąną, ir ardenge draugus Abiram.
* 4 Moiz. 16, 31.

18. Ir * ugnis uzsidege jû draugystēje, liepsna sudégino Diewo-nesibijanczůsius. * 4 Moiz. 16, 35.

19. Jie * pasidare wersz Orēbe, ir meldēsi lietojo ábrozo;
* 2 Moiz. 32, 4.

20. Ir * pérwerte sawo garbę i paweikslą jáuczo zolês ēdanczo.
* Rym. 1, 23.

21. Jie uzmirszo Diewo, sawo iszgélbētojo, kurs tokius didzus daiktus Egypto-zémēje buwo dáręs,

22. Stebuklus zémēje Am, ir iszgąstingus dárbus pas nendriû-júres.

23. Ir jisai * táre, noris jůs iszpústiti, † jey ne Moizēszius, jo iszrinktasis, butu jůs maldà uzstojęs, kersztą nugręszti, kad jůs abelnay ne nuzawintu.
* 2 Moiz. 32, 10. s. † 4 Moiz. 14, 11—21. Ez. 13, 5.

24. Ir * jie paniekino mieląję zémę, jie jo zodzui ne tikējo,
* 4 Moiz. 14, 2. s.

25. Ir murmējo sawo szētrose, jie ne klause balso Pono Diewo.

26. Ir jis * pakēle sawą ranką prieß jůs, kad jůs nužudytu púſczoje,
*4 Moiž. 14, 23. ſ.

27. Ir paméſtu jů waikus tarp pagónů, ir ißbarſtytu jůs po wiſą ſwietą.

28. Ir jie * ſéke Baal-Peorą, ir walgę apierů negywůjů balwonů,
* 4 Moiž. 25, 3.

29. Ir įpykino jį ſawo darbais; tay ir rádoſi ſloga tarp jů.

30. Tay * priêjo Pinejas, ir užtare jůs; tay lióweſi ta ſloga,
* 4 Moiž. 25, 7. ſ.

31. Ir buwo jam * prirokůta į teiſybę wiſados ir amžinay.
* 1 Moiž. 15, 6.

32. Ir jie įpykino jį pas * waidwándenį, ir daug bēdôs padáre Moižeßiui.
* 2 Moiž. 17, 3.

33. Nēs jie apſmútijo jo ßirdį, kad ne paſidumodams nekurius žodžus ißkalbējo.

34. Neygi jie ißgaißino žmones, kaip taczaus * Pons Diews jiems buwo priſákęs;
* 5 Moiž. 7, 1. 2. P. 12, 2. 3.

35. Bet įſimaiße tarp pagonů, ir ißmóko jů dárbus,

36. Ir ßlúžijo jů balwonams, tie paſtojo jiems papiktinimu.

37. Ir jie * apierawojo ſawo súnus ir ſawo dukteres welniams,
* 3 Moiž. 18, 21.

38. Ir praliejo nekaltą krauja, kraują ſawo ſunů ir ſawo dukterių, kurius apierawojo balwonams Kanaan, kad žéme buwo apbjaurinta kraujů-kaltybemis;

39. Ir apſibjaurino ſawo darbais, ir apſikekßáwo ſawo pramanimais.

40. Tay degte * užſidege Pono Diewo kerßtas ant ſawo žmonių, ir n' apkente ſawo ſurinkimą,
* Wald. 2, 14.

41. Ir padawe jůs į rankas pagonů, kad ant jů ponawojo, kurie jůs nekente.

42. Ir jů neprietelei wárgino jůs, ir jie buwo pažéminti po jů ranků.

43. Jis ißgélbējo jůs tankey, bet jie įpykino jį ſawo pramanimais, ir menki paſtojo dēl ſawo piktenybês.

44. Ir jis žiurējo ant jů bēdôs girdēdams jů paſiſkundimą,

45. Ir atſimine ſawo derējimo ſu jeis darytojo, ir jiſai paſigailējo pagal ſawą didę malonę,

46. Ir dáwe jiems ſuſimilimą raſti po akių wiſů, kurie jůs buwo apkálę.

47. Gélbēk mus, Wießpatie muſů Diewe, ir * ſurinkk mus iß pagonů, kad dēkawotumbim tawo ßwentamjam wardui, ir ßlowintumbim tawo garbę!
* 5 Moiž. 30, 3.

48. * Pagárbints buk Wießpats Izraēlio Diewas ik ámžių ámžių, ir wiſi žmones ſakykite: Amen, Alleliuja!
* Pſ. 72, 18.

107. Pſalmas.

Dekawone Diewop už Ißgelbējimą iß wiſokių Bēdů.

1. Dēkawokit * Ponui Diewui, nēs jis yra géras, ir jo malone patenk amžinay!
* Pſ. 106, 1.

2. Sakykit, jůs Pono Diewo ißgélbētieji, kurius iß bēdôs ißwadáwo,

3. Ir kurius iß žémjů ſurinko, nů užtekējimo, nů nuſileidimo, nů ßiaurês ir nů júrių,

4. Kurie klajojo púſczoje keliais nemintais, ir ne rádo wietôs, kur gywénti galētu,

5. Ißálkę ir ißtróßkę, ir kurių dußia apálpo,

6. Ir * Diewop ßauke ſawo bēdoj, ir jis jůs ißgélbējo iß jů túžbôs,
* Pſ. 22, 6.

7. Ir wéde jůs tikru keliu, kad eitu į mieſtą, kur gywénti galētu:

8. Tie tur dēkawoti Ponui Diewui už jo ſuſimilimą, ir už jo ſtebuklus, kurius jis daro ant žmonių-waikų,

9. Kad paſótin ißtróßkuſęję dußią, ir * papildo ißálkuſęję dußią gerybemis.
* Luk. 1, 53.

10. Kurie turējo ſēdēti tamſybēj ir tamſoj, apkálti per newalę ir géležiſe;

11. Todēl, kad Diewo priſákimů ne klauſe, ir zokaną Aukßczáuſiojo bluznijo,

12. Todēl jů ßirdis nepaláimoj turējo múczita buti, kad cze gulējo, ir neywiens jů ne gélbējo;

13. Ir jie *Diewop szauke sawo bēdoj, ir jis gélbējo jůs isz jů túzbôs,
* v. 6. 19. 28.

14. Ir jůs isz tamsybês ir tamsôs wéde, ir jů pánczus sudráske:

15. Tie tur dēkawoti Ponui Diewui už jo malonę, ir už jo stebuklus, kurius jis dáro ant žmonių-waikų,

16. Kad jis suláužo warinius wartus, ir sudaužo geležinius užkaiszczus.

17. Glupieji, kurie wárginami buwo dēl sawo péržengimo ir dēl sawo griekų,

18. Kad jie baidēsi isz wiso walgimo, ir *smertnay apsirgo;
* Zir. 38, 15.

19. Ir *Diewop szauke sawo bēdoj, ir jis jůs gélbējo isz jů túzbôs;
* p 13. Luk. 17, 13.

20. Jis siunte *sawo žodi ir iszgyde jůs, ir iszgélbējo jůs, kad jie ne numire:
* Iszm. 16, 12.

21. Tie Ponui Diewui tur dēkawoti už jo malonę, ir už jo stebuklus, kurius jis dáro ant žmonių-waikų,

22. Ir apierawoti *dēkawojimą, ir paskaityti jo darbus su džaugsmu.
* Ps. 50, 14. Ps. 116, 17.

23. Kurie su akrútais ant jurių êjo, ir jēszkojo sawo kupczystę didžůse wandenise;

24. Kurie iszpažino Pono Diewo dárbus, ir jo stebuklus jurēse,

25. Kad jis táre, ir *umarą pakēle, kursai iszkēle wilnis,
* Jonosz. 1, 4

26. Ir jie dangun êjo, ir į gilumą êjo, kad jů duszia nusimine dēl bēdôs,

27. Kad jie swyrinējo ir puldinējo, kaip koksai girtas, ir jau ne žinojo pasigélbēt,

28. Ir jie Diewop *szauke sawo bēdoj, ir jis jůs iszgélbējo isz jů wargų,
* Matt. 8, 25.

29. Ir nurámde wētrą, kad wilnys liowes,

30. Ir jie džaugēsi nutilus, ir jis jůs iszgabéno prie kranto, kaip jie norējo:

31. Tie tur Ponui Diewui dēkawoti už jo susimilimą, ir už jo stebuklus, knrius jis dáro ant žmonių-waikų,

32. Ir ji surinkime liaupsinti, ir prie senůjų gárbint.

33. Tie, *kurių upes buwo iszdžuwusios, ir wandens-wersmes nutekējusios,
* 1 Kar. 17, 7.

34. Kad waisinga žéme nieko nenesze, dēl piktenybês toje gywénanczůjų;

35. Ir jis sausumą wandens apstu papilde, ir sausoj žémēj wandens-wersmes;

36. Ir ten pastáte iszálkusiůsius, kad miestą pabudawotu, kur gywénti galētu,

37. Ir laukus apsēti ir wynyczas sodinti galētu, ir kožno méto waisiaus gáutu;

38. Ir jis jůs péržegnojo, ir jie labay prisiplátino, ir jiems daug bandôs dáwe;

39. Tie, kurie prispáusti ir pamážinti buwo nů piktojo, kursai jůs syla buwo wertęs ir prispáudęs;

40. Kaip *paniekinimas ant kunigaikszczų buwo uždētas, kad wislab paklydo ir pusta buwo;
* Job. 12, 21. Jez. 40, 23.

40. Ir jis pawargusiji gélbējo nů pawargimo, ir jo giminę kaip awjų pulką daugsino:

42. *Toktai gerieji regēs ir džaugsis; ir wisai piktenybei burna bus užkimszta.
* Job. 22, 19.

43. Kursai yra iszmanąs ir dabojasi to? Tay jie snpras, kiek géro Pono Diews iszrodo.

108. Psalmas.

Dowido Dekawone ir Malda, kad wēl į Karálīų butu idētas.

1. Psalm-Giesme Dowido.

2. Diewe, mano szirdis tikray yra gatawa, asz giedosiu ir ant strunų žáisiu, taipojau ir *mano garbe.
* Ps. 16, 9.

3. Pabusk, psalteriau ir árpa! asz anksti nubusiu.

4. Asz taw, Pone Diewe, *dēkawosiu tarp žmonių; asz taw liaupsês-giesmes giedosiu tarp žmonių.
* Ps. 57, 10.

5. Nēs *tawo malone iszsitenka, koley dangus yra, ir tawo wiernybe, kaip tolidébesys eiti.
* Ps. 36, 6.

6. Pasikélk, Diewe, auksztzaus už dangų, ir sawo garbę ant wisų žémių,

7. * Kad tawo mielieji prietelei išgélbēti butu; gélbēk su sawo dešine, ir išklausyk manę! * Ps. 60, 7.

8. Diews kalba sawo šwentinyczoje, to dzaugiůs; aš dalysiu Sikem, ir pakalnę Sukot numatůsiu.

9. Gilead yr mano, Manasse taipojau mano, ir Epraim yr galybe mano galwôs, Juda yr mano kunigaikštis.

10. Moab yr mano mazgojimopůdas; aš sawo kurpę ant Edom ištiesiu; ant Pylistenu aš krykštáusiu.

11. * Kas wes manę į driutą miestą? kas wadzůs manę į Edom? * Ps. 60, 11.

12. Ar tu ne tai darysi, Diewe, kursai tu mus patremi, ir drauge ne išeini, Diewe, su musû pulku?

13. Důk mums pagalbôs bēdoje! nes * žmoniû pagálba niekam ne dér. * Ps. 146, 3. 4.

14. * Su Diewo pagalba mes laimēsim. Jis sumis musû neprietelius. * 2 Som. 22, 30. Ps. 18, 30.

109. Psalmas.

Prarakáwimas apie Judošių ir Žydû Newiernybę Kristui išrodytą.

1. Psalmas Dowido pirmgiedotins.

Diewe, mano šlowe, ne tylēk!

2. Nēsa jie sawo piktąję ir newiernąję burną atwēre prieš manę, ir kalba prieš manę newiernu liežuwju;

3. Jr jie prigautinay prieš manę kalba wisur, ir kariáuja prieš manę be priežasties.

4. Už tai, ką aš jůs myliu, jie stengias prieš manę; bet aš meldžůs.

5. Jie * atadůst man pikto už gérą, ir neapkentimą už meilę. * Ps. 35, 12.

6. Statyk ant jo Diewo-nesibijanczus, ir šētons te stow po jo dešinês!

7. Kursai nů jo pamokslą priim, to elgimas turētu buti piktas, ir jo malda griekas;

8. Kad jo dienû ne daug butu, ir jo * urēdas kitam turētu tekti; * Darb. 1, 20.

9. Kad jo waikai sirátos, ir jo pati našle pastotu;

10. Kad jo waikai per swietą bastytus ir ubagautu, ir jēškotu, kaip kurie iš wiso pawargo.

11. Nůmininks te išsiurbja wislab, ką jis tur; ir swetimieji te išplēšia jo lobi!

12. Jr neywiens jam te ne daro ko géro, ir neywiens te nesigail ant jo siratû!

13. Jo * waikû-waikai te išgaišta, jû wardas antroje eilēje te esie išgaišintas! * Ps. 21, 11.

14. Jo * tēwo griekai te esie meinami po akiû Diewo, ir jo mótinôs griekai butu ne išgesyti! * 2 Moiz. 20, 5.

15. Pons Diews jůs niekaday iš akiû te ne leidža, ir jû paminklas te išgaišta ant žémês!

16. Todēl, kad jis neyjokiôs mielaširdingystês ne turējo, bet pérsekinējo pawargusiji ir ubagą, ir smutnąji, kad ji nužawintu.

17. Jr jis norējo prakeikimo, tas ant jo ir ateis; jis žegnonês ne norējo, tay ta ir atsitolis nů jo.

18. Jr apsiwilko keikimu kaip marškineis, ir tas iêjo į jo widurius kaip wandů, ir kaip aliejus į jo káulus.

19. Taygi te esie jis jam kaip rubas, kuriům apsiwilktu, ir kaip jůsta, kure wisaday apsijůstu.

20. Taipo nusidůtu tiems nů Pono Diewo, kurie prieš manę yra, ir * pikt kalba prieš mano dušią. * p. 3.

21. Bet tu, Wiešpatie Pone Diewe, buk su manimi dēl sawo wardo! nēs tawo malone yr mano palinksminojimas; išgélbēk manę!

22. Nēs aš * bēdnas ir pawargęs esmi, mano širdis yr pažeista manije. * Ps. 40, 18.

23. Aš * nueimi, kaip šešēlis prawáromis yra; ir esmi prawároms kaip žiogai. * Job. 14, 2. Ps. 144, 4.

24. Mano * kielei pasilpo iš pástnikawimo, ir mano kunas palyso, ir ne tur rēbumo. * Ps. 31, 11.

25. Jr aš jiems turiu buti apjůku, jie manę regēdami * kráto sawo galwas. * Matt. 27, 39.

26. Pristok man, Wiešpatie mans Diewe; gélbēk manę pagal sawą malonę!

27. Kad jie suprastu, tai tawo ranką ēsanczę, kad tu, Pone Diewe, tai darai.

28. Jey jie * kéik, tay tu zegnok; jey jie prieß manę ſténgiaſi, důk jiems gēdoje buti; bet ſawo tarnui důk paſidzaugtis! * 1 Kor. 4, 12.

29. Mano prießininkai * te eſie ſu gēda apwelkami, ir ſawo gēda ap-redyti kaip kokiu rubu! * Pſ. 35, 26.

30. * Aß Ponui Diewui didey dē-kawoſiu ſu ſawo burna, ir ji gár-biſiu daugume zmoniû; * Pſ. 22, 23.

31. Nēſa jis ſtow pawarguſiam-jam * po deßinês, kad ji gélbētu nů tû, kurie jo amzią patrumpin. * Pſ. 16, 8.

110. Pſalmas.

Prarakáwimas apie Kriſtų, muſû Karálių, Prá-raką ir Wyriáuſiji Wyſkupą.

1. Pſalmas Dowido.

Wießpats ſakę mano Wieß-paczui: „* ſēſkis po mano dé-ßinei, iki padēſiu tawo ne-prietelius tawo pakójump." * Matt. 22, 44. Ebr. 10, 12.

2. Wießpats rykßtę tawo karaly-ſtês ſiųs iß Ziono. Ponawok tarp ſawo neprieteliû!

3. Po tawo pérgalējimo tawo zmo-nes taw ſu dzaugſmu apierawos * ßwentoje grozybēje; tawo waikai taw uzgims, kaip † raſa iß außrôs. * Pſ. 29, 2. † Mik. 5, 6.

4. * Wießpats priſēke ir neſigailēs: „tu eſi † wyſkupas amzinay pagal budą Melkiſēdēko." * Pſ. 89, 4. † Ebr. 5, 6. P. 6, 20. P. 7, 17.

5. Pons Diews po tawo deßinês ſumuß karalius czēſe ſawo kerßto;

6. Jis * ſúdis tarp pagónû, jis didi ißmußimą padarys; jis ſukuls galwą ant didzû zémjû. * Jez. 3, 13. 14.

7. Jis * gérs iß upês ant kélio, todēley pakels galwą. * Pſ. 69, 2. 3. Jon. 18, 11.

111. Pſalmas.

Dēkawojimas uz Diewo kunißkąję ir dwáſißkąję zegnonę.

1. Alleliuja.

Aß dēkawoju Ponui Diewui iß wiſôs ßirdiês, rodoje (ſuſiejime) ge-rûjû ir ſurinkime (ßwentûjû).

2. * Didi yra darbai Pono Diewo; kurſai jû atboja, tas labay jû mēgſta. * Pſ. 104, 24.

3. Ką jis dáro, tai ßlowingay ir grazu; ir jo teiſybe paſiliekt amzinay.

4. Jis * paminklą padáre ſawo ſte-buklû, maloningaſis ir mielaßirdin-gaſis Wießpats. * Luk. 22, 19.

5. Jis důſt * penukßlą jo priſibijan-tiemſiems; jis amzinay atſimena ſawo derējimo. * Pſ. 34, 10. Pſ. 37, 19.

6. Jis praneßdin didzůſius ſawo dárbus ſawo zmonēms, kad jiems důtu tēwißkę pagonû.

7. Darbai jo rankû yra wiernybe ir ſúdas; wiſi jo priſákimai yra tikri.

8. Jie yra ißlaikomi iki ámziû ám-ziû, ir nuſidůſt wiernay ir tikray.

9. Jis ſiuncza ißgélbējimą ſawo zmonēms; jis zàda, ſawo derējimą amzinay buſent. * Szwentas ir czeſt-ningas yra jo wardas. * Luk. 1, 49.

10. * Diewo-baime yra pra-dza ißmintiês, tai yra grazi ißmintis; kurſai taipo el-giaſi, to liaupſe bus iki am-ziû. * Job. 28, 28. Pam. 1, 7. P. 9, 10. Zir. 1, 16.

112. Pſalmas.

Diewo-Priſibijanczûjû Budas ir Paláima.

1. Alleliuja.

Geray tam, kurſai Diewo bijos, * kurſai didey mēgſta jo priſakimû. * Pſ. 1, 1. 2.

2. To * waikai didey galēs ant zémês, gimine gerûjû bus pérzeg-nota. * Pam. 20, 7.

3. * Lobis ir pilnyſte bus jû na-můſe, ir jû teiſybe paſiliekt amzinay. * Pſ. 34. 10.

4. Geriemſiems uzteka * ßwieſybe tamſybeje, nů maloningojo, miela-ßirdingojo ir teiſiojo. * Jez. 58, 8.

5. Geray tam, * kurſai mielaßir-dingas yra, ir rods zyczija, ir iß-taiſo ſawo prowas neywienam ne-teiſybês ne darydams. * Pam. 14, 21.

6. Nēſa jis paſiliks amzinay; tei-ſuſis niekaday ne bus uzmirßtas.

7. Kad wargas nor raſtis, tay jis * neſibijos; jo ßirdis ſtiprey nuſitik ant Pono Diewo. * Zir. 34, 16.

8. Jo ßirdis yra linkſma ir neſi-bijos, iki * regēs dzaugſmą ant ſawo neprieteliû. * Pſ. 91, 8.

9. Jis * ißberia ir důſt ubagams; jo teiſybe paſiliekt amzinay, jo rá-gas ißkéltas bus garbēje. * 2 Kor. 9, 9.

10. Diewo-nesibijąsis tai regēs ir nekęs, sawo *dantimis grēš ir prazus. Nēsa ko Diewo-nesibijantieji rods norētu, to ne suláuks.
* Ps. 35, 16.

113. Psalmas.

Diewas důst Pasižéminantiemsiems Malonę.

1. Alleliuja.

Liaupsinkit, jůs tarnai Pono Diewo, liaupsinkit wardą Pono Diewo!

2. Pagirtas buk wardas Pono Diewo, nů šio czēso iki ámžiů ámžiů!

3. Nů *užtekejimo saulês iki jôs nusileidimo t'esiê pagirtas wardas Pono Diewo! * Mal. 1, 11.

4. Pons Diews áukštas yra ant wisů pagonů, jo garbe užtenka koley dangus.

5. *Kas yra lygus Wiešpaczui musů Diewui? kurs taip †áukštay pasisēdo, *2 Moiz. 15, 11. Ps. 86, 8. † Jez. 57, 15.

6. Jr ant *ne pasididzůjanczůjů žiur danguj ir ant žémês. * Luk. 1, 48.

7. Kursai *pasižéminantiji iškel iš dulkių, ir paáukštin pawargusiji iš purwů, * 1 Moiz. 41, 40. 41.

8. Kad ji pasodintu pas kunigaikšczus, pas kunigaikšczus sawo žmonių.

9. Kursai *newaisingąję dáro gywénant namůse, kad butu linksma waiků motina. Alleliuja.
* 1 Moiz. 21, 2. 1 Zom. 1, 20. Luk. 1, 57.

114. Psalmas.

Apie Išwēdimą Waiků Jzraēl iš Egypto.

1. Kaip *Jzrael išējo iš Egypto, gimine Jokubo iš swetimů žmonių, * 2 Moiz. 12, 41.

2. Tay Juda buwo jo šwentinycza, Jzraēl jo ponyste.

3. *Jurios išwydo ir bēgo, †Jordanas atgalos sugryžo; * 2 Moiz. 14, 22. † Joz. 3, 13. 16.

4. *Kalnai šokinējo kaip eryczei, kalnélei kaip jáunos awéles. * Ps. 68, 17.

5. Kas tikosi jums juriomis, kad bēgote? ir tu Jordane, kad atgalos sugryžai?

6. Jůs kalnai, kad šokinējot kaip eryczei? jůs kalnélei, kaip jáunos áwys?

7. Po akių Pono Diewo *padrebējo žéme, po akių Diewo Jokubo, * 2 Moiz. 19, 18.

8. Kursai *ůlę pawerte į wándenio ežerus, ir akmenis į šulinius. * 2 Moiz. 17, 6.

115. Psalmas.

Paniekinimas netikrůjů Diewů ir Balwonů-Służbos.

1. Ne mums, Pone Diewe, ne mums, bet sawo wardui důk garbę, dēl sawo malonês ir tiesôs!

2. Kodēl sakytu pagonai: „*kame dabar jů Diewas?“ * Ps. 42, 4.

3. Bet musů Diews danguje yra; jis *gal daryti, ką jis nor. * Ps. 135, 6.

4. Bet anů balwonai *yra sidábras ir áuksas, žmonių rankomis daryti. * Ps. 135, 15.

5. Jie burną tur, ir ne kalba; jie *akis tur, ir ne rég; * Jšm. 15, 15.

6. Ausis tur, ir ne gird; nosis tur, ir ne ůdža;

7. Rankas tur, ir ne nutwer; kojas tur, ir ne waikšczoj; neygi ką *iškalb sawo kaklu. * Abak. 2, 19.

8. Kurie *tokius dáro, lygus yra jiems, ir wisi, kurie ant jů nusitik. * Jšm. 14, 9.

9. Bet Jzrael, nusitikēk Ponu Diewu! tas yr jusů pagálba ir skydas.

10. Namai Aarono, nusitikēkit Ponu Diewu! tas yra jusů pagalba ir skydas.

11. Kurie Diewo bijos, te nusitik Ponu Diewu! tas yra jů pagalba ir skydas.

12. Pons Diews atsimena musů ir péržegnoj mus, jis péržegnoj namus Jzraēlio, jis péržegnoj namus Aarono,

13. Jis péržegnoj Diewo-prisibijanczůsius, taip didžus, kaip ir mažus.

14. Pons Diews te péržegnoja jů labjaus jů daugiaus jus ir jusů waikus!

15. Jůs *este péržegnotieji Pono Diewo, kursai sutwēre dangų ir žémę. * 1 Moiz. 26, 29.

16. Dangus wisur yra Pono Diewo, bet žémę padawe žmonių-waikams.

17. *Numirieji tawę, Pone Diewe, ne gárbis, ney kurie žemyn žengia ant pakájaus; * Ps. 6, 6. Jez. 38, 18.

18. Bet mes gárbinam Poną Diewą nů dabar iki ámžiů ámžiů. Alleliuja.

116. Psalmas.

Kaipo reik Bėdoj pasilinksmint ir elgtis.

1. Tai man malonu yra, kad Pons Diews manę balsą ir manę maldą išklauso,

2. Kad sawą ausi manęsp lenkia; todėl ji melsiu, kol gyws busiu.

3. Smerties * wirwes buwo manę apėmusios, ir péklôs mukos manę buwo užpůlusios; aš ipůliau i wargus ir i bėdą.

* p. 8. Ps. 18, 5. 6. 2 Som. 22, 5.

4. Bet aš meldžaus wardo Pono Diewo: ak Wiešpatie, išgélbėk mano dušią!

5. Pons Diews yra malonus ir teisus, ir musů Diewas mielaširdingas.

6. Pons Diews apsaugoj prastůsius; kad apgalėtas esmi, tay jis manę gélbt.

7. Jau wėl * buk pakájuj, mano dušia! nėsa Diews taw gér daro.

* Ps. 42, 6. 12.

8. Nėsa tu ištráukei mano dušią iš smertiês, mano akis nů ášarů ir mano koją nů paslydimo.

9. Aš * wáikščiosiu po akiů Pono Diewo žémėje gywůjů.

* 1 Moiz. 17, 1.

10. * Aš tikiu, todėl kalbu; ale aš didey esmi wárginams.

* Kym. 10, 10.

11. Aš tariau sawo nusisмútijime: * wisi žmones yra melágei.

* Kym. 3, 4.

12. * Kaipo aš Ponui Diewui užmokėsiu wisas jo geradėjystes, kurias man dáro?

* Tob. 12, 2. 5. 7.

13. Aš išgánimo kyliką imsiu, ir wardą Pono Diewo apsakysiu.

14. Aš * sawo pážadus Ponui Diewui užmokėsiu, po akiů wisů jo žmoniů.

* Ps. 22, 26.

15. Smertis jo šwentůjů brangus yra po akiů Pono Diewo.

16. Ak Pone Diewe, aš esmi tawo tarnas; aš esmi tawo tarnas, tawo tarnáitês sunus; tu sudraskei mano ryšius.

17. Aš taw dėkawojimą * apierawosiu, ir Pono Diewo wardą prašiu.

* Oz. 14, 3.

18. Aš * sawo pážadus Ponui Diewui užmokėsiu, po akiů wisů jo žmoniů,

* Ps. 50, 14. Jon. 2, 10.

19. Pryangiůse pas namus Pono Diewo tawije, Jeruzalem. Alleliuja.

117. Psalmas.

Apie Messijošių ir jo Malonės=Karalystę.

1. Liaupsinkit Poną Diewą, wisi pagonai, gárbinkit ji, wisi žmones!

2. Nės jo * malone ir teisybe ponawoj ant musů amžinay. Alleliuja.

* Ps. 100, 5. 2 Moiz. 34, 6.

118. Psalmas.

Dėkawone už Geradėjystes Kristaus Kentėjimu pelnytases.

1. Dėkawokit * Ponui Diewui! nės jis yra géras, ir jo malone patenk amžinay.

* Ps. 107, 1.

2. Taygi sakyk * Izrael: jo malone patenk amžinay!

* Ps. 115, 12. 13.

3. Taygi sakykit namai Aarono: jo malone patenk amžinay!

4. Taygi sakykit, kurie Pono Diewo prisibijotes: jo malone patenk amžinay!

5. * Wargůse meldžaus Poną Diewą, ir Pons Diews manę išklause, ir palinksminojo manę.

* Jez. 26, 16.

6. * Pons Diews yra su manim, todėl nesibijaus; ką gál man žmones daryti?

* Ps. 56, 5.

7. Pons Diews yra su manim, man ant pagálbôs; ir * aš sawo džaugsmą regėsiu ant sawo neprieteliů.

* Ps. 54, 9.

8. Gér yra Ponu Diewu nusitikėti, ir * ne pasitikėti žmonemis.

* Ps. 108, 12.

9. Gér yra nusitikėti Ponu Diewu, ir ne pasitikėti kunigaikščzeis.

10. Wisi pagonai apstoj manę; ale wardan Pono Diewo aš jůs sukapůsiu.

11. Jie * apstoj manę iš wisů šaliů; ale wardan Pono Diewo aš jůs sukapůsiu.

* Ps. 17, 11.

12. Jie * apstoj manę kaip bites, ir gésta kaip ugnis erškėczůse; ale wardan Pono Diewo aš jůs sukapůsiu.

* 5 Moiz. 1, 44.

13. Jie manę stumja, kad pulczau; ale Pons Diews gélbtiw anę.

14. Pons Diews yr mano syla, ir mano *psalmas, ir mano iszgánimas. *2 Moiz. 15, 2. Jez. 12, 2.
15. Giedojama yra su linksmybe apie pérgalējimą namůse teisiůjů: dészine Pono Diewo aptur pérgalējimą;
16. Deszine Pono Diewo yra paauksztinta; deszine Pono Diewo aptur pérgalējimą.
17. Asz ne mirsiu, bet iszliksiu, ir Pono Diewo darbus apsakysiu.
18. Pons Diews tiesa asztrey manę pláka, bet ne padůst manę smerczui.
19. *Atwérkite man wartus teisybês, kad asz ieję̇s Ponui Diewui dēkawoczau! *Jez. 26, 2.
20. Tai yra wartai Pono Diewo; teisieji ten ieis.
21. Asz dēkawoju taw, *kad manę pažémini, ir gélbi manę. *Ps. 119, 71.
22. *Akmů, kuri budawoninkai iszmete, tas pastojo kampiniu akmenimi. *Matt. 21, 42.
23. Tai nů Pono Diewo tikosi, ir yra stebuklas po musů akiů.
24. Szita yra diena, kurę Pons Diews padárę̇s; *dzaugkimēs, ir bukime toje linksmi! *Apr. 19, 7.
25. Ak, Pone Diewe, *gélbēk; ak, Pone Diewe, důk laimēti! *Jon. 12, 13.
26. Pagirtas te esie, kursai ateit wardan Pono Diewo! Mes žegnojam jus, kurie este isz namů Pono Diewo.
27. Wieszpats yra Diewu, kursai mus pérszwiecz; dabinkit szwéntę beržais iki ragů altoriaus!
28. Tu esi mano Diewas, ir asz taw dēkawoju; mans Diewe, asz tawę gárbisiu.
29. Dēkawokit *Ponui Diewui! nēs jis yra géras, ir jo malone patenk amžinay. *Ps. 136, 1. 26.

119. Psalmas.

Krikszczoniů Aukso A B C (Pamokslai) apie Liaupsę, Méilę, Mácį ir Náudą Diewo žodžo.

1. Iszganytingi *tie, kurie ne kaltay elgiasi, kurie zokano Pono Diewo klauso! *Ps. 1, 1. 2. Ps. 112, 1.
2. Iszganytingi tie, kurie jo liudimus laiko, kurie ji isz wisôs szirdiês jēszko!
3. Nēs kurie ant jo keliů wáikszczoj, tie pikto ne dáro.
4. Tu prisakei, wiernay laikyti tawo prisákimus.
5. Ak, kad mano gywastis tawo istatimus isz wisôs szirdiês laikytu!
6. Kad asz daboju tiktay ant tawo prisákimů, tay ne esmi gēdoje.
7. Asz dekawoju taw isz tikrôs szirdiês, kad tu manę mokini istátimus sawo teisybês.
8. Tawo istátimů asz klausysiu; ne prastok manę niekaday!
9. Kaipo waikszczos jaunikáitis sawo kélią nekaltay? Kada laikosi pagal tawo žodzus.
10. Asz tawę̇s jēszkau isz wisôs szirdiês, ne důk manę paklyst nů tawo prisákimů!
11. Asz palaikau tawo žodi sawo szirdije, kad priesz tawę ne susigrieszyczau.
12. Pagirtas buk, Pone Diewe! *pamokink manę sawo teisybę! *p. 26 64. 68.
13. Asz sawo lupomis pásakosiu wisą teisybę tawo burnôs.
14. Asz dzaugiůs isz kélio tawo liudimů, kaip isz wisokio lobjo.
15. Asz kalbu, ką tu prisakei, ir daboju ant tawo keliů.
16. Asz mēgstu tawo prisákimais, ir ne užmirsztu tawo žodzů.
17. Gér daryk sawam tarnui, kad gyws iszlikczau, ir tawo žodi laikyczau!
18. Atwérk man akis, kad regēczau stebuklus ant tawo zokano!
19. Asz *esmi swéczas ant žémês; ne slēpk sawo prisakimus nů manę̇s! *Ps. 39, 13.
20. Mano duszia yr sudaužyta isz iszsiilgimo tawo prisákimů wisaday.
21. Tu bari puikawojanczůsius; *prakéikti yra, kurie pérženg tawo prisákimus. *Jer. 11, 3.
22. Atimk nů manę̇s gēdą ir paniekinimą, nēs asz laikau tawo liudimus!
23. Jr kunigaikszczei *susisēdę kalba priesz manę, ale tawo tarnas kalba apie tawo prisákimus. *Ps. 2, 2.
24. *Asz mēgstu tawo liudimais, tie man protą pridůd. *p. 47.

25. Mano dußia gul dulkēse; atgaiwink manę pagal sawo żodi!

26. Aß pasakau sawo kelius, ir tu ißklausai manę; mokink manę sawo įstátimus!

27. Mokink manę kéelią sawo prisákimû! tay aß * kalbēsiu apie tawo stebuklus. * ps. 105, 2.

28. Aß tużijûs, kad man ir ßirdis apalpsta; stiprink manę pagal sawo żodi!

29. Atimk nû manęs netikrąji kélią, ir pawélik man sawo prisákimus!

30. Aß saw ißsirinkau kélią teisybês, tawo įstátimus staczau po sawo akiû.

31. Aß laikausi prie tawo liudimû; Pone Diewe, ne dûk manę gēdoje buti!

32. Kad tu mano ßirdi palinksmini, tay bēgte bēgu keliu tawo prisákimû.

33. Ródik man, Pone Diewe, kélią sawo súdû, kad jûs laikyczau iki gálo!

34. Pamokink manę, idant kawoczau tawą żokaną, ir laikyczau ji iß wisôs ßirdiês.

35. Wesk manę taku sawo prisákimû! nēs aß jeis mēgstu.

36. Lenkk mano ßirdi ant sawo liudimû, ir ne ant gódo!

37. Atkreipk mano akis, kad ne weizdētu ant pamokslo niekam ne dérinczo; bet atgaiwink manę ant sawo kélio!

38. Dûk, kad tawo tarnas stiprey laikytu tawo prisákimus uż tawo żodi, idant tawęs bijoczaus!

39. Atimk nû manęs gēdą, kuriôs aß baidaus! nēs tawo prisákimai yra meilingi.

40. Sztay, aß geidżu tawo prisákimû; atgaiwink manę su sawo teisybe!

41. Pone Diewe, paródik man sawą malonę, sawą pagálbą pagal sawą żodi,

42. Kad atsakyti galēczau * sawam bluznitojui! nēs aß nusitikiu tawo żodżu. * ps. 42, 4. 11.

43. Ir ne * atimk nû mano burnôs żodi teisybês! nēs aß nusitikiu tawo súdais. * Jer. 15, 16.

44. Aß tawą żokaną laikysiu nepaliáutinay, wisados ir amżinay.

45. Ir aß wáikßczoju linksmas, nēs jēßkau tawo prisákimû.

46. Aß kalbu apie tawo * liudimus po akiû karáliû † nesigēdēdams.
* Matt. 10, 18. † Rym. 1, 16.

47. Aß * mēgstu tawo prisákimais, ir aß jûs myliu, * p. 16.

48. Ir pakeliu sawo rankas ant tawo prisakimû, kurius aß myliu, ir kalbu apie tawo įstátimus.

49. Primink sawam tarnui sawo żódżo, ant kurio dûdi man nusitikēt!

50. Tai yra mano palinksminojimas mano wargûse, nēs tawo żodis manę * atgaiwina. * ps. 19, 8.

51. Puikieji jûkiasi iß manęs; aß taczau * n' atstoju nû tawo żokano.
* 5 Moiż. 17, 11.

52. Pone Diewe, kad aß atsimenu, kaipo tu nû pradżôs swieto súdijei, tay palinksminojamas esmi.

53. Aß didey pykstu ant piktûjû, kurie tawo żokaną niekin.

54. Tawo súdai yra mano giesme namûse mano keliáwimo.

55. Pone Diewe, naktimis atsimenu tawo wardo, ir laikau tawo prisakimus.

56. Tay yra mano skárbas, kad laikau tawo prisakimus.

57. Aß sakiau, Pone Diewe, tai tur buti mano tēwißke, kad sekczau tawo kelius.

58. Aß meldżûs po tawo akiû iß wisôs ßirdiês; * buk man malonus pagal sawo żodi! * ps. 123, 3.

59. Aß misliju apie sawo kelius, ir grężiu sawo kojas prie tawo liudimû.

60. Aß skubinûs, ir ne trunku, idant laikyczau tawo prisakimus.

61. Piktûjû draugyste appleße manę; bet aß ne użmirßtu tawo prisákimû.

62. Czēse * pusáu-naktiês keliûs, kad taw dēkawoczau uż súdus tawo teisybês. * ps. 42, 9.

63. Aß laikaus prie tû, kurie tawęs bijos, ir tawo prisákimû klauso.

64. Pone Diewe, * żéme yra pilna tawo gerybês; mokink manę sawą teisybę! * ps. 33, 5.

65. Tu * gér darai sáwam tarnui, Pone Diewe, pagal sawą źodi.
* p. 17.
66. Mokink manę wieźlibą elgimą ir paźinimą! nēs aß wieriju tawo prisákimams.
67. Pirm ne kaip * paźémintas buwau, klajojau; bet dabar laikau tawą źodi.
* p. 75.
68. Tu esi géras ir meilingas; * mokink manę sawo prisákimus!
* p. 12.
69. * Puikieji pramáno melus ant manęs, bet aß iß wisôs ßirdiês laikau tawo prisákimus.
* p. 78. 85.
70. Jû ßirdis stora yra kaip taukai; bet * aß mēgstůs tawo prisákimais.
* p. 77.
71. Man malonu yra, kad tu manę paźéminai, kad mokinczaus tawo prisákimus.
72. Zokanas tawo burnôs man yra mieléśnis, uź daug tûkstanczû stukiû * áukso ir sidábro.
* Ps. 19, 11.
73. Tawo * ranka manę sutwēre ir léido; mokink manę, kad ißmókczau tawo prisákimus!
* Job. 10, 8.
74. Kurie tawęs bijos, rēg manę ir dźáugias; nēs aß nusitikiu tawo źodźu.
75. Pone Diewe, aß źinau, kad tawo súdai teisus yra; ir tu manę wiernay * paźéminai.
* p. 67.
76. Tawo malone t'esiê mano palinksminojimas, kaip źadējei sawam tarnui.
77. Ißródik man sawo mielaßirdingystę, kad ißlikczau! nēs aß * megstu tawo prisákimais.
* p. 35.
78. Ak, kad puikieji turētu apgēdinti buti, kurie * melais manę nuslogina! bet aß kalbu apie tawo isákimą.
* p. 85. 86.
79. Ak, kad manęspi laikytus, kurie tawęs bijos, ir tawo liudimus paźysta!
80. * Mano ßirdis tikray te pasiliekt tawo prisákimůse, kad ne buczau apgēdintas!
* Ps. 18, 23.
81. Mano dußia * ißsiilgsta tawo ißgánimo, aß nusitikiu ant tawo źódźo.
* 1 Moiź. 49, 18.
82. Mano ákys ißsiilgsta tawo źódźo, ir sáko: kada tu linksmini manę?
83. Kaczeig aß esmi kaip ůda důmůse, taczau tawo teisybês ne uźmirßtu.
84. * Ikkóley láuks tawo tarnas? kada tu súdą laikysi ant mano persekinetojû?
* Apr. 6, 10.
85. * Puikieji man kása důbes su tawo prisákimais ne sutinkanczes.
* p. 69.
86. Tawo * prisákimai yra tikra teisybe. Jie persekinēj manę melais; gélbēk manę!
* Jon. 17, 17.
87. Jie bemaź manę nuźawino ant źémês, bet aß ne prastoju tawo prisákimus.
88. * Atgaiwink manę per sawą malonę, kad laikyczau liudimus tawo burnôs!
* p. 149. 159.
89. Pone Diewe, * tawo źódis pasiliekt amźinay, kol dangus patenka.
* Jeź. 40, 8.
90. Tawo teisybe patenka wisados. Tu * źémę pagatáwijei, ir jiji ißsilaiko.
* Ps. 89, 12.
91. Kas=dien pasiliekt pagal tawo źodi; nēs wisi daiktai taw tur ßluźiti.
92. Jey tawo zokans man ne butu * palinksminojimu buwęs, tay buczau prapůlęs sawo wargůse.
* p. 43. Jer. 15, 16.
93. Aß tawo isákimû niekadôs ne uźmirßiu, nēs tu manę tůmi atgaiwini.
94. Aß esmi tawo, gélbēk manę! * nēs aß jëßkau tawo isákimus.
* p. 45.
95. * Diewo=nesibijantieji tykoj manęs, kad manę nuźawintu; bet aß dabojůs tawo liudimû.
* Ps. 37, 32.
96. Aß wisû daiktû gálą regējau; bet tawo isákimas patenka.
97. Kaip aß tawo zokaną taip myliu! * kas=dien aß kalbu apie tą.
* Ps. 1, 2.
98. Tu sawo prisákimu manę * darai ißmintingéśniu, ne kaip mano neprietelei yra; nēsa tas amźinay yr mano skárbas.
* 5 Moiź. 4, 8.
99. Aß daugiaus ißmokau, kaip wisi mano mokitojei; nēs tawo liudimai yra mano kalbējimas.
100. Aß * kytréśnis esmi, ne kaip senieji; nēs aß laikau tawo prisákimus.
* Ißm. 8, 10.

101. Aß uždraudžu sawo kojai wisus piktus kelius, kad tawo žódžo klausyczau.

102. Aß ne atstoju nů tawo sudû, nes tu manę mokini.

103. Tawo *žodis mano burnai saldésnis yra, ne kaip medus. * Ps. 19, 11.

104. Tawo žódis daro manę ißmánanti, todel nekenczu wisus netikrus kelius.

105. Tawo žódis yra žibnycža *mano kojôs, ir žwáke ant mano kélio. * Pam. 6, 23.

106. Aß prisékiu ir laikysiu, kad aß sudû tawo teisybês noriu klausyti.

107. * Aß didey esmi pažémintas; Pone Diewe, atgaiwink manę pagal sawo žodi! * p. 67. 75.

108. * Taw, Pone Diewe, te patinka walnoji apiera mano burnôs, ir mokink mane sawą teisybę! * Ps. 19, 15.

109. Aß * sawo dußią wisados neßioju sawo rankose, ir ne užmirßtu tawo žokano. * Wald. 12, 3.

110. * Piktieji man spéndža žabangus, ale aß ne paklystu nů tawo prisákimû. * Ps. 140, 6. Ps. 142, 4.

111. Tawo liudimai yra mano ámžina tewißke, nes jie yra mano ßirdiês džaugsmas.

112. Aß lenkiu sawą ßirdi, idant daryczau pagal tawo teisybę amžinay.

113. * Aß neapkenczu nepakajingases dwases, ir myliu tawo prisákimus. * Ps. 31, 7.

114. Tu esi mano apgynimas ir skydas, aß nusitikiu ant tawo žódžo.

115. Atstókite nů manęs, jûs piktadejei! aß noriu laikyt prisákimus sawo Diewo.

116. Ißlaikyk manę sawo žodžu, kad ißlikczau; ir * ne důk manę ißgedintu buti sawo nusitikejime! * Ps. 25, 2. 3.

117. Stiprink manę, kad ißgyczau! tay wisados * mègsiu tawo prisakimais. * p. 70. 143. Rym. 7, 22.

118. Tu sumini wisus, kurie nů tawo prisakimû atstoj; nes jû wylius tikt melai yra.

119. Tu wisus piktůsius ant žémês atmeti kaip neczystumą; todel aß myliu tawo liudimus.

120. Aß bijaus tawęs, kad ir mano ůda paßiurpo, ir bijaus tawo prowû.

121. Aß * laikau ant súdo ir teisybês; ne padůk manę tiems, kurie manę nor sugaißinti! * 2 Sam. 8, 15.

122. Užstok tu sawą tarną ir linksmink ji, kad puikieji man gwoltą ne darytu!

123. Mano ákys ißsiilgsta tawo ißgánimo, ir žodžo tawo teisybês.

124. Daryk su sawo tarnu pagal sawą malonę, ir mokink manę sawo prowas!

125. Aß esmi tawo tarnas; pamokik manę, kad pažinczau tawo liudimus!

126. Czesas yra, kad ką darytu Pons Diews; jie iß wiso paniekino tawo žokaną.

127. Todel aß * myliu tawo prisákimą daugiaus, ne kaip áuksą ir czystą áuksą. * p. 72.

128. Todel tůjaus klausau wisû tawo isakimû, aß * neapkenczu wisą neteisų kéliq. * Ps. 26, 5.

129. Tawo liudimai yra stebuklingi; todel pildo jûs mano dußia.

130. Kada tawo žódis ißsiréißkia, tay linksmina, ir * daro prastůsius ißmintingais. * Ps. 19, 8.

131. Aß atweriu sawo burną, ir geidžu tawo prisákimû; nes ißsiilgstu jû.

132. Gręßkis manęspi, ir buk man malonus, kaip darydawai tiems, kurie myl tawą wardą.

133. Waldyk mano žingsni pagal sawo žodi, ir ne důk ant manęs ponawoti neyjokią neteisybę!

134. Ißgélbek manę nů žmoniû piktenybês! tay aß pildisiu tawo isakimus.

135. * Důk ßwiesti sawo wéidą ant tawo tarno, ir mokink manę sawo teisybę! * 4 Moiž. 6, 25.

136. Mano ákys téka wandenimi, kad ne laikomi yra tawo prisakimai.

137. Pone Diewe, * tu esi teisus, ir tawo žódis yra tikras. * 2 Moiž. 9, 27.

138. Tu driutay prisakei liudimus tawo teisybês ir wiernybês klausyti.

139. Aß * bemaž smertiês ne gawau iß didžo pápykio, kad mano prießininkai tawo žodžo užmirßta. * Ps. 69, 10.

140. Tawo zodis *geray yra ißczystitas, ir tawo tarnas tą myl. * p. 105.

141. Aß esmi menkas ir paniekintas, ale aß ne uzmirßtu tawo prisakimo.

142. Tawo teisybe yra amzina teisybe, ir tawo zokanas yra wiernybe.

143. Wargai ir bėda manę uzpůle, bet aß mėgstu tawo prisákimais.

144. Teisybe tawo liudimů yra ámzina; pamokink manę, tay ißliksiu.

145. Aß iß wisôs ßirdiês ßaukiu; ißklausyk manę, Pone Diewe, kad klausyczau tawo teisybês!

146. Aß ßaukiu tawęspi; gélbėk manę, kad pildiczau tawo liudimus!

147. Aß anksti atêjes ßaukiu, *ant tawo zódzo aß nusitikiu. * p. 114.

148. Aß anksti pabundu, kad kalbėczau apie tawo zodi.

149. Klausyk mano balso pagal sawą malonę; Pone Diewe, *atgaiwink manę pagal sawo sudą! * p. 88. 154. 159.

150. Mano piktieji pérsekinėtojei manę nor uzpulti, ir toli yr nů tawo prisákimo.

151. Pone Diewe, tu arti esi, ir tawo prisákimai *yra pati teisybe. * p. 86.

152. Bet jau seney zinau, kad tu sawo liudimus amzinay pastiprinojei.

153. Dabok mano wargů, ir ißgélbėk manę; ißwadůk manę! nės aß ne *uzmirßtu tawo zokano. * p. 6. 141.

154. Wesk mano prówą, ir ißgélbėk manę; atgaiwink manę sawo zodzu!

155. Ißgánims toli yra nů piktůjů; nės jie ne atboj tawo prisákimů.

156. Pone Diewe, *tawo susimilimas yra didis; atgaiwink manę pagal sawą súdą! * Raud. 3, 22. 23.

157. Mano *pérsekinėtojů ir prießininků daug yra, bet aß ne atstoju nů tawo liudimů. * Ps. 3, 2.

158. Aß regiu papeiktojus, ir skaudu man yra, kad jie ne laiko tawo zodi.

159. Stay, aß mylu tawo isákimus; Pone Diewe, atgaiwink manę pagal sawą malonę!

160. Tawo *zódis kit nieks yra, kaip teisybe; wisi súdai tawo teisybês patenka amzinay. * Jon. 17, 17.

161. Kunigaikßczei pérsekinėja manę be priezasties, ir mano *ßirdis prisibijo tawo zódzů. * Jez. 66, 2.

162. Aß dzaugiůs iß tawo zódzo, kaip koksai didę náudą gáunas.

163. Melů nekenczu, ir n' apykantoj turiu jůs; ale tawo zokaną aß myliu.

164. Aß liaupsinu tawę septynis kartus per dieną dėley súdo tawo teisybês.

165. Didi tur pakáju, kurie myl tawo zokaną, neygi klajos.

166. *Pone Diewe, aß láukiu tawo ißganimo, ir darau pagal tawo prisákimus. * 1 Moiz. 49, 18.

167. Mano dußia klauso tawo liudimů, ir jůs didey myl.

168. *Aß laikau tawo prisákimus ir tawo liudimus; nės wisi mano keliai yra po tawo akiů. * Ps. 18, 22.

169. Pone Diewe, důk, kad mano praßimas ateitu po tawo akiů; pamokink manę pagal sawą zodi!

170. Důk, kad mano malda ateitu po tawo akiů; ißgélbėk manę pagal sawo zodi!

171. Mano lupos turės liaupsinti, kada tu manę sawo teisybę mokini.

172. Mano liezuwis *kalbės apie tawo zodi; nėsa wisi tawo prisákimai yra tikri. * Pam. 6, 22.

173. Pristok man su sawo ranka! nės aß ißrinkau tawo prisákimus.

174. Pone Diewe, aß ißsiilgstu tawo ißgánimo, ir mėgstu tawo zokanu.

175. Laikyk gywą mano dußią, kad tawę liaupsintu, ir tawo teisybe manę gélbėtu!

176. Aß esmi kaip *paklydusi ir prapůlusi awis; jėßkok sawo tarną! nės aß ne uzmirßtu tawo prisákimů. * Jez. 53, 6. f.

120. Psalmas.

Malda prieß netikrus Mokitojus, Apkalbėtojus ir Smarkininkus.

1. Giesme aukßtésnime Kore (balsą).

Aß ßaukiu Diewop sawo bėdoje, ir jis ißklauso manę.

2. Pone Diewe, ißgélbēk mano dußią nů melágiů, ir nů newiernů liezuwjů!
3. Ką gál taw neteisusis liezuwis daryti? ir ką gál jis ißtaisyti?
4. Jis yra kaip aßtrios strēlos stipriojo, kaip ugnis kadagyne.
5. Bēdà man, kad ateiwis esmi tarp Mesēko; aß turiu gywénti tarp * ßētrů Kēdar. * 1. Giesm. 1, 5.
6. Ilgu yra mano dußiai gywénti su tais, kurie * pakájaus n' apkencz. * Jez. 48, 22. P. 57, 21.
7. Aß pakáją laikau; ale kad aß kalbu, tay jie pakel waidą.

121. Psalmas.

Diewas Žmoniů Apginējas.

1. Giesme aukßtésnime Kore (balsē).

Aß * pakeliu sawo akis kalnump, nů kuriů pagálba man randasi. * Ps. 123, 1.
2. Mano pagalba randasi nů Pono Diewo, kurs dangų ir žémę padárēs.
3. Jis ne důs tawo kójai slysti, ir tawo apginējas ne miegti.
4. Sztay, * sárgas Izraēlio ney miegti ney snáudza. * Job. 7, 20.
5. Pons Diews apgina tawę, Pons Diews yra tawo pawēsis ant tawo deßinês rankôs,
6. * Kad tawę dienoj sáule ne kaitintu, neygi menů nakcze. * Ißm. 18, 3.
7. Pons Diews te apsaugoj tawę nů wiso pikto; jis te apsaugoj tawo dußią!
8. Pons Diews te apsaugoj tawą ißējimą ir įējimą nů dabar iki amžiů amžiů!

122. Psalmas.

Szlowe Miesto Jeruzalēs.

1. Giesme Dowido aukßtēsnime Kore.

Aß dzaugiůs to, kad man sakyta, kad eisime į Diewo namus,
2. Ir kad musů kojos stowēs tawo wartůse, Jeruzale.
3. * Jeruzale budawota yra, kad butu miestas, kur reik susieitis, * 2 Nus. Kar. 6, 6.
4. Kur giminės tur užeit, butent giminės Pono Diewo, Diewo žodi sakyti žmonēms Izraēl, ir dekawoti wardui Pono Diewo.
5. Nēsa cze stow krēslai ant sudo, krēslai namů Dowido.
6. Wélikite * Jeruzalei wisą gérą: „ak kad tiems geray pasisektus, kurie tawę myl!“ * Sak. 4, 7.
7. Pakájus turētu buti widuj tawo murů, ir paláima tawo paloczůse.
8. Dēl sawo broliů ir genczů weslisiu aß taw pakáją;
9. Dēl namů Wießpatiês musů Diewo jēßkosiu aß tawo náudą.

123. Psalmas.

Gerůjů Paniekinimas ir Palinksminojimas.

1. Giesme aukßtésnime Kore.

Aß sawo akis pakeliu tawęsp, kursai tu danguje sēdi.
2. Sztay, kaip ákys tarnů ant ranků sawo ponů wéizd, kaip ákys slúginês ant ranků sawo žiupónês weizd, ßitaip weizd ir musů ákys ant Wießpatiês musů Diewo, iki jis mumis malonus pastoja.
3. Buk mums malonus, Pone Diewe, buk mums malonus! nēsa mēs iß wiso esme paniekinami.
4. Dußia musů * pilna yra apjůkimo puikiůjů, ir paniekinimo pasididzůjanczůjů. * Ißm. 5, 3.

124. Psalmas.

Dēkawone už Diewo Pristojimą Bēdoje.

1. Giesme Dowido aukßtésnime Kore.

Jey Diewas ne butu su mumis, taipo sakyk Izraēl,
2. Jey Diewas ne butu su mumis, kada žmones prieß mus kéliasi:
3. Tay jie mus gywus prarytu. Kada jů narsas ant musů įnirßtu,
4. Tay wándens mus praskandintu, srowes eitu per musů dußią.
5. Wándens eitu peraukßtay per musů dußią.
6. Pagirtas te esie Pons Diews, kad mus ne důst ant plēßimo jů dantims!
7. Musů dußia ißsprúdo, * kaip paukßtis iß žabangů paukßtininko; ipąstas patrúko, ir mes walni pastojom. * Pam. 6, 5.

8. Musû *pagálba yra wardan Pono Diewo, kursai sutwēre dangų ir žémę. * Ps. 121, 2.

125. Psalmas.

Nusitikējimas ne dûst Gēdoje buti.

1. Giesme aukßtésnime Kore.

Kurie *nusitik Ponu Diewu, tie ne prapuls, bet amžinay ißsilaikys, kaip kalnas Zion. * Ps. 21, 8.

2. Aplink Jeruzalę yra kalnai, ir Pons Diews yra *aplink sawo žmones nů ßio czēso iki amžiû. * Ps. 34, 8.

3. Nēsa ponyste piktûjû ne pasiliks ant pulkélio teisiûjû, kad teisieji sawą rankę ne ißtiestu ant neteisybês.

4. Pone Diewe, geray daryk geriemsiems, ir kurie yra *gerôs ßirdiês! * Ps. 112, 4.

5. Bet kurie pasidůst ant keliû sawo neteisybês, tus Pons Diews prawarys su piktadējais; o *pakajus te esie ant Izrael! * Gal. 6, 16.

126. Psalmas.

Krikßczoniû Smutnybe bus pérwersta į Linksmybę.

1. Giesme aukßtésnime Kore.

Kada Pons Diews *apkáltůsius Ziono ißgélbēs, tay busim kaip sapnůjantieji. * Ps. 14, 7.

2. Tay musû burna pilna bus jůko, ir musû liežuwis pilnas garbês. Tay bus sakoma tarp pagónû: „Pons Diews didžus dáiktus ant jû padáre."

3. *Pons Diews didžus dáiktus ant musû padáre, iß to esme linksmi. * Luk. 1, 49.

4. Pone Diewe, nugręßk musû apkálimą, kaip tu wandenis prieß pētus ißdžůwini!

5. Kurie *sēja su werksmu, dagos su džaugsmu. * Matt. 5, 4.

6. Jie eit werkdami, ir néßa brángę sēklą; ir ateit su džaugsmu atneßdami sawo pēdus.

127. Psalmas.

Péržegnotas Ukio Priweizdējimas ir Waldimas.

1. Giesme Salomono aukßtésnime Kore.

Jey Pons Diews ne budawoj namus, tay noprósnay dirba, kurie jûs budawoja. Jey Pons Diews miestą ne apsérgt, tay noprosnay bunda sárgas.

2. Noprosnay yra, kad ankšti kéliates, ir potam ilgay sēdit, ir *wálgot sawo důną su rúpesczeis; nēs sawo prieteliams jis tą důst be=miegant. * Ez. 12, 19.

3. Sžtay, waikai yra Diewo *dowana, ir žywato waisius yra jo dawimas. * 1 Moiž. 33, 5.

4. Kaip strelos rankoje stipriojo, ßitaipo sékasi jaunieji waikai.

5. Geray tam, kursai tokiû sawo seidoką tur pilną; tie ne bus gēdoje, kada su sawo nepriteleis bylinēs wartůse.

128. Psalmas.

Suwenczawotûjû Rēdas ir Žegnone.

1. Giesme aukßtésnime Kore.

Geray tam, kursai Diewo bijos, ir ant jo keliû wáikßczoj.

2. Tu pasipenēsi darbais sawo rankû; geray taw, taw geray pasiseka.

3. Tawo pati bus kaip waisingas wyn=médis aplink tawo namus; tawo waikai kaip aliejaus=czēpélei aplink tawo stálą.

4. Sžtay, ßitaip yra péržegnojams wyras, kursai Diewo bijos.

5. Pons Diews tawę péržegnos iß Ziono, kad matytumbei paláimą Jeruzalês per wisą sawo ámžią,

6. Ir matytumbei sawo waikû waikus. *Pakajus (t'esie) ant Izraēl! * Ps. 125, 5.

129. Psalmas.

Bažnyczôs Pérgalējimas ant sawo Nepriteliû.

1. Giesme aukßtésnime Kore.

Jie manę tánkey spáude nů mano jaunystês, taipo sakyk Izraēl!

2. Jie manę tánkey spáude nů mano jaunystês, bet taczau manę ne apgalējo.

3. *Artojei áre ant mano pakálôs, ir ilgas wáre sawo wagàs. * Jez. 50, 6. P. 51, 23.

4. Diewas, teisusis, nukirto wirwę piktûjû.

5. Ak, *kad butu gēdoje, ir atgalos sugryßtu wisi, kurie n' apkencz Zioną! * Ps. 6, 11.

6. Ak, kad jie butu kaip zole ant ſtógû, kuri padzúſta, pirm=neng ißráwjama!

7. Jß kuriôs pjowējas ne pildo ſawo ranką, ney rißējas ſawo glēbi,

8. Ney tie, kurie praeit, ne ſako: „Diewo pérzegnojimas te eſie ant juſû, mes jus zegnojam wardan Pono Diewo!“

130. Pſalmas.

Malda Griekû Atleidimo dėley.

1. Gieſme aukßtéſnime Kore.

Jß gilybês (ſawo bėdôs), Pone Diewe, ßaukiu tawęſp.

2. Pone Diewe, *klauſyk mano balſą, dabokis ſawo auſimis ant balſo mano maldôs! *Pſ. 5, 2. Pſ. 102, 2.

3. Jey tu, Pone Diewe, griekus nori prirokûti, Pone Diewe, kas ißſilaikys?

4. Nēſa pas tawę yra *atleidimas, kad tawęs priſibijotum. *Jez. 55, 7.

5. Aß *laukiu Pono Diewo, mano dußia láukia, ir aß nuſitikiu ant jo zodzo. *Pſ. 27, 14.

6. Mano dußia láukia Pono Diewo nů wienôs außrôs iki kitôs.

7. Jzrael, nuſitikēk Ponu Diewu! nes prie Diewo yra malone, ir daug ißgélbējimo pas ji.

8. Jr Jiſai ißgélbēs *Jzrael iß wiſû jo griekû. *Jer. 31, 11.

131. Pſalmas.

Pawéikſlas Pakarnyſtês; Bjaurybe Paſididzawimo.

1. Gieſme Dowido aukßtéſnime Kore.

Pone Diewe, mano ßirdis neſididzůja, ir mano ákys ne puikawoj, neygi jēßkau didzû daiktû, kurie man peraukßti yra.

2. Kada ſawo dußią ne nurámdidawau ir ne nutildidawau, tay mano dußia buwo nutráukiama, kaip kada kas nutráukiams yra nů ſawo augywês.

3. Jzraēl, nuſitikēk Ponu Diewu nů ßio czēſo iki ámziû ámziû!

132. Pſalmas.

Malda uz Jßlaikima Diewo=Szluzbôs ir ſwietißkojo Waldimo.

1. Gieſme aukßtéſnime Kore.

Atſimink, Pone Diewe, Dowido, ir w.ſû jo pérſekinējimû!

2. Kurſai priſēke Ponui Diewui, ir zadējo Wiſgálinczamjam Jokubo:

3. „Aß ne eiſiu i ßētrą ſawo namû, ney ant ſawo pátalo atſigulſiûs, *2 Zom. 5, 9.

4. Ne *dûſiu ſawo akims miegoti, ney akiû wokams ſnáuſti, *Pam. 6, 4.

5. Iki raſiu wietą Ponui Diewui, *namams Wiſgálinczamjam Jokubo.“ *Darb. 7, 46.

6. Sztay, mes girdim apie ję Epratoje, mes radom ję ant lauko Jaar. *1 Zom. 6, 21.

7. *Eiſime i jo namus, ir melſimēs ties ſoleliu jo kojû. *Pſ. 95, 6. Pſ. 99, 5.

8. *Kélkis, Pone Diewe, ant ſawo atſiilſējimo, tu, ir ſkryne tawo maciês! *4 Moiz. 10, 35. ſ.

9. Tawo klebónai te eſie apredyti teiſybe, ir tawo *ßwentieji teſidzaugias. *Pſ. 32, 11.

10. Ne atimk ponawojimą ſawo moſtitojo, dēl ſawo tarno Dowido!

11. Pons Diews *Dowidui tikrą pryſēgą dawe, nů tôs jis neſikreipſis: „aß taw ant tawo ſoſto paſodiſiu waiſių tawo kuno. *Pſ. 89, 4.

12. Jey tawo waikai laikys mano derējimą ir mano liudimą, kuri aß jůs mokiſiu, tay ir jû waikai ant tawo ſoſto ſēdēs amzinay.“

13. Nēſa Pons Diews Zioną ißrinko, ir padingſta jam tenay gywénti.

14. „Tai yra mano átilſis amzinay, czonay aß gywęſiu, nēſa czę man padingſta.

15. Aß jû penukßlą pérzegnoſiu, ir jû pawarguliams dûnôs apſczey dûſiu.

16. Jû klebonus aß apwilkſiu ißgánimu, ir jû ßwentieji bus linkſmi.

17. Czejau aß dûſiu *uzáugti rágą Dowido; aß ſawo moſtitamui zibnyczą pagatáwijau. *Luk. 1, 69. Pſ. 112, 9.

18. Jo neprietelius apwilkſiu *gēda; ale †ant jo zydēs jo wainikas.“ *Pſ. 35, 26. †Jßm. 5, 17.

133. Pſalmas.

Apie brangiáuſią Zemczugą Pakájaus ir Sandoryſtês.

1. Gieſme Dowido aukßtéſnime Kore.

Sztay, kaip grażus ir meilingas dáikts yra, kad *brolei sandoroj pas wiens=wieną gywén!
* Zir. 25, 2. Kym. 15, 5.

2. Kaip *móstis brangiáusey kwépjantiji, kuri nů galwôs Aarono téka į jo barzdą, kuri nutek į jo rubą,
* 2 Moiz. 29, 7.

3. Kaip rasa, kuri nů Ermono krint ant kalnû Ziono; nēs cze záda Pons Diews żegnonę ir iβsilaikimą wisados ir amżinay.

134. Psalmas.

Apie Kėdą Bażnyczôs=Tarnû.

1. Giesme aukβtésnime Kore.

Sztay, liaupsinkit Poną Diewą, wisi tarnai Pono Diewo, kurie naktimis stowit namůse Pono Diewo!

2. Pakélkit sawo rankas ties βwentinycza ir liaupsinkit Poną Diewą!

3. Pons Diews te perżegnoj tawę iβ Ziono, kurs dangų ir żémę sutwēre!

135. Psalmas.

Dėkawojimas uż Diewo Geradejystes.

1. Alleliuja.

Liaupsinkit wardą Pono Diewo, liaupsinkit, jûs tarnai, Poną Diewą,

2. Jûs, kurie stowite namůse Pono Diewo, dwárůse namû musû Diewo!

3. Liaupsinkite Poną Diewą! nēsa Pons Diews yra géras; giedokit jo wardui! nēs jis meilingas.

4. Nēs Diewas saw iβsirinko Jokubą, Izraēlį per sawąji.

5. Nēs żinau, kad Pons Diews didis yra, ir musû *Diewas uż wisus diewus didésnis.
* 2 Moiz. 15, 11. Ps. 86, 8. Ps. 89, 7.

6. Wislab, *ką jis nor, tai jis daro, danguje ir ant żémês, júriose ir wisose gilybēse.
* Luk. 1, 37. Jβm. 12, 18.

7. Kursai důst pasikélti *debesims nů gálo żémês, kursai żaibus ir lytų dáro, kursai wéją důst ateit iβ paslēptû wietû.
* Jer. 10, 13.

8. Kursai *pirmgimusiůsius nużawino Egypto=żémėje, taip żmoniû kaip ir bandôs,
* 2 Moiz. 12, 29.

9. Jr atsiunte sawo żénklus ir stebuklus ant tawęs, Egypto=żéme, ant Paraono, ir ant wisû jo tarnû;

10. Kursai daug żmoniû pamuβe, ir *nużawino macnius karalius:
* Ps. 136, 18.

11. *Sioną, karálių Amoritû, ir Ogą, karálių iβ Bazan, ir wisas karalystes Kanaan;
* 4 Moiz. 21, 21. 24. f. Ps. 136, 19. 20.

12. Jr *dáwe jû żémę į tēwiβkę, į tewiβkę sawo żmonems Jzraēl.
* Joz. 11, 23. P. 12, 6.

13. Pone Diewe, tawo wardas patenka amżinay; tawo *atsiminimas, Pone Diewe, patenka iki ámżiû ámżio.
* Ps. 102, 13.

14. Nēsa Pons Diews sawo żmones súdis, ir sawo tarnams bus malonus.

15. Pagonû *balwonai yra sidábras ir áuksas, dárbas żmoniû=rankû.
* Ps. 115, 4. Jβm. 14, 8.

16. Jie burnas tur, ir ne kalb; akis tur, ir ne rég;

17. Ausis tur, ir ne gird; neygi yra kwapas jû burnoj.

18. Kurie *jůs dáro, yra jiems lygus, ir wisi, kurie ant jû nusitik.
* Jez. 42, 17.

19. Gimine Jzraēlio, liaupsinkit Poną Diewą; liaupsinkit Poną Diewą, jûs iβ giminês Aarono!

20. Jûs iβ giminês Lēwi, liaupsinkit Poną Diewą; kurie bijotes Pono Diewo, liaupsinkit Poną Diewą!

21. Pagárbints te esie Pons Diews iβ Ziono, kursai Jeruzalēj gywen! Alleliuja.

136. Psalmas.

Dekawojims uż Diewo Malonę ir Stebuklus.

1. Dēkawokit *Ponui Diewui! nēs jis yra géras, nēs jo malone patenk amżinay.
* Ps. 100, 1.

2. Dēkawokit Diewui wisû diewû! nēs jo malone patenk amżinay.

3. Dēkawokit Wieβpaczui wisû wieβpaczû! nēs jo malone patenk amżinay.

4. Kursai wiens didzus stebuklus dáro; nēs jo malone patenk amżinay.
* Ps. 72, 18.

5. Kursai *dangus dáre iβmintingay; nēs jo malone patenk amżinay.
* 1 Moiz. 1, 6. f.

6. Kursai *żémę ant wandeniû iβplátino; nēs jo malone patenk amżinay.
* 1 Moiz. 1, 1. 7.

7. Kursai *dides padáre źwakes; nēs jo malone patenk amźinay;
* 1 Moiź. 1, 14.

8. *Sáulę, kad ßwiestu dienai; nēs jo malone patenk amźinay;
* Pf. 74, 16. 17.

9. *Mēnesi ir źwaigźdes, kad ßwiestu naktij; nēs jo malone patenk amźinay. * Zir. 43, 9. 10.

10. Kursai ißtiko Egypcionû pirmgimusiûsius; nēs jo malone patenk amźinay;

11. Jr *ißwede Jźraēli; nēs jo malone patenk amźinay;
* 2 Moiź. 12, 41.

12. Su sylinga ranka ir ißtiestu petimi; nēs jo malone patenk amźinay.

13. Kursai pérdalijo *nendriû-jures i dwi dali; nēs jo malone patenk amźinay.
* 2 Moiź. 14, 21. Neem. 9, 11.

14. Jr pérwede Jźraēli per widu jû; nēs jo malone patenk amźinay.

15. Kursai *Paraoną ir jo pulką i nendriû-jures istúme; nēs jo malone patenk amźinay. *2 Moiź. 14, 26. f.

16. Kursai sawo źmones wéde per púszcźą; nēs jo malone patenk amźinay.

17. Kursai didźus karalius ißmuße; nēs jo malone patenk amźinay;

18. Jr *pasmáuge macnius karalius; nēs jo malone patenk amźinay;
* Pf. 135, 10.

19. *Sioną, Amoritû karálių; nēs jo malone patenk amźinay;
* 4 Moiź. 21, 34. 35.

20. Jr Ogą, karálių Bazane; nēs jo malone patenk amźinay;

21. Jr dáwe jû źémę i tēwißkę; nēs jo malone patenk amźinay;

22. J tēwißkę sawam tarnui Jźraēl; nēs jo malone patenk amźinay.

23. Nēs jis atsimine musû, kada buwom prispáusti; nēs jo malone patenk amźinay;

24. Jr ißgélbējo mus nů musû nepricteliû; nēs jo malone patenk amźinay.

25. *Kursai důst penukßlą wisam sutwērimui; nēs jo malone patenk amźinay. * Pf. 145, 15.

26. Dēkawokit Diewui dangaus! nēs jo malone patenk amźinay.

137. Psalmas.

Apkaltûjû Zydû Werkimo-Giesme.

Pas wandenius Babelio sēdējom ir wérkēm, kada Ziono atsiminēm.

2. Sawo árpas pakabinom ant glůsniû, kurie tenay yra.

3. Nēsa tenay liepe mums giedoti, kurie mus apkáltus laike, ir sawo raudojime linksmais buti, melsdami: „pagiedokit mums giesmę apie Zioną!“

4. Kaipo giedotumbim giesmę Pono Diewo swetimoj źémēj?

5. Jey uźmirßtu tawęs, *Jeruźale, tay te esie uźmirßta mano deßinês.
* Jer. 51, 50.

6. Mano *lieźuwis turētu prilipti prie mano gómurio, jey tawęs n' atsimisiu, jey ne laikysiu Jeruźalę uź sawo didźáusią linksmybę.
* Ez. 3, 26.

7. Pone Diewe, atsimink waikû Edom dienoje Jeruźalês, kurie sáko: „pusta! pusta iki jôs dugno!“

8. Tu *ißpústitoji dukte Babēlio, geray tam, kursai taw atlygis, kaip tu mums darei. * Jez. 13, 19.

9. Geray tam, kursai ima tawo *jáunus waikus, ir wisáy jûs suдauźa i akmeni!
* Jez. 13, 16. Apr. 2, 23.

138. Psalmas.

Dekawojimas uź Diewo Susimilimą.

1. Psalmas Dowido.

Aß *dēkawoju taw iß wisôs ßirdiês, po akiû diewû taw garbę důsiu. * Pf. 9, 2.

2. Aß melsiûs ties tawo ßwentaje baźnycźa, ir tawam wardui dēkawosiu tawo malonês ir wiernystês dēley, nēsa tu sawo wardą paßlówinai ant wiso per sawą źodi.

3. Kada tawęsp ßaukiu, tay ißklausyk manę, ir důk mano dußiai didę sylą!

4. Taw *dēkawoj, Pone Diewe, wisi karalei ant źémês, kad girdētu źodi tawo burnôs, * Pf. 68, 32. 33.

5. Jr giest ant keliû Pono Diewo, kad garbe Pono Diewo dide yra.

6. Nēsa *Pons Diews yra áukßtas, ir wéizd ant pasiźéminancźo, ir paźista pasididźůjantiji iß tolo.
* Pf. 113, 5.

7. Kada * didzáusiame warge esmi, tay tu manę atgaiwini, ir iβtiesi sawą ranką ant kerβto mano neprieteliû, ir gélbi manę su sawo deβine. * Luk. 7, 11. s.

8. Diews padarys gálą manęsdēley. Pone Diewe, * tawo malone yr ámžina; † dárbą sawo rankû tu ne prastok!
* Ps. 52, 3. Luk. 1, 50. † Ps. 90, 17.

139. Psalmas.

Apie Diewo Aprúpinimą, wisgalingąję Macį ir Pribuwimą.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins.

Pone Diewe, * tu iβmēgini manę, ir pažisti manę.
* p. 23. Ps. 7, 10.

2. Ar sēdžu qrba keliûs, tai tu žinai; tu * pérmanai mano mislis iβ tolo. * Jer. 17, 10.

3. Ar eimi, ar guliu, tay tu aplink manę esi, ir regi wisus mano kelius.

4. Nēsa βtay, niera neyjokio žodžo ant mano liežuwjo, kurio tu, Pone Diewe, iβ wiso ne žinotumbei.

5. Tu tai darai, ką aβ pirm arba paskuy dirbu, ir * laikai sawą ranką ant manęs. * 2 Moiž. 33, 22.

6. Toksai žinojims man yra perdywinas ir peráukβtas, aβ to ne galiu pérmanyti.

7. Kur eisiu aβ nů tawo dwasês? ir kur bēgsiu nů tawo wéido?

8. Jey žengczau į dangų, tay tu cze esi. Jey pátalą klóczaus pékloj, βtay tu taipojau ir cze esi. * Amos 9, 2.

9. Jey imczau sparnus auβrôs, ir * pasilikczau galiáusiose júriose, * Jon. 1, 3.

10. Tay taczau tawo ranka manę tenay wadžotu, ir tawo deβine manę nutwértu.

11. Jey sakau: tamsybes gal manę apdengti, tay ir * naktis aplink manę tur βwiesi buti. * Job. 34, 22.

12. Nēs ir * tamsybes po tawo akiû ne tamsios yra, ir naktis žiba kaip diena, tamsybe yra kaip βwiesybe. * Jok. 1, 17.

13. Nēsa tu mano inkstus turi sawo wálēj, tu buwai ant manęs žywate mótinôs.

14. Dēkawoju taw todēl, kad * dywinay daryts esmi; stebuklingi yra tawo darbai, ir tai iβpažista mano duβia geray. * Job. 10, 8. s. Ps. 119, 73.

15. Mano káulai taw ne buwo paslēpti, kaip aβ paslēptoj wietoj dároms buwau, kada sutweriams buwau widuj žémês.

16. Tawo ákys manę regējo, kaip dar ne buwau pagatáwits; ir * wisos mano dienos buwo raβytos ant tawo knygû, kurios dar turējo ateiti, ir kuriû neywiena dar ne buwo. * Job. 14, 5.

17. Bet kaip brangios yra, Diewe, po mano akiû * tawo dumos! kaip yra jû toks didis skaitlius!
* Jez. 55, 9.

18. Kad jas skaityczau, * jû butu daugiaus, neng žiezdrû. Kad pabundu, dar su tawim esmi.
* 1 Kar. 4, 29.

19. Ak Diewe, kad užmuβtumbei piktůsius, ir kraujo trokβtantieji nů manęs atstoti turētu!

20. Nēsa darkey apie tawę kalba, ir tawo neprietelei iβsikel be reikalo.

21. Beje * n' apkenczu, Pone Diewe, tawę n' apkenczanczůsius, ir didey pykstu ant jû, kad jie prieβ tawę statosi. * Ps. 101, 3.

22. Aβ jůs tikray n' apkenczu, todēl jie man neprieteleis pastojo.

23. * Pértirk manę, Diewe, ir iβpažink mano βirdi; mēgink manę, ir iβtirk, kaip aβ dumoju; * p. 1.

24. Ir weizdēk, bau n' esmi ant pikto kélio, ir * wesk manę ant ámžinojo kélio!
* Ps. 25, 4.

140. Psalmas.

Malda dēl Iβgélbējimo taip nů nežinomû, kaip ir nů žinomû Neprieteliû.

1. Psalmas Dowido, pirmgiedotins.

2. * Iβgélbēk manę, Pone Diewe, nů piktû žmoniû; apsaugok manę nů žmoniû ne wertay dáranczû,
* Ps. 43, 1. Ps. 142, 7.

3. Kurie piktay dumoj sawo ßirdij, ir kas-dien waidą pakel.
4. Jie sawo liežuwi *aßtrin kaip žaltys; angiês-nůdai yra po jů lupomis. Sēla. *Ps. 5, 10.
5. Apgink manę, Pone Diewe, nů rankôs Diewo-nesibijanczůjů; apsaugok manę nů žmonių newertay dárancžůjů, kurie mano ējimą dumoj parstumti!
6. Puikieji *žabangus man spéndža, ir ißtiesia wirwes man ant tinklo, ir spéndža man spąstus ant kélio. Sēla. *Ps. 119, 110. Ps. 141, 9.
7. Bet aß tariu Ponui Diewui: *tu esi mano Diewas; Wießpatie, pérmanyk balsą mano ßauksmo! *Ps. 22, 11.
8. Wießpatie Pone Diewe, mano stiprioji pagalba, tu apsaugoji mano gálwą *czēse kowôs. *Ps. 78, 9.
9. Pone Diewe, ne důk piktamsjam wálês; ne stiprink jo piktenybę, kad todēl n' ißsikéltus! Sēla.
10. *Nepaláima, apie kurę mano neprietelei dumja, te půl ant jů galwôs. *Ps. 7, 17.
11. Jis žarijomis jůs appils; Jis ugnimi giley jůs i žémę muß, kad niekaday nesikéltu.
12. Pikta burna ne turēs neyjokiôs paláimôs ant žémês; žmogus sawo liežuwi ne waldąs bus prawaryts ir prapuldits.
13. Nēs žinau, kad Diewas bēdnojo bylą ir pawargusiojo prówą ißwés.
14. Jr teisieji dēkawos tawo wardui, ir gerieji po tawo akių pasiliks.

141. Psalmas.

Malda dēl Pagálbôs ir dēl Jßgélbējimo.

1. Psalmas Dowido.

Pone Diewe, aß ßaukiu tawęsp, *skubinkis manęsp; pérmanyk mano balsą, kada meldžůs tawęs! *Ps. 40, 14.
2. Mano malda te itinka po tawo akių kaip rukinimo-apiera, mano *rankų pakēlimas kaip wakaro-apiera. *2 Moiz. 9, 29.
3. Pone Diewe, apsaugok mano burną, ir apgink mano lupas!
4. *Ne lenkk mano ßirdi ant ko pikto, kad piktay ne elgczaus su piktadējeis, kad ne wálgiczau nů to, ko jie mēgsta. *Ps. 119, 36. 112.
5. Teisusis te pamokin manę prietelißkay, ir te pabár manę; tai man taip itiks, kaip kwépjamas aliejus ant mano galwôs; nēs aß wisaday meldžůs, kad jie man ißkadôs ne darytu.
6. Jů mokitojei turētu nustumti buti nů ûlês, tada girdēs mano pamokslą meilingą ēsanti.
7. Musů káulai ißbarstyti yra iki pékłôs, kaip kada kas ißardo bey ißknisa žémę.
8. Nēs *ant tawęs, Wießpatie Pone Diewe, wéižd mano akys, tawim nusitikiu; ne atmésk mano dußią! *Ps. 123, 2.
9. Apsaugok manę *nů žabángo, kuri jie man spénde, ir nů spąsto piktadējů! *Ps. 140, 6.
10. *Diewo-nesibijanczůsius důk ikliúti i jů paczů tinklus podrausgey, ale manę wisada ißwéngti! *Ps. 7, 10.

142. Psalmas.

Dowido Malda Pagálbôs ir Jßgelbējimo dēley.

1. Pamokinimas Dowido melstis, kaip jis buwo *ûloje. *1 Zom. 24, 4.
2. Aß ßaukiu Diewop sawo balsu; aß meldžůs Poną Diewą sawo balsu.
3. Aß praneßu po jo akių sawo kalbējimą, ir pasakau po jo akių sawo bēdą.
4. Kad mano dwáse *tužboje yra, tay tu manę užstoji; jie man spendža †žabángus ant kélio, kuriům eimi. *Ps. 138, 7. †Ps. 140, 6.
5. Žiurēk ant deßinês, ir dabok, neywiens ne nor manę pažinti; ne galiu ißbēgti, neywiens ne užstoj mano dußią.
6. Pone Diewe, tawęsp ßaukiu ir tariu: *tu esi mano nusitikējimas, mano dalis žémēje gywůjů. *Ps. 91, 2.
7. Dabókis mano skundimo, nēsa didey esmi wárginamas; *ißgélbēk manę nů mano persekinētojů, nēsa jie man permacnus yra. *Ps. 7, 2.
8. *Jßwesk mano dußią iß temnyczôs, kad dēkawoczau tawam

wardui! Teiſieji ſuſirinks manęſp, kad tu man geray darai.
* Pſ. 25, 17.

143. Psalmas.

Priſiwertimo-Malda dėl Jßgėlbėjimo iß Pikto ir Apturėjimo Gėro.

1. Pſalmas Dowido.

Pone Diewe, * ißklauſyk mano maldą, pérmanyk mano prâßimą dėl ſawo wiernybês, ißklauſyk manę dėl ſawo teiſybês, * Pſ. 5, 2.

2. Jr * ne eik prowon ſu ſawo tarnu! nės † po tawo akiû niera teiſus neywienas gywûjû. * Pſ. 119, 124. † Pam. 20, 9.

3. Nėſa neprietelius pérſekinėj mano dußią, ir manę ſmertnay ſpáudʒa; jis * paguldo manę į tamſybę, kaip numiruſiûſius ſwiete. * Raud. 3, 6.

4. Jr mano dwáſe nuſituʒij manije, mano ßirdis mano kune yr ſuėſta.

5. Aß * atſimenu pirmûjû gadyniû, aß kalbu apie wiſus tawo ſtebuklus, ir ſakau apie dárbus tawo rankû. * Pſ. 77, 6.

6. Aß ißſkleidʒu ſawo rankas tawęſpi; mano * dußia trókßta tawęs, kaip ißdʒuwuſi ʒéme. Sėla.
* Pſ. 63, 2.

7. Pone Diewe, * ißklauſyk manę wéikey, mano dwáſe paſiléidʒ; ne ſlėpk ſawo wéidą nů manęs, kad ne búczau lygus tiems, kurie nueit į důbę. * Pſ. 28, 1.

8. Důk man ankſti girdėti tawą malonę, nės tawim nuſitikiu. Daryk man ʒinomą kélią, ant kurio turiu wáikßczoti! nės aß ißſilgau tawęs.

9. Jßgėlbėk manę, mans Diewe, nů mano neprieteliû! aß prie tawęs glaudʒůs.

10. Mokik manę daryti tawą wálę, nėſa tu eſi mano Diewas; tawo geroji Dwaſe te wadʒoj manę tikru keliu!

11. Pone Diewe, atgaiwink manę dėl ſawo wardo; * weſk mano dußią iß bėdôs dėl ſawo teiſybês;
* Pſ. 142, 8.

12. Jr ißpúſtik mano neprietelius dėl ſawo malonês, ir nuʒawink wiſus, kurie mano dußią wárgin! nės aß eſmi tawo tarnas.

144. Psalmas.

Dėkawone ir Malda uʒ apturėtą ir dar ſuláukiamą Pergalėjimą.

1. Pſalmas Dowido.

Pagarbints te eſie Pons Diewas, mano ſtiprybe, * kurſai mano rankas mokina gintis, ir mano pirßtus kariáuti! * 2 Zom. 22, 35.

2. Mano ſuſimilimas ir * mano pilis, mano ginėjas ir mano ißgėlbėtojis, mano ſkydas, ant kurio aß nuſitikiu, kurſai mano ʒmones po manim wercʒa. * Pſ. 18, 3.

3. Pone Diewe, * kasgi ʒmogus, kad taip didey ji uʒſtóji? ir ʒmogaus ſunus, kad jo taip labay atboji? * Pſ. 8, 5.

4. Juk ʒmogus kaip ir nieks yra, jo ámʒias nueit kaip * ßeßėlis.
* Job. 14, 2.

5. Pone Diewe, palenkk ſawo dangus ir nuʒengk; * pakrutik kálnus, kad rúktu; * Pſ. 104, 32.

6. Důk ʒaibáuti ir ißbarſtyk jůs; ßáuk ſawo ſtulpus ir ißgandik jůs;

7. Siuſk ſawo ranką iß aukßto, ir ißgélbėk manę; ir ißwadůk manę iß didʒû wandeniû, nů rankôs ſwetimûjû waikû,

8. Kuriû * pamokſlas niekam ne dér, ir jû darbai newierni!
* Pſ. 36, 4.

9. Diewe, aß taw * naują gieſmę giedoſiu, aß taw ʒáiſiu ant pſalteriaus déßimts ſtrunû. * Pſ. 33, 2. 3.

10. Kurſai * karaliams ißgalėjimą důdi, ir ißgélbi ſawo tarną Dowidą nů raʒbájißkojo kárdo piktojo.
* Pam. 21, 31.

11. Jßgélbėk manę taipojau, ir ißwadůk manę nů rankû ſwetimûjû waikû, kuriû pamokſlas niekam ne dér, ir kuriû darbai negeri yra!

12. Kad muſû ſúnus uʒáugtu ſawo jaunyſtėje kaip czepélei, ir muſû dukters kaip mandagey darytieji namû-kampai, lygey kaip palocʒus;

13. Jr kad muſû kamáros pilnos butu, ir ißdůti galėtu ʒopóſto po ʒopóſto; kad muſû áwys priwiſtu túkſtanczeis ir ßimtais túkſtanczû muſû kiemůſe;

14. Kad muſû jáuczei daug padirbtu; kad neywienôs ißkádôs, ney-

jokio patrotijimo ney skundimo ne butu ant musû úlyczû.

15. Palaimingi yra tie żmones, kuriems taip sékasi; bet geriaus tiems, *kuriû Wießpats yra jû Diewas! *Ps. 33, 12.

145. Psalmas.

Pagarbinimas Karalystês Kristaus ir jo Gerадėjystczû.

1. Garbinimas Dowido.

Didey *pagárbisiu tawę, mans Diewe, tu karáliau, ir †tawo wardą gárbisiu wisadôs ir amżinay. *Ps. 34, 4. †Ps. 69, 31.

2. Aß tawę kas-dien gárbisiu, ir tawo wardą wisadôs ir amżinay.

3. Pons Diews yra *didis ir labay girtins, ir jo didybe yr n' ißkalbama. *Ps. 95, 3. s.

4. Waikû-waikai gárbis tawo dárbus, ir sakys apie tawo macnybę.

5. *Aß kalbésiu apie tawo didey gráżeję ßlowę, ir apie tawo stebuklus; *Ps. 71, 17. Ps. 143, 5.

6. Kad żmones kalbētu apie didżůsius tawo dárbus, ir pasakytu tawo ßlowę;

7. Kad girtu tawo didżęję gerybę, ir tawo teisybę gárbintu.

8. *Malonus ir susimilstąs yra Pons Diews, lengwas ir didżo susimilimo. *2 Moiz. 34, 6.

9. *Diews wisiems yra géras ir susimilsta ant wisû sawo darbû. *Hym. 11, 32.

10. Taw tur dēkawoti, Pone Diewe, wisi tawo darbai, ir tawo ßwentieji tawę liaupsinti,

11. Ir garbę tawo karalystês girti, ir apie tawo maci sakyti,

12. Kad żinoma butu żmoniû-waikams tawo macis, ir *czestningoji ßlowe tawo karalystês. *p. 5.

13. Tawo karalyste yr *ámżina karalyste, ir tawo ponyste pasiliekt wisados ir amżinay. *Ps. 10, 16.

14. Pons Diews ißlaiko wisus půlanczus, ir *attiesia wisus didżáusiame warge ēsanczus. *Ps. 146, 8. Luk. 1, 52.

15. Wisû *ákys tawęs láuk, ir tu †důdi jiems jû penukßlą tikru czēsu. *Ps. 104, 27. †Ps. 136, 25.

16. Tu átweri sawo ranką ir pasótini wisus gywus su pasimēgimu.

17. Pons Diews yra *teisus wisůse sawo keliůse, ir ßwentas wisůse sawo darbůse. *5 Moiz. 32, 4.

18. Pons Diews yra arti wisiems ji meldżantiemsiems, wisiems, kurie jo wiernay meldżasi.

19. Jis *dáro, ką Diewo-prisibijantieji nor, ir ißklauso ju ßaukßmą, ir gélbti jiems. *Pam. 10, 24.

20. Pons Diews apsáugt wisus ji mylinczůsius, ir ißpůstis wisus piktůsius.

21. Mano burna tur gárbinti Poną Diewą, ir wisas kunas liaupsinti jo ßwentąji wardą wisadôs ir amżinay.

146. Psalmas.

Apie tikrąji Nusitikējimą ant Diewo.

1. Alleliuja.

Liaupsink Poną Diewą, mano dußia!

2. Aß Diewą *liaupsisiu, koley gywas busiu, ir sáwam Diewui giedosiu, koley cze esmi. *Ps. 18, 4.

3. Ne nusitikēkit ant kunigaikßczû! jie yra żmones, *kurie ne gál gélbēti. *Ps. 118, 8. 9. Jer. 17, 5.

4. Nēsa *żmogaus dwáse tur atstoti, ir jis tur wēl į żémę pawirsti; tada prapůla wisos jo mislys. *1 Moiz. 3, 19. Mok. 12, 7.

5. Geray tam, *kurio pagálba yra Diewas Jokubo, kurio nusitikējims ant Wießpatiês jo Diewo stow, *Pam. 16, 20.

6. Kursai *dangų, żémę, jures, ir wislab, kas jose yra, padáre; kursai †żadējimą attes amżinay; *Darb. 14, 15. †Ps. 33, 4.

7. Kursai prową dáro prispaudimą kenczantiemus; kursai pén ißálkusiůsius. Pons Diews ißwadůj apkáltůsius.

8. Pons Diews aklůsius dáro régenczus. Pons Diews attiesia priblokßtůsius żémêspi; Pons Diews myl teisiůsius.

9. Pons Diews apsáugt ateiwjus ir *siratas, ir ißlaiko naßles; ir sugaißin kélią piktůjû. *2 Moiz. 22, 21. s.

10. * Pons Diews yra karaliumi amžinay, tawo Diewas, Zion, ant ámžiû ámžio. Alleliuja.
* Ps. 93, 1.

147. Psalmas.

Graudénimas ant Dēkawojimo už Diewo Aprúpinimą ir Geradejystes.

1. Liaupsínkit Poną Diewą! nēs * musû Diewą liaupsínti, kaßtáunas dáikts yra; tokia liaupse yr miela ir graži. * Ps. 92, 2.
2. Pons Diews budawoj Jeružalę, ir surenka prawarytůsius Jžraēlije.
3. Jis * gydo pažeistôs ßirdiês ēsanczus, ir aptwer jû kanczas.
* 2 Moiž. 15, 26. Ps. 6, 3. Jež. 61, 1.
4. Jis * paskaito žwaigždes, ir jas wisas wardais wadina. * Jež. 40, 26.
5. Musû * Diewas didis yra ir didês maciês, ir niera n' ißmislijama, kaip jis karaliáuja.
* Ps. 135, 5. Ps. 145, 3.
6. Pons Diews * attiesia pawargusius, ir žemyn nustumja piktůsius. * Ps. 146, 8.
7. Giedokit * pakarczuy Ponui Diewui su dēkawojimu, ir liaupsínkit musû Diewą árpomis! * Ps. 34, 3. f.
8. Kursai dangų apdeng debesímis, ir důst lytaus ant žémês; kursai důst áugti žole ant kalnû;
9. Kursai důst bandai jôs paßarą, warnû waikams, kurie jo meldžasi.
10. Jisai ne mēgsta stiprumu * žirgo, ney megsta neyjokio (wyro) staibjeis. * Pam. 21, 31.
11. Pons Diews mēgsta tais, kurie jo bijos, ir jo malone nusítik.
12. Jeružale, garbink Poną Diewą, liaupsínk, * Zion, sawą Diewą!
* Ps. 146, 10.
13. Nēsa jisai stiprius daro užkaißczus tawo wartû, ir péržegnoj tawo waikus jůse.
14. Jis dáro pakájų tawo rubéžiams, ir pasótin tawę geriáuseiseis kwieczeis.
15. Jis siuncz sawo kalbējimą ant žémês; greitay téka jo žódis.
16. Jis * důst sniegą kaip wilną, jis barsto ßalnas kaip pelenus.
* Ps. 148, 8.
17. Jis méta ledus kaip kąsnius; kas gal ißlikti dēl jo ßalczo?
18. Jis sáko, tay sutirpsta; jis důst pústi sawam wējui, tay ißtirpsta.
19. Jis praneß Jokubui sawo žodi, Jžraēliui sawo teisybes ir prowas.
20. Taip jis * ne dáro neyjokiems pagónims, ney důst jiems žinoti sawo prowas. Alleliuja.
* 5 Moiž. 4, 7. Rym. 3, 2.

148. Psalmas.

Wissßkas Graudénimas, kad wisi Sutwērimai Diewą gárbintu.

1. Alleliuja.
Liaupsínkit, * jûs dangus, Poną Diewą, liaupsínkit ji aukßtybēje!
* Ps. 69, 35.
2. Liaupsínkit ji, * wisi jo angēlai; liaupsínkit ji, wisi jo pulkai!
* Luk. 2, 13.
3. Liaupsínkit ji, sáule ir menů; liaupsínkit ji, wisos žibanczosios žwaigždes!
4. Liaupsínkit ji, jûs * dángus wisur; ir wándens, kurie aukßtay pas dangų yra! * Ps. 19, 2.
5. Tie tur liaupsínti wardą Pono Diewo; nēsa * jam prisákant, jie yra sutweriami.
* Ps. 33, 9. Ps. 115, 3.
6. Jis ißlaiko jůs iki ámžiû ámžio; jis dawadij jůs, kad jie kitaip ne tur eiti.
7. Liaupsínkit Poną Diewą ant žémês, jûs bang=žuwys ir wisos gilybēs,
8. * Ugnis, krußa, sniegs ir gáras, umarai, † kurie jo žodi pilnawoj;
* Sir. 39, 35—37. † Sir. 43, 14.
9. Kalnai ir wisi kalnélei, waisingi médžei ir wisi cēdrai;
10. Zwērys ir * wisokia banda, kirmeles ir paukßczei; * Ps. 150, 6.
11. Jûs karálei ant žémês, ir wisi žmones, kunigaikßczei ir wisi súdžos ant žémês!
12. Waikai * ir mergos, senieji su jaunaiseis, * Jer. 31, 13.
13. Tur liaupsínti wardą Pono Diewo; nēsa jo wardas wiens yra áukßtas; jo ßlowe péreit dangų bey žémę.
14. Jr jis paáukßtin rágą sawo žmoniû. * Wisi jo ßwentieji tur liaupsínti, waikai Jžraēlio, žmones, kurie jam tarnáuj. Alleliuja.
* Ps. 149, 1. 5.

149. Psalmas.

Dėkawojimo-Giesme už Praplátinimą ßwentôsês Ewangelijôs apie Kristų.

1. Alleliuja.

Giedokit *Ponui Diewui naują giesmę, surinkimas ßwentůjů tur ji liaupsinti. * Ps. 96, 1. Ps. 98, 1.

2. Jzraēl tesidžiaug to, *kursai ji sutwēre; waikai Ziono te esie linksmi dēl sawo Karáliaus! * Ps. 100, 3.

3. Jie tur liaupsint jo wardą ßokinējime, búbnais ir arpomis tur žáisti.

4. Nēsa *Pons Diewas mēgsta sawo žmonēmis; jis gélbti pawargusiůsius ßlowingay. * Ps. 147, 11.

5. Szwentieji tur linksmintis, ir gárbinti ir girti ant sawo pátalů.

6. Jů burna Diewą tur paáukßtinti; ir tur aßtrius kardus turēti sawo rankose,

7. Kad pagiežimą atadůtu tarp pagonů, korawonę tarp žmonių,

8. Jů karalius surißti lenciugais, ir jů wyresniůsius geležiês-pancžeis;

9. Kad jiems darytu prową, apie kurę raßyta yra. Tokią garbę turēs wisi jo ßwentieji. Alleliuja.

150. Psalmas.

Graudénimas Poną Diewą gárbinti.

1. Alleliuja.

Liaupsinkit Poną Diewą jo ßwentinyczoje; liaupsinkit ji stiprybēje jo maciês!

2. Liaupsinkit ji jo darbůse; liaupsinkit ji didēje jo ßlowēje!

3. Liaupsinkit ji triúbomis; liaupsinkit ji psaltēriais ir ant arpů!

4. Liaupsinkit ji búbnais ir ßokinējimu; liaupsinkit ji strunomis ir wamzdžeis!

5. Liaupsinkit ji skambanczeis cimbalais; liaupsinkit ji geray skambanczeis cimbalais!

6. Wislab, *kas dwásę tur, liaupsink Poną Diewą! Alleliuja! * Apr. 5, 13.

Galas Psalteriaus

Salomono Pamokslo-žodžei.

1. Pérskyrimas.

Kokiu Budu Jßmintis gáunama arba gaißinama yra.

1. Szitie yra pamokslo-žodžei *Salomono, Jzraēlio karáliaus, Dowido sunaus, * 1 Kar. 2, 12.

2. Jßmokti ißminti, ir wiežlibumą, ir ißmánimą,

3. Protą, teisybę, *wiernybę ir prastybę; * Ps. 25, 21.

4. Kad paikieji ißmintingi, ir jaunikaiczei protingi ir akyli pastótu.

5. Jßmintings ēsąsis, tas klauso ir geryn eina, ir protings ēsąsis priima ródą,

6. Kad jisai ißmanytu pamokslo-žodžus ir jů ißguldimą, ißmintingůjů pamokslą ir jů prilyginimus.

7. *Pono Diewo báime yra pradža ißsimokinimo, n' ißmintingieji paniekin ißminti ir pamokinimą. * P. 9, 10. Ps. 111, 10. Sir. 1, 16.

8. Mano *sunau, klausyk sawo tēwo pamokslo, neygi paniekink sawo motinôs prisákimą! * P. 6, 20.

9. Nēs toktay yra *gražus wainikas tawo gálwai, ir lenciugas aplink tawo káklą. * Sir. 6, 32.

10. Mano sunau, jey tawę nelabieji kusin, tay jů ne klausyk!

11. Kad jie sako: „eik su mumis, mes *kraujo tykosim, ir nekaltamjam be reikalo žabangus spęsim; * Mik. 7, 2.

12. Mes jůs *gywus praryſim kaip peklà, ir gerůsius kaip į důbę nužengianczůsius; * Ps. 124, 3.

13. Mes norim didi turtą rasti, mes norim sawo namus plēßimu papilditi;

14. Bandyk su mumis! musů wisů tur buti wiena mázna."

15. Mano sunau, ne eik tů keliu su jeis; drausk sawo kojai nů jů táko!

16. Nės * jû kojos bėga ant pikto, ir skubinasi krauja pralieti.
* Jez. 59, 7. Rym. 3, 15.

17. Nės noprosnay zabangai spéndzami po akiû paukszczû.

18. Priegtam ir jie patys tarp sawęs tykoj sawo kraujo, ir kits-kitą jėszko nuzawint.

19. Taip daro wisi godingi, kad kits-kitam gálą daro.

20. Iszmintis dejůja lauke, ir girdima yra ant úlyczû.

21. Ji * szaukia angoje pas wartus, pryszakije tarp zmoniû; ji kalba sawo zodzus mieste:
* p. 8, 1.

22. Kaip ilgay, jûs durnieji, norite durnůti? ir jûs apjůktojei, ápjůku pamėgti? ir jûs n' iszmintingieji, pamokinimą n' apkęsti?

23. Gręszkites prie mano pabarimo! Sztay, asz jums iszkalbėsiu sawo dwásę, ir jums sawo zodzus praneszu.

24. (Bet) kadangi * asz szaukiu, ir jûs n' apsiimat; asz isztiesiu sawo ranką, ir neywiens to n' atbója,
* Jez. 65, 2. 12.

25. Ir paniekinat wisą mano pamokinimą, ir ne norite mano pabarimą:

26. Tay ir asz jůksiůs jusû prapůlime, ir juz paniekisiu, kad ateis tai, ko jûs bijotes,

27. Kad tai * ant jusû ateis kaip wėsuls, ko jûs bijotes, ir jusû prapůlims kaip wėtra; kad ant jusû ateis wargai ir tuzba.
* Jsm. 3, 10.

28. Tay jie manęspi szauks, * bet asz ne atsakysiu; jie manęs ankszti jėszkos, ir ne ras.
* Jez. 59, 2.

29. Todėl, kad jie nekente pamokinimą, ir ne norėjo Pono Diewo báimês priimti;

30. Ne norėjo mano pamokslo, ir bluznijo wisą mano pabarimą:

31. Tay jie turės * wálgiti waisiaus sawo pasielgimo, ir priėsti sawo (pikto) pasidumojimo.
* Jez. 3, 10. 11.

32. Ko paikieji * uzsigeidz, toktay jûs nuzawin, ir durnûjû paláima jiems galą daro.
* p. 8, 36. 1 Petr. 2, 11.

33. Bet manęs * klausąsis pasiliks * be baimês, ir pilnay turės, ir nepalaimôs nesibijosis.
* Jez. 1, 19. Jez. 32, 18.

2. Pérskyrimas.

Apie Zmoniû Próczę ir Diewo Pagalbą Pasimokinime Iszmintiês.

1. Mano sunau, jey nori mano zodi priimti ir mano prisakimus pas sawę palaikyti,

2. Tay tawo ausys te daboja ant iszmintiês, ir prilenkk tikray sawo szirdi prie tôs!

3. Nės jey tu * tikray Diewą (kad ję igytumbei) praszysi, ir dėl tôs melsies;
* Jok. 1, 5.

4. Jey tu jôs jėszkosi kaip sidábro, ir ję isztardisi kaip skárbus:

5. Tay tu Pono Diewo báimę suprasi, ir Diewo iszpazinimą rasi.

6. Nės Pons Diews * důst iszminti, ir isz jo burnôs ateit iszpazinimas ir prótas.
* Zir. 1, 1.

7. Jis důst wierniemsiems palaimą, ir ap'érgti gerůsius,

8. Ir apsaugoja teisybę dáranczůsius, ir kawója kélią sawo szwentûjû.

9. Tay tu iszmanysi teisybę ir prową, ir nobaznystę ir wisą gérą kélią.

10. Jey iszmintis taw i duszią ieit, kad tu rods mokitumbeis,

11. Tay tawę géras pamokinimas apsaugos, ir protas tawę apsergės,

12. Kad tu ne nuklystumbei i kélią piktûjû, neygi tarp zmoniû nieko géro sznékanczûjû,

13. Kurie pameta tikrąji kélią, ir eit tamseis keliais,

14. Kurie dzaugiasi pikt darvt, ir linksmi yra piktame pérkreiptame pasielgime,

15. Kurie sáwo kélią perkreipja, ir sawo klyst-keli séka;

16. Kad * tu ne priklystumbei prie swétimojo moters, ir kuri ne tawo yra, † kuri szwelnius zodzus důda,
* p. 6, 24. † p. 5, 3.

17. Ir prastoja poną sawo jaunystês, ir uzmirszta derėjimo sawo Diewo.

18. Nėsa jôs namai prisilenk prie smertiês, ir jôs keliáwimai pas prapůlusiůsius.

19. Wisi pas ję ieinantieji ne sugryszta, neygi ne pasigáuna i kélią iszgánimo.

20. Kad tu waikščžotumbei gerû keliû, ir pasliktumbei ant tikrojo táko.

21. Nês *teisieji paweldês žémę, ir gerieji toje pasiliks. *Matt. 5, 5.

22. Bet *Diewo=nesibijantieji iš žémês bus išráuti, ir papeiktojei iš tôs išgaišinti. *Job. 18, 17.

3. Pérskyrimas.

Pagraudénimas ant géro Pasielgimo; Pagarbinimas Išmintiês.

1. Mano sunau, *ne užmiršk mano pamokslo, ir tawo širdis †te palaiko mano prisákimus! *Sir. 23, 18. † Ps. 119, 11.

2. Nês tie taw *ilgą amžią ir gerus metus ir pakajų atneš. *P. 4, 10. 5 Moiž. 8, 1. P. 30, 20.

3. Malone ir wiernybe tawę ne prastos. Kabink jûs aplink sawo káklą, ir *irašyk jûs į toblyczą sawo širdiês! *P. 7, 3. Jer. 31, 33.

4. Tay tu méilę ir išmintį rasi, *Diewui ir žmonêms patinkanczę. *Luk. 2, 52.

5. Nusitikêkis Ponu Diewu iš wisôs širdiês, ir ne nusitikêkis sawo išmincze;

6. Bet atsiminkis jo wisûse sawo keliûse! tay jisai tawę geray wadžos.

7. *Nesilaikykis per išmintingą, bet bijokis Pono Diewo, ir atsitráukkis nû pikto! *Jez. 5, 21. f.

8. Toktai tawo bambai bus sweika, ir tawo káulus atgaiwis.

9. Garbink *Poną Diewą iš sawo lobjo, ir iš pirmoniû wiso sawo priewaisiaus! *Tob. 1, 6. P. 4, 7.

10. Tay tawo skúnês bus pilnos, ir tawo spáustuwos wynu bus sklidinos.

11. Mano sunau, ne pamesk pamokinimą Pono Diewo, ir ne búk nekantrus jo korawoniû dêley!

12. Nês *kurį Pons Diews myl, tą jisai baudža, ir jûmi pasimêgsta, kaip têwas sunumi. *Ebr. 12, 6. Apr. 3, 19. f.

13. Geray žmogui *išmintį randanczamjam, ir žmogui protą gáunanczamjam. *Job. 28, 28.

14. Nês geriaus yra *ję prekioti kaip sidábrą, ir jôs turtas yra gerésnis už áuksą. *P. 8, 10. 19.

15. Ji yra brangésne *už perlas; ir wislab, ką tu saw wélitumbei, su je ne sulyginama. *P. 8, 11.

16. *Ilgas ámžias yra prie jôs dešinês rankôs, prie jôs kairês yra bagotyste ir garbe. *P. 2. P. 8, 35.

17. Jôs keliai yra meilingi keliai, ir wisi jôs takai yra pakájus.

18. Ji yra *médis gywasczo wisiems ję nutwériantiems, ir išganytingi yra tie, kurie ję laiko. *P. 11, 30.

19. Nês *Pons Diews per išmintį žémę yra pagruntawojęs, ir per sawo rodą dangus sutaisęs. *Ps. 33, 6.

20. Per jo išmintį yra gilybes pérdalytos, ir débesys rasa warwanczos darytos.

21. Mano sunau, ne dûk ję nû tawo akiû atstóti! tay tu palaimingas ir protingas pastósi.

22. Toktai tawo dušiôs gywastis bus, ir tawo burna bus meilinga.

23. Tay tu pakájuje waikščžosi sawo keliu, kad *tawo koja ne pasitrenks. *Ps. 37, 24.

24. *Atsigulęs tu nesibijosi, bet skaney miegosi, *3 Moiž. 26, 6. Ps. 3, 6. Ps. 4, 9.

25. Kad ne *priwalytumbei bijotisi nûglaus išsigandinimo, ney tranksmo Diewo=nesibijanczûjû, kad ateit. *Ps. 112, 7.

26. Nês Pons Diews yra tawo *nusitikêjimas, jis apsaugoja tawo koją, kad ne butu sugáuta. *P. 10, 29. P. 14, 26.

27. Nesiginkis pawargeliui gér daryti, jey tawo ranka nû Diewo tur, tai daryt.

28. Ne sakyk sawo prieteliui: „eik šalin, ir sugryšk rytoj, aš taw dûsiu;" o taczaus turi.

29. *Ne sudumok pikto prieš sawo prietelių, kurs tawimi pasitikêdams pas tawę gywén! *1 Zom. 23, 9.

30. Nesibárkis su kûmi be reikalo, jey jisai taw nieko pikto ne padárę s!

31. Ne *procawókis prilygti gwoltą dáranczam, ir neywieną jo keliû n' išsiskirkis! *Ps. 37, 1.

32. Nêsa Pons Diews didey n' apkencz atsiskyrusiûsius, ir jo paslêptine yra pas gerûsius. *Ps. 25, 14.

33. Namůse Diewo=nesibijanczojo *yra prakeikimas Pono Diewo, bet namai teisiůjů pérźegnojami yra.
* Ps. 15, 6.

34. Jis apjůkianczůjů jůkśis, bet bēdniemsiems jisai malonę důs.

35. Iśmintingieji garbę gáus, bet kad paikieji ir didey yra pagárbinami, taczau jie bus apgēdinti.

4. Pérskyrimas.

Susigrieśijimo Priezasti reik wéngti.

1. Klausykite, mano waikai, sawo tēwo pamokinimą; padabokit, kad iśmoktumbit, ir protingi pastotumbit!

2. Nēs aś jus mokinu gérą pamokslą; ne prastokit mano prisákimus!

3. Nēs aś buwau sawo tēwo sunus, labay mylims ir wienintelis po sawo motinôs akiů.

4. Jr jisai mokino manę tarydams: te priima tawo śirdis mano źodźus, *laikyk mano prisákimus! tay tu gywas busi.
* 3 Moiź. 18, 5.

5. Priimk iśminti, priimk prótą; ne *uźmirśk, neygi atstok nů kalbôs mano burnôs!
* P. 3, 1.

6. Ne prastok ję, tay ji tawę iślaikys; mylēk ję, tay ji tawę apsaugos.

7. Nēsa *pradźa iśmintiês yra, ję rods klausyti, ir prótą daugiaus mylēti uź wisus lobjus.
* Jśm. 6, 18.

8. Laikyk ję garbēj, tay ji tawę paáukśtis, ir tawę i garbę idēs, jey tu ję globósi.

9. Ji tawo gálwą didey gráźę padarys, ir tawę iśrēdys graźiu wainiku.

10. Taygi klausyk, mano sunau, ir priimk mano kalbą! tay tawo ámźias *pastilgisis.
* P. 3, 2. 2 Moiź. 20, 12.

11. *Aś tawę keliu iśmintiês wesiu, aś tawę †tikru taku wadźosiu,
* Ps. 32, 8. † Ps. 27, 11.

12. Kad taw be=einant, tawo źygis taw ne persunkus butu, ir tu be=bēgdams ne pasitrenktumbei.

13. Priimk pamokinimą, ne paléisk ję; kawok ję! nēs ji yra tawo gywastis.

14. *Ne ateik ant táko Diewo=nesibijanczůjů, ir ne mink ant kélio piktůjů!
* Ps. 1, 1.

15. Pamesk ji, ir ne eik ant to; atstok nů to, ir eik pro śáli!

16. Nēs jie ne miegti pikto ne padarę, neygi atsiilsta iśkadôs ne padárę.

17. Nēs jie pénasi důna Diewo=nesibijanczůjů, ir géria wyno didês neteisybês.

18. Bet teisiůjů takas źiba kaip źwáke wis źibanti ir świeczanti, iki dienai tikray prabrēkśtant.

19. Bet Diewo=nesibijanczůjů kélias yra kaip tamsa, ir jie ne źino, kur jie pulsę.

20. Mano sunau, *dabok ant mano źodźo, ir prilenkk sawo ausis prie mano kalbôs;
* P. 5, 1.

21. Ne léisk jůs iś tawo akiů atstóti; palaikyk jůs sawo śirdij!

22. Nēsa jie yra gywastis jůs randantiems, ir sweiki wisam jů kunui.

23. Apsaugok sawo śirdi tikray! nēs iś tôs iśeit gywastis.

24. Atmesk nů sawęs negeray kalbanczęję burną, ir bluźnijanczęję burną důk toli buti nů tawęs!

25. Důk sawo ákis tiesog źiurēti, ir sawo akiů=wokus tiesoj pirm tawęs źiurēti!

26. Léisk sawo koją tiesog keliáuti, tay tu eini tikray.

27. Ne wirsniok *ney ant deśinês, ney ant kairês=linkay; atkreipk sawo koją nů pikto!
* 5 Moiź. 5, 32. Joź. 1, 7.

5. Pérskyrimas.

Uźdraudimas Kekśystês; Pagraudénimas ant Wieźiibumo.

1. Mano sunau, *dabok ant mano iśmintiês; †prilenkk sawo ausi prie mano pamokslo,
* P. 4, 20. † Ps. 45, 11.

2. Kad palaikytumbei gérą rodą, ir tawo burna źinotu geray pérskirti.

3. Nēs lúpos kekśês yra saldźos kaip medaus sywas, ir jôs gérkle yra *glitesne uź aliejų;
* Ps. 55, 23.

4. Bet potam *karczos kaip métēles, ir aśtrios, kaip kárdas su dwiem aśmenim pjaująs.
* Job. 20, 12. f.

5. Jôs kojos bēga żemyn į *smertį, ir jôs żingsnei gáuna pékłą.
* P. 2, 18.

6. Ji ne eit tiesog keliu iszgánimop, jôs żingsnei wartos, kad pati ne żino, kur einanti.

7. Taygi klausykit manęs, mano waikai, ir ne atstókit nů kalbôs mano burnôs!

8. Testow tawo keliai toli nů jôs, ir ne ártinkis prie wartů jôs namů!

9. Kad tu swetimiemsiems ne dů=tumbei sawo garbę, ir sawo metus baisamujam;

10. Kad ne swetimi tawo turtu sotintus, ir tawo dárbas ne butu swétimojo namůse,

11. Ir turētumbei potam dusáuti kuną ir lobį sugaiszinęs,

12. Ir tarti: „ak, kaip asz pamo=kinimą nekenczau, ir mano szirdis pamokinimus paniekino,

13. Ir ne klausiau balso sawo mokįtojů, ir sawo ausį ne prilen=kiau tiems, kurie mane mokino!

14. Asz bemaż į wisą bēdą įējau po akių wiso swieto ir wisů żmonių."

15. Gérk wandens isz sawo důbês, ir srowês isz sawo szulinio!

16. Léisk sawo szulinius isztekēti, ir srowes ant úlyczů!

17. Bet turēk tu jôs wiens, ir ne kokſai swetimasis su tawim.

18. Tawo szulinys te esie pérżeg=notas; ir dżaugkisi moteriszke sawo jaunystês.

19. Ji yra meilinga kaip lone, ir mylima kaip stirna. Sotinkis wi=sados jôs meile, ir pasidżaugkis wisaday jôs meile!

20. Mano sunau, kam tu nori swetima pasidżaugtis, ir apsikabini su kita?

21. Nēs kożno keliai tůjaus yra po akių Pono Diewo, ir jisai tů=jaus matůja wisus jů żingsnius.

22. *Nusidējimas Diewo=nesibi=janczojo jį sugaus, ir jisai su wirwe sawo griekų bus laikytas.
* Est. 7, 9. 10. Ps. 140, 10.

23. Jisai numirs, todēl, kad ne norējo pamokinimą priimti; ir dēl jo didżôsês paikystês jam ne geray pasiseks.

6. Pérskyrimas.

Pagraudénimas Neteisybę wéngti, kaip Kupczy=steje taip ir Pasielgime.

1. Mano sunau, *jey tu laidu pastoji už sawo ártimą, ir sawo ranką pas swétimą użstatęs esi,
* P. 11, 15. P. 17, 18. Sir. 8, 16.

2. Tay tu įsipainiojei żodżeis sawo burnôs, ir sugáutas esi żodżeis sawo burnôs.

3. Taygi, mano sunau, taipo da=ryk ir iszsiwálnikis; nēsa tu į ran=kas sawo ártimo įklinwai; skubink, sylik ir strószik sawo ártimą!

4. Ne léisk sawo akis użmigti, ney sawo akių=wokus snausti!

5. Iszsiwálnikis néy stirna isz ran=kôs, ir kaip *pauksztis isz rankôs paukszstininko.
* Ps. 124, 7.

6. Eik prie skruzdelês, tu tingini, padabok jôs budo ir mokinkis!

7. Kaczey ji ney kunigaikszczo, ney pulkáuninko, ney waldono ne tur,

8. Taczau ji sawo důną saw wa=saroje steliůja, ir surenka sawo walgį czēse pjutiês.

9. Kaip ilgay guli, tu tingini? kada tu kélsies isz sawo miego?

10. Bēje, *miegok dar mażumą, snáusk dar mażumą, sudēk rankas dar mażumą, kad miegotumbei,
* P. 20, 13. P. 24, 33.

11. Tay tawę ubagystē greitay użeis kaip pēstininks, ir pristo=kumas kaip wyras ginklais iszrē=dytas.

12. Nelabs żmogus, iszkadingas wyrs elgiasi su klastůjancze burna,

13. Moja *akimis, żénklin kojo=mis, rodo pirsztais,
* P. 10, 10.

14. Mislija wisados pikto ir pér=kreipto sawo szirdije, ir pakel waidą.

15. Todēl umay jo prapůlims jam ateis, ir jisai bus greitay suláużi=tas, kad neyjokiôs pagalbôs ne bus.

16. Szitus szeszis dalykus ne=myl Pons Diews, ir septintąjį jisai ne=kencza:

17. Pasididżůjanczes ákis, ne wier=nus liežuwjus, rankas nekaltą kraują praliejanczes,

18. *Szirdį klastůjanczę, kojas pasiskubinanczes iszkádôs padaryti,
* P. 11, 20.

19. Newiernq liudininkq, drąsey melus kalbanti ir waidą tarp broliû kelianti.

20. *Mano sunau, saugok prisákimus sawo tēwo, ir ne pamesk isakimą sawo motinôs! *p. 1, 8.

21. Surißk jûs į kruwą ant sawo ßirdiês wisaday, ir prikabink jûs prie sawo kaklo;

22. Jey tu waikßczoji, kad tawę palydētu; jey atsiguli, kad tawę apsaugotu; jey pabundi, *kad butu tawo kalbēsei. *ps. 119, 172.

23. Nēs *prisákimas yra żibnyczia, ir zokanas yra żwake, ir pamokinimo graudénimas yra kélias ißgánimo; *p. 30, 5.

24. Kad *apsaugotas butumbei nů piktôsês moterißkês, nů glitojo liezuwjo swetimôsês. *p. 7, 5.

25. Ne użsigeisk jôs grażumo sawo ßirdije, ir ne pamēgk jôs akiûwókais!

26. Nēs kékße kożną iß dûnôs wáro, bet priwenczawota moterißke (wenczawonyſtês-perżengtoji) gáudo brangiausiji gywąsti (ant prapûlimo).

27. Bau gál kas ugni sawo antije neßioti, kad jo rubai ne użsidegtus?

28. Kaip kas ant żarijû waikßczotu, kad jo kojos ne butu sudégintos?

29. Taipo déstis, jey kas prie sawo ártimo moters eit; neywiens ne korawotas ißliekt ję pakrutinęs.

30. Niera wágiui taip dide gēda, kad jisai wágia sawo dußią sotinti, kadangi ißálkęs;

31. Jr norint jisai sugáutas butu, *septyneriopay jis atdûst; ir wisą sawo lobi sawo namûse paguldo. *2 Moiż. 22, 1. 4.

32. Bet kas su moterimi wenczawonyſtę pérżeng, tas durnas yra, tas sawo gywasti į prapûlimą iweda.

33. Priegtam ji użtinka sloga ir gēda, ir jo gēda ne bus ißgésoma.

34. Nēs narsas wyro kerßij, ir ne czedij czēse pagieżimo.

35. Jr n' atboja ney ßokio ney tokio żmogaus, kursai ji numaldytu, ir ne priima, kad tu ir daug norētumbei dowanoti.

7. Pérſkyrimas.

Liekarstwa prieß Wenczawonyſtês-Perżengimą ir jo Jßguldimas.

1. Mano sunau, palaikyk mano kalbą, ir paslēpk mano prisákimus pas sawę;

2. Palaikyk mano prisákimus, tay tu gywas busi, ir mano zokaną kaip sawo akiês-wyzdi!

3. *Pririßk jûs prie sawo pirßtû, raßyk jûs į toblyczą sawo ßirdiês! *2 Moiż. 13, 9.

4. Tark ißminczei: „tu esi mano sesû;“ ir wadink protą sawo prietelką,

5. Kad tu *apsaugotas butumbei nů swetimôsês moterißkês, nů kitôs, wiliojanczus żodżus dûdanczôs. *p. 22, 14.

6. Nēs pro langą sawo namû żiurējau aß per narinyczias, ir weizdējau tarp durnûjû,

7. Jr ißwydau tarp waikû neprotingą jaunikaiti,

8. Be-waikßczojanti ant ulyczôs prie wieno kampo, ir be-einanti keliu pas jôs namus,

9. Apytamsoj ant wákaro dienôs, kaip naktis buwo ir aptémo.

10. Jr ßtay, tay sutiko ji moterißke kékßês rubais apsirēdzusi, kytra,

11. Nerimstanti ir sawwalninke, kad jôs kojos sawo namûse pasilikt ne gal.

12. Wéik ji yra lauke, wéik ant ulyczôs, ir tykoj ant wisû kampû.

13. Jr sugáwo ji, ir pabuczáwo ji nesigedēdama, ir sake jam:

14. Aß ßen-dien *dekawonês-apieras uż sawę użmokejau, uż sawo pázadus. *3 Moiż. 3, 3. s.

15. Todēl aß ißējau tawę sutikti, tawo wéidą ankſti jeßkoti, ir suradau tawę.

16. Aß sawo lową grażey ißrēdzau margais káurais iß Egypto.

17. Aß sawo pátalą miromis, aloe ir cinamet apßlakſczau.

18. Eikiwa, gana kekßáukiwa iki rytui, ir kits-kitą prisimilēkiwa!

19. Nēs wyro nier namēj, jisai tolimu keliu nukeliawo.

20. Jis pinigû máßną draug su sawim ēme, jis tikt ant ßwenczû te pargryß.

21. Ji pérkalbējo ji daug żodźeis, ir prigáwo ji sawo wiliojanczeis żodźeis.
22. Jis séke ję weikey, kaip jáutis nuwédams, kad pamuβtas butu, ir kaip prie panczû, kureis paikieji baudźami,
23. Pakol ji jam su strelà jo ké=panas pérskēle, kaip paukβtis prie żabango skubinas ne żinodams, cźe gálą gáuses.
24. Togidēl klausykit manęs, mano waikai, ir dabokite ant kalbôs mano burnos!
25. Te ne pasileidź tawo βirdis ant jôs kélio, neygi dûkis iβwadźo=tisi ant jôs táko.
26. Nēs ji daug iżeide ir nuża=wino, ir wisokie sylingûjû jôs yra pasmáugti.
27. Jôs namai yra keliai į pra=pûlimą, kur nukeliaujama żemyn į smertiês kamárą.

8. Pérskyrimas.

Apie butinąję Iβminti, Diewo Sunų.

1. Ar ne * βaukia iβmintis, ir iβma=nimas iβleidź sawo balsą? * P. 1, 21.
2. Regimay pákelēj, ir ant ulyczû ji stow.
3. Pas wartus prie miesto, kur per duris ieinama yra, ji βaukia:
4. Ak jûs * wyrai, aβ jus iβaukiu, ir wadinu żmones. * Ps. 49, 3.
5. Supraskit, jûs paikieji, iβma=nimą, ir jûs durnieji, priimkit tok=tai į βirdį!
6. Klausykite, nēsa aβ noriu kal=bēti, kas kunigaikβczams pritinka, ir mokinti, kas teisu yra.
7. Nēs mano burna tur teisybę kalbēti, ir mano lupos ne tur * ap=kesti, kas pikta yra. * Ps. 45, 8.
8. Wisi * żodźei mano burnôs yra tikri; niera jûse † nieko pérkreipto ir newierno. * Ps. 78, 1. 2. † Jeź. 53, 9.
9. Jie wisi yra tiesus iβmanantie=mus, ir tikri jûs priimantiemus.
10. Priimkit * mano pamokinimą meiliaus uź sidábrą, ir pamokinimą laikykit brangésnį uź brangų áuksą! * P. 3, 14.
11. Nēsa iβmintis yra geresne uź perlas; ir wislab, ko tikt saw wé=litumbeis, su je ne sulyginama.
12. Aβ, iβmintis, gywenu pas kytrystę, ir aβ żinau gérą rodą dûti.
13. Pono Diewo * báime nekencź piktą, puikystę, pasididźawimą ir piktą kélią; ir aβ nekenczu pér=kreiptąję burną. * P. 16, 6. Sir. 1, 26.
14. * Mano yra tiek pamokinimas tiek iβtáisimas, aβ turiu iβminti ir sylą. * Jer. 32, 19.
15. Per manę karaliáuja karálei, ir rot=ponei dáro prową.
16. Per manę ponawoja kunigaikβ=czei, ir wisi waldonai ant żémês.
17. Aβ * myliu manę mylinczus, ir ankstí manęs jēβkantieji manę suranda. * Jon. 14, 21.
18. Bagotyste ir garbe yra prie manęs, tikras lobis ir teisybe.
19. Mano waisius * yra gerésnis uź áuksą ir uź brangų áuksą, ir mano turtas gerésnis uź iβskirtą sidábrą. * P. 3, 14.
20. Aβ keliáuju tikru keliu, teisy=bês keliu,
21. Kad geray aprúpinczau manę mylinczus, ir jû skárbus pilnus padaryczau.
22. Ponas Diewas * manę turējo * pradźoje sawo keliû; pirm=neng jisai ką padáre, aβ czonay buwau. * Iβm. 9, 9. P. 8, 4. Sir. 24, 14.
23. Aβ esmi idēta iβ ámżiû, nû pradźôs pirm żémês.
24. Gilybēms dar gatawoms ne ēsant, aβ jau buwau gatawa; kaip βulinei dar wandeniu ne tekējo.
25. Pirm=neng kalnai buwo ista=tyti, pirm kaukarû aβ jau buwau gatawa.
26. * Jis dar żémę ne buwo pa=dáręs, ir kas aplink ję yra, neygi kálnus apskritumo żémês. * Kol. 1, 17.
27. Jam dangus be=taisant, aβ cźe jau buwau; jam * gilybes sawo mieru sugláudźant; * Job. 26, 10.
28. Jam débesis aukβtay be=pa=twirtinant, jam be=patwirtinant βulinius gilybês;
29. Jam * juremis mieri be=státant ir wandenims, kad ne pérżengtu jo prisakimą; gruntą żémês jam be=dédant: * Job. 38, 10. 11. Ps. 104, 9.

30. Tay aš buwau wyriáusiůju mistru pas ji, ir turējau sawo pasimēgimą kas-dien, ir žaidžau po jo akiû wisados;
31. Jr aš žaidžau ant jo žémês apskritumo; ir *mano pasimēgimas yra pas žmoniû-waikus. * 5 Moiž. 33, 3.
32. Taygi klausykit manęs, mano waikai; geray tiems, kurie mano kelius laiko!
33. Klausykit pamokinimą, ir pastokit išmintingi; ir ne paléiskite ję!
34. Geray tam žmogui, kurs manęs klauso, kad kas-dien pas mano duris budētu, kad láuktu pas stulpus mano wartû.
35. Manę randąsis randa *gywasti, ir pasimēgimą nů Pono Diewo suláuks. * p. 8, 16.
36. Bet kursai priež manę susigriešij, *tas iżeidž sawo dušią. Wisi manę nekenczantieji myl smerti. * p. 1, 32.

9. Pérskyrimas.

Apie Kristaus Meilingystę Jšganimą důdanczęję, ir apie Kristaus Priešininko prakeiktąję Durnystę.

1. Jšmintis budawojo sawo namus, ir kirto septynis stulpus,
2. Pamušě *sawo galwijus, ir užněšě sawo wyną, ir pritáisě sawo stalą, * Matt. 22, 4. Luk. 14, 16.
3. Jr išsiunte sawo tarnaites, pakwiesti aukštay ant paloczû miesto:
4. Kursai n' išmáno, tas te ateit czonay! Jr durniui sakě ji:
5. Eikit, walgikit mano důnôs, ir gérkit wyno, kuri aš jums důsiu;
6. Pameskit neprotingąji pasielgimą, tay jûs gywi išliksite; ir eikite keliu išmintiês!
7. Kurs apjůktoji pamokina, tas tur gēdą ant sawęs užimti; ir kurs Diewo-nesibijantiji pabária, tas tur buti paniekintas.
8. Ne pabárk *apjůktoji, jisai nekencž tawęs; pabárk išmintingąji, tas tawę mylēs. * p. 23, 9.
9. Důk išmintingamjam, tay jisai dar išmintingésnis pastos; pamokik teisąji, tay jisai pamokinime augte áugs.

10. *Jšmintiês pradža yra Pono Diewo báime, ir išmanimas mokin, kas šwentu yra. * Ps. 111, 10. f.
11. Nēsa per manę bus tawo dienû daugybe, ir taw métai tawo ámžio prisidēs.
12. Jey išmintings esi, tay saw išmintings esi; jey apjůktojis esi, tay tu wiens tai turēsi nešioti.
13. Bet durna netikusi moteriškě yra, tikra pluškě, ir niēko ne žinanti;
14. Toji sēd durise sawo namû ant krēslo aukštay mieste,
15. Kad pakwiestu wisus pro šali einanczus, ir tikray sawo keliu waikščiojanczus:
16. Jey kas neišmanąs, tas tesi artina czonay! ir durniui sako ji:
17. „*Wogtieji wándens yra saldus, ir paslēpta důna yra skani." * p. 20, 17.
18. Bet jisai ne žino, czonay numirusius ēsanczus, ir jôs sweczus péklôs gilybēje.

10. Pérskyrimas.

Apie Teisybę.

1. Szitie yra Pamokslo-Žodžei Salomono:
*Jšmintingas sunus yra sawo tēwui džaugsmas, bet sunus † neišmintingas yra sawo motinôs ápmaudas. * p. 15, 20. † p. 17, 21. 25.
2. Neteisus lobis nieko ne gélbti, bet teisybe išgélbti iš smertiês.
3. Pons Diews dušią teisiojo ne důst badēti, bet jisai nugramždin Diewo-nesibijanczûjû lupimą.
4. Patingusi *ranka pawárgin, bet stropjey dirbanczûjû ranka praлóbin. * p. 12, 24. 27.
5. Per *wásarą renkąsis išmintingas yra, bet per darbimeti miegąsis suteška. * p. 6, 8.
6. Žegnonę tur teisiojo galwa, bet burną Diewo-nesibijanczûjû netikums užpuls.
7. Atsiminimas teisiûjû pasiliekti žegnonēje, bet wardas *Diewo-nesibijanczûjû patręš. * Ps. 9, 6.
8. Jš širdiês išmintings ēsąsis priima prisákimus, bet netikusę burną turisis bus ištiktas.

9. Kursai * wiernay pasielgia, tas gywéna pakájuje; bet kursai newiernas yra sawo pasielgimůse, tas wisadôs tur bijotis. * Ps. 24, 3. 4.

10. Kursai * sawo akimis mója, tas procę padarys; ir neprotingą burną turisis bus ištiktas. * P. 6, 13.

11. * Teisiojo burna yra gywas šulinys, bet nelabůjů burną jů netikumas užpuls. * Ps. 37, 30.

12. Nenukentimas pakel barni, bet * méile uždeng wisus peržengimus. * 1 Petr. 4, 8.

13. Lúpose išmintingojo randama yra išmintis, bet nugarai durnojo reik rykštês.

14. Išmintingieji apsaugoja pamokslą, bet durnůjů burna yra ne toli nů išgąsczo.

15. * Lobis bagotojo yra jo driútas miestas, bet ubagyste pawargulius daro lētus. * P. 18, 11. Ps. 49, 7.

16. Teisusis wartoja sawo lobi ant išlaikimo, bet * Diewo-nesibijąsis sawo pelną praranda griekais. * Luk. 16, 19.

17. Pamokslą pildit yra kélias * ant išgánimo, bet pabarimą paniekinąsis pasiliekt paklydęs. * P. 14, 27.

18. Newierna burna slépja kerštą; ir kursai apžodžůj, tas yra netikęs.

19. Kur žodžů * daugumas, tie be grieků ne bus praneští; bet kursai sawo lupas ramdo, tasai protingas yra. * Sir. 20, 8.

20. Teisiojo liežuwis yra brangus sidábras, bet Diewo-nesibijanczůjů širdis yra niekai.

21. Teisiojo lupos gáno daugumą (žmonių), bet durnieji sawo durnysteje numirs.

22. Pono Diewo žegnone bagotais daro * be procês. * Ps. 127, 2.

23. Durnasis darkos, ir dar iš to jůkiasi; bet tas žmogus išmintingas yra, kurs ant to daboja.

24. Ko Diewo-nesibijąsis * bijosi, tai jam nusitiks; ir ko teisieji užsigeidž, tai jiems důdama. * P. 1, 27.

25. * Diewo-nesibijąsis yra kaip wētra praeinanti ir ne be-ēsanti; bet teisusis pasiliekti amžinay. * P. 14, 32.

26. Kaip rukpywe dantims, ir dumai akims daro, taip daro tinginys tiems, kurie ji siuncza.

27. Pono Diewo báime pailgin dienas, bet métai Diewo-nesibijanczůjů bus patrumpinti.

28. Laukimas teisiůjů bus džaugsmas, bet nusitikējimas Diewo-nesibijanczůjů prapuls.

29. Kélias Pono Diewo yra Diewo-bijanczojo tyczawimas, bet piktadējai yra nuliúdę.

30. Teisusis * niekados ne bus parstumtas, bet negerieji ne pasiliks žémēje. * Ps. 112, 6.

31. Teisiojo * burna atneš išminti, bet burna pérkreiptůjů bus išgaišinta. * P. 11. P. 13, 14.

32. Lupos teisiůjů mokin Diewui itinkanczus dáiktus, bet Diewo-nesibijanczůjů burna yra pérkreipta.

11. Pérskyrimas.

Apstésnis Pamokinimas apie Teisybę, jős Naudą bey Páines.

1. Netikras * swártis Pono Diewo n' apkenczamas dáiktas, bet pilnas swartis jo pasimēgimas. * P. 16, 11. P. 20, 10.

2. Kur puikyste yra, czonay ir gēda; bet išmintis yra pas pakarniůsius.

3. Nekaltybe gerůsius wadžos, bet * piktenybe paniekintojus išpústis. * Ps. 52, 7.

4. Lobis * ne gélbti dienoje keršto, bet teisybe išgélbti iš smertiês. * P. 10, 2.

5. Teisybe Diewo-prisibijanczojo jo kélią lygų padáro, bet Diewo-nesibijąsis puls dēl sawo pikto pasielgimo.

6. Teisybe gerůjů jůs išgélbēs, bet paniekintojei bus sugauti sawo piktenybēje.

7. Kad Diewo-nesibijąsis žmogus numiršta, nusitikējimas yra prapůlęs; ir neteisiůjů * laukimas sugaišta. * P. 10, 28.

8. Teisusis yra iš bēdôs išgélbamas, ir Diewo-nesibijąsis ateit į jo wietą.

9. Per burną klastoriaus jo artimas yra pagadinamas, bet teisieji toktai supranta, ir išgélbami yra.

10. Miestas dżaugiasi, kad teisiemus geray pasiseka; ir Diewo-nesibijantiemsiems prapůlant wisi dżaugiasi.

11. Per żegnonę * teisiůjů miestas yra pagárbinamas, bet per burną Diewo-nesibijanczůjů iszgaiszinamas. * P. 28, 12.

12. Kas sawo ártimą iszpeikia, tas durnas yra; bet iszmintingas wyrs toktai nutildo.

13. Apkalbētojis iszdůst, ką jisai slapczey żino; bet wiernôs szirdiês ēsąsis toktai paslepja.

14. Kur niera pamokinimo, cze żmones sugaiszta; bet kur daug rotininků yra, cze geray désztis.

15. Kurs uż kitą laidu pastója, tas iszkádą turēs; bet kursai laidůti weng, tas yra pakajuje.

16. Wieżliba moteriszke iszlaiko garbę; bet smarkininkai iszlaiko bagotystę.

17. Mielaszirdingas wyrs sawo kuną szelpja, bet nemielaszirdingas apsmutija ir sawo kuną bey kraują.

18. Diewo-nesibijanczůjů * darbas ne laimēs; bet kurs teisybę sēja, tai (yra) tikray geray. * Ps. 37, 20.

19. Nēsa teisybe * paskubin iszgánimą, bet piktenybę wyti, skubin smerti. * P. 19, 23.

20. * Ponas Diewas n' apkencz pérkreiptases szirdis, ir pamēgsta geraiseis. * P. 12, 22.

21. Piktiemus nieką ne gélbti, kad ir isz wieno wisas rankas sudētu; bet teisiůjů sēkla bus iszgélbēta.

22. Graži moteriszke be patogumo yra kaip kiaule su áukso kaspinu.

23. * Teisiůjů wélijimas taczau tur iszsipilditi, ir † Diewo-nesibijanczůjů nusitikējimas yra nepaláima. * P. 10, 24. † Job. 8, 13. 14.

24. * Kits iszdalija, ir tur wis daugiaus; kits szyksztůja, kur jam ne reiktu, ir taczau wis daugiaus pawargsta. * Ps. 112, 9.

25. Duszia * pilnay żegnojanti tunka; ir kursai apgirdo, tas taipjau bus apgirditas. * P. 19, 17.

26. Kugius użlaikanczam kéikia żmones, bet żegnone ateit ant tus pardůdanczojo.

27. Géro jēszkanczamjam geray nusidůst, bet iszkadôs jēszkanczam, tam ta nusidůs.

28. Kas ant sawo bagotystês nusitik, tas sugaisz; bet * teisieji żaliůs kaip lápas. * Ps. 52, 10.

29. Kurs sawo patiês namus apsmútij, tas wēją ‡ dalyką gáus; ir durnasis tur iszmintingojo tarnas buti.

30. Waisius teisiojo yra * médis gywasczo, ir iszmintingasis żmonių isz szirdiês pasigail. * P. 3, 18. P. 15, 4.

31. Jey * teisusis ant żémês tur kentēti, jů daugiaus Diewo-nesibijąsis ir grieszinas. * 1 Petr. 4, 18.

12. Pérskyrimas.

Apie gérą Pamokinimą ir Drausmę.

1. Kursai rods (mielay) * důdas pagraudénti, tas pastos iszmintingas; bet kursai be pamokinimo nor buti, tas pasiliekt durnas. * P. 13, 18. Ps. 141, 5.

2. Gerasis gáuna palinksminojimą isz Pono Diewo, bet piktasis pats sawę prażudo.

3. Piktas pasielgimas ne tarpdin żmogų, bet szaknis teisiůjů pasiliks.

4. Moteriszke darbininke yra wainikas sawo wyro, bet tingine yra pulis jo káulůse.

5. * Gerůjů misslys yra wiernos; bet Diewo-nesibijanczůjů misslys yra wiena klasta. * 1 Kar. 12, 6.

6. * Diewo-nesibijanczůjů kozonis kélia kraujo-praliejimą, bet † Diewoprisibijanczůjů burna iszgélbti. * P. 15, 1. † 1 Moiz. 37, 22.

7. * Diewo-nesibijantieji bus apwersti, ir daugiaus ne bus; bet namai teisiůjů pasiliekti. * Zir. 10, 8.

8. Iszmintingojo wyro pamokinimas yra pagarbinamas, bet prigawimai bus gēdoje.

9. Kurs pasiżemina ir sawo úki aprúpin, tas gerésnis yra uż tą, kurs didżu nor buti důnôs pristokdams.

10. * Teisusis pasigail sawo galwijů, bet Diewo-nesibijanczůjů szirdis ne susimilsta. * 2 Moiz. 23, 5.

11. Sawo * dirwą įgywenąsis dûnôs pilnay turēs, bet nereikalingus daiktus sekąsis durnas yra.
* P. 28, 19. Sir. 20, 30.

12. Diewo-nesibijanczûjû * dżaugsmas yra išžkadą padaryti, bet šaknis teisiûjû waisiaus neš. * P. 2, 14.

13. Piktasis yra sugáunams sawo patiês newiernûse żodżûse, bet teisusis išwéngia tużbą.

14. Daug naudôs randasi żmogui iš waisiaus sawo burnôs; ir * żmogui użmokama yra, kaip jis sawo rankomis pélnes.
* Ps. 62, 13. Matt. 16, 27.

15. * Neišmintingamjam geray patinka jo budas; bet kas pamokinimo klauso, tas išmintingas yra.
* P. 18, 2.

16. Durnas sawo pápyki weikey išrodo; bet kas apgēdinimą slēpja, tas protingas yra.

17. Teisus ēsąsis drąsey teisybę iškalb, bet * newiernas liudininkas prigáuna. * P. 6, 19. P. 24, 28.

18. Kas * ne apsidumodams ką ištar, tas duria kaip kárdas; bet liežuwis išmintingûjû yra naudingas.
* P. 13, 3.

19. Tiesą kalbanti burna pasiliekti amżinay, bet newiernas liežuwis ne ilgay pasiliekti.

20. Tie, kurie piktay rodij, prigáuna; bet kurie ant pakájaus rodij, padaro dżaugsmą.

21. Teisiamui neyjokia išžkada ne nusidûs, bet * Diewo-nesibijantieji apsczey turēs nepalaimôs.
* Ps. 32, 10. Ps. 34, 22.

22. * Newiernos burnos Pono Diewo yra n' apkenczamos; bet kurie wiernay daro, tie jam geray patinka.
* P. 6, 17. P. 11, 20. Ps. 5, 7.

23. Protingas wyrs nesigir sawo išmincze, bet širdis durnûjû iššaukia sawo durnystę.

24. Dirbanti ranka ponawos, bet tinginti turēs czyżę dûti.

25. Sżirdiês tużba kremta, bet meilingas żodis palinksmin. * P. 15, 13.

26. Teisusis geriaus tur uż sawo artimą, bet Diewo-nesibijanczûjû kélias išwadżoja jûs.

27. Tinginiui nesisek jo weikalas, bet żmogus darbininkas pralobsta.

28. Ant tikrojo kélio yra gywastis, ir ant sumintojo tako niera smertiês.

13. Pérskyrimas.

Tolésnis Pamokinimas apie Pamokslo Priemimą.

1. Išmintingas sunus priima pamokslą sawo tēwo, bet apjûktojis ne klauso pabarimo.

2. Waisiaus burnôs (išmintingojo) pasinaudáujam, bet papeiktojei mislij tikt išžkádôs daryti.

3. Kas * sawo burną apsérgti, tas apsérgti sawo gywastį; bet kursai sawo burna bile-ką żaunija, tą użpûl išgąstis. * P. 18, 21.

4. * Tinginys rods meilij, (kad jam geray pasisektu,) ir taczaus to ne gáuna; bet darbininkai gáuna gana.
* P. 10, 4. P. 12, 24. 27.

5. * Teisusis melus n' apkencz, bet Diewo-nesibijąsis peikia ir gēdin pats sawę. * Ps. 119, 163.

6. * Teisybe apsaugoja nekaltąjį, bet piktąsis pasielgimas įbraidin kożną į griekus. * Ps. 112, 6.

7. Kits yra pawargęs didį turtą turedams, ir kits yra bagotas sawo pawargime.

8. Su bagotyste gal kas sawo gywastį išgélbēti, bet pawargęs ne gird pabarimą.

9. Teisiûjû żwáke palinksmin, bet * żibnycza Diewo-nesibijanczûjû išges.
* P. 24, 20.

10. Tarp * puikiûjû yra wisados waidas, bet † išmintis daro protingus żmones. * P. 28, 25. † P. 13, 16.

11. Bagotyste pasimáżin, noprosnay išleidżama; bet ką prikawojame, tai pasidaugsin.

12. Nusitikējimas, kursai użsitrukin, slogin širdį; bet * kad ateit, ko meilijam, tai yra médis gywasczo.
* Ps. 14, 7.

13. Kas żodį paniekin, tas sawę pátį sugaišin; bet kas prisákimo bijosi, tam bus atlyginta.

14. Išmintingojo pamokslas yra gywa wersme, wengti żabangus smertiês.

15. Géras pamokslas itinka, bet paniekinanczûjû kélias atneš bēdą.

16. Išmintingas żmogus wiską daro su protu, bet * durnas durnystę išplátin. * P. 15, 2. Jez. 32, 6.

17. Piktas páslas atneš nepaláimą, bet wiernas pasiuntinys yra naudingas.

18. Kas pamokinimo n' atboj, tas tur pawargimą ir gė̄dą; kas *rods priima pabarimą, tas gáus garbę. * P. 10, 8. P. 12, 1.

19. Kad ateit, ko láukiam, tai ßirdżei patinka; bet kas piktą wéngia, tą beproczei nekenż.

20. Kursai laikos prie *ißmintingûjû, tas ißmintingas pastoja; bet kursai durnûjû draugas yra, tas gáus nepaláimą. * Zir. 6, 35. 35.

21. Nepalaima pérsekinė̄ja grießnûsius, bet teisiemsiems gerybe bus atpildita.

22. Gerasis tė̄wißkę gáus ant waikûwaikû, bet griekininko lobis teisiamujam yra ißlaikomas.

23. Daug yra penukßlo wagose pawargulû, bet neteisybę dárantieji sugaißta.

24. Kas sawo rykßtês czė̄dij, tas nekencz sawo sunaus; bet kas ji myl, tas ji tůjaus pláka.

25. *Teisusis wálgo, kiek jo dußiai reik; bet Diewo=nesibijanczûjû pilwas niekados ne gana tur. * Ps. 22, 27.

14. Pérskyrimas.

Ißmintiés Liaupse Uklo Priweisdejime, wisokiame Pasielgime ir swietißkame Waldime.

1. Per ißmintingas moteres pabudawojami yra namai, bet neißmánanti sulaużia tus sawo darbais.

2. Pono Diewo prisibijąsis eiti tikru keliu, bet ji paniekinąsis paklyst iß jo kélio.

3. Durnieji kalb smarkey, bet ißmintingieji saugoja sawo burną.

4. Kur jáuczû niera, czonay ė̄dżos yra czystos; bet kur jáutis geray dirba, cże daug yra lobjo.

5. Wiernas liudininks ne melûja, bet newiernas liudininks kalba drąsey melus.

6. Apjůktojis jė̄ßko ißmintiés, ir ję ne randa; bet ißmintingamjam ißpażinimas yra lengwas.

7. Tráukkis nů *durnojo! nė̄s tu iß jo nieką ne primoksi. * P. 1, 22.

8. Tai yra kytriojo ißmintis, *kad jis ant sawo kélio dabojas; bet tai yra durnojo paikyste, kad su jeis tikt wiena klasta yra. * Epez. 5, 15.

9. Durnieji ápjůką tur iß grieko, bet gerieji tur sawo pasimegimą iß gerûjû.

10. Kad ßirdis smutna yra, tay ne gélbti neyjokia regima linksmybe.

11. Namai Diewo=nesibijanczûjû bus ißpústiti, bet *ßė̄tra gerûjû żaliůs. * P. 12, 7.

12. Kitam patinka koksai kélias, bet galiáusey ji smertiêsp gabéna.

13. *Po jůko użeit raudojims, ir po *dżaugsmo randasi tużba. * Luk. 6, 25.

14. Nelabam żmogui nusidůs, kaip jisai elgiasi; bet Diewo=prisibijąsis bus uż ji aukßtésnis.

15. Paikasis wislab wierija, bet kytrasis dabojas ant sawo żingsnio.

16. Ißmintingas bijosi ir wéngia piktenybę, bet durnasis elgiasi drąsey nieko nesibijodams.

17. Nekantrus (żmogus) elgiasi durnay, bet prisidabojąsis tai nekencż.

18. Paikieji pawelda paikystę; bet tai ißmintingûjû wainikas yra, kad *prisidabodami elgiasi. * Epez. 5, 15.

19. Piktieji tur pasiklonotis po akimis gerûjû, ir Diewo=nesibijantieji wartůse teisiûjû.

20. *Pawargusi ir jo artimieji nekencż, bet bagotieji tur daug prieteliû. * P. 19, 7.

21. Griekininks paniekin sawo ártimą; bet *geray tam, kursai bė̄dnûjû pasigail. * Ps. 41, 2.

22. Kurie su klastomis elgiasi, ne tropis; bet kurie gér dumoja, tiems wiernybe ir gerybe nusidůs.

23. Kur *dirbama, cże gana yra; bet kur tikt żodżeis pasielgiama, czonay yra stokójimas. * P. 10, 4. P. 12, 24.

24. Ißmintingiemsiems jû bagotyste yra wainikas, bet durnyste netikusiûjû pasiliekti durnyste.

25. Wiernas liudininks ißgélbti gywasti, bet newiernas liudininks priwilioja.

26. Pono Diewo prisibijąsis *tur twirtą pili, ir jo waikai taipojau yra apsaugojami. * P. 10, 29. P. 18, 10.

27. Pono Diewo báime yra *gywascżo wersme, kad wengtumbim smertiês żabangus. * P. 10, 17. 27.

28. Kur karálius daug žmoniů tur, tai yra jo garbe; bet kur mažumas žmoniů yra, tai wieššpati padaro lėtą.

29. Kurs *kantrus yra, tas iššmintings yra; bet kursai nekantrus yra, tas paródo sawo durnystę.
* p. 19, 11.

30. Gér dáranti širdis yra kuno gywastis, bet pawydėjims yra pulis káulůse.

31. Kurs spáudža *prástą žmogų, tas blužnij jo † sutwertoji; bet ** kursai pawargusiojo pasigail, tas gárbin Diewą.
* p. 17, 5. † 2 Moiž. 4, 11. s. ** Jez. 58, 7.

32. Diewo-nesibijąsis ne iššsilaiko sawo bėdoj, bet teisusis ir sawo smertije yra linksmas.

33. Sžirdije iššmintingojo ilsis iššmintis, ir pasirodo tarp durnůjů.

34. **Teisybe iškelią žmones, bet *griekas yra žmoniů prapultis.** * Tob. 12, 10.

35. *Protingas tarnas geray patinka karaliui, bet tarną smirdą ėsanti jisai nekenž. * 1 Moiž. 41, 38. s.

15. Pérskyrimas.

Iššmintingojo Pasielgimo Náuda; Dawádas nů Grieků nusisaugotis.

1. Lengwas atsákimas nutildo pápyki, bet rústus žodis pakel didi kerštą.

2. Iššmintingůjů liežuwis padáro mokslą meilingą, ir *durnůjů burna wémja wienus niekus. * p. 13, 16.

3. Pono Diewo ákys weižd wisose wietose taip piktůsius taip gerůsius.

4. Padorus liežuwis yra *médis gywasczo, bet melůjąs padáro širdiês bėdą. * p. 12, 18.

5. Durnasis blužnij pamokinimą sawo tėwo; *bet pamokinimą priimąsis, tas protingas pastós.
* Ps. 141, 5.

6. *Teisiojo namůse yra gana lobjo, bet turte Diewo-nesibijanczojo yra prapůlims. * p. 3, 33.

7. Iššmintingůjů burna barsto gérą parodą, bet durnůjů širdis niera taipo.

8. Diewo-nesibijanczůjů apiera yra Ponui Diewui bjaurybe, bet malda gerůjů jam patinka.

9. *Diewo-nesibijanczojo kélią Ponas Diewas nekencž; bet kas teisybę weja, tas bus mylėtas. * p. 11, 20.

10. Tai piktas yra pamókslas, kélią paméisti; ir *kas pabarimą nekencž, tas tur mirti. * p. 29, 1.

11. Pekla *ir prápultis yra po akiů Pono Diewo; jů daugiaus žmoniů širdys. * Job. 26, 6.

12. *Apjůktojis nekencž tą, kurs ji pamokin, ir ne eiti pas iššmintingůsius. * Amos 5, 10.

13. *Linksma širdis padáro linksmą wéidą; bet kad dušia rúpinas, tay ir (širdiês) drąsumas pasileidž.
* p. 15.

14. Protinga širdis elgiasi protingay, bet drąsieji netikėlei karaliáuja durnay.

15. Smutnas (žmogus) niekados ne tur gérą dieną; bet *linksmôs dušiôs buti, yra dieniška czesnis.
* p. 17, 22. 1 Tim. 6, 16.

16. *Geréšnis daiktsyra mažumas su Pono Diewo báime, ne kaip didis skarbas, kuriame nepakajus yra. * p. 16, 8.

17. *Geréšnis yra wiralas lapėnês su méile, ne kaip penėtas jáutis su pawydėjimu. * p. 17, 1.

18. Rustus wyrs pakél waidą, bet kantrus nutildo barni.

19. Kélias tinginio yra *pilnas erškėczů, bet kélias gerůjů yra geray pramintas. * p. 24, 30. 31.

20. Iššmintingas sunus palinksmin tėwą, ir netikęs žmogus yra sawo motinôs gėda. * p. 10, 1.

21. Durnamui yra jo durnyste džaugsmu, bet iššmintings wyrs pasiliekti tikru keliu.

22. Tie padumójimai sugaišta, kur parodôs niera; bet kur *daug rodininků yra, jie iššsilaikos.
* p. 11, 14.

23. Tai kožnam yra džaugsmas, kad jam patogey atsákoma; ir žodis sawo czėsu (kalbėtas) yra labay meilus.

24. *Kélias iššgánimo eiti aukštynlinkay iššmintingą padaryti, kad wéngtumbim peklą žemyn-linkay.
* Kol. 3, 1. 2.

25. Ponas Diewas *namus puikiůjů suláužis, ir rubežius našliů patwirtis. * p. 12, 7. 1 Petr. 5, 5.

26. *Susirodijimai nelabojo Ponui Diewui yra neapkenczami, bet palinksmingay kalba czystieji.
* 1 Moiz. 37, 19. 20.

27. Szykßtasis suardo *sawo paties namus, bet †dowanû n' apkencząsis gywas bus.
* P. 11, 29. † Ps. 15, 5.

28. *Szirdis teisiûjû sudumoja, ką atsakyti reikia; bet burna Diewo=nesibijanczûjû putoja piktenybę.
* P. 14.

29. Ponas Diewas *toli yra nů Diewo=nesibijanczûjû, bet teisiûjû maldą jisai ißklauso. * Jon. 9, 31.

30. Meilingas izwelgims palinksmin ßirdį, *gers pagyrims tunkanczus daro kaulus. * P. 22, 1.

31. Ausis klausanti pabarimą gywasczo tarp ißmintingûjû gywęs.

32. Kas nesidůda mokintis, tas sawę pati nieku wercza; bet *pabarimą klausąsis, tas ißmintings pastoja. *Ps. 141, 5.

33. Baime Pono Diewo yra pamokinimas ißminties; ir *pirmneng kas į garbę ieina, tur tasai daug kęsti. * P. 18, 12. Ps. 18, 36.

16. Perskyrimas.

Apie Diewo ßirdingąjį Aprupinimą ir Waldimą, ir kas žmonems daryti kulas.

1. Žmogus tiesa padumoj ką sawo ßirdije; bet nů Pono Diewo ateit, ką liežuwis tur kalbēti.

2. Kožnam jo keliai ródos czysti ēsą, bet wiens Ponas Diewas ßirdį patwirtin.

3. Paliecawok *Ponui Diewui sawo dárbus! tay tawo sudumojimai geray sekßis. * Ps. 37, 5.

4. Ponas Diewas wislab sawęs dēley daro, ir Diewo=nesibijantiji ant piktôsēs dienôs.

5. Puiki ßirdis Pono Diewo nekenczama yra; ir ne ißliks nekorawóta, kad ir wisi susikabintu.

6. Per *gerybę ir wiernybę nusidējimas yra numaldomas, ir per báimę Pono Diewo piktenybe wéngiama. * P. 10, 12.

7. Kad žmogaus elgimai Ponui Diewui geray patinka, tay *jisai ir jo neprietelius su jûmi sudérin.
* 1 Moiz. 31, 24.

8. *Gerésnis dáikts yra mažumas su teisybe, kaip didis turtas su neteisybe. * P. 15, 16.

9. Žmogaus ßirdis sudumoja sawo kélią, bet Pons Diews wiens důst tą geray pasekti.

10. Prarakáwimas yra karaliaus burnoj, jo burna ne klajoja sude.

11. Tikra *woga ir swartis yra nů Pono Diewo, ir kožnos swáras žake yra jo darbai. * P. 11, 1.

12. Po akiû karaliû neteisybę daryti yra bjaurybe, nēsa per *teisybę (karaliû) sostas yra patwirtinams.
* P. 20, 28. P. 25, 5.

13. Wiernay roditi patinka karáliams, ir tikray rodijąsis yra mylims.

14. *Karáliaus narsas yra smerties páslas, bet ißmintings wyrs ji numaldys. * P. 20, 2.

15. Kad karáliaus wéidas yra meilingas, tai yra gywastis; ir jo malone yra kaip wakarinis lytus.

16. Priimk ißminti! nēsa ji yra *gerésne už áuksą, ir protingay elgtis yra ßlowingésnis dáikts už sidábrą. * P. 3, 14.

17. Gerûjû elgimas wéngia piktenybę; ir kurs sawo kélią apsaugoja, tas palaiko sawo gywasti.

18. Kas *sugaißti tur, tas pirma pasipucz; ir puiki mislis randasi pirm sugaißimo. * P. 18, 12.

19. Geriaus yra, pažémintôs dumôs buti su bēdnaiseis, kaip plēßimą ißdalyti su puikeiseis.

20. Kas koki reikalą ißmintingay atliekti, tas randa paláimôs; ir *geray tam, kursai Ponu Diewu nusitik. * Ps. 2, 12. Ps. 146, 5. Jer. 17, 7.

21. Protings žmogus gárbinams yra per ißmintingą wyrą, ir meilingi kalbēsei geray mokin.

22. Ißmintis yra gywas ßulinys tam, kursai ję tur; bet pamokinimas durnûjû yra paikyste.

23. Ißmintinga ßirdis kalba kytrey, ir geray mokin.

24. *Žodzei meilingojo yra medaus sywas, palinksmin ßirdį ir gaiwin kaulus. * P. 12, 25.

25. Kitam *patinka koksai kélias, bet jo pabaiga ateit ant smerties.
* P. 14, 12.

26. Kits *ateit į didę bēdą per sawo patiēs burną. *2 Zom. 1, 16.

27. Piktas zmogus kása negandą, ir jo burnoj déga ugnis.

28. Nelabas zmogus kél waidą, ir apkalbētojis kunigaikßczus daro nesandoringus.

29. Nelabas (zmogus) pagundo sawo ártimą, ir wéda jį negeru keliu.

30. *Akimis sawo mojąsis nieką gérą ne mislij, ir lupomis zénklinąsis ißpildo piktą.
*P. 6, 13. P. 10, 10.

31. *Zili plaukai yra garbēs wainikas tiems, kurie teisybēs keliu randami. *P. 20, 29. Ißm. 4, 9.

32. Kantrusis yra gerésnis uz driutąjį, ir sawo ßirdį waldyt galįsis (yra gerésnis) ne kaip tas, kurs miestus pérgal.

33. Burta metama yra į prieglobstį; bet půla, kaip Pons Diews nor.

17. Pérskyrimas.

Apie nereikalingą Barni bey Suſiwaidijimą.

1. *Sausas kąsnis, kuriůmi pasikakdini, gerésnis yra, ne kaip namai pilni pamußtůjů galwijů su barniu. *P. 15, 16. 17.

2. *Ißmintings tarnas ponawos ant tinginiů kudikiů (sawo Pono), ir tarp broliů ißdalys tēwißkę.
*Zir. 10, 28.

3. Kaipo *ugnis sidábrą, ir pécius áuksą, taipo mēgin Pons Diews ßirdis. *Zak. 13, 9.

4. Piktasis klauso piktů burnů, ir newiernàsis rods klauso ißkadingů liezuwjů.

5. *Wargdienį apjůkiąsis, tas ißpeikia jo sutwertojį; ir jo ißkada pasidzaugiąsis, tas n' ißliks nekorawotas. *P. 14, 31.

6. *Senůjů wainikas yra waikůwaikai, ir waiků †garbe yra jů tēwai. *Ps. 128, 6. †Tob. 7, 7.

7. Ne pritinka durnamjam apie didzus dáiktus kalbēti; jů mazjaus kunigaikßczui, kad mielay melůja.

8. Kas ką gal dowanoti, tam tai yra kaip brangus zibąs akmenaitis; kur jisai tikt nusikreipja, cze jis per ißmintingą yra laikomas.

9. Kas griekus dengia, tas daro prietelystę; bet kurs (nedengdams) atkartoja, tas *ardo kunigaikßczů sandorą. *P. 16, 28.

10. Pabarims daugiaus gandin ißmintingąjį, kaip ßimts můßiů durnąjį.

11. Gailus zmogus jēßko ißkádôs daryti, bet smarkus angels jį uzklups.

12. Geriaus yra meßką sutikti, kurei waikai yra ißplēßti, kaip durnąjį jo durnystēje.

13. Kursai uz *gérą piktą atdůst, nů to †namů piktums ne liáusis.
*1 Tess. 5, 15. †Zir. 23, 12.

14. Kas waidą kélia, lygus yra tam, kurs wandenims pylimą atplēßia. Liáukis nů waido, pirmneng tu į tą butumbei įmaißytas!

15. Kas piktąjį téisin, ir téisująjį prazudo, tůdu abudu Ponui Diewui nekenczamu.

16. Kam dér durnamjam pinigai rankoje ißmintiēs pirkti, ir taczaus durnu ēsanczam?

17. Prietelius myl wisados, ir brolis *bēdoje pazįstamas.
*Zir. 12, 8. 9.

18. Tas netikęs, kurs *ranką důdams ką pazad, ir laidůja uz sawo ártimą. *P. 6, 1. P. 11, 15.

19. Kurs barnį myl, tas myl griekus; ir sawo wartus *aukßtay pakeliąsis jēßko nepaláimôs.
*Zir. 3, 29.

20. Pérkreipta ßirdis nieko géro ne randa, ir perkreiptôs burnôs ēsąsis į bēdą įpuls.

21. Kas *durną pagimdo, tas tur raudojimą; ir durnojo tēwas ne tur dzaugsmo. *P. 15, 20. P. 17, 25.

22. *Linksma ßirdis padáro gywastį linksmą; bet †smutnas umas ißdzůwin káulus.
*P. 15, 13. 15. †Zir. 30, 25.

23. Diewo=nesibijąsis mielay ima dowanů *slapczey, kad †pérkreiptu prowôs teisybę.
*P. 28, 16. †P. 21, 14. Jez. 10, 2.

24. *Protingas elgiasi ißmintingay, ir durnas sawo akis ßen ir ten kreipja. *Mok. 2, 14. P. 8, 1.

25. Neißmintingas sunus yra sawo tēwo gedējims ir raudojims sawo motinôs, kuri jį pagimde.

26. Ne gér yra teisuji lupti, (ney) kunigaikßti mußti, teisey wáldantiji.

27. *Ißmintingasis waldo sawo burną, ir protingas wyrs yra brangi dußia. *Jok. 1, 19.

28. Kad durnasis tylētu, jis taipo=jau per *ißmintingą butu laikomas, ir per protingą, kad burną laikytu. *Job. 13, 5.

18. Pérskyrimas.

Apie Atskyrimą gerû Prietelû.

1. Kursai atsiskiria, tas jēßko, ko jis užsigeidž, ir stėngiasi prieß tą wisą, kas gér yra.

2. Durnasis ne pamēgst ißminczę, bet tûmi, kas jo ßirdije yra.

3. Kur Diewo=nesibijąsis nueit, czę randas paniekinimas bey gēda su ąpjûku.

4. Zodzei žmogaus ßirdije yra kaip gilus wandů, ir wersme ißmintiês yra pilna srowe.

5. Ne gér yra *žmogaus Diewo=nesibijanczojo atboti, kad prowa teisiûjû butu pérkreipta. *5 Moiž. 1, 17.

6. Lupos durnojo atneß waidą, ir jo burna jēßko múßiû.

7. Burna durnojo saw paczam *ißkadôs dáro, ir jo lupos gáudo jo patiês dußią. *2 Zom. 1, 16.

8. *Zodzei apkalbētojo yra múßei, ir pérejt žmogaus ßirdi. *P. 26, 22. Ps. 55, 22. Jer. 9, 8. Zir. 28, 21.

9. Kas sawo darbûse *ting, tas yra brolis to, kurs sawo turtą ißgaißin. *P. 10, 4.

10. Pono Diewo *wardas yra driuta pilis; teisusis bēga prie to, ir yra apsaugojamas. *Ps. 20, 2. Ps. 61, 4.

11. *Lobis bagotojo yra jam kaip twirtas miestas, ir kaip áukßtas muras aplink ji. *P. 10, 15.

12. Kad *kas tur sugaißti, tay jo ßirdis pirm pasipucza, ir pirm=neng kas i garbę ißkeliams, tay jis tur ką kentēti. *P. 15, 33. P. 16, 19.

13. Kad kas atsako, pirm jis dar ne girdējęs, tam tai yra durnyste ir gēda.

14. Linksmôs ßirdiês ēsąsis, tas sawę žino sawo bēdoje rámdit; bet kad *ßirdis nusimena, kas tai gal ißkęsti? *P. 15, 13.

15. Ißmintinga ßirdis žino protingay elgtisi, ir ißmintingieji mielay klauso, kitus protingay pasielgiant.

16. Zmogaus dowanos jam wietą daro, ir wéda po akiû didžûjû ponû.

17. Teisusis yra pirmasis prowoj; bet kad jo artimas ateit, tay tirdinēk, kas teisu!

18. Burta *nutildo barni, ir pérskir sylingûsius. *P. 16, 33.

19. Brolis ipykintas driuczaus laiko, ne kaip driutas miestas; ir barnis driuczaus laiko, ne kaip užkaißtis paloczaus.

20. Wyrui bus užmokēta, kaip jo burna kalbējusi; ir bus *pasotintas iß waisiaus sawo lupû. *P. 13, 2.

21. *Smertis ir gywastis yra liežuwjo wáleje; kurs ji myl, tas jo waisiaus wálgis. *P. 13, 3.

22. Kas saw *wenczawonês=moteri randa, tas randa ko géro, ir pasimēgimą iß Pono Diewo. *P. 19, 14. P. 31, 10.

23. Wargdienys kalba be=melsdams, bagotasis atsako staczey.

24. Wiernas *prietelius daugiaus myl ir driuczaus pristoja, ne kaip brolis. *P. 27, 10.

19. Pérskyrimas.

Apie Paniekinimą Pawargēliû, ir Nuwaldimą Kerßto.

1. *Wargdienys nobažnay pasielgiąsis yra gerésnis, ne kaip piktasis sawo lupomis, kurs taczaus paiks yra. *P. 28, 6.

2. Kur ne protingay pasielgiama, czę ne geray désstis, ir greits ēsąsis sawo kojomis padáro ißkádôs.

3. Durnyste žmogaus pérkreipja jo kélią, kad jo ßirdis prieß Poną Diewą siaucž.

4. *Lobis padaro daug prieteliû, bet pawargelis nů sawo prieteliû prastojamas. *P. 14, 20.

5. *Neteisus liudininks n' ißliekti nekorawotas, ir drąsey melus kalbąsis ne ißbēgs. *P. 24. 28. 5 Moiž. 19, 18.

6. Daug láukia kunigaikßczo, ir wisi yra prietelei dowanû důdanczojo.

7. *Wargdieni nekencž wisi jo brolei, irgi jo prietelei atsitolin nů jo;

ir kas ant zodzû nusitikēs, tam nieks bus isz tû. * p. 14, 20.

8. Iszmintingas ēsąsis myl sawo gywasti, ir protingasis randa géro.

9. * Neteisus liudininks n' iszliks nekorawotas, ir drąsey melus kalbąsis prapuls. * p. 21, 28.

10. Durnamui ne tinka gerû dienû turēti; jů maziaus bernui, ant kunigaikszczû ponawoti.

11. Kantrus ēsąsis, tas iszmintingas zmogus yra, ir tai jam yra garbe, kad jis mok dētisi, buk newiezlibystę ne girdis.

12. Karáliaus * nemalone yra kaip rēkims jáuno liúto, bet jo malone yra kaip rasa ant zolês. * p. 20, 2. p. 16, 14.

13. * Neprotingas sunus yra sawo tēwo szirdiês bēda, ir waidininke moteriszke yra nesiliaująs warwējimas. * p. 15, 20.

14. Namus ir lobi isz gimdytojû i dalyką gaunam, bet * iszmintinga moteriszke ateit nů Pono Diewo. * p. 18, 22.

15. Tingējimas atnesz miegą, ir * pateikianti duszia bádą kentēs. * p. 10, 4.

16. Kas (Diewo) * prisákimą pildo, tas apsaugoja sawo gywasti; bet kas jo (Diewo) kélią paniekin, tas numirs. * Luk. 10, 28.

17. Kas * pawargusiojo pasigail, tas pazyczij Ponui Diewui, ir tas jam wēl gérą atpildis. * Ps. 112, 5. 9. Matt. 10, 42. Luk. 6, 38.

18. Bausk sawo sunų, kol nusitikējimo dar yra; bet te ne apsiima tawo duszia ji nuzawint!

19. Nēsa didis ikerszijimas dáro iszkádą; todēl paléisk ji, tay gali ji daugiaus bausti.

20. Klausyk parodôs, ir priimk pamókslą, kad tu potam iszmintingas pastotumbei!

21. Daug * yra padumojimû wyro szirdije, bet rodas Pono Diewo pasiliekti. * p. 16, 1. Jer. 10, 23.

22. Zmogus mēgstasi geradējystę padáręs; ir pawargelis yra gerésnis ne kaip melagis.

23. * Pono Diewo báime paskubin iszgánimą, ir pasiliks pasotiıta, kad neyjokia bēda ję n' uzeis. * p. 11, 19.

24. * Tinginys paslēpja sawo ránką pûde, ir ję wēl ne prilenk prie burnôs. * p. 26, 15.

25. Jey * isztinki apjůkiantiji, tay paikasis protingas pastoja; jey mokinams iszmintingas, tay jis protingu pastoja. * p. 21, 11.

26. Kas * tēwą iszpústij, ir motiną prawáro, tas yra gēdingas ir prakéiktas sunus. * Sir. 3, 10.

27. Liáukis sunau, to mokinimo klausyti, kursai atkreipj nů protingojo pamokslo!

28. Piktas liudininkas jůkiasi prowôs; ir Diewo-nesibijanczûjû burna prarija neteisybę.

29. Apjůktojams yra korawones pagatáwitos, ir múszei ant durnojo nugarôs.

20. Pérskyrimas.

Pagraudénimas Apsirijimą ir Girtáwimą wéngti.

1. Wynas * dáro nelabus zmones, ir driutas gerims daro pasiutusius; kurs tůmi pamēgsta, tas niekadós ne pastos iszmintingas. * p. 31, 5.

2. * Gandinimas karáliaus yra kaip rēkims jáuno liúto; kurs ji ipykin, tas susigrieszij priesz sawo gywasti. * p. 16, 14.

3. Tai yra wyrui garbe, nů wáido atsitolintis; bet kurie rods waidijas, tie wisi netikę.

4. Dēl szalczo tinginys ne nor árti, todēl jis per darbimeti tur ubagauti, ir nieką ne gáuti.

5. Padumojimas szirdije wyro yra kaip * gili wándens; bet iszmintingas gal suprasti, ką jisai dumoja. * p. 18, 4.

6. Daug zmoniû yra giriami kaip geri; bet kas gal rasti wieną tikray gérą ēsanti?

7. Teisusis, nobaznystēje sawo pasielgiąs, * to waikams geray pasisekssis po jo. * Ps. 112, 2.

8. Karálius, ant krásês sēdis suditi, iszgaiszin wisą piktenybę sawo akimis.

9. Kas gal sakyti: * asz esmi czystas sawo szirdije, ir wálnas nů sawo griekû? * 1 Kar. 8, 46. Mok. 7, 21. Job. 14, 1. 1 Jon. 1, 8.

10. Dwejopas * swartis ir saikas, abejeip Ponui Diewui yra n' apkenczama. * 3 Moiz. 19, 36.

11. Taipjau * jaunikáitis yra pažįstams sawo elgimůse, bau jisai geru ir wiernu pastósęs. * P. 22, 6.

12. Ausi girdinczę ir áki mátanczę, abi padáro Pons Diews.

13. Ne mylēk * miegą, kad tu ne pawargtumbei; důk sawo akims budrioms buti, tay tu pilnay důnôs turēsi. * P. 6, 10.

14. „Pikta, pikta," sakoma, kada tai be=turim; bet kad jau niera, tada tai giriama.

15. Yra (brangus daikts) áuksas ir daugumas žemczugů, bet išmintinga burna yra toli brangésne už žemczugus.

16. Imk * tam jo rubą, kurs už kitą laidůja; ir pantik jį nepažįstamo dēley! * P. 27, 13.

17. * Pawogta důna kožnam skani, bet potam jam burna pilna bus akmenáiczů. * P. 9, 17.

18. * Susirodijimai pasiliekt, kad protingay yra sudumoti; ir † kárą reik su protu kélti. * P. 15, 22. † P. 24, 6.

19. * Ne turēk nieko darbo su tůmi, kurs paslēptines daro žinomas, ir su † apkalbētoju bey su newierna burna! * P. 11, 13. † P. 17, 4.

20. Kurs * sawo tēwui bey motinai kéikia, to žwáke išgés widuj tamsybês. * 2 Moiz. 21, 17. f.

21. Tēwiške, kurę kas pirma pergreitay nor igyti, paskuy ne bus péržegnota.

22. Ne tark: „* aš pikto atdůsiu;" lúkurk Pono Diewo, tas tawę gélbēs. * P. 17, 13. P. 24, 29. Rym. 12, 17. 21. 1 Petr. 3, 9.

23. Dwejopas * swáras Ponui Diewui nekenczamas, ir netikras swartis ne gér yra. * P. 10. 3 Moiz. 19, 35. Ez. 45, 10.

24. Kožno keliawimai ateit nů Pono Diewo; kóksai žmogus išmáno sawo kélią?

25. Tai žmogui yra žabángas, pašwentintąji dáiktą blužniti ir potam pážadus jēškoti.

26. Išmintingas karálius prawáro Diewo=nesibijanczůsius, ir prisudij jiems rátą.

27. Žibnycza Pono Diewo yra žmogaus dwáse, ta péreit wisą širdi.

28. Geram ir teisiam buti, apsaugoja karálių, ir * jo (karališkasis) sostas išsilaikos per nobažnystę. * P. 16, 12.

29. Jaunůjů syla yra jů garbe, ir * žili plaukai yra senůjů grožybe. * P. 16, 31.

30. Piktůsius reik drausti su drinta * korawone, ir su tikrais múšeis, kuriů jie jaucza. * P. 10, 13.

21. Pérskyrimas.

Apie Diewo maloningąji Aprupinimą, ir kas Krikšczonims daryti půlas.

1. Karáliaus * širdis yra Pono Diewo rankoje kaip upes; ir jisai tą nulenkia, kur jisai nor. * Ps. 33, 15.

2. * Kožnam régiasi jo kélias tikras ēsąs, bet wiens Pons Diews tiktay patwirtin širdis. * P. 16, 2. Ebr. 13, 9.

3. Geray ir teisey elgtis Ponui Diewui geriaus patinka, ne kaip apiera.

4. * Pasididžůjanczos ákys ir puikus dumas, ir žibnycza piktůjů yra griekas. * Ps. 18, 28.

5. Sudumojimai stropjojo atneš pilnybę, bet perskubrus ēsąsis prištoks.

6. Kas * skárbus renka su melais, tas ne tropis, bey puls į rankas (jo) smerti jēškanczůjů. * P. 10, 2.

7. Diewo=nesibijanczůjů plēšims jůs gandis; nēsa jie ne norējo daryti, kas teisu buwo.

8. Kurs kitu keliu eina, tas yra pérkreipts; bet kurs daro, kas jam paliepta, to darbas yra tikras.

9. * Geriaus yra gywénti kampe ant stogo, kaip su moteriške wáidininke wienam bute kruwoj. * P. 19.

10. Dušia Diewo=nesibijanczojo pikto wélij, ir sawo artimui nieko ne wélij.

11. Kad * apjůktojis korawojams yra, tay paikieji išmintingais pastoja; ir kad išmintingas yra pamokinamas, tay jisai protingu pastoja. * P. 19, 25.

12. Teisusis elgiasi išmintingay prieš Diewo=nesibijanczojo namus,

bet *bedicwjei mislij tikt iszkádą padaryti. * Ps. 35, 20.

13. Kurs sawo ausis użkemsz pawargéliui szaukiant, tas taipjau szauks, ir ne bus iszklausytas.

14. * Paslēpta dowana nutildo pápyki, ir dowana prieglobstije baisų narsą. * 1 Zom. 25, 18.

15. Teisiamjam yra dżaugsmas daryti, kas teisu yra; bet báime piktadējams.

16. Żmogus, nů kélio teisybês paklydęs, pasiliks surinkime numirusiůjů.

17. Kurs *rods lēbauja, tas pristoks; ir kurs wyną bey aliejų myl, tas ne pralobs. * Luk. 15, 13. f.

18. *Diewo-nesibijąsis tur uż teisųji důdams buti, ir apjůktojis uż gerůsius. * P. 11, 8.

19. *Geriaus yra gywénti pustoj żémēje, ne kaip su waidininke ir rúscze moteriszke. * p. 9. P. 25, 24. Zir. 25, 22. f.

20. Namůse iszmintingojo yra meilingas skárbas ir aliejaus, bet paikasis tai pralēbauj.

21. Sekąsis *mielaszirdingystę ir malonę, tas randa gywasti, mielaszirdingystę ir garbę. * Jok. 2. 13.

22. Iszmintingas laim miestą macniůjů, ir pérgal jů maci per jů nesisaugojimą.

23. Kas sawo burną ir liežuwi apsaugoj, tas * apsergti sawo dwásę nů tużbôs. * P. 13, 3.

24. Kas puikus ir perdrąsus yra, tas nelabas żmogus wadinamas, kurs kerszte puikystę iszrodo.

25. *Tinginys numirszta besiwélidams, nēsa jo rankos nieko ne nor dirbti. * P. 13, 4.

26. Jis wélij kas-dien, bet teisusis důst ir ne użgin.

27. *Diewo-nesibijanczůjů apiera yra n' apykanta, nēsa griekůse apierawojama. * P. 15, 29. Jez. 1, 11. Amos 5, 21.

28. *Melůjąsis liudininks prapuls; bet kursai klauso, tam ir wisados pawélij wēl kalbēti. * P. 19, 5. 9.

29. Diewo-nesibijąsis drąsei elgiasi; bet kurs gérs yra, to kélias iszsilaikysis.

30. Ne gélbt ney iszmintis, ney protas, ney *rodas priesz Poną Diewą. * Ps. 33, 10. 11.

31. Żirgai ant kariáwimo-dienôs yra pagatawijami, bet *laimējimas ateit nů Pono Diewo. * Ps. 144, 10. Ps. 147, 10.

22. Pérskyrimas.

Apie gérą Pagyrimą ir Wardą, kokiu Budu tą aptureti ir gaiszinti gali.

1. Wieżlibas wardas yra brangésnis uż didi bagotumą, ir malone gerésne uż sidabrą ir áuksą.

2. *Bagoti ir pawargēlei tur podraug buti, Pons Diews jůs wisus yra léidęs. * P. 29, 13.

3. Kytrusis iszwyst nepaláimą, ir pasislēpj; beprócżei perdiem eit, ir iszkadą gáuna.

4. Kur kenczama yra Pono Diewo baimēje, czonay yra bagotyste, garbe ir gywastis.

5. Akstinai ir żabángai yra ant kélio pérkreiptůjů; bet kurs nů to atsitolin, tas apsérgti sawo gywasti.

6. Kaip kokſai waiks *prijaukinams, toks jisai pasiliekti ir pasénęs. * P. 20, 11.

7. Bagotasis ponawoja ant pawargēlių, ir kas ilyko, tas yra bérnas to, kurs jam życzijo.

8. Kas neteisybę sēja, tas procę pjáus; ir per rykszte sawo piktenybês prapuls.

9. Gera akis bus pérżegnota, nēsa jisai *důst sawo důnôs wargdieniams. * Jez. 58, 7.

10. Iszwaryk apjůktoji! taip waidas atstos, taip liáujas barnis ir gēda.

11. Kas wierną szirdi ir meilingą kalbą tur, to prietelis yra karálius.

12. Akys Pono Diewo apsérgti gérą parodą, bet żodżus apjůktojo jisai pérkreipj.

13. *Tinginys sako: yra liútas lauke, rasi asz buczau pasmáugtas ant ulyczôs. * P. 26, 13.

14. Kékszês burna yra *gili důbe; kuriam Pons Diews nemalonus, tas i tą ipůla. * P. 2, 16. P. 5, 3. 7, 5. 23, 27.

15. Netikums yra waiko szirdije, bet pabaudimo rykszte tą teli isz jo prawarys.

16. * Kurs pawargusiamjam neteisybę daro, kad sawo lobi plátintu, tas ir bagotam dů̄s, ir priſtoks.
* P. 14, 31.

17. * Prilenkk sawo ausis, ir klausyk zodzus iſzmintingůjů, ir priimk į ſzirdį mano pamokslą! * P. 5, 1.

18. Nēsa tai taw miela bus, jey tu tus (zodzus) pas sawę palaikysi; ir wisi (kiti su tawim) per tawo burną naudôs turēs;

19. Kad įdant tawo * nuſitikējims butu ant Pono Diewo; aſz taw to kas-dien turiu priminti, taw ant géro. * Pſ. 71, 5.

20. Ar aſz taw tai ne túlą kartą ney raſzyte paraſziau taw pamokslą důdams ir tawę pamokindams?

21. Kad aſz taw paródiczau tikrą dawádą tiesôs, kad tu tikray atsakyti galētumbei tiems, kurie tawę siuncza?

22. Ne * apiplēſzk wargdienį, kaczeig jiſai pawarges yra; ir ne pamink bēdnąjį wartůſe! * P. 16.

23. Nēſa Pons Diews jů bylą iſzjeſzkos, ir pamis jůs paminanczůſius.

24. Ne buk draugas * rúſtojo wyro, ir ne turēk draugystę ſu dúkuſiu wyru! * P. 29, 22.

25. Tu jo kélią iſzmoktumbei, ir sawo duſziai papiktinimą gáutumbei.

26. Ne buk prie tů draugas, kurie * sawo ranką użſtato, ir uż skolą laidůja! * P. 11, 15. 17, 18.

27. Nēs jey tu ne turi, kůmi użmokēti, tay taw ir tawo pátalus po tawim atims.

28. Ne * waryk atbulyn pirmůſius rubeżius, kurius tawo tēwai padárę yra!
* P. 23, 10. 5 Moiż. 27, 17. Job. 24, 2. Oż. 5, 10.

29. Jey tu regi * kokį wyrą nepateikianti sawo darbůſe, tas po akimis karáliů ſtowēs, ir ne po akimis praſtůjů ſtowēs. * 1 Moiż. 39, 3.

23. Pérſkyrimas.

Apie miernąjį Priemimą Wálgio bey Gerimo.

1. Kad tu * ſēdi ir wálgai ſu kokiu wieſzpatimi, tay dabokis, kokį tu po sawo akiů turi, * Zir. 31, 12.

2. Ir pridēk peilį prie sawo gerklês, jey nori gywas iſzlikti.

3. Ne wélikis jo walgio, nēs tai ne wierna důna yra.

4. Neſiprocawok pralobti, ir liáukis nů sawo klaſtů!

5. Ne důk sawo akį tén-linkay żiurēti, kas taw ne gal tekti; nēſa toktai saw padaro ſparnus, kaip erélis, ir lékia dangun.

6. Ne walgik * důnôs pas pawydinti, ir ne wélikis saw jo walgio! * Zir. 14, 10.

7. Nēſa jiſai widuj yra kaip (kokia) deiwe, jis ſako: „wálgik ir gérk!" ir jo ſzirdis taczaus niera ſu tawimi.

8. Sawo kąſnius, kurius tu walgei, turi iſzwémti, ir sawo meilingus zodzus turi praraſti.

9. * Ne kalbēk durnamjam bekláuſant! nēſa jiſai paniekin iſzmintį tawo kalbôs. * P. 9, 8.

10. Ne * pamaʒik pirmůſius rubeżius, ir ne eik ant ſiratů dirwôs! * P. 22, 28. f.

11. Nēs jů iſzgelbētojis yra macnus, tas jů bylą prieſz tawę iſzbylinēs.

12. Prilenkk sawo ſzirdį ant pamokinimo, ir sawo ausis ant iſzmintingôs kalbôs!

13. Ne * paliáuk waiką bauſti; nēſa jey tu jį ſu rykſzte plakſi, tay ne reiks jį żawinti.
* P. 13, 24. Zir. 30, 1. f.

14. Tu plakį jį ſu * rykſzte, ale tu iſzwálniji jo duſzią iſz péklôs. * P. 22, 15.

15. Mano ſunau, * jey tu iſzmintings esi, tay ir dzaugiaſi mano ſzirdis, * P. 27, 11.

16. Ir mano inkſtai yra linkſmi, kad tawo lupos kalba, kas tieſa yra.

17. Tawo * ſzirdis te ne klauſo grieſznůjů; bet kas-dien buk Pono Diewo báimēje. * P. 24, 1. f.

18. Nēſa tai potam taw geray bus, ir tawo * laukimas ne wilios. * P. 24, 14.

19. Klausyk, mano ſunau, ir buk iſzmintingas, ir laikyk sawo ſzirdį į kélią!

20. * Ne buk tarp girtokliů ir lebáuninků! * Luk. 21, 34.

21. Nēſa girtoklei ir * lebáuninkai pawargſta, ir miegalius tur ſudriſkuſeis rubais wilkēti. * Luk. 15, 13. 14.

22. Klausyk * sawo tēwui, kuriam tu gimei; ir ne paniekik sawo motiną, kad ji pasęs! * p. 1, 8.
23. * Pirkk teisybę, ir ne pardůk ję, iszminti, pamokslą ir protą. * p. 4, 7.
24. * Tēws teisiojo dzaugiasi, ir kuriam iszmintingas gimęs, linksmas yra isz to. * p. 10, 1.
25. Tawo tēws ir tawo motina te dzaugiasi, ir testow linksma, kuri tawę pagimde.
26. Důk man, mano sunau, * sawo szirdi, ir te pamegsta tawo ákys mano keliais! * Joz. 24, 23.
27. Nēsa * kékszė yra gili důbe, ir wenczawonystēs-perzengtoji yra anksztà důbe. * p. 22, 14.
28. Priegtam ji ir * tykoj kaip razbáininks, ir drąsiůsius tarp zmoniů ji prie sawęs suwadina. * p. 7, 12.
29. Kur yra bēda? kur ápmaudas? kur waidas? kur raudojimas? kur yra ronos be prieżasties? kur yra raudonos ákys?
30. Butent, * kur pas wyną sēdzama, kur ateinama iszgérti, kas ipilta yra. * Jez. 5, 11. 22.
31. Ne ziurēk i wyną, kad tas taip raudons yra ir stikle taip grazus pasirodo; jis lengway nuslenk,
32. Bet paskuy jis ikánda kaip zaltys, ir izeidz kaip angis.
33. Tay tawo ákys dabosis ant kitů moteriů, ir tawo szirdis pérkreiptus dáiktus kalbēs,
34. Ir busi, kaip widuje juriů miegąsis, ir kaip miegąsis wirszuj ant másto.
35. „Jie muszia manę, bet man ne skaust; jie bubija manę, bet asz tai ne jauczu. * Kadagi asz pabusiu, kad tai daugiaus daryczau?" * Jez. 56, 12.

24. Pérskyrimas.

Apie Kantrumą ir apie Sandorystę.

1. Ne klausyk * piktů zmoniů, ir ne wélikis pas jůs buti. * p. 1, 10. 23, 17. Ps. 1, 1. 2.
2. Nēsa jů szirdis troksztà iszkadôs, ir ju * lupos rodij i nepaláimą. * Ps. 10, 7.
3. Per iszminti namai yra budawojami, ir su protu iszlaikomi.
4. Per iszmintingą ukio waldimą * kamáros prisipildo wisokia brangiáusia ir meilingiáusia bagotyste. * p. 3, 10. 8, 21. 21, 20. Ps. 144, 13.
5. Iszmintings wyrs yra macnus, ir * protingas wyrs yra galis syloje. * p. 21, 22.
6. Nēs su * roda reik kariáuti; ir kur † daug rodininků yra, czonay yra paláima. * p. 20, 18. † p. 11, 14. 15, 22.
7. Iszmintis yra durnamjam perauksztà, jis ne drysta sawo burną atwérti wartůse.
8. Kas saw paczam iszkádą padáro, tas wertay yra wadinams piktcząusias smirdas.
9. Durnojo sudumojimai yra griekas, ir apjůktojis zmonēms yra nekenczamas.
10. Tas ne driuts yra, kurs bēdoje ne stiprinas.
11. Iszgélbēk * tus, kurius nor (nekaltay) zawinti, ir ne atsitráukkis nů tů, kurius nor smáugti. * Job. 29, 12. Ps. 82, 4.
12. Jey tu sakai: „sztay, mes tai n' iszmanom;" ar ne mislìji, kad tas, * kurs szirdis pazist, tai suprantąs? ir kurs ant duszių daboja, tai pazistąs, ir † atdůdąs zmogui pagal jo pelną? * 1 Zom. 16, 7. † Ps. 62, 13.
13. Wálgik, mano sunau, medaus, nēs tai gér yra; ir medaus sywas saldus yra tawo kakle.
14. Taipo mokinkis iszminti sawo duszìai. Kad tu ję randi, tay potam geray seksis, ir tawo * tikējims ne bus noprosnas. * p. 23, 18.
15. Ne tykok, * kaip Diewo-nesibijąsis, namů teisiojo, neygi ne ardyk jo pakáju! * Ps. 10, 9.
16. Nēsa teisusis * půla septynis kartus, ir wēl atsikel; bet † Diewonesibijantieji nugrimsta bēdoj. * p. 11, 28. Job. 5, 19. Ps. 34, 20. Ps. 37, 24. Mik. 7, 8. † Ps. 9, 4.
17. Nesidzaugkis isz půlimo sawo neprieteliaus, ir tawo szirdis te nesilinksmina isz jo bēdôs;
18. Pons Diews tai regētu, ir jam negeray patiktu, ir sawo kerksztą nů jo atimtu.
19. Ne * supykk ant piktůjů, ir ne pawydēk Diewo-nesibijantiemsiems! * Ps. 37, 1. Ps. 73, 3.

20. Nēsa piktasis nieko ne tur susi láukti, ir *žibnyczia nelabûjû išgés. * P. 13, 9.
21. Mano sunau, * bijokis Pono Diewo ir karáliaus, ir ne maišykis tarp maištą darancžûjû! * 1 Petr. 2, 17.
22. Nēsa jû nepaláima umay rasis, ir kas žino, kada abejû bēda ateit?
23. Ir tai ateit nů išmintingûjû: ar * šokio ar tokio žmogaus daboti sude, ne gér yra. * 3 Moiž. 19, 15.
24. Kas Diewo=nesibijanczamjam sako: „tu esi géras," tam kéikia žmones, ir žmones jo nekencž.
25. Bet kurie pabar, tie geray patinka, ir ateit bagota žegnone ant jû.
26. Tikras atsakimas yra kaip meilingas buczawimas.
27. Atlikk lauke sawo dárbus, ir įgywénk sawo dirwą; potam budawok sawo namus!
28. Ne buk * liudininku be priežastiês prieš sawo ártimą, ir ne priwiliok su sawo burna. * P. 19, 5.
29. * Ne tark: „kaip man daro, taip aš wēl darysiu, ir kožnam jo darbą atlygisiu. * Sir. 28, 1.
30. Aš praējau dirwą tinginio, ir wynyczą durnojo;
31. Ir štay, cze buwo wienos dilgynes ant jôs, ir wienos usnys, ir muras buwo pargriuwęs.
32. Aš tai památęs saw į širdį dējau, ir padabojau, ir pasimokinausi iš to.
33. Tu * nori mažumą miegoti ir mažumą snáusti, ir mažumą rankas suglausti, kad ilsētumbeis;
* P. 6, 9—11.
34. Bet taw * ateis tawo pawargimas kaip keleiwis, ir tawo † pristokojimas kaip šarwûtas wyras.
* P. 28, 19. † P. 6, 11.

25. Pérskyrimas.

Garbe ir Szlowe, kaip Išmintiês Alga, kuriam pûlanti.

1. Szitie yra taipjau priežodžei Salomono, kurius pridējo wyrai Iskijo, karáliaus Juda.
2. Tai garbe Ponui Diewui yra, koki dáiktą paslēpti; bet karáliû garbe yra, koki dáiktą ištárditi.
3. Dangus yra áukštas, ir žéme gili; bet karáliû širdis ne ištárdoma yra.
4. Atskirk putą nů sidábro, tay iš to bus czystas rykas.
5. Atskirk piktenybę nů karáliaus, tay * jo sostas per teisybę bus patwirtintas. * P. 16, 12. P. 29, 14.
6. Ne puikawok po akiû karáliaus, ir ne stowēk ant wietôs didžûjû!
7. Nēs geriaus taw yra, kad taw sákoma: „* stowēk cze aukštay," kaip kad tu po akiû kunigaikšczo butumbei pažémintas, kad tawo ákys tur toktai regēti.
* Luk. 14, 8.
8. Ne pradēk tůjaus susiwaiditi; nēs ką tu potam weiksi sawo ártimą išdarkęs?
9. Persižinok sawo bylą su sawo artimu, ir ne daryk žinomą swétimo paslēptinę,
10. Kad taw tai ne padyiwitu kits tai girdedams, ir tawo pikta paskalba niekados nesiliautus.
11. * Zodis tikru czēsu kalbētas yra kaip áukso obolei sidabriniûse bliudůse. * P. 15, 23.
12. Kas išmintingąjį * pamokin, jam paklausanti, tai yra kaip áuksina priekakte ir áuksina apikakle.
* Ps. 141, 5.
13. Kaip sniego šaltis czēse darbimeczo, taip yra wiernas * pásłas tam, kurs jį siunte, ir gaiwin sawo pono dušią. * P. 13, 17.
14. Kas daug žadējęs, ir tai n' išpildo, tas yra, kaip * débesys ir wējas be lytaus. * 2 Petr. 2, 17.
15. Per kantrumą kunigaikštis suderinams yra, ir * lengwas liežuwis pamankštin kietumą. * P. 15, 1.
16. Medaus radęs walgik to iki pakankant; kad ne perdaug wálgitumbei ir išwémtumbei.
17. Attráukk sawo koją nů namû sawo ártimo, jis tawimi nusibostu, ir tawę n' apkéstu.
18. Kalbąsis * prieš sawo ártimą neteisaus liudimo, tas yra ragotine, kárdas ir aštri strēla.
* P. 19, 5. P. 24, 28.
19. Nusitikējimas papeiktojo czēse bēdôs yra kaip išpuwusi dantis ir slystanti koja.
20. Kurs nelábai širdžei giesmes giest, tai yra kaip suplyšęs rubas žiemoj, ir rugpywe ant kreidôs.

21. Jey *alkśta tawo nepriételius, tay walgidik ji důna; jey jis trokšta, girdik ji wandeniu;
* 2 Moiz. 23, 4. 5. 2 Kar. 6, 22. Matt. 5, 44. Rym. 12, 20.

22. *Tay tu žarijas ant jo galwôs užkráusi, ir Pons Diews taw atpildis.

23. Sziáur-wējis atgabéna wētrą, ir slapczey kalbąsis liežuwis susirauküsi wéidą daro.

24. *Geriaus yra kampe ant stogo sēdēti, kaip su moteriške waidininke wienam bute kruwoje. * P. 27, 15.

25. Gérs pagyrimas iš tolimû žémjû yra kaip šálts wandů ištroškusei dušiai.

26. Teisusis, po akiû Diewo-nesibijanczojo půląs, yra kaip drumstus šulinys ir pagadinta wersme.

27. Kurs perdaug medaus wálgo, tai ne gér yra, ir *kurs sunkius dáiktus iššjēško, tam tai persunku. * Sir. 3, 22.

28. Wyrs sawo dwásę nuwaldyti ne gelis yra kaip atwiras miestas be murû.

26. Pérskyrimas.

Kokie žmones neykokids Garbēs ne wertl.

1. Kaip sniegas wasarôs czēse ir lytus per darbimeti, taip ne pritinka garbe *n' išmánanczamjam. * P. 8.

2. Kaip paukštis nueit, ir kregždê lékia, taip n' užpelnytas keikimas ne tropij.

3. Žirgui (reik) botágo, ir asilui *brizgilo, ir durnamjam rykštês ant nugarôs. * Ps. 32, 9.

4. Ne atsakyk durnamjam pagal jo durnystę, kad ir tu jam lygus ne pastotumbei.

5. Bet atsakyk durnamjam pagal jo durnystę, kad jisai sawę *ne per išmintingą laikytu. * P. 12. 16.

6. Kas koki reikalą per durną páslą ištaiso, tas yra kaip ráišas kojomis, ir gáuna iškádą.

7. Kaip lůšamjam šokinējimas, taip pritinka durnamjam apie išminti kalbēti.

8. Kas durnamjam *garbę padaro, tiek yra, kaip kada kas brángų akminēli ant gálgiû méta. * P. 1.

9. Kalbesis durnojo burnoje yra kaip erškēczû šaka i girtojo ranką durianti.

10. Gérs mistras dárbą geray padáro; bet kas tikray dárbą nemokanti samdo, tam bus tas pagadintas.

11. Kaip *šů, ką išwēmęs, wēl prarija, taip yra durnas sawo durnystę wēl warąsis. * 2 Petr. 2, 22.

12. Jey tu regi koki, *sawę per *išmintingą laikanti, tay iš netikēlio weikiaus ko géro sulauksi, ne kaip iš tokio. * Rym. 12, 17.

13. Tinginys sako: *yra jáuns liútas ant kélio, ir liútas ant ulyczôs. * P. 22, 13.

14. Tinginys woliojas lowoje, kaip durys zoweckůse.

15. *Tinginys paslep sawo ranką půde, ir sunku jam yra, kad tą prie burnôs wēl prilenktu. * P. 19, 24.

16. Tinginys mislij išmintingésnis ēsąs, už septynis gérą pamokslą mokinanczus.

17. Pirm pradedąs kištis i swétimą barni, tas yra, kaip kurs šuni prie ausiû nutwēręs kibin.

18. Kaip kursai *slapczey strēlomis ir wylyczomis šáudo ir žawin, * Ps. 11, 2.

19. Taip daro newiernas žmogus su sawo artimu, ir sako potam: „aš tikt šútijau."

20. Málkû ne b' ēsant, tay išgésta ugnis, ir kad apkalbētojo niera, tay waidas paliáuja.

21. Kaip *anglys liepsną, ir málka ugni, taip wyrs waidininks waidą daro. * P. 15, 18. Sir. 28, 12.

22. *Žodzei apkalbētojo yra kaip mûšei, ir pereit širdi. * P. 18, 8. Ps. 55, 22.

23. Nůdinga burna ir pikta širdis yra kaip šuke sidabro-puta apträukta.

24. Neprietelius pažistams yra iš sawo kalbôs, kaczeig jis širdije newiernas yra.

25. Kad jis sawo balsą meilingą daro, tay ne wierik jam; nēsa yra septynios bjaurybes jo širdije.

26. Kurs kerštą slepja iškádôs padaryti, to piktenybe po akimis surinkimo bus žinoma daryta.

27. Kurśai *důbę káśa, tas į tą įpuls, ir kurśai akmenį rita, ant to taśai użśiriśis.
*Pſ. 7, 16. Pſ. 9, 16. Mok. 10, 8. Sir. 27, 28. ſ.

28. Newiernas lieźuwis nekencź tą, kurs jį pabar, ir klastojanti burna kélia prapůlimą.

27. Pérskyrimas.

Apie noprósną Paśidiźawimą ir Paśidrąsimą, kaip apie pirmają Dainę Išminti ne priśimokintis, ir apie Išmintiês tulériopą Náudą.

1. Neśigirkis *rytiškôsês dienôs; nēśa tu ne źinai, kas šen-dien gal nuśidůtis. *Jok. 4, 13. 14.

2. Te girie tawę kitśai, ir *ne tawo patiês burna, śwetimaśis, ir ne tawo patiês lupos. *2 Kor. 10, 12.

3. *Akmů yra sunkus, ir źieźdra yra naštą; bet durnojo kerštas yra sunkésnis uź tůdu abudu.
*Sir. 22, 18.

4. Kerštas yra śmarkus dáikts, ir narśas yra śiutims, ir kas gal prieš pawydą išśtowēti?

5. Régimas pabarims yra geréśnis uź slaptą méilę.

6. *Mûšei mylincźojo tikray geray dumoja, bet bucźáwimas nekencźancźojo yra plušk iawimas.
*Pſ. 141, 5.

7. Dušią paśotinta śumina ir medaus kori, bet išalkuśei dušiai ir, kas kartu, yra śaldu.

8. Kaip paukštis nů śawo liźdo atśtojąs, taip yra tas, kurs iš śawo (šluźmôs) wietôs atśtoja.

9. Szirdis dźaugiaśi iš mośtiês ir rukimû, bet prietelius yra meilingas dēl dušiôs pamokinimo.

10. Sawo prietelių ir śawo tēwo prietelių ne praśtok, ir ne *eik į śawo brolio namus, kad taw pik-tay nuśidůśt; nēs wiernas † kaimyns arti ēśąs geréśnis yra uź broli toli ēśanti. *P. 14, 20. Sir. 41, 24. †Pam. 18, 24.

11. Buk *išmintings, mano śunau, tay dźaugiaśi mano širdis, tay aš atśakyśiu manę išdarkancźamjam. *P. 23, 15.

12. *Kytraśis išwyśta nepaláimą, ir paśislep; bet paikieji perdiem eit, ir kencźa iškádą. *P. 21, 29. 22, 3.

13. Atimk *tam jo rubą, kurs uź kitą laidůja, ir išpantik jį dēl śwetimûjû. *P. 20, 16

14. Kurs śawo ártimą pilnu balśu źegnoja, ir ankśti kélias, tai jam į keikimą bus prirokůta.

15. Moteriške *waidininke ir warwējimas nepaliaująs, kad didey lyja, mandagey śu kits-kitu śulyginami.
*P. 19, 13. 25, 24.

16. Kurs ję abśtábdo, tas śtabdo wēją, ir nor aliejų ranka nutwérti.

17. Peilis peilį pagalánda, ir wiens wyrs kitą.

18. Kas śawo pygû-médį apśaugoj, tas wálgo waiśiaus nů to; ir kurs śawo poną apśérgti, tas pagarbinams yra.

19. Kaip šešēlis wandenije prieš wéidą, taipo wieno źmogaus širdis prieš kitą yra.

20. Pekla ir prápultis niekados ne pilna paśtoja, taip ir *źmoniû ákys ne paśotinamos yra.
*Sir. 14, 9. Mok. 1, 8.

21. Wyrs per burną giriancźojo yra mēginamas, *kaip śidábras tirpimo-půde ir áukśas pécźuje.
*Pſ. 12, 7.

22. Kad tu durnaji į pēśtą śugrúśtumbei kaip kropas śu grustuwe, tacźaus jo durnums nů jo ne atśtotu.

23. Ant śawo awjû dabok, ir priśirúpink śawo kaimēnês.

24. *Nēs *lobis ne amźinay patenka, ney (karaliû) wainikas ne paślliekti wiśados. *1 Tim. 6, 7. 17.

25. Szēns (kaip tiktay) išdygo, ir po akiû źole yra, tay ir źole ant kalnû renkama yra.

26. Erycźei tawę dengia, ir oźei důśt taw dirwo-pinigus.

27. Tu ožkû-pieno gana turi walgiui śawo namiškiams, ir penukšlui śawo tarnaitems.

28. Pérskyrimas.

Apie antraję Dáinę Išmintiês, apie negerą Sąźinę, jôs Budą, Pradźą ir Liekarśtwą prieš tą.

1. Diewo-neśibijąśis *bēga, ir nieks jį ne weja; bet † teiśuśis yra drąśus, kaip jáuns liútas.
*3 Moiź. 26, 36. † P. 14, 32. 30, 30.

2. Dēl źemês griekû randaśi daug perśimainimû kunigaikštyśćû, bet dēl źmoniû išmintingûjû ir išmanancźûjû jos ilgay paśiliekti.

3. Wyrs ubagas, pawargelius spaudžąs, yra lygus amarams, jáunąji waisių pagadinantiemsiems.

4. Kurie Diewo prisákimus prastoja, tie giria Diewo-nesibijantiji; bet kurie tus pildo, pykšta ant jû.

5. Nelabi žmones ne daboja ant teisybês; bet kurie Pono Diewo bijosi, ant wisko daboja.

6. *Gerésnis yra wargdienys nobažnay elgiąsis už bagotąji nešwentais keliais einanti. * p. 19, 1.

7. Kursai prisákimus pilnawoja, tas yra išmintings kudikis; bet kursai lebáuninkus péna, tas apgēdin sawo tēwą.

8. Kursai sawo náudą daugsin palúkanomis ir branginimu, tasai tai renka pawarguliems ant naudôs.

9. Kursai sawo ausi atkreipį klausyti Diewo prisákimû, *to malda yra bjaurybe. * p. 21, 27.

10. Kursai gerûsius išwadžoja ant pikto kélio, tas į sawo dûbę įpuls; bet gerieji gérą gáus.

11. Bagotas dingosi išmintings ēsąs; bet protings pawargęs išmáno, koks jisai ēsąs.

12. Kad *teisieji wiršų tur, tay labay geray déstis; bet kad Diewo-nesibijantieji pasigáuna, kitaip werczasi tarp žmoniû. * p. 11, 10. 11. p. 29, 2.

13. Kurs *sawo nusidējimû užsigin, tas ne laimēs; bet kurs tus išsipažista, ir nû jû liáujasi, tas mielaširdingystę igys. * Ps. 32, 3. 1 Jon. 1, 8. 9.

14. Geray tam, kurs wisados prisibijos; bet kietisprandis į bēdą įpuls.

15. Diewo-nesibijąsis ant pawargusiû žmoniû ponawojąs, tas yra liútas rēkiąsis ir péralkusi meška.

16. Kad kunigaikštis be proto yra, tay daug neteisybês nusidûst; bet kurs *godą nekencz, tas ilgay gyws pasiliks. * Jez. 33, 15.

17. Žmogus dušiai ant kraujo neteisybę darąs, tas ne bus išlaikytas, norint jisai ir į péklą nužengtu.

18. Kurs nobažnay elgiasi, tas bus išgélbētas; bet kurs iš tikrojo kélio iškrypsta, tas wienu kartu prapuls.

19. Sawo *dirwą įgywénąsis dûnôs pilnay turēs; bet kurs † tinginys yra, tas gana pawargs. * p. 12, 11. † p. 24, 34.

20. Wiernas wyrs bus labay péržegnotas; bet kurs *skubinas pralobti, tas ne išliks nekalts. * p. 22. p. 20, 21.

21. Ne gér yra, žmogui kokiam be teisybês pasúdit; nēs jisai pikt darytu ir už dûnôs kąsni.

22. Kurs *skubinas pralobti bey pawyd, tas ne žino, kad jam iškada nusidûs. * p. 20. p. 23, 4. 1 Tim. 6 9.

23. Kursai *žmogų pabar, tas potam méilę ras daugiaus ne kaip tas, kurs newiernay šwelnius žodžus kalba. * p. 25, 12.

24. Kursai *sawo tēwui arba motinai newertay ką ima, ir sako, kad tai ne griekas ęsąs, tasai yra draugas žudytojo. * Matt. 15, 5.

25. Puikusis pakel barni; bet kursai ant Pono Diewo nusitik, tas tunka.

26. Kursai ant sawo širdiês nusitik, tas yra durnas; bet kurs išmintingay elgiasi, tas ištrúks.

27. Kursai *pawarguliams dûst, tas nieko ne stokos; bet kursai sawo akis atkreipja, tas didey sugaiš. * 2 Kor. 9, 6. 9.

28. Kad *Diewo-nesibijantieji pasigáuna, tay žmones pasislepja; bet jiems išgaištant, teisiûjû daugybe randasi. * p. 29, 2.

29. Pérskyrimas.

Treczoji Paine Išmintiês yra Nopertumas.

1. Kurs *prieš pabarimą kietsprándis yra, tas umay prapuls be jokiôs pagalbôs. * p. 13, 18.

2. Kad teisiûjû daug yra, džaugiasi žmones; bet kad Diewo-nesibijąsis ponawoja, tay dusáuja žmones.

3. Kursai išminti myl, tas palinksmin sawo tēwą; bet kursai su *kékšemis pénasi, tas išgaišin sawo lobi. * Luk. 15, 13.

4. Karalius žémę iškel per teisybę, bet *godingas išpústij tą. * Jez. 32, 7.

5. Kurs su ártimu sawo newiernay elgiasi, tas jo pēdoms tinklą spendž. * p. 28, 23.

6. Kad piktasis susigrieszija, tay jisai pats įsipainioj; bet teisusis dżaugiasi, ir tur linksmybę.
7. Teisusis iszmano pawargusiųjų prówą; Diewo=nesibijąsis ne atboja proto.
8. Apjůktojei drąsey miestą į bedą įwed, bet *iszmintingieji nutildo narsą. *2 Zom. 20, 16.
9. Kad iszmintings su netikeliu darbą gáuna, ar *jisai pyktu, ar jisai jůktus, tikt ne tur pakájaus. *Matt. 11, 17.
10. Kraujo=troksztantieji nekencż gérąji, bet teisieji jēszko jo duszią.
11. Netikelis *wisay iszleidż sawo dwasę, bet †iszmintings pasisaugodamas kalba. *p. 25, 28. †p. 12, 16.
12. Wieszpatiês melus mylincżo tarnai yra wisi pikti.
13. *Pawargelei ir bagotieji susitinka, bet abejų akis pérszwiecża Pons Diews. *p. 22, 2.
14. Karálius, kursai pawargusiųsius wiernay súdij, to sostas bus amżinay patwirtits.
15. Rykszte *ir pabarims důda iszminti, bet waiks saw=walninks gēdin sawo motiną. *p. 17. p. 13, 24. 22, 15.
16. Kur daug yra Diewo=nesibijancżųjų, cże yra daug griekų; bet *teisieji jų prapulti suláuks. *Ps. 37, 36.
17. *Bausk sawo waiką, tay jisai tawę palinksmis, ir tawo duszią patieszis. *p. 19, 18. 23, 13. Sir. 30, 1.
18. Kad prarakawimas liáujasi, tay żmones iszdyksta ir padúksta; bet geray tam, kursai *prisákimus pilnawoja! *Neem. 8, 2. f.
19. Bérns ne důdas żodżeis pamokintis; nes kacżeig jisai ir tai iszmáno, tacżaus to ne atboj.
20. Jey tu matai żmogų *greitą kalbēti, tay isz durnojo weikiaus ko géro suláuksi, kaip isz jo. *Mok. 5, 1. 2.
21. Kad bérns isz jaunų dienų lépinamas yra, tay jisai potam ponáitis nor buti.
22. Kustus wyrs pakel waidą, ir smarkus daug griekų daro.
23. *Puikyste żmogaus ji parklupdys, bet pasiżéminąsis garbę apturēs. *Ps. 31, 24. Matt. 23, 12. f. 1 Petr. 5, 5.
24. Kurs su wagimis bendrauja, *girdż kéikti, ir tai ne apsako; tas nekencż sawo gywasti. *3 Moiż. 5, 1.
25. Żmonių baidytis atnesz prapůlimą; bet kurs Ponu Diewu nusitik, bus apsaugojams.
26. Daug jēszko wéidą kunigaikszcżo, bet kożno prowa ateit nů Pono Diewo.
27. *Neteisus wyrs teisiamjam yra neapykanta; bet †kursai tikru keliu laikosi, tą neapkencż Diewo=nesibijantieji. *Gal. 6, 14. †Jon. 15. 19. 17, 14.

30. Pérskyrimas.

Salomono Iszsipażinimas ir Malda.

1. Szitie yra Żodżei Agur, Sunaus Jake, Pamokslai ir Żodżei Wyro Leitijel, Leitijel ir Ukal.
2. Nēs asz esmi wisų paikiáusiasis, ir niera prie manęs żmogiszkas protas.
3. Asz iszmintiês ne mokinaus; ir kas szwentu yra, to asz ne żinau.
4. Kas użżeng auksztyn dangun ir nużeng? kas nutwer wēją sawo rankomis? kas suriszа wándenis sawo rubais? kas wisus swieto krasztus pastáte? ků wardu jisai? ir ků wardu jo sunus? ar tu tai żinai? *Job. 38, 5. f.
5. Wisi Diewo *żodżei yra pérszwiesti, ir yra skyda ant jo nusitikintiemsiems. *Ps. 12, 7. Ps. 19, 9.
6. Ne pridēk *nieko prie jo żodżų, kad jis tawę ne korawotu, ir butumbei ant melų nutwértas! *5 Moiż. 4, 2. 12, 32.
7. Dwiêjų daiktų asz isz tawęs praszau, tů ne noretumbei tu man użginti, pirm=neng asz mircżau:
8. **Balwonų=gárbinimą ir melus důk toli nů manęs buti, ubagystę ir bagotystę man ne důk; bet důk man priskirtąji walgio *dalyką atimti!** *1 Moiż. 47, 22.
9. Asz kitaip perdaug pasotintas użsigincżau ir sakycżau: *kas yra Pons Diews? arba jey perlabay bucżau pawargęs, wógcżau ir priesz wardą sawo Diewo susigrieszicżau. *2 Moiż. 5, 2.
10. Ne iszdůk berną sawo ponui; jisai taw kéiktu, ir tu turētumbei kalts buti.

11. Yra weislē, sawo tēwui kéikianti ir sawo motiną ne žegnojanti;
12. Weislē, kuri czysta dingosi, ir taczau nů sawo bjaurybês ne mazgota yra;
13. * Weislē, sawo akis aukßtay kélianti, ir sawo akiû-wokus aukßtay laikanti; * P. 21, 4.
14. Weislē, kuri dantû wietoj kárdus tur, kuri sawo kruminēmis ryja ir suēd bednůsius žémēj, ir pawargusiůsius žmonēse.
15. Dēlē tur dwi dukteri: „neßk ßen, neßk ßen!“ Trys daiktai ne yra pasotinami, ir ketwirtasis ne sako: „jau gana:“
16. Pekla, moterißkês użrakintasis żywats, žéme ne gana priger wandens, ir ugnis ne sako: „jau gana.“
17. * Aki tēwą ißjůkianczę ir áugywês klausyti ne norinczę, tą tur warnai prie upês ißkapoti, ir jauni erélei suēsti. * P. 20, 20.
18. Trys daiktai man yra perdywni, ir ketwirtąji aß ne žinau:
19. Erélio kélią po dangumi, żalczo kélią po ůliôs, akrúto kélią widuj juriû, ir wyro kélią prie mergôs.
20. Taipo yra ir kélias wenczawonystę pérżengianczôsês, ta praryja ir ßlosto sawo burną ir sako: „aß nieko pikto ne dariau.“
21. Žéme trejopais daiktais sujudinama, ir ketwirtąji ne gal ji neßioti:
22. Bérną, kad jisai karáliumi pastoja; durną, kad jisai pérsiwalgęs yra;
23. Neprietelką, kad ji wyrą gáun; ir slúginę, kad ji sawo żiupônês lobi gáuna.
24. Keturi yra mażi ant žémês, ir ißmintingesni uż ißmintingůsius:
25. * Skružděles, silpnas pulkélis, ir taczau † wasarą pasižopostij saw walgi. * P. 6, 7. 8. † P. 10, 5.
26. * Kralikai, silpnas pulkélis, ir taczau jie budawoja sawo namus ůliose; * Ps. 104, 18.
27. Žiogai ne tur karáliaus, ir taczau jie ißlek pulkais;
28. Woras áudż sawo rankomis, ir yra karáliû pilise.
29. Trys daiktai tur grażų waikßtinejimą, ir ketwirtasis grażey waikßczoja:
30. Liútas, galis tarp żwēriû, ir ne sugryßta ney dēl jokio,
31. Kurts gerû strēnû, ir awinas, ir karálius, prieß kurí neywiens ne gal drysti sténgtis.
32. Jey esi durnáwęs ir pasididżáwęs, ir pikto ko sudumójęs, tay * użdēk ranką ant burnôs. * Mik. 7, 16.
33. Pieną mußiant, pasidaro iß to swiestas, ir kursai nosi skaudżey ßnypßcza, tas kraują ißwáro, ir kurs pápyki kusín, tas pakel waidą.

31. Pérskyrimas.

Wieżlibôs Moterißkês Garbe.

1. Szitie yra Žodżei Karáliaus Lamuel, Pamokslas, kuri jam jo Motina mokino.
2. Ak mano ißrinktasis, ak tu sunau mano żywáto, ak mano brangusis sunau!
3. Ne důk moterims sawo nujēgimą, ir ne eik tais keliais, kureis karálei prasipuldo!
4. Ak ne důk karáliams, Lamuel, ne důk karáliams wyno gérti, ney kunigaikßcżams driúto gērimo!
5. Jie gértu ir teisybês użmirßtu, ir pérkreiptu prowas pawargusiûjû żmoniû.
6. Důkit driúto gērimo tiems, kurie tur but gadinti, ir wyno smutnoms dußioms,
7. Kad jie gértu, ir sawo wargû użmirßtu, ir sawo bēdôs daugiaus ne atsimintu.
8. Atwérk * sawo burną uż nebylius, ir uż prówą wisû prastotůjû! * Job. 29, 12. 15.
9. Atwérk sawo burną ir sudik teisey, ir pajeßkók bēdnąji ir wargdieni!

(Grôm. Dienoje Sw. Marijôs Madlynôs.)

10. Kuriam * wieżliba moterißke yra priskirta, ta yra toli brangésne, ne kaip brangiáusiosios perlos. * P. 18, 22.
11. Jôs wyro ßirdis gál ant jôs nusitikēti, ir penukßlo jisai ne priskoks.

12. Ji *daro jam gēro, ir nieko pikto per wisą jo amżią. *Sir. 26, 2.
13. Ji darbą tur su wilnoms ir su linais, ir rods dirba sawo rankomis.
14. Ji yra kaip kupczaus akrútas, kursai sawo penukßlą iß tolo atgabéna.
15. Ji nakcze kéliasi, ir důst penukßlą sawo namißkiams, ir walgio sawo tarnaitēms.
16. Ji dumoja apie dirwą, ir tą nuperka; ir sodin wynyczą iß waisiû sawo rankû.
17. Jr apjůsta driutay sawo strēnas, ir patwirtin sawo peczus.
18. Ji supranta, kaip jôs kupczyste naudôs pelnys; jôs żwáke ne użgésta ney nakcze.
19. Ji ißtiesía sawo ranką prie windo, ir jôs pirßtai nutwer warpstę.
20. Ji ißplátin sawo rankas wargdieniams, ir kyßter sawo ranką prisiokstantiemsiems.
21. Ji nesíbijos sawo namû besniegant, nēs wisí jôs namißkei tur dwigubus rubus.
22. Ji saw páczei taiso ápdangalus; balti ßilkai ir purpuras yra jôs rubas.
23. Jôs *wyrs yra pagirts wartůse, kad jisai sēd pas żémês wyresniůsíus. *p. 11, 16.
24. Ji síuwa sermēgą, ir parduost tą; dirżą ji důst króminínkui.
25. Jôs grożybe yra, kad ji czysta ir netingine yra, ir potam jůksís.
26. Ji atwer sawo burną su ißmincze, ir ant jôs liežuwjo yra meilingas pamokslas.
27. Ji dabojas, kaip jôs namůse déstis, ir ne wálgo sawo důną tingēdama.
28. Jôs sunus pasígáuna, ir ję garbin per ißganytingą, jôs wyrs ję ßlowin.
29. Daug dukteriû atneß bagotystę; bet tu pereini jas wisas.
30. Meilingu ir grażiu buti nieks yra, moterißke Pono Diewo prisíbijanti pagárbinama tur buti.
31. Ji bus giriama iß waisiû sawo rankû, ir jôs darbai ję pagárbes wartůse.]

Gálas Pamokslo-żodżû Salomono.

Salomonas Mokitojis.

1. Pérskyrimas.

Żmogus sawo swietißkoj Ißmintij ne palaimingas, bet niekingas.

1. Szitie yra Żodżei Mokitojo (Salomono), Sunaus Dowido, Karáliaus Jeruzalēje.
2. Wisí daiktai wieni niekai yra, táre mokitojis, wisí daiktai wieni niekai yra.
3. Ką tur żmogus daugiaus iß wisôs sawo procês, kurę jis tur po sáule? *p. 2, 22.
4. Wiena gimine pragaißt, ir antroji randasi; bet *żéme amżinay pasíliekt. *Ps. 104, 5.
5. Sáule użtek ir nusíleidż, ir nutek į sawo wietą, kad tenay wēl użtekētu.
6. Wējas ßok į pētus, ir eit aplink į ßiaurę, ir wēl aplink į tą wietą, kur prasídējo.
7. Wisí *wandens bēg į jures, ir taczaus jures ne pastoja pilnésnes; į tą wietą, iß kur jie atteka, ir wēl nuteka. *Sir. 40, 11.
8. Wisí daiktai taip pilni yra procês, kad ir neywiens ne gal ißkalbēti. Akis niekaday ne atsíżiur, ir ausís niekaday ne atsígird.
9. Kas yra, kas nusídawe? Ar ne, kas paskuy nusídůs? Kas yra, ką padárem? Tai yra, ką paskuy darysím; ir nieko naujo ne nusídůst po saule.
10. Bau ir nusídůsti kas, apie ką galētum sakyti: „ßtay, tai kas naujo?“ nēsa tai ir pirm to nusídawe pirmose gadynose, kurios pirm musû buwo.
11. Ne menama yra, kaip pirm to nusídawe; taip ir to, kas potam rasís, ne atsímis tie, kurie paskuy bus.

12. Aß, mokitojis, buwau karalius ant Jzrael Jeruzalēje,

13. Jr guldzau ſawo ßirdi weizdēti ir tárditi ißmintingay wiskągi, kas po dangum yra weikiama. Tokią nelabą prócę Diews źmoniû=waikams dawęs, kad toje priſiwargtu.

14. Aß padabojau ant wiſû darbû, kurie po ſáule dáromi; ir ßtay, wiſlab buwo wieni niekai ir wargai.

15. * Kas kreiwa yra, ne gal paſtoti lygu, ney nuſidējimai ne paſkaitomi yra. * p. 7, 14.

16. Aß * tariau ſawo ßirdije: ßtay, aß ßlowingu paſtojau, ir daugiaus ißmintiês turiu, ne kaip wiſi, kurie pirm manęs buwo Jeruzalēje; ir mano ßirdis daug ißmoko ir ißtyre. * p. 2, 1.

17. Jr padawjau ſawo ßirdi ant to, kad paſimokinczau ißminti, ir paikyſtę, ir * protingyſtę. Ale aß pajutau, ir tai procę ēſant. * p. 2, 12. 7, 16.

18. Nēſa, kur daug ißmintiês yra, cze ir daug tuźbôs yra; ir kas daug nor mokinti, tas daug tur kentēti.

2. Pérſkyrimas.

Swietißkas Paſilinkſminimas wieni Niekai.

1. Aß * tariau ſawo ßirdije: te=gul, aß noriu linkſmay gywent ir geras dienas turēt; ale ßtay, ir tai buwo niekai. * p. 1, 16. p. 3, 18.

2. Aß tariau jůkui: „tu durnas eſi," ir linkſmybei: „ką tu darai?"

3. Tay dumojau ſawo ßirdije, ſawo kuną nů wyno nujaukinti, ir ſawo ßirdi prie ißmintiês prijaukinti, kad pérmanyczau, kas paikyſte yra, ikkol ißmokczau, kas źmonēms gér butu daryti, kol jie po dangumi gywi.

4. Aß didzus dáiktus ißtaiſiau; aß pakurdinau butus, apſodinau wyn=kalnius;

5. Aß taiſiau ſaw darźus ir ſodus ant paſilinkſminimo, ir iſodinau jůſe wiſokius waiſingus medzus;

6. Aß paſidariau ſaw éźerus, iß tû apdrēkinti girę źaliůjanczû médzû;

7. Aß turējau tarnû ir tarnaiczû bey ßeimynôs; aß didéſni turējau turtą jáuczû ir awjû uź wiſus, kurie pirm manęs Jeruzalēje buwę;

8. Aß ir ſurinkau ſaw ſidábro ir aukſo, ir nů karáliû ir źémijû ſkárbą; aß paſizopóſtijau giedanczus ir giedanczes, ir źmoniû paſilinkſminimą, wiſoki ant ſtrunû źáiſlą;

9. Jr dideſniu paſtojau * uź wiſus pirm manęs buwuſius Jeruzalēje; ir paſilikau ißmintingas. * 1 Kar. 10, 23.

10. Jr wiſlab, ko tiktay mano ákys uźſigeide, tai wélijau joms; neygi gyniau ſawo ßirdzei neyjokiôs linkſmybês, kad linkſma buwo iß wiſû mano darbû; ir tai uź ſawo dáli laikiau nů wiſû ſawo darbû.

11. Bet * apźwalgydams wiſus ſawo dárbus, ſawo ranka padarytus, ir prócę, kurę buwau turējęs, ßtay, † tay wiſkas buwo niekai ir wargai, ir nieko kito po ſáule. * Matt. 6, 29. † Mok. 1, 14.

12. Tay * paſidabojau weizdēti ißmintiês, ir kytryſtês, ir durnyſtês. Nēſa kas źino, kokſai tai źmogus po karáliaus bus, kuri anie jau ſaw ſkyre? * p. 1, 17.

13. Tay ißwydau, kad ißmintis durnyſtę pérējo, kaip ßwieſybe tamſybę,

14. Kad * ißmintingamjam jo ákys galwoje ſtow, bet paikieji tamſybēje waikßczoj; ir taczau ſupratau, kad wienam taip déſtis kaip kitam. * p. 8, 1. Pam. 17, 24.

15. Tay aß dumojau ſawo ßirdije: kadangi durnamjam taip ſékaſi kaip man, kamgi aß troßkau ißmintiês? Tay aß dumojau ſawo ßirdije, kad ir tai niekai yra.

16. Nēſa ne atmenama ißmintingojo wiſados, lygey kaip ir durnojo; ir ſékanczoſios dienos wiſlab uźmirßta; ir kaipo ißmintingaſis numirßta, taipo ir durnaſis.

17. Todēl aß nugriſau gywaſczo; nēſa man ne patiko, kas po ſáule déſtis, kadangi wiſíßkay wieni niekai bey próce yra.

18. Jr nekenczau wiſus ſawo dárbus, kurius po ſáule turējau, kad * tus źmogui turējau palikti po mano galwôs buſenczam. * p. 21. Pſ. 39, 7. ſ.

19. Nēſa kas źino, ji ar ißmintingą arba durną buſenti? Jr taczau turēſęs wießpatáuti wiſůſe mano darbůſe, kurius ißmintingay pada=

riau po saule. Jr tai yra wieni niekai.

20. Todėl kitaip pasidumójau, kad mano širdis liáutus nů wisů darbů, kurius dariau po saule.

21. Nėsa žmogus tur sawo dárbą, kuri išmintingay, protingay ir dailey nudirbęs, kitam į dalyką palikti, kurs ney ranką prie to darbo ne prikišęs; ir tay yra wieni niekai bey dide nepaláima.

22. Nėsa, ką gáuna žmogus iš wiso sawo dárbo ir iš sawo širdiês prócês, kurę tur po sáule,

23. Kaip tiktay per wisą sawo ámžią sópulius su tužba ir wargais, kad ir jo širdis ney nákti nepakajůj? Jr tai taipojau yra wieni niekai.

24. Taygi ar ne * geriaus yra žmogui wálgiti ir gérti, ir sawo dušią linksminti sawo dárbe? Bet ir tai aš regējau nů Diewo rankôs ateinant. * p. 3, 12. p. 5, 17.

25. Nėsa kas su didesne linksmybe walgęs ir pasilinksminojęs, ne kaip aš?

26. Nėsa * tam žmogui, kursai jam patinka, jis důst išminti, rázumą ir linksmybę; bet griešnam důst jis nepaláimą, kad † surinktu ir sukráutu, ir taczau tam tektu, kurs Diewui itinka; todėley ir tai tikt wargai yra.
* Jšm. 1, 4. † Pam. 13, 22. 28, 8.

3. Pérskyrimas.

Diewo Aprupinimas išrodo, kad pagoniškasis Rúpestis dėl Jšlaikimo wieni Niekai yra.

1. Kožnas (dáikts) tur sawo czēsą, ir wisi darbai po dangum tur sawo adyną.

2. Užgimti,
numirti,
sodinti,
išráuti, kas sodinta yra,
3. Smáugti,
gyditi,
ardyti,
budawóti,
4. Werkti,
jůktisi,
dejůti,
šokinēti,
5. Akmenis išmētit,
akmenis ránkioti,
apsikabinti,
atsitolinti nů apsikabinimo,
6. Jēškóti,
pamesti,
palaikyti,
atmesti,
7. Suplēšiti,
susiúti,
tylēti,
kalbēti,
8. Mylēti,
nekęsti,
káras,
pakájus,
} tur sawo czēsą.

9. Kaczey ir kaži kaip dirbam, taczau daugiaus ištaisyti ne gálime.

10. Jš to regējau procę, kurę Diewas žmonēms uždējęs, kad toje wárginti butu.

11. (Bet jis wislab gražey dáro tikru czēsu,) ir důst jů širdzei túžitis, kaip tur nusidůtis ant swieto; nēsa žmogus tikt ne gal numanyti tą darbą, kuri Diews daro, ney prádzą ney pábaigą.

12. Todēl supratau, * kad nieko gerésnio tame (swiete) niera, kaip linksmam buti ir saw gér daryti per sawo ámžią. * p. 8, 15.

13. Nēsa kožnas žmogus, kursai wálgo ir gér, ir linksmą širdi tur wisůse sawo darbůse, tai yra Diewo dowana.

14. Aš supratau, kad wislab, ką Diewas dáro, tai pasiliekt wisaday; ne gali tam ney ko pridēti ney nutraukti; ir toktay Diews dáro, idant jo bijotumbimēs.

15. Ką Diews dáro, tai po akiů yra; ir ką jis nor daryti, tai tur nusidůti, nēsa jis dumoj ir ne liáujasi.

16. Toliaus aš regējau po sáule prowôs wietas, cze buwo pikts pasielgimas, ir teisybês wietas, cze buwo Diewo=nesibijanczůjů.

17. Tay aš * dumojau sawo širdije: Diews tur súditi teisųji ir piktąji; nēsa wisi dumojimai tur sawo czēsą, ir wisi darbai. * p. 1, 18.

18. Aš sawo širdije * tariau apie pasielgimą (nusidawimą) žmoniů, kuriame Diews rodo ir regēti důst, kad jie tarp sawęs ēsą néy banda. * p. 1, 16.

19. Nēsa žmogui taipo * nusidůdas kaip galwijams; kaip šie numiršta,

taipo ir ansai, ir wisi lygę tur dwásę; ir žmogus niekq daugiaus ne tur, kaip banda; nēsa wisi daiktai wieni niekai. * Ps. 49, 13. 21.

20. Wislab išžank į wieną wietą; wislab * iš dulkiû yra daryta, ir į dulkes wēl pawirsta. * 1 Moiž. 3, 19.

21. Kas apdumoj, ar žmogaus dwáse aukštyn užžengianti, ir bandôs dwáse žemyn po žeme nužengianti?

22. Todēl aš numaniau, kad nieko geréſnio žmogui niera, kaip linksmam buti sawo darbůse, nēsa tai yra jo dalis; nēsa kas jam tai po akiû statys, kad regētu, kas po jo bus?

4. Pérſkyrimas.

Toléſnis Pamokinimas apie Palaimą.

1. Aš atsigręžęs weizdējau ant wisû neteisey kenczanczûjû po saule, ir štay, cže buwo ášaros neteisey kenczanczûjû, ir ne turējo palinksmintojo; ir tie, kurie jiems neteisybę dáre, buwo permacnus, kad ne galējo neywieno palinksmintojo turēti.

2. Tay aš pagyriau negywůsius, kurie jau buwo numirę, daugiaus ne kaip gywůsius, kurie dar gywi be-buwo;

3. Ir kursai dar ne yra, tas geréſnis už abudu, ir pikto ne pajunta, kas po sáule dēstis.

4. Aš dabojau ant darbo ir gadnumo wisůse daiktůse, cže kits-kitam pawyd; juk ir tai yra niekai ir procē.

5. Nēsa durnas sudest pirštus, ir kremta sawo kuną.

6. * Geriaus yra sáuja su pakájumi, néy abi ranki pilni su proce ir su wargu. * Pam. 15, 16.

7. Aš * atsigręžęs regējau niekystę po sáule. * P. 2, 12.

8. * Wienintelis yra, ir ne pats antras, ir ne turis ney waiko ney broliû; taczau jo darbû niera gálo, ir jo akims lobjo ne pakank. Kamgi aš dirbu nutráukdams sawo dušiai? Ir tai juk yra wieni niekai ir pikta proce. * 1 Moiž. 2, 18.

9. Taygi geriaus yra du ne kaip wiens, nēsa jůdu tur náudą iš sawo dárbo.

10. Jey tû dwiejû wiens půla, tay draugs antrąjį atties. Bēda tam, kurs wiens yra! jam parpůlus niera kito, kursai jį attiestu.

11. Ir du sugulēdamu sušyla; kaip gál wiens sušilti?

12. Wiens apgálimas yra, bet du gal atsiginti; nēsa trilinka wirwe ne wéik trúksta.

13. Waikélis pawarges o išmintingas geréſnis yra už séną karálių neišmintingą ēsantį ir ne žinantį saugotisi.

14. Kits * iš temnyczôs išējęs į karalystę įstow, o kits sawo karalystēje užgimęs pawargsta. * 1 Moiž. 41, 14.

15. Ir regējau, kad wisi gywieji po sáule wáikšczoj pas kitą waiką, kurs į ano wietą bus paáukštintas.

16. Ir žmoniû pirm jo waikšczojanczûjû ne buwo gálo, ney tû jo sékanczûjû; ir taczau ne gawo jo apsidžaugtis. Tai taipojau yra niekai bey wargai.

17. Apsaugók sawo koją eidams į Diewo namus, ir ateik, kad klausytumbei! Tai * geriaus yra už apierą paikûjû; nēsa jie nesižino, ką jie pikt dáro. * 1 Žom. 15, 22. s.

5. Pérſkyrimas.

Pamokinimas, tikray palaimingas Dienas sulaukti.

1. Ne buk * greitas su sawo burna, ir te nesiskubin tawo širdis, ką kalbēti po Diewo akiû! Nēsa Diewas yra danguje, ir tu ant žémês; todēl máž t'esie tawo žodžû. * Jok. 1, 19.

2. Nēsa, kur daug yra rupesczû, cže randasi sapnû; ir kur daug yra žodžû, cže pažįstams yra durnasis.

3. Diewui pážadą pažadējęs, tay ne užtrukk tą atteséti; nēsa jis ne mēgsta durnaiseis. Ką tu žadi, tai atteséK!

4. Geriaus yra taw nieko ne žadēti, ne kaip, ką žadējęs esi, ne atteséti.

5. Ne důk wálę sawo burnai, kad tawo kuną suwiliotu; neygi sakyk

po akiû *angēlo: „aß esmi nekaltas!“ Diewas papyktu dēley tawo balso, ir prażudytu wisus tawo rankû dárbus. * Apreiß. 2, 1.

6. Kur daug sapnû yra, cze yra niekyste ir daug żodżû; bet tu Diewo bijokis!

7. Jey regi pawargusiam neteisybę daromą, ir prówą bey teisybę attraukiamą, nesidywikis todēley; nēsa dar *aukßtésnis yra sárgas uż aukßtąjį, ir dar kiti aukßtesni yra uż ßiűdu. * Jßm. 6, 4.

8. Priegtam yra karálius wisoj żémēje, kad żéme gywénama butu.

9. Piningû-mylinczamjam piningû niekados ne pakanka; ir bagotumą mylisis neyjokiôs naudôs iß to ne turēs; ir tai yra wieni niekai.

10. Nēsa, kur daug yra lobjo, cze ir daug yra to wálganczûjû; ir kam kit dér turinczamjam, kaip akimis tiktay apżwalgyti?

11. Dirbanczamjam miegas saldus yra, ar daug ar maż butu wálgęs; bet apstumas bagotojo ne dűst jam miegoti.

12. Pikta yra sloga, kurę regējau po sáule, bagotumą użlaikyti ant ißkádôs tam, kurs tą tur.

13. Nēsa bagotasis prapűl su didżu wargu; ir jéy jam sunus użgime, tam nieks nesiliekt jo rankoj.

14. Kaipo *nűgas użgimęs iß sawo áugywês żywato, taipo ir wēl nueit, kaip atêjęs yra; ir nieko ne im su sawim iß sawo darbû sawo rankoje numirdams.
* Job. 1, 21. Ps. 49, 18. Jßm. 7, 6. 1 Tim. 6, 7.

15. Tai yra dide kancza, kad nueit, kaip atêjo. Kągi tai gélbti jam, kad noprosnay ir néy į wēją dirbęs?

16. Per sawo ámżią jis tamsumoj wálgęs, ir didżame rúpestije, ir ligoje ir smutkoj.

17. Taygi man *régisi gér ir grażu ēsant, wálgiti, gérti ir linksmôs ßirdiês buti wisűse darbűse, kurius kas dáro po sáule per wisą sawo ámżią, kurį jam Diewas dűst; nēs tai yra jo dalykas.
* p. 18. p. 8, 17. 9, 7.

18. Nēsa kuriam żmogui Diewas dűst bagotumą, ir lobį, ir macę, kad *iß to wálgitu ir gértu uż sawo dálį, ir linksmas yra sawo darbűse, tai yra Diewo dowana.
* p. 2, 24. 3, 13.

19. Nēsa jis ne daug atsimen sawo wargingûjû dienû, kadangi Diewas jo ßirdį palinksmin.

6. Pérskyrimas.

Gódas ir swietißka Garbe wieni Niekai.

1. Tai nepaláima, kurę regējau po sáule, ir toji yra paprasta żmonēse.

2. Żmogus, kuriam Diews bagotumą, lobį ir garbę dawęs, ir jis nieko ne stokoj, ko jo ßirdis użsigeidż; ir Diews taczau jam wálę ne dűda iß to penētis, bet swétimas tai ißwartoj. Tai yra wieni niekai ir piktu sloga.

3. Kaczey jis ßimto waikû tēwas butu, ir taip ilgay patektu, kad didį métû pulką sulauktu, ir jo dußia iß jo lobjo ne pasisotintu, ir pasiliktu be grabo, apie tą sakau, kad ne czēsu gimęs kúdikis gerésnis yra ne kaip jis.

4. Nēsa niekystēje jis użgema, ir tamsumoje jisai prapűla, ir jo wardas tamsybēje apdengts pasiliekt;

5. Iß sáulês jis ne gál dżaugtisi, ir ne żino átilsiês ney cze ney tè.

6. Ir kaczey du tukstanczu métû patektu, taczau niekaday linksmą ßirdį ne tur; ar ne wislab į wieną ateit wietą?

7. Kożnam żmogui priskirts yra darbas pagal jo mierą, ale jo ßirdis prie to nerimsta.

8. Nēsa ką ißmintingas daugiaus ißtaiso uż durnąjį? kam prociawojas pawargęsis, kad butu tarp gywűjû?

9. Geriaus yra wartoti lobį po akiû ēsantįjį, ne kaip kitû trokßti; ir tai taipojau niekyste yra ir wargai.

10. Kam dér didey pagirtu buti, ir taczau żinoma yra, jį żmogų ēsantį; neygi gal su tűmi bártisi, kurs jam permacnus yra.

11. Nēsa niekingûjû daiktû perdaug yra; kągi be tur żmogus daugiaus iß tû?

7. Pérskyrimas.

Kokiu Budu mes gálim palaimingais pastoti.

1. Nēsa kas zino, kas zmogui gér yra jo amze, kol jis gywas sawo niekystēje, kuri nueit kaip * szeszēlis? arba, kas nor zmogui sakyti, kas po jo rasis po sáule?
* 1 Nus. 30, 15.

2. * Wiezlibs wardas yra gerésnis ne kaip gera mostis, ir smertiês diena ne kaip diena uzgimimo.
* Pam. 22, 1.

3. Geriaus yra eiti į dejawimo namus ne kaip į girtáwimo namus; anůse yra gálas wisû zmoniû, ir gywasis tai į szirdį saw déda.

4. Tuzba gerésne yra uz jůką, nēsa isz tuzbôs gérinasi szirdis.

5. Szirdis iszmintingûjû yra namůse waitojimo, ir szirdis durnûjû namůse linksmybês.

6. Geriaus yra girdēt pabarimą iszmintingojo, kaip girdēti giesmę durnûjû.

7. Nēsa jůkas durnojo yra kaip braszkējimas erszkēczû tarp pûdû; bet ir tai yra niekai.

8. Prispaudims iszmintingą padaro durnu, ir dowana pagadin szirdį.

9. Pabaiga kokio dáikto gerésne yra, kaip jo pradza. Dwáse pakenczanti gerésne yra, ne kaip pasididzůjanti dwáse.

10. Ne * buk greits ant pápykio! nēsa † pápykis laikosi szirdije durnojo.
* Jok. 1, 19. † Pam. 12, 16.

11. Ne tark: „kodēley pirmosios dienos gerésnes buwo, kaip szios?“ nēsa tu tai kláusi netikusey.

12. Iszmintis gerà yra su tewiszke, ir gélbt, kad kas sáulês gál dzaugtisi.

13. Nēsa lyg kaip iszmintis apsergt, taip ir piningai apsaugoj; bet iszmintis důst gywastį tam, * kurs tą tur.
* Zir. 41, 23. Apr. 2, 7.

14. Dabok ant Diewo darbû! nēsa kas gál tai * iszlyginti, ką jis kreiwą daro?
* p. 1, 15.

15. Geroje dienoje buk linksmas, o ir piktąję dieną priimk uz gér; nēsa szę Diewas daro draug su aná, kad zmogus ne turētu zinóti, kas potam nusidůs.

16. Asz wisokiû daiktû regējau czēse sawo niekystês. * Cze yra teisusis, ir sugaiszta sawo teisybēje; ir yra Diewo-nesíbijąs, kurs ilgay patenk sawo piktenybēje.
* p. 8, 14.

17. Ne buk per mierą teisus, ney per mierą iszmintingas, kad ne prapultumbei!

18. Ne buk nerēdu piktas ir durnas, kad ne mirtumbei neczēsu!

19. Gér yra, kad szito atboji, ney ano isz sawo rankôs ne iszléidi; nēsa Diewo prisíbijąsis to wiso iszwéng.

20. Iszmintis iszmánantiji daugiaus stiprin, ney deszimt macniûjû mieste ēsanczûjû.

21. Nēsa * niera neywieno zmogaus ant zémês, kurs gér darytu ir ne susigrieszitu.
* 1 Kar. 8, 46.

22. Neygi klausyk wisû kalbû, kad taw ne reiktu girdēt sawo bérną taw kéikiant!

23. Nēsa tawo szirdis zino, kad ir tu kitiems tánkey kéikei.

24. Tai wislab asz iszmintingay esmi iszbandęs. Asz tariau: asz busiu iszmintingu; bet jie toli nů manęs atsítráuke.

25. Toli yra; kas bus? ir labay gilu yra; kas tai gal rasti?

26. Asz * gręziau sawo szirdį, kad zinoczau ir isztirczau, ir iszjēszkoczau iszmintį ir pamislijimą, kad suprasczau durnystę Diewo-nesíbijanczûjû ir paikystę durnûjû;
* p. 1, 17. p. 2, 12.

27. Ir radau, kad tokia (newiezliba) moteriszke, kuriôs szirdis tinklai ir zabangai yra, ir jôs rankos, ryszei, kartésne yra, ne kaip smertis. Diewui itinkąsis ję iszbēgs, bet grieszininks per ję bus sugáutas.

28. Ziurēk, tai asz jēszkojau, sako mokitojis, wieną po antro, kad asz mokslus iszrasczau.

29. Ir mano duszia dar be-jēszko, ir ne surádo. Tarp túkstanczû wieną zmogų radau, bet neywienôs moteriszkês tarp jû wisû ne radau.

30. Bet to weizdēk, radau, kad Diewas zmogų teisų léidęs; bet jie iszjēszko daug prámoniû.

31. Kas yra taip iszmintingas? ir kas gal tai iszguldyti?

8. Pérſkyrimas.

Kitokie pamókſlai pérmanyt ßio ſwieto niekyſtę.

1. Żmogaus *ißmintis apßwiecz jo wéidą; bet kas per mierą drąſus, tas peikiams yra. *Pam. 17, 24.
2. Aß pilnawoju karáliaus żódi ir Diewo pryſēgą.
3. Ne ſkubinkis atſtóti nů jo wéido, ney paſilikk piktoje byloje! nēs jis dáro, kas jam patinka.
4. Karáliaus żodije yra macis, ir kas gál jam ſakyti: *ką tu darai? *Dan. 4, 32.
5. Pilnawojąſis priſákimą nieko pikto ne pajus, bet ißmintingojo ßirdis żino czēſą ir budą.
6. Nēſa *kożnas dárbas tur ſawo czēſą ir budą, nēſa żmogaus nepalaimôs daug yra prie jo. *p. 3, 1.
7. Nēſa *jis ne żino, kas buwo; ir †kas jam ſakys, kas paſkuy bus? *p. 10, 14. †p. 7, 1.
8. Żmogus ne tur walês ant dwáſês, kad drauſtu dwáſę; ir ne tur wálês czēſe ſmertiês, neygi walnay paléidzamas kowoje; ir piktaſis paſielgimas ne ißgélbt Diewo=neſibijantiji.
9. Tai aß wiſlab regējau, ir *dabojau ſawo ßirdije ant wiſų darbů po ſáule nuſidůdanczů. Żmogus kartais ponawoj ant żmogaus ſaw ant nepaláimôs. *p. 1, 13.
10. Ir regējau Diewo=neſibijanczus, kurie buwo palaidoti, kurie buwo ěję ir waikßczoję ßwentoje wietoje, ir buwo użmirßti mieſte, kad taip buwo dárę; bet ir tai niekai yra.
11. Kadangi *ne tůjau ſúdijami yra piktieji darbai, iß to żmogaus ßirdis pilna paſtoja pikt daryti. *Job. 35, 15.
12. Kaczey grießnas ßimtą kartů pikt dáro, ir taczau ilgay patenka, tay taczau żinau, kad geray ſekſis Diewo=bijantiemſiems, kurie jo wéido bijoſi.
13. Nēſa Diewo=neſibijantiemſiems ne bus geray, ir *kaip ßeßēlis ne ilgay patéks, kurie Diewo neſibijo. *Job. 8, 9.
14. Niekyſte yra, kuri ant żémês déſtiſi: *yra teiſus, tiems ſékaſi, kaip darbus Diewo=neſibijanczůjů turintiemſiems; ir yra Diewo=neſibijantieji, tiems ſékaſi, kaip dárbus teiſůjů turintiemſiems. Aß tariau: ir tai yra niekai. *p. 7, 16.
15. Todēl aß pagyriau linkſmybę, *żmogų ne turinti ko geréſnio po ſaule, kaip wálgiti ir gérti, ir linkſmu buti; ir toktai jam tenka iß darbo, pakoley gywas yra, koktai jam Diews důſt po ſáule. *p. 2, 24. p. 3, 12. 22.
16. Aß *ſawo ßirdi guldzau żinoti ißmintiês, ir weizdēti procês, kuri ant żémês déſtiſi, kad ir kits ney dieną ney nákti miegą ne matąs ſawo akimis. *p. 1, 17. p. 7, 26.
17. Ir aß regējau wiſus Diewo dárbus; nēſa żmogus ne gál raſti to darbo, kurs po ſáule déſtiſi; ir jů daugiaus żmogus procewojaſi jēßkóti, jů mażiaus jis randa; kaczey jis ſáko: „aß eſmi ißmintingas ir żinau tai," taczaus to ne gal raſti.

9. Pérſkyrimas.

Niekyſtę reik paniekint ir Ißminti priſimokintis.

1. Nēſa aß tai wiſlab ſaw į ßirdi dējau, kàd tárdiczau to wiſo, kad teiſus ir ißmintingi yra, ir jů padonai Diewo rankoje. Bet taczau neywiens żmogus ne pażiſta ney méilês ney neapkentimo nekurio, kurs po jo akiů yra.
2. *Wienam taip nuſidůſt, kaip kitam, teiſiamui kaip piktamui, geramui ir czyſtamui kaip neczyſtamui, apierawojanczamjam kaip ne apierawojanczamjam. Kaip geramui nuſidůſt, taip nuſidůſt ir grießnamui. Kaip nuſidůſt pryſēgą láużanczamjam, taip ir nuſidůſt pryſēgą laikanczamjam. *pſ. 73, 2—16.
3. Tai yra pikts dáikts tarp wiſo, kas déſtis po ſáule, kad wienam taip déſtis kaip kitam; ir iß to żmogaus ßirdis pilna paſtója wiſo pikto, ir paikyſte yra jů ßirdiſe, kol gywi; potam tur numirti.
4. Nēſa tai tarp wiſů gywůjů yra wélijama, butent paſitikējimas; nēſa ßů gywas geréſnis yra, ne kaip liúts negywas;
5. Nēſa gywieji żino, kad mirſę; bet numiruſieji nieko ne żino, neygi

nieko daugiaus ne nusipelno, nēsa *jû paminklas yra užmirštas, *Ps. 31, 13.

6. Kad jûs daugiaus ne be=mylim, ney n' apkenczam, ney pawydim; ir neyjokiôs daliês ne be=tur ant swieto iß wiso, kas po sáule déstisi.

7. Taygi nuêjęs walgik l.nksmas sawo důną, ir gérk sawo wyną su linksma širdže; nēsa tawo dárbas Diewui patinka.

8. T'esie tawo drabužei wisados balti, ir sawo galwai ne důk mo=stiês stokóti.

9. Pasigerēkis amže *su sawo my=limaje moteriške, koley ši niekin=gąji amžią turi, kuri taw Diewas po sáule dawęs, koley tawo nie=kingasis amžias patenka! nēsa tai yra tawo dalis tawo amže ir tawo darbe, kuri po sáule dirbi. * Pam. 5, 18.

10. Wisą dárbą, kurs i tawo *ran=kas ikliuwo, tą mudrey nudirbk! nēsa grabe, i kuri nueini, niera ney dárbo, ney mokslo, ney proto, ney išmintiês. * Zom. 10, 17.

11. Aš atsigręžęs weizdējau, kaip déstisi po sáule, kad ant bēgimo ne gélbti greitam buti, ant kariáwi=mo ne gélbti stipriam buti, ant iš=simaitinimo ne gélbti kytriam buti, ant bagotystês ne gélbti išmintin=gam buti; kad kas mylims butu, ne gélbti jam, kad jisai koki daiktą geray mokąs; bet wislab nusidůst pagal czēsą ir palaimą.

12. Jrgi žmogus ne žino sawo czēsą, bet lygey kaip žuwys yra sugáunamos su iškadinga méškere, ir kaip paukšczei yra sugáunami žabangu, taip ir žmones yra sugáu=nami piktu czēsu, kada tas umay jûs užklumpa.

13. Aš ir tą išminti regējau po sáule, kurę tikējau didę ēsanczę,

14. Kad mažas buwo miestas, ir maž žmoniû tame, ir atêjo didis karálius, ir apgulde tą, ir padáre didžus pylimus aplink tą;

15. Jr rastas buwo tame warg=stąs išmintingas wyras, kursai tą miestą sawo išmincze galējo išgél=bēti; ir neywiens žmogus to pa=wargusiojo wyro ne atsimine.

16. Tay aš sakiau: išmintis rods gerésne yra kaip stiprybe, taczau *pawargusiojo išmintis paniekinta buwo, ney jo žodžû klausoma. * Ps. 14, 6.

17. Tai todēley: išmintingûjû žodžei daugiaus ištaiso prie ty=kûjû, kaip ponû šauksmas prie durnûjû.

18. Nēsa išmintis geréсne yra kaip šárwas; bet *wienintelis nelémts žmogus daug géro sugadin. * Jšm. 6, 1.

10. Pérskyrimas.

Apie Wyriausybę ir Padonus.

1. Kaip nûdingos muses gérą mosti supústija, taip ir *mažumas paiky=stês išmintingą ir garbingą žmogų prapuldo. * 1 Kor. 3, 18.

2. Nēsa išmintingojo širdis yra po jo dešinês, bet durnojo širdis yra po jo kairês.

3. Jr kaczey durnasis patsai dur=nay elgiasi sawo dárbe, taczau jis kožną per durną laiko.

4. Todēl, kada macniojo tyczáwi=mas wiršų gáun prieš tawę, *tay ne papykk! nēsa atsileidims nutildo daug pikto. * Ps. 37, 1. Pam. 24, 19.

5. Nepaláima yra, kurę regējau po sáule, butent neišminti, kuri tarp macniûjû nereta yra,

6. Kad durnasis sēd didžoje gar=bēje, ir bagotieji žemay sēd.

7. Aš regējau tarnus ant žirgû, ir kunigaikšczus pēsczus einanczus kaip tarnus.

8. Ale *kas důbę kása, pats ipuls i tą; ir kas twórą ardo, tą žaltys igels. * Pam. 26, 27. f.

9. Kas akmenis šalin rita, tas próce tais turēs; ir kas médi skáldo, iš jo bus pažeistas.

10. Kad gelēžis atšimpa, ir ašmû negaląstas pasiliekt, tay ji su syla reik paáštrinti; šitaipo ir išmintis paseka procę.

11. Plušžkis niera geréсnis už žalti, kursai ne=užkalbētas igel.

12. Žodžei iš burnôs išmintingojo yra meilingi, bet lupos durnojo ji praryja.

13. Pradža jo žodžû yra durnyste, ir pabaiga iškadinga paikyste.

14. Durnasis daug ßnéka; nėsa *žmogus ne žino, kas buwo; ir † kas pasakys jam, kas po jo bus?
* P. 8, 7. † P. 7, 1.

15. Durniemsiems dárbas sunkus yra, kadangi ne žino, katru keliu į miestą keliáuti.

16. Bėda taw, žéme, kuriôs kará= lius * kudikis yra, ir kuriôs kuni= gaikßczei ankſti wálgo! * Jez. 3, 4.

17. Geray taw, žéme, kuriôs ka= rálius ßlowingas yra, ir kuriôs kunigaikßczei tikru czėsu wálgo, ant pasiſtiprinimo ir ne ant lebáwimo!

18. (Nėsa tingėjimo dėley linkſta bálkei, ir dėl rankû tinginczûjû ilaß į trobas.)

19. Tatai todėley: jie dûną dáro ant jûko, ir * wynas gywûsius tur palinkſminti, ir piningai jiems wis= lab tur ißtaisyti. * Wald. 9, 13.

20. Ne kéikk * karáliui sawo ßirdije, ir ne kéikk bagotamjam sawo miega= moj kamaroje! nėsa paukßczei dan= gaus nėßa balsą, ir kurie tur spar= nû, pásakoja tai.
* 2 Moiz. 22, 18. Darb. 23, 5.

11. Pérskyrimas.

Geradėjyſtę reik daryti, ir Kupesczus Szirdi krem= tanczus reik wengti.

1. Ißdalyk sawo dûną per wán= deni (ſkyſdams), tay tu ję rasi ant ilgo czėso.

2. Ißdalyk septyniems ir aßtûniems; nėsa tu ne žinai, kokie wargai bus ant žémês.

3. Kad débesei pilni yra wandens, tay dûſt lytaus ant žémês, ir kad médis pûla, norint pultu arba į pėtus, arba į ßiáurę, katrul jis pûl, ten ir gulės.

4. Kursai ant wėjo daboja, tas ne sėja; ir kurs ant debesiû wéizd, tas ne pjáuja.

5. Lygey * kaip tu ne žinai wėjo kélią, ney kaipo káulai motinôs žy= wate dáromi yra, taip ir Diewo darbû ne gali žinoti, ką jis wisur dáro. * Pſ. 135, 7. Jon. 3, 8.

6. Ankſti sėk sawo sėklą, ir tawo ranka wakare te ne liáujasi; nėsa tu ne žinai, ar ßis arba ansai (ſe= jimas) užtiks; ir kad abudu užtiktu, tay jû geriaus butu.

7. * Szwiesybe yra saldi, ir akims malonu yra sáulę regėti.
* Matt. 20, 33. Tob. 5, 13.

8. Kad žmogus ilgay patenka, ir linkſmas yra wisûse daiktûse, tay jis taczau tikt atsimen piktûjû dienû, kad jû taip daug yra; nėsa wislab, kas jam tikosi, niekai yra.

9. Taygi dzaugkisi, jauni= kait, sawo jaunyſtėje, ir te= ſtow ßirdis linkſma sawo jaunyſtėje. Daryk, ko tawo ßirdis geidz, ir kas * tawo akims patinka; ir žinok, kad Diewas tawę dėley ßio wiso į sudą weſęs! * P. 2, 10.

10. Ißwaryk smutnybę iß sawo ßirdiês ir atſtatyk, kas pikta, nû sawo kuno! nėsa kudikyſte ir jau= nyſte yra niekai.

12. Pérskyrimas.

Apie Senyſtês Sunkenybę, ir Diewo Sudus.

1. Atsimink sawo sutwértojo jáuns be=budams, pirm=neng piktosios randasi dienos, ir ne prispyrus dar piktiemsiems métams, kuriûse tu sakysi: „man jie ne patinka;“

2. * Pirm=neng sáule ir ßwiesybe, mienû ir žwaigzdes aptéms, ir ik ne atêjus debesims po lytaus;
* 1 Moiz. 27, 1. P. 48, 10.

3. Tû czėsu, kada sargai namû dréba, ir susirėcz ſtiprieji, ir pateik maluninink ai, kad jû taip maž pa= ſtójo, ir aptémſta regėjimai pro langus,

4. Ir wartai ant ulyczû užrakinti yra, kad balsas malunininkês pasi= mažin ir pabunda paukßczui gie= ſtant, ir klonojasi wisos dukters giesmês,

5. Kad ir aukßtybjû bijosi, ir bai= dosi ant kélio; kada migdalas žyd, ir žiogas apkráutas tamp, ir wisas dzaugſmas sugaißt; (nėsa žmogus nueit, kur amžinay pasiliekt, ir rau= dotojei wáikßczoj ant ulyczôs;)

6. Iki ne pragaißtant sidabrineijei wirwei, ir áukſinaijei wersmei nu= tekant, ir kibirui pérdzuſtant prie ßulinio, ir ratui sulúßtant prie ßulinio.

7. Nėsa * dulkes tur wėl į žémę pawirſti, kaip pirma

buwo, ir dwáse Diewop wēl sugryßti, kursai ję dáwęs.
* p. 3, 20. 1 Moiz. 3, 19. Job. 34, 15.

8. Wisi daiktai * yra wieni niekai, táre mokitojis, czystay niekai.
* p. 1, 2.

9. Tas mokitojis ne tiktay buwo ißmintingas, bet ir żmones mokino gérą pamókslą, ir dabojo, ir tárde, ir * sutaise daug ißmintingû pamokslû.
* 1 Kar. 4, 32.

10. Jis pasirúpino, kad rastu meilius żodżus; ir tikray ráße tiesôs żodżus.

11. Szie żodżei ißmintingûjû yra * ragótines ir winys, raßyti mistrû surinkimo, ir wieno ganytojo dûti.
* Ebr. 4, 12.

12. Saugokis, mano sunau, toliaus nů kitû! nēsa knygû suraßimas be galo yra, ir daug pamokinti pailsin kuną.

13. Klausykim trumpais żodżeis wiso zokano * pamokslą: bijokis Diewo, ir pilnawok jo prisakimus! nēsa tai pareitis wisiems żmonēms.
* 1 Tim. 1, 5.

14. Nēsa Diewas wisus dárbus * pérsudis, kurie yra paslēpti, ar butu geri, ar butu pikti.
* Rym. 2, 16.

Gálas Mokitojo Salomono.

Aukßtoji Giesme Salomono.

1. Pérskyrimas.

Szwentûjû Ißsilgimas sawo Jaunikio Kristaus, su kuriû Meilēje pasiżadēję.

1. Aukßtoji Giesme Salomono.

2. Jis te buczůj manę buczáwimu sawo burnôs; nēsa tawo méile meilingésne yra ne kaip wynas;

3. Kad tawo gérąję mósti suůstumbim; tawo wardas yra ißlieta móstis, todēl myl tawę mergos.

4. Tráukk * manę paskuy sawę, tay bēgsime. Karálius wéd manę į sawo kamárą; mes dżaugiamēs ir linksmi esme dēl tawęs; mes daugiaus atsimenam tawo meilês, ne kaip wyno. Gerieji myl tawę.
* Jer. 31, 3. Jon. 6, 44.

5. Aß esmi jůda, bet didey meilinga, jûs dukters Jeruzalem, kaip * ßētros Kedar, kaip káurai Salomono.
* Ps. 120, 5.

6. Ne żiurēkit į manę, kad taip jůda esmi, nēsa sáule manę taip apdege; mano motinôs waikai rustáuja su manimi; manę idējo per sargą wynyczû; bet sawo wynyczą, kurę turējau, aß ne sergējau.

7. Apsakyk tu man, tu, kuri mano dußia myl, kur tu ganaisi, kur tu pētumis atsiilsi, kad ne priwalyczau ßen ir tén wálkiotis pas kaimenes tawo draugû.

8. * Ar ne pażisti tu sawę, † tu grażiáusioji tarp moterû? tay ißeik laukan ant pēdû awjû, ir ganyk sawo áwinus pas awininkû namus.
* Ebr. Jey toktai ne żinai.
† p. 5, 9. 17.

9. Aß tawę prilyginu, mano prietelka, grażiamjam żirgû rēdui prie weżimo Paraono.

10. Tawo skrostai grażey stow twerēse, ir tawo káklas lenciugēliûse.

11. Mes taw áuksinas saktis darysim, su sidabrineis gużikais.

12. Kaip karálius ßen kreipēs, dawe mano * nardas (arba móstis) sawo kwápą.
* Mark. 14, 3.

13. Mano prietelius yra man kwietka mirrôs, tarp mano krúczû kábanti.

14. Mano prietelius man yra (wynůgû) keke iß Koper wynyczose Engedi.

15. Sztay, mano prietelka, * tu esi grażi; grażi esi tu, tawo ákys lygios yra akims karwéliû.
* p. 2, 14. p. 4, 7.

16. Sztay, mans prieteliau, tu esi grażus ir meilingas; musû pátalas żaliůj.

17. Musû namai yra iß cēdro, musû paßiúrē yra iß cypressiû.

2. Pérskyrimas.

Méile ir Bėda prie Kristaus ir jo Marczós wis rándasi.

1. Aß esmi kwietka Sarone, ir roże dauboje.
2. Kaip roże tarp erßkēczû, taip yra mano prietelka tarp dukteriû.
3. Kaip obelis tarp girês-médżû, taip yra mano prietelius tarp sunû. * Aß sēdżu po pawēsiu to, kurio aß noriu, ir jo waisius yra mano gérklei saldus. * Ps. 61, 5. Ps. 91, 1.
4. Jis wéd manę į wyno-kélniorę, ir méile yra jo karuna ant manęs.
5. Jis atgaiwin manę żolélēmis, ir pamyl manę oboleis; nēs * aß sergu iß meilês. * P. 5, 8.
6. Jo * kairê gul po mano galwa, ir jo deßinê apsikabin manę. * P. 8, 3.
7. Aß per prysēgą * prisēkiu jums, jûs dukters Jerużalês, prie stirnû, arba prie loniû ant lauko, idant jûs mano prietelką ne pabuditumbit ney krutintumbit, iki jei paczei patiks. * P. 3, 5.

(Grôm. Dienoje Apsilankimo ßw. Marijôs.)

8. Tai yra balsas mano prietelius; ßtay, jis ateit, ir ßokinēj ant kalnû, ir ßoka ant kalnéliû.
9. Mano prietelius lygus yra * stirnai, arba jaunam élniui. Sztay jis stow uż musû sēnôs, ir wéiżd pro langą, ir żiúr pro kratus. * P. 17. P. 8, 14.
10. Mano prietelius atsiliepja ir sako man: kélkis, mano prietelka, * mano grażioji, ir ateik ßen! * P. 1, 8. P. 4, 1.
11. Nēsa, ßtay, żiema nubēgo, lytus pérējo, ir jau ne b' yra.
12. Żóles pasirode żémēje, pawásaris atêjo, ir kurklélis girdimas musû żémēje;
13. * Pygû-médis ißsprógo, wynmedżei gawo spurgus, ir ißdûst sawo kwápą; kélkis, mano prietelka, ir ateik, mano grażioji, ateik! * Matt. 24, 23.
14. Mano balandis ûliôs-skylēse, akmeniû-plyßiûse, rodik man sawo wéidą, dûk man girdēti sawo balsą! nēs tawo balsas yra saldus, ir * tawo wéidas yra meilingas. * P. 4, 7.
15. Sugáukite mums lapes, mażas lapes, ißpustijanczes wyny czas! nēsa musû wynyczos gawo spurgus.
16. Mano * prietelius yra manas, ir aß esmi jo, kursai tarp rożiû gáno, * P. 6, 2.
17. Iki diena atsiwēsin, ir ßeßēlis atstója. * Sugryßk, buk kaip stirna, mans prieteliau, arba kaip jáuns élnis ant kalnû pérskyrimo!] * P. 8, 14.

3. Pérskyrimas.

Kristus sawo Tikinczûjû labay macnus Sárgas.

1. Aß jēßkojau náktije sawo patale, kuri mano dußia myl; aß * jēßkojau, bet ji ne radau. * P. 5, 6.
2. Aß kélsiûs, ir wáikßczosiu per miestą ant ulyczû ir ant keliû, ir jēßkosiu, kuri mano dußia myl. Aß jēßkojau, ir ne radau jo.
3. Sargai manę rádo, kurie mieste aplink eit: „ar ne regējot, kuri mano dußia myl?“
4. Kaip aß mażumą anus praējau, tay radau tą, kuri mano dußia myl. Aß laikau ji, ir ne paléisiu, iki * ji nuwesiu į sawo motinôs namus, į sawo motinôs kamárą. * P. 8, 2.
5. Aß * prisēktinay jums prisakau, jûs dukteres Jerużalem, prie stirnû arba loniû ant lauko, † kad jûs mano prietelką ne pabudintumbit, ney krutintumbit, iki jei paczei patiks. * P. 2, 7. P. 5, 8. † P. 8, 4.
6. Kas yra toji, kuri ateit iß pusczôs, kaip ißtisi dumai, kaip rukimas iß mirrû, kodylû ir wisokiû żoliû sutrintû aptēkoriaus?
7. Sztay, aplink pátalą Salomono ßeßes-deßimts stipriûjû stow, iß stipriûjû Izraēlio.
8. Jie wisi tur kárdus, ir gatawi yra ant kariáwimo. Kożnas tur sawo * kárdą prie sawo strēnû (prijûstą) dēl † báimês náktije. * Ps. 45, 5. † Ps. 91, 5.
9. Karálius Salomonas pasidarydino saw lową néßamą iß médżo Libanono.
10. Tôs stulpai buwo sidabrini, dangtis áuksins, sostas iß purpuro, dugnas widurije grażey buwo ißgristas, dēley dukteriû Jerużalês.

11. Ißeikite ir źwalgykite, jůs dukters Zion, karáliu̧ Salomona̧ su wainiku, kuriůmi jo mótina ji apwainikawo dienoje jo swodbôs ir dienoje linksmybês jo ßirdiês!

4. Pérskyrimas.

Baźnyczôs Grożybe Diewo Malonês Dowana.

1. Sztay, mano prietelka, tu esi graźi, ßtay, graźi esi tu. *Tawo ákys yra kaip karwéliû=ákys tarp tawo kasû. †Tawo plaukai yra kaip oßkû kaimenes, kurios nukirptos yra ant kálno Gilead.
* p. 5, 12. † p. 6, 4.

2. Tawo *dantis yra kaip kaimene su nukirptomis wilnomis, kuri iß trinkimo ateit, kurios wisos dwynius tur, ir niera tarp jû neywienôs newaisingôs. * p. 6, 5.

3. Tawo lupos yra kaip raudons ryßys, ir tawo kalba meilinga. *Tawo skrostai yra kaip plyßys granot=oboliû tarp tawo kasû.
* p. 6, 6.

4. Tawo kaklas *yra kaip Dowido korycza su atsargomis pabudawóta, ant kuriôs túkstantis skydû kába, ir wisokie ginklai stipriûjû.
* p. 7, 4.

5. Tawo *dwi kruti yra kaip du jáunu stirnu dwynu, kuriů=du tarp roźiû gánosi, * p. 7, 3.

6. Iki *diena atsiwēsin ir ßeßēlis atstoj. Aß noriu pas mirrû kálna̧ eiti, ir prie kodylo kalnélio.
* p. 2, 17.

7. Tu wisißkay graźi esi, mano prietelka, ir niera neyjokiôs *bjaurybês ant tawȩs.
* Ps. 45, 14. Ep. 5, 27.

8. Eikß, mano marti, iß Libanono, eikß iß Libanono! Eikß i widu̧, źengk ßén iß aukßtumo Amana, iß aukßtybês Senir bey Ermon, iß namû liutû, iß kalnû leopardû!

9. Tu mano ßirdi man atēmei, mano sesů, mieloji marti, su sawo akiû wiena, ir su sawo káklo lenciugēliû wienu.

10. Kaip gráźios yra tawo *krútys, mano sesů, mielóji marti! Tawo *krútys meilingésnios yra kaip wynas, ir tawo mostiês kwápas pérreit wisas branges źoles.
* Ebr.: meile.

11. Tawo lupos, mano marti, yra kaip warwa̧sis medaus sywas; medaus ir pieno yra po tawo lieźuwju, ir tawo drabuźiû kwápas yra kaip kwápas Libanono.

12. Mano sesů, mielóji marti, tu esi uźrakintas darźas, uźrakinta wersme, uźpeczwētits ßulinys.

13. Tawo źelmens yra kaip linksmybês sódas, iß granot=oboliû su brangumis waisiumis, cypro su nardu,

14. Nardo su czepronu, kalmus ir cinnamomu, su wisokeis médzeis kodylo, mirrôs bey aloês, su wisomis brangiáusiomis źolēmis;

15. Kaip darźo ßaltinis, kaip ßulinys gywûjû wandeniû iß Libanono tékanczû.

16. Kélkis, ßiáure, ir ateik, pētû wēje, ir pérpusk mano darźa̧, kad jo brangiosios źoles warwētu!

17. Mano prietelius te ateit i sawo sóda̧, ir te wálgo jo brangiûjû waisiû!

5. Pérskyrimas.

Kristus nû sawo Marczôs iß Meilês i Czesni rakwêstas, ir jo Graźumas pagirtas.

1. Aß ateimi, mano sesů, mielóji marti, i sawo darźa; aß sawo mirra̧ ir sawo brangeses źoles nuskyniau; aß sywo ir sawo medaus wálgiau; aß sawo wyno ir sawo pieno gēriau. Wálgikit, mano mielieji, ir gérkit, mano prietelei, ir atsigérkit! * p. 8, 1.

2. Aß miegmi, ale mano ßirdis bunda. Cze yra balsas mano prieteliaus, *tuzgénanczo: „atwérk man, mielóji prietelka, mano sesů, mano balandēle, mano gerója! nēsa mano galwa yra pilna rasôs, ir mano plaukai pilni naktiês=ßlakû.“
* Apr. 3, 20.

3. Aß *sawo sermēga̧ ißwilkau, kaipgi aß jȩ wēl apsiwilksiu? Aß sawo kójas mazgojau, kaipgi aß jas wēl apbjáurisiu? * Jud. p. 23.

4. Bet mano prietelius kißo sawo ranka̧ pro skylȩ, ir mano kunas padrebējo iß to.

5. Tay aß atsikēliau, kad sawo prieteliui atwerczau; mano rankos warwējo mirromis, ir mirros laßējo

per mano pirßtus ant użkaißczo spynôs.

6. Jr kaip aß sawo prieteliui buwau atwerusi, jis jau ne be buwo ir buwo atstojęs. Tay ißêjo mano dúßia pagal jo żodi; aß * jeßkojau jo, ale aß jo ne radau; aß ßaukiau jo, ale jis ne atsiliepe man.
* P. 3, 1.

7. Sargai per miestą wáikßczojantieji rado manę, tie muße ir sużeide manę; sargai ant muro atēme man mano galwôs-ryßi.

8. Aß * prisēktinay jums prisakau, jûs dukteres Jerużalês, jey jûs rasit mano prietelių, tay pasakykit jam, † manę iß meilês sergant.
* P. 2, 7. 3, 5. † P. 2, 5.

9. „Kû tawo prietelius yra (gerésnis) użkitus prietelius, ak tu moteriû grażiausioji? Kû tawo prietelius yra (gerésnis) użkitus prietelius, kad tu mums taip driutay su prysēga prisakei?"

10. Mano prietelius yra bálts bey raudons, ißrinktas tarp daug túkstanczû.

11. Jo galwa yra kaip brangiáusiasis áuksas; plaukai yra garbanûti, jûdi kaip warnas.

12. Jo * akys yra kaip karwéliû-ákys pas wandens upelius, pienu mażgotos, ir stow pilnume.
* P. 4, 1.

13. Jo skrostai yra kaip żaliûjąsis brangiû żoléliû daržélis aptêkoriû. * Jo lupos yra kaip rożes, tékancże mirrà warwanczos.
* Ps. 45, 3.

14. Jo rankos yra kaip auksini żiedai, pilni (brangiáusiû akmenēliû) Turkissû. Jo kunas yra kaip czystas elpantû-káulas Sapyrais ißgrážintas.

15. Jo blauzd-kaulei yra kaip stulpai marmoro, (kurie) stow ant áuksinû kojû. Jo wéidas yra kaip Libanonas, ißrinktas kaip cēdras.

16. Jo káklas yra saldus ir labay grażus. Toksai yra mano prietelius, mano prietelius yra toksai, jûs dukteres Jerużalês.

17. „Katrulgi nuêjo tawo prietelius, ak tu grażiausioji tarp moteriû? Katrulgi nusisuko tawo prietelius? Tay mes ji su tawimi jeßkosim."

6. Pérskyrimas.

Marti sawo Jßipażinimo dēley nû Kristaus pagiriama ir atlankoma.

1. Mano prietelius nuêjęs į daržą, į brangiû żoléliû-daržéli, kad pasiganytu daržûse ir rożiû skintu.

2. * Mano prietelius yra manas, ir aß esmi jo, kursai tarp rożiû gánosi.
* P. 2, 16.

3. Tu esi * grażi, mano prietelka, kaip (grażusis miestas) Tirża, meilinga kaip Jerużale, baisinga kaip waisko pryßakis.
* P. 2, 10.

4. Atkreipk sawo akis nû manęs! nēsa jos manę ney degte użdeg. Tawo * plaukai yra kaip kaimene oßkû, kurios ant kalno Gilead nukirptos yra.
* P. 4, 1.

5. Tawo * dantis yra kaip kaimene awjû, kurios iß trinkimo ateit, kurios wisos dwynius néßa, ir niera neywienôs newaisingôs tarp jû.
* P. 4, 2.

6. Tawo * skrostai yra kaip įpjowims ant granot-oboliû tarp tawo kasû.
* P. 4, 3.

7. Szeßes-déßimts yra karalēniû, ir aßtûnes-déßimts yra nepriwenczawotû moteriû, ir * mergû niera skaitliaus.
* Ps. 45, 15.

8. Ale wiena * yra mano balandis, mano gerôji, wiena yra sawo motinôs mieliausioji, ir ißrinktoji áugywês. Kaip ję dukteres regējo, palaimingą ję pagyre; karalēnes ir nepriwenczawotosios moteres liaupsino ję.
* P. 5, 2.

9. Kokia ta, kuri użtek kaip außra, grażi kaip menû, ißrinkta kaip sáule, baisi kaip waisko pryßakis?

10. Aß nuējau į reßutû-daržą, apżwalgyti krumelius pas upéli, kad weizdēczau, bau ne żyd wynmédis, bau ne żaliûj granot-obolei.

11. Mano dußia tai ne żinojo, kad jis manę weżimù Ammi-Nadabo pastátęs.

12. Sugryßk, sugryßk, ak Sulamit! sugryßk, kad tawę żwalgytumbim! Ką régit jûs Sulamitę? Sokinējimą Maanaimûse.

7. Pérskyrimas.

Tolésne Liaupse ir Malda Kristaus Marczôs.

1. Kaip grażus yra tawo waikßtinējimas kurpēse, tu kunigaikßczo

dukte! Tawo ſtrēnos lygey ſutaiſytos ſtow, kaip dwi ſakti, kures miſtro ranka padáriuſi.

2. Tawo bamba yra kaip apwali kupka, kuri gērimo niekad ne priſtokſta. Tawo pilwas yra kaip kwieczû kruwa, rożēmis apkaißyta.

3. Tawo * dwi kruti yra kaip dwynei jaunû ſtirnû. * p. 4, 5.

4. Tawo * káklas yra kaip korycza iß elpantû-káulû. Tawo ákys yra kaip eżerai Eſbone pas wartus Batrabbim. Tawo noſis yra kaip korycza ant Libanon, kuri prieß Damaßką ſtow. * p. 4, 4.

5. Tawo galwa ant tawęs ſtow kaip Karmelis. Plaukai ant tawo galwôs yra kaip purpuras karáliaus ſtulpůtay ſurißtas.

6. Kaip * grażi ir kaip meilinga eſi, tu mylimoji (mano) palinkſminime. * p. 1, 15. 2, 14.

7. Tawo ſtomů lyginaſi palmo-médżui, ir tawo krutys wyn-ůgoms.

8. Aß tariau: aß użkůpſiu ant palmo-mēdżo, ir jo ßakas nutwerſiu. T'eſie tawo krutys kaip kekes ant wyn-medżo, ir tawo noſiês kwápas kaip obolei,

9. Ir tawo gerklê kaip gérs wyns, kurſai mano prieteliui lengway nuſlenk, ir nuteka per lupas ir dantis.

10. Mano * prietelius yra manas, irgi laikoſi prie manęs. * p. 2, 16.

11. Eikß, mano prieteliau, ißeikiwa į lauką, ir paſilikkiwa kiemůſe,

12. Kad ankſti mudu kéltumbiwa wynyczump, kad mudu regētumbiwa, bau żyd wyn-médis ir akis jau gáwo, bau ißſprogo granot-obolû-médżei; tenay aß taw důſiu ſawo krutis.

13. Lélijos důſt kwápą, ir ties muſû wartais yra wiſokio brangaus waiſiaus. Mans prieteliau, aß taw tiek * ßio méto, tiek pérnykßczûjû ißlaikiau. * Matt. 13, 52.

8. Pérſkyrimas.

Paſkuczauſioji Méilês Kalba Kriſtaus ir Jo Marczôs.

1. Ak kad aß tawę, mans broliau, mano motinôs krutis żindanti, lauke raſczau, ir tawę buczůczau, kad neywiens manęs neſijůktu!

2. Aß tawę wadżoczau, ir į namus * ſawo augywês wéſczau, kur tu manę mokiti turētumbei; tenay aß tawę girdiczau wynu priprowitu, ir jáunu wynu ſawo granot-obolû. * p. 3, 4.

3. * Jo kairê gul po mano galwa, ir jo deßinê globoj manę. * p. 2, 6.

4. Aß * priſēktinay priſakau jums, dukterims Jerużalês, kad mano mylimąję ne pabuditumbit, neygi krutintumbit, iki jei paczei patinka. * p. 2, 7. 3, 5.

5. Kokia yra ta, kuri kéliaſi iß puſczôs, ir atſirem ant ſawo prieteliaus? Po obēlim aß pabudinau tawę, kur tawo augywe tawę buwo pagimdżuſi, kur ſu tawimi gulējo toji, kuri tawę pagimde.

6. Statyk manę kaip péczwēti ant ſawo ßirdiês, ir kaip péczwēti ant ſawo petiês! Nēſa méile ſtipri yra kaip ſmertis, ir żēlawimas yra driutas kaip pekla. Jôs liepſna yra ugninga, ir Pono Diewo liepſna,

7. Kad ir daug wandenû ne gal méilę ißgeſyti, ney ſrowes ję nuſkandinti. Kaczey kas ir wiſą ſawo turtą uż méilę důti norētu, tay taczau nieko ne maczitu.

8. Muſû ſeſů mażà yra, ir kruczû ne tur. Ką gi mes daryſim ſawo ſeſerei * ję dabar iżadinti noredami? * Ebr.: dienoj, kad perßama.

9. Jeygu ji múras yra, tay mes ant jôs ſidabrinį pylimą daryſim. Jeygu ji wartai yra, tay mes ję patwirtiſim cēdrû lentomis.

10. Aß eſmi muras, ir mano krutys yra kaip korycza; czonay paſtójau aß po jo akiû, kaip kuri pakájaus randa.

11. Salomonas tur wynyczą Baal-Amonè. Jis dawe wynyczą ſargáms, kad kożnas uż jôs waiſius atneßtu túkſtanti ſidabrininkû.

12. Mano wynycza yra po mano akiû. Taw, Salomonui, pareitis túkſtantis, bet ſargáms du ßimtu ſu jôs waiſiumis.

13. Tu, kuri gyweni darżůſe, důk man ißgirſti ſawo balſą! * draugalos daboja ant to. * Pſ. 45, 15.

14. Tékins bēgk, mans prieteliau, ir buk * lygus ſtirnai, arba jáunam élniui ant brangiûjû żoliû-kalnû! * p. 2, 9. 17.

Gálas Aukßtôſês Giesmês Salomono.

Prarakai,

su

tomis Knygomis,

kurios wadinamos

APOKRYPA,

Lietuwißkay,

su

kiekwieno Pérskyrimo trumpu Praneßimu

ir

reikalingůju Paženklinimu tů paczů Žodžů, kitůse Pérskyrimůse randamůjů.

Surášimas

Prárakû, taipjau ir Knygû, wadinamûjû Apokrypa.

Keturi didieji Prárakai.

Dwylyka mažûjû Prárakû.

Knygos APOKRYPA wadinamos.

Prárakas Jezaiošius.

1. Pérskyrimas.

Prisiwertimo-Rozonis nedékingiemsiems Żydams sakyta.

1. Tai Regéjims Jezaiošiaus, Sûnaus Amozo, kuri jis regéjo apie Judą bey Jeruzalę Czése Usijo, Jotamo, Ajo bey Jejiskijo, Karáliû Juda.

2. * Girdékit, jûs dangus, ir żéme, dėk į ausis! nės Pons Diewas kalba: „Aš waikus użauginau ir paáukštinau, ir jie nû manęs atpûle.
* 5 Moiż. 32, 1. Jer. 6, 19.

3. Jáutis pażista sawo poną, ir ásilis rindą sawo pono; ale Izraël tai ne pażista, ir mano żmones to ne pérmano."

4. Ak bėdà su tais griešnaiseis żmonėmis, su tais żmonėmis didey nusiżengiancżeiseis, su ta nûpertaje gimine, su * waikais išgadingaiseis, kurie Poną Diewą prastoja Szwentąji Izraëlije bluznidami, eina atbulay!
* 5 Moiż. 32, 20.

5. Ką máczij dár * daugiaus jus mušt, jums tikt wis toliaus atsiskiriant? Wisa galwa negál, wisa širdis bloga.
* Eż. 21, 13.

6. Nû * pádo iki galwôs nieko jame nier sweiko, bet rónos bey randai ir skaudulei, ne išspáusti, ney aprišti, ney aliejumi mankštiti.
* 5 Moiż. 28, 35. Job. 2, 7.

7. Jusû żéme yra pusta, jusû miestai ugnimi sudégiti; swetimieji suėst jusû laukus po jusû akiû, ir pusta yra, kaip kas swetimûjû išgaišinta.
* P. 5, 5.

8. Bet kas dar išliko iš dukters Zion, tai yra néy butelis wynkalnij, ney nákt-bude molug-daržûse, néy miestas kokis išgaišintas.

9. Jey Ponas Diewas Zebaot * mums ne paliktu mážumą, tay mes butumbim kaip † Sodoma ir lyg kaip Gomorra.
* Rym. 9, 29. † 1 Moiż. 19, 24.

10. Klausykit * Pono Diewo żodżo, jûs kunigaikšczei iš Sodom, dėkit į ausis musû Diewo prisákimus, jûs żmones iš Gomorrôs!
* Oż. 5, 1. Mik. 3, 1. 9.

11. „Kas * man iš daugybês jusû apierû?" sako Ponas Diewas. „Aš nubódęs esmi déginimo-apierû awinû, bey taukû pénamûjû galwijû, ir nesimėgstu kraujais weršiû, eryczû bey ożiû.
* Pam. 21, 17. Jer. 6, 20. P. 14, 12. Amos 5, 22. Mik. 6, 6. 7.

12. Kad ateinat į widų pasiródit po mano akiû, kas tai prašo iš jusû rankû, kad į mano prybażnyti stojates?

13. Ne be-neškit daugiaus walg-apierû taip noprosnay! Kukinimo-żoles man bjaurybe, jáuno-mėnesio-šwenczû bey Sabbatû, kad susiêję prociawójates ir trusûjat, tû ne noriu.

14. Mano dušia nekencza jusû jáuno-mėnesio-šwenczû bey kasmetiniû-šwenczû, aš tû nubódau, aš pailsau jû kęsti.

15. Jr norint jûs * sawo rankas išsplėczat, tay aš taczau sawo akis nû jusû paslėpju; o norint ir daug meldżates, tay aš taczaus ne klausau jusû; nės † jusû rankos pilnos yra kraujo.
* 2 Moiż. 9, 29. 1 Kar. 8, 38. Jon. 9, 31. † Jeż. 59, 2. 3.

16. Mażgókites, czystikites, * pamėskit sawo nelabą pasielgimą nû mano akiû, † liáukites nû to, kas pikta,
* Eż. 18, 23. 31. Joel 2, 12. 13. 1 Petr. 3, 11. † Ps. 34, 15. Ps. 37, 27.

17. * Mokinkites géro daryt, apsiimkit teisybês, pagélbėkit pamitamjam, padarykit † siratoms teisybę, ir išgélbėkit našliû prową!
* Jer. 7, 3. † Ps. 82, 3. Amos 5, 15.

18. Taygi tada ateikit su manim * bylinėt," sako Pons Diewas. „Norint jusû grieks butu raudons kaip braujas, tay † taczau tur bálts pastot, néy sniegas; ir norint jis yr kaip purpurôs-krosas, tay taczau tur pastoti néy wilna.
* P. 41, 1. 43, 26. Jer. 2, 35. † P. 43, 25. 44, 22. Ps. 51, 9.

19. Jey man *norit klausyt, tay tôs źémês gerybês wálgisit.
* 3 Moiź. 25, 18. 19.

20. Ale jey ne apsiimat ir nepaklusnus este, tay kárdo busit suēsti; nēs burna Pono Diewo tai sako.

21. Kaip tai nusidawe, kad tas wiernasis miestas kékƒze pastojo? Jis buwo pilnas prowôs, teisybe jame gywéno, o dabar *raźbáininkai.
* Matt. 23, 37.

22. Tawo sidábras į putas pawirto, ir tawo gērims wandeniu praskiestas.

23. Tawo *kunigaikƒczei yra nů Diewo atsiskyrę ir wagiů-draugai, jie wisi rods (mielay) ima dowanů ir padorků jēƒƒko; jie †siratoms teisybês ne padáro, ir naƒliů prowa ne iƒƒkanka pas jůs."
* Oź. 9, 15. † 2 Moiź. 22, 22. Jer. 5, 28. Sak. 7, 10.

24. Todēl sako Wieƒpats Ponas Diewas Zebaot, ans Macnusis Izraēlije: „ak bēda, aƒ pasitieƒisiu per sawo neprietelius, ir atsikerƒisiu per sawo neprietelius;

25. Ir turiu sawo rankę prieƒ tawę gręƒt, ir tawo putas czysczáusey *nuƒweist, ir wisus tawo cinus iƒmest;
* Mal. 3, 2.

26. Ir wēl taw důsiu waldonus kaip pirmay, bey rót-ponius kaip pradźoj. *Tada tu wadinamas busi teisybês miestas bey wiernas miestas.
* Jer. 3, 17.

27. *Zion tur per prową iƒwálnitas but, ir jo apkáltieji per teisybę,
* p. 59, 17. 20.

28. Kad pérźengtojei bey griekininkai podraugey sulúƒtu, ir kurie Poną Diewą prastoja, prapultu.

29. Nēsa jie tur į gēdą ieit dēl auźolů, kureis jús mēgstat, ir gēdētis dēl sodů, kurius (balwonams ant garbēs) iƒsirenkat;

30. Kad jůs busit néy áuźols su sausais lápais, ir kaip sodas be wandens;

31. Kad apgynims bus néy pákulos, ir jo darbas néy kibirkƒtis, ir abieji su wiens-wienu uźdegti bus, kad neywiens ne uźgesys."

2. Pérskyrimas.

Pagonů Pawadinimas Źydů Wietoje.

1. Tai yra, ką Jezaioƒzius, Amoźo sunus, regējo apie Judą bey Jeruzalę.

2. *Paskiáusiame czēse tas kálnas, kur Pono Diewo namai stow, tikray źinoms bus, aukƒtésnis uź wisus kálnus, ir pakilus bus ant wisů kaukarů; ir wisi pagonai czonay susibēgs,
* Jer. 3, 17. Mik. 4, 1.

3. Ir daugums swieto prieis sakydami: ateikite, uźeikime ant Pono Diewo kálno, į namus Diewo Jokubo, kad mus pamokitu sawo kelius, ir mes keliáutumbim jo takais! Nēs iƒ Zion źokans iƒeis, ir *źodis Pono Diewo iƒ Jeruzalês.
* Luk. 24, 47.

4. Ir jis súdis tarp pagonů, ir korawós daug źmonių. Tada jie *sawo kardus pawers į noragus, ir sawo ragotines į pjáutuwus. Nēs neyjokie źmones ne pakéls kárdą prieƒ kitus, neygi ne mokisis daugiaus kariáut.
* Mik. 4, 3.

5. Eikitgi ƒenay, jůs iƒ namů Jokubo, *wáikƒczokime ƒwiesoj Pono Diewo!
* Jon. 8, 12.

6. Ale tu sawo źmones, namus Jokubo, prastojei; nēs jie daugiaus siauczą ne kaip tie, kurie į rytus gywéna, ir dien-skirējeis yr kaip Pylistēnai, ir daugsin waikus swetimůjů.

7. Jů źéme yra pilna sidábro bey áukso, ir jů skarbů nier gálo; jů źéme yra pilna *źirgů, ir jů weźimů nier galo.
* Ps. 20, 8. Mik. 5, 9.

8. Ir balwonů pilna jů źéme, bey *pasimeldimů ties sawo ranků darbais, kurius jů pirƒtai padáre.
* Mik. 5, 12. 13.

9. Ten klonojas prastieji źmones, ten pasiźémin wyresnieji; tai tu jiems ne atléisi.

10. *Eik į ůlią, ir pasislēpk źémēj iƒ Pono Diewo baimês, ir po akiů Jo ƒlowingôsês garbês!
* p. 26, 20.

11. Nēs *wisos áukƒtos ákys bus paźémintos, ir aukƒti źmones turēs pasilenkt; ale Pons Diews wiens tů-czēs bus áukƒtas.
* p. 5, 15.

12. Nēs diena Pono Diewo Zebaot eis per wiskąąi, kas didźůjas ir aukƒta yr, ir ant wiso, kas pakélta, kad nuźéminta butu;

13. Ir ant wisů aukƒtůjů ir iƒáugusiůjů cēdrů ant Libanono, ir ant wisů auźolů Bazane;

14. Ant wisû aukβtûjû kalnû, ir ant wisû pakiliûjû kaukarû;
15. Ant wisû aukβtûjû korycżû, ir ant wisû driutûjû murû;
16. Ant *wisû akrutû juriose, ir ant wisû brangiûjû darbû; *Ps. 48, 8.
17. Kad tur pasilenkti wisa żmoniû aukβtybe, ir żémintis, kurie aukβti żmones yr; ir wiens Pons Diews áukβtas butu tame czēse.
18. Jr balwonû abelnay gloda bus.
19. Tada *bus einama į ûliû ûlas ir į żémês prasiwērimus iβ Pono Diewo báimês, ir po akiû βlowingôsês jo garbês, kad jis kélsis iβgandit żémę; *Luk. 23, 30. f.
20. *Tû=czēs kiekwiens βalin mes sawo sidábro bey áukso balwonus, (kurius saw pasidarydino jû melstis,) į urwas kurmjû bey βikβnosparniû, *P. 27, 9. P. 30, 22. 31, 7.
21. Kad galētu įlisti į akmeniû plyβius bey į ûliû prasiwērimus iβ Pono Diewo báimês, ir *po akiû βlowingôsês jo garbês, jam kélsentis iβgandit żémę. *2 Tess. 1, 9.
22. Taygi liáukites nû żmogaus, kursai kwápą tur nosij! nēs kam jis taip aukβtay laikoms butu?

3. Pérskyrimas.

Korawone Nemielaβirdingystês ir Puikystês.

1. Nēs βtay, Wieβpats Pons Diews Zebaot atims nû Jeruzalês bey Juda wisoki *zopóstą, wisą dûnôs zopóstą ir wisą wandens zopóstą, *3 Moiz. 26, 26. Ez. 4, 16. P. 5, 16. 17.
2. Macniûsius ir karżygius, waldonus, prárakus, numánanczûsius bey wyresniûsius,
3. Wyresniûsius ant penkes=deβimts ir garbingus żmones, rodininkus ir iβmintingus reméstninkus, ir protingay kalbanczus.
4. Jr *jaunûsius dûsiu jiems per kunigáikβczus, ir kudikiβki tur ant jû karaliáut. *Mor. 10, 16.
5. Jr żmones lupte lups kits=kitą, ir kożnas sawo ártimą; ir jaunasis didżûsis prieβ sénąjį, bey ledaks żmogus prieβ garbingąjį.
6. Tada wiens sawo brolį iβ sawo tēwo namû nutwérs (sakydams): „tu turi drabużiû, búk wyriáusiasis ant musû, pérweikk tu βitą négandą!"
7. Ale ans tû=czēs pasibáżidams tars: „aβ ne esmi liekorius, niera ney dûnôs ney sermēgôs mano namuse; ne statykit manę per wyriáusiji ant żmoniû!"
8. Nēsa Jeruzale be=pûla, ir Juda be=gul, kadangi jû liezuwjei bey jû darbai prieβ Poną Diewą stow, kad jo βlowês akims prieβtaráuja.
9. Kietums jû gymjo apskundża jûs, ir jie giriasi sawo griekais, kaip Sodomitai, ir ne slepja tus. Bēda jû duβiai! nēsa tûmi jie sawę pátys į wisą nepaláimą įweda.
10. Sakykit apie teisiûsius, jiems geray busę; nēsa jie wálgis waisių sawo darbû.
11. Ale bēda Diewo=nesibijantiemsiems, nēsa jie pikti yra, ir atdûta bus *jiems, kaip jie użsipelno. *Pam. 1, 31.
12. Kudikei yra warytojei mano żmoniû, ir moteriβkes karaliáuja ant jû. Mano żmones, tawo linksmintojei prigáun tawę, ir pagadin tą kélią, kur taw reiktu eiti.
13. Ale Pons Diews czonay stow po deβinês, ir pasikēlęs *żmones súditi. *Ps. 96, 10. 13.
14. Jr Pons Diews *ateit ant súdijimo su wyresneiseis sawo żmoniû ir su jû kunigaikβczeis. Nēs jûs wyn=kalnį pagadinot, ir kas wargdieniams iβplēβta, yra jusû namuse. *Dan. 7, 13.
15. Kam jûs sumindżojat mano żmones, ir sumuβiat bēdnûjû wéidą? sako Wieβpats Pons Diews Zebaot.
16. Jr Pons Diews sako: todēl, kad *dukters Zion puikios, ir iβkélusios káklą wáikβczoj wéidais iβgrożitais, eina mażais żingsnéleis (ney kudikei) ir †brangiomis kurpēmis aunasi: *1 Tim. 2, 9. †5 Moiz. 28, 56.
17. Tay Pons Diews pliką padarys wirβu=galwį (mûmeni) dukterių Zion, ir Pons Diews jû żemczugus atims.
18. Tû=czēs Pons Diews atims, kas grażu yra ant brangiûjû kurpjû, ir kabes, kákla=ryβius,

19. Lenciugēlius, ranka=ryszius, twankas,
20. Bliżgus, aprankes, szniurelius, obolēljus ůstamus, auskarus,
21. Ziedus, káspines,
22. Szwenczů=rubus, skreistes, sekkines, masznas,
23. Zerkolus, kulnerius, burtikas, kédelius (margines).
24. Jr smárwe bus użgérą kwápą, bey rysz=palaikis į dirżo wietą, bey plike użgarbanůtą pláuką, ir użpláczę skreistę ankszstas żákas. Tai wislab į tawo grożybês wietą.
25. Tawo prastieji kárdu puls, ir tawo karżygei muszije.
26. Jr jôs wartai apmaudos ir raudós, ir ji wargingay sedēs ant żémês,

4. Pérskyrimas.

Kristus Karálius ir jo Padonai.

1. Kad septynios moters tame czēse wieno wyro nusítwērusíos tars: mes paczos důną bey apdangalą saw pelnysím; tikt tawo wardu důk mums wadintis, kad musů gēda nů musů butu atimta.

2. **Tame czēse bus Pono Diewo *átżala miela ir garbinga, ir tôs żémês waisius szlowingas ir grążus tiems, kurie iszlaikomi Jzraēlije.**
* P. 11, 1. Sak. 3, 8.

3. Jr kas iszlikęs bus Zione, ir użsílikęs Jeruzalēj, tas bus szwentu wadinamas, kożnas raszytasís tarp gywůjů Jeruzalēj.

4. Tada Pons Diews dukterių Zion bjaurumą nupláus, ir Jeruzalês kraujo=kaltybes prawarys nů jôs, per *Dwasę, kuri súdis ir ugni użdegs. *Jon. 16, 8.

5. Jr Pons Diews padarys ant wisů namů kalno Zion ir, kur ji susirinkusi, debesių bey dumů dienoj, ir ugniês żibējimo, kad dégtu naktij. Nēs bus * ápsargą ant wiso, kas szlowinga yra.
* Ps. 32, 7.

6. Jr * szētra bus pawēsiui dienoj priesz karszti, ir prybēga bey pasíslēpimas nů pikto ůro ir lytaus.
* Ps. 25, 4. 5.

5. Pérskyrimas.

Żydiszkôsês Wynyczôs Newaisingyste.

1. Geray, asz pagiedosiu sawo mylimamjam giesmę sawo dēdżaus apie jo * wyn=kalni. Mano mielasis turējo wyn=kalni rēbjoj wietoj.
* Mark. 12, 1. s.

2. Jr jis buwo tą użtwēręs ir akmenių kruwomis apdējęs, ir branģių żelmenių isodinęs. Jis ir sárgbuti jame pakúre, ir spáustuwą tenay iszkase láukdams, kad wyn=ůgů nesztu; ale jis nesze smirdinczų (ne nokusių) wyn=ůgů.

3. Taygi prową darykit, jůs miesczonys Jeruzalēj, ir jůs wyrai Juda, tarp manęs bey mano wyn=kalnio!

4. Kągi daugiaus darytumbei prie mano wyn=kalnio, ką asz ne daręs esmi prie jo? Kámgi jis smirdinczų nésze, man láukiant, kad jis wynůgů nesztu?

5. Geray, asz jums paródisiu, ką sawo wyn=kalniui darysiu. Jo sēna tur atimta but, kad jis iszpústitas butu; ir jo twora tur suardyta but, kad jis butu sumindżotas.

6. Asz ji * pústą paliksiu, kad jis ney apgenētas butu ney apkapotas, bet usnys bey erszkēczei ant jo żéltu; ir debesims paliepsiu, kad ant jo ne lytu. * Ps. 80, 13.

7. Bet Pono Diewo Zebaot wynycza yra namai Jzrael, ir wyrai Juda jo meilingi czepélei. Jis láukia prowôs darimo, sztay, tikt lupimai; (jis láuke) teisybês, sztay, tikt skundos.

8. Bēda tiems, kurie * butą prie buto pritráukia, ir dirwą prie dirwôs priplēszia, ik jau ne telpant, kad jie wieni żéme apsēstu!
* Mik. 2, 2.

9. Tai yra po ausių Pono Diewo Zebaot: matysim, bau ne pústas bus tas butů * daugumas, ir dideji bey grażieji negywénami?
* P. 6, 11. Jer. 19, 8.

10. Nēsa * deszimtis (murgů) dirwôs wyn=kalnio tikt wieno kibiro mierą důs, ir malteris seklôs tikt wieną ketwirti důs. * Agg. 1, 11. 2, 17.

11. Bēda tiems, kurie rytmetij ankszti kélias, kad girtůtu, ir sēd į nakti, kad wynas jůs pérkaitìtu,

12. Ir tur *kanklus, psalterius, búbnus, wamzdzus bey wynų sawo czesnise, ir ne †ziur ant Pono Diewo dárbo, ir ne wéizd ant weikalo jo rankû! * Amos 6, 5. 6. † Ps. 28, 5.

13. Dēl to turēs mano zmones ßalin weſti but iß nezinių; ir jû garbingieji turēs bádą kęſt, ir jo praſtieji troßkuli.

14. Todēl pekla dußią didey atwēre, ir jôs naſrai ißſiziojo be jokiôs mierôs, kad nugrimſtu abieji, ir jû garbingieji ir praſtieji zmones, abieji, jû bagotieji ir linkſmieji;

15. Kad kożnas *turētu paſilenkti, ir kiekwiens nuzémintas butu, ir didzůjanczûjû ákys nuzémintos butu; * P. 2, 11.

16. Bet Pons Diews Zebaot paáukßtits butu prowoje; ir Diews, Szwentaſis, ßwentitas butu teiſybēje.

17. Taygi tada eryczei ganyſis anû wietoj, ir ſwetimieji penēſis púſczoje rēbjûjû.

18. Bēda tiems, kurie ſuſinarin wirwemis klaſtôs neteiſybês daryt, ir wezimû-ſtrángais griekus daryt,

19. Ir tár: „te *ateit umay ir greitay jo dárbas, kad tą matytumbim; te ateit ir te artinas ta roda Szwentojo Izraēlije, kad mes ję jauſtumbim!" * Jer. 17, 15. 2 Petr. 3, 4.

20. Bēda tiems, kurie, kas *pikta, per gérą, ir kas gera, per piktą ßaukia; kurie iß tamſôs ßwieſą, ir iß ßwieſôs tamſybę padáro; kurie iß rukßtaus ſaldų, ir iß ſaldaus rukßtų padaro! * Amos 5, 7. P. 6, 12.

21. Bēda tiems, kurie *ſaw pátys ißmintingi yr, ir ſawę pátys per protingus laiko! * Pam. 3, 7. Rym. 12, 17.

22. Bēda tiems, kurie karzygeis yr wyno maukt, ir macnus wyrai girtáwime;

23. Kurie prową darydami *piktůſius teiſin dēl dowanû, ir prową teiſiûjû nů jû ßalin kreipja! * Pſ. 82, 2. Ez. 13, 19.

24. Todēl, kaip ugniês liepſna ßiáudus ſuēſt, ir degimas rugēnas atima, ßitaip jû ßaknis ſupús, ir jû zelmů kélſis néy dulkes. Nēſa jie peikia iſtátimą Pono Diewo Zebaot, ir *bluznij kalbą Szwentojo Izraēlije. * P. 1, 4.

25. Todēl kerßtas Pono Diewo inirßo ant ſawo zmoniû, ir ißtieſęs ſawo ranką ant jû mußia jůs, kad kalnai drébą; ir jû lawonai yr néy purwas ant ulyczû. Ir tame *wiſame jo kerßtas ne atſiléidza, bet jo ranka dar ißtieſta. * P. 9, 12. 17. 21. P. 10, 4.

26. Nēſa jis pakéls karún-zenkli toli tarp pagonû, ir jůs ſuwadis iß zémês kráßto. Ir ßtay, umay ir ſkubrey jie ateit;

27. Ir jû neywiens ne pailſęs ney ſilpnąs yra, neywiens ne ſnaudza ney miegt, neywienam ne atſiléidza dirzas ant jo ſtrēnû, ir neywienam ne patrúkſta dirzélis kokſai kurpjû.

28. Jû ſtrēlos yra áßtrios, ir wiſi jû kilpinei itempti. Jû zirgû nagus tarytumbei eſant akmenis, ir jû wezimû ratus néy wētrą.

29. Jie rēkia kaip liútai, ir rēkia kaip jáuni liútai. Jie úß, ir plēßimą ſugáus, ir nuneß, kad neywiens ne ißgélbēs.

30. Ir ant jû úß tů-czēs kaip jurios. Tada i zémę ziurint, ßtay, ji tamſi iß nerimimo, ir ßwieſa ne ziba daugiaus aukßtay ant jû.

6. Pérſkyrimas.

Diewo Szlowe; Zydû Kietſprandyſte.

1. Tą métą, kaip karálius Uſijas mire, aß *regējau Poną Diewą ſēdinti ant áukßto ir pakélto krēſlo; ir jo (garbês rubo) ſiule ißpilde baznyczą. * Jon. 12, 41.

2. Serapim ſtowējo iß aukßto ties jům, kożnas turējo ßeßis ſparnus; dwiem uzſidenge ſawo gymi, dwiem apdenge ſawo kójas, ir dwiem jie lēke.

3. Ir kits-kitam *ßaukdams tare: Szwentas, Szwentas, Szwentas Ponas Diewas Zebaot, †wiſos zémes pilnos yra jo garbês! * Apr. 4, 8. † Abak. 3, 3.

4. Kad lubos padrebējo iß balſo jû ßaukimo; ir namai *pilni buwo dumû. * Ez. 10, 4.

5. Tay aß tariau: bēda man, aß prapůlu, nēs aß esmi żmogus su neczystomis lupomis, ir gywenu tarp tokiû żmoniû, kuriû lupos neczystos; nēs aß Karáliû, Ponâ Diewâ Zebaot, regējau sawo akimis.

6. Tay Serapimû wiens atlēkē pas manę turēdams żērinczę angli rankoj, kurę réplemis nů altoriaus ēme,

7. Ir pakrutindams mano burną tare: „ßtay, tůmi tawo lupos pakrutitos yr, * kad tawo nusiżengims nů tawęs butu atimts, ir tawo griekas atleistas." * Sak. 3, 4.

8. Ir aß girdējau Pono Diewo balsą, ji sakanti: „kuri aß siųsiu? kas nor musû páslas but?" Ir aß sakiau: ßtay, aß cze esmi, siųsk manę!

9. Ir jis tare: „eik ir sakyk ßitiems żmonems: * girdēkit ir ne ißmanykit to, matykit ir to ne supraskit!
* Luk. 8, 10. Jon. 12, 40. Darb. Ap. 28, 26.

10. Użkietik * ßirdi ßiû żmoniû, ir t'esie storos jû ausys, ir apjékdik jû akis, kad ne regētu sawo akimis, ney girdētu sawo ausimis, ney ißmanytu sawo ßirdże, jeib ne prisiwertę ißgytu." * 5 Moiż. 28, 28. 29, 4.

11. Ale aß tariau: Pone Diewe, ikkolei? Jis tare: „iki miestai pusti bus be gywatninkû, ir * namai be żmoniû, ir laukas abelnay negywénams gulētu. * p. 5, 9.

12. Nēsa Pons Diews żmones toli ißmés, kad żéme labay prastota bus.

13. Taczau dár dešimtasis dalyks toje pasiliks, nēs ji bus ißwesta ir ißgaißinta, néy áużols bey liepa, kurie kamēną tur, norint ju lápai nubraukiami. Szwenta sēkla bus ßitas kamēnas."

7. Pérskyrimas.

Messijoßius tur iß Jumprowôs (arba czystôs Mergôs) użgimti.

1. Nusidawe czēsie Ajo, sunaus Jotam, sunaus Usijo, karáliaus Juda, użsitráuke * Rezins, karálius Syrijoj, bey Peka, sunus Remaljo, karálius Izrael, ant Jeruzalês prieß ję kariáut; ale jie ne galējo ję iweikti.
* 2 Kar. 16, 5.

2. Tay Dowido namams buwo apsakyta: Syrijonai pasitik ant Epraim. Tay drebējo jam ßirdis, ir ßirdis jo żmoniû, kaip médżei girioj dréba iß wējo.

3. Ale Pons Diews tare Jezaioßiui: ißeik prießais Ajui, tu bey tawo sunus Sear-Jasub, pas galą wandens-riuriû aukßtésniojo prudo prie kélio arti dirwôs dażytojo,

4. Ir tark jam: saugokis ir tylēk; nesibijok, ir tawo ßirdis te ne nusimena dēl tû dwiejû rúkstanczû nůdeguliû, butent dēl kerßto Rezin su Syrijonais bey sunaus Remaljo,

5. Ką Syrijonai prieß tawę piktay susikalbēję yr drauge su Epraim bey su sunumi Remaljo sakydami:

6. „Użeikime pas Judą, ir jůs pabudikim, ir dalykimēs jůs, ir per karálių tenay idēkim sunų Tabeal!"

7. Nēsa taip taria Wießpats Pons Diews: tai ne tur twirta but, ney taipo nusidůt.

8. Bet kaip Damaßkas galwa yra Syrijoj, taipo Rezin galwa tur but Damaßke. Ir po ßeßes-deßimts bey penkiû métû tur su Epraim gálas but żmonēse.

9. Ir kaip Samarija galwa yr Epraime, taip sunus Remaljo tur galwa but Samarijoj. * Jey ne tikit, tay ne ißliksite. * 2 Nus. 20, 20.

(Gromata Dienoje Apsákimo ßw. Marijôs.)

10. Ir Pons Diews wēl su Aju kalbēdams tare:

11. Praßyk saw żénklą nů Wießpatiês sawo Diewo, ar żemay butu pékloj, arba aukßtay iß aukßtybês!

12. Bet Ajas tare: aß to ne praßysiu, kad ne bandyczau Ponâ Diewą.

13. Tay jis tare: taygi klausykit, jůs iß namû Dowido: ar jums permaż yra, żmones iártint, argi taipojau ir mano Diewą iártisite?

14. Todēl Pons Diews pats jums żénklą důs: * ßtay, merga nēßcza, ir pagimdys sunų, tą ji wadis † Immanuel.
* Matt. 1, 22. 23. Luk. 1, 31. Mik. 5, 2.
† Jez. 8, 8. 10.

15. Swiesto bey medaus jis wálgis, iki *žinós, kas pikta, atmést ir, kas gera, ißskirt.] *Ebr. 5, 14.

16. Nēs pirm=neng *waikélis ißmoks, kas pikta, atmést ir, kas gera, ißskirt, ta žéme, kuriôs tu baidaisi, prastota bus nů sawo dwiêjû karáliû. *p. 8, 4.

17. Ale Pons Diewas důs ateit ant tawęs, ant tawo žmoniû ir ant tawo tēwo giminês dienas, kokios dar ne atêjusios buwo iß to czēso, kaip Epraim nů Juda atsiskyre, per Assyrijôs karáliu.

18. Nēsa tame czēse Pons Diewas ßwilpterēs anai musei gale wandeniû Egypto bey bitei žémēje Assur,

19. Kad jie atêję wisi gultus prie ißdžuwusiûjû upéliû, ir į ůliû plyßius, ir į wisus usnynus, ir į wisus pakrumjus.

20. Tame czēse Pons Diewas nuskus gálwą ir kojû pláukus, ir barzdą pabaigs samdytu *barzd=skuczu, butent per tus, kurie anąs=ßal wandens yr, per Assyrijôs karáliu. *p. 10, 5.

21. Tame czēse wiens wyrs pulką kárwjû ir dwi kaimeni turēs.

22. Jr turēs tiek milßt, kad swiêsto wálgis; nēs swiêsto bey medaus wálgis, kas ißliks ßioj žémēj.

23. Nēsa tame czēse nusidůs, kad, kur dabar túkstantis wyn=medžû stow, tukstanti sidabrininkû wertû, cze bus erßkēczei bey usnys,

24. Kad tenay reik eit su strēlomis bey su strēlnycza. Nēsa wisoj žémēj bus erßkēczei bey usnys,

25. Aža ir prie tû kalnû, kurie kirwjeis apkapojami, ne bus prieinama iß baimês dēl erßkēczû ir usniû, bet bus jáuczû apleidžami ir awjû minami.

8. Pérskyrimas.

Korawone wisû žmoniû (Giminês) Jzrael, ir Palinksminojimas Diewo=Prisibijanczûjû.

1. Jr Pons Diewas tare man: imkis saw didę gromatą, ir raßyk ant jôs žmogaus=raßykle: Greitay=plēßk, Plēßimas=skubikis.

2. Jr aß ēmjau su sawim du wiernu liudininku, kunigą Uriją, bey Sakarją, sunų Jeberekjo,

3. Jr nuējau pas (nekurę) praraķēnę, ta nēßcza buwo ir pagimde sunų, ir Pons Diewas tare man: wadik ji: Greitay=plēßk, Plēßimas=skubikis.

4. Nēsa pirm ne kaip tas waikélis ßaukti gál: „tētát, mamát," drutybe Damaßko bey plēßimas Samarijôs tur atimta but per Assyrijôs karáliu.

5. Jr Pons Diewas daugiaus su manim kalbēdams tare:

6. Todēl, kad ßitie žmones niekin tą wándeni Siloą, tykay tékantiji, ir linksminasi iß Rezino bey iß sunaus Remaljo,

7. Sztay, todēl Pons Diewas ant jû užléis driutus ir didžus upês wandenis, butent, karáliu Assyrijôs ir wisą jo garbę, kad wisus jû upelius péreitu ir per wisus jû pákraßczus;

8. Jr užtwis į Judą ir papluks ir per wirßų eis, ik eis ik káklo; ir sawo sparnus ißsplēs, kad tawo žémę, ak *Jmmanuel, pripilditu, kaip plati ji yra. *p. 7, 14.

9. Pykkit, jûs swieto žmones, ir taczau *bēgkit! Ar girdit tai, jûs wisi, kurie tolimose žémēse este? †apsijůskit, ir taczau bēgkit; apsijůskit, ir taczau bēgkit! *2 Kar. 19, 21. † Jez. 19, 3.

10. Sudumkit rodą, ir iß to *nieko te n' esie. Susikalbēkit, ir tai te ne tinka, nēsa cze yr Jmmanuel. *ps. 33, 10.

11. Nēs taipo tar Pons Diewas man néy prie rankôs manę nutwérdams, ir pamokina manę, kad aß ne eiczau keliu ßiû žmoniû, sakydams:

12. Jûs ne turit sakyt: suderējimas. Szitie žmones apie nieką daugiaus ne kalba, kaip apie suderējimą. Jûs *nesibijokit ßitaip, kaip jie daro, ir ne nusigąskite; *Luk. 12, 4. 5.

13. Bet *ßwentikit Poną Diewą Zebaot; †tas t'esie jusû báime ir nůgąstis! *p. 29, 23. † Luk. 12, 4. 5.

14. Tay jis bus paßwentimu, ale *akmů užsigawimo bey ůlia pasipiktinimo tiem dwiem namam Jzrael, žabangu ir spąstu miesczonims Jeruzalēj, *Luk. 2, 34. Rym. 9, 33. Oz. 14, 10.

15. Kad daug jû jům tur * użsi-gáut, pult, sulúżt, ikliút ir su-gáuti but. * p. 28, 13.

16. Użrißk liudijimą, użpéczwētik prisákimus mano mokitiniams!

17. Nēs aß Ponu Diewu * nusi-tikiu, kursai sawo akis paslēpe nů namû Jokubo; ale aß jo láukiu. * Ps. 33, 20.

18. Sztay, * cze esmi ir tie † wai-kai, kurius man Pons Diews da-węs, żénklui ir stebuklui Jzraēlij, nů Pono Diewo Zebaot, gywénan-czojo ant kálno Zion. * Ebr. 2, 13. † Ps. 45, 17.

19. Ale kad jie jums sako: „jûs turit kláust * żynius bey żenklû-iß-guldytojus, kurie zaunij ir ßnéka iß didzo," (tay sakykit:) ar ne żmones sawo Diewą tur kláust? arba ar negywůsius uż gywůsius reik kláust? * 1 Zom. 28, 7.

20. Jr mielay, pagal prisákimus bey liudijimą. Jey to ne sakys, tay * außrôs ne turēs; * 2 Petr. 1, 19.

21. Bet żémēj suksis, baisey su-mußti * ir ißálkę. Bet bádą be-kęsdami jie pyks ir kéiks sawo ka-ráliui ir sawo Diewui, * Ps. 59, 16.

22. Jr aukßtyn per sawę żoplinēs, ir po sawim į żémę żiurēs, o nieko ne ras, kaip tużbą bey * tamsybę; nēs jie pailsę nerimime ir klaidinēj tamsoj. * p. 5, 30.

9. Pérskyrimas.

Messijożiaus Użgimimas, Wardas ir Karalystê.

1. Bet ne bus rupestis wisadôs, jiems baimę darąs. Nēs kaip pir-moj gadynēj żéme Zebulon bey żéme Naptali paniekinta buwo, taip ji potam ßlowésne pastos prie juriû kélio ßę-ßal Jordano pagonû Ga-lileoj.

(Grōm. 1. Kalėdû Szwentēje.)

2. * Żmones, kurie tamsoj wáikß-czoj, máto didę ßwiesą, ir ant tû, kurie tamsioj żémēj gywéna, żiba ßwiesey. * p. 42, 7. Matt. 4, 16. Luk. 1, 79.

3. Didi tu padarai tû żmoniû pul-ką, tůmi jiems dáug linksmybês padarai; po tawo akiû dzaugsis, kaip dzaugias pjutēj, kaip linksmi-nas * plēßimus ißdalijant. * Ps. 119, 162.

4. Nēs tu jungą jû naßtôs, ir jû peczû rykßtę, ir lázdą jûs wáran-czojo suláużei * kaip czēse Midjan. * Wald. 7, 22.

5. Nēs wisas ßarwas kariáujan-czû bey rubas kruwins bus sudégits ir ugniês suēstas.

6. Nēsa * Kudikis mums yra użgimęs, † Sunus mums yra důtas, kurio waldża ant jo petiês; ir jis wardu ** Dyw-nas, Rota, Syla, Karżygys. Amżins-Tēws, Pakájaus-Kunigáikßtis; * Luk. 1, 31. s. p. 2, 7. 11. † Ew. Jon. 3, 16. Rym. 8, 3. Gal. 4, 4. ** Wald. 13, 18.

7. Kad * jo waldża dide butu, bey † pakájaus be galo, ant krēslo Do-wido ir jo karalystēj, kad ję itai-sytų ir padriútitu sudu ir su tei-sybe nů dabar ik į amżiû ámżius. Tai ** padarys atkerßijimas Pono Diewo Zebaot.] * Luk. 1, 32. † Ps. 72, 3. 7. Jez. 26, 3. ** Jez. 37, 32. * 2 Kar. 19, 31.

8. Pons Diews żodi siunte į Jo-kubą, ir jis půle Jzraēlij,

9. Kad tai tur pajust wisi żmones Epraim ir miesczonys Samarijoj, ku-rie sako pasipútę ir pasididżůdami:

10. Plytos sugriuwo, bet mes ak-menimis sutaßytais tai atbudawosim. Morû-medżus jie nukirto, taygi mes cedrus į tą wietą sodisim.

11. Nēsa Pons Diews Rēzino wai-skus pakéls prieß jûs, ir jû neprie-telius į kruwą surinks,

12. Syrijonus į pryßaki ir Pyli-stēnus iß użpakalio, kad Jzraēli ēstu pilna burna. * Tame wisame jo kerßtas dár ne atsiléidża, jo ranka dar ißtiesta. * p. 5, 25. 10, 4.

13. Ogi ir żmones nesiwercż prie to, * kursai jûs mußia, ir nieko ne atboja Pono Diewo Zebaot. * p. 42, 5.

14. Todēl Pons Diews * atkirs nů Jzraēlio abu, ir † galwą ir ůdegą, abu, ir ßaką ir kelmą, į wieną dieną. * p. 10, 33. p. 19, 15.

15. Senieji wieżlibieji żmones yra galwa, ale prárakai neteisey moki-nantieji yra ůdega.

16. Nēs * wádai ßiû żmoniû yra ißwadżotojei, ir kurie wesdinas, prapůle. * p. 3, 12. Luk. 6, 39.

17. Todēl Pono Diewas jû jaunikaiczeis ne gál dżaugtis, ney jû sírátû bey naszliû susimilt; nēs jie wisi yra weidmainei ir pikti, ir wisû burna kalba netikumą. *Tame wisame jo kerßtas dár ne atsiléidża, jo ranka dár ißtiesta. * p. 5, 25. 10, 4.

18. Nēs nelabums użsidégęs néy ugnis, ir suēst erßkēczus ir usnis, ir déga kaip tankioje girioje, ir důda áukßtą duma.

19. Nēsa pápykij Pono Diewo Zebaot żéme aptémo, kad żmones yr néy ugniês wálgis; neywiens ne czēdija kito.

20. Jéy jie plēßia po deßinês, tay kencz badą; jéy jie wálgo po kairês, tay ne priwalgo. Kożnas ēst miêsą sawo rankôs,

21. Manasse (ēst) Epraimą, Epraims (ēst) Manassę, ir jůdu abudu prieß Judą. *Tame wisame dár jo kérßtas ne atsiléidża, jo ranka dar ißtiesta. * p. 12. 17. p. 5, 25. 10, 4.

10. Pérskyrimas.

Neteisybēs Korawone; Assyrijônû Prapûlimas.

1. Bēda *raßte-mokitiemsiems, neteisius istátimus dárantiemsiems, ir neteisius sudo ißprowijimus ráßantiemsiems, * Matt. 23, 4. 14.

2. Kad wargstanczûjû prowas kraipytu, ir gwoltą darytu apsúdijimůse bēdnûjû mano żmonēse; kad náßles jû ißplēßims, ir síratos jû apgalētas dalyks tur buti!

3. Ką be-weiksit dienoj atlankimo ir nepaláimôs iß tolo ateinanczôs? pas ką bēgsit pagálbôs (jēßkót)? ir kur dēsit sawo garbę,

4. Kad ne butu palenkta po surißtaiseis, ney ne pultu tarp użmußtûjû? *Tame wisame dár jo kerßtas ne atsiléidża, †jo ranka dár ißtiesta. * p. 9, 12. 17. 21. † p. 5, 25.

5. Ak bēda Assur, kursai mano *kerßto rykßte, ir jû ranka yra lażda mano didżojo pápykio! * p. 7, 20. Ez. 30, 24.

6. Aß ji siųsiu prieß żmones (manesp) newiernay prisiwerczanczus, ir jam paliepsiu prieß żmones mano kerßto, kad jůs ißplēßtu ir ißdalytu, ir sumindżotu jůs kaip purwus ant ulyczôs;

7. Norint jis ne taip mislij, ir jo ßirdis ne taip dumoja; bet jo ßirdis stow ißpústit ir ißgaißit ne maż swieto żmoniû.

8. Nes jis sáko: „ar mano waldonai ne wisi karalei?

9. Ar *Kalno ne kaip Karkemis? ar ne Amat kaip Arpad? ar ne Samarija kaip Damaßkas? * p. 36, 18. 19. p. 37, 12.

10. Kaip mano ranka surado balwonû karalystes, kaczeig jû balwonai driutesni buwo, ne kaip tie, kurie Jeružalēj bey Samarijoj yra;

11. Ar aß ne padaryczau Jeružalei bey jôs balwonams, kaip padariau Samarijai bey jôs balwonams?"

12. Ale Ponui Diewui atlikus wisus sawo dárbus ant kálno Zion bey Jeružalēj, tay *aß atlankysiu waisių pasididżůjanczojo karáliaus Assyrijoj ir puikystę jo didżůjanczûjû akiû; * p. 37, 36. 2 Kar. 19, 35.

13. Todēl, kad jis tare: „aß tai sawo rankû syla padariau, ir sawo ißmincże, nēs aß esmi ißmintingas; aß żemès kitaip pérdalijau, ir jû gerybę ißplēßiau, ir kaip nujēgęsis gywátninkus parbloßkiau;

14. Jr mano ranka rado swieto żmones kaip paukßczû-lizdą, kad aß wisas żemès sugrēbjau, kaip kiaußei prastotieji pagrebjami, kad nieks ney plunksnôs ne kruta, ney kas snapą n' átweria, arba ßnypßcża."

15. Begu kirwis gál girtis prieß tą, kursai jůmi kerta? arba pjûklas sténgtis prieß tą, kursai ji tráukia? kaip tas gal girtis, kursai lażdą néßa ir pakelia, ir taip lengway neßioja, kaip kad médis ne butu?

16. Todēl Wießpats Pons Diewas Zebaot użsiųs ant jo nutukusiûjû (liga wadinama) dżûwą, ir jo garbę jis użdegs, kad ta degs kaip ugnis.

17. Jr ßwiesa Jzrael bus ugnis, ir jo Szwentasis bus liepsna, ir użdegs jo erßkēczus bey usnis, ir suēs su wiena diena.

18. Jr ßlowe jo giriôs bey jo lauko tur nieku pawirst nů dußiû ik kunui, ir sugaiß bey prażus,

19. Kad likusieji médżei jo girês gal paskaityti but, ir waiks jůs gal paraßyt.

20. Tů=czēs užsilikusieji Jzraēlije ir ißgélbētieji namůse Jokubo jau ne tikēsis daugiaus tůmi, kurs jůs ißtinka, bet tikēsis Ponu Diewu, Szwentůju Jzraēlij, iß tiesôs.

21. Likusieji prisiwers, ir mielay, likusieji Jokubo *Diewop, kurs macnus. *p. 9, 6.

22. Nēsa *norint tawo žmoniû, ak Jzrael, yr kaip žiezdrû prie juriû, taczau tur jû likusieji priwersti but. Nēsa kad gaißinimas bus apdraustas, teisybe ateina pilnay. *Oz. 1, 10. Rym. 9, 27.

23. Nēsa *Wießpats Pons Diews Zebaot gaißinimą užéidis, ir taczau ta apdraus wisoj žémēj. *p. 28, 22.

24. Todēl sako Pons Diews Wießpats Zebaot: nesibijokites Assuro, mano žmones, Zione gywénantieji! jis tawę lazda ißtiks, ir sawo lazdélę prieß tawę pakéls, kaip Egypte tikosi.

25. Nēsa dár tikt mažumēlio réikia, tay mano nemalóne bey papykims ant jû newiežlibystēs gálą turēs.

26. Tada Pons Diews Zebaot ant jo užleis botágą, kaip *susimußime Midjan ant ůliôs Oreb; ir sawo lázdą, †kurę prie juriû wartojo, pakéls kaip Egypte. *Wald. 7, 25. †2 Moiz. 14, 26.

27. Tů=czēs jo *naßta nů tawo peczû turēs atstot, ir jo jungas nů tawo kákło; nēs jungas patręß dēl rebumo. *p. 14, 25.

28. Jis ateit (te esie taipo,) į Ajatus, tráukias per Migron, jis musteriauja sawo ábazą Mikmase;

29. Jie tráukias pro ßálį musû ábazo Gēba; Rama ißsigąsta, Gibeat Saulo bēga;

30. Tu dukte Gallim, rēkk didzu balsu; numanyk, Laisa, tu bēdnasis Anatot!

31. Madmena atsitráuk; miesczonys Gēbimůse pasidriútin.

32. Mažu wieną dieną pasiliekama Nobè, tay jis sawo ranką pajudis prieß kálną dukters Zion ir prieß kalnélį Jeruzalem.

33. Ale ßtay, Pons Diews Wießpats Zebaot ßakas su syla nugenēs ir, kas aukßtay staczas stow, nutrumpis, kad aukßtieji butu pažéminti. *p. 9, 14. 37, 36.

34. Jr tankioji gire geležim bus pakirsta, ir Libanons puls per mácnują.

11. Pérskyrimas.

Kristaus bey Jo Ewangelijôs Macis.

(Gromata Dienoj ßw. Marijôs Atlankimo.)

1. Jr *rykßte ißsprogs iß kélmo Jzai, ir †ßaka iß jo ßakniês waisiaus neß; *Ps. 4, 2. †Matt. 2, 23.

2. Ant kuriôs ilsēsis *Dwase Pono Diewo, Dwase ißmintiês bey proto, Dwase rodôs bey sylôs, Dwase ißpažinimo ir báimês Pono Diewo. *Matt. 17, 18.

3. Jr jo ůstijimas (sudijimas) bus báimēje Pono Diewo. *Jis ne sudis, kaip jo ákys mato, ney korawos, kaip jo ausys gird; *Rym. 3, 6.

4. Bet po teisybe súdis pawargelius ir, kaip werta, bars bednůsius žémēj. Jr su lazdà *sawo burnôs ißtiks žémę ir su kwapu sawo lupû nužudys Diewo=nesibijantiji. *p. 49, 2. 2 Tessal. 2, 8.

5. Teisybe bus jůsta jo strēnû, ir tikējimas jůsta jo inkstû.]

6. *Wilkai gywęs prie eryczû, ir pardelei prie ožiû gulēs. Mážas waikélis werßukus ir jáunus liutus bey pénamus galwijus podraugey ißgis. *p. 65, 25. Job. 5, 23. 24.

7. Kárwes bey méßkos ganykloj wáikßczos, kad jû waikai wienoj wietoj gulēs; ir liutai ßiáudus ēs kaip jáuczei.

8. Jr žindams kúdikis žáis prie angiû urwo; ir nutráuktas sawo ranką ikiß į ůlą basilißkio.

9. Niekur ne bus pažeidžama ney pagadinama ant mano ßwentojo kálno; nēs toji *žéme yra pilna ißpažinimo Pono Diewo, kaip juriû wandenimi aptwita. *Ab. 2, 14.

10. Jr nusidůs tů=czēs, kad ta *ßaknis Jzai, kuri stow per karunženkli swieto žmonēms, tôs †pagonai klausinēs; ir jo átilsis bus garbe. *Rym. 15, 12. †Luk. 2, 31. 32.

11. Jr Pons Diews tů=czēs sawo ranką antru kartu ißties, kad át-

stanką sawo zmoniû atgáutu, kas uzsilikę nů Assyrijonû, Egypcijonû, Patros, Murinû=zémês, Elamitû, Sinear, Amat, ir nů juriû salû.

12. Jr pastatys karun=zenkli tarp pagónû, ir surinks ißwarinētůsius Jzrael, ir ißsklaidinētůsius iß Judo parwedinēs iß keturiû zémês pasáuliû.

13. Jr páwydas prieß Epraim pasiliáus, ir neprietelei Judo bus ißgaißinti, kad Epraim ne pawydētu Judą, ney Juda ne eitu prieß Epraim.

14. Ale Pylistēnams jie ant káklo bus į wákarus, ir ißplēß wisus tus, kurie į rytus gywéna. Edom bey Moab sawo rankas suims po jû akiû. Waikai Ammon klausys.

15. Jr Pons Diews prakéiks srowę juriû Egypte, ir sawo ranką uzéidis ant wandens su sunkiûju sawo wēju, ir ißtiks anas septynes upes, kad kurpēts galēs péreit.

16. Jr bus trits kéls átstankui jo zmoniû, likusiûjû nů Assyrijonû, kaip * Jzraēliui nusidawe, jiems iß Egypto tráukiantis. * 2 Moiz. 14, 29.

12. Pérskyrimas.

Dēkawonês=Giesme uz Messijoßiaus Geradejystes.

1. Tů=czēs tu sakysi: dēkawoju taw, Pone Diewe, kad papykęs buwai ant manęs, ir tawo kerßtas nusikreipe, ir palinksmini manę.

2. Sztay, * Diews yra mano ißgánimas, aß nusitikiu ir nesibijaus; nēsa Pons Diews yr mano syla, ir mano giesme, ir mano ißgánimas.
* 2 Moiz. 15, 2. Ps. 27, 1.

3. Jûs su dzaugsmu * wandens sémsit iß ißgánimo ßulinio. * p. 44, 3. Joel 3, 1. 23. Jon. 7, 38.

4. Jr sakysit tů=czēs: * dekawokit Ponui Diewui, apsakykit jo wardą, apréißkit tarp swieto zmoniû jo dárbą; primikit, kaip jo wardas taip didey áukßtas yr!
* 1 Nus. 17, 8. Ps. 105, 1.

5. * Giedokit Ponui Diewui, nēs jis ßlowingay apsiréißke; tai t'esie zinoma wisose zémēse! * Ps. 47, 7.

6. Szukáuk ir gárbink, tu gywátninke Zione! nēs Szwentasis Jzraēlio didis yr pas tawę.

13. Pérskyrimas.

Jßpûstijimas Babylonißkojo Waldimo.

1. Szita yra sunkybe ant * Babel, kurę Jezaioßius, sunus Amozo, regējo. * p. 14, 4. Jer. 50, 1. 51, 1.

2. Jßkélkit karún=zénkli ant aukßtû kalnû, ßaukkit drąsey prieß jûs, pakélkit ranką, isitráukdikit pro wartus kunigaikßczû!

3. Aß paliepjau sawo ßwentiemsiems, ir pawadinau sawo macniûsius ant sawo kerßto, kurie linksmi mano garbēje.

4. Yra rēkaujims daugybês ant kalnû kaip daug swieto, rēkaujims néy kokio maißto susiējusiûjû pagonû karalysczû. Ponas Diewas Zebaot rēdo waiską ant kowôs,

5. Kurie iß tolimû zémjû ateina nů dangaus kraßto; be=mielay, Pons Diews pats drauge su prisprowomis sawo kerßto, pagadinti wisą zémę.

6. Kaukkit, nēs Pono Diewo diena arti yra; ji ateina kaip ißpûstijims nů Wisogálinczojo. * Joel 1, 15.

7. Todēl wisos rankos bus nutirpusios, ir wisû zmoniû * ßirdys prisibijósis. * Na. 2, 11.

8. Jßgąstis, tuzba ir pérßulei jûs uzpuls, jie nerims néy kokia * augisenti, kits=kito ißsigąs, jû wéidai apsiraudonûs néy ugnis. * p. 21, 3.

9. Nēs ßtay, Pono Diewo diena ateit baisey, kerßtingay, rusczey, zémę ißpûstit ir griekininkus iß jôs ißgaißinti.

10. Nēsa zwaigzdes prie dangaus, ir jo * Orijon neßwiesey ziba; † sáule tamsey uzteka, ir menû neßwiesey ßwiecza.
* Ez. 32, 7. Joel 2, 10. 3, 4. 20. Amos 5, 8. Matt. 24, 29. Mark. 13, 24. 25. Luk. 21, 25. † Job. 9, 9.

11. Aß swietą aplankysiu dēl jo piktumo, ir Diewo=nesibijanczûsius dēl jû newiezlibumo; ir padarysiu galą didzáwimo puikiûjû, ir puikystę macniûjû pazémisiu,

12. Kad wyrs brangésnis bus uz czystą áuksą, ir zmogus mielésnis, ne kaip áukso=stukei iß Opir.

13. Todēl aß dangu pajudisiu, kad zéme padrebēti turēs iß sawo wietôs iß didzojo kerßto Pono Diewo Zebaot ir per dieną jo kerßto.

14. O ji (Babēle) bus néy pabaidyta ſtirna, ir kaip kaimene be kerdżaus, kad końnas ſawo żmoniump pargryß, ir końnas į ſawo żémę bēgs;
15. Todēl, kad tas cże raſtaſis bus nuduriams, ir kurs cże pribus, kárdu puls.
16. Jr jû * kudikei po jû akiû bus ſutrußkiti, jû namai ißplēßti ir jû moterißkes apgēdintos.
* Pſ. 137, 9.
17. Nēs ßtay, aß Mēdus ant jû pabudiſiu, kurie ney ſidabro jēßko ney áukſo atboja,
18. Bet jaunûſius ſtrēlyczomis nußáuja, ney żywatôs * waiſiaus ne ſuſimilſta ney kudikiû ne cżēdija.
* p. 16. Na. 3, 10.
19. Szitaip Babele, grażiáuſioji karalyſczû, grażioji Kaldeônû puikyſte Diewo bus apwerſta, * kaip Sodoma bey Gomorra,
* 1 Moiż. 19, 24. 25. ſ.
20. Kad jau daugiaus cże ne butu gywénama, ney kas tenay laikytus į eiliû eiles; kad ney Arabijônai tenay ne darytu budelès, ney kerdżei trobéliû tenay ne paſtatytu;
21. * Bet Zijim tenay ſuſitúps, ir jû namai krebżdēs Ojimais; ir ßtriuſai tenay gywęs, ir medini ożei tenay ßokinēs; * p. 34, 11.
22. Jr apókai jû paloczûſe ßauks, ir ſmakai linkſmoſe piliſe. Jr jôs cżēſas wéik prieis, ir jôs dienos ne użgaiß.

14. Pérſkyrimas.

Babylônû, Aſſyrijônû ir Pyliſtēnû Prapûlims.

1. Nēs Pons Diews Jokubui ſuſimils, ir * Jżraēli dar toliaus ißrinks, ir jûs į jû żémę iſodis. Jr ſwetimi prie jû priſiglaudę namams Jokubo prilips. * Sak. 1, 17.
2. Jr ſwieto żmones jûs priēmę nugabęs į jû wietą, kad jûs namai Jżrael laikys żémēj Pono Diewo per bérnus bey ſlugines; ir apkáltus laikys tus, kurie jûs apkaltus laike, ir ponawos ant jûs ſpáuduſiûjû.
3. Jr tû-cżēs, kad taw Pons Diews pakájaus dûs nû tawo apmaudû bey dejáwimû ir nû ſunkiôſēs padonyſtēs, kurioj tu buwęs eſi,
4. Tay tu tokią páſaką ſakyſi prieß karálių Babel ir tarſi: kaip abelnay ſugaißo tas * ſpaudikas, ir czyże paſiliowe! * p. 9, 4.
5. Pons Diews ſulanże rykßtę piktûjû, rykßtę ponawojanczûjû,
6. Kuri ſwieto żmones pláke didżu kerßtu be paliowimo, ir ſmarkey ponawojo ant pagonu, ir pérſekinējo neſigailedama.
7. Dabar ben * atſilſta wiſas ſwietas ir tykas yra, ir ßukauja linkſmas. * Ab. 2, 20.
8. Jr égles dżaugias ant tawęs, ir cēdrai ant Libanono (tarydami:) kadangi tu guli, nieks ne użeit, kurs mus pakirſtu.
9. Peklà żemay padrebējo dēl tawęs, kaip tu jei prießais ējei. Ji prikel taw numiruſiûſius, wiſus ſwieto ożius, ir liepja wiſiems pagonû karáliams nû ſawo krēſlû atſikélt,
10. Kad jie wiſi po kits-kito kalbēdami taw ſako: tu taipjau eſi ißtiktas, lyg kaip mes, ir taw taip déſtis, kaip mums.
11. Tawo puikyſte * żemyn į pékłą nużenge drauge ſu ſkambējimu tawo kanklû. Kandes bus tawo pátalas, ir kirmēles tawo użklode.
* Ez. 32, 18. ſ.
12. Kaip tu * iß dangaus ißpûlei, tu grażioji außrôs-żwaigżde! kaip tu į żémę parblokßtas eſi, pagonus iß ſylôs ißwárąſis!
* Matt. 11, 23. Luk. 10, 15.
13. Juk tu dingojei ſawo ßirdij: * aß į dangų ikûpſiu, ir ſawo krēſlą per Diewo żwaigżdes aukßczaus pakélſiu; * 2 Teſſ. 2, 4.
14. Aß ſēſiûs ant kálno ſuſiējimo (Zion) * prie ßaliês į ßiaurę; aß użeiſiu per aukßtaſes débeſis, ir prilygſiu Aukßczáuſiamjam.
* Pſ. 48, 3.
15. Be-mielay, į pékłą tu nużengi, * paßálij dûbês. * p. 30, 33.
16. Kas tawę máto, weiżdēs į tawę ir żiurēs (ſakydams:) ar tai tas wyrs, kurſai ſwietą drébanti ir karalyſtes wirpanczes padáre?
17. Kurs gywénamąję żémę į púſczą pawerte, ir jôs mieſtus par-

griowe, ir jo suzáutůsius ne iß-léido?

18. Tiesa wisi pagonû karálei po-draugey gul taczau garbingay, koj-nas sawo namůse;

19. Ale tu pamestas esi nů sawo kápo néy paniekinta ßakéle, néy uz-mußtûjû drabuzis, kárdu nudurtûjû, kurie nùzenge į péklôs akmeniû-kruwas, néy sumindzotas lawónas.

20. Tu ne kaip jie paláidots busi, nēs tu sawo zémę supustijei, ir sawo zmones uzmußei; nēs tû * nůpertûjû sēklôs niekaday ne bus minēta.
* P. 1, 4.

21. Priprówikit, kad jo waikai butu papjáuti dēl nusizengimo sawo tēwû, kad jie ne patarptu, ney tą zémę palaikytu, ney swietą miestais prikurtu.

22. Jr aß ant jû ateisiu, sako Pons Diews Zebaot, ir Babelēj ißgaißisiu jû paminklą, jû uzsiliku-siůsius, waikû-waikus ir giminę, sako Ponas Diewas;

23. Jr jůs padarysiu dalyku ezjû ir wandens ezeru, ir ißßlůsiu jůs su ißpústijimo ßlůta, sako Pons Diews Zebaot.

24. Pons Diews Zebaot pasiþázi-dams sake: matysi, taipo bus, kaip aß misliju, ir tur pasilikti taipo, kaip aß dumoju:

25. Kad Assur sumußtas butu mano zémēj, ir aß ji sumindzoczau ant sawo kalnû; * jeib jo jungas nů jû butu atimtas, ir jo naßta nů jû káklo atstotu. * P. 10, 27.

26. Tai tas susimislijims, kuri jis tur ant wisû zémjû, ir tai yra iß-tiestoji ranka ant wisû pagonû.

27. Nēs Pons Diews Zebaot tai nulēme, kas tai apdraus? ir jo ranka ißtiesta, kas ję atkreips?

28. Tame mete, kaip * karálius Ajas pámire, tay ta buwo sunkybe:
* 2 Kar. 28, 27.

29. Nesídzaugk, tu wisa Pylistēnû zéme, * kad rykßte tawę ißtikusioji suláuzita; nēs † iß zalczo ßaknies ißeis basilißkis, ir waisius jo bus zariojąs lékiasis smákas.
* Jer. 47, 1. † Jer. 48, 17.

30. Nēs pirmgimusieji stokojan-czûjû ganysis, ir wargstantieji be báimēs ilsēsis; ale tawo ßákni aß badu numarisiu, ir tawo likusiůsius jis pasmáugs.

31. Kaukkit, miesto wartai! klykk, mieste! wisa Pylistēnû zéme bái-mês pilna; nēs iß ßiaurēs uzeit du-mai, ir ney wienintelis niera jû ßētrose.

32. Jr ką pagonû páslai cze ir te atsakys? Butent: Zioną Pons Diews * nugruntawojo, ir tenay bēdnieji jo zmoniû nusitikējimą turēs.
* P. 26, 1. Ps. 87, 1. 5. Ps. 102, 17.

15. Pérskyrimas.

Sunkybe ant Moab.

1. Szita yra sunkybe ant * Moab: naktij ateit ißgaißinimas ant Ar (wyriáusiojo miesto) Moabe; jis prapůle. Naktij ateit ißgaißinimas ant (mie-sto) Kir Moabe; jis prapůle.
* Jer. 48, 1. s. Zep. 1, 8. s.

2. Jie uzeit į Baitą ir Diboną pas altorius, kad werktu ir kauktu del Nebo bey Medbo Moabe. Wisû * gálwos yra nukirptos, wisû barz-dos yra nuskustos.
* Jer. 48, 37. Ez. 7, 18.

3. Ant sawo ulyczû jie waikßczoj ják?ais apsisiautę, * ant sawo stogû bey wießkeliû jie wisi kaukia, be-werkdami nukůpa zemyn. * P. 22, 1.

4. Esbon * bey Eleale klykia, kad tai Jazoj ißgirsta. Todēl raudoja ginklais apredytieji Moabe; nēs su jo dußia negeray stow.
* 4 Mos. 21, 23. 26.

5. Mano * ßirdis ßauk Moabop; jo ißbēgantieji bēga nů treigês kar-wês ik Zoarui; nēs be-eidami ik Lujito werkia; ir ant kélio tén-linkay ant Oronajim pasikel dejů-janczû klykims. * Jer. 48, 34. 36.

6. Nēs wandens Nimrim nusenka, aza ßēns padzústa, ir zole pawysta, neygi zél zole zaliůjanti.

7. Nēs tą lobi, kuri jie surinko, ir tus zmones, kurius jie ginklais aprede, wéda per karklû upéli.

8. Rēksmas sukas apyrubézjůse Moab, jie kaukia iki Eglaim, ir kaukia prie ßaltinio Elim.

9. Nēs wándens Dimon yra pilni kraujo. Priegtam aß ant Dimono dár daugiaus uzwesiu, butent liútą, ant abejû, kurie ißlaikyti yra Moa-be ir ant likusiûjû zémēje.

16. Pérskyrimas.

Slogos ir Prapůlimas Moabitů.

1. Aygi! siųskit, jůs žémês-ponai, eryczů nů * Sela iß púsczôs pas kálną dukters Zion! * 2 Kar. 14, 7.

2. Ale kaip paukßtis palek, iß lizdo ißwároms, taip bus dukters Moab, prie ßaliês Arnon ßalin tráukianczos.

3. Sumislikit gérą misli, itaisykit prówą, pasidaryk saw pawēsi per pētus kaip kokią nákti, paslēpk ißwarytůsius, ir ne apsakyk bēganczůsius!

4. Te randa gaspadą mano ißwarytieji, mielasis Moab, buk jiems átsarga prieß ißgaißintoji! tay spaudikas gálą gáus, pustélninkas pasiliáus, ir pamindzotojis paliáus žémēje.

5. Ale krēslas bus itaisyts iß malonês, kad * wiens ant jo sēdēs tiesoj, ßētroj Dowido, ir sudis ir jēßkos prowôs, ir itaisys teisybę.
* p. 9, 6. 7. Dan. 7, 14. 27. Mik. 4, 7. Luk. 1, 32. 33.

6. Ale mes * girdim apie Moábo didzáwimą, ji neredu didi ēsant, jog ir jo didzawimą, puikystę ir papykimą péreinanti jo sylą.
* Jer. 48, 29. Zep. 2, 8.

7. Todēl Moabits ant Moabito kauks, jie wisi iß wieno kauks. Apdusáus dētůsius gruntus (miesto) Kir-Arezet apraißintieji.

8. Nēs Ęsbon pustů laukù pastojo, wyn-medis Sibmoj pagédo, pagonů ponai brangiáuses jo ßakeles sudauže, ir atêjo iki Jaezer, ir tráukiasi aplinkuy púsczoj; jů sodinēlei ißmētiti ir aną-ßal juriů nugabénti.

9. Todēl aß apwerkiu Jaēzeri ir wyn-médi Sibmoje, ir daug áßarů pralieju dēl Ęsbono bey Ęlealês. Nēs (neprieteliů) ßauksmas i tawo wasarą ir i tawo pjuti ipůle,

10. Kad * dzaugsmas ir linksmybe ant lauko paliáuja, ir wyn-kalniůse ne ßukáuja ney ßaukia. Ne ißspáudza wyno spaustuwēse; aß dainoms gálą padariau. * p. 9, 3. Jer. 48, 5. 33.

11. Todēl mano ßirdis * gaudza ant Moabo, kaip kankals, ir mano widurei ant Kir-Arēs.
* p. 15, 6. Jer. 48, 36.

12. Tada bus žinoma, kaip Moab apilsęs prie altoriů, ir kaip jis i sawo bažnyczą ējęs melstis, ir taczau nieko ne ißtaisęs.

13. Tai yra, ką Pons Diews tů czēsu prieß Moabą yra kalbējęs.

14. Ale dabar kalba Pons Diews ir sako: su trimis métais, kaip * samdininko métai yr, gerybe Moab menka pastós didēj daugybēj, kad abelnay maž pasiliks, ir ne daug.
* p. 21, 16.

17. Pérskyrimas.

Sunkybe ant Damaßko, Izraelitkenů ir Assyrijonů.

1. Szita yra sunkybe ant * Damaßko: ßtay, Damaßkas jau ne bus miestas, bet sugriuwusiů akmeniů kruwa.
* p. 7, 8. Jer. 49, 23. Amos 1, 3.

2. Miestai Aroer bus prastóti, kad kaimenes tén ganysis, kures nieks ne baidys.

3. Ir gloda bus su piláite Ępraim; ir karalyste Damaßko ir, kas ißliko Syrijoj, bus kaip ßlowe waiků Izrael, sako Pons Diews Zebaot.

4. Tů-czēs ßlowe Jokubo reta bus, ir jo rēbus kunas bus palysęs.

5. Nēs ji bus, kaip kad kas jawů suwalytu, ir kaip kad kas pjutēje warpas glēbju suwalytu, ir kaip kas warpas rinktu pakalnēje Repaim,

6. Ir pjútiês-pálaiks tén pasiliktu, néy aliejaus-médi kreczant, kad dwi arba trys ůgos pasilieki aukßtay wirßunēj, arba kad keturi arba penki waisius (aliejaus-ůgos) prie ßakéliů kaba, taria Pons Diews, Izraēlio Diews.

7. Tů-czēs žmogus laikysis prie to, kursai ji sutwēre, ir jo ákys weizdēs ant Szwentojo Izraēlij,

8. Ir ne laikysis prie altoriů sawo rankomis darytůjů, ir ne weizdēs ant to, ką jo pirßtai padáre, ney ant ßwentitů giriů ney ant ábrozů.

9. Tů-czēs jů driutybês miestai bus, kaip pamesta kokia ßaka ir ßakéle, kuri pamesta buwo waiků Izrael; ir jie bus pusti.

10. Nēs tu užmirßai Diewo, sawo ißgánimo, ir ne minējei ůlês sawo

driutybês. Todēl tu linksmus czē-pus czēpisi, ale tůmi swetimiemsiems sodinamasies ßakeles busi idējęs.

11. Sodinimo czēse tu tiesa to láuksi, kad tawo sēkla ankstybay žéltu; ale pjútij, kad mándēlius taw reikia walyt, į tą wietą turēsi so-pējimą smutnojo.

12. Ak bēda * su daugybe tieko žmoniû! kaip jures úß, ir žmoniû nukimas siautēs, kaip didi wándens úžia. * p. 14. † Jer. 46, 7.

13. Jr mielay, kaip didi wándens umaru plēßia, ßitaip žmones siautēs. Ale Jis (Pons Diewo) pabars jůs, tay jie toli pabēgs; ir pérsekinēs jůs, kaip pelams ant kalnû nů wējo tro-pijas, ir kaip dulkēms nů wētrôs nusidůst.

14. * Aplink wákarą, ßtay, yr iß-gąstis; ir rytui dár ne atêjus, jau jû nebier. Tai alga musû plēßikiû, ir dalyks tû, kurie musû turtéli atima. * p. 37, 36. 2 Kar. 19, 35.

18. Pérskyrimas.

Murinû Atlankimas ir Prisiwertimas.

1. Bēda tai žémei, kuri po žęg-liumis pawēsij mažiůj, ße=ßal wan-deniû Murinû=žémês,

2. Kuri paslus jurēmis pasiuncza, ir iß nendriû padarytais laiwais per wándenius pérsiiria! Nueikit, jůs greitieji páslai, į žmones sudra-skytus ir ißplēßtus, į žmones, kurie bjauresni yr, ne kaip jokie kiti, į žmones, kurie ßen ir ten ißmatůti ir sumindzoti yra, kuriû žémę wan-deniû upes užima.

3. Jůs wisi, kurie ant žémês gy-wénat, ir kurie žémēj sēdit, matysit, kaip karun=žénklis ant kalnû bus pastatytas, ir girdēsit, kaip * tri-mitůta bus. * Jer. 4, 5. 6, 1.

4. Nēs taip taria man Pons Diewo: aß tyks busiu, ir žiurēsiu sawo soste, kaip karßtis lytų iß-džůwinąsis, ney ámars twanke pjutiês.

5. Nēsa pirm pjutiês pages ůglis, ir ne=ißnokęsis waisius be=žydint padzus, kad ságarus reiks pjáutu-wais nupjáut, ir wyn=ßakelès iß-mest ir nukirst;

6. Kad wislab podraugey turēs palikta but paukßcžams ant kalnû ir žwērims žémēj; kad wasarą paukß-czei tenay lizdus kráutu, ir žiemą wisokios žwērys žémês tenay gulētu.

7. Tů=czēs žmones sudraskytieji ir ißplēßtieji, kurie bjauresni yr, ne kaip jokie kiti, ißmatůti ßen ir ten ir sumindzoti, kuriû žémę wandeniû upes užima, dowanû atneß Ponui Diewui Zebaot * į tą wietą, kur war-das Pono Diewo Zebaot yr, pas kálną Zion. * 5 Moiz. 12, 5. s.

19. Pérskyrimas.

Ißpústijimas ir Prisiwertimas Egypcijonû.

1. Szita yra sunkybe ant * Egyp-to: ßtay, Pons Diews greitu dé-besiu wažiůdams ateis į Egypto žémę. Tay Egypto † balwonai po jo akiû drebēs, ir Egypcijonams ßirdis pabugs jû kune.
* Jer. 46, 2. Ez. 29, 2. P. 30, 4. † 2 Moiz. 12, 12.

2. Jr aß Egypcijonus ant kits-kito pakusisiu, kad brolis prieß broli, artims prieß artimą, miestas prieß miestą, karalyste prieß kara-lystę sténgsis.

3. Jr Egypcijonû drąsums tur jůse prapůlt, ir jû susirodijimus * ißnie-kisiu. Tadagi jie kláus sawo bal-wonû ir klebôn=palaikiû ir žyniû ir ženklû=ißguldytojû. * p. 8, 10.

4. Ale aß padůsiu Egypcijonus į ranką baisiû ponû; ir kiets karálius ant jû ponawes, sako Wießpats Ponas Diewas Zebaot.

5. Jr wandů éžerůse ißdzus, prieg-tam ir upe nuséks ir prapuls.

6. Jr wandens ißbēgs, kad éžerai prie pylimû bus negilus ir sausi, ir nendres bey wikßrei podraugey padzus,

7. Jr žole prie wandeniû ißdulkēs, ir wisa sēkla prie wandens padzus ir į nieką pawirs.

8. Jr žwejei apmaudos, ir wisi méßkeres į wándenį métantieji de-jůs, ir tie, kurie tinklus ant wan-dens méta, bus nuliúdę.

9. Apgēditi bus, kurie geràs gijàs áudza, ir tinklus mézga.

10. Jr kurie tákißus tur, drauge su wisais, kurie prudus už mokesti daro, bus apmaudingi.

11. Kunigáikśczei Zoan yra glupi, iśmintingieji rodininkai Paraono rotoj durnais pastojo. Kągi jůs sakot Paraonui: aś esmi iśmintingůjů kudikis, ir waiks senû karáliû?
12. Kamegi dabar tawo iśmintingieji? te apsáko jie taw ir te parodo, ką Pons Diews Zebaot ant Egypto nulēmęs.
13. Ale kunigaikśczei Zoane glupais pastojo, kunigáikśczei Nope prigáuti; jie suwilioja drauge su Egypcijonais kampiniji ákmeni giminiû.
14. Nēs Pons Diews durną dwasę į jû tárpą iśliêjo, kad jie Egyptą suwilioj wisůse jo darbůse, lyg kaip girtůklis swyrinēja be=wémdams.
15. Jr Egyptas nieko ne turēs, ką *galwà arba ůdegà, śakà arba lemû iśweikti gal. * p. 9, 14.
16. Tů=czēs Egyptas bus néy moteriśkes, ir bijosis ir nusigąs, kad Pons Diews Zebaot ranką ant jû kilnós.
17. Jr Egyptas bijosis źémês Juda, kad, kas tiktay tôs minēs, jôs iśsigąs, dēl rodôs Pono Diewo Zebaot, kurę jis ant jû sudumójo.
18. Tů=czēs penki miestai Egypto=źémês kalbēs liežuwju Kanaan, ir prisēks prie Pono Diewo Zebaot; wiens wardu bus Jr=Eres.
19. Tů=czēs Pono Diewo altôrius bus widurij Egypto, ir paminklo akmů Ponui Diewui parubežiůse,
20. Kursai bus źénklu ir liudijimu Ponui Diewui Zebaot Egypto źémēj. Nēs jie Ponop Diewop śauks dēl (jůs) spáudžanczůjû; tay jis jiems siųs iśgelbētoji ir mokitoji, kursai jůs iśgélbēs.
21. Nēs Pons Diews Egypcijonams pažįstams bus, ir Egypcijonai Poną Diewą iśpažis tů=czēs, ir jam ślužis apieromis ir walg=apieromis, ir *Ponui Diewui prisižadēs ir attesēs. * Mok. 5, 3.
22. Jr Pons Diews Egypcijonus *slogis ir iśgydis; nēs jie prisiwers Ponop Diewop; ir jis nusimaldidis ir jůs iśgydis. * 1 Zom. 2, 6.
23. Tů=czēs bus wieśkelis iś Egypto į Assyriją, kad Assyrijônai į Egyptą, ir Egypcijonai į Assyriją ateis, ir Egypcijonai su Assyrijonais Diewui śluźis.
24. Tů=czēs Jzrael treczasis bus su Egypcijonais bey Assyrijonais pérźegnojimu ant źémês busenczu.
25. Nēs Pons Diews Zebaot jůs pérźegnos ir tars: buk pérźegnotas, Egypte, mano źmones, ir tu, Assur, mano rankû darbas, ir tu, Jzrael, mano dalyks!

20. Pérskyrimas.

Egypcijonû bey Murinû Kalējimas.

1. Tame mete, kaip *Tartans į Asdod atêjo, kaip ji pasiuntęs buwo Sargon, karálius Assyrijoj, ir kowojo prieś †Asdod, ir ji laimējo, * 2 Kar. 18, 17. † 1 Zom. 5, 1.
2. Tam patim czesè kalbējo Pons Diews per Jezaiośių, sunų Amoz, ir táre: nueik, ir nusiwilk źáką nů sawo strēnû, ir nusiauk kurpes nů sawo kojû! Jr jis padáre taipo, êjo nůgas ir básas.
3. Tay tare Ponas Diewas: lyg kaip máno tarnas Jezaiośius nůgs ir básas waikśczoj, źénklui ir stebuklui trijû métû ant Egypto bey Murinû=źémês,
4. Szitaip Assyrijôs karálius nuwarys sugrēbtąji Egyptą ir iśwarytąję Murinû=źémę, jáunus ir senus, nůgus ir basus, su atdengta gēda ant apgēdinimo Egypto.
5. Jr jie iśsigąs ir apgēditi stowēs dēl Murinû=źémês, ant kuriôs pasitikējo, o wēl Murinû=źéme dēl Egypcijonû, kureis jie gyrēsi.
6. Jr gywátninkai śiû salû sakys tame czēse: ar tai musû nusitikējims, kur mes nubēgdawom dēl pagálbôs, kad iśwálniti butumbim nů Assyrijonû karáliaus? Kaip śwankey mes iśtrúkom!

21. Pérskyrimas.

Sunkybe ant Babelės, Dumôs ir Arabijôs.

1. Szita yra sunkybe ant púsczôs pajuriose. Kaip wētra iś pētû užeit, wislab apwerczanti, śitaip (jis) užeit iś púsczôs, iś baisiôs źémês.
2. Nēsa man sunkus regējims yr apréikśtas. Paniekintojis ateit prieś

paniekintoji, pustélninks prieß pustélninką. Užsitraukt ßenay, Elam; gulkis aplink ję, Madai! aß wisam jo dusáwimui gálą padarysiu.

3. Dēl to mano strēnos pilnos yra sopejimo, ir nerimims nutwēre manę, kaip kokią *gimdysenczę; aß tai girdēdams susirēczu, ir nusigąstu tai matydams. *p. 13, 8.

4. Mano ßirdis dréba, baisējims manę nugandino; aß mieloj naktij nerimstu dēl to.

5. Beje, pritaisyk stálą, te sérga ant sarg=buczo, wálgikit, gérkit; pasikélkit, jûs kunigaikßczei, tepkit skydą!

6. Nēs Pons Diews ßitaip man sako: eik, pasteliûk sárgą, kursai apsidairytu ir apsakytu.

7. Ale jis máto raitelius jûjant ir wažiûjant ant žirgû, asilû ir werbliudû, ir didey besirúpindams ant to daboja.

8. Ir liúts ßaukia: wießpatie, *aß stowju sárg=butij wisadôs dienoj, ir ant sawo waktôs eimi kasnákti. *Ab. 2, 1.

9. Ir ßtay, ten ateit wiens bewažiûdams ant wežimo, *tas atsakydams tare: Babēle pûle, ji pûle, ir wisi jôs balwonû ábrozai yra parblokßti į žémę. *Apr. 18, 2.

10. Mano miels klojime, (tu mieste Babel,) ant kurio kuliu! ką aß girdējęs esmi iß Pono Diewo Zebaot, Izraēlio Diewo, tai jums apsakau.

11. Szita yra sunkybe ant Dumôs: man ßaukia iß Seir: „sarge, naktis ar jau baigēs? sárge, naktis ar jau baigēs?"

12. Ale sargas tare: norint rytmetis ateit, taczau naktis bus. Norint jûs klausiat, taczau wēl sugryßit ir wēl kláusite.

13. Szita yra sunkybe ant Arabijôs: jûs girioj gywęsit Arabijoj, ant kélio ties Dedanim.

14. Neßkit ißtroßkusiemsiems wandens prießais, jûs, kurie gywénat žémēj Tema; pasúlikit dûnôs bēgantiemsiems!

15. Nēsa jie bēga dēl kárdo, beje dēl nûgojo kárdo, dēl itemptôsês strēlyczôs, dēl didzojo káro.

16. Nēs taipo Pons Diews man taria: dar wienu metu, kaip *samdininko métai yr, tur wisa ßlowe Kedar pasibaigt. *p. 16, 14.

17. Ir likusiûjû strēlczû karžygiû Kēdarè tur mažiaus buti; nēsa *Pons Diews, Izraēlio Diews, tai kalbējęs. *p. 22, 25.

22. Pérskyrimas.

Jeruzale apgulta, Sebnas parblokßtas, Eljakym pawadintas.

1. Szita yra sunkybe ant regējimo=pakalnês (arba mieste Jeruzalem): kasgi jums nusitiko, kad wisi taip ant stogû užbēgat? *p. 15, 3. Jer. 48, 38.

2. Tu buwai pilna skambimo, miestas žmoniû pilnas, linksmas miestas. Tawo užmußtieji ne kàrdu užmußti, ir ne mußije numire;

3. Bet wisi tawo žalnieriû wyresnieji strēlnyczôs=dēl pabēgo ir sugáuti yr; wisi tawije rástieji sugáuti yra, ir toli pabēgo.

4. Todēl aß sakau: atstókite nû manęs, dûkite man graudzey werkt; nesiprociawokit manę palinksmint dēl ißpústijimo dukters mano žmoniû!

5. Nēs yra diena maißto ir sumindzojimo ir sumißimo nû Wießpatiês Pono Diewo Zebaot regējimo=pakalnēje, dēl pakasimo murû ir rēkawimo prie kálno.

6. Nēs Elam ßen tráukias su seidokais, wežimais, žmonēmis ir raiteleis; ir Kir atblizga su skydais.

7. Ir nusidûs, kad tawo ißrinktoses pakalnes bus pilnos wežimû, ir raitelei apstôs wartus.

8. Tay uždanga Juda bus atdengta, kad matytas bus tû=czēs ßarwas giriôs trobój.

9. Ir jûs matysit daug ißgriuwimû miesto Dowido, ir turesit wándeni žeméjniame prude sujēßkot.

10. Jûs ir butus Jeruzalēj suskaitysit, berods jûs *butus ißardysit murus padriutit. *Jer. 33, 4.

11. Ir padarysit perkasą tarp abejû murû nû wandens sénojo prudo. Taczau dar ne žiurit ant to, kursai tai dáro, ir ne wéizdit ant to, kurs tai dirba iß tolo.

12. Todēl Wießpats Pons Diews Zebaot tû=czēs užßaukdis, kad

werktu ir raudotu, ir apsiskųstu, ir žákais apsiwilktu.

13. Kaczey jiems dabar, ßtay, wiens tikt dżaugsmas ir linksmybe, jáuczus pamußt, awis papjáut, miesôs wálgit, wyno gért, (ir tariat:) *be=wálgikim ir be=gérkim, juk rytoj mirsim.
* p. 56, 12. 1 Kor. 15, 32.

14. Tai po ausiû Pono Diewo Zebaot apréikßta. Matysit, bau jums bus atléistas ßitas perżengimas ik mirßtant, sako Wießpats Pons Diews Zebaot.

15. Szitaip sako Wießpats Pons Diews Zebaot: eik į widų pas skárbininką Sebną, kurs ant dwáro statyts, ir kalbēk jam:

16. Ką tu cze weiki? kieno tu esi, kad czonay saw kápą ißkapodini, kaip kursai sawo kápą aukßtay ißkapodin, ir kaip kurs sawo namus ûlioj padarydin?

17. Sztay, Pons Diews tawę ißmés, kaip antai driúts koki parbloßkia, ir tawę apżers;

18. Riste raiczos tawę lyg kaip kulką ant placzôs żémês; tenay tu mirsi, tenay brangieji tawo weżimai pasiliks apgedinimui namû tawo pono;

19. Jr aß stumsiu tawę nů tawo garbês=wietôs, ir iß tawo ßlużmôs aß tawę atstatysiu.

20. Jr tů=czēs aß ßauksiu sawo tarnui Eljakym, Elkijo sunui;

21. Jr jį aprēdysiu tawo sermēga ir jį apjůsiu tawo jůsta, ir tawo máci į jo ranką důsiu, kad jis tēwu butu tû, kurie Jeruzalēj gywéna, ir namû Juda.

22. Jr raktus namû Dowido użdēsiu ant jo peczû, kad jam *atrakinant nieks ne użrakitu, jam użrakinant nieks ne atrakitu.
* Job. 12, 14. Apr. 3, 7.

23. Jr jį per *winį įkálsiu į driutą wietą, ir jis tur gáut garbês krēslą sawo tēwo namůse,
* Ezr. 9, 8.

24. Kad ant jo kabinta butu wisa ßlowe jo tēwo namû, waikû ir waikû=waikû, wisi maži rykélei, podraugey ir gērimû saikélei ir wisokia strunû=żaislai.

25. Tů=czēs, sako Pons Diews Zebaot, tur winis atimta but, kuri driutoj wietoj kyßo, kad sulůßtu ir pultu, ir jôs našta prapůltu. Nēs *Pons Diews tai sako. * p. 21, 17.

23. Pérskyrimas.

Tyrius ißpústitas ir iß naujo pabudawotas.

1. Szita yra sunkybe ant *Tyriaus: kaukkit, jûs ákrutai ant júriû, nēs jis ißpústits, kad neyjokiôs trobôs tenay nier, ir neywiens ten ne tráukias; iß żémês Kittim jie tai numanys.
* Jer. 47, 4. Ez. 26, 3. 27, 2. 16. f. Sak. 9, 2.

2. Gywátninkai salû nutilo; kupczei Zidono, kurie jures pérkeliaudawo, pripildidawo tawę.

3. Jr kas waisiû prie Sijor bey jawû pawandēnij áugdawo, atgabénta buwo jopi didżu wandenim; ir tu buwai pastójęs pagonû kupczystês=wieta.

4. Tu beje gali ißsigąst, Zidon; nēsa jures, ir pati twirtybe prie juriû sako: aß jau ne be esmi nēßcza, aß jau ne be gimdau daugiaus; taip aß ne auginu jaunikáiczus, ir ne użauginu mergáites.

5. Lyg kaip ißsigando apie Egyptą girdēdami, ßitaip ir ißsigąs, kad apie Tyrių ißgirs.

6. Pérsiirkit jurēmis, kaukkit, jûs salose gywénantieji!

7. Begu tai tas jusû linksmasis miestas, kursai sawo senystês=dēl girdawos? Jo kojos jį toli nuwés swiete bastytis.

8. Kas tai butu tikējęs, Tyriui, anam karál=wainikui, taipo nusidůsent! kadangi jo *kupczei kunigáikßczei yra, ir jo krominінkai ßlowingiáusieji żémēj. * Apr. 18, 23.

9. Pons Diews Zebaot ßitaip mislijo, kad pasilpnitu wisą puikumą to linksmojo miesto, ir niekinamus padarytu wisus ßlowingůsius żémēj.

10. Bēgk per sawo żémę, kaip twánas, tu juriû dukte! cze ne biera jau neyjokiôs jůstôs.

11. Jis ißtiese sawo ranką per jures ir *ißgandina karalystes. Pons Diews paliepja ant Kanaan, kad ißgaißinti butu jôs macnieji,
* Job. 12, 24.

12. Sakydams: tu jau daugiaus ne busi linksma, tu gēdißkay prispaustoji merga, tu dukte * Zion. Ak Kittim, kélkis ir tráukkis ßalin; nēs tu ne turi tenay pasilikt,

* Ez. 28, 21.

13. Bet Kaldeonû žémēj, kurie ne buwo (pirm to taip macnus) žmones, bet Assurs jůs itaise akrutams, ir driútas korycząs tenay pastate, ir paloczus pakúre; ale ji yra pastatyta, kad su žemè sulygita butu.

14. Kaukkit, jûs juriû akrutai! nēs jusû macis ißpústita.

15. Tů-czēs bus užmirßta Tyriaus septynes-déßimts métû, pakol wiens karálius gyws gal buti. Ale po septynes-deßimts métû bus Tyrius kekßiû-giesmè apgiedotas:

16. Imkis kankles, wáikßczok aplinkuy mieste, tu užmirßtoji kékße, pažáisk geray ant strunû ir dainok drąsey, kad tawęs wēl butu minēta!

17. Nēs po septynes-deßimts métû Pons Diews Tyrių wēl aplankys, kad jei wēl atgryßtu jôs kékßēs-alga, ir ji kekßáutu su wisomis karalystēms ant žémês.

18. Ale jo kupczyste ir kekßystês-alga bus Ponui Diewui paßwęsta; ne bus tai į skárbą rinkta ney pakawota; bet tie, kurie po akiû Pono Diewo gywéna, jo taworą turēs, kad walgis ir priwalgis, ir geray aprēdyti bus.

24. Pérskyrimas.

Ißpústijimas Žydißkôse Žemês.

1. Sztay, Pons Diews padáro žémę tußczą ir pústą, ir parwercz, kas toje yr, ir ißsklaidina toj gywénanczůsius.

2. Ir * klebonui taip nusidůst kaip žmonēms, ponui kaip bérnui, žiuponei kaip sluginei, pardůdanczamjam kaip pérkanczamjam, pažyczijanczamjam kaip žyczijanczamjam; skolinējanczamjam kaip skélinczamjam.

* Oz. 4, 9.

3. Nēsa žéme bus tußcza ir ißplēßta, nēs Pons Diews tai kalbējęs yra.

4. Žéme * yra warginga ir pagadinta; swiets pakústa ir pagenda; wyriausieji žmoniû tôs žémês eit mažyn.

* Jer. 14, 2.

5. Žéme neßwenta nů sawo gywatininkû pastojo, nēsa jie pérženg įstátimą, ir pérkreipja prisakimus, ir pámeta amžinąjį suderējimą.

6. Todēl prakeikims ēda žémę; nēs jie tai užpelno, kurie toje gywéna. Todēl padžústa žémēj gywénantieji, kad maž žmoniû ißliekti.

7. * Szwiežiasis wyns prapůla, wyn-medis nutrokßta, ir wisi, kurie iß ßirdiês linksmi buwo, dusáuja.

* Joel 1, 12. 18.

8. Bubnû * linksmybe ßwencza, ßukáwimas pasidžaugianczûjû pasibaige, ir kankliû linksmybe tur gálo.

* Jer. 7, 34. 16, 9.

9. Ne dainoja wyno gérdami, ir géras gērims yra kartus tą gériantiems.

10. Tußczasis miestas yra sugriáuts, wisi butai yra užrakiti, kad neywiens į jůs ne ieit.

11. Skundžasi dēl wyno (stokojimo) ant ulyczû, kad wisa linksmybe prapůlusi, wisas palinksminims ne b' ēsąs.

12. Wiens ißpústijims mieste pasiliko, ir miesto wartai stow nelankomi.

13. Nēsa ßitaip déstis toj žémēje bey tůse žmonēse, kaip kad aliêjaus médis nuskintas, kaip kad kas paskuy renka, wyną jau suwálius.

14. Jie sawo balsą pakēlę gárbina ir ßúkauja nů juriû ßen-link ant ßlowês Pono Diewo.

15. Taygi ßlowikit Poną Diewą daubose, juriû salose, wardą Wießpatiês Pono Diewo Izraēl!

16. Mes girdim liaupsês-giesmes nů swieto kráßto ant garbês teisiámujam. Ir aß turiu sakyt: ale kaip aß taip lēsas! ale kaip aß taip lēsas esmi! bēda man! nēs paniekintojei paniekina, beje paniekintojei paniekina.

17. Todēl užeit ant jusû, toj žémēj gywénanczûjû nůgąstis, důbe ir wirwe.

18. Ir * norint wiens ißbēgtu ißgandinimo rēksmą girdēdams, tay

taczau į dûbę įpuls; jey jis iß dûbês ißeina, taczau żabange bus sugáuts. Nēs langai iß aukßto atwérti, ir żémês gruntawones dréba.

* Jer. 48, 44. Amos 5, 19.

19. Negeray bus tai żémei, * neywiens daikts jei ant géro ne sekfis, ir sugyius. * 4 Moiż. 14, 41. Jer. 2, 37.

20. Żéme * swyrinês néy girtas, ir bus pagrēbta néy ßētra; nēsa jôs nusidējims ję spáudża, kad tur pulti ir ne gál stacża ißlikt. * p. 19, 14.

21. Tû-czēs Pons Diews atlankys áukßtûsius pulkus, aukßtay ēsanczûsius, ir karalius żémês, ant żémês ēsanczûsius,

22. Kad jie surinkti bus į wieną ryßi dûben, ir użrakiti bus apkalime, ir po ilgam czēsui wēl atlankyti bus.

23. Jr mēnů apsiraudonůs, ir sáule gēdēsis, kad Ponas Diewas Zebaot karáliumi bus ant kálno Zion ir Jeružalēj ir po akiû sawo senûjû ßlowēj.

25. Pérskyrimas.

Dekawone uż Prapłátinimą Kristaus Karalystês.

1. Pone Diewe, tu esie mano Diews, aß tawę ßlowinu. Aß liaupsinu tawo wardą, nēs tu darai dywus. Tawo apsiēmimai iß senowês yra wierni ir teisus.

2. Nēs tu pawerti miestą į akmeniû-kruwą, tą driutąji miestą, kad wienoj kruwoj gul, swetimûjû palocżų, kad jau daugiaus ne butu miestu, ir niekados ne butu pakurtas.

3. Todēl gárbin tawę macnus żmoniû pulks, miestai macningû pagonû bijosi tawęs.

4. Nēs tu esi prastûjû syla, * wargdieniû syla priespaudoj, † prybēga nů wētrôs, pawēsis prieß twanką, smarkininkams smarkáujant, kaip wētra prieß sēną.

* Sir. 34, 19. † Jez. 4, 6.

5. Tu pażémini swetimûjû siautējimą, kaip karßti sausoje wietoj, kad twankas smarkininkû wyn-ßakes pagadintu, ir débesei taczau pawēsi dûtu.

6. Jr Ponas Diewas Zebaot wisiems żmonems padarys ant ßio kálno * rēbję czésni, czésni czysto wyno, rēbumo, smaginiû, wyno, kuriame nier mēliû.

* Matt. 22, 2. Luk. 14, 16. 17.

7. Jr jisai atstatys nů ßio kalno apsidengimą akiû, kuriûm wisi żmones apdengti yr, ir tą użklodę, kure wisi pagónai użklóti;

8. Nēsa jis * smerti prarys amżinay. Jr Wießpats Pons Diews † áßaras nů wisû wéidû nußlostis, ir nukels ßalin darkumą sawo żmoniû wisose żémese; nēsa Pons Diews tai yra sakęs.

* 1 Kor. 15, 55. 2 Tim. 1, 10. † Apreiß. 7, 17.

9. Tû-czēs (taip) sakys: * ßtay, tas yra musû Diews, kurio † láukiam, ir jis mums gélbēs; tai tas Pons Diews, kurio láukiam, kad dżaugtumbimēs ir linksmi butumbim jo ißgánime. * Ps. 48, 15. † Ps. 42, 6. 12.

10. Nēsa Pono Diewo ranka stow ant ßito kálno. Ale Moab po jûm bus sukultas, kaip ßiaudai sukuliami, ir kaip mießlas.

11. Jr jis sawo rankas ißskēs į páti jû tarpą, kaip plaukiąsis ißsiskēcża plaukti; ir jû puikystę nużémis driutybe sawo rankû,

12. Jr aukßtûsius apßiancáwimus jusû murû palenks, pażémis ir į dúlkes parblokß.

26. Pérskyrimas.

Parágìnimas ßwentojo Surinkimo, Diewui Bēdoje nusitikēti.

1. Tû-czēs tokią giesmę giedós żémēj Juda: mes turim * driutą miestą, murai ir pylimai yra neapgálimi. * Ps. 87, 1.

2. * Atwérkit wartus, kad ieitu teisieji żmones, kurie wierą apsaugoja! * Ps. 24, 7. f.

3. Tu wis * ißlaikai pakáją pagal tikrą pażadējimą, nēs tawim nusitikim. * p. 44, 23. 52, 7.

4. Todēl * nusitikēkit Ponu Diewu amżinay, nēsa Pons Diews yr ûle amżinay! * Ps. 118, 8. 9. f.

5. Jr jis palenkia aukßtay gywénanczûsius, áukßtąji miestą; jis pażémina ir mielay ji parstumja į żémę, kad dulkēse gul,

6. Kad jis kojomis ſumindžojams, beje kojomis wargdieniû, kulnimis praſtûjû.
7. Ale teiſiojo kélias yra tikras, teiſiûjû táką tu tikrą padarai.
8. Nēſa mes láukiam tawęs, Pone Diewe, ant kélio tawo teiſybjû, *ßirdiês ißſiilgimas ſtow ant tawo wardo ir ant tawo atſiminimo.
* Pſ. 37, 4.
9. Jß ßirdiês aß tawęs geidžu nakcže, priegtam ſu ſawo dwaſe ſawije aß ankſti tawęſpi bundu. Nēſa kad tawo teiſybes žémēj žinomos, tay ſwieto gywatninkai ißmokſta teiſybę.
10. Ale norint Diewo-neſibijantiemſiems malone paſúlijama, tacžau jie neſimokina teiſybês, bet tiktay pikto daro žémēj teiſiûjû; nēſa jie ne máto Pono Diewo ßlowês.
11. Pone Diewe, tawo ranka yra paáukßtinta, to jie ne rég; ale kad tai ne regēs, tay jie apgēditi bus kerßte ant žmoniû; priegtam tu jûs ugnimi, kure tu ſawo prießininkus ſudégini, ſudégiſi.
12. Ale mums, Pone Diewe, itaiſyſi pakáją; nēs *wiſlab, ką mes atliekam, tai tu mums eſi dáwęs.
* Jon. 15, 5.
13. Wießpatie muſû Diewe, kiti tieſa ponai wießpatauja ant muſû be tawęs; ale mes tacžaus tikt tawęs mename ir tawo wardo.
14. Smertelnieji ne ißliko gywi, milžinai* (numirieji) ne wēl priſikéls; nēs tu jûs atlankei ir ißgaißinai, ir nieku pawertei wiſą jû paminklą.
* Apr. 20, 5.
15. Ale tu, Pone Diewe, tolyn eini (ſawo žodžu) tarp pagónû, tu wis tolyn eini tarp pagónû, ißrodai ſawo ßlowę, ir ißkanki toli iki ſwieto kraßtû.
16. Pone Diewe, kad *bēda randaſi, tay jēßko tawę; kad tu jûs baudi, tay jie nerimdami ßaukia.
* Pſ. 18, 7. Pſ. 77, 4. Oz. 5, 15.
17. Lygey kaip *neßcža, tûjau gimdyſenti, nerimſta, rēkia ſawo perßuliûſe, taip ir mums nuſidûſt, Pone Diewe, po tawo akiû.
* Jon. 16, 21. Apr. 12, 2.
18. Cže ir mes *láukiames, ir nerimſtam, kad wos atſikwēpteriam; ir tacžau žémei ne gálim gélbēt, ir gywátininkai žémês ne nor atgimti.
* Mik. 4, 10.
19. Ale tawo *negywieji bus gywi, ir ſu (ſawo) lawonu kélſis. Pabuſkit ir girkit jûs, kurie po žemè gulit! nēs tawo raſa yra raſa žaliûjanczojo lauko, ale žémę negywûjû tu parwerſi.
* Ez. 37, 3—6. Apr. 20, 12. f.
20. *Nueikit, mano žmones, i ſawo kamaras, ir užrakikite duris po ſawęs; †paſiſlēpkites mážą akiês-mirkſni, iki kerßtui péreinant!
* P. 2, 10. † Pſ. 57, 2.
21. Nēs ßtay, Pons Diews *ißeis iß ſawo wietôs, atlankyti nelabumą gywátninkû tôs žémês ant jû, kad ta žéme parodis jû kraują, ir ne toliaus paſlēps toje paſmáugtûſius.
* Mik. 1, 3.

27. Pérſkyrimas.

Diewo Sudas ant wiſû Puſtélninkû dwaſißkôſes Wynycžôs.

1. Tû-cžēs Pons Diews *atlankys ſu ſawo kietûju, didžûju ir driútûju kárdu taip tą Lewjataną, kurs ißilgas žaltys, taip ir tą †Lewjataną, kurs ſuſiſukęs žaltys yra, ir paſmáugs ſmakus juriоſe.
* P. 24, 21. Apr. 12, 9. 19, 20. 20, 2. 10. † Job. 40, 20.
2. Tû-cžēs bus giedota apie wynkalni geriáuſiojo wyno:
3. Aß, Pons Diews, ſergmi ji, ir wéik atdrēkinu ji, kad ne butu paſigeſta jo lápû; aß ji apſergēſiu dieną ir nákti.
4. Diews *ne pykſta ant manęs. Ak, kad ſu uſnimis bey erßkēcžeis man butu kariáut! tay i jûs iéjęs ant wienôs kruwôs jûs uždegczau.
* Pſ. 118, 18.
5. Jis manę ißlaikys mano ſyloje, ir pakáją man padarys, pakáją jis man tacžau padarys.
6. Tacžau tai ateis, kad Jokubs *iſißáknis, ir Izrael žydēs bey žaliûs, kad ſwietą waiſiumis pripildis.
* P. 37, 31.
7. Juk jis ne mußiams, kaip ji jo nepriētelei mußia, neygi ne paſmáugiams, kaip ji jo nepriētelei paſmaug;

8. Bet su miera tu jûs súdiji, ir paléidi jûs apsmútiję̄s sawo aßtriu wējų, * butent ryto-wējų.
* Jer. 18, 17. Ez. 17, 10.

9. Todēl per tą *griekas Jokubo pasíliáus, ir tai ta nauda iß to, kad jo griekai atimami yra tame, kad jis wisus altoriaus ákmenis padáro, kaip ákmenis į pelenus sutrintus, kad neyjokie ßwentiti médzei ney ábrozai daugiaus ne pasíliekt.
* p. 2, 20. 30, 22. 31, 7.

10. Nēs apmúritasis miestas tur negywénamas but, grazieji butai pamesti ir palikti, kaip kokia pustyne, kad werßukai tenay ganysis ir ilsēsis, ir tenay atzalēles nukas.

11. Jû ßakélēs iß sausumo lúß, kad moters atējusios jomis ugni prakurs. Nēs jie yra zmones neißmáną; todēl jiems ir ne susímilsias, kursai jûs léidęs; ir kursai jûs sutwēręs, ne bus jiems malonus.

12. Tů-czēs Pons Diewas wētis nů wandens kranto ik Egypto upélio; ir jûs waikai Izrael busit suwalyti po kits-kito.

13. Tů-czēs bus triúbita didè triubà, tay ateis prapůlieji zémēj Assur, pamestieji zémēj Egypto, ir melsis Pono Diewo ant ßwentojo kálno Jeruzalēj.

28. Pérskyrimas.

Sunkybe Karalystēs Juda bey Izrael.

1. Bēda puikiamjam karálißkamjam wainikui girtûjû iß Epraim, pawytusiamjam ziēdui jo graziôsēs ßlowēs, kursai stow aukßtay ant rēbjôs daubôs tû, kurie iß wyno swyrinēj!

2. Sztay, driúts ir macnus nů Pono Diewo, kaip ledû-wētra, kaip ißkádijas ůras, kaip wandeniû užtwinimas nèredu isíwerziancziû, iléidzamas į zémę per newalę,

3. Kad puikusis wainikas girtûjû iß Epraim kojomis butu suminszotas;

4. Ir pawytęsis ziēdas jo graziôsēs ßlowēs, kursai stow aukßtay ant rēbjôs daubôs, bus lygey kaip kas ißnoksta pirm wásarôs, koktai pagenda, kad tą dar matai prie sawo ßakéliû kábant.

5. Tů-czēs Pons Diewas Zebaot bus graziu wainiku ir brangiu wainiku likusiemsiems sawo zmoniû.

6. Jr prowôs dwase tam, kursai sēd prowoj, ir syla tiems, kurie iß kowôs pareina prie (miesto) wartû.

7. Priegtam ir ßitie iß wyno padúko, ir swyrinēj iß driuto gērimo. Nēs abieji, ir klebonai ir prárakai, padúkę iß driúto gērimo, wyne nuskendę ir swyrinēj iß driúto gērimo, jie yrą durni prarakáwime, ir ißwémja prowôs padarimus.

8. Nēs wisi stalai pilni yra wémalû ir darkumo wisůse kampůse.

9. Kurigi jis pamokis ißmánimą? kuri jis dûs pérmanyt kozoni? Atjtráuktiemsiems nů pieno, tiems, kurie nů krúczû nutráukti.

10. Nēs (jie sako:) liepk ßen, liepk ten; liepk ßen, liepk ten; láukk czonay, láukk tenay; láukk czonay, láukk tenay; ßicze kieką, tenay kieką!

11. Geray, kalbēs jis kartą lupomis pamēgßczojanczomis ir *kitu liezuwju ßiems zmonēms, kuriems dabar ßitaip sakoma: *1 Kor. 14, 21.

12. Szitaip turima *átilsíēs, ßitaip pailsusieji atgaiwinami, ßitaip nutylima; ir taczau ne nor tokiôs kozoniēs. * Matt. 11, 28. 29.

13. Todēl jiems ir Pono Diewo zodis toks bus: liepk ßen, liepk ten; liepk ßen, liepk ten; láukk czonay, láukk tenay; láukk czonay, láukk tenay; ßicze kieką, tenay kieką! kad nueidami *atbulay puls, sulúß, į wirwes įpainioti ir sugáuti bus. * p. 8, 15.

14. Togidēl girdēkit Pono Diewo zodzo, jûs ißjůktojei, kurie ponawojat ant ßiû zmoniû Jeruzalēj ēsancziûjû!

15. Nēsa jûs sákot: mes su smertimi suderējimą, ir su peklà zinę padárem; kad koksai twánas uzeit, tay mus ne tropis; nēs *mes mélą saw per prybēgą ir newiernystę saw per átsargą pasidárem.
* p. 59, 13. Jer. 7, 10.

16. Todēl taip sako Wießpats Ponas Diewas: ßtay, *aß Zione guldau gruntinį ákmenį, ban-

dytą ákmeni, brangų kampini ákmeni, driutay padriutintą. Kas tik, tas ne pabēga.
* Pſ. 118, 22. Jez. 8, 14. Matt. 21, 42. Mark. 12, 10. Luk. 20, 17. Darb. 4, 11. 1 Petr. 2, 6. Rym. 9, 33. 10, 11.

17. Jr aß prową padaryſiu maczaus=ßniuria, ir teiſybę ſwarczu, tay ledai netikrąję prybēgą pawarys, ir wándens tur átſargą paneßt,

18. Kad juſû ſuderējims ſu ſmertimi ißirtu, ir juſû žine ſu pekla ne ißteſētu. Jr twánas uztwindams jus ſumindzos; kaip wéik jis užeis, jus paneß.

19. Jey ateit rytmetij, tay [te] bus rytmetij; taipojau, ar ateitu dieną arba nákti. Nēſa pagundimas tiktay pamokin ant zodzo dabotis.

20. Nēs lowa taip ankßta, kad joje ne gali gulēti, ir užklodas taip trumpas, kad jame reik ſuſirēſt.

21. Nēſa Ponas Diewas paſikéls, * kaip ant kálno Prazim, ir kérßis, † kaip dauboj Gibeon, kad ſawo dárbą darytu ſwetimu budu, ir kad ſawo prociawojimą darytu kitu budu. * 2 Zom. 5, 20. 1 Nuſ. 15, 11. † Joz. 10, 12.

22. Togidēl paméſkit ſawo apjůkimą, kad juſû pánczos ne paſtotu kieteſnes; nēs aß girdējau * pagadinimą ir pabaigimą, kurs nů Wießpatiês Pono Diewo Zebaot bus per wiſą ſwietą. * p. 10, 23.

23. Dēkit i auſis ir girdēkit mano balſo, dabokites ir klauſykit mano kalbôs:

24. Begu laukininks ſawo dirwą nepaliáudams aria, kartoja, arba dirba ſējimui?

25. Ar ne taip yra? kad jiſai, kaip reikia, tą idirbęs, tay taſai barſto wikes, ir imeta kimelius, ir ſēja kwieczû bey miežiû, wiskąąi, katrul jis nor, ir rugius i jû wietą?

26. Szitaip koznij jůs ir jû Diews per teiſybę, ir pamokina jůs.

27. Nēſa wikei ne ekēczomis kuliami, neygi ne léidzams wežimo=ráts ant kimeliû; bet wikei yra ißbloßkiami ſu lazda, ir kimelei ſu lazdele.

28. Jawai tiktay kuliami, kad iß jû důna butu; ir ne abelnay i nieką ſukulia, kad jůs wežimû=rátais bey arkleis ißkulia.

29. Toktai taipojau daroma Pono Diewo Zebaot; nēs Jo ſumiſlijimas yra dywnas, ir Jis tą ßlowingay ißteſia.

29. Pérſkyrimas.

Jeruzale tur ißpuſtita, Zydai apjekinti, ir Pagonai Diewop priwerſti buti.

1. Bēda Arijēl, Arijēl, tu mieſte ábazo Dowido! Jûs métû=dienas laikot, ir ßwentes ßwenczate.

2. Ale aß tą Arijēli ibauſiu, kad nuliûdęs ir nuwargęs butu; ir turēs jis man but tikras Arijēl.

3. Nēs * aß abazą ſtatyſiu aplink tawę, ir igandiſiu tawę apſtatimais zalnierißkais, ir pylimus aplink tawę pildiſiu. * Jer. 6, 3. Ez. 17, 17. Luk. 19, 43.

4. Tada turi tu nužeminta but ir iß žémês kalbēt, ir iß dulkiû ſawo kalbą murmēſt, kad tawo balſas bus néy kokio zynio iß žémês, ir tawo kalba iß dulkiû ßnibzdēs.

5. Jr daugybe tawę ißbarſtanczûjû tieka bus, kieka mažinteles dulkes, ir daugybe ſmarkininkû, kaip pelai lakſtą; ir tai umay wéik tur but.

6. Nēs tu buſi atlankyts nů Pono Diewo Zebaot ſu wētra ir žémês padrebējimu, ir didzû perkunû griowimu, ſu wēſuliu ir ſu baiſeis ůrais, ir liepſnomis * ſuēdanczôſês ugniês. * p. 30, 30.

7. Ale kaip naktiês=regējims ſapne, taip tur but daugybe wiſû pagonû prieß Arijēli beſiprießijanczûjû, drauge ſu wiſu jû waiſku ir pylimu ir, kurie ji gandina.

8. Nēſa lyg kaip ißálkęſis ſapnůja, buk wálgąs; ale pabudus, jo dußia dar tußcza; ir kaip ißtroßkęſis ſapnůja, buk geriąs; ir pabudęs apalpęs ir ißtroßkęs yr: ßitaip tur but daugybe wiſû pagonû prieß kálną Zion kariaujanczûjû.

9. Apſiſtókit paſtyrę, ir pérſigąſkit, apmarkuſiomis akimis bukit girti, taczau ne iß wyno; ſwyrinēkit, taczau ne iß driuto gērimo!

10. Nēs Pons Diewas jums dwáſę ſunkaus miego ipyle, ir juſû akis užwēre; juſû prárakus ir wyreſ=

niůsius, podraug ir * regētojus jis apjékdino, * 1 Zom. 9, 9. Jon. 9, 40. 41.

11. Kad jums wisû (prárakû) regējimai bus néy źodźei użpecźwētitû kokiû knygû, kurias jéy kas dûtu wienam skaityt mokancźam ir sakytu: „praßau, skaityk tai;" ir jis tartu: „aß ne galiu, nēs yra użpécźwētitos;"

12. Arba, lyg kaip kad jas dûtumbei skaityt ne mokancźam, ir sakytumbei: „ben paskaityk tai;" ir ans tartu: „aß ne moku skaityt."

13. Jr Pons Diewas sako: * todēl, kad ßie źmones manęsp artinas sawo burna, ir sawo lupomis manę gárbin; ale jû † ßirdis toli nů manęs yr, ir manęs bijos pagal źmoniû prisákimus jû mokinamus:
* P. 1, 11—13. 15. 58, 2. 3. Jer. 2, 21. Amos 5, 23. Matt. 15, 8. Jon. 9, 31. † Ps. 19, 15. Luk. 18, 11.

14. Todēl ir aß su ßeis źmonēmis dywnay darysiu, dywniû dywniáusey ir recźáusey, kad * ißmintis jû ißmintingûjû prapultu, ir ißmánimas jû protingûjû apjékits butu.
* Ob. 8. 1 Kor. 1, 19.

15. Bēda tiems, kurie paslēpti nor but Ponui Diewui sawo apsiēmimą slapidami, ir sawo weikalus tamsoj laiko * tarydami: „kas mato mus? ir kas paźista mus?" * Job. 24, 15.

16. Kaip jûs taip pérwersti este? lygey kaip kad podźaus můlis mislitu, ir koks rykas sakytu apie sawo mistrą: „jis manę ne padare;" ir ryks darytas tartu apie sawo podźų: „jis manęs ne paźista."

17. Geray, dar tikt maźumēlio reikia, tay Libanons * dirwa pastos, ir dirwa per girę bus rokůta.
* P. 32, 15.

18. Nēs į tą cźēsą kurtinieji ißgirs źodźus tû knygû, ir aklûjû * ákys iß neßwiesôs ir tamsybês regēs.
* P. 35, 5.

19. Jr bēdniēji wēl dźaugsmą turēs iß Pono Diewo, ir źmoniû wargdienei linksmi bus iß Szwentojo Jzraēlij;

20. Kad smarkininkams gálas bus, ir apjůktojû globa, ir ißgaißinti bus wisi tie, kurie bunda bedôs padaryti,

21. Kurie źmones į grieką iweda kożonimis, ir to tyko, kursai jûs pabaria (miesto) wartůse, ir melais prapuldin teisųjį.

22. Todēl sako Pons Diews, Abraomą ißgélbējęsis, Jokubo giminei ßitaip: Jokubs ne tur daugiaus į gēdą ieit, ir jo wéidas ne tur daugiaus gēdētis.

23. Nēsa kad jie matys sawo waikus, mano rankû dárbus tarp jû, tay mano wardą ßwentis, ir Szwentąjį Jokubè ßwentis, ir Diewo Jzraēlio bijosis.

24. Nēsa kurie kliajojancźę dwásę tur, protą priims, ir źaunei pasimokidis.

30. Pérskyrimas.

Ant Diewo, o ne ant sutwértû Daiktû reik pasitikētis.

1. Bēda waikams * atsiskyrusiems, sako Pons Diews, kurie be manęs susirodij, ir be mano dwasês użstojimą jēßko, kad grieką griekui pridētu; * P. 1, 2.

2. Kurie nusitráuk į Egyptą, ir mano burnôs ne kláusia, kad pasidriútintu su macè Paraono, ir użsidengtu po pawēsiu Egypto!

3. Nēsa Paraono macis tur jums ant gēdôs buti, ir użstojims po pawēsiu Egypto ant apjůko.

4. Jû kunigáikßcźei tiesa buwo Zoane, ir jû paslai ißkáko į Anēsą;

5. Ale tacźau jie wisi tur į gēdą ieit dēl źmoniû, kurie jiems niekam ne tinka, ney pagalbai ney kitkam ant naudôs, bet tiktay gēdai bey apjůkui.

6. Szita yra sunkybe ant źwēriû, į pētus tráukiancźûjû, kur liutû bey liutēniû yr, beje angiû ir źerplojancźû, lekiancźû smakû, źémēj smutkôs ir nerimimo. Jie néßa sawo lobį ant asilaicźû nugarôs, ir sawo skárbus ant werbliudû kuprû pas swieto źmones, kurie jiems nieką ne macźij.

7. Nēs Egyptas yra niekai, ir jo pagélbējims yra noprósnas. Todēl aß apie tai ßitaip sakau: * Raaba prie to tyka sedēs.
* Ps. 87, 4. Ps. 89, 11.

8. Taygi nuējęs paraßyk jiems tai ant toblycźôs, ir iźénklik į knygas,

kad tai pasiliktu neperstojanczey į ámžiû ámžius!

9. Nēsa jie žmones nepaklusnus, ir waikai melágei, kurie ne nor klausyt Pono Diewo įstátimo;

10. Bet sako regētojams: „jûs ne turit regēt,“ ir regējimû turintiems: „jûs ne turit regējimûse regēt tikrąjį pamokslą; bet sakykit mums (kožoni) ßwelnėy, regēkit mums prámones;

11. Atstokit iß kélio, sukkites nů táko, te liáujasi musip Szwentasis Izraēlije!“

12. Todēl Szwentasis Izraēlije ßitaip sako: kadangi jûs ßį žodį atmetat, ir tikites *nůpertumu ir sawwalnyste, ir tůmi sténgiates, * p. 47, 10.

13. Tay bus jums ßitas netikums néy plyßys áukßto muro, kad prádeda braßkēt, kurs umay iß nežiniû įgriuwa ir sutrußka;

14. Kaip antay kad půds sudaužiams, kursai sukuliams, ir jo ne czēdijama, ßitaip, kad iß jo stukiû ney ßukélę ne randa, kurioje ugniês parneßtumbei nů kámino, arba wandens pasémtumbei iß ßulinio.

15. Nēs taip sako Pons Diewas, Szwentasis Izraēlije: kad *jûs (į Diewą žiurēdami) tylētumbit, tay jums gélbēta butu; tylēdami ir láukdami jûs driuti butumbit. Ale jûs ne norit, * ps. 37, 7. ps. 62, 2.

16. Ir táriat: „ne, bet ant žirgû pabēgsim;“ (todēl beginēsit;) ir „ant zowádninkû jůsim;“ (todēl jûs tie, kurie jûs weja, pawys.)

17. Nēsa *jusû túkstantis bēgs wienam wieninteliui báriant, mielay penkiû-dēl jûs wisi bēgsit, iki pasilikksit, kaip stēbas aukßtay ant kálno, ir kaip karún-ženklis ant kalnélio. * 3 Moiž. 26, 36. f.

18. Todēl láukia Pons Diewas, kad jums malonus butu, ir keliasi, kad jums susimiltu; nēs Pons Diewas yra súdo Diewas; *geray wisiems jo láukiantiems. * ps. 2, 12. ps. 34, 9.

19. Nēsa žmones Ziono Jeružalēj gywęs; tu ne werksi. Jis taw malonus bus taw *ßaukiant, atsiliepss taw, kaip wéik ißgirs. * p. 65, 24.

20. Ir Pons Diewas důs jums smutnybēj *důnôs ir priespaudime wandens. Nēs jis tawo mokitojį jau ne důs daugiaus ßalin bēgti, bet tawo ákys matys tawo mokitojį, * p. 33, 16.

21. Ir tawo ausys girdēs žodį už tawęs użpakalij be-sakant: ßtay (tikras) kélias, tům eikit, *kitur ney po deßinês ney po kairês! * 5 Moiž. 5, 32. p. 28, 14.

22. Ir jûs *neßwentais padarysit sawo apsidábritus balwonus, ir áukso drabužius sawo ábrožû, ir jûs ßalin mesit, kaip bjaurescžus, ir sakysit jiems: laukan! * p. 2, 20. 27, 9. 1 Moiž. 35, 2. 4.

23. Tay jis tawo sēklai, kurę į dirwą sēję́s esi, lytaus důs, ir důnôs iß dirwôs priewaisiaus, ir to abelnay pilnay. Ir tawo banda tada ganysis placzoj lankoj.

24. Jáuczei ir kumelei, kurie dirwą įgywéna, czystay maißyto abráko ēs, ißwētito su wētykle bey su gélda.

25. Ir ant wisû aukßtû kalnû, ir ant wisû aukßtû kaukarû tekes perdalytos wandeniû srowes czēse didžojo susimußimo, kad korycžos parwirs.

26. Ir mēnesēna bus kaip sáulês ßwiesums, ir sáulês spindulys septynis kart ßwiesésnis bus, nekaip dabar, tů-czēs, kad Pons Diewas sawo žmoniû žaizdą apriß, ir *jû ronas ißgydis. * p. 53, 5. 61, 1.

27. Sztay, Pono Diewo wardas ateit iß tolo, jo kerßtas déga ir labay sunkus, jo lúpos yra didžo kerßto pilnos, ir jo liežuwis néy suēdanti ugnis,

28. Ir jo kwápas néy wandens patwinimis ik káklo sēkianczo, ißwajoti pagonus, ik jiems sugaißtant, ir kad swieto žmones kámanomis jû burnoj ßen ir ten warytu.

29. Tay jûs giedosit, kaip naktę ßwentôs kokiôs dienôs, ir iß ßirdiês džaugsites, kaip su wamždžu einant Pono Diewo kálnop, ůliôsp Izrael.

30. Ir Pons Diewas sawo ßlowingąjį balsą důs ißgirst, kad matyta butu jo ißtiestoji ranka su

kerżijanczu grumzdimu, ir su *liepsnomis ugnies suėdanczósės, su stulpais, su sunkiu lytum ir su ledais.
* P. 29, 6.

31. Nės Assur nusiggs iż Pono Diewo * balso ji su rykżte plákanczojo. * Pr. 29, 4. 7.

32. Nės rykżte perdėm péreis ir geray tropis, kad Pons Diews ję ant jo użwés su bubnais ir su kanklemis, ir wisur prież jůs kariáus.

33. Nės důbe iż wákar-dienôs pritaisyta, beje, toji ir karáliui gatawa, gana gili ir plati; ir żitoj (péklôs) důbeje ugnies bey málkôs pilnay yra. Pono Diewo putims ję użdegs, kaip sėrôs-srowe.

31. Pérskyrimas.

Niekinga Egypcijonů Pagálba; Diewo důtas Laimėjimas prież Assyrijonus.

1. Běda tiems, kurie nueit į Egyptą dėl pagálbôs, ir tikis żirgais, ir nusitik káro-weżimais, kad jů daug yra, ir raiteleis, todėl, kad jie labay driuti, ir ne laikos prie Szwentojo Izraėlij, ir nieko n' atboj Pono Diewo.

2. Ale jis yra iżmintingas, ir * nepaláimą atweda, ir sawo żodżus ne kreipja; bet kélsis prież nelabůjů namus, ir prież pagálbą piktadėjů.
* P. 45, 7. 2 Kar. 6, 33. Amos 3, 6.

3. Nės Egyptas yra żmogus, o ne Diews, ir jů żirgai yra kuns, o ne dwase. Ir Pons Diews sawo ranką iżties, kad pagálbninks klupinėtu, o pagélbėtasis pultu, ir wisi iż wieno prapultu.

4. Nės żitaip tare man Pons Diews: lyg kaip liútas ir jáuns liúts rėkia ant sawo plėżimo; kad kerdżů daugums prież ji żaukia, tay jis jů żaukimo ne iżsigąsta, ir ne atboja jů daugumo: żitaip Ponas Diewas Zebaot nużéngs kariáut ant kálno Zion ir ant jo kaukarôs.

5. Ir Pons Diews Zebaot Jeruzalę apdengs, (kaip paukżczei dáro sparnais,) użstos, iżgélbės, czejau (sawůsius) apgis ir iżganys.

6. Atgryżkit, jůs waikai Izrael, kurie (nů Diewo) labay atsiskyret!

7. Nės tů-czės * kożnas sawo áuksinus bey sidabrinius balwonus atmés, kurius jums jusů rankos buwo padariusios griekui.
* P. 2, 20. 27, 9. 30, 22.

8. Ir Assurs tur pult, ne * wyro kárdu, ir tur suėstas but, ne żmogaus kárdu; o taczau kárdo-dėl bėgs, ir jo jaunims wyriżkasis turės mokėti;
* P. 37, 36. 2 Kar. 19, 35.

9. Ir jů ůlia iż baimės żalin tráuksis, ir jo wyresnieji karunżenklio dėley bėgs, sako Pons Diews, kurs Zione ugni ir Jeruzalėj káminą tur.

32. Pérskyrimas.

Pasilaikanti Paláima Kristaus Karalystės.

1. Sztay, karálius karaliáus teisybę įprowit, ir kunigaikżczei wieżpatáus prowas wartoti,

2. Kad kiekwiens bus néy nů wėjo apsaugotasis, ir néy nů skaudaus lytaus paslėptasis, néy tekantieji wandenėlei iżdżuwusioj wietoje, néy * pawėsis didės ůliôs sausoj żémėj.
* P. 25, 4.

3. Ir régincżůjů ákys ne apjekdisis, ir klausytojů ausys dabosis,

4. Ir nesisaugójantieji iżmoks protą, ir mekenanczůjů liežuwis greitay ir czystay kalbės.

5. Jau ne bus glupasis daugiaus wadinams kunigaikżczu, ney godusis ne żaukiams wieżpatim.

6. Nės * glupas apie netikumą kalba, ir jo żirdis dumoja ant nepalaimôs, kad klastą įprowitu, ir sakytu apie Poną Diewą newierną pamokslą, jeib dużeles iżálkusęses iżbadėdintu, ir trokżtantiemsiems gėrimą draustu.
* Psam. 13, 16. 15, 2.

7. Nėsa * godingojo waldimas yra wiena iżkadà; nės jis iżranda klastas pagadit bėdnůsius newiernais żodżeis, kad jam reik wargdienio prową kalbėt. * Psam. 29, 4.

8. Ale kunigaikżczei kunigaikżczams tinkanczes mislis turės, ir pagal tas elgsis.

9. Kélkites, jůs puikioses żiupónes, girdėkit mano balsą, jůs dukters taipo be báimės ėsanczosios, dėkit į ausis mano kalbą!

10. Péreis méts ir kélios dienos, tay drebėsit jůs be baimės ėsan-

czoſios; nēs ne bus wyno ſuwalims, neygi rinkimo bus.

11. Nuſigąſkit, jûs puikioſes ziupones, drebēkit, jûs be baimês ēſanczoſes! ártinaſi ißrēdims, nůginims ir ſtrēnû apjůſims.

12. Apraudotos bus dirwos, ir mielay mieloſes dirwos, waiſingieji wyn=medzei.

13. Nēs ant dirwôs mano zmoniû erßkēczei bey dagei zels, priegtam ant wiſû linkſmybês butû linkſmame mieſte.

14. Nēs paloczei bus palikti, ir zmoniû pulkas mieſte wienyſtēj, kad korytzos bey pil=ßiancos amzinomis ůlomis paſtos ir zwērims ant dzaugſmo, kaimenēms ant ganyklôs,

15. Jk tam czēſui, kad ant muſû bus ißlieta *Dwaſe iß aukßtybês. Taygi tada puſcza paſtos dirwa, ir dirwa per girę bus rokůta.
* P. 44, 3. Ez. 39, 29. Joel 3, 1.

16. Jr prowa púſczoj gywęs, bey teiſybe ant dirwôs laikyſis.

17. Jr *teiſybês waiſius bus pakájus, ir teiſybês nauda bus ámzina tyka bey bebaime;
* Xym. 5, 1.

18. Kad mano zmones pakajaus namůſe gywęs, gywatoſe bebáimês ēſanczoſe ir puikiame atilſij.

19. Ale ledai bus zemyn pagal girę, ir mieſtas anſai pakalnij bus pazémintas.

20. Geray jums, kurie wiſur pawandeniſe ſējat; nēſa tenay jûs galit uzléiſt kojas jáuczû ir áſilû.

33. Pérſkyrimas.

Aſſyrijonai tur prawaryti, ir Jeruzale bey ßwentaſis Surinkimas apſaugotas buti.

1. Ale bēda taw, tu puſtélninke! ar *dingai, kad tu ne buſi ißpuſtits? ir tu niekintojau! ar dingai, kad tu ne buſi niekints? Kad tu ißpúſtijimą buſi pabaigęs, tay ir †tu buſi ißpúſtits; kad tu niekinimą buſi pabaigęs, tay ir tawę niekis.
* Apr. 13, 10. ſ. † Jez. 37, 36. 38.

2. Pone Diewe, buk mums malonus, nēs tawęs mes láukiam; buk jiems per péti kas=rytą, priegtam ir mums ißgánimu czēſe prieſpaudôs!

3. Te bēga ſwieto *zmones dēl didzojo maißto, ir te ißklyſta pagonai, taw paſiáukßtinant.
* Pſ. 68, 2.

4. Tay jus uzgrēbs kaip koki plēßimą, kaip ziogai uzgrēbjami, ir kaip wabalai pabaidomi yra, kad ant jû uzeina.

5. Pons Diews yra ißkéltas, nēs aukßtybēje jis gywéna; jis Zioną pripilde ſudû ir teiſybe.

6. Jr tawo czēſe bus wierôs ir waldzôs; ißganims, ißmintis, protingyſte, Pono Diewo báime bus jo ſkárbas.

7. Sztay, jû paſlai rēkia lauke, pakájaus angēlai graudzey werk (tarydami:)

8. Takai yra puſti, neywiens jau daugiaus ne wáikßczoj wießkeliu. Jis ne laiko ney derējimą ney zodi; jis atmeta mieſtus, ir ne atboja zmoniû.

9. Zéme apmaudingay raudoja, Libanons ſtow bjaurey ſukapots, ir Saron lygus yra laukui, ir Bazan bey Karmelis negywénamas.

10. Dabar aß kélſiûs, taria Pons Diews, dabar aß paſiſtēbſiu, dabar paſiáukßtiſiu.

11. *Sziaudais ſawim †netußti wáikßczojat, rugienas jûs auginat; ugnis jus ſuēs ſu juſû drąſumu.
* Pſ. 7, 15. † ſu ßiaudais nißczi budami.

12. Nēſa ſwieto zmones lyg kaip kalkēs bus ſudéginti, kaip antai erßkēczus nukirſtus ugnimi uzdega.

13. Taygi jûs dabar girdēkit, jûs tolimieji, ką aß eſmi dáręs; ir jûs arti ēſantieji, numanykit mano ſylą!

14. Griekininkai Zione nuſigando, drebējims newiernůſius ißtiko (ir jie taria:) „kas yra tarp muſû, kurs galētu prie ſuēdanczôs ugniês gywénti? kasgi iß muſû prie amzinôſês liepſnôs gywéntu?"

15. Kas *teiſybēj wáikßczoja, ir kalba, kas teiſu; kas neteiſybês nekencza bey godumo, ir ſawo rankas attráukia, kad dowanû ne imtu; kas ſawo auſis uzkemßa, kad kraujo kaltybjû ne girdētu; ir ſawo akis uzmerkia, kad ko pikto ne matytu;
* Pſ. 15, 2. Pſ. 24, 3. 4. Matt. 5, 5. 8.

16. Tas aukßtybēj gywęs, ir ůlios jo pilis ir apgynimas bus. Jo

důna jam důdama, sawo wandeni tur jis iß tiesôs.

17. Tawo ákys karáliu matys jo grożybêje; żémę tu matysi praplatintą.

18. Kad tawo ßirdis labay pasidywidama sakys: *kame dabar raßtemokitieji? kame rodininkai? kame kanclêrei?
* 1 Kor. 1, 20.

19. Priegtam tu żmoniû driutůjû ne matysi, żmoniû su kalba ne atsêkiama, kuri ne pérmanoma, ir su liezuwju neáißkey kalbanczu, kursai ne ißmanomas.

20. Ziurêk, Zion, i *miestą musû paminklo! tawo ákys matys Jeruzalę, be báimês ßêtrą ne ßalin kéliamą, kuriôs winys niekad ne tur ißtráuktos but, ir neywiena jôs wirwjû ne tur sutráukita but.
* Ps. 122, 3. 4.

21. Nêsa Pons Diews macnus tenay prie musû bus, ir plátus wandens-perkasai bus, kad per jůs ne eis neyjoks waroms akruts, ney akrutelei su irklais waromi ten ne ißkaks.

22. Nêsa Pons Diews yra musû sudza, Pons Diews musû mokitojis, Pons Diews musû karálius, tasai mus gélbti.

23. Te itemp jie sawo wirwes, taczau jos ne laikys, taipojau ney karunêlę ant masto ne użkiß. Tada daug brangiû ißplêßtû daiktû ißdalyta bus, kad ir ßlubieji ißplêß.

24. Ir neywiens gywátninks ne sakys: „aß ne galiu;" nêsa żmones tenay gywénantieji turês griekû atleidimą.

34. Pérskyrimas.

Diewo Kerßtas bey Sudas prieß wisus Neprietelius ßwentojo Surinkimo.

1. Eikit ßen, jûs pagonai, ir *girdêkit, jûs swieto żmones, klausykit; żéme te gird ir kas toj, żémêsapskritumas podraugey su sawo żelmeniu!
* p. 28, 23.

2. Nêsa Pons Diews supykes ant wisû pagonû, ir labay kerßij ant wiso jû pulko; jis jůs prakeiks ir ant pamußimo padůs.

3. Ir jû użmußtieji bus pamesti, kad jû lawonû smárwe pasikels, ir kalnai jû krauju srowês.

4. Ir wisas dangaus pulkas supús, ir *dangus bus surêtas kaip gromata, ir wisas jo pulkas pawys, kaip antai lápas pawysta prie wyn-medzo, ir kaip sudzuwęs lápas prie pyg-medzo.
* Apr. 6 14.

5. Nês mano kárdas danguj girtas; ir ßtay, jis nużengs ant Edom ir ant żmoniû prakeiktůjû korawonei.

6. Pono Diewo kárdas yra kraujo pilnas, ir duzas iß rêbumo, iß kraujo eryczû bey ożiû, iß inkstû taukû awinû; nês Pons Diews pamußimą laiko Bozroj, ir didi pasmáugimą żémêj Edom.

7. Tay wien-ragei drauge su jeis turês żemyn eit, ir werßei drauge su penetaiseis jáuczeis. Nês jû żéme prigers kraujo, ir jû żéme nutuks iß rêbumo.

8. Nês ta *diena yra Pono Diewo atkerßijimo diena ir użmokêjimo métas, pasitießijant dêl Zion.
* p. 63, 4.

9. Tay jû upélei pawirs i piki, ir jû żéme i sêrą, bêje jû żéme pawirs i déganti piki,

10. Kursai ney dieną ney nákti ne ißgés, bet *amżinay jôs dumai kélsis, ir i eiliû eiles bus pusta, kad nieks ne eis per ję amżinay;
* Apr. 19, 3.

11. Bet baublei bey eżei ję laikys, apokai bey wárnai tenay gywęs. Nês jis tráuks per ję ßniúrią mátininkû, kad ji pusta pastotu, ir ßwiną mierojimo, kad negywénama butu,

12. Kad jôs wießpaczei wadinami butu wießpaczei be żémês, ir wisi jû kunigáikßczei galą turêtu;

13. Ir erßkêczei użáugs jôs paloczůse, dilgêles bey usnys jôs pilise; ir bus smákû *butas bey ßtriausû ganykla.
* p. 13, 21.

14. *Tay podraugey bêginês kiaunes bey baisios żwêrys, ir medini ożei kits-kitą sutiks; áitwars taipojau tenay nakwinay bus, ir sawo atilsi tenay ras.
* Apr. 18, 2.

15. Baublys taipojau tenay lizda kráustisis, ir padês bey perês ir ißperês po jû pawêsiu; taipojau ir linges tenay susiras.

16. Jėßkokitgi knygoſe Pono Diewo, ir ſkaitykit; neyjokio tû ne bus raſta, neygi ne paſigendama ney ßio ney to; nės jis yra per mano burną iſákąſis, ir jo Dwaſe yr tai ſutaikanti.

17. Jis důſt burtą ant jû (źwėriû ir giriôs paukßczû), ir jo ranka ißdalija (néy ſu) mierą tarp jû, kad jie toje gáuna dalykus amźinay, ir toj paſiliekt į eiliû eiles.

35. Pérſkyrimas.

Palaimingas Paſilaikimas krikßczionißkojo Surinkimo Czėſė naujojo Teſtamento.

1. Ale puſcza ir negywénamoji źéme bus linkſma, ir laukai dźaugſme ſtowės, ir *źydės kaip lelijos.
* Zir. 39, 18.

2. Źydės ir dźaugſme ſtowės wiſokiame ßukáwime ir paſilinkſminime. Nės Libanono ßlowe jei důta, aprėdims Karmelio bey Sarono. Jie *máto ßlowę Wießpaties, aprėdimą muſû Diewo.
* Ew. Jon. 1, 14.

3. Padriutikit *pailſuſeſes rankas, ir atgaiwinkit kielius ſwyrinėjanczůſius! * Zep. 3, 16. Sak. 8, 9. 13. Ebr. 12, 12.

4. Sakykit ßirdims nuſiminuſiomſioms: paſidrąſikit, neſibijokit! ßtay, *juſû Diewas ateit ant atſikerßijimo, Diewas †atdůdąſis ateit ir jums gélbės.
* P. 45, 17. Oz. 1, 7. † Pſ. 94, 1.

5. Tada *aklûjû ákys bus atwértos, ir kurtiniûjû auſys bus atdarytos.
* P. 29, 18. Matt. 11, 5. 15, 30.

6. Tada *ßlubieji ßokinės kaip élnis, ir nebilkû lieźuwis gárbis. Neſà wándens púſczoj ßen ir ten tekės, ir upes laukůſe. *Darb. 3, 2. 7.

7. Ir kur pirma ſauſa buwo, prudai ſtowės; ir kur ißdźuwę buwo, tur ßaltinei but. Kur pirma źalczei gulėjo, tur ßiens ir néndres bey wikßrei ſtowėt.

8. Ir tenay *wießkelis bus, ir kélias, kurs wadinams bus ßwent-kelis, kad neywiens neczyſtas jûmi ne wáikßczos; ir tas pats jiems bus, kad ant to wáikßczotu, kad ir paikieji ne klaidinėtu.
* Jon. 12, 44. P. 14, 6.

9. Tenay ne bus neyjokio liuto, ir neyjoks dráſkąſis źwėris ſawo koją ant jo ne uźdės, ney tenay ne bus raſts; bet drąſey be báimės tenay bus einama.

10. *Ißgélbėtieji Pono Diewo atgryß, ir į Zion pareis ſu ßukawimu; amźina †linkſmybe ir dźaugſmas bus ant jû galwôs; linkſmybe ir dźaugſmas jûs nutwérs, ir ſopėjims bey **duſáwims turės atſtot.
* P. 51, 11. 62, 12. † P. 61, 7. 66, 14. Jon. 16, 22. ** Apr. 21, 4.

36. Pérſkyrimas.

Sanerибs apgul Jeruzalę.

1. Ir nuſidawe keturioliktame mete karáliaus Iſkijo, tráukėſi aukßtyn karálius Aſſyrijoj, Saneribs, prieß wiſus padriútitůſius mieſtus Judo, ir iweike jûs. * 2 Kar. 18, 13. ſ.

2. Ir karálius Aſſyrijôs atſiunte Rabſakę iß Lakis į Jeruzale pas karálių Iſkiją ſu didźu zalnieriû pulku. Ir jis ſtojęs arti wandenariuriôs aukßtéſniojo prudo prie kélio arti dirwôs kroſninko.

3. Ir ißėjo pas ji *Eljakyms, Ilkijo ſunus, dwáro uźweizdas, ir Sebenas, kanclėrius, ir Joa, Aſſapo ſunus, ráßtininks. * P. 22, 20.

4. Ir wyriáuſiaſis ßinkorius (Rabſake) táre jiems: ben ſakykit Iſkijui: ßitaip tária *didyſis karálius, Aſſyrijôs karálius: „kas tai per paſiſtengims, kuriûm tu paſitiki? *p. 13.

5. Man-ding, tu důdi pérſikalbėti, buk dar rodôs ir ſylôs turi kariáut; kůmigi paſitiki, kad nů manęs atßokai?

6. Begu tikies ana *ſuluźuſeje nendrine Egypto, kuri, jey kas je paſiremja, jam į ranką ilenda ir ję pérſkwerbja? Taip padáro Paraônas, Egypto karálius, wiſiems jûmi paſitikintiemſiems. *2 Kar. 18, 21.

7. Ir jey man wėl nori ſakyt: „mes paſitikim Wießpaczui ſawo Diewui;“ argi tai ne tas, kurio auk-tybes bey altorius Iſkijas atmete ßalin, ir ſake Juda bey Jeruzalei: „ties ßiûm altorium turit melſtis?“

8. Eikßgi, ſuſiźinok ſu mano wießpatim, Aſſyrijôs karálium: aß taw

důsiu du tukstanczu žirgů; parodik, bau surasi tarp jusů ant jů jůti gálinczů!

9. Kaipgi tu iszlikst po akiů wieno zalnieriů wyrésnio, mažiausiůjů służauninků wieno mano wieszpatiês? ir tu pasitiki Egyptu dēl káro=wežimu bey raitelių?

10. Priegtam begu dingai, manę be Pono Diewo szen użsitráukusi į szę żémę, ję iszpústit? Jr mielay, Pons Diews tare man: „tráukkis aukształtyn į szitą żémę, ir iszpústik ję!"

11. Ale Eljakyms ir Sebenas bey Joa tare wyriáusiamjam szinkoriui: ben kalbēk su sawo tarnais Syrijoniszkay, nēs mes tai geray pérmanom; ir ne kalbēk Żydiszkay su mumis tiems żmonēms be=girdint, kurie ant muro yra!

12. Tay tare wyriáusiasis szinkorius: begu dingai, mano wieszpati manę atsiuntusi pas tawo wieszpati arba tas tawę tokių żodżių kalbēt, o ne daugiaus pas tůs wyrus, ant muro sēdinczůsius, kad jie drauge su jumis sawo paczů mieszlą ēstu ir sawo myżalus gértu?

13. Jr wyriáusiasis szinkorius stowējo, ir labay szauke Żydiszkay ir tare: *girdēkit żodżius didżojo karáliaus, karáliaus Assyrijôs!
* p. 4.

14. Taip sako karálius: nesidůkites per Jskiją suklastůti, nēs jis ne gal jus iszgélbēt.

15. Jr te ne pérkalb jus Jskijas Ponu Diewu sakydams: „Pons Diews mus iszgélbēs, ir szis miestas ne bus důts į ranką karáliaus Assyrijôs."

16. Ne klausykit Jskijui! nēs taip sako karálius Assyrijôs: priimkit mano malonę, ir iszeikit laukan manęsp, tay jůs *kożnas sawo wynmedżo ir pyg=medżo walgisit, ir isz sawo szulinio gérsit;
* 1 Kar. 4, 25. 2 Kar. 18, 31. Mik. 4, 4.

17. Jki asz atêjęs jus nugabęsiu į żémę, kuri kaip jusů żéme yra, į żémę, kurioj rugių ir saldaus wyno yr, į żémę, kur důnôs ir wynkalnių yr.

18. Te ne pérkalba jus Jskijas sakydams: „Pons Diews mus iszgélbēs." Begu ir iszplēsze *pagonů diewai kożnas sawo żémę isz rankôs karáliaus Assyrijôs?
* p. 10, 10. f. 37, 12.

19. Kame diewai (żēmjů) Amat bey Arpad? kame diewai Separwaim? begu jie Samariją iszgélbējo isz mano rankôs?

20. Kokſai wisů diewů szių żémjů sawo żémę iszgélbējo isz mano rankôs? kad Pons Diews turētu Jeruzalę iszgélbēt isz mano rankôs?

21. Ale jie tylēdami jam nieko ne atsáke, nēs karálius buwo liepęs ir sákęs: ne atsakykit jam nieko!

22. Tay atêjo (pas Jskiją) Eljakyms, Jlkijo sunus, dwáro użweizdas, ir Sebenas, kanclēris, bey Joa, Assapo sunus, rasztininks, rubais įplēsztais ir apsáke jam żodżius wyriáusiojo szinkoriaus.

37. Pérskyrimas.

Karáliaus Saneribo Waiskas ant Jskijo Maldôs pamusztas.

1. Ale karálius Jskijas tai iszgirdęs įplēsze sawo rubus, ir żaku apsisiautęs iêjo į Pono Diewo namus;

2. Jr pasiunte Eljakymą, wyrésniji ant dwáro, ir Sebeną, kanclerį, su wyresneiseis kunigais, żákais apsisiautusius, *pas prárakąą Jezaioszių, sunų Amożo, *2 Kar. 19, 2.

3. Kad jie jam sakytu: taip sako Jskijas: „tai yra diena priespaudôs, barimo ir blużnijimo; ir lygey taip yra, kaip kad kudikei ártinasi gimdimui, ir niera sylôs pagimdyti.

4. Kad ben Wieszpats tawo Diewas girdētu żodżius wyriáusiojo szinkoriaus, kurį jo wieszpats, Assyrijôs karálius, siuntęs, blużnit gywąjį Diewą, ir koliot szitokeis żodżeis, kaip Wieszpats tawo Diews girdējo. Jrgi tu Diewop szauktumbei uż átstanką dar b' ēsanczůjů!"

5. Jr *tarnai karáliaus Jskijo atêjo pas Jezaioszių. * 2 Kar. 19, 5.

6. Ale Jezaioszius tare jiems: taip sakykit sawo wieszpaczui: Pons Diews taipo kalba: „tu nesibijokis tů żodżių, kurius girdējei, kureis manę waikai karáliaus Assyrijôs iszdarke;

7. Sztay, aß jam kitą dumą pa-darysiu, ir jis tur ko ißgirst, kad wēl atgalos tráukśis į sawo žémę, ir prapuldisiu jį kardu jo žémēj.

8. O kaip wyriáusiasis ßinkorius atgryžo, rádo jis Assyrijôs karálių be-kariáujantį prieß Libną; nēs jis buwo girdējęs, jį nů Lakis ßalin atsitráukusi.

9. Nēs atêjo kalba apie Tirakq, Murinů karálių, sakant: jis ißêjo kariáut su tawim.

10. Ir jis *tai ißgirdęs siunte pa-slus pas Iſkiją ir sakydino jam: sakykit Iſkijui, karáliui Juda, ßi-taip: te ne suwilioj tawę tawo Diewas, kuriům nusitiki tarydams: „Jeruzale ne bus důta į ranką Assy-rijôs karáliaus.“ *2 Kar. 19, 9.

11. Sztay, tu girdējei, ką Assyri-jôs karalei padare wisoms swieto žémēms, ir jas prapulczui priskyre; ir tu turētumbei but ißgélbētas?

12. Begu ir pagonů diewai tas žemės ißgélbejo, kurias mano tēwai sugaißino, butent Gozan, Aran, Rezep, ir waikus Eden Telassarij?

13. Kame karálius iß Amat bey karálius iß Arpad, ir karálius miesto Separwaim, Ena bey Jwa?

14. Ir kaip Iſkijas ßitą gromatą nů páslů buwo gawęs ir skaitęs, užêjo jis į namus Pono Diewo, ir ißsplēte ję po akių Pono Diewo.

15. Ir Iſkijas pasimelsdams Pono Diewo tare:

16. Pone Diewe Zebaot, tu Iz-raēlio Diewe, kurs tu sēdi aukßtay ant Kerubim! tu wiens esi Diewas ant wisů swieto karalysczů, *tu dangų bey žéme padáręs esi. *p. 40, 28. Ps. 24, 2.

17. Pone Diewe, prikreipk sawo ausis ir ben girdēk, Pone Diewe, atwérk sawo akis ir ben žiurēk; ben girdēk wisus žodžus Saneribo, kurius atsiunte ißdarkyt gywąjį Diewą!

18. Tai tiesa, Pone Diewe, Assy-rijôs karálei pustas padáre wisas karalystės su jů žémēmis,

19. Ir jů diewus į ugnį įmete, nēsa jie ne buwo diewai, bet žmo-nių rankų dárbas, médis bey akmů, tie prapůle.

20. Dabargi, Wießpatie musů Diewe, gélbēk mus nů jo rankôs, *kad wisos swieto karalystes iß-tirtu, tawę wieną ēsanti Poną Diewą! *p. 40, 5.

21. Tay Jezaioßius, Amožo sunus, nusiunte pas Iſkiją ir sakydino jam: taip kalba Wießpats Izraēlio Die-was: „ką tu manę meldei dēl Sa-neribo, Assyrijôs karáliaus,

22. Tai yra tai, ką Pons Diews apie jį kalba: merga, dukte Zion, paniekin tawę ir jůkiasi tawęs, ir dukte Jeruzale kráto gálwą paskuy tawę.

23. Koki tu ißdarkei ir bluznijei? ant ko tu balsą pakēlei? ir pakeli sawo akis prieß Szwentąjį Izraēlije?

24. Per sawo tarnus tu ißdarkei Poną Diewą, ir tari: aß aukßtyn tráukiaus su daugybe sawo káro-wežimů ant wirßaus kalnů prie ßa-liês Libanono; ir jo aukßtůsius cēdrus pakirtau, podraugey su jo ißrinktomis eglemis, ir wirßum ik galo ißkakau pas ßę girę ant žémês.

25. Aß kasiau ir gēriau wandenius, ir sawo padais ißdžůwinau wisus kawojamus wandenius.

26. Ale ar ne girdējei, kad aß senose gadynose ßitaip padariau, ir iß senowês ßitaip ißprowijau, irgi dabar dar ßitaip darau, kad driuti miestai sugriáujami į akmenių kru-was,

27. Ir jůse gywénantieji silpni pa-stotu ir nuliúdę, ir saw gēdôs rastu, ir néy lauko-žole pastotu ir néy žole daržowe, *kaip ßēns ant sto-gů, kursai padžústa, pirm-neng ių-noksta? *Ps. 37, 2.

28. Ale aß pažistu tawo gywé-nimą, tawo ißējimą ir įējimą, ir tawo dukumą prieß manę.

29. Kadangi tu prieß manę dúksti, ir tawo didžawims aukßtyn užêjo į mano ausis, aß taw rinkę ant tawo nosês užmáusiu, ir brizgilą į tawo snukį, ir tawę tům kelių wēl sugrąžisiu, kuriům tu atêjęs esi.

30. Ir *tai taw t' esie ženklu: wálgik ßi métą, kas sumindžota; antrąjį métą, kas iß sawęs áuga; trécząjį métą sēkit ir pjáukit, apso-

dikit wyn=kalnius ir wálgikit jû waisiû. * 2 Kar. 19, 29.

31. Nēs ißgélbētieji namû Juda ir, kurie pasiliekt, dar wēl po sawim *ißßaknis, ir wirßuj sawęs waisiaus neß. * Jir. 39, 18.

32. Nēs iß Jeruzalēs dar ißeis, kurie ißlikę, ir ißgélbētieji nû kálno Zion. Tai padarys atkerßijims Pono Diewo Zebaot."

33. Todēl taip sako Pons Diews apie karáliu Assyrijôs: „jis ne tur ieit į ßį miestą, ir neywienôs strēlôs ne tur į tą ißáut, ir neywiena skyda ne tur prie to ißkakt, ir neyjoki pylimą ne tur aplink tą pilt;

34. Bet tû keliu, kuriû jis atêjo, tur pargryßt, kad į ßį miestą ne ieitu, sako Pons Diews.

35. Nēs *aß ßį miestą użstosiu, kad tą ißgélbēczau dēl sawęs ir dēl sawo tarno Dowido." * 2 Kar. 20, 6.

36. Tay ißêjęs angēlas Pono Diewo *użmußę Assyrijonû abaże ßimtą túkstanczû ir aßtûnes=dėßimts bey penkis túkstanczus wyrû. Ir rytmetij jiems kéliantis ankſti, ßtay, wisur pilna gulējo wienû negywû lawonû. * 2 Kar. 19, 35. Jez. 17, 14. 31, 8.

37. Ir Assyrijôs karálius, Sancribs, kēlesi, ßalin tráukēs ir wēl pargryżo namon, ir pasiliko Niniwēj.

38. Ir nusidawe jam meldżantis namûse Nisrok, jo diewo, użmußę ji jo sunu=du, Adramelekas bey Sar=Eżers, kárdu, ir jûdu pabēgo į żémę Ararat. Ir jo sunus Assar=Addon karáliumi pastójo į jo wietą.

38. Pérskyrimas.

Iskijo smertißkoji Liga, Pagilbims ir Diewo Liaupsinimas.

1. Tû=czēs *Iskijas smertnay apsirgo; ir atêjo pas ji prárakas Jezaioßius, Amozo sunus, ir tare jam: taip sako Pons Diews: „apsrúpik sawo namus! nēs tu numirsi, ir gywas ne ißliksi." * 2 Kar. 20, 1. 2 Nus. 32, 24.

2. Tay Iskijas sawo wéidą į sēną pakreipęs meldēsi Pono Diewo,

3. Ir tare: ben atsimink, Pone Diewe, kaip aß po tawo akiû pasielgiau be klastôs ir *tikray wierna ßirdże, ir dariau, kas taw patiko. Ir Iskijas labay werke. * 2 Kar. 18, 4—6.

4. Tay atêjo Pono Diewo żodis Jezaioßiui ir tare:

5. Nueik ir sakyk Iskijui: taip sako Wießpats Diewas tawo tēwo Dowido: „aß girdējau tawo maldą, ir regējau tawo áßaras; ßtay, pridēsiu dar tawo dienoms penkiolika métû.

6. Ir ißgélbēsiu tawę bey ßį miestą nû rankôs karáliaus Assyrijôs; nēs aß ßį miestą geray użstosiu.

7. Ir tai saw turēk per żénklą nû Pono Diewo, kad Pons Diews tai darysęs, ką jis kalbējęs:

8. Sztay, aß ßeßēli ant sáulēs=rodyklēs Ajo atgalos wesiu dėßimt żingsniû, per kurius jis pérbēgo, kad sáule dėßimt żingsniû tur atgalos bēgti ant rodyklēs, per kurius ji pérbēgusi."

9. Tai yra raßtas (giesme) Iskijo, karáliaus Judo, jam sirgus ir wēl iß ligôs pasweikus:

10. Aß tariau: dabar turiu nueiti prie péklôs duriû, czēsui mano pasibaigus, kaip aß mislijau dar ilgiaus gywu but.

11. Aß tariau: jau dabar ne turiu daugiaus regēt Poną Diewą, *beje Poną Diewą żémēj ßiû gywûjû; jau dabar ne turiu matyt żmones prie tû, kurie sawo czēsą gywi. * Ps. 27, 13.

12. Mano czésas atstojo, ir nû manęs suliobtas nėy kerdżaus budéle; ir patráukiau sawo gywasti kaip audējus. Jis manę sausay ißsiurbja; tu su manim gálą darai dienoj pirm wákaro.

13. Aß tariau: kad ben ik rytmeczui gyws buczau! Ale jis sułáużę wisus mano káulus *kaip liútas; nēs tu manę pabaigi dienoj pirm wákaro. * Job. 10, 16.

14. Aß *waitójau kaip gérße bey kregżde, ir uldawau kaip karwélis; mano ákys norējo apgesti; Pone Diewe, aß bēdą kenczu, palengwik man tą! * P. 59, 11.

15. Ak kaip dar kalbēsiu, kad man pażadējo, ir tai dáro! Kol gyws

busiu, baidysiûs tokio apsmútijimo sawo dußiôs.

16. Pone Diewe, iß to gywi esme, ir gywastis mano dwasês abelnay tame stow; nēs tu manę užmigdei, ir dûdi man gywam but.

17. Sztay, aß labay troßkau palinksminojimo; ale taw už mano dußélę ßirdingay rupējo, kad ji neprapultu; nēs *tu wisus mano griekus numeti į sawo užpakáli.

* Ps. 32, 1. 2. Mik. 7, 18. 19.

18. Nēs pekla tawę ne pagir, taipjau smertis tawę ne gárbin; ir kurie į dûbę nueit, ne lúkur tawo tiesôs;

19. Bet wieni gywieji pagir tawę, kaip aß dabar darau; tēws waikams tawo tiesą apsakys.

20. Pone Diewe, gélbēk man! tay mano giesmes giedosim, kol gywi busim, namûse Pono Diewo.

21. Jr Jezaioßius liepe imt pygû plostrių, ir ant jo skaudulio dēt, kad ißgytu.

22. O Jskijas tare: koks tai stebuklas, kad aß aukßtyn eiti turiu į namus Pono Diewo!

39. Pérskyrimas.

Jskijo Paſididžawimas korawótas.

1. Tû-czēs Merodak-Bal-Adan, Bal-Adano sunus, karálius Babēlēj, *siunte gromatas ir dowanas Jskijui; nēs jis buwo girdējęs, ji sirgusį ir wēl pagilbusį.

* 2 Kar. 20, 12.

2. Jß to džaugēs Jskijas, ir parode jiems skárb-butį, sidábrą bey áuksą, ir brangeses žoles, kaßtáunas mostis, ir wisus sawo ginklûbutus bey wisą skárbą, kurį turējo. Nieko ne buwo, ką jiems Jskijas ne paróde sawo namûse ir sawo karalystēje.

3. Tay prárakS Jezaioßius atējęs pas karálių Jskiją tare jam: ką sako tie wyrai? ir iß kur jie ateina tawęspi? Jskijas tare: jie iß tolo ateit manęspi, butent iß Babelês.

4. Ale jis tare: ką jie tawo namûse mate? Jskijas tare: wiską gi, kas mano namûse yra, jie máte, ir nieko niera mano skarbûse, ką jiems ne buczau parodęs.

5. Jr Jezaioßius tare Jskijui: girdēk žódį Pono Diewo Zebaot!

6. Sztay, ateit czēsas, kad wislab, kas tawo namûse yr, ir ką tawo tēwai sudējo ik ßei dienai, į Babēlę bus nugabénta, kad nieko ne pasiliks, sako Pons Diews.

7. Priegtam jie tawo waikus, kurie iß tawęs ateis ir taw užgims, ims, ir jie tur kamarninkais buti dware karáliaus Babēlēj.

8. Bet Jskijas tare Jezaioßiui: tas žodis Pono Diewo gérs yra, kurį tu sakai; ir tare: tikt t' esie pakájus ir wiernybe, kol aß gyws busiu.

40. Pérskyrimas.

Kristaus Atējimas; jo Pirmtekûno Rozonis.
(Gromata Dienoje Jono Krikßtitojo.)

1. Palinksminkit, palinksminkit mano žmones, sako jusû Diews.

2. Kalbēkite meilingay *su Jeruzale, ir apsakykit jei, jôs sunkęję ßlužmą galą turinczę! nēs jôs piktenybe atléista, kadangi dwejopą atēme iß rankôs Pono Diewo už wisus sawo griekus.

* Oz. 2, 14. Zep. 3, 9.

3. Balsas *yra Diewo žodį sákanczo púsczoje: taisykite kélią Ponui Diewui, padarykite lygų taką ant lauko musû Diewui!

* Matt. 3, 3. Mark. 1, 3. Luk. 3, 4. Ew. Jon. 1, 23.

4. Wisos daubos tur but paáukßtitos, ir wisi kalnai bey kaukaros bus pažéminti; ir kas nelygu yra, tur sulyginta but, ir kas kupstûta, tur lygu pastoti;

5. Nēs Pono Diewo ßlowe tur apréikßta but; ir wisas kuns drauge regēs, Pono Diewo burną kalbanczę.]

6. Tare balsas: ßaukk! Jr jis tare: ką ßauksiu? Wisas *kunas ßēns, ir wisa jo gerybe kaip žoléle ánt lauko. * P. 51, 12. 1 Petr. 1, 24.

7. Szēns padžústa, žoléle pawysta; nēs Pono Diewo Dwáse į ję pucza. Beje, žmones yra tas ßēns.

8. Szēns padžústa, žoléle pawysta; ale musû Diewo žodis *pasiliekt amžinay.

* Ps. 119, 89. Luk. 21, 33. 1 Petr. 1, 25.

9. Zion, tu kožnadējēne, užkûpk ant aukßto kálno! Jeruzale, tu

koznadējēne, iszkélk sawo balsą su syla, iszkélk ir nesibijok; sakyk miestams Juda: sztay, jusû Diewas!

10. Nės sztay, Wieszpats Pons Diews ateit sylingay, ir jo ranka karaliáus. Sztay, jo alga yr prie jo, ir jo użmokėjims * yr po jo akiû.
* Xym. 2, 6. s.

11. Jis sawo kaimenę ganys, kaip * kerdzus; jis eryczus į sawo glėbį suwalys, ir sawo antije neszios, ir żindamases awis wadzos. * Jon. 10, 11. 12. s.

12. Kas * matûja wándenius su pláſztaka, ir dangų mierûja su sprindzu, ir trimis pirsztais apczopja żémę, ir paswer kálnus swarczu ir kaukaras su swarczo = bliudais.
* Pam. 30, 4.

13. Kas * pamokin Pono Diewo Dwasę, ir kursai rodininks pamokina ji? * Jer. 23, 18. Xym. 11, 34.

14. Kuri jis kláusia parodo, kurs jam iszmánimo dûtu, ir pamokitu ji prowôs kélią, ir pamokitu ji iszpażinimą, ir paróditu jam iszmánimo kélią?

15. Sztay, pagonai yra rokûjami nyé laszélis kibire użsilieką sis, ir néy dulkiû grudélis, kurs swarczobliude pasiliekt. Sztay, salos yra néy dulkéle.

16. Libanon per menkas butu prakurimui, ir jo galwijai permaż dėginimo = apierai.

17. Wisi pagonai prieſz ji * nieks, ir per niekq ir nicznieką laikomi.
* Ps. 39, 6. 12. Jsm. 2, 5.

18. Su kûmgi jûs sulygisit Diewą? ir koki ábrozą jam pritaisysit?
* P. 46, 5.

19. Mistras tiesa nulieja ábrozą, ir áukskalis ji aptráukia áuksu, ir sidabro lenciugėlius prie jo padáro.

20. Taipojau kas ne daug iszsitenka, tas iszrenką médi ne tręsztantį; ir protingą mistrą tam jėszko, kurs ábrozą padarytu iszliekanti.

21. Ar ne żinot? ar ne girdit? ar tai jums ne pirma apsakyta? ar tai ne iszmánėt nû żémês prasidėjimo?

22. Jis sėd wirszuj żémês apskritumo, ir ant jôs gywénantieji yra néy żiogai. Kursai * dangų isztiesia, kaip kokią plonq údėlę, ir iszplėcz tą néy budą gywénamą;
* P. 44, 24. Ps. 104, 2.

23. Kurs kunigaikszczus nieku pawercz, ir żémês sudżas pragaiszina,

24. Kaip kad jû kamēnas ne turētu ney czēpû ney sėklôs, néy szakniû żémėj, kad jie, wėjui į jû tarpą púczant, padżusta, ir wėsuls jûs néy rugėnas panesza.

25. Su kûmgi jûs manę sulygisit, kam asz lygus buczau? sako Szwentasis.

26. Pakélkit sawo akis aukſztyn ir żiurėkit! Kas tokius dáiktus sutwėres, ir jû pulką iszweda su skaitliu, kurs jûs wisus * wardu szaukia? Jo galybe ir driutoji syla yra taip dide, kad neywieno niera użsilikusio.
* Ps. 147, 4.

27. Kamgi tu tari, Jokube, ir tu, Jzrael, sakai: „mano kélias Ponui Diewui yra paslēptas, ir mano prowa pro száli eit mano Diewui?"

28. Ar tu tai ne żinai? ar ne girdėjei? Wieszpats, amżinasis Diews, kurs żémês * krasztus sutwėre, ne pailsta ney pablogsta, jo protas yra ne pértyriams. * P. 42, 5. 45, 12.

29. Jis pailsusiamjam dûst sylôs, ir gana driutumo negálinczamjam.

30. Waikáiczei pailsta ir sylôs pristoksta, ir jaunikáiczei pûlinėja.

31. Ale Pono Diewo láukiantieji gáuna naujôs sylôs, kad sparnais pasikél, kaip * erélei, kad tekinėdami sylôs ne pristoksta, kad wáikszczodami ne pailsta. * Ps. 103, 5.

41. Pérskyrimas.

Balwonystės Niekyste.

1. Te nutyl man salos, ir swieto żmones te pasistiprin! Te pricit artyn ir dabar te kalba, * eikime podraug į prową!
* P. 1, 18. 43, 26. Jer. 2, 35.

2. Kas * teisųjį prikėle nû użtekėjimo? kam wadinant jis ėjo? kas padawe pagonus ir karalius po jo akiû, kad jûs iweikdams sawo kárdui padawe kaip dulkes, ir sawo strėlnyczai néy iszblaksztytas rugėnas,
* 1 Mojz. 12, 1. 17, 1. Darb. 7, 2.

3. Kad jůs wydams perdēm pérējo su pakájumi, ir isz to kélio ne pailso niekaday?

4. Kas tai daro ir atliekt ir pawadina wisus źmones pacilius isz pradźôs? Asz tai esmi, Ponas Diewas, taip * pirmasis kaip paskiáusiasis. * P. 44, 6. 48, 12. Apr. 1, 17.

5. Tai matydamos salos bijojos, ir źémês krasztai nusigando; jie prisiartino ir priējo.

6. Wiens=antram pasigélbējo, ir tare sawo artimui: buk drąsus!

7. Cimerninks priēme saw áukskali, ir jie su kúgiu bléki glitino ant priekalo tarydami: „tai graźu bus," ir prikale tai winimis, kad ne judētu.

8. Ale tu * Jźrael, mano tarne, Jokube, kuri asz iszrinkau, tu sékla Abraomo, mano mylētojo,
* P. 43, 10.

9. Kursai tawę pastiprinau nů swieto kraszto, ir pawadinau tawę nů jů macniůjů, ir tariau taw: tu busi mano tarnas; nēs tawę iszrenku, ir ne patremju;

10. * Nesibijok, asz esmi su tawim, ne atstok! nēs asz esmi tawo Diewas. Asz tawę pastiprinu, asz ir pagélbmi taw, asz tawe iszlaikau su deszine ranka sawo teisybês.
* P. 43, 1.

11. Sztay, jie tur i ápjůką ir i gēdą ieit, wisi, kurie tawę nekencz; jie tur but kaip nieks. Jr tie źmones, kurie su tawim báriasi, tur prapult,

12. Kad tu jů * klausinēdams jůs ne rasi. Źmones, kurie su tawim báriasi, tur but, kaip nieks, ir źmones, kurie priesz tawę kariáuja, tur pasibaigt. * Ps. 37, 36.

13. Nēs asz esmi Wieszpats tawo Diewas, pastiprinąsis tawo dészinę ranką ir taw sakąsis: nesibijok, asz taw gélbmi!

14. Taygi nesibijok, tu kirmeláite Jokub, tu wargstąsis pulke Jźrael! Asz taw gélbmi, sako Pons Diews ir tawo * iszganytojis, Szwentasis Jźraēlije. * P. 43, 3. 59, 20.

15. Sztay, asz tawe padariau asztriu nauju kuliamu weźimu, dantů turinczu, kad kálnus sukultumbei ir sutruszkitumbei, ir kaukaras kaip pelus padarytumbei.

16. Tu jůs iszbarstysi, kad wējas jůs nesz, ir wēsuls iszwajos. Ale tu linksmas busi Ponu Diewu, ir pasigirsi Szwentůju Jźraēlije.

17. Bēdnieji ir wargdienei jēszko wandens, ir nieko niera; jů liežuwis sudźústa trószkuliu. Ale Asz, Pons Diews, jůs iszklausysiu. Asz, Jźraēlio Diews, jůs ne prastosiu;

18. Bet asz wandenių upes ant auksztůjů kalnů atwérsiu, ir szaltinius widurij laukůse; asz * pusczas padarysiu wandenių éźerais, ir sausą źémę wandenių pawersmemis;
* P. 43, 20.

19. Asz púsczose důsu cēdrů, brangiáusių cēdro=médźų, mirto=médźų ir alyw=médźų; asz lauko dirwose důsiu églių, jowarů ir bukso=medźů podraugey,

20. Kad butu matyta ir iszpaźinta, ir numanyta, ir drauge iszmanyta, Pono Diewo ranką tai padariusę, ir Szwentąji Jźraēlij tai sutwērusi.

21. Taygi jusů prowa te ateit, sako Pons Diews; atneszkit sawo atsikalbejimo sylą, taria Jokubo Karalius.

22. Te * atźéng jie szen artyn, ir te apsáko mums, kas busę! Apsakykit mums ką pirma, ir prarakaukit; besidabokim mes sawo szirdźe ant to, ir numanykim, kaipo potam bus; arba ben důkit mums iszgirst, kas potam bus!
* P. 43, 8. 9. 44, 7.

23. Apsakykit mums, kas potam ateis, tay numanysim, kad jůs diewai este. Szukisztu, darykit ar géro arba iszkádôs; tay apie tai mes kalbēsim, ir podraugey źiurēsim.

24. Sztay, jůs este isz nieko, ir jusů dárbas taipojau niekai; ir jus iszrinkti, tai yra bjaurybe.

25. Ale asz wieną pabudinu isz sziaurês, ir jis ateit isz sáulês uźtekējimo; jisai jiems mano wardą apsakys, ir per macniůsius péreis, kaip per můli, ir purwą mindźos kaip půdźus.

26. Kas gál ką apsakyt isz pradźôs? tay mes tai girdēsim; arba pirma prarakáut? tay mes sakysim:

tu tiesą kalbi. Ale cze niera neywieno apsakytojo, neywieno, kurs ką dûtu išgirst, neywieno, kurs iš jusû wieną žodi išgirstu.

27. Aš esmi pirmasis, kurs sako Zionui: štay, cze jie; ir *dûmi Jeruzalei koznadējus. *Matt. 23, 34.

28. Jr aš tenay žiuriu, ale cze niera neywieno, ir wéizdmi tarp jû, ale nier tenay neywieno rodininko; aš jûs kláusiu, ale jie ne atsiliepja.

29. Sztay, tikt wiena proce ir niekai su jû darbais; jû *balwonai tikt wējas ir niekingi. *Ps. 96, 5.

42. Pérskyrimas.

Kristaus Malonybe, Žydû Nedekingyste.

1. Sztay, *tas yra mano tarnas, aš ji išlaikau, ir mano išrinktasis, †kuriůmi mano dušia mēgsta. Aš jam dawjau sawo **Dwásę, jis teisybę pagonims pasakys.
*Matt. 12, 18. †Matt. 3, 17. 17, 5. 2 Petr. 1, 17. **Jez. 11, 2.

2. Jis ne rēks, ney klykaus, neygi girdēts bus jo balsas ant úlyczû.

3. Jlúžusęje *néndrę jis ne sulaužis, ir gruzdantiji knátą jis ne išgesys; jis tikray mokis teisybę laikyti.
*Matt. 12, 20. Ps. 34, 19.

4. Jis ne bus ney rústus ney baisus, kad ant žémês teisybę itaisytu; ir salos jo istatimû láuks.

5. Szitaip kalba Diewas, Ponas Diewas, kursai dangus sutwēre ir placzey išsikecza, kursai žémę padaręs ir jôs ůglius, kurs důda kwapą žmonēms ant jôs ēsantiemsiems ir dwásę ant jôs wáikščzojantiemsiems:

6. Aš, Ponas Diewas, tawę wadinau su teisybe, ir tawę nutwēriau prie tawo rankôs, ir tawę apsaugojau, ir dawjau tawę suderējimui i žmones, šwiesybei *pagonams, *P. 9, 2. P. 49, 6. P. 60, 1.

7. Kad atwértumbei akis aklûjû, ir apkaltůsius iš temnyczôs išwéstumbei ir *sedinczůsius tamsoje iš kalējimo. *Matt. 4, 16.

8. *Aš, Pons Diews, tai mano wardas, †ir sawo garbę ne důsiu neywienam kitam, ney sawo šlowę balwonams. *2 Mojz. 3, 15. †Jez. 48, 11.

9. Sztay, kas tur ateit, aš pirma apsakau, ir naujû daiktû apreiškiu; jiems dar ne kéliantis, důmi jums išgirst.

10. Giedokit Ponui Diewui naują giesmę! jo gyrius yr swieto gale; kurie juriose keliáuja ir, kas jose yr, salos ir, kurie jose gywén.

11. Szaukkit labay, jûs púsczos, ir miestai jose, drauge su kiemais, *kur Kedar gywéna! Te šukauja ûliose gywénantieji ir te šaukie nů wiršû-kalnû! *Jez. 60, 7.

12. Te důdie jie garbę *Ponui Diewui, ir jo gyrių te apsako salose! *Apreišk. 14, 7.

13. Pons Diews išeis, kaip milžins; jis užkeršijimą sawo pabudis, kaip karžygys; jis šukaus ir skambēs, jis ant sawo neprieteliû wiršų gáus.

14. Aš tiesa *tyliu walandą, ir tykas esmi, ir nusiramdau; ale dabar rēksiu, kaip kokia gimdanti. Aš jûs išpústisiu ir wisus praryšiu.
*P. 57, 11. Ps. 50, 21.

15. Aš kálnus ir kaukaras išpústisiu, ir wisą jû žolę sudžiudisiu; ir wandeniû upes pawersiu i salas, ir ežerus išdžůwisiu.

16. Ale aklůsius aš wadzosiu keliu jiems ne žinomu, aš jûs wesiu takais jiems ne pažistamais, aš tamsybę jû pryšakij i šwiesą pawersiu ir, kas kupstůtą, i lygumą. Tai aš jiems darysiu, ir jûs ne apléisiu.
*P. 40, 4.

17. Ale kurie ant balwonû nusitik, ir nulietam abrozui sako: „jûs este musû diewai,“ tie tur †atbulay eit ir gēdoje but.
*P. 44, 10. 17. Ps. 115, 4. s. †Ps. 6, 11. Jez. 1, 29.

18. Klausykit, *jûs kurtinei, ir žiurēkit šen, jûs akliêji, kad regētumbit! *P. 43, 8.

19. Kas taip áklas, kaip mano tarnas? ir kas taip užkurtęs, kaip mano páslas, kuri aš siunczu? kas taip áklas, kaip tobulasis, ir taip apiekęs, kaip tarnas Pono Diewo?

20. Daug tiesa *sákoma, ale jie to ne laiko; gana jiems sákoma, ale jie to ne nor klausyt. *Jez. 53, 1.

21. Wienok jiems Pons Diewas géro wēlij dēl sawo teisybês, kad zokanq šlowingq ir aukštq padarytu.

22. Jie yra žmones išplēšti ir iš‑draskyti; jie wisi supánczoti ůliose ir paslēpti kalējimůse; jie plēšimu pastojo, ir nier cze išgélbētojo; iš‑draskyti, ir nier neywieno, kursai sakytu: atdůk jůs wēl!

23. Kas tarp jusû yra, kurs tai i ausis dētu, kurs isitēmitu ir klau‑sytu, kas potam ateis?

24. Kas Jokubq * padawe išdra‑skyt, ir Jzraēli plēšikams? Ar tai ne Pons Diewas padáre, prieš kuri esme susigriešije? Jr jie ne norējo jo keliu wáikšczot, ir ne klause jo prisákimams. * Jer. 2, 19.

25. Todēl jis ant jû išliêjo sawo papykio kerštq, ir sunkiáusius ka‑rus; ir aplinkuy jůs uždege, ale jie tai ne supranta; ir ugni jiems prakúre, ale jie tai i širdi ne déda. * p. 57, 1.

43. Pérskyrimas.

Krikšczoniû Surinkimas tur Palinksminojimq pas Kristų ir iš Jo Kentējimo.

1. Jr dabar, sako Pons Diewas, kurs tawę sutwēre, Jokub, ir tawę padáre, Jzraēl: * Nesibijok, nēs aš tawę išganiau, aš tawę tawo wardu šaukiau, tu ma‑nasis esi. * p. 44, 2.

2. Nēs jey tu per * wandeni eisi, aš pas tawę busiu, kad tawę srowes ne nuskandintu; ir jey i † ugni eini, ne turi sudegt, ir liepsna ne tur ta‑wę uždegt. * Ps. 66, 12. † Dan. 3, 17. 27.

3. Nēs aš esmi Wiešpats tawo Diewas, Szwentasis Jzraēlije, tawo Jšganytojis. Aš Egyptq, Muri‑nus ir Sebq už tawę dawjau ant sudérinimo.

4. Kadangi tu esi taip wertas lai‑kytas po mano akiû, turi ir šlowēj but, ir aš tawe myliu; todēl žmo‑nes už tawę dûmi, ir swieto žmo‑nes už tawo dušiq.

5. Todēlgi * nesibijok, nēs aš esmi prie tawęs; aš tawo waikus iš rytû atwésiu, ir suránkiosiu tawę iš wakarû; * p. 41, 2.

6. Jr sakysiu prieš šiaurę: důk šen! ir i pētus: ne užgik! Atga‑bénk mano súnus iš tolo, ir mano dukteres nů swieto krašto,

7. Wisus mano * wardu pramin‑tůsius, butent, kurius sutwēręs esmi ant sawo šlowês, ir jůs suda‑binęs ir padaręs. * Jer. 14, 7. 9. p. 15, 16.

8. Te ateina i akis tie aklieji žmo‑nes, kurie taczau akiû tur, ir už‑kurtusieji, kurie taczau ausiû tur!

9. Te susieit i kruwq wisi pago‑nai, ir swieto žmones te susirenka! Kas jû yr tai galis apsakyt, (kurs) mums pirm dûtu išgirsti, kas nu‑sidûti tur? Te stato jie sawo liudi‑ninkus, ir te išrodo; tay girdēsim ir * sakysim: tai tiesa. * p. 41, 22. 26.

10. Ale jús este mano liudinin‑kais, sako Pons Diewas, bey mano * tarnas, kuri esmi išsirinkęs, kad žinotumbit, ir man wieritumbit, ir išmanytumbit, kad aš pats esmi. Pirm manęs neywiens Diewas ne buwo padarytas, taipojau ir po ma‑nęs neywieno ne bus. * p. 41, 8.

11. Aš, * Aš esmi Ponas Die‑was, ir be manęs nier Jšga‑nytojo. * p. 44, 6. 8. Ps. 18, 32. Oz. 13, 4. 9. 14.

12. Aš tai apsakiau, ogi ir gélbē‑jau; ir jums sakydinau, ir nier kito * swétimo (Diewo) tarp jusû; jús este mano liudininkais, sako Pons Diewas, taygi aš esmi Diewas. * p. 10.

13. Jrgi aš esmi, pirm‑neng ney‑jokia diena ne buwo, ir niera ney‑wieno, kursai galētu išgélbēti iš mano rankôs; aš dariau, kas tai nukreips?

14. Taip sako Pons Diewas, jusû Jšgélbētojis, Szwentasis Jzraēlije: aš jusû‑dēl i Babel siunczau, ir užkaišczus wisus atslúmjau, ir Kal‑deonus dejůjanczůsius i akrutus iwariau.

15. Aš esmi Ponas Diewas, jusû Szwentasis, kurs Jzraēli sutwe‑riau, jusû karálius.

16. Taip sako Ponas Diewas, kurs * kelius juriose, ir didžůse wande‑nise takus daro, * 2 Moiz. 14, 22.

17. Kurs išweda káro‑wežimus ir žirgus, waiskq ir maci, kad jie

ant wienôs kruwôs czonay gul, ir ne atsikelia, kad iżgésta, kaip knátas iżgésta.

18. Ne minēkit to, kas sena, ir ne atbokit to, kas pirm to buwo!

19. Nēs żtay, aż padarysiu * ko naujo; dabar tai iżdygs, kad iżtirsit, manę kelius pusczoj padáranti, ir wandeniû upes negywénamoj źémēje;

* 2 Kor. 5, 17. Apr. 21, 5.

20. Kad źwērys ant lauko manę pagirtu, smákai ir żtriausai. Nēs dûsiu * wandens pusczoj ir srowes negywénamoj źémēje, pagirdit mano źmones, mano iżrinktûsius.

* P. 41, 18.

21. Szius źmones aż saw pritaisiau, jie mano garbę tur pasakyt.

22. Ne, kad tu manę wadinęs butumbei, Jokub, arba, kad tu manęs=dēl butumbei pasiprociawojęs, Jzraēl.

23. Man tiesa tu ne atneżei awis sawo déginimo=apierôs, neygi manę gárbinai sawo apieromis; aż ne użsigeidzau tawo służmôs walg=apierose, neygi mēgstu tawo pasiprociawojimu kodyle.

24. Tu man użpiningus ne pirkai kalmusû, tu manę taukais sawo apierû ne pripildei. Beje, tu man darbo padarei sawo griekais, ir procę padarei man sawo nusiżengimais.

25. * Aż, Aż iżgaiżinu tawo pérżengimus dēl manęs, ir ne menu tawo griekû.

* P. 44, 22. Jer. 31, 34.

26. Primik man, * bylinēkiwa su wiens=antru; pasakyk, kaip tu nori teisus but!

* P. 58, 2. Jer. 2, 35.

27. * Tawo tēwû=tēwai susigriežijo, ir tawo mokitojei prież manę nusidējo.

* Dan. 9, 6. 8.

28. Todēl aż neżwentus padariau żwentinyczôs wyresniûsius, ir padariau Jokubą prakeikimu ir Jzrael ápjûku.

44. Pérskyrimas.

Diewo Szlowe gárbinama, ir Balwonû Szlużba paniekinama.

1. Taygi dabar girdēk, mano tarne Jokub, ir tu Jzrael, kuri iżsirinkau!

2. Taipo sako Pons DiewS, * kursai tawę padaręs ir ėtaisęs, ir tawę pristoja nû motinôs żywato: † nesibijokis, mano tarne Jokub, ir tu teisusis, kuri iżsirinkau!

* P. 43, 1. 5. Ps. 139, 14. † Jer. 30, 10.

3. Nēs aż * wandeniû liesiu ant trokżtanczûjû, ir upes ant iżdżuwusiûjû, aż sawo Dwasę liesiu ant tawo waikû, ir sawo żegnonę ant tawo waikû=waikû,

* Ezek. 36, 25. Joel 3, 1. Jon. 7, 38.

4. Kad jie żéls néy żole, néy * glûsnei paupjûse.

* Ps. 1, 3.

5. Szis sakys: „aż esmi Pono Diewo;“ ir ansai bus wadintas wardu Jokub; ir żis sawo ranka Ponui Diewui prisirażys, ir wardu Jzrael bus wadintas.

6. Taip sako Ponas Diewas, Karálius Jzrael ir jo Iżgélbētojis, Ponas Diewas Zebaot: * aż pirmuczáusiasis, aż ir paskuczáusiasis, ir † be manęs niera neyjokio Diewo.

* P. 41, 4. 48, 12. † P. 45, 5. 14.

7. Jr kas man * lygus, kursai wadintu ir apsakytu, ir man jtai prigatáwitu, man nû swieto amżio żmones statant? † Te apsáko jiems żenklus ir, kas tur nusidût.

* P. 45, 25. † P. 41, 22.

8. Nesibijokit ir ne nusigąskit! Ar ne anû=czēs tai taw dawjau girdēt, ir apsakydinau? Nēs jûs este mano liudininkais. Begu yra joks Diews be manęs wieno? Nier aukżtôs ûlidôs, juk aż ne żinau neyjokiôs.

9. Balwonû=darytojei yra wisi iż wieno niekingi, ir brangieji jû daiktai niekam ne=werti. Jie yra jû liudininkai, ir nieko ne mato neygi nieko ne numano; todēl jie tur but iżgēditi.

10. Kas tie, kurie diewą padaro, ir * balwonus nulieja, iż kuriû nieko nier naudôs?

* P. 45, 16. Jer. 51, 17. 47.

11. Sztay, * wisi jû draugai iżgēdinami, nēs jie mistrai iż żmoniû. Norint jie wisi ė kruwą susieina, tay taczaus tur bijotis ir iżgēditi but.

* Jer. 10, 14.

12. Wiens * kála gélezi replēse, dirba żarijose ir nutaiso ji kugeis;

ir dirba tą iš wisôs sylôs sawo peczû, ir bádą kencza, pakol jau daugiaus ne gal, neygi ne gér wandens ik apalpstant. * p. 40, 19.

13. * Kits tášo médi, ir matůja ji šniuru, ir nužénklina ji su raudonaje kreida, ir aptášo, ir nuskrēja, ir padaro tą néy wyriški, néy koki gražų žmogų, namůse gywénanti.

* p. 40, 20. 41, 7. Jšm. 13, 11. f. Jer. 10, 3.

14. Jis drąsey eit į girę po medžeis, kad cēdrû pakirstu, ir imtu jowarû bey áužolû, beje, cēdrą soditą ir iš lytaus užáugusi,

15. Jr kurs žmonēms ugniês důda, kurio imama, kad prie jo šilditus, ir kuri uždega ir důnôs prie jo képa. Jš to jis padáro diewą ir meldžasi jo, jis padáro iš jo balwoną ir atsiklaupja ties jůmi.

16. Puse jis sukuréna ugnij, ir ant antrôsês pusês walgo jis miesôs; jis képa peczénką ir pasisótina, irgi pasišildęs taria: geray, aš sušilau, aš pasigērauju ugnimi.

17. Ale iš átstanko padáro jis diewą, kad jo balwons butu, ties kuriům jis klupoj, į kielius půla ir meldžasi tarydams: išgélbēk manę! nēs tu esi mano diewas.

18. Jie nieko ne žino ir nieko ne išmano, nēs jie apjékiti, kad jû ákys ne gál regēt, ney jû širdys ne gal numanyt,

19. Neygi į sawo širdi ne ieit; nier tenay neyjokio próto ney rážumo, kad ben dumotu: aš pusę ugnimi sukurenau, ir ant angliû důnôs pákepjau, ir miesôs iškēpęs wálgiau; ir iš átstanko turēczau bjaurešti padaryt, ir turēczau atsiklaupt ties medžo kliucu?

20. Jis (tas kliucas) důst pelenû ir brēdij širdi, kuri jopi kreipjas, ir ne gal jo dušią išgélbēt. Jr taczau jis ne dumoj: begu tai ne wylius, ką dešine mano wartoj?

21. To minēk, Jokube bey Jzrael! nēs tu esi mano tarnas. * Aš tawę įtaisiau, kad mano tarnas butumbei; Jzrael, ne užmiršk manęs!

* p. 2.

22. Aš tawo nusidējimus * išgaišinu kaip débesi, ir tawo griekus kaip myglą. Kreipkis manęspi, nēs aš tawę išgélbmi! * p. 1, 18. 43, 25.

23. Džukáukit, * jûs dangus, nēs Pons Diews tai padaręs; šaukk, tu žéme, žemay; † jûs kalnai, klykáudami linksmikites, gire ir wisi jôs médžei, nēs Pons Diews Jokubą išgélbējo, ir Jzraēlij jis šlowingas! * p. 49, 13. ps. 96, 11. † Jez. 55, 12.

24. Džitaip sako Ponas Diewas, tawo išgélbētojis, įtaisęsis tawę nů áugywês žywáto: Aš esmi Ponas Diewas, wislab dárąsis, aš * dangų išsplēczu wiens, ir žémę išplátinu be pagálbininko;

* p. 40, 22.

25. Kursai žyniû žénklus išniekinu, ir (klastûjanczus) prárakus dukstanczus darau; aš išmintingůsius atgrąžinu; ir jû reméstą į durnystę pawerczu,

26. Ale padriútinąsis žodi sawo tarno, ir sumislijimą sawo paslû pabaigiąsis, aš tariu Jeruzalei: buk gywénama! o miestams Juda: bukit apbudawoti! ir aš jû pustynes pastatau.

27. Aš sakau * gelmei: nusekk! ir upjû twanams: išdžúkit!

* 2 Moiz. 14, 21. Joz. 3, 16.

28. Aš tariu Korēšui: tas yra mano ganytojis, ir wisą mano wálę pabaigs, kad Jeruzalei sakyta bus: buk budawota! o bažnyczai: buk pagruntawota!

45. Pérskyrimas.

Jšgélbējimas iš Babyloniškojo Kalējimo.

1. Taip sako Pons Diews sawo apmóstitamjam, * Korēšui, kuri aš prie jo dešinês nutweriu, kad pagonus jam padůczau, ir karáliams kardą nujůsczau, kad po jo akiû durys butu atdáromos, ir wartai ne pasiliktu užrakinti:

* p. 44, 28. 2 Nus. Kar. 36, 22.

2. Aš eisiu pirm tawęs, ir kupstus išlygisiu; aš warineses duris sudaužysiu, ir geležiniůsius užkaiščus suláužisiu;

3. Jr důsiu taw nežinomůsius skárbus ir paslēptůsius brangumynus, kad išpažintumbei, kad aš, Wiešpats Jzraēlio Diews, tawę * wardu esmi šaukęs, * p. 43, 1.

4. Dėl Jokubo, mano tarno, ir dėl Jzraēlio, mano ißrinktojo. Beje, aß tawę ßaukiau tawo wardu, ir praminau tawę, taw manę dar ne pažiſtant.

5. Aß *eſmi Ponas Diewas, ir neyjoks kitas, nier neywieno Diewo, kaip tikt aß. Aß tawę ginklais aprėdzau, taw manę dar ne pažiſtant; * 5 Moiz. 4, 35. p. 32, 39.

6. Kad ißtirta butu, taip nů ſaulês užtekėjimo, kaip nů ſaulês nuſileidimo, be manęs nieko n'ėſant. Aß eſmi Pons Diews, ir neyjoks kitſai.

7. Aß eſmi darąſis *ßwieſą ir užleidząſis aptemimą, aß důdąſis pakáju ir †užleidząſis, kas pikta. Aß eſmi Ponas Diewas, tai wiſlab dárąſis. * 1 Moiz. 1, 4. † Am. 3, 6. Mik. 1, 12.

8. Laßnókit, jús dangus, iß aukßto, ir debeſei, *lykit teiſybę; žéme te atſiwer, ir te atneßa ißganimą, ir teiſybe te žel drauge! Aß, Pons Diews, tai darau. * Oz. 10, 12.

9. Bėda tam, kurſai *ſu ſawo Sutwertoju bárias, ißmanyk: ßuke ſu můlio půdzum. Begu ir taria †můlis ſawo půdzui: ką tu darai? Tu ne ißrodai ſawo rankas prie ſawo darbo.
* 1 Zom. 2, 10. † Jer. 18, 6. Jßm. 15, 7. Zir. 33, 13. Rym. 9, 20. 21.

10. Bėda tam, kurſai tėwui ſako: kam tu manę pagimdei? ir moterißkei: kam tu gimdai?

11. Taip kalba Pons Diews, Szwentaſis Jzraēlij ir jo Sutwertojis: praßykit iß manęs ženklus; prirodikit man mano waikus ir mano rankû dárbus!

12. *Aß žémę padariau, ir žmogų ant jôs ſutwėriau; aß eſmi tas, kurio rankos †dangų ißſplėte, ir wiſam jo pulkui paliepjau.
* p. 40, 28. 42, 5. † Pſ. 33, 6. Pſ. 104, 2.

13. Aß ji prikėliau teiſybėje, ir wiſus jo kelius lygius padaryſiu. Jis tur mano mieſtą pabudawot ir mano apkáltůſius paleiſt, ne už piningus ney už dowanas, ſako Pons Diews Zebaot.

14. Taip ſako Pons Diews: Egypcijonû kupczawims ir Murinû taworyſte ir aukßtieji žmones Seboj taw paſidůs ir tawo tawißkei bus, jie tawę ſeks, pánczoſe jie eis, ir ties tawim atſiklaupę maldys tawę; nės prie tawęs yra Diewas, ir nier neywieno *Diewo kito. * p. 44, 6.

15. Jß tieſôs, tu eſi paſlėptas Diewas, tu Jzraēlio Diewe, Jßganytojau!

16. Ale *balwonû-darytojei wiſi tur į gėdą ir áujůką eit, ir podraug apſiraudonawę ßalin eit.
* p. 44, 9. ſl.

17. Ale Jzrael yra ißgélbams per Poną Diewą, per amžiną ißgélbėjimą, ir ne eit į gėdą ney į apjůką, į ámžiû amžius.

18. Nės taip ſako Ponas Diewas, kurs dangų ſutwėre, tas Diews, kurſai žémę idabino, ir ję padáre ir itaiſe, ir ję ne padare, kad tußcza butu, bet ję idabino, kad gywénama butu ant jôs: Aß eſmi Pons Diews, ir nier neyjokio kito.

19. Aß ne kalbėjau į páſlapą, tamſoj wietoj žémês. Aß ne nopróſnay ſakiau ſėklai Jokubo: *jėßkokit manęs! Nės aß eſmi Ponas Diewas, kalbąſis apie teiſybę, ir apſakąſis, kas tieſa yra. * Pſ. 27, 8.

20. Te *ſuſirenka ir te ſuſieina podraug ßenay pagonû karžygei, kurie nieko ne žino ir neßiojas ſu kliucumis ſawo balwonû, ir melſzaſi diewo nieko ne-gálinczojo gélbėt. * p. 43, 9.

21. Apſakykit ir ſuſieikit ßenay, ſudumkit podraugey! Kas tai paſakydino iß ſenowês, ir anû-czės apréißke? Ar ne aß tai padariau, Ponas Diewas? ir niero kito Diewo *už manę, teiſus Diewas ir Jßganytojis, ir niera neywieno, kaip tikt aß. * p. 5.

22. *Kreipkites manęſp! tay ißganyti buſit, wiſo ſwieto krαßtai; nės aß eſmi Diews, ir neyjoks kitſai. * p. 55, 7.

23. Aß paſibažiju per ſawę páti, ir teiſybês žodis iß mano burnôs ißeit, taipo tur paſilikt, butent: *wiſi kielei tur man paſilenkt, ir wiſi liežuwjei bažitis, * Rym. 14, 11. Pil. 2, 10.

24. Jr ſakyt: Wießpatije aß turiu *teiſybę ir ſtiprybę. To-

kie ir iškaks pas ji; ale wisi, kurie jam pasipriešij, tur išgēditi buti.
* p. 53, 11.

25. Nēs dēl Pono Diewo teisus pastoj wisi waikai Izrael, ir jůmi * pasigirs.
* Jer. 4, 2.

46. Pérskyrimas.

Diews yra sawo šwentojo Surinkimo Sargybe.

1. Bēl * yra palenktas, Nebo yra parpůlęs, jů balwonai teko zwērims ir galwijams, kad ir pailsta nešiodami jusů sunkybę.

2. Beje, jie půla, ir wisi pasilenk, ir sunkęję nąštą ne gal šalin nešt, bet jů dušios tur į apkalimą ieit.

3. Klausykit man, jús iš namů Jokubo ir wisi likusieji iš namů Izrael, jús, kurie mano zywate esti nešiojami ir man zywate gulite!

4. Aš mielay jus nešiosiu ik * pasęstant ir ik prazilsit. Aš tai darysiu, aš kilnosiu, ir nešiosiu, ir išgélbēsiu.
* Ps. 71, 18.

5. Jgi * ką jús mano ábrozą darysit, ir kam manę prilygisit? su kům manę matůjat, kuriam aš lygus but turēczau?
* p. 40, 18. 41, 7. 44, 9.

6. Jie išpil * áuksą iš mašnôs, ir priswer sidábrą swarczu, ir algą důst áukskaliui, kad iš to diewą padarytu, ties kuriům jie klaupjas ir meldzas.
* p. 44, 10. 12. Wald. 17, 4.

7. Jie * pakel ji ant peczů, ir néša ji, pastáto ji į jo wietą. Ten jis be-stow ir iš sawo wietôs ne eit. Jey kas jam šaukia, tay jis ne atsiliepja, ir ne išgélbti jam iš jo bēdôs.
* p. 45, 20. Bar. 6, 25. 26.

8. Szito ben minēkit, ir bukit stiprus; jús pérzengtojei, ben sawo širdij tai apdumokit!

9. Minēkit pirmôsēs (Diewo služmôs) iš senowēs! nēs aš esmi * Diews, ir neyjoks kitsai, Diewas, kuriam lygaus niekur niera.
* p. 49, 5.

10. Aš pirma * apsakau, kas potam ateis ir dar tam ne nusidáwus, ir sakau: mano padumójims driutay stow, ir aš darau wislab, kas man patinka.
* p. 42, 9.

11. Aš pašaukiu paukšczui iš rytů, ir wyrui padumójimą mano darysenczam iš tolimôs zémês. Ką aš sakau, tai ateidinu; ką aš misliju, tai ir darau.

12. Klausykit manęs, jús * puikiôs širdiês, kurie toli este nů teisybês!
* Ps. 131, 1.

13. Aš sawo teisybę artyn priwedzau, ji ne toli yra, ir mano * išgánims ne uzgaišta; nēs aš Zione išgánimą důsiu ir Izraēlij sawo šlowę.
* Luk. 2, 30.

47. Pérskyrimas.

Jšpústijimas Smarkininkęs Babelęs.

1. Zemyn eik merga, tu dukte Babel, sēskis į dulkes, seskis ant zémês! Nēs dukte Kaldēonů ne tur daugiaus krēslo; tu jau ne busi daugiaus wadinama: tu lepunēle ir grazinēle.

2. Jmk girnas ir málk miltů; išpik sawo kasas, nusiauk koją, atdengk blauzd-káuli, brisk per wándeni,

3. Kad tawo * gēda atdengta, ir tawo bjaurybe matyta butu! Aš atsikeršisiu, ir neywiens zmogus ne numaldys manę.
* Na. 3, 5.

4. (Toktai dáro) * musů išgélbētojis, kursai wardu Pons Diews Zebaot, Szwentasis Izraēlij.
* p. 41, 14. f.

5. Atsisēsk, kur tyka, eik į tamsą, tu dukte Kaldēonů! Nēs tu ne turi daugiaus wadinta but: ziupone ant karalysczů.

6. Nēs kaip aš ant sawo zmonių buwau papykęs, ir išpústidinau sawiškius, padawjau aš jůs į tawo ranką; ale tu ne parodei jiems neyjokio susimilimo, ir ant senůjů tu padarei persunkų sawo jungą

7. Mislidama: aš karalēne esmi amzinay. Tu tai ikšioley dar į širdi ne idējei ney to ne mislijei, kaip su jeis potam turētu but.

8. Taygi dabar tai girdēk, tu geiduliůse gywénantiji, ir taip be báimês sēdintiji, ir sawo širdij * tarantiji: „aš tokia esmi, ir neyjokia tokia, kaip aš. Aš ne pastosiu našle, neygi ne busiu newaisinga.“
* Apr. 18, 7.

9. Ale * abeji tůdu dáiktu taw ateis umay ant wienôs dienôs, kad

našle ir bewaike busi; beje, pilnay tůdu dáiktu ant tawęs užeis dēl daugybês tawo žyniû ir dēl tawo apmonitojû, kuriû didis pulkas pas tawę yr. * p. 51, 19.

10. Nēs tu sawo * nelabumu pasitikējei dingodama: „ne mato manęs." Tawo išmintis ir mokslas tawę parklupde, ir tari sawo širdij: „aš tokia esmi, ir neyjokia kita tokia, kaip aš." * p. 30, 12.

11. Todēl ant tawęs užeis nepaláima, kurę tu ne žinosi, kada ta atbrašškēs; ir bēda tawę užpuls, kuriôs tu ne galēsi atsimelst. Nēs umay išpústijims atbildēs ant tawęs, taw to ne mislijant.

12. Taygi stokis su sawo apmonitojeis ir su daugybe sawo * žyniû, po kureis tu iš jaunû sawo dienû prociawojeis, bau saw pamáczitumbei, bau pasidriutitumbei! * Dan. 2, 2.

13. Nēs tu pailsai iš daugybês sawo sumislijimû. Te ateit šen ir te pagélbti tawę į kelius dangaus mokitieji ir žwaigždininkai, kurie mēneseis rokůja, kas ant tawęs ateis!

14. Sžtay, jie yr néy jawenos ugniês išdegtos; jie ne gal gywi išsilaikyt nů liepsnôs, nēs tai ne bus žarijos joms pasišildit, arba ugnis prie jôs susēst.

15. Tokie jie yr, po kureis tu prociawojeis, tawo kupczélninkai iš jaunû tawo dienû; kožnas wiens sawo keliu eis šenay ir tenay, ir ne turi neywieno pagálbninko.

48. Pérskyrimas.

Žmoniû Griekai korawójami, ir Diewo Sžlowe pagárbinama.

1. Girdēkit tai, jús iš namû Jokubo, wadinamieji wardu Jzraēl ir iš wandens Juda išējusieji, jús, kurie bážijatęs per wardą Pono Diewo ir atsimenat Diewo Jzraēlij, ale ne * wiernybēje ney teisybēje!
* Jer. 4, 2. Mik. 3, 11.

2. Nēs jie šaukiasi iš šwentojo miesto, ir sténgiasi Jzraelio Diewu, kursai wardu Ponas Diewas Zebaot.

3. Aš pirma apsakiau, kas busę; iš mano burnôs tai išējo, ir aš tai sakydinau; aš tai ir umáy padarau, kad ateit.

4. Nēsa aš žinau, tawę * kiētą ēsanti; ir tawo sprándas yra geležine gysla, ir tawo kakta yra warine.
* Jer. 5, 3. Ez. 2, 4.

5. Aš taw pirma apsakiau, ir taw sakydinau dar ne nusidáwus, kad ne sakytumbei: tai mano balwons daro, ir mano ábrozas ir balwons tai paliepe.

6. Tai wislab tu girdi, ir tai matai, ir taczau to ne apsakei. Nēs aš taw pirma naujēną sakydinau ir paslēptą, ką tu ne žinojei.

7. Dabargi tai léista, ir ne anůczēs, ir neywieną dieną pirm to ne girdējei, kad ne sakytumbei: štay, tai aš geray žinojau.

8. Nēs tu to ne buwai girdējęs, neygi ne žinojei, ir tawo ausis tůczēs ne buwo atwérta; ale aš geray žinojau, tawę niekisenti, ir nů áugywês žywáto péržengtoju wadinamą ēsanti.

9. Taygi aš dēl sawo wardo esmi kantrus, ir dēl sawo šlowês taw ant géro (nů sawo keršto) paliáusiu, kad ne butumbei išgaišintas.

10. Sžtay, * aš tawę pérbandysiu, ale ne kaip sidábrą; bet tawę išrinktą padarysiu péczuje wargû.
* 1 Petr. 4, 11.

11. Dēl sawęs, beje dēl sawęs aš tai darysiu, kad ne buczau bluznitas; nēs aš sawo garbę ne důsiu neywienam kitam.

12. Klausyk manęs, Jokub, ir tu Jzrael, mano pawaditasis: aš pats esmi, * aš esmi pirmuczáusiasis, ir taipjau ir paskuczáusiasis!
* p. 41, 4. 44, 6. Apr. 1, 17.

13. Mano * ranka žémę gruntawojo, ir mano dešine dangų apspréndė; † ką aš šaukiu, tai wislab stow gatawa. * p. 40, 28. † Ps. 33, 9.

14. Susieikit wisi ir girdēkit: kas yra tarp šiû, galis tokius dáiktus apréikšt? Ponas Diewas ji myl; todēl sawo wálę ant Babēlês, ir sawo péti ant Kaldēonû parodis.

15. Aš, beje Aš tai sakiau, aš ji pašaukiau; aš ji ir ateidisiu, ir jo kélias tur jam séktis.

16. Zengkit šen manęsp, ir to klausykit! aš ne * slapczey tai pirma

pranešiau. Iš to czēso, kaip tai kalbama, esmi czonay; ir dabar manę siuncza Wiešpats Ponas Diewas ir jo Dwáse.
* P. 45, 19. Jon. 18, 20.

17. Taip sako Ponas Diewas, tawo Išgélbētojis, Szwentasis Izraēlij: aš esmi Wiešpats tawo Diewas, tawę mokinąsis, kas naudinga; aš tawę wadzoju ant kélio taw einamojo.

18. Ak, kad tu ant mano prisakimû dabotumbei, tay tawo pakájus butu kaip wandens-srowe, ir tawo * teisybe kaip juriû-wilnys,
* Ps. 24, 5.

19. Ir tawo sēkla butu kaip žiezdros, ir tawo kuno ůglis kaip tû žiezdrû akmenáczei, kurio wardas ne butu išgaišinams ney išgésomas po mano akiû!

20. * Išeikit iš Babēlês, bēkit nů Kaldeonû su linksmu balsu; praneškit ir išgirsdikit tai, išskélbkite tai ik swieto kráßto, tarkit: Pons Diews išgélbējo sawo tarną Jokubą!
* Jer. 51, 6. 45. 2 Kor. 6, 17. Apr. 18, 4.

21. Jie ne ištroško, kaip jis jůs wadzojo púsczoj; jis dawe jiems wandens tekēt * iš ůliôs; jis ůlę praplēše, kad wandens iš jo tekējo.
* 2 Moiz. 17, 6. s.

22. Ale * Diewo-nesibijantieji, sako Ponas Diewas, ne tur pakájaus.
* P. 57, 21.

49. Pérskyrimas.

Kristus sawo šwentojo Surinkimo niekados ne užmiršta.

1. Klausykit manęs, jůs salos, ir jůs swieto žmones tolimieji, isidabokit! * Ponas Diewas manę pašauke nů motinôs žywato; jis mano wardo minējo, man dar motinôs žywate ēsant;
* Jer. 1, 5.

2. Ir * mano burną padáre ney aštrų kárdą; pawēsiu sawo † rankôs jis manę apdenge. Jis padáre manę šweisiâ strēlà, ir manę į sawo seidoką ikišo;
* Apr. 1, 16. † Jez. 51, 16.

3. Ir tare man: * tu esi mano tarnas, Izraēl, per kurį aš noriu pagárbints but.
* P. 51, 16.

4. Ale aš dingojau, * noprosnay besdirbąs ir sawo sylą noprosnay ir be naudôs gaišinąs; kaczeigi † mano reikals Pono Diewo, ir mano služma mano Diewo yr.
* 1 Kor. 15, 58. † Ps. 74, 22.

5. Dabargi sako Pons Diews, iš motinôs žywato manę per sawo tarną priprowijęsis, kád aš Jokubą jopi priwersczau, kad Izrael ne butu pagrēbtas. Todēl aš akise Pono Diewo šlowingas esmi, ir mano * Diews yr mano driutybe,
* Ps. 18, 2.

6. Ir sako; tai menk, kad tu mano tarnas esi Jokubo gimines pakélt ir, kas ne apsergēta Izraēlij, atgrąžit; bet * aš ir pagonims per šwiesybę tawę padariau, kad butumbei mano išganimu ik swieto kráßto.
* P. 9, 1. 42, 6. 60, 3. Ps. 2, 8. Ps. 72, 11. Agg. 2, 8. Luk. 2, 32. Darb. 13, 47.

7. Szitaip kalba Ponas Diewas, Išgélbētojis Izraēlio, jo Szwentasis, paniekintaijei dušiai, tiems žmonēms, kurie per bjaurybę laikomi, tam tarnui, po smarkininkais ēsanczamjam: karálei tur matyt ir atsikélt, ir kunigaikšczei tur melstis dēl Pono Diewo, kursai wiernas, dēl Szwentojo Izraēlije, kursai tawę yr išrinkęs.

8. Taip sako Ponas Diewas: * Aš išklausiau tawę malonês czēse, ir tawę gélbējau dienoj išgánimo; ir apsaugojau tawę ir per sudérinimą tarp žmoniû staczau, kad žémę ataisytumbei, ir išgaišintases tēwiškes užimtumbei,
* 2 Kor. 9, 2. 6, 2. Ps. 69, 14.

9. * Sakyti apkaltiemsiems: „išeikit!“ ir tamsybēj ēsantiemsiems: „pasiródikit!“ kad jie šalij kélio ganytus, ir ant wisû kalnéliû sawo ganyklą turētu.
* P. 42, 6. 7. 22. P. 52, 2.

10. Jie ney * alks ney trókš; jůs neyjoks karštis ney sáule ne kaitis; nēs jû † susimiltojis jůs wadzós, ir prie šaltiniû wandeniû priwés.
* Apr. 7, 16. † Jez. 54, 10. Ps. 116, 5.

11. Aš wisus sawo kálnus į kélią pawersiu, ir mano takai tur but pramінti.

12. Sztay, šie ateis iš tolo, ir štay, anie * iš šiaurês, ir šitie nů juriû, ir anie nů žémês Sinim.
* Matt. 8, 11.

13. Szukáukit, jús *dangus, dzaugkis, żéme, gárbinkit, jús kalnai, ſu ßukáwimu! nēs Pons Diews ſawo żmones palinkſminojo, ir ſuſimilſta ſawo bēdnůjů. *P. 44, 23.

14. Ale Zion ſako: Pons Diews manę praſtojo, Pons Diews *manęs użmirßo. *Pſ. 13, 2. Pſ. 42, 10.

15. Begu ir gal *moterißkę ſawo kudikēlio użmirßt, kad ne ſuſimiltu ſunaus ſawo kuno? Jr norint jiji jo użmirßtu, tay aß taczau tawęs ne †użmirßiu. *1 Kar. 3, 26. †Pſ. 9, 19.

16. Sztay, į rankas aß tawę įżenklinau; tawo murai wiſados yr po mano akiů.

17. Tawo budawotojei ſkubiſis, ale tawo ſuláużitojei ir ſugaißitojei atſtos.

18. *Pakélk ſawo akis aplinkuy ir weizdēk! wiſi ßitie ſuſirinkę ateina pas tawę. Kaip tikray aß gywas, ſako Ponas Diewas, tu ßeis wiſais kaip ißgrożinimu aprēdyta buſi, ir apſirißi jeis néy marti. *P. 60, 4.

19. Nēs tawo puſtoji, ſugaißintoji ir ſugriáutoji żéme taw tada perankßta bus toj gywénti, kad tawo pagadintojei toli nů tawęs atſtos;

20. Kad waikai tawo newaiſingyſtês daugiaus ſakys po tawo auſiů: ta wieta man perankßta, tráukkis ten, kad prie tawęs gywént galēczau.

21. Jr tu tarſi ſawo ßirdij: kas man ßitus pagimde? Aß eſmi newaiſinga, wiena, pawaryta ir pameſta; kas man ßitus użaugino? Sztay, aß wienyſtēj buwau palikta; ogi ßitie kur buwo?

22. Szitaip ſako Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß ſawo ranką pakélſiu pagonump, ir ſwieto żmonium ſawo karun-żenkli ſtatyſiu; tay jie *tawo ſúnus atgabęs ant rankû, ir tawo dukteres ant peczû atneß. *Luk. 18, 15.

23. Jr *karálei tur but tawo prikawotojei, ir jû wießpatienes tawo żindinyczôs. Jie ties tawim ant żémês †knúpßti parpůlę dulkes tawo kojû laiżys. Tay tu ißtirſi, manę ēſanti **Poną Diewą, kuriûm ne ißgēdinti yra, kurie manęs láukia. *P. 60, 16. †Pſ. 72, 9. Mik. 7, 17. **Pſ. 25, 3. Rym. 9, 33.

24. Begu galima atimt milżinui plēßimą? arba begu galima teiſiamjam jo ſugáutůſius ißwálnit?

25. Nēs taipo ſako Ponas Diewas: *dabar ſugautieji milżinui bus atimti, ir plēßimas macniojo bus walnas; ir aß ſu tawo †bylinējancziais bylinēſiu, ir tawo waikams gélbēſiu. *Luk. 11, 22. †Pſ. 35, 1.

26. Jr *tawo lupikùs walgidiſiu jû paczû mieſa; ir jie tur ſawo paczû krauju kaip ſaldaus wyno priſigért; ir †kożnas kuns ißtirs, manę ēſanti Poną Diewą, tawo Jßgánytoji ir tawo Jßgélbētoji, Macnųji Jokube. *P. 51, 23. †P. 37, 20. Ez. 21, 5.

50. Pérſkyrimas.

Żydû Patremimas, Kriſtaus Paklusnumas.

1. Taip kalba Pons Diews: kamè atſiſkyrimo-grómata juſû motinôs, kure aß ję paléidau? Arba kas yr mano nûmininkas, kuriam jus pardáwęs eſmi? Sztay, jús ſawo griekû-dēl pardůti eſte, ir juſû motina juſû pérżengimo-dēl paléiſta yra.

2. Kodēl aß atējau, ir neywieno czę ne buwo? Aß ßaukiau, ir neywiens ne atſiliepe? Ar dabar *mano ranka taip trumpa paſtojo, kad ne gal ißgélbēt? arba ar manij niera ſylôs ißwalnit? Sztay, aß ſawo barimu †jures ißdżůwinu, ir wandeniû ſrowes pawerczu į púſczą, kad jû żuwys wandens priſtokuſios ſmird, ir iß troßkulio mirßta. *4 Moiż. 11, 23. ſ. †2 Moiż. 14, 22.

3. Aß *dangų apwelku tamſa, ir jo ápdangalą padarau kaip żáką. *P. 13, 10. ſ. 2 Moiż. 10, 21.

4. Wießpats Pons Diews dawe man *ißmokitą lieżuwį, kad żinóczau ſu pailſuſeiſeis kalbet tikru czēſu. Jis manę budin kas-rytą; jis budin man auſį, kad klauſau kaip mokitinis. *Matt. 7, 29.

5. Wießpats Pons Diews man *auſį atwēre, ir aß ne eſmi nepaklusnus, ir ne gryßtu atgalos. *2 Sam. 7, 27. ſ.

6. *Aš sawo pakálą laikiau tiems, kurie manę muše, ir sawo skrostus manę péšantiemsiems; aš sawo wéidą ne paslēpjau nů apgēdinimo bey spjáudulių.
* Matt. 26, 67. Jon. 19, 1.

7. Nēsa Wiešpats Pons Diews gélbt manę, todēl ne ieimi į gēdą. Todēl aš sawo wéidą pasúliau kaip titnaką; nēs žinausi, gedoje ne pasiliksęs.

8. Jis arti yra, *kurs manę apteisin; kas nor su manim bylinēt? Susieikim į kruwą! kas yra, kurs teisę prową prieš manę tur? tas te ateit manęspi!
* Rym. 8, 33.

9. Sztay, Wiešpats Ponas Diewas man gélbt; *kas yr, kursai manę nor prazudyti? Sztay, jie †wisi kaip rubas pasęs, kandes jůs suēs.
* Job. 34, 29. Rym. 8, 34. † Ps. 102, 27. Jez. 51, 6. 8.

10. Kas yra tarp jusų Pono Diewo prisibijąs, jo tarno balso klausąs! kurs tamsoj šwáikšczoj, ir jam ne šwiecza? Tas * te pasitik wardu Pono Diewo, ir te nusitik sawo Diewu!
* Raud. 3, 26.

11. Sztay, jůs wisi, kurie ugni užďegat, liepsnomis aprēdyti, bewáikšczokit šwiesybēj sawo ugniês, ir liepsnose, kurias jůs užďegēt. Tai jums nusidůst nů mano rankôs, sopējimůse jůs turit gulēt.

51. Pérskyrimas.

Palinksminojimas wisų Diewu Nusitikinczųjų Diewo Žadejimůse gruntawotas.

1. Klausykit manęs, jůs, kurie teisybę wejat, kurie Poną Diewą jēškot; žiurēkit į tą ůlią, iš kuriôs jůs iškirsti este, ir į to šulinio důbę, iš kurio jůs iškasti este!

2. Žiurekit į Abraomą, sawo tēwą, ir į Zorę, iš kuriôs jůs gimę este! Nēs aš jam *šaukiau, dar †wienystēj ēsanczam, ir péržegnojau ji, ir išplátinau ji.
* 1 Moiz. 12, 1. Joz. 24, 3. † Ez. 33. 24.

3. Nēs Pons Diews *linksmina Zioną, jis palinksmin wisas jôs pusczas, ir jôs pustynes padaro lyg kaip pasilinksminimo sodą, ir jôs laukus néy Pono Diewo daržą, kad linksmybês ir džaugsmo ten randama, dēkawojimo-ir garbês-giesmjų.
* P. 61, 3.

4. Dabokit ant manęs, mano žmones, klausykit manęs, jůs manieji! nēs nů manęs išeis įstátims, ir sawo prową aš wéik pastatysiu per šwiesybę swieto žmonēms.

5. Nēs mano teisybe yra arti, mano išgánims išeit, ir mano rankos sudis swieto žmones. Salos láukia manęs, ir lúkur mano petiês.

6. Pakélkit sawo akis dangun, ir žiurēkit žemyn į žémę! nēs *dangus kaip dumai pragaiš, ir žéme kaip rubas pasęs; ant jôs gywénantieji pamirs, kaip muses. Ale †mano išgánims išliekt amžinay, ir mano teisybe ne prapuls.
* Ps. 102, 27. Luk. 21, 33. † Jez. 45, 17. Ebr. 9, 12.

7. Klausykit manęs, jůs, kurie pažistat teisybę, tu, žmonių pulke, *kurio širdij mano prisakimai yra! Nesibijokit, †žmonēms jus išdarkant, ir ne pérsigąskit, jiems jus į nusiminimą wédant!
* Ps. 37, 31. † Matt. 5, 11.

8. *Nēs kandēs jůs suēs, kaip rubą, ir kirmeles jůs ēs kaip wilnoną milą; ale mano teisybe išliekt amžinay, ir mano išgánims į cilių eiles.
* P. 50, 9.

9. Pabuskʼ, pabusk, apsirēdyk mace, tu Pono Diewo ranka! Pabusk, *kaip pirmose gadynēse iš senowês! Ar ne tu tas esi, kursai puikiůsius iškirto ir smaką sužeide?
* 2 Moiz. 14, 14. 15. P. 15, 7.

10. Ar ne tu tas, kursai *jures didžiųjų giliųjų wandenių išdžiůwino? kursai jurių dugną į kélią pawerte išgelbētiemsiems tům perdēm péreit?
* 2 Moiz. 14, 21. Joz. 3, 16.

11. Szitaip Pono Diewo *išgélbētieji sugryš, ir į Zion pareis bešlowidami; ir †amžins džaugsmas bus ant jų galwôs. Linksmybe bey džaugsmas jůs nutwérs, ale smutka bey dusawims nů jų pabēgs.
* P. 35, 10. † P. 66, 14. Jon. 16, 22.

12. Aš, aš esmi jusų linksmintojis. Kasgi tu esi, kad *žmonių bijaisi, kurie taczau miršta? ir žmonių-waikų, lyg †šēnui suēdamųjų?
* Matt. 10, 28. † 1 Petr. 1, 24. f.

13. Ir užmiršti Pono Diewo, kursai tawę sutwēręs, kursai *dangų

išsplēcz ir źémę gruntawoj? ir tu bijaisi kas-dien per wisą dieną smarkininko rustybės, jam taisantis sugaišinti? Kur pasiliko smarkininko rustybe, * p. 44, 24.

14. Kaip jis turējo skubitis ir aplink bēginēti, kad išléistu, ir jie ne mirtu išgaišinime, ney pristoktu dûnôs?

15. Nēs aš esmi Wiešpats tawo Diewas, sujudinąsis jures, kad jû wilnys baisey úźia; jo * wardas wadinamas Ponas Diewas Zebaot. * p. 54, 5.

16. Aš sawo * źodźus į tawo burną įdemi, ir apdengiu tawę po pawēsiu sawo rankû; kad dangų sodiczau ir źémę gruntawoczau, ir † Zionai tarczau: tu esi mano źmoniû pulkas. * p. 59, 21. † p. 49, 2. 3.

17. Pabusk, pabusk, atsikélk, Jeruzale, kuri tu gērei iš Pono Diewo rankôs jo narso kyliką; mēles * pûlinējimo-kyliko tu išgērei, ir lašelius laiźei.
* Ps. 60, 5. Ps. 75, 9. Jer. 25, 15. Ez. 23, 33. 34.

18. Ne buwo neywieno iš wisû waikû, jôs augintûjû, kursai ję wadźotu; neywiens iš wisû waikû jôs gymdytûjû, kurs ję prie rankôs nutwértu.

19. * Tûdu taw nusitiko, kas tawęs pasigailējo? Cźe buwo išpústijims, iškada, bádas ir kárdas, kas tawę palinksminotu? * p. 47, 9.

20. Tawo waikai buwo * apalpę; jie gulējo ant wisû úlyczû, kaip koks supanczots stumbras, pilni papykimo Pono Diewo ir barimo tawo Diewo. * Raud. 2, 11. 19.

21. Todēl girdēk tai, tu bēdnoji, ir girtoji be wyno!

22. Szitaip sako tawo Wiešpats Ponas Diewas, ir tawo Diewas atkeršijąsis sawo źmones: * štay, aš atimu pûlinējimo-kyliką iš tawo rankôs, drauge su mēlēmis kyliko sawo didźojo keršto; tu ne turi to daugiaus gérti; * Apr. 14, 10.

23. Bet aš ji tawo * lupikams idûsiu į rankas, kurie tawo dušiai buwo sakę: „† pasilenkk, kad mes wiršum péreitumbim; ir dēk sawo nugarą ant źémēs ir kaip ulyczą, kad per wiršų pérbēgiotumbim!"
* p. 49, 26. † Ps. 129, 3.

52. Pérskyrimas.

Apie Išgélbējimą šwentojo Surinkimo ir Ewangélijôs Saldybę.

1. Nusibudik, nusibudik, Zion, apsiwilkis sawo mace, šlowingay išsirēdyk, tu šwentasis miestas Jeruzale! Nēs iš to czēso neyjoks neappjáustits arba neczysts tawije ne karaliáus.

2. Iškeik iš dulkiû, * kélkis, tu apkaltoji Jeruzale; atsirišk iš ryšiû sawo kaklo, tu apkaltoji dukte Zion! * p. 49, 9.

3. Nēs taipo sako Pons Diews: jûs dowanay este pardûti, ir be pinigû busit išwadûti.

4. Nēs taip sako Pons Diews: mano źmones pirma * nusitráuke į Egyptą, kad tenay swecźeis butu; ir † Assurs jiems be reikalo newalę padáre.
* 1 Moiz. 46, 1. 6. s. † 2 Kar. 17, 3. 18, 19. s.

5. Ale kaip man dabar czonay dáro! sako Ponas Diews. Mano źmones dowanay yra suklastûjami; jû wiešpatáujantieji padaro wienus kaukimus, sako Ponas Diews, ir * mano wardas wisados kas-dien bluznijamas.
* Ez. 36, 20. Rym. 2, 24. 1 Tim. 6, 1.

6. Todēl mano źmones tur mano wardą paźint tam patim czēse. Nēs štay, aš pats kalbēsiu.

7. Kaip * mielos yr ant kalnû páslû kojos, pakáją apsákanczûjû, géro pranešanczûjû, išgánimą apsákanczûjû, sakanczûjû Zionai: † tawo Diewas yra karálius!
* Naum 2, 1. Rym. 10, 15 2 Kor. 5, 20.
† Jez. 40, 9. 54, 5. Sak. 9, 9.

8. Tawo sargai šaukia iš didźo sawo balsu, ir pagir podraugey; nēs akimis bus mátoma, kad Ponas Diewas Zioną priwers.

9. Tesilinksmin, ir podraugey te pagirie pustynès Jeruzalês! nēs Ponas Diewas sawo źmones palinksminojo, ir išgélbejo Jeruzalę.

10. Ponas Diewas * apréiške šwentąję sawo ranką po akiû wisû pagonû, kad † wiso swieto kraštas mato išgánimą musû Diewo.
* p. 53, 1. † Ps. 98, 3. 4.

11. Atstokit, * atstokit, išsitráukkit šalin iš cźe, ir ne krutikit nieko

neczyſto; ißeikit nů jôs, czyſtikites jús, kurie néßat Pono Diewo ryſkus! *2 Kor. 6, 17.

12. Nēs jús neſiſkubindami turit ßalin tráuktis, ney bēgdami keliáut; nēs Pons Diews tráukſis pirm juſů, ir Diews Izraēlio jus ſuwalys.

13. Sztay, mano tarnas ißmintingay elgſis, ir bus *ißkéltas ir labay aukßtay paáukßtintas; *P. 57, 15.

14. Kad daug tawim paſipiktis, kadangi jo gymis bjauréſnis už kitů žmonių, ir jo wéidas ne kaip žmonių-waikų.

15. Ale ßitaip jis daug pagónů *apßlakſtys, kad ir karálei prieß ji ſawo burną ne atwers. Nēs †kuriems nieko apie tai ne ſakyta, ßitie tai matys beſigerēdami; ir kurie nieko apie tai ne girdēję, tie iſſidabos to.
* Ebr. 12, 24. † Jez. 65, 1. Rym. 15, 21.

53. Pérſkyrimas.

Kriſtaus Muka ir Priſiſkélimas.

(Grôm. tykoj Petnyczoj.)

1. Ale *kas tik muſů kozonei, ir kuriam apréißkiams †petys Pono Diewo?
* Jon. 12, 38. Rym. 10, 16. † Jez. 52, 10.

2. Nēs jis žél po jo akių kaip czēp-rykßte, ir kaip *ßaknis iß ſauſôs žémês. Jis ne turējo neyjokio mandagumo ney grožybês; mes mátem ji, ale ne buwo cze neyjokiôs grožybês, kokia mums butu patikuſi.
* P. 11, 1.

3. Jis buwo *wiſů papeikczáuſiaſis ir newerczáuſiaſis, pilnas perßulių ir ligų. Jis taip papeiktas buwo, kad akis nů jo ßalin nukreipe; todēl ji per nieką laikem. * Pſ. 22, 7. 8. Mark. 9, 12.

4. Iß tieſôs, *jis neßiojo muſů ligą, ir ant ſawęs uždējo muſů pérßulius. Ale mes ji laikem per ſlogintą ir Diewo ißtiktą bey muczitą.
* Matt. 8, 17. Jon. 1, 29.

5. Ale jis dēl muſů nuſižengimo ſuzeiſtas, ir dēl muſů griekų ſumußtas. Korawone ant jo gul, kad mes pakájaus turētumbim, *ir per jo ronas eſme ißgyditi. * 1 Petr. 2, 24.

6. Mes *wiſi paklydę waikßczojom néy áwys, kožnas žiurējo į ſawo kélią; ale Pons Diews wiſų muſų griekus ant jo †užmete.
* Pſ. 119, 176. † 2 Kor. 5, 21.

7. Kaip *jis buwo korawojamas ir muczijamas, †tay jis ne atwēre ſawo burnôs, néy erytis **ant papjowimo wédams, ir néy awis nutylanti prieß ſawo kirpiką ir ſawo burną ne atwerianti.
* Darb. Ap. 8, 2. Matt. 26, 63. Matt. 27, 14. Mark. 14, 61. 15, 5. † Darb. 8, 32. Jon. 1, 29. ** Jer. 11, 19.

8. Ale jis iß tužbôs ir iß ſudo ißimts yra, kas jo amžio ilgumą ißkalbēs! Nēs jis iß gywůjů žémês ißplēßtas yr, kaip dēl nuſižengimo mano žmonių ſlogintas buwo.

9. Ir jis paláidots yra kaip Diewonesibijantieji, ir numire kaip koks bagots; kaczeig *jis neywienam neteiſybês ne padaręs, ney †wyliaus jo burnoj ne buwo.
* 1 Petr. 2, 22. 1 Jon. 3, 5. 4 Moiz. 23, 19.

10. Ale Ponas Diewas norējo ji liga taip ſudaužyt. Kad jis ſawo dußią į kalt-apierą bus dáwęs, tay *ſéklôs turēs ir ilgay patéks, ir ką Pons Diews (daryt) apſiēmęs, per jo ranką bus atlikta. * Pſ. 22, 31.

11. Dēl to, kad jo dußia darbo turējo, jis ſawo džaugſmą regēs ir wiſo pilnay turēs; ir ſawo pažinimu jis, mano tarnas, teiſuſis, daugumą aptéiſis, nēs *jis jů griekus néßa. * Jon. 1, 29.

12. Todēl aß jam *didį daugumą į plēßimą důſiu, ir driutieji jam tur tekt į pagrēbimą; todēl, kad jis ſawo dußią į ſmertį dawęs, ir †piktadējams prirokůtas yra, ir daugumo griekus neßiojęs, ir **už piktadējus meldes.]
* Pſ. 2, 8. Pſ. 16, 6. † Mark. 15, 28. Luk. 22, 37. ** Luk. 23, 34.

54. Pérſkyrimas.

Szwentojo Surinkimo Malonês-Dowana iß Kriſtaus, jo Jaunikio.

1. Gárbink, *tu newaiſingoji, ne auginantiji, †džaugkis ſu pagárbinimu ir ßukauk, tu ne ēſantiji néßcza! Nēs bewaikeji daugiaus tur

waikû, ne kaip wyrą turintiji, sako Ponas Diewas.
* Gal. 4, 27. † Sak. 9, 9.

2. Užléisk platyn ruimą sawo budélês, ir išplátink káurus sawo namû, ne skupczok, ištiesk sawo wirwes ilgyn, ir sawo winis ikálk driutay!

3. Nēs išsíwerši po dešinês ir po kairês; ir tawo waikai pagonus į dalykus gaus, ir išpustitůse miestůse gywęs.

4. Nesibijok, nēs tu ne busi išgēdita; ne buk leta, nes tu ne busi apjůkta; bet užmirši gēdôs sawo mergystês, ir apjůko sawo našlystês daugiaus ne minēsi.

5. Nēs tawo sutwertojis yra *tawo wyras, Ponas Diewas Zebaot yra jo wardas, ir tawo išgélbētojis, Szwentasis Izraēlij, wadinamasis Diewas wiso swieto.
* Oz. 2, 19.

6. Nēs Ponas Diewas tawę dawe paskalboj but, kad butumbei néy pamesta ir iš širdiês smutna moteriške, ir néy jauna moteriške prawaryta, sako tawo Diewas.

7. Aš tawę *mažą akiêsmirksni prastojau, ale su dide mielaširdingyste aš tawę surinksiu. * Ps. 30, 6.

8. Aš *sawo wéidą akiêsmirksnij keršto mažumēlį nů tawęs paslēpjau, ale su ámžina malone taw susimilsiu, sako Ponas Diewas, tawo Išgélbētojis.
* P. 60, 10. Ps. 30, 6. Jer. 33, 5.

9. Nēs tai man tur but, kaip czēse wandens Noa, kad *aš prisēkiau, wandenis Noa ne užeisenczus daugiaus ant žémês; taipo aš prisekiau, kad aš ant tawęs ne pyksęs ney tawę bársęs. * 1 Moiz. 9, 15. Zir. 44, 19.

10. Nēsa ir kalnai atstos, ir kalnélei sugrius, ale mano malone nů tawęs ne atstos, ir mano *pakájaus suderējims nieku ne pawirs, sako Ponas Diewas, †tawo susimiltojis.
* Ez. 34, 25. 37, 26. † Jez. 49, 10. Ps. 116, 5.

11. Tu bēdnoji, kurę wisos wētros tropij, irgi be palinksminojimo ēsantiji! Sztay, aš tawo akmenis kaip iššírēdijimą sudabisiu, ir tawo gruntą dēsiu Sapyrais;

12. Ir tawo lángus padarysiu iš Kristôlo, ir tąwo wartus iš Rubynû, ir wisus tawo rubežius iš išrinktůjů akmenēliû;

13. Ir *wisus tawo waikus Pono Diewo išmokintus, ir didį †pakájų tawo waikams.
* Jon. 6, 45. † Rym. 5, 1.

14. Tu turi įtaisyta but teisybe. Tu busi toli nů newalês ir nů neteisybês, kad to taw ne reiks bijotis, ir nů išgąsczo, nēs jis taw ne tur prisiártit.

15. Sztay, kas *prieš tawę maištą darys, ir tawę užpuls, jey jie be manęs pasisténgia? * Rym. 8, 31.

16. Sztay, Aš tai darau, kad kálwis anglis ugnij įpucza, iš to ryką padaryt sawo dárbui; nēs Aš tai darau, kad išgaišintojis prapůla.

17. Nēs wisi rykai prieš tawę itaisomi ne laimēs. Ir kožną liežuwį, kuri prieš tawę sténgiasi, *tu prowoj prasúdisi. Tai yra dalis tarnû Pono Diewo ir jû teisybe iš manęs, sako Ponas Diewas.
* 1 Kor. 6, 2.

55. Pérskyrimas.

Apie tikrą Prisiwertimą Diewop, ir apie Diewo Zodi.

1. Klausykit wisi, *kurie ištróškę este, eikit šen pas wándenį; ir jús, kurie pinigû ne turit, eikit šen, pirkkit ir wálgikit, eikit šen ir pirkkit be pinigû ir dowanay, abejû ir wyno ir pieno!
* Zir. 51, 31. f. Jon. 7, 37. Apr. 22, 17.

2. Kam pinigû mókate, kur důnôs niera, ir sawo darbą, iš ko ne gálit pasisotit? Šen klausykit manęs, ir wálgikit géro, tay jusû dušia su pasimēgimu *nutuks (pilnay bus sotinta).
* Ps. 36, 9. Mal. 4, 2.

3. Palenkkit šen sawo ausis, ir ateikit šen pas manę; klausykit, tay jusû dušia gywa bus. Nēs aš su jumis *amžiną suderējimą darysiu, butent tikray †žadētasęs Dowido malones. * P. 9, 6. 7. † Ps. 89, 4. f.

4. Sztay, aß ji žmonēms staczau per liudininką, per kunigaikßti ir waldoną swieto žmonēms.

5. Sztay, tu pagonus pawadisi, kuriû tu ne pažisti; ir pagonai, kurie tawę ne pažista, tawęsp bēgs, dēl Wießpatiês tawo Diewo ir dēl Szwentojo Izraēlij, táwę gárbinanczojo.

6. Jēßkokit Poną Diewą, koley jis randamas yra, ßaukkit jop, pakoley jis arti yra!

7. *Diewo-nesibijąsis te pamet sawo kélią, ir piktadējas sawo mislis, ir te prisiwercza Diewop, tay Jis jo susimils, ir musû Diewop, nēs †prie Jo yra daug atleidimo.
* Ez. 18, 30. 31. 33, 11. † Ps. 130, 4.

8. Nēs mano mislys ne jusû mislys, ir jusû keliai ne mano keliai, sako Ponas Diewas;

9. Bet kieku dangus yra aukßtésnis už žémę, tieku ir mano keliai aukßtesni už jusû kelius, ir *mano mislys už jusû mislis. * Ps. 92, 6.

10. Nēsa lyg kaip lytus bey sniegas iß dangaus pûla, ir ten ne wēl sugryßta, bet žémę padrēkin, ir ję daro waisingą bey žaliûjanczę, kad dûda sēklôs sēti bey dûnôs wálgit:

11. Taip tur but ir *žodis iß mano burnôs ißeinąsis; ne tur jis manęsp sugryßti tußczas, bet darys, kas man itinka, ir tur jam sektis, ant ko ji siunczu. * Darb. 12, 24.

12. Nēs jûs pasidžaugdami ißeisite, ir pakájuje busit palydēti. *Kalnai ir kaukaros pirm jusû linksmay ßukaus pagárbindami, ir wisi médžei ant lauko į rankas plôs.
* P. 44, 23.

13. Eglės áugs dagiû wietoj bey mirto-médžei wietoj erßkēczû; ir Ponui Diewui bus wardas ir ámžins ženklas, ne ißgaißinamas.

56. Pérskyrimas.

Graudénimas Diewo prisibijotiês; Pabarimas Szuniû nelojanczûjû (newiernûjû klebónû.)

1. Taip sako Pons Diewas: *laikykit prową ir darykit teisybę! nēs mano ißgánims yra arti, kad ateitu, ir mano teisybe, kad butu žinoma daryta. * Ißm. 1, 1.

2. Geray tam žmogui, kurs tai daro, ir tam žmogaus-waikui, kurs tai driutay laiko, kad Sabbatą ßwęstu ir tą ne darytu neßwentą, ir sawo ranką nurámditu, kad nieko pikto ne darytu!

3. Ir *swétimasis, prie Pono Diewo prisiglaudęsis, ne tur sakyt: „Pons Diewas manę atskirs nû sawo žmoniû;" ir ißrómitasis ne tur sakyt: „ßtay, aß esmi padžuwęs médis." * P. 14, 1. Darb. 10, 35.

4. Nēs taip sako Pons Diewas ißrómitiemsiems, kurie *mano Sabbatas ßwencza, ir apsiima to, kas man patinka, ir mano suderējimą driutay laiko: * P. 58, 13.

5. Aß jiems sawo namûse ir sawo tarp-murij wietą dûsiu, ir gerésni wardą, ne kaip sunums bey duktērims; ámžiną wardą aß jiems dûsiu, ne pragaißtanti.

6. Ir swetimûsius waikus, kurie prie Pono Diewo prisiglaude, kad jam ßlužitu ir jo wardą mylētu, kad jo tarnais butu; kožną, Sabbatą laikantiji, kad ję ne darytu neßwentą, ir mano suderējimą driutay laikytu, —

7. Szitus priwesiu prie *sawo ßwentojo kálno, ir palinksmisiu jûs sawo maldû-namûse, ir jû apieros ir déginimo-apieros man mielos bus ant mano altoriaus; nēs †mano namai maldû-namai wadinami wisiems swieto žmonēms.
* Ps. 2, 61. † Matt. 21, 13. Mark. 11, 17. Luk. 19, 46.

8. Wießpats Ponas Diewas, patremtûsius iß Izrael surenkąsis, sako: Aß dar daugiaus surinksiu prie to pulko, kurie surinkti yra.

9. Wisos žwērys ant lauko, ateikit ir ēskit, beje wisos žwērys girioj!

10. Wisi jû sargai yra akli, jie wisi nieko ne žino; jie yra ßunys neloją, kurie ne gal bárti; tinginei, gul ir rodos miegti.

11. Ale jie driuti ßunys ant kuno, jie niekadôs ne pasotinami. Jie, ganytojei, ne žino neyjokio razumo;

kożnas *żiur į sawo kéllą, †kożnas saw godżey naudojas, saw tikray.
* p 53, 6. † Jer. 6, 13. 8, 10.

12. *„Eikit ßen, atsineßkim wyno, ir apsigérkim; ir rytoj bus kaip ßen=dien, ir dar toli daugiaus."
* p. 22, 13.

57. Pérskyrimas.

Diews nor Kietsprándżus korawoti ir Diewop Prisiwerczantiemsiems Pakajų sutekti.

1. Ale teisusis prapůla, ir nier neywieno *tai į ßirdį dédanczo; ir ßwenti żmones suwálomi, ir neywiens to ne atboja. †Nés teisieji suwálomi iß negandôs;
* Jer. 12, 11. † Jßm. 4, 10. Ps. 12, 2.

2. Ir kurie be klastôs elgési, eina į pakáją, ir ilsis sawo kamárose.

3. Ir jús, prieikit artyn, jús waikai apmonitojôs, jús waikai *wenczawonystês=perżengtojo ir kékßės!
* Matt. 12, 39.

4. Kuriům dabar jús pasidżaugsit? ant kurio dabar nasrus atwérsit ir liežuwį ißkißit? Ar ne jús este waikai pérżengimo, ir netikroji sékla?

5. Jús, kurie néy żilodami balwonump bégat po wisais żaliůjanczeis medżeis, ir papjáujat kudikius prie upéliů po ůliů=réwomis?

6. Tawo dárbas yr prie glitůjů upéliů=akmeniů, ßitie yra tawo dalyks; ßitiems tu palieji sawo gérimo=apierą walg=apierą apierawodams. Begu aß tůmi pasilinksminczau?

7. Tu sawo lową dedi ant aukßto ißkélto kálno, o ten ir użeini aukßtyn apierawoti.

8. Ir uż duriů bey atwérjů statai tu sawo paminklą. Nés tu nů manęs kúleis ßalin werties, ir użeini aukßtyn, ir sawo lową padarai pláczę, ir su jeis iß wieno eini; tu myli jů gůlį, kur jůs tikt pamatai.

9. Tu su aliejum eini pas karalių, ir turi wisokiů skaney kwépjanczů żoliů, ir sawo páslus tu toli nusiunti, ir pażéminta esi iki peklôs.

10. Tu prisidirbai daugybéj sawo keliů, ir ne tarei: „aß liáujůs;" bet kadangi randi gywastį sawo rankai, tay ne pailsti.

11. Dél ko tu taip rupestinga esi, ir taip bijaisi, ir tarzau su melais apsieidama ir manęs ne minédama tai prie ßirdiês ne priléidi? Begu dingai, *manę amżinay tylésenti, kad tu manęs taip abelnay nesibijai?
*Ps. 50, 21.

12. Ale aß taw parodisiu tawo teisybę ir tawo dárbus, kad jie taw niekam ne derés.

13. Kad ßauksi, tay taw tawo pulkai te pagélbti. Ale wéjas jůs wisus paneß ßalin, ir niekai jůs atims. Ale *kas manim nusitik, tas żémę palaikytinay gáus, ir †mano ßwentąjį kálną per téwißkę apturés,
* p. 60, 21. Ps. 2, 12. † Ps. 15, 1.

14. Ir sakys: *kłokit, kłokit, taisykit kélią, atimkit iß mano żmoniů keliů nůtrankas!
* p. 62, 10.

15. Nésa *ßitaip sako Aukßtasis ir aukßtay Ißkéltasis, amżinay gywénąsis, kurio wardas ßwents yr, aß gywénąsis aukßtybéj ir ßwentoj wietoj, ir †prietů, kurie sudaużytą ir pakarnę dwasę tur, kad atgaiwinczau dwasę **nużémintůjů ir ßirdį sudaużytůjů:
* Ps. 113, 5. s. † Jez. 66, 2. ** Matt. 5, 3.

16. Aß ne wisados *byliné siu, neygi amżinay kerßisiu; bet nů mano wéido dwase pús, ir aß kwepimo padarysiu.
* Ps. 103, 9.

17. Aß papykęs buwau ant newieżlibumo jů godo, ir mußiau jůs, *pasislépjau ir pykau; tay jie ßen ir ten waikßczojo keliu sawo ßirdiês.
* p. 59, 2.

18. Ale żiurédams į jů kelius, ißgydżau jůs, ir wadżojau jůs, ir dawjau jiems wél palinksminojimo, ir tiems, kurie anus apgedéjo.

19. Aß léisiu lúpů waisių, taip sakanczůjů: pakájus, pakájus abejiems, ir toli ir arti ésantiems, sako Pons Diews, ir jůs ißgydisiu.

20. Ale Diewo=nesibijantieji yra néy jures nepakajingos, kurios ne gal but tykos, ir jů wilnys purwus ir mießlą ißmeta.

21. *Diewo=nesibijantieji ne tur pakajaus, sako mano Diews.
* p. 48, 22.

58. Pérskyrimas.

Apie Pástnikawimą ir šwentôs Dienôs Pašwentinimą.

1. Szaukk drąsey, ne czēdik, pakélk sawo balsą kaip triūbą, ir pasakyk *mano žmonēms jû péržengimą, ir giminei Jokubo jû griekus!
* Mik. 3, 8.

2. Jie kas=dien manęs jēško, ir nor žinot mano kelius, kaip žmones, kurie teisybę jau butu darę, ir prową sawo Diewo ne butu prastoję. Jie manę wadina *į prową, ir nor su sawo Diewu bylinēti.
* P. 1, 18. 43, 26.

3. „Kam mes pástnikaujam, ir tu ant to ne žiuri? kam sawo kuną wárginam, ir tu to ne nori žinot?" Sztay, jús pástnikaudami darot sawo wálę, ir wisus sawo skolininkus spáudžat.

4. Sztay, jús pástnikaujat besibárdami ir susiwaididami, ir mušiat su kumšcža bediewiškay. Ne taip pástnikaukit, kaip dabar darot, kad garsas apie jus aukštybēj girdims yra!

5. Ar tai butu *pástnikawims man patinkąs, kad žmogus sawo kunui tą dieną pikto daro, arba sawo gálwą nuléidža kaip pluše, arba ant žáko ir pelenûse gul? ar tai norit pástniką wadint, ir dieną Ponui Diewui itinkanczę?
* Sak. 7, 5. 8, 19. Matt. 6, 16. f.

6. Ale tai yra pástnikawimas, kuriûm aš mēgstu: paleisk, kurius su neteisybe suriša, *palengwik, kurius apsunkini, paléisk, kurius spáudi, plēšk šalin wisą sunkybę!
* Ez. 18, 16.

7. *Láušk išálkusiamjam sawo dûną, ir bēdoj ēsanczûsius iwesk į namus! Jéy tu koki nûgą matai, tay aprēdyk jį, ir ne atsitráukk nû sawo kuno!
* Ez. 18, 7. Tob. 4, 7. Matt. 25, 35.

8. Tada *tawo šwiesa prabrēkš néy aušra, ir tawo pasigérinimas umay áugs, ir tawo teisybe eis pirm tawęs, ir Pono Diewo šlowe tawę priims prie sawęs.
* p. 10. Ps. 37, 6.

9. Tada taw prašant Ponas Diewas taw atsiliepe, taw be=šaukiant jis sakys: štay, cze esmi. Jey tu neywieno pas sawę ne apsunkisi, ney pirštais ne rodisi, ney pikto ne kalbēsi,

10. Ir išálkusiamjam dûsi rast tawo širdį, ir bēdnąję dušią pasótisi: tay *tawo šwiesybe tamsumoj užtekēs, ir tawo tamsa bus kaip pētus;
* Ps. 112, 4.

11. Ir Pons Diews tawę nepaliaudams wes, ir tawo dušią pasótis sausumoje, ir tawo káulus pastipris; ir busi kaip *daržas wandeniu pašlápintas, ir kaip šaltinis wandens niekados ne pristoksiąs.
* P. 51, 3. Jer. 31, 12.

12. Ir per tawę *bus budawota, kas ilgay pustà gulējo; ir gruntą dēsi į eiliû eiles išliekanti, ir wadinamas busi sprágas užtweriąsis ir kelius táisąsis czon gywéntinay.
* P. 61, 4.

13. Jey tu sawo koją nû *Sabbatôs nukreipsi ne darydams, kas taw patinka mano šwentoj dienoj, tai linksma Sabbata bus wadinama, Poną Diewą šwentint ir gárbint. Nēsa taipo tu jį gárbisi ne darydams sawo kelius, ney ne randant cze, kas taw itinka, arba ką tu kalbi.
* P. 56, 4.

14. Tada tu pasimēgsi Ponu Diewu, ir aš paáukštisiu tawę į žémês aukštybes, ir wálgidisiu tawę tēwiške tawo tēwo Jokubo; nēs *Pono Diewo burna tai sako.
* P. 1, 20.

59. Pérskyrimas.

Žydû Griekai sustaityti, ir Kristus pažadêtas.

1. Sztay, *Pono Diewo ranka ne pertrumpa, kad ne galētu gélbēt; ir jo ausis ne apkurto, kad ne išgirstu;
* P. 50, 2. 4 Moiž. 11, 23. Luk. 1, 37.

2. Bet jusû newiežlibumai atskiria jus bey jusû Diewą, ir jusû griekai *paslēpja wéidą nû jusû, kad ne išklausomi este.
* Pam. 1, 28. Mik. 3, 4.

3. Nēs *jusû rankos krauju išteptos, ir jusû pirštai newiežlibumu;

jusû lupos kalba melagißkay, jusû liezuwis neteisybę sumislij. * p. 1, 15.

4. Nier neywieno teisybę mokinanczo, arba wiernay súdijanczo. Kiekwiens niekingais daiktais nusítik, ir kożnas kalba niekam ne wertus dáiktus; jie * nepaláima yra nēßczi ir augina ápmaudą. * Job. 15, 35.

5. Jie péria Bazilisko kiaußius, ir áudża wor-tinklius. Jey kas jû kiaußiû walgo, tas tur mirti; bet jey jûs sumindżoji, tay angis ißßok.

6. Jû * wor-tinklei ne dér drabużiams, ir jû audimas ne dér użklodei; nēs jû darbai yra ápmauda, ir jû rankose yra prispaudimas per newálę. * Job. 8, 14.

7. Jû * kojos yra tékinos ant nelabumo, ir greitos nekalto kraujo pralieti; jû mislys yra ápmauda, jû kélias yra wiens pagadinims ir ißkada. * Rym. 3, 15.

8. Jie ne pażista pakajaus kélią, ir nier teisybês jû żingsniûse; jie yra pérkreipti sawo keliûse; kas ant jû wáikßczioj, tas niekaday ne tur pakájaus.

9. Todēl yra sudas toli nů musû, ir mes teisybês ne igáunam. Mes láukiam ßwiesybês, ir ßtay, aptémsta; (mes láukiam) spindulio, ir ßtay, tamsoj * be-waikßcziojam. * p. 9, 2.

10. * Mes czupinējam sēnas néy aklieji, ir krapinējam néy akiû ne turintieji. Mes użsigáunam widudienij kaip apytamsoj; mes esme tamsybēj kaip negywieji. * 5 Moiz. 28, 29.

11. Mes wisi murmim kaip méßkos, ir * uldůjam kaip karwélei; nēs mes láukiam sudo, tay jo nier; ißgánimo, ir jis toli nů musû. * Ez. 7, 16.

12. Nēs musû pérżengimû po tawo akiû yra perdaug, ir musû griekai atsako prieß mus. Nēs musû pérżengimai yr musip, ir mes jauczam sawo griekus,

13. Ką mes nusidedam ir * melůjam prieß Poną Diewą, ir ką atsikreipjam nů sawo Diewo, ir ką mes kalbam (Ritus) prispáust ir ne klausyt sudumodami ir ißmislidami neteisybe żodżius iß ßirdiês. * Ps. 55, 12.

14. Todēl ir sudo padarims atgalos atstojo, ir teisybe tolyn nużenge; nēs tiesa půlinēj ant ulyczôs, ir sudas ne gal pawáikßczot;

15. Jr tiesôs yra gloda, ir kas nů piktumo atsitráuk, tas kożno plēßims tur buti. Toktai máto Pons Diewas, ir jam ne itinka, kad prowôs nier.

16. Jr jis máto neywieno cze ne ēsant, ir dywijas, kad neywiens jûs ne użstoj. Todēl jis pats saw * gélbti sawo ranka, ir jo teisybe ji ißlaiko. * p. 63, 5.

17. Nēsa * jis teisybe apsirēdo kaip pancēriu, ir ßalmą ißganimo ant sawo galwôs użdeda; ir apsiwelk ant atkerßijimo, ir kerßtu apsirēdo kaip sermēga, * Ep. 6, 14. 17. 1 Tess. 5, 8.

18. Kaip sawo prießininkams atlygises, ir sawo neprieteliams didżu kerßtu użmokēses; ir mielay salomis nor mokēte użmokēt,

19. Kad Pono Diewo wardo butu prisibijota nů nusileidimo, ir jo ßlowês nů sáulês użtekējimo; kad jis ateis néy użlaikyta (kokia) upês srowe, kurę wējas Pono Diewo wáro.

20. Nēsa * tiems iß Zion ateis Jßgélbētojis, ir tiems, kurie prisiwercz nů griekû Jokubo, sako Ponas Diewas. * p. 1, 27. Rym. 11, 26.

21. Jr aß darau toki susiderējimą su jeis, sako Pons Diewas: mano dwáse pas tawę ēsantiji ir * mano żodżei, kurius aß i tawo burną idējau, nů tawo burnôs ne tur atstot, ney nů burnôs tawo waikû bey waikû-waikû, sako Ponas Diewas, iß ßio czēso iki ámżiû ámżiû. * p. 51, 16. Jer. 1, 9.

60. Pérskyrimas.

Krikßczoniû naujojo Testamento Surinkimas, Skarbai ir Lobis.

(Gromata Jßmint. Szwent.)

1. * Kélkis, praßwisk! nēsa tawo † ßwiesybe ateit, ir Pono Diewo ßlowe użteka ant tawęs. * p. 52, 1. † p. 9, 2.

2. Nēsa ßtay, * tamsybe apdengia żémę, ir neßwiesybe żmones. Ale

ant tawęs užteka Ponas Diewas, ir jo ßlowe pasirodo ant tawęs.
* 2 Moiž. 10, 23.

3. Jr pagonai wáikßczos tawo * ßwiesybėje, ir karálei skaistume, kursąi ant tawęs užteka. * Matt. 4, 16.

4. * Pakélk sawo akis, ir žiurėk aplinkuy! ßie wisi susirinkę ateina tawęspi. Tawo sunus iß tolo ateis, ir tawo dukters prie † ßaliês bus užaugintos. * p. 49, 18. † p. 66, 12.

5. Tada tu ißwysi sawo pasimegimą, ir didey pasidžaugsi, ir tawo ßirdis dywisis ir ißsiplátis, kad * daugybe pajuriose tawęspi prisiwers, ir pagonû pulkai tawęsp ateis. * Matt. 8, 11.

6. Nėsa werbliudû daugybe tawę apdengs, tekunai iß Midjan ir iß Epa. Jß * Sabôs jie wisi ateis; áukso bey kodylo atneß, ir Pono Diewo garbę apsakys.] * Matt. 2, 11.

7. Wisos kaimenes Kedarês tawęspi bus sugintos, ir áwinai Nėbajot taw ßlužis. Jie bus ant mano mielojo altoriaus apierawoti. Nėsa aß namus sawo ßlowês ißgrožisiu.

8. Kas tai per wieni, kurie lekia kaip dėbesys, ir kaip karwélei sawo lángump?

9. Salos manęs láukia, ir juriû akrutai iß senû dienû, kad tawo waikus iß tolo atgabéntu * su jû sidabru ir áuksu wardui Wießpaties tawo Diewo ir Szwentamjam Jzraėlije, kurs tawę ßlowingą padáre. * Ps. 45, 13.

10. Swetimi tawo múrus budawos, ir jû karálei taw ßlužis. Nės aß sawo * papykime tawę ißtikau, ir sawo malonėje susimilstu ant tawęs. * p. 54, 7. 8.

11. Jr tawo * wartai wisados bus atwiri, ney dieną ney nákti ne bus užrakinti, kad pagonû pulkai tawęspi butu atwesti, ir jû karálei artyn priwadžoti. * Apr. 21, 25.

12. Nės kurie pagonai arba karalystes taw ne norės ßlužit, tie turės prapult, ir pagonai ißpústiti but.

13. * Szlowe Libanono taw teks, églės, jowarai ir buksa-médžei podraugey, ißdabinti wietą mano ßwentinyczôs; nės aß wietą sawo kojû ßlowingą padarysiu. * p. 35, 2.

14. Taipjau ir tie pasiklónodami prie tawęs ateis, kurie tawę pamyne; ir wisi, kurie tawę papeike, taw prie kojû puls, ir wadis tawę miestą Pono Diewo, Zioną Szwentojo Jzraėlij.

15. Nės todėl, kad tu buwai prastota ir nekenczama, kur nieko ne ėjo, padarysiu aß tawę puikybe amžinay ir džaugsmu į eiliû eiles,

16. Kad tu pieno iß pagonû žisi, ir karaliû krutys tawę žindis; * kad tu ißtirtumbei, manę ėsanti Poną Diewą, tawo Jßganytoji, ir manę ėsanti macnyji (waikû) Jokubo, tawo Atpirktoji. * p. 49, 23.

17. Aß áuksą į wario wietą, ir sidábrą į geležiês wietą atgabęsiu, ir wariąį médžo wietą, ir géležį į akmeniû wietą; ir darysiu, kad tawo užweizdai * pakáju mokitu, ir tawo dußiôs-rupitojei teisybę apsakytu. * p. 52, 7.

18. Ne bus daugiaus girdėti prispaudimai tawo žémėj, ney ißkádos arba pagadinimo tawo rubéžiûse; bet tawo * múrai bus wadinti ißganimas, ir tawo wartai liaupse. * p. 23, 1.

19. * Sáule taw daugiaus ne ßwies dienoj, ney mėnesio skaistums taw ne žibės; bet Ponas Diewas bus taw amžina ßwiesybe, ir tawo Diewas bus tawo garbe. * Apr. 21, 23

20. Tawo sáule jau ne nusiélis daugiaus, neygi tawo mėnů ßwiesybę ne pames; nės Ponas Diewas taw bus amžina ßwiesybe, ir dienos tawo wargû pasibaigsis.

21. Jr tawo žmones bus wieni teisus ir žémę amžinay apturės, kaip kurie czėpas mano czėpijimo ir dárbas mano rankû yra ant ßlowês.

22. Jß mažiáusiojo bus túkstanczei, ir iß prasczáusiojo dide daugybe žmoniû. Aß, Pons Diews, tai tikru czėsu umay ißtaisysiu.

61. Pérskyrimas.

Kristaus pamokinanczojo Uredyste, ir krikßczonißkojo Surinkimo Džaugsmas.

1. Pono Diewo * Dwase yr ant manęs, todėl manę Pons

Diewo pamóstijo. Jis manę siunte bēdniemsiems (malonês zodi) apsakyti, sulauzitases ßirdis †palinksmit, pasakyt apkáltiemsiems ißwálnijimą, surißtiemsiems atrißimą,

* Luk. 4, 18. † Jes. 30, 26.

2. Pasakyt maloningą Pono Diewo mētą ir atkerßijimo dieną musû Diewo, palinksmint wisus smutnůsius,

* Matt. 5, 4.

3. Padaryt smutniemsiems *Zione, kad jiems ißsíredijims uz pélenus, ir linksmybês=aliejus uz smutką, ir grázus rubai uz smutną dwasę dûti butu; kad jie wądinami butu teisybês médzei, Pono Diewo † czēpai ant ßlowês.

* p. 51, 3. † p. 60, 21.

4. Jie senases pustynes budawos ir, kas senose gadynose buwo ißgaißinta, pakurs; jie ißpustitůsius miestus i eiliû eiles gulējusius atnaujis.

5. Swetimi stowēs jusû kaimenę beganydami, ir kitû zémjû zmones bus jusû laukininkai ir wyno darzininkai.

6. Ale jûs turit *kunigai Pono Diewo wadinti but, ir ßauks jus tarnais musû Diewo; ir wálgisit pagonû gerybę, ir jû ßlowe pasigirsit.

* p. 66, 21.

7. Uz jusû apjůką dwigubay ateis, ir uz gēdą jie tur *linksmi but ant sawo dirwû. Nēs jie dwieję tiek apturēs sawo zémēj, jie amziną dzaugsmą apturēs.

* p. 35, 10.

8. Nēs aß esmi Ponas Diewas, teisybę mylis, ir nekenczu plēßimo=apierû; ir padarysiu, kad jû dárbas butu tikray naudingas; ir *ámziną derējimą su jeis padarysiu.

* p. 54, 10. 55, 3.

9. Ir jû sēkla tur pazistama but tarp pagonû, ir jû waikû=waikai tarp swieto zmoniû; kad, kas jûs matys, jûs pazis, kad jie esą sēkla Pono Diewo pérzegnota.

10. Aß *dzaugiůs Ponu Diewu, ir mano dußia linksminas sawo Diewu; nēsa jis manę apwilko †rubais ißgánimo ir sermēga teisybês aprēde, kaip jauniki kunigißku aprēdimu, ir kaip marti sawo graikßtume puikawoja.

* Abak. 3, 18. † Sak. 3, 5.

11. Nēsa lyg kaip ůglis iß zémês áuga, ir sēkla darze ißdygsta, ßitaip teisybe ir *gyrius po akimis wisû pagonû pazels iß Wießpatiês Pono Diewo.

* Zep. 3, 20.

62. Pérskyrimas.

Szlowe krikßczonißkojo Surinkimo naujame Testamente.

1. Dēl Ziono aß ne tylēsiu, ir dēl Jeruzalês aß ne apsíistosiu, pakóley jôs teisybe ißeis kaip zibējims, ir jôs ißganims uzsídegs kaip zíburys;

2. Kad pagonai matytu tawo teisybę, ir wisi karálei tawo ßlowę; ir tu busi *nauju wardu wadinama, kuri Pono Diewo burna pramis.

* p. 65, 15. Apr. 2, 17.

3. Ir tu busi *grazus wainikas rankoj Pono Diewo, ir karálißka kepure rankoj tawo Diewo.

* Ißm. 5, 17.

4. Ne busi toliaus wadinama *apléistoji, ney tawo zéme pustyne, bet tu wardu busi: „aß je †pasigēriu,“ ir tawo zéme: „mielule.“ Nēs Ponas Diewas tawim pasigēre, ir tawo zéme tur mieluli.

* p. 60, 15. † Ps. 16, 3.

5. Nēsa kaip susíliubijęsis sawo mylimąję myl, ßitaip tawo waikai tawę mylēs; ir kaip jaunikis dzaugias iß marczôs, ßitaip tawo Diewas *tawim dzaugsis.

* Zep. 3, 17.

6. Ak Jeruzale, aß *sárgus pastatysiu ant tawo murû, kurie ne tur tylēt niekaday per wisą dieną ir per wisą nákti, ir kurie Pono Diewo turēs minēti, idant pas jus ne butu neyjokio tylējimo,

* p. 52, 8.

7. Ir jûs apie Ji ne tylētumbit, iki Jeruzale gatawa ir statyta butu *per garbę ant zémês.

* p. 61, 11.

8. Pons Diews pasibázijo per sawo dēßinę ir per ranką sawo maciês: aß tawo jawus ne dûsiu daugiaus walgit *tawo neprieteliams, ney tawo ßwieziąji wyną, kuriûm prisídirbai, ne dûsiu swetimiems gérti;

* p. 65, 21. 22. Wald. 6, 3.

9. Bet tie, kurie jûs suwalo, ir wálgis jû Poną Diewą pagárbindami; ir kurie ji suneßa, jo géro prybaznyczůse mano ßwentnyczôs.

10. Nueikit, nueikit pro wartus, pritaisykit żmonėms kélią, * ißklokit, ißklokit kélią, ißránkiokit ákmenis, pakélkit karun-żenkli ant swieto żmoniû! * P. 57, 14. Ps. 68, 5.

11. Sżtay, Ponas Diewas dûdas ißgirst iki swieto kraßtû. * Sakykit dukterei Zion: ßtay, tawo ißgánimas ateit; ßtay, jo † alga yra su jûm, ir jo atlyginimas po jo akiû yra! * Sak. 9, 9. † Jez. 40, 10. Apr. 22, 12.

12. Jie bus wadinti ßwentieji żmones, * ißgélbėtieji Pono Diewo; ir tawę ßauks miestu atlankytu ir ne pamestu miestu. * P. 35, 10.

63. Pérskyrimas.

Kristaus Kowa ir Pérgalėjimas; Szlowe Diewo ïdywnû Darbû.

1. Kas tai per wienas, kurs iß Edom ateit, su raudonokais rubais iß Bazra? taip ißrėdytas sawo rubais, ir atżengiąsis didėj sawo syloj? „Aß esmi, * teisybę mokinąsis ir didey mokąsis pagelbėt." * P. 45, 19.

2. Kodėlgi * tawo drabużis taip raudonoks, ir tawo rubas néy mindżojanczo wyn-spaustuwoj? * Apr. 19, 13.

3. „Aß wienas mindżoju spaustuwoj, ir neywienas swieto żmoniû nier su manim. Aß jûs mindżojau sawo papykime, ir sumindżojau sawo didime narse. Iß to jû pérgalėjimas ant mano rubû użteßkėjo, ir wisus sawo drabużius ißtepjau.

4. Nės aß użsiėmjau * atkerßijimo dieną; métas sawûsius ißwadût priėjo. * P. 13, 9. 34, 8. Jer. 51, 6.

5. Nės aß apsiżwalgiau, ir ne buwo neywieno pagélbėtojo; ir aß pérsigandau, ir neywienas manęs ne prilaike; bet mano petys turėjo manę pagélbėt, ir mano narsas manę prilaike.

6. Todėl aß swieto żmones * sumindżojau sawo papykime, ir apgirdżau jûs sawo didime narse, ir jû ißgalėjimą į żémę parstumjau." * Ps. 18, 39. Apr. 14, 20.

7. Aß Pono Diewo geradejystės minėsiu, ir Pono Diewo pagárbinimo wisûse dalykûse, kurius mums Pons Diews padáręs yra, ir didżosės gerybės ant namû Izrael, kurę jis jiems padaręs yr per sawo mielaßirdingystę ir didi susimilimą.

8. Nės jis tare: juk jie yra mano żmones, waikai tikray wierni. Todėl jis buwo jiems ißganytoju.

9. Kas jûs wárgino, tas ir ji wárgino, ir * angėls po jo akiû ėsąs pagélbėjo jiems. Jis ißgélbėjo jûs todėl, † kad jûs mylėjo ir jû czėdijo. Jis priėme jûs ir ** neßiojo jûs wisada iß senowės. * 2 Moiz. 32, 34. f. † Ep. 5, 25. ** Jez. 46, 4.

10. Ale jie * papykino ir iraudino Jo ßwentąję Dwásę, todėl jis jiems pastójo jû neprieteliu, ir kariáwo prieß jûs. * Ep. 4, 30.

11. Ir jis wėl atsimine pirmosės gadynės, Moizeßiaus, tarp jo żmoniû buwusiojo. Kamegi dabar tas jûs * iß juriû ißwedęsis podraugey su ganytojeis jo kaimenės? kame tas, kursai sawo ßwentąję Dwasę į jûs dáwe? * 2 Moiz. 14, 30.

12. Kursai Moizeßių prie deßinės (nutwėręs) wéde sawo ßlowinga ranka, kursai wándenis pérskyre jû pryßakije, kad saw amżiną paminklą pasidarytu?

13. Kursai jûs wéde per gilybę kaip żirgus púsczoj neslystanczus?

14. Kaip galwijus į lauką nueinanczus, kwapu Pono Diewo wáromus, ßitaipjau tu sawo żmones wedei, kad saw ßlowingą paminėjimą pasidarytumbei.

15. Taygi * dabar żiurėk iß dangaus, ir weizdėk żemyn iß sawo ßwentûjû ßlowingûjû namû! Kame dabar tawo kerßijimas, tawo macis? Tawo didysis ßirdingasis susimilimas apsikietina prieß manę. * 5 Moiz. 26, 15. f.

16. **Juk tu esi musû tėwas. Nės Abraomas apie mus ne żino, ir Izrael musû ne pażista. Ale tu, Pone Diewe, * esi musû tėws, ir musû ißgélbėtojis, iß senowės tai tawo wardas.** * 5 Moiz. 32, 6.

17. Kodėl tu dûdi, Pone Diewe, mus klajot nû tawo keliû, ir musû ßirdi użsikietint, kad tawęs nesibijomes? Atgryßk dėl sawo tarnû, dėl giminiû saw ißrinktûjû!

18. Jie tawo ßwentůsius žmones kone wisus pergal, tawo prießininkai *suminđzoja tawo ßwentybę.
* Ps. 79, 1.

19. Mes esme lygey kaip pirma, taw ant musů ne karaliáujant, ir kaip mes tawo wardu ne buwom wadinami.

64. Pérskyrimas.

Malda dėl Ißgélbėjimo.

1. Ak kad tu dangų sudraskytumbei ir nueitumbei žemyn, kad kalnai ties tawim sutirptu,

2. Kaip kárßtas wandů iß didês ugniês wérda per wirßų, kad tawo wardas pažįstams butu tarp tawo neprieteliů, ir pagonai prieß tawę drebēti turētu

3. Per dywus, tawęs dáromůsius, kuriů nesítikima, kaip tu nužengei žemyn, ir kalnai po tawo akiů sutirpo!

4. Kaipgi *nů swieto pradžôs ne girdēta, ney ausímis girdēta, neygi neywiena akis ne regējo, be tawęs, Diewe, kas tiems nusídůst, kurie tawęs láukia.
* 1 Kor. 2, 9.

5. Tu sutikai linksmůsius bey teisybę ißpildanczůsius ir ant tawo keliů tawęs ménanczůsius. Sztay, tu tiesa supykai, mums susigrießijant ir tame ilgay pasíliekant; ale taczau mums buwo pagélbēta.

6. Ale dabar mes wisi *kaip neczystieji esme, ir wisa musů teisybe yra néy † ißteptas drabužis. Mes wisi pawytom kaip lápai, ir musů griekai mus nuneßa kaip wējas.
* Job. 14, 4. Ez. 36, 17. † Jud. p. 23.

7. Neywiens ne ßaukia tawo wardo, arba *kélias tawęs užlaikyti. Nēs tu sawo wéidą † paslepi nů musů, ir mus musů griekůse užtrokßdini.
* Ps. 106, 23. Ez. 13, 5. † Jez. 54, 8.

8. Ale dabar, Pone Diewe, tu esi *musů tēwas; mes † esme můlis, tu musů půdžus, ir mes wisi esme tawo ranků dárbas.
* Mal. 2, 10. † Xym. 9, 20. 21.

9. Pone Diewe, ne pykk taip labay, ir *ne minēk amžinay grieko! Ben weizdēk ant to, kad mes wisi tawo žmones esme!
* Ps. 25, 7. Ps. 79, 8.

10. *Miestai tawo ßwentnyczôs pustyne pastojo, Zion pustyne pastojo, Jeruzale gul ißpůstita.
* Ps. 74, 7. Ps. 79, 1.

11. *Namai musů ßwentybês ir ßlowês, kuriůse tawę musů tēwai gárbino, ugnimi yra sudēgiti; ir wislab, ką grażiů daiktů turējom, sudarkyta.
* 2 Kar. 25, 9.

12. Pone Diewe, *argi ne pasigailēsi musů tokioj (bėdoj ßsanczů), ir † tylēsi, ir mus taip didey wárgisi?
* 4 Moiz. 17, 13. † Jez. 65, 6.

65. Pérskyrimas.

Žydů Patremimas; Pagonů Pawadinimas.

1. Aß *jēßkoms esmi tů, kurie manęs ne klausinējo; aß atrandams esmi tů, kurie manęs ne jēßkojo; ir pagonams, kurie mano wardo ne ßauke, aß sakau: † ßtay esmi, ßtay esmi!
* P. 55, 5. Xym. 10, 20. † Jez. 58, 9.

2. Nēs aß *sawo rankas ißtiesiu per czēlą dieną žmoniump nepaklusniump, kurie † sawo dumas séka keliu ne geru,
* Pam. 1, 24. † Jer. 3, 17.

3. Žmones, kurie manę įpykin, wisados yra po mano akiů, apierawoj daržůse ir rukina ant plytů;

4. Gywéna tarp kapiniů ir laikos důbēse, ēda *kiaulēną ir nekenczamus walgius tur sawo půdůse;
* P. 66, 17.

5. Ir sako: „pasílikk namēj ir ne lytēk manę, nēs aß turiu tawę ßwentinti.“ Tokie tur dumais pastot mano kerßte, ugnim per wisą dieną déganczę.

6. Sztay, po mano akiů yra paraßyta: *aß ne tylēsiu, bet užmokēsiu, beje, aß jiems į jů anti užmokēsiu,
* P. 61, 6. 12.

7. Abejus ir jů nusížengimus ir jů tēwů nusížengimus podraugey, sako Ponas Diewas, kurie ant kalnů rukino, ir manę ant kalnéliů darke; aß jiems *priseikēsiu jů pirmůsius dárbus į jů anti.
* Luk. 6, 38.

8. Taip sako Pons Diews: lyg kaip ßwiežią wyną wyn-kekēj ran-

dant sáko: „ne pagadik tai, nės *žegnone widuj yra;“ žitaip až dėl sawo tarnû tai darysiu, † kad ne wislab pagadisiu.
* Joel 2, 14. † Jez. 6, 13.

9. Bet iž Jokubo dûsiu sėklôs užáugt, ir iž Judo, kursai manąji kálną apturėtu; nės mano ižrinktieji tur ji apturėti, ir mano tarnai tur tenay gywént.

10. Ir Saron bus namai kaimenei, ir *dauba Akor bus prydarže galwijižka mano žmonėms manę jėžkantiems.
* Jôz. 7, 26.

11. Ale jûs, kurie Poną Diewą praštójat, ir mano žwentojo kálno užmiržtat, ir stalą Gadui itaisot, ir pilnay pripilat gėrimo-apierą *Meniui! —
* Jer. 7, 18.

12. Geray, až jus priskaitysiu kárdui, kad jûs wisi pasilenkt turėsit papjowimui, todėl, ką * až žaukiau, ir jûs man ne atsiliepėt, ką až kalbėjau, ir jûs ne klausėt; bet dárėt, kas man ne patiko, ir apsiėmet saw, kas man ne miela buwo.
* Xym. 10, 21.

13. Dėl to taip sako Wiežpats Ponas Diewas: žtay, mano tarnai *walgis, ale jûs alksit; žtay, mano tarnai gérs, ale jûs trokžit; žtay, mano tarnai linksmi bus, ale jûs ižgėditi busit;
* P. 55, 1. Ps. 22, 27. Matt. 5, 6.

14. Sztay, mano tarnai iž linksmôs žirdiês žukaus, ale jûs iž žirdiês-skaudėjimo rėksit, ir dejûdami kauksit,

15. Ir sawo wardą paliksit mano ižrinktiemsiems pasibažijimui; ir Wiežpats Ponas Diewas tawę nužawis, ir sawo tarnus *kitu wardu pramis,
* P. 62, 2.

16. Kad, kurs pérsižegnosis ant žémês, tas tikru Diewu pérsižegnos; ir kas prisėks ant žémês, tas *per tikraji Diewą prisėks; nės pirmôsês tužbôs yra užmiržta, ir nû mano akiû jos yra paslėptos.
* Jer. 4, 2. 12, 16.

17. Nės žtay, až *naują dangų ir naują žémę sutwérsiu, kad pirmûjû ne bus daugiaus minėta, neygi žirdij atsimis;
* P. 66, 22. 2 Petr. 3, 13. Apr. 21, 1.

18. Bet jie *amžinay džaugsis ir linksmi bus iž to, ką až sutweriu. Nės žtay, až Jeruzalę sutwérsiu pasilinksminimui ir jôs žmones džiaugsmui.
* P. 35, 10.

19. Ir až linksmisiûs dėl Jeruzalės, ir džaugsiûs sawo žmonėmis; ir ne bus joje daugiaus girdėts balsas werksmo, ney balsas raudojimo.

20. Ne bus tenay daugiaus kudikiû, ik sawo dienû ne patenkanczû, arba senûjû, sawo métû ne ižpildanczûjû; bet waikáiczei žimto métû numirs, ir griekininkai žimto métû bus prakéikti.

21. Jie butus pakurę gywęs jûse; jie *wyn-kalnius apsodis, ir jû waisiû walgis.
* P. 62, 8.

22. Jie *ne budawos, ką kiti apgywęs, ir ne sodis, ką kitsai walgis. Nės dienos mano žmoniû bus kaip †dienos kokio médžo, ir jû rankû darbas pasęs prie mano ižrinktûjû.
* 5 Moiz. 28, 30. † Ps. 1, 3.

23. Jie ne dirbs *noprosnay, ir ne gimdys neczėsu; nės jie yra sėkla péržegnotûjû Pono Diewo, ir jû waikai su jeis.
* P. 61, 8.

24. Ir nusidûs, jiems dar ne *žaukiant až atsiliepsiu, jiems dar be-kalbant až ižgirsiu.
* P. 30, 19.

25. *Wilks bey erytis ganysis podraugey, liûts žiaudû ės kaip jáutis, ir žaltys žémę wálgis. Jie ne ižkadis ney ižpûstis ant mano žwentojo kálno, sáko Ponas Diewas.
* P. 11, 6—9.

66. Pérskyrimas.

Praplatinimas tikrôsês Diewo-Szlužbôs.

1. Taip sako Pons Diews: *dangus mano krėslas, ir žéme mano pakojis; kokieji tie namai, kurius man norit budawot? arba kuri yra ta †wieta, kur až laikytis turėczau?
* 1 Kar. 8, 27. 2 Nus. 5, 18. Matt. 5, 34. 35. Darb. 7, 49. 17, 24. † Ps. 132, 14.

2. Mano ranka wislab padáre, kas czonay yr, sako Pons Diews. Ale až *wéiždmi ant bėdnojo ir dwasę suláužitą turinczojo ir mano žodžo †prisibijanczojo.
* Ps. 34, 19. Ps. 51, 19. † Ps. 119, 161.

3. Nės kas jauti pamužia, yr lygus wyrą užmužianczam. Kas áwi apierawoj, yr lygus žuniui sprándą nu ráukianczam. Kas walg-apierą

atneßa, yr lygus kiaulês=kraują apierawojanczam. Kas kodylo mėna, yr lygus neteiſybę pagirianczam. Toktai jie wėlija ſawo keliůſe, ir jů dußia paſimėgſta jů bjaurybėmis.

4. Todėl ir aß ſaw ißrinkſiu, ką jie apjůkia; ir ko jie baidos, aß ant jů uzeidiſiu; todėl, kad * man ßaukiant niekſ ne atſiliepe, man kalbant jie ne klauſe, ir dáre, kas man ne patiko, ir ſaw wėlijo, kas man ne miela buwo.
* P. 65, 12. Pam. 1, 24.

5. Girdėkit Pono Diewo zodį, jůs, kurie bijotes jo zodzo: juſů brolei, kurie jus nekencza ir * jus atſkiria dėl mano wardo ſakydami: „parodikit, kaip ßlowingas eſąs Ponas Diewas, te paſirodo jis jums ant dzaugſmo!" ßitie tur ißgėditi but.
* Luk. 6, 22.

6. Nės girdėtas bus maißto balſas mieſte, balſas nů baznyczôs, balſas Pono Diewo, ſawo nepriėteliams uzmokanczojo.

7. Ji gimdo ſkaudėjimams ję ne ſugawus; ji augina waikėlį, ant gimdimo dar ne ſtowint.

8. Kas tai ků=czės girdėjo? kas tai ků=czės regėjo? Begu gal, pirm ne kaip zėme ſopėjimą tur, pulkas zmonių podraugey uzgimt? Jr juk taczau Zion ſawo waikus be ſkaudėjimů gimde.

9. Argi aß kitiems důczau pagimdyti, ir aß pats ne gimdyczau? ſako Pons Diews. Ar kitus důczau gimdyt, ir patſai buczau uzrakintas? ſako tawo Diewas.

10. Dzaugkitės ſu Jeruzale, ir linkſmikitės ſu je, wiſi ję mylintieji! Dzaugkitės ſu je wiſi, * kurie dėl jôs ſmutni buwot!
* Tob. 13, 18.

11. Nės uz tai zíſit ir prizíſit iß kruczů jôs palinkſminojimo; uz tai jůs zíſit ir paſidzaugſit jôs ßlowês apſtumu.

12. Nėſa ßitaip ſako Ponas Diewas: ßtay, aß pakáją prie jôs ißplátinu kaip upę, ir pagonů ßlowę kaip patwinuſi upėlį; tay zíſit. Jůs prie pazaſtiês buſit neßiojami, ir ant kielių meiley jus laikys.

13. * Aß jus palinkſminoſiu, kaip kurį jo motina palinkſminoja; ir mielay, jůs Jeruzalês linkſmay paſigerėſit.
* P. 40, 11.

14. Jůs tai matyſit, ir juſů * ßirdis dzaugſis, ir juſů káulai zaliůs kaip zole. Tay bus pazinta Pono Diewo ranka prie jo tarnů, ir jo pykimas ant jo nepriėtelių.
* P. 35, 10. 51, 11.

15. Nės ßtay, Ponas Diewas ateis ſu ugnimi, ir jo wezimai néy wėtra, kad * uzmokėtu didime papykij ſawo kerßto, ir jo barims † ugniês liepſnoſe.
* 2 Teſſ. 1, 8. 2 Petr. 3, 7. † Pſ. 29, 7.

16. Nėſa Ponas Diewas ſu ugnimi ſúdis, ir * ſawo kárdu wiſą kúną; ir Pono Diewo nuzudytůjů daugumas bus.
* Apr. 19, 21.

17. Kurie ßwentinas ir czyſtijas darzůſe, wiens czonay, kits tenay, ir * wálgo kiaulėną, bjaurybes ir peles, tur pagrėbti but podraugey, ſako Ponas Diewas.
* P. 65, 4. 5.

18. Nės aß atêjęs ſurinkſiu jů dárbus ir miſlis drauge ſu wiſais pagónais ir liezuwjeis, kad jie atêję * regėtu mano ßlowę.
* Jon. 17, 24.

19. Jr aß zénklą į jů tarpą důſiu, ir kelis ißgélbėtůjů ſiuſiu pas pagonus pajurioſe, į Pul bey į Lud, pas ſtrėlczus, į Tubal ir į Jawan, ir toli į ſalas, kur nieko apie manę ne girdėta, ir kurie mano ßlowês ne regėję; ir mano ßlowę tarp pagónů apſakys.

20. Jr wiſus juſů brolius iß wiſů pagonů ßén atwes Ponui Diewui ant walg=apierôs, ant arklių ir ant wezimů, ant neßamů kráſių, ant áſil=arklių ir ant zowadninkų, į Jeruzalę pas mano ßwentąjį kálną, ſako Ponas Diewas, lyg kaip waikai Jzrael walg=apierą į czyſtą ryką atneßa į Pono Diewo namus.

21. Jr iß tů aß imſiu * kunigus ir Lewitus, ſako Ponas Diewas.
* P. 61, 6. 1 Petr. 2, 5.

22. Nės lyg kaip * naujaſis dangus ir naujoji zéme, kurių=du aß padarau, po mano akių ſtow, ſako Ponas Diewas, ßitaip tur ir juſů waikai bey wardas ſtowėt.
* P. 65, 17. f.

23. Jr kožnas kuns mėnesi i mėnesi ir Sabbatą i Sabbatą ateis *melstis po mano akiû, sako Pons Diewas. * Apr. 15, 4.
24. Jr jie išeis ir matys lawonus žmoniû prieš manę nusidėjusiûjû; nėsa *jû kirmėle ne mirs, ir jû ugnis ne užgés, ir jie bus †bjaurybe wisiems žmonėms.
* Judit 16, 21. Mark. 9, 44. † Dan. 12, 2.

Gálas Prárako Jezaioßiaus.

Prárakas Jeremijoßius.

1. Pérskyrimas.

Jeremijoßius pawadintas, Išpustijimą Miesto Jeruzalės apsakyti.

1. Szitie yra nusidawimai Jeremijoßiaus, Jlkijo sunaus, iš klebonû Anatote žémėje Benjamin,
2. Kuriam Pono Diewo žodis tikos czėse *Josijo, Amono sunaus, Judawôs karáliaus, tryliktame mete jo karalystês, * 2 Kar. 21, 24.
3. Jr paskuy czėse Judawôs karáliaus, *Jojakymo, Josijo sunaus, ik pasibaigiant wienioliktamjam métui Zėdekijo, sunaus Josijo, Judawôs karáliaus, iki kalėjimo Jeruzalês penktame mėnesije.
* 2 Kar. 23, 34.
4. Jr Pono Diewo žodis man tikos ir táre:
5. Aš tawę *pažinau, pirm ne kaip aš tawę mótinôs žywate sutaisiau; ir išskyriau tawę, pirm ne kaip motina tawę pagimde; ir idėjau tawę i prárakus tarp žmoniû.
* Jez. 45, 4. 5. P. 49, 1. 5.
6. Bet aš tariau: ak Wiešpatie Pone Diewe, *aš ne tinku tawo žodi sakyt; nėsa perjáuns esmi.
* 2 Moiz. 3, 11.
7. Ale Pons Diews tare man: ne sakyk: „aš perjauns;" bet tu turi eit, kur aš tawę siunczu, ir *apsakyt, ką aš taw liepju.
* Ez. 3, 17.
8. Tu nesibijokis jû! nės aš esmi pas tawę, ir išgélbėsiu tawę, sako Ponas Diewas.
9. Jr Pons Diews sawo ranką ištiesęs pakrutino mano burną, ir tare man: štay, *aš sawo žodžus demi i tawo burną.
* P. 5, 14. Išm. 10, 21.
10. Sztay, aš tawę šen=dien iš šiôs dienôs statau ant žmoniû pulkû ir karalysczû, *kad tu išráutumbei, suláužitumbei, išpústitumbei ir sugadintumbei, ir budawotumbei bey sodintumbei. * P. 18, 7. s.
11. Jr Diewo žodis man tikos ir tare: Jeremijoßiau, *ką tu regi? Aš tariau: aš regiu †pasibudinanczę lážda. * Amos 8, 2.
† Ebr.: migdalo šáką ankšti išsprogstanczę.
12. Jr Ponas Diewas tare man: tu tikray matei; nės aš budrus busiu ant sawo žodžo, kad tą (ankšti) darycžau.
13. Jr Diewo žodis antru kartu man tikos ir tare: ką tu matai? Aš tariau: matau karštay wérdanti púdą iš šiaurês=linkay.
14. Jr Ponas Diewas tare man: *iš šiáurês=linkay bėda rasis ant wisû toj žémėj gywénanczû.
* P. 4, 6.
15. Nės štay, aš wadisiu wisus kunigaikšczus per karalystes iš šiáurês=linkay, sáko Ponas Diewas, kad jie atėję sawo krėslus pastatytu ties wartais Jeruzalês ir aplink múrus bey ties wisais miestais Judawôs.
16. Jr aš dûsiu (teisybês) sudą ant jû užeit dėl wisôs jû piktenybês, kad jie manę prastoja, ir rúkin kitiems diewams, ir meldžasi sawo rankû darbû.
17. Taygi *apjûsk sawo strėnas, ir pasikėlęs jiems apsakyk wislab, ką aš taw liepju; nesibijokis jû, kaip kad aš tawę išgandisęs!
* Luk. 12, 35. 1 Petr. 1, 13.
18. Nės *aš tawę šen=dien padarysiu driutu miestu, geležiniu stulpu ir wariniu muru per wisą žémę, prieš Judawôs karaliûs, prieš jôs kunigaikšczus, prieš jû klebonus, prieš žmones žémėje,
* P. 6, 27. 15, 20. Ez. 3, 8. 9.

19. Kad, norint jie ir kariáutu prieß tawę, taczaus tawę ne turētu pérgalēt; nēs *aß esmi pas tawę, sako Ponas Diewas, kad tawę ißgélbēczau. * p. 15, 20. Jez. 41, 10.

2. Pérskyrimas.

Diewo Geradejystēs. Żydû Griekai ir Nedekingystē

1. Ir Pono Diewo żodis man tikos ir tare:

2. Eik ir sakyk mano żodi wisiems be-girdint Jeruzalēj tarydams: taip sako Ponas Diewas: aß atsimenu, kaip tu meilinga jauna mergáite ir miela marti buwai, kaip tu manę sekei púsczoje, żémēje, kur nieko ne sējama;

3. Kaip Jzraēl Pono Diewo (ißrinktieji) żmones buwo ir jo pirmasis waisius. Kas jûs suēsti norējo, tas turējo kaltas buti, ir nepaláima ant jo użeiti, sako Ponas Diewas.

4. Klausykite Pono Diewo żodżo, jûs iß namû Jokubo ir wisos giminés iß namû Jzraēl!

5. Taip sako Ponas Diewas: kokiôsgi kaltybês jusû tēwai ant manęs rádo, kad jie nů manęs kreipēsi r kabinos prie niekam ne wertû balwonû, iß kuriû jie nieko (pagalbôs) ne gáudawo?

6. Jr niekados ney wieną kartą ne dumojo: kame yr Ponas Diewas, *kurs mus ißwede iß Egypto-żémês, ir wadżojo mus púsczoje, żémēj negywénamoj ir ne keliáujamoj, żémēj ißdżúwusioj ir tamsioj, żémēj, kur nieks ne keliáudawo ir neywiens żmogus ne gywéndawo? * 2 Moiz. 12, 33. 51. p. 20, 2.

7. Jr aß nugabenau jus i gérą żémę, kad wálgitumbit jôs waisiû ir gerybjû. Jr jûs i tą iêję subjaurinot mano żémę, ir padáret man iß mano tēwißkês bjaurybę.

8. Klebonai ne dumojo: „kame Ponas Diewas?“ ir ißmokitieji *ne atbojo manęs, ir ganytojei żmones ßalin wéde nů manęs, ir prárakai prarakáwo apie Baal ir kabinos prie niekam ne wertû balwonû. * p. 3, 20.

9. Aß wis turiu su jumis ir su jusû waikû-waikais bártis, sako Pons Diews.

10. Nueikite i salas Kittim ir matykit, ir siųskit i Kedar ir tikray dabokit bey matykit, bau taipo tenay dároma,

11. Bau pagonai sawo diewus pérmaino, *kurie taczau diewais niera! Jr mano żmones taczaus pérmaine sawo ßlowę dēl nenaudingo balwono. * p. 5, 7. 5 Moiz. 32, 21.

12. Juk ir dangus galētu to stebētis, nusigąst ir labay drebēti, sako Ponas Diewas.

13. Nēs mano żmones dwigubay susigrießij: manę, *gywąję wersmę jie prastoja, ir kasa saw ßen ir ten ißkáltus ßulinius, kiaurus ir wandens ne důdanczus. * p. 17, 13.

14. Argi Jzraēl tarnas arba *werginis yra, kad jis koźnam plēßimui tur buti? * 3 Moiz. 25, 39. 42. 55.

15. Nēs liútai ant jo baubj ir rēkia, ir ißpústij jo żémę, ir sudégin jo miestus, kad nieks tůse ne gywéna.

16. Priegtam tie iß Nop bey iß Takpanes taw gálwą sumußia.

17. *Toktai tu saw pats darai, kad Wießpati sawo Diewą prastoji, kiek kart jis tawę nor tikru keliu westi. * Jez. 42, 24. Oz. 13, 9.

18. Ką gélbti taw, kad tu i Egyptą nusitráuki ir nori wandens Sijor gérti? Jr ką gélbti taw, kad tu i Assyriją nusitráuki ir nori wandens Prat gérti?

19. Tawo *piktenybe kalta, kad taipo plákams, ir tawo nepaklusnums, kad taipo korawojams esi. Taipo tu turi †suprast ir ißtirt, kokią túżbą ir ßirdiês bēdą tai důda, Wießpati sawo Diewą prastot ir jo ne bijotis, sako Wießpats Ponas Diewas Zebaot. * p. 4, 18. Tob. 3, 4. † 4 Moiz. 14, 34. 2 Nuſ. 12, 6. 8.

20. Nēs tu wisadôs sawo jungą suláużei ir sawo wirwes sutráukei ir sakei: „aß ne noriu taipo padůtas buti;“ bet *ant wisû aukßtû kaukarû ir po wisais żaliůjanczeis medżeis tu sekiojei kekßystę. * p. 3, 6. Jez. 57, 5. Ez. 6, 13.

21. Bet aß buwau tawę *įſodinęs per ſaldų wyn=medį iß tikray gerôs ſêklôs. Kaipogi taczau tu man pa=wirtai į kartų laukinį wyn=medį?
* Mark. 12, 1. ſ.

22. Jr *norint tu ir ßarmu nuſi=prauſtumbei, ir imtumbei tam daug muilo, tay taczaus tawo piktenybė jů daugiaus mátoma po mano akiů, ſako Wießpats Ponas Diewas.
* Job. 9, 30.

23. Kaipogi tu dar dryſti ſakyti: „aß ne eſmi neczyſtas, aß ne ſe=kioju Baalim?“ Weizdēk, kaip tu tai darai dauboj, ir apmiſlik, kaip tu tai eſi ißtaiſęs!

24. Tu *aplink beginēji, kaip werbliude, kad ſekiodinas, ir kaip žwēris púſczoje be=daro, kad iß didzo gaßlumo lakioj ir begineja, kad niekas ne gal ſtabdyt. Kas to nor žinoti, ne priwálo toli bēgt; ßwentoj dienoj tai pilnay gali matyt.
* P. 5, 7. 8.

25. Meldžu, ſtowēk ir ne bēgk, kad patrokßtumbei! Ale tu ſakai: „aß to ne apſiimu, aß ſu ſweti=mais turiu kekßáut ir jiems paſkuy bēgt.“

26. Kaip wagis gēdoje prapůl, kad jį nutwer, taipo Jzraēlio namai prapuls gēdoje draug ſu ſawo ka=ráleis, kunigaikßczeis, klebonais ir prárakais,

27. Kurie médžui ſako: „tu eſi mano tēwas;“ ir ákmeniui: „tu manę pagimdei.“ Nēs jie man nu=garą prikreip, o ne wéidą. Ale kad bēda randaſi, tay jie ſako: „kélkis ir gélbēk mus!“

28. Ale *kame tada yra tawo die=wai, kurius ſaw paſidarei? Sakyk jiems, kad kéltus! matyſim, ar jie tawę galēs gélbēt tawo bēdoje. Nēs †kiek tu mieſtů, tiek ir diewů turi, Judawa.
* Wald. 10, 14. † Jer. 11, 13.

29. Ką jûs dar norit teiſintis prieß manę? Jûs *wiſi nů manęs atpů=lēt, ſako Ponas Diewas.
* Pſ. 53, 4.

30. Jßkada tikt, mußus juſů wai=kus; jie taczau *ne priim pamoki=nimą. Nēs juſů kárdas juk praryja juſů prárakus kaip dráſkąſis liútas.
* Pſ. 36, 4.

31. Tu nelaboji weiſle, dabokis ant Pono Diewo žodžo! Argi aß Jzraēliui eſmi puſcza, arba puſta žéme? Kodēlgi ſako mano žmones: „mes eſme ponai, ir ne priwálom paſkuy tawę bēgt?“

32. Juk merga ne pamirßt ſawo ißgražinimo, ney marti ſawo raiß=czo; ale *mano žmones užmirßt manęs amžinay.
* P. 18, 14.

33. Ką tu daug *dabini ſawo (nelábą) paſielgimą, kad aß taw ma=lonus buczau? Taip beſißwaiſty=dama tu jů daugiaus wis piktenybę darai.
* 2 Kar. 17, 9.

34. Jr be to kraujas pawargelių ir nekaltůjů dußių pas tawę ran=damas wiſůſe kampůſe, ir niera paſlēptas, bet atwiray tůſe kampůſe.

35. Taczaus tu ſakai: „aß eſmi nekaltas; jis te nugręž ſawo narſą nů manęs!“ Sztay, *aß ſu tawim noriu prowawoti, kad tu ſakai: „aß ne ſuſigrießijau.“
* Jez. 43, 26.

36. Kaipgi tu taip rods ßalin kreipjieſi, ir půlinēji wéik ßen wéik ten! Ale tu dēl Egypto gēdą gáuſi, kaip tu dēl Aſſyrijonů gēdą gawai.

37. Nēs tu ir iß czę turi ßalin tráuktis, ir ſawo rankas wirßuj galwôs ſuplót; nēs Ponas Diewas tawo nuſitikējimą nieku wers, ir prie jů nieko géro taw ne ſekſis.

3. Pérſkyrimas.

Graudénimas Diewop werſtis; Pažadējimas Diewo Malonēs.

1. Jr ſako: kad kokſai *wyrs at=ſiſkirdin nů ſawo paczôs, ir ji ßalin tráukias nů jo, ir kitą wyrą im, argi jiſai ir priwálo ję wēl priimt? Ar ne taipo, kad žéme iß to ſubjaurinta butu? Jr tu ſu daug kekßininkais kekßawai; ale taczaus †gryßk wēl pas manę, ſako Ponas Diewas.
* 5 Moiz. 24, 4. † Sak. 1, 3.

2. Pakélk ſawo akis į aukßtybes ir žiurēk, kaip tu wiſur kekßáuji; ant *wiežkelių tu ſēdi ir láuki jů, kaip Arabijons púſczoje, ir ſubjau=rini tą žémę ſu ſawo kekßáwimu ir piktenybe.
* 1 Moiz. 38, 14.

3. Todēl ir ankſtybaſis lytus tur užtrukt, ir neyjoks wielybas lytus

ne uzeit. Tu turi kékßês káktą, tu ne nori daugiaus gėdėtis;

4. Ir taczaus dar ßauki manęſp: „*mielaſis tėwe, tu wade mano jaunyſtês, * Oz. 8, 2.

5. Argi tu amzinay nori pykti ir ne atſiléiſt nů ſawo didzojo kerßto?“ Sztay, tu (Izraël) mokini ir darai, kas pikta, ir ne důdi ſaw drauſti.

6. Ir Ponas Diewas tare man czėſe karáliaus Joſijo: bau tu ir regėjei, ką Izraël, ana atpůline, dáre? Ji nuêjo *ant wiſů aukßtů kalnů ir po wiſais zaliůjanczeis médzeis, ir kekßáwo czonay.
* P. 2, 20. 2 Kar. 16, 4. Jez. 57, 5.

7. Ir aß tariau, jei tai wiſlab padárius: priſiwerſkis manęſpi! Ale ji ne priſiwerte. Ir norint jôs ſeſů, Judawa, ana uzſikietinuſioji, máte,

8. Kaip aß *atpůluſiôſês Izrael wenczawonês-pérzengimą korawojau, ję praſtojau ir jei atſiſkyrimo-grómatą dawjau, tay taczaus jôs ſeſů, uzſikietinuſioji Judawa, neſibijos, bet nuêjuſi taipjau kekßáuja.
* 2 Kar. 17, 18. 19.

9. Ir iß garſo jôs kekßáwimo zéme yra apbjaurinta, nės ji wenczawonę pérzeng ſu akmenimis ir ſu médzeis.

10. Ir prie to wiſo uzſikietinuſioji Judawa, jôs ſeſů, ne priſiwercz manęſpi iß wiſôs ßirdiês, bet klaſtůja taipo, ſako Ponas Diewas.

11. Ir Ponas Diewas tare man: atpůluſioji Izrael dar gera yra prieß uzſikietinuſęję Judawą.

12. Nuêjes ſakyk mano zodi į ßiaurę-linkay taipo: *ſugryßk, tu atpůluſioji Izrael, ſako Pons Diews! tay aß ſawo wéidą prieß jus ne ſtatyſiu; nės aß eſmi †mielaßirdingas, ſako Pons Diews, ir ne noriu amzinay kerßit.
* Jez. 31, 6. 2 Nuſ. 30, 9. † Pſ. 103, 8. 9.

13. Ale ißpazink ſawo nuſidėjimą, kad tu prieß Wießpati ſawo Diewą ſuſigrießijei, ir ßén ir ten *beginėjei pas ſwetimus diewus po wiſais zaliůjanczeis médzeis, ir ne klauſėt mano balſui, ſáko Pons Diews.
* Jez. 57, 6.

14. *Priſiwerſkit, jûs manę praſtojantieji waikai, ſako Ponas Diewas; nės aß jus ſaw weſtinay ſuliubiſiu ir jus parweſiu, kad juſů wiens wiſą mieſtą ir dwejėts wiſą zémę gáus, ir nugabeſiu jus į Zion.
* P. 18, 11.

15. Ir důſu jums ganytojus pagal ſawo ßirdi, kurie jus ganys ſu pamókſlu ir ſu ißmincze.

16. Ir nuſidůs, kad jûs buſit áugę, ir juſů daug bus paſtoję toj zémėje, tay tů-czės, ſako Pons Diews, ne bus daugiaus ſakoma apie derėjimo-ſkrynę Pono Diewo, ney tôs daugiaus ne bus minėta, ney apie tą kalbėta, ney ji lankyta, ney czonay daugiaus apierawota;

17. Bet tů-czės Jeruzale *bus wadinama Pono Diewo garbês-ſoſtas; ir ſuſirinks tenjau wiſi pagónai dėl wardo Pono Diewo Jeruzalėj; ir ne elgſis daugiaus †pagal miſlis nelabôs ſawo ßirdiês.
* Jez. 2, 2. ſ. † Jez. 65, 2. Jer. 7, 24.

18. Tů-czės gimine Juda eis pas giminę Izrael; ir podraug ateis iß ßiaurês-linkay į tą zémę, kurę aß juſů tėwams dawjau į tėwißkês-dáli.

19. Ir aß taw pazadu, kad aß taw noriu taip daug waiků důt, ir tą mieląję zémę, aną grazęję tėwißkês-dali, butent waiſką pagonů. Ir aß taw zadu: tu manę tada wadiſi mielu tėwu; ir ne atſtoſi nů manęs.

20. Ale gimine Izrael manęs nieko *ne atboj, lygey kaip moterißke to, kurs ję mylėjęs, daugiaus ne atboja, ſako Ponas Diewas.
* P. 2, 8.

21. Todėl graudingas kaukimas ir werkſmas waiků Izrael bus girdėtas ant aukßtybjů, uz tai, ką jie pikt dare ir Wießpatiês ſawo Diewo uzmirßo.

22. Taygi wėl *ſugryßkit, jûs atpůluſieji waikai! tay aß jus gydiſiu nů juſů nepakluſnumo. * P. 25, 5.

23. Sztay, mes ateinam pas tawę, nėſa tu eſi Wießpats muſů Diewas. Iß tieſôs, wiena tikt klaſta ſu kaukaroms ir ſu wiſais kalnais. Iß tieſôs, Izrael ne tur *kitôs pagál-

bôs, kaip tikt pas Wieszpati musû Diewą. * Pſ. 3, 9. Pſ. 68, 20. 21.

24. Ir musû tēwû darbai, kurius mes isz mażû dienû pilnawojom, tur ſu gēda prapulti, drauge ſu jû awimis, jáuczeis, waikais ir duk≈terimis.

25. Nēs kûmi mes buwom nuſi≈tikēję, tai mums dabar tikt wiena gēda; ir kûmi mes buwom paſi≈linkſminoję, to mes dabar turim gēdētis; nēs mes tûmi ſuſigrieszijom priesz Wieszpati ſawo Diewą, tiek mes, tiek ir musû tēwai, isz mażû ſawo dienû ir iki szei dabar ēſan≈czeijei dienai, ir ne klauſēm balſo Wieszpatiês ſawo Diewo.

4. Pérſkyrimas.

Atkartûtas Priſiwertimo≈Apſákimas; Prarakawimas apie Iszpúſtijimą Żydû Żémês.

1. Jey tu, Izrael, nori priſiwerſt, ſako Pons Diewas, tay priſiwerſkis manęſpi; ir jey tu ſawo bjaurybes szalin dedi nů mano akiû, tay ne buſi prawarytas.

2. Tada tu be jokiôs klaſtôs tikray ir szwentay * báżiſies: kaip tikray Ponas Diewas gywas yra. Ir pa≈gonai jame bus żegnoti, ir jo † girſis. * Pſ. 63, 12. Jez. 48, 1. † Jez. 45, 25.

3. Nēs taipo ſako Ponas Diewas tiems isz Judawôs ir isz Jeruzalês: * árkit plēszini, ir ne ſēkit i ersz≈kēczus! * Oz. 10, 12. Zir. 7, 3.

4. * Apſipjáuſtikit Ponui Diewui, ir szalin meſkit prieůdą ſawo szir≈diês, jûs wyrai isz Judawôs ir jûs żmones isz Jeruzalês, kad mano didyſis kersztas ne isszôktu kaip ug≈nis ir degtu, kad nieks tą geſyt ne galētu, dēl juſû nelabumo. * 5 Moiz. 10, 16.

5. Beje, tada apſakykit Judawoje ir drąſey szaukkit Jeruzalēj taryda≈mi: „* trimitokit trimitomis tój żémēje!“ Szaukkit didzu balſu ir tarkit: „ſuſirinkkit ir iſitráukkim i mieſtus ne≈iweiktinay padriútintus! * 4 Moiz. 10, 9. 31, 6. Jez. 18, 3.

6. Pakélkit Zione karúną, kruwon ſuſieikit ir ne trukkit! * Nēs asz parſiunczu nepaláimą isz sziaurês≈linkay ir didę bēdą. * P. 1, 14.

7. Liútas iszeit isz ſawo ûlôs, ir pagonû iszpúſtitojis isz ſawo wietôs, kad jis tawo żémę iszpúſtitu ir tawo mieſtus iszdégintu, kad nieks tůſe ne gywéntu.

8. Todēl żákais apſiſiauſkit, dejů≈kit ir kaukkit! nēs kerszto pilnaſis narſas Pono Diewo ne nor liáutis nů musû.

9. Tů≈czēs, ſako Ponas Diewas, karaliui ir kunigaikszczams * szirdis néy tirpte nutirps, klebonai pilni baimês bus, ir prárakai nuſigąs. * 1 Moiz. 42, 28.

10. O asz tariau: ak Wieszpatie Pone Diewe, tu sziems żmonēms ir Jeruzalei ne dawei paſiſekt, kaip jie norējo, kad jie ſake: „bus pa≈kájaus pas jus;“ ir taczaus kárdas iki dúsziai pritenka.

11. Tů≈czēs szitiems żmonēms ir Jeruzalei bus ſákoma: „ſauſas wē≈jas atpucz per kálnus, kaip isz púſ≈czôs, keliu≈linkay ant dukters mano żmoniû, ney wētit ney nēkot.“

12. Beje, wējas ateit, kurs jiems permacnus bus; tay ir asz ſu jeis bylinēſiu.

13. „Sztay, jis tráukias auksztyn néy débeſys, ir jo weżimai yra néy wējo≈wēſuls, jo żirgai greiteſni yra uż eréli. Bēda mums! mes turim iszpúſtiti buti.“

14. Taygi * mazgok, Jeruzale, ſawo szirdi nů ſawo piktenybês, kad taw gélbēta butu! Koley tawije paſilikſ niekam ne werti pamókſlai? * Jez. 1, 16.

15. Nēs szaukſmas ateit isz Dan, ir pikta naujēna nů kalnû Epraim,

16. Kaip pagónai giriaſi. Ir tok≈tai nukáko ik i Jeruzalę, kad ſar≈gai ateit isz tolimôs żémês, ir rēkaus priesz mieſtus Judawôs.

17. Jie * apſtos jûs aplinkuy, kaip ſargai ant lauko; nēs jie manę ipy≈kino, ſako Ponas Diewas. * P. 6, 3.

18. Szita yra tawo * alga uż tawo darbą bey uż tawo procę. Tada tawo szirdis numanys, kad tawo piktenybe taip dide. * P. 2, 19.

19. Kaip baiſey pikt mano szir≈dzei! mano szirdis man dréba mano kune, ir ne turiu neyjokio pakájaus. Nēs mano duszia gird triubôs balſą ir múszi,

20. Ir razbájaus=rēksmą ant rēksmo; nēs wisa źéme ißpústijama, umay mano ßētros ir mano budéles apwerczamos.

21. Kaip ilgaygi aß tą karúnq regēsiu, ir triubôs balsą girdēsiu?

22. Ale mano źmones dúksta ir man ne wierij, jie durni yra ir to ne atboj. Jie gana ißmintingi ką piktą daryt, ale ką gér daryt jie ne nor mokintis.

23. Aß apźwalgiau tą źémę, ßtay, ji buwo pusta ir negywénama; ir dangų, ir jis buwo tamsus.

24. Aß apźwalgiau kálnus, ir ßtay, tie drebējo; ir wisi kalnélei wirpējo.

25. Aß źwalgiausi, ir ßtay, cze ne buwo neywieno źmogaus; ir wisi paukßczei po dangum buwo palēkę.

26. Aß źwalgiausi, ir ßtay, dirwa gywénamoji buwo púscza, ir wisi miestai toje buwo ißpústiti po akiû Pono Diewo, ir dēl baisaus jo kerßto.

27. Nēs taipo sako Ponas Diewas: wisa źéme tur pusta pastot, ir taczaus jei galą ne darysiu.

28. Todēl źéme bus nuliúdusi, ir dangus wirßuj smutnas; nēs aß tai kalbējau, aß tai apsiēmjau, ir man to ne gailēs, neygi nů to liáusiůs.

29. Wisi miestai bēgs dēl ßauksmo raiteliû bey strēlczû, ir bēgs i tánkias gires, ir lis i ůlas; wisi miestai pastos pusti, kad neywiens tůse ne gywęs.

30. Ką tu tada weiksi, tu ißpústitoji? Kad ir norētumbei su purpura apsirēdyt, ir su áukso źemczugais ißsidabint, ir *sawo wéidą grażiausiůju krosu apteptumbei, tay tu taczaus noprósnay ißsidabini; nēs kurie taw dabar pasiklonoja, tie tawę paniekis, jie tykos taw gálą daryt. * 2 Kar. 9, 30.

31. Nēs aß girdzu klykimą kaip *gimdanczôs, túźbą kaip tôs, kuri pirmąji waiką pagimdo, ßauksmą dukters Zion, raudojanczôs ir rankas sumētanczôs: „ak bēda man, aß kone turiu prapulti dēl to smáugimo!" * p. 6, 24.

5. Pérskyrimas.

Wisokie Griekai Żydû, ir Korawones jiems grumzditos.

1. Eikite per úlyczas Jeruzalēs, ir matykit bey tárdikit ir jēßkokit ant jôs keliû, bau ben wieną rasit teisybę dáranti ir wiernumo atbójanti! tay aß jei malonus busiu.

2. Ir norint jie sako: „prie gywojo Diewo;" tay jie taczaus neteisey pasibážij.

3. Pone Diewe, tawo ákys ziur ant wiernumo. Tu *mußi jůs, ale jie to ne jaucza; tu slogini jůs, ale jie ne eit geryn. Jie †kietésni wéidą tur uź akmeni, ir ne nor prisiwerst.
* p. 2, 30. Jez. 9, 13. † Jez. 48, 4. Ez. 2, 4.

4. Ale aß mislijau: geray, wargingasis pulkélis ne ißmáno, jie nieką ne źino apie Pono Diewo kélią ney apie sawo Diewo teisybę.

5. Aß eisiu pas macniůsius ir su jeis kalbēsiu; tie źinos kélią Pono Diewo ir sawo Diewo teisybę. Bet tie wisi *jungą buwo suláuźę ir wirwes sutráukę. * p. 2, 20.

6. Todēl jůs ir liúts suplēß, kurs ateit iß girēs, ir *wilks iß púsczôs jůs sudraskys, ir pardelis tykos jû miestû, wisus cze ißeinanczus jis prarys. Nēs jû griekû perdaug yra, ir pasiliekt uźsikietinę sawo nepaklusnume. * 3 Moiz. 26, 22. Zep. 3, 3.

7. Kaipgi aß galiu taw malonus buti, kadangi tawo waikai manę prastoja, ir bážijas *prie to, kas Diewu ne yra? Ir dabar, kaip aß jůs pasótinau, jie pérźeng wenczawonystę, ir bēg i kekßēs=namus.
* p. 2, 11.

8. *Koźnas źweng sawo ártimo moterißkēs, kaip nußérti ißlépę erźilai. * Ez. 22, 11. 23, 20. 33, 26.

9. Ir *aß jůs dēl to ne korawoczau, sako Ponas Diewas, ir mano dußia ne atsikerßitu ant tokiû źmoniû, kokie ßie yra.? * p. 9, 9.

10. Uźkůpkite jû murus, ir pargriáukite jůs, ale jû gloda ne darykit; ßalin weßkit jû wyn=ßakas! nēs jos ne Pono Diewo yra;

11. Bet jie paniekin manę, tiek gimine Izrael, tiek gimine Juda, sako Ponas Diewas.

12. Jie užsigin Pono Diewo ir sako: „tai ne jisai, ir taip *piktay mums ne nusidůs, kárdą ir bádą mes ne matysim; *1 Moiz. 19, 14.

13. Beje, prárakai yra *ßnekuczei, o ir ne tur Diewo žodi; jiems patims taipo te nusidůdie!" *Mik. 2, 11.

14. Todėl sako Wießpats Diewas Zebaot: kadangi jůs tokius žodžius ßnėkat, ßtay, todėl aß sawo žodžius tawo burnoj noriu ugnimi daryt, ir ßius žmones malka, ir ta tur jůs *suėst. *Jez. 5, 24.

15. Sztay, aß ant jusů, kurie iß giminės Izraėl ėsat, sako Ponas Diewas, *žmonių pulkus iß tolo atwesiu, macnius žmones, kurie pirmuczáusieji žmones buwo, žmones, kurių kalbą tu ne pėrmanai, ir ne gali ißmanyt, ką jie sako. *P. 6, 22.

16. Jů seidokai yra atwiri grábai, jie wisi wieni milžinai.

17. Jie tawo jawus suwálgis ir tawo důną, jie suės tawo súnus ir tawo dukteres, jie prarys tawo awis ir tawo jáuczus, jie ißgaißis tawo wyn=medžus ir pyg=medžus, tawo apmúritus miestus, *ant kurių tu nusitiki, jie kárdu ißpústis. *Amos 6, 1.

18. Ir aß tů=czės, sako Ponas Diewas, jů abelnay gloda ne darysiu.

19. Ir norint ir jie sakytu: *„kodėl Wießpats musů Diewas mums tai wislab dáro?" tay tu turi jiems atsakyti: kaipo jůs manę prastojat ir swetimiems diewams služijat sawo patiės žėmėje, taipo jůs ir swetimiems turėsite ßlúžit žėmėje, kuri ne jusů yra. *P. 16, 10.

20. Toktai turit apsakyt giminėje Jokubo ir praneßti Judawoje tarydami:

21. *Klausykit, jůs durnieji žmones, kurie rážumo ne turit, kurie akių tur ir ne máto, (kurie) ausių tur ir ne gird! *Jez. 6, 9. 10.

22. Ar jůs manęs ne norit *bijotis, sako Ponas Diewas, ir manęs ne nusigąsti? †manęs, juriomis žiezdras per pakraßczus statanczojo, kuriůse jos wisados tur pasilaikyt, kurius ne tur pėreit; ir kaczeig jos sujunda, tay taczau ne pėrgal, ir kaczeig jů wilnys siaucza, tay taczau ne tur jůs pėreit? *P. 10, 7. †Job. 38, 8. f.

23. Ale ßie žmones tur atpůlusę nepaklusnę ßirdi, pasiliekt atpůlę ir wis tolyn atstoja.

24. Ir ne sako neywieną kartą sawo ßirdije: „bengi bijokimes Wießpatiės sawo Diewo, kursai mums ir *ankstybą ir wielybą lytų tikru czėsu důst, ir mums pjúti wiernay ir kasmėtą apsaugoja." *3 Moiz. 26, 4. Jez. 30, 23. Darb. 14, 17.

25. Ale jusů nusidėjimai tai užlaiko, ir *jusů griekai ßitą gėrą nů jusů nukreipja. *Jez. 59, 2.

26. Nės tarp mano žmonių randami yra bediewjei, kurie ant žmonių tyko, ir jiems žabángus prisiso jůs sugáuti, kaip tie dáro, kurie paukßczus gáudo sawo žabángais.

27. Ir jů namai yra klastôs pilni, kaip paukßczů=klėtkėle pilna yra paukßczů iwiliojanczůjů. Iß to jie didyn eit ir pralóbsta, nutunka ir glitus yra.

28. Jie negerus dáiktus ißmislija, jie teisybės ne daro, *sirátů prową jie ne skubin, ir taczau jiems sėkasi; ir ne gėlbti pawarguliams prowoj. *2 Moiz. 22, 22. Jez. 1, 23. Sak. 7, 10.

29. Argi *aß tai ne pajėßkoczau, sako Ponas Diewas, ir mano dußia ar ne turėtu atsikerßit ant tokių žmonių, kokie ßitie yra? *P. 9, 9.

30. Bjaurey ir baisey dėstis žėmėje.

31. Prárakai mokina melus, ir klebonai ponawoja sawo urėde, ir mano žmones rods nor taipo. Kaipgi galiáusey jums nusidůs dėl to?

6. Pėrskyrimas.

Babylonißkasis Kalėjimas, ir dėl kuriôs Priežastiês.

1. Susirinkkit, *jůs waikai Benjamin, iß Jeružalės, ir trimitokit ant trimitů ant koryczôs Tekoa, ir attieskit karuną ant koryczôs Bet=Kerem! nės nepalaima randasi iß ßiáurės=linkay, ir didis apmaudôjims. *P. 4, 5. 4 Moiz. 10, 9. Jez. 18, 3.

2. Dukte Zion yra lyg kaip graži ir linksma lanka.

3. Ale ganytojei ant jôs užeis su sawo kaimenemis, *tie ßētras sustatys aplink ję, ir kožnas jû ganys sawo wietoj (tarydami): *p. 4, 17.

4. Taisykites ant káro prieß ję! geray, užsitráukkim aukßtyn, kadangi dienôs dar gana yra! wéy, wákars ne toli, ir ßeßēlei didyn eina;

5. Taygi kélkimēs, kad ir nakcze užsitráukstumbim, ir jû pallocžus ißpústikime!

6. Nēs taipo sako Ponas Diewas Zebaot: nukirskite medžus, ir pilkite pylimus prieß Jeružalę! nēs ji yra miestas, kurs tur pajēßkotas buti. *Juk wiena tikt neteisybe jame yra. *p. 5, 1.

7. Nēs lygey kaip ßulinys sawo wandenį dûst tekēti, taip ir jû nelabums téka. Jû patycža ir gwolta ßaukia prieß jûs, ir kas-dien jie po mano akiû ražbájų daro ir mußias.

8. *Pasigérink, Jeružale, pirm ne kaip mano ßirdis nů tawęs ßalin kreiptus, ir aß tawę pústą žémę darycžau, kurioje niekſ ne gywéntu! *Ps. 2, 10.

9. Taip sako Ponas Diewas Zebaot: kas (dar) liko Jžraelitēnû, ir tie pastuy turēs nurinkti buti, kaip koks wyn-medis. Kurs wyn-ûgas skina, tas wieną po kits-kitą mes į kubilius.

10. Ak, su kuriûmgi aß tacžaus kalbēsiu ir liudisiu? kad ben kas klausyti norētu! Ale jû *ausys ne appjáustitos, jie ne nor to girdēt. Sžtay, jie Pono Diewo žodį per jûką laiko, ir ne nor jo. *p. 5, 21. 7, 26.

11. Todēl aß Pono Diewo grumždimo taip pilnas esmi, kad ne galiu ißkęst. Ißpilk, taip ant kúdikiû ant ulycžôs, kaip ant wyrû, kurie rot-ponais yra podraugey! nēs tur abieji, taip wyrai kaip ir móters, abieji, taip senieji kaip ir ißkarßusieji, apkálti but.

12. Jû butai teks swetimiems draug su laukais ir moterimis, nēs aß sawo ranką ißtiesiu, sako Ponas Diewas, ant tôs žémês gywátininkû.

13. Nēs *jie wisi yra godingi, mažieji ir didieji; ir abieji, prárakai ir klebonai, wisi mokina netikrąję Diewo-ßlužmą, *p. 8, 10. f.

14. Jr palinksmin mano žmones jû nepaláimoj, kad tą per menką laikytu, ir sako: „*pakájus! pakájus!“ ir tacžaus niera pakájaus. *p. 8, 11. Ez. 13, 10. 16.

15. Todēl *jie bus apgēdinti, kad tokias bjaurybes ißtaiso; kacžey jie nor ne apgēdinti buti, ir ne nor gēdetis. Todēl jie tur parpult į wieną krúwą; ir kad aß jûs pajēßkosiu, tur jie parpult, sako Ponas Diewas. *p. 8, 12.

16. Taipo sako Ponas Diewas: stokites ant keliû ir žwalgykit, ir klausinēkit pirmûjû keliû, kursai kélias géras butu, ir ant to wáikßczokit, *tay jûs rasite atilsiês sawo dúßiai! Ale jie sáko: „tai mes ne †norim daryt.“ *Matt. 11, 29. † Jer. 44, 16.

17. Aß sárgus ant jusû stacžau, dabókit ant skambējimo trimitû! Ale jie sako: „mes tai ne norime daryt.“

18. Todēl klausykit, jûs pagónai, ir numanykit drauge su sawo žmonēmis!

19. Tu *žéme, klausyk! ßtay, aß nepaláimą užwesiu ant ßiû žmoniû, butent jû užpelnytą algą, kad jie mano žodžû ne atboj, ir mano žaką paniekin. *5 Moiž. 32, 1. Jež. 1, 2.

20. Ką aß *atboju kodylo iß Arabijonû žémês, ir cimmet-žēwjû iß tolimôs žémês atgabénamûjû? Jusû déginimo apieros man ne mielos, ir jusû apieros man ne patinka. *Jež. 1, 11. f.

21. Todēl Ponas Diewas taipo sako: ßtay, aß ßitiems žmonēms papiktinimą statysiu, kuriûmi pasipiktis abieji, ir tēwai ir waikai podraug, ir kaimyns su kaimynu prapuls.

22. Taipo sako Ponas Diewas: ßtay, žmoniû pulkas *ateis iß ßiáurês-linkay, ir didis žmoniû pulkas pasikéls arti musû žémês, *p. 5, 15. 5 Moiž. 28, 49.

23. Kurie kilpinius ir ſkydas (ſu ſawim) tur; jie ſmarkus yra ir be jokio ſuſimilimo; *jie úžia, kaip ſujuditos jurios, ir jůja ant arkliu, kárui ißrēdyti kaip žalniêrei, prieß tawę, tu dukte Zion. * Luk. 21, 25.

24. Kad mes apie jůs girdēſim, tay muſû kumſczos žemyn leiſis, *tužba ir ſkaudējimai mus užpuls, kaip kokią gimdanczę.
* p. 4, 31. 22, 23. 30, 6. 48, 41.

25. Idant neywiens te ne ißeina į dirwą, neywiens te ne eina į lauką! nēs wiſur bus nepakájaus dēl kárdo neprieteliaus.

26. Ak dukte mano žmoniû, apſiſiáuſk žákais ir gulkis į pélenus, gedēk kaip *dēl wienturczo ſunaus ir raudok, kaip tie, kurie labay ſmutni yra! nēs puſtélninks ſtaigey ateit ant muſû.
* Amos 8, 10. Sak. 12, 10. Luk. 7, 12.

27. Aß tawę idējau tirpēju tarp ſawo žmoniû, kurie taip kieti yra, kad jû weikalus ißtardìtumbei ir pérbandytumbei.

28. Jie wiſi yra didey kietſprándzei, ir elgiaſi kaip ißdawējei; *jie tikt wiens pagadits wárias bey geležis. * Ez. 22, 18.

29. Dumples ſudéguſios, ßwinas prapůla, tirpimas tikt noproſnas, nēs, kas pikt, ne atſkirta nů jû.

30. Todēl jie ir wadinami *pameſtas ſidabras; nēs Ponas Diewas jûs pamete.
* Pſ. 7, 15. Jez. 1, 22.

7. Pérſkyrimas.

Negimoji Diewo-Szlužba be tikro Priſiwertimo yra po Diewo Akiû didey korawotina Bjaurybe.

1. Szitas yra tas žodis, kurſai atêjo Jeremijoßiui nů Pono Diewo ir tare:

2. Stokis į wartus Pono Diewo namůſe, ir ſakyk tenay ßitą žodį ir tark: girdēkit Pono Diewo žodį, jûs wiſi iß Juda, jûs, kurie ßeis wartais įeinat Pono Diewo melſtis!

3. Taip ſako Ponas Diewas Zebaot, Izraēlio Diewas: *pagérinkit ſawo paſielgimą ir budą! tay aß pas jus gywęſiu ßioj wietoj. * p. 26, 13. Jez. 1, 16.

4. *Neſitikēkit tais melawimo žodzeis, kad ſako: „cze yra Pono Diewo bažnycza, cze yra Pono Diewo bažnycza, cze yra Pono Diewo bažnycza!" * Zep. 3, 11.

5. Bet pagérikit ſawo paſielgimą ir budą, kad *teiſey elgtumbites prieß kits-kitą, * p. 5, 28.

6. Ir *ſwetimiems, ſiratoms bey naßlēms ne darytumbit newálēs, neygi nekaltą kraują ne pralietumbit ßioj wietoj, neygi ne ſektumbit kitus diewus ant ſawo paczû ißkadôs! * 2 Moiz. 22, 22. ſ.

7. Tay aß wiſados ir amžinay ſu jumis gywęſiu ßioj wietoj, toj žémēj, kurę aß juſû tēwams dawjau.

8. Ale dabar tikites melais nieko ne wertais.

9. Priegtam eſte wágys, razbaininkai, wenczawonyſtēs-péržengtojei ir neteiſey priſēkią, ir rukinat Baaliui, ir ſékat ſwétimus diewus jums ne pažiſtamus.

10. Taygi potam atêję ſtojates po mano akiû ßiûſe namůſe pagal mano wardą pramintůſe ir táriat: „*ne bus mums bēdôs, norint mes tokias bjaurybes darom." * p. 4, 10.

11. Argi jûs ßius namus pagal mano wardą pramintůſius laikot *per razbaininkû-ůlą? Sztay, aß tai geray matau, ſako Ponas Diewas.
* Ez. 56, 7. Matt. 21, 13. Mark. 11, 17. Luk. 19, 46.

12. Nueikit į manąję wietą į *Silo, kur ſenoſe gadynēſe mano wardas gywéno, ir žiurēkit, ką aß tenay padariau dēl nelabumo mano žmoniû Izrael! * Joz. 18, 1. 1 Zom. 4, 3. 11.

13. Kadangi dabar jûs wiſi tokius dáiktus darot, ſako Ponas Diewas, ir aß jums *wiſados ſakydinu, ir jûs ne norit klauſyt; aß jus ßaukiu, ir jûs ne norit atſiliepti:
* Pam. 1, 24. Jez. 65, 12.

14. Tay *aß namams pagal mano wardą pramintiemſiems, kureis jûs tikitēs, ir tai wietai, kurę aß juſû tēwams dawęs eſmi, taipjau padaryſiu, kaip aß Siloei eſmi padaręs;
* p. 26, 6.

15. Ir jus iß ſawo akiû meſiu ßalin, kaip ßalin numeczau wiſus juſû brolius, wiſą ſēklą Epraim.
* 2 Kar. 24, 20.

16. Ir tu, *idant ne melſk už ßitus žmones, ir už jûs neyjoki paſkundimą ney maldą ne atſineßk,

neygi ne użtark jůs po mano akiû! nēs tawę ne išklausysiu.
* p. 11, 14. 14, 11.

17. Nēs tu ar ne matai, ką jie daro miestůse Juda ir ant úlyczû Jeruzalēj?

18. * Waikáiczei renka málką, tay tēwai kurén ugnį, ir moteres minko tášlą, kad Melêket (karalienei) dangaus praploczû pakeptu, ir gērimo-apieras swetimiems diewams důtu, jeib man padarytu patyczas. * p. 44, 19.

19. Ale tůmi jie ne man, taria Ponas Diewas, bet saw patiems patyczas padarys, ir išgēditi bus.

20. Todēl taria Wiešpats Ponas Diewas: štay, mano kerštas ir mano narsas yra išlietas ant šiôs wietôs, tiek ant żmoniû tiek ant galwijû, ant lauko médżû ir ant żémês waisiû, ir użsidegs, aża ir neywiens tą ne galēs išgesyt.
* p. 4, 4. 21, 12.

21. Taip taria Ponas Diewas Zebaot, Diewas Izraēl: * sudēkit sawo déginimo-apieras su kitomis apieromis į kruwą, ir walgikit miesôs!
* Ps. 50, 8. s.

22. Nēs aš jusû tēwams tą dieną, kaip jůs iš Egypto-żémês išwedżau, ney sakęs ney paliepęs apie deginimo-apieras, ney apie kitas apieras;

23. Bet tai jiems paliepjau ir tariau: * klausykit mano żodżui, tay aš busiu jusû Diewu, ir jûs busit mano żmonēmis; ir wáikšczokit ant wisû keliû, kurius jums įsakau, kad jums geray butu! * p. 11, 4.

24. Ale jie ne norējo klausyt ney sawo ausís prilenkt; * bet sawo rēštu êjo ir nelabôsês sawo širdiês użsimánimu, ir êjo atbulay, ir ne tiesog. * p. 3, 17. 11, 8. Jez. 65, 2.

25. Ir mielay, iš tôs dienôs, kaip aš jusû tēwus iš Egypto-żémês išwēdęs esmi, ik šei dienai aš wis siunczau pas jus wisus sawo tarnus, prárakus.

26. Ale * jie ne nor manęs klausyt ney sawo ausís prilenkt, bet kietsprandżei yr, ir † pikczaus daro uż sawo tēwus.
* p. 6, 10. 2 Moiz. 32, 9. † p. 16, 12.

27. Ir noris tu jiems ir sakai tai wislab, tay jie taczau tawęs ne klausys; taw jû šaukiant, jie taw ne atsiliepს.

28. Todēl tark jiems: tai tie żmones, kurie ne nor Pono Diewo, sawo Diewo, klausyt ney gérintis. Wiera prapůle ir išgaišinta yra iš jû burnôs.

29. Nusikirpk sawo pláukus, ir mesk jůs šalin nů sawęs, ir kaukk raudingay ant kalnéliû! nēs Ponas Diewas šitą giminę, ant kuriôs jis pyksta, * pamete ir patrēme.
* p. 6, 30.

30. Nēs waikai Juda pikto daro po mano akiû, taria Ponas Diewas. Jie bjáuresczus sawo įstato į tus namus, kurie mano wardu yra praminti, kad jůs apbjaurintu;

31. Ir pakur altorius Topet dauboje Ben-Innom, sudéginti * sawo súnus ir dukteres, koktai aš niekados ne liepjau, ney man į dumą ne įêjo. * 3 Moiz. 18, 21. s.

32. Todēl štay, ateit czēsas, taria Ponas Diewas, kad jau ne bus šaukta Topet bey dauba Ben-Innom, bet smáug-dauba; ir Topētoj reiks paláidot, kas kitur jau ne tilps.

33. Ir * lawonai šitû żmoniû teks suēst padangiû paukšczams ir żémês żwērims, nieks jůs nů anû ne baidys. * p. 9, 22. 19, 7. 34, 20.

34. Ir miestůse Juda bey ant úlyczû Jeruzalês atimsiu * šukáwimą dżaugsmo ir linksmybês, ir balsą jauniko bey marczôs, nēs żéme tur but pustà. * Apr. 18, 23.

8. Pérskyrimas.

Diewop prisiwerst ne norintiemsiems Żydams Diewo grumżdo Kaldēonû į jû Żémę Ispûlimą.

1. Tame czēse, sako Ponas Diewas, káulus karáliû Juda, káulus jû kunigaikšczû, káulus kunigû, káulus prárakû, káulus miesczoniû Jeruzalês iš kapiniû išmētis,

2. Ir išbarstys jůs po sáule, mēnesiu ir wisu dangaus pulku, kuri jie * mylējo, ir jam šlúżijo, ir ji séke ir jēškojo, ir ji meldēsi. Jie ne bus wēl surinkti ir paláidoti, bet miešlu bus ant żémês.
* 5 Moiz. 4, 19. 17, 3.

3. Jr wisi użsilikusieji iß ßitû ne=labû żmoniû, bile=kur jie bus, ka=trul aß jûs busiu ißstumęs, wélisis (geriaus) mirę nekaip gywi esą, ta=ria Ponas Diewas Zebaot.

4. Todēl tark jiems: taip kalba Ponas Diewas: kur yr żmogus, kursai pûlęs ne rods (mielay) wēl kéltus? Kame yr kas, jéy pakly=sta, kr ne rods wēl i tikrąji kélią gryßtu?

5. Jr taczau beje ßie żmones Je=ruzalēj nor klydinēt nepaliáutinay. Jie taip driutay laikosi prie neti=krôsês Diewo ßlużmôs, kad wisaip ne atsitráukdinas.

6. Aß matau ir girdżu, jûs nieko tikro ne mokinanczus. Neywieno nier, kuriam gaila butu dēl sawo nelabumo ir tartu: „kągi taczau aß darau?“ Jie wisi bēga sawo bēgimą néy inirßęs erżils kowoj.

7. *Gandras po dangum żi=no sawo czēsą, kurklélis, gérße bey krégżde numano sawo czēsą, kad jiems gryß=tina; alemano żmones ne nor żinot teisybês Pono Diewo. * Jez. 1, 3.

8. Kaipgi jûs gálit sakyt: „mes żinom, kas teisu, ir turim Szwentą Kaßtą po sawo akiû?“ Juk wieni *melai, ką raßte=mokintieji paráßo. * p. 7, 8.

9. Todēl tokie mokitojei tur ißgē=diti, ißganditi ir sugáuti but; nēs ko gal jie géro mokint, kadangi Pono Diewo żodi paniekin?

10. Togidēl aß jû paczes swetimiemsiems dûsiu, ir jû dirwas tiems, kurie jûs ißwarys. Nēs jie yra *imczei, iß wieno wisi, abieji, ir mażieji ir didieji, ir abieji, ir ku=nigai ir prárakai mokina netikrą Diewo=ßlużmą, * p. 6, 13. Jez. 56, 11.

11. Jr palinksmina mano żmones jû nepaláimoj, kad tą per menką laikytu, ir sako: „*pakájus! paká=jus!“ ir taczau nier pakájaus. * p. 6, 14.

12. Todēl *jie apgēdinti stowēs, kad tokias bjaurybes daro; ir, kas tiesa, jie ne nor gēdētis, todēl jie tur i wieną krūwą pult, ir man jûs atlankant, tur jie pult, taria Ponas Diewas. * p. 6, 15.

13. Aß jûs wisus taipo nuránkio=siu, taria Ponas Diewas, kad ney wyn=kékiû prie wyn=medżo, ney pygû prie pyg=medżo ne liktu, ażà ir lápai ßalin nukristu; ir ką aß jiems dawęs esmi, tur jiems but atimta.

14. Kurgi mes tada gywęsim? Beje, susieikit tada, ir tráukkimēs i ne=iweiktinay kurtus miestus, ir tenay be=láukkim pagalbôs! nēs Ponas Diewas, musû Diewas, mums gélbēs *kartum (gērimo) malku, kad taip susigrießijom prieß Poną Diewą. * ps. 60, 5. ps. 75, 9.

15. Berods, tikēkites tikt tûm, *ne busę bēdôs, be=mielay nieko géro n' ēsant, ir jus ißgysent, no=ris wienoms ißkądoms po akiû ēsant. * p. 7, 10.

16. Girdit, jau jû żirgus krankiant Dane, ir jû arklius żwéngiant, ażà wisa żéme iß to padreba. Jr jie tráukias ßén, ir suēs żémę su wisu, kas joj yr, miestą drauge su wisais jamè gywénanczeis.

17. Nēs ßtay, aß żálczus bey ba=żilißkius tarp jusû atsiųsiu ne ap=mónitus, tie jus tur ikąst, taria Ponas Diewas.

18. Tay aß pasitießisiu po sawo smutkôs ir ßirdiês tużijimo.

19. Sztay, dukte mano żmoniû ßauks ßén iß tolimôs żémês: „argi Ponas Diewas jau ne nor Diewu but Zione? argu ji ne turēs jau sawo karáliaus?“ Beje, kodēl jie manę taip ipykino sawo ábrożais ir swetimomis niekam nedérinczo=mis Diewo=ßlużmomis?

20. Pjutis pérējo, wásarôs jau nier; ir mums pagálbôs ne atêjo.

21. Man ßirdingay gaila, kad mano żmones taip patēroti; aß tu=żijûs ir dejûju.

22. Argi nier *mostiês Gi=leadè? arba ar nier tenay lie=koriaus? Kodēlgi dukte ma=no żmoniû ne ißgydita? * p. 46, 11.

9. Pérskyrimas.

Jeremijoßiaus Pasiskundimas dēl sawo Żmoniû Griekû ir jû Korawónés.

1. Ak, *kad aß wandens gana turēczau sawo galwoj, ir mano

ákys áßarû pawérsmes butu, kad aß dieną ir nákti apwerkt galėczau užmußtûsius sawo žmoniû!
* P. 13, 17. 14, 17. Raud. 1, 16. 2, 11.

2. Ak, kad gaspádą turėczau púsczoj! tay sawo žmones palikęs tráukczaus ßalin nû jû. Nės jie wieni wenczawonysſtês-pérženġtojei ir newiernybês pulkas.

3. Jie sawo * liežuwjeis ßaute ßáuja wienus melus ir nieko tiesôs, ir newálę daro žémėj, ir eina iß nelabumo į nelabumą, ir manęs ne atboja, taria Ponas Diewas.
* Ps. 52, 4.

4. Kožnas saugokites nû sawo prieteliaus, ir ney sawo broliui ne wierikit! nės * brolis broli pamina, ir prietelius prieteliu̧ ißdûst.
* Mik. 7, 6. Luk. 12, 53.

5. Prietelius prieteliu̧ klastûja ir * neywieno teisaus žodžo ne kalba; jie mokinasi ant to, kaip kits-kitą prigáutu, ir gaila jiems, kad pikczaus ne gal padaryt. * Ps. 52, 5.

6. Wisur jûse tikt wienos klastos, ir dėl klastáwimû manęs jie ne nor pažint, taria Ponas Diewas.

7. Todėl taip taria Ponas Diewas Zebaot: ßtay, aß jûs tirpysiu ir bandysiu; nės ką galiu aß kito daryt, mano žmonėms taip ßwaistinantis?

8. Jû newiernieji liežuwjei yra ražbájißkos strėlos, jie * sawo burna meilingay ßnéka su sawo artimu, ale ßirdije jie tyko jo.
* 2 Sam. 20, 9. Ps. 28, 3. Ps. 55, 22. Ps. 62, 5. Matt. 26, 49.

9. Argi * aß tai ant jû ne pajėßkoczau, taria Ponas Diewas, ir mano dußia ar ne atsíkerßitu ant tokiû žmoniû, kaip tie yra?
* P. 5, 9. 29.

10. Aß turiu werkt ir kaukt ant kalnû, ir raudot prie gardû púsczoj; nės jie taip nûdem ißgaißinti yra, kad nieks tenay ne keliáuja, irgi ney * galwijo ne girdi bliáujant. Abejû wisáy gloda, tiek paukßczû padangiû tiek galwijû. * P. 4, 25. 12, 4.

11. Ir aß * Jeružalę pawersiu į akmeniû kruwą bey smakû namus, ir miestus Juda pustus padarysiu, kad nieks jûse ne gywes.
* P. 26, 18. Ps. 79, 1. Mik. 3, 12.

12. (Ar) Jey kas dabar * ißmintingas butu, ir tai į sawo ßirdi dėtu ir apsakytu, ką Pono Diewo burna jam sako, dėl ko ta žémė ißpustijama ir sugaißinama néy kokia púscza, kurioj neywiens ne keliáuja!
* 5 Moiž. 32, 29. Ps. 107, 43.

13. Ir Ponas Diewas tare: todėl, kad jie mano prisákimus pameta, kurius aß jiems uždawjau, ir ne klauso mano kalbôs, neygi ne elgias pagal tą,

14. Bet * séka sawo ßirdiês pramonę bey Baalim, kaip jûs jû tėwai mokinę: * P. 3, 17. 7, 24. Jez. 65, 2.

15. Todėl ßitaip taria Ponas Diewas Zebaot, Diewas Jžraėl: ßtay, aß ßitus žmones * mėtėlėmis walgidisiu, ir tulžim girdisiu; * P. 23, 15.

16. Aß ißsklaidysiu jûs į pagonus, kurius ney jie ney jû tėwai ne pažista; ir kárdą už jû užpakalio siu̧siu, iki jû gloda bus.

17. Taip taria Ponas Diewas Zebaot: dabokites ir pasteliûkit raudotojes moterißkes, kad ateitu; ir siu̧skit tû, kurios tikray moka;

18. Ir greitay mus apraudotu, kad musû ákys áßaromis aptekėtu, ir musû * wokai wandenimi warwėtu; * P. 1. f.

19. Kad raudingas ßauksmas girdėtas butu Zione, butent ßitaip: „ak kaip mes taip nûdėmay sugaißinti esme ir ißgėdinti! mes iß žémês turim ißeit; nės jie musû butus sugriowe."

20. Taygi girdėkit Pono Diewo žodi, jûs moterißkes, ir dėkit į ausis jo burnôs kálbą; ißmokikit sawo dukteres werkti, ir pamokikit kits-kitą raudot, butent ßitaipo:

21. „Smertis * ikûpo pro musû lángus, ir atêjo į musû palloczus, kudikėlius pasmáugti ant gásû, ir jaunimą ant úlyczû." * Joel 2, 9.

22. Taip taria Ponas Diewas: sakyk: žmoniû * lawonai gulės kaip mießlas ant lauko, ir néy pėdai už pjowikiû, kurius nieks ne suwálo. * P. 7, 33. 19, 7.

23. Taip taria Pons Diews: ißmintingas te nesigirie sawo ißmincže, driutasis te nesigirie sawo driutumu, bagós-

tasis te nesigirie sawo bagotumu;

24. Bet kurs nor pasigirt, tas *te pasigirie tům, kad manę žinąs ir pažištąs, kad aß Ponas Diewas esmi, padarąsis susimilimą, prową ir teisybę ant žémês, nēs tai man itinka, taria Ponas Diewas.
* Ps. 34, 3. 1 Kor. 1, 31.

25. Sztay, ateit czēsas, taria Ponas Diewas, kad aß atlankysiu wisus appjáustitůsius su ne appjáustitaiseis,

26. Butent Egyptą, Judą, Edom, waikus Ammon, Moab ir wisus atstu kampůse púsczôs gywénanczůsius. Nēs wisi pagonai tur neappjáustitą prieůdę; ale wisi namai Izrael tur * neappjaustitą ßirdi.
* 5 Moiz. 30, 6. Darb 7, 51.

10. Pérskyrimas.

Ne Balwonů, bet wieno Pono Diewo reik prisibijótis ir melstis.

1. Girdēkit, ką Ponas Diewas jums iß namů Izraēl kalba!

2. Taip kalba Ponas Diewas: nesimokikit jůs pagonů budą, ir nesibijokit dangaus ženklů, kaip pagonai bijosi!

3. Nēs pagonů diewai wieni niekai. * Jie pakerta girioj médi, ir cimerninks jůs (balwonus) iß to médzo kirwju padáro, * Jez. 44, 13.

4. Ir dabina jůs sidabru bey áukſu, ir padriútina jůs winimis bey kugéleis, kad ne parpultu.

5. Juk jie nieko daugiaus nier kaip stulpai aptráukti; jie * ne gal kalbēti, ir taipojau reik jůs ir nēßiot, nēs jie ne gal wáikßczot. Todēl nesibijokites jů, nēs jie ne gal ney pagélbēt ney ißkádôs padaryt. * Ps. 115, 5—7.

6. Ale taw, * Pone Diewe, nieks ne lygus, tu esi didey didis, ir tawo wardas yra didis, ir tai gali paczu dárbu paródit. * Ps. 71, 19.

7. Kas tawęs * nesibijotu, tu Karáliau pagonů? juk taw beje reiktu klausyti; nēs tarp wisů ißmintingůjů pagonůse ir wisose karalystēse nier taw lygaus.
† Ps. 33, 8. Apr. 15, 4.

8. Jie wisi glupi ir paiki; nēs médis (ant pagarbinimo padarytas) juk niekinga tur but Diewo-ßlužma.

9. Sidabrą plonay ißkáltą atgabéna ant juriů, áukſą iß Upas, mistro bey áukſkalio itaisytą; geltonais ßilkais bey purpura ji aprēdo, ir wislab ißmintingůjů dárbas.

10. Ale Ponas Diewas yra tikras Diewas, gywas Diewas, ámžinas Karálius. Nů jo kerßto padreba žéme, ir pagonai jo kérßijimą * ne gal ißkęst.
* Ez. 23, 32.

11. Taygi jiems taipo kalbēkit: tie * diewai, kurie dangų bey žémę ne dare, tur ißgaißinti but nů žémês ir po dangum. * Darb. 19, 26.

12. Ale jis * žémę sawo syla padarę's yr, ir žémês-apskritumą itaisęs sawo ißmincze, ir dangų ißplatinęs sawo ißmánimu.
* 1 Moiz. 1, 6. 9. f.

13. Jam * griáujant, tay wandens yra pilnay padangēse ir myglias užtráukia nů žémês kráßto; jis † padáro žaibus lytuje, ir atweda wēją iß nežinomů wietů.
* Ps. 135, 7. † Job. 38, 25.

14. Wisi * žmones (balwonus darantieji) yra netikēlei su sawo ißmintingais mókslais, ir wisi áukſkalei apgēdinti stow su sawo ábrozais; nēs jů balwónai yra † wylius, ir ne tur dwásês. * P. 51, 17. † Bar. 6, 51.

15. Jie (balwonai) tikt wieni niekai ir dárbas apgáunąs, jie tur prapult, kad jie atlankomi.

16. Ale ne toks yra tas, kursai Jokubo skárbas, bet jis yra wislábą sutwērę'sis, ir Izraēl jo tēwißkêsdalyks, * jis wardu Ponas Diewas Zebaot. * Jez 51, 15.

17. Dēk ßalin sawo kupczáwimą iß žémês, tu gywénanczoji (mieste) apdriutitame!

18. Nēsa taip taria Ponas Diewas: ßtay, aß tôs žémês gywátninkus ßi kart mētykle ißmētisiu, ir jůs prispáusiu, kad pajaus.

19. Ak mano bedôs ir ßirdiês kanczôs! Ale aß dumoju: tai mano sloga, aß * turiu ję kęsti.
* Ps. 77, 11.

20. Mano ßētra ißpústita, ir wisos mano wirwes patráukitos.

Mano waikélei atstojo, ir jau jû nebier; niekas mano szētrą ne attiesia daugiaus, ir mano (trobéliû) sēnas niekas wēl ne pastáto.

21. Nēs ganytojei pastojo glupais, ir Pono Diewo ne atboj; todēl jie ir ne gal ko tikro mokit, bet wisos kaimenes iszsisklaide.

22. Sztay, ateit garsas, ir didis drebējimas isz sziaurês žémês, kad miestai Juda tur but iszpústiti ir smákû namais pastoti.

23. Asz žinau, Pone Diewe, * žmogaus dárbą ne jo wálēj stowinti, ir neywieno syloj ne stow, kaip jis wáikszczotu, arba sawo žingsnius taisytu. * Job. 34, 21. Pam. 5, 21.

24. Bausk manę, * Pone Diewe, taczau su miera, ir ne didzame sawo narse, kad manę ne sugaiszitumbei! * p. 46, 28. Ps. 6, 2. Ps. 38, 2. Abak. 1, 22.

25. Ir * iszliek sawo pykimą ant pagonû tawę ne pažistanczûjû, ir ant giminiû tawo wardo ne szaukianczûjû! Nēs jie Jokubą suēde ir prarijo, jie ji subaige ir jo namus iszpústijo. * Ps. 79, 6.

11. Perskyrimas.

Diewo Suderējimas; Zydû Nusidējimas; Jeremijosziaus Prapûlimo-Bēda.

1. Tai tas žodis, kursai Jeremijosziui atêjo nû Pono Diewo ir tare:

2. Girdēkit žodzus szio derējimo, kad jûs sakytumbit žémēje Juda ēsantiemsiems ir miesczonims Jeruzalēj!

3. Ir tark jiems: taip kalba Ponas Diewas, Izraēlio Diewas: * prakéikts, kurs ne klauso žodzams szio derējimo! * 5 Moiz. 27, 26. Ps. 119, 21. Gal. 3, 10.

4. Kuri asz jusû tēwams isakiau ta dieną, kaip jûs isz Egypto-žémês iszwedzau isz geleziniojo péczaus, ir tariau: * klausykit mano balsui ir darykit, kaip asz jums isákęs esmi, tay jûs busit mano žmones, ir asz busiu jusû Diewas, * p. 7, 23.

5. Kad prysēgą laikyczau, kurę asz jusû tēwams prisēkiau, jiems dûti * žémę, kurioj pienas bey medus téka, kaipojau szę dieną stow. Asz atsakydams tariau: mielay, Pone Diewe, t'esie szitaip. * 1 Moiz. 12, 7. s.

6. Ir Ponas Diewas tare man: sakyk szius wisus žodzus miestûse Juda ir ant úlyczû Jeruzalēj, ir tark: girdēkit žodzus szio derējimo ir szitaip darykit!

7. Nēsa asz apliudijau jusû tēwams isz tôs dienôs, kaip jûs isz Egypto-žémês iszwedzau, iki szei dienai, ir liudijau isz anksto tarydams: klausykit mano balsui!

8. Ale jie * ne klause ney sawo ausis ne prilenke, bet kožnas ējo rēsztu nelabôsês sawo szirdiês. Todēl ir užeidisiu ant jû wisus žodzus szio derējimo, kuri asz paliepęs esmi daryt, ir jie taczau szitaip ne dare. * p. 7, 24. 26.

9. Ir Pons Diews tare man: asz mielay žinau, kaip Judoj ir Jeruzalēj maiszta daro.

10. Jie kreipjas ant tû paczû griekû sawo tēwû pirmûjû, kurie taipojau ne norējo klausyt mano žodzû, ir taipjau kitus diewus séke ir jiems služijo. Szitaip namai Izraēl bey namai Juda (czēsą i czēsą) mano derējimą perženge, kuri su jû tēwais padáres esmi.

11. Todēl sztay, taria Ponas Diewas, asz užléisiu ant jû nepaláimą, isz kuriôs jie ne galēs iszeit, ir * kad jie manęspi szauks, asz ne klausysiu jû. * Pam. 1, 28. Jez. 1, 15.

12. Taygi te eina miestai Juda bey miesczonys Jeruzalês ir te szaukie diewû, kuriems jie rûkinę; ale * jie jiems ne pagélbēs jû bēdoj. * p. 2, 28. 5 Moiz. 32, 37. 38.

13. Nēsa * kiek tu miestû, tiek diewû turi, Juda; ir kiek yra úlyczû Jeruzalēj, tiek gēdiszkû altoriû jûs pakurēt Baaliui rûkit. * Oz. 10, 1. p. 12, 12.

14. Taygi * tu nesimelsk už szitus žmones, neygi ne atneszk už jûs užmeldimû ney maldû, nēs asz jû ne klausysiu, jiems manęsp szaukiant sawo bēdoj. * p. 7, 16. 14, 11.

15. Ką tur darbo mano mielieji mano namûse? Jie daro wisas klastas ir dumoja, kad szwentitoji (apierdo) miesa tai nû jû atims, ir pikto darydami tûm jie yra linksmi.

16. Pons Diews tawę wadino žaliq, gráżą, waisingą alyw-médi. Ale dabar jisai su didzu žudimo-

ßaukſmu ugni aplink ji prakure, *kad jo ßákos tur pagéſt.
* Xym. 11, 17.

17. Nēſa Pons Diews Zebaot tawę ſodinęſis nepaláimą taw grumzde dēl nelabumo namû Jzraēl ir namû Juda, kuri jie wáro manę papyki-dami ſawo rukinimu, kuri Baaliui důda.

18. Ponas Diewas tai man apréißke, kad aß tai žinau, ir parode man jû ſudumimą,

19. Butent, kad jie manę kaip bēdną *awi nor ant papjowimo weſt. Nēs aß ne žinojau, kad jie prieß manę buwo ſuſirodiję ir ſakę: „† pagadikime médi ſu jo waiſiumis ir ißráukim ji iß žémēs gywûjû, kad jo wardo niekados ne butu minēta!"
* Jez. 53, 7. † Pſ. 83, 5.

20. Ale tu, Pone Diewe Zebaot, tu teiſuſis ſudza, tu pérbandąſis *inkſtus ir ßirdis, důk man tawo atkerßijimą matyti ant jû! nēs aß taw paliecawojau ſawo prową.
* Pſ. 7, 10. ſ.

21. Todēl ßitaip taria Ponas Die-was prieß wyrus Anatot, kurie tawo dußiôs jēßko ir taria: „ne prarakáuk mums wardan Pono Diewo, jéygu ne nori nů muſû rankû mirt!"

22. Todēl ßitaip taria Ponas Die-was Zebaot: ßtay, aß atlankyſiu jůs, jû jaunimas bus kárdu žudyts, ir jû ſúnus bey dukters badu mirs, kad nieko iß jû ne liks;

23. Nēs aß užeidiſiu nepaláimą ant wyrû Anatot tą métą, kad jie bus atlankytini.

12. Pérſkyrimas.

Diewo-Neſibijanczûjû Palaima weikey Gálą gáuna.

1. Pone Diewe, norint aß ſu ta-wim norēczau bylinēti, tay taczau tawo yr teiſybe; o taczau aß turiu ſu tawim apie teiſybę kalbēt. Ko-dēlgi *taip geray paſiſéka bediew-jiems, ir newiernieji tur wiſo pilnay?
* Job. 21, 7. Pſ. 73, 3. ſ.

2. Tu jůs ſodini, kad jie iſißák-nija ir áuga ir atneßa waiſiaus; tu důdi jiems daug girtis tawim, ir ne baudi jůs.

3. Ale manę, Pone Diewe, tu pažiſti, ir matai manę, ir pérbandai mano ßirdi po ſawo akiû. Ale tu jůs jû walēj paléidi *néy awis, kad butu papjáuti, ir apczēdiji jůs, kad butu paſmáugti.
* 2 Petr. 2, 12.

4. Jki koleygi žéme taip raudinga bus, ir žole ant lauko wiſur pa-dzus dēl nelabumo gywátninkû, kad jau ney *galwijû ney paukß-czû ne bus? Nēs jie taria: „beje, jis daug žino, kaip mums bus."
* P. 9, 10.

5. Kad tie tawę paalſin, kurie pēſti eina, kaip taw bus, kad ſu raiteleis bēgt turēſi? Jr jey tu žémēj, kurioj pakájus yra, jēßkai pakájaus, ką tu weikſi ſu paſidi-dzůjanczu Jordanu?

6. Nēs peik tawę ir tawo brolei ir tawo tēwo namißkei, ir tie ßu-kauja ant tawęs: „atliko." Todēl tu jiems ne pawierik, norint jie meilingay kalba ſu tawim!

7. Todēl aß ſawo namus turējau palikt ir ſawo tēwißkę praſtot, ir ſawo mieląję dußélę i ranką nepri-eteliû padůt.

8. Mano tēwißke man pawirto i giriôs liutą, ir rēkia prieß manę; todēl jo aß nekenczu.

9. Mano tēwißke yra néy ans ßla-kûtaſis paukßtis, aplink kuri paukß-czei ſuſilek. „Eikit, ſuſieikit, wiſos laukû žwērys, eikit ßén ir ēſkit!"

10. Ganytojei, ir tû daugums, mano wynyczą pagadino ir mano dirwą ſumindzojo; jie grážęję mano dirwą ißpûſtijo, negywentinay tą ſugaißino.

11. Jau aß regiu, kaip ji raudin-gay ißpúſtita yr, ir mielay wiſa ta žéme yra puſta; ale neywiens *ne nor tai dēt i ßirdi.
* Jez. 57, 1.

12. Nēſa puſtélninkai atbilda per wiſas púſczôs kaukaras, ir ſuēdąſis Pono Diewo kárdas nů wieno žé-mēs gálo iki kito; ir neywiens kuns ne turēs pakájaus.

13. Jie *kwieczû ſēja, ale uſniû pjáus; ir ką jie (ſu proce) ſuwalo, tai jiems ne ateit ant naudôs, jie ſawo priewaiſiu ne paſidzaugs dēl labay didzo pykimo Pono Diewo.
* 5 Moiz. 28, 38. Oz. 8, 7. 10, 13. Agg. 1, 6.

14. Taip kalba Ponas Diewas prieß wisus mano nelabůsius kaimynus, kurie tēwißkąji dalyką pakrutin, kuri aß sawo zmonēms Jzraēl ißdalijęs esmi: ßtay, aß jůs iß jů zémês ißráusiu, ir namus Juda iß jů widurio ißgélbēsiu.

15. Jr jůs ßitaip ißplēßęs aß wēl ketinu jiems susimilt, ir wēl kozną pawest į jo tēwißkę ir į jo zémę.

16. Jr tai bus, jey jie iß mano zmoniů ißmoks prie mano wardo *prisēkti: „kaip tikray Ponas Diewas gywas," kaip jie pirma mano zmones mokino prisēkt prie (wardo) Baal; taip jiems tarp mano zmoniů namai bus.
* P. 4, 2. 5 Moiz. 6, 13. 10, 20.

17. Jr jey jie ne norēs klausyti, tay aß tokius zmones ißráusiu ir zudysiu, taria Ponas Diewas.

13. Pérskyrimas.

Zydů Sugaißinimas Prilyginimůse (pagedusiojo) marßkono Dirzo bey Wyn=Legerês paródítas.

1. Taip taria man Ponas Diewas: eik ir nusipirkk saw marßkóną jůstą, ir taje apsijůsk sawo strēnas, ir ne paßlápik ję!

2. Jr aß pirkau jůstą iß Pono Diewo paliepimo, ir apsijůsiau ję sawo strēnas.

3. Tay Pono Diewo zodis antru kart man atêjo ir tare:

4. Jmk tą jůstą, kurę pirkai, ir aplink sawo strēnas apsijůsei, ir pasikēlęs nueik prie (upês) Prat, ir paslēpk ję tenay akmens=plyßije!

5. Aß nuêjęs paslēpjau ję pas (upę) Prat, kaip man Ponas Diewas buwo paliepęs.

6. Jr po ilgo czēso Pons Diews man tare: kélkis ir nueik prie (upês) Prat, ir parsíneßk wēl aną jůstą, kurę aß taw paliepjau tenay paslēpti!

7. Aß prie Prato nuêjęs atkasiau, ir atemjau jůstą nů tôs wietôs, kur ję buwau paslēpęs; ir ßtay, jůsta buwo pagédusi, kad jau niekam ne derējo.

8. Tay atêjo man Pono Diewo zodis ir tare:

9. Taip taria Ponas Diewas: lyg ßitaipo ir aß pagésdisiu didęję puikystę Juda bey Jeruzalem.

10. Tie nelabieji zmones, ne nori klausyt mano zodzo, bet einą sawo *ßirdiês rēßtu ir seką kitus diewus, kad jiems ßluzitu ir jů melstus, tie bus kaip ta jůsta niekam nedérinczoji. * P. 11, 8. 16, 12. 5 Moiz. 29, 19.

11. Nēsa lygey kaip wyrs sawo strēnas jůsta apsijůsia, ßitaip aß, taria Ponas Diewas, wisus namus Jzraēl ir wisus namus Juda saw apsijůsiau, kad jie mano zmones butu, man ant wardo, gyriaus ir garbês; ale jie ne nor klausyt.

12. Taygi sakyk jiems ßi zodi: taip kalba Ponas Diewas, Diewas Jzraēl: wisos lēgēres wynu bus pripiltos. Tay jie taw sakys: „kas tai ne zino, kad wisas lēgēres reik wynu pripilti?"

13. Tay tark jiems: taip taria Pons Diews: ßtay, aß wisus ßioj zémēj gywénanczus, karalius ant Dowido krēslo sēdinczus, kunigus ir prárakus, ir wisus Jeruzalēj gywénanczus pripildisiu, kad prigērę butu.

14. Jr su wiens=wienu, tēwus su waikais, ißsklaidysiu, taria Ponas Diewas; ir ney czēdisiu ney pérleisiu, ney gailēsiůs jů sugaißimo.

15. Taygi girdēkit ir klausykit, ir ne tyczokit! nēs Ponas Diewas tai yra kalbējęs.

16. Důkit garbę Ponui Diewui, sawo Diewui, koley dar ne aptémsta, ir koley dar jusů kojos ne uzsigáuna į tamsiůsius kálnus, jums ßwiesôs be=láukiant, ir jam taczau abelnay neßwiesą ir tamsą padarysent.

17. Jr jéy jůs to ne norit klausyti, tay taczau mano dußéle tur paslapczey nusiwerkt dēl tokio pasididzáwimo; mano *ákys tur áßaromis pratekēt, kad Pono Diewo kaimene bus pagrēbta.
* P. 9, 1. P. 14, 17.

18. Sakykite karáliui bey karalienei: sēskites zemyn! nēs ßlowēs *karuna nupůle nů jusů galwôs.
* Raud. 5, 16.

19. Miestai į pētus=linkay yra uzrakinti, ir nier neywieno, kurs jůs atdarytu; wisa Judawa czystay ßalin ißwesta.

20. Pakélkit sawo akis ir ziurėkit, kaip jie iß ßiaures ßén=link ateina! Kame dabar kaimene taw pawierita, tawo grazioji kaimene?

21. Ką sakysi, kad jis tawę taip atlankys? nės tu jůs taip paprátinai saw prießais, kad jie wyresneiseis ir galwomis nor buti. Bemielay, bau ne * uzeis taw nerimimas néy moterißkei dabar gimdysenczei.
* p. 22, 23. 2 Kar. 19, 3.

22. Jr jéy tu sawo ßirdij sakysi: „kodėlgi man tai nusitiko?" Dėl daugybės tawo nusizengimo tawo siules taw yra atdengtos, ir tawo blauzdos (per newálę) nůgintos.

23. Begu gal Murins sawo ůdą kitokią daryt, arba pardelis sawo ßlakus? * taip ir jůs ar galit géro daryt, kad pikto este paprátę?
* Ps. 55, 20.

24. Todėl aß jůs * ißdraikysiu, kaip ßiáud=galus, kurie wėjo iß pusczôs papuczami.
* Job. 21, 18. Ps. 1, 4. Dan. 2, 35.

25. Tai bus tawo alga ir tawo dalyks, kuri aß taw priseikėjau, taria Ponas Diewas. Todėl, kad manęs uzmirßusi melais tikies,

26. Tay ir aß tawo siulès aukßtay atdengsiu i tawo akis, kad tawo gėda tikray butu matyta.

27. Nės aß maczau tawo wenczawonês=pérzengimus, tawo gaßlumą, tawo begėdißkąji kekßáwimą irgi tawo bjaurybes, abejes ir ant kalnéliů ir ant dirwů. Bėda taw, Jeruzale! kadagi, meldzu, tu czystita busi?

14. Pérskyrimas.

Sausas Czèsas ir Bádas; Jeremijoßiaus Uzmeldimas.

1. Tai tas zodis, kuri Ponas Diewas Jeremijoßiui sake apie brangęję gadyną:

2. Juda * raudoja bėdningay, jôs wartai stow wargingay, dejáwimo wisur pilna zéme; ir Jeruzalėj yra nerėdu sausas czėsas. * Raud. 1, 3. 4.

3. Didieji mazůsius siuncza wandens, ale prie ßulinio priêję jie ne randa wandens, ir sawo rykus parsineßa tußczus. Jie apmaudingi ir smutni wáikßczoj, ir sawo galwas apdengia,

4. Todėl, kad zéme pléißt, kadangi * ne lyja ant zémês. Laukininkai wáikßczoj apmaudingi, ir sawo galwas apdengia.
* 1 Kar. 17, 1. 7.

5. Nės ir lones, kurios lauke jaunů tur, pameta (sawo) jaunus, kadangi zole ne zel.

6. Giriů asilai stowėdami ant kalnéliu ißsizioję ůrą gáudo kaip smákai, ir apalpsta, kad páßaro ne zėle.

7. Ak Pone Diewe, musů * nusizengimai beje tai nupelne, ale ben ißgélbėk mus taczau dėley sawo wardo! nės musů nepaklusnums yra didis, kurium * mes prieß tawę susigrießijom. * p. 2, 19.

8. Tu esi Jzraėlio palinksminojimas ir jů ißgélbėtojis iß bėdôs; kam tu dediesi swecziu ėsąs ßioj zémėj ir néy swétims, tikt naktwinay toj pasiliekąs?

9. Kam tu rodaisi néy koks karzygys, kurs nusiminęs, ir néy milzins ne galis gélbėt? Juk taczau tu tarp musů esi, Pone Diewe, ir mes * tawo wardu praminti; ne apléisk mus! * p. 15, 16. Jez. 43, 7.

10. Taip taria Ponas Diewas apie ßitus zmones: jie rods ßen ir ten bėginėja, ir ne rods namėj pasiliekt, todėl jů Ponas Diewas ne nor, bet dabar atsimena jů nusizengimo, ir jů griekus nor atlankyti.

11. Jr Pons Diews tare man: * tu nesimelsk malonês uz ßitus zmones! * p. 7, 16. p. 11, 14.

12. Nės norint ir jie * pásnikauja, tay aß taczau ne klausysiu jů pasimeldimů, ir norint jie † déginimo=apieras ir walg=apieras atneßa, tay taczau jos man ne patinka; bet aß jůs kardu, badù ir maru pabaigsiu. * Jez. 58, 3. † Jer. 6, 20.

13. Tay aß tariau: ak Wießpatie Pone Diewe, ßtay, prárakai jiems sako: „jůs kárdo ne regėsit, ney brangybės jusip ne turėsit, bet aß gérą pakáją jums důsiu czonay."

14. Jr Ponas Diewas tare man: tie * prárakai neteisybę prarakáuja mano wardan, aß jů ne=siuncziau, ir nieko jiems ne liepjau, ir nieko

su jeis ne kalbējau; jie jums prá=neßa pramanytus regējimus, monus, † balwonystes ir sawo ßirdiês klastas.
* p. 6, 14. 23, 21. 27, 14. 15. 29, 9.
† 5 Moiz. 13, 2. 3. 6. 8.

15. Todēl taip kalba Ponas Die=was apie tus prarakus, * mano wardan prarakáujanczůsius, kaczey aß jůs ne=siunczau, ir jie taczau mißioje sako, ne ateisent į ßę źémę ney kárdo ney brangiôs gadynês: tokie prárakai prapuls kardu ir badu.
* 5 Moiz. 18, 20.

16. Jr tie źmones, kuriems jie prarakáuja, iß kárdo bey bado ant Jeruzalês ulyczû ißmētiti gulēs, kad neywiens jû ne palaidos, ir taipo=jau jû moters, súnus ir dukters, ir uźpilsiu jû nelabumą ant jû.

17. Jr tu jiems sakyk ßitą źodį: mano * ákys áßaromis sraw dieną ir nakti ir ne paliáuja; nēsa merga, dukte mano źmoniû, bjaurey mú=czita ir baisey mußta.
* p. 9, 1. Raud. 1, 16. 2, 18.

18. Jey aß ißeinu į lauką, ßtay, tenay gul kárdu parblokßtieji; jey aß ateimi į miestą, tay czonay gul badu pasiléidieji. Nēs ir prára=kai, priegtam ir kunigai tur į źémę keliáut jiems ne paźistamą.

19. Argi tu meste pametei Judą? argu ar tawo dußia wisaip jau ne=kencza Ziono? kodēlgi tu mus taip ißtikai, aźa niekś ne gal mus ißgy=dit? Mes * tikējomes pakájaus bu=sent, ir ßtay, nieko géro ne ateit; mes tikējomes ißgysę, ale ßtay, dar daugiaus yra ißkádôs.
* p. 8, 15. Job. 30, 26.

20. Pone Diewe, * mes ißpaźistam sawo nelabumą ir sawo tēwû nu=sîźengimą, nēs prieß tawę susigrie=ßijom. * Ps. 106, 6.

21. Ale dēl sawo wardo ne důk apgēdintus mus buti! Ne důk iß=jůktą buti karál=krēsli sawo ßlo=wês; ben minēk ir ne důk paliáuti sawo derējimą su mumis!

22. Juk taczau neywieno ne yra tarp pagonû balwonû, kurs galētu lytaus důt; ir dangus taipjau ne gal lyt. Beje tu juk esi Wießpats musû Ponas Diewas, kuriůmi mes nusitikim, nēs tu gali * tai wislab padaryt. * Job. 5, 10. p. 38, 25. 26.

15. Pérskyrimas.

Ne=ißwéngiama Korawone ant Diewop nepri=stwerczanczůjû źmoniû.

1. Jr Ponas Diewas tare man: ir norint * Moizeßius bey Zomelis po mano akiû stowētu, tay aß ta=czau ne busiu malonus tiems źmo=nēms. Waryk jůs ßalin nů manęs, ir tesisuka ßalin!
* Ps. 99, 6. Ez. 14, 14.

2. Jr kad jie taw sako: „katrul mes eisim?“ tay tark jiems: taip kalba Ponas Diewas: kuri * smer=tis uźgáuna, tą te uźgáuna; kuri kárdas uźgáuna, tą te uźgáuna; kuri bádas uźgáuna, tą te uźgáuna; kuri apkalims uźgáuna, tą t'uźgáuna!
* p. 43, 11. Sak. 11, 9.

3. Nēs aß atlankysiu jůs * ketu=riopomis slogomis, taria Ponas Diewas: kárdu, kad jie butu nuźu=dyti; ßunimis, kurie jůs ßén ir tén wálkios; paukßczeis dangaus ir źwērimis źémês, kad jie butu suēsti ir supústiti. * Ez. 14, 21.

4. Jr aß jůs wisose źémês karaly=stēse důsiu bastytis, * dēl Manassês, sunaus Jejiskijo, karáliaus Juda, dēl to, ką jis Jeruzalēj nusidējo.
* 2 Kar. 21, 11. s. p. 23, 26. 2 Nus. 33, 9.

5. Jr kasgi tawęs susimils, Jeru=zalem? kasgi tawęs gailēsis? kasgi nuêjęs taw pakáją nugamis?

6. Tu * manę prastojei, taria Po=nas Diewas, ir nů manęs atsisky=rei; todēl aß sawo ranką ißtiesiau prieß tawę, kad tawę sugaißinczau; aß jau pailstu pasigailētis.
* Jez. 1, 2. 4.

7. Aß jůs su * ßiupele laukan iß źémês ißwētisiu, ir sawo źmones, nů sawo pikto pasielgimo prisiwerst ne norinczus, wisus sirátomis pa=darysiu ir nuźudysiu.
* Matt. 3, 12. Luk. 3, 17.

8. Daugiaus man jůse bus naßliû, ne kaip źiezdrû yr prie juriû. Aß ateidisiu ant jaunimo motinôs pu=stélninka widu=dienij ateisenti, ir miestą tůmi aki=moju ir iß neźiniû uźpuldisiu,

9. Kad ta, kuri septynis waikus auginusi, wisaip bēdna bus ir ßir=dingay dusaus. Nēs * sáule jû, dar daug dienôs ēsant, nusiléis, kad jû ir garbe ir linksmybe gálą gáus.

Ir átſtanką padůſiu aß kárdui po akiû jû neprieteliû, taria Ponas Diewas. * Amos 8, 9.

10. Ak mano * mótina, kad tu manę auginai, prieß kuri kiekwiens waidijas ir bárias wiſoj ẑémēj! Juk aß ney ant palúkanû ką ißẑyczijau ney ēmjau, ir taczau koẑnas ant manęs kéikia. * P. 20, 14.

11. Ponas Diewas tare: geray, aß juſû kelis ißlikdiſiu, kuriems wēl geray paſiſeks, ir ateiſiu jums ant pagalbôs bēdoj ir tuẑboj tarp neprieteliû.

12. Bau ne miſliji, géleẑi kokią ēſanczę, kuri galētu géleẑi ir wárią iß ßiaurês ſukult?

13. Ale aß pirma juſû lobi ir ſkarbus * důſiu ißplēßt, kad nieko uẑ tůs ne gáutumbit; ir tai dēl wiſû juſû griekû, kurius wiſůſe ſawo rubeẑiůſe eſte padárę. * P. 17, 3. Eẑ. 23, 46.

14. Ir nuweſiu jus pas juſû neprietelius i ẑémę jums ne paẑiſtamą; nēs * ugnis mano narſe ant juſû uẑſidegę. * P. 17, 4. 5 Moiẑ. 32, 22. Sir. 5, 7.

15. Ak Pone Diewe, tu tai ẑinai; minēk muſû, ir priſtok mus, ir atkerßik uẑ mus muſû pérſekinētojams! Priimk mus ir ne trukik ſawo narſą (ißliet) ant jû! nēs tu ẑinai, kad mes dēl tawęs ißdarkomi.

16. Tame tarpe ißlaikyk mums * ſawo ẑodi, kad jo gáunam; ir ßitas tawo ẑodis yra muſû ßirdiês dẑaugſmas ir palinkſminojimas; nēs mes juk tawo wardu eſme praminti, Pone Diewe, Diewe Zebaot. * Pſ. 119, 43. Jeẑ. 43, 7.

17. Mes ne ſuſēdẑam ſu * apjůkſtojeis, neygi neſilinkſminames ſu jeis, bet tikt prie tawo rankôs paſiliekame; nēs tu labay pykſti ant muſû. * Pſ. 1, 1. Pſ. 26, 4. 5.

18. Kodēlgi muſû ſkaudējims taip ilgay patenka, ir * muſû ronos taip labay ſkaudẑos, kad jas neywiens ne gal ißgydit? Tu mums paſtojei ßaltiniu, jau wandeniu ne pluſtanczu; * P. 30, 12. 15.

19. Todēl Ponas Diewas ßitaip ſako: * jéy tu prie manęs laikaiſi, tay ir aß prie tawęs laikyſiůs, ir paſilikſi mano ẑodẑo ſakytoju. Ir jey tu gerůſius mokini ſkirtis nů piktûjû ẑmoniû, tay buſi mano mokitoju. Ir pirm ne kaip tu prie jû pargryßtumbei, tay jie pirmjaus prie tawęs turēs pargryßt. * Jak. 4, 8.

20. Nēs aß tawę prieß ßitus ẑmones padariau driutu wariniu múru; kaczey jie prieß tawę kariáuja, taczau jie niekaip tawę * ne iweiks; nēs † aß eſmi pas tawę, kad tawę gélbēczau ir tawę ißwálniczau, ſako Ponas Diewas. * P. 1, 18. † Jeẑ. 41, 10. Jer. 1, 19.

21. Ir ißgélbēſiu tawę iß rankôs nelabûjû, ir ißwálniſiu iß rankôs ſmarkininkû.

16. Pérſkyrimas.

Ẑydai tur i (Apkalējimą) Babel nuweſti, ir iß ten wēl ißgélbēti buti.

1. Ir Pono Diewo ẑodis man atêjo ir tare:

2. Tu ne turi weſt pacẑôs ir ney ſunû ney dukteriû auginti ßioje (Ẑydû) ẑémēje.

3. Nēs taip ſako Ponas Diewas apie ſúnus ir dukteres, kurie czonay uẑgema, priegtam apie jû áugywes, kurios jůs gimdo, ir apie jû tēwus, kurie jůs augina ßioj ẑémēj:

4. Jie ligomis pamirs, ir ne bus ney apraudoti ney * paláidoti, bet mießlu paſtos ant ẑémēs; priegtam kárdu bey badu prapuls, ir jû lawonai bus dangaus paukßczû ir ẑémês ẑwērims ēdeſis. * P. 14, 16.

5. Nēs taipo ſako Ponas Diewas: tu ne eik i namus raudojanczûjû, neygi niekur ne eik apraudoti neygi jû gailētis! Nēs aß ſawo pakáją atēmjau nů ßitû ẑmoniû, taria Ponas Diewas, drauge ſu ſawo malone ir ſuſimilimu;

6. Kad abieji, ir didi ir maẑi, ßioj ẑémēj tur mirt, ir ney * paláidoti ney apraudoti ne bus, ir neywiens dēl jû ney rēẑiſis ney pliką ſawę daryſis. * P. 22, 18. f.

7. Irgi ne bus jiems ißdalyta důnôs jû raudójime, jůs palinkſmint prie lawono; ir ne bus důta jiems nieko gért iß palinkſminojimo kúpkôs dēley (jû) tēwo ir motinôs.

8. Todēl tu ne eik į neyjoki girtawimo-butą prie jû atsisēst, ney walgit ney gérti.

9. Nēs taipo sako Ponas Diewas Zebaot, Izraēlio Diewas: sztay, asz *czonay dûsiu paliáuti po jusû akiû ir jums gywiems be-ēsant balsą dzaugsmo ir linksmybês, balsą jaunikio bey marczôs. * p. 7, 34.

10. Ir kaip tu tai wislab szitiems żmonēms busi sakęs, ir jie taw tars: „* kodēl kalba Ponas Diewas ant musû wisą tą didzeję slogą? koksaigi tas nusiżengims ir griekas, kuriûm mes priesz Wieszpati sawo Diewą susigrieszijom?" * p. 5, 19.

11. (Tay) tu jiems sakyk: todēl, kad jusû tēwai manę prastoję (sako Ponas Diewas) kitus diewus séke, jiems służijo ir jû meldēsi; ale manę prastojo ir mano įstátimą ne laike;

12. Ir *jûs dar pikczaus dárot, ne kaip jusû tēwai. Nēsa sztay, kożnas elgias pagal sawo †nelabôsês szirdiês misli man ne klausydams. * p. 7, 26. † p. 7, 24.

13. Todēl asz jus iszstumsiu isz szitôs żémês į żémę, kuriôs ney jûs ney jusû tēwai ne żinot; ten jûs kitiems diewams służisit dieną ir nakti, tenay asz jums neyjokiôs malonês ne iszródisiu.

14. Todēl sztay, ateit czēsas, sako Ponas Diewas, kad ne bus daugiaus sakyta: kaip tikray Ponas Diewas gywas, kursai waikus Izraēl isz Egypto-żémês iszwédęs;

15. Bet: kaip tikray Ponas Diewas gywas, kursai waikus Izraēl iszwédęs isz sziáurês żémês ir isz wisû żémiû, į kures jisai jûs buwo iszstumęs. Nēs asz jûs parwesiu į tą żémę, kurę jû tēwams dawęs esmi.

16. Sztay, asz daug żwejû iszsiusiu, taria Ponas Diewas, tie jûs suzwejûs; ir potam daug medzotojû iszsiusiu, tie jûs sumedzos ant wisû kalnû, ant wisû kaukarû ir wisûse akmeniû tarp-plysziûse.

17. Nēs *mano ákys wéizd ant wisû jû keliû, kad jie nû manęs ne gal pasislēpt; ir jû nusiżengimas ne paslēpts yra nû mano akiû. * p. 23, 24. Sir. 23, 28.

18. Ale pirmjáusey asz jû nusiżengimą ir griekus dwigubay użmokésiu, todēl, kad jie mano żémę lawonais sawo balwonystês iszbjaurino, ir mano tēwiszkę sawo bjauresczeis pripilde.

19. Pone Diewe, tu esi mano driutybe ir syla, ir mano prybēga bēdoj. Pagonai ateis tawespi nû swieto krászto ir sakys: musû tēwai turējo diewus netikrus ir niekingus, nickam ne dérinczus.

20. Kaip gal żmogus diewû padaryt, kurie ne diewais yr?

21. Todēl sztay, dabar asz jûs iszmokisiu, ir sawo ranką bey máci jiems żinomą darysiu, kad jie isztirtu, mano wardą ēsanti Poną Diewą.

17. Pérskyrimas.

Balwonyste, Nusitikējims ant sutwertû Daiktû, Neszwéntims Szwentôs Dienôs ir t. t. wisôs Nepalaimôs Priežasczei.

1. Griekas Juda paraszytas yra geleżinemis raszyklēmis, ir smaileis demantais raszyts, ir ant toblyczôs jû szirdiês irēsztas, ir ant ragû jû altoriû;

2. Kad jû waikai minētu szitû altoriû ir szwentitûjû giriû prie żaliûjû médzû ant auksztûjû kalnû.

3. Ale asz tawo *auksztybes, kaip ant kalnû, taip ant laukû, drauge su tawo turtu ir wisais tawo skarbais ant †iszplēszimo padûsiu, dēl griekû wisûse tawo rubéżiûse padarytûjû. * Oz. 10, 8. † p. 15, 13. p. 20, 5. Ez. 23, 46.

4. Ir tu isz sawo tēwiszkês busi patremts, kurę asz taw dáwjau, ir tawę *bernais padarysiu tawo neprieteliû żémēj, kurę tu ne pażisti; nēs jûs mano pápykio †ugni użdegēt, amżinay degsencze. * p. 5, 19. † p. 15, 14. 5 Moiz. 32, 22.

5. Taip taria Ponas Diewas: prakeikts tas wyrs ant *żmoniû pasitikisis ir kuną per sawo (driutą) ranką laikąsis, ir sawo szirdze nû Pono Diewo atstojąsis. * Ps. 118, 8. Ps. 146, 3.

6. Tas bus *kaip wiens (kokşai) palikts (médis) pûsczoj, ir ne †regēs busenczojo palinksminojimo, bet paslliks dzustanczose wietose pûsczoj,

žémēj newaisingoj, kur nieks ne gywéna. * P. 48, 6. Ps. 102, 7. † Ps. 68, 7.

7. Ale pérženotas * tas wyrs, kurs Ponu Diewu tikis, ir Pons Diews jo nusitikējimu yra. * Ps. 2, 12. Ps. 146, 5. Jez. 30, 18.

8. Tas yra kaip * médis prie wandeniû sodits ir prie upélio įsißáknijęs. Nēsa, norint ir twankas užeit, taczau jis nesibijo, bet jo lápai ißliekt žali, ir nesirúpin sausam métui randantis, bet waisiaus neßt nesiliáuja.
* Ps. 1, 3. Ps. 52, 10. Ez. 47, 12.

9. Szirdis yra staigus ir nusimenąs dáikts, kas ję gal iß dugno ißpažint?

10. Aß, * Ponas Diewas, galiu ßirdį iß dugno ißpažint ir inkstus pérbandyt; ir † důmi kožnam pagal jo dárbus, pagal waisių jo darbû.
* Ps. 7, 10. f. † Rym. 2, 6. f.

11. Nēsa lygev kaip paukßtélis užtupis ant kiaußiû ir jůs ne ißperis, ßitoks yra neteisų lóbį * surenkasis; nēs jis tur atstot, kad to mažiáusey atboj, ir tur taczau paskuczáusey iß to ißjůkimą gáut.
* Ps. 39, 6. 7.

12. Ale musû ßwentnyczôs wieta, butent karál-krēslis diewißkôsês ßlowês, wisaday driúts ißliko.

13. Nēsa, Pone Diewe, tu esi pasitikējims Izraēl. Wisi, kurie tawę prastoja, tur ißgēdinti but; ir tie, kurie atstoję, į žémę bus raßyti, nēs jie * prastoja Poną Diewą, gywûjû wandeniû wersmę. * P. 2, 13.

14. Ißgydik tu manę, Pone Diewe, tay ißgysiu; gélbēk tu manę, tay man bus gélbēta; nēs tu esi mano gyrius.

15. Sztay, jie man * sako: „kamegi Pono Diewo žodis? mielay, te ateina!“ * Jez. 5, 19.

16. Ale aß dēl to nů tawęs ne bēgau, mano ganytojau; taipjau žmogaus dienû aß ne geidzau, tai tu žinai; kas iß mano burnôs ißējo, tai yra tiesa po tawo akiû.

17. Tikt tu ne buk man baisus, tu mano nusitikējime bēdoje!

18. Testow tie ißgēditi, kurie manę pérsekineja, o ne aß; te ißsigąsta jie, o ne aß; te užeit ant jû nelaimôs diena, ir sudaužyk jůs dwigubay!

19. Taip kalba man Ponas Diewas: eik tenay ir stokis po žmoniû wartais, kureis karálei Juda ißeit ir įeit, ir po wisais wartais Jeruzalês,

20. Ir tark jiems: girdēkit Pono Diewo žodį, jûs karálei Juda ir wisa Juda ir wisi gywénantieji Jeruzalēj, kurie ßeis wartais įeinat!

21. Taip sako Ponas Diewas: saugokites ir ne įneßkit neyjokiôs naßtôs dienoj Sabbatôs pro wartus į widų Jeruzalês,

22. Ir ne ißweßkit neyjokiôs naßtôs iß sawo namû dienoj Sabbatôs, ir ne dirbkit neyjokio darbo; bet ßwęskit Sabbatôs dieną, * kaip aß jusû tēwams paliepjau!
* 2 Moiz. 20, 8. f. 5 Moiz. 5, 13. 14.

23. Ale jie ne * klauso ney sawo ausis ne prilenkia, bet pasiliekt kietsprandzei, kad manęs abelnay ne klausytu ney pasimokįditu.
* P. 7, 24. 26. P. 11, 8.

24. Jey manęs klausysit, taria Ponas Diewas, kad neyjokiôs naßtôs ne neßiotumbit * Sabbatôs dienoj pro ßio miesto wartus, bet tą ßwęsite neyjokio dárbo tą dieną ne dirbdami, * Jez 58, 13.

25. Tay ßio miesto wartais ir ißeis ir įeis karálei ir kunįgaikßczei, kurie sēd ant karál-krēslio Dowido, ir jůja ir wažiůja wežimais bey žirgais, jie ir jû wyriausieji drauge su wisais Judoj bey Jeruzalēj gywénanczeiseis, ir tas miestas bus amžinay gywéntas.

26. Ir ateis iß miestû Juda ir aplink Jeruzalę ēsantieji, ir iß žémês Benjamin, iß pakalniû ir nů kalnû ir iß pētû, kurie atneßa dēginimo-apierû, apierû, walg-apierû ir kodylo, į namus Pono Diewo.

27. Bet jey manęs ne klausysit, kad Sabbatôs dieną ßwęstumbit, ir neyjokiôs naßtôs ne įneßtumbit pro wartus Jeruzalês dienoj Sabbatôs, tay aß ugnį uždegsiu * po jû wartais, kurs butus Jeruzalēj supléßkis, ir ne ißgesyta bus.
* Jez. 1, 31. Ez. 23, 47. Amos 5, 6.

18. Pérskyrimas.

Tikras Pristwertimas Diewop iszlaiko, ir Nepristwertimas iszpústija.

1. Tai yra tas żodis, kursai nů Pono Diewo atêjo Jeremijoszíui ir tare:

2. Kélkis ir nueik į půdżaus namus, tenay asz tawę důsiu iszgirst mano żodżus.

3. Ir asz nuējau į půdżaus namus, ir tay, jis be-dirbąs ant sawo lentélês.

4. Ir tas půdas, kuri jis isz můlio dáre, ne nusiszowe jam jo rankose. Tay jis wēl padáre kitą půdą, kaip jam padingo.

5. Tay atêjo man Pono Diewo żodis ir tare:

6. Begu *ne galiu ir asz taipo daryt su jumis, jůs isz giminês Jzraēl, kaip szis půdżus? taria Ponas Diewas. Sztay, kaip můlis yra půdżaus rankoj, taip ir jůs isz namů Jzrael esłe mano rankoje.
* Jez. 45, 9. Jszm. 15, 7. Rym. 9, 21.

7. Asz umay *kalbu priesz żmones ir karalystę, kad ję iszpústisęs, suláużisęs ir sugaiszisęs. * P. 1, 10.

8. Ale *jey jie prisiwerczą nů sawo nelabumo, priesz kuri asz kalbu, tay ir gailēsiůs tôs nepaláimôs, kurę jiems ketinau padaryt.
* P. 26, 3. 19. Jon. 3, 10.

9. Ir asz umay kalbu apie żmones ir karalystę, kad ję pakursęs ir apsodisęs.

10. Ale jey jie pikto daro po mano akiů, kad mano balso ne klauso, tay ir gailēsiůs to géro, ką jei pażadējau padaryt.

11. Taygi tark tiems isz Juda ir mieszczonims Jeruzalēj: taip taria Ponas Diewas: sztay, asz jums bēdą itaisau, ir sumislíju misli priesz jus. Todēl kożnas te *atsikreipja nů sawo negero kélio, ir †pasigérikit sawo keliůse ir darbůse!
* P. 25, 5. s. † P. 7, 3.

12. Ale jie taria: „isz to *ne bus nieko; mes seksim sawo mislis, ir kożnas darysim pagal sawo piktôs szirdiês (nůpertą) misli."
* P. 6, 16. Jez. 65, 2.

13. Todēl taria Ponas Diewas: ben klausinēkit tarp pagonů, kas toktai kokiu czēsu girdējo, kad merga Jzraēl taip baisey bjaurų dáiktą daro?

14. Juk sniegas ilgiaus iszliekt ant akmeniů lauke, nů Libanono szen sniegant, ir lytaus-wandů ne taip wéik nusenka, kaip mano żmones manęs użmirszta.

15. Jie rúkina diewams ir pastáto papiktinimus ant sawo keliů wisados, ir wáikszczoja nemintais keliais,

16. Kad jů żéme puszczą pastótu jiems ant amżinôs gēdôs, kad pro száli einąsis pasidywitu ir gálwą pakratytu.

17. Nēs asz jůs rytů-wēju iszsklaidysiu po jů nprieteliů akimis; asz jiems *pakálą, ir ne akis paródisiu, kad jie prapuls. * P. 2, 27.

18. Ale jie sako: „eikim, susikalbēkim priesz Jeremijoszių! nēs kunigai ne gal klajôt nů (Diewo) prisakimů, ir iszmintingieji ne gal piktą pamokinimą důti, ir prárakai ne gal netikray mokiti. Eikit szen, użmuszkim ji liezuwiu, ir nieko ne atbokim wisů jo żodżů!"

19. Pone Diewe, pridabok ant manęs, ir girdēk balsą mano prieszininků!

20. Begu tai teisybe, *gérą piktu użmokēt? nēs jie mano †duszíai důbę iszkase. Ben minēk, kaip asz po tawo akiů stowējau, kad (wiso) géro už jůs kalbēczau, ir tawo didi kersztą nů jů nukreipczau!
* 1 Moiż. 44, 4. † Ps. 35, 7.

21. Taygi korawok jů waikus badu, ir důk jůs kardu prapult, kad jů moters be waiků ir naszles butu, ir jů wyrai į smerti użmuszti butu, ir jů jaunimas kowoje kárdu nużawinti butu;

22. Kad rēksmas isz jů butů iszgirstas butu, kaip tu umay żalnierių pulkus ant jů użeiti dawęs. Nēs jie důbę iszkase manę sugáut, ir mano kojoms żabángus padējo.

23. Ir kadangi tu, Pone Diewe, żinai wisus jů sumislijimus priesz manę, kad jie manę nużudyt nori, tay *jiems jů nusiżengimą ne atléisk, ir jů griekai te n'esie iszgesyti

po tawo akiû; te esie jie parblokßti po tawo akiû, ir daryk su jeis pagal sawo kérßijimą!
* Ps. 109, 14. 15.

19. Pérskyrimas.

Jeruzalės Ißpústijimas. Sulaužimu Plėczkôs iß Můlio darytôsės pirmpaženklitas.

1. Taip taria Ponas Diewas: nueik ir pirkkis saw můlio plėczką nů pů̇dzaus, su (sawim imęs) kelis wyresniů̇sius ant žmoniû ir wyresniů̇sius kunigus;

2. Ir ißeik į daubą Ben-Jnnom ėsanczęję ties plyt-wartais, ir sakyk tenay tus žodžus, kurius aß taw sakau,

3. Ir tark: girdėkit Pono Diewo žodį, jûs karálei Juda ir miesczonys Jeruzalês! taip taria Pons Diews Zebaot, Diews Jzraėl: ßtay, * aß tokią nepaláimą ant ßiôs wietôs užeidisiu, ažą tai ißgirdusiam ausys skambės;
* 1 Zom. 3, 11. 2 Kar. 21, 12.

4. Todėl, kad jie manę prastoję ir ßę wietą swetimam diewui dawę yr, ir kitiems diewams joje rúkinę, kuriû ney jie, ney jû tėwai, ney karálei Juda pažino, ir ßę wietą nekalto kraujo pilną padáre.

5. Nėsa jie Baaliui aukßtybes pakúre sawo * waikus sudéginti Baaliui ant déginimo-apierôs, koktai aß jiems ney paliepjau ney apie tai kalbėjau, priegtam ney į mano ßirdį ne atêjo. * P. 7, 31.

6. Todėl ßtay, ateis czėsas, taria Ponas Diewas, kad ßę wietą jau daugiaus ne wadis Topet ney daubą Ben-Jnnom, bet daubą pasmáugimo.

7. Nėsa aß ißgaißisiu ßioje wietoje (netikrąję) Diewo ßlužmą Juda bey Jeruzalês, ir prapuldisiu jûs kárdu po akiû jû nepriteliû po rankôs tû, kurie jû dußiôs tyko, ir * jû lawonus padangiû paukßczams ir žémês žwėrims dů̇siu suėsti.
* P. 7, 33.

8. Ir * ßį miestą pústą padarysiu ir apjů̇ku, kad wisi pro ßalį einantieji dywisis wisû jo slogû, ir jį ißjůks. * P. 18, 16. 49, 13. 50, 13. 3 Moiz. 26, 32.

9. Aß jûs dů̇siu ėst (kuno) miesą * jû sunû bey dukteriû, ir wienswieno miesą ės † toj bėdoj ir tužboj, kuriomis jûs jû nepritelei ir tie, kurie jû dußią žudyt jėßko, prispaus. * 5 Moiz. 28, 53. † Luk. 19, 43.

10. Jr tu turi tą plėczką sukult po akiû tû wyrû su tawim nuėjusiûjû,

11. Jr tark jiems: taip taria Ponas Diewas Zebaot: lyg kaip koksai pů̇dzaus rykas sukuliams, kurs ne gal jau daugiaus czėlas but, taip ir aß ßitus žmones bey ßitą miestą sukulsiu; ir priegtam tur * Topėtoj pakasti but, kadangi kitur pakast wietôs ne bus. * P. 7, 32.

12. Taip aß padarysiu ßitai wietai, taria Ponas Diewas, ir joj gywenantiemsiems, kad ßis miestas lygey pastos kaip Topet.

13. Priegtam namai Jeruzalėj ir namai karáliû Juda taipjau bus bjaurus kaip wieta Topet, ir ąi wisi namai, ant kuriû stogû jie rukino wisam dangaus pulkui ir kitiems diewams gėrimo-apieras apierawojo.

14. Jr Jeremijoßiui wėl parėjus iß Topet, katrul jį Ponas Diewas buwo siuntęs prarakáuti, stojos jis prybažnytij prie Pono Diewo namû ir tare wisiems žmonėms:

15. Taip taria Pons Diews Zebaot, Diews Jzraėl: ßtay, aß ant ßito miesto ir ant wisû jû miestû užeidisiu wisą tą nepaláimą, kurę aß prieß jûs kalbėjęs esmi, todėl, kad jie kietsprándžei yr, ir ne nor klausyt mano žodžû.

20. Pérskyrimas.

Mußtasis ir į Sklépą įmestasis Jeremijoßius praneßa Apkalejimą Babel. Dejůja sawo Uredystês ir Užgimimo dėley.

1. Ae kaip Pasiur, sunus Jmmer, kunigo, kursai per wyrésnį namů̇se Pono Diewo buwo statyts, girdėjo Jeremijoßių tokius žodžus prarakáujant,

2. Mußė jis prárakų Jeremijoßių, ir įmete jį į sklépą po aukßtesniů̇jû wartû Benjamin, kurie prie Pono Diewo namû yr.

3. Ir rytmetij Pasiurs Jeremijoßių ißtráuke iß sklépo. Tay jam Jeremijoßius tare: Pons Diews tawę ne wadin Pasiur wardu, bet Magur iß wisû ßaliû.

4. Nês taip taria Ponas Diewas: ßtay, aß tawę drauge su wisais tawo prieteleis ant baimês padůsiu, ir jie parpuls kárdu sawo neprieteliû, tai tu matysi sawo akimis. Ir aß wisą Judą i ranką karáliaus Babel padůsiu, tas jûs ißwes i Babel ir kárdu nużudys.

5. Ir aß wisą gerybę ßio miesto su wisu jû darbu, ir wisus brangiáusius dáiktus, ir * wisus skárbus karáliû Juda i jû neprieteliû ranką důsiu, kad jûs pagrêbtu, imtu ir i Babel nugabéntu. * Jeż. 39, 6.

6. Ir tu, Pasiur, su wisais sawo namißkeis pagrêbtas eisi ir i Babel ißkaksi, tenay tu mirsi ir pakastas busi drauge su wisais tawo prieteleis, kuriems tu melus prarakáuji.

7. Pone Diewe, tu manę pérkalbêjei, ir aß pérsikalbêdinau; tu manę iweikei ir pérgalêjei, ale aß tůmi apjůku pastojau kas-dien, ir kożnas wiens manę ißjůkia.

8. Nês nů to czêso, kad aß kalbêjau, ßaukiau ir sakiau apie slogą ir ißgaißinimą, man Pono Diewo żodis per ápjůką ir ißgêdijimą pastojo kas-dien.

9. Cze aß mislijau: geray, aß jau daugiaus ne minêsiu to (ney Diewo ney Jo żodżo), neygi ne sakysiu kożoni jo wardan; ale (tas Diewo żodis) buwo mano ßirdij néy déganti ugnis, mano káulůse użrakinta, kad ne galêjau ißkęst, ir kone prapůliau.

10. Nêsa aß girdżu, kaip manę daug bária ir wisur gandina: „eikim, apskųskit ji! mes apskųsim ji,“ (sako mano wisi prietelei ir draugai,) „bau ne ji prigáutumbim, ir iweiktumbim, ir jůmi pasigieżtumbim.“

11. Ale Pons Diews yra * pas manę kaip driuts karżygys; † todêl mano pérsekinêtojei suklups ir (ant manęs) wirßų ne gáus, bet ißgêditi bus labay, todêl, kad taip durnay elgias; ámżina bus (jû) gêda, kuriôs ne bus użmirßta.

* P. 1, 8. 9. 15, 20. Jeż. 41, 10. † Ps. 27, 2.

12. Jaugi, Pone Diewe Zebaot, tu pérbandąsis teisiůsius, * inkstus ir ßirdis matąsis, důk man tawo ant jû atkerßijimą regêti! nês taw sawo prową paliecawojau.

* Ps. 7, 10. s.

13. Giedokit Ponui Diewui, pagirkit Poną Diewą, kursai nabago dußią iß nelabûjû rankû ißplêßia!

14. Prakéikta * t'esie ta diena, kurioj aß gimjau; ta diena tur but neżegnota, kurioj mano motina manę pagimde! * P. 15, 10. Job. 3, 1. s. P. 10, 18.

15. Prakéiktas tas, kursai mano têwui mielą żodi praneße ir tare: „tu jáuną sunų gawai,“ norêdams ji palinksmint!

16. Szitas wyras t'esie kaip * anie miestai, kurius Ponas Diewas sugaißino, ir to nesigailêjo; ir jis te gird rytmetij rêkimą ir pêtumis kaukimą! * 1 Moiż. 19, 24. 25.

17. Kad tu taczau manę ne nużawinai áugywês żywate, kad mano motina mano grábas butu buwusi, ir jôs żywats amżinay nêßczas pasilikęs!

18. Kamgi aß iß áugywês żywato ißêjau, kad tokią túżbą ir ßirdiês-skaudêjimą turiu regêt, ir sawo dienas gêdoj pabaigti?

21. Pérskyrimas.

Apie Pergalêjimą Miesto Jeruzalem ir Zedekijo Apkalêjimą.

1. Szitas yra żodis, kursai nů Pono Diewo atêjo Jeremijoßiui, kaip karálius Zedêkijas pas ji siunte Pasiurą, sunų Malkijo, bey Zepanją, sunų Maesêjo, kunigo, ir jam sakydino:

2. Ben paklausk Poną Diewą użmus! Nês Nebukad-Nezar, karálius Babel, i kową eit prieß mus; kad ben Ponas Diewas su mumis darytu pagal wisus sawo dywus, kad ansai nů musû ßalin tráuktus.

3. Jeremijoßius tare jiem-dwiem: taip tarkita Zedekijui:

4. Tai kalba Ponas Diewas, Izraêlio Diewas: ßtay, aß ginklus atgalos kreipsiu, kurius jûs sawo rankose turit, kureis kowawojat prieß karalių Babêlês ir prieß Kal-

dēonus, kurie jus iß lauko prie murû apstojo; ir jûs surinksiu į kruwą widurij miesto.

5. Jr aß prieß jus kowosiu su ranka ißtiesta, su driutu petimi, su didzu pykimu, didzu kerßtu ir nesusimilimu.

6. Jr miesczonis ßio miesto ißtiksiu, abejus ir żmones ir galwijus, kad numirtu didzu maru.

7. Jr potam, taria Ponas Diewas, aß Zedekiją, karalių Juda, drauge su jo ßlużauninkais ir żmonēmis, kurie ßime miesle nû maro, kárdo bey bádo ißliks, padůsiu į rankas Nebukad-Nezar, karáliui Babēlês, ir į rankas jû neprietelių, ir į rankas tû, *kurie jû dußią jēßko, kad jûs kardo aßmenimi taip użgáutu, aża ney czēdijimo, ney malonês, ney mielaßirdystês czonay ne butu. * 2 Moiż. 4, 10. 2 Zom. 4, 8.

8. Jr sakyk ßiems żmonēms: taip taria Ponas Diewas: ßtay, *aß jums po akiû dedu kélią ißlikimo ir kélią prapůlimo. * 5 Moiż. 11, 26.

9. Kas *ßime miesle pasiliekt, tas turēs mirt kárdu, badu ir maru; ale kas ißêjęs Kaldēonams pasidůs, kurie jus apstoję, tas ißliks gywas, ir sawo dußią néy plēßimą ißlaikys. * p. 38, 2.

10. Nēs aß sawo akis ant ßio miesto staczau ant nepalaimôs, o ne ant ko géro, taria Ponas Diewas. Jis bus padůtas karaliui Babēlês, kad jisai jį ugnimi sudégitu.

11. Jr girdēkit Pono Diewo żodi, jûs iß namû karáliaus Juda:

12. Jûs namai Dowido, taip taria Ponas Diewas: prowas darykit *rytmetij, ir ißgélbēkit ißplēßtąjį iß rankôs neteisey spáudzanczojo, kad mano †didis kerßtas ne ißeitu kaip ugnis ir taipo degtu, kad neywiens ne galētu ißgesyt, dēl jusû nelábo pasielgimo. * p. 22, 3. † p. 7, 20.

13. Sztay, taria Ponas Diewas, aß taw sakau, taw gywénanczeijei lankose, ůlose ir lygumoj, ir sakanczeijei: „kas mus użpuls, ir į musû ne-iweikiamus namus ißkaks?"

14. Aß jus atlankysiu, taria Ponas Diewas, pagal waisių jusû darbû; aß ugnį użdegsiu jû giriej, ta wislab aplinkuy suplēßkis.

22. Pérskyrimas.

Apie Waldonû-Uredyste, Korawónę trijû Karáliû, Joajo, Jojakymo ir Jekanjo.

1. Taip taria Ponas Diewas: Nueik į namus karáliaus Juda, ir kalbēk tenay tą żodį

2. Jr tark: *„girdēk Pono Diewo żodi, tu karáliau Juda, sēdisis ant Dowido krēslo, abieji, ir tu ir tawo ßlużáuninkai, tawo żmones ßeis wartais ieinantieji! * p. 17, 20.

3. Taip taria Ponas Diewas: pilnawokit *prową ir teisybę, ir ißplēßtąjį ißtráukkit iß rankôs suspáudzanczojo, ir ne paminkit *swetimůsius, síratas ir naßles, ir ne darykit neywienam newálês, ir ne praliekit nekalto kraujo ßioje wietoj! * p. 21, 12. † 2 Moiż. 22, 21.

4. Jey tai darysit, tay *wartais ßiû namû ieis karálei, kurie sēd ant Dowido krēslo, ir ważiůjantieji ir jůjantieji żirgais, drauge su sawo tarnais ir żmonemis. * p. 17, 25.

5. Ale jey jûs tam ne klausysit, tay aß prie sawęs pariês prisēkiu, taria Ponas Diewas: ßie namai bus sugaißinti.

6. Nēs taip taria Pons Diewo apie namus karáliaus Juda: Gilead, tu man esi galwa Libanono; matysi, bau tawę ne padarysiu pusczą, ir miestus ne gywénamus;

7. Nēs aß ißpustkitojus ant tawęs pastéliawau, kożną su jo ginklais, tie ißrinktůsius tawo cēdrus pakirs ir į ugnį imés.

8. Tay daug pagonû pro ßálį ßio miesto eidami tarp sawęs sakys: *kodēl Pons Diewo taip padáre ßiam didzamjam miestui? * 1 Kar. 9, 8.

9. Jr atsakys: todēl, kad jie derējimą Pono Diewo sawo prastojo, ir kitû diewû meldēsi ir tiems ßlużijo.

10. *Ne apwerkkit numirusiůsius, ir dēl to nesitůżikit; bet apwerkkit tą, kursai ten tráukias! nēs niekados jis ne pargryß, kad żémę sawo tēwû matytu. * 2 Nuf. 35, 25.

11. Nės taip taria Ponas Diewas apie Sallum, sunų Josijo, karaliaus Juda, kursai karalium yr į wietą sawo tėwo Josijo, kursai iš šiôs wietôs išsitráukė: jis ne pargryš wėl šén;

12. Bet mirs toje wietoj, katrul jis apkáltas nuwestas yra, ir šiôs zémês daugiaus ne regės.

13. Běda tam, kursai sawo namus su griekais budawoj, ir sawo swetlyczą su neteisybe; kursai sawo artimą dykay důst dirbti, ir *jam jo algą ne atliekti *3 Moiz. 19, 13.

14. Mislidams: „geray, ben pasibudawosiu saw didzus namus ir placzus pallocżus," ir důda į jůs saw langû išsikapot, ir cedrais išklot, ir raudonay išmolawot.

15. Ar dingai, tu busęs karálium be-puikawodams cedrais? Ar ne ir tawo tėws walge ir gėre, ir taczau už prową bey teisybę ėjo, ir geray jam sėkės,

16. Ir teisybę padáre bědniemsiems bey pawarguliams, ir geray jam sėkės? Begu tai ne taip, kad tai yra, manę tikray pażint? taria Ponas Diewas.

17. Ale tawo ákys bey tawo širdis ne taip stow, bet ant tawo godumo, ant nekalto kraujo praliejimo, ant priespaudimo bey suminďzojimo.

18. Todėl Pons Diews taria apie Jojakym, sunų Josijo, karálių Juda: ne apwerks jį: „*ak broliau, ak sesů!" ne apraudos jį: „ak wiešpatie, ak garbês wertasis!"
*1 Kar. 13, 30.

19. *Jis bus kaip ásilis pakastas, išwilktas ir laukan išmestas už wartû Jeruzalês. *Jez. 34, 3.

20. Eiman, tay eik aukštyn ant Libanono ir klykk, ir důkis išgirst Bazane, ir rėkk iš Abarim! nės wisi tawo mielulei raudingay yra nužudyti.

21. Aš taw tai pirm-pasakiau, dar su tawim geray stowint; ale tu tarei: „aš ne klausysiu." Szitaip tu kol gyws darei, kad mano balsui ne klausai.

22. Wėjas gáno wisus tawo ganytojus, ir tawo mielulei sugauti ten (į Babel) tráukias; cze tu taczau *apjůku ir gėda turi pastóti dėl wiso sawo nelabumo. *P. 25, 9. 18.

23. Tu dabar gywénanczoji Libanone ir cedrůse saw lizdą darancżoji, kaip grażey tu matysi, kad taw *sopulei ir peršejimai ateis, kaip kokei gimdanczei!
*P. 4, 31. Oz. 13, 13. Mik. 4, 10. Jir. 48, 21.

24. Kaip tikray aš gyws, taria Ponas Diewas, jey *Kanjas, sunus Jojakym, karálius Juda, péczwėt-ziedas butu prie mano dešinês rankôs, tay taczau tawę nuplešiu, *2 Nuk. 36, 9.

25. Ir į *rankas padůsiu tawo dušiôs jěškanczûjû, ir kuriû tu bijais, butent į rankas Nebukad-Nezaro, karáliaus Babėlês, bey Kaldėonû. *P. 21, 7.

26. Ir *tawę bey tawo motiną, kuri tawę augino, į kitą zémę wa rysiu, kuri ne jusû tėwû zéme yra, ir tenay mirsit. *2 Kar. 24, 12. 15.

27. Ir į tą zémę, katrul iš širdiês rods wėl norėtu išskakt, jie ne wėl pargryš.

28. Koks bědnas, paniekintas, patremts wyrs yra Kanjas! niekam newertas rykas! Ak kaip jis su sawo sėkla taip pawarytas ir į *nepažįstamą zémę numestas!
*P. 5, 19.

29. Ak zéme, zéme, zéme, klausyk Pono Diewo zodzo!

30. Taip sako Ponas Diewas: parašykit ši wyrą per pamestą, per wyrą, kuriam, kol jis gyws, nesisėks. Nės jam ne bus ta paláima, kad kas jo sėklôs ant krėslo Dowido sėdėtu, ir toliaus Żydû zémėje karaliáutu.

23. Pérskyrimas.

Pikti ji Ganytojei ir newiernieji Prárakai paženklinti ir korawoti; ir Kristus, gerasis Ganytojis ir didysis Prárakas pažadėtas.

1. Běda *jums ganytojams, kurie mano ganyklôs kaimenę žudot ir išsklaidot, sako Ponas Diewas.
*Ez. 13, 2. s. P. 34, 2. s.

2. Todėl sako Ponas Diewas, Diewas Izraėl, apie ganytojus mano żmones gánanczůsius: *jůs mano

kaimenę ißſklaidinot ir pawarēt, ir ne lankēt. Sztay, aß jus atlankyſiu juſû nelabûjû darbû dēley, ſako Ponas Diewas. * Jon. 10, 8.

3. Ir aß átſtanką ſawo kaimenês ſurinkſiu iß wiſû źémjû, į kures jûs patrēmjau, ir pargabęſiu jûs wēl į jû gardus, kad jie didyn ir daugyn eitu.

4. Ir aß ganytojus ant jû ſtatyſiu, kurie jûs turēs ganyti, kad jie daugiaus neſibijotu ney ißſigąſtu, ney atlankyti butu, ſako Ponas Diewas.

5. Sztay, * ateit czēſas, ſako Ponas Diewas, kad aß Dowidui † teiſų źelmenį pakélſiu; ir bus ** karálius geray karaliáująs, ir prową bey teiſybę ant źémês itaiſys.
* P. 30, 3. † Jez. 4, 2. ſ. ** Jez. 32, 1.

6. Jo czēſu bus * pagélbēta Juda, ir Izraēl be báimês gywęs. Ir tai bus jo wardas, kad ji wadis: Pone Diewe, * muſû teiſybe.
* P. 33, 16. Jez. 45, 17. † 1 Kor. 1, 30.

7. Todēl, ßtay, * ateis czēſas, ſako Ponas Diewas, kad ne ſakys daugiaus: kaip tikray Pons Diews gyws, kurſai waikus Izrael iß Egypto-źémês ißwédęs;
* P. 16, 14. 15.

8. Bet: kaip tikray Pons Diews gyws, kurſai ſēklą namû Izraēl ißwédęs ir pargabénęs iß ßiaurês źémês ir iß wiſû źémjû, į kures aß jûs buwau paſtumęs, kad ſawo źémēj gywéntu.

9. Prieß Prárakus.

Mano ßirdis man nor mano kune plyßti, wiſi mano káulai dréba, man lyg néy girtam źmogui ir néy dēl wyno ſwyrinējanczam, dēl Pono Diewo ir dēl ßwentûjû jo źodźû;

10. Kad ta źéme taip pilna eſti wenczawonyſtês - pérźengianczûjû, kad źéme taip raudingay ſtow, kad ji taip prakéikta yra, ir lankos púſczoj pawyſta, ir jû gywénims negers, ir jû waldims niekam ne werts.

11. Nēs abieji, ir prárakai ir kunigai, yra balamutai (arba newiernl), o aß ir ſawo namûſe randu jû nelabumą, ſako Ponas Diewas.

12. Todēl jû * kélias yra lyg ney ſlidus kokſai kélias tamſoj, ant kurio jie paſlyſta ir parpûla. Nēs aß nepaláimą ant jû dûſiu uźeit, métą jû atlankimo, ſako Ponas Diewas. * Pſ. 35, 6.

13. Aß tieſa tarp prárakû Samarijoj maczau netikumą, kaip jie prarakawo per Baali, ir ißwadźojo mano źmones Izrael.

14. Ale tarp prárakû Jeruzalēj aß matau bjaurybę, kaip jie wenczawonyſtę pérźeng, ir melágißkay elgias, ir * ſtiprin nelabûſius, kad jû labjaus neywiens ne priſiwerſtu nû ſawo nelabumo. Jie wiſi po mano akiû yra lyg kaip Sodoma, ir jû mieſczonys kaip Gomorra.
* Ez. 13, 22.

15. Todēl ſako Ponas Diewas Zebaot apie tus prárakus taipo: * ßtay, aß walgidiſiu jûs mételemis ir girdiſiu tulźimi; nēs nû prarakû Jeruzalês ißeit balamutyſte į wiſą źémę. * P. 9, 15.

16. Taip taria Ponas Diewas Zebaot: * ne klauſykit źodźams prárakû jums prarakáujanczûjû! jie jus prigáuna, nēs jie ſako jums ſawo ßirdiês regējimus, ir ne iß Pono Diewo burnôs.
* P. 6, 14. 14, 14. 27, 14. 15.

17. Jie ſako manę bluźnijantiemſiems: „Ponas Diewas tai ſake, geray jums bus." Ir wiſiems * pagal ſawo ßirdiês (pikta) miſlį einantiemſiems jie ſako: „ne ateis ant juſû neyjokia nepaláima."
* P. 7, 24. Jez. 65, 2. Matt. 7, 13. 15.

18. Nēſa * kas pribuwo rotoj Ponui Diewui padumójant, kurs jo źodį butu regējęs ir girdējęs? kas jo źodį ißtyre ir ißgirdo?
* Rym. 11, 34. ſ.

19. Sztay, Pono Diewo * wētra ateis ſu didźu kerßtu, ir baiſus griowims ant Diewo-neſibijanczûjû galwôs uźpuls. * P. 30, 23. Pſ. 11, 6.

20. Ir Pono Diewo * pykims neſiliáus, iki jam dárius ir atlikus, ką Jis ſawo ßirdij miſlijęs; paſkuy jûs tai geray ißtirſit. * P. 30, 24.

21. Aß prárakus ne * ſiunczau, ir jie taczau bēgo; aß jiems ne kalbējau, ir jie taczau prarakáwo.
* P. 14, 14. ſ.

22. Nēsa jey jie prie mano sudumimo butu pasilikę, ir butu *mano żodżus mano żmonēms apsákę, tay tas jûs nů jû negero kélio ir nů jû pikto pasielgimo butu priwertęs.
* 1 Petr. 4, 11.

23. Ar aß ne esmi Diews arti ēsąs? taria Ponas Diewas; ir ne Diews toli ēsąs?

24. Argi mislijì, kad kas kokiame kampe *taip galis pasislēpti, kad aß jo ne matyczau? sako Ponas Diewas; ar ne aß tasai, kurs dangų ir żémę pildo? sako Ponas Diewas.
* P. 16, 17. Ps. 139, 7. s. Sir. 23, 28. Ep. 4, 10.

25. Aß mielay girdżu, prárakus kożonij kalbanczus ir neteisey prarakáujanczus mano wardan ir tárianczus: „sapnawau, aß sapnè regējau."

26. Kada taczau tie prárakai paliáus, kurie neteisey prarakáuja, ir sawo ßirdiês prigawimą prarakáuja,

27. Ir nor, kad mano żmones mano wardo użmirßtu jû sapnawimû (be=klausydami), kurius kitskitam kożonij sako, lyg kaip jû tēwai mano wardo użmirßo sawo Baal (be=gáibindami)?

28. Prárakas sapnû turis te pásakoj sapnus; ale kas mano żodi tur, tas te apsáko mano żodi tikray. Kaip sutinka ßiaudai su kwieczeis? taria Ponas Diewas.

29. Ar ne *mano żodis kaip ugnis, taria Ponas Diewas, ir kaip kúgis ákmeni sudaużąs? * Ebr. 4, 12.

30. Todēl ßtay, aß eisiu prieß prárakus, taria Ponas Diewas, kurie mano żodi pawag kits=kitam.

31. Sztay, aß eisiu prieß tus prárakus, sako Ponas Diewas, kurie sawo paczû żodi sakydami kalba: „Jis sake."

32. Sztay, aß prieß tus eisiu, kurie pramanytus sapnus prarakáuja, sako Ponas Diewas, ir tus kożonij sako, ir mano żmones ißwadżoja sawo melais ir niekingo (pamokslo) pramánimais, *norint taczau aß jûs ne=siunczau, neygi jiems ką liepiau, o jie ir nieko ne dér ßiems żmonēms, taria Ponas Diewas.
* P. 27, 10. 15.

33. Jey tawę ßie żmones arba koks prárakas arba koks kunigs kláus ir sakys: „kokia tai sunkenybe Pono Diewo?" tay tu turi jiems sakyt, ßitą ēsanczę: aß jus ßalin mesiu, sako Ponas Diewas.

34. Ir jéy koks prárakas arba kunigs arba żmones sakys: „tai sunkenybe Pono Diewo;" ßitą aß atlankysiu ir jo namus drauge.

35. Ir ßitaip kits su kitu tur kalbēt ir tarp sawęs sakyt: „ką atsako Pons Diews, ir ką sako Ponas Diewas?"

36. Ir tai ne wadinkit daugiaus sunkenybę Pono Diewo; nēs kożnam jo patiês żodis sunkenybe bus, kadangi ßitaip żodżus gywojo Diewo, Pono Diewo Zebaot, musû Diewo, pérwerczat.

37. Todēl jûs ßitaip turit sakyt prárakui: „ką atsako taw Pons Diews, ir ką sako Ponas Diewas?"

38. Ale kadangi jûs kalbat: „sunkenybe Pono Diewo;" todēl ßitaip sako Ponas Diewas: kadangi ßi żodi sunkenybę Pono Diewo wadinat, ir aß pas jus siuntęs ir sakydinęs: jûs ne turit tai wadint sunkenybę Pono Diewo:

39. Sztay, dēl to aß jus imte atimsiu, ir jus drauge su tů miestu, kuri aß jums ir jusû tēwams dawjau, atmesiu iß sawo akiû;

40. Ir *użdēsiu jums ámżiną gēdą ir ámżiną ápjůką, kurio niekados ne bus użmirßta. * P. 20, 11.

24. Pérskyrimas.

Regējimas apie geras ir apie piktas Pygas, ir ką tos mokina.

1. Sztay, Pons Diews man paródė du kurbu su pygomis, pastatytu ties bażnycza Pono Diewo, kaip *karálius Babelio, Nebukad=Nezars, ißwédęs buwo Jekanją, sunų Jojakym, karálių Juda, drauge su wyresneiseis Juda, cimcrninkais ir kálwjeis iß Jeruzalem, ir i Babel nugabénęs.
* P. 29, 2. 2 Kar. 24, 14. 15.

2. Wienamę (tû dwieijû) kurbe buwo labay géros pygos, kaip pirmosęs ißnókusíos pygos yr; antrame kurbe buwo labay ledakos pygos, aźa ne galēj jû wálgit, taip ledakos jos buwo.

3. Jr Ponas Diewas tare man: Jeremijoßiau, * ką tu regi? Aß tariau: pygû. Gerosęs pygos yra labay géros, ir ledakosęs labay ledakos, aźa ne gali jû walgit, taip ledakos jos yra. * p. 1, 11. 13.

4. Tay Pono Diewo źodis man atêjo ir tare:

5. Taip taria Pons Diews, Jzraēlio Diews: lyg kaip ßios pygos géros, ßitaip maloningay aß uźstosíu pagrēbtûsíus ißwéstûsíus iß Juda, kurius iß miesto ßito nusítráukdinau į Kaldeonû źémę;

6. Jr maloningay įźwelgsíu į jûs, ir wēl jûs įwesíu į ßę źémę, * ir jûs budawosíu ir ne sugaißisíu; aß jûs įsodisíu, ir ne ißráusíu. * p. 31, 28. 45, 4.

7. Jr * dûsu jiems ßirdį, kad manę paźintu, manę ēsantį Poną Diewą. Jr jie bus mano źmonēmis, tay aß busíu jû Diewu; nēs jie iß wisôs ßirdiês manęspi prisíwersís. * p. 31. 33. 34.

8. Ale * lyg kaip ledakosęs pygos taip ledakos, aźa jû ne gali wálgit, taria Ponas Diewas, ßitaip aß padûsíu Zedekiją, karálių Juda, drauge su jo kuningaikßczeis, ir kas uźsílikusíûjû yr Jeruzalēj ir uźsílikusíûjû ßioj źémēj, ir kurie Egypto-źémēj gywéna. * p. 29, 17.

9. Aß jiems nepaláimą uźléisíu, ir jûs neyjokioj karalystēj ant źémês ne palikdisíu, kad jie turētu * ißgēditi buti, pákalba, pásaka ir prakeikimu wisosę wietosę, katrul aß jûs prastumsíu. * p. 29, 18. 42, 18. 44, 12.

10. Jr įsíųsíu į jûs * kárdą, bádą ir márą, iki jiems prapûlant iß tôs źémês, kurę aß jiems ir jû tēwams dawęs ęsmi. * Ez. 6, 12. p. 14, 21.

25. Pérskyrimas.

Septynes-deßimts Métû patenkąsis Kalējimas Źémēj Babel Kerßto-Kupka pirmpaźénklintas.

1. Szitas yra tas źodis, kursai Jeremijoßiui atêjo ant wisû źmoniû Juda ketwirtame mete Jojakym, sunaus Josíjo, karáliaus Juda, (tay yra pirmasís méts Nebukad-Nēzaro, karáliaus Babel,)

2. Kurį ir prárakas Jeremijoßius kalbējo wisíems źmonēms Juda ir wisíems miesczonims Jeruzalēj, ir tare:

3. Jß tryliktojo méto Josíjo, sunaus Amon, karáliaus Juda, Pono Diewo źodis man atêjo iki ßei dienai, ir jums dabar jau dwideßimt ir tris metus nepaliáutinay sakiau, * ale jûs niekadôs ne norējot klausyt. * p. 34, 14.

4. Taipjau Pons Diews ir síunte pas jus wisus sawo tarnus, prárakus, nepaliáutinay, ale jûs niekadôs ne norējot klausyti ney sawo ausís prilenkt, kad paklusnus bus tumbit buwę,

5. Jam kalbant: * prisíwerskit kożnas nû sawo pikto pasíelgimo ir nû nelabûjû sawo darbû! tay toje źémēj, kurę Pons Diews jums ir jusû tēwams dáwęs, pasílikſit wisadôs ir amźinay. * p. 3, 14. 18, 11. 35, 15.

6. Ne * sekiokit kitus diewus jiems ßluźidami ir jû pasímelsdami, idant manę ne įpykitumbit darbais sawo rankû, ir aß jums nepaláimą uźdēt turēczau! * p. 7, 6.

7. Ale jûs ne norējot manęs klausyt, taria Ponas Diewas, kad manę tikray įpykitumbit sawo rankû darbais saw patiems ant bēdôs.

8. Todēl taip taria Ponas Diewas Zebaot: kadangi jûs mano źodźû ne norit klausyt,

9. Szitay, tay aß ißsíuntinēsíu ir ateidisíu wisus pulkus źmoniû iß ßiaurês, sako Ponas Diewas, ir sawo tarną Nebukad-Nezarą, karálių Babēlio, ir uźwesíu jûs ant ßiôs źémês ir ant tû, kurie toj gywéna, ir ant wisû ßiû źmoniû, kurie aplinkuy yr; ir sugaißisíu jûs wisißkay ir ißpúskisíu, ir ápjûku padarysíu bey amźiną pustynę.

10. Jr * ißimsíu wisą linksmą daináwimą, balsą jauníkio bey marczôs, balsą málanczûjû ir liktérnû źiburį, * Jez. 24, 8. Apr. 18, 23. f.

11. Kad wisa ßi źéme * pusta ir sugaißita turēs gulēt. Jr ßie źmo-

nes karaliui Babel turēs ßlužit † septynes=dēßimtis métû.
* 3 Moiž. 26, 32. † P. 27, 22. 29, 10. 2 Kuſ. 36, 21. 22. Ezr. 1, 1. Dan. 9, 2.

12. Ale tiems septynes=dēßimt métams pérējus, aß karálių Babel *atlankyſiu ir wiſus tus žmones, ſako Ponas Diewas, dēl jû nusižengimo, priegtam ir Kaldēonû žémę, ir iß jôs ámžiną pustynę padaryſiu.
* P. 27, 7.

13. Szitaip aß ant ßiôs žémês užeidiſiu wiſus ſawo žodžus, kurius kalbējęs eſmi prieß ję, butent wiſlabą, kas ßioſe knygoſe paraßyta ſtow, ką Jeremijoßius prarakáwęs apie wiſus žmoniû pulkus.

14. Ogi ir jie turēs ßlužit, norint jie didi žmones ir didi karálei yra. Szitaip aß jiems užmokēſiu, kaip jie pelnę, ir pagal jû rankû darbus.

15. Nēſa ßitaip man ſako Ponas Diewas, Izraēlio Diewas: imk ßę wyno kupką pilną kerßto iß mano rankôs, ir iß jo *girdik wiſus ſwieto žmones, pas kurius aß tawę ſiunczu,
* Apr. 14, 10. f.

16. Kad jie gértu, ſwyrinētu ir dúktu dēl kárdo, kuri aß i jûs ſiųſiu.

17. Jr aß tą kûpką ēmęs iß Pono Diewo rankôs dawjau gért wiſiems žmoniû pulkams, i kurius manę Pons Diews ſiunte,

18. Butent Jeruzalem, mieſtams Juda, jû karáliams ir kunigaikßczams, kad jie pusti ir ſugaißiti gulētu, ir *ißjûkti bey prakéikti butu, kaip tai ßę dieną ſtow;
* Ez. 23, 32.

19. Jr Paraonui, Egypto karáliui drauge ſu jo tarnais, ſu jo kunigaikßczeis ir ſu wiſais jo žmonēmis,

20. Wiſoms žémēms i wákarus, wiſiems karáliams žémēj Uz, wiſiems karáliams Paleſtynû=žémēj drauge ſu Aſkalon, Gaza, Akaron ir likuſiemſiems Aſdode,

21. Tiems iß Edom, tiems iß Moab, waikams Ammon,

22. Wiſiems karáliams iß Tyriaus, wiſiems karáliams iß Zidon, karáliams ſaloſe aną=ßal juriû,

23. Tiems iß Dedan, tiems iß Tēma, tiems iß Bus ir wiſiems tû kampû kunigaikßczams,

24. Wiſiems karáliams Arabijoj, wiſiems karáliams i wákarus, púſczoſe gywénantiems,

25. Wiſiems karáliams Simrij, wiſiems karáliams Elame, wiſiems karáliams Mēdû žémēje,

26. Wiſiems karáliams i ßiáurę, taip arteſniemſiems kaip tolimiemſiems, wienam ſu antru, ir wiſiems karáliams ant žémês, kurie ant ſwieto yr; ir karálius Seſak po jû gérs.

27. Jr tark jiems: taip ſako Ponas Diewas Zebaot, Diewas Izrael: *gérkit, kad apſigértumbit, wémtumbit ir parpultumbit, ir kéltis ne galētumbit, dēl kárdo, kuri tarp juſû nuſiųſiu.
* P. 51, 7. Pſ. 75, 9.

28. Jr jey jie tą kúpką iß tawo rankôs ne nor imt ir gért, tay tark jiems: ßitaip taria Ponas Diewas Zebaot: dabar jûs turit gért.

29. Nēſa ßtay, * mieſte mano wardu pramintame aß pradedu ſlogit; o jûs turētumbit but nekorawoti? Jûs ne buſit nekorawoti; nēs aß ßaukiu kárdą ant wiſû ant žémês gywénanczû, taria Ponas Diewas Zebaot.
* 1 Petr. 4, 17. f.

30. Jr tu turi wiſus ßitus žodžus jiems praneßti, ir tark jiems: Pons Diews *baubs iß aukßto, ir ſawo griowimą dûs girdēt iß ſawo ßwentojo gywénimo. Jis baubs ant ſawo ganytojû gywénimo; jis dainôs dainą (didžu balſu), kaip antay wyno=mindžotojei, ant wiſû žémês gywátninkû. Jo balſas atſiliepś iki žémês kráßto.
* Amos 1, 2. f.

31. Pons Diews tur bylinēt ſu pagónais, ir nor prową padaryt wiſam kunui; Diewo=neſibijanczûſius Jis kárdui padûs, ſako Ponas Diewas.

32. Taip ſako Ponas Diewas Zebaot: ßtay, ſloga ateis nû wienû žmoniû iki kitû, ir dide wētra bus pakélta nû žémês ßaliês.

33. Tay Pono Diewo * užmußtieji tû=czēs gulēs nû wieno žémês kráßto iki kito; tie ne bus apraudoti, ney pakélti ney paláidoti, bet ant lauko gulēs ir mießlu pataps.
* P. 7, 33. 9, 22. 19, 7. Jez. 14, 2.

34. Kaukkitgi, jus ganytojei, ir klykkit, wołiokites pelenůse, jůs kaimenês waldonai! nēs czēsas atêjo, kad jůs butumbit papjáuti ir ißsklaidyti, ir sulůßtumbit néy koks brangus rykas.

35. Jr ganytojei ne galēs pabēgt, ir kaimenês waldonai ne galēs ißkliút.

36. Tay ganytojei rēks, ir kaimenês waldonai kauks, kad Pons Diews jů ganyklą taip ißpústijęs,

37. Jr jů lankos, taip grázios, sudarkytos iß labay didzojo pykimo Pono Diewo.

38. Jis sawo ßētrą paliko, kaip jáunas liuts; ir ßitaip jů žéme yra sugaißinta iß pápykio smarkininko ir iß jo labay didzojo supykimo.

26. Pérskyrimas.

Jeremijoßiaus Prisiwertimo-Rózonis, Apskundimas, Atsikalbējimas ir Apgynimas.

1. Pradzoj karalystês Jojakym, sunaus Josijo, karáliaus Juda, atêjo ßis žodis nů Pono Diewo ir tare:

2. Taip taria Ponas Diewas: stokis į prybažnyti prie Pono Diewo namů, ir praneßk wisiems miestams Juda, kurie ieina melstis namůse Pono Diewo, wisus žodzus, kurius aß taw paliepjau jiems sakyt, ir nieko ne užtylēk!

3. Ar *jie mažu klausys ir prisiwers, kožnas nů negero sawo pasielgimo; kad ir man gaila butu dēl to pikto, ką aß mislíju jiems daryt dēl piktů jů darbů.
* P. 36, 3. Ez. 12, 3.

4. Jr tark jiems: taip kalba Ponas Diewas: Jey jůs manęs ne klausysit pagal mano prisákimus pasielgdami, kurius jums po akiů padējau,

5. Kad klausytumbit žodzů mano tarnů, práraků, *kurius wisadôs pas jus siunczau, ir jůs taczau klausyt ne norējot: *P. 35, 14. 17.

6. Tay aß su ßitais namais darysiu, kaip *su Silo, ir ßi miestą padarysiu prakeikimu wisiems pagonams ant žémês.
* P. 7, 14. 1 Zom. 4, 4. 11.

7. Taygi kunigams, prárakams ir wisiems žmonēms girdint, ßitus žodzus Jeremijoßių kalbanti namůse Pono Diewo,

8. Jr Jeremijoßiui ißkalbējus wislab, ką jam Ponas Diewas paliepęs buwo wisiems žmonēms sakyt, nutwēre ji kunigai, prárakai ir wisi žmones ir tare: tu turi žudytas buti.

9. Kam tu drysti prarakáut wardan Pono Diewo ir sakyt: „ßitiems namams bus kaip Silo, ir ßitas miestas bus taip pústas, kad nieks daugiaus jame ne gywęs?“ Jr wisi žmones susiêjo namůse Pono Diewo prieß Jeremijoßių.

10. Kaip tai ißgirdo kunigáikßczei Juda, iß karáliaus namů jie ißēję užêjo į Pono Diewo namus, ir pasisēdo ties naujeiseis wartais Pono Diewo.

11. Jr kunigai bey prárakai tare po akiů kunigaikßczů ir wisů žmonių: ßitas saw *smerti pelnęs; nēs jis prarakáwo prieß ßi miestą, kaip jůs sawo ausimis girdējot.
* Matt. 26, 66. Mark. 14, 64. Darb. 6, 13.

12. Ale Jeremijoßius tare wisiems kunigaikßczams ir wisiems žmonēms: Pons Diews manę siunte, kad tai wislab, ką jůs girdējot, prarakáuczau prieß ßitus namus ir prieß ßitą miestą.

13. Taygi *pagérinkit sawo dárbus ir sawo pasielgimą, ir klausykit balsui Wießpatiês sawo Diewo, tay ir Pons Diews †gailēsis to pikto, ką prieß jus kalbējęs.
* P. 7, 3. † P. 18, 8.

14. Sztay, aß jusů rankose esmi, bedarykit su manim, kaip jůs gér ir teisybę ēsant dingot.

15. Ale taczau žinokit, jey manę nužudysit, tay jůs nekaltą kraują užkráusit ant sawęs, ant ßito miesto ir jame gywénanczůjů. Nēs iß tiesôs, Ponas Diewas manę pas jus siuntęs, kad tai wislab į jusů ausis kalbēczau.

16. Tay kunigaikßczei ir wisi žmones tare kunigams bey prárakams: tas ne pelne smerti, nēs jis mums kalbējo wardan musů Pono Diewo.

17. Jr kēlēsi keli wyresniůjů žémês ir tare wisam žmonių pulkui:

18. Czēse Jßkijo, karáliaus Juda, buwo prárakas, *Mikas iß Marēsa,

ir tare wiſſems ʒmonēms Juda: „taip taria Pons Diews Zebaot: † Zion bus árta kaip dirwa, ir iß Jeruʒalês bus akmeniû=kruwa, ir iß kálno Pono Diewo namû aukßta gire." * Mik. 1, 1. † Jer. 9, 11. ſ. Luk. 19, 44.

19. Jr tacʒau ji Jſkijas, karálius Juda, ir wiſa Juda ji dēl to ne dáwe nuʒudyt, bet jie jů daugiaus Pono Diewo bijodamieſſi meldēſi Pono Diewo. * Tay ir gailējos Pons Diews to pikto, ką prieß jůs buwo kalbējęs. Todēl mes labay negeray dárom prieß ſawo dußias. * P. 18, 8.

20. Taipojau ir wiens dar buwo, wardan Pono Diewo prarakáwęs, Urijas, ſunus Semajo, iß Kirjat=Jearim; tas pranaßawo prieß ßi mieſtą ir prieß ßę ʒémę lyg kaip Jeremijoßius.

21. Ale karáliui Jojakym ir wiſſems jo macniemſiems ir kunigaikßcʒams jo ʒodʒus ißgirdus, karálius norējo ji nuʒudydint. Jr Urijas tai ißtyręs paſibijojo, ir pabēgęs nuêjo į Egyptą.

22. Ale karalius Jojakym nuſiunte wyrus į Egyptą, Elnataną, Akboro ſunų, ir kitus ſu jůmi;

23. Tie ji iß Egypto ißwedę parwede pas karálių Jojakym; tas ji kárdu nuʒudydino ir jo lawoną pakaſdino į praſtûjû ʒmoniû kápines.

24. Sʒitaip ranka * Ajikam, Sapano ſunaus, buwo uʒ Jeremijoßių, kad jis ne buwo důts į rankas ʒmoniû ant jo nuʒudimo. * 2 Kar. 22, 12. 14.

27. Pérſkyrimas.

Zydai ir jû Kaimynai tur paſidůt po Jungu Karaliaus Babel.

1. Padʒoj karalyſtês Jojakym, ſunaus Joſijo, karáliaus Juda, atêjo ßis ʒodis nů Pono Diewo Jeremijoßiui ir tare:

2. Taip man taria Ponas Diewas: paſidaryk jungą, ir tą prikabik prie ſawo káklo;

3. Jr nuſiųſk tą * karáliui iß Edom, karáliui iß Moab, karáliui waikû Ammon, karáliui iß Tyriaus ir karáliui iß Zidon, per tus páſlus, kurie pas Zedekiją, karálių Juda, į Jeruʒalę atêjo; * P. 25, 21. 22.

4. Jr paliepk jiems, idant jie ſawo wießpacʒams ſakytu: taip taria Ponas Diewas Zebaot, Jʒraēlio Diewas: taip ſakykit ſawo wießpacʒams:

5. Aß * ʒémę padariau ir ʒmones ir galwijus, ant ʒémês ēſancʒus, dide ſawo macim ir ißtieſta ranka; ir důmi ję, kam aß noriu. * P. 32, 17.

6. Ale dabar aß * wiſas ßitas ʒemes dawjau į ranką ſawo † tarno Nebukad=Neʒaro, karáliaus Babēlio; ir jam ir lauko ʒwēris dawjau, kad jam ßluʒitu. * P. 25, 9. 28, 14. † Dan. 2, 37. ſ. P. 4, 19.

7. Jr wiſſ ʒmones tur ßluʒiti jam ir jo ſunui ir jo ſunaus ſunui, * iki ir jo ʒémês cʒēſas ateis; nēs jam daug ſwieto ʒmoniû ir didi karálei tur ßluʒit. * P. 25, 12.

8. Ale kurie ʒmones bey kuri karalyſte karáliui Babēlio, Nebukad=Neʒarui, ßluʒit ne norēs, ir kas ſawo káklą ne norēs padůt po karáliaus Babelio jungu, tokius ʒmones aß atlankyſiu * kárdu, badu bey maru, taria Ponas Diewas, iki jůs per jo ranką nůʒudyſiu. * P. 14, 12.

9. Todēlgi * ne klauſykit ſawo prárakams, pránaßams, ſapnû=ißgul=dytojams, dien=ſkirējams ir ʒyniams kurie ſako jums: „ne reiks jums ßluʒit karáliui Babelēj!" * P. 14, 14. ſ.

10. Nēs * jie jums melus prarakauja, jeib jůs toli iß juſû ʒémês ißweſtu, ir aß jus ißwarycʒau, ir prapultumbit. * P. 14. 16.

11. Nēſa kurie ʒmones ſawo káklą padůſt po jungu karáliaus Babel ir jam ßluʒij, tus aß jû ʒémēj paliksiu, kad tą įgywéntu ir joj gywéntu, taria Ponas Diewas.

12. Jr aß tai wiſlab kalbējau Zedekijui, karáliui Juda, ir tariau: padůkit ſawo káklą po jungu Babēlio karáliaus, ir ßluʒikit jam bey jo ʒmonēms; tay gywi ißliksit.

13. Kąm jůs norit prapult, tu ir tawo ʒmones kárdu, badu bey maru? * Kaip tai Pons Diews kalbējęs ant tû ʒmoniû, kurie karáliui Babēlēj ne nor ßluʒit. * P. 8.

14. Todēl * ne klauſykit ʒodʒû prárakû jums ſakancʒûjû: „ne reiks

jums ßlužit karáliui Babelēj;" nēſa jie jums melus prarakáuja.
* p. 14, 14. ſ. 1 Jon. 4, 1.

15. Jr aß jû ne ſiunczau, taria Ponas Diewas, bet jie netciſey prarakáuja mano wardan, kad aß jus ißſtumczau, ir jûs prapultumbit drauge ſu prárakais, jums prarakáujanczeiſeis.

16. Jr kunigams bey wiſiems ßiems žmonēms aß kalbēdams tariau: taip taria Ponas Diewas: ne klauſykit žodžû ſawo prárakû jums prarakáujanczû ir táriancžû: „ßtay, * rykai iß Pono Diewo namû dabar jau wéik iß Babel wēl ßén atgryß." Nēſa jie jums melus prarakáuj.
* p. 28, 3.

17. Ne klauſykit jû, bet ßlužikit Babēlio karáliui, tay gywi ißlikſít. Kamgi ßis mieſtas turētu puſtyne paſtot?

18. Ale jéy jie prárakai, ir Pono Diewo žódi tur, tay te pérmaldo jie Poną Diewą Zebaot, kad rykai užſilikuſieji Pono Diewo namůſe ir namůſe karáliaus Juda ir Jeruzalēj ne butu taipojau į Babel nugabénti.

19. Nēs taip taria Ponas Diewas Zebaot apie * ſtulpus, ir apie mares, ir apie krēſlus, ir apie rykus dar likuſiůſius ßime mieſte,
* 2 Kar. 25, 13.

20. Kurius Nebukad⸗Nezars, karálius Babel, ne atēme ßalin iß Jeruzalēs ißweſdams * Jekanją, sunų Jojakym, karálių Juda, į Babel drauge ſu wiſais wyreſneiſeis Judoj ir Jēruzalēj;
* 2 Kar. 24, 14. 15.

21. Nēs taip taria Ponas Diewas Zebaot, Diewas Jzrael, apie rykus dar likuſiůſius namůſe karáliaus Juda bey Jeruzalēj:

22. Jie į Babelę bus nugabénti, ir tenay paſiliks iki tai dienai, kad aß jus * atlankyſiu, taria Ponas Diewas, ir aß jus wēl ßen į ßę wietą atgabędiſiu.
* 2 Nuſ. 36, 22.

28. Pérſkyrimas.

Jeremijoßius tur gelēžinį Jungą; apſáko Ananjui, newiernam Prárakui, kad tikray jis mirſęs.

1. Jr tame patime mete pradžoj karalyſtēs Zedekijo, karáliaus Juda, penktame menesij ketwirtojo méto tare Ananjas, ſunus Azur, prárakas iß Gibeon, man namůſe Pono Diewo po akimis kunigû ir wiſû žmoniû, ir ſake:

2. Taip taria Ponas Diewas Zebaot, Jzraēlio Diewas: aß jungą karáliaus Babel ſuláužiau;

3. Jr dwiem métam dar ne pérējus, * aß wiſus rykus namû Pono Diewo, kurius Nebukad⸗Nezars, karálius Babel, iß ßiôs wietôs atēmęs ir į Babelį nugabénęs, wēl į ßę wietą pargabęſiu;
* p. 27, 16.

4. Priegtam ir * Jekanją, sunų Jojakym, karalių Juda, drauge ſu wiſais ißwéſtaiſeis iß Juda, kurie į Babelį nuweſti, aß taipojau wēl į ßę wietą parweſiu, taria Ponas Diewas; nēs aß jungą karáliaus Babel ſuláužiſiu.
* 2 Kar. 24, 14. ſ.

5. Tay tare Jeremijoßius prárakas prárakui Ananjui po akimis kunigû ir wiſû žmoniû namůſe Pono Diewo ſtowinczûjû,

6. Jr ſake: Amen, Pone Diewe, padaryk ßitaip! Pons Diews te atteſie tawo žodi, kurį tu prarakawai, kad rykus namû Pono Diewo iß Babel wēl pargabéntu į ßę wietą, drauge ir wiſus pagrēbtinay ißweſtůſius.

7. Ale taczau girdēk ir ßį žodį, kurį aß po tawo auſiû kalbu ir po auſiû wiſû žmoniû:

8. Prárakai, kurie pirm manęs ir pirm tawęs buwę iß ſenû gadyniû, tie prarakawo prieß daug žémjû ir prieß dides karalyſtes apie kárą, ſlogą ir márą.

9. Ale kad prárakas kokſai apie pakajų prarakáuja, tą pažiſi, ar jį Ponas Diewas iß tieſôs ſiuntęs, kad jo žodis ißſipildo.

10. Tay prárakas Ananjas ēmęs * jungą nů káklo Jeremijoßiaus jį ſuláužę.
* p. 27, 2.

11. Jr tare Ananjas po akiû wiſû žmoniû: taip taria Pons Diews: lygey ßitaip aß ſuláužiſiu ir jungą Nebukad⸗Nezaro, karáliaus Babel, * dar dwiem métam ne pérējus, nů káklo ſwieto žmoniû. Jr prárakas Jeremijoßius nuējo ſawo keliu.
* p. 3.

12. Ale Pono Diewo źodis atêjo Jeremijoßiui, kaip jau prárakas Ananjas jungą buwo suláuźęs nů kaklo prárako Jeremijoßiaus, ir tare:

13. Neik ir sakyk Ananjui: taip taria Ponas Diewas: tu médźo jungą suláuźei; taygi pasidaryk geleźini jungą į ano wietą!

14. Nēs taip taria Ponas Diewas Zebaot, Diewas Izraēl: geleźini jungą aß prie káklo *wisû ßitû źmoniû prikabinau, kad ßluźitu Nebukad-Neźarui, karáliui Babel, ir tur jam ßluźit; nēsa aß jam ir źwēris padawjau. * p. 27, 6.

15. Ir prárakas Jeremijoßius tare prárakui Ananjui: girdēk ben, Ananjai! Pons Diews tawę ne siunte, ir tu padarei, kad ßie źmones melais nusitik.

16. Todēl Pons Diews ßitaip kalba: ßtay, aß tawę nů swieto suwalysiu, tu ßi métą mirsi. Nēs *tu jůs sawo kalbējimu nů Pono Diewo nukreipei. * p. 29, 31.

17. Szitaip numire prárakas Ananjas tą pati métą sekmame mēnesij.

29. Pérskyrimas.

Jeremijoßiaus Gromata Źydams Kalējime Babel ēsantiemsiems nusiųsta, kaip jie turētu pasielgtis.

1. Szitie yra źodźei gromatôs, kurę prárakas Jeremijoßius siunte iß Jeruzalem likusiemsiems wyresniemsiems, kurie ißwesti buwo, ir kunigams bey prárakams, ir wisiems źmonēms, kurius Nebukad-Neźar iß Jeruzalem buwo ißwédęs į Babeli,

2. (Jau *karáliui Jekanjui ir karalienei ne b'ēsant su kamár-ponais ir kunigaikßcźeis Judawoj bey Jeruzalēj drauge su cimerninkais bey kálwjeis Jeruzalês,) * Ps. 24, 1. 2 Kar. 24, 15.

3. Per Eleazą, sunų Sapan, bey Gemarją, sunų Ilkijo, kurius Zedekijas, karálius Juda, siunte į Babel pas Nebukad-Neźarą, karalių Babel, ir tare:

4. Taip taria Pons Diews Zebaot, Diews Izrael, *wisiems ißwestiemsiems, kurius aß ißwesdinau iß Jeruzalem į Babēli: * p. 20.

5. Pasikurkit butus, kuriůse galētumbit gywént; sodikit sodus, iß kuriû waisiaus wálgit galētumbit;

6. Weskit pacźes, auginkit sunû bey dukteriû; uźimkit sawo sunums pacźas ir ant sawo dukteriû wyrus, kad jie sunû bey dukteriû pagimdytu; pasipláтinkit tenay, kad ne maź jusû butu!

7. Rupinkites, kad tam miestui geray butu, į kuri aß jus ißwésdinau, ir melskites uź ji Poną Diewą! nēsa kad jam geray, tay ir jums geray.

8. Nēs taip kalba Ponas Diewas Zebaot, Izraēlio Diewas: *te ne prigáuna jus prárakai jusip ēsantieji ir burtininkai, ir ne klausykit sawo sapnams, kurius sapnůjat! * P. 14, 14. f.

9. Nēs jie melus jums praneßa mano wardan; aß jû ne-siuncźau, taria Ponas Diewas.

10. Nēs taipo kalba Ponas Diewas: abelnay kad jûs (źémēje) Babel *septynes-déßimtis métû busite pérleidę, tay aß jus atlankysiu, ir sawo maloningąji źodi apie jus patwirtisiu, kad jus wēl į ßę wietą parwescźau. * p. 25, 11. f.

11. Nēsa aß geray źinau, kokias *mislis ant jusû turis, taria Ponas Diewas, butent mislis ant pakájaus, ir ne ant pikto, kad paskucźáusey jums dûcźau, ko jûs láukiat. * Ps. 92, 6.

12. Ir jûs manęsp *ßauksit, ir nueidami manę praßysit; ir aß jus ißklausysiu. * Ps. 50, 15.

13. Jûs manę jēßkosit ir rasit. Nēsa *jéy manę iß wisôs ßirdiês jēßkosit, * 5 Moiz. 4, 29. 1 Kur. 29, 9. Jez. 55, 6.

14. Tay aß jums atsirasdisiu, taria Ponas Diewas, ir atgrąźisiu jusû *ißwedimą į newalnybę, ir suránkiosiu jus iß wisû swieto źmoniû ir iß wisû ßaliû, katrul aß jus pawariau, taria Ponas Diewas, ir jus wēl parwesiu į ßę wietą, iß kuriôs aß jus ißwesdinau. * Ps. 126, 4.

15. Nēsa jûs dingot, Poną Diewą jums Babelej prarakû prikēlusi.

16. Nës ßitaip kalba Ponas Diewas apie karálių ant Dowido karálkrëslio sëdinti, ir apie wisus žmones ßime mieste gywénanczus, butent, apie jusû brolius, kurie su jumis ne ißëjo į newalnybę;

17. Beje, ßitaip taria Ponas Diewas Zebaot: ßtay, aß * kárdą, bádą ir marą į jus siųsiu, ir su jeis darysiu ney su ledakomis † pygomis, kuriû bodu wálgit;

* P. 44, 13. 2 Zom. 24, 13. † Jer. 24, 8.

18. Ir pérsekinësiu jûs kárdu, badu ir maru, ir * ne ißlikdisiu jûs neyjokioj karalystëj ant žémês, kad jie turëtu pastot † prakeikimu, dywu, ápjûku ir ißgëdijimu wisûse žmonëse swieto, į kurius jûs pawarysiu;

* P. 14, 12. 24, 9. † P. 42, 18. Ez. 5, 15.

19. Todël, kad jie mano žodžû ne klauso, taria Ponas Diewas, siųntęsis sawo tarnus, prárakus, jusip nepaliáutinay; ale jûs ne norëjot klausyt, taria Ponas Diewas.

20. Ale jûs * wisi, į newalnybę ißwestieji, kurius iß Jeruzalês į Babëlį ißeidinau, girdëkit žodį Pono Diewo! * p. 4.

21. Taip kalba Pons Diews Zebaot, Izraëlio Diews, prieß Akab, sunų Kolajo, bey prieß Zedekiją, sunų Masejo, * kurie melus jums pranaßáuja mano wardan: ßtay, aß jûs dûsiu į rankas karáliaus Nebukad-Nezar, karáliaus Babel, tas jûdu mußdis po jusû akimis;

* P. 27, 10. 15.

22. Kad iß jû keikims padaryts bus po wisus iß Juda ißwestûsius, kurie Babelëj yr, ir sakys: Pons Diews te dáro taw, kaip Zedekijui bey Akabui, kurius Babelês karálius ant ugniês kepdino;

23. Todël, kad jie durnumą Izraëlij padáre ir wenczawonę pérženge su swetimomis moterimis, ir melus praneße mano wardan kožonise, ką jiems ne buwau paliepęs. Tai aß žinau ir ißliudiju, taria Ponas Diewas.

24. Ir prieß Semają iß Nealam tu turi sakyti:

25. Taip taria Pons Diews Zebaot, Izraëlio Diews: todël, kad tu sawo wardan gromatas siuntei wisiems žmonëms Jeruzalëj ësantsiems ir kunigui Zepanjui, sunui Masëjo, ir wisiems kunigams, ir sakei:

26. Pons Diews tawę per kunigą istáte į wietą kunigo Jeojado, kad užweizdais butumbit namûse Pono Diewo ant wisû padûkusiû ir pranaßáujanczûjû, kad jûs į temnyczą ir į pánczus įdetumbei:

27. Taygi, kodël tu ne korawoji Jeremijoßių iß Anatot, jums pranaßáujanti,

28. Dël to, kad jis musip į Babelį siunte ir sakydino: „dar ilgay taip bus; pasikurkit namus jûse gywént, ir sodikite sodus, kad jû waisiaus wálgitumbit?"

29. Nësa Zepanjas, kunigs, ßitą gromatą buwo paskaitęs ir prárakui Jeremijoßiui girdët dáwęs.

30. Todël Pono Diewo žodis atëjo Jeremijoßiui ir tare:

31. Nusiųsk pas wisus apkáltûsius ir sakydik jiems: taip taria Pons Diews prieß Semają iß Nealam: todël, kad jums Semajas prarakáuja, ir aß ji taczau ne siunczau, ir padáro, kad jûs melais pasitikit,

32. Todël ßitaip kalba Ponas Diewas: ßtay, aß atlankysiu Semają iß Nealam ir drauge jo sëklą, kad neywiens jo sawißkiû ne pasiliks ßiûse žmonëse, ir to gëro ne regës, ką aß sawo žmonëms darysiu, taria Ponas Diewas. Nës * jis sawo kalba jûs nû Pono Diewo ßalin nukreipe. * p. 28, 16.

30. Pérskyrimas.

Ißgélbëjimas iß Kalëjimo Babel, ir Kristaus Atëjimas apsakytas.

1. Tai yra tas žodis, kursai nû Pono Diewo Jeremijoßiui atëjo:

2. Taip kalba Pons Diews, Izraelio Diews, pasiraßyk saw wisus žodžus į knygas, kurius taw kalbu.

3. Nës, * ßtay, ateit czësas, taria Ponas Diewas, kad aß † apkalimui sawo žmoniû, ir Juda ir Izrael, gálą darysiu, taria Ponas Diewas, ir jûs wël parwesiu į tą žémę, kurę jû tëwams dáwęs esmi, kad jie saw turëtu. * p. 23, 5. 31, 27. † Zep. 3, 20.

4. Ir ßitie yra tie zodzei, kurius Pons Diewas kalbējo apie Izrael bey Judą.

5. Nēs taip taria Ponas Diewas: mes girdim rēkſmą ißgąſczo; cze tikt wiena báime ir neyjokio pakájaus.

6. Ale tardinēkit ben ir weizdēkit, bau wyrißkis gal waikû weſt? Kaipgi tai dėſtis, kad aß wiſus wyrus matau ſawo rankas ant ſawo kulßiû laikant, *kaip moterißkes gimdimo czēſe, ir wiſû gymjus pabáluſius? * p. 4, 31. Jez. 13, 8. p. 37, 3.

7. Beje, *tai dide diena, ir taijei lygi niekada ne buwo, ir czēſas nerimimo yr Jokube; ir taczau jam iß to bus gélbēta.
* Joel 2, 11. Amos 5, 18. Zep. 1, 15.

8. Ir tai tur but tame czēſe, taria Pons Diewas Zebaot, kad aß jo jungą nû tawo káklo ſuláuziſiu ir tawo pánczus ſutráukiſiu, kad jam daugiaus ne reiktu tûſe ſwetimiems ßluzit,

9. Bet Ponui Diewui, ſawo Diewui, bey ſawo karáliui Dowidui, kuri aß jiems prikélſiu.

10. Todēl tu *neſibijok, mano tarne Jokube, taria Ponas Diewas, neygi ne perſigąſk, Izrael! nēs ßtay, aß tawę gélbēſiu iß toli ēſanczû zémjû ir tawo ſēklą iß jû apkalējimo zémês, kad Jokub wēl pareis, pakájuje gywęs, ir wiſo pilnay turēs, ir niekas ji ne gandis.
* p. 46, 27. Jez. 44, 2.

11. Nēs *aß eſmi pas tawę, taria Ponas Diewas, kad tawę gélbēczau. Nēſa aß pabaigſiu wiſus †pagonus, į kurius tawę ißſklaidinau, ale tawę aß ne ißgaißiſiu; ale tawę bauſiu ſu miera, kad neſilaikytumbei per nekaltą.
* Pſ. 94, 13. † Jer. 46, 28.

12. Nēs taip taria Pons Diewas: *tu ſuláuzits eſi nuſimitinay, ir tawo ronoms nier kaip ißgyt.
* p. 15, 18.

13. Apie tawo prową neywiens nēſirúpin, kad ißgytumbei; ne gal tawę niekas ißgydit.

14. Wiſi tawę mylintieji uzmirßta tawęs, ir nieko dēl to ne atboja. Aß tawę *ißtikau, kaip kad nepríetelių koki buczau ißtikęs, be ſuſimilimo plakdams dēl tawo didzojo nuſidējimo ir dēl tawo griekû daugumo. * p. 2, 19. 15 18.

15. Ką tu rēki dēl ſawo ißkadôs ir del ſawo ne ißgytinay baiſaus ſkaudējimo? juk tai taw padariau dēl *didzojo tawo nuſidējimo ir dēl tawo griekû daugumo. * p. 13, 22.

16. Todēl wiſi, *kurie tawę ſuēde, bus ſuēſti; ir wiſi, kurie tawę ſpáude, wiſi tie bus į newalnybę ißwéſti; ir kurie tawę ißplēße, bus ißplēßti; ir wiſi, kurie tawę (applėßdami) wiſay nûgą dare, bus taipojau wiſay nûgi daryti. * Jez. 33, 1.

17. Ale *tawę aß wēl ißgydiſiu, ir tawo ronas gydiſiu, taria Ponas Diewas, dēl to, kad tawę ßaukia pameſtąję, ir Zion tą ēſant, kuriôs niekas ne atboja. * p. 32, 6.

18. Taip taria Pons Diewas: *ßtay, aß atgrąziſiu ißwedimą ßētrû Jokub, ir jo namû ſuſimilſiu; ir mieſtas wēl bus ant ſawo kalnéliû budawótas, ir baznycza ſtowēs, kaip búdawo. * p. 29, 14. 31, 23.

19. Ir iß jû ißeis gieſmes garbês ir dzaugſmo; nēs aß jûs daugſiſiu, ir ne máziſiu; aß jûs ßlowingus padaryſiu, ir ne niekiſiu.

20. Jû ſúnus bus lygey kaip pirma, ir jû ſurinkimas po mano akiû bus twirtas; nēſa aß pajēßkóſiu wiſus jûs ſpáudzanczus.

21. Ir jû kunigáikßtis iß jû bus, ir jû waldons iß jû ateis, ir jis manęſp priſiártis; nēſa katras tai yra, ßirdze greita man artinąſis? taria Ponas Diewas.

22. Ir *jûs buſit mano zmonēmis, ir Aß buſiu juſû Diewu. * p. 31, 33.

23. Sztay, ateis *wētra Pono Diewo ſu didzu kerßtu, baiſus wēſulas ant bediewjû galwôs uzpuls.
* p. 23, 19.

24. Nēſa Pono Diewo labay didyſis kerßtas ne pérſtos, iki padáręs ir atlikęs ſawo miſlį; paſkiauſame czēſe jûs tai ißtirſit.

31. Pérſkyrimas.

Galas Babylónißkojo Kalējimo; Malonės-Karalyſtė Naujojo Teſtamento.

1. Szitame czēſe, taria Ponas Diewas, buſiu aß *Diewu wiſû

giminiû Jzrael, ir jie bus mano zmonēmis. * 2 Kor. 6, 18. s.

2. Taip taria Pons Diews: tie zmones, kurie ißliko nû kárdo, malonę gawo púsczoj; Jzrael tráukias ßalin į sawo atilsi.

3. Pons Diews man pasirode iß tolo; aß tawę méile ne pérstojancze mylējau, todēl aß tawę sawęspi *pritráukiau iß czysto gerumo.
* Aukß. G. 1, 4.

4. Eikß, aß wēl tawę apbudawosiu, kad busi wadinta apbudawotoji; tu merga Jzrael, dar linksma búbnisi, ir ißeisi į ßoki.

5. Tu wel wynyczas sodisi ant kalnû Samarijôs; bus sodinama ir ßwilpijama.

6. Nēsa dar ateis czēsas, kad sargai prie kalnû Epraim ßúkaus: „*kélkites ir uzeikim aukßtyn į Zioną prie Pono Diewo, sawo Diewo.“
* Jez. 2, 3. Mik. 4, 2.

7. Nēs taip taria Ponas Diewas: ßaukkit ant Jokubo su linksmybe, ir ßúkaukit ant pagonû galwôs; ir ßaukkit iß didzo, pagirkit ir tarkit: „Pone Diewe, pagélbēk sawo zmones, likusiûsius Jzraēlij!

8. Sztay, aß jûs iß ßiaurês zémês pargabęsiu, ir suránkiosiu jûs nû zémês kraßtû, ir aklûsius, ßlubûsius, nēßczas ir ßeßiáuninkes, kad didzeis pulkais ßén wēl turēs atgryßti.

9. Jie ateis *be=werkdami ir (Diewo) besimelsdami, tay aß jûs wesiû; aß jûs wadzosiu prie wandeniû upéliû lygum keliu, jeib ne įsitrenktu; nēs †aß Jzraēlio tēws, taygi Epraim mano pirmgimęsis sunus. * P. 50, 4. † 2 Kor. 6, 18. s.

10. Girdēkit, jûs pagonai, Pono Diewo zodį, ir tą toli apsakykit į salas ir tarkit: kurs Jzrael ißbarste, tas ji ir wēl suránkios ir ganys jûs, kaip kerdzus sawo kaimene.

11. Nēsa *Pons Diews Jokubą atpirks ir ißwálnis iß rankôs macniojo. * Ps. 130, 8. Luk. 1, 68.

12. Jr jie atêję ant aukßtybês (kálno) Zion ßúkaus, ir susibēgs prie Pono Diewo dowanû, butent prie jawû, ßwiezioјo wyno, aliejaus bey jaunû awjû ir jáuczû, kad jû dußia bus néy darzas *drēgney stowis, ir daugiaus ne bus apmaudingi. * Jez. 58, 11.

13. Tada linksmisis *mergos beßokinēdamos, priegtam waikû jaunimas ir senieji podraugey. Nēs aß jû gedējimą pérkreipsiu į dzaugsmą, ir jûs palinksminosiu, ir palinksmisiu jûs po jû smutnybês.
* Ps. 148, 12. 13. † Ps. 30, 13. Jon. 16, 12.

14. Jr aß kunigû ßirdį dzaugsmu pripildisiu, ir mano zmones *mano dowanû apsczey turēs, taria Ponas Diewas. * p. 12.

15. Taip taria Ponas Diewas: *raudojanczûjû balsas yra girdimas, ir graudzey werkianczûjû werksmas ant (kalnû) aukßtybês; Rael apwerke sawo waikus, ir ne nusirámdina sawo waikû=dēl, kadangi neywiens jû ne ißliko. *Matt. 2, 18. †1 Moiz. 35, 19.

16. Ale Pons Diews ßitaip kalba: *liáukis rekusi ir wérkusi, ir áßaromis sawo akis ßlápinusi; nēsa tawo dárbas geray bus uzmokētas, taria Ponas Diewas. Jie wēl pareis iß neprieteliaus zémês;
* Luk. 7, 13. 8, 52.

17. Jr tawo waikû=waikai daug géro gáus suláukti, taria Ponas Diewas, nēsa tawo waikai wēl pareis į sawo rubezius.

18. Aß mielay girdējau, kaip Epraim dejûja: „tu pribaudei manę, ogi ir aß esmi pabaustas ney ißdykęs werßis. Priwersk tu manę, tay aß busiu priwerstas; nēs tu, Pone Diewe, esi mano Diewas.

19. Kaip aß buwau priwerczamas, tay aß gailējaus sawo nusidējimû; nēs kaip aß (sawo griekus apraudódams) prótą priēmjau, aß sawo kulßi plēkiu. Nēs aß ißgēdits esmi, ir apsiraudonáwęs stowju; nēsa aß turiu kęst gēdą sawo jaunystês.“

20. Ar ne Epraim mano brangusis sunus ir mieliáusiasis mano kudikis? nēsa aß dar geray *atsimenu, ką jam kalbējęs esmi; todēl mano ßirdis uz ji néy†plyßte plyßt, kad jo turiu susimilt, taria Ponas Diewas.
* Ps. 25, 7. Ps. 106, 4. † Jez. 49, 15. Oz. 11, 8.

21. Pastatyk saw kapiniû-ženklus, statyk saw stulpus (kaip) raudojimo-ženklus, ir kreipk sawo ßirdi ant einamojo wießkelio, kuriůmi aß ējau; atgryßk, merga Izrael, atsigręßk wēl ßen i ßius sawo miestus!
22. Ikkoley klaidinēsi, tu dukte nuklydusioji? nēs Pons Diewo naujēną žémēj padarys: moterißke apglobs wyrą.
23. Taip kalba Ponas Diewas Zebaot, Izraēlio Diewas: dar wēl ßis žodis bus kalbēts žémēje Juda ir jo miestůse, *kad aß jû newalnybę atgrąžisiu: Pons Diewo te peržegnoj tawę, tu teisybês gywénime, tu ßwentasis kálne!
* P. 29, 14. 30, 3. 18. 32, 44.
24. Ir Juda su wisais sawo miestais tenay gywęs; priegtam laukininkai ir, kurie su kaimenēmis aplinkuy eidinēja.
25. Nēsa *aß dußias paalsitases atgaiwisiu, ir dußias apmaudingases pasotisiu.
* Matt. 11, 28.
26. Todēl aß pabudau, ir aukßtyn žwalgiaus, ir taip saldžey miegojau.
27. Sztay, *ateit czēsas, taria Ponas Diewas, kad aß namus Izrael ir namus Juda papildisiu ir žmonēmis ir galwijais. * P. 23, 5.
28. Ir lyg kaip aß ant jû budrus buwau ißraut, suplēßit, *suardyt, sugaißit ir wárgit: ßitaip aß ant jû budrus busiu pabudawot ir sodit, taria Ponas Diewas.
* P. 45, 4.
29. Tame czēse *jau ne sakys daugiaus: tēwai walge rukßczes wynůges, ir waikû dantys atßipo;
* Raud. 5, 7. Ez. 18, 2.
30. Bet *kožnas dēl sawo nusižengimo nužus; ir katras žmogus rukßczû wyn-ůgiû wálgis, tam jo dantys atßips. * 2 Kar. 14, 6.
31. Sztay, *ateit czēsas, taria Ponas Diewas, tay aß su namais Izrael bey su namais Juda naują derējimą darysiu; * Ebr. 8, 8.
32. Ne kaip derējims buwo, kuri aß su jû tēwais dariau, kaip aß jůs prie rankôs nutwēriau, kad jůs iß Egypto-žémês ißwesczau; kuri derējimą jie ne attesējo, ir aß jůs sylit turējau, taria Ponas Diewas;
33. Bet tas bus ßitas derējimas, kuri aß su namais Izrael darysiu po ßio czēso, taria Ponas Diewas: *aß sawo prisákimus i jû ßirdi důsiu ir i jû misli iraßysiu; ir †jie bus mano žmonēmis, tay aß busiu jû Diewu.
* Jez. 54, 13. Ebr. 8, 10. † Jer. 24, 7. 30, 22.
34. Ir ne mokis kits-kitą ney brolis broli sakydams: „ißpažink Poną Diewą!" bet *jie wisi mane pažis, abieji, ir maži ir didi, taria Ponas Diewas, nēs †aß jiems jû nusidējimus atléisiu, ir jû griekû daugiaus **ne minēsiu.
* Jez. 54, 13. † Jer. 33, 8. Darb. 10, 43. ** Jez. 43, 25. P. 44, 22. Ez. 33, 16. Ebr. 10, 16. 17.
35. Taip taria Ponas Diewas, kursai *saulę dienai důst ant ßwiesybês ir mēnesi bey žwaigzdes, kaip jos téka, nákczei ant ßwiesybês; kursai jures sujudina, kad jû wilnys ůžia, Ponas Diewas Zebaot, tai jo wardas: * Ps. 136, 8. 9. Sir. 43, 2. 6. 9. 10.
36. Kad tokie *dawádijimai liáusis po mano akiû, taria Ponas Diewas, tay ir †liáusis sēkla Izrael, kad jis daugiaus žmonēmis ne bes-butu po mano akiû amžinay.
* P. 33, 25. † Rym. 11, 1. f.
37. Taip taria Ponas Diewas: kad *dangų aukßtay ißmatůs, ir žémês gruntą ißtárdis, tay ir aß abelnay pamesiu wisą sēklą Izrael dēl wiso, ką jie daro, taria Ponas Diewas. * P. 33, 22.
38. Sztay, *ateit czēsas, taria Ponas Diewas, kad Pono Diewo miestas bus budawotas nů koryczôs Ananeel iki kraßtiniûjû miesto wartû;
* P. 49, 2.
39. Ir mierůjamasis ßniuras pagal jůs toliaus ißsitęks iki kalnélio Gareb, ir nugryß Gaat-linkay;
40. Ir wisa dauba lawónû bey pelenû, drauge su wisa dirwa ik upélês Kidron, iki kampo prie žirgû-wartû i rytus, Ponui Diewui ßwęsta bus, kad niekadôs ne bus ißplēßita ney suláužita.

32. Pérskyrimas.

Jeremijoßius perka Dirwą norēdams pažénklit, Apkaltůsius tikray iß Kalējimo Babel i sawo Žémę pargryßenczus.

1. Tai yra tas žodis, kursai nů Pono Diewo atējo Jeremijoßiui

deßimtame mete Zedekijo, karáliaus Juda, *kurs yra aßtůnioliktasis métes Nebukad=Nezaro. *p. 25, 1.

2. Tů=czēs *apstojo Jeruzalę ábazas karáliaus Babel. Ale prárakas Jeremijoßius gulējo apkálts prybutij temnyczôs prie namû karáliaus Juda, *2 Kar. 15, 1. 2.

3. Kur Zedekijas, karálius Juda, ji uzrakidinęs ir sakęs buwo: kam tu prarakáuji ir tari: „taip taria Pons Diews: ßtay, *aß důmi ßi miestą i rankas karáliaus Babel, ir jis tą iweiks,

*p. 21, 7. 27, 6. 34, 2. 38, 3. 39, 1. s.

4. Ir Zedekijas, *karálius Juda, iß Kaldēonû ne ißtruks, bet aß ji Babēlês karáliui i rankas padůsiu, kad jo burna su ano burna kalbēs, ir sawo akimis ji matys. *p. 34, 3.

5. Ir jis ißwés Zedekiją i Babēlę, tenay jis ir pasiliks, iki man ji atlankant, taria Ponas Diewas; nēsa norint jûs prieß Kaldeonus pasistengiat, taczau *jûs nieko ne laimēsit." *p. 2, 37. 4 Moiz. 14, 41. Jez. 24, 19.

6. Ir Jeremijoßius tare: Pono Diewo zodis man atêjo ir tare:

7. Sztay, Anameel, Sallumo sunus, tawo dēdzo, ateina pas tawę ir sakys: „praßau, pirkkis mano dirwą Anatotůse! nēs tu tam arczáusiasis gentis esi, kad ję pirktumbei."

8. Szitaip atêjo Anameel, mano dēdzo sunus, kaip Pons Diews buwo sakęs, pas manę ties prybuczu temnyczôs ir tare man: „praßau, pirkkis mano dirwą Anatotůse, zémēj Benjamin ēsanczęję! nēs tai taw *iß tēwißkês pareitis, ir tu tam artimjáusiasis esi; praßau, pirkk ję saw!" Tay aß supratau, tai Pono Diewo zodi ēsanti;

*Rut. 4, 3. 4.

9. Ir pirkau tą dirwą iß Anameel, mano dedzo sunaus, Anatotůse, ir paswēriau jam pinigus, septynis syklus ir dēßimt sidabrininkû;

10. Ir paráßęs grómatą tą uzpéczwētijau, ir liudininkû tam ēmęs pinigus paswēriau swarczu;

11. Ir ēmjau pas sawę uzpéczwētitąję pirkimo=gromatą pagal teisybę paprastą ir átwirą ißraßą;

12. Ir dawjau tą pirkimo=gromatą Barukui, Nerjo sunui, sunaus Maasējo, po akiû Anameelio, mano dēdzo, ir liudininkû pirkimo=grómatoj paraßytûjû, ir wisû Zydû arti prybuczo temnyczôs gywénanczûjû;

13. Ir paliepjau Barukui po jû akiû tarydams:

14. Taip sako Ponas Diewas Zebaot, Izraēlio Diews: imk ßiedwi grómati, ir uzpéczwētitąję pirkimo=gromatą ir ßi átwirą ißraßą, ir idēk jes i můlio ryką, kad ilgay ißsilaikytu!

15. Nēs taip sako Pons Diews Zebaot, Izraēlio Diews: dar bus pirkta ßioj zémēj butû, dirwû ir wyn=kalniû.

16. Ir kaip aß buwau dawęs tą pirkimo=grómatą Barukui, Nerjo sunui, tay aß meldzausi Poną Diewą tarydams:

17. Ak Wießpatie Pone Diewe, ßtay, tu *dangų ir zémę padarei su dideje sawo syla ir sawo ißtiesta (wisgálinczeje) ranka, ir †neywieno dáikto nier taw negálimo;

*p. 27, 5. †Luk. 1, 37.

18. Tu *géro darąsis daug tůkstantiems, ir uzmokąsis tēwû nusizengimą i anti jû waikû po jû; tu didysis ir driutasis Diewe, Ponas Diewas Zebaot yra tawo wardas! *2 Moiz. 34, 7. s.

19. Didis *sudumojime ir †macnus darbe; ir tawo **ákys stow átwiros ant wisû keliû zmogaus=waikû, ††kad kožnam důtumbei pagal jo pasielgimą ir pagal waisių jo darbû!

*p. 10, 6. †Luk. 1, 37. **Jer. 16, 17. Zir. 23, 28. ††Ps. 62, 13.

20. Tu darąsis Egypto=zémēj zénklus ir stebuklus ik ßei dienai, taip Izraēlij, taip zmonēse; ir wardą saw padarai, koks ßę dieną yr;

21. Ir ißwedei sawo zmones Izrael iß Egypto=zémês su zenklais ir stebuklais, su macne ranka, su ißtiestu petimi ir su didzeis ißgandijimais;

22. Jr dawei jiems ßę źémę, kurę jû tėwams priſėkdamas paźadėjęs buwai, jiems ję dûſęs, źémę, kurioj piens ir medus téka.

23. Jr kaip jie į tą įėjo ir tą apturėjo, ne klauſe jie tawo balſui, neygi ne paſielge pagal tawo įſtátimus; ir wiſlab, ką tu jiems liepei daryt, to jie ne dare; todėl tu ir jiems wiſo to pikto dawei nuſitikt.

24. Szitay, ßis mieſtas ábaźu yra apſtots, kad įweiktas ir iß kárdo, bádo bey máro į Kaldėonû rankas, prieß ji kowojanczû, padûtas tur buti; ir kaip kalbėjęs eſi, taip nuſidûſt, tai tu matai.

25. Jr tu, Wießpatie Pone Diewe, man tari: „nuſipirkk ſaw dirwą uź pinigus, ir imk tam liudininkû;“ ir taczau mieſtas į Kaldeonû rankas yr padûdams?

26. Jr Pono Diewo źodis atêjo Jeremijoßiui ir tare:

27. Szitay, aß, Pons Diews, eſmi Diewu wiſo kuno; *begu man koks dáikts butu negálimas?
* p. 17. Luk. 1, 37. ſ.

28. Todėlgi ßitaip ſako Ponas Diewas: ßtay, aß ßi mieſtą *padûmi į Kaldeonû rankas ir į ranką Nebukad-Nezaro, karáliaus Babel; ir jis tą laimės. * p. 3.

29. Jr Kaldeonai, kurie prieß ßi mieſtą kowoja, į tą ißkaks ir ji ugnimi uźdegs ir ſudėgis, drauge ir tus butus, ant kuriû *ſtogû jie Baaliui rukino ir kitiems diewams gėrimo-apieras apierawojo, kad manę įpykitu. * p. 10, 13.

30. Nėſa waikai Jzrael bey waikai Juda *iß ſawo jaunû dienû dare, kad man ne patiko; ir waikai Jzrael įpykino manę ſawo rankû darbais, taria Ponas Diewas.
* 1 Moiz. 8, 21.

31. Nės iß tôs dienôs, kaip ßis mieſtas yra pakurts, iki ßei dienai jis manę įkerßino ir didey įpykino, kad aß ji iß ſawo akiû turiu (ißpuſtijimu) ißmėſt,

32. Dėl wiſo nelabumo waikû Jzrael bey waikû Juda, kuri jie padáre, kad manę įpykintu. Jie, jû karálei, kunigaikßczei, kunigai ir prárakai, ir gywénantieji (źemėj) Juda ir Jeruzalėj,

33. *Pakálą ir ne wéidą man prikreipe, kaczey aß jûs nepaliáudams mokidinau; ale jie ne norėjo klauſyt ney geryn eit.
* p. 2, 27. Ez. 23, 35. Sak. 7, 11.

34. Priegtam jie ſawo *bjaureſczus į tus namus paſtáte, kurie mano wardu yra praminti, kad tus abjaurintu.
* p. 7, 30. 2 Kar. 21, 4. 5.

35. Jr *Baalio aukßtybes pakúre dauboj Ben-Jnnom, kad ſawo ſunus bey dukteres †Molokui ſudégintu, apie kuri dáiktą aß jiems nieko ne paliepjau, ney niekadôs man į miſli ne atêjo, kad jie tokius bjaurius dáiktus daryſę, kad Judą ßitaip į griekus įweſtu.
* p. 7, 31. 19, 5. † 3 Moiz. 18, 21. ſ.

36. Jr dabar todėl taria Ponas Diewas, Jzraėlio Diewas, taipo apie ßi mieſtą, apie kuri jûs ſakote, kad per kárdą, bádą ir márą padûſimas į rankas karáliaus Babel:

37. Szitay, *aß jûs ſuránkioſiu iß wiſû źémjû, į kures aß jûs nuſtumſiu ſawo kerßtu, didźu pápykiu ir neſuſimilimu, ir jûs wėl į ßę wietą parweſiu, kad be báimês gywéntu. * 5 Moiz. 30, 3.

38. Jr jie *bus mano źmonėmis, tay aß buſiu jû Diewu, * p. 24, 7.

39. Jr dûſiu jiems wieną ßirdį ir wieną (ßwentojo elgimo) budą, *kad manęs bijotus, kol jie gywi, kad jiems ir jû waikams po jû geray butu, * p. 24, 7.

40. Jr amźiną derėjimą ſu jeis daryſiu, kad aß ne paliáuſiu jiems géro daryt, ir ſawo báimę jiems į ßirdį dûſiu, kad nû manęs neſiſkirs.

41. Jr beſidźaugdams aß jiems gér daryſiu; ir aß ßioj źémėj jûs įſodiſiu wiernay, iß wiſôs ßirdiês ir iß wiſôs dußiôs.

42. Nės taip kalba Pons Diews: lyg kaip aß ant ßiû źmoniû atwedźau wiſą tą didźęję bėdą, ßitaip aß ir atweſiu ant jû wiſo géro, ką jiems kalbėjęs eſmi.

43. Jr dár dirwos pirktos bus ßioj źémėj, apie kurę ſakot, ję púſtą gulėſenczę, juk ney źmoniû ney gal-

wijû joje likſę, ir buſenczę dûtą į Kaldeonû rankas.

44. Taczau dirwû bus pirkta uż pinigus ir suraßyta, użpéczwētita bey użliudita żémēj Benjamin, ir aplink Jeruzalem, ir mieſtûſe Juda, mieſtûſe ant kalnû, mieſtûſe pakalnij, ir mieſtûſe pētû-linkay. Nēs *aß jû ißwedimą į kalējimą atgrążiſiu, taria Ponas Diewas.
* p. 29, 14. 30, 3.

33. Pérſkyrimas.

Ißwálnijimas iß Kalējimo Babel; Kriſtus ir jo Karalyſte pażadēta.

1. Ir Pono Diewo żodis atêjo Jeremijoßiui antru kartu, kaip jis dar *prybutij temnyczôs użrakits buwo, ir tare: * p. 32, 2.

2. Taip taria Pons Diews, tai darąſis, padarąſis ir ißtaiſąſis; *Ponas Diewas yra jo wardas:
* 2 Moiż. 3, 15. 15, 3.

3. Szaukk manęs! tay taw atſakyſiu, ir apſakyſiu taw didżû ir twirtû daiktû, kuriû tu ne żinai.

4. Nēs taip kalba Pons Diews, Diews Jzrael, *apie butus ßio mieſto ir apie butus karáliû Juda, kurie pargriauti, pylimû padaryt ant atſigynimo, * Jez. 22, 10.

5. Jr apie ßen iêjuſiûſius kowóti prieß Kaldeonus, kad jie tus tur pildit negywûjû lawónais, kurius aß ſawo kerßte ir ſawo didżame papykime użmußiu; nēs aß ſawo weidą nů ßio mieſto paſlēpjau dēl wiſo jo nelabumo.

6. Sztay, aß jûs gydiſiu ir ißgydiſiu; ir jû maldą dēl pakájaus bey wiernybês ißklauſyſiu.

7. Nēſa aß *ißwedimą į newalnybę Juda bey Jeruzalês grąźiſiu ir pakurſiu jûs, kaip iß pradżôs;
* p. 29, 14. 30, 3. 8.

8. Jr czyſtiſiu jûs nů wiſo jû nuſiżengimo, kuriům jie prieß manę ſuſigrießijo; ir *atléiſiu jiems wiſą nuſiżengimą, kuriům jie prieß manę ſuſigrießijo ir nuſiżenge.
* p. 31, 34. Darb. 10, 43.

9. Jr tai man bus linkſmas wardas, garbe ir pagyrims tarp wiſû pagónû ant żémês, kad jie ißgirs wiſą tą gérą, ką aß jiems darau. Jr jie dywiſis ir nuſiſtebēs iß wiſo to géro ir wiſu tům pakájumi, kuri aß jiems důſiu.

10. Taip taria Pons Diews: ßioj wietoj, kurę jûs ſákot púſtą ēſant, kadangi ney żmoniû ney galwijû mieſtûſe Juda bey ulyczoſe Jeruzalēj liekt, (kurios taip púſtos, kad ney żmoniû, ney mieſczoniû bey galwijû jûſe niera,)

11. *Taczau wēl girdēts bus ßaukſmas dżaugſmo ir paſlinkſminimo, balſas jaunikio bey marczôs ir balſas ſákanczûjû: „dēkawokit Ponui Diewui Zebaot, kad jis taip malonus, ir nepaliáudams géro dáro," ir tûjû, kurie dekawôn-apieras atneßa į namus Pono Diewo. Nēs aß ißwedimą tôs żémês į newalnybę grąźiſiu, kaip pirma, taria Ponas Diewas. * p. 7, 34.

12. Taip taria Ponas Diewas Zebaot: ßioj wietoj, taip púſtoj, kad *ney żmoniû ney galwijû cze nier, ir wiſûſe jôs mieſtûſe tikt wēl dar bus kerdżû-butélei kaimenę gananczûjû, * p. 32, 43.

13. Tiek *mieſtûſe ant kalnû ir mieſtûſe pakalnij ir mieſtûſe pētûlinkai, żémēj Benjamin ir aplink Jeruzalę ir mieſtûſe Juda; taczau wēl kaimenes ſkaitytos ißeis ir ieis, taria Ponas Diewas. * p. 32, 44.

14. Sztay, ateit czēſas, taria Ponas Diewas, kad aß malonês-żodi patwirtiſiu, kuri namams Jzrael ir namams Juda eſmi kalbējęs.

15. *Toſe dienoſe ir tame patim czēſe aß Dowidui żélte żéldiſiu teiſybês żélmenį, ir bus karálius geray karaliáująs, ir †prową bey teiſybę įtaiſys ant żémês.
* p. 23, 5. Jez. 4, 2. † Jez. 32, 1.

16. Tame czēſe bus ißgélbēta Juda, ir *Jeruzale bebáimês gywęs; ir jis wadintas bus: Ponas Diewas, ēſąſis muſû teiſybe. * p. 23, 6. 5 Moiż. 33, 28.

17. Nēs taip taria Pons Diews: *niekadôs ne ſtokos Dowido wieno †ſēdinczo ant karál-krēſlio namû Jzrael. * p. 35, 19. † 1 Kar. 9, 5.

18. Szitaipjau niekadôs ne bus priſtoka kunigû ir Lewitû po mano

akiû, apierawojanczû déginimo=apieras bey użdéganczû walg=apieras bey apieras papjáujanczû amżinay.

19. Ir Pono Diewo żodis atêjo Jeremijoßiui ir tare:

20. Taip taria Pons Diews: kad pasiliáus *mano derējimas su diena bey nakcze, kad ne butu diena bey naktis sawo czēsu: * Jir. 43, 2. 6.

21. Tay ir mano derējims pasiliáus su mano tarnu Dowidu, kad ne turētu sunaus karáliui ant sawo karál=krēslio, bey su Lewitais ir kunigais, mano ßlużáuninkais.

22. Lygey kaip *dangaus pulkus suskaityt negalima, ney pēskas pajurēse ißseikēt negalima, ßitaip aß daugsisiu sēklą Dowido, sawo tarno, bey Lewitus man ßlużijanczůsius. * 1 Moiż. 15, 5. 22, 17.

23. Ir Pono Diewo żodis atêjo Jeremijoßiui ir tare:

24. Ar tu ne matei, ką ßie żmones kalba ir ßnéka: „juk Pons Diews ir tiedwi gimini patrēme, kuridwi jis saw buwo ißsirinkęs;" ir niekina mano żmones, néy jie jau ne butu mano żmonēmis?

25. Taip taria Ponas Diewas: jey aß *ne attesiu sawo derējimą su diena bey nakcze, ney dawádą dangaus bey żémês, * p. 31, 36.

26. Tay aß ir pamesiu Jokubo sēklą bey Dowido, sawo tarno, kad ne imczau iß jû sēklôs (waikû) karaliáujanczus ant sēklôs (waikû) Abraomo, Izaako bey Jokubo; nēs * aß ißwedimą jû į newalnybę grążisiu ir jû pasigailēsiu. * p. 32, 44. Ez. 39, 25. Oz. 6, 11.

34. Pérskyrimas.

Zedekijo ir jo Padůnû Apkalimas ir Korawone, kad jie Walnybês=Méto dēley nusidējo.

1. Szitas yra tas żodis, kursai nů Pono Diewo atêjo Jeremijoßiui, *kaip Nebukad=Nezar, karálius Babel, su wisais sawo pulkais ir su wisomis karalystēmis ant żémês po jo waldżôs ēsanczomis ir su wisokeis swieto żmonēmis kowojo prieß Jeruzalem ir wisus jôs miestus, ir tare: * 2 Kar. 24, 10. s.

2. Taip kalba Pons Diews, Izraēlio Diews: eik tenay ir sakyk Zedekijui, karáliui Juda, ir tark jam: taip kalba Pons Diews: ßtay, aß ßį miestą į rankas karáliaus Babel padůsiu, ir jis jį ugnimi sudégis.

3. Ir tu iß jo rankôs ne ißkliusi, bet busi sugáuts ir į jo rankas padůts, kad *ji akimis matysi ir sawo burna su jům kalbēsi, ir į Babelę ißkaksi. * p. 32, 4.

4. Taygi ben girdēk, Zedekijai, karáliau Juda, Pono Diewo żodį: taip Pons Diews kalba apie tawę: tu ne mirsi kárdu,

5. Bet pakajuje mirsi. Ir lygey kaip ant tawo tēwû, pirm=buwusiûjû karaliû, kurie buwo pirm tawęs, *buwo (wisokiû rukinimo=żoliû) déginama, taip ir ant tawęs (kad busi paláidotas) bus déginta ir † raudojama: ak wießpatie! Nēs aß tai kalbējau, taria Ponas Diewas. * 2 Kus. 16, 14. † Jer. 22, 18.

6. Ir prárakas Jeremijoßius kalbējo wisus ßius żodżus Zedekijui, karaliui Juda, Jeruzalēj,

7. Waiskui karáliaus Babel jau be=kariaujant *prieß Jeruzalem ir prieß wisus likusiůsius †miestus Juda, butent prieß Lakis bey Aseką; nēs ßiůdu, kaip ne wéik iwei=kiamu=du miestu dar buwo ißlikę miestůse Juda. * 2 Kar. 25, 1. † Jez. 36, 1. 2.

8. Tai yra tas żodis, kursai nů Pono Diewo atêjo Jeremijoßiui, kaip karálius Zedekijas jau buwo derējimą padáręs su wisais żmonēmis Jeruzalēj walnybês=métą użßaukdit,

9. Kad kożnas sawo *bérną ir kożnas sawo sluginę, kurie Ebreonai bey kurios Ebreonkos butu, wálnus paléistu; kąd neywiens Zydas tarp jû kitą Zydą wergißkay ne laikytu. * p. 14. 5 Moiż. 15, 12. 3 Moiż. 25, 39.

10. Tay klause wisi kunigaikßczei ir wisi żmones, kurie ßitaip derējimą buwo padárę, kad kożnas sawo bérną bey sawo sluginę wálnus paléistu, ir jůs toliaus wergißkay ne laikytu, ir paléido jůs wálnus.

11. Ale paskuy jie (nů sawo derējimo) atsimete, ir tus bérnus bey slugines wēl sawęsp ßauke, kurius wálnus

buwo paléidę, ir per newalę werte jůs, kad bernais bey sluginēmis but turējo.

12. Tay Pono Diewo žodis atêjo Jeremijoßiui nů Pono Diewo ir tare:

13. Taip kalba Pons Diews, Diews Izraēlio: aß *derējimą dariau su jusů tēwais ißwesdams jůs iß Egypto=žémês, iß ßlužmôs=namů, ir tariau: *2 Moiz. 21, 2. 5 Moiz. 15, 12.

14. Pérējus septyniems métams kožnas tur sawo broli, kursai Ebreons, ir jam parsidawe ir ßeßis metus ßlužijo, walną paléist. Ale jusů tēwai manęs †ne klause ney sawo ausis prilenke.
*2 Moiz. 21, 2. f. † Jer. 7, 24. 26. 25, 4. 35, 15.

15. Tay jůs ßen=dien prisiwertę padáret, kas man patiko, walnybês=métą užßaukdami kožnas sawo ártimui, ir dēl to derējimą padarēt po mano akiů tůse namůse mano wardu pramintůse.

16. Ale jůs (nů to derējimo) atsimetēt ir mano wardą darkēt, ir kožnas atjēßko atgalôs sawo bérną bey sawo sluginę, kurius buwot wálnus ißléidę, kad jie saw tikray (ir ne wergais) butu; ir dabar jůs per newalę jůs werczat jums but per bérnus bey slugines.

17. Todēl Pons Diews ßitaip kalba: jůs manęs ne klausot, užßaukti walnybês=métą kožnas sawo broliui bey sawo ártimui. Sztay, tay aß, taria Ponas Diewas, jums užßaukiu walnybês=métą ant *kárdo, ant máro, ant bádo, ir ne důsiu jums ißlikusiems neywienoj karalystēj ant žémês rimti. *P. 21, 9.

18. Ir tus žmones, kurie mano derējimą pérženg ir žodžus derējimo, kuri jie po mano akiů dare, ne attesia, tokius padarysiu, kaip aną werßuką, kuri jie i dwi dali pérdalijo, ir *tarpu jo stukiů pérējo; *1 Moiz. 15, 17.

19. Butent kunigaikßczei Juda, kunigaikßczei Jeruzalês, kamár=ponai, kunigai ir wisi žmones žémēj, kurie werßuko stukiů tárpu pérējo.

20. Ir *důsiu jůs i ranką jů neprietelių ir tů, kurie jů dußiôs jēßko, †kad jů lawónai ēdesiu pastotu padangiů paukßczams bey žwērims ant žémês; *P. 21, 7. 22, 25. †P. 7, 33. Apr. 19, 21.

21. Ir Zedekiją, karálių Juda, ir jo wyresniůsius idůsiu i jů neprietelių rankas ir *tů, kurie jů dußią jēßko, bey abažui karaliaus Babel, kurie dabar nů jusů ßalin tráukēsi. *P. 21, 7.

22. Nēs ßtay, aß jiems paliepsiu, taria Ponas Diewas, ir jůs *wēl parwesiu pas ßi miestą, ir jie kowawos prieß ji ir pérgalēs ji ir †ugnimi sudégis; ir miestus Juda ißpústisiu, kad neywiens toliaus jůse ne gywęs. *P. 37, 8. †2 Kar. 25, 9.

35. Pérskyrimas.

Apie Rekabitů paklusnumą, ir apie Žydů Nepaklusnumą.

1. Szitas yra tas žodis, kursai nů Pono Diewo atêjo Jeremijoßiui czēse Jojakym, sunaus Josijo, karáliaus Juda, ir tare:

2. Nueik i namus Rekabitů ir kalbēk su jeis, ir iwesk jůs i Pono Diewo namus, i wieną jů bažnycž=kamárą, ir důk jiems wyno gért!

3. Tay aß (prie sawęs) ēmęs Jasanją, sunų Jeremijoßiaus, sunaus Abazinjo, drauge su jo broleis ir su wisais jo sunumis, ir wisą Rekabitů giminę,

4. Iwedžau jůs i Pono Diewo namus, i bažnycž=kamárą waiků Anan, sunaus Jegdaljo, Diewo wyro, kuri arti kunigaikßczů bažnycž=kamárôs yr, wirßuj bažnycž=kamarôs Masējo, Sallumo sunaus, wartininko.

5. Ir aß pastacžau waikams iß Rekabitů giminês kupkas wynu pripiltas ir kaußelius ir tariau jiems: gérkit wyno!

6. Ale jie atsake: mes wyno ne gériam. Nēsa musů tēws *Jonadab, sunus Rekabo, paliepęs mums ir sakęs: „jůs ir jusů waikai idant niekados ne turit wyno gért, *2 Kar. 10, 15.

7. Ir neyjokio buto pasikurt, neyjokiôs sēklôs sēt, ney wyn=kalnio apsodit ney turēt; bet turit ßētrose gywént, kol gywi este, kad ilgay patektumbit žémēj, kurioj swetáujat.“

8. Szitaip mes klausom balso sawo tēwo Jonadab, sunaus Rekab, wisame, ką jis mums yr paliepęs, ne gérdami wyno, kol gywi esme, ney mes, ney musû páczos, ney súnus, ney dukters;

9. Neygi butû ne kuriam, kad tûse gywéntumbim, neygi ne turim wyn-kalniû, ney dirwû ney sēklôs;

10. Bet gywénam ßētrose, ir klausom ir dárome wislabą, kaip musû tēws Jonadab paliepęs.

11. Ale *Nebukad-Nezarui, Babelês karáliui, ujsitráukiant i ßę źémę, tarem mes: eikim, tráukkimes i Jeruzalem prisibijodami waisko Kaldeonû bey Syrijonû! ir ßitaip Jeruzalēj pasilikom. * p. 34, 1.

12. Tay atêjo Pono Diewo źodis Jeremijoßiui ir tare:

13. Taip kalba Pons Diews Zebaot, Jzraēlio Diews: nueik ir tark wyrams Juda ir miesczonims Jeruzalēj: argi ne norit geryn eit, kad mano źodźams klausytumbit? taria Ponas Diewas.

14. Zodźei Jonadabo, Rekabo sunaus, kurius jis sawo waikams paliepe, kad jie ne gértu wyno, yra pilnawojami; ir jie ne gér wyno iki ßei dienai todēl, kad jie sawo tēwo prisákimui klauso; ale aß *jums ne paliáudams kożonis sakydinau, ir taczau jûs manęs ne klausote. * p. 25, 3. 4.

15. Taipojau aß nepaliáudams pas jus siunczau wisus sawo tarnus, prárakus, ir sakydinau: *prisiwerskites, kożnas nû negéro sawo pasielgimo, ir pasigérikit sawo darbûse, ir ne sekkit kitus diewus jiems ßlużidami! tay pasiliksit źémēj, kurę aß jums ir jusû tēwams dawęs esmi. Ale †jûs ne norējot sawo ausis prilenkt ney man klausyti,
* p. 18, 11. 25, 5. f. † p. 7, 24. 26.

16. Norint taczau waikai Jonadabo, Rekabo sunaus, sawo tēwo prisákimui, kuri jis jiems paliepe, klause. Ale ßie źmones ne klauso manęs.

17. Todēl taip kalba Pons Diews, Diews Zebaot ir Jzraēlio Diews: ßtay, aß ateidisiu ant Juda ir ant wisû miesczoniû Jeruzalês wisą tą bēdą, kurę aß prieß jûs kalbējęs esmi, todēl, *kad aß jiems kalbējau, ir jie ne nor klausyt; aß ßaukiau, ir jie man ne nor atsiliept.
* p. 7, 13. 26, 5. Jez. 65, 12. p. 66, 4.

18. Jr namams Rekabitû tare Jeremijoßius: taip sako Pons Diews Zebaot, Jzraēlio Diews: todēl, kad jûs sawo tēwo Jonadab prisákimui klausēt, ir wisus jo prisákimus pilnawojot, ir wislab daret, ką jis jums paliepęs,

19. Todēl ßitaip kalba Pons Diews Zebaot, Jzraelio Diews: *Jonadabs, Rekabo sunus, niekaday ne pristoks, wisadôs wiens jo giminês po mano akiû stowēs.
* p. 33, 17. 18.

36. Perskyrimas.

Jeremijoßiaus Kozonys suplēßtos, sudēgintos ir iß naujo suraßytos.

1. *Ketwirtame mete Jojakymo, sunaus Josijo, karáliaus Juda, ßis źodis atêjo Jeremijoßiui nû Pono Diewo ir tare: * p. 25, 1.

2. Jmk saw knygas ir iraßyk i jes wisas kalbas, kures aß taw kalbējęs esmi apie Jzrael, apie Juda ir wisus swieto źmones iß to czēso, kaip taw kalbējęs esmi, butent nů czēso Josijo iki ßei dienai;

3. Bau *rasi namai Juda girdēdami wisą †tą bēdą, kurę aß jiems ketinu padaryt, ne apsiimtu prisiwerst, kożnas nû sawo piktojo pasielgimo, kad jiems jû nusiźengimą ir griekus atléist galēczau.
* p. 26, 3. Ez. 12, 3. † Jer. 35, 17.

4. Tay *Jeremijoßius pawadino Baruką, Nerjo sunų; tas Baruks iraße i knygas iß burnôs Jeremijoßiaus wisus kalbējimus Pono Diewo, kurius jis jam buwo kalbējęs. * p. 32, 12.

5. Jr Jeremijoßius paliepe Barukui ir tare: aß apkalts esmi, kad ne galiu eit i Pono Diewo namus.

6. Ale tu eik i jûs, paskaityk tas knygas, i kures tu Pono Diewo kalbējimus iß mano burnôs paraßei, po źmoniû akimis namûse Pono Diewo pásniko-dienoj, ir turi jes ir skaityti po ausiû wiso Juda, kurie iß sawo miestû ßen ateina;

7. Bau *rasi jie besimelsdami po akiû Pono Diewo ne norētu pasižémint ir prisiwerstu, kożnas nů sawo piktojo pasielgimo; nēs kerßtas ir narsas didis yr, kuri Ponas Diewas prieß ßius żmones kalbējęs yr. *p. 26, 3.

8. Jr Baruks, Nerjo sunus, wislab dare, ką jam práraks Jeremijoßius buwo paliepęs, kad Pono Diewo kalbējimus iß tû knygû skaitytu Pono Diewo namůse.

9. Ale nusidawe penktame mete Jojakymo, sunaus Josijo, karáliaus Juda, dewintame mēnesij, kad pástniką apsáke po akiû Pono Diewo wisiems żmonēms Jeružalēj ir wisiems żmonēms iß miestû Juda i Jeružalę ateinantiems.

10. Jr Baruks skaite iß knygû Jeremijoßiaus kalbējimą namůse Pono Diewo, bażnycż-kamaroj Gemarjo, sunaus Sapano, kanclērio, wirßutiniame prybutij ties naujaiseis wartais prie Pono Diewo namû, wisiems żmonēms be-girdint.

11. Taygi kaip Mikájas, Gemarjo sunus, Sapano sunaus, wisą kalbējimą Pono Diewo buwo girdējęs iß tû knygû,

12. Nuējo jis żemyn i karáliaus namus i kanclērio (karáliaus ſkrybelēs) kamárą, ir ßtay, tenay be-sēdi wisi wyresnieji: Elisámas, kanclēris, Delájas, sunus Semájo, Elnatan, sunus Akbor, Gemarjas, sunus Sapan, ir Zedekijas, sunus Ananjo, su wisais wyresneiseis.

13. Jr Mikajas praneße jiems wisą tą kalbējimą, kuri jis buwo girdējęs, Barukui skaitant iß knygû po ausimis żmoniû.

14. Tay wisi wyresnieji siunte Judi, sunų Natanjo, sunaus Selemjo, sunaus Kusi, pas Baruką ir sakydino jam: imk su sawim tas knygas, iß kuriû tu po ausimis żmoniû skaitei, ir eik ßen! Jr Baruks, sunus Nerjo, ēmęs su sawim tas knygas atējo pas jůs.

15. Jr jie tare jam: sēskis ir skaityk, kad mes girdētumbim! Jr Baruks skaite jiems po jû ausimis.

16. Jr kaip jie wisus tus kalbējimus girdējo, nusistebējo prieß wienswieną, ir tare Barukui: mes wisus tus kalbējimus karáliui praneßim.

17. Jr kláuse Baruką: sakyk mums, kaip tu wisus tus kalbējimus iß jo burnôs paraßei?

18. Baruks jiems tare: jis pasáke man wisą ßitą kalbējimą iß sawo burnôs, ir aß jůs su tinta iraßiau i knygas.

19. Tay wyresnieji tare Barukui: eik tenay ir pasislēpk su Jeremijoßium, kad nieks ne żinotu, kur judu esta!

20. Ale jie iējo pas karálių i prybuti, ir tas knygas palaikydino kamároj Elisamo, kanclērio, ir apsáke karáliui wisus tus kalbējimus,

21. Tay siunte karálius Judi tû knygû atneßti; tas jes ēme iß kamárôs Elisamo, kanclēriaus. Jr Judi paskaite karáliui ir wisiems wyresniemsiems prie karáliaus stowintiems.

22. Jr karálius sēdējo żiemôs-namůse dewintame mēnesij prie kamino (ugnélēs).

23. Ale kaip Judi tris arba keturis laißkus buwo pérskaitęs, supjáuste jis tas (knygas) peileliu raßtininkißku ir imete i ugni kamine ēsanczęję, iki knygos abelnay ugnij sudege.

24. Jr neywiens ne nusigando ney sawo rubus ne iplēße, ney karálius ney jo tarnai, kurie taczau wisus tus kalbējimus buwo girdēję.

25. Taczau Elnatan, Delájas bey Gemárjas praße karálių, kad tas knygas ne sudégintu; ale jis ne klause jû.

26. Priegtam dar karálius paliepe Jerameel, sunui Ammeleko, ir Serájui, sunui Asrijel, bey Selemjui, sunui Abdeel, kad Baruką raßytoji bey Jeremijoßių praraką nutwértu. Ale Pons Diews jůdu buwo paslēpęs.

27. Tay atējo Pono Diewo żodis Jeremijoßiui, karáliui sudéginus tas knygas bey *tą kalbējimą, kuri Baruks buwo raßęs iß Jeremijoßiaus burnôs, ir tare: *p. 4.

28. Jmkis wēl saw kitas knygas ir iraßyk wisus pirmutiniůsius kalbējimus, kurie pirmose knygose buwo,

kures Jojakym, karálius Juda, sudégino;

29. Ir sakyk apie Jojakym, karálių Juda: taip taria Pons Diews: tu ßes knygas sudéginai ir sakei: „kam tu i jes raßei, karálių iß Babel ateisenti ir ßę źémę sugaißisenti, ir padarysenti, *kad ney źmoniû ney galwijû toje daugiaus ne bus?" * p 32, 43. 33, 10. 12.

30. Todēl kalba Pons Diews apie Jojakymą, karálių Juda: neywiens jo waikû ne sēdēs ant karál=krēslio Dowido, ir jo *lawons gulēs pamestas dienoje karßtij ir naktije ßaltij. * p. 22, 19.

31. Ir aß ji ir jo waikus ir jo ßluźáuninkus atlankysiu dēl jû nusiźengimo, ir aß ant jû ir ant miesczoniû Jeruzalēs ir ant Judoj ēsanczûjû uźwesiu wisą *tą bēdą, kurę aß jiems kalbējęs esmi, ir jie taczau ne klauso. * p. 35, 17.

32. Tay ēmęs Jeremijoßius kitas knygas dawe jes Barukui, sunui Nerjo, ráßtininkui; tas i jes iraße iß burnôs Jeremijoßiaus wisus tus kalbējimus anose knygose stowinczus, kures Jojakym, karalius Juda, ugnimi buwo sudégidinęs; ir prie tû dar toli daugiaus pridēta kuwo kalbējimû, ne kaip anû buwo.

37. Pérskyrimas.

Jeremijoßius sumußtas ir apkáltas.

1. Ir *Zedekijas, sunus Josijo, karáliumi pastojo i wietą Jekanjo, sunaus Jojakym; nēs Nebukad=Nezar, karálius Babel, ji per karálių istate źémēje Juda. * p. 52, 1.

2. Ale jis bey jo ßluźáuninkai ir źmones toj źémēj ne klause Pono Diewo źodźams, kurius per práraką Jeremijoßių kalbējo.

3. Taczau siunte karálius Zedekijas Jukalą, sunų Selemjo, bey Zepanją, sunų Masejo, kunigą, pas práraką Jeremijoßių ir sakydino jam: *melskis Wießpati musû Poną Diewą uź mus! * p. 42, 2. Jez. 37, 4.

4. Nēs Jeremijoßius ßiû czēsu tarp źmoniû ßen ir ten wáikßczojo, ir nieks ji i temnyczą ne idējo.

5. Priegtam Paraono abazas iß Egypto buwo ißējęs, ir Kaldeonai, kurie buwo apstoję Jeruzalem, kaip tą garsą ißgirdę, buwo ßalin atsitráukę nû Jeruzalēs.

6. Ir Pono Diewo źodis atējo prárakui Jeremijoßiui ir tare:

7. Taip kalba Pons Diews, Izraēlio Diews: taip sakykit karáliui Juda, kursai jus manęspi siunte manę kláusti: ßtay, Paraono abazas, kursai jums ant pagálbôs ißsitráuke, wēl tráuksis namô i Egyptą;

8. Ir Kaldeonai *atgryß ir prieß ßi miestą kowos, ir ji iweiks ir ugnimi sudégis. * p. 34, 22.

9. Todēl Pons Diews ßitaip kalba: ne prigáukit sawo dußias mislidami: „Kaldeonai tráuksis ßalin nû musû;" jie ne tráuksis ßalin.

10. Ir norint jûs pamußtumbit wisą Kaldeonû ábazą prieß jus kariáujanczû, ir keli jû uźsiliktu iźeisti, tay jie taczau kożnas sawo ßētroj kéltus ir ßi miestą ugnimi sudégitu.

11. Taygi ábazui Kaldeonû nû Jeruzalēs atstojus dēl ábazo Paraono,

12. Ißējo Jeremijoßius iß Jeruzalēs ir norējo eit i źémę Benjamin, laukû saw ką pasisteliůt źmonēse.

13. Ir jam atējus po wartais Benjamin, ten buwo wiens statyts per wartininką, wardu Jerijas, sunus Selemjo, sunaus Ananjo; ßitas nutwēręs práraką Jeremijoßių tare: tu bēgsi pas Kaldeonus.

14. Jeremijoßius tare: tai ne tiesa, aß ne bēgsiu pas Kaldeonus. Ale Jerijas jo ne norējo klausyt, bet sugawęs Jeremijoßių nuwede ji prie wyresniûjû.

15. Ir wyresnieji papyko ant Jeremijoßiaus, ir *mußdino ji ir imete ji i temnyczą namůse Jonatan, ráßtininko; tą pati jie státe per temnyczôs nźweizdą. * p. 20, 2.

16. Szitaip Jeremijoßius iējo i dûbę ir temnyczą, ir ten daug dienû pasiliko.

17. Ir Zedekijas, karálius, nusiuntęs ji pargabéndino, ir kláuse ji paslaptomis sawo namůse tarydams: bau ne yra koks źodis nû

Pono Diewo? Jeremijoßius tare: yra, *nēs tu padůts busi į rankas karáliaus Babel. *p. 34, 21.

18. Ir Jeremijoßius tare karáliui Zedekijui: kům aß susigrießijau prieß tawę, prieß taw ßluzijanczůsius bey prieß ßitus zmones, kad jie manę į temnyczą imete?

19. Kame dabar jusů prárakai, kurie jums prarakáudawo ir tare: „Babēlês karálius ne ateis ant jusů ney ant ßiôs zémês?"

20. Ir dabar, mano wießpatie karáliau, ißklausyk manę, ir te giliůj mano malda po tawo akiů, ir ne nugabędik manę wēl į namus Jonatano, ráßtininko, kad ne mirczau tenay!

21. Tay paliepe karálius Zedekijas, kad *Jeremijoßius palaikyts butu prybutij temnyczôs, ir důdino jam ant dienôs kepalēli důnôs iß békeriů-ulyczôs, iki wisay důnai miesté pasibaigus. Szitaip Jeremijoßius pasiliko prybutij temnyczôs. *p. 32, 2.

38. Pérskyrimas.

Jeremijoßius į Důbę imestas, iß tôs ißtráuktas ir pas Karáliį pawadintas slyriu su jů wienu pasikalbēt.

1. Ale girdējo Sapatjas, sunus Matan, bey Gedaljas, sunus Pasiur, ir Jukal, sunus Selemjo, ir *Pasiur, sunus Malkijo, tą kalbą, kurę Jeremijoßius wisiems zmonēms kalbējo tarydams: *p. 20, 1.

2. Taip kalba Ponas Diewas: *kas ßime miesté pasiliekt, tas turēs kárdu, badu ir maru numirt; ale kas ißeis laukan pas Kaldeonus, tas gyws ißliks ir sawo †dußią ney plēßte ißplēßtą palaikys. *p. 21, 9. †p. 39, 18. 46, 5.

3. Nēsa ßitaip kalba Ponas Diewas: ßitas miestas padůts bus abazui karáliaus Babel, ir jis įweiks ji.

4. Tay tare wyresnieji karáliui: důk ben nuzudyt ßitą wyrą! nēs tokiu budu jis *daro wisay drébanczus zalnierius dar likusiůsius ßime miesté, ßitaip ir wisus zmones, kadangi jiems tokius zodzus sako. Nēs *tas wyrs ne jēßko to, kas pakájui ßiů zmoniů, bet kas bēdai dér. *Luk. 23, 2. 14. †Amos 7, 10.

5. Karálius Zedekijas tare: ßtay, jis jusů rankose; nēs karálius nieko ne gal prieß jus.

6. Tay jie ēmę Jeremijoßių imete ji į *důbę Malkijo, Ammeleko sunaus, kuri arti prybuczo temnyczôs buwo, ir nuléido ji zemyn wirwēmis į tą důbę, kurioj ne buwo wandens, bet purwai. Ir Jeremijoßius nugrimzdo į tą purwyną. *p. 37, 16. 1 Moiz. 37, 24.

7. Ale kaip *Ebed-Melek, Murinas, kamár-pons karáliaus namůse, ißgirdo, Jeremijoßių į důbę imestą, ir paczam karáliui sēdint wartůse Benjamin, *p. 39, 16.

8. Tay Ebed-Melekas ißējęs iß karáliaus namů kalbējo su karáliumi ir tare:

9. Mano wießpatie karáliau, tie wyrai negeray daro su práraku Jeremijoßium, kad ji į důbę imete, kur badu mirti tur; nēs jau *nier důnôs miesté. *p. 37, 21.

10. Tay paliepe karálius Ebed-Melekui, Murinui, ir tare: imk drauge su sawim trisdeßimts wyrů iß ßitů ir ißtráukk práraką Jeremijoßių iß důbês, pirm ne kaip jis numirtu!

11. Ir Ebed-Melekas ēmęs tus wyrus su sawim iêjo į karáliaus namus po skárb-kamarà, ir iß cze ēmęs suplēßitů ir pardēwētů senů skarů, ir wirwe tus nuléisdino zemyn pas Jeremijoßių į důbę.

12. Ir Ebed-Melekas, Murinas, tare Jeremijoßiui: pasidēk ßitas suplēßitases ir pardēwētases senases skaras po sawo pázaszczeis aplink wirwę. Ir Jeremijoßius padáre taipo.

13. Ir jie ißtráuke Jeremijoßių iß tôs důbês su wirwēmis. Ir ßitaip Jeremijoßius pasiliko prybutij temnyczôs.

14. Ir karálius Zedekijas nusiuntęs pargabędino pas sawę práraką Jeremijoßių po treczaiseis įeinamaiseis wartais prie Pono Diewo namů. Ir karálius tare Jeremijoßiui: aß tawę ko kláusiu, ben ne slēpk man nieko!

15. Jeremijoßius tare Zedekijui: jey aß taw ką sakau, tay tu taczau

manę nużudai; ir jey aß taw koki rodą důmi, tay tu man ne klausai.

16. Tay prisėkė karálius Zedekijas Jeremijoßiui paslaptomis ir tare: kaip tikray Ponas Diewas gywas, kursai mums ßę dußėlę padárę, aß tawę ne żudydisiu, ney * tiems wyrams į jů rankas důsiu, kurie tawo dußiôs jėßko! * p. 4. 5.

17. Ir Jeremijoßius tare Zedekijui: taip kalba Ponas Diewas, Diewas Zebaot, Izraėlio Diewas: jey tu ißeisi pas wyresniůsius karáliaus Babel, tay tu gywas ißliksi, ir ßis miestas ne bus sudėgints; bet tu ir tawo gimine gywi ißliks.

18. Ale jey tu ne ißeisi pas wyresniůsius karáliaus Babel, tay * ßis miestas Kaldeonams į jů rankas padůtas bus, ir jie jį ugnimi sudėgis, ir ney tu iß jů rankû ne ißtrúksi. * p. 31, 2.

19. Karálius Zedekijas tare Jeremijoßiui: ale bijaus, kad tiems Żydams, kurie Kaldėonams pristojo, buczau padůtas, kad manę ißjůktu.

20. Jeremijoßius tare: ne padůs tawę. Ben klausyk balsui Pono Diewo, kurį aß taw sakau! tay taw geray bus, ir tu gywas ißliksi.

21. Ale jey * tu ne ißeisi, tay ßitas yra tas żodis, kurį man Ponas Diewas parodę: * 2 Mus. 36, 12.

22. Sztay, wisos moters, kurios dar te bier namůse karáliaus Juda, turės laukan ißeit pas wyresniůsius karáliaus Babel; ßitos tada sakys: „ak! * tawo palinksmintojei tawę pérkalbėjo ir ißwadzojo ir į purwyną įwede, ir dabar tawę prastojo." * Jez. 3, 12.

23. Szitaip tada wisos tawo páczos ir kudikei turės ißeit pas Kaldeonus, ir * tu pats iß jů rankû ne ißtrúksi; bet tu busi Babėlio karáliaus sugáutas, ir ßis miestas ugnimi bus sudėgitas. * p. 32, 4. 34, 3.

24. Ir Zedekijas tare Jeremijoßiui: dabokis, kad nieks ne ißtirtu ßitus żodzus, tay tu gywas ißliksi.

25. Ir norint wyresnieji ißtirtu, manę su tawim kalbėjusi, ir tawęsp atėję sakytu: „sakyk, ką tu su karáliumi kalbėjei, ne użtylėk tai mums, tay taw galą ne darysim; ir ką karálius su tawim kalbėjo?"

26. Tay sakyk: „aß karálių praßiau, kad ne nuwesditu manę wėl į namus Jonatan; aß tenay turėczau mirt."

27. Tay atėję wisi wyresnieji pas Jeremijoßių kláuse jį; ir jis jiems sake, kaip jam karálius buwo paliepęs. Tay jie jam pakáju dawe nieko ne galėdami iß jo ißtirt.

28. Ir Jeremijoßius pasiliko * prybutij temnyczôs iki tai dienai, kaip Jeruzale buwo įweikta. * p. 37, 21.

39. Pérskyrimas.

Jeruzale įweikta; Zedekijas sugáutas; Jeremijoßius bey Ebed-Melek ißlaikyti.

1. Ir nusidawe, kad Jeruzale buwo įweikta. Nėsa dewintame mete * Zedekijo, karáliaus Juda, deßimtame mėnesij atėjo Nėbukad-Nezar, Babėlio karálius, ir wisas jo ábazas prie Jeruzalês, ir apgule ję. * p. 52, 4. 2 Karal. 25, 1.

2. Ir wienioliktame mete Zedekijo dewintoj dienoj ketwirtojo mėnesio įsigáuta buwo į miestą,

3. Ir įėjo wisi wyresnieji Babėlio karáliaus ir sustojo po widutineiseis wartais, butent: Nergal-Sarezer, Samgar-Nebo, Sarsekim, wyriáusiasis kamar-ponis, Nergal-Sarezer, wyriáusiasis użweizdas ant dwáro, ir wisi kiti wyresnieji karáliaus Babėl.

4. Ir * kaip Zedekijas, karálius Juda, su sawo żalniereis jůs pamate, ißbėgo jie nakcze iß miesto arti karáliaus sodo wartais tarp dwiėjů murû, ir lauku tráukėsi ßalin. * Ez. 12, 12.

5. Ale Kaldeonû ábazas jůs wijo ir sugáwo Zedekiją ant lauko arti Jeriko, ir jį sugáwę atwede jį pas Nebukad-Nezar, karálių Babel, į Riblatus, kurie żėmėj Emat gul; tas prowôs galą jam padáre.

6. Ir karálius Babel dawe Zedekijo waikus nużudydint po jo akiû Riblatůse; ir nużawino wisus kunigaikßczus Juda.

7. Ale Zedekijui jis ißbadydino *akis, ir ji lenciugais surißdino, kad ji į Babelį nusiwestu.
* 2 Kar. 25, 7. 1 Zom. 11, 2.

8. Ir Kaldeonai *sudégino ir karáliaus namus ir miesczoniû butus, ir pargriowe murus Jeruzalês.
* P. 52, 13.

9. Ale kas dar żmoniû mieste buwo, ir kas daugiaus prie jû buwo nuêję, ßitus Nebusar=Adan, wyresnysis ant dwáro, wisus podraugey į kalējimą Babel ißwede.

10. Ale prastûjû żmoniû, nieko ne turinczûjû, tû=czēs Nebusar=Adans, wyresnysis, paliko kelis żémēje Juda, ir padawe jiems wyn=kalniû bey kiemēliû.

11. Ale Nebukad=Nezar, Babelio karálius, buwo paliepęs Nebusar=Adanui, wyresniamjam, apie Jeremijoßių ir sakęs:

12. Imk ji ir pridabok ji, ir ne *daryk jam nieko pikto; bet kaip jis iß tawęs nor, taip su jûm daryk!
* Ps. 105, 14. 15.

13. Tay nusiunte Nebusar=Adan, wyresnysis, bey Nebu=Sasban, kamar=poniû wyriáusiasis, Nergal=Sarezer, wyresnysis ant dwáro, ir wisi wyresnieji karáliaus Babel,

14. Ir atwesdino Jeremijoßių iß temnyczôs prybuczo, ir padawe ji Gedaljui, sunui Ajikam, sunaus Sapan, kad ji ißwestu į sawo namus ir pas żmones pasiliktu.

15. Buwo ir atêjęs Pono Diewo żodis Jeremijoßiui, jam dar prybutij temnyczôs b'ēsant, ir taręs:

16. Nueik ir sakyk Ebed=Melekui, Murinui: taip kalba Ponas Diewas Zebaot, Izraēlio Diewas: ßtay, aß ißpildisiu sawo żodzus ant ßito miesto ant bēdôs, ir ne ant géro, ir tu tai regēsi ßitame czēse.

17. Bet tawę aß ißgélbēsiu ßitame czēse, taria Ponas Diewas, ir tu ne teksi tiems żmonēms, kuriû bijaisi.

18. Nēs aß tawę néy tráukte ißtráuksiu, kad *ne prapultumbei kárdu, bet sawo dußią néy ißplēßtą koki dáiktą ißlaikysi, todēl, kad tu manim nusitikējei, taria Ponas Diewas.
* Job. 5, 20.

40. Përskyrimas.

Jeremijoßius pasilieka pas Gedalją żémēje.

1. Tai yra tas żodis, kursai nů Pono Diewo atêjo Jeremijoßiui, kaip ji Nebusar=Adan, wyresnysis, atwálnijo Ramoj; nēs ir jis buwo lenciugais surißtas su wisais tais, kurie Jeruzalēj bey Judoj nutwerti buwo, kad į Babelę ißwesti butu.

2. Taygi kaip wyresnysis Jeremijoßių pas sawę buwo atwesdinęs, tare jis jam: Ponas Diewas, tawo Diewas, ßitą bēdą ant ßitôs wietôs kalbējęs yr.

3. Irgi tai ateidino ir padare, kaip jis kalbējęs; nēsa jûs *susigrießijot prieß Poną Diewą, ir jo balso ne klausēt; todēl tai jums nusitiko.
* P. 50, 7.

4. Ir ßtay, dabar aß tawę ßendien ißwálnijau iß tû lenciugû, kureis tawo rankos buwo surißtos. Jey taw patinka su manim į Babēlę nueit, tay eikß, aß tawę aprûpisiu; ale jey taw ne patinka su manim į Babēlę eit, tay testow. Sztay, wisa żéme taw po akiû; kur taw gerav rodos ir taw patinka, tenay nueik.

5. Nēs tolyn ißkákus ne bus kaip atgryßt. Todēl walè taw atgryßt pas *Gedalją, sunų Ajikam, sunaus Sapan, kuri karálius Babel státęs (per wyrésniji) ant miestû Juda, ir prie jo tarp żmoniû pasilikt; arba eik, kur taw patinka. Ir tas wyresnysis dawe jam czēringês ir dowanû ir paléido ji.
* P. 39, 14.

6. Szitaip Jeremijoßius atêjęs pas Gedalją, sunų Ajikam, į Mizpą pasiliko pas ji tarp żmoniû, kurie dar żémēj buwo uzsilikę.

7. Ir kaip anie zalnieriû wyresnieji, kurie ant lauko laikēsi, su sawo żmonēmis ißtyre, karálių Babelio Gedalją, sunų Ajikam, per wyrésniji ant żémês istáczusi, ir ant wyrû bey moteriû, waikáiczû ir prastûjû żémēj, kurie ne buwo į Babel ißwesti,

8. Atêjo jie pas Gēdalją į Mizpą, butent: *Ismael, sunus Netanjo, Joanan bey Jonatan, sunus Karēo,

ir Serájas, sunus Tanumet, ir sunus Epai iß Netopat, ir Jēsanjas, sunus Maakati, su sawo wyrais.
* p. 41, 1.

9. Ir * Gedaljas, Ajikamo sunus, sunaus Sapan, prisēke jiems ir jû wyrams ir tare: nesibijokit, kad Kaldeonams padûti turit but; pasilikkit toj źémēj, ir ßlużikit karáliui Babel! tay jums geray bus.
* 2 Kar. 25, 24.

10. Sztay, aß ßicze gywenu Mizpoj Kaldeonams ßlużidams musip ateinantiemsiems; todēlgi suwalykit wyną bey pygas bey aliejų, ir supilkit į sawo rykus, ir gywénkit sawo miestůse, kurius jûs gáwot!

11. Ir wisi Żydai, kurie źémēj Moab bey waikû Ammon bey Edome ir wisose źémēse buwo, ißgirdę, kad karálius Babel palikdinęs kelis Żydû źémēje, ir ant jû státęs Gedaliją, sunų Ajikam, sunaus Sapan,

12. Wisi atgryźo iß wisû kampû, katrul jie buwo ißwaryti, į źémę Juda pas Gedaliją į Mizpą; ir suwále labay daug wyno ir wásarôs waisiû.

13. Ale Joanan, sunus Karēo, su wisais żalnierû wyresneiseis, kurie ant lauko buwo pasilaikę, atêjo pas Gedaliją į Mizpą,

14. Ir tare jam: bau ir źinai, kad Baalis, karálius waikû Ammon, siuntęs Jsmaēli, sunų Netanjo, kad jis tawę nużawintu? Ale tai jiems Gedaljas, sunus Ajikam, ne norējo wierit.

15. Tay Joanan, sunus Karēo, Gedaljui tylomis tare Mizpoj: * eisiu ben ir Jsmael, sunų Netanjo, użmußiu, kad nieks ne ißtirs. Kam jis tawę nużawis, kad wisi Żydai, kurie pas tawę yra susirinkę, ißsisklaidytu, ir iß Juda dar ißlikusieji prapultu? * 1 Zom. 26, 8. 2 Zom. 16, 9.

16. Ale Gedaljas, sunus Ajikam, tare Joananui, sunui Karēo: idant ne daryk to! tai ne tiesa, ką apie Jsmaēli sakai.

41. Pérskyrimas.

Jsmaēl użmußia Gedaliją, ir todēl nû Joanano perseikinēts.

1. Ale sékmame mēnesij atêjo * Jsmaēls, Netanjo sunus, Elisamo sunaus, iß karalißkôs giminês, drauge su karáliaus wyriauseiseis, ir dėßimtis wyrû su jům, pas Gedaliją, sunų Ajikam, į Mizpą, ir wálge tenay Mizpoje podraugey.
* p. 40, 8.

2. Ir Jsmaels, Netanjo sunus, kēlēsi drauge su tais dėßimt wyrais prie jo ēsanczeiseis, ir kárdu nużawino * Gedaliją, sunų Ajikam, sunaus Sapan, todēl, kad ji karálius Babel per źémês waldoną buwo státęs. * p. 40, 5.

3. Priegtam ir wisus Żydus, kurie pas Gedaliją buwo Mizpoj, ir Kaldeonus, kurius jie tenay rádo, ir wisus żalnierius użmuße Jsmaels.

4. Antrąję dieną, kaip Gedaljas buwo nużawints, ir dar niekam ne źinant,

5. Atėjo aßtûnes-dėßimts wyrû iß Sikem, iß Silo ir iß Samarijôs, ir barzdas buwo nusiskutę, ir sawo rubus sudráskę, ir susirēżę, ir atsineße walg-apierû bey kodylo, tai nugabént į Pono Diewo namus.

6. Ir Jsmaels, sunus Netanjo, ißējo laukan iß Mizpôs jiems prießais, ir be-eidams werke. Ir jau prie jû priêjęs tare jiems: eikit ßen pas Gedaliją, sunų Ajikam!

7. Ale į miesto widurį iêjusius nużawino jûs Jsmaels, sunus Netanjo, bey wyrai, kurie su jům buwo, arti ßulinio.

8. Ale buwo dėßimts wyrû jůse, kurie Jsmaēliui tare: ben ne nużawink mus! mes turim skarbû dirwoje paslēptû, kwieczû, mieźiû, aliejaus bey medaus. Szitaip jis paliowe ir jûs ne żawino su kitais.

9. Ir tas ßulinys, į kurį Jsmaels negywûsius lawonus imete, kurius buwo użmußęs su Gedalju, tai tas, kurį karálius Assas itaisydino prieß Baēsą, karálių Jzrael; ßitą pripilde Jsmael, sunus Netanjo, tais użmußtaiseis.

10. Ir kas likusiû żmoniû buwo Mizpoj, ir karáliaus dukteres, ißwede sugáutas Jsmaels, sunus Netanjo, ßalin, drauge su wisais likuseis żmonēmis Mizpoj, ant kuriû Nebusar-Adan, wyresnysis, buwo státęs Gedaliją, Ajikamo sunų, ir

tráukēs norēdams péreit pas waikus Ammon.

11. Ale kaip Joanan, Karēo sunus, isztyre, ir wisi ant ábazo wyresnieji prie jo ēsantieji, wisą tą nelabumą, ką Jsmaels, Netanjo sunus, buwo padarįs,

12. Ēme jie su sawim wisus wyrus ir nusítráuke priesz Jsmaēli, Netanjo sunų, kariáut; ir uztropijo jį prie didzūjū wandenių arti Gibeon.

13. Jr kaip wisi zmones prie Jsmaēlio ēsantieji památe Joanan, sunų Karēo, ir wisus ábazo wyresniůsius prie jo ēsanczus, prasídzugo.

14. Jr wisí zmones, kurius Jsmaels isz Mizpa buwo iszwédįs, sugryszdami nugryzo pas Joanan, Karēo sunų.

15. Ale Jsmaels, sunus Netanjo, isztrúko Joananui su asztůneis wyrais, ir nuêjo pas waikus Ammon.

16. Jr Joanan, Karēo sunus, drauge su wisais ábazo wyresneiseis prie jo ēsanczeis, ēme wisus likusius zmones (kurius jie atgrązinę buwo nů Jsmaēlio, Netanjo sunaus,) isz Mizpa su sawim, kadangi Gedaljas, Ajikamo sunus, uzmusztas buwo, butent, zalnierius, moteres ir waikáiczus, ir kamárponius, kurius jie isz Gibeon buwo parsíwédę,

17. Jr tráukēsi szalin, ir iêjo gaspádą imt pas Kimam, kursai arti Betlēem gywéno, ir * norējo į Egyptą tráuktis nů Kaldeonū.

* 2 Kar. 25, 26.

18. Nēs jie bijojos jū, kadangi Jsmaēls, Netanjo sunus, Gedalją, Ajikamo sunų, buwo uzmuszįs, kurį karálius Babel ant tôs zémês buwo státęs.

42. Pérskyrimas.

Jeremijoszius nor perkalbēt Żydus, kad ne tráuktus į Egyptą.

1. Tay susiêjo (pas Jeremijoszių) wisí ábazo wyresnieji, Joanan, Karēo sunus, Jesanjas, sunus Osajo, drauge su wisais zmonēmis, abieji ir mazieji ir didieji,

2. Jr tare prárakui Jeremijosziui: ben důk musū maldą po tawo akiū giliůt, ir melskis uz mus Poną Diewą, sawo Diewą, uz wisus szius likusiůsius, (nēsa, zēlēk Diewe! máz musū iszliko isz daugybês, kaip tu pats mus matai sawo akimis,)

3. Kad mums Pons Diews, tawo Diews, praneksztu, katrul mums eit ir ko mums weikt!

4. Jr prárakas Jeremijoszius tare jiems: geray, asz paklausysiu, ir sztay, Poną Diewą, jusū Diewą, praszysiu, kaip jūs sákēt; ir wislabą, ką jums Pons Diews atsakys, tai asz jums praneszszíu, ir nieko jums ne uztylēsiu.

5. Jr jie tare Jeremijosziui: Pone Diewe buk tikras ir teisus liudininks tarp musū, jéy mes ne darysím * wisslábą, ką per tawę Ponas Diewas, tawo Diewas mums paliepis.

* 2 Moiz. 19, 8.

6. Ar tai butu géro ar pikto, tay mes klausysím balsui Pono Diewo, sawo Diewo, pas kurį mes tawę siunczame, kad mums geray butu, klausant mums balsui Pono Diewo, sawo Diewo.

7. Jr po dészimt dienū atêjo Jeremijosziui Pono Diewo zodis.

8. Tay jis pawadinęs Joananą, Karēo sunų, ir wisus ábazo wyresniůsius prie jo ēsanczus ir wisus zmones, taip mazůsius kaip ir didzůsius,

9. Tare jiems: taip kalba Ponas Diewas, Jzraēlio Diewas, pas kurį jūs manę siuntēt, kad asz jusū maldą jam praneszczau:

10. Jéy jūs szioj zémēj pasilíksit, tay asz jus budawosiu ir ne suardysiu; asz jus sodisiu, ir ne iszráusiu; nēs asz jau gailējaus to pikto, ką jums darįs esmi.

11. Nesibijokit jūs Babēlio karáliaus, * kurio jūs bijotes, taria Ponas Diewas, nesibijokit jūs † jo! nēs asz jusip busiu jums pagélbēt ir isz jo rankôs iszwálnit.

* P. 41, 18. † Jez. 41, 10.

12. Asz jums mielaszirdystę darysiu ir susimilsiu ant jusū, ir į jusū zémę jus parwesiu.

13. Ale jéy sakysit: „mes ne norim toj zémēj pasilikt,“ wisiszkay ne

klausydami balsui Pono Diewo, sawo Diewo,

14. Bet sakysite: „ne, mes tráuksimes į Egypto-žémę, kad ne regētumbim káro, ney triubôs skambējimo ne girdētumbim, ney ne turētumbim bádo kęsti dûnôs pristokdami, tenay mes pasiliksim;“

15. Taygi, girdēkit Pono Diewo žodi, jûs likusieji iß Juda: taip kalba Pons Diews Zebaot, Diews Jzrael: jéy jûs sawo akis kreipsit į Egypto-žémę tráuktis norēdami tenjau pasilikt,

16. Tay jus kárdas, kurio jûs bijotes, Egypto-žémēj tropis, ir bádas, kurio baidotes, nepaliáudams jus sekinēs Egypte, ir tenay mirsit.

17. Nēsa, ar jie ßie ar tie butu, kurie sawo akis kreipja į Egyptą tráuktis, tenay pasilikti, tie prapuls *kárdu, badu bey maru; ir neywiens ne ißliks ney ißklius iß to pikto, ką aß ant jû užwesiu.

*2 Zom. 24, 13.

18. Nēs taip kalba Pons Diews Zebaot, Jzraēlio Diews: lyg kaip mano kerßtas ir didis pykims êjo ant Jeružalēj gywénanczûjû, taip ir ant jusû eis, jéy į Egyptą tráuksites, kad *prakeikimu, dywu, pasibažijimu ir ápjûku pastósit, ir ßiôs wietôs daugiaus ne regēsit.

*p. 24, 9.

19. Jums kalba tas Pono Diewo žodis, jûs likusieji iß Juda, idant ne tráuktumbites į Egyptą. Togidēl žinokit, manę ßen-dien jus paraudénanti!

20. Kitaip jûs sawo dußias ne aprupisit. Nēsa jûs manę siuntēte pas Poną Diewą, sawo Diewą, ir sakēte: „melskis Pono Diewo, musû Diewo, už mus! ir *wiskąįgi, ką Pons Diews, musû Diews, sakys, tai mums praneßk, tay mes taip darysim.“

*p. 5.

21. Tai aß jums ßen-dien praneßiau, ale jûs ne norit klausyt balsui Pono Diewo, sawo Diewo, ney wisam tam, ką jis jums per manę paliepe.

22. Taygi dabar žinokit, kad kárdu, badu bey maru prapult turēsit toj wietoj, katrul tráuktis ketinat ten gywénti.

43. Pérskyrimas.

Žydai tráukias į Egyptą.

1. Jeremijoßiui ißkalbējus wisus žodžus Pono Diewo, jû Diewo, wisiems žmonēms, kaip tai Wießpats, jû Pons Diews, jiems wisus ßitus žodžus per ji apsakyt buwo liepęs,

2. Tare Asarjas, sunus Osajo, bey Joanan, Karēo sunus, ir wisi wyrai sawwálninkai Jeremijoßiui: tu melûji; Wießpats musû Diews tawę pas mus ne siunte ney sake: „jûs ne turit į Egyptą tráuktis ten gywénti;“

3. Bet Baruks, Nerjo sunus, tai taw ikalb prieß mus, kad mes Kaldeonams padûti butumbim, kad jie mus nužawintu ir į Babēli ißwestu.

4. Sžitaip Joanan, Karēo sunus, ne klause balsui Pono Diewo, ir wisi ábažo wyresnieji su wisais žmonēmis, kad butu žémēje Juda pasiliktę;

5. Bet Joanan, Karēo sunus, ir wisi ábažo wyresnieji, ēme su sawim wisus likusiûsius iß Juda, kurie iß wisû swieto žmoniû, katrul pabēgę buwo ir atgryžę, kad žémēje Juda gywéntu,

6. Butent wyrus, moteres ir kudikius, priegtam karáliaus dukteres ir wisas dußias, kures Nebusar-Adan, ábažo wyresnysis, prie Gedaljo, sunaus Ažikam, sunaus Sapan, buwo palikęs, ir práraką Jeremijoßių bey Baruką, Nerjo sunų,

7. Jr tráukēsi į Egypto-žémę, nēsa ne norējo klausyt balsui Pono Diewo; ir atêjo į Takpanes.

8. Jr Pono Diewo žodis atêjo Jeremijoßiui Takpanēsij ir tare:

9. Jmk didžû akmeniû ir apžarstyk jûs plytû-péczuje, kursai yra ties durimis prie namû Paraono Takpanēsij, žiurint wyrams iß Juda,

10. Jr tark jiems: taip kalba Pons Diews Zebaot, Jzraēlio Diews: ßtay, aß nusiųsiu ir pawadisiu sawo

tarną Nebukad-Nizar, Babēlio karálių, ir jo krēslą pastatysiu aukßtay ant wirßaus ßiû akmeniû, kurius apzarsczau, ir jis sawo ßētrą ant jû pastatys.

11. Ir jis ateis ir Egypto-zémę ißtiks, ir zudys, kuriam tai tenka, ißwes į apkalimą, * kuriam tai tenka, kárdu muß, kuriam tai tenka.
* P. 15, 12.

12. Ir aß diewû * namus Egypte ugnimi uzdegsiu, kad jis jûs sudégintu ir ißgabéntu. Ir jis Egypto-zemè apsirēdys, kaip kokšai ganąsis sawo rubu apsiwelka, ir iß cze su pakajum ißeis. * 2 Moiz. 12, 12. 4 Moiz. 33, 4.

13. Jis sulauzis abrozo-stulpus Bet-Semej Egypto-zémēj, ir balwonû-baznyczas Egypte sudégis.

44. Pérskyrimas.

Zydai, kurie ne apsiima klausyt, bet Balwonus gárbin, Jeremijoßiaus pabárti.

1. Tai yra tas zodis, kursaj Jeremijoßiui atējo ant wisû Zydû, Egypto-zémēj gywénanczûjû, butent Migdale, Takpanēsij, Nopej ir iki zémēj Patros gywénanczûjû, ir tare:

2. Taip kalba Pons Diews Zebaot, Izraēlio Diews: jûs matēte wisą tą piktą, ką aß uzwedzau ant Jeruzalês ir ant wisû miestû zémēje Juda; ir ßtay, ßę dieną jie yra pusti, ir nieks tůse ne gywéna;

3. Ir tai dēl jû nelabumo, kuri jie dáre, kad manę įpykino, ir nuêję rúkino ir ßluzijo kitiems * diewams, kurius ney jie, ney jûs, ney jusû tēwai ne pazino.
* 2 Moiz. 23, 24. 4 Moiz. 25, 2. 3.

4. Ir aß ne uztrukdams siunczau pas jus wisus sawo tarnus, prárakus, ir jums sakydinau: ben ne darykit tokias bjaurybes, kuriû aß nekenczu!

5. Ale jie * ne klause neygi ne nukreipe sawo ausis nû sawo nelabumo, kad prisiwerstu ir kitiems diewams ne butu rúkinę.
* P. 7, 24. 26. P. 11, 8.

6. Todēl ir pasikēle mano kerßtas bey mano didis papykimas, ir uzsidege ant miestû Juda ir ant ulyczû Jeruzalês, kad puscza ir pustyne pastojo, kaip ßę dieną stow.

7. Taygi ßitaip kalba Ponas Diewas, Diewas Zebaot, Diewas Izrael: dēl kogi jûs taip labay negeray dárot prieß sawo pacziû dußias, kad iß jusû ißgaißinta butu ir wyrs ir moterißke, ir kúdikis ir zindomasis iß Juda, ir nieko jusû ne ißliktu,

8. Kad manę taip supykinat sawo rankû darbu, ir rúkinat kitiems diewams Egypto-zémēj, į kurę jûs nuējot, gaspádôs tenay saw imt, jeib ißgaißinti ir prakeikimu bey ápjůku butumbit tarp wisû pagonû ant zémês?

9. Ar jûs uzmirßot bēdôs sawo tēwû, bēdôs karáliû Juda, bēdôs jû pacziû, priegtam ir sawôsês bēdôs bey sawo moteriû bēdôs, kuri jums nusitiko zémēje Juda bey ant úlyczû Jeruzalēj?

10. Ir taczau jie iki ßei dienai dar nesilenkę yr, ney nesibijo, ney ne wáikßczoja mano įstátimůse bey prowose, kurius aß jums ir jusû tēwams dawjau.

11. Todēl ßitaip kalba Pons Diews Zebaot, Izraēlio Diews: ßtay, aß sawo akis prieß jus statysiu ant pikto; ir wisas Juda bus ißgaißintas.

12. Ir aß imsiu likusiůsius iß Juda, kurie sawo akis státe į Egypto-zémę keliáut, tenay néy gaspádoj wießēt; gálas bus su jeis wisais Egypto-zémēj. * Kárdu jie prapuls, ir badu jie ißgaiß, taip mazi taip didi; kárdu bey badu jie tur prapult ir pastot † pasibázijimu, dywu, prakeikiu bey ápjůku.
* P. 42, 17. † P. 24, 9.

13. Aß ir Egypto-zémēj gywénanczus atlankysiu * kárdu, badu bey maru, lyg kaip aß Jeruzalēj padariau, * P. 24, 10. 29, 17. 42, 17.

14. Kad ir iß likusiûjû iß Juda neywiens ne ißtrúks ney ißliks, kurie taczau dēl to ßen atêjo į Egypto-zémę néy keliáuninkai į gaspádą, kad jie wēl į zémę Juda atgryßtu, katrul jie rods wēl parêję gywéntu; ale neywiens ne pareis wēl ten, kaip tikt pabēgantieji iß cze.

15. Tay atsake Jeremijoßiui wisi wyrai, kurie geray zinojo sawo

moteres * kitiems diewams rúkinanczas, ir wisos moterißkes didžu pulku czonay stowinczos drauge su wisais žmonēmis Egypto=žémēj gywénanczeis bey † Patrose ir tare:
* p. 7, 17. 18. † Jez. 11, 11.

16. Pagal tą žódį, kurį tu wardan Pono Diewo mums sakai, mes taw ne klausysim;

17. Bet * mes darysim pagal wisą tą žodį, kursai iß musû burnôs ißeit, ir rukisim dangaus Melekētai ir jei gērimo=apieras apierawosim, kaip mes ir musû tēwai, karálei ir musû kunigaikßczei dáre miestůse Juda bey ant úlyczû Jeružalēj. * Tů=czēs ir důnôs mes apsczey turējom, ir geray mums pasiseke, ir pikto ne matem.
* p. 13, 10. Oz. 2, 5.

18. Ale iß to czēso, kaip paliowem dangaus Melekētai rúkint bey gērimo=apierû apierawot, mes wiso pristókom, ir prapûlēm kárdu bey badu.

19. O ir dangaus Melekētai rukidamos bey gērimo=apierû apierawodamos juk tai ne dárom be pawélijimo sawo wyrû, kad jei praploczû keptumbim bey gērimo=apieras apierawotumbim dēl pasigailējimo (jůs iraudinti).

20. Tay Jeremijoßius tare wisiems žmonēms, ir wyrams ir moterims, ir wisiems žmonēms, kurie jam taip buwo atsake:

21. Be=mielay Ponas Diewas minējo to rukinimo, kurį jûs darēt miestůse Juda bey ant úlyczû Jeružalēj, drauge su sawo tēwais, karáleis, kunigaikßczeis ir wisais žmonēmis žémēje, ir į ßirdį saw dējo,

22. Kad jau daugiaus ne galējo kęst jusû darbû nelabumą ir bjaurybes, ką jûs padárēt. Dēl to ir jusû žéme * puscza, dywu ir prakeikimu pastojo, kad nieks toje ne gywéna, kaip ßę dieną stow.
* p. 2. 6.

23. Todēl, kad jûs rúkinot ir prieß Poną Diewą susigrießijot, ir Pono Diewo balsui ne klausēt, ir jo istátimůse, prowose bey liudijime ne wáikßczojot, todēl ir tokia bēda jums nusitiko, kaip ßę dieną stow.

24. Ir Jeremijoßius tare wisiems žmonems ir wisoms moterims: girdēkit Pono Diewo žodį, jûs wisi iß Juda, kurie Egypto=žémēj este!

25. Taip kalba Pons Diews Zebaot, Izraēlio Diews: jûs ir jusû moteres sawo burna kalbējote, ir sawo rankomis padárēte, ką jûs sákot: „mes norim sawo priežadus atlikti, kurius pažadējom Melekētai dangaus, kad jei rukitumbim bey gērimo=apieras apierawotumbim.“ Geray, jûs sawo priežadus ißpildēt, ir sawo priežadus atteséjot.

26. Taygi dabar girdēkit Pono Diewo žodį, jûs wisi iß Juda, gywénantieji Egypto=žémēj: ßtay, aß prisēkiu prie sawo aukßtojo wardo, taria Ponas Diewas, kad mano wardas jau daugiaus ne tur but ßauktas neyjokio žmogaus burna iß Juda wisoj Egypto=žémēj, kursai sakytu: kaip tikray Wießpats Pons Diews gyws yra!

27. Sztay, aß ant jû * budēsiu ant jû bēdôs, ir ne ant jû géro, kad kurs iß Juda Egypto=žémēj yra, kárdu bey badu prapuls, iki jû gloda bus;
* p. 31, 28. Bar. 2, 9.

28. Ale kurie iß kardo ißtrúks, tie taczau iß Egypto=žémês turēs * atgryßt į žémę Juda mažais pulkéleis. Ir taipo tada wisi iß Juda likusieji, kurie į Egypto=žémę buwo nuêję tenay gaspadôs saw jeßkodami, ißtirs, katro žodis bus tiesa buwęs, ar mano, ar jû.
* Jez. 11, 11.

29. Ir į ženklą, taria Ponas Diewas, kad aß jus ßioj wietoj atlankysiu, kad žinotumbit, mano žodį įwykßenti jums ant bēdôs,

30. Tay Pons Diews ßitaip kalba: ßtay, aß Parao Aprą, karálių Egypte, padůsiu į rankas jo neprieteliû ir tû, kurie jo dußiôs jēßko; lyg kaip aß Zedekiją, karálių Juda, padawjau į ranką * Nebukad=Nezar, karáliaus Babel, jo nepriete=liaus, ir kursai jo dußiôs jēßkojo.
* 2 Kar. 36, 13. 20.

45. Pérskyrimas.

Barukas gáuna Pažinkßminojimą iß Jeremijoßiaus.

1. Szitas yra tas žodis, kurį prárakas Jeremijoßius kalbējo Barukui,

Nērjo sunui, kaip jis *ßius źodźus į knygas ráße iß Jeremijoßiaus burnôs, ketwirtame mete Jojakym, sunaus Josíjo, karáliaus Juda, ir tare: * p. 36, 4.

2. Taip kalba Pons Diews Zebaot, Jzraēlio Diews, apie tawę, Baruk:

3. Tu tari: „bēda man! kaip man Pons Diews dejáwimą prie mano skaudējimo pridējo; *aß pailsiu iß dusáwimo, ir átilsiês ne randu." * Ps. 6, 7.

4. Szitaip jam sakyk: taip taria Ponas Diewas: wéy, ką aß pabudawojau, tai suardau; ir ką sodinau, tai ißráuju, drauge su ßeje wisa sawaje źemè.

5. Jr tu saw didźû daiktû użsigeidi; ne geisk jû! nēs ßtay, aß bēdą użwesiu ant wiso kuno, taria Ponas Diewas, ale tawąję dúßią aß taw néy plēßte ißplēßtą (iß tôs bēdôs) dûsiu, bile-kur tu nueisi.

46. Pérskyrimas.

Egyptas tur iweiktas ir ißpústitas, ir Żydai iß Apkalimo ißwálniti buti.

1. Szitas yra tas Pono Diewo źodis, kursai prárakui Jeremijoßiui atêjo prieß wisus pagonus.

2. Prieß Egyptą; prieß ábažą Parao Neko, Egypto karáliaus, kursai buwo prie wandens Prat Karkemise, kurį karálius iß Babel, Nebukad-Nezars, ißmußè ketwirtame mete Jojakym, sunaus Josíjo, karáliaus Juda:

3. Jsitaisykit átsargû bey skydû, ir eikit ant mußio!

4. Pakinkykit źirgus, ir te użsisēd raitelei, użsidēkit geleźineses kepures, ir áßtrikit ragótines, ir apsiwilkit pancereis!

5. Ale dēl ko tai, kad aß matau jûs taip nusiminusius ir pabēganczus, ir jû karźygius nużudytus? jie bēga, aźa ney ne atsiźwalgydami; nûgąstis yr iß wisû kampû, taria Ponas Diewas.

6. Greitasis ne gal ißbēgt ney driutasis ißtrúkt. J pētus prie wandenû Prat jie pûle ir paguldyti.

7. Kame dabar tasai, kurs aukßtyn tráukēsi kaip *upe, ir jo wilnys pasikēle kaip wándens? * Ps. 93, 3.

8. Egyptas tráukēsi aukßtyn néy upe, ir jo wilnys pasikēle néy wandeniû użtwinimus; ir tare: „aß użeisiu, źémę apdengsiu ir miestą ißpústisiu, drauge ir jame gywénanczûsius."

9. Nugi, użsisēskit ant źirgû, bildēkit weźimais, karźygei te tráukias laukan, Murinai, ir iß Put, kurie átsargu nusitwēre, ir strēlczei iß Lydijôs!

10. Nēs tai yra diena Pono Diewo Wießpatiês Zebaot, diena atkerßijimo, kad jis atsikerßitu ant sawo neprieteliû, kûmet kárdas ės, ir jû krauju sotisis ir apsigérs. Nēs jie Ponui Diewui, Wießpaczui Zebaot, apiera papjáujama pastos źémēj ßiaurês-linkay prie wandeniû Prat.

11. Użeik į *Gilead ir parsineßk mostiês, jumprow, dukte iß Egypto! ale noprosna, kad tiek gydaisi; tu taczau ne ißgyji. * p. 8, 22.

12. Tawo gēda tarp pagonû ißgirsta, tawo kaukimo wisa źéme pilna; nēs wiens karźygys pûl ant kito, ir abu drauge ant źémês gul.

13. Szitas yra tas Pono Diewo źodis, kurį jis prárakui Jeremijoßiui kalbējo, ßen-link tráukiantis Nebukad-Nezarui, Babēlio karáliui, Egypto-źémę ißtikt.

14. Praneßkite tai Egypte ir apsakykit tai Migdale, apsakykit tai Nopej bey Takpanesij, ir tarkit: stokis gintis! nēs kárdas suēs, kas aplink tawę yr.

15. Kaip tai dédas, kad tawo macnieji ant źémês parpûla ir ne gal pastowēt? Pons Diews jûs taip parbloßke.

16. Jis daug padaro pûlanczû, kad su wiens-wienù prapûlęs. Tay jie tare: geray, gryßkim prie sawo źmoniû į sawo tēwû źémę nû smarkininko kárdo!

17. Tenay jiems paskuy be-ßaukta: Parao, Egypto karálius gul, jis sawo ßētrą palikęs.

18. Kaip tikray aß gyws esmi, taria * Karálius, kursai wardu Ponas Diewas Zebaot, jis tráukśis ßen taip aukßtay, kaip kálnas Tabor yr tarp kalnû, ir kaip Karmelis yr prie juriû. * Pſ. 24, 10.

19. Imkis saw keliáuninko-prywowas, tu gywátninke, dukte Egypto! nēsa Nop pusta ir sudéginta bus, kad nieks joje ne gywęs.

20. Egyptas labay graʒi telyċʒa, ale iß ßiáurês ateit mieśininks.

21. Ir samdininkai jamè gywenantieji taipjau yra lyg kaip penēti werßukai; ale jie taċʒau tur atśikreipt, bēgimui paśidût podraugey, ir ne ißliks; nēsa * diena jû négandôs ant jû uʒeis, butent jû atlankimo † diena. * P. 50, 31. † Oſ. 9, 7.

22. Jiems tráukiantis, ßarwai girgʒda ir ateina driutu ábaʒu, ir atśineßa ant jû kirwjus néy medʒus kertantieji.

23. Tie ßitaip kirs jû girioj, taria Pons Diews, kad ne skaitliaus bus; nēsa jû daugiaus yr, ne kaip * ʒiogû, kurius nieks ne gal suskaityt. * Wald. 6, 5. 7, 12.

24. Dukte Egypto apgēdita stow, nēsa ji ʒmonēms iß ßiáurês į rankq padûta.

25. Pons Diews Zebaot, Izraēlio Diews, taria: ßtay, aß atlankyśiu waldoną (miesto) No bey Paraoną, ir Egyptą drauge su jo * diewais ir karáleis, beje Paraoną ir wisus jûm nuśitikinċʒûśius, * P. 43, 12. Jeʒ. 19, 1.

26. Jeib jûs dûċʒau į rankas * jû dußiôs tykojanċʒûjû, ir į rankas Nebukad-Neʒaro, karáliaus iß Babel, bey jam ßluʒijanċʒûjû; ir potam tu buśi gywénama, kaip iß senû gadyniû, taria Ponas Diewas. * P. 21, 7. 34, 20.

27. Ir * tu, mano tarne Jokub, neśibijok, ir tu, Izrael, ne nuśimink! Nēs ßtay, aß tawę ißgélbēśiu iß tolimû ʒémjû, ir tawo sēklą iß jôs newalnybês ʒémês, kad Jokubs atgryß ir pakajuje bus ir wiso apsċʒey turēs, ir nieks ji ne gandis. * P. 30, 10. Jeʒ. 41, 2.

28. Todēl * neśibijok, tu mano tarne Jokub, taria Pons Diews, nēs aß esmi su tawim. Wisus pagonus, į kurius tawę nustúmjau, aß pabaigśiu, ale tawę ne pabaigśiu, bet su miera aß tawę pabausiu, kad tawę ne palikċʒau nekorawotą ney nekaltą. * Jeʒ. 41, 10. Jer. 30, 11.

47. Pérskyrimas.

Prarakáwimas prieß Pylistēnus, Tyrių ir Zidoną.

1. Szitas yra tas ʒodis Pono Diewo, kursai atêjo prárakui Jeremijoßiui prieß * Pylistēnus, Paraonui dar (miestą) Gaʒą ne ißtikus. * Jeʒ. 14, 29. Eʒ. 25, 15. 16.

2. Taip taria Pons Diews: ßtay, wandens uʒtwysta iß ßiáurês, kurie twaną padarys, ir taip ʒémę, ir kas joj yr, taip miestus, ir kurie jûse gywén, paplukinę paneß, kad ʒmones klyks, ir wisi ʒémês gywátninkai kauks

3. Dēl bildējimo jû driutûjû ʒirgû rißċʒa bēganċʒûjû, ir dēl braßkējimo jû weʒimû ir bildējimo jû rátû, aʒa tēwai ne atśiʒwilgēs waikû; taip jie bus nuśiminę,

4. Dēl dienôs ateinanċʒôs ißgaißint wisus Pylistēnus ir ißpústit Tyrių bey Zidoną drauge su jû kitais pagálbininkais. Nēsa Pons Diews Pylistēnus, kurie likuśioji dalis yr iß * salôs Kaptor, ißgaißis. * Amos 9, 7.

5. Gaʒa bus plika, ir Askalon drauge su likuseiseis jû pakalnēse bus ißpústita. Pakoley tu * suśirēʒiśi? * 3 Moiʒ. 19, 28.

6. Ak tu Pono Diewo kárde, kadagi tu liáuśies? ben įśikißk į sawo makßtis ir ilsēkis ir nutilk!

7. Ale kaip tu gali liáutis, kadangi taw Pons Diews paliepęs prieß Askalon ir tawę prieß juriû pakrûßi pasteliáwęs?

48. Pérskyrimas.

Prarakáwimas prieß Moab.

1. Prieß * Moab. Taip kalba Ponas Diewas Zebaot, Izraēlio Diewas: bēda miestui Nebo! nēsa jis sugaißits ir bjaurus; Kirjataim yra įweiktas; piliês miestas yra bjaurus ir suplēßits. * Jeʒ. 15, 1.

2. Moabo tyċʒáwimas paśibaige, kuri jie prieß Esboną turējo. Nēs

pikto prieß ji dumojama, butent: „eikim, *ißgaißikim ji, kad jie daugiaus ne butu swieto żmonẽmis.“ Jrgi tu, Madmen, taipjau busi pagadits; kárdas eis paskuy tawę.
* Ps. 83, 4. 5. Jer. 11, 19.

3. Rẽksmas yra girdims Oronaimůse apie ißpústijimą ir didi dejáwimą.

4. Moab yra suláużitas; girdime jo jaunůsius klykiant.

5. Nẽsa jie be=werkdami użeit keliu Lujit=linkay, ir prießininkai ißgirst dẽjůjanczů rẽksmą żemyn=linkay nů Oronaim,

6. Butent: „sukkites ßalin, ir sawo dußią ißwálnikit!“ Ale tu busi ney wienintelis (lycznas) médis púsczoj;

7. Dẽl to, kad sawo budawonẽmis tikies bey sawo skarbais, tu taipjau busi iweiktas; ir *Kamos tur pagrẽbts ßalin ißeit, drauge su sawo klebonais ir kunigaikßczeis.
* 1 Kar. 11, 7.

8. Nẽsa pustélniks (Babẽlês karálius) użeis ant wisů miestů, kad neywiens miestas ne ißpústitas ißliks; abejos taip pakalnes bus sugadintos, taip lygumos bus ißgaißintos, nẽsa Ponas Diewas tai sakęs.

9. Důkit Moabui (sparnů) plunksnů! jis ißeis néy lekdams; ir jů miestai pusti gulẽs, kad nieks jůse ne gywęs.

10. Prakéikts t' esie, kurs Pono Diewo darbą (Moabitus ißgaißint) ne=wiernay dáro; prakéikts, kursai sawo kárdą użtrukin (Moabitů) krau=jo praliet!

11. Moab iß sawo mażůjů dienů be báimês buwo, ir ant sawo mẽsliů tykay gulẽjo, ir niekados iß wieno boso i kitą nepilts, ir niekados ne ẽjo i newalnybę; todẽl jo gar=dums jam pasiliko, ir jo kwapas ne pastojo kitoks.

12. Todẽl ßtay, taria Ponas Diewas, ateit czẽsas, kad aß jiems siųsiu leidikus, (arba wyno iß wieno bóso i kitą leidżanczus,) kurie jůs (ney wyno bósą) praléidę ißléis, ir jů bosus (arba rykus) ißtußtis, ir jů legẽres sudaużys.

13. Jr Moab su Kamosu (sawo balwonů) bus ißgẽdits, lyg kaip nasmai Jzrael *su Betel (arba su ne=dievißkaje werßiů=służba) yra ißgẽditi, kurium taczau tikẽjos.
* 1 Kar. 12, 29. 30.

14. Kaip *jůs drístat sakyt: „mes esme karżygei ir tikri żalniérei?“
* Jez. 16, 6.

15. Jr taczau Moab tur ißgaißintas, ir jo miestai pérgalẽti but, ir jo geriáusiasis jaunims ant papjowimo tur żemyn nueit, *taria Karalius, kursai wadinamas Ponas Diewas Zebaot.
* P. 46, 18.

16. Nẽs arti yr Moabo prapůlims, ir jo bẽda labay atsískubina.

17. Ben pasigailẽkit jů, jůs aplink gywénantieji ir jo wardą pażistantieji, ir tarkit: „kaipgi *driutoji rykßte ir garbingoji lazda taipo sulúżo!“
* P. 46, 15.

18. (Kůpk) żemyn iß ßlowês, tu dukte, Dibone gywénantiji, ir sẽdẽk sausumoj! nẽs ißgaißintojis Moab użeis tawęsp, ir tawo pylimus ißplẽßis.

19. Stókis ant wießkelio ir dairykis, tu gywénantiji Aroerij! kláusk bẽganczůsius ir ißtrúkusiůsius tarydama: kaip déstis?

20. Ak! Moab yra ißpústits ir sugaißits; kaukkit ir klykkit, apsakykit tai Arnone, Moabą ẽsanti sugaißintą!

21. Korawone ißtiko żémês lygumus, butent Olon, *Jaza, Mepaat,
* 4 Moiż. 21, 23.

22. Dibon, Nebo, Bet=Diblataim,

23. Kirjataim, Bet=Gamul, Bet=Meon,

24. Kirijot, Bazra ir wisus miestus żémẽj Moab, taipo tolimůsius kaip artimůsius.

25. Rágas Moab nukirstas, ir jo petys suláußtas, taria Ponas Diewas.

26. Apgirdikit ji, (nẽs jis prieß Poną Diewą pasididżawęs,) kad wémtu ir rankas grążytu, kad ir jis apjůku pastótu!

27. Nẽs Jzrael turẽjo taw ápjůku but, kaip kad butu tarp wagiů rastas; ir kadangi tu tai prieß jůs kalbi, tay turẽsi ir tu ßalin (i kalẽjimą) nuwestas buti.

28. Ak jůs gywátninkai Moab, palikkit miestus, ir gywénkit ůlẽse darydami kaip balandżei, kurie lizdas kráuja ißdubusiose skylẽse!

29. Wis buwo kalbamà apie pasídidzůjantiji Moabą, ji labay sawrēdų ēsant, puikų, didzůjantísí, stangų ir ißdykēli.
30. Ale Pons Diews taria: aß geray pažiſtu jo kerßtą, ji tiek ne ißgálinti ir daugiaus apſiimanti, ne kaip gal ißteſēt.
31. Todēl aß turiu kaukt ant Moab ir ant wiſo Moab klykt, ir ant žmoniû Kir=Eres raudot.
32. Aß tawę, Jaēzer. tu wynmedi Sibmoj, turiu apwerkti, nēs tawo wyn=kékes per jures nugabentos, ir iki mariû Jaēzer ißkáko; ißgaißintojis půle į tawo pjutį ir wyno=ſuwalimą.
33. Dzaugſmas bey linkſmybe atſtojo iß lauko ir iß žémês Moab, ir *ne bus daugiaus wyno ißſpáuſta, wyno=mindzotojis jau ne dainós daugiaus ſawo (linkſmybês=) dainą,
* Jez. 16, 10.
34. Dēl ßaukſmo Eſbone iki Eleale, kurſai girdims ik Jaza nů Zoar pradējus, treigēſês kárwês, ik į Oronaim; nēs ir wandens Nimrim ſauſay ißdzus.
35. Jr aß noriu, taria Pons Diews, tůmi Moabe gálą padaryt, kad jie daugiaus ne turēs apierawoti ant aukßtybjû ney jû diewams ne rúkit.
36. Todēl *mano ßirdis murm ant Moabo kaip trimita, ir ant žmoniû Kir=Eres mano ßirdis úžia kaip trimita. Nēs jie per mierą nuſídējo, dēl to jie tur į plentą prapult.
* Jez. 16, 11.
37. Wiſos *galwos bus plikos, ir wiſos barzdos nuſkuſtos, wiſû rankos ſurēžitos, ir kožnas žaku apſiſiaus.
* Jez. 3, 17. ſ. p. 15, 2. 3.
38. Ant wiſû ſtogû ir úlyczû, wiſur Moabe bus raudota, nēs aß Moabą ſukuliau néy koki newertą ryką, taria Ponas Diewas.
39. Ak kaip jis pagadintas, kaip jie (žémês Moab žmones) kaukia! kaip bjaurey jie galwas nulenke! ir Moab ißjůku ir gandinimu paſtojo wiſiems aplink ji gywénantiems.
40. Nēs taip kalba Ponas Diewas: ßtay, jis *átlekia kaip erélis, ir ſawo ſparnus ißſplēcza ant Moab.
* p. 49, 22.
41. Kirjat yr laimētas, ir neįweiktinieji mieſtai yra įgáuti; ir ßirdis karžygiû Moabe tame czēſe bus néy *moterißkês ßirdis, kudiki gimdanczôs.
* p. 30, 6. 49, 22. 24.
42. Nēſa Moab tur ißgaißintas but, kad jis ne daugiaus butu ſwieto žmonēmis, todēl, kad jis prieß Poną Diewą paſíkēle.
43. Báime, důbe ir wirwe užeit ant tawęs, tu gywátninke Moabe, taria Ponas Diewas.
44. Kas *báimei ißbēga, tas į důbę įpuls, ir kas iß důbês ißeis, tas wirwēje bus ſugáutas; nēs aß užweſiu ant Moab métą jû atlankimo, taria Ponas Diewas.
* Jez. 24, 18. Amos 5, 19.
45. Kurie iß mußio ißtrúks, ſaw pribēgôs jēßkóſis Eſbone; ale ißeis ugnis iß Eſbon bey liepſna iß Sijon, kuri kampus Moab bey karu priſpáuſtůſius žmones ſuēs.
46. Bēda taw, Moab! prapůle žmones Kamos; nēs tawo ſunus ir dukteres atēme ir į newalnybę ißwede.
47. Ale czēſe potam ateiſenczame aß Moabo pagrebimą į kalējimą wēl grąžiſiu, taria Ponas Diewas. Tai t' eſie kalbēta apie korawonę ant Moabo.

49. Pérſkyrimas.

Vraraká wimas prieß keletus kitus žmoniû Pulkus, Zydû Kaimynus.

1. Prieß *waikus Ammon ßitaip kalba Ponas Diewas: argi Jzrael ne tur waikû, arba ar ne tur jis neywieno, kuriam tēwißke půlas? Kodēlgi Malkom palaikytinay paſilaiko žémę Gad, ir jo žmones gywén anû mieſtůſe?
* Ez. 25, 2.
2. Todēl *ßtay, ateit czēſas, taria Ponas Diewas, kad aß důſiu paſkambet karo=balſą ant (mieſto) †Kabbat waikû Ammon, kad jis ant wienôs kruwôs ißpúſtitas gulēs, ir jo dukteres ugnim bus uždegtos. Ale Jzrael gáus tus, kurie jûs buwo waldę, taria Ponas Diewas.
* Jez. 39, 6. † 5 Moiz. 3, 11. 2 Zom. 12, 26.
3. Kaukk, ak Eſbon! nēs Ai yra ißpúſtitas; rēkkit, jûs dukters

Rabba, ir apſiſiauſkite žákais, rau=
dókit ir beginēkit aplink ant murû!
nēs Malkom *pagrēbts, ißgabéna=
mas drauge ſu jo klebonais ir ku=
nigaikßczeis. * p. 48, 7.

4. Ką tu didžůjieſi ſawo lanko=
mis? tawo lankos yra paſkanditos,
tu nepaklusnioji dukte, tu ſawo
ſkarbais paſitikinczoji, ir tari ſawo
ßirdij: „kas driſta manę užkabit?"

5. Sztay, taria Ponas Diewas,
Wießpats Zebaot: aß důſiu užeit
ant tawęs báimę nů wiſû aplink
tawę gywénanczůjû, kad kožnas
ſawo keliu ties ſawim bus laukan
ißwaryts, ir neywieno ne butu tus
bēginējanczus ſuwadinanczo.

6. Ale potam aß wēl *grąžiſiu ne=
walnybę waikû Ammon, taria Po=
nas Diewas. * p. 33, 7. 26. 48, 47.

7. *Prieß Edom.

Taip taria Ponas Diewas Zebaot:
argi jau niera ißmintiês Temanej?
argi jau niera rodôs pas ißmánan=
czůſius? ar jû ißmintis jau taip
menka? * Jez. 21, 11. Ez. 25, 12. 13.

8. *Bēgkit, eikit i ßali, paliſkit,
kur giley, jûs mieſczonys iß Dedan!
nēs aß důmi užeit bēdą ant Eſawo,
czeſą jo atlankimo. * p. 30.

9. Užeis ant tawęs wyn=ůgiû ren=
kantieji, kurie taw ne paliks ko
paſkuy parinkt; ir naktiês wágys
užeis ant tawęs, tie jiems ganoley
ißkadôs darys.

10. Nēs aß Eſawą nůginau, ir
ſlépjamaſes jo wietas atdengiau,
kad jis ne gal paſiſlēpt; jo ſēkla,
jo brolei ir jo kaimynai yra ſugai=
ßinti, kad jû jau neywieno ne biera.

11. Taczau kas ißliekt iß tawo
ſiratû, tiems aß důſiu gywiems but;
ir tawo náßles manim tikēſis.

12. Nēs taip taria Ponas Diewas:
ßtay *tie, kurie to ne buwo už=
pelnę, tą kyliką gért, tur tą gért;
ir tu turētumbei but nekorawótas?
Tu ne buſi nekorawóts, bet ir tu
turi gért. * p. 25, 29.

13. Nēs aß prie ſawęs patiês pri=
ſēkiau, taria Ponas Diewas, kad
Bazra tur *nuſidywijimu paſtot,
ißjůku, puſczà ir prakeikimu, ir
wiſi jôs mieſtai ámžina puſtyne.
* p. 42, 18.

14. Aß iß Pono Diewo girdējau,
*paſlus i pagonus paſiųſtus ēſant:
„ſuſieikit i kruwą, ir eikit ßen
prieß jûs, paſikélkit ant mußio!"
* Obad. p. 1.

15. Nēs ßtay, aß mažą tawę pa=
dariau tarp pagonû, ir paniekitą
žmonēſe.

16. Tawo tyczojims bey tawo ßir=
diês paſididžawims tawę prigawo,
kad ûliû=plyßiûſe gyweni, ir áukß=
tus kalnus turi. *Taygi noris tu
ſawo lizdą taip aukßtay kráutum=
bei kaip erélis, taczau aß iß ten
tawę žemyn nublókßiu, taria Po=
nas Diewas. * Obad. p. 4.

17. Szitaip Edom puſtas bus,
*kad wiſi pro ßáli einantieji nuſi=
dywidami ßwilpis dēl wiſû jo
ſlogû; * p. 50, 13. 51, 37.

18. Lyg kaip *Sodom bey Go=
morra drauge ſu jû kaimynkomis
buwo ißpúſtitos, taria Ponas Die=
was, kad nieks tenay ne gywéntu,
ney neyjoks žmogus cze neſilaikytu.
* 1 Moiž. 19, 25.

19. Nēs, ßtay, jis ateit aukßtyn
néy koks liútas nů paſididžůjan=
czojo Jordano prieß driutaſes ßē=
tras; nēs aß ji iß tenay ßen=link
ſkubey atbēgdiſiu. Jr *kas žino,
koks tai jáuns wyrs ēſąs, kuri prieß
ji ginklais ißrēdyſiu? Nēſa kas
yra man lygus? kas manę mokis?
ir kurſai tai toks ganytojis, kurs
man galētu paſiprießit?
* p. 50, 44.

20. Taygi girdēkit ſudumójimą
Pono Diewo, kuri jis ant Edom
tur, ir jo miſlis, kures jis tur ant
gywátninkû Teman! Begu, *ne
ſulygis jûs piêmens bey jû namus
ißpúſtis? * p. 50, 45.

21. Aža žéme padrebēs, jiems ſu=
griuwant, ir jû rēkſmas bus ißgir=
ſtas prie ßwendriû=juriû?

22. Sztay, jis *atlekia néy koks
erélis, ir ißſplēs ſawo ſparnus ant
Bazra. †Tame czēſe ßirdis karžy=
giû Edome bus kaip ßirdis mote=
rißkês kudiki be=gimdanczôs.
* p. 48, 40. † p. 48, 41.

23. *Prieß Damáßką:

(Mieſtai) Emat bey Arpat bēdnin=
gay ſtow; jůdu yr nuſiminuſiu,
nēs jůdu gird negerą garſą; ant

jurių gywénantieji taip yra nusigandę, kad ne gal rimt.
* Jez. 17, 1.

24. Damaßkas yra nusiminęs ir pabēga, jis kapanoja ir nerimsta *skaudējimůse néy kokia moterißke jau gimdanti. * p. 50, 43.

25. Kaipgi? bau dabar ne prastůtas, tas miestas pagirtasis ir linksmasis?

26. Todēl jaunieji jo wyrißkei ant jo úlyczų parklupę gulēs, ir wisi jo zalnierei prapuls tame czese, taria Pons Diews Zebaot.

27. Jr aß murus *Damaßko ugnimi uzdegsiu, kad ji palloczus Ben-Adad suēs. * Amos 1, 4.

28. Prieß Kedar bey karalystes Azor, kures Nebukad-Nezars, karálius Babel, mußę. Taip taria Ponas Diewas: kélkites, uzeikit aukßtyn į Kedar, ir sugaißikit waikus rytų (zémēs)!

29. Atims jiems jų budeles ir kaimenes; jų ßētras, wisus rykus ir werbliudus jie ißwés ßalin; ir baisey bus rēkauta ant jų iß wisų kampų.

30. *Pabēgkit, sukkitēs greitay ßalin, sulįskit giley, jůs gywatninkai Azor, taria Ponas Diewas; nēsa Nebukad-Nezar, karálius Babel, dumoja ką prieß jus ir mislija ant jusų. * p. 8.

31. Kélkitēs, tráukkitēs aukßtyn prieß zmones wiso pilnay turinczus ir be báimēs gywénanczus, taria Ponas Diewas; jie ne tur ney miesto wartų ney uzkaißczų, ir wieni saw gywéna.

32. Jų werbliudai bus pagrēbti, ir jų galwijų daugybe atimta; ir aß jůs ißsklaidysiu į wisus wējus kampůse ēsanczus, ir iß wisų kraßtų aß jų bēdą ant ju uzwesiu, taria Ponas Diewas;

33. Kad Azor *smákų-butu ir amzina pustyne pastos, kad neywiens ne gywéntu tenay, ir neywiens zmogus tenay nesilaikytu.
* p. 9, 11.

34. Szitas yra Pono Diewo zodis, kursai atējo Jeremijoßiui, prárakui, prieß Elam pradzoj karalystēs Zedekijo, karáliaus Juda, ir tare:

35. Taip kalba Ponas Diewas Zebaot: ßtay, aß kilpinį Elam sulauzisiu, wyriausiąję jų sylą;

36. Jr atwesiu ant jų keturis wējus iß keturių dangaus kampų, ir ißsklaidysiu jůs į wisus ßitus wējus, kad neyjokių zmonių ne bus, į kurius ne nueis ißwarytieji iß Elam.

37. Jr aß Elamą nusimidisiu po akimis jų neprietelių ir tų, kurie jų dußiôs jēßko, ir bēdą ant jų uzwesiu sawo sunkiáusiůju kerßtu, taria Ponas Diewas, ir *kárdą siųsiu páskuy jůs, iki jůs pabaigsiu.
* p. 9, 16. 3 Moiz. 26, 33.

38. Aß sawo karál-krēslį pastatysiu Elame, ir nuzawisiu tenay kaip karalių taip kunigaikßczus, taria Ponas Diewas.

39. Ale busenczame czēse *aß ne-walnybę Elam wēl grązisiu, taria Ponas Diewas. * p. 48, 47.

50. Perskyrimas.

Babēlēs Ißpústijimas, Zydų Ißwálnijimas.

1. Szitaip yra tas zodis, kurį Ponas Diewas per prárakę Jeremijoßių kalbējęs yr, *prieß Babelę ir Kaldeonų zemę:
* Jez. 13, 1. 14, 4. Jer. 51, 1.

2. Praneßkite tarp pagonų ir důkit ißgirst, pakélkit karuną, důkit ißgirst ir ne slēpkite to, ir tarkit: Babel yra įweikta, Bel stow apgēdits, Merodaks sutrußkits, jų balwonai stow apgēditi ir jų diewai sutrußkiti!

3. Nēsa tráukiasi ßen iß ßiaurēs prieß jôs zmones, kurie jôs zémę pustynę padarys, kad nieks tenay ne gywęs, bet abieji, ir zmones ir galwijai, iß ten pabēgs.

4. Tose dienose bey tame czēse, taria Ponas Diewas, ateis waikai Jzrael drauge su waikais Juda, ir *be-werkdami eite eis ir Poną Diewą, sawo Diewą, jēßkôs.
* p. 31, 9.

5. Jie klausinēs kélio į Zioną, tén-link jie pargryß (sakydami): *eikim, prisiglauskim prie Pono Diewo amzinu derējimu, kurio niekados ne bus merßeta. * Jez. 2, 3.

6. Nēsa mano ʒmones yra nėy prapůlusi kaimene; jů ganytojei jůs ißwadʒojo ir ant kalnů dawe paklyst, kad nů kalnů ant kaukarů eidinedami sawo gardů uʒmirßo.

7. Bile-kurie tikt jůs uʒtrópijo, tie jůs suēde, ir jů neprietelei tare: „mes ne darom, kas ne werta, todēl, kad jie susigrießiję prieß Poną Diewą jo teisybês namůse, ir prieß Poną Diewą, kursai jů tēwů nusitikējimas yra.“

8. * Jßbēgkite iß Babel ir ißeikite iß Kaldēonů ʒémês, ir stokites kaip awinai (pryßakije) pirm kaimenês! * P. 51, 6. 45.

9. Nēs ßtay, aß prikélsiu daugumą didʒů swieto ʒmonių iß ßiaurês-ʒémês, ir prieß Babelę uʒwesiu, kurie prieß ję waiską itaisys, kurie ję ir iweiks; jů strēlos yr kaip ißmánanczo karʒygio, kursai wisadôs trópija.

10. Jr Kaldēonů ʒéme pastos plēßimu, kad wisi ję ißplēßiantieji gana iß jôs gáus, taria Ponas Diewas;

11. Todēl, kad jůs tůmi dʒaugiates ir giriates, kad mano tēwißkês-dalyką ißdráskēt, ir spiriat kaip ißdykęjie werßei, ir * ʒwéngiat kaip driutieji erʒilai. * P. 5, 8.

12. Jusů motina didʒoje gēdoje stow, ir jusů augywe ápjůku pastójo; ßtay, ji tarp pagonů menkiáusioji, pusta, sudʒuwēle ir negywénama.

13. Nēs iß supykimo Pono Diewo ji tur pasilikt * negywénama ir abelnay pusta, kad wisi pro Babelês ßali praeinantieji † nusidywis ir ßwilpis ant wisů jôs slogů. * P. 9, 11. P. 51, 37. † P. 49, 17.

14. Jmkites ginklů prieß Babelę aplinkuy, wisi strēlczei, ßáukit i ję, ne czēdikit strēlů! nēs ji prieß Poną Diewą susigrießijo.

15. Szukáukit ant jôs iß wisů ßalių! ji tur pasidůt; jôs gruntawones parpůle, jôs murai suardyti. Nēsa tai Pono Diewo pagieʒimas; * atsikerßikit ant jôs, padarykit jei, kaip jiji padáriusi! * Apr. 18, 6.

16. Jßráukit iß Babel taip sējēją kaip pjowēją pjutēj, kad koʒnas nů smarkininko * kárdo gryßtu sawo ʒmonump, ir koʒnas bēgtu i sawo ʒémę! * P. 46, 16.

17. Jzrael turējo but ißsklaidyta kaimene, kurę liútai pabaide. Pirma ēde jůs (Jzraēlitenus) karálius Assyrijôs, potam iweike jůs Nebukad-Nezar, karálius iß Babel.

18. Todēl ßitaip kalba Ponas Diewas Zebaot, Jzraēlio Diewas: ßtay, aß karálių Babel atlankysiu ir jo ʒémę, lyg kaip aß atlankiau karálių Assyrijoj.

19. Ale (waikus) Jzrael aß wēl namô parwesiu i jů namus, kad jie ant Karmel bey Baʒan ganysis, ir jů dußia ant kalnů Epraim bey Gilead pasótinta bus.

20. Tame czēse ir tose dienose nusidējimas Jzrael bus jēßkotas, taria Ponas Diewas, ale neyjokio cʒe ne bus; ir griekai Juda, ale jů ne bus rasta; nēs aß jůs * atléisiu tiems, kuriems důsiu ißlikt. * P. 31, 34. 33, 8.

21. Tráukkis aukßtyn prieß tą ʒémę, kuri wisus ipykino; tráukkis aukßtyn prieß atlankimo gywátninkus; ißpústik ir wisißkay ißgaißik jů waiků-waikus, taria Ponas Diewas, ir tai wislab daryk, ką aß taw esmi paliepęs!

22. Káro-ßukawims ʒémēj yra, ir dide priespauda.

23. Kaip tai, kad wiso swieto * kugis suláußtas ir sudauʒytas? kaip tai, kad † Babel puscʒa pastójo tarp wisů pagonů? * P. 51, 20. † Jeʒ. 13, 19. f.

24. Aß taw spéndʒau, Babel, todēl tu ir sugáuta esi to nesitikēdama; tu trópita ir nutwérta esi, nēs Ponui Diewui tycʒawaisi.

25. Pons Diews sawo skarbnycʒą atwēręs ginklus * sawo kerßto ißsineße; nēsa toktai Ponas Diewas, Diewas Zebaot, Kaldeonů ʒémēj padare. * Rym. 2, 5.

26. Eikit ßen prieß ję, jůs galinieji, atwérkit jů jawů-trobas, sugriáukit jas i wieną kruwą ir ißpústikit ję, kad jei nieko ne liktu ʒopostô!

27. Pasmáugkit wisus jôs jáucʒus, parsiweskit jůs ant papjowimo!

Bēda jiems! nēsa diena atêjo, *czē-sas jû atlankimo. * Oz. 9, 7.

28. Girdimas yra balsas ißbēganczûjû ir ißtrûkusiûjû iß źémês Babel, kad apsakytu Zione atkerßijimą Pono Diewo, musû Diewo, ir atkerßijimą jo baźnyczôs (ißpûstijimo).

29. Prißaukkit daugybei prieß Babelę, apstokit ję abaźu iß wisû ßaliû, wisi strēlczei, ir ne dûkit ißtrûkt neywienq; *atpildikit jei, kaip ji uźpelne; kaip jiji dare, taip wēl jei darykit! nēs ji pasididźawo prieß Poną Diewą, Szwentąji Izraēlije. * p. 15. Ps. 137, 8.

30. Todēl jôs wyrißkasis jaunims parklups ant jôs úlyczû, ir wisi jôs źalnierei prapuls tame czēse, taria Ponas Diewas.

31. Sztay, tu pasididźûjąsis (karáliau Babel), aß eisiu ant tawęs, taria Ponas Diewas, Wießpats Zebaot; nēsa tawo diena atêjo, czēsas tawo atlankimo.

32. Tada pasididźûjąsis parklups ir parpuls, kad ji nieks ne pakéls; aß jo miestus ugnimi uźdegsiu, toji wiskąąi, kas aplink ji yr, sues.

33. Taip kalba Ponas Diewas Zebaot: ßtay, waikai Izrael, drauge ir waikai Juda tur newalę ir neteisybę kęst; wisi, kurie jûs į kalējimą ißwede, aptwēre jûs, ir ne nor jûs paléist.

34. Ale jû ißgélbētojis drints, tas wardu Ponas Diewas Zebaot, tas jû prową taipo pasudis, kad źémę drébanczę ir Babelês gywátninkus wirpinczus padarys.

35. Kárdas ateis, taria Ponas Diewas, ant Kaldēonû ir ant gywátninkû Babelês, ir ant jôs kunigaikßczû ir ant jôs ißmintingûjû.

36. Kárdas ateis ant jôs burtininkû, kad durnais pastotu. Kárdas ateis ant jôs driutûjû, kad nusimintu.

37. Kárdas ateis ant jôs *źirgû ir weźimû, ir ant wiso prastûjû źmoniû pulko toje ēsanczûjû, kad jie moterißkēms (bēdoj drébanczoms) lygus pastos. Kárdas ateis ant jôs skarbû, kad jie bus ißplēßiti. * p. 51, 30.

38. Ißdźuwims ateis ant jôs wandeniû, kad sausay ißdźutu; nēs tai balwonû źéme, ir jie sténgias sawo baiseis balwonais.

39. Todēl *baisus źwērys ir wilkai toje laikysis ir jaunieji ßtriusai, ir niekados ne bus gywénama, ir nieks toje ne pabus niekad ir niekados; * Apr. 18, 2. s.

40. Lyg kaip Diews *Sodomą bey Gomorrą su jû kaimynais ißgaißino, taria Ponas Diewas, kad nieks tûse ne gywéntu, ir neyjoks źmogus tenay ne pabutu. * 1 Moiz. 19, 24. 25. s.

41. Sztay, ateit *źmones iß ßiáurês, daug pagonû ir daug karáliû iß źémês kraßtû pasikels. * p. 9.

42. Tie tur strēlnyczû ir átsargû, jie baisus ir ne susimilstą, jû ßauksmas néy *uźimas juriû, jie jûja ant źirgû, ßarwûti kaip kárui tikri wyrai, prieß tawę, tu dukte Babel. * p. 6, 23.

43. Kad karálius Babel jû garsą ißgirs, tay jis sawo kumsczas paleis; toks jam nerimims ir uźsibijojims tiksis, kaip *moterißkei prieß gimdysent. * p. 48, 41.

44. Sztay, jis ateit aukßtyn néy liútas nû pasididźûjanczojo Jordano prieß driutases ßētras; nēs aß iß tén ji ßén-link greitay atbēgdisiu. Ir *kas źino, kas tai per wiens, tas jaunasis, kuri aß prieß ję ßárwisiu? Nēsa †kas man lygus? kas manę mokis? ir kas tai per ganytojis (karźygys), kurs man galētu pasipriešit? * p. 49, 19. † Job. 38, 2—4.

45. Taygi dabar girdēkit Pono Diewo sudumojimą, kuri ant Babelês sudumojo, ir jo mislis, kures jis tur ant gywénanczûjû źémēj Kaldēonû! Weizdēk, bau *ne piemens ję źémei sulygis ir jôs namus suardys! * p. 49, 20.

46. Ir źéme padrebēs iß to ßauksmo, ir tarp pagonû paskambēs, (garsas ißeis,) kad Babele bus iweikta.

51. Pérskyrimas.

Prarakáwimas apie Babelês Ißpûstijimą atkartûtas ir patwirtintas.

1. Taip taria Ponas Diewas: ßtay aß aßtrų wēją pakélsiu prieß

Babel ir priesz jôs gywâtninkus, kurie priesz manę pasikêle.

2. Asz ir wētanczus siųsiu į Babēlę, kurie ję iszwētis ir jôs źémę iszklēs, kurie wisur aplink ję bus dienoje jôs bēdôs.

3. Nēs jôs strēlczei ne galēs száut, ir jôs szarwůtieji ne galēs gintis. Taygi ne czēdikit jôs wyriszkojo jaunimo, sugaiszinkit wisą jôs ábażą,

4. Kad użmusztieji tenay gulētu źémēje Kaldeonû, ir nudurtieji ant jôs úlyczû!

5. Nēs Jzrael bey Juda ne bus paliktos naszlēmis nů sawo Diewo, Pono Diewo Zebaot. Nēs anû źéme didey nusidējo Szwentamjam Jzraēlije.

6. *Pabēgkit isz Babel, kad kożnas sawo duszią néy plēszt iszplēsztu, kad ne prapultumbit jôs nusiżengime! Nēsa szis yra † czēsas atkerszijimo Pono Diewo, kursai jei użmokēte użmokēs.
* P. 50, 8. Apreiszk. Jon. 18, 4. † Jez. 34, 8.

7. Auksō kúpka Babelēj, kuri wisą swietą *apgirde, yra Pono Diewo rankoj; wisi pagonai gēre jôs wyno, todēl pagonai taip apdúko.
* P. 35, 27.

8. Kaip umay *Babel půle ir néy sutrupējo! apkaukkit ję, imkites ir mostiês jôs ronoms, begu ji iszgytu.
* Apr. 18, 2. f.

9. Mes gydom Babelę, ale ji ne nor iszgyt. Taygi palikkit ję, ir kożnas eikim į sawo źémę! Nēsa jôs *korawone pritenka iki dangaus ir iszsitiese iki debesiû.
* Apr. 18, 5.

10. Ponas Diewas musû teisybę atjēszkojo. *Eikim, pasakokim Zione Pono Diewo darbus, sawo Diewo!
* Ps. 66, 16.

11. Eiman, geray pagaląskit strēlas, ir skydas sutaisykit! Pons Diews drąsumą karáliû Medûźémês pabudino; nēs jo dumos stow priesz Babelę, kad ję sugaiszintu; nēsa tai tas yra *atsikerszijims Pono Diewo, atkerszijims jo bażnyczôs (iszpústitôsês). * P. 50, 28.

12. Eiman, dabar pakélkit karunēlės ant murû Babel, pilnawokit wáktą, pastatykit waktorius, pasteliůkit sargybę! nēs Pons Diews ko dumoja, o ir darys, ką ant gywatninkû Babelês kalbējęs.

13. Tu gywénantiji *prie didżû wandeniû, ir didżû skarbû turintiji (Babel), tawo gálas atêjo, tawo godums pasibaige. * Apr. 17, 1.

14. Ponas Diewas Zebaot pasibáżijo *prie sawo duszios: asz tawę pilną padarysiu żmoniû, kaip wabalû, tie taw dainą padainôs,
* Amos 6, 8.

15. Asz *źémę sawo syla padarąsis, ir swieto apskritumą sawo iszmincze pritaisąsis, ir dangų dawadney priprowijąsis. * 1 Moiż. 1, 6. f. Jer. 10, 12.

16. Jam *griáujant tay cze gana wandeniû po dangum; jis myglias użtráukia nů źémês krászto; jis padáro żaibus lytuje, ir atweda wēją isz neżinomû wietû. * P. 10, 13.

17. *Wisi żmones yra netikę su sawo iszmánimu, ir wisi áukskalei stow apgēditi su sawo ábrozais; nēsa jû balwonai tikt klasta irgi negywi. * Jer. 10, 14.

18. Wieni niekai jie ir klasta; jie tur prapult, kad atlankomi.

19. Ale ne toks yra *Jokubo skárbu ēsąsis, bet wisus dáiktus sutwēręsis tai yra tasai; ir Jzrael jam primatůts dalyks, jo wardas yra Ponas Diewas Zebaot. * P. 10, 16.

20. Tu *mano kugis, mano karo ginklas esi; tawim asz pagonus sudaużiau, ir karalystes sugaiszinau.
* P. 50, 23.

21. *Asz tawo árklius ir raitelius iszguinosiu; asz tawo weżimus ir waźnyczas iszwaikysiu. * P. 50, 37.

22. Asz tawo wyrus ir moteriszkes iszsklaidysiu; asz tawo senůsius ir jaunůsius iszbarstysiu; asz tawo jaunimą wyriszką ir mergiszką iszbyrinesiu;

23. Asz tawo ganantiji ir jo kaimenę iszguinosiu; asz tawo laukininkus ir jû (jauczû) jungus iszwaikysiu; asz tawo waldonus ir wieszpatáujanczus iszsklaidysiu.

24. Nēsa asz Babēlei ir wisiems Kaldēonû gywátninkams *użmokēsiu wisą jû piktumą, kuri jie Zionui padáre, po jusû akiû, taria Ponas Diewas. * P. 50, 29. 2 Tess. 2, 8.

25. Sztay, aƺ ciſiu prieƺ tawę, tu iƺƙadingaſis ƙalne, tu paterojąſis wiſą ſwietą, taria Ponas Diewas; aƺ ſawo ranƙą prieƺ tawę iƺtieſiu ir tawę nuriſiu nů riewôs (ůlês), ir padaryſiu iƺ tawęs ƙalną iƺdégintą;

26. Kad ne galēs iƺ tawes imt ney ƙampini ney pagruntini aƙmeni, bet amžina puſtyne tu buſi, taria Ponas Diewas.

27. Paƙélƙit ƙarunēles žémēj, triubiƙit triubomis tarp pagonû, ſƙirſtiƙit pagonus prieƺ ję, pawadiƙit prieƺ ję ƙaralyſtes *Ararat, Meni ir Aſƙenas, paſteliůƙit žalniêriû wyreſniůſius prieƺ ję, weſƙit žirgus auƙƺtyn, ney láƙſtancžůſius wábalus!

* 1 Moiž. 8, 4. Jez. 37, 38.

28. Sƙirſtiƙit pagonus prieƺ ję, butent ƙaralius iƺ Medû drauge ſu wiſais jû wyreſneiſeis ir waldonais, ir wiſą jû waldáwimo žéme,

29. Kad žéme padrebētu ir nuſigąſtu! nēſa Pono Diewo dumos nor iƺſipildit prieƺ Babelę, ƙad žémę Babel puſtynę padarytu, ƙurioj nieƙs ne gywęs.

30. Karžygei Babelês ne dris ant muƺio eit, bet tur ƺiance paſiliƙt; jû macis paſibaige, ir jie moteriƺƙemis paſtojo; jôs namai yra užgegti, ir jôs užƙaiƺczei yra ſuláuƺti.

31. Bēga wiens cze, ƙits ten, wiens-wienam prieƺais, ir páſlas páſlą ſutinƙa cze ir té, ƙaráliui Babel apſaƙyt, jo mieſtą atimtą ēſanti pabaigtinay,

32. Ir prieigas užimtas, ir éžerus iƺdégintus, ir žalnierius pérſigandusius.

33. Nēſa ƺitaip ƙalba Ponas Diewas Zebaot, Izraēlio Diewas: duƙte Babel yra néy ƙoƙs ƙlojimas, dabar ƙuliams, abelnay weiƙ jau ateis jôs ſuwalims.

34. Nebuƙad-Nezar, ƙaráliųs Babel, manę ſuēde ir nužude; jis iƺ manęs padare tuƺczą ryƙą, jis manę prarijo ƙaip ſmáƙas, jis ſawo pilwą priƙimƺo mano ſƙaniáuſeis (daiƙtais); jis manę iƺwaiƙe.

35. Ale dabar atſiranda ant Babelês newale man padarytoji, ir mano ƙunas, taria Zionês gywátninƙe, ir mano ƙraujas ant gywátninƙû Kaldeôs, taria Jeruzalem.

36. Todēl ƺitaip ƙalba Ponas Diewas: ƺtay, aƺ taw tawo prową iƺbylinēſiu, ir tawę atƙérƺiſiu; aƺ jôs mares iƺdžudiſiu, ir jôs paſwerſmjus nuſéƙdiſiu.

37. Ir Babel paſtós aƙmeniûƙruwa ir ſmáƙû namais nuſidywižimui ir iƺƺwilpimui, ƙad neywiens joje ne gywénąs.

38. Jie wiſi iƺ wieno rēƙs, ƙaip liútai, ir rēƙs ƙaip jaunieji liutyczei.

39. Aƺ jůs ſu jû gērimu į ƙarƺti paſodiſiu, ir jůs apgirdiſiu, ƙad paſilinƙſminę ámžiną miegą miegotu, iƺ ƙurio nieƙaday ne pabuſtu, taria Ponas Diewas.

40. Aƺ jůs nuweſiu ƙaip *awinēlius ant papjowimo, ƙaip áwinus ſu ožeis. * Jez. 53, 7.

41. Kaip Seſaƙ taip laimēta, ir wiſame ſwiete giriamóji taip įweiƙta! ƙaip taip Babel nuſidywijimu paſtojo tarp pagonû!

42. Jurēs užtwino Babelę, ir jiji yra tû wilniû bažmu (daugybe) apſémta.

43. Jôs mieſtai puſtyne ir ſauſa negywénama žéme paſtojo, žéme, ƙurioj nieƙs ne gywéna, ir ƙur neyjoƙs žmogus ne wáiƙƺczoja.

44. Nēſa aƺ atlanƙiau Beli Babelēj, ir iƺ jo naſrû iƺtráuƙiau, ƙą jis buwo prarijęs, ir pagonai jau daugiaus ne be-begs pas ji; nēſa ir murai Babelês pargriuwo.

45. Jƺeiƙit iƺ jôs, mano žmones, ir ƙožnas tráuƙte iƺtráuƙƙit ſawo duƺią nů didžáuſiojo papyƙimo Pono Diewo!

46. Juſû ƺirdis ƺiaip paſiléiſtu ir nuſimintu iƺ to garſo, ƙurſai žémēje bus girdētas. Nēſa ſu metu garſas užeis, ir po to antrame mete wēl garſas dēl newalês žémēj, ir ponawojąſis prieƺ ponawojantiji eis.

47. Todēl ƺtay, ateit czēſas, ƙad aƺ balwonus Babelēj atlanƙyſiu, ir wiſa jôs žéme bus iƺgēdita, ir jôs užmuƺtieji joje gulēs.

48. *Dangus ir žéme, ir wiſlab, ƙas ji jůſe yr, ƺuƙaus ant Babelês,

kad jôs ißgaißintojei iß ßiáurês atêjo, taria Ponas Diewas.
* Apr. 18, 20.

49. Jr lygey kaip Babel Jzraēlije nużawintůsius parbloßke, ßitaip Babelēj nużawintieji parblokßti bus wisoj żémēj.

50. Taygi eikit, jůs, kurie kárdui ißtrúkot, ir ne użtrukkit! Minēkit Pono Diewo tolimoj żémēj, ir t'esie Jeruzale jusů ßirdij!

51. Mes buwom į gēdą įėję, kaip turēdawom ißgirsti ißdarkimą, ir gēda musů wéidą apdenge, swetimiems użeinant ant ßwentybês namů Pono Diewo.

52. Todēl ßtay, czēsas ateit, taria Ponas Diewas, kad aß jôs balwonus atlankysiu, ir wisoj żémēj mirtinay iżeistieji dusáus.

53. Jr jey Babele * į dangų użżengtu, ir sawo macę aukßtybēje patwirtitu, tay taczau pustélninkai nů manęs ant jôs użeis, taria Ponas Diewas. * p. 49, 16.

54. Rēksmas yra girdims Babēlēj, ir didis waitojims Kaldeonů żémēj.

55. Nēsa Ponas Diewas ißgaißina Babelę, jis ißpústija ję su ßitokiu didżu rēksmu ir bildējimu, kad jôs wilnys úżte úżia, ney nereds twanů (wandenių).

56. Nēsa użêjo ant Babelês pustélninks, jôs karżygei sugáunami, jôs strēlnyczôs suláużomos; nēs atkerßijimo Diewas, Ponas Diewas jei * użmoka. * p. 16, 18. Luk. 23, 41.

57. Aß jôs kunigáikßczus, ißmintingůsius, waldonus ir żalnierių wyresniůsius ir kareiwjus * apgirdisiu, kad jie amżiną miegą turēs miegot, iß kurio jie niekaday ne pabus, taria tas † Karálius, kurio wardas Ponas Diewas Zebaot.
* p. 39. † Ps. 24, 10.

58. Taip taria Ponas Diewas Zebaot: murai didżôsês Babelês kaste bus pakasti, ir jôs aukßtieji wartai ugnimi użdegti, kad pagonů dárbas noprósnas bus, ir sudégita bus, ką swieto żmones su proce pakúre.

59. Tai yra tas żodis, kuri prárakas Jeremijoßius paliepe Serajui, sunui Nerjo, sunaus Maseo, jam nueinant su Zedekiju, karáliumi Juda, į Babelę ketwirtame mete jo karalystês; ir Serájas buwo pakajingas kunigaikßtis.

60. Jr Jeremijoßius suráße wisą tą nepaláimą ant Babelês ateisenczęję į knygas, butent wisus ßius żodżus prieß Babelę suraßytus.

61. Jr Jeremijoßius tare Serajui: kad tu į Babelę ißkaksi, tay dabókis ir paskaityk wisus ßius żodżus,

62. Jr tark: „Pone Diewe, tu kalbējęs esi prieß ßę wietą, kad tu ję ißgaißisęs, kad nieks joje ne gywes, ney żmogus ney galwijas, bet amżinay pusta butu."

63. Jr kad tu tas knygas busi iki galo ißskaitęs, tay pririßęs * prie jů ákmeni imesk jas į (upę) Prat,
* Apr. 18, 21.

64. Jr tark: „ßitaip Babele bus nugramżdita, ir ne pasikéls wēl iß tôs bēdôs, kurę aß jei użwesiu, bet prażus. Jk toley Jeremijoßius yra kalbējęs.

52. Pérskyrimas.

Miesto Jeruzalês Jßpústijimas; Jojakymo ant Garbês Jßkelimas.

1. Zedekijas * buwo dwideßimt ir wieno méto, kaip karáliumi pastojo, ir karaliawo wieniolika métů Jeruzalēj. Jo áugywe wardu buwo Amuital, dukte Jeremijoßiaus Libnoj;
* p. 37, 1. 2 Kar. 24, 17. 18. 2 Nus. 36, 10. 11.

2. Jr dare, kas Ponui Diewui (wisaip) ne itiko, lyg kaip Jojakym buwo daręs.

3. Nēs Pono Diewo kerßtas użêjo Jeruzalę bey Judą, iki jis jůs nů sawo akių pamete. Jr Zedekijas pasisténge * prieß karálių Babel.
* 2 Kar. 24, 20. Ez. 17, 15.

4. Ale dewintame mete jo karalystês * deßimtoj dienoj deßimtojo mēnesio atêjęs Nebukad-Nezar, karálius Babel, su wisu sawo ábażu prieß Jeruzalę ábażu ję apstojo ir ßiancu aptráuke ję aplinkuy.
* 2 Kar. 25, 1. s.

5. Jr pasiliko ßitaip miestas ábażu apstotas ik į wienioliktąji métą karáliaus Zedekijo.

6. Ale dewintąję dieną ketwirtojo mēnesio bádas pérēme miestą, ir żmones iß kiemů susiéjęjie jau ne turejo nieko wálgit.

7. Tay išíwerßta buwo į miestą, ir wisi žalnierei ißbēginējo, ir ißējo iß miesto nakcze keliu wartump=linkay tarp abejû murû pagal ka=ráliaus daržą. Ale Kaldeonai sto=wējo aplink miestą.

8. Ir ßiems tráukiantis keliu per laukus, Kaldeonû ábažas karálių wijo, ir sugáwo Zedekiją lauke arti Jeriko; tay wisas jo ábažas nů jo ißsíſklaide.

9. Ir anie * karálių sugáwę nuga=béno ji karáliui Babelēs Riblatēn, kuri žémēj Emat gul; tas prową jam padáre. * 5 Moiz. 28, 36.

10. Czonay * karálius iß Babel waikus Zedekijo po jo akiû nužu=dydino, ir wisus kunigaikßczus Juda nužawino jis Riblatēj. * p. 39, 6. 7.

11. Ale Zedekijui * akis jis ißdur=dino, ir surißdino ji dwiem lenciu=gam; ir ßitaip ji karálius Babel nusíwede į Babelę, ir apkale ji temnyczoj iki jam mirßtant. * 2 Kar. 25, 7.

12. Deßimtąję dieną penktojo mē=nesio, tai esti dewynioliktasis méts Nebukad=Nezaro, karáliaus Babel, atējo Nebusar=Adan, tas wyres=nysis, kursai wis prie ßalies kará=liaus Babel budawo, į Jeruzalę,

13. Ir sudege Pono Diewo na=mus ir karáliaus namus ir wisus butus Jeruzalēj, wisus didžůsius butus jis ugnimi sudege.

14. Ir wisas Kaldēonû ábažas, kursai su tům wyresniůju buwo, pargriowe wisus murus Jeruzalēs aplinkuy.

15. Ale prastůsius žmones ir kitus dar užsilikusiůsius mieste bey kará=liui Babel pasidůdanczůsius, ir li=kusiůsius remestininkißkus žmones Nebusar=Adan, wyresnysis, apkal=tinay (į newalnybę) ißwede.

16. Ir iß prastůjû (Žydû=) žémēs žmoniû Nebusar=Adan, wyresny=sis, paliko wynui bey laukui nu=dirbti.

17. Ale * wariniu stulpu=du prie Pono Diewo namû ir jû pámatus bey warineses mares prie Pono Diewo namû suláuže Kaldēonai, ir wisą nů tůjû wárią nugabéno į Babelę. * p. 27, 19.

18. Ir kátilus, ßiupeles, peilius, kupkas, bliudus ir wisus warinius rykus, kurie prie Diewo ßlužmos wartojami budawo, atēme jie ßalin.

19. Priegtam atēme wyresnysis ir, kas áukso bey sidábro buwo, kup=kas, rukinimo=půdus, bekius, ká=tilus, liktorius, ßáukßtus ir bliu=dus;

20. Anůdu stulpu, tas wienas (warineses) mares, dwylika wariniû=sius jáuczus, kurie wietoj pakrēsliû stowējo, kurius * karálius Salomo=nas buwo padarydinęs prie Pono Diewo namû. Szitû wisû wário=rykû buwo nepasiwertinay daug. * 1 Kar. 7, 25. s.

21. Ir * tû dwiejû stulpû kožnas buwo aßtůnioliká mastû áukßtas, ir ßniúras, dwylika mastû ilgas, aptéko jůs aplinkuy, ir buwo ke=turiû pirßtû storas, ir widurij dubus. * 1 Kar. 7, 15. 2 Kar. 25, 17.

22. Ir ant kožno stowējo * warine kulka, penkis mastus áukßta, ir pitinēlei bey granot=obolei buwo prie kožnôs kulkôs apsukay, wislab iß wário; ir wiens stulpas toks buwo, kaip ir antrasis, ir granot=obolei taipojau. * 1 Kar. 7, 11. s.

23. Buwo granot=oboliû prie jû dewynes=déßimts ir ßeßi, ir wisû granot=oboliû buwo ßimtas prie lankélio kožno wieno apsukay aplin=kuy.

24. Ir wyresnysis ēme kunigą Se=rają iß pirmôsês eilēs ir kunigą Zepanją iß antrôsês eilēs, ir tris wartininkus,

25. Ir * wieną kamar=poni iß miesto, kursai ant žalnieriû statyts buwo, ir septynis wyrus, kurie pas karálių turējo but, kurie mieste buwo rasti, priegtam Sopori, ábažo wyresniji, kursai žmones kiemůse ēsanczus musteriáudawo, priegtam ßeßes=deßimtis žmoniû iß kiemû, kurie mieste rasti buwo: * 2 Kar. 25, 19.

26. Szitus * Nebusar=Adan, wy=resnysis, ēmes nugabéno jůs kará=liui Babel į Riblatę. * 2 Kar. 25. 20. s.

27. Ir * karálius Babel nužude jůs Riblatēj, kuri gul žémēj Emat.

Szitaip buwo Juda iß sawo zémês ißwestas. * 2 Kar. 25, 21.

28. Szitie yra tie žmones, kurius Nebukad-Nezar ßalin ißgabéndino, butent sekmame mete, trys túkstanczei ir dwideßimt ir trys Zydai,

29. Ale aßtůnioliktame mete Nebukad-Nezaro aßtůni ßimtai ir trisdeßimt ir dwi dußi iß Jeruzalês.

30. Ir dwideßimt-treczame mete Nebukad-Nezaro ißwede Nebusar-Adan, wyresnysis, septynis ßimtus bey ketures-déßimtis ir penkes dußias iß Juda. Wisû dußiû yr keturi túkstanczei ir ßeßi ßimtai.

31. * Ale * trisdeßimt-septintame mete, kaip jau Jojakyn, karálius Juda, buwo ißwestas, dwideßimt-penktoj dienoj dwyliktojo mēnesio, Ewil-Merodaks, karálius Babel, tame mete, kaip jis karálium pastojo, ißkēle (ant garbēs) Jojakyno gálwą, karáliaus Juda, ir ißléido ji iß kalējimo, * 2 Kar. 25, 27.

32. Ir meilingay su jůmi kalbējo, ir jo krēslą dējo aukßczaus už karáliû krēslus, kurie prie jo Babelēj buwo;

33. Ir pérmaine jam jo kalējimo rubus, kad * po jo akiû wálge nepaliáutinay, koley jis gywas buwo. * 2 Sam. 9, 7.

34. Ir jam wis buwo kasdienißkasis ißsilaikimas důtas nů karáliaus Babel, kaip jam priwélita buwo, * koley jis tikt gywas buwo, iki jam numirßtant. * 2 Kar. 25, 30.

Gálas Prárako Jeremijoßiaus.

Jeremijoßiaus Raudojimo-Giesmes.

1. Pérskyrimas.

Zydu bēdningoji Tužba.

1. Kaip púſtas gul tas miestas, kursai žmoniû pilnas buwo! Jis néy naßle stow; kuri wyriáusioji tarp pagonû ir karaliene tarp zémjû buwo, dabar tur padůnka buti.

2. Ji werkte werke naktij, áßaroms per skrostus ritantis; nier * neywieno iß wisû jôs prieteliû ję palinksminanczû; wisi jôs artimieji niekin ję ir jei prießininkais pastójo. * Ps. 69, 21.

3. Juda yr apkálta bēdoj ir sunkioje ßlužmoj; ji gywéna tarp pagónû, ir ne randa átilsio; wisi jôs pérsekinētojei sunkey ję laiko.

4. Keliai į Zion gul pusti, niekam ne einant ant neyjokiôs ßwentês; wisi jôs wartai stow sugaißinti, jôs kunigai dusáuja, jôs mergos apmaudingos, ir ji smutna.

5. Jôs prießininkai gálwą pakēle, jôs nepriteliams geray sékas; nēsa Pons Diewas ję tužba užpyle dēl didžû jôs griekû; ir jôs kudikei į kalējimą ißwesti yra po akiû nepriteliaus.

6. Wisas graikßtums dukters Zion prapůle; jôs kunigaikßczei yra lygus áwinams ganyklôs ne randantiems ir pirm wáranczojo einant pasileidusiems.

7. Jeruzale ßioj gadynioj dumoj, kaip warginga ir apléista ji ēsanti, ir kiek géro ji iß senûjû gadyniû turējusi, kaip wisi jôs žmones įpůle į jôs neprieteliû rankas, ir nieks jei ne gélbt; jôs neprietelei į ję žiurēdami džaugias, ir jůkias iß jôs Sabbatû.

8. Jeruzale susigrießijo, todēl ji tur but néy neczysta moterißke; wisi tie, kurie ję garbēj laike, dabar nieku ję wercza jôs gēdą matydami; ale jiji atsikreipusi dusáuja.

9. Jôs bjaurumynai prie jôs stulês limpa; ji ne dingojo, jei galiáusey taip busent; perbaisey ji žemyn nustumta, ir dar ant to ne tur neywieno ję palinksminojanczo. Ak Pone Diewe, žiurēk į mano wargą! nēsa neprietelius didey puikawoja.

10. Neprietelius sawo ranką pridējo prie wisû jôs brangiûjû daiktû; nēs ji turējo matyt pagonus į jôs

ßwentybę einanczus, * kurius tu pa-liepei ne turint ieit į tawo surinkimą.
* 5 Moiz. 23, 3.

11. Wisi jôs žmones dusáuja ir důnôs jëßko; jie brangiůsius sawo dáiktus důst už walgi, kad dußią patießitu. Ak Pone Diewe, ben žiurëk ir matyk, kaip paniekinta aß pastojau!

12. Aß sakau jums wisiems pro ßali einantiems: ben žiurëkit ir ma-tykit, bau joks skaudëjimo toks ësąs, koks mano skaudëjimas, kurs manę ißtiko! Nësa Ponas Diewas manę užpyle * tužba dienoje sawo sunkiausiojo pykimo. * p. 5. Ps. 88, 4.

13. Jis ugni iß aukßto atsiunte į mano kaulus, ir jei walę dawe. Jis mano kojoms tinklą paspéndė, ir apstábdė manę; jis padare iß manęs pustynę, kad kas-dien smu-titis turiu.

14. Mano sunkieji griekai iß jo korawoniů pabudo, ir pulkais ant mano káklo atêjo, aža wisas mano nujëgimas man prapůla. Pons Diewas manę ßitaip sudauže, kad kéltis ne-galiu.

15. Pons Diewas sumindžojo wi-sus mano driutůsius, kurius aß turëjau; jis ant manęs ßwentę už-ßaukdino mano wyrißkąji jaunimą sugaißint. Pons Diewas dawe min-džot mergai, dukterei Juda, (wyno) * spaustuwëj. * Apr. 14, 20.

16. Todël aß taip * werkiu, ir abi mano aki téka wandenëliu, kad pa-linksmintojis, kursai mano dußélę turëtu atgaiwint, toli yr nů manęs. Mano waikai sugaißo, nësa neprie-telius wirßų gawo. * Jer. 14, 17.

17. Zion ißsplëcža sawo rankas, ir taczau nier neywieno ję palinks-minot; nësa Ponas Diewas apsu-kay aplink Jokubą jo neprieteliams paliepe, kad Jeruzale jů tarpe tur but néy moterißke neczysta.

18. Pons Diewas teisus, nës aß jo burnai nepaklusnus buwau. Gir-dëkit, wisi swieto žmones, ir žiu-rëkit į mano skaudëjimą! mano mergos ir jaunikáiczei ißwesti nuëjo į kalëjimą.

19. Aß ßaukiau sawo prietelius, ale jie manę pawiliojo; mano ku-nigai ir miesto wyresnieji dwásę atdawe, butent * důnôs jëßkodami dußią sawo patießit. * Ps. 37, 25.

20. Ak Pone Diewe, ben weizdëk, kaip * aß nerimstu, aža man iß to kune skaudu! Mano ßirdis man kune apsiwercža, nësa aß didey smutna esmi. Lauke kárdas, ir namëj smertis man padare naßlystę.
* Ps. 25, 17. Luk. 21, 25. s.

21. Bile-kas geray gird manę du-saujant, ir taczau ne turiu * palinks-minojanczo; mano wisi prießinin-kai mano nepaláimą girdëdami džau-gias; tai tu padarai. Taygi te ateit ta diena, kurę tu ißßauki, kad jiems taip butu kaip man! * Ps. 69, 21.

22. Te ateit wisas jů piktumas po tawo akiů, ir sudaužyk jůs, kaip tu manę dël wisů mano nusižengimů sudaužei! nës mano dusáwimo dau-gel yr, ir mano ßirdis smutna.

2. Perskyrimas.

Dejawimo-Giesme Dukters Zion dël jôs wisiß-kojo Sugaißinimo.

1. Kaipo Ponas Diewas dukteri Zion sawo pápykiu užpyle! Jis ßlowę Izrael iß dangaus ant žémês numete; jis ne minëjo sawo * pa-kojo dienoje sawo pápykio.
* Ps. 99, 5. Darb. 7, 49.

2. Pons Diewas wisas Jokubo gy-watas ne susimildams ißgaißino; jisai miestus ne-iweiktinay apdriu-tintůsius dukters Juda suarde sawo didžáusiame papykime, ir su žemè sulygino; jis neßwentus padarydino taip jôs karalystę, kaip ir jôs ku-nigaikßczus;

3. Jis wisus ragus Izrael didžáu-siame sawo kerßte sulaúže; jis sawo dëßinę į užpakali attráuke, prießi-ninkui ateinant: ir Jokubo (žemëje) * ugni užkure aplinkuy suplekßki-nanczę. * Jer. 17, 27.

4. Jis sawo * strëlyczą itempe ney koks neprietelius, sawo dëßinę jis pakële kaip koks prießininks, ir nu-žude wiskągi, kas gražu žiurët buwo, ir sawo sunkiáusiji kerßtą néy ugni ißliejo ßëtroj dukters Zion.
* Ps. 7, 13.

5. Pons Diewas pastójo néy ne-prieteliu; jis ißgaißino Izraëli, jis

ißgaißino wisus jôs pallocżus, ir jôs pilis pagadino; jis dukterei Juda padare daug raudójimû ir tużbû;

6. Jis jôs ßētras ißknisdino néy koki darżą, ir jôs namus pagadino. Pons Diewas Zione taip ßwenczû kaip Sabbatû użmirßdino, ir sawo sunkiáusiame kérßijime taip ir karalius kaip ir kunigus ißgēdidino.

7. Pons Diewas sawo altorių pamete ir sawo ßwentybę prakéike, jis murus jôs palloczû padawe į neprieteliaus rankas, kad jie Pono Diewo namůse ßauke néy ßwentoj kokioj dienoj.

8. Pons Diewas pamislijo pagadit murus dukters Zion; jis ßniurą ant jû ißtempe, ir sawo ranką ne attráuke iki ję ißgaißinant; pamurei stow raudingay, ir muras gul pasiléidęs.

9. Jôs wartai giley į żémę igrimżdo, jis jôs użkaißczus suláuże ir pagadino; jôs karálei ir kunigaikßczei yra tarp pagónû, kur jie pagal (Diewo) įstátimus ne gal elgtis, ir jôs prárakai regējimus nů Pono Diewo ne gáuna regēti.

10. Wyresnieji dukters Zion gul ant żémês, ir be=tyl (iß tużbôs); jie dulkemis sawo galwas apbarsto, ir żákais apsisiáute; mergos Jeruzalês sawo galwas nuléidża į żémę.

11. Aß *sawo akis kone ißsiwerkiau, aża mano kuno (widuriams) iß to sunku yra; mano képenos (néy) ant żémês yra ißkritusios dēl wargimo mano żmoniû dukters, kudikiams dar żindomiems ir ne ißkalbantiems ant miesto úlyczû (badu) apalpstant,

* Jer. 9, 1. Raud. 1, 16.

12. Kaip jie sawo áugywems tare: „kame dûnôs bey wyno?" kaip jie ant miesto úlyczû apálpo kaip kokie smertnay iżeistieji, ir ant sawo áugywjû rankû dußią (Diewui) dawe.

13. Ak tu dukte Jeruzalem, kam aß tawę prilygisiu, ir kam tawę prirokůsiu, tu merga dukte Zion? su kům aß tawę sulygiczau, kad tawę galēczau palinksmit? nēs tawo żaiżda yra didumu néy jures; kas gal tawę ißgydit?

14. Tawo prárakai pasake taw niekam ne wertus regējimus, ir ne apreißke tawo nusiżengimus taw, kůmi jie tawo kalējimą butu nukreipę; bet sake taw niekingas prarakystes, kuriomis jie tawę iß żémês ißkożonijo (arba ißwiliojo).

15. Wisi pro ßali einantieji rankas suploję ßwilpin į tawę, ir galwas kráto ant dukters Jeruzalês: „begu tai tas miestas, apie kurį sakydawo, jį wisû grażiáusiji ēsanti, kuriûm wisa żéme dżaugias?"

16. Wisi tawo neprietelei prieß tawę ißsiżioję ißßwilpin tawę, *ißsißēpę dantis rodo tarydami: „czeba! mes ję sugaißinom; tai yra ta diena, kuriôs mes geidēme; tai gawom, tai suláukēm."

* Job. 16, 9. Ps. 35, 16.

17. Pons Diewas padare, ką buwo apsiēmęs; jis sawo żodį ißpilde, kurį seney pirm to buwo įsakęs; jis ne susimildams sugaißino, jis neprietelių ant tawęs pradżugdino, ir tawo prießininkû rágą paáukßtino.

18. Jû ßirdis rēke Ponop Diewop: ak tu mure dukters Zion, te rēta áßaros żemyn dieną ir nakti kaip upélis, neygi ne paliáuk, ir tawo akiês obolys te nesiliáuja!

19. Naktij atsikēlusi rēkk, ißliek sawo ßirdį pirmoje gaid=gystēj po akiû Pono Diewo ney wándenį; pakélk sawo rankas jopi dēl jaunûjû dußéliû tawo kudikiû badu gaißtanczûjû pryßakije wisû úlyczû!

20. Pone Diewe, ben żiurēk ir weiżdēk, ką tu taipo pagadinęs! Argi moterißkes *sawo kuno waisių walgis, jaunintelius kudikēlius, sprindį ilgus? Argi prárakai ir kunigai Pono Diewo ßwentinyczoj taipo bus żudyti?

* 5 Moiz. 28, 53. s.

21. Gulējo úlyczose ant żémês waikáiczei ir senieji; jaunimas mano mergißkasis ir wyrißkasis kárdu pûle. Tu pasmáugei dienoje sawo kerßijimo, tu ne pasigailēdams papjowei.

22. Tu paßaukei mano neprietelius iß wisû kraßtû néy ant kokiôs ßwentês, aża neywiens ne ißtrúko ney ne ißliko dienoj kerßijimo Pono

Diewo; mano prikawotůsius ir užaugintůsius neprietelius nužude.

3. Pérskyrimas.

Dejáwimo=, Palinksminojimo= ir Pagraudénimo= Kászas žydams paraßytas.

1. Aß bēdnas wyrs, turiu regēt jo didžojo kerßto rykßtę.
2. Jis manę wéde ir iwede į tam=sybę ir ne į ßwiesą.
3. Jis sawo ranką pakreipe prieß manę, ir abelnay kitaip daro su manim į dieną=dienôs.
4. Jis mano miesą ir ůdą sénąpadare, ir mano káulus sudauže.
5. Jis manę kurte apkúre, ir manę tulžimi bey tužba apdējo.
6. Jis * manę į tamsą idējo, kaip negywůsius swiete. * Ps. 143, 3.
7. Jis manę apmúrijo ne ißeiti=nay, ir į sunkes páncžas ipánczojo manę.
8. Jr * norint aß ßaukiu ir rēkiu, tay jis ausis užsikemßa mano mal=doms. * Ps. 22, 3. 69, 4.
9. Jis mano kéllą apmúrijo su apkaltais akmenimis, ir mano takus apkase.
10. Jis manęs * tykojo néy lokys, néy koksai liútas ůlose. * Ps. 10, 9.
11. Jis iß kélio manę paklysdino, jis manę supjáuste ir ißpúſtijo.
12. Jis sawo strēlnyczą itempęs, ir manę strēlai per mieri paſtate.
13. Jis iß seidoko į mano inkstus strēlas ißowe.
14. Aß ißjůku esmi wisiems sawo žmonēms, ir dienißka jů dainéle.
15. Jis manę kartumynais priwal=gidino, ir metēlēmis prigirde.
16. * Jis mano dantis į ſtukius sukúle, † jis manę pelenůse woliojo. * Darb. 7, 54. † Ez. 27, 30.
17. Mano dußéle yra pawaryta iß pakájaus, man géro reik užmirßti.
18. Aß tariau: mano ißgalējimo yra gloda, ir mano pasitikējimo ant Pono Diewo.
19. Ben minēk, kaip aß taip bēd=na ir praſtota, metēlēmis bey * tul=žimi girdoma esmi! * Matt. 27, 34.
20. Tu juk minēsi to, nēsa mano dußia man tai sako.
21. Tai aß į ßirdi demi, todēl aß dar tikiůs.
22. Pono Diewo * susimilims yra, kad mes wisißkay ne pra=půlem; jo mielaßirdingyste dar ne pasiliowe; * Neem. 9, 31. 1 Kuk 22, 13.
23. Bet ji kas=rytą nauja, ir tawo (Pone Diewe) wier=nums didis yra.
24. Pons Diews yra * mano dalyks, taria mano dußéle; todēl aß jůmi tikēsiůs. * Ps. 16, 5. Ps. 73, 26.
25. Nēsa * Ponas Diewas yra meilingas tam, kursai jo láukia, ir dußiai jo jēßkanczei. * Ps. 40, 2.
26. Grecznas tai dáikts, kan=trey kęst, ir * Pono Diewo pa=galba tikētis. * Jez. 30, 10.
27. Grecznas tai dáikts wy=rui jungą sawo jaunystēj ne=ßiot;
28. Kad praſtotasis kantrus yra, jey kas ji užpůla,
29. Jr sawo burną į dulkes iki=ßęs, kas láuktina, láukia;
30. Jr besidůdas (newertay) į wéidą sékt ir didey apsigēdit.
31. Nēsa Pons Diews ne amžinay pameta;
32. Bet * apsmutijęs wēl su=similsta pagal sawo didi su=similimą; * Jez. 54, 8.
33. Nēsa jis ne iß ßirdiês žmones wárgin ir apsmútija,
34. Néy wisus apkaltůsius ant žémês abelnay po sawo kojomis pamisęs,
35. Jr wyro kokio prową po akiû Aukßcžáusiojo důsęs kraipyt,
36. Arba kokio žmogaus prową pérwerst, ney Ponui Diewui to ne mátant.
37. Taygi kas dris sakyt: * tai nusidůst Ponui Diewui ne paliepus, * Jez. 45, 7. Amos 3, 6. Mik. 1, 12.
38. Jr kad ney kas pikta, ney kas géra ateina iß Aukßcžáusiojo burnôs?
39. Kamgi ßitaip * murm gywieji žmones? Kožnas te murm ant sawo griekû! * Jon. 6, 43.
40. Jr pértardikim bey ißklausinē=kim sawo pasielgimą, ir Ponop Diewop prisiwerskim!
41. * Pakélkim sawo ßirdi bey ran=kas Diewop į dangų! * Ps. 28, 2.

42. Mes, * mes susigriešijom ir nepaklusnus buwom; todēl tu (Diewe) wertay musû ne czēdijei;
* Ps. 106, 6. Dan. 9, 5.

43. Bet mus pápykiu néy pilt apžpylei ir pérsekinējei, ir ne pasigailēdams pasmáugei.

44. Tu néy débesiu užsidengei, kad musû maldos ne galējo pérsigaut (i tawo malonês ausis).

45. Tu mus išššlawa ir miešlu (žmoniû bjaurybe) dawei pastot swieto žmonese.

46. Wisi musû neprietelei sawo burną išsižioja prieš mus.

47. Mes spáudžami ir wárginami esme išgąscžeis ir nerimimu.

48. Iš mano * akiû téka wandensupélei, dēl bēdôs dukters mano žmoniû.
* Jer. 9, 1. 13 17.

49. Mano ákys (iš didžo werksmo) néy tekēte téka, ir ne gal liáutis; nēsa nier neyjokio paliowimo,

50. Iki Ponas Diewas iš dangaus šen žemyn žiurēs ir tai pamatys.

51. Mano akis (matydama tą bēdą) mano gywastį sukremta, dēl dukters mano miesto.
* p. 1, 16.

52. Mano neprietelei manę medžote medžojo ney paukštyti, be jokiôs priežastiês.

53. Jie mano dušią důbēje žude, ir akmenimis manę užmete;

54. Jie ir mano gálwą wandeniu užpyle; tay aš tariau: „dabar jau abelnay prapůliau."

55. Ale aš tawo wardo šaukiau, Pone Diewe, žemay iš důbês;

56. Ir tu iššklausei mano balsą. Ne paslēpk sawo ausis nů mano dusawimo ir rēkimo!

57. Prisiártik man tawęspi šaukiant, ir tark: nesibijok!

58. Tu, Pone Diewe, bylinēk mano dušiôs prową, ir išgélbēk mano gywastį (nů prapůlimo)!

59. Pone Diewe, žiurēk, kaip man neteisybe daroma, ir įtaisyk mano prową!

60. Tu matai wisą jû pagiežimą, ir wisas jû mislis ant manęs.

61. Pone Diewe, tu girdi jû išdarkimą, ir wisas jû mislis ant manęs.

62. (Tu girdi išdarkanczesee) lupas mano prišininkû, ir jû dienišką ji išdumojimą ant manes.

63. Ben žiurēk! jie ar atsisēd ar atsikel, tay * dainą ant manęs dainoja.
* Job. 30, 9.

64. Užmokēk * jiems, Pone Diewe, kaip jie pelnę!
* Ps. 137, 8.

65. Te išgandina jůs jû širdis, ir te jáuczą jie tawo keikimą (arba nemalonę)!

66. Pérsekinēk jůs su didžáusiůju kerštu, išgaišik jůs po Pono Diewo dangum!

4. Pérskyrimas.

Bēdninga Giesme Žydû Tužbôs dēley; Prarakáwimas apie Edomitû Prapůlimą.

1. Kaipgi * áukšas taip abelnay tamsus pastojo, ir skaistusis áukšas taip bjaurus, ir šwentinyczôs ákmens pryšakij ant wisû úlyczû išmētiti!
* Jes. 1, 22.

2. Brangieji Zionês sunélei, áukšui lygus laikomieji, kaipgi tie dabar mûlio půdams prilygiti, půdžaus daromiemsiems!

3. Smákai (wilkai) padůda papus sawo waikams, ir jůs pažindo; ale mano žmoniû dukte tur nepasigailēt, kaip koks štriusas púsczoje.

4. Žindomamjam kudikiui jo liežuwis prie jo gomuro prilimpa iš tróškulio; jaunieji kudikei prašo důnôs, ir nier neywieno jiems tôs pridůdanczo.

5. Kurie pirm to skaniáusiůsius wálgius wálge, tie dabar (badu) apalpsta ant úlyczû; kurie pirma buwo šilkůse užauginti, tie dabar tur mieššlynůse gulēt.

6. Nusižengimas dukters mano žmoniû yra didesnis už * grieką Sodomôs, kuri nůglay sugaišinta buwo, neyjokiôs (žmoniû) rankôs ne pridējus.
* 1 Moiž. 18, 20. 19, 4. f.

7. Jôs Nazareai buwo czystesni už sniegą, ir baltesni už pieną; jie raudonesni buwo (žiurint) už karélkas, jie išsirēdę rodēsi néy Sapyras.

8. Ale dabar jû wéidas taip tamsey pajůdo, kad jû ant úlyczû ne pažisti; jû ůda prie káulû kaba, ir jie taip sudžuwo, kaip malkôs plauskéle.

9. Kárdu nużudytiemsiems buwo geriaus, ne kaip tiems, kurie badu numire, kurie susmuko ir nudurti buwo dēl pristokimo lauko waisiaus.

10. *Mielaßirdingiáusioses moterißkes turējo páczos sawo kúdikius ißwirti, kad ko wálgit turētu toj bēdoj dukters mano żmoniû.
* V. 2, 20. 5 Moiż. 28, 53.

11. Pons Diewas sawo didi supykimą pabaige, jis sawo labay didi pykimą ißliejo; jis Zionej *ugni prakúre, kuri ir jôs gruntawónes suēde.
* Jer. 17, 27.

12. Tai karálei ant żémês ne butu tikēję, neygi wisi swieto żmones, kad prießininkas bey neprietelius wartais i Jeruzalę icisęs.

13. Ale tai nusitiko dēl griekû jû prárakû ir dēl nusiżengimo jû kunigû, kurie toje teisiûjû kraują praliejo.

14. Jie ßen ir ten wáikßczojo ant úlyczû néy akliêji, ir kraujais buwo ißsitépę, ir ney anû drabużius ne galējo prilypstit;

15. Bet ßáuke prieß jûs: „atstókit, jûs neczystieji, atstókit, atstókit, nieko ne krutikit!“ Nēsa jie jû baisējos ir bēgo nů jû, ir tarp pagonû buwo sákoma: „jie ne ilgay tenay bus.“

16. Todēl jůs Pono Diewo pápykis ißisklaidino, ir ne nor daugiaus i jůs żiurēt, kadangi jie kunigus ne laike garbēj, ney wyresniûjû ne susimilo.

17. Ir taczau musû ákys dairēsi niekingôsês pagálbôs, iki joms pailstant, mums be-láukiant żmoniû, kurie taczau mus ißgélbēt ne galējo.

18. Jie wijo mus, aża ant musû úlyczû nepigu buwo wáikßczot. Taygi ir gálas mums atêjo, musû dienos pasibaige, mums likims atêjo.

19. Musû pérsekinētojei buwo greitesni uż padangiû erelius; jie ant kalnû mus wajojo, ir púsczoje ant musû tykojo.

20. *Pono Diewo apmóstitasis, kuriûm pasitikējom, apkaltinay yra sugáuts, kaip jie mus ißgaißino, kuriûm pasilinksminomes, po jo pawēsiu gywęsę tarp pagónû.
* Jer. 52, 8. 11. s.

21. Nukait, dżaugkis tikt ir buk linksma, tu dukte Edom, tu gywénantiji żémēj Uż! nēsa ir ik tawim nueis kylikas, ir tu turi girta ir nůginta buti.

22. Ale *tawo nusiżengims pasibaige, tu dukte Zion; Jis tawę daugiaus ne ißwesdis; ale tawo nusiżengimą, tu dukte Edom, jis atlankys ir tawo griekus atdangis. * Jeż. 40, 2.

5. Pérskyrimas.

Jeremijoßiaus Malda dēl Wadawimo didey wárgintûjû Żydû.

1. Minēk, Pone Diewe, kas mums nusidůst; żiurēk ir atsiweiżdēk i musû ißgēdinimą!

2. Musû tēwißkasis dalykas pagonams téko, ir musû namai ateiwjams.

3. Mes esme siratos, ir ne turim tēwo (mus gélbanczo), musû motinos yra néy nàßles.

4. Mes sawo paczû wándeni turim pinigais pirktą gért, sawo paczû málką turim użmokēdami parsigabént.

5. Mes per mierą wáromi (ir spáudżami) esme, ir jau pailsusiems jie ne důst mums atsiilsēt.

6. Mes turējom pasidůt (karáliui) Egypto ir Assuro, kad ben důnos turētumbim prisiwálgit.

7. Musû *tēwai susigrießijo, ir jû jau ne yra; ir mes jû nusidējimû dēley turim tokią bēdą kęst.
* 2 Moiż. 20, 5. Jer. 31, 29. Ez. 18, 2.

8. Bernai ponawoj ant musû, ir nier neywieno mus nů jû rankôs ißgélbanczo.

9. Mes turim sawo důną parsineßt su prisibijójimu, gywi ne ißlikę dēl (neprietelaus) kárdo púsczoje.

10. Musû ůdos sudégusios kaip péczuje iß baisaus bádo.

11. Jie moteres Zione newálijo, ir mergas miestůse Juda.

12. Kunigaikßczei (Juda) nů jû yra pakárti, ir *senieji ne buwo garbēj laikyti. * 5 Moiż. 28, 50.

13. Wyrißkasis jaunims turējo maluno-ákmenis neßiot, ir waikaiczei medżus neßiodami klupinēt.

14. Senieji ne sēd po wartais, ir wyrißkasis (jaunims) jau ne żaidża ant strunû.

15. Musû ßirdiês dzaugsmas pasibaige, musû ßokinējimas pawirto į waitojimą.

16. Musû galwôs * wainikas nupůle; ak bēda, kad taip susigrießijom! * Jer. 13, 18.

17. Jß to ir musû ßirdis smutna, ir musû ákys tamsios,

18. Dēl kálno Zion, kad jis taip pústas gul, kad lapes per ji bēginēja.

19. Ale, Pone Diewe, * tu amzinay pasilieki, ir tawo karálißkasis krēslas nesiliáuja niekadôs. * Ps. 10, 16. Jer. 10, 10.

20. Kodēl * tu musû taip abelnay nori uźmirßti, ir mus taip ilgay taip nůdēm apléisti? * Ps. 13, 2.

21. Priwesk mus, Pone Diewe, wēl prie sawęs, kad mes wēl į sawo namus ißkaktumbim; atnaujink musû dienas, kaip iß senowês!

22. Nēsa tu mus meste pametei, ir per mierą ant musû supykai.

Gálas Raudojimo-Giesmjû Jeremijoßiaus.

Prárakas Ezekielis.

1. Pérskyrimas.

Regējimas apie Kristaus Karalystės Praplatinimą per Diewo Tarnû (Klebonû) Urēdystę.

1. Trisdeßimtame mete penktąję dieną ketwirtojo mēnesio, man b' ēsant tarp apkaltûjû prie wandens * Kebar, atsiwēre dangus, ir Diews parode man regējimû. * p. 10, 15. 20. 22.

2. Ta pati penktoji diena to mēnesio buwo tam patim penktame mete po to, kaip * Jojakyns, karálius Juda, buwo sugáuts ißwestas. * 2 Kar. 24, 19.

3. Tay Pono Diewo źodis atêjo Ezekieliui, sunui Busi, kunigo, Kaldēonû źémēj prie wandens Kebar; tenay Pono Diewo ranka ant jo uźêjo.

4. Jr aß regējau, ir ßtay, atêjo didis wēsuls iß ßiáurês su didźu débesiu, ugniês pilnu, tasai wisur aplinkuy ßwiete; ir patim widurij tôs ugniês buwo néy ßwiesiáuse ßwiesybe ugnij;

5. Jr * widuje jôs rodēsi néy keturi gywi daiktai (gywolei), ir tarp jû wiens buwo reget néy koksai źmogaus wéidu; * p. 10, 9.

6. Jr * kożnas turējo kéturis gymjus bey keturis sparnus; * p. 10, 14.

7. Jr jû blauzd-káulei buwo ißtisi, ale jû kojos buwo néy apskritos kojos, ir źibējo kaip ßwiesus glitus wárias;

8. Jr turējo źmogaus rankas po sawo sparnais keturiose jû wietose; nēs jie wisi keturi turējo sawo gymjus ir sawo sparnus;

9. Jr tû paczû sparnû kożnas susiêjo su kits-kitu. Jr jiems einant ne reikējo jiems kraipytis, bet katrul jie êjo, jie tůjaus tiesog saw êjo.

10. Jû wéidai po deßinês ßalim tû keturiû buwo * lygus źmogui kokiam bey liútui, ale po kairês ßalim tû keturiû buwo jû wéidai lyg jáuczo bey erélio. * Apr. 4, 7.

11. Jr jû wéidai bey sparnai buwo wirßuje (nů wiens-wieno dawadney) atskirti, kad kożni dwieji sparnai wis susiêjo, ir dwiejeis sparnais jie sawo kuną ápdenge.

12. Katrul jie êjo, tay tůjaus tiesog saw jie êjo, ir jie êjo, * katrul wējas pute (ir jûs wéde), ir ne reikējo jiems kraipytis einant. * p. 20.

13. Jr tie gywieji daiktai źiurint buwo néy anglys źerinczos ir néy źiburei tarp tû gywûjû daiktû einą. Jr ugnis spinduli iß sawęs ißléido, ir iß ugniês ißêjo źaibas.

14. Jr tie gywieji daiktai ßen ir ten tekinējo lyg kaip źaibas.

15. Man tus gywůsius dáiktus taip régint, ßtay, ráts be-stowis ant źémês prie tû keturiû gywûjû daiktû, ir źiurint buwo néy keturi rátai.

16. Jr tie * rátai buwo néy dárbas iß Turkôso, ir wisi keturi wiens kaip kits, ir źiurint buwo jie lygey kaip (kad) butu kits-kitame rátas. * p. 10, 9.

17. Kad jiems eit reikējo, tay galējo jie į wisus sawo keturis kampus eit, neygi reikējo jiems kraipytis einant.

18. Jů skrytai bey aukßtumas buwo baisus, ir jů skrytai buwo pilni akiů apskrituy wisůse keturiůse ratůse.

19. Ir tiems gywiemsiems daiktams einant, êjo ir rátai pagal jůs; ir tiems gywiemsiems daiktams nů żémês aukßtyn pasikeliant, tay ir rátai pasikēle aukßtyn.

20. Katrul * wējas pute, tenay ir jie êjo; ir rátai pasikēle prie jů aukßtyn; nēsa gywas wējas buwo tůse rátůse. * p. 12.

21. Aniems einant êjo ir ßie, aniems stowint stowējo ir ßie, ir aniems pasikeliant nů żémês, tay ir rátai pagal jůs pasikēle; nēsa buwo gywas wējas tůse rátůse.

22. Ale aukßtay tůse gywůse daiktůse buwo lyg dangus, kaip Kristolas, baisu żiurēt, iß aukßto ties jeis ißsisplētęs,

23. Kad po dangum jů sparnai wiens tiesog prieß kitą stowējo, ir kożno kuną użdenge du sparnu.

24. Ir aß girdējau sparnus użiant, néy didżus wándenius ir néy dundimą Wisogálinczojo, jiems einant, ir kaip bildējimą abażę. Ale apsistodami sparnus paléido.

25. Ir jiems apsistójus ir sparnus paléidus, tay griówe danguje aukßtay ties jeis.

26. Ir wirßuje dangaus aukßtay ties jeis ēsanczojo buwo matyt, kaip (akmů) Sapyras, néy kokś sóstas; ir ant to patiês sósto sēdējo wiens żiurint lygey kaip żmogus.

27. Ir aß regējau, ir buwo kaip skaisti ßwiesybe, ir widurij buwo matyt kaip ugnis iß wisů kraßtů; nů jo strēnů aukßtynay ir żemynay regējau aß kaip ugni żibanczę iß wisů ßalių.

28. Lygey kaip antay dangaus jůsta debesise stow nulijus, taipo żibējo iß wisů ßalių. Szitaipo aß regējime regējau Pono Diewo ßlowę. Ir aß tą regējęs půliau ant sawo wéido, ir aß ißgirdau kalbanczo balsą.

2. Pērskyrimas.

Prárako Ezekielio Pawadinimas į Prárakų Urėdystę.

1. Ir jis tare man: tu żmogaus-waike, * stokis ant sawo kojů, tay aß su tawim kalbēsiu. * Dan. 10, 11.

2. Ir jam taipo su manim bekalbant, aß wēl atsigawau, ir ant sawo kojů stojęs klausiau to su manim kalbanczojo.

3. Ir jis tare man: tu żmogaus-waike, aß tawę siunczu pas waikus Izrael, pas żmones nů manęs atsiskyrusiůsius, kurie manę prastoję yra. Jie ir jů tēwai taipjau iki ßei pácżei dienai prieß manę nusiżenge.

4. Ale tie waikai, pas kurius aß tawę siunczu, tur kietas galwas ir użkietitas ßirdis; tiems tu turi sakyt: taipo kalba Wießpats Ponas Diewas:

5. Ar jie * klausytu ar ne klausytu, jie tiesa yra nepaklusnus namai; ale taczau jie tur żinoti, prárakę tarp jů ēsanti. * p. 3, 11. 27.

6. Ir tu, żmogaus-waike, ne turi jů pabúgti ney jů żodżů bijotis. Nr tiesa prie tawęs kietsprándżei ir dygus erßkēczei, ir tu gyweni tarp Skorpijónů; ale tu ne turi bijotis jů żodżů, ney nů jů akiů ne ißsigąsti, norint jie namai nepaklusnus yra;

7. Bet tu turi jiems mano żodi sakyti, jie apsiimtu jů ar klausyt ar ne klausyt; nēs jie yra nepaklusnus żmones.

8. Ale tu żmogaus-waike, tu girdēk, ką aß taw sakau, ir ne buk nepaklusnus, kaip tie neklausantieji namai yr! Atwérk sawo burną ir wálgik, ką aß taw důsiu.

9. Ir aß regējau, ir ßtay, czę buwo ranka ties manim ißtiesta, toji turējo sudētą gromatą.

10. Tą ji ißsplēte po mano akiů, ir toji buwo apraßyta iß wirßaus ir widurij, ir buwo toje paraßyta: * skundimai, dusáwims ir bēda. * Pam. 23, 29.

3. Pérskyrimas.

Prárakas į Babeli gabéntas; sawo Sárgo-Urédystês primintas, ir toje pastiprintas.

1. Ir jis tare man: tu żmogaus-waike, *wálgik, kas po tawo akiů yr, butent ßę gromatą, ir nuẽjęs sakyk namams Izrael! *Apr. 10, 19.

2. Tay aß sawo burną atwẽriau, ir jis man dawe tą gromatą suwálgit,

3. Ir tare man: tu żmogaus-waike, tu turi ßę gromatą, kurę aß taw důmi, į sawo kuną wálgit, ir sawo pilwą su ta pildit. Tay aß ję walgiau, ir ji buwo mano burnoje taip saldi, kaip medus.

4. Ir jis tare man: tu żmogaus-waike, eik pas namus Izrael ir sakyk jiems mano żodį!

5. Nẽsa aß tawę juk ne siunczu pas żmones swétimą kokią kalbą arba nepażįstamą liežuwį turinczus, bet į namus Izrael;

6. Beje ne į daugybę żmoniů, kurie swétimą kalbą bey nepażįstamą liežuwį tur, kuriů żodżus tu ne galẽtumbei pérmanyt. Ir norint aß tawę į tokius siųsczau, tay jie taczau tawęs rods klausytu.

7. Ale namai Izrael ne nor tawęs klausyti, nẽs ney manęs patiês jie ne nor klausyti; nẽs wisi namai Izrael tur *kietas kaktas ir użkietitas ßirdis. *P. 2, 4. Sak. 7, 12.

8. Ale aß taczau tawo *wéidą kietą padariau prieß jů wéidus, bey tawo káktą prieß jů kaktas. *Jer. 1, 18.

9. Beje aß mielay tawo káktą padariau taip kietą, kaip Dẽmantą, kurs kietésnis uż ákmeni. Todẽl nesibijok neygi ne ißsigąsk jů, kad jie taip nepaklusnus namai yra!

10. Ir jis tare man: tu żmogaus-waike, wisus mano żodżus, kurius aß taw sakau, tus dẽk saw į ßirdį, ir priimk į ausis!

11. Ir nuẽjęs pas apkaltinay pagrẽbtůsius (Żydus) sawo żmoniů sakyk jiems ir tark jiems: ßitaip taria Wießpats Ponas Diewas; *jie ar apsiimtu klausyt ar ne. *P. 2, 5. 7.

12. Ir wẽjas pakẽle manę, ir aß ißgirdau uż sawęs użimą lyg didżo żémês padrebẽjimo: pagirta t' esie Pono Diewo ßlowe sawo wietoj!

13. Ir buwo bružgẽjims sparnů anů gywůjů daiktů, kurie néy su kits-kitu susibuczawo, podraugey bildẽjims ratů abelnay arti prie jů ẽsanczůjů, irgi użimas didżo żémês padrebẽjimo.

14. Tay *wẽjas manę pakẽlęs nugabéno manę ßalin. Ir aß einant didey ißsigandau, ale Pono Diewo ranka laike manę driutay. *Darb. 8, 39.

15. Ir aß ißkakau pas apkaltinay pagrẽbtůsius, prie wandens Kebar gywénanczus, mandelẽms (ant lauko) stowint mẽnesij Abib, ir atsisẽdau pas jůs sẽdinczus, ir pasilikau tenay su jeis septynes dienas wisißkay nuliúdęs.

16. Ir toms septynioms dienoms pérẽjus, Pono Diewo żodis man atẽjo ir tare:

17. Tu żmogaus-waike, *aß tawę įstaczau sárgu ant namů Izrael; tu turi iß mano burnôs żodį girdẽt, ir jůs manęs-dẽl pagraudénti. *P. 33, 7. Ebr. 13, 17.

18. Kad aß nelabamjam sakau: „tu turi prażút," ir tu ji ne graudeni, ir tai jam ne sakai, kad tas nelabasis nů sawo pikto pasielgimo saugótus, jeib gyws ißliktu: tay nelabasis sawo grieků-dẽl prażús; *ale jo kráują aß nů tawo rankôs jẽßkosiu. *p. 20.

19. Ale jéy tu nelabąji graudeni, ir jis ne prisiwerczia (manęsp) nů sawo nelabumo bey pikto pasielgimo, tay jis sawo grieků-dẽl prażus; ale tu sawo dußią ißgélbẽjei.

20. Ir jéy *teisusis nů sawo teisybês atstoj ir pikto dáro, tay aß ji pérleisiu nusitrenkt, kad jis prażútu; nẽsa kadangi tu ji ne pagraudinai, jis sawo grieků-dẽl prapulti turẽs, ir ant jo teisybês, kurę jis dare, ne bus weizdẽta; ale jo kraują aß nů tawo rankôs jẽßkosiu. *P. 18, 24. 26.

21. Ale jéy tu teisųji graudeni, idant ne susigrießitu, o jis ir ne susigrießija, tay jis ißliks, nẽs jis

priēme pagraudénimą; ir tu ſawo dußią ißgélbējei.

22. Jr * tenjau Pono Diewo ranka atējo ant manęs ir tare man: kélkis ir ißeik į laukq! tenay aß ſu tawim kalbēſiu. * Ezr. 7, 6.

23. Jr aß kēlęſi ißējau į laukq; ir ßtay, cze (regējau) be=ſtowincze Pono Diewo ßlowę, lyg kaip aß ję * prie wandens Kebar buwau regējęs; ir aß parpůliau knúpßczas ant ſawo wéido. * p. 10, 15.

24. Jr aß buwau * atgaiwints, ir ſtojaus ant ſawo kojů; ir jis ſu manim kalbēdams tare man: nueik ir užſirakink ſawo namůſe! * p. 2, 2.

25. Jr tu žmogaus=waike, ßtay, užděs taw wirwes ir tawę tomis riß, kad tu jiems ne ißtrúktumbei.

26. Jr aß * taw pérleiſiu liežuwį prie gomurio prilipt, kad tu be žado buſi, ir jů daugiaus ne barſi; nēs jie yra nepaklusnus namai. * Pſ. 137, 6.

27. Ale kad aß ſu tawim kalbēſiu, tay aß burną taw atwérſiu, kad jiems ſakyt turēſi: ßitaip taria Wießpats Ponas Diewas: kas * klauſo, tas te klauſo; kas ne klauſo, tas te ne klauſo; nēs tai nepaklusnus namai. * p. 2, 5. 7.

4. Pérſkyrimas.

Miesto Jeruzalēs Apgulimas pirma paženklintas.

1. Jr tu žmogaus=waike, ēmęs plytą padēk tą po ſawo akiů, ir nužénklik ant jôs mieſtą Jeruzalę!

2. Jr padaryk ábazo * apgulimą aplink ji, ir padaryk pylimą aplinkuy, ir pylimus ißkaſk aplinkuy, ir padaryk waiſką aplinkuy, ir ſtatyk kryg=ožius aplink ji! * 2 Kar. 25, 1.

3. Jr prieß ſawę imk geležinę ſkaurádą, ta t' eſie geležinis múras tarp tawęs bey mieſto; ir ſtatyk ſawo akis prieß ji, ir apſtatyk ji! Tai t' eſie ženklas namams Jzrael.

4. Tu turi ir ant ſawo kairo ßono gultis, ir nuſižengimą namů Jzrael ant to užděť; keles dienas tu ant to guli, taip ilgay ir jů nuſižengimą turi neßioti.

5. Jr aß taw metus jů nuſižengimů į tieką dienů pawerſiu, butent tris ßimtus ir dewynes=déßimts dienů; taip ilgay tu turi nuſižengimą namů Jzrael neßioti.

6. Jr kaip tu tai buſi atlikęs, tay tu potam ant ſawo déßino ßono turi gultis, ir * turi neßiot nuſižengimą namů Juda ketures=déßimtis dienů; nēſa ir cze aß taw už tiek metů tiek dienů důmi. * p. 18, 19. 4 Moiz. 14, 33.

7. Jr ſtatyk ſawo akis ir ſawo nůgąję ranką prieß apſtatytąję Jeruzalę, ir prarakáuk prieß ję!

8. Jr ßtay, aß ant tawęs wirwjů uždēſiu, kad ne galētumbei kreiptis iß wienôs ßaliês į kitą, iki tu dienas ſawo apgulimo buſi pabaigęs.

9. Taygi imk ſaw kwieczů, miežiu, pupů, leßuků, naminiů ſorů ir ſpeltů, ir tai wiſlab idējęs į wieną kubilą pritaiſyk ſaw tiek důnôs iß to, kiek dienů tu ant ſawo ßono guli, kad tôs (důnôs) * tris ßimtus ir dewynes=déßimts dienů wálgit tektumbei, * p. 5.

10. Szitaip, kad tawo walgis kasdien walgomaſis dwideßimt ſyklů ſwértu. Toktai tu czēſą į czēſą wálgiſi.

11. Jr wándenį tu taipojau pagal mierą gérſi, butent ßéßtą dálį Jn; ir tai taipojau czēſą į czēſą gérſi.

12. Miežiů=ragaißius tu turi wálgit, kurius po jů akimis ſu žmogaus=mießlu turi kept.

13. Jr Pons Diews tare: ßitaip tur waikai Jzrael ſawo neczyſtą důną wálgit tarp pagonů, į kurius aß jůs ißſtumjau.

14. O aß tariau: ak Wießpatie Pone Diewe, ßtay, mano dußia dar * niekaday ne paſtójo neczyſta; nēs aß iß ſawo jaunů dienů iki ßiam czēſui neyjokiôs maitôs ney kokio ſuplēßito ne wálgiau, ir niekadôs neyjokiôs neczyſtôs mieſôs į mano burną ne dēta yr. * Darb. 10, 14.

15. Ale jis tare man: ßtay, aß taw pawéliſiu kárwjů=mießlą už žmogaus=mießlą, kuriům tu ſawo důną pritaiſyt turi.

16. Jr tare man: tu žmogaus=waike, ßtay, * aß důnôs zapoſtą Jeruzalēj atimſiu, kad jie důną tu=

rēs walgit swarczu swértą bey su ápmauda, ir wándeni saikeliu ipiltą gérti su smutka; * p. 5, 16. f.

17. Todēl, kad dûnôs bey wandens pristokims bus, ir wiens su antru smutitis, ir sawo nusiżengime apalpti tur.

5. Pérskyrimas.

Pawéikslas sunkiáusiûjû Slogû Żydams pasakytûjû ir tû paczû Priežasczû.

1. Ir tu żmogaus-waike, imk saw kárdą, aßtrų kaip barzd-skuti, ir léisk tą per sawo gálwą bey barzdą, ir ēmęs swarczus tais jûs pérdalyk!

2. Wieną tréczą-dalį (tû plaukû) tu turi ugnim sudégint patim miesto widurij, praêjus dienoms apgulimo; antrąję ēmęs kárdu mußk į wisas ßalis aplinkuy; paskutinęję ißbarstyk į wēją, kad aß kárdą į jû użpakalį ißtráuksiu.

3. Ale mażumēlį jû ēmęs írißk į sawo skreistês-kampą!

4. Ir wēl ēmęs kelis jû imesk į ugnį jûs ugnimi sudégindams; iß tû ugnis tur kéltis ant wisû namû Izrael.

5. Taip taria Wießpats Ponas Diewas: tai yra Jeruzale, kurę aß į tarpą pagonû staczau, ir aplink ję apsukay żemès.

6. Ale jiji mano įstátimą pérwerte į nelabus pamokslus daugiaus ne kaip pagonai, ir mano prowas labjaus ne kaip tos żémes, kurios aplink jûs yra. Nēs jie atmeta mano įstátimą, ir ne nor pagal mano prowas pasielgti.

7. Todēl taria Wießpats Ponas Diewas taipo: kadangi jûs daugiaus padárot ne kaip pagonai, kurie aplink jus yr, ir ne elgiates pagal mano prisákimus, ney * pagal mano prowas ne darot, bet darot pagal budą pagónû aplink jus ēsanczûjû: * p. 11, 12.

8. Tay Wießpats Ponas Diewas ßitaip sako: ßtay, aß prieß tawę eisiu, ir prową ant tawęs użléisiu, kad pagonai turēs żiurēt;

9. Ir taipo su tawim padarysiu, kaip aß niekadôs ne dariau, ney potam ne darysiu, dēl wisû tawo bjaurybjû;

10. Kad tawije tēwai * sawo waikus, ir waikai sawo tēwus turēs ēsti; ir tokią prową ant tawęs użléisiu, kad wisi tawo likusieji į wisus wējus tur but ißsklaidyti. * 5 Moiz. 28, 53.

11. Todēl, kaip tikray aß gywas esmi, taria Wießpats Ponas Diewas, kadangi tu mano ßwentinyczą wisokeis sawo bjaurésczeis bey balwonais apbjaurinai, ir aß tawę sudaużysiu, ir * mano ákys tawęs ne tur czēdit, ney ne busiu malonus. * p. 7, 4.

12. Treczoji dalis iß tawęs tur maru numirt bey badu pasibaigt, ir antroji iß tû trijû daliû kárdu pult aplink tawę, ir trecząję tû trijû daliû aß į wisus wējus ißsklaistysiu, ir * kardą į jû użpakalį ißtráuksiu. * p. 2.

13. Taip mano kerßtas tur pabaigtas, ir mano didysis kerßtas ant jû but ißtaisytas, kad aß * atsikerßiczau; ir jie tur ißtirti, manę, Poną Diewą, sawo kerßte kalbējusį, kad sawo didiji kerßtą jûse busiu ißtaisęs. * p. 16, 42.

14. Aß tawę statysiu pustyne ir gēda po akimis pagonû aplink tawę ēsanczûjû, po akimis wisû pro ßalį einanczûjû.

15. Ir turesi but * geda, apjûku, paweikslu ir dywu wisiems pagónams aplink tawę esantiemsiems, kad aß prową ant tawęs użléisiu su pápykiu, didżu kerßtu ir kerßijanczu barimu, (tai aß sakau, Ponas Diewas,) * p. 14, 8. Jer. 24, 9. 29, 18.

16. Bey kad aß bádo * piktas strēlas tarp jû ßáusiu, ißkádisenczes, ir aß jes ißßáusiu, jus pagadinti; ir † bádą pas jus wis didesnį dûsiu but, ir dûnôs zopóstą atimsiu. * 5 Moiz. 32, 32. † Jez. 3, 1. Ez. 14, 10. 14, 13.

17. Mielay * bádą ir piktas giriû żwēris aß tarp jusû nusiusiu, tie turēs be waikû jus padaryt; ir tur máras bey kraujas pas tawę ateiti, ir kárdą ant tawęs użwesiu. † Aß, Ponas Diewas, tai sakiau. * p. 14, 21. Apr. 6, 8. † p. 21, 17.

6. Pérskyrimas.

Apie Ißpústijimą Żydû Żémės.

1. Ir Pono Diewo żodis atêjo man ir tare:

2. Tu żmogaus-waike, gręßk sawo akis *prieß kálnus Jzrael, ir prarakáuk prieß jûs *p. 36, 1.

3. Tarydams: jûs kalnai Jzrael, girdēkit żodi Wießpaties Pono Diewo! ßitaip kalba Wießpats Ponas Diewas abejiems kalnams bey kalnéliams, abejiems ir upéliams ir dauboms: ßtay, aß kárdą jums użwesiu, ir jusû aukßtybes ißgaißisiu,

4. Kad jusû altorei ißpústiti, ir jusû balwónai sulaużiti bus; ir jusû kunus po akiû abrożû użmußdisiu.

5. Beje, aß kunus waikû Jzrael po akiû jusû ábrożû důsiu pult, ir jusû káulus aplink jusû altorius pabarstysiu.

6. Kur jûs tikt gywęsite, cze miestai tur ißpustiti, ir aukßtybes pustynemis buti. Nēsa jusû altorei bus ißpústiti ir i pustynes pawersti, ir jusû balwonai suláużiti ir nieku pawersti, ir jusû ábrożai sudaużyti, ir jusû budawones ißgaißintos.

7. Jr użmußtûjû tarp jusû begulēs, kad *ißtirtumbit, manę ēsanti Poną Diewą. *Jez. 37, 20.

8. Ale *kelis iß jusû aß důsiu ißlikt, kárdui ißtrúkstanczus, tarp pagonû, kad aß jus i żemės busiu ißbarstęs. *Jez. 1, 8. 9.

9. Szitie jusû ißlikęjie tada manęs minēs tarp pagónû, kur apkálti tur but, kad aß jû kekßáujancze ßirdi, nů manęs pabēgusęje, ir jû kekßaujanczas akis, kurios i sawo balwonus żiurējo, busiu sukúlęs; ir jiems gailēsis dēl nelabumo, wisokioms jû bjaurybēmis darytojo;

10. Jr tur jie ißtirt, manę ēsanti Poną Diewą, ir ne noprósnay kalbējusi tokią bēdą jiems padaryt.

11. Szitaip sako Wießpats Ponas Diewas: suplók sawo rankas, ir sawo kójomis trypdamas tark: bēda ant wisû griekû bjaurybjû namůse Jzrael, kuriû-dēl jie *kárdu, badu bey maru tur pulti! *p. 5, 17.

12. Kas *toli yra, tas maru mirs; ir kas arti yra, tas kárdu puls; ale kas ißliekt ir nů anû apsaugótas yra, tas badu mirs. Szitaip aß sawo didi kerßtą tarp jû pabaigsiu, *p. 14, 21. Jer. 24, 10. 42, 17.

13. Kad ißtirtumbit, manę Poną Diewą ēsanti, kad jû użmußtieji gulēs tarp sawo balwónû aplinkuy jû altorius, aukßtay ant wisû kaukarēliû, ir aukßtay *ant wisû kalnû, ir po wisais żalaiseis médżeis, ir po wisais tankiáuseis aużolais, kuriose wietose jie wisokiems balwonams saldżes rúkinimo-apieras důdawo. *1 Kar. 14, 23.

14. Aß sawo ranką prieß jûs ißtiesiu, ir tą żémę pústą ir negywénamą padarysiu, nů púsczôs iki Diblat, kur jie gywéna; ir tur *ißtirt, manę ēsanti Poną Diewą. *2 Moiz. 7, 5. s.

7. Pérskyrimas.

Prarakawimas apie Sugaißimą Karalystės Juda.

1. Ir Pono Diewo żodis man atêjo ir tare:

2. Tu żmogaus-waike, ßitaip taria Wießpats Ponas Diewas apie żémę Jzrael: gálas ateina, gálas ant wisû keturiû żémês kampû.

3. Dabar gálas ateina ant tawęs; nēsa aß sawo didi kerßtą taw użsiųsiu, ir tawę sudisiu, kaip tu użpelnei, ir taw důsiu, kas wisoms tawo bjaurybēms pareitis.

4. Mano *akis ne tur tawęs czēdit ney aplenkti, bet aß taw důsiu, kaip tu użsipelnei, ir tawo bjaurybes tur i tawo patiês widuri ateit, kad ißtirtumbit, manę ēsanti Poną Diewą. *p. 5, 11. 8, 18.

5. Taip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßtay, ateit bēda ant bēdôs.

6. Gálas ateit, ateit gálas, pabudo jau ant tawęs; ßtay, ateina.

7. Jau użeit, ir ankśti ateit ant tawęs, tu gywátninke tôs żémês; czēsas ateit, raudawimo-diena yra arti, kurioj ne bus dainû ant kalnû.

8. Jau dabar aß wéik *sawo narsą ant tawęs ißliesiu, ir sawo pápyki ant tawęs pabaigsiu; ir tawę sudisiu, kaip tu użpelnei, ir

taw důsiu wislab, kas tawo wisoms bjaurybēms pareitis. * p. 36, 18.

9. Mano * ákys ne tur tawęs czēdit, neygi susimilsiu; bet aß taw důsiu, kaip tu uzpelnei, ir tawo bjaurybes tur taw į widurį ateit, kad ißtirtumbit, manę ēsanti Poną Diewą, jus ißtinkanti. * p. 5, 11. 20, 17.

10. Sztay, * ta diena, ßtay, ateit, ißaußta; rykßte zyd, ir pasididzůjąsis (Nebukad=Nezar) zaliůja. * p. 7.

11. Smarkininks pasikēle per rykßte ant nelabůjů, kad nieks iß jů, ney iß jů zmonių, ney iß jů pulko palinksminojimo ne turēs.

12. Todēl ateit czēsas, diena prisiártina. Perkąsis te nesidzaugie, ir pardůdąsis te nesitúzij! nēsa pápykis ateit ant wiso jů pulko.

13. Todēl pardůdąsis te ne jēßko sawo pardůtojo turto! nēsa kurs ißliks, tas tą turēs. Nēs prarakáwimas ant wiso jů pulko ne sugryß; neywiens ne ißliks gywas dēl sawo nusidējimo.

14. Te patriúbij tiktay triubą, ir te pritaiso tikt wislab; taczau neywiens ne eis kariáut. Nēs mano didis kerßtas eina ant wisů jů pulků.

15. Ulyczose wáikßczoja kárdas, butůse wáikßczoja máras bey bádas. Kas ant lauko yr, tas kárdu mirs; ale kurs mieste yra, tą máras ir badas suēs.

16. Jr kurie iß jů ißbēgs, tie tur kalnůse but, ir * néy karwélei dauboſe wisi podraugey dejůdami, kożnas sawo nusizengimo dēley. * Jez. 38, 14. 59, 11.

17. Wisů rankos pasileis, ir wisů kielei taip nestiprey stowēs kaip wandů;

18. Jr zákais apsijůs, ir báime pilte bus uzpilti; ir wisů * gymjei bus raudingi ziurēt, ir wisů galwos bus nuskustos. * Jez. 15, 2. Jer 48, 37.

19. Jie sawo * sidábrą laukan ant úlyczů ißmés, ir sawo áukſą per bjaurą koki daiktą laikys. Nēsa jů sidábras bey áuksas ne ißgélbēs jůs dienoj pápykio Pono Diewo. Jr taczau sawo dußias tům ne sótis, ney sawo pilwą tům pripils; nēs tai jiems buwo pasipiktinimu ant jů nusidējimů. * Pam. 11, 4. Zep. 1, 18. Zir. 5, 10.

20. Jie iß sawo brangiůjů zemczugů, kureis jie puikawojo, ábrozus padare sawo bjaurybjů ir sawo baidyklių. Todēl aß tai jiems bjauriu dáiktu padarysiu,

21. Jr į swétimů rankas padůsiu, kad tai ißplēßtu, ir nelabiemsiems ant zémês per plēßimą, kad jie tai padarytu neßwentu.

22. Aß sawo akis nukreipsiu ßalin, kad jie mano skárbą ben tikray neßwentu darytu, ir mielay plēßikai tur ant jo uzeit ir tą darkyti.

23. Padaryk lenciugů! nēs ta zéme yra pilna kraujo=kaltybjů, ir tas miestas pilns newálijimo.

24. Tay aß pikczáusiůsius iß pagónů ateidisiu, kad jie jů namus tur atimti; ir macniůjů didzáwimui gálą padarysiu, ir jů baznyczas suderksiu.

25. Jßgaißintojis ateit; tay jie pakájaus jēßkos, ir jo ne bus.

26. * Bēda ant bēdôs ateis, garsas ant garso; tada jie regējimo prie prárakų jēßkos, ale jau ne bus ney (Diewo zodzo) pamokslo prie † kunigů, ney pamokinimo prie senůjů. * Job. 1, 14. s. † Mal. 2, 7.

27. Karálius bus smútnas, ir kunigaikßczei gedulingay bus apsiwilkę, ir rankos tôs zémês zmonių bus néy nusiminusios. Aß su jeis darysiu, kaip jie pasielgę, ir jůs sudisiu, kaip jie uzpelnę; kad * ißtirtu, manę ēsanti Poną Diewą. * p. 13, 23. 23, 49.

8. Pérskyrimas.

Balwonyste Priezastis ateisenczôsês Korawonês.

1. Jr nusidawe ßeßtame mete penktoj dienoj ßēßtojo mēnesio, man be=sēdint sawo namůse, ir seniemsiems iß Juda sēdint po mano akių, czejau Wießpatiês Pono Diewo ranka půle ant manęs.

2. Jr ßtay, aß regējau, kad nů jo strēnů zemyn=linkay buwo néy ugnis, ale aukßtay ties jo strēnoms buwo skaisczey ßwiesu;

3. Jr néy ranką ißtiesęs czupterējo manę mano galwôs plaukais. Tay

wējas manę (paržlęs) néßę tarp dangaus bey źémês, ir nugabéno manę į Jeruzalę diewißkame regējime pas widutiniůſius wartus, kurie į ßiáurę ſtow; tenjau be-ſēdis ábrozas, nepatinkąs gaſpadóriui.

4. Jr ßtay, tenay buwo ßlowe Diewo Jzrael, kaip aß ję pirma buwau regējęs ant lauko.

5. Jr jis tare man: tu źmogaus-waike, pakylēk ſawo akis į ßiáurę! Jr man ſawo akis pakylējus į ßiáurę, ßtay, cze ſedējo į ßiáurę ans nekenczamaſis ábrozas prie altoriaus wartû, tenpat, kur ieinama.

6. Jr jis tare man: tu źmogaus-waike, begu tu regi, ką ßie daro, butent dides bjaurybes, kures namai Jzrael czonay daro, kad jie manę jů tolyn nů mano ßwentinyczôs pawarytu? Ale tu dar daugiaus didesniû bjaurybjû regēſi.

7. Jr jis wéde manę pas duris prybaźnyczo, tay aß regējau, ir ßtay, tenay be-ēſanczę ſkylę ſēnoje.

8. Jr jis tare man: tu źmogaus-waike, kaſk į ſēną! Jr kaip aß į ſēną kaſiau, ßtay, be-ēſanti anga.

9. Jr jis tare man: ieik ir matyk nelabaſes bjaurybes, kures jie cze dáro!

10. Jr man iêjus ir be-źiurint, ßtay, cze buwo *wiſokie ábrozai kirminû bey galwijû, wienû baiſybjû ir wiſokiû balwónû namû Jzrael, wiſur aplinkuy prie ſēnos padarytû; *Xym. 1, 23.

11. Ties kureis ſtowējo ſeptynes-déßimts wyrû iß wyreſniûjû namû Jzrael, ir Jaſanjas, Sapano ſunus, taipjau tarp jû be-ſtowis, ir koźnas ſawo rukinimo-źoles turējo rankoj, ir tamſi myglia kēlēs auk-ßtyn nů rukinimû.

12. Jr jis tare man: źmogaus-waike, ar regi, ką wyreſnieji namû Jzrael daro tamſoj, koźnas ſawo graźiáuſioje kamároj? Nes *jie ſako: „Pons Diews muſû ne máto, bet Pons Diews nů tôs źémês at-ſtojo.“ *P. 9, 9. Pſ. 94, 7. Jez. 29, 15. Jir. 16, 15.

13. Jr jis tare man: tu dar toli didesniû bjaurybjû regēſi, jû daromûjû.

14. Jr jis iwede manę pas wartus prie Pono Diewo namû į ßiaurę ſtowinczůſius; ir ßtay, tenay be-ſēdinczos moterißkēs, apwerkianczos Tamuſą.

15. Jr jis tare man: źmogaus-waike, ar tu tai regi? Ale tu dar didesniû bjaurybjû regēſi, ne kaip ßios yra.

16. Jr jis manę iwede į widutiniji prybaźnyti prie Pono Diewo namû; ir ßtay, ties durimis prie Pono Diewo baźnyczôs, tarp prybaźnyczo bey altoriaus, tenay buwo apie dwideßimts ir penkis wyrus, kurie ſawo *pakálą prieß Pono Diewo baźnyczą ir ſawo wéidą į rytus buwo nukreipę, ir meldes prieß ſáulês uźtekējimą. *2 Kuſ. 29, 6.

17. Jr jis tare man: źmogaus-waike, ar tu tai regi? ar tai permaź namams Juda, kad jie wiſas tokias bjaurybes cze daro? norint jie taczau be to wiſoj źémēj wienus tikt newálijimus bey neteiſybes daro, ir nů to neſiliáuja, irgi manę dar kibina; ir ßtay, jie dar wyn-ßakes prie (ſawo balwóno) noſiês laiko.

18. Togidēl ir aß prieß jûs didey nemaloningay elgſiůs, ir *mano ákys ne tur jû czēdit, neygi noriu jû ſuſimilti. Jr †norint jie didzu balſu į mano auſis rēktu, taczau aß jû ne klauſyſiu. *P. 7, 4. 9. P. 9, 10. †Jez. 1, 15.

9. Pérſkyrimas.

Korawone Balwonus Garbinanczûjû.

1. Jr jis ßauke didzu balſu man girdint ir tare: jau priſiártino ßito mieſto atlankimas, ir koźnas jû te tur ſawo rankoj ſmertną ginklą.

2. Jr ßtay, be-ateiną ßeßi wyrai keliu nů aukßtûjû wartû, kurie į ßiáurę ſtow, ir koźnas turējo ißkádijanti ginklą ſawo rankoj. Ale wiens buwo tarp jû, tas marßkoniu buwo apſiwilkęs, ir turējo ryką paraßimui prie ſawo ßaliês. Jr jie iêję ſtojoſi prie ßaliês wariniojo altoriaus;

3. Jr ßlowe Diewo Jzrael paſikēle nů Kerubo, ant kurio ji buwo, ten-link pas ſlénkſti namû; ir ßauke

tam marßkoniu wilkinczamjam bey ráßimui pryprowas turinczamjam prie sawo ßaliês.

4. Ir Ponas Diewas tare jam: eik perdēm per miestą Jeruzalem, ir *pazenklink ženklu į káktą tus žmones, kurie †dusáuja ir raudoja dēl wisû bjaurybjû tenay daromûjû.
* Apr. 7, 3. † 2 Petr. 2, 8.

5. Ale aniems tare jis man girdint: eikit páskuy ßi per miestą ir mußkit! jusû *ákys ne tur czēdit ney aplenkt.
* P. 8, 18.

6. Nužudykit podraugey senûsius, jaunûsius waikus, mergas, kudikius ir moterißkes, lwislab į smerti; ale tû, kurie aną ženklą ant sawęs tur, tû neygi wieno ne krutikit; *ir pradēkit nů mano ßwentinyczôs! Ir jie pradējo nů senûjû žmoniû, kurie ant namû buwo.
* 1 Petr. 4, 17.

7. Ir jis tare jiems: padarykit neczystus tus namus, ir prybažnyczus pripildikit lawónais; ißeikit! Ir jie ißêję ißmuße miesle.

8. Ir jiems ißmußus, aß dar buwau ißlikęs. Ir aß *ant sawo weido půlęs rēkdams sakiau: ak Wießpatie Pone Diewe, argi tu wisus likusius Izraēlije ißgaißisi, kad sawo pápyki taip ißlieji ant Jeruzalês?
* P. 11, 13.

9. Ir jis tare man: nusidējimas namû Izrael bey Juda yra perlabay didis; tikt wiens newálijims yra žémēj bey neteisybe miesle. Nês jie *sako: „Ponas Diewas tą žémę prastojo, ir Ponas Diewas ne máto musû."
* P. 8, 12.

10. Todēl tur *mano ákys ir ne czēdit, neygi ne susimilsiu, bet aß jû dárbus ant jû galwôs užmesiu.
* P. 7, 4. 9. P. 8, 18.

11. Ir ßtay, tas wyrs marßkoniu apwilktasis bey su ráßimo pryprowa prie sawo ßaliês atsakydams tare: aß padariau, kaip tu man paliepei.

10. Pérskyrimas.

Regējimas apie žrianczes Anglis, ir apie Pono Diewo Szlowę.

1. Ir aß regējau, ir ßtay, padangey ties galwa Kerubinû rodês néy Sapyrs, ir wirßuj tû rodēsi néy karál-krēslis.

2. Ir jis sake tam wyrui marßkoniu wilkinczamjam: eik į tárpą anû rátû prie Kerubû, ir ēmęs žérianczû angliû pilnas rankas, kurios tarp Kerubinû yr, ißberk jes ant miesto! Ir jis iêjo, man tai régint, ji ieinanti.

3. Ale Kerubinai stowējo po deßinês prie namû; ir prybažnytis widuj pilnas buwo myngliôs.

4. Ir Pono Diewo ßlowe *pasikēle nů Kerubo ten-link pas slenksti prie namû, ir †namai pilni pastójo mygliôs, ir prybažnytis pilnas žibējimo iß ßlowês Pono Diewo.
* P. 9, 3. † Jez. 6, 4.

5. Ir buwo girdēt Kerubinû sparnus úžiant ik iß prybažnyczo, kaip kokſai balsas wisogálinczojo Diewo jam kalbant.

6. Ir kaip jis tam wyrui marßkonij paliepęs buwo sakydams: „imk ugniês tarp rátû po Kerubinais," iêjo tas į widų, ir stojos pas tą rátą.

7. Ir (wiens) Kerubs sawo ranką ißtiesęs tarp Kerubinû ugniês-linkuy, kuri tarp Kerubinû buwo, ēme tôs ir idawe tam wyrui marßkonij į rankas; tas ję gawęs ißêjo laukan.

8. Ir buwo matyt prie Kerubinû néy žmogaus ranka po jû sparnais.

9. Ir aß regējau, ir ßtay, keturi rátai be-stowi prie Kerubinû, prie kožno Kerubo po rátą; ir žiurint buwo *rátai lyg ney Turkisas.
* P. 1, 16.

10. Ir wisi keturi buwo wiens kaip kits, kaip kada butu kits-kitame rátas.

11. Kad jiems eit reikējo, tay galējo jie į wisus sawo keturis kampus eiti, ir ne priwále apsigręßt eidami; bet katrul pirmasis êjo, jie wisi paskuy êjo, ir ne priwále apsigręßt,

12. Podraugey su sawo wisu kunu, pakála, ránkomis bey sparnais. Ir *ratai buwo pilni akiû iß wisû ßaliû, wisûse keturiûse rátûse.
* P. 1, 15. f.

13. Ir buwo ßaukta rátams: „Galgal"! man girdint.

14. Kożnas turėjo * keturis gymżus; pirmasis gymis buwo Kerubs, antrasis żmogaus, treczasis liútas, ketwirtasis erėlis. * p. 1, 6.

15. Ir Kerubinai pasikėle aukßtyn. Tai tas pats buwo gywas dáiktas, kuri aß maczau prie wandens Kebar. * p. 1, 3. s.

16. Kerubinams einant, êjo taipjau ir rátai pagal jůs; ir Kerubinams sawo sparnus ißsplėczant, kad jie nů żémês pasikéltu, tay ney rátai nesikreipe nů jû.

17. Aniems stowint, taipjau ir ßie stowėjo; ir aniems pasikeliant, ir ßie taipjau pasikėle; nės buwo gywas wėjas jůse.

18. Ir Pono Diewo ßlowe wėl ißêjo nů slenksczo namû, ir stojos wirßuj Kerubinû.

19. Tay Kerubinai sawo sparnus ißsplėtę pasikėle nů żémês po mano akiû, ir jiems ißeinant êjo rátai pagal jůs; ir jie stojos wartůse namû Pono Diewo ten-link į rytus; ir ßlowe Diewo Izrael buwo * aukßtay wirßuj jû. * p. 1.

20. Tai yra tas gywasis dáiktas, kuri aß po Diewu Izrael maczau * prie wandens Kebar, ir numaniau, tai ėsant Kerubinus, * p. 1, 3. s.

21. Kad kożnas kétwerius gymjus turėjo bey kétwerius sparnus, ir po tais sparnais lyg ney żmogaus rankas.

22. Jû gymjei buwo lyg matyt, kaip aß jůs prie wandens Kebar maczau; ir tiesog saw êjo.

11. Pérskyrimas.

Apie Neprißibijojimą Pono Diewo ir Korawonę wyriáusiûjû Żmoniû.

1. Ir wėjas manę pakėlęs nuneße manę pas wartus prie namû Pono Diewo, kurie į rytus yra; ir ßtay, wartůse buwo dwideßimt ir penki wyrai. Ir aß tarp jû maczau Jasanją, sunų Assuro, bey Platją, sunų Benajo, żmoniû wyriáusiůsius.

2. Ir jis tare man: żmogaus-waike, ßie żmones tur nelabas mislis ir ißkadijanczus sudumojimus ßime mieste.

3. Nės jie sako: „dar tai ne taip arti, pasikurkim tikt butû! ji (Jeruzale) yra půdas, ir mes miesa esme."

4. Todėl tu, żmogaus-waike, turi prieß jůs prarakaut.

5. Ir Pono Diewo Dwáse ant manęs půlusi tare man: tark: taip sako Ponas Diewas: jûs ßitaip kalbėjot, jûs iß namû Izrael; ir jusû dwásês * mislis aß geray pażistu. * ps. 139, 2.

6. Jûs daugumą użmußėt ßime mieste, ir jo ulyczose pilna gul lawonû.

7. Todėl taip taria Wießpats Ponas Diewas: kurius jûs jame nużudėt, tie yra miesa, ir ji (Jeruzale) yra půdas; ale jûs iß to miesto turit ißwaryti but.

8. Kárdą, kurio jûs bijotes, tą aß důsiu użeit ant jusû, taria Wießpats Ponas Diewas.

9. Aß jus iß ten ißstumsiu, ir swetimiems į rankas padůsiu, ir jums jusû prową padarysiu.

10. Jûs turit kárdu pult, rubéżiůse Izrael aß jus súdisiu; ir turit * ißtirt, manę ėsanti Poną Diewą. * p. 6, 7. 10.

11. Ale miestas ne tur but jusû půdas, ney jûs miesa jame, bet rubéżiůse Izrael aß jus súdisiu.

12. Ir turit ißtirt, manę ėsanti Poną Diewą; kadangi jûs pagal mano prisákimus ne pasielgėt, ney mano prowas ne laikėt, bet padaret pagal budą pagonû aplink jus ėsanczûjû.

13. Ir man taip prarakáujant, mire Platjas, sunus Benajo. Tay * aß ant sawo wéido půlęs rėkiau didżu balsu, ir tariau: ak Wießpatie Pone Diewe, tu atstanką (żmoniû) Izrael abelnay ißgaißisi. * p. 9, 8.

14. Tay Pono Diewo żodis man atêjo ir tare:

15. Żmogaus-waike, tawo brolei bey artimieji gentys, ir wisi namai Izrael, dar Jeruzalėje gywénantieji tiesa tarp sawęs kalba: „anie nů Pono Diewo toli pabėgo, ale mes żémę apturim."

16. Todėl tark tu: ßitaip taria Wießpats Ponas Diewas: eiman,

*aß jûs toli ißwarydinau į pagonus, ir į zemès ißbarſczau; †wienok aß tůjau jiems buſiu ißgélbētoju toſe zémēſe, į kures jie ißkáko.
* P. 12, 15. † Jer. 24, 5.

17. Todēl ſakyk: taip ſako Wießpats Ponas Diewas: aß jus *ſuwalyſiu iß zmoniû, ir jus ſurinkſiu iß zémjû, į kures jûs ißſklaidyti eſte, ir důſiu jums zémę Jzrael.
* Jer. 23, 3.

18. Ten jie turēs ateit, ir wiſas baiſybes bey bjaureſczus ißmeſt.

19. Jr aß jums ſandoringą ßirdį důſiu, ir nauja (ßwentą) dwáſę į jus důſiu; ir *akmens (nůpertą) ßirdį iß juſû kuno atimſiu, ir minkßtą ßirdį důſiu,
* 5 Moiz. 30, 6. ſ.

20. Kad jie pagal mano budą paſielgtu, ir mano prowas laikytu, ir tas tikray pilditu. *Jr jie tur mano zmones but, tay aß jû Diewas buſiu.
* Jer. 31, 33. Ezek. 36, 28. Sak. 8, 8.

21. Ale tiems, kurie ſawo ßirdiês baiſybēj ir bjaurybēj wáikßczoj, aß *jû dárbus ant jû galwôs uzmeſiu, ſako Wießpats Ponas Diewas.
* P. 9, 10. 16, 43.

22. Tay Kerubinai ſawo ſparnus ißſplēte, ir rátai êjo pagal jûs, ir *ßlowe Diewo Jzrael buwo wirßuj jû.
* P. 9, 3. 10, 1.

23. Jr Pono Diewo ßlowe paſikēluſi iß mieſto ſtatēs ant kálno, kurſai į rytus ties mieſtu ſtow.

24. Jr wējas manę pakēlęs nugabéno manę regējime ir Diewo Dwáſēj į Kaldēą pas ißweſtůſius į apkalējimą, ir régimaſis dáikts, kurį aß buwau regējęs, prapůle po mano akiû.

25. Jr aß paſakiau ißweſtiemſiems į kalējimą wiſus Pono Diewo zodzus, jo man ſakytůſius.

12. Pérſkyrimas.

Paweikſlas tôs Bēdôs, kuri uzeiſenti Karáliu Zedekiją ir wiſus jo Artimůſius.

1. Jr Pono Diewo zodis man atêjo ir tare:

2. Tu zmogaus=waike, tu gyweni widurij nepaklusniûjû namû, kurie *tur tieſa akiû, kad matyt galētu, ir ne nor matyt; auſiû, kad galētu girdēt, ir ne nor girdēt; bet yra nepaklusnus namai.
* Jez. 6, 9. 10.

3. Todēl tu zmogaus=waike, imk ſawo keliáujamaſes pryprowas, ir ßwieſioj dienoj ißkeliáuk po jû akiû! Tu iß ſawo wietôs turi ißſitráukt į kitą wietą jiems mátant; *begu jie raſi ſupraſtus, ēſą neklauſanczeis namais.
* Jer. 36, 3.

4. Jr ſawo rykus turi ißneßt néy kelionês=rykus ßwieſioj dienoj jiems matant; ir tu turi ißeit ant wákaro jiems mátant, kaip antay ißeinama keliáuſent;

5. Jr tu turi ſēną ißlauzęs jiems matant per tą ißkeliáut;

6. Jr tu anus (rykus) turi ant ſawo peczû uzdēt jiems be=mátant, ir ſutémus ißneßt. Tu ſawo akis turi uzdengt, kad tą zémę ne matytumbei; nēs aß tawę Jzraēlio namams *dywnu zénklu paſtaczau.
* P. 24, 24. 27.

7. Jr aß padariau, kaip man paliepta buwo, ir ißneßiau ſawo rykus kaip keliáujanczo=rykus ßwieſioj dienoj; ir ant wákaro aß ſeną (ſawo) ranka ißláuziau, ir ſutémus aß anus ant peczû uzſidējęs ißneßiau jiems matant.

8. Jr rytmetij ankſti Pono Diewo zodis man atêjo ir tare:

9. Zmogaus=waike, namai Jzrael, tie nepaklusnieji namai, ar ne ſake taw: „ką tu darai?“

10. Tay tu ſakyk jiems: taip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßita ſunkenybe zénklin kunigaikßti Jeruzalēj (Zedekiją) ir wiſus namus Jzrael joje ēſanczus.

11. Sakyk: *aß jums eſmi dywnu zénklu; kaip aß dariau, taip tur jums but, kad jûs keliáuti turit, ir apkaltinay pagrēbti ißweſti but.
* Pſ. 71, 7.

12. Jû *kunigaikßtis neß ant peczû tamſoj, ir tur ißſitráukt per ſēną, kurę jie ißláuß, kad per tą ißſitráuktu; jo wéidas bus apdengtas, kad jis neywiena akè ne regētu tôs zémês.
* Jer. 39, 4.

13. Jr aß ſawo tinklą ant jo uzmeſiu, kad jis mano medzoklēj butu ſugáutas; ir jį nugabęſiu į

Babelę į Kaldeonû zémę, kuriôs taczau jis ne regēs, ir tenay tur mirti. * p. 17, 20. 32, 3. s.

14. Ir wisus aplink jį ēsanczus, jo pagálbininkus bey wisus po jûm ēsanczus zalnierius aß į wisus wējus ißsklaidysiu, ir * kárdą į jû uzpakalį ißtráuksiu. * p. 5, 2.

15. Szitaip * jie turēs ißtirt, manę ēsantį Poną Diewą, kad aß jûs į pagonus nustumsiu ir į zemès ißsklaidysiu. * p. 7, 27. 13, 23.

16. Ale aß jû * ne daug ißlikdisiu nů kárdo, bádo bey máro; tie turēs anû bjaurybes pásakot tarp pagónû, į kurius jie ißkaks; ir turēs ißtirt, manę ēsantį Poną Diewą. * Jez. 1, 9.

17. Ir Pono Diewo zodis atêjo man ir tare:

18. Tu zmogaus-waike, tu turi sawo důną wálgit drebēdams bey sawo wándenį gért drebēdams ir apmaudodams.

19. Ir tark zmonēms toj zémēj: taip kalba Wießpats Ponas Diewas apie gywátninkus Jeruzalês zémēj Izrael: jie tur * sawo důną walgit ápmaudoj bey sawo wándenį gért warge; nēsa ta zéme tur pustà but wisokio, joj ēsanczo, dēl (neteisybēs) nůpertumo wisû joj gywénanczûjû. * Ps. 127, 2.

20. Ir miestai, pilnay gywénami, tur ißpústiti, ir zéme tußcza but; taipo jûs turit ißtirti, manę ēsantį Poną Diewą.

21. Ir Pono Diewo zodis atêjo man ir tare:

22. Tu zmogaus-waike, kokią jûs ßnēktą turit zémēj Izrael ir sakot: „* kadangi taip ilgay uztrunka, tay jau nieko daugiaus ne bus iß to prarakáwimo?" * Abak. 2, 3. 2 Petr. 3, 4.

23. Todēl tark jiems: taip kalba Wießpats Ponas Diewas: aß tą ßnēktą atimsiu, kad ji daugiaus ne bus kalbēta Izraēlije. Ir kalbēk jiems: tas czēsas yra arti, ir wislab tai, kas prarakáuta yr.

24. Nēs jûs dabar tůjau pajausit, neywieną regējimą ne truksenti, ir neywieną prarakáwimą ne melůsenti prieß namus Izrael.

25. Nēs aß esmi Ponas Diewas; ką aß kalbu, tai tur buti, ir ne ilgiaus uztrukt; bet jusû czēse, jûs neklausantieji namai, aß padarysiu, ką aß kalbu, sako Wießpats Ponas Diewas.

26. Ir Pono Diewo zodis atêjo man ir tare:

27. Tu zmogaus-waike, ßtay, namai Izrael tare: tas regējims, kurį ßitas rég, dar toli bráßka, ir jis prarakáuja ant to czēso, kurio dar ne wéik bus.

28. Todēl sakyk jiems: ßitaip kalba Wießpats Ponas Diewas: ką aß kalbu, tai * ne ilgiaus uztruks, bet tur but, taria Wießpats Ponas Diewas. * Abak. 2, 3.

13. Pérskyrimas.

Apraßimas ir Korawone netikrûjû Prárakû.

1. Ir Pono Diewo zodis man atêjo ir tare:

2. Tu zmogaus-waike, prarakáuk * prieß prárakus Izrael ir tark tiems, kurie iß sawo paczû ßirdiês prarakáuja: girdēkit Pono Diewo zodį! * p. 34, 2. s.

3. Taip kalba Wießpats Ponas Diewas: * bēda tiems durniemsiems prárakams, kurie sawo paczû dwásę séka, ir taczau ne tur regējimû. * Jer. 23, 1. 21.

4. Ak Izrael, tawo prárakai lyg néy (kytrios) lápes pustůse laukůse!

5. Jie ne stow * uz sprangas neygi nesìdáro twártais aplink namus Izrael, ney ne stow kare dienoj Pono Diewo. * p. 22, 30.

6. Jû regējimai yra wieni niekai, ir jû * prarakáwimai wieni melai. Jie sako: „Pons Diews tai kalbējo;" kaczey Pons Diews jûs ne siuntęs; ir prociawojas sawo (zadētû) daiktû gáut. * p. 22, 28. Jer. 23, 32.

7. Ar ne taip yra, (kad) jusû regējimai (pamokslai) yra wieni niekai, ir jusû prarakáwimai yra wieni meláwimai? Ir taczau tariat: „Pons Diews tai kalbējęs," kaczey aß to ne esmi kalbējęs?

8. Dēl to Ponas Diewas taip kalba: kadangi jûs tai sakot, iß ko nieko ne bus, bey (wienus) melus

prarakáujat, tay aß prieß jus eisiu, taria Wießpats Ponas Diewas.

9. Ir mano ranka użeis ant prárakû, kurie tai sako, iß ko nieko ne bus, bey melus prarakáuja. Jie * ne tur but surinkime żmoniû manûjû, neygi ne tur but raßyti i skaitlių namû Izrael, ney i żémę Izrael ne ißkakt; ir jûs turit ißtirt, manę ēsanti Poną Diewą; * p. 14, 9.

10. Todēl, kad jie mano żmones ißwadzoj * sakydami: „pakájus," ir taczau pakájaus n' esant. Żmones budawoj sēną, tay anie tą láisto ledakomis kálkēmis. * Mik. 3, 5. 11.

11. Kalbēk tiems laistikams (newiernieniemstems prarakams), kurie ledakomis kálkēmis láisto, kad atßoks; nēs ateis didis lytus, ir puls didi ledai, kurie tai pargriaus, ir wēsuls tai ißplēßis.

12. Sztay, taip sēna pargrius. Matysit, bau ne sakys tada jums: kame dabar anie laistimai, jusû láistiti?

13. Szitaip taria Wießpats Ponas Diewas: aß wēsului dûsiu draskyt sawo didzame narse, ir * skaudų lytų sawo pápykij, ir didzus ledus didzame kerßte, ßitie tai wislab tur pardaużyti. * Matt. 7, 27.

14. Szitaip aß tą sēną parwersiu, kurę jûs ledákomis kálkēmis laistēt, ir żemyn ję pardaußiu, kad jôs pámatas bus matytas, kad ji czonay gulētu; ir czejau ir jûs turit prapult, ir * ißtirt, manę ēsanti Poną Diewą. * p. 11, 10. 12.

15. Taipo aß sawo didi kerßtą atliksiu ant tôs sēnôs ir ant tû, kurie ję ledakomis kalkēmis láisto, ir jums sakysiu: gloda cze ir sēnôs ir láistanczojo.

16. Tai yra tie prárakai Izrael, kurie Jeruzalēj prarakáudami apsáko pakajų, ir taczau n' ēsant pakájaus, sako Wießpats Ponas Diewas.

17. Ir tu żmogaus=waike, kreipk sawo akis prieß dukteres sawo żmonēse, kurios prarakáuja iß sawo ßirdiês, ir prarakáuk prieß jes!

18. Ir tark: taip taria Wießpats Ponas Diewas: bēda jums, kurios paklodēlius dárot żmonēms po jû rankomis bey priegalwjus po galwoms, lygey jauniems kaip ir seniems, jû dußioms sugáuti. Ogi dußias sugawusics mano żmonēse, tay pażadat jiems, kad ißliksę;

19. Ir neßwentu manę padarot mano żmonēse dēl mieżiû sáujôs bey dûnôs kąsnio tûmi, kad jûs * dußioms smerti prisúdijat, kurioms taczau ne reiktu prapult, ir toms ißlikimą apsakot, kurioms taczau ne reiktu ißlikt, per sawo meláwimą mano żmonēse, kurie rods melû klauso. * Jez. 5, 23. Pam. 17, 15.

20. Todēl taria Wießpats Pons Diewos: ßtay, aß eisiu prieß jusû paklodēlius, kureis jûs dußias gáudot ir linksminat, ir jûs nû jusû rankû ißwerßiu; ir dußias, kures jûs gáudot ir linksminat, atwálnisiu.

21. Ir * jusû priegalwjus suplēßisiu, ir sawo żmones iß jusû rankû ißgélbēsiu, kad jû daugiaus ne gáuditumbit; ir ißtirsit, manę ēsanti Poną Diewą. * p. 18. Rym. 16, 18.

22. Todēl, kad jûs teisiûjû ßirdi melágißkay apsmútijot, kurius aß ne apsmutijau, ir * pastiprinot rankas nelabûjû, kad jie nû sawo nelabumo ne prisiwercza, jeib gywi ißliktu: * Jer. 23, 14.

23. Todēl jûs ne apsakysit daugiaus niekam ne werto pamokslo ney ne prarakáusit; bet aß sawo żmones iß jusû rankû ißgélbēsiu, ir * jûs turit ißtirt, manę ēsanti Poną Diewą. * p. 7, 4. 27. p. 12, 15.

14. Perskyrimas.

Paniekinimas Diewo żodzo paniekinanczûjû.

1. Ir * atêję pas manę keli wyresniûjû Izrael atsisēdo ties manim. * p. 20, 1.

2. Tay Pono Diewo żodis man atêjo, ir tare:

3. Żmogaus=waike, ßitie żmones sawo ßirdije labay myl sawo balwonus ir sawo nusiżengimo pasipiktinimą; argi aß turēczau jiems atsakyt, kad jie manę ko klausia?

4. Todēl kalbēdams su jeis sakyk jiems: taip kalba Wießpats Ponas Diewas: kurs żmogus iß namû Izrael sawo ßirdije sawo balwóną

mylēs, ir nepaliáutinay gárbin sawo nusíįengimo pasípikktinimą, ir ateit pas práraką, tay aß, Ponas Diewas, jam atsakysiu, kaip jis użpelnęs yr su dide sawo balwonyste;

5. Kad namai Jzrael prigáuti butu sawo ßirdije, todēl, kad jie wisi nů manęs atstojo sawo balwonyste.

6. Todēl tu turi namams Jzrael sakyt: taip kalba Wießpats Ponas Diewas: *gryßkit ir atsigręßkit nů sawo balwonystês, ir kreipkit sawo akis ßalin nů wisû sawo bjaurybjû!
* Jez. 31, 6.

7. Nēsa kurs żmogus iß namû Jzrael, arba swétims Jzraēlije gywénąsis nů manęs atstoj, ir sawo ßirdije sawo balwoną myl, ir pasipiktinimą sawo balwonystês myl, ir pas praraką ateit, kad per ji manę ko klaustu: tam aß, Ponas Diewas, pats atsakysiu;

8. Jr *statysiu prieß tą sawo wéidą, kad jie tur pusti ir żénklu bey pásaka buti, ir jûs iß sawo żmoniû ißgaißisiu, kad jûs ißtirtumbit, manę esanti Poną Diewą.
* P. 15, 7. † P. 5, 15.

9. Ale jéy koks prigáutas prárakas ką kalba, tą aß, Ponas Diewas, wēl prigáudisiu, ir sawo ranką prieß ji ißtiesęs ji iß *sawo żmoniû Jzrael ißgaißisiu.
* P. 13, 9.

10. Taip jûdu abudu sawo nusiżengimą neß; kaip kláusianczojo nusiżengims, taip ir bus práрако nusiżengims;

11. Kad jie daugiaus namus Jzrael ne paklaiditu nů manęs, neygi daugiaus ne apsíbjaurintu wisokiůse sawo nusiżengimůse; bet jie turēs *mano żmones but, ir aß noriu jû Diews but, sako Wießpats Ponas Diewas.
* P. 11, 20. 36, 28.

12. Jr atêjo man Pono Diewo żodis ir tare:

13. Tu żmogaus=waike, kad kokia żéme prieß manę susigrießij, ir priegtam tai man ant patyczû daro, tay aß sawo ranką prieß tą ißtiesiu, ir dûnôs *zopóstą atimsiu, ir brángę gadynę isiųsiu, kad abejus, ir żmones ir galwijus, ißgaißiczau.
* P. 5, 16.

14. Jr *kaczey tie trys wyrai, Noa, Dangēls bey Jobas, joj butu, tay jie tikt wieni sawo paczû dußias ißlaikytu sawo teisybe, taria Wießpats Ponas Diewas.
* Jer. 15, 1.

15. Jr jéy aß *piktas żwēris i żémę iwesczau, kurios żmones paterotu bey tą żémę taip púśtą padarytu, kad nieks per tą ne galetu perkeliaut tû żwēriû=dēl,
* 3 Moiz. 26, 22. 2 Kar. 2, 24. 17, 25.

16. Jr ßie trys wyrai taipojau toje butu: kaip tikray aß gywas esmi, taria Wießpats Ponas Diewas, tay jie ney (sawo) sunû ney dukteriû ne galētu ißgélbēt, tiktay sawę wienus paczus, ir ta żéme turētu but wisaip pustà.

17. Arba jéy aß kárdą důczau ateit ant żémês ir sakyczau: „kárde, péreik żémę!“ ir ßitaip abejus, ir żmones ir galwijus ißgaißinczau,

18. Jr tie trys wyrai butu toje (żemėje): kaip tikray aß gywas esmi, taria Wießpats Ponas Diewas, jie ney sunû ney dukteriû ne ißgélbētu, bet jie wieni butu ißgélbēti.

19. Arba jéy aß márą i tą żémę siųsczau, ir sawo didi kerßtą ant jôs ißlieczau kraują praliet, taipo, aża aß żmones ir galwijus podraugey ißgaißinczau,

20. Jr Noa, Dangels bey Jobas toje butu: kaip tikray aß gywas esmi, taria Wießpats Pons Diews, jie ney sunû ney dukteriû, bet tiktay sawo paczû dußias sawo teisybe ißlaikytu.

21. Nēs taip kalba Wießpats Ponas Diewas: jey *aß sawo keturęs piktases korawones, butent: kárdą, bádą, piktas żwēris bey márą ant Jeruzalês użsiųsczau, kad aß toje ißgaißinczau podraugey żmones ir galwijus,
* 3 Moiz. 26, 16. f. 2 Zom. 24, 13.

22. Sztay, tada keli toj użlikusieji ißtrúks, kurie sunû bey dukteriû ißsiwés, ir pas jus ßen ateis, kad matysit, kaip jiems yr, ir linksmisites iß tôs bēdôs, kurę aß ant Jeruzalês użeidinau su wisu kitu, ką aß ant jôs użsiunczau.

23. Jie jums bus palinksminojimu, jums matant, kaip jiems yra; ir

išstirsit, manę ne be priežasties dá- riusi, ką aš dariau, taria Wiešpats Ponas Diewas.

15. Pérskyrimas.

Išgaišinimas žmoniû Jeruzalěje, newaisingu Wyn-Medzu pirm-pazenklintas.

1. Ir Pono Diewo žodis atêjo man ir tare:

2. Tu žmogaus-waike, kokiame dalyke wyn-medzo médis pérejt wisą kitą médi? arba wyn-šake kitą giriôz médi?

3. Begu ima (žmones) ji, ką iš jo padaryti? arba begu daro iš jo nēgeli, ant jo kokiam dáiktui užkabit?

4. Sztay, *i ugni ji méta, kad sudégtu, kad abu jo galu ugnis suēst, ir widurys jo sudega; kámgi tai tiktu? Begu wienam kokiam dáiktui tinka? * Jon. 15, 6.

5. Sztay, jam dar czēlam ēsant, nieko iš jo ne galējo padaryt; kieku mažiaus dabar jau kas iš jo gal padaryta but, ugnei ji jau suēdus ir sudéginus?

6. Todēl taria Wiešpats Ponas Diewas: lyg kaip aš wyn-medzo médi už kitus medzus girioj ugnei sukuréntiną padůmi, taipjau ir su Jeruzalēj gywénanczeis darysiu;

7. Ir sawo wéidą prieš jůs (nemaloningay) statysiu, kad jie ugniês ne išbēgtu; bet ugnis tur jůs suēst. Ir jůs turit išstirt, manę ēsanti Poną Diewą, kad aš sawo wéidą prieš jůs statau,

8. Ir tą žémę išpústiju, todēl, kad jie manę (wisaip) ne klauso, sako Wiešpats Ponas Diewas.

16. Pérskyrimas.

Nedekingystēs Korawone; Padarimas Naujojo Derējimo.

1. Ir Pono Diewo žodis atējo man ir tare:

2. Tu žmogaus-waike, žinomas padaryk miestui Jeruzalei jů bjaurybes ir sakyk:

3. Taip sako Wiešpats Ponas Diewas Jeruzalei: tawo gimine ir tawo gimtine yra iš Kananitů žémês, tawo tēws iš Amoritů ir tawo áugywe iš Etitů.

4. Tawo užgimimas toks buwo: tawo bamba, taw užgemant, ne buwo appjáustita; neygi wandeniu tawę ne pēre, kad tu czysta butumbei; ney druska ne apbarstyta esi, ney wystyklais ne wystita.

5. Nēsa *nieks nesigailējo tawęs, kad butu tawęs susimilęs, ir tů daiktů ben wieną taw padáręs; bet tu i lauką buwai pamesta. Taipo per nieką laikyta buwo tawo dušia, kaip užgimei. * Luk. 10, 31. 32.

6. Ale aš pro šali eidams macząu tawę sawo kraujegulinczę; ir tariau taw taip gulinczei sawo krauje: tu gywa busi. Ir mielay aš, taw sawo kraujegulint, tariau: buk gywa!

7. Ir užauginau tawę ir praplátinau, kaip koki žélmeni ant lauko; ir buwai jau užáugusi, ir aukšta ir graži pastójusi. Tawo krutys buwo áugusios, ir buwai gáwusi gražius ilgus pláukus; ale tu dar nůga buwai ir gēdiška.

8. Ir aš pro tawę praeidams žiurējau i tawę, ir štay, czēsas buwo tawęs méilitis. Tay *aš sawo skwerną (streikēs gálą) išsplētęs ant tawęs apdengiau tawo gēdą. Ir aš taw pasižadējau, ir derybas padariau su tawim, sako Wiešpats Ponas Diewas, kad tu manoji butumbei. * Rut. 3, 9.

9. Ir aš pēriau tawę wandenimi, ir nuczystijau tawę nů tawo kraujo, ir mostijau tawę balsamu,

10. Ir aprēdzau tawę rúbais *išrašytais, ir apawjau tawę brangiáusiomis kurpemis; aš dawjau taw plonôs drobês drápanů bey šilků twánką; * p. 14. Ps. 45, 15.

11. Ir išrēdzau tawę brangeis daiktais, ir tawo rankoms uždējau žiedus ir lenciugēlius tawo káklui.

12. Ir dawjau taw plauků-raiščzus prie tawo kaktôs bey auskarus i tawo ausis, ir gražų wainiką ant tawo galwôs.

13. Zodzu kalbant tu buwai apdabita wienu áuksu bey sidabru, ir apwilkta wiena drobe, šilkais bey ráštais siutais. Ogi tu ir walgei wienů pyrágů, medaus bey alie-

jaus, ir buwai grażiû grażiáusioji, ir gawai karalystę.

14. Jr tawo gyrius buwo ißgirstas tarp pagónû tawo grażumo = dēl, kursai abelnay tobuls buwo tûm aprēdimu, kuriu aß tawę apkabinējęs buwau, sako Wießpats Ponas Diewas.

15. Ale tu pasitikējei sawo grożybe; ir ßitaipo giriama tu į kekßáwimą pasileidai taipo, kad tu bile = kam pro ßali einanczam pasidawei jo walę daryt.

16. Jr ēmusi sawo rubû saw márgus altorius iß tû pasidarei, ir sawo kekßystę ant jû warei, kaip niekadôs ne buwo ney ne bus.

17. Tu ēmei ir sawo grażiûjû daiktû, kurius aß nû sawo áukso bey sidábro taw buwau dawęs, ir iß tû saw wyrißkus ábrożus padarei sawo kekßystę su jeis pildidama.

18. Jr ēmusi sawo ißraßytûsius rubus jûs tais aprēdei, ir mano aliejų bey rukinimo = żoles tu jiems padējei.

19. Mano walgius, kurius aß taw wálgit dawjau, pyragus, aliejų, médų, tu jiems padējei saldżam kwápui. Beje dar taip nusidawe, taria Wießpats Ponas Diewas,

20. Kad tu ēmusi sawo sunus bey dukteres, kurius man buwai augi = nusi, tus jiems apierawojei jiems ant ēdesio. Begu tu misliji ßitą sawo kekßystę menką koki dáiktą ēsant?

21. Kad tu mano waikus man papjáuji, ir dûdi jûs jiems sudéginti?

22. Tacżau tu wisose sawo bjaurybēse bey kekßáwime niekadôs ne minējei czēso sawo jaunystês, * kokia nûga ir neapdengta tu buwusi, ir sawo krauje tu gulējusi.
* p. 6. 7.

23. Jr be wiso ßito tawo nelabumo, (ak bēda, bēda taw!) taria Wießpats Ponas Diewas,

24. Pasikurei dar saw kálno = bażnyczas, ir padarei saw káln = altorius wisose úlyczose;

25. Jr į pryßaki wisû keliû pakûrei tu sawo káln = altorius, ir sawo grożybę į wieną bjaurybę pawertei; tu ißsiżergei sawo kojomis prieß wisus praeinanczus, ir didę kekßystę warei.

26. Pirma kekßawai su waikais Egypto, tawo kaimynais didę miesą turinczeis, ir didę kekßystę warei manę kibindama.

27. Ale aß ißtiesęs sawo ranką prieß tawę draudżau ßitą tawo budą, ir padawjau tawę į walę tawo neprietelkû Pylistēnû dukterims, kurios gēdējos tawo nûdem pikto pasielgimo. * Wald. 13, 1.

28. Potam tu * kekßawai su waikais Assur, ir ne galējo taw to pakakti; irgi su jeis kekßáwusi, kaip to pakakt ne galējo, * p. 23, 5.

29. Tu kekßáwimo dar pridejei żéméj Kanaan ik į Kaldeą; tacżau ir to dar ne galējei sotitis.

30. Kaipogi aß tacżau taw tawo ßirdi appjausticzau, taria Wießpats Ponas Diewas, kadangi tu darai tokius dárbus didżáusiôsês kékßiû kékßês,

31. Tûmi, kad tu sawo * kálno = bażnyczas pakurei pryßakij ant wisû keliû, ir sawo altorius padarei ant wisû úlyczû? Priegtam tu ne buwai kaip kita kékße, pinigais priperkama, * p. 23.

32. Neygi kaip wenczawonês pérżengininke, kuri į sawo wyro wietą kitû prisiléidżia.

33. Nēs wisoms kitoms kékßēms dûdama pinigû; ale tu wisiems sawo mylimiemsiems pinigû pridedi, ir dowanoji jiems, kad jie iß wisû ßaliû tawęsp atêję su tawim kekßáutu.

34. Jrgi iß wiso kitokiu budu su tawim dēstis, ne kaip su kitomis moterimis, su tawo kekßáwimu, kadangi neywiens páskuy tawę ne bēga; bet tu pinigû pridedi, ir ne taw pinigû pridedama; ßitaipo tu iß wiso kitu budu elgeisi.

35. Todēl, tu kékße, klausyk Pono Diewo żodżo!

36. Szitaip sako Wießpats Ponas Diewas: kadangi tu taip dûsney pinigû pridedi, ir sawo gēdą per sawo kekßystę prieß sawo mylimûsius atdengi ir prieß wisus sawo bjaurybês balwonus, ir praliejį

kraują sawo waikû, kurius tu jiems apierawoji:

37. Todēl ßtay, aß surinksiu wisus tawo mylimůsius, su kureis tu pasídžaugdama prisimylējei, drauge su wisais, kurius per prietelius laikei, pas tawo neprietelius; ir jůs abejus prieß tawę suwadisiu iß wisû ßaliû, ir atdengsiu jiems tawo gēdą, kad *jie tawo gēdą wisáy pamatytu. * p. 23, 10. 29.

38. Jr *prową wenczawonês persiengtojôs ir kraujo-pralietojôs taw padarydisiu, ir tawo kraują praliedisiu su didžáusiûju pápykiu ir kerßijimu. * p. 23, 24.

39. Jr tawę padůsiu į jû rankas, kad jie tawo káln-bažnyczas sugriáutu, ir tawo káln-altorius *parplēßtu, ir taw tawo rubus nuwilktu, ir grażiûsius tawo rykus taw atimtu, ir tawę nůgą ir atdengtą palíktu.

40. Jr tur żmoniû pulkus ant tawęs użwest, kurie tawę akmenimis mētis, ir sawo kardais sukapos,

41. Jr *tawo butus ugnimi sudēgis, ir taw tawo prową padarys po akimis daug móteriû. Sżitaip aß tawo kēkßáwimui galą padarysiu, kad tu jau daugiaus pinigû ne pridēsi. * 2 Kar. 25, 9.

42. Jr ßitaip aß ant tawęs *pasitirßisiu, ir sawo didżame kerßijime taip tawę korawosiu, kad aß liáuczaus, ir ne reiktu man daugiaus pykti. * p. 5, 13.

43. Dēl to, kad tu ne minējei czēso sawo jaunystês, bet manę tům wisu kibinai, todēl aß ir użdēsiu *wisą tawo dárbą taw ant tawo galwôs, sako Wießpats Ponas Diewas, kaczey tůmi ne padariau pagal bjauriáusiji nemandagumą tawo bjaurybjû. * p. 9, 10. 11, 21.

44. Sżtay, wisi tie, kurie paprátę pákalbomis ßnekēt, apie tawę tokę pákalbą kalbēs: kokia mótina, tokia dukte.

45. Tu sawo áugywês dukte esi, kuri sawo wyrą ir waikus pátrem, ir esi sesů sawo seseriû, kurios sawo wyrus ir waikus patrem. *Jusû mótina yr wiena iß Etitû, ir jusû tēwas Amorits. * p. 3.

46. Samarija *yr tawo didēji sesů su sawo dukterimis, kuri taw po kairês gywéna, ir Sodoma yr tawo mażoji sesů su sawo dukterimis, taw po deßinês gywénanti; * p. 23, 4. f.

47. Norint tu taczau ne lygey kaip jos pasielgei, ney ne darei pagal jû bjaurybes. Be-maż tu kone pikczaus padarei użjes wisůse sawo pasielgimůse.

48. Kaip tikray aß gywas esmi, sako Wießpats Ponas Diewas, Sodoma, tawo sesů, su sawo dukterimis ne taip dare, kaip tu bey tawo dukteres.

49. Sżtay, tie te buwo tawo seser *Sodomôs nusiżengimai: puikáwims, důnôs apstums ir gérs pakájus, kuri ji bey jôs dukters turējo; ale wargstanczojo bey pristokstanczojo jos ne pasigailējo; * 1 Moiż. 13, 13. p. 18, 20.

50. Bet buwo puikios, ir bjaurybes dare po mano akiû; todēl aß ir jes atstaczau *pradedams (jû bjaurybēs) pażiurēt. * 1 Moiż. 18, 20. f.

51. Taipjau ir *Samarija ney per pusę tawo griekû ne padare; bet tu sawo bjaurybjû tieką daugiaus użję padarei, aża †sawo seseris néy teisésnes padarei prieß wisas sawo bjaurybès, kures tu padarei. * 2 Kar. 17, 7. f. † Ez. 23, 11.

52. Taygi dabar ir sawo gēdą neßiok, tu sawo seseri teisę padarantiji sawo griekais, kuriůse tu didesnes bjaurybes ne kaip jiji padarei, ir ję teisésnę padarei użsawę. Taygi dabar ir tu buk apgēdita, ir neßiok sawo gēdą, kad séseri sawo teisę padarei!

53. Ale aß jû *apkalimą nukreipsiu, butent apkalimą ßiôs Sodomôs bey jôs dukteriû, ir apkalimą ßiôs Samarijôs bey jôs dukteriû, ir apkaltůsius ßito tawo apkalimo (Babelēs) drauge su jomis, * p. 39, 25. Jer. 29, 14.

54. Kad tu neßiotumbei sawo gēdą ir ápjůką użwislab tai, ką tu padarei; ir taczau jûs palinksmintos butumbit.

55. Jr tawo sesů, ßi Sodoma, bey jôs dukters tur but priwerstos, kaipo jos pirma buwo; ir Samarija bey jôs dukters tur priwerstos

but, kaipo jos pirma buwo; priegtam ir tu bey tawo dukters turit priwerstos but, kaip pirm to buwot.

56. Ir ne daugiaus pagárbisi tą Sodomą, sawo séseri, kaip czēse sawo pasididzáwimo,

57. Kaip tawo nelabums dar ne buwo atdengtas, kaip tame czēse, kad tawę Syrijôs dukters bey Pylistēnû dukters wisur apgēdidawo ir tawę paniekindawo iß wisû ßaliû;

58. Kaip jums reikējo neßiot sawo korawonę bey bjaurybes, taria Wießpats Ponas Diewas.

59. Nēs taip kalba Wießpats Ponas Diewas: aß taw padarysiu, kaip tu darei prysēgą niekindama bey suderējimą ardydama.

60. Ale aß minēsiu sawo suderējimo, kaip su tawim suderējau tawo jaunystês * czēse; ir su tawim amzinq suderējimą padarysiu.
* Oz. 2, 15.

61. Tay * tu sawo keliû atsimindama gēdēsies, kada tu sawo mazáses ir didéses seseres pas sawę priimsi, kurias aß taw per dukteres dûsiu, ale ne iß tawo suderējimo.
* p. 20, 43.

62. Bet aß sawo suderējimą su tawim padarysiu, kad ißtirtumbei, manę ēsanti Poną Diewą;

63. Kad to * minēdama tu † gēdētumbeis, ir dēl gēdôs daugiaus sawo burną atwért ne dristumbei, kad aß taw wislab atléisiu, ką tu padáriusi esi, sako Wießpats Ponas Diewas.
* p. 36, 31. 32. † Jer. 3, 25. Rym. 6, 21.

17. Pérskyrimas.

Apie Karáliaus Zedekijo Kalčjimą, ir apie Kristaus Karalystę.

1. Ir Pono Diewo zodis man atêjo ir tare:

2. Tu zmogaus-waike, uzmik namams Izrael mislę bey prilyginimą,

3. Ir sakyk: ßitaip kalba Wießpats Ponas Diewas: didis erélis su dideis sparnais ir ilgais pásparneis ir pilnais margûjû plunksnû atêjęs ant Libanono ēme cēdro wirßunę;

4. Ir nuláuzęs wirßutinę nuneße tą i krominiukû zémę, ir sodino ję i kupczû miestą.

5. Jis ēmęs ir sēklôs iß tôs paczôs zémês pasējo tą i tą paczę géraję zémę, kur daug wandeniû yr, ir isodino ję negiley.

6. Ir ji áugdama pastojo * placzey stowinczu wyn-medzu, zemu kélmu, nēs jo kékes prie jo lenkēs, ir jo ßaknys buwo po jûm; ir buwo taipo wyn-medis, gaunąs kékiû ir ßakéliû.
* Ps. 80, 9. f.

7. O cze buwo ir kits didis erélis su dideis sparnais ir daug plunksnomis; ir ßtay, wyn-medis sawo ßaknis tiese ßito eréliop-linkay, ir sawo wyn-kekes skiete ties jûm, kad jis drēkits butu iß wietôs anû czēpû.

8. Ir buwo taczau geroj zémēj prie daug wandeniû sodits, kad getay butu galēięs ßakéliû igyt, waisiaus neßt ir brangum wynmedzu pastot.

9. Taygi tark: ßitaip taria Wießpats Ponas Diewas: bau tas turētu tarpti? Ir mielay, jo ßáknys bus ißgaißintos, ir jo waisius nuplēßti, ir jis padzus, aza wisi jo zelmens lápai padzus; ir tai ne bus per didę ranką ney zmoniû daugumą, kad ji nû jo ßakniû nuplēßtu.

10. Sztay, jis tiesa yra sodits, ale bau turētu jis tarpti? Ir mielay, kaip weik ji rytû-wējas uzgáus, jis padzus ant wietôs sawo zelmens.

11. Ir Pono Diewo zodis atêjo man ir tare:

12. Mano mielasis, ben tark neklausantiemsiems namams: ar jûs ne zinot, kas tai ēsą? Ir tark: ßtay, * atêjo Babelês karálius i Jeruzalę, ir ēmęs jôs karálių ir jôs kunigaikßczus ißwede jûs pas sawę i Babel.
* 2 Kar. 24, 10. 15.

13. Ir ēmęs nû karalißkôsês sēklôs wieną susiderējo su jûm ir ji saw prisēkdino; ale zémês macniûsius jis atēme,

14. Jeib karalyste pakarni pasiliktu ir ne pasikéliu, kad jo susiderējimas butu attesētas ir ißliktu.

15. Ale ßita (sēkla) pasiprießijo jam, ir siunte sawo paslus i Egyptą, kad jam zirgû ir daug zmoniû siųsta butu. Ar tam turētu geray but? ar tas turētu ißlikt, taipo

darąsis? ir ar turētu tas išlikt, susiderējimą ardąsis?

16. Kaip tikray aš gyws esmi, taria Wiešpats Ponas Diewas, šitoj wietoj to karáliaus, ji per karálių įstáczusiojo, kurio prysēgą jis niekino, ir kurio susigádijimą jis arde, cze jis tur mirt, butent Babēlēj.

17. Ir ney Parao jam ne pristos kare su didzu zalniériû pulku ir zmoniû daugumu, kad pylimai bus pilti, ir *apkasimai padaryti, kad daug zmoniû butu nuzudyti.
* Jez. 29, 3.

18. Nēsa kadangi jis prysēgą nieku werte, ir susigádijimą arde, ant kurio jis sawo ranką pasweikinęs yr, ir tai wislab padaro, jis ne išliks.

19. Todēl taria Wiešpats Ponas Diewas šitaip: kaip tikray aš gyws esmi, taip aš sawo prysēgą, kurę jis nieku werte, ir mano suderējimą, kuri jis arde, ant jo galwôs uzwesiu.

20. Nēs aš *sawo tinklą ant jo uzmesiu, ir mano medzoklēj jis tur but sugáuts; ir nugabénęs ji į Babel tenay su jûm bylinēsiu dēl to, kad jis šitaip prieš manę nusidējo.
* P. 12, 13.

21. Ir wisi jo bēgantieji (zalnierei), kurie su jûmi iš wieno ējo, tur *kárdu pult, ir jû uzlikusieji į wisus wējus tur but išsklaidyti; ir jûs ištirsit, tai manę, Poną Diewą, kalbējusį.
* P. 12, 14.

22. Taip taria Wiešpats Ponas Diewas: aš ir nů patiês wiršaus áukštojo cedro=médzo ēmęs aukštay nů jo šakéliû *smulkintelę rykštélę nuláušiu, ir ant áukšto pilto kálno įsodisiu.
* Jez. 53, 2.

23. Butent ant áukštojo kálno Izrael aš ję įsodisiu, kad šakéliû gáutu ir wáisiû neštu, ir brángus cedro=médis pastotu, šitaip, †kad wisokie paukšczei po jûm gywéntu, ir wisoks lekiąs po pawēsiu jo šakéliû laikytus.
* P. 20, 40. † Dan. 4, 9.

24. Ir ištirs wisi lauko=médzei, kad aš, Pons Diews, tą áukštąji médį nuzéminau, ir zémąji médį paáukštinau, ir záliąji médį padzúdinau, ir padzuwusiji médį atzéldinau. Aš, Pons Diews, tai kalbu, ogi tai ir padarau.
* P. 21, 26. Matt. 23, 12.

18. Pérskyrimas.

Diewas yra teisus ir susimilstąs; todēl reik Diewop prisiwerstis.

1. Ir Pono Diewo zodis man atêjo ir tare:

2. Ka'n jûs zémēj Izrael tarp sawęs tą pakalbą kalbinējat ir sakot: „*tēwai rúkšczas ûgias wálge, ale waikams dantis iš jû atšipo?“
* Jer. 31. 29. Raud. 5, 7.

3. Kaip tikray aš gywas esmi, taria Wiešpats Ponas Diewas, tokia pákalba ne tur daugiaus kalbēta but tarp jusû Izraēlij.

4. Nēs štay, wisos dušios mano yr; tēwo dušia taipjau mano yr, kaip sunaus dušia. Kuri dušia susigriešij, toji tur prapult.

5. Taygi jey kursai yra teisus, tikray ir geray darąs,

6. Kurs ant kalnû ne wálgo (nů balwon=apierû), kurs sawo akis ne pakel pagárbint balwonus namû Izrael, ir sawo ártimo moterį ne apgēdin, ir *ne gul prie paczôs jei ant drápanû turint,
* 3 Moiz. 18, 19.

7. Kurs *neywienam iškadôs ne daro, kurs †skolininkui jo uzstatą atdûda, kurs neywienam nieko ne ima su newale, kurs **išálkusiam jam sawo dûnôs padalija, ir nûgą aprēdo,
* Ps. 15, 1. f. † 5 Moiz. 24, 10. f. ** Matt. 25, 35. f.

8. Kurs ne išdûst ant palukanû, kurs nûmû ne išwerzia, kurs sawo ranką nů neteisumo šalin kreipja, kurs zmonems tikrą prową padáro,

9. Kurs pagal mano prowas elgiasi ir mano prisákimus laiko, kad tikray jûs darytu: tai yra teisus wyrs, tas gyws bus butinay, taria Wiešpats Ponas Diewas.

10. Ale jéy jam sunus géma, ir tas pastoj razbáininku, kraują praliejanczu, arba daro tû daiktû wieną,

11. Ir kitû daiktû neywieno ne daro, bet wálgo ant kalnû ir apgēdin sawo ártimo pácztę,

12. Newertay spáudza wargdienius ir bēdnûsius, su newale ką

ima, użſtatą ne atdůſt, ſawo akis balwonump pakel bjaurą daiktą tůmi padarydams,

13. *Jßdůſt ant palukanû, nůmus ißwerźia: bau tas gyws bus? Jis ne bus gyws; bet, kadangi jis wiſus tokius bjaurius dáktus darę̄s, jis ſmerczu tur prapult; jo kraujai bus ant jo. *p. 8. P. 22, 12.

14. Jr jéy wēl toks ſunus jam géma, kurs wiſus tokius griekus mato, kurius jo tēwas daro, ir (Diewo) priſibijodams ßitaip ne daro,

15. Ne walgo ant kalnû, ſawo akis ne pákel balwonump namû Jzrael, ne apgēdin ſawo ártimo paczę̄,

16. Neywieną newertay ſpáudza, użſtatą ne użlaiko, ſu newale ko ne ima, pridalija ſawo důną ißálkuſiamjam, ir aprēdo nůgąji,

17. Kurs ſawo ranką nů neteiſybês ßalin kreipja, neyjokiû nůmû ney pawirźiû ne ißwerźia, bet mano priſákimus laiko, ir pagal mano prowas elgiaſi: tas ne tur prapult dēl ſawo tēwo nuſiźengimo, bet tur gyws ißlikt.

18. Ale jo tēwas, kurſai newalę̄ ir neteiſybę̄ darę̄s, ir ſawo źmonēſe darę̄s, kas ne gér buwo, ßtay, tas tur prapult dēl ſawo nuſiźengimo.

19. Tay jûs tariat: „kodēlgi ſunus ne tur neßiot ſawo tēwo nuſiźengimą? *Todēl, kad jis tikray ir geray darę̄s yr, ir wiſas mano prowas laikę̄s ir darę̄s yr, tur jis gyws but.

20. Nēs *kuri dußia ſuſigrießija, ta tur prapult. †Sunus ne tur neßiot tēwo nuſiźengimą, ir tēwas ne tur neßiot ſunaus nuſiźengimą; bet teiſiojo teiſybe tur ant jo but, ir neteiſiojo neteiſybe tur ant jo but.
*5 Moiz. 24, 16. f. † 4 Moiz. 26, 11.

21. Jr jéy Diewo-neſibijąſis priſiwercza nů wiſû ſawo griekû, kurius jis darę̄s, ir laiko wiſas mano prowas, ir daro tikray ir geray, tay jis ißliks, ir ne prapuls.

22. Wiſû jo pérźengimû, kureis pérźengę̄s yr, *ne bus minēta; bet jis gyws bus dēl teiſybês jo dáromôſês.
*Jez. 43, 25. P. 44, 22.

23. Begu tu miſliji, kad *aß mēgſtu prapůlimu Diewo-neſibijanczojo, taria Wießpats, Ponas Diewas, ir ne toli labjaus, kad jis priſiwerſtu nů ſawo nelábo paſielgimo, ir ißliktu?
*p. 32. P. 33, 11. 2 Zom. 14, 14. 2 Petr. 3, 9.

24. Jr jéy *teiſuſis ßalin kreipjas nů ſawo teiſybês, ir pikto dáro, ir elgiaſi pagal wiſas bjaurybes Diewo-neſibijanczojo dáromaſes, ar tas turētu ißlikt? Beje, wiſôs jo teiſybês jo darytôſês ne bus minēta; bet ſawo nuſidejimůſe ir griekůſe, kurius jis padáres, jis prapuls.
*P. 3, 20.

25. Taczau tariat: „*Pons Diews ne teiſey daro.“ Taygi girdēkit, jûs iß namû Jzrael: ar ne taip yr, kad aß teiſey ſúdiju, ir jûs neteiſey?
*P. 33, 11. 20.

26. Nēs jéy teiſuſis ßalin kreipjas nů ſawo teiſybês, ir piktą daro, tay jis tur prapult; ale dēl ſawo nelabumo, kuri jis padarę̄s, jis tur prapult.

27. Jr wēl, jéy nelabaſis Diewop priſiwercza nů ſawo neteiſybês padarytôſês, ir dabar teiſey ir geray elgias, tas ſawo dußélę̄ gywą ißlaikys.

28. Nēs kadangi jis mato ir priſiwercza nů wiſo ſawo nelabumo padarytojo, tay jis ißliks, ir ne prapuls.

29. Taczau taria (źmones) iß namû Jzrael: „Pons Diews ne teiſey daro.“ Begu aß neteiſey daryczau? Jûs iß namû Jzrael neteiſey darot

30. Todēl aß jus ſudiſiu, jûs iß namû Jzrael, kožną wieną pagal jo paſielgimą, taria Wießpats Ponas Diewas. *Todēl priſiwerſkit nů wiſû ſawo nuſidējimû, kad ne reiktu jums parklupt dēl ſawo nuſiźengimo! *P. 33, 11. Jez. 55, 7.

31. Méſkit ßalin nů ſawę̄s wiſus ſawo pérźengimus, kureis pérźengēt, ir itaiſykit ſaw naują ßirdi,

ir naują dwásę! Nēs kodēl jůs taip norit prapult, jůs namai Izrael?

32. Nēs *aš nesimēgstu prapůlimu prapůlanczojo, taria Wiešpats Ponas Diewas. Todēl prisiwerskit! tay iš-likšit. * p. 23.

19. Pérskyrimas.

Raudójimo-Giesme apie Sugaišinimą Karalystės Juda ir jů Kunigaikšczů.

1. Ir tu pradēk apraudoti wyriáusiůsius Izraēlij,

2. Ir tark: kam gul tawo motina, liutēne, tarp liutēniů, ir užaugina sawo liutyczus tarp jaunůjů liútů?

3. Tů paczů wieną ji užaugino, ir iš to jáuns liuts pastojo; tas priprúto žmones suplēšit ir suēst.

4. Kaip tai pagónai apie ji išgirdo, *sugawo jie ji sawo důbese, ir nuwede ji prie lenciugů i Egypto-žémę. * 2 Kar. 23, 33.

5. Taygi motina matydama, n' ēsant, kům jei pasitikēt, kaip jau ilgay buwo láukusi, ēmusi ji kitą iš sawo liutyczů užaugino tą per jáuną liútą.

6. Kaip tas tarp liútēniů wáikščzojo, pastojo jis jaunu liútu; tas taipojau priprúto žmones suplēšit ir suēst.

7. Jis pasižino su jů našlēms, ir išpústijo jů miestus, aža žéme ir, kas joj yr, iš balso jo baubimo pérsigando.

8. Tay pagónai iš wisů žémjů apyrubežiů jo tykojo, ir tinklą užmete ant jo, ir sugawo ji sawo důbēse.

9. Ir istúme ji supánczotą i užrakinamą skryne, *ir nugabéno ji pas Babelês karálių; ir jis buwo uždaryts, kad jo balso daugiaus ne girdēta butu ant kalnů Izrael. * 2 Kar. 36, 6.

10. Tawo motina buwo *néy wyn-medis, lyg kaip tu, prie wandens soditas; ir jôs waisius ir šakéles žēle iš daugumo wandens, * Ps. 80, 9. s.

11. Ik jo šakéles tokēlēs užáugo, kad karaliáujanczů lazdélems tikros (tinkanczos) buwo, ir jis áukštas pastójo tarp wyn-šakéliů. Ir žiurint, ji taip áukštu ēsant ir daug wyn-šakéliů turinti,

12. Jis rusczey buwo išplēštas ir šalin pamestas; rytů-wējas sudžůwino jo waisių, ir jo driutos šakéles buwo sulážžitos, kad jos *sudžuwo ir sudégitos buwo. * p. 15, 4.

13. Ale dabar ji yr sodinta púsczoj, sausoj ir trokštanczoj žémēj.

14. Ir ugnis išēјo iš jôs driutů wyn-šakéliů, ta suēst jôs waisių, kad joje jau neyjokiôs driutôs wynšakélês nier lazdélei karaliáujanczo (tinkanczôs). Tay yr raudingas ir apdejůtins dáikts.

20. Pérskyrimas.

Balamutystės ir Nedekingystės Korawone.

1. Ir nusidawe sekmame mete dešimtoje dienoj penktojo mēnesio atêjo *keli wyresniůjů Izrael Pono Diewo pasiklánst, ir ties manim atsisēdo. * p. 14, 1.

2. Tay atêjo man Pono Diewo žodis ir tare:

3. Tu žmogaus-waike, sakyk wyresniemsiems Izrael ir tark jiems: taip taria Wiešpats Ponas Diewas: ar jůs atêjot manęs kláusti? Kaip tikray aš gyws esmi, aš noriu but jusů neklaustas, taria Wiešpats Ponas Diewas.

4. Ale jéy tu jůs nori pabárt, tu žmogaus-waike, tay taipo jůs bepabárk! pasakyk jiems jů tēwů bjaurybes,

5. Ir tark jiems: šitaip taria Wiešpats Ponas Diewas: tů-czēs, kaip aš Izrael saw išrinkau, aš sawo ranką iškēliau ant sēklôs namů Jokubo, ir dawjau jiems pasižint Egypto-žémēj. Ir mielay, *aš ištiesęs jiems sawo ranką tariau: Aš esmi Wiešpats, jusů Diewas. * 2 Moiz. 6, 8.

6. Bet aš tů-czēs sawo ranką pakēliau, kad jůs išwesczau iš Egypto-žémês i žémę, kurę aš jiems buwau išsižiurējęs, kurioj *piens ir medus téka, brangę žémę, ne kaip wisos kitos žémes. * 2 Moiz. 3, 8. 17.

7. Ir tariau jiems: * kožnas méskit ßalin bjaurybes po jusû akiû ēsancżes, ir ne apsibjaurikit Egypto balwonais! nēs aß esmi Wießpats jusû Diewas. * 2 Moiz. 23, 24. p. 34, 13.

8. Ale jie man nepaklusnus buwo ir ne norējo man klausyt, ir neywiens ne mete ßalin bjaurybes iß sawo akiû, ir ne pamete Egypto balwonus. Tay aß mislijau sawo didi narsą ant jû ißliet, ir wisą sawo kerßtą ant jû użeidit dar Egypto-żémēj.

9. Ale * aß tai ne dariau dēl sawo wardo, kad tas ne butu darkomas po akimis pagónû, tarp kuriû jie buwo, ir po kuriû akiû aß jiems buwau pasiżidinęs, kad jûs iß Egypto-żémēs ißwesczau. * p. 36, 21. 22. 4 Moiz. 14, 16.

10. Ir * kaip aß jûs iß Egypto-żémēs buwau ißwédęs, ir i púsczą iwédęs buwau, * 2 Moiz. 20, 1. s.

11. Dawjau aß jiems sawo prisákimus, ir ißmokinau jûs sawo prowas, * per kures żmogus gyws yra, jas darąsis. * 3 Moiz. 18, 5. Gal. 3, 12.

12. Aß dawjau jiems ir * mano Sabbatas ant żénklo tarp manęs bey jû, kad jie ißmoktu, manę ēsanti Poną Diewą jûs ßwentinanti. * 2 Moiz. 20, 8. s.

13. Ale namai Izrael man buwo nepaklusnus ir púsczoj, ir * ne elgēsi pagal mano prisakimus, ir paniekino mano prowas, per kures żmogus gywas ißliekt, jas laikąsis, ir neßwentas dare mano Sabbatas labay. Tay aß mislijau sawo didi kerßtą ant jû ißliet púsczoj ir jûs abelnay nużudyt. * 2 Moiz. 16, 27—29.

14. Ale * aß tai ne dariau dēl sawo wardo, kad tas ne butu darkomas po akimis pagónû, po kuriû akimis aß jûs buwau ißwédęs. * 4 Moiz. 14, 13. s.

15. Ir taipojau * sawo ranką pakēliau prieß jûs púsczoj, kad aß jûs ne norējau iwest i żémę jiems dûtąję, kurioj piens ir medus téka, brángę żémę, ne kaip wisos kitos żémes; * 4 Moiz. 14, 12.

16. Todēl, kad jie mano prowas per menkas laike, ir pagal mano prisákimus nesiélge, ir mano Sabbatas buwo darkę; nēs jie séke balwonus sawo ßirdże.

17. Ale * mano akis jûs czēdijo, kad aß jûs ne sugaißinczau ney abelnay nużudyczau púsczoje. * p. 5, 11.

18. Ir aß sakiau jû waikams púsczoj: jûs ne turit elgtis pagal sawo tēwû prisákimus, ir jû prowas ne laikyt, ir jû balwónais ne apsibjaurint.

19. Nēsa aß esmi Ponas Diewas, jusû Diewas; pagal mano prisákimus turit jûs elgtis, ir mano prowas turit jûs laikyt ir pagal jas elgtis.

20. Ir mano * Sabbatas jûs turit ßwęsti, kad jos butu żénklu tarp manęs bey tarp jusû, kad żinotumbit, manę ēsanti Poną Diewą, jusû Diewą. * 2 Moiz. 20, 8. s.

21. Ale waikai man taipjau nepaklusnus buwo, pagal mano prisákimus nesielge, irgi mano prowas ne laike, kad pagal jas butu pasielgę, * per kures żmogus ißliekt, jas laikąsis, ir darke mano Sabbatas. Tay aß dumojau sawo didi narsą ant jû ißliet, ir wisą sawo kerßtą ant jû użeidit púsczoje. * p. 11.

22. Ale aß nukreipjau sawo ranką tai ne-darydams dēl sawo wardo, kad jis ne butu darkytas po akiû pagónû, po kuriû akimis aß jûs buwau ißwédęs.

23. Aß ir pakēliau sawo ranką prieß jûs púsczoje, * kad aß jûs ißsklaidyczau i pagonus, ir ißdulkinczau jûs i żemės; * p. 36, 19.

24. Todēl, kad jie mano prisákimus ne laike, ir mano prowas per menkas laike, ir mano Sabbatas buwo darkę, ir ant sawo tēwû balwónû weizdējo (jûs pagárbint);

25. Todēl aß jûs padawjau i pamokslą ne gérąji ir i prowas, kuriomis jie ne galējo ißlikt.

26. Ir atmeczau jûs ßalin su jû apieromis, kaip * jie wisus sawo pirmgimusius ugnimi sudégino, kad aß jûs ißgaißinczau, ir jie ißmokti turētu, manę ēsanti Poną Diewą. * 2 Nus. 33, 6.

27. Todēl kalbēk, tu żmogaus-waike, su namais Izrael ir tark

jiems: taip taria Wießpats Ponas Diewas: jusû têwai dar daugiaus manę bluznijo ir patyczas dare.

28. Nēsa kaip aß jûs į tą žémę buwau įwėdęs, dēl kuriôs aß sawo ranką buwau pakēlęs, jiems tą dûsęs, kur jie koki áukßtą kalnéli arba stórą médi pamate, tenay jie apierawodawo sawo apieras, ir ten nugabéndawo sawo dowanas neprietelißkas, ir rukidino tenay sawo saldų kwápą, ir liedawo tenay sawo gērimo=apieras.

29. Ale aß tariau jiems: kamgi ta áukßt=wiete, kur jûs einat? Jr ßitaip ji wardu ik ßei dienai áukßt=wiete.

30. Todēl tark namams Jzrael: taip taria Wießpats Ponas Diewas: jûs apsibjaurinat keliûse sawo tēwû, ir apsikekßáujat su jû bjaurescżeis,

31. Jr apsibjaurinat sawo balwonais, kuriems jûs sawo dowanas apierawojat ir *sawo sunus bey dukteres ugnimi sudéginat, iki ßei dienai; o aß dûczau sawę kláust jums iß namû Jzrael? Kaip tikray aß gyws esmi, taria Wießpats Ponas Diewas, aß noriu jusû neklaustas but. *2 Kar. 16, 3. p. 17, 17.

32. Priegtam, kad jûs mislijat: „darysim kaip pagonai, ir kaip kiti žmones žémēse médżû bey akmeniû melsimes," iß to ne bus nieko.

33. Kaip tikray aß gyws esmi, taria Wießpats Ponas Diewas, aß ant jusû ponawosiu driuta ranka ir ißtiestu petimi ir ißlietu didżu pápykiu;

34. Jr ißwesiu jus iß swieto žmoniû ir iß tu žémjû, į kures ißsklaidyti este, suwalysiu driuta ranka, ißtiestu petimi ir ißlietu didżu pápykiu;

35. Jr įwesiu jus į púsczą swieto žmoniû, ir tenay su jumis bylinēsiu po akiû į akis.

36. Kaip aß su jusû *tēwais púsczoj prie Egypto bylinējau, lyg taipo aß ir su jumis bylinēsiu, taria Wießpats Ponas Diewas. *4 Moiz. 14, 22. 23.

37. Jr aß geray jus po rykßte pawésiu, ir į derējimo ryßius jus įtráuksiu.

38. Jr manę prastojusiûsius ir prieß manę nusižengianczûsius iß jusû ißßlûsiu; ir mielay iß tôs žémēs, kurioj jûs dabar gywénat, aß jûs ißwesiu, ir į žémę Jzrael jûs ne dûsiu ieit, kad žinotumbit, manę ēsanti Poną Diewą.

39. Todēl, jûs iß namû Jzrael, taip taria Wießpats Ponas Diewas: kadangi jûs man klausyt wisaip ne apsiimat, tay žinokites ir ßlužikit kožnas sawo balwónui, ale mano ßwentąji wardą palikkit nedarkytą iß to czēso sawo apieromis ir balwonais!

40. Nēs taip taria Wießpats Ponas Diewas: ant mano ßwentojo kálno, ant *aukßtojo kálno Jzrael, tenay man wisi namai Jzrael ir wisi žémēj ēsantieji ßlužis; tenay jie man bus mieli, ir tenay aß praßysiu jusû pakēlimo=apieras ir pirmones jusû apierû su wiskûmgi, ką jûs man ßwentinat. *ps. 15, 1.

41. Jûs man mieli busit su saldżûju kwapu, kad aß jus iß swieto žmoniû parwesiu ir iß žémjû suwalysiu, katrul jûs ißsklaidyti este; ir ßwentits busiu jusip po akiû pagonû.

42. Jr jûs ißtirsit, manę ēsanti Poną Diewą, man jus į žémę Jzrael įwédus, į tą žémę, ant kuriôs aß sawo ranką pakēliau, ję jusû tēwams dûsęs.

43. Tenay jûs *minēsit sawo pasielgimû ir wisû sawo darbû, kuriûse jûs apbjaurinti este, ir ne patiks jums wisas jusû nelabumas, kuri darēte. *p. 16, 61. p. 36, 31. 32.

44. Jr ißtirsit, manę ēsanti Poną Diewą, kad su jumis darau dēl sawo wardo, ir ne pagal jusû netikusi elgimą ir ißkadingus dárbus, jûs namai Jzrael, taria Wießpats Ponas Diewas.

45. Jr Pono Diewo žodis atêjo man ir tare:

46. Tu žmogaus=waike, pakreipk sawo akis ten=link į pētû=wēją, ir ßlakik į pētus, ir prarakauk prieß gire lauke į pētus!

47. Jr tark girei į pētus: klausyk Pono Diewo žodi! taip taria Wieß=

pats Ponas Diewas: štay, aš tawije ugnį užděgsiu, ta abejus, žaliůjanczus ir sausus medžus suēs, kad ne galima bus jôs liepsną išgesyt, bet tur sudéginta but wislab, kas nů pētû į šiáurę stow.
* Jer. 17, 27. Amos 8, 6.

48. Ir * kožnas kúns matys, manę, Ponq Diewą, tai uždégusi, ir neywieną ne išgesysenti. * Jez. 40, 5.

49. Ir aš tariau: ak Wiešpatie Pone Diewe, jie apie manę kalba: „šitas tikt wienus ne pérmanomus žodžus kalba."

21. Pérskyrimas.

Kaldēonû Kardas prieš Žydus ir Ammonitus.

1. Ir Pono Diewo žodis man atêjo ir tare:

2. Tu žmogaus=waike, * statyk sawo akis prieš Jeruzalę, ir lašnok prieš šwentinyczą, ir prarakauk prieš žémę Izrael, * p. 20, 46.

3. Ir tark žémei Izrael: taip taria Wiešpats Ponas Diewas: štay, aš eisiu ant tawęs, aš sawo kárdą ištráuksiu iš makšczû ir tawij išgaišisiu abejus, ir teisiůsius ir neteisiůsius.

4. Kadangi aš tawije abejus išgaišinu, ir teisiůsius ir neteisiůsius, tay mano kárdas iš makšczû išeis ant kožno kuno nů pētû šén=link ik į šiaurę.

5. Ir ištirs kožnas kunas, manę, Pona Diewą, sawo kárdą iš makšczû ištráukusį; ir ne tur wēl but įkištas.

6. Ir tu, žmogaus=waike, turi dusáut, iki strēnoms taw praskundant; beje, tu karczey turi dusáut, kad jie tai regētu.

7. Ir kad jie taw sakys: „kam tu dusáuji?" turi tu sakyt: dēl garso ateinanczo, dēl kurio wisos širdys nusimis, ir wisos rankos pasiléis, ir wisos dwáses nuliús, ir wisi kielei kaip wandů nusēs. Sztay, tai ateit ir bus, taria Wiešpats Ponas Diewas.

8. Ir Pono Diewo žodis man atêjo ir tare:

9. Tu žmogaus=waike, prarakauk ir tark: taip taria Ponas Diewas: tark: * kárdas, jaugi kárdas paáštrits ir nušweistas. * p. 32, 10. 20.

10. Jis yra paáštrits, kad pjáute pjáutu; yr nušweistas, kad blizgētu. Ak kaip džaugtumbimēs, norint jis iš wisû médžû rykštes padarytu ant waikû nelabûjû!

11. Ale jis kárdą dawe nušweist, kad butu į ranką imts; jis yra paáštrits ir nušweistas, kad į rankas žudytojo butu įdůtas.

12. Szaukk ir kaukk, tu žmogaus=waike! nēs jis eit ant mano žmoniû ir ant wisû waldonû Izraēlij, kurie prie kárdo drauge su mano žmonēmis surinkti. Todēl įplakk sawo strēnas!

13. Nēs jis tankey jůs pabaude; * ką máczijo? Rykšte nelabûjû waikû ne nor máczit, taria Wiešpats Ponas Diewas. * Jez. 9, 13.

14. Ir tu, žmogaus=waike, prarakauk ir sawo rankas suplok! Nēsa kárdas dwigubay irgi trigubay ateis, pasmáugimo kárdas, kárdas didžo papjowimo, tropijąsis jůs ir kamarose, į kures jie bēga.

15. Aš důsiu kárdą skambēt, kad širdys nusimis, ir daug jû puls prie wisû jû wartû. Ak kaip jis blizga ir kerta ant papjowimo!

16. Ir (jie) taria: kirsk abejus, ir po dešinês ir po kairês, kas ties tawim yr!

17. Tadaji aš ant to sawo rankomis suplotomis šúkausiu, ir sawo kéršta išléisiu. * Aš, Pons Diewas, tai sakiau. * p. 5, 17. p. 30, 12.

18. Ir Pono Diewo žodis man atêjo ir tare:

19. Tu žmogaus=waike, padaryk du keliu, kuriem=dwiem tur ateit kárdas karáliaus iš Babel! ir abu jůdu tur iš wienôs žémês išeit.

20. Ir statyk ženklą pryšakij pagal kélią į miestą, katrul jis tur rôdit; ir padaryk kélią, kad kárdas ateitu į Rabbatą waikû Ammon ir į Judą ant driútojo miesto Jeruzalês!

21. Nēsa karálius Babel stosis pagal pradžą dwiejû keliû, į pryšaki (tû) dwiêjû keliû, kad saw důtu nusiburt, strēlas burtiškay

ßáutu, sawo balwóną kláusku ir (galwijû) képenas apżwalgytu.

22. Jr burtininkawims rodis į déßinę ßali Jeruzalês-linkay, kad jis turētu kryg-ożius priweßdit ir skyles ißdurstit, ir su didzu rēkimu ję użpultu ir żudytu, ir kad jis kryg-ożius weßditu prieß miesto wartus, ir tenay pylimus piltu, ir wolus pakurtu.

23. Ale tas burtininkawims jiems rodisis neteisus, te pasibażija jisai, kaip didey jis nor. Ale jis minēs nusidējimo, kad ję igáutu.

24. Todēl ßitaip taria Wießpats Ponas Diewas: todēl, kad jusû yr menama dēl jusû nusidējimo, ir jusû nepaklusnumas wisiems yr żinomas darytas, kad jusû griekai mátomi wisûse jusû darbûse, beje dēl to, kad jusû ménama, per newalę jûs busit sugáuti.

25. Jr tu, wyriáusiasis Jzraēlije, tu prażudytasis ir prasúditasis, kurio diena ateis, kad nusidējimas bus pabaigtas,

26. Taip taria Wießpats Ponas Diewas: padēk į ßali kepurę ir nuimk wainiką! Nēsa ney kepure ney wainikas ne ißliks; bet * tas, kurs pasiáukßtino, bus nużémintas, ir kurs nusiżémino, bus paáukßtitas.
* P. 17, 24.

27. Aß wainiką nieku, nieku, nieku pawersiu, ik tas ateis, kuriam jis tur tekt; tam aß jį dûsiu.

28. Jr tu, żmogaus-waike, prarakauk ir tark: taip taria Wießpats Ponas Diewas apie waikus Ammon ir apie jû apgēdinimą; ir tark: kárdas, kárdas yr ißtráukts ant papjowimo; yr nußweistas ant pasmáugimo, ir blizgēs;

29. Todēl, kad tu saw melûjanczus regējimus sakydini ir melus prarakáudini; kad ir tu padûtas butumbei tarp sużmußtûjû Diewo-nesibijanczûjû, kuriems jû diena atêjo, nusidējimui pasibaigus.

30. Jr norint jis wēl į makßtis įkißtas butu, tay aß taczau tawę súdisiu toj wietoj, kur tu esi léistas, ir żémēje, kurioj tu użgimei.

31. Jr aß sawo kérßtą ißliesiu ant tawęs, aß ugni sawo didzo kerßto ant tawęs įpusiu; ir aß tawę żmonēms, kurie dégit ir pagadinti moka, padûsiu.

32. Tu turi ugnei walgiu pastot, ir tawo kraujas tur żémēj pralietas but; ir tawęs daugiaus ne bus minēta; nēs aß, Pons Diews, tai kalbējau.

22. Pérskyrimas.

Żydû Griekai Priezastis jû Kalējimo ir kitû Korawoniû.

1. Jr Pono Diewo żodis atêjo man ir tare:

2. Tu żmogaus-waike, ar ne bársi tą razbaininkißkąjį miestą, ir ne apsakysi jam wisas jo bjaurybes?

3. Tark: ßitaip taria Wießpats Ponas Diewas: ak mieste, tu sawûjû kraują praliejęsis, kad tawo czēsas ateitu; ir balwonus saw darąsis, kad apsibjaurintumbei!

4. Tu kaltą pasidarai to kraujo, kurį tu pralieji, ir apsibjaurini balwónais, kurius tu darai; tûmi tu sawo dienas prisitráuki, ir padarai, kad tawo métai tur ateit. Todel aß tawę padarysiu ápjûku tarp pagonû ir gēda wisose żémēse.

5. Taip ártimieji kaip tolimieji iß tawęs jûksis, kad tu bjaurę paskalbą turēsi ir didį wargą kęsi.

6. Szțay, wyriausieji Jzraēlij, kożnas įgal tawije kraujo praliet.

7. Tēwą bey motiną jie paniekin, * swetimiemsiems daro jie newalę ir neteisybę, naßles bey siratas jie lupa.
* Ps. 94, 5. 6.

8. Tu paniekini mano ßwentybès, ir neßwentas darai mano Sabbatas.

9. Jßdûtojei yr tawije ant kraujo praliejimo. Jie walgo ant kalnû ir sawo wálę daro tawije;

10. Jie atdeng tēwû gēdą, ir sylija * moterißkes, joms ant drapanû turint;
* 3 Moiz. 18, 7.

11. Jr tarp sawęs * prietelius su prietelio pacze bjaurybes daro, jie sawo † sunû paczes apkekßáuja abelnay ißdykę, jie apgwoltawoja sawases séseres, sawo tēwo dukteres.
* P. 33, 26. Jer. 5, 8. † 3 Moiz. 18, 15.

12. Jie ima dowanû, kad kraują pralietu; jie * ima nûmus, ir kitskitą nugáuna, ir sawo godumą

waro prieß sawo ártimą, ir kitskitam newalę daro; ir manęs ßitaip użmirßta, taria Wießpats Ponas Diewas. * p. 23. Neem. 5, 7.

13. Sztay, aß sawo rankas suploju ant godumo, kuri tu seki, ir ant kraujo tawije pralietojo.

14. Ale begu dingai, tawo ßirdi tai ißkęsencżę, arba tawo rankas tai pakėlsenczes tame czēse, kad aß tai su tawim padarysiu? * Aß, Ponas Diewas, tai kalbējau, aß taipo ir padarysiu. * p. 17, 21.

15. Jr aß tawę ißsklaidysiu į pagonus, ir tawę ißstumsiu į żemės, ir tawo neczystybei galą padarysiu,

16. Kad tu prie pagónû per prakéiktą busi laikytas, ir ißtirsi, manę ēsanti Poną Diewą.

17. Jr Pono Diewo żodis man atêjo ir tare:

18. Tu żmogaus-waike, namai Jzrael man į putą pawirto; wisas jû wárias, cinas, geleżis ir ßwinas péczuj pawirto į sidabro-putą.

19. Todēl ßitaip taria Wießpats Ponas Diewas: kadangi jûs wisi į putą pawirtot, ßtay, todēl aß wisus jus į Jeruzalę suwesiu.

20. Lygey kaip sidábrą, wárią, géleżį, ßwiną bey ciną sudeda į péczų, kad ugni po jeis įpústu ir sutirpitu: ßitaip ir aß jus sawo kerßte ir didżame pápykij sudēsiu, įdēsiu ir sutirpisiu.

21. Beje aß jus surinksiu, ir sawo kerßto ugni po jumis įpúsiu, kad tame sutirpti turēsit.

22. Kaip * sidabras sutirpsta péczuj, taip ir jûs turit sutirpt, ir ißtirt, manę, Poną Diewą, sawo didżiáusiji kerßtą ant jusû ißliejusi. * Mal. 3, 3.

23. Jr Pono Diewo żodis man atêjo ir tare:

24. Tu żmogaus-waike, tark jiems: tu esi żéme, kuri ne apczystijama, kaip kokia (żéme), kuri ne aplyjama czēse pykimo.

25. Prárakai toje ēsantieji pulkais susiêjo * dußias suēst, néy koks rēkiąsis liúts plēßimą sugrēbdams; jie pinigû bey lobjo sawęspi plēßia, ir padaro daug naßliû toje. * p. 34 8. s.

26. Jôs * kunigai pérwercza sawwálnißkay mano żokaną, ir neßwentą daro mano ßwentinyczą; jie ne atskiria tai, kas ßwenta yra, nû to, kas neßwenta yr, ir ne pamokina, kas czysta bey kas neczysta butu; ir ne pridaboja mano Sabbatû, irgi aß neßwentay tarp jû esmi láikomas. * Mik. 3, 11.

27. Jôs * wyriáusieji toj yr néy draskantieji wilkai, kraujo praliet ir dußiû nużudyt sawo godumo-dēl. * Mik. 3, 11. Zep. 3, 3.

28. Jr jôs * prárakai ję ißlaisto ledakomis kálkemis, kożonise sako niekam ne wértas pramones, ir † prarakáuja jiems melus sakydami: „taip taria Wießpats Ponas Diewas;" o taczau to ne sakius Ponui Diewui. * p. 13, 6. † Jer. 23, 32.

29. Żmones tôs żémês daro newálę ir plēßia dragey, ir lupa wargdienius ir bēdnûsius, ir * daro newálę swetimiemsiems ir neteisybę. * p. 7.

30. Aß jēßkojau tarp jû, begu kas pasistatytu muru ir prieß * plyßimą stowētu ties manim uż tą żémę, kad aß ję ne sugaißinczau; ale aß ne radau neywieno. * p. 13, 5. Jez. 64, 7.

31. Todēl * aß ißliejau sawo kerßtą ant jôs, ir ugnimi sawo didżo pápykio aß jei gálą padariau, irgi ßitaip dawjau jiems jû pelną † ant jû galwôs, taria Wießpats Ponas Diewas. * p. 21, 31. † p. 16, 43.

23. Pérskyrimas.

Sulyginimas tû dwiejû Karalysczû Juda bey Jzrael su dwiem Rékßem.

1. Jr Pono Diewo żodis atêjo man ir tare:

2. Tu żmogaus-waike, buwo dwi moterißki, wienôs áugywês dukteri,

3. Tie-dwi * kekßáwimui pasidawe Egypte sawo jaunystēj; tenay jiedwi sawo krútis apgraibydino ir sawo mergystês papus apczupinēdino. * p. 8. 21.

4. Didēji wardu yr Ajala ir jôs sesû Ajaliba. Jr aß jiedwi wedżau per paczes, ir jiedwi man * gimde sunû ir dukteriû. Jr Ajala † wardu yra Samarija, o Ajaliba Jeruzalem. * p. 16, 20. † p. 16, 46.

5. Ajala pasidawe i kekßáwimą, man ję wédus, ir degte dége prieß sawo mylimůsius, butent prieß *Assyrijonus, kurie pas ję ateidawo,
* p. 16, 28.

6. Prieß kunigáikßczus ir ponus, kurie ßilkais wilkējo, ir wisus jaunus mandagiůsius jaunikaiczus, butent prieß raitelius ant źirgů jůjanczus.

7. Ir kekßawo su wisais grażeiseis jaunikáiczeis Assyrijoj, ir apsibjaurino su wisais jů balwónais, kad ant kurio (kokio) użsidege.

8. Priegtam ji taipjau ne pamete sawo kekßáwimą su Egypto (= źemés źmonemis). kurie ję buwo prigulę iß jôs jaunů dienů, ir jôs mergystês krutis apczupinēję ir didę kekßystę su je buwo wárę.

9. Taygi aß padawjau ję i rankas jôs mylimůjů waikams Assur, su kureis kekßaut ji néy dégte dége gaßlume.

10. Tie atdenge jôs gēdą ir atēme jôs sunus ir dukteres, bet ję nużude jie kárdu. Ir ißsiréißke, ßitas moterißkes korawotas ēsant.

11. Ale jôs sesů, Ajaliba, tai matydama dar *jů pikczaus użsidege ne kaip ana, ir kekßáwimo daugiaus padáre, ne kaip jôs sesů.
* p. 16, 51.

12. Ir użsidege ant waiků Assur, butent ant kunigaikßczů ir ponů, kurie pas ję atêjo grażey aprēdyti, raitelů bey weżimů, ir wisů jaunů mandagiůjů jaunikáiczů.

13. Tay aß maczau, ji abidwi wienu budu apbjaurinti ēsant.

14. Ale ßi sawo kekßáwimo daugiaus padáre; nēs ji matydama molawotů wyrů prie sēnôs raudonůjant, Kaldeonů ábrożů,

15. Ir jů strēnas jůstomis apjůstas ir márgus ápraißius ant jů galwů, ir żiurint wisus lygius kaip didżus karżygius, kaip antay waikai Babel ir Kaldeonai neßioja sawo tēwißkoj żémēj:

16. Użsidege ji ant jů, kaip tikt jůs pajutus, ir nusiunte paslus pas jůs i Kaldeą.

17. Ir kaip waikai iß Babel pas ję atêjo jei meilēje prigult, apbjáurino jie ję sawo kekßáwimu, ir ji (taipjau) apsibjáurino su jeis, *aźa ji jů nubůdo.
* p. 22.

18. Ir kaip jôs taip kekßáwimas, taip ir gēda wisißkay żinoma pastójo, ir aß jôs nubůdau, kaip aß ir jôs seser̃s buwau nubůdęs.

19. Ale ji sawo kekßáwimo wis uż wis daugiaus pridējo minēdama czēso sawo jaunystês, kaip ji Egypto-żémēje kekßáwimą buwo sékusi;

20. Ir użsidége ant sawo mylimůjů, kurių *kekßystês-użsidegimas buwo kaip ásilů paējimas, arba kaip érżilů erżilawims.
* Jer. 5, 8.

21. Ir itaisei sawo newieżlibumą kaip sawo jaunystēje, kad taw Egypte *tawo krutys apgraibytos, ir tawo pápai apczupinēti buwo.
* p. 3.

22. Todēl, Ajaliba, taip taria Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß *tawo mylimůsius, kurių tu nubůdai, prieß tawę prikélsiu, ir atwesiu jůs prieß tawę iß wisů kampů aplinkuy;
* p. 16, 37.

23. Butent waikus (żémês) Babel ir wisus Kaldeonus su wyresneiseis, kunigaikßczeis ir ponais, ir wisus Assyrijonus su jeis; grážųji wyrißką jaunimą, wisus kunigaikßczus ir ponus, karżygius ir dumczus, ir wisokius raitelius.

24. Ir *użeis ant tawęs, ginklais apsirēdę su weżimais ir rátais ir su didżu żmonių pulku, ir tawę apstos su atsargomis, skydais ir ßalmais iß wisų ßalių; tiems aß prową padůsiu, kad tawę atsúditu pagal sawo prowas.
* p. 21, 22. Luk. 19, 43.

25. Aß sawo atkerßijimą ant tawęs użeidisiu, kad jie be pasigailējimo su tawim darytu; jie taw nosi ir ausis nupjáus, ir kas liekt, tur kárdu pult. Jie tawo sunus ir dukteres atims, ir kas liko, ugnimi sudégis.

26. Jie tawo rubus taw nuwilks, ir tawo graikßtumą atims.

27. Szitaip aß tawo newieżlibumui ir tawo kekßáwimui su Egyptos żemė gálą padarysiu, kad tu sawo akis daugiaus ant jů ne pakélsi, ir Egypto daugiaus ne minēsi.

28. Nēs taipo taria Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß tawę padůsiu tiems, kurius tu nekenti, ir kuriû tu nubůdai.

29. Tie kaip neprietelei tawę warstos, ir wislab atims, ką tu užsipelnei, ir tawę *nůgą ir ne=apdengtą paliks, kad tawo gēda butu atdengta drauge su tawo newiežlibumu ir kekßáwimu. * p. 16, 37.

30. Toktai taw nusidůs dēl tawo kekßáwimo, kuri tu su pagónais warei, kuriû balwónais tu apsibjáurinai.

31. Tu keliu *sawo sesers ējei; todēl aß ir jôs kylikę taw į tawo ranką důmi. * p. 5, 11.

32. Taip taria Wießpats Ponas Diewas: tu turi gért sawo sesers kyliką, kaip gilus ir platus jis yr; tu turi į didį *apjůką ir paniekinimą įeit, kad negalima bus ißkęst. * p. 22, 4.

33. Tu turi *prisigért driuto gērimo ir wargimo; nēs kyliks tawo sesers Samarijôs yr kyliks wargimo ir smutkôs.
* Ps. 60, 5. Ps. 79, 5. Jez. 51, 17. Jer. 25, 15.

34. Szitą tu czystay turi ißgért, potam ßukes sukult ir sawo krutis suplēßit; nēs aß tai kalbējęs esmi, taria Wießpats Ponas Diewas.

35. Todēl taip taria Wießpats Ponas Diewas: todēl, kad tu manęs užmirßai ir manę į *sawo užpakalį numetei, taygi ir neßiok dabar sawo newiežlibumą ir sawo kekßáwimą! * Jer. 2, 27. p. 32, 33.

36. Ir Pons Diews tare man: tu žmogaus=waike, ar tu ne bársi Ajalą bey Ajalibą? Tay jiems=dwiem jû bjaurybes parodik,

37. Kaip jie=dwi su swetimais wyrais sugule, ir kraujo praliejo, ir su balwonais kekßáwo; priegtam *sawo kudikius, kurie man iß jû buwo gimę, jie=dwi sudégino jiems apierai. * p. 16, 20. Jer. 7, 31.

38. Be to jie=dwi man tai padáre: jie=dwi mano ßwentybes apbjáurino tů=czēs, ir mano *Sabbatas neßwentas dare. * 2 Moiz. 20, 8. f.

39. Nēsa kaip jie=dwi sawo kudikius balwónams buwo papjowusi, jie=dwi tą paczę dieną iējo į mano ßwentinyczą, ßitą apdarkyti. Sztay, toktai jie=dwi padáre mano namůse.

40. Jie=dwi ir paslus siunte į žmones, kurie iß tolimû žémjû ßen ateit turētu; ir ßtay, jiems atêjus, tu pēreisi ir sawo wéidą apmolawojei, ir graikßtumu puikey ißsirēdei, jiems ant garbês;

41. Ir sedējei ant brangaus patalo, ties kuriûm stowējo stálas pritaisytas; ant to tu rukinai, ir apierawojei ant to mano aliejų.

42. Tenjau pasikēle didey linksmûjû ßauksmas; ir jie=dwi dawe žmonēms, iß wisû kampû iß daugumo swieto žmoniû ir iß púsczôs atêjusiemsiems, ranka=ryßius ant jû rankû, ir grażius wainikus ant jû galwû.

43. O aß mislijau: ji jau yr pajunkusi su swetimais laikytis iß senowês, ji nů kekßystês ne gal liáutis.

44. Nēsa pas ję įeinama, kaip antay pas kekßę įeinama; lyg ßitaip einama prie Ajalôs bey Ajalibôs, tû dwiejû newiežlibûjû moteriû.

45. Todēl jas tie wyrai korawos, kurie *teisybę dáro, kaip wenczawonystês=peržengtojos ir kraują praliejanczos korawotinos. Nēs jos dwi su swetimais laikos, ir †jûdwiejû rankos yra pilnos kraujo
* p. 16, 38. † Jez. 1, 15. p. 59, 3.

46. Szitaip taria Wießpats Ponas Diewas: užwesk ant jû=dwiejû didį (żalnieriû) pulką, ir padůk jes *ißdraskyt ir ißplēßit,
* Jer. 15, 13. p. 17, 3.

47. Kad jie=dwi akmenimis żudytu ir sawo kárdais nudurtu, ir jû=dwiejû sunus bey dukteres pasmáugtu, ir jû=dwiejû namus ugnimi sudégintu.

48. Szitaip *aß tam newiežlibumui toj žémēj gálą padarysiu, kad wisos moters tai numanytu, ir ne darytu tokio newiežlibumo. * p. 27.

49. Ir jusû dwiejû newiežlibumas bus ant jusû uždētas, ir turēsit dwi sawûjû balwonû griekus neßiot, kad *ißtirtumbita, manę ēsanti Poną Diewą. * p. 7, 27. p. 24, 6.

24. Pérskyrimas.

Jeruzalės Išpūstijimas pirmpaženklintas.

1. Ir Pono Diewo žodis man atējo dewintame mete dešimtoj die= noj dešimtojo mēnesio ir tare:

2. Tu žmogaus=waike, parašyk šę dieną, beje šę pację dieną! nēsa karálius Babēlēj šioj paczoj dienoj prieš Jeruzalę prisigátawojo.

3. Ir dǔk neklausantiemsiems žmo= nēms prilyginimą jiems tarydams: šitaip taria Wiešpats Ponas Die= was: prikaisk pǔdą, prikaisk ir ipilk į tą wandens;

4. Sudēk į ji dalykus idētinus, ir geriáusiůsius dalykus, rētus ir pe= czus, ir pridēk ji pilną geriáuseiseis smáginiů=stukeis;

5. Imk, kas geriáusia, iš kaime= nês, ir prakurk po tům ugni, smá= giniů=stukius wirti, ir dǔk geray wirt, ir smáginiů=stukius tame geray išwirt!

6. Todēl taria Wiešpats Ponas Diewas: *bēda tam razbáininkiš= kam miestui, kurs tokiu půdu yr, kuriame, kas prisiwilo, limpa, ir ne atgáunama! Išimk stuki po stuki! ir ne reik dēl to burtą mest, katrą stuki pirmuczáus reik išimt.

* p. 9.

7. Nēsa jôs kraujas widuj yr, kuri ji ant nůgôs ůliôs ir ne ant žémês praliejo, kur taczaus galima buwo žemè ji apžarstyti.

8. Irgi aš locnay dēl to tą páti kraują ant nůgôs ůliôs praliedinau, kad jis ne butu apžarstyts, kad di= dysis pápykis ant jôs užeitu, ir atkeršita butu.

9. Todēl taria Wiešpats Ponas Diewas taipo: *bēda tam razbái= ninkiškam miestui, kuri aš į didę ugni pawérsiu!

* Na. 3, 1. Abak. 2, 12.

10. Atnešk tiktay daug málků, pra= kurk ugni, kad miesą išwirtu, ir pridēk pilnay aptyk=žoliů, kad smá= giniů stukei prisiwiltu!

11. Uždēk ir půdą tušczą ant žarijů, kad karštas pastotu, ir jo wárias žérētu, bau jo neczystums ištirpy= tas, bey jo prisiwilims atimtas butu.

12. Ale prisiwilims, taip labay dégant, ne nor atšust, nēs perla= bay prisiwilo; tur jis ugnije su= tirpti.

13. Tawo neczystybe yr taip už= kietita, kad, norint aš tawę rods czystit norēczau, tu taczau ne nori dǔt czystitis nů sawo neczystybês. Todēl tu jau daugiaus ne gali czysta pastot, iki mano *didžam pá= pykiui ant tawes atáušus.

* p. 5, 13.

14. Aš, *Pons Diews, tai kal= bējau, ateis tai, aš taip darysiu, ir ne užtruksiu, aš ne czēdisiu ney ne gailēs man to; bet jie súdis tawę, kaip tu elgeisi ir darei, taria Wiešpats Ponas Diewas.

* p. 23, 34.

15. Ir Pono Diewo žodis atêjo man ir tare:

16. Tu žmogaus=waike, štay, aš taw atimsiu tawo akiů džaugsmą per slógą; ale tu ne turi ney rau= dot, ney werkt, ney neywienôs ášarôs išléist.

17. Tylomis tu gali dusáut, ale raudote ne turi raudot; bet tu sawo grażęję kepurę užsidēk, ir ap= siauk sawo kurpēmis; tu sawo bur= nôs ne apsirišk, ney gedējimo=důnôs ne wálgik!

18. Ir man rytmetij ankšti žmo= nēms kalbējus, numire man ant wá= karo mano pati. Ir aš antrą rytą padariau, kaip man paliepta buwo.

19. Ir žmones man tare: „argi tu ne nori mums pasakyt, ką tai mums ženklina, ką tu darai?"

20. Ir aš tariau jiems: Pons Diews su manim kalbējo ir sake:

21. Sakyk namams Izrael, Wieš= pati Poną Diewą šitaip kalbanti: štay, aš sawo šwentinyczą, jusů didžáusiji palinksminojimą, jusů akiů pasigerējimą ir jusů širdiês geidimą nešwentą padarysiu; ir jusů súnus bey dukteres, kurius palikti turit, kárdu puls;

22. Ir turit daryt, kaip aš dariau; * jůs sawo burnas ne turit apsirišt, ney gedējimo=důną ne wálgiti;

* p. 17.

23. Bet sawo gálwą turit grażey kepure apdēt, ir sawo kurpēmis apsiaut. Jůs ney raudosit ney werk= sit, bet sawo grieků=dēl ne žinosit kur dētis, ir su kits=kitu dusáusit.

24. Ir taipo Ezekiels jums bus *dywu, kad jûs turit daryt, kaip jis dáręs, kad jau tai ateis, kad ißtirtumbit, manę ēsanti Wießpati Poną Diewą. *p. 27. p. 12, 11.

25. Ir tu, żmogaus=waike, tame czēse, kad aß jiems atimsiu jû macę ir palinksminojimą, jû akiû pasigerējimą ir jû ßirdiês geidimą, jû sunus ir dukteres,

26. Beje, tame czēse, *nekursai, kurs ißbēgęs, pas tawę ateis ir taw tai apsakys. *p. 33, 21.

27. Tame czēse bus tawo burna atwerta su ißbēgusiojo (burna), kad kalbētum, ir jau daugiaus ne tyletum. Nēs tu turi jiems dywu buti, kad jie ißtirtu, manę ēsanti Poną Diewą.

25. Perskyrimas.

Aßtrey pirmpasakytos Korawones Ammonitû, Moabitû, Edomitû ir Pylistēnû.

1. Ir Pono Diewo żodis atējo man ir tare:

2. Tu żmogaus=waike, statyk sawo akis prieß waikus *Ammon ir prarakáuk prieß jûs, *Jer. 49, 1.

3. Ir tark waikams Ammon: girdēkit Wießpaties Pono Diewo żodi! Szitaip kalba Wießpats Ponas Diewas: todēl, kad jûs ant mano ßwentinyczôs taret: „czeba, ji yr sudarkyta!“ ir ant żémês Izrael: „ji yr ißpústita!“ ir ant namû Juda: „jie apkaltinay yr ißwesti!“

4. Dēl to ßtay, aß tawę padûsiu waikams į rytus, kad jie sawo pilis czonay pakurtu, ir sawo namus czonay pasidarytu; jie wálgis tawo waisius, ir gérs tawo pieną.

5. Ir iß Rabbato werbliudû=staldą padarysiu, ir waikus Ammon awjûgardu padarysiu; ir *ißtirsit, manę ēsanti Poną Diewą. *p. 24, 27.

6. Nēsa taip taria Wießpats Ponas Diewas: todēl, kad tu sawo rankas suplodama ir kojomis treplędama ir iß żémês Izrael wisa ßirdże taip besijukdama dżaugeisi,

7. Todēl ßtay, aß sawo ranką ant tawęs ißtiesiu, ir tawę pagónams į plēßimą dûsiu, ir iß swieto żmoniû tawę ißgaißisiu, ir iß żémjû prażudysiu, ir tawę į plentą sugaißisiu, ir *ißtirsi, manę ēsanti Ponią Diewą. *p. 7, 27.

8. Taip kalba Wießpats Ponas Diewas: todēl, kad *Moab bey Seir ßnéka: „ßtay, namai Juda lygus wisiems kitiems pagónams,“ *Jez. 15, 1.

9. Sztay, tay aß Moabą atwérsiu iß ßaliês jo miestûse ir jo parubeżiûse brangiáusiôsês żémês, butent Bet=Jesimot, Baal=Meon bey Kirjataim,

10. Waikams į rytus podrauge su waikais Ammon, ir jûs jiems per tēwißką dalyką iteiksiu, ażа waikû Ammon jau daugiaus ne butu minēta tarp pagónû.

11. Ir sudû prowas użwesiu ant Moabo; ir jie ißtirs, manę ēsanti Ponią Diewą.

12. Taip sako Wießpats Ponas Diewas: todēl, kad Edom ant namû Juda atsikerßijo, ir tûmi nukalto sawo atsikerßijimu,

13. Todēl ßitaip kalba Wießpats Ponas Diewas: aß sawo ranką ißtiesiu ant Edom, ir ißgaißisiu iß jo taip żmones kaip galwijus; ir ję pústą padarysiu nû Teman iki Dedan, ir kárdu prapuldisiu;

14. Ir wēl atsikerßisiu ant Edom per sawo żmones Izrael, ir jie Edomui padarys pagal mano kerßtą ir didi narsą, kad jie mano atkerßijimą turēs ißtirt, taria Wießpats Ponas Diewas.

15. Taip kalba Wießpats Ponas Diewas: todēl, kad *Pylistēnai pasitießijo ir sawo sénąji kerßtą taip ißkerßijo, kaip tikt imane atkerßit ißkádidami, *Jer. 47, 1.

16. Todēl ßitaip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß sawo ranką ißtiesiu ant *Pylistēnû, ir Koretēnus ißgaißisiu; ir likusiûsius pakrußiûse juriû nużudysiu;
*Jez. 14, 29. Jer. 47, 1. Zep. 2, 5. Sak. 9, 5.

17. Ir didżu atkerßijimu ant jû atsikerßisiu, ir didey supykęs jûs plaksiu; *kad ißtirtu, manę ēsanti Ponią Diewą, kad aß ant jû atsikerßijęs busiu. *p. 24, 27.

26. Pérskyrimas.

Prarakáwimas prieß Tyrių.

1. Ir nusidawe wienioliktame mete pirmoj dienoj pirmojo mēnesio, tay Pono Diewo zodis man atējo ir tare:

2. Tu zmogaus-waike, todēl, kad *Tyrius ant Jeruzalēs tare: „czeba, wartai swieto zmoniū yr suláuziti, tai prie manęs pargryzo; aß dabar pilnas busiu, kadangi ji pustà stow!“
* Jez. 23, 1. s.

3. Todēl ßitaip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß eisiu ant tawęs, *Tyriau, ir daug pagónū ant tawęs uzwesiu, lyg kaip antay jures sawo wilnimis pasikelia.

4. Szitie Tyriaus murus pagadis, ir jo korus ardys; beje aß ir jo dulkes ßalin paßlūdisiu, ir sáusą ákmenį iß jo padarysiu;

5. Ir iß jo bus tákißas jurēse, ant kurio zwejū-tinklai ißtiesiami; nēs aß tai kalbējau, taria Wießpats Ponas Diewas, ir jis bus pagonams per plēßimą;

6. Ir jo dukters, laukūse ēsanczos, kárdu bus zudytos; ir *ißtirs, manę ēsanti Poną Diewą.
* p. 25, 7. 11. 17. p. 33, 29.

7. Nēs taip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß ant Tyriaus uzwesiu Nebukad-Nezarą, karálių (zémēs) Babel, iß ßiáurēs, kursai *karálius wisū karáliū yr, su zirgais, wezimais, ráiteleis ir su didzu zmoniū pulku.
* Dan. 2, 37.

8. Tas tawo dukteres, *laukūse ēsanczes, kárdu nuzudys; ale prieß tawę jis wolus taisys, ir pylimus uzpils, ir átsargą prieß tawę pakels.
* p. 6.

9. Jis kryg-ozeis tawo murus subadys, ir tawo korus sawo ginklais pargriaus.

10. Dulkes jo arkliū daugumo tawę apdengs; irgi tawo murai padrebēs iß bildējimo jo zirgū, rátū ir raiteliū, jam tawo wartais isitráukiant, kaip isitráukiama į ißardytą miestą.

11. Jis sawo zirgū kojomis wisas tawo úlyczas sumindzos. Jis tawo zmones kárdu zudys, ir tawo driutūsius stulpus į zémę parplēß.

12. Jie tawo gerybę ißplēß ir tawo taworus ißplēßis. Tawo murus jie pargriaus, ir tawo grazūsius butus parplēß, ir tawo akmenis, medzus ir dulkes į wándeni imes.

13. Szitaip aß tawo *dainū skambējimui gálą padarysiu, kad balso tawo kanklū jau daugiaus ne bus girdēta.
* Jer. 7, 34. p. 16, 9.

14. Ir aß nūgą ūlę iß tawęs padarysiu, ir tákißą, kur zwejū-tinklai ißpleczami, kad tu jau daugiaus ne butum budawotas; nēs aß esmi Ponas Diewas tai kalbąsis, taria Wießpats Ponas Diewas.

15. Taip kalba Wießpats Ponas Diewas prieß Tyrių: matysi, bau ne padrebēs salos, taw taip baisey sutéßkant ir tawo izeistiemsiems dusaujant, kurie tawije tur buti zudyti.

16. Wisi kunigaikßczei pajuriose nū sawo krēslū atsikēlę sēdēs, ir sawo sermēgas pames, ir sawo rubus ádatomis ißraßytus ißsiwilks, ir gedulingais rubais wilkēdami ant zémēs sēdēs, ir nusigąs ir pérsigęs iß nūglo tawo pūlimo.

17. Jie tawę apraudodami apie tawę kalbēs: ak! iß ko tu taip abelnay pústas pastojei, tu giriamasis miestė, tu prie juriū stowēdamas taip macnus buwęsis ant juriū su sawo gywátninkais, aza wisa zéme tawęs bijotis turējo!

18. Ak! kaip pérsigąsta salos tawo pūlimu! beje juriū salos nusigąsta tawo sugaißimu.

19. Taip kalba Wießpats Ponas Diewas: aß iß tawęs padarysiu púst-miesti, kaip kitus miestus, kuriūse neywiens ne gywéna; ir didi twáną ant tawęs patwidisiu, kad didi wandens tawę apdengs.

20. Ir tawę *nustumsiu zemyn pas tus, kurie į dūbę nuzenge, butent pas negywūsius. Aß tawę pastumsiu zemyn po zemè ir padarysiu lygų ámzinai pustynei su tais, kurie į dūbę nuzengia, kad nieks tawije ne gywéntu. Ir tawę, tu silpnoji, gywūjū zémēje statysiu.
* p. 28, 8. 31, 14. 32, 18.

21. Beje, ißgandinimu aß tawę padarysiu, kad tu nieku toliaus ne

butumbei, ir tawęs ƙlausinējant, ƙad tawęs amžinay ne butu surasta, taria Wießpats Ponas Diewas.

27. Pérſƙyrimas.

Raudojimo-Giesme dėl Ißpūstijimo Tyriaus.

1. Ir Pono Diewo žodis atêjo man ir tare:

2. Tu žmogaus-waiƙe, * paƙéƙ raudojimus ant Tyriaus,
* Jez. 23, 1. s.

3. Ir tarƙ Tyriui, ƙursai gul pryßaƙij prie juriû, ir su daugumu salû swieto žmoniû ƙupczáuja: taip ƙalba Wießpats Ponas Diewas: aƙ Tyriau, tu saƙai: „aß * grażiû grażiausiasis."
* Ps. 9, 13.

4. Tawo apyruba yr widurije juriû, ir ƙurie tawę budawojo, tawę grażiû grażiáusey itaise.

5. Jie wisus tawo ißƙlojimus égliû-médżo iß Saniro padare; ir cedrus nů Libanono atweßdino, ir taw aƙrutû-stēbus iß jû padáre,

6. Ir tawo irƙlus iß áużolû Bażano, ir tawo solus iß elpanto-ƙaulû, ir brangiůsius paƙreslius iß salû Kitim.

7. Tawo žēgliaus ploßtes buwo ßilƙais ißraßytos iß Egypto, ƙad taw per ƙarunq butu; ir tawo użƙlodai mēlinû ßilƙû bey purpurôs iß salû Elisa.

8. Žmones iß Zidon bey Arwad buwo tawo aƙrutû-warininƙais, ir Tyriuje saw turējei žmones ißmananczus aƙrutais eit.

9. Wyresnieji bey ißmintingieji iß * Gebal turējo tawo aƙrutus sutaßyt. Wisû juriû aƙrutai ir aƙrutninƙai buwo tawije randami, tie sawo ƙupczystę ware tawije.
* 1 Kar. 5, 18.

10. Žmones iß Persijôs, Lydijôs bey Libijôs buwo tawo żalnierei, ƙurie sawo sƙydus bey ßalmus tawije paƙabino ir tawę taip ißdabino.

11. Žmones Arwadēnai tawo abażè esantieji buwo néy apsƙritay aplinƙ tawo murus ir sargais ant tawo ƙorû; tie sawo ßalmus wisur prie tawo murû priƙabino, ir tawę taip ißdabino.

12. Tu sawo ƙupczystę seƙei ant juriû, ir wisoƙius taworus, sidábrq, géležį, cinq ir ßwinq i sawo turgus parsiwežei.

13. Jawan, Tubal ir Meseƙ su tawim ƙupczawo, ir padůnißƙus wergus bey wáriq taw i tawo turgus sugabéno.

14. Togarmißƙei taw arƙliû bey weżimû ir pus-ásilû i tawo turgus sugabéno.

15. Dedanēnai tawo ƙupczei buwo, ir wisur salose tu ƙupczawai; tos taw elpantû-ƙáulus bey égliû-médi pardawe.

16. Syrijonai iß tawęs parsigabéno tawo (brangiáusiûsius) dárbus, ƙurius tu padarydawai; ir Rubynus, ßiarliotus, ißsiutus (dárbus), ßilƙus ir ƙarélƙas, ir ƙristolus i tawo turgus suweże.

17. Juda bey wisa żéme Jzrael taipojau su tawim ƙupczawo, ir taw ƙwieczû iß Minnit, ir Balsamû, ir medaus, ir aliejaus, ir Mastiƙês i tawo turgus suweże.

18. Priegtam ir Damaßƙas iß tawęs parsigabéno tawo darbû ir wisoƙiû taworû uż driutû wynû bey ƙaßtáunû wilnû.

19. Dan bey Jawan iß Usal taipjau i tawo turgus suweże geležiniû ryƙû, Kassijôs bey Kalmusû, ƙad tu su tais ƙupczáutumbei.

20. Dedan su tawim ƙupczáwo su déƙeis, ant ƙuriû sed.

21. Arabija ir wisi ƙunigaiƙßczei * Kedar su tawim ƙupczáwo su awimis, su awinais bey su ożeis.
* 1 Moiz. 25, 13.

22. Kupczei iß Saba bey Raēma su tawim ƙupczáwo, ir wisoƙias brangiáuses aptyƙ-żoles ir brangiáusiû aƙmenēliû ir áuƙso i tawo turgus suweże.

23. Aran bey Kanne bey Eden, podraug ir ƙupczei iß Seba, iß Assur bey Kilmad taipojau tawo ƙupczei buwo.

24. Tie wisi su tawim ƙupczawo brangiáuseis audimais, su taworais ßilƙineis ir adatomis ißraßytais, ƙurius jie brangiose sƙrynēse, iß cēdrû darytose ir geray paƙawotose, i tawo turgus suweże.

25. Ale aƙrutai ant juriû ateinantieji daugiaus ant tawo turgû giliawo.

Szitaip tu labay pralobai ir puikus pastojei widurij juriû.

26. Jr tawo akrutninkai taw ant didzû wandeniû priweze. Ale rytû=wējas tawę widurij juriû sulaužis;

27. Szitaip, aža tawo taworai, kupczei, taworninkai, perwážninkai, akrutninkai ir akrutus darantieji, ir kurie tawij wértēs, ir wisi tawo zalnierei, ir wisas tawo žmoniû pulkas ant patiês juriû widurio prapuls tawo prapûlimo czēse;

28. Aža ir pakrużei padrebēs iß klykimo tawo akrutninkû.

29. Jr wisi wairininkai, akrutninkai ir jû mistrai iß akrutû ant žémês stosis,

30. Jr *didzu balsu ant tawęs rēks, karczey raudos, ir dulkes ant sawo galwû mētidami pelenûse woliosis. * Apr. 18, 9. 19

31. Jie *plikay nusiskus tawęs=dēl, ir žákais apsisiaus, ir iß ßirdiês karczey tawę apwerkdami raudos. * Jer. 48, 37.

32. Jr jû waikai tawę apraudôs: ak! kas kada ant juriû taip nutilo, kaip tu, Tyriau?

33. Kaip tu ant juriû kupczáudawai, tay tu daugumą žémjû pralobdinai; mielay, su daugybe sawo tawořû ir sawo kupczawimu tu pralobdinai žémês karalius.

34. Ale dabar tu iß juriû į tikras wandeniû gelmes įstumts esi, kad tawo kupczáwimas ir wisi tawo žmones tawij prapûle.

35. Wisi salose gywénantieji tawim ißsigąsta, ir jû karálei pérsigandę, ir ißblyßkę stow.

36. Žémjû kupczei apßwilpin tawę, kad tu *taip umay nugrimzdai, ir ne gali jau atsigáut amžinay. * P. 28, 19. Apr. 18, 17. 19.

28. Pérskyrimas.

Apie Prapûlimą Karáliaus Tyriaus bey Zidonitu; Jßwálnijimas Diewo Žmoniû.

1. Jr Pono Diewo žodis atêjo man ir tare:

2. Tu žmogaus=waike, sakyk kunigaikßczui iß Tyriaus: taip kalba Wießpats Ponas Diewas: todēl, *kad tawo ßirdis didzûjas tarydama: „aß esmi Diewu, aß sēdmi Diewo karál=krēslij ant juriû widurio," ir taczaus žmogum, o ne Diewu budams, ir wienok tawo ßirdis didzûjas néy Diewo ßirdis; * Dan. 5, 20. Darb. 12, 23.

3. Sztay, tu dingais razumingésnis ēsąs už Dangēlą, kad taw neykokia paslaptine ne paslēpta ēsanti;

4. Jr buk sawo ißmincze ir razumu toki turtą saw nusigamines, ir áukso bey sidábro skárbus sukrowęs;

5. Jr buk sawo dide ißmincze bey kupczawimu ßitokeli turtą padaugsinęs; iß to tu taip pasididzawai iß didês sawo gerybês:

6. Dēl to Wießpats Ponas Diewas ßitaip kalba: kadangi tawo ßirdis didzûjas néy Diewo ßirdis,

7. Todēl ßtay, aß swetimus ant tawęs użsiųsiu, butent pagónû smarkiûsius; tie sawo kárdą ißtráuks ant tawo grażiôs ißmintiês, ir tawo didcję garbę į gēdą pawers.

8. Jie tawę žemyn į dûbę įstums, kad tu ant widurio juriû mirtumbei lyg (smerczu) użmußtûjû.

9. Matysi, bau tu tada sakysi po akiû sawo žudytojo: *„aß esmi Diewu;" bemielay tu ne Diewu, *bet žmogum, ir sawo žudytojû rankoj esi. * p. 2.

10. Tu turēsi mirt kaip neapipjáustitieji rankoje swetimûjû; nēs aß tai kalbējau, taria Wießpats Ponas Diewas.

11. Jr Pono Diewo žodis atêjo man ir tare:

12. Tu žmogaus=waike, *pakélk raudojimą ant karáliaus iß Tyriaus ir tark apie ji: taip taria Wießpats Ponas Diewas: tu esi czystas péczwētis, pilnas ißmintiês ir tikray tobulay grażus. * p. 27, 2.

13. Tu esi linksmame Diewo sode, ir wisokeis brangiáuseis akmenēleis ißrēdytas, butent *Sardēreis, Topasais, Dēmantais, Turkisais, Onikais, Jaspisais, Sapyrais, Ametistais, Smaragdais ir áuksu. Toj dienoj, kaip tawę (karálium) padáre, tay tenay prie tawęs gatawi turējo buti darbai ant bubnû ir ant wamzdzû. * 2 Moiz. 28, 17. f.

14. Tu esi kaip Kerubs, placzey ißsisplēcząs ir apdengiąs; ir aß

tawę ant ßwentojo Diewo kálno stacząu, kad żerinczůse akmenise wáikßczoji.

15. Ir tu buwai didey palaimingas wisůse sawo weikalůse toj dienoj, kaip tawę (karálium) padáre, patoley, iki tawo nusiżengimas rádosi.

16. Nēsa tu widurij pilnu pastójei nelabumo iß didżo sawo kupczáwimo ir susigrießijei. Todēl aß tawę kaip neßwentą ißmesiu nů Diewo kálno, ir tawę, ißsisplētusiji Kerubą, iß żerinczůjů akmenių ißstumsiu.

17. Ir kadangi tawo ßirdis didżůjas, kad tu taip grażus esi, ir nů sawo ißmintiês susiklastůdinai sawo puikybēj, todēl aß tawę į żémę parblokßiu, ir pawéiksla iß tawęs padarysiu po akimis karálių.

18. Nēsa tu pagadinai sawo ßwentybę didżu sawo nusiżengimu ir neteisiu kupczawimu. Todēl aß ugni iß tawęs użdégdisiu, kuri tawę suēs, ir į pélenus tawę pawersiu ant żémês, wisam swietui tai mátant.

19. Wisi tawę pażįstantieji tarp pagonių pérsigąs tawim, kad tu *taip nůglay pragaißai, ir niekaday atsigáut ne gali. * p. 27, 36.

20. Ir Pono Diewo żodis man atêjo ir tare:

21. Tu żmogaus-waike, statyk sawo akis prieß *Zidoną ir prarakáuk prieß ji, * Jez. 23, 2. 12.

22. Ir tark: taip taria Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß eimi ant tawęs, Zidon, ir *garbę saw ant tawęs pasidarysiu, kad ißtirta bus, manę ēsanti Poną Diewą, kad aß ant jo prową darydisiu, ir ant jo ißródisiu, manę ßwentą ēsanti. * 2 Moiz. 14, 18.

23. Ir aß isiųsiu márą bey kraujopraliejimą į jůs į jų úlyczas, ir mirtinay sużeisti tarp jų prapuls kárdu wisur ant jų eisenczu, ir jie ißtirs, manę ēsanti Poną Diewą.

24. Ir iß to czēso iß wisų ßalių aplink namus Izrael, kur jų neprietelei yr, ne liks neyjokių jų erßkēczių jůs duriancżůjų, néy dagių skaudżůjų, kad jie ißtirtu, manę ēsanti Wießpati Poną Diewą.

25. Taip taria Wießpats Ponas Diewas: kad aß namus Izrael wēl suránkiosiu iß swieto żmonių, į kurius jie ißbarstyti yr, tay aß po akimis pagónų ant anų parodisiu, manę ßwentą ēsanti. Ir jie gywęs sawo żémēj, kurę aß sawo tarnui Jokubui dawęs esmi.

26. Ir be báimês toje gywęs, ir butų saw pasikurs, ir wyn-kalnių apsodis; beje, be baimês jie gywęs, kad aß prową użeidisiu ant wisų jų neprietelių wisůse apyrubose; ir jie ißtirs, manę Wießpati ēsanti jų Diewą.

29. Pérskyrimas.

Prarakawimas prieß Karalystę Egypto.

1. Deßimtame mete deßimtoj dienoj dwyliktojo mēnesio atêjo man Pono Diewo żodis ir tare:

2. Tu żmogaus-waike, statyk sawo akis prieß Paraoną, Egypto karáliu, ir prarakáuk prieß ji ir prieß wisą Egypto-żémę!

3. Kożoni sakyk ir tark: taip taria Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß ant tawęs eisiu, Paraone, tu Egypto karáliau, tu *didysis smake, tu gulisis sawo tarp-upjůse ir tariąsis: „tai mano upe, ir aß ją saw pasidariau." * p. 32, 2.

4. Ale aß taw *brizgilą į tawo tarp-smákri idēsiu, ir tawo wandenių żuwis prie tawo żwynų prikabinēsiu; ir tawę iß tawo upês ißtráuksiu drauge su wisomis tawo wandenių żuwimis, prie tawo żwynų kábanczomis. * p. 38, 4. 2 Kar. 19, 28.

5. Aß tawę su tomis żuwimis iß tawo wandenių į púsczą ißmesiu; tu ant żémês pulsi, ir jau ne busi daugiaus wēl ney surinktas ney suwalytas; bet tu żémês *żwērimis bey podangių paukßczams ēdesiu pastosi. * p. 32, 4.

6. Ir wisi Egypte gywénantieji ißtirs, manę ēsanti Poną Diewą; todēl, kad jie namams Izrael *nendrine lazda buwo, * 2 Kar. 18, 21. Jez. 36, 6.

7. Kuri, kad jų rankoj buwo laikoma, sulużo ir jų ßoną pérdure;

ale jiems je remjantis, sulużo ir jû strënas pérsikwerbe.

8. Todēl Wieβpats Ponas Diewas βitaip kalba: βtay, aβ kárdą ant tawęs użwesiu, ir podraugey taip żmones taip galwijus tawij iβgaiβisiu.

9. Ir Egypto-żéme bus puscza ir negywénama, ir jie *iβtirs, manę ēsanti Poną Diewą; todēl, kad jis sako: „ta upe mano yr, ir aβ esmi tas, kursai tą padáręs."
* p. 28, 22.

10. Todēl βtay, aβ eisiu ant tawęs ir ant tawo upjû wandeniû; ir Egypto-żémę pawersiu į pustynę ir negywénamą darysiu, nů koro Sijēne iki Murinû-żémês rubéżiû,

11. Kad ney galwijû ney żmoniû tenay ne waikβczos, arba tenay ne gywęs per ketures-déβimt metus.

12. Nēsa aβ iβpústisiu Egypto-żémę, ir jo pústą rubéżių ir jo miestus pustus důsiu gulēt, kaip kitus púst-miesczus per ketures-déβimt métû; ir iβsklaidisiu Egypcijonus tarp pagónû, ir į swieto żemès aβ jůs iβwarinesiu.

13. Ale taczau, taip kalba Wieβpats Ponas Diewas, tiems ketures-déβimt métams pérējus, aβ Egypcijonus wēl surinksiu iβ swieto żmoniû, į kurius jie tur iβsklaiditi but;

14. Ir grążisiu iβwedimą Egypto-żémês, ir jůs wēl parwesiu į żémę Patros, kuri jû tēwiβka gimtine yr; ir tenay jie bus mażintele karalyste.

15. Nēsa jie mażi bus prieβ kitas karalystes, ir daugiaus ne be-ponawos ant pagónû; ir aβ jůs numáżisiu, kad jie daugiaus ne be-ponawos ant pagónû;

16. Kad namai Izrael daugiaus jeis nesitikētu, ir tůmi ne susigrieβitu prie jû toliaus prisiglausdami; ir *iβtirs, manę ēsanti Wieβpati Poną Diewą.
* p. 20, 6

17. Ir nusidawe dwideβimt-sekmame mete pirmoj dienoj pirmojo mēnesio, (kad) atējo man Pono Diewo żodis ir tare:

18. Tu żmogaus-waike, Nebukad-Nezar, karálius Babēlēj, sawo ábażą su didżu prociawojimu ant Tyriaus atwede, ażą wisos galwos plikos, ir wisos βalys appeβtos buwo, ir taczau ney jam ney jo ábażui jo darbas su Tyriumi ne buwo użmokētas.

19. Todēl Wieβpats Ponas Diewas βitaip kalba: βtay, aβ Nebukad-Nezarui, karáliui Babel, důsiu Egypto-żémę, kad jis wisą tôs lobi atimtu, ir ję applēβitu ir iβdraskytu, kad sawo ábażui algą důtu.

20. Ale Egypto-żémę aβ jam důsiu uż jo darbą, kuri jis su jům turējo; nēsa jie man βlużijo, taria Wieβpats Ponas Diewas.

21. Tame czēse aβ důsiu użáugt rágą namû Izrael, ir tawo burną atwersiu tarp jû, kad jie iβtirtu, manę ēsanti Poną Diewą.

30. Pérskyrimas.

Prarakáwimas prieβ Egypto-Żémę ir Karálių Paraoną.

1. Ir atējo man Pono Diewo żodis ir tare:

2. Tu żmogaus-waike, prarakauk ir tark: taip kalba Wieβpats Ponas Diewas: kaukkit (ir tarkit): „ak bēda, kokia tai diena!"

3. Nēsa ta *diena yr arti, beje Pono Diewo diena arti yra, tamsi diena; czēsas atējo, kad pagónai tur ateit.
* Joel 2, 1. f.

4. Ir kárdas *Egyptą użeis, ir Murinû-żéme iβsigąs, kad Egypto użmuβtieji puls, ir jû żmones bus iβwesti, ir jû gruntawones bus pargriautos.
* p. 29, 2. Jez. 19, 1. Jer. 46, 2.

5. Murinû-żéme ir Libija ir Lydija su wisokeis prastais żmonēmis, ir Kub, ir kurie iβ derējimo żémês tenay yr, drauge su jeis kárdu puls.

6. Taip taria Pons Diews: ponai Egypto (żémę) sawo mace pagélbantieji puls, ir jû driutybês didżawims żemyn eis; nů koro Sijene pradējus jie kárdu prapuls, taria Wieβpats Ponas Diewas.

7. Ir jie tur lyg kaip jû kaimynû pusti rubéżei pusti pastot, ir jû miestai pusti gulēs tarp kitû púst-miesczû,

8. Kad * iſʒtirtu, manę ēſanti Poną Diewą, man ugni prakuriant Egypte, jeib wiſi jiems pagélbantieji ſugaiſʒinti butu. * p. 29, 16.

9. Tame czēſe paſlai nů manęs iſʒeis ant akrutů, iſʒgandit * Murinů-ʒémę, dabar be báimês ēſanczęję; tarp jů bus nůgąſtis, lyg kaip Egyptui tikos, jů czēſui atējus; nēs ſʒtay, iſʒ tieſôs tai ateit. * Jeʒ. 20, 3. ſ.

10. Taip taria Wieſʒpats Ponas Diewas: aſʒ daugumą Egypte numáʒiſiu per Nebukad-Nezarą, karálių Babel;

11. Nēſa jis ir jo ʒmones ſu jům, drauge ir pagónů ſmarkieji yr atweſti, tą ʒémę ſugaiſʒint; ir ſawo * kárdus iſʒtráuks ant Egypto, kad ta ʒéme wiſur uʒmuſʒtůjů pilna gulēs. * Jer. 44, 13.

12. Jr aſʒ wandeniů-upes iſʒdʒudiſiu, ir tą ʒémę piktiems ʒmonēms pardůſiu ir tą ʒémę ir, kas toj yr, důſiu ſwetimais iſʒpúſtit. Aſʒ, * Pons Diews, tai kalbējau. * p. 5, 17. p. 21, 27.

13. Taip kalba Wieſʒpats Ponas Diewas: aſʒ * balwonus Nopej iſʒpúſtiſiu ir diewaiczus iſʒgaiſʒiſiu, ir Egyptui ne bus daugiaus kunigáikſʒtis; ir iſiųſiu iſʒgąſti i Egypto-ʒémę. * Sak. 13, 2.

14. Aſʒ Patroſą púſtą padaryſiu, ir Zoanè ugni prakurſiu, ir ant No prowôs gálą padaryſiu.

15. Jr ſawo didi pápyki iſʒlieſiu ant Sin, kuri yr apkaſta pilis Egypte, ir daugybę No iſʒgaiſʒiſiu.

16. Aſʒ Egypte ugni prakurſiu, ir Sin didey nerims, ir No bus ſuplēſʒits, ir Nop kas-dien iſʒganditas.

17. Wyriſʒkaſis jaunims Onè bey Bubaſte kárdu puls, ir moteriſʒkes apkaltinay bus iſʒwéſtos.

18. Takpanes tamſią dieną turēs, kad aſʒ Egypto jungą ſuláuʒiſiu, kad didʒawims jôs macês toje baigſis; ji debeſeis bus apdengta, ir jôs dúkters apkaltinay bus iſʒwéſtos.

19. Jr aſʒ prowôs gálą Egyptui padaryſiu, kad iſʒtirtu, manę ēſanti Poną Diewą.

20. Jr nuſidawe wienioliktame mete ſēkmoje dienoj pirmojo mēneſio, atējo man Pono Diewo ʒodis ir tare:

21. Tu ʒmogaus-waike, aſʒ ranką Paraono, Egypto karáliaus, pérlauſʒiu; ir ſʒtay, jis ne bus apraiſʒots iſʒgytinay, ney ryſʒeis apriſʒtas, kad ſylôs gáutu kárdui laikyt.

22. Dēl to ſʒitaip kalba Wieſʒpats Ponas Diewas: ſʒtay, aſʒ eiſiu ant Paraono, Egypto karáliaus, ir jo rankas pérlauſʒiu, taip driutąję kaip ir nedriutąję, kad jam kárdas iſʒ rankôs tur iſʒpult.

23. Jr iſʒſklaidyſiu Egypcijonus i pagonus, ir iſʒwaikyſiu jůs i ʒemès.

24. Ale rankas karáliaus iſʒ Babel aſʒ paſtipriſiu, ir idůſiu i jo rankas ſawo kárdą; ir Paraono rankas ſuláuʒiſiu, kad jis po jo akiů waitos kaip koks ſmertnay ſuʒeiſtas.

25. Beje, aſʒ paſtipriſiu rankas karáliaus Babel, kad Paraono rankos paſiléis; kad jie iſʒtirtu, manę ēſanti Poną Diewą, kad aſʒ ſawo kárdą i ranką karáliaus Babel idůſiu, kad tą ant Egypto ʒémês iſʒtráuktu.

26. Jr aſʒ * Egypcijonus tarp pagonů iſʒbarſtyczau ir i ʒemès iſʒguinoczau, kad jie iſʒtirtu, † manę ēſanti Poną Diewą. * p. 23. † p. 29, 8.

31. Pérſkyrimas.

Ans (pirmaſis) Pratarawimas padriutitas.

1. Jr nuſidawe wienioliktame mete pirmąję dieną tréczojo mēneſio, atējo man Pono Diewo ʒodis ir tąre:

2. Tu ʒmogaus-waike, ſakyk Paraonui, Egypto karáliui, ir wiſiems jo ʒmonēms: kokiamgi tu dingai lygus ēſąs ſawo ſʒlowēje?

3. Sʒtay, Aſſur buwo ney koks cedro-medis ant Libanono ſu graʒiomis ſʒakomis ir tankeis lápais, ir labay áukſʒtas, kad jo wirſʒune aukſʒtay buwo iſʒáuguſi tarp tankiů ſtorů ſʒaků.

4. Wandens jam toki ůgi padáre, ir gilumas tókeli uʒaugimą. Jo upes tekējo aplink jo kélmą, ir jo upélei téko wiſiems lauko médʒams.

5. Todēl jis didéſnis uʒáugo uʒ wiſus lauko medʒus, ir daug ſʒaků

igijo ir ilgû ßakéliû; nēſa jis wandens ganóley turējo ißſiſkieſt.

6. Wiſi padangiû paukßczei lizdus krowe ant jo ßakû, ir wiſos láuko źwērys waikus augino po jo ßakélemis; ir po jo pawēſiu gywéno wiſa ſwieto źmoniû didybe.

7. Jis turējo grażes, dides ir ilgas ßakas, nēs jo ßaknys labay drēgney ſtowējo.

8. Jr ne prilygo jam neywiens cedro⸗médis Diewo ſode, ir égliû médźei ne ſulyginami buwo jo ßakoms, ir Kaſtanijû⸗médźei per niekq buwo prieß jo ßakeles. Beje, jis buwo taip grażus, kaip neywiens médis Diewo ſode.

9. Aß ji taip gráźų padariau, kad tiekq ßakû igijo, aźa jam wiſi linkſmieji médźei Diewo ſode tai pawydējo.

10. Dēl to ßitaip kalba Wießpats Ponas Diewas: kadangi jis tokelis użáugo, kad jo wirßune ſtowējo didźoſe aukßtoſe tankioſe ßakoſe, ir jo ßirdis paſididźawo tokiu ſawo aukßtumu,

11. Todēl aß ji padawjau i rankas macniáuſiojo tarp pagónû, kurſai jam (pagal ſawo wálę) padarytu, ir ji ißwarytu, kaip jis ſawo bediewißku elgimu buwo pelnęs;

12. Kad ſwetimi ji ißgaißintu, butent pagónû ſmarkininkai, ir ji ißdraikytu; ir jo ßakos ant kalnû ir wiſoſe dauboſe gulēt turējo, ir jo ßakéles ſuláużitos prie wiſû źémês upéliû; kad wiſi ſwieto źmones nů jo pawēſio atſtot turējo, ir ji pameſt;

13. Jr wiſi padangiû paukßczei ant jo parpůluſiojo kélmo tupējo, ir wiſi laukû źwērys gulējo ant jo ßakû;

14. Jdant iß to czēſo neyjoks médis pawandenije dēl ſawo aukßtumo neſididźůtu, kad jo wirßune didźoſe tankioſe ßakoſe ſtow; ir neywiens pawándeniû médis ne paſipúſtu ant kitû; nēs jie wiſi po źemè ſmerczui tur tekt, kaip kiti źmones, kurie i důbę lenda.

15. Taip taria Wießpats Ponas Diewas: tame czēſe, kaip anſai (Aſſuro) i důbę nuējo, tay aß raudojimą padariau, kad ji gelme apdenge, ir jo upjû twanai apſiſtot turējo, ir didieji wandens ne galējo teketi, ir padariau, kad Libanon ji apgedējo, ir wiſi láuko médźei padźuwo dēl jo.

16. Aß nugandinau pagonus, girdinczus ji půlant, kaip aß ji źemyn nuſtúmjau i peklą ſu nueinanczeiſeis i důbę. Jr wiſi linkſmieji médźei po źemè, brangiauſieji ir geriauſieji ant Libanono, ir wiſi, kurie pawandeniſe buwo ſtowēję, rods jam tai wélijo.

17. Nēs ir jie ſu jům turējo źemyn nueit i důbę pas użmußtůſius kárdu; kadangi jie po jo rankôs pawēſiu buwo gywénę tarp pagónû.

18. Kaipgi didelis tu dingais ēſqs, Parao, ſawo puikyſtēj ir ſawo ßlowēje tarp linkſmûjû médźû? * Nēſa tu ſu linkſmaiſeis médźeis turi źemyn nuliſt po źemè, ir gulēt tarp ne apipjáuſtitûjû, kárdu użmußtûjû. Szitaipo bus Paraonui ir wiſam jo pulkui, taria Wießpats Ponas Diewas. * pſ. 82, 7.

32. Pérſkyrimas.

Raudojimas dēl Egypto⸗Zémês.

1. Jr nuſidawe dwyliktame mete pirmoj dienoj dwyliktojo mēneſio, atêjo man Pono Diewo źodis ir tare:

2. Tu źmogaus⸗waike, pakélk raudojimus ant Paraono, karáliaus Egypto, ir ſakyk jam: tu eſi lyg kaip kokſai liútas tarp pagónû, ir néy marinis ſmákas, ir ßokinēji ſawo upjû ſrowēſe, ir ſudrumſti wándenis ſawo kojomis, ir padarai jû upes tirßtas. * p. 27, 2.

3. Taip taria Wießpats Ponas Diewas: aß ſawo tinklą ant tawęs *paſpęſiu, (ſuwadinęs) didi źmoniû pulką, kurie tawę iwarys i mano tinklą, * p. 12, 13. 17, 20.

4. Jr aß tawę laukan ißtráukſiu ir ant źémês pameſiu, kad wiſi *padangiû paukßczei tawę użtups, ir wiſos źémês źwērys tawim paſiſotis. * p. 29, 5.

5. Jr tawo ſtérwą ißmeſiu ant kalnû, ir tawo (użmußtûjû ant wiens⸗

wieno gulinczû) aukßtybè daubas pripildisiu.

6. Tą ẑémę, kurioj tu plauki, aß tawo krauju raudoną padarysiu iki kalnû, aẑa upélei patwis tawim.

7. Ir taw abelnay atlikus, tay aß *dangų apdengsiu, ir jo ẑwaigẑdes aptémdisiu, ir saulę debeseis aptráuksiu, ir mēnû ne ßwies.
* Jez. 13, 10.

8. Wisus dangaus ẑiburius aß aptémdisiu ant tawęs, ir tamsybę padarysiu tawo ẑémēj, taria Wießpats Ponas Diewas.

9. Priegtam aß daug swieto ẑmoniû ßirdi nugandisiu, kad aß pagónams tawo slogą dûsiu ißtirti, ir daug ẑémjû, kures tu ne paẑisti.

10. Daug swieto ẑmoniû tawim nusistebes, ir jû karálei tawęs baidyte baidysis, kad aß sawo kárdą prieß jûs bliẑgēdisiu, ir jie nûglay ißsigąs, aẑą jû * ßirdis pasiléis tawo pûlimu.
* 1 Moiz. 42, 28.

11. Nēsa taip kalba Wießpats Ponas Diewas: kárdas karáliaus Babel tawę trópis.

12. Ir aß tawo ẑmones parmußiu karẑygiû kárdu ir wisokeis pagónû smarkininkais; ßitie Egypto ßlowę ißpústis, kad wisi jôs ẑmones ißgaißinti butu.

13. Ir aß wisus jôs galwijus nuẑudysiu prie didẑûjû wandeniû, kad neyjokio ẑmogaus koja, neygi neyjokio galwijo nágas jûs ne sudrums.

14. Tada aß jôs wándenius czystus padarysiu, kad jôs upēs tekēs lyg aliejus, taria Wießpats Ponas Diewas,

15. Kad aß Egypto-ẑémę busiu ißpústijęs, ir wiskągi, kas toj ẑémēj yr, busiu ißtußtinęs, ir wisus toje gywénanczus busiu uẑmußęs; kad *jie ißtirtu, manę ēsanti Poną Diewą.
* P. 30, 8. 33, 29.

16. Tai bus tas raudójims mielay raudotins; beje, daug pagónû dukteriû toki raudójimą raudos ant Egypto, ir wisi jo ẑmones bus apraudoti, taria Wießpats Ponas Diewas.

17. Ir dwyliktame mete penkiolikktoj dienoj to patiês mēnesio atêjo man Pono Diewo ẑodis ir tare:

18. Tu ẑmogaus-waike, apwerkk ẑmones Egypto, ir nustumk jûs su macniûjû pagónû dukterimis ẑemyn po ẑemè pas *tus, kurie į dûbę nuẑengia!
* P. 26, 20. 31, 16.

19. *Kamè dabar tawo lēbawimas? Lisk ẑemyn, ir atsigulk prie neapipjaustitûjû!
* Jez. 14, 11. s.

20. Jie puls tarp *kárdu ẑudytûjû. †Kárdas jau yr imtas ir jau ißtráuktas ant wiso pulko.
* Apreiß. 19, 21. Ez. 21, 9.

21. Apie tai kalbēs pékloje macnieji karẑygei su sawo pagálbninkais, kurie wisi ẑemyn nuẑenge, ir tenay gul tarp neapipjáustitûjû ir kárdu ẑudytûjû.

22. Tenay gul Assur su wisu sawo pulku aplinkuy pakastas, kurie wisi uẑmußti ir kárdu pûle.

23. Jû kapines yr giley dûbēje, ir jo ẑmoniû pulkas iß wisû ßaliû aplink ji gul pakastas, kurie wisi uẑmußti ir kárdu pûle, kuriû wisas swiets pirmà prisibijojos.

24. Tenay gul ir Elam su wisu sawo pulku aplink ji pakastas, kurie wisi uẑmußti ir kárdu pûle, ir ẑemyn nuẑenge kaip neapipjáustitieji po ẑemè, kuriû taipjau wisas swiets bijojos; ir tur sawo gēdą neßiot su nuẑengianczeiseis į dûbę.

25. Padējo jûs tarp uẑmußtûjû drauge su wisu jû pulku, ir gul aplinkuy pakasti; ir wisi kaip neapipjáustitieji ir kárdu ẑudytieji, kuriû taipjau wisas swiets pirma turējo bijotis, ir tur sawo gēdą neßiot su nuẑengianczeiseis į dûbę ir tarp uẑmußtûjû pasilikt.

26. Tenay gul Mesek bey Tubal su wisu sawo pulku aplinkuy pakasti, kurie wisi neapipjáustiti ir kárdu ẑudyti yra, kuriû taipjau ir wisas swiets bijotis turējo;

27. Ir wisi kiti karẑygei, kurie su neapipjaustitaiseis pûle, ir su sawo kár-ginklais į péklą nuẑenge, ir sawo kárdus po sawo galwomis padēt turējo, ir jû nusiẑengims ant jû káulû atêjo, kuriû taczau taipjau karẑygiû (ēsanczû) pasibaisēdawo wisas swietas; ßitaip jie tur gulēt.

28. Taipjau beje ir tu (Pareo) widurij neapipjáustitûjû busi sutrußs

kits, ir widurije tů, kurie kárdu nużudyti, gulēsi.

29. Tenay gul Edom su sawo karáleis ir su wisais sawo kunigaikßcżeis tarp kárdu nużudytůjů ir tarp neapipjaustitůjů, su kitais į důbę nużengiancżeis, kurie tacżau macnus buwo.

30. Ir mielay wisů ßiáurês kunigaikßcżů gloda bus, ir wisů Zidonitů, kurie su użmußtaiseis żemyn nużenge, ir jů baisioji macis yr ißgēdita; ir jie tur gulēt tarp neapipjáustitůjů ir tů, kurie kárdu yra nużudyti, ir sawo gēdą neßiot su tais, kurie į důbę nużengia.

31. Szitus Parao matys ir *tießisis su wisu sawo pulku, kurie su jůmi kárdu yr żudyti, ir su wisu sawo ábażu, taria Wießpats Ponas Diewas. *Jez. 14, 10.

32. Nēs ir wisas swiets tur kartunta manęs bijotis, kad Paraónas ir wisa jo daugybe gulēs tarp neapipjáustitůjů ir kárdu nużudytůjů, taria Wießpats Ponas Diewas.

33. Pérskyrimas.

Apie Urēdystę dwasißkůjů Sargů.

1. Ir Pono Diewo żodis man atējo ir tare:

2. Tu żmogaus-waike, kalbēk prieß sawo żmones ir tark jiems: jéy aß koki kárdą ant żémês użwesczau, ir tôs żémês żmones ēmęsi iß jů koki wyrą ji saw *per sárgą statytu, *Jez. 62, 6. Ebr. 13, 17.

3. Ir jis matytu kárdą użeinanti ant tôs żémês, ir trimitůdams pagraudéntu żmones:

4. Kursai tada trimitôs balsą girdēdams ne norētu graudénimo priimt, ir kárdas użeitu ir ji atimtu, ßito kraujas t'esie ant jo galwôs.

5. Nēsa jis trimitôs balsą ißgirdęs, ir tacżau pagraudénimą ne priēme, todēl jo kraujas t'esie ant jo. Ale jey kas graudénimą priim, tas sawo dußią ißlaikys.

6. Ale jey sárgas matydams kárdą atent į trimitą ne trimitůtu, ney sawo żmones ne graudéntu, ir kárdas użeidams nekurius atimtu: ßitie tiesa dēl sawo grieko butu atimti, ale jů kraują aß iß sárgo rankôs jēßkosiu.

7. Taygi, tu żmogaus-waike, aß *tawę per sárgą stacżau ant namů Izrael, kad tu girdēdams ką iß mano burnôs jůs dēl manęs pagraudéntumbei. *p. 3, 17.

8. Taygi jéy aß sakau Diewo-nesíbijancżamjam: „tu Diewo-nesíbijąsis smertnay turi prapulti;" ir tu jam to ne sakai, kad Diewo-nesíbijąsis graudénimą priimtu, nů sawo grieků liáutis: tay tiesa Diewo-nesíbijąsis dēl sawo nelábo pasielgimo prapuls, ale jo kraują aß iß tawo rankôs jēßkosiu.

9. Ale jey tu pagraudeni Diewo-nesíbijantiji dēl jo pasielgimo, kad jis nů to prisiwerstu, ir jis ne nor nů sawo pasielgimo liáutis, tay jis sawo grieků-dēl prapuls; ir tu sawo dußią ißwálnijei.

10. Todēl, tu żmogaus-waike, sakyk namams Izrael: jůs ßitaip kalbat: „musů griekai ir nusidējimai gul ant musů, kad po jeis sugaißtam, kaipgi mes gálim ißlikti?"

11. Tay tark jiems: kaip tikray aß gyws esmi, taria Wießpats Ponas Diewas, *aß nesimēgstu prapůlimu Diewo-nesibijancżojo, bet kad Diewo-nesibijąsis prisiwerstu nů sawo nelabumo, ir ißliktu. †Taygi ben prisiwérskit nů nelabo sawo pasielgimo! Kam jůs norit prapult, jůs iß namů Izrael? *p. 18, 23. 32. 2 Zom. 14, 14. †Jez. 55, 7. Joel 2, 12. 13.

12. Ir tu żmogaus-waike, tark sawo żmonēms: *jéy teisusis pikto daro, tay jam nieko ne macżis, ką jis gérs buwęs; ir jéy Diewo-nesíbijąsis Diewop wercżas, tay jam nieko ne kenks, kad jis buwęs Diewo-nesíbijąs. Neygi teisusis ne gal tůmi ißlikt, jéy susigrießija. *p. 3, 20. 18, 24.

13. Nēsa jey aß teisiamjam tariu, jis ißliksęs; ir jis sawo teisybe tikis ir pikto daro, tay wiso jo gerumo ne bus minēta, bet jis prapuls wisame sawo nelabume, kuri jis daro.

14. Ir kad aß Diewo-nesíbijancżamjam tariu, (kad) jis prażus,

ir jis nů sawo grieků prisiwercza ir daro, kas teisu ir gér yra,

15. Szitaip, kad Diewo-nesibijąssis užstatą atdůst, ir *užmoka, ką jis išplěšęs, ir pagal gywastiês žodi ělgiasi nieko pikto ne darydams: tay jis išliks, ir ne prapuls,
* Luk. 19, 8.

16. Ir wisů grieků, kurius jis daręs, ne bus miněta; něsa jis dabar daro, kas teisu ir gér yra, toděl jis tur išlikti.

17. Taczau sako tawo žmones: „Pons Diewas neteisey sudija;" ale jie pátys sudija neteisey.

18. Něsa jey teisusis nusikreipja nů sawo teisybês ir pikto daro, tay jis wertay děl to prapůla.

19. Ir jey Diewo-nesibijąsis prisiwercza nů sawo neläbo pasielgimo ir daro, kas teisu ir gér yra, tay juk wertay jis tur išlikti.

20. Ir taczau dar jůs tariat: „*Pons Diewas neteisę prową padáro;" norint aš jums iš namů Izrael kožnam pagal jo darbus prową padarau.
* P. 18, 25.

21. Ir nusidawe dwyliktame mete po musů apkalimo penktoje dienoj dešimtejo měnesio, atêjo pas manę wiens *ištrůkęsis iš Jeruzalês ir tare: miestas yra pérweiktas.
* P. 24, 26.

22. Ir Pono Diewo ranka buwo ant manęs tą wákarą, tam ištrůkusiamjam dar ne atêjus, ir atwěre man mano burną, iki jam pas manę ateinant rytmetij; ir man atwěre mano burną taip, kad aš jau ne galějau daugiaus tylět.

23. Ir Pono Diewo žodis atêjo man ir tare:

24. Tu žmogaus-waike, gywátninkai šitů pustyniů žeměj Izrael kitaip šnéka: „Abraomas buwo *wienintelis wyras, ir į těwiškką dalyką šę žémę gawo; ale musů daug yr, taygi mums werczaus ta žéme ténka."
* Mal. 2, 15.

25. Toděl tark jiems: taip kalba Wiešpats Ponas Diewas: jůs kraujo ěděť, ir sawo akis į balwonus pakělět, ir kraujo pralicjot, ir jůs dingotes, tą žémę gáusę?

26. Beje, jůs dar nesiliáujat raząbąjų kélt, ir bjaurius dáiktus darot, ir wiens-wieno paczę apkekšáujat, ir dingot, tą žémę gáusę?

27. Taipo tark jiems: taip sáko Wiešpats Ponas Diewas: kaip tikray aš gywas esmi, taip turěs wisi tose pustynese gywénantieji kárdu pult, ir kas ant lauků yr, aš žwěrims důsiu suěst; ir kurie pilise bey ůlose yr, maru mirs.

28. Něsa aš tą žémę abelnay išpústisiu, ir jôs puikystei bey mácci gálą padarysiu, kad kalnai Izrael šitaip pusti pastótu, kad ir nieks jeis ne wáikšczotu.

29. Ir *ištirs, manę ěsanti Poną Diewą, kad aš tą žémę abelnay busiu išpústijęs děl wisů jů bjaurybjů, kurias jie daro.
* P. 35, 4.

30. Ir tu žmogaus-waike, tawo žmones pakalba tawę tarp-seniůse ir pryang'ůse, ir sako kožnas kitskitam: „mielay eikim ir girděkim, ką Pons Diewas sakąs!"

31. Ir jie pas tawę ateis į surinkimą, ir po tawo akiů sěděs kaip mano žmones, ir girděs tawo žodžus, ale pagal tus *nieko ne darys, bet šwilpis į tawę, ir taczau nů sawo godumo nesiliáus.
* Jez. 42, 20. 53, 1.

32. Ir štay, *tu jiems per dainą turi but, kurę jie rods dainós *ir žáis. Szitaip jie tawo žodžus girděs, ale jiems niekaip ne klausys.
* Jez. 28, 10. f.

33. Ale ateinant, kas ateiti tur, štay, tada jie ištirs, *práraką tarp jů buwusi.
* P. 2, 5.

34. Pérskyrimas.

Apie newiernus Ganytojus, ir Kristų, wiernąjį wyriáusįjį Ganytoją.

1. Ir Pono Diewo žodis atêjo man ir tare:

2. Tu žmogaus-waike, prarakáuk prieš ganytojus Izrael, prarakáuk ir tark jiems: taip sako Wiešpats Ponas Diewas: běda *ganytojams Izrael, kurie sawę paczus gano! Begu ne turětu ganytojei kaimenę ganyt?
* Jer. 23, 1. f. Ez. 13, 3.

3. Ale jůs suědate táukus, ir apsirědot wilnomis, ir papjáujat

penētą; ale awjû paganyt ne norit apsiimti.

4. *Silpnases jûs ne pridabójat, ir sérganczas jûs ne ißgydot; kas įzeista, jûs ne aprißat; kas ißklydo, jûs ne parwedat; ir kas prapůle, jûs ne sujēßkot; bet jûs aßtrey ir smarkey jes waldot. *Sak. 11, 16.

5. *Ir mano áwys yr ißklydusios néy neyjokio ganytojo ne turinczos, ir wisiems zwērims ēdesiu pawirto, ir abelnay ißsisklaide,
*Jez. 53, 6. Matt. 9, 36. 1 Petr. 2, 25.

6. Ir klaidinēj ßen ir ten ant kalnû, ant pakiliûjû kaukarû, ir ißwaikytos yr per wisą zémę, ir neywieno nier jû klausinējanczo arba jû pridabojanczo.

7. Todēl girdēkit, jûs ganytojei, Pono Diewo zodį!

8. Kaip tikray aß gyws esmi, taria Wießpats Ponas Diewas, kadangi jûs mano awis důdat plēßimu pastot, ir mano kaimenę ēdēsiu wisiems zwērims, kadangi jos neyjokio gánanczo ne tur, ir mano ganytojei mano kaimenês ne pridabojo, bet tokie ganytojei yr, kurie sawę paczus gáno, ale mano awis ne nor ganyt:

9. Todēl, jûs ganytojei, girdēkit Pono Diewo zodį!

10. Taip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß prieß ganytojus eisiu, ir sawo kaimenę iß jû rankû atjēßkosiu, ir gálą jiems padarysiu, kad jie ne bus toliaus ganytojeis, irgi sawę paczus daugiaus ne ganys. Aß sawo awis ißtráuksiu iß jû nasrû, kad iß to jes jau ne suēstu daugiaus.

11. Nēs taip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß pats pridabosiu sawo kaimenę ir ję sujēßkosiu.

12. Kaip antay *awininks sawo awis sujēßko nů jo kaimenês ißklyduses, ßitaip aß sawo awis sujēßkosiu, ir ißgélbēsiu jes iß wisû kampû, katrul jos ißsiklaidytos buwo tame czēse, kaip ukana ir tamsu buwo.
*Matt. 18, 12. 14. Luk. 15, 4. Jon. 10, 12—19.

13. Aß jes iß wisû zmoniû ißwesiu, ir iß wisû zémjû suránkiosiu, ir jes į jû zémę įwédęs jes ganysiu ant kalnû Izrael ir wisose lankose ir wisůse zémês tarp=upjůse.

14. Aß jes ißwesiu *ant geriáusiûjû ganyklû, ir jû gárdai ant aukßtûjû kalnû Izraēlije stowēs; tenay jos minkßtame garde gulēs, ir rēbję ganyklą turēs ant kalnû Izrael. *Ps. 23, 2.

15. *Aß pats sawo awelès ganysiu, ir aß joms gůlį įtaisysiu, taria Wießpats Ponas Diewas. *v. 11. 23.

16. Aß prapůlusęję sujēßkosiu, ir paklydusęję parwesiu, ir įzeistąję apráißosiu, ir negalinczęję pridabosiu; ir kuri rēbi ir driuta yr, aß apsergēsiu, ir jes priweizdēsiu, kaip pareitis.

17. Ale jums, mano kaimenei, ßitaip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßtay, *aß prową padarysiu tarp awiês bey awiês, ir tarp áwinû bey oziû. *Matt. 25, 32.

18. Ar tai ne gana, kad jûs taip gérą ganyklą turit ir taip apsczey, aza kojomis ję sumindzojat, ir taip grazes upeles gérti, taip apsczey, aza į jes įêję jes sudrumstate,

19. Kad mano áwys tur wálgiti, ką jûs sawo kojomis sudrumstēt?

20. Todēl taip taria jiems Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß prową padarysiu tarp rēbjûjû bey lēsûjû awjû,

21. Todēl, kad jûs kojomis spiriat, ir silpnases ßalin stumjat sawo ragais, iki jes wisas nů sawęs ßalin ißwajojus.

22. Ir aß sawo kaimenę ißgélbesiu, kad ji jau daugiaus ne pastos plēßimu; ir prową padarysiu tarp awiês bey awiês.

23. Ir aß jiems įstatysiu *wieną wienintelį ganytojį, jes ganysenti, butent sawo tarną Dowidą; tas jes ganys, ir joms bus ganytoju,
*Jon. 10, 12. 1 Petr. 5, 4.

24. Ir aß, Pons Diews, busiu jû Diewu, ale mano tarnas *Dowids bus kunigaikßtis tarp jû; tai aß sakau, Ponas Diewas.
*Oz. 3, 5.

25. Ir aß su jeis *pakájaus derējimą padarysiu, ir wisas ißkadingas źwēris iß źémês ißgaißisiu, kad jie be báimês gywéntu púsczoj ir giriose miegotu.
* p. 37, 26. Jez. 54, 10.

26. Aß jůs ir wisus sawo kalnelius aplink pérźegnosiu, ir ant jû důsiu uźlyt tikru czēsu; tai bus *malonês (źegnonês) lytus,
* Ps. 68, 10. Jez. 44, 3. 4.

27. Kad *médźei ant lauko sawo waisius neß, ir źéme sawo ůgi důs, ir jie be báimês ant tôs źémês gywęs, ir ißtirs, manę ēsanti Poną Diewą, man suláuźius jû jungą ir jůs ißgélbējus iß tû rankôs, kuriems jie ßluźit turējo. * p. 36, 30.

28. Ir jie ne bus daugiaus pagonams plēßimui, ir neyjokia źwēris ant źémês jû daugiaus ne ēs; bet drąsey gywęs be jokiôs báimês.

29. Ir aß jiems prikélsiu pagárbinamą czēpą, kad jau ne reiks jiems bádą kęst toj źémēj, ir jau daugiaus ne neßiós sawo ißdarkimą tarp pagónû.

30. Ir ißtirs, manę Poną Diewą, *jû Diewą, pas jůs ēsanti, ir jůs iß namû Izrael mano źmones ēsant, taria Wießpats Ponas Diewas.
* p. 11, 20. 37, 23. Jer. 31, 33.

31. Ir mielay, jûs źmones busit *kaimene mano ganyklôs, ir aß jusû Diewu busiu, taria Wießpats Ponas Diewas.
* Ps. 100, 3. Jon. 10, 11. s.

35. Pérskyrimas.

Prarakáwimas prieß Edomitus.

1. Ir Pono Diewo źodis atêjo man ir tare:

2. Tu źmogaus-waike, statyk sawo akis *prieß kálnus Seir, ir prarakauk prieß jůs, * p. 25, 8.

3. Ir tark jiems: taip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß eisiu prieß tawę, tu kálne Seir, ir sawo ranką prieß tawę ißtiesęs tawę abelnay pústą padarysiu.

4. Aß tawo miestus padarysiu negywénamus, kad tu i pustynę pawirsi, ir *ißtirsi, manę ēsanti Poną Diewą; * p. 7, 27. 28, 22.

5. Todēl, kad jûs amźinay nepriételeis este waikams Izrael, ir jůs i kárdą iwárot, kaip jiems negeraytikos, ir jû griekas buwo pabaigtas.

6. Todēl, kaip tikray aß gywas esmi, taria Wießpats Ponas Diewas, aß ir tawę kruwiną padarysiu, ir kraujo (pralėjimui) ne ißbēgsi; *kadangi tu krauju pasigerējei, tay tu kraujo ne ißbēgsi. * Apr. 13, 10.

7. Ir aß kálną Seir pústą ir negywenamą padarysiu, kad niekas ant jo ne keliaus ney wáikßczos.

8. Ir wisus jo kálnus ir kaukaras, daubas ir wisus tarp-kalnius pripildisiu negywais, kurie kárdu źudyti tenay gulēs.

9. Ir mielay, amźiną púsczą aß tawę padarysiu, kad niekas tawo miestůse ne gywéntu; ir jûs *ißtirsit, manę ēsanti Poną Diewą. * p. 36, 11.

10. Ir dēl to, kad tu tari: „ßitie dwieji źmones su abejomis źémēmis tur man tekt, ir mes jes iweiksim, norint Pons Diews tenay gywén:“

11. Dēl to, kaip tikray aß gywas esmi, taria Wießpats Ponas Diewas, *aß pagal tawo pykimą ir neapykantą su tawim darysiu, kaip tu su jeis darei iß didźôs neapykantôs, ir paźistams busiu tarp jû, kaip tawę busiu pakorawojęs. * Jer. 33, 1.

12. Ir ißtirsi, manę, Poną Diewą, ißgirdusi *wisą tawo bluźnijimą, kuri tu kalbejei prieß kálnus Izrael, ir sakei: „jie yr ißpústiti ir mums ant sugaißinimo důti.“ * Jez. 37, 28. 29.

13. Ir prieß manę pasigyrēt, ir daug zaunijot prieß manę; tai aß girdējau.

14. Taygi taipo kalba Wießpats Ponas Diewas: aß tawę púsczą padarysiu, kad wisos źémes dźaugtus.

15. Ir kaip tu pasidźaugei iß tēwißkû dalykû namû Izrael todēl, kad jie pusti buwo pastoję, lyg ßitaip aß taw padarysiu, kad kalnas Seir pústas tur buti drauge su wisu Edom; ir jie ißtirs, manę ēsanti Poną Diewą.

36. Pérskyrimas.

Paźadējimas kunißkojo ir dwásißkojo Ißgélbējimo.

1. Ir tu źmogaus-waike, prarakauk *kalnams Izrael ir tark: klau-

sykit Pono Diewo zodzo, jûs kálnai Izrael! * p. 6, 2.

2. Szitaip kalba Wieszpats Ponas Diewas: todēl, kad neprietelius isz jusû pasígyre: „* czeba, amzinoses aukszttybes dabar mums į tēwiszkę téko!" * p. 25, 3.

3. Todēl prarakáuk ir tark: taip kalba Wieszpats Ponas Diewas: kadangi jus isz wisû szaliû iszpústij ir iszgaiszina, ir likusiemsiems pagónams tékot, ir zmoniû liezuwjeis skélbjami este, ir bjaurey nutáriami:

4. Todēl girdēkit, jûs kalnai Izrael, Wieszpatiês Pono Diewo zodi! Taip sako Wieszpats Ponas Diewas taip kalnams kaip ir kalnéliams, upéliams ir dauboms, negywenamoms pustynēms ir pamestiems miestams, kurie likusiemsiems pagónams aplink plēszimu ir apjûku pastójo;

5. Jr mielay, szitaip kalba Wieszpats Ponas Diewas: asz sawo * déganczame papykij kalbējau priesz uzsilikusiûsius pagonus ir priesz wisą Edom, kurie mano zémę uzēme isz wisôs szirdiês pasídzaugdami ir jûkte iszjûkdami, ję supústisę ir iszplēszisę. * ps. 79, 5.

6. Todēl prarakáuk apie zémę Izrael, ir tark kalnams ir kalnéliams, upéliams ir dauboms: taip sako Wieszpats Ponas Diewas: sztay, asz kerszidams ir didey pykdams kalbējau, kadangi jûs toki pagónû ápjûką turit neszíot.

7. Todēl szitaip kalba Wieszpats Ponas Diewas: asz sawo ranką * pakeliu, kad jusû kaimynai, pagónai aplink, wēl sawo gēdą neszíós. * 2 Moiz. 6, 8.

8. Ale jûs, kalnai Izrael, wēl zaliûsit ir sawo waisiû nészit mano zmonēms Izraēl; ir po ne-ilgu metu taipo bus.

9. Nēsa sztay, asz wēl pas jus atsigręsziu ir į jus ziurēsiu, kad jûs apbudawoti ir apsēti busit;

10. Jr asz zmoniû daugybę pas jus pragamisiu, wisą Izrael wisay; ir miestai wēl bus apgywénami, ir pustynes wēl apbudawotos.

11. Bije, asz pas jus zmoniû ir galwijû daugybę priwaisisiu, kad jûs daugsisites ir áugsit. Jr asz jus wēl istatysiu, kur pirma gywénot, ir daugiaus jums géro padarysiu, ne kaip pirma kû czēsu; ir * isztirsit, manę ēsanti Poną Diewą. * p. 35, 4. 37, 6.

12. Asz jums zmoniû atwesiu, kurie bus mano zmones Izrael, tie tawę saw laikys; ir jiems tēwiszku dalyku busit, ir ne busit daugiaus be tēwiszko dalyko palikti.

13. Taip taria Wieszpats Ponas Diewas: kadangi taip apie jus kalba: „tu zmones suedei, ir sawo zmones be tewiszkû dalykû palikai,"

14. Todēl tu jau ne daugiaus zmoniû ēsi, ney sawo zmones be tēwiszkû dalykû ne paliksi, taria Wieszpats Ponas Diewas.

15. Jr asz jau ne dûsiu tawę iszgirst daugiaus iszdarkimo pagónû, neygi ne neszíosi daugiaus iszjûkimą pagonû, neygi ne paliksi daugiaus sawo zmones be tēwiszkû dalykû, taria Wieszpats Ponas Diewas.

16. Jr Pono Diewo zodis wēl man atêjo:

17. Tu zmogaus-waike, kaip namai Izrael sawoj zémēj gywéno, ir tą apbjaurino sawo pasielgimais ir darbais, kad jû pasielgimas po mano akiû buwo * néy neczystumas kokiôs moteriszkês sawo ligoje: * Jez. 64, 6.

18. Tay asz sawo didi pápyki ant jû * iszpyliau dēl kraujo, kuri jie zémēje buwo pralieję, ir tą buwo apbjaurinę sawo balwónais. * p. 7, 8.

19. Jr * iszsklaidinau jûs į pagonus, ir iszdulkinau jûs į zemès, ir apsúdijau jûs pagal jû pasielgimą ir dárbus. * p. 20, 23. 22, 15.

20. Jr jie pagónû budą priēme, į kurius jie iszkako, ir * darke mano szwentąji wardą, kad apie jûs buwo kalbama: „begu tai Pono Diewo zmones yr, tie, kurie turējo isz sawo zémês iszeit?" * Jez. 52, 5. f.

21. Ale asz czēdijau * dēl sawo szwentojo wardo, kuri namai Izrael buwo darkę tarp pagonû, į kurius jie iszkako. * p. 20, 9. 4 Moiz. 14, 14. f.

22. Todēl tu namams Izrael turi sakyt: taip taria Wieszpats Ponas

Diewas: aß tai ne dēl jusû darau, jûs iß namû Jzrael, bet dēl sawo ßwentojo wardo, kuri jûs darkēt tarp pagónû, i kurius jûs ißkákot.

23. Nēs aß sawo didiji wardą, per jus po pagónû akimis darkytą, kuri jûs tarp jû darkēt, ßwentu padarysiu. Jr pagónai *ißtirs, manę ēsanti Poną Diewą, taria Wießpats Ponas Diewas, kad aß po jû akimis ant jusû pasirodisiu, ßwentu ēsąs. * p. 30, 8. 32, 15. 37, 28.

24. Nēs aß parwesiu jus iß pagónû, ir jus suwadinēsiu iß wisû zémjû, ir wēl i jusû zémę iwesiu.

25. Jr *apßlakstysiu jus czystu wandeniu, kad czystiti busit nů wisû sawo neczystybjû, ir nů wisû jusû balwónû aß jus czystisiu. * Jez. 44, 3. Sak. 13, 1. Ep. 5, 26.

26. *Jr aß jums naują ßirdi ir naują dwasę i jus důsiu; ir atimsiu akmens ßirdi iß jusû kuno, ir důsiu jums kunißką ßirdi. * Perst. 11, 19. Jer. 32, 39. p. 24, 7.

27. *Aß sawo Dwasę i jus důsiu, ir jus tokius zmones padarysiu, kurie *pagal mano prisákimus pasielgsis ir mano prowas laikys ir jes tikray pildis. * p. 39, 29. † p. 37, 24.

28. Jr jûs gywęsite zémēj, kurę aß jusû tēwams dawęs esmi; ir *busit mano zmonēmis, ir aß busiu jusû Diewu. * p. 34, 30. Jer. 31, 33.

29. Jr aß jus atwálnisiu nů wisû jusû neczystybjû; ir rugiams paßauksiu, ir jûs daugsisiu, ir ne důsiu jums brangę gadyną ateit.

30. Aß *waisius ant médzû ir ûgi ant láuko daugsisiu, kad jus pagónai daugiaus ne apjůks dēl brangybês. * Sak. 8, 12.

31. Tada *jûs minēsit sawo netikumo ir sawo darbû, kurie ne geri buwo, ir gailēsites dēl sawo griekû ir balwonystês. * p. 16, 61. 63. p. 20, 43.

32. Toktai aß darysiu, ne dēl jusû, taria Wießpats Ponas Diewas, kad tai zinotumbit; bet jûs turēsit gēdētis ir apsiraudonût, jûs iß namû Jzrael, dēl sawo pasielgimo.

33. Taip kalba Wießpats Ponas Diewas: tame czēse, kad aß jus czystisiu nů jusû griekû, tay aß miestus wēl apsodisiu, ir pustynes wēl bus apbudawotos.

34. Zéme ißpûstitoji wēl bus árta uz tai, kad ji pustyne buwo, kad tai matytu wisi per tą péreinantieji,

35. Jr sakytu: „ßita zéme buwo ißpûstita, ir dabar ji yr lygi linksmam sódui; ir ßie miestai buwo sugaißinti, negywénami ir suplēßiti, ir dabar stow ne-iweiktinay pabudawoti.“

36. Jr átstanks pagónû aplink jus tur ißtirti, manę ēsanti Poną Diewą, budawojanti, kas sudraskytą, ir apsodinanti, kas pustà buwo; *aß, Pons Diews, tai sakau, ir taipojau darau. * p. 17, 24.

37. Taip taria Wießpats Ponas Diewas: aß wēl důsiu pasikláust nů namû Jzraēl, kad aß jiems pasiródiczau; ir aß jûs priwisdisiu zmonēmis, néy kokią zmoniû kaimenę.

38. Lyg kaip ßwentûjû kaimene, kaip kaimene Jeruzalej jû ßwentēse, taip sugaißintieji miestai pilni bus zmoniû pulkû, ir jie ißtirs, manę ēsanti Poną Diewą.

37. Pérskyrimas.

Ißgélbējimas ir Susigádijimas Jzraelitēnû Paweikslais padrlutitas.

1. Jr Pono Diewo ranka atējusi ant manęs ißwede manę Pono Diewo Dwasēj, ir pastáte manę i platų láuką, pilną káulû.

2. Jr jis tenay manę wisur pérwadzojo, ir ßtay, daug tû kaulû gulējo ant lauko; ir ßtay, jie buwo labay sudzuwę.

3. Jr jis tare man: tu zmogauswaike, begu dingai, ßitus káulus wēl atgysenczus? Jr aß tariau: Wießpatie Pone Diewe, tai tu tikray zinai.

4. Jr jis tare man: prarakauk apie ßitus káulus ir tark jiems: jûs sudzuwusieji káulai, girdēkit Pono Diewo zodi!

5. Taip taria Wießpats Ponas Diewas apie ßitus káulus: ßtay, aß dwásę jums idēsiu, kad gywi busit.

6. Aß jums * důſiu gyſlas, ir mieſą jums důſiu užaugt, ir ůda apwilkſiu, ir jums kwápą důſiu, kad wēl gywi buſit; ir ißtirſit, manę ēſanti Poną Diewą. * Job. 10, 11.

7. Ir aß * prarakawau, kaip man buwo paliepta; ir ßtay užimas rados, man be-prarakáujant, ir ßtay, ſuſijudino; ir anie káulai wēl ſuſiējo, kožnas káuls prie ſawo káulo. * p. 10.

8. Ir aß regējau, ir ßtay, užaugo ant jů gyſlos ir mieſa, ir jis aptráuke jůs ůda; ale kwápo dar jůſe ne buwo.

9. Ir jis tare man: prarakáuk wejui! prarakáuk, tu žmogaus-waike, ir tark wējui: taip taria Wießpats Ponas Diewas: wēje, ateik ßen iß keturių wējų, ir pǔſk į ßitus numaritůſius, kad wēl gywi butu!

10. Ir aß * prarakawau, kaip jis man buwo paliepęs. Tay iējo kwápas į jůs, ir jie wēl gywi buwo, ir ſtojos ant ſawo kojų. Ir jų buwo labay didis ábažas. * p. 7.

11. Ir jis tare man: tu žmogaus-waike, ßitie káulai yr wiſi namai Izrael. Sztay, dabar jie ſako: „muſų káulai yr ſudžuwę, ir muſų lukeſtis prapůlęs, ir mes atlikom."

12. Todēl prarakáuk ir tark jiems: taip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß juſų kapus atwērſiu, ir jus, ſawo žmones, iß tų ißkélſiu, ir jus į žémę Izrael įweſiu;

13. Ir * ißtirſit, manę ēſanti Ponq Diewą, kad aß juſų kapus buſiu atwērę̨s ir jus, ſawo žmones, iß jų ißkēlęs. * P. 36, 38.

14. Ir aß ſawo Dwáſę į jus důſiu, kad jůs wēl gywi buſit, ir įſtatyſiu jus į juſų žémę; ir ißtirſit, manę ēſanti Ponq Diewą. Aß tai kalbu, o tai ir darau, taria Ponas Diewas.

15. Ir Pono Diewo žodis atējo man ir tare:

16. Tu žmogaus-waike, imkis ſaw médį, ir paraßyk ant to: tai Juda ir waikų Izrael bey draugų jų. Ir wēl kitą médį ēmęs paraßyk ant to: tai Jozepo, butent médis Epraim ir wiſų namų Izrael bey jų draugų.

17. Ir ſudēk kitą ſu kitu, kad butu (néy) wienas médis tawo rankoj.

18. Taygi jey tawo žmones taw ſakys ir tars: „ar tu mums ne nori parodit, ką tu tůmi miſliji?"

19. Tay tark jiems: taip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß imſiu Jozepo médį, kurſai rankoje Epraim, ir jų draugus, gimines Izrael, ir ſudēſiu jůs ſu medžu Juda, ir wieną médį iß jų padaryſiu, ir jie bus wiens dáikts mano rankoje.

20. Ir turi ßitaip tůdu medžu, ant kurių raßei, ſawo rankoj laikyt po jų akimis.

21. Ir turi jiems ſakyt: taip ſako Wießpats Ponas Diewas: ßtay, * aß pargabęſiu waikus Izrael iß pagónų, į kurius jie nuſitráuke, ir ſurinkſiu jůs iß wiſų kampų, ir jůs wēl į jų žémę parweſiu; * P. 36, 24.

22. Ir padaryſiu iß jų * wienus tus pacžus žmones toj žémēj ant kalnų Izrael, ir jie wiſi turēs wieną tą páti karálių, ir ne bus daugiaus dwieji žmones ney į dwi karalyſti ſkirti; * Oz. 1, 11. Jon. 10, 16.

23. Ir ne apſibjauris daugiaus ſu ſawo balwónais ir bjaureſcžeis bey wiſokeis griekais. Aß jůs ißgélbēſiu iß wiſų wietų, kur jie ſuſigrießijo, ir czyſtiſiu jůs, ir jie * bus mano žmonēmis, ir aß buſiu jų Diewu. * P. 36, 28. Jer. 24, 7.

24. Ir * mano tarnas Dowids bus jiems karálius, ir jų wiſų wienintelis ganytojis. Ir jie wáikßczos mano prowoſe, ir mano priſákimus pildis, ir pagal tus paſielgſis. * P. 34, 23.

25. Ir jie wēl gywęs žémēj, kurę aß ſawo tarnui Jokubui dawęs eſmi, kurioj juſų tēwai gywéno; jie ir jų waikai ir waikų-waikai tenay gywęs amžinay; ir mano tarnas Dowids bus jiems amžinay per kunigaikßti.

26. Ir aß ſu jeis * pakájaus derējimą derēſiu, tas bus amžinu derē-

jimu su jeis; ir jůs išlaikysiu ir daugsisiu, ir mano šwentinycza tarp jů bus amžinay.
* p. 34, 25. Jez. 54, 10. Jer. 31, 31. s.

27. Ir aš * tarp jů gywęsiu, ir busiu jů Diewu, ir jie bus mano žmonēmis; * 2 Kor. 6, 16. Apreiš. 21, 3.

28. Kad ir * pagónai ištirtu, manę ēsanti Poną Diewą, Izrael šwenšinanti, kad mano šwentnycza tarp jů bus amžinay. * p. 36, 36.

38. Pérskyrimas.

Apie Išsitráukimą Gog ir Magog prieš Diewo žmones.

1. Ir Pono Diewo žodis atējo man ir tare:

2. Tu žmogaus-waike, kreipkis sawo akimis ties * Gog, ēsantiji žémēj Magog, wyriáusiji kunigaikšti (žmoniů) Mesek bey Tubal, ir prarakáuk apie ji, * p. 39, 1. Apr. 20, 8.

3. Ir tark: taip taria Wiešpats Ponas Diewas: štay, aš ant tawęs eisiu, Gog, tu wyriáusiasis iš wiešpaczů Mesek bey Tubal.

4. Sztay, aš tawę aplink kraipysiu, ir taw * brizgilą idēsiu i tawo burną, ir išwesiu tawę su wisu tawo ábažu, žirgais ir wyrais, wisais pilnay išrēdytais, kuriů didis yr pulkas, kurie wisi tur skydů ir atsargů ir kárdů.
* p. 29, 4. 2 Kar. 19, 28. Ps. 32, 9.

5. Tu wediesi su sawim Persijonů, Murinů ir Libijonů, kurie wisi átsargas bey šalmus nešioja;

6. Priegtam Gomer ir wisą jo ábažą su namais Togarma, kurie i šiáurę stow, su wisu jo ábažu; ir mielay tu daugybę swieto žmoniů su sawim wedi.

7. Nugi, prisitaisyk tikray, tu ir wisi tawo pulkai, kurie prie tawęs yr; ir buk tu ant jů wyresnysis!

8. Po ilgo czēso tu busi atlankytas. Paskiáusiame czēse tu ateisi i tą žémę, iš kárdo atgrąžitąję ir iš daug swieto žmoniů susiējusęję, butent ant kalnů Izrael, kurie ilgą czēsą pusti buwo, ir dabar išwesti iš daug swieto žmoniů, ir wisi be báimēs gywéna.

9. Tu aukštyn tráuksies ir užeisi néy dide kokia wētra, ir busi néy kokia debesis, žémę (sawo žmoniů pulkais) apdengsęs, tu ir wisas tawo ábažas, ir žmoniů daugybe su tawim.

10. Taip taria Wiešpats Ponas Diewas: tame czēse tu tai daryt apsiimsi, ir sawo mislije pikto mislisi,

11. Ir dumosi: „aš tą žémę be muro užklupsiu ir ant tů užeisiu, kurie tykay ir be báimēs gywéna, kurie wisi be muro ten saw sedi, ir ne tur ney užkaišczů ney wartů;“

12. Kad tu plēšite plēšitumbei ir draskyte draskytumbei, ir sawo ranką paléistumbei ant sugaišitůjů ir wēl gywénamůjů, ir ant tů žmoniů, kurie iš pagónů yr sugraibstyti, ir prie galwijů bey gywatôs dirbinēja, ir widurij žémēs gywén.

13. Karalyste Arabija, Dedan, ir kupczélninkai ant juriů, ir wisi macnieji tenay ēsantieji taw sakys: „be-mielay, tu atējei tikray išplēšit, ir sawo pulkus suwadinai išdraskyt, kad atimtumbei áukso bey sidábro, ir surinktumbei galwijů bey lóbjo, ir plēšimą išplēštumbei.“

14. Todēl prarakauk, tu žmogaus-waike, ir tark i Gogą: taip sako Wiešpats Ponas Diewas: bau ne taip yr? kad tu numanysi mano žmones Izrael be báimēs gywénant,

15. Tay tu ateisi iš sawo kampo, butent nů (žémēs) kraštů šiáurēslinkay, tu ir daugybe žmoniů su tawim, wisi raiti, didis pulkas, ir ábažas daug galis;

16. Ir * tráuksies aukštyn ant mano žmoniů Izrael lyg debesis, žémę apdengti? Toktai nusidůs paskiáusiame czēse. Ale aš dēl to tawę i sawo žémę atwesiu, kad pagónai manę pažintu, kaip aš ant tawęs, Goge, šwentits busiu po jů akiů.
* p. 9.

17. Taip sako Wiešpats Ponas Diewas: tu tas esi, apie kuri aš senose gadynese sakęs esmi per sawo tarnus, prárakus Izraēlije, tů-czēs prarakáujanczus, kad aš tawę ant jů užwesęs.

18. Ir tai nusidůs tame czēse, kad Gog ateis ant žémēs Izrael, taria Wiešpats Ponas Diewas, aukštyn

tráukſis mano pápykis mano di=dzáuſiojo narſo.

19. Ir aß toktai kalbu ſawo kerßte ir karßtije ſawo papykimo; nēs tame czēſe didis (žémės) padrebējimas bus žémēj Izrael,

20. Ažа drebēs po mano akiû juriû žuwys, padangiû paukßczei, lauko galwijai, ir wiſkasgi, kas kruta ir krebžda ant žémês, ir wiſi žmones, ēſantieji ant žémês; ir kalnai bus parwerſti, ir ſēnos ir wiſi murai pargrius ant žémês.

21. Ale ant jo aß atwadiſiu kárdą nû wiſû mano kalnû, taria Wießpats Ponas Diewas, kad kožno kárdas eis prieß kits=kitą.

22. Ir aß prową jam padaryſiu maru ir krauju, ir dûſiu * lyt ſkau=dų lytų ſu didzeis ledais, ugnim ir ſera ant jo ir ant jo ábažo, ir ant tôs žmoniû daugybês, kuri ſu jûm yr. * pſ. 11, 6. Apr. 20, 9.

23. Szitaipgi aß ßlowingas, ßwen=tas ir pažiſtamas buſiu po akimis daug pagónû, kad * jie ißtirtu, manę ēſanti Poną Diewą. * p. 29, 6.

39. Pérſkyrimas.

Apie Pamußimą Gog ir Magog, ir Pérgalējimą Diewo Žmoniû.

1. Ir tu žmogaus=waike, prára=káuk prieß * Gog ir tark: ßitaip kalba Wießpats Ponas Diewas: ßtay, aß ant tawęs eiſiu, Gog, tu wyreſnyſis iß wießpaczû Meſek bey Tubal. * p. 38, 2. Apreiß. 20, 8.

2. Sztay, aß tawę aplinkuy krai=pyſiu ir jaukiſiu, ir ateidiſiu tawę ßen iß pakraßczû ßiáurês, ir už=weſiu ant kalnû Izrael.

3. Ir taw ſtrēlnyczą iß tawo kai=rês rankôs ißdaužyſiu, ir tawo ſtrē=las iß tawo deßinês rankôs ißmeſiu.

4. Ant kalnû Izrael tu buſi pa=guldyts, tu ſu wiſu ſawo ábažu ir ſu pulku prie tawęs ēſanczu. Aß tawę * paukßczams, iß kur jie ir atlekia, ir lauko žwērims padûſiu ſuēſt. * p. 29, 5. p. 32, 4. 5. Apr. 19, 17. 18.

5. Tu ant žémês lauko gulēſi; nēs aß, Pons Diews, tai ſakiau.

6. Ir aß ugni meſiu ant Magog ir ant tû, kurie ſaloſe be báimês gywéna, ir ißtirs, manę ēſanti Poną Diewą.

7. Nēſa aß ſawo ßwentąji wardą žinomą daryſiu tarp ſawo žmoniû Izrael, ir ne dûſiu ſawo ßwentąji wardą daugiaus ißgēdit; bet pagó=nai ißtirs, manę ēſanti Poną Diewą, Szwentąji Izraelije.

8. Sztay, tai jau atējo ir nuſi=dawe, taria Wießpats Ponas Die=was, tai yr ta diena, apie kurę aß kalbējau.

9. Ir mieſczonys mieſtûſe Izrael ißēję ugni prakurs ir ſudėgis gin=klus, átſargas, ſkydas, ſtrēlnyczas, ſtrēlas, kucus, wēzdus ir ilgaſes ragótines; ir ſeptynis metus iß ßitû ginklû ugni ſaw kuręs,

10. Kad jiems ne reiks málkû iß lauko parſineßt ney girioje paſi=kirſt, bet iß tû ginklû jie ugniês turēs; ir ißpleßis tus, kuriû jie iß=plēßiti yr, ir apdraſkys tus, kuriû jie buwo apdraſkyti, taria Wieß=pats Ponas Diewas.

11. Ir nuſidûs tame czēſe, aß dû=ſiu Gogui wietą kapinēms tenay Izraēlije, butent tą daubą, kur einama ant máriû į rytus, taipo, ažа pro ßali einantieji to paſibjau=rēs, kad tenay Gogs ſu jo pulku pakaſtas, ir wardu bus Gogo pulkû=dûbe.

12. Ir jûs pakas namai Izrael ſeptynis mēneſius, kad žéme butu czyſtita.

13. Beje wiſiems žémês žmonēms teks jûs pakaſt, ir garbês iß to turēs, kad aß tą dieną ſawo ßlowę parodęs, taria Wießpats Ponas Diewas.

14. Ir jie ißſkirs žmoniû, kurie nepaliaudami žémēj aplink waikßti=nēj, ir ſu tais kapoczei, palaidotu atſtanką ant žémês, kad ji apczy=ſtita butu; po ſeptyniû mēneſiû tai tardinēs.

15. Ir tie, kurie žémēj aplink wáikßtinej ir koki žmogaus káulą ißwys, tie ženklą prie jo paſtatys, iki kapoczei ir tą į Gogo pulkû=dûbę pakas.

16. Taipjau ir mieſtui bus war=das Amona (kruwa). Szitaip jie žéme ißczyſt s.

17. Taygi, tu żmogaus-waike, taip kalba Wießpats Ponas Diewas: sakyk wisiems paukßczams, iß bile-kur jie lėkia, ir wisoms laukû żwerims: *susirinkkit ir eikit ßen, susiraskit iß wisû kampû į pulką ant mano †papjowimo-apierôs, kurę aß jums papjáuju, didę papjowimo-apierą ant kalnû Jzrael, ir eskit miesôs, ir gérkit kraujo!
* Jer. 12, 9. Apr. 19, 17. 18. †Jak. 5, 5.

18. Macniûjû miesą jûs ēsit, ir kraują wyresniûjû ant żémês jûs gérsit, áwinû, awináiczû, ożiû, jáuczû, kurie wisi rēbus ir tikray yr penēti.

19. Jr rēbjojo eskit iki priēdant, ir kraujo gérkit iki apsigeriant iß papjowimo-apierôs, kurę aß jums papjáuju!

20. Dabar jau sotikites prie mano stalo iß (pamußtûjû) żirgû ir raitelių, iß macniûjû ir wisokiû kryginінkû! taria Wießpats Ponas Diewas.

21. Jr aß sawo ßlowę ißneßiosiu į pagonus, kad wisi pagónai matytu mano prową, kurę aß padariau, ir mano ranką, kurę aß prie jû pridējau;

22. Jr ßitaip namai Jzrael ißtirtu, manę ēsanti Poną Diewą, jû Diewą, iß tôs dienôs ir po tam;

23. Jr pagónai ißtirtu, kaip namai Jzrael dēl sawo nusiżengimo ßalin ißwesti ēsą, ir kad jie prieß manę buwo susigrießiję. Todēl aß sawo (malonês) akis nů jû *paslēpjau, ir jûs padawjau į rankas jû prießininkû, kad jie wisi kárdu pulti turējo.
* Jez. 54, 8.

24. Aß jiems padariau, kaip jû griekai ir perżengimai użpelne, ir ßitaip sawo akis nů jû paslēpjau.

25. Todēl taip kalba Wießpats Ponas Diewas: dabar aß kalējimą Jokubo nukreipsiu, ir wisiems Jzraēlio namams susimilsiu, ir gailey cisiu uż ßwentąjį sawo wardą.

26. Ale jie sawo gēdą ir wisus sawo griekus, kureis jie prieß manę susigrießijo, neßios, kad jau be baimês sawo żémēj gywęs, niekam jû ne gandinant;

27. Jr aß jûs wēl iß swieto żmoniû parwédes ir iß jû neprieteliû żémjû surankiojęs, ir aß jûse ßwentits busiu po akimis daugumo pagonû.

28. Szitaip jie ißtirs, *manę ēsanti Poną Diewą, jû Diewą, kursai dawjau jûs į pagonus ißwest ir wel į jû żémę suwest, ir neywieno jû tenay ne palikau.
* p. 22.

29. Jr sawo (malonês) akis daugiaus nů jû ne paslēpsiu; nēsa *aß sawo Dwasę ant namû Jzrael ißliejau, taria Wießpats Ponas Diewas.
* P. 36, 25. Jez. 44, 3.

40. Pérskyrimas.

Apie naujôsês Bażnyczôs Prybuti.

1. Dwideßimt-penktame mete musû kalējimo, méto pradżoj, deßimtoj dienoj mēnesio, tai yr keturiolikta'is méts, kaip miestas jau buwo iweiktas, toj paczoj dienoj Pono Diewo ranka ant manęs atêjo ir manę tenjau nuwede

2. Diewo regējimůse, butent į żémę Jzrael, ir pastáte manę ant labay áukßto kalno; ant to buwo néy koks budawots miestas iß pētû ßén-linkay.

3. Jr kaip jis manę ten buwo nuboginęs, ßtay, b'ēsąs tenay wyras, kursai żiurint buwo néy wárias; tas turējo sawo rankoje lininį ßniurą ir *matůjamą rykßtę, ir stowējo po (bażnyczôs) wartais.
* Apr. 21, 15.

4. Jr jis tare man: tu żmogaus-waike, *matyk ir girdēk, ir pridēk ßirdį prie to wiso, ką aß taw paródisiu! Nēsa dēl to tu ßen esi atbogits, kad aß tai taw paródiczau, kad tu tai wislab, ką regi, praneßtumbei namams Jzrael.
* P. 44, 5.

5. Jr ßtay, murs b'ēsąs iß lauko apsukay aplink tus namus; ir tas wyrs turējo tą matůjamąję rykßtę rankoj, ta buwo ßeßiû mastû ilgio; kożnas mástas per pláßtaką ilgésnis buwo uż kitą (prástą) mástą. Jr jis matáwo tôs budawonês ploczo wieną rykßtę, ir áukßczo taipojau wieną rykßtę.

6. Jr jis atêjo pas wartus į rytus stowinczus, ir użêjo aukßtyn jû pakůpomis ir matáwo wartû slenkį-

czus, kożno wieno slenkscżo ploti wieną rykßtę.

7. Jr tas kamaras, kurios iß abejû ßaliû wartû buwo, jis taipjau matáwo, ilgio wieną rykßtę ir ploczo wieną rykßtę; ir tárpas tarp tû kamárû buwo penkiû máſtû. Jr jis taipojau matáwo ir wartû slenkſczus prie prybażnyczo iß widaus wieną rykßtę.

8. Jr jis matáwo prybażnyti prie wartû iß widaus wieną rykßtę.

9. Jr matáwo warto prybażnyti prie wartû aßtûniû máſtû, ir jo kaktas dwiejû máſtû, ir pryangi iß widaus wartû.

10. Jr tû kamárû buwo iß kożnôs ßaliês po tris prie wartû į rytus, kożna wiena taip plati kaip kita; ir iß abejû ßaliû ſtowējo kaktos wieno didumo.

11. Potam jis matáwo platumą duriû wartûſe, butent dēßimt máſtû, ir wartû ilgi trylika máſtû.

12. Jr pryßakij ties anoms kamároms buwo tárpas iß abejû ßaliû po wieną máſtą; ale kamárû kożna buwo ßeßiû máſtû iß abejû ßaliû.

13. Priegtam jis matáwo wartus nů kamárôs ſtogo iki wartû ſtogui, dwideßimt ir penkis maſtus ploczo; ir ſtowējo anga prieß angą.

14. Jis ir kaktû padare ßeßes=dēßimtis máſtû, ir ties kożna kakta pryangi apſukay aplink wartus.

15. Jr iki prybuczo prie widutiniûjû wartû, kur einama, buwo penkes=dēßimts máſtû.

16. Jr buwo ankßti langélei prie kamárû ir palēpjû į widų prie wartû apſukay aplinkuy. Taipjau buwo ir langai widuj prie kamárû aplinkuy, ir prie kaktû aplinkuy buwo palmû=ßakéles ißpjáuſtitos.

17. Jr jis nuwede manę tolyn pas kraßtinįji prybażnyti, ir ßtay, tenay be=ēſą kamarēliû ir aſla padaryta prybażnytij aplinkuy; ir trisdeßimts kamarēliû ant tôs aſlôs.

18. Jr aukßteſniôji aſla prie wartû buwo, kaip ilgi wartai buwo, prie żemeſniôſês aſlôs.

19. Jr jis matáwo ploti żemeſniûjû wartû ties widutiniûjû prybuczû iß lauko ßimtą máſtû, taip į rytus kaip į ßiáurę.

20. Szitaip matáwo ir tus wartus, kurie į ßiáurę ſtowējo ties kraßtiniûju prybuczu, pagal ilgi ir ploti.

21. Ogi ir tie iß abejû ßaliû turējo trejes kamaras. Jr taipojau ir turējo ſawo kaktas ir prybuczus, lyg taip dideles, kaip prie pirmûjû wartû, penkes=deßimt máſtû ilgio ir dwideßimt bey penkiû máſtû ploczo.

22. Jr taipjau turējo ſawo lángus bey ſawo prybuczus bey ſawo palmû=ßakeles ißpjáuſtitas, lyg kaip wartai į rytus; ir turējo ſeptynes pakûpas, kuriomis aukßtyn buwo einama, ir uż tû turējo ſawo prybuti.

23. Jr buwo tie wartai prie widutiniojo prybażnyczo ties wartais, į ßiáurę bey į rytus ſtowinczeiſeis; ir matáwo ßimtą máſtû nů wienû wartû iki antrûjû.

24. Potam jis nuwede manę pētûlinkay, o ßtay, ir tenay buwo wieni wartai į pētus; ir jis matáwo jû kaktas ir pryanges, lyg kaip anû.

25. Jr tie turējo langû bey prybuczû aplinkuy, lyg kaip anie lángus, penkes=dēßimt máſtû ilgio ir dwideßimt bey penkiû máſtû ploczo.

26. Jr buwo taipjau ſeptynios pakûpos aukßtyn, ir prybutis pryßakij, ir palmû=ßakéles ißpjauſtitos abißaley jo kaktû.

27. O jis matáwo ir wartus widutiniojo prybażnyczo į pētus, butent ßimtą máſtû nů wienû wartû pētû=linkay iki antrûjû.

28. Jr jis įwede manę tolyn pētû=wartais į widutinįji prybażnyti, ir matáwo tus wartus pētû=link, lyg didzus kaip kitus,

29. Su jû kamáromis, kaktomis ir pryczeis, ir ſu langais bey tû pryangeis, lyg dideis, kaip anie aplinkuy, penkes=dēßimt máſtû ilgio ir dwideßimt ir penkis maſtus ploczo.

30. Jr buwo aplinkuy wiens prybutis, ilgas dwideßimt ir penkis maſtus ir platus penkis maſtus.

31. Szitas ſtowējo pryßakij ties kraßtiniûju prybażnyczu, ir taipjau

turėjo palmû=ßakeles ißpjáustitas prie kaktû; ale buwo aßtûnios pa=kûpos aukßtyn eiti.

32. Potam nusiwede jis manę prie widutiniûjû wartû į rytus; ir ma=táwo tus, didumu lygius kitiems aniems,

33. Su jû kamáromis, kaktomis ir prybuczeis, ir jû langais ir pry=angėmis aplinkuy, (kurios) lyg taip dides, kaip anos kitos, penkes=dėßimt mástû ilgio ir dwideßimt ir penkis mastus ploczo.

34. Ir turėjo taipjau prybuti ties kraßtiniûju prybażnyczu, ir palmû=ßakeles ißpjáustitas prie kaktû iß abejû ßaliû, ir aßtûnes pakûpas aukßtynay.

35. Potam jis manę nusiwede pas wartus į ßiaurę, tus matawo jis lyg taip didzus, kaip anus kitus,

36. Su jû kamaromis, kaktomis ir prybuczeis, ir jû langais ir pry=angėmis aplinkuy, penkes=dėßimt mastû ilgio ir dwideßimt ir penkis mastus ploczo.

37. Ir taipojau turėjo wieną pry=buti ties prybażnyczu kraßtiniûju, ir palmû=ßakeles ißpjaustitas prie kaktû abißaley ir aßtûnes pakûpas aukßtynay.

38. Ir żemay prie kaktû prie kożnû wartû buwo kamara su anga, ka=trul deginimo=apierôs (miesa) buwo czystijama.

39. Ale prybutije uż wartû sto=wėjo iß abejû ßaliû dwieji stalai, ant kuriû dėginimo=apieros, griekû=apieros ir kaltybês=apieros buwo pjautinos.

40. Ir laukan į ßali, kur aukßtyn einama pas wartus į ßiáurę, sto=wėjo taipojau du stalu; ir antroj ßalij po wartû prybuczu taipojau du stalu.

41. Szitaip į abi ßali ties wartais stowėjo po kėturis stalus, tai yr aßtûni stálai iß wiso, ant kuriû apieros papjaujamos buwo.

42. Ir tie keturi stálai dėginimo=apierai darytieji buwo kaltû akme=niû, kożnas pus=antro masto ilgio ir ploczo, ir wieno masto aukßczo, ant kuriû dedami buwo wisokie rykai papjowimui deginimo=apierû ir kitû apierû.

43. Ir buwo aplinkui lystėles, į widų lenktos, pláßtakôs mierą aukß=czo. Ir ant tû stalû dėtina buwo miesa apierû.

44. Ir laukan uż widutiniûjû wartû buwo kamaros giedotojams widutinij prybażnytij, wiena ant ßaliês arti wartû į ßiaurę, ta sto=wejo prieß pėtus; antroji ant ßaliês į rytus, ta stowėjo prieß ßiaurę.

45. Ir jis tare man: kamara į pėtus pareitis kunigams, kurie tûse namûse tur ßlużit;

46. Ale kamarà į ßiaurę pareitis tiems kunigams, kurie ant altoriaus ßlużnią atliekt. Tai yra waikai Zadok, kurie wieni iß waikû Lewi po akiû Pono Diewo tur stotis, jam ßlużit.

47. Ir jis matáwo ruimą tû namû, butent ßimtą mastû ilgio ir ßimtą mastû ploczo, ketureis lygeis kam=pais; ir altorius stowejo lyg ties bażnyczôs pryßakij.

48. Ir jis manę ißsiwede į bażny=czôs pryangi, ir matáwo tą pry=bażnyti penkis mastus į kożną ßali, ir wartus tris mastus ploczo į koż=ną ßali.

49. Ale prybażnytis buwo ilgas dwideßimt mastû ir platus wienio=lika mástû, ir turėjo pakûpas, ant kuriû aukßtyn buwo kûpama; ir stulpai stowėjo żemay prie kaktû, ant kożnôs ßaliês po wieną.

41. Pérskyrimas.

Apraßimas widutiniôsios Bażnyczôs.

1. Ir jis įwede manę į bażnyczą, ir matáwo kaktas prie sėnû, tos buwo iß wisû ßaliû ßeßiû mástû ploczo, tai plotis namû.

2. Ir durys buwo deßimts mástû ploczo, ale sėnos uż duriû iß abejû ßaliû buwo kożna penkiû mástû ploczo. Ir jis matáwo bażnyczôs (widutiniji) ruimą, tas buwo ilgio ketures=dėßimt mástû ir dwideßimt mástû ploczo.

3. Ir jis iêjo į widutinęję wietą, ir matáwo duriû (stulpû wirßaus) du mastu; ir duriû (plotis) buwo ßeßi

mástai, ir wisa plotis tû duriû septyni mástai.

4. Ir jis matáwo dwidešimt mástû išilgay ir dwidešimt mástû į ploti prie bažnyczôs. Ir jis tare man: * tai šwenczû šwenczausioji.

* P. 43, 12.

5. Ir jis matáwo tû namû sēną, šešis mastus áukšczo; prie tôs buwo trépai wisur aplinkuy, į kamaras dalyti, tie buwo wisur keturiû mástû ploczo.

6. Ir tû paczû kamárû buwo iš abejû šaliû po trisdešimt ir tris, kožna prie wiena=wienos, ir stowējo stulpai apaczoj prie sēnû tû namû wisur aplinkuy, kurie jûs parēme.

7. Ir aukšczaus tû buwo dar daugiaus trépû aplink, ir wiršutinieji erdwesni buwo trépai, kad iš žemutinio į widutini, ir nů widutinio ant wiršutinio einama buwo.

8. Ir stowējo kožni wieni šešeis mástais aukšczaus už kits=kitą.

9. Ir plotis wiršutiniûjû trépû buwo penkiû mástû, ir stulpai šitus trepus pareme prie tû namû.

10. Ir wisur nů kožnôs wienôs namû sēnôs iki kitai buwo dwidešimt mástû.

11. Ir buwo dwiejos durys prie suktiniûjû trépû aukštyn einamûjû, wienos į šiáurę, antrosios į pētus; ir tie suktinieji trépai buwo penkiû mástû ploczo.

12. Ir muras į wakarus buwo septynes=dēšimt ir penkiû mástû platus ir dewynes=dēšimt mástû ilgas.

13. Ir jis matáwo ilgi tû namû, ta iš wiso buwo šimto mástû, muras su wisukůgi, kas prie jo buwo.

14. Ir plotis pryšakij namû į rytus su tůmi, kas pribudawota buwo, taipjau buwo šimts mástû.

15. Ir jis matáwo tôs budawonês ilgi su wisu, kas pribudawota buwo, nů wieno kampo iki antrojo; tai buwo iš abejû šaliû po šimtą mástû su bažnyczôs widuriu ir prybuczeis prybažnytij,

16. Drauge su durimis, langais, kaktomis ir trimis trépais ir mēdzo=apbudawojimais wisur aplinkuy.

17. Taipjau jis matáwo, kaip aukšta nů žémês iki langû buwo, ir kaip platus turētu but langai; ir matáwo nů wartû iki šwenczû šwenczáusiojo iš lauko ir iš widaus aplinkuy.

18. Ir prie wisû namû aplinkuy iš apaczôs iki wiršaus prie duriû ir prie sēnû buwo Kerubinai ir palmû=šakéles išpjaustitos po Kerubinais.

19. Ir kožnas Kerubs turējo dwi gálwi, ant wienôs pusês néy žmogaus galwą, ant antrôsês pusês néy liûto galwą.

20. Nů aslôs aukštyn iki per wiršų wartû buwo Kerubinai bey palmos išpjáustiti, taipjau prie bažnyczôs sēnôs.

21. Ir bažnyczôs durys buwo keturkampes, ir wislab buwo dailey su kits=kitu sudabinta.

22. Ir mēdzo altorius buwo tris mastus aukštas o du mastu ir ilgas ir platus, ir jo kraštai ir wisos jo šálys buwo iš mēdzo. Ir jis tare man: tai tas stalas, kursai ties Ponu Diewu tur stowēt.

23. O durys ir prie bažnyczôs ir prie šwenczû šwenczausiôsês

24. Turējo du sparnu, atweriamu ir užweriamu.

25. O buwo ir Kerubinû bey palmû=šakéliû išpjáustitû ant jû, kaip ant sēnû; ir už jû buwo driuti kaiščzei prieš prybažnyti.

26. Ir buwo ankšti langai ir daug palmû=šakéliû išpjaustitû aplinkuy prie prybažnyczo ir prie sēnû.

42. Pérskyrimas.

Aple Bažnyczôs Budawonę pribudawotąję.

1. Ir jis išwede manę laukan į kraštinįji apymuri prieš šiáurę į kamaras, kurios buwo ties budawone bažnyczai pribudawotaje ir prieš bažnyczą į šiáurę stowējo;

2. Kursai ruimas buwo šimtą mástû ilgas nů wartû į šiáurę ir penkes=dēšimt mástû platus.

3. Dwidešimt mástû buwo ties widutiniůju apymuriu ir ties brukiu kraštiniojo apymurio, ir trisdešimts mástû nů wieno kampo į antrąji.

4. Ir widuj ties kamaromis buwo ruimas dészimts mástû ploczo, ties kamárû durimis, tai wislab buwo į sziaurę.

5. Ir ant szitû kamárû buwo kitos aukβtésnes kamáros, nēsa ruimas ant apatiniûjû bey widutiniûjû kamárû ne buwo didis.

6. Nēs ta budawone buwo trijû rentiniû áukβczo, ir taczau ne turējo stulpû, kaip prybuczei stulpû turējo; bet buwo prastay kita ant kitôs pastatyta.

7. Ir kraβtinisis apybaznytis buwo muru aptwértas, prie kurio kamáros buwo; tas buwo penkes-dészimts mástû ilgas.

8. Ir kamáros stowējo į eilę, prie kita-kitôs taipjau į penkes-deβimt mastû ilgi prie kraβtiniojo apybaznyczo; ale ruimas ties baznycza buwo βimtą mástû ilgio.

9. Ir zemay ties kamároms buwo ruimas į rytus, kur iβ kraβtiniojo apymurio einama buwo.

10. Ir prie to muro į rytus taipojau buwo kamáros.

11. Ir buwo taipojau ruimas uz tû kaip uz anû kamárû į βiáurę, ir wislab lygu buwo ilgiu, ploczu ir wisu (dáiktu), kas prie jû buwo, kaip prie anû pirmûjû.

12. Ir į pētus taipjau buwo kamáros su sawo durimis, ir ties ruimu buwo durys į pētus, katrul einama nů muro į rytus stowinczojo.

13. Ir jis tare man: kamáros į βiaurę bey kamáros į pētus ties baznycza, tos prie βwentinyczôs yra, kurioj kunigai wálgo Ponui Diewui apierawodami apierą wisû βwenczáusiąję. Ir tur wisû βwenczáusiases apieras, butent walg-apieras, griekû-apieras bey kalt-apieras czonay idēt; nēs tai yr βwenta wieta.

14. Ir kaip kunigai bus iêję, ne tur jie wēl iβeit iβ βwentinyczôs į kraβtiniji apybaznyti, bet pirma tur sawo rubus, kuriůse jie βluzmą atliko, padēt tose kamarose, nēs jie yr βwenti; ir tur kitais sawo drabuzeis apsiwilkt, ir tada iβeit laukan tarp zmoniû.

15. Ir kaip jis tus namus widuj abelnay buwo iβmatáwęs, iβsiwede jis manę prie wartû į rytus, ir nů to matáwo wisur aplinkuy.

16. Į rytus matáwo jis penkis βimtus rykβczû ilgio;

17. Ir į βiáurę taipjau matáwo penkis βimtus rykβczû ilgio;

18. Taipjau ir į pētus penkis βimtus rykβczû.

19. Ir jam atêjus į wákarus, taipjau jis matáwo penkis βimtus rykβczû.

20. Szitaip turējo muras, kuri jis buwo iβmatáwęs, į wisas ketures βalis po penkis βimtus rykβczû; kad βwentoji nů neβwentôsês atskirta butu.

43. Pérskyrimas.

Apie naujôsês Baznyczôs Szlowę, Diewo Szluzbą ir Paβwentinimą.

1. Ir jis manę wēl nusiwede prie wartû į rytus.

2. Ir βtay, βlowe Diewo Izrael atêjo iβ rytû ir úze, kaip didis kokś wandů úzia; ir labay praβwito ant zémês nů jo βlowês.

3. Ir buwo lyg anam regējimui, kuri aβ buwau regējęs prie *wandens Kebar, kaip aβ atējau prieβ miesto iβpústijimą. Tay aβ ant sawo wéido parpůliau. *p. 1, 3.

4. Ir Pono Diewo βlowe iêjo į namus *wartais į rytus.
*p. 10, 19. 11, 22. 23.

5. Tay manę wējas pakēlęs ineβe manę į widutiniji prybaznyti; ir βtay, Pono Diewo *βlowe pripilde namus. *2 Moiz. 40, 34. 1 Kar. 8, 10. 11.

6. Ir aβ iβgirdau wieną su manim kálbanti iβ namû laukan; ir kaβkoks wyrs stojosi prie manęs.

7. Tas tare man: tu zmogaus-waike, tai *yra wieta mano karáliβkojo krēslo ir wieta mano pádû, toje aβ amzinay gywęsiu tarp waikû Izrael. Ir namai Izrael jau daugiaus ne apbjauris βwentąji mano wardą, ney jie ney jû karálei, sawo kekβawimu ney lawonais sawo karáliû jû aukβtybēse;
*Ps. 9, 12. Ps. 68, 17. Ps. 132, 13. 14.

8. Kurie sawo slenkśczus prie mano slenkśczû, ir sawo (duriû) stulpus

prie mano (duriû) stulpû dēјo, kad tikt wiena sēna tarp manęs ir tarp jû buwo; ir ßitaip mano ßwentąji wardą apbjáurino sawo bjaurybēmis, kures jie padare; todēl aß ir jûs sawo papykime suēdзau.

9. Ale dabar jie sawo kekßawimą bey lawonus sawo karaliû attolis nů manęs; ir aß amžinay tarp jû gywęsiu.

10. Ir tu žmogaus-waike, apsakyk namams Izrael tą bažnyczą, kad *jie gēdētus sawo nusižengimû; ir te ima jie czystą paweikslą iß to. *p. 16, 61. 63. p. 36, 32.

11. Ir jiems jau gēdintis wisû sawo darbû, tay *parodik jiems budą ir paweikslą tû namû, ir jû ißējimus ir iējimus ir wisą jû budą, ir wisus jû istatimus; ir wisus jû apráßimus ir wisus jû isakimus pamokik jůs; ir paraßyk tai po jû akiû, kad jie wisą jû budą ir wisus jû istatimus palaikytu, ir taip darytu! *p. 44, 5.

12. Ir tai tur buti prisákimas tû namû: ant kálno wirßaus, kiek jie ruimo užēme, bus ßwenczû ßwenczáusioji; tai yr prisakimas tû namû.

13. O tai yr miera to altoriaus, mastu, kurs plaßtaką yr ilgesnis už prastą mástą: jo koja yr mastą aukßczo ir mástą ploczo; ir altorius pritenka aukßtyn iki kráßto, kursai sprindзo ploti tur apsukay; ir tai yr jo aukßtis.

14. Ir nů kojôs žemyn iki apatiniôsēs átsodôs du mastu yr áukßczo, ir wiens mástas ploczo; ale nů ßitôs mažesniôsiôs átsodôs iki didesniôsiôs átsodôs yr keturi mástai áukßczo ir wiens mastas ploczo.

15. Ir Arijel (altorius) keturiû mastû aukßczo, ir nů Arijelio aukßtynuy keturi ragai.

16. Ale Arijel buwo dwylika mástû ilgas ir dwylika mástû platus, ketur-kampis.

17. Ir wirßutinioji átsoda buwo keturiolika mástû ilga ir keturiolika mástû plati ketur-kampjey; ir kráßtas iß wisur aplinkuy buwo pusēs másto ploczo, ir jo koja buwo wieno masto áukßczo, ir jo trépai stowējo i rytus.

18. Ir jis tare man: tu žmogaus-waikè, taip kalba Wießpats Ponas Diewas: tai bus búdai to altoriaus toj dienoj, kurioj jis yr padaryts, kad déginimo-apierą ant jo uždētu ir kraują ant jo ßlakstytu.

19. Ir kunigams Lewi iß sēklôs *Zadok, kurie po mano akiû stoj man ßlužit, taria Wießpats Ponas Diewas, turi tu důt jáuną jautuką griek-apierai. *p. 40, 46.

20. Ir ßitojo kraujo tu imsi ir keturis jo (altoriaus) ragus apßlakstysi ir keturis kraßtus wirßutiniôsēs átsodôs ir aplink braunas; tůmi tu ji nů griekû apczystisi ir Diewui sujednosi.

21. Ir *apierôs už griekus jáunąji jautuką imsi, ir ji sudégisi wienam dáikte namůse tam pridawáditůse lauke ßwentinyczôs. *2Moz. 16, 27. f.

22. Ale antrą dieną turi tu apierawoti óži nekliaudingą griek-apierai, ir altorių tům apczystit, kaip jis jaunu jautuku apczystits yr.

23. Ir tą apczystijimą atlikus, tay turi tu apierawoti jáuną jautuką nekliaudingą ir áwiną iß kaimenēs nekliaudingą.

24. Ir jůdu abu apierawosi po akiû Pono Diewo; ir kunigai tur druskôs ant jû barstyt, ir ßitaip jůdu apierawot Ponui Diewui déginimo-apierai.

25. Szitaip turi tu septynes dienas kas-dien apierawoti óži griek-apierai; ir jie jáuną jautuką bey áwiną iß kaimenēs, abu nekliaudingu, apierawos.

26. Ir tur ßitaip per septynes dienas altorių itiktiną padaryt ir ji apczystit ir jû rankas papildit.

27. Ir po tû dienû tur kunigai aßmoj dienoj ir potam wisadôs ant to altoriaus apierawot jusû déginimo-apieras ir jusû dēkawon-apieras; tay aß jums malonus busiu, taria Wießpats Ponas Diewas.

44. Perskyrimas.

Apie naujôsēs Bažnyczôs Kunigus ir jû Dawádijimą.

1. Ir jis manę wēl nuwede prie wartû kraßtiniôsēs ßwent-wietôs i rytus; ale tie buwo užrakiti.

2. Jr Pons Diewas tare man: ßitie wartai tur pasilikt uzrakiti, ir ne atwerti but; ir nieks ne tur jeis ieit, kaip tiktay wiens Wießpats Diewas Jzraēlio tais ieis; ir uzrakiti pasiliks.

3. Bet tiktay kunigaikßtis, nēs kunigaikßtis po jeis sēdēs, dûnôs wálgit po akiû Pono Diewo; keliu prybuczo wartû jis ieis, ir tû paczu-wēl ir ißeis.

4. Potam jis manę ißwede pas wartus į ßiáurę ties namais; ir aß regējau, ir ßtay, *Pono Diewo namai pilni buwo ßlowês Pono Diewo; ir aß knúpßczas parklupau ant sawo wéido. * 2 Moiz. 40, 34.

5. Jr Pons Diewas tare man: tu zmogaus-waike, *dēk tai į sawo ßirdį ir ziurēk ir girdēk tikray wislab, ką aß taw sakysiu apie wisus įstátimus ir prisákimus namûse Pono Diewo, ir dēk į sawo ßirdį, kaip į widų ieitina, ir wisus ißējimus tôs ßwentlyczôs! * p. 40, 4.

6. Jr sakyk neklausantiemsiems namams Jzrael: taip taria Wießpats Ponas Diewas: *jûs perdaug padarot, jûs iß namû Jzrael, su wisomis sawo bjaurybēmis, * 4 Moiz. 16, 7.

7. Nēsa jûs iwedat swétimus zmones neapipjáustitôs ßirdiês ir neapipjáustito kuno į mano ßwentinyczą; tûm jûs mano namus apdarkote apierawodami mano dûną, táukus bey kraują, ir ßitaip ißniekinat mano derējimą su wisomis sawo bjaurybēmis.

8. Jr mano ßwentinyczôs įstátimus ne laikot, bet pátys saw dárot naujus įstátimus mano ßwentinyczoj.

9. Todēl ßitaip kalba Wießpats Ponas Diewas: ne tur neyjoks swétimas neapipjáustitôs ßirdiês ir kunu neapipjáustits į mano ßwentinyczą ieit iß wisû ateiwjû, kurie tarp waikû Jzrael yr.

10. Neygi ney Lewitai, kurie nû manęs atstojo ir drauge su Jzrael nû manęs paklydo sawo balwonus sekdami; todēl jie neßios sawo griekû (korawonę).

11. Ale jie (Lewitai) tur mano ßwentinyczoj ßluzit prie ßluzmû, tû namû duriû, ir prie namû ßluzit; ir tiktay déginimo-apierą ir kitas apieras, kures zmones atgabéna, papjáut, ir po kunigû akimis stowēt, kad jiems ßluzitu.

12. Todēl, kad jie aniems ßluzijo po akimis jû balwonû ir namams Jzrael papiktinimą dawe ant grieko, todēl aß sawo ranką ant jû ißtiesiau, taria Wießpats Ponas Diewas, kad jie tur sawo grieko (korawonę) neßiot.

13. Jr ne tur ártitis prie manęs kunigû ßluzmą atlikt, ney ne prieit prie neyjokiôs mano ßwentinyczôs, prie ßwenczû ßwenczáusiôsês; bet tur sawo gēdą neßiot ir sawo bjaurybes, kures jie padare.

14. Todēl aß jûs uzweizdais padariau prie wisôs namû ßluzmôs ir prie wiso, kas jûse darytina.

15. Ale kunigai iß Lewitû, waikai *Zadok, kurie mano ßwentybês įstátimus yr laikę, waikams Jzrael nû manęs atstojant, tie tur po mano akiû stotisi ir man ßluzit, ir po mano akiû stowēt, kad jie man rēbumą bey kraujus apierawotu, taria Wießpats Ponas Diewas. * p. 48, 11.

16. Jr jie ieis į mano ßwentinyczą, ir ties mano stalu stosis, man ßluzit ir mano įstátimus laikyt.

17. Jr kad jie norēs wartais widutiniojo prybaznyczo ieit, tur jie marßkonais drabuzeis apsiwilkt, ir neyjokiû wilnonû wilkēt, pakoley wartûse widutiniojo prybaznyczo ßluzija.

18. Jr tur marßkoną graikßtumą ant sawo galwû turēt, ir marßkonas kélines aplink sawo strēnas; ir ne tur prakaite apsijûst.

19. Jr jey kû-czēs kraßtiniu prybaznyczu prie zmoniû ißeitu, *tur jie tus rubus, kuriûse jie ßluzmą atliko, ißsiwilkt ir jûs į kamaras ßwentinyczôs idēt, ir kitais rubais apsiwilkt, ir zmones ne ßwentit sawo paczû rubûse. * p. 42, 14.

20. Sawo *gálwą jie ne tur nuskust, neygi ney pláukus ne tur dût áugti, kaip jie áuga, bet tur pláukus aplinkuy apkarpyti. * 3 Moiz. 19, 27.

21. Ir *neywiens kunigs ne tur neyjokio wyno gért, prieß ieiſent į widutinįji prybaznyti.
* 3 Moiz. 10, 9. 1 Tim. 3, 3. Tit. 1, 7.

22. Neygi ne tur weſt neyjokią *naßlę ney wyro pameſtą, bet mergû iß ſėklôs namû Izrael, arba kunigo paliktą naßlę.
* 3 Moiz. 21, 7. 13.

23. Ir jie tur mokit mano zmones, kad zinotu *atſkirt, kas ßwenta, nů neßwento, bey, kas czyſta, nů neczyſto.
* 3 Moiz. 10, 10.

24. Ir jey kokia prowa jiems butu praneßama, tay jie tur ſtowėt ir atſúdit, ir pagal mano įſakimus prową daryt, ir mano priſákimus bey įſtátimus ir wiſas mano ßwentes laikyt, ir mano Sabbatas ßweſt.

25. Ir ne tur prie kokio negywo eit ir abſibjaurint, kaip tiktay prie tėwo bey motinôs, ſunaus arba dukters, brolio arba ſeſers dar ne tekėjuſiôs; prie tû (lawonû) gal jie neczyſtais paſtot.

26. Ir po jo apczyſtijimo reik jam rokůt ſeptynes dienas.

27. Ir wėl ieidams į widų ßwentinyczôs į widutinįji prybaznyti, ßwentinyczoj ßluzmą atlikt, tay tur jis ſawo griek=apierą apierawot, taria Wießpats Ponas Diewas.

28. Ale tas tėwißkaſis dalyks, kurs jiems pareina, aß pats buſiu. Todėl jûs ne důſit jiems neyjokiôs zémės ſawißkay laikyt Izraelij; nės *aß eſmi jû tėwißkaſis dalyks.
* 4 Moiz. 18, 20.

29. Jie maitiſis iß walg=apierû, griek=apierû ir kalt=apierû, ir wiſlab, kas uzkeiktinay Diewui zadėta yr Izraelije, jû bus.

30. Ir wiſas pirmaſis waiſius bey pirmaſis pirmdėlys iß wiſû pakėlimo=apierû bus kunigû. Ogi ir pirmones wiſû walgomû daiktû jûs turit kunigams důt, kad zegnone tawo namůſe paſiliktu.

31. Ale kas *maita arba ſuplėßita yr, ar butu paukßczû arba zwėriû, to kunigai ne tur wálgit.
* 2 Moiz. 22, 31. 3 Moiz. 22, 8.

45. Pérſkyrimas.

Zémės Ißdalijimas; Kunigaikßczû Prowa; Apierû Priſákimas.

1. Taygi, kad jûs zémę pagal burtą ißdalijat, tay jûs turit pakėlimo=apierą nů tôs zémės atſkirt, Ponui Diewui ßwentay prizadėtą, dwideßimt ir penkis túkſtanczus (rykßczû) ilgio ir trijû túkſtanczû ploczo; tas ruimas bus ßwentas, koley jis uztenka.

2. Ir nů ßito teks ßwentinyczai penki ßimtai [rykßczû] ketur=kampjey, ir priegtam aplinkuy ruimas penkes=déßimt máſtû.

3. Ir ant to patiês ruimo, kurſai ilgas dwideßimt ir penkis túkſtanczus rykßczû ir deßimt túkſtanczû platus yr, tur ßwentinycza ſtowėt ir ßwenczû ßwenczauſioji.

4. Ale átſtankas tôs paßwęſtôs zémės bus kunigû, ßwentinyczoj ßluzijanczûjû ir po akiû Pono Diewo ſtowinczûjû jam ßluzit, kad jie ſawo butams wietą turėtu, ir taipjau ßwentas bus.

5. Ale Lewitai, kurie namůſe ßluzmą atliekt, taipjau turės dwideßimt ir penkiû tukſtanczû ilgį ir déßimt túkſtanczû plotį į ſawo dálį dwiem déßimtiem kamárû.

6. Ir mieſtui jûs taipjau ruimą palikſit, wiſiems namams Izrael penkis túkſtanczus rykßczû platą ir dwideßimt ir penkis túkſtanczus rykßczû ilgą, gratay pagal atſkirtąjį ruimą ßwentinyczôs.

7. Ale ir kunigaikßczui taipojau turit ruimą důt į abi ßali tarp kunigû ruimo bey tarp mieſto ruimo, į wákarus bey į rytus; ir abieji ir į rytus ir į wakarus bus wieno ilgumo.

8. Tai bus jam ſáwißkas dalyks Izraėlij, kad mano kunigaikßczei mano zmonėms ne atimtu daugiaus, kas jû yr, bet tą zémę namams Izrael paliktu jû giminėms.

9. Nėſa ßitaip kalba Wießpats Ponas Diewas: *jûs gana ilgay taip darėt, jûs kunigaikßczei Izrael, liáukites nů nelabumo ir newálijimo, ir darykit, kas teiſybe ir gera; ir paliáukit ißwaryt mano

žmones! taria Wießpats Ponas Diewas. * p. 44, 6.

10. Turêkit * tikrus swarczus ir tikrus ketwirczus ir tikrus saikus! * 3 Moiž. 19, 36. 5 Moiž. 25, 13.

11. Epa * bey Bat tur lygus buti, kad Bat turêtu deßimtąję dalį Omerio, ir Epa taipjau deßimtąję dalį Omerio, nēsa Omeriu reik jûdu abu ißmatût. * Pam. 20, 13.

12. Ale wiens Syklas tur laikyt dwideßimt Gerû, ir Mina padáro dwideßimt Syklû, pustreczôs deßimtiês Syklû ir penkiolika Syklû.

13. Taygi ta bus pakêlimo=apiera, kurę jûs turit pakélt, butent: ßeßta dalis Epôs iß Omerio kwieczû, ir ßeßta dalis Epôs iß Omerio miežiû.

14. Jr aliejaus jûs dûsit Bato mierą, butent kožną deßimtąjį Batą nů Koro, ir deßimtąjį nů Omerio; nēsa déßimts Batû padáro wieną Omerį.

15. Jr po eryti nů dwiejû ßimtû awjû iß kaimenês nů ganyklôs Jzrael walg=apierai bey déginimo=apierai ir dêkawon=apierai sudérinimui už jûs, taria Wießpats Ponas Diewas.

16. Wisi tôs žémês žmones ßitą pakêlimo=apierą tur atneßt pas kunigaikßtį Jzraêlije.

17. Jr kunigaikßtis tur sawo déginimo=apierą, walg=apierą ir gêrimo=apierą apierawoti ant ßwenczû, jaunû=mēnesiû ßwenczû ir Sabbatû ir ant wisû didžûjû ßwenczû namû Jzrael; priegtam griek=apieras bey walg=apieras, déginimo=apieras bey dêkawon=apieras dûs sudérinimui už namus Jzrael.

18. Taip kalba Wießpats Ponas Diewas: pirmoj dienoj pirmojo mēnesio turi tu imti jáuną jautuką nekliáudingą, ir ßwentinyczą ßwentit.

19. Jr kunigs tur imti kráujo griek=apierôs, ir tûmi namû stulpus apßlakstyt, ir tus keturis kampus átsodo prie altoriaus, drauge ir stulpus wartû widutiniojo prybažnyczo.

20. Szitaip turi tu ir daryt sékmoje dienoj to mēnesio, jey kas jißklydo arba prawadžots yr, kad jûs tus namus paßwentintumbit.

21. * Keturioliktoj dienoj pirmojo mēnesio turit jûs Passą ßwęst, ir septynes dienas ßwęsit bey nerauginôs dûnôs walgisit. * 3 Moiž. 23, 5.

22. Jr tą paczę dieną tur kunigaikßtis už sawę ir už wisus žémês žmones wieną jáuną jautuką griek=apierai apierawot.

23. Ale per tas septynes dienas ßwentês tur jis kas=dien Ponui Diewui dûti déginimo=apieras, po septynis jaunus jautukus ir po septynis áwinus nekliáudingus ir po óžį prie griek=apierôs.

24. Ale walg=apierai tur jis prie kožno jáuno jautuko po Epą ir po Epą prie áwino apierawot, ir po * Jną aliejaus prie kožnôs Epôs. * p. 46, 5.

25. Penkioliktoj dienoj sékmojo mēnesio tur jis septynes dienas pagratam ßwęsti, lyg kaip anas septynes dienas, ir taipjau daryt su griek=apieromis, déginimo=apieromis, walg=apieromis bey su aliejumi.

46. Pérskyrimas.

Apie Apierû Wietą ir Czêsą.

1. Taip taria Wießpats Ponas Diewas: wartai prie widutiniojo prybažnyczo į rytus=linkay tur per tas ßeßes dirbamases dienas užrakiti but; ale Sabbatôs dienoj bey jáunos=mēnesio (ßwentėj) reik tus atdaryt.

2. Jr kunigáikßtis tur lauke į wartû prybutį stotis, ir lauke prie stulpû pas wartus apsistot. Jr kunigai tur jo déginimo=apierą ir dêkawon=apierą apierawot; ale jis tur ant wartû slenkscżo melstis, ir potam wēl ißeit laukan; ale tie wartai tur atwiri pasilikt iki wákarui.

3. Taipjau žmones žémēj tur durise tû y a.žû wartû mélstis po Pono Diewo akiû Sabbatomis bey jaunais=meneseis.

4. Jr ta déginimo=apiera, kurę kunigaikßtis tur apierawot Sabbatôs=dienoj, tur but ßeßi ēryczei nekliaudingi bey wiens áwins nekliaudingas,

5. Ir po Epą walg=apierôs prie kożno áwino walg=apierai; ale prie ērycżû, kiek jo ranka gal, walg=apierai, ir po Iną aliejaus prie kożnôs Epôs.

6. Ale jauname=mēneſije tur jis apierawot jáuną jautuką nekliau=dingą ēſanti bey ßeßis ērycżus ir wieną áwiną, taipjau nekliaudingus,

7. Ir po *Epą prie kożno jáuno jautuko bey Epą prie áwino walg=apierai; ale prie ērycżû, kiek jis gal, ir po Iną aliejaus prie koż=nôs Epôs. *p. 45, 24.

8. Ir kunigaikßczui ieinant, tur jis ieit pro prybucżo wartus ir tů pacżu keliu wēl ir ißeit.

9. Ale żémês żmones, kurie po akiû Pono Diewo ateina ant di=dżûjû ßwencżû, ir pro wartus i ßiáurę ieina melſtis, tie tur pro wartus i pētus wēl ißeit; ir kurie wartais i pētus ieina, tie pro war=tus i ßiáurę tur wēl ißeit; ir ne tur wēl ißeit pro tus wartus, kureis jie iêjo, bet tieſog ties ſawim ißeit.

10. Ale kunigaikßtis tur drauge ſu jeis ir ieit ir ißeit.

11. Ale ßwentoſe dienoſe ir ant didżûjû ßwencżû reik prie walg=apierôs, prie *kożno jáuno jautuko po Epą, ir prie kożno áwino po Epą apierawot, ir prie ērycżû, kiek jo ranka důſt, ir po Iną aliejaus prie kożnôs Epôs. *p. 45, 24.

12. Ale jey kunigaikßtis iß gerôs wálês déginimo=apierą arba dēka=won=apierą Ponui Diewui norētu důt, tay reik jam atwérti wartus i rytus, kad jis ſawo déginimo=apierą bey dēkawon=apierą apiera=wotu, kaip jis ję kitadôs Sabbatoj be=apierawodawo; ir jam wēl iß=êjus, tay reik wartus uż jo użrakiti.

13. Ir jis tur Ponui Diewui *kas=dien důt déginimo=apierą, butent áwi mituli nekliaudingą; ßitą jis kas=rytą tur apierawot. *2 Moiż. 29, 38. 39.

14. Ir tur kas=ryt pridēt ßéßtąji dalyką Epôs walg=apierai ir tré=cżąji dalyką Ino aliejaus, kwiecżû miltus apßlakſtyti, Ponui Diewui walg=apierai; tai bus amżins iß=prowijimas kasdienißkai apierai.

15. Ir ßitaip jie tur áwi drauge ſu walg=apiera ir aliejum kas=ryt apierawot dienißkai déginimo=apierai.

16. Taip taria Wießpats Ponas Diewas: kad kunigaikßtis wienam ſawo ſunû dowaną důſt iß ſawo tēwißko dalyko, ta tur jo ſunums paſilikt, ir tai jie tur per ſawo tēwißką dalyką palaikyt.

17. Ale jey jis wienam ſawo ßlu=żáuninkû ką iß tēwißko ſawo dalyko dowanoj, tai jie tur laikyt iki at=laidôs=méto, ir tada wēl kunigaikß=cżui tur tekti; nēſa jo dalykas jo wieniems ſunums tur palaikytinay tekt.

18. Neygi tur kunigaikßtis żmo=nēms nieko ne atimt jû tēwißko da=lyko, ney jůs iß jû tēwißkês iß=ſtumt, bet ſawo patiês gerybę ſawo waikams důt, kad mano żmoniû neywiens nů ſawo tēwißkês ne butu prawarytas.

19. Ir jis iwede manę po pry=bucżu prie ßaliês wartû i ßiáurę pas kamaras ßwentinycżôs, kuni=gams pareinancżas, ir ßtay, tenay buwo wieta wienam kampe i wá=karus.

20. Ir jis tare man: tai ta wieta, kur kunigai tur wirt kalt=apierą bey griek=apierą, ir walg=apierą kepti, kad ne reiktu jiems tai ißneßt i kraßtiniji prybażnyti, żmoniû pa=ßwentinimui.

21. Potam ißwede jis manę i kraß=tiniji apybażnyti, ir paliepe man eit i tus keturis kampus apybaż=nycżo;

22. Ir ßtay, tenay buwo kożname tû keturiû kampû po kitą prybuteli rukinimui, keturės=dėßimt máſtû ilgio ir trisdeßimt máſtû plocżo, wiſi keturi wienôs mierôs.

23. Ir murélis buwo aplink kożną tû keturiû; cże buwo kaminai (pelenû wietos) padaryti żemay prie murû.

24. Ir jis tare man: tai yr kuknia, kurioj namůſe ßlużijantieji tur wirt, ką żmones apierawoja.

47. Pérſkyrimas.

Walſingyſte ir Apyrubos ßwentôſês żémês.

1. Ir jis manę wēl nuwede pas bażnycżôs duris. Ir ßtay, iß ten

*wandů tekējo po bažnyczôs slenkscżu į rytus; nėsa bažnyczôs durys taipjau buwo į rytus. Ir tas wandů tekējo po dešinês šaliês bažnyczôs šale altoriaus į pētus. * Apr. 22, 1. f.

2. Ir jis manę nuwede anq=šal pas wartus į šiaurę nů kraštiniůjů wartů į rytus; ir štay, wandů be=plustąs iš dešinês šaliês.

3. Ir tas wyrs išėjo rytů=linkay, ir turējo matůjamą šniurą rankoj, ir jis matawo túkstanti mastů, ir wédė manę per wándenį iki kulkšniů.

4. Ir jis wēl matawo túkstanti mástů, ir wédė manę per wandenį iki keliů. Ir wēl matawo túkstanti mástů, ir dawe péreit per tą manę, iki pritéko mano strēnas.

5. Tay jis wēl matáwo túkstanti mástů, ir taip gilu tai buwo, aža aš jau ne galējau kakēt; nēsa wandů taip gilus buwo, kad per jį plaukt reikējo, ir ne galējei kakēt.

6. Ir jis tare man: tu žmogaus=waike, juk tu tai regējei. Ir jis manę wēl wédė atgalôs prie krašto to upélio.

7. Ir štay, cze be=stowį daug médžů prie pakrušio iš abejů šaliů.

8. Ir jis tare man: šitas wandů, į rytus tekąsis, lauků lygumomis nubēgs į jures, ir nů wienů juriů į kitas jures; ir jam ten iškákus į jures, tay tie wándens sweiki bus.

9. Ir mielay wislab, kas jůse laikos ir kruta, katrul šitů wandeniů upes iškąnka, bus gywa, ir labay daug žuwjů turēs; ir wislab sweika bus ir gywa, katrul šitôs upês wandů iškanka.

10. Ir žwejei prie jo stowēs; nů Engeddi iki En=Eglaim žwejů=tinklai bus spéndžami; nēsa tenay daug žuwjů bus, lyg kaip didēse jurēse.

11. Ale prúdai bey rudynos prie jů ne bus sweiki, bet suros pasiliks.

12. Ir prie tôs paczôs upês pakrušio abišaley wisokie waisingi médžei áugs, ir jů lápai ne pawys, ney jů waisius ne patręš; ir kas=mēnesį šwēžiů waisiů neš, nēsa jů wandů iš šwentinyczôs téka. Jů waisius tiks walgiui, ir jů lapai lēkarstai.

13. Taip taria Wieszpats Ponas Diewas: tai yra rubéžei, pagal kurius jůs žémę turit padalyt toms dwylika giminems Izrael; nēs *dwi dali půlasi giminei Jozepo.
* 1 Moiz. 48, 5. Joz. 17, 17.

14. Ir jůs turit ję lygey išdalyt, kaip wienam taip kitam; nēs aš *sawo ranką pakēliau, tą žémę jusů tēwams bey jums į dalykus důsęs.
* 1 Moiz. 15, 18. 2 Moiz. 6, 8.

15. Taygi tas yra rubéžius tôs žémês į šiaurę, nů didžůjů juriů nů Etlon iki Zedad:

16. Butent Emat, Berota, Sibraim, kuriů rubéžei susieina su Damašku bey Emat, ir Azar=Tikon prie rubéžiaus Awēran.

17. Tai tur but rubéžius nů juriů iki Azar=Enon; ir Damaškas bey Emat bus kráštas į šiaurę.

18. Ale rubéžių į rytus jůs matůsit tarp Awēran bey Damaško, ir tarp Gilead bey tarp žémês Izrael, prie Jordano žemynuy iki mariů į rytus. Tai tur but rubéžius rytů=linkay.

19. Ir rubežius į pētus yra nů Tamar iki *Waid=wandens Kadesij, ir ties wandeniu didžůjů juriů. Tai tur but rubéžius pētů=linkay.
* 4 Moiz. 20, 3. 13.

20. Ir rubéžius į wákarus yr nů didžůjů juriů tiesog iki Emat. Tai t'esie rubéžius wakarů=linkay.

21. Szitaip jůs turit žémę išdalyt tarp giminiů Izrael.

22. Ir kad jůs burtą métat, tą žémę tarp sawęs išdalyt, tay turit jůs *swetimůsius tarp jusů gywénanczůsius ir tarp jusů waiků gimusiůsius lyg laikyt, kaip cze gimusiůsius tarp waiků Izrael;
* 2 Moiz. 22, 21. f.

23. Ir jie taipjau sawo dalyką toj žémēj turēs, kožnas toj giminej, pas kurę jis gywén, taria Wieszpats Ponas Diewas.

48. Pérskyrimas.

Išdalijimas šwentôsês Žémês; Aprašimas šwentojo Miesto.

1. Tai yra wardai giminiů: iš šiaurês nů *Etlon ties Emat ir Azar=Enon bey nů Damaško ties

Emat, tai Dan saw per dalykq turēs iß rytû ik i wákarus.
* p. 47, 15. 17.

2. Szale Dan turēs Asser sawo dali nů rytû ik i wákarus.

3. Szale Asser turēs Naptali sawo dali nů rytû ik i wákarus.

4. Szale Naptali turēs Manasse sawo dali nů rytû ik i wákarus.

5. Szale Manasse turēs Epraim sawo dali nů rytû ik i wákarus.

6. Szale Epraim turēs Ruben sawo dali nů rytû ik i wákarus.

7. Szale Ruben turēs Juda sawo dali nů rytû ik i wákarus.

8. Ale ßale Juda jûs wienq dali turit atskirt nů rytû ik i wákarus, * kuri turētu taip ploczo kaip ilgio dwideßimt ir penkis túkstanczus rykßczû, dalykq tû daliû, kurios nů rytû iki i wákarus nutenka; toje (wietoj) stowēs ßwentinycza.
* p. 45, 1.

9. Jr nů to turit jûs wienq dalykq atskirt Ponui Diewui, dwideßimt ir penkis túkstanczus rykßczû ilgq ir déßimt túkstanczû rykßczû platų.

10. Jr ßita ßwentoji dalis bus kunigû, butent dwideßimt ir penkis túkstanczus rykßczû ilga i ßiáurę bey i pētus, ir déßimt túkstanczû plati i rytus bey i wákarus. Jr Pono Diewo ßwentinycza patim widurij stowēs.

11. Ta bus ßwentita kunigams, waikams Zadok, * kurie mano istatimus laike, ir ne atpûle su waikais Jzrael, kaip Lewitai atpûle.
* p. 44, 15.

12. Jr tur ßitaip tas atskirtasis źémês dalyks jû sawißkay but, kuriame wisû ßwenczáusioji yr, parubeźije Lewitû.

13. Ale Lewitai taipjau prie kunigû rubéźiaus tur turēt dwideßimt ir penkis túkstanczus rykßczû ißilgay ir déßimt túkstanczus placzey; nēsa wiso ilgumo tur but dwideßimt ir penki túkstanczei ir ploczo déßimt túkstanczû rykßczû.

14. Jr nů to nieko ne tur pardůt ney pérmainyt, idant tôs źémês pirmones ne prapultu; nēsa tai Ponui Diewui ßwentay paźadēta.

15. Ale liekanczûjû penkiû túkstanczû rykßczû i platumq ties ilgumu tû dwideßimt ir penkiû túkstanczû rykßczû, tie neßwenti bus miestui, tenay gywénti, bey prymiesczams; ir miestas patim widurij tur stowēt.

16. Jr tai jo bus miera: keturi túkstanczei ir penki ßimtai rykßczû i ßiáurę bey i pētus, taipjau ir i rytus bey i wákarus keturi túkstanczei ir penki ßimtai.

17. Ale prymiestas tur laikyt du ßimtu ir penkes-déßimt rykßczû i ßiáurę bey i pētus, o taipjau ir i rytus bey i wákarus du ßimtu ir penkes-déßimt rykßczû.

18. Ale kas ilgumo jo liekti, ßale atskirtojo ir paßwentitojo, butent déßimt túkstanczû rykßczû i rytus bey i wákarus, tai půlasi ißsilaikimui (tû), kurie miesle dirba.

19. Jr darbininkai tur iß wisû giminiû Jzrael miestui dirbti.

20. Kad wisas atskyrims tû dwideßimt ir penkiû túkstanczû rykßczû ketur-kampjey ßwentay priskirts dalykas butu miestui sawißkay.

21. Ale kas dar uźsiliekt abißaley, ßale to ßwentay atskirtojo dalyko bey ßale miesto dalyko, butent dwideßimt ir penki túkstanczei rykßczû i rytus bey i wákarus, tai wislab t'esie kunigaikßczo. Ale atskirtasis ßwentasis dalykas bey namai ßwentinyczôs tur patim widurij but.

22. Ale kas tame tarpe yr tarp Lewitû dalyko bey tarp miesto dalyko, ir tarp rubéźiaus Juda bey rubéźiaus Benjamin, tai t'esie kunigaikßczo.

23. Potam tur but kitû giminiû; Benjamin turēs sawo dalykq nů rytû ik wákarû.

24. Ale parubeźij Benjamin turēs sawo dalykq Simeon nů rytû ik wákarû.

25. Parubeźij Simeon turēs sawo dalykq Jzaßar nů rytû ik wákarû.

26. Parubeźij Jzaßar turēs sawo dalykq Sebulon nů rytû ik wákarû.

27. Parubeźij Sebulon turēs sawo dalykq Gad nů rytû ik wákarû.

28. Ale ßalije Gad yr rubéźius pētû-linkay nů * Tamar iki Waidwandenio Kadēsij bey ties wandeniu arti didźûjû juriû.

29. Szitaip tur išdalyta but žėme per tēwiškēs-dalyką į gimines Izrael, ir tai tur jû tēwiškasis dalykas but, taria Wiešpats Ponas Diewas.

30. Ir taip platus tur but miestas, keturis túkstanczus ir penkis šimtus rykšczû šiáurês-linkay.

31. Ir miesto wartai tur praminti but wardais giminiû Izrael, trys wartai į šiáurę: pirmieji wartai Ruben, antrieji Juda, trecziejí Lewi.

32. Szitaip ir į rytus keturis túkstanczus ir penkis šimtus rykšczû, ir taipjau trys wartai: butent pirmieji wartai Jozep, antrieji Benjamin, trecziejí Dan.

33. Į pētus taipjau taipo keturis túkstanczus ir penkis šimtus rykšczû, ir taipjau trys wartai: pirmieji wartai Simeon, antrieji Izašar, trecziejí Sebulon.

34. Szitaip ir į wákarus keturis túkstanczus ir penkis šimtus rykšczû, ir trys wartai: wieni wartai Gad, antrieji Asser, trecziejí Naptali.

35. Szitaip apskriczey aplinkuy aštûniolika túkstanczû rykšczû bus, ir tada tas miestas tur but wadintas: * „czonay yr Ponas Diewas."
* p. 43. 7. Ps. 68, 17.

Galas Prárako Ezekielio.

Prárakas Dangēls.

1. Pérskyrimas.

Dangēlo ir jo Draugû Užauginimas ir pas Karáliu Nebukad-Nezar Atwedimas.

1. Treczame mete karaliawimo Jojakym, Zydû karáliaus, * atêjo Nebukad-Nezar, karálius iš Babel, ant Jeruzalês ir ję ábażu apstojo.
* 2 Kar. 24, 10.

2. Ir Pons Diews padawe jam Jojakym, karálių Juda, ir kelis rykus iš Pono Diewo namû; tus jis nuwešdino į žėmę * Sinear į sawo diewo namus, ir idējo tus rykus į sawo diewo skarbnyczą.
* 1 Moiz. 10, 10.

3. Ir karálius tare Aspenui, wyriáusiamjam sawo kamár-poniui, kad jis turētu iš waikû Izrael išrinkti iš * karališkôsês giminês ir iš wyriáusiûjû waldonû sunû
* 2 Kar. 20, 18.

4. Waikelius nekliaudingus, bet grażius, išmananczus, išmintingus, rażumo ir proto turinczus, kurie tikri butu šlużit karáliaus dware ir išmokt Kaldeoniško rášto bey liežuwjo.

5. Szitiems karálius priwélijo, kad jiems kas-dien reiktu dûżt jo (stalo) walgiû ir wyno, jo patiês gērimo, kad jie šitaip tris metus użaugiti, potam po akiû karáliaus šlużitu.

6. Tarp tû buwo Dangēls, Ananjas, Misaēls bey Asarjas, iš waikû Juda.

7. Ir wyriáusiasis kamár-ponis dawe jiems wardus, ir pramine Dangēlą Beltsażaru, ir Ananją Sadraku, ir Misaēli Mesaku, ir Asarją Abed-Nego.

8. Ale Dangēls sawo širdij apsiēme ne apsibjaurinti karáliaus walgiu ney wynu, jo patiês gērimu, ir melde wyriáusiji kamár-poni, kad ne reiktu jam apsibjaurit.

9. Ir Diews dawe Dangēlui, kad * jam wyriáusiasis kamar-ponis malonus ir gérs buwo.
* 1 Moiz. 39, 21.

10. Szitas tare jam: aš bijaus sawo wiešpatiês, karáliaus, kursai jums jusû walgi bey gērimą priwélijo; jey jis matytu, jusû gymjus kudesnius ēsant, ne kaip kitû waikû wien-meczû su jumis, tay jûs manę smertiês kaltą padarytumbit prie karáliaus.

11. Tay tare Dangēls Melzarui, kuriam wyriáusiasis kamár-ponis Dangēlą, Ananją, Misaēli bey Asarją priweizdēt buwo paliepęs:

12. Ben pabandyk su sawo tarnais dešimt dienû, ir te dûda mums wiralo wálgit bey wandens gērt;

13. Jr tada apžiwalgydik po tawo akiû musû gymi ir tû waikû karáliaus walgiû wálganczûjû; ir kaip tu regēsi, taip daryk su sawo tarnais!

14. Jr jis tame dalyke jû paklusô, ir pabandė su jeis dešimt dienû.

15. Jr po tû dešimt dienû buwo jie grażesni ir apkunesni už wisus anus jaunûsius, karáliaus walgiû wálganczûsius.

16. Tay Melzars atēme jiems pawélitąji walgi bey gērimą, ir dawe jiems wiralû.

17. Ale šitû keturiû Diewas dawe jiems žinot ir išmanyt wisokius raštus ir išmánimus; bet Dangēlui dawe išmánimą wisokiû regējimû ir sapnû.

18. Jr tam czēsui pérējus, kuri karálius buwo isákęs, kad jie turētu iwesti but, iwede jûs wyriáusiasis kamar-ponis pas Nebukad-Nezarą.

19. Jr karálius kalbējo su jeis, ir iš kitû wisû neywiens nesirádo, kursai prilygtu Dangēlui, Ananjui, Misaēliui bey Asarjui; ir jie karáliaus tarnais pastojo.

20. Jr karálius rado jûs wisûse daiktûse, kad jûs ko kláuse, déšimt kartû protingesnius ir išmintingesnius už wisus žwaigždininkus bey išmintingûsius wisoj sawo karalystēj.

21. Jr *Dangēls toks pasiliko iki i pirmąji métą karáliaus Kores. *p. 6, 28.

2. Pérskyrimas.

Dangels išguldo Sapnè Nebukad-Nezaro regētąji Abrozą apie wyriáusiases Karalystes, ir ant didēs Garbēs iškéltas.

1. Antrame mete karalystēs Nebukad-Nezaro sapnawo Nebukad-Nezar sápną, kuriûm nusigandęs pabudo.

2. Jr jis suwadidino wisus žwaigždininkus ir išmintingûsius, ir žynius, ir Kaldēonus, kad karáliui jo sapną pasakytu. Jr jie atēję stojos po akiû karáliaus.

3. Jr karálius tare jiems: aš sápną maczau, tas manę nugándino, ir aš rods žinoczau, kas tai per sápnas buwęs.

4. Tay Kaldēonai tare karáliui Kaldēoniškay: wiešpatie karáliau, *Diewe dûk taw ilgą amžią! pasakyk sawo tarnams tą sapną, tay mes ji išguldysim. *p. 3, 9.

5. Karálius atsakydams tare Kaldēonams: aš užmiršau ji. Jey jûs man tą sapną ne atmisit ir išguldysit, tay jûs abelnay prapulsit, ir jusû namai bus bjaurey sugaišinti.

6. Ale jey jûs man tą sápną atmisit ir išguldysit, tay jûs gáusit nû manęs *dowanû, padorkû ir didēs garbēs. Todēl pasakykit man tą sápną ir jo išguldimą! *p. 48.

7. Jie wēl atsakydami tare: karáliui sawo tarnams tą sápną sakius, mes ji išguldysim.

8. Karálius atsakydams tare: iš tiesôs, aš numanau, jus czēsą tráukianczus, kadangi jûs régit, tai manę užmiršusi.

9. Ale jey jûs man tą sápną ne pasakysit, tay prowa jus trópija, kadangi jûs ketinate melû ir prámoniû man kalbēt, iki czēsui kitaip wirstant. Togidēl pasakykit man tą sápną, tay aš galiu numanyt, kad jûs ir išguldimą trópisit.

10. Tay Kaldēonai po akiû karáliaus atsakydami tare jam: nier neywieno žmogaus ant žémēs, kursai galētu sakyt, ką karálius liepja; ir taipojau neyjokio karáliaus nier, norint kažin kaip didis ir macnus jis butu, kursai tokio dáikto iš kokio žwaigždininko, išmintingo arba Kaldēono jēškotu.

11. Nēs tai, ką karálius jēško, peráukštas dáikts, ir nier neyjokio kito, kursai tai karáliui galētu sakyt, kaip tikt wieni diewai, kurie ne gywén su žmonēmis.

12. Tay karálius labay papykęs paliepe nužawint wisus išmintingûsius Babēlej.

13. Jr tas apsúdijims išprówits buwo, kad išmintingûsius turētu nužawint. Jr Dangēlą bey jo draugus taipjau jēškojo, kad jie butu nužudyti.

14. Tay Dangēls ištyre šitą apsúdijimą ir paliepimą iš *Arjoko,

wyriáusiojo sudžôs karáliaus, kursai išēĵo nužawint išmintingûsius Babēlej. * p. 24.

15. Jr jis pradējęs tare karáliaus ant prowû wyresniamjam, Arjokui: dēl ko šitokia aštrioji (smertiês) prowa nů karáliaus paliepta? Jr Arjok žinę dēl to dawe Dangēlui.

16. Tay Dangēls nuējęs praše karáliu, kad jam czēso důtu, išguldimą karáliui jau sakysęs.

17. Jr Dangēls nuêjęs namô tai apsake *sawo draugams, Ananjui, Misaēliui bey Asarjui, * p. 13.

18. Kad jie dangiškąji Diewą susimilimo melstus dēl to paslēptojo dáikto, kad Dangēls bey jo draugai ne prapultu drauge su kitais išmintingaiseis Babēlej.

19. *Tay tas paslēptasis dáikts Dangēlui naktije regējimu buwo apréikštas. * p. 30.

20. Dēl to Dangēls gárbino dangiškąji Diewą, pradējo ir tare: pašlowintas te esie Diewo wardas į amžiû amžius! nēs Jo yra ir išmintis ir macis.

21. Jis kitaip wercza czēsus ir gadynes; jis karalius *atstáto ir karalius įstáto; jis důst išminti išmintingiemsiems ir protingiemsiems jû išmánimą; * p. 4, 14. 22. 29. p. 5, 21.

22. Jis apréiškia, kas *gilu ir paslēpta; jis žino, kas tamsoj yr; nēsa jame wiena šwiesa. * 1 Kor. 2, 10.

23. Aš taw dekawoju ir gárbinu tawę, tu Diewe mano tēwû, kad tu man išmintiês ir drąsôs důdi, ir dabar apreiškei tai, ko mes tawę prašom; butent tu apreiškei mums karáliaus dáiktą.

24. Tay Dangēls užējęs pas Arjoką, kuriam karálius buwo paliepęs išmintingûsius Babēlej nužudyt, šitaip jam kalbējo: tu ne nužudyk išmintingûsius Babēlej; bet užwesk manę pas karáliu! aš karaliui išguldimą apsakysiu.

25. Arjoks Dangēlą pasiskubindams užwede pas karáliu, ir tare jam šitaipo: atsirado wiens išwestûjû iš Juda, kursai išguldimą karáliui gal sakyt.

26. Karálius atsakydams tare Dangēlui, kuri jie Beltsažar wadino: ar tu esi tas, kursai man gal sakyt sápną manęs regētąji bey jo išguldimą?

27. Dangēls po akiû karáliaus pradējęs kalbējo: tas paslēptasis dáikts, kuri karálius jēško iš išmintingûjû, mokitûjû, žwaigždininkû bey pránašû, ne stow jû syloje, karáliui apsakyt;

28. Bet dangujęsis Diewas, tas gal paslēptûsius dáiktus apreikšt; tas karáliui Nebukad-Nežar parode, kas busenczose gadynēse nusidůsę.

29. Tawo sápnas ir tawo regējims, taw be-miegant, iš to rádos: tu, karáliau, ant sawo pátalo dumojei, kaip tikt potam busę; ir Šitas, *kursai paslēptûsius dáiktus apréiškia, parode taw, kaip busę. * p. 22.

30. Taygi tas paslēptasis dáikts man yr apréikštas, *ne per mano išminti, buk ji butu didēsne už (išminti) wisû gywûjû, bet dēl to, kad karáliui išguldims butu parodits, ir tu sawo širdiês mislis ištirtumbei. * 1 Moiž. 41, 16.

31. Tu, karáliau, regējei, ir štay, nerēdu didis ir áukštas ábrožas bestowis ties tawim, tas baisus buwo žiurēt.

32. Šito ábrožo galwa buwo iš czysto áukso, jo krutine bey jo rankos buwo iš sidábro, jo pilwas bey strēnos buwo warines,

33. Jo blauzd-kaulei buwo geležini, ir kojos buwo iš daliês geležines ir iš daliês můlio.

34. Tai tu regējei, iki wiens akmů buwo išplēšts be rankû; tas tą ábrožą ištiko į jo kojas, kurios iš geležiês bey můlio buwo, ir sutryne jas.

35. Tada podraugey sutrupējo geležis, můlis, wárias, sidábras ir áuksas, ir pastójo lyg kaip pelai ant wasaro-klojimo; ir wējas jûs išnešiojo, aža jû niekur ne galējei surast. Ale ans akmů, kursai tą ábrožą ištiko, pawirto į áukštą kálną, aža wisą swietą pripilde.

36. Tai yra sápnas. Dabar mes jo išguldimą karáliui pasakysim.

37. Tu, karáliau, esi *karálius wisû karáliû, kuriam dangujęsis Diewas karalystę, maci, sylą ir šlowę yr dawęs, * Ez. 26, 7.

38. Ir wiskągi, kur žmoniû gywénama, priegtam *galwijus ant lauko ir padangiû paukšczus į tawo rankas dawęs, ir taw walę ant wiso sutékęs; tu esi ta áukso galwą. * Jer. 27, 6. P. 28, 14.

39. Po tawęs kita karalyste pasikels, žemésne už tawąję. Potam treczoji karalyste, warine, kuri ant wisû žémjû ponawos.

40. Ketwirtoji bus kieta néy geležis. Nēsa lyg kaip geležis wislab sudaužia ir sukulia, beje kaip geležis wislabą suláužia, šitaip ir ji wiską gi sutris ir sutrušķis.

41. Ale kad tu regējei kojû bey piršťû dalyką mûlio ir dalyką geležiês, šita bus karalyste perdalyta, taczau geležiês driutybe joje išliks; kaipgi tu ir regējei geležį su mûliu maišytą.

42. Ir kad jo kojû piršťû dalis geležiês, ir dalis mûlio yr, bus ta karalyste iš daliês driuta ir iš daliês silpna.

43. Ir kad tu regējei geležį mûliui įmaišytą (tiek žénklin): jie tiesa susimaišys žmogaus krauju, ale jie taczau nesilaikys prie kits-kito, lyg kaip geležis su mûliu ne sulimpa maišant.

44. Ale czēse šitû karalysczû Diewas iš dangaus pakels karalystę *niekaday ne sugaišitiną; ir Jo karalyste ne teks neyjokiems kitiems žmonems. Ta †wisas šias karalystes sutrupis ir sugaišis; ale ji amžinay išliks. * Ebr. 12, 28. † 1 Kor. 15, 24.

45. Kaipgi tu ir regējei *ákmenį nû kálno be rankû atplēštą, kursai geležį, wárią, mûlį, sidábrą bey áuksą sutrupino. Szitaip aukštasis Diewas karáliui parode, kaip potam busę; ir tai tikras tas sápnas, ir jo išguldimas yr tikras. * p. 34.

46. Tay karálius Nebukad-Nezar knúpšczas ant sawo wéido pûlęs klonojosi po akiû Dangēlo, ir paliepe, kad jam apierawotos butu walg-apieros ir rukinimo-apieros.

47. Ir karálius atsakydams Dangēlui tare: tai tikray tiesa, jusû Diewas yra *Diewas ant wisû diewû ir Wiešpats ant wisû karaliû, jis gal paslēptus daiktus apreikšt; kadangi tu šitą paslēptąjį dáiktą galējei apreikšti. * 2 Moiz. 15, 11. Ps. 86, 8. Jez. 42, 8.

48. Ir karálius paáukštino Dangēlą, ir *dawe jam didžû ir daug dowanû, ir state jį per wyriáusįjį ant wisôs žémês Babel, ir idējo jį per wyresnįjį ant wisû išmintingûjû Babēlej. * p. 6.

49. Ir Dangēls praše karálių, kad ant waldimo žémjû Babel įstatytu Sadraką, Mēsaką bey Abed-Nego; ir jis, Dangēls, pasiliko pas karálių prie dwaro.

3. Pérskyrimas.

Dangēlo Draugû Twirtybe ir Diewo-Prisibijojimas.

1. Karálius Nebukad-Nezar padarydino áukso ábrozą, šešes-désimts mástû aukštą ir šešis mastus plátų; ir pastatydino jį žémeje Babel dauboje (wadinamoj) Dura.

2. Ir karálius Nebukad-Nezar siunte suwadit kunigaikšczus, wiešpaczus, žémjû-waldonus, sudzas, užweizdus, rot-ponius, urēdninkus ir wisus waldzą turinczus žémēj, kad jie susieitu tą ábrozą išwentit, kuri karálius Nebukad-Nezar buwo pastatydinęs.

3. Tay susiêjo kunigaikšczei, wiešpaczei, žémjû-waldonai, sudzos, užweizdai, rot-ponei, urēdninkai ir wisi waldzą turintieji žémēj, tą ábrozą išwentit, kuri karálius Nebukad-Nezar buwo pastatydinęs. Ir jie turējo stotis ties tû ábrozu, kuri Nebukad-Nezar buwo pastatydinęs.

4. Ir (karáliaus) apsakytojis šauke didžu balsu: tai jums sákoma, jûs swieto žmones, gimines ir liežuwjei:

5. Kad jûs išgirsit skambējimą tribû, trimitû, arpû, smuikû, psaltēriû, liauczû (surmû) ir wisokiû

ſtruniniû żaiſlû, tay jûs *turit ant kieliû pult ir prieß tą áukſo ábrożą klonotis, kuri Nebukad=Nezar paſtatydino.
*Jßm. 14, 16.

6. Ale jey kas tada ant kieliû ne půla, ney (tą áukſo ábrożą) neſimels, tas iß tôs adynôs bus imeſtas i pécżų ugnimi żērinti.

7. Taygi kaip jie ißgirdo ſkambējimą triubû, trimitû, arpû, ſmuikû, pſalteriû ir wiſokiû ſtruniniû żaiſlû, půle ant kieliû wiſokio ſwieto gimines ir liežuwjo żmones, klonojos ir meldēſi prieß tą áukſo abrożą, kuri karálius Nebukad=Nezar buwo paſtatydinęs.

8. Tam patim cżēſe nekurie Kaldēonißki wyrai atêję artyn apſkunde Żydus;

9. Pradējo ir tare karáliui Nebukad=Nezarui: wießpatie karáliau, Diewe důk taw ilgą amżią!

10. Tu apſakydinai *paliepimą, kad wiſi żmones ißgirdę ſkambējimą triubû, trimitû, arpû, ſmuiku, pſalteriû, ſurmû ir wiſokiû ſtruniniû żaiſlû, turētu pult ant kieliû ir prieß tą áukſo ábrożą klonotis.
* v. 6, 12.

11. Jr jéy kas ne norētu pult ant kieliû neygi klónotus, kad tas turētu but imeſtas i pécżų ugnimi żērinti.

12. Jr wey, cże yr Żydißki wyrai, kurius tu ſtatei ant waldimo żémjû Babel, Sadrak, Mēſak bey Abed=Nēgo; ßitie niekin tawo paliepimą, ir ne gárbin tawo diewus, neygi neſiklonoj prieß tą áukſo ábrożą, kuri tu paſtatydinai.

13. Tay Nebukad=Nezar inirßęs ir papykęs paliepe, kad po jo akiû butu atweſti Sadrak, Mēſak bey Abed=Nego. Jr tie wyrai buwo atweſti po akiû karáliaus.

14. Tay Nebukad=Nezar pradējęs kalbējo jiems: kaip tai? ar jûs, Sadrak, Mēſak bey Abed=Nego, ne norit mano diewą gárbint, ney tam áukſo ábrożui klonotis, kuri aß paſtatydinau?

15. Dabargi, bukit gatawi, kaip tikt ißgirſite ſkambējimą triubû, trimitû, árpû, ſmuikû, pſalteriû, ſurmû ir wiſokiû ſtruniniû żaiſlû, tay pulkit ant kieliû, ir klonokitēs tam ábrożui, kuri aß padarydinau! Jéy jûs jam neſiklonoſit, tay akimoju buſit imeſti i pécżų ugnimi żērinti. Matyſim, kas tas Diewas, jus iß mano rankôs ißgélbēſęs!

16. Tay pradēję Sadrak, Mēſak bey Abed=Nego kalbējo karáliui Nebukad=Nezar: ne priwálom taw ant to ney żodżo atſakyt.

17. Sżtay, muſû Diewas, kuri mes gárbinam, gal mus ißgélbēt iß *to pécżaus ugnimi żērincżojo, priegtam ir iß tawo rankû ißgélbēt.
* Pſ. 66, 12. Jez. 43, 2.

18. Jr jéy jis to ne nor daryt, tay tu tacżau żinok, kad mes tawo diewus ne gárbiſim, ney tam *áukſo ábrożui, kuri tu paſtatydinai, neſiklonoſim.
* 2 Moiz. 23, 24.

19. Tay Nebukad=Nezar abelnay inirßęs baiſiomis akimis żiurējo i Sadraką, Mēſak bey Abed=Nego, ir paliepe, kad pécżų ſeptynis tiek karßtéſni padarytu, ne kaip kitais kartais ikurdawo.

20. Jr paliepe driucżáuſiemſiems żalnieriams ſawo abaże, kad jie Sadraką, Mēſak bey Abed=Nego ſurißę i pécżų ugnimi żērintiji imeſtu.

21. Sżitaip buwo tie wyrai ſawo ſermēgoſe, kurpēſe, kepurēſe ir kitůſe drabużiůſe ſurißti ir i pécżų ugnimi żērintiji imeſti.

22. Nēsa karáliaus paliepims umay turējo but atliktas. Jr ugni pécżuj taip labay prižarſte, aža tie wyrai, kurie Sadraką, Mēſak bey Abed=Nēgo ſudégit turējo, nů ugniês liepſnôs prapůle.

23. Ale tie trys wyrai, Sadrak, Mēſak bey Abed=Nego, půle i widuri pécżaus ugnimi żērincżojo, kaip jie buwo ſurißti.

24. Tay karálius Nebukad=Nezar nuſigando, ir greitay kēlęſi tare ſawo waldonams: ar mes ne tris wyrus ſurißtus i ugni imeſdinom? Jie atſakydami tare karáliui: tris, wießpatie karáliau.

25. Jis atſakydams tare: juk aß matau keturis wyrus wálnus *ugnij waikßcżojancżus, ir jiems nieko ne kenkia; ir ketwirtaſis, lyg néy jis butu koks diewû ſunus.
* Jez. 43, 2.

26. Ir Nebukad-Nezar stojosi ties anga péczaus ugnimi žērinczojo ir tare: Sadrak, Mēsak, Abed-Nego, jûs aukſzczáusiojo Diewo tarnai, iſzeikit laukan ir eikit ſzen! Tay Sadrak, Mēsak bey Abed-Nego iſzējo iſz ugniês.

27. Ir kunigáikſzczei, wieſzpaczei, užweizdai ir rot-ponei karáliaus ſusiêję mate, ugni nieko kunams ſzitû wyrû ne galējuſę padaryt, ney jû galwû pláukus ne apſiſwilusius, ney jû ſermēgas ne žeiſtas; neygi ne galējei neyjoki ugniês kwápą ant jû ſuûſt.

28. Tay Nebukad-Nezar pradējęs tare: paſzlowintas buk Diewe Sadrako, Mēsak bey Abed-Nego, * kurs ſawo angēlą ſiunte, ir ſawo tarnus iſzgélbējo, kurie jûmi nuſitikēdami karáliaus paliepimo ne atbojo, bet ſawo kuną padawe ne norēdami neyjokio diewo gárbint ney melſtis, kaip tikt ſawąji wieną Diewą! * p. 6, 22.

29. Taygi dabar tas t'eſie mano paliepimo: kurſai iſz wiſû ſwieto žmoniû, giminiû ir liežuwjû bluznija Diewą Sadrako, Mēsak bey Abed-Nego, tas tur prapult, ir jo namai bjaurey bus ſugaiſziti. Nēſa nier neyjokio kito Diewo, kurs galētu ſzitaip iſzgélbēt, kaip ſzitas.

30. Ir * karálius dawe Sadrakui, Mēsak bey Abed-Nego daug garbês žémēj Babel. * p. 2, 48. 49.

31. Karálius Nebukad-Nezar wiſiems ſawo žémjû žmonēms ir liežuwjams: * Diewe dûk jums daug pakájaus! * p. 10, 19.

32. Aſz per gérą dáiktą laikau, kad aſz apſakyczau tus ženklus ir ſtebuklus, kurius aukſzczáuſiaſis Diewas ant manęs padáre.

33. Nēſa Jo ženklai yr didi, ir Jo ſtebuklai labay macnus; ir Jo * karalyſte yr ámžina karalyſte, ir Jo waldimas patenka į amžiû amžius. * p. 6, 26. 7, 14.

4. Pérſkyrimas.

Nebukad-Nezaro Sápnas ir to Iſzguldimas per Dangēlą.

1. Aſz Nebukad-Nezar gerame pakajuje budams ſawo namûſe ir geray gywéndams ſawo (karaliſzkamo) palloczuje

2. Regējau koki ſapną ir nuſigandau, ir tos miſlys, kures aſz ant ſawo lowôs dēl to ſapno turējau, kuri aſz buwau regējęs, manę apſmútijo.

3. Ir aſz paliepjau, kad wiſi iſzmintingieji Babēlēj butu atgabénti manęſp, jeib man ſakytu, ką tas ſápnas rodąs.

4. Tay man atgabéno žwaigždininkus, iſzmintingûſius, Kaldēonus bey žynius; ir aſz ſápną jiems páſakojau, ale jie man ne galējo ſakyt, ką jis rodąs.

5. Iki paſkuczáus Dangēls pas manę atêjo, (kurſai Beltſazar wardu į warda mano diewo,) turiſis * dwáſę ſzwentûjû diewû. Ir aſz jam páſakojau tą ſapną: * p. 5, 11. 14.

6. Beltſazar, tu wyreſnyſis žwaigždininkû, kuri aſz žinau turinti dwáſę ſzwentûjû diewû, ir * taw nieko n' ēſant paſlēpto, paſakyk tą regējimą mano ſapno, kuri aſz regējau, ir ką jis rodąs! * Ez. 28, 3.

7. Ale tai yr tas regējims, kuri aſz regējau ant ſawo lowôs: ſztay, be-ſtowis médis patim widurij žémês, tas buwo labay áukſztas,

8. Didis ir ſtoras; jis buwo užáugęs iki dangaus, ir buwo iſzſiſkietęs iki wiſôs žémês kráſzto;

9. Jo ſzakos buwo grażios ir daug waiſiû atneſze, iſz kuriû kożnam buwo pilnay priſiwálgit; wiſi lauko galwijei rado pawēſio po jûm, ir padangiû * paukſzczei tupējo ant jo ſzakû; ir wiſas kuns iſz jo iſzſilaike. * p. 18. Ez. 17, 23.

10. Ir aſz regējau regējimą ant ſawo lowôs, ir ſztay, ſzwentas kokſai ſárgas nû dangaus atêjo žemyn;

11. Tas iſz didżo ſzaukdams taipo tare: * pakirſkite ſzitą médi, ir apkapokit jo ſzakas, ir nubraukkit jo lapus, ir iſzbarſtykit jo waiſius, kad galwijai po jûmi gulintieji pabēgtu, ir paukſzczei nû jo ſzakéliû palēktu! * p. 20

12. Taczau palikkit kamēną ſu jo ſzaknimis žémēj; ale jis tur geleži-

niůse ir wariniůse lenciugůse ant lauko zolês wáikßczot; jis po dangaus rasa gulēs ir paßlaps, ir jo dalyks bus su zwērimis zémês zoles.

13. Ir zmogißkoji ßirdis bus jam atimta, ir galwijißka ßirdis jam bus důta, iki septyni czēsai jam péreis.

14. Toktai yr sargû rotoj sudumta, ir susikalbējime ßwentûjû sukalbēta, idant gywieji zinotu, kad * Aukßczáusiasis walę turis ant zmoniû karalysczû, ir důdąs jas, kam jis nor, ir † pakeliąs i jes pasizéminanczůsius. * p. 2, 21. † 1 Zom. 16, 1. 11.

15. Szitoki sápnq aß, karálius Nebukad-Nezar, regējau. Ale tu Beltsazar, sakyk, ką jis rodo! nēsa wisi ißmintingieji mano karalystēj ne gal man apsakyt, ką jis apzénklinąs; ale tu mielay tai gali, nēsa ßwentûjû diewû dwase yr tawij.

16. Tay pérsigando Dangēls, kitaip Beltsazar wadinamasis, per czēlą adyną, ir jo mislys apsmútijo ji. Ale karálius tare: Beltsazar! te ne apsmútij tawę tas sápnas bey jo ißguldimas! Beltsazar pradējęs tare: ak mano wießpatie, kad tas sápnas tawo neprietelius, ir jo ißguldimas tawo prießininkus trópitu!

17. Tas médis, kuri tu regējei, kad jis didis ir storas buwo, ir jo aukßtums dangų pritéko, ir jis ant wisôs zémês ißsiskiete,

18. Ir jo ßakos grazios, ir jo waisiû daug, iß kuriû koznam buwo pilnay prisiwalgit, ir lauko galwijai po jům laikēsi, ir padangiû paukßczei ant jo ßakû tupējo:

19. Tasai tu esi, * karáliau, taip uzáugęsis ir macnus ēsąsis; nēsa tawo macis didi ir pritenka iki swieto kraßto. * p. 2, 37. 5, 18.

20. Ale kad karálius regējo ßwentą koki sárgą iß dangaus zemyn zengianti ir sakanti: „pakirskite tą médi ir pagadikit ji, taczau kamēną su ßaknimis zémēj palikkit! ale jis lelezíniůse bey wariniůse lenciugůse jauko zolēse waikßczos, ir po danlaus rasa gulēs ir paßlaps, ir jo galykas bus su zémês zwērimis zogde, iki septyni czēsai jam péreis:"

21. Tai yra tas ißguldimas, wießpatie karáliau, ir ßitas Aukßczáusiojo sudumojimas trópija mano wießpati karálių:

22. Tu busi nů zmoniû warytas, ir turēsi pasilikt pas galwijus lauke; ir walgidis tawę zolè kaip jáuczus, ir gulēsi po dangaus rasa ir paßlapsi, iki taw septyni czēsai péreis, kad zinotumbei, Aukßczáusiji walę turinti ant zmoniû karalysczû, ir jas důdanti, kuriam jis nor.

23. Bet kad sakyta yr, kad taczau kamēnas su jo ßaknimis turētu to medzo paliktas but, (tai tawę mokina:) tawo karalyste tur taw ißlikt, iki taw pazinus (Diewo) maci danguje.

24. Todēl, wießpatie karáliau, te patinka taw tas mano pamokinimas, ir atsiwálnik nů sawo griekû teisybę darydams, ir nů sawo nusizengimû * gérą darydams pawarguliems! tay Pons Diewas tawo griekus nukęs. * Pam. 16, 6. Tob. 4, 11. Zir. 3, 33. 29, 15.

25. Tai wislab nusitiko karáliui Nebukad-Nezar.

26. Nēsa po dwylika mēnesiû, karáliui karalißkoj pilije Babēlej waikßczojant,

27. Pradējęs jis tare: tai ta didēji Babēle, kurę aß pakúriau karalißkiems namams didēje sawo macij ant garbês sawo ßlowês.

28. Dar karáliui ßitus zodzus ne ißkalbējus, balsas iß dangaus buwo girdētas: taw, karáliau Nebukad-Nezar, sakoma: tawo karalyste taw bus atimta;

29. Ir tu patremtas busi nů zmoniû, ir pasiliksi prie galwijû ant lauko wáikßczojanczûjû; zolę taw důs ēst kaip jáuczams, iki taw perējus septyniems czēsams; kad * zinotumbei, Aukßczáusiji wálę turinti ant zmoniû karalysczû, ir jas důdanti, kuriam jis nor. * p. 5, 21.

30. Tą paczę adyną tas zodis ißsipilde ant Nebukad-Nezaro, ir jis buwo patremts nů zmoniû, ir jis ēde zolę kaip jáuczei, ir jo kunas gulējo po dangaus rasa ir paßlápo, iki jo plaukai pazēle tokēli kaip erélio plunksnos, ir jo nagai lyg kaip paukßczû nagai pastojo.

31. Po to czēſo aš, Nebukad-Nezar, ſawo akis pakēliau dangun, ir protas man wēl atgryžo, ir pagyriau Aukščiáuſiji; aš šlowinau ir gárbinau tą, kurſai amžinay gyws, kurio *macis amžina, ir jo karalyſte patenka į amžiū amžiūs;
*D. 7, 14.

32. Prieš kuri wiſi ant žémês gywénantieji per nieką rokůtini. Jis daro, kaip jis nor, ir ſu dangaus ábažu ir ſu gywénanczeiſeis ant žémês; ir neywiens ne gal jo ranką draust ney jam ſakyt: ką tu darai?

33. Szitame czēſe man protas wēl atgryžo, ir karáliškoji mano garbe, mano šlowe ir mano wéidas. Jr mano rot-ponei bey waldonai ješkojo manę; ir wēl įſtatyts buwau į ſawo karalyſtę, ir aš dar didesnę šlowę gawau.

34. Todēl aš, Nebukad-Nezar, giriu ir gárbinu ir šlowinu Karálių dangiškąji; nēſa wiſlab, ką jis daro, tai tieſa, ir jo keliai yr teiſybe; ir *kas didžůjas, tą jis gal pažémint.
*D. 5, 20. Luk. 1, 51.

5. Pérſkyrimas.

Neldbojo Karáliaus Belſazer Czeſnis ir Prapůlimas.

1. Karálius Belſazer *kéle kaštáuną czéſni túkſtant ſawo waldonams bey zalnieriū wyriáuſiemſiems, ir ſu jeis apſigēre.
*Eſter. 1. 3. 5.

2. Jr girts budams paliepe jis atnešt anus áukſinůſius bey ſidabriniůſius rykus, kurius jo tēws Nebukad-Nezar iš bažnyczôs Jeruzalēj buwo išēmęs, kad karálius ſu ſawo waldonais, ſu ſawo paczomis ir ſu ſawo priemotērimis iš jū gértu.

3. Szitaip buwo atnešti áukſinieji rykai, kurie iš bažnyczôs, iš Diewo namū Jeruzalēj, imti buwo; ir karálius, jo waldonai, jo paczos ir priemoteres gēre iš jū.

4. Jr taip girtůdami gárbino jie anus áukſo, ſidábro, wario, geležiês, medžo ir akmens diewus.

5. Tą paczę adyną išējo pirštai néy žmogaus kokio rankôs, tie raše ties liktorium į molawotąję ſēną karáliaus šwetlyczoj. Jr karálius išwydo tą ranką rášanczę.

6. Tay išblyško karálius, ir jo miſlys nugandino ji, aža jam ſtrēnos wirpējo, ir kojos drebējo.

7. Jr karálius kiek įgalēdams šauke, *kad išmintingieji, Kaldēonai ir burtininkai butu atweſti. Jr išmintingiemſiems Babelej ſakydino: kurſai žmogus tą raštą paſkaito, ir gal ſakyt, ką jis ženklin, tas bus purpura aprēdyts ir áukſo lenciugus apie ſawo kaklą nešios, ir treczaſis wiešpats bus mano karalyſtēj.
*D 2, 2. 4, 3.

8. Tay buwo atweſti wiſi karáliaus išmintingieji, ale jie ney tą raštą paſkaityt ne galējo, ney išguldimą karáliui apſakyt.

9. Dēl to karálius Belſazer dar ſunkiaus nuſigando, ir jo wéidas wiſiškay išblyško; ir jo waldónai labay nuſigando.

10. Tay karaliene dēl to nuſidawimo ſu karalium bey jo waldonais užējuſi į ſwetlyczą tare: wiešpatie karáliau, Diewe ſutekk taw ilgą amžią! te ne išgandina tawę šitaip tawo miſlys, ir ne pabálk taipo!

11. Yra wyrs tawo karalyſtēje, turis *dwaſę šwentůjū diewū. Nēſa tawo tēwo czēſe jame buwo apšwietims randamas, protingyſte ir išmintis, kokia diewū išmintis yr; ir tawo tēws, karálius Nebukad-Nezar ſtate ji ant žwaigždininkū, išmintingůjū, Kaldēonū bey burtininkū,
*D. 4, 5. 6. 15.

12. Todēl, kad jame raſta buwo didês išmintiês dwaſe, priegtam išmánims ir protingyſte ſapnus išguldyt, žodžus tamſey kalbētus atmit ir paſlēptus dáiktus apreikšt; butent Dangēls, kuri karalius dawe Beltſažaru pramint. Taygi te atwadina Dangēlą! tas ſakys, kaip tai reik išmanyt.

13. Tay buwo Dangēls atweſtas pas karalių. Jr karalius tare Dangēlui: ar tu eſi tas Dangēls, wiens anū apkaltůjū iš Juda, kurius karálius, mano tēws, iš Juda šen atwédęs?

14. Aß girdejau apie tawę kalbant, tawę turint dwasę ßwentůjů diewů, ir apßwietimą, ißmanimą ir áukßtą ißminti tawije randamą.

15. Taygi aß pawadidinau pas sawę protingůsius ir ißmintingůsius, kad man ßi rąßtą paskaitytu ir pasakytu, kaip ji reik ißmanyt; ir jie man ne gal pasakyt, ką jis ródąs.

16. Ale tawę girdżu mókanti ißguldimą důt, ir kas neżinoma, apreikßt. Jeygu tu dabar gali tą raßtą paskaityt ir man apsakyt, ką jis rodo, tay tu busi aprēdyts purpura, ir áukso lenciugēlei bus prie tawo káklo, ir treczasis wießpats busi mano karalystēje.

17. Tay pradējęs Dangēls kalbējo prie karáliaus: pasilaikyk saw pats sawo padorkus, ir důk sawo dowanas kitam! aß taczau tą raßtą karaliui paskaitysiu, ir parodisiu, ką jis żenklina.

18. Wießpatie karáliau, aukßczáusiasis Diewas tawo tēwui Nebukadnezarui buwo dawęs * karalystę, macnį, garbę ir ßlowę. * p. 2, 37. 4, 19.

19. Jr dēl ßitokiôs macniês, jam důtôsês prisibijojo ir lenkēs jo wiso swieto żmones ir liežuwjei. Jis nużude, kuri jis norējo; jis ißtiko, kuri jis norējo; jis paáukßtino, kuri jis norējo; jis nużémino, kuri jis norējo.

20. Ale kaip jo ßirdis pasididżawo, ir jis puikus ir sawrēdys pastojo, buwo jis ißmestas iß karalißkojo krēslo, ir sawo garbês ne téko,

21. Jr buwo * patremtas nů żmoniů, ir jo ßirdis galwijams lygi pastojo, ir jis turējo bēgiot su giriů paukßczeis, ir ēde żolę kaip jáuczei, ir jo kuns gulējo po dangaus rasa ir paßlápo, ik jis ißmoko, aukßczáusiji Diewą walę turinti ant żmoniů karalysczů, ir jas důdanti, kuriam jis nor. * p. 4, 29.

22. Jr tu, Belsażer, jo sunau, ne pażéminai sawo ßirdi, noris tu tai wislab żinai;

23. Bet pasikēlei prieß dangaus Wießpati, ir jo namů * rykai turējo but taw atgabénti; ir tu, tawo waldónai, tawo paczos ir tawo priemoterés iß jů gēret; ir prie to dar sidabriniůsius, áuksiniůsius, wariniůsius, geležiniůsius, ir iß medżo bey akmens darytůsius diewus pagárbinot, † kurie ney rég, ney gird, ney jaucza; ale tą Diewą, kursai tawo dußią ir wisus tawo kelius sawo rankoj tur, tu ne gárbinai. * p. 2. † ps. 115, 4.

24. Todēl nů jo atsiųsta yr ßita ranka ir ßitas raßtas, ßiczonay pażenklintas.

25. Jr ßitas paraßytasis raßtas taip ißsimano: mene, mene, tekel, uparsin.

26. Jr tai yr taip ißmánoma: mene, tai yr: Diews tawo karalystę ißrokawo ir pábaige.

27. Tekel, tai yr: swēre tawę swarczeis ir perlengwą ißrádo.

28. Peres, tai yr: tawo karalyste yr dalyta ir Mēdams bey Persijonams důta.

29. Tay paliepe Belsażer, kad Dangēlą purpura aprēdytu, ir áukso lenciugus prie jo kaklo prikabitu; ir * dawe apie ji użßaukt, ji karalystēj ēsanti trécząji wießpati. * 1 Moiż. 41, 43.

30. Ale toj naktij buwo Kaldēonů karálius Belsażer nużawitas.

31. Jr Daryus iß Mēdů (żémês) użēme karalystę ßeßes-deßimt ir dwiejů métů budams.

6. Pérskyrimas.

Dangēlo Jßgélbējimas iß Liútů Dûbês po Daryumi.

1. Jr Daryus per gér laike, ant wisôs karalystês statyt ßimtą ir dwideßimt żémjů-waldonů.

2. Ant tů state jis tris wyresniůsius, (wiens tů buwo Dangēls,) kuriems anie waldónai turētu rokundą důt, ir karáliui tôs procés ne reiktu.

3. Ale Dangēls pérējo tus wyresniůsius ir żémjů-waldonus wisus, nēsa jame buwo didês ißmintiês dwase; todēl karálius ketino jam wisą karalystę pawélit.

4. Todēl * priežastiês jēßkojo wyresnieji bey żémjů-waldónai, kaip ką galētu prieß Dangēlą israsti, buk karalystei ißkadinga (ß). Ale jie ne galējo neyjokio dáikto ney nukaltimo ißrast, nēsa jis buwo

wiernas, kad neyjokiôs kaltybês ney nusiżengimo jame ne galējo iszrast. * Ps. 91, 21.

5. Tay tare tie wyrai: mes ne rasim neyjokiôs prieżastiês prieß Dangēlą, jey ne dēl jo Diewo ßlużmôs.

6. Tay anie wyriausieji ir żémjû-waldónai pulkais susiêję pas karáliu ßitaip jam kalbējo: * wießpatie karáliau Daryau, Diewas te sutenka taw ilgą amżią! * p. 3, 9. 5, 10.

7. Wisi karalystês wyriausieji, wießpatys, żémjû-waldonai, rótininkai ir wisi wyresnieji sudúme, kad karáliaus paliepims butu palieptas, ir aßtrus prisakimas butu apsakytas, kad, jey kas, ik pereinant trisdeßimt dienû, ko melsis iß bile-kokio Diewo arba kito żmogaus, kaip iß tawęs, karáliau, wienintelio, tas įmestas butu į důbę pas liutùs.

8. Todēl, maloningasis karáliau, tu ßitą įsákimą patwirtik ir sawo wardą priraßyk, idant ne butu wēl ardyts, pagal * prową Mēdû bey Persijonû, kurę nieks ne tur pérżengt. * Ester 1, 19.

9. Szitaip sawo wardą priraße karálius Daryus.

10. Taygi Dangēls ißtyręs, ßitą įsákimą paraßytą ēsant, jis nuêjo į sawo namus; (ir langai jo namû wasariniû atwiri stowējo Jeruzalês-linkay;) ir jis klaupēsi per dieną tris kartus ant sawo kieliû, meldēsi, gárbino ir dēkawojo sawo Diewui, kaipgi jau ir pirm to darydawo.

11. Tay ßitie wyrai pulkais atêję rado Dangēlą meldżantis ir práßantis sawo Diewo;

12. Ir priêję kalbējo su karálium apie karáliaus įsákimą: wießpatie karáliau, ar tu ne pasiraßei po įsakimu, kad, jey kas, ik pérējus trisdeßimt dienû, ko mels iß bile-kokio Diewo arba kito żmogaus, kaip tikt iß tawęs, karáliau, wienintelio, tas tur įmestas but į důbę pas liutus? Karálius atsakydams tare: tai tiesa, ir prową Mēdû bey Persijonû neywiens ne tur pérżengt.

13. Jie atsakydami tare po akiû karáliaus: Dangēls, wiens * apkaltûjû iß Juda, tas ne atboja ney tawęs ney tawo įsákimo, kuri tu użpeczwētijei; nēsa jis tris kartus kas-dien meldżas. * p. 5, 13.

14. Kaip karálius tai ißgirdo, labay jis nuliúdo, ir kiek įmanydams dabojos, kad Dangēlą ißgélbētu, ir rúpinos, ik sáulei nusiléidżant, jį ißwalnit.

15. Ale tie wyrai pulkais atêję pas karáliu tare jam: tu żinai, wießpatie karáliau, * tai Mēdû bey Persijonû prową ēsant, kad wisi įsakimai ir paliepimai karáliaus patwirtintieji ne tur but atkraipyti. * Ester. 1, 19.

16. Tay paliepe karálius, kad Dangēlą atwestu; ir įmete jį į důbę pas liutus. Ale karálius tare Dangēlui: * tawo Diewas, kuriam tu ne paliáudams ßlużiji, te gélbti taw! * p. 20.

17. Ir jie atgabéno * ákmeni, tą użrito jie uż angôs důbês; ßitą karálius użpeczwētijo sawo paties żiedu bey żiedu sawo didżûjû tarnû, kad nieks kitaip su Dangēlu sawo walę ne darytu. * Matt. 27, 60. 66.

18. Ir karálius nuêjęs ßalin į sawo pili pasiliko newálgęs, ir nedawe saw atneßt neyjokio walgio, ney miegot ne galējo.

19. Rytmetij anksti außtant karálius atsikēlęs skubindams nuêjo prie důbês, kur liutai buwo.

20. Ir priêjęs prie důbês ßauke jis Dangēlo raudingu balsu. Ir karálius tare Dangēlui: Dangēl, tu tarne gywojo Diewo, begu galējo tawę Diewas tawasis, * kuriam tu ne paliáudams ßlużiji, nů liútû ißgélbēt? * p. 16.

21. Ale Dangēls kalbējo su karálium: wießpatie karáliau, Diewas te sutenka taw ilgą amżią!

22. Mano Diewas atsiunte sawo * angēlą, tasai † liútû snukius użdarytus laike, kad man nieko ißkadôs ne padáre; nēsa po jo akiû aß nekaltu esmi rastas, ir aß taipojau ir prieß tawę, wießpatie karaliau, nieku ne nusidējau. * p. 3, 28. † Ebr. 11, 33.

23. Tay karálius labay prasidzugęs liepe Dangēlą iß dûbês ißtráukt. Jr jie ißtráuke Dangēlą iß dûbês, ir neyjokiôs ißkadôs ant jo ne buwo numanyt; nēsa jis *buwo sawo Diewu nusitikējęs. * Ps. 37, 40.

24. Tay liepe karálius atgabénti tus wyrus, kurie Dangēlą buwo apskundę, ir įmesdino jûs į dûbę pas liutus, ir jû waikus ir pacʒes. Jr jiems dar ne įpûlus ik dugno dûbês, sugawo jûs liútai, o ir jû káulus sutrußkino.

25. Tay karálius Daryus raßydino wisiems swieto ʒmonems, bilekoki lieʒuwį kalbantiems: Diews te sutenka jums daug pakájaus!

26. Tai ir mano paliepims, kad wisame waldime mano karalystês Dangēlo Diewo bijótus ir ji garbēj laikytu. Nēsa jis yr gywasis Diews, amʒinay patenkąsis, ir jo karalyste niekadôs ne pasiliáuja, ir jo waldimas gálo ne tur.

27. Jis yra ißganytojis ir ißgélbētojis iß bēdû, ir jis daro ʒenklû ir dywû taip danguj, kaip ir ant ʒémês; tas Dangēlą iß liutû ißgélbejo.

28. Jr Dangēls didyn êjo karalystēj Daryaus, ir taipjau karalystēj *Koreso, Persijono. * p. 1, 21.

7. Pérskyrimas.

Apie ketures wyriáusias Karalystes, per ʒwēris paʒenklitas, ir Kristaus ámʒinąję Karalystę

1. Pirmame mete Belsaʒer, karáliaus Babel, regējo Dangēls sápną ir regējimą sawoj lowoj; ir jis ßitą sápną paraßydams ßitaip tą suraße:

2. Aß, Dangēls, regējau regējimą naktij, ir ßtay, tie keturi dangaus wējai prieß kits-kitą wētroj pute ant didʒûjû juriû.

3. Jr didi keturi ʒwērys ißkûpo iß juriû, ir koʒnas wiens ne toks, kaip kits.

4. Pirmasis néy liútas, ir turējo sparnus lyg kaip erélis. Aß ʒiurējau, iki jam sparnai buwo ißpeßti; ir jis buwo nû ʒémês atimtas, ir stowējo ant sawo kojû kaip koks ʒmogus, ir jam buwo dûta ʒmogißka ßirdis.

5. Jr ßtay, antroji ʒwēris po to buwo lygi meßkai; ir stowējo ant wienôs ßaliês, ir turējo sawo snukije po sawo dantimis tris dides ilgas dantis. Jr sakyta jei buwo: kelkis ir ēsk daug miesôs!

6. Po tó aß regējau, ir ßtay, kita ʒwēris, lygi pardui, ta turējo keturius sparnus, kaip paukßtis, ant sawo pakalôs; ir ta ʒweris turējo ketures galwas, ir jei buwo dûta macnis.

7. Potam aß regējau ßitame regējime naktije, ir ßtay, ketwirtoji ʒwēris buwo bjauri ir baisi ir labay driuta, ir turējo dides geleʒines dantis, ēde aplink sawę ir sutrußkino, ir átstanką ji sumindʒojo sawo kojomis; bet ir daug kitokia buwo, ne kaip pirmoses, ir turējo déßimt ragû.

8. Ale man į tus ragus ʒiurint, ßtay, widurije jû pasikēle kits maʒas rágas, dēl kurio pirmûjû ragû trys ißplēßti buwo; ir ßtay, ßitas rágas turējo akis, lyg kaip ʒmogaus akis, ir snuki, *tas kalbējo didʒus dáiktus. * p. 11, 36.

9. Tai aß regējau, iki krēslai buwo pastatyti; ir Senasis atsisēdo, to rubas buwo lyg báltas kaip sniegas, ir plaukai ant jo galwôs lyg kaip cʒysta wilna; jo kreslas buwo wienos ugniês liepsnos, ir jo ratai dége kaip ugnis.

10. Jr nû to ißêjo ilgas ugniês stulpas. *Túkstancʒû túkstancʒei ßluʒijo jam, ir deßimt túkstancʒû kartû deßimts túkstancʒû stowējo po jo akiû. Súdas buwo laikytas, ir knygos buwo atwértos.
* Ps. 68, 18. Apreiß. 5, 11.

11. Aß ʒiurējau dēl to didʒojo kalbējimo, kuri tas rágas kalbējo, aß ʒiurējau, iki ta ʒwēris buwo nuʒudyta, ir jôs kunas praʒuwo ir į ugnį įmestas buwo,

12. Jr kitû ʒwēriû macnis taipojau gálą gawo; nēsa joms buwo statyts *cʒēsas ir adyna, ikkoley koʒna turētu patekt. * p. 2, 21.

13. Aß regējau tamè regējime naktij, ir ßtay, be-ateinąs wiens dangaus debesise néy *ʒmogaus sunus iki Sénojo, ir priwede ji po jo akiû.
* Luk. 21, 27.

14. Tas jam dawe macni, garbę ir karalystę, kad jam wisi swieto żmones wisokiû liezuwjû ßlużitu. Jo macnis yr *amżina, ne pragaißtanti, ir jo karalyste ne tur galo. *Luk. 1, 33.

15. Aß, Dangēls, stebējaus tům, ir ßitas regējims nugandino manę.

16. Ir aß priêjęs prie wieno, tenay stowinczo, praßiau ji, kad jis man tikrą żinę důtu dēl to wiso. Ir jis su manim kalbēdams parode man, kaip tai butu ißmánoma.

17. Szitos keturios dides żwērys, tai yr keturios karalystes ant żémês ateisenczos.

18. Ale *ßwentieji Aukßczáusiojo karalystę użims, ir ję nepaliáutinay ir i amżiû ámżius apturēs. *Jßm. 5, 17.

19. Potam aß rods buczau norējęs tikrą żinę gáut apie *ketwirtąję żwēri, kuri wisaip kitokia buwo, ne kaip wisos kitos, baisey bjauri, kuri geleżines dantis ir warinius nagus turējo, kuri ēde aplink sawę ir sutrußkino, ir átstanką sawo kojomis sumindżojo, *p. 7.

20. Ir apie dēßimt ragus ant jôs galwôs, ir apie kitą ißsikelianti, dēl kurio trys nupůle, ir apie tą ragą akis turintiji ir snuki didżus daiktus kalbanti, ir didesni ēsanti uż kitus pagal ji.

21. Ir aß regējau *ßitą rágą kariáujanti prieß ßwentůsius, ir jůs pérgalinti, *Apr. 11, 7.

22. Iki Senasis atêjęs sudą pasúdijo uż ßwentůsius Aukßczáusiojo, ir czēsas atêjo ßwentiemsiems użimt karalystę.

23. Jis ßitaip tare: ketwirtoji żwēris bus ketwirtoji karalyste ant żémês, kuri macnésne bus uż wisas karalystes; ji wisas żemès suēs, sumindżos ir sutrußkis.

24. Tie dēßimt ragai żénklin dēßimt karáliû, kurie iß tôs karalystês rasis. Ale po to kits pasikēls, tas macnésnis bus kaip neywiens pirmûjû, ir pażémis tris karalius. *Apr. 17, 12.

25. Tas *Aukßczáusiji blużnis ir Aukßczáustojo ßwentůsius sugaißis; ir pasidrąsis czēsus ir istatimus kitaip werst. Ale jie i jo ranką bus padůti wieną czēsą ir kelis czēsus ir pusę czēso. *Apr. 13, 6.

26. Potam súdas bus laikytas, taygi tada jo macnis bus atimta, kad jis i plentą butu ißgaißintas ir prażudytas.

27. Ale karalyste, waldża ir macnis po wisu dangum bus důta ßwentiemsiems żmonēms Aukßczáusiojo, kurio *karalyste yr amżina, ir wisos macnys jam ßlużis ir klausys. *Apr. 11, 15.

28. Tai buwo tôs kalbôs pabaiga. Ale aß, Dangēls, buwau labay nuliúdęs sawo mislise, ir mano gymis wisißkay pérwirto; taczau aß tą kalbą sawo ßirdij palaikiau.

8. Pérskyrimas.

Pabaiga antrôsēs ir Pradża treczôsēs wyriáustôsēs Karalystēs.

1. Treczame mete karalystês karaliaus Belsażer pasirode man, Dangēlui, koksai regējims po to, kursai man pirmucżáusey buwo pasirodęs.

2. Ir aß tą regējimą regēdams buwau pilije Susan żémēj Elam prie upês Ulai.

3. Ir aß sawo akis pakēlęs regējau, ir ßtay, wiens áwins bestowis ties upe, tas turējo du aukßtu ragu, taczau wieną aukßtesni uż kitą, ir aukßtésnisis użáugo paskuczáus.

4. Aß regējau, tą áwiną badanti ragais i wákarus, i ßiaurę ir i pētus, ir neyjokia żwēris ne galējo prieß ji sténgtis, ney nů jo rankôs buti ißgélbēta; bet jis dare, ką tikt norējo, ir didis pastójo.

5. Ir man to besidabojant, ßtay, ateinąs ożys iß wakarû per wisą żémę żémês ne lypstidams; ir tas ożys turējo grażų ragą tarpe sawo akiû żiurēt.

6. Ir jis atêjęs iki pas aną áwiną, du ragu turintiji, kuri aß regējau stowinti ties upe; ir jis sawo pápykij iß wisôs sylôs ant jo użbēgo.

7. Ir aß dabojaus ant jo, kad áwinui prisiartino, ir inirßęs ant jo tą áwiną ißtiko, ir suláużę tůdu

jo ragù. Ir áwins ne turējo tiek sylôs, kad butu galējęs prieß jį pasistėngt; bet ansai jį parbloßke ir jį sumindzojo, ir nieks ne galējo tą áwiną iß jo rankôs ißplēßt.

8. Ir tas ozys labay didis pastojo. Ir jam labjáus pasidriutinus, suluzo ans didysis rágas, ir į to wietą uzaugo keturi, grazus ziurēt, tů keturiů dangaus wējů-linkay.

9. Ir iß tůjů wieno uzáugo wiens mazas rágas; tas labay didis uzáugo į pētus, į rytus ir į *mylimaję zémę. *p. 11, 16.

10. Ir tas uzáugo iki dangaus ábazo, ir kelis iß jo ißmete ir iß zwaigzdzů į zémę, ir sumindzojo jes.

11. Irgi jis uzáugo iki wyriáusiojo ábazo; ir jam atēme dienißkąję apierą, ir supústijo jo ßwentinyczôs namus.

12. Ir ßitokia wale jam buwo důta ant dienißkôsês apierôs dēl grieko, kad jis teisybę pardaußtu, ir, ką jis dare, jam sektus.

13. Ale aß ißgirdau wieną ßwentůjů kalbanti, ir ßitas ßwentasis tare wienam kalbanczam: „ikkoleygi pateks ßitas regējimas apie dienißkąję apierą bey apie griekq, kurio-dēl ßitas supústijimas ateit, kad ir ßwentinycza ir ábazas sumindzojami?"

14. Ir jis atsake man: yra du túkstanczu ir trys ßimtai dienů, nů wákaro ik ryto rokůjant, tay ta ßwentinycza wēl bus ißwentita.

15. Ir man, Dangēlui, ßitą regējimą be-régint ir rods ißmanyt norint, ßtay, be-stowis ties manim néy koksai wyrs.

16. Ir aß ißgirdau tarp Ulai zmogaus balsą, tas ßaukdams tare: Gabrijel, ißguldyk ßitam tą regējimą, kad jis jį pérmanytu!

17. Ir jis atējo arti manęs. Ale aß jam ateinant nusigandau, ir knúpßczas *půliau ant sawo wéido. Ale jis tare man: ißsidabok, tu zmogaus-waike! nēsa ßitas regējims trópija gálo czēsą. *p. 10, 9.

18. Ir jam su manim be-kalbant, aß apgaißdams parpůliau knúpßczas ant zémês. Ale jis manę *pakrutidams manę pakēle, kad stáczas buwau. *Matt. 17, 7.

19. Ir jis tare: ßtay, aß taw parodisiu, kaip nusidůs czēse paskutiniojo kerßto, nēsa gálas tur sawo priskirtą czēsą.

20. Tas áwins su dwiem ragam, kuri tu regējei, tai yr karalei Medů bey Persijonů zémês.

21. Ale ozys yr karálius Grykonů-zémēj. Didysis rágas tarp jo akiů yr pirmutinisis karálius.

22. Ir kad keturi jo wietoj stowējo jam suluzus, pazénklin, kad keturios karalystes iß tů zmoniů atsirasenczos, ale ne taip macnios, kaip jis buwo.

23. Po ßitů karàlysczů, kad Diewo prisákimů pérzengtojei wirßų turēs, kélsis *karálius wisaip Diewo-nesibijąs ir neyjokiôs wiernybês. *5 Moiz. 28, 50.

24. Tasai bus labay macnus, ir taczau ne iß sawo sylôs. Tas ję indywnay ißpústis, ir jam seksis, ir tai ißtesēs. Jis driutůsius drauge su ßwentaiseis zmonēmis sugaißis.

25. Ir per jo kytrystę jam jo klasta seksis. Ir sawo ßirdije jis pasididzůs, ir gerů dienů dinkßcza tytweiką zmoniů sugaißis, ir pasistėngs prieß wisů wyriáusiůjů Wyriáusiji; ale jis be rankôs bus suláuzitas.

26. Szitas regējims apie wakarą bey rytmeti taw sakytasis yra tikra teisybe; ale tu ßitą regējimą turi *slēptą laikyt, nēsa tas czēsas dar toli. *p. 12, 4.

27. Ir aß, Dangēls, pablogau, ir negalējau keles dienas. Potam aß atsikēlęs atlikau karáliui jo darbą; ir nusidywijau dēl to regējimo, ir neywieno ne buwo, manę dēl to pamokinanczo.

9. Pérskyrimas.

Dangēlo Malda ir Vrarakáwimas apie tas septynes-deßimtis Nedēles.

1. Pirmame mete *Daryaus, Ajasweriaus sunaus, iß Medů giminês, kursai ant Kaldēonů karalystês karalium pastojo, *p. 5, 31.

2. Tame patim pirmame mete jo karalystês įsidabojau aß, Dangēls, knygose métů skaitliaus, apie kurius

Pons Diews buwo kalbējęs prárakui Jeremijožiui, Jeruzalę púſtą gulesencżę * ſeptynes-dėžimt métû.
* Jer. 25, 11. ſ.

3. Ir až werczaus Ponop Diewop, melſtis ir pražimais ji maldyt paſtnikáudams żake (apſiſiáutęs) ir pelenůſe.

4. Ir až paſimelſdams Poną Diewą, ſawąji Diewą, iżſipažinau ir tariau: ak mielaſis Pone Diewe, tu didyſis ir bijotinaſis Diewe, tu atteſiſis derējimą ir malonę tawę mylintiems ir tawo priſákimû klauſantiems!

5. Mes ſuſigriežijom, neteiſybę darēm, negeri buwom ir tawę pametem, mes nů tawo priſakimû ir prowû nukrypom.

6. Mes ne klauſēm tawo tarnams, prárakams, kurie tawo wardan muſû karáliams, kunigaikžcżams, tēwams ir wiſiems žmonēms žémēj kożoniſe kalbējo.

7. Tu, Pone Diewe, eſi teiſus, ale * mes turim gēdētis, kaipo ir dabar tikos tiems, kurie iž Juda, ir tiems, kurie iž Jeruzalēs, ir wiſam Jzrael, taip artimiemſiems kaip tolimiemſiems, wiſoſe žémēſe, į kurias tu mus paſtúmei dēl jû nuſižengimo, kuriûm jie prież tawę nuſiženge.
* Ezr. 9, 6. Bar. 1, 15. Luk. 18, 13.

8. Beje, Pone Diewe, mes, * muſû karálei, muſû wyreſnieji ir muſû tēwai turim gēdētis, kad prież tawę ſuſigriežiję eſme.
* Neem. 9, 34. Jez. 43, 27.

9. Ale * prie tawęs, muſû Pone Diewe, yra ſuſimilimas ir atleidimas. Nēſa mes atſimetēm nů tawęs,
* Pſ. 130, 4.

10. Ir ne kláuſēm balſui Pono Diewo, ſawo Diewo, kad mes butumbim wáikžczoję jo priſakimůſe, kurius jis mums įgraudéndawo per ſawo tarnus, prárakus;

11. Bet wiſas Jzrael pérženge tawo įſtatimą, ir iżbludo tawo balſui ne klauſydami. Todēl ir trópijo mus prakeikims ir pryſēga, kurſai parażytas * ſtow Moizežiaus, Diewo tarno, priſakimůſe, kad prież ji ſuſigriežijom.
* 5 Moiz. 28, 15. ſ.

12. Ir jis ſawo żodżus atteſējo, kurius jis yr kalbējęs prież mus ir muſû ſudżas, kuriems reikējo mus ſudit, tokią didę bēdą ant muſû użléiſdams, kad toktai po wiſu dangum ne nuſitiko, kaip ant Jeruzalēs nuſitiko.

13. Lygey kaip parażyta ſtow Moizežiaus įſtatime, taip wiſa ta didżoji bēda ant muſû użējo. Ir taipojau mes ney neſimeldēm po akiû Pono Diewo, ſawo Diewo, kad nů griekû priſiwertę tawo (korawonēs) teiſybę butumbim priſibijoję.

14. Todēl Pons Diews * ir néy budēte budējo žitaje bēda, ir ję ant muſû użwede. Nēſa Pons Diews, muſû Diews, yra teiſus wiſůſe ſawo darbůſe, kurius jis daro; nēſa mes ne klauſēm Jo balſui.
* Jer. 1, 12.

15. Ogi dabar, Pone Diewe, muſû Diewe, juk tu iżwedei ſawo žmones iž Egypto-žémēs driuta ranka, ir wardą ſaw paſidarei, kaip jis dabar yr, mes beje ſuſigriežijom, ir, gailēkis Diewe! wiſaip nežwentay paſielgēm.

16. Ak Pone Diewe, dēl wiſôs ſawo teiſybēs nugręžk žalin ſawo kerżtą ir didį papykimą nů ſawo mieſto Jeruzale ir nů ſawo žwentojo kálno! Nēſa dēl muſû griekû bey dēl muſû tēwû nuſižengimû nežioja Jeruzale bey tawo žmones iżgēdijimą prie wiſû, kurie iž wiſû žaliû mus apſtoja.

17. Taygi, muſû Diewe, girdēk ſawo tarno maldą ir jo meldimą, ir maloningay įżwelgk ſawo žwentinyczą ſugaižitąję dēl Pono Diewo!

18. Prilenkk ſawo auſis, mano Diewe, ir girdēk, atwérk ſawo akis ir żiurēk, kaip mes ſugaižinti eſme ir mieſtas tawo wardu pramitaſis! Nēs mes guldomēs po tawo akiû ſawo maldomis, ne ant ſawo teiſybēs, bet ant tawo didēs mielażirdingyſtēs.

19. Ak Pone Diewe, iżklauſyk, ak Pone Diewe, atſiléiſkis, ak Pone Diewe, dabok ir tai daryk, ir ne użtrukik dēl ſawo patiēs garbēs, mano Diewe! nēſa tawo mieſtas ir tawo žmones yr tawo wardu wadinti.

20. Man dar taip be-kalbant ir beſimeldżant, ir ſawo bey ſawo

žmoniû Jzrael griekus be-ißsipažistant ir be-gulint sawo malda po akiû Pono Diewo, sawo Diewo, dēl ßwentojo kálno sawo Diewo,

21. Man ßitaip be-kalbant sawo maldoj, lēkte atlēke wyrs *Gabrijel, kuri aß pirma buwau regējęs regējime, ir pakrutino manę aplink czēsą wakaro-apierôs. * p. 8, 16.

22. Jr jis man žinę dawe, ir kalbēdams su manim tare: Dangēl, dabar aß ißējęs esmi taw žinę důt.

23. Nēsa taw prádedant *Diewą melstis, ißējo tas paliepimas, ir aß dēl to ateimi, kad taw tai apsakyczau; nēsa tu (Diewui) mylims ir miels esí. Taygi dēk į sawo ßirdi, kad tu tą regējimą ißmanytumbei! * Luk. 1, 13.

24. Septynes-déßimts (métû-) nedēliû yr statytos ant tawo žmoniû ir ant tawo ßwentojo miesto, tay péržengimas bus atléistas, ir griekai użpéczwētiti, ir nusižengims atsímelstas, ir amžinoji teisybe atneßta, ir regējimai bey prarakáwimai użpéczwētiti, ir ßwenczû *Szwenczáusiasis bus apmóstitas. * Mark. 1, 24.

25. Taygi dabar žinok ir dēkis į ßirdi: nů to czēso, kad žodis ißeit, kad Jeruzale wēl tur budawota but, iki Kristaus, ano kunigaikßczo, yr septynios (métû-) nedēles bey ßeßesdéßimt ir dwi nedēli, tay úlyczos bey múrai wēl bus budawoti, norint tiesa priespaudû gadynioj.

26. Jr po tû ßeßes-deßimt bey dwiejû nedēliû bus Kristus ißráuts, ir nieko nebus. Jr pulkas kunigaikßczo atêjęs miestą ir ßwentinyczą sugaißis, kad gálas bus ney kokiu twanu; ir *iki gálo kowôs pustyne pasilikś. * Luk. 21, 24.

27. Ale jis daugumui derējimą patwirtis per wieną nedēlę. Jr patim widurij tôs nedēlês pasiliáus apiera ir walg-apiera; ir prie sparnû (Kerubinû) stowēs *bjaurybes ißpústijimo; ir yr nulemta, kad iki galo tas ißpústijimas (ant žydû ir jû žémês) ney laßēte laßēs.
* D. 12, 11. Matt. 24, 15.

10. Pérskyrimas.

Prisigátawojimas ißmanyt sékanczus Regējimus.

1. Treczame mete karáliaus Koreso iß Persijonû-žémês buwo Dangēlui, *Beltsazar wadinamui, kaßkas (žodis) apréikßtas, tikray tiesa ēsąs, ir apie didžus dáiktus; ir jis to isídabodams tą regējimą geray ißmáne. * p. 1, 7.

2. Tů-czēs buwau aß, Dangēls, smútnas per tris nedēles.

3. Aß ne wálgiau neyjokio gardaus walgio, miesa bey wyns ne téko mano burnai, irgi niekaday nesímostijaus, iki toms trims nedēlioms pérējus.

4. Ketwirtoj dienoj po dwideßimt (dienû) pirmojo mēnesio buwau aß prie kranto didêsês upês Jdekel,

5. Jr sawo akis pakéldams regējau, ir ßtay, cze be-stowis wiens wyrs drobês sermega apsíwilkęs ir áukso jůsta apjůstas.

6. Jo kuns buwo néy Turkisas, jo gymis žiurint néy žaibai, jo ákys néy žēri žiburei, jo rankos bey kojos néy žibąsis wárias, ir jo *kalba buwo lyg kaip didis użims.
* Apr. 1, 15.

7. Ale aß, Dangēls, ßitą regējimą wiens regējau, ir wyrai pas manę ēsantieji to ne regējo; tacżau didis nůgąstis jůs użpůle, kad jie pabēgę pasíslēpe.

8. Jr aß wiens pasílikęs regējau ßi didiji regējimą. Ale nieko sylôs man ne liko, ir aß tytweik negražus pastojau, ir jau nieko daugiaus sylôs ne tekau.

9. Jr aß ißgirdau jo kalbą, ir begirdēdams ję *suklupau aß knúpßczas ant žémês. * p. 8, 17. 18.

10. Jr ßtay, ranka kokia pakrutino manę, ir pakēle manę ant kieliû ir ant rankû,

11. Jr tare man: tu mielasis Dangēl, ißsigirdēk tû žodžû, kurius aß su tawim kalbu, ir stokis stáczas! nēs aß dabar esmi tawęsp atsíųstas. Jr jam tai su manim be-kalbant, aß atsítiesiau ir drebējau.

12. Jr jis tare man: nesibijok, Dangēl! nēs iß pirmôsês dienôs, kaip tu ßirdingay geidei ißmanyt,

ir po akiû sawo Diewo labay smutnas pasižéminai, yr tawo žodžei išklausyti; ir aš atējau tawęs-dēl.

13. Ale kunigaikštis karalystês Persijonû-žémēj priešijosi man dwidešimt ir wieną dieną; ir štay, Mikēlis, wyriáusiûjû kunigaikšczû wiens, atêjo man ant pagalbôs: tay aš wiršų gawau prie karáliû Persijôs.

14. Ale dabar aš ateimi * taw apsakyt, kaipo tawo žmonēms potam bus; nēsa tas regējims po keliû czēsû išsipildis. * p. 9, 22.

15. Jr jam tai su manim be-kalbant, aš sawo akis į žémę nunēręs tylējau.

16. Jr štay, wiens lyg wienam žmoniû mano lupas prilypste. Tay aš sawo burną atwēręs kalbējau, ir tariau tam ties manim stowinczamjam: mano pone, mano sánarei man dréba iš to regējimo, ir aš jau ne tekau sylôs;

17. Jr kaipo gal tarnas mano pono su mano ponu kalbēt, kadangi dabar jau nieko sylôs manije nier, ir jau ney atsidwēst ne galiu?

18. Tay manę wēl wiens pakrutino wéidu lyg néy žmogus, ir padriútino manę,

19. Jr tare: nesibijok, tu miels wyre! pakájus te esie su tawim, ir pasidrąsik, pasidrąsik! Jr jam su manim be-kalbant, aš pasidrąsinęs tariau: mano pone, kalbēk! nēs tu manę padriútinai.

20. Jr jis tare: begu tu ir žinai, dēl ko aš pas tawę atêjęs esmi? Dabar aš jau wēl nuêjęs su * kunigaikšczu Persijonû-žémēj kowisiûs; ale man atstojant, dabok, tay kunigaikštis iš Grykonû-žémês ateis. * p. 13.

21. Taczau aš taw apie tai žinę dûsiu, kas parašyta yr, kas ištiesiu nusidûs. Jr neywieno nier man pristojanczo prieš anus, kaip tikt jusû kunigaikštis Mikēlis.

11. Pérskyrimas.

Apie Karalius Persijonû Žémēj, Aleksandro didžojo ir jo po jo Galwôs Busenczûjû Kową, Antijokaus Smarkumą ir Kristaus Priešininką.

1. Nēsa aš taipjau jam pristojau pirmame mete Daryaus Medišķio, kad jam pagélbēczau ir ji padriuticzau.

2. Jr dabar * aš taw žinę dûsiu, kas tikray nusitiksę: štay, dar trys karálei Persijoj stowēs, ale ketwirtasis daugiaus gerybês turēs už wisus kitus; ir kad jis sawo bagotystese labjû labjáus bus pralobęs, tay jis wislabą sujudis ant karalystês Grykonû-žémês. * p. 10, 21.

3. Potam pasikels labay galis karálius, ir su dide mace karaliáus, ir ką jis norēs, tai jis ištaisys.

4. Jr jam didžáusioj garbēj b' ēsant, jo karalyste ney lúšte suluš, ir * į keturis dangaus wējus pasidalys, ne (ant tû) po jo galwôs busenczûjû, neygi ney tokiame driutume, kokiame jo (karalyste) buwo; nēsa jo karalyste bus išgaišinta ir swetimiems teks. * p. 8, 8.

5. Jr karálius pētû-linkay, wiens jo wyresniûjû, bus labay driuts; ale prieš ji wēl wiens labay driuts bus ir ponawos, ir jo karaliáwims bus platus.

6. Ale po keliû métû jûdu susigentawos; ir karáliaus dukte pētû-linkay ateis pas karálių šiáurês-linkay susigádijimo-dēl; ale ji ne išliks syloj tôs rankôs, priegtam ney jôs sēkla ne pastowēs; bet ji bus padûta su tais, kurie ję atgabénę, ir su kudikiu ir su tûm, kursai ję wálandą padriutinęs buwo.

7. Ale šakéliû wiens jôs giminês pasikēls, šitas ateidams su driutu ábažu į karaliaus šiáurês-linkay pilį apšianciûtąję ieis, ir laimēs ir pérgalēs.

8. Taipojau jis ir jû diewus ir ábrožus drauge su brangeiseis graikštumais, ir sidabrineiseis ir áuksinaiseis, išweš į Egyptą, ir kelis metus prieš karálių šiáurês-linkay mielay išliks.

9. Jr per jo karalystę pérsitraukęs jis wēl į sawo žémę atgryš.

10. Ale jo súnus papykę didžus ábažus sutráuks; ir wiens atêjęs néy twite užtwis, ir aną wēl pas šianciûtases pilis atwilios.

11. Tay karálius pētû-linkay inirštęs išeis, ir su karalium šiaurês-

linkay mußis, ir ßitokelį pulką surinks, kad jam ans pulkas į jo ranką bus dűtas;

12. Ir ßitą pulką jis ßalin ißwes; iß to *ßirdis jo pasididzűs, kad jis tiekę túkstanczű pamußęs, ale tűmi jis jį ne pérgalēs. * p. 5, 20.

13. Nēsa karálius ßiáurês-linkay wēl didesnį pulką surinks, ne kaip pirmasis buwo; ir po keliű métű jis ßen tráukfis su didzu ábazu ir su didzu lobju.

14. Ir tame czēse daug jű prieß karálių pētű-link pasisténgs; ir keli sawwalninkai iß tawo zmoniű pasikels, ir tą prarakáwimą ißpildis, ir prapuls.

15. Szitaip karálius ßiáurês-link ßen tráukfis, ir wolius pils ir driutus miestus įweiks; ir pētű zalnieriű pulkai tai ne galēs uzdraust, ir geriáusieji jo zmones ne galēs pasisténgt;

16. Bet jis pas jį ißkakęs sawo wálę darys, ir nieks ne galēs jam pasiprießit. Jis ißkaks ir į *mylimąję zémę, ir tai pabaigs sawo ranka. * p. 8, 9.

17. Ir sawo akis ant to statys, kad su sawo wisôs karalystês syla ateitu. Ale ans su jűm susigádis, ir jam *sawo dukterį per paczę dűs, kad jį prazudytu; ale tai jam nesiseks, ir nieko ne bus iß to. * 1 Makk. 10, 58.

18. Potam jis nusigręß ant salű, ir tű daugumą laimēs. Ale wiens kunigaikßtis pamokis jį paliáut ißjűkti, kad jį jau toliaus ne ißjűktu.

19. Szitaip jis wēl gryß į apßianciűtases pilis sawo zémês, ir uzsigáus ir (wisißkay) prapuls, kad jo niekur ne rasi.

20. Ir į jo wietą wiens pasikels, tas karalißkoj garbēj sēdēs néy koks plēßikas; ale po maz dienű jis suluß, taczau ney susipykus ney susimußus.

21. I to wietą ateis wiens niekam newertas, kuriam karalystês garbe ne buwo pazadēta. Tas ateis, ir jam seksis, ir jis karalystę saldzeis zodzeis uzims.

22. Ale zalnieriű pulkai, kurie néy twanas uztwisdawo, bus nű jo néy twanu kokiu uztwiti ir sulauziti; priegtam ir kunigaikßtis, su kuriűm buwo susiderējime stowis.

23. Nēsa kadangi anam gentis yr, jis prigautinay prieß jį elgsis, ir aukßtyn uzêjęs jį su mazu zmoniű pulku įweiks;

24. Ir jam seksis, kad į geriáusiűsius zémês miestus ieis, ir tai taipo padarys, ką jo tēwai ney jo tēwűtēwai padaryt ne galējo su plēßimu, ißdráskimu ir ißmētimu, ir miestű driuczű druczáusiűjű tykos, ir tai ik czēsui.

25. Ir jis sawo sylą ir sawo ßirdį pabudis prieß karálių pētű-linkay su didzu ábazo pulku. Tay karálius pētű-linkay bus pakibits ant múßio su didzu daug galinczu ábazo pulku; ale jis prieß jį ne pastowēs, nēsa ißdawimai ant jo sudumti yr.

26. Ir tie patys, *kurie jo dűnôs walgo, tie padēs jį sugaißint ir jo ábazą prispáust, kad jű daugumis bus uzmußti. * Jon. 13, 18.

27. Ir abejű karáliű ßirdis ißmislis, kaipo wiens-wienam ißkádôs padarytu, ir taczau prie to patiês stálo su wiens-wienu neßirdingay kalbēs; ale jiems ne nusidűs (pagal jű ßirdies mislį); nēsa gálas dar kitam czēsui yra nulémtas.

28. Potam jis wēl namô tráukfis su didzu lobju, ir sawo ßirdį statys prieß ßwentąjį derējimą; cze jis ißtesēs ką (buwo apsiemęs), ir ßitaip namô nusitráuks į sawo zémę.

29. Potam jis saw tikru czēsu wēl pētű-linkay tráukfis; ale jis antru kartu ne laimēs, kaip pirmą syki.

30. Nēsa ateis akrutai prieß jį iß Kittim, kad jis nusiminęs turēs atgalon gryßt. Tay jis inirßęs prieß ßwentąjį derējimą toktai ißtesēs, ir apsidairydams pritráuks prie sawęs tus, kurie ßwentąjį derējimą prastoję.

31. Ir jo zalnieriű pulkai tenay stowēs, tie ßwentinyczą driutame mieste sudarkys, ir dienißkąję apierą ißmes, ir *ißpústijimo bjaurybę pastatys. * 1 Makk. 1, 57.

32. Ir jis balamutáudams gerus zodzus dűs Diewo-nesibijantiemsiems, derējimą pérzengiantiems.

Ale tie żmones, kurie sawo Diewo pażista, pasidrąsinę laimēs.

33. Jr ißmintingieji żmonēse daug kitû pamokis; dēl to jie puls kárdu, ugnimi, apkalimu ir apiplēßimu iki czēsui.

34. Jr kad jie taip pûla, jiems taczau dar maża pagálba bus. Ale daug su jeis iß wieno eis klastû-dami.

35. Jr ißmintingûjû keli puls, kad butu ißmēginti, czysti ir wierni iß-rasti, iki tû (bzdû) gálas bus; nēsa dar kits czēsas bus.

36. Jr karálius darys, ką jis norēs, ir pasididżûs ir pasikēls prieß wis-kąąi, kas Diewu yr, ir prieß wisû diewû Diewą jis * baisius dáiktus kalbēs; ir sekssis jam, iki kerßtas pasiliáus; nēsa yr nulémta, iki-koley taip turēs but. * p. 7, 8.

37. Jr sawo tēwû Diewo jis ne atbos, jis ne atbos * ney moteri mylēt ney neyjokio Diewo, nēsa jis prieß wiskąąi pasisténgs. * 1 Tim. 4, 2. 3.

38. Ale i to wietą jis sawo diewą Mausim gárbis; nēsa jis diewą, apie kuri jo tēwai nieko ne żinojo, gárbis su áuksu, sidabru, brangeis akmenēleis ir brangiáuseis daiktais.

39. Jr tiems, kurie jam padeda padriutint Mausim, su swetimûju diewu, kuri jis ißsirinko, didę garbę dûs, ir jûs ponais padarys ant daugumo gerybjû, ir jiems żémę i algą ißdalys.

40. Jr gale karálius pētû-linkay su jûm susibadys; ir karálius ßiau-rēs-link prieß ji didey gisis su we-żimais, raiteleis ir su daugybe akru-tû; ir i żemès ipûlęs jas sugaißis, ir per jas pérsitrauksis;

41. Jr ißoks i mieląję żémę, ir daug prapuls. Ale ßitie iß jo ran-kôs ißtruks: Edom, Moab bey pirmieji waikû Ammon.

42. Jr jis sawo sylą i żemès nu-sius, ir Egyptas jam ne ißtruks;

43. Bet jis iß sawo traukimo po-nawós ant áukso ir sidabro skarbû, ir ant wisû brangiûjû daiktû Egypto, Libijôs bey Murinû.

44. Ale ißgandis ji garsas iß rytû ir iß ßiaurês, ir jis su didżu ru-stumu ißeis ketidams daugumą iß-gaißint ir supustit.

45. Jr jis sawo ábażo ßētras pa-statys tarp dwiejû juriû aplink mieląji ßwentąji kalną, iki jam gá-las bus; ir nieks jam ne gélbēs.

12. Pérskyrimas.

Apie paskutiniûssius Czēsus, Numirusûjû Prisi-kēlimą.

1. Tam patim czēse didysis kuni-gaikßtis Mikēlis, kursai tawo żmo-nes użstoja, kélsis. * Nēsa tokiû priespaudû gadyne bus, kokiôs ne buwo, iß ko żmoniû buwo, iki ßi-tam czēsui. Szitame czēse tawo żmones bus ißgélbēti, wisi tie, ku-rie † knygose stow raßyti. * Matt. 24, 21. † Pil. 4, 3.

2. Jr daugybe po żemè mie-ganczûjû pabus, * keli ant amżinôs gywatôs, keli ant amżino ápjûko bey gēdôs. * Jon. 5, 29. p. 11, 24.

3. Ale mokitojei * żibēs kaip dangaus żibējims, ir ßitie, kurie żmoniû daugumą pa-mokino teisey elgtis, kaip żwaigżdes nepaliáutinay ir amżinay. * Matt. 13, 43. 1 Kor. 15, 41. 42.

4. Ogi, tu Dangēl, paslēpk ßitus żodżus, ir * użpeczwētik ßi ráßtą iki paskiáusiamjam czēsui! tay daug tą użēję daug ißmánimo ras. * Apr. 10, 4.

5. Jr aß, Dangēls, regējau, ir ßtay, du kitu tenay be-stowi, wiens pakrußij ßę-ßal * upês, kits kitoj ßalij. * Apr. 10, 5.

6. Jr jis tare tam drobês drabu-żeis apsiwilkusiamjam, aukßtay prie wandens stowinczamjam: kadagi bus gálas ßitû dywû?

7. Jr aß kláusiau to drobês dra-bużeis wilkinczojo, aukßtay prie wandens stowinczojo, ir jis * pakē-lęs sawo déßinę ir kairę ranką dan-gun prisēke per Tą, kursai amżinay gyws yr, kad tai bus * wieną czēsą, ir kelis czēsus, ir pusę czēso; ir kad ßwentûjû żmoniû ißsklaidinimas pasiliaus, tai wislab nusidûs. * 1 Moiż. 14, 22. 5 Moiż. 32, 40. † Dan. 7, 25. Apr. 12, 14.

8. Jr aß tai girdējau, ale aß ne ißmaniau, ir tariau: mano pone, kasgi potam bus?

9. Ale jis tare: eik, Dangēl! nēsa tai yr paslēpta ir užpéczwētita iki paskiáusiamjam czēsui.

10. Daugybe (žmoniû) bus czystita, nuszweista ir pérbandyta; ir piktieji piktay elgsis, ir bediewjei to ne atbos; ale iszmánantieji tai numanys.

11. Ir isz to czēso, kad dieniszkoji apiera bus pamesta, *ir iszpústijimo bjaurybe bus pastatyta, yr tûkstantis du szimtu ir dewynes-deszimt dienû. * Matt. 24, 15. f.

12. Geray tam, kursai suláukia ir patenka ik tûkstantiês trijû szimtû ir trisdeszimt bey trijû dienû!

13. Ale tu Dangēl, eik, iki gálas ateis, ir atsiilsēk, iki prisikélsęs sawo dalyke gale dienû!

Gálas Prárako Dangēlo.

Prárakas Ozeas.

1. Pérskyrimas.

Izraelitkû Balwonû-Garbinimas ir Korawone Prilyginimu pažénklintas.

1. Szitas yra žodis Pono Diewo, sakytas Ozêui, Bejēri sunui, czēse Usijo, Jotamo, Ajo bey Iskijo, karáliû Juda, ir czēse *Jerobeamo, sunaus Joaso, Izraēlio karáliaus. * 2 Kar. 11, 23. Amos 1, 1.

2. Ir kaip Pons Diews pradējo kalbēti per Ozêą, jis tare jam: nuêjęs iszsiskirk *kékszę ir iszkekszinius! nēs ta žéme Poną Diewą prastojusi pasiléidz ant kekszáwimo. * Jez. 57, 3.

3. Ir jis nuêjęs iszsiskyre Gomērę, Diblaimo dukteri; ta nēszcza pastojusi pagimde jam sunų.

4. Ir Pons Diews tare jam: wadik ji Jesreel! nēs dar mažas bus czēsas, tay asz kraujo-kaltybes Jesreēlij pajēszkosiu ant *namû Jēju, ir galop warysiu karalystę namû Izrael. * 2 Kar. 10, 30.

5. Tû-czēs asz *kilpini Izrael sulaúžisiu pakalnij Jesreel. * Ps. 44, 7.

6. Ir ji wēl nēszcza pastojusi pagimde dukteri. Ir jis tare jam: wadik ję Lo-Rujama (Ne-Pasigailetina)! nēs asz ne noriu daugiaus susimilt ant namû Izrael, bet asz noriu jûs szalin mést.

7. Ir taczau asz susimilsiu ant namû Juda, ir *gélbesiu jiems per Wieszpati jû Diewą; ale asz jiems ne gélbesiu per kilpini, kardą, kárą, žirgus arba raitelius. * Jez. 35, 4. P. 45, 17.

8. Ir kaip ji Lo-Rujamą buwo nutráukusi, ji wēl nēszcza pastojo ir pagimde sunų.

9. Ir jis tare: wadik ji Lo-Ammi (Ne-Žmones)! nēs jûs *ne ēsat mano žmonēmis, tay asz ir ne busiu juszkis. * P. 2, 23.

10. Bet skaitlius waikû Izrael bus *néy žiezdros prie juriû, kurias ne gali ney seikēt ney skaityt. †Ir nusidûs, kad ant tôs wietôs, kur jiems sakyta buwo: „jûs ne este mano žmonemis," jums sakys: „ak jûs waikai gywojo Diewo!" * 1 Moiz. 13, 16. † Rym. 9, 25. 26.

11. Nēs waikai Juda ir waikai Izrael kruwon *susieis, ir wisi isz wieno laikysis prie wienôs galwôs, ir auksztyn tráuksis isz tôs žémês; nēs diena Jesreel bus dide diena. * Jez. 11, 13. Jer. 3, 18. Ez. 37, 22. Jon. 10, 16.

2. Pérskyrimas.

Suderžjims Pono Diewo su sawo Surinkimu.

1. Sakykite sawo broliams: „jie yra mano žmonēmis," ir sawo sészerei: „ji gáwo malonês."

2. Darykite prową sawo mótinai, kad ji ne mano pati, ir asz jôs ne noriu; liepkite jei, sawo kekszáwimą szalin dēt nû sawo wéido ir sawo wenczawonês-péržengimą nû sawo krúczû,

3. Kad asz ję nûgą ne iszwilkczau, ney tokią po akiû statyczau, *kokia ji buwusi, kaip ji užgime; ir asz ję ne daryczau kaip kokę pustynę ir kaip sausą žémę, kad asz ję ne dûczau trókszte nutrókszt; * Ez. 16, 4.

4. Ir jôs waikû ne susimilczau, nēs jie yra iškekšinei,

5. Ir jû mótina yra kékše, ir kuri jûs nešiojusi, bjaurey elgiasi tarydama: „*aš páskuy bēgsiu sawo mylimůsius, kurie man důd důnôs, wandens, wilnû, linû, aliejaus bey gērimo.“ * Jer. 44, 17.

6. Todēl štay, aš tawo kéliq užtwérsiu erškēczeis, ir sēnq už to darysiu, kad ji ne surastu sawo táką;

7. Ir kad ji páskuy bēga sawo mylimůsius, kad ji tus ne nutwértu; ir kad jû jēško, jûs ne galētu surast, ir turētu sakyt: „aš wēl nueisiu pas sawo pirmąjį wyrą, kur man geriaus buwo, ne kaip dabar.“

8. Nēs ji ne nor suprast, manę ēsant, kurs jei důda rugiû, šwēžaus wyno bey aliejaus, ir jei dawjau daug sidábro bey áukso, kokiai jie ant garbês (balwonui) Baal wartojo.

9. Todēl aš sawo rugius bey šwēžųjį wyną wēl atimsiu sawo czēsu, ir sawo wilnas bey linus išweršiu, kureis ji sawo gēdą apdengusi.

10. Dabar aš jôs gēdą atdengsiu po akiû jôs mylimûjû; ir neywiens ję ne išgélbēs iš mano rankôs.

11. Ir aš gálą darysiu wisam jû džaugsmui, šwentems, nauj=mēnēsiems, Sabbatoms ir wisoms jû šwentoms=dienoms.

12. Aš jôs wyn=medžus ir pyg=medžus pustus darysiu, kadangi ji sako: „tai mano alga, kurę man důda mano mylimieji.“ Aš girę iš tû darysiu, kad žwērys jû turēs ēsti.

13. Taipo aš ant jû pajēškosiu dienas (tû) Baalim, kuriems ji důd rukinimo=apierą, ir išsigrážin su kákto=sakczeis ir su kaklo=ryšeis, ir páskuy bēga sawo mylimiemsiems, ir užmiršta manęs, sako Ponas Diewas.

14. Todēl štay, aš ję (perkalbējimais) wadisiu ir ję į púsczą nuwesiu, ir * meilingay su je kalbēsiu.
* Wald. 19, 3. Jez. 40, 3. Zep. 3, 9.

15. Cže aš jei důsiu jôs wyn=kalnius iš tôs paczôs wietôs ir pakalnę Akor, kad pradētu pasitikēt. Ir czepat ji giedos * kaip dar jauna be=budama, kad išsitráuke iš Egypto=žémês. * Ez. 16, 60.

16. Tada, sako Pons Diewas, tu manę wadisi: „mans wyre!“ ir ne wadisi manę daugiaus: „mans Baal!“

17. Nēs aš * wardus Baalim šalin dēsiu nů jû burnôs, kad daugiaus ne bus minēta tû wardû.
* 2 Moiz. 23, 13. 5 Moiz. 12, 3.

18. Ir aš tů=czēs jiems * derējimą darysiu su žwērimis ant lauko, su paukšczeis po dangum ir su gnúsais ant žémês; ir suláužisiu kilpini, kárdą bey kárą nů žémês, ir důsiu jiems be báimês gywént.
* Job. 5, 23. Jez. 11, 6. f.

19. Aš su tawim susiderēsiu į ámžiû ámžią; Aš su tawim susijednosiu į teisybę ir į súdą, į malonę ir į mielaširdingystę;

20. Beje tikējime aš su tawim susiderēsiu; ir * tu Poną Diewą išpažisi. * Jer. 31, 34.

21. Tů=czēs, sako Pons Diewas, aš išklausysiu; aš dangų išklausysiu, ir dangus išklausys žémę;

22. Ir žéme išklausys rugius, šwēžų wyną ir aliêjų; ir tie išklausys Jesreel.

23. Ir aš jûs išlaikysiu ant žémês saw per sēklą, ir susimilsiu ant tôs, kuri nemalonēje buwo; ir sakysiu tiems, * kurie ne mano žmonēmis buwo: „jûs este mano žmones;“ ir jie atsakys: „tu esi musû Diewas.“ * Rym. 9, 26. 1 Petr. 2, 10.

3. Pérskyrimas.

Apie Žmoniû Newiernybę, ir Diewo Kantrumą.

1. Ir Pons Diewas tare man: eik dár kartą ir primylēk aną kekšáujanczęję ir wenczawonę péržengianczęję moterišką! kaip ir Pons Diewas waikus Izrael primyl, ir jie taczau swetimus diewus séka, ir tus primyl už krágą wyno.

2. Ir aš sutikau su je ant penkiolika sidabrininkû ir pus=antro (sakto) Omer miežiû.

3. Ir sakiau jei: laikykis prie manęs koke walandą, ir ne kekšáuk,

ir ne prisiléisk kito! nės ir aß prie tawęs laikysiůs.

4. Nės *waikai Izraėl bus gérą czėsą be karáliaus, be kunigaikßczů, be apierů, be altoriaus, be wyskupißkôs sermėgôs ir be ßwentnyczôs.
* 2 Nuſ. 15, 3.

5. Paskuy waikai Izrael prisiwers, ir jėßkos Wießpati sawo Diewą ir * sawo karálių Dowidą; ir gárbis Poną Diewą ir jo malonę paskiáusiame czėse.
* Jer. 30, 9. 21. 22. Pſ. 2, 6. Pſ. 89, 4. 5. Ez. 34, 23. 24.

4. Pérskyrimas.

Pabarimo-Rozonis prieß Griekus Izraėlitėnů sakytas.

1. Klausykite, jůs waikai Izrael, Pono Diewo żodzo! nės Pons Diews prieżasti tur bárti toj żémėj gywénanczus. Nės niera toj żémėj ney wiernybês, ney méilês, ney Diewo żodzo;

2. Bet Diewo-blużnijimas, melai, razbájus bey wenczawonês-perżengimas wirßų gáwo, ir randasi wiena kraujo-kaltybe pagal kitą.

3. Todėl ta żéme wargingay stowės, ir wisiems susėdams piktay nusidůs; nės ir żwėrys ant lauko ir paukßczei po dangum ir żuwys júriose bus ißgaißinti.

4. Ale taczau ne reikia bárti ney ką kolioti; nės tawo żmones lygus yra tiems, kurie kunigus kolioj.

5. Todėl tu parklupsi dienoj, ir prárakas naktimis pas tawo ßali parpuls; taipo aß tawo mótiną sugaißisiu.

6. Mano żmonių *gloda, todėl, kad jie ne nor mókitis. Nės tu paniekini Diewo żodi, todėl aß ir tawę paniekisiu, kad jau ne busi mano kunigu. Tu pamirßti prisákimů sawo Diewo, todėl aß ir pamirßiu tawo waiků. * Ißm. 3, 11.

7. Jů daugiaus jů yra, jů daugiaus jie prieß manę susigrießij; todėl aß *jů garbę ißgėdisiu.
* Pil. 3, 19.

8. Jie praryj apieras uż griekus mano żmonių, ir trokßta jų griekų.

9. Todėl lygey taipo nusidůs *żmonėms kaip ir kunigui; nės aß jů weikalą pajėßkosiu, ir jiems attesėsiu, kaip jie użpelne, * Jeż. 24, 2.

10. Kad jie wálgis ir ne priwálgis, apsikekßaus ir jie tům ne laimės, todėl, kad jie Poną Diewą prastoję ir jo ne atboja.

11. Kekßáwims, wyns bey ßwėżus wyns padúkusius daro (żmones).

12. Mano żmones klausia sawo médi, ir nor, kad jů lazda jiems (Diewo) żodi sakytu; nės *kekßáwimodwase jůs ißwadżoja, kad prieß sawo Diewą kekßáuja. * P. 5, 4.

13. *Wirßuj kalnů jie apierawója, ir ant kaukarů jie rúkin, po ażůolais, lėpomis bey jówarais; nės tie důda daug pawėsio. Todėl ir jusů dukters pastós kékßėmis, ir jusů marczos wenczawonystês-pérżengtojeis.
* Ez. 6, 13.

14. O aß tai ir ne użgisiu, kad jusů dukters bey marczos bus apgėdintos ir pastós kékßėmis; kadangi kitą Diewo-ßlużmą pramánot su kékßėmis, ir apierawójat su kurwomis. Nės tie durnieji żmones nor mußių.

15. Ir jey tu, Izrael, taczau nori kekßáut, kad ben ir Juda ne susigrießitu. Ne nueikit i Gilgal, ir ne eikit aukßtyn i Bet-Awen, neygi bážikites: kaip tikray Pons Diews gyws yra!

16. Nės Izrael żylioja néy pasututsi kárwe; tay ir Pons Diews důs ji ganyt kaip awi púsczoje.

17. Nės Epraim susidraugawójo su balwónais; tay jis te eina.

18. Jie pasiléido ant girtáwimo ir kekßáwimo; jů ponai tůmi mėgsta, kad gėdôs dáro.

19. Wėjas su sawo sparnais jůs surißtus ßalin neß, ir be-apierawodami turės gėdoje prapult.

5. Pérskyrimas.

Abiem Karalystėm dėl jů Griekų teisû Korawone Diewo grumzdita.

1. Taygi ßito *klausykite, jůs kunigai, ir ant to dabok, tu gimine Izrael, ir dėk tai i sawo ausis, tu gimine karáliaus! nės korawóne jus użeis, kurie jůs wirwe pastojot Mizpoje ir ißtiestas tinklas Tabore.
* Jeż. 1, 10.

2. Jie tikt wis ßlaktůdami atsíſkir nů Pono Diewo; todēl aß jůs wiſus turiu korawóti.
3. Aß Epraimą geray pażiſtu, ir Izrael man ne eſti użſlēptas, kad Epraim dabar kékße paſtojuſi, ir Izrael neczyſts.
4. Jie ne miſlij ant to, kad priſiwerſtus ſawo Diewop; nēs jie tur * kekßáwimo-dwaſę ſawo ßirdije, ir ne pażiſta Poną Diewą.
* p. 4, 12.
5. Todēl paſídidżawimas Izraēlio po jů akiů bus pażémintas; ir abu puls, tiek Izrael, tiek Epraim, dēl jů nuſídējimo; tiekajau ir Juda parpuls ſu jeis.
6. Tada jie ateis ſu ſawo awimis bey jáuczeis, Poną Diewą jēßkot, ale ne ſuras; nēs jis ßalin nuſíkreipe nů jůjů.
7. Jie paniekin Poną Diewą, ir pagimd ſwetimus waikus; todēl jůs ir ſuēs nauj-mēneſio-ßwente draug ſu jů tēwißkēs-dalim.
8. Beje, triúbikit ant triúbů Gibeoj, beje trimitůkit Ramoje, beje ßaukkit Bet-Awenij: „paſkuy tawę (jau yra neprietelei, ak) Benjamin!"
9. Nēs Epraim paſtos puſtyne tů-czēs, kad aß jůs korawoſiu. Aplink tai aß gimines Izrael wiernay graudenau.
10. Kunigaikßczei Juda lygus yra tiems, kurie rubéżių atgalon wáro; todēl aß ſawo narſą ant jů ißlieſiu néy wándeni.
11. Epraim kencz gwóltą ir eſti ſloginams; į tą dalyką jam, kas wert, dároma; nēs jis paſíléido ant (żmoniů-) priſákimů.
12. Aß Epraimui eſmi kandis, ir giminei Juda kirmeláite.
13. Ir Epraimui be-jauczant ſawo ligą, ir Judui ſawo ronas, nuſítrauke Epraim pas Aſſur, ir ſiunte pas karálių iß Jareb; ale jis ne galējo jus gélbet ney juſů żaizdas gydit.
14. Nēs aß eſmi Epraimui * néy liútas, ir giminei Juda néy jáuns liútas. Aß, † aß jůs ſuplēßiu, ir eimi ßalin, ir jůs ßalin gabenu, ir neywiens ne gal jůs ißgélbēt.
* p. 13, 7. † p. 6, 1.
15. Aß wēl nueiſiu į ſawo wietą, ikkol jie ißpażis ſawo kaltybę ir jēßkós mano wéidą; * kad jiems negeray ſékſis, tay jie turēs manę ankſti jēßkot (ir ſakyt:)
* Jez. 26, 16.

6. Pérſkyrimas.

Diewo Korawone ir Pabaudimas graudéna Diewop werſtis.

1. Eime, mes wēl norim pas Poną Diewą! nēs * jis mus ſudráſke, jis mus ir gydis; jis mus ſumuße, jis mus ir apriß.
* p. 5, 14.
2. * Jis mus gywus daro po dwiejů dienů, jis trécząję dieną mus prikéls, kad mes po jo akiů gywi buſím.
* 5 Moiz. 32, 39. ſ.
3. Tada mes ant to daboſím ir priſíprociawoſím, kad Poną Diewą ißpażintumbim. Nēs jis praßwis néy grażioji außra, ir ateis pas mus * néy lytus, néy wielybas lytus, kurs żémę drēkin.
* 5 Moiz. 11, 14.
4. Kaip aß taw noriu tiek géro daryt, Epraim! kaip aß taw noriu tiek géro daryt, Juda! Nēs ta malone, kurę aß jums ketu ißrodit, * bus néy raſós-debeſís rytmeczeis ir néy raſa, kuri ankſti iß ryto ißſíplátin.
* p. 14, 6. Mik. 5, 6.
5. Todēl aß jůs drożiu per prarakus, ir * żudau jůs mano burnós kalba, kad tawo prowa ateitu į ßwieſą.
* Jer. 23, 29.
6. Nēs * aß mēgſtu méile, o ne apiera; ir ißpażinimu Diewo, o ne déginimo-apiera.
* 1 Zom. 15 22. ſ. Matt. 9, 13. 12, 7.
7. Ale jie pérżeng tą derējimą * néy Adoms; tame jie manę paniekin.
* 1 Moiz. 3, 6.
8. Nēs * Gilead yra mieſts pilnas balwonů-gárbinimo bey kraujo-kaltybjů.
* p. 12, 12.
9. Ir klebonai ſu ſawo pulku yra néy razbaininkai ant żmoniů tykantieji ir ſmáugantieji ant kélio į Sikēmą wédanczojo; nēs jie daro, ką jie nor.
10. Aß tai żiuriu namůſe Izrael, ko aß nugryſtu; nēs cze * kekßáuja Epraim, te ſuſíbjaurin Izrael.
* p. 5, 3.
11. Ale Juda dar turēs pjutį ſaw ant géro, kad aß * ſawo żmoniů kalējimą nukreipſiu.
* 5 Moiz. 30, 3. Jer. 29, 14. 31, 23.

7. Pérskyrimas.

Paśiſkundimas dėl Griekû Jzraelitknû, ir Apſáki-mas uzpelnytôſes Korawonės.

1. Kad aß Jzraeli noriu gydit, tay pirma randaſi griekas Epraimo ir piktenybe Samarijôs, kaip *jie balwonus gárbin. Nės kaczey jie tarp ſawęs wagimis ir regimay plėßikais yra ſloginti, *P. 12, 1.

2. Tay jie taczau ne nor dabot, kad aß ant wiſôs jû piktenybės da-boju. Ale *aß geray matau jû wei-kalą, kuri jie wiſur wáro. *P. 5, 3.

3. Jie linkſmin karálių ſawo pik-tenybe, ir kunigaikßczus ſawo me-lais;

4. Jr wiſi yra wenczawonyſtês-pérzengtojei, lygey kaip péczus ke-pėjo kurénams, kad jis ißminkęs, ir dûd téßlą pérrugt ir kéltis.

5. Szen-dien *yra muſû karáliaus ßwente, (ſako jie,) tay pradeda ku-nigaikßczei padúkt iß wyno; taip jis apjûktojus ſawęſpi tráukia. *2 Moiz. 32, 5.

6. Nės jû ßirdis per mierą no-bażna yra néy péczus, kad jie apierawoja ir żmones prigáun; ale jû kepėjas miegti per wiſą nakti, ir rytą-métą jis degte dėga.

7. Taczau jie dar per mierą no-bażni yra néy péczus; kaczeig jû waldónai ſuėdami, ir wiſi jû kará-lei prapûl, taczau neywiens tarp jû yra, kurs manęs melſtus.

8. Epraim maißoſi į żmoniû pul-kus; Epraim yra néy práplotis ney-wieno ne apwerczamis;

9. Bet ſwetimieji ėſt jo ſylą, ir taczau jis to ne nor dabot; jis ir żilû plaukû gáwęs, ir taczau jis to ne nor dabot.

10. Jr paſídidżáwimas Jzraėlio po jû akiû yr pażéminamas; ir ta-czau jie ne priſíwercz Wießpatiėſp ſawo Diewop, ir jo ne atboja aplink tai wiſlab.

11. Nės Epraim yra néy priwi-liotas karwélis, kurs nieko ne nor dabot. Dabar jie Egyptą praßo, kitą kartą bėga į Aſſurus.

12. Ale *jiems ßen ir ten be-bėginėjant, aß ſawo tinklą ant jû meſiu, ir jûs żemyn traukſiu néy paukßczus po dangum; aß jûs ko-rawoſiu, kaip ſákoma jû ſurinki-můſe. *2 Kar. 17, 4. ſ.

13. Bėda *jiems, kad nů manęs ßalin kreipjas; jie tur ißpúſtiti but, nės jie atpůle nů manęs. †Aß beje norėczau jûs ißgélbėt, kad jie prieß manę melus ne kalbėtu. *P. 9, 12. †Pſ. 81, 15.

14. Taipjau *jie ir ne práßo ma-nęs iß ßirdiės, bet kaukia ant ſawo gůliû. Jie ſuſírenk uż rugius ir uż ßwėżių wyną, ir man ne klauſo. *Pſ. 14, 4.

15. Aß jûs mokinu ir padriútinu jû péti; ale jie miſlij apie manę, kas pikta.

16. Jie priſíwercza, ale ne tikray, bet yra *néy netikras kilpinys; to-dėl jû kunigaikßczei prapuls kárdu; jû grumżdimas ápjůku paſtôs Egy-pto-żémėje. *Pſ. 78, 15.

8. Pérskyrimas.

Diewo-Neſíbijantieji ir Atpûlinei bus ißpúſtiti.

1. Szaukk *didżu balſu néy triuba (ir tark): jis jau ateit prieß Diewo namus néy erélis, todėl, kad jie mano derėjimą pérżengia ir nů mano priſákimû atſíſkiria. *Jez. 58, 1.

2. Jie tada manęſpi ßauks: *tu eſi mano Diewas, mes tawę pażį-ſtam, Jzrael. *Jer. 3, 4.

3. Jzrael pamet, kas gér, todėl neprietelius jûs tur pérſekinėti.

4. Jie ided karaliůs, ale be ma-nęs; jie dáro kunigaikßczus, ir aß tai ne turiu żinot; iß ſawo ſídábro bey aukſo jie paſídaro balwonus, kad *ben wéik butu ißgaißinti. *5 Moiz. 8, 19.

5. Tawo werßi, Samarija, jis praſtum; mano narſas ant jû inir-ßęs; ne gal ilgay but, jie tur ko-rawoti but.

6. Nės tas werßis Jzraėlij praſi-dėjo, ir miſtras ji padáręs, ir ne gal Diewu but; todėl tas wer-ßis Samarijoj į dulkes tur ſutrits buti.

7. Nės jie *wėją ſėja, ir wėtrą ſudagos; jû ſėkla ne tarps, ir jû ůglis miltû ne důs; ir norint ir tai důtu, tay taczau ſwetimieji ſuės. *Jer. 12, 13. Mik. 6, 15.

8. Izrael suryjams; pagonai su jeis taip daro, kaip su newertu kokiu * ryku; * Ps. 31, 13.

9. Todēl, kad jie aukßtyn * i Assurus bēga, kaip zwēris, kurs klajoja. Epraim dowanû důd mylintiemus ir mézlawą důd pagónams. * P. 5, 13. 7, 1.

10. Tus paczus pagonus aß dabar ant jû surinksiu; jie wéikey pails (neßioti) naßtą karáliaus bey kunigaikßczû.

11. Nēs Epraim daug altoriû pasidare susigrießit; tay ir tie altórei jam bus susigrießijimui.

12. Kad aß jam ir daug raßau apie sawo zokaną, tay taczau toktai laikoma * per swétimą pamokslą. * Mark. 1, 27.

13. Ir kad jie daug apierawoja, miesôs parneß ir tôs wálgo, tůmi Pons Diews wisay ne mēgsta; bet jis nor minēt jû nusidējimo, ir nor pajēßkot griekus tû, kurie i Egyptą kreipjasi.

14. Izrael uzmirßt sawo Sutwertojo ir budawoj baznyczas, taipjau Juda múrais aptwer daug miestû; ale aß * ugni siųsiu i jo miestus, kuri tur suesti jo butus. * Jer. 17, 27.

9. Pérskyrimas.

Sunki Korawone sékа sunkius Griekus.

1. Tu ne priwalai dzaugtis, Izrael, ney girtis, kaip zmoniû pulkai; nēs * tu kekßáuji prieß sawo Diewą; tůmi tu jēßkai kekßáwimopelną, kad wisi klojimai jawû butu pilni. * Ps. 73, 27.

2. Todēl tawę ne penēs ney klojimai ney spáustuwes, ir ßwēziojo wyno tu pristoksi.

3. Ir jie né turēs pasilikt zémēje Pono Diewo; bet Epraim tur wēl i Egyptą, ir tur wálgit Assyrijoj, kas neczysta;

4. Czonay jie Ponui Diewui ne galēs (důt) ney gerimo = apierą iß wyno, ney ką daryt, kas jam pamēgtu. Jû apiera turēs but kaip smutnûjû důna, iß kuriôs neczysti pastoj wisi tôs wálgantieji; nēs sawo důną jie pátys uz sawę wálgis, ir ne turēs gabénta buti i Diewo namus.

5. Ką jûs tada norit weikt ant kas = meto = ßwenczû ir ant ßwenczû Pono Diewo?

6. Sztay, jie tur ßalin dēl pustélninko; Egyptas jûs surinks, ir Mop jûs palaidos. Dilgines áugs, kur dabar jû mieliáusiasis balwonûsidábras stow, ir erßkēczei jû ßētrose.

7. * Czēsas pajeßkojimo priêjo, czēsas atrokawimo, to Izrael pajus. Prárakai yra durni, ir atsiskyrimus darantieji be proto dēl didzo tawo nusidējimo ir dēl didzo neprieteliß-kojo balwonû garbinimo. * Jer. 46, 21. P. 50, 27.

8. Sargai iß Epraim laikēsi wálandą prie mano Diewo; ale dabar jie prarakai yra, kurie * zabangus spéndza ant wisû jû keliû neprietelißku balwónû = gárbinimu namůse sawo Diewo. * P. 5, 1.

9. Jie perdaug sugadin, kaip * czēse Gibea; todēl jis minēs jû nusidējimo, ir pajēßkôs jû griekus. * Wald. 19, 15. f. P. 20, 13.

10. Aß suradau Izraeli púsczoje néy wyn = ůgias, ir maczau jusû tēwus néy pirmůsius pygus ant pyg = medzo; ale paskuy jie nuêjo pas * Baal = Peor ir pasizadējo tam bjauriamjam balwonui, ir pastojo pilnay tokie bjauri, kaip tie, kurius mylējo. * 4 Moiz. 25, 3.

11. Todēl ßlowe Epraimo tur lekte palekt néy paukßtis, kad ne turēs ney gimdyt, ney neßiot, ney nēßczomis pastot.

12. O norint ir jos uzaugintu sawo waikus, aß jas taczau darysiu be waikû, kad ne (daug) zmoniû tarp jû butu. Bet ir bēda joms, kad aß nů jû busiu atstojęs!

13. Epraim, kaip aß regiu, yra sodits ir * grazus kaip Tyrius; ale dabar tur ißleist sawo waikus zudytojui. * Ez. 27, 3.

14. Pone Diewe, důk jiems! ale ką tu jiems důsi? Důk jiems newaisingus zywatus ir nezindanczes krútis!

15. Wisa jû piktenybe nusidůst Gilgalůse, czonay aß jû nekenczu; taygi aß jûs ir ißstumsiu iß sawo namû dēl nelabojo jû elgimo, ir

neyjokią méilę daugiaus jiems ne išródisiu; * nės wisi jû kunigáikšczei yra nuklydę. * Jez. 1, 23.

16. Epraim yra ištiktas; jû šaknis padzuwo, kad ne gal daugiaus waisiaus nešti; ir kaczey jos gimdytu, tay aš taczau žawisiu mieląji waisių jû żywáto.

17. Mano Diewas jûs prastums, todēl, kad jie ne nor jo klausyti; ir tur aplinkun klajot tarp pagónû.

10. Pérskyrimas.

Izraēlitėnai graudénami, kad ne prapultu.

1. Izrael yra išpústits wyn-medis, jo waisius lygey tokſai yra; * kiek waisiû jis turējo, tiek saw altoriû pasidáre; kur žéme geriáusia buwo, cze jie budawojo gražiáusiases bažnyczas. * p. 12, 12.

2. Jû širdis pérdalyta, dabar jû kaltybe jûs suras; jû altorei bus sulaužti, ir jû bažnyczos išpústitos.

3. Tada jie tur sakyt: * mes ne turim karáliaus, nēs mes nesibijom Pono Diewo; ką dabar karálius mus gal gélbēt? * Mik. 4, 9. Jon. 19, 15.

4. Jie * noprósnay prisēke ir derējimą dare; ir tas susitarims žaliawo ant wisû wagû ant lauko néy kukálei. * p. 4, 2

5. Samarijôs gywátninkai (drebēdami) rúpinas dēl weršiû * Bet-Awenij (šalin-gabénimo); nēs to (veršio) žmones túžisis dēl to (veršio), iš kurio taczau jo Kamarim (klebonai tą werši gárbinantieji) labay pasidżaugdawo dēl jo šlowês; nēsa ta (weršiû šlowe) yra nû jû šalin gabénta. * p. 4, 15.

6. Beje tas weršis į Assyriją nugabéntas dowanai karáliui iš Jareb. Taipo * Epraim tur apgēdits stowēt, ir Izrael gēdesis iš to, ką apsiēmęs. * p 5, 9.

7. Nēs karalius Samarijôs prapûlęs, néy putos ant wandens.

8. Aukštybes Awenij yra išpústitos, kuriomis Izrael susigriešijo; eršķēczei ir usnys áug ant jû altoriû. Ir * jie sakys: „jûs kalnai, apdengkite mus, ir jûs kaukaros, griúkite ant musû!" * Luk. 23, 30. f.

9. Izrael, tu * iš czēso Gibeôs susigr'ešijei; prie to jie ir pasiliko; ale ne trópis jûs tokſai káras, koks Gibeoj buwo, kurs prieš nelabus žmones nusidawe; * Wald. 19, 25.

10. Bet aš jûs korawósiu pagal sawo wélijimą, kad žmoniû pulkai susirinkę ant jû ateis, kad aš jûs korawosiu dēl dwiejû jû nusidējimû.

11. Epraim yra weršis, prijunkits rods kulti. Aš užeisiu ant grážiojo jo káklo; aš Epraimą jût mokisiu, Juda turēs árt, Jokubs ekēt.

12. Todēl sékit saw teisybę, ir dagokit méilę, ir árkite kitaip (plēšini), kadangi * czēsas yra Poną Diewą jēškot, ik jis ateis, ir † lys ant jusû teisybe. * Jez. 55, 6. † Jez. 45, 8.

13. Nēs * jûs áriat, kas pikta, ir dagojat piktenybę, ir válgot meláwimo-waisius. * Jer. 4, 3. Oz. 8, 7. Sir. 7, 3.

14. Taygi, kadangi tu nusitiki ant sawo elgimo ir ant daugumo sawo karžygiû, tay trankſmas rasis tarp tawo žmoniû, kad wisi tawo šiancai butu išpústiti. Lygey kaip Salmans išpústijo giminę Arbeēlio czēse káro, kaip mótina ant waikû smarkiáusey buwo nužawinta,

15. Lygey taipo nusidûs ir jums iš Bet-El dēl didzôsês jusû piktenybês, kad Izraelio karálius rytąmétą ankſti prapultu.

11. Pérskyrimas.

Gyrius Diewo Malonês, nedēkinglemsiems Izraelitėnams išródintôse.

1. Kaip Izrael jáuns buwo, aš ji mylējau, ir * wadinau ji, sawo sunų, iš Egypto. * Matt. 2, 15.

2. Ale kad dabar wadinams, tay jis šalin kreipjas, ir apierawoja Baalim (ant garbēs), ir rukin ábrožams.

3. Aš ēmjau Epraim prie jo rankû ir wedzau ji; ale jie ne numáne, kaip aš jiems gélbējau.

4. Aš dawjau jiems žmogišką jungą tráukt ir méilês wirwēse eit, ir gélbējau jiems jungą prie jû káklo nešiot, ir dawjau jiems pašaro,

5. Kad ben niekaip ne nusitráuktu wēl į Egypto-žémę. Taipgi dabar Assurs jû karáliumi pastojo; nēs jie ne nor prisiwerst.

6. Todēl kárdas užeis jû miestus, ir sutrußkis jû užkaißczus, ir sucs dēl to, *ką jie apsiēme.
* P. 14, 1. 2.

7. Mano žmones pailso manęspi werstis; ir kaczeig Diewo žodis jiems sakoms, taczau neywiens nesiwercza (Diewop).

8. Ką aß iß tawęs darysiu, Epraim? ar aß tawę apgisiu, Jzrael? ar aß ne daryczau tawę wertay kaip *Adamą, ir tawę ißtikczau kaip Zeboim? Ale †mano ßirdis kitaip mislij, mano mielaßirdingyste perdide,
* 1 Moiz. 19, 24. 25. s. † Jer. 31, 20.

9. Kad aß ne noriu daryt pagal baisųji sawo kerßtą, neygi kreiptis Epraim butinay ißpústit; nēs aß esmi Diewas, *o ne žmogus, ir esmi Szwentasis tarp tawęs; ale į miestą aß ne noriu įeit.
* 4 Moiz. 23, 19.

10. Tada jie seks Poną Diewą, ir jis rēks néy liútas; ir kad jis rēks, tay nusigąs tie, kurie į wákarus yra.

11. Jr tie iß Egypto taipjau nusigąs ney paukßtis, ir tie iß žémês Assur néy karwélei; ir aß jûs įdēsiu į jû butus, sako Ponas Diewas.

12. Pérskyrimas.

Graudénimas Diewop werstis.

1. Tarp Epraim wisur yra melai prieß manę, ir namûse Jzrael netikra Diewo=služma. Ale Juda *driutay dar laikosi prie Diewo ir prie tikrôsês ßwentôs Diewo=ßlužmôs.
* Job. 2, 3. 9.

2. Ale Epraim ganosi wēju, ir páskuy bēg ryt=wējui, ir kas=dien daugiaus daro balwonû=gárbinimo bey ißkádôs; jie suderējimą daro su Assur, ir pargabén Balsamą į Egyptą.

3. Todēl Pons Diews prową Juda ißjēßkos, ir Jokubą pajēßkos pagal jo weikalą, ir jam atrokûs pagal jo užpelnimą.

4. Berods (sako jie) *jis sawo broli motinôs žywatè pamyne, ir iß wisôs sylôs su Diewu ēmēsi.
* 1 Moiz. 25, 22. 32, 24. 25.

5. Jis ēmesi su ángelu ir pérgalējo, nēs jis werkdams melde ji; czonay juk jis ji Bet=Elij rádo, ir czonay jis su mumis kalbējo.

6. Ale Ponas Diewas yra Diewas Zebaot, Ponas Diewas yra *jo wardas.
* 2 Moiz. 15, 3.

7. Taygi dabar prisiwerskis sawo Diewop, turēk mielaßirdingystę ir teisybę, ir láukk wisadôs sawo Diewo!

8. Ale kupczus tur netikrą swarti sawo rankoj, ir mielay prigáun.

9. Nēs Epraim sako: aß esmi bagots, aß gana turiu, manije ne ißras neyjoki nusidējimą wisûse mano darbûse, kursai griek's butu.

10. Bet aß, Ponas Diewas, *esmi tawo Diewas dar iß Egypto, ir dar dûdąsis taw gywént ßētrose, kaip lub ant méto=ßwenczû,
* P. 13, 4.

11. Jr kalbąsis prárakams; ir aß esmi tas, kurs tiek prarakáwimû dûd, ir per prárakus apsisakau.

12. Gileadè yra balwonû=gárbinimas, ir Gilgalûse jie jáuczus apierawoj noprósnay; ir tur tiek altoriû, kiek mandeliû ant lauko stowinczû.

13. Jokubs *turējo bēgt į žémę Syriją, ir †Jzraels turējo služit už moterißkę, dēl moterißkês jis turējo ganyt.
* 1 Moiz. 28, 5. † 1 Moiz. 29, 20.

14. Ale paskuy *Pons Diews Jzraēli ißwede iß Egypto per prarakų, ir dawe ji kawot per prárakų.
* 2 Moiz. 12, 37.

15. Bet dabar Epraim ji įpykin sawo balwonais; todēl jû kraujas ant jû užeis, ir jû Wießpats jiems užmokēs jû ißgēdijimą.

13. Pérskyrimas.

Griekas dûd Prapûlimą, Kristaus Pergalējimas dûd Jßgánimą.

1. Epraimui baisius pamokslus mokinant, buwo jis Jzraēlij ißkēltas; paskuy jie susigrießijo su Baal, ir dēl to jie buwo žawinami.

2. Ale dabar jie susigrießijimû toli daugiaus daro, ir iß sawo sidabro ábrozus, kaip tai gal ißmislit, butent balwonus, kurie taczau tikt kálwjo darbai; ir taczau jie sako apie tus: kas tus werßius nor buczût, tas žmones tur apierawot.

3. Tie bus néy ryto=debesis ir néy rasa ankśti krintanti, beje *kaip

pelai nů klojimo ßalin puczami, ir kaip dúmai iß kámino. * Pſ. 1, 4.

4. Ale aß * eſmi Ponas Diewas, tawo Diewas, dar iß Egypto; ir taw idant ne reiktu pazint kito Diewo, kaip tikt manę, ir ne kitą Jßgélbētoji, kaip manę wieną.
* 2 Moiz. 20, 2. ſ.

5. * Juk aß tawę aprúpinau púſczoje, ſauſoj zémēj.
* 5 Moiz. 8, 15. P. 32, 10.

6. Ale * kadangi jie ganyti, kad priſiwálge, ir gana tur, tay jů ßirdis puczaſi; todēl jie uzmirßt manęs.
* 5 Moiz. 32, 15.

7. Taygi ir aß buſiu prieß jůs * néy liútas, ir kaip pardelis tykoſiu jů ant kélio. * P. 5, 14.

8. Aß jiems prießais eiſiu néy meßka, kurei meßkyczei ßalin imti, ir jů uzkietitą ßirdi ſuplēßiſiu, ir ēſiu jůs czonay kaip liútas; zwērys jůs ſudraſkys.

9. Jzrael, * tu ſawę i bēdą iwedi; nēs tawo ißgánimas wieninteley prie manęs ſtow.
* Jez. 3, 9. Jer. 2, 17.

10. Kame dabar tawo karálius, kurs tawę galētu gélbet per wiſus tawo mieſtus? ir tawo waldónai, * apie kurius tu ſakydawai: „důk man karáliů bey kunigaikßczů?“
* 1 Zom. 8, 5. 6. ſ.

11. Geray, aß taw dawjau karáliu ſawo pápykij, ir ſawo kerßte aß ji taw atimſiu.

12. Nuſidējimas Epraimo yra ſurißtas, ir jů griekai ne atléiſti.

13. Nēs jie ſopējimů turēs, kaip * kokia gimdanti; nēs tai yra waikai ne priſidaboją. Czēſas prieis, kad jie ne ißliks dēl tuzbôs waiků.
* Mik. 4, 10 Pſ. 48, 7.

14. Ale * aß jůs ißgélbeſiu iß péklôs, ir ißwálniſiu iß † ſmertiēs. Smertie, aß buſiu taw nůdais; pekla, aß buſiu taw maru. Taczau tas palinkſminojimas mano akims yra uzſlēptas.
* 1 Kor. 15, 54. 55. † 2 Tim. 1, 10.

15. Nēs jis tarp broliů waiſiů neß. Rytwējis ateis, Pons Diewas iß púſczôs aukßtyn zengs, ir jů ßulini ißdzůwis bey jů pawerſmi ſauſą darys, ir ißplēß ſkárbą wiſů kaßtůjanczů ryků.

14. Pérſkyrimas.

Diews priſiwerczantiemſiems ißrod ſawo Malonę.

1. Samarija puſta paſtos, nēs jie ne klauſo ſawam Diewui. Jie kárdu prapuls, ir jů mazieji waikáiczei bus ſutręßkiti, ir jů nēßczos moteres bus ſmarkey nuzawintos.

2. * Priſiwerſk, Jzrael, Wießpatiēſp ſawo Diewop! nēs tu půlei dēl ſawo nuſidējimo.
* P. 12, 7. Sak. 1, 4.

3. Priimkite ßius zodzus, ir priſiwerſkit Ponop Diewop, ir tarkit jam: atléiſk mums wiſus griekus, ir daryk mums geray! tay mes * apierawoſim jautukus ſawo lúpů.
* Ebr. 13, 15.

4. Aſſur * ne tur mums gélbēt, ir ne norim daugiaus jůt ant zirgů, ir ne daugiaus ſakyt darbams ſawo ranků: „jůs eſte muſů Diewu!“ bet důk ſirátoms malonę raſt pas tawę! * Jer. 17, 5.

5. Tay aß jů atſtojimą wēl gydiſiu, mielay aß noriu jůs mylēt; tay mano kerßtas ßalin kreipſis nů jů.

6. Aß buſiu Jzraeliui néy * raſa, kad turēs * zydēt néy roze; ir jo ßáknys turēs ißſprogt néy Libanon,
* P. 6, 4.

7. Jr jo zelmens ißſiplátit, kad butu taip grazus, kaip alywôs médis; ir tur toki gérą kwápą důt, néy Libanons.

8. Jr jie wēl turēs ſēdēt po jo pawēſiu, iß rugiů jie ißſilaikys ir zydēs néy wyn-medis; jo paminklas bus néy wyns prie Libanono.

9. Epraim, kam man daugiaus balwonai? Aß ji ißklauſyſiu ir wadzóſiu. Aß buſiu néy zalia égle; prie manęs bus randamas tawo waiſius.

10. Kas yra ißmintings, kurs tai permanytu, ir protings, kurs tai ſupraſtu? Nēs * keliai Pono Diewo yra tikri, ir teiſieji wáikßczoja ant tů; ale † pérzengiantieji parpůl ant tů.
* Pſ. 25, 10. † Jez. 8, 14.

Galas Prárako Ozeo.

Prárakas Joel.

1. Pérſkyrimas.

Korawones Pono Diewo Zydams apſakytos.

1. Szitas yra Pono Diewo zodis, kurs ſakytas buwo Joeliui, ſunui Petuel:

2. Klauſykite to, jûs wyreſnieji, ir dabokit ant to, wiſi gywátininkai zémēj, bau toktai nuſidawe juſû czēſûſe arba juſû tēwû czēſûſe!

3. Sakykite * ſawo waikams apie tai, ir juſû waikai te ſako tai ſawo waikams, ir tie waikai kitiems ſawo waikû-waikams! * pſ. 78, 3. 4.

4. Butent, ką kirmeles palieckt, tai ſuēd ziogai; ir ką ziogai palieckt, tai ſuēd wabalai; ir ką wabalai palieckt, tai ſuēd gnúſai.

5. Pabuſkit, jûs girtieji, ir werkkit, ir kaukkit, wiſi wyn-girtûklei dēl ßwēziojo wyno! nēs jis jums pagrēbts po juſû burnôs.

6. Nēs atſitráuk i mano zémę didis * zmoniû pulkas, ir tû be ſkaitliaus; tie tur dantis néy liútai, ir kruminus dantis néy liutēnos. * p. 2, 2.

7. Tie iſßpúſtij mano wyn-kalni, ir nubrauk mano pyg-medi, nulup ji ir met ji ßalin, kad jo ßákos baltos cze ſtow.

8. Kaukk, kaip kokia merga zaku apſiſiauczanti dēl ſawo jaunikio!

9. Nēs * wálgimo-apiera ir gērimo-apiera yra ßalin iß namû Pono Diewo, ir kunigai, Pono Diewo tarnai, yra ſmutni. * p. 13. p. 2, 14.

10. Laukas yra ſupúſtitas, ir dirwa ſtow wargingay; jawai ſugédę, wyns ſtow wargingay, ir aliejus bēdningay.

11. Laukininkai ißweizd wargingay, ir wynininkai kaukia dēl kwieczû ir dēl miezìû, kad iß dágo ant lauko nieks ne gal buti.

12. Taipjau ir wyn-medis ſtow wargingay, ir pyg-medis bedningay; priegtam granot-médzei, palm-médzei, obelei ir wiſi médzei ant lauko padzuwę; nēs zmoniû * dzaugſmas i bēdą pawirto. * p. 16.

13. Apſijûſkit ir dejûkit, jûs kunigai, kaukkit, jûs tarnai altoriaus; eidami gulēkite zakûſe, jûs tarnai mano Diewo! nēs tiek * walgimo-apiera, tiek gērimo-apiera ßalin yra iß namû juſû Diewo. * p. 9.

14. Szwęſkite páſtniką, ſußaukkit ſurinkimą, ſurinkkit wyreſniûſius ir wiſus gywátininkus tôs zémês i namus Pono Diewo, ſawo Diewo, ir ßaukkite Ponop Diewop!

15. Ak bēda tai dienai! nēs Pono Diewo * diena arti yra, ir ateit kaip ſugaißinimas nû Wiſgalinczojo. * p. 2, 1. Jez. 13, 6.

16. Cze walgis po muſû akiû bus ßalin imts, ir iß namû muſû Diewo * dzaugſmas bey linkſmumas. * p. 12. 5 Moiz. 16, 11.

17. Sēkla po zemè ſupuwo, rugiû-butai ſtow puſti, ſkunes ſuiruſios; nēs jawai ſugédę.

18. Ak banda, * kaip ta dejûj! jáuczei ißweizd bedningay, nēs ne tur ganyklôs, ir áwys nutrokßt. * Jez. 24, 7.

19. Pone Diewe, tawę aß praßau; nēs ugnis ſudégino lankas púſczoje, ir * liepſna wiſus medzus ant dirwôs uzdege. * p. 2, 3.

20. Ir * zwērys ßaukia tawęſp; nēs wandens-werſmes ißdzúwuſios, ir ugnis ſudégino lankas púſczoje. * pſ. 104, 11.

2. Pérſkyrimas.

Apie tikrąji Pryſiwertimą, apie Poną Kriſtų, ir apie Jßliejimą Szwentôſes Dwaſes.

1. Triúbikite ſu triúba Zione, ßaukkit ant ßwentojo mano kálno; drēbekit, wiſi gywátininkai zémēj! nēs diena Pono Diewo ateit, ir yra arti. * p. 1, 15.

2. Tamſi diena, aptémuſi diena, debeſiûta diena, mygliûta diena, lyg kaip außra ißſiplátin per kálnus, butent didis ir ſylings zmoniû pulks, * kurio lygaus pirm to ne buwęs ir paſkuy ne bus i amzinus czēſus wiſados. * 2 Moiz. 10, 14.

3. Pirm jo eina ſudéginanti ugnis, ir paſkuy ji * déganti liepſna

žéme po jo akiû yra néy sodas, ale páskuy ji néy pusta púscza, ir ney-wiens jam ne ißsprus. * p. 1, 19.

4. Jie ißweizd néy žirgai, ir bēg néy raitelei;

5. Jie ßokinēj wirßuj kalnû, kaip weźimai bilda, ir kaip liepsna úžia ßiaudůse, kaip didis žmoniû pulks, kárui ißrēdytas,

6. Žmoniû pulkai baidysís jo, wisû gymjei taip ißblyßkę, néy pûdai.

7. Jie bēgs néy milžinai, ir mu-rus įweiks néy kareiwjei; kožnas tůj tiesog tráuksís, ir ne iß kélio eis.

8. Neywiens antram páines ne darys, bet kožnas keliáus pagal sawo dawadą; ir pérsilauß per gin-klus, ir ne bus įżeisti.

9. Jie jůdinēs aplinkun per miestą, ant murû bēginēs, ir kůps į butus, ir įeis * pro lángus néy wagis.
* Jer. 9, 21.

10. Dēl jo dréba žéme, ir wirp dangus; * sáule bey menů aptémsta, ir žwaigždes użlaiko sawo ßwiesą.
* Jez. 13, 10. f.

11. Nēsa Pons Diews sawo per-kúną důs pirma eit pirm sawo waisko; nēs jo waiskas yra labay didis ir sylings, kurs darys, ką jis liepja; nēs * diena Pono Diewo yra didi ir labay baisinga; kas gal ję ißkęst? * Jer. 30, 7.

12. Taygi dabar sako Pons Diews: * prisiwerskit manęspi iß wi-sôs ßirdiês pastnikáwimu, werksmu ir dejáwimu!
* Ez. 33, 11.

13. Sudraskykit sawo ßir-dis, ir ne sawo rubus, ir pri-siwerskit Wießpatiêsp sawo Diewop! nēs * jis yra malo-nus, mielaßirdingas, kan-trus ir didžos gerybês, ir wéik gailēsi korawonês.
* 2 Moiz. 34, 6. f.

14. * Kas žin, rasi jis wēl gailē-tus, ir žegnonę páskuy sawę palíktu, apierawoti walgimo-apierą ir gē-rimo-apierą Ponui Diewui, jusû Diewui. * Jonoß. 3, 9. p. 4, 2.

15. Triúbikit su triúbomis Zione, ßwęskit pástniką, suwadinkit surin-kimą,

16. Surinkkit žmoniû pulką, ßwen-tinkit surinkimą, sußaukkit wyres-niûsius, kruwon ßaukkit mažus wai-káiczus ir žindomus; jaunikis te iß-eit iß sawo (Jaunik-) kamarôs, ir marti iß sawo (martyslês-) lowôs!

17. Te werkia kunigai, Pono Die-wo tarnai, tarp prybažnyczo bey altoriaus, ir te sako: „Pone Diewe, czēdik sawo žmoniû, ir ne důk su-gēditai buti sawo tēwißkei, kad pagónai ant jû ne ponawotu! * Ko-dēl tu wélitumbei sakyt tarp žmo-niû: kamè dabar jû Diewas?"
* Ps. 42, 4.

18. Tay tada Pons Diews atker-ßis sawo žémę, ir czēdis sawo žmoniû.

19. Ir Pons Diews atsakydams tars sawo žmonems: ßtay, aß jums jawû, ßwēžaus wyno ir aliejaus apstay síusiu, kad to pilnay turēsite; ir * ne důsiu jums daugiaus tarp pagonû gēdoje but. * p. 26. 27.

20. Ir tą iß ßiáurês aß toli nů jusû ßalin warysiu, ir ji stumsiu į ißdžúwusę ir sausą žémę, butent jo wéidą aß kreipsiu ant juriû-linkay į rytus ir jo gálą į kraßtineses jures. Jis turēs supút ir smirdēt, nēs jis didžus dáiktus ißtaisęs.

21. Nesíbijok, mieloji žéme, bet buk linksma ir be baimês! nēs Pons Diews taipjau * gal didžus dáiktus ißtaisyt. * Zir. 50, 24.

22. Nesíbijokit, jûs žwērys ant lauko! nēs gywénimai púsczoje turēs žaliûti, ir médžei sawo waisių neßt, ir pyg-médžei bey wyn-médžei gana waisiû turēs.

23. Ir jûs, waikai Zion, * džaug-kites ir bukit linksmi iß Pono Diewo, sawo Diewo, jums důdanczojo mo-kitojus ant teisybês; ir jums nu-siuncz † ankstybą lytų ir wielybą lytų, kaip pirma,
* Jez. 61, 10. † 5 Moiz. 28, 4.

24. Kad * klojimai pilni butu ru-giû, ir spáustuwes sklystu ßwēžiu wynu bey aliejumi. * Pam. 3, 10.

25. Ir aß jums atpildisiu tus me-tus, kurius * žiogai, wabalai, gnú-sai bey kirmeles suēde, mano didis waiskas ēsąsis, kurius tarp jusû siunczau, * p. 1, 4.

26. Kad gana turēsit wálgit, ir * wardą Pono Diewo, sawo Diewo,

gárbit, dywus tarp jusû dáriusîo; ir mano źmones ne turēs daugiaus iśgēditi but. * 5 Moiz. 8, 10. 32, 15.

27. Ir jûs tai iśtirsit, * kad aś esmi widuj tarp Izrael, ir kad aś esmi Ponas Diewas, jusû Diewas, ir neywieno daugiaus; ir mano źmones ne turēs daugiaus iśgēditi buti. * 5 Moiz. 31, 17.

3. Pérskyrimas.

Apie Apgynimą Baźnyczôs prieś Nepríetelius.

1. Ir po to aś * sawo Dwasę iślieśiu per wisą kuną, ir jusû súnus bey † dukteres prarakáus; jusû wyresnieji sapnû matys, ir jusû jaunikáiczei regējimus regēs.
* Jez. 44, 3. Ez. 39, 29. Darb. Ap. 2, 16. 17. P. 10, 44. Tit. 3, 6. † Darb. 21, 9.

2. Taipjau aś į tą czēsą ir iślieśiu sawo Dwasę tiek ant bernû, tiek ant slúginiû,

3. Ir dûśiu stebuklû ir danguje ir ant źémês, butent kraują, ugni bey dumû=gárą.

4. Sáule pawirs į tamsumą, ir menů į kraują, pirm ne kaip prieis ana dideji ir iśgastiês pilnoji diena Pono Diewo.

5. Ir nusídūs, * kad wardą Pono Diewo praśysęśis bus iśgélbētas. Nēs ant kalno Zion bey Jeruzalēj bus iśgélbējimas, kaip Pons Diewas paźadējęs, ir prie kitû likusiûjû, Pono Diewo wadiśimûjû.
* Rym. 10, 13.

6. Nēs śtay, tose dienose ir tame czēse, kad aś nukreipśiu apkalimą Juda bey Jeruzalês,

7. Aś wisus pagonus suweśiu, ir nuweśiu jûs źemyn į pakalnį Jozapat, ir czonay su jeis prowawośiu dēl sawo źmoniû ir dēl sawo tēwiśkês=daliês Izrael, kurę jie tarp pagónû iśbarste, ir mano źémę iśsídalijo,

8. Ir * burtą méte ant mano źmoniû, ir waikus uź walgį śalin dawe, bey mergáites uź wyną pardawe ir pragēre. * Na. 3, 10.

9. Ir jûs iś Zor bey Zidon ir iś wisû rubéźiû Pylistēnû, ką jûs darbo urit su manim? * Ar jûs norit man tyczûtis? Geray, jey prieś manę tyczûjates, tay aś jums toktay greitay ir wéik uźmokēśiu ant jusû galwôs. * 1 Kor. 10, 22.

10. Kurie jûs ēmēt mano sídabrą bey áuksą ir mano graźius źemczugus, ir tus į sawo baźnyczas ineśēt,

11. Priegtam ir waikus Juda bey waikus Jeruzalês pardawet Grykonams, kad ben jûs labay toli śalin gabéntumbit nû jû rubéźiû.

12. Sztay, aś jûs prikélśiu iś to kampo, į kurį jûs jûs pardawēt, ir noriu jums tai atrokût ant jusû galwôs.

13. Ir jusû sunus bey jusû dukteres aś wēl pardûśiu per waikus Juda; tie tus pardûs aniems iś Arabijonû=źémês, źmonēms iś tólimôs źémês; nēs Pons Diews tai kalbējo.

14. Iśśaukkite tai tarp pagónû, śwentikit koki kárą, prikélkit driutûśius, te prieit ir teśitráuk aukśtyn wisi zalnierei!

15. Darykit kárdû iś sawo norágû, ir ragótiniû iś sawo pjáutuwû; silpnaśis te sako: aś esmi driúts!

16. Susispulkawókit ir prieikit, wisi pagonai, iś wisû śaliû, ir susteikit kruwon! cze jau Pons Diews tawo driutûśius paguldys.

17. Pagónai kélsis ir aukśtyn eis į pakalnį Jozapat; nēs czonay aś sēdēśiu súdit wisus pagonus iś wisû śaliû.

18. * Pradēkite pjaut! nēs jawai prinôko; eikśte źemyn! nēs spáustuwe pilna, ir spáustuwe pérbēg; nēs jû piktenybe dide. * Apreiś. 14, 18.

19. Bus śen ir ten źmoniû pulkai pakalnij prowôs, nēs Pono Diewo diena arti yra pakalnij prowôs.

20. * Sáule bey menû aptéms, ir źwaigźdes uźlaikys sawo świesą.
* P. 2, 10. P. 3, 4.

21. Ir * Pons Diews rēkaus iś Ziono, ir dûs girdēt sawo balsą iś Jeruzalês, kad dangus ir źéme padrebēs. Ale Pons Diews bus prisitekējimu sawo źmonēms ir twirtybe waikams Izrael. * Amos 1, 2. f.

22. Ir * jûs iśtirsit, kad Aś, Ponas Diewas, jusû Diewas, Zione gywenu ant śwentojo sawo kálno. Tada Jeruzale bus śwenta, ir ney-

jogs swétims daugiaus ne wáikßczos per ję. * Ez. 34, 30.

23. Tů=czēs * kalnai warwēs saldźu wynu, ir kaukaros pienu, ir wisos upes Juda bus pilnos wandens; ir iß Pono Diewo namû † wersme ißeis, ßlápinanti upę Sittim.
* Amos 9, 13. † Pſ. 68, 67. Jez. 12, 3.

24. Ale Egyptas púſtas paſtos, ir Edoms puſta puſtyne, dēl pikteny=bês waikams Juda ißroditôsês, kad jie nekaltą kraują praliejo sawo źémēj.

25. Ale Juda bus apgywénta am=źinay, ir Jeruzale wiſadôs.

26. Jr aß ne likſiu ne atkérßitą jû * kraują. Jr † Pons Diews gy=węs Zione. * 5 Moiz. 32, 43. † Ez. 48, 35.

Galas Prárako Joel

Prárakas Amos.

1. Pérſkyrimas.

Diews grumźdźa Jzraelitenû Kaimynus korawôti.

1. Szitai yra, ką Amos, kurs tarp * kerdźû Tekôoj buwo, regējęs ant Jzrael † czēſe Uſijo, karáliaus Juda, ir Jerobeamo, Joaſo ſunaus, Jzraēlio karáliaus, du metu pirm źémês=padrebējimo,
* p. 7, 14. † Sak. 14, 5.

2. Jr tare: * Pons Diews rēkaus iß Ziono, ir sawo balſą dûs girdēt iß Jeruzalēs, kad † lankos kerdźû wargingay ſtowês, ir Karmelis wirßuj padźus.
* Jer. 25, 30. Joel 3, 21. Joel 1, 10.

3. Taip ſako Ponas Diewas: dēl trijû ir keturiû bjauriû nuſidējimû * Damaßko aß jû ne czēdiſiu, todēl, kad jie Gileaditus geleźineis ſprá=gilais ſukúlę; * Jez. 17, 1. ſ.

4. Bet aß * ugni ſiųſiu į namus Azaelio, ta ſudégis pallocźus Ben=Adado. * p. 7.

5. Jr aß uźkaißczus Damaßko ſu=láuźiſiu, ir gywátininkus ant lauko Awen draug ſu tůmi, kurs kará=lißkąję láźdą laiko, iß linkſmojo buto ißpúſtiſiu, kad źmones iß Syrijôs į Kir bus ßalin gabénti, ſako Po=nas Diewas.

6. Taip ſako Ponas Diewas: dēl trijû ir keturiû bjauriû nuſidējimû Gazôs aß jû ne czediſiu, todēl, kad jie apkáltůſius toliaus apkale ir į źémę Edom prawáre;

7. Bet aß * ugni ſiųſiu į murus Gazôs, ta ſudegis jû pallocźus.
* p. 2, 2. 5.

8. Jr gywátninkus Aſdodo draug ſu tůmi, kurs karálißkąję láźdą laiko, iß Aſkalon ißpúſtiſiu, ir kreipſiu ſawo ranką prieß Akron, kad prapulti turēs, kas Pyliſtēnû dar liko, ſako Wießpats Ponas Diewas.

9. Taip ſako Ponas Diewas: dēl trijû ir keturiû bjauriû nuſidējimû mieſto * Zor aß jû ne czēdiſiu, to=dēl, kad jie apkáltůſius toliaus į źémę Edom prawáre ne minēdami derējimo ſu broleis (darytojo);
* Joel 3, 9.

10. Bet aß * ugni ſiųſiu į murus Zor, ta ſudégis jû pallocźus.
* p. 4. 7.

11. Taip ſako Ponas Diewas: dēl trijû ir keturiû bjauriû nuſidējimû Edomo aß jo ne czēdiſiu, todēl, kad jis ſawo broli kárdu pérſe=kinējęs, ir kad jiſai jo nēßczas nuźawinęs ir wis ſuplēßęs ſawo kerßte, ir ſawo narſą amźinay laiko;

12. Bet aß ugni ſiųſiu į Teman, ta ſudégis pallocźus Bazroje.

13. Taip ſako Ponas Diewas: dēl trijû ir keturiû bjauriû nuſidējimû waikû Ammon aß jû ne czēdiſiu, todēl, kad jie nēßczas ſudráſke Gi=leade, kad ſawo rubéźių prapl á=tintu;

14. Bet aß ugni uźdegſiu murůſe Rabba, ta ſudégis jû pallocźus, kad ßaukſmas bus czēſe karo, ir kad wētra prieis czēſe umaro.

15. Tay tada jû karálius draug ſu jo kunigaikßczeis apkalts bus ßalin gabénts, ſako Ponas Die=was.

2. Pérskyrimas.

Pons Diewᵽ nedekingaję Giminę Juda bey Jzrael grumzdzą korawoti.

1. Taip sako Ponas Diewas: dēl trijû bey keturiû bjauriû nusidējimû Moabo aß jû ne czēdisiu, todēl, kad jie káulus Edomo karáliaus į pélenus sudégino;

2. Bet aß ugnį siųsiu į Moab, ta sudégis palloczus Kirjotoj; ir Moabs turēs mirti trankśme ir rēksme ir triubû garsè.

3. Ir aß jû waldónq ißgaißisiu, ir wisus jû kunigaikßczus draug su jůmi nużudysiu, sako Ponas Diewas.

4. Taip sako Ponas Diewas: dēl trijû bey keturiû bjauriû nusidējimû Juda aß jo ne czēdisiu, todēl, kad jie Pono Diewo * prisákimus paniekin ir jo prowas ne laiko, ir důdasi ißwadzoti sawo melais, kuriû jû tēwai séke; * Oz. 4, 6.

5. Bet aß * ugnį siųsiu į Judą, ta sudégis palloczus Jeruzalēs. * p. 1, 4. 7, 10.

6. Taip sako Ponas Diewas: dēl trijû bey keturiû bjauriû nusidējimû Jzrael aß jû ne czēdisiu, todēl, kad jie teisiůsius už pinigus ir pawargulius * už porą kurpjû pardůda. * p. 8, 6. Joel 3, 8.

7. Jie pawargulû * galwą pamin į purwą, ir gaißin kélią bēdnůjû. Sunus ir tēws gul prie wienôs mergôs, kad jie ßwentąjį mano warda neßwentą darytu. * p. 8, 4.

8. Ir prie wisû altoriû jie lēbauja iß użstatytû rubû, ir gér wyną sawo diewáiczû namůse iß korawotůjû (pinigû).

9. Juk aß * Amoritą pirm jû akiû ißgaißinau, taip ißsikēlusįjį néy cedrai, ir jo syla néy áużolai; ir aß ißgaißinau wirßuj jo waisių ir apaczoj jo ßákni. * 4 Moiz. 21, 21. 24.

10. Ir * iß Egypto-żémês aß jus ißwedzau, ir per keturesdéßimts metus púsczoje wadzojau, kad Amoritû żémę apgywéntumbit. * 2 Moiz. 12, 51.

11. Ir iß jusû waikû aß prárakus prikēliau ir * Nazarēnus iß jusû jaunikáiczû. Ar ne taipo, jûs waikai Jzrael? sako Ponas Diewas. * 4 Moiz. 6, 2—13.

12. Tay jûs důdat Nazirēnams wyno gért, ir prisákot prarakams tarydami: * jûs ne turit prarakaut. * p. 3, 8. p. 7, 13.

13. Sztay, aß tarp jusû braßkēdisiu, kaip weżims pēdais prikráuts bráßka,

14. Kad greitasis ne galēs ißbēgt, ney driutasis niekq ne įgalēs, ir galisis ne galēs sawo gywasti ißwalnit;

15. Jr strēlczei ne ißtriwos, ir greitay bēgt galisis ne ißbēgs, ir jůjąsis ne ißwálnis sawo gywasti;

16. Jr kurs tarp driutůjû sylingiáusiasis yra, nůgas turēs ißbegt tů-czēs, sako Ponas Diewas.

3. Pérskyrimas.

Nedekingieji Jzraelitēnai tur korawoti buti.

1. Girdēkit, ką Pons Diews su jumis kalba, jûs waikai Jzrael, butent su wisomis giminemis, * kurias aß iß Egypto-żémês ißwedzau, ir tare: * 2 Moiz. 12, 37.

2. Jß * wisû giminiû ant żémês aß jus wienus ißpażinau; todēl aß ir noriu jus korawoti dēl wisû jusû nusidējimû. * 5 Moiz. 4, 34.

3. Begu ir gal dwéjets podraug wáikßczot, nēt, kad jůdu geray sutinka?

4. * Begu liúts rēkia girioj, plēßimo ne turis? Begu liutytis bliáuja iß sawo urwôs, nēt, kad jis ką sumedzojęs? * Jez. 31, 4.

5. Begu paukßtis ir įsipainoj į żabángą ant żémês, cze, kur nieks paukßczû ne gáudo? Begu ir żabángą kas pakel nů żémês, su kurium dar niekq ne sugáwęs?

6. Begu ir kas su triubà kokiam mieste triúbij, kad żmones iß to ne nusigąstu? Begu ir yra kokia * nepaláima mieste, kurę Pons Diews ne darytu? * Jez. 45, 7. Raud. 3, 37.

7. Nēs Wießpats Ponas Diewas niekq ne dáro, jey jis ne sawo paslēptinę żinomą darytu prárakams, sawo tarnams. * Ps. 25, 14.

8. Liúts rēkia, kasgi nesibijotus? Wießpats Pons Diews kalba, kasgi ne prarakautu?

9. Apsakykit palloczůse Asdode ir palloczůse Egypto-żémês tarydami:

susirinkkit ant kalnû Samarijôs, ir żiurėkit, koks didis czonay yra rėksmas ir neteisybe!

10. Jie ne atboja neyjokiôs teisybês, sako Ponas Diewas, surenk skárbus netreisey sugrėbtus sawo palloczůse.

11. Todėl Wieszpats Ponas Diewas taipo sako: szi żéme ábażu aplink bus apgulėta, ir tawę żemyn plėsz nů tawo maciês, ir tawo butus iszplėsz.

12. Taip sako Ponas Diewas: lygey kaip kerdżus liútui porą blauzdkáuliû arba ausiês-galėli isz nasrû iszplėszia, taipo waikai Jzrael Samarijoj gywénantieji bus iszplėszti, ir tur kampe pátalą bey Damaszke lową.

13. Klausykit ir liudikit namůse Jokubo, sako Wieszpats Ponas Diewas, Diewas Zebaot.

14. Nės tů-czės, kad asz griekus Jzraėlio pajėszkósiu, tay asz altorius Bet-Elio pajėszkosiu, ir ragus altóriaus nuláuszius, kad ant żémês turės parpult.

15. Jr isztiksiu butus, tiek wásarôs tiek żiemôs czėse gywénamus; ir prapuls butai * isz elpanto-káulû daryti, ir daugums butû bus iszpústits, sako Ponas Diewas.

* p. 6, 4.

4. Pérskyrimas.

Grumzdimes priesz Wyresniůsius Jzraėlio.

1. Girdėkit szitą żodi, jûs rėbjos kárwes, ant kálno Samarijôs ėsanczos, kurie jûs pawarguliems, kas ne werta, dárot, ir paminat pawargusius tarydami sawo ponams: atneszk, girtókime!

2. Wieszpats Ponas Diewas prisėke prie sawo szwentybês: sztay, czėsas ateit ant jusû, kad su mészkerėmis busit isztráukti, ir jusû waikû-waikai su kebeklėleis żuwjû gáudomaiseis.

3. Jr iszeisite laukan pro spragas, kożnas tiesog ties sawim, ir busit szalin mesti i Armon, sako Ponas Diewas.

4. Beje, eikit szen i Bet-El ir pelnykit griekus, bey i Gilgal, kad jusû griekû daug butu; ir neszkit sawo apieras rytmeczeis ir sawo desėtines trécząję dieną;

5. Jr rukikit ráugo dėkawon-apierai, ir sakykit apie apierą isz gerôs wálės důtąję, ir apsakykit tai! nės taip jums patinka, jûs waikai Jzrael, sako Wieszpats Ponas Diewas.

6. Todėl asz jums ir dawjau per wisus jusû miestus dantis pateikianczas ir důnôs stoką per wisas jusû szalis, ir taczau jûs manęspi ne prisiwertėt, sako Ponas Diewas.

7. Taipjau asz ir * lytaus jums ne-dawjau, ik dar trims mėnesims te b' ėsant ik dágo czėsui, ir wienam miestui asz sutekau lytaus, ir antramjam asz tą ne sutekau; wiena dirwa gawo lytaus, ir antroji dirwa, kuri lytaus ne gawo, pérdżuwo.

* 1 Kar. 17, 1.

8. Jr iszêjo du, trys miestai i wieną miestą, kad wandens gáutu gért, ir ne galėjo gana to rasti; taczau jûs manęspi ne prisiwertėt, sako Ponas Diewas.

9. Asz jus sloginau sausu * ůru ir kúleis; taipjau ir gnúsai suėde wislab, kas jusû darżůse, wyn-kalniůse ir ant pyg-médżû bey alie-jaus-médżû áugo; ir taczau jûs manęspi ne prisiwertėt, sako Ponas Diewas.

* Agg. 1, 11.

10. Asz márą siunczau tarp jusû, lygey kaip * Egyptė; asz nużudzau jusû jaunimą kárdu, ir dawjau jusû árklius pagrėbtus szalin gabént, asz smarwę jusu ábażo jums dawjau eit i jusû nosi; ir taczau jûs manęspi ne prisiwertėt, sako Ponas Diewas.

* 2 Moiz. 9, 3.

11. Asz nekurius isz jusû supústijau, kaip * Diews Sodomą bey Gomorrą supústijo, kad buwot néy † nůdegulys isz ugniês isztráuktas; ir taczau jûs manęspi ne prisiwertėt, sako Ponas Diewas.

* 1 Moiz. 19, 24. 25. s. † Jud. p. 23.

12. Todėl asz noriu taw toliaus taipo daryt, Jzrael; ir kadangi asz taw taipo noriu daryt, taygi taisykis, Jzrael, ir eik prieszais sawo Diewui!

13. Nės sztai, jis yra tasai, kurs kálnus daro, wėją sutwer, ir rodo

*žmogui, ką jis tur kalbēt. Jis dáro ir aušrą ir tamsybę, jis eiti ant aukštybjû žémês; jis wardu Wiešpats Diewas Zebaot.
* Matt. 10, 19. 20.

5. Pérskyrimas.

Dejáwimo-Giesme Prisiwertimop wadinanti dēl Nusižengimo Izraēlio.

1. Klausykit, jûs iš giminês Izrael, šitą žodį! nēs aš turiu šę dejawimo-giesmę ant jusû sutaisyt:
2. Merga Izrael parpůlusi, kad ne wēl prisikéls; ji ant žémês parstumta, ir niera neyjokio ję prikéliancžo.
3. Nēs taip sako Ponas Diewas: miestе, kur túkstantis išeina, tikt šimts pasiliks; ir kur šimts išeina, tikt déšimt pasiliks giminēje Izrael.
4. Todēl taip sako Ponas Diewas namams Izrael: *jēškokit manę, tay gywi išliksite! * 1 Nuf. 29, 9.
5. Ne jēškokit *Bet-El, ir ne nueikit į Gilgal, ir ne eikit į Ber-Sebą! Nēs Gilgal apkálts bus šalin gabénts, ir Bet-El bus Bet-Awen (nieku pawirs). * P. 4, 4.
6. Jēškokit *Poną Diewą, tay gywi išliksite, kad †ugnis namůse Jozepo wiršų ne gáutu, kuri degtu, kad nieks ne galētu gesyt Bet-Elij,
* Jez. 55, 6. † Jer. 17, 27.
7. Kurie jûs *prową į meteles pérwerczat, ir teisybę žemyn parstumjat. * Jez. 5, 20. Amos 6, 12.
8. Jis *daro Sietą ir Orijoną, iš tamsybês rytą ir iš dienôs tamsę nákti darąsis. Jis †wandeni juriose wadina, ir išlieja tą ant žémês, jis wardu Ponas Diewas;
* Job. 38, 31. 32. † Amos 9, 6.
9. Jis daro, kad driutasis tur supústits but, ir apmúrits miestas tur išpústijimui tekti.
10. Ale jie to nekencza, kurs jûs pabaria wartůse, ir tą per nůbodą laiko, kurs ką gér mokina.
11. Todēl, kad jûs pawargulius prispáudzat, ir rugiû imat iš jû didzeis saikais, tay jûs *ne gáusit gywént tůse butůse, kurius iš kalditû akmeniû pasibudawojot, ir to wyno ne gáusit gért, kuri ant anû grażiûjû wyn-kalniû sodinot.
* Zep. 1, 13.

12. Nēs aš žinau jusû nusižengimą, kurio daug yra, ir jusû griekus, kurie sunkus yra, kaip jûs teisûsius prispáudzat, ir už kraują pinigû imat, ir pawargulius wartůse páminat.
13. Todēl išmintingasis tů-czēs tur tylet, nēs piktas czēsas.
14. Jēškokit, *kas gér, ir ne, kas pikt, kad gywi išliktumbit! tay Wiešpats Pons Diews Zebaot bus pas jus, kaip jûs giriates. * Ps. 97, 10.
15. N' apkęskit, *kas pikt, ir mylēkit, kas gér; darykit, kad prowôs butu wartůse! tay Wiešpats Pons Diews Zebaot malonus bus likusiemsiems iš Jozepo (giminês).
* Ps. 34, 15. Ps. 97, 10. Rym. 12, 9.
16. Todēl taip sako Ponas Diewas, Diewas Zebaot, ansai Wiešpats: bus dejáwimo per wisas úlyczas, ir ant wisû keliû bus sákoma: „bēda, bēda!“ ir kas tikt gal werkti, tas laukininką wadis, kad dejůtu ir raudotu.
17. Per wisas *wynyczas bus dejáwimo, nēs aš noriu tarp jusû nužengt, sako Ponas Diewas.
* Joel 1, 11.
18. Bēda tiems, kurie nor dienôs Pono Diewo! Ką ji jums máczis? nēs *Pono Diewo diena yra tamsybe, ir ne šwiesa.
* Jer. 30, 7. Joel 2, 11. Zep. 1, 15.
19. *Lygey kaip kad kas dēl liuto bēgtu, ir lokys ji sutiktu; ir lygey kaip kad kas į koki butą eitu ir su ranka prie sēnôs prisiglaustu, ir žaltys ji igéltu. * Jez. 24, 18.
20. Nēs Pono Diewo *diena juk bus tamsi ir ne šwiesi, aptémusi ir ne gaidri. * Joel 2, 2.
21. *Aš nekenczu jusû šwentes, ir ne noriu ůstit (apierû kwápą) jusû surinkimůse. * Jez. 1, 11. s. Mal. 2, 3.
22. Jr *norint jûs man déginimo-apieras bey walgimo-apieras apierawójat, tay aš taczau tû ne mēgstu; taipjau ir rēbjas jusû dekawons apieras ne noriu ney žiurēte žiurēt.
* Mik. 6, 6. 7.
23. Szalin dēk nů manęs rēksmą sawo giesmjû! nēs aš tawo psalteržáislo ne noriu girdēt.
24. Ale prowa bus apréiškiama néy wandů, ir teisybe néy dide upe.

25. Ar * jûs iß giminês Jzrael man púsczoj per tus ketures = dêßimts metus papjowimo = apierą bey walgimo = apierą apierawójot? Berods,
* Darb. Ap. 7, 42.

26. Jûs nêßēt * Sikutą, sawo karáliu, ir Kijuną, sawo ábrozą, źwaigzdę sawo diewû, kurius saw pátys buwot pasidárę.
* Ebr.: ßetrą sawo karaliaus.

27. Tay aß jus důsiu aną = ßal Damaßkon ßalin gabént, sako Ponas Diewas, Diewu Zebaot wadinamasis.

6. Pérskyrimas.

Tolésnis Korawonis Pagrumzdims dēl Zydû bey Jzraelitēnû Griekû.

1. Bēda puikiemsiems Zione ir tiems, kurie ant * kálno Samarijôs nusitik, kurie giriasi didzáuseiseis (esą) ant pagónû, ir (puikey) wáikßczoj namůse Jzrael!
* Jer. 5, 17. P. 48, 7.

2. Eikit į * Kalnę ir źiurēkit, ir iß cze į Emat, didiji miestą, ir tráukkites źemyn į Gatą Pylistenû, kurios geresnes buwo karalystes, ne kaip ßitos, ir jû rubéźei didesni uź jusû rubeźius.
* 1 Moiz. 10, 10.

3. Kurie * dingotes, toli esą nů piktôs dienôs, ir wis tykot nelábo waldimo,
* Ps. 10, 5.

4. Jr miegat ant lowû iß elpantûkáulû, ir perdaug puikawojat su sawo pátalais; jûs wálgot ērycżus iß kaimenês ir penētus werßius;

5. Jr źáidzat ant psalteriaus, ir ißdumojat saw giesmes lygey kaip Dowids;

6. Jr gériat wyno iß bliúdû, ir mostijates su Balsamu; ir nieko nesirúpinat ißkádôs Jozepo.

7. Todēl jie dabar pryßakij tur eiti tarp tû, kurie apkálti ßalin gabénami; ir turēs liáutis lebáwimas puikawojanczûjû.

8. Nēs Wießpats Ponas Diewas prisēke prie sawo dußiôs, sako Wießpats Diewas Zebaot: aß didey nekenczu puikawojimą Jokubo, ir labay pykstu ant jû pallóczû; ogi aß ir tą miestą (neprietelliams) padůsiu su w.sû, kas tame yra.

9. O kad ir dēßimts wyrû wiename bute liktu, tay jie taczau tur mirti;

10. Kad kożną jû jo dedzus ir jo awyns tur imti, ir (jo) káulus iß buto ißneßt, ir sakyti tam, kurs stubose namû yra: ar jû ir dar daugiaus yra? Jr tas atsakys: jie wisi prapûle. Jr sakys: buk linksmas! nēs jie ne norējo, kad Pono Diewo wardo minēta butu.

11. Nēs ßtay, Pons Diews liepe, kad ißtiktum didzůsius butus, kad skyliû gáutu, ir mażůsius butus, kad sprágû gáutu.

12. Kas gal su arkleis bēgt, arba su jáuczeis árt ant ůliû? Nēs * jûs prową pérkreipjat į tulżį, ir teisybês waisių į meteles;
* p. 5, 7.

13. Jr linksminates tůmi, kas abelnay nieku yra, tarydami: argi mes ne gana driuti esme su sawo ragais?

14. Todēl ßtay, aß ant jusû iß giminês Jzrael źmoniû pulką prikélsiu, sako Wießpats Diewas Zebaot, tie jums tuźbôs darys pradēję iß tôs wietôs, kur į Emat einama, iki upélês púsczoje.

7. Pérskyrimas.

Amazjas apskundz Amosą, kad tris regējimus regējo apie busenczę Korawonę.

1. Wießpats Ponas Diewas rode man regējimą, ir ßtay, cze stowējo wiens, kurs źiogû padáre pradzoj, atólui pradedant źélti; ir ßtay, atóls buwo paźēlęs, kaip karálius sawo awis buwo nukirpdinęs.

2. Jr kaip jie źolę ant źémês butinay norējo nuēst, tariau aß: ak Wießpatie Pone Diewe, buk malonus! kas gal Jokubą wēl pagélbēt? nēs jo juk nedaug yra.

3. Tay Pons Diews to gailējos * ir tare: geray, ne nusidůs toktai.
* 1 Moiz. 18, 26.

4. Wießpats Pons Diews rode man regējimą, ir ßtay, Wießpats Pons Diews wadino ugni, taje korawóti; taijei reikējo didi gilumą sudégt, ir jau sudege to géra dalyką.

5. Tay aß tariau: * ak Wießpatie Pone Diewe, paliáuk! kas gal Jokubą wēl pagélbēt? nēs jo juk nedaug yra.
* 4 Moiz. 11, 2.

6. Tay Pons Diewas ir to gailējos, ir Wießpats Pons Diewas tare: ir tai ne tur nuſidůt.

7. Ale jis rode man ßitą regējimą, ir ßtay, Pons Diewas ſtowējo ant kokio muro ſu ßniuru matůto; ir jis tą ßniurą turējo ſawo rankoj.

8. Ir Wießpats Pons Diewas tare man: ką tu matai, Amos? Aß tariau: ßniurą. Tay Pons Diewas man tare: ßtay, aß ßniurą tráukſiu per widų mano źmoniů Izrael, * ir jů daugiaus ne czēdiſiu. * p. 8, 2.

9. Bet aukßtybes Izaóko bus ißpúſtitos, ir baźnyczos Izraēlio ſugriáutos; ir aß kárdu ißtikſiu namus Jerobeamo.

10. Tay Amazjas, Bet-Elio kunigs, ſiunte pas Jerobeamą, Izraelio karálių, ir jam ſakydino: Amos maißtą kél prieß tawę namůſe Izrael, ßi źéme ne gal pakęſt jo źodźo.

11. Nēs taipo ſako Amos: Jerobeams kárdu bus źudytas, ir Izraelitēnai iß ſawo źémēs apkálti bus ßalin gabénti.

12. Ir Amazjas tare Amoſui: tu regētojau, eik ßalin ir nubēgk į źémę Juda, ir tenay walgik důnōs ir prarakauk tejau,

13. Ir ne prarakauk daugiaus Bet-Elij! nēs tai karáliaus pilis ir karalyſtēs dwáras.

14. Amos atſakydams tare Amazjui: aß ne eſmi ney prárakas ney prárako ſunus, bet aß eſmi kerdźů wiens, morů-ůgias nuſkinąs.

15. Ale Pons Diewas atēme manę nů kaimenēs ir tare man: nuēięs prarakauk mano źmonēms Izrael!

16. Taygi klauſyk dabar Pono Diewo źodźo! tu ſakai: ne prarakauk prieß Izrael, ir ne * laßnok (Diewo źodi) prieß giminę Izaóko! * Mik. 2, 6.

17. Todēl Pons Diewas taipo ſako: tawo pati mieſte apſikekßaus, ir tawo ſúnus bey dukteres kárdu prapuls, ir tawo dirwa ßniuru bus ißmatůta; ale tu numirſi neczyſtoj źémēj, ir (źmones) Izrael bus prawaryti iß ſawo źémēs.

8. Pérſkyrimas.

Apie Prapůlimą Giminēs Izrael, ir apie dwáſißką Badą.

1. Wießpats Pons Diewas rode man koki regējimą, ir ßtay, cze ſtowējo pintinys obolais (prikráutas).

2. Ir jis tare: ką tu matai, Amos? Ir aß atſakiau: pintini obolais (prikráutą). Tay Pons Diewas man tare: gálas priējo ant mano źmoniů Izrael; aß jů daugiaus ne czēdiſiu.

3. Ir gieſmes baźnyczoj į kaukimą bus pérkreiptos tů-czēs, ſako Wießpats Pons Diewas; daug numiruſiů lawonů gulēs per wiſus kampus, kurius ſlapczey turēs ßalin neßt.

4. Klauſykite to, * kurie jůs pawargulius priſpaudźat ir bēdnůſius źémēje ſugaißinat * p. 2, 7.

5. Tarydami: kadagi liáuſis naujmēneſio ßwente, kad jawů pardůt, ir * Sabbata, kad rugiů ant turgaus weßt galētumbim, ir Epą pamáźint bey Syklą padidit, ir netikrą ſwárti laikyt, * Neem 10, 31. 13, 15.

6. Kad mes pawargulius uź pinigus, ir nieko ne turinczůſius * uź porą kurpjů priſiſáwitumbim, ir pelus uź rugius pardůtumbim? * p. 2, 6.

7. Pons Diewas priſēke prieß puikáwimą Jokubo: źiurēſite, bau aß to jů elgimo amźinay mirßēſiu.

8. Ar źémei ne reiktu dēl to padrebēt, ir wiſi gywátininkai (ne turētu) ſmutni paſtot? Berods, ji wiſißkay kaip * ſu wandeniu bus aptwinta, paplēßta ir nuſkandinta néy ſu ſrowe Egypto. * p. 9, 5.

9. Tů-czēs, ſako Wießpats Ponas Diewas, aß * ſáulei per pētus důſiu nuſiléiſt, ir źémę ßwieſioj dienoj důſiu aptémt. * Jer. 15, 9. Luk. 23, 44.

10. Aß * juſů ßwentes į ſmutką, ir wiſas juſů gieſmes į dejáwimą pérkreipſiu; aß wiſů ſtrēnas źaku apſiauſdiſiu, ir wiſů galwas daryſiu plikas, ir daryſiu jiems gedējimą, † kaip kad kas dēl wienintelio ſunaus gēda, ir jie turēs bēdningay prapulti. * Tob. 2, 5. 6. † Jer. 6, 26. Sak. 12, 10.

11. Sztay, ateit czēſas, ſako Wießpats Ponas Diewas, kad

aß bádą siųsiu į žémę, ne bádą dűnôs arba troßkuli wandens, bet žodžo Pono Diewo girdēti,

12. Kad ßen ir ten aplink bėginēs, nů wienű juriű iki kitű, nů ßiaurês ik į rytus, žodžo Pono Diewo jeßkodami, ir taczau tą ne suras.

13. Tů-czēs grażios mergáites ir jaunikáiczei trókßte nutrókß;

14. Kurie dabar bážijas prie prakeikimo Samarijôs tarydami: kaip tikray tawo Diewas Dane gywas yra, kaip tikray budas Ber-Seboj te biera! Nēs jie taipo parpuls, kad ne galēs wēl atsikélt.

9. Pérskyrimas.

Parakáwimas apie Kristų ir apie jo Surinkimą.

1. Aß maczau Poną Diewą ant altóriaus stowinti, ir jis tare: mußk į kulką, kad stulpai drebētu! nēs jű godas bus jiems wisiems rokůjams ant jű galwôs, ir noriu jű gywátininkus kárdu žudyt, kad neywiens ne galēs ißbēgt, ir ney wienintelis ißsprúst.

2. O *kad jie ir į péklą įsikastu, tay mano ranka jůs taczau iß cże ißgabęs; ir kad jie į dangų užžengtu, tay aß jůs taczau žemyn stumsiu; * Ps. 139, 8.

3. O *kad jie ir pasislēptu wirßuj ant kálno Karmel, tay aß jůs taczau tenay jēßkosiu ir žemyn gabesiu; o norint jie dēl manęs ir pasislēptu ant dugno juriű, tay aß taczau žalczams prisakysiu, kad jie jůs tenay įgéltu; * Obad. p. 4.

4. Jr norint jie dēl sawo neprieteliű į apkalimą ßalin eitu, tay aß taczau kárdui liepsiu, kad jis tenay jůs žudytu; nēs *aß sawo akis ant jű laikysiu ant nepaláimôs, ir ne ant ko géro. * Jer. 44, 11.

5. Nēs Wießpats Ponas Diewas Zebaot yra toksai: kad jis kokią žémę pakrutin, tay ji sutirpsta, kad wisi gywátininkai tur smutni pastot, kad wisay per jű wirßų turēs tekēt *néy wandů, ir bus apwinta néy su srowe Egypto. * p. 8, 8.

6. Jis yra tas, kurs sawo swetlyczą danguje budawoja, ir sawo ßētrą ant žémês gruntawoja; jis prißauk wándeniui juriose, ir ißliej tą ant žémês, jis †wardu Ponas Diewas. * p. 5, 8. † 2 Moiž. 6, 3.

7. Ar ne jůs waikai Jzrael man prilygßtat Murinams, sako Ponas Diewas? Ar aß Jzraēli ne ißwedžau iß Egypto-žémês, ir *Pylistēnus iß Kaptor bey Syrijonus iß Kir? * Jer. 47, 4.

8. Sztay, ákys Wießpatiês Pono Diewo žiur ant grießnôs karalystês, kad aß ję butinay nů žémês ißpústiczau; kaczeig aß namus Jokubo ne butinay noriu ißgaißit, sako Ponas Diewas.

9. Ale taczau, ßtay, aß prisakysiu ir sijodisiu namus Jzrael tarp wisű pagonű, lygey kaip su rēczu sijojama, ir grudélei ne turēs krist ant žémês.

10. Wisi griekininkai mano žmonēse kárdu prapuls, kurie *sako: ne bus taip arti ta bēda, ir mus ne trópis. * p. 6, 3.

11. Tů-czēs *aß sugriuwusęję ßētrą Dowido wēl attiesiu, ir jôs spragas užtwersiu, ir kas nuláußta, wēl attiesiu, ir jůs budawósiu, kaip pirm senű gadyniű buwo, * Darb. 15, 16. Jer. 24, 6. p. 31, 38.

12. Kad jie į dalykus gáutu likusiůsius iß Edom ir likusiůsius tarp wisű pagonű, kuriems mano wardas bus apsakytas, sako Ponas Diewas, tai darąsis.

13. Sztay, ateit czēsas, sako Ponas Diewas, kad į wieną czēsą ir árs ir dagôs, ir į wieną czēsą ir spáus ir sēs; ir *kalnai laßnôs saldžu wynu, ir wisos kaukaros bus waisingos. * Joel 3, 23.

14. Nēs *aß nukreipsiu apkalimą sawo žmoniű Jzrael, kad jie gáus pustůsius miestus budawot ir apgywént, †wynyczas apsodit ir wyno iß tű gért, sodű sódit ir jű waisiaus wálgit. * 5 Moiž. 30, 3. † Jež. 65, 21.

15. Nēs aß jůs sodisiu į jű žémę, kad ne butu daugiaus ißpústijami iß sawo žémês, kurę aß jiems důsiu, sako Wießpats tawo Diewas.

Gálas Prárako Amos.

Prárakas Obadjas.

Apie Edomitû Korawone, ir apie Izraelitónû Ißwálnijimą.

1. Szitas yra regėjimas Obadjo. Szitaip sako Wießpats Ponas Diewas apie Edom: *mēs iß Pono Diewo girdėjom, kad páslai siųsti į pagonus: geray, kariáukime prieß jûs! *Jer. 49, 14.

2. Sztay, aß tawę pazéminau tarp pagonû ir labay papeikiau.

3. Pasididzáwimas tawo ßirdiês tawę prigáwo, kadangi tu ûliû- *plyßiûse gyweni, aukßtose sawo pilise, ir sakai sawo ßirdije: kas nor manę zemyn stumt? *4 Moiz. 24, 21.

4. Taygi kad tu ir *aukßtyn lėktumbei néy erélis, ir kráutumbei sawo lizdą tarp zwaigzdzû, taczau aß tawę noriu iß cze zemyn stumt, sako Ponas Diewas. *Jer. 49, 16. Amos 9, 3.

5. Kad wágys arba pustélninkai nakcze ant tawęs uzeitu, kaip tu tada nieku pawirstumbei! Beje, jie gana wogtu; ir kad wyno-rinkikai tawę uzpultu, tay jie nieko taw ne liktu, ką paskuy nurinktumbei.

6. Kaip jie Esawą ißtyrinės ir jo skarbus jėßkós!

7. Wisi tie, kurie su tawim sudėrėjo, ißstums tawę iß zémês; zmones, ant kuriû tu tyczûdams pasitiki, tawę prigáus ir pérgalės; kurie *tawo dûnôs wálgo, tie tawę ißdûs, pirm ne kaip tu tai suprasi. *Ps. 41, 10.

8. Ziurėsite, sako Pons Diews, aß tû-czės ißmintingusius iß Edom ißniekisiu, ir kytriûsius ant kalnû Esawo.

9. Nēs tawo driutieji Temanè turės smútitis, kad wisi ant kalnû Esawo per razbáją butu ißgaißinti,

10. Dėl piktenybês, *tawo broliui Jokubui ißroditôsês. *1 Moiz. 27, 14.

11. Tû-czės, kaip tu prieß ji stowėjei, kaip swetimieji jo ábazą ßalin gabéno, ir zmones iß swetimôs zémês pro jo wartus iêjo ir ant Jeruzalês burtą méte, tay tu buwai lygey kaip tûjû wiens. Todėl tu wisay apgėdits busi ir amzinay busi ißpûstits.

12. Tu daugiaus ne ziurėsi taipo *sawo dzaugsmą ant sawo brolio czėse jo bėdôs, ir ne dzaugsies iß waikû Juda czėse jû wargû, ir su sawo burna ne kalbėsi taip iß didzo czėse jû tuzbôs. *Mik. 4, 11.

13. Tu ne-turi ieiti pro wartus mano zmoniû czėse jû wargû. Tu ne-turi dzaugtisi jû nepaláimôs czėse jû wargû. Tu ne-turi siųsti prieß jo ábazą czėse jû wargû.

14. Tu ne-turi stowėti ant skirstkeliû, jo ißbėgusiûsius uzmußt. Tu jo likusiûsius ne-turi ißdûti czėse tuzbôs.

15. Nēs Pono Diewo diena arti yra ant wisû pagonû. *Kaip tu darei, taip taw atpencz nusidûs; ir kaip tu uzpelnei, taip taw wėl uzeis ant tawo galwôs. *2 Moiz. 21, 24. 3 Moiz. 24, 19. Luk. 6, 38.

16. Nēs kaip jûs gėrėt ant ßwentojo mano kálno, *taip wisi pagónai kas-dien turės gérti; beje jie turės tai ißgért ir praryt, kad butu, kaip niekadôs cze nieko ne buwus. *Ps. 75, 9.

17. Ale ant kálno Zion dar keli bus ißgélbėti, tie bus ßwentnycza; ir gimine Jokubo apgywęs ji apgywenanczus.

18. Jr gimine Jokubo paskos ugnimi, ir gimine Jozepo liepsna, ale gimine Esawo ßiaudais; tus jie uzdegs ir sudégis, kad giminei Esawo nieko ne liktu; nēs Ponas Diewas tai kalbėjęs.

19. Jr tie į pėtus apgywęs kálnus Esawo, ir tie iß pakalniû Pylistėnus; beje, jie apgywęs laukus Epraim ir laukus Samarijôs, ir Benjamin kalnus Gilead.

20. Jr prawarytieji ßio waisko waikû Jzrael, tarp Kananitû iki

Zarpat esą, bey prawarytieji miesto Jeruzalês, Separadè esą, apgywęs miestus į pētus-linkay.

21. Ir užeis išgélbetojei ant kálno Zion kálnus Esawo súdit; taipo ta karalyste bus Pono Diewo.

Gálas Prárako Obadjo.

Prárakas Jonas.

(Arba Jonôšius.)

1. Pérskyrimas.

Jonôšiaus Wadinims, Nepaklusnums ir Korawone.

1. Pono Diewo žodis atêjo Jonošiui, Amitajo sunui, ir tare:

2. Pasikéles cik į didiji miestą Niniwę, ir sakyk tame (Diewo) žodį! nēs jû piktenybe aukštyn iškáko į mano akis.

3. Ale Jonošius pasikēlęs bēgo nů Pono Diewo, ir norējo juremis eit, ir êjo žemyn ik į *Japo. Ir rádęs akrutą juremis eit nórinti mokējo jis perwaz-pinigus, ir į tą įkůpęs keliáwo su jeis juremis † nů Pono Diewo.

* Joz. 19, 46. † Ps. 139, 9.

4. Tay *Pons Diewo dawe didį wēją pakilt ant juriû, ir dide wētra kēlēsi ant juriû, kad dumojo, buk akruts bus sudaužyts. * Matt. 8, 24.

5. Ir žmones akrute bijojos, ir šauke kožnas *sawo diewop, ir méte rykus akrute ēsanczus į jures, kad pasilengwitu. Ale Jonošius žemyn buwo nukůpęs į (dugną) akruto, gulējo ir miegójo.

* 2 Kar. 17, 29.

6. Tay priējęs ji akruto-waldons tare jam: ko tu miegi? pasikēlęs melsk sawo Diewą, bau ne rasi Diewas musû minētu, kad ne prapultumbim!

7. Ir wiens tare antram: eime ir méskim burtą, kad ištirtumbim, dēl kurio mums taip piktay désis. Ir jiems burtą be-métant, Jonošius buwo tropits.

8. Tay jie tare jam: sakyk mums, kodēl mums taip piktay désis? koki tu reméstą warai? kas tu per wiens, ir iš kur tu ateini? iš kuriôs žémês tu esi, ir nů kuriû žmoniû tu esi?

9. Jis tare jiems: aš esmi Ebreonas ir bijausi Pono Diewo, Diewo iš dangaus, kurs *dárę ir jures ir, kur sausa. * 3 Moiz. 1, 9. 10.

10. Tay žmones labay bijodamies tare jam: kodēlgi tu tai darei? Nēs jie žinójo jį bēgant nů Pono Diewo; nēs jis tai jiems buwo sakęs.

11. Tay jie tare jam: ką gi mes darysim su tawim, kad jurios mums nutiltu? Nēs jurios baisey buwo sujuditos.

12. Jis tare jiems: imkit manę ir méskit manę į jures, tay jurios jums nutils; nēs aš žinau, tą didęję wētrą jus užeinant dēl manęs.

13. Ir žmones yre į krantą wēl prisiléist norēdami, ale jie ne galējo; nēs jurios baisey susijudino jiems priešais.

14. Tay jie šauke Diewop ir tare: ak Pone Diewe, ne důk mums prapult dēl dušiôs šio wyro, ir ne prirokůk mums nekaltą kraują! nēs tu, Pone Diewe, darai, kaip taw mēgsta.

15. Ir jie ēmę Jonôšių méte jį į jures; tay jurios *nutilo nů sawo užimo. * Matt. 8, 26.

16. Ir žmones labay bijojos Pono Diewo, ir néše Ponui Diewui apieras bey póžadas.

2. Pérskyrimas.

Jonošiaus Malda ir Išwálnijimas.

1. Ale Pons Diewas pritáike didę žuwį Jonošių praryt. Ir *Jonošius buwo pilwe tôs žuwiês tris dienas ir tris naktis.

* Matt. 12, 40. 16, 4. Luk. 11, 29.

2. Ir Jonošius melde Wiešpatį sawo Diewą žuwiēs pilwe,

3. Ir tare: aš *šaukiau Ponop Diewop sawo bēdoj, ir jis atsáke

man; aß ßaukiau iß pilwo péklôs, ir tu ißgirdai mano balſą.
* Pſ. 120, 1. Pſ. 130, 1.

4. Tu numetei manę į gilumą į widurį juriû, kad wilnys manę apſéme; wiſos tawo bangos bey wilnys êjo per manę,

5. Kad dumojau, manę ēſant praſtumtą nů tawo akiû, kad ne matyſęs daugiaus ßwentąję tawo bażnyczą.

6. Wandens manę apſéme iki mano gywaſczo, gelme aptwino manę; ßwendros apdenge mano gálwą.

7. Aß żemyn nugrimsdau ik kalnû gruntams, żéme manę buwo użrakinuſi į amżius; ale tu mano gywaſtį iß prapůlimo ißgélbējei, Wießpatie mano Diewe.

8. Kaip mano dußia manije nuſiſmútijo, tay aß minējau Pono Diewo; ir mano malda ißkáko pas tawę į tawo ßwentąję bażnyczą.

9. Kurie ant niekingû daiktû paſitik, praſtoj malonę jiems ißſiródiſencżę.

10. Ale aß ſu dekawone *noriu apierawot; ſawo páżadas aß użmokēſiu Ponui Diewui, kad jiſai manę gélbejęs. * Pſ. 50, 14. Pſ. 116, 17.

11. Ir Pons Diews tare żuwei, ir ta ißſpjowe Jonôßių į krantą.

3. Pérſkyrimas.

Jonoßiaus Priſiwertimo≠Kozonis daug géro dáro.

1. Ir Pono Diewo żodis atêjo antrą kartą Jonoßiui ir tare:

2. *Paſikēlęs eik į didiji mieſtą Niniwę, ir ſakyk jiems tą żodį, kurį taw liepju! * p. 1, 2.

3. Tay Jonoßius paſikēlęs nuêjo į Niniwę, kaip Pons Diews buwo ſákęs. Ir Niniwe buwo didis Diewo mieſtas, trijû dienû kelionês ilgas.

4. Ir kaip Jonoßius pradējo wieną dienôs≠kelionę eiti į tą mieſtą, tay jis (Diewo żodį) ſakydams tare: dar ketures≠deßimts dienû yra, tay Niniwe bus ißpúſtita.

5. Tay *żmones Niniwēj Diewui įtikējo, ir dawe apſakyt, kad kożnas páſtnikautu, ir apſiſiaute żákais, tiek didieji tiek mażieji.
* Matt. 12, 40.

6. Ir tai ißtyręs Niniwês karálius kēlēs jiſai nů ſawo karal≠krēſlio, ir padējo ſawo purpurą, ir żaku apſiſiautęs paſiſēdo į pelenus;

7. Ir liepe ißßaukt bey ſakyt Niniwēj pagal priſakimą karáliaus bey jo wyreſniûjû taipo: ney żmogus, ney galwijas, ney jáuczei, ney áwys tur ką ragáut, ir ne reikia jůs ney ganyt ney jiems wandens důt gérti;

8. Ir żákais tur apſiſiauſt tiek żmones tiek galwijai, ir Diewop ßaukt ßirdingay; ir kożnas priſiwerſkit nů nelábo ſawo elgimo ir nů piktenybês ſawo rankû!

9. *Kas≠żin, raſi Pons Diews apſimiſlitu ir gailētus, ir kreiptus nů ſawo didżojo kerßto, kad mes ne prapultumbim.
* Dan. 4, 24. Joel 2, 14.

10. Ir kaip Pons Diews máte jû weikalą, kad jie nuſikreipe nů nelábo ſawo elgimo, tay jis *gailējos tôs korawonês, kurę jis jiems ißródit buwo kalbējęs, ir ne dare tai. * Jer. 18, 7. 8.

4. Pérſkyrimas.

Jonoßiaus Nekantrumas ir Pawydējimas.

1. Dēl to Jonoßius labay ſupyko ir apſinirßo;

2. Ir jis Poną Diewą melsdams tare: ak Pone Diewe, tatai juk ſakiau ſawo żémēj dar be≠budams; dēl to aß ir norējau tai aplenkt ir bēgt per jures; nēs aß żinau, *tawę ēſant malonų, miela≠ßirdingą, kantrų ir didżôs gerybês, ir taw gail korawonês. * 2 Moiż. 34, 6.

3. Tay ben atimk dabar, Pone Diewe, mano dußią nů manęs! nēs aß wéliczaus miręs buti, ne kaip gywas.

4. Ale Pons Diews tare: *ar tu dingai, kad wertay pykſti? * p. 9.

5. Ir Jonoßius ißējo iß mieſto, ir paſiſēdo rytû≠linkay ties mieſtu, ir paſidare czonay ßētrą; po ta jis paſiſēdo į pawēſį, ikikol matytu, kas tam mieſtui nuſidůſę.

6. Ale Pons Diews áugdino mo≠lúgą, tas áugo per Jonoßiaus gálwą,

kad pawēsi dawe Jonošiui per jo galwą, ir išgélbējo ji iš tôs bedôs; ir Jonošius labay pasidžauge iš to molúgo.

7. Ale Pons Diews pritáike rytą-mētą kirmelę, aušrai prašwitus; ta nudúre tą molúgą, kad jis padžuwo.

8. Ir sáulei užtekējus dare Pons Diews, kad sausas ryt-wējis púte; ir sáule Jonošiaus gálwą * ikaitino, kad jis alpo. Tay jis sawo dušiai smerti wélijo ir tare: aš wéliczaus miręs buti, ne kaip gywas.

* Ps. 121, 6.

9. Tay Diews tare Jonošiui: ar * dingai, kad tu wertay pykšti dēl to molúgo? Ir jis tare: wertay aš pykštu iki mirštant.

* p. 4.

10. Ir Pons Diews tare: tu gailēsis to molúgo, prie kurio tu nieką ne dirbai, neygi ji užauginai, kurs i wieną nákti rádos ir i wieną nákti prapůlęs,

11. O aš nesigailēczaus Niniwēs, tokio * didžo miesto, kuriame yra daugiaus ne kaip šimts ir dwidešimt túkstanczû žmoniû, kurie ne žino skirtumą daryt, kas dešine, kas kaire, prieǵtam ir daug galwijû?

* p. 3, 3.

Gálas Prárako Jonošiaus.

Prárakas Mikas.

1. Pérskyrimas.

Juda bey Samarija dēl Balwonû-Gárbinimo išpústitos.

1. Szitas yra žodis Pono Diewo, kursai atējo * Mikui iš Maresa czēse Jotam, Ajo, Jejiskijo, karáliû Juda, kuri jis regējęs ant Samarijôs bey Jeružalês.

* Jer. 26, 18.

2. Klausykite, * wisi žmoniû pulkai, dabok ant to, žéme ir wisi toje ēsantieji! nēs Diewas, ansai Wiešpats, tur su jumis kalbēti, beje Ponas Diewas iš šwentôsēs sawo bažnyczôs.

* 5 Moiž. 32, 1. Jež. 1, 2.

3. Nēs štay, Pons Diews * išeis iš sawo wietôs, ir žemyn žengs ir stosis † ant aukštybjû žémeje,

* Jež. 26, 21. † Amos 4, 13.

4. Kad * kalnai po jûm sutirps, ir pakalnes pérplyš, lygey kaip wáškas prie ugniês sutirpsta, kaip wándens žemyn-linkay tekantieji.

* Ps. 97, 5.

5. Tai wislab (nusidos) dēl nusižengimo Jokubo ir dēl griekû namû Izrael. Ale kursai yra nusižengimas Jokubo? * Ar ne Samarija? Ir katros yra aukštybes Juda? Ar ne Jeružale?

* Jer. 23, 13. s.

6. Ir aš Samariją darysiu akmeniû-krúwą dirwoj, kurius aplink wyn-kalnius déda, ir jôs akmenis i pakalni sugriáusiu ir ik pámatui parplēšiu.

7. Wisi jôs balwónai bus sulaužiti, ir wisas jôs * kekšáwimo-pelnas ugnimi bus sudégits, ir wisus jôs ábrožus supústisiu; nēs jie iš kekšáwimo-pelno sukrapštyti, ir wēl pastos kekšáwimo-pelnu.

* Oz. 2, 5. 12.

8. Dēl to aš turiu skųstis ir dejůt, aš apiplēštas ir nůgas turiu wáikšczot; aš turiu skųstis néy smákai, ir smútitis * néy štriausai.

* Job. 30, 28. 29.

9. Nēs jû slogai niera pagálbôs, kuri ik i Judą nukákusi, ir ik i mano žmoniû wartus i Jeružalę išsitekę.

10. * Idant ne apsakykit tai (mieste) Gaté, ne důkit išgirst sawo werksmą; bet eikit i gedējimo-kamárą, ir sēdēkit pelenůse!

* 2 Sam. 1, 20.

11. Tu gražusis miestе turi nueit su wisa gēda; gywátninke Zaenan ne išeis dēl gedējimo artimjáusiû namû; jis tą atims nů jusû, kaip czje jus ábažu apstôs.

12. Smutnasis miestas ne gal sawę linksmit; nēs * nepaláima užeis nů Pono Diewo ir iki wartû Jeružalês.

* Jež. 45, 7. Amos 3, 6.

13. Tu miestas Lakis, kinkyk žowádninkus ir wažiůk šalin! nēs tu dukterei Zion esi pradža griekû, ir tawije yr išrasti nusidējimai Izraēlio.

14. Tu tiekajau turēsi nekurius apkalimui padůt, lyg kaip Gatēnai.

Miestui *Akſib ne nuſidůs taipo, kaip karálei Izrael nor.
* Joz. 15, 44. P. 19, 29.

15. Aß taw, Marēſa, użweſiu tikrąji tēwoni; ir Izraēlio ßlowe nukaks ik į Adullam.

16. Nuſikirpdik *pláukus, ir eik plikas dēl mandagiû ſawo waikáiczû, wiſay nuſiſkuſdik néy erélis! nēs jie apkalti yr nů tawęs ßalin gabénti.
* Jez. 22, 12.

2. Pérſkyrimas.

Żmoniû Suſigrießijimai prieß antrąję (Diewo Priſákimû) Toblyczą, ir Korawones jiems grumżditos.

1. Bēda tiems, kurie *dumoja (artimui) ißkádôs daryt, ir ißmiſlij bjaurę kláſtą ant ſawo gůliû, kad ankſti praßwintant tai atliktu, kadangi tam jie gana máciês tur.
* Pſ. 36, 5.

2. Jie ſawęſpi plēßia dirwas ir ima butû, kuriû jie użſigeidż; taipo jie gwóltą daro ſu kożnojo butu ir ſu kożnojo úkiu.

3. Todēl Pons Diews taipo ſako: ßtay, aß ko pikto miſliju ant ßiôs giminês, iß kurio jûs ſawo kaklą n' ißſitráukſite, ir ne taip iß didżo waikßczoſite; nēs tas czēſas bus *pikts czēſas.
* Amos 5, 13.

4. Tů-czēs prieżodį apie jus pramanys, ir dejáwimo-gieſmę ſakys: jau atlikom, bus ſakoma, mes eſme ißpúſtiti. Mano żmoniû żéme gáun ſwétimą poną. Kada jiſai mums wēl pridalys tas dirwas, kurias jis mums atēmęs?

5. Berods, jûs daliês ne palaikyſite ſurinkime Pono Diewo.

6. Jie ſako: *ne reikia laßnot (prarakaut); nēs tas laßnojims mus ne tropij, mes ne buſim taipo apgēditi.
* Amos 7, 16.

7. Jokubo namai taipo linkſminaſi: ar dingai, Pono Diewo Dwaſę nutrumpitą ēſant? Ar jis tai daryt norētu? Tai tieſa, mano kalbos yra meilingos geriemſiems.

8. Ale mano żmones paſikēle néy kokſai neprietelius; nēs jie nuwelka tiek ſermēgą tiek ſkreiſtę tiems, kurie be báimês waikßczoj lyg kaip tie, kurie iß káro pargryßta.

9. Jûs *ißwárot moteres mano żmoniû iß grażiûjû jû butû, ir nů jû jaunûjû waikáiczû atimat wiſadôs mano grażumą.
* Matt. 23, 14.

10. Todēl paſikélkit, jûs turit ßalin, jûs ne turit czonay paſilikt; dēl jû neczyſtumo jie turēs ſkaudżey ißpúſtiti buti.

11. Kad aß klaſtórius buczau, ir *melus kalbēczau, bey mokiczau, kaip jiems reikia girtůt bey lēbaut, † tay buczau (patinkąs) klebons ßitiems żmonēms.
* Jer. 5, 13. † Amos 4, 5.

12. Ale aß noriu tawę, Jokub, *ſurinkti wiſáy, ir likuſiůſius Izraelij į krúwą ſuweſiu; aß jûs wiſus podraug ney kokią kaimenę į apmúritą ſtaldą ir néy kaimenę į jû ſtaldą įweſiu, kad iß daugumo żmoniû néy dundēte dundēs.
* Kym. 11, 26.

13. Perlaußtojis pirm jû użżengs aukßtyn, jie pérſilauß ir pro wartus ir ißeis ir įeis; ir jû *karálius eis pirm jû, ir Ponas Diewas pryßakij.
* P. 4, 7.

3. Pérſkyrimas.

Korawóne Wyreſniûjû, tiek Kunigû tiek ſwietiſkû Ponû.

1. Ir aß tariau: ben girdēkit, *jûs wyreſnieji namůſe Jokubo ir jûs kunigaikßczei namůſe Izrael! jums wertay reiktu prową żinot.
* Jez. 1, 10.

2. Ale jûs n' apkenczat, kas ger, ir mylit, kas pikta, jûs nulupat jiems ůdą ir kuną nů jû káulû,

3. Ir ēdat kuną mano żmoniû, ir ůdą jiems nulupę ſuláużot jûs jiems ir jû káulus, ir ſudedat tus, kaip į půdą ir kaip mieſą į kátilą.

4. Todēl, kad jûs dabar Diewopi ßaukſite, tay jis juſû ne ißklauſys, bet ſawo wéidą paſlēps nů juſû tů-czēs, kaip ſu nelabu ſawo elgimu użpelnet.

5. Taip ſako Pons Diews prieß (newiernus) prárakus, mano żmones ißwadżojanczus: jie ant mißiôs ſako: *wiſlab geray paſiſeks, jéy jiems gana důſit wálgio. Ale jéy nieko ne důſte jiems į burną, tay jie ſako, kad káras ateiſęs.
* Ez. 13, 10.

6. Todēl jusû regējimas nakcze pastós, ir jusû burtininkáwimas tamsybe. Sáule nusiléis ant tû prarakû, ir diena ant jû bus tamsi.

7. Jr regētojei bus apgēditi, bey burtininkai prapuls gēdoje, ir jie wisi turēs *sawo burną užkimšt, kadangi cze ne bus Diewo žodžo.
* 3 Mozz. 13, 45.

8. Ale aš esmi *pilnas stiprybês ir Dwasęs Pono Diewo, pilnas prowôs ir sylôs, kad aš Jokubui jo nusižengimą ir Jzraeliui jo griekę apsakyti galiu.
* Darb. 1, 8.

9. Taygi klausykite šito, jûs wyresnieji namůse Jokubo ir jûs kunigaikšczei namůse Jzrael, kurie *prową paniekinat ir wislab, kas wierna, pérkreipjat;
* Amos 5, 7.

10. Kurie jûs Zioną *su kraujais budawójat ir Jeruzalę su neteisybe!
* Abak. 2, 12.

11. *Jû wyresnieji daro prową už dowanas, jû kunigai mokin už algą, ir jû prárakai Diewo žodi praneša už pinigus (ir tikt) pasitik ant Pono Diewo ir sako: ar ne Ponas Diewas tarp musû? Ne gal mus neyjokia nepaláima užeiti.
* Zep. 3, 3.

12. Todēl *bus Zion jusû-dēl néy dirwa ariama, ir Jeruzale bus akmeniû-kruwa, ir bažnyczôs kálnas pastos aukšta gire.
* Jer. 9, 11. P. 26, 18.

4. Pérskyrimas.

Apie Kristaus Karalystę, ir apie Jšwalnijimą iš Babeliškojo Kalējimo.

1. Bet *paskuczáusiose dienose tas kálnas, ant kurio Diewo namai stow, bus driutay stowis, aukštésnis už wisus kálnus, ir pakilus už wisas kaukaras.
* Jez. 2, 2.

2. Jr *žmoniû pulkai pribēgs, ir daug pagónû nueis ir sakys: ateikite, užeikime aukštyn ant kálno Pono Diewo ir i namus Diewo Jokubo, kad jis mus pamokitu sawo kelius, ir mes keliáutumbim jo keliais! nēs iš Zion zokanas išeis, ir žodis Pono Diewo †iš Jeruzalês.
* Jez. 60, 3. 5. † Luk. 24, 27.

3. Jis súdis tarp didžû žmoniû pulkû, ir daug pagónû korawos wetimose šalise. Jie *sawo kárus pawers i noragus, ir sawo agotines i pjáutuwus. Neywiens moniû pulkas pakéls kárdą prieš kitą, yr ne mokisis daugiaus kariáuti.
* Jez. 2, 4.

4. Kožnas po sawo wyn-medžu ir po sawo pyg-medžu gywęs be báimês; nēs burna Pono Diewo Zebaot tai kalbējusi.

5. Nēs kožnas žmoniû pulkas pasielgsis wardan sawo (netikro) diewo; ale mes pasielgsime wardau Wiešpatiês sawo Diewo wisadôs ir amžinay.

6. Tů-czēs, sako Ponas Diewas, aš raišůsius surinksiu ir prastumtůsius kruwon suwesiu, ir manęs slogintůsius.

7. Jr darysiu, kad raišoji waikû turēs, ir prastumtąję darysiu didžu žmoniû pulku; ir Pons Diews *bus karáliumi ant jû ant kalno Zion nů dabar ik amžiû amžiû.
* Obad. p. 21. Luk. 1, 33. f.

8. Jr tu korycza Eder, šiancas dukters Zion, ateis tawo aukšinoji rože, *pirm-buwęsis ponawójims, karalyste dukters Jeruzalês.
* Jez. 1, 26.

9. Kodēlgi tu dabar kabiniesi prie kitû prieteliû? *Ar ne karálius pas tawę? ogi tawo pamokintojei ar wisi šalin yra, kad sopējimai tawę taipo prispáudž, kaip kokią gimdancze?
* Oz. 10, 3.

10. Ben geriaus kentēk tą sopējimą ir dusáuk, tu dukte Zion, *kaip kokia gimdanti! Nēs tu tiesa turi (dabar) laukan iš miesto, ir turi ant lauko gywent, ir i (Kalējimą) Babelę nukakt, ale taczau tu iš ten wēl išgélbēta bûsi; tenay Pons Diews tawe išgélbēs nů tawo neprieteliû.
* 2 Kar. 19, 3.

11. Nēs umay daug pagónû prieš tawę susipulkawos ir sakys: ji išgaišinimui yra padůta; mes sawo pasimēgimą žiurēsim ant Ziono.

12. Ale jie (pagonai) ne žino mislis Pono Diewo, ir ne numáno jo padumojimą, kad jisai jûs suwálęs néy pēdus *ant klojimo.
* Jer. 51, 33.

13. Todēl pasikélusi kulk (ir išgaišink), tu dukte Zion, (sawo neprietelius)!

nēs aš taw darysiu geležinius ragus ir warinius nagus, ir turi žmoniû pulkus sutręškit; tay aš jû turtą Ponui Diewui pašwentisiu, ir jû lobi waldonui wiso swieto.

14. Ale dabar, tu kareiwjene, išsitaisyk! nēs apguls mus ábažu, ir * waldoną Jzraēlio ištiks su rykšte ant skrostû. * Jon. 18, 22.

5. Pérskyrimas.

Apie tą Miestą, kur Kristus užgimsęs.

1. Jr tu * Betleem Eprata, kursai tu mažas esi tarp túkstanczû Juda, iš tawęs man ateis tas, kurs Jzraēlije † Wiešpatimi butu, kurio iščjimas iš pradžôs ir pirm wisû amžiû esti buwęs.
* Matt. 2, 5. 6. f. † 4 Moiz. 24, 19. Ps. 8, 7. Ps. 22, 29. Obad. p. 21.

2. Tame tarpe jisai dûst jûs wárgint ik to-czēs, kuriame gimdysenti bus pagimdžusi. Tay tada užsilikusieji jo broliû atpencz pargryš pas waikus Jzrael.

3. Ale jis pasistójęs ganys galybēje - Pono Diewo ir pérgalējime wardo sawo Diewo. Jr jie gywęs, nēs jis tû-czēs šlownas pastos, kol swiets patenka.

4. Priegtam mes ir pakájaus turēsim dēl Assuro, kurs dabar i musû žémę ipûlęs ir musû butus sumynęs. Nēs septyni ganytojei ir aštûni waldonai ant jo bus prikélti,

5. Kurie žémę Assur supústis kárdu ir žémę Nimrodo nûgais sawo ginklais. Taipo mes nû Assur busim išgélbēti, kurs i musû žémę ipûlęs ir musû rubežius sumynęs.

6. Ogi likusieji iš Jokubo bus tarp daug žmoniû pulkû néy * rasa nû Pono Diewo ir néy lašélei ant žolês, kurie neywieno laukia ney žmoniû išsilgsta. * Ps. 110, 3.

7. Beje likusieji iš Jokubo bus tarp pagonû prie daug žmoniû pulkû néy kokšai liútas tarp žwēriû girioje, néy jáuns liútas tarp awjû pulko, kuriam niekś ne gal užgit, kad jis perdem per jûs eit, * sumindžoj ir suplēšia. * Ps. 7, 3. 6.

8. Nēs tawo ranka pérgalēs prieš wisus taw priešinanczus, kad wisi tawo neprietelei turēs išpústiti but.

9. Tû-czēs, sako Ponas Diewas, aš tawo žirgus šalin dēsiu nû tawęs, ir tawo wežimus sudaužysiu,

10. Jr išpústisiu miestus tawo žémēs, ir sutruškisiu wisus tawo šianczus,

11. Jr išgaišisiu žynius pas tawę (ėsanczus), kad neyjokie ženklû-išgul-dytojei pas tawę ne pasilikś.

12. Aš tawo * ábrozus bey balwonus nû tawęs išgaišisiu, kad ne daugiaus parsiklaupęs melsies sawo rankû darbą.
* Jez. 21, 9. 30, 22. Sak. 13, 2.

13. Aš tawo šwentitases giráites sulážisiu ir tawo miestus išpústisiu.

14. Jr aš su didžu kerštu ir su didžu narsu atkeršisiu wisiems pagónams, klausyt ne apsiimantiems.

6. Pérskyrimas.

Apie Apieras Diewui patinkanczes.

1. Ben klausykit, ką Pons Diewo sako: pasikēlęs bárk kálnus, ir kaukaros te gird tawo balsą!

2. Klausykit, jûs kalnai, kaip Pons Diews nor korawóti, taipjau ir jûs twirtosios gruntawones žémēs! nēs Pons Diews nor sawo žmones bárt, ir nor Jzraeli korawot.

3. Ką aš jums dariau, mano žmones, ir kûmi aš jus užkabinau? tai sakykit man!

4. Juk aš jus iš Egypto-žémēs išwedžau, ir iš šlužmôs-namû išgélbējau, ir pirm tawęs siunczau Moižešių, Aaroną ir Mirjamą.

5. Mano žmones, ben minēkite to, ką * Balaks, Moabo karálius, pradējo, ir ką jam Bileam, Beoro sunus, atsake, pradējus nû Sittim ik i Gilgal! ant kurio jûs pilnay butumbit galēję numanyt, kaip Pons Diews jums wisą gérą išródęs.
* 4 Moiz. 22, 5. 6. 7.

6. Kûmi aš galiu Poną Diewą sudérint? Ar parsiklaupimu po akiû didžojo Diewo? Ar aš ji * déginimo-apieromis bey mituleis weršiais sudérisiu? * Jez. 1, 14.

7. Bės dingai, Ponq Diewą mēgstanti daug túkstanczeis áwinû? arba aliejumi, norint to ir nepastaitomos srowes pilnos butu? Arba ar aß sawo pirmgimusiji sunų už sawo nusidējimą důsiu? arba sawo žywato waisių už griekus sawo dußiôs?

8. Taw yra sakyta, žmogau, kas gér yra, ir ką Pons Diews iß tawęs *jėßko, butent: Diewo žodi laikyt, meilę ißródit ir pasižémit po akiû sawo Diewo. * 5 Moiž. 10, 12.

9. Pono Diewo balsas ßauks ant miesto (Samarijôs); ale kas tawo wardo bijosis, tas laimės. Girdėkit, jûs gimines, kokia mißia sákoma!

10. Taczau neteisus turtas pastliekt namůse Diewo-nesibijanczojo, ir netikrasis mažasis (saikas wadinamas) Epa.

11. Arba ar aß netikrąji swarti ir negerůsius bezmenus, Sykle ēsanczus, už gerus laikyczau,

12. Kureis jû bagotieji daug neteisybês daro? Ir jû gywátninkai ßelpjasi melais, ir tur netikrus liežuwjus sawo burnoj.

13. Todēl aß ir tawę pradēsiu slogit, ir tawę dēl tawo griekû púslą darysiu.

14. Tu ne gana turēsi wálgit ir turēsi apalpt. Ir ką tu nutwérsi, taczau ne bus ißwálnita; ir kas ißwálnita bus, aß taczau kárdui padůsiu.

15. Tu *pasēsi, ir ne suwalysi; tu aliejų ißspáusi, ir tůmi nesimóstisi; ir ßwėžių wyną ißspáusi, ir wyno ne gérsi. * 5 Moiž. 28, 38. Agg. 1, 6. 2, 17.

16. Nės jûs elgiates pagal budą *Amri ir pagal wisą weikalą namû Akabo, ir klausot jû pamokslui; todēl aß jus pustynę darysiu, ir jû gywátninkus, kad i tus ßwilpterēs, ir turēsit mano žmoniû ißgēdinimą neßioti. * 1 Kar. 16, 25. 29. 30.

7. Pérskyrimas.

Gerûjû ne daug yra randami.

1. Ak, man déstis, kaip kokiam wynyczoj paskuy renkanczam, kur wyn-ůgiû ne randa wálgit, ir taczau norētumbei geriáusiûjû waisiû turēt.

2. Gerieji žmones prapůle ßioj žémēj, ir teisieji jau daugiaus niera tarp žmoniû. Jie wisi tyko kraujo, kits-kitą guja, kad ji prapulditu;

3. Ir mislija, buk geray darą, kad ko pikto dáro. Ką wyresnysis nor, tai per prową sako sudza, kad jam wēl kůmi paßlužitu. Galintieji pamokinimą důd pagal sawo ißdykumą ißkadôs daryt, ir sukin (prową), kaip jie nor.

4. Geriáusiasis tarp jû yra néy erßkētis, ir wierniáusiasis néy erßkētyns. Ale kad diena tawo kunigû prieis, kad tu pajeßkots turēsi but, tay jie tů-czēs ne žinôs, kur dingsę.

5. Neywiens te ne wierij sawo artimui, neywiens *te ne pasitikie ant kunigaikßczû; saugok sawo burnôs angą nů tôs, kuri tawo glēbije miegt! * Ps. 118, 9. Ps. 146, 3.

6. Nės *sunus paniekin tēwą, dukte prießinas prieß mótiną, marti kéliasi prieß ůßwę, ir žmogaus nepritelei yr jo patiês ßeimyna.
* Jer. 9, 4. 5. Matt. 10, 21. 35. 36. Luk. 12, 53.

7. Ale aß ant Pono Diewo žiurēsiu, ir Diewo, sawo ißgánimo, láuksiu; mano Diews manę ißklausys.

8. Nesidzaugkis, mano neprietelka, *kad aß ant žémês guliu! aß wēl atsikélsiu. Ir norint aß tamsybēje (didžû bėdû) sēdžu, tay taczau Ponas Diewas yr †mano ßwiesybe.
* Pam. 24, 17. † Ps. 27, 1.

9. Aß Pono Diewo kerßtą neßiósiu, nės aß prieß ji susigrießijau, ikikol jis ißtaisys mano skundą, ir man prowôs darys; jis manę i ßwiesą statys, kad aß sawo pasimēgimą matysiu iß jo malonês.

10. Mano neprietelka turēs tai regēt, ir bus labay apgēdinta, man dabar sákanczoji: „kame dabar Wießpats tawo Diewas?“ Mano ákys tai matys, kad ji tada néy purwai ant ulyczôs bus sumindzota.

11. Tů-czēs tawo murai bus budawoti, ir Diewo žodis toli ißsiplátis.

12. Ir tů=czēs jie ateis pas tawę iß Assur ir iß apmúritů miestů, nů apmúritů miestů iki wandenių, nů wienů jurių ik antrůjų, nů wieno kálno iki antrojo.

13. Nēs žéme bus pusta dēl sawo gywátninkų, dēl waisiaus jų elgimo.

14. Ale tu *ganyk sawo žmones sawo lazda, kaimenę sawo tēwißkôsês dalies, kuri wiena gywéna tiek girioje, tiek ant lauko; důk jei ganytis Bazane ir Gileade, kaip po senowês! *p. 5, 3. Ps. 23, 4.

15. Aß důsiu jiems dywų matyt lyg kaip anů=czēs, kaip jie iß Egypto=žémês ißsitráuke;

16. Kad pagónai tai matytu, ir wisi jų sylingieji gēdētus, ir *sawo ranką ant sawo burnôs dētu bey sawo ausis užkimßtu. *Job. 21, 5.

17. Jie *dulkes laižys lyg kaip žalczei, ir lyg kaip gnúsai ant žémês padrebēs sawo skylēse; jie bijosis Pono Diewo, musų Diewo, ir tawęs nusigąs. *Ps. 72, 9.

18. Kamè toksai Diewas, koks tu esi? *kurs griekus atleidž, ir ne prirokůj nusidējimus likusiemsiems sawo tēwißkês, kurs sawo kerßtą ne amžinay laiko; nēs jis mielaßirdingas.
*2 Moiz. 34, 6. 7. Ps. 103, 3. 8. 11. 12.

19. Jis musų wēl susimils, musų nusidējimus jis nurámdis, ir wisus musų griekus mes į jurių gilumą.

20. Tu Jokubui *wiernybę ir Abraomui malonę laikysi, kaip tu musų tēwams jau seney † prisēkdams pažadējei. *Ps. 89, 3. 29. † Luk. 1, 73.

Galas Prárako Miko.

Prárakas Naum.

1. Pérskyrimas.

Diewo didžoji Szlowe prieß Smárkininkus.

1. Szita yra sunkenybę ant Niniwês ir prarakawimo knygos Naum iß Elkos.

2. Pons Diews yra *atkerßijąsis Diews, ir (griekus) pajēßkąsis, berods pajēßkąsis yra Pons Diews ir pykstąsis; Pons Diews yra pajēßkąsis sawo prießininkus, kursai ne pamirß sawo nepriételius (koráwoti).
*2 Moiz. 20, 5.

3. Pons Diews yra kantrus ir didžôs stiprybês, *po kurio akių neywiens yra nekalts; jis yra Pons Diews, kurio keliai yra wētroj bey umare, ir po jo kojų drumsczos dulkes; *2 Moiz. 34, 7.

4. Kurs *jures bária ir sausas daro, ir wisus wandenius ißdžůwin. Bazan bey Karmel padžústa, ir kas ant kálno Libanon žaliůja, padžústa. *2 Moiz. 14, 21.

5. *Kalnai wirpja dēl jo, ir kaukaros néy sutirpsta; žéme drėba dēl jo, priegtam swieto apskritumas ir wisi ant tô gywénantieji. *Ps. 97, 5.

6. Kas gal dēl jo kerßto stowēt, ir kas dēl jo narso buti? *Jo kerßtas déga néy ugnis, ir ůlios skélda dēl jo. *5 Moiz. 32, 22. Sir. 5, 7.

7. Pons Diews yra malonus, ir néy apmúrita wieta czēse bēdôs; ir *pažista tus, kurie jůmi nusitik. *Ps. 1, 6.

8. Kad twánas per mierą užtwinęs, tay jis tą galop wáro; ale sawo nepriételius jis persekinēj su *tamsybe. *Mik. 7, 8.

9. Ką mislijat jůs prieß Poną Diewą? Jis tiktay gálą darys; nepaláima ne užeis du kartu.

10. Nēs lyg kaip erßkēczei, kurie be=áugdami susipáinija ir dar wisay žali yra, sudéginami lyg kaip sausi ßiaudai:

11. Toksai bus ansai nelabasis parôdininks nů tawęs (Niniwe) ißeinąsis ir, kas pikta, prieß Poną Diewą sudumojąsis.

12. Taipo sako Ponas Diewas: kaczeig jie ir kažin kaip ßarwůti ir su didže mace ateitu, tay jie taczau bus néy kirste pakirsti ir prapuls. Aß tawę pažéminau, ale aß tawę daugiaus ne pažémisiu.

13. Tada aß jo jungą, tawęs neßiotą, sulaužisiu, ir tawo pánczus sutraukisiu.

14. Ale prieß tawę Pons Diewas liepe, kad tawo wardo paminklo neywiens daugiaus ne liktu; iß namû tawo diewo aß tawę ißgaißisiu, balwonus bey abrozus aß taw grabu darysiu; nēs tu nieku pawirtai.

2. Pérskyrimas.

Ißpústijimas Miesto Niniwês.

1. Sztay, *ant kalnû ateit kojos géro páslo, pakáju apsákanczo: ßwęsk sawo ßwentes, Juda, ir użmokēk sawo pażadas! nēs ne użeis tawę daugiaus nelabasis, jis butinay ißgaißits. * Jez. 52, 7. s.

2. Pustélninks aukßtyn tráuksis prieß tawę, ir apßiancáwimą ábażu apguls. Jr berods geray kawok kélią, taisykis kaip imanai, ir driutikis su wisa syla!

3. Nēs Pons Diewas puikáwimą Jokubo jam atgrążis, kaip puikawimą Jzraēlio; nēs nurenkantieji jûs nuránkios ir jû ßakneliųs ißgaißis.

4. Skydas jo driutûjû yra raudónos, jo waiskas prisílygin purpurai, jo weżimai ßwiesûj néy ugnis, kad jis nor mußtis; jû ragótines dréba.

5. Weżimai bilda per úlyczas ir bráßka ant keliû, jie żiba néy żiburei, ir ßwiesûja samißray néy żaibai.

6. Ale jis atsímis sawo macniûjû; ir taczau tie parklups, katrul ißbēgti norēs, ir skubisis prie murû ir prie apgynimo (wietôs), kur jie be báimês galētu buti.

7. Jr wartai prie wandeniû taczau bus atwerti, ir pallocżus bus pargriautas.

8. Karaliene bus apkálta ßalin gabénta, ir jôs mergos turēs dusáut néy karwélei mußdamos į sawo krutis.

9. Nēs Niniwe yra néy éżeras pilnas wandenimi, ale jis turēs ißtekēt. „Stowēkit, stowēkit!" (ßauks jie), ale cze neywiens ne atsídairys.

10. Taygi ißplēßkit dabar sidábrą, ißplēßkit aukſą! nēs czonay skarbû yra be galo, ir daugums wisû brangiû żemczugû.

11. Ale dabar jis (miestas Niniwe) wisáy tur nuskintas ir ißplēßtas buti, kad *jo ßirdis tur nuliúst, kielei drebēt, wisû strēnos wirpēt, ir wisû gymjei ißblyßkę but néy pûdas. * Jez. 13, 7. 8.

12. Kame dabar yr gywénimas liútû, ir ganykla liutyczû? kaip liútas bey liutēne su liutyczeis.wáikßczojo, ir nieks ne driso jûs pabaidyt?

13. Bet liútas gana sumedżojo sawo waikams, ir nużude sawo (senoms) liutēnems; sawo urwus jis pilde plēßimu ir sawo namus tûmi, ką jis buwo sudraskęs.

14. Sztay, aß noriu prieß tawę, sako Ponas Diewas Zebaot, ir tawo weżimus ik dumû sudégisiu, ir kardas suēs tawo liutyczus; ir galop warysiu tawo plēßimą ant żémês, kad balsas tawo páslû daugiaus ne bus girdetas.

3. Pérskyrimas.

Griekai Miesto Niniwês.

1. Bēda *tam rażbaininkißkamjam miestui (Niniwei). kursai pilnas yra melû bey plēßimo, ir nû sawo plēßimo ne nor liáutis! * Ez. 24, 6. 9. Abak. 2, 12.

2. Nēs cze girdēsi su botágais páukßtant, ir ratus bildant, ir żirgus żwéngiant bey weżimus braßkant.

3. Jis raiteliû aukßtyn gabéna su ßwintanczeis kardais ir su blizganczomis ragótinemis. Cze gul daug użmußtûjû, ir didżos kruwos lawonû, kad jû ney skaitliaus niera, ir ant jû lawonû parklupt turi.

4. Tai wislab dēl to didżo kekßawimo *anôs grażiôsês mielôsês kekßês, żynáut mokanczôsês, kuri sawo kekßawimu pagonus ir sawo żynawimu żémę ir żmones użpelnusi. * Apr. 17, 1. s.

5. Sztay, aß prieß tawę eisiu, sako Ponas Diewas Zebaot, aß *taw tawo skules atdengsiu taw į akis, ir noriu pagonams tawo nûgumą ir karalystēms tawo gēdą ródit. * Jez. 47, 3.

6. Aß tawę wisáy bjaurią noriu daryt ir tawę apgēdint, bey bjaurefki iß tawęs daryt,

7. Kad wisi tawę mátantieji nů tawęs turēs bēgt ir sakyt: Niniwe yra supústita; kas nor susimilti ant jôs? ogi iß kur aß taw linksmintojû jēßkosiu?

8. Ar dingai, kad tu geréfnis esi, ne kaip miestas No waldonû, kurs prie wandeniû buwo budawotas, ir aplinkuy wandens turējo, kurio murai bey ßiancas buwo jures?

9. Murinû-bey Egypto-žéme buwo jo nesuskaitoma galybe, Put bey Libija buwo tawo pagálba.

10. Taczau jis turējo prawaryts but, ir apkáltas ßalin keliáut; ir jo *waikai ant wisû ulyczû yra užmußti; ir ant jo didžûjû (ponû) burtą méte, ir wisi jo wyresnieji i lenciugus bey i páncžus buwo sukakiti. * Jez. 13, 18.

11. Taipo ir tu turi girtas but, ir pasislēpt ir apmúritą wietą jēßkot dēl neprieteliaus.

12. Wisi tawo apmúriti miestai yra néy pyg-medžei su prinokusiomis pygomis; kad jûs kas krato, tay tam i burną krinta, kurs jû nor wálgit.

13. Sžtay, tawo žmones moterims lygus pastós tawije, ir wartai tawo žémês bus tawo neprieteliams atwérti, ir ugnis sudégis tawo užkaißczus.

14. Sémkis wandens! nēs tu busi ábažu apstots; pataisyk sawo ßiancus; eik i můlynę ir mink můli, ir darykis driutas plytas!

15. Ale ugnis tawę sudegis, ir kárdas nužudys, jis tawę suēs néy wabalai, užpuls tawę ney wabalai, užpuls tawę néy žiogai.

16. Tu daugiaus kupczû turi, ne kaip žwaigždžû prie dangaus; ale dabar jie ißsipl átis néy wabalai ir lēkte ßalin lēks.

17. Tawo ponû taip daug yra néy žiogû, ir tawo wyresniûjû néy wabalû, kurie prie tworû laikos ßaltoms dienoms be-ēsant; ale sáulei užtekant jie ßalin lék, kad ne žinai, kur jie dingę.

18. Tawo ganytojei miegós, ak karaliau iß Assur, tawo sylingieji atsiguls, ir tawo žmones bus ißsklaidyti ant kalnû, ir nieks jûs ne surinks.

19. Neywiens ne smútisis dēl tawo ißkádôs, ir ne tužisis dēl tawo slogôs; bet wisi, kurie tai apie tawę ißtirs, sawo rankas suplós ant tawęs. Nēs kuri tu ne sawo pikteny be be paliowimo spáudei?

Galas Prárako Naum.

Prárakas Abakuk.

1. Pérskyrimas.

Kaldeonû Ipûlimas i Žydû-Žémę.

1. Sžita yra sunkenybe, kurę prárakas Abakuk regējęs.

2. Pone Diewe, *kaip ilgay aß turiu ßaukt, ir tu ne nori girdēt? Kaip ilgay aß tawęsp ßauksiu dēl didēs neteisybēs, ir tu ne nori gelbēt? * Ps. 13, 2. 3. Ps. 22, 2.

3. Kodēl tu man důdi regēt prociią bey dárbą? Kodēl tu man rodai plēßimą ir didę neteisybę aplink manę? Už teisybę gwoltas dáromas.

4. Todēl wisay kitaip daro, ne kaip teisybę, ir kas wertą skundą tur, ne gal prowôs gáut; nēs Diewo-nesibijąsis prigáun teisųji, todēl neteisios prowos dáromos.

5. Žwalgykites tarp pagonû, žiurēkit ir dywikites! nēs aß noriu ką daryt jusû czēsu, koktai jûs ne wierisit, kad apie tai bus sakoma.

6. Nēs ßtay, aß Kaldēonus prikélsiu, rústus ir greitus žmones, kurie tráuksis per wisą žémę gywénimus pasisáwit, kurie ne jû yra.

7. Jr bus smarkus bey ißgąstingi, kurie (aßtrēy) prisáko ir priwercž, kaip jie nor.

8. Jû żirgai yra greitesni uż pardelius; taipjau jie ir pikteśni uż *wilkus wakarais. Jû raitelei didżeis pulkais tráukias iß tolo, néy lêkte lêktu, †kaip erélei ſkubinas prie maitôs.
* Zep. 3, 3. † Matt. 24, 28.

9. Jie wiśi iß wieno ateit ißkádôs daryt; kur jie tikt nor nuśiśukt, cże jie prasiplêßia néy ryt=wejis; ir sugrēbs apkáltůśius néy ſmilcżus.

10. Jie karaliùs apjůks ir iß kunigaikßcżû jůkśis; wiśi apmúriti mieſtai bus jiems tikt ßutka, nēs jie pylimą pils ir jůs tiktay iweiks.

11. Tay jie iß naujo paśidrąśis, toliaus taipo darys ir suśigrießis; tada jie sakyśis, tą pérgalêjimą iß sawo diewo gáwę.

12. Ale tu Pone Diewe, mano Diewe, mano Szwentaśis, tu pirm wiśû amżiû buwęśis, * ne důk mums prapult; bet t'eśie jie mums, ak Pone Diewe, tikt korawone, ir důk, ak musû Apgintojau, kad jie mus tikt pabaustu! * Jer. 10, 24.

13. Tawo ákys yra cżyſtos, kad ne gali żiurēt, kas pikta, ir tą bēdą ne gali paregēt. Kodēlgi * tu pakenti papéiktojams, ir tyli, kad Diewo=neśibijąśis praryja tą, kurs geréśnis uż ji pati yra?
* Job. 21, 7. f. Jer. 12, 1.

14. Jr důdi żmonēms eit, néy żuwims juriose, néy kirmelems *pono ne turincżoms? * 4 Moiż. 27, 17.

15. Jie wiślab sawęspi tráuk su méßkere, ir gáudo su sawo tinklu, ir suwalo su sawo tinklu; iß to jie dżaugiaśi ir yra linksmi.

16. Todēl jie apierawoj sawo tinklui ir rukin sawo tinklui, kadangi tais jû dalis taip rebi, ir jû walgio taip pilnay paśtojo.

17. Todēl jie dar wis ißmet sawo tinklą, ir ne nor paliáuti żmones pasmáugt.

2. Pérskyrimas.

Diewo Pażadējims ir Tieſa; Nuśtikējims apteisin.

1. Cże aß ſtowju ant sawo sargybôs, ir eimi ant sawo (wartôs) ant driuto mieſto (muro), ir żiurēdams matau, kas man sákoma, ir ką aß atsakyti turiu manę bárianczamjam.

2. Ale Pons Diews man atsakydams sako: rašyk tą regējimą, ir molawok tą i toblycżą, kad tą ſkaityt galētu kożnas pro ßáli bēgąśis, (butent taipo:)

3. Tas prarakáwims juk dar ißśipildis sawo cżēsu, ir tikt kartą kożnam bus żinomas darytas, ir ne ißlikś (ne ißpilditas). Jr norint jis użtrukin, tay laukk jo! jis tikray ißśipildis, ir ne użtruks!
* Pſ. 27, 14. Pſ. 42, 6.

4. Sżtay, kurs kietſprándis yra, tas ne rims sawo ßirdije; nēs *teiſuśis sawo tikējimu gyws yra. * Rym. 1, 17. f.

3. Pérskyrimas.

Apie Prapůlimą Babyloniżônû.

5. Ale wyns prigáun paśidiżdżůjantiji wyrą, (Babilês karáliu.) kad ne gal paśilikt, kurs sawo dußią atwér néy peklą, ir eśti lygus ſmercżui, kurs ne gal sotits buti, bet sawęspi traukia wiśus pagonus, ir sawęspi suwálo wiśus żmoniû pulkus (ant prapůlimo).

6. Ale żiurēśite, tie wiśi pásaką iß jo darys ir kalbą bey prieżodi, ir sakys: bēda tam, kurs sawo lobi didin iß ſwétimo lobjo! kaip ilgay tas patéks? Jr ant sawęs tikt kráuja daug bjaurybês.

7. Ak kaip greitay pabus tawę kándantieji, ir ißśibudis tawę ßalin ſtumjantieji! Jr tu jiems turēśi tekti.

8. Nēs tu daug pagonû ißplēßei; tay tawę wēl ißplēß wiśi likuśieji iß żmoniû pulkû, * dēl żmoniû kraujo ir dēl didês neteisybês żémēje bey mieſte ir wiśiems toje gywénantiems ißródítôśês. * p. 17.

9. Bēda tam, kurs godus ant nelaimôs sawo namû sawo liżdą aukßtay kráudams, kad ißbēgtu nelaimai!

10. Ale tawo sudumims teks tawo namams ant gēdôs, nēs tu perdaug żmoniû pulkus sumußei ir iß wiśû patycżû suśigrießijei.

11. Nēs ir ákmens murè ßauks, ir bálkei po spárû jiems atśilieps.

12. Bėda *tam, kurs miestą su kraujais budawoja, ir pakur miestą su neteisybe! *Jer. 22, 13. Mik. 3, 10.

13. Ar ne taipo, kad nů Pono Diewo Zebaot tai nusidůs? Ką žmoniû pulkai taw dirbę, turės ugnimi but sudėgita, ir ant ko žmones prisiprociawojo, turės prapult.

14. Nės *žéme pilna bus iszpažinimo garbês Pono Diewo, néy wandů juriû dugną apdengiąs. *Jez. 11, 9.

15. Bėda taw, kurs sawo ártimui ipili maiszydams į tą sawo kerszta, ir darai girtą, kad jo gėdą matytumbei!

16. Jr tawę sótis su gėda už garbę. Taygi *gérk ir tu, kad swyrinetumbei! nės tawę apniks kylikas deszinėj Pono Diewo, ir turėsi bjaurey wémt už sawo szlowę. *Ps. 60, 5. Ps. 75, 9. Jez. 51, 17.

17. Nės neteisybe Libanonui daryta užpuls tawę, ir pabaidytieji žwėrys iszgandis tawę, dėl žmoniû kraujo ir dėl neteisybês, žémėj ir mieste ir wisiems cze gywénantiems darytôsês.

18. Kągi tada máczis ábrozas, sawo mistro darytas, ir netikrasis nulietas ábrozas, ant kurio pasitik jo mistras, nekalbanczus balwonus daras?

19. Bėda tam, *kurs médzui sako: „pabusk!" ir nekalbanczam ákmeniui: „kélkis!" Kaip galėtu tas mokit? sztay, †jis áuksu bey sidabru aptráuktas, ir niera kwápo jame. *1 Kar. 18, 26. 27. †Ps. 115, 4.

20. Ale *Pons Diews 'yra szwentoj sawo bažnyczoj; po jo akiû †tylėk wisas swietas! *Ps. 11, 4. †Ps. 46, 11.

4. Pérskyrimas.

Malda Diewop už Iszlaikimą Jo Žmoniû.

3. Pérsk. Szita yra malda prárako Abakuk už nekaltůsius:

2. Pone Diewe, asz girdėjau tawo (asztrųję) kalbą, ir nusigąstu. Pone Diewe, tu sawo darbą darai gywą puséje métû, ir tą žinomą darai puséje métû. Kad tužbôs yra, tay tu atsimeni mielaszirdingystês.

3. Diews atėjo isz Tėman, ir Szwentasis nů kalnû Paran. Sela. Jo liaupsês dangus buwo pilnas, ir *jo garbês žeme pilna. *Ps. 72, 19. Jez. 6, 3.

4. Jo skaistums buwo néy szwiesa, skaistumai buwo regėti ant jo rankû; czonay slapta buwo jo macis.

5. Pirm jo êjo máras; ir sloga iszêjo, kur Jis tikt nužengė.

6. Jis stowėdams matáwo žémę, jis regėdams iszsklaide pagonus, kad swieto kalnai buwo sutręszkiti, ir turėjo pasilenkt kaukaros swieto, jam be-einant swiete.

7. Asz maczau Murinû szėtras procėje, ir Midjanitû budelės smutnas.

8. Ar tu ne buwai be-pykstąs, Pone Diewe, twane, ir tawo narsas wandenise, ir tawo kerusztas juriose, kaip tu ant sawo žirgû jůjei, ir tawo wežimams pérgalėjimas téko?

9. Tu kilpini isztráukei, kaip tu prisėkdams buwai sakęs giminems, Sela, ir dalijei srowes į žémę.

10. Kalnai tawę regėjo, ir jie bijojos, wandens-srowe nutekėjo, gelmę galėjei girdėt (úžiant), auksztums pakėle rankas.

11. *Sáule bey menů apsistojo; tawo strėlos su skaistumu palėke, ir tawo ragotines žibanczu žaibáwimu. *Joz. 10, 13.

12. Tu sumynei žémę kerszte, ir sukúlei pagonus narse.

13. Tu iszsitráukei sawo žmonėms ant pagálbôs, pagélbėt sawo mostitąji; tu sukúlei galwą namůse Diewo-nesibijanczůjû, ir atdengei twirtumą iki káklo. Sela.

14. Tu norėjei kéikt karál-lazdai wyrésniojo ir jo karžygiams, kurie néy wėtra ateit manę iszsklaidyt, ir dzaugiasi, (kaip tie,) kurie wargdienį suėd slaptomis.

15. Tawo arklei eit juriose, klampyne didzû wandeniû.

16. Kadangi asz to girdzu, mano pilwas smútnas, mano lúpos drėba isz to szauksmo; pulei yra mano káulůse, asz sawije esmi smútnas. Ak kad galėczau ilsėtis czėse tužbôs, kad reiks aukstyn tráuktis pas žmoniû-pulkus mus karu aptráukianczus!

17. Nės pyg-médis ne žaliůs, ir ne bus augmens ant wyn-medžů; dárbas prie aliej-medžo bus nosprosnas, ir dirwos ne nėša išlaikimą; ir áwys iš gůtů išplėšiamos, ir ne bus jáuczů staldůse.

18. Ale aš *džaugsiůs iš Pono Diewo, ir linksmas busiu iš Diewo, mano išgánimo.

* Jez. 61, 10.

19. Nės Wiešpats Pons Diewas yra mano syla, ir jis darys mano kojas néy élniů kojas, ir wés manę ant aukštumo, kad giedoczau ant sawo strún-žáislů.

Gálas Prárako Abakuk.

Prárakas Zepanjas.

1. Pérskyrimas.

Apie Išpústijimą Karalystės Juda

1. Szitas yra žodis Pono Diewo, kurs atėjo Zepanjui, sunui Kusi, sunaus Gedaljo, sunaus Amarjo, sunaus Jskijo, czesė Josijo, sunaus Amono, karáliaus Juda.

2. Aš wislab atimsiu iš tôs žémês, sako Ponas Diewas.

3. Aš tiek žmones bey galwijus, tiek paukšczus po dangum bey žuwis juriose atimsiu, draug *su papiktinimais ir Diewo-nesibijanczeiseis; beje aš noriu ir žmones išgaišint iš tôs žémês, sako Ponas Diewas.

*Matt. 13, 41.

4. Aš sawo ranką ištiesiu per Judą ir per wisus Jeruzalėj gywénanczus; taipo aš pálaiką Baalio išráusiu, priegtam ir wardą *Kamarim bey klebonů iš šiôs wietôs,

* 2 Kar. 23, 5.

5. Jr tus, kurie ant stogů dangaus pulků meldžasi; kurie jů meldžasi, ir taczau bažijas prie Pono Diewo ir prie (balwono) Malkom;

6. Jr tus, kurie nů Pono Diewo atsikreipja, ir kurie Pono Diewo niek ą ne atboja, ir ji paniekin.

7. *Tylėkit po akiů Wiešpatiês Pono Diewo! nės Pono Diewo (atkeršijimo) diena arti yra, nės Pons Diewas papjowimo-apierą pritaisęs, ir sawo sweczus ant tôs pakwėtęs.

* Ps. 46, 11.

8. Jr dienoje Pono Diewo papjowimo-apierôs aš pajėškosiu wyresniůsius ir karáliaus waikus ir wisus swetimais rubais dėwinczus.

* Jez. 30, 25.

9. Aš tů-czės ir tus korawosiu, kurie * per slenksti šóka, kurie sawo ponů namus pildo su plėšimu bey su klasta.

* Oz. 5, 10.

10. Tů-czės, sako Ponas Diewas, didis šauksmas kélsis, prasidedąs nů žuwjů-wartů, ir kaukimas nů antrůjů wartů, ir dide bėda ant kaukarů.

11. Kaukkite jůs, kurie malunė gywénat! nės wisů krominink ů gloda yra, ir wisi, kurie pinigus surenka, yra išpústiti.

12. Tů-czės aš Jeruzalę su žibnyczomis pérjėškosiu; ir pajėškosiu tus žmones, kurie gul ant sawo mėliů tarydami sawo širdije: Pons Diewas ne darys ney gérą ney piktą.

13. Jr jů turtas bus išplėštas, ir jů butai bus pusti. Jie *butů pakurs, ir tůse ne gywęs; jie † wynyczas sodis, ir wyno iš tů ne gers.

* Amos 5, 11. † 5 Mojz. 28, 39.

14. Nės *didžoji diena Pono Diewo arti yra, ji arti yra ir labay prisiskubin. Kad šauksmas apie Pono Diewo dieną bus girdėtas, tay driutieji tada baisey šauks.

* Joel 1, 15.

15. Nės *ši diena yra diena narso, diena tužbôs bey bėdôs, diena wėtrôs bey wėsulio, diena tamsybês bey apytamsôs, diena debesiů bey myglios,

* Jer. 30, 7.

16. Diena triubů bey trimitů prieš apmúritůsius miestus ir áukštasias pilis.

17. Aš darysiu žmones drébanczus, kad aplink turės wáikštinėt néy aklieji, todėl, kad jie prieš Poną Diewą susigriešije. Jů kraujas bus pralietas, néy kad butu dulkes, ir jů kunas, néy kad butu purwas.

18. Jû * sidábras bey áukſas jûs ne iſſgélbēs dienoje kerſſto Pono Diewo; bet † wiſa jéme turēs jo kerſſto ugnimi ſudéginta buti; nēs jis umay gálą darys ſu wiſais toj jémēj gywénanczeiſeis.
* Ez. 7, 19. † Zep. 3, 8.

2. Pérſkyrimas.

Graudénimas Diewop werſtis; Korawone paſſalij gywénanczû Žmoniû-Pulkû.

1. Suſirinkkit ir eikſſte ſſen, jûs neprieteliſſki jmones,

2. Pirm ne kaip (aſſtriduſtoji Diewo) prowa (ant juſû) iſſſirodytu, kad jûs * néy pelai dienoje butumbit pawáromi, pirm ne kaip baiſingaſis Pono Diewo kerſſtas ant juſû ujeitu, pirm ne kaip diena Pono Diewo kerſſto jus tropitu! * Pſ. 1, 4.

3. Jēſſkokite Pona Diewą, wiſi jûs wargdienei jémēje, kurie elgiates pagal jo prowas, jeſſkokite teiſybę, jēſſkokite pakarnumą, kad dienoje kerſſto Pono Diewo galētumbit paſlēpti but!

4. Nēs Gaza tur but praſtota, ir Aſkalon puſtyne paſtot; Aſdod per pētus bus prawaryts, ir Akaron iſſ ſſakniû iſſráuts.

5. Bēda tiems, kurie pajuremis gywéna, kareiwjiams! Pono Diewo jodis ateis ant juſû. Tu Kanaan, * Pyliſtēnû jéme, aſſ tawę judyſiu, kad nieks czę daugiaus ne gywęs.
* Jer. 47, 1. f.

6. Pajuremis bus tiktay wieni kerdjû-butélei bey awjû-ſtaldai.

7. Ir tai teks likuſiemſiems iſſ namû Juda, kad jie ant tû gáutu ganytis. Wakarais jie tur atſigult butûſe Aſkalon, kad jûs dabar Ponas Diewas, jû Diewas, wēl bus pajēſſkojęs ir jû * apkalimą nukreipęs.
* Jer. 29, 14. Zep. 3, 20. f.

8. Aſſ girdējau gēdiſſkąję kalbą Moabo, ir iſſkóliojimą waikû Ammon, kuriûmi jie mano jmones iſſkóliojo, ir ant jû rubéjiû to gyrēſi.

9. Geray, kaip tikray aſſ gyws eſmi, ſako Wieſſpats Zebaot, Jzraēlio Diews, Moabs paſtós néy * Sodoma, ir waikai Ammon néy Gomorra, priegtam néy dilgyne bey Druſkôs-dauba, ir amjina puſtyne. Ujſſilikuſieji mano jmoniû jûs iſſplēſſ, ir likuſieji mano jmoniû į dalykus jûs gáus. * 1 Moj. 19, 24.

10. Tatai jiems nuſidûs uj jû puikáwimą, kad jie Pono Diewo Zebaot jmones iſſkóliojo, ir to gyrēſi.

11. Pons Diews bus jiems iſſgąſtingas, nēs jis iſſgaiſſis wiſus diewáiczus ant jémês; ir jo turēs melſtis wiſos ſalos tarp pagonû, kojnas ſawo wietoj.

12. Taipjau ir jûs Murinai buſit ujmuſſti mano kardu.

13. Ir jis iſſties ſawo ranką ant ſſiaurês, ir judys Aſſurą. Niniwę jis iſſpúſtis, iſſdjuwuſę (darys) néy púſczą;

14. Kad * toje atſigulswiſokie gywolei tarp pagonû; ir † baublei bey ējei laikyſis ant jû korycjû ir giedos lángûſe, ir warnai ant bálkiû; nēs cedrû-lentos bus nuplēſſtos.
* Jez. 13, 21. † Pſ. 102, 7. Jez. 34, 11.

15. Tai eſti tas linkſmaſis mieſtas, kurs taipo be báimês budawo, ir ſakydawo ſawo ſſirdije: „aſſ eſmi, ir neyjoks kitſai.“ Kaipgi jis taip púſtas paſtojęs, kad jwērys jame gywéna! ir praeinąſis ſſwilpja į jį, ir ſuploj rankas ant jo.

3. Pérſkyrimas.

Skunda bey Grumjdimas prieſſ neklauſanczęję Jeruzalęj Palinkſminojimas Tikinczûjû iſſ Meſiijoſſiaus.

1. Bēda tam bjauriam, neczyſtam ir rajbáininkiſſkam mieſtui!

2. Jis ne nor ney klauſyt ney dûtis pabart; jis ne nor ant Pono Diewo tikēt, neygi prie Diewo ſawo laikytis.

3. Jû * kunigaikſſczei tarp jû yra rēkiantieji liútai, ir jû ſudjos wilkai prie wákaro, kurie nieko ne paliekt iki rytojaus.
* Ez. 22, 27. Mik. 3, 11.

4. Jû prárakai yra klaſtorei ir papeiktojei, jû klebonai ſubjaurin ſſwentnyczą, ir iſſguldo jokaną, kaip ne reiktu.

5. Ale Pons Diews tarp jû eſąſis tieſa geray mokin ir pikto ne daro; jis kas-rytą ſawo prowas wiſiems girdint mokidin, ir ne paliauj; ale piktieji jmones neſimokinti ne nor gēdētis.

6. Todēl aß ßius żmones noriu ißgaißint, jû pilis ißpústit ir jû úlyczas pustas daryt, kad neywiens ant tû ne gáus keliáut; jû miestai bus ißpústiti, kad nieks daugiaus cze ne gywéntu.

7. Aß taw sakydinau: manęs tu turi bijotis ir dûtis pabaust, tay jû gywénimas ne butu ißpústitas, ir tûjû neywiens jûs ne użpultu, kuriûmi aß jûs pajēßkosiu; ale jie *greiti wisokią piktenybę daryt.
* Jer. 4, 22.

8. Todēl, sako Pons Diewas, ir jûs wēl turit manęs láukti, ik aß pasikélsiu sawo czēsu, kur aß taip-jau prowawosiu, ir pagonus su-rinksiu, bey karalystes kruwon su-ßauksiu, mano kerßtą ant jû ißliet ir wisą kerßtą mano narso; nēs wisas swiets bus sudégits ugnimi mano kerßto.

9. Tada aß żmoniû-pulkams kitaip dûsiu sakyt *su mei-lingomis lupomis, kad jie wisi turēs Pono Diewo war-do melstis ir jam ßlużit wien-ßirdżey.
* Jez. 40, 2. Oz. 2, 14.

10. Tus, kurie manęs meldżas, butent ißsklaidytûsius aną-pus wan-dens *Murinû-żémēj man parwés dowanai.
* Darb. 8, 27.

11. Tame czēse tu daugiaus nesi-gēdēsi wiso sawo weikalo, kuriûmi prieß manę nusiżengei; nēs aß pasi-didżûjanczus ßwentûsius ßalin dēsiu nû tawęs, *kad daugiaus ne pasi-didżûsi dēl ßwentojo mano kálno.
* Jer. 7, 4.

12. Aß tarp tawęs dûsiu *iß-likt pawargusi, máżą żmoniû-pulkéli, tienusitikēs ant Po-no Diewo wardo.
* Jez. 1, 9. Ez. 6, 8.

13. Użsilikusieji Izraēlije ne darys nieko pikto ir ne kalbēs neteisey, ir ne bus rastas *jû burnoj kląstą daręs liezuwis; bet jie ganysis ir ilsēsis be jokiôs báimês.
* Apr. 14, 5.

14. *Szukáuk, tu dukte Zion, ßauk, Izrael; dżaugkis ir buk linksma iß wisôs ßirdiês, tu dukte Jeruzale!
* Sak. 9, 9. f.

15. Nēs Pons Diews atēme ßalin tawo korawonę, ir ta-wo neprietelius nukreipe. Pons Diews, Izraelio Kará-lius, yra *pas tawę, kad ne priwalytumbei neyjokiôs ne-paláimôs nesibijotis.
* Jez. 41, 10. P. 43, 1.

16. Tame czēse bus sákoma Jeru-zalei: „nesibijok!" ir Zionui: „te ne pailsta tawo rankos!"

17. Nēs Wießpats tawo Diewas yra pas tawę, sylôs turis Ißgél-bētojis. *Jis dżaugsis iß tawęs, ir bus taw meilingas, ir atsiléis, ir su ßukawimu dżaugsis iß tawęs.
* Jez. 62, 5.

18. Pramonēmis slogintûsius aß ßalin dēsiu, kad nû tawęs atsitólin-tu, kurios prámones jiems sunkenybe buwo, iß kuriû jie gēdôs turējo.

19. Sztay, aß tû wisû gloda da-rysiu tame czēse, kurie taw netei-sybês daro; ir *gélbēsiu ráißąję, ir surinksiu prastumtąję, ir ißkélsiu ję ant didżôs garbês bey ßlowês per wisas żemès, kuriose ji papeikiama.
* Mik. 4, 7.

20. Tame czēse aß jus atgabęsiu, ir jus tame czēse surinksiu. Nēs *aß ißkélsiu jus ant gyriaus bey garbês tarp wisû żmoniû ant żémês, kad aß †jusû apkalimą nukreipsiu po jusû akiû, sako Ponas Diewas.
* Jez. 62, 7. Sak. 1, 16. † 5 Moiż. 30, 3. Jez. 29, 14. P. 30, 3. Oz. 6, 11. Zep. 2, 7.

Galas Prárako Zepanjo.

Prárakas Aggai.

1. Pérskyrimas.

Pabarimo-Kożonis tiems sakytas, kurie nesistku-bino Bażnyczą pakurt.

1. Antrame mete karaliaus Da-ryaus i ßéßtąji mēnesi pirmoj die-noj to mēnesio atējo Diewo żodis per práraką *Aggai Serubabēliui, Sealtiēlio sunui, wyresniamjam Ju-da, ir Jozuwui, Jozadako sunui, wyriáusiamjam kunigui, ir tare:
* Ezr. 5, 1. 2.

2. Taip sako Ponas Diewas Ze-baot: ßie żmones sako: dar cz sas-

ne priêjo, kad Pono Diewo namus pakurtu.

3. Jr Pono Diewo žodis atêjo pas prárakq Aggai:

4. Ale jusû czēsas priêjo, kad iß-dailytûse butûse gywentumbit, ir ßie (Diewo) namai tur pusti stowet?

5. Taygi ßitaip sako Ponas Diewas Zebaot: žiurēkit, kaip jums déstis!

6. Jûs daug sējat, ir maž suwá-lot; jûs wálgot, ir taczau ne este pasótinami; jûs gériat, ir taczau ne atsigeriat; jûs apsirēdot, ir ta-czau ne gálit sußilt; ir kurs pinigû pelno, tas déda tus į skylētq maßnq.
* P. 2, 17. 5 Moiž. 28, 38.

7. Taip sako Pons Diews Zebaot: žiurēkit, kaip jums déstis!

8. Nuêję ant kálno parsigabenkit médžû, ir budawokit ßitus namus! tai man pamēgs, ir aß sawo garbę ißródisiu, sako Ponas Diewas.

9. Nēs jûs tiesa daugio láukiat, ir ßtay, wislab mažyn eit; ir no-rint ir tai namô gabénat, tay aß taczau tai wislab ißdulkinu. Kodēl tai? sako Pons Diews Zebaot. To-dēl, kad mano namai taipo pusti stow, ir kožnas skubina sawo butq (pakurt).

10. Todēl dangus wirßuj jusû rásq užlaike, ir žémę sawo aug-meni.
* 1 Kar. 17, 1.

11. Jr aß wadinau * sausqjį czēsq, tiek ant žémês bey kalnû, tiek ant rugiû, ant ßwēžaus wyno, ant aliejaus ir ant wiso, kas iß žémês áuga, ir ant žmoniû bey galwijû ir ant wisû rankû darbû.
* P. 2, 18. Amos 4, 9.

12. Tay paklusо Serubabel, Seal-tielio sunus, bey Jožuwas, Joža-dako sunus, wyriáusiasis kunigs, ir wisi kiti žmones tokiam balsui Pono Diewo, sawo Diewo, ir žo-džams prárako Aggai, kaip jį Po-nas Diewas, jû Diewas, buwo siuntęs; ir žmones prisibijojo Pono Diewo.

13. Tay tare Aggai, ángelas Pono Diewo, kurs Pono Diewo siųstas buwo iki žmoniû: Aß esmi su jumis, sako Ponas Diewas.

14. Jr Pons Diews parágino dwásę Serubabelio, Sealtielio sunaus, wyrésniojo Juda, ir dwásę Jožuwo, Jožadako sunaus, wyrésniojo wy-stupo, ir dwasę wisû žmoniû pá-laikû, kad jie atêję dirbo prie namû Wießpatiês Zebaot, sawo Diewo.

2. Pérskyrimas.

Prarakáwimas apie Szlowę antrôstos Bažnyczôs dēl Atêjimo Mesijoßiaus.

1. Dwideßimt-ketwirtoj dienoj ßéßtojo mēnesio antrame mete Kará-liaus Daryaus,

2. Dwideßimt-pirmoj dienoj sék-mojo mēnesio buwo * sákytas Pono Diewo žodis per prárakq Aggai ir tare:
* P. 1, 1.

3. Sakyk Serubabēliui, Sealtielio sunui, wyresniûjui Juda, ir Jožu-wui, Jožadako sunui, wyriáusiam-jam kuningui, bey kitiems žmonems ir tark:

4. Kas liko tarp jusû, kurs ßitus (Diewo) namus * pirmoj jû ßlowēj regējęs? ir kokie jie dabar jums rodos? Ar ne taipo, ßie jums per niekq ródos?
* Ezr. 3, 12.

5. Jr dabar, Serubabel, buk links-mas, sako Pons Diews, buk links-mas, Jožuwai, Jožadako sunau, tu wyriáusiasis kunige! bukit links-mi, wisi žmones žémēj, sako Pons Diews, ir dirbkit! * nēs aß esmi su jumis, sako Ponas Diewas Ze-baot.
* P. 1, 13.

6. Pagal tq žodį, kaip aß su ju-mis * derējimq dariau, jums iß Egypto ißsitráukiant, mano Dwáse pasiliks tarp jusû; nesibijokit!
* 2 Moiž. 19, 5.

7. Nēs taipo sako Ponas Diewas Zebaot: * Dár tikt mážas te bus czēsas, tay aß dangų bey žémę, jures ir, kur sausa, su-judįsiu.
* Ebr. 12, 26.

8. Beje ir wisus pagonus aß sujudįsiu; tay tada ateis * wi-sû pagonû palinksminojimas; ir aß ßitus namus darysiu ßlowês pilnus, sako Ponas Diewas Zebaot.
* Jez. 49, 6.

9. Nēs mano yr tiek sidábras tiek áuksas, sako Ponas Diewas Zebaot.

10. Szlowe ßitû antrûjû (Diewo) * namû bus didésne, ne kaip pir-mûjû buwusi, sako Ponas Diewas

Zebaot; ir aß pakájaus sutékſiu ßime kampe, ſako Ponas Diewas Zebaot. * Mal. 3, 1.

11. Dwideßimt=ketwirtoj dienoj dewintojo mēneſio antrame mete Daryaus atêjo Pono Diewo ƶodis prárakui Aggajui ir tare:

12. Taip ſako Pons Diews Zebaot: kláuſk kunigus aplink ƶokanq ir ſakyk:

13. Jey kas ßwentitą mieſą neßiótu į átlanką ſawo ſermēgôs, ir paſkuy ſu ta átlanka pakrutitu dŭną, wiralą, wyną, aliejų, arba kitą koki walgį: ar ir tie daiktai ßwenti paſtotu? Jr kunigai atſakydami tare: né.

14. Aggai tare: ale jey koks neczyſtas, kurs * maitą pakrutinęs, tûjû ką pakrutintu, argi ir ßie daiktai tŭmi neczyſti paſtotu? Kunigai atſakydami tare: neczyſti paſtotu. * 3 Moiƶ. 5, 2. P. 11, 24. 36. 39.

15. Tay Aggai atſakydams tare: lygey taipo yra ir ßis ƶmoniû=pulkas ir ßitie ƶmones po mano akiû, ſako Ponas Diewas, ir wiſi jû rankû darbai ir, ką jie apierawoja, tai neczyſta.

16. Jr dabar ƶiurēkit, kaip jums dējos iß ßiôs dienôs ir pirm to, pirm ne kaip akmŭ ant akmens buwo dētas prie baƶnyczôs Pono Diewo:

17. Kad wienam prieinant prie * rugiû kruwôs, kurioje dwideßimt ketwirczû reiktu but, tay wos déßimt buwo; jam prieinant prie ſpáuſtuwôs ir dumojant, penkes=déßimts kibirû ſémſęs, tay wos dwidéßimt buwo. * P. 1, 6.

18. Nēs * aß ſlóginau jus ſauſu czēſu, kuleis bey ledais prie wiſo juſû darbo; taczau jûs manęſpi nepriſiwertet, ſako Ponas Diewas. * P. 1, 11. Amos 4, 9.

19. Taygi dabar ant to ƶiurēkit, iß ßiôs dienôs ir pirm to, butent nŭ dwideßimt=ketwirtôſēs dienôs dewintojo mēneſio iki tai dienai, kurioj pámatas Pono Diewo namams eſti dētas, ƶiurēkit ant to!

20. Nēs ſėkla dar gul ſkunej, ir niekq dar ne néßa, ney wyn=médƶei, ney pyg=médƶei, ney granomédƶei, ney aliej=médƶei; ale nŭ ßiôs dienôs aß ƶegnonę ſutekſiu.

21. Jr Pono Diewo ƶodis ſakytas buwo antru kartu Aggajui dwideßimt=ketwirtoj dienoj to mēneſio ir tare:

22. Sakyk Serubabeliui, wyreſniamjam Juda, ir tark: * Aß dangų bey ƶémę ſujudiſiu; * p. 7.

23. Jr apwerſiu krēſlus karalyſczû, ir ißpúſtiſiu ſylingaſes karalyſtes pagónû; ir apwerſiu tiek weƶimus tiek jû raitelius, kad tiek arklei tiek wyrai parwirs, koƶnas kárdu kitojo.

24. Tame czēſe, ſako Ponas Diewas Zebaot, aß imſiu tawę, Serubabel, Sealtielio ſunau, ſawo tarną, ſako Ponas Diewas, ir laikyſiu tawę kaip péczwēt=ƶiedą; nēs aß tawę paſkyriau, ſako Ponas Diewas Zebaot.

Gálas Prárako Aggai.

Prárakas Sakarjas.

1. Pérſkyrimas.

Graudénimas Diewop werſtis ir Diewo bijotis, dwiéjeis Regējimais patwirtintas.

1. Aßmame mēneſije antrojo méto karáliaus Daryaus buwo ſakytas ßis Diewo ƶodis * Sakarjui, Berekjo ſunui, Jddo ſunaus, prárakui, ir tare: * Eƶr. 5, 1.

2. Pons Diews buwo ſupykęs ant juſû tēwû.

3. Jr ſakyk jiems: taip ſako Ponas Diewas Zebaot: * priſiwerſkit manęſpi! ſako Ponas Diewas Zebaot, tay aß juſump gręßiûs, ſako Ponas Diewas Zebaot. * Mal. 3, 7. Jok. 4, 8.

4. Ne bukite kaip juſû tēwai, kuriems * pirmieji prárakai mißioſe ſakydawo ir tare: taip ſako Pons Diews Zebaot: „liáukites nŭ nelábo ſawo elgimo ir nŭ nelábo ſawo

weikalo!" ale jie ne klause, ir manęs ne atbojo, sako Ponas Diewas.
* Jeȝ. 31, 6. 45, 22. Jer. 3, 12. Eȝ. 33, 11.

5. Kame dabar jusû tēwai bey prárakai? Bau jie ir dar gywi?

6. Ar ne taipo, kad mano ȝodȝei ir mano prowos, kurius aß per sawo tarnus, prárakus, liepjau, jusû tēwus trópijo? kad jie turējo susiprast ir sakyt: lygey kaip Pons Diews Zebaot buwo pasimislijęs mums daryt, koktai mes ir pelnēm bey darēm, taipo jis mums ir darę?

7. Dwideßimt-ketwirtoj dienoj wienióliktojo mēnesio, kurs yra mēnesis Sebat, antrame mete (karáliaus) Daryaus buwo sakytas Pono Diewo ȝodis Sakarjui, Berekjo sunui, Iddo sunaus, prárakui, ir tare:

8. Aß regējau nakcȝe, ir ßtay, wyrs sēdējo ant siarto árklio, ir jis apsistojo tarp mirtû lankoje, ir uȝpakalij jo buwo siarti, bēri bey balti arklei.

9. Ir aß tariau: mans wießpatie, kas tai per kokie? Ir angelas su manim kalbąsis tare man: aß taw ródisiu, kas tai per kokie.

10. Ir tas wyrs, tarp mirtû stojąsis, atsakydams tare: ßitie yra tie, kurius Pons Diews ißsiuntęs ȝémę pérkeliaut.

11. Ale jie atsáke Pono Diewo angelui tarp mirtû stówincȝamjam ir tare: mes ȝémę pérkeliawom, ir ßtay, wisos ȝémes tur pakájaus.

12. Tay angelas Pono Diewo atsakydams tare: Pone Diewe Zebaot, kaip ilgaygi tu ne nori * susimilt ant Jeruȝalês ir ant miestû Juda, ant kuriû tu buwai supykęs per ßius septynes-dèßimts metus?
* Ps. 102, 14.

13. Ir Pons Diews atsáke angēlui su manim kalbancȝamjam meilingus ȝodȝus ir palinksminancȝus ȝodȝus.

14. Ir angelas su manim kalbąsis tare man: sakydams ant mißiôs tark: taip sako Ponas Diewas Zebaot: aß labay buwau be-kerßijęs ant Jeruȝalês ir ant Ziono;

15. Ale aß labay pykstu ant pasididȝûjancȝûjû pagónû; nēs aß tikt máȝumą buwau papykęs, ale jie gélbti ant prapûlimo.

16. Todēl sako Pons Diews: * aß wēl Jeruȝalêspi kreipsiûs su mielaßirdingyste, ir mano namai toje bus pabudawoti, sako Ponas Diewas Zebaot; priegtam cimerninkûßniuras Jeruȝalēje bus tráuktas.
* P. 8, 3.

17. Ir toliaus ant mißiôs sakyk ir tark: taip sako Ponas Diewas Zebaot: mano miestams wēl geray séksis, ir Pons Diews Zioną wēl palinksmis, ir Jeruȝalę * wēl ißskirs.
* Jeȝ. 14, 1.

18. Ir aß pakéliau sawo akis ir macȝau, ir ßtay, cȝe buwo keturi ragai.

19. Ir aß tariau angelui su manim kalbancȝamjam: kas tai per kokie? Jis tare man: tai yra ragai, kurie (waikus) Juda draug su Jȝraelio bey Jeruȝalês (waikais) ißsklaide.

20. Ir Ponas Diewas rode man keturius kálwjus.

21. Tay aß tariau: ką tie nor daryt? Jis atsáke: tus ragus, kurie (waikus) Juda taip ißsklaide, kad niekѕ ne galējo sawo galwą pakylēt, tus nugandit ßie (kalwjei) atêjo, kad pagonû ragus nudaußtu, kurie rágą pakēle ant ȝémês Juda (gywatninkû), tus ißsklaidyt.

2. Pérskyrimas.

Apie Apgynimą dwasißkôsês Jeruȝalês, ir apie Pagonû Pawadinimą.

1. Ir aß sawo akis pakēlęs regējau, ir ßtay, wyrs nekursai turējo matûjamą ßniúrą sawo rankoj.

2. Ir aß tariau: kur tu nueini? Ale jis atsáke man: kad Jeruȝalę matûcȝau ir ȝiurēcȝau, kaip ilga ir kaip plati jei reiktu buti.

3. Ir ßtay, ángelas su manim kalbąsis ißêjo laukan. Ir kitsai ángelas ißêjo laukan jam prießais,

4. Ir tare jam: nubēgdams sakyk ßitam waikui ir tark: Jeruȝale bus apgywénta be murû dēl didȝôs daugybês ȝmoniû bey galwijû, joje busencȝû.

5. Ir * Aß noriu, sako Ponas Diewas, ugningas mu-

ras but aplinkuy, ir noriu toje but, ir toje ßlowingayketu pasirodit. * p. 9, 8.

6. Greitay! greitay! bėgkit iß ßiáurės-żėmės, sako Pons Diews; nės aß ißſklaidżau jus į tus keturius wėjus po dangum, sako Ponas Diewas.

7. Greitay, Zion, tu gywėnanczoji prie dukters Babel, ißbėgk!

8. Nės taipo sako Ponas Diewas Zebaot: jis manę siuntęs pagal gárbę į pagonus, kurie jus ißplėße; jů macis tur galo. Kas jus pakrutin, tas pakrutin jo * akiės-pawydulį. * Pſ. 17, 8.

9. Nės ßtay, aß sawo rankų ant jů pakélsiu, kad jie teks plėßimui tiems, kurie jiems ßlużijo; kad jůs ißtirtumbit, Ponų Diewų Zebaot manę siuntusi.

10. Dżaugkis ir buk linksma, tu dukte Zion! nės ßtay, aß ateimi, ir noriu pas tawę gywėnt, sako Ponas Diewas.

11. Ir tů-czės * daug pagonů prisiwers Diewop, ir jie bus mano żmones; ir aß pas tawę gywęsiu, kad tu ißtirtumbei, kad Ponas Diewas Zebaot manę pas tawę siuntęs. * 1 Moiż. 49, 10

12. Ir Pons Diews Judų priims per sawo dalį ßwentoj żėmėj, ir wėl * Jeruzalę ißſkirs. * p. 1, 17.

13. Wisů kuns te tyl po akiů Pono Diewo! nės jis pasikelęs iß ßwentôs sawo wietôs.

3. Pérſkyrimas.

Kriſtaus wyriáuſiojo-Kunigo-Urėdas pirm-pażenklintas ant Jożuwo.

1. Ir man buwo paródits wyriáusiasis kunigas Jożuwas, stowis po akiů angėlo Pono Diewo; ir ßetons stowėjo po jo deßinės, kad jam prießsistėngtu.

2. Ir Pons Diews tare ßetonui: * Ponas Diewas tawę te pabar, tu ßetone; beje Ponas Diewas tawę te pabar, kurs Jeruzalę (ſaw) ißsiskyręs! Ar ßis (Jożuwas) ne nůdegulys, iß ugniės ißtráuktas? * Jud. p. 4.

3. Ir Jożuwas neczystais rubais buwo apsirėdęs, ir stowėjo po akiů ángėlo,

4. Kurs atsakydams tare tiems po jo akiů stowintiemsiems: ißwilkit jam neczystůsius rubus! Ir jis tare jam: ßtay, * aß tawo griekus atėmjau nů tawęs, ir † aprėdżau tawę rubais, ßwentomis dienomis apwilkimais.
* 2 Zom. 12, 13. Jeż. 6, 7. † Jeż. 61, 3.

5. Ir jis tare: użdėkit czystų kepurę ant jo galwôs! Ir jie użdėjo czystų kepurę ant jo galwôs, ir aprėde jį rubais; ir angėlas Pono Diewo stowėjo cze.

6. Ir ángėlas Pono Diewo ißliudijo Jożuwui ir tare:

7. Taip sako Ponas Diewas Zebaot: jey tu mano keliůse wáikßczosi, ir mano sargybę pilnawosi, tay tu waldysi mano namus ir apsergėsi mano dwarus; iß aß důsiu taw * ßiůjů cze stowinczůjů (angėlů), kad jie tawę lydėtu. * Pſ. 91, 11.

8. Klausyk, Jożuwai, tu wyriáusiasis kunige, tu ir tawo prietelei ties tawim gywėnantieji! nės jie tikt wienais * dywais yra. Nės ßtay, aß sawo tarnų † Żėmak důsiu ateit. * Jeż. 8, 18. † Jeż. 4, 2. p. 11, 1.

9. Nės ßtay, ant to wienintelio akmens, kurį aß dėjau po akiů Jożuwo, bus * septynios ákys. Ale ßtay, aß jį ißkaposiu, sako Ponas Diewas Zebaot, ir atimsiu griekus tôs żėmės ant wienôs dienôs.
* p. 4, 10.

10. Tů-czės, sako Ponas Diewas Zebaot, * kits-kitų kwės po wynmedżù ir po pyg-medżu.
* 1 Kar. 4, 25. Mik. 4, 4.

4. Pérſkyrimas.

Ißlaikimas Surinkimo Diewo per Diewo Macį.

1. Ir tas ángėlas su manim kalbąsis wėl atėjo ir manę pabudino, kaip kad kas iß miego pabudinams,

2. Ir tare man: * kų tu regi? Bet aß tariau: aß regiu; ir ßtay, cze stowėjo liktorius, wisas iß áukso, su kaußu ant wirßaus, prie kurio septynios liampos buwo ir po septynes riureles prie wienôs liámpôs;
* Jer. 1, 11. 13. Amos 8, 2.

3. Ir dwėjets aliej-médżů prie to, wiens ant deßinės to kaußo, ir antrasis ant kairės.

4. Ir aß atſakydams tariau ángē⸗lui ſu manim kalbanczamjam: mans wießpatie, kas tai?

5. Ir ángēlas ſu manim kalbąſis atſakydams tare man: ar tu ne žinai, kas tai yra? Ir aß atſakiau: né, mans wießpatie.

6. Ir jis atſakydams tare man: ßitas yra Pono Diewo žodis apie Serubabeli: tatai ne bus ißtaiſyta per waiſką arba ſylą, bet per mano Dwaſę, ſako Ponas Diewas Zebaot.

7. Kas tu eſi, tu didyſis kálne, kurs tu taczau po akiû Serubabelio plynas lauks turi buti? Ir jis dēs pirmąji akmeni, kad jam *prißauks: Diewe padēk! Diewe padek!
* Pſ. 122, 6.

8. Ir buwo ſakytas man Pono Diewo žodis, ir tare:

9. Rankos Serubabelio pámatą dējo ßiems namams, jo rankos ir pabaigs tą darbą; kad jûs *ißtir⸗tumbit, kad Pons Diews manę pas jus ſiuntęs.
* p. 2, 9. 11.

10. Nēs kas yra, kurs mažaſes ßias dienas papeiktu, kurioſe taczau paſidžaugs ir matys cino máczų ran⸗koſe Serubabelio ſu *anomis ſep⸗tyniomis, kurios yra ákys Pono Diewo, wiſą žémę pértraukianczos?
* Pérſt. 3, 9. Apr. 5, 6.

11. Ir aß atſakydams tariau jam: kas tai per dwéjets aliej⸗médžû po deßinês ir po kairês liktoriaus?

12. Ir aß antrą kartą atſakydams tariau jam: kas tai per dwéjets želmeniû tû dwiêjû aliej⸗médžû, ſto⸗winczû prie tû dwiejû aukſinû žnyp⸗ßliû aukſinojo liktoriaus, kuriomis nužnypßia wirßuj nû aukſinojo lik⸗toriaus?

13. Ir jis tare man: *ar tu ne žinai, kas tai yra? Ale aß atſa⸗kiau: né, mans wießpatie.
* p. 5.

14. Ir jis tare: tai yra dwéjets aliej⸗waikû, ſtowinczûjû prie wal⸗dono wiſôs tôs žémês.

5. Pérſkyrimas.

Regējimas apie lekiancžę Grómatą ir apie Mote⸗rißkę Saike, Epa wadiname, ſėdincžę.

1. Ir aß ſawo akis wēl *pakē⸗liau ir regējau, ir ßtay, buwo lekianti gromata.
* p. 1, 18.

2. Ir jis tare man: *ką tu matai? Ir aß tariau: aß matau lekiancžę gromatą, dwideßimt máſtû ilgą ir déßimt máſtû pláczę.
* Jer. 1, 11. 13.

3. Ir jis tare man: tai yra kei⸗kimas ißeinąſis per tą wiſą žémę; nēs wiſi wagys pagal tą grómatą per wiernus ißßaukiami, ir wiſi, kurie neteiſey priſēkę, pagal tą gró⸗matą per wiernus ißßaukiami.

4. Ale aß tai į ßwieſą ißweſiu, ſako Ponas Diewas Zebaot, kad (mano teiſybe) užeis namus wágio ir namus tûjû, kurie prie mano wardo neteiſey priſēk; ir paſiliks jû na⸗mûſe ir ſuēs tus draug ſu jû mé⸗džeis bey akmenimis.

5. Ir angēls ſu manim kalbąſis ißējo laukan ir tare man: pakylēk ſawo akis ir žiurēk, kas cže ißeiti?

6. Ir aß tariau: kas tai? Ir jis tare: Epa ißeiti; ir tare: tai yra jû pawydulis per wiſą žémę.

7. Ir ßtay, ßwino centneris lai⸗kēſi ûre; ir cže buwo moterißke, ta ſedējo (ſaike) Epa.

8. Ir jis tare: tai yra pamokſlas Diewo⸗neſibijanczûjû. Ir jis imete tą į tą Epą, ir mete tą ßwino⸗ſtukį wirßuj ant ſkylės.

9. Ir aß *pakēliau ſawo akis ir žiurējau, ir ßtay, dwi moteri ißējo ſparnû turinti, kurius wējas ware; ir buwo ſparnai néy gandro⸗ſpar⸗nai, ir jiedwi lakiodami néße tą Epą tarp žémês bey dangaus.
* p. 1, 18. 2, 1. 5, 1.

10. Ir aß tariau angēlui ſu ma⸗nim kalbanczamjam: kur jiedwi tą Epą nuneß?

11. Ale jis man tare: kad jam na⸗mai butu budawoti žémēje Sinear, ir ißkurti ir ant ſawo pámato grun⸗tawoti.

6. Pérſkyrimas.

Szwentieji Angelai Gerûſius apſaugoj; Kriſtaus Urēdas bey Karalyſte.

1. Ir aß ſawo akis wēl pakēlęs regējau, ir ßtay, cže buwo keturi weżimai, tie tarp dwiejû kalnû iß⸗ējo; ir tûdu kálnu buwo iß wário.

2. Prie pirmojo weżimo *buwo ſiarti žirgai; prie antrojo weżimo buwo jûdi žirgai;
* Apr. 6, 4.

3. Prie trécʒojo weʒimo buwo balti ʒirgai; prie ketwirtojo weʒimo buwo cʒékei, driuti ʒirgai.

4. Ir aß atſakydams tariau angelui ſu manim kalbanczamjam: mans wießpatie, *kas tai per kokie? *p. 1, 19.

5. Angelas atſakydams tare man: tai yra tie keturi wējai po dangum, ißeiną, kad ſtótus po akiû *walдono wiſû ʒémjû. *p. 4, 14.

6. Prie kurio jûdieji ʒirgai buwo, tie êjo į ßiáurę, ir baltieji êjo páſkuy jûs; ale cʒékei êjo į pētus.

7. Ir anie driutieji êjo ir keliáwo, kad wiſas ʒemės pérkeliautu. Ir jis tare: eikit ir pérkeliaukit *ʒémę! Ir jie pérkeliawo ʒémę. *p. 1, 10.

8. Ir jis wadino manę, ir kalbēdams ſu manim tare: ßtay, kurie į ßiáurę eiti, daro mano dwaſę atſiilſtancʒę (paliaujancʒę korawot) ʒémēje į ßiáurę-linkay.

9. Ir Pono Diewo ʒodis atêjo man ir tare:

10. Imk nekurius iß apkaltûjû, butent Eldają, Tobiją ir Jedają, ir ateik tu tą pácʒę dieną, ir eik į namus Joſíjo, Zepanjo ſunaus, kurie iß Babel pargryʒo;

11. Ale imk ſídábro bey áukſo ir daryk wainikus, ir uʒdēk tus ant galwôs Joʒuwo, wyriáuſiojo kunigo, Joʒadako ſunaus;

12. Ir kalbēk jam: taip ſako Ponas Diewas Zebaot: ßtay, yra wyrs, wardu *Zēmak; nēs po jûmi áugs, ir jis budawos Pono Diewo baʒnycʒą. * p. 3, 8. Jer. 23, 5.

13. Beje, Pono Diewo baʒnycʒą jis budawos, ir neßios tą ißgraʒinimą, ir ſēdēdams ponawos ant ſawo karál-krēſlio; ir bus ir wyſkupu ant ſawo karál-krēſlio, ir bus pakájaus tarp tû dwiējû.

14. Ir tie wainikai turēs buti paminklui Elemui, Tobijui, Jedajui ir Enui, Zepanjo ſunui, baʒnycʒoje Pono Diewo.

15. Ir ateis iß tolo, kurie budawos baʒnycʒą Pono Diewo; tay jûs iβtirſit, kad Pons Diews Zebaot manę pas jus ſiuntęs. Ir toktai nuſidûs, jey jûs klauſyſit balſo Pono Diewo, ſawo Diewo.

7. Pérſkyrimas.

Apie Páſtnikawimą bey Mielaßirdingyſtēs Iſrôdijimą.

1. Ir nuſídawe ketwirtame mete karáliaus Daryaus, kad Pono Diewo ʒodis buwo ſakytas Sakarjui ketwirtoj dienoj dewintojo mēneſio, kurs wadinams Kislew;

2. Kaip Sar-Eʒer bey Regem-Melek draug ſu ſawo ʒmonemis ſiunte į Betel Pono Diewo melſtis,

3. Ir ſakydino kunigams, ēſantiemſiems aplink namus Pono Diewo Zebaot, bey prárakams: argi aß dar ir penktame mēneſij turiu werkt ir atſilaikyt, kaip aß tai daręs eſmi jau kelis metus?

4. Ir Pono Diewo Zebaot ʒodis man buwo ſakytas ir tare:

5. Sakyk wiſiems ʒmonēms ʒémēje ir kunigams tarydams: kaip jûs *paſtnikawot bey gedējot penktame bey ſekmane mēneſij per ßius ſeptynes-déßimts metus, ar jûs man taipo páſtnikawot? * p. 8, 19. Jeʒ. 58, 5.

6. Arba kaip jûs wálgēt bey gērēt, ar jûs ne ſaw wálgēt bey gērēt?

7. Ar ne tai yra, ką Pons Diews ant mißiôs dawe ſakyt per pirmûſius prárakus, kaip Jeruʒale buwo apgywénama ir wiſlab apſtay turējo draug ſu ſawo mieſtais aplinkuy, ir ʒmones gywéndawo tiek į pētus tiek pakalnēſe?

8. Ir Pono Diewo ʒodis atêjo Sakarjui ir tare:

9. Tai ſako Ponas Diewas Zebaot: *ſúdikit teiſey, ir koʒnas t' ißrodo ſawo broliui malonę ir mielaßirdingyſtę! * p. 8, 16. Oʒ. 12, 7.

10. Ir *ne darykit neteiſybę ney naßlēms ney ſiratoms, ney ſwetimiemſiems ney pawargeliams; ir neywiens ne miſlikit ko pikto prieß ſawo broli ſawo ßirdije! * 2. Moiʒ. 21, 21. 22. ſ.

11. Ale *jie ne norējo ant to dabot, ir prigręʒe man nugarą, ir uʒkimßo ſawo auſis, kad ne girdētu, * Jeʒ. 42, 25.

12. Ir uʒkietino ſawo ßirdis *ney démantą, kad ne girdētu ʒokaną bey ʒodʒus, kurius Ponas Diewas Zebaot ſiunte ſawo Dwaſēje per

pirmůsius prárakus. Iš to toks didis supykimas nů Pono Diewo Zebaot išējęs. * Jez. 48, 4.

13. Ir taipo nusidawe: kaip (ant mussû) sakyta buwo, ir jie ne klause, tay ir aš ne norējau klausyt, jiems be=šaukiant, sako Ponas Diewas Zebaot.

14. Taipo aš jůs išbarsczau tarp wisû pagonû, kuriû jie ne pažista; ir žéme paskuy jû pasiliko pustà, kad nieks toje ney keliáuja ney gywéna, ir tá labay geróji žéme pustyne pastojo

8. Pérskyrimas.

Apie Messijoßiaus Atējimą, ir apie jo Karalystę.

1. Ir Pono Diewo žodis man buwo sakytas ir tare:

2. Taip sako Ponas Diewas Zebaot: aš už Zioną labay buwau *supykęs, ir didzame sawo kerßte už ji labay atkerßijau. * p. 1, 14.

3. Taip sako Ponas Diewas: aš wēl *gręžiůs Zionop, ir noriu Jeruzalēje gywént, kad Jeruzale miestas teisybês bus wadinamas, ir kálnas Pono Diewo Zebaot ßwentybês kálnas. * p. 1, 16.

4. Taip sako Ponas Diewas Zebaot: dar ir toliaus gywęs ulyczose Jeruzalês seni wyrai ir (sénos) moteres ir prie ramczo einantieji dēl didzôs senystês.

5. Ir to miesto ulyczos bus pilnos waikaiczû bey mergáiczû, ant jôs ulyczû be=žaidzanczû.

6. Taip sako Pons Diews Zebaot: jéy jiems tai rodos negalima ēsant po akiû ßitû likusiûjû žmoniû ßiû czēsu, argi todēl ir butu *negalima po mano akiû? sako Ponas Diewas Zebaot. * Luk. 1, 37. f.

7. Taip sako Pons Diews Zebaot: ßtay, aš sawo žmones ißgélbēsiu iš žémês į užtekējimą ir iš žémês į nusiléidimą sáulês;

8. Ir noriu jůs prigabént, kad Jeruzalēje gywentu, ir *jie tur but mano žmonēmis, ir aš noriu but jû Diewu, teisybēje bey wiernybēje. * Jer. 24, 7. p. 31, 33.

9. Taip sako Ponas Diewas Zebaot: *padriútikit sawo rankas, jûs girdintieji ßitus žodzus ßiû czēsu per prárakû burną, toj dienoj, kurioj pámats dētas Pono Diewo Zebaot namams, kad bažnycza butu budawota! * Jez. 35, 3.

10. Nēs pirm ßiû dienû žmoniû darbai buwo noprósni, ir galwijû darbai buwo per nieką; ir ne buwo pakajaus dēl tužbôs tiems, kurie ißsitráuke ir įsitráuke, bet aš pérleidau wisus žmones eiti, kožną prieß sawo ártimą.

11. Ale dabar aš ne darysiu su likusciseis ßiû žmoniû, kaip senose gadyniose, sako Ponas Diewas Zebaot;

12. Bet jie turēs but sēkla pakájaus. Wyn=medis tur sawo waisių důt, ir *žéme sawo ůgli, ir dangus sawo rásą; ir aš likusiemsiems ßiû žmoniû tai wislab důsiu palaikytinay turēti. * 3 Moiz. 26, 4.

13. Ir nusidůs: lygey kaip jûs iš namû Juda ir iš namû Jzrael per prakeikimą buwot tarp pagonû, taipo aš jus ißgélbēsiu, kad žegnone turēsite but; tikt nesibijokit, ir padriútikit sawo rankas!

14. Taip sako Ponas Diewas Zebaot: lygey kaip aš mislijau jus slogit, kaip jusû tēwai manę įpykino, sako Ponas Diewas Zebaot, ir aš iš to nesigailējau,

15. Taipo aš dabar ßiose dienose wēl misliju gérą daryt Jeruzalei ir namams Juda; tikt nieko nesibijokit!

16. Ale tai yra, kas jums půlas daryt: *kalbēkit su kits=kitu, kas tiesa, ir súdikit pagal teisybę darydami, kad pakájaus butu jusû wartůse; * Ep. 4, 25.

17. Ir neywiens *te ne mislij ko pikto sawo ßirdije prieß sawo artimą, ir ne mylēkit neteises prysēgas! nēs tai wislab aš nekenczu, sako Ponas Diewas. * p. 7, 10.

18. Ir Pono Diewo Zebaot žodis man buwo sakytas ir tare:

19. Taip sako Ponas Diewas Zebaot: *pástninkai ketwirtojo, penktojo, sékmojo bey deßimtojo mēnesio tur namams Juda but per dzaugsmą bey linksmybę ir per linksmas méto

ßwentes; ale mylēkit wiernybę bey pakáju! * p. 7, 5. Jez. 58, 8.

20. Taip sako Ponas Diewas Zebaot: dar toliaus ateis daug zmoniû pulkai ir daug miestû miesczonys;

21. Ir miesczonys eis iß wieno miesto į kitą *sakydami: eikime ir melskimes po akiû Pono Diewo jēßkodami Poną Diewą Zebaot! ir mes drauge eisim su jumis. * Jez. 2, 3.

22. Taipo daug zmoniû pulkai bey pagonai pulkais ateis jēßkoti Poną Diewą Zebaot Jeruzaleje, melstis po akiû Pono Diewo.

23. Taip sako Ponas Diewas Zebaot: tů-czēs déßimt wyrai wisokiû liezuwiû pagonû Zydißką wyrą nutwérs prie skwernôs ir sakys: mes norim su jumis eit, nēs mes girdim, Poną Diewą su jumis ēsanti.

9. Pérskyrimas.

Pazadējimas Geradējyscziû Diewo; Prarakáwimas apie Pawadinimą Pagonû.

1. Szita yra ta sunkenybe, kurę Pons Diews kalbējo apie zémę Adrak ir apie Damaßką, ant kuriôs pasitik (nēs * Pons Diews weizd ant zmoniû, ir ant wisû giminiû Izrael); * Ps. 14, 2.

2. Priegtam ir ant Amat, kurio rubezius su je sudur, ir ant *Tyriaus bey Zidon taipojau, kurie ródos labay ißmintingi ésą. * Jez. 23, 1. Jer. 47, 4. Ez. 28, 3.

3. Nēs Tyrius ßiancus budawoja, ir surenk sidábrą néy ziezdras bey áuksą néy purwus ant ulyczôs.

4. Ale ßtay, Pons Diews ji sugaißis, ir pamuß jo macį, kurę jis tur ant juriû, kad jis bus, kaip tarytumb ugnimi sudēgitas.

5. Kad *Asklon tai pamatys, jis nusigąs, ir Gaza labay tuzisis; priegtam ir Ekron bus smutnas, kad tai matys. Nēs gloda bus karáliaus iß Gaza, ir Asklonè nieks ne gywęs. * Jer. 47, 1. f.

6. Asdode swetimieji gywęs, ir aß Pylistēnû puikawimą ißgaißisiu.

7. Ir aß jû kraują ßalin dēsiu nů jû burnôs ir jû bjaurybès nů jû dantû, kad ir jie turēs ißlikt musû Diewui, kad jie butu néy kunigaikßczei Juda, ir Ekron néy Jebusitai.

8. Ir * aß pats aplink sawo namus busiu ábazu, kad nieks ne priwalytu cze ney stowēt, ney ßen ir ten wáikßczot, kad daugiaus ant jû ne uzeitu warytojis; nēs aß tai dabar maczau sawo akimis. * p. 2, 5.

9. Ale tu, dukte *Zion, dzaugkisi labay, ir tu, dukte Jeruzale, ßukáuk! ßtay, tawo karálius ateit pas tawę, teisusis ir gélbētojis, pawargęs ir jůjąs ant ásilo ir asilyczo asilēnês.
* Jez. 62, 11. Zep. 3, 14. Matt. 21, 5. Jon. 12, 15.

10. Nēs aß wezimus ßalin dēsiu nů Epraim ir zirgus nů Jeruzalês, ir kariáwimo-kilpinis bus suláuzits. Nēs jis pakajų mokis tarp pagónû, ir jo wießpatáwimas bus nů juriû iki juriû ir nů wandens iki swieto gálo.

11. Tu ir ißléidi krauju sawo derējimo sawo apkáltůsius iß dûbês, kurioje wandens niera.

12. Taygi dabar kreipkites ant apßiancáwimo-linkay, jûs, kurie ant pasitikējimo apkálti gulit! nēs ir ßen-dien aß apsakysiu, ir taw *dwigubay atpildisiu. * Jez. 40, 2.

13. Nēs aß Judą saw itempjau per kilpini, ir Epraimą ginklais ißrēdzau. Ir aß tawo waikus, Zion, prikélsiu ant tawo waikû, tu Grykonû-zéme, ir tawę statysiu per kárdą milzinû.

14. Ir Pons Diews ant jusû pasirodis, ir jo strēlos ißlēks néy zaibas; ir Wießpats Pons Diews ant triubû triúbis, ir atzengs néy wētra iß pētû.

15. Pons Diews Zebaot jûs apgis, kad jie (sawo nepriteliu) ēste ēs ir po sawim pawers su wilpßtinemis, kad jie gérs ir didey dzaugsis néy iß wyno, ir bus pripilti néy apierôs-bliúdas ir néy kampai altoriaus (krauju aplieti).

16. Ir Ponas Diewas, jû Diewas, gélbēs jûs tů-czēs néy kokią kaimenę sawo zmoniû; nēs ßwenti ákmens jo zémeje bus attiesti.

17. Nēs ką jie géro tur per kitus, ir ką jie grazaus tur per kitus? Ku-

gius, kurie jaunikáiczus, ir szwēzų wynų, kurs mergas uzaugdin.

10. Pérskyrimas.

Apie Geradejystes, kuriû gáunam Karalystēje Kristaus.

1. Taygi dabar melskit isz Pono Diewo * wielybą lytų! tay Pons Diews sutaisys débesis, ir jums gana lytaus dûs wisam áugmeniui ant zémês. * Jer. 5, 24. Joel 2, 23.

2. Nēs balwonai kalba tikt wieną procę, ir burtininkai máto wienus melus ir pásakoj noprosnus sapnus, ir jû palinksminojimas yra per nieką; todēl jie * klajoja ney kaimene, ir yra apalpę, kadangi gánanczo niera. * Matt. 9, 36.

3. Mano narsas inirszo ant gánanczûjû, asz korawosiu ozius; nēs Pons Diews Zebaot pajēszkos sawo kaimenę, butent namus Juda, ir jûs iszdabis ney zirgą kárui isztaisytą.

4. Kampai, winys, kariáwimo-kilpinei ir warytojei, wisi nû jû turēs szalin but;

5. Ir taczau jie bus néy milzinai, kurie purwus ant ulyczôs mina bekariáudami, ir tur kariáuti; nēs Pons Diews bus su jeis, kad raitelei butu apgēdinti.

6. Ir asz namus Juda padriútisiu, ir namus Jozepo iszgélbēsiu, ir jûs wēl isodisiu. Nēs asz susimilsiu jûjû, ir jie bus, kokie jie buwo, kaip asz jûs ne buwau prastumęs; nēs asz Ponas Diewas, jû Diewas, jûs iszklausysiu.

7. Ir Epraims bus néy milzins, ir jû szirdis bus linksma néy isz wyno; priegtam jû waikai tai regēs ir dzaugsis, kad jû szirdis isz Pono Diewo linksma butu.

8. Asz i jûs kwēpsiu ir jûs surinksiu, nēs asz jûs iszgélbēsiu; ir daugsisis, kaip jie pirm to daugsinos.

9. Ir asz sēsiu jûs tarp zmoniû, kad manęs minētu attolintose zémēse; ir iszliks gywi su sawo waikais ir pargrysz.

10. Nēs asz jûs atgrązisiu isz Egypto-zémês, ir surinksiu jûs isz Asyrijôs; ir nugabęsiu jûs i zémę Gilead bey Libanon, kad jiems ne gana wietôs bus rasta.

11. Ir * jis (Epraim) péreis per jures tuzmôs ir wilnis isztiks jurēse, kad wisos gilybes wandens iszdzus; tay tada bus pazémintas puikawimas Asyrijoj, ir karaliszkôsês lazdôs Egypte daugiaus ne bus. * 2 Moiz. 14, 16.

12. Asz jûs padriútisiu isz Pono Diewo, kad galēs wáikszczot jo wardan, sako Ponas Diewas.

11. Pérskyrimas.

Apie Iszpústijimą Zydû-Zémês dēl Papeikimo Kristaus, tikrojo Ganytojo.

1. Atwérk sawo wartus, Libanon, kad ugnis tawo cēdrus sudegtu!

2. Kaukkit, jûs égles! nēs cēdrai sugriuwo, ir tos brangios trobos yra iszpústitos. Kaukkit, jûs áuzolai isz Bazan! nēs aptwértoji gire yr iszkirsta.

3. Ganytojus gali girdēt kaukianczus, nēs jû grazios trobos yra iszpústitos; * liutyczus gali girdēt rēkianczus, nēs puikums Jordano yra iszpústits. * Na. 2, 12.

4. Taip sako Wieszpats mano Diewas: kawok awis papjáujamases!

5. Nēs jû ponai jas papjáuja ir tai ne laiko per grieką, pardûd jas ir sako: „paszlowints te esie Pons Diews! asz dabar esmi bagots;“ ir jû ganytojei jû ne czēdij.

6. Todēl ir asz jau daugiaus ne czēdisiu gywátninkû zémēje, sako Ponas Diewas. Ir sztay, asz léisiu zmones, kozną rankoje antrojo ir rankoje jo karáliaus, kad jie tą zémę sumusztu; ir jûs ne iszgélbēsiu nû jû rankôs.

7. Ir asz ganiau awjû papjáujamûjû dēl bednûjû awjû; ir ēmjau pas sawę dwi lazdi, wieną praminiau Meilingą, antrąję praminiau Skaudzę; ir ganiau awjû.

8. Ir asz iszgaiszinau tris ganytojus wiename mēnesij; nēs asz ne norējau jû, tay jie ir manęs ne norējo.

9. Ir asz tariau: asz jusû ne ganysiu; kas jû nugaiszta, tas te nugaiszta; kas apalpsta, tas te apalpsta; ir likusieji te ēdie kits-kito kuną.

10. Ir aß ēmjau sawo lazdą Meilingą ir pérlaužiau ję, ƙad ne laiƙyczau sawo derējimą, su wisais žmoniû-pulƙais darytąji.

11. Ir jis buwo nelaiƙytas toj dienoj. Ir * bēdnosios awys, ƙurios ant manęs dabojo, numáne iß to, ƙad tai Pono Diewo žodis ēsąs. * p. 7.

12. Ir aß tariau jiems: jey jums patinƙa, tay atneßƙit, ƙieƙ aß giliûju; jey ne, tay ne daryƙit tai! Ir jie paswēre, ƙieƙ aß giliûjau, † trisdeßimts sidabrininƙû. * 2 Moiz. 21, 32. Matt. 26, 15.

13. Ir Pons Diewas tare man: mesƙ tai ßalin, ƙad pûdzui butu dûta! Aƙ, ar tai ne gražus pinigai, ƙuriû aß wertas laiƙomas esmi nû jû? Ir * aß ēmjau tus trisdeßimts sidabrininƙus, ir numeczau jûs į Pono Diewo namus, ƙad pûdzui butu dûti. * Matt. 27, 9. 10.

14. Ir aß pérlaužiau antrąję sawo lazdą, Sƙaudzę (wadinamąję), ƙad pasiáudinczau brolystę tarp Juda bey Izrael.

15. Ir Pons Diewas tare man: imƙ wēl pas sawę ryƙus netiƙusio ganytojo!

16. Nēs ßtay, * aß ganytojus priƙélsiu toj žémēje, ƙurie apalpusiûsius ne lanƙys, sumußtûsius ne jēßƙos, ir iżeistûsius ne gydis, ir sweiƙûsius ne aprúpis; ale ƙuną rēbjûjû jie ēs, ir jû nagus nuplēß. * Ezeƙ. 34, 3. 4.

17. Aƙ balwonû-ganytojei, ƙaimenę praſtojantieji! Ƙárdas (Diewo atƙerßijimo) te użeit jû ranƙą ir jû déßinę áƙį. Jû ranƙa turētu padzút, ir jû deßine aƙis aptémti.

12. Pérſƙyrimas.

Ƙrikßczoniû Surinƙimas esti tarp Wargû nepergalētinas dēl Ƙristaus nuƙryžiawotojo per Dwásę Malonēs bey Maldôs.

1. Szita yra sunƙenybe žodzo nû Pono Diewo ant Izrael, sako Ponas Diewas, * dangų ißsplēcząsis ir žémei pámatą dedąsis ir ƙwápą žmogaus jame darąsis: * Ps. 104, 2.

2. Sztay, aß iß Jeruzalēs darysiu * swyrinējimo-ƙúpƙą wisiems žmoniû-pulƙams aplinƙ ēsantiems; nēs ir Judai bus bēdôs, ƙad Jeruzale bus apgulta. * Jez. 51, 22.

3. Taczau tû-czēs aß iß Jeruzalēs darysiu aƙmeni per mierą sunƙų wisiems žmoniû-pulƙams; wisi, ƙurie norēs tą (aƙmeni) ßalin ƙélt, prie to isižeis; nēs * wisi pagonai ant žémēs prieß ji susirinƙs. * P. 14, 2.

4. Tû-czēs, sako Ponas Diewas, aß bauƙßtus darysiu wisus žirgus, ir jû raitelei turēs bijotis; ale ant Jeruzalēs aß átwiras turēsiu sawo * aƙis, ir wisus žirgus žmoniû-pulƙû apjeƙimu slogisiu. * 1 Ƙar. 8, 29.

5. Ir ƙunigaikßczei Juda saƙys sawo ßirdije: miesczonys Jeruzalēs man tiƙtay t'esie linƙsmi Wießpatije Zebaot, sawo Diewè.

6. Tû-czēs aß ƙunigaikßczus Juda darysiu žerplinczu péczu girioje ir žiburiu ßiaudûse, ƙad jie sudegtu, tieƙ po deßinēs tieƙ po ƙairēs, wisus žmoniû-pulƙus aplinƙuy. Ir Jeruzale taipjau toliaus pasiliƙs sawo wietoj Jeruzalēj.

7. Ir Pons Diewas ßētras Juda ißgélbes ƙaip senose gadyniose, ƙad ne per mierą girtus namai Dowido ney miesczonys Jeruzalēs prieß Judą.

8. Tû-czēs Pons Diewas apgis miesczonis Jeruzalēje; ir nusidûs, ƙad tas, ƙurs silpnas bus tarp jû tû czēsu, tas bus néy Dowidas; ir Dowido namai bus néy Diewo namai, ƙaip Pono Diewo ángelas po jû aƙiû.

9. Ir tû-czēs aß paminēsiu ißpústit wisus pagonus, prieß Jeruzalę ißsitráuƙusius.

10. Ale * ant namû Dowido ir ant miesczoniû Jeruzalēj aß ißliesiu Dwasę malonēs bey maldôs; † nēs jie iżwelgs manę, ƙuri anie pérdure; ir apraudos ji, ƙaip wienturtis ƙúdiƙis apraudojams, ir smútisis iß jo, ƙaip smútijasi dēl pirmgimusio ƙudiƙio. * Joel 3, 1. † Jon. 19, 37.

11. Tû-czēs bus didis raudojimas Jeruzalēj, ƙaip ansai buwo Adad-Rimmone * ant lauƙo Megiddo. * 2 Ƙuf. 35, 22. 23.

12. Ir ta žéme dejûs, ƙožna gimine sƙyru; gimine namû Dowido sƙyru, ir jû moteres wēl sƙyru; gimine

namû Natono ſkyru, ir jû moteres wēl ſkyru;

13. Gimine namû Lewi ſkyru, ir jû moteres wēl ſkyru; gimine Simejo ſkyru, ir jû moteres wēl ſkyru;

14. Taipo wiſos pálaikos gimines, kożna ſkyru, ir jû moteres wēl ſkyru.

13. Pérſkyrimas.

Apie ne=ißſémjamąji Diewo Malonės=Szulini.

1. Tů=czēs namai Dowido ir mieſczonys Jeruzalês turēs *walną, atwirą ßulini prieß griekus bey neczyſtybę.
* Jez 55, 1. Jon. 7, 37. 38.

2. Tů=czēs, ſako Pons Diews Zebaot, *aß balwonû wardus ißpúſtiſiu iß tôs źémês, kad jû daugiaus ne turēs but minēta; priegtam aß ir prárakus bey neczyſtas dwaſes ißwaryſiu iß tôs źémês;
* Ez. 30, 13. Mik. 5, 12.

3. Kad taipo ſtoſis: jey kas toliaus prarakáuja, tay jo tēws bey mótina, kuriů=du ji pagimde, turēs jam ſakyt: *tu ne turi gyws ißlikt, nēs tu kalbi, kas ne tieſa, wardan Pono Diewo. Jr taipo tēws bey mótina, kuriů=du ji pagimde, ji ſubadys be=prarakáujanti.
* 5 Moiz. 13, 5.

4. Nēs nuſidůs tů=czēs, kad prárakai bus apgēdinti ſu ſawo regēžimais, kad apie tus prarakáuja; ir daugiaus ne apſiſiaus plaukůta ſkreiſte, taje prigáutu;.

5. Bet turēs ſakyt: aß ne eſmi prárakas, bet laukininks, nēs aß žmonēms ßlużijau iß mażû ſawo dienû.

6. Ale jey jam bus ſakoma: kokios tai ronos tawo rankoſe? tay jis ſakys: taip aß ſumußtas eſmi namůſe manę mylinczûjû.

7. Karde, paſikylēk ant mano ganytojo ir ant to wyro, kurs man arczáuſiaſis, ſako Pons Diews Zebaot. *Jßtikk ganytoji, tay kaimene ißſiſklaidys, tay aß ſawo ranką prikreipſiu prie mażûjû.
* Mark. 14, 27. Jon. 10, 11.

8. Jr nuſidůs: į kurę źémę, ſako Ponas Diewas, dwi dali yra, ties dwi bus ißpúſtiti ir prazus, ir treczoji dalis toje ißliks.

9. Jr tą trécząję dáli aß per ugni weſiu ir czyſtiſiu, kaip ſidábras czyſtijams, ir ßweiſiu, kaip auksas ßweiczamas. Tie tada mano wardo melſis, ir aß jůs ißklauſyſiu; aß ſakyſiu: „jie yra mano žmones,“ ir jie ſakys: „Pone Diewe, mano Diewe!“

14. Pérſkyrimas.

Kriſtus ſawo Surinkimo Karálius bey Apgintojis.

1. Sztay, *czēſas prieit Ponui Diewui, kad tawo plēßimą ißdalys tawije.
* Jez. 39, 6.

2. Nēs aß *wiſokius pagonus prieß Jeruzalę ſurinkſiu karui; ir mieſtas bus iweiktas, butai ißplēßti ir moteres apgēdintos; ir puſe mieſto apkalta bus ßalin gabénta, ir likuſieji žmones iß mieſto ne bus ißgaißiti.
* P. 12, 3.

3. Ale Pons Diews ißſitráukęs kariaus prieß tus pagonus, lygey kaip jis kariáudawo czēſe káro.

4. Jr jo kojos ſtowēs tů=czēs *ant aliejaus=kálno, prie Jeruzalês ēſanczojo į rytus; ir tas aliejaus=kálnas puſau pérplyß nů użtekējimo iki nuſiléidimo, labay toli nů kito=kito, kad wiena puſe to kálno į ßiáurę, ir antroji puſe į pētus lenkſis.
* Darb. 1, 12.

5. Jr jûs bēgſte nů tôs pakalnês tarp mano kalnû, nēs ta pakalne tarp tů dwiejû kalnû nuſiteks ik į Azal; ir bēgſte, kaip ſenoſe gadynioſe *bēgot dēl źémês=drebējimo czēſe Uſijo, karáliaus iß Juda. Tay tada ateis Wießpats mano Diewas, ir wiſi ßwentieji ſu tawim.
* Amos 1, 1.

6. Tů=czēs ne bus ßwieſu, bet ßalta bey ßalczo.

7. Jr bus wiena diena, Ponui Diewui žinoma, ney diena ney naktis; ir apie wákarą bus ßwieſu.

8. Tů=czēs ßwēżi wandens tekēs iß Jeruzalês, puſe ties juremis į rytus ir antroji puſe ties galutinemis juremis; ir paſiliks tiek wáſarą tiek žiemoj.

9. Jr Pons Diews bus *karáliumi ant wiſû źémjû. †Tů=czēs Pons Diews tikt wienu bus ir jo wardas tikt wienas.
* Pſ. 97, 1. † Darb. 4, 12. 1 Kor. 8, 6.

10. Jr bus einama per wisą żémę aplink kaip ant kokio lauko, nů Gibeôs ant Rimmonû-linkay, į pētus Jeruzalēje; nēs ji bus paáukßtinta ir apgywénta sawo wietoj nů wartû Benjamin iki wietôs pirmutiniûjû wartû, iki kampiniûjû wartû, ir nů koryczôs Ananeel iki karáliaus spáustuwôs.

11. Jr toje bus gywénama, ir * prakeikimo daugiaus ne bus; nēs † Jeruzale gywęs wisay be báimės.
* Darb. 22, 3. † Jer. 33, 16.

12. Jr tai bus ta sloga, su kure Pons Diews slogis wisus żmoniû-pulkus, kurie prieß Jeruzalę bus kariáwę: jû kunas sutręß taipo, kad dar ant sawo kojû stowēs, jû ákys jau sutręß důbese, ir jû lieżuwys burnoje sutręß.

13. Tů-czēs Pons Diews didi trankſmą tarp jû pakels, kad kits-kitą prie rankôs nutwérs ir sawo ranką dēs ant rankôs antrojo.

14. Nēs ir Juda kariáus prieß Jeruzalę, kad butu sugabéntas turtas wisû pagonû, aplink ēsanczûjû, áukſas, sidábras, rubai per mierą daug.

15. Jr tada ßita sloga trópis żirgus, pus-ásilus, werbliudus, ásilus ir wisokius galwijus, tame waiske ēsanczus, lyg kaip anie yra sloginti.

16. Jr wisi likusieji tarp wisû pagonû, kurie prieß Jeruzalę tráukēs, kas-métą aukßtyn eis melstis * Karáliaus, Pono Diewo Zebaot, ir kad ßwęstu Láp-budżû ßwentę.
* Mal. 1, 14.

17. Ale kuri gimine ant żémės ne ateis aukßtyn į Jeruzalę melstis Karáliaus, Pono Diewo Zebaot, ant tû ne lys.

18. Jr jéy Egypcijonû gimine aukßtyn ne tráuktus ir ne ateitu, * tay ir ant jû ne lys. Tai bus ta sloga, su kure Pons Diews slogis wisus pagonus ne użeinanczus, kad ßwęstu Láp-budżû ßwentę. * Jez. 5, 6.

19. Nēs tai bus griekas Egypcijonû bey wisû pagonû ne użeinanczû, kad ßwęstu Láp-budżû ßwentę.

20. Tů-czēs żirgû itaisimas Ponui Diewui bus ßwentas, ir katilai Pono Diewo namůse bus lygus békiams prie altoriaus.

21. Nēs, wisi katilai, tiek Jeruzalēj tiek Żydû-żémēj, ßwenti bus Ponui Diewui Zebaot taipo, kad wisi apierawot norintieji ateis ir tus (katilus) ēmę tůse wirs. Jr ne bus daugiaus neywieno Kananito namůse Pono Diewo Zebaot tů-czēs.

Galas Prárako Sakarjo.

Prárakas Malakijas.

1. Pérskyrimas.

Korawone Nedekingûjû uż Diewo Méilę

1. Szita yra sunkenybe, kurę Pons Diews kalbējo prieß Jzrael per Malakiją.

2. Aß jus myliu, sako Ponas Diewas. Tay jûs sakot: „kůmi tu mus myli?“ Ar ne Esawas Jokubo brolis? sako Ponas Diewas, * taczau aß Jokubą myliu,
* 1 Moiz. 25, 23. Rym. 9, 10. s.

3. Jr Esawą nekenczu, ir pustus dariau jo kálnus, ir jo gywátą * smákams per pustynę. * Jez. 34, 13.

4. Jr jéy Edom sakytu: „mes esme sugaißinti, bet wēl pakursim, kas pusta,“ tay Pons Diews Zebaot ßitaipo sako: jéy jie kurs, tay aß nulaußiu; ir bus wadintas prakéiktasis rubéżius ir żmoniû-pulkas, ant kurio Pons Diews pyksta amżinay.

5. Tai matys jusû ákys, ir jûs sakysite: „Pons Diews yra ßlownas per rubeżius Jzraēlio.“

6. * Sunus tur gárbit sawo tēwą, ir bérns sawo poną. Taygi jéy aß tēwu esmi, kame mano gárbinimas? jéy aß ponu esmi, kame bijosi manes? sako Ponas Diewas Zebaot jums kunigams, mano wardą papeikiantiems. Tay jûs sakot: „kůmi mes papeikiam tawo wardą?“
* 2 Moiz. 20, 12. Jon. 8, 49.

7. Tůmi, ką jûs apierawojat ant mano altoriaus neczystôs důnôs. Tay jûs sakot: kůmi mes taw apierawojam, kas neczysta?“ Tůmi, kad jûs sakot: „Pono Diewo stalas papeiktas.“

8. Ir kad jûs, kas *akla, apierawojat, tay ne tur nelabu sákoma buti; ir kad jûs, kas raiša, arba serganti apierawojat, ir tai ne tur nelabu sákoma buti. Nunešk tai sawo kunigaikšcziui! matysi, bau tu jam itiksi, arba bau jis meilingay į tawę žiurēs, sako Ponas Diewas Zebaot. * 3 Moiz. 22, 20

9. Taygi dabar melskit Diewą, kad jis mums malonus butu! Nēs jûs kalti, kad tai nusidawe. Ar dingot, kad jis meilingay į jus žiurēs? sako Ponas Diewas Zebaot.

10. Ir kas yra tarp jusû, duris uzrakinąsis? Jûs ant mano altoriaus dykay ugni ne prakuriat. Aš ne mēgstu jumis, sako Ponas Diewas Zebaot, ir *walgimo=apiera iš jusû rankû man ne patinka. * p. 2, 13

11. Ale nů uztekējimo sáulês iki nusiléidimui mano wardas tur but šlownas tarp pagonû; ir wisose šalise tur but rúkinta mano wardui, ir czysta walgimo=apiera apierawota; nēs mano wardas tur but šlownas tarp pagónû, sako Ponas Diewas Zebaot.

12. Ale jûs per nešwentą ji laikot tůmi, kad sakot: „Pono Diewo stálas yra nešwentas, ir jo apiera papeikta draug su jo walgiu.“

13. Ir jûs sakot: „štay, tikt proce,“ ir tai per nieką laikot, sako Ponas Diewas Zebaot. Ir jûs apierawojat, kas pawogta, raiša, arba serga, ir tada walgimo=apiera apierawojat. Ar tai man patiktu nů jusû rankôs? sako Ponas Diewas.

14. Prakéikts t'esie klastůjąsis, kurs sawo kaimenēj patinēli tur, ir kad pazadejimą žada, tay Ponui Diewui niekam ne wertą apierawoja. Nēs aš esmi didis karálius, sako Ponas Diewas Zebaot, ir mano wardas yra baisingas tarp pagonû.

2. Pérskyrimas.

Korawojimo=žodzei del Griekû Kunigû bey Zmoniû.

1. Ir dabar, jûs kunigai, šis prisákimas jus tropij.

2. Jey jûs to ne girdēsit ir tą į sawo širdį ne dēsit, kad mano wardui garbę dûtumbit, sako Pohas Diewas Zebaot, tay aš *prakeikimą į jus siųsiu, ir jusû žegnonę prakéiksiu, beje aš noriu ję prakéikt, kadangi tai ne norit į sawo širdį det. * 5 Moiz. 28, 15. f

3. Sztay, aš bársiu jus ir jusû waikus, ir *purwą jusû šwenczû jums į akis mesiu, ir tas prie jusû prilips. * Am. 5, 21.

4. Tay jûs tada ištirsit, kad aš toki prisakimą jums esmi siuntęs, kad tai mano derējimas butu su Lewi, sako Ponas Diewas Zebaot.

5. Nēs mano derējimas buwo su jůmi ant gywasczo bey pakájaus, ir aš jam dawjau báimês, kad manęs bijojos ir mano wardą garbēje laike.

6. Zokanas tiesôs buwo jo burnoj, ir ne buwo, *kas pikta, randama ant jo lúpû. Jis elgēsi po mano akiû pakajingay ir be klastôs, ir daug jis nukreipe nů griekû. * Zep. 3, 13.

7. Nēs *kunigo lúpos tur pamokslą saugot, kad iš jo burnôs zokanas butu jēškomas; nēs jis †ángēlas yra Pono Diewo Zebaot. * Ez. 7, 26. † Gal. 4, 14.

8. Ale jûs nusikreipēt nů jo kélio, ir daug papiktinat zokane, ir pérzengēt derējimą Lewi, sako Ponas Diewas Zebaot.

9. Todēl aš ir jus dariau, kad jûs papeikti ir newerti ēsat po akiû wisû zmoniû; kadangi mano kelius ne laikot, ir neteisey súdijat per zokana.

10. Nēs ar mes ne wisi turim wieną tēwą? ar ne *wienas Diewas mus sutwēre? Dēlgi ko mes kits=kitą paniekinam, ir pérzengiam derējimą, su musû tēwais darytąjį? * Job. 31, 15.

11. Nēs (waikai) Juda papeiktojei pastojo, ir Izraēlij bey Jeruzalēj

yra dáromos bjáurybes. Nės Juda iszdarko szwentybę Pono Diewo, kurę jis myl, ir kekszáuja su swétimo diewaiczo dukterimi.

12. Ale Pons Diews iszgaiszis tą, kurs tai daro, isz szėtrôs Jokubo, tiek mokitoji tiek szuilokq, draug su tůmi, kurs Ponui Diewui Zebaot wálgimo=apierą néşza.

13. Toliaus jûs ir tai dárot, kad prie altoriaus Pono Diewo wienos ászaros ir werksmai ir dejáwimai yra; kad asz daugiaus wisaip wengiu pažiurėt *walgimo=apierą ney, kas meilinga butu, nů jusû rankû priimt. * p. 1, 10.

14. Jr taipo jûs sakot: „kodėl tai?" Todėl, kad Pons Diews tarp tawęs ir tarp paczôs tawo jaunystês liudijęs, kurę tu papeikei, kuri taczau tawo drauga ir moteriszke taw priwenczawota yr.

15. Taipo *ans wienasis (Abraomas) ne dare, ir taczau buwo didzôs dwasês? Ale ką dare tas wienasis? Jis jėszkojo sėklą Diewo [žadėtąję.] Taygi saugokites sawo dwasês, ir neywiens te ne papeik paczę sawo jaunystês! * Jez. 51, 2. Ez. 33, 24.

16. Ale kurs ję nekencza, tas ję te isžléidz, sako Wieszpats Jzraėlio Diews, ir te důdie jei dangalą iszdykumo nů sawo rubo, sako Ponas Diewas Zebaot. Taygi saugokites sawo dwásês, ir ne papeikkite jas!

17. Jûs Pouą Diewą ipykinat *sawo kalbomis. Tay jûs sakot: „kůmi mes ji ipykinam?" Tůmi, kad jûs sakot: „kas pikto daro, tas Ponui Diewui patinka, ir jis mėgsta jůmi;" arba: „kame tas Diews, kurs korawoja?" * p. 3, 13. 14.

3. Pérskyrimas.

Praranawimas apie Joną bey Kristų ir apie abejû Urėda; Skunda dėl Griekû žmoniû.
(Grôm. Dienoje Apczystijimo Szw. Marijôs).

1. Sztay, asz siųsiu sawo ángėlą, *kurs kélią pagatáwis pirm manęs. Jr (be) wéik ateis i sawo bažnyczą Wieszpats, kurio jûs jėszkot, ir ángelas derėjimo, kurio geidzat. Sztay, jis ateit, sako Ponas Diewas Zebaot.
* Matt. 11, 10. Mark. 1, 2. Luk. 1, 17.

2. Ale kas galės iszkest dieną jo atėjimo? ir kas istowės, kad jis pasiródis? *Nėsa jis yra néy ugnis áukskalio ir néy muilas skalbėjû. * Jez. 1, 25.

3. Jr *sedėdams tirpis ir sidabrą czystis; jis waikus Lewi czystis ir atskirs néy áuksą bey sidábrą. Tada jie Ponui Diewui atnesz walgimo=apierą teisybėje; * Ps. 66, 10.

4. Jr Ponas Diewas pasimegs walgimo=apiera Juda bey Jeruzalês, kaip pirm to ir kaip pirm senû métû.]

5. Jr asz pas jus atêjęs jus korawosiu, ir busiu labay greits liudininks priesz žynius, priesz wenczawonês=péržengtojus ir priesz neteisey prisėkianczus, ir priesz tus, kurie gwoltą ir neteisybę daro darbininkams, naszlėms bey sirátoms, ir priesz tus, kurie swétimaji spáudz manęs nesibijodami, sako Ponas Diewas Zebaot.

6. Nės asz esmi tas Ponas Diewas, kurs ne melůja; ir su jumis, Jokubo waikais, ne bus wisay atlikta.

7. Jûs isz sawo tėwû dienû wisados nusikreipėt nů mano prisákimû, ir tû ne pilnawojot. *Taygi dabar prisiwerskit manęspi! tay ir asz jusump gręsziûs, sako Ponas Diewas Zebaot. Tay jûs sakot: „kokiû griekû=dėl mes turim prisiwerst?" * Sak. 1, 3.

8. Ar tai wertas dáiktas, kad žmogus Diewą nugáuna, kaip jûs manę nugaunat? Tay jûs sakot: „kůmi mes tawę nugáunam?" Ant desėtiniû bey pakėlimo=apierû.

9. Todėl jûs ir este prakéikti, *kad wislab jums tárp rankû sugaiszta; nės jûs manę nugáunat isz wieno wisi. * Agg. 1, 6.

10. Ale pargabénkit desėtines pilnas i mano jawû=namus, kad mano namůse butu walgio, ir megikit manę tame dalyke, sako Pons Diews Zebaot, bau asz jums ne atwérsiu dangaus lángus ir žegnonę žemyn krėsiu pilnay!

11. Jr asz jums ant géro bársiu ėdiką, kad jis jums waisiû ant lauko ne supústitu, ir wyn=medis ant

dirwôs jums ne butu newaisingas, sako Ponas Diewas Zebaot,

12. Kad wisi pagonai jus per iß-ganytingus turēs ißßaukt; nēs jûs busit brangiáusia žéme, sako Ponas Diewas Zebaot.

13. Jûs ßauney kalbat prieß mane, sako Ponas Diewas. Tay jûs sá-kot: „ką mes kalbam prieß tawę?“

14. Tůmi, kad jûs sakot: „noprosnay vra, kad Diewui ßlužijam; ir kam tai dér, kad mes jo prisákimus laikom, ir prisisaugodami elgiames po akiû Pono Diewo Zebaot?

15. Todēl mes giriam papeiktojus; nēs Diewo-nesibijantieji tarpsta, jie Diewą gundo, ir wislab jiems ge-ray sékasi.“

16. Ale Diewo-prisibijantieji linksmin kits-kitą taipo: Pons Diewo ant to daboja ir gird to, ir po jo akiû paminklo-ženklas yra raßytas tiems (ant géro), kurie Pono Diewo bijos ir jo wardo atsimena.

17. Jie turēs, sako Ponas Diewas Zebaot, toj dienoj, kurę aß darysiu, manieji but; ir aß jû czēdisiu, kaip wyrs sawo sunaus czēdij, kurs jam ßlužij.

18. Jr jûs atpencz wēl gáusite žiurēt, koks skirtums yra tarp teisiojo ir tarp Diewo-nesibijanczojo, ir tarp to, kurs Diewui ßlužij, bey tarp to, kurs jam ne ßlúžij.

4. Pérskyrimas.

Apie Kristų, Teisybês Sáulę, ir apie Joną, antrąji Elijoßių.

1. Nēs ßtay, diena ateit, déganti néy péczus; cze wisi papeiktojei ir Diewo-nesibijantieji bus ßiaudais, ir ateisenczoji diena jûs uždégs, sako Ponas Diewas Zebaot, ir ne paliks jiems ney ßákni ney želmeni.

2. Ale jums, mano wardo prisibijantiemus, *užtekēs sáule teisybês, ir ißganimas po jo sparnais; ir jûs ir ißeiste ir ieiste, ir †ituksite néy pénami werßei. * Luk. 1, 78. † Jez. 55, 2.

3. Jûs sumisit bedievjus; nēs jie pelenais po jusû kojomis pastós toj dienoj, kurę aß darysiu, sako Ponas Diewas Zebaot.

4. Minēkit *zokano Moizeßiaus, mano tarno, kuri aß jam liepjau ant kalno Oreb po akiû wiso Jzrael, draug su prisakimais bey prowomis! * 2 Moiz. 20, 1. s.

5. Sztay *aß jums siųsiu práraką Elijoßių, pirm ne kaip ateina didzoji ir baisingoji diena Pono Diewo. * Matt. 11, 14. p. 17, 12.

6. Tas ßirdi tēwû priwers waikump, ir ßirdi waikû jû tēwump; kad aß atêjęs žémę ne ißtikczau prakeikimu.

Galas Prárako Malakijo.

APOKRYPA,

arba Knygos pagal Szwentą Raßtą naudingus Pamokslus dûdanczos.

Knygos Judit.

1. Pérskyrimas.

Apie Miestą Ekbataną, Nebukad=Nezaro Pergalejimą prieß Arpaksadą; Nebukad=Nezaro Pasididzawimą ir Supykimą.

1. Arpaksad, Medû karálius, buwo daug zémjû ir zmoniû po sawim pawertęs, ir kúre didi driútą miestą, tą jis pramine Ekbataną.

2. Jo murus jis darydino iß wienû nukaltû akmeniû, septynes=déßimts mástû aukßtus ir déßimt mástu placzus.

3. Ir jo korycząs darydino jis ßimtą mástû aukßtas

4. Ir dwideßimt mástû storas į ketur=kampi.

5. Ir miesto wartus jis taip aukßtus darydino, kaip (kokias) koryczas; ir pasiſténge sawo macne bey sawo didzu zalnieriû pulku.

6. Bet Nebukad=Nezar, Assyrijonû karálius, karaliawo didzame mieste Niniwe, ir į kárą ißsitráuke dwyliktame mete sawo karalystês prieß Arpaksadą. Ir zmones pas upę Euprates, Tygris ir Ydaspes gywénantieji gélbējo jam, ir ißmuße ji didzame lauke, Ragau wadinamame, kurs pirma buwęs *Arjoko, karaliaus Elassaro (zémês).

* 1 Moiz. 14, 1.

7. Tay Nebukad=Nezaro karalyste macni pastójo, ir jo ßirdis pasididzawo, ir nusiunte paslus prie wisû gywénanczû (zémēj) Cilicijoj, Damaßke, ant (kálno) Libanon,

8. Ant Karmēlio ir (zémēje) Kedar bey Galilēoj, ir ant didzojo lauko Ezdrelom,

9. Ir pas wisus ęsanczus Samarijoj, ir aną=pus Jordano iki Jeruzalês, ir per wisą zémę Gezem iki kalnû Murinû.

10. Pas tus wisus nusiunte Nebukad=Nezar, Assyrijonû karálius, páslus. Bet jie wisi jam atsisake, ir su gēda parleido jo paslus.

11. Tay karálius Nebukad=Nezar didey supyko ant wisû tû zémjû, ir prisēke prie sawo karál=krēslio ir prie sawo karalystês, kad ant wisû ßitû zémjû atsikerßisęs.

2. Pérskyrimas.

Didis Nebukad=Nezaro Zalnieriû Jßtraukimas su Olofernu prieß swetimôs Szalies Zmones.

1. Tryliktame mete karáliaus Nebukad=Nezar dwideßimt=antroje dienoj pirmojo mēnesio sudúme namûse Nebukad=Nezaro, Assyrijonû zémês karáliaus, kad *atsikerßit norējo.

* p. 1, 11.

2. Ir jis suwadinęs wisus sawo rot=ponius, kunigaikßczus ir zalnieriû wyresniûsius,

3. Ir slapczey su jeis susitáręs jiems primine, kaip jis be=misliją wisas tas zemès po sawo karalyste pawersti.

4. Kaip tai jiems wisiems patiko, parwadino karálius Nebukad=Nezar Oloperną, wyriáusiji ant wisû jo zalnieriû, ir tare:

5. Jßsitráukk prieß wisas karalystes į wakarus gulinczes, ir ypaczey prieß tas, kurios paniekino mano isákimus!

6. Tu neywienôs karalystês ne czēdik, ir wisus driútus miestus tu po manim pawersk!

7. Tay sußaukęs Olopernas wyresniûsius ir aukßtûsius Assyrißkûjû zalnieriû ißrēde wyrus į kárą, kaip jam karálius buwo liepęs, *ßimtą ir dwideßimt túkstanczû pēstininkû bey dwylika túkstanczû strēlczû raitû.

* p. 7, 2.

8. Ir jis pirm sawęs dawe tráukis wisus sawo zalnierius su nepaskaitomais werbliudais, didzu zopostu, priegtam su jáuczeis ir su awimis be skaitliaus sawo žmonems;

9. Ir iß wisôs Syrijonû žémês priwesdino rugiû, kur jie tikt traukês.

10. Ir áukso ir piningû per mierą daug ēme iß karáliaus skarbnyczôs.

11. Ir taipo nusitráuke su wisu ábazu, su weżimais, raiteleis ir strēlczeis, kurie žémę apdenge kaip žiogai.

12. Ir kaip jis per rubeżius Assyrijonû žémês buwo pérsigawęs, priêjo jis didiji kálną Ange ant kairês ßaliês Cilicijôs, ir iweike jôs wisus kiemus ir driútus miestus.

13. Ir suarde Meloti, pagirtą miestą, ir ißplēße wisus žmones i Tarsis ir waikus Ismael, kurie gywéno prieß púsczą ir i pētus žémês Kellon.

14. Jis pérējo ir per (upę) Prat, ir atêjo i Mezopotamiją, ir suarde wisus áukßtus miestus, kurius jis rádo nů upês Mamre (pradżię) iki juriû.

15. Ir atēme rubeżius nů Cilicijôs iki rubéžiû Joppês i pētus gulinczůsius.

16. Ir ßalin wéde taipjau waikus Midjan ir ißplēße wisą jû gerybę, ir wisus prieß ji pasisténgianczus kardo aßtrumu žawino.

17. Potam jis nusitráuke i žémę Damaßką pjutiês czēse, ir sudégino wisus jû jawus, ir pakirsdino wisus medzus ir wyn-kalnius.

18. Ir wisa žéme * bijojos jo.
* P. 4, 1.

3. Pérskyrimas.

Olopernas pérgal swetimôsês Szalies Karalius.

1. Tay nusiunte karálei ir kunigáikßczei iß Syrijôs, Mezopotamijôs, Syrijôs-Sobal, Lybijôs ir Cilicijôs, sawo páslus iß wisû miestû ir žémjû; tie atêję pas Oloperną tare:

2. Atkreipk nů musû sawo narsą!

3. Nēs mums geriaus yra Nebukad-Nezarui, didzamjam karaliui, ßlużiti ir tawęs klausyti bey gywiems ißlikti, ne kaip prapulti ir taczau nieką ne laimeti.

4. Wisus sawo miestus, dwarus, kálnus, kalnelius, laukus, jáuczus, awis, oßkas, árklius ir werbliudus, ir ką tikt turime, taipojau ir sawo ßeimyną mes * taw padůdam; daryk su jeis, kaip tu nori! * 1 Kar. 20, 4.

5. Irgi mes pátys su sawo waikais tawo tarnais esme. Atêjęs pas mus buk maloningu musû wießpaczu, ir musû ßlużmą taip itaisyk, kaip taw mēgsta!

6. Tay nusitráuke Olopernas nů kalnû su wisu sawo ábazu, ir atēme driutůsius miestus bey wisą žémę.

7. Ir ißrinko cze i zalnierius geriáusiůsius wyrus, kurius jis rádo tarp jû.

8. Iß to nusigando wisos žémes taip didey, kad ir waldonai ir wyriáusieji iß wisû miestû draug su miesczonimis jam prießais ējo, ir ji priēme su wainikais, su żibureis, su ßokinējimu, su búbnais ir su wamzdzeis.

9. Ir taczau ne galējo, norint tokią jam garbę buwo ißródę, neyjokią malonę igyti;

10. Nēs jis suarde jû miestus ir pakirsdino jû giraites.

11. Nēs karálius Nebukad-Nezar buwo jam liepęs, idant ißgaißintu wisus diewaiczus žémēse, kad wisi žmones, kurius Olopernas pérgalēsęs, ji wieną gárbintu kaip diewą.

12. Ir kaip jis (žémę) Syriją-Sobal, Apameą ir Mezopotamiją buwo pérsitraukęs, priêjo jis Edomitus žémēje Gabaôs ir atēme jû miestus, ir cze gulējo trisdeßimts dienû. Tame tarpe suwadindino jis wisus sawo zalnierius.

4. Pérskyrimas.

Kunißkas ir dwásißkas Apgynimas Žmoniû Mieste Betulijoj gywénanczûjû.

1. Kaip waikai Izrael, žémēje Juda gywénantieji, tai ißgirdo, tay jie didey jo * prisibijojo. * P. 2, 18.

2. Ir drebējims bey ißgąstis jůs użpůle; nēs jie prisibijojo, kad jis ir miestui Jeruzalei ir Pono Diewo bażnyczai taipjau darysęs, kaip jis

buwo darę kitiems miestams ir jû diewaiczû namams.

3. Todėl jie išsiunte per wisą žėmę Samariją iki Jeriko, ir idėjo zalnierius į pilis ant kalnû.

4. Ir murais apdarydino jû miestelius, ir zopostą sukrówe ant káro.

5. Ir (wyriáusiasis) kunigas Jojakym nuráše wisiems prieš Ezdrėlom gywėnantiems, tai esti, prieš didiji lauką pas Dotaim, ir wisiems, kur neprietelei pérsigauti galejo, idant ůlias ant kalnû prieš Jeruzalę apsergėtu.

6. Ir waikai Izrael dare, kaip jiems Jojakym, Pono Diewo kunigs, buwo liepęs

7. Ir wisi žmones iš širdiês šauke Diewop, ir jie bey jû moteres pasižėmino * pástnikawimu bey maldomis. * Jonoš. 3, 5. f.

8. Bet kunigai apsiwilko žákais, ir kudikei gulėjo pas Pono Diewo bažnyczą; ir Pono Diewo altorių pridenge žakù.

9. Ir jie šauke Wiešpatiêsp, Izraelio Diewop, iš wienôs širdiês, kad jû waikai ir moteres ne butu išwesti, jû miestai ne suardyti, jû šwentinycza ne subjaurinta, ir jie nů pagónû ne butu išdarkyti.

10. Ir Jojakym, Pono Diewo wyriáusiasis kunigs, aplink eidams graudéno wisus žmones Izrael,

11. Ir tare: tikray jûs žinókite, Poną Diewą jusû maldą išklausysenti, jéy jûs nesiliáusites pástnikawimu ir maldomis po akiû Pono Diewo.

12. Atsiminkites Moizešiaus, Pono Diewo tarno, tas ne kárdu, bet * šwentomis maldomis išmuše Amalėką, ant sawo maciês ir sylôs, ant sawo ábazo, skydo, wežimû ir raitelių nusitikinti. * 2 Moiz. 17, 11.

13. Taip turės ir nusidůti wisiems Izraelio neprieteliams, jey ir jûs taip pasigérisite, kaip pradėjot.

14. Po to graudenimo melde jie Poną Diewą ir pasiliko po Pono Diewo akiû, taipo, kad ir kunigai žakais apsiwilkę wáikšczojo ir pélenus ant galwû turėjo, ir taipo déginimo-apierą Ponui Diewui taise; ir wisi Poną Diewą melde iš wisôs širdiês, kad sawo žmones Izrael atlankytu.

5. Pérskyrimas.

Olopernas klausinėja Akijorą, kaip bûdas su Izraelitėnais.

1. Ir buwo pranešta Olopernui, wyriáusiamjam ant wisû zalnierû iš Assyrijôs, waikus Izraėlio besitaisanczus į karą ir norinczus gintisi, ir kaip jie zalnierius buwo dėję ant ůliû kalnůse. Tay pérpyko Olopernas, ir suwadino wisus aukštůsius waldonus ir wyresniůsius Moabitû ir Ammonitû ir tare jiems:

2. Sakykite, kokie yr tie žmones ant kalnû gywénantieji? kokius jie tur didzus miestus? kokia yr jû galybe? ir kokie jû yr zalnierei bey karálei, kad jie wieni per kitus wisus rytû-žėmėje mus paniekina, ir mums * priešais ne êjo, kad mus priimtu su pakájumi? * p. 3, 8.

3. Tay * atsake Akijor, wyriáusiasis wisû waikû Ammon, ir tare: * p. 13, 26.

4. Mano wiešpatie, jéy tu nori rods girdėti, tay aš taw pasakysiu wisą tiesą, kokie tie žmones tarp kalnû gywénantieji, ir taw ne pamelůsiu.

5. Šzitie žmones iš Kaldeôs atsirádo,

6. Ir pirmjáusey gywéno į * Mezopotamiją; nės jie ne norėjo sekioti diewaiczus sawo tėwû Kaldeoj. * Darb. 7, 2.

7. Dėl to jie pamete sawo tėwû budą, daug diewaiczû turinczû, jeib wienam dangaus Diewui šlůžitu, kurs jûs ir liepe iš cze iššitráukti ir gywénti Aranė.

8. Ir kaip wisose tose žėmėse brangi gadyna radosi, nukeliawo jie žemyn į Egypto-žėmę; cze jû į kéturis šimtus métû tokia daugybe pastójo, aža jû ne paskaityti ne galėjo.

9. Bet kaip Egypcijonû karálius jûs * apsunkino můlio priwešt ir plytû tráukt, jo miestams kurt, šauke jie sawo Diewop; tas ištiko wisą Egypcijonû žėmę wisokiomis slogomis. * 2 Moiz. 1, 10. f.

10. Taygi, kaip * Egypcijonai jûs iš sawo žėmês buwo iššstúmę, ir

sloga nů jû liowēs, ir jůs wēl norējo sugáuti ir parwesti į baudzawą į sawo žémę, tay dangaus † Diews atwēre jiems jures, taipo, kad wandů iš abejû šaliû driutay stowējo kaip kokie murai; ir jie sausomis kojomis waikščzojo ant juriû dugno, ir išējo. * 2 Moiz. 12, 33. † 2 Moiz. 14, 21.

11. Bet kaip Egypcijonai skubinos páskuy anus su wisu sawo ábažu, jie wisi * nuskendo juriose, taipo, aža ir neywiens ne išliko, kurs tai butu galējęs pasakyti. * 2 Moiz. 14, 28.

12. Jr kaip šie žmones buwo išēję iš raudónûjû juriû, atsigule jie púsczoje ties kalnu Sina, kur pirm to neywiens žmogus ney gywénti ney išsilaikyti ne galējo.

13. Cze * pastójo kartus wandû saldus, kad jie tą gérti galējo, ir † gawo důnôs iš dangaus keturesdéšimt metus. * 2 Moiz. 15, 25. † 2 Moiz. 16, 35.

14. Jr kur jie tráukes be kilpiniû, strēlû, skydû ir kárdû, cze Diews už jůs kariáwo ir pérgalējo.

15. Jr neywiens ne galējo šiems žmonēms iškadôs daryti, kaip tiktay, kad jie atsikreipe nů prisákimû Pono Diewo, sawo Diewo.

16. Nēs kiek kartû jie sawo Diewą prastódami kitą (Diewą) melsdawo, buwo jie užmušti ir į kalējimą nuwesti su wisa gēda.

17. Bet kiek kartû jie gailējos, kad buwo nusižengę prieš sawo Diewo prisákimus, suteko dangaus Diews jiems wēl paláimą prieš jû neprietelius.

18. Dēl to jie * išgaišino Kananitû karalius, Jebusitą, Perezitą, Etitą, Ewitą, Amoritą ir wisus macniusius Esbonè, ir atēme jû žémę ir miestus. * Joz. 12, 7. s.

19. Jr geray jiems pasisekė, kol jie ne susigriešijo sawo Diewui. Nēs jû * Diewas nekencz neteisybę. * Ps. 5, 5.

20. Jie ir pirm šito czēso tankey išwaryti buwo nů daug žmoniû, ir nuwesti į swetimas žemès, todēl, kad jie buwo atsikreipę nů prisákimû Diewo, jiems důtûjû, idant pagal tus pasielgtus.

21. Bet jie neseney pargryžo iš wargû, kuriůse jie buwo, kaip jie wēl prisiwerte Wiešpatiêsp sawo Diewop, ir wēl atsisēdo į tus kálnus, ir wēl gywéna Jeruzalēj, kur jû šwentinycza yra.

22. Todēl, mano wiešpatie, tárdik, ar tie žmones butu susigriešiję prieš sawo Diewą! tay mes nusitráuksim, ir jû Diewas jůs tikray taw padůs į tawo rankas, kad tu jůs iweiksi.

23. Bet jey jie ne butu susigriešiję prieš sawo Diewą, tay mes nieko ne padarysim jiems; nēs * jû Diewas jůs apgis, ir mes gēdą gáusim po swieto akimis. * p. 6, 2.

24. Kaip Akijor tai buwo kalbējęs, wisi (zalnieriû) wyresnieji Oloperno supyko, ir ji žawiti norējo, ir tare tarp sawęs:

25. Kas tai per wiens, kurs tai sakyti išdriso, kad waikai Jzrael turētu atsigintis nů karáliaus Nebukad-Nezaro ir nů wiso jo ábažo? Juk jie wisi tikt nůgi žmones, o ne kareiwjei.

26. Bet kad Akijor suprastu, kad meláwęs, tay nusitráukkim, ir kaip mes jû geriáusiůsius wyrus sugáusime, tay Akijorą su jeis nudursime, kad wisi žmones numanytu, Nebukad-Nezarą ēsanti žémês * diewą, ir ne kitą. * p. 3, 11. p. 6, 2.

6. Pérskyrimas.

Akijor gabéntas į Miestą Betuliją.

1. Potam didey pérpyko ir * Olopernas ant Akijoro ir tare: * p. 13, 27.

2. Kaip tu išdrisai mums prarakáuti, kad * žmones Jzrael turētu gáuti apgynimą nů sawo Diewo? Jr kad mes jůs dabar išmušime, kaip wieną wieninteli wyrą, tay tu išwysi, n' ēsant kitą diewą, tikt wieną Nebukad-Nēzarą; o tada ir tu busi pérdurtas Assyrijonû kárdu su jeis, ir wisas Jzrael su tawim prapuls. Tay tu numanysi, Nebukad-Nezarą ēsant wiso swieto wiešpati, * p. 5, 22. 23.

3. Kad tu mano kárdu pérdurtas gulēsi tarp užmuštûjû Jzraelio, ir mirsi bey prapulsi.

4. Bet jey tu missliji, tawo pra=rakáwimą tiesą ēsant, tay tu ne priwalai nusigąsti ney išblykšti.

5. Kaip jiems nusidůs, taip ir taw nusidůs; nēs aš dabar nuléisiu tawę pas jůs, kad tawę su jeis kora=woczau.

6. Tay liepe Olopernas sawo tar=nams, kad Akijorą sugautu ir į Betuliją nuwédę į rankas waikû Izrael idůtu.

7. Ir tarnai Oloperno sugawo ji. Ir kaip jie per lygų lauką kalną priējo, išsitráuke prieš jůs strēlczei.

8. Tay atsitráuke jie į wieną kalno šalį, ir Akijorą pririšo prie médzo su kojomis ir rankomis, ir jį nu=stúmę paliko jį taip kabanti, ir pargryžo pas sawo wiešpati.

9. Bet waikai Izraēl žemyn nuêjo pas jį iš Betulijôs, ir atrišo jį ir gabéno jį į Betuliją, ir wéde jį tarp žmoniû, ir klause jį, kaip tai butu nusidáwus, ir kodēl Assyrijo=nai jį butu pakórę.

10. Tů=czēs buwo wyriáusieji mie=ste Ozijas, sunus Miko iš gimi=nês Simeono, ir Karmi, kurs ir Otonijeliu buwo wadintas.

11. Po akimis tû wyriáusiûjû ir wisû žmoniû wiską išsakbējo Akijor, * ką jį Olopernas kláusęs, ir ką jis jam atsákęs, ir kaip jį to atsá=kimo dēley Oloperno žmones norējo žawinti; ale (kad) Olopernas liepęs jį padůti žmonēms Izraēlio, jeib, kaip jis waikus Izraēl bus užmu=šęs, ir jį, Akijorą, taipjau kora=wótu ir žudytu, * p. 5, 2. s.

12. Dēl to, kad jis buwo sa=kęs, dangaus Diewą jû apgynimą busent.

13. Kaip Akijor tai buwo pasákęs, parpůle wisi žmones ant sawo wéido ir melde Poną Diewą, werke wisi podraug ir praše Poną Diewą ta=rydami:

14. Pone Diewe, dangaus ir žémês Diewe, žiurēk į jû didzawimą ir musû bēdą, ir ižwelgk sawo šwen=tůsius maloningay, ir parodik, kad ne prastoji tawim nusitikinczus, ir nustumi ant sawęs bey sawo sylôs tyczojanczus!

15. Taipo werke ir meldēs jie per wisą dieną, ir linksmino Akijorą tarydami:

16. Musû tēwû Diewas, kurio máci tu pagárbinai, taw taip atpil=dis, kad jie ne gáus ant tawęs pasitiešit; bet tu matysi, kaip jie išmušti ir išgaišinti bus.

17. Ir kad Wiešpats musû Die=was mus išgélbēs, tay Diewas te padeda taw ir tarp musû. Ir jéy tu nori, tay tu su wisais sawaiseis pas mus gywęsi.

18. Ir kaip žmones iš kruwôs parêjo, nuwede jį Ozijas su sawim į sawo namus, ir didę czésnį pakēle ant wákaro,

19. Ir pakwēte prie sawęs wisus wyriáusiûsius, ir jie skaney wálge, kadangi ilgay buwo pástnikawę.

20. Potam wēl į kruwą suwadino žmones, ir melde pagálbôs nů Iz=raēlio Diewo surinkime per wisą nákti.

7. Pérskyrimas.

Apie sunkųjį Apgulimą Miesto Betulijôs.

1. Antrą dieną Olopernas liepe sawo žalnieriams, kad pasikéltu prieš Betuliją.

2. Ir turējo * šimtą ir dwidešimt túkstanczû pēstininkû ir dwylika túk=stanczû raitelių be tû pulkû, kurius jis buwo išskyręs kožnoj wietoje, kur kokią žémę buwo atēmęs.
* p. 2, 7.

3. Tie wisi žalnierei į karą taisēs prieš waikus Izrael; ir jie atgule ant kálno aukštay prieš * Dotaim nů Belmôs iki Kelmono prieš Ez=drelom ēsanczojo. * p. 4, 5.

4. Ir kaip waikai Izrael tą didįjį pulką Assyrijonû památe, parpůle jie ant žémês ir pélenus barste ant sawo galwû, ir wisi iš wieno mel=dēs, kad Izraelio Diewas sawo mielaširdingystę paroditu ant sawo žmoniû.

5. Ir jie taisēs su sawo ginklais, ir apsodino ûlias prie kalnû, ir tas apsergējo dieną ir nakti.

6. Ir kaip Olopernas aplinkuy tráukēs, památe jis lauke miesto į pētus šulinį ēsant, kurio wandû

riuriomis i miestą buwo wéstas; tas riurias jis nukirsdino.

7. Ir norint jie ne toli nů miesto mażus żulinelius turējo, kur paslapczomis wándeni néże, tay to taczau wos tiek buwo, kad tůmi gaiwintis galējo.

8. Dēl to atêjo Ammonitai ir Moabitai pas Oloperną ir tare:

9. Waikai Izrael ne drista gintis prież mus, bet paslaptomis laikos kalnůse ir kalnéliůse, po kureis jie apginti yra.

10. Todēley tikt dēk sargus prie żuliniů, kad jie wandens neżti ne gáutu, tay jie be kárdo mirti tures, arba bēda jůs wers, taw padůti miestą, kuri jie mislija ne iweikiamą, kadangi jis gul tarp kalnů.

11. Tas zodis labay patiko Olopernui ir jo zalnieriams, ir dējo po żimtą pas kożną żulini.

12. Ir kaip dwideżimt dienů żulinius buwo apsergēję, żmones miesto Betulijôs daugiaus wandens ne turējo, ney prudůse ney kitur, ir neywieną dieną ilgiaus ne téko sawo reikalui; bet kas-dien żmonēms saiku wándeni turējo dalyti.

13. Tay atêjo moteres ir wyrai, jauni ir seni, pas Ozijų ir wyriáusiůsius, ir pasiskųsdami tare: *Diewas t'esie sudza tarp jusů ir musů, kad mus i tokią bēdą iwēdet tůmi, kad mus ne iżleidet suderēti su Assyrijonais, norint Diews mus padawe i jů rankas.

* 2 Moiz. 5, 21.

14. Ir mes ne turime neyjokią pagálbą, bet turim po jů akiů *trożkuliu mirti ir wargingay prapult.

* 2 Moiz. 17, 3.

15. Todēl suwadinkit żmones, kad iż gerôs walês pasidůtumbim Olopernui!

16. Nēs *geriaus, kad pasidáwę gywi iżliktumbim ir taipo Diewą gárbintumbim, kaip kad prapultumbim ir po swieto akimis gēdą gáutumbim, ir matyti turētumbim sawo moteres ir waikus taip wargingay mirżtanczus po musů akimis.

* P. 3, 3.

17. Mes żen-dien iżsipażistam po akimis dangaus ir żémês ir musů tēwů Diewo, mus dabar korawojanczojo dēl musů grieků, kad jus prażēm miestą padůti Olopernui, kad ben wéikey kárdu prapultumbim, ir ne taip ilgay tróżkuliu alptumbim.

18. Tay pasikēle didis kaukims ir werksmas wisůse żmonēse per kiek adynů, ir żauke Diewop tarydami:

19. Mes susigrieżijom draug su sawo tēwais, mes pikt padárem ir Diewo nesibijojom.

20. Bet tu esi mielażirdingas, dēl to buk mums malonus, ir pats mus korawok! ir kadangi tawę iżsipażistam, ne padůk mus pagonams tawę ne pażistantiems, kad jie nesigirtu: „kame dabar jů Diewas?"

21. Ir kaip jie ilgay buwo żaukę ir werkę, ir mażumą nutilo, atsikēles Ozijas ir werkdams tare:

22. Mieli brolei, ben pakentēkite, ir dar penkias dienas laukkime pagalbôs nů Diewo!

23. Jis rasi mums iżródis malonę ir pagárbis sawo wardą.

24. Jey i tas penkias dienas pagálbôs ne gausime, tay mes darysime, kaip jůs meldēt.

8. Pérskyrimas.

Juditôs didis Graudénimas ir géras Pamokinimas Wyriáusiůjů Zmoniů.

1. Tai patyre Judita, nażle, dukte Merari, sunaus Uzo, sunaus Jozēpo, sunaus Ozijo, sunaus Elai, sunaus Jamnoro, sunaus Jedēono, sunaus Rapaimo, sunaus Akitobo, sunaus Malkijo, sunaus Enano, sunaus Natanjo, sunaus Sealtielio, sunaus Simeono.

2. Ir jôs pats buwo wadintas wardu Manasse, tas per mieżiů pjúti buwo pamiręs.

3. Nēs kaip jis ant lauko buwo pas darbininkus, apsirgo jis didey pérkaitęs, ir pamire sawo mieste Betulijoj, ir buwo paláidotas pas żali sawo tēwů.

4. Tas paliko Juditą, ta buwo dabar tris metus ir żeżis menesius nażle.

5. Ir ji saw aukżtay sawo namůse ypaczey buwo pataisiusi kamaráitę, toje ji sēdējo su sawo mergomis,

6. Jr buwo apsiwilkusi żaku, ir pástnikawo kas=dien, tikt ne Sab=batôs=dienoj, nauj=mēnesiû ir kitose ßwentese namû Jzraēlio. Jr ji buwo *graži bey bagota, ir daug turējo ßeimynôs ir dwarus pilnus jáuczû ir awjû. * Sus. p. 2, 32.

7. Jr buwo pagirta *nû kiekwieno, kad ji Diewą prisibijanti; ir ne galējo nē wiens piktay kalbēti apie ję. * Rut. 3, 11.

8. Toji Judita ißgirdusi, kad Ożijas żadējęs miestą padûti Assyrijo=nams po penkiû dienû, nusiunte prie wyresniûjû Kambri bey Karmi.

9. Jr kaip jûdu pas ję atējo, tare ji jiem=dwiem: kas tai butu, kad *Ożijas żadējęs miestą Assyrijonams padûti, jey į penkes dienas mums ne bus gélbēta? * p. 7, 21. s.

10. Kas judu esta, kad Diewą gundot? Tûmi ne pelnysita malonę, bet daugiaus kerßtą ir nemalonę.

11. Ar judu Diewui pagal jusû dwiejû norą czēsą ir dieną statysita, kû=czēs jus turētu gélbēti?

12. Bet Diewas *yra kantrus; dēlgi to mes to gailekimes ir jo malonę jēßkokime su aßaromis! * Ps. 103, 8.

13. Nēs Diewas ne pyksta kaip żmogus, kad ji numal=dyti ne galētumbim.

14. Dēl to mes turim pasiżé=mintis iß ßirdiês, ir jam ßlu=żiti bey su aßaromis ji melsti, kad pagal sawo pasimēgimą mums mielaßirdingystę iß=róditu;

15. Jr kaip mes dabar turime smútitis jû pasididżawimo deley, kad mes po tû wargû wēl galetumbim dżaugtisi, kad ne pasekēm *griekus sawo tēwû, kurie sawo Diewą pa=likę swétimus diewus melde, kurio=del jie ir sawo nepricteliams padûti ir nû jû użmußti, į kalējimą nu=westi ir apgēdinti buwo. * Wald. 2, 11. p. 3, 6. 7.

16. Bet mes ne pażistam kitą Diewą per ji wieną, ir norim su pasiżé=minimu nû jo pagálbą ir palinksminojimą suláukti;

17. Tay jisai, Ponas Diewas, musû Diewas, musû kraują ißgélbes nû musû nepricteliû, ir wisus pago=nus mus persekinejanczus pażémis ir apgēdis.

18. Jr judu, mielu broliu=du, judu wyriáusieji be=budami palinksmin=kite żmones sawo żodżu, kad jie apmislitu, ir musû tēwus *gun=ditus buwusius, kad butu ißmē=ginti, bau Diewui iß ßirdiês ßlużija; * 5 Moiż. 13, 3.

19. Primikit jiems, kaip musû tēwas *Abraomas tuleriopu budu gunditas ir Diewo prieteliu pasto=ję, kaip jis tuleriopu gundinimu padriutintas buwo! * 1 Moiż. 22, 1. s.

20. Taip ir Jzaokas, Jokubas, Moiżeßius ir wisi Diewui mylimi, wierni pasiliko, ir daug priespaudû pérgalēti turējo.

21. Bet kiti priespaudą priimti ne norēdami Diewo báimēje, bet *ne=kantrumu prieß Diewą murmēdami ir blużnidami nû żudytojo ir żalczû żawiti buwo. * 4 Moiż. 21, 6. 1 Kor. 10, 9. 10.

22. Dēlgi to ne bukime nekantrus tame kentējime, bet ißsipażinkime, tai ēsant korawonę nû Diewo, toli mażésnę uż musû griekus, ir tikē=kime, kad *baudżami esme kaip jo tarnai ant pasigérinimo, ir ne ant prapûlimo! * Ps. 118, 18.

23. Ant to atsake Ożijas ir wyres=nieji: tai wislab tiesa, kaip tu sakei, ir ne gálime papeikti ney wieną tawo żodżû.

24. Dēl to melsk uż mus Poną Diewą! nēs tu esi ßwenta ir Diewo=prisibijanti moterißke.

25. Jr Judita tare: kadangi jûs mislijat, iß Diewo tai ēsant, ką aß jums sakiau, taygi jûs ir pérmany=kite, bau tai, ką aß daryti ketu, iß Diewo butu, ir melskite, kad Diews man padētu!

26. Szę nákti láukkite pas *war=tus, kad aß laukan ißeisiu su sawo merga, ir melskites, kad Diews tose penkiose dienose, kaip jûs kalbējot, sawo żmones Jzrael palinksmintu! * p. 10, 7.

27. Bet ką aß ketu daryti, jûs ne tárdikite; bet tikt uż manę Poną Diewą melskite, musû Diewą, pakol aß jums toliaus sakysiu, ką jûs turētumbit daryti!

28. Ir Ozijas, wyriáusiasis iß Juda, tare jei: eik su pakájumi, Ponas Diewas te esie su tawim, ir te důda taw pasitießit ant musů nepieteliů! Ir jie taip wēl atstojo nů jôs.

9. Pérskyrimas.

Nobažnôsês Juditôs Malda Diewop, kad pérgalētu Olopernq.

1. Potam ējo Judita į sawo kamaraitę, ir žaku apsiwilkusi * barste pélenus ant sawo galwôs, ir parpůle po akiů Pono Diewo ir ßauke Jop tarydama: * p. 4, 14.

2. Pone Diewe, mano tēwo Simeono Diewe, kuriam * tu įdawei kárdą korawoti pagonus, kurie mergą su newale buwo wertę ir apgēdinę, ir wēl dawei sugáuti jů moteres ir jů dukteres bey jas ißplēßti per sawo tarnus, kurie tawo atsikerßijime atsikerßijo, gélbēk manę, wargstanczęję naßlę, Wießpatie, mano Diewe! * 1 Moiz. 34, 25.

3. Nēs * wisą pagalbą, kuri senose gadyniose ir potam nusidawe, tą tu ißrodei, ir ką tu nori, tai tur nusidůti. * ps. 3, 9. ps. 74, 12.

4. Nēs, kad tu nori gélbēti, tay tikray randasi pagalba; ir tu geray žinai, kaipo neprietelius korawoti turētumbei.

5. Žweizdēk dabar į Assyrijonů ábažą, kaip tu * pirmose gadyniose įweizdējei į Egypcijonů ábažą, kaip jie wijo tawo tarnus didžu macnumu, ir pasitikējo ant sawo wežimů, ant raiteliů ir ant sawo didžů žalnieriů pulků. * 2 Moiz. 14, 24.

6. Bet kaip tu pawizdējei į jůs, jie nusimine,

7. Ir gelme jůs skubjey sugáwo, ir wandů jůs nuskandino.

8. Taip ir dabar te nusidůda tiems, Pone Diewe, kurie tyczojas sawo syla, wežimais, ragótinemis ir sawo kilpineis, ir tawęs nepažista, neygi ne mislija, tawę, Pone Diewe, musů Diewe, tą ēsanti, kurs * karus nuramdo iß pradžôs, ir wertay wadinams esi Ponu Diewu. * p. 16, 3. ps. 46 10.

9. Ißtiesk sawo rankq, kaip pirmose gadyniose, ir sutrękkik neprietelius su sawo syla, kad jie prapultu tawo narse, kurie girias, kad tawo ßwentinyczą nori ißpústiti ir tawo wardo ßētrą neßwentą daryti, ir sawo kardu tawo altorių sugriáuti.

10. Korawok jů didžáwimą jů pacžů kárdu, kad jis (neprietelius) sugáutas butu sawo patiês akimis į manę žiurēdams, ir mano meilingais žodžeis butu prigáutas!

11. Důk man drąsę ßirdį, kad ne ißsigąsczau jo ir jo sylôs, bet kad aß jį parstumczau!

12. Tai garbe bus tawo wardui, kad jį moterißke pérgalējusi.

13. Nēs tu, Pone Diewe, * gali sutekti pérgalējimą be jokiů pulků, ir † ne mēgsti žirgů stiprumu. ** Pasididžůjantieji taw dar niekados ne patiko, bet taw wisados patiko wargstanczůjů ir pasižéminanczůjů malda. * 1 Zom. 14, 6. † ps. 147, 10. ** Luk. 18, 14.

14. Ak Pone Diewe, tu dangaus Diewe, sutwértojau wandeniů ir Wießpatie wisů daiktů, ißklausyk mano pakarnystês maldą, kuri aß wieninteley nusitikiu ant tawo mielaßirdingystês!

15. Atsimink, Pone Diewe, sawo derējimo, ir důk į mano ßirdį, ką aß turēczau kalbēti arba misliti, ir padēk man tai ißtesēti, kad tawo namai ißliktu, ir wisi * pagonai ißtirtu, tawę ēsant Diewą, ir ne kitą per tawę! * Jez. 37, 20. p. 49, 23. 26.

10. Pérskyrimas.

Juditôs Ißējimas į Oloperno Abažą.

1. Ir kaip ji buwo pasimeldusi, atsikēle ji,

2. Ir wadino sawo mergą Abrą ir žemyn ējo į butą, ißsiwilko žaką ir ßalin padējo sawo * rubus gedulingus, * p. 16, 9.

3. Ir prausēs bey mostijos brangum wandeniu, ir sawo pláukus supyne, ir czēpczų užsidējo ir apsirēde sawo graž iseis rubais;

4. Ir ißsidabinos žiedais ir áukso kēczeis, ir sawo wisu brangiausiůju apsirēdimu apsiwilko.

5. Ir Diews jei malonę sutéko, kad žiurint ji labay graži rodesi;

nēs ji ne buwo iśśirēdźusi iś piktôs misliês, bet Diewui ant garbês.

6. Ir ji idawe sawo mergai ,koki śikśnini rykį pikiu iślaistytą su wynu, ir kragéli su aliejumi bey żaką su pygomis, miltais ir dûna saw ant walgio; ir ji nuêjo.

7. Ir * pas wartus ji rado Ożiją ir kitus wyresniûsius, kurie jôs láuke, kaip sukalbēta buwo.
* p. 8, 26.

8. Ir jie dywijos, ję tokią grażę ēsant.

9. Ale jie tikt ne kláuse, ką ji daryt ketinanti, bet iśléido ję tarydami: musû tēwû Diewas te dûdie taw malonę, kad tawo apsiemimas iśsipilditu, kad Izrael tawim pasidżaugtu, bey tawo wardas rokûtas butu tarp śwentûjû!

10. Ir wisi cze ēsantieji pritare: Amen, Amen!

11. Ir Judita meldēs, ir nuêjo su sawo merga Abra.

12. Ir kaip ji rytmetije ankśti nû kalno nuêjo, sutiko ję Assyrijonû sargai, ir nutwēre ję ir kláuse ję, iś kur ji ateinanti, ir kur ji nueinanti.

13. Ir ji atsake: aś Ebreonû moteriśke esmi, ir iśbēgau iś jû, nēs aś żinau, kad jie jums iklius i jusû rankas, dēl to, kad jie jùs paniekino, neygi ne nor malonę jēśkot bey jums su geru ne pasidût.

14. Dēl to aś ketu prieiti kunigaikśti Oloperną, kad jam kitiems ne girdint jû paslēpimus iśdûczau, ir ji pamokinczau, kaip jis jûs galētu lengway iweikti, be wieno wyro pażeidimo.

15. Jei taipo be-kalbant, jie i ję żiurējo ir labay * dywijos, ję taip grażę ēsancżę,
* p. 8.

16. Ir tare: tai galētu tawę gélbēti, kad tu taip geray misliji ir pas musû wieśpati keti eiti.

17. Nēs kad tu ji prieisi, tay jis taw malonus bus, ir tu jam patiksi iś śirdiês.

18. Ir jie nuwede ję i śētrą Oloperno, ir jam kalbējo apie ję.

19. Ir kaip ji pas ji ējo, jis tûjaus néy degte użsidege prieś ję.

20. Ir jo tarnai kalbējo tarp sawęs: Ebreonû żmones iś tiesôs ne peiktini, kadangi jie grażes móteres tur. Ar tokiû grażiû moteriû-dēl ne wért kariáuti?

21. Ir kaip Judita památe Oloperną sēdinti po sawo kaurais, grażey áustais iś raudonû śilkû ir áukso, ir Smaragdais bey brangeis akmenáiczeis iśgrażintais, ji po jo akiû * parpûlusi jam didey pasiklónojo. Ir Olopernas liepe ję atsikélti.
* Dan. 2, 46.

11. Pérskyrimas.

Juditôs Susikalbējimas su Olopernu.

1. Ir Olopernas tare jei: buk gerôs śirdiês ir nesibijokis! nēs aś niekadôs ne esmi bēdôs padáręs neywienam żmogui, kurs karáliui Nebukad-Nezarui pasidawe.

2. Ir kad tawo żmones manę ne butu paniekinę, aś niekadôs neyjokią ragotinę prieś jûs ne buczau pakēlęs.

3. Taygi sakyk, kodēl tu jûs palikusi pas manę atējei?

4. Judita atsake jam tarydama: klausyk maloningay sawo tarnáitę! Jey tu darysi, kaip taw tawo tarnáite pasakys, tay Pons Diews taw paláimą ir pérgalējimą dûs.

5. Diews te dûdie Nebukad-Nezarui paláimą ir iśgánimą, wisôs żémês karáliui, kurs tawę iśsiunte wisus nepaklusnius korawoti; nēs tu gali po jûm pawersti ne tiktay żmones, bet ir wisus żwēris ant lauko.

6. Nēs tawo protas ir iśmintis didey yra pagirtas wisame swiete, ir kożnas żino, tawę ēsanti macniáusiji kunigaikśti per wisą karalystę; ir tawo géras waldims wisur yra pagárbinamas.

7. Taipojau mes ir żinom, * ką Akijors kalbējęs, ir ką tu jam atpencz padáręs.
* p. 5, 3. f.

8. Nēs musû Diewas taip supykęs yra ant musû griekû, kad ir apsakyti dawęs per sawo prárakus, jis noris korawoti sawo żmones jû griekû dēley.

9. Taygi kadangi Izraēlio żmones żino, kad sawo Diewą ipykinę, jie tawęs iśsigando.

10. Priegtam jie kencza didi bádą, ir tur * tróškuliu mirti;
* p. 7, 14. 17.

11. Ir dabar jie dumoja sawo galwijus pamušti, kad jû kraują gértu, ir wálgitu šwentą apierą, rugius, wyną bey aliejų, kurius Diewas jiems uždraudęs ir ney kru-tint ne pakrutint. Dēlgi to yr tikray tiesa: jie tur prapulti, kadangi tai daro.

12. Ir aš tai žinodama išbēgau iš jû; ir Pons Diewas manę atsiunte pas tawę, kad aš tai taw apsa-kyczau.

13. Nēs norint aš pas tawę atē-jau, aš taczau ne pameczau todēl Diewą; bet sawo Diewą dar gár-bisiu pas tawę budama. Ir tawo merga išeis Diewą melsti, tas man žinomą padarys, kada jiems atadůs jû algą už jû griekus. Irgi tada aš atējusi taw sakysiu, ir tawę pérwesiu per widų miesto Jeruzalês, kad wisus žmones Izraēlio aptures-tumbei kaip awis ne turinczes awi-ninką; ir ney šů ne dris loti prieš tawę. Nēs tai man Diewas ap-réiškęs,

14. Kadangi jis ant jû supykęs yra, ir manę atsiunte taw tai ap-sakyti.

15. Tie žodžei labay patiko Olo-pernui ir jo tarnams; ir jie dywi-jos jôs išmintiês ir kalbējo tarp sawęs:

16. Ne yra tai moteriškei lygi ant žémês kita kokia žmona tokiu * gra-žumu ir išmincze.
* p. 10, 15. 20.

17. Ir Olopernas tare jei: tai Diews taip pérleidęs, ir tawę šen atsiuntęs, pirm ne kaip tie žmones į mano rankas įkliuwo. Taygi, jey tawo Diews taip darys, kaip tu sakei, tay jis bus ir mano Die-was; ir tu didžausioj garbēj busi laikyta pas karálių Nebukad-Ne-zarą, ir tawo wardas bus pagirtas po wisą karalystę.

12. Pérskyrimas.

Oloperno Czesnis ir Apšgērimas.

1. Tay jis įwesdino ję į skarbny-czą, kad cze pasiliktu; ir paliepe, kad jei pridůtu walgį nů jo stálo.

2. Bet Judita atsakydama tare: aš dar ne galiu wálgiti tawo wal-gio, kad ne susigriešiczau, bet aš saw mažumą atsigabenau, tą aš walgisiu.

3. Tay tare pats Olopernas: kad tu tai busi suwálgiusi, ką tu atsigabe-nai, iš kur taw daugiaus ko gáusime?

4. Judita atsake: mans wiešpatie, kaip tu tikray gyws esi, pirm ne kaip tawo merga wislab suwalgis, jau Diews per manę ištaisys, ką jis daryt padumojo.

5. Ir kaip ję tarnai norējo į ka-marą įwésti, kaip jis buwo liepęs,

6. Meldēs ji, kad jei wale butu wakarais ir rytmeczeis išeiti ir Pono Diewo melstis.

7. Tay paliepe Olopernas sawo wyriáusiemsiems tarnams, kad ję tris dienas walnay išléistu Diewą melstis.

8. Ir wakarais ji išêjo į dauba pirm Betulijôs, ir nusimazgojo wandenij.

9. Potam melde ji Poną Diewą, Izraēlio Diewą, kad * jei padētu išgélbēti sawo žmones.
* p. 9, 15.

10. Ir sugryžo į šētrą, ir czystay laikes, ir ne walge pirm wákaro.

11. Ketwirtoj dienoj kēle Oloper-nas czésni * sawo wyriáusiemsiems tarnams wieniems, ir tare Bagoui, sawo kamar-poniui: nueik ir pér-kalbēk tą moteriškę Ebreonû, kad ji nesigintu pas manę ateiti;
* Ester 1, 3. 5.

12. Nēs gēda butu pas Assyrijo-nus, kad tokia moteriške išeitu iš musû, ne gulējusi pas mus, ir wyrą butu prigáwusi.

13. Tay atêjęs Bagoas pas Ju-ditą tarydams: gražioji žiupone, ne ginkis mano wiešpaczui ant garbês į czésni eiti, ir su jûm wálgiti, gérti ir linksmintis!

14. Tay atsake Judita: kaip galiu aš tai ginti sawo wiešpaczui?

15. Wislab, kas jam malonu, aš iš širdiês darysiu, kol gywa busiu.

16. Ir ji atsikēlusi apsirēde, ir iêjo pas ji ir stowējo po jo akiû.

17. Tay sujudo Oloperno širdis, nēs * jis buwo degte užsidégęs gaš-lume ant jôs;
* p. 10, 19.

18. Ir tare jei: ſēſkis, gérk ir linkſminkis! nēs tu turi mano malonę.

19. Ir Judita atſake: beje wieſzpatie, aſz buſiu linkſma; nēs, kol aſz gywa buwau, manę taip didey ne gárbino.

20. Ir ji wálge ir gēre po jo akiû, ką jei buwo jôs merga paſteliáwuſi.

21. Ir Olopernas linkſminos ſu ję, ir taip daug gēre, kaip jis niekadôs ne gérdawo.

13. Pérſkyrimas.

Judita Galwą Olopernui nukerta. Ir Diewui dûſt Dekawone.

1. Ir kaip jau labay wielû buwo, ējo jo tarnai ſzalin į ſawo ſzētras; ir jie wiſi buwo girti.

2. Ir Bagoas uzdaręs Oloperno kamarą atſtójo. Ir Judita buwo wiena pas jį kamaroj.

3. Ir kaip Olopernas patale gulējo girtas ir uzmigęs buwo,

4. Tare Judita ſawo mergai, kad ji lauke láuktu pas kamárą.

5. Ir Judita paſiſtójuſi pas patalą tylomis meldēs ſu áſzaromis

6. Tarydama: Wieſzpatie Izraēlio Diewe, * ſtiprik manę, ir gélbēk manę maloningay, atlikti tą darbą, kurį aſz apſiemjau ſu wiſu nuſitikējimu ant tawęs, kad tu ſawo mieſtą Jeruzalę paáukſztintumbei, kaip tu zadējei! * Wald. 1?, 28.

7. Po tôs maldôs priējo ji patalo ſtulpą prie galwôs, ir paſeke kárdą kábanti prie to,

8. Ir iſztráuke tą, ir nutwēre jį prie czuprynēs, ir wēl tare:

9. Pone Diewe, ſtiprink manę ſzioj adynoj! Ir ji du kartu kirto į jo káklą iſz wiſos ſylôs, po tam nupjówe ji jo galwą, ir kuną iſzrituſi iſz pátalo paklodę drauge ſu ſawim iſzneſze.

10. Potam ji iſzējo laukan, ir įdawe Oloperno galwą ſawo mergai, ir liepe tą įkiſzti į záką.

11. Ir abidwi iſzējo pagal ſawo paproti néy Diewą melſti eidamos per ábazą; ir aplinkuy * nuējo per daubą, ik ſlapczey priſigáutu prie mieſto wartû. * p. 12, 8.

12. Ir Judita priſzauke ſargams: atwérkite wartus! nēs Diewas yr ſu mumis, tas Izraēliui dawe pérgalējimą.

13. Ir kaip ſargai jôs balſą iſzgirdo, pawadino jie greitay mieſto wyriáuſiûſius.

14. Tie wiſi atējo pas ję, nēs jie jau buwo nuſiminę miſlidami ję ne pareiſencze.

15. Ir jie uzdege ziburius, ir ējo aplink ję, kol ji nuſigáwo į platumą.

16. Ir ji liepe jûs tylēti ir girdēti taipo tarydama:

17. Dēkawokite Ponui Diewui, muſû Diewui, * ne praſtojanczamjam tus, kurie jûmi nuſitik, ir mums mielaſzirdingyſtę parodanczamjam per manę, ſawo tarnáitę, kaip jis buwo zadējęs namams Izraēlio, ir ſzę nákti nuzudęs neprieteli ſawo zmoniû per manoranką! * Zir. 2, 11.

18. Ir ji iſztráukuſi Oloperno gálwą parode jiems tą tarydama:

19. Sztay Oloperno galwa, wyriáuſiojo Aſſyrijonû karzygio; ir ſztay, paklôde, po kurè jis gulējo girts budams. Cze Ponas Diewas, muſû Diewas, jį zawinęs moteriſzkēs ranka.

20. Kaip tikray gywas yra Pons Diews, taip jis manę apſaugojo per ſawo ángēlą, kad aſz ne paſtójau neczyſta, kol aſz buwau iſzējuſi, ir pargabéno manę be griekû ſu didzu dzaugſmu ir pérgalējimu.

21. Dēl to * dēkawokit jam wiſi! nēs jis malonus ir gélbt wiſadôs. * Pſ. 106, 1.

22. Ir jie wiſi dēkawojo Ponui Diewui jei tarydami: pagarbintas te eſie Ponas Diewas, kurs per tawę apgēdino ſzen-dien muſû neprietelius!

23. Ir Ozijas, wyriáuſiaſis zmoniû Izraēlio, tare jei: * buk pérzegnota, tu dukte, Ponui Diewui, aukſzczauſiamjam Diewui, uz wiſas moteres ant zémēs! * Luk. 1, 42.

24. Ir pagárbintas t' eſie Ponas Diewas, dangaus ir zémēs ſutwertojis! tas * taw dawęs paláimą zudyti wyreſniji muſû neprieteliû, ir tawo wardą taip garbingay iſz-

kéle, kad tawę pagirs wisadôs wisi pasidabojantieji ant Pono Diewo darbû, dēl to, kad tu sawo gywasti ne czēdijei priespaudoje ir bēdoje sawo żmoniû, bet jûs iszgélbējei po akiû Pono Diewo, musû Diewo. * p. 8, 25.

25. Jr * wisi żmones pritare: Amen, Amen! * p. 10, 10.

26. Po to atwadino Akijorą, tam tare Judita: Diewas Jzraēlio, * kuri tu pagárbinai, kad ant sawo neprietelû gal atsikerszit, szę nakti † żudęs Diewo=nesibijanczûjû wyresniji mano ranka.
* p. 5, 2. s. † p. 13, 19.

27. Jr kad tu tai matytumbei, sztay, galwa Oloperno cze yra, * kurs drąsey bluznijęs Jzraēlio Diewą ir tawę żawint pagrumzdęs tarydams: * p. 6, 1.

28. Kaip tikt żmones Jzraēlio busę iweikti, * tay jis tawę pérdurti důsęs su jeis. * p. 5, 26. 6, 3.

29. Jr kaip Akijors památe Olopernо gálwą, jis nusigando ir stebējos.

30. Jr potam, kaip jau wēl buwo atsigáwęs, parpůle jis jei i kojas tarydams:

31. Tu pérzegnota esi nů sawo Diewo wisose szētrose Jokubo; nēs Jzraelio Diewas pagárbintas bus isz tawęs pas wisus żmones, kurie iszgirs tawo wardą.

14. Pérskyrimas.

Juditôs Pamokinimas, kad iszpultu isz Betulijôs. Akijoro Prisiwertims.

1. Potam tare Judita wisiems żmonēms: mieli brolei, kláusykite manęs!

2. Praszwintant * iszkabinkite galwą per murus, ir ēmę sawo ginklus wisi wienu pulku iszpulkite padurmay ir su didzu szukáwimu!
* 2 Makk. 15, 35.

3. Tay tie ant sargôs budami bēgs ir prikéls sawo wieszpati i muszi.

4. Jr kaip wyresnieji ieis i szētrą Oloperno ir pamatys jo lawoną krauje be=gulinti, tay jie iszsigąsis.

5. Jr kaip jûs suprasite, jûs nusiminanczus ir beganczus, tay drąsey eikit ant jû! nēs Pons Diewas jûs padawe po jusû kojomis.

6. Jr kaip Akijors regējo Diewą Jzraēli gélbējus, pamete jis pagónû budą, ir i Diewą tikējo, ir apsipjáusdino; ir rokůtas buwo po Jzraēliu, jis pats ir wisi jo waikůwaikai iki szei dienai.

7. Jr kaip praszwito, pérkabino jie galwą per murus, ir ēmę sawo ginklus iszpůle padurmay ir didzu szukawimu.

8. Jr kaip tai pamate ant sargybôs ēsantieji, nubego jie pas szētrą Oloperno; ir toje ēsantieji pabildino prie jo kamárôs, kad isz to jis pabustu.

9. Nēs ne driso tuzgénti arba ieiti i kunigaikszczo Assyrijonû kamárą.

10. Bet kaip atêjo wyresnieji Assyrijonû, sake jie wyriáusiemsiems tarnams:

11. Eikite i widų ir pabudinkit ji! nēs péles * iszlindo isz sawo skyliû, ir pasidrąsino, kad mus nutwérti nor. * 1 Zom. 14, 11.

12. Tay iêjęs * Bagoas, ir pasistojęs pas użdangą rankas suplójo, nēs mislijo, ji gulinti pas Juditą,
* Wald. 3, 24.

13. Jr klause, bau jis pasijudisęs. Ale kaip nieką ne girdējo, atdenge jis użdangą; tay iszwydo jis lawoną be galwôs gulinti sawo krauje ant żémês. Tay jis szauke ir kauke su didzu balsu, ir sudraske sawo rubus,

14. Jr pażiurējęs i kamárą Juditôs ir ję ne rasdams iszbēgo jis laukan pas kareiwjus tarydams: wienintele * moteriszke Ebreonû paniekino ir apgēdino wisus namus Nebukadnezaro po akiû wiso swieto; nēs Olopernas cze negywas gul ant żémês, ir galwa jam yr nukirsta.
* p. 12, 12.

15. Kaip tai iszgirdo wyresnieji Assyrijonû, sudraske jie sawo rubus ir per mierą nusigando;

16. Jr didis * szauksmas bey dejáwims tarp jû stojos. * Amos 3, 9.

15. Pérskyrimas.

Assyrijonû Bēgims ir Iszmuszims

1. Jr kaip Assyrijonû zalnierei tyre, Olopernui galwą ēsant nukirstą, iszsigando jie ir didey suiro, ir ne galējo sudumot, ką jiems

reiktu daryt; *taip jie sawo drą-
sumą buwo pamétę; *1 Zom. 17, 51.

2. Jr pabēgo, kad Ebreonams
ißtruktu, kurius máte prieß jůs
atsitráukiancʒus.

3. Jr waikai Jzraēlio matydami
neprietelius bēgant

4. Wijo jůs su didzu ßukáwimu
ir su trimita's.

5. Bet kad Assyrijonů eiles buwo
ardytos, ir waikai Jzrael eilēmis
tráukes, ißmuße jie wisus, kurius
pawyti galējo.

6. Jr Ozijas nusiunte į *wisus
miestus žémês Jzraēlio,
*Wald. 7, 24.

7. Jdant wisůse miestůse pasikelę
wytu neprietelius, iki ißwarant iß
žémês.

8. Jr žmones pasilikieji Betulijoje
įpůle į Assyrijonů ábažą ir iß-
plēße bey ißgabéno, ką Assyrijonai
buwo palikę; ir daug gerybjů parsi-
gabéno.

9. Bet kiti, kaip buwo sugryžę,
parsigabéno su sawim wislab, ką
anie buwo ißsigabénę, galwijus ir
kitus dáiktus; ir wisa žeme pralobo
iß to plēßimo.

10. Potam atêjo *Jojakyms, wy-
riáusiasis kunigas, iß Jeruzalês į
Betuliją su wisais kunigais, kad
regētu Juditą. *p. 4, 5.

11. Jr ji ißêjo pas jůs. Tay jie
wisi podraug ję pagarbino tary-
dami:

12. Tu esi Jeruzalês wainikas, tu
esi Jzraēlio dzaugsmas, tu esi wisů
žmonių garbe, kad tu atlikai toki
garbês wertą dárbą ir Jzraēliui
taip didę geradejystę ißrodei, kad
Diewas ji wēl ißgélbējęs. Buk pér-
žegnota po Diewo akiů amžinay!

13. Jr *wisi žmones pritare: Amen,
Amen! *p. 10, 10. 13, 23.

14. Jr kaip trisdeßimt dienas plē-
ßimus buwo ißdaliję,

15. Dawe jie Juditai brangius
rykus, kurius buwo Olopernas
turējęs, áukso, sidábro, rubů, bran-
giů akmenáiczů.

16. Jr kožnas buwo linksmas,
giedojo ir ßokinējo, tiek jauni tiek
seni.

16. Pérskyrimas.

Juditôs Pérgalējimo-Giesme bey Surašims jôs Amžio Atstanko.

1. Tay *giedojo Judita Ponui
Diewui ßę giesmę tarydama:
*Wald. 5, 1.

2. Žaiskit Ponui Diewui bub-
nais, ir skambēkite jam cimbalais;
*giedokite jam naują giesmę, bukite
linksmi, ir praßykite jo wardą!
*Ps. 96, 1. Ps. 98, 1.

3. *Pons Diewas yra galisis nu-
ramditi karus, Ponu Diewu jis
wadinams yra. *p. 9, 8.

4. Jis kariáuja už sawo žmones,
kad mus gélbētu nů wisů musů
neprietelių.

5. Assuras atêjo nů kálno, nů
ßiaurês su dide syla; daugybe jo
apdenge wandenis, ir jo žirgai ap-
denge žémę;

6. Jis pagrumžde mano žémę su-
dégit, ir mano wyrus pasmáugti,
kudikius ir mergas ßalin gabénti.

7. Bet Diewas, wisągalisis Die-
was, ji *korawojo ir ji padawe į
moterißkês rankas. *p. 13, 19.

8. Nēs neyjoks wyrs ir neywiens
kareiwis ji nužudęs, ir neywiens
milžinas ji nutwēre, bet Judita, dukte
Merari, ji parguldė sawo gražumu.

9. Nēs ji sawo naßlystês gedu-
lingus rubus padējo, ir apsirēde
sawo gražeis rubais ant džaugsmo
waikams Jzraelio;

10. Jr mostijosi brangum wan-
deniu, ir supyne sawo plaukus ji
prigáuti;

11. Jôs gražiosios kurpes ji apjé-
kino, jôs grožybe jo ßirdi néy gaute
sugawo; bet ji nukirto jam galwą.

12. Kad ir Persai bey Mēdai iß-
sigando tokio drąsaus dárbo.

13. Jr Assyrijonů ábažas kauke,
kaip mano bēdnieji ißêjo, tróßkuliu
kone užtroßkieji.

14. Waikélei nudúre *Assyrijonus
ir ißmuße jůs, kad bēgti turējo kaip
kokie kudikei; jie yra ißgaißinti nů
pulkų Pono Diewo, mano Diewo.
*p. 15, 4. 5.

15. *Giedokime naują giesmę Po-
nui Diewui, sawo Diewui!
*p. 2.

16. Pone Diewe, *tu esi Diewas
wisągalisis, didžus stebuklus darą-

sis; ir neywiens ne gal prieß tawę stėngtisi. * 2 Kuk. 20, 6.

17. Taw wisi sutwérti daiktai tur ßlužiti; nės * ką tu sakai, tai tur nusidůti. Kad tu kam drąsę ßirdi důdi, tay tas tur tą darbą atlikt, ir tawo žodžui neywiens ne gal prießtarauti. * P. 9, 3. Ps. 33, 9.

18. * Kalnai tur drebėti, ir ůlios sutirpti kaip wáßkas po tawo akiů. * Ps. 97, 5.

19. Ale kurie tawęs bijos, tiems tu ißrodai didę malonę. Nės * wisa apiera ir rebumas toli permaž yra po tawo akiů; bet Pono Diewo bijotis, tai yra labay didis dáikts. * Ps. 51, 18.

20. Bėda pagónams, mano žmones pérsekinejantiems! nės wisągalisis Ponas Diewas atsikerßija ant jů, ir jůs atlanko czėse didžojo kerßto.

21. Jis jů kuną wargis ugnimi ir kirmėlemis, ir jie degs bey kauks amžinay.

22. Po tokio pérgalėjimo nusitráuke wisi žmones iß Betulijôs į Jeružalę Poną Diewą melsti; ir czystijos bey apierawojo déginimo-apieras ir, ką jie buwo prižadėję.

23. Ir Judita pakabino bažnyczoj wisus Oloperno ginklus ir uždangą, kurę ji buwo atėmusi nů jo lowôs, kad Ponui Diewui paßwentiti butu amžinay.

24. Ir žmones buwo linksmi Jeružalėj pas ßwentinyczą su Judita tris mėnesius, ir ßwente tą pérgalėjimą.

25. Po to kožnas namô parėjo. Ir Judita tiekajau pargryžo į Betuliją;

26. Ir didey buwo pagárbinta per wisą Izraēlio žėmę.

27. Ir jie ne ėme užkuri po sawo pirmojo wyro, Manassės, galwôs.

28. Ir ji labay paséno, ir pasiliko sawo wyro namůse, kol ßimtą ir penkis metus sukako. Ir sawo mergą, Abrą, ji walną padare. Potam pamire ji Betulijoj, ir palaidojo ję prie jôs paties, Manassês.

29. Ir žmones gedėjo jôs septynes dienas. Ir wisą sawo lobį ji ißdalijo gentims sawo patiês.

30. Ir kol ji gywa buwo, ir potam ilgay, neywiens ne driso Izraēlį užkabinti.

31. Ir diena to pérgalėjimo pas Ebreonus per didę ßwentę yra laikoma, ir jie tą ßwencza amžinay.

Galas Knygů Judit.

Salomono Ißmintis

Smarkininkams raßyta.

1. Pérskyrimas.

Pagraudénimas ant Teisybês ir Pasirupinimo Ißmintiês

1. Mylėkite * teisybę, jůs waldónai ant žémês! mislikite, † Diewą gálinti gélbėti, ir jo ** bijokites iß ßirdiês! * Jez. 56, 1. † Ps. 3, 9. ** Sir. 1, 34.

2. Nės jis * randamas yra tů, kurie jį ne gundo; ir pasirodo tiems, kurie jům tikray nusitik. * 5 Moiz. 4, 29.

3. Bet * pikta ßirdiês mislis toli yra nů Diewo; ir kad korawone ateit, tay ji ißliudija, kokie paiki anie buwo. * Jez. 59, 2.

4. Nės * ißmintis ne įeit į piktą dußią, neygi nesilaikos kune griekui padůtame. * Mok. 2, 26.

5. Nės ßwentoji Dwase, teisybę mokinantiji, bėga nů newiernay Diewui ßlužijanczůjů, ir atsitojo nů susigrießijanczůjů, kurie korawojami yra griekais jiems užléistaiseis.

6. Nės ji, ißmintis, taip nobažna yra, kad blužnijantiji ne paliekti nekorawotą. Nės Diewas yra liudininks ant wisů misliů, ir tikray ißpažista wisas ßirdis, ir klauso wisus žodžus.

7. Nės * žémês apskritumas yr pilnas Pono Diewo Dwásês; ir (Diewas) wisokią kalbą ißmanąsis wisur yra. * Ps. 139, 7.

8. Dėl to * ne gal tasai paslėptas ißlikti, kurs neteisybę kalba; ir

teisybe, ji korawosenti, ji tikray trópis. *Matt. 10, 28.

9. Nēs Diewo-nesibijanczojo sudumojimai tur prowoj pasiróditi, ir jo zodzei po akiû Pono Diewo tur zinomi pastót, kad korawotas butu jo pasielgimo newiezlibumas.

10. Nēs ausis atsikerßijanczojo wiską gird, ir apjûkims bluznitojo ne bus paslēptas.

11. Taygi saugokites nû ißkádijanczo bluznijimo, ir *rámdikite liezuwi nû keikimo! Nēs ką jûs ir paslapczomis tarp sawęs ßnibzdat i ausis, ne ißliks ne korawota, nēs melûjanti burna zawin dußią. *Jok. 3, 10.

12. Ne werßkites taipo i smerti sawo netikru pasitikējimu, ir ne bēgkite taip i prapûlimą sawo rankû darbais!

13. Nēs *Diewas ne esti dáręs smerti, neygi ne mēgsta prapûlimù gywûjû. *Ez. 18, 23.

14. Bet jis *wislab sutwēre, kad koznas dáikts taipo butu, kaip iß pradzôs sutwértas; ir kas yra sutwériama swiete, tai gér yra, ir neywiens dáikts n' yr ißkadingas tame. Priegtam ne yra swiete pékłôs karalyste; *1 Moiz. 1, 31. Sir. 39, 21.

15. (Nēs teisybe yra nesmertélna;)

16. Bet nelabieji néy jēßkóte jēßko tą (péklą) tiek zodzeis tiek darbais. Nēs jie laiko ji per sawo prieteliù, ir nueit ir *iß wieno eit su jûm; nēs jie ir to werti yra, kad jo dalis butu. *Jez. 28, 15.

2. Pérskyrimas.

Pazinklinimas Diewo-Nesibijanczûjû.

1. Nēs yra Diewo-nesibijantieji zmones, ir sako: „*trumpas ir wargingas dáiktas yra musû amzias; ir kad zmogus mirßta, tay iß wiso nieks yra iß jo; priegtam neywieną ne zinom sugryzusi iß péklôs. *Job. 7, 1. Ps. 90, 10.

2. Mes uzgimēm, Diewui apie mus nieko ne zinant, ir wēl mirßtam kaip niekadôs ne buwę. Nēs musû nosiês *kwápas yra dúmai, musû kalba kibirkßtis pasijudinąs iß musû ßirdiês. *Mok. 3, 21.

3. Kad tas ißgéso, tay musû kunas pelenais pastója, ir dwase ißlakioj kaip lengwintelis ûras.

4. Ir *musû wardo uzmirßta po czēsu, kad beje neywienas musû darbû ne atsimis. Musû amzias néy bēgte ßalin bēga, kaip kad debesis kokia cze buwusi, ir ißnyksta, kaip kokia myglia nû sáulês ßwiesumo ißnyksta ir nû jôs karßczo suēdama. *Mok. 2, 16.

5. Musû amzias péreit, kaip *ßeßelis péreit; ir kad mes (iß swieto) atstójam, tay ne sugryßtam; nēs driutay yr (smerczu) uzpéczwetita, kad neywiens ne sugryß. *Job. 8, 9.

6. Taygi (sako lēbaujantieji) *pasilinksminkimes gerybēmis po akiû ēsanczomis, ir sawo kuną wartokime, kol dar jáuns yra! *Jez. 22, 13.

7. Geriáusiji wyną gérkime, ir móstimis móstikimes; ne praléiskime ney kokias pawásario zoleles;

8. Wainikus neßiókime iß jaunû rozìû, kol jos dar ne pawysta;

9. Neywiens musû ne pristókkime puikystês, kad wisur paminklai butu rasti, kur mes linksmi buwome! Nēs mes nieką daugiaus ne turime per tą.

10. Pawerskime po sawim teisuji wargdieni, ir ne czēdikime neyjokiôs naßlês ney séno kokio wyro; n atbókime pabarimo senûjû prazilusiûjû!

11. Ką tikt gálime daryti, tai bus teisey daryta; nēs kas ne gal daryti, ko uzsigeidz, tas nieko ne giliûja.

12. Dēlgi to tykokime ant teisiojo! nēs jis daro mums daug ápmaudo, ir prießinas musû darbams, ir bária mus, kad prieß Diewo prisákimus susigrießijam, ir ißßaukia musû pasielgimą per griekus.

13. Jis sákosi, Diewą pazistąs, ir girias, Diewo waiku esąs.

14. Jis pabar, ką mes ßirdije turim.

15. Mes ji ney po akiû nekenczam, nēs jo pasielgims ne prilygsta kitiems, ir jo pasielgimo budas wisaip kitoks.

16. Jis mus laiko per weidmainius, ir wéng musû kelius kaip *koki purwą sakydams, kad †ge-

riemsiems galiáusey geray pasisekė, ir pasigir, kad Diewas jo tėwu ėsąs.
* 2 Petr. 2, 20. † Jez. 3, 10.

17. Taygi dabokimes, bau jis tiesą sako, ir bandykime, koks jo galas busęs!

18. Jėy teisusis Diewo sunus yra, tay jis gėlbės ji, ir ißtráuks ji iß rankû prießininkû.

19. Paniekinimu ir muka mes ji prispáusime, kad matytumbime, kaip nobażnas jis ėsąs, ir pażintumbime, kaip kantrus jis esąs.

20. Mes ji ißdûsim į gėdißką smerti, cze ji ißpażisime ant jo żodżû."

21. Taip jie mislija o paklysta; jû paczû piktenybe jûs apjėkino,

22. Jog jie ne ißpażista Diewo paslėptą sudą. Nės jie ne tur pasitikėjimą, kad ßwentas paselgimas bus atpilditas; ir nieko n' atboja garbês, kurę nekaltos dußios aptures.

23. Nės Diewas *sutwėręs żmogų ant amżinôs gywatôs, ir padáre ji į ábrozą, kad lygus butu, kaip jis.
* 1 Moiz. 1, 27. 2, 7. 9, 6. Zir. 17, 3.

24. Bet *per wélnio páwydą įėjo smertis į swietą.
* 1 Moiz. 3, 1. s.

25. Ir kurie jo daliês yra, gėlbt ant to.

3. Pérskyrimas.

Nelygus Pastrodimas Nobażnûjû ßime ir aname Swiete.

1. Bet *teisiûjû dußios yra Diewo rankoje, ir neyjokia muka jas ne krutin.
* 5 Moiz. 33, 3.

2. Ne=ißmánantiemsiems jie pasirodo nėy kaip mirßtą; ir jû atstojimą laiko per kanczą

3. Ir jû nuėjimą per prápulti, bet jie yra pakajuje.

4. Norint po żmoniû akimis daug tur ißkęsti, tay jie taczau *tikrą nusitikėjimą tur, kad niekadôs ne mirßta.
* Rym. 5, 2. P. 8, 24.

5. Jie maż baudżami yra, bet daug géro jiems nusidûsis; nės *Diews jûs mėgina, ir jûs randa sawęs wertus.
* 5 Moiz. 8, 2. Jez. 48, 10.

6. Jis *megina jûs kaip áuksą pėczuje, ir priim jûs kaip pilną apierą.
* Zir. 2, 5. 1 Petr. 1, 7.

7. Ir tû=czės, kad Diews iżabos, jie *ßwiesey żibės, ir eis kaip liepsna per rażus.
* Matt. 13, 43.

8. Jie *súdis pagonus ir ponawos ant żmoniû pulkû, ir Pons Diews ponawós ant jû amżinay.
* Matt. 19, 28.

9. Nės kurie jûmi nusitik, *tie ant sawęs nusimáno, Ji ėsanti tikray wierną; ir kurie wierni yra méilėje, tie pasiliekt jo meilej. Nės jo ßwentieji yra malonėje ir mielaßirdingystėje, ir jis priwéiżd sawo ißrinktûsius.
* Ps. 37, 40.

10. Bet Diewo=nesibijantieji bus korawoti, kaip jie bijosi; nėsa jie paniekina teisųji ir atstoj nû Pono Diewo.

11. Nės kurs paniekin *ißminti bey rykßtę, tas yra wisaip bėdnas; ir jû nusitikėjims nieks yra, ir jû dárbas noprósnas, ir jû proce niekam ne werta.
* P. 10, 8.

12. Jû moteres yra ne=ißmintingos, ir jû waikai pikti; prakéiktas yra, kas iß jû gimęs.

13. Nės ißganyta yra newaisingoji, kuri czysta ißlikusi, kuri nekalta ißlikusi nû griekingôs lowôs; toji garbę gáus, kaip (Diews) dußias súdis.

14. Tiekajau wyras bewaikis, kurs neyjokią neteisybę ne daro sawo ranka ney ko pikto mislija prieß Poną Diewą, tam bus dûta brangiausi dowana uż jo tikėjimą, ir geriáusi dalis Pono Diewo bażnyczoje.

15. Nės géras dárbas dûst garbês wertą algą, ir *ißmintiês ßaknis ne supúwa.
* Zir. 1, 24. 25.

16. Bet wenczawonystês=pérżengtojû waikams ne pasisek, ir żywáto waisius iß newiernôs lowôs bus ißgaißintas.

17. Ir norint jie ilgay patektu, tay jie taczau galiáusey tur pastoti gėdoj, ir jû senyste taczau bus gale amżio be garbês.

18. Ir jėy jie wéikey mirßta, tay tiktay nieką ne suláuks, ney palinksminojimą czesê sudo.

19. Nēs *neteisieji gáuna piktą gálą. * Ps. 37, 38.

4. Pérskyrimas.

Apie ankstybąji Pamirimą Teisiůjů.

1. Geriaus yra, buti be waikû, jey nobažnas esi; nēs tai důda amžiną garbę, nēs tai pagiriama tiek prie Diewo tiek prie žmoniû.

2. Jey kur (yra) randama, cze ant paweikslo tai priima, ir jey kas tą (waikû žegnonę) ne tur, tas taczau wélija tai turēti, ir puikawoja amžinu wainiku, ir palaiko pérgalējimą czystybês kowôs.

3. Bet waisingoji piktůjû daugybe niekam ne dér; ir *kas sodinta yra iš kekšystês, ne giley warys šakni, neygi driutay pastowēs. * Sir. 23, 35.

4. Jr norint kokią wálandą jû šakos *žaliûs, kadangi ne driutay stow, taczau wējas jůs judina, ir didis wējas išwercza jůs iš šakniês. * Ps. 37, 35. s.

5. Jr ankstybieji šakélei yra sulaužiami, ir jû waisius nieko ne werts, ne prinokęs walgiui, ir niekam ne tinka.

6. Nēs *waikai iš newiežlibo susigulējimo užgimusieji tur liuditi apie piktenybę prieš sawo gimdytojus, kad kas jůs kláusia. * p. 3, 16.

7. Bet *teisusis, norint wéikey miršta, taczau yra pakájuje. * p. 3, 1. Jez. 57, 2.

8. (Nēs ne ta senyste yr garbês werta, kuri ilgay patenka, arba daug métû rokůj; —

9. Jšmintis tarp žmoniû yra tikrieji žili plaukai, ir nekaltas pasielgimas yra tikroji senyste.)

10. Nēs *Diewui labay patinka, ir jam yr mylimas, ir suwáloms yra iš ámžio tarp griešnûjû, * 1 Moiz. 5, 24. s.

11. Jr išimamas, kad piktybe jo išminti ne pérkreiptu, neygi klastôs pamokslas jo dušią ne prigáutu.

12. Nēs *pikti pawéikslai išwadzoja ir nieku wercza wisą gérą, ir pakusinqsis pageidimas pérwercza nekaltas širdis. * 1 Kor. 15, 33.

13. Jis wéikey (Diewui) pilnay itinkąs pastójo, ir métû daugumą atliko.

14. Nēs *jo dušia Diewui didey patiko; dēl to Jis pasiskubino ji iš šio amžio piktumo (išimt). * p. 10.

15. Ale žmones tai mátantieji to *nieko ne atboj ir ne dést i širdi, butent Diewo †šwentůsius ēsanczus jo malonēj ir mielaširdingystēj, ir ji pridabojanti ant sawo išrinktůjû. * Jez. 57, 1. † p. 3, 9.

16. Nēs žmogus teisybēje pamiręsis kaip ir pražudyte pražudo gywůsius piktůsius, ir jaunasis wéikey (smerti) pilnay Diewui patinkąsis ilgą amžią neteisiojo.

17. Jie tiesa máto išmintingojo gálą, bet jie ne daboja, ką Diewas mislija ant jo, ir kodēl Jis ji saugója.

18. Jie beje máto, ale n' atbója; nēs *Diewas išjůkia jůs; ir jie potam su gēda parklups, ir bus ápjůku tarp numirusiûjû amžinay. * Ps. 2, 4.

19. Jr Jis nuskums jůs žemyn, jiems apie tai ne mislijant, ir jůs iš šakniês išplēš, kad wisiškay nugrims.

20. Jr jie bus sielwartůse, ir jû atsiminims pražus. Bet jie ateis nusiminę su sązine sawo griekû, ir jû paczû griekai iškolios jůs i akis.

5. Pérskyrimas.

Pérwielybas Piktûjû Prisiwertims aname Swiete.

(Grôm. Dienojě šw. Pilippo bey Jokûbo.)

1. Tů czēs teisusis stowēs su dide linksmybe prieš tus, kurie *ji prispáudę, ir kurie jo dárbus paniekino. * 2 Tess. 1, 6.

2. Taygi kaip jie tai matys, jie baisey nusigąsis tokio išgánimo, kuri jie ne mislijo ji gáusent;

3. Jie tarp *sawęs kalbēs su gailesczu ir atsidusaudami tužboje dwasês: „tai yra tas, kuri mes apjůkdawom, ir kurs mums budawo gēdišku pawéikslu. * 1 Moiz. 42, 21.

4. Mes durnieji jo elgimą tarēm be proto ēsanti, ir jo gálą už gēdą.

5. Kaip jis dabar rokůtas yra *i Diewo waikus, ir jo dalis tarp šwentûjû randama? * Rym. 8, 17.

6. Dēlgi to mes ißklydom iß tikrojo kélio, ir teisybês ßwiesybe mums ne ßwiete, ir sáule mums ne uztekējo.

7. Mes wis êjome netikru ir ißkadingu keliu, ir wáikßczojom bjauriu klyst-keliu, ir Pono Diewo kélią ne zinojom.

8. Ką dabar mums gélbt puikyste? ką mums dabar maczija lobis su pasididzáwimu?

9. Wiskasgi prazuwo kaip * koks ßeßēlis, ir kaip koks ßauksmas pro ßali einąsis. * P. 2, 5.

10. Kaip koksai láiwas nubēga ant wandens wilniû, kurio pro ßáli êjusio wēzes ne randi, ney jo táką gilume;

11. Arba kaip * paukßtis nulek per ůrą, kuriame jo lēkimo pazymi ne randi, nēs jis lēkdams pasijudina ir néy plakte pláka lengwą ůrą, wáro ir pérdalija ji sawo sparnais; ir potam ne randi tame neyjoki zenklą tokio lēkimo; * Job. 9, 26.

12. Arba lyg kaip kad wylycza ßáujama i czēlią, ir ůras pérskirtas wéikey susigáun, kad ne numanai jôs lēkimą per tą;]

13. Taip ir mes, nů to czēso, kaip buwome uzgimę, gawom galą;

14. Ir neyjoki wiezlibystês zenklą ne paródēm; bet sawo piktenybēje prapůlem."

15. Nēs Diewo-nesibijanczojo * nusitikējimas yra kaip dulkes nů wējo ißbarstytos, ir kaip maza ßalna nů didzo wējo prawaryta, ir kaip dúmai nů wējo nupusti, ir kaip uzmirßta swéczo tikt wieną dieną wēßējusio. * Pam. 10, 35.

16. Bet teisieji amzinay pateks; ir * Ponas Diewas yra jû alga, ir Aukßczáusiasis jůs aprúpin. * 1 Moiz. 15, 1.

17. Dēl to jie gáus * didzôs garbês karalystę ir † grazų wainiką iß Pono Diewo rankôs. Nēs Jis apsergēs jůs sawo deßine, ir jůs sawo ranka apgis. * Dan. 7, 18. † Apr. 2, 10.

18. Jis ims sawo atkerßijimą i ßarwą, ir ißtaisys sutwerimus ant pagiezimo prieß neprietelius.

19. * Jis teisybe apsiwilks néy pancerium, ir aßtryji sudą uzsidēs ney ßalmą. * Ep. 6, 14.

20. Jis sawo ßwentybę ims i skydą ne-pérgaletiną.

21. Jis labay didiji kerßtą * pagaląs néy kárdą; ir swietas ißsitráuks su jůmi i mußi prieß neißmintingůsius. * Ps. 7, 13.

22. Zaibû ßowimai tiesog tropis, ir iß debesiû néy iß driutay itemptû kilpiniû eis i czēlią.

23. Ir nukris didi ledai iß perkúnû papykimo. Taipjau ir juriû wandens siautēs prieß jůs, ir upes podraug didey patwis.

24. Ir tytweik didis wējas prieß jůs pasikels, ir néy koksai wēsulis jůs sukis bey ißneßios.

6. Pérskyrimas.

Swieto Waldonai tur ypaczey dangißkąję Jßminti igyt.

1. Neteisybe ißpústija wisą zémę, ir pikts pasielgims parwercz macniûjû sostus.

2. Taygi klausykite, * jûs karálei, ir dēkite i sawo ßirdi; mokinkites, jûs súdzos, ant zémês; * Ps. 2, 10. Zir. 33, 19.

3. Girdēkite jûs, kurie ant daug zmoniû ponawojat ir ißsikeliat ant swieto zmoniû!

4. Nēs * jums důta wyriausybe nů Pono Diewo, ir † macis nů Aukßczausiojo; tas klausinēs, ką jûs dárot, ir tyrinēs, ką jûs liepjat. * Jon. 19, 11. Rym. 13, 1. † Mok. 5, 7.

5. Nēs * jûs este jo karalystês urēdininkai; bet jûs ne pilnawojat mandagey sawo urēdą, ir ne darot teisybę, ir ne darot pagal Pono Diewo paliepimą. * Ps. 82, 6.

6. Jis baisey ir wéikey ateis ant jusû, ir labay aßtrus sudas bus ant wyriáusiûjû ponû.

7. Nēs prispáustiemsiems pasiródis malone, bet macnieji bus macney korawóti.

8. Nēs ant wisû wießpaczû wyriáusiasis Wießpats esąsis ney * ßokio ney tokio zmogaus prisibijosis, ney sylôs baidysis; Jis léidęs tiek mazůsius tiek didzůsius, ir aprupin wisus lygey. * Darb. 10, 34.

9. Bet ant macniûjû bus aßtri prowa laikyta.

10. Aß ſu jumis, jûs ſmarkininkai, kalbu, idant primokſtumbit ißmintiês, ir kad ne prapultumbit.

11. Nēs kurſai ßwentą pamokſlą ßwentay palaiko, tas per ßwentą yr laikomis; ir kas tą geray primokſt, tam geray paſiſeks.

12. Taygi te patinka jums mano zodzei; priimkite tus, ir mokikites!

13. Nēs ißmintis yra grazi ir ne pragaißtanti, ir ródos dûdaſi ziurēti nů tû, kurie ję myl, ir randama yra nů tû, kurie ję jēßko.

14. Beje, ji prießais eit ir dûſt ißſipazintis tiems, kurie ję rods nor.

15. Jey kurſai ję wéikey norētu, tas ne priwálo daug procês; jis randa ję po ſawo wartû jo laukianczę.

16. Nēs jôs geidáuti, tai yra tikras protas; ir kas ję ſtropjey jēßko, ne priwalo ilgay rúpitis.

17. Nēs ji eit aplinkuy jēßkodamà, kas jôs wertas butu, *ir jam rods paſirodo pakelēj, ir dabojas ant jo, kad ji ſutiktu. *p. 14.

18. Nēs kurs *rods dûdas mokintis, cze tikray yra ißmintiês pradza; bet kurs ję laiko garbēje, tas rods dûdas mokintis. *Pam. 4, 7.

19. Kurs dûdas rods mokintis, tas laiko jôs priſákimus; ir kur priſakimai yra laikomi, czonay tikray yra ßwentas paſielgimas.

20. Bet kurs *ßwentay elgias, tas Diewui arti yra. *Ebr. 12, 14.

21. Jey kas mēgſtą ißmincze, tą ji daro (didzu) ponu.

22. Taygi jéy jûs, jûs ſmarkininkai zmonēſe, rods norite iſtoti i karaliùs ir kunigaikßczus,

23. Tay garbēje laikykit ißminti, kad amzinay karaliáutumbit.

24. Bet kas butu ißmintis, ir iß kur ji randaſi, apſakyſiu aß jums, ir ne ſlēpſiu jums paſlēptines, bet tyrinēſiu iß pradzôs ſutwerimû, ir jums tą ißguldyſiu wiſiems begirdint, ir ne czēdiſiu teiſybês.

25. Nēs aß nieką dárbo ne turēſiu *ſu ißkadingûju pawydējimu; nēs tas ne tur daliês nů ißmintiês. *Jok. 3, 14. 15.

26. Bet kad ißmintingûjû daug yra, tai yr ſwieto ißgánimas, ir ißmintingas karálius yr zmoniû paláima.

27. Todēl dûkites pamokintis mano zodzeis! tai jums daug géro pamaczis.

7. Pérſkyrimas.

Ißmintiês didê Garbê.

1. Jr aß eſmi ſmertélnas zmogus, lyg kaip kiti yra, gimę iß giminês pirmojo ſutwértojo zmogaus,

2. Jr kunu eſmi ſutwērtas per dēßimt mēneſiû ſukrekęs *krauje iß wyrißkôs ſēklôs meilingu prigulējimu; *Job. 10, 10.

3. Jr aß tiekajau, kaip buwau gimęs, kwapą gawau iß ûro wiſiems pareinanczojo, ogi ir aß pûliau ant zémês mus wiſus lygey nēßanczôſês; ir werkſmas buwo taipjau pirmaſis mano balſas, kaip ir kitû;

4. Jr *wyſtyklûſe eſmi uzaugintas ſu rúpeſczeis. *Luk. 2, 7.

5. Nēs ne tur neywiens karálius kitą pradzą ſawo uzgimimo;

6. Bet jie wiſi tur *tą pati iējimą i ſwietą, ir lygų ißējimą. *Job. 1, 21.

7. Dēl to aß meldzau, ir protas man buwo dûtas; aß ßaukiau, ir man atêjo ißmintiês dwaſe.

8. Jr aß ję laikiau per brangéſnę uz karalyſtes ir kunigaikßtyſtes, ir bagotyſtę aß per nieką laikiau prieß ję.

9. Aß *jei ne prilyginau neyjoki brangiáuſi akmenáiti; nēs wiſas áukſas prieß ję yra kaip praſtos ziezdros, ir ſidábras prieß ję rokûjant yra kaip purwas. *Job. 28, 15. 16. Pam. 8, 10. 11.

10. Aß ję labjaus mylējau, ne kaip ſweiką ir grazu kuną, ir paſkyriau ję ſaw i ßwieſybę; nēs ßwieſumas ißeinąſis iß jôs ne paliáuja ßwieſt.

11. Ale man *atējo ſu je wiſo géro, ir nepaſkaitoma bagotyſte iß jôs rankôs. *1 Kar. 3, 13. f.

12. Aß buwau linkſmas wiſûſe dalykûſe; ir tai dēl to, kad ißmintis manę pamokino tûſe; bet aß ne zinojau tai ateinant nů jôs.

13. Prastay * aš ję išmokau, apsczey aš ję nudaliju; aš jôs bagotystę ne slēpsiu. * 1 Kor. 15, 3.

14. Nēs ji yra žmonēms nepasiliáująs skarbas; tie, kurie tą wartoja, * pastoj Diewo prieteleis, ir mieli jam yra, todēl, kad jiems dūta, priimti pamokslą. * Jon. 15, 15.

15. * Diews man sutékęs išmintingay kalbēti ir pagal tą išmintiês dowaną geray misliti. Nēs jis yra † išmintiês keliu wedąsis, ir išmintingůsius waldąsis.
* 1 Kar. 4, 29. † Job. 28, 23. Pam. 2, 6.

16. Nēs jo rankoj yr taip mes patys, kaip ir musû žodžei, priegtam wisas protas ir mokslas wisokiůse darbůse.

17. Nēs jis man * dawe tikrą išpažinimą wisû daiktû, kad aš žinau, kaip sutwértas ēsąs swietas, ir (kokia) syla ēsanti wisû elementû,
* Jir. 47, 16.

18. Czēso prádžą, gálą ir tárpą, kaip diena eit ilgyn ir trumpyn, kaip méto czēsas mainosi,

19. Jr kaip métas aplink eiti, kaip stow žwaigždes;

20. Budą namiškiû galwijû ir žwēriû, kaip wējas taip didey puczia, ir ką žmones mislij, tuleriopą czēpû weislę ir šakniû maci.

21. Aš wislab žinau, kas paslēpta ir uždengta yra; nēs išmintis, wisû žinojimû pamokintoji, tai manę pamokina.

22. Nēs joje yra dwase išmánanti, šwenta, wienintele, tuleriopa, aštri, greita, kalbēt mokanti, czysta, šwiesi, nepykstanti, meilinga, širdinga, walna, gér daranti,

23. Lengwa, driuta, tikray žinanti, drąsi, wiską gálinti, wiską * matanti, ir péreit per wisas dwasès, kaip išmintingos, czystos, ir aštrios jos butu. * 1 Kor. 2, 10.

24. Nēs išmintis yra greiczáusioji; ji pérbēga ir péreit kożną dáiktą, taip wisay czysta ji yra.

25. Nēs ji yra diewiškôs maciês kwápas ir garbês spindulys Wisogálinczojo. Dēl to ne gal ję prieit neywiens neczystas.

26. Nēs ji yra * žibējimas amžindsês šwiesybês, ir ne-pabjaurintas diewiškôsês maciês żerkolas, ir ábrozas jo malonês. * Ebr. 1, 3.

27. Ji yra * wienintele, ir taczau wislab daro; ji pasiliekt, kokia ji yra, ir taczau wiską panaujin ir ne-pasiliáudama důdasi į šwentûjû dušias, ir daro Diewo prietelius ir prárakus. * 1 Kor. 12, 4. 11.

28. Nēs Diews ne myl neywieną, jey jis ne pasiliekt prie išmintiês.

29. Ji pasiródo grażésne ne kaip saule ir wisos żwaigždes; ir su šwiesumu sulyginant, ji šlowingésne stow uż tą.

30. Nēs šwiesumas tur atstoti, kad naktis atsiranda; ale piktybe ne pérgal išminti niekadôs.

8. Pérskyrimas.

Aple Išmintiês Náudą ir Priderimą.

1. Ji pritenka * nů wieno krášto iki antrojo macningay, ir wislab geray waldo. * Ps. 72, 8.

2. Tą aš mylējau ir jēškojau iš sawo jaunystês, ir mislijau ję saw paimti į marczę; nēs pamēgo man jôs grożybe.

3. Ji yra aukštôs giminês, nēs jôs butybe yra * pas Diewą, ir Wiešpats wisû daiktû myl ję.
* Jon. 1, 1.

4. Ji yra wyriáusiasis * rotininkas Diewo išpažinime, ir taisytojis jo darbû. * P. 9, 9. Pam. 8, 22. s.

5. Jey bagotumas kaštáunas dáikts yra šime amże, kas * bagotésnis butu uż išminti wiską daranczę?
* P. 7, 8, 9.

6. Ale ar tai ištaiso protas? kas yra tarp wisû daugiaus żinąs mistras per ję?

7. Bet jéy kas myl teisybę, jôs dárbas yra wiens wieżlibums; nēs ji mokina wieżlibumą, protą, teisybę ir maci, kurie naudingiáusi daiktai yra żmogiškame pasielgime.

8. Jéy kas meilija daug żinoti, tay ji gal atminti, taip, kas buwo, ir, kas potam bus. Ji pérmano żodżus ne-išmánomus, ir żino atminti misles. Ji żenklus ir stebuklus pirma żino ir, kokiu czēsu ir adyna kas nusidůsis.

9. Aš apsiēmjau ję saw priimti * į draugalą; nēs aš żinau, kad ji

manę geray pamokis, ir manę pa-linksminos rúpestije ir smutnybēje.
* Pam. 7, 4.

10. Jaunikáitis jôs-dēl gáun szlowę nů żmoniû, ir * garbę prie senûjû.
* Ps. 119, 100.

11. Asz labay * iszmintingas busiu iszrastas sude, ir macnieji manęs dywisis.
* 1 Kar. 3, 28.

12. Kad asz * tylēsiu, jie manęs láuks; kad asz kalbēsiu, jie klausys; ir kaip asz toliaus kalbēsiu, jie sawo rankas użdēs ant sawo burnôs.
* Job. 29, 21.

13. * Asz nesmertélną garbę gáusiu isz jôs, ir paliksiu ámżiną paminklą po manês ateisentiems.
* 1 Kar. 4, 21.

14. Asz waldysiu żmones, ir pa-gónai man pasidůs.

15. Baisingi smarkininkai bijosis klausydami manęs, ir pas żmones malonus asz busiu iszrastas, ir kare karżygys. Bet jey asz pasilieku na-mēj, tay isz jôs turiu sawo átilsi.

16. Nēs ne apmaudas yr, elgtisi su jéje, neygi wargas, buti pas ję, bet pasimēgimas ir dżaugsmas.

17. Tai asz mislijau pas sawę, ir dējau i sawo szirdi; nēs kurie yra jei gentimis, tie tur amżiną paminklą;

18. Ir kurie yra jôs prietelei, tie tur czystą linksmybę; ir randasi ne-paliáująsis bagotumas isz jôs rankû darbû, ir protas isz jôs draugystês ir susikalbējimo, ir gérs gyrius isz susiējimo ir kalbû su jéje. Asz aplink ējau jēszkóti, kad ję prie sawęs ga-bénczau.

19. Nēs asz buwau kúdikis gerôs weislês, ir gawau wieżlibą duszią.

20. Bet kaip mandagey manę użau-gino, użáugau asz kuno czystybēje.

21. Bet kaip asz iszpażinau, manę kitaip ne galinti czystą pastóti, jey Diewe man tai ne sutenka, (ir tai buwo protas iszpażinti, kurio tai butu malone,) priējau asz Ponq Diewą, ir meldżau ji isz wisôs sawo szirdiês tarydams:

9. Pérskyrimas.

Malda Diewop dēl Iszmintiês Apturēiimo.

1. Ak Diewe mano tēwû ir wisôs malonês Wieszpatie, tu wisus dáiktus padarei sawo żodżu,

2. Ir * żmogų pataisei sawo isz-mincże, kad ponawotu ant sutwē-rimo tawęs léisto,
* 1 Mojż. 1, 26.

3. Kad jis swietą waldytu su szwentybe ir su teisybe, ir súditu wierna szirdże,

4. * Důk man iszminti wisadôs aplink tawo sostą ēsanczęję, ir ne iszmesk manę isz sawo waikû!
* 1 Kar. 3, 9. 2 Kuk. 1, 10.

5. Nēs asz esmi * tawo tarnas ir tawo tarnáitês sunus, silpnas żmo-gus ir trumpo ámżio, ir dar ma-żésnis iszpażinime teisybês ir tawo prisakimû.
* Ps. 86, 16. Ps. 116, 16.

6. Ir norint kas tarp żmoniû pil-nay géras butu iszrastas, taczau tům nieko ne isztesēs, jey jis yra be * iszmintiês nů tawęs ateinan-czôsês.
* 1 Kor. 3, 19.

7. Tu manę paskyrei i karálių tawo żmoniû, ir i sudżą ant tawo sunû bey dukteriû;

8. Ir liepei manę * bażnyczą bu-dawot ant tawo szwentojo kálno ir altorių miestę tawo gywénimo, lygu szwentaijei szētrai, kurę tu pirmosę gadyniose pataisydinai,
* 1 Kar. 8, 19.

9. Ir su tawim tawo iszmintis, tawo dárbus żinanti ir pribuwusi, kaip tu swietą darei, ir ji iszpażista, kas taw mēgsta, ir kas tiesa yra tawo prisákimůse.

10. Nusiųsk ję isz sawo szwentojo dangaus ir isz sawo szlowês sósto; siųsk ję, kad ji pas manę butu ir dirbtu su manim, kad asz iszpażin-czau, kas taw patinka!

11. Nēs * ji wiską żino ir iszmáno; ir důk ję manę wadżoti mano dar-bůsé wieżlibay, ir manę apsaugóti per sawo szlowę!
* P. 8, 8.

12. Tay taw patiks mano darbai; ir asz tawo żmones teisey súdisiu, ir wertas busiu sósto sawo tēwo.

13. Nēs * kursai żmogus żino Diewo rodą? arba kas gal iszmisliti, ką Diewas nor?
* Rym. 11, 34. f.

14. Nēs smertélnûjû żmoniû mis-lys ne wisadôs yr issipildanczos, ir musû padumojimai yra báimês pilni.

15. Nēs smertélnasis kunas sun-kina duszią, ir żémiszkoji szētra pri-spáudż umus ne atsigáunanczus.

16. Mes wos tai trópijąm, kas ant žémês yra, neygi ne wéikey ißmislijam, ką sawo rankose turim. Taygi kas ißtárdis, kas danguje yra?

17. Kas nor tawo padumojimą ißpažinti, jey tu ne pridůsi ißminti, ir siųsi sawo ßwentąję Dwásę iß aukßto?

18. Jr taipo pagal teisybę wislab butu daryta ant žémês, ir žmones ißmoktu, kas taw mēgsta,

19. Jr butu ißganyti per ißminti.

10. Pérskyrimas.

Jdywnas Jßlaikimas dangißkąję Jßminti Mylincžůjů.

1. Ta ißmintis apsaugojo tą, kurs pirmjáusey darytas ir *wiens sutwértas buwo į swieto tēwą;
* 1 Moiž. 1, 26. P. 2, 7.

2. Jr ißwede ji iß jo griekû, ir dawe *jam macį ponawoti ant wisû.
* P. 9, 2. 1 Moiž. 1, 26. 28.

3. Kaip nů tôs atsikreipe neteisusis *(Koynas) sawo pápykiu, prapůle jis dēl baisingo brolio nužudimo.
* 1 Moiž. 4, 8. s.

4. Jr kaip žéme dēl jo *twanu griekû-dēl užleistu buwo pagadinta, tay ißmintis wēl gélbējo, ir ißlaike teisųjį prastu medžu.
* 1 Moiž. 7, 21. 2 Petr. 2, 5. 3, 6.

5. Ta pati, kaip pagónai *podraug ißklydę piktay pradējo élgtis, rádo teisųjį ir ißlaike ji be kaltybês po akiû Diewo, ir †padriútino ji prieß tēwißkąję ßirdį prieß sunų.
* 1 Moiž. 12, 1. † 1 Moiž. 22, 10.

6. Ta *ißgélbējo teisųjį, kaip piktieji prapůle, kaip jis bēgo nů ugniês, ant tû penkiû miestû nukrintancžôsês. * 1 Moiž. 19, 16. 17.

7. Jß kuriôs ißpústitôs wietôs dar ißeit dumai ant liudijimo piktenybês, podraug su médžeis ne-prinůkusiû waisiû néßancžeiseis, ir *druskôs-stulpu stowincžůju ant paminklo netikincžôsês dußiôs.
* 1 Moiž. 19, 26.

8. Nēs tie, kurie *ißminti paniekin, ne tiktay tą ißkádą tur, kad ne pažista, kas gér yr, bet ir paminklą paliekt gywiemsiems, kad jie ne gal paslēpti but, jey kůmi jie butu nusidēję. *P. 3, 11.

9. Bet ißmintis ißgélbt tus iß wisû wargû, kurie laikos prie jôs.

10. Ta wéde teisųjį tikru keliu, bēganti *nů kerßto sawo brolio, ir parode jam Diewo karalystę, ir dawe jam ißpažinti, kas ßwenta butu, ir *padējo jam jo darbůse, kad labay didyn êjo ir daug géro sawo darbais nusipelne;
* 1 Moiž. 28, 2. † 1 Moiž. 30, 29. s.

11. Jr buwo su jům, kaip ji klastůti norējo tie, kurie ji per newálę werte;

12. Jr ji apgyne nů tû, kurie jo tykojo, ir dawe jam *pérgalēti driutoj kowoj, kad ant sawęs nusimanytu, †nobažnystę macnesnę ēsancžę už wisus dáiktus.
* 1 Moiž. 32, 24. 25. 28. † 1 Tim. 4, 8.

13. Ta *ne prastójo teisųjį pardůtą, bet ji apsaugójo nů grieko, ir nuêjo su jům į kalējimą;
* 1 Moiž. 37, 28. 39, 21.

14. Jr páncžůse ji ne paliko, *ikkol jam atneße karalystês rykßtę ir wyriausybę ant tû, kurie jam buwo gwoltą padárę; ir padare tus melágeis, kurie ji buwo peikę, ir dawe jam ámžiną ßlowę.
* 1 Moiž. 41, 14. P. 42, 6. 45, 8.

15. Ta *ißgélbējo ßwentůsius žmones ir nepeiktiną sēklą iß pagónû, kurie jůs wárgino.
* 2 Moiž. 12, 37. 14, 29. 30.

16. Ji iêjo į dußią Pono Diewo tarno, ir *sténges prieß smarkiůsius karalius stebuklais ir ženklais.
* 2 Moiž. 7, 10.

17. Ji atlygino ßwentiemsiems dárbus jû baudžawôs, ir wéde jůs dywinais keliais; ir buwo jiems dienoje pawēsiu ir naktije liepsna kaip žwaigždes.

18. Ji *pérwede jůs per raudonases jures, ir wadžojo jůs per didžus wándenis; *2 Moiž. 14, 22. Ps. 78, 13.

19. Bet jû neprietelius ji nuskandino, ir ßitus ji ißtráuke iß dugno gilybês.

20. Dēl to *ēme teisieji plēßimus nů Diewo-nesibijancžůjû, ir †gárbino tawo ßwentą wardą, Pone Diewe, ir liaupsino wienßirdžey pérgalincžeję tawo ranką.
* 2 Moiž. 12, 35. † 2 Moiž. 15, 1. s.

21. Nēs ißmintis *atwēre nebyliû burną, ir dare †kudikiû liežuwjus kalbancžus. * 2 Moiž. 4, 12. † Ps. 8, 3.

11. Pérskyrimas.

Atkêrßijimas ir Korawóne Diewo ant Pérsekinêjanczûjû.

1. Ji ißtaise jû dárbus per ranką ßwentojo prárako;
2. Jr palydējo jûs per pustas pustynes, kad jie * ßētras galējo pastatyt púsczoje, * 2 Moiz. 15, 27.
3. Jr stengtis * prieß sawo nepriettelius, ir atsíkerßit galējo ant sawo prießininkû. * 2 Moiz. 17, 10. f.
4. Kaip jie buwo ißtróßkę, tay jie rawęsp ßauke, * ir wandů jiems buwo důtas iß áukßtôs ůliôs, ir jie atsigēre iß kieto akmens. * 2 Moiz. 17, 6. f.
5. Jr kokiu dáiktu jû neprietelei buwo wárginti,
6. Jß to jie gawo wisą gérą, kaip jie bēdoje buwo.
7. Nēs * kaip anie nusigando kraujo, srowês wietoj bēganczojo i korawonę prisakimo, * 2 Moiz. 7, 20.
8. Kad * waikelius turējo žawinti: taip tu ßiems dawei apsczey wandens, jiems ne mislijant, * 2 Moiz. 1, 15. 16.
9. Jr tůmi parôdei anûjû tróßkuliu, kaip tu wárgini prießininkus.
10. Nēs kaip ßie gundinami ir baudžami buwo iß malonês, tay jie ißpažino, kaip piktieji narse ir pagal sudą múczijami yra.
11. Sziûs tiesa tu * pamokinai kaip tēwas ir mēginai, ale anus kaip aßtrus karálius korawojei ir pražudei. * 5 Moiz. 8, 2.
12. Jr abieji, tiek cze ēsantieji tiek ne ēsantieji, lygey buwo wárginti.
13. Nēs dwejopa túžba jûs užpûle, tiekajau ir dusáujimas, kaip jie atsimine praējusiojo.
14. Nēs kaip jie girdējo, ßiems tai ant géro ißējus, kůmi jie buwo múcziti, tay jie * pajuto Poną Diewą. * Darb. 17, 27.
15. Nēs to, kuri jie buwo per nieką laikydami atmétę bey apjůkę, to jie galiáusey turējo taip nusidůdant dywitis, kad jû troßkulys ne koks buwęs kaip teisiûjû.
16. Taipojau už durnases mislis jû neteisaus pasielgimo, kuriû jie prigáuti * ne ißmananczes kirmēles ir niekam newertus galwijus buwo gárbinę, užleidai tu jiems i atkerßijimą daugumą žwēriû, * P. 12, 24. Rym. 1, 23.
17. Kad ißmanytu, kad, * kůmi kas susigrießij, tůmi ir muczijamas busęs. * P. 16, 1.
18. Nēs ne sunku buwo tawo wisgálinczeijei rankai, (kuri swietą sutwēruſi iß negražio daikto,) jiems užléisti meßkû ir drąsiû liutû daugumą,
19. Arba ßwēžey sutwértas * baisingas ir smarkes žwēris, arba ugni spjaudanczes, arba baisų dumą pro nósi léidžanczes, arba baisingas kibirkßtis iß akiû ißléidžanczes; * 4 Moiz. 21, 6. Jßm. 12, 9.
20. Kurios ne tiktay pažeidimu jûs galējo ißteroti, bet dar ir sawo baisingu wéidu žawinti.
21. Beje jie ir be to galētu parpulti wieninteliu kwapu, atkerßijimu pérsekinēti ir per tawo maciês Dwasę ißbarstyti but.
22. Bet tu wislab sudawádijei maczu, skaitliu ir swarczu. Nēs dide galybe yra wisadôs pas tawę; ir kas gal prieß tawo rankôs máci pasistengtis?
23. Nēs swietas yra po tawo akiû, kaip liežuwēlis swartije ir kaip láßas rasôs, rytmeczeis ant žémês krintanczôs.
24. Ale tu susimilsti wisiems, nēs tu waldžą turi ant wisû, ir atléidi žmoniû griekus, kad jie pasigérintu.
25. Nēs tu wislab myli, kas tikt yra, ir neyjoki dáiktą tu ne niekini, ką tu léidei. Nēs tu beje nieką ne léidei, ką n' apkęstumbei.
26. Kaip butu galējęs koks dáikts ißlikti, taw ne norējus? arba kaip butu galējęs koks dáikts ißlaikytas buti, taw ne wadinus?
27. Ale tu czēdiji wisû, nēs jie tawo yra, Pone Diewe, tu * mylētojau gywasczo. * Ez. 18, 23. 33, 11.

12. Pérskyrimas.

Pagárbinimas Diewo Pakentējimo ir Teisybês.

1. Jr tawo nepragaißtanczoji Dwase yra wisûse.
2. Dēl to tu pakentēdams korawoji nusižengianczus ir primeni jiems pa-

togey, kůmi jie susigrieźijo; idant jie iśsiwálniję iś piktenybês į tawę, Pone Diewe, tikētu.

3. Nēs, kaip tu buwai supykęs *ant pirmůjů gywátninků sawo śwentôsês źémês,

* 5 Moiz. 9, 8. 12, 29. 31.

4. Todēl, kad jie *netinkanczus dárbus dirbo źynáwimu,

* 3 Moiz. 18, 3.

5. Ir norējei musů tēwů rankomis iśgaiśinti *nedieẃiśką apierą taisanczus ir smarkiůsius źudytojus sawo sunů,

* p. 14, 23. Ps. 106, 37.

6. Źmonių-miesą ryjanczus, ir baisey kraują gérianczus, (tůmi) taw sawo śluźmą atlikti norinczus; ir tie, kurie buwo gimdytojei, smáuge duśias neyjokią pagálbą ne turinczes;

7. Jeib źéme, kuri po tawo akiů tarp wisů źémjů brangiáusioji buwo, wertingas Diewo waiků pagywénimas pastótu; —

8. Taczau tu paczēdijei jů kaip źmonių, ir siuntei pirm sawęs sawo pirm-bēganczůsius, butent sawo pulką, *wapsus, kad tie jůs su czēsu iśgaiśintu.

* 2 Moiz. 23, 28.

9. Taw tiesa ne buwo negalima, nelabůsius į muśi padůti teisiemsiems, arba *baiseis źwēreis, arba kitaip aśtriu źodźu wisus wienu kartu sutręśkit;

* p. 11, 18. 19.

10. Bet tu jůs súdijei *po walandôs, ir dawei jiems czēsą ant prisiwertimo, norint taw ne buwo neźinoma, kad jie piktôs weislês buwo, ir jů piktenybe jiems buwo prigimusi, ir kad jie niekadôs sawo mislis ne pamesę.

* Rym. 2, 4.

11. Nēs jie buwo *prakéikta gimine iś pradźôs. Tiekajau ir ne reikējo taw nieko ne baidytis, ar tu atléistumbei jiems, kůmi jie buwo susigrieźiję.

* 1 Moiz. 9, 25.

12. Nēs kas *taw sakys: ką tu darai? arba kas sténgsis prieś tawo sudą? arba kas tawę káltis dēl iśgaiśintů pagonů, tawęs sutwértůjů? arba kas atsikerśiti norēdams prieś tawę sténgsis dēl neteisiůjů źmonių?

* Rym. 9, 20. Dan. 4, 32.

13. Nēs per tawę niera neywieno Diewo, tu *wisus aprúpini, kad paroditumbei, kad tu ne sudijąs neteisey.

* p. 6, 8. 1 Petr. 5, 7.

14. Nēs ne gal taw ney karálius néy smarkininks po tawo akiů pasiroditi uź tus, kurius tu korawojei.

15. Bet kadangi tu teisus esi, tay tu waldai wisus daiktus pagal teisybę, ir sawo aukśtybei ne pritinkant mislíji koki praźudyti, kurs ne pelnęs korawonę.

16. Nēs tawo macis yra teisybês wieśpatáwims. Ir kadangi tu ant wisů ponawoji, tay ir wisů *czēdiji.

* Ps. 145, 9.

17. Nēs tu sawo maci paródei ant tů, *kurie ne buwo apsiēmę į tawę tikēt, tawę taip labay macnų ēsant, ir tiems pasiródei, kurie tyczojo.

* 1 Petr. 3, 20.

18. Bet tu macnusis waldone, tu súdiji su lengwybe, ir mus waldai su didźu paczēdijimu. Nēs tu wiską gali, ką tu tikt nori.

19. Bet sawo źmones tu mokini tokeis darbais, kad wisiems reik buti teisiems ir mielaśirdingiems; ir sawo waikus tu tůmi mokini, kad tikray nusitikētu, tawę priimsent prisiwertimą uź griekus.

20. Nēs jey tu nprietelius sawo waiků ir, kurie buwo smerti pelnę, tokiu laukimu ir czēdijimu korawojei, ir dawei jiems *czēsą ir walandą, kad jie galējo liautis nů sawo piktenybês:

* p. 10.

21. Kaip ne su jů didesniu pasimislijimu tu súdisi sawo waikus, su kuriů tēwais tu su prysēga suderējei, ir daug géro jiems źadējei!

22. Togidēl, kiek kartů tu musů neprietelius wárgini, tay tu toktai darai mums ant pamokslo, kad mes wiernay tawo malonę iśpaźintumbim, norint sudijami butumbim, kad taczau nusitikētumbim ant tawo mielaśirdingystês.

23. Tam tu ir neteisiůsius ne-iśmintingay pasielgianczus jů paczių bjauresczeis wárginai.

24. Nēs jie taip didey buwo iśklydę, kad *ir galwijus, kurie prie jů prieśininků buwo paniekinti, per diewáiczus laike, lygey kaip ne-iśmánantieji waikai prigáuti.

* p. 11, 16. Rym. 1, 23.

25. Todēl tu ir tokią apjůktiną korawonę jiems użléidai, kaip ne-ißmánantiems waikams.

26. Bet kaip jůs toks apjůktinasis pamokslas ne priwerte, suláuke jie tikrąję Diewo-korawonę.

27. Nēs jie tů patim daiktu buwo múczíti, kuri jie kaip diewą gárbino, koktai jiems labay per ßirdi êjo, kaip jie tą regējo, kuri jie pirma ne norējo pażinti, ir * turējo ji per Diewą ißpażinti; dēlgi to ir paskiáusey jůs użpůle prażudimas.
* 2 Moiż. 8, 19.

13. Pérskyrimas.

Pabarims Balwónû-Garbintojû.

1. Wisi żmones nů użgimimo yra tiesa niekingi, kurie apie Diewą nieko ne żino, ir * iß regimû gerybjû ne pażista Diewą ēsanti, ir ne supranta ant darbû, kas tû darytojis yra,
* Rym. 1, 19. s.

2. Bet laiko per Diewą ar ugni, ar wēją, ar pawietrą, ar żwaigżdes, ar didi wándeni, ar dangaus żwakes swietą waldanczes.

3. Ale jey grażusis jû paweikslas jiems patiko, ir jůs taipo laike per diewus, wertay jiems reikējo żinoti, kaip toli grażesnis tasai ēsąs, kursai ant tokiû Wießpats. Nēs wisôs grożybês darytojis tai wislab sutwēre.

4. Jr jey jie maciês ir galējimo stebējos, reikējo jiems wertay iß tû suprasti, kaip toli macnesnis tasai ēsąs, kurs tai wislab sutwēręs.

5. Nēs juk gal iß didżôsês grożybês ir darbû jû sutwertojis néy ábroże ißpażistamas buti.

6. Norint ant jû taip didey ne gali pasiskųsti; nēs ir jie galējo paklysti Diewą jēßkodami ir rods surasti norēdami.

7. Nēs kad jie * jo sutwērimus wartoja ir apmislija, jie prigáunami yra i jůs żiurēdami, kadangi sutwērimai taip grażus yra, kurius mátom.
* Rym. 1, 19. s.

8. Jr taczau tůmi jie negal atsikalbēti.

9. Nēs jey jie tiek galējo ißpażinti, kad jie sutwērimus galējo garbēje laikyt, kodēl jie toli weikiaus ne atrádo * jû Wießpati? * Darb. 17, 27.

10. Ale tai yra ne-ißganytieji ir, kuriû nusitikējimas wertay rokůjams i numirusiůsius, kurie żmoniû dárba Diewu wadin, kaip áuksą ir sidábrą dailey pataisytą, ir galwijû abrożus, arba niekam netinkanczus akmenis pirm senû métû darytus.

11. Lygey kaip * cimerninks dárbą jēßkodams koki médi pakerta, aptaßo ir grażey sulygina, ir dailų bey grażų rykų iß to daro, reikalingą ir priwalingą prie gywatôs.
* Jeż. 44, 13. s.

12. Bet * skēdromis to médżo ißwérda půdą, kad priwalgitu.
* Jeż. 44, 15. 16.

13. Ale kas iß to liekt, ir kit niekam netinka, kaip kumpas ir ßakůtas médis, tą ima ir ißpjausto jis, kad spētą tur, su proce, ir * pataiso pagal sawo żinojimą dailey, ir daro abrożą lygų żmogui arba paniekintam galwijui; * Bar. 6, 7. s.

14. Jr dażo tą raudonu ir báltu dażû raudonay ir grażey, ir jey plyßys randas, tą jis aplaisto;

15. Jr daro jam grażų butéli, ir prie sēnôs tą prigláudż ir * geleżimis padriutin, * Jeż. 41, 7.

16. Kad ne pultu, taip grażey tą jis prirúpin. Nēs jis żino, kad tas ne gal pats saw gélbētis; nēs yra ábrożas ir pats priwálo pagálbôs.

17. Jr kad jis meldżas uż sawo gerybes, uż sawo moteri, uż sawo waikus, tay jis nesigēd kalbēti su negywůju,

18. Jr práßo iß silpnojo sweikátôs, iß negywojo jis meldżas gywastiês, ir iß niekam ne tinkanczojo didey práßo pagálbôs,

19. Jr iß wáikßczot negálinczojo laimingą kelionę, ir winingę ant pasipenējimo ir kupczystês sawo, kad geray pasisektu, jis meldż iß nieko ne turinczojo.

14. Pérskyrimas.

Bjaurybe ir Prasidējimo Balwónû-Garbintojû.

1. Taipo ir daro wandeniu keliáuti norisis ir mislijąsis bēgti per baisius twanus, ir * meldża médi

toli pikczaus pripúwusi už laiwą, kuriůmi jis eiti. * Jonoß. 1, 5.

2. Nēsa tas iszmislitas yra iszlaikimą jēszkoti, ir mistras dailey tą sutaisęs su žinojimu.

3. Ale tawo aprúpinimas, ak Tēwe, tą waldo; nēs * tu ir widuje juriû dûdi kelius, ir tarp wilniû drąsų bēgimą; * 2 Moiž. 14, 21.

4. Tůmi tu paródai, tawę gélbēt galinti wisůse kraßtůse, norint ir kas be * laiwo į jures eitu. * Jonoß. 2, 4. Matt. 14, 29.

5. Bet kadangi tu ne nori, kad be naudôs pasliktu, ką tu sawo iszmincze sutwērei, tay nusidůd, kad žmones sawo gywasti tokiam prastam médžui padůda, ir iszlaikomi yra laiwe, kuriůmi jie bēga per juriû wilnis.

6. Nēs ir pirm senowês, kaip anie * pasididžůjantieji milžinai prapůle, bēgo tie, kurie swietą praplátinti turējo, † į laiwą, tą walde tawo ranka; ir taipo jie paliko swietui weislę. * 1 Moiž. 6, 4. † 1 Moiž. 7, 17.

7. Nēs toks médis labay žegnonês wertas yra, kuri teisybēje wartoja.

8. Ale keikimo wertas yra tas, kuri iszpjáusto rankomis, tiekajau kaip tas, kurs tą iszpjáusto; ßisai dēl to, kad tą daro; ansai dēl to, kad Diewu wadinams yra, norint taczau pragaißtąs daiktas yra.

9. Nēs Diewas * ant abejû lygey pyksta, Diewo-nesibijanczůjû ir jû bediewiszkû darbû; * Ps. 115, 8.

10. Ir bus tas dárbas draug su darytoju múczitas.

11. Dēl to ir pagónû * diewáiczei yr atlankomi; nēs jie isz Diewo sutwērimo yra bjaurybe ir žmoniû duszû papiktinimu ir ne-iszmintingûjû wirwe pastoję. * Jer. 10, 15.

12. Nēs diewáiczus pastatyti yra * wyriausioji kekßyste; ir tůs iszmisliti yr iszkadingas pawéikslas pasielgime. * 2 Moiž. 34, 15.

13. Isz pradžôs jie ne buwo, irgi ne pateks amžinay;

14. Bet isz niekingôs žmoniû garbês jie isigáwo į swietą, ir isz to pramanyti, kad trumpas yra žmoniû amžias.

15. Nēs tēwas dēl sawo sunaus jaunystēje mirusiojo su smutnybe ir pérßuliu gedēdams ábroza pasidarydino, ir pradējo tą, kurs lawonu buwo pastojęs, per diewą laikyti, ir istáte sawiemsiems diewo-ßlužmą ir apierą.

16. Potam su czēsu buwo tas ne-diewiszkas budas kaip karáliaus prisákimas taip driutay laikytas, * kad ir turējo ábrožus gárbinti pagal smarkininkû isákimą. * Dan. 3, 5.

17. Taipojau dawe žmones ábrožus, kurius ne galējo sawo akimis į jůs žiurēdami gárbinti todēl, kad jie pertoli gywéno, isz tolimôs žémês numolawot wéidą, ir gražų ábrozą garbingojo karáliaus pasidarydino, kad jie, kaip tiktay imane, gárbintu taip po akimis ne ēsantiji, kaip ir po akimis ēsantiji.

18. Taip ir parágino ábrožû-darytojû gyrpelnyste ne-iszmánanczůsius, padriutinti tokią ßlužmą.

19. Nēs kurs kunigaikßczui labay norējo itikti, tas darydawo jo ábrožą, kaip tikt žinojo, gražiû gražiausey.

20. Bet žmones n' iszmanantieji, kurie taip gražey darytu ábrožu buwo priwilioti, pradējo tą kaip diewą gárbinti, kuri jie pirma buwo garbinę kaip žmogų.

21. Isz to klasta radosi swiete: kad žmones ko priwále, arba patießiti norējo smarkininkus, pramine jie akmenis ir medžus tokiu wardu kurs taczau jiems ne půlēs.

22. Potam jiems to dar ne gana buwo, kad jie wierną Diewo iszpažinimą ne turējo, bet, norint jie dar bjaurey ir durnay be wisokiôs iszmintiês pasiélgdawo, taczau * jie tokią bjaurybę ir nepakájų wadino pakájų. * Darb. 19, 25.

23. Nēs jie * ar sawo waikus į apierą smáugia, ar ßwentę nepasákomą ßwencza, arba laiko durnystēs pilnus apsirijimus niekadôs negirdētu budu; * 3 Moiž. 18, 21. s.

24. Irgi toliaus ne tur ney czystą pasielgimą ney wenczawonystę, bet wiens-wieną smáugia wyliumis, arba prieß ji nusižengia wenczawonystēs péržengimu;

25. Ir pas jûs ſąmißray yra randama: *kraujas, razbajyſte, wagyſte, wylius, klaſta, newiernumas, tyczawimas, neteiſi pryſēga, gerûjû nepakajáwims, *Xym. 1, 28. 29. ſ.

26. Nediekingyſte, jaunimo papiktinimas, neſakytini griekai, kraujobjaurybe, wenczawonês-pérẑengimas, neczyſtybe.

27. Nēs bjaurius balwonus gárbinti yra wiſo pikto pradza, prieẑaſtis ir gálas.

28. Jey jie ßwentes ßwencza, tay jie taip elgiaſi néy wiſaip padûkę; jey jie mokina, tai wieni melai yra. Jie elgias neteiſey, ir ſu ẑine *priſēkia neteiſes pryſēgas. *3 Moiẑ. 19, 12.

29. Nēs kadangi jie nuſitik negywaiſeis diewaiczais, tay jie neſibijos neyjokiôs ißkádôs, kad neteiſey priſēke.

30. Taczau abejû teiſybe ant jû uẑeis, tiek dēl to, ką jie Diewą ne wertay pagárbinę, kadangi diewáiczais paſitik, tiek todēl, ką jie neteiſey ir klaſtûdami priſēkia, ir paniekina, kas yr ßwenta.

31. Nēs neteiſiûjû piktenybe gálą gáun, ne pagal tą máci, kurę jie tur priſēkdami, bet pagal korawonę ſawo ſuſigrießijimu pelnytą.

15. Pérſkyrimas.

Apraßimas Tikinczûjû.

1. Bet tu, muſû Diewe, eſi malonus ir wiernas ir *kantrus, ir wiſką waldai ſu mielaßirdingyſte. *2 Moiẑ. 34, 6. ſ.

2. Ir norint mes ſuſigrießijam, *mes taczau tawo eſme, ir paẑiſtam tawo maci. Kadangi mes tai ẑinom, ne ſuſigrießijam; nēs mes i tawûſius eſme rokûti. *1 Som 12, 22.

3. Bet *tawę paẑinti yra pilna teiſybe, ir tawo maci ẑinoti yra ßaknis ámẑinojo ißgánimo. *Jon. 17, 3.

4. Nēs mus taip ne ißwadzoja ẑmoniû pikts pramánims, ney moliorиû niekam netinkąs darbas, butent márgas ábrozas, wiſokeis daẑais,

5. Kurio wéidas ne-ißmintingûſius ißwadzoja; ir tie, kurie rods piktay dáro, taipojau paſidzaug negywûju ir miruſiûju ábrozu.

6. Jie *ir tokio waiſiaus yra werti, tiek tus darantieji, tiek jûs norintieji ir gárbinantieji. *p. 1, 16.

7. Ir *pûdzus minkßtą mûli ſu proce taiſydams †padáro wiſokius rykus muſû reikalui; bet iß to wieno mûlio jis padáro abejus rykus, tiek **czyſtam tiek ir neczyſtam dáiktui tinkanczus. Bet kam kożnas tû tikti turetu, tai pûdzaus walė. *Jeẑ. 45, 9. †Xym. 9, 21. **2 Tim. 2, 20.

8. Bet tai ißkadingas yra dárbas, kad jis iß to patiês mûlio niekingą diewáiti padáro, norint jis pats taczau neſeney *iß ẑémês darytas yra, ir ne po ilgam wēl turēs i ẑémę pawirſti, iß kuriôs jis buwo imtas, kad dußia, kurę jis turējo, bus nû jo atimta. *1 Moiẑ. 2, 7. 3, 19. Mok. 12, 7

9. Ale apie tai jis rúpinas, ne, kad jis dirbtu, ney kad taip trumpas jo ámẑias ēſąs; bet kad jis lenktyn dirbtu ſu áukſkaleis ir ſidabro-kaleis, ir kad jis ßwitwarią-dirbantiemſiems prilygtu; ir tai jam gyrius, kad klaſtûjanti darbą padarąs.

10. Nēs jo ßirdiês miſlys yra kaip pelenai, ir jo nuſitikējimas praſtéſnis uẑ ẑémę, ir jo ámẑias labjaus paniekintas uẑ mûli;

11. Kadangi jis tą ne paẑiſta, kurs ji léidęs ir jam dwaſę jame dirbanczęję iliejęs ir gywą kwápą ikwēpęs.

12. Jie ir laiko ẑmogaus ámẑią per jûką ir ẑmogißką elgimą per turgų tarydami, kad wiſur reik pelną jēßkoti, norint ir ſu klaſtomis.

13. Szie pirm wiſû ẑino, kad jie ſuſigrießij tokius niekam newertus dáiktus ir *ábrozus iß mûlio darydami. *5 Moiẑ. 4, 16. 28.

14. Ale jie glupeſni ir bēdneſni yra uẑ koki kúdiki, (butent nepriētelei tawo ẑmoniû, kurius jie priſpáudza),

15. Kad jie wiſokius pagónû balwonus per diewaiczus laiko, kuriû *akys ne rég, ney jû nóſis kwápą ne tráukia, ney áuſys ne gird, ney pirßtai jû rankoſe ką jauſti ne gal, ir jû kojos labay ting waikßtinēti. *Pſ. 115, 5. ſ.

16. Nës žmogus jůs padáre, ir *kwápą nů kito turis jůs pataise.
*p. 11.

17. Bet žmogus juk ne gal padaryti, kas jam butu lygu, ir taczau Diewu butu. Nës kadangi jis smertélnas yra, be-rods jis padáro negywą sawo bediewißkomis rankomis; juk jis geréśnis už tą, kuri kaip Diewą garbin; nës jis gywas yra, bet anie niekadôs.

18. Priegtam gárbin jie ir *pikczáusiůsius žwëris, kurie, jey jůs su kitais ne-ißmánanczeis galwijais sulygini, dar toli piktesni yra.
*p. 11, 16. 12, 24.

19. Nës jie žmonëms ne patinka kaip kiti galwijai, kurie žiurint grażus, ir jie nů Diewo ney pagirti ney pérżegnoti.

16. Pérskyrimas.

Apie Korawonę Egypcijonams, ir Malónę Izraelitenams ißrodıtą.

1. Dël to jie wertay tokeis jau buwo wárginti, ir piktůjů kirmëliů daugybe múczıti.

2. Prieß tą wárginimą tu gér darei sawo žmonëms, ir *pataisei jiems ßwëżių walgi, butent putpelas į walgi, kuriů jie geidawo;
*2 Moiz. 16, 13.

3. Kad tie, kurie geidawo tokio walgio, iß tokiů důtů ir atsiųstů *putpelů ißmoktu pamesti ir sawo kunißką geidáwimą; bet kiti, kurie mażą czësą buwo pristokę, ßwëżią walgi gáutu.
*4 Moiz. 11, 31.

4. Nës taip turëjo nusidůti, kad aniems smarkey elgiantiemsiems toks stokojimas rastus, kuri ne galëjo ginti; bet ßiems wieniems pawéiksłas butu důtas, kaip jů neprietelei buwo warginti.

5. Tiesa ir *ßitus użpůle pikti ißkadingi żwërys, ir jie buwo įżeisti ir żawinti nů kreiwůjů żalczů.
4 Moiz. 21, 6. f.

6. Taczau pápykis galiáusey ne pasiliko, bet jie buwo mażą wálandą ißgandinti ant pamokslo; nës jie turëjo *ißganytingą żenklą, kad atsimintu prisákimů tawo żokano.
*Jon. 3, 14. 15.

7. Nës kurie wertes į tą żénklą żiurëdami, tie pagilbo ne per tą, ką jie żiurëjo, bet per tawę, wisů ißganytoji.

8. Ir tůmi tu parodei musů neprieteliams, kad tu esąs *gélbëtojis iß wiso pikto.
*p. 1, 1. ps. 3, 9.

9. Ale anie buwo żiogais ir musëmis į smerti įkąsti, ir ne galëjo neyjokiôs pagálbôs sawo ißlikimui rasti; nës jie buwo pelnę, kad tomis butu wárginami.

10. Bet tawo waikus ne galëjo ney nůdingůjů smáků dantys ne pażeist; nës tawo mielaßirdingyste apgyne ir ißgyde jůs.

11. Nës jie dël to taip buwo korawoti ir wéikey wël ißgyditi, kad ißmoktu atsimintis tawo żodżů, ir ne taip didey użmirßtu, bet ißliktu ne atsikreipę nů tawo geradëjysteżů.

12. Nës jůs negyde ney żole ney liekarstwa, bet tawo żodis, Pone Diewe, wislab gydąsis.

13. Nës tu *walę turi taip ant gywůjů, kaip ir ant mirusiůjů, ir tu nuwedi żemyn iki péklôs-wartů, ir wël ißwedi.
*5 Moiz. 32, 39. ps. 68, 21.

14. Bet żmogus, jey koki żawin sawo piktenybëje, tay jis ne gal ißëjusęję dwasę sugrążinti ney atstojusęję dußią pargabénti.

15. Bet *negalimas dáiktas yra tawo rankai ißbëgti.
*Tob. 13, 2.

16. Nës nelabieji, kurie tawę pażint ne norëjo, yra tawo wisgalinçe ranka plakti, kaip jie negirdëtu lytumi, ledais, twanais, kuriů ißbëgti ne galëjo, korawoti ir ugnimi suesti buwo.
*2 Moiz. 9, 23. 25.

17. Ir tai buwo dywů dywniáusiasis dáikts, kad *ugnis didżausey dége wandenije, kurs taczau wiską ißgéso. Nës swiets kariáuja uż teisiůsius.
*p. 19, 19.

18. Kartais liepsna ne dége taip didey, kad ne sudégintu żwëris pikstiemsiems użléistůsius; bet kad jie pátys matyti turëjo, kaip Diewo sudu taip didey wárginti buwo.

19. Kartais dége liepsna wandenije per ugniês galybę, kad prapulditu neteisiůsius.

20. Ale prieß tai tu penëjei sawo żmones *angëlů walgiu, ir pársiun-

tei jiems dûnôs pagatawitôs iß dangaus be dárbo; ta galējo wisoki ſkanumą pridůt, ir kożnam tas buwo pagal jo norą. * 2 Moiz. 16, 14. ſ.

21. (Nēs kad kas tawęs láukia, iß to tawo waikai wiſißkay priſimokina, kaip ſaldus tu eſi.) Nēs kożnas iß to dare, ką norējo, kaip jis użſígeide ßiaipo arba taipo wálgiti.

22. Bet ten paſíliko ir ſniegas ir ledai ugnije, ir ne ſutirpo, kad jie ſupraſtu, kaip ugnis ir tarp ledû deggąſis ir lytuje żaibůjąſis nepriételiû jawus ißpúſtijo.

23. Ta pati ugnis, kad teiſíeji priſíwerſtus, turējo użmirßti ſawo paczôs maciês.

24. Nēs * ſutwērimas taw, kaip ſutwertojui, ßlużijąſis yra ſtropus ant wárginimo neteiſiûjû, ir atſiléidża tiems ant géro, kurie tawim nuſitik. * Zir. 39, 30.

25. Dēlgi to ir tů-czēs tas wiſokiu budu pérſimaine, ir derējo dówanai wiſus pénanczei * pagal kożno norą, kaip jam reikējo, * p. 21.

26. Kad tawo waikai primoktu, kurius tu, Pone Diewe, myli, kad ne użaugusíeji waiſíus żmogų péna, bet * tawo żodis ißlaikąs tus, kurie tawim nuſitik.
* 5 Moiz. 8, 3 Matt. 4, 4. Luk. 4, 4.

27. Nēs kas nů ugniês ißliko ne ſuēſta, umay nů ſaulês ßwieſumo pérkaite ir ſutirpo;

28. Kad żinoma butu, * dar ſáulei ne użtekējus taw reiktu dēkawoti, ir po tawo akiû ſtowēti, kad außta.
* Pſ. 5, 4.

29. Nēs nedēkingo * nuſitikējimas ſugaiß néy ßarma żiemoje, ir néy kokſai niekam netinkąs wandů nubēgs. * p. 5, 15.

17. Pérſkyrimas.

Apie Tamſybę Egypto-Żémēje

1. Didi ir nepaſakomi yra tawo ſudai, Pone Diewe; dēl to ir nuſiżengia paikieji żmones.

2. Nēs kaip jie miſlijo pamint * ßwentůſius żmones, buwo jie patys kaip neteiſíeji † tamſybēje ſurißti ir kalinei ilgôſês naktiês, ir kaip bēgunai gulējo jie po ſtogais użrakinti nů amżinôſês ißmintiês.
* p. 15, 14. † 2 Moiz. 10, 21. ſ.

3. Ir kaip jie miſlijo, ſawo griekus paſlēptus ir potam ſu użdangu użmirßtus buſenczus, tay jie buwo ißwajoti ir deiwēmis ißgandinti.

4. Nēs ir tame kampe, kuriame jie laikēs, jie ne galējo ißlikti be báimês; cze buwo bildējimas girdētas aplink jůs, ißgandinaſis jůs, ir baiſus regējimai jiems paſírode, kuriû jie nuſigando.

5. Ir ugnis ne galējo ſu wiſa ſawo ſyla żibēti jiems, ney żibanczoji żwaigżdżû liepſna ne galējo wargingąję nakti ßwieſią daryti.

6. Jiems tieſa beje paſíróde ugnis iß ſawęs déganti, ißgąſczo pilna; tay jie nuſigando tokia deiwè, kuri taczau nieks buwo, miſlidami, dar piktéſnio ko ēſant, kaip ką jie buwo regēję.

7. Taipjau darkimas żynyſtês nieką ne gélbējo, ir jû żinojimo gyrius ápjůku paſtójo.

8. Nēs kurie buwo apſiēmę * priſibijojimą ir ißgąſti iß ſerganczûjû dußiû ißwaryti, tie patys apſírgo, kad ir jû priſíbijojimas buwo apjůktas. * 2 Moiz. 7, 12. 8, 18. 9, 11.

9. Ir norint jůs neywiens tokſai ißgąſtis ne butu ißgandinęs, tay jie taczau butu galēję iß baimês prapult, kaip żwērys bēgo į jû tarpą, ir żalczei pulkais taip ßnypßte, kad jie ir į ůrą, be kurio juk pabuti ne galējo, pażiurēti ne ißdriſo.

10. Nēs kad kas taip nuſiminęs, tai dáro jopatiês piktenybe prieß ji liudijanti ir ji prażudanti;

11. Ir nuſigandusi ſążine wiſu czēſu priſibijos ko pikczáuſio.

12. Nēs priſibijojimas iß to randaſi, kad kas ne żino kaip atſikalbēt, neygi ne żino kur pagálbôs raſt.

13. Bet kurio ßirdije menk pokęktſminojimo yra, cze tas nuſiminimas daugiaus drébanti daro, kaip patſai wargas.

14. Bet tie, kurie podraug miegojo * tą nakti, (kuri baiſi ir tikray

nakties ir isz baisiôsês pèklôs kampo atsiradusi buwo,) * 2 Moiz. 10, 21. s.

15. Tû keli buwo gandinti baisiomis deiwēmis, bet keli parpûle tarydami, tûjaus mirsę; nēs użpûle jûs nûgla ir neláukta báime;

16. Taipo aża, kuri ta báime buwo użējusi, tas tûjau néy kalējime apkáltas buwo be geležiû,

17. Ar jis butu buwęs laukininks, ar kerdżus, ar darbininks kokśai púsczoj; bet jis turējo néy staigey sugáutas tą ne-iszwéngiamąję bēdą neszioti.

18. Nēs jie wisi buwo podraug wienais tamsybês páncżeis apkálti.

19. Kur tiktay koks wējas púte, arba paukszczei saldżey giedojo po tánkiomis szakomis, arba wandû didey nubēgdamas úże, arba ákmens didżu pabildimu nupûle, arba szokantieji żwērys, kurius jie matyti ne galējo, bēgo, arba baisingieji bjaurieji żwērys kauke, arba atsiliepims isz auksztû kalnû atsiliepe, tay toktai wis jûs iszgandino ir padáre jûs nusimenanczus.

20. Wisas swietas turējo szwieczanczę szwiesybę, ir sawo darbus be páiniû dirbo;

21. Wieninteley ant szitû buwo tamsi naktis, ta buwo ábrożas tamsybês jûs użpulsenczôsês; ale jie patys sawę didżaus sunkino, kaip ta tamsybe.

18. Pérskyrimas.

Apie Iszsitráukimą Waikû Izrael isz Egypto-Żémês.

1. Bet tawo szwentieji * turējo didę szwiesybę, ir neprietelei tiesa iszgirdo jû balsą, bet ne regējo jû gymi; * 2 Moiz. 10, 23.

2. Ir pagyre sawę, kad tiek ne kentējo, ir dēkawojo, kad tie, kurie nû jû pirm buwo pażeisti, ne atsikerszijo ant jû, ir wélijo, kad jie labay toli nû jû atsitráuktu.

3. Priesz tai tu szienis dawei * ugnies stulpą, jiems nežinomąji kélią rodanti; ir ne turējo jûs pażeisti sáule ant garbês wertôsês kelionês. * 2 Moiz. 13, 21. s.

4. Nēs anie ir buwo werti, kad szwiesybe nû jû buwo atimta, ir jie tamsybēje néy kalējime apkálti gulējo, kurie tawo waikus laike apkáltus, * per kurius turējo dûta buti nepragaisztanczoji żokano szwiesybe swietui. * Jez. 2, 3.

5. Ir kaip jie mislijo * szwentûjû kudikius żawinti, (bet wiens tû † pamestas jiems ant korawonês iszlaikytas buwo,) ** atēmei tu jiems jû waikus pulkais, ir iszgaiszinai jûs wienu kartu didżame wandenije.
* 2 Moiz. 1, 16. † 2 Moiz. 2, 3. ** 2 Moiz. 14, 27.

6. Tiesa ta naktis buwo musû tēwams * pirm-pasakyta, kad jie tikray żinotu ir pasidżaugtu isz żadējimo, kuriam jie wierijo. * 2 Moiz. 11. 4. 5.

7. Ir tawo żmones taipo láuke teisiûjû iszganimo ir neprieteliû prapûlimo.

8. Nēs tû paczu czēsu, kaip tu prieszininkus wárginai, tu mus sawęsp wadintûsius pagárbinai.

9. Ir kaip szwentieji gerûjû waikai taw apierawojo paslapczomis, ir diewiszkąji prisákimą wienszirdżey wartojo, priēme jie tą kaip szwentieji, taip gérą kaip piktą podraug kentēti; ir tēwai pirma * giedojo liaupsês-giesmę. * 2 Moiz. 15, 1. s.

10. Ale priesz tai skambējo neprieteliû wisiszkay nelygus balsas, ir graudingas werksmas buwo girdētas szen ir ten dēl waikû.

11. Nēs lygi * korawone ējo taip ant ponû, kaip ir ant tarnû; ir karálius turējo lygey kaip prastas żmogus kentēti. * 2 Moiz. 12, 29.

12. Ir jie wisi wienoj kruwoj turējo lawonus ne paskaitomus, wienu smerczu mirusius, kad ir gywûjû ne gana buwo jûs paláidoti; nēs wienoj adynoj atliko jû brangiáusi pirmgimusieji.

13. Ir kaip jie pirm to * nieko ne norējo wieriti, żyneis iszwadżoti, turējo jie, kaip pirmgimei wisi buwo żudyti, iszsipażinti, szitus żmones ēsanczus Diewo waikus. * 2 Moiz. 7, 11—13.

14. Nēs kaip wiskas nutilo ir ilsējos paczoj naktiês widurij,

15. Nusiléido * tawo wisgalisis żodis isz dangaus isz karaliszkojo sósto, kaip drąsus kokśai kareiwis, i tôs

žémês widuri, kuri turējo iszgaiszinta buti; * 2 Moiż. 12, 29.

16. Butent asztrusīs kárdas, tawo tikray wiernq prisákimq turisīs, stowējo, ir isz wisû szaliû pilnq daro lawónû; ir norint ant žémês stowējo, taczau nutéko iki dangaus.

17. Tay umay jûs iszgandino bjauriû sapnû regējimas, ir jiems ne mislijant báime jûs užpûle;

18. Ir wiens cze, kits te gulējo pusgywis, kad geray ant jû numanyti galējo, kokiû priežasczû dēley jie taip mire.

19. Nēs sapnai, kurie jûs buwo iszgandinę, tai paróde, kad jie ne prapultu isz nežiniû, dēl ko jie taip bjaurey buwo wárginami.

20. Ale užtrópijo tû-czēs ir teisiûsius smertiês slóga, ir nusīdawe pusczoje iszgaiszinimas tarp žmoniû daugumo; bet kersztas ne ilgay pasīliko.

21. Nēs greitay atêjo nebártinasīs wyrs, tas kariáwo už jûs, ir turējo sawo urēdystês ginklus, butent maldq ir sudérinimq (su) rukimo indu (cyku), ir pasīstojo priesz narsq, ir dáre galq wargams; tûmi jis parode, tawo tarnas ēsqs. *4 Moiż. 16, 46. s.

22. Bet jis pérgalējo tq baisīngqjį nusīdáwimq ne su kuniszka syla ney ginklû-macnumu, bet žodžu jis pérgalējo sloginantijį primindams prysēgq ir derējimq tēwams žadētqjį.

23. Nēs kaip lawónai jau pulkais ant wiens-wieno suklupo, stowējo jis widurij, ir stábde kerisztq, ir užgyne jam kéliq gywumpi.

24. Nēs * ilgoje jo sermēgoje buwo wisas iszgražinimas, ir tēwû garbe iszraszyta į keturės eilės akmenáiczû, ir tawo szlowe ant kepurês jo galwôs. * 2 Moiż. 28, 2.

25. Nû tokiû daiktû turējo atsitráuktis žudytojis, ir tokiû turējo jis bijótis; nēs tûmi pakáko, kad wieninteley butu kerszto bandimas.

19. Pérskyrimas.

Apie Nelabûjû Prapûlimq ir Gerûjû Iszgélbējimq.

1. Bet Diewo-nesībijanczûsius užpûle kerisztas be wisokio susímilimo iki gálo.

2. Nēs jis pirm to geray žinojo, kq jie potam darysę, butent kaip jie buwo jiems liepę szalin tráuktis, ir priegtam jûs tyczomis iszlydēt buwo dawę, kad jie to gailēsis, ir jûs wysę.

3. Nēs kaip jie dar * gedējo ir pasmirusīûjû grabus weike, pradējo jie isz † kitôs durnôs misliês jûs wyti kaip bēganczus, kurius taczau jie su malda buwo iszléidę. * 2 Moiż. 12, 30. 31. † 2 Moiż. 14, 5.

4. Ale taip turējo nusīdûti, kad jie toki gálq gáutu, kaip jie buwo pelnę, ir turējo užmirszti, kas jiems buwo nusīdawę, kad tokiu budu wisīszkay jûs užkluptu korawone ne toli ēsanczoji,

5. Ir tawo žmones dywinu keliu keliáutu, bet anie negirdētu smerczu mirtu.

6. Nēs wisas sutwērimas saw tikrq budq turēdamas tûjau kitoks pastójo pagal tawo prisakimq, kuri jis pilnawoja, kad tawo waikai nepažeisti butu apsaugojami.

7. Cze buwo * debesīs ir pawēsi dawe ábažui; kur pirma wandû stowējo, cze buwo sausa žéme matyt; cze buwo isz raudonûjû juriû pasīdárēs kélias be páiniû, ir isz baisīngûjû twanû žaliûjantieji laukai; * 2 Moiż. 14, 10.

8. Per tq pérējo wisi žmones, po tawo ranka apsergēti, kurie tokius stebuklingus dywus máte;

9. Ir jie êjo néy žirgai ganykloj, ir szokinējo néy eryczei, ir * garbino tawę, Pone Diewe, sawo iszgélbētoji. * 2 Moiż. 25, 1.

10. Nēs jie dar to atsīmine, kaip jiems buwo nusīdawę jû warge, kaip žéme wietoje priáuganczû galwijû iszdawe musiû, ir wandû žuwjû wietoje daugybę * warliû iszléido. * 2 Moiż. 8, 3. 6.

11. Ale potam jie ir mate * szwēžiq paukszczû weislę, kaip jie iszdyko ir skanaus walgio prászē. * 2 Moiż. 16, 13. s.

12. Nēs atlieke jiems putpēlos nû juriû jû užsīgeidimq iszpildit.

13. Taipojau atêjo korawone ant grieszníûjû su ženklais, kurie pasīróde baisīngais žaibáwimais. Nēs jiems wertay buwo, kad jie toktai

kentējo sawo piktenybês dēley, kadangi jie swecżus piktay buwo laikę. Keli, kaip tie atêjo, kurie ne żinojo kur eiti, jůs ne priēme; bet keli * sylijo swecżus, kurie jiems buwo gér dárę, ßlużiti.
* 2 Moiż. 1, 11.

14. (Jr ne tiktay ta wiena, bet dar ir kita korawone ateis ant jû, kad jie swetimůsius taip nemeilingay laike.)

15. Bet keli wárgino tus, kurius * su dżaugsmu buwo priēmę ir jiems miescżoniû-prową buwo nudaliję, didżu skaudējimu.
* 1 Moiż. 45, 18.

16. Ale jie ir buwo apjékinti, (kaip * anie pas wartus teisiojo,) kurius tokia tamsybe użpůle, kad kożnas jēßkojo táką sawo wartop.
* 1 Moiż. 19, 11.

17. Norai sumißo, kaip strunos ant psalteriaus kita per kitą skamba, ir tacżau kożna sawo balsą důst, kaip tai iß dárbo ißmanai.

18. Nēs kas ant żémês pasilaikydawo, tai wandenije buwo; ir kas wandenije budawo, tai ant żémês waikßtinējo.

19. Ugnis macni buwo wandenije per sawo sylą, ir wandů użmirßo jôs macę gesyti.

20. Jr wēl liepsna ne sudege suwērimû smertélną kuną po ta einancżû, neygi ne * sutirpino nesmertélną walgi, kurs tacżaus kaip lédas lengway sutirpo.
* p. 16, 27.

21. Pone Diewe, tu sawo żmones wisur ßlowingus padarei ir pagarbinai, ir jůs ne paniekinai, bet wisadôs ir wisur jiems padējei!

Galas Knygû Jßmintiês.

Knygos Tobijoßiaus.

1. Pérskyrimas.

Apie sénojo Tobijoßiaus Giminę, Nobażnystę ir Wárgą.

1. Buwo wyrs wardu Tobijoßius, iß giminês Naptali ir miesto aukßtoj-Galilēoj ties Asēriu, pakelēj ant kairês prieß jures.

2. Tas drauge * buwo sugáutas cżēse Salmanassērio, karáliaus Asyrijonû-żémês. Jr norint jis po swetimais apkáltas buwo, tacżau jis n' atpůle nů Diewo żodżo.
* 2 Kar. 17, 6.

3. Jr wislab, ką jis turējo, nudalijo jis sawo podraug apkaltiemsiems broliams ir sawo gentims.

4. Jr norint jis jauniáusiasis wyrs buwo giminês Naptali, tacżau jis ne pasielge kaip kúdikis.

5. Jr norint kożnas gárbino áukso werßius, kurius * Jerobeams, Jżraēlio karálius, buwo padarydinęs, tay jis tacżau wénge tokią bjaurybę,
* 1 Kar. 12, 28.

6. Jr laikēs prie bażnycżôs ır Diewo ßlużmôs * Jeruzalēje, ir cże ßlużijo Ponui Diewui ir melde Jżraēlio Diewą, ir wiernay atliko sawo † pirmônes bey ** desētines,
* 5 Moiż. 12, 11. † 2 Moiż. 23, 19. ** 5 Moiż. 14, 22.

7. Taip, kad jis wisadôs kastrécżą métą ateiwjams, naßlēms ir sirátoms dawęs jû desētines.

8. Toktai jis dare * iß mażû sawo dienû pagal Pono Diewo żokaną.
* p. 2, 13.

9. Jr kaip jis buwo użáugęs, wéde jis moteri tiekajau iß giminês Naptali, wardu Anę, ir suláuke iß jôs sunų, tą tiekajau pramine Tobijoßiumi;

10. Jr * mokino ji Diewo żodi iß mażû dienû, idant jis Diewo bijotus ir griekus wéngtu.
* 2 Tim. 3, 15.

11. Jr kaip jisai su wisa sawo gimine, su sawo móterimi ir waikais tarp kaliniû buwo nuwestas i miestą Niniwę,

12. Jr kożnas wálge nů apierû ir pagónû walgiû, saugójos jis, ir * nesidáre necżystu tokiu walgiu.
* Dan. 1, 8.

13. Jr kadangi jisai iß wisôs ßirdiês Pono Diewo prisibijójo, dawe Diewas jam rast malonę po

akiû Salmanasserio, Assyrijonû karáliaus,

14. Kad tas jam pawélijo walnay eiti, kur jis tikt norējo, ir atlikt sawo reikalus, kurius jis turējo.

15. Taygi jis tánkey lankydawo wisus apkaltûsius, ir palinksminojo jûs Diewo źodźu.

16. Jr atêjęs į miestą Rages Mēdûźémēje drauge buwo atsínéßęs deßimt swárû sidábro, kurius jam karálius buwo dowanójęs.

17. Jr kaip jis tarp kitû Jzraelitēnû památe wieną, *Gabeli wardu, iß sawo giminês didey pawargusi, źyczijo jis jam tus pinigus, ir eme nû jo uźraßą. *p. 4, 21. p. 9, 3.

18. Bet po ilgo czēso, Salmanasseriui pamirus, kaip jo sunus Sennakeribs paskuy jį karaliáwo, nekencząsis waikus Jzraēlio,

19. Lanke Tobijoßius kas-dien wisus Jzraēlitēnus, ir palinksminojo jûs bey kożnam nudalijo iß sawo gerybjû, kiek galējo.

20. Jßálkusiûsius jis walgidino, nûgûsius jis apdenge, uźmußtûsius ir mirusiûsius jis paláidojo.

21. Bet karálus Sennakeribs buwo bēgęs iß Zydû-źémês, kaip Diewas *jį buwo ißtikęs dēl jo bluźnijimo. Ogi kaip jis buwo parêjęs, atsirûstawo jisai, ir dawe waikû Jzraēlio daugybę źawinti; tû lawonus dawe Tobijoßius paláidot. * Jez. 37, 36. f.

22. Bet kaip tai karálius patyre, liepe jisai jį źawinti ir atimti wisą jo gerybę.

23. Bet Tobijoßius ißbēgo su sawo pacze ir sawo sunum, ir slapczey laikęs pas gerus prietelius.

24. Bet po keturesdēßimts ir penkiû diewû *buwo karálius sawo patiês sunû uźmußtas. * Jez. 37, 38.

25. Jr Tobijoßius sugryźo į sawo namus, ir wisa jo gerybe jam buwo atdûta.

2. Pérskyrimas.

Tobijoßius gér-darąsis sawo Wargûse nû artimjausiûjû Genczû apjûktas.

1. Potam ant Pono Diewo ßwentês, kaip Tobijoßius sawo namûse greczną czēsni buwo kēlęs, tare jis sawo sunui: nueik ir *kwēsk Diewo-prisibijanczûsius iß musû giminês, kad drauge su mumis wálgitu! * Luk. 14, 13.

2. Jr kaip jis namô parējo, sake jis tēwui Tobijoßiui, kad wiens gulis uźmußtas ant úlyczôs.

3. Tay tûjaus atsikēlęs Tobijoßius nû stálo pirm walgio ir nuējęs pas *lawóną pakēle tą, ir nunešė jį slapczey į sawo namus, kad jį nakcze, niekam ne matant, paláidotu. * p. 1, 20.

4. Jr kaip jis lawóną buwo paslēpęs, wálge jis sawo dûną su smutnybe,

5. Jr atsimine tû źodźû Pono Diewo, sakytû *per prárakį Amosą: * Amos 8, 10.

6. Jusû *ßwentes paskos gedējimo dienomis. * 1 Makk. 1, 41.

7. Jr nakcze jis nuējęs paláidojo lawóną.

8. Bet wisi jo gentis pabare jį tarydami: ne perseney karalius liepe tawę źudyti tû daiktû dēley, ir tu *wôs ißtrúkai, ir taczau dar láidoji lawonus? * p. 1, 22. 23.

9. Bet Tobijoßius daugiaus *prisibijojo Diewo, ne kaip karaliaus, ir suneße slapczey uźmußtûsius ir jûs slapczey laike sawo namûse, ir nakcze jûs paláidojo. * Darb. 5, 29.

10. Bet nusidawe ant wienôs dienôs, kaip jisai namô parējo, paláidojęs lawonus ir pailsęs, ir atsigule į pasēnį ir uźmigo:

11. Jßmete kregźdē sawo mießlą iß sawo lizdo; tas jam karßtay ikrito į akis, iß to jis áklas pastojo.

12. Bet tą wargą jam Diewas uźléido, kad waikû-waikai kantrumo pawéikslą turētu, kaip ant *ßwentojo Jobo. * Jok. 5, 11.

13. Jr kadangi jis *iß maźû dienû Diewo buwo prisibijojęs ir jo prisakimus laikęs, jis ne pyko ney murmējo prieß Diewą, kad jį buwo dawęs aklu pastot; bet wiernas pasiliko Diewo báimēje ir dēkawojo Diewui per wisą sawo amźią. * p. 1, 4.

14. Jr kaip *karálei ßwentąjį Jobą apjûkdawo, taip apjûke Tobijoßiu jo patiês gentys tarydami: * Job. 4, 6.

15. Kame dabar tawo nuſitikėjimas, kurio=dėl tu tiek ißdalijei ubagams, ir tiek lawonû dawei paláidot?

16. Jr Tobijoßius jûs pabáre tarydams:

17. Ne kalbėkite taip! nės *mes eſme ßwentûjû waikai ir láukiam kito amžio, *p. 8, 5.

18. Tą Diews dûs tiems, kurie *tikėjime driuti ir wierni ißſilaikys po jo akiû. *Ebr. 10, 39.

19. Bet Anê, *jo pati, drąſey dirbo ſawo rankomis, ir ji maitino werpimu. *p. 1, 9.

20. Bet nuſidawe, kad ji jáuną oßkáitę parſiwede.

21. Jr kaip tôs bliowimą jôs wyrs Tobijoßius ißgirdo, tare jis: dabókites, *kad ne wogta butu, atdûkite ję tikramjam ponui! nės mums ne pareitis wogtą daiktą wálgiti, arba tą krutinti. *5 Moiz. 22, 1.

22. Tôs kalbôs=dėl *ſupyko jo pati, ir atſakydama tare: tai koznas máto, kad tawo nuſitikėjimas nieku pawirto, ir tawo dówanos ubagams dalytos prapûle. *Job. 2, 9.

23. Tokeis ir kitais žodžeis ji jam jo wargą iſpėjo.

3. Pérſkyrimas.

Sénojo Tobijoßiaus bey Zorês Malda, ir tôs Jßklauſimas.

1. Tay didey atſidûſėjo Tobijoßius, ir pradėjo werkti bey melſtis tarydams:

2. Pone Diewe, *tu eſi teiſus, ir wiſi tawo darbai yra teiſus, ir wiena malone bey wiernybe. *Pſ. 119, 137.

3. Taygi, mans Pone Diewe, buk man malonus, ir ne atkerßik mano griekus, *ne atſimink ney mano ney mano tėwû nuſidėjimû! *Pſ. 25, 7. Pſ. 79, 8.

4. Nės kadangi mes tawo priſákimû ne klauſėm, tay mes ir pądûti eſme ſawo *neprieteliams, kad jie mus ißplėßia, apkáltus laiko ir žawin, ir gėda, paniekinimu ir apjûku paſtójom ſwetimiemſiems, į kurius tu mus ißbarſtei. *5 Moiz. 28, 48. Jer. 2, 19.

5. Jrgi, Pone Diewe, baiſus yra tawo ſudai, kadangi mes tawo priſákimus ne laikėm, ir ne wiernay po tawo akiû paſielgėm.

6. Ak, Pone Diewe, ißródik man malonę, ir *ſuwalyk mano dwaſę pakájuje! nės aß meiliju mirti, ne kaip gywas buti. *1 Kar. 19, 4.

7. Jr nuſidawe tą pacżę dieną, kad Zore, Raguėlio dukte, Medû mieſte Rages taipojau bjaurey darkyta ir ißkóliota buwo nû ſawo tėwo ſluginês.

8. Jei buwo ėmę *ſeptynis wyrus po kits=kito; ir piktóji dwáſe, Aſmodi wadinama, buwo tus wiſus žawinuſi tûjaus, kad turėjo prigulėti. *p. 6, 15. 7, 11.

9. Dėl to ję darke jôs tėwo ſlugine tarydama:

10. Diewe dûk, kad mes niekadôs ne matytumbim nû tawęs ney ſunų ney dukteri ant žémês, tu wyrû=žudytoje!

11. Ar tu ir manę nori žudyti, kaip tu tus ſeptynis wyrus žudei?

12. Tus žodžus ißgirduſi ji įėjo į kamárą aukßtay tame bute, ir ne wálge ney gėre tris dienas ir tris naktis, ir ne liówės melſtis ir werkti, ir Diewą melde, kad ję ißgélbėtu iß tôs gėdôs.

13. Potam trécząję dieną, kaip ji buwo ſawo maldą pabaiguſi, liaupſino ji Diewą tarydama:

14. Paßlowintas buk tawo wardas, Pone Diewe, muſû tėwû Diewe! *nės kad tu pykſti, tay tu malonę ir ſuſimilimą ißródai, ir priſpaudime tu griekus atléidi tiems, kurie tawęſp ßaukia. *Abak. 3, 2.

15. Tawęſp, mans Pone Diewe, aß ſawo wéidą werczu, tawęſp aß ſawo akis pakeliu,

16. Jr meldžu tawę, kad manę ißgélbėtumbei iß tôs ſunkiôſês gėdôs, arba manę ſuwalytumbei.

17. Tu žinai, Pone Diewe, kad aß neyjokio wyro ne norėjau, ir ſawo dußią czyſtą ißlaikiau nû wiſû piktû geiduliû,

18. Jr niekadôs ne ėjau į pulką neczyſtû ir newiežlibû žmoniû.

19. Bet už wyrą tekėti aß apſiėmjau tawo báimėje, ir ne iß neczyſto kokio użſigeidimo;

20. Jrgi ar aß jû, ar jie manęs newerti buwo, ir *raſi tu manę kitam wyrui palaikei. *p. 7, 12.

21. Nēs tawo aprúpinimas ne ſtow zmoniû galybēje.

22. Ale tai aß tikray zinau: kas Diewui ßluzij, tas po ſunkiû bēdû yr palinkſminojamas ir iß prieſpaudû ißwálnijamas, ir po pabaudimo jis randa malónę.

23. Nēs tu ne mēgſti muſû prapůlimu. Nēs po wietrôs důdi tu ſáulę wēl ßwieſti, ir po dejáwimo ir werkſmo tu pilte mus uzpili dzaugſmu. Tawo wardui buk amzinay garbe ir liaupſe, tu Jzraēlio Diewe!

24. *Toj adynoj buwo ßitû abejû malda ißklauſyta nů Pono Diewo danguje. *Dan. 9, 20. 21

25. Jr ßwentaſis *Rapaēlis, Pono Diewo ángelas, buwo ſiųſtas, kad abiem gélbētu, kadangi jû=dwiejû malda lygey wienu czēſu praneßta buwo Ponui Diewui. *p 5, 6. 18.

4. Pérſkyrimas.

Tobijoßiaus paſkutiniji Wale ir Jgraudenimas Sunui důtas.

1. Jr kaip Tobijoßius miſlijo ſawo maldą taip ißklauſytą ēſanczę, kad mirſęs, priwadino jis ſawo ſunų prie ſawęs ir tare jam:

2. Miels ſunau, klauſyk mano zodzû, ir palaikyk tus driutay ſawo ßirdije!

3. Kaip Diews mano dußią ſuwalys, tay paláidok mano lawoną, ir *gárbik ſawo mótiną, kol gyws buſi; *2 Moiz. 20, 12. ſ.

4. To atſimink, kiek negandû jiji kentējuſi, kaip ji tawę po ſawo ßirdze neßiojo;

5. Jr *kad ji bus miruſi, tay tu láidok ję pas mano ßáli! *p. 14, 12.

6. Jr kol tu gywas patekſi, turēk Diewą po akiû ir ßirdije, ir ſaugokis, idant ne i wieną grieką pawélitumbei, neygi darytumbei prieß Diewo priſákimus!

7. Nů *ſawo gerybjû gélbēk pawárguſius, ir ne atſikreipk nů wargdieniû, tay Diews wēl maloningay ant tawęs ziurēs. *Pam. 3, 27. Zir. 4, 1. 14, 3. Luk. 14, 13. ſ.

8. Jey tu gali, tay gélbēk neturinczůſius!

9. Jey tu *daug turi, tay apſczey nudalyk; jéy maz, tay ir tą mázumą důk iß wiernôs ßirdiês! *Zir. 35, 12.

10. Nēs tu ſurinkſi tikrą algą bēdoje.

11. Nēs *dówanos pawarguſiems dalytos ißgélbt iß wiſû griekû ir iß ſmertiês, ir ne paliekt bēdoje. *Zir. 29, 15.

12. Dówanos ubagams dalytos yra didis palinkſminojimas *po akiû aukßczáuſiojo Diewo. *Pam. 19, 17.

13. Wengk, mans ſunau, wiſokią kekßyſtę, ir per ſawo móteri neſilaikykis ſu kita!

14. Paſididzawimas te ne ponawója ney tawo ßirdije ney tawo zodzůſe! nēs *tai yra pradza wiſo prapůlimo. *1 Moiz. 3, 5. 6.

15. Kas taw dirba, *tam wéik atlikk jo algą, ir ne trukik ney wienam jo pelnytą algą! *3 Moiz. 19, 13. ſ.

16. *Ką tu ne nori, kad taw kits darytu, tai ir tu ne daryk kitam! *Matt. 7, 12. Luk. 6, 31.

17. Nudalyk *ißálkuſiamjam ſawo důną; ir apdengk nůgůſius ſawo rubais! *Jez. 58, 7. Ez. 18, 7. Matt. 25, 35. 36.

18. Důk pawárguliams dowanû nů ſawo dûnôs ir wyno, kad jie láidoja gerůſius, ir ne wálgik nei gérk ſu griekininkais!

19. Wiſadôs jeßkok pamokinimą prie ißmintingûjû;

20. Jr wiſadôs dekawok Diewui, ir melſkis, kad jis tawę waldytu, ir tu jo zodi ſekiotumbei wiſůſe ſawo ketējimůſe!

21. Tu ir zinok, mans ſunau, kad aß *déßimt ſwárû ſidábro, taw dar kúdikiui ēſant, zyczijau Gabēliui mieſte Rages Mēdû zémēje, i jo uzraßą aß turiu pas ſawę. Todēl paſirúpink, kaip tu pas ji nuêjęs atſkolitumbei tus pinigus, ir jam jo uzraßą ſugrązintumbei. *p. 1, 16. ſ.

22. Tikt nieko nesirúpinkis, mans sunau! mes tiesa pawárgom, ale mes daug géro turēsime, jey *Diewo bijósimes, griekus wéngsime ir gér darysime. *p. 1, 10. Sir. 11, 21. 23. 1 Tim. 6, 6.

5. Pérskyrimas.

Jaunasis Tobijoßius Angelo palydētas į Medû=žémę.

1. Tay atsáke jaunasis Tobijoßius sawo tēwui tarydams: wisslab, ką tu man sakei, mans tēwe, tai aß darysiu.

2. Bet kaip aß tus pinigus atgáuti turēczau, tai aß ne žinau; ansai manę ne pažista, taipojau ir aß ji ne pažistu. Koki aß jam ženklą nuneßiu, kad jis man wieritu? Taipjau aß ir kélią ne žinau iki jo.

3. Tay atsáke jam jo tēwas ir tare: jo užraßą turiu aß pas sawę; kad tu tą jam paródisi, tay jis tūjaus taw atdûs pinigus.

4. Tikt dabar nuêjęs dabokis wierno draugo, kurs už sawo algą su tawim eitu, kad tus pinigus atgáutumbei, man gywam b' ēsant!

5. Tay ißêjo jaunasis Tobijoßius ir rado wiežlibą jaunikaiti stowint, tas buwo apsirēdęs ir pasigatawojęs į kelionę.

6. Jr ne=žinodams, ji Diewo angēlą ēsanti, sweikino ji ir tare: iß kur tu, miels jaunikáiti?

7. Jr jis atsake: aß esmi Jzraelitēns.

8. Jr Tobijoßius tare jam: ar tu žinai kélią į Mēdû=žémę?

9. Jis atsake: aß beje tą žinau, ir tankey tû ējau, ir buwau gaspadoje pas musû broli *Gabēli, gywénantiji miesste Rages Mēdû žémēje, ēsanczame ant kálno Ekbatanôs. *p. 1, 16. 17. p. 4, 21.

10. Jr Tobijoßius tare jam: mano miels, palukēk ben mážumą, ikkol aß tai sawo tēwui atsakysiu!

11. Jr Tobijoßius nuêjęs tai pasáke sawo tēwui, ir tēwas dywijos ir kwēte jaunikáiti, kad eitu į widų.

12. Jr jis iêjo pas sénąji ir swéikino ji tarydams: Diewas te dûdie taw džaugsmą!

13. Jr Tobijoßius tare jam: koki aß džaugsmą turēczau tamsoje besēdēdams ir dangaus ßwiesybę matyti ne galēdams?

14. Jr jaunikáitis tare jam: buk kantriôs ßirdiês! Diewas tawę wéikey gélbēs.

15. Jr Tobijoßius sake jam: ar tu palydēsi mano sunų į miestą Rages Mēdû žémēje pas Gabēli? tay aß taw atliksiu tawo algą, kaip tu sugryßi.

16. Jr ángelas tare jam: *aß ji nuwesiu ir wēl parwesiu pas tawę. *p. 22.

17. Jr Tobijoßius tare jam: praßau tawę, sakyk, iß kokiôs giminês ir kuriôs giminês eilês tu ēsąs!

18. Jr *ángelas Rapaelis tare: tu to ne kláusk! ar taw ne gana, kad pasiuntini turi? ko taw reikia žinoti, iß kur aß ēsąs? *p. 3, 25.

19. Taczau, kad tu jû nesibijotumbei, aß tai taw sakysiu: aß esmi Azarijas, sunus didžojo Ananijoßiaus.

20. Jr Tobijoßius tare: tu esi iß gerôs giminês.

21. Praßau tawę, ne padywik, kad aß kláusiau tawo giminês!

22. Jr angelas tare: aß tawo sunų sweiką nuwesiu ir parwesiu.

23. Tobijoßius atsake: tay *eikita! Diewas t'esie su jum=dwiem ant kélio, ir †jo ángelas te lyd judu! *Bar. 4, 19. †Tob. 10, 12.

24. Tay pasitaisęs Tobijoßius su wisu tû, ką jis norējo drauge imti, ir atsisweikinęs nû tēwo ir nû mótinôs su sawo draugù nuêjo ten.

25. Jr jo motina werkti pradējo tarydama: palinksminojimą musû senystês tu mums atēmei ir ßalin siuntei.

26. Aß wéliczau, kad tie piningai niekadôs ne butu buwę, kuriû=dēl tu ji nusiuntei.

27. Mudu butumbiwa apsiêję sawo pawargyste; tai didis musû dwiêjû lobis butu, jey muma sunus pas mudu butu pasilikęs.

28. Jr Tobijoßius tare: ne werkk! muma sunus driuts ir sweiks nukeliaus ir parkeliaus, ir tawo ákys ji matys.

29. Nės aß tikiu, kad *gerasis Diewo ángels ji palydės ir wiską aprúpis, ką jis keta ißteseti, taip, kad †su dzaugsmu pas mus pargryß. Taip nutilo jo motina ir sawo ßirdį nurámde.
* p. 10, 12. † p. 11, 11.

6. Pérskyrimas.

Tobijoßiaus Zuwiés-Sugawimas.

1. Ir Tobijoßius nuėjo, ir *ßunytis nubėgo drauge su jůmi. Ir kaip pirmôsês dienôs zygį jis buwo atlikęs, pasiliko jis pas upę Tygris.
* p. 11, 9.

2. Ir ėjo sawo kojů nusimazgoti; ir ßtay, dide zuwis paßoko jį praryti.

3. Tôs nusigando Tobijoßius, ir su didzu balsu ßauke tarydams: ak pone, ji nor manę praryti!

4. Ir ángelas tare jam: nutwėręs ję prie sparnů ißtráukk ję laukan!

5. Ir jis ißtráuke ję į krantą, tay ji wartės po jo kojů.

6. Tay tare ángels: pérkirsk tą zuwį pusáu; ßirdį, tulzį ir képenas saw palaikyk! nės jie labay tinka į liekarstwą.

7. Ir kelis stukius jie saw ißsikepe ir ėme drauge ant kélio; kitus stukius jie įsúde, kad pakelėje turėtu, iki nueinant į miestą Rages Mėdů zémėje.

8. Tay kláuse Tobijoßius ángelą ir tare jam: praßau tawę, Azarijai, mans broliau, sakyk man, kokia liekarstwa gal pataisyta buti iß tů dalyků, kurius tu liepei pakawoti!

9. Tay sake ángelas: kad tu *ßirdiês dalélį dėsi ant angliů déganczů, tay tie dumai ißwáro wisokias piktas deiwes nů wyrů ir nů móterių, taipo, kad ne gal daugiaus ißkádinti.
* p. 8, 2.

10. Ir zuwiês *tulzis giliůj akis su ta tepti, kad walkius nueitu.
* p. 11, 4. 8. 13.

11. Ir Tobijoßius tare: kurgi czę gaspadôs gáusime? Ir ángels atsake tarydams:

12. Yra czonay wyrs, wardu Raguelis, tawo gentis iß tawo giminės, tas wieną wienintelę tur dukterį, wardu *Zorę, ir neywieną kitą waiką.
* p. 3, 7.

13. Taw wélita wisa jo gerybe, ir tu tą dukterį wesi.

14. Todėley pirßk jôs pas jôs tėwą, ir jis důs taw ję į paczę.

15. Tay sake Tobijoßius: aß girdėjau, kad ji jau pirma turėjusi *septynis wyrus, tie wisi ißmire; ir priegtam sako zmones, piktą dwasę jůs zawinus.
* p. 3, 8. 7, 11.

16. Dėl to aß bijaus, kad ir man taipo ne nusidůtu; tay mano gimdytojei tuzba numirtu, kadangi aß wiens sunus esmi.

17. Tay tare ángelas Rapaelis: klausyk, aß taw sakysiu, ant kurių wélinias maci tur:

18. Butent ant tů, kurie Diewą niekin, ir kurie tikt dėl neczystybês móteres wéda, kaip ne-ißmanantieji galwijai.

19. Ale tu su sawo marczę įėjęs į kamárą tris dienas ne krutink ję, bet melskis su je!

20. Ir tą paczę nákti, kad zuwiês képanas uzdėsi ant anglių déganczů, tay wélinias bus prawarytas.

21. Ir antrąję nakti tu susieik su je wiezlibay, kaip ßwentieji séntėwjei.

22. Trécząję nakti tu gáusi, kad iß judwiejů gims sweiki kudikei.

23. Bet tréczaijei nakczei praßokus, tay turi tu ártintis prie mergôs nobaznay daugiaus norėdams waisių, kaip iß pikto uzsigeidimo, kad tu ir tawo waikai gáutu zegnonę giminei Abraomo zadėtąję.

7. Pérskyrimas.

Jáunojo Tobijoßiaus Pirßims Zorės, Dukters Raguelio.

1. Ir jůdu iėjo pas Raguelį, ir Raguelis jůdu priėme su dzaugsmu.

2. Ir jis į Tobijoßių ziurėdams tare Anei, sawo paczei: kaip lygus wéidas to jaunikáiczo yra musů awynui?

3. Ir tai sakydams tare jis: iß kur judu esta, mielu broliu-du?

4. Jůdu tare: iß *giminês Naptali mes esme, iß anů apkaltůjů mieste Niniwês.
* p. 1, 1. f.

5. Raguelis tare jiem-dwiem: ar pazistata judu Tobijoßių, mano

broli? Jůdu tare: ir labay mes ji pažįſtame.

6. Jr kaip jis daug géro apie Tobijoßių kalbējo, tare jam angelas Rapaelis: Tobijoßius, kurio tu klauſinēji, yra tēwas ßito jaunikáiczo.

7. Jr Raguelis paſiklonojo jam, werke ir *apſikabinęs kaklu buczáwo ji tarydams: ak mano miels ſunau, Diewas tawę te perżegnoj! nēs tu eſi ſunus tikray nobažno wyro.
* 1 Moiž. 33, 4.

8. Jr Anê, jo pati, bey Zore, jôs dukte, taipojau pradējo werkti.

9. Potam liepe Raguelis pjáuti áwiną ir walgi taiſyti.

10. Jr kaip jie jůdu práße, kad atſiſēſtu už ſtalą, ſake Tobijoßius: aß ßen=dien ney wálgiſiu ney gérſiu, jey tu ne daryſi pagal mano maldą ir man pažadēſi Zorę, ſawo dukteri, i paczę důti.

11. Kaip tai ißgirdo Raguelis, nuſigando jis; nēs jis miſlijo, kas *tiems ſeptyniems wyrams nuſidawe, kuriems jis pirm to buwo ſawo dukteri dawęs; ir bijojos, kad ir ßiam taip ne nuſidůtu.
* P. 3, 8.

12. Jr kaip jis ne norējo atſakyti, tare jam angels: neſibaidykis jam důti tą mergą! tawo dukte jam yra i paczę paſkirta, kadangi jis Diewo bijoſi; dēl to *ne galējo tawo dukte kitam tekti.
* P. 3, 20.

13. Tay tare Raguelis: aß ne abejóju, Diewą mano karßtas áßaras ir maldą ißklauſius,

14. Jr tikiu, kad jis tam judu atwédęs i mano namus, kad mano dukte ßi gáutu iß mano giminês *pagal zokaną Moizeßiaus; ir dabar wierik man, aß taw ję důſiu.
* 4 Moiž. 36, 6. 7. 8.

15. Jr ēmęs ranką dukters idējo tą i Tobijoßiaus ranką tarydams: *Diewas Abraomo, Diewas Izaako ir Diewas Jokubo t'eſie ſu jum, ir te gelba judu podraug, ir te důdie jum apſczey ſawo żegnonę!
* 2 Moiž. 3, 6. 15. 16. 1 Kar. 18, 36.

16. Jr jie ēmę gromatą ſuráße wenczawonês=ſuderējimą.

17. Jr *gárbino Diewą, ir wálge podraug.
* Zir. 9, 23.

18. Jr Raguelis priwadinęs Anę, ſawo paczę, liepe, kad ji pataiſytu antrąję kamárą;

19. Jr iwede Zorę, ſawo dukteri; ir ji werke.

20. Jr jis tare jei: buk linkſmôs ßirdiês, mano dukte, *dangaus Diews te důdie taw dzaugſmą už tą wargą, kuri tu kentējei!
* Apr 11, 13.

8. Përſkyrimas.

Kaip nobažnay jaunaſis Tobijoßius pradējęs ſawo Wenczawonyſtę.

1. Jr po wakarēnês iwede jie jaunąji Tobijoßių i kamarą pas mergą.

2. Jr Tobijoßius atſimine *angēlo kalbôs, ir ißēme iß ſawo maßnélio dáli képanů, ir uždējo tą ant anglių déganczų.
* P. 6, 9. 20.

3. Jr *angels Rapaēlis nuwede dwaſę i kalējimą, ir pririßo ję púſczoje toli Egypto=żémēje.
* P. 3, 25.

4. Potam pagraudéno Tobijoßius mergą tarydams: Zore, kélkis ir Diewą melſkiwa ßen=dien ir rytoj! nēs ßitas tris *naktis melſiwos, potam ſuſieiſiwa kaip ſuwenczawotieji.
* P. 6, 19.

5. Nēs mudu *eſiwa waikai ßwentůjů, ir mumdwiem ne pareitis, toki rēdą pradēti, kaip †pagónai Diewą niekinantieji.
* P. 2, 17. † 1 Teſſ. 4, 5.

6. Jr atſikēle abudu ir meldēs ßirdingay, kad Diews jůdu apſaugotu.

7. Jr Tobijoßius meldēs ir tare: Wießpatie mans Diewe, tu Diewe muſů tēwů, tawę tur *liaupſinti dangus, żéme, jures, wiſi wándens ir ßulinei, ir wiſi ſutwērimai ir kas tůſe yra.
* Pſ. 148, 1. ſ.

8. Tu ſutwērei *Adomą iß żémês grumſto, ir dawei jam Ewą i pagálbininkę.
* 1 Moiž. 2, 7. 18.

9. Jrgi *tu žinai, Pone Diewe, kad aß ne dēl piktů geidulių ßitą ſawo ſéſeri wedzau, bet kad aß waikus auginczau, kureis tawo wardas butu pagarbintas ir paßlowintas.
* P. 3, 17.

10. Jr Zore tare: Pone Diewe, ſuſimilkis ant muſů dwiejů, kad abudu ſweiku=du ſawo ſenyſtę ſuláuktumbiwa.

11. Jr naktiês=gúdume wadino Raguelis sawo tarnus, ir êjo důbę ißkasti;
12. Nēs jis tare: galētu ir jam taip tiktis, kaip tikos aniems septyniems, kurie su je buwo susiswéikinę.
13. Jr kaip jie buwo grábą padárę, atêjo Raguelis pas sawo paczę tarydams:
14. Nusiųsk wieną slúginę, kad žiurētu, ar ir jis miręs, ir mes ji paláidotumbim pirm außrôs.
15. Jr merga pamaži įsigáwo į kamárą, ir rádo abudu sweiku ir driutu, ir mieganczu podraug.
16. Jr parneße jiem=dwiem tą linksmą žodį.
17. Jr Raguelis bey jo pati Anê dekawojo Diewui tarydamu: mes dekawojam taw, Pone Diewe, tu Jzraēlio Diewe, kad ne tikos, kaip mudu prisibijojowa; nēs tu sawo mielaßirdingystę ant muma ißródei, ir musû neprietelių, mus wárginantiji, ißwarei.
18. Tu susimilai ant ßiû=dwiejû wienturczû waikû=dwiejû. Jr dabar, Pone Diewe, důk jiem=dwiem, kad tawę wisadôs liaupsíntu už tokią malónę ir taw wisadôs apierawotu garbę ir liaupsę, kad ir kiti žmones ißpažintu ant jû=dwiejû, tawę wieną Diewą ēsant per wisą swietą!
19. Jr tůjaus liepe Raguels, kad důbę užmestu, dar ne ißaußus.
20. Jr liepe sawo páczei, kad ji wēl pataisytu czésnį ir pagatáwitu jiem=dwiem wisą zopóstą ant kélio.
21. Jr jis pamußdino du rēbju jáuczu ir ketures awis, ir pakwete wisus sawo kaimynus ir prietelius į czésnį.
22. Jr Raguelis įgraudéno ir didey pråße Tobijoßių, kad dwi nedēli užtruktu pas jį.
23. Jr dawe Tobijoßiui pusę wisû sawo gerybjû, ir paraßydino, kad jam numirus ir antroji puse Tobijoßiui tektu.

9. Pérskyrimas.

Gabēlis keliáuja į Swodbą jáunojo Tobijoßiaus.

1. Tay wadino Tobijoßius ángelą pas sawę, nēs jis mislijo, jį žmogų ēsant, ir tare jam: *Azarjai, mano broliau, praßau tawę, klausyk mano žodžû! *p. 5, 19.
2. Norint aß taw pats pasidůczau į padůną, taczau tai nieks butu už tawo geradējystę.
3. Taczau praßau tawę: imk ßitus bérnus ir werbliudus, ir nukeliáuk pas Gabēlį į miestą Rages Mēdû žémeje, ir iduk jam ßį *užraßą, ir atimk nů jo pinigus bey pakwēsk jį į mano swodbą! *p. 4, 21. 5, 9.
4. Nēs tu žinai *mano tēwą skaitant adynas ir dienas; ir jey aß wieną dieną ilgiaus užtrukczau, tay jo dußia túžitus. *p. 10, 10.
5. Tu ir žinai, kaip didey manę meldes Raguelis, kad ne galiu jam ginti. *p. 8, 22.
6. Tay ēmęs ángēls Rapaels keturis bérnus Raguelio ir du werbliudu nukeliáwo į miestą Rages, ir rado Gabēlį, ir idawe jam užraßą, ir atgáwo iß jo pinigus.
7. Jr jisai jam wislab pasáke, kas buwo nusidawę su sunumi Tobijoßiaus, ir kwēte jį į swodbą.
8. Jr kaip jûdu podraug atêjo į namus Raguelio, rado jûdu Tobijoßių be=walgant, ir ßtay, jis atsikēle prieß judu, ir wiens=wieną pasibuczawo; ir Gabelis werkdams Diewą liaupsino ir tare:
9. Diewas Jzraēlio tawę *te péržegnoj! nēs tu nobažno, teisaus ir Diewo=prisibijanczo wyro sunus esi, kurs daug géro daręs pawargusiemsiems. *p. 7, 7.
10. Péržegnota t'esie ir tawo pati ir tawo gimdytojei!
11. Jr Diewas te důdie, kad suláuktumbita sawo waikus ir sawo waikû=waikus ik į tréczają ir ketwirtąję eilę; ir péržegnotas t'esie tawo žywato waisius nů Jzraēlio Diewo, kurs waldo ir karaliáuja amžinay!
12. Jr kaip jie wisi buwo Amen pritárę, pasisēdo jie už stalo; bet *czésnį ir linksmybę jie laike Diewo báimēje. *Sir. 9, 23.

10. Pérskyrimas.

Jáunojo Tobijoßiaus Sugryžimas pas sawo smutnůsius Gimdytojus.

1. Bet kaip jaunasis Tobijoßius sawo swodbôs dēley ilgay užtruko,

pradėjo ſenaſis Tobijoßius, jo tėwas, rúpintis ir tare: kogidėl mano ſunus taip ilgay ißliekti, ir kas ji trukin?

2. Kaſi Gabėlis mirẹs, ir neywiens ne nor jam atdůti pinigus.

3. Jr jie didey * ſmútijos, Tobijoßius bey Anê, jo pati, ir abudu werke, kad jů-dwiejů ſunus paſakytu czėſu namô ne parėjẹs. * p. 9, 4.

4. * Jr jo motina werke, † kad ir palinkſminojimą ne norėjo priimti tarydama: * p. 5, 25. † 1 Moiz. 37, 35.

5. Ak mans ſunau, ak mans ſunau, kodėl mudu tawẹ ißléidowa į kélią, ſawo wienintelį dzaugſmą, ſawo wienintelį palinkſminojimą ſawo ſenyſtėj, ſawo ßirdį ir ſawo tėwonį!

6. Mudu ſkarbů gana turėtumbiwa, jey tawẹ butumbiwa n' ißléidẹ.

7. Jr Tobijoßius tare jei: tylėk ir buk gerôs ßirdiês! muſů ſunus géras ir ſweiks, jey Diewo wale, jis tur wierną draugą.

8. Bet jiji ne norėjo priimt palinkſminojimą, ir kas-dien ißẽjo ir dabojos ant wiſů kelių, kureis jis pareiti turėjo, bau ji raſt ne pamatytu.

9. Bet Raguels tare ſawo žéntui, Tobijoßiui: dar buk pas mus! aß nuſiųſiu žmogų pas Tobijoßių, tawo tėwą, ir jam žinẹ důſiu, kad taw geray ſékaſi.

10. Jr Tobijoßius tare: aß žinau, kad mano tėws bey motina dabar wiſas adynas ir dienas rokůja, ir manẹs-dėl didey paſirúpin.

11. Jr kaip Raguelis Tobijoßių * didey melde, ir ßis niekaip tai ne apſiėme, padawe jis jam Zorẹ, ir atdawe jam puſẹ wiſů ſawo gerybjů, bernů bey ſluginių, galwijů, werbliudů bey jáuczů, ir daug pinigů, ir ißléido jį ſweiką ir linkſmą tarydams: * 1 Moiz. 24, 55. ſ.

12. Szwentaſis ángėls Pono Diewo t'eſie pas tawẹ ant kelionês ir te pargabén tawẹ ſweiką namô, kad tu ſweikus raſtumbei ſawo gimdytojus; ir Diewas te důdie, kad mano ákys matytu juſů-dwiejů waikus, pirm ne kaip numirſiu!

13. Jr gimdytojei ėmẹ duktėrį pabuczáwo ję ir ißléido ję, ir įgraudéno ję, idant ſawo patiês gimdytojus gárbintu kaip ſawo gimdytojus, ſawo wyrą mylėtu, ſawo ßeimyną patogey waldytu ir pati wiežlibay paſielgtu.

11. Pérſkyrimas.

Gimdytojei jáunojo Tobijoßiaus didey palinkſminti iß jo pargryžimo.

1. Jr pakelėj, kaip jie priêjo mieſtą Aran, puskelej ėſantįjį prieß Niniwẹ, wienioliktoje dienoje,

2. Tare ángelas: Tobijoßiau, * mano broliau, tu žinai, kaip mudu ſuſikálbėjowa ſu tawo tėwu; * p. 9, 1.

3. Jey taw patiktu, tay mudu pirma eitumbiwa, ir tawo pati * páſkuy mudu tráuktis galėtu ſu ßeimyna ir ſu galwijais. * 1 Moiz. 33, 14.

4. Jr kaip tai Tobijoßiui patiko, tare Rapaels: imk pas ſawẹ * žuwiês tulžį! nės tu tôs priwalyſi. * p. 6, 10.

5. Tay ėme Tobijoßius žuwiês tulžį, ir taip judu pirma nuêjo.

6. Bet Anê kas-dien ſėdėjo pas kélią ant kálno, kad galėjo toli apſižwalgyti. Jr kaip ji czonay jo žiurėjo, památe ji ſawo ſunų iß tolo, ir pažino jį tůjaus, ir nubėguſi paſake tai ſawo wyrui tarydama:

7. Sztay, tawo ſunus pareit. Jr Rapaels tare Tobijoßiui: tůjaus į butą įêjẹs melſkis ir ßaukk Diewop ir dėkawok jam, ir potam ſawo tėwą priêjẹs pabuczůk jį,

8. Jr tůjaus tepk jo akis žuwiês tulžimi, kurẹ tu pas ſawẹ turi! tay iß tôs adynôs bus jo ákys atwėrtos, ir tawo tėwas wėl primatys ir didey dzaugſis.

9. Tay pirma * nubėgo ßunytis, kuri jůdu buwo draug ėmẹ, ir moſodams ſawo ůdega ßokinėjo bey dzauges. * p. 6, 1.

10. Jr jo aklaſis tėwas greitay atſikėle, ir beſiſkubidams użſigáwo. Tay wadino jis wieną bérną, kad ranką nutwėrẹs jį jo ſunui prießais weſtu.

11. Taipojau ir motina tai dare, ir pabuczáwo ji ir werke abudu * isz dzaugsmo. * p. 5, 20.
12. Jr kaip jie buwo pasimeldę ir Diewui dēkawoję, pasisēdo jie podraug.
13. Tay ēme Tobijoszius żuwiês tulżiês ir tépe sawo tēwo akis. Jr jis iszkentējo tai kone per pusę adyną.
14. Jr plēwe nuêjo nů jo akiû, néy kokia kiauszio plēwéle.
15. Jr Tobijoszius ēmęs nutráuke tą nů sawo akiû, ir tůjaus jis wēl primáte.
16. Jr jie gárbino Diewą, jis pats ir jo pati ir wisi, kurie tai patyre.
17. Jr Tobijoszius tare: asz taw dēkawoju, Pone Diewe, tu Jzraēlio Diewe, kad tu manę baudei, ir taczau manę wēl gélbējei, kad asz sawo mylimąji sunų wēl matyti galiu.
18. Jr po septyniû dienû atkeliawo ir Zore, jo sunaus pati, su wisa sawo szeimyna, su galwijais ir su werbliudais, ir atsigabéno daug áukso, taipjau ir pinigus nů Gabēlio atgáutůsius. Jr Tobijoszius pásakojo sawo gimdytojams, kiek géro Diews jam iszrodęs per tą draugą, kurs ji buwo lydējęs.
19. Jr Akijor bey Nabat, Tobijoszius brolyczei, atêję pas ji Diewo żegnonę jam wélijo ir dzauges su jůmi dēl wisôs paláimôs jam nů Diewo důtôsês.
20. Jr jie septynes dienas podraugey wálge ir linksminos.

12. Pérskyrimas.

Angels Rapaēlis ne nor priimti Algą ir isz jû Akiû atstoja.

1. Potam priwadino Tobijoszius sawo sunų pas sawę ir tare jam: kągi mes důsim tam szwentamjam wyrui, tawo draugui, su tawim êjusiamjam?
2. Jr Tobijoszius atsake sawo tēwui: kaip galime mes jam atlygiti tą didęję geradējystę man iszroditą?
3. Jis * manę sweiką nuwede ir parwede, jis pats parneszė pinigus nů Gabēlio, jis nupirszo man tą paczę, priegtam jis iszwáre piktąję dwasę ir jôs gimdytojus palinksminojo. * p. 5, 22.
4. Beje ir manę pati jis iszgélbējo, kaip ana didzoji żuwis manę norējo praryti, ir tawę wēl gélbējo, kad tu regi, ir per mierą daug géro mums dáręs.
5. Kaipgi mes galime jam tokią didę geradējystę atlygiti? Bet asz meldzu tawę, mans tēwe: isúlik jam pusę wisôs musû gerybês, kurę atsigabénom, kad jis tai priimtu!
6. Jr abudu, tēwas ir sunus, nuwadino ji ypaczey ir melde ji, kad jis priimtu pusę wisû gerybjû, kures jie buwo atsigabénę.
7. Jr jis tare jiems slapczey: liaupsinkit ir dēkawokit jûs Diewui isz dangaus pas kożną, kad jis jums tokią malonę iszrodęs!
8. **Karáliû bey kunigaikszczû rodą ir paslēptines reik użtylēti, bet Diewo dárbus turim szlowingay pagárbinti ir żinomus padaryti.**
9. Tokia malda su pasninkawimu ir nudalijimu pawargusiems gerésne yra, ne kaip daug áukso surinkti i skárbą; nēs toksai * iszdalijimas iszgélbt isz smertiês, géso griekus ir iszlaiko gywus. * p. 4, 11.
10. Bet * Diewo-nesibijantieji pátys prapuldo sawo gywasti. * p. 14, 34.
11. Taygi asz jums dabar pasakysiu wisą tiesą, ir jums paslēptąji prisákimą ne slēpsiu.
12. Kaip tu * taip didey werkei ir meldeisi, nů czesniês atsikēlęs paláidojei lawonus, slapczey pakawojei lawonùs sawo namůse ir tus paláidojei nakcze, tay asz praneszìau tawo maldą Ponui Diewui. * p. 3, 1. 24.
13. **Jr * kadangi tu Diewo mylims buwai, tay turējo taip nusidůti; be priespaudû tu ne galējei iszlikti, kad iszmēgintas butumbei.** * Pam. 3, 12. Zir. 2, 12.
14. Jrgi Diews manę siunte, kad asz tawę gydiczau, ir piktąję dwasę iszwaryczau, kuri aplink Zorę, tawo sunaus páczę, sukos.
15. Jr asz esmi * Rapaels, wiens anû septyniû ángēliû stowinczû po akiû Pono Diewo. * p. 3, 25. 8, 3. 11, 4.

16. Kaip jie tai ißgirde, smútijos, drebējo ir parpůle ant žémês ant sawo wéido.
17. Jr angēlas tare jiems: bukite linksmôs ßirdiês ir nesibijokites!
18. Nēs Diewas taip norējo, kad taip butu, ir aß pas jùs buczau; tą liaupsinkit ir tam dēkawokit!
19. *Kodos tiesa, kad aß su jumis wálgiau ir gēriau; ale aß neregimą turiu walgi, kurį ne gal matyti neywiens žmogus.
* 1 Moiz. 18, 8. 19, 3. Wald. 13, 16.
20. Jr dabar jau czēsas man sugryßti pas tą, kurs manę siuntęs; dēkawokit jůs Diewui ir apsakykit jo stebuklùs!
21. Jr kaip jis tai buwo pasákęs, atstojo jis iß jů akiů, ir ne regējo jį niekadôs;
22. Jr jie parpůle tris adynas ir dēkawojo Diewui, ir potam jie atsikēle ir pásakojo tai kożnam, ir ißplátino didżus jo stebuklus.

13. Pérskyrimas.

Tobijoßiaus Liaupsēs-Giesme.

1. Bet Tobijoßius sawo burną atwēręs liaupsíno Diewą tarydams:
2. Pone Diewe, tu esi didis macnus Diews, ir tawo karalyste pasiliekti amžinay. Tu baudi, ir wēl palinksmini; *tu gali į péklą stumti, ir wēl ißwesti; †tawo rankai neywiens ne gal ißbēgti.
* 5 Moiz. 32, 39. s. † Ps. 130, 1. s.
3. Jůs waikai Jzrael, liaupsinkit Poną Diewą, ir gárbinkit jį pagónams girdint! Nēs dēl to Jis jus ißbarste į pagonus ji ne pażistanczus, kad jůs apsakytumbit jo stebuklus, ir pagônai ißpażintu, n' ēsanti kitą wisgalinti Diewą per jį wieną.
4. Jis mus *baude musů griekůdēl, ir iß sawo malonês jis mus wēl gélbti.
* p. 3, 4.
5. Dabókites, ką jis mums dáręs! Su báime ir su drebējimu liaupsinkit jį jo darbůse, ir gárbinkit amžinay ponawojantiji.
6. Ogi ir aß jį gárbisiu ßioje žémeje, kurioj mes esme apkálti; nēs jis sawo stebuklus ant griešnů žmonių ißródęs.
7. Dēl to prisiwerskites Diewop, jůs *griešnieji, ir gér darykit po Diewo akiů, ir tikēkit, kad jis jums malónę ißródo!
* Jok. 4, 8.
8. Jr aß dabar *iß wisôs ßirdiês iß Diewo linksmisiůs.
* Jez. 61, 10.
9. Liaupsinkit Poną Diewą, jůs jo ißrinktieji; ßwęskite linksmas ßwentes ir gárbinkit jį!
10. Jeruzale, tu Diewo mieste, Diews tawę *baus tawo darbů dēley, ale jis ir wēl susimilsis tawęs.
* p. 4.
11. Liaupsink Poną Diewą dēl jo dowanôs, ir garbink ámžinąji Diewą, kad tawo ßētras wēl pakurtu, ir wisus tawo į kalējimą nuwéstus pargabéntu, kad tu amžinay pasidżaugtumbei!
12. Tu žibēsi kaip ßwiesus skaistumas, ir tawę pagarbis per wisus kraßtus ant žémês.
13. Jß *tolimů žémjů ateis pas tawę ir dowanas taw atgabęs.
* Jez. 60, 4. 9.
14. Jie tawije Pono Diewo melsis, ir tu busi wadinta Paßwentinimas; jie tawije garbis didiji Pono Diewo wardą.
15. *Prakéikti bus wisi, kurie tawę niekin; prażudyti bus wisi, kurie tawę darko; pérżegnoti bus wisi, kurie tawę budawoja.
* 1 Moiz. 12, 3.
16. Bet tu pasidżaugsi iß sawo waiků; nēs jie wisi bus pérżegnoti ir pas Poną Diewą gabénti.
17. Geray tawę mylintiemus, ir taw *wélijantiemus, kad taw geray pasisektu!
* Ps. 122, 6. Sak. 4, 7.
18. Mano *dußia, liaupsink Poną Diewą! nēs Ponas Diewas, musů Diewas, ißgélbēs miestą Jeruzalę iß wisů prispaudimů.
* Luk. 1, 46.
19. Geray man, jey likusieji mano giminês ißwys Jeruzalę jôs garbēje.
20. Jeruzalês *wartai bus daryti iß Sapyro bey Smaragdo, ir iß brangiů akmenáiczů wisi jôs murai aplinkuy.
* Apr. 21, 18. s.
21. Baltu ir czystu marmoru bus ißgristos wisos jôs ulyczos, ir per wisas jôs ulyczas giedos Alleluja.
22. Paßlowintas te esie Diewas, kurs ję paáukßtino, ir Jo karalyste te pasiliekt amžinay ant jôs! Amen.

14. Pérskyrimas.

Paskuczáusteji Nusidáwimai sénojo ir jaunojo Tobijoßiaus.

1. Po to nusidáwimo, kaip * Tobijoßius wēl buwo akiû ßwiesybę atgáwęs, jis dar patéko ketures=déßimt ir du metù, ir suláuke sawo waikû=waikus. * p. 11, 14. 15.

2. Jr kaip jis ßimtą ir du metu buwo suláukęs, buwo jis su garbe paláidotas mieste Niniwe.

3. Nēs kaip jis penkes=déßimt ir ßeßis metus buwo suláukęs, jis áklas pastójo, ir ßeßes=deßimtame mete jis wēl regējo;

4. Jr sawo ámzio átstanką jis linksmay perleido, ir didyn ējo Diewo báimēje, ir pamire pakájuje.

5. Bet pirm ne kaip jis numire, * priwadino jis Tobijoßių, sawo sunų, pas sawę, ir septynis jáunus sunus, sawo sunaus waikus, jiems tarydams: * 1 Moiz. 49, 1. 50, 24.

6. Niniwe jau wéikey bus ißpústita, nēs Pono Diewo zodis ne melůs; bet Mēdû zémēje tů czēsu dar bus pakájus kokią wálandą. Jr musû brolei, kurie iß zémês Jzrael yr ißbarstyti, sugryß.

7. Jr musû zéme, dabar pustà ēsantiji, wēl bus wisur apgywénta; ir * Diewo namai, kurie yr sudéginti, wēl bus atkurti; ir ten wēl nueis wisi Diewo=prisibijantieji. * Ezr. 3, 8. 6, 14.

8. Taipjau ir * pagonai paliks sawo balwonus, ir į Jeruzalę nusitráukę cze gywęs. * Zep. 2, 11.

9. Jr wisi pagonai bey karálei joje dzaugsis, ir mels Jzraēlio Diewą.

10. Taygi klausykite, mano súnus, sawo tēwą: ßluzikit Ponui Diewui teisybēje, ir prie jo laikykites ßirdingay;

11. Darykite, ką jis liepęs, ir tai mokinkite sawo waikus, kad ir jie ißdalytu dowanas neturintiems, kad jie Diewo wisadôs bijotus ir jůmi nusitikētu iß wisôs ßirdiês!

12. Jr, mieli waikai, klausykite manęs ir ne pasilikkit czonai (mieste) Niniwe; bet kaip jûs ir sawo motiną busite paláidoję kapůse pas mano ßali, tay pasikēlę iß cze ißsitráukkit!

13. Nēs aß matau, kad griekai Niniwês ję galop warys.

14. Jr tůjaus, kaip jo motina buwo numirusi, ißsitráuke Tobijoßius iß (miesto) Niniwês su sawo pacze, su waikais ir su waikû=waikais, ir nusitráuke * į Medus pas sawo ůßwį ir pas sawo paczôs gentis; * p. 6.

15. Jr rádo jůs gerus ir sweikus geroje ir pakajingoje senystēje, ir kawójo jůs. Jr kaip jie pamire, ußspáude jis jiems taipjau jû akis, ir gawo taipo wisą gywátą ir gerybę Raguēlio, ir gyws patéko į penktąję eilę, ir mate sawo waikus ir waikû=waikus.

16. Jr kaip jis dewynes=déßimt ir dewynis metus buwo suláukęs, kurius jis Diewo báimēje linksmay buwo pérleidęs, paláidojo jį jo gentys.

17. Jr wisa jo gimine pasiliko ßwentame pąsielgime, taip, kad jie mylimi buwo Diewui ir zmonēms ir wisiems toje zémēje gywénantiems.

Galas Knygû Tobijôßiaus.

Jezaus Zirako Knygos.

1. Pérskyrimas.

Gyrius Jßmintiês ir Diewo=Báimês.

1. Wisa ißmintis * yra iß Pono Diewo, ir yra pas jį amzinay. * Pam. 2, 6. 8, 22. 1 Kar. 3, 9. 2 Nus. 1, 10.

2. Kas pirma pamislijo, kiek * ziēzdrû prie juriû, kiek ßlakû lytuje, ir kiek dienû swiete busent? * p. 18, 8.

3. Kas pirma ißmatáwo, kaip áukßtas dangus, ir kaip plati zéme, ir kaip gilios jurios butu? Kas kû=czēs Diewą ißmokinęs, ką jis turētu sutwérti?

4. Nēsa jo ißmintis yr pirm wisû daiktû.

5. Diewo Aukßczáusiojo * zodis

yra ißmintiês werſme, ir ámžinas priſákimas yra jôs ßaltinis. * Jßm. 7, 25.

6. Kas * ßeip galētu žinoti, kokiu budu ißmintis ir protas gáunamas yra? * Rym. 11, 34.

7. Wiens yra Aukßczáuſiaſis, wiſû daiktû ſutwertojis, wiſogalis, didey ſylingas karálius ir labay priſibijotinas,

8. Kurſai ant ſawo karalißko ſoſto ſēd, waldąſis Diewas;

9. Taſai tą per ſawo ßwentąję Dwáſę yra pranéßęs, tas wiſlab pirma pamiſlijo, žinojo ir pamatáwo.

10. Jr tą ißminti ißliejo ant wiſû ſawo darbû ir ant kožno žmogaus pagal ſawo malonę, ir dů̂da tą tiems, kurie ji myl.

11. Pono Diewo báime yra garbe ir gyrius, dzaugſmas ir gražus wainikas.

12. Diewo báime palinkſmina ßirdi, ir dů̂da dzaugſmą bey linkſmybę amžinay.

13. Diewo=priſibijanczam geray bus paſkuczáuſioje bēdoje, ir galiáuſey žegnonè paſidzaugſis.

14. Diewą mylēti yra gražiáuſioji ißmintis,

15. Jr kurſai ję ißmáno, tas myl ję; nēs jiſai rég, kokius didzus ſtebuklus ji dáranti.

16. Pono Diewo *báime yra ißmintiês pradza, ir ßirdiês=dugne wieninteley randama prie tikinczûjû, ir wieninteley gywéna tarp ißrinktûjû moteriû, ir ji wieninteley randama prie teiſiûjû bey tikinczûjû. * Pſ. 111, 10. Pam. 1, 7. 9, 10.

17. Pono Diewo báime yra tikroji Diewo=ßlužma;

18. Toji apſaugoj ir ßirdi daro nobažną dů̂dama dzaugſmo bey linkſmybês.

19. Diewo=bijąſis wiſo géro ſuláuks; ir kada jis palinkſminojimo priwálo, bus jis péržegnotas.

20. * Diewo bijotis yra ißmintis bagótais dáranti, ir wiſą gérą ſu ſawim atgabénanti. * P. 40, 27.

21. Jiji wiſus namus pripildo dowanomis, ir wiſus pášalius ſawo ſkárbu.

22. Pono Diewo báime yra ißmintiês wainikas,

23. Jr dů̂da apſczey pakajų ir ißgánimą.

24. Szita ißmintis žmones tikray protingus daro; ir kurſai tą driutay prilaiko, tą ji ſu garbe ißgélbt.

25. Pono Diewo bijotis, yra ißmintiês * ßaknis, ir jôs ßakos žaliů̂j amžinay. * Jßm. 3, 15.

26. Pono Diewo baime * ſtabdo grieką. * 1 Moiz. 39, 9.

27. Nēſa kurſai be báimês elgiaſi, tas Diewui ne itinka; ir jo drąſumas ji klupdys.

28. Bet pakarnuſis láuk czēſo, ji linkſminanczojo.

29. Nēſa kaczey jo nekaltybe kokią walandą ſpáudzama yra,

30. Tay taczau nobažnieji jo ißminti pagirs.

31. Diewo=neſibijanczamjam yra Diewo žodis baiſybe, nēſa jis yra ißmintiês ſkárbas jam paſlēptas.

32. Mano ſunau, jey tu nori ißmintingas paſtoti, tay ißmokk priſákimus! tay Diews taw ißminti ſuteks.

33. Nēs Pono Diewo * báime yra tikra ißmintis ir pamokinimas, ir tikējimas bey kantrumas Diewui labay patinka. * Pam. 15, 33.

34. Dabok, * kad tawo Diewo=báime ne klaſta butu, ir ne ßlužik jam ſu newierna ßirdze. * P. 18, 23.

35. Nē jēßkok gyriaus prie žmoniû per klástą, ir paſidabókis, ką tu kalbi, wieriji arba weiki.

36. Jr pats ne paſiáukßtinkis, kad tu ne pažémintas butumbei ir gēdôs gáutumbei,

37. Jr Pons Diews tawo klaſtas žinomas darytu ir tawę apgēdintu, wiſiems žmonēms be=mátant,

38. Dēl to, kadangi tu ne tikroje báimēje Diewui ßlužijei, ir tawo ßirdis newierna buwo.

2. Pérſkyrimas.

Graudénimas Wargus kantrey kentēti.

1. Mano ſunau, * jey tu nori Diewo tarnas buti, tay gatawokis gundinimus kantrey kęſt. * Pam. 3, 11.

2. Driutay paſitikēk ir kęſk, ir ne apſimiſlik kitaip, kad nů to wiliojams eſi.

3. Diewu stiprey pasitikêk, ir ne atsitráukkis, kad tu wis driutesnis pastotumbei.
4. Wislab, kas taw nusidůda, tai kęsk, ir buk kantrus wisokiůse wargůse.
5. Nēsa *lygey kaip áuksas per ugni, taipo ir tie, kurie Diewui itinka, per wargů ugni yra mēginami. *1 Petr. 1, 7. 4, 12.
6. Nusitikēk Diewu, tay jis tawę išgélbes; itaisyk *sawo kelius, ir jůmi nusitikēk! *p. 11, 21. Ps. 37, 5.
7. Jůs Diewo-prisibijantieji, nusitikēkit jůmi! nēsa wiso géro suláuksit.
8. Jůs Diewo-prisibijantieji, geriů geriáusey iš jo pasitikēkit! tay jůs malonę bey palinksminojimą wisu czēsu suláuksit.
9. Jůs Diewo-prisibijantieji, láukkit jo malonês, ir ne atstokit, kad ne sugaištumbit.
10. Dabokit ant senůjů paweikslů, ir apdumokit tus:
11. Kas ků-czēs buwo apgēdintas, kurs ant jo pasitikējęs?
12. Kas ků-czēs prastótas, kurs Diewo báimēje pasilikęs yra? arba kas ků-czēs nů jo paniekintas, kursai jo meldēs?
13. Nēsa Ponas Diewas yra *malonus ir mielaširdingas, ir griekus atleidz, ir gélbti bēdoje. *2 Moiz. 34, 6. 7.
14. Bēda tiems, kurie Diewu nusimena bey ne driutay stow, ir Diewo-nesibijanczamjam, kursai šen ir ten werczasi!
15. Bēda *nusimenantiemsiems! nēsa jie ne nusitik, todēl jie ir ne apsérgami yra. *Apr. 21, 8.
16. Bēda tiems, kurie ne pasiliekti!
17. Kas bus iš jů, kad Pons Diewo jůs atlankys?
18. Diewo-prisibijantieji pasitik jo zodzů; ir kurie ji myl, tie laiko jo prisákimus.
19. Pono Diewo-prisibijantieji élgiasi jam itinkanczey;
20. Ir kurie ji myl, tie zokaną tikray pildo.
21. Diewo-prisibijantieji prigatawij sawo širdi pasizémindami po jo akiů ir tarydami:
22. Wélijamēs (weikiaus) *i Pono Diewo rankas pasidáwę, ne kaip i zmoniů rankas; *2 Zom. 24, 14.
23. Nēsa jo mielaširdingyste juk taip dide yra, kaip jis patsai.

3. Pérskyrimas.

Apie Waiků Paklusnumą prieš Gimdytojus ir tikrąji Pasizéminimą.

1. Mieli waikai, klausykit manęs, sawo tēwo,
2. Ir *élgkites taipo, kad jums geray pasisektu! *5 Moiz. 5, 16.
3. Nēsa Pons Diews *nor, kad tēwas nů waiků butu garbēje laikomas; ir ką motina waikams liepja, nor Jis, kad tai išpildita butu. *p. 6. 2 Moiz. 20, 12. s.
4. Kursai sawo tēwą garbēje laiko, to griekus Diews ne korawos;
5. Ir kursai sawo motiną garbēje laiko, tas surenka gérą skárbą.
6. Sawo tēwą garbēje laikąsis taipjau dzaugsmo ant sawo waiků suláuks; ir kada jis meldzasi, tay išklausoms yra.
7. Sawo tēwą *garbēje laikąsis jů ilgiaus pateks; ir kurs Pono Diewo dēley paklusnus yra, tas motiną palinksmin. *2 Moiz. 20, 12.
8. Pono Diewo bijąsis garbēje laiko ir tēwą, bey šluzij sawo gimdytojams, jůs per sawo ponus laikydams.
9. Garbēje laikyk tēwą bey motiną dárbu, zodzeis ir kantrumu,
10. Kad *jů zegnone ant tawęs ateitu. *1 Moiz. 27, 27. s.
11. Nēsa tēwo zegnone pakur waikams trobas, bet motinôs keikims jas ardo.
12. Ne apjůkk *sawo tēwo nusidējimus; nēsa tai taw menka garbe. *1 Moiz. 9, 25.
13. Nēsa tēwą garbēje laikyti, taw paczam garbe; ir tawo motiną paniekinti, taw paczam gēda.
14. Miels sunau, *kawok sawo tēwą jo senystēje, ir minau ne iraudink ji, kol jis gywas yra! *1 Tim. 5, 4.
15. Ir ne padywik jam, kaczey jis kaip kúdikis élgiasi, ir minau ne paniekink ji todēl, kad tu išmintingésnis esi!

16. Nēſa geradejyſtês tēwui ißroditôſês niekadôs ne bus uzmirßta; ir tu wiſo gẻro ſuláukſi kaczey ir tu grießnas eſi;

17. Jr tawęs bus minēta bēdoje; ir tawo griekai nėy tirpte ſutirps, kaip lėdas nů ſáulês.

18. Kurs *ſawo tēwą praſtoj, tas yr apgēdinams; ir kurs ſawo motiną ipykina, tas prakéikts yra nů Pono Diewo. *Pam. 19, 28.

19. Miels ſunau, *wėlikis praſtay paſîelgtis! tai geriaus kaip wiſlab, ko ſwietas geidáuja. *Rym. 12, 16.

20. Jů tu aukßtėſnis eſi, jů tu labjaus paſizemink; tay Pons Diews taw malonus bus.

21. Nēſa Pons Diews yra Aukßczáuſiaſis, ir *taczau didzus dáiktus dáro per paſîzéminanczus. *P. 10, 17.

22. Ne geidáuk didesniu paſtóti, ir ne apſiimk daugiaus ißteſēti, kaip kiek tu nujegſi;

23. Bet ką Diewas taw paliepęs yra, tai apſiimkis wiſadôs pilditi. Nēſa tai nieką taw ne máczij, kad tu *to graibai, kas taw ne paliepta yr. *P. 9, 7.

24. Jr kas taw ne prirúp, cze neſikißkis.

25. Nēſa taw be to daugiaus paliepta, ne kaip tu gali ißteſēti.

26. Toks paſitikējims daug ſuwiliojo; ir jů labay didis apſiēmims jůs ant ápjůko paſtáte.

27. Nēſa kurſai rods prigadą myl, tas toje prapůl;

28. Jr zmogui daug apſiimanczam ne nuſidůſt geray.

29. Zmogus daug apſimąs ſaw pats daug bēdôs dáro wieną wargą pagal kitą paſidarydams.

30. Nēſa *paſididzáwimas niekam ne der, ir iß to nieks kaip nelabums gal raſtis. *P. 10, 15. Tob. 4, 14.

31. Jßmintingas zmogus ſu dzaugſmu mokinaſi Diewo zodi;

32. Jr kurs ißminti primyl, tas rods klauſo.

33. Kaip wandů ugni déganczę ißgéſo, *taipo dowana ubagams důta ißgéſo griekus. *Dan. 1, 24. Tob. 4, 11.

34. Jr aukßczáuſiaſis *atpilditojis potam toktai atmis, ir bēdoje ji ißlaikys. *Matt. 6, 3. 4.

4. Pérſkyrimas.

Apie Geradējyſtę prieß Pawargusius ir Wárgdienius.

1. Miels ſunau, *ne důk wargdieni wargti, ir ne buk ßykßtus prieß ſtokojanti. *P. 14, 13. 14.

2. Ne paniekink ißálkuſiji, ir ne apſmútnik ſtokojantiji jo ſtokojime.

3. Apſmútnitai ßirdzei ne daryk daugiaus ápmaudo, ir ne trukink ſtokojanczamjam dówaną.

4. Pawárguſiojo maldą ißklauſyk, ir *ne atkreipk ſawo weidą nů wargdieniů. *Tob. 4, 7.

5. Ne prazwelgk ſtokojantiji, kad ant tawęs ne ſkyſtus!

6. *Nēſa kurs ji ſutwēręs, ißklauſo jo maldą, kad jiſai ſmutna ßirdze ant tawęs ſkundzaſi. *Pam. 22, 2.

7. Ne buk waidininks prowoje, ir laikyk garbēje ſudzą.

8. Klauſyk wargdieni meilingay, ir atſakyk jam ſu geru bey lengwaßirdingay.

9. Jßgelbék gwoltą kenczantiji nů to, kurs jam neteiſybę daro, ir ne atbok neywieno ſuditi norēdams.

10. Elgkis prieß ſiratás kaip tewas, ir prieß jů motiną kaip gaſpadorius! *Job. 29, 16.

11. Tay tu buſi lyg kaip ſunus Aukßczáuſiojo, ir Jiſai tawę daugiaus primylēs, ne kaip tawo motina tawę primyl.

12. Jßmintis i garbę ißkel ſawo kudikius, ir priima tus, kurie ję jēßko.

13. Kurs ję myl, tas gywaſti primyl; ir kurs ję ßirdingay jēßko, tas didi dzaugſmą apturēs.

14. Kurs prie jôs driutay laikos, tas didę garbę gáus; ir ką jis pradeda, tam Pons Diews paláimą důs.

15. Kurs Diewo zodi garbēje laiko, tas Diewui *tikray ßluzij; ir kurs tą myl, tą Pons Diews wēl primyl. *1 Zom. 15, 22. ſ.

16. Kurs ißmintiês klauſo, tas gal kitus zmones mokiti; ir kurs prie jôs laikos, tas be báimês gywęs.

17. Kurs be klastôs yra, tas ję apturēs, ir jo waikû=waikai wiso géro suláuks.
18. Jr kaczey ji iß pirmo kitaip prieß ji dėdasi,
19. Jr jam tužbą daro ir ji su sawo rykßte mėgina bey sawo bau=dimu ji bando, ik ji ißranda, ji be klastôs ēsanti:
20. Tay ji taczau prie jo wēl tikru keliu pargryß, ir ji palinksmis,
21. Jr jam žinomas darys sawo paslaptines. * Ps. 51, 8.
22. Bet jey jisai newiernas yra randamas, tay jiji ji prastos, kad jis tur sugaißti.
23. Miels sunau, dabokis czēso, ir saugokis nů neteisybês;
24. Jr nesigēdēk už sawo dußią teisybę ißliuditi!
25. Nēsa * galim taipo gēdētis, kad griekq iß to gáunam; ir galim taipo gēdētis, kad malonę ir garbę iß to gáunam. * P. 41, 19. Mark. 8, 38. Luk. 9, 26.
26. Nesidůkis ney nů wieno žmo=gaus pérsikalbēti saw ant ißkádôs, ney ne ißsigandіti saw ant prapůlimo;
27. Bet drąsey liudik teisybę,
28. Kad žmonēms tur gélbama buti!
29. Nēsa per ißsipažinimą tiesa bey prowa yra žinoma.
30. Ne prießtarauk teisybei, bet pérkęsk ápjůkq, jey kokiam dáikte nusidējei.
31. Nesigēdēk ißsipažinti, jey ko=kiam dáikte ne ißsimanai, ir nesi=sténgk prieß srowę.
32. Ne ßlúžik durnam jo reikale, ir ne atbok jo maciês,
33. Bet * eik už teisybę iki smer=tiês! tay Pons Diews už tawę eis. * Ps. 119, 139.
34. Ne buk kaip tie, kurie didey pasižad, ir taczau nieko ne ißtesia.
35. Ne buk liútas sawo namůse, neygi siaucząs prieß sawo ßeimyną!
36. Tawo ranka ne tur buti wi=sadôs atwira ant ēmimo, ney nie=kadôs užgniáußta ant dawimo.

5. Pérskyrimas.

Apie tikrą Wartojimą czēsißkojo Lobjo ir Liežuwjo.

1. Ne nusitikēk sawo lobju, ir ne mislik: „aß saw apsczey turiu.“ * P. 11, 26.
2. Ne paklusk sawo ißdykumui, kaczey ißgali; ir ne daryk, ko už=sigeidi,
3. Jr ne mislik: „kas man už=draus?“ nēsa Pons Diews, wy=riáusiasis atkérßitojis, atkerßis.
4. Ne mislik: „aß jau daugiaus susigrießijau, ir man nieko pikto ne nusidawe;“ nēsa Pons Diews tiesa kantrus yra, bet tawę nekorawotą ne liks.
5. Neygi ne buk taip drąsus, ka=dangi tawo griekai dar ne korawoti yra, kad tu dēl to wisadôs norē=tumbei susigrießiti.
6. Jrgi ne mislik: „Diewas yra labay mielaßirdingas, jis manę ne korawos, norint aß kažin kaip su=sigrießiczau.“
7. Jis gal wéikey taip supykti, kaip malonus jis yra; ir jo pápy=kis ant Diewo=nesibijanczůjů yr be paliowimo.
8. Todēl * ne trukk Diewop pri=siwerstis, ir tai ne pailgik nů wie=nôs iki kitôs dienôs! * P. 18, 22.
9. Nēsa jo kerßtas umaru ateit, ir tai taw atkerßis, ir tawę pra=puldis.
10. Ant neteisaus lobjo ne pasiti=kēk; nēsa taw nieko ne máczij, kad pagundimai atsiartis.
11. Nesidůk wisokiu wēju wari=nētisi, ir ne sékk kožną wieną kélią, kaip abejojanczos ßirdys daro;
12. Bet pasilikk wiernas sawo žodžůse, ir kalbēdams kalbēk tus paczus žodžus.
13. Buk gatawas klausyti, ir at=sakyk, kas tiesa yra, ir ne ißtark besiskubindams.
14. Jey tu ką ißmanai, táy pamo=kik sawo ártimą; jey ne, tay laikyk= sawo burną.
15. Nēs iß kalbôs randasi garbe, ir iß kalbôs randasi gēda; ir žmogų jo patiês liežuwis į bēdą wéda.
16. Ne buk į ausis kalbēto=jis, ir ne apkalbēk sawo lie=žuwju!
17. Wagis bjaurus dáikts yra, bet apkalbētojis dar jů bjaurésnis.

18. Neywieną dáiktą per menką ne laikyk, ar butu didis, arba mázas.

6. Pérskyrimas.

Apie Peikimą, apie wierną Prietelystę bey apie Algą dangiškąję Išminti Mylinczůjů.

1. Nesidůkis pérsikalbēti sawo prietelių neapkęsti; nēsa toksai apkalbētojis galiáusey bus apgēdintas.
2. Ne dumok, per mierą išmintings ēsąs, kożną wieną peikti,
3. Kad tawo lápai ne pawystu, ir tawo waisius ne sugestu, ir tu kartunta pastotumbei kaip padżuwęs koksai médis.
4. Nēsa toksai nelabs żmogus sau paczam iškádą daro ir sawo neprieteliams ápjůku pastoj.
5. Wēl, kurs wislab ant géro išguldo, tas daug prieteliů gáuna; ir kursai geriáusey apie koki dáiktą kalba, apie tą wēl geriáusey kalbama yra.
6. Elgkis prieš kożną meilingay; bet tarp túkstanczů wôs wienam wierik.
7. Ne wierik neywienam prieteliui, aki tu ji bēdoje busi išpażinęs.
8. Nēsa daug yra * prieteliů, koley jie maitititisi gal; bet bēdôs czēse jie ne pasiliekti. * p. 37, 4.
9. Jr túlas yra prietelius, kurs wéikey neprieteliu pastoj; ir jey jis razbajų ant tawęs żinotu, jis tą ant tawęs išliuditu.
10. Yra ir keli stalo-prietelei, ir ne pasiliekt bēdôs czese.
11. Koley tu paláimoj esi, toley jisai tawo draugas yra, ir gywéna tawo namůse, kaip kad ir jis gaspadorius butu.
12. Bet jey taw bēda użeit, tay jis prieš tawę yra, ir niekur niera randamas.
13. Atsitráukkis nů sawo neprieteliů, bet taczau ir saugokis nů prieteliů.
14. Wiernas * prietelius yra driutas apgynimas; kurs tą tur, tas didi skárbą tur. * p. 18.
15. Wiernas prietelius neyjokeis pinigais ney lobju ne użmokamas yra.
16. Wiernas * prietelius yra palinksminojimas gywastiēs, Diewo-bijąsis toki prieteliu gáus. * P. 25, 12. 27, 20.
17. Nēsa Pono Diewo prisibijanczamjam wisadôs bus prietelei; ir koks jis yrą, toks ir jo prietelius bus.
18. Miels sunau, důkis nů išmintiēs iš jaunů dienů pamokintisi! tay tu protingu wyru pastósi.
19. Glauskisi prie jôs kaip tas, kursai ária ir sēja, ir suláukk jôs gerů waisiů.
20. Tu turēsi walandēlę jôs dēley rúpesti ir dárbą, bet wéikey tu jôs waisiaus ragáusi.
21. Jiji karti yra nieko ne żinantiemsiems żmonems, ir nelabasis prie jôs nesilaiko.
22. Nēsa ji yra jam kietas mēginimo-akmů, ir jisai ję wéikey nů sawęs atmeta.
23. Jie tiesa daug apie išminti giriasi, bet menk apie tą żino.
24. Miels sunau, klausyk mano pamokslo, ir ne paniekink mano pamokinimą.
25. Padůk sawo kojas į jôs pánczus, ir sawo kaklą į jôs klingi.
26. Palenkk sawo peczus ję nešiodams, ir nesisténgkis prieš jôs ryšius.
27. Buk prie jôs iš wisôs širdiēs iš wisôs sylôs ant jôs kélio pasilikdams.
28. Klausinēk jôs ję jēškodams, tay tu ję rasi, ir ję surádęs ne paléisk ję nů sawęs.
29. Nēsa galiáusey tu iš jôs palinksminojimo gáusi, ir tawo smutnybe į dżaugsmą taw pawirs,
30. Jr jôs pánczei taw driutu bus apgynimu, bey jôs klingis grażiu rubu pastos.
31. Ji tur áukso wainiką su purpuro-rubu.
32. Tů paczu rubu tu apsiwilksi, ir tą páti * grážų wainiką tu użsidesi. * Pam. 1, 9.
33. Miels sunau, jey tu klausysi, tay tu išmintingas pastosi, ir jey tu tą į širdi įsidēsi, tay tu protingas busi.
34. Jey tu rods klausysi, tay tu ję apturēsi; ir jey tu sawo ausis prilenksi, tay tu išmintingas pastosi.
35. Buk rods prie senůjů, ir jey kur išmintingas wyras yra, prie to laikykis. Klausyk su dżaugsmu

Diewo zodi', ir dabok ant gerû pamokslo-zodzû iszmintiês.

36. Kad kur protingą zmogų matai, prie to eik tyczomis ji wisadôs lankydams.

37. *Apdumok wisadôs Diewo prisákimą, ir minėk wisu czēsu Diewo zodzo! tas tawo szirdi darys tikray gérą, ir taw dûs iszmintiês, kaip tu nori. *Ps. 1, 2.

7. Pérskyrimas.

Nekurie Pamokslai taip wissiems, kaip ypaczey tiems dûti, kurie Uki waldo.

1. Ne daryk nieko pikto, tay taw ne nusidûs nieko pikto.

2. Saugokis nû neteisybês, tay taw bēda nesitrópis.

3. Ne *sėk ant neteisybês dirwôs, tay tu tą septyneriopay ne dagosi. * Pam. 22, 8. Jer. 4, 3.

4. *Nesiwerszkis i didês garbês szluzmas po Diewo akiû, ir ne geidáuk per mierą garbingu buti prie karáliaus. *P. 3, 22. s.

5. Nesidingok po Diewo akiû, kad tu tam gana tinkąs; ir nesidingok prie karáliaus, tam gana iszmintings ēsąs.

6. Ne uzsigeisk sudza buti; nēs per sawo sylą tu wisą neteisybę i teisybę ne pérwersi; tu iszsigąstumbei wyresniûjû, ir prową su gēda pérkreiptumbei.

7. Ne daryk maiszta mieste, ir ne eik isz wieno su prastais zmonēmis,

8. Kad tu dwigubôs kaltybês dēley ne butumbei korawotas; nēsa neywiena kaltybe ne pasiliks nekorawota.

9. Neygi ne mislik: „Diewas mano didę apierą uz tai izwelgs; ir kad asz uz tai aukszczáusiamjam Diewui apierawosiu, tay jis tą priims."

10. Kad tu *meldiesi, tay tu ne abejok. * Jok. 1, 6.

11. Jr ne pailsk ubagams dowanû dûti.

12. Ne apjûkk *smutnąji; nēs yra wiens, tas gal taip pazéminti, kaip paáuksztinti. * P. 4, 3.

13. Ne pramanyk melus ant sawo brolio, ney ant sawo prieteliaus.

14. Nesijaukinkis melûti; nēsa tai bjaurus páprotis.

15. Ne buk sznekąs tarp senûjû; ir *kad tu meldiesi, tay ne kalbėk daug zodzû. * Matt. 6, 7.

16. Kaczey taw sunku yra, sawę iszsilaikiti ir dirwą igywénti, tay dēl to ne nugrisk; *nēsa Diewas taipo yra léidęs. * 1 Moiz. 3. 17.

17. Ne nusitikėk ant to, kad didis pulkas ēsąs tû, su kureis tu griekus pildai;

18. Bet mislik, taw korawonę ne toli ēsanczę.

19. Todēl pasizéminkk isz szirdiês; nēsa *ugnis ir kirmēles yra atkerszijimas Diewo-nesibijantiemus. * Jez. 66, 24.

20. Ne prastok sawo prieteliu neyjokio lobjo dēley, neygi sawo wierąji broli geriáusiojo áukso dēley.

21. Nesiskirkis nû protingôs ir nobaznôs paczôs, nēsa ji brangésne yra, ne kaip áuksas.

22. Wierną bérną ir gérą darbininką ne sunkey laikyk.

23. Gérą bérną primylėk, ir ne trukink ji, jey jisai gál wálnas pastóti.

24. Jey tu galwijus turi, tay kawok tus; ir jey naudôs isz jû turi, tay palaikyk tus.

25. Jey waikû turi, augink jûs palenkdams jû sprándą isz jaunû dienû.

26. Jey dukteriû turi, tay kawok tû kuną jas ne iszlépindams.

27. Jszléisk uz wyrą sawo dukteri, tay didi dárbą tu busi atlikęs, ir dûk ję protingam wyrui.

28. Jey paczę turi tawę mylinczę, tay nesidûkis pérsikalbēti, kad ję prawarytumbei, ir ne wierik neprietelkai.

29. Garbink sawo tēwą isz wisôs szirdiês, ir ne uzmirszk, kaip skaudus tu sawo motinai buwęs esi;

30. Jr atsimink, kad tu isz jû uzsigimei; ir ką tu gali uz tai jiems atpilditi, ką jie taw yra iszródę?

31. Bijókis Poną Diewą isz wisôs szirdiês, ir laikyk jo tarnus wisokioje garbēje. Mylėk tą, kurs tawę sutwēręs, isz wisôs sylôs, ir jo tarnus ne prastok.

32. Su zodzu kalbant: bijokis *Pono Diewo, ir garbēje laikyk kunigą; * Ps. 34. 10.

33. Ir důk jiems jů dalyką, kaip *taw paliepta yra,
*3 Moiz. 2, 3. 5 Moiz. 12, 19.

34. Nů pirmonių ir kaltybês-apierů,

35. Bey apierů iß gerôs walês důtů, ir kas daugiaus paßwentinama yra ant apierôs, ir wisokias ßwentas pirmones.

36. Ißtiesk *wargdieniui sawo ranką, kad tu apsczey zegnotas butumbei, *p. 14, 16.

37. Ir tawo geradejyste tawę meilingą darytu wissiems gywiems zmonēms; priegtam *ißrodik ir mirusiemsiems sawo geradejystę.
*2 Zam. 2, 5.

38. Ne palikk *werkianczůsius be palinksminojimo; bet raudok su raudójanczeis. *Rym. 12, 15.

39. Ne wéngk serganczůsius aplankyti, nēsa todēl tu mylētas busi.

40. Wisską darydams *apdumok gálą! tay tu niekadôs ko pikt ne darysi. *5 Moiz. 32, 29.

8. Pérskyrimas.

Graudénimas pakajingay ir sandoringay elgtis.

1. Ne bylinek su galinczu, kad tu jam į nagus ne įkliutumbei.

2. Ne bylinēk su bagotu, kad jis tawę ne pérswertu.

3. Nēsa daug důdasi pinigais pérsipirkti, ir tais paczů karalių ßirdis apmónijama yra.

4. Nesibárk su daug ßnékanczu, kad tu málkôs ne prineßtumbei prie jo ugniês.

5. Ne jůkok su nepatógu zmogumi, kad jis tawo giminę ne ißpeiktu.

6. Ne apgēdik *tą jo grieků-dēl, kurs gérinas; ir mislik, kad mes wisi dar kaltes ant sawęs turim.
*2 Kor. 2, 6. f. Gal. 6, 1.

7. Ne paniekink senůsius; nēs ir mes kétam pasesti.

8. *Nesidzaugkis, kad tawo neprietelius mirßta; mislik, mums wisiems mirti reikiant.
*Job. 31, 29. f.

9. Ne *paniekink, ką ißmintingieji kalba; bet elgkis pagal jů pamokslo-zodzus. *p. 6, 34—36.

10. Nēs iß jů gali ką ißmokti, ir kaipo taw reikia elgtisi prieß didzus ponus.

11. Nesidingok, ißmintingésnis ēsąs uz senůsius, nēs ir jie toktai iß sawo tēwů yra ißmokę.

12. Nēs iß jů gali ißmokti, kaip atsakyt turi, kur reikals yra.

13. Ne atpúsk Diewo-nesibijanczamjam jo ugni, kad ir tu ne drauge sudegtumbei.

14. Ne turēk darbo su zmogum apskélbjanczu, kad tawo zodzus taw ne pérkreiptu.

15. Ne *zyczik tam, kurs macnésnis uz tawę; bet jey tu zycziji, mislik zyczką prapuldęs. *p. 29, 7. f.

16. Ne *laidůk daugiaus, kaip tu ißgali; ir jey tu tai darai, apsiimkis ir uzmokēti. *Pam. 6, 1. 11, 15.

17. Ne bylinēk su sudza, nēs prowa dároma yra, kaip jisai nor.

18. Ne keliáuk su durnay-drąsiu, kad tawę į bēdą ne iwéstu! nēsa (kad) jisai bile-kům nusidētu, tay taw tektu dēl jo durnumo ißkadą gáuti.

19. Nesibárkis su rústu, ir ne eik su jůmi wiens per lauką, nēsa jis wisay n' atboj kraujo-praliejimo; nēs jey tu tada neyjokiôs pagalbos ne turi, tay jis nuzawin tawę.

20. Ne jēßkok pamokinimą prie neißmintingůjů; nēsa jie ney apie wieną dáiktą ßirdingay ne pasirúpina.

21. Swetimam be-mátant nieko ne daryk, ką nori, kad paslēpta butu; nēsa tu ne zinai, kas iß to galētu nusidůti.

22. Ne ißkalbēk koznam, ką tu sawo ßirdije dumoji; jis taw menkay dēkawotu.

9. Pérskyrimas.

Su Moterimis bey Prieteleis reik apsidabótinay elgtis.

1. Ne kerßik ant sawo nobaznôs paczôs! nēsa iß tokio skaudaus uzweizdējimo nieko géro niera.

2. Ne důk sawo páczei wálę ant sawęs, kad ji taw ponu ne pastótu.

3. Wengk begēdę, kad į jôs spąstus ne įkliútumbei.

4. Nesijaukink prie dainůjanczôs, kad ji tawę ne prigáutu sawo wiliojimu. *Pam. 5, 3.

5. Ne *żiurėk į mergas, kad tu jû ne użſigeiſtumbei.
* 1 Moiż. 34, 1. 2. Job. 31, 1. Matt. 5, 28.

6. Neſilaikyk ſu kėkßemis, kad ſawo turtą ne prapulditumbei.

7. Neſidairyk mieſte ßen ir ten, ir ne lándzok per wiſus páßalius.

8. Atkreipk ſawo wéidą nů grażiû moteriû ir ne żiurėk į gymį kitû moterißkû.

9. Nės *grażios moters tulą apmonijo; * 2 Sam. 11, 2. Jud. 12, 18.

10. Ir pikti geidulei użſideg iß to kaip ugnis.

11. Ne ſėdėk prie kito pacżôs,

12. Ir neſiglobok ſu je,

13. Ir ne lebauk ſu je, kad tawo ßirdis prie jôs ne priliptu, ir tawo umai ne apmoniti butu.

14. Ne praſtok ſéną prietelių! nėſa tu ne żinai, bau prie ßwėżiojo tiek wiernumo ſulaukſi.

15. Szweżus prietelius yra kaip ßweżus wynas; te paſęſta jiſai, tay taw ſkanus bus.

16. Ney *neſidůk wiliotiſi nů Diewo-neſibijanczojo per jo didę garbę! nės tu ne żinai, kas galiáuſey iß to bus. * Pſ. 3, 11. 12.

17. Ne pagėrauk pradejimu Diewo-neſibijanczůjû! nėſa jie niekados nobażni ne paſtoj iki į pėklą.

18. Atſitólink nů tû, kuriems wale yra żudyti; tay taw ne rupės bijóſiſi, kad tawę żudytu.

19. Bet jey tu turi aplink ji buti, tay *ne nuſiżengk, kad tawę ne nużawintu tů-czės, kuriame amżinay ne miſliji; * Pam. 23, 2.

20. Ir wierik, tarp żabángû wáikßczojąs ir ant bajû wirßuniû einąs.

21. Ißtárdik tyczoms ſawo ártimą; ir jéy pamokinimą priwalai, tay jėßkok prie ißmintingû żmoniû.

22. Ir ſuſikalbėk ſu protingais *wiſkągi pagal Diewo żodį darydams. * Tob. 4, 20.

23. *Laikykis prie nobażnû żmoniû, ir buk linkſmas, taczau Diewo báimėje. * P. 6, 35. 37, 15.

24. Darbas pagir miſtrą, ir ißmintingą kunigáikßtį jo waldża.

25. Ißkadingas dáikts yra waldżoje ſu ßnėkanczu, ir ſtaigus żaunus nieku pawirſta.

10. Pėrſkyrimas.

Ißmintingôs Wyriauſybės Gyrius, ſôs Pradża bey Uredyſte; taipojau apie Paſididżawimo Wengimą.

1. Ißmintingas waldons yra aßtrus; ir kur protinga wyriauſybe randama, *cze dawadney dėſtis. * Pam. 28, 12.

2. Koks *kunigáikßtis, tokie ir jo urėdininkai yra; kokie rotponei, tokie ir mieſczonys yra. * 1 Kar. 12, 14.

3. Ne-ißmintingas karálius ſugaißin żémę ir żmones. Ale jey waldónai ißmincze waldo, tay mieſtas labay yra pagywénamas.

4. Waldża ant żémės Diewo rankoſe yra; tas jei kartais důd tikray tinkantį waldóną.

5. Diewo rankoſe yra, waldónui paláimą důti; tas jam důd pagirtiną kanclėrių.

6. Ne pajėßkok per mierą kożną nuſidėjimą, ir ne per mierą paſitießik korawot turėdams.

7. Paſididżůjanczus taip Diewas, kaip ſwietas nekencza, nės jie prieß abu neteiſey elgias.

8. Dėl *gwolto, neteiſybės bey gódo karalyſte † nů wienû ant kitû żmoniû pėrkilnojama yra. * Ißm. 6, 1. † Dan. 4, 22.

9. Kam ißſikėl bėdnoji *żéme bey pelenai? * 1 Moiż. 18, 27.

10. Juk jis dar gywas be-budams wieni bjaurus purwai yra.

11. Ir kad ji liekorius gana lopęs,

12. Tay tikt galiáuſey taip nuſidůd: ßen-dien karálius, rytôj lawons.

13. Ir kad żmogus numirßta, tay *ji żalczei ir kirmėles ſuėd. * Job. 17, 14.

14. Iß to randaſi wiſas didżawimas, kad żmogus Diewą praſtoj, ir jo ßirdis nů ſawo ſutwertojo ſkiriaſi.

15. Ir paſididżawimas *kuſina wiſaip ſuſigrießit; ir kurs ant to paſidůd, tas daug bjaurybjû pramano. * 1 Moiż. 3, 5.

16. Todėl Pons Diews paſididżawimą wiſadôs apgėdino, ir galiáuſey wiſaip ißgaißino.

17. Diews paſididżůjanczůſius kunigaikßczus nů ſóſto nuſtúme, ir paſiżéminanczus ant to użſodino.

18. Diews pasididzůjanczůsius pagonus néy śkint iśśkyne, ir pasiżeminanczus į jů wietą sodino.

19. Diews pagónů żémę iśwerte, ir į plentą iśpústijo.

20. Jisai jůs padzúdino ir iśgaiśino jů wardą nů żémês iśpústidams.

21. Kad żmones didzůjasi ir didey pikti yra, tai ne Diewo léista.

22. Żmogus ne piktas sutwértas,

23. Bet Diewo-bijąsis garbę turēs; ir kursai Diewo prisakimus perżeng, tas gēdą gáun.

24. Jr Diewo-prisibijantieji sawo waldoną garbēje laiko; dēl to jisai jůs apsaugoj.

25. Taip bagotasis kaip pawargęsis, didysis bey mażasis nieko kito ne tur girtisi, * kaip tikt Diewo báimês. * Jer. 9, 23. 24.

26. Wisay tai * ne tinka, protingą wargdienį paniekinti, ir nelabą bagotą garbēje laikyti. * Jok. 2, 5. 6.

27. Kunigaikśczei, ponai ir waldónai didzoje garbēje yra; ale taip didi * jie ne yra, kaip tas, kurs Diewo bijosi. * P. 25, 14.

28. Jśmintingam bérnui tur pons ślużiti, ir protingas pons todēl ne murm.

29. Ne buk sawwalninks sawo urēde, ir nesididzůkis, kad tawęs priwáloma.

30. Geriaus yra, kad kas sawo darbo daboja, prie kurio jis důnôs prisiwalgo, ne kaip daug apsiimtis, ir iś to ubagu pasilikti.

31. Mano sunau, wargůse ne nusiminik, ir sawo duśią garbeje laikyk!

32. Nēsa kursai sawo duśia nusimena, kas gal tam gélbēti? ir kas gal tą garbēje iślaikyti, kurs patsai sawo duśią garbēje ne laiko?

33. Wargdienys garbēje yra laikomas dēl sawo iśmintiês, ir bagotasis dēl sawo turto.

34. Ale jey iśmintis wargdieniui ant garbês ateina, argi ne daugiaus bagotam? Jr kas bagotam nemandagu, tai jů nemandagu pawargusiam.

11. Pérskyrimas.

Kaip czēśśkas Jślaikimas tur pelnomas ir wartojamas buti.

1. Prástojo * iśmintis ji į garbę iśkel, ir pasodin ji śale kunigaikśczů.
* 1 Moj. 41, 40. Ps. 78, 70. Dan. 2, 48.

2. Ne girk neywieną dēl jo didzôs garbês, neygi neywieną ne paniekink dēl jo menkôs garbês.

3. Nēsa bitē mážas paukśtytis yra, ir taczau saldzausiji waisių néśa.

4. Nesididzůkis sawo rubais, ir ne iśsikélk sawo garbēje! nēsa Pons Diews yra dywinas sawo darbůse, ir neywiens ne żino, ką jisai weikti nor.

5. Daug * smarkininků turējo żemyn ant żémês nusisēsti; ir wainikas yra tam użdētas, ant kurio neywiens ne mislijo. * Luk. 1, 52.

6. Daug didzů ponů wisiśkay yra iśgaiśinti, ir macnieji karálei kitiems į rankas ikliuwo.

7. Neywieną korawótinay ne pasúdik, iki pirm ji kaltą busi iśradęs; iśrask pirmjaus ir potam pabark.

8. Tu ne turi súditi, ikkol apskundimą busi iśgirdęs; ir důk żmonēms pirma iśkalbēti.

9. Nesikiśkis į swetimus daiktus, ir ne pasisēsk, kur neteisybês prowa daroma.

10. Mano sunau, nesikiśkis į tuleriopus daiktus! nēs jey tu bile-ko apsiimsi, ne daug tůmi tu laimēsi. Kaczey tu didey apie tai pasirúpini, tay tu taczau to ne gáuni; ir kaczey tu cze ir te lopai, tay taczau tu ne iśeisi.

11. Tulas didey prociawoj * besiskubindams pralobti, ir tůmi ťikt besigaiśina. * Mok. 9, 11.

12. O wēl tulas iś palengwo dirba, kursai rots pagálbôs priwalytu, ir priegtam yra silpnas ir wargingas;

13. Tą Diews maloningay įżwelg, ir iśgélbt ji iś bēdôs ji į garbę iśkéldams, kad daug dēl jo tur dywitis.

14. Wislab * iś Diewo ateit: paláima ir nepaláima, gywastis bey smertis, pawargimas bey pralobimas.
* Job. 1, 21.

15. Diewas nobažniemsiems sutenka turtą pasiliekanti;
16. Ir ką jis nudalij, tai wisadôs ant géro ateit.
17. Tulas šykštus yra bey sulaiko, ir tůmi pralobsta,
18. Ir mislij, jau ant sawo reikalo sudėjęs,
19. Ir sako: „dabar *aš geray maitisiůs, aš wálgisiu bey gérsiu nů sawo gerybjû;" ir jis nesižino, sawo adynelę taip arti ęsant, ir ji turint wislab kitiems palikti bey mirti. *Ps. 62, 11. Luk. 12, 16—20.
20. Pasilikk Diewo žodije ir tą prisimokik, ir *pilnawok sawo urėdą; ir ne pasipiktinkis, kaip nelabieji pralobti jėško. *Ps. 37, 3.
21. Tu *nusitikėk Diewu, ir pasilikk sawo urėde! *P. 2, 6.
22. Nės tai Ponui Diewui menks dáikts yra, pawargusi bagotu daryti.
23. Diewas žegnoj gerûjû gerybes; ir kad czėsas yra, jie wéikey pralobsta.
24. Ne tark: „ką man tai maczij, ir kas man tame tarpe iš to?"
25. Ne tark: *„aš wisoko pilnay turiu, kaip aš kokiû daiktû galiu pristokti?" *P. 5, 1.
26. Kad *taw geray sekasi, tay mislik, taw wėl piktay gálint nusidůti; ir kad taw piktay pasiseka, tay mislik, taw wėl geray gálint nusidůti. *P. 18, 25.
27. Nėsa Pons Diews gal wéikey kožnam atpildit smertiês czėse, kaip jis saw užsipelnęs yra.
28. Wiena nelaba adyna tai dáro, kad wisôs linksmybês užmirštam; ir kad žmogus miršta, tay jisai nusimáno, koksai jis buwęs.
29. Todėl ne turi neywieną pagirti pirm jo ámžio gálo; koksai wyrs kas buwęs, tai iš jo waikû=waikû numánoma yra.
30. Ne kožnam důk gaspadą sawo namůse! nės swietas yra pilnas newiernybês bey kytrystês.
31. Newierna širdis yra kaip wilioją=paukštis ant spąstû, ir *tyko, kaip tawę prigáuti galėtu. *Luk. 11, 54.
32. Nės ko jis géro máto, tai labjáusey išpeik; ir geriáusiji dáiktą jis jů didžáus paniekina.
33. Iš kibirkšczo dide ugnis randasi; ir nelabasis nepaliauj, pakol jis kraują praliej.
34. Saugókis nů tokiû nelabûjû waikû! jie nieko géro ne mislij, kad jie taw amžiną kokią gėdą ne darytu.
35. Jey tu swétimą į sawo namus priimi, tay jis taw daug ápmaudo darys, ir tawę iš tawo patiês namû prawarys.

12. Pérskyrimas.

Apie Swetimûjû Priėmimą ir Geradejystę prieš Pawargusius.

1. Jey géro išrodit nori, dabok, kam tu tai darąs; tay dėkawonę tůmi užpelnysi.
2. Nobažnamjam gér daryk! tay taw apsczey bus atpildoma; jey ne nů jo, tay tikray nů Pono Diewo.
3. Ale *piktiemsiems waikams, kurie už dówaną ne dėkawoj, ne bus geray. *Pam. 17, 13.
4. Důk *Diewo=prisibijanczamjam, ir ne susimilkis ant Diewo=nesibijanczojo. *2 Kor. 8, 14. 9, 6. 7. Gal. 6, 10.
5. Gér daryk pawargusiamjam, ir ne důk nelabamui. Užlaikyk jam sawo důną, ir jam nieko ne důk, kad jis tůmi ne piktésnis pastótu ir tawę pamintu.
6. Tu antrą=tiek ápmaudo iš jo suláuksi, kiek tu jam busi géro daręs. Nės Aukščzáusiasis bediewjus nekencza, ir bediewjus korawós.
7. Jey kam geray sékasi, tay negálims dáikts yra, koki prieteliu wiernay išpažinti; ale jey kam negeray nusidůda, tay ir neprietelius ne gal pasislėpti.
8. Nėsa kad kam geray sékasi, tay ápmaudas jo neprieteliui; bet jey negeray nusidůd, tay ir prietelei nů jo atsitolin.
9. Ne wierik sawo neprieteliui niekadôs;
10. Nėsa lygey kaipo gelėžis wisadôs wėl rúdij, taipo ir jis sawo nelabumą ne pameta.
11. Ir kaczey jisay klonojas ir lenkiasi, taczau tu pasidabok dėl jo,

ir saugokis nů jo! Jr kaczey tu ji ßweiti kaip koki źerkolą, tay taczau jis pasiliekt irůdijęs.

12. Ne priimk ji pas sawę, kad jis tawę ne prawarytu, ir i tawo wietą stotusi. Ne sodink ji prie sawo ßaliės, kad jis tawo sósto ne geidáutu, ir tu paskiáusey turētumbei mano źodźů atsiminti bey gailētisi.

13. Lygey kaip kad źalczů-burtininks idēgtas yra, (tay) to nieks nesigail, taip maź, kaip ir to, kurs prisiártin prie mediniů źwēriů ir jů sudraskytas yra: taipo ir tam nusidůda, kurs draugystę su Diewo-nesibijanczeis laiko, ir i jů griekus kißasi.

14. Jis tiesa wálandą pas tawę pasiliekt; ale jey tu suklumpi, tay jisai taw wiernas ne pasiliekt.

15. *Neprietelius tiesa gérą źodi důd, ir apraudoj tawę labay, ir dédasi ßirdings ēsąs; *Jer. 41, 6.

16. Gal ir *podraug werkti, ale ßirdije jis mislij, kaip jis tawę i důbę gramsdintu; ir jey jisai progą gáun, tay tawo krauju jis ne gal gana sotintisi. *Wald. 14, 16.

17. Jey taw kas nor ißkádą daryti, tay jis pirmjáusiasis yra,

18. Jr dédasi, buk tawę gélbēt noris, ir klupdo tawę paslapczey.

19. Jis *sawo gálwą kratys ir ßypsosis, tawę apjůks ir taw pamerczos. *P. 13, 9.

13. Pérskyrimas.

Apie Draugystę, Pawargusiůjů bey Bagotůjů nelygų Jßsilaikimą, gérą bey piktą Sąźinę.

1. Kurs *piki czupinēj, tas tůmi isitepa; ir kurs prie pasididźůjanczů laikos, tas ißmoksta pasididźáwimą. *5 Moiź. 7, 2. s.

2. Ne turēk darbą su gálinczu ir bagotu! tu ßeip sunkę naßtą ant sawęs użsidedi.

3. Kaip pritinka můlio-půdas prie wariniojo půdo pastatyts? nēs jey jůdu susidauźo, tay ansai susikuls.

4. Bagotasis dáro neteisybę, ir priegtam dar *tyczůjas; bet wargdienys tur kentēti, ir dar dēkawoti. *Ps. 73, 9.

5. Koley tu jam priwalu esi, jis iß tawęs naudôs jēßkos; ale jey tu jau ne ißgali, tay jis tawę pameta.

6. Koley tu pasituri, jis su tawimi iß wieno maitinas nieko apie tai nesirůpidams, kad tu sugaißti.

7. Kad jis tawęs priwálo, gal jisai tawę mandagey prigauti, ir meilingay tawę iźwelgti taw daug paźadēdams ir taw geriáusiůsius źodźus důdams bey tarydams: „ar tu ko priwalai?"

8. Jr kwēcz tawę wieną arba tris kartus su klasta i czésni, iki taw jisai tawo trupuczus ißgáuna, ir tawę galiáusey apjůkia.

9. Jr kaczey jisai tawo bēdą máto, taczau jis tawę prastoj, ir *purtin galwą ant tawęs. *P. 12, 19.

10. Dēl to dabókis, kad tawo mislis tawę ne prigáutu

11. Jr i bēdą iwestu.

12. Jey tawę didis koksai nor prie sawęs wadinti, tay ne apsiimkis; jis tawę jů labjaus wadis.

13. Nesiwerßkis patsai prie jo, kad tu ne atstatyts butumbei; ney ne atsitráukk per mierą, kad tu reikale galētumbei priwáloms buti.

14. Ne prießsistengkis, kad jisai taw ką paliepja; ale ne nusitikēk tůmi, jey jis su tawimi prastay elgiasi; nēs jisai tawę tůmi bando, ir sawo meilingu gymju jisai tawę ißtárdo.

15. Kad jis supyksta, tay ne pasiliekt prie tokiů meilingů źodźů,

16. Jr jis ne ßútij su korawonēmis ir su temnycza.

17. Dēl to saugokis ir geray dabokis!

18. Tu didźoj esi bēdoje.

19. Koźna źwēris prie sawo lygaus laikosi;

20. Taipo tur ir koźnas źmogus prie sawo lygaus ártintisi.

21. Tay lygey taip butu, kaip kad wilkas su awimi draugystę turētu, kad Diewo-nesibijąsis su Diewo-prisibijanczůju draugystę laiko.

22. Kaip Hēna prie ßuns ártinas, taipo ir bagotasis prie pawargusiojo.

23. Kaip liútas źwēris girioje ēda, taipo ēda bagoczei pawargusiůsius.

24. Kaipo puikusis prastą dáiktą nieku wercz, taipo ir pawárgęsis nů bagoczaus nieku werczamas yra.

25. Kad turtingaſis parklupti nor, tay jo prietelei ji attieſia; kad wargdienys parklumpa, tay ir jo prietelei ji pálaikų parſtum.

26. Kad bagotaſis ką newertay dáręs yra, tay daug randaſi, kurie ji teiſin; kad jiſai žodzeis nuſižengęs yra, tay tikt tur teiſybe buti.

27. Ale kad wargdienys nuſižengęs yra, tai per ſunkų nuſidėjimą laiko; ir kaczey jis ißmintingay kalba, tay taczau ne atbojama yra.

28. Kad *bagotaſis kalba, tay kožnas tyl, ir jo žodis iki dangaus ißkeliams yra. *Pſ. 73, 9.

29. Ale kad wargdienys kalba, tay ſakoma: „kas jiſai?" Ir jey jis kům nuſideda, tay jis kentėti tur.

30. Pralobims rods gérs dáiktas yra, jey be grieko wartojams yra; ale pawargims bediewjo ißmokin ji daug pikto kalbėti.

31. Ką kas ßirdije miſlij, tai tokiam iß akiů numánoma yra, ar tai butu geray ar piktay.

32. Jey jis ką gérą miſlij, tay jis linkſmas į akis žiur; bet kurſai ſlapczey klaſtas gem, tas ne gal iß to ramus buti.

14. Pérſkyrimas.

Apie teiſųjį ir neteiſųjį Wartójimą czeſtikkű Lóbjű.

1. Jßganytingas yra tas, kurs piktą pamokſlą ne důd, ir iß to ſawo ſąžinę ne ſunkin!

2. Jßganytingas yra tas, *kurio ſąžine ne ižeiſta, ir kurio nuſitikėjimas neſimážinas! *Job. 27, 6.

3. *Szykßtůkliui ne pritinka, kad jis bagots yra; ir ką máczij piningai bey turtas godzam ßuniui? *P. 31, 29.

4. Kas daug ſuded, ir ſaw paczam nieko géro ne daro, *kitiems ſuded, ir kiti tai pralėbaus. *Pſ. 49, 11.

5. Kurs ſaw paczam nieko géro ne dáro, kaip galėtu taſai kitiems ko géro daryti? Jis ſawo naudôs niekadôs ne paſidzaug.

6. Niera *bjauréſnio dáikto, kaip kad kas ſaw paczam nieko géro ne wélij; ir tai tikroji yra muka už jo nelabumą. *Pam. 11, 17.

7. Jey jis ko géro daro, tay apie toktai beje nieko ne žino, ir paſkiauſey praded jis dėl to murmėti.

8. Tas yra nelabs žmogus, kurs ne gal kęſti, kad žmonėms gér daroma yra, bet ſawo wéidą ßalin nukreip, ir neyjokio žmogaus ne ſuſimilſta.

9. *Godzam žmogui niekadôs jo dalis ne pakanka, ir iß ßykßtumo ne gal tarpti. *Pam. 27, 20.

10. *Pawydiſis nekencz wálgant, ir jam ſkaudu, kad jis tur důt wálgiti. *P. 31, 14.

11. Mano ſunau, ſawę pati priſimylėk iß ſawo turto, ir důk Ponui Diewui apieras jam půlanczas!

12. Minėk, ſmerti ne užtrunkant; ir tu juk geray žinai, koki tu ſu ſmertim derėjimą turi.

13. Primylėk prietelių prieß ſawo amžio gála; ir důſnus buk prieß pawarguſiji, kiek imanai.

14. Ne užmirßk *pawarguſiůjů, kad tu linkſmąję dieną turi; tay taw wėl dzaugſmo bus, kurio tu meiliji. *Luk. 16, 19.

15. Tu tikt ſawo *ſunkų prákaitą kitiems turi palikti, ir ſawo dárbą gentims padůti. *1 Moiz. 3, 19.

16. Důk *iß gerôs walės, tay tu wėl atgáuſi, bey ßwentink ſawo dußią. *Luk. 6, 38.

17. Nės kad tu numires eſi, tay tu jau nieko ne priwalai.

18. Kožnas *gywolis paſęſta kaip drabužis; nėſa tai ſenaſis derėjimas yra: tu turi mirti! *Jez. 40, 6.

19. Lygey kaipo žalieji lápai ant gražaus médzo, keli nukrinta, keli wėl atžel: taipo ir ſu žmonėmis nuſidůda, keli mirßta, keli užgem. *1 Petr. 1, 24. ſ.

20. Kožnas *pragaißtąſis dáikts prieit ſawo gálą; *1 Jon. 2, 17.

21. Ir kurie tais elgiaſi, taipjau tur pragaißti.

22. Jßganytingas yra taſai, kurs *wiſadôs Diewo žodi wartoj, ir tą ißguldo bey mokin, *Pſ. 1, 2.

23. Kurs *tą nůßirdzey apdumoj, ir wiſißkay mokinas tą ißmanyti, ir ißmintiės į dieną-dienôs priſimokint jeßko bey paſkuy ję ſėka, kur ji eina, *Pam. 2, 2—4.

24. Ir pro jôs lángus į widų žiur, bey klauſo prie jôs durû

25. Jẽßkodams gaſpádą ßale jôs namû ir pakurdams ßẽtrą pas jôs ſẽną, bey per gérą gaſpadą laikydams.

26. Jis ſuwadin ir ſawo waikus po jôs ſtogeliu, ir paſilieki po jôs pawẽſiu.

27. Czonay jis nů karßczo yra apſaugójamas, ir jam gražus namai yra.

15. Pérſkyrimas.

Apie Jßmintiês Naudą bey Griekû Prieżaſti.

(Grôm. 3. Kalėdû Szwenteje, arba Dienojê ßw. Jôno Apâßtalo).

1. Tai nieks ne daro, kaip Diewo-priſibijąſis; ir kurs prie Diewo žodžo laikoſi, tas ję randa.

2. Ir ji jam prießais eis kaip mótina, ir ji priims kaip jauna marti.

3. Ji walgidis ji ſu proto dűna, bey ji girdis ißmintiês wandenimi.

4. Jß to jiſai driuts paſtos, kad ſtiprey paſtowẽti galẽs; ir jis prie jôs laikyſis, kad jis nieku ne pawirs.

5. Ji ißkéls ji per jo artimą, ir jam jo burną atwers ſurinkime.

6. Ji jam apiczey ſuteks džaugſmo bey linkſmybês, ir amžinu wardu apdowanós.

7. Ale durnieji ję ne rand, ir nelabieji ję ne gal įžwelgti.

8. Nẽſa ji atſtu yra nů puikiûjû; ir klaſtorei apie ję nieką ne žino.]

9. Bedıewis ne gal nieko géro mokinti, nẽs (tai) ne iß Diewo yra.

10. Nẽs prie tikrojo pamokſlo tur ißmintis buti, tay Diews malonę důd.

11. Tu ne priwalai ſakyti: „jey aß neteiſey mokinau, tay Diews toktai darę̃s yra;“ nẽs ką jis nekencza, to tu ne turi daryti.

12. Tu ne priwalai ſakyti: „jey aß neteiſey mokinau, tay jis manę ſuklaſtáwo;“ nẽs jis neyjokio bediewjo ne priwálo.

13. Nẽſa Pons Diews neapkencz wiſą balwonyſtę; kurs jo bijoſi, tas wéng tą.

14. Jis *žmogų pradžoje ſutwẽre, ir jam dawe ißſiſkirti pagal ſawo walę. * 1 Moiž. 2, 7. 16. 17.

15. Jey tu nori, tay pilnawok priſákimus ir daryk, kas jam mẽgſta, tikrame nuſitikẽjime.

16. Jis taw ugni bey wándeni po akiû padẽję̃s; grẽbk, katro tu nori.

17. *Žmogus po ſawo akiû tur gywáſti bey ſmerti; katro jis nor, tai jam důta bus. * Jer. 21, 8.

18. Nẽs Diewo ißmintis yra dide, ir Jiſai yra ſylingas,

19. Ir *wiſlab máto; * p. 23. 28.

20. Ir *jo ákys rég ant tû, kurie jo bijoſi; ir jis geray žino, kas teiſey daryta arba klaſta yra. * Pſ. 34, 16.

21. Jis ne liepja neywienam nelabu buti, ir neywienam ne pawélij ſuſigrießiti. * Pſ. 5, 5.

16. Pérſkyrimas.

Apie piktą Waikû-Užauginimą; apie Jßpildimą pagrumſtûjû Diewo Korawonió, ir žmoniû Drąſumą.

1. Neſidžaugkis, daug netikuſiû waikû turis, ir tůmi neſityczůk, kad tu daug waikû turi, jey jie Diewo neſibijo;

2. Ne nuſitikẽk ant jû, ir neſityczůk jû ißgalẽjimu!

3. Nẽs geriaus yra wiens Diewobijąſis ſunus, ne kaip túkſtantis neſibijanczûjû.

4. Ir geriaus yra be kúdikiû mirti, ne kaip Diewo-neſibijanczû kúdikiû turẽti.

5. Diewo-bijąſis žmogus gal mieſtui pamáczyti; ale kaczey bediewjû daug butu, tay tas taczau per jůs ißpúſtijamas yra.

6. Toktai aß ſawo dien daug regẽjau, ir dar daugiaus girdẽjau.

7. Ugnis ſudégino wiſą bediewjû pulką, ir narſas užſidege ant netikinczûjû.

8. Jis ne czẽdijo ſenûjû milžinû, kurie ſu ſawo ſyla prapůle.

9. Ney tû jiſai ne czẽdijo, tarp kuriû Lotas ſwétims buwo; bet *pražude jůs dẽl jû didžawimo; * 1 Moiž. 19, 9. 24.

10. Ir ißpúſtijo wiſą žémę be jokio ſuſimilimo, kurie per mierą buwo ſuſigrießiję.

11. Taipo jiſai *ant ßeßiû ßimtû túkſtanczû nužude todẽl, kadangi

jie nepaklusnus buwo; kaipgi wie=nintelis nepaklusnus budams ne=korawots ißliktu?
* 4 Moiz. 26, 65. 2 Moiz. 12, 37.

12. Nês jisai * tiesa yra mielaßir=dingas, ale jis ir didey pykstąs. Jis dûdas susiderinti, ale ir bai=singay korawoj; kaip dide jo mie=laßirdingyste yra, taip dide ir jo korawone yra, ir kożną † sudija, kaip kożnas użpelnęs yra.
* p. 5, 7. † p. 17, 19.

13. Bediewis su sawo neteisybe ne ißwengs (korawonų), ir nobażnojo lau=kims ne bus noprósnas.

14. Kożna geradejyste sawo wietą atras; ir * kożnam nusidûs, kaip jis użpelnęs yra.
* Rym. 2, 6.

15. Ne tark: „* Pons Diewas ma=nęs ne=išidaboj; kas atboj manęs danguje?
* p. 23, 25. 26. Ps. 94, 7.

16. Tarp taip didzojo pulko jis manęs ne atsimen; kas esmi aß prieß toki didi swietą?"

17. Nėsa ßtay, wisas dangus wi=sur, jures bey żéme wirp;

18. Kalnai ir pakalnes dréba, kad jis atlanko; argi jis į tawo ßirdi ne iżwelgtu?

19. Ale ką jis daryti nor, to niekas ne numáno, ir wėtrą arti ėsanczęję neywiens żmogus ne supranta.

20. Jr jisai gal daug daryti, ant ko niekas ne mislij. Jr kas gal iß=tarti ir ißkęsti, kad jis súdij?

21. Ale toks grumzdimas yra per=toli iß akiû.

22. Jr kad toktai nelabs żmogus gird, tay tikt jisai * pasilieki ant sawo durnumo ir ant sawo klajo=jimo.
* Ps. 10, 4.

23. Mano sunaû, klausyk manęs, ir ißmokk ißminti bey dabok ant mano zodzo ßirdingay!

24. Aß taw tikrą pamokslą dûsiu, ir tawę ißmanytinay ißmokisiu.

25. Diewas * iß pradzôs sawo dár=bus dawadney sutaise,
* 1 Moiz. 1, 1. s.

26. Jr kożnam jo patiês darbą priskyręs,

27. Jr ißlaiko jûs wisada tokiam istátime, kad jie sawo urėdą wisa=dôs pilnawoj,

28. Jr wiens=antrą nesigaißin, bet wisadôs jo paliepimui paklusni yra.

29. Potam Jis ir ant żémês nu=żwelge ję sawo gerybėmis pripildi=dams;

30. Jr żémę pilną priwisdino żwė=rimis, kurie wėl į żémę pawirsta.

17. Perskyrimas.

Jßpasakojimas Diewo Geradejysczû bey Graudé=nimas Diewop prisiwersti.

1. Diewas żmogų sutwėre iß żémês,

2. Jr * pawerte ji wėl į żémę.
* 1 Moiz. 3, 19.

3. Jr nulėme jiems czėsą jû ámżio bey sutwėre jûdu abu, kożną jo weislei, ir * léido jûdu pagal sawo wéidą.
* Kol. 3, 10.

4. Jis dawe jiem=dwiem, kad wisi gywolei jû bijótisi turėjo, ir jûdu ponawotu ant żwėriû ir paukßczû.

5. Jis sutéko jiem=dwiem protą, kalbą, akis, ausis ir ißminti bey ißmánimą;

6. Jr paródé jiem=dwiem ne tikt, kas geray, bet ir, pas piktay;

7. Jr jûdu uż kitas żwėris labjaus iżwelge,

8. Jiem=dwiem parodit sawo didę ßlowę.

9. Jis jûdu pamokino ir gywastiês zokaną dawe.

10. Jis ámżiną derėjimą su jiem=dwiem dare, ir sawo prisákimus apréißke.

11. Jûdu sawo akimis jo ßlowę regėjo, ir sawo ausimis jo garbingą balsą girdėjo.

12. Jr jis tare jiem=dwiem: „sau=góķitos nû wisôs neteisybês!" ir paliepe kożnam jo ártimą.

13. * Jû=dwiejû daiktai wisadôs po jo akiû, ir ne paslėpti yra.
* p. 23, 29.

14. Wisose żémėse Jis * wyriau=sybę istáte;
* Rym. 13, 1. s.

15. Ale ant Jzraėlio jis pats * wal=donu pastójo.
* 1 Zom. 8, 7.

16. Wisi jû darbai po jo akiû regimi kaip sáule, ir * jo ákys mato be paliowimo wisą jû pasielgimą.
* p. 23, 28.

17. Taipojau ir wisi jû nusidėji=mai jam yra ne paslėpti, ir wisi jû griekai yra jo regimi.

18. Jis prikawoj żmogaus gerade=jystę kaip péczwėtiês=żiedą, ir gerus dárbus kaip akiês=wyzdi.

19. Ir pastkiáus jisai pabus * koznam atpildidams ant jo galwôs, kaip jis uzpelnęs yra.
* Matt. 25, 41. f.

20. Ale kurie gérinas, tus jis į sawo malonę priim; ir * kurie smutnijas, tus palinksmin, kad jie ne nusimintu. *Matt. 11, 28.

21. Taygi werstkisi dabar Diewop, ir pamestk sawo grieszną elgimą!

22. Melstkisi * Pono Diewo, ir liáukisi nů piktenybês. * P. 21, 1.

23. Laikykis prie Aukszczáusiojo, ir atsigręszk nů neteisybês,

24. Ir isz wisôs szirdiês neapkęstk * balwonystę! * 1 Jon. 5, 21.

25. Kas * gal Aukszczáusiji liaupsinti grabe (peklój)? * Ps. 6, 6.

26. Nēs tiktay gywieji gal liaupsinti; numirusieji, kurie jau ne bier, ne gal liaupsinti.

27. Todēl liaupsink Poną Diewą, koley tu gyws ir sweiks esi!

28. Ak kaip Pono Diewo * mielaszirdingyste taip dide, ir jis malonus iszsirodos tiems, kurie jopi prisiwerczas!
* Ps. 103, 17. Raud. 3, 22. 23.

29. Nēs kasgi zmogus gal buti, kadangi jis ne yra nesmertélnas?

30. Kas szwiesiaus uz sáulę? taczau jiji tur pragaiszti; ir ką * kunas bey kraujas pramáno, tai juk nelabs daikts. * 1 Moiz. 8, 21.

31. Jis numano ne-iszmierůjamą dangaus auksztumą: ale wisi * zmones yra zéme bey dulkes.
* P. 10, 9.

18. Pérskyrimas.

Pagárbinimas diewiszkôsês Mielaszirdingystês, ir kaip isz tôs wisadôs gali pasidzáugtis.

1. Bet tas, kurs amzinay patenk, wislab, * ką Jis dáro, tai isz tikro daryta yra. * 1 Moiz. 1, 31.

2. Pono Diews * wieninteley teisus yra, nieks jo darbus ne gal iszkalbēti; kas gal jo didzus stebuklus iszmanyti? * Dan. 9, 7.

3. Kas gal jo didę macę iszmierůti?

4. Kas gal jo didę mielaszirdingystę iszpásakoti?

5. Negálimas dáikts ar ką numázint ar ką pridēt, ir jo didzus stebuklus neywiens ne gal pérmanyt.

6. Ale zmogus, kaczey ką geriáusey isztaisęs butu, tai taczau wos pradēta; ir kad jis mislij, jau pabaigęs, tay dar labay kitaip randasi.

7. Nēs kasgi zmogus? kam jis tinka? ką jisai gal gérą daryti arba iszkáditi?

8. Jey jis * ilgay patenka, tay jis szimtą métů patenka. Lygey kaip wandens szlakélis priesz jures ir kaip grudélis priesz ziezdras juriů, taip menki yra jo métai priesz ámzių ámzius. * Ps. 90, 10.

9. Dēl to * Diews jůs pakencz, ir sawo mielaszirdingystę apsczey sutenka.
* Luk. 15, 7. 8.

10. Jis mato ir geray zino, kaip jie wisi prapulti tur.

11. Dēl to jis jů apsczaus ant jů susimilsta.

12. Zmogaus mielaszirdingyste tiktay ant jo artimo iszsitenka, ale * Diewo mielaszirdingyste iszsitenka ant wiso swieto. * Ps. 145, 9.

13. Jis korawoj ir baudza, jis mokin ir kawoj, kaip ganytojis sawo kaimenę.

14. Jis susimilsta wisů, kurie důdas pasimokintis ir Diewo zodi szirdingay klauso.

15. Mano sunau, jey tu * kam ką gérą iszrodai, tay ji ne iszkóliok; ir jey tu ką důdi, tay ne apsmútnik ji skaudzeis zodzeis. * P. 20, 15.

16. Rasa wēdin twanką; taipo géras zodis geriaus yra, ne kaip dowana.

17. Beje, zodis kartais malonesnis yra uz didę dówaną, ir meilingas zmogus abejus důda.

18. Ale durnasis nepatógey iszróditą geradejystę zmogui į akis sako, ir rusti dowana yra nemaloni.

19. Iszmokk pirma patsai, ik tu kitus mokini.

20. Iszsigydik pirma pats sawę, iki tu kitiems liekarstwą důdi.

21. Pabárk pirma pats sawę, iki tu kitus pabari; tay tu malonę suláuksi, kad kiti bus báriami.

22. * Ne trukk Diewop prisiwerski, ik apsirgsi, bet werstkis Diewop, koley dar susigrieszit gali. Ne trukk nóbaznu pastoti, ir nesiliáuk szwentay elgtis iki smertiês! * P. 5, 8.

23. Ir jey tu Diewui nori ßlužit, tay ßlužik jam iß ßirdiês dugno, kad tu Diewą ne gunditumbei.

24. Atsimink narso, amžio gale ateisenczojo, ir atkerßijimo, kad tu atstot turi.

25. Nês norint kas priwálgęs yra, taczau jam reik atsiminti, kad wēl galis išálkti; ir norint kas butu pralobęs, tikt jam reik atsiminti, kad wēl galis ubagu pastóti.

26. Nês pirm sutemimo gal kitaip buti, ne kaip rytmeczeis buwus; ir tai wislab umay nusidůd po Diewo akiû.

27. Ißmintingas žmogus kožname dáikte rupestingas yra, ir nusisaugójas nů griekû, kol jisai dar gal susigrießit.

28. Kurs protingas yra, tas priim tokią ißmintį; ir kurs tą gáuna, tas tą pagir.

29. Kurs toki pamokslą tikray ißmokęs yra, tas gal ißmintingay elgtis ir mandagey apie tai kalbēti ant pasigérinimo.

30. Ne pakluſk *sawo piktiems geiduliams, bet rámdik sawo wálę!
* 1 Moiz. 4, 7. Rym. 6, 12.

31. Nês jey tu sawo piktiems geiduliams paklusi, tay tu sawę páti sawo neprieteliams ápjůku darysi.

32. Ne buk ißgaißitojis sawo turto, ir nesijaukinkis ant lēbáwimo,

33. Kad tu ubagu ne pastotumbei, ir, kad tu pinigû maßnoje ne tenki, taw ne rupētu ant palúkanû žyczit.

19. Pérskyrimas.

Piktus Geidulius, Jaunijimą bey Rytrawimą reik wéngti.

1. Drbininks, kurs tankey apsiger, tas ne pralobsta; ir kurs mážumą ne sulaiko, *tasai į dieną dienôs mažyn eina. * Luk. 15, 14. 15.

2. Wyns bey *moters apmónij ißmintingûsius.
* 1 Kar. 11, 4. Zir. 9, 9.

3. Ir kurie su kekßēmis laikos, ißdyksta, ir brantus bey kirmeles gáun į algą bey sudzusta kitiems ant minētino pawéikslo.

4. Kurs wéikey wierij, tas yra netikęs, ir saw paczam, jey taip prisiwiliotis důda, ižkadą daro.

5. Kursai dzaugias kláſtą daryti galis, tas paniekinamas yra; ale kurs tokius niekam ne wertus zaunus neapkencza, tas ißkádą nukreip.

6. Jey tu ką piktą girdi, toktai tu ne ißpásakok; nês tylējims taw ißkadôs ne daro.

7. Tu tai ney prieteliui ney neprieteliui ne turi sakyti.

8. Ir ne apskelbk toktai, jey tu tai be sążinês iżeidimo użtylēti gali.

9. Tu tiesa klausoms esi, ir ant to dabojama yra; ale taczau tu neapkenczamas esi.

10. Jey tu ką girdējei, tay te mirßta toktai su tawimi, tay tu pakajingą sążinę turi; nēsa juk nů to tu ne perplyßi.

11. Ale durnasis ne ißkencz neißkalbējęs, kaip kúdikis tikru czēsu gimdamis laukan weržiasi.

12. Kad durnasis koki žodi žino, tay taip jis nerimsta, kaip kad jam strēla kulßije kyßo.

13. *Pasikalbēk dēl to su sawo artimu! rasi jis to ne daręs; arba jey jisai tai butu daręs, kad jis tai daugiaus ne darytu. * Matt. 18, 15.

14. Pasikalbēk todēl su sawo artimu! rasi jis tai ne kalbējęs; ir jey jis tai butu kalbējęs, kad tai daugiaus ne darytu.

15. Pasikalbēk todēl su sawo prieteliu! nēs tankey ant žmoniû melai yra pramánomi; dēl to ne wierik wislab, ką tu girdi.

16. Žmogus tankey koki žodi ißtar, ir taczau ne taip piktay mislij; nēs *kas yra, kurs ne kartais žodi iß netyczû ißtar? * Jok. 3, 2.

17. Pasikalbēk todēl su sawo artimu, użot tu su jůmi susibaręs, ir atsimink Diewo prisákimû.

18. Nēsa *Diewo-báime rodo ißmintingay daryti wisůse daiktůse, ir Diewo prisákimas mokin protingay elgtis wisůse darbůse.
* Ps. 111, 10.

19. Buklumas ne yra ißmintis, ir bediewjû klasta ne yra protas;

20. Bet yra nelabumas ir balwónû-gárbinimas, ir tikt durnumas bey ne-ißmánimas.

21. Geriáus yra mażumas proto su diewo-báime, ne kaip didis proztas su Diewo paniekinimu.

22. Túlas yra labay iśmintingas, ir taczau sukczus, ir gal prowas pérkreipti, kaip jis nor.

23. Tokśai klastorius gal gálwą palenkti ir kaip wiernas dētist, ir tikt wiena yra klasta.

24. Jis nukreipja akis żemyn, ir klauso ausimis klastôs pilnomis; ir jey tu ant jo ne daboji, tay jis tawę prigáus, taw ne tikējus.

25. Jr kaczey jis ne nujēg, taw iśkadą daryti, tay *taczau, kad jis sawo czēsą iśsidabos, taw bēdôs padarys. *2 Sam. 13, 28.

26. Tůjau tai suprantama yra, ir iśmintingas numáno wyrą iś jo wéido.

27. Nēsa jo rubai, jo nusijůkims bey ējims ji iśródo.

20. Pérskyrimas.

Apie tikrąji Liežuwjo Waldimą.

1. Tankey kas sawo ártimą neczēsu pabar, ir iśmintingiaus darytu, kad jis tylētu.

2. Geriaus yra į akis pabarti, ne kaip slapczey kerśtą prilaikyti.

3. Jr kurs su dēkawone priim, tam tai ant géro nusidůd.

4. Kurs gwoltą daro sude, tas lygus yra użweizdui, kurs mergą apgedina, ant kuriôs jam pridaboti reikētu.

5. Wiens tyl dēl to, kadangi jisai ne gal atsikalbēti;

6. Ale kits *tyl, ir láuk sawo czēso. *Mok. 3, 7.

7. Jśmintingas żmogus tyl, iki jis sawo czēsą iśsidaboja; ale staigus durnius ne gal czēso suláukti.

8. Kurs *daug śnéka, tas sawę neapkenczamą dáro; ir kurs daug ponawóti nor, tas neapkenczamas yra. *Pam. 10, 19.

9. Tulam geray sékasi piktůse daiktůse; ale tai jam ant prapultiês iśeit.

10. Wiens kartais důst ką, ir tai ant negéro wartojama; ir wēl kits důst, ir labay ant géro wartojama.

11. Kurs didey *puikawoj, tas tůmi sugaiśta; ale kurs pasiżéminas, tas didżu pastoj. *P. 10, 17.

12. Tulas pirma pigey perka; bet potam jis tur gana brangey użmokēti.

13. Jśmintingas żmogus sawo dówaną mylimą daro meilingais żodżeis; ale ką durnieji dowanoj, jie patys newertą dáro.

14. Durnojo dówana taw ne daug maczis; nēs su wiena ake důd jisai, ir septyniomis akimis jis żiur, ką uż tai gausęs.

15. Jis mażumą důd, ir *daug ispeja, ir tai iśśauk kaip wynopardůdąs żmogus śaukia. *P. 18, 18. 41, 28.

16. Szen-dien jis życzija, ir rytoj wēl atgalôs praśo. Tai yra neapkenczami żmones.

17. Durnasis skundżasi: „man neywiens niera wiernas, neywiens man ne dēkawoj uż mano geradejystę.

18. Jr tie, kurie mano důną wálgo, nieko géro apie manę ne kalba."

19. Ak kaip tankey ir nů kiek żmoniů daugybēs jis apjůkiamas yra!

20. Jis per tokią kalbą skaudżaus půl, ne kaip kad *nů aukśto pultu; taipo nusidůd nelabiemsiems, kad jie taczau galiáusey umaru prapulti tur. *Darb. 20, 9.

21. Nepatogus netikęs żmogus śnéka be próto, ir zaunij wisadôs, ką tikt pamislij.

22. Kaczey durnasis ką gérą kalb, tay tikt ne tinka; nēsa jis toktai netikru czēsu kalba.

23. Tulam ne pérleidż jo pawargims nieką piktą daryti; iś to jis tą náudą tur, kad jam ne rup sunkią sążinę turēti.

24. Túls wélijas, pikcżáusiji dáiktą bedarąs, użot jis sawo garbę prapuldęs, ir toktai daro dēl nelabůjů żmoniů.

25. Túls śłużij kitam neteisiůse daiktůse, ir tůmi ji per neprieteliu gáuna.

26. Melai yra bjauri gēda żmogui, ir labjáus randasi pas netikusius żmones.

27. Wagis ne taip pikts yra, kaip żmogus, kurs melůti jaukinas; ale pastiáus abu ant gálgio nukanka.

28. Melai żmogui bjaurus dáikts yra, ir jis niekadôs ne gal garbingu pastóti.

29. * Išmintingas žmogus sawę pati į garbę iškel per sawo išmintingą kalbą, ir protingas wyrs meilings ir malonus yra prie kunigaikščių.
* 1 Moiz. 41, 38. s.

30. Kurs * sawo dirwą išgywén, tas sawo kruwą padidin; ir kurs prie kunigaikščių prisilaikos meilings ir priimams budams, tas gal daug pikto nukreipti. * Pam. 12, 11. P. 28, 19.

31. * Dówanos ir dawimai apjékin išmintingůsius, ir įsprendž jiems kamanas į burną, kad jie korawoti ne gal. * 2 Moiz. 23, 8.

32. Išmintingas wyrs, kurs reikale ne paklauso, bey pakastas skarbas, kam jůdu nauda?

33. Geriaus yra, kad beprotis pasislēp, ne kaip išmintingas.

21. Pérskyrimas.

Graudénimas Diewop prisiwersti; apie Išmintingůjů bey Durnůjů Budą.

1. Mano sunau, jey tu susigriešijei, * tay liaukis ir melskis, kad taw ir pirmieji butu atléisti.
* P. 17, 22.

2. * Bēgk nů grieko, kaip nů žalczo! nēs jey tu jam prisiartisi, tay idēgs tawę.
* 1 Moiz. 39, 10. 2 Tim. 2, 22.

3. Jo dantys yra kaip liúto dantys, ir žudo žmogų.

4. Kožnas griekas yra kaip aštrus kárdas įžeidžąs, kad nieks išgyditi ne gal.

5. Kurs gwoltą bey neteisybę dáro, tur galiáus ubagu pastóti; ir kurs * didžůjas, tas tur galiáus nů sawo namû ir gywatôs atstóti.
* P. 10, 17. 18.

6. Nēsa bile=tikt * wargdienys šaukia, tůjau Diewas išgirdž, ir atkéršijimas skubrey ateis. * Ps. 34, 7.

7. Kurs nesidůdas pamokiti, tas jau ant nelabûjû kélio yra; ir kurs Diewo bijos, tas širdingay Diewop prisiwercza.

8. Ale kurs dar priegtam tyczůjas, tą Diewas iš tólo máto; ir protingas geray numáno, ji norinti susigaišt.

9. Kurs sawo trobas kitû žmoniû turtu budawoj, tas saw ákmenis grábui renka.

10. Nelabûjû * pulkas yra kaip pákulû kruwa ugnimi sudéginama.
* 1 Moiz. 19, 24. Jez. 1, 31.

11. Bediewjei tiesa ant grazios aslôs wáikščzoj, kuriôs gálas pékłôs bedugnis yra.

12. Kurs Diewo prisákimus laiko, tas ne elgiasi pagal sawo piktą misli;

13. Ir Diewo * iš wisôs širdiês bijotis, išmintis yra. * P. 18, 23.

14. Kur proto niera, cze pamokslas ne priimamas.

15. Keli gana yra protingi, ale daug pikto tůmi daro.

16. Išmintingojo wyro pamokslas ney tekēte téka kaip kokia upe ir kaip gywas šaltinis.

17. Durnojo širdis yra kaip půdas tekąsis, ir ne gal pamokslą prilaikyti.

18. Kad protingasis gérą pamokslą gird, tay jis tą pagir, ir tą išpláтin; ale jey išdykesis tą gird, tay jam tas ne patinka, ir tą wisaip paniekin.

19. Durnojo kalba yra sunki, kaip kokia našta ant kélio; ale kad išmintingasis kalb, tai grażu girdēti.

20. Kode dabójama yra ant to, ką išmintingasis kalba, ir ką jis sako, tai tinka.

21. Durnojo kalba regima yra kaip sugriuwęs butas; ir beprocžo pamokinimas ne gal išmánomas buti, kas tai butu.

22. Kad durnasis mokinamas yra, tay jis dédasi, buk jo rankos bey kojos į pánczus butu dédamos;

23. Ale išmintingasis tai laiko per áukso rubą ir per žemczugą ant dešinês rankôs.

24. Durnasis kitam drąsey į butą bēg; ale protingasis to bijosi.

25. Durnasis kitam drąsey pro langą į widų žiur; ale protingasis lauke pasilieka.

26. Tai durnumas yra, kitam prie duriû klausyti; protingasis tai per gēdą laikytu.

27. Niekam newertieji zaunei šnéka, kas niekam ne tinka; ale išmintingieji sawo žodžus nuswer ant áukso swartiês.

28. Durnieji tur sawo ßirdi burnoj, ale *ißmintingieji tur sawo burną ßirdije. *p. 20, 11.
29. Durnasis wissiems girdint jůkias, ir ißmintingasis tikt mážumą nusijůk.
30. Kad bediewis klastóriui kéikia, tay jis saw paczam kéikia.
31. Jkalbētojei saw patiems ißkádą daro, ir nieks su jeis rods elgiasi.

22. Pérskyrimas.

Apie kelis Pamokslus prie Ukio reikalingus.

1. Tinginys żmogus lygus yra ákmeniui purwe gulinczam;
2. Kurs jį pakel, tas tur rankas ßlóstiti.
3. *Netikęs sunus sawo tēwui gēda yra. *Pam. 17, 25.
4. Protinga dukte berods wyrą gáuna; ale netikusi dukte newesta pasiliekt, ir ji sawo tēwui ápmaudą dáro.
5. Jr kuri sawwálninke yra, toji abejiems, tēwui bey wyrui, gēda yra, ir nů abejů neapkenczama.
6. Kalba, netikru czēsu kalbeta, taip ne mandagey ateit, kaip żáislas smutnamjam. Barnis bey pamokinimis tur tikru czēsu nusidůti.
7. Kurs durnąjį mokin, tas ßukes sulopo, ir lygey tiek dáro, kaip kada koki żmogų iß saldaus miego pabudin.
8. Kas su durnůju kalba, tas kalba su mieganczu;
9. Kad ißkalbēta, tay jis sako: kas tai yra?
10. Dēl *numirusio dejůjama yra, nēsa jisai jau ßwiesybēs ne teko; ale dēl durnojo reikētu dejůti, kad jis be proto yra. *p. 38, 16.
11. *Ne reik dēl numirusio taip labay dejůti, nēsa jis į átilsį ißkáko; *1 Tess. 4, 13.
12. Ale durnojo elgims piktésnis yra uż smerti.
13. *Septynes dienas dejůjama dēl numirusio, ale dēl durnojo ir Diewonesibijanczojo per wisą jo ánżią. *1 Moiz. 50, 10.
14. Ne kalbēk daug su durnu; ir ne mylēk labay draugystę ne-ißmintingůjů.
15. Atsitráukkis nů jo, kad tu ne į koki prákaitą wéstas ir nů jo newieżlibu pasielgimu apbjaurintas butumbei.
16. Tikt atsitolink nů jo, tay tu pakájuje pasilikси, ir į báimę bey į bēdą ne ieisi dēl jo durnumo.
17. Kas sunkiaus yra uż ßwiną? ir kaip durnąjį kitaip galim wadinti, kaip ßwinu?
18. *Lengwjaus yra żiezdras, druską bey géleżį neßt, ne kaip żmogų beproti kęsti. *Pam. 27, 3.
19. Lygey kaip *troba driutay suręsta ne sugriuwa nů didżů wējů, taipo ir ßirdis nieko pikto nesijausczanti ne pabúgsta neyjokio ißgandinimo. *Matt. 7, 25.
20. Lygey kaip grażioji molawone ant prastôs sēnôs prieß lytų,
21. Jr twora ant aukßto kálno prieß wēją ne gal pàsilaikyti:
22. Taip ne gal pasilaikyti durnojo ßirdis jo apsiēmime prieß neywieną ißgąsti.
23. Kad akis spáudżąma, tay áßaros ißteka;
24. Jr kad kam ßirdis trópijama, tay jis rodos, jaucząs.
25. Kurs tarp paukßczů méta, tas sai tus pabáido; ir kurs sawo prietelių ißdarko, tas ardo prietelystę.
26. Kaczey tu kárdą ant sawo prieteliaus tráuktumbei, tay tu tikt taip piktay ne darytumbei (kaip jį ißdarkydams).
27. Nēsa wēl gálita prieteliu-du pastóti, jey tu jį ne wéngi ir su jůmi kalbi. Nēs wislab gal sudérinta buti, tikt apkalbējims, paniekinims, *ißdawims użtylētinů daiktů bey nelábos klastos niekadôs; ßitie daiktai prawáro prietelių. *p. 27, 23. 24.
28. Pasilikk sawo prieteliui wiernas jo pawargime, kad tu su jůmi dżaugtisi galētumbei, jam wēl atsigáwus.
29. Driutay prie jo laikykis, jey jam wargas tropitus, kad tu ir iß jo palaimôs pasidżaugtisi galetumbei.
30. Dumas bey garas pirma randasi, kad ugnis użsidegti nor; taipo randas iß apżodżawimo kraujo-praliejims.

31. Nesigėdik sawo prieteliu apginti, ir ne prastok ji!

32. Jey taw ko pikto nů jo nusidůd, tay nů jo saugókis, kurs tai gird.

33. Ak kad *aš galėczau spynu prie sawo burnôs priraktinti, ir driutą péczwētę ant sawo lupů užspáusti, kad tůmi ne susigriešiczau, ir mano liežuwis manę ne klupdytu!
* P. 28, 28. Ps. 141, 3

23. Perskyrimas.

Malda dėl tikrôs Waldžôs Liežuwjo ir, kokie Griekai Zodžůse bey Darbůse tur wéngiami buti.

1. Wiešpatie Diewe, Tėwe bey Wiešpatie mano gywastiês, ne důk manę tarp bluznitojů buti, ir ne důk manę su jeis prapulti!

2. Ak kad aš sawo mislis galėczau waldyti ir sawo širdi Diewo žodžu pamokinti, bey sawęs nesiczėdiczau, jey aš kůmi nusidėczau;

3. Kad aš griekus ne pilnawoczau, ir didi sumišimą ne daryczau, ney daug pikto ne pramanyczau, kad man ne tektu sugaišti po akimis mano nepricteliů ir jiems apjůku pastóti!

4. Wiešpatie Diewe, Tėwe bey Wiešpatie mano gywastiês!

5. Apsaugok manę nů begėdiško wéido, ir atimk nů manęs wisus piktus geidulius;

6. Ne důk manę ant lebáwimo bey kekšystês pasidůti, ir apsaugok manę nů nesigėdinczôs širdiês!

7. Mieli waikai, išmokkit burną laikyti! nēs kurs tą laiko, tas žodžeis ne nusižengs,

8. Kaip bediewjei ir bluznitojei bey puikieji tůmi klupdos.

9. Ne jaukink sawo burną bážitisi ir *Diewo wardą priminti.
* 2 Moiz. 20, 7. f.

10. Nēsa lygey kaip bérns tankey plákams ne be mēliniů yra:

11. Taipo ir tas ne gal czystas nů grieků buti, kurs tankey bážijas ir Diewo wardą ména.

12. Kurs tánkey bážijas, tas tánkey susigriešij; ir korawone nů jo namů ne užsilikš.

13. Jey jisai *bážijas toktai ne išmanydams, tay taczau jis susigriešij; jey jis išmáno ir toktai paniekin, tay jis dwigubay susigriešij.
* 3 Moiz. 5, 4.

14. Ale jey jis noprósnay bážijas, tay taczau jis be grieko niera; jo namai sunkey bus korawóti.

15. Jr tai žudąsis keikims yra; nů to apsaugok, Diewe, Jokubo namus!

16. Jr Diewo-prisibijantieji wéng toktai, ir ne apsibjaurin tokiu grieku.

17. Ne jaukink sawo burną bile-ko-dēl bážitis; nēs tai iš pikto páproczo randasi.

18. *Ne užmiršk sawo tēwo bey sawo motinôs pamokslo, tay tu tarp ponů sedēsi,
* P. 3, 3.

19. Jr tawęs ne bus užmiršta, kad tu ne paprastumbei durnumo ir paskiáus wélitumbeis, *amžinay ne gimęs, ir prakéiktumbei sawo užgimimo dieną.
* Job. 3, 3.

20. Kurs papranta apžodžůti, tas per sawo amžią nesigérin.

21. Antrą-kart susigriešit, tay per daug yra; tréczą-kart, korawonę pelno.

22. Kurs gašlume yra, tas yra déganczei ugnei lygus, ir nesiliauja, iki jis sawę sudégin.

23. Newiežlibas žmogus nerimsta sawo kunu, iki jis ugni uždeg.

24. Newiežlibam žmogui wisi walgei saldus, ir nesiramdos, iki jis tai išpildęs.

25. Wyrs, sawo wenczawonystę peržengiąs bey sawije *mislijąs: „kas mato manę?
* Job. 21, 14. f.

26. Aplink manę tamsu yra, ir senos paslep manę, kad nieks manę máto; ko aš bijoczau? *Aukšczáusiasis ne atboj mano grieko;"
* P. 16, 15. Ps. 94, 7.

27. Toksai *tikt žmonių akių bijos,
* Jon. 3, 20.

28. Jr ne atsimen, Pono Diewo *akis toli šwesésnes ēsant už sáulę, ir wislab mátant, ką žmones daro, bey régint ir i nežinomus kampus.
* Ebr. 4, 13.

29. Wisi daiktai jo žinomi, pirm ne kaip jie sutwériami, taip geray, kaip kad ir jau sutwérti butu.

30. Tasai wyrs wisiems mátant miestę bus korawotas,

31. Jr bus sugáutas, kuriům czēsu jis amžinay ne mislij.

32. Taipo ir moteriszkei nusidůs, kuri sawo wyrą prastoj, ir kudiki isz kito augin.

33. Pirmjáus ji * Diewo prisákimui ne paklusni yra, ant antro susigrieszij ji priesz sawo wyrą, ant trécżo ji per wenczawonês=pérżengimą isz kito waikus wéda.

* 3 Moiż. 20, 10. 5 Moiż. 22, 22. Jon. 8, 5

34. Toji bus isz surinkimo iszmesta, ir jôs waikai turēs uż ję kentēti.

35. Jôs waikai * ne issiszáknis, ir jôs szákos waisiaus ne nesz.

* Iszm. 3, 16.

36. Ji paliekt prakéiktą paminklą, ir jôs gēda niekadôs ne iszgésoma.

37. Isz to supras waikû=waikai, nieko geriaus ne ēsant kaip Diewo bijotis, ir nieko saldżaus kaip ant Diewo prisákimo dabóti.

24. Pérskyrimas.

Gyrius Iszmintiês ir Szwento Rászto.

1. Iszmintis gárbinas, ir tarp żmoniû ji giriasi.

2. Ji pranesz Diewo żodi Diewo surinkime,

3. Ir liaupsinas jo karalystēje

4. Taipo tarydama: * asz esmi Diewo żodis,

* Jon. 1, 1. 1 Jon. 1, 1. Apr. 19, 13.

5. Ir iszsipplátinu ant wisôs żémēs kaip débesys.

6. Mano szētra yra aukesztay, ir mano sóstas debesise.

7. Asz wiena esmi * wisur, koley tikt dangus nutenka, * Iszm. 1, 7.

8. Ir taip gili, kaip bedugnis yra,

9. Wisur juriose, wisur ant żémês,

10. Tarp wisû żmoniû, tarp wisû pagonû.

11. Pas szius wisus asz gaspádą jēszkojau, kad ben wietą rasczau.

12. Tay paliepe man sutwertojis wisû daiktû, ir kurs manę léidęs, gatáwijo man namus tarydams:

13. Pas Jokubą tu turi gywénti, ir Izrael tur tawo tēwiszke buti.

14. Pirm * swieto, nů pradżôs asz esmi sutwérta, ir amżinay pasilikſiu, ir po jo akiû szētroje służijau;

* Pam. 8, 22.

15. Ir potam Zyone butiną wietą gawau, ir jis manę szwentam mieste istate, kad asz Jeruzalēje ponawoczau.

16. Asz issiszáknijau pas garbingus żmones, kurie Diewo dalis yra.

17. Asz dide użáugau, kaip Cēdras ant Libanono ir kaip Cypresas ant kalnû Ermon.

18. Asz użáugau, kaip palmo=médis prie wandens ir kaip rożiû=kwētkos, kurios Jerikoje auginamos,

19. Kaip grażus aliejaus=médis ant atwiro lauko; asz użaugau kaip klewai.

20. Asz iszkwēpjau skanų kwápą nů sawęs, kaip Cinnamet ir brangios żoles, ir kaip geriáusieji Mirai,

21. Kaip Galbanas bey Onyks ir Mirai, ir kaip kodylo (kwápas) bażnyczoje.

(Grôm. Dicnojê Użgimino szw. Marijôs.)

22. Asz iszskleidżau sawo szakas kaip áużolas, ir mano szakos buwo gráżios bey linksmos.

23. Asz iszkwēpjau skanų kwápą nů sawęs, kaip koks wyn=medis;

24. Ir mano żydējims nésze tikrą ir skalsų waisių.

25. Eikit * szen prie manęs, wisi, kurie manęs norit, * Matt. 11, 28.

26. Ir sotinkites mano waisiaus!

27. Mano miszia yra * saldésne uż médi, ir mano dowana saldésne uż medaus=kori. * Ps. 19, 11. Ps. 119, 103.

28. Kurs manęs wálgo, tas alko manęs wisadôs;

29. Ir * kurs manęs gér, tas troksz manęs wisadôs. * Jon. 4, 13. 14.

30. Kurs manęs klausys, tas ne eis i gēdą;

31. Ir kurs manę seks, tas nekaltas pasiliks.]

32. Tai wislab yra tos paczos knygos derējimo su aukszczáusiůju Diewu darytojo,

33. Butent zokanas, kuri Moizesz szius namams Jokubo kaip skarbą igraudino;

34. Isz to iszmintis tekējo, kaip * upe Pison, kad toji patwista,

* 1 Moiż. 2, 11.

35. Ir kaip wandů Tygris, kad tas pértwista pawásarije.

36. Isz kurio protas tekējęs kaip Eiprates, kad jis patwista, ir ka p * Jordanas dagôs czēse. * Joz. 3, 15.

37. Iß to radosi pamokinimas, kaip ßwiesa ir kaip upe Nylius rudens=czēse.

38. Niekas niekadôs buwęs, kurs tą butu wisißkay ißmokęs, ir niekadôs ne bus, kurs tą ißmisliti galētu.

39. Nēsa jo ißmánims yra daugésnis uź wisas jures, ir jo źodis *gilesnis uź wisus bedugnius.
* Rym. 11, 33.

40. Tēka iß manęs daug upéliû į sodus, kaip wandů į widų léidzams.

41. Cze ßlápinu aß sawo darźą,

42. Ir drēkinu sawo pēwą.

43. Cze mano upéles patwista didźomis upēmis,

44. Ir mano upes didzeis éźerais pastója.

45. Nēs mano pamokslas ßwiecza taip toli, kaip praßwitęsis rytas, ir ßwiecza toli.

46. Taipjau mano pamokslas néy liete ißlieja prarakystę, kuri amźinay tur pasilikti.

47. Cze jûs numánote, manę ne tiktay uź sawę dirbant, bet ir uź wisus, kurie ißmintiês geidza.

25. Pérskyrimas.

Apie kelis pagirtinus ir pabártinus Daiktus, ypacz czey apie Sandorą bey piktąję Paczę.

1. Trys grażus daiktai yra, kurie taip Diewui, kaip ir źmonēms patinka:

2. Kad * brolei sutinka, ir kaimynai (kits=kitą) mylis, bey wyrs ir moterißke sandoroj gywena.
* Ps. 133, 1. ℶ

3. Trys daiktai yra, kurie man per ßirdį eit, ir jû budą nekenczu:

4. Kad pawargęsis didzůjas, ir bagotasis rods melůj, bey sénas durnius kekßininks yra.

5. Jey tu jaunose dienose ne surenki, ką tu senátwije rasi?

6. Ak kaip grażu tai yra, kad źilios galwos ißmintingos, ir senieji gudrus,

7. Bey ponai protingi ir akyli yra!

8. Tai senûjû wainikas, kad jie daug ißtyrę yra; ir jû garbe, kad jie Diewo bijosi.

9. Dewyni daiktai yra, kurius aß sawo ßirdije didey garbintinus laikau, ir deßimtąjį ketu sawo burna pagirtį:

10. Żmogus, kurs ant sawo kudikiû dzaugsmą suláuk; kurs suláuk ir máto sawo neprietelius sugaißtant;

11. Geray tam, kurs *protingą páczę tur! kurs sawo kalbomis ißkadôs ne daro; kuriam ne rúp ßlużiti tokiems, kurie to ne werti yra;
* P. 26, 1.

12. Geray tam, kurs * wierną prietelių tur! geray tam, kurs ißmintingas yra, ir kurs mokin, kad jo klausoma yra!
* P. 6, 14.

13. Ak kaip didis yra tas, kurs ißmintings yra!

14. Ale * kurs Diewą bijosi, per tą neywiens yra.
* P. 10, 27.

15. Nēs Diewo báime wislab pérreit.

16. Kurs pagal tą wiernay elgiasi, kas tam gal prilyginamas buti?

17. Neyjokia bēda taip dide, kaip ßirdiês=skaudējimas.

18. Niera kytrumo per moterißkês kytrumą.

19. Niera tykojimo per pawydo tykojimą.

20. Niera kerßijimo per neprieteliû kerßijimą.

21. Neyjokia galwa taip gudri, kaip żalczo galwa; ir neyjoks rustums taip skaudus, kaip moterißkês rustums.

22. Aß wéliczaus (geriaus) tarp liútû bey smákû be=gywenąs, ne kaip pas nelábą paczę.

23. Kad ji supyksta, tay * ji sawo wéidą pérkreip, ir taip baisinga pastrodo kaip meßka.
* 1 Moiź. 4, 6.

24. Jôs wyrs tur jôs gēdētisi; ir kad jam tai į akis sákoma yra, tay jam toktai ßirdije perßt.

25. Wisas nelabums menkas yra prieß moteriû nelabumą; te nusidůd jei, kas Diewo=nesibijantiemsiems nusidůda!

26. Jaunijanti moterißke yra lētam wyrui, kaip źiezdrose aukßtyn einamas kélias senam źmogui.

27. Nesidůk prisigáuti, kadangi ji graźi yra, ir dēl to jôs ne geidáuk!

28. Kad moterißke wyrą bagotą padáro,

29. Tay iß to daug barniês, paniekinimo ir didzôs gēdôs randasi.

30. Pikta moteriszke dáro smutną szirdi, nuliúdusi wéidą ir szirdiês bēdą.
31. Moteriszke, isz kuriôs wyras dzaugsmo ne tur, toji wisam darbui ji nelinksmą dáro.
32. Griekas * isz moteriszkês radosi, ir jôs-dēl mes wisi turim mirti.
* 1 Moiz. 3, 6.
33. Kaip wándeniui wale ne důdama, taipo ir moteriszkei ne tur walè důdama buti.
34. Jey ji taw ne nor klausyti, tay skirkisi nů jôs.

26. Pérskyrimas.

Géros Moters giriamos, piktos koliojamos yra.

1. Geray tam, kurs * wieżlibą moteriszkę tur; isz to jis antrą tiek ilgay patenka. * p. 3, 17. Pam. 14, 1
2. Zopostinga gaspadine sawo wyrui dzaugsmas yra, ir daro jam pakajingą gywénimą.
3. Wieżliba moteriszke brangi dowana yra, ir tam důdama, kurs Diewo bijosi.
4. Ar jis bagots ar pawargęs butu, tay jiji jam palinksminojimu yra, ir ji wisadôs linksmą daro.
5. Trys daiktai baisingi yra, ir ketwirtasis wisaip neapkenczamas:
6. Iszdawims, maisztas, nekalto kraujo praliejimas;
7. Kurie wisi yra pikczaus uż smerti.
8. Ale tai yra szirdiês-bēda, kad wiena moteriszke antrąję wisaip nekencza, ir iszdarko ję priesz kożną wieną.
9. Kad kas piktą paczę tur, tay toktai yra kaip nelygus poras jáuczů, kuriů-du isz wieno tráukti tur.
10. Kurs ję gáun, tas gáun ángi.
11. Girtůjanti moteriszke didis yra wargas, nēs ji ne gal sawo gēdą paslepti.
12. Kekszáujanti moteriszke numánoma yra isz gēdiszko wéido ir isz jôs akiů.
13. Jey tawo dukte nesigēdzas, tay priweizdēk ję asztrey, kad ji sawo iszdykumą ne pilnawotu, jey ji taip ne draudzama yra.
14. Jey tu numanai, ję be gēdôs pasielgiant, tay ant jôs geray dabok; jey ne, ir ji tame tarpe taw ápmaudą daro, tay to nesidywik.
15. Kaip isztrosztęs keliáuninks ji trokszta, ir gér pirmjáusojo wandens, kuri prisēk, ir atsisēd, kur tiktay kélmą rand, ir ima, ką ji użgrēbti gal.
16. Meilinga moteriszke palinksmin sawo wyrą, ir kad ji su jůmi iszmintingay elgias, atgaiwin ji jo szirdi.
17. Moteriszke tylēt gálinti, tai Diewo dowana.
18. Wieżlibay użauginta moteriszke neyjokeis pinigais yra użmokama.
19. Neywiens dáiktas malonesnis yra ant żémęs kaip patogi moteriszke,
20. Ir neywiens dáiktas brangesnis kaip czysta moteriszke.
21. Kaip sáule użtekējusi ant áukszto Pono Diewo dangaus grożybe yra, taipo ir wieżliba moteriszke grożybe yra sawo namůse.
22. Wieżliba moteriszke, nobażna pasiliekanti, yra kaip liampa ant szwentôsês liktérnôs.
23. Moteriszke, kuri wierną szirdi tur,
24. Yra kaip áukso stulpai ant sidabriniůjů sostů.
25. Du dáiktu yra, kuriů-du asz nekenczu, ir ant tréczojo asz pykstu:
26. Kad wyrą karżygi pasкiáus důd badu mirti, bey * iszmintingieji rot-ponei paskiáus paniekinami yra;
* 1 Kar. 12, 8.
27. Ir kurs nů tikrôsês wierôs ant netikrôs wierôs pasidůd, szitą Diews kardui atsúdiję s.
28. Kupczus wargey gal saugotisi nů neteisybês, ir krômininks nů grieků.

27. Pérskyrimas.

Apie nedēkingus Żmones, apie Kupczus bey Liežuwjo Waldimą.

1. Nēs daug dēl * lobjo neteisybę dáro; ir kurie pralobti nor, ant to ne daboj. * p. 31, 5. 1 Tim. 6, 9.
2. Kaip winis mure tarp dwiējů plytů kyszo,
3. Taip randas ir griekas tarp perkanczojo bey pardůdanczojo.
4. Jey jis ne wiernay Diewo báimēje pasiliekt, tay jo namai wéikey bus iszpústiti.

5. Kad sijojama yra, tay kas neczysta, widuj pasiliekt; taipo, ką žmogus praded, tay prie to wis mažumas neczystumo prilimpa.

6. Kaipo *peczus naujůsius půdus išmėgin, taipo išmegin wargas žmogaus širdį. *p. 2, 5.

7. Iš waisiaus numánoma, kaip médis kawojams yra; taip iš kalbôs numánoma, kau širdis išmintinga yra.

8. Tu ne pagirk neywieną, iki jį busi girdėjęs; nės iš kalbôs wyrs numánoms yra.

9. Jey tu teisybę seki, tay tu ję gáusi, ir apsiwilksi kaip graže sermėga.

10. Paukšczei laikosi prie sawo lygaus, taipo teisybe laikosi prie tů, kurie jôs klauso.

11. Kaipo liútas ant ėdesio tyko, taipo *griekas paskiáus sugáun piktadejį. *p. 21, 3.

12. Diewo-bijąsis kalba wisadôs, kas naudinga yra; bet durnasis kaitosi kaip mėnů.

13. Kad tu tarp beproczů esi, tay dabok, ką czėsas pérleidž; bet tarp išmintingůjů gali drąsiaus kalbėti.

14. Durnůjů kalba per mierą yr neapkenczama, ir jů jůkims tikt wieni griekai, ir taczau tůmi dżaugiasi.

15. Kur *daug bážijimo girdim, cze žmogui †plaukai pasišiáušias; ir jů waidas daro, kad ausis užkimšti reik. *p. 23, 10. 11. †Job. 4, 15.

16. Kad puikieji su wiens-wienu waidą kél, tay potam randas kraujo-praliejims, ir baisu girdėt, kad jie taipo išsidarko.

17. Kurs *užtylėtinus dáiktus žinomus dáro, tam daugiaus ne wierijima, ir niekadôs wierną prietelių ne gáus. *p. 19, 10. Pam. 20, 19. 25, 9.

18. Laikyk sawo prietelių garbėje, ir wiernay su jůmi élgkis!

19. Bet jey tu jo užtylėtinus dáiktus žinomus padarysi, tay tu jį ne atgáusi.

20. Kurs *sawo prietelių prapuldo, tam taip negeray nusidůda, kaip kuriam jo neprietelius išbėg. *p. 6, 14.

21. Lygey kaip kad tu paukštį iš rankôs išléidi, taipo nusidůd, kad tu sawo prietelių prastóji.

22. Tu jį wėl ne sugáusi; iškada jam paskuy bėgus; jis pertoli, jis išsprůdęs kaip stirna iš tinklo.

23. Žaizdos gal *išgydomos, barnis gal sudérinamas buti; *p. 22, 27.

24. Bet *kurs užtylėtinus dáiktus iškalb, su tůmi atlikta. *p. 17. 19.

25. Kurs *akimis mója, tas piktay mislij, ir nesidůd nů to atsikreipti. *Pam. 10, 10. 16, 30.

26. Po tawo akiů mok jisai taw itiktinay kalbėti, ir labay pagir, ką tu kalbi; bet už užpakalio jis kitaip kalba, ir taw pérkreip tawo žodžus.

27. Aš neyjoki dáiktą taip nekenczu, kaip toki, ir Pons Diews jį taipojau nekencza.

28. Kurs akmenį aukštyn méta, tam jisai ant galwôs půl. Kurs slapczey kanda, tas sawę páti įžeidž.

29. Kurs *důbę kása, tasai pats į tą įpůl. *Pam. 26, 27. f.

30. Kurs kitam spéndža, tas sawę pati susigaun. Kurs kitam iškádą daryti nor, tam paczam tai trópijas, jam ne žinant, iš ko.

31. Puikieji paniekina ir apjůkia, bet *atsikeršijimas tyko ant jů kaip liútas. *p. 27, 11.

32. Kurie dżaugiasi, kad nobažniemsiems wargai trópijas, tie žabangůse bus sugáuti; širdiês-bėda jůs suės pirm jů smerczo.

33. Papykims ir sudukims baisu yra, ir nelabasis abejus pilnawoj.

28. Pérskyrimas.

Neteisybę Darbůse ir Žodžůse turi wéngti.

1. Kurs *atsikeršija, ant to Ponas Diewas wėl atsikeršis, ir jam jo griekus ne atléis. *Rym. 12, 19. f.

2. Atléisk *sawo artimui, kůmi jis prieš tawę nusidėjęs, ir tada melskis; tay taw ir tawo griekai bus atléidžami. *Matt. 6, 14. Mark. 11, 25.

3. Žmogus prieš kits-kitą pápyki laiko, ir pas Poną Diewą nor malonês jėškoti.

4. Jis nemielaširdingas yra prieš saw lygų, ir nor už sawo griekus melstis.

5. Jis tiktay kunas bey kraujas yra, ir ne atſiléidz; kasgi gal jam jo griekus atléiſti?

6. *Atſimink ſawo gálo ir liáukiſi nů kerßto, *p. 18, 24.

7. Kurſai ſmerti bey prápulti jēßko; ir paſilaikykis priſákimůſe.

8. Atſíminkis priſákimo, ir paliáuk grumzdęs ſawo ártimui.

9. Atſíminkis Aukßczáuſiojo derē-jimo, ir atléiſk ne-ißmánimą.

10. Liáukis nů waido, tay tu daug griekû ißwéngſi.

11. Nēs *ſupykęs zmogus waidą néy degte uzdega, ir Diewo-neſibi-jąſis ſumaißo gerus prietelius, bey pakuſin prieß kits-kitą gerame paká-juje ēſanczus. *Pam. 26, 21. 29, 22.

12. Kad daug malkû yra, tay ug-nis jû daugiaus uzſidega; ir kad zmones macnus yra, tay papykims jû dideſnis ſtojaſi; ir kad zmones bagoti yra, tay papykims jû ſkau-déſnis; ir kad waidas ilgay patenka, tay jû labjaus uzſidega.

13. Greitam buti ant waido, pa-kur ugni, ir greitam buti ant bar-niês, kraują praliej.

14. Jey tu kibirkßtēli papúti, tay iß to dide ugnis uzſidega; ir jey tu ant kibirkßtēlio uzſpjáuji, tay iß-géſta jis; ir abieji tie daiktai gal iß tawo burnôs ißeiti.

15. Jkalbētojei bey newierni nelabi liezuwjei prakeikti yra, nēs jie daug ſumaißo, gérą pakájų turinczus.

16. Nelabas liezuwis daug zmoniû ſuwaidij, ir prawáro jûs iß wienôs zémês i kitą.

17. Jis ſuardo driutus mieſtus, ir ſugaißin kunigaikßczû zemès.

18. Nelaba burna prawáro wiez-libas paczès,

19. Jr ißplēßia joms wiſlab, ką jos ſaw ſunkey yra pelnuſios.

20. Kurs jei klauſo, tas niekadôs nerimſta, ir niekur ne gal pakájuje paſilikti.

21. Botágas daro mēlinû brukß-niû, bet nelaba *burna ſutrußkin káulus ir wiſlab. *Pam. 18, 8.

22. Daug yra per aßtrų kárdą pra-půlę, bet niekur taip daug, kaip per nelabas burnąs.

23. Geray tam, kurſai nů nelabôs burnôs apſaugótas yra, ir nů jôs ne-wárginamas paſiliekt, bey kuriam jôs jungą ne reik neßioti, ney jôs wirwēſe ne ſurißtas yra!

24. Nēs jôs jungas yra gelezinis, ir jôs wirwes yra warines.

25. Jôs muka yra kartéſne uz ſmerti ir piktéſne uz péklą.

26. Bet Diewo-priſíbijantiji po kojû ne pamis; ir jis tôs ugnije ne degs.

27. Kurs Poną Diewą praſtoj, tas i tą puls ir toje degs, ir ji ne bus uzgeſyta; jiji apniks ji kaip liútas, ir ſudraſkys kaip pardas.

28. Tu aptweri ſawo padwáriją erßkēczeis; kamgi *tu ne geriaus ſawo burnai darai angą bey uz-kaißti? *p. 22, 33.

29. Tu pérſweri ſawo áukſą bey ſidábrą; kamgi tu ir ſawo zodzus ant áukſo-ſwartiês ne nuſweri?

30. Saugókis, kad tu tůmi ne ſly-ſtumbei, ir parkluptumbei po akiû ſawo neprieteliû ant tawęs tyko-janczûjû.

29. Pérſkyrimas.

Apie Mielaßirdingyſtę bey Źmoniû Pakakimą.

1. Kurs ſawo ártimui *źyczij, tas mielaßirdingyſtês darbą ißrodo; ir paſituriſis tur toktai daryti. *Pſ. 37, 26.

2. Źyczik ſawo ártimui, jey jam priwalu; bet tu *antraſis, ir atdůk wēl tikru czēſu! *Pſ. 37, 21.

3. Atteſek, ką kalbējęs eſi, ir ne ſuklaſtůk ji, tay tu wiſadôs ſawo reikmenes raſi.

4. Túlas miſlij, tai ēſą raſta, ką jis zyczij, ir ſupykin tą, kurſai ji gélbējęs.

5. Jis jam ranką buczůj, kol jam zyczijama, ir kalba labay pakárney ártimo pinigû-dēl;

6. Bet kad jam reik tus wēl at-důti, tay gaißta jiſai, ir ſkundzaſi labay, ſunkias gadynias ēſanczes.

7. Jr kaczey jiſai tur, tay jis wos puſę tû atdůd, ir anam dar per didę dówaną tai prirokůja.

8. Bet jey jis ne gál atdůti, tay jis anam pinigus prapuldo; taſai tada ſaw neprietelių ſawo patiês pinigais nuſipirkęs yra;

9. Ir ansai užmok jam keikimu bey koliojimu, ir atpildo jam nelabais žodžeis už dekawonę.

10. Tûlas ne rods iššyczij, ne iš piktôs širdiês, bet tur bijótis, sawo žyczką prapuldisęs.

11. *Pakęsk taczau sawo ártimui bėdoje, ir mielaširdingystę jam iš-rodik tůmi, kad tu jam czėso dů-tumbei. *Matt. 18, 29.

12. Pagélbėk pawargusiam dėl prisákimo, ir ne důk ji bėdoje tušczey nů tawęs atstóti.

13. Prapuldik iš gerôs walês sawo pinigus dėl sawo brolio bey ártimo, ir ne pakašk tus po kokiu akmenimi; czonay jie taczau prapůl.

14. Susidėk *saw skárbą pagal Aukščiáusiojo prisákimą; tas taw gerésnis bus už wisoki áuksą. *Matt. 6, 20.

15. *Pasidėk sawo ubagů-dowanas skyru; tos tawę †išgélbės iš wisôs bėdôs. *1 Kor. 16, 2. †Ps. 41, 2. 3. Tob. 4, 11. 12.

16. Tos už tawę kariáus prieš tawo neprietelius,

17. Geriaus už skydą arba ragótinę.

18. Nobažnas žmogus laidůj už sawo ártimą;

19. Bet begėdis prastoj sawo laidą.

20. Ne užmiršk geradejystês sawo laido;

21. Nėsa jis sawę pati už tawę užsistátęs yra.

22. Nelabs žmogus sawo laidą i iškáda wed,

23. Ir nedėkingas prastoj sawo išgélbetoji.

24. Laidu buti, daug bagotů žmonių *sugaišino bey šen ir ten iš-mete, kaip wilnys júriose. *Pam. 11, 15.

25. Tai didžus žmones prawáre, kad jie swetimose šalise klajoti turėjo.

26. Bediewis, jey jis laidu pastójo ir klastas myl, kad jis sawę iššisipainiotu, tas korawonę ne išwengs.

27. Išgélbėk sawo ártimą, kiek tu imanai; ir saugokis, kad tu tůmi ne pats i gėdą ieitumbei.

28. Gana ant šio ámžio išlaikimo yra, jey kas *wandens bey dûnôs, drabužių bey namů tur, tůmi jisai apsiciti gal. *1 Tim. 6, 8.

29. Geriaus yra skupus išlaikimas po sawo lentiniu stogu, ne kaip brángus walgei po swetimu.

30. Te pakanka taw, ar tu mážumą ar daug turėtumbei; nėsa tai bjaurus iššimaitinims nů butsbuto keliáuti.

31. Ir jey kur kas ne pažistams yra, jis ne-dręs sawo burną atwérti.

32. Jis tur pas sawę ileisti, ir tur důti su sawim gérti be jokiôs dėkawonês;

33. Tur priegtam skaudžů žodžů girdėti, butent: swetie, eik ir gatáwik stálą; důk man su tawimi wálgiti, ką tu turi!

34. Arba: keliáuk šalin! aš brángą swéczą gawau; aš priwalau to buto, mano brolis pas manę atsitráuk.

35. Toktay skaudu išmintingam žmogui, kad jis dėl gaspadôs tokius žodžus kęsti tur, ir kad jam i akis sákoma, kas jam žyczita yra.

30. Pérskyrimas.

Gyrius tikrojo Waikû Užauginimo, bey Kuno Swe katôs.

1. Kurs sawo kúdiki myl, tas ta *wisadôs baudža, kad jis potam iš jo džaugsmo suláuktu. *Pam. 13, 24. 23, 13. 29, 15. 17.

2. Kurs sawo kúdiki baudž, tas jo džaugsis, ir ne rupės jam pas pažistamus jo gėdėtisi.

3. Kad kas sawo kúdiki pamokindams augin, tai nekenczi jo neprietelius, ir jis sawo prietelimi džaugsma dáro.

4. Nės jey jo tėwas miršta, tai taip yra, kaip kad jis ne butu miręs; nės jis saw lygu palikęs yra.

5. Gywas bedudams máte jis sawo linksmybę ir džaugsmo turėjo iš jo, jam miršztant ne rupėjo jam rupintisi.

6. Nės jis páskuy sawę paliko sargybę prieš sawo neprietelius, ir kurs sawo gentims wėl paslužiti gal.

7. Bet kurs sawo kudikiui perlengwas yra, tas apdėjůj jo ransdus, ir nusigąsta, kiek kartů jis werkia.

8. Išlépints kúdikis išdykta kaip išdykęs arklys.

9. Lėpink sawo kúdiki, tay tu po=tam turi jo bijotis; žáisk su jůmi, tay jis tawę potam apsmútnis.

10. Ne jůkok su jůmi, kad taw ne potam su jůmi dejůti reikētu, ir sawo dantimis paskiáus grēßti tu=rētumbei.

11. Ne důk jam walę iß jaunû dienû, ir ne atkalbēk jo durnumą.

12. Palenkk jam sprándą, koley jis dar jáuns yra; kulk jam nugarą, koley jis dar mážas yra, kad jis ne kietsprandis ir taw nepaklusnus ne pastótu.

13. Pamokik sawo kúdiki, ir ne důk ji *pataikoje buti, kad tu dēl jo gēdą ne gáutumbei. *p.33, 29.

14. Geriaus, kad kas pawargęs, ir priegtam driuts ir sweikas yra, ne kaip bagotam ir nesweikam buti.

15. Sweikam ir driutam buti ge=riaus yra už áuksą, ir sweikas ku=nas yra geriaus už didi lobi.

16. Neyjoks skarbas prilyginams yra sweikam kunui, ir neyjoks džaugs=mas ßirdiês džaugsmui lygus.

17. Smertis yra geriaus, ne kaip ligustam buti arba wisadôs sirgti.

18. Tai lygey taipo yra, kaip ska=nus koksai kąsnis burnai walgiti ne gálinczei, ir kaip walgis prie mirusiojo grábo statytas.

19. Nēsa kam balwónui apiera naudinga? juk jis negal ney wal=giti ney suůsti.

20. Toktu yra ta su bagótu, kuri Diews důst apsirgti.

21. Jis tiesa mato tai akimis, ir to geidauja; ir yra kaip ißromitasis, kurs prie mergôs guledams dusáuj.

22. Nesidaryk saw smutnybę, ir nesiwárgink sawę sawó patiês mi=slimis.

23. Nēsa *linksma ßirdis yra žmo=gaus gywastis, ir jo džaugsmas yra ilgay ißkarßti. *Pam. 15, 13. 15. 17, 22.

24. Jßsirodik saw géro, ir rámdik sawo ßirdi, ir waryte waryk smut=nybę toli nů sawęs!

25. Nēsa smutnybe nužawin daug žmoniû, ir taczau niekam ne dér.

26. Rustumas *bey pápykis nu=trumpin gywasti, ir rúpestis senu padáro pirm czēso. *Job. 5, 2.

27. Linksmai ßirdžei wislab skanu yra, ką jis walgo.

31. Pérskyrimas.

Sweikata per Godą bey Edimą prapuldoma.

1 Budējims dēl pralobimo suwár=gin kuną, ir dēl to rúpintis ne důd miegoti.

2. Kad kas gulēdams rúpin, tasai wis pabunda, lygey kaip dide liga wisadôs pabudin.

3. Tas yra bagotas, kurs dirb=dams pinigus sudeđ, ir paliáuja bey iß to gaiwinas.

4. Bet tas yra pawargęs, kurs dirba, ir kuriam nesiseka; ir kaczey jis paliáuja, tay tikt jisai ubagu pasiliekt.

5. Kurs pinigus myl, tas ne pa=siliekt be grieko; ir kurs pragaiß=tanczû daiktû graibo, tas tůmi pragaiß.

6. Daug ieit i bēdą pinigû=dēl, ir prapůl tůmi po sawo akiû.

7. Kurie jiems apierawoj, tus pra=puldo jie, ir nesisaugojanczus su=gáuna jie.

8. Jßganytingas yra tasai bago=tasis, kurs be jokiôs kaltybês iß=randamas yra, ir kurs ant pinigû ne godus.

9. Kame tasai? mes ji pagirsim; nēs jis didžus dáiktus daro tarp sawo žmoniû.

10. Kurs teisus ir wiernas tam dalyke ißrandamas yra, tas wertay yra pagiriamas. Jis butu galējęs piktą daryti, ir tiktai to ne dare; ißkádą daryti, ogi ney to ne dare.

11. Dēl to pasiliekt jo turtas, ir ßwentieji pagir jo ubagû=dówanas.

12. Jey *tu už bagoto žmogaus stálo sēdi, tay ne atwerk sawo gómuri, *Pam. 23, 1.

13. Jr ne mislik: „cze daug ēdesio yra;“

14. Bet asimink, kad newierna akis pawyd,

15. (Nēs kas pawyd daugiaus, ne kaip tokia akis?) ir werkia, jey jis ką mato didey grēbjant.

16. Ne grēbk to wiso, ką tu matai;

17. Jr ne imk, kas ties jůmi bliude gul.

18. Ant sawęs nusimanyk, ką tawo ártimas rods meilij arba ne rods meilij; ir elgkis protingay wisam dalyke.
19. Wálgik kaip žmogus, kas taw důdama, ir ne ryk per mierą, kad ne pradētu tawę neapkęst.
20. Wiežlibumo-dēl tu pirmjáus paliáuk, ir ne buk be soto ēdąs, kad ant tawęs ne supyktu.
21. Kad tu tarp daug sēdi, tay ne sēkk pirmuczáus.
22. Mandagiam žmogui mážumo kanka; dēl to jam ne rúp sawo patale púkßczoti.
23. Ir kad skilwis miernay sotinamas yra, tay žmogus smagey miegt, tay žmogus rytmeczeis ankßti gal kéltis, ir wisam darbui yra tinkąs.
24. Bet be soto ēdąs nesmagey miegt, ir gumbą bey pilwo-skaudējimą gáun.
25. Kad tu perdaug wálgęs esi, tay pasikēlęs atstok ir atsigulkis.
26. Mano sunau, klausyk manęs ir ne paniekink manę, kad tawę paskuczáus mano žodžei ne tropitu.
27. Apsiimkis ką dirbti, tay tawę neyjokia liga ne užeis.
28. Žmogų sweczus priimanti pagir wisi žmones sakydami, ji wiežlibą wyrą ēsanti, ir toktay yra gražus gyrius.
29. Bet apie * gódųji ßykßtůkli wisas miestas piktay kalba, ir tai wertay sákoma. * P. 14, 3.
30. Ne buk * wyno-girtůklis, nēs wynas daug žmoniů nužudo. * 1 Tim. 3, 3.
31. Kálweje ßwesótoji geležis meginama yra; taipo megin wynas ßirdis nelabůjů, kad jie apsigērę.
32. * Wynas atgaiwin žmogaus gywasti, jey miernay gériamas. * Ps. 104, 15. Pam. 31, 6.
33. Ir kas yra iß gywastiēs, kur wyno niera?
34. Wynas yra sutwértas, kad jis žmogaus ßirdi linksmą darytu.
35. Wynas ant reikalo gértas pa-linksmin kuną bey dußią.
36. Bet jey jo perdaug gériama, tay jis ßirdiēs-bēdą daro.
37. Girtáwimas daro durną padúkeli jů durnésni,
38. Kad tyczůjas ir siaucza, iki jis geray nuplēktas, nukultas ir sužeistas yra.
39. Ne ißkóliok sawo ártimą prie wyno, ir ne apgēdink ji jo linksmybēje.
40. Ne důk jam piktů žodžů, ir ne prießtarauk jam su skaudža kalba;

32. Perskyrimas.

Keli Pamokslai Sweczůse esant.

1. Bet buk jiems lygus, ir kaip jie elgias, taip ir tu elgkis, tay tu tikray sēdi;
2. Ir důk sawo dali, kas taw pareitis, jéy tu nori drauge sēdēti,
3. Kad jie su tawim galētu linksmi buti, kad tu garbę iß to gáutumbei, kad žmones tawę patogu ir meilingu žmogumi ßaukia.
4. Wyriáusiasis te kalba, tai jam pareitis, kaip daug ißtyrusiam.
5. Ir ne surikik žaidžanczus.
6. Ir kad giesmes giedamos, tay ne žaunik į tárpą; ir žopostui laikyk sawo ißminti kitam czēsui.
7. Kaip Kubyns czystam áukse žiba, taip giesme czésnije graži girdet.
8. Kaip Smaragdas gražiame áukse gražus,
9. Taipo giesmes prie géro wyno mandagios yra.
10. Gal ir jáuns žmogus wieną arbą du kart kalbēti, jey jam reikals yra;
11. Ir jey ji klausia, tay jis tur trumpay atsakyti
12. Ir dētisi, buk ne daug žinąs, ir geriaus tylēti,
13. Ir ne tur ponams prisilyginti; ir kad sénas kokšai kalba, ne tur drauge žauniti.
14. Iß perkuno randas didis žaibawimas, iß gēdējimo didis primylējimas.
15. * Kelkis priegtam czēsu, ir ne buk paskiáusiasis; * P. 31, 25.
16. Bet eik greitay namô, ir tenay buk linksmas darydams, ką noris; tikt kad nieko pikto ne darytumbei, ir su nieku nesibártumbei;
17. Bet dēkawok už wislab tam, kurs tawę sutwēręs ir sawo gerybēmis pasótinęs yra.

18. Kurs Pono Diewo bijos, tas důdas su geru pasimokiti, ir kurs czēsu apsiima, tas malonę gáus.

19. Kas Diewo žodžo klausinēj, tas to apsczey aptures; bet kurs ant to ne iš tikrôs širdiês mislij, tas iš to dar piktésnis pastój.

20. Kurs Pono Diewo bijos, tas tikrąji pamokslą trópij, ir teisybę šwiesdin kaip šwiesybe.

21. *Bediewis nesidůd pasimokiti, ir žino atsikalbēti kitû žmoniû pawëikslu sawo elgime. *Pam. 12, 1.

22. Protingas žmogus ne paniekin gérą pamokinimą;

23. Bet išdykelis ir didžůjąsis nieko nesibijos, kaczey jis ką noris butu daręs.

24. Nieką ne daryk be pamokinimo, tay to nesigailēsi po atlikto darbo.

25. Ne eik tům keliù, kuriům tu galētumbei prapulti, ney czonay, kur sawę i ákmeni isitrenkt galētumbei.

26. Ne nusitikēk tůmi, kad kéls gérs esąs; beje, ir nů sawo patiês kudikiû saugokis.

27. Wisůse sawo darbůse tu ant Pono Diewo nusitikēk iš wisôs širdiês; nēs tai yra Diewo prisákimus pilditi.

28. Kurs Diewo žodžui wierij, tas garbēje laiko prisakimus; ir kurs ant Pono Diewo nusitik, *tas nieko ne stokós. *P. 23, 1.

33. Pérskyrimas.

Gyrius Diewo-Prisibijanczůjû; priegtam, kaipo Ukis ir Gaspadoryste tur waldoma buti.

1. Kurs Diewo bijos, tam nieko pikto ne nusidůd; bet kad jis užkabinamas yra, jis wēl išwalnitas bus.

2. Išmintingas nesidůst išsiwadžotis nů Diewo žodžo; bet newiernas důst pasijudintis kaip láiwas ant júriû nů wētrôs.

3. Protingas žmogus *driutay prie Diewo žodžo laikos, ir Diewo žodis jam yr tikra teisybe, kaip áiški kokia kalba. *Tit. 1, 9.

4. Išmanyk koki dáiktą tikray, potam kalbēk apie tą; důkis pirma geray pasimokiti, tay tu galēsi atsakyti.

5. *Durnojo širdis yra kaip rátas prie wežimo, ir jo mislys sukasi kaip stebule. *P. 21, 27.

6. Kaipo eržils bile-kokią kumélę pamatęs žwéngia, taipo newiernasis laikosi prie wisokiû apjůktojû tarydams:

7. „Kodēl wiena diena tur šwentésne buti už kitą, juk sáule podraug wisas dienas metè daro?"

8. Pono Diewo išmintis jas taipo atskirste, ir jis méto-czēsus bey šwentes taipo dawádijes.

9. Jis keles išrinkęs ir pašwentinęs už kitas dienas;

10. Lygey kaipo *wisi žmones iš žémês, ir Adoms iš dulkiû sutwértas, *1 Moiz. 2, 7.

11. Ir taczau Pons Diews tarp jû skirtumą dáręs pagal sawo tuleriopą išminti, bey tuleriopą dawádą tarp jû istátes.

12. Kelis jisai péržegnojo, paáukštino ir pašwentino bey ant sawo služmôs pawadino; bet kelis jisai prakéike ir pažémino bey iš jû urēdo išmete.

13. Nēs jie yra jo rankoje, kaip můlis půdžaus *rankoje; jis daro wisus sawo dárbus, kaip jam mēgsta. *Jez. 45, 9. s.

14. Taipo ir žmones yra rankoje to, kurs jûs sutwēręs yra, ir Jis důd kožnam, kaip jam geray régisi.

15. Taipo yra gérs dáikts prieš piktą, ir gywastis prieš smerti, bey Diewo-bijąsis prieš Diewo-nesibijanti dawáditas.

16. Taipo apžwalgyk wisus Aukščáusiojo dárbus! tay *wis dwieji prieš dwiejus, bey wiens prieš kitą dawáditas. *P. 42, 25.

17. Aš paskiáusiasis pabudau, kaip tas, kurs rudenije paskuy ránkioj; ir Diews man tam dalykui žegnonę dawęs yra, kad aš sawo spáustuwus pripildžau kaip pilnam rudenije.

18. Dabokit, kaip aš ne saw dirbęs esmi, bet wisiems, kurie iš tikro mokitisi nor.

19. Klausykit man, *jûs didieji ponai, ir jûs waldonai tarp žmoniû, isidēkit tai i širdi. *Išm. 6, 2. 3.

20. Ne důk sunui, paczei, broliui ney genczui ant sawęs macę, koley

tu gyws esi, ir ne padůk neywienam sawo gerybes, kad tu to nesigailētumbei, ir turētumbei jes iß jů melsti.

21. Koley tu gyws esi ir kruti, neywienam kitam żmogui ne pasidůk.

22. Geriaus yra, kad tawo waikai tawęs priwálo, użot tu jiems turētumbei į rankas żiurēti.

23. Pasilikk tu wyriáusiasis ant sawo turto, ir saw nesidůk sawo garbę atimti.

24. Kad tawo ámżio gálas prisiartin, taw mirti turint, tada ißdalyk sawo turtą.

25. Asilui reik jo pάßaro, botágo bey naßtôs; taipo bérnui jo důnôs, korawonês bey dárbo.

26. Prilaikyk bérną prie darbo, tay tu pakájaus nů jo turēsi; ir jéy tu jam důdi pataikauti, tay jis nor ponu buti.

27. Jungas bey wirwes palenk sprándą, piktąjį bérną lazda bey strampas.

28. Waryk jį prie dárbo, kad jis ne pataikautu.

29. Pátaika daug pikto mokin.

30. Użdēk jam dárbą bérnui pareinanti; ir jey tada ne klauso, tay dēk jį į pánczus; taczau niekam perdaug ne użdēk, ir mierą laikyk wisůse daiktůse.

31. Jey tu wierną bérną turi, tay ant jo *laikyk kaip ant sawęs patiês; nēs kurs jam ką dáro, tas tawo kuną bey gywasti nor įżeisti. Jey tu bérną turi, tay důk jį klausyti, kaip kad tu pats czonay butumbei; nēs tu priwalai jo kaip sawo patiês gywastiês. * p. 7, 22.

32. Bet jéy tu jį piktay laikai, tay jis pasikēlęs nů tawęs ißbēgs, ogi kur tu wēl jį sujeßkósi?

34. Pérskyrimas.

Ką apie Sapnus misliti turim.

1. Ne-ißmintingi żmones sawę paczus prisigáun netikuseis nusitikējimais; ir durnieji pasitik ant sapnů.

2. Kurs ant sapnů nusitik, tas grēbja ßeßēlio, ir nor wējį sugáuti.

3. Sapnai nieks kits yra, kaip pawéikslai be butybês.

4. Kaip gal neczystas dáikts czystu pastoti? ir kas neteisybe yra, kaip gal tai teisybe pastóti?

5. Jß sawo galwôs pramanyti prarakawimai ir ißguldimai bey sapnáwimai niekai yra, ir taczau smutną ßirdį dáro.

6. Jr jey tai ne iß ikwepimo Aukßczáusiojo randas, tay ant jů ne nusitikēk.

7. Nēs sapnai daug żmonių priwgaun ir suklastůj tus, kurie ant jů pasitik.

8. Ne reik neyjokių meláwimů tam, kad Diewo prisakimą laikytum; ir gana yra Diewo żodzo, jey tą tikray mokiti norim.

9. Geray-mokits żmogus daug ißmáno, ir daug ißtyręsis gal apie ißminti kalbēti.

10. Bet kurs ne-mokits, tas mażumą te ißmano,

11. Jr klajojanczos dwáses daug pikto daro.

12. Kaip aß dar klajojau, daug ir aß mokinti galēdawau, ir taip mokits buwau, kad aß tai ißkalbeti ne galēdawau.

13. Jr aß tankey dēl to smertiês bēdoje buwau, kol aß iß tôs ißgélbētas buwau.

14. Dabar aß numanau, Diewo-prisibijanczůsius tikrą dwasę turint.

15. Nēsa jů laukimas ant to gulbosi, kurs jiems gélbēti gal.

16. Pono Diewo prisibijanczam ne rúp *nieko ko ißsigąsti ney pabugti; nēsa Jis yra jo nusitikējimas. * Ps. 112, 7. 8.

17. Jßganytingas yra tas, kurs Pono Diewo bijos.

18. Ant ko jisai nusitik? kas yra jo tyczojims?

19. Pono Diewo *ákys rég ant tů, kurie jį myl. Jis yra driuta sargybe, dide stiprybe, apgynimas prieß karßtį, ßētra prieß twanką per pētus, apsaugojims prieß parklupimą, pagalba prieß půlimą; * P. 15, 20. Ps. 33, 18.

20. Kursai ßirdį palinksmin ir linksmą wéidą dáro, bey důda sweikátą, gywasti ir żegnonę.

21. Kurs *nů neteisaus lobjo apierawoj, to apiera yra apjůkims. * Pam. 21, 27.

22. Bet * tokſai bediewjû apjûkims Diewui niekaip ne itinka.
* Jez. 1, 11.

23. Bediewjû dówanos Aukßczáuſiamjam niekaip ne itinka; ir griekai ne yra ſudérinami per daug apierû.

24. Kurs nů pawarguſiojo naudôs apierawoj, tas * lyg taipo daro, kaip kad kas ſunų po tewo akiû papjáutu.
* Jez. 66, 3.

25. Wargdienys nieko ne tur, kaip tikt máżumą dûnôs; kurs jam tą ißplēßia, tas razbáininks yra.

26. Kurs kam jo paſipenejimą atim, tas nużawin ſawo artimą.

27. Kas darbininkui jo algôs ne důd, tas yra żmogus kraujo=praliejąs.

28. Kad kas budawoj, ir wēl ſuardo, ką tur tas iß to, kaip tikt wieną darbą?

29. Kad kas meldżaſi, ir wēl kéikia, kaip gal tą Ponas Diewas ißklauſyti?

30. Kurſai mazgójas, kaip lawóną pakrutinęs, ir lawóną wēl pakrutin, ką máczij jam jo mazgojims?

31. Taipo yr tas żmogus, kurs uż ſawo griekus páſtnikauja, ir wis iß naujo * ſuſigrießij; kas gal to maldą ißklauſyti, ir ką máczij jam jo paſtnikáwimas?
* 2 Petr. 2, 20.

35. Pérſkyrimas.

Apie Diewui tinkanczes Apieras; irgi Palinkſminojimas Bêdniemſiems iß Ißkláuſimo jû Maldôs.

1. Diewo * priſákima pildit, brangi yra apiera.
* 1 Zom. 15, 22.

2. Diewo * priſákimą garbēje laikyti, ta apiera geray pamáczij.
* 1 Kor. 7, 19.

3. Kurs Diewui dekawoj, tai yra tikra kwietainio=apiera.

4. Kurs mielaßirdingyſtę ißródo, tai yra tikra dekawonês=apiera.

5. Nů griekû liáutiſi, tai yra Diewo=ßlużma Ponui Diewui itinkanti; ir paliowims nů neteiſybês, tai yra tikra ſudérinimo=apiera.

6. Bet * tu dēl to ne turi tußczas po Diewo akiû ateiti.
* 5 Moiz. 16, 16.

7. Nēs ir tai tur dároma buti Diewo priſákimo dēley.

8. Teiſiojo apiera altorių bagotą daro; ir jo * kwápas yra ſaldus Aukßczáuſiamjam.
* 1 Moiz. 8, 21.

9. Teiſiojo apiera yra itinkanti, ir tôs niekaday ne bus mirßēta.

10. Důk Diewui jo garbę linkſmomis akimis, ir * ſawo pirmones be jokio numáżinimo.
* 2 Moiz. 23, 19.

11. Ką tu důdi, tai důk iß gerôs walês, ir paßwentink ſawo deſētines linkſmay.

12. Důk Aukßczáuſiamjam pagal jo dowanojimą; ir ką tawo ranka gal, tai * důk linkſmomis akimis.
* 2 Kor. 9, 7.

13. Nēſa Ponas Diewas, kurs atpilditojis yra, taw tai ſeptyneriopay atpildis.

14. Ne máżink * ſawo dowaną, nēs tai ne patinka.
* 3 Moiz. 22, 20. ſ.

15. Ne jēßkok ſawo naudôs, kad taw apierawoti reik; nēſa Ponas Diewas yra atkerßitojis, ir * jam wiens miers yra, ar butu ßioks ar toks żmogus.
* Darb. 10, 34.

16. Jis gélbt pawárguſiamjam, ir jis ſkirtumą ne dáro tarp żmoniû ißklauſydams maldą iraudintojo.

17. Jis ne paniekin ſirátôs maldą ney dejůjanczę naßlę.

18. Aßaros naßlês tieſa żemyn per wéidą téka,

19. Bet jos aukßtyn=linkay ßaukia prieß tą, kurs jes ißſpáudęs.

20. Kurs * Diewui ſu dżaugſmu ßlużija, tas itinkąs yra, ir jo malda nutenka iki debeſiû.
* P. 18, 23.

21. Bēdnûjû malda pérſiwerżia per debeſis, ir ne trunka, kol tenay nukanka, ir neſiliáuja, koley Aukßczáuſiaſis iżwelg.

22. Ir Pons Diews teiſey ſúdis ir korawos, bey ne użtrůks ney ilgiaus kęs, iki jis nemielaßirdingiemſiems retus ſudaużys,

23. Ir ant tokiû żmoniû atſikerßis, ir ißpúſtis wiſus, kurie anůs iraudin, ir neteiſiûjû macę ißniekis,

24. Ir důs kożnam pagal jo dárbus, ir algą jiems nudalys, kaip jie użpelnę yra,

25. Ir atkerßis ſawo żmones bey palinkſmis jůs ſawo mielaßirdingyſte.

26. Lygey kaip lytus czēsu ateit, kad sausa yra, taipo ir mielaširdingyste ateit bēdoje tikru czēsu.

36. Pérskyrimas.

Diewo Žmoniû Malda Malonės, Atkeršijimo bey Pagalbôs dėley.

1. Pone Diewe, wisogálisis Diewe, susimilkis ant musû,

2. Ir *ižwelgk bey išgandik wisus žmones! *ps. 80, 17.

3. Pakélk sawo ranką ant swetimûjû, kad jie tawo macę regetu!

4. Kaip tu po jû akiû šwenczamas esi tarp musû, taipo pasirodik garbingu ant jû po musû akiû,

5. Kad *jie išpažintu, lygey kaip mes išpažįstam, neyjoki kitą Diewą ēsanti kaip tawę, Pone Diewe! *2 Kar. 19, 19.

6. Daryk naujus ženklus ir šwēžius stebuklus.

7. Išrodik sawo ranką ir dėšinę péti garbingay.

8. Sujudik narsą ir išléisk pápyki.

9. Parplēšk priešininką ir sutrušk neprieteliu,

10. Ir skubink tûmi atsimindams sawo prysēgôs, kad tawo dywini darbai pagiriami butu!

11. Ugniês macnums jûs turētu sudéginti, kurie taip drąsey elgias; ir kurie tawo žmones wárgin, turētu sugaišti.

12. Sutruškik kunigaikšczû galwą, kurie mus neapkencza sakydami, neywieną didésni už jûs ēsant.

13. Surinkk wisas Jokubo gimines, ir t'esie jie tawo dalis, kaip iš pradžôs.

14. Susimilkis sawo žmoniû, kurie nû tawęs wardą tur, ir Izraēlio, kuri *tu sawo pirmûju sunumi wadini. *2 Moiz. 4, 22.

15. *Susimilkis miesto Jeruzalēs, kur tu šwenczamas, ir kur tu laikaisi. *ps. 102, 14. s.

16. Sutaisyk wēl Zyoną, kad czejau wēl butu sákomas tawo žodis, kad tawo garbe tarp žmoniû dide pastótu.

17. Buk malonus tiems, kurie iš pradžôs tawieji yra buwę; ir išpildik prarakáwimus, kurie tawo wardan praneβti yra.

18. Atpildik tiems, kurie tawęs láukia, kad tawo prárakai teisus butu išrasti.

19. Išklausyk, Pone Diewe, maldą tûjû, kurie tawęs prášos, pagal Aarono žegnonę ant tawo žmoniû, kad wisi ant žémês ēsantieji išpažintu, tawę, Pone Diewe, amžinąji Diewą ēsanti!

20. Pilwas wisoki walgi priim, taczau wiens walgis yra gerésnis už kitą.

21. Kaip liežuwis žwērienôs miesą ragauj, taipo numáno protinga širdis newiernus žodžus.

22. Žmogus klastôs pilnas gal žmogų į bēdą įwesti, bet išmanąs žmogus žinos nû to saugotisi.

23. Mótinos wisus sunus myl, ir taczau kartais dukte geray užauginta meilingésne už suną.

24. Wiežliba pati palinksmin sawo wyrą, ir wyrs nieko labjaus myl.

25. Jéy ji priegtam *meilinga ir Diewo-bijantisi yra, tay tokio wyro lygaus ne randama. *p. 26, 18.

26. Kurs gaspadinę tur, tas sulaiko sawo turtą ir tur gérą pagalbininkę bey stulpą, kuriûmi jis nusitikēti gal.

27. Kur tworôs niera, cze gywata išpûstijama, ir kur gaspadinês niera, cze gaspadoriui taip nusidûd, kaip kad jis klajotu.

28. Kaip ne wierijama yra plēšikui, kurs iš wieno miesto į kitą lándžoj, taip ir ne wierijama yra tam wyrui, kurs lizdo ne tur ir nakwinoti nor, kaip pasiwielin.

37. Pérskyrimas.

Kûmi žmogiškojo Amžio Sunkenybe gal palengwinama buti.

1. Kožnas prietelius tiesa sako: „ir aš esmi prietelius;" bet keli tikt pagal wardą yra prietelei.

2. Kad prietelei tarp sawęs supyksta, tay pápykis iki smertiês pasiliekt.

3. Ak, iš ko tas nelabs daiktas randasi, kad wisas swietas taip pilnas newiernumo yra!

4. Kad *prietelius paláimoj yra, tay jie džaugiasi su jûmi; bet kad

jis suwargsta, tay jie jo nepriete-leis pastoj. *p. 6, 8.

5. Jie smútnijasi su jůmi pilwo dēley; bet kad bēda użeit, tay jie laikosi prie skydo.

6. * Ne użmirßk sawo prieteliaus, kad linksmas esi, *p. 29, 20.

7. Jr atsimink jo, kad tu bagóts pastóji.

8. Kożnas pamokinimo důdąs nor pamokinti, ir keli pamokinimą důd ant sawo patiēs naudôs.

9. Dēl to saugokis nů pamokinimą důdanczo; apmislik pirma, bau ge-ray butu. Nēsa jis rasi mislij, saw paczam pamáczisęs, ir důd tawę bandyti

10. Sakydams, tawę ēsanti ant tikrojo kēlio; ir taczau jis prieß tawę yra dabodams, kaip tai nusidůs.

11. Ne priimk pamokinimą iß to, kurs tawimi ne wierij, ir ne jēß-kok pamokinimą prie tů, kurie taw pawyd.

12. Lygey néy kaip kad tu mote-rißkę pamokinimo kláustumbei, kaipo reikia prieß jôs neprietelką meilin-gay buti; arba lētąji, kaip reik ka-riáuti; arba kupczų, kaip brangey jis tawo tawórą prieß sawąji laiko; arba pérkanti, kaip brangey taw mokēti reik;

13. Arba pawydinti, kaip gerade-jyste ißrodoma; arba nemielaßirdin-gąji, kaip mielaßirdingyste butu iß-rodoma; arba tingini apie didi dárbą;

14. Arba samdininką niekur ne gy-wénanti, kaipo ne reikia nů darbo ątstóti; arba tingini bérną apie daug darbů; prie * ßitokiů żmoniů ne jēß-kok pamokinimą; *p. 9, 21.

15. Bet laikykis wisadôs prie Diewo-prisibijanczůjů żmoniů, apie kurius tu żinai, kad jie Diewo pri-sákimus laiko,

16. Kurie tokiôs misliēs yra kaip tu, kurie tawęs gáiliasi, jéy tu par-klumpi.

17. Jr pasilikk prie tůjů pamoki-nimo; nēs tu wiernésni pamokinimą niekur ne rasi.

18. Jr tokiů wiens gal kartais daugiaus ko iżwelgti uż septynis użweizdus, aukßtay ant kóro sē-dinczus.

19. Taczau tam wisam dalyke * melskisi ir Aukßczáusiojo, kad jis tawo dárbui padētu, ir tu nieką ne noprosnay pradētumbei. * Tob. 4, 20.

20. Pirm ne kaip tu ką prádedi, tay kláusk pirma; ir pirm ne kaip tu ką weiki, tay pirma pamokinimą jēßkok.

21. Nēs kur iß naujo kas dároma yra, tay wiens tů keturiů daiktů tur ißsiródit, ar kad gérs ar piktas butu, gywastis ar smertis iß to atsirastu; ir tai wislab liężuwis wi-sadôs waldo.

22. Túlas tiesa ißmáno kitiems pa-mokinimą důti, ir saw paczam nieko ne tinka.

23. Túlas nor protingay pamoki-nimą důti, ir taczau jis ne rods klausomas yra, ir pasiliekt ubagu;

24. Nēs jis ne tur nů Pono Diewo tą malonę tam daiktui, ir niera neyjokiôs ißmintiēs jame.

25. Túlas yra ißmintingas sawo patiēs prisimokinimu; tasai sawo pamokinimu dáro naudôs, ir tąi trópij.

26. Jßmintingas żmogus gal sawo żmones pamokinti, ir ißtaiso sawo pamokinimu naudôs, ir tai trópij.

27. Jßmintingas żmogus yra didey pagiriamas, ir wisi, kurie ji máto, pagárbin ji.

28. * Kożnas tur paskirtą czēsą patekti; bet Jzraēlio czēsas yra be skaitliaus. * Job. 14, 5.

29. Jßmintingas tarp sawo żmo-niů didżoj yra garbēje, ir jo war-das pasiliekt amżinay.

30. Mano sunau, bandyk, kas tawo kunui sweika yra; ir dabok, kas jam nesweika yra, ir tai ne důk jam.

31. Nēs wislab ne kożnam tinka, taip ir kożnas ne nor bile-ko.

32. Ne * pérsiwalgik wisokiu ska-niu walgiu, ir ne ēsk pergodżey. * p. 31, 24.

33. Nēsa didis apsirijimas dáro nesweiką, ir be soto ēdąs gáuna pilwo-skaudējimą.

34. Daug galą gáwo be-ēsdami; bet kurs miernay wálgo, tas jů ilgiaus patenka.

38. Pérſkyrimas.

Pamokinimai apie Sweikátą; apie Ukininkû ir Karalû Urêdą.

1. Laikyk liekorių garbēje ſu padoriu pagarbinimu, kad tu ji reikale gautumbei.

2. Nēſa Pons Diewas ji ſutwēręs yra, ir liekarſtwa ateit nů Aukßczáuſiojo, ir karálei ji garbēje laiko.

3. Liekoriaus ißmánimas paáukßtin ji, ir ji didey ißkel prie kunigaikßczů ir ponů.

4. Ponas Diewas důd liekarſtwą iß źémês uźáugti, ir protingas tą ne paniekin.

5. *Juk kartuſis wandů ſaldus paſtójo iß mēdźo, kad jo macę ſupraſtumbim. *2 Moiź. 15, 25.

6. Ir jis toki ißmanimą źmonēms dawęs yra, kad jis pagárbinamas butu ſawo dywů-darbůſe.

7. Tůmi gydo jis ir prawáro ſopulius; aptēkorius iß to liekarſtą ſutaiſo.

8. Su (wienu) źodźu, wiſus Diewo dárbus ißpáſakoti negalims dáikts yra; ir jis důd wiſlab, kas gér yra, ant źémês.

9. Mano ſunau, kad tu ſergi, tay ne paniekink toktai, bet melſkis Pono Diewo, tay jis tawę paſwéikis.

10. Liáukis *nů griekû, ir t'eſie tawo rankos be nůtartiês, bey czyſtik ſawo ßirdi nů wiſôs piktenybês. *P. 35, 5.

11. Apierawok ſaldų kwápą bey kwietaini ant atſiminimo-apierôs; ir důk rēbiją apierą, kaip kad mirti turētumbei.

12. Potam priléiſk liekorių prie ſawęs, nēſa Pons Diewas ji yra ſutwēręs; ir ne léiſk ji nů ſawęs, kadangi tu jo tikt priwalai.

13. Gal adyna ateiti, kad ligoniui wieninteley per anûs gal gélbama buti,

14. Kad jie Pono Diewo meldź, kad jis ſweikyn eitu bey ſweikatą gáutu ilgiaus patekti.

15. Kurs *prieß ſawo ſutwertoji ſuſigrießij, tas tur liekoriui i rankas ikliúti. *Jon. 5, 14.

16. Mano ſunau, kad kas mirßta, tay apwerkk ji ir apraudok ji, buk taw dide bēda trópijos, ir apdengk jo kuną padoriu budu, ir paláidok ji mandagey.

17. Tu turi graudźey werkti ir ßirdingay ſmutnas buti bey raudóti, koks jiſai yra buwęs;

18. Maźiáuſey wieną dieną arba dwi, kad apie tawę ne piktay kalbama butu; ir *rámdikis wēl, kad tu ne ſmutnas paſtótumbei. *P. 22, 11. 1 Teſſ. 4, 13.

19. Nēs *iß ſmutnybês ſmertis randas, ir ßirdiês ſmutnybe máźin ſylą. *Pam. 17, 22.

20. Smutnybe bey pawargims ßirdźei ſkaudu yra pagundime ir pérweik.

21. Ne iléiſk ſmutnybę i ſawo ßirdi, bet prawaryk ję nů ſawęs, ir atſimink gálo to ne uźmirßdams.

22. Nēs iß czę niera ſugryźims; tai jam ne macźij, ir tu ſaw ißkádą daraiſi.

23. Atſimink jo! kaip jis miręs yra, taip ir tu turi mirti; wakar jam reikējo, ßen-dien taw.

24. Kadangi miręſis jau átilſije gul, tay ir tu *paliáuk jo atſiminti, ir ramdikis wēl dēl jo, kadangi jo dwaſe iß czę atſtójo. *2 Sam. 12, 20.

25. Kurs raßtą primokinti tur, tas ne gal neyjokio kito darbo imtis; ir kurs mokinams tur buti, tas kito nieko ne tur dirbti.

26. Kaip gal taſai prie pamokſlo buti, kuriam árti reikia, ir kurs jáuczus ſu botagu rods wáro, ir ſu ßitokeis darbais elgiaſi ney nieko ne źino, kaip tikt apie jáuczus kalbēti?

27. Jis tur miſliti, kaip jam reik árti, ir tur wielay bey ankſti kárwēms páßaro důti.

28. Taipo ir reméſninkai bey dailydźos (dißeres bey cimerninkai), kurie dieną bey nakti dirb ißdailidami ábroźus ir rúpindamies tuleriopą dárbą atlikti, tie tur miſliti, kad wiſlab geray butu, ir ankſti bey wielay dirbti, kol tai atliek.

29. Taipo kálwis, tas tur prie ſawo priekalo buti ir ſawo reméſłą pilnawoti, ir pailſta prie ugniês ir parſidirb be-káldams.

30. Kalſnojimo pritárßkin jam pilnas auſis, ir jis daboj ant to, kad darbą geray atliktu,

31. Jr tur miſliti, kaip jis tai pagatáwitu ir ankſti bey wielay dirbtu, kad jis tai grażey ißprówitu.

32. Taipo půdżus, tas tur prie ſawo dárbo buti, ir priprową ſawo kojomis ſukti, ir tur wis ſu rúpeſczeis ſawo taworą daryti, ir kasdien ſawo tikrą darbů ſkaitlių tur.

33. Jis tur ſawo rankomis iß můlio ſawo ryką dabinti, ir tur iki pailſtąs żemyn prie ſawo kojů lenktiſi.

34. Jis tur miſliti, kaip jis tą grażey palewotu, ir ankſti bey wielay pęczų ßlůti.

35. Szitie wiſi nuſitik *ſawo remeſtu; ir kożnas rúpinaſi, kad jis ſawo darbą ißgalētu. * Pſ. 128, 2.

36. Be jů mieſte apſieiti negalimo dáikto;

37. Bet jůs niekur ne gali nuſiųſti; jie taipjau urēdyſtēs ne gal pilnawoti ney ſurinkime mokiti.

38. Jie ne gal ißmanyti, ráßtą mokiti, neygi, kas tieſa bey teiſybe yra, praneßti.

39. Jie ne gal ráßto pamokſlus ſkaityti, bet tur czēſißkojo paſipenējimo paſirúpit, ir ne miſlij toliaus, kaip tikt, ką jie ſawo darbu pelnyti galētu.

39. Pérſkyrimas.

Apie Ukininků ir Kunigů Urēdą, ir kas ant naudingo Jßſimokinimo pareitis. Pagraudenimas Diewą liaupſinti.

1. Bet kurs ant to paſidůd, kad jis Aukßczáuſiojo żokaną ißmoktu, tas tur ißminti wiſů ſenůjů pertarditi ir iß práraků mokintiſi.

2. Jis tur ant nuſidawimů garbingůjů żmonių dabóti, ir tus apmiſliti, ką jie ißſimanos ir mokin.

3. Jis tur dwaſißkus żodżus primokti, ir ißmintingoſe kalboſe jaukintiſi.

4. Taſai *gal kunigáikßczams ßlużiti ir prie ponů buti. * P. 38, 3.

5. Jis gal ſiųſditiſi į ſwetimas ßalis; nēs jiſai bandęs yra, kas tąrp żmonių tinka, ąrba kas ne tinka;

A. T.

6. Jr miſlij, kaip jis ankſti kelęſi Poną Diewą jēßkotu, kurſai ji ſutwēręs yra; ir *meldżaſi po Aukßczáuſiojo akiů. * Ep. 3, 14. Kol. 1, 9.

7. Jis drąſey ſawo burną atwer melſdams *uż wiſů żmonių griekus. * 1 Zom. 12, 23.

8. Jr kada Pons Diewos taipo ſudērintas yra, tay jis důda jam *dwaſę ißmintiēs apſczey, * Jok. 1, 5.

9. Kad jiſai ißmintingą pamokinimą bey pamokſlą labay gal důti; už tai jis Ponui Diewui dēkawoj ſawo mąldoj.

10. Jr Ponas Diewas důd malonę tam dárbui, kad jo pagraudénimas bey pamokſlas didey ſékaſi.

11. Jr jis tai *apmiſlij pirma ſawij, potam jis ißkalb ſawo pamokinimą bey pamokſlą, ir patwirtin tai iß Szwento Raßto. * P. 6, 37.

12. Jr daug *dywijaſi jo ißmintiēs, ir toji niekadōs ne pragaiß. * Luk. 2, 47.

13. Jo niekadōs ne użmirßtama, ir jo wardas patenk wiſadōs.

14. Ką jis mokinęs, tai ir toliaus bus apſakyta; ir ſurinkimas jį pagárbis.

15. Koley jis gywo yra, tur jis didéſnį wardą už kitus túkſtanczus; ir po jo ſmertiēs jam tas pats wardas paſiliekt.

16. Aß dar máżumą ko daugiaus turiu ſakyti, nēs aß eſmi kaip pilnas mēnů.

17. Klauſykit manęs, jůs ßwentieji waikai, ir áugkite kaip rożes prie upēlių ſodintos,

18. Jr důkit ſaldų kwápą nů ſawęs kaip kodylas; żydēkite, kaip lelijos ir kwēpkit ſkaney!

19. Giedokite patogey ir liaupſinkite Poną Diewą wiſůſe jo darbůſe; gárbinkite jo wardą ßlowingay;

20. Dēkawokit jam ir liaupſinkit jį gieſmemis ir żaiſlais, bey taipo tarkite be-dēkawodami:

21. Wiſi *darbai Pono Diewo labay yra geri, ir ką jis liepja, tai nuſidůd tikru czēſu. * 1 Moiż. 1, 31.

22. Jr ne reik ſakyti: „kam tai dér?“ nēs ſawo czēſu ateit jie, kaip meilijom; lygey kaip tenay per jo

prisákimą *wandů kaip murai sto-wējo, ir per jo zodi wandens sto-wējo néy sustatyti.
* 2 Moiz. 14, 22. Joz. 3, 16.

23. Nēs ką jis per sawo prisákimą dáro, tai grazu yra; ir ne reik ney apie joki stokojimą jo pagalbôs skųstisi.

24. Wisû zmoniû darbai po jo akiû yra, ir jo akims nieks ne pa-slēpta.

25. *Jis máto wislab nů swieto pradzôs iki swieto gálo, ir po jo akiû neywiens dáikts swēzus.
* P. 15, 19.

26. Ne reik sakyti: „kam tai dér?" nēs jis kozną sutwēre, kad kam tiktu.

27. Nēsa jo zegnone téka kaip upe, ir girdo zéme kaip didis twánas.

28. Bet wēl jo kerstas apnink pa-gonùs, néy kaip jis drēgną zémę išdzuti důd.

29. Jo dárbas swentiemsiems itink, bet bedieiwjams ne patink.

30. Wislab, *kas iš pradzôs su-twérta, tai yra nobazniemsiems ant géro, bet bediewjams iškadingay.
* Išm. 16, 24.

31. Zmogus priwálo sawo išsi-maitinimui wandens, ugniês, gele-ziês, druskôs, miltû, medaus, pieno, wyno, aliejaus ir drabuziû;

32. Tai wislab ateit geriemsiems ant géro ir piktiemsiems ant prá-pultiês.

33. Jr wējai podraug yra ant ko-rawonês sutwerti, ir sawo didzu putimu jie iškádą dáro.

34. Jr kad korawone uzeiti tur, tay siaucza jie pilnawodami papyki to, kurs jůs sutwēre.

35. Ugnis, ledai, bádas, smertis, toktai wislab ant atkeršijimo yra sutwérta.

36. Medini zwērys, ángys, zalczei bey kárdas, ir tie ant pagiezimo sutwerti, *bediewjus prapulditi;
* P. 40, 10.

37. Su *dzaugsmu jie išpildo jo paliepimą, ir gatawi yra, jéy jis jû ant zémês priwálo; ir kad ady-nēle ateit, jie nesiliáuja.
* Ps. 148, 8.

38. Tai yra, ką aš pradējau ir norējau rašyti,

39. Butent, wisus *dárbus Pono Diewo gerús, ir kozną dáiktą sawo czēsu naudingą ēsant; * P. 21.

40. Kad ne reikētu sakyti: „ne wislab gér yra;" nēs koznas dáikts sawo czēsu prawartus.

41. Dēl to Pono Diewo wardą reik liaupsinti ir dēkawoti širdze bey burna.

40. Perskyrimas.

Dejawims dēl Zmoniû Bēdôs. Apie Bliud-Laizimą ir Ubagawimą.

1. Bēdnas, *wargingas dáikts yra apie wisû zmoniû ámzią nů mótinôs uzgimdimo, iki jie i zémę yra paláidojami, kuri musû wisû mótina;
* Ps. 90, 10.

2. Cze wieni yra rúpesczei, báime, laukims ir paskiaus smertis;

3. Taip prie to, kurs didzoj gar-bēj yra, kaip ir prie prasczáusiojo ant zémês;

4. Taip prie to, kurs šilkais wilk ir wainiką nešioj, kaip prie to, kurs prastu rubù apsiwilkęs. Cze wis pápykis, pagiezims, ápmaudas, nepakajus bey smertiês-bēda, *pa-wydējims bey barnis. * Jok. 3, 16.

5. Jr kad kas naktije sawo patale ilsētisi ir miegoti nor, tay jam tu-leriopos mislys ant širdiês sukas.

6. Kaczey jis mazumą ilsis, tay taczau nieks iš to; nēsa jis išsigąst sapne, buk jis matąs neprietelius ateinanczus.

7. Jr kad jis pabunda ir numáno, pakájuje ēsąs, tay jam yra lyg néy tam, kurs iš mušio išbēgęs butu, ir labay dzaugiasi, báimę niekus buwus.

8. Toktai nusidůd wisam kunui, taip zmonēms kaip galwijams; bet Diewo-nesibijantiemsiems septynis kartus daugiaus.

9. Kazbájus, kraujo-praliejims, waidas, kárdas, bēda, bádas, pra-pultis ir sloga,

10. Toktai wislab yra dawádita prieš Diewo-nesibijanczůsius; nēs ir *griek-twanis jû-dēl uztwinti turējo. * 1 Moiz. 7, 11.

11. Wiſlab, kas iß źémês yra, * tur wēl į źémę pawirſti, kaip † wiſi wandens wēl į jures ſuteka.
* 1 Moiz. 3, 19. † Mok. 1, 7.

12. Wiſos dówanos bey neteiſus lobis tur ſugaißti, bet teiſybe pa- tenk amźinay.

13. Nelabûjû lobis nuſenka kaip kokia upe, kaip perkúno griowims liowijas lytuje.

14. Jie linkſmi yra, koley jie do- wanas ima; bet paſkiáus jie tikt tur ſugaißti.

15. Diewo-neſibijanczûjû * wai- kams ne źels ßakéles, ir neteiſiûjû ßaknis ant ſauſôs ůliôs ſtow.
* p. 23, 35.

16. Jr kaczey jie labay drēgni yra ir prie wandens ſtowētu, jie taczau bus ißpúſtiti, pirm ne kaip jie iß- nokſta.

17. Bet geradejyſtę ißródit yra * kaip ſodas źegnonês pilnas, ir mie- laßirdingyſte patenk amźinay.
* p. 28.

18. Kurs iß ſawo dárbo minta ir důdas kakti, taſai tur graźų paka- źingą pagywénimą. Tai yra, ſkárbą ant wiſû ſkarbû raſti.

19. Kudikius auginti bey mieſtą ißtaiſyti, amźiną paminklą daro; ale * wieźliba moterißke daugiaus uź ßiůdu abu. * Pam. 31, 28.

20. Wynas bey źaiſlai palinkſmin ßirdi, bet ißmintis yra meilingéſne uź abejus.

21. Wamzdzei bey arpos ſkamb graźey, bet * meilinga kalba gra- źiaus uź abejus. * Pam. 12, 25.

22. Tawo akis rods rég, kas mei- linga ir graźu yra; bet źaliůjanczę dirwą labjaus uź abejus.

23. Prietelius lanko prietelių bēdo- je; bet wyrs bey moterißke daugiaus.

24. Brolis gélbt broli antrąji bē- doj, bet mielaßirdingyſte gélbt toli daugiaus.

25. Aukſas bey ſidábras ißlaiko wyrą; bet toli daugiaus géras pa- mokinimas.

26. Pinigai bey lobis drąsę ßirdi daro; bet toli daugiaus Pono Diewo báime.

27. Pono Diewo báime nieko ne ſtokoja, ir ji ne priwálo neyjokiôs pagálbôs.

28. Pono Diewo báime yra pér- źegnotas ſodas, ir neywiens dáikts taip graźus, kaip ji.

29. Mano ſunau, ne paſidůk ant ubagáwimo; geriaus yra mirti, ne kaip ubagáuti.

30. Kurs ant kito ſtálo nuſitik, tas ne miſlij ſu garbe maitintiſi; nēſa jis tur ſuſigrießit ſwétimo walgio-dēl.

31. Bet nů to ſaugójaſi protingas ir ißmintingas wyrs.

32. Ubagawims tieſa ſkanu neſi- gēdinczei burnai; bet jis paſkiáus piktą drugi iß to gáus.

41. Pérſkyrimas.

Apie Smerties Baimę; apie Prakeikimą Diewo-Neſibijanczûjû bey apie Jßlaikimą wieźlibojo Wardo.

1. Ak ſmertie, kaip kartus tu eſi, kad tawęs atſimen źmogus * geras dienas ir apſczey turis bey be ru- peſczo eſąs, * Job. 21, 23. ſ.

2. Jr kuriam geray paſiſek wiſůſe daiktůſe, ir dar geray wálgiti gal!

3. Ak ſmertie, kaip geray tu darai wargdieniui,

4. Kurs ſilpnas ir paſénęs yra, kurs didey parſirupinęs, ir nieko geréſnio ney láukti ney ſuláukti tur!

5. Neſibijok ſmertiês; atſimink, tai nů Pono Diewo taipo priſkirtą ēſant ant * wiſo kuno, taip ant tû pirm tawęs buwuſiûjû, kaip ir po tawęs buſenczûjû. * Pſ. 89, 49.

6. Jr ko tu ginieſi prieß Diewo wálę, noris tu dēßimt, ßimtą arba túkſtant métû patektumbei?

7. Nēſa ſmertije ne kláuſiama, kaip ilgay kas patékęs yra.

8. * Waikai Diewo-neſibijanczûjû, ir kurie prie Diewo-neſibijanczûjû laikoſi, tikra baiſybe paſtoj.
* Jßm. 3, 12.

9. Tēwißkês-dalis nelabûjû waikû pragaiß, ir jû waikai turēs panie- kinami buti.

10. * Waikai tur ſkųſtiſi dēl nela- bojo tēwo, nēſa jie dēl jo paniekti- nami yra. * Jßm. 3, 16. 4, 6.

11. Bēda jums Diewo-neſibijan- tiemſiems, kurie Aukßczáuſiojo zo- kaną praſtojat!

12. Ar jûs gywi esat ar mirę, tay jûs * prakéikti este.
* 5 Moiz. 28, 15. s.

13. Lygey kaip * wislab, kas iß źémês yra, wēl į źémę pawirsta, taipo Diewo-nesibijantieji iß keikimo į prápulti eina.
* 1 Moiz. 3, 19. Mok. 12, 7.

14. Żmogaus wargas gal czonay patekti, koley jis gyws yra; bet Diewo-nesibijanczûjû wardas tur ißpústitas buti, nēs jis niekam ne tinka.

15. Dabok, kad tu wieźlibą wardą palaikytumbei; tas geriaus pasiliekt uź túkstanti didźû aukso skarbû,

16. (żmogaus) ámźias, kad ir kaźin kaip géras butu, tay tikt ne ilgą czēsą patenka; * bet wieźlibas wardas pasiliekt amźinay.
* Mok. 7, 2.

17. Mano súnus, kad palaimoj este, tay dabokites ir idant Diewo báimēje pasilikkite!

18. Kodēl * gēdites mano źodźû?
* Mark. 8, 38.

19. Kartais * gēdimes, kur ne reiktu gēdētisi; ir kartais per gér laikom, ką ne reiktu per gér laikyti.
* p. 4, 25.

20. Tesigēd tēwas bey mótina kekßystês, kunigaikßtis bey waldonas melû,

21. Sudźa bey rot-pons neteisybês, parapija bey źmones nepaklusnumo,

22. Artimas bey prietelius ißkádą daryti, kaimyns wagystês.

23. Gēdēkis, kad tu su sawo elkune ant dûnos guli uź stálo sēdēdams.

24. Gēdēkis, kad tu su rokunda negeray ißeini, ir ne dēkawoji, kad swéikintas esi.

25. Gēdēkis į kekßes źiurēti, ir sawo wéidą nû sawo genczû atkreipti.

26. Gēdēkis tēwißkês-dáli bey kraiti pagáuti, ir kito źmogaus moterißkês geidáuti.

27. Gēdēkis kito źmogaus mergą panorēti, ir aplink jôs patalą stowēti.

28. Gēdēkis sawo * prieteliui ispēti; ir kad tu jam ką dûdi, tay ne pabárk ji.
* p. 18, 15. 20, 15.

29. Gēdēkis wislab ißpásakoti, ką tu girdējei, ir * źinomą daryti paslēptinę ir tikt taw sakytą kalbą.

Taipo tu gēdēsis teisey, ir wisiems źmonēms mylims ir wertingas busi.
* p. 27, 17. 19. 24.

42. Pérskyrimas.

Keli Pamokslai; Diewo Liaupse dēl Sutwērimo ir Ißlaikimo wisû Daiktû.

1. Bet ßitû daiktû neyjokiû nesigēdēk, ir dēl neyjokio neteisey ne daryk: butent dēl zokano bey derējimo Aukßczáusiojo,

2. Diewo-bijantiji teisybēj ißlaikyti,

3. Wiernay elgtisi prieß ártimą bey draugą, gentims tēwißkês-dáli iteikti,

4. Ne pateikaut, tikrą mástą bey swarti laikyti, pasikákdintis, ar tu daug ar maź laimētumbei,

5. Teisey elgtis czēsißku lobju ar pirkdams ar pardûdams, waikus wieźlibay uźauginti, nelábąji bérną geray bausti,

6. Nû piktôs paczôs sawo turtą apkawoti; kur daug grēbjama yra, wislab geray po uźrakczu laikyti;

7. Ką jiems reikia po rankû dûti, wislab pérskaityti ir nuswérti, wislab, kas ißdûdama bey pelnoma, priraßyti;

8. Ne-ißmananczûsius bey durnûsius pamokiti, ir wisay pasénusiûsius źmones, kad jie su jaunaiseis nesibartu. Taipo tikray mandagiu źmogumi pastóji, ir wisû źmoniû giriams esi.

9. Dukte dar ne ißléista tēwui daug budējimo daro, ir rupinims uź ję jam daug miego iß akiû brauk ia; kol ji jauna, kad ne pasęstu; arba kad ji wyra gáun, kad jis ję neapkęstu;

10. Arba kol ji dar merga, kad ji ne apgedinta ir tēwo namûse nēßcza pastótu; arba prie wyro budama kad ji ne wertay laikytusi, arba jis kúdiki iß jôs ne gáutu.

11. Jey * tawo dukte begēde yra, tay ję aßtrey priweizdēk, kad ji tawę tawo neprieteliams ápjûku ne darytu, ir wisas miestas apie tawę ne kalbētu, ir tu nû kożno gēdą girdēti bey wisû źmoniû gēdētisi turētumbei.
* p. 26, 13.

12. * Nesiźwalgyk graźiû źmoniû, ir ne buk taip tankey aplink moteres.
* Job. 31, 1.

13. Nēsa lygey kaipo iß drabužiû kandys randasi, taipo randasi iß moterių daug pikto.

14. Geriaus yra prie pikto wyro buti, ne kaip prie meilingôs moterißkês, kuri jam gēdą bey ápjůką daro.

15. Aß dabar gárbisiu Pono Diewo dárbus, ir iß Szwento Raßto jo dárbus apsakysiu, kaip aß tame skaitęs esmi:

16. Sáule wisam swietui ßwiecza, ir jôs ßwiesybe yra skaisczáusioji ßwiesybe.

17. Jr ßwentiemsiems nů Pono Diewo tai dar niekados ne důta, kad jie wisus jo dywus * ißkalbēti galētu. Nēsa wisągalisis Pons Diews jůs perdidzus daręs yra, ir wisi daiktai perdidi yra, pagal wertybę garbinti. * p. 18, 2. s.

18. Jis wiens * pértardo wersmę ir žmoniû ßirdi žinodams, ką jie mislij.
* Ps. 7, 10. s. Jer. 17, 9. 10. Darb. 1, 24.

19. Nēsa Pons Diews žino wisus dáiktus ir numáno, ků-czēs kožnas nusidůs.

20. Jis apsáko buwusiůsius ir busencząsius dáiktus, ir * žinomą dáro, kas paslēpta yra; jis pérmano wisas paslēptines, ir jam neyjoks dáiktas ne paslēptas yra. * Dan. 2, 22.

21. Jis ißrodo sawo didę ißminti garbingay, ir jis yra nů amžiû iki ámžiû amžinůjû.

22. Jis ney padidinamas ney pamážinamas yra, ir jis neyjokio pamokinimo * ne priwálo.
* Rym. 11, 34.

23. Kaip meilingi yra wisi jo darbai, kaczey iß tû wôs mažumas gal ißpažistams buti.

24. Wislab kruta ir patenk wisadôs; ir jey jis jû kam priwálo, tay jie wisi paklusni yra. * p. 39, 23.

25. Wis dwieji prieß dwiejus, bey wiens prieß wieną; ir ką jis dáro, tai iß wiso yra geray daryta.

26. Jr kožną dáiktą dawádijo, kam kas ypaczey turētu naudinga buti.

43. Pérskyrimas.

Diews dar toliaus liaupsintas iß sawo sutwértû Daiktû.

1. Jr kas gal jo ßlowês atsižiurēti? Numánoma yra jo ßlowe iß labay didzôsês aukßtybês, iß skaistôsês twirtybês, iß grazioio dangaus.

2. Sáule, kad ji užteka, apsako dieną; ji yra dywû dárbas Aukßczáusiojo.

3. Per pētus ißdzůwin ji žémę, ir kas gal jôs twanką ißkęst?

4. Ji * daugiaus ßildo, ne kaip daug péczû, ir apswilin kálnus, ir tikt karßti nů sawęs pucza bey taip skaistų ßwiesumą ßwiecza, kad ir ákys apmarksta. * Ps. 19, 7.

5. Tai tur didis Wießpats buti, kurs ję sutwēręs ir jei liepęs taip greitay tekēti!

6. Jr * menů tur wisame swiete ßwiesti sawo czēsu, ir menēsius pérskirti bey métą pérdalyti.
* Ps. 136, 9.

7. Nů menesio ßwentes yra rokůjamos; tas yra ßwiesybe áuganti bey nusimažinanti.

8. Jis dáro mēnesi, jis áuga ir kaitosi dywinay.

9. Szwiecza taipjau wisas žwaigždû daugumas aukßtybēje ant twirtybês, ir žibanczoses žwaigzdes dangų grážų dáro.

10. Taipo joms Pons Diews liepęs aukßtybēje swietą apßwiesti.

11. Per Diewo žodi laiko jos sawo dawádą, ir ne pailsta be-budēdamos.

12. Apdabok * dangaus-jůstą, ir liáupsink tą, kurs ję sutwēręs! nēs ji labay grażey raßyta.
* 1 Moiž. 9, 13. Ez. 1, 28.

13. Jis dangų grażey apwalų padáre, ir Aukßczáusiojo ranka ji ißplátino.

14. Ant jo žodžo daug sniego krinta, ir jis důda dywinay kryžeis žaibůti, kad ir dangus atsiwer.

15. Jr débesys lingůja, kaip paukßczei lékia.

16. Jis per sawo sylą debesis tamses daro, kad ledai ißkrinta.

17. Jo perkúnas ißgandin žémę, ir kalnai wirp dēl jo.

18. Ant jo wálês pucza wakarine bey ßiáure.

19. Jr kaip paukßczei lakioj, taipo kraiposi wējai, ir pucza sniegą sąmißray, kad jis į krūwą susimeta, néy kad žiogai supůl.

20. Jis taip báltas, kad ir ákys apmarkſta; ir ßirdis tur ſtebētiſi tokio dywino lytaus.

21. Jis ißkręcza *ßalną ant żémês kaip druſką; ir kad paßála, tay léd=takei randas kaip láib=galei lazdů. *Pſ. 147, 16.

22. Jr kad ßaltoji ßiaurę pucza, tay wandů į lédą pawirſt; ir kur wandens yra, cze ji pawirßumis pucza, ir wandenį kaip ßarwu apwelk.

23. Ji ſupuſtij kálnus, ir ißdégin puſczas bey ißdżůwin wiſlab, kas żaliůj, kaip ugnis.

24. Pro tai gélbt tamſi myglia bey raſa po twanko, ta wēl wiſlab atgaiwin.

25. Per ſawo żodį draudża jis ju=rēms, kad jos ne pértwintu; ir joſe ſalas yra ſtatęs.

26. Kurie ant juriů keliáuja, tie páſakoj apie jů baiſumą, ir mes, kurie tai girdime, ſtébimes.

27. Czonay yra dywini ſtebuklai, tuleriopos żwērys bey didżos bang=żuwys, pro tas laiwu keliáujama yra.

28. Trumpay kalbant, *jo żodżu wiſlab ißſilaikos. *Pſ. 33, 6.

29. Kaczey *mes daug kalbam, tay tikt ne gálim toktay ißteſeti. Trum=pay: Jis wiſlab yra. *Pſ. 106, 2.

30. Kaczei mes wiſlab didey pa=girtumbim, kas iß to? *Jis tikt dar toli didéſnis uż wiſus ſawo dárbus. *Pſ. 96, 4. ſ.

31. Ponas Diewas ne=ißkalbamay didis yra, ir jo macis ſtebuklinga.

32. Liaupſinkit ir gárbinkit Poną Diewą, kiek tiktay jůs įmánot; Jis taczau dar didéſnis.

33. Gárbinkit ji iß wiſôs ſylôs, ir ne paliáukit;

34. Taczau jůs tai ne ißgalēſite.

35. Kas ji matęs yra, kad jis apie ji kalbēti galētu? kas gal ji taip didey gárbinti, kaip jiſai yra?

36. Mes reczáuſiji jo darbů mátom, nēſa daug dideſniů mums dar yra paſlēpti.

37. Nēſa wiſlab, kas po akiů, tai Pons Diews léidęs yra, ir důda tai Diewo=priſibijantiemſiems iß=manyti.

44. Pérſkyrimas.

Pagárbinimas pagirtinů żmoniů, ypaczey keliů Sén=Tewiů.

1. Pagirkim pagirtinus żmones, ir ſawo tēwus nůlatay!

2. Daug ßlowingů daiktů Diews per jůs yra daręs nů pradżôs per ſawo didę mácę.

3. Jie ſawo karalyſtes geray walde, ir pagirtinus dárbus pilnawojo. Jie ißmintingay pamokino ir bu=ſenczus dáiktus apſáke.

4. Jie żémę bey żmones walde ſu pamokinimu ir ißmincze Káßto.

5. Jie dailey giedoti bey żáiſti iß=mokę buwo ir ßwentas gieſmes iß=miſlijo.

6. Jie ir bagoti buwo bey didį lobį turējo pakájuje waldydami, ko=ley jie czonay patéko.

7. Taipo jie wiſi ſawo czēſu pa=girtini buwo, ir jiems gywiems be=ēſant garbingi.

8. Jr jie wieżlibą wardą mirdami paliko.

9. Bet kiti ne tur gyriaus, ir ſu=gaißo, ney niekadôs ne buwę. Jr jiems gywiems b'ēſant jie lygey taip buwo, kaip ir ne b'ēſą, ir jů wai=kai pátys taipojau tokie.

10. Bet aniems żmonēms, kuriů teiſybês ne bus mirßēta, gera dalis paſiliko, ir jů waikams.

11. Jů waiků=waikai derējime pa=ſiliko, ir jů=dēl jů waiků=waikai wiſadôs patéko;

12. Jr jů gyrius ne pragaiß.

13. Jie pakájuje yra paláidoti, bet jů wardas patenk amżinay.

14. Żmones kalba apie jů ißminti,

15. Jr ſurinkimas apſáko jů gyrių.

16. Enokas *Ponui Diewui labay itiko, ir paimtas buwo, kad jis ſwie=tui pagraudénimas butu Diewop priſiſwerſtis. *1 Moiż. 5, 24. Ebr. 11, 5.

17. Noakas *buwo ißraſtas be nůtartiês, ir kerßto czēſe jis malonę gawo, *1 Moiż. 6, 9. 7, 1.

18. Jr ißliko ant żémês, griek=twaniui użtwiſtant.

19. Jis gawo ſwietui *pażadējimą, kad wiſas kunas daugiaus ne bus griek=twaniu nuſkandintas. *1 Moiż. 9, 15.

20. Abraomas, labay pagirtinasis tēwas daugumo ʒmoniû, saw lygaus ne tur garbēje.
[* 1 Moiʒ. 17, 2. 5.

21. Jis pilnawojo Aukßcʒáusiojo ʒokanq, ir * Diewas dáre su jůmi derējimą, ir paʒénklino tą derējimą į jo kuną; ir jis † wiernas buwo ißrastas, kaip jis buwo gundomas.
* 1 Moiʒ. 17, 2. † 1 Moiʒ. 22, 12.

22. Dēl to paʒadējo jam Diewas su prysēga, kad per jo sēklą pagónai bus pérʒegnoti, ir jis kaip dulkes ant ʒémês padaugsintas bus,

23. Jr jo waikû=waikai paáukßtinti bus kaip ʒwaigʒdēs bey tēwißkę gauną nů wienû juriû iki kitû, ir nů wandens iki swieto kráßto.

24. Jr tą pacʒę ʒegnonę ant wisû ʒmoniû bey derējimą taipojau * su Jʒaoku patwirtino dēl jo tēwo Abraomo;
* 1 Moiʒ. 26, 3. f.

25. Jr dawe toktai * ant Jokubo nukakti ir paslikti.
* 1 Moiʒ. 28, 14.

26. Jisai jį maloningay pérʒegnojo bey tēwißkę sutéko jo dalį atskirdams ir į dwylika gimines perdalydams.

45. Pérskyrimas.

Apie Moiʒeßių, Aaroną bey Pineasą.

1. Jis dawe iß jo uʒgimti ßwentąjį wyrą Moiʒeßių, kurs * wisam ßwietui meilingas ir wertingas buwo, ir taip nů Diewo, kaip ir nů ʒmoniû buwo mylimas, kurio wardas didey pagárbinams yra.
* 2 Moiʒ. 11, 3.

2. Jisai jį ir garbēje laike kaip ßwentůsius tēwus, ir didey ißkēle, kad jį neprietelei bijotisi turējo; ir dawe * jam ʒodʒeis daug stebuklû daryti.
* 2 Moiʒ. 7, 20. 8, 6. 13. 24.

3. Jisai jį garbingu padáre po akiû karáliû, ir pawélijimą jam dawe iki sawo ʒmoniû, ir * parode jam sawo ßlowę.
* 2 Moiʒ. 16, 10. 4 Moiʒ. 12, 8.

4. Jisai jį ißskyre ßwentam urēdui dēl jo wiernybês bey lengwaßirdingystês, ir iß wisû ʒmoniû ißrinko.

5. Jis dawe jam sawo balsą girdēti, ir įwede jį į tamsę débesį.

6. Jisai jam po akiû prisákimus dawe, butent ʒokaną ißgánimo bey ißmintiês, jeib jis Jokubą derējimą mokintu bey Jʒraelį jo prisákimus.

7. Jis * Aaroną, jo broli, iß tôs pacʒôs giminês Lewi taipjau padidino, ir su jůmi podraug ißskyre.
* 2 Moiʒ. 4, 14. 28, 1. f.

8. Jis ámʒiną derējimą su jůmi dáre, ir dawe jam kunigû urēdą tarp ʒmoniû.

9. Jisai jį garbingay bey graʒey aprēde, ir apsiaute jam brangę sermēgą, ir ißrēde jį wisokeis brangeis rubais.

10. Jisai ißtaise jį brangeis daiktais nů áukskalio, ir apsiaute jį apatineje, ilgaje bey wirßutineje wyskupißkaje sermēga,

11. Jr apkabinējo aplink jį * daug áukso kankalû bey guʒikû, kad skambētu, jam ißeinant bey ieinant, ir skambējimas girdētas butu ßwentnycʒoje, jeib jo ʒmoniû po akiû Diewo minēta butu;
* 2 Moiʒ. 28, 34.

12. Taipjau ßwentąję sermēgą áuksu, geltonais ßilkais bey ßiarliotu raßytą;

13. Skydą ant prießirdiês su ßwiesumu bey teisybe, dailey ißtaisytą su ʒemcʒugais, kurůse wardai tû dwylika giminiû Jʒraēlio ißpjaustinēti ir áuksu aptwérti per akmeniû dailycʒas, kad jû minēta butu po akiû Diewo;

14. Aukso * kaktôs=raißti prie kepurês, kuriame ßwentybe ißpjaustinēta buwo; koktai wislab buwo dailu, brangu, mandagu bey graʒu.
* 2 Moiʒ. 28, 36.

15. To lygaus pirm jo niekadôs ne buwo matyta.

16. Jr tais ne turējo neywiens kits apsiredyti, kaip tiktay jo waikai ir waikû=waikai wisadôs.

17. Jo apieros du kartu kas=dien atliekamos buwo.

18. Moiʒeßius * pripilde jam rankas, ir móstijo jį ßwentůju aliejumi.
* 2 Moiʒ. 29, 9. 33. 3 Moiʒ. 8, 33.

19. Derējimas su jůmi buwo darytas, kad jis bey jo súnus amʒinay, * koley dangaus dienos pateks, jam ßluʒiti, kunigais buti ir jo ʒmones jo wardan ʒegnoti turētu.
* Bar. 1, 11.

20. Jisai jį ißrinko iß wisû gywůjû, kad jisai Ponui Diewui apie-

rawotu walgio=apieras bey ruki=nimo=apieras saldzam kwápui bey paminklui, zmones sudérinti.

21. Jis paliepe jam urēdą sawo zodzo, kad jis Jokubui jo liudimus mokintu bey Izraēli su jo zokanu apßwiestu.

22. Kiti tiesa sustatre prieß ji jam pawydēdami pusczoje, butent, kurie su * Datanu ir Abiramu buwo, bey susutustoji gáuja Kora.
* 4 Moiz. 16, 1. s.

23. Bet Ponas Diewas tai izwelge, ir jam ne pamēgo, ir * jie praryti buwo didzame narse.
* 4 Moiz. 16, 31. 32.

24. Jis ißrode baisingą stebuklą ant jů, ir jůs prarijo sawo ug=nimi.

25. Jis Aaronui dar daugiaus garbês priskyre důdams jam tēwiß=kês=dáli, butent wisas pirmones jisai jam priskyre. Ypaczey parú=pino jis jiems pirmjaus důnôs ap=sczey.

26. Nēs jie galējo wálgiti Pono Diewo apierů, kurias jisai jam ir jo waikams dawe.

27. Bet jiems lauků neyjokia dalis ne buwo důta, ney su zmonēmis jie gywatas gáuti ne turējo; nēsa Ponas Diewas buwo jů dalis ir gywata.

28. Pinēasas, Eleazaro sunus, buwo treczasis tokioj garbēje; tas didey pérpyko Diewo=báimēje;

29. Ir zmonēms * susigrießijant, stowējo jis wiernay, driutay bey drąsey sudérindams Izraēli.
* 4 Moiz. 25, 7. s.

30. Dēl to buwo jam důtas paká=jaus derējimas, kad jis ßwentam urēde ßluzitu bey zmones uzstotu, ir jis bey jo waikai kunigů urēdą amzinay apturētu.

31. Lygey kaip su Dowidu iß gi=minês Juda derējimas darytas yra, kad tiktay iß jo sunů wiens kará=liumi butu:

32. Taipo tur ir Aaronas bey jo waikai mokitojei buti, kad mums butu ißmintis mokinama, ir jo zmo=nes teisey waldomi, jeib jů urēdas bey ßlowe ne pragaißtu, bet wisa=dôs tarp jů pasiliktu.

46. Pérskyrimas.

Apie Jozuwą, Kalebą, Sudzas bey Zomeli.

1. Jezus Nawe * buwo karzygys múßije bey prárakas po Moizeßiaus,
* 5 Moiz. 34, 9.

2. Kurs didzus laimējimus turējo uz ißrinktůsius Diewo, [kaip jo wardas ißrodo,] ir jůs atkerßijo ant neprieteliů, nů kuriů jie uzka=binami buwo, kad Izrael jů tē=wißkę gáutu.

3. Jis garbę nusipelne ranką iß=tiesdams ir kárdą tráukdams prieß miestus.

4. Kas ků czēsu taip linksmay sto=wējo? Jis sugáwo Pono Diewo neprietelius.

5. Jo=dēl * apsistojo sáule, ir wiena diena antrą tiek prátiso.
* Joz. 10, 13. 14.

6. Jis meldēsi Aukßczáusiojo ir Sylingojo, kaip jisai sawo nepriee=telius wisur spáude; ir Pons Diews, Didzáusiasis, ißklause ji, ir dawe * labay didzus ledus nukristi ant neprieteliů; * Joz. 10, 11. Apr. 11, 19.

7. Ir uzmuße prießininkus, jiems zemyn nusitráukiant; ir pagónai su=prato, kokius ginklus ßitie turējo,

8. Ir Poną Diewą páti tarp jů ēsant múßije; ir jis wijo wyres=niůsius.

9. Ir czēse Moizeßiaus * padáre jis bey Kalebs, sunus Jepunnês, gérą dárbą, kad jůdu prießsistenge pulkui ir uzgyne zmonēms griekų tildidami ißkadingą maißtą.
* 4 Moiz. 14, 6. s.

10. Dēl to jůdu wienu=du ißlai=kyti iß ßeßiů ßimtů túkstanczů wyrů, ir nugabéno zmones i jů dali i zémę, pienu bey medumi tékanczeję.

11. Ir Pons Diews ißlaike * Ka=lebą driutą iki i jo senatwę, kad jis aukßtyn nusitráukt galējo ant kalnů zémēje; ir jo waikai gawo tą tēwißkês=dáli; * Joz. 4, 11.

12. Jeib wisi waikai Izrael regētu, kaip gér tai yra, Ponui Diewui klausyti.

13. Ir waldónai, koznas pagal sawo wardą, kurie ne kitus diewus gárbino ney Poną Diewą prastójo, taipojau pagiriami yra.

14. Jû kaulai dar wis *ʒaliůj, kur jie gul; *p. 49, 12.

15. Jr jû wardas yra pagirtas ant jû waikû, ant kuriû tas su tasjau garbe atějo.

16. Jr Zomelis, prárakas Pono Diewo, nů sawo Diewo mylětas itaise karalystę, ir móstijo kunigaikßczus ant jo ʒmoniû.

17. Jr súdijo surinkimą pagal prisákimus Pono Diewo, ir Pons Diews Jokubą wěl iʒwelge.

18. Jr prárakas buwo be klastôs bey wiernas ißrastas; ir koʒnas numáne, jo prarakáwimus tikray nusidawusius esant.

19. Jis *melděsi Pono Diewo, Macningojo, kaip jis sawo neprietelius wisur spáude, ir jáunus eryczus apierawojo. *1 Zom. 7, 9. 12, 18.

20. Jr Ponas Diewas *griumeno iß dangaus, ir dawěsi girděti didʒu perkunu, *1 Zom. 7, 10.

21. Jr sumuße kunigaikßczus Tyriaus, ir wisus ponus Pylistěnû.

22. Jr pirm sawo amʒio galo, pirm jis numire, téisinosi *jisai po Pono Diewo ir jo karáliaus akiû, ney nů wieno ʒmogaus ney pinigû ney neywieną kurpę ne ěmęs; ir neywiens ʒmogus ji ko káltinti ne galějo. *1 Zom. 12, 3. 4 Moiʒ. 16, 15.

23. Jr kaip jisai jau buwo numiręs, *prarakáwo jis ir apsáke karáliui jo smerti, ir dáwěsi girděti iß ʒěmês bey prarakáwo, nelabůsius ʒmones prapulti turint. *1 Zom. 28, 15. f.

47. Pérskyrimas.

Apie Karalių Dowidą, Salomoną, Roboamą bey Jerobeamą.

1. Potam czěse Dowido *prarakáwo Natons. *2 Zom. 12, 1. f.

2. Jr Dowidas buwo tarp waikû Jʒrael ißrinktas, kaip apierôs rěbumas Diewui prisawinams buwo.

3. Jis taip *pérgalějo liutùs néy besißútidams kokius oßkyczus, ir meßkas lyg kaip kokius ěryczus. *1 Zom. 17, 34. 35.

4. Jis *uʒmuße sawo jaunystěj milʒiną, ir nukreipe gědą nů sawo ʒmoniû. *1 Zom. 17, 49. 50.

5. Jis pakéldams sawo ranką méte su wilpßtyne, ir parmuße pasidiʒiůjanti Golijatą.

6. Něsa jis melděsi Pono Diewo, Aukßczáusiojo, tas jam pastiprino jo ranką, kad jis nuʒawino driutąji ʒalnierių, ir paáukßtino rágą sawo ʒmoniû.

7. Jis dawe ji *pagirti, kaip déßimt tukstanczû wyrû wertą, ir garběje laike su diewißka ʒegnone, kad jis karalißkąji wainiką gawo. *1 Zom. 18, 7. 21, 11. 29, 5.

8. Jis ißmuße wisur neprietelius, ir ißpústijo *Pylistěnus, sawo prießininkus, ir suláuʒe jû rágą, kaip tas iki ßiôs dienôs suláuʒitas yra. *2 Zom 8, 1.

9. Uʒ koʒną dárbą děkawojo jis Szwentamjam, Aukßczáusiamjam, su graʒe giesme.

10. Jis giedojo iß wisôs ßirdiês mylědams tą, kursai ji buwo sutwěręs.

11. Jis istáte giedanczus prie altoriaus, ir dawe jiems sawo saldʒes giesmes giedoti.

12. Jr paliepe ßwentes ßlowingay ßwęsti, ir, kad métû=ßwentes per wisą métą graʒey ßwenczamos butu su liaupsinimu wardo Pono Diewo bey su giedojimu rytmeczeis baʒnyczoje.

13. Pons Diews jam *atléido jo griekus, paáukßtino jo rágą amʒinay ir dare su jůmi derějimą, kad karalyste bey karálißkasis sóstas Jʒraělio jam pasilikti turětu. *2 Zom. 12, 13.

14. Po jo karaliumi pastójo jo ißmintingasis sunus Salomon, kuriam těwas gérą átilsi buwo padáręs, kad jis pakájuje ponawoti galějo. *1 Kar. 2, 12.

15. Něsa Diewas wisur aplinkuy buwo pakajų sutéikęs, kad *jis jo wardui butą kurtu ir itaisytu baʒnyczą wisadôs patenkanczę. *1 Kar. 5, 3. 6, 1. f.

16. Ak kaip graʒey tu mokindawaisi sawo jaunystěje, ir *pilnas budawai proto, lygey kaip koks wandů ʒémę aptwiskąs! *1 Kar. 4, 29.

17. Jr wislab ißmintingomis kalbomis bey pamokslais pripildei. Jr

tawo wardas pagiriamas buwo toli salose, ir dėl sawo pakájaus tu mylimas ir wertingas buwai.

18. Wisos žémes prisidywijo tawo giesmjû, ißmintingû žodžû, prilyginimû bey ißguldimû,

19. Jr liaupsino Wießpati, kurs Jzraėlio Diewas wadinamas.

20. Tu tiek sudėjei *áukso kaip cino, ir tiek sidabro kaip ßwino.
* 1 Kar. 10, 27.

21. Tawo ßirdis didey primylėjo moteres, ir *daweisi nů jû prisigáuditi, ir sawo garbei gėdą darei,
* 1 Kar. 11, 1.

22. Jr darei, kad tawo waikai turėjo paniekinami buti, ir narsas ant tawo giminês busenczôs ateiti ant korawonês tawo durnumo,

23. Kaip karalyste pérdalyta buwo, bey Epraime karalyste swetimiems diewams ßlúž'janti pastójo.

24. Bet Pons Diews ne atsigręže nů sawo mielaßirdingystês, ir ne pérkeite sawo žadejimą, ir ne wisißkay ißpústijo sawo ißrinktojo giminę, ir ne prastojo waikus *sawo mylimojo; * p. 10.

25. Bet dar mažumą ißlaike iß žmoniû Jokubo bey ßakni nů Dowido.

26. Jr Salomon užmigo su sawo tėwais,

27. Jr paliko po sawęs wieną sawo waikû, Roboamą, *netikusi wyrą žmones waldyti;
* 1 Kar. 12, 13.

28. Tas be proto buwo, tas žmones sawo saw=walnumu atstojanczus dare.

29. Priegtam Jerobeam, Nebato sunus, kurs *Jzraėli pagunde swetimiems diewams ßlúžiti, bey iwede Epraim i grieką. *1 Kar. 12, 28.

30. Jr jû griekai labay pasidaugsino, kad jie paskiáus iß *sawo žémês prawaryti buwo.
* 2 Kar. 17, 6. 18.

31. Nės jie pramáne wisokias swetimû diewû ßlužmas, iki atkerßijimas ant jû atėjo.

48. Pérskyrimas.

Apie Elijoßių, Elisą, Ezekiją bey Jezaioßių.

1. Jr prárakas Elijoßius kėlėsi kaip ugnis, ir jo žodis dége kaip žiburys;

2. Jr jis atgabéno brangiases gadynes ant jû, ir pamážino jûs per sawo pápyki.

3. Nės per Pono Diewo žodi jis dangų *užrakino; †tris kartus jis dawe ugni žemyn kristi.
* Luk. 4, 25. s. † 1 Kar. 18, 38.

4. Ak kaip garbingas tu buwai, Elijoßiau, sawo stebuklais! kas taip garbingas, kaip tu!

5. Per Aukßczáusiojo žodi tu *mirusi prikėlei, ir iß grabo pargrąžinai. * 1 Kar. 17, 22.

6. Tu pasididžûjanczus karaliùs ißmetei iß jû pátalo, ir nužawinai.

7. Tu ant kálno Sinai girdėjei busenczęję korawonę, ir ant Oreb atkerßijimą.

8. Tu pirm=pasakei karaliùs, kurie korawoti turėjo, ir *prárakus po sawęs istatei. * 1 Kar. 19, 16.

9. Tu *paimts esi wėtroje, deganczu wežimu bey žirgais.
* 2 Kar. 2, 11.

10. Tu statytas esi, kad sawo czėsu korawoti turėtumbei, nutilditi pápyki, pirm ne kaip didysis narsas ateit, *tėwû ßirdi prie waikû bey Jokubo gimines atgrąžinti.
* Mal. 4, 6.

11. Geray tiems, kurie tawę máto, ir tawo prietelystês = dėl garbėje laikomi bus!

12. Tada mes tikrąji gywasti turėsim.

13. Elijoßiui *wėtroje atstójus, radosi jo dwáse ant Eliso apsczey. Jis sawo czėsu neywieno kunigaikßczo ne atbojo, ir neywiens ji ne galėjo pérgalėti. * 2 Kar. 2, 11.

14. Jis nesidawe neyjokiû daiktû ne iweiktis, ir jam mirus prarakáwo dar jo lawónas.

15. Jam dar gywam be=ėsant, dáre jis stebuklus, ir *jau miręs dare jis dywus. * 2 Kar. 13, 21.

16. Taczau tai wislab ne máczijo, kad žmones butu pasigérinę ir nů sawo griekû paliówę, iki jie iß sawo žémês prawaryti ir i wisas žemes ißmėtiti buwo.

17. Jr mažas pulkélis be=liko, bey ércikis namûse Dowido.

18. Jß tû keli dáre Diewui itinkanczey, bet keli labay susigrießidawo.

19. Ezekijas padriutino sawo miestą, ir iléido wandens į widų; jis kasdino į ůlią bey ßulinius darydino.
20. Jo czēsu aukßtyn tráukes Saneribs žemyn siųsdams Rabsakę; jis pakēle sawo ranką prieß Zyoną, ir tyczůjos didžu didžawimu.
21. Tů-czēs drebejo jû ßirdys ir rankos, ir báime jůs apéme kaip moterißkę kúdikį gimdanczę.
22. Ir jie * meldēsi mielaßirdingojo Pono Diewo jopi sawo rankas pakéldami; * P. 47, 6.
23. Ir Szwentasis danguje ißklause jůs umay, ir ißgélbējo jůs per Jezaioßių.
24. Jis * ißmußę waiską Assyrijonû, ir jo ángelas nužude jůs.
* 2 Kar. 19, 35. Jez. 37, 36.
25. Nēs Ezekijas dare, kas Ponui Diewui itiko, pasilikdams be paliowimo keliůse Dowido, sawo tēwo, kaip ji mokino Jezaioßius didis ir teisus prárakas sawo prarakawime budams.
26. Tů-czēs sáule * atpencz ējo, ir pailgino karáliui jo gywastį.
* 2 Kar. 20, 9. 11. Jez. 38, 8.
27. Jis prarakawo su didže dwase, kas paskiáus nusidůti turētu, ir dawe smutniemsiems Zyone palinksminojimą, kuriůmi jie wisadôs pasilinksminti galētu.
28. Jis apsake busenczus ir paslēptus dáiktus, pirm ne kaip jie atêjo.

49. Pérskyrimas.

Apie Jozijų bey Žydû Karaliůs; apie kelis didžus bey mažus Prárakus; apie kitus pagirtinus Wyrus bey Sen-Tewjus.

1. Jozijo wardas yra kaip brángus smilkimai iß aptēkôs.
2. Jis yra saldus kaip medus burnoje, ir kaip žáislas prie wyno.
3. Jis didę malonę turējo, žmones Diewop priwersti ir * balwonystês bjaurybes ißgaißinti.
* 2 Kar. 23, 1. 2 Nuf. 34, 3. f.
4. Jis pasidrąsino iß wisôs ßirdiês ant Pono Diewo pasitikēdams, jis wēl itaise tikrąję Diewo ßlužmą, žemei pilnai balwonystês ēsant.
5. Wisi karálei, tikt ne Dowidas, Ezekijas bey Jozijas, susigrießijo.
6. Nēs jie prastójo Aukßczáusiojo zokáną.
7. Potam gloda buwo su Žydû karáleis, nēs jie turējo sawo karalystę kitiems palikti ir sawo ßlowę swetimiems žmonēms.
8. Tie sudégino ißrinktąji miestą ßwentinyczôs, ir jo ulyczas pustas padáre, kaip Jeremijoßius pirma buwo apsákęs,
9. Kuri jie sunkey wárgino, kurs motinôs žywate prárakus buwo ißskirtas, kad jis ißpústitu, suardytu ir suláužitu bey wēl budawotu ir sutaisytu.
10. Ezekielis * máte Pono Diewo ßlowę regējime, kuri jisai jam paróde ant wežimo Kērubim.
* Ez. 1, 4. 26. f.
11. Jis prarakawo prieß neprietelius, ir palinksminojimą apsake tiems, kurie teisey elgēsi.
12. Ir tû dwylika prárakû * káulai dar žaliůja, kur jie gul. Nēs jie Jokubą palinksmino ir ißgélbējimą pažadējo, kuriům jie tikray nusitikēti galējo. * P. 46, 14.
13. Kaip mes galim * Sorobabelį pagirti, kursai kaip žiedas ant deßinês rankôs buwo,
* Agg. 2, 24. Ezr. 3, 2.
14. Bey Jēzų, sunų Jozedēko, kuriů-du sawo czēsu bažnyczą budawojo, ir ßwentůsius namus Ponui Diewui wēl itaise, kad pasiliktu ámžinai ßlowei?
15. Ir * Neemijoßius wisadôs pagirtins yra; tas mums suardytůsius murus wēl pabudawojo, ir wartus su spynomis state, ir musû butus wēl pakúre. * Neem. 2, 17. 7, 1. f.
16. Neywiens niera ant žémês sutwértas, kurs * Enokui lygus butu; nēsa jis nů žémês yra atimtas;
* 1 Moiz. 5, 24. f.
17. Jozēpui taipojau neywiens; jis * buwo pons ant sawo broliû ir ißlaikytojis sawo žmoniû.
* 1 Moiz. 41, 41. 42, 6. 50, 20.
18. Jo káulai buwo * wēl namô pargabénti. * Joz. 24, 32.
19. Set bey Sem buwo tarp žmoniû didžoj garbēje.
20. Bet Adomas yra garbingiáusiasis už wisus, kurie tikt sutwerti, kadangi * jis pirmasis nů Diewo yra sutwértas. * 1 Moiz. 2, 7.

50. Pérskyrimas.

Apie Garbę Simono, wyriáusiojo Kunigo, ir Ziráko Pápykis ant Bedienysû.

1. Simon, sunus Onijo, wyriáusiasis kunigas, kurs sawo czēsu aplink bażnyczą rentinius (gangus) budawojo ir stulpus prißlējo,

2. Bey pámatą antrą tiek aukßtésni padáre, ir wirßuj prie bażnyczôs rentinius wēl itaise.

3. Jo czēsu buwo ßulinys igriuwęs, tą aptwēre jis wariu.

4. Jis rúpino apie ißkádą sawo żmoniû, ir miestą driutą padáre prieß nepríetelius.

5. Jis pagirtiną dáiktą padáre, kad jisai wēl żmones tikray sudawádijo.

6. Kad iß ápkabo ißeidawo, tay jis żibēdawo kaip ryto=żwaigżde per debesis, kaip pilnas menû,

7. Kaip sáule ßwiecza ant bażnyczôs Aukßczáusiojo, kaip dangaus=jûsta sawo grażeis rástais,

8. Kaip grażi rożė pawásarije, kaip lelijos prie wandens, kaip kodylo=médis pawasarije,

9. Kaip użdegtas kodylas rukinimo=ryke,

10. Kaip áukso gērimo=rykas wisokeis żemczugais ißdabintas,

11. Kaip waisingas aliejaus=médis bey kaip aukßczáusiasis Cypresso=médis.

12. Kad jis * grażeje ilgaje sermēga apsisiausdawo bey wisais grażeiseis rubais apsiwilkdawo, ir prie ßwentojo altóriaus stódawos, tay jis wisą ßwentąję wietą gráżę padarydawo. * 2 Moiz. 28, 4.

13. Bet kad jis iß kuningû rankû apieras imdawo, ir prie ugniês ant altóriaus déganczôsês stowēdawo,

14. Tay stowēdawo jo brolei aplink ji kaip cēdro=médżei ant Libanono sodinti, ir apstodawo ji kaip werbo=ßakélei,

15. Ir wisi Aarono waikai sawo grażiuse rubûse Pono Diewo apieras sawo rankose laikydami po akimis wiso surinkimo Izraēlio.

16. Ir jis pilnawodawo sawo urēdą ant altoriaus, ir atliko tokiu budu Aukßczáusiamjam, Wisgalinczamjam, grażę apierą.

17. Jis ißtiese sawo ranką su gērimo=apiera, ir apierawodawo raudoną wyną ißliedams ant aslôs altoriaus ant saldaus kwápo Aukßczáusiamjam, kurs wisû karálius yra.

18. Tay ßaukdawo waikai Aarono didżu balsu, ir * púsdawo i trimitas bey trimitûdawo labay, kad jû minēta butu po akiû Aukßczáusiojo. * 2 Kuk. 7, 6.

19. Tay tûjau wisi żmones podraugey supuldawo knupßczey ant żémês, ir melsdawosi Wießpatiês, sawo wisgalinczojo, aukßczáusiojo Diewo.

20. Ir giedotojei liaupsindawo ji giesmēmis, ir wisa troba skambēdawo nû to saldżojo balso.

21. Ir żmones melsdawosi Pono Diewo, Aukßczáusiojo, kad jis norētu malonus buti, iki Diewo=ßlużma pasibaigdawo, ir jie sawo urēdą atlikdawo.

22. Kad jis jau wēl żemyn nueidawo, tay ißtiesdawo jis sawo ranką ant wiso surinkimo waikû Izraēlio, ir dûdawo jiems żegnonę Pono Diewo iß sawo burnôs, ir wélidawo jiems wisą gérą Jo wardan.

23. Tay jie antrą=kart melsdawos, ir priimdawo żegnonę nû Aukßczáusiojo,

24. Tarydami: jau dēkawokit wisi Diewui, kurs * didżus dáiktus dáro wisose ßalise, kurs mus nû motinôs=żywato gywus ißlaiko, ir mums wisą gérą ißrodo; * Joel 2. 21.

25. Jis te dûda mums linksmą ßirdi, ir te sutenka wisadôs pakáją musû czēse Izraēlije,

26. Ir kad jo malone wisadôs pas mus pasiliktu, ir mus ißgélbētu, koley mes patenkam.

27. Ant dwejopû żmoniû aß iß ßirdiês pykstu, ir treczûsius aß taip nekenczu, kaip kitû neywieną:

28. Samaritonus, Pylistēnus bey durnąji pulką Sikēme.

29. Szitą pamokslą bey iszminti į szias knygas Jezus, sunus Zirako, isz Jeruzalês, suráſze ir isz sawo szirdiês toki pamokslą iszdawe.

30. Geray tam, kurs tą mokinasi ir į szirdi isideſt! tas iszmintingu paſtos.

31. Ir jey pagal tą jis elgiasi, tay jis wisiems daiktams tinkąs bus; nēs Pono Diewo szwiesybe ji wadzoj.

51. Pérſkyrimas.

Zirako Dēkawone už Diewo Geradējystes, ir Pagraudénimas pagal jo Pawéikslą Iszminti jēszkoti.

Malda Jezaus, Sunaus Zirako.

1. Asz dēkawoju taw, Pone Diewe Karáliau, ir liaupsinu tawę, Diewe, sawo iszganytoji.

2. Asz dēkawoju tawo wardui, kad tu mano sargybe bey pagálba esi,

3. Ir mano kuną isz prapultiês ir nů wirwês neteisiû liežuwjû bey melágiû iszgélbējei;

4. Ir man padējei priesz neprietelius, ir manę iszwálnijei pagal sawo didę ir didey pagirtiną mielaszirdingystę nů baubimo tû, kurie manę praryti norējo,

5. Isz rankôs tû, kurie tykojo manę nužawinti, isz daug wargû, kurie manę spáude,

6. Isz liepsnôs, kuri manę buwo apēmusi, isz ugniês widurio, kad asz tame ne sudegczau, isz giliû pékłôs nasrû;

7. Nů neteisiû žauniû ir melagiû po akim karáliaus, ir nů neteisaus atsúdijimo.

8. Asz *smerczui buwau arti, ir mano gywaſtis buwo mažne iki grabo nugrimsdęs. *Ps. 18, 5. 6.

9. Asz buwau apniktas, ir nieks manę ne gélbejo.

10. Asz prie žmoniû pagálbôs jēszkojau, ir neyjokiôs ne radau.

11. Tay asz atsiminiau, Pone Diewe, tawo mielaszirdingyſtês, ir kaip tu wisadôs gélbejęs esi.

12. Nēsa tu iszgélbi wisus, kurie tawo pagálbôs láukia, ir iszwálniji jůs isz rankû pagónû.

13. Asz meldžausi Diewą priesz jû narsą, ir praszjausi iszgélbējimo nů smertiês,

14. Ir szaukiau Diewop, sawo tēwop ir waldonop, kad jis manę ne praſtótu bēdoje, puikiemsiems besitycžůjant bey man neyjokiôs pagálbôs ne turint.

15. Asz liaupsinu tawo wardą be paliowimo, ir asz gárbinu bey dēkawoju taw; nēs mano malda yra iszklausyta,

16. Ir tu manę iszgélbejei isz pražulties ir nů wiso pikto.

17. Dēl to asz taw, Pone Diewe, dēkawosiu, ir laupsisiu bey tawo wardą gárbisiu.

18. Dar jáuns bebudąms, pirm ne kaip ant pikto gundinamas buwau, *jēszkojau asz iszminti be báimês sawo malda. *1 Kar. 3, 9.

19. Asz bažnyczoje meldžausi dēl jôs, ir ketu ję iki gálo sawo ámžio jēszkoti.

20. Mano szirdis paſidžaugdawo isz jôs, kaip kad wynůgios nokſta.

21. Asz tiesog prie jôs ējau ir isz jaunû dienû jôs klausinējau, asz klausiau jôs ir ję priēmjau.

22. Tay asz geray primokau, ir per ję didey iszmintingyn ējau.

23. Dēl to asz dēkawoju tam, kurs man iszminti dawe.

24. Asz apsiēmjau pagal tą elgtisi ir gérą pilnawoti, ir asz tůmi gēdą ne gawau.

25. Asz jôs isz wisôs szirdiês norējau, ir greitas buwau pagal tą elgtisi.

26. Asz *pakēliau sawo rankas dangun: *Ps. 121, 1. Ps. 123, 1.

27. Tay mano duszia apszwieſta paſtójo per iszminti, kad asz sawo durnumą iszpažinau.

28. Asz jôs isz tikro norējau, jiji bey asz wiena szirdis paſtojowa isz pradžôs, ir ję czyſtą radau. Dēl to asz praſtótas ne busiu.

29. Mano szirdis geidáudawo jôs, ir asz gérą ſkárbą įgawau.

30. Pons Diewas man per ję naują liežuwi dawęs yra, tůmi asz ji liáupsisiu.

31. Eikit szen prie manęs, jůs nesimánantieji, ir eikit prie manęs į szuilę!

32. Ir ką jůs ne žinot, tai galit czionay primokti; nēsa jůs isz tiesôs didey isztroszkę este.

33. Aß sawo burną atwēriau ir mokinau. Jau apsimislikite ir pirkkites ißminti, kadangi jûs ję *be pinigû gálite gáuti. * Jez. 55, 1.
34. Jr padůkit sawo kaklą po jôs jungu, ir důkites pasimokinti! ji dabar arti randama.
35. Ziurēkit i manę! aß trumpą wálandą procę bey dárbą turējau, ir didi palinksminojimą radau.
36. Priimkit pamokslą kaip didi sidábro skárbą, ir prilaikykit ję kaip didę áukso kruwą!
37. Dzaugkites mielaßirdingystês Diewo, ir nesigēdēkites jo liaupsês!
38. Darykit, kas jums paliepta yra, koley dar *czēsą turit! tay jis jums toktai geray atpildis sawo czēsu. * Gal. 6, 10.

Galas Knygû Jezaus. Sunaus Ziráko.

Knygos Baruko.

1. Pérskyrimas.

Ką Barukas iß sawo Knygû skaitydams ißtesējo.

1. Szitie yra zodzei, kurius *Barukas, sunus Nērjo, sunaus Maasijo, sunaus Sedekijo, sunaus Sedei, sunaus Elkijo, i knygas yra suraßęs Babēlēj * Jer. 32, 12.
2. Penktame mete sékmoje dienoje mēnesio, tů-czēs, kaip Kaldeonai buwo Jeruzalę iweikę ir ugnimi sudéginę.
3. Jr Barukas skaite ßias knygas po akiû Jekanjo, sunaus Jojakym, karáliaus Juda, ir be-girdint wisiems zmonēms, kurie priêjo,
4. Jr be-girdint kunigaikßczams, ir karáliaus sunums, ir wyresniemsiems, ir wisiems zmonēms, tiek didiemsiems tiek maziemsiems, gywénantiems Babēlej pas wándeni Sud.
5. Jr jie werke, pasnikawo ir meldēsi iß ßirdiês po akiû Pono Diewo.
6. Jr sudējo i kruwą, kiek kożnas galējo,
7. Jr nusiunte tus i Jeruzalę pas Jojakymą, sunų Elkijo, sunaus Salom, kunigą, ir pas (kitus) kunigus ir pas wisus zmones pas ji Jeruzalēje ēsanczus;
8. Kad jis jiems nugabentu i zémę Juda rykus namû Pono Diewo iß baznyczôs kartą atimtůsius deßimtoje dienoje mēnesio Siban, butent sidabriniůsius rykus, kurius padarydino *Zedekijas, sunus Josijo, karálius Juda; *2 Kar. 24, 17.
9. Kaip Nebukad-Nezar, karálius Babel, buwo ßalin gabénęs Jekanją, ir kunigaikßczus ir kálinius, ir macniůsius ir laukininkus iß Jeruzalês, ir buwo jûs nugabénęs i Babēlę.
10. Jr jie ráße jiems taipo: ßtay mes jums siunczam pinigû; uz tus pirkkite déginimo-apieras ir griekapieras, kodylą ir walgio-apieras, ir apierawokite tas ant altoriaus Pono Diewo, musû Diewo.
11. Jr *melskit uz ißlaikimą Nebukad-Nezaro, karáliaus Babel, ir uz ißlaikimą Belsazerio, jo sunaus, kad jû dienos ant zémês taip ilgay patektu, kaip ilgay dangaus dienos patenka! * Jer. 29, 7.
12. Tay Pono Diewo mums gana ir gerû dienû suteks, ir mes gywęsim po pawēsiu Nebukad-Nezaro, karáliaus Babel, ir po pawēsiu Belsazerio, jo sunaus, ir jiems ßluzisim ilgu czēsu, ir malonę po jû dwiejû akiû rasime.
13. Jrgi melskit ir uz mus Poną Diewą, musû Diewą! nēs mes susigrießijom Ponui Diewui, sawo Diewui, ir jo narsas ir kerßtas dar nů musû ne atsikreipe iki ßei dienai.
14. Jr skaitykit i ßias knygas! nēs mes tas todēl pas jùs nusiuntem, kad jûs i tas skaitytumbit Pono Diewo namůse ant sawo ßwenczû ir méto-ßwenczû;

15. Jr tarkit: *Ponas Diewas, muſû Diewas, yra teiſus, bet mes wertay neßiojam ſawo gêdą, kaip ir dabar nuſidůſt tiems iß Juda ir tiems iß Jeruzalês,
* p. 2, 6. Ezr. 9, 6. Pſ. 51, 6.

16. Jr muſû karáliams, ir muſû kunigaikßczams, ir muſû kunigams, ir muſû prárakams;

17. Todêl, kad mes *po akiû Pono Diewo nuſidêjom, ir jam ne wierijom, * Dan. 9, 5.

18. Jr ne klauſêm balſui Pono Diewo, ſawo Diewo, kad mes butumbim paſielgę pagal jo priſákimus, mums důtůſius.

19. Beje, nů to czêſo, kaip Ponas Diewas muſû têwus iß Egypto-zémês ißwede, iki ßei dienai mes Ponui Diewui, ſawo Diewui, nepaklusnus buwome, ir paniekinom jo balſo klauſyti.

20. Todêl dabar ant muſû atêjo korawone ir prakeikims, kuri Pons Diews *apſáke per Moizeßių, ſawo tarną, kaip Pons Diews muſû têwus iß Egypto-zémês ißwede, kad mums zémę důtu, kurioje piens ir medus téka. * 5 Moiz. 28, 15. ſ.

21. Jr mes ne klauſêm balſo Pono Diewo, ſawo Diewo, kaip mums prárakai ſake, nů jo pas mus ſiųſtieji;

22. Bet koznas *elges pagal ſawo piktôs ßirdiês dumą, ir ßlůzijo ſwetimiems diewams, ir padáre pikto po akiû Pono Diewo, muſû Diewo.
* Jez. 65, 2. Jer. 7, 24.

2. Pêrſkyrimas.

Diewo Malonês Trokßtanczůjû Griekû-Ißpazinimas.

1. Jr Pons Diews *ſawo zodi atteſêjo, kuri jis kalbêjo mums ir muſû ſudzoms, karáliams ir kunigaikßczams, kurie Jzraêl turêjo waldyti, ir tiems iß Jzrael ir Juda,
* Joz. 23, 15.

2. Jr tokią didę korawonę ant muſû dawe uzeiti, kokia po wiſais dangumis taip ne nuſidawe, kaip Jeruzalei nuſidawe; kaip paraßyta yra *zokane Moizeßaus,
* 5 Moiz. 28, 53.

3. Kad zmogus ſawo ſunaus ir ſawo dukters kuną walgis.

4. Jr jiſai padawe jůs i tarnus po wiſas karalyſtes aplinkuy gulinczes apgêdinimui ir prakeikimui per wiſus zmones aplink mus êſanczus, tarp kuriû Pons Diews jůs ißbarſte.

5. Jr jie wis daugiaus yra ſpáudzami, ir ne gal wêl atſigáuti; nês mes *nuſidêjom Ponui Diewui, ſawo Diewui, tůmi, kad mes jo zodzui ne klauſême. * p. 1, 17.

6. Ponas Diewas, *muſû Diewas, yra teiſus; bet mes ir muſû têwai wertay neßiojame ſawo gêdą, kaip ir dabar déſtis. * p. 1, 15. Dan. 9, 7.

7. Wiſa nepaláima, kurę Ponas Diewas prieß mus kalbêjo, mums tikos.

8. Jr mes ne meldêmes Poną Diewą, kad koznas butu atſikreipęs nů miſliês ſawo piktôs ßirdiês.

9. Jr Ponas Diewas budêjo ant muſû nepaláimai, kurę jiſai ant muſû dawe uzeiti. Nêſa Pons Diews yra teiſus wiſůſe ſawo darbůſe, kurius jiſai mums priſáke;

10. Bet mes ne klauſêm jo balſui, kad mes butumbim paſielgę pagal Pono Diewo priſákimus mums důtůſius.

11. Jrgi *dabar, Pone Diewe, Jzraêlio Diewe, kurſai tu ſawo zmones iß Egypto-zémês ißwedei ſu ſylinga ranka, ſu didze ſyla ir aukßta mace, per zénklus ir dywus, ir ſaw garbę padarei, kaip toji dabar yra: * Dan. 9, 15.

12. Mes mielay nuſidêjom ir, paſigailêk Diewe! nelabi buwome, ir darem prieß wiſus tawo priſákimus.

13. Ak Pone Diewe, muſû Diewe, *liáukis nů ſawo narſo ant muſû! nês mes labay mazi paſtójom tarp pagónû, tarp kuriû tu mus ißbarſtęs eſi; * Pſ. 123, 3. Dan. 9, 16.

14. Jßklauſyk, Pone Diewe, muſû maldą ir muſû práßimus, ir gélbek mus ſawęs dêley; ir důk mums malonês raſti pas tus, kurie mus ßalin wêde,

15. Kad wiſas ſwietas ißpazintu, tawę, Pone Diewe, muſû Diewą êſanti! nês Jzrael ir jo gimine juk pagal tawę yra wadinta.

16. Žiurēk, Pone Diewe, * iš sawo šwentůjů namů, ir ben musů atsiminkį lenkk, Pone Diewe, sawo ausi irgi ben klausyk;
* 5 Moiž. 26, 15. Ps. 113, 5. 6.

17. Atwerk, Pone Diewe sawo akis ir žiurēk ben! Nēsa * numirieji pékloje, kuriů dušia iš jů kuno iššējo, ne garbin šlowę ir teisybę Pono Diewo; * Ps. 6, 6.

18. Bet tokia dušia, kuri * labay smutna yra, ir susirietusi bey raudingay wáikščzoja, ir kone sawo akis iššiwerkusi, ir alksta, ta garbin, Pone Diewe, tawo šlowę ir teisybę. * Ps. 74, 21.

19. Ir dabar, Pone Diewe, musů Diewe, * mes gulim po tawo akiů su sawo malda, ne dēl teisybês sawo tēwů ir sawo karáliů, * Dan. 9, 18.

20. Bet dēl tawo susimilimo; kadangi tu sawo narsą ir kerštą ant musů dawei užeit, kaip tu kalbējei per prárakus, sawo tarnus, ir sakei:

21. Taip sako Ponas Diewas: lenkkit sawo peczus ir pasidůkites karáliui iš žémês Babel! tay jůs žémēje pasilikkſite, kurę aš jusů tēwams dawjau.

22. Bet jéy jůs Pono Diewo balsui ne klausysite, * pasidůti karáliui iš žémês Babel, * Jer. 38, 2.

23. Tay aš iš miestů Juda ir Jeruzalês atimsiu * šauksmą dzaugsmo ir linksmybês, ir balsą jauniko ir marczôs; ir wisa žéme turēs pustà stowēti, ir neywiens toje gywénti.
* Jer. 7, 34. 16, 9.

24. Bet mes ne klausēm tawo balsui, kad mes butumbim pasidáwę karáliui iš žémês Babēl. Todēl tu * sawo žodi laikai, kuri tu kalbējei per prárakus, sawo tarnus, kad káulus musů karáliů ir káulus musů tēwů iš jů grabů išmete ir išbarste, * p. 1.

25. Kad jie dienoj po sáule ir naktij po rasa gulējo, ir labay bēdnay prapůle badu, kárdu bey kalējimu.

26. Ir dēl nusidējimo namů Izrael ir namů Juda tu sawo namus, kuriůse tawo wardas buwo meldzamas, taip dawai išpůstiti, kaip dabar stow.

27. Ir tu, Pone Diewe, musů Diewe, labay maloningay ir pagal sawo wisáy didiji susimilimą su mumis esi dáręs;

28. Kaip tu * per Moižešių, sawo tarną, kalbējei toje dienoje, kaip tu jam paliepei rašyti tawo žokáną Izraelitēnams ir sakei:
* 5 Moiž. 28, 15. f.

29. Jey jůs mano žodžui ne klausysite, tay tikray šis pulkas labay didysis wisay mažu pastos tarp pagónů, tarp kuriů aš jůs noriu išbarstyti.

30. Nēsa aš tikt žinau, kad jie manęs ne klausys, nēs jie yra kietsprándi žmones. Bet jie wēl prisiwers žémēje, kurioje jie yra apkalti,

31. Ir išpažis, kad aš, Ponas Diewas, jů Diewas esmi. Ir aš noriu jiems důti išmintingą širdi ir ausis girdinczes.

32. Tay jie manę pagárbis žémēje, kurioje jie yra apkálti, ir mano wardo atsimis,

33. Ir nů sawo kietsprandystês ir sawo grieků kreipsis. Nēs jie atsimis, kaip jů tēwams tikos, kurie po akiů Pono Diewo susigriešijo.

34. Ir aš jůs wēl gabęsiu i tą žémę, kurę aš * jů tēwams, Abraomui, Izaokui ir Jokubui esmi prisēkęs; ir jie toje karaliáus, ir aš jůs padaugisiu, ir ne pamážisiu.
* 1 Moiž. 50, 24.

35. Ir * aš ámžiną derējimą su jeis derēsiu, kad aš noris buti jů Diewas, ir jie mano žmones. Ir aš sawo žmones Izrael ne noriu daugiaus waryti iš tôs žémês, kurę aš jiems dawjau. * Jer. 31, 31—33.

3. Pérskyrimas.

Malda dēl Išgélbējimo; Graudénimas Išminti priimti.

1. Wisogalisis Wiešpatie, tu Izraēlio Diewe, šime didzame prispaudime ir bēdoje aš tawęsp šaukiu:

2. Klausyk ir buk malonus, Pone Diewe! nēs mes prieš tawę nusidējom.

3. Tu karaliáuji be paliowimo; bet mes i dieną-dienôs sugaištame.

4. Wisogalisis Wiešpatie, tu Izraēlio Diewe, klausyk dabar maldą

Izraëlio, kurie smertiês nasrûse kyšo, ir maldą tû waikû, kurie taw nusidējo ir balsui Pono Diewo, sawo Diewo, ne klause! todēl ir korawone wisadôs mus paseke.

5. *Ne atsimink nusidējimo musû tēwû, bet atsimink dabar sawo rankôs ir sawo wardo! *Ps. 25, 7

6. Nēs tugi juk esi Ponas Diewas, musû Diewas; taip mes tawę, Pone Diewe, norim gárbinti.

7. Nēs todēl tu sawo báimę į musû širdį dawęs esi, kad mes tawo wardo prašytumbim, ir tawę sawo kalējime gárbintumbim. Nēs wisas nusidējimas musû tēwû, po tawo akiû nusidējusiû, per širdį eit mums,

8. Kurie mes dabar sawo kalējime, į kurį tu mus nutrēmei, apgēdinimu, prakeikimu ir neapykanta esme dēl wisû nusidējimû musû tēwû, nû Pono Diewo, sawo Diewo atsikreipusiûjû.

9. Klausyk, Izrael, prisákimus išgánimo; dabok rods ant tû ir pałaikyk tus geray!

10. Išgi ko tai, Izrael, kad tu pagónû žémēje alpsti?

11. Kad tu swetimoj žémēje esi? kad tu pasibjáurini tarp numirusiûjû? kad tu tarp tû *rokûtas esi, kurie į grabą keliáuja? *Ps. 143, 7.

12. Tai yra priežastis, kad tu išmintiês šulinį prastójei.

13. Jéy tu pagal Diewo žodį butumbei pasielgęs, tu tikray amžinay pakájuje butumbei be-gywénęs.

14. Taygi dabar mokinkis tikrôs išmintiês, kad tu suprastumbei, kas tas ēsąs, ilgą ámžią, lobjus, džaugsmą ir pakajų sutenkąs.

15. Kas žino, kur ji gywéna? kas į jôs kamaráitę yra iêjęs?

16. Kur yra pagónû kunigaikščei, kurie ant žwēriû žémês ponawoja?

17. Kurie žáidža su dangaus paukščeis? kurie sidábro ir áukso renka, ant kuriû žmones sawo nusitikējimą guldo ir tûmi niekadôs ne gal but pasótinti?

18. (Nēs jie surenka pinigus ir ant to pasirupin, ir tacžau tai wislab yra wieni niekai.)

19. Jie yra išgaišinti ir į grabą nukeliawę; ir kiti į jû wietą atêjo.

20. Waikû-waikai tiesa dar rég šwiesybę, ir gywéna ant žémês apskritumo; ir tacžau jie ne trópij kélią, kur išmintis randama.

21. Nēs jie paniekin ję, priegtam jû waikai taipojau yra paklydę.

22. Kanaane apie ję nieko (niera) girdet, Temane ji niera matyti.

23. Waikai Agar tiesa prisimokinti jēško išmintį apie swietiškus dáiktus, taipojau kupczei iš Meran ir tie Temanè, kurie dingosi protingi ēsą; bet jie tikt ne tropij kélią, kur išmintis randama.

24. Ak Izrael, kaip šlowni yra Diewo namai, kaip plati ir dide yra jo gywénimo wieta!

25. Ji ne tur gálo ir yra be mierôs aukšta.

26. Buwo kitą kartą milžinei, didi garbingi žmones ir geri karžygei;

27. Tus Pons Diews ne paskyre, neygi jiems kélią išpažinimo žinomą ne padáre.

28. Ir kadangi jie išmintiês ne turējo, yra jie prapûlę sawo netikume.

29. Kas yra *į dangų užžengęs ir ję nugabénęs, ir iš debesiû žemyn nunéšęs? *5 Moiž. 30, 12.

30. Kas per jures akrutais keliáwo ir ję rádo, ir už brangų áuksą šen atgabéno?

31. Su žodžu, yra neywiens kélią žinąs, kur išmintis randama.

32. Bet wisus dáiktus žinąsis, tas ję pažista ir ję per sawo protą surádo, kurs žémês apskritumą sutaise ámžinam czēsui, ir jį pripildęs wisokiomis žwērimis;

33. Kurs šwiesybei dûst užtekēti; ir kad jis ję wadina, tay jiji jam tur klausyti.

34. Zwaigždes žiba sawo eilēje su džaugsmu, ir kad jis jes wadina, jos jam atsiliepja:

35. „Sztay, mes czonay esme ir žibame su džaugsmu,“ dēl to, kurs jes sutwēre.

36. Tas yra musû Diewas, ir neywiens jam n' yra sulyginamas.

37. Tas yra išminti rádęs ir ję dawęs Jokubui, sawo tarnui, ir Izraëliui, sawo mylimamjam.

38. Potam ji pasirode ant žémês, ir pas žmones gywéno.

4. Pérskyrimas.

Palinksminojimo=pilnas Pažadējimas tikray ateisenczojo Išgélbējimo.

1. Szita išmintis yra knygos apie Pono Diewo prisákimus ir apie tą zokaną, kurs amžinas yra. Wisi tą laikantieji gywi bus, bet wisi tą peržengiantieji turēs mirti.

2. Kreipkis wēl prie to, Izrael, ir priimk tai, wáikšczok paskuy totią žwákę, taw pažibanczę!

3. Ne padůk sawo garbę kitam, ir sawo skárbą swetimiems žmonēms!

4. Ak išganytingi mes esme, Izraēl! nēs Pons Diews mums sawo wálę žinomą padáręs.

5. Bukit linksmi, mano žmones, jûs Izraēlio garbe!

6. Jûs pardůti este pagónams, ne pražudimui; bet todēl, kad jûs Diewą iártinot, jûs este jusû neprieteliams padůti.

7. Nēs jûs tą, kurs jus sutwēre, didey ipykinot tůmi, kad jûs ne Diewui, bet welniams apierawojot.

8. Jûs užmiršot amžinojo Diewo, jus sutwērusiojo, ir Jeruzalę jus užauginusęję apsmútijot.

9. Nēs ji máte narsą Diewo ant jusû ateisenti ir tare: klausykit, jûs gywénantieji Zyone! Diews man didę negandą atsiuntęs;

10. Nēs aš regējau kalējimą sawo sunû ir dukteriû, kuri Amžinasis ant jû užléido.

11. Aš jûs su džaugsmu užauginau, bet su werksmu ir širdiês plyšimu aš jûs maczau šalin wédant.

12. Neywiens te nesilinksminas iš manęs, kad aš našle esmi ir nů daugumo *prastóta! aš esmi pužtyne padaryta dēl griekû mano waikû. *Jez. 54, 6.

13. Nēs jie yra zokaną Pono Diewo prastoję, ir ne pažino jo prowas; jie nesielges pagal Diewo paliepimą, ir jo prisákimus ne laike.

14. Eikit šen, jûs gywénantieji Zyone, ir praneškite apkalējimą mano sunû ir dukteriû, kuri Amžinasis ant jû užwede!

15. Nēsa jis ant jû wéde *žmones iš tolo, smarkius žmones, ir neišmánomôs kalbôs, *5 Moiz. 28, 49.

16. Kurie garbês ne išrodo seniemsiems, ney ant waikû ne pasigail; tie patys šalin wéde mielûsius sunus našlês ir wiensanczei jôs dukteris išplēše.

17. Bet kaip aš jums galiu gélbēti?

18. Nēsa kurs ant jusû tą bēdą užwede, tas ir jus iš rankôs jusû neprieteliû išgélbēs.

19. Nueikit, mielieji waikai, nueikit! bet aš esmi prastóta wienintele.

20. Aš sawo džaugsmo=rubus išsiwilkau, ir gedulingais rubais apsiwilkau; aš šauksiu Amžinojop wisadôs.

21. Bukit linksmi, waikai, šaukkit Diewop! tay jisai jus išgélbēs iš gwolto ir iš rankû neprieteliû.

22. Nēs aš jau tikiu, Amžinajį jûs gélbēsenti; ir aš džaugsmą turēsiu nů Szwentojo dēl mielaširdingystês, kuri jums umay nusidůs nů musû ámžinojo Išganytojo.

23. Aš jus nuléidžau tráukti su gedējimu ir su werksmu; bet Diews jus man wēl atdůs su linksmybe ir su džaugsmu amžinay.

24. Ir kaip gywénantieji Zyone dabar yra mátę jusû apkalējimą, taipo jie ir weikey regēs pagalbą nů jusû Diewo, kuri ant jusû ateis su dide garbe ir su ámžinu palinksminojimu.

25. Jûs waikai, kęskit kantrey keršta nů Diewo ant jusû ateinanti! Nēs tawo neprietelius tawę persekinējo; ir tu matysi po mažam jo prapůlimą, ir ant jû kaklû tu užmisi.

26. Mano mylimjáusieji (waikai) turējo eiti nesumintu keliu; jie yra šalin westi, kaip kaimene nů neprieteliû išplēšta.

27. Bukit linksmi, jûs waikai, ir šaukkit Diewop! nēs kurs jus dawe šalin gabént, tas jusû ne užmirš.

28. Nēs kaip jûs su žine buwot nů Diewo atstoję, taip prisiwerskites dabar apsiimdami déšimt=kart daugiaus Pono Diewo ješkoti.

29. Nēs kurs ant jusû ßę kora-wonę dawe użciti, tas jus ißgélbēs ir amżinay palinksmis.

30. Jeruzale, buk linksma! nēs tas tawę palinksmis, pagal kuri tu esi wardu wadinta.

31. Ne-ißganytingi turēs buti tie, kurie taw bēdôs padare ir *apie tawo pûlimą pasidżauge.
* Ps. 137, 7.

32. Ne-ißganytingi turēs buti mie-stai, kuriems tawo waikai ßlúżijo; ir ne-ißganytinga turēs buti, kuri tawo waikus apkáltus laiko.

33. Nēs kaip ji apie tawo pûlimą krykßtawo ir apie tawo prapûlimą pasidżauge, taipo ji smutna bus, kad ji bus ißpústita.

34. Jr aß atimsiu jôs máci, ant kuriôs ji tyczûjas, ir jôs gyrių į raudojimą pérkreipsiu.

35. Nēs ugnis ant jôs ateis nû Amżinojo per daug dienas; ir *wel-niai sawo gywénimą joje turēs ilgu czēsu.
* Jez. 34, 14.

36. Zwalgykis aplinkuy, Jeruzale, į rytus, ir pażiurēk tą palinksmino-jimą, kursai taw nû Diewo ateit!

37. Sztay, tawo waikai ßalin we-stieji ateit, mielay jie ateit susirinkę, tiek iß ryto tiek iß wákaro, per żodį Szwentojo, ir jie pagárbin Diewo garbę.

5. Pérskyrimas.

Jeruzale ant Dżaugsmo parágìnta

1. Jßsiwilkis, Jeruzale, sawo ge-dulingą rubą, ir apsiwilk ßlowną rubą nû Diewo amżinay!

2. Apsiwilkis * sermēga Diewo tei-sybês, ir użsidēkis wainiką ßlowês Amżinojo ant sawo galwôs!
* Jez. 61, 10.

3. Pons Diews tawo ßlowę po wisu dangumi żinomą padarys.

4. Nēsa tawo wardas bus nû Diewo wadintas amżinay: pakájus, teisybe, garbe ir nobażnyste.

5. Kélkis, Jeruzale, ir stokis ant aukßtybês, ir żiurēk aplinkuy į ry-tus, ir żiurēk sawo waikus, tiek iß wákaro tiek iß ryto susirinku-sius per Szwentojo żodį ir besi-dżaugianczus, kad Diews jû wēl atsimine.

6. Jie pēsti nû tawęs per neprie-telius yra ßalin westi; bet Pons Diews jûs pas tawę gabén, su garbe paáukßtintus, kaip * karaly-stês waikus.
* Matt. 8, 12.

7. Nēsa Diews nor * wisus áukß-tus kálnus pażémint, ir ilgus pá-kraßczus ir daubas su-lyg żemè iß-pilti, kad Jzrael drąsey wáikßczotu ir Diewą garbintu.
* Jez. 40, 4.

8. Bet gires ir wisi grażey kwép-jantieji médżei Jzraēliui ant Diewo pawélijimo pawēsį dûs.

9. Nēs Diews Jzraēlį wēl atga-bęs su dżaugsmu per sawo ßlowną palinksminojimą, su mielaßirdin-gyste ir sawo teisybe.

10. Szitas yra ißraßas gromatôs, kurę Jeremijoßius siunte tiems, ku-rie apkálti turējo but ßalin westi į Babēlę nû karáliaus Babel; kurioje jis jiems toktai apsáke, kaip Diews jam buwo įsákęs:

6. Pérskyrimas.

Graudénimas Pagonû Balwonystę wéngti.

1. Jusû griekû-dēl prieß Diewą padarytûjû busite jûs į Babēlę ap-kalti ßalin westi Nebukad-Nezaro, karáliaus iß Babel.

2. Jr jûs Babēlej turēsite buti ilgą czēsą, butent septynes-dēßimt metus; potam aß jus iß ten wēl ißwesiu su pakájumi.

3. Bet tame czēse jûs matysite Ba-bēlej, kad ant peczû neßios *sidab-rinius, áuksinus ir iß médżo da-rytus balwonus, kuriû pagónai bijos.
* Jez. 46, 7.

4. Todēl prisidabokites, kad ir jûs taipo ne darytumbit, ir pagónams ne prilygtumbit!

5. Jr kad jûs mátot żmones pirm ir paskuy jûs einanczus balwonus be-gárbinant, tay jûs tarkit sawo ßirdij: „Pone Diewe, tawę reikia gárbinti."

6. Nēs mano ángelas tur pas jûs buti, ir aß noriu jusû dußias at-jēßkoti.

7. Jû liezuwis yra nû mistro dai-ley taisytas, ir jie yra áuksu ir sidabru ißgrażinti, ir tur ißpjáusti-

tus liežuwjus; bet tai n'esti tikri liežuwjei, ir ne gal kalbėti.

8. Jie *jůs išgražin áuksu, kaip kokią kékšę šokinėjimui, ir uždest jiems wainikus. *Jšm. 13, 13. 14.

9. Jr klebonai pawag áuksą ir sidabrą nů balwónů, ir tai išléidž kekšawimu kekšáwimo-namůse;

10. Jr išgražin sidabriniůsius, áuksinůsius ir iš médžo darytůsius balwonus rubais, kaip kad butu žmones.

11. Bet jie ne gal apsisaugotis nů rudžo ir kandžů.

12. Jr kad jůs purpuro-rubu apwelka, tay reik nů jů dulkes nudulkit, ant jů gulinczes.

13. Jr jisai néša karálišką rykštę rankoje kaip karálius, ir taczau neywieną ne gal korawoti, jam iškadą dáranti.

14. Jis ir tur kárdą bey kirwį rankoje, bet jis tikt ne gal wagiů ir plėšiků atsiginti. Jš to geray išmanoma, kad jie diewai niera *Todėl jů nesibijokites! *p. 22. Wald. 6, 10.

15. Lygey kaip rykas, kuri žmogus wartoja, kad sukultas yra, niekam ne wertas yra, lygey taipo yra jů balwonai.

16. Kad jůs į jů butelius įdeda, jie apdulksta nů kojů tů, kurie įeit.

17. Klebonai pakawoja balwonů bažnyczas durimis, spynomis ir užkaiszczeis, kad razbáininků ne butu pawogti; lygey kaip kad koki žmogų apkal ir pakawoja, prieš karalių nusidėjusį ir smerczop atsúditą.

18. Jie uždega jiems liampas, ir tů dar daugiaus, ne kaip jie saw uždega, ir taczau nieką ne máto.

19. Jie yra kaip bálkei namůse; ir kirmėles, kurios ant žémės reploja, ėst jů širdį ir rubus, ir taczau jie tai tikt ne jaucza.

20. Ant jů wéido jie yra jůdi iš dumů namůse.

21. Jr apůkai, krégždes ir kiti paukšczei užsisėd ant jů galwů, taipojau ir kátes.

22. Jš to jůs juk gálit išmanyt, kad jie n'esti diewai. Todėl ne bijokites jů!

23. Auksas, kurį jiems aplinkuy užkabina, jůs tůmi išgražinti, ne šwiecza, kad rudį pirm ne nušlostai. Kaip jůs liejo, tay jie to ne pajuto.

24. Jš *wisokiů brangiů dalyků jůs sutaise, ir taczau niera neyjokio gywasczo widuj. *Jez. 46, 6.

25. Kad jie ne gal wáikšczoti, reik jůs ant peczů nešioti. Ant to žmones gal matyti, kad tai bjaurus diewai yra.

26. *Tur taipojau ir jů gėdėtis tie, kurie jůs gárbin, todėl, kad jie ney iš sawęs ne gal atsikéltis, jey ant žémês půla, neygi krutintis, kad jůs ištisus státo, neygi atsitiesti, kad jůs atšlėja. Jr lygey kaip numirusiemsiems apieros pastátomos, taipo ir jiems pastáto. *Ps. 97, 7. Jez. 42, 17

27. Bet jů klebonai tai išléidž, kas jiems yra důdama; taipojau ir jů moteres lėbauja iš to, ir ney ligonims ney pawargusiemsiems iš to ką důst.

28. Neczystos moteres ir šešiáuninkes pakrutin jů apieras. Jš to jůs juk gálite numanyti, tai ne ėsanczus diewus. Todėl nesibijokites jů!

29. Jr kogidėl jie galėtu diewais but wadinami? nėsa moteres apierawoja sidabriniemsiems, áuksiniemsiems ir iš médžo darytiemsiems diewams.

30. Jr klebonai be-sėd jů bažnyczose su placzomis klebonams paskirtomis sermėgomis, nusiskuta saw barždą ir pláukus ant galwôs, ir cze be-sėd su atdengtomis galwomis

31. Kaukdami ir klykdami po sawo balwonů akiů, kaip jů paprasta, kad numirusius paláidoja.

32. Balwon-klebonai páwag jiems jů rubus, ir dengia sawo moteres ir waikus iš tů.

33. Ar ko géro ar pikto jiems darysi, taczau jie tai ne gal atpilditi. Jie ne gal ney karáliů įdėt ney atstatyti.

34. Jie ne gal ney pinigů ney lobjo důti. Jey kas jiems ką pažad, ir tai ne attesia, tay jie to ne jėško.

35. Jie ne gal žmogų iš smerczo išgélbėti, ney silpnamjam padėti prieš sylingésnį;

36. Jie neywieną ákląjį ne gal réginti padaryti; jie *ne gal neywieną żmogų bědoje gélběti.
* 5 Moiż. 32, 37. 38.

37. Jie ne pasigail nаßliû, ir ne gélbt ſiratas.

38. Nēs jie yra iß médżo daryti, áukſu ir ſidabru ißgrażinti, akmenims lygus iß kalnû kirſtiems. Todēl tie, kurie jûs gárbina, tur but apgēdinti.

39. Kaipgi galētumbei jûs per diewus laikyti, arba taip wadinti, kadangi ir pátys Kaldeonai ne labay ant jû atboja?

40. Nēs kaip jie koki nebyli máto, kalbēt negálinti, tay jie tą pas Bel nugabéna tarydami, kad nebylys jo melſtus, lyg kaip kad jiſai tai ißmanytu.

41. Jr kaczey jie żino, jûs n' ēſanczus gywus, taczau jie páſkuy jûs bēga.

42. Bet moteres ſēd pas bażnyczą wirwemis apjûſtos, ir atneßa ſodû waiſius apierai.

43. Jr jey kas pro ßali eidams wieną jû atēmęs jei prigul, tay ji girias prieß kitą, buk anoji ne werta buwuſi, kaip ji, kad jei dirżas butu atmegſtas.

44. Wiſlab, kas per jûs nuſidûſt, yra wiena klaſta; kaipgi galētumbei jûs per diewus laikyti arba taip wadinti?

45. Jie yra miſtrû ir áukſkaliû padaryti; ir ką miſtrai nor, tai tur iß to buti, ir ne kitkas.

46. Jr tie, kurie jûs dáre, ne gal ilgay gywi buti. Kaipgi tai turētu diewai buti, jû padarytieji?

47. Todēl jie waikû-waikams tiktay dûſt papiktinimą ir prieżaſti bjauriam balwonû-garbinimui.

48. Nēſa kad káras arba kita kokia bēda ant jû użeit, ſuſirodija klebonai tarp kits-kito, kur jie podraug ſu balwónais paſiſlēptu.

49. Todēl geray gali ſupraſti, jûs n' ēſanczus diewus, kadangi jie ſawę paczus ney prieß kárą ney prieß kitą kokią bēdą ne gal ſaugot.

50. Nēs tikt iß médżo daryti, áukſu ir ſidabru aptráukti balwónai yra. Todēl gali tûjau geray ißmanyti, kad *tai tikt klaſta yra, wiſiems pagónams ir karáliams żinoma, ir †ne diewai, bet żmoniû rankomis daryti, ir niera ko diewißko jûſe.
* Jer. 10, 14. 51, 17. † Jer. 2, 11.

51. Todēl kożnas geray gal ißmanyti, kad jie n' eſti diewai.

52. Nēſa jie neywieną karálių ne iſtáto żémēje; jie żmonēms *ne dûſt lytaus; * Jer. 14, 22.

53. Jr neſirúpin ney apie neyjoki karaliawimą ney apie korawojimą, lygey kaip paukßczei, kurie po ôru ßén ir tén lakioja.

54. Kad namai iß médżo darytûjû, áukſu ir ſidabru aptráuktûjû balwónû ugnimi użſideg, tay klebonai ßalin bēga ir paſiſaugójas nû ißkádôs; bet anie ſudega kaip kiti bálkei.

55. Jie ne gal ney karáliams ney żalnieriams prießſiſtengti; kaipogi tus galētu kas per diewus laikyti arba taip wadinti?

56. Jß médżo darytieji, ſidabru bey áukſu aptráuktieji balwónai ne gal ſawę apginti nû wagiû ir rażbaininkû; nēs tie yra jiems per driuti, ir jûs ißplēßia ir ißwelka,

57. Atima jiems áukſą, ſidábrą ir rubus ir ißtrúkſta; taip jie ſawę paczus ne gal gélbēti.

58. Todēl toli geriaus yra karáliumi buti, kurs ſawo maci gal ißroditi, arba naudingu ryku buti, namûſe naudingu ēſanczu, arba durimis namus kawojanczomis, arba médżo ſtulpu karalißkoje kokioj ſwetlyczoj, kaip tokiu ſilpnu balwonu.

59. Saule, mēnû ir żwaigżdes żiba ir yra paklusnus, kaip jiems Diewas liepja.

60. Taipojau ir żaibas żaibûja, kad ji gali matyti; wējas pucża wiſoſe żémeſe,

61. Jr débeſys eiti per wiſas żemes ir daro, ką Diews joms liepja.

62. Taipojau ir ugnis iß aukßto ißáuja į kálnus ir gires, ir dáro, kas jei paliepta.

63. Bet balwónai ney gal krutintis ney ką weikti. Todēl ne reik jûs per diewus laikyti arba taip wadinti; nēſa jie ne gal ney korawoti ney pagélbeti.

64. Kadangi jûs tai żinot, kad jie n' esti diewai, taygi nesibijokites jû!
65. Nēs jie karalius ne gal ney pérżegnoti ney prakéikti.
66. Jie ir ne gal neyjoki żénklą ant dangaus pagónams paróditi; ne gal ßwiesybę padaryti kaip sáule, ney ßwiesumą dûti kaip mēnû.
67. Neprotingieji żwērys yra geresni uż jûs; tie tikt gal į dûbes listi ir pasikawóti.
68. Todēl tikray atwira yra, kad jie n' esti diewai.
69. Nēs kaip kokia baidykle sode nieką ne gal kawóti, taipo ir jû iß médżo darytieji, auksu ir sidabru aptráuktieji balwónai niekam ne nauda.
70. Jr kaip koksai erßkētyns sode, ant kurio wisokie paukßczei saw liżdas kráuja, arba kaip koks numiręs grabe be-gulis: taip yra jû iß médżo darytieji, áuksu ir sidabru aptráuktieji balwónai.
71. Priegtam ir iß to tai gali numanyti, kad jie n' esti diewai; nēs ßiarliotas, kuriûmi jie apdengti, kandżû tampa suēstas, ir jie galiáusey podraug, kad iß jû kożnas jûkias.
72. Geray tam żmogui teisey pasielgianczamjam ir balwonû ne garbinanczamjam! tas ne pawirs į gēdą.

Galas Knygû Baruko.

Pirmosios Knygos Makkabēôßiû.

1. Pérskyrimas.

Apie Antijokaus Epipanio Nelabumą ir Smerkumą.

1. Aleksandras, sunus Pilippo, karálius Macedonijoje, pirmasis wien-waldys iß Grykonû, ißsitráuke iß żémês Kittim, ir didżus karus kariáwo, driútus miestus pérgalējo ir Persû karáliu, Daryų, pérweike;
2. Potam kitus karalius wisose żémēse po sawim pawerte;
3. Jr wis toliaus nusitráukes, ir wisas żemes ir karalystes įweike.
4. Jr neywiens ne galējo dristi prieß jį stengtis; ir jis turējo macney gerus żalnierius.
5. Jr kaip jisai karalystès buwo įgawęs, pasididżawo jisai ir įpûle į ligą.
6. Jr kaip jis suprato, kad mirsęs,
7. Suwadino jis pas sawę sawo kunigaikßczus, kurie iß mażû dienû su jûmi buwo użauginti, ir įdējo jûs į wyresniûsius ant tû żémjû dar gywos be-budams.
8. Potam Aleksandras pamire, kaip dwylika métû buwo karaliáwęs.
9. Po jo galwôs ta karalyste jo kunigáikßczams téko; tie pasisawino żemès, kożnas wyresnysis sawo wietą.
10. Jr tie wisi karáleis pasidáre, ir walde tas żemès, jie ir jû waikûwaikai, ilgus metus. Jr didi karai tarp jû buwo, ir daug bēdôs wisur wisame swiete atsirado.
11. Jß ßitû kunigaikßczû wieno gime pikta ißkadinga ßaknis, Antijôkus, wadintas Epipanis (t. i. Szlowingasis), tas Ryme użstatyts buwo uż sawo tēwą, didiji Antijoką. Jr ßisai Antijokus Epipanis pradējo karaliáuti ßimts-trisdeßimtsekmame mete Grykißkôsês karalystês.
12. Tû-czēs Jzraēlije buwo nelabi żmones, tie pérkalbējo żmones tarydami: „susitarkim su pagonais aplinkuy ir jû diewo-ßlużmas priimkim! nēs mes daug turējom kęsti iß to czēso, kaip mes prieß pagonùs pasikēlēm.
13. Ta mislis jiems geray patiko.
14. Jr keli iß żmoniû buwo nusiųsti pas karáliu; tas įsáke jiems, kad pagal pagonû budą pradētu pasielgtis.
15. Tay jie pakúre Jeruzalēje pagonißkus żáislû-namus;
16. Jr ne laike toliaus appjaustimą, ir atpûle nû ßwentojo derējimo, ir elgēs kaip pagónai, ir wisaip pasiléido wisokią gēdą ir newieżlibumą waryti.
17. Bet kaip Antijokus sawo karalystę driutay buwo įgawęs, įdriso

jisai ir Egypto karalystę pasisáwintis, kad abi karalysti turētu.

18. Jr tráukes į Egyptą geray išrēdytas su weżimais, elepantais, raiteleis ir su daugumu akrutû

19. Jr kariáwo su Ptolomēju, karáliumi Egypto. Bet Ptolomējus bijojos jo ir bēgo, ir daug Egypcijônû prapůle.

20. Jr Antijokus buwo driutůsius miestus Egypto įweikęs, ir daug gerybjû cze išplēßęs ir išgabénęs.

21. Bet kaip Antijokus Egyptè buwo laimējęs, ir wēl pargryżo ßimts-ketures-deßimt-treczame mete, keliáwo jis per Jzraelitēnus.

22. Jr atêjo į Jeruzale su didzu żmoniû pulku,

23. Jr êjo *tyczůdams į ßwentnyczą, ir ßalin imdino áuksinąji altórių, liktorių ir kas prie to reikia, stalą, ant kurio ßwentintoji důna gulējo, kupkàs, bliudus, áuksinases riureles, użkabą, wainikus ir áuksinąję grożybę prie bażnyczôs; ir wislab sukúle. Dan. 8, 11. 17

24. Jr ēme sidábrą ir áuksą ir kaßtaunůsius rykus, ir paslēptůsius skárbus, kiek jû tikt rádo, ir draug su sawim į sawo żémę gabéno.

25. Jr daug żmoniû żawindino ir bluznijanczus įsákimus išßaukdino.

26. Tay wisame Jzraēlije ir, kur jie gywéno, didis ßirdiês plyßimas atsirádo

27. Kunigaikßczei gedējo, wyresnieji, mergos ir moteres buwo labay smútnos.

28. Wyrai ir moteres dejáwo;

29. Jr wisa żéme smutna pastójo dēl to smarkumo, kurs toje nusidawe; ir wisi Jokubo namai pilni pastójo sielwartáwimo.

30. Jr po dwiejû métû, siunte karálius wieną wyresnįjį į Żydû-żémę, tas su didzu zalnieriû pulku atêjo į Jeruzalę,

31. Jr práße, kad ji iléistu, jis nieko išßkadôs ne darysęs; bet buwo wiena klasta.

32. Bet kaip jie jam wieridami ji iléido, użpůle jis miestą kaip zdrodininks, ir daug żmoniû nů Jzraelitēnû użmuße;

33. Jr drásko miestą ir sudégino butus, parplēße murus,

34. Jr moteres bey kudikius ir galwijus ßalin wéde,

35. Jr padriútino Dowido pilį driutais murais ir koryczomis;

36. Jr įstate į tą bediewißką pulką, kurs wisoki išdykumą toje ware;

37. Jr jie išplēße ginklus ir maistą iš miesto Jeruzalês, ir įneße tai į pilį;

38. Jr apgule czonay ßwentnyczą, ir tykojo ant żmoniû į bażnyczą einanczû, ir išpůle iš piliês į ßwentnyczą Diewo ßlużmą użdrausti;

39. Jr daug nekalto kraujo *praliejo pas ßwentnyczą, ir tą neßwenta dáre. *P. 7, 17.

40. Jr miesczonys Jeruzalēje išbēgo ßalin, ir swetimieji pasliko Jeruzalēje, ir tie, kurie cze buwo gimę, turējo atstóti.

41. *Szwentnycza pusta stowējo, ßwentes pawirto į wienas gedulingas dienas, Sabbatos į wienus wargus, ir wisa jû ßlowe buwo paniekinta. *Dan. 8, 11. 12.

42. Kaip ßlowinga ir didi Jeruzale pirma buwo, taip raudinga ir warginga turējo ji tů-czēs buti.

43. Jr Antijokus dawe įsákimą išeiti per wisą sawo karalystę, kad wisi żmones lygey tą wieną Diewo-ßlużmą (kaip pagonai) laikytu.

44. Tay pamete wisi żmones sawo įstátimus ir priēme pagonißkąjį Antijokaus budą.

45. Jr *daug iš Jzraelitēnû taipojau priēme tą ir apierawojo balwonams, ir ne ßwente ßwentą dieną. *P. 55.

46. Antijokus taipjau ir siunte grómatas į Jeruzalę ir wisus miestus Żydû-żémês, kuriose jis prisáke, idant jie pagónû diewo-gárbinimą priimtu,

47. Jr déginimo-, walgio-, griekûapieras ßwentinyczoj,

48. Sabbatą ir kitas ßwentes ne ßwęst;

49. Jr prisáke, idant ßwentnyczą ir ßwentůsius żmones Jzraēlio neßwentus darytu.

50. Jr statydino altorius, bażnyczas ir balwonus, ir kiauleną apie-

rawodino ir kitus neczystus galwijus.

51. Jr appjáustimą jis uždraude, ir išáke žmonēms, idant jie pasiprátintu prie wisokiû bjaurybjû, kad jie Diewo prisákimû ir istátimû užmirßę swétimą budą priimtu.

52. Jr kas Antijokui ne busęs paklusnus, tą reikią žudyti.

53. Szi prisákimą jis žinomą padáre per wisą sawo karalystę; ir idējo wyresniûsius, kurie žmones sylitu tatai išpildit.

54. Szie pramáne Žydû-žémēje apieras, ir prisáke tas apierawoti.

55. Jr daug iß žmoniû atpûle nû Diewo prisákimû prie jû.

56. Jie wisóki ißdykumą wáre žémēje, ir prawáre žmones Jzrael, kad jie turējo slapytis ir daubose pasislēptis néy kokie bēgunai.

57. Szimts-ketures-deßimt-penktame mete penkioliktoje dienoje mēnesio Kaslew dawe karálius Antijokus *ißpústijimo bjaurybę statyti ant Diewo altoriaus, ir attiesdino altoriùs wisûse miestûse Juda,

* Dan. 11, 31.

58. Kad wisiems be-mátant ant úlyczû ir kožnas pas sawo butą apierawojo ir rukino.

59. Jr knygas Pono Diewo zokano jis sudraskydino ir sudégindino;

60. Jr tus wisus, pas kurius rádo Diewo derējimo knygas, ir wisus tus, kurie Diewo prisákimus pilde, jis užmußdino.

61. Jr tatai jie dáre su sawo zalnieriais kas-mēnesi, kad žmones susieidawo i miestą.

62. Dwideßimt-penktoje dienoje mēnesio jie apierawojo ant to altóriaus, kuri jie buwo ties altóriumi Pono Diewo státę.

63. Moteres, kurios sawo waikus buwo appjáusczusios, buwo žudytos, kaip Antijokus buwo liepęs.

64. Gimdytojei buwo sawo namûse pasmáugti, ir waikai tûse pakárti.

65. Bet daug iß žmoniû Jzrael pasiliko wierni, ir nieko neczysto ne norējo wálgiti;

66. Jr jie dáwēs geriaus žudytis, kaip kad jie pasibjaurintu;

67. Jr ne norējo nû ßwentojo Diewo zokano atpulti; todēl jie buwo gadinti.

68. Jr buwo didis pasikerßijims ant Jzraēlio.

2. Pérskyrimas.

Apie Mattatijo Dejawimą ir Atkerßijimą del Zokano Žydû Tewams dûtojo.

1. Bet buwo nekursai kunigas, Mattatijas, sunus Jono, sunaus Simeono, iß giminês Joarim, nû Jeruzalês, tas gywéno ant kalno Modin,

2. Jr turējo penkis sunus, Joną, prawarde Gaddi,

3. Simon, prawarde Tasi,

4. Judą, prawarde Makkabēôßių,

5. Jr Eleazari, prawarde Aroną, ir Jonatan, prawarde Appų.

6. Szie didey gailējos tôs didzôsês bēdôs Žydû-žémēje ir Jeruzalēje,

7. Jr Mattatijas dejawo: „ak, kad aß tam gimęs esmi, kad aß sawo žmoniû ir ßwentojo miesto ißpústijimą turiu matyti, ir turiu tam tylēt ir neprieteliams jû nelábą walę dût!

8. Swetimieji pagawo ßwentnyczą, ir Diewo bažnycza yra kaip pražudytas žmogus.

9. Jôs *grožybę ßalin gabéno; senieji ant úlyczû yra užmußti, ir wyrißkasis jaunimas yra swetimûjû pérdurtas. * P. 1, 23. 24.

10. Karalyste wisiems pagónams téko, kurie tą ißplēßia.

11. Wisa jôs garbe yra ßalin. Ji buwo karaliene, dabar ji yra slúgine.

12. Sztay, musû ßwentnyczą, ir musû garbe ir ßlowe yra ßalin; pagónai tą ißpústijo.

13. Kasgi dabar dar wélitus gywas buti?"

14. Jr Mattatijas *iplēße sawo rubus, jis ir jo súnus, ir apsiwilkę žákais didey gedējo. * 1 Kar. 21, 27.

15. Bet kaip Antijokaus wyresnieji taipojau czonay atêjo, tus, kurie i miestą Modin buwo bēgę, taipojau syliti, nû Diewo zokano atpulti ir apierawoti bey rukiti,

16. Tay daug iß žmoniû Jzrael prie jû pristójo. Bet Mattatijas ir jo súnus pasiliko twirti.

17. Jr Antijokaus wyresnieji tare Mattatijui: „tu esi garbingiáusiasis ir macniáusiasis ßitam mieste, ir turi daug sunû ir didę giminę;
18. Todēl tu pirma atêjęs daryk, ką karálius prisáke, kaip wisos żémes padáre ir żmones Żydû=żémês, Jeruzalēje dar esantieji; taip tu ir tawo súnus turēsite maloningą karálių, ir jûs busite áuksu ir sidabru ir didzomis dowanomis apdowanoti.“
19. Tay Mattatijas drąsey atsisáke: „kad ir wisos żémes Antijokui klausytu, ir kożnas nů sawo tēwû zokano atpultu ir pritartu karáliaus prisákimui,
20. Tay aß taczau ir mano súnus ir brolei ne norime nů sawo zokano atpulti.
21. Apsaugok Diewe! tai mums ne geray butu, kad mes nů Diewo żodzo ir nů Diewo prisákimû atpultumbim.
22. Mes ne pritarsim prisákimui Antijokaus, ir ne apierawosim, ir nů sawo zokano ne atpulsime, ir kitą budą ne priimsime.“
23. Bet jam taip ißkalbējus, êjo wiens Żydas, jiems wisiems bematant, ir apierawojo balwónui ant altóriaus Modinè, kaip karálius buwo isákęs.
24. Tatai regējo Mattatijas, ir jam *per ßirdi êjo, ir jo pápykis użsidege dēl zokano,
*4 Moiz. 25, 7. 1
25. Jr pribēgęs użmuße pas altórių tą Żydą ir Antijokaus wyriáusiji, ir altórių apwerte.
26. Jr pasikerßijo dēl zokano, kaip *Pineasas tai buwo padaręs Samriui, sunui Salomi. *4 Moiz. 25, 7. 8.
27. Jr Mattatijas didzu balsu ßauke po wisą miestą: „kas apie zokaną pasikerßija ir derējimą nor pilditi, tas te traukie su manimi iß miesto!“
28. Taip *nubēgo jis ir jo súnus ant kalnû wisską palikdami, ką jie mieste turējo. *p. 1, 40.
29. Jr daug gerû żmoniû ißsitráuke i púsczą,
30. Jr tén laikes su moterimis ir waikais ir su sawo galwijais; nēs smarkumas buwo perdidis pastójęs.
31. Bet kaip karáliaus żmones Jeruzalēje mieste Dowido ißgirdo, kad keli prieß karáliaus istátimą sténges, ir iß miestû buwo ißêję slapczey púsczoje pasislēptis ir ißsilaikytis, ir kad daug żmoniû pas jûs buwo nusitráukę:
32. Jie umay pasikēle Sabbatoje jûs użpulti.
33. Jr sakydino jiems: „ar jûs dar ne norite klausyti? ißsitráukkites ir darykit, ką karálius paliepe! tay busite pakájuj.“
34. Ant to jie atsáke: „mes ne norim ißsitráuktis; *ir ne mislijam Sabbatą neßwentą daryti, kaip karálius pawélijo.“ *2 Matt. 6, 11.
35. Jr lauke ēsantieji su wisu umaru ant tôs ûliôs użpûle;
36. Jr widuj ēsantieji nesigynēs, ir neywieną ákmeni ne ißmete ney ûlią użdenge
37. Tarydami: „mes taipo norim mirti sawo nekaltybēje. Dangus ir żéme bus liudininkais, kad jûs mus su gwoltu ir su neteisybe żawinat.“
38. Taip tie widuj ēsantieji ßwentoj dienoj buwo użpulti, ir jû moteres ir waikai ir galwijai nużudyti, kone tukstant żmoniû.
39. Kaip Mattatijas ir jo gentys tai ißgirdo, tay jiems didey skaudējo,
40. Jr tare tarp sawęs: „jéy mes taipo norim daryti, kaip musû brolei, ir nesigisimes prieß pagonus sawo ißlikimo ir zokano dēley, tay jie wéikey mus wisus wisißkay bus ißpústiję.“
41. Jr sudúme pas sawę: „jéy jie mus Sabbatoje użpultu, gisimes, kad ne wisi prapultumbim, kaip musû brolei dauboſe yra użmußti.“
42. Jr susirinko i pulką dide gerûjû daugybe, wisi iß wieno twirtay prie zokano pasiliekantieji.
43. Jr pas jûs atêjo wisi tie, kurie dēl smarkumo bēgo.
44. Todēl ir jie pasigatawojo ant mußio, ir ißmuße daugumą bediewjû ir atpûlusiû sawo įkerßte ir didzame papykij; bet kiti ißbēgo ir ißtruko pas pagonus.

45. Potam Mattatijas ir jo gentys drąsey aplink tráukēs žémėje Izrael, ir altorius wēl parplēße,

46. Ir appjáuste waikus dar n' appjáustitus,

47. Ir nutwēre bediewjus. Ir jie didey laimējo,

48. Kad jie zokáną ißlaike prieß wisą maci pagónû ir karáliû, kad bediewjei ant jû wirßaus ne gawo.

49. Bet kaip Mattatijas labay buwo pasénęs, táre jis pirm sawo smertiês sawo sunums: „didis smarkumas ir pérsekinējimas, ir didis narsas ir sunki korawone ant musû atêjo;

50. Todēl, mieli súnus, atsikerßikit dēl zokano, ir guldykite sawo gywasti dēl derējimo musû tēwû,

51. Ir atsíminkite, kokius dárbus musû tēwai sawo czēsu padáre! taip jûs tikrą garbę ir ámžiną wardą ̇igysite.

52. Abraomas * buwo gunditas, ir pasiliko twirtas prie wierôs; tai jam buwo rokůta per teisybę
* 1 Moiz. 22, 1.

53. Jozeps laike prisákimą sawo prispaudime, ir pastójo * waldonu ant Egypto. * 1 Moiz. 41, 40. f.

54. Pineasas, musû tēwas, * pasikerßijo Diewui ant garbês, ir įgijo derējimą, kad kunigyste jam pasiliktu. * 4 Moiz. 25, 7

55. Jozuwas * ißtaise įsákimą jam důtąji; todēl jis pastójo wyriáusiůju kunigáikßczu Izraēlije.
* 4 Moiz. 14, 6. Joz. 1, 2.

56. Kalebs dawe liudijimą ir ißkóliojo žmones; todēl jis * skyrų dalyką gáwo. * Joz. 14, 13. 14

57. Dowids * pasiliko wiernas ir tikras prie Pono Diewo; todēl jis karalystę gawo amžinay. * 1 Kar. 15, 5.

58. Elijoßius * pasikerßijo dēl zokano, ir buwo † dangun gabéntas.
* 1 Kar. 18, 21 † 2 Kar. 2, 11.

59. * Ananijas, Azarijas ir Misael nusítikējo, ir buwo iß ugniês ißgélbēti. * Dan. 3, 19. f.

60. Dangels * dēl sawo nekaltybês nů liútû buwo ißgélbētas.
* Dan. 6, 21. 22.

61. Taygi dabókit, kas wisadôs nusidawe! tay jûs suprasite, kad wisi Diewu nusítikintieji ißlaikomi yra.

62. Todēl nesibijokite bediewjû tyczáwimo! nēsa jû garbe yra ßúdai ir kirmeles.

63. Szen-dien jisai stow aukßtay, rytoj jis gul ant žémês, ir daugiaus nieko yra į žémę pawirtęs, ir ką jis buwo apsiēmęs, nieku pastójo.

64. Togidēl, mieli waikai, bukite drąsus, ir stiprey laikykites prie zokano! tay jus Diewas wēl pagarbis.

65. Jusû brolis Simonas yra ißmintingas, to klausykit, kaip tēwo!

66. Judas Makkabēoßius yra sylingas ir karžygys, tas tur wyresnysis buti ir kariáuti

67. Ir suwadinkite pas sawę wisus tus kurie zokáną laiko; atkerßikite gwoltą jusû žmonems darytąji,

68. Ir užmokēkit pagónams, kaip jie yra pelnę, ir iß wisôs ßirdiês elgkites pagal zokaną!"

69. Potam jis péržegnojo jûs, ir buwo pas sawo tēwus suwalytas,

70. Ir mire ßimts-ketures-deßimtßeßtame mete. Ir jo súnus palaidojo jį jo tēwû grabe Modine; ir wisi Izraelitēnai didey dēl jo gedējo

3. Pérskyrimas

Apie Judo Makkabēoßiaus Pasigatawijimą ant Káro ir jo Neprietelių.

1. Ir Judas Makkabēoßius įstójo į sawo tēwo wietą.

2. Ir jo brolei ir wisi, kurie prie jo tēwo buwo prisiglaudę, gélbējo jam prieß neprietelius, ir ißmuße jûs su džaugsmu.

3. Judas žmonēms didę garbę pelne; jis kariáwo sawo ßarwu kaip karžygys, ir apsaugojo sawo ábazą kárdu

4 Jis buwo linksmas kaip liútas, drąsus néy koks jáunas rēkiąsis liútas, kurs koki žwēri weja.

5. Jis jēßkojo atpůlusiůsius ir bediewjus, kurie žmones sylijo nů zokano atpulti, ir jûs korawojo bey sudégino,

6. Kad ir wisur jo neprietelei dēl jo ißsigando ir bēgo, ir atpůlusieji buwo pawersti, ir jis turējo pasláimą ir pérgalējimą.

7. Tai labay nekente daug karáliû, bet Jokubui tai buwo dzaugſmas, ir jam amzinas gyrius ir garbe.
8. Jis keliáwo per mieſtus Juda, ir ſugaißino tůſe bediewjus, kad kerßtą nů Jzraēlio atkreiptu.
9. Jr jis per wiſą źémę buwo garbingas, kad wiſi priſpáuſtieji pas ji nubēgo.
10. Prieß tai Apollonijus didi ábazą ſurinko iß pagónû ir iß Samarijôs, prieß Jzraēlitēnus kariáuti.
11. Kaip Judas tai ißgirdo, tráukes jis prieß ji ir ſu jůmi kariawo, ir uzmuße ji ir didi neprieteliû pulką ſu jůmi; bet likuſieji pabēgo.
12. Jr Judas laimējo plēßimą, ir ēme Apollonijaus kárdą, tą jiſai potam neßiojo, kol gyws buwo.
13. Potam kaip Serons, wyriáuſiaſis Syrijoje ißgirdo, kad gerieji pas Judą laikēs, ir kad dide daugybe zmoniû pas ji ſuſirinkę buwo, tare jis:
14. „Aß garbę pelnyſiu, kad aß po wiſą karalyſtę buczau pagárbintas; ir aß Judą ir jo zmoniû pulką, karáliaus iſákimą paniekinanczus, ißmußiu."
15. Todēl jis paſitaiſe, ir tráukes ſu jůmi didis ábazas, kad jie ant Jzraēlio paſitießitu, ir atêjo iki Bet-Oron;
16. Tay tráukes Judas prieß ji ſu mazu pulku.
17. Bet kaip jie neprietelius památe, tare jie: „muſû nedaug yra, priegtam mes ſilpni eſme iß paſtnikáwimo; kaip mes ſu tokiu didzu ir driutu pulku i múßi eitumbim?"
18. Bet Judas tare: „gal nuſidůti, kad nedaugumas didi pulką gal pérgalēti; nēs *Diewas tiekajau per nedaug gal pérgalējimą důti, kaip per daug. *1 Zom. 14, 6.
19. Nēſa *pérgalējimas ateit iß dangaus, ir ne per didi pulką gáunams. *Pſ. 144, 10.
20. Jie tyczůja ant ſawo didzo pulko, ir nor mus, muſû moteres ir waikus uzmußti ir zudyti.
21. Bet mes turim gintis ir uz ſawo gywaſti ir zokaną kariáuti.
22. Todēl jůs Diewas po muſû akimis ſugaißis; jûs ne turit jû bijótis."
23. Jr taipo jam ißkalbējus, uzpůle jis neprietelius, pirm ne kaip jie priſidabojo, ir ißmuße Seroną ir jo zmones, kad pabēgo,
24. Jr wáre jůs nů Bet-Oron zemyn i plynąji lauką, ir uzmuße aßtůnis ßimtus; ir kurie liko, tie bēgo i Pyliſtēnû źémę.
25. Taip atêjo báime i wiſus zmones aplinkuy dēl Judo ir jo broliû.
26. Jr per wiſas zemès ſake apie Judą ir jo dárbus, ogi toktai patyre ir karálius.
27. Jr kaip tatai wiſlab ißgirdo Antijokus, didey jis ſupyko, ir ißſiuntęs dawe ſußaukti po wiſą karalyſtę, ir ſurinko didę zmoniû daugybę i pulką,
28. Jr atwēre ſawo ſkárbus, ir ſudawádijo algą ant wiſo méto, ir priſake, kad jie wiſadôs gatawi butu.
29. Bet kaip jiſai máte, ne ganą pinigû turis, ir źémę dēl to káro, kuri jiſai taip ilgay kariáwo prieß zokáną, ne daug důti galinczę,
30. Kúpinos jis, kad ne galēſęs ilgiaus tą didiji mokeſti ißteſēti, kaip ikßioley, kad jis algôs ir dowanû ißdáwęs buwo daugiaus, ne kaip wiſi karálei pirm jo.
31. Todēl jiſai apſiſmútijos ir tráukēs i Perſiją, tą źémę ant mokējimo ſurаßyti ir pinigû iß tôs ißraſti.
32. Jr paliko źémēje wieną kunigaikßti, wardu Lyſiją, tą jiſai paſtáte i wyriáuſiji ant wiſôs karalyſtês nů Eyprato iki Egypto;
33. Jr paliecziawojo jam ſawo ſuny, jaunąji Antijoką, koley jis ſwetimoje ßalije buſęs.
34. Jr paliko jam zalnieriû puſę ir elepantû, ir dáwe jam priſákimus apie wiſus reikalus, taipojau ir apie Zydû-źémę ir Jeruzalę;
35. Kad jiſai daugiaus zmoniû ten nuſiųſtu ißpúſtiti zmoniû palaiką Jzraēlije ir Jeruzalēje,
36. Jr źémę ſwetimiemſiems ißdalyti, ir pagonus wiſur iſodinti.
37. Szimts-ketures-deßimt-ſekmame mete karálius tráukēs iß ſawo mieſto Antijokijôs per Eypratą aukßtyn i áukßtaſes zemès.

38. Bet Lysijas paskyre kelis kunigaikßczus, karáliaus gentis, i wyresniůsius, butent Ptolomēją, sunų Dorymēnio, Nikanorą ir * Gorgiją;
* p. 4, 1.

39. Jr dawe jiems keturės-dėßimt túkstanczus pēstininkû ir septynis túkstanczus raiteliû, kad jie Żydû-żémę aptráuktu ir Żydus ißpústitu, kaip karálius buwo paliepęs.

40. Ogi kaip jie jau su ßitu ábażu buwo ißsitráukę, atsigule jie pirmjáus pas Ammao i plyną lauką.

41. Kaip tatai kupczei żémēse aplinkuy girdējo, atėjo jie i ábażą, ir daug pinigu atsineße waikus Jzrael pirkti, kad jie jû bernais butu. Jr iß Syrijôs ir kitû pagónû wis daugiaus zalnieriû prie jû prisitráuke.

42. Bet kaip Judas ir jo brolei památe pérsekinējimą wis didyn einanti ir, kad neprietelei pas rubeżius gulējo, ir patyre, kad karálius buwo pawélijęs, wisą Żydû-żémę ißpústiti,

43. Jie ne buwo nusigandę, ir iß wieno ėjo sawo żmones ißgelbēti ir uż ßwentůsius kariáuti.

44. Todēl jie sawo zalnierius suwadino, kad jie podraug butu ir láuktu, kad reiktu neprietelius nuwérsti, kad jie ir podraug melstus malonės ir pagálbôs nů Diewo igyt.

45. Bet tů-czēs buwo Jeruzale pustà, ir neywiens miesczonis czonay jau ne gywéno; ir ßwentnycza buwo neßwenta padaryta su balwonu, kurs i tą buwo statyts. Jr pagonai buwo iweikę pili, ir wisa garbe nů Jokubo buwo atimta, ir ne girdējei czonay ney ant wamzdżû ney ant arpû żaidżant.

46. Todēl żmones susiējo i Mispat ties Jeruzale. Nēs kitą-kart Jzrael turējo Mispate melstis.

47. J tą wietą jie ir dabar susiêjo, pástnikawo czonay, ir apsiwilkę żákais barste pélenus ant sawo galwû ir sudraske sawo rubus;

48. Jr ißneße zokano knygas, kurias pagónai dawe jēßkoti, sawo balwonus i tas iraßyti ir imolawoti.

49. Jie tén ir nugabéno kleboniß-kůsius rubus, pirmones ir desētines, ir paskyre Nazarējus, kurie sawo statytąji czēsą turējo laikyti;

50. Jr ßauke raudingay dangun: „kur mes ßiůs nugabęsime?

51. Nēsa tawo ßwentnycza yra neßwenta daryta, tawo klebonai yra prawaryti;

52. Jr żiurēk, wisi pagonai kélias prieß mus, kad jie mus wisáy sugaißintu. Tu żinai, ką jie prieß mus yra sudumoję.

53. Kaip mes gálime jû-dēl ißlikti, jéy tu mus ne gélbi, musû Diewę?"

54. Potam dawe Judas żmones suwadinti triuba,

55. Jr padare wyresniůsius ant zalnieriû, wyresniůsius ßimtininkus ir ant penkes-deßimt ēsanczus priweizdētojus.

56. Priegtam jis dáwe ir ißßaukti, kad tie, kurie butus kuria, arba móteres wéda, arba wyn-kálnius sodin, arba kurie * pilni baimês butu, wēl namon keliáutu, kaip tokiems zokanas tai pawélija.
* Wald. 7, 3.

57. Potam jie toliaus tráukes, ir sawo ábażą sustáte pas Ammao prieß pētus.

58. Jr Judas igraudéno sawo żmones tarydams: „pasigatawokites ir ne ißsigąskite, kad rytoj jûs gatawi butumbit, kariáuti prieß ßius pagonus, kurie mus ir musû ßwentnyczą mislija ißpústiti!

59. Geriaus mums yra, kad kare prapůlam, użót mes tokią bēdą ant sawo żmoniû ir ßwentnyczôs matytumbim.

60. Bet * ką Diewas danguje nor, tai te nusidůda!"
* 1 Nus. 20, 13.

4. Pérskyrimas.

Apie Judo pergalējimą prieß Gorgiją ir jo Bażnyczôs-Czystijimą.

1. Jr Gorgijas ēme penkis túkstanczus pēstininkû ir túkstanti raiteliû, geriáusiůsius, ir nakcze slapczey prisitaike pas Żydû ábażą.

2. Jûs umay ir to ne mislijant użpulti; ir keli wéde tą pulką, kurie pilije ant sargykês buwo gulēję.

3. Bet Judas buwo atsikēlęs su sawo geriáusiůju pulku, kad jis

pirma ateitu ir neprietelius użpultu, ir jûs iszmusztu,

4. Pakol jie dar szén ir tén néy iszbarstyti gulējo.

5. Bet kaip Gorgijas pas Judo ábażą atêjo ir neywieno czonay ne rádo, tráukes jis paskuy jûs į tarp-kalnius, ir mislijo, kad jie dēl jo butu pabēgę.

6. Bet Judas skubinos, kad isz ryto ankszti į plyną lauką ateitu su trimis túkstanczeis wyrû, kurie tačzau szárwą ne turējo, kaip tikt wieninteley sawo drápanas ir kárdą.

7. Bet kaip jie památe, neprietelius geray ēsanczus szarwais iszrēdytus ir driutą żirgû rēdą turinczus bey tikrus zalnierius ēsanczus,

8. Sake Judas sawo żmonēms: „nesíbijókites dēl to didżojo pulko, ir ne iszsígąskite dēl jû galybês!

9. Atsíminkit, kaip *musû tēwai raudonose juriose yra iszgélbēti, kaip jûs Paraonas wijo su didżu waisku.
* 2 Moiż. 14, 22. f.

10. Szaukkime dangun! tay Pons Diewas ir mums malonus bus, ir atsímis derējimo su musû tēwais darytojo, ir musû neprietelius, mums be-żiurint, iszgaiszis.

11. Ir wisi pagónai tur suprasti, kad Diewas esąs, kurs uż Izraelitēnus einąs, jiems padedąs ir iszgélbąs."

12. Bet kaip pagónai máte, kad Judas priesz jûs ateinąs,

13. Tay ir jie iszsítráuke isz ábażo Judą apnikti. Bet Judas *dawe trimitûti,
* p. 5, 33. 4 Moiż. 10, 9.

14. Ir apniko neprietelius; ir pagónai buwo pabēgtinay iszmuszti, kad jie per plyną lauką pérbēgo, ir paskutinieji buwo pérdurti.

15. Nēs Judas wijo jûs iki Assaremoto ir ant lauko Edom ties Asdodu ir Jamnija; ir pasíliko negywi kone trys túkstanczei wyrû.

16. Bet kaip Judas wēl atsíkreipe, prisáke jis sawo żmonēms,

17. Ir tare: „jûs ne turit plēszti, nēs dar wieną muszį mes turim muszti.

18. Gorgijas ir jo pulkai yra ne toli nû musû tarp-kalnije; todēl pasilikkit eilēje ir ginkites! Potam gálite jûs, kaip neprietelius busite pergalēję, plēszti be báimės ir be négandôs."

19. Kaip Judas tai kalbējo, pulkas isz tarp-kalniû pasíróde;

20. Ir Gorgijas památe sawo żmones iszmusztus ir ábażą sudégintą; nēs jis památe dumus, isz to jis galējo numanyt, kas nusídawe.

21. Priegtam jie máte Judą ir jo zalnierius ant plyno lauko, ant muszio susítaisiusius. Todēl Gorgijas didey nusígando,

22. Ir bēgo į pagónû żémę.

23. Taip Judas wēl sugryżo ábażą iszplēszti, ir gáwo didį plēszimą, daug áukso, sídábro, szilkû, purpuro, ir didį turtą.

24. Potam jie tráukes namon, dēkawojo ir gárbino Diewą giesmēmis tarydami: dēkawokit Ponui Diewui! nēsa jis yra géras, ir jo gerybe patenka amżinay.

25. Ant sziôs dienôs Izrael szlowingą pérgalējimą gawo.

26. Bet pagónai, kurie buwo isztrúkę, atêjo pas Lysiją ir pasáke jam, kaip jiems tikos.

27. Kaip Lysijas tai iszgirdo, didey smutnas pastójo, kad jam taip ne nusítiko, kaip karálius buwo isáke̜s.

28. Todēl Lysijas antrą métą wēl daug zalnieriû surinko, szeszes dészimt túkstanczû pēstininkû ir penkis túkstanczus raiteliû, Zydus iszgaiszinti.

29. Szis waiskas tráukes į Idumēą ir apsístojo pas Betzurą. Czonay ir Judas atêjo su dészimt túkstanczeis wyrû.

30. Bet kaip jis památe, neprietelius taip daug żmoniû turinczus, meldēsi jisai tarydams: „garbe taw, tu iszgélbētojau Izraēlio, kursai *tu per ranką sawo tarno Dowido didį milżiną użmuszei, ir †wisą ábażą pagónû dawei į rankas Jonatano, Zaulo sunaus ir jo tarno!
* 1 Zom. 17, 49. † 1 Zom. 14, 13.

31. Asz tawę praszau, tu norētumbei sziûs musû neprietelius taipojau į rankas sawo żmoniû Izrael dûti, kad jie su sawo pulkais ir raiteleis į gēdą pawirstu.

32. Dûk jiems * nedrąsę ir nusimenanczę ßirdį; * p. 21.

33. Užmußk jûs su kárdu tawę mylinczûjû, kad tawę garbintu ir liaupsintu wisi tawo wardą pažistantieji!"

34. Potam jis užpûle jûs; ir Lysijas prarádo kone penkis túkstanczus wyrû.

35. Bet kaip Lysijąs památe sawûsius bēganczus ir Zydus drąsius ēsanczus ir gatawus, tiek garbingay gywiems buti, tiek garbingay mirti, tráukes jis žemyn į Antijokiją, wēl žalnieriùs surinkti ir Zydus dar driuczaus aptráukti.

36. Bet Judas ir jo brolei tare: „kadangi musû neprietelei yra ißwaryti, taygi tráukkimēs aukßtyn ir ßwentnyczą wēl czystikim!"

37. Todēl wisi žalnierei susiējo į pulką, ir podraug tráukes ant kalno Zyon.

38. Ir kaip jie památe, kaip ßwentnycza ißpústita buwo, altórius neßwentu darytas, wartai sudéginti ir wieta aplinkuy žolēmis apžélta, kaip kokia gire arba tarp-kalnis, ir klebono butélei įgriuwę:

39. Tay jie * iplēße sawo rubus ir skaudžey dejáwo, barste pelenus ant sawo galwû, * p. 2, 14.

40. Parpûle ant sawo weidû, ir trimitáwo * trimitomis, ir ßauke danguna. * 4 Moiz. 10, 9

41. Ir Judas paskyre wieną pulką, neprieteliams pilije uždrausti, kad jie ne ißpultu, jam ßwentnyczą be-czystidinant.

42. Ir ēme prie to klebonus, kurie ne buwo pasibjaurinę, bet twirtay prie žokano pasilikę.

43. Tie czystijo ßwentnyczą, ir ißneße bjaurybes ir neczystus ákmenis ßalin į neczystas wietas.

44. Bet kadangi ir altórius déginimo-apierôs buwo neßwentu darytas, sudúme jie, kaip su tûm darytu.

45. Ir geray sudúme, ißmanyk, kad tą wisáy parplēßtu, kad ne rastus iß to papiktinimas, kadangi pagónai jį buwo neßwentu darę; todēl jis pastójo wisáy parplēßtas.

46. Ir pakawojo ßius ákmenis ant kálno pas namus į skirtą wietą, pakol prárakas koksai ateitu ir parróditu, ką su tais reiktu daryti.

47. Bet jie ēme kitus naujus nekáldintus ákmenis, * kaip žokanas mokin, ir budawojo kitą naują altórių, lygey kaip pirmasis buwęs. * 2 Moiz. 20, 25.

48. Ir wēl pabudawojo ßwentnyczą, ir krēslus, ir klebonû-butelius namûse.

49. Ir darydino naujus ßwentnus rykus, áuksiną liktorių, rukinimo-altorių ir stálą, ir tai wēl įneße į bažnyczą.

50. Ir pastáte rukinimus ant altóriaus, ir uždege liampas ant liktoriaus, kad bažnyczoje ßwiestu.

51. Ant stálo jie uždējo dûną, ir užkabino uždangus, ir wisaip bažnyczą sutaise.

52. Ir dwideßimt-penktoje dienoje dewintojo mēnesio, wadinamo Kaslew, ßimts-ketures-deßimt-aßmame mete

53. Jie iß ryto ankstı atsikēle, ir wēl apierawojo pagal žokaną ant altóriaus déginimo-apierôs.

54. Tai buwo pirmoji apiera po to czēso, kaip pagónai ßwentnycza buwo neßwentą darę, ir buwo ßi apiera wēl sutaisyta su giesmemis, wamždžeis, arpomis bey cimbalais.

55. Ir wisi žmones parpûle ant wéido ir meldēsi ir pagárbino Poną Diewą danguje, jiems paláimôs ir pérgalējimo dawusiji.

56. Ir jie ßwente naujojo altóriaus ßwentę aßtûnes dienas, ir apierawojo ant to déginimo-apieras ir dēkawonês-apieras su džaugsmu;

57. Ir ißdabino bažnyczą áuksinais wainikais ir skydais, ir padáre naujus wartus ir butelius.

58. Ir buwo didis džaugsmas žmonēse, kad gēda nû jû buwo atimta, kure pagónai jûs buwo apgēdinę.

59. Ir Judas ir jo brolei ir wisi žmones Izrael istate, kad * kasmētą nû dwideßimt-penktôsês dienôs mēnesio Kaslew aßtûnes dienas naujojo altóriaus ßwentę laikytu su džaugsmu ir su dēkawone. * Jon. 10, 22.

60. Jr jie budawojo driutus mûrus ir korycząs aplink ßwentnyczą ant kálno Zyon, kad pagonai ßwentnyczą ne galētu ìgáuti ir ißpústiti, kaip iß pirmo.

61. Jr Judas ìdējo zalnierius ì tą, ßwentnyczą apsergēti. Jis ir padriútino Betzurą, kad żmones pili turētu prieß Jdumēą, kurioje jie ißsílaikytis ir atsígintis galētu.

5. Pérskyrimas.

Judas dar daugiaus pérgal Neprietelius.

1. Bet kaip pagónai aplinkuy girdējo, kad altórius wēl attiestas, ir ßwentnycza apczystita buwo, jie labay ìnirßo,

2. Jr apsiēme wisą Jokubo giminę ißgaißinti; ir pradējo wisus Zydus sawo parubeziûse żudyti.

3. Bet Judas tráukes ì Jdumēą prieß Esawo waikus ir użpûle jûs Arabate, kur jie waikus Jzrael buwo apgulę, ir użmuße daug Jdumitû ir jûs apiplēße.

4. O kadangi ir waikai Bēan ant úlyczû newiernybę ir razbáju buwo kēlę prieß waikus Jzrael,

5. Tay Judas ir jiems toktai primine, ir apgule ir nużawino jûs, ir sudégino jû pili su wisais, kurie widuj buwo.

6. Potam jisai tráukes prieß Ammon, tie buwo grażey ginklais ißrēdyti, ir turējo daug zalnieriû ir wieną wyriáusiji Timotējų.

7. Todēl Judas daug kartû su jeis ì mußi ējo, ir laimējo.

8. Jr ìweike miestą Jazer su kitais aplinkuy gulinczeis miestéleis. Potam jisai wēl namô tráukes ì Judeą.

9. Bet buwo ir pagonai żémēje Galaade pasikēlę prieß Jzrael sawo parubeżej, jûs ir ißgaißinti, bet żmones bēgo ì pili Dateman;

10. Jr ráße Judui ir jo broliams taipo:

11. * „Pagónai aplinkuy wisi susirinko prieß mus, kad jie mus wisus nużudytu. Jû wyriáusiasis yra Timotējus; ir jie nor musû pili, ì kurę mes ìbēgom, gwoltu ìweikti.

* Joz. 10, 6.

12. Todēl mes meldzam, tu norētumbei mums ant pagálbôs ateiti ir mus ißgélbēti; nēs musû mażyra, nēs neprietelei dauguma nużude,

13. Jr Tubinè kone du túkstanczu wyrû gadino, ir jû moteres, waikus ir lobi ßalin nugabéno."

14. Tą grómatą be=skaitant, atējo daugiaus paslû iß Galilēôs, tie sawo rubus * ìplēße, * p. 2, 14.

15. Jr sáke raudingay, kad pagónai iß wisû miestû aplink ēsanczû wisißkay Galilēą yra aptráukę, iß Ptolomais, Tyriaus ir Sidon, ir wisą Galilēą pilną neprieteliû ēsancze Jzraēli ißpústiti.

16. Jr kaip Judas ir żmones tai girdējo, susirodijo, kaip jie sawo broliams ßioje bēdoje galētu gélbēti.

17. Jr Judas prisáke sawo broliui Simonui, kad jisai saw ypaczey wieną pulką paskirtu ir ì Galilēą tráuktus brolius ten ißgélbēti; tay noris jis ir jo brolis Jonatans ì Galaadą tráuktis.

18. Jr jis pastáte Jozēpą, Zakarijo sunų, ir Azariją ì wyresnjûsius ant żmoniû atstanko namēje Zydû=żémę apsergēti.

19. Jr paliepe jiems, kad jie żmones waldytu, ir ne ißsítráuktu neprietelius użpulti, iki jam sugryżus.

20. Jr Simonas tráukes ì Galilēą su trimis túkstanczeis wyrû, Judas ì Galaadą su aßtûneis túkstanczeis.

21. Jr Simonas ì Galilēą atējęs daug kartû mußes su pagónais, ir laimējo ir wáre jûs iki Ptolomais pas wartus,

22. Kad kone trys túkstanczei pagónû prapûle; ir Simonas jûs ißplēße.

23. Potam jis wēl sugryżo pas sawo brolius ì Galilēą ir ì Arabatą, ir prisáke jiems su moterimis ir waikais ì Zydû=żémę su jûmi tráuktis, ir nuwede jûs tenay su didzu dzaugsmu.

24. Bet Judas Makkabēoßius ir Jonatans, jo brolis, tráukes per Jordaną trijû dienû żygi ì púszczą.

25. Tay atējo pas jûdu Nabatēai, ir priēme jûs meilingay, ir praneße jiems, kaip su jû broleis Galaade déstis;

26. Jr kad daug apkáltinay esą ßalin westi ì Barazą, Bozor, Alimą,

Kasbonq, Magētą ir Karnaimą, ku= rie wisi esą didi ir driuti miestai;

27. Kad ir daug kitůse miestůse Galaadè apkalti be=guli. Todēl jie susitáre, kad iß ryto tolydzaus tus paczus driutůsius miestus ap= tráukti ir gwoltu tus iweikti nori.

28. Jr Judas sugryžo atgalon su wienôs dienôs kelione, ir umaru užbego miestą Bozor, pirm ne kaip jie to prisidabójo, ir igáwo tą ir nudurdino wisus wyrißkius, ir plēße bey sudégino miestą.

29. Potam jis ßalin keliáwo nak= cze i tą pili, kur jo brolei apgul= dyti.

30. Jr kaip iß ryto ten buwo atêjęs, památe jis didi sylingą žmo= niû pulką tenay, kurie kůpeczas ir wežimus neße ir gwoltu ant to miesto bēgti pradējo;

31. Jr buwo mieste raudingas de= jáwimo=ßauksmas, kurs i dangų pérskambējo.

32. Tay igraudéno Judas sawo žmones, kad jie už sawo brolius kariáutu jůs ißwálniti.

33. Jr padáre tris eilês=pryßakius, ir apniko jůs iß užpakalio, jiems umaru be=bēgant, ir dawe * trimi= tůti; ir žmones ßauke didzu balsu ir meldēsi Pono Diewo. * p. 4, 13.

34. Bet kaip Timotējaus waiskas památe, Judą užpakalije jû ēsanti, jie bēgo, ir buwo skaudzey ißmußti, kad iß jû toj dienoj kone aßtůni túkstanczei pasiliko lawonû.

35. Potam Judas tráukes ant Ma= spą, ir gwoltu ant to dawe žal= nierius bēgt, ir igáwo tą, ir dawe wisus wyrißkius tame žudyti, ir ißplēße bey sudégino tą miestą.

36. Potam jis igáwo * Kasbon, Maget, Bozor ir kitus miestus Galaado. * p. 28.

37. Bet Timotējus wēl didi waiską surinko, ir ábažą státe ties Rapon aną=pus upês.

38. Tay ißsiunte Judas spēgus ir dawe apžwalgyti, kaip didis neprie= teliû pulkas ēsąs, ir kuriame kampe jie be=ēsą. Tie sugryžę atsáke jiems, kad labay didis jû pulks ēsąs iß wisû pagónû aplinkuy;

39. Kad jie ir žalnierius pas sawę turi iß Arabijôs, kuriems algôs reikētu důti, ir kad tas waiskas aną=pus upês saw ábažą padaręs, ir ēsą gatawi ant múßio. Todēl ißsitráuke Judas prieß jůs.

40. Jr Timotējus sake sawo wy= resniemsiems: „jéy Judas pas upę atêjęs taip drąsus bus, kad jis iß= dris per upę pérsigauti, tay mes ne gálim prieß ji pasisténgti, bet jisai mus pamuß.

41. Bet jéy jisai bijósis, ir ne dris per upę pérsigauti, tay mes per upę pérsigawę ji užpulsim ir ji ißmußim."

42. Jr kaip Judas pas upę buwo atêjęs, státe jis klebonus pas wan= deni ir liepe jiems, kad jie wisus žmones pérwarytu, kad jie pagél= bētu neprietelius ißmußti; ir ney= wiens ne turētu paskuy pasilikti.

43. Jrgi kaip Judas ir jo waiskas pirma per upę buwo pérēję, pabēgo neprietelei ir pamete sawo ginklus, ir nubēgo i wieną bažnyczą mieste Karnaim.

44. Bet Judas iweike tą miestą, ir sudégino tą bažnyczą ir wisus toje ēsanczus; ir Karnaim pastójo ißpústitas, ir ne galējo gintis prieß Judą.

45. Potam dawe Judas wisus žmo= nes Jzraēlio Galaade ēsanczus, ma= žůsius ir didzůsius, moteres ir wai= kus, suwadinditi, * kad jie su jůmi i Zydû=žémę tráuktus. * p. 23

46. Jr jiems be=keliáujant atêjo jie pas wieną didi driutą miestą, Epron, pakelēje gulinti, per kuri jiems reikējo pérsitraukti, ir ne ga= lējo pro ßáli tráuktis.

47. Ale žmones Epronè ne norējo Judą pérleisti,

48. Bet iêjo i miestą ir laike war= tus uždarytus.

49. Bet Judas siunte pas jůs, ir pažadējo jiems pakáju, ir melde jůs meilingay,

50. Kad jůs pérleistu, nēsa nieko ißkádôs nů sawûjû jiems nusidůsę; jie nieko kito ne nori, kaip tiktay pérsitraukti. Bet tie iß Eprono ne norējo jiems důt pérsitraukti.

51. Táy dawe Judas per wisą waiską ißßaukdit, kad żalnierei eilėmis susistoję gwoltu ant to miesto bėgtu, kożnas pulkas ant sawo wietôs. Taipo jie gwoltu bėgdami ant to miesto per wisą dieną ir per wisą nákti įgawo tą miestą.

52. Jr Judas nudurdino wisus wyrißkius tame mieste, ißplėße ir ißpústijo tą, ir pérsitrauke per wirßų lawonû. Jr pérejo per Jordaną į plyną lauką ties Betsanu.

53. Jr Judas wáre żmones, kurie paskuy buwo użtrukę, ir rámde jůs per wisą kelionę, pakol jisai jůs į Żydû=żémę nugabéno.

54. Tay jie tráukes ant kálno Zyon su didżu dżaugsmu, ir apierawojo déginimo=apieras, kad Diewas jiems buwo paláimą dáwęs ir jůs su dżaugsmu wėl namon buwo pargabénęs.

55. Bet per tą czėsą, kaip Judas ir Jonatans Galaadè buwo, ir Simonas, jû brolis, Galilėoje ties Ptolomais,

56. Jr Jożėpas, Zakarijo sunus, ir Ażarijas, wyresnieji, girdėjo apie jû pérgalėjimą ir didżus darbus, táre jie:

57. „Jr * mes norim garbę pelnyti ir pagonùs aplink mus ißmußti."
* p. 8, 14.

58. Jr prisáke sawo żalnieriams, kad jie gatawi butu, ir tráukes prieß Jamniją.

59. Tay ißsitráuke prieß jůs Gorgijas su sawo waisku,

60. Jr muße Jożėpą ir Ażariją, kad pabėgo, ir wijo jůs ik į Żydû=żémę. Jr Jzrael prapulde tą=dien daug żmoniû, butent kone dů túkstanczu wyrû,

61. Todėl, kad jie Judo ir jo brolio * prisakimo ne buwo klausę, ir iß sawo wálês pasidrąsinę saw garbę tůmi pelnyti;
* p. 19.

62. Jr jie taczau ne buwo iß tû żmoniû, kuriems Diewas buwo pażadėjęs, kad Jzrael per jůs busęs pagelbėtas.

63. Bet Judas ir jo brolei buwo didżoje garbėje laikomi pas wisą Jzrael ir pas wisus pagonus;

64. Jr kur jû tikt minėjo, cże jie buwo pagarbinti.

65. Jr Judas ißsitráuke su sawo broleis prieß Esawo waikus į pėtus, ir įgawo Ebroną ir miestelius aplinkuy, ir sudégino jû murus ir korycżas.

66. Jr sugryżo į pagónû żémę į Samariją.

67. Cże daug kunigû prapůle, kurie taipojau perdrąsus buwo, ir aut neprieteliû be jokio pamokinimo ir prisakimo buwo ėję.

68. Potam Judas tráukes prieß Asdodą į pagónû żémę, ir sugriowe balwon=altorius, ir sudégino balwonus, ir applėße miestus ir wėl sugryżo į Żydû=żémę.

6. Pérskyrimas.

Apie Antijokaus Epipanio Smerti.

1. Jr kaip karalius Antijokus aukßtay karalysteje ßén ir tén bekeliáudams girdėjo apie ßlowingąjį miestą Elimais Persijoje, czonay daug aukso ir sidabro ir daug naudôs esant,

2. Jr kad bażnyczoje didis lobis ėsąs, ir auksini rubai, ßarwai ir skydos, kurius sunus Pilippo, Aleksandras, Macedoniû karálius, czonay buwo įdawęs:

3. Todėl Antijokus atėjo prie to miesto, tą įweikti ir ißplėßti; bet tie mieste gywénantieji buwo apie tai żinę gáwę.

4. Todėl jie budrus buwo ir gynėsi. Jr Antijokus nieką ne galėjo padaryti, bet turėjo wėl atsitráukti, ir sugryżo wėl į Babylon su dide smutnybe.

5. Tay jam atėjo żodis, jo waiską, į Żydû=żémę nusiųstąjį, ißmußtą ėsanti;

6. Jr kad * Lysijas pabėgti turėjęs, ir Żydus daug naudôs iß jo ábażo ir daug ginklû laimėjus, kureis jie jû geriaus potam ißsirėdę, ir dar sylingesni pastoję,
* p. 4, 35.

7. Jr neapykantą iß bażnyczôs Jeruzalės ißmétę, ir ßwentnyczą wėl driutais murais apsergėję kaip pirma, priegtam ir Betżurą padriutinę.

8. Antijokus tai ißgirdęs labay ißsigando ir didey smutnas stojos, atsigule ir iß gailesczo apsirgo, kad jam tai ne nusitiko, ką jis buwo apsiēmęs.

9. Jr ilgay pasiliko tame mieste; nēs jo smutnybe jů ilgiaus jů didesne pastójo, ir ji taip blogą padare, kad jis pats numanyt galējo, jau mirsęs.

10. Todēl pawadino jis sawo gentis pas sawę ir táre jiems: „aß jau ne-galiu daugiaus miego turēti iß didzo ápmaudo ir ßirdiês plyßimo, kuri aß turiu.

11. Ak, kaip dabar wisáy su manim kitaip dējos! Kaip ilgay aß karaliawau, turējau aß dzaugsmą ir pérgalējimą, ir buwau sawiemsiems mielas ir brangus.

12. Bet dabar aß esmi taip didey smutnas, ir atsimenu tôs piktenybês, kurę aß *Jeruzalēje padáręs esmi, kaip aß wisus áukſinus ir sidabrinius rykus iß baźnyczôs ißgabéndinau, ir nekaltus źmones Zydû-źémēje nuźawindinau.
* p. 1, 23. 39.

13. Jß to man dabar ateit wisa ta bēda, ir aß turiu swetimoj źémeje iß tôs smutnybês mirti."

14. Jr jis pawadino wieną sawo prieteliû, Pilippą, tą jis státe i wyriáusiji ant wisôs karalystês;

15. Jr dawe jam karálißkąji wainiką, skreistę ir źiedą, ir paliecawojo jam sawo sunų, jáunąji Antijokų, uźauginti ir i karalystę istatyti.

16. Potam mire Antijokus tam patim mieste ßimts-ketures-déßimtdewintame mete.

17. Bet kaip Lysijas patyre, karalių numirusi, pastate jis karáliumi sunų Antijokaus Epipanio (Szlowingojo), jáunąji Antijokų, kurio mokitojis jis pirm to buwęs, ir wadino ji Ewpatorą.

18. Bet pagónai, kurie dar pilije ant kalno Zyon laikēs, źmonēms Jzrael jû ßwentnyczoj daug ißkadôs padáre; nēs jie turējo gérą pili.

19. Todēl Judas apsiēme ję apgulti, kad tą wisißkay ißpústitu.

20. Jr źmones susiêjo ßimts-penkesdeßimtame mete, ir atneße prieß tą wisoki rēdą ir ßowimui tikrus rykus.

21. Jr nekurie pagónû ißējo iß piliês, kad pas karalių eitu pagalbôs jēßkoti. Pas tus prisidejo daug atpůlusiû iß Jzrael, tie traukes su jeis pas karalių tarydami:

22. „Kam tu ne nori korawoti ir musû brolius atkerßiti?

23. Nēs *mes norējome tawo tēwui pasidůti, ir jo prisákimams paklusnus buti. * p. 7, 6.

24. Tay atpůle musû źmones nů musû; ir bile-kur *jie wieną iß musûjû nutwēre, jie tą numuße, ir musû dalykus tarp sawęs dalijos.
* p. 2, 23—25.

25. Jr múczijo ne tiktay mus, bet taipo jie dare po wisą swietą.

26. Jr dabar jie apgul pili Jeruzalēje tą iweikti, ir ßwentnyczą bey Betzurą *padriútino.
* p. 4, 60. 61.

27. Jéy tu ne pasiskubisi jiems drausti, jie jů daugiaus sylingi pastos ir daugiaus ißkadôs padarys; ir jûs daugiaus ne be-galēsi iweikti."

28. Kaip karalius tai girdējo, jis labay inirßo, ir suwadidino sawo kunigaikßczus ir wyresniůsius ant pēstininkû ir ant raiteliû;

29. Jr priēme zalnierius iß swetimû karalysczû ir salû;

30. Jr surinko ßimtą túkstanczû wyrû pēstininkû ir dwideßimt túkstanczus raiteliû ir trisdeßimts ir du elepantû ant kariawimo prijunkintû.

31. Szis waiskas tráukes per Jdumēą, ir kaip jie prie źémês atêjo, apgule jie Betzurą ir padáre pas tą wisoki káro rēdą, gwoltu ant to bēgti; bet Zydai ißpůle, ir sudégino tus dárbus, ir kariáwo kaip karźygei.

32. Jr Judas atsitráuke nů piliês Zyon, ir atêjo su waisku pas Betzakarą ties karáliaus waisku.

33. Tay karálius iß ryto ankſti pirm außrôs atsikēle, ir wéde waiską pas wießkeli prieß Betzakarą, ir statydino zalnieriû eiles ant mußimo, ir dawe triúbiti,

34. Jr elepantus apßlákstydino raudonu wynu ir raudonu iß morû ißléistu skystimu, jûs į karą wésti ir įpykinti;
35. Jr pérdalijo elepantus į pulkus, taipo, kad pas kożną elepantą túkstantis wyrû pēstininkû su geleżineis ßalmais ir ßarwais ir penki ßimtai raiteliû buwo pridawáditi.
36. Tie taipo pridabójo elepanto, kad jie nů jo ne atstójo; ir katrul elepantas kreipēs, cże ir jie turējo gręßtis.
37. Jr kożnas elepants néße korycżą iß medżo darytą, cże widuj buwo po trisdeßimts ir du kareiwjû ir Murins tą żwērį waldąsis.
38. Bet raiteliû pálaiką sudawádijo jis iß abejû ßaliû, pēstininkus apsaugoti, kad jie ne butu ißsklaiditi.
39. Jr sáulei użtekējus ir ant áuksinûjû skydû ßwieczant, żibējo wisi kalnai iß to, néy kad butu wiena ugnis.
40. Jr karáliaus ábażo wiens pulkas tráukes ant kalnû, wiens pulkas żemyn į plyną lauką dawadney ir pasidabódams.
41. Jr kas jûs girdējo, tas nusistebējo dēl jû baisingo garso ir dēl didżû jû pulkû bey trankſmo, kuri jie su ßarwais ir geleżimis dare; nēsa jû buwo labay didis ir ant káro didey pasigátawojęs pulkas.
42. Jr Judas tiekajau prieß jûs tráukes sawo dawadu, prieß neprietelius gintis; ir użmuße ßeßis ßimtus iß karáliaus ábażo.
43. Jr wiens, wardu Eleazar, sunus Sauro, suprato wieną elepantû ēsantį aukßtésnį ir geriaus ißrēdytą kaip kitus, ir jis mislijo, karálių ant to ēsantį;
44. Jr pasidrąsino, kad żmones Jzrael ißgélbētu ir amżiną saw garbę pelnytu,
45. Jr pribēgo su didżu drąsumu, pérsigawo per neprietelius, ir nużawino jû daugumą iß abejû ßaliû.
46. Jr pasigáwęs po elepantu pérdure jį, kad elepantas ant jo użwirto ir nugaißo, ir jį taipojau użmuße.

47. Bet kadangi Żydai regējo, karáliaus ábażo taip didę macę ēsanczę, jie atsigręże į ßalį ir paléido neprietelius ßį kartą nů sawęs.
48. Todēl karáliaus ábażas toliaus tráukes į Jeruzalę, ir atêjo į Żydûżémę.
49. Bet Betzurè ēsantieji dēl bádo ne galējo ilgiaus widuj pasilikti; nēs buwo septintasis métas, per kurį laukus turējo negywéntus palikti; ir *jie gawo palydējimą nů karáliaus, kad jie pakájuje galētu ißeiti. * p. 11, 66.
50. Tay igawo karálius Betzurą, ir idējo żalnierius į tą, tą pilį apsérgti.
51. Jr tráukes toliaus į Żyon, ir ápgule ßwentnyczą ilgu czēsu, ir taisydino prieß tą wisokius ant ßowimo tikrus ginklus.
52. Bet żmones Jzrael ßwentnyczoj gynēs daug dienû, ir taipojau pagatáwijo taip ant ßowimo taip ant káro tikrus ginklus.
53. Bet jie tiekajau ir ne turējo ko wálgiti, kadangi jau septintasis métas buwo; ir swetimieji Żydai, kurie iß pagónû żémjû į Żydû-żémę buwo įwesti, kad pakájuje cże butu, buwo wisą żopóstą suwálgę.
54. Jr ßwentieji labay êjo mażyn, nēs jie badu mire; todēl jie turējo nů wiens-wieno skirtis ir į kitus miestus pérsidalyti.
55. Per tą czēsą supráto Lysijas, kad Pilippas, kuriam karáliaus tēwas, Antijokus, jáunąjį karálių ir karalystę dar gyws budams buwo paliecawojęs,
56. Buwo sugryżęs iß Persû- ir iß Mēdû- (żémês) su żalniereis, kurius karálius ten buwo nuwédęs, ir kad Pilippas ißdriso karaliáuti;
57. Todēl jis skubinos iß Żydû-żémês wēl į karalystę, ir sake karáliui ir wyresniemsiems: „mes czonay bēdôs kenczame, ir ne turim ko wálgiti, ir sugaißinam daug żmoniû; ir ßį wieta yra labay driuta, norint taczau naméje reikalingésniû reikalû turim atlikti, pakájų karalystēje ißlaikyti.
58. Darykime su ßeis żmonemis pakájų.

59. Ir pawélikime, kad jie sawo zokanq laikytu kaip iß pirmo! nēsa jie pykſta ir kariáuja wieninteley todēl, kad mes jiems jû zokanq norim paniekinti."

60. Ta mislis geray patiko karáliui ir wyresniemsiems. Ir karálius nusiunte pas jûs, pakáju su jeis daryti.

61. Bet kaip jie iß sawo piliês buwo ißſitráukę, karálius į tą iſitráuke.

62. Ir kaip jis buwo památęs, tą taip driutą ēsant, jis sawo prysēgą ne laike, bet paliepe murus aplinkuy wēl suardyti.

63. Potam jis ſkubrey ßalin nuſitráuke į Antijokiją. Ten jis patyre, kad Pilippas czonay be-waldąs kaip karálius; su tûm jis susimuße, ir tą mieſtą wēl iweike.

7. Pérſkyrimas.

Apie Judo Pérgalējimą prieß Nikanorą.

1. Szimts-penkes-deßimt-pirmamè mete atêjo Demetrijus, Seleykaus sunus, iß Rymo wel į sawo karalystę, ir igawo wieną mieſtą prie juriû su žmoniû nedaugumu, ir karaliáwo czonay kaip karálius.

2. Ir jam į wyriausiji mieſtą Antijokiją iêjus, sugáwo zalnierei Antijokų ir Lysiją, tûs padûti Demetrijui.

3. Bet kaip tai Demetrijui buwo praneßta, prisáke jis, idant jie ne pawélitu, kad jûdu jam į akis ateitu.

4. Todēl zalnierei jûdu užmuße. Bet kaip Demetrijus tą karalystę buwo igawęs,

5. Atêjo pas jį daug bediewjû ir atpûlusiû žmoniû iß Izraelio; ir buwo wyriáusiasis tarp jû Alcimus, tas mielay butu wyriáusiûju kunigu buwęs.

6. Tie apskunde Judą ir sawo paczû žmones tarydami: „Judas ir jo brolei wisus tus, kurie taw norējo klausyti, nužawino arba iß musû žémês ißwáre.

7. Todēl nusiųsk koki wieną ten, kuriûm tu pasitiki, ir dûk pažiurēti, kaip jie mus ir karáliaus žémę yra ißpûſtiję, ir dûk jûs ir wisus jû draugus korawoti!"

8. Todēl karálius idējo Bakkidą, sawo genti, karalystēje sylingą ēsanti ir, kuriam karalius daug buwo pawierijęs, į wyrésniji ant wisôs žémês ßę-pus Eyprato.

9. Ir siunte su jûmi atpûlusiji Alcimų, kuri jis į wyriáusiji kunigą buwo ſtátęs, ir paliepe jam žmones Izraēlio korawótį.

10. Ir jie tráukes į Zydû-žémę su didžu ábažu, ir siunte paslus pas Judą ir jo brolius apie pakáju susikalbēti, ir dējos, buk nori pakáju su jeis laikyti.

11. Bet tai buwo wiena klaſta. Todēl Judas jiems ne wierijo; nēs jis máte, kad jie geray buwo pasigátawoję, ir kad didi waiską pas sawę turējo.

12. Bet daug klebonû atêjo pas Alcimą ir Bakkidą, ir daug iß gerûjû Izraēlije;

13. Tie nieko pikto pas Alcimą prisibijódami pakájaus jēßkójo,

14. Ir táre: „Alcimus yra kunigas iß giminês Aarono, jis mums ne ißrodis neyjokią newiernybę."

15. Ir Alcimus pažadējo jiems pakáju, ir prisēke prysēgą ir tare: „mes ne norim jus ir jusû gentis užkabinti."

16. Bet kaip jie jam taipo wierijo, dawe jis ßeßes-déßimt iß jû sugáuti, ir nužawino jûs wisus ant wienôs dienôs, * kaip Ráßtas sako:
* Ps. 79, 2.

17. „Tawo ßwentûjû miesą jie žwērims padawe, jie kraują praliejo aplink Jeruzalę kaip wándeni, ir neywiens ne buwo, kurs jûs paláidojo."

18. Todēl labay didi báime ir ißgąſtis apēme žmones, kurie pasiſkunde, kad ney wierôs ney wiernybês ne ēsanti pas Alcimą; nēs jis * ne laikąs sawo prysēgą.
* P. 6, 62.

19. Ir Bakkidas ßalin tráukes iß Jeruzales ir apgule Betzēką, ir ißsiuntęs dawe sugáuti daugumą tû, kurie pirma jam buwo pasidawę, ir dabar dēl jo newiernybês wēl nû jo pabēgo, ir jû daugumą žawino, tus jis méte į didę dûbę.

20. Potam padawe Bakkidas tą źémę Alcimui, ir paliko zalnierius pas ji, ir jis wēl tráukes pas karalių.

21. Jr Alcimus išdriso su wisa syla per wyriáusią kunigą isstóti.

22. Jr pas sawę surinkęs wisus atpůlusius Jzraēlije Zydû-źémę per sylą po sawim pawerte, ir wárgino zmones Jzrael labay skaudzey.

23. Bet kaip Judas išwydo, Alcimų ir atpůlusiůsius iš Jzrael toli daugiaus iškádôs Jzraēlije dáranczus,

24. Jis wēl aplink tráukes per wisą Zydû-źémę, ir korawójo atpůlusiůsius, ir uźgyne jiems, kad jiems toliaus taip wale ne butu šén ir tén per źémę tráuktis.

25. Bet kaip Alcimus památe, Judą ir jo zmones wēl pasidriutinusius, ir ji ne galinti jiems priešsisténgti, jis wēl tráukes pas karálių ir jůs driutay apskunde.

26. Todēl nusiunte ten karálius didi kunigaikšti, *Nikanorą, kurs zmones Jzrael labay nekęsdawo, ir liepe jam zmones Jzrael wisiškay išgaišinti. *2 Makk. 14, 12.

27. Jr Nikanoras tráukes su didzu waisku i Jeruzalę, ir siunte paslus pas Judą ir jo brolius su klasta, kad jie dētus, buk jis noris pakájų su jeis laikyti, ir tartu:

28. „Mes norim pakájų su wiens-wienu laikyti, aš bey jûs; ir aš noriu su zmoniû máźumu ateit pakajingay, kad aš pas tawę atsilankyczau."

29. Taip atêjo Nikanoras pas Judą, ir jůdu pasiswéikino ir susikalbējo pakajingay; bet buwo pastesiûta, kad cze Judą sugáutu.

30. Tai buwo Judui źinoma padaryta, kad Nikanoras todēl pas ji atêjęs, ji su tokia klasta sugáuti; todēl jisai nů jo nusisaugojo, ir ne norējo daugiaus pas ji ateiti.

31. Jr kaip Nikanoras supráto sawo padumojimą wisiems źinomą pastojusi, tráukes jis prieš Judą, ir susimuše su jůmi pas Kapar-Salamą.

32. Tay prarado Nikanoras penkis túkstanczus wyrû, ir jo waiskas turējo bēgti i Dowido pili.

33. Potam atêjo Nikanoras ir i šwentnyczą ant kálno Zyon; ir kunigai ir wyresnieji išêjo ji pakajingay priimti ir jam paroditi, kokias dides apieras jie uź karálių dabar apierawoją.

34. Bet Nikanoras išjůke jůs su jû Diewo-šluźma, ir bluźnidams sudarke tas apieras,

35. Jr prysēgą prisēkęs táre: „jey jûs man Judą ir jo waiską ne padůsite i mano rankas, tay aš šitus namus sudégisiu, kaip wéik aš tiktay palaimingay sugryšiu." Jr jis šalin nusitráuke su dide rustybe.

36. Bet kunigai iêjo i widų ir stojos pas altórių baźnyczoje, ir werkdami tare:

37. „Ak Pone Diewe, kadangi tu šitus namus saw pasiskyrei, kad cze tawę melstu ir apie tawę ant mišiû sakytu,

38. Todēl mes tawę prašom, tu norētumbei ant šito Nikanoro ir ant jo waisko atsikeršiti, ir to atsiminti, kad jie táwo šwentnyczą ir tawę bluźnijo; ir norētumbei jůs iš źémės išwaryti ir išgaišinti."

39. Jr Nikanoras šalin tráukes nů Jeruzalês, ir apsistójo su sawo waisku pas Bet-Oron. Tay dar wiens waiskas iš Syrijôs pas ji atêjo jam pagélbēti.

40. Bet Judas pastáte sawo ábaźą prieš ji pas Adasarą su trimis túkstanczeis wyrû, ir meldēsi Pono Diewo tarydams:

41. „Pone Diewe, kaip tawę páslai karáliaus Sennakerib bluźnijo, *atsiuntei tu wieną ángelą, tas uźmuše šimtą aštůnes-dešimt ir penkis túkstanczus wyrû. *Jez. 37, 36. s.

42. Taipo išmušk šitus musû neprietelius šen-dien po musû akiû, ir súdik ši Nikanorą pagal jo didi nusidējimą, kad kiti zmones išpaźintu, kad tu ji dēl to korawojęs, ką jis tawo šwentnyczą bluźnijęs!"

43. Jr tryliktoje dienoje mēnesio Adar jůdu su kits-kitu mušēsi, ir Nikanoras pirmuczaus prapůle.

44. Jr kaip tai jo waiskas památe, pamete jie šalin sawo ginklus ir pabego.

45. Bet Judas jůs wijo wieną dienôs-kelionę nů Adasar iki Gazôs, ir dáwe trimitůti,

46. Kad żmones iż wisû miestéliû aplinkuy ant lauko ēsantieji pas ji atbēgtu ir pagélbētu neprietelius muszti; ir jie atêjo pas Judą ir wēl iż wieno su jůmi êjo. Taipo buwo Nikanoro waiskas iżmusztas, ir neywiens ne iżliko.

47. Ir Judas iżplēsze jůs, ir parsigabéno su sawim plēszimą szalin. Bet * Nikanorui jis gálwą nukirsdino ir dészinę ranką, kurę jis ant prysēgôs buwo iżtiesęs be-bluznidamas ir szwentnyczai be-grumzdamas, ir drauge gabéndino tiek gálwą tiek ranką ir Jeruzalēje pakabindino. * 2 Makk. 15, 30.

48. Tay żmones wēl labay pasidzauge, ir szwente tą dieną su didzu dzaugsmu.

49. Ir istáte, kad kas-métą szę dieną, butent tryliktąję dieną mēnesio Adar, szwęstu.

50. Taip wēl buwo pakájus Żydû-żémeje mażą czēsą.

8. Pérskyrimas.

Apie Judo Sudērejimą su Rymijonais.

1. Bet Judas iżgirdo apie Rymijonus, jůs labay sylingus ēsanczus ir swetimus żmones rods į sawo sargybę imanczus, kurie prie jû pagálbôs jēszko, ir jůs pazadējimą ir * wiernybę laikanczus. * p. 12.

2. Nēsa jis girdējo, kokius wiernus darbus jie buwo dárę prieẞ Gallus, kurius jie buwo įweikę ir po sawim pawertę,

3. Ir kokius didzus karus jie Ispanijoje buwo kariáwę, ir kad jie tokius kálnus buwo įgawę, iż kuriû áukszas ir sidábras yra kasamas, ir kad jie daug żémjû toli nů Rymo su dide iżmincze ir proce buwo įweikę ir dar iżlaiką;

4. Kad jie ir daug macniû karaliû, kurie su syla į jû żémę buwo įsigáwę, iżmuszę ir iżwárę, ir jû karalystes po sawim pawertę;

5. Ir kad neseney karálių iż Kittim, Pilippą, ir potam jo sunų, Persejų, buwo pérgalēję;

6. Ir apie didįji Antijoką, karálių Asijoje, kurs prieẞ Rymijonus buwo tráukes su szimtu ir dwideszimt elepantais, su didzu żirgû rēdu ir wezimais, bet * Rymijonai buwo jo waiską iżmuszę, * Dan. 11, 30.

7. Ir jį sylijį, kad jis pakájaus melsti turējo; ir jie jam ir jo waikams po jo didi mokesti buwo użdēję, kuri jie kas-métą Rymijonams turējo atlikti; * priegtam jis turējo Rymijonams użstatus siųsti. * p. 1, 11.

8. Jie ir atēme jam Joniją, Asiją ir Lydiją, brangiáusiases żemès, ir padawe tas karáliui Eymeniui.

9. Bet ir Grykonai prieẞ jůs taipojau su dide syla sténges.

10. Bet jie siunte wieną wyriáusį prieẞ Grykonus, tas iżmuẞe jůs ir įgawo tą żémę, ir nuplēszdino miestůse murus, kad jie turējo pakájų laikyti ir klausyti.

11. Toki asztrų atkerszijimą jie iżrode prieẞ wisus sawo neprietelius, kad jie tus wisus įweike, kurie prieẞ jůs sténges.

12. Bet su prieteleis ir derējimo-draugais jie gérą pakájų laike ir żodį, ir buwo sylingi ir labay prisibijótini wisose żémēse.

13. Kuri jie gélbējo, tas buwo apsaugótas ir iżlaikytas prie sawo karalystês; bet kuri jie norējo korawoti, tas buwo iż żémês ir nů żmoniû prawarytas; ir jie buwo labay sylingi.

14. Ir buwo toks mandagumas pas jůs, kad neywiens ne įsidējos į karálių, irgi czonay ne buwo karáliaus;

15. Bet rot-ponei, tû buwo trys szimtai ir dwideszimts wyrû, tie geray walde.

16. Ir kas-métą paskyre wieną wyriáusįjį, kuriam wale buwo wisoms żémēms įsakyti, tam turējo jie wisi klausyti. Ir ne buwo ney pasididzáwimo, ney pawydējimo, ney maiszto tarp jû.

17. Ir Judas iżskyre Eypólemų, sunų Jono, sunaus Jokubo, ir Jazoną, sunų Eleazaro, ir nusiunte jůs į Rymą, su Rymijonais prietelystę ir derējimą daryti,

18. Kad jie jiems padētu, kad karalyste Jzraēlio ne butu nuspáusta Grykonû.

19. Tie tráukes i Rymą tolimą kélią, ir atêjo pas wyriausybę ir taipo sake:

20. „Judas Makkabēoƨius ir jo brolei, ir Zydû ƶmones mus pas jus atsiunte, pakajų ir derējimą su jumis daryti, kad jûs mus i sawo sargybę priimtumbit kaip prietelius ir derējimo-draugus."

21. Tai geray patiko Rymijonams;

22. Jr uƶraƨydino *tą derējimą ant misingiû toblyczēliû, kurias jie i Jeruzalę siunte ant atsiminimo padarytojo pakájaus ir derējimo, ƨitokeis ƶodƶeis: *p. 12, 1. 14, 18.

23. Diewas te dûdie Rymijonams ir Zydams paláimą ir pakáją ant ƶémês ir ant wandens, ir te apsaugoja jûs nû karo ir nû nepieteliû amƶinay!

24. Bet jey Rymijonai karo turētu Ryme, arba sawo ƶémēse ir walдƶose,

25. Tay tur Zydai Rymijonus wiernay pagélbēti, kaip reikalinga tai bus;

26. Jr ne tur Rymijonû nprietetliams ney walgio, ginklû, pinigû, akrutû, ney kitû daiktû siųsti. Toktay praƨo Rymijonai nû Zydû, ir tur Zydai toktay wiernay atteſēti be jokiôs klastôs ir iƨsikalbējimo.

27. Taipojau prieƨ tai, jey Zydai kárą turētu, tur jiems Rymijonai wiernay pagélbēti, kaip reikalinga tai bus;

28. Jr ne tur Zydû nprieteliams ney wálgio, ginklû, pinigû, akrutû, ney neyjokiû kitû daiktû ne atsiųsti. Tai paƶad Rymijonai, ir nor toki derējimą *wiernay ir be klastôs iƨpilditi. *p. 1. 12.

29. Taip yra derējimas tarp Rymijonû ir tarp Zydû iƨdawáditas.

30. Bet jey potam ƨis arba tas pulkas pasidumotu daugiaus dalykû ar pridēt, ar kitaip daryt, ar máƶint, apie tai koƶnam pulkui wale bus palikta. Jr ką jie pridēs arba maƶis, tai tur wisadôs ir twirtay buti pildoma.

31. Kad ir karálius Demetrijus Zydams gwoltą dáro, apie tai mes jam taipo ráƨēme: „kodēl tu wárgini musû prietelius ir derējimo-draugus?

32. Kad jie daugiaus ant tawęs skųsis, tay mes jûs turim apsérgti, ir norim tawę ir ant ƶémês ir ant wandens karu uƶpulti."

9. Pérskyrimas.

Jonatans pareit i Wietą sawo uƶmuƨtojo Brolio Judo.

1. Tame tarpe, kaip Demetrijus patyre, kad Nikanoras su sawo waisku buwo muƨtas ir prapûlęs, siunte jis wēl i Zydû-ƶémę Bakkidą ir Alcimų, ir su jiem-dwiem sawo geriáusiûsius ƶalnierius, kurie múƨije ant deƨinês ƨalies stowēdawo.

2. Tie tráukes prieƨ Galgalą, ir apgule bey iweike Maƶlotą Arbeloje, ir uƶmuƨe czonay ƶmoniû daugumą.

3. Potam ƨimts-penkes-deƨimt-antrame mete pirmame mēnesij jie tráukes i Jeruzalę;

4. Jr iƨ ten i Berēą su dwideƨimt túkstanczeis pēstininkû ir su dwiem túkstanczeis raiteliû.

5. Jr Judas atsigule pas Laisą sû trimis túkstanczeis wyrû.

6. Bet kaipo jo ƶmones památe, neprietelius taip didi pulką turinczus, iƨsigando jie ir pabēgo, kad ne daugiaus pas Judą pasiliko, kaip tiktay aƨtûni ƨimtai wyrû.

7. Kaip Judas památe, kad jo waiskas ne podraug pasiliko, ir taczau neprietelei ant jo werƶēs, jis labay iƨsigando. Jr kaip jis pamate, ne tiek spēto turis sawo ƶmones palinsminti ir wēl i wieną pulką surinkli,

8. Sake jis ƨioje priespaudoje likusiemsiems: „kélkimēs, bandykim, bau mes galētumbim neprietelius uƶpulti ir muƨti!"

9. Bet jie ne norējo, ir uƶgyne jam tarydami: „negalims daikts tai yra, kad mes ką padarytumbim; bet ƨi kartą atstókime, ir wēl atsitráukkime ir sawo brolius nû musû

pabēgusius wēl suwalykime! taip mes wēl prieš neprietelius tráuksimēs ir jůs užpulsim; dabar musû yra labay permaž."

10. Bet Judas sake: „apsáugok Diewe, kad mes bēgtumbim! Jey musû likims atêjo, tay mes kaip karžygei norim mirti dēl sawo broliû, ir sawo garbę ne důsim gēdoje buti."

11. Jr neprietelei buwo gatawi, ir sawo eiles taipo státe: pirma tráukes strēlczei, ir geriáusieji karžygei stowējo į pryšaki. Kaitelei buwo pérdalyti į du pulku, ant kožnôs pusês wiens pulkas.

12. Wyresnysis Bakkidas buwo ant dešinês pusês. Su tokia eile jie tráukes su didžu šauksmu ir trimitomis.

13. Tay dawe * ir Judas trimitůti ir tráukes pas jůs, ir didi † muši muše iš ryto pradējus iki wákaro, kad ir žéme padrebējo iš to didžojo trankšmo. * p. 4, 13. † p. 10, 50.

14. Bet kaip Judas máte, kad ant dešinês pusês pats Bakkidas su didžu pulku ēsąs, tay jis czonay nutwēre, jis pats ir kiti, kurie gatawi buwo sawo gywasti guldyt, ir išgandino jůs.

15. Jr muše tą pati pulką po dešinês šaliês, kad išbēgo, ir jie wijo jůs iki kálno (prie) Asdod.

16. Bet kaip tie po kairês pusês ēsantieji toktai památe, kad Judas jůs wyjąs, jie taipojau skubinos páskuy Judą.

17. Tay turējo Judas prieš šiůs kreiptis, ir gynēs ilgay; ir nusidawe czonay didis mušis, kad daug buwo įžeisti ir prapůle iš abejû pulkû,

18. Pakol Judas taipojau pasku-czáus prapůle; tay bēgo pálaikas.

19. Jr Jonatans bey Simon ēme lawóną sawo brolio Judo, ir paláidojo ji jo tēwo grabe.

20. Jr wisi žmones Jzrael gedējo dēl Judo ilgą czēsą, ir labay pasigédo ir táre:

21. „Ak kad tas karžygys prapůles yra, kurs Jzrael apsaugójo ir išgélbējo!"

22. Tai yra nusidawimas apie Judą. Bet jis priegtam ir daug didesniû darbû yra padáręs, kurie dēl daugybês ne wisi yra surašyti.

23. Po Judo galwôs bediewiškieji ir atpůlusieji žmones wēl didi pastójo po wisą Zydû-žémę.

24. Jr per ši czēsą buwo didis badas žémēje, kad ir wisi žmones Bakkidui pasidawe.

25. Tay paskyre Bakkidas nelabus žmones, tus jis įstáte į žémês-užweizdus.

26. Jr sujēškódino wisur Judo draugus ir gentis ir pas sawę atgabéndino, kad ant jû pasigieštu, ir didey jůs apgēdinęs jůs nužawinditu.

27. Jr buwo Jzraēlije tokia bēda ir wargas, kad tam lygaus ne buwo nů tů czēso, kaip prárakû ne bebuwo.

28. Todēl susiêjo Judo prietelei ir sake Jonatanui:

29. „Po tawo brolio, Judo, galwôs mes neywieną ne turim jam lygų, kurs mus apgintu prieš musû neprietelius ir prieš Bakkidą, mus pérsekinējanczus.

30. Todēl mes tawę paskiriam į jo wietą per musû kunigaikšti ir wyriáusiji, ši kárą kariáuti."

31. Taip Jonatans pastójo jû kunigáikštis, ir walde į sawo brolio wietą.

32. Kaip tai Bakkidas patyre, sujēškodino jis ji, kad ji nužawintu.

33. Bet kaip Jonatans ir jo brolis Simonas tai pajuto, jůdu pabēgo ir wisi pas jůdu ēsantieji į puszczą Tēkoą, ir ábažą státe pas éžerą Aspar.

34. Tai patyre Bakkidas, ir atsikēlęs tráukes prieš jůdu.

35. O Jonatans sawo broli Joanną, wyriáusiji, pas sawo prietelius, Nabatēus, buwo siuntęs jůs melsti, kad jie jû turtą ir náudą į sawo miestą imtu ir kawótu.

36. Bet waikai Jambri tráukes iš Madaba, ir užpůle Joanną ir sugáwo ji, ir ēme wislab, ką jisai drauge turējo, ir tai atgabéno į sawo miestą.

37. Potam Jonatans ir Simonas, jo brolis, per spēgus patyre, waikus Jambri didę swodbą taisanczus

ir atgabęsenczus marczę iß Nadabata su dide puikyste; nēsa ji buwo kunigaikßczo dukte iß Kanaan.

38. O kadangi Jonatans ir Simonas mislijo, kad ßie jû-dwiejû broli Joanną buwę užmußę, todēl jůdu aukßtyn tráukes, ir pasislēpe pażalije kálno ir * tykojo ant waikû Jambri. * Wald. 21, 20.

39. Bet jaunikiui be-tráukiantis su sawo gentimis ir su daugumu žmoniû ir naudû, su bubnais ir wamzdzeis ir brangumi pasirēdijimu,

40. Tay Jonatans ir Simonas ißpůle iß kálno ir nutwēre jůs, ir jû daugumą užmuße, kad likusieji turējo į kálnus bēgti; ir ißplēße wisą jû turtą.

41. Tay iß swodbôs pastójo dejawimas, ir iß wamzd-žaislû pastójo kaukimas.

42. Taip jůdu atkerßijo razbáįų jû-dwiejû broliui padarytąji, ir wēl atsikreipe ir tráukes pas Jordaną.

43. Bet ir Bakkidas tiekajau atėjo pas Jordaną su didzu waisku Sabbatoje.

44. Tay sake Jonatans sawo žmonēms: „kélkites ir prisitaisykites ant mußio! nēs dabar jûs ne gálite czę pakajuj gulēti kaip iß pirmo.

45. Nēsa neprietelei yra pażalij, ir mes turim gintis, kadangi ißtrúkti ne gálim. Nēs mes turim neprietelius ir pryßakij ir užpakalij; priegtam Jordanas yra wienoj ßalije, ir kitoj yra bálos ir (kalnû-) girios.

46. Todēl jûs turit ßaukti dangun, kad jûs nů neprieteliû butumbit ißgélbēti."

47. Ir jie nutwēre, ir Jonatans sēke į Bakkidą, bet Bakkidas atgalon ßoko.

48. Tay ißoko Jonatans ir jo žmones į Jordaną, ir pérējo per wándeni, ir Bakkido žmones ne buwo taip drąsus, kad jie butu į wándeni ėįę.

49. Ir ant ßiôs dienôs iß Bakkido waisko yra prapůlę túkstantis wyrû.

50. Todēl Bakkidas wēl ßalin tráukes ir atėjo į Jēruzalę, ir pradējo miestus žémēje padriutinti. Jis pakurdino duris ir áukßtus murus aplink Jeriko, Ammao, Bet-Oron, Bet-El, Tamnatą, Parą, Topo.

51. Ir idējo žalnierius į widų į tus miestus padriutintůsius, kurie Jzraēli turētu spáusti.

52. Taipojau jis dawe murais padriutinti Betzurą, Gazą ir pili Jeruzalēje; ir tiekajau idējo žalnierius į widų, ir aprúpino jůs walgiu.

53. Ir ēme wyriáusiûjû žmoniû waikus į užstatą, ir palaike jůs pilij Jeruzalēj.

54. Szimts-penkes-deßimt-treczame mete antram menesij paliepe Alcimus, ir widutiniůsius murus pryburczo, artimjáusiůsius pirm bažnyczôs, ßwentûjû prárakû kurtůsius, iplēßti.

55. Ir kaip tai pradējo, korawojo Diewas Alcimų, kad pradētasis darbas wēl buwo užtrukintas; nēs stabas ji patrenke, kad daugiaus kalbēti ne galējo, neygi ką sudawaditi arba atlikti sawo reikalůse;

56. Ir taipo jis mire su didzeis skaudējimais.

57. Bet kaip Bakkidas památe, Alcimų mirusi, jis wēl ßalin tráukes pas karáliu. Tay buwo pakájus ir atilsis žémēje du metu.

58. Bet atpůlusieji žémēje susidumojo tarydami: „Jonatans ir jo draugai sēd pakájuje turēdami pakájaus, ir be jokiôs báimês yra. Atgrąžikime Bakkidą! tas jůs dabar su wiena nakcze galētu wisus sugáuti."

59. Taip jie tráukes pas Bakkidą ir pasáke jam sawo pasidumojimą.

60. Tay Bakkidas pasikēle su didzu sawo waisku, ir siunte grómatas slapczey pas sawo draugus Zydû-žémēje, kad jie Jonataną ir wisus su jůmi ēsanczus sugáutu. Bet ßisai padumojimas buwo Jonatanui per spēgus * žinomas darytas, todēl jie nieką ne padáre;
* P. 7, 30.

61. Bet Jonatans sugawo apie penkes-déßimt wyriáusiůsius iß atpůlusiojo ir bediewißkojo pulko, ir jůs nužawindino.

62. Potam kreipēs Jonatans ir Simonas ir jû žmones į púsczą, į wieną suardytą miestēli Betbêzen,

tą jis wēl pabudawojo ir padriútino.

63. Bet kaip Bakkidas tai buwo patyręs, paſiſkēle jiſai ſu wiſu ſawo waiſku, ir Zydams toktai taipojau praneßdino;

64. Ir tráukes pas Betbezen, ir ilgay tą apgule, ir dawe gwoltu (zalnierius) ant to bēgt, ir pryprową ant ßowimo bey káro cze atgabéndino.

65. Bet Jonatans paliecawojo tą mieſtą ſawo broliui Simonui, ir jis iß to ſu wienu pulku ißſitráuke.

66. Ir mußę Odarą ir jo broli ir waikus Pazeron jû ßētroſe. Ir kaip jis taip laimējo, pribēgo daugiaus żmoniû prie jo, kad jiſai driutéſnis paſtójo.

67. Per tą czēſą ir Simonas ißpûle iß mieſto į neprieteliû ábazą, ir ſudégino karo-pryprowas,

68. Ir mußę Bakkidą, kad turējo bēgti. Ir Bakkidas labay tuzijos, kad jo ſudumojimas ir traukimas noproſnas buwęs;

69. Ir labay inirßo ant atpûluſiûjû Zydû, kurie jam buwo pamokinimą dáwę wēl į żéme ateit, ir daugumą uzmußdino; ir wēl priſitaiſe ßalin į ſawo żémę tráuktis.

70. Kaip Jonatans tai patyre, nuſiunte jis paſlus pas ji pákają ſu jûmi daryti, ir melde ji, kad jiſai plēßimą ir kalinius wēl walnay atgrazintu.

71. Tai pawélijo Bakkidas rods ir padáre toktai, kaip Jonatans norējo, ir priſēke jam pryſēgą, kad ji per ſawo amzią ne norētu wēl iártinti.

72. Ir atgrązino jam pleßimą ir kalinius iß Zydû-żémēs wēl wálnus, ir atſigręzęs tráukęs į ſawo żémę, ir ne parējo wēl į Zydû-żémę.

73. Taip wēl pakájus ſtojos Izraēlije. Ir Jonatan gywéno Makmaſij, ir karaliáwo czonay ant żmoniû, ir ißgaißino atpûluſiûſius iß Izraēlio.

10. Pérſkyrimas.

Apie Derējimą Alekſandro ir Demetrijaus ſu Jonatanu.

1. Simts-ßeßes-deßimtame mete atējo Alekſandras, Antijokaus Epipanio (Szlowingojo) ſunus, ir igáwo mieſtą Ptolemais ir karaliáwo czonay.

2. Bet kaip Demetrijus tai patyre, ſurinko jiſai didi waiſką į krūwą ir tráukes prieß Alekſandrą ji prawaryti.

3. Todēl ráßę Demetrijus Jonatanui ir pazadējo jam, kad noris pakajų ſu jûmi laikyti ir wiſą gérą jam ißroditi.

4. Nēs jiſai miſlijo: geriaus yra, kad aß pirma ji pas ſawę tráukczau, pirm ne kaip jiſai ſu Alekſandru iß wieno eitu prieß manę,

5. Todēl, kad aß jo broli uzmußiau, priegtam kaip jam taip ir jo żmonēms daug bēdôs padariau.

6. Ir Demetrijus raßę Jonatanui ir pawélijo jam zalnieriû priimti ir laikyti, ir káro-pryprowas padaryti, ir kad jiſai jo derējimo-draugas butu; ir paliepe, kad *uzſtatus iß piliēs Jonatanui wēl walnay atdûtu. *p. 9, 53.

7. Todēl atējo Jonatanas į Jeruzalę, ir ſkaitydino tas grómatas wiſiems żmonēms ir pilije ēſantiemſiems.

8. Ir kaip jie ißgirdo, karálių jam pawélijus zalnierius priimti ir karo-pryprowas daryti, ir kad karálius ji per ſawo derējimo-draugą laikąs, jie labay jo bijójos,

9. Ir atdawe jam uzſtatus walnay; ir Jonatans wēl tûs atdawe jû gimdytojams.

10. Taipo Jonatan pradējo Jeruzalēje gywénti, ir tą mieſtą wēl pabudawoti ir pataiſyti,

11. Ir dawe murus wēl attieſti, ir kálną Zyon wēl padriutinti gerąis driutais murais iß wienû dailey káltû akmeniû.

12. Taipo Jeruzale wēl buwo driutay pabudawota.

13. Ir pagonai mieſtéliûſe, kurius Bakkidas buwo padriutinęs, bēgo iß tû ßalin į ſawo żémę.

14. Bet tikt Betzurą jie palaike; ir tenay nubēgo atpûluſieji, nēs czonay jie turējo ſawo buwimą.

15. Bet kaip Alekſandras patyre, kad Demetrijus prie Jonatano prietelyſtę jēßkąs, ir ißgirdo apie ßlow-

nus darbus, Jonatano ir jo broliû padarytůsius, sake jisai:

16. „Tokio wierno wyro lygaus mes ne randam; todēl mes jam raßysim, kad jisai musû prietelius ir derējimo-draugas butu."

17. Ir ráße jam taipo:

18. „Karálius Aleksandras důst sawo broliui Jonatanui labas dienas.

19. Mes girdim tawę gárbinant per ßlowingą wyrą ir wertą, kad tu musû prietelium butumbei.

20. Todēl mes tawę státom į *wyriáusiji kunigą ant tawo žmoniû, ir busi karáliaus prieteliu wadintas; ir mes siunczam taw podraug purpurą ir auksiną wainiką. Todēl tu norētumbei wiernay pas mus laikytis ir musû prietelius pasilikti"

* P. 69.

21. Taip Jonatans apsirēdēs wyriáusiojo kunigo rubu ßimts-ßeßesdeßimtame mete sekmame menēsije, Lap-budzû-ßwentēje, ir surinko waiską ir daug káro-pryprowû darydino.

22. Bet kaip Demetrijus tai patyre, labay jis smutijos,

23. Kad Aleksandras Zydus nů jo pas sawę buwo wertęs ir iß to driutesnis pastójęs; ir padumojo,

24. Kad ir jisai taipojau noris meilingay jiems raßyti ir garbę bey lobį pažadēti, kad jie jam pagalbą pažadētu.

25. Ir raße jiems taipo: „Karálius Demetrijus důst Zydams labas dienas.

26. Mes rods girdējom, ir yra mums didis dzaugsmas, kad jûs nů musû ne atpůlat pas musû neprietelius, bet iß wisôs wiernybês su mumis laikot.

27. Todēl mes praßom, kad jûs taipo ir toliaus wiernay prie manęs laikyti norētumbit ir nů manęs ne atsikreipdinti.

28. Tą jusû wiernybę mes norim atpilditi, ir jums daug sunkenybjû atléisime, ir daugiaus walês důsime ir malonês ißróodisime.

29. Ir dabar aß atléidzu wisiems Zydams mėzlawą ir czyžę nů druskôs, * korunawimo-mokesti, trés cząji ketwirti nů jawû, pusę, kuri man iß sodû waisiaus půla.

* P. 13, 39.

30. Nů tû sunkenybjû dabar Zydûžéme ir tie trys walßczei, kurie prie tôs půla, žémēse Samarijôs ir Galilēôs, turēs walni buti wisadôs.

31. Ir Jeruzale tur ßwenta ir walna buti nů wisû sunkenybjû, nů czyžês ir desetiniû.

32. Aß ir pilį Jeruzalēje wēl ißtußtisiu ir wyriáusiamjam kunigui padůsiu, kad jis tą igautu ir žmones į tą idētu, kokeis jisai nor ję apsérgti.

33. Ir wisi apkálti Zydai mano karalysteje walnay bus ißléisti ir walni bus, ir bus jie ir jû galwijai walni nů mézlawôs.

34. Priegtam jie ir walnybę turēs, po wisą mano karalystę sawo Sabbatas, nauj-mēnesius ir kitas istatytas ßwentes ßwęsti.

35. Ir tris dienas pirm kožnôs ßwentês ir tris dienas po kožnôs ßwentês jie bus ney nů wieno užkabinami, sawo Diewui ßlužit.

36. Ir, reik trisdeßimts túkstanczus wyrû Zydû-žémēje paskirti; tiems aß algôs důsiu kaip sawo kitiems zalnieriams; ir jie tur į driutůsius miestus karáliaus sudawáditi buti.

37. Ir iß jû tur but keli paskirti, kurius karálius sawo wyriáusiůse reikalůse kaip sawo wierniáusiůsius karalystês-waldonus prie sawo ßalies turēs. Zydai ir ne swetimus, bet sawo wyresniůsius turēs, iß sawûjû paskirtus, kad jie sawo zokaną laikytu kaip Zydû-žémēje.

38. Ir tie trys walßzei žémēse Samarijôs ir Galilēôs, kurie prie Zydû-žémês pripůla, tie neywienam ne tur but padůti, kaip tiktay wienam wyriáusiamjam kunigui, kad žinoma butu, ji wieną ant tû waldonù ēsanti.

39. Miestą Ptolemais ir žémę prie to půlanczę aß důmi bažnyczai Jeruzalēje ant mokējimo ant apierawojimo mokamojo.

40. Aß ir kas-mét penkiolikà túkstanczû syklû sidabro iß sawo paties skárbo parúpisiu ant bažnyczôs budawonês.

41. Ir ką aß * iß senowês iß sawo walßczû skelējau bażnyczai dûti, toktai jiems paskuy bus atdûta.
* Ezr. 6, 9. p. 7, 20.

42. Ir tie penki túkstanczei sykiû sidábro, kurius mano amtmonai nů mokesczû bażnyczai půlanczûjû atēme, tur kunigams kas-mét wēl mokēti buti.

43. O bażnycza ir tą walnybę turēs: kas po wisą mano karalystę korawonę bus pelnęs, ir bēg į bażnyczą, tas cze pakajuj bus su kunu ir su lobju.

44. Ant budawonês ir pataisimo bażnyczôs ir murû bey koryczû Jeruzalēje,

45. Ir kas be to żémēje yra mokama, tai karálius nor taipojau pridēti iß mokesczû jam půlanczûjû."

46. Bet kaip tą grómatą Jonatanui bey żmonēms skaite, jie ne norējo jam wieriti ir tą ne priēme; nēs jie geray żinojo, kokią newiernybę ir kaip baisų smarkumą jis pirm to waikams Izrael buwo ißródęs;

47. Ir jie apsieme Aleksandrui pagélbēti, kurs jau pirma jû prietelystę buwo jēßkojęs ir pakáją pażadējęs. Tam jie pagalbôs ißróde per wisą jo amżią.

48. Bet kaip Aleksandras ir Demetrijus prieß kits-kitą tráukes,

49. Ir kits-kitą buwo nutwērę, tay pabēgo Demetrijaus waiskas, ir Aleksandras jį wijo;

50. Ir jůdu baisey susimuße iß ryto pradējus iki wákaro. Ir Demetrijus buwo tą paczę dieną użmußtas.

51. Potam siunte Aleksandras páslus pas Ptolomējų, karálių Egypto, ir taip jam sakydino:

52. „Kadangi aß wēl į sawo karalystę įējau, ir sēdzu ant karálißkojo sósto, ir waldimą wēl saw pasisáwinau, ir Demetrijų prawariau, ir sawo tēwißkēs-żémę wēl įgawau,

53. Aß meiliju prietelystę su tawim daryti, ir praßau tawę, tu norētumbei man sawo dukterį į wenczawonystę dûti;

54. Tay aß prieß tawę kaip tawo żéntas elgsiûs, ir dēkingas busiu, ir jei karálißką kraitį kráusiu."

55. Ant to atsáke Ptolomējus ir wiso géro wélijo Aleksandrui, kad jis wēl į sawo tēwißkę buwo sugryżęs ir sawo karalystę įgáwes.

56. Ir pażadējo jam tai daryt, kaip jis buwo norējęs, ir norējo, kad jis pas jį į Ptolemais ateitu, czonay jůdu tarp sawęs susikalbēsę ir wenczawonystę pabaigsę.

57. Szimts-ßeßes-deßimt-antrame mete ißsitrauke Ptolomējus su sawo dukterimi Kleopatra iß Egypto, ir atêjo į Ptolemais.

58. Czonay atêjo ir karálius Aleksandras. Ir Kleopatra buwo su Aleksandru suwenczawota, ir swodba buwo pakélta su dide karálißka puikyste.

59. Ir karálius Aleksandras raße Jonatanui ir atwadino jį pas sawę.

60. Tay atêjo Jonatans su dide ßlowe į Ptolemais pas abu karáliu, ir dówanojo jiem-dwiem ir jû-dwiejû prieteliams branges dowanas iß aukso ir sidábro, ir * rado malonę pas jůdu. * p. 11, 24.

61. Ir keli atpůlusieji iß waikû Izrael atêjo czonay Jonataną apskųsti; bet karálius jû ne norējo klausyti,

62. Bet paliepe, kad Jonatans sawo rubus padējęs purpuru wilkētu, koktai ir taip nusidawe.

63. Tay státe jį karálius pas sawo ßali, ir * pawélijo sawo kunigaikßczams, kad jie su jůmi per miestą aplinkuy tráuktus ir ißßaukdintu, idant neywiens jį n' apskųstu arba kitu budu iártintu. * Ester. 6, 9. 10.

64. Bet kaip jo skundējei památe, kad jį karálius taip didey pagárbino, kad jam buwo paliepęs purpuru wilkētis, ir toktai apie jį ißßaukdinęs, jie wisi pabēgo.

65. Ir karálius padáre jam didę garbę, ir raßydino jį tarp sawo wyriáusiûjû prieteliû, ir padáre jį wyresniůju ir wyriáusiůju rotininku.

66. Potam Jonatans wēl tráukes į Jeruzalę su dzaugsmu ir su geru pakájumi.

67. Szimts-ßeßes-deßimt-penktame mete atêjo karálius Demetrijus, pirmojo Demetrijaus sunus, iß Kretôs į sawo tēwû karalystę.

68. Tay nusigando Aleksandras dis dey ir sugryźo į Antijokiją.

69. Bet Demetrijus prie sawęs tráuke Apolloniją, wyrésnįjį źemoje Syrijoje, tas jam surinko źalnierius ir ábaźą padáre pas Jamniją. Jr nusiunte pas Jonataną, wyriáusįjį kunigą ir jam sakydino:

70. „Neywiens mums ne prieśśistėngia, kaip tiktay tu wiens, ir tu darai, kad manę paniekina. Tu tiesa tyczůji tarp=kalniůse;

71. Bet jey tu nori ślowingą dárbą padaryti, tay tráukkis źemyn į plyną lauką, ir czonay ant kits=kito eikiwa!

72. Jey tu kláusi, kiek musû yra, aś bey kiti, kurie su manim tráukias ir man padeda, tay taw sakys: jûs ne galēsite iśslikti nů śiû źmoniû, nů kuriû jusû tēwai du kartu sawo patiês źémēje yra iśmuśti.

73. Jů maźiaus tu galēsi plyn=lauke prieś toki didi pulką, tiek raiteliû tiek pēstininkû, stowēti, kuriame ney kalnû ney ůliû yra, kur bēgti galētumbei."

74. Kaip Jonatans toki gyrių girdējo, supyko jis, ir paskyre deśimt túkstanczû wyrû ir tráukes iś Jeruzalês; ir jo brolis Simonas atêjo pas jį jam pagélbēti; ir jie ábaźą padáre pas Joppę.

75. Bet tie miestè Joppēj ēsantieji jį ne iléido; nēs Apollonijus buwo źalnierius idējęs į tą miestą ant apsergejimo; todēl gwoltu uźbēgdino Jonatans tą.

76. Tay iśśigando miestе ēsantieji ir atwēre wartus. Taipo igáwo Jonatans miestą Joppę.

77. Kaip Apollonijus tai patyre, apgule jis Joppę su trimis túkstanczeis raiteliû ir su pēstininkû didybe. Jr dējos, néy jis į Asdodą noris tráuktis, kad Jonataną laukan iświliotu į plyną lauką; nēs jisai turējo daugumą raiteliû, ant tû jis nusitikējo.

78. Jonatans wijo jį iki Asdod, ir tráukes prisidabodams sawo eilēje pasitaisęs muśtis.

79. Bet Apollonijus paskuy sawę ábaźe túkstanti raiteliû slapczey buwo palikęs.

80. Ale Jonatans supráto, źmones slapczey į jo uźpakáli pasleptus ēsanczus; todēl, kaip jie pas jo źmones atêjo, pasiliko Jonatans sawo eilēje.

81. Tay śowe raitelei per wisą dieną nů ryto iki wákaro į źmones, pakol jû arklei pailso.

82. Potam ēmęs Simonas sawo waiską nutwēre neprietelius. Tay bēgo raitelei, nēsa jie buwo pailsę;

83. Jr buwo śen ir ten iśsklaiditi per lauką, ir bēgo į Asdod ir skubinos į baźnyczą balwóno * Dagon, kad czonay gywi iślikťu.

* p. 11, 4.

84. Bet Jonatans dráske miestą Asdod ir miestelius aplinkuy, ir uźdege tus. Jis ir sudégino balwon=baźnyczą su wisais, kurie į tą buwo nubēgę.

85. Jr skaitlius uźmuśtûjû ir sudégintûjû buwo apie aśtůnis túkstanczus wyrû.

86. Potam tráukes Jonatans su sawo waisku prieś Askalon. Tay * iśêjo miesczonys iś miesto jam prieśais ir jam pasidawe, ir priēme jį su dide puikyste. * p. 11, 60.

87. Taip tráukes Jonatans wēl į Jeruzalę su sawo waisku ir plēśimu.

88. Jr kaip tai Aleksandras patyre, jis Jonataną dar labjaus pagarbino,

89. Jr siunte jam áuksiną jůstą, kaip wieninteley karáliaus gimusiemsiems gentims yra důdama. Priegtam jis jam dowanojo (miestą) Akkaron ir, kas prie to priklause, palaikytinay.

11. Pérskyrimas.

Apie Ptolomēiaus Smarkumą prieś sawo Źentą Aleksandrą iśródītąjį.

1. Jr karálius Egypto surinko źmoniû daugumą į kruwą, kaip źiezdrû yra pas jures, ir daugumą akrutû; ir iśdriso Aleksandro karalystę su klasta pasisáwint, kad abi karalysti jis turētu.

2. Todēl jisai tráukes į Syriją ir taip dējos, néy kaip koks prietelius ateinąs. Tay atwēre źmones jam wisus miestus ir tráukes jam prieśais, ir prieme jį ślowingay, kaip

ir Aleksandras buwo liepęs, kadangi ßisai anojo ůßwis buwo.

3. Bet į kuri miestą Ptolomējus atêjo, tame jis paliko zalnieriû daugumą ant apsergejimo.

4. Jr kaip jis į Asdodą buwo atêjęs, parode jie jam, kaipo * Jonatans baznyczą Dagon, priegtam ir miestą buwo sudéginęs ir ißpústijęs, ir kaip numirusiûjû lawónai ßen ir tén ißbarstyti gulējo, ir kaukarēlei pakelij buwo ant jû uzmesti, po kureis numirusieji pulkais buwo paláidoti. * p. 10, 84.

5. Jr pasáke karáliui, Jonataną tokią ißkadą padáriusį, kad jie jam darytu karalių nemaloningą. Bet karálius nieko ne atsáke ant to.

6. Jr Jonatans taipojau karáliui prießais tráukes į Joppę; tay jûdu susikalbējo, ir pasiliko per nakti podraug.

7. Jr Jonatans palydējo karálių iki upês, wadinamôs Eleyteriaus; potam jis wēl sugryzo į Jeruzalę.

8. Jr karálius Ptolomejus įgáwo miestus iki Seleycijôs pas jures, ir pasidrąsino Aleksandrą prawaryti.

9. Jr siunte paslus pas Demetrijų, kad jis pas ji ateitu derējimą su jůmi daryti; tay jisai jam dûsęs sawo dukteri, kurę Aleksandras turējo, ir jam pagélbēsęs, kad karáliumi pastótu.

10. Jr sake, buk jis gailis Aleksandrui dukteri dáwęs.

11. Jr káltino Aleksandrą, buk jisai jo gywasczo ir karalystês tykójęs.

12. Jis ir ißródė sawo pápyki po wisû akimis, ir atsiskyre nů Aleksandro, ir atēme jam dukteri ir dáwe tą Demētrijui.

13. Jr kaip Ptolomejus į Antijokiją buwo atêjęs, uzsidējo jis saw abu wainiku, karalystês Egypto ir karalystês Asijôs.

14. Bet karálius Aleksandras buwo tů-czēs Cilicijoje; nēs nekurie miestai czonay buwo nů jo atpůlę.

15. Taygi kaip jisai apie Ptolomējų girdējo, tráukes jis prieß ji su jůmi kariáuti. Bet Ptolomējus turējo didi zalnieriû pulką pas sawę ir tráukes jam prießais ir prawáre ji.

16. Jr Aleksandras bēgo į Arabiją, kad tenay pakájuje butu. Bet karálius Ptolomējus buwo labay sylingas;

17. Todēl dawe Cabdijel, Arabißkis, sawo swéczui, Aleksandrui, galwą nukirst, ir nusiunte tą karáliui Ptolomējui.

18. Jr Ptolomejus pamire ant trecz ôsês dienôs po to. Taygi zalnierei, kurius Ptolomējus į miestus buwo dējes, taipojau buwo zudyti nů zmoniû miestůse.

19. Taip Demetrijus karalystę įgawo ßimts-ßeßes-deßimt-sekmame mete.

20. Tů-czēs surinko Jonatans sawo zmones Zydû-zémēje, kad pili Jeruzalēje wēl įweiktu, ir dawe pylimû daryt ir ßowimo-ginklû ant tû pastatyt.

21. Tay tráukes keli atpůlusiûjû pas karalių Demetrijų ir apskunde Jonataną tarydami, kad jisai pili ábazu apstójęs.

22. Tay karálius labay supyko ir tráukes greitay į Ptolemais, ir ráße Jonatanui, kad jisai pili ábazu ne apstotu, ir kad greitay pas ji į Ptolemais ateitu, czonay jis noris su jůmi apie kelis reikalus susikalbēti.

23. Bet kaip Jonatanui ßis zodis atêjo, jis ne paliówe umaru bēgdams tą pili apgalēti; ir paskyre kelis wyresniůsius Jzraēlije ir kebonus, kurie su jůmi turētu tráuktis, ir pasikēlęs smertnay patsai êjo.

24. Jr ēme daug brangiû skarbû su sawim, áukso, sidábro ir drápanû, ir tráukes pas karálių į Ptolemais, ir * rádo malonę pas ji. * p. 10, 60.

25. Taygi norint ji * atpůlusieji jo zmoniû apskunde, * p. 10, 61.

26. Karálius taczau ji laike garbēje, kaip jis pirma buwo laikomas, ir jam padáre didę garbę uz wisus sawo kunigaikßczus.

27. Jr pastiprino ji jo wyriáusiôsês-kunigystês-ßluzmoj ir kitose wisose garbēse, kures jis ikißioley buwo

turējęs; ir laike ji per sawo wyriáusiji prietelių.

28. Jonatans tąipjau melde karálių, kad jisai wisai Zydû-zémei ir tiems trims walßczams Samarijoj ir Galilēoje mézlawą atléistu, ir jis pasizadējo uz tą walnybę dûti tris ßimtus centneriû áukso.

29. Tay wélijo karálius ir dawe Jonatanui grómatas apie tai taipo suraßytas:

30. „Karálius Demetrijus dûst sawo broliui Jonatanui ir Zydû zmonēms labas dienas.

31. Mes jums siunczame ißraßą tôs grómatôs, kurę mes sawo tēwui Lasteniui jusû-dēl ráßēm, kad jûs tai zinotumbit:

32. Karálius Demetrijus dûst Lasteniui, sawo tēwui, labas dienas.

33. Mes mislijam sawo prieteliams ir wierniems derējimo-draugams, Zydams, gér daryti dēl jû wiernybês ir prietelystês prieß mus.

34. Todēl mes patwirtinam, kad kunigai Jeruzalēje wisą Zydû-zémę ir tus tris miestus Apērimą ir Liddą ir Ramatą, ir kas prie tû prigul, palaikytinay turētu.

35. Mes jiems ir atléidzam wislab, ką jie pirm to karáliui kas-métą turējo dûti: jawû, sodû waisiaus, desētines, mézlawą, druskôs-czyzę, korunawimo-mókesti.

36. Nû to wiso jie toliaus tur walni buti, ir tokia walnybe jiems wisadôs twirtay tur but laikoma.

37. Sziôs grómatôs ißraßą reik Jonatanui dûti, kad ant ßwentojo kálno tą pakawotu, kaip ant ßlowingôs ir tam tikrôs wietôs."

38. Taygi kaip karálius Demetrijus památe po wisą karalystę pakajų ēsant, ir kad neywiens daugiaus prieß ji ne einąs, tay jisai paléido sawo zalnierius nû sawęs, karalystēje namēj ēsanczus, kozną i jo miestą; bet swétimus zalnierius, kurius jisai salose ßen ir ten buwo priēmęs, jisai pas sawę palaike; todēl namißki zmones ji labay nekente.

39. Bet kaip Trypônas, wyresnysis, kurs pirm to Aleksandro gentis buwęs, památe, zalnierius karálių Demetrijų nekenczanczus, tráukes jis pas Arabißki, Emalkuel, kurs jáunąji Antijokų, Aleksandro sunų, uzaugino.

40. Szi jis melde, kad jisai tą waiką jam dûtu, tay jis norētu ji wēl i jo tēwo karalystę idēti. Jr pasáke Arabißkiui, kaipo ir dēl ko zalnierei karálių Demetrijų nekenczą. Jr taipo wálandą pas tą Arabißki pasiliko.

41. Per tą czēsą ráße Jonatans karáliui Demetrijui ir melde ji, kad jis tiems pilije ēsantiemsiems prisakytu ßalin tráuktis ir jam pili nû zalnieriû ißwálnitą padûti; nēs jie waikams Jzrael daug ißkádôs buwo padárę.

42. Tay ráße Demētrijus Jonatanui taipo: „aß ne tiktay to, ko tu nori, bet ir daugiaus garbês ir géro aß taw ir tawo zmonēms padarysiu, kaip wéik aß tiktay galēsiu.

43. Bet dabar aß esmi didzoj bēdoj. Todēl padaryk man tą gérą, ir siųsk man pagálbôs! nēs * wisi mano zalnierei nû manęs yra atpûlę, ir sténgiasi prieß manę."

* p. 15, 10.

44. Todēl siunte jam Jonatanas tris túkstanczus tikrû zalnieriû; tie atējo i Antijokiją pas karálių; ir karálius iß jû atējimo labay pasilinksmino.

45. Bet zmones miestę pakēle maißtą apie ßimtą ir dwideßimt túkstanczû zmoniû, ir norējo karálių uzmußti.

46. Bet karálius bēgo i sawo pili. Tay iweike zmones ulyczas, ir pradējo pili umaru bēgdami ißpústit.

47. Todēl karálius pawadino Zydus, ji apsergti. Tay wisi Zydai pas karálių atbēgo, ir pérsidalijos i ulyczas;

48. Jr uzmuße tą paczę dieną ßimtą túkstanczû wyrû, ir uzdege tą miestą ir ißplēße tą. Taipo jie ißgélbējo karálių.

49. Bet kaip zmones mieste máte, kad Zydai tą miestą buwo igáwę, jie nusimine ir ßauke karáliausp ir práße pakájaus,

50. Kad Zydai paliáutu zmones zawinti ir miestą ne wisay ißpústitu.

51. Tay pastójo pakájus, ir Zydai pamete sawo ginklus nû sawęs. Jr

buwo didey pagarbinti nû karáliaus ir pagirti po wisą karalystę, ir tráukes wēl atgalon į Jeruzalę, ir parsigabéno didį turtą su sawim kariáwime pelnytą.

52. Bet kaip Demetrijus wēl pakájuje buwo ir karalystę su pakájumi walde,

53. Jisai Jonatanui tû dalykû nieko n' ißtesējo, kurius jam buwo žadējęs, ir wisay nû jo atsikreipe, ir jam ne dēkawojo už jo geradējystę, ir ißrode jam wisą newiernybę.

54. Ne po ilgu potam atêjo Tryponas wēl su jáunůju Antijokum; ßisai Antijokus karáliumi pastojo ir užsidējo saw wainiką.

55. Jr atêjo pas jį wisi zalnierei, kurius Demetrijus buwo atdēkawojęs. Bet kaip jie su Demetrijumi kariáwo, mußę jie jį, kad ir pabēgo, ir praware jį.

56. Jr Tryponas ēme elepantus ir įgawo Antijokiją.

57. Jr jaunasis Antijokus ráße Jonatanui, ir patwirtino jį jo wyriáusôsês-kunigystês-ßlužmoje, ir pawélijo, kad jis tus keturis miestus gá:tu ir palaikytu ir *karáliaus prietelius butu; * p. 10, 20. 65.

58. Jr siunte jam áuksinus rykus, ir pawélijo jam áuksą prie stálo wartoti, ir purpurą *bey áuksinq dirzą neßióti. * p. 10, 89.

59. Jr Simoną, Jonatano broli, įdējo jis į wyresniji ant žémês nû Tyriaus iki Egypto.

60. Bet kaip Jonatans ißsitráuke per Eypratą, ir į miestus aplinkuy êjo, tay pas jį tráukes wisi zalnierei Syrijoje jam padēti. Jr kaip jisai pas Askalon atêjo, êjo mieſczonys jam prießais, ir priēme jį su garbe ir jam pasidawe.

61. Potam jis tráukes pas Gazą; bet tie iß Gazôs ne norējo jį iléisti, todēl jisai apgule tą miestą, ir sudégino prymiesczus aplinkuy ir ißpleße tus.

62. Tay práße tie iß Gazôs pakájaus. Jr Jonatans padáre pakájų su jeis, ir ēme kelis jû waikû į užstatus ir siunte jûs į Jeruzalę; bet jisai tráukes toliaus iß žémês iki Damaßko.

63. Bet kaip jisai girdējo, karáliaus Demetrijaus wyresniůsius su didžu waisku į Kedes Galilēoje atêjusius, tas žemes pasinauditi, kures karálius jam buwo padáwęs,

64. Tay jis tráukes prieß jůs, ir paliko sawo broli Simoną žémēje.

65. Tas tráukes pas Betzurą ir apgule tą ilgą czēsą taip stkaudzey, kad jie ne driso ißpulti.

66. Todēl jie práße pakájaus. Jr Simonas padáre su jeis pakájų, ir dawe jûs walnay ißsitráuktis, ir ēme tą miestą, ir įdējo zalnierius į widų ant apsergējimo.

67. Bet Jonatans tráukes su sawo waisku pas marès Genēzarą, ir buwo rytmetij anksti gatawas, ir atêjo į plyną lauką Azar.

68. Tay tráukes pagónai prieß jį ant plyno lauko, ir turējo wieną pulką paslēptą kalnůse.

69. Jr kaip Jonatans kitą pulką nutwēre, paslēptasis pulkas ißpûle iß kalnû ir taipojau nutwēre.

70. Tay bēgo wisas waiskas Jonatano, ir neywiens ne pasiliko, kaip tiktay wienu du wyresniůju Mattatijas, sunus Absalomo, ir Judas, sunus Kalpi.

71. Tay *įpleße Jonatans sawo rubus, ir barste žémę ant sawo galwôs ir meldēsi. * p. 2, 14.

72. Jr jis neprietelius wēl užpûle ir mußę jůs, kad pabēgo.

73. Taygi kaip jo žmones, kurie pirma buwo pabēgę, tai památe, jie wēl atsigręže Jonatanui pagélbēti, ir wijo neprietelius iki Kedes į jû ábazą. Jr jie taipojau czonay ábazą státe.

74. Jr tą dieną yra prapûlę apie tris túkstanczus pagónû. Potam Jonatans wél tráukes į Jeruzalę.

12. Pérskyrimas.

Apie Jonatano iß naujo darytąji Derējimą su Rymijonais bey Spartanais.

1. Bet Jonatans památęs, dabar patogą czēsą gáwęs, paskyre jisai kelis, kurius jis į Rymą siunte *derējimą su Rymijonais atnaujinti ir wēl sudawáditi. * p. 8, 22.

2. Jis ráže taipojau ir tiems iž * Spartôs ir dar į kitas žalis.
* P. 14, 20. f.

3. Taygi kaip páslai į Kymą nukáko, atêjo jie pas rotą tarydami: „Jonatans, wyriáusiasis kunigas, ir Zydû žmones mus atsiunte, kad tą derējimą jau pirma su mumis padarytąji wēl atnaujintumbit."

4. Jr Kymijonai dawe jiems grómatas ir palydējimus, kad jie pakajuje wēl namon keliáutu.

5. Jr taipo ráže Jonatans tiems iž Spartôs:

6. „Jonatans, wyriáusiasis kunigas, ir žmoniû wyresnieji ir kunigai ir Zydû žmones důst sawo broliams, tiems iž Spartôs, labas dienas.

7. Pirm keliû métû jusû karálius Arēus musû wyriáusiamjam kunigui Onijui yra rážęs, kad jûs musû * broleis ēsat; kaip ir ta pati gromata taip yra skaitoma. * p. 21.

8. Jr Onijas priēme jusû páslą su garbe, ir priēme tą prietelystę ir derējimą, apie kuri gromatoje buwo ražyta.

9. Jr kaczey mes dabar swetimôs pagalbôs ne priwálome, ir palinksminojimą turim iž Diewo zodzo, kuri mes kas-dien skaitom,

10. Taczau mes tikt paslus pas jus siunczam, tą brolystę ir musû ir jusû prietelystę atnaujinti ir patwirtinti, kad mes tôs ne užmiržtumbim; nēsa jau ilgas czēsas yra, kad jûs pas mus siuntet.

11. Todēl žinokit, kad mes wisadôs ant sawo žwenczû ir ant kitû wisû apierawojimû-dienû sawo maldoje ir apieroje jusû atsimenam; kaipgi ir reik sawo broliû atsiminti.

12. Jr jusû garbe ir gêrs pasisekimas yra mums dzaugsmas.

13. Bet mes per tą czēsą daug bēdôs kentējom, ir didzus karus kariáwom su karáleis aplinkuy.

14. Bet mes jums ir kitiems sawo gentims ir derējimo-draugams ne norējom procę daryti žitůse sawo karůse.

15. Nes mes pagálbôs turējom iž dangaus, ir Diews mus apsergējo priež musû neprietelius ir jůs pamyne.

16. Bet kadangi mes dabar žitůdu sawo paslu, Numeniją, sunų Antijoko, ir Antipatri, sunų Jasono, pas Kymijonus siuntēm, derējimą ir prietelystę su jeis wēl atnáujinti:

17. Mes jiem-dwiem podraug prisákem, kad jůdu ir pas jus nusitráuktus, ir jums nů musû labas dienas důtu ir žę gromatą idůtu, musû prietelystę atnaujinti.

18. Jr prážom átražą."

19. Bet žisai yra ižražas grómatôs, kurę Arēus, karálius iž Spartôs, mums atsiuntęs:

20. „Arēus, karálius iž Spartôs, důst Onijui, wyriáusiamjam kunigui, labas dienas.

21. Mes randam sawo senůsę rážtůse, kad tie iž Spartôs ir Zydai broleis yra, kadangi abu žmones iž Abraomo ateina.

22. Taygi mes dabar tai žinodami pražom jus, kad mums ražytumbit, ką jûs weikiat.

23. Jr jéy jums patinka, tay musû galwijai, lobis ir turtas ir, ką mes igálim, tur buti, kaip kad jusû paczû butu, ir kas jusû yr, tur buti kaip musû. Tatai prisakem jums pranežti."

24. Potam patyre Jonatans, kad Demētrijaus wyresnieji wēl su didésne máce, ne kaip pirma, ateiną norēdami ji užpulti.

25. Todēl jis ižsitráuke iž Jeruzalês priež jûs į žémę Emat. Nēs jisai ne norējo láukti, kad jie jam pirma į jo žémę ipultu.

26. Jr kaip jisai spēgus į neprieteliû ábažą siunte, atêjo jie ir pasáke, kad neprietelei buwo susitárę, žę nakti ji užpulti.

27. Todēl prisáke Jonatans sawo ábazui ant wákaro, kad jie budētu, ir per wisą nákti žarwais apsirēdę ant mužio gatawi butu, ir paskyre žmones aplink ábažą ant waktôs.

28. Bet kaip neprietelei památe, Jonatаną ant mužio gátawą ēsant, užpůle jûs báime, * kad jie pasikēle ir žalin tráukes. Jr kad neywiens tai ne galētu numanyti, jie daug ugniês sukurdino žen ir ten ábaže.
* 2 Kar. 7, 7.

29. Todēl Jonatans ne mislijo, jůs ßalin tráukianczus, iki rytui ankſti; nēs jis mate ugni ßen ir ten ábaze.

30. Bet iß ryto jis wijo jůs, ir ne galējo jůs pawyti; nēs jie jau buwo pérēję per upę Eleytērių.

31. Tay grężęs Jonatans prieß Arabijonus, Zabidējeis wadinamůsius, ißmuße ir ißplēße jůs;

32. Jr wēl atsíkreipe į Damaßką ir ißpústijo žémę aplinkuy.

33. Bet Simonas tráukes į Askalon ir į driutůsius miestus paßalij; potam jis wēl kreipēs į Joppę.

34. Nēs jisai patyre, jůs Demetrijaus wyresniemsiems pasidůti norinczus. Todēl jis pirma atējo ir iweike Joppę, ir idējo zalnierius į widų, miestą apsérgti.

35. Potam Jonatans wēl namon sugryžo, ir susiródijo su wyręsneiseis žmonēse, kad kelis miestus Zydůžémēje padriutintu,

36. Jr murus Jeruzalēje aukßteſnius padarytu, ir tarp piliês bey miesto áukßtą murą pakurtu, kad miestas nů piliês butu atskirtas, kad tie iß piliês ne galētu į miestą ißpulti, ir kad jiems nieko ne priweßtu ney pardůtu.

37. Taygi kaip žmones buwo susirinkę ir pradējo budawoti, kadangi muras anąpus upélês buwo pargriuwęs, tay jie tą dalyką wēl pabudawojo, wadinamąji Kapnatą.

38. Jr Simonas pabudawojo pili Adidą pas Sepēlą, ir padriútino ję ir apsergējo ję su driutomis durimis.

39. Ale Tryponas buwo apsiēmęs karalystę Asiją saw pasisáwinti ir saw wainiką užsidēti, ir jáunąji Antijokų, karálių, nužawinti.

40. Bet kadangi jisai rúpinos, Jonataną tai drausenti ir prieß ji tráuksenti, jis taipojau jēßkojo, kaip jis ir Jonataną sugáuti ir užmußti galētu. Todēl jis tráukes ties Betsanu.

41. Tay ir Jonatans tenay atējo su ketures-dēßimt túkstanczeis wyrû, geray ißrēdytû.

42. Bet kaip Tryponas památe, Jonataną taip didę macę pas sawę turint, bijojos jisai, ir ne driso po wisû akiû prieß ji sawo ranką pakélti;

43. Bet priēme ji su garbe, ir prisáke sawo prieteliams, kad ji ßlownay laikytu, ir dawe jam dowanû, ir prisáke sawo waiskui, kad jis Jonatanui paklusnus butu kaip jam paczam.

44. Jr tare Jonatanui: „kam tu žmones taip prociawóji, juk mudu káro ne turiwa?

45. Důk jůs wēl namôn tráuktis! Tiktay skirkis saw mážumą žmoniû, kurie pas tawę pasiliktu, ir tráukkis su manim į Ptolemais! Szitą miestą aß taw idůsiu ir kitus driutus miestus, ir taw wisus žmones ir urēdninkus palieciawosiu; nēs aß turiu wēl ßalin tráuktis. Priegtam aß ir wienintelis tam dabar czonay atējau; todēl tu norētumbei su manim tráuktis."

46. Jonatans wierijo jam, ir dawe sawo žmonēms namôn tráuktis į Zydû-žémę;

47. Jr palaike tikt tris túkstanczus pas sawę. Jß tû jis du túkstanczu siunte į Galilēą, bet wiens túkstantis tráukes su jůmi.

48. Bet kaip Jonatans į miestą Ptolemais atējo, užrakindino Tryponas duris, ir apkale Jonataną, ir jo žmones nudurdino.

49. Jr siunte pēstininkus ir raitelius į Galilēą ant placzůjû laukû, kitus zalnierius Jonatano taipojau nužawinti.

50. Bet kaip jie patyre, Jonataną apkaltą ir nužudytą ēsanti su sawo žmonēmis, pagraudéno jie kits-kitą ir pasigatawojo ant múßio, ir tráukes drasey prieß neprietelius.

51. Bet kaip neprietelei památe, kad jiems reikēsę mirti, kadangi ßie norējo gintis,

52. Atsigręže jie wēl ir tráukes ßalin. Tay tráukęs žmones taipojau wēl namo į Zydû-žémę su pakájumi, ir *apraudojo Jonataną ir kitus su jůmi nužudytůsius; ir wisi Jzraelitēnai gedējo labay dēl Jonatano. *P. 9, 20.

53. Jr *wisi pagónai aplinkuy pradējo žmones sloginti ir wárginti tarydami: *P. 13, 6.

54. „Jie daugiaus ne tur ney waldono ney apgynimo; dabar mes jûs norim užpulti ir ißpústiti, ir jû wardą ant žémês ißgaißinti.“

13. Pérskyrimas.

Apie Jonatano Smertį ir Łáidojimą, ir kaip jo Brolis, Simon, Nepríetelius pergalėjęs.

1. Bet kaip Simonas patyre, Tryponą didį waiską kruwoj turinti, Zydû-žémę užpulti ir ißpústiti,

2. Jr památe, kad žmones buwo nusíminę ir nerimo, atêjo jis į Jeruzalę,

3. Jr palinksminojo žmones tarydams: „jûs žinot, kokius sunkius karus aß ir mano brolei ir mano tēwas už zokaną ir ßwentnyczą kariáwome, ir jûs matēt tą bēdą, kurioje wisi Jzraelitēnai buwo;

4. Kurioje dēl Jzraēlio wisi mano brolei prapůle, ir neywiens jû gywas yra, kaip tiktay aß.

5. Bet dabar aß ne noriu sawo gywasczo czēdit ßime prispaudime; nēs aß ne esmi geréssnis už sawo brolius, ir aß ne noriu geriaus turēt, kaip jie;

6. Bet aß noriu atsíkerßiti už sawo žmones, už musû ßwentnyczą, ir už musû moteres ir už waikus. Nēs *wisi pagónai aplinkuy ant musû inirßo, ir į kruwą susieit mus ißgaißinti.“ *p. 12, 53.

7. Jß to palinksminojimo žmones wēl drąsus pastójo ir pasidrąsino,

8. Jr atsáke ant to ßaukdami: „tu turi musû wyresnysis buti, į Judo bey Jonatano, tawo broliû-dwiejû, wietą musû karus kariáuti.

9. Jr mes taw paklusnus busime wisůse dalykůse, ką tu mums prisakai.“

10. Tay suwadino Simonas zalnierius į kruwą. Priegtam jis ir parúpino, kad murus Jeruzalēje rankßczey turējo ißbudawoti, kad miestas aplinkuy butu geray pakawotas ir driutas.

11. Jr siunte Jonataną, sunų Absalom, su waisku į Joppę. Jr Jonatanas ißwáre neprietelius iß Joppês ir įgawo miestą.

12. Tay ißsitráuke Tryponas iß Ptolemais su didzu zalnieriû pulku, į Zydû-žémę įpulti, ir drauge su sawim wéde Jonataną apkáltą.

13. Bet Simonas tráukes prieß ji 'r atsígule į pryßakį pas plynąjį lauką ßale Addus.

14. Bet kaip Tryponas patyre, Simoną į sawo brolio Jonatano wietą wyrésniůju pastojusį, ir norinti su jůmi mußtis, tay jis siunte pasłus pas Simoną ir sakydino jam:

15. „Aß Jonataną dēl kokio pinigû skaitliaus, kurį jis karáliui skelējo iß walßczû, esmi palaikęs.

16. Jey tu dabar man nori ßimtą centneriû siųsti, ir jo du sunu užstatyti, kad jisai nů musû n' atpultu ir potam prieß mus sténgtus, kaip bus ißwalnitas, tay aß jį taw walną atdůsiu.“

17. O kaczey Simonas geray suprâto, tai tikt wieną kląstą ēsant, taczau jis parúpino, kad Tryponui tie pinigai ir waiku-du buwo nusiųsti, kad žmones ant jo ne pasiskųstu,

18. Jonataną dēl to prapult turēsusi, kad jį ne norējęs ißwálniti.

19. Todēl jis siunte Tryponui tůdu waiku su tů ßimtu centneriû. Bet Tryponas sawo pažadējimą ne ißtesējo, ir ne norējo Jonataną wálną ißléisti.

20. Tame tarpe Tryponas ir toliaus tráukes, kad į žémę ateitu ir ißkâdôs padarytu; ir tráukes ßale tôs žémês ant ulyczôs, kuri ties Ador eiti. Bet Simonas su sawo waiskų wis jam prie ßaliês buwo, ir kur jisai įpulti norējo, cze jam tai užgyne Simonas.

21. Atsiunte ir tie pilije ēsantieji taipojau pásłą ik į Tryponą, kad jisai per púsczą pas jûs nusitráuktu, pirm ne kaip Simonas prisidabotus, ir jiems walgį priweßdintu.

22. Todēl Tryponas norējo su wisais sawo raiteleis greitay gátawas buti ir pas jûs ateiti. Bet tą paczę nákti pasnigo labay didis sniegas, tas jį užtrukino, kad jis ne atêjo. Potam jis tráukes į Galaad,

23. Jr pas Baskamą jis Jonataną ir jo sunu-du nužawindino, tie czejau buwo palaidoti.

24. Potam Tryponas wēl żalin tráukes i sawo żémę.

25. Tay Simonas tenay nusiunte, ir atgabéndino sawo brolio lawónq ir idējo ji i jo tēwo grabą Modine.

26. Jr wisi Jzraēlitēnai gedējo raudingay dēl Jonatano per ilgą czēsą.

27. Jr Simonas darydino áukżtą grabą iż tażytû akmeniû sawo tēwui ir sawo broliams,

28. Jr użdēdino ant to septynis stulpus, wieną żale kito, tēwui, mótinai, ir keturiems broliams.

29. Jr didzus stulpus aplinkuy pabudawodino, prie kuriû jis jû żarwus prikabindino, amżinui atsiminimui. Jr ant wirżaus tû żarwû jis użstatydino iżtażytus akrutus, kurius ant juriû galējei matyti.

30. Szis grabas stow Modine iki żei dienai.

31. Bet Tryponas wéde jáunąji Antijokų su klasta aplinkuy żen ir ten per żemès, pakol jis ji slapczey nużawino.

32. Potam jis pats użsidējo wainiką ir pastojo karáliumi Asijoje, ir wárgino Zydû=żémę skaudzey.

33. Bet Simonas budawojo ir padriútino daugumą miestû Zydû=żémėje su storais murais ir áukżtoms koryczoms ir driútais wartais, ir atgabéndino walgi i driutûsius miestus,!

34. Jr nusiunte páslus pas karálių Demetrijų ir praże átlaidôs tôs sunkenybês, kurę jam Tryponas buwo użdējęs; nēs Tryponas tikt wieną plēżimą ir razbáją wáre żémēje.

35. Ant to atsáke Demetrijus ir taipo ráże:

36. „Karálius Demetrijus dûst wyriáusiamjam kunigui Simonui ir wyresniemsiems ir Zydû=żmonēms labas dienas.

37. Aukſinąji wainiką su werbais, kuri jûs man siuntet, mes gáwome, ir esme gatawi gérą pakáją su jumis daryti ir walżczû waldónams rażyti, kad jie jums atléistu wisą sunkenybę, kurę mes pirm to jums atléisti żadējom.

38. Jr ką mes jums żadējom, tai tur wiernay, wisadôs ir twirtay but iżtesēta. Wisus driutus miestus, kurius jûs pabudawojot, jûs turit palaikyti ir wartoti.

39. Jr mes jums atléidzam, kûmi jûs per tą czēsą mus este iártinę. *Korunawojimo=mókesti ir kitą mézlawą, kurę Jeruzale turējo atlikti, mes jums atléidzam. *p. 10, 29.

40. Jr kurie mums nor żlúżiti, tus mes norim priimti. Jr tur tarp musû géros pakájus ir sandora buti."

41. Szimts=septynes=deżimtame mete Jzrael dar tiktay wēl nû pagonû walnas pastójo,

42. Jr pradējo rażyti sawo grómatose ir nusidáwimûse taipo: pirmame mete Simono, wyriáusiojo kunigo ir kunigaikżczo Zydû.

43. Per żi czēsą apgule Simonas miestą Gazą, ir pyle prież tą pylimus ir żowimo=ginklus, ir umaru dawe bēgt zalnierius ant to miesto ir igawo wieną koryczą.

44. Jr tie patys, kurie ant tôs koryczôs buwo, żóko i miestą. Tay nusigando żmones mieste ir wisay nusiminé,

45. Jr bēgo su moterimis ir su waikais ant muro, ir *iplēże sawo rubus, ir żauke didzu balsu, ir práże malonês tarydami: *p. 2, 14.

46. „Ne korawok mus pagal musû piktenybę, bet buk mums malonus! tay mes taw rods norim paklusnus buti."

47. To pasigailējo Simonas, kad jis jûs ne żawindino. Bet jisai prisáke jiems iż miesto tráuktis, ir butus wēl czystidino, i kurius jie balwonus buwo istátę.

48. Potam jis isitráukęs i miestą dēkawojo ir gárbino Diewą. Jr jis wisas bjaurybes iżimdino ir iżpústidino, ir idējo i tą żmones Diewo prisakimus laikanczus. Jr padriútino tą miestą, ir pabudawojo saw paczam namus tame mieste.

49. Jr tie pilije Jeruzalēje ēsantieji buwo waisku apguldyti, kad neywiens ney ieit ney iżéit, ney pirkti ney ką pardûti ne galējo, ir taip didi badą kentējo, kad ir daug żmoniû badu mirti turējo.

50. Todēl jie prißauke Simonui ir práße pakájaus, ir jam pasidawe. Tay ißróde Simonas jiems malonę ir paliko jůs gywus, bet jie turējo ßalin eiti iß piliês. Jr Simonas wēl dawe *pili czyſtit nů wiſû bjaurybjû; *p. 14, 7.

51. Jr įweike tą dwideßimt=trēczoje dienoje antrojo mēnesio ßimts=septynes=deßimt=pirmame mete. Jr įſitráukęs į tą ſu dēkawonês gieſmemis ir werbû ßakomis ir wiſokeis ſtrun=záiſlais dekawojo Diewui, kad jie nů to didzojo ſmarkininko iß Jzrael walni buwo paſtóję.

52. Jr priſáke, kad ßitą diena kasmétą ſu dzaugſmu ßwęſtu.

53. Jr ant kálno pabudawojo jis murus aplink bażnyczą po pilimi, ir tą dar driuczaus padriútino, ir gywéno aukßtay, jis ir tie, kurius jis pas ſawę turējo.

54. Jr kaip jiſai památe, ſawo ſunų Joanną tikrą wyrą ēſant, padáre jis ji wyréſniûju ant wiſû zalnierû, ir dawe jam Gazoj gywénti.

14. Pérſkyrimas.

Apie Simono pakajingąji Waldimą

1. Szimts=ſeptynes=deßimt=antrame mete karálius Demetrijus ſuwadino ſawo zalnierius ir tráukes į Medû=żémę, ſaw pagálbôs jēßkot prieß Tryponą.

2. Bet kaip Arſaces, Perſû ir Medû karálius patyre, kad jam Demetrijus buwo į jo karalyſtês rubeżius įſitráukęs, nuſiunte jis wieną wyréſniji prieß ji ir priſáke jam, kad ji ſugáutu ir ji gywą pas ji atweſtu.

3. Szis wyreſnyſis muße Demetrijaus żmones, ir ſugáwo ji ir atwede ji ſawo karáliui, Arſaciui. Tay Arſaces ji laike apkaltą ir dáwe ji apſérgti.

4. Tay Zydû=żéme gawo átilſi, ir paſiliko géres pakájus, pakol Simonas gywas buwo. Jr Simonas karaliawo labay geray ir żémei daug géro padáre, kad jie ji mielay per ſawo wießpati laike per wiſą jo amżią.

5. Priegtam jis įweike ſu dide garbe mieſtą Joppę ir pakrußi pagal tą, iß kurio jis į jures bey į ſalas akrútais galējo eiti.

6. Jr laimējo ſawo żmonēms daugiaus żémês, ir ißplátino rubeżius, ir daug ißwálnijo, kurie pirm to priſpáuſti ir apkalti buwo.

7. Jis palaike Gazą ir Betzurą ir pili Jeruzalēje, ir buwo ję wēl czyſtijęs; ir neywiens ne driſo prieß ji ſténgtis.

8. Kożnas įgywéno ſawo dirwą gerame pakájuje; ir żéme buwo waiſinga, ir médzei geray néße.

9. Wyreſnieji turējo waldimą be klapátôs ir wiſlab geray ſudawádijo; ir mieſczonims labay geray paſiſeke jû paſipenējimas, ir paſteliawo ginklus ir zopóſtą kariáwimui.

10. Simonas aprúpino ir į mieſtus rugiû zopóſtą, kad ant reikalo jie gana buwo aprúpinti; ir jis buwo pagiriamas po wiſą ſwietą.

11. Jis laike pakájų żémēje, kad wiens dzaugſmas Jzraēlije buwo.

12. Jr kożnas turējo ſawo wynyczą ir ſawo ſodą ſu pakájumi, ir ne priwale nieko pikto priſibijótis; nēs neywiens ne driſo jůs użpulti.

13. Jr karalei Syrijoje ne galējo jiems daugiaus tů=czēs ißkádôs padaryti.

14. Jr jiſai dare teiſybę żémēje ir apgyne pawárguſiûſius ſawo żmonēſe prieß gwóltą, ir pajēßkojo wiſą neteiſybę, ir ißgaißino nelabůſius.

15. Szwentinyczą jis taipojau wēl ßlownay įtaiſe, ir darydino toje daugiaus ßwentû rykû.

16. Jr kaip Ryme bey Spartoj girdējo, kaip Jonatans buwo nużawintas, kożnas jo gailējos.

17. Bet kaip Rymijonai patyre, Simoną, jo broli, wyriáuſiûju kunigu ēſant ir żémę waldant ir neprietelius prawáriuſi,

18. Atnaujino jie *tą derējimą, kuri jie jau pirma ſu Judu bey ſu Jonatanu, jo broliam=dwiem, buwo padárę, ir ſuráße tą ant miſingiû toblyczû, ir nuſiunte tai jam.
*p. 8, 22. p. 12, 1.

19. Tas ráßtas buwo ſkaitytas Jeruzalēje po żmoniû akimis.

20. Priegtam ir tie iß *Spartôs taipo ráße Simonui: „rot=ponei

ir miesczonys Spartoj dûst wyriáusiamjam kunigui Simonui ir wyresniemsiems ir klebonams ir wisiems Zydû żmonēms, sawo broliams, labas dienas. * p. 12, 2.

21. Jusû du pásiu atkeliáwo pas mus, ir pas mus użêję pásakojo mums, kad jûs sawo neprietelius wisiszkay iszmuszēt su dide garbe, ir dabar géro pakájaus turit; tai mums yra didis dżaugsmas.

22. Mes ir į sawo miesto-knygas kożnam ant żiniôs įraszydinom, ką jie mums pásakojo, szitais żodżeis: Zydû pásiu-du, * Numenijus, Antijoko sunus, ir Antipater, Jazono sunus, pas mus atêjo, atnaujint derējimą tarp Zydû ir tarp musû. * p. 12, 16.

23. Jr mes susirodijome, kad sziûdu pásiu su garbe butu priimti, ir kad jû kalbą į musû miesto-knygas įraszytu ámżinam atsiminimui.“ Szitą átraszą jie ráſze wyriáusiamjam kunigui, Simonui.

24. Potam Simonas Numenijų wēl nusiunte į Rymą, wieną didį áuksiną skydą ten nugabenti, túkstanti swárû swérianti, ir derējimą atnaujinti.

25. Bet kaip Rymijonai tą praneszimą girdējo, tare jie: „mes wertay turim Simonui ir jo waikams garbę padaryti.

26. Nēsa jisai ir jo żmones kaip karżygei elgesi, ir Jzraēl apsaugojo ir neprietelius prawáre.“ Todēl pawélijo Rymijonai, kad Zydai butu walni. Jr toktay jie ant misingiû toblyczû raszydino, kad prie stulpû ant kálno Zyon butu pakabintos.

27. Szi sékantiji ráſztą sudawádijo asztûnioliktoje dienoje mēnesio Elul szimts-septynes-deszimt-antrame mete, treczame mete wyriáusiojo kunigo Simono,

28. Saramēlije didime surinkime wyresniûjû klebónû ir żmoniû isz wisôs Zydû-żémês: „kożnam tai tur buti żinoma ir ant żiniôs, kad per tus didżûsius sunkiûsius karus, kurie musû żémēje buwo,

29. Simonas, sunus Mattatijo, isz giminês Jarib, ir jo brolei, sawo gywasczo ne atbodami neprieteliams sawo żmoniû driutay prieszsistêngę, kad szwentinycza ir Diewo zokanas ne butu iszgaiszintas; ir sawo żmonēms didę garbę yra pelnę.

30. Nēs * Jonatans żmones wēl surinko ir sudawádijo waldimą, ir pastójo wyriáusiûju kunigu. * p. 9, 73.

31. Ale jam potam numirus, neprietelei wēl atêjo, ir norējo żémę iszpústiti ir szwentinyczą iszgaiszinti.

32. Tay pasikēle Simonas ir kariáwo karą priesz musû neprietelius, ir parúpino musû waiskui ginklus, ir dawe jiems algôs isz sawo patiês pinigû ir lobjo.

33. Jr padriútino miestus Zydû-żémēje ir Betżurą parubeżij, kur neprietelei pirma sawo ginklus ir karo-pryprowas turējo; ir idējo Zydus į tą pilį ant apsergējimo.

34. Jis ir padriútino Joppę priesz jures ir Gazą priesz Asdod; nēs Gaza * pirm to buwusi neprieteliû pilis; bet Simonas ję įweike ir idējo Zydus į tą, ir sutaise gerą waldimą czonay. * p. 13, 48.

35. Taygi, kad żmones tą didęję Simono wiernybę buwo sawo akimis mátę, ir żinojo tą geradejystę, kurę jis żmonēms iszróde, tay paskyre ji żmones į sawo kunigaikszti ir wyriáusiji kunigą dēl jo nobażnystês ir wiernybês wisiems żmonēms iszróditôsês, ir kad jis wisados stropus buwo sawo żmonēms gér daryti.

36. Nēs jo czēsu Diewas dáwe paláimôs per jo rankas, kad pagónai isz musû żémês ir isz Jeruzalês ir * isz piliês buwo iszwaryti, ant kuriôs jie buwo iszsilaikę, ir iszpûle laukan ir iszpústijo szwentinyczą ir suarde czystąję Diewo służmą. * p. 13, 50. 51.

37. Bet Simonas igáwo pilį ir idējo żalnierius į widų, miestą Jeruzalę ir żémę apsaugóti; ir jis pabudawojo murus Jeruzalēje auksztesnius.

38. Jr karálius Demetrijus jam patwirtino jo wyriáusiôsês-kunigystês-urēdą,

39. Jr laike ji per sawo prietelių ir iszróde jam didę garbę.

40. Nės jis patyre, kad Kymijonai Zydū pranešimą garbingay buwo klausę ir derėjimą su jeis padárę, ir jůs į sawo sargybę priėmę;

41. Jr kad Zydū žmones ir jū kunigai buwo pawėliję, kad Simonas jū kunigaikštis ir wyriáusiasis kunigas turėtu buti wisadôs, taip ilgay, iki Pons Diewas jiems * tikrąji práraką prikélsęs;

* 5 Moiž. 18, 15.

42. Kad jisai ir wyresnysis turėtu buti, ir turėtu šwentinyczą apsergėti, ir waldonùs statyti žémėje, ir wisas karo-pryprowas ir pilis sawo waldime turėti;

43. Jr tur jam kožnas žmogus paklusnus buti, ir wisi prisákimai turėtu jo wardan išeiti, ir tur rėdytis purpuru ir áuksinu parėdijimu.

44. Toktay wislab tur twirtay ir driutay but laikoma nů wisū žmoniū ir wisū kunigū, ir neywiens ne tur prieš tai sténgtis. Jr neywienam ne tur wale buti, žmones suwadinti žémėje, arba * purpurą ir áuksiną jůstą nešióti, kaip tiktay jam wienam.

* p. 11, 58.

45. Bet kurs prieš tai kitaip darys, arba dristu šitą dawádą suardyt arba wisáip paniekint, tas tur kaip didey griešnas korawótas (iš surinkimo išmestas) buti.

46. Taip pažadėjo wisi žmones Simonui paklusnus buti.

47. Jr Simonas tam pritare, ir pastójo wyriáusiůju kunigu ir Zydū kunigaikšczu."

48. Jr žmones prisáke, kad šitą ráštą ant misingiū toblyczū rašytu ir tas pakabintu į bažnyczôs apymuri wietoj wisiems regimoj,

49. Jr išrašą į skarbnyczą dėtu, kad Simonas ir wisi jo waikūwaikai tą wisadôs žinotu, kur surasti.

15. Pérskyrimas.

Kaip newiernay Antijokus, ir Kymijonai prieš Zydus wiernay pasielgę.

1. Bet ir ráše karálius Antijokus, Demetrijaus sunus, iš salū Simonui ir Zydū žmonėms taipo:

2. „Karálius Antijokus důst wyriáusiamjam kunigui Simonui ir Zydū žmonėms labas dienas.

3. Kadangi nekurie sumišimą darantieji wyrai man atėme karalystę man půlanczęję,

4. Aš misliju tą wėl igáuti ir wėl tikriemsiems, kuriems paveitis, paduti. Jr todėl aš swetimus žalnierius priėmjau ir akrutus darydinau, ir noriu į tą karalystę tráuktis, kad aš maištą kėlianczůsius korawoczau, kurie didę iškádą mano karalystėje daro ir daug miestus pustus padáre.

5. Todėl aš taw atléidžu wislab, ką taw karálei pirma yra atléidę,

6. Jr důmi taw wálę, sawo pinigus sawo žémėje kaldint.

7. Jr * Jeruzale bey šwentinycza tur buti walna. Tu turėsi ir palaikyti wisus driútus miestus, kurius tu pabudawojei ir ikšioley turejei, ir wisą karo-pryprową, kurę tu padarei.

* p. 10, 31.

8. Jr atléidžu taw to wiso, ką karáliui skél, arba kas kitaip karáliui půlas nů šio czėso wisadôs.

9. Jr kad mes sawo karalystę wėl įweiksim, tay mes taw ir tawo žmonėms ir bažnyczai dar didésnę garbę padarysim, kad jūs po wisą mano karalystę busit pagiriami."

10. Szimts-septynes-dešimt-ketwirtame mete atêjo Antijokus wėl į sawo tėwiškką žémę. Jr * wisi žalnierei nů Trypono atpůlę pas ji atêjo, ir pasiliko žalnieriū mažumėlis pas Tryponą.

* p. 11, 43.

11. Jr kaip karálius Antijokus paskuy ji tráukes, bėgo jis į Dorą pas jures.

12. Nės jis památe, kad jis jau iš wiso sugaišęs, ir žalnierius nů jo atpůlanczus.

13. Bet Antijokus tráukes paskuy ji į Dorą su šimtu ir dwidešimt túkstanczeis pėstininkū ir aštůneis túkstanczeis raiteliū,

14. Jr apgule miestą taip ant žémės taip ant wandens, kad neywiens ne galėjo ney išeit ney ieit.

15. Per ši czėsą atêjo iš Kymo * Numenijus ir kiti su jůmi slustieji, ir átneše grómatas iki karaliū ir wiešpaczū taipo parašytas:

* p. 12, 16. p. 14, 24.

16. „Lucijus, Rymijonû wyriáusiasis rot=ponis, dûst karáliui Ptolomējui labas dienas.

17. Simonas, wyriáusiasis kunigas, ir Zydû źmones pas mus paslus atsiunte, prietelystę ir derējimą tarp musû atnaujinti.

18. Jr mums prie to áuksiną skydą túkstantiês swarû siunte.

19. Todēl mes ráßom iki karáliû ir kitû wießpaczû, kad jie nieką prieß Zydus ne darytu, neygi jûs ney jû miestus ney źémę aptráuktu; kad ir jie neywienam prieß jûs pagélbētu.

20. Nēsa mes tą skydą nů jû priēmēm.

21. O jey ir keli nepaklusnus iß jû źémês pas jus butu atbēgę, tay jûs norētumbit tůs wyriáusiamjam kunigui Simonui wēl atdůti, kad jis jûs pagal sawo prową korawotu.

22. Taipojau mes ir ráßem iki karáliaus Demetrijaus, iki Attaliaus, iki Arēto, iki Arsacio,

23. Jr iki wisû źémjû, ir Sampsakui, ir tiems iß Spartôs, ir iki Dēliaus, Mindaus, Sycijon, Karija, Samos, Pampylija, Lycija, Alikarnasso, Rodus, Pasēlis, Kos, Side, Gortynôs, Knidus, Cyprus ir Cyrenês.

24. Jr ßitû grómatû ißraßą mes siuntēm wyriáusiamjam kunigui Simonui ir Zydû źmonēms."

25. J tą tárpą atsigabéno Antijokus dar kitą waiską pas Dorą, miestą skaudźaus apgulti, ir pataise karo=pyprowas prieß tą, ir didźu umaru ant to miesto bēgo, kad Tryponas tame buwo uźrakintas, ir ne galējo ney ieit ney ißeit.

26. Jr Simonas siunte Antijokui ant pagálbôs du túkstanczu wyrû, geriaus ißskirtus wyrus, ir daug áukso ir sidábro ir ginklû.

27. Bet Antijokus tai ne priēme, ir ne attesējo, ką jisai pirm to buwo sakęs, ir wisay nů Simono atsikreipe;

28. Jr siunte wieną sawo prieteliû, wardu Atenobiją, pas ji, kad jis su jůmi susikalbētu ir taipo sakytu: „jûs iweiket Joppę ir Gaźą ir pili Jeruźalēje, kokiai wislab mano karalystei pûlas,

29. Jr źémę aplinkay ißpústijot, ir didę ißkadą mano karalystēj padáret, ir man mano tēwißką źémę atēmet.

30. Todēl aß tus miestus wēl iß jusû jēßkau, kurius jûs man atēmet, ir wisą mézlawą tû miestû, kurius jûs turējot be Zydû=źémês.

31. Bet jéy jûs man tai ne norit atgrąźinti, tay důkit man uź tus miestus penkis ßimtus centneriû sidábro ir uź ißkádą ir mézlawą taipojau penkis ßimtus centneriû. Bet jéy jûs ir tai man ne mislijat atdůti, tay mes jus aptráuksime."

32. Ale kaip Atenobijus, karáliaus prietelius, i Jeruźalę atējo, ir pamate ßlownąji Simono elgimą ir puikystę su áuksu ir sidabru, ir kaip jis kitokiu budu buwo ißrēdytas, labay jis dywijos ir jam práneße, ką jam karalius buwo isakęs.

33. Ant to jam Simonas taipo atsáke: „ta źéme, kurę mes wēl iweikēm, yra musû tēwû tēwißke, ir neywienam kitam ne pripůla. Bet musû neprietelei tą per koki czēsą su syla ir neteisybe yra apturēję.

34. Todēl mes dabar tą mums pûlanczęję źémę wēl pasisáwinom, ir neywienam ko n' atēmem, kas jam pûlas.

35. Bet kad tu todēl pasiskundi, kad mes Joppę ir Gaźą esme iweikę, ßita yra prieźastis: iß tû musû źémei ir musû źmonēms daug ißkádos padáro. Bet tikt mes uź tai norim uźmokēti ßimtą centneriû." Ant to Atenobijus nieko n' atsake,

36. Bet supyko ir wēl tráukes pas karálią, ir sake jam Simono atsakimą ir apie jo ßlowę, ir ką jisai buwo mátęs. Tay karálius labay inirßo.

37. Bet Tryponas pabēgo ant wandeniû ir bēgo i Ortosiją.

38. Tay karálius padáre Cendebēją wyresniûju ant źémês ßale juriû, ir paliko jam źalnierius pēstininkus ir raitelius.

39. Jr prisáke jam, kad jisai ábaźą padarytu parubeźije Zydû=źémês, ir kad cźe apmúritu miestą *Kedron

ir pilį pabudawotu pas kálnus, ir kad Zydams į ʒémę pultu. Bet karálius wijo Tryponą jį ſugáuti. * p. 16, 9.

40. Ale kaip Cendebējus į Jamniją atêjo, nutwēre jis Zydus, iʃʃpúſtijo jû ʒémę ir ʒmoniû daugumą nuʒudydino, ir ſugawo daug ʒmoniû, ir wédė jůs ſʒalin, ir pabudawojo mieſtą Kedron,

41. Jr idējo į tą ʒalnierius, kad jie cʒe parubeʒeis iʃʃpultu ir wieʃʃ kelius iʃʃpúſtitu, kaip karálius buwo paliepęs

16. Pérſkyrimas.

Apie Ptolomējaus Kaʒbajyſtę, jo Oſʒwjui Simonui iʃʃroditąję.

1. Todēl aukʃʃtyn tráukes Joannas iʃʃ Gaʒôs pas ſawo tēwą Simoną ir praneʃʃe jam, kad jiems Cendebējus buwo į ʒémę įpůlęs, ir kad iʃʃkádôs padáręs.

2. Tay pawadino Simonas ſawo du wyriáuſiu ſunu pas ſawę, Judą ir Joanną, ir tare jiem=dwiem: „aʃʃ ir mano brolei ir mano tēwo namai iʃʃ maʒû dienû iki ſʒiam cʒēſui karus kariáwome prieʃʃ nepritelius ʒmoniû Jʒrael; ir Diewas mums padējo, kad Jʒrael tankey per muſû rankas yra iʃʃgélbētas.

3. Bet kadangi aʃʃ dabar jau paſenau ir ſylôs ne tekąu, tay judu turita į mano ir mano broliû wietą ſtowēti, ir turita iʃʃſitráuktis ir uʒ ſawo ʒmones kowoti. Diewas iʃʃ dangaus pas judu te eſie ir jum=dwiem te padeda!"

4. Jr jis iʃʃſkirdino iʃʃ tôs ʒémês dwideʃʃimt túkſtancʒû wyrû ir kelis raitelius. Su ſʒitu pulku tráukes Joannas ir Judas prieʃʃ Cendebējų, ir nakwinojo Modine.

5. Bet iʃʃ ryto, jiems iʃʃ Modino į plynąjį lauką atêjus, tráukes didis waiſkas taip peſtininkû kaip raiteliû jiems prieʃʃais. Bet buwo upe tarp tû dwiejû waiſkû.

6. Tay tráukes Joannas pas upę ir gręʒes prieʃʃ nepritelius. Bet kaip jis památe, ʒmones beſibaidancʒus į wándenį įeiti, tay jis pirma driſo į tą įeiti, ir pérējo per upę. Kaip pulkas tai pamate, paſeke jie jį.

7. Potam Joannas ſudawádijo ſawo ʒalnierius į muʃʃį ir ſtáte raitelius ſʒale pēſtininkû. Bet nepritelei turējo toli didésnį raiteliû pulką.

8. Bet kaip Joannas dawe *trimitůti kunigû trimitomis ir nepritelius uʒpůle, tay Cendebējus pagáwo bēgti ſu ſawo waiſku, ir buwo daug įʒeiſti ir nudurti; bet palaikas bēgo į wieną apmuritą mieſtélį. * 4 Moiʒ. 10, 9.

9. Sʒitame múʃʃij buwo ir Judas, Joanno brolis įʒeiſtas; bet Joannas wijo neprietelius iki į driutąjį mieſtą *Kedron. * p. 15, 39. 40.

10. Jr neprietelei bēgo į driutůſius mieſtus ʒémēje pas Aʒod. Tay ſudégino Joannas tus pacʒus apmuritus mieſtus, kad neprieteliamus apie du túkſtancʒu ʒmoniû prapůle. Potam tráukes Joannas wēl namô į Zydû=ʒémę ſu pakájumi.

11. Bet buwo wiens wyreſnyſis ant ʒémês Jeriko, wardu Ptolomējus, Abúbo ſunus, tas buwo labay bagotas.

12. Jr wyriáuſiaſis kunigas Simonas jam buwo wieną dukterį dawęs.

13. Todēl jiſai paſídidʒawo ir ant to dumojo, kad jis wieʃʃpatimi butu ant tôs ʒémês; ir jis iʃʃdriſo, Simoną ir jo ſunu=du ſu wyliumis nuʒudyti.

14. Jr Simonui aplinkuy beſitráukiant Zydû=ʒémēje, waldimus pérʒiurēti ir ſudawáditi, ir į Jeriko ateinant ſu ſawo dwiem ſunum, Mattatiju ir Judu, ſʒimts=ſeptyneſdeʃʃimt=ſekmame mete wienioliktame mēneſije, wadinamame Sabat,

15. Tay priēme jůs ſunus Abubo į ſawo pilį, wadinamą Dok, ir ſteliawo jiems ſʒlowną cʒéſnį, bet tai buwo wiena klaſta, nēs paſlaptomis jis toje ʒalnierius paſlēpe.

16. Jr kaip *Simonas ir jo ſunudu linkſmi buwo ir geray paſigērę, kēléſi Ptolomējus ſu ſawo tarnais, ir ēmę ſawo ginklus uʒpůle Simoną pas cʒéſnį, ir uʒmuʃʃe jį ir jo du ſunu ir tarnus. * 2 Sam. 13, 28.

17. Szitą baisęję newiernybę padáre Ptolomējus Jzraēlije, ir ißrode jam tokią piktenybę už jo geradejystę.

18. Potam jisai tai raße karáliui Antijokui ir melde, kad jisai jam zalnierius ant pagálbôs siųstu, žémę ir miestus su wisa nauda įweikti.

19. Jis ir nusiunte wieną pulką į Gazą, Joanną nužawinti, ir ráße wyresniemsiems, kad jie pas ji ateitu, tay jis noris jiems didę algą ir dowanû dûti.

20. Taipojau jisai ir siunte zalnierius, Jeruzalę ir ßwentinyczą įweikti.

21. Bet wiens páslas pirm to atêjo į Gazą, tas pasáke Joannui, jo tēwą ir jo broliu-du nužudytu ēsanczu, ir kad jau apsteliûta, kad ir jis turis but nužawintas.

22. Kaip Joannas tai ißgirdo, labay jis nusigando, ir dawe sugáuti tus žmones, kurie buwo atsiųsti ji nužawinti; ir kaip jisai ißrádo, kad jie ji norējo nužawinti, dawe jisai jûs nužudyt.

23. Bet ką Joannas potam toliaus padáręs, ir karai, kurius jisai kariáwęs, ir kaip jis karaliáwęs ir budawojęs,

24. Toktay wislab suraßyta yra į knygas tam ypaczey darytas apie czēsą jo waldimo, kaip ilgay jisai po sawo tēwo galwôs wyriáusiûju kunigu buwęs.

Galas pirmûjû Knygû Makkabēoßiû.

Antrosios Knygos Makkabēoßiû.

1. Pérskyrimas.

Apie Szwentę Bažnyczôs-Paßwentimo ir Jßradimą ßwentôsiôs Ugniês.

1. Mes Žydai, jusû brolei, Jeruzalēje ir per wisą Žydû-žémę ēsantieji, wélijam jums Žydams, sawo broliams, Egyptè ēsantiemsiems, paláimą ir ißgánimą.

2. Diewas te pérženoja jus, ir te atsimena sawo * derējimo, Abraomui, Jzaokui ir Jokubui, sawo wierniemsiems tarnams, žadētojo,

* 2 Moiz. 2, 24.

3. Jr te dûdie jums tikray wierną ßirdi, kad jûs pagal Jo žokaną twirtay ir be paliowimo pasielgtumbit;

4. Jr te dûdie jums, kad jûs su dzaugsmu klausytumbit Jo prisákimû, ir te palinksmina jus;

5. Jisai te ißklauso jusû maldą, ir t' esie jums malonus, ir te ne prastoja jus bēdoje!

6. Taip mes wisadôs už jus Diewą meldzam.

7. Mes jums ráßēm sawo didzáusioj bēdoj, kaip Jazonas ir jo draugai nû ßwentôsês žémês ir nû karalystês atpûle,

8. Jr sudégino musû duris, ir praliejo nekaltą kraują. Tay mes meldēm, ir Ponas Diewas mus ißklause. Jr mes jam apierawojom pyragû-miltus, ir uždegēm liampas, ir uždējom ßwentitąję dûną.

9. Jr norim, kad jûs dabar ßwentę * bažnyczôs-paßwentinimo su mumis ßwęstumbit menēsij Kaslew.

* 1 Makk. 4, 59.

10. Raßyta ßimts-ßeßes-deßimtdewintame mete, czēse karáliaus Demetrijaus: Mes Jeruzalēje ir per wisą Žydû-žémę ēsantieji su wyresneiseis ir Joannas wélijam Aristobului, karáliaus Ptolomējaus mokitojui, iß klebonû giminês ēsanczamjam, ir kitiems Žydams, Egypto-žémēj ēsantiemsiems, paláimą ir ißgánimą.

11. Mes wertay Diewui dēkawojam, kad Jis mus iß tokiôs didzôsês bēdôs ißgélbējo, kurie mes prieß toki sylingą karálių turējom gintis.

12. Mes Pons Diews musû nepriet elius iß ßwentojo miesto ißwáre iki į Persiją.

13. Czonay karálius su sawo nepérgalētinu waisku buwo bažnyczoje

Nane użmusztas per kytrystę klebónû Nane.

14. Nės Antijokui ten ateinant su sawo gentimis pas diewaicźę Dijanų, nėy ję westi noris ir wisus pinigus isz bażnyczôs atimti, kraiti kráuti,

15. Ir klebonams Nane tus atnešant, ir jam su keleis į bażnytėlę įėjus, użrakino jie bażnyczą páskuy ji,

16. Ir żude ji ir wisus su jûmi ėsanczus akmenimis. Potam jie ji sukapojo į stukius ir iszmete tus laukan.

17. Ponui Diewui te esie garbe wisadôs, kad jisai bediewjus taipo nużudęs.

18. Togidėl, kadangi mes ant * dwidesʒimt-penktôsês dienôs mėnesio Kaslew mislijam apczystijimą bażnyczôs szwęsti, mes tai jums norėjom praneszti, kad ir jûs su mumis tą paczę szwentę szwęstumbit, kaip ta diena yra szwenczama, kurioje Nėėmijôszius ugni rádęs bażnyczą ir altóriŭ be-budawodams ir wėl apierawódams. * 1 Makk. 4, 59.

19. Nės kaip musû tėwai į Persiją buwo szalin gabénti, tay klebónai * tą ugnį nů altóriaus į gilę sausą dûbę pakawojo ir iszlaike, kad tai niekas ne isztirtu. * p. 2, 1.

20. Bet kaip po keliû métû Nėėmijoszius pagal Diewo wálę nů karáliaus buwo namôn siųstas, tay jis tû klebonû waikû-waikus siunte, kurie ugnį buwo pakawoję, kad tą wėl sujėszkotu. Bet kaip jie mums pasáke, jie neyjokiôs ugniês, bet drumstų wandeni rádo.

21. Tą jisai jiems paliepe sémti ir atneszti. Ir kaip wislab apierawojimui buwo pagatáwita, tay Neemijoszius paliepęs, kad jie tą wándeni ant málkû ir apierôs ant málkû gulinczôs użlietu.

22. Ir jiems taipo padárius, ir sáulei geray użėjus, ir debesims pragaiszus, tay użsidege didis koksai ugnis; to jie wisi dywijos.

23. Tay pradėjo klebonai ir żmones Diewą melstis, iki ta apiera buwo sudégusi. Ir Jonatans pirmgiedojo, ir kiti páskuy ji giedojo su Nėėmijoszių.

24. Bet szita buwo Nėėmijoszíaus malda: „Pone Diewe, musû Diewe, tu wisus dáiktus sutwėrei, ir prisbijotins esi, sylingas ir teisus ir mielaszirdingas, ir wiens tikras Karálius ir pamóstitasis;

25. Tu wiens esi wisas dowanas dûdąs, tu wiens esi teisus, wisogalis ir ámżinas, tu żmones * Izrael iszgélbi isz wiso pikto, tu musû tėwus saw pasikyrei ir jûs paszwentei: * 1 Moiż. 48, 16. Ps. 130, 8.

26. Priimk tą apierą uż wisus żmones Izrael, ir apsaugok ir paszwentink sawo tewiszkę!

27. Suwesk mus iszdraskytûsius wėl į krúwą, iszgélbėk tus, kurie pagónams tur szlúżiti, ir įżwelgk į mus papeiktûsius, kuriû kożnas baidos, kad taczau pagónai patirtu, tawę musû Diewą ėsanti!

28. Korawok mus prispáudżanczûsius, kurie didey besipústidami mums wisą gėdą padáro;

29. Isodink sawo żmones wėl į sawo szwentąję wietą, kaip Moizeszius pasákęs!"

30. Potam klebonai liaupsės-giesmes pagiedojo, iki apierai sudégus.

31. Potam liepe Nėėmijoszius wandens pálaiką ant tû dideliûjû akmeniû lieti.

32. Tay ir czonay liepsna iszszóko, bet ji pastójo sugaiszinta nů ugniês liepsnôs ant altóriaus.

33. Toktay umay żinoma pastójo ir ik į Persijonû karáliŭ atėjo, kaip toje wietoje, kur ugni buwo paslėpę, wandens buwo rádę, ir kursai apieras buwo użdégęs.

34. Tay ir karálius tai pabande, ir dáwe tą wietą per szwentą laikyt ir aptwérti;

35. Ir daug pinigû pridėjo.

36. Ir Nėėmijoszíaus draugai wadino tą wietą Nekpar, musû żodżû kalbant, apczystijimą; keli ję ir wadino Neptar.

2. Pérskyrimas.

Apie Paslėpimą Derėjimo-Skrynės.

1. Randama yra ir rasztûse, kad Jeremijoszius prárakas tiems, kurie buwo szalin westi, buwo prisákęs,

kad jie tą * ugni drauge imtu, kaip pirma pasakyta; * p. 1, 19.

2. Jr jiems zokaną drauge dawęs ir prisákęs, idant jie Pono Diewo prisákimû ne użmirßtu ir nesidûtus ißsiwadzotis, kaip jie áukſinûſius ir ſidabriniûſius balwonus ir jû grożybę pamatys;

3. Jr jiems tû dalykû dar daugiaus prisákęs, kad jie zokaną iß sawo ßirdiês ne ißléiſtu.

4. Taipojau ir tai ſtowējo tam patim raßte, kad prárakas pagal Diewo isákimą jiems paliepęs, kad jie liudijimo-ßētrą ir derējimo-ſkrynę drauge imtu.

5. Taygi jiems pas tą kalną atêjus, * ant kurio Moizeßius buwęs ir Pono Diewo tēwißkę památęs, rádo Jeremijoßius nekurę daubą; toje jis pakawojo ßētrą ir ſkrynę ir altórių rukinimo-apierôs, ir użrakino tą ſkylę. * 5 Moiz. 34, 1

6. Bet keli taipjau drauge einanczûjû norējo tą ſkylę idaboti ir pażénklinti, bet jie ne galējo tą raſti.

7. Kaip Jeremijoßius tai patyre, ißkoliojo jiſai jûs tarydams: „tą wietą neywiens żmogus ne tur raſti ney żinoti, ikikol Pons Diews sawo żmones wēl i kruwą suwes ir jiems malonus bus.

8. Tada jiems Pons Diews toktai beje żinonią darys. Jr tada żmones matys Pono Diewo garbę debesije, kaip jiſai Moizeßiaus czēse paſirode, ir kaip Salomonas meldęs, kad jis tą wietą ßwentit norētu."

9. Jr Jeremijoßius pasakojo jiems taipojau, kaip * Salomonas buwo apierawojęs, kaip bażnycza ßwentita ir bażnycza gatawa buwo. * 1 Kar. 8, 5. ſ. 63.

10. Jr kaip Moizeßius Poną Diewą meldęs, ir * ugnis iß dangaus apierą sudégino, tiekajau ir Salomonas melde, ir † ugnis sudégino ir dégimo-apierą. * 3 Moiz. 9, 24. † 2 Kuf. 7, 1.

11. Jr kaip Moizeßius * sakęs, jo apierą nû ugniês sudéguſę ir ne suwálgitą, * 3 Moiz. 10, 16.

12. Taipo ir Salomonas * aßtûnes dienas apierawojo. * 1 Kar. 8, 66.

13. Tai wiſlab randama raßtûſe Nēemijoßiaus czēſe rażytûſe. Jr lyg kaip jiſai karáliû, prárakû, ir Dowido knygas, ir karaliû grómatas apie apieras wēl sujēßkojęs, ir knygû zopoſtą paſteliawo:

14. Taipo ir Judas padáre, ir tas knygas, kurios żémēje karams ēſantiems buwo prapûluſios, wēl surinkęs.

15. Jr mes turim tas pas sawę. Jeygu jûs tû norit ſkaityti, tay atſigabéndikit tas iß musû!

16. Jr kadangi mes tą ßwentę norim ßwęſti, mes tai jums norējom rażyti; nēs jums pareitis, tą taipojau ßwęſti.

17. Bet mes Diewu nuſitikim, Poną Diewą, sawo żmones pagélbantiji ir tēwißkę mums atdûdantiji, butent karalyſtę ir kunigû urēdą,

18. Kaip jis * zokane pażadējęs, wéikey musû suſimilſenti, ir mus iß tolimo swieto i ßwentąję wietą wēl suwesenti; * 5 Moiz. 30, 3. ſ.

19. Kaip jiſai mus tiekajau iß didzû wargû ißgélbējęs, ir tą wietą czyſtijęs.

20. Bet nuſidáwimus apie Judą Makkabēoßių ir jo brolius, ir apie czyſtijimą wyriáuſiojo kunigo, ir kaipo altórių ßwentino,

21. Jr apie kárą prieß Antijokų Epipani (Szlowingaji) ir jo sunų Ewpatorą,

22. Jr apie żénklus nû dangaus, tiems, kurie Żydû wierą wiernay apſaugójo, paſirodzuſiûſius, kad jû toks mażas pulkas wiſą żémę ißplēße, ir didi pagónû pulką pabēgtinay ißmuße, ir jûs pawijo,

23. Jr toliaus apie bażnyczą, kaip tą wēl pabudawojo, (kaip tai wiſur żinoma,) ir mieſtas sawo walnybę wēl atgáwo, kad wiſi kiti prisákimai pameſti ir wienok Pono Diewo tur but pildomi, mums dabar géro ir maloningo ēſanczo:

24. Tai ir kito daugiaus, ką Jasonas i penkias knygas suráßęs, mes miſlijam czonay trumpjáuſey surażyti.

25. Nēs mes mátom, kaip ſkaitlius yra sumaißytas, kad ſunku bus, nuſidawimus, kadangi taip samißrey kruwoje gul, dawadney surażyti.

26. Todēl mes taipo norējom ſudawáditi, kad zmones rods ſkaitytu ir lengway palaikyti galētu, ir koznam butu naudinga.

27. Jr teiſybę kalbant, mes ſuprantam, kad mums taipojau perſunku nor buti, kad mes tokią procę apſiēmem; nēs cze reikia daug dárbo ir daug procês;

28. Kaip ir be dárbo ne atliekama, kad walgi nori ſteliûti ir ſweczus primylēti. Taczau mes ne norim to atboti, ir ßę procę, kitiems tůmi paßlúziti, rods apſiimti.

29. Nuſidawimůſe ne norim kitaip raßyti, bet jůs palikti, kaip jie pirma yra ſuraßyti; tiktay kad mes tus trumpjaus norim ſuraßyti.

30. Jr kaip cimerninks náują butą budawodams ne toliaus miſlij, kaip tikt taipo daryti, kad twirtas butu; bet kaip tą nor molawoti ir ißgrazinti, apie tai jiſai kitam důſt rúpintis:

31. Taip ir mes norim daryti, ir tam, kurs tus nuſidawimus pirmjaus ſuráße, důſim apie tai rúpintis, kaip jiſai wiskągi kalbējęs ir wiſus dalykus tikray bus ſutaiſęs.

32. Bet mes ne norim daugiaus daryti, kaip tikt wiſißką ſuraßimą trumpjáuſey ſutráukti.

33. Jr dabar nuſidawimû pradzą pradēſim, ir toktai iß pradzôs kalbējom, kad ne pirmieji zodzei didesni butu, kaip wiſi nuſidáwimai.

3. Pérſkyrimas.

Kaip Skárbas Baznyczoj Jeruzalēj prieß Elijodōrių apſaugotas buwo.

1. Kaip wēl gerame pakájuje Jeruzalēje gywénama, ir Diewo priſakimai grazey buwo pilnawojami, kadangi *wyriáuſiaſis kunigas Onijas taip nobaznas buwo ir ne paliáudams ant tû pridabojo:

* P. 15, 12.

2. Buwo ir karálei paráginti, mieſtą pagarbinti, ir ſiunte brangias dowanas į baznyczą;

3. Taipo kad Seleykus, karálius iß Aſijôs, iß ſawo walßczû priſkyre wiſus mókeſczus apieroms reikalingus.

4. Ale buwo tů=czēs wiens baznyczôs uzweizdas, wardu Simonas, Benjamits; tas kerßijo ant wyriáuſiojo kunigo todēl, kad jiſai jam jo wálę mieſte ne pérleido.

5. Bet kadangi jam Onijas buwo perſylingas, tráukes jis pas Apollonijų, Traſējaus ſunų, wyriauſiji zemoje Syrijoje ir Penicijoj,

6. Jr ſake jam, kaip Diewo ſkryne Jeruzalēje per mierą pilna pinigais ēſanti, ir labay daug tû pinigû, kuriû ne priwalu apierai, ir karalius geray galis tus atimti.

7. Taygi kaip Apollonijus pas karálių atêjo, ſake jis jam, ką jam Simonas apie pinigus buwo pranéßęs. Tay paliepe karálius Elijodoriui, ſawo kamár=poniui, ir priſáke jam, kad jis tus pinigus atgabéntu.

8. Tas tolydzaus paſikēlęs pramáne, buk reiktu jam mókeſczus rinkti zemoje Syrijoje ir Penicijoje. Bet jo miſlis buwo, karáliaus priſakimą ißpilditi.

9. Bet kaip Elijodorius į Jeruzalę atêjo, ir wyriáuſiaſis kunigas jį meilingay buwo priēmęs, tay jis jam paſakojo, ką jam wießpats pranéßęs, ir kodēl jis cze eſąs, ir kláuſe, ar taipo butu ar ne.

10. Tay atſáke jam wyriáuſiaſis kunigas: „yra dalykas padētas wiernam pakawojimui naßlēms ir ſirátoms pûląs.

11. Palaikas yra Tobijoßiaus Jrkano, kurs garbês wertas wyrs buwo. Jr iß wiſo taipo ne ſtow, kaip ißdawējas Simonas paſákęs; nēs niera daugiaus, kaip keturi ßimtai centneriû ſidábro ir du ßimtu centneriû áukſo.

12. Priegtam tai butu didis nelabumas, kad tai kas atimtu, ir tus, kurie ſawo turtą pakawotinay paliecziawojo ßwentaijei baznyczai, po wiſą ſwietą taip didey pagárbintaijei ir wálnaijei, apie tą, kas jû yra, prigáutu.“

13. Bet Elijodorius paſiliko prie karáliaus priſákimo, kad jis turis tai atimti.

14. Jr atêjo ant nekuriôs dienôs tam paſkirtôs į baznyczą ir norējo

tai pażiurēt. Tay pasikēle dide bēda po wisą miestą.

15. Klebónai gulējo sawo ßwentoje grożybeje pas altórių ir ßauke Diewop danguj ēsanczop, kurs patsai prisáke, kad paguldytą dáiktą ne reikią pagáuti, kad jisai żmonēms jû turtą, į tą wietą wiernay paguldytą, norētu ißlaikyti.

16. Bet wyriáusiasis kunigas taip raudingay pasiróde, kad į jį neywiens ne galējo be didżo pasigailējimo żiurēti; nēs galējei tai ant jo matyti, kadangi jis ant wéido taip buwo pablyßkęs, kaip kad jis didżoje bēdoje b' ēsąs.

17. Nēs jisai taip labay buwo nusigandęs, aża ir wisas drebējo. Iß to wisaip galējei numanyti, kaip didey jis ßirdij pasirúpino.

18. Bet żmones ßen ir ten po namais susibēgo ir meldēst Diewą iß wieno, kadangi jie máte, kad bażnycża turēsenti but paniekinta.

19. Ir * móteres apsirēde żákais, bēginējo ant úlyczû aplinkuy, ir mergos, kurios kitu czēsu tarp żmoniû ne ißeidawo, bēgo po wartais ir ant murû, kitos gulējo į lángus,

* Judit. 4, 7.

20. Ir * iß wieno wisos pakēle sawo rankas danguna besimelsdamos.

* Raud. 3, 41.

21. Iß abejû ßaliû buwo labay pagailingay żiurēt, kadangi żmones tarp sawęs per mierą buwo nusigandę, ir kad wyriáusiasis kunigas taip baimês pilnas buwo pastójęs.

22. Bet jiems taip wisogálintįjį Diewą be-meldżant, kad jisai lobį tû, kurie tą czonay buwo paguldę, ißlaikytu,

23. Mislijo Elijodorius tai atlikti, kas jam buwo paliepta. Ir jam pas Diewo skrynę be-stowint su żalnieriais, (iß tôs pinigus ißimti.)

24. Padáre wisągálisis Diewas didį żénklą, kad jis ir aplink jį ēsantieji iß tôs Diewo maciês nusistebējo ir į didę báimę ir ißgąstį įpûle.

25. Nēs jie památe żirgą grażey ißrēdytą, ant to sedējo baisingas raitelis, tas bēgo iß wisôs sylôs ant Elijodoriaus ir pardauże jį su pirmutiniomis kojomis; ir raitelis ant árklio sēdįsis buwo wisay áuksinu ßarwu aprēdytas.

26. Jie památe ir du jaunikáiczu, driutu ir grażiu-du, ir labay geray aprēdytu; tûdu stowējo Elijodoriui į abi pusi ir plēke jį ne-paliáudamu,

27. Kad jisai iß apgaißimo ant żémês parpûle, ir jam akis prapûle.

28. Tay jie ēme jį, neseney su didżu puikumu ir su wisais sawo żalnieriais į skarbnyczą įējusį, ir ißneße jį ant kráses ßalin; ir jo macis jam nieko ne gélbejo;

29. (Kad żmones regimay ant jo Pono Diewo macį galējo pamatyti). Ir jisai gulējo kaip lawons, ir ney żodżo ne pakalbējo.

30. Bet Zydai liaupsino Diewą sawo bażnyczą taip pagárbinusį. Ir bażnycża, pirm to pilna báimês ir ißgąsczo buwusi, pastójo dżaugsmo ir linksmybês pilna po to żénklo wisogalinczojo Diewo.

31. Bet keli Elijodoriaus gentys atējo ir melde Oniją, kad ben jisai * Diewą melstu, kad tas Elijodoriui, jau be-mérdinczam, sweikatą norētu dowanóti. * 1 Kar. 13, 6.

32. Bet kadangi wyriáusiasis kunigas prisirúpino, karálių piktą mislį turēsenti ant Zydû, buk jie Elijodoriui ko pikt padárę, apierawojo jis uż jį, kad sweiks pastótu.

33. Ir jam be-meldżant, wēl pasirode anû-du jaunikáiczu sawo pirmûse rubûse ir sake Elijodoriui: „dēkawok tu didey wyriáusiamjam kunigui Onijui! nēs jo-dēl taw Pons Diews sweikátą dowanojo;

34. Ir apsakyk wisur tą didęję Pono Diewo macį, kadangi tu iß dangaus esi plaktas." Ir kaip jûdu tai buwo kalbējusiu, jûdu ne buwo matyt.

35. Bet Elijodorius apierawojo Ponui Diewui, ir jam daug żadējo, kad jam sweikatą buwo atdáwęs; ir dēkawojo Onijui, ir wēl potam nukeliawo pas karálių,

36. Ir pasáke kożnam, kaip jisai sawo akimis aukßczáusiojo Diewo dárbus buwo mátęs.

37. Ir kaip jį karálius kláuse, kurį jis mislitu, kad tą galētu į Je-

ruzalę ſiųſti, kurs ką atlikti galētu, atſáke jam Elijodorius:

38. „Jéy tu koki neprietelių turi, arba wieną, kurs tawę kéta iß karalyſtês ißwaryti, tą ten nuſiųſk! Kad tas taipo bus plēktas, kaip aß, o jis gywas ißliekti, tay tu tą miel gali wēl priimti.

39. Nēſa Pons Diewas yra ſylingas toje wietoje, ir ſawo gywénimą danguj turiſis daboja ant tôs ir tą apſaugój, ir kurie tą ißkáditi nor, tus korawója jis, ir pámußa jûs mirtinay."

40. Tai butu gana apie ſkarbnyczą ir Elijodorių.'

4. Pérſkyrimas.

Koks kruwinas Suſiwaidijimas rádoſi dēl wyriáuſiôſes Kunigyſtês po Antijoku pradētas.

1. Bet Simonas, kurs buwo *ſkárbą ir ſawo tēwißkę taip ißdródijęs, apſkelbe Oniją, buk jiſai tôs nepaláimôs butu kaltas paſtójęs, kuri †Elijodoriui tikos;
* p. 3, 6. † p. 3, 9. 25.

2. Jr ji káltino, buk jiſai tykojąs wießpatim żémēje paſtóti; norint jis taczau mieſtui wiſą gérą padare, ir ſu ſawo żmonēmis wiernay miſlijo, ir ſtiprey laike Diewo priſákimus.

3. Bet kaip n' apykanta ir pawydējimas taip didis paſtójo, kad ir dēl to Simono draugai kelis nużawino,

4. Jr Onijas památe, kad daug negéro iß tôs neſandorôs raſis, kadangi *Apollonijus, wyreſnyſis żemoje Syrijoje, taip labay ſiaute, ir Simono ſawwalnyſtę patwirtino, paſikēle jiſai pas karálių, * p. 3, 5.

5. Ne ſawo żmones apſkųſti, bet żémei ir żmonēms ant géro.

6. Nēs jiſai máte, jey karalius pagalbôs ne dûſęs, kad tai ne gálimas dáikts buſęs, toliaus pakáją ißlaikyti ir Simono ſawwalnyſtę apdrauſti.

7. Bet kaip Seleykus buwo miręs, ir waldimas Antijokui Epipaniui (Szlowingamjam) buwo tékęs, jēßkojo Jazonas, Onijo brolis, wyriáuſiûju kunigu paſtot.

8. Jr pażadējo karáliui, jey jis jam tai ißtaiſytu, tris ßimtus ir ßeßes-déßimt centnerius ſidábro, ir iß kitû jam pûlanczû mókeſczû aßtûnes-déßimt centnerius.

9. Priegtam jis ir pażadējo jam użraßyti ßimtą ir penkes-déßimt centnerius, jey jam pawelitu, żaiſlûnamus czonay ſutaiſyti, ir tus Jeruzalēje pamokinti pagal Antijokenû budą elgtis.

10. Kaip karálius tai pawélijo, ir Jazonui ta wyriauſiojo kunigo ßlużma téko, jaukino jiſai tolydżaus ſawo żmones ant pagónû paſielgimo.

11. Jr grażiûſius wieżlibûſius elgimus, ſenûjû karáliû ſtatytûſius, jis wiſay paniekino per Joanną, Eypolemo tēwą, kurs į Rymą buwo ſiųſtas, ſu Rymijonais derējimą daryti; ir ißgaißino ſenûſius wieżlibus iſtátimus, ir pramáne kitą newieżlibą budą.

12. Po pilimi jiſai budawojo żaiſlûnamus, ir pawélijo, kad didżauſey nużēgiantieji jaunikaiczei czonay turētu pagonû paſielgimus priſimokintis.

13. Jr tas pagónißkaſis paſielgimas taipo wirßų gáwo,

14. Kad ir klebónai ney apierôs ney bażnyczôs daugiaus ne atbójo, bet begte bēgo į żaiſlû-namus ir regējo, kaip ſu piline żaiſdawo ir kitus żaiſlus pramanydawo.

15. Jr ßitaipo ſawo tēwû budą pamétę pagónû elgimą per brangéſni laike.

16. Bet jie turējo tai ir grażey użmokēti. Nēs Diewas ſiunte ant jû tus paczus, kuriû żaiſlus jie norējo priſimokintis, kad tie jûs turējo korawoti.

17. Nēs *ſu Diewo żodżu ne reik ßútiti; tikt paſkuczáus randaſi. * Gal. 6, 7.

18. Jr kaip żmones tą didiji żáiſlą Tyriuje laike, ir karálius pats czonay pribuwo,

19. Siunte tas wēbans neprietelius Jazon kelis Antijokēnus, néy iß Jeruzalês ēſanczus, kad jie tą żáiſlą taipojau pamatytu; ir ſiunte jiems apie tris ßimtus Drakmû, kad iß

tû Erkuliui apierawotu. Bet tie, kuriems toktai buwo paliepta, mate, kad tai ne mandagu busent; ne norējo todēl tai ant to wartoti, bet kitam kokiam reikalui pakawoti.

20. Todēl, kaczey jis tus pinigus buwo Erkulio apierai siuntęs, jie taczau pryprową akrutams parupino iß tû pinigû.

21. Bet kaip Ptolomējus Pilometoras, jaunasis karálius Egypto-zémês, pirmą kartą susiējimo-dieną buwo ißrâßęs, tay Antijokus siunte Apollonijų, Mnestējaus sunų, ant tôs susiējimo-dienôs i Egyptą. Bet kaip jisai patyre, kad ji ne norējo priimti i apēkunus, jis wéik atgalôs tráukes mislidams, kaip sawo patiês karalystę pakájuje ißlaikyti galētu; ir atêjo i Joppę ir iß ten i Jeruzalę.

22. Jr buwo nů Jazono ir wiso miesto ßlowingay priimtas ir iwestas su ẑibureis ir didzu tryumpu. Potam jis wēl nukeliáwo i ẑémę Peniciją.

23. Bet po trijû métû siunte Jazon Menelajų, pirm-minētojo Simono broli, kad jis karáliui pinigû atneßtu ir jam kelis reikalus primintu.

24. Jr kaip jisai pas karálių buwo malonę gáwęs, labay jis karálių (paklauſûdams) pagárbino, ir pasisawino wyriausiojo kunigo ßluẑmą, ir dáwe karáliui tris ßimtus sidabro centneriû daugiaus, ne kaip Jazonas.

25. Jr taipo su karáliaus paliepimo-gromata wēl atêjo i Jeruzalę, ir pasielge ne kaip wyriáusiasis kunigas, bet kaip pasutęs koksai smarkininkas ir kaip didey baisi kokia ẑwēris.

26. Taip buwo Jazonas, kursai sawo broli iß urédo buwo ißmétęs, wēl nů kito iß to ißmestas; ir turējo i Ammonitû ẑémę bēgti;

27. Jr Menelajus paláike tą waldzą. Bet kaip jisai tus pinigus, kurius karáliui buwo ẑadējęs, ne galējo uẑmokēti, kaip tus Sostratas, piliês wyriáusiasis, iß jo praßinējo,

28. Kaip jam karálius buwo prisákęs, dáwe karálius abudu pas sawę atwadinti;

29. Jr atstátęs Menelajų idējo jo broli Lysimakų i jo wietą, ir Sostratą istáte jis i uẑweizdą Cyprûzémês.

30. Jr taipo wislab apstcliawus, pakēle ẑmones Tarsēnai ir Mallotai maißtą todēl, kad karálius jůs sawo nepriwenczawotaijei moterißkei buwo dowanojęs.

31. Tay karálius rángßczey pasikēle, kad tą maißtą nutilditu, ir paliko páskuy sawę kunigaikßti Andronikų per miesto-waldóną.

32. Kaip Menelajus tai buwo patyręs, mislijo jis, kad dabar jis czēsą turis wēl i sawo pirmutinczę wietą isigáuti, ir pawogę kelis áuksinus ẑemczugus iß baẑnyczôs, ir padowanojo tus Andronikui, ir jis pardawe kelis Tyriuje ir kitůse aplink gulinczůse miestůse.

33. Kaip tai Onijas patyre, nuêjo jis i wieną walną wietą Dapnēje, pirm Antijokijôs gulinczę, ir pabare ji.

34. Bet Menelajus atêjo pas Androniką wiens ir pagraudéno ji, kad jisai Oniją sugáutu. Tai padáre jis, ir pas ji ējęs pérkalbējo ji su klasta, ir dawe jam sawo ranką ir prysēgą pridējo, kad iß walnybês (walnôsês wietôs) pas ji ateitu. Nēs jisai ẑinojo, Oniją nedaug géro iß jo pasitikinti. Jr kaip ji taipo buwo pérkalbējęs, pérdure jisai ji prieß wisą teisybę.

35. Tai skaudu buwo girdēt ne tiktay Zydams, bet ir daug pagónû iß to labay supyko, kad jisai tą géraji wyrą taip buwo nuẑudęs.

36. Jr kaip karálius wisus reikalus Cilicijoje buwo atlikęs ir wēl namô sugryẑo, priējo ji Zydai iß wisû miestû ir tiekajau keli pagonai skusdami jam, Oniją be jokiôs kaltybês ẑudyta ēsanti.

37. Jr Antijokus ßirdingay iß to apsismútijo, ir gailējo jam, tą géraji wiezlibaji wyrą taip bēdningay prapůlusi;

38. Jr didey supykęs ant Androniko dawe jam purpuro-rubą su kita groẑybe nutráukti ir ji taipo po wisą miestą aplink westi, ir paskuczáus nuẑudyti ant tôs wietôs, ant kuriôs jisai Oniją buwo nuduręs.

Taip ji Diews pagal jo pelną wēl korawojo.

39. Bet kaip Lysimakus iß pamokinimo sawo brolio Menelajaus daug iß bażnyczôs buwo pawogęs, ir tas garsas į żmones buwo ißējęs, susirinko surinkimas prieß Lysimakų, kaip tû áuksinû żemczugû jau daug buwo prapůlę.

40. Ir surinkimui susirinkus ir labay supykus, ißrēde Lysimakus tris túkstanczus wyrû, ir norēdams sawę gwoltu apgintis státe ant jû wieną séną kytrų wyriáusiji.

41. Kaip miesczonys tai památe, ēme keli ákmenis, keli driutas kártes, kiti jiems pélenus barste į akis,

42. Kad jû taipo daug buwo iżeisti, ir keli wisißkay ant żémês buwo parmußti, o kiti wisi pabēgo. Ir bażnyczôs plēßiką sugáwo jie pas skarbnyczą.

43. Potam jie ji per prową dawe pasúdit.

44. Ir kadangi karálius į Tyrių buwo atêjęs, trys rôt=poniû páslai wisą reikalą jam praneße, kad jis dēl to nusidējimo prową darytu.

45. Bet kaip Menelajus buwo ißliuditas, pażadējo jisai Ptolomējui daug pinigû, jey ji pas karálių galētu ißmelsti.

46. Tay Ptolomējus wiens pas karálių êjo į jo swetlyczą, kurioj jisai wesinos, ir pérkalbējo karálių,

47. Kad jisai Menēlajų, wisą bēdą pakelusiji, paléido, ir bēdnůsius żmones ant smertiês prisúdijo, kurie taczau ir pas Tattarus butu nekalti ißrasti ir ißpażinti.

48. Taipo buwo tie, kurie żmoniû ir bażnyczôs reikalus wierniáusey parúpinę, be jokiôs kaltybês nużawinti.

49. Tai skaudu buwo keliems iß Tyriaus, ir jie dawe jûs mandagey paláidoti.

50. Bet Menelajus pasiliko urēde iß pagalbôs keliû macniûjû dwártarniû, kurie iß jo penējos; ir pastójo jů ilgiaus jů piktésnis, ir miesczonims wisą bēdą padáre.

5. Pérskyrimas.

Koki Antijokus Jeruzalēje Smarkumą padáręs.

1. Tů paczu czēsu traukes Antijokus antrą=kart į Egypto=żémę.

2. Bet buwo matyt per wisą miestą per ketures=déßimts dienû paeiliuy ůre raitelei áuksinůse ßarwůsè su didżomis ragótinemis, į eilę ant mußio sustatyti.

3. Ir buwo regēt, kaip jie su kits=kitu mußes, ir su skydomis bey ragotinemis gynēsi, ir kaip jie kárdus trauke ir į kits=kitą ßówe, ir kaip áuksinieji ginklai żibējo, ir kaip jie wisokius ßarwus turējo.

4. Tay meldēsi kożnas, kad ben ne ko pikt tie żenklai ne pażénklintu.

5. Bet atêjo neteisus koks garsas, buk Antijokus ēsąs miręs. Tay ēme Jazonas apie du túkstanczu wyrû pas sawę, ir neywienam tai neżinant êjo jisai miestą įweikti. Ir kaip jisai murus su sawaiseis buwo pérweikęs ir miestą įgawęs,

6. Tay Menelajus bēgo į pilį, bet Jazonas nużawindino sawo miesczonis smarkey ne mislidams, kadangi jam taip geray pasiseke prieß sawo prietelius, kad tai jam didżáusioji bēda busenti, bet mislijo, buk laimejimą turis prieß sawo neprietelius, ir laimējo prieß sawo miesczonis.

7. Bet jis taczau waldżą ne galējo įgáuti, bet gáwo sawo algą, kaip tą jis buwo pelnęs; ir bēgo su gēda wēl į Ammonitû żémę.

8. Tay jis paskuczáus buwo apskųstas pas Arētą, Arabijônû karálių, kad ir turējo iß wieno miesto į kitą bēgti, ir wisur buwo pérsekinējamas. Ir kożnas ji nekente, kaip nů Diewo żokano atpůlusi. Priegtam ir kożnas jam keike kaip ißdawējui ir neprieteliui sawo tēwißkês; ir taipo jis į Egypto=żémę yra nuwarytas.

9. Ir kaip jisai daug żmoniû iß sawo tēwißkês buwo ißwáręs, taip ir jis pats turējo warge mirti Lakedēmonû=żémēj, kurioj jis mislijo ißsilaikimą rasęs, kadangi czę keli jo gentys buwo.

10. Bet kaip jisai daug nepaláidotû buwo numétęs, taipo ir jis pamire, kad neywiens dēl jo ne gedējo. Ir jis ne tiktay ne turējo tą giluki, kad sawo tewiškkēje palaidotas galējo buti, bet ir swetimoje šalije neyjoki grabą jis ne galējo gáuti.

11. Kaip tai karálius patyre, mislijo jis, wisus Zydus nů jo atpulsenczus. Ir tráukes didey besikéršidams iš Egypto-žémês, ir iweike Jeruzalę gwoltu;

12. Ir liepe zalnieriams žudyt be wisokio susímilimo, ką jie tikt rasę ant ulyczû ir namůse.

13. Tay jie smáuge są mišrey jaunůsius ir senůsius, wyrus ir moteres, waikus ir mergas, irgi paczus kúdikius lopšiůse,

14. Kad taipo per tris dienas aštůnes-dešimts túkstanczû prapůle, keturės-dešimts túkstanczû buwo sugáuti ir aštůnes-dešimts túkstanczû pardůti.

15. Bet Antijokui tai ne gana buwo, bet jis driso dar ir ieit i šwenczáusiąję wietą ant žémês; ir Menelajus, išdawējas, ji wéde i widų.

16. Tay jisai plēše sawo prakéiktomis rankomis anus šwentůsius rykus; ir wislab, ką kiti karálei buwo ant bažnyczôs dáwę jei ant grožybês ir ant grażumo, tai wislab jis sawo griešnomis rankomis pagrēbe;

17. Ir didey pasípúte, ir ne regējo, kad tai Ponas Diewas pérleidęs ant tû, kurie miešte buwo, jû griekû dēley. Bet tai buwo priežastis, kad Diews tą šwentąję wietą taip bjaurey dawe išpústiti.

18. Kitaip lygey Antijokui taip but nusidawę, kaip Elijodoriui, karáliaus Seleykaus siųstamjam* skarbnyczą apžiurēti; ir buwo tą prieit norēdams geray nuplēktas, kad turējo nů sawo drąsiojo apsiemimo atsitráuktis. * p. 3, 23. s.

19. Nēs Diews ne buwo paskyręs žmones dēl tôs wietôs, bet tą wietą dēl žmoniû.

20. Todēl turējo šwentoji bažnycza taipojau drauge kęsti, kaip žmones buwo korawoti, kaipgi ir ji prieš tai iš žmoniû penējos. Nēs lygey kaip bažnycza nů neprieteliû buwo iweikta, Ponui Diewui bekéršijant, taipo ji wēl i garbę iêjo, Ponui Diewui jiems wēl susimilstant.

21. Bet skaitlius to wiso, ką Antijokus iš bažnyczôs išplēšęs, yra aštůniolika šimtû centneriû sidabro; tus ēme jisai su sawim ir tráukes greitay i Antijokiją su tokia puikyste ir didzawimu, kad jisai ir mislijo, dabar noris žémę taip susitaisyti, kad žmones ant tôs akrutais keliáuti galētu lygey kaip ant juriû; ir jures taipo sutaisyti, kad ant tû wáikšczotumbei kaip ant žémês.

22. Ir paliko páskuy sawę Jeruzalēje kelis užweizdus, piktus žmones, Pilippą iš Prygijôs, dar piktésni ir nelabésni už sawo poną,

23. Garyzime Androniką, ir pagal tůdu Menelajų, kursai wisus kitus nelabumu pérējo, * kad sawo žmones taip didey múczijo.
* p. 4, 40.

24. Bet kadangi Antijokus ant Zydû taip wisay buwo supykęs, * siunte jisai jiems tą bjaurųji neprieteli Apolloniją su dwidešimt ir du túkstanczeis wyrû i žémę, ir prisáke jam, kad jisai wisus užáugusius wyrus nužawintu, bet moteres ir jaunimą pardůtu.
* 1 Makk. 1, 30. s.

25. Ale kaip jisai pas Jeruzalę buwo atêjęs, dējos jis pakajų myliš iki Sabbatôs-dienai, kurę Zydai šwencza; cze jis rángšczey prisáke sawo žmonēms, kad jie su ginklais gatawi butu.

26. Ale kaip wisi pribēgo ir žiurēt norējo, kas cze busę, tay jisai jůs wisus nudurdino; ir atējo taipo su wisais ginklais i miestą, ir užmuše didę žmoniû daugybę.

27. Bet Judas Makkabēošius atstojo su sawo dewyneis broleis i gires ir kálnus, ir mito czonay su wisais, kurie prie jo buwo prisiglaudę, iš žémês žoleliû, kad ne priwalytu tarp neczystûjû pagónû gywénti.

6. Pérskyrimas.

Apie Bažnyczôs pabjaurinimą ir Eleazaro Smerti.

1. Ne po ilgo potam, siunte karálius wieną séną wyrą iš Antijokijôs, kad jisai Žydus per newálę werstu, jeib nů sawo tēwû zokano atpultu neygi daugiaus Diewo prisakimus ne laikytu,

2. Jr kad jisai bažnyczą Jeruzalēje turētu pabjaurinti ir ję wadinti Jowjo Olimpijo bažnyczą, ir bažnyczą Garyzime Jowjo Ksenijo bažnyczą, kadangi swetimi žmones czonay gywéno.

3. Bet toks nelabas jo elgimas kožnam skaudu buwo.

4. Nēs pagonai girtáwo ir lēbawo bažnyczoje, ir wisokią kekšystę wáre su moterimis šwentoje wietoje, ir įneše daugumo to, ką ne reikējo.

5. Jie apierawojo ant altóriaus apieras zokanè uždraustas;

6. Jr ne-šwente ney Sabbatą ney kitas pripraſtas šwentes; ir neywiens ne drîso išsidůti, Žydas ēsąs;

7. Bet jůs wáre gwoltu kas-mēnesi pas apierą, kad karáliaus užgimimo-diena budawo. Bet kad Bakjaus šwentę šwente, tay sylijo Žydus, kad jie su wainikais iš Epei Bakjui ant garbês wáikšczoti turējo.

8. Buwo ir pagal Ptolomējaus parágínimą prisákimas prisakytas miestams pagonû, aplink Jeruzalę ēsanczû, kad jie Žydus wisur prie apierôs per newálę werstu;

9. Jr jey keli gintusi, kad ne nori su pagonais elgtisi, kad tus reiktu tolydzaus nudurti. Cze buwo matyt dide bēda.

10. Dwi móteri buwo atwesti, kad * sawo súnu-du buwo appjáusczusi. Tom-dwiem pririšo waikáiczu-du prie krutiês, ir wéde jes aplinkuy per wisą miestą, ir numete tas paskuczaus nů murû; * 1 Makk. 1, 63.

11. Keli ne toli buwo pasislēpę dauboſe, kad Sabbatą šwęsti galētu. Tus jie, kaip tai Pilippui buwo pranešta, sudégino. Nēs jie ne norējo gintis, kad Sabbatą ne pérleistu nešwęstą.

12. Bet aš czonay turiu skaitantiji pagraudénti, kad jisai ne pasipiktintu iš didžû šitû bēdû, bet mislitu, tą korawonę mums ne prażudimui, bet pagraudénimui nusidáwusę.

13. Nēs tai didi yra malone, kad Diewas griekus daranczus žmones draudża, kad jie ne gal didesniû bēdû daryt, ir greitay páskuy jůs yra su korawone.

14. Nēs musû Pons Diews mums ne taip ilgay pakenž kaip kitiems pagónams; tiems jis ilgay pakencz, iki jiems sawo griekû saiką pripylus, kad jůs potam korawótu; bet apdraudża mus, kad mes ne perdaug padarytumbim, ir jisai paskuczáus ant musû ne turētu pasikeršit.

15. Todēl jisai sawo mielaširdingystę niekadôs wisáy nů musû ne attólinęs. Jr kaczey Jis mus šita nepalaima sunkey atlánkęs, taczau Jisai sawo žmones dar ne wisáy ne praſtojęs.

16. Toktay aš pagraudénimui czonay norējau sakyti.

17. Dabar mes wēl pradēsim nusidáwimus pranešti.

18. Buwo wyriáusiûjû rašte-mokitojû wiens wyrs, Eleazar, jau pasénęs, ir tikt dar labay gražus wyrs; tam jie gwoltu atplēše jo burną, kad kiaulienôs turētu wálgiti.

19. Bet jis norējo labjaus su garbe mirti, ne kaip taip bjaurey pasielgtis, ir kentējo kantrey tą muką.

20. Jr (prie) muczijimo-wietôs prieidams pabare jis tus, kurie uždraustôs kiaulienôs buwo wálgę czēsišķojo išlikimo-dēl.

21. Ale kurie buwo statyti, kad žmones prie kiaulienôs prieš * zokaną sylitu, kadangi jie ji taip ilgay buwo pažinę, ēme ji skyriu tarydami, jie nori jam miesôs parnešti, kuriôs jis geray galētu wálgiti, bet jisai turētu dētis, buk ta miesa ēsanti apierawota kiauliena, ir kad tai apsiimtu iš méilês į karalių walgiti, * 3 Moiz. 11, 7.

22. Kad jis taipo gyws pasiliktu, ir sénąję pážinti toliaus apturētu.

23. Bet jisai taipo apsimislijo, (kaip tai ir jo dideijei senystei ir wisáy žiliems plaukams, ir jo wiež-

libam pasielgimui iß mażû dienû pradētamjam, ir ßwentamjam diewißkam zokanui pritiko,) ir trumpais żodzeis greitay atsisake: „léiskite tikt manę wisą po żemè į grabą!

24. Nēs tai mano senystei ne geray pritiktu, kad ir aß taipo paklastûczau, kad jaunims turētu misliti, Eleazarą dabar dewynes-déßimts métû sénąjį taipojau pagonu pastójusį;

25. Ir jie ßitaip per mano balamutystę butu ißwadzoti, kad aß taip po żmoniû akimis dēczaus, ir sawo gywastį tokią máżą wálandą, kaip dar galēczau gywas buti, ißlaikyczau; tai man butu amżinay gēda.

26. Ir teisybę kalbant, kas man iß to butu, kad aß dabar żmoniû korawonę taipo ißbēgczau, kadangi aß Diewo rankoms ar gyws ar mires budams ne galiu ißbēgti?

27. Todēl aß dabar noriu linksmay mirti, kaip tai man senam wyrui geray pritinka,

28. Ir jaunimui gérą pawéikslą páskuy sawę palikßiu, kad jie iß gerôs walês ir linksmay dēl to ßlownay ßwentojo zokano mirtu."

29. Tus żodzus jam taipo ißkalbējus, gabéno jį ant mukôs. Ale tie, kurie jį wédę ir jam pirm to meilingi buwo, įnirßo ant jo tokiû żodzû-dēl; nēs jie mislijo, jį tus iß patyczû kalbējusį.

30. Ir kaip jie buwo jį mußę, kaip jis dabarstēl turējo mirti, dusáujo jis tarydams: „Ponas Diewas, kuriam neywiens dáikts ne yra paslēptas, żino tai, kad aß tus mußius ir dides kanczes, kures aß dabar ant sawo kuno neßu, mielay buczau galējęs wéngti, jéy aß buczau norējęs; bet pagal dußią aß tai rods kenczu Diewo dēley."

31. Ir taipo jis mire, ir sawo smerczu palinksmingą pawéikslą páskuy sawę paliko, kurs ne tiktay jaunimą, bet kożną wieną ant wieżlibumo tur pagraudénti.

7. Pérskyrimas.

Aple Wiernybę septyniû Broliû ir jû Motinôs.

1. Buwo ir septyni brolei su sawo motina sugáuti, ir botágais ir dirżais plakti ir syliti nů karáliaus, kad jie turētu kiaulienôs wálgiti, jiems zokanè użdraustôs.

2. Tay sake wyresnysis tarp jû taipo: „ko tu nori daug kláusti ir iß musû żinoti? Mes weikiaus norim mirti, ne kaip ką prieß sawo tēwißkąjį zokaną daryti."

3. Tay įnirßo karálius ir prisáke, kad greitay skauradas ir kátilus ant ugniês użdētu.

4. Ir jiems tai padárius prisáke jis, kad wyriáusiamjam lieżuwį ißpjáutu ir rankas bey kojas nukapotu, kad kiti brolei ir mótina tai matytu.

5. Bet kaip jis buwo taip niekam netinkąs padarytas, dawe jis jį prie ugniês prigabénti ir skauradoj kepti. Ir kaip liepsna wisur į skauradą ißóko, pasigraudéno jie tarp sawęs su mótina, kad nieko ne prisibijodami mirtu, tarydami:

6. „Ponas Diewas ant teisybês żiurēs ir mums malonus bus, kaip Moizeßius liudij *sawo giesmēje; ir Jisai sawo żmonēms yr malonus."
* 5 Moiz. 32, 36. 43. Ps. 90, 13.

7. Pirmamjam taipo pamirus, nugabéno jie tiekajau ir antrąjį, kad jie sawo nelabumą su jůmi darytu; ir nulupo jam ůdą ir pláukus kláusdami jį, ar jis norētu kiaulienôs wálgiti, arba wisą kuną su wi'ais sánareis múczidinti.

8. Bet jisai atsake sawo kalboje tarydams: „aß tai ne noriu daryti."

9. Tay jie jį ēmę muczijo jį kaip pirmąjį. Bet kaip jis jau pradējo mérdēt, tare jisai: „tu prakéiktasis żmogau, tu man tiesa atimi czēsißkąjį amżią; bet wiso swieto Pons Diews mus, Jo zokano-dēl mirßtanczus, *prikels ant ámżino dangaus dżaugsmo."
* Dan. 12, 2.

10. Potam ēme jie trécząjį ir tiekajau sawo piktumą su jůmi padáre. Ir kaip iß jo norējo, ißtiese jis drąsey lieżuwį, ir ißtiese rankas, ir sake drąsey:

11. „Szitus sanarius man Diewas iß dangaus dáwe; todēl aß jůs mielay palikßiu dēl Jo zokano, nēs aß tikiu, Ji *man tai mielay atdůsenti."
* Job. 19, 26.

12. Bet karálius ir jo tarnai dywijos, tą jaunikáiti taip linksmą ēsanti ir múkôs wisáy n' atbojanti.

13. Sziam tiekajau numirus, múczijo jie ir ketwirtąji plakdami ji.

14. Bet jis jau mirti norēdams tare: „tai yra didis palinksminojimas, kad mes tikim, jėy mus žmones žudo, kad mus Diewas wēl prikėls; bet tu * ne busi prikėltas ant ámžino dangaus dzaugsmo."
* Dan. 12, 2.

15. Potam ēme jie penktąji tiekajau ir ji plakdami. Tas žiurējo i Antijoką tarydams jam:

16. „Tu esi žmogus, ir turi mirti. Bet kadangi tu sylingas esi ant žémês, tay tu darai, ką tu nori. Bet tai tu ne turi širdije misliti, * kad mus Diewas wisáy prastojęs.
* P. 6, 15.

17. Palukēk mažą wálandą, tay tu suprasi, kaip macnus Pons Diewas yra, kurs * tawę ir tawo giminę múczis."
* P. 9, 5 6.

18. Po to atwede jie ir šéštąji. Tasai taipojau tare jau mirti turēdams: „tu manę taip ne prigáusi; nēs mes šę muką wertay užpelnēm todēl, kad mes sawo Diewui nusidējom; ir Jis baisey su mumis dáro.

19. Bet taw ne bus geray, kad tu taipo prieš Diewą stauti."

20. Bet buwo didis dywas su motina, ir yra pawéikslas, wertay apie ję rášomas. Nēs ji máte sawo sunus wisus septynis ant wienôs dienôs po kits-kitą muką kenczanczus; ir ji kente tai su didžu kantrumu dēl nusitikējimo, kuri ji i Poną Diewą turējo.

21. Jš to ji taip linksma pastójo, kad ir wieną sunų pagal kitą sawo kalba palinksminojo, ir pasidrąsinos kaip koksai wyrs tarydama jiems:

22. „Aš taczau esmi jusû mótina, ir jus auginau, bet * kwápą ir gywasti aš jums ne dawjau ney jusû sánarius aš taipo ne padariau.
* Darb. 17, 25.

23. Todēl tas, kurs žémę ir wisus žmones sutwēręs, jums kwápą ir gywasti maloningay wēl atdûs, kaip jûs dabar tą Jo žokano-dēl guldot ir pámetat."

24. Kaip Antijokus tai girdējo, mislijo jis, kad ji peikianti ir apjûkianti ji sawo kalba; ir ēme jauniáusiji sunû pas sawę, dar likusi, ir pagraudéno ji su gerais žodzeis, ir prisēktinay jam žadējo, jėy jis nû sawo tēwiškojo žokano atstósęs, tay jis jam maloningu wiešpatimi busęs, ir noris ji bagótą ir ponu padaryti.

25. Bet kaip jis ne dáwēs pérsikalbēti, wadindino karálius motiną pas sawę pagraudendams ję, kad ji norētu sunų ant to pérkalbēti, kad gywas butu išlaikytas.

26. Kaip jis daug žodzeis ję buwo meldęs, pažadējo ji jam, kad norinti tai daryti.

27. Bet ji tikt išjûke smarkininką; nēs ji ējusi pas sunų kalbējo tylcmis sawo kalba su jûmi tarydama:

28. „Tu mano miels kúdik, aš tawę dewynis mēnesius po sawo širdže nešiojau ir apie tris metus tawę žindžau, ir su dide proce užauginau, ben susimilkis ant manęs! Žiurēk dangų ir žémę ir wislab, kas tame yr, tai Diewas iš nieko sutwēręs, ir mes žmones tiekajau taipo esme léisti.

29. Todēl nesibijokis budelio, bet mirk walnay, kaip tawo brolei, kad tawę maloningasis Diewas su tawo broleis wēl gywus padarytu, ir man wēl atdûtu!"

30. Mótinai dar taip su sunumi be-kalbant, tare jaunikáitis: „ko jûs láukiat? Tikt ne mislikit, kad aš smarkininko paliepimui noriu paklusnus buti, bet aš laikysiu žokaną, musû tēwams per Moižešių dûtąji.

31. Bet tu, Žydams wieną bēdą darąsis, musû Ponui Diewui ne išbēgsi.

32. Mes kenczame sawo griekûdēl, tai tiesa.

33. Jr kaczey gywasis Diewas wálandą ant musû pasikeršijęs, ir mus korawoja ir pláka, taczau Jisai sawo tarnams wēl bus malonus.

34. Bet tu nelabasis prakéiktasis žmogau, ne pasipúskis perlabay dēl sawo maciês, ir ne tyczûk ant to

niekingojo nusitikējimo, kad tu Diewo waikus pérsekinēji!

35. Nēs tu iβ sudo wisogálinczojo Diewo, wisus dáiktus mátanczojo, dar ne iββēgai.

36. Mano brolei, kurie máżą wálandą dawēsi múczitis, tie láukia dabar amżinôsês gywátôs pagal Diewo pażadējimą. Bet tu pagal Diewo prową busi korawótas, kaip tu sawo didżawimu esi użpelnęs.

37. Aβ noriu sawo kuną ir gywastį už sawo tēwû zokaną dûti kaip mano brolei, ir Diewop βaukśiu, kad jisai wéikey sawo żmonēms malonus pastótu; bet tû dar * pats turēsi iβsipażintis per didę muką ir kanczas, jį wieną tikrąjį Diewą ēsanti. * p. 9, 13.

38. Bet Diewo kerβtas ant manęs ir mano broliû liáusis, wertay ant wisû musû żmoniû atêjęsis."

39. Karálius tai girdēdams susuto ir sudúko, ir jį dar skaudżaus múczidino už wisus kitus; nēs jis papyko, kad jie dar jį buwo iββjûkę.

40. Taipo ir βisai grażey pamire sawo wisą nusitikējimą ant Diewo statydams.

41. Paskuczaus ir mótina buwo żudyta.

42. Tai gana apie pagoniβkases apieras ir apie smarkęję múką.

8. Pérskyrimas.

Apie Judo Pérgalējimą prieβ Nikanorą.

1. Bet Judas Makkabēoβius ir jo draugai ējo slapczey βen ir ten į miestelius, ir suwadino sawo giminę ir kitus prie Żydû wierôs pasilikusius, kad jis apie βeβis túkstanczus wyrû surinko.

2. Ir jie βauke Diewop, kad Jisai į bēdnûsius żmones nû kożno wieno wárgintus norētu pażiurēti ir susimilti ant bażnyczôs, kurę Diewonesibijantieji żmones buwo neβwentą darę,

3. Ir ant iββúβtitójo miesto, wisáy pustû pastójusiojo; ir kad Jisai ben nekaltąjį kraują jopi βaukianti girdētu,

4. Ir nekaltûjû kudikiû be jokiôs kaltybês nudurtûjû atsimintu, ir dēl bluznijimo sawo wardo atsikerβitu.

5. Ir Makkabēoβius su sawo pulku labay pagonus wárgino; nēs Ponas Diewas atsiléido nû sawo kerβto, ir jiems wēl malonus buwo pastójęs.

6. Jis, neywienam tai dumojant, umaru użpûle miestus ir miestelius ir tus użdege, ir iweike geriáusiases wietas, ir padáre neprieteliams didę iβkádą.

7. Ir labjáus jis tai dare naktije, kad wisose βalise apie jo didżus darbus buwo sákoma.

8. Bet kaip Pilippas památe, jį jû ilgiaus jû labjaus macnésnį pastójanti, kadangi jis taip didey laimējo, ráβe jis Ptolomējui, wyriáusiamjam żemoje Syrijoj ir Penicijoje, pagálbôs=dēl, nēs tôs karáliui labay priwalu buwo.

9. Tay siunte Ptolemējus sawo geriáusijį prieteliu, Nikanorą, Patroklo sunų, su dwideβimt túkstanczeis wyrû, kad jis Żydus wisáy iβgaiβintu; ir pridawe jam wieną wyrésnįjį, wardu Gorgiją, labay mókanti kariáuti.

10. Bet Nikanoras mislijo iβ apkaltûjû Żydû tus pinigus imsęs, kurius karálius Kymijonams kasmét turējo dûti, butent du βimtu centneriû.

11. Todēl jis skubrey siunte į miestus prie juriû βen ir ten, ir dawe iββáukti, kaip jis Żydus * noris pardûti, dewynes=deβimt Żydus už wieną centnerį; nēs jis ne mislijo, kad jam korawóne nû Diewo taip arti ēsanti. * 1 Makk. 3, 41.

12. Ir kaip Judas patyre apie tą traukimą, kurį Nikanoras buwo apsiēmęs, pasáke jis tai sawo Żydams pas jį ēsantiems, kaip waiskas ateisęs.

13. Bet kurie buwo nusiminę ir Diewu ne nusitikējo, Jį korawojanti, tie bēgte pabēgo.

14. Bet kiti wiską pardawe, ką tikt turējo, ir melde Poną Diewą, kad ben Jis jûs iβwálnitu, kurius Nikanoras jau buwo pardáwęs, dar ne sugáutus.

15. Jr jėy jis ne norētu tai darytì jû dēley, kad ben tai darytu derē=jimo=dēl, su jû tēwais darytojo, ir dēl sawo ßlownay didzojo wardo, pagal kuri jie wadinti yra.

16. Bet kaip Makkabēoßius sawo żmones i kruwą buwo surinkęs apie ßeßis túkstanczus, pagraudéno jis jûs pirmjaus, kad jie ne ißsigąstu dēl neprieteliû, neygi ne prisibijotus to didzojo pagónû pulko, jûs be jokiôs kaltybês ir priezastiês wárgi=nanczû,

17. Bet kaip (galima) macney gintis ir atsiminti apgēdinimo, nû jû ßwen=taijei wietai ißroditojo, ir kaip jie miestą ißjûkę ir sloginę, ir Diewo prisákimus paniekinę.

18. „Jie *nusítik sawo ßárwu, ir yra pilni tyczawimo, bet mes nusítikim wisogálinczûju Ponu Die=wu, galinczu i wieną akiês=mirksni ne tiktay tus prieß mus dabar tráu=kianczûsius, bet ir wisą swietą wi=sißkay sugaißinti."
* 1 Zom. 17, 45. Ps. 20, 8.

19. Jis jiems ir pásakojo wisus nusidáwimus, kaip Diewas taip tán=key jû tēwams pagélbējęs: kaip *Sennakeribs su ßimtu aßtûnes=deßimt ir penkeis túkstanczeis wyrû i wieną nakti prapûlęs;
* 2 Kar. 19, 35.

20. Kaip mußije Babylone buwę nusidawus prieß Galatus, kaip jie wisi i didę bēdą buwo iêję, aßtûni túkstanczei Zydû ir keturi túkstan=czei Macedonijû; kaip Macēdonijai iß báimês apsistóję, ir tie aßtûni túk=stanczei Zydû wieni su Diewo pa=galba ßimtą ir dwideßimt túkstanczû wyrû użmußę, ir daug lobjo iß to yra igáwę.

21. Jr kaip jis tokeis żodzeis jûs buwo padrąsinęs, kad jie uż zokaną ir sawo tēwißkę rods mirti norējo,

22. Padáre jis keturis pulkus, ir pastáte sawo brolius pirma i zal=nieriû pryßaki, kad jie tą ant mu=ßio wéstu, butent Simoną, Jozepą ir Jonataną, ir priskyre kożnam po penkiolika túkstanczû wyrû.

23. Potam liepe jis Eleazarą ßwen=tases knygas skaityti, ir dawe jiems pażénklinimą, Diewą jiems padē=senti, ir taipo tráukes pryßakije pirm kitû, ir mußēs su Nikanoru.

24. Bet wisogalisis Diewas jiems pristójo, kad jie tą wisą waiską pabēgtinay ißmuße, ir daugumą żmoniû iżeide ir apie dewynis túk=stanczus muße.

25. Jr wijo tus, *kurie buwo atêję, kad jie Zydus pirktu, ir atēme jiems pinigus.
* 1 Makk. 3, 41.

26. Taczau jie sugryßti turējo, nēs buwo wákaras pirm Sabbatôs. Tai buwo priezastis, kad jie paliówe anûs wyti.

27. Potam jie ißplēße jûs, ir atēme ßarwus ir ginklus, ir ßwente Sab=batą liaupsindami ir gárbindami Diewą, jûs ant tôs dienôs ißlai=kiusi ir wēl pradējusi jiems sawo malonę ißródit.

28. Po Sabbatôs ißdalijo jie plē=ßimą tarp pawargusiûjû, naßliû ir siratû, ir pálaiką jie saw palaike ir sawo waikams.

29. Jr jie iß wieno wisi Diewą melde, kad mielaßirdingasis Diewas wisißkay norētu sawo narsą nû jû attolinti.

30. Potam jie daug sykiû mußes su Timotejum ir Bakkidu, ir uż=muße daugiaus ne kaip dwideßimt túkstanczû wyrû, ir iweike apmú=ritûsius miestus, ir pérdalijo plē=ßimą lygey tarp sawęs ir tarp pra=warytûjû naßliû, sirátû ir senûjû.

31. Jr kaip jie buwo jûs ißplēßę, suneße jie ginklus i apmúritûsius miestus, ir didi plēßimą su sawim gabéno i Jeruzalę.

32. Jr nużude wieną wyriáusiji pas Timotejų, nelábą wyrą, kursai Zydus labay buwo warginęs.

9. Pérskyrimas.

Apie baisingąji Antijokaus Prapûlimą.

1. Per tą pati czēsą turējo Anti=jokus iß Persû=żémês su gēda at=sitráuktis.

2. Nēsa kaip jisai i Persēpoli buwo tráukęs, ir czonay buwo padrisęs, bażnyczą ißplēßti ir miestą iweikti, buwo miesczonys pasigatawoję ir gynesi, ir atgalôs wáre Antijokų, kad su gēda turējo ßalin tráuktis.

3. Jr kaip jisai Ekbatanoj buwo, patyre jisai, kaip Nikanorui ir Timotėjui buwo nusidawę.

4. Tay jisai didey įnirßo, ir mislijo tą gėdą ant Zydû atkerßiti, ir waziáwo dieną ir nakti, kad ben greitay ten ateitu. Nės Diewo kerßtas láukte jo láuke, kad jisai *su tokiu pasididzawimu buwo ißkalbėjęs, bile jis tikt į Jeruzalę nukaksęs, kad tůjau jis iß to miesto lawónû důbę padarysęs. * p. 14.

5. Todėl korawojo jį wisogálisis Ponas Diewas, Izraėlio Diewas, su paslėpta sloga, kurę neywiens ne galėjo gyditi. Nės tůjau, kaip jis tai tikt buwo ißkalbėjęs, pradėjo jam widurei kaip pjáute pjáuti, ir toks skaudėjims jo zarnose rastis, kad neywiens jam ne galėjo pagélbėti.

6. Jr tiesą kalbant, tai jam wertav nusidawe todėl, kad jisai kitus zmones tuleriopomis ir pirm to niekaday ne girdėtomis múkomis buwo múczijęs.

7. Taczau jisai ne paliówe nů sawo tyczáwimo, bet jů daugiaus siaute ir néy degte dége iß piktumo prieß Zydus, ir skubinos, ir be-bėgdams půle jis iß wezimo taip skaudzey, kad jam per wisus sánarius skaudėjo.

8. Taip turėjo tas, kursai pirm to dingojos iß didzo pasididzawimo, noris *júrėms prisakyti ir kálnus ant kits-kito statyti, iß wienintelio půlimo wezimėlij tam padarytame nėßamas buti, kad kožnas sawo akimis ant jo galėjo matyt Diewo sylą. * p. 5, 21.

9. Priegtam ir kirmėles radosi iß jo prakéiktojo kuno, ir jisai supuwo su didzoms kanczoms, kad czėli stukei iß jo kuno ißpůle; ir jis smirdėjo taip bjaurey, kad neywiens ne galėjo dėl tôs smárwês pasilikti.

10. Jr kursai pirm to dumojo, galis pirßtu dangų pasėkt, tą ne galėjo potam neywiens ißkenteti dėl jo nepakenczamôsês smárwês.

11. Tay turėjo jisai nů sawo pasididzáwimo liáutis ir ißsipazintis, kadangi jisai taip aßtrey nů Diewo buwo nuplaktas, ir kanczos wis pasididinos.

12. Jr paskuczáus, kaip tą smárwę jau pats ißkęst ne galėjo, tare jis: „mielay tai werta yra, kad *zmogus po akiû Diewo pasizemintu, ir kad smertélnas zmogus ne taip pasididzůtu, kad jisai mislitu, Diewui lygus ėsąs." * p. 7, 37. 1 Makk. 6, 12.

13. Jr tas neprietelius pradėjo ir meldės Poną Diewą, kurs jau dabar jo ne norėjo susimiltis;

14. Jr zadėjo, kad tą ßwentaji miestą, kurį jisai pirm to mislijo ißpústiti ir iß to *lawónû-důbę padaryti, noris wálną ißléisti; * p. 4.

15. Jr Zydus, kurius jis pirm to ne taip wertus laike, kad jie turėtu but paláidoti, bet kurius jis paukßczams ir zwėrims norėjo důt esti, tus jis noris walnus léisti, kaip miesczonis Atėnůse;

16. Jr tą ßwentąję baznyczą, kurę jis pirm to buwo ißplėßęs, noris jis su wisokia grozybe wėl ißgrazinti ir dar toli daugiaus ßwentû rykû į tą důti, kaip pirma czonay ne buwo; ir ko ant apierû kasmétą reikėjo, tai jis noris sawo patiês pinigais uzmokėti;

17. Priegtam jisai pats noris Zydu pastóti, ir wisose ßalise Diewo maci pagárbinti ir apsakyti.

18. Bet kaip ta liga ne norėjo liáutis, nės Diewo teisusis kerßtas perskaudzey ant jo buwo uzėjęs, nesitikėjo jis ilgiaus pateksęs, ir ráße didey pasizémindams gromatas Zydams ßitais zodzeis:

19. „Antijokus, karálius ir kunigaikßtis, důst geriemsiems Zydams labas dienas.

20. Jey jûs su sawo waikais dar gywi ir sweiki ėsat, ir jums wiskas geray pasiséka, aß uz tai Diewui dėkawoju. Bet aß labay sergu.

21. Kadangi aß miel norėczau pakájų wisiems ant naudôs ißlaikyti, kaipgi tai ir didey priwalu yra, kadangi aß iß Persû-zémês sugryzdams apsirgau: aß maloningay atsimenu jusû wiernybês ir prietelystês;

22. Kaczey aß tikiu, kad su manim geriaus bus.

23. Ir kadangi mano tėwas į aukszczesnęses żemės su sawo waisku besitraukdams karalių pasku sawę buwo idėjęs,

24. Kad żinoma butu, (jey kokia bėda tropitus, arba koks nepakajus rastus,) kas wieszpatimi turis buti, ir karalyste ne butu ardyta:

25. Taipo ir asz, kadangi asz regiu, kad aplinkuy ėsantieji kunigaikszczei mano karalystės tykoja, jey man kokia bėda tiktus, asz sawo sunų Antijokų į karaliùs idėjau, kuri asz jums tankey wiernay palieciawojau, man į aukszteśneses żemės su waisku besitraukiant; tą pati asz ir dabar jums palieciawoju.

26. Todėl asz jus graudenu ir meldżu jus dėl wisôs sawo geradėjystės, jums isz wieno wisiems, ir kożnam ypaczey iszroditôsês, kad jûs man ir mano sunui toliaus meilingi ir wierni butumbit.

27. Nės asz tikiûs jûmi, kad jis maloningay ir meilingay priesz jûs pasielgsęs ir mano budą priimsęs."

28. Taipo *mire tas razbaininks ir Diewo-bluznitojis, Antijokus, didżose kanczose, kaip jisai kitiems żmonėms buwo padaręs, swetimoje żėmėje ir girioje baisingu smerczu.
* P. 1, 16. 1 Makk. 6, 16.

29. Ir Pilippas, su jûmi użaugintasis, ji palaidojo. Ir kadangi jisai dėl Antijokaus sunaus prisibijojo, bėgo jis į Egyptą pas karalių Ptolomėjų Pilometorą.

10. Pérskyrimas.

Apie wisokį Pérgalėjimą Judo apturėtą.

1. Taipo dawe Diewas Makkabėoszui ir jo pulkui tokį drąsumą, kad jie bażnyczą ir miestą wėl iweikė,

2. Ir iszpustijo kitus altorius ir bażnyczas, kurius pagonai szen ir ten buwo ant ulyczû padarę.

3. Ir kaip jie bażnyczą buwo czystiję, padare jie kitą altorių, ir ėme titnagus ir iskyle ugni, ir wėl apierawojo, koktai per du metu ir szeszis mėnesius ne buwo nusidawę, ir apierawojo rukimus, ir użdege rukimus, ir użdege liampas, ir użdėjo szwentitaję dûną.

4. Ir kaip tai wislab buwo nusidawę, parpûle jie wisi ant sawo wéido po akiû Pono Diewo ir meldėsi, kad Jis ben jûs ne dûtu wėl į tokią bėdą ieiti; bet jéy jie ir daugiaus priesz jį susigrieszitu, kad Jisai jûs maloningay korawotu, ir ne į Diewo-bluznitojû, smarkiûjû pagonû, rankas padûtu.

5. Ir Pons Diewws taip táike, kad ant tôs dienôs bażnycza buwo czystita, ant kuriôs pagonai ję buwo pabjaurinę, butent ant *dwideszimtspenktôsês dienôs mėnesio Kaslėw.
* 1 Makk. 4, 52.

6. Ir jie su dżaugsmu asztûnes dienas szwente, kaip kokią Láp-budżû-szwentę, ir atsimine to, kad jie pirm máżo czėso sawo Láp-budżû-szwentę girioje ir daubose kaip kokie żwėrys buwo szwentę.

7. Ir neszioami berżus ir żales szakas ir werbas Diewą garbino, kurs jiems didey buwo padėjęs Jo bażnyczą czystiti.

8. Jie ir prisákimą prisakydino per wisą Żydû-żėmę, kad ta diena kas-mėtą butu szwęsta.

9. Taipo Antijokus Epipanis (Szlowingasis) gálo tur.

10. Dabar sékasi apie Antijokų Ewpatorą, bediewjo Antijokaus sunų, kokie karai po jûm wisadôs yra buwę.

11. Kaip Ewpator karáliumi buwo pastôjęs, idėjo jis Lysiją, pirm to wyresniji Penicijoje ir Celo-Syrijoje buwusi, į wyriáusi kunigaikszti.

12. Bet Ptolomejus Makron, kurs Żydus labay pagal jû teisybę butu norėjęs użstoti, kadangi jie ikszioley taip daug gwolto ir neteisybês buwo kentėję, apie tai pasirúpino, kad jiems kożnas wiens pakajų dûtu.

13. Todėl ji apskunde jo prietelei pas Ewpatorą, ir isszauke ji wissiems be-girdint per iszdawėją dėl to, kad jisai salą Cyprių, kurę jam Pilometoras buwo pawierijęs, Antijokui Epipaniui (Szlowingamjam) buwo padawęs, ir turėjo mażésnę urėdystę gáuti. Todėl jisai taip didey tużijos, kad ir pats nodais apsidawe.

14. Ir kaip Gorgijes wyriáusiûju buwo pastôjęs ant tû wietû, priėme

jis zalnierius, ir labjáusey pirmjáus prieß Zydus kēlēsi.

15. Taipojau pasidriso ir Edomitai. Kur jie galējo, cze jie ißwáre Zydus iß driutůjů ir gerůjů miestēlių, ir priēme pas sawę atpůlusiůsius Zydus, iß Jeruzalês ißwarytůsius.

16. Tay pasikēle Makkabēoßius ir jo pulkas podraug ir meldēsi, kad Diewas jiems pristótu.

17. Jr ipůle Edomitams į driutůsius miestelius, ir iweike tus su syla, ir nuzawino wisus tus, kurie ant murů buwo susistoję gintis, ir ką jie kitaip priêjo, apie dwideßimt túkstanczus.

18. Bet ißtrúko jiems ant dwiejů driutů koryczů apie dewynis túkstanczus, kurie buwo pasigatawoję gintis prieß (Zydus) su umaru ant múro bēganczus.

19. Tay Makkabēoßius paskyre Simoną, Jozēpą ir Zakkējų, ir paliko jiems tiek zmonių, kad jů gana buwo murą su umaru uzkůpti; bet jis tráukes toliaus prieß kitus miestus.

20. Bet pulkas pas Simoną ēsąsis nů tů ant koryczôs ēsanczůjů dawēs pinigais persipirkti, ir ēme trisdeßimt ir penkis túkstanczus áuksinů nů jů, ir dawe jůs ißtrúkti.

21. Bet kaip tai Makkabēoßius patyre, suwadino jis wyresniůsius ir apskunde jůs, kad jie sawo brolius uz pinigus pardáwę ir nepriētelius buwo paléidę,

22. Jr zawindino jůs kaip ißdawējus, ir tolydzaus su umaru êjo ant tů dwiejů koryczů.

23. Jr jisai laimējo, ir nusmáuge toie dwiejose koryczose daugiaus ne kaip dwideßimt túkstanczus wyrů.

24. Bet * Timotējus, kuri Zydai pirm to buwo pérgalēję, pasigatawojo su daugumu swetimů zmonių, ir surinko daugumą raitelių iß Asijôs, ir atêjo mislidams, Zydus wisáy ißpústisęs. * 1 Makk. 5, 37.

25. Jr jam tą zémę priêjus, meldēsi Pono Diewo Makkabēoßius ir jo pulkas,

26. Jr barste pélenus ant sawo galwôs, ir apsirēde zákais, ir parpůle pas altorių, ir meldēsi, kad Diewas jiems malonus ir jů nepriēteliams nemalonus butu, ir prieß tus statytus, kurie prieß Ji states, kaip zokane paraßyta yra.

27. Jr kaip jie taip buwo pasimeldę, ēme jie sawo ginklus ir ißtráuke gérą pazigi iß miesto laukan, iki jie pas nepriētelius atêjo.

28. Jr sáulei tikt uztekējus, pradējo jie mußtis, kaczey ne lygiu pradējimo budu. Nēs Zydai turējo linksmą nusitikējimą * į Poną Diewą, koktai tikras pergalējimo zenklas yra, bet anie tai buwo pradēję iß wieno tyczáwimo ir drąsumo.

* p. 8, 18.

29. Bet kaip múßis tarp jů skaudzáusias buwo, pasiróde nepriēteliams iß dangaus penki ßlowingi wyrai ant zirgů su áuksinais brizgelais, kurie pirm Zydů tráukes;

30. Jr du stowējo ßale Makkabēoßiaus ir apsergējo ji sawo ginklais, kad ji neywiens ne galējo izeisti, ir ßowe strēlas ir perkunůstulpus į nepriētelius, kad jie apjékinti buwo ir pabēgo.

31. Jr buwo uzmußti dwideßimt túkstanczei ir penki ßimtai pēstininků ir ßeßi ßimtai raitelių.

32. Bet Timotējus pabēgo į Gazarą, į wieną driutą miestéli, kuri wyresnysis Kērēas walde.

33. Tay apgule Makkabēoßius ir jo pulkas tą kétures dienas.

34. Bet tie tame miestélij ēsantieji pasitikējo tůmi, kad tas taip aukßtay gulējo, ir bluznijo ir per mierą (Jzraēlitenus) ißdarke.

35. Bet penktoj dienoj inirßo dwideßimt jaunů wyrů to bluznijimodēl, ir kaip drąsus wyrai wienu umaru murą uzkůpe ir nuzude didzáusiam kerßte, kas jiems tikt priēßais atêjo.

36. Pagal tů paweikslą padáre ir kiti ir umaru bēgdami iweike tą miestéli, ir uzdege koryczas, ir sudégino gywus Diewo=bluznitojus.

37. Kiti atkirto wartus, kad wisas pulkas galējo iriti, ir iweike taipo miestą, ir uzmuße Timotēju, kurs nekurioj balój buwo pasislēpęs, ir Kērēą, jo broli, ir Apollopani.

38. Ir kaip jie toktai buwo padárę, gárbino jie Ponq Diewq su liaupsês-giesme, kurs Jzraēliui tokiq didę mielaẞirdingystę buwo išródęs ir jiems pérgalējimq buwo dawęs.

11. Pérskyrimas.

Apie Judo Pérgalējimq prieẞ Lysiją.

1. Bet kaip Lysijas, karáliaus apēkunas ir dēdzus ir wyriáusiasis rotininks, tai wislab patyre, tay jam labay skaudu buwo;

2. Ir surinko aẞtûnes-deẞimt túkstanczû pēstininkû ir wisus raitelius, ir tráukes prieẞ Zydus mislidams, kad pagonus mieste dûsęs gywént,

3. Ir bażnyczq kas-métq ant sawo naudôs wartosęs, kaip kitas pagónû bażnyczas, ir klebónû-urēdq kasmétq bile-kam pawélisęs.

4. Bet jisai ne mislijo, Diewq dar sylingésni ēsanti, bet tyczûdams pasitikējo tû didzu pulku, kuri jis tiek ant pēstininkû tiek ant raitelû turējo, ir ant tû aẞtûnes-déẞimt elepantû.

5. Ir kaip jisai į Zydû-żémę buwo atējęs, apgule jis su sawo waisku wienq miestéli, Betzurq wadinamq, kurs nû Jeruzalês kone penkis warsnius gulējo tarp-kalnije.

6. Bet kaip Makkabēoẞius su sawaiseis girdējo, jį ant to miestélio umaru einant, meldēsi jie ir wisas pulkas su dusáujimais ir aẞaromis Ponq Diewq, kad Jisai gérq ángelq sįustu, kurs Jzraēli gélbētu.

7. Ir Makkabēoẞius pirmjáus ginklus ēme į sawo rankas, ir pagraudéno kitus, kad ir jie su jûmi pasidrqsintu ir sawo broliams padētu.

8. Ir iẞsitráuke taipo podraug linksmi. Bet tûjaus jiems iẞ Jeruzalês miesto laukan iẞējus, pasirode jiems kaẞkas ant arklio balta sermēga ir áuksinu ẞarwu, ir trauke s pirm jû.

9. Tay jie wisi gárbino susimilstantiji Diewq, ir pastojo drqsus, kad ir wisáip apsiēme sawo neprietelius iẞmuẞti, kaczey jis ir pikczáusi żwērys butu ir geleżinius murus pirm sawęs turētu.

10. Su tokiu drąsumu tráukes wisas waiskas ẞalin su sawo pagálbininku, kuri jiems mielaẞirdingasis Diewas iẞ dangaus buwo siuntęs.

11. Ir użpûle sawo neprietelius kaip liútai, ir iẞmuẞe jû wieniolika túkstanczû pēstininkû ir ẞeẞiolika ẞimtû raitelû.

12. Ir prawáre wisus kitus pabēgtinay, kad didzáusiasis pulkas iẞtrukusiûjû buwo iżeisti. Ir Lysijas pats pabēgo gēdiẞkay, ir iẞtrúko.

13. Bet Lysijas buwo iẞmintingas wyrs. Ir kaip jisai didiji pamuẞimq sawo żmoniû pamuẞtûjû sawo ẞirdije apmislijo ir památe, Zydû żmones ne pérgalētinus ēsanczus, kadangi Diews wisogálisis taip didey jiems pristojqs: nusiunte jis pas jûs ir pasiúle jiems tokiu budu pakáju, kurs jiems ant naudôs busęs;

14. Ir pażadējo jiems priegtam, kad karáliu ant to pérkalbēsęs, kad jisai jû gérs prietelius turis pastóti.

15. Makkabēoẞiui tai geray patiko; nēs jis máte, tai geriû geriáusiq ēsant. Ir * karálius padriútino derējimq, kuri Lysijas su Makkabēoẞiu ir su Zydais buwo padáręs.

* 1 Makk. 6, 60.

16. Ir grómata, kurę Lysijas Zydams raẞe, buwo taipo raẞyta: „Lysijas dûst Zydams labas dienas.

17. Joannas ir Absaloms, jusû páslu-du, atneẞe grómatq ir melde to reikalo-dēl, kurio-dēl jûdu buwo atsiųsti;

18. Ir ko reikējo karáliui praneẞti, aẞ esmi padáręs, ir jisai wislab, kas naudinga yra, pawēlijo.

19. Taygi jey jûs wiernybę ir wierq laikysite, tay ir aẞ toliaus rupisiûs jusû gérq jēẞkoti.

20. Ir apie kożnq jusû reikalq ypaczey tur jusû bey mano páslai mano paliepimq jus toliaus pamokinti. Pasilikkites su Diewu!

21. Raẞyta ẞimts-ketures-deẞimtame-aẞmame mete dwideẞimt-ketwirtoje dienoje mēnesio Dyoskori."

22. Karáliaus grómata taipo buwo raẞyta: „karálius Antijokus sawo broliui Lysijui dûst labas dienas.

23. Kadangi musû tēwas pamiręs ir tarp Diewû yra rokûtas, mums

nieko ne bus meilingiáus girdēt, kaip kad pakájus musû karalystēje butu, kad kożnas apie sawo pasipenējimą galētu pasirúpintis.

24. Dabar mes girdim, kad *Żydai wisáip ne norējo tai apsiimti, kad jû Diewo-służma butu pagal pagonû budą laikyta, bet kad jie nori ant sawo wierôs pasilikti; ir todēl jie meldża, kad jiems toliaus wale butu prie tôs pasiliktis.

* 1 Makk. 6, 59.

25. Taygi kad mums tai geray rodos, kad sie żmones taipojau pakájuje butu ir pakajingay pasielgtu, tay musû ta yra mislis, kad jiems jû bażnyczia wēl butu padůta, ir jiems walè butu pagal sawo waldimą ir elgimą, kaip jû tēwai turējo, pasielgtis.

26. Todēl tu norētumbei kelis pas jûs siųsti ir pakáju su jeis padaryti, kad jie musû misli żinodami neywieno ne prisibijotu, ir sawo reikalus be jokiôs rúpestiês atliktų."

27. Karaliaus grómata iki Żydû buwo taipo rasyta: „Karálius Antijokus důst labas dienas Żydû rótponiams ir wisiems Żydams.

28. Jey jûs wisi sweiki butumbit, tai mes mieláv girdētumbim; mes dar esme sweiki.

29. Menelajus mums praneße, kaip jûs norite į musû żémę tráuktis ir sawo pasipenējimą pas mus waryti.

30. Todēl pawélijam wisiems tiems Żydams, kurie nů siôs dienôs iki trisdesimtaijei dienai mēnesio Geguzinio apsiims tráuktis, kad jie walnay ir be jokio prisibijojimo gal nusitráuktis,

31. Sawo walgius wálgiti ir toliaus pagal sawo zokaną taip elgtis, kaip pirm to. Jiems ir nieko pikto ne nusidůs todēl, ką jie iksioley prieś mus yra padárę.

32. Tam ant didésnês jusû żiniôs aś Menelájų norējau pas jus siųsti, jums apie tai toliaus żinês důti.

33. Pasilikkit su Diewu! Szimtskětures-desimt-aśmame mete penkioliktoje dienoje Geguzinio."

34. Siunte taipojau ir Rymijonai Żydams grómatas taipo rasytas: „Kw. Mucijus, T. Manlijus, Rymijonû paslu-du, důst Żydams labas dienas.

35. Wislab, ką Lysijas, karáliaus dēdżus, jums atléidęs, mes taipojau jums pawēlijame.

36. Bet kadangi jam geray rodos, kad jûs keles prywoles ypaczey iki karáliaus rasytumbit, tay susiródikit tarp sawęs, ir greitay pasiskubindami wieną pas mus atsiųskit, kad tarp sawęs galētumbim susiwienit! Nēs mes dabar tráukiamēs į Antijokiją.

37. Togidēl skubinkites ir atsiųskit kelis, kad mes żinotumbim, ką jus mislijat.

38. Pasilikkit su Diewu!"

12. Pérskyrimas.

Judas ir toliaus pergal Neprietelius.

1. Szimts-ketures-desimt-aśmame mete penkioliktoje dienoje mēnesio Geguzinio, kaip sisai derējimas taipo buwo sudumotas, tráukes Lysijas pas karálių; bet Żydai įgywéno sawo dirwas.

2. Bet wyresnieji tose salise, Timotejus ir Apollonijus, słowingojo *Apollonijaus sunus, ir Jeronimus ir Demopon su Nikanoru, wyrésniůju Cypriuje, ne-dawe jiems ney pakájaus ney atilsiês. * 1 Makk. 3, 10.

3. Ir tie Joppej gywenantieji per miera didey nusidējo. Nēs jie pérkalbējo Żydus pas jûs gywénanczůsius, kad jie su sawo moterimis ir waikais į ákrutus nů jû pagatáwitus ieitu, kaip kad jie geri prietelei su jeis butu.

4. Bet kaip Żydai taip padáre, kaip miesté buwo sudumóta, ir apie nepakáją nesirúpindami ant juriû atējo, nuskandino anie jûs wisus, apie du simtu żmoniû.

5. Ale Judas patyręs, kaip smarkey jie su jo broleis buwo padárę, paliepe jis sawo żalnieriams su ginklais gatawiems buti,

6. Ir meldēsi Diewą, *teisųjį sudżą, ir tráukes prieś tus, kurie jo brolius buwo nużawinę, ir użdege naktije juriû pakruśį ir sudégino wisus akrutus; ir kurie żmones

buwo juriû pakrußij rasti, tus nuʒawino jisai kárdu. * ps. 7, 12.

7. Bet kadangi mieſtas buwo užrakintas, tráukes jisai ßalin mislidams, wéikey wēl ateiſęs ir mieſtą ſu ʒemè ſulygiſęs.

8. Buwo jam ir apſakyta, kaip tie Jammijoje gywénantieji tiekajau toktai Zydams pas jûs gywénantiemſiems nori daryt.

9. Todēl jisai taipo naktij pas jûs ipûlęs ſudégino jiems juriû pakrußi ir wiſus ákrutus, aʒa ugni Jeruzalēje galējo matyti, kuri taczau du ßimtu ir keturesdéßimts warſniû nû ten gulējo.

10. Potam jisai tráukes dewynis warſnius toliaus prieß Timotējų; cze užpûle ji apie penkis túkſtanczus Arabijonû ir apie penkis ßimtus raiteliû,

11. Jr mußēſi ſu jûmi ir pakēle didi ſuſimußimą, ir Judas ſu ſawo pulku Diewui padedant apturējo pérgalējimą. Jr kadangi Arabijonai buwo pérgalēti, práße jie iß jo pakájaus, ir paʒadējo jam, kad nori jam galwijû dûti irgi dar kitokiu budu jam pagélbēti.

12. Judas miſlijo, kaipgi tai ir tieſa buwo, kad jie jam ir galētu naudingi buti, ir ʒadējo jiems pakáją. Jr kits kitam tai paʒadējus, tráukes jie wēl namôn.

13. Jiſai ir ipûle i nekuri mieſtą, tiltais geray padriutintą ir muru aplinkuy apmúritą, kuriame wiſokie ʒmones gywéno, ir buwo wardu Kaſpin.

14. Bet tame mieſte ēſantieji paſitikējo ant ſawo driutû murû ir apſtingojo walgiû ʒopóſto, ir ne daug atbojo ant Judo ir jo ʒalnieriû; bet jûs dar ißjûkdami ißdarke, ir bluznidami bjaurey jiems kéike.

15. Tay ßauke Judas ir jo pulkas ſylingop wiſo ſwieto Ponop Diewop, kurs Joʒuwo czēſe * be wiſokiû pryprowû, prie muro ardimo reikiamûjû, Jeriką buwo wiſáip púſtą padáręs. * Joz. 6, 20.

16. Jr jie bēgo ſu didʒu umaru i murus, ir taipo iweike tą mieſtą, ir nuʒawino labay didi daugumą ʒmoniû, kad ir éʒers pas ßáli guliſis ir kone per du warſniu platus eſąſis rodēſi néy wienas kraujas (buwo matyt).

17. Potam jie tráukes toliaus ſeptynis ßimtus ir penkes-deßimt warſniû, ir atējo i Karaką pas Zydus, Tubijanais wadinamûſius.

18. Bet jie ne rado Timotējaus; nēs jiſai ßalin buwo keliáwęs, ir nieką czonay ne atlikęs, kaip kad tiktay wieną mieſtéli buwo driutay ſu ʒalnieriais apſodinęs.

19. Tay paſikēle du ßimtininkû iß Makkabēoßiaus pulko, butent Doſitējus ir Soſipater, ir tus wiſus nuʒawino, kurius Timotējus apmuritame mieſte buwo palikęs, daugiaus kaip deßimt túkſtanczû ʒmoniû.

20. Bet Makkabēoßius ſudawadijo ſawo ʒmones i eiles, ir pérſkyre jûs i kelis pulkus, ir tráukes prieß Timotejų, kurſai ßimtą ir dwidesßimt túkſtanczû pēſtininkû ir penkiolika ßimtû raiteliû pas ſawę turējo.

21. Jr kaip Timotejus ſupráto, Judą prieß ji tráukiantis, ſiunte jiſai moteres ir waikus, ir kas kariáwimui ne tiko, i wieną mieſtéli Karnijon, kurſai ankßtame tarpkalnije gulējo, kuri ne galējo apgulti.

22. Bet kaip jiſai tikt pirmąji pulką Makkabēoßiaus buwo památęs, užējo neprietelius báime ir ißgąſtis, kadangi Tas prieß jûs buwo ir dawēſi regēti, * kurs wiſus dáiktus máto; ir jie pradējo bēgti, wiens ßen kits ten-linkay, kad ir jie patys tarp ſawęs kits kitą paʒeide ir ißkadijo. * p. 7, 35. 15, 21.

23. Bet Judas labay wijo jûs ir ißmuße bediewjus, ir nuʒawino jûs apie trisdeßimt túkſtanczus.

24. Jr Timotējus ikliuwo Doſitējui ir Soſipatrui i rankas, ir práße jûs labay, kad jie ji ne nuʒawintu, nēs jis turis daugumą jû têwû ir broliû, kurie taipojau turēſę mirti, jéy jiſai butu ʒudytas.

25. Bet kaip jiſai buwo užſilaidawęs, kad jiſai jûs ſtatytoj dienoj n' iʒeiſtus jiems noris ißdûti, paléido jie ſawo broliû dēley ji walną.

26. Potam tráukes Makkabēoßius į Karnijon ir Atargatijon, ir nużawino apie dwideßimt ir penkis tûkstanczus żmoniû.
27. Po ßito traukimo ir pamußimo tráukes Judas prieß driutąji miestą Epron, kuriame Lysijas ir wisokių kitû żmoniû daugumas buwo. Bet jaunieji pirm miesto stowintieji gynēsi macney, nēs jie turējo gana pryprowû ßowimo ir ginklû.
28. Tay jie ßauke Diewop, macney nepríeteliû sylą suláużantiji, ir įweikė tą miestą ir nużawino dwideßimt ir penkis tûkstanczus wyrû.
29. Potam jie tráukes iß cze prieß Scytû miestą, apie ßeßis ßimtus warsniû nû Jeruzalēs gulintiji.
30. Bet kadangi Zydai pas Scytus gywénantieji jiems liudimą dawe, kad jie wisą jiems prietelystę tosė sunkiose gadyniose buwo ißrodę, tay jie taipojau meilingay prieß jûs pasielgę,
31. Jr dēkawojo jiems uż tai ir melde jûs, kad jie toliaus prieß jû żmones taip geri butu. Jr taipo wisi wēl tráukes į Jeruzalę, ir ant paczû sekminiû pargryżo namô.
32. Bet po sekminiû jie tráukes prieß Gorgiją, Edomitû wyriáusiji.
33. Tas sutiko jûs su trimis tûkstancżeis pēstininkû, ir su ketureis ßimtais raiteliû.
34. Jr kaipo susimußimas prasidējo, nedaug Zydû prapûle.
35. Jr Dositejus, driuts koksai raitelis iß Bakenoro pulko, sugáwo Gorgiją, ir laike ji prie streistēs nutwērės, ir wéde ji gwoltu norēdams ji gywą sugáuti. Bet wiens raitelis iß Tracijôs bēgo ant jo ir nukirto jam ranką, ir Gorgijas ßitaip ißtrûko į Morēsą.
36. Taygi kaip Gorgijo pulkai ilgiaus besigyne, ir bēda radosi, ßauke Judas Diewop, kad Jisai jiems pagélbētu ir uż jûs kariáutu.
37. Jr prißauke sawo żmonēms Zydißkais żodżeis, ir pradējo giesmę giedoti. Tay atsigręże Gorgijo żmones, neywienam tai ne mislijant, ir pabēgo.
38. Jr Judas tráukes su sawo żmonēmis į miestą Odollam; ir sekminiû nedēlei dar b' ēsant, czystijos jie pagal żokaną ir ßwente czonay Sabbatôs-dieną.
39. Antroje dienoje potam atējo jie pas Judą, kad jie sawûjû lawonus namô gabéntu, kaip darydawo, ir tus ßale jû tēwû paláidotu.
40. Jr kaip jie jûs buwo nûgus ißwilkę, rado jie pas kożną użmußtûjû po jo marßkineis żemczugus nû balwónû iß Jamnijôs, koktu Zydams żokanė buwo użdrausta. Taipo wisiems buwo żinoma, kodēl ßie buwo użmußti.
41. Tay jie dēkawojo Diewui, teisiamjam sudżai, kad Jisai tą paslēptąji dáiktą wisiems taip żinomą buwo padáręs; * p. 6.
42. Jr praße Ji, kad ben to griekodēl jûs wisus ne sugaißintu. Jr karżygys Judas graudéno pulką palinksmingay, idant jie toliaus nû griekû pasisaugotu, kadangi jie po sawo akimis be-matą, ßiûs sawo griekû-dēl użmußtus.
43. Potam jis paliepe jiems pinigû sudēti, du tûkstanczu Drakmû sidábro; tus nusiunte jis į Jeruzalę apierai uż griekus. Jr jis tûm gerai ir nobażnay padáre, kadangi tûmi apie prisikēlimą gérą paminklą buwo padáręs.
44. Nēsa jéy jisai ne butu tikējęs, tûs użmußtûsius prisikélsenczus, tay butu toktai noprósnas dárbas ir durnums buwęs, uż numirusiûsius melsti.
45. Bet kadangi jisai pamislijo, tus, kurie tikroje wieroje mirßta, dżaugsmo ir ißgánimo suláuksenczus, tokia jo mislis gera ir ßwenta buwo.
46. Todēl jisai ir uż ßitus numirusiûsius meldēs, kad jiems griekai butu atléisti.

13. Pērskyrimas.

Apie Menelajaus Smerti, ir apie darytąji Pakáją Antijokaus su Judu.

1. Szimts-ketures-deßimts-dewintame mete patyre tai Judas ir jo żalnierei, Antijokų Ewpatorą su didżu waisku prieß Zydû-żémę tráukiantis.
2. Jr Lysijas, jo apēkunas ir wyriáusiasis rótininks, su jûmi; ir

turinczus ßimtą ir dėßimt túkstanczus Grykißkû pēstininkû, ir penkis túkstanczus ir tris ßimtus raitelių, ir dwideßimt ir du elepantu, ir tris ßimtus weżimû su geleżineis dalgeis.

3. Prie tû taipojau prisstojo * Menelajus ir parágino Antijokų su dide klasta ant ißgaißinimo sawo tēwißkės, kad jisai tokiu budu wyriáusiûjû kunigû ßlużmą igáutu.
* P. 4, 23.

4. Bet * Karálius wisû karáliû prirágino Antijokaus umą, kad jisai tą atpûlusiji balamutą korawodino. Nēs Lysijas pásakojo jam, kaip jisai prieżastis ēsąs wiso ßito nepakájaus. Todēl jis nugabėndino ji i Berēą ir pagal jû żėmės budą toj paczoj wietoj ji nużawindino.
* 1 Tim. 6, 15.

5. Nēsa buwo czonay korycza, penkes-deßimts mastû aukßczo, pilna pelenû, ir ant pelenû buwo darytas apsisukąs ir i pėlenus mußąs rátas.

6. Tokiu ratu sudaußdawo Diewobluznitojus ir didzus piktadējus.

7. Tokiu smerczu turējo atpûlęsis Menelajus taipojau mirti, ir ne paláidotas buti.

8. Jr wertay jam (tai) nusidawe. Nēsa, * kadangi jisai taip tánkey prieß Pono Diewo altorių, ant kurio ßwentoji ugnis ir pelenai buwo randami, buwo susigrießijęs, turējo jis ir ant pelenû but żudytas.
* Jßm. 11, 17.

9. Bet karálius didey buwo inirßęs ant Żydû, ir mislijo dar kone smarkiaus su jeis daryti, kaip jo tēwas buwo padáręs.

10. Toktai patyre Judas, ir prisáke wissiems sawo żmonēms, kad jie dieną ir nakti Poną Diewą melstus, kad jisai jûs dabar, kaip pirma tankey, prieß tus pagėlbētu, kurie jiems zokaną, tēwißkę ir ßwentąję bażnyczą nori ißplēßti;

11. Jr kad jisai żmones, wos dar mażumą atsigáwusius, ne norētu i prakėiktûjû pagónû rankas dûti.

12. Jr kaip jie toktay wien-ßirdzey podraug padáre susimilstantiji Diewą melsdami, werkdami ir pástnikaudami ir per wisas tris dienas ant żėmės gulēdami, palinksmino jûs Judas, ir liepe jiems pas ji ateiti.

13. Jr kaip jisai ir wyresnieji buwo susiėję, susiródijo jis su jeis, noris, pirm ne kaip karálius su sawo waisku i Żydû-żėmę ateitu ir miestą iweiktu, jam prießais tráuktis ir tam káro reikalui su Diewo padējimu galą daryti.

14. Jr taipo jis passlieciawojos Diewui ir pagraudėno sawo żmones, idant jie drąsey iki smertiês kariáutu, ir ißlaikyti jēßkotu zokaną, bażnyczą, miestą, tēwißkę ir waldzą.

15. Jr jis pas Modiną apsistojo, ir dawe jiems tus zodzus pasiżinimo żėnklui tarp sawęs: „Diewas dûst pėrgalējimą.“ Potam jisai pasikēle naktije su geriáuseiseis żalniereis, ir ipûle karáliui i jo ábażą, ir użmuße apie keturis túkstanczus wyrû, ir pirmutiniji elepantą su wisais korycżēlije ēsanczeis.

16. Tûmi jie didi ißgąsti ir báimę pakēle per wisą ábażą, ir tráukes garbingay ir palaimingay ßalin

17. Rytmetij ąnksti, nēs Diews jû pagálbininks buwęs.

18. Bet karálius, kaip buwo pajutęs, Żydus taip didey drąsus ēsanczus, atsigręże ir tráukes nekeliáujamomis wietomis;

19. Jr wėde sawo żmones prieß Żydû * pili Betzurą, kuri ne buwo apsodinta. Bet jis ir czonay bēgtinay buwo ißmußtas, ir nieką ne ißtesējo, bet ißkádą gawo.
* 1 Makk. 6, 31.

20. Nēs Judas buwo pasiuntęs wiso, ko reikējo pilij ēsantiemsiems.

21. Bet buwo wiens tarp Żydû, Rodokus, tas ißdawe neprieteliams wisus paslēptus sudumojimus. Bet jo klasta buwo ißdûta, jis pats sugáutas ir ßalin warytas.

22. Potam karálius kitaip sudumojo, ir padáre pakáją su Betzurēnais, ir tráukes ßalin ir mußes su Judu, ir nû jo buwo pėrgalētas.

23. Jr kaip jisai buwo patyręs, Pilippą atpûlusi, kuri jis páskuy sawę Antijokijoje miesto-waldonu buwo palikęs, didey jis ißsigando, ir derēdino su Żydais ir susiderējo su jeis, ir pasibáżijo derējimo lai-

kysęs; ir taip jû prietelius pastojo, ir apierawojo ir pagárbino baznyczą, ir elges meilingay prieß miestą,

24. Jr priēme Makkabēoßių per prietelių, ir istáte ji per wyriáusiji nû Ptolemais iki Gerrēnû.

25. Bet karáliui i Ptolemais atējus, Ptolemajißkiams tas derējimas ne patiko; nēs jie rúpinos, kad jie wiernybę jiems ne laikysę, kaip ir jie wiernybês jiems ne buwo laikę.

26. Tay Lysijas wisiems be=girdint pradējo kalbēt ir teisino karálių, ir pérkalbējo jůs, kad jie per gér priēme ir nutilde jůs, kad jie wiso géro iß jû pasitikētus. Potam tráukes jisai wēl atgalôs i Antijokiją. Taipo su ßito karáliaus kelione ir pargryzimu namôn nusidawe.

14. Pérskyrimas.

Apie Nikanoro Newiernybę ir Razio Smerti.

1. Po trijû métû potam patyre Judas su sawaiseis, Demetrijų, Seleykaus sunų, i Tripoli su didzu zmoniû pulku ir ákrutû daugumu atêjusi,

2. Jr zémę igáwusi ir Antijokų su Lysiju, ano apēkunu, uzmußusi.

3. Bet Alcimus, kurs pirm to wyriáusiojo kunigo sluzmą turējo, ir bjaurey buwo atpůlęs pérsekinējimo czēse, ir dabar mislijo, kad ney gywս ißliksęs, ney wyriáusiojo kunigo sluzmą wēl igáusęs,

4. Tas tráukes pas karálių Demetrijų ßimts=penkes=deßimt=pirmame mete, ir atneße jam áuksiną wainiką ir werbû ir alijjaus ßakû, kurios ne jo, bet baznyczôs buwo.

5. Jr pirmoj dienoj jis uztruko, iki sawo czēsą prisidabojo, kurs jam tikras butu tam jo smarkumui. Jr kaip ji Demetrijus i rodą wadindino ir pakláusdino, kaip su Zydais esą, ir ką jie weikią,

6. Jis taipo atsáke: „Zydai, kurie wadinasi gerieji, kuriû wyresnysis yra Judas Makkabēoßius, wisadôs kárą ir maißtą pakel, ir tawo karalystei ne důst pakájaus;

7. Jie ir manę iß tēwißkôsês mano garbês, butent iß wyriáusiojo kunigo sluzmôs ißmete. Todēl aß czonay atējau,

8. Ant pirmo, karáliui ant géro, ir kad aß karáliui tikray wiernas esąs; ant antro, kad aß ir sawo zmonēms galēczau dawádą koki ißrasti, pakájuje pasilaikytis. Nēsa tokiu nedawadu turēs wisa musu gimine sugaißti.

9. Todēl karálius norētu tai wislab geray apdumoti ir pagal sawo pagárbintą malonę apie zémês ir apie wisôs musû giminês náudą pasirúpintis ir mus pagélbēti.

10. Nēs kol Judas gywas bus, tay negálims dáikts yra, kad pakájus zémēje butu.“

11. Bet jam tai ißkalbējus, inirßo ir kiti taipojau prieß Judą, ir jû labjaus ikerßino Demetrijų prieß ji,

12. Kad jisai tolydzaus Nikanorą, wyresniji ant elepantû, pawadino, ir ji idējo i wyrésniji prieß Zydus.

13. Jr prisáke jam, kad jisai Judą nuzawintu, ir jo (zalnieriû) pulką ißmußtu, ir Alcimų i wyriáusiojo kunigo sluzmą idētu.

14. Tay pulkais susirinko pas Nikanorą wisi tie pagónai, kurius Judas buwo iß zémês ißwáres, ir tikējos, Zydû bēdą jiems búsenczę jû paláimą.

15. Bet kaip Judas su sawaiseis patyre, Nikanorą prieß jůs tráukiantis, ir wisus pagonus iß wisû ßaliû pulkais prie jo susirenkant, uzsibarste jie pelenais ir meldēsi Poną Diewą, kurs sawo zmones nû swieto pradzôs buwo ißlaikęs ir sawo pulkéliui regimais zenklais padējęs buwo.

16. Jr kaip jiems jû wyresnysis prisáke, pasikēle jie ir didzu drąsumu uzpůle nepríetelius pas miestéli Dessą.

17. Bet Simonas, Judo brolis, uzpůle Nikanorą, ir Nikanoras kone buwo ißmußtas, kadangi ji neprietelei buwo uzklupę, pirm ne kaip jisai jû buwo pasidabojęs.

18. Kaip Nikanoras ißgirdo, *Judą tokius drąsius zmones pas sawę turint, kurie sawo kuną ir lobi drąsey gulde uz sawo tēwißkę, bijó=

jos jisai jů, ir ne norējo su jeis mußtis; * v. 13, 18.

19. Bet siunte pas ji Posidonijų, Teodotą ir Mattatiją, pakáją su jůmi daryti.

20. Jr kaip jie ilgay buwo apie pakáją su,iródiję, ir jů wyresnysis jiems wisą budą buwo ißpásakojęs, ir jie wisi to reikalo=dēl buwo suswieniję, pritare jie tam derējimui,

21. Jr paskyre wieną dieną, kurioj jůdu wienu=du skyriu susieitu. Jr tai dienai atējus buwo kożnam krase pastatyta.

22. Jr Judas paliepe keliems sawo ßarwůse ne toli nů tôs wietôs gatawiems laikytis, kad neprietelei, jam ne dumojant, kokią klástą ne darytu; ir susikalbējo su kits=kitu apie sawo reikalus.

23. Jr Nikanoras pasiliko koki czēsą Jeruzalēje, ir nieko pikto prieß ję ne padáre, ir dawe sawo zalniariams ßalin tráuktis.

24. Jr laike Judą garbēje po żmonių akimis, ir prieß ji meilingay pasielge;

25. Jr ji pagraudéno, kad móteri westu ir waikų użaugintu. Taip Judas wéde móteri, ir turējo géro pakájaus, ir ware sawo pasipenējimą.

26. Bet kaip Alcimus památe, ßiůdu iß wieno einanczu ir pakáją padáriusiu, jis wēl tráukes pas Demetrijų ir apskunde Nikanorą, buk jisai newiernas jam pastójęs; nēs jisai ēsąs Judą, karáliaus neprietelių, i jo wietą per wyriáusiji kunigą istátęs.

27. Tay karálius ant to wēbano żmogaus melawimo żodżų néy degte użsidege ir labay inirßo, ir raße Nikanorui, kad jis tai wisáy uż gér ne priimąs, kad jisai pakáją su Żydais padáręs, ir prisáke jam, idant jisai greitay Makkabēoßių sugáutu ir i Antijokiją siųstu.

28. Jr kaip tas prisákimas Nikanorui atējo, jis labay smutnas pastójo, ir jam didey ne patiko, kad jis ne galēsęs sawo żadētą żodi ißpildit, kadangi Judas nieko pikto jam ne buwo padáręs.

29. Bet taczau, kadangi jis ne driso prieß karálių ką daryti, mislijo jis su klasta ji gáudit.

30. Bet kaip Makkabēoßius mate, kad ansai jau ne taip meilingay prieß ji pasielgiąs, kaip iß pirmo, ir iß wiso suprato, nieko géro iß to busent, ēme jis kelis pas sawę ir pasislēpe nů jo.

31. Taygi kaip Nikanoras památe, kad Makkabēoßius jo klastawimui kytrey buwo ißtrúkęs, nuējo jisai aukßtyn i tą didżáusiąję ßwentąję bażnyczą, ir liepe klebonams apierawójantiems, idant jie jam tą wyrą ißdůtu.

32. Bet kaip jie buwo labay ir didey pasibażiję, kad jie nieko ne żiną, kur jisai esąs, ißtiese jis sawo dėßinę ranką prieß bażnyczą,

33. Jr prisēke: „*jéy jůs man Judą ne ißdůsite surißtą i mano rankas, tay aß ßitus Diewo namus su żemė sulygisiu, ir tą altórių ardysiu, ir Bakjui gráżę bażnyczą i tą wietą statysiu." *1 Makk. 7, 35.

34. Jr kaip jis tai buwo ißkalbējęs, ējo jis ßalin. Bet klebonai ißtiese sawo rankas dangun ir meldesi tą, kurs wisadôs sawo żmones buwo apsaugojęs,

35. Jr tare: „Pone Diewe, kaczey tu neywieno daikto ne priwalai, taczau taw tai patiko, kad tawo bażnycza, kurioj tu laikaisi, tarp musų butu.

36. Togidēl, tu ßwentasis Diewe, kurio wieno wislab yra, kas ßwenta wadinama, apsaugok toliaus sawo namus, kurius mes neseney czystijom, kad jie ne wēl neczysti ne pastótu, ir kimßte użkimßk nelabůsius nasrus!"

37. Bet buwo Nikanorui pasakyta apie wieną iß wyresniųjų Jeruzalēje, wardu Razi, kad tasai wyrs esąs tēwißkaji żokáną mylis ir wisur gérą gyrių ir tokią méilę tarp sawo miesczonių turis, kad kożnas ji Żydų tēwu wadina;

38. Priegtam kad jisai ir pirm ßio czēso todēl buwęs apskųstas ir pérsekinētas, ir kad jisai drąsey buwęs kuną ir dußią guldęs prie Żydų wierôs pasilaikytis.

39. Taygi kaip Nikanoras norējo pasirodíti, koks didis Zydû neprietelius jis ēsąs, siunte jisai daugiaus kaip penkis ßimtus zalnieriû, kurie jį turētu sugáuti.

40. Nēs jis mislijo, jéy jį bus sugáwęs, kad jiems didę ißkádą padarysęs.

41. Bet kaip jie prie tôs korycʒôs, kurioje jis buwo, su umaru į duris bego bey ugnį paliepe atneßti, ir duris uʒdégino, ir jisai suprâto, jau ēsąs sugáutas, norējo jisai pats pérsidurti.

42. Nēs jis labjaus norējo su garbe mirti, kaip bediewjiems į rankas įkliuti ir nů jû gēdißkay buti múczitas. Bet tokioj bēdoj jis ne geray buwo pasitrópijęs.

43. Bet kaip pulkai pas jį pulte įpůle, ißbēgo jisai ant murû, ir didʒu drąsumu nusimete ʒemyn tarp ʒmoniû.

44. Bet jiems atsitráukiant, kad jisai ruimą turētu, půle jisai ant tußtimû sawo kuno.

45. Bet tacʒau jis dar gyws ißliko, ir atsikēle su didʒausiúju supykimu, kaczey kraujai labay warwējo, ir jo ʒaiʒdos jam skaudējo, ir perdēm prabēgo per ʒmones, ir uʒéjo ant áukßtôs ůliôs.

46. Ir kaip jam kraujai wisáy buwo ißwarwēję, ißplēße jis dar ʒarnas iß sawo kuno, ir méte tas tarp zalnieriû, ir melde Diewą wisû ʒmoniû dußią ir amʒią sawo rankoj turintiji, kad Jis norētu jam * tai wislab atdůti; ir taipo jis pamire.

* p. 7, 11.

15. Pérskyrimas.

Apie Nikanoro baisingąji Smertį.

1. Bet kaip Nikanoras buwo patyręs, kad Judas su sawo zalniereis Samarijoje pasilaikąs, mislijo jis, kad noris jûs Sabbatoje be jokio prisibijojimo nutwérti.

2. Ir kaip Zydai, kurius jisai buwo sylijęs su jůmi drauge tráuktis, jam primine, kad jisai jûs taip smarkey ne nuʒawintu, bet tôs ßwentôs dienôs paczēditu, kurę pats Diewas pagárbinęs ir paßwentęs:

3. Tay paklâuse jûs tas wēbans neprietelius: „ar tas, kurs Sabbatą liepęs ßwęst, yra Wießpats danguje?“

4. Ir jiems jam atsakant: „mielay, Jis yra gywasis Wießpats Diewas, * jis yra Wießpats danguje, † Jis sékmąję dieną mums paliepe ßwęsti,“

* Ep. 6, 9. † 2 Moʒ. 20, 8.

5. Tare jis ant to: „tay aß esmi wießpats ant ʒémês ir prisakau jums, kad jûs ginklus ēmę pasitaisytumbit ir karáliaus paliepimą pilditumbit.“

6. Ale jis taczau ne galējo ißtesēti, ką buwo mislijęs daryt. Ir Nikanoras didey pasigirdams ir tycʒůdams tikray tikējo, didę garbę pelnysęs prieß Judą.

7. Bet Makkabēoßius wisadôs pasitikējo ir láuke, Poną Diewą jam pristosenti;

8. Ir palinksminojo tus, kurie aplink jį buwo, kad jie nesibijotu pagónû prieß jûs tráukiancʒû, bet kad atsimintu pagálbôs, jau pirm to taip tankey iß dangaus jiems ißroditôsês, irgi dabar taipojau ant busencʒo pérgalējimo ir pagalbôs, kurę Pons Diews jiems siųsęs, nusitikētu.

9. Taipo jis jûs palinksminojo iß ʒokáno ir prárakû, ir primine jiems palaimingû pamußimû, kurius jie pirm to buwo padárę, ir taipo jûs didey įdrąsino.

10. Ir kaip jûs taipo buwo pagraudénęs, jis ir ißpasakojo jiems, kaip pagonai taip klastůdami didey nusidēję ir prieß sawo prysēgą padárę.

11. Ir taip jis jûs įdrąsino, ne su tyczawimu ant sawo ragotiniû arba skydû, bet su palinksminojimu iß Diewo ʒodʒo. Jis pasáke jiems taipojau ir regējimą, kuri jie galējo uʒ teisybę priimti, kad tikray tą jis buwo matęs, iß kurio pagawo wisi drąsesni pastoti.

12. Ir tai buwo regējimas: Onijas, wyriáusiasis wyskupas, ßlowingas, garbês wertas, maloningas ir graʒey kalbēti mokąs wyrs, kurs * iß maʒû dienû ant wisokio wieʒlibumo buwo pasidáwęs, tas

ișties̨e sawo rankas ir meldēsi Ponq Diewq už wisus Žydû žmones.
* p. 3, 1.

13. Potam pasiródė jam kits kokšai jau pasénes ßlowingas wyrs brangiûse rubûse ir labay ßlownoj garbēj pasirodidams.

14. Jr Onijas sake Judui: „ßitas yra Jeremijoßius, Diewo prárakas, tawo brolius labay mylis, ir tas ne paliáudams meldža Ponq Diewq už žmones ir už ßwentqji miestq."

15. Potam dawe Jeremijoßius su sawo rankomis Judui áuksinq kárdq,

16. Jr sake jam: „imk tq ßwentqji kárdq, kuri taw Diewas dowanoja! tûmi tu neprietelius ißmußi."

17. Jr kaip Judas tokeis grażeis żodżeis, iß kuriû ßirdi ir drqsumq gáuni, buwo palinksminojęs, apsiēme jie, kad ne nori ábażą statyt, bet tolydżaus prieß neprietelius tráuktis ir ant jû su didżu drqsumu eiti, ir tam kárui gálq padaryti. Nēsa buwo miestas, Diewo ßlużma ir bażnycża didżoj bēdoj.

18. Jr tiesq kalbant, apie sawo móteres ir waikus, brolius ir gentis jie ne taip didey pasirúpino, bet jû wyriáusiasis rupestis buwo apie ßwentqję bażnycżą.

19. Jr kurie miestė buwo pasilikę, didey pradējo rúpintis sawo żalnieriû = dēl.

20. Jr kaip jau reikējo mußtis, ir neprietelei buwo susirinkę, ir i eiles susistoję, ir elepantai buwo i sawo wietq westi, bey raitelei ant abejû pusiû sudawáditi,

21. Jr Makkabēoßius neprietelius buwo pamates ir apstumq wisokiû jû ginklû ir baisingus żwēris, * ißtiese jis sawo rankas dangun ir melde Diewq dywus darantiji ir † wislab mátantiji; nēs jis geray żinojo, pérgalējimq ne ateinanti per ßarwus, bet Ponq Diewq tq dûdanti tam, kuriam Jisai tq wélija.
* p. 14, 34. † p. 7, 35. 12, 22.

22. Jr meldēsi taipo: „Pone Diewe, tu sawo ángelq cżēse Eżekijo, Żydû karáliaus, siuntei, ir tas * użmuße Sennakeribo ábaże ßimtq aßtûnes = deßimts túkstanczus wyrû.
* Jez. 37, 36. s.

23. Taygi ir dabar, tu dangujesis Pone Diewe, siųsk gérq angelq pirm musû, kad musû neprietelius ißgąnditu!

24. Dûk tiems ißsigqst su prisibijojimu tawo stiprojo petiēs, kurie su blużnijimu prieß tawo ßwentûsius żmones tráukias!" Jr ßitais żodżeis paliowe Judas.

25. Taipo tráukes Nikanoras ir wisi jo żalnierei su trimitáwimu ir su didżu rēkawimu.

26. Bet Judas ir jo żalnierei nutwēre neprietelius Diewq besimelsdami ir Diewop ßaukdami. Jr sawo rankomis jie mußę,

27. Bet sawo ßirdże jie ßauke Diewop, ir ißmuße apie trisd. ßimts ir penkis túkstanczus wyrû; ir jie labay dżaugesi, kad Diews taip maloningay jiems buwo pasiródęs.

28. Jr tam susimußimui pasibaigus ir sugryßtant, pażino jie Nikanorq ant jo ßárwo, kad ir jisai ēsqs użmußtas.

29. Tay prasidējo didżôs linksmybēs ßauksmas ir ßukáwimas, ir jie gárbino Diewq sawo kalboje.

30. Jr Judas, kurs sawo kunq ir gywasti už sawo żmones buwo guldęs ir iß mażû dienû sawo żmonēms daug géro buwo padáręs, paliepe, kad * Nikanorui jo gálwq ir rankq su petimi nukirstu ir i Jeruzalę nugabéntu.
* 1 Makk. 7, 47.

31. Taygi kaip jis buwo atējęs, suwadino jis sawo żmones i pulkq, ir dawe susistot klebonus pas altorių, ir nusiunte atwadinti neprietelius iß piliēs;

32. Jr parode Nikanoro gálwq ir blużnitojo rankq, kurę jisai prieß ßwentûsius Aukßczáusiojo namus buwo ißtiesęs ir didey pasibáżijęs.

33. Jis ir bediewjui Nikanorui ißpjaudino lieżuwi, ir sukapodino tq i stukius paukßczams ant géro, ir tq rankq, su kure jis tq durnumq buwo padaręs, ties bażnycża pakabindino.

34. Jr wisi żmones gárbino Diewq danguje ēsantiji tarydami: „paßlowintas te esie tas, kurs sawo miestq apsaugojęs yra, kad jis ißliko ne pabjaurintas!"

35. Jr * Nikanoro gálwą aukßtay pakabindino, kad kożnas iß piliês galējo tą matyti, wiśiems regimam żénklui, kad Ponas Diewas jiems pagélbējęs. * Judit 14, 2.

36. Priegtam ir wiśi wien=ßirdżey pawélijo, kad * tôs dienôs ne butu użmirßta, * 1 Makk. 7, 49.

37. Bet ję ßwęstu, butent trylik=toj dienoj dwyliktojo mēnesio, Sy=rißkay Adar wadinamojo, wieną dieną pirm Mardokajaus ßwentês.

38. Taip aß dabar noriu ßitas knygas pabaigti, kadangi Nikano=ras prapûle, ir Żydai miestą wēl igáwo.

39. Jr jey aß kożnam itiktinay bu=czau suráßęs, tai aß rods wéliczau. Bet jéy aß perprastay tas buczau suráßęs, tay taczau aß tiek pada=riau, kiek aß galējau.

40. Nēs wiśadôs wyno arba wan=dens gérti, tai ne ateit żmogui ant linksmybês, bet kû=czēs wyno, kû=czēs wandens gérti, tai żmogui dûst linksmybę; taipo ir linksma yra, jey wiską ne wiśadôs itiktinay gali skaityt. Tai butu pabaiga.

Galas antrûjû Knygû Makkabēoßiû.

Pridējimai prie Knygû Esterês.

1. Pérsk. Bet taip buwo raßyta ta grómata: „Didyśis Karálius Ar=takserkses nû Jndijôs iki Murinû=żémês tiems ßimts=dwideßimt=sep=tyniems kunigaikßczams podraug ir padûnams dûst labas dienas.

2. Kaczey aß macnus Karálius esmi ir didżáusiasis wießpats ant żémês, taczau aß ne norējau sawo didês mácies=dēl pasididżûtis, bet pasi=rúpinau maloningay ir su lengwybe sawo padûnus waldyti ir mieląji pakajų, kuriûm kożnas dżaugiasi, ißlaikyti, kad kożnas pakájuje gy=wéntu ir pasipenētus.

3. Todēl aß susiródijau su sawo kunigaikßczeis, kaip toktay ißtesēt galeczau. Tay praneße man Amans, mano ißmintingiáusiasis, mieliáusia=sis ir wierniáusiasis rotininks, kurs * páskuy karálių aukßczáusiasis yra, kaip tokie żmones ēsą, kurie po wiśą swietą besibastydami iß wiso kito=kius istátimus laiką prieß wiśû żém=jû ir żmoniû budą, ir wiśadôs ka=ráliû prisákimus paniekiną, ir tûmi pakájų ir sandorą wiśoj karalystēje ardą. * 1 Moiż. 41, 40.

4. Taygi kaip mes patyrem, kad tie wieninteli żmones prieß wiśą swietą pasisténgią, ir sawo pripraſtą budą ypaczey laiką, ir musû prisá=kimû ne klausą, ir tokiu pasielgimu jie didę ißkádą dárą, ir pakáją bey sandorą musû karalystēje ardą: (tai) mes paliepem, kad tie, kurius Amans, wyriáusiasis kunigáikßtis ir pagal karálių aukßczáusiasis, musû tēwas, paródıtu, su moterimis ir waikais sawo neprieteliû kardu be jokio su=similimo butu żudyti, ir neywiens ne butu czēditas, ir toktai ant ketu=riolıktôsês dienôs Adar, dwyliktojo mēnesio ßitame mete; jeib wiśi ne=paklusnieji ant wienôs dienôs butu użmußti, ir * twirtas pakajus musu karalystēje pasiliktu.“ * 2 Makk. 15, 10.

2. Pérsk. Jr Mardokajus meldēśi Pono Diewo ir ißpaśakojo Jo dyw=nus darbus tarydams: „Pone Die=we, tu esi wiśągalisis Karálius, wiskasgi stow tawo macēje, ir tawo walei neywiens ne gal prießśistengtis, jéy tu Jzraēli nori pagélbēti.

2. Tu dangų ir żémę sutwērei, ir wislab, kas toje yra,

3. Tu esi wiśû Wießpats, ir ney=wiens ne gal prieß tawę sténgtis.

4. Tu żinai wiśus dáiktus, ir żiurējei, kad aß ne iß patyczû neygi iß pasididżáwimo tą labay pasidi=dżûjantiji Amaną ne norējau pagar=binti; nēs aß gátaws buczau Jzraē=liui ant géro ir ano kojas rods pabuczûti; bet aß tai dariau iß bái=mês, kad aß tą garbę, kuri mano

Diewui pûlas, žmogui ne dûczau, ir neywienq kitq ne pagarbinczau, kaip tikt sawo Diewq.

5. Irgi dabar, Pone Diewe, tu Karáliau ir *Abraomo Diewe, susímilkis ant sawo žmoniû! nēs musû nepritelei nor mus išgaišinti ir tawo tēwiškę, kurę tu iš pradžôs turējei, išgaišinti. * ps. 47, 10.

6. Ne paniekink sawo pulkéli, kuri tu iš Egypto išwálnijei!

7. Išklausyk mano maldq ir buk malonus sawo žmonēms, ir pérwersk musû smutnybę i linksmybę, kad mes gywi išlikę tawo wardq gárbintumbim, ir ne dûk but išgaišintq burnq tawę liaupsinanczûjû!"

8. Ir wisi Izraēlitenai šauke iš wisôs sylôs Ponop Diewop; nēs jie buwo smertiês-bēdoje.

3. Pérsk. Ir karaliene Estere taipojau Ponop Diewop wertēsi tokioj smertiês-bēdoj,

2. Ir padējusi sawo rubus karalienei tikrus apsírēde gedulingais rubais, ir brangiojo wandens bey mostiês wietoje užbarste jiji pélenus ir dulkes ant sawo galwôs, ir pažémino sawo kunq pastnikawimu; ir wisose wietose, kur ji pirma buwo linksma buwusi, ji išpeše sawo plaukus;

3. Ir meldēsi Ponq Diewq Izraēlio tarydama:

4. „Pone Diewe, tu wiens musû Karalius ēsqsis, gélbek manę bēdnqję! Aš ne turiu neyjokio kito pagalbininko, kaip tikt tawę; ir bēda yra po akiû.

5. Aš nû sawo tēwo girdējau, Pone Diewe, kad tu waikus Izrael iš wisû pagonû išskyrei, ir musû tēwus iš senowês amžinay per sawûsius priēmęs, ir jiems išteséjei, ka tu žadējei.

6. Mes po tawo akiû susígriešijom; todēl tu mus padawei i musû nepritelíû rankas. Pone Diewe, tu esi teisus, nēs mes jû diewus garbinom.

7. Bet dabar jiems to dar ne gana, ka jie mus didey spáudža; bet sawo pérgalējimq jie sawo balwonû sylai dēkawoja, ir nor tawo pažadējimus paniekinti, ir tawo tewiškę išgaišinti, ir burnq tû žmoniû, kurie tawę garbina, užkimšti, ir garbę tawo bažnyczôs ir altoriaus wisiškay išgaišinti, ir pagónams burnq atwérti, kad jie balwónû maci pagárbintu ir smertélnq karáliq amžinay pašlowintu.

8. Pone Diewe, ne dûk sawo karalystês rykštę tiems, kurie nieku yra, kad jie nesíjûktus iš musû prapûlimo, bet nukreipk jû mislis ant jû galwôs, ir ženklink tq, kurs i tokiq bēdq mus wédęs!

9. Atsímink, musû Pone Diewe, ir pasírodikis musû bēdoje, ir stiprink manę, Pone Diewe, tu Karáliau wisû diewû ir wiešpaczû; mokink manę, kaip aš kalbēt turēczau po akiû liúto, ir lenkk jo širdi, kad jisai tq musû nepritelíq wisaip nekęstu, kad jis pats su sawo draugais prapultu!

10. Ir išgélbek mus sawo ranka, ir gélbek manę, sawo tarnaitę, neyjokiq kitq pagálbq ne turinczęję, kaip tikt tawę wienq, Pone Diewe, wisus daiktus žinantiji!

11. Ir tu žinai, kad aš nesídžaugiûs iš tôs garbês, kurę aš pas bediewjus turiu, ir iš to nesímēgstu, kad už pagonišką ir swétimq tekējau. Tu žinai, kad aš tai turiu daryti, ir ne myliu tq brangųji grąžumq, kuri aš ant sawo galwôs nešioju, kad man reik puikawoti, bet aš tai laikau kaip neczystq kokiq škēpetq, ir ne nešu tai, kaip tikt kad turiu brangiûse rubûse (kaip karaliene) pasíródit. Priegtam aš niekadôs su Amanu ne walgiau, neygi džaugsmo ne turējau prie karališkojo stalo, neygi ne gēriau apierwyno; ir tawo merga niekadôs nesídžauge nû to czēso, kaip šén esmi atgabénta, iki šiam czēsui,

12. Kaip tiktay iš tawęs wieno, Pone Diewe, tu Abraomo *Diewe. Išklausyk maldq prastotûjû, tu macnusis Diewe ant wisû, ir išwalnik mus iš (nepritelíû) tawę nesíbijanczûjû rankû, ir išgélbek manę iš mano bēdû!" * ps. 47, 10.

4. Pėrsk. 3. Ir treczoj dienoj ji nustrēdė kas-dien nėßamůsius rubus, ir apsirēdė sawo rubais, karalienei tikrais (půlanczeis);

4. Ir buwo labay grazi, ir meldēsi Diewą, Ißganytoji, wislab mátantiji. Ir ēme su sawim dwi mergi drauge, ir mandagey pasirēme ant wienôs, ir antroji páskuy ję ējo neßdama jôs sermēgôs ûdegą.

5. Ir jôs wéidas buwo labay grazus, meilingas, ir iß jôs akiû wiena linksmybe buwo matyt; bet jôs ßirdis buwo didzo drebējimo ir rúpesczû pilna.

6. Ir kaip ji buwo iējusi pro wisus wartus, stojos ji ties karaliu, jam be-sēdint ant karálißkojo sawo sosto sawo karálißkůse rubůse, iß áukso ir brangiû akmenaiczû darytůse, ir buwo baisu ziurēti.

7. Ir kaip jis akis buwo pakelęs ir į ję rustay buwo ziurējęs, pablyßko karaliene ir apalpo, ir prißlējo sawo galwą ant mergôs.

8. Tay Diewas atwerte karáliaus ßirdį ant pasigailējimo, ir jisai prisibijodamas, ję apgaißime pasiliksenczę, nußóko nů sawo sósto ir ję apglobojo sawo rankomis, pakol ji wēl atsigáwo, ir ikalbino ję ßitais meilingais zodzeis: „kas taw, Estere? Aß esmi tawo brolis, nesibijokis, tu ne mirsi. Nēsa ßis uzdraudims ne taw, bet wisiems kitiems yra důtas.

9. Eik artyn!"

10. Ir jis pakēlęs karálißkąję rykßtę iß áukso darytą uzdējo tą ant jôs péczû, ir ję pabuczáwo ir tare: „sakyk!"

11. Ir ji atsake: „kaip aß tawę pamaczau, aß dingojau, * manę rēginczę koki Diewo angēlą; todēl aß pérsigandau iß tawo didês ßlowês.

* 2 Zom. 19, 27.

12. Nēsa tu esi labay prisibijotinas, ir tawo wéidas yra labay ßlownas."

13. Ir jei taipo be-kalbant, ji wēl apalpo ir parpůle.

14. Bet karálius nusigando su sawo tarnais ir ję palinksminojo.

5. Pėrsk. Ketwirtame mete karáliaus Ptolomējaus ir Kleopatrôs atneße Dositējus (kurs ißsisakawe, ēsąs kunigas iß giminês Lewi) ir Ptolomējus, jo sunus, ßę grómatą (tû) Purim, sakydami, kad Lysimakus, sunus Ptolomējaus, tą pértulkawęs Jeruzalēje.

6. Pėrsk. „Artakserkses, didysis karálius nů Indijôs iki Murinû-zémês, důst tiems ßimts-dwideßimt ir septyniems kunigaikßczams ir jû padůnams labas dienas.

2. Mes po sawo akiû turim, daugumą tokiû ēsant, kurie kunigaikßczû malonę ant negéro priima, ir iß tôs garbês, kuri jiems důdama, ant pasididzawimo ir nelabumo pasiléidz, taipo, kad jie ne tiktay padůnus per mierą spáudza, bet ir mislija paczus wießpaczus, kurie jůs ant garbês ißkēle, sawo kojomis paminti.

3. Ir ne tiktay elgiasi prieß zmonēms prigimtąji wiezlibumą ir wertybę sawo nedekingyste, bet ir sawo pasididzáwimu taip yra apjékę, kad ir mislij, Diewą ant gerûjû dabojantiji ne korawojanti tokią newiernybę.

4. Jie ir prigáuna gerus kunigaikßczus, jeib zmoniû nekaltûjû kraują pralietu, ir tus, kurie jiems wiernay ir tikray paßlúzija, į wisą bēdą iwestu.

5. Kokiû pawéikslai randami yra ne tiktay senůse nusidawimůse, bet ir dar kas-dien ißtyriam, kokiôs bēdôs daugumą tokie newierni rotininkai dáro.

6. Todēl kadangi mums pareitis ant to ziurēti, kad toliaus pakájus karalystēje pasiliktu,

7. Tay mes kartais ziurēdami ant zmoniû naudôs turim (sawo ißdůtůsius) prisákimus kitokiu budu atnáujit, jey kitaip ißrandam, kaip mums pirma buwo praneßta, ir ne per mierą skubintis.

8. Taygi kadangi Amans, sunus Amadati, iß Macedonijôs, ir ne iß Persû giminês, ir ne musû maloningąji budą turis, bet pas mus

swétimas ēsąsis, kuriam mes, kaip papratom wisokiôs žémês žmonēms, wisą malonę išrodem, ir taipo ant garbês iškēlem, kad ji ir sawo tēwu wadindawom, ir jis nů kožno kaip artimjáusiasis pagal karálių buwo pagarbintas, — jis taip didey pasididzawo, kad ir išdriso, mums musû karalystę išgáuti ir mus paczus žudyti.

9. Nēs jis Mardokają (kurs sawo wiernybe ir geradejyste išdůdams Amano klástą mus nů prapůlimo yra išgélbējęs) ir musû nekaltąję wiešpatienę paczę, karalienę Esterę, draug su jôs wisais žmonēmis newiernay ir neteisey apskunde, kad jie wisi turētu but žudyti. Ir potam, kad tie wisi busę žudyti, kurie mus apsérgti, jis mislijo ir mus nužawinti ir Persû karalystę Macedonitams padůti.

10. Bet mes išrandam, tus Żydus, kurius tas prawarytasis šalbērius ketino žudyti, nekaltus ēsanczus, gerus prisákimus turinczus ir waikus aukščzáusiojo, didzáusiojo ir amžinojo Diewo ēsanczus, kurs musû tēwams ir mums šę karalystę dawęs, ir dar išlaiko.

11. Todēl jûs ne turit daryti pagal tą grómatą, kurę Amans yra išsiuntęs.

12. Nēs dēl to nusidējimo jis su wisa sawo gimine yra pas wartus Susan ant galgio pakártas; ir taipo Diews jam weikey užmokējo, kaip jisai saw buwo užsipelnęs.

13. Bet ši prisákimą, kuri mes dabar jums siunczam, turit jûs wisůse miestůse žinomą daryti, kad Żydams pawélita yra, pagal sawo prisákimus be jokiû páiniû pasielgtis.

14. Ir jéy kas jiems gwoltą norētu daryti tryliktoje dienoje dwyliktojo mēnesio, wadinamojo Adar, tay jûs turit jiems ant pagálbôs buti, kad jie ant anû gáutu atsikeršiti. Nēs tą dieną wisogalisis Diewas jiems ant dzaugsmo padáręs, kurioje jie, išrinktieji žmones, butu turēję nužudyti but.

15. Todēl turit ir jûs (Persijonai) pagal kitas šwentes šitą dieną šwęsti su wisu dzaugsmu, kad mums geray pasisektus ir wisiems, kurie Persijonams wierni yra, ir pawéikslas butu, kaip didey newiernybe korawojama yra.

16. Bet jéy kokia žéme arba miestas ši prisakimą ne apsiimtu pilnawoti, ta tur kárdu ir ugnimi but išpústita, taipo, kad ney koksai žmogus, ney kokia žwēris, ney paukštis toliaus toje pasilaikytis ne galētu.“

7. Pérsk. Antrame mete didzojo karáliaus Artakserksio pirmoje dienoje mēnesio Nisan tyrējo Mardokajus sápną, kurs Żydas buwo, sunus Jairi, sunaus Semei, sunaus Kis, iš giminês Benjamin, ir gywéno mieste Susan, wyrs wiernas ir karáliaus dware didzoje garbēje laikomas.

2. Bet jis buwo tû apkaltûjû wiens, kurius Nebukad-Nezar, karálius žémês Babel, buwo išgabénęs iš Jeruzalês, su *karáliumi Jekanja, karáliumi Juda. Ir tai buwo jo sápnas:

* 2 Kar. 24, 15.

3. Pasikēle šukáwimai ir tranksmai, perkúnai ir žémês-padrebējimai ir didis išgąstis ant žémês. Ir štay, cze buwo du didzu smaku, tůdu prieš kits-kitą êjo kowoti.

4. Ir tie šukawimai buwo taip didi, kad ir wisos žémes pasikele kariáuti prieš šwentus žmones.

5. Ir buwo diena didzôs tamsybês, wargû ir tužbôs, ir buwo dide bēda ir báime ant žémês.

6. Ir tie šwentieji žmones buwo labay smutni, ir bijojos sawo bēdôs, ir buwo nusiminę, kad gywi ne išliksę.

7. Ir jie šauke Diewop. Ir po to šauksmo patwino dide upe iš mážo šulinio.

8. Ir sáule užtekējo, ir išsigaidrino. Ir bēdnieji laimējo, ir nužawino pasididzůjanczůsius.

9. Bet kaip Mardokajus buwo pabudęs iš to sápno, tay apdumojo jis, ką Diews tůmi jam parodit mislijąs, ir palaike tą sapną sawo širdije, ir apdumojo tą iki naktiês, ir mielay butu žinojęs, ką tas (sapnas) jam rodąs.

8. Pérsk. Jr Mardokajus tare: „Pons Diewas tai wislab padáre.

2. Aß atsimenu sawo sápno, ir lygey taip nusidawe, kaip aß sapnawau.

3. Tas mażasis ßulinys, iß kurio dide upe pastójo, sáulei ßwieczant ir nusigaidrinus, yra Estere, kurę karálius per paczę wédęs ir karalienę padáręs.

4. Tůdu smáku yra aß bey Amans.

5. Więns żénklin pagonus, susiêjusius ir Zydû wardą ißgaißinti norinczus.

6. Antrasis żénklin mano żmones Jzrael, Diewop ßaukianczus; ir Pons Diewas gélbējo sawo żmones, ir ißwalnijo mus iß ßiôs bēdôs. Jis daro didżus żénklus ir stebuklus tarp pagónû. Nēs jisai wisadôs skyrumą laikęs tarp sawo żmoniû ir pagónû. Jr adynēlei atêjus, kad pagonai buwo labjausey pasididżawę, ir mes wisay silpni buwom pastoję, ir Diewui reikēję sudit, tay jis sawo żmoniû atsimine, ir sawo tewißkei pérgalējimą dawe."

7. Jr ßitas dienas reik ßwęsti mēnesije Adar keturioliktoje ir penkioliktoje dienoje to patiês mēnesio su wisu dżaugsmu ir su dide proce, żmonēms susieinant; ir tur amżinay taipo laikoma but żmonēse Jzrael.

Nusidáwimas su Susanna ir su Dangelu.

1. Buwo nekursai wyrs Babylonè, wardu Jojakym.

2. Tas turējo paczę, wardu Susanną, dukterí Elkijo; ta buwo *labay graźi ir priegtam Diewobijantisi. * Judit. 8, 6.

3. Nēsa ji turējo nobażnus gimdytojus, kurie ję buwo pamokinę pagal żokaną Moiżeßiaus.

4. Jr jôs wyrs, Jojakyms, buwo labay bagótas, ir turējo grażų sódą pas sawo butą. Jr Zydai wisadôs pas ji susieidawo, kadangi jis wyriáusiasis wyrs buwo tarp jû wisû.

5. Bet buwo tam patim mete du wyresniůju iß żmoniû í sudżas idētu, tůdu buwo tokie żmones, apie kurius Pons Diewas buwo sakęs: jû sudżos wisoki nelabumą dáro Babylonè.

6. Tůdu kas-dien pas Jojakymą ateidawo, ir jéy kas koki reikalą turējo, tas turējo czonay pas jůdu ateiti.

7. Jr żmonēms ßalin êjus per pētus, eidawo Susanna í sawo wyro sódą.

8. Jr kaip tůdu wyresniůju ję kasdien máte í tą sódą einant, jůdu néy dégte użsidege í ję iß didżo użsigeidimo.

9. Jr iß to durnu-du pastójo ir sawo akis taip labay buwo ant jôs użmétę, kad ir ne galējo í dangų żiurēti ir ne atsiminti ney Diewo żodżo ney korawonês.

10. Bet buwo jůdu abu, kaip wiens taip kits, prieß ję kaip degte użsidégusiu.

11. Jr jůdu gêdējos kits-kitam tai pasakyti, ir kożnas wiens mielay su je butu sugulęs.

12. Jr kas-dien didey tykojo jôs, ję tikt pamatyti. Bet tare wiensantram:

13. „Eina, eikiwa namôn! nēs wálgit dabar jau czēsas."

14. Jr kaip jůdu buwo nů wienswieno atsiskyrę, potam kożnas wēl sugryżo, ir jůdu wēl wienu czēsu susiêjo. Jr kaip kits-kitą kláuse, ißsipażino abudu wiens-wienam sawo newieżlibą użsigeidimą. Potam jůdu susitáre ant to láukti, kad jůdu tą moterißkę wieną rastu.

15. Jr kaip jůdu tam tikrą dieną buwo paskyrę ant jôs tykoti, atêjo Susanna su dwiem mergom, kaip ji buwo papratusi, í sódą *mażgotis, nēs buwo didey twanku. * 2 Sam. 11, 2.

16. Jr neywiens żmogus ne buwo sode, kaip tikt tůdu wyresniůju,

kuriů-du slaptay buwo pasislēpusiu jôs tykodamu.

17. Jr ji tare sawo dwiem mergom: „atneßkit man móstiês ir muilo, ir uzrakinkit sódą, kad aß mazgoczaus!"

18. Jr mergi-dwi padare, kaip ji buwo isákiusi, ir uzrakino sódą ißeidami laukan pro duris uzpakalij ēsanczas, kad jei parneßtu, ką ji norējo, ir tů-du wyru ne buwo pamáczusios, nēs jůdu buwo pasislēpusiu.

19. Jr mergom-dwiem ißêjus, tůdu wyresniůju atsirádę pribēgo prie jôs tarydamu:

20. „Sztay, sodas yra uzrakintas, ir *neywiens mus ne máto, o mudu tawo meilês didey uzsigeidewa, togidēl ißpildik musû dwiejû wálę!

* Sir. 23, 26.

21. O jey tu ne nori, tay mudu ant tawęs ißsipazisiwa, *kad mudu eswa radę jaunikáiti pas tawę wieną, ir kad tu sawo mergi-dwi todēl laukan ißsiuntusi." * p. 37.

22. Tay atsidusējo Susanna tarydama: „ak, kokioj aß dabar esmi didzoj bēdoj! nēs jey aß tai darau, tay aß mirt turiu; bet jey aß tai ne darau, tay aß iß jusû dwiejû rankû ne ißtrúksiu.

23. Taczau aß geriaus noriu nekaltay į zmoniû rankas įpulti, ne kaip prieß Diewą susigrießiti."

24. Jr pradējo didzu balsu ßaukti, bet tůdu wyresniůju taipojau ßauke prieß ję.

25. Jr tû dwiejû wiens prie sódo wartû pribēgęs atkēle tus.

26. Jr kaip ßeimyna tą ßauksmą buwo girdēję, ißbēgo jie į sódą pro uzpakalij ēsanczůsius wartus matyti, kas jei tikos.

27. Jr wyresniůju-du pradējo apie ję taip kalbēti, kad ir tarnai jôsdēl gêdējos; nēs toktai pirm to niekadôs apie Susanną ne buwo girdēta.

28. Jr antroj dienoj zmonēms į Jojakymo, jôs wyro, namus susiējus, *tay atêjo ir tůdu wyresniůjudu, pilnu nelabo kytrumo prieß Susanną, kad jei smerti prisúditu.

* 1 Kar. 21, 13.

29. Jr jůdu sake wisiems zmonēms: „nusiųskit ir ßen atgabéndikit Susanną, dukteri Elkijo, Jojakymo paczę!"

30. Jr kaip ji buwo wadinta, atêjo ji su sawo gimdytojeis ir waikais ir su wisomis sawo gentimis.

31. O ji buwo labay wiezliba ir grazi.

32. Todēl liepe tůdu ßalbēriu jei sképetą ßalin plēßti, kure ji buwo apdengta, kad gautu pasitießiti jôs grazumu.

33. Jr wisi, kurie pas ję stowējo ir ję pazino, werke dēl jôs.

34. Jr tůdu wyresniůju-du pasikēle tarp zmoniû susiêjusiûjû, ir uzdējo rankas ant jôs galwôs.

35. Bet ji werke ir pakēle sawo akis į dangų, nēs jôs ßirdis nusitikējo Ponu Diewu.

36. Jr tůdu wyresniůju-du pradējo ir tare: „kaip mudu wienudu sode aplink waikßtinējowa, atêjo ji į widų su dwiem mergom, ir uzrakino sódą ir nusiunte mergidwi nů sawęs ßalin.

37. Tay atêjo pas ję jauns jaunikáitis, kurs buwo pasislēpęs, ir sugulējo su je.

38. Jr kaip mudu wienam kampe sode tokią gēdą mátēwa, greitay mudu pribēgowa, ir radowa jůdu pas wiens-wieną be-gulinczu.

39. Bet jaunikáiti ne galējowa sugáuti, nēs jis buwo mum-dwiem perdriúts, ir atstumęs wartus ißtrúko.

40. Bet ję mudu sugáwowa ir kláusēwa, koks tai jaunikáitis buwęs? Bet ji ne norējo mum tai sakyti. Toktai mudu liudijawa."

41. Jr zmones wierijo tiem-dwiem, kaip dwiem sudzom ir dwiem wyresniemsiem zmonēse, ir prisúdijo Susanną ant smertiês.

42. Bet ji ßauke didzu balsu tarydama: „Pone Diewe, amzinasis Diewe, tu pazist i wisaspaslēptines, ir zinai wisus dáiktus, pirm ne kaip jie nusidůst;

43. Tu zinai, kad ßiůdu neteisią liudijimą prieß manę yra liudijusiu. Jr dabar ziurēk, aß turiu mirti, norint taczau aß to nekalta esmi,

ko jůdu neteisey ant manęs išliudijo."

44. Ir Diewas išklause jôs šauksmą.

45. Ir kaip žmones ję smerczop gabéno, pajudino Diewas dwásę jáuno jaunikaiczo, wardu Dangélo, tas pradējo didżu balsu šaukti:

46. „Aš noriu *nekalts buti šito kraujo."
* Matt. 27, 24.

47. Ir wisi žmones jop atsikreipe ir kláuse ji, ką jisai tokeis żodżeis noris sakyti.

48. Bet jisai stowēdams tarp jû tare: „ar jûs iš waikû Izraēl este tokie beproczei, kad jûs Izraēlio dukteri ant smerczo apsúdijat, pirm ne kaip jôs nusižengimą išrádot, ir tikrą žinę apie tą turit?

49. Sugryškite wēl atgalon į prową! nēs šiůdu netikrą liudijimą prieš ję kalbējo."

50. Ir wisi żmones greitay sugryżo. Ir wyresniůju-du sake Dangēlui: „sēskis czonay pas mudu ir praneškmum, kadangi Diewas dabar tawę į sudżą wadin."

51. Ir Dangēls sake jiems: „atskirkite šiůdu nů kits-kito, tay aš kożną skyriu perklausinēsiu."

52. Ir kaip jůdu buwo nů kits-kito atskirtu, pawadino jis wieną ir sáke jam: „tu nelabasis sénas klastůriau, dabar tawę pajēškos tawo griekai, kurius tu pirma padarei,

53. Kaip tu *neteises prowas darei ir nekaltůsius apsúdijei, bet kaltůsius atsúdijei, norint taczau Pons Diewas †isákęs: tu gerůsius ir nekaltůsius ne turi żudyti.
* Pam. 17, 15. † 2 Moiż. 23, 7.

54. Jéygu tu šiůdu regējei, tay sakyk, po kokiu medżu tu jůdu susigulus pamatei?" Ir jis atsáke: „po liepa."

55. Tay sake Dangelas: „geray! Pono Diewo angels tawę ras ir sutréškis; nēsa sawo meláwimu sawę pats nużudai."

56. Ir šitam atstójus, jis ir antrąji pas sawę pawadindino ir tare jam: „tu *Kanaano weisle, o ne Judo, grażums tawę apjékino, ir piktasis użsigeidims tawo širdi pérkreipe.
* Ez. 16, 3.

57. Taip jûs su dukterimis Izrael padáret, ir jos turējo iš báimēs jusû wálę išpildit. Bet ši dukte Judo *ne pritare jusû piktenybēms.
* p. 22. 23.

58. Taygi dabar sakyk: po kokiu medżu tu jůdu susigulus radai?" Bet jis atsake: „po ażolu."

59. Tay sake Dangels: „geray! Pono Diewo ángēls tawę žénklis ir tawę sukapós; nēs sawo meláwimu tu sawę pats nużudai."

60. Tay pradējo wisi żmones didżu balsu šaukti, ir gárbino Diewą, gélbantiji tiems, kurie ant Jo nusitikēdami į Ji żiur.

61. Ir kēlesi prieš tůdu wyresniůju, kadangi Dangels iš jû dwiejû paczû żodżû jůdu buwo kaltu-du išrádęs, neteisiu liudininku ēsanczu-du;

62. Ir padáre jiem-dwiem pagal *żokaną Moiżešiaus, kaip jůdu ant sawo ártimo buwo nusidējusiu, ir nużude jůdu. Taipo tą paczę dieną nekaltasis kráujas buwo išgélbētas.
* 5 Moiż. 19, 19. Pam. 19, 5.

63. Bet Elkijas su sawo pacże gárbino Diewą dēl Susannôs, sawo dukters, su Jojakymu, jôs wyru, ir su wisa gimine, kad neyjokio newieżlibumo ant jôs ne buwo išrasta.

64. Ir Dangels didês garbês wyrs pastójo pas żmones nů tôs dienôs ir potam wisadôs.

Apie Bel (Balwoną) Zémēje Babel.

65. Po Astyagio galwôs téko jo karalyste Cyriui iš Persijôs.

1. Ir *Dangels buwo wisadôs prie karáliaus šaliês, ir didesnēje garbēje laikomas uż wisus karáliaus prietelius.
* Dan 6, 28.

2. Ir buwo Babylonè balwónas, wardu Bel; tam turējo żmones kasdien apierawoti dwylika saikû kwieczû ir ketures-dešimt awjû ir tris kibirus wyno.

3. Ir pats karálius gárbino tą

balwoną (kaip diewą), ir nuêjo kas=dien to melstis; bet Dangēls meldēs sawo Diewo.

4. Jr karálius sake jam: „kam ir tu Bēli ne meldiesi?“ Bet jis atsake: „aß ne ßlužiju balwonams rankomis darytiemsiems, bet gywamjam Diewui, tas dangų ir žémę sutwēręs ir Wießpats yra ant kiekwieno pasikrutanczo daikto.“

5. Tay sake jam karálius: „argi tu ne laikai Bēli per gywą Diewą? ar tu ne matai, kiek jisai kas=dien wálgo ir géria?“

6. Bet Dangels nusišjůkdams tare: „wießpatie karáliau, ne důkis prisigauti! nēs ßitame Bēlije widuj nieko kit niera, kaip tikt můlis, ir iß wirßaus warinis, ir *dar niekados nieko ne walge.“ * Sir. 30, 19.

7. Tay karálius inirßo, ir suwadindino wisus sawo klebonus tarydams jiems: „jey jůs man ne pasakysite, kas ßę apierą suwálgo, tay jůs turit mirti.

8. Bet jey jůs gálite paroditi, Bēli tą suwálganti, tay tur Dangels mirti, nēs jisai Bēli bluznijęs.“ Jr Dangels sake: „mielay, wießpatie karáliau, testow taipo, kaip tu kalbējei.“

9. Bet buwo apie septynes=dėßimts klebonû Bēlio, be jû moteriû ir waikû. Jr karálius êjo su Dangelu į Bēlio bažnyczą.

10. Tay sake klebonai to (balwono): „ßtay, mes norim laukan eiti, ir tu, wießpatie karáliau, pats walgį ir gērimą padēsi, ir duris páskuy sawę užrakisi ir sawo patiês peczwete užpéczwetisi.

11. Jr kaip tu rytmetij ankšti wēl ateisi ir rasi, Bēli ne wislab suwálgiusi, tay mes su džaugsmu norim mirti; arba Dangels tur buti žudytas, kurs tai ant musû užmeláwęs.“

12. Bet jie tůmi pasitikējo, kad saw buwo pasidárę paslēptą įejimą po stalu; per tą jie wisadôs iêjo ir suwálge, kas cze buwo.

13. Jr klebonams ißêjus, liepe karálius Bēliui walgį padēti. Bet Dangēls liepe sawo tarnams, kad jie pelenû atneßtu, ir liepe tus barstyti po wisą bažnyczą po karáliaus akiû. Potam jie ißêjo, ir užrakino duris ir užpéczwētijo tas karáliaus peczwete ir êjo ßalin.

14. Bet klebonai iêjo naktije, kaip buwo paprátę, su sawo moterimis ir waikais, ir rijo ir gēre wislab, kas cze buwo.

15. Jr iß ryto labay ankšti atsikēle karálius, ir Dangels su jůmi.

16. Jr karálius sake: „ar péczwete yra atplēßta?“

17. Bet jis atsáke: „ne atplēßta, wießpatie karáliau.“ Jr kaip tiktay wartai buwo atdaryti, žiurējo karalius į stalą ir ßauke didžu balsu: „Bēl, tu esi didis Diewas, ir niera klastôs su tawim!“

18. Bet Dangels nusišjůke, ir laike karálių, kad ne eitu į widų, ir sake: „žiurēk į áslą ir isidabok! kieno yra tos pēdos?“

19. Karálius sake: „aß miel regiu pēdas wyrû ir moteriû ir waikû.“

20. Tay supyko karálius, ir dawe sugáuti klebonus su jû moterimis ir waikais. Jr jie turējo jam paroditi paslēptůsius įējimus, kureis jie buwo ißêję ir įēję, ir suēdę, kas ant stalo buwo.

21. Jr karálius jůs nužudydino, ir padawe Beli Dangelui į jo walę, tas ißpústijo jį ir jo bažnyczą.

Apie Smáką Zémėje Babel.

22. Bet buwo czonay ir didis smákas, kuri žmones žémēj Babel gywénantieji per Diewą gárbino.

23. Jr karálius tare Dangelui: „kaip? ar tu ir apie tą nori sakyti, jį nieko kit, kaip tikt warinį balwóną ēsanti? Sztay, juk jis gywas yra; nēs jisai wálgo ir géria, ir tu ne gali sakyti, jį ne ēsanti gywą Diewą. Todēl melskis jo!“

24. Bet Dangēlas atsake: „aß noriu Pono Diewo, sawo Diewo,

melstis; nēs jisai yra gywasis Diewas.

25. Bet tu, wießpatie karáliau, pawélik man, tay aß ßi smáką žudysiu be jokio kárdo arba kártiês." Jr karálius tare: „beje, t'esie taw pawélita."

26. Tay Dangels ēmęs pikio, taukû ir plaukû, ir wirre tai podraug, ir padáręs iß to kuklelius, tus ímete tam smákui į nasrus, ir smákas iß to pusáu perplyßo. Jr Dangēlas tare: „ßtay, tokie yra jusû diewai."

27. Bet kaip tai žmones Babēlije gywénantieji ißgirdo, papyko jie iß to labay, ir pakele maißtą prieß karálių ir tare: „musû karálius Zydu pastójęs; nēs jisai Bēli supústijo ir smáką nužawino."

28. Jr jie pasiſtóję po karáliaus akiû tare: „ißdůk mums Dangelą ßen! jey ne, tay mes tawę ir tawo wisą giminę nužudysime."

29. Taygi kaip karálius památe, kad jie tokiu umaru êjo jį nů karáliaus ißgáuti, turējo jisai jiems Dangelą ißdůti.

30. Jr jie ímete jį pas liutus į důbę, toje jisai gulējo per ßeßes dienas.

31. Jr buwo septyni liútai důbēje, tiems kas-dien dûdawo du žmogu ir dwi awi. Bet per ßes dienas jie nieko jiems ne-dawe, kad jie Dangēlą suēstu.

32. Bet buwo prárakas Abakuks Zydû-žémēj, tas buwo skystą walgi ißwiręs ir důnôs ítrupinęs į dubų bliudą, ir êjo tůmi ant lauko, kad tai pjowējams nugabéntu.

33. Jr Pono Diewo ángelas tare Abakukui: „tu turi tą walgį, kurį tu neßi, Dangēlui nuneßti į Babēl į liutû důbę."

34. Bet Abakuks atsake: „Pone Diewe, aß miestą Babel niekadôs ne maczau, neygi ne žinau, kur ta důbe ēsanti?"

35. Tay * nutwēręs jį ángelas wirßuj prie czupryno wéde jį néy koks driútas wējas į Babēl pas důbę.

* Ez. 8, 3.

36. Jr Abakukas ßauke tarydams: „Dangel, Dangel, imk tą walgį, kurį taw Diewas siuntęs!"

37. Jr Dangels sake: „Wießpatie Pone Diewe, tu tiktay dar manęs atsimeni, ir ne prastoji tus, kurie tawęs pasimeldža ir tawę myl."

38. Jr jis atsikēlęs walge. Bet Diewo angelas nugabéno Abakuką tolydžaus wēl į jo wietą.

39. Jr karalius atêjo sekmoje dienoje Dangelą apraudoti. Jr kaip jis pas důbę buwo atêjęs ir į tą žiurējo, ßtay Dangels sēdējo widuj tarp liútû.

40. Jr karálius ßauke didžu balsu tarydams: „ak Pone Diewe, tu Dangelo Diewe, tu esi didis Diewas, ir niera kito Diewo, kaip tiktay tu wiens!"

41. Jr jisai jį * iß liútû důbês ißimdino; bet kitus, kurie rodē norējo, kad jis butu žudytas, jis ímesdino į důbę; ir jie tolydžaus jam be-mátant buwo nů liútû praryti.

* Dan. 6, 23. 24.

Malda Asarijo.

25. Jr Asarijas stowējo widuj žerplinczame péczuje, ir atwēręs sawo burną meldēsi Diewą ir tare:

26. „Pagárbintas buk tu, Pone Diewe, tu musû tēwû Diewe, ir tawo wardas turētu but paßlówintas ir pagárbintas amžinay!

27. Nēs tu esi teisus wisůse sawo darbůse mums ißroditůse. Wisi tawo darbai yra tikri, ir ką tu darai, tai tikra yra teisybe, ir wisi tawo sudai yra nebártini.

28. Tu mums wertay padarei, kad tu mus tokia korawone korawojei, kurę tu ant musû užleidai ir ant Jeruzalês, ßwentojo miesto musû tēwû; beje tu wertay ir geray darei musû griekû-dēl.

29. Nēs mes susigrießijom ir piktay dárem tůmi, kad mes nů tawęs

atstojom, ir wisur prieß tawę nusidējom,

30. Jr tawo prisākimû ne klāusem, ney jû ne atbojom, kad pagal tus butumbim pasielgę, kaip tu mums liepei, kad mums geray butu.

31. Todēl tu teisey darei, kad tai wislab ant musû užléidai,

32. Jr mus padawei į rankas musû nepriteliû, anû Diewo-nesibijanczûjû, piktûjû žmoniû, ir anam neteisiamjam ir smarkiáusiamjam karáliui ant žémês.

33. Jr mes ne drîstam sawo burną atwérti, taip mes apgēdinti esme, ir ápjůku pastójom po akimis tawo tarnû ir wisû žmoniû tawęs prisibijanczûjû.

34. Bet taczau *ne prastumk mus wisay dēl sawo ßwentojo wardo, ir ne pamesk sawo derējimą!

* Ps. 44, 24.

35. Jr ne imk sawo mielaßirdingystę nů musû dēl Abraomo, sawo mylimojo prieteliaus, ir dēl sawo tarno Jzaoko ir Jzraēlio, sawo ßwentojo,

36. *Kuriems tu žadējei jû sēklą padauginti kaip žwaigždes ant dangaus ir kaip žiezdras pas jures!

* 1 Moiž. 15, 5. 26, 4.

37. Nēsa mes maži pastójom už wisus pagonus, ir dabar abelnay paniekinti esme ant žémês, sawo griekû dēley,

38. Kad mes dabar ney kunigaikßczo, prárako, ney mokitojo daugiaus ne turim, irgi ney déginimo-apierôs ney dienißkôs apierôs, ney walgio-apierôs ney rukinimû; ir ne turim neyjokiôs wietôs, ant kuriôs mes po tawo akiû apierawotumbim ir malonę rastumbim;

39. Bet su smutna ßirdže ir *sudaužyta dwase mes po tawo akiû ateiname,

* Ps. 51, 19.

40. Ney kaip kad mes déginimo-apierą iß áwinû ir jáuczû ir daug ßimtû rēbjû awjû atneßtumbim. Todēl tu norētum musû apierą ßendien taw důt itikti ir maloningay priimti! nēsa tu ne důdi gēdoje buti tus, kurie ant tawęs nusitik.

41. Taipogi mes dabar ateiname iß wisôs ßirdiês, ir jēßkom tawo (maloningąji) wéidą su baime.

42. Todēl ne důk mus gēdoje buti, bet daryk mums, Pone Diewe, pagal sawo malonę ir pagal sawo didę mielaßirdingystę!

43. Jr ißgélbēk mus pagal sawo dywnus dárbus, ir důk sawo wardui garbę,

44. Kad gēdētis turētu wisi tie, kurie tawo tarnams bēdôs daro, ir gēdoje butu dēl tawo didês maciês ir sylôs, kad jû macis butu ißpústita;

45. Kad jie suprastu, tawę ēsant Poną Diewą, wieną Diewą, pribijotiną ant žémês apskritumo!"

46. Jr karáliaus tarnai, kurie jůs į peczų buwo imétę, ne paliowe ir imete wis serą ir piki ir pakulû ir džiuwusiû ßakû,

47. Taip, kad ir liepsna ißlēke iß péczaus wirßaus apie keturesdéßimts ir dewynis mastùs aukßtay;

48. Jr ēste aplink sawę ede ir sudégino Kaldēonus, kurius tikt užgáwo pas péczų.

49. Bet Pono Diewo ángelas iējo su tais, kurie pas Asariją buwo, į péczų,

50. Atstumdams ugniês liepsną iß péczaus, ir padáre péczuje ney ßaltoką kokią rásą, kad ugnis jůs wisay ne pakrutino ney jiems skaudejo arba ißkadijo.

Giesme tû trijû Wyrû Péczuje Ugnimi plēßkanczame.

51. Tay pradējo ßie trys (wyrai) tartum iß wienôs burnôs giedoti, garbino ir liaupſino Diewą péczuje tarydami:
52. Pagárbintas buk tu, Pone Diewe, musû tēwû Diewe, ir turi paßlówintas ir didey pagarbintas buti amžinay!
53. Pagárbintas buk tawo ßlowingasis ir ßwentasis wardas, ir turetu but paßlowintas ir didey pagárbintas amžinay!
54. Pagárbintas buk tu sawo ßwentoje ßlowingoje bažnyczoje, ir turi buti paßlówintas ir didey pagárbintas amžinay!
55. Paßlówintas buk tu, * sēdiſis ant Kerubinû ir žiuriſis į gilybę, ir turi but pagárbintas ir didey pagirtas buti amžinay!
* Pſ. 80, 2. Pſ. 99, 1.
56. Paßlówintas buk tu ant sawo ßlownojo karálißkojo sóſto, ir turi but pagárbintas ir didey pagirtas amžinay!
57. Pagárbintas buk tu dangaus twirtybēje, ir turi but paßlowintas ir didey pagirtas amžinay!
58. Tur pagárbinti Pon̨ą Diewą wiſi jo darbai, ir tur ji liaupſinti ir pagirti amžinay.
59. Jûs dangus, liaupſinkit Poną Diewą, garbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
60. Liaupſinkit Poną Diewą, * jûs ángelai Pono Diewo, gárbinkit ir pagirkit Ji amžinay! * Pſ. 103, 20.
61. Wiſi * wándens aukßtay ant dangaus, liaupſinkit Poną Diewą, garbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
* Pſ. 148, 4.
62. Wiſi Pono Diewo pulkai, liaupſinkit Poną Diewą, garbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
63. Sáule ir mēnû, liaupſinkit Poną Diewą, garbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
64. Wiſos žwaigzdes ant dangaus, liaupſinkit Poną Diewą, garbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
65. Lytus ir raſa, liaupſinkit Poną Diewą, garbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
66. Wiſi wējai, liaupſinkit Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
67. Ugnis ir karßtis, liaupſinkit Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
68. Ledai ir krußa, liaupſinkit Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
69. Diena ir naktis, liaupſinkit Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
70. Swiesybe ir tamſybe, liaupſinkit Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
71. Lédas ir ßaltis, liaupſinkit Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
72. Szalna ir ſniegas, liaupſinkit Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
73. Zaibai ir débeſys, liaupſinkit Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji, amžinay!
74. Zeme, pagárbink Poną Diewą, liaupſink ir pagirk Ji amžinay!
75. Kalnai ir kaukaros, liaupſinkit Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
76. Wiſlab, kas iß žémēs áuga, liaupſink Poną Diewą, pagárbink ir paßlowink Ji amžinay!
77. Jûs ßulinei, liaupſinkit Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
78. Jures ir upjû-srówes, liaupſinkit Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!
79. Bang-žuwys ir wiſlab, kas tikt kruta wandenije, liaupſinkit

Poną Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!

80. Wisi paukszczei po dangumi, liaupsinkit Ponq Diewą, pagárbinkite ir pagirkite Ji amžinay!

81. Wisos žwērys ir banda, liaupsinkit Ponq Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!

82. Jûs žmoniû=waikai, liaupsinkit Ponq Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!

83. Jzraēl, liaupsink Ponq Diewą, pagárbink ir pagirk Ji amžinay!

84. Jûs kunigai Pono Diewo, liaupsinkit Ponq Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!

85. Jûs Pono Diewo tarnai, liaupsinkit Ponq Diewą, pagárbinkit ir pagirkit Ji amžinay!

86. Jûs dwáses ir teisiûjû duszios, liaupsinkit Ponq Diewą, pagárbinkit ir pagirkite Ji amžinay!

87. Jûs szwentieji, kurie wargingi ir smutni ēsat, liaupsinkit Ponq Diewą, pagarbinkit ir pagirkit Ji amžinay!

88. Ananijai, Azarijai ir Misael, liaupsinkit Ponq Diewą, pagárbinkit ir paszlowinkit Ji amžinay! Nēs Jisai mus iszgélbējo isz péklôs, ir mus iszgélbējo nů smertiês, ir mus iszwálnijo isz žerplinczojo péczaus, ir mus widuj ugniês iszlaike.

89. Dēkawokit *Ponui Diewui! nēsa Jis yra géras, ir †Jo malone patenka amžinay.

* Ps. 136, 1. † Mald. M. p. 6.

90. Wisi Ponq Diewą prisibijantieji, liaupsinkit Diewą wisû Diewû, paszlowinkit Ji girdami, kad Jo malone amžinay patenkanti!

Malda Manassês, Karaliaus Juda, kaip jisai apkalts buwo Zémēj Babel.

1. Pone Diewe, wisogálisis *Diewe, musû tēwû Abraomo, Jzaoko ir Jokubo, ir jû teisiôsês sēklôs,

* 2 Moiz. 3, 6.

2. Tu dangų ir žémę, ir wislab, kas tůse yra, esi sutwēręs,

3. Jr jures użpéczwetijei sawo prisákimu, ir gilybes użrakinai ir użpéczwētijei,

4. Ant garbês sawo pribijotinojo ir szlownojo wardo, kad kožnas tawęs tur iszsigąsti ir prisibijotis tawo didês maciês.

5. Nēs *nepakenczamas yra tawo narsas, kuri tu grumzdi griekininkams użleist; *5 Moiz. 32, 22. Zir. 5, 7.

6. Bet *mielaszirdingyste, kurę tu żadi, yra be mierôs ir ne=iszkalbama.

* Ps. 103, 17. Zir. 2, 23.

7. Nēsa tu esi Pons Diewas, aukszcziáusiasis ant wiso žémês apskritumo, didey kantrus ir labay malonus, ir ne rods korawoji žmones; ir pagal sawo malonę żadējei prisiwertimą ant griekû atleidimo.

8. Bet kadangi tu esi teisiûjû Diewas, tay tu prisiwertimą ne istatei teisiemus, Abraomui, Jzaokui ir Jokubui, kurie priesz tawę ne susigrieszijo.

9. Bet asz susigrieszijau, ir mano griekû yra daugiaus, kaip žiezdrû pas jures; ir esmi wárgintas sunkiose geležiniose pánczose, ir ne turiu neyjokio pakajaus;

10. Todēl, kad asz tawo narsą sujudinau, ir didę bjaurybę po tawo akiû dariau, tůmi, kad asz tokiû bjaurybjû ir taip daug papiktinimû padariau.

11. Todēl asz dabar *lenkiu kielius sawo szirdiês, ir praszau, Pone Diewe, tawo loskôs. * Ep. 3, 14. Kol. 1, 9.

12. Ak Pone Diewe, *asz susigrieszijau, beje asz susigrieszijau, ir iszpażistu sawo nusidējimus. *Ps. 51, 5. 6.

13. Asz meldżu ir didey praszau,

atlėiſk man, ak Pone Diewe, atlėiſk man (mano griekus)!

14. Ne důk manę ſawo griekůſe prapulti, ir ne důk korawonę amžinay ant manęs paſilikti;

15. Bet norētumbei manę newertąji gėlbēti pagal ſawo didę mielaſzirdingystę! Tay aſz, kol gyws buſiu, tawę liaupſiſiu.

16. Nēſa tawę liaupſin wiſi dangaus pulkai, ir tawę tur wiſi žmones ſzlowinti dabar ir amžinay. Amen.

Galas Knygû ſēnojo Teſtamento.

Naujasis

Testamentas

musu

Wießpatiês ir Ißganytojo

JEzaus Kristaus

į

lietuwißkąję Kalbą

ißwerstas.

Ant Paliepimo

Wyriausiosiôs Prusißkosiôs Bybeliû Draugystês Berlyne

iß Naujo perweizdētas ir pertaisytas

Fridrikio Kurßaczio,

Lietuwininkû Kunigo Karaliauczuje.

Mieste Halle,

prie Upês Saale gulincziame,

Rasztais ißspaustas Kansteinißkoje Bybeliû Drukorijoje.

Mete 1895.

Suraßimas

wiſû Knygû

Naujojo Teſtamento.

Ewangēlia ßwéntojo Mattēôßiaus.

1. Pérſkyrimas.

Surâßimas Kriſtaus Giminês, Praſidējimo, Wàrdas ir Użgimimas.

1. Szitos yrà knygos * użgimimo Jēzaus Kriſtaus, ſunaùs Dówido, ſunaùs Abraômo. * Luk. 3, 23.

2. Abraômui * gime Izaôkas; Izaôkui † gime Jokûbas. Jokûbui ** gime Jûdas ir jo brólei. * 1 Moiz. 21, 2. 3. † 1 Moiz. 25, 26. ** 1 Moiz. 29, 35.

3. Jûdui gime * Parēzas ir Záras iß Tamarôs. Parēzui gime † Ezrônas. Ezrônui gime ** Râmas. * 1 Moiz. 38, 29. 30. † 1 Nuſ. Kar. 2, 5. 9. ** Rut. 4, 19.

4. Râmui gime * Aminadâbas. Aminadâbui gime Naàſſas. Naàſſui gime Sàlmas. * 1 Nuſ. Kar. 2, 10.

5. Sàlmui gime Boâſas iß * Rakâbôs. Boâſui gime † Obêdas iß Rùttôs. Obêdui gime ** Jèſſas. * Joz. 2, 1. † Rut. 4, 21. ** Rut. 4, 17. ſ.

6. Jèſſui gime * karâlius Dówidas. Dówidui karâliui † gime Salomônas iß Uriôßiaus pacżôs. * 1 Nuſ. Kar. 2, 15. † 2 Zom. 12, 24.

7. Salomônui gime * Roboâmas; Roboâmui † gime Abias. Abiui gime Aſſas. * 1 Kar. 11, 43. † 1 Nuſ. Kar. 3, 10.

8. Aſſui gime * Jozapâtas. Jozapâtui gime † Jorâmas. Jorâmui gime ** Ozias. * 1 Kar. 15, 24. † 1 Kar. 22, 51. ** 1 Nuſ. Kar. 3, 11. 12.

9. Oziui gime * Jotâmas. Jotâmui gime † Akâzas. Akâzui gime ** Ezekiôßius. * 2 Kar. 15, 7. † 2 Kar. 16, 1. ** 2 Kar. 16, 20.

10. Ezekiôßiui gime * Manàſſas. Manàſſui gime † Amônas. Amônui gime ** Józias. * 2 Kar. 20, 21. † 2 Kar. 21, 18. ** 2 Kar. 21, 24.

11. Józiui gime * Jēkoniôßius ir jo brólei, czēſè Babilônißkojo apkalimo. * 1 Nuſ. Kar. 3, 15.

12. Po Babilônißkojo apkalimo Jēkoniôßiui gime Sealtiêlis, Sealtiêliui gime Zorobabêlas.

13. Zorobabêlui gime Abiûdas. Abiûdui gime Eliâkims. Eliâkimui gime Azôras.

14. Azôrui gime Zadôks. Zadôkui gime Akins. Akinui gime Eliûds.

15. Eliûdui gime Eleazâras. Eleazârui gime Matânas. Matânui gime Jokûbas.

16. Jokûbui gime Jozêpas, Maryôs wyras, iß kuriôs gimęs JEZUS, wadinams * Kriſtus. * P. 27, 17. 22.

17. Wiſû waikû eiliû nů Abraômo iki Dówido yrà keturiólika eiliû. Nů Dówido iki nuwedimo į kalējimą Bâbel yrà keturiólika eiliû. Nů nuwedimo į kalējimą Bâbel iki Kriſtaus, keturiólika eiliû.

18. Bet gimimas Jēzaus Kriſtaus tokſài bùwo: kaip * Maryà, jo mótina, pażadēta bùwo Jozêpui, o dar ne parweſtà, râdoſi, kad ji nēßczà bùwo iß ßwentôſês Dwâſês. * Luk. 1, 27. 34. P. 2, 5.

19. Bet Jozêpas, jôs wyras, bûdams Diêwo-bijąs, ir ne norēdams ję * apſkélbti; norējo ję ſlapczèy praſtóti. * 4 Moiz. 5, 15. 5 Moiz. 24, 1.

20. Bet jam tai dumójant, ßtay, ángēlas Wiêßpatiês jam paſiródė ſapnè, ſakydams: Jozêp, tu ſunaù Dówido, neſibijókis, Maryą, ſâwo pâczę, priimti: nēs tai, * kas jojè praſidējo, yrà iß ßwentôſês Dwâſês. * Luk. 1, 35.

21. Ir ji pagimdys ſúnų, ir pramiſî jį * wardù Jēzumi; † nēs jiſài ißganys ſâwo żmónes nů jû griekû. * Luk. 2, 21. † Nuſ. Ap. 4, 12. P. 5, 31.

22. Bet tai wiſlab nuſidawe, kad ißſipilditu, ką Wiêßpats per prârakà ſâkęs, târianti:

23. * Sztay, mergà bus nēßczà, ir pagimdys ſúnų, ir pramis jį wardù Emánuel, tai músû żôdżeis: Diêwas ſu mumis. * Iz. 7, 14. Luk. 1, 31.

24. Tàygi Jozêpas pabùdęs iß miêgo, padâre, kaip jam iſâkė ángēlas Wiêßpatiês, ir priēmė ſâwo pâczę.

25. Ir n'ißpażino ję, iki ji pagimdė * pirmgimį ſâwo ſúnų, ir wadino jį Jēzus. * Luk. 2, 7.

2. Pérſkyrimas.

Kriſtaus Kudikyſte ir Użauginimas.

(Ewang. Ißmintingûjû Szwèntėje.)

1. *JEzui użgimus †Betleēme Żydû żémēje, czēsè karâliaus Erôdo, ßtay, ißmintingieji iß rytû-żémês atê-jo i Jerúżalę, klâuſdami:

*Luk. 2, 6. 7. † 1 Moiż. 35, 19.

2. Kur yrà naujèy gimęſis Żydû karâlius? mes mâtę jo *żwàigżdę rytû-żémēje, atêjom jo mèlſtis.

*4 Moiż. 24, 17.

3. Tai ißgirdęs karâlius Erôdas, nuſigàndo, ir wiſà Jerúżale ſu jûmi.

4. Ir ſuwadinęs wiſùs wyriauſiûſius kùnigus ir raßtemokitûſius żmonēſà, ißklauſinējo jûs: kur Kriſtus użgimſęs?

5. Ir jie atſâke jam: Bétleēme Żydû żémēje. Nēs taip *prârako paraßyta yrà: *Mik. 5, 1. Jono 7, 42.

6. Ir tu Bétleēm Żydû żémēje, niekù budù n'eſi mażiáuſia tarp kunigáikßczû Jûdo; nēs iß tawęs man ißeis kunigaikßtis, mâno żmónes Jzraēl waldyſęſis.

7. Tay Erôdas ſlapczèy pawadinęs ißmintingûſius, klauſinējo iß jû procningay, kû czēſ' żwaigżdê paſiródżuſi.

8. Ir ſiųſdams jûs i Bétleēm, târe: èikite, ir kláuſkite tikrày apiê tą waikélį; ir râdę ji, paſakykit ir man, jeib ir aß atêjęs ji gárbinczau.

9. Tay jie karâliaus klaùſę nuējo: ir ßtay, anà żwaigżdê, jû regēta rytû-żémēje, tekējo pirm jû, ik' atêjo ir ſtowējo wirßùj ties tûm butù, kuriamè bùwo waikélis.

10. Ir pamâtę żwàigżdę, dżaùgēſi labày didżù dżaugſmù.

11. Ir iêję i tus namùs, *râdo waikélį, ir Maryą jo mótiną, ir ant kéliû atſiklaùpę jo mèldēſi: †ir ißēmę ſâwo ſkárbus dowanójo jam áukſą, kodylą ir mirą. *Luk. 2, 16.

† Pſ. 72, 10. 15. Jèż. 60, 6.

12. Ir Diewს liêpe jiems ſapnè, kad ne gryßtu pas Erôdą, ir jie parējo kitù keliù i ſâwo żémę.]

(Ewang. kȩdēl. po Naûjo Mėto.)

13. Bet jiems atſtójus, ßtay, ángēlas Wiêßpatiês paſiróde Jożêpui ſapnè, ſakydams: kēlęſi imk ſawęſp waikéli ir jo mótiną, ir bēgk i Egipto-żémę, ir buk ten, iki taw wēl ſakyſiu. Nēſà yrà dabàr tas czēſas, kuriamè Erôdas jēßko, tą waikéli nużawinti.

14. Ir jis kēlęſi nakczè ême waikéli ir jo mótiną, ir bēgo i Egipto-żémę.

15. Ir ten paſiliko iki Erôdui numirus: kad ißſipilditu żôdis Wiêßpatiês, *per prâraką ſakytas: Jß Egipto-żémês wadinaù ſâwo ſúnų.

*Oż. 11, 1. Pſ. 80, 9. 16. 18.

16. Erôdas dabàr nuſimanydams, ißmintingûjû prigáuts êſąs, labày papyko, ir ißſiùntęs nużawindino wiſùs waikeliùs Bétleēme, ir po wiſùs jû rubeżiùs, dwiêjû métû ir jaunesniùs, pagàl czēſą, iß ißmintingûjû procnèy ißtyrinētą.

17. Tû czēs ißſipilde żôdis *prârako Jērēmiôßiaus ſakytas:

* Jer. 31, 15.

18. Ant kálno girdētas didis rauſdójimas, dejâwimas, wèrkſmas ir kaukims: *Raēl apwèrkianti ſâwo waikùs, ir ne nuſirámdino; nēs ney wiens jû ne ißliko. *1 Moiż. 35, 19.

19. Bet Erôdui numirus, ßtay, ángēlas Wiêßpatiês paſiróde Jożêpui ſapnè, Egipto-żémēje, ſakydams:

20. Kēlęſi ſawęſp imk waikéli ir jo mótiną, ir ſugryßk i żémę Jzraēl; jau nùmire, kurië jēßkójo waikéliui gâlą daryt.

21. Ir jis pabùdęs, ême ſawęſp waikéli ir jo mótiną, ir parêjo i żémę Jzraēl.

22. Bet girdēdams, Arkēlàų êſanti karâliumi Żydû żémēje, wiêtoje ſâwo tēwo Erôdo, bijójos ten nuèiti. Ir Pônas Diêwas ſapnè jam liêpe nuèit, ir jis nuêjo i ßalis Galilēôs żémês.

23. Ir atêjęs gywéno mieſtè, wadinamame Nâżaret; kad ißſipilditu *żôdis, prârakû ſakytas: jis bus wadinams Nażarènſkas.]

*5 Moiż. 33, 16. Jèż. 11, 1. P. 53, 2. Sak. 6, 12.

3. Pérſkyrimas.

Kriſtus Jôno krikßtitas.

1. Tů czēs *atējo Jônas krikßtitojis, ir ſâke Diēwo żôdi pûſczoje, Zydû żémēje, *Mark. 1, 4. Luk. 3, 3.

2. Tarydams: *priſiwèrſkitēs, nēs karalyſte dangaùs priſiártino. *p. 4, 17.

3. Jr jis yrà taſài, apiê kuri *prâꝛakas Jēżaiôßius kalbējęs yrà, ſakydams: yrà bàlſas ßaùkianczio pûſczoje: taiſykit kélią Wiēßpatiēs, lygius darykite jo takùs. *Jēż. 40, 3.

4. Jr jis, Jônas, wilkējo *rubù, iß werbliûdû plaukû padarytu, ir apſijůſęs bùwo ßikßnôs dirżù: bet jo wàlgis bùwo żiogài ir laukinis medùs. *2 Kar. 1, 8. Mark. 1, 6.

5. Tay ißējo pas ji miēſtas Jerúżale, ir wiſà Zydû-żéme, bey wiſà ßalis aplink Jordâną,

6. Jr krikßtidinos jo (ùpēje) Jordanè, ſâwo griekùs ißſipażindami.

7. Bet ißwydęs daug Pariżeûßiû ir Sadducēûßiû atèinanczû pas jo krikßtą, târe jiems: *Jûs angiûweislê, kàsgi jums paróde, ißwéngti búſentiji kèrßtą. *Luk. 3, 7.

8. Dabókitēs, *darykite wertùs waiſiùs priſiwertimo. *Luk. 3, 8.

9. Jr neſitikēkitēs, *nori patys ſawijè ſakyti: mes Abraômą tùrim tēwu. Aß ſakaù jums: Diēwas gal ir iß ßiû akmeniû waikû prikélt Abraômui. *Luk. 3, 8.

10. Jau kirwis pridētas prie médżû ßakniēs; tôdēl, kiekwiens *médis, ne neßąs géro wàiſiaus, bus pàkirſtas, ir i ùgni imeſtas. *p. 7, 19. Luk. 3, 9. Jono 15, 2. 6.

11. Aß *krikßtiju jùs wandenimi priſiwertimôp; bet atèinąſis pâſkuy manę ſylingésnis yrà użmanę: kuriô aß ir ne eſmi wèrtas jo kùrpes neßióti, tas krikßtis jùs ßwentáje Dwaſè ir ugnimi. *Mark. 1, 8. Jon. 1, 26. Nuſ. Ap. 1, 5.

12. Jiſài tur ſâwo wētyklę ſâwo rànkoj; jiſài ßlůs ſâwo klojimą, ir ſuwalys ſâwo kwieczùs i ſkûnę; bet pelùs jis ſudégis ámżina ugnimi.

13. Tů czēs atêjo Jēżus iß Galilēôs pas Jordâną, prie Jôno, kad jo krikßtitas bútu.

14. Bet Jônas to ne norējo apſiimti, ſakydams: man rèikia iß tawęs gáut krikßtą, o tu ateini pas manę?

15. Bet atſakydamis Jēżus târe jam: teſtów dabàr tàipo: nēs taip mum pûlas wiſą teiſybę ißpilditi. Tay jis apſiēme.

16. Jr Jēżus pakrikßtitas ißējo tůjaùs iß wandèns. Jr ßtay, dangùs atſiwēre wirßùj jo. Jr Jônas regējo Dwâſę Diēwo nuſiléidżanczę, kaip karwéli, ir atèinanczę ant jo.

17. Jr ßtay, bàlſas iß dangaùs ſâke: *Tas mâno mielaſis Sunùs, tůmi aß mēgſtu. *p. 17, 5. Mark. 1, 11. p. 9, 7.

4. Pérſkyrimas.

Kriſtus gùnditas, prâdeda mokinti.

(Ewang. 1. Nedēl. po Użgawēniû.)

1. Po to Jēżus *Dwâſēs nùweſtas bùwo i pûſczą, kad wélnio gùnditas bútu. *Mark. 1, 12. Luk. 4, 1. ſ.

2. Jr kaip *kéturesdeßimtis dienû ir kéturesdeßimtis nakczû pâſtininkawęs bùwo, jis ißálko. *2 Moiż. 34, 28.

3. Jr *gùnditojis atêjęs pas ji ſâke: †jey eſi Diēwo ſunùs, tay liepk, kad ßie âkmenys i důną pawirſtu. *1 Teſſ. 3, 5. † Matt. 3, 17.

4. Bet jiſài atſakydams târe: paraßyta yrà: *ne wiena důna minta żmogùs, bet kożnù żodżù, iß Diēwo burnôs ißèinanczu. *5 Moiż. 8, 3. ſ.

5. Po to wédēs ji wélnias i ßwèntąji miêſtą, ir ſtâte ji ant bażnyczôs wirßaus.

6. Jr ſâke jam: jey eſi Diêwo ſunùs, tay nuſiléiſk żemyn: nēs paraßyta yrà: *Jis ſâwo angēlàms iſakys apiê tawę, ir neßiós tawę ant rànkû, kad ne itrènktumbei i âkmeni ſâwo kóją. *Pſ. 91, 11. ſ.

7. Tay ſâke jam Jēżus: wēl paraßyta yrà: *ne gùndik Diêwą, ſâwo Wiēßpati. *5 Moiż. 6, 16. Luk. 4, 12.

8. Wēl użſiwede ji wélnias ant labày áukßto kálno, ir paróde jam wiſàs ſwieto karalyſtès, ir jû ßlôwę;

9. Jr ſâke jam: tai *wiſlab důſiu taw, jey atſiklaùpęs mèlſies manęs. *Luk. 4, 6. 7.

10. Atſâke jam Jēzus: atſtók nůg manęs, ßētonè, nēs paraßyta yrà: * tu turi mèlſtis Diêwo, ſâwo Wiêßpatiês ir jam wienám ßlůziti.
* 5 Moiz. 6, 13. Luk. 4, 8.

11. Tay atſtójo nů jo wélnias, ir ßtay, angēlài atêję * ßlůzijo jám.]
* Ebr. 1, 14.

12. Ir Jēzus ißgirdęs, Jônq apkáltą, * nuêjo į Galilēôs-zémę.
* Luk. 4, 14.

13. Ir palikęs miêſtą Nâzaret, * atêjo ir gywéno Kapernaumè, kurſài yrà pas marès, rubéziůſe Zabulôno ir Neptálimo.
* Mark. 1, 21. Luk. 4, 31.

14. Kad ißſipilditu zôdis prârako * Jēzajôßiaus ſakytas: * Jez. 9, 1. ſ.

15. Zéme Zabulôno, ir zéme Neptálimo pakelij mâriû, anôj ßalij Jordâno ir pagônißkoji Galilēa,

16. Zmónes, kuriê ſēdējo * tamſybēje, ißwydo didę ßwieſybę; ir ſēdintiemſiems wiêtoje ir ßeßēlije ſmèrtiês uztekējo ßwieſybe. * Luk. 1, 79.

17. Iß to czêſo pradējo Jēzus mokinti, ſakydams: * priſiwèrſkitēs, nēs priſiártino dangaùs karalyſte.
* Mark. 1, 14. 15. Luk. 4, 15.

(Ewang. Endrējaus Dienój.)

18. Ir kaip Jēzus wáikßczojo pas marès Galilēôs, ißwydo jis * du bróliu, Simônq, wadinamą Pétrą, ir Endrējų jo brólį, métanczu tinklą į marès, nēs bùwo zwejù.
* Mark. 1, 16. 19. Luk. 5, 2. ſ.

19. Ir jis ſâke jiem-dwiem: ſekkita mane, * aß padaryſiu jùdu zmoniû zwejèis. * Mark. 1, 17.

20. Bet jůdu tůjaus * palikuſiu tinklùs jį ſéke. * P. 19, 27.

21. Ir iß cze toliaùs èidams ißwydo kitù-du bróliu, Jokûbą, ſúnų Zebedêjaus, ir Jônq, jo brólį, láiwe, ſu ſâwo tēwu Zebedêjum tàiſanczus ſâwo tinklùs, ir pawadino jůdu.

22. Ir jůdu tůjaùs palikuſiu láiwą ir ſâwo tēwą, ſéke jį.]

23. Ir * Jēzus pérwaikßczojo wiſą zémę Galilēôs, mokidams jû ßiùiléſe ir apſakydams Ewangēlią karalyſtēs, bey gydidams wiſókias ligàs, ir wiſókias negalès zmonēſe.
* Luk. 4, 15. 31.

24. Ir jo gàrſas ißējo į wiſą Syriû-zémę. * Ir atgabéno pas jį wiſókius ligónis, tuleròpomis ligomis ir mûkomis àpimtus, ir wélnio wárgintus, ir mēneſio ligà ſèrganczus, ir ſtabù ißtiktus, ir jis ißgyde jůs.
* Mark. 6, 55.

25. Ir ſéke jį * didis zmoniû pùlkas iß Galilēôs, iß dėßimtiês miêſtû, iß Jerúzalês, iß Zydû-zémês, ir iß anôs pùſês Jordâno.
* Luk. 6, 17.

5. Pérſkyrimas.

Kriſtaus Zôdis, ant Kálno ſakytas, apiê Krikßczoniû Ißgânimą bey Zokâno Ißgùldimą.

1. Ir jis pamâtęs zmónes uzêjo ant kálno, ir ſēdoſi, ir atêjo pas jį jo mokitinei.

2. Ir jis * atwēręs ſâwo bùrną, mokino jůs, ſakydams: * Luk. 6, 20. ſ.

3. Ißganitingi, * kuriê wàrgſta dwâſēje, nēs jû dangaùs karalyſte.
* Jez. 57, 15.

4. Ißganitingi, * kuriê ſmûtijas, nēs jie bus palinkſminti.
* Pſ. 126, 5. Jez. 61, 2. Luk. 6, 21.

5. Ißganitingi lengwaßirdingieji, nēs jie * zémę gáus į dalykùs.
* Pſ. 25, 13. Pſ. 37, 11. Jez. 60, 21.

6. Ißganitingi, kuriê * álkſta ir trókßta teiſybês, nēs jie bus paſótinti. * Luk. 6, 21.

7. Ißganitingi * mielaßirdingieji, nēs jie gáus mielaßirdingyſtę.
* Pam. 3. 21, 21. Jok. 2, 13.

8. Ißganitingi * czyſtôs ßirdiês êſantieji, nēs jie Diêwą regēs.
* Pſ. 51, 12. 1 Jono 3, 2. 3.

9. Ißganitingi * pakajingieji, nēs jie wadinami bus Diêwo waikàis.
* Ebr. 12, 14. Jok. 3, 18.

10. Ißganitingi pérſekinējimą kènczjantieji * dēl teiſybês, nēs jû dangaùs karalyſte. * 1 Petr. 3, 14.

11. Ißganitingi éſte, * kad zmónes jùs ißgēdin ir pérſekinēj dēl manęs, ir apſkélbj jùs, melůdami.
* Luk. 6, 22. 1 Petr. 4, 14.

12. Dzaùgkitēs, ir linkſmi bûkite, nēs pilnày jums bus dangùj atpildita. Nēs jie * taip pérſekinējo prârakus, pirm júsû bùwuſius.
* Jok. 5, 10.

13. Jûs éſte * zémês druſkà. Jérgi druſkà ſurùmą ſâwo pàmeta, kûmi ſúdiſim? jį niêkam daugiaùs ne tinka, kaip tikt ißmèſti ir dûti zmonēms ſumindzoti. * Mark. 9, 50. Luk. 14, 34.

14. Jûs éſte ſwieto ßwieſybe. Miêſtas, gulis ant kálno, ne gal but pàſlēptąs.

15. * Zwâke użdegtà ne paſtâtoma po ketwirczù, bet ant liktôriaus, tay wiſiems namůſè êſantiems ßwiêcza. Mark. 4, 21. ſ.

16. Taip * te ßwiêcza ſwieſybe júſû po żmoniû akiû, kad regētu júſû gerùs dárbus, ir gárbintu júſû tēwą dangùj êſanti. * 1 Petr. 2, 12.

17. Ne miſlikite, manę atêjuſi zokâną arbà prârakus ißardyti; * ne atējaù ißardyti, bet ißpildit. * p. 3, 15. Rym. 3, 31.

18. Nēſà iß tieſôs ſakaù jums: iki * dangùs ir żéme ſugàiß, ne ſugàiß ney mażiáuſiaſis raßtélis, arbà ney jôks brukßmélis zokâno, iki wiſlab ißſipildis. * Luk. 16, 17. p. 21, 33.

19. Tàygi kurſài * àrdo wieną ßiû mażiáuſiujû priſâkimû, ir taip mokin żmónes, mażiáuſiu bus wadinams dangaùs karalyſtēje: bet kurſài pildo ir mokina, tas didżù bus wadinams dangaùs karalyſtēje. * Jok. 2, 10.

(Ewang. 6. Nedēl. po ßw. Trâicze.)

20. Nēs aß ſakaù jums: jey ne bus teiſybe júſû geréſne, kaip raßte-mokitujû ir Parizēûßiû, tay ne įèiſite į dangaùs karalyſtę.

21. Girdējot, ſakyta ſeniemſiems: * ne użmùßk: ir użmußąs, bus ſûdo kàltas. * 2 Moiz. 20, 13. 3 Moiz. 24, 17.

22. Bet aß jums ſakaù: kad kiekwiens ant ſâwo brólio * pykſtąs, yr ſûdo kàltas; ir ſâkąſis ant ſâwo brólio: Ráka, yrà † rótôs kàltas; ir ſâkąſis: tu dùrniau, pėklôs ugniês yrà kàltas. * 1 Jono 3, 15. † 2 Moiz. 18, 21.

23. Tàygi * apierawódams ſâwo dówaną ant altôriaus, jey cze atſimintumbei, tâwo bróli ką prieß tawę tùrinti, * Mark. 11, 25.

24. Tay palikęs ſâwo dówaną pas altôrių, pirmà eik ir ſuſidérink ſu ſâwo bróliu, ir potám atêjęs apierawók ſâwo dówaną.

25. Buk tůjaùs gatawôs ßirdiês * ſâwo priêßininkui, kol dar ſu jůmi ant kélio ſtówi; jeib priêßininkas tawę kartùntą ne padůtu ſûdżai, ir ſudżà tawę ne padůtu tàrnui, ir bútumbei įmeſtas į temnyczę. * p. 6, 14. p. 18, 35. Luk. 12, 58.

26. Iß tieſôs * ſakaù taw: ne ißèiſi iß tén, ik' ir paſkiáuſiji piningêli użmokēſi.] * p. 18, 34.

27. Girdējot, ſakyta êſant ſeniemſiems: * ne pérżengk wenczawonyſtę. * 2 Moiz. 20, 14. 3 Moiz. 20, 10. ſ.

28. Bet aß ſakaù jums: * kiekwiens użmetąs akis ant moterißkês, jôs użſigèiſt, jau pérżenge wenczawonyſtę ſâwo ßirdijè. * Jobo 31, 1.

29. Tàygi jey * piktin tawę tâwo deßinê akis, ißplēßk ję, ir mèſk ję nů ſawęs. Nēs naudingiaùs taw yrà, wienám tâwo ſąnariû prażùwus, użiót wiſas tâwo kúnas bútu įmeſtas į péklą. * p. 18, 9. Mark. 9, 47.

30. Ir jey tâwo deßinê rankà tawę piktin, nukirſk ję, ir mèſk ję nůg ſawęs. Nēs naudingiaùs taw yrà, wienám tâwo ſąnariû prażùwus, użiót wiſas tâwo kúnas bútu įmeſtas į péklą.

31. Wēl ſakyta yrà: * kas ſkiriaſi nů ſâwo pacżôs, tas jei tur důti grômatą atſiſkyrimo. * p. 19, 7. 5 Moiz. 24, 1. Mark. 10, 4. Luk. 16, 18. 1 Kor. 7, 10.

32. Bet aß ſakaù jums: kas nů ſâwo paczôs ſkiriaſi, (jey ne pérżenguſi wenczawonyſtę) tas dâro, kad jiji pérżeng wenczawonyſtę. Ir kas tokę atſkirtą wéda, pérżeng wenczawonyſtę.

33. Wēl girdējot, ſakyta êſant ſeniemſiems: * ne priſēk netèiſey, ir atteſēk Pônui Diêwui ſâwo pryſēgą. * 2 Moiz. 20, 7. ſ. 3 Moiz. 19, 11.

34. Bet aß ſakaù jums, kad niêkaip ne priſēktumbit, ney prie dangaùs, * nēs tas yrà Diêwo ſóſtas; * p. 23, 22. Jez. 66, 1. Nuſ. Ap. 7, 49. p. 17, 24.

35. Ney prie żémês, nēs ta yrà jo pakóje; ney prie Jerúżalês, nēs ji yrà miêſtas didżo karâliaus.

36. Neygi priſēk prie ſâwo galwôs, nēs ne gali padaryt ney wieną pláuką ar báltą ar jůdą.

37. Bet * júſû kalbà t' eſſiê je, je, ne, ne; kas daugiaùs, tai nů pikto. * 2 Kor. 1, 17. Jok. 5, 12.

38. Girdējot, * ſakyta êſant: âki uż âki, ir dànti uż dànti. * 2 Moiz. 21, 23. 24. 3 Moiz. 24. 19. 20.

39. Bet aß ſakaù jums, kad neſîſténgtumbit prieß piktą, bet jey kas per aùſi tawę ißtiktu ant deßinês, tam padůk ir àntrąję pùſę.

40. Jr jey * kas ſu tawim nor prôwitis, ir atimti tâwo ſermēgą, tam palik ir ſkrèiſtę.
* Luk. 6, 29. 1 Kor. 6, 7.

41. Jr jey kas tawę wèrs eit wieną mylę, eik ſu jůmi dwi.

42. Důk * prâßanczam tawę, ir nů nórinczo iß tawęs zyczíti, ne atſîtráukkis. * Luk. 6, 30. 34. ſ.

43. Girdējot, * ſakyta êſant: ártimą ſâwo mylēk, ir neprieteliu ſâwo nekęſk. * 3 Moiz. 19, 18.

44. Bet aß jums ſakaù: mylēkit ſâwo neprietelius, zegnókit jùs kéikianczus, gér darykit jùs * nekènczantiems, ir mèlſkite uz tus, kuriê jùs uzkabin ir pérſekinēja;
* Luk. 23, 34. Apſ. Ap. 7, 58. 59.

45. Jeib bútumbit waikài ſâwo Tēwo, dangùj êſanczo. Nēs jis důd ſâwo ſáulę uztekēti ant piktû ir ant gerû, ir důd lyti ant teiſiû ir ant neteiſiû.

46. Nēs * jey mylite jùs mylinczus, kokiągi àlgą gáuſite? ar ne ir mùitininkai tai dâro? * Luk. 6, 32.

47. Jr jey tiktày ſu ſâwo bróleis meilingay èlgiatēs, kągi daug ypatißko dârote? ar ne ir mùitininkai tai dâro?

48. Tàygi * búkite tóbuli, lyg kaipo Tēwas júſû dàngujęſis tóbulas yrà. * 3 Moiz. 11, 44. P. 19, 2. Luk. 6, 36.

6. Pérſkyrimas.

Apik kelis Dárbus Nobeznyſtês.

1. Dabókitēs, kad ne důtumbit dâli ubagáms po akiû zmoniû, jeib jie matytu jùs; ßeip ne turēſite algôs pas Tēwą ſâwo danguje.

2. Tàygi * důdams dâli ubagáms, ne důk trûbit pirm ſawęs, kàipo weidmainèi dâro ßiùilēſe ir ant ûlicziû, kad bútu zmoniû pagirti. Jß tieſôs ſakaù jums, jie atſiēme ſâwo àlgą. * Rym. 12, 8.

3. Bet kad tu dâli důdi ubagáms, kairê tâwo rankà te ne zino, ką tâwo deßinê dâro,

4. Jeib ſâwo dówanas ubagáms ſlaptà důtumbei, ir tâwo Tēwas, mâtąs pàſlēptus dáiktus, * atlygis taw regimày. * Luk. 14, 14.

5. Jr kad meldies, ne búk; kaip weidmainèi, kuriê myl mèlſtiſi ßiùilēſe ir ant kampû ûlyczû ſtowēdami, kad zmoniû bútu regimi; iß tieſôs ſakaù jums, jie atſiēme ſâwo àlgą.

6. Bet tu, kad meldies, eik i ſâwo kamarêlę ir * uzrakinęs duris mèlſkis ſâwo Tēwo ſlaptojè; ir tâwo Tēwas, mâtąs pàſlēptůſius dáiktus, atlygis taw regimày. * 2 Kar. 4, 33.

7. Jr jûs melſdamies * ne tùrit daug ßnekēti, kaip pagônai, nēs jie miſlijas dēl ſâwo daugkalbējimo búſę ißklauſyti. * Jêz. 1, 15. Zir. 7, 15.

8. Tàygi jiems ne tùrit prilygti: * júſû Tēwas zino, ko priwâlote, dar jums jo ne mèldzant. * P. 32.

9. Tôdēl tàipo mèlſkitēs: * Tēwe múſû, kurs eſi danguje. † Buk ** ßwènczamas tâwo wàrdas.
* Luk. 11, 2. † 2 Moiz. 20, 7. ** te eſie.

10. Atèik * tâwo karalyſte. † Buk ** tâwo walè, kaip danguje, taip ir ant zêmês. † Luk. 22, 42.
* te ateinie. ** te nuſidůdie.

11. Důną múſû kasdiênißkąję důk mums ßę diêną.

12. Jr * atléiſk mums múſû kaltès, kaip ir mes atléidzam ſâwo kaltiêmus. * Pſ. 32, 5.

13. Jr * ne wèſk mus i pagùndimą. Bet gélbēk mus nů pikto. Nēſà tâwo yrà karalyſte, ir macis, ir garbê iki ámziû. Amen. * P. 26, 41.

14. Nēs jey zmonēms atléiſite jû nuſidējimus, tay atléis ir jums júſû Tēwas dàngujęſis.

15. Bet * jey zmonēms n' atléiſite jû nuſidējimus, tay ir jums júſû Tēwas n' atléis júſû nuſidējimus. * P. 18, 35.

16. Kad * jûs pâſtininkaujate, ne tùrit ſuſiraùkti, kaip weidmainèi; nēs jie nuléidz ſâwo akis, kad zmónēs matytu, jûs pâſtininkaujanczus. Jß tieſôs ſakaù jums: jie atſiēme ſâwo àlgą. * Jêz. 58, 5. 6.

17. Bet tu, kad pâſtininkauji, moſtik ſâwo gálwą, ir praùſkis ſâwo wéidą;

18. Jeib zmonēms neſiródytumbei pâſtininkaująs, bet tikt ſâwo Tēwui,

ēsanczam paslēptôj wiētoj; ir tâwo Tēwas, mâtąs pàslēptůsius dáiktus, atlygis taw tai regimày.

19. Ne rinkitēs saw skàrbů ant źémês, kuriùs kàndys ir rûdys suēst, ir kuriů wâgys kâsa ir wâgia.

20. Bet rinkitēs saw * skarbů danguj, kuriùs ney kàndys ney rûdys ne suēst, ir kuriů wâgys nè-kasa ir nè-wagia. * Luk. 12, 33.

21. Nēs * kur júsů skárbas, czé ir júsů ßirdis. * Luk. 12, 34.

22. Akis yrà tâwo kúno ßwiesybe. Jey tâwo akis gerà, wisas tâwo kúnas bus ßwiesùs.

23. Bet jey tâwo akis piktà, tâwo wisas kúnas bus tamsùs. Tàygi jey tawijè ēsantiji ßwiesybe yrà tamsybe, kaip didègi bus pati tamsybe?

(Ewang. 15. Nedēl. po ßw. Tràices.)

24. Niēks * ne gál dwiem pônam ßlůźyti, ar jis wieną ne kęs, ir kitą mylēs, ar prie wieno laikysis, ir kitą paniēkis. Ne gâlite Diēwui ßlůźit ir Mammônui.
* 1 Kar. 18, 21. Luk. 16, 13. 2 Kor. 6, 15.

25. Tôdēl sakaù jums: * nesirúpinkitēs apiê sâwo gywastį, ką wálgisite arbà ką gérsite, ney apiê sâwo kúną, kůmi wilkēsit. Ar ne gywastis brangésnis yrà uź wàlgį? ir kúnas uź rubùs?
* Ps. 37, 5. Pam. ʒ. 16, 3. Luk. 12, 22. Pilip. 4, 6. 1 Tim. 6, 6. 1 Petr. 5, 7. Ebr. 13, 5.

26. Źiurēkit į * paukßczùs po dangùm, jie ne sēja, ney pjáuja, ney suwâlo į skunès, o tikt júsů Tēwas dàngujęsis jůs pén. Argi jůs n' éste daug geresni uź jůs? * Luk. 12, 24.

27. Kursài iß júsů gal prie sâwo stomèns pridēt mâstą, nórint didèy rúpintus.

28. O apiê âpdangalą ko rúpinatēs? źiurēkit į lelijàs ant laùko, kàipo jos áuga, jos ne dirba, ney wèrpja.

29. Aß sakaù jums, kad ney * Salomônas wisôj sâwo ßlowēj ne bùwo taip aprēdytas, kaip tů wienà.
* 1 Kar. 4, 21. f.

30. Tàygi jey Diēwas źôlę ant laùko, ßę dieną êsanczę, ir rytój įmetamą į péczų, taip aprēdo, argi ne labjaùs jums tai darytu, * jůs maźtikieji? * P. 8, 26. P. 16, 8.

31. Tôdēl nesirúpinkitēs, sakydami: ką wálgisim, arbà ką gérsim, arbà kůmi wilkēsim?

32. To * wiso jēßko pagônai; nēs Tēwas júsů dàngujęsis źino, jùs to wiso priwâlant. * Luk. 12, 30.

33. Bet * jēßkókite pirmjáus Diēwo karalystês ir jo teisybês, tay wisi ßie daiktài jums pripùls.
* 1 Kar. 3, 13. Ps. 37, 4.

34. Dêlgi to * nesirúpinkit apiê rytißkąję diêną: nēs rytißkoji dienà uź sâwo rèikalus rúpisis. Pakànka kiekwienai diênai, sâwo wàrgą tùrint.]
* 2 Moiz. 16, 19.

7. Pérskyrimas.

Apiē kelès Páines prie Ißgânimo.

1. Ne sůdikit, * kad ne bútumbit sůditi. * Luk. 6, 37. Rym. 2, 1. 1 Kor. 4, 5.

2. Nēs kókiu sudù jůs sůdisit, tókiu sůditi búsit, ir kókiu saiků jůs sèikiate, tókiu jums bus atseikēta.

3. Bet kôdēl matài krislą sâwo brólio akijè, o ne pamatài râstą sâwo patiês akijè?

4. Arbà kaip dręsi sakyti sâwo bróliui: paláuk, ißimsiu krislą iß tâwo akiês, ir ßtay, râstas tâwo âkijè kyßo.

5. Tu weidmainy, * ißtráuk pirmà râstą iß sâwo akiês, ir potám dabók, kaip krislą ißimtumbei iß akiês sâwo brólio. * Źir. 18, 21. Luk. 6, 42.

6. Jůs ne tùrit * důt ßwèntąjį dáiktą ßunims, ir sâwo perlàs ne pamèsti kiaùlēms, kad jas ne sumintu sâwo kójomis ir atsigręźusios jùs ne sudraskytu. * P. 10, 11.

7. Praßykit, * tay bus jums důta, jēßkókit, tay ràsit, tuzgénkit, tay bus jums atwérta.
* Mark. 11, 24. f.

8. Nēsà kas prâßo, tas gáuna, ir kas * jēßko, tas rànda, ir kas tuzgéna, tam atweriamà.
* Pam. 3. 8, 17.

9. Kursài źmogùs tarp júsů yrà, jey jo sunùs jį praßytu důnôs, kursài jam súlitu âkmenį?

10. Arbà jey jį praßytu źuwiês, kursài jám súlitu źaltį?

11. Tàygi, jey jůs nelabi búdami, taczaù gâlite sâwo waikáms gerů dowanů důti, kiek daugiaùs júsů

Tēwas dàngißkasis * géro důs tiems, kuriê ji mèldzia?
* Luk. 11, 13. Jok. 1, 17.

12. Tôdēl wislab, * ką nórite, kad żmónēs jums darytu, tai darykit ir jiems. Tai † zokânas, tai prâ=rakai.
* Luk. 6, 31. † Matt. 22, 40. Rym. 13, 8. 10.

13. Jèikite pro ankßtůsius * wartùs, nēsà wàrtai erdwi, ir kélias platùs, į prapůlimą nuwedąs, ir daùg yrà ant to wáikßczojanczujů. * Luk. 13, 24.

14. Ir wàrtai * ankßti, ir kélias saùras į gywâtą wedąs, ir maż yrà tą atràndanczujů. * Aus. Ap. 14, 22.

(Ewang. 8. Nedēl. po Św. Tràiczs.)

15. Saugókitēs nůg * netikrů prâ=raků, awjů rûbůse pas jùs atèinanczů, bet † widùj jie yrà drąską wilkài. * Jer. 14, 14. † Aus. Ap. 20, 29.

16. Iß * jů wàisiů jůs pażinkit. Baù gali skint wynůgių nů erß=kêczů? arbà pygů nů ùsnių?
* Luk. 6, 44. Jok. 3, 12. 1 Tim. 5, 24. 25.

17. Tàipo kiekwiens géras médis gerů wàisių néßa, bet negérs médis negerů wàisių néßa.

18. Gérs * médis ne gal negerů wàisių nèßti, ir negérs médis ne gal gerů wàisių nèßti: * P. 12, 33.

19. Rôżnas médis, * ne neßąs gerů wàisių, nùkertams, ir į ùgnį ime=tams. * P. 3, 10. Luk. 3, 9. Jono 15, 2. 6.

20. Tôdēl iß jů wàisių jůs ißpa=żinkit.

21. Ne wisi * man sâkantieji: Wiêß=patie, Wiêßpatie, ièis į dangaùs karalystę; bet tie, kuriê wâlę dâro Tēwo mâno dangùj êsanczojo.
* Rym. 2, 13. Jok. 1, 22. 25.

22. Daug * sakys man anôj dienôj: Wiêßpatie, Wiêßpatie, ar mes ne tâwo wàrdan prârakawom? † ar ne tâwo wàrdan wélnius ißwârēm? ar ne tâwo wàrdan daug stebùklů dârēm? * Luk. 6, 46. † Luk. 13, 26. 27.

23. Tadà jiems ißsipażysiu: aß dar júsů niekadôs ne pażinaù, * atstókit nů manęs wisi, jůs piktadējai.]
* P. 25, 41. Ps. 6, 9.

24. Tôdēl * kiekwieną girdinti ir dâranti tus mâno żodżùs, prilyginu ißmintingam wyrui, sâwo bùtą ant ůlôs budawójanczam. * Luk. 6, 47.

25. O kaip didèy nulijus twânas użējo ir wējai pusdami ant to bùto daùżēsi, taczaù jis ne pargriùwo, nēsà bùwo * ant ůlôs gruntawótas.
* P. 16, 18.

26. Ir kas tus mâno żodżùs gird, ir jů ne dâro, tas lygus paikám wyrui, budawójanczam sâwo bùtą ant smiltiês.

27. O kaip didèy nulijus twânas użējo, ir wējai pusdami ant to bùto daùżēsi, jis * sugriùwo, ir jo par=griuwims bùwo didis. * Ezek. 13, 11.

28. Ir nusidawe, Jēzui tus żo=dżùs pabàigus, * nusigàndo żmónes jo pamókslo. * Mark. 1, 22. Luk. 4, 32.

29. Nēs jis Diêwo żôdį sâke macnèy, ir ne kaip raßtè=mokintieji.

8. Pérskyrimas.

Kristaus Stebùklai, ypaczey ßêpus Marių.

(Ewang. 3. Nedēl. po Ißmintingůjů Szwèntēs.)

1. Bet jam * nů kálno nuèinant, daug żmonių ji sékē. * P. 5, 1.

2. Ir ßtay, wiens * raupsótas priêjęs mèldēsi jo, sakydams: Wiêß=patie, jey nóri, gali manę apczy=styti. * Mark. 1, 40. Luk. 5, 12.

3. Ir Jēzus sâwo rànką ißtiêsęs ji pakrùtino, ir târe: nóriu tai da=ryti, buk apczystitas. Ir jis tůjaùs nů sâwo raùpso czystas pastójo.

4. Ir Jēzus sâke jam: dabókis, niêkam ne sakyk, bet nuêjęs * pasi=ródik klebônui, ir apierawók dó=waną, † Moiżêßiaus pàliepta, jiems ant apliùdimo.
* Luk. 17, 14. † 3 Moiż. 14, 2. s.

5. Bet Jēzui * į Kapèrnaum ièinant, prie jo priêjęs wyrésnis żalnêrių mèlde ji, * Luk. 7, 2. s.

6. Sakydams: Wiêßpatie, mâno tàrnas namêj gul kául=lige sirg=dams, ir didę kànczią kèncza.

7. Jēzus tàre jam: atèisiu, ir ji ißgydisiu.

8. Wyresnysis żalnêrių atsakydams târe: Wiêßpatie, aß newèrtas esmi, kad po mâno stógu paèitumbei, bet wieną tiktày żôdį ißtàrk, tay mâno tàrnas pasweiks.

9. Nēsà ir aß esmi žmogùs po wyriausybè, ir po sawim turiù zalnêriû; taczaù kad wienám sakaù: eik, tay èina, ir kitám: eik ßén, tay atèina, ir mâno bérnui: daryk tai, tay dâro.

10. Jēzus tai girdēdams, dywijos, ir târe žmonēms, jį sékantiems: iß tiesôs, sakaù jums, tókio tikējimo, ney Izraêlije ne radaù.

11. Bet aß sakaù jums: daug atèis * iß rytû ir iß wâkarû, ir sēdēs su † Abraomù, Izaokù bey Jokubù dangaùs karalystēje.
* Jēz. 49, 12. † Luk. 13, 28. 29.

12. Bet karalystês waikài bus ißstùmti į tolimjáusią * tamsybę, ten bus kaukimas ir dantû klebējimas.
* P. 22, 13. P. 25, 30.

13. Ir Jēzus târe wyresniâmui zalnêriû: * eik, te nusidůda taw, kaip įtikējei. Ir jo tàrnas paswèiko tą pâczę adyną.] * P. 9, 29. P. 15, 28.

14. Ir Jēzus * atêjęs į Pétro namùs, ißwydo jo ůßwę gùlinczę, ir drugiù sèrganzę.
* Mark. 1, 29. s. Luk. 4, 38.

15. Ir * nutwēre jôs rànką, tay ję drugys prastójo. Ir ji atsikēlusi jiems paßlûžijo. * P. 9, 25.

16. Bet ant wâkaro * àtwede pas jį daug wélnio pristótû, ir jis dwasès ißwâre žôdzeis, ir wisókius ligónis ißgyde. * Mark. 1, 32. Luk. 4, 40

17. Kad ißsipilditu ans žôdis prârako * Jēzaiôßiaus, taip sâkanczo: Jis músû negalès ant sawęs êmēs, ir músû ligàs neßiójo.
* Jēz. 53, 4. 5. 1 Petr. 2, 24.

18. Bet regēdams Jēzus daug žmoniû aplink sawę, liêpe pérsiirt į aną ßâlį mâriû.

19. Ir * priêjęs prie jo wiens raßte-mokitas, târe jam: Mokitojau, aß sèksiu tawę, kur tu èisi.
* Luk. 9, 57.

20. Jēzus jam sâke: lâpēs tur ùrwas, ir paùkßczei po dangumi tur lizdùs, bet žmogaùs sunùs * ne tur, sâwo galwôs kur padēt.
* 2 Kor. 8, 9.

21. Ir kits iß jo mokitiniû târe jam: Wiêßpatie, pawélik man pirmà nuèit, ir paláidot sâwo tēwą.

22. Bet Jēzus jam târe: sèkk tu manę, ir te láidoja * numirusieji sâwo numirusiůsius. * 1 Tim. 5, 6.

(Ew. 4. Ned. po Ißmintingûjû Szwèntēs.)

23. Ir jis * į láiwą įženge, ir jo mokitinei séke jį.
* Mark. 4, 36. s. Luk. 8, 22.

24. Ir ßtay, wētra tokè dide ant mâriû pakilo, kad wilnys ir láiwą àpdenge; ir jis * miegójo.
* Jonoß. 1, 4. 5.

25. Ir mokitinei jį priêję pabùdino jį, sakydami: Wiêßpatie, gélbēk mùs, prapůlam.

26. Tay jis târe jiems: * jûs mažtikieji, kôdēl taip bijotēs? ir atsikēlęs àpdraude wēją bey marès, ir wisày tykà pastójo. * P. 6, 30.

27. Bet žmónes dywijos sakydami: * kôks tai wyrs, kuriô ir wējai bey mârēs klaùso!] * Pam. ž. 30, 4.

28. Ir jam ißkâkus anàßal mâriû * į žémę Gergezênû, atbēgo jam prießais du welniû pristótu, tůdu iß kapû ißêjo, ir labày nelabù bùwo, âža ney wiens žmogùs tům keliù eit ne galējo. * Mark. 5, 1. Luk. 8, 26.

29. Ir ßtay, jùdu rêkdamu sâke: ak Jēzau! * Diêwo sunaù, ką mùdu tùriwa su tawim dárbo? àrgi atējèi, mùdu wárgint pirm czêso?
* Luk. 4, 41.

30. Bet atstù nů jû bùwo dide kàimene kiaùliû ant ganyklôs.

31. Tay mèlde jį welniài, sakydami: norēdams mus ißwaryt, ben pawélik mums į tą kiaùliû kàimenę èiti.

32. Ir jis târe jiems: * èikit. Tay jie ißeidami, į kiaùliû kàimenę įêjo. Ir ßtay, wisà kiaùliû kàimene padùrmu nů krànto į marès įsimete, ir wandenij nuskèndo. * Luk. 8, 32. 33.

33. Ir kèrdzei bēgo, ir į miêstą nuêję wislab pasâke, ir kas su tiêm-dwiem welniû pristótais nusitikę bùwo.

34. Ir ßtay, wisas miêstas ißêjo Jēzui prießais, ir jį pamâtę * mèlde jį, kad nů jû rubežiaus atstótu.
* Mark. 5, 17. Luk. 8, 37.

9. Pérskyrimas.

Kristaus Stebûklai, jam pergryžus.

(Ewang. 19. Nedēl. po ßw. Trâiczs.)

1. Tay Jis į láiwą įžèngęs atgaliôs pérsiyre, ir sugryžo į sâwo miêstą

2. Ir ßtay, *àtneße jam żmôgų kául=lige ſerganti, gùlinti patalè. O matydams Jēżus jû tikējimą, târe kául=lige ſèrganczamjam: búk linkſmas, ſunaù, tâwo griekài taw yrà atléiſti. * Mark. 2, 1. ſ. Luk. 5, 18.

3. Ir ßtay, keli raßte=mokitujû ſawijè târe: taſài Diêwą blùżnija.

4. Bet Jēżus jû miſlis regēdams ſâke: kôdēl taip pikto miſlijat ſâwo ßirdijè?

5. Kas lengwjaùs, ſakyt: tâwo griekài taw yrà atléiſti? arbà ſakyt: kélkis ir wáikßczok?

6. Bet kad żinótumbit, żmogaùs ſúnų mâcę tùrinti ant żémês, griekùs atléiſti, târe kául=lige ſèrganczam=jam: kélkis, ir êmęs ſâwo pâtalą eik namû.

7. Ir jis kēlęſi nuêjo namû.

8. Żmónes tai regēdami, dywijos, ir Diêwą gárbino, tókią mâci żmo=nēms dâwuſi.]

(Ewang. Dienôj ßw. Mattēôßiaus.)

9. Ir Jēżus iß ten ißêjęs pamâte żmôgų prie mùito ſēdinti, wardù Mattēôßium, ir ſâke jam: ſekk manę, ir jis kēlęſi ſéke ji.

10. Ir nuſidawe, jam uż ſtâlo ſēdint namûſè, ßtay, daug mùitininkû ir griekininkû atêję, ſu Jēżum bey ſu jo mokitineis uż ſtâlo ſēdējo.

11. Tai matydami Pariżēûßiai târe jo mokitiniams: kôdēl júſû mokito=jis wálgo ſu mùitininkais ir ſu griekininkais?

12. Jēżus tai ißgirdęs târe jiems: *drutieji ne priwâlo liêkoriaus, bet negalingieji. * Luk. 5, 31.

13. Bet èikit ir ißmokkit, kas tai yrà: *Aß mēgſtûs ſuſimilimù, ir ne apierà. Aß atējaù grießnûſius wadinti, kad priſiwèrſtus, o ne teiſiûſius.] * 1 Zom. 15, 22. ſ.

14. Tamè tárpe *Jôno mokitinei atêję pas ji, ſâke: kôdēl mes ir Pa=riżēûßei taip daug pâſtininkaujam, o tâwo mokitinei ne pâſtininkauja? * Mark. 2, 18. Luk. 5, 33.

15. Jēżus târe jiems: kaip gal ſwôd=bininkai gedēti, kôley jaunikis pas jûs yrà? Ale atèis czêſas, kad *jau=nikis jiems bus àtimtas, tay jie pâſtininkaus. * Jon. 3, 29.

16. Ney wiens ne ùżdeda ant ſéno rûbo lôpą naùjo milo; nēſà lôpas taczaù wēl nuplyßta nů rûbo, ir ſkylê didéſne paſtója.

17. O ir nèpilams ßwieżùs wynas i ſenùs rykùs, kitàip rykài pérplyß=ta, ir wyns ißteka, ir rykài ſuſi=pûſtija; bet ßwieżùs wynas pilams i naujùs rykùs, taip abù podraù=gey ißliêkt.

(Ewang. 24. Nedēl. po ßw. Trâjcês.)

18. Tai jam ſu jeis bèkalbant, ßtay, atêjęs wiens *iß wyreſniûjû, jám i keliùs půlęs ſâke: Wiêßpatie, mâno duktê dabàr nùmire, bet atêjęs ſâwo rànką ant jôs użdēk, tay ji atgys. * Mark. 5, 22. ſ. Luk. 8, 41.

19. Ir Jēżus paſikēlęs ſéke ji ir jo mokitinei.

20. Ir ßtay, *moterißke, dwylika métû kraùjo=pludimù ſerganti, ji iß ùżpakalio priêjuſi, ſiûlę jo rûbo pa=krutino. * Mark. 5, 25. ſ.

21. Nēs ji ſawijè târe: kad tiktày *jo rûbą pakrùtinczau, tay ißgy=czau. * P. 14, 36.

22. Tay Jēżus atſigrężęs ir ję pa=mâtęs ſâke: buk linkſmà, duktê, tâwo tikējims tawę gélbējo. Ir ta moterißke ißgijo tą pâczę adyną.

23. Ir i namùs wyréſniojo atêjęs, ir pamâtęs wàmzdininkus ir żmo=niû trànkſmą,

24. Târe jiems: èikit ßalin, nēs mergáite ne nùmire, bet miêgti. Ir jie ißjůke ji.

25. Bet kaip ißwaryti bùwo żmó=nēs, iêjęs nutwēre jôs rànką, ir mergáite kēlēs.

26. Ir tas *gàrſas ißêjo per wiſą tą żémę.] * Luk. 7, 17.

27. Ir Jēżui iß tén toliaùs èinant, du aklù pâſkuy ji eidamù ßaùke, tardamù: *ak! ſunaù Dówido, pa=ſigailēk mùma. * P. 15, 22. P. 20, 30.

28. Ir jam namû parêjus, tůdu aklûju prie jo priêjo. Ir Jēżus târe jiem=dwiem: bau tikita, manę gâ=lint tai jùm=dwiem daryti? Tay jůdu ſâke jam: ir labày, Wiêßpatie.

29. Tay jis akis jû=dwiejû pakrù=tino, tarydams: teſiſtôja jùm=dwiem *pagàl jùma itikējimą. * P. 8, 13.

30. Jr jû=dwiejû âkys atsiwēre. Jr Jēzus * ùżdraude jiem=dwiem sakydams: dabókita, kad tai ney wiens ne ißtirtu. * Mark. 1, 43. p. 7, 38.

31. Alè jûdu ißējusiu garbawójo ji tojè wisojè żémēje.

32. Tiem=dwiem jau ißējus, ßtay, * pas ji àtwede żmôgų nébyli, ir wélnio pristótą. * p. 12, 22. Luk. 11, 14.

33. Jr wélniui ißwarytam ēsant, prakàlbo nebilys, ir żmónes stebējos, sakydami: tai dar ne=regēta Jzraêlije.

34. Bet Parizēûßiai kalbējo: * Jis wélnius ißwâro per welniû wyriausiji. * p. 12, 24. Luk. 11, 15.

35. Jr Jēzus apkeliâwo * wisùs miestùs ir miesteliùs, mokino jû ßiùilēse sakydams Ewangēlią apiê karalystę, ir gydidams wisókias ligàs ir wisókias negalès tarp żmoniû. * p. 4, 23.

36. Jr * regēdams żmónes gailējosi jû, nēsà jie bùwo be alpstą, ir ißklyde, kaip âwys, kèrdzaus ne=tùrinczos. * Mark. 6, 34.

37. Tay jis sâke * sâwo mokitiniams: pjûtis didis, bet maż yrà darbininkû. * Luk. 10, 2.

38. Tôdēl mèlskite pjûtiēs Wiēßpati, kad * darbininkû i sâwo pjûti siûstu. * Mark. 3, 13. 14.

10. Pérskyrimas.

Apiē dwylika Jēzaus Mokitiniû.

1. Jr pasiwadinęs * sâwo dwylika mokitinius, dâwe jiems wâlę ant neczystûjû dwâsiû, jas ißwaryt, ir wisókias ligàs bey wisókias negalès ißgydit. * Mark. 6, 7. Luk. 9, 1.

2. Bet wardài dwylika Apâßtalû tie yrà: pirmàsis * Simônas, wadinams Pétras, ir Endrêjus, jo brólis. Jokûbas, Zebedêjaus sunùs, ir Jônas, jo brólis. * Mark. 3, 16. s. Nus. Ap. 1, 13.

3. Pilippas ir Baltramējus, Tamôßius ir Mattēôßius, mùitininks. Jokûbas, sunùs Alpêjaus, ir Lebbêjus, prâwarde Taddêjus.

4. Simônas iß Kâno, ir Judôßius Jßkariótas, kursài ji ißdawe.

5. Tus dwylika siùnte Jēzus, ir ìgraudéno jûs sakydams: ne èikit pagônû kelèis, nèygi keliáukit i Samaritônû miestùs.

6. Bet èikit labjaùs pas prapûlusses awis * iß namû Jzraēl. * p. 15, 24. Nus. Ap. 13, 46.

7. Bet eidami sakykit Diêwo żôdi, taip kalbēdami: * dangaùs karalyste prisiártino. * p. 3, 2. p. 4, 17. Luk. 10, 9.

8. Jßgydikit ligónis, apczystikit raupsûtus, prikélkit numirusius, ißwarykit wélnius. Dowanày tai gâwot, dowanày ir dûkit.

9. Ne turēkit * ney áukso, ney sidâbro, ney wârio sâwo jûstose. * Mark. 6, 8. Luk. 9, 3.

10. Ney delmôno keliônei, ney dwiējû sermêgû, ney kùrpjû, ney lazdôs. Nēs darbininks sâwo wàlgio wèrtas.

11. Bet ieidami * i koki miêstą arbà miestéli, tárdikit, bau kas tamè to wèrts ēsas. Jr prie to pasilikit, ik' iß ten ißeinat. * Mark. 6, 10. Luk. 10, 8. 10.

12. Bet * ieidami i kókius namùs, swéikinkit jûs. * Luk. 10, 5. 6.

13. Jr jey tie namài to werti bus, tay júsû pakâjus ant jû użèis. Bet jey to ne bus werti, pakâjus júsû jums wēl atgryß.

14. Jr jèygu * kas jùs ne priimtu, ney júsû żôdżû klausytu, tay iß tû namû, arbà iß to miêsto ißeidami, † nukratykit dùlkes nû sâwo kójû. * Mark. 6, 11. Luk. 9, 5. † Nus. Ap. 13, 51. p. 18, 6.

15. Jß tiesôs jums sakaù: żémei Sodomytû ir Gomorrytû lengwjaùs bus sudnôj dienôj, ne kaip tokiám miêstui.

16. Sztay, aß jùs * siunczù, kaip awis tarp wilkû. Tôdēl † búkit protingi, kaip żalczèi, ir be klastôs, kaip karwélei. * Luk. 10, 3. † Rym. 16, 19.

17. Bet saugókitēs żmoniû: nēsà jie * jùs padûs i sâwo sûdo=namùs ir plaks jùs sâwo ßiùilēse. * p. 24, 9. Luk. 21, 12.

18. Jr búsit * westi pas kunigáikßczus bey karaliùs, dēl manęs, ant apliùdijimo jû, ir pagônû. * Mark. 13, 9.

19. Tàygi, kad jie * jùs padûs, tay nesirúpinkit, kaip ir ką jums

rèiktu kalbēt, nēſà toj adynoj bus jùms důta, ką reikēs kalbēt.
* Mark. 13, 11. Luk. 12, 11. P. 21, 14. 15.

20. Nēſà jûs ne éſte tie, kuriê kàlba, bet júſû Tēwo Dwâſe yrà, per jùs kàlbantiji.

21. Bet brólis bróli padůs i ſmèrti, ir tēwas ſúnų, irgi waikài kélſis prieß ſâwo gimdytojus, ir padēs jůs nużudyt.

22. Jr tùrit * n' apkènczami buti wiſû żmoniû dēl mâno wàrdo. Bet kas ißtriwós iki gâlo, tas bus ißganytas. * Luk. 21, 17.

23. Bet jey jùs pérſekinēs wiename mieſtè, tay bēgkit i kitą. Jß tieſôs jums ſakaû, jûs ne ißbèngſit mieſtùs Jzraēlio, iki atèinant żmogaùs ſúnui.

24. Mokitinis * ne péreit ſâwo mokitoji, ney bérnas ſâwo pônq.
* Jono 13, 16. P. 15, 20.

25. Ganà mokitiniui, kad jis prilygſta ſâwo mokitojui, ir bérnas ſâwo pônui. Jey jie * gaſpadôrių Beelzēbubù ißßauke, kaip ne jû labjaùs jo namißkiùs taip ißßaùks?
* P. 12, 24.

26. Tôdēl neſibijókit jû. * Niēko n'ier użdengtà, kas ne bútu atdengtà, ir niēko n'ierà paſléptà, kas ne bútu żinoma. * Mark. 4, 22. Luk. 8, 17.

27. Ką * aß jums ſakaû tamſojè, tai jûs kalbēkit ßwieſôj. Jr ką girdit jums i aùſi ſâkant, tai ſakykit ant ſtogû. * Luk. 12, 3. ſ.

28. Neygi bijókitēs tû, kuriê kúnq nużawina, bet dûßią nużudyti ne gal: bet jû labjaùs bijókitēs to, kurſài kúnq ir dûßią gal prażudyti pékloje.

29. Ar nèperka du żwirbliu uż wieną piningēli? taczaù ney wiens jû ne pùla ant żémēs be júſû Tēwo.

30. Ogi dabàr ir wiſi júſû galwôs plaukài yrà paſkaityti!

31. Tôdēl neſibijókit, jûs gereſni éſte uż daùg żwirbliû.

32. Tôdēl, kurſài manęs ißſipażyſta po akiû żmoniû, to ir aß ißſipażyſiu po akiû ſâwo Tēwo dàngißkojo;

33. Alè * kas manęs użſigina po akiû żmoniû, to ir aß użſigiſiu po akiû ſâwo Tēwo dàngißkojo.
* Luk. 9, 26. ſ.

34. Ne tùrit dumóti, buk aß atējes, pakâjų atſiûſti ant żémēs; aß ne atējaù pakâjų atſiûſti, bet kárdą.

35. Nēs * atējaù ſujùdit żmogų prieß jo patiēs tēwą, ir dùkteri prieß jôs paczôs mótiną, ir màrczę prieß jôs paczôs ůßwēnę. * Mik. 7, 6. Luk. 14, 26.

36. Jr żmogaùs neprietelei bus jo patiēs namißkei.

37. Kas * tēwą arbà mótiną labjaùs myl, ne kaip manę, tas manęs ne wèrtas. Jr kas ſúnų arba dùkteri labjaùs myl, ne kaip manę, tas manęs ne wèrtas.
* 5 Moiż. 33, 9. Luk. 14, 26.

38. Jr kas * nèima ant ſawęs ſâwo kryżių ſèkdams manę, tas manęs ne wèrtas. * P. 16, 24. ſ.

39. Kas ſâwo * gywaſti rànda, tas tą prapùldis, ir kas ſâwo gywaſti prapùldo dēl manęs, tas tą ràs. * Luk. 17, 33.

40. Kas * jùs priima, tas manę priima, ir kas manę priima, tas priima tą, kurs manę ſiùntes?
* P. 18, 5. Luk. 10, 16. Jono 13, 20.

41. Kas * prâraką priima wàrdan prârako, tas prârako àlgą gáus. Kas tèiſuji priima teiſaùs wàrdan, tas teiſaùs àlgą gáus.
* 1 Kar. 17, 10. P. 18, 4.

42. Jr * kas girdo wieną ßiû praſczáuſiujû tiktày kupkà ßàlto wandèns, wàrdan mokitinio, iß tieſôs ſakaû jums, tai jam ne paſiliks neatlygita. * P. 25, 40. Mark. 9, 41.

11. Pérſkyrimas.

Jôno Nuſiuntimas. Kriſtaus aßtrùs Pabarimas ir meilingas Pakwietimas.

1. Jr nuſidawe, kad Jēzus ißſâkęs tus priſâkimus ſâwo dwylika mokitiniams, ißējo iß ten toliaùs mokit, ir Diēwo żôdi apſakyt jû miēſtůſe.

(Ewang. 3. Nedēl. Adwentû.)

2. Bet * Jônas kalējime ißgirdęs Kriſtaus dárbus, nùſiunte du ſâwo mokitiniû. * Luk. 7, 18. 19.

3. Jr ſakydino jam: * ar tu eſi ans atèiſęſis, arbà ar dár kito láukſim? * 5 Moiż. 18, 15.

4. Jēzus atſakydams târe jiemdwiem: nuèikita, ir atſakykita Jônui, ką régita ir ką girdita.

5. * Aklieji rēg, raißieji wáikßczoja, raupsótieji apczystijami, ir kurtinėi gird, numirusieji kėliasi, † ir wargingiemsiems Ewangēlia apsâkoma.
* p. 15, 30. Jēz. 35, 5. Luk. 7, 22. † Jēz. 61, 1.

6. Ir ißganitingas, * kùrs nesipiktin iß manęs. * p. 13, 57.

7. Aniem=dwiem * paējus, pradējo Jēzus źmonēms kalbēt apiê Jônę: ko ißêjot jûs į pûsczą źiurēt? ar néndrês norējot matyt, ßén ir tén wējo subójamôs? * Luk. 7, 24.

8. Arbà ko ißêjot źiurēt? begu norējot matyt źmôgų ßwelniàis rûbais apsiwilkusį? ßtay, kuriê ßwelniàis rûbais wilk, yrà karâliû namůsė.

9. Arbà ko ißêjot źiurēt? begù norējot * prârakę matyt? iß tiesôs sakaù jums, tasài ir didésnis uź prârakę. * Luk. 1, 76. p. 7, 28.

10. Nēsà tasài yrà, apiê kurį paraßyta: * ßtay, aß siunczù sâwo ángēlą pirm tawęs, kurs tâwo kélią taisyti turēs pirm tawęs.]
* Mal. 3, 1. Mark. 1, 2.

11. Iß tiesôs sakaù jums, ney wiens * wisû, iß móteriû gimusiû, n'ierà kēlęsi didésnis uź Jônę krikßtitojį; bet maźiáusiasis dangaùs karalystēje didésnis yrà uź jį.
* Luk. 7, 28.

12. Bet * nů dienû Jôno krikßtitojo, ikßiòley, gwôltą kencza dangaùs karalyste; ir tie, kuriê jei gwôltą dâro, ję sawęspi plēßia. * Luk. 16, 16.

13. Nēs wisi prârakai ir zokáns prârakawo iki Jônui.

14. Ir (jey tikt nórit priimti) * jis yrà Eliôßius atèisęsis.
* Mal. 4, 5. Matt. 17, 12.

15. * Kas tùr ausiû girdēti, tas te gird. * Mark. 7, 16.

16. Alè kam prilygisu tą giminę? * ji lygi waikáicziams, sēdintiems ant tùrgaus, ir sâwo draugáms prißaùkiantiems, * Luk. 7, 31. s.

17. Ir kàlbantiems: mes jums źáidēm ant wàmzdzio, o jûs ne norējot ßókti; mes jums raudójom, o jûs ne norējot wèrkti.

18. Jônas atêjęs, * ney wálge ney gēre, tay jie sâko: tas tur wélnią.
* p. 3, 4. Luk. 7, 33.

19. Źmogaùs sunùs atêjęs, * wálgo ir gér, tay jie sâko: ßtay, kôks tas źmogùs, tôks rijûns ir wyno girtůklis, mùitininkû ir griekininkû draùgas? ir ißmintis tur dûtis téisintis nů sâwo waikû. * p. 9, 10. s.

20. Tů czēs jis pradējo bárti miestùs, kuriůsė daugiáusey jo stebùklû darytû bùwo, o taczaus jie ne bùwo prisiwèrtę.

21. Bēdà * taw, Korâzin! bēdà taw, Betsáida! jey ßitokiê stebùklai bútu nusidâwę Tyrujė bey Zidonė, kokiê pas jùs nusidâwę, jie senèy bútu prisiwèrtę źakė bey pelenůsė.
* Luk. 10, 13.

22. Taczaù aß sakaù jums: Tyrui ir Zidônui lengwjaùs bus sudnôj dienôj, ne kaip jums.

23. Ir tu Kapèrnaum, * ißkéltoji iki dangaùs, tu búsi źemyn nustùmta ik' į péklą. Nēsà jey Sodômoj bútu tie stebùklai nusidâwę, kuriê pas tawę nusidawe, ji dar ßèndien teb' stowētu. * Jēz. 14, 12.

24. Taczaù aß sakaù jùms: Sodomytû źémei lengwjaùs bus sudnôj dienôj, ne kaip táw.

(Ew. Dienôj św. Mattēôßiaus.)

25. Tů czēs Jēzus atsakydams târe: * aß gárbinu tawę, Tēwe ir Wießpatie dangaùs ir źémês, kad tai † pàslēpei ißmintingiemsiems ir protingiemsiems, ir apréißkei kûdikiams.
* Luk. 10, 21. † 1 Kor. 1, 27.

26. Iß tiesôs, Tēwe, nēsà tai taw taip pamēgo.

27. Wisi daiktài * man padûti yrà mâno Tēwo; ir ney wiens ne paźysta Súnų, kaip tiktày Tēwas, ir ney wiens ne paźysta Tēwą, kaip tiktày Sunùs, bey kuriám Sunùs tai nor apréikßti.
* p. 28, 18. Ps. 8, 7. Jono 3, 35. p. 17, 2. 1 Kor. 15, 27. Epez. 1, 22. Pil. 2, 9. Ebr. 2, 8.

28. * Eikßte ßén manęsp, wisi jûs wargingieji ir apsùnkintieji, aß jùs atgaiwisiu.
* Jēz. 55, 1. s. Jēr. 31, 25.

29. Imkit ant sawęs mâno jùngą, ir mokikitēs iß manęs, nēs aß esmi lengwôs dûßiôs ir nůßirdźèy pakarnùs, tay * râsit âtilsį sâwo dûßei.
* Jēr. 6, 16.

30. Nēs * mâno jùngas ne sunkùs, ir mâno naßtà lengwà.] * 1 Jon. 5, 3.

12. Pérskyrimas.

Kristaus Atßkalbējimas prieß Parizēußiùs.

1. Tů czēs Jēzus *per jawùs wá kßczojo sabatôs dienôj, ir jo mokįtinei ißálkę pradējo wárpas tráukiti, ir wálgit.
* Mark. 2, 23. Luk. 6, 1.

2. Tai Parizēûßiai pamâtę jam sâke: wey, tâwo mokįtinei dâro, *kas ne tinka daryti sabatôj.
* 2 Moiz. 20, 10.

3. Jr jis târe jiems: ar ne skàitēt, *ką Dówids dâre, kaip jis ir su jůmi draugè ēsantieji, ißálkę bùwo?
* 1 Zom. 21, 6. Luk. 6, 3.

4. Kaip jis į Diêwo namùs įėjęs ßwentôsês důnôs wálge, kuriôs taczaù wálgit jam ne půlēsi, ney tiems, kuriê su jůmi bùwo, bet *wieniems klebônams?
* 2 Moiz. 29, 33. Mark. 2, 26.

5. Arbà ar ne skàitēt zokanè, kaip klebônai sabatôj bažnyczoj sâbatą pérženg, o taczaù niêko ne kalti.

6. Bet aß jums sakaù, kad czónay yrà tas, kurs ir už bažnyczą didésnis.

7. Bet kad žinótumbit, kas tai yrà, *aß mēgstůs mielaßirdingystè ir ne apierà, ne bútumbit prasûdiję nekaltůsius.
* p. 9, 13. 1 Zom. 15, 22.

8. Žmogaùs sunùs ir sabatôs wiêßpats yrà.

9. Jr iß ten ißêjęs, į jû ßiùilę atêjo.

10. Jr ßtay, cze bùwo žmogùs, tùris padžúwusę rànką, ir jie kláuse jį, sakydami: bau walè, sabatôj gydit? kad priêžastį gáutu, jį apskústi.

11. Bet jis târe jiems: kursài iß júsû turēdams âwį, jey tóji sabatôj į důbę įpůla, ne sēktu jôs, ir ję n'ißkéltu?

12. Jr kiekùgi gerésnis žmogùs už âwį? tôgidēl walè sabatôj gér daryt.

13. Tay jis târe tam žmôgui: ißtiêsk sâwo rànką. Jr jis ißtiese ję, ir ji jam wēl sweikà pastójo, kaip ir antróji.

14. Tay Parizēûßiai *ißêję sudúme ant jo, kaip jį nužudytu.
* Ps. 2, 2. Mark. 3, 6. Luk. 6, 11.

15. Bet Jēzus tai ißtyręs, atstójo ßalin. Jr daug žmoniû jį séke, ir jis jůs wisùs ißgyde.

16. Jr *ùždraude jiems, kad jį ne apsakytu.
* p. 9, 30.

17. Kad ißsipilditu žôdzei *prâsrako Jēzaiôßiaus, taip sâkanczio:
* Jēz. 42, 1. 2.

18. Sztay, tas mâno tàrnas, kurį ißrinkaù, ir mâno mielasis, *kuriů mâno dußià mēgstas. †Aß dēsiu ant jo sâwo Dwâsę, ir jis tur pagônams apsakyt sûdą.
* p. 3, 17. † Jēz. 11, 2.

19. Jis nesibársis ney ßúkaus; nèygi girdēs kas jį rēkaujant ant ûliczû.

20. Sùtrenktąję néndrę jis ne susláužis, ir *grùždantįjį knâtą ne ißgesys, ik' ißwès sûdą ant pergalējimo.
* Jēz. 61, 1. Ezek. 34, 16.

21. Jr pagônai jo wardù nusitikēs.

22. Tay àtwede wieną žmôgų *welsniû pristótą, kursài âklas ir nebilys bùwo; ir jis ißgyde jį tàipo, kad ßis aklàsis ir nebilys ir kalbējo ir regējo.
* Perst. 9, 32.

23. Jr *wisi žmónes stebējos, tardami: ar ne tas yr ansài Dówido sunùs?
* p. 9, 33.

24. Bet Parizēûßiai tai girdēdami, sâke: *jis kitàip wélnius n' ißwâro, kaip per Beelzēbûbą, wyriáusiąjį welniû.
* p. 9, 34. Mark. 3, 22. Luk. 11, 15.

25. Bet Jēzus jû mislis numanydams, târe jiems: *kožnà karalystè, su sawim ne sutinkanti, pustà pastója, ir kôžnas miêstas arbà namài, jey su sawim ne sutinka, ne gal ißlikt.
* Luk. 11, 17.

26. Tàygi jey ßētôns ßētôną ißwâro, tay tur but su sawim nesutinkąs; kàipgi jo karalystè ißliks?

27. Ogi jey aß wélnius per Beelzēbûbą ißwaraù per ką jůs ißwâro júsû waikài? tôdēl jie bus júsû sûdzos.

28. Bet jey aß *wélnius per Diêwo Dwâsę ißwaraù, tay bejè karalystè Diêwo pas jùs atêjo.
* 1 Jono 3, 8.

29. Arbà, kaip gal kas įèiti į namùs kókio drútojo, *ir pagrēbti jo tùrtą, jey ne pirmà tą drútajį suribßtu, ir potám jo namùs ißplēßtu?
* Jēz. 49, 24.

30. Kas *ne su manim, tasài prieß manę: ir kas su manim nèsrenka, tas ißbàrsto.
* Luk. 11, 23.

31. Tōdēl sakaù jums: *wisi griekài ir blùžnijimai žmonēms atleidžami; bet blùžnijims prieš Dwâsę † n' atléidžams žmonēms.
* Mark. 3, 28. † Luk. 12, 10. Ebr. 10, 29.

32. Ir *jey kas ką kàlba prieš žmogaùs súnų, tam atleidžamà; bet jey kas ką kàlba prieš šwèntąję Dwâsę, tam n' atleidžamà ney šimè, ney anamè swiete. * Luk. 12, 10.

33. *Sodikit gérą médi, tay ir wàisius bus géras; arbà sodikit ledâką médi, tay ir wàisius bus ledàks; † nēsà iš wàisiaus médis iššpažystams.
* Perst. 7, 18. † Luk. 6, 44.

34. Jûs angiû wèislēs, kaip gâlit ko géro kalbēt, patys búdami pikti? ko *širdis pilnà, tůmi burnà plústa.
* Luk. 6, 45.

35. Géras žmogùs géro išdůda iš géro skárbo sâwo širdiês; o pikts žmogùs pikto išdůda iš skárbo sâwo pikto.

36. Bet aš sakaù jums: žmónes turēs rokùndą důt sudnôj dienôj už *kôžną žôdi noprôsnay kalbētą.
* Ezēz. 4, 29.

37. Iš tâwo žôdžû búsi aptéisintas, *ir iš tâwo žôdžû búsi atsûditas. * Luk. 19, 22.

38. Tay atsâke keli rašte-mokitujû bey Parižēûšiû, tardami: mokitojau, *mes mielày norētumbim ženklo iš tawęs regēt. * P. 16, 1. Mark. 8, 11.

39. Ir jis atsakydams târe jiems: *ta piktóji ir wenczawônę péržengiantiji giminê jēško ženklo; o ne bus jei kits ženklas důtas, kaip tiktày ženklas prârako Jonôšiaus.
* P. 16, 4. Luk. 11, 29. 30.

40. Nēsà lygey kaip *Jonôšius bùwo tris dienàs ir tris naktis pilwè bàng-žuwiês, taip ir žmogaùs Sunùs bus tris dienàs ir tris naktis widujè žémês. * Jonoš. 2, 1. 2.

41. Niniwês žmónēs kélsis sudè pastkiáusiame prieš šitą giminę, ir ję prasûdys, nēsà jie *prisiwerte po kožôniês Jonôšiaus; o štay, czę didésnis už Jonôšių. * Jonoš. 3, 5.

42. Anà karalēne pētû-žémês, stowēs sudè pastkiáusiame prieš šitą giminę, ir ję prasûdis, nēsà *ji nû žémês krâšto atkeliâwo, išmintiês Salomôno girdēt: o štay, czę didésnis už Salomôną.
* 1 Kar. 10, 1. s. Luk. 11, 31.

43. *Neczystóji dwâse iš žmogaùs išêjusi péreit sausàs wietàs, jēškódama âtilsiês, ir ne ràndà.
* Luk. 11, 24.

44. Tay ji sâko: sugryšiu wēl į sâwo namùs, iš kuriû išējaù. Ir atêjusi rànda jûs patèikiant, šlůtus ir šweistùs.

45. Tay ji nuêjusi ima su sawim kitàs septynes dwasès, dar už sawę piktesnès, ir iêjusios gywéna ténay, *ir su tům žmôgumi paskùy pikczaùs yrà, ne kaip pirmà bùwo. Tàipo bus ir tai piktaijei giminei.
* 2 Petr. 2, 20.

46. Jam dar taip žmonēms bèkalbant, štay, *jo mótina bey jo brólei stowējo laukè, norēdami su jům kalbēti. * Mark. 3, 31. Luk. 8, 19.

47. Tay wiens târe jam: štay, tâwo mótina, bey tâwo brólei laukè stów, ir nor su tawim kalbēti.

48. Bet jis atsakydams târe tam, kursài jam tai apsâke: kas mâno mótina? ir kuriê mâno brólei?

49. Ir ištiêsęs sâwo rànką ant sâwo mokitiniû, sâke: štay, mâno mótina ir mâno brólei.

50. Nēsà *dârąsis wâlę mâno dàngiškojo Tēwo, † tai mâno brólis, sesů ir mótina.
* P. 7, 21. Jono 6, 40. † Luk. 8, 21.

13. Pérskyrimas.

Prilyginimai apie Kristaus Bažnyczą ir Jo Žôdžo Mâci.

1. *Tą diêną Jēzus išêjęs iš namû sēdosi prie mâriû.
* Mark. 4, 1.

2. Ir susirinko daug žmoniû prie jo, tàipo, kad įžèngęs į láiwą sēdējo, ir wisi žmónes stowējo ant krâšto.

3. Ir *kalbējo jiems tulerópay per prilyginimus, tarydams: štay, išêjo sējējas sēti. * Mark. 4, 3. Luk. 8, 4.

4. Ir jam be sējant, půle keli grudài pas kéliq: tay paùkšczei atliêkę, sùlese tus.

5. Kiti půle tarp akmenynês, kur jie ne daug žémês turējo, ir išdygo tůjaù, tôdēl, kad ne turējo giliôs žémês.

6. Bet śáulei użtekējus, jie pawyto, ir ne turēdami ßaknês, padżúwo.

7. Kiti půle tarp erßkēczû, ir erßkēczei użáugę nùsmelke tus.

8. Jr kiti půle ant gerôs żémês, ir néßę wàisių, kiti ßimteriopą, kiti ßéßesdeßimteriopą, ir kiti trisdeßimteriopą.

9. Kas tur ausiû girdēti, tas te gird.

10. *Jr mokitinei atêję pas ji, târe jam: kôdēl kalbi jiems per prilyginimus? * Mark. 4, 10. Luk. 8, 9.

11. Jis atsakydams târe: *Jums důta yrà, żinót paslêptinę dangaùs karalystês, bet jiems ne důta. * P. 11, 25. Mark. 4, 11.

12. Nēsà *tùrinczam důdamà, kad pilnày turētu; o netùrinczam atimamà, ir ką tur. * P. 25, 29.

13. Tôdēl kalbù jiems per prilyginimus; nēsà régincżomis akimis nè-reg; ir girdincżomis ausimis ne gird, nēsà jie tai n' ißmâno.

14. Jr ant jû ißsipildo prarakyste Jēzaiôßiaus, *kuri târia: ausimis girdēsite, o n' ißmanysite, ir régincżomis akimis regēsit, o taczaù ne pérmanysite. Jez. 6, 9. 10. Mark. 4, 12.

15. Nēs ßiû żmoniû ßirdis użkētusi yrà, ir jû aùsys ne prigird, ir jû âkys użsimérkusios, kad kartùntą akimis ne regētu, ir ausimis ne girdētu, ir ßirdże ne supràstu, néygi prisiwèrstu, kad jûs gélbēczau.

16. Bet *ißganytos júsû âkys, kad règ, bey júsû aùsys, kad gird. * Luk. 10, 23.

17. Jß tiesôs sakaù jums: *daug prârakû ir teisiûjû gèide tai regēt, ką jûs régit, ir ne regējo, ir girdēt, ką jûs girdit, ir ne girdējo. * Luk. 10, 24.

18. Tàygi jûs *klausykite tą prilyginimą apiê sējêją. * Mark. 4, 14.

19. Kadà kas żôdį apiê karalystę gird, ir n' ißmâno, tay atèit piktàsis, ir ißplēßia, kas jo ßirdiję sēta, ir tai yrà tas, kurs pas kélią sētas.

20. Bet kas į akmenynę sētas, tas yrà, kad kas żôdį gird, ir *tą tůjaùs su dżaugsmù priima. * Jono 5, 35.

21. Alè jis ne tur *ßaknês sawiję, bet ßen ir ten mētosi; kad bēdà ir pérsekinējimas ràndasi żôdżio dêley, tay jis tůjaùs pasipiktin. * Apr. 3, 17.

22. Bet kas tarp erßkēczû sētas, tas yrà, kad kas żôdį gird, ir *rûpestis ßio swieto bey bagotystês wylius nusmèlkia żôdį, ir nè-neß wàisiaus. * Luk. 18, 23. 1 Tim. 6, 9.

23. Bet kas į gérą żémę sētas, tas yrà, kad kas żôdį gird ir pérmano, o tadà ir wàisių néßa, kits ßimteriopą, kits ßéßesdeßimteriopą, kits trisdeßimteriopą.

(Ewang. 5. Nedēl. po Jßminting ujû Sżwentês.)

24. Kitą prilyginimą sâke jis jiems, tarydams: prilygsta dangaùs karalyste żmôgui, sējanczam gérą sēklą į sâwo dirwą.

25. Bet żmonēms bemiêgant atêjo jo nepritelius, ir użsējo kukaliùs tarp kwieczû, ir atstójo.

26. Jr kaip żelmů paáugo, ir wàisių néßę, ßtay, râdos ir kukâlei.

27. Tay bernài priêję *gaspadôriu, târe jam: ponè, ar ne gérą sēklą pasējei į sâwo dirwą? ißgikô jei râdosi kukâlei? * P. 10, 25.

28. Jis târe jiems: neprietelius tai padâre. Tay târe bernài: baùgi nóri, kad nuêję ißráutumbim jûs?

29. Jis târe: né, jeib ráudami kukaliùs ne ir kwieczùs draugè ißráutumbit.

30. Důkite abejiems podraùgey áugti iki pjûtiês, ir pjûtiès czēsè sakysiu pjowējáms: surinkkite pirmà kukaliùs, ir surißkite jûs į kuleliùs sudéginimui, bet kwieczùs surinkkite į mâno skûnę.]

31. Kitą prilyginimą sâke jis jiems, tarydams: *prilygsta dangaùs karalyste garstyczû grûdui, kuri êmęs żmogùs pasējo sâwo dirwoj. * Mark. 4, 31. Luk. 13, 19.

32. Tas yrà mażiáusiasis tarp wisû sēklû; bet użáugęs, didżiausiasis yrà tarp wisû wiralû, ir pastója medżù, kad paùkßczei po dangumi atlēkę làikosi po jo ßakomis.

33. Kitą prilyginimą sâke jis jiems: *prilygsta dangaùs karalyste ráugui, kuri ēmusi moterißke imàiße į tris ketwirczùs miltû, ik' abelnày irûgo. * Luk. 13, 21.

34. Tai wiſſab *kalbējo Jēzus per prilyginimus żmonēms, ir be prilyginimû ne kalbējo jiems;
* Mark. 4, 33.

35. Kad ißſipilditu, kas ſakyta per *prâraką, târianti: atwérſiu ſâwo burną prilyginimůſe, ir ißkalbēſiu paſlēptinès nů pradżôs ſwieto.
* Pſ. 78, 2.

36. Tay paléido Jēzus żmónes, ir parējo namů. Jr jo mokitinei priēję ji, târe jam: ißguldyk mums tą prilyginimą apiē kukaliùs ant dirwôs.

37. Jis atſakydams târe jiems: żmogaùs ſunùs yrà gérą ſēklą ſējąs.

38. Dirwà yrà ſwietas: *geróji ſēklà yrà karalyſtês waikài. Kukâlei yrà piktenybês waikài.
* 1 Kor. 3, 9.

39. Neprietelius, ſējąſis tus, yrà wélnias. Pjûtis, ſwieto gâlas; Pjowējài, * angēlài. * Apr. 14, 15.

40. Tàygi lygey kaip kukâlei ißráujami ir ſudéginami, tàipo bus ir ſwięto galè.

41. Żmogaùs ſunùs *ſiųs ſâwo ángēlus, † ir jie ſurinks iß jo karalyſtês wiſùs papiktinimus, ir netèiſey dâranczus. * P. 24, 31. † P. 49.

42. Jr imès jůs į ugniēs pécżų, * tén bus kaukims ir dantû klabējims. * P. 8, 12. P. 22, 13.

43. Tadà * teiſieji żibēs kaip ſáule ſâwo Tēwo karalyſtēje. Kas tur auſiû girdēti, tas te gird.
* Dang. 12, 3.

44. Wēl prilygſta dangaùs karalyſte ſkárbui paſlēptám dirwôj, kurį żmogùs râdęs pàſlēpe, ir nuējęs iß dżaùgſmo dēl to, *pàrdawe wiſſab, ką turējo, ir nuſipirko tą dirwą.
* P. 16, 24. Pil. 3, 7.

45. Wēl prilygſta dangaùs karalyſte kùpczui, jēßkanczam gerû pèrlû.

46. Jr *râdęs brángę perlą nuējo, ir pardâwęs wiſſab, ką tikt turējo, nuſipirko tą. * Pam. ż. 8, 10. 11.

47. Wēl prilygſta dangaùs karalyſte tinklui, į marès imeſtám, kuriůmi wiſókias żuwis gáudo.

48. Bet kad jis pilnas, tay ißwelka ji żwejài ant krâßto, ir ſuſēdę ránkioj geráſes į ryką, ir ſupùwuſeſes nùmeta ßalin.

49. Taip nuſidůs ir ſwieto galè; ißēję angēlài *ſkirs piktůſius nů teiſiûjû, * P. 25, 32. Mark. 13, 27.

50. Jr imès jůs į dégantį pécżų, tén bus kaukims ir dantû klebējims.

51. Jr Jēzus târe jiems: ar ſuprâtot tai wiſſab? jie târe: ſuprâtom, Wiēßpatie.

52. Tay târe jis: tôdēl kiekwiens raßte-mokits, ißmokits dangaùs karalyſtei, lygus yrà namû tēwui, ißneßanczam iß ſâwo ſkárbo naùjo ir ſéno.

53. Jr nuſidawe, *kaip Jēzus wiſùs tus prilyginimus ißkalbējęs bùwo, paējo iß tén. * Luk. 4, 16. f.

54. Jr parējo į ſâwo tēwißkę, ir mokino jůs jû ßiùilēſe, taip, kad jie ſtebējoſi, tarydami: iß kur tam tokià ißmintis ir darbài?

55. Ar ne jiſài *cimerninko ſunùs? ar ne jo mótina wardù Maryà? ir jo brólei Jokûbas ir Jôzes, ir Simônas bey Jûdas?
* Mark. 6, 3. Luk. 4, 22. f.

56. Jr jo ſéſers, ar ne wiſos prie múſû? ißgikùr jam wiſſab tai?

57. Jr paſipiktino iß jo. Bet Jēzus târe jiems: *prârakas niēkur mażiaùs garbējè ne làikomas, kaip ſâwo tēwißkēje ir ſâwo namůſè.
* Mark. 6, 4. Jono 4, 44. f.

58. Jr jis ne dâre tén daug żenklû, dēl jû netikējimo.

14. Pérſkyrimas.

Jôno Krikßtitojo Galwôs Nukirtims. Kriſtaus dywina Żegnône. Ējim's ant Mariû ir Pagélba

1. Tamè *czēſè atējo gàrſas apiē Jēzų iki pas Erôdą, ketwirtáini (Żydû żémês) kunigáikßti;
* Luk. 9, 7.

2. Jr jis târe ſâwo tarnáms: ßis yrà Jônas krikßtitojis, jis priſikēlęs iß numiruſiû, tôdēl jis dâro tókius dárbus.

3. Nēs *Erôdas Jôną bùwo ſugáudinęs, ſurißdinęs ir apkáldinęs, dēley Erodyâdôs, ſâwo brólio Pilippo paczôs. * Mark. 6, 17. Luk. 3, 19. 20.

4. Nēſà Jônas bùwo jam târęs: *taw ne walè, ję turēti. * 3 Moſ. 18, 16.

5. Jr jis bútu ji mielày nużawindinęs, bet jis bijójoſi żmoniû, * nēſà jie làike ji per prâraką. * P. 21, 26.

6. Bet kaip Erôdas ßwènte dièną sâwo użgimimo, ßokinējo dukte Erodyâdôs po jû akiû. Tai patiko Erôdui.

7. Dēl to jis pasiżadējo jei su prysēga, jis noris jei dûti, ko ji tikt praßysenti.

8. Ir kaip ji pirm to sâwo mótinôs bùwo pamokinta, târe ji: dûk man ßén ant bliûdo Jôno krikßtitojo gálwą.

9. Ir karâlius apsismûtnijo, bet taczaû dēl prysēgôs, ir tû, kuriê su jûmi uż stâlo sēdējo, liêpe jis jei dûti.

10. Ir nusiùntęs nukirsdino Jônui gálwą kalējime.

11. Ir jo galwà bùwo atneßtà bliudè, ir mergáitei dûta, ir ji nùneße tą sâwo mótinai.

12. Tay *atêję jo mokitinei, ême jo lawóną ir paláidojo tą, ir atêję prâneße tai Jēzui. *Mark. 6, 29.

13. Ir Jēzus *tai ißtyręs atstójo iß tén su láiwu į pûsczią, jis wienas. Ir żmónes tai ißgirdę sēke ji pēsti iß miêstû. *Mark. 6, 31. 32.

14. Ir Jēzus ißēję̇s ißwydo tą didį żmoniû pùlką, ir pasigailējo jû, ir gyde jû ligónis.

15. Bet ant wâkaro priējo jį jo mokitinei, tardami: czę pusczià yrà, ir naktis ártinasi, léisk żmónes nû sawęs, kad nuêję į miesteliùs, *saw nusipirktu wàlgio. *Jono 6, 5.

16. Bet Jēzus târe jiems: ne rèik jiems èiti; *dûkit jûs jiems wálgit. *Luk. 9, 13.

17. Jie târe jam: mes czónay niêko ne tùrim, kaip tikt penkis dûnôs képalus ir dwi żuwi.

18. Ir jis târe: atnèßkit jûs man.

19. Ir jis liêpe żmonēms pasisēst ant żolês, *ir êmęs tus penkis képalus ir dwi żuwi, pawiżdējo į dàngų, ir dēkawojo ir láuże, ir dâwe mokitiniams dûną, bet mokitinei żmonēms. *p. 15, 36. Jono 6, 11.

20. Ir jie *wálge wisi, ir priwálge, ir surinko, kas liko trupuczû, dwylika pilnû pintiniû. *Mark. 6, 42. 43. Luk. 9, 17.

21. Bet tie, kuriê wálge, bùwo apiê penkis túkstanczus wyrû, be móteriû ir be waikû.

22. Ir tolydżaus *priwerte Jēzus sâwo mokitinius, kad į láiwą istóję pirm jo pérsiirtu, iki jis żmónes paléisęs. *Mark. 6, 45.

23. Ir żmónes nû sawęs paléidęs, użêjo *ant kálno, jis wienas, kad mèlstusi. Ir ant wâkaro bùwo jis tén wienas. *Jono 6, 15.

24. Ir láiwas jau bùwo widurijè mâriû, wilniû mētomas; nēs wējas bùwo jiems į akis.

25. Bet ketwirtojè naktiês sargybēje atêjo Jēzus pas jûs wáikßczodams ant mâriû.

26. Ir ißwydę jį mokitinei ant mâriû wáikßczojant, nusigàndo ir târe: *tai yrà dwâse; ir sußùko iß báimês. *Luk. 24, 37.

27. Bet tûjaùs Jēzus kalbējo su jeis, sakydams: búkit linksmi, aß esmi; nesibijókit.

28. Bet Pétras jam atsakydams târe: Wiêßpatie, jéygu tu esi, tay liêpk man atèiti pas tawę ant wandèns.

29. Ir jis târe: eik ßen! Ir Pétras ißżèngęs iß láiwo êjo ant wandèns, kad atèitu pas Jēzų.

30. Bet pamâtęs didį wēją, tay jis pérsigando, ir bùwo begrimstas, ßaùke bey târe: Wiêßpatie, gélbēk manę.

31. Bet Jēzus umày ißtiêsęs rànką nutwēre jį, tarydams: *tu mażtikisis, kam abejójei? *p. 6, 30. p. 8, 26. Jok. 1, 6.

32. Ir jiems įżèngiant į láiwą wējas liówēsi.

33. Bet láiwe ēsantieji atēję pûle jam į keliùs tarydami: iß tiesôs, *tu esi Diewo Sunùs. *p. 16, 16.

34. Ir pérsiyrę *ißkâko į żémę Genēżaret. *Mark. 6, 53.

35. Ir jį ißwydę żmónes anôj ßalij ißsiunte į wisą tą ßálį aplinkuy, ir atgabéno wisókius negâlinczus pas jį;

36. Mèlsdami, kad tiktày *siûlę jo rûbo pakrùtintu. Ir wisi, kurie pakrùtino, pasweiko. *p. 9, 21. Luk. 6, 19.

15. Pérskyrimas.

Apiê żmoniû Istâtimus, Kananżißką Moteriszkę ir kitus Kristaus Stebuklùs.

1. Tay *atêjo pas jį raßte=mokitieji ir Pariżēûßiai iß Jerùżalês, tarydami: *Mark. 7, 1. f.

2. Kam pérżengia tâwo mokitinei wyresniûjû istâtimus? jie ne mazgója sâwo rankàs, dûną wálgidami.

3. Jis atsakydams târe jiems: ogi jûs, kam pérżengiat Diēwo prisâkimus dēl sâwo istâtimû?

4. Diēws *prisâke: gárbink tēwą bey mótiną sâwo. †Bet kas tēwą bey mótiną kéikia, tur smerczù mirti.
* P. 19, 19. Mark. 7, 10. † 2 Moiz. 20, 12. 2 Moiz. 21, 17.

5. Alè jûs mokinat: *kurs tēwui bey mótinai taria: kad aß tai apierawóju, tay taw toktài naudingiaùs yrà, tas gerày dâro. * Pam. ż. 28, 24.

6. Tûmi nusidûda, kad niēks daugiaùs sâwo tēwą ir sâwo mótiną ne gárbin, ir tàipo Diēwo prisâkimus niekù pàwertēt, dēl sâwo istâtimû.

7. Jûs weidmainèi, gerày apiē jùs prârakawo *Jēzaióßius, tarydams:
* Jēz. 29, 13. Mark. 7, 6.

8. Szie żmónes ártinasi manęspi sâwo bùrna, ir gárbina manę sâwo lúpomis: alè jû ßirdis atstù nû manęs.

9. Bet *noprôsnay ßlûżija man, kadángi mokin tókius mókslus, tikt żmoniû prisâkimus ēsanczius.
* 5 Moiz. 4, 2.

10. Ir *atsiwadinęs żmónes sawęspi, târe jiems: idánt isiklausykit ir pérmanykit: * Mark. 7, 14.

11. Kas pro bùrną ièit, tai ne dâro żmôgų neczystą, alè kas iß burnôs ißeit, tai żmôgų neczystą dâro.

12. Tay priēję ji jo mokitinei târe: bau ir żinài, kad Pariżēûßiai pasipiktino, tą żôdi girdēję?

13. Bet jis atsakydams târe: wisi czēpài, kuriē mâno dàngißkojo Tēwo ne sodinti, ißráujami yrà.

14. Prastókite jûs, jie *akli yrà ir aklû wadài. Bet kad âklas âklą wéda, abù i dûbę supûla.
* Rym. 2, 19. Luk. 6, 39.

15. Tay Pétras atsakydams târe: ißguldyk mums tą prilyginimą.

16. Ir Jēzus târe jiems: àrgi ir jûs dar te b' éste n' ißmâną?

17. Ar dar ne suprántat, kad wislab, kas pro bùrną ièit, tai èit i pilwą, ir ißmetamà yrà i mießlû wiētą.

18. Bet *kas pro bùrną ißèit, tai ißèit iß ßirdiēs, o tai żmôgų neczystą dâro. * Jok. 3, 6. 10.

19. Nēsà *iß ßirdiēs ißèit piktos mislys, ražbajyste, wenczawonystēs pérżengimas, kekßyste, wagyste, neteisùs liùdijimas, blùżnijimas.
* Persk. 9, 4. 1 Moiz. 6, 5. P. 8, 21.

20. Tai yrà tie dalykai, kuriē żmôgų neczystą dâro. Bet nemazgótomis ránkomis wálgit, tai żmôgų neczystą ne dâro.

(Ewang. 2. Nedēl. po Użgawēniû.)

21. Ir ißēję̃s Jēzus *iß tén, atstójo i ßalis Tyraus bey Sidôno.
* Mark. 7, 24.

22. Ir ßtay, moterißke Kananēißka ißējusi iß tû rubéżiû, jam pâskuy ßaùke, tarydama: ak Wiēßpatie, sunaù Dówido, *susimilk manęs; mâno duktē sùnkey wélnio wárginama. * P. 20, 30.

23. Ir jis n' atsâke jei ney wieną żôdi. Tay jo mokitinei ji priēję prâße ji tarydami: *léisk ję nû sawęs, nēsà ji ßaùk pâskuy mus.
* Ps. 34, 6.

24. Bet jis atsakydams târe: aß n' esmi siûstas, kaip tiktày *pas prapûluses awis iß namû Jżraēl.
* P. 10, 6. Nus. Ap. 3, 26.

25. Bet ji priējusi parsiklaupe po jo akiû, tarydama: Wiēßpatie, gélbēk manę.

26. Bet jis atsakydams, târe: *nèder atimti dûną waikáms, ir primèsti ßunims. * Mark. 7, 27.

27. Ji târe: taip yrà, Wiēßpatie; bet taczaù ir ßunyczei wálgo nû tû trupuczû, kuriē pûla nû jû pônû stâlo.

28. Tay atsakydams Jēzus târe jei: ak môterißk, *didis yrà tâwo tikējims! te nusidûda taw, kaip tu nóri. Ir jôs duktē paswèiko tą pâsçę adyną.] * Persk. 8, 10. 13.

29. Ir Jēzus *toliaùs ißējęs iß tén, atêjo pas marès Galilēôs, ir użējęs ant kálno sēdosi tén.
* Mark. 7, 31.

30. Ir atêjo pas ji daùg żmoniû, turēdami su sawim *ráißus, aklùs, nébylius, lûßus, ir daug kitû, pamesdami jûs prie Jēzaus kójû, ir jis ißgyde jûs,
* P. 11, 5. P. 21, 14. Jēz. 35, 5. Luk. 7, 22.

31. Aźa źmónes stebējos, regēdami nébylius kàlbanczus, lůßus sweikùs, ráißus wáikßczojanczus, aklùs réginczus; ir garbino Diêwą Izraêlio.

32. Ir Jēzus *pasiwadinęs sâwo mokitinius pas sawę, târe: †gailiůs tû źmoniû, nēsà jie jau tris dienàs ißbùwo prie manęs, ir nę tur ko wálgit. O aß ne nóriu jůs léisti newálgiusius nů sawęs, kad ne apàlptu ant kélio.
* Mark. 8, 1. † Matt. 20, 34.

33. Tay târe jam jo mokitinei: kur imsim taip daug důnôs ßioj pûsczoje, kad toki pùlką źmoniû pasótintumbim?

34. Ir Jēzus târe jiems: kiek tùrite důnôs? Jie târe: septynis képalus, ir mâźumą źuwéliû.

35. Ir jis liêpe źmonēms susēst ant źêmês.

36. Ir êmęs tas septynes důnas ir źuwis, dêkawojęs láuźe ir dâwe sâwo mokitiniams, ir mokitinei źmonēms.

37. Ir *wálge wisi, ir bùwo pasótinti, ir surinko, kas liko trupuczû, septynis pintinius pilnus.
* Mark. 8, 8.

38. Ir tû, kuriê wálge, bùwo keturi túkstanczei wyrû, be móteriû ir be waikû.

39. Ir kaip jis bùwo paléidęs źmónes nů sawes, istójo jis į láiwą, ir atêjo į rubeźiùs Màgdalôs.

16. Pérskyrimas.

Apik Parizēûßiû Źénklus ir Ráugą, Pétro Ißpaźinimą ir Dangaùs Raktùs, Kristaus Mûką ir Krikßczoniû wárgą.

1. Tay *priêję jį Parizēûßiai ir Sadducēûßiai, gùnde jį, norēdami iß jo, kad jis jiems źénklą iß dangaùs paróditu. * Mark. 8, 11.

2. Bet jis atsakydams târe: *wakaràis sâkot jûs: giedrà bus, nēs dangùs raùdonoja; * Luk. 12, 54.

3. Ir rytmeczèis sâkot jûs: ßę diêną bus dárgana, nēsà dangùs raùdonoj ir ûkstos. Jûs weidmainèi, dangaùs wéidą gâlit numanyti, àrgi ir ne gâlit *supràsti źénklus ßio czêso? * p. 11, 4.

4. Szi piktóji *ir wenczawonyste pérźengiantiji giminê gèidźia źénklo, bet ne bus jei źénklas důtas, kaip tiktày źénklas prârako †Jonôßiaus. Ir palikęs jûs êjo ßalin.
* p. 12, 39. 40. Luk. 11, 29. 30. † Jonoß. 2, 1.

5. Ir *pérsiirdami mokitinei į kitą krâßtą, bùwo uźmirßę důnôs drauge imtis. * Mark. 8, 14.

6. Alè Jēzus târe jiems: *dabókitēs ir saugókitēs nů †ráugo Parizēûßiû ir Sadducēûßiû.
* Mark. 8, 15. † Luk. 12, 1. 1 Kor. 5, 6. Gal. 5, 9.

7. Tay jie dumójo tarp sawęs, sakydami: tai bus dēl to, kad důnôs n' êmēmēs su sawim.

8. Tai Jēzus suprâtęs, târe jiems: *jûs maźtikieji, kôgi rúpinatēs dēl to, kad důnôs drauge n' êmētēs. * p. 6, 30.

9. Argi dar ne supràntat? argi n' atsimenat *anû penkiû kepalû, tarp anû penkiû túkstanczû źmoniû, ir kiek pintiniû jûs tén surinkot? * p. 14, 17. Jono 6, 9. s.

10. Nèygi anû *septyniû kepalû, tarp keturiû túkstanczû źmoniû, bey kiek pintiniû jûs tén surinkot? * p. 15, 34. 37. Mark. 8, 20.

11. Kaipôgi ne supràntat, kad ne sakaù jums apiê důną, kad aß sakaù: saugókitēs nů ráugo Parizēûßiû ir Sadducēûßiû.

12. Tay jie suprâto, kad ne sâkęs bùwo, kad saugótus nů důnôs ráugo, bet nů Parizēûßiû ir Sadducēûßiû *mókslo. * 1 Kor. 5, 6. Gal. 5, 9.

(Ewang. Dienoje Pétro ir Pówilo.)

13. Tay Jēzus *atêjęs į ßalis miêsto Cēzárēôs Pilippi, kláuse mokitinius sâwo, sakydams: ką sâko źmónes, źmogaùs súnų ēsanti? * Mark. 8, 27.

14. Jie târe: kiti sâko, tu esi Jônas krikßtitojis, kiti, tu esi Eliôßius, kiti, tu esi Jērēmiôßius, ar prârakû wiens.

15. Jis târe jiems: ogi jûs, ką sâkot, manę ēsanti?

16. Tay atsâke Simônas Pétras, ir târe: *tu esi Kristus, Sunùs gywojo Diêwo. * Jono 6, 69.

17. Ir atsakydams Jēzus târe jam: ißganytas esi Simon, sunaù Jonôßiaus, nēs *kúnas ir kraùjas tai

taw n' apréißke, bet mâno Tēwas danguje. * 1 Kor. 2, 10. Gal. 1, 16.

18. O aß ir sakaù taw: * tu esi Pétras, ir ant ßitôs ůlôs aß kûrsiu sâwo bażnycziq, ir péklôs wàrtai ję ne pérgalēs. * Jono 1, 42.

19. Jr * důsiu taw dangaùs raktùs: Wislab, kq tu ant żémês surißi, tai ir danguje bus surißtà; ir wislab, kq tu ant żémês atrißi, tai ir danguje bus atrißtà. * P. 18, 18.

20. Tay jis * isâke sâwo mokitiniams, idánt niêkam ne sakytu, kad jis Jēzus, ans Kristus êsqs.] * P. 17, 9.

21. Nů to czêso * pradējo Jēzus apsakyt sâwo mokitiniams, kaip jis tùris eit į Jerúzalę, ir daug kentēti nů wyresniûjû ir wyriáusiujû kunigû, ir raßtemokitujû, ir użmußtas búti, ir kéltis trécząje diênq iß numirusiû. * P. 17, 22.

22. Jr Pétras êmęs ji į ßâli, sùbare ji, ir târe: Wiêßpatie, czêdik sawę, tai niekù budù te ne nusidůda taw.

23. Bet jis atsigrężęs târe Pétrui: * atstók nů manęs, ßētonè, tu esi man papiktinimu: nēs tu ne dumóji, kas Diêwo, bet kas żmoniû yrà. * 2 Zom. 19, 22. Mark. 8, 33.

24. Tay târe Jēzus sâwo mokitiniems: * jey kas nor manę sèkti, † tas te użsiginiê sawęs, ir êmęs sâwo kryżių ant sawęs, te sekiê manę. * Mark. 8, 34. † Matt. 10, 38.

25. Nēsà * kurs sâwo gywasti nor ißlailyti, tas prapùldis tq, bet kas sâwo gywasti prapùldis dēl manęs, tas ràs ji. * Luk. 17, 33.

26. Kq * mâczitu żmôgui, kad jis wisq swietq laimētu, o taczaùs patrôtitu sâwo důßiq? † arbà, kq gal żmogùs důti, kad sâwo důßiq atwadůtu? * Mark. 8, 36. 37. Luk. 9, 25. † Ps. 49, 9.

27. Nēs juk nusidůs, kad żmogaùs sunùs atèis ßlowēje sâwo Tēwo, su sâwo angēlàis, ir tadà * kiekwienán atlygis pagàl jo dárbus. * P. 5, 31. 32. Rym. 2, 6. s.

28. Jß tisôs sakaù jums: * yrà keli czie stóvinczû, kuriê smèrtiês ne ragáus, iki ißwys żmogaùs súnų atèinanti sâwo karalystēje. * Mark. 9, 1. Luk. 9, 27.

17. Pérskyrimas.

Kristus pérßwiestas, Mēnesio Ligà sergąsis ißgydits, ir Czyżês Grâßis użmokētas.

(Ewang. 6. Nedēl. po Szwentôs Jßmintingůjû.)

1. Jr * po ßeßiû dienû ême Jēzus su sawim Pétrq ir Jokûbq, ir Jônq, jo bróli, ir użwede jůs į ßâli ant áukßto kálno. * Mark. 9, 2.

2. Jr pastójo * pérßwiestas po jû akiû, ir wéidas jo żibējo kaip sáule, ir jo rûbai balti pastójo, kaip ßwiesybe. * Jono 1, 14. 2 Petr. 1, 16. 17.

3. Jr ßtay, pasiróde jiems Moiżêßius bey Eliôßius, tůdu * kalbējo su jůmi. * Luk. 9, 31.

4. Bet Pétras atsakydams târe Jēzui: Wiêßpatie, czę gér búti: jey nóri, padarysim czę tris ßētras, taw wienq, Moiżêßiui wienq, ir Eliôßiui wienq.

5. Jr jam dar tàipo bè-kalbant, ßtay, ßwiesi debesis użējo ant jû. Jr ßtay, bàlsas iß debesiês târe: * Szis yrà mâno mielasis Sunùs, kuriûm mēgstůs, to tùrite klausyti. * Mark. 1, 11. 2 Petr. 1, 17.

6. Kaip tai mokitinei girdējo, parpůle jie ant sâwo wéido, ir didey nusigàndo.

7. Bet Jēzus jûs priêjęs, * pakrùtino jûs, ir târe: kélkitēs ir nesibijókitēs. * Dang. 8, 18. P. 10, 10.

8. Bet kaip jie sâwo akis pakēle, ne-regējo jie ney wieno, kaip tiktày Jēzų wienq.

9. Jr jiems nuèinant nů kálno, * prisâke jiems Jēzus, tarydams: jûs ßi regējimq niêkam ne sakykite, iki żmogaùs sunùs iß numirusiû prisikéls.] * P. 16, 20.

10. Jr jo mokitinei kláuse ji, tarydami: kqgi sâko raßtè-mokitieji, * Eliôßių tùrint pirmà atèiti? * P. 11, 14. Mal. 4, 5.

11. Jēzus atsakydams târe jiems: * Eliôßius tiesà tur pirmà ateit, ir wislab pataisyti. * Mark. 9, 13.

12. Bet aß sakaù jums: Eliôßius jau yrà atêjęs, ir jie ne ißpażino ji, * bet padâre jam, kq jie norējo. Taip ir żmogaùs sunùs kentēti turēs nů jû. * P. 11, 14. P. 14, 9. s.

13. Tay suprâto mokitinei, ji apiê Jôną krikßtitoji jiems kalbējusi.

14. Jr jiems atêjus pas zmónes, *priêjo ji zmogùs, ir půlęs jam i keliùs, *Mark. 9, 17.

15. Târe: Wiêßpatie, pasigailēk mâno sunaùs, nēsà jis mēnesio=ligà sèrga, ir didę kànczą kèncza; jis tánkey půlinēj i ùgni, ir tánkey i wándeni.

16. Jr aß ji pargabenaù pas tâwo mokitinius, o jie ne galējo ji gélbēt.

17. Bet Jēzus atsakydams târe: *ak tu netikintiji ir nelabóji giminê! kôley búsiu pas jùs? kaip ilgày kęsiu jùs? atwèskit ji ßen pas manę. *Luk. 9, 41. P. 11, 29.

18. Jr Jēzus sùdraude ji, ir wélnias ißêjo iß jo, ir paswèiko waiks tą pâczę adyną.

19. Tay jo mokitinei skyriù ji priêję, târe jám: kogidēl més ji ne galējom ißwaryt?

20. Bet Jēzus atsakydams târe jiems: júsû netikējimo dêley. Nēs iß tiesôs sakaù jums: jey jûs *tikējimą tùrit, kaip garstyczû grúdą, tay gâlit sakyti ßiam kálnui, pérsikelk iß cze ténay, tay jis pérsikels; ir jums ney joks dáikts ne bus negâlims. *P. 21, 21. Mark. 11, 23. Luk. 17, 6.

21. Bet ßi weislê neißeit, kaip tiktày per màldą ir pâstininkawimą.

22. Bet jiems besilàikant Galilēoje, târe jiems Jēzus: *nusidůs, kad zmogaùs sunùs padůtas bus i zmoniû rankàs. *P. 20, 17. 18.

23. Jr uzmùß ji, ir jis *kélsis trécząję diêną. Jr jie labày apsiismûtijos. *P. 28, 6.

24. Jr jiems atējus i miêstą Kapèrnaum atêjo pas Pétrą tie, kuriê czyzę rinko, ir târe: ar júsû mokitojis ne *liúb mokēti czyzês=piningą? *2 Moiz. 30, 13. 2 Nus. Kar. 24, 6.

25. Jis târe: liúb mokēti. Jr jam namů parējus ikálbino ji Jēzus pirmà tarydams: kas régis taw, Simon? nû ko ima karâlei ant zémês mùitą arbà czyzę? ar nû sâwo waikû, ar nû swetimûjû?

26. Tay târe jam Pétras: nû swetimûjû. Jēzus târe jam: tay waikài walni.

27. Bet *kad més jûs ne papiktintumbim, tay eik pas marès, ir ißmèsk méßkerę, ir pirmąję zùwi ißsikeliancząję imk, ir atplēßęs jôs nasrùs, ràsi piningą, tąji êmęs uzmokēk uz manę ir uz sawę. *Luk. 23, 2.

18. Pérskyrimas.

Apie Papiktinimą, Dangaùs Raktùs, ir bróliską Susidérinimą.

(Ewang. Dienojè ßw. Mikelio.)

1. Tą pâczę adyną atêjo mokitinei pas Jēzų, tarydami: *kas yrà didzáusiasis dangaùs karalystēje? *Mark. 9, 34. f.

2. *Pasiwadinęs Jēzus kûdiki pas sawę, stâte tą i jû tárpą, *Luk. 9, 47.

3. Jr târe: iß tiesôs sakaù jums: jey ne prisiwèrsite, ir *pastósite, kaip kûdikei, tay ne ìeisite i dangaùs karalystę. *P. 19, 14. Mark. 10, 15. 1 Kor. 14, 20.

4. Tàygi kas pasizémis, *kaip tas kudikêlis, tas yrà didzausiasis dangaùs karalystēje. *1 Petr. 5, 6.

5. Jr *kas toki kûdiki priim mâno wàrdan, tas manę priim. *P. 10, 40.

6. Bet kas *papiktin wieną tû mazjáusiujû, kuriê i manę tik, tam bútu geriaùs, kad girnû=akmů jam bútu ant kâklo uzkabintas ir jis nuskandintas bútu júriû gilybēje. *Mark. 9, 42. Rym. 14, 13.

7. Bēdà swietui dēl papiktininû. O taczaù *tur atèit papiktininai; bet bēdà tam zmôgui, per kuri atèit papiktinimas! *Luk. 17, 1. 2.

8. Jéygu tâwo *rankà arbà kója piktin tawę, tay nukirsk ję, ir mesk ję nû sawęs: geriaùs taw, raißám arba lûßám ìeiti i gywâtą, ne kaip kad dwi ranki, arbà dwi kóji turēdams, imestas bútumbei i amzinąję ùgni. *P. 5, 30. Mark. 9, 43. 45.

9. Jr jey tâwo akis piktin tawę, ißplēßk ję, ir atmèsk ję nû sawęs: geriaùs taw yrà, su wiena akè i gywâtą ìeiti, ne kaip kad dwi aki turēdams imestas bútumbei i péklôs ùgni.

10. Dabókitēs, kad ney wieną iß tû mazûjû ne paniêkintumbit; nēsà sakaù jums: jû angēlài dangujè reg wisadôs wéidą mâno Têwo dangißkojo.

11. Nēsà *žmogaùs sunùs atêjo ißganyti, kas prażùwo.]
*P. 9, 13. Mark. 2, 17. Luk. 19, 10. 1 Tim. 1, 15.

12. Kas régis jums, kad kôks žmogùs *turētu ßimtą awjû, ir wienà iß tû paklystu, ar jis ne †paliktu dewynesdéßimts ir dewynes ant kalnû, ir nuêjęs jēßkótu paklydusiosês?
* Luk. 15, 4. † Jēr. 50, 6. Ezek. 34, 11. 12.

13. Jr jey trôpitus ję atràsti, iß tiesôs sakaù jums, jis daugiaùs dżaùgiasi táje, ne kaip anôm's dewynesdéßimt ir dewyniômis nepaklydusiomis.

14. Taip ir *júsû dàngißkasis Tēwas ne nor, kad wienas tû mažûjû prażútu.
* 2 Petr. 3, 9.

15. Bet jey susigriêßitu tâwo brólis prieß tawę, *tay nuêjęs graudénk jį tarp sawęs ir tarp jo wieno. Jey klauso tawęs, tay laimējei sâwo brólį.
* 3 Moiż. 19, 17. Luk. 17, 3.

16. Jey tawęs ne klaùso, tay priimk dar wieną arbà du pas sawę, kad kożnà prowà dwiêjû arbà trijû liùdininkû burnojè pasilaikytu.

17. Jey jis tû ne klaùso, tay pasakyk surinkimui; jéygu ir surinkimo ne klaùso, tay laikyk jį per pâgonį ir mùitininką.

18. Jß tiesôs sakaù jums: *ką jûs ant žémês surißite, tai ir dangujè bus surißtà, o ką jûs ant žémês ißrißite, tai ir dangujè bus ißrißtà.
* P. 16, 19. Jono 20, 23.

19. Toliaùs sakaù jums: kur du tarp júsû ant žémês susitar, *ko nórint mèlsti, tai gáus nů mâno dàngißkojo Tēwo.
* Mark. 11, 24.

20. Nēsà kur du arbà trys susirinkę mâno wàrdan, czę aß widùj tarp jû esmi.

21. Tay atêjęs Pétras pas jį, târe: Wiêßpatie, keliegi kartùs, aß sâwo bróliui, kurs man susigriêßitu, turiù atléisti? ar ganà *septynis kartùs?
* Luk. 17, 4.

22. Jēzus târe jam: aß sakaù taw: ne septynis kartùs, bet septynesdéßimtis kàrtû septynis kartùs.

(Ewang. 22. Nedēl. po ßw. Tràicès.)

23. Tôdēl prilygsta dangaùs karalyste karâliui, kurs norējo susirokůti su sâwo tarnàis.

24. Jr kaip jis pradējo rokůti, râdosi wiens, kurs jam skelējo déßimtį túkstanczių swârû.

25. O kaip jis ne turējo, kůmi užmokētu, liêpe wiêßpats pardůti jį, jo móterį, ir waikùs, ir wislab, ką turējo, ir užmokēti.

26. Tay tàrnas parsiklaùpęs mèldēsi jo, tarydams: wiêßpatie, pakentēk man, aß taw wislab užmokēsiu.

27. Pasigailējęs tadà wiêßpats to tàrno, paléido jį, ir skôlą jam taipojaù atléido.

28. Tay ißêjęs tasài tàrnas, râdo wieną sâwo draugû, kurs jam skelējo ßimtą grâßiû, ir nutwēręs smáuge jį, tarydams: užmokēk man, ką tu man skeli.

29. Tay parpůlęs į keliùs jo draùgas, mèlde jį, tarydams: pakentēk man, aß taw wislab užmokēsiu.

30. Alè jis ne norējo, bet nuêjęs įmete jį į kalējimą, pakôl užmokēsęs, ką skelējo.

31. Bet tai ißwydę jo draugài, labày nusismûtnijo, ir atêję pràneße sâwo wiêßpaczui wislab, kas nusidawe.

32. Tay pasiwadinęs jį jo wiêßpats, târe jam: tu piktàsis tarnè, wisą tą skôlą taw atleidau, kadángi manę meldèi.

33. Argi *ne reikējo ir taw susimiltis sâwo draùgo, kaip aß tawęs susimilaù?
* P. 5, 7. Jok. 2, 13.

34. Jr supykęs jo wiêßpats pàdawe jį mûczytojams, *ik' užmokēsęs wislab, ką jam skelējo.
* P. 5, 26.

35. Tàipo *darys ir jums mâno Tēwas dàngißkasis, jey ne iß ßirdiês atléisite, kiekwiens sâwo bróliui jo nusidējimus.] *Mark. 11, 25. 26.

19. Perskyrimas.

Apie Atsiskyrimo-Grômatą, Kûdikius ir Bagotystę.

1. Jr nusidawe, kaip Jēzus wisùs tus żodżùs ißkalbējęs bùwo, pasikēle jis iß Galilēôs, ir atêjo *į rubeziùs Żydû-žémês, anà-ßal Jordâno.
* Mark. 10, 1.

2. Jr séke jį daug žmoniû, ir jis gyde jůs ténay.

3. Tay atẽję pas jį Parizēûßiai, gùnde jį, tarydami: bau walè žmôgui, skirtis nů sâwo pacziôs, dēl bilè kokiôs priẽžastiẽs?

4. Bet jis atsakydams târe jiems: *ar ne skàitēt, kad tas, kurs iß pradziôs žmôgų sutwēre, tas padâre, kad wiens wyrs bey moterißke bútu? *1 Moiz. 1, 27.

5. Jr târe: *tôdēl žmogùs †sâwo tēwą ir mótiną palikęs prie sâwo motèrs glaùsis, ir bus jůdu wienas kúnas.
*Mark. 10, 7. 8. †1 Moiz. 2, 24. 1 Kor. 6, 16.

6. Szitàipo tůdu toliaùs ne du, bet wienas kúnas. Tàygi, ką Diẽwas suwédęs, tai *neywiens žmogùs ne tur pérskirti. *1 Kor. 7, 10.

7. Jie târe jam: kámgi Moizẽßius *prisâke, atsiskyrimo=grômatą důti, ir nů jôs atsiskirti? *P. 5, 31. Mark. 10, 4.

8. Jis sâke jiems: Moizēßius pawélijo jums skirtis nů sâwo móteriû, dēl júsû ßirdiẽs kẽtùmo; bet iß pradziôs taip ne bùwo.

9. Alè aß sakaù jums: *kurs skiriasi nů sâwo motèrs, (jey ne dēl kekßystẽs) ir kitą wéda, tas péržengia wenczawonystę. O kurs atskirtą wéda, tas taipojaù wenczawonystę péržengia. *P. 5, 31. 32. Mark. 10, 11.

10. Tay târe mokitinei jam: jey taip yrà su wyru ir su moterimi, tay ne gér wèsti.

11. Bet jis târe jiems: tą žôdi ne kôžnas ißmâno, bet tikt tie, *kuriems důta. *1 Kor. 7, 7. 17.

12. Nēs yrà keli rómiti, kuriẽ taip iß mótinôs žywâto gimę; ir yrà kiti rómiti, kuriẽ žmoniû ißrómiti; ir yrà kiti rómiti, kuriẽ pâtys sawę issirómijo dēl dangaùs karalystẽs. Kas tai gal ißmanyti, t' ißmâno.

13. Tay *àtneße kudikẽliû pas jį, kad uždẽtu rankàs ant jû, ir melstus, o mokitinei àpdraude jûs. *Mark. 10, 13.

14. Bet *Jẽzus târe: léiskite kudikẽliùs, ir n' uždraùskite jiems pas manę atèiti; nẽsà tokiû yrà dangaùs karalystę. *P. 18, 2. s. Luk. 18, 15.

15. Jr *uždẽjęs rankàs ant jû, ißẽjo iß czę. *Mark. 10, 16.

16. Jr ßtay, *wiens atẽjęs târe: gérs mokitojau, ką gér darysiu, jeib amžinąję gywâtą apturẽczau? *Luk. 18, 18.

17. Bet jis târe jam: kam wadini manę gerù? ney wiens n' ésti géras, kaip tiktày wiens Diẽwas. Bet *jey tu nóri ìeiti į gywâtą, tay pilnawók prisâkimus. *Luk. 10, 28.

18. Tay jis târe jam: kuriùs? Bet Jẽzus târe: *Ne užmùßk. Ne péržengk wenczawonystę. Ne wôgk. Ne liùdik neteisaùs liùdimo. *2 Moiz. 20, 13. s.

19. Gárbink tẽwą ir mótiną. Jr mylẽk sâwo ártimą, kaip pats sawę.

20. Tay jaunikáitis târe jam: wislab tai aß pilnawójau iß sâwo jaunystẽs, kôgi man dar reik?

21. Jẽzus târe jam: jey nóri tóbulas búti, tay eik ir *pardůk wislab, ką turi, ir důk ubagáms, tay turẽsi skárbą danguję, ir atẽjęs sèkk manę. *P. 6, 20. Luk. 16, 9. P. 12, 33.

22. Tą žôdi ißgirdęs jaunikáitis, atstójo *smûtnas nů jo; nẽsà turẽjo daug lôbjû. *Ps. 62, 11. Luk. 12, 15. 19.

23. Bet Jẽzus târe sâwo mokitiniams: iß tiesôs, sakaù jums: *bagótas ne pigey ìeis į dangaùs karalystę. *Mark. 4, 18. 19. P. 10, 23.

24. Jr toliaùs sakaù jums: *pigiaùs yrà werbliûdui péreiti per adatôs aùsi, ne kaip bagótam ìeiti į Diẽwo karalystę. *Luk. 18, 25.

25. Tay ißgirdę jo mokitinei, nusigàndo labày, ir târe: kasgi tay gál ißganytas pastóti?

26. Bet Jẽzus pažiurẽjo į jûs, ir târe jiems: žmonẽms tai negâlimas dáiktas, alè Diẽwui wisi daiktài galimi.

(Ew. Dienoje Prisiwertimo Pówilo.)

27. Tay atsakydams Pétras târe jam: *ßtay, mes wislab palikę pâsekẽm tawę, kas bus mums už tai? *Mark. 10, 28. Luk. 18, 28.

28. Bet Jẽzus târe jiems: iß tiesôs, sakaù jums, kad jûs, kuriẽ pâsekẽt manę, atgimimè, žmogaùs súnui sẽdint ant krâsẽs sâwo ßlowẽs, taipojaù ir jûs *sẽdẽsit ant dwylika krâsiû, ir súdisite dwylika giminiû Jzraẽlio. *Jßm. 3, 8. Luk. 22, 30.

29. Jr kas palikś namùs, arbà bróliùs, arbà séseres, arbà tēwą, arbà mótiną, arbà móteri, arbà waikùs, arbà laukùs dēl mâno wàrdo, tas ßimteriópay ims, ir į dalykùs gáus ámżinąję gywâtą.

30. Bet daug, * kuriê yrà pirmieji, bus paskuczáusieji, ir paskuczáusieji bus pirmieji.]
* P. 20, 16. P. 22, 14. Mark. 10, 31.

20. Pérskyrimas.

Apië Wynicżôs Darbininkùs, Kristaus Mûkq, Mokitojû Pasididżáwimą, ir dwiējû Aklû Pagálbą.

(Ewang. Nedēl. Septuagēsime, arba senûjû użgawēniû.)

1. Dangaùs karalystē prilygsta úkininkui, kursài ankstì ißējo samdyti darbininkû į sâwo wynicżą.

2. Jr suderējęs su darbininkais po grâßį ant dienôs, nùsiunte jûs į sâwo wynicżą.

3. Jr ißējęs trécżąję adyną pamâte kitùs ant tùrgaus patèikiancżus.

4. Jr târe jiems: ir jûs èikit į wynicżą, dûsiu jums, kas wertà.

5. Jr jie nuējo. Wēl ißējęs apiê ßéßtąję ir dewintąję adyną, taipjaù padâre.

6. Bet ißējęs apiê wienióliktąję adyną, râdo kitùs patèikiancżus, ir târe jiems: ką czę stówite wisą diêną pateikdami?

7. Jr jie sâke jam: niekś mus ne sàmde. Jis sâke jiems: èikit ir jûs į wynicżą, o kas wert bus, ir jûs gáusite.

8. Bet wâkarui atèinant, târe wynicżôs úkininks sâwo úżweizdui: wadink darbininkùs, ir dûk jiems àlgą, pradējęs nû paskuczáusiujû iki pirmûjû.

9. Tay atējo wienióliktoj adynoj samdytieji, ir gâwo kiekwiens sâwo grâßį.

10. Bet pirmieji atēję mislijos, daugiaùs gáusę, ir taipjaù kiekwiens gâwo sâwo grâßį.

11. Jr tą gâwę murmējo prieß úkininką,

12. Tarydami: ßie paskuczáusieji tiktày wieną adyną te dirbo, o tu jûs mums sulyginai, kuriê mes dienôs nâßtą neßiójom, ir jôs kàrßtį kentējom.

13. Bet jis atsakydams târe wienám iß jû: prieteliau, aß ne daraù taw neteisybę; ar ne suderējei su manimi po wieną grâßį?

14. Jmk, kas tâwo, ir èik. Bet ßiems paskuczáusiems nóriu dût, kaip taw.

15. Arbà, ar aß ne turiù wâlês, su sawûju daryti, ko aß nóriu? * ar tôdēl taip żwàirey żiuri, kad aß tôks gérs esmi? * Rym. 9, 21.

16. Tàipo bus paskuczáusieji pirmi, ir pirmieji paskuczáusi. * Nēs daug yrà pawadintû, bet maż ißrinktûjû.]
* P. 22, 14.

17. * Jr jis èidams į Jerúżalę, ēmēs su sawim dwylika mokitiniû skyriù ant kélio, ir târe jiems:
* P. 17, 22. Mark. 9, 31.

18. Sżtay, użèinam į Jerúżalę, ir żmogaùs sunùs bus padûtas wyriáusiemsiems kunigáms ir raßte-mokitiemsiems, ir jie * prasûdys jį ant smèrtiês. * P. 27, 1. 2.

19. Jr * padûs jį pagônams apjûkti, nuplàkti ir nukryżiawóti, ir trécżąję diêną jis wēl prisikélsis.
* Luk. 18, 32.

(Ewang. Dienojê Apâßtalo Jokûbo.)

20. Tay * atējo pas jį mótina waikû Zebedējaus su sâwo sunùmdwiem, ir atsiklaùpusi mèlde ką iß jo.
* Mark. 10, 35.

21. Jr jis târe jei: ko nóri? ji atsâke jam: léisk ßiûdu mâno súnu sēdēti tâwo karalystēje, wieną po tâwo deßinês, ir àntrąjį po tâwo kairês.

22. Bet Jēzus atsâke tarydams: * jûs ne żinote, ko prâßą; ar gâlite to kylyko gérti, kuriô aß gérsiu, ir sawę krikßtidintis tû krikßtù, kuriùm aß krikßtijams esmi? jie târe jam: gâlime. * Mark. 10, 38. Jon. 18, 11.

23. Jr jis târe jiems: mâno kylyką tiesà gérsite, ir krikßtù, kuriùm aß krikßtijams, búsite ir jûs krikßtiti: bet dûti sēdēt po deßinês ir po kairês, ne man pûlasi, bet tiems, kuriems pagatâwita mâno Tēwo.]

24. Tai ißgirdę tie dēßimtis, pyktērējo ant tû-dwiejû bróliû.

25. Bet Jēzus pasiwadinęs jûs pas sawę, târe: żinote, kad * kunigáikßczei

swietißkieji ponawója, ir didieji pônai wàldo. * Mark. 10, 42.

26. * Tàipo ne tur búti tarp júsû, bet norēdams kas tarp júsû didziû búti, tas t' esiê júsû tarnù. * Mark. 9, 35.

27. Jr * kas nor wyriáusiu búti, tas t' esiê júsû bérnu. * P. 23, 11.

28. Lygey kaip žmogaùs sunùs n' atêjo, kad saw dûtus ßlûžitis, bet kad * patsài ßlûžitu, ir dûtu sâwo gywasti atpirkimui už daug. * Mark. 10, 45. Jon. 13, 4. f.

29. Jr jiems iß Jērikôs ißèinant, sékę ji daug žmoniû.

30. Jr ßtay, * du aklù, sēdēdamu pakelij, ißgirdę Jēzu praèinanti, ßaùke ir târe: ak Wiêßpatie, tu sunaù Dówido, susimilkis mùma. * Mark. 10, 46. 47. Luk. 18, 35.

31. Bet žmónes àpdraude jûdu, kad tylētu; bet jûdu jû labjaùs ßaùke, tarydamu: ak Wiêßpatie, tu sunaù Dówido, susimilkis mùma.

32. Bet Jēzus apsistójęs prisiwadino jûdu, ir sâke jiem-dwiem: ko nórita, kad jùm-dwiem darycziau?

33. Jûdu atsâke jam: Wiêßpatie, kad * mùma âkys atsiwértu. * Pam. 3. 11, 7.

34. Jr Jēzus * pasigailējo, ir jûdwiejû akis pakrùtino, ir jûdu tûjaùs regējo sâwo akimis, ir séke ji. * P. 14, 14. Mark. 6, 34.

21. Pérskyrimas.

Kristaus Jējims į Jerúzalę, Bažnyczôs Czystijims, Pygmedžo Prakeikims, Susikalbējimas ir Pabarims.

(Ewang. 1. Adwèntû kaip ir Werbû Nedēlioje.)

1. Bet jiems * arti atêjus pas Jerúzalę, iki Betpâgês pas alywûkálną, siùnte Jēzus du sâwo mokitiniû, * Mark. 11, 1. Luk. 19, 29. Jon. 12, 12.

2. Jr târe jiem-dwiem: èikita į miestéli, jùm-dwiem po akiû êsanti, ir tûjaùs ràsita asilēnę pririßtą, ir asiláiti su je, atrißkita ir atwèskita ję pas manę.

3. Jr jey kas jùm-dwiem ką sakys, tay tàrkita: Wiêßpats jû priwâlo, ir tûjaùs jûs jum léis.

4. Bet tai wislab nusidawe, kad ißsipilditu žôdis * prârako sakytas, kàlbanczo: * Sak. 9, 9.

5. Sakykit * dùkterei Zion: ßtay, tâwo karâlius atèit pas tawę, lèngwas, sēdēdams ant asilēnês, ir ant asiláiczio atsilēnês, naßtôm's prisprâtusiôs. * Sak. 9, 9. f. Jon. 12, 15.

6. Mokitiniu-du nuêjusiu padâre, kaip Jēzus jiem-dwiem bùwo liêpęs,

7. Jr àtwede asilēnę ir asiláiti, ir klójo sâwo * rubùs ant jû, ir užsodino ji ant tû. * 2 Kar. 9, 13. Mark. 11, 7. 8.

8. Bet daug žmoniû paklójo sâwo rubùs ant kélio, kiti kirto werbû nû médžû, ir bàrste ant kélio.

9. Bet žmónes, pirmà ir pâskuy èinantieji, ßaùke tarydami: * Ožiànna súnui Dówido, pagirtas buk atèinąsis wàrdan Wiêßpatiês! Ožiànna aukßtybēje!] * Ps. 118, 25. 26. Jono 12, 13.

10. Jr jam ièinant į Jerúzalę, sujùdo wisas miêstas, sakydams: kas tasài?

11. Bet žmónes târe: tai yrà ansài Jēzus, * prârakas iß Nâzaret, iß Galilēôs. * Luk. 7, 16. P. 24, 19.

12. Jr Jēzus * ièjo į Diêwo bažnyczą, ir ißwâre wisùs pèrkanczus ir pardûdanczus bažnyczoje, ir pàrwerte piningmainiû stalùs, ir krasès karweliùs pardûdanczujû. * Mark. 11, 15.

13. Jr târe jiems: * paraßyta yrà: mâno namài tur maldôs namài wadinami búti, † bet jûs iß tû padârēt razbáininkû-dûbę. * Mark. 11, 17. Jēz. 56, 7. † Jēr. 7, 11.

14. Jr atējo pas ji į bažnyczą aklû ir raißû, ir jis ißgyde jûs. * Jēz. 35, 5. 6.

15. Bet kaip wyriáusieji kunigài ir raßte-mokitieji pamâte stebuklùs, kuriùs jis dâre, ir waikùs ßaùkianczus bažnyczoj ir sâkanczus: Ožianna súnui Dówido! didèy supyko.

16. Jr târe jam: argi ne girdi, ką ßie kàlba? Jēzus sâke jiems: girdžu. Ar niekadôs ne skàitēt: * iß burnôs jaunû kûdikiû ir žindanczujû saw liaùpsę pasitaisèi? * Ps. 8, 3.

17. Jr palikęs jûs ißējo iß miêsto į Betánią, ir ten pasiliko.

18. Bet * kaip jis rytmetij wēl į miêstą ējo, bùwo jis ißálkęs. * Mark. 11, 12.

19. Jr pamâtęs wieną pygû médi pakelij, artyn priējo, ir * ne râdo

kit niêko, kaip tikt lâpû ant jo; ir sâke i ji: jau niekadôs ne=nešk wàisiaus. Ir pygû=médis tůjaùs padźúwo. * Luk. 13, 6. 7.

20. Tai pamâtę mokitinei dywijosi, tarydami: kaip taip wéikey padźúwo tas pygû=médis?

21. Bet Jêzus atsakydams târe jiems: iš tiesôs sakaù jums, * kad tikējimo tùrit, ir n' abejójat, tay ne tiktày su pygû=medźù tai galēsite daryti, bet ir jey sakysite šiam kálnui: kélkis ir griúk i marès, tay nusidůs. * Mark. 11, 23.

22. Ir * wislab, ką jûs prâšote maldojè, jey tikit, tay gáusit. * p. 18, 19.

23. Ir kaip jis * iêjo i baźnyczą ir mokino, priêjo ji wyriaúsieji kunigài, ir źmoniû wyresnieji, sakydami: kokiôj mâcēje tu tai darài? ir kas taw tą mâci dâwe? * Mark. 11, 27. 28.

24. Jêzus jiems atsakydams târe: ir aš jùs kláusiu wieną źôdi, jey jûs man tai sakysit, tay ir aš jums sakysiu, kokiôj mâcēje aš tai daraù?

25. Iš kur bùwo Jôno krikštas? ar jis bùwo iš dangaùs, ar iš źmoniû? tay jie sawijè mislijo, ir târe: jey sâkom, ji iš dangaùs bùwusi, tay jis mums sakys: kodêlgi jam ne wiêrijot?

26. Bet jey wēl sâkom, ji iš źmoniû bùwusi, tay tùrim źmoniû bijótis, * nēs jie wisi Jôną per prârąką làike. * p. 14, 5.

27. Ir atsâke Jêzui tardami: to ne źinom. Tay jis jiems sâke: tàygi ir aš jums ne sakaù, kokiôj mâcēje aš tai daraù.

28. Bet kas jums régis? turējo źmogùs dų súnų, ir pirmąji priêjęs târe: sunaù, eik ir dirbk šèn=dien mâno wyniczoj.

29. Bet jis atsakydams târe: aš tai ne darysiu. Potám to gailējos, ir nuêjo.

30. Ir nuêjęs pas àntrąji, taipjaù târe. Bet jis atsakydams târe: èisiu, ponè; ir ne nuêjo.

31. Katràs tû=dwiejû dâre tēwo wâlę? jie atsâke jam: pirmàsis. Jêzus târe jiems: iš tiesôs sakaù jums: * mùitininkai bey kékšēs gal weikiaùs i dangaùs karalystę nukàkt, ne kaip jûs. * Luk. 3, 12. 13.

32. Jônas pas jùs atējo, ir mokino jùs tikrąji kélią, ir jûs jam ne wiêrijot, bet mùitininkai bey kékšēs jam wiêrijo. Ir nórint jûs tai mâtēt, taczaù ne prisiwertēt potám, kad ir jûs jam bútumbit wiêrijç.

33. Girdēkit kitą prilyginimą: * bùwo úkininks, tas prisodino wyniczą, ir tą tworà aptwēre, ir wyno=spaustùwę tojè iškase, ir budawójo kòrą, ir ji wyniczininkams parsàmdęs, i swétimą źémę iškeliâwo. * Mark. 12, 1.

34. Bet ràńkiaus czêsui priêjus, nùsiunte sâwo bérnus pas wyniczininkus, kad jo wàisių imtu.

35. Tay wyniczininkai nutwērę jo bérnus, wieną išplake, àntrąji ùźmuše, trécząji akmenimis nuźùde.

36. Wēl nùsiunte kitùs bérnus, daugiaùs, ne kaip pirmûjû bùwo; o jie tiems taipojaù padâre.

37. Potám jis siùnte pas jůs sâwo súnų, sakydams: jie mâno sunaùs bijósis.

38. Bet * wyniczininkai súnų pamâtę susikalbējo: tai tēwonis, èikim, uźmùškim ji, ir jo tēwiškę saw imkim. * p. 26, 3. 4. Mark. 12, 7. s.

39. Ir êmę ji, išstúme ji iš wyniczôs, ir ùźmuše ji.

40. Tàygi, kad tôs wyniczôs pônas atèis, ką jis darys tiems wyniczininkams?

41. Jie sâke jam: jis tus piktadējus piktày nuźudys, ir sâwo wyniczą kitiems wyniczininkams išdůs, kurie jam důs wàisių tikrù czēsù.

42. Jêzus sâke jiems: àrgi niekadày ne skàitēt raštè: tas * akmů, kuri budawôinininkai išmete, tas kampiniù akmenimi pastójo; tai tikosi nů Wiêšpatiês, ir yrà dywai po músû akiû.
* Ps. 118, 22. Jez. 8, 14. p. 28, 16.

43. Tôdēl sakaù jums: Diêwo karalystē bus jums atimtà, ir pagônams důta, kuriê jôs wàisių néša.

44. Ir * kas ant to akmèns půla, tas sutrupēs, bet ant kuriô jis půla, tą sutręškis. * Jez. 8, 15.

45. Ir wyresnieji kunigài bey Parizēûßiai jo prilyginimus girdēdami, suprâto, kad jis apiê jûs kalbējo.
46. Ir jie jēßkójo, kaip ji sugáutu, bet * ẑmoniû bijójos; nēsà jie làike ji per prâraką. * Luk. 7, 16. P. 19, 48.

22. Pérskyrimas.

Apiê Karâliaus Swôdbą, Czyẑ=Pinningi, Prisikēlimą, wyriáusiji Prisâkimą, ir apiê Kristų Wiêßpati.

(Ewang. 20. Nedēl. po ßw. Tràices.)

1. Ir Jēzus atsakydams wēl per prilyginimus jiems kalbējo, sakydams:
2. Dangaùs karalyste lygi yrà karâliui, kurs sâwo súnui swôdbą kēle.
3. Ir sâwo tarnùs ißsiunte, swecziû swodbôn pakwiêst; ir jie ne norējo atèit.
4. Wēl * ißsiunte kitùs tarnùs, tarydams: sakykit swecząms: ßtay, czésni sâwo pasteliawaù, mâno jáuczei ir penimi galwijai pamußti, ir wislab gatawà; èikßte i swôdbą. * P. 21, 36.
5. Bet jie tai niekù wèrte, ir nuêjo, wiens ant sâwo laùko, kits ant sâwo kupczystês.
6. Bet keli * sugâwę jo tarnùs, apgēdino ir ùẑmuße jûs. * P. 5, 12.
7. Tai ißgirdęs karâlius, papyko, ir pulkùs sâwo zalnêriû ißsiùntęs ßius razbáininkus nuẑawino, ir jû miêstą ùẑdege.
8. Tay jis sâke sâwo tarnáms: swodbà tiesà gatawà, alè swecẑèi tôs ne bùwo werti.
9. Tôdēl èikit ant wiêßkeliû, ir kwiêskit swodbôn, * ką ràsit. * P. 13, 47. P. 21, 43.
10. Ir tarnài nuêję ant wiêßkeliû, sùwede, ką tikt râdo, ir piktû ir gerû; ir apsēdo wisùs stalùs.
11. Tay ièjęs karâlius, apẑwalgyt swecziû, ißwydo ténay ẑmôgų n'apsirêdzusi swôdbißku rubù,
12. Ir târe jam: prieteliau, kaip tu ßę ièjèi, o taczaù n' apsirêdęs rubù swôdbißku? ir jis nutilo.
13. Tay karâlius sâwo tarnáms sâke: surißkit jam rankàs ir kójas, ir * ißmèskit ji i tolimjáusiąję tamsybę, † tén bus kaukims, ir dantû=klebējims. * P. 8, 12. P. 25, 30. † P. 24, 51.
14. * Nēsà daug yrà pawadintû, betmaẑ ißrinktûjû.] * Mark. 10, 31.

(Ewang. 23. Nedēl. po ßw. Tràices.)

15. Tay * nuêję Parizēûßiai sudúme, kaip ji sugáutu jo kalbojè. * Mark. 12, 13. Luk. 20, 20.
16. Ir nùsiunte pas ji sâwo mokitinius su Erôdo tarnàis, sakydami: mokitojau, mes ẑinom, tawę tèisų ēsanti, ir kélią Diêwo tikrày mokinanti, ir tu n' atbóji ney wieno, ir ne wéiẑdi ney ßiókio ney tókio ẑmogaùs.
17. Tôdēl sakyk mums, kas taw régis: ar wertà ciecoriui czyẑę dût, ar nè.
18. Tàygi supràsdams Jēzus jû * klâstą, sâke: jûs weidmainèi, kam gùndot manę? * Ps. 41, 7. Mark. 12, 15.
19. Paródikit man czyẑ=piningi. Ir jie jam pàdawe grâßi.
20. Ir jis sâke jiems: kienô tas âbrozas ir ùẑraßas?
21. Jie sâke jam: ciecoriaus. Tay jis târe jiems: * tàygi dûkit ciecoriui, kas ciecoriaus yrà; ir Diêwui, kas Diêwo. * Mark. 12, 17.
22. Jie tai ißgirdę dywijos, paliko ji, ir paêjo ßalin.]
23. Tą pâczę diêną priêjo ji Sadducēûßiai, * kuriê sâko, n' ēsant prisikēlimo, ir kláuse ji, * Mark. 12, 18. Luk. 20, 27.
24. Tarydami: mokitojau, * Moizēßius sâkęs: jey kas mirßta, ne turēdams waikû, tay tur jo brólis jo pâczę paimti, ir waikû sâwo bróliui gaminti. * 5 Moiz. 25, 5. Mark. 12, 19. Luk. 20, 28.
25. Tàygi pas mus bùwo septyni bròlei. Pirmàsis wédęs nùmire, ir ne turēdams waikû, paliko sâwo pâczę sâwo bróliui.
26. Taipojaù ir antràsis ir treczàsis, iki sékmojo.
27. Paskuczàus po wisû nùmire ir pati.
28. Prisikēlimegi kuriô ji bus pati tarp tû septyniû? juk wisi ję wéde.
29. Bet Jēzus atsakydams târe jiems: jûs klajójat, * ne ẑinódami ney râßto, ney mâciês Diêwo. * Jono 20, 9.
30. Prisikēlime ney wes, ney tekēs, bet * lygus yrà angēlams Diêwo danguje. * Mark. 12, 25. Luk. 20, 36.

31. Bet ar ne skàitēt apiê numirusiujû prisikēlimą, kas jums Diêwo sakyta, * taip kàlbanczo:
* 2 Moiz. 3, 6.

32. Aß * esmi Diêwas Abraômo, ir Diêwas Izaôko, ir Diêwas Jokûbo. Bet Diêwas ne yrà numirusiujû Diêwas, bet gywûjû.
* Mark. 12, 26.

33. Jr žmónes tai girdēdami * stebējos jo pamókslo. * p. 7, 28.

(Ewang. 18. Nedēl. po św. Tràicēs.)

34. Bet Parizēûßiai ißgirdę, ji Sadducēußiùs * nutildzusi, susirinko.
* Mark. 12, 28.

35. Jr * wiens jû, raßte-mokits, gùndidams ji, târe: * Luk. 10, 25.

36. Mokitojau, kursài yrà didžáusiasis prisâkims zokanè?

37. Bet Jēzus târe jam: * mylēk Diêwą, sâwo Wiêßpati, iß wisôs ßirdiês, ir iß wisôs dûßiôs, ir iß wisôs dûmôs.
* Mark. 12, 30.

38. Tai pirmàsis ir didžáusiasis prisâkimas;

39. Bet antràsis tam lygus: * mylēk sâwo ártimą, kaip pats sawę;
* Mark. 12, 31.

40. Tůsè dwejůsè prisâkimůse sudētas wisas zokânas ir prârakai.

41. Bet kaip bùwo susiêję Parizēûßiai, kláuse jůs Jēzus,

42. Sakydams: kas jums régis apiê Kristų? kienô sunùs jis yrà? jie sâke: Dówido.

43. Jis sâke jiems: kàipgi ji Dówids Dwâsēje Wiêßpaczu wadina, * sakydams: * Ps. 110, 1.

44. * Wiêßpats sâkęs mâno Wiêßpaczui: sêskis po mâno deßinês, iki padēsiu tâwo neprietelius ‡ tâwo pakóją. * Ps. 110, 1. Mark. 12, 36.

45. Tàygi jey Dówids ji Wiêßpaczu wadina, kàipgi jis jo sunùs yrà?

46. Jr * ne galējo jam ney wiens ney žôdzio atsakyti, irgi ne drysò ney wiens iß tôs dienôs, ji daugiaùs ko kláusti.] * Luk. 14, 6.

23. Pérskyrimas.

Jēzaus Kozonis apiê Raßtè-Mokitůsius ir Parizēußiùs.

1. Tay Jēzus kalbējo žmonēms, ir sâwo mokitiniams.

2. Tarydams: ant Moizêßiaus krâsês sēd raßte-mokitieji ir Parizēûßiai.

3. Tàygi * wislab, ką jie jums sâko, reikiant laikyti, tai laikykit ir darykit; alè pagal jû pasielgimą ne èlgkitēs. Jie tiesà tai sâko, bet pâtys ne dâro. * Mal. 2, 7.

4. Bet jie * rißa sunkès ir nepàkeliamas naßtàs, ir ùždeda jas ant žmoniû kâklo; alè jie pâtys tû ney wienu pirßtù ne nor pajùdinti.
* Luk. 11, 46.

5. Bet wisùs sâwo dárbus jie dâro, * kad žmoniû regimi bútu. Jie plâtin sâwo atminimo-žénklus, † ir didina sâwo rûbû siulès.
* p. 6, 1. † 4 Moiz. 15, 38.

6. Jie * myl sēdēti wyriáusiose wiêtose už stâlo, czesnisè ir ßiùilēse.
* Mark. 12, 39.

7. Jr didèy mēgstas, kad jie ant tùrgaus swéikinami, ir žmoniû Rabbi wadinami yrà.

8. Alè jûs nesiwadinkitēs Ràbbi: nēs wiens yrà júsû mokitojis, Kristus, bet jûs wisi éste brólei.

9. Jr ney wieną ne wadinkit tēwu ant žémês: * nēs wiens yrà júsû tēwas, kurs danguję yrà.
* Mal. 1, 6. Epez. 3, 15.

10. Jr ne wadinkitēs mokitojeis: * nēs wiens yrà júsû mokitojis Kristus. * Jono 13, 13.

11. * Wyriáusiasis tarp júsû testów júsû tàrnas. * p. 20, 26. 27.

12. Nēs * kas pats pasiáukßtin, tas bus pažémintas, ir kas pats pasižémin, tas bus paáukßtintas.
* Pam. 3. 20, 23. Luk. 14, 11.

13. Bēdà jums raßte-mokitiems ir Parizēûßiams, jûs weidmainèi, kuriê užrakinat dangaùs karalystę žmonēms; jûs pâtys n' èinat, * ir èit nórinczus èiti ne léidzate.
* Luk. 11, 52.

14. Bēdà jums raßte-mokitiems ir Parizēûßiams, jûs weidmainèi, * kuriê naßliû butùs suēdat, ir sâkotēs ilgas maldàs mèldzą; tôdēl jums jû didésnis bus pražùdims.
* Mark. 12, 40. Luk. 20, 47.

15. Bēdà jums raßte-mokitiems ir Parizēûßiams, jûs weidmainèi, kuriê péreinat, žemès ir júres, kad jûs wieną Zydû wierôs draugù padarytumbit, ir pastójusi, padârote ji

péklôs waikù, du kartù už jùs didesniù.

16. Bēdà jums, jûs apjękusieji wadài, kuriê sâkot: kas prisēk prie bažnyczôs, tai niēks yrà, alè kas prisēk prie áukso ant bažnyczôs, tas yrà kàltas.

17. Jûs durnieji ir aklieji, kas yrà didésnis: áuksas, arbà bažnycza, kuri áuksą paßwènczą?

18. Kas prisēkia prie altôriaus, tai niēks yrà, bet kas prisēk prie apiêrû ant altôriaus, tasài kàltas yrà.

19. Jûs durnieji ir *aklieji, kas yrà didésnis: apierà, arbà altôrius, kursài paßwèncza apiêrą? * 2 Petr. 1, 9.

20. Tôdēl kas prisēkia prie altôriaus, tas prisēkia prie jo, ir prie wiso, kas ant altôriaus yrà.

21. Jr kas prisēk prie bažnyczôs, tas prisēk prie jôs ir prie to, *kursài tojè gywéna. * 1 Kar. 8, 13.

22. Jr kas prisēk prie *dangaùs, tas prisēk prie Diêwo krâsês, ir prie to, kursài ant jôs sēd. * p. 5, 34.

23. Bēdà jums raßte=mokitiems ir Parizēûßiams, jûs weidmainèi, kuriê *desētines důdat nů mêtû, diliû ir kmynû, ir paliêkat, kas sunkiáusia yrà zokanè, bútent sûdą, mielaßirdingystę ir tikējimą. Szius rèiktu daryti, ir anû ne palikti. * Luk. 11, 42.

24. Jûs apjękusieji wadài, kuriê ůdus kóßiat, ir werbliudùs praryjate.

25. Bēdà jums raßte=mokitiems ir Parizēûßiams, jûs weidmainèi, kuriê *kupkàs ir bliudùs iß wirßaus czystùs làikot, bet widùj jie pilni yrà plēßimo ir êdesio. * Luk. 11, 39.

26. Tu aklàsis Parizēußè, *czystik pirmjáus iß widaùs sâwo kûpką ir bliûdą, kad ir, kas wirßujè yrà, czystà bútu. * Tit. 1, 15.

27. Bēdà jums raßte=mokitiems ir Parizēûßiams, jûs weidmainèi, kuriê lygus éste apbáltintiems kapáms, kuriê iß wirßaus grâžus róþosi, bet widùj pilni yrà mirusiû káulû, ir wisokiôs bjaurybês.

28. Tàipo ir jûs iß wirßaus ródotēs žmonēms geri, bet widùj pilni éste weidmainystês ir netikùmo.

29. *Bēdà jums raßte=mokitiems ir Parizēûßiams, jûs weidmainèi, kuriê prârakû kapùs budawójate, ir dabinat teisiûjû paminklùs. * Luk. 11, 47.

30. Tardami: kad sâwo tēwû ámžije bútumbim bùwę, tay su jeis ne bútumbim dalywi prârakû kraùjo.

31. Tàygi tàipo pâtys ißsiliùdijat, waikài ęsą tû, *kuriê prârakus nužawino. * Nuſ. Ap. 7, 52.

32. Gerày; pripildikite ir jûs sàiką sâwo tēwû.

33. Jûs *zalczèi ir angiû=weislê, kaip nórit ißwéngti péklißką prasûdimą? * p. 3, 7. Luk. 3, 7.

(Ewang. Dienojè ßw. Stepôno.

34. Tôdēl ßtay, aß *siunczù pas jùs prârakû, ir ißmintingû, ir raßte=mokitû; ir kitùs jû nužawisite ir nukryžiawósite, ir kitùs † nuplàksite sâwo ßiùilēse, ir pérsekinēsite iß miēstû į miestùs. * Luk. 11, 49. † Nuſ. Ap. 5, 40.

35. Kad *atèitu ant júsû wisas teisùsis kraùjas, pralietasis ant žémês nůg kraùjo tèisiojo † Abêlo, iki kraùjo **Zakariôßiaus, sunaùs Barakijo, kuri ùžmußēt tarp bažnyczôs ir tarp altôriaus. * p. 27, 25. † 1 Moiz. 4, 8. ** Luk. 11, 51.

36. Jß tiesôs, sakaù jums, wislab tai atèisent ant tôs giminês.

37. *Jerúzale, Jerúzale, kuri tu ùžmußi prârakus, ir akmenimis nužudài tawęsp siųstůsius? kiek kàrtû aß norējau tâwo waikùs surinkti, kaip wißtà sùrenka sâwo wißtyczus po sâwo sparnàis, o jûs ne norējot. * Luk. 13, 34.

38. *Sztay, júsû namài bus jums pusti palikti. * 1 Kar. 9, 7. Luk. 13, 35.

39. Nēsà sakaù jums: ne regēsit manęs nů ßio czêso, iki tàrsit: *pagirtas buk atèinąsis wàrdan Wießpatiês.] * Mark. 11, 9. 10. Jon. 12, 13. ſ.

24. Pérskyrimas.

Apiē Miēsto Jerúzalês Jßpûstijimą ir Swieto Gâlą.

1. Jr Jēzui atstójus nůg bažnyczios, jo mokitinei atējo pas ji, *kad jam paróditu bažnyczôs budawônę. * Mark. 13, 1.

2. Bet Jēzus târe jiems: ar ne régite to wiso? iß tiesôs, sakaù jums: *ne liks cze ney akmů ant akmèns ne sugriáutas. *Mark. 13, 2.

3. Ir jam ant alywû-kálno sēdint, atējo pas ji jo mokitinei skyriù, tardami: sakyk mums, kadà tai bus? ir koksài bus zénklas tâwo atējimo, bey swieto pabaigôs?

4. Bet Jēzus atsakydams târe jiems: *dabókitēs, kad niekſ jùs ne ißwadzótu. *Epz. 5, 6.

5. Nēsà *daug atèis mâno wàrdan, tardami: aß esmi Kristus; ir daug †ißwadzós. *p. 7, 22. †Jono 5, 43.

6. Ir ißgirsite karùs ir ßauksmùs apiē karùs. Dabókitēs ir ne nusigąskite. Tai wislab pirmà tur nusidůti, bet dár nierà gâlas.

7. Nēsà sukils zmónes prieß zmónes, ir karalyste prieß karalystę, ir bus mâras ir bâdas, ir drebējimas zémês ßén ir tén.

8. Bet tadà tikt pirmjáus prasidēs bēdà.

9. Tadà jùs *padůs wàrgui ir nuzawis jùs. Ir n' apkénczami turēsite búti wisû zmoniû dēl mâno wàrdo. *Mark. 13, 9. Luk. 21, 12. Jono 16, 2. s.

10. Tadà daùgel *pasipiktis, ir kits kitą ißdůs, ir ne apkęs kits kitą. *p. 11, 6.

11. Ir kélsis daug *netikrû prârakû, ir daug ißwadzós. *p. 7, 15.

12. Ir *kadángi neteisybe wirßų gáus, méile tulůsè ißáuß. *2 Tim. 3, 1.

13. Bet kas *ißtriwós iki gâlo, tas bus ißganytas. *p. 10, 22.

14. Ir ßità ēwangēlia apiē karalystę apsakyta bus *per wisą swietą, ant liùdimo wisiems zmonēms; ir tadà atèis gâlas. *Rym. 10, 18.

(Ewang. 25. Nedēl. po ßw. Trâic.)

15. Ir kadà jau *ißwysite ißpůstijimo bjaurybę, †apsakytą prârako Dángēlo, stówinczę ant ßwentôs wiētôs; (tai skàitąsis ant to te dabója!) *Mark. 13, 14. Luk. 21, 20. †Dan. 9, 26. 27.

16. Tadà te bēga ant kalnû, kas Zydû zémēje bútu.

17. Ir jey kas *ant stógo bútu, tas te ne nukópa, ką ißimti iß sâwo namû; *Mark. 13, 15. 16.

18. Ir jey kas ant laùko bútu, tas te ne gryßta atgaliôs sâwo rubùs imtis.

19. Bet bēdà nēßczóms ir zindanczoms tů czēsû.

20. Bet mèlskite, kad jùms ne tèktu bēgti ziemôj arbà *sabatôj. *2 Mois. 16, 29.

21. Nēs *tadà bus didis wàrgas, kókio ney búte ne bùwo iß swieto pradzôs ikßiôley, ir ney potám ne bus. *Mark. 13, 19.

22. Ir jey ne pastótu patrùmpintos ßios diēnos, tay ne pastótu ney wiens zmogùs ißganytas, bet dēl ißrinktûjû bus patrùmpintos tos diēnos.

23. *Jey tadà jums kas tàrtu: ßtay, cze yrà Kristus, arbà ténay, tay ne wiērikit. *Mark. 13, 21. Luk. 17, 23. p. 21, 8.

24. Nēsà *kélsis netikri Kristus ir netikri prârakai, ir darys didzùs zénklus ir stebuklùs, âzą ißwadzútu, (jey galimà) ir ißrinktůsius. *Mark. 13, 22.

25. Sztay, aß jums tai pirmà sakiaù.

26. Tôdēley, jey jie jums tàrtu: ßtay, jis yrà pûsczoje, ne nuèikite ténay! ßtay, jis yrà kamâroje, tay *ne wiērikite. *5 Mois. 13, 1. s.

27. Nēsà lygey kaip zàibas ißeiti nů uztekējimo, ir ßwiēcza ik nusileidimo, tôks ir bus atējims zmogaùs sunaùs.

28. *Bet kur maità, tén ir erélei susilek.] *Jobo 39, 30. Abak. 1, 8. Luk. 17, 37.

29. Bet tůjaùs po to wàrgo *sáule ir mēnů sâwo ßwiesybę pamès, ir zwàigzdēs nů dangaùs puls, ir dangaùs twirtybēs jùdisis. *Jez. 13, 10. s.

30. Ir tadà pasiródis zénklas zmogaùs sunaùs ant dangaùs. Ir tadà raudôs wisos giminēs ant zémês, ir ißwys atèinanti zmogaùs súnų debesisè dangaùs su didè stiprybè ir ßlowè.

31. Ir jis siųs sâwo ángēlus *su ßaùkiancza trubà, ir jie surinks jo ißrinktůsius nů keturiû wējû, nů wieno dangaùs krâßto iki àntro. *1 Kor 15, 52. 1 Tess. 4, 16.

32. *Nů pygôs=médzio mokikitēs prilyginimą; jo ßakóms jau ſprógſtant ir lapéliams atſirándant, nu=mânote, wâſarą ártinantis.
* Mark. 13, 28. Luk. 21, 29.

33. Taip ir jûs tai wiſlab matydami, žinókite, *tai arti už dùriû êſant.
* Jok. 5, 9.

34. Jß tieſôs, ſakaù jums: ne ſu=gàiß tà giminê, ik tam wiſám nu=ſidůdant. * Luk. 21, 32.

35. *Dangùs ir žéme ſugàiß, bet mâno žôdžei ne ſugàiß.
* Mark. 13, 31. Luk. 21, 33.

36. *Bet tôs dienôs ir adynôs ne žino niêks, ney angēlài danguje, bet tiktày mâno Tēwas. * Mark. 13, 32.

37. Bet *lygey kaip dienoſè Noâko bùwo, taip ir bus atējims žmogaùs ſunaùs.
* 1 Moiž. 7, 7. Luk. 17, 26. 27. 1 Petr. 3, 20.

38. Nēs kàipo jie bùwo dienoſè pirm griêk=twanio, jie wálge, jie gēre, jie móteres wéde, ir ißtekējo, ik tôs dienôs, kuriôj iêjo Noâkas į âkrutą;

39. Jr niêko n' atbójo, ik griêk=twaniui atèinant, ir jûs wiſùs pa=gáunant: tàipo ir bus atējims žmo=gaùs ſunaùs.

40. Tadà *du bus ant laùko; wiens bus priimtas, o antràſis pàliktas. * Luk. 17, 35. 36.

41. Dwi maltùwēj máls ant girnû; wienà bus priimtà, o antrôji paliktà.

42. Tôdēl budēkite, nēs *ne žinote, kuriôj adynôj atèis júſû Wiêßpats.
* Mark. 13, 33. 35.

43. Bet tai žinókit: *kad namû gaſpadôrius žinótu, kurę adyną wa=gis atèiſęs, tay jis mielày budētu, ir ne důtu jam į ſâwo namùs įſi=wèrßtis. * 1 Teſſ. 5, 2.

44. Tôdēl ir jûs búkite gatawi; nēſà žmogaùs ſunùs atèis adynoje netikimoje.

45. Bet kurſài yrà *wiêrnas ir ißmintingas bérnas, kurį jo pôns ſtâtęs ant ſâwo ßeimynôs, kad jei tikrù czēſû wálgį důtu?
* P. 25, 21. Luk. 12, 42. Ebr. 3, 5.

46. Jßganytas tas bérnas, kurį jo pôns àteidams tàipo dâranti rànda.

47. Jß tieſôs ſakaù jums: *jis dēs jį ant wiſû ſâwo lôbjû.
* P. 25, 21. 23.

48. Bet jey ans piktàſis tàrnas tàrtu ſâwo ßirdije: mâno pôns dar ne wéik pareis;

49. Jr pagáuna ſâwo draugùs mùßti, wálgo ir géria ſu girtàiſeis;

50. Tay atèis to bérno pôns dienôj ne=láukiamoj, ir adynoj nètikimoj.

51. Jr jį ſutrùßkinęs àlgą jam důs ſu weidmainèis. *Tèn bus kaukims ir dantû=klebējims.
* P. 8, 12. P. 13, 42.

25. Pérſkyrimas.

Apiê dèßimt Mergû, pawikritûſius Szimtùs Piningû, ir apiê ſûdnąję Diêną.

(Ewang. 27. Nedēl. po ßw. Tràic.)

1. Tadà prilygs dangaùs karalyſte dèßimt mergóms, kurios êmuſios ſâwo liámpas êjo prießais jaunikiui.

2. Bet pènkios iß jû bùwo pàikos, ir pènkios ißmintingos.

3. Pàikoſios êmēſi ſâwo liámpas, bet nè=êmēs aliêjaus draugè.

4. Bet ißmintingoſios êmēs aliêjaus į ſâwo rykùs, ſu ſâwo liámpomis.

5. Bet jaunikiui užtrùnkant *wi=ſos ſuſnúduſios užmigo. * Jok. 3, 2.

6. Jr naktiês widurij ßaùkſmas paſtójo: ßtay, jaunikis atèit, èikit jam prießais.

7. Tay *atſikēluſios wiſos ßitos mèrgos pritàiſe ſâwo liámpas.
* Luk. 12, 36.

8. Bet pàikoſios târe ißmintingom=ſioms: důkite mums nů ſâwo aliê=jaus, nēſà múſû liámpos géſta.

9. Tay atſakydamos ißmintingo=ſios târe: ne taip, kad potám ne kaip jûs, taip ir mes priſtôktum=bim, bet nuêjuſios pas pardawējùs, pâczos ſaw nuſipirkit.

10. Jr joms nuêjus pirktis, atêjo jaunikis, ir tos, kurios gâtawos bùwo, *iêjo ſu jûmi ant ſwodbôs, ir dùrys tàpe užrakintos.
* Apr. 19, 7.

11. Bet paſkiáus atêjo ir kitos mèrgos, *ſakydamos: ponè, ponè, ben ir mums atwérk. * Luk. 13, 25. f.

12. Bet jis atſakydams târe: iß tieſôs, ſakaù jums: *ne pažyſtu júſû. * P. 7, 23. Pſ. 1, 6.

13. Tôdēl *budēkit, nēſà ne žinote ney dienôs ney adynôs, kuriôj atèis žmogaùs ſunùs.]
* P. 24, 42. Mark. 13, 33. f. Luk. 21, 36.

14. Lygey kàipo * żmogùs ßalin ißkeliáudams ſâwo tarnùs ſuſiwa=dino, ir jiems ſâwo lobjùs ißdalijo.
* Luk. 19, 12. f.

15. Jr wienám dâwe penkis ßimtùs piningû, antrámjam du ßimtù, tre=czámjam wieną ßimtą, kożnám pagàl jo pagalējimą; ir tůjaùs ißkeliâwo.

16. Tay nuêjęs tas, kurs penkis ßimtùs bùwo gâwęs, tais wèrtēſi, ir kitùs penkis ßimtùs pèlne.

17. Taipojaù ir tas, kurs du ßimtù bùwo gâwęs, pèlne kitù=du.

18. Bet tas, kurs wieną ßimtą bùwo gâwęs, nuêjęs ißkaſe důbę żémēje, ir pàſlēpe ſâwo pôno piningus.

19. Po ilgo czêſo ſugryżęs pôns tû tarnû, rokùndą ſu jeis làike.

20. Tay atêjo tas, kurs penkis ßimtùs bùwo gâwęs, ir padējo jam antrùs penkis ßimtùs, tardams: ponè, penkis ßimtùs tu man dawèi, ßtay, kitùs penkis ßimtùs tais nu=pelniaù.

21. Tay jam târe jo pôns: ak geràj, tu geràſis ir wiernàſis tarnè, tu ant mâżo buwài wiêrnas: aß tawę ant daùgio ſtatyſiu; ìeik į ſâwo pôno linkſmybę.

22. Tay priêjo ir tas, kurs du ßimtu gâwęs bùwo, ir târe: ponè, tu man du ßimtu dawèi, ßtay, aß tàiſeis kitu du ßimtu nupelniaù.

23. Jo pônas târe jam: * ak geràj, tu geràſis ir wiernàſis tarnè, tu ant mâżo buwài wiêrnas, aß tawę ant daùgio ſtatyſiu; ìeik į ſâwo pôno linkſmybę.
* p. 21.

24. Tay priêjo ir tas, kurs wieną ßimtą bùwo gâwęs, ir târe: ponè, żinójau, tawę ſkaùdų żmógų êſanti; tu pjáuji, kur ne ſējęs, ir renki, kur ne bàrſtęs.

25. Tàygi paſibijójęs nuējaù, ir pàſlēpjau tâwo ßimtą po żemè; ßtay, imk kas tâwo.

26. Bet jo pôns atſakydams târe jam: * tu piktàſis tarnè ir tinginy! jey żinójei, manę pjáujanti, kur ne ſējau, ir rènkanti, kur ne barſczaù;
* p. 18, 32.

27. Tay bútumbei mâno piningus turējęs pining=mainiáms důti, o aß ſugryżęs, búczau ſàwąję ſu nůmàis atſiêmęs.

28. Tôdēl atimkite tam tą ßimtą, ir důkite déßimt ßimtû tùrinczamjam.

29. Neſà * tùrinczamjam bus důta, ir apſczèy turēs; bet netùrinczam=jam ir tai, ką tur, bus atimtà.
* p. 13, 12. Mark. 4, 25. Luk. 8, 18.

30. Jr nenáudēlį tàrną * imèſkit į tolimjáuſią tamſybę; tén bus kau=kims ir dantû=klebējims.
* p. 8, 12. p. 24, 51. f.

(Ewang. 26. Nedēl. po ßw. Tràic.)

31. Bet kad * atèis żmogaùs ſu=nùs ſâwo ßlowējè, ir wiſi ßwentie=ji angēlài ſu jůmi, tay jis ſēdēs ant kràſês ſâwo ßlowês;
* p. 16, 27. 1 Teſſ. 4, 16.

32. Jr * wiſos żmoniû giminēs bus ſùrinktos po jo akiû. Jr jiſài ſkirs jůs nů kits kito, lygey kaip kèrdżus awis nůg ożiû ſkiria. * Rym. 14, 10.

33. Jr * awis po ſâwo deßinês ſtatys, bet óżius po kairês.
* Ezek. 34, 17.

34. Tay ſakys karâlius tiems po ſâwo deßinês: èikßte ßen, jûs per=żegnotieji mâno Tēwo, apturēkite karalyſtę, kuri jums pagatâwita nůg ſwieto pradżôs.

35. * Nes aß buwaù ißálkęs, o jûs manę walgidinot. Aß buwaù ißtróßkęs, o jûs manę girdēt. Aß ſweczù buwaù, o jûs manę priēmēt.
* Jez. 58, 7. Ezek. 18, 7. Tob. 4, 17.

36. Aß nůgas buwaù, o jûs manę aprêdēt. Aß ſirgaù, o jûs manę atlànkēt. Aß apkálts buwaù, o jûs manęſp atêjot.

37. Tay jâmui teiſieji atſakys, tar=dami: Wiêßpatie, kû=czēs tawę regē=jom ißálkuſį, ir tawę walgidinom? arbà trókßtantį, ir tawę girdēm?

38. Kadà regējom tawę ſwéczą, ir priēmēm? arbà nůgą, ir tawę aprê=dēm?

39. Kadà tawę regējom ſèrgantį, arbà apkáltą, ir pas tawę atêjom?

40. Jr karâlius atſakydams tars jiems: iß tieſôs aß ſakaù jums: * ką wienám padârēt tû mâno mażiáu=ſiujû brólių, tai man padârēt.
* p. 10, 42. Pam. 3. 19, 17. Ebr. 6, 10. f.

41. Tay jiſài ir ſakys tiems po kairês: * èikit ßalin nůg manęs, jûs prakeikſtieji, į ámżinąję ùgnį, kuri pagatâwita wélniui ir jo angēlams.
* p. 7, 23. Luk. 13, 27. Pſ. 6, 9. Apr. 20, 10. 15.

42. Aß buwaû ißálkęs, o jûs manę ne walgidinot. Aß buwaû ißtróßkęs, o jûs manę ne girdēt.

43. Aß swecżù buwaû, o jûs manę ne priēmēt. Aß nûgs buwaû, o jûs manę ne aprêdēt. Aß sirgaû, ir apkálts buwaû, o jûs manę ne atlànkēt.

44. Tay ir jie atsakys, tarydami: Wiêßpatie, kadà tawę regējom ißálkusį, arbà trókßtanti, arbà swécżą, arbà apkáltą, ir taw ne paßlûżijom?

45. Tay jis jiems atsakys, tarydams: iß tiesôs, sakaû jums, ką ne padârēt wienám ßiû mażiáusiujû, tai ir man ne padârēt.

46. Jr * jie nuèis į ámżinąję mûką, bet teisieji į ámżinąję gywâtą.]
* Jono 5, 29.

26. Pérskyrimas.

Kristus môstitas, su Smercżù karáuja, po ßwentôs Wecżērēs Jstátimo ißdûtas, ir į wyriausiujû Kuningû Prôwą nùwestas.

1. Jr nusidawe, kaip Jēzus tas wisàs kalbàs pàbaige, târe jis sâwo mokitiniams:

2. Żinote, po dwiējû dienû welykas búsent, ir żmogaùs sunùs padûtas bus kryżiawójimui.

3. Tay * susirinko wyriáusieji kunigài ir raßtè-mokitieji ir wyresnieji żmoniû, į palôcżų wyriáusiojo kùnigo, Kaipôßium wardù,
* Jono 11, 47.

4. Sudùmdami, kaip Jēzų kytrey sugâwę nużawintu.

5. Bet jie târe: * mináu ne ßwèntēje, kad màißtas ne ràstus tarp żmoniû.
* p. 27, 15.

6. Jr Jēzui ēsant * Betánioje, namûsè Simôno, raupsótojo,
* Mark. 14, 3. s.

7. Priējo jį * moterißke, turēdama stiklą labày brangaùs wandēns, ir tą użliejo ant jo galwôs, jam uż stâlo sēdint.
* Jono 12, 3.

8. Tay jo pasiuntinèi ißwydę pykterējo, tarydami: kam déra tas pûstijimas?

9. Szis wandů bútu galējęs brángey pardůts, ir ubagáms důtas búti.

10. Tai Jēzus suprâtęs târe jiems: kodēl raudinat tą moterißkę? ji tikrày gerày man padâre.

11. Jûs * wisadôs ùbagus tùrit pas sawę, bet manę ne tùrit wisadôs.
* 5 Moiz. 15, 11. Mark. 14, 7. Jono 12, 8.

12. Juk ji tą wándeni yrà użliejusį ant mâno kùno, kad tûmi parôditu, manę láidotą búsenti.

13. Jß tiesôs, aß sakaû jums: kur sâkoma bus ßità ēwangēlia po wisą swietą, cże ir sâkoma bus ant jôs paminklo, ką ji dâriusi.

14. Tay nuêjęs iß anû * dwylika wiens, wardù Judôßius Jßkariótas, pas wyriáusiûsius kùnigus,
* Mark. 14, 10.

15. Târe jiems: ką man důsite, aß jį jums ißdůsiu? ir jie jam súle * trisdeßimt sidabrininkû.
* Zak. 11, 12.

16. Jr iß to jis tykojo, kaip jį ißdůtu.

17. Bet pirmôj dienôj neraugintôs dûnôs, * priējo mokitinei Jēzų, tarydami jam: kur nóri, kad taw pagâtawotumbim wálgit welykûawinēlį?
* Mark. 14, 12. Luk. 22, 7. 8.

18. Jis târe: èikit į miêstą Jerúżalę pas wieną, ir jam sakykit: Mokitojis taw sakydin: mâno cżēsas jau atējo, aß pas tawę welykas ßwęsiu su sâwo mokitineis.

19. Jr mokitinei dâre, kaip Jēzaus įsakyti, ir pagatâwijo welykû-awinēlį.

20. Jr * ant wâkaro sēdosi jis uż stâlo su dwylika.
* Mark. 14, 17. 18. Luk. 22, 14.

21. Jr jiems be wálgant târe jis: * iß tiesôs, sakaû jums, wiens júsû ißdůs manę.
* Jono 13, 21.

22. Jr jie labày nusismûtiję pradējo kôżnas wiens iß jû jį kláusti: Wiêßpatie, argù aß esmi?

23. Jis atsakydams târe: * lygey su manim rankà į bliûdą dâżąs, manę ißdůs.
* Mark. 14, 20.

24. Żmogaùs sunùs tiesà nuèit, kaipô apiē jį paraßyta; bet bēdà tam żmôgui, per kurį żmogaùs sunùs ißdůtas bus. Geriaùs bûtu tam żmôgui niekadôs ne gimus.

25. Tay atsakydams Judôßius, kurs jį ißdawe, târe: àrgi aß esmi, mokitojau? jisài jam atsâke: tu sakài.

26. Bet jiems bewálgant * ême Jēzus dûną, dēkawojęs láuże ir dâwe

tą pâſiuntiniams ſâwo, ſakydams: imkit, wálgikit, tai éſti mâno kúnas.
* Mark. 14, 22. Luk. 22, 19. 1 Kor. 11, 23.

27. Ir êmęs kylikę, ir padêkawojęs dâwe jiems tą, tarydams: gérkit iß to wiſi.

28. Tai yrà mâno kraùjas naùjojo teſtamènto, kurs praliejamas yrà už daùgel ant griekû atleidimo.

29. Aß ſakaù jùms: * aß ne gérſiu iß ßio czêſo ßito wàiſiaus wynmedzio, iki anôs dienôs, kad tą ſu jumis naują gérſiu karalyſtēj ſâwo Tēwo.
* Mark. 14, 25.

30. Ir * pagiedóję liaupſês-gieſmę, ißêjo jie pas alywû-kálną.
* Mark. 14, 26. ſ.

31. Tay târe jiems Jēzus: * jûs wiſi ßę nâkti manimi paſipiktiſite. Nēſà paraßyta yrà: † aß ißtikſiu ganytoji, ir kàimenês âwys ißſiſklaidys.
* Mark. 14, 27. ſ. † Sak. 13, 7.

32. Bet priſikēlęs iß numiruſiû èiſiu pirm júſû į Galilēôs-žémę.

33. Bet Pétras atſakydams târe jam: nórint wiſi paſipiktintu tawimi, aß taczaù niekadôs ne paſipiktiſiu.

34. Jēzus târe jam: iß tieſôs, ſakaù taw: * ßiôj naktij, gàidzui dar ne pragydus, tris kartùs užſigiſi manęs.
* Mark. 14, 30. Luk. 22, 34. Jono 13, 38.

35. Pétras târe jam: o kad ir mirti man ſu tawim tèktu, tay ne užſigiſiu tawęs. Tàipo ſâke ir wiſi mokitinei.

36. Tay atêjo Jēzus ſu jeis * pas dwârą, Getſēmane wadinamą, ir târe ſâwo mokitiniams: † paſiſêſkit czę, ik ten nuêjęs paſimèlſiu.
* Mark. 14, 32. Luk. 22, 39. Jono 18, 1.
† 1 Moiz. 22, 5.

37. Ir draugè êmęs Pétrą, ir abùdu ſúnu Zebedêjaus, pradējo ſmûtitis ir ſielwartáuti.

38. Tay Jēzus târe jiems: * mâno dußià ſmùtnà yrà iki ſmèrtiês; czę paſilikite, ir budēkit ſu manim.
* Mark. 14, 34.

39. Ir * maž pažygējęs parpûle ant ſâwo wéido mèlſdamaſi bey ſakydams: mans Tēwe, jey gal búti, te aplènkia manę tas kylikas, taczaù ne kaip aß, bet kaip tu nóri.
* Luk. 22, 41.

40. Ir atêjęs pas ſâwo mokitinius râdo jûs be miêganczus, ir târe Pétrui: àrgi ben ne gâlite ney wieną adyną ſu manimi budēti?

41. Budēkit ir * mèlſkitēs, kad ne įpùltumbit į pagùndimą. Dwâſe tieſà noringa, bet kúnas yrà ſilpnas.
* Mark. 14, 38.

42. Wēl àntrą kàrtą nuējęs mèldēſi jis tarydams: mans Tēwe, jéygi ne gal manę aplènkti tas kylikas, net aß tą gérczau, tay te nuſidûd tâwo walè.

43. Ir atêjęs jûs wēl râdo be miêganczus, ir jû âkys pilnos bùwo miêgo.

44. Ir palikęs jûs wēl nuêjo ir tréczą kàrtą mèldēſi tais paczèis žôdzeis.

45. Tay atêjęs pas ſâwo mokitinius, târe jiems: * ak ar dabàr miegóſite ir ilſēſitēs? ßtay, adynà atêjo, kad žmogaùs ſunùs bus padûtas į griekininkû rankàs. * Mark. 14, 41.

46. Kélkitēs, èikim; ßtay, paßâlij yrà mâno ißdawējas.

47. Ir jam dar bèkalbant, ßtay * Judôßius, wiens iß dwylika atêjo, ir ſu jûmi didis pùlkas žmoniû, ſu kardàis ir ſu kártimis, nûg wyriáuſiujû kunigû ir wyreſniûjû žmoniû.
* Mark. 14, 43. Luk. 22, 47.

48. Ir ißdawêjas bùwo jiems ženklą dâwęs, ſakydams: kurį aß pabuczûſiu, tas tikràſis, tą ſugáukit.

49. Ir tûjaù priêjęs Jēzų târe: ſwèiks mokitojau, ir * jį pabuczâwo.
* 2 Zom. 20, 9.

50. Bet Jēzus jam târe: prieteliau, ant ko czę atējèi? tay jie priêję, rànkomis nutwēre Jēzų, ir jį ſugâwo.

51. Ir ßtay, wiens iß tû, kuriê ſu Jēzumi bùwo, ißtiêſęs rànką, * ißtráuke ſâwo kárdą, ir ißtikdams wyriáuſiojo kùnigo tàrną, nukirto jam wieną aùſį.
* Mark. 14, 47. Luk. 22, 50. Jono 18, 10.

52. Tay Jēzus târe jam: įkißk kárdą į ſâwo wiētą; nēs kurſai kárdą im, tas kárdu prapùls.

53. Bēs miſliji, manę ne gâlint ſâwo Tēwą mèlſti, kad man atſiûſtu * daugiaùs ne kaip dwylika Lēgiônû angēlû? * Dang. 7, 10.

54. Bet kàipo râßtas ißſipilditu? tur tàipo búti. * Pſ. 22, 7.

55. Tą adyną kalbējo Jēzus pùlkui: jûs ißêjote kaip ant razbáininko, ſu kardàis ir ſu kartimis ſugáuti

manę. Juk aß kas dien ſēdējau pas jùs mokidams baznyczoj, o jûs manę ne gáudēt.

56. Bet tai nuſidawe, kad ißſipildītu râßtai prârakû. Tay wiſi * mokitinei ji palikę pabēgo. * p. 31.

57. Bet kuriê Jēzų ſugâwę bùwo, * nùwede ji pas wyriáuſiąji kùnigą Kaipôßių, kur ſuſirinkę bùwo raßtemokitieji ir wyreſnieji. * Jono 18, 13. ſ.

58. Bet Pétras ji iß tólo ſéke iki palôczaus wyriáuſiojo kùnigo, ir iėjęs į widų ſēdoſi pas tarnùs, matyti norēdams, kas iß to búſę.

59. Bet wyriáuſieji kunigài ir wyreſnieji ir wiſi rótponei jēßkójo neteiſaùs liùdimo prieß Jēzų, kad ji nuzawintu.

60. Alè ney jókio ne râdo. Jr nórint daùgel neteiſiû liùdininkû priêjo, taczaù ney jókio ne râdo. Paſkiáus du neteiſiù liùdininku priējuſiu,

61. Târe: jis kalbējo: * aß galiù Diēwo baznyczą ſuardyti, ir į tris dienàs tą wēl pakùrti. * Jono 2, 19. 21. ſ.

62. Jr wyriáuſiaſis kùnigas paſikēlęs târe jam: àrgi niēko n' atſakài ant to, ką tie liùdija prieß tawę?

63. Bet Jēzus tylējo. Jr wyriáuſiaſis kùnigas atſakydams târe jam: * aß priſakaù taw prie gywojo Diēwo, kad mums paſakytumbei, baù tu eſi Kriſtus, Diēwo ſunùs? * 1 Kar. 22, 16.

64. Jēzus târe jam: tu ſakài. Taczaù aß ſakaù jums: iß ßio czēſo regēſite zmogaùs ſúnų * po deßinês ſtiprybês ſēdinti, ir ant debeſiû dangaùs atèinanti. * p. 16, 27. Mark. 14, 62. Pſ. 110, 1.

65. Tay ſudrâſke wyriáuſiaſis kùnigas ſâwo rubùs, ir târe: jis Diēwą blùznijo, kókio liùdijimo toliaùs be priwâlom? ßtay, dabàr girdējote jo Diēwo=blùznijimą.

66. Kas jùms régiſi? jie atſakydami târe: * jis ſmertiēs kàltas. * Jer. 26, 11.

67. Tay jie * ſpjáude į jo wéidą, ir mùße ji kùmſczomis. Bet kiti ißtiko ji į wéidą. * Jez. 50, 6.

68. Jr târe: prarakáuk mums, Kriſtau, kas tawę mùße?

69. Bet Pétras laukè * ſēdējo pryangēje palôczaus, ir priējuſi ji wienà mergà târe: ôgi ir tu buwài ſu tû Jēzumi iß Galilēôs. * Mark. 14, 66. Luk. 22, 55. Jono 18, 16. ſ.

70. Bet jis po akiû jû wiſû uzſigyne, tarydams: aß ne zinaù, ką tu kalbi.

71. Bet jam pro ángą laùkan ißèinant, kità mergà ji ißwyduſi târe czę êſantiemſiems: ir tas bùwo ſu tû Jēzumi iß Nâzaret.

72. Jr jis àntrą kàrtą uzſigyne paſibâzidams, ir târe: aß ne pazyſtu to zmogaùs.

73. Jr po mazôs walandôs priējo czę ſtówintieji, ſakydami Pétrui: iß tieſôs, ir tu eſi wiens tû, nēs ant tâwo kalbôs tai numânom.

74. Tay jis * pagâwo kéiktis ir bâzitis: aß to zmogaùs ne pazyſtu. Jr tůjaus gaidys pragydo. * Mark. 14, 71.

75. Tay atſimine Pétras Jēzaus zôdzû, kadà jam kalbējo: * gàidzui dar ne pragydus, tris kartùs manęs uzſigiſi. Jr laùkan ißējęs nuſiwerke graùdzey. * p. 34.

27. Pérſkyrimas.

Kriſtaus Kentējims Wyriáuſiujû Prowdj, Nukryziawojims, Smèrtis, Stebùklais apgedèts, ir Paláidojims.

1. Bet * rytą métą wiſi wyriáuſieji kunigài, ir wyreſnieji zmoniû ſudúme ant Jēzaus, kad ji nuzawintu. * Mark. 15, 1. Luk. 22, 66. Jono 18, 28.

2. Jr ſurißę ji nùwede ir pàdawe Pánſkui Piliótui, Zydû zémês waldônui.

3. Regēdams tai Judôßius, kurs ji ißdâwęs bùwo, ji ſmerczôp atſûditą êſant, gailējos, ir ſugrązino anùs trisdeßimts ſidabrininkùs wyriáuſiemſiems kunigáms ir wyreſniemſiems,

4. Sakydams: ſuſigriēßijau ißdůdams nekàltą kraùją.

5. Jie târe: kas mums tai rûp? tu zinókis. Jr * jis į baznyczą ſidabrininkùs įmétęs atſtójo, ir nuējęs pats paſikóre. * Nuſ. Ap. 1, 18.

6. Bet wyriáuſieji kunigài ēme ſidabrininkùs, ir târe: ne walè tůs dēti į baznyczôs ſkrynę, nēſà tai kraùjo=piningai.

7. Bet jie susikalbėję *pirko uz tus půdzaus dirwą kapinēms, ateiwjùs paláidoti. *Nus. Ap. 1, 19.

8. Tôdēl ta dirwà pramintà yrà kraùjo=dirwà iki ßiôs dienôs.

9. Tay ißsípilde, kas pasakyta *prâ=rako Jērēmiôßiaus, taip kàlbanczo: jie ēme trisdeßimts sídabrininkû, kurèis uzmokētas bùwo pardûtasis, kuri jie pirko iß waikû Jzrael. *Jer. 32, 6. s. Zak. 11, 12. 13.

10. Jr tùs dâwe uz půdzaus=dirwą, kaip man Wiēßpats prisâke.

11. Bet Jēzus stowējo po akiû zémês=waldôno; ir zémês=waldô=nas, kláuse ji, tarydams: *ar tu esi Zydû karâlius? bet Jēzus jam târe: tu sakài. *Mark. 15, 2.

12. Jr apskùndzams wyriáusiujû kunigû ir wyresniûjû niēko n' atsâke.

13. Tay Piliótas jam târe: ar ne girdi, kaip sùnkey jie tawę ap=skùndza?

14. Jr jis jam ney ant wieno zô=dzio n' atsâke, âza ir zémês=waldô=nas didèy nusidywijo.

15. Bet *ant ßwènczû paprâtęs bùwo tas zémês=waldônas, zmonēms ißléisti wieną kaliniû, kuriô jie no=rējo. *Mark. 15, 6.

16. Bet tů czēs jis turējo wieną ypaczey kàltą kâlini, Barabôßium wardù.

17. Jr susirinkus aniems, târe jiems Piliótas: katrą nórit, kad aß jums ißléisczau? Barrabôßių, arbà Jēzų, kuri sâko, Kristų ēsant?

18. Nēsà jis gerày zinójo, kad ji iß pawydo bùwo ißdâwę.

19. Jr jam sēdint ant sûdo krâsês, àtsiunte jo pati pas ji, ir jam sa=kydino: ne turēk niēko dárbo su tům teisiůju; aß ßèn=dien daùgel per sâpną dēl jo kentējau.

20. Bet wyriáusieji kunigài ir wy=resnieji pérkalbējo zmónes, kad *Barrabôßiaus praßytu, ir Jēzų nuzawintu. *Mark. 15, 11. Luk. 23, 18. Jôno 18, 40.

21. Tay atsâke zémês=waldônas, tarydams jiems: katro nórite iß tů=dwiejû, kad ji jums ißléisczau? jie atsâke: Barrabôßiaus.

22. Piliótas târe jiems: kągi da=rysiu su Jēzumi, kuri sâko ēsanti Kristų? jie wisi sâke: nukryziawó=dink ji.

23. Waldôns târe: *kągi jis pikto padâręs? bet aniē jo daugiaùs ßaùke, tarydami: nukryziawódink ji. *Mark. 15, 14.

24. Tay matydams Piliótas, niēko ne padârąs, bet jo didésni trànksmą ràndantis, ēmęs wandèns *mazgó=jos rankàs po akiû zmoniû, tary=dams: aß nekàlts esmi kraùjo to tèisiojo, jûs zinókitēs. *5 Moiz. 21, 6.

25. Tay wisi zmónes atsakydami târe: jo kraùjas testów ant músû, ir ant músû waikû.

26. Tay jis *ißléido jiems Barrabô=ßių, bet Jēzų nuplàkdinęs pàdawe, kad bútu nukryziawótas. *Mark. 15, 15.

27. Tay *zémês=waldôno zalnêrei Jēzų draugè wédēsi i sûdo bùtą, ir surinko ant jo wisą pùlką. *Mark. 15, 16.

28. Jr nurêdę ji àpsiaute ji pùr=purôs=skreistè.

29. Jr nupynę erßkêczû wainiką, uzdējo tą ant jo galwôs ir dâwe jam néndrę i déßinę rànką, ir kéleis parsiklaùpę àpjůke ji, tarydami: swèiks, Zydû karâliau!

30. Jr *spjáudami i ji ēme nén=drę, ir táje jo gálwą mùße. *Jez. 50, 6.

31. Jr *kaip jie bùwo ji apjůkę, nùsiaute jam skrèistę, ir aprêdę ji jo patiês rûbais, nùwede ji, kad ji nukryziawótu. *Mark. 15, 20.

32. Jr ißeidami râdo zmôgų iß Cyrēniôs, Simôną wardù, tą jie priwerte, jo kryzių nèßti.

33. Jr *atêję ant wiētôs, Golgata wadinamôs, tai músû kalbojè: la=wón=galwjû wietà, *Mark. 15, 22. Luk. 23, 33. Jono 19, 17.

34. *Dâwe jam gérti ùksûsą su tulzimi sumaißytą, ir tą paragâwęs ne norējo gérti. *Ps. 69, 22.

35. Bet kaip ji bùwo nukryzia=wóję, dalijos jie jo rubùs, mes=dami bùrtą ant tû, kad ißsipilditu, *kas pasakyta per prâraką: jie issi=dalijo tarp sawęs mâno rubùs, ir ant mâno sermēgôs bùrtą méte. *Ps. 22, 19. s.

36. Jr sēdēdami tén, sérgējo ji.

37. Jr wirßùj jo galwôs pri= ſege priēžaſti jo ſmèrtiēs ,paraßytą, bùtent: tas yrà Jēzus Zydû ka= râlius.

38. Nukryžiawótu taipojaù ſu jûmi bùwo *du razbáininku, wiens po deßinês, kits po kairês. *Luk. 23, 33.

39. Bet kuriē pro ßâli êjo, *blùz= nijo jį, †kratydami ſâwo gálwas, * Mark. 15, 29. † Pſ. 22, 8.

40. Jr tarydami: tu, *kurſài ſuar= dài Diēwo bažnyczą, ir į tris die= nàs tą pabudawóji, pats gélbēk ſa= wę. Jey tu eſi Diēwo ſunùs, tay nukópk nů kryžiaus. *Jono 2, 19. ſ.

41. Taipojaù ir wyriáuſieji kunigài jį apjůkdami, ſu raßte=mokitaiſeis ir wyreſnèiſeis târe:

42. Kitùs jis gélbējo, ir pats ſawę ne gál ißſigélbēt. Jėygi jis karâlius Jzraêlio yrà, tay dabàr te nukóp nůg kryžiaus, tay jam wiêriſime.

43. Jis *Diewù nuſitikējo, tas jį dabàr t' ißgélbti, jéygu nor? Nēs jis ſâkęs: aß eſmi Diēwo ſunùs. * Pſ. 22, 9. Jßm. 2, 18.

44. Taipojaù jį *àpjůke ir razbái= ninku=du, ſu jûmi nukryžiawó= tu=du. * Luk. 23, 39.

45. Jr nů ßeßtôs adynôs râdoſi tamſybe po wiſą žémę, iki dewin= tôs adynôs.

46. Jr apiē dewintąję adyną Jēzus ßaùke didžù balſù, tarydams: *Eli, Eli, lamà azabtâni! tai yrà: mans Diewè, mans Diewè, kodēl manę praſtójei? * Pſ. 22, 2. ſ.

47. Bet keli cze ſtowēdami tai iß= girdę, ſâke: tas Eliôßiaus ßaùkia.

48. Jr tůjaùs wiens iß jû bēgęs ême kémpinę, ir ùkſûſu tą pripilde, ir užmówęs ant néndrês jam gérti dâwe.

49. Bet kiti târe: paláuk, dabó= kim, bau atèis Eliôßius jį gélbēti.

50. Bet Jēzus *wēl ßaùkdams didžù balſù, ißléido dwâſę. * Mark. 15, 37.

51. Jr ßtay *apkabà bažnyczoj pu= ſiaù pérdriſko, nůg wirßaus iki apaczôs. * 2 Moiž. 26, 31.

52. Jr žéme padrebējo, ir ůlos ſkéldējo, ir kapài atſiwēre, ir daug kûnû ßwentůjû, kuriē bùwo užmigę, kēlēſi.

53. Jr jam priſikēlus ißējo iß kapû, ir atējo į ßwèntąjį miēſtą, ir daug žmonēms paſiródė.

54. Bet *žalnêriû wyreſnyſis, ir kuriē prie jo bùwo, Jēzų ſérgēdami, ißwydę žémês=drebējimą, ir kas tenay nuſidawe, didèy nuſigàndo, tarydami: iß tieſôs, tas Diēwo ſu= nùs bùwo. * Mark. 15, 39.

55. Jr daug ten bùwo móteriû, iß tólo žiûrinczû, kurios atējuſios bùwo pâſkuy Jēzų iß Galilēôs žé= mês, ßlûžidamos jâmui.

56. Tarp kuriû bùwo Maryà Mad= lyna, ir Maryà, mótina Jokûbo ir Jôzês, ir mótina ſunû Zebedêjaus.

57. Bet *ant wâkaro atêjo bagóts žmogùs iß Arimatiôs, wardù Jo= zêps, kurſài taipojaù Jēzaus moki= tinis bùwo. * Mark. 15, 42. 43. Luk. 23, 50.

58. Tas atêjęs pas Piliótą prâße Jēzaus lawóno. Tay Piliótas liêpe jam tą dûti.

59. Jr Jozêps êmęs lawóną įſiaute tą į czyſtą dróbę.

60. Jr *padējo tą į naùjajį ſâwo kâpą, į ůlą įkáltą; ir užritęs didi âkmenį už angôs kâpo, atſtójo. * Jez. 53, 9.

61. Bet bùwo ten Maryà Madly= na, ir kità Maryà, ir ſēdējo ties kapù.

62. Antrôj dienôj po priſigatâwiji= mo=dienôs, ſuſirinko wyriáuſieji ku= nigài, ir Parizēûßiai wiſi pas Piliótą.

63. Tarydami: wiēßpatie, atſime= nam, kad ßis ißwadžůtojis gyws dár bebúdams: ſâke: Aß po trijû dienû priſikélſiu.

64. Tódēl liêpk ſérgēti kâpą ik' tre= czôs dienôs, kad ne atêję jo moki= tinei jį pawógtu, ir žmonēms ſaky= tu: buk jis priſikēlęs iß numiruſiû! ir paſkutine klaſtà piktéſne bútu už pirmąję.

65. Piliótas târe jiems: tay tùrite ſárgus; èikit, ir ſérgēkit, kaip žinot.

66. Jr jie nuêję apſtâte kâpą ſar= gàis; *ir užpéczwētijo âkmenį. * Dan. 6, 17.

28. Pérſkyrimas.

Kriſtaus Priſikēlimas ir Paliepimas jo Moki= tiniams dûtas.

1. Bet po ſabatôs wâkaro, praaùßus pirmaijei dienai ſabatû (t. e. nedēlio)

*atējo Maryà Madlyna ir antrōji Maryà, kâpą apżwalgyti.
* Mark. 16, 1. Luk. 24, 1. Jono 20, 1.

2. Ir štay, stôjos didis żémês padrebējims. Nēsà ángēlas Wiêšpatiês nużėngęs nů dangaùs atêjo, ir atritęs âkmeni nů angôs pasisēdo ant to.

3. Ir *jo wéidas bùwo kaip żàibas, ir jo rûbas báltas kaip sniēgas.
* Mark. 16, 5.

4. Bet sargài pérsigandę iš bàimês, pastójo lyg kaip numirę.

5. Bet ángēlas atsakydams târe móterims: *nesíbijókit, żinaù, jùdwi jēškota Jēzaus, nukryżiawótojo.
* Mark. 16, 6. Luk. 24, 5.

6. N'ierà jo czę. Jis prisikēlęs, *kaip sâkęs; èikšta, apżwalgykita wiêtą, kur Wiēšpats gulējęs.
* p. 12, 40.

7. Ir grèitay èikita ir pasakykita tai jo mokitiniams, ji prisikēlusi iš numirusiû. Ir štay, jis pirm jùdwiejû nuèis *i Galilēôs żémę, ten matysita ji. Sztay, aš jùm-dwiem tai pasakiaù.
* p. 26, 32.

8. Ir jiêdwi *umày nů kâpo atstójo su báime ir su didżù dżaugsmù; ir tékinos bēgo, tai jo mokitiniams pasakyti. Ir èinant jóm-dwiem, mokitiniams tai pranèšti,
* Mark. 16, 8.

9. Sztay, *Jēzus su jôm-dwiem susítiko, tarydams: swèikos jùdwi. Ir jiêdwi ji priêjusios jo kójas nutwēre, ir parpůle po jo akiû.
* Mark. 16, 9.

10. Tay Jēzus târe jóm-dwiem: nesíbijókita, *bet èikita ir pasakykita tai mâno bróliams, kad nuèitu i Galilēôs-żémę, ten jie matys manę.
* Jono 20, 17.

11. Bet nuèinant jóm-dwiem, štay, atêję keli sargài i miêstą, apsâke wyriáusiemsiems kunigáms wislab, kas nusídâwę bùwo.

12. Ir jie susiējo su wyresnèiseis, ir sudúmę dâwe żalnêriams piningû ganà,

13. Ir târe: sakykit: jo mokitinei naktij atêję išwoge ji, mums bemiēgant.

14. Ir jey tai żémês waldônas išgirtu, nutildisime mes ji, ir padarysim, kad be bàimês búsite.

15. Ir aniê êmę piningus padâre, kàipo bùwo pamokinti. Ta kalbà išsiplâtino tarp Żydû iki šiôs dienôs.

16. Bet *wieniólika mokitiniû nuêjo i Galilēą ant kálno, kuri Jēzus jiems paskyręs bùwo. * p. 26, 32.

17. Ir išwydę ji parpůle jie po jo akiû; bet kiti abejójo. * Luk. 24, 52.

18. Ir Jēzus jûs priêjęs kalbējo su jeis, tarydams: *Man yrà důta wisà macis ir danguję ir ant żémês. *p. 11, 27. f.

19. Todēl *èikit, ir †mokikite wisùs żmónes, krikštidami jûs wàrdan Tēwo, ir Sunaùs, ir šwentôsês Dwâsês;
* Mark. 16, 15.
† (Grykiškay stow: padarykite mokitineis wisùs żmónes.)

20. Mokidami jûs laikyti wislab, ką jums liêpęs esmi. Ir štay, *aš esmi su jumis kas diêną iki gâlo swieto.
* p. 18, 20.

Gâlas Ewangēliôs šwèntojo Mattēôšiaus.

Ewangēlia šwèntojo Markôšiaus.

1. Pérskyrimas.

Kristus Jôno krikštitas, Wélnio gùnditas, šâko Diēwo-Żôdi, pasiwadin Mokitiniû, ir išgydo Ligónis.

1. Szità yrà pradżià ēwangēliôs apiê Jēzų Kristu, Diēwo súnų.

2. Kàipo parašyta yrà prâraků̄se: *štay, aš siunczù sâwo ángēlą pirm tawęs, kursài pagatâwis tâwo kélią pirm tawęs. * Mal. 3, 1. f.

3. Yrà *bàlsas Diêwo żôdi sâkanczio pûsczoje: taisykite kélią Wiēšpatiês, lygius darykite jo takùs.
* Jēz. 40, 3. Matt. 3, 3. Luk. 3, 4. Jono 1, 23.

4. Jônas bùwo pûsczoje, krikštijo ir *apsâke krikštą prisiwertimo, ant griekû atleidimo. * Matt. 3, 1. f.

5. Ir išêjo pas ji wisà Żydû-żéme, ir tie iš Jerúżalês, ir wisi jo krik-

ßtidinos Jordanè, ißsipażindami sâwo griekùs.

6. Bet Jônas * aprēdytas bùwo werbliûdû plaukàis, ir ßikßnôs dirżù aplink sâwo strēnas, † ir wálge żiógus bey laukini médų.
* Matt. 3, 4. † 3 Moiż. 11, 22.

7. Ir kożôni sâke tarydams: atèit wiens pâskuy manę, tas drutésnis uż manę, kuriô ne esmi wèrtas, kad jam klônoczaus, ir atrißczau dirżeliùs jo kùrpjû.
* Matt. 3, 11. Jono 1, 27.

8. Aß * krikßtiju jùs wandenimi; ale jisài krikßtis jùs ßwentàje Dwasè.
* Matt. 3, 11. s.

9. Ir nusidawe tû czēsû, kad Jēżus atêjo iß Galilēôs, iß Nâzaret, * ir krikßtidinosi Jôno Jordanè.
* Matt. 3, 16. Luk. 3, 21. Jono 1, 32.

10. Ir tûjaùs ißêjęs iß wandèns ißwydo dàngų atsiwerianti, ir Dwâsę, kaip karwéli ant jo nusiléidżanczę.

11. Ir tadà bàlsas iß dangaùs stôjosi: * Tu esi mâno mielasis sunùs, kuriûm aß mēgstûs.
* Matt. 3, 17. Luk. 9, 35. 2 Petr. 1, 17.

12. Ir tûjaus Dwâse iwâre ji i * pûsczia.
* Matt. 4, 1. Luk. 4, 1.

13. Ir bùwo ténay pûsczoje keturesdeßimtis dienû, ir bùwo ßētôno gùnditas, ir bùwo tarp żwieriû, ir angēlài ßlûżijo jâmui.

14. Bet kaip Jônas potám bùwo padûtas, atêjo Jēżus i Galilēą, * sakydams ēwangēlią apie karalystę Diēwo.
* Matt. 4, 17. Luk. 4, 15.

15. Ir târe: * czêsas ißsipilde, ir prisiártino karalyste Diēwo; prisiwèrskit, ir tikēkit ēwangēliai.
* Gal. 4, 4.

16. Bet wáikßczodams pas marès Galilēôs, * pamâte Simôną ir Endrêjû, jo bróli, sâwo tinklùs i marès beléidżanczu, nēs bùwo żwejù.
* Matt. 4, 18. s. Luk. 5, 2.

17. Ir Jēżus târe jiem=dwiem: sèkkita manę, * padarysiu jùdu żmoniû=żwejàis.
* Luk. 5, 10.

18. Tûjaùs palikusiu sâwo tinklùs sèke ji.

19. Ir iß czę * maż toliaùs nuêjęs, pamâte Jokûbą, súnų Zebedêjaus, ir Jôną, jo bróli, tinklą láiwe lópanczu; ir tûjaùs wadino jûdu.
* Matt. 4, 21.

20. Ir jûdu palikusiu sâwo tēwą Zebedêjų láiwe su samdininkais, sèke ji.

21. Ir êjo i Kapernaùmą, ir tûjaùs sabatosè iêjęs jis (Jēżus) i ßiùilę mokino.

22. Ir jie * stebējosi jo pamókilo, nēs jis mokino macnèy, ir ne kaip raßte=mokitieji.
* Matt. 7, 28. Luk. 4, 32.

23. Ir bùwo jû * ßiùilēje żmogùs, neczystôs dwâsês wárginamas, tas ßaùke,
* Luk. 4, 33.

24. Sakydams: ak! * kagi mes su tawim dárbo tùrime, Jēżau iß Nâżaret? tu atējèi mus ißgaißinti. Żinaù, kas tu esi, tu esi Diēwo ßwentàsis.
* P. 5, 7.

25. Ir Jēżus ji àpdraude, sakydams: * nutilk, ir ißeik iß jo.
* P. 9, 25.

26. Ir neczystóji dwâse plēßusi ji, ßaùke didżù balsù, ir ißējo iß jo.

27. Ir nusigàndo wisi, âża kits kitą pasiklàuse, ir târe: kas tai? koks tas naùjas mókslas? Jis paliêpja macnèy neczystómsioms dwâsēms, ir jos jo klaùso.

28. Ir jo gàrsas ißêjo grèitay i wisą apylinką ßâli Galilēôs.

29. Ir tûjaùs ißêjęs iß ßiùilēs, * atêjo i namùs Simôno ir Endrêjaus, su Jokubù ir su Jonù.
* Matt. 8, 14.

30. Ir ûßwe Simôno gulējo sirgdamà drugiù; ir tûjaùs jam apie ję pasâke.

31. Ir jisài priêjęs prie jôs, àttiese ję, ir làike ję prie rankôs, ir drugys ję tolydżaus prastójo, ir ji ßlûżijo jiems.

32. Bet wakarè sáulei nusiléidus, * atgabéno pas ji wisókius negàlinczus ir wélnio wárgintus.
* Matt. 8, 16. Luk. 4, 40.

33. Ir wisas miēstas susirinko pas duris.

34. Ir jis ißgyde daug negalinczû, tulerópomis ligomis apsùnkintû, ir ißwâre daug welniû, ir * nè=dawe kalbēti welniáms, nēs jie pażino ji.
* Nus. Ap. 16, 17. 18.

35. Ir rytmetij dar ne aùßtant, jis kēlęsi ißējo. Ir * nuêjęs Jēżus i pûstą wiētą, ténay mèldēsi.
* Luk. 4, 42.

36. Ir Pétras ſu tais, pas ji êſanczeis, ſkùbinos pâſkuy ji.
37. Ir râdę ji, târe jam: wiſſ tawęs jēßko.
38. Ir jis târe jiems: *èikim i artimjáuſiůſius mieſtùs, kad ir ténay kozôni ſakyczau, nēs tam atējaù.
* Luk. 4, 43.
39. Ir kozôni ſâke jů ßiùilēſe wiſôj Galilēoj, ir ißwâre wélnius.
40. Ir *atêjo pas ji raupſótas, tas atſiklaùpęs prâße ji ſakydams: jey nóri, gali manę czyſtit.
* Luk. 5, 12.
41. Ir Jēzus paſigailējęs ißtieſe rànką, pakrùtino ji, ir târe: nóriu, buk czyſtitas.
42. Ir jam taip ſâkant, tůjaùs nů jo raùpſas atſtójo, ir jis paſtójo czyſtas.
43. Ir Jēzus ji apdraùdęs, tůjaùs ji *pawâre nů ſawęs, * p. 3, 12.
44. Ir târe jam: dabókis, idánt niékam tai ne ſakytumbei, bet eik, ir paſiródik kùnigui, ir *apierawók už ſâwo apczyſtijimą, ką Moizēßius liêpęs yrà, jů apliùdimui.
* 3 Moiz. 14, 2. ſ.
45. Bet jis *ißêjęs, pradējo daug apiê tai ſakyt, ir ißplâtino tą nuſidâwimą, tàipo, kad jis ne galējo žmonēms bemâtant èiti i miêſtą; bet bùwo laukè pûſtoſe wiêtoſe, ir jie atêjo pas ji iß wiſů kampů.
* Luk. 5, 15.

2. Pérſkyrimas.

Apie Kául-Lige ſerganti, Mattēßiaus Pawadinimą, ir Kriſtaus Atſikalbējimą prieß Parizeuſius.

1. Ir po keliů dienů *jis wēl parêjo i Kapernaùmą, ir žmónes patyre, ji êſanti namêj. * Matt. 9, 1.
2. Ir tůjaùs taip daùg ſuſiêjo, kad ne ſutilpo ney laukè pas duris, ir jis ſâke jiems žôdi.
3. Ir atêjo pas ji keli, *tie atgabéno kául-lige ſèrganti, keturiů néßamą. * Matt. 9, 2.
4. Ir kaip ne galējo ji priéiti dēl žmoniů, praplēße ſtógą, kur jis bùwo, ir tą atdèngę nuléido lówą, kurioje kául-lige ſèrgąſis gulējo.
5. Bet Jēzus regēdams jů tikējimą, târe kául-lige ſèrganczamui: mâno ſunaù, atléiſti taw yrà tâwo griekài.
6. Bet bùwo keli raßtè-mokitojů, tie cze ſēdēdami dumójo ſâwo ßirdijè:
7. Kaip *ßiſài tóki Diêwo-blùžnijimą kàlbą? kas gal griekùs atléiſti, kaip tikt wiens Diêwas?
* Matt. 9, 3.
8. Ir Jēzus *tůjaùs numâne ſâwo dwâſēje, jůs taip ſawijè dumójant, ir târe jiems: ką tai dumójat ſâwo ßirdijè? * Jono 2, 24.
9. Kas pigiaùs yrà, tàrti kául-lige ſèrganczamui: atléiſti taw yrà tâwo griekài, arbà: kélkis, imk ſâwo pâtalą, ir wáikßczok?
10. Bet kad žinótumbit, žmogaùs Súnų tùrinti mâci ant žémês, atléiſti griekùs, târe kául-lige ſèrganczamui:
11. Sakaù táw: kélkis, imk ſâwo pâtalą, ir eik namů.
12. Ir jis tůjaùs atſikēlęs ir êmęs ſâwo pâtalą ißêjo po akiů wiſů, taip, kad wiſi nuſigàndo, ir gárbino Diêwą, ſakydami: mes toktài dar niekadày ne mâtēm.
13. Ir jis ißêjo wēl pas marès, ir wiſi žmónes atêjo pas ji, ir jis mokino jůs.
14. *Ir pràeidams Jēzus pamâte Lêwi, súnų Alpêjaus, ſēdinti prie mùito, ir târe jam: ſekk manę. Ir jis kēlęſi ſéke ji. * Luk. 5, 27. ſ.
15. Ir nuſidawe, Jēzui be ſēdint už ſtâlo jo namůſè, daug mùitininků ir griekininků ſuſēdo už ſtâlo, ſu Jēzumi ir ſu jo mokitineis. Nēs daug tů bùwo, kuriê ji ſéke.
16. Ir raßte-mokitieji bey Parizēůßiai matydami, ji wálgant ſu mùitininkais ir griekininkais, târe jo mokitiniams: dēl ko jiſài wálgo ir géria ſu mùitininkais ir griekininkais?
17. Tai Jēzus ißgirdęs târe jiems: drutieji ne priwâlo liêkoriaus, bet ligónis. *Aß atējaù wadinti griekininkùs priſiwertimôp, o ne teiſiůſius. * Matt. 9, 12. ſ.
18. Ir mokitinei Jôno bey Parizēůßiů daug pâſtninkawo; ir atêję keli, *târe jam: kodêl mokitinei Jôno ir Parizēůßiů pâſtninkauja, o tâwo mokitinei ne pâſtninkauja?
* Matt. 9, 14.
19. Ir Jēzus târe jiems: kaip gal ſwôdbininkai pâſtninkaut, jaunikiui

pas jůs ēsant? kol jaunikis pas jůs yrà, jie ne gal pâstninkauti.

20. Bet atèis tas czē̂sas, kad nů jů bus àtimtas jaunikis, tay jie pâstninkaus.

21. Niekas * ne ùżdeda lôpą naùjo milo ant séno rûbo, nēs naujàsis lôpas nuplyßta nů sénojo, ir skylē didésne pastója.
* Matt. 9, 16. Luk. 5, 36.

22. Ir niekas nè-pila ßwieżų wyną į senùs rykùs, ßeip ßwieżùsis wynas ißplaißina rykùs, ir wynas ißteka, ir rykài pagènda, bet ßwieżų wyną į naujùs rykùs rèikia pilti.

23. Ir * nusídawe, jam èinant sabatôj per jawùs, pradējo jo mokitinei be eidami † wárpas tráukiti.
* Luk. 6, 1. s. † 5 Moiż. 23, 25.

24. Ir Pariżēûßiai târe jam: ßtay, dabók, ką dâro tâwo mokitinei sabatôj, kas ne walè?

25. Ir jis târe jiems: àrgi niekados ne skàitēt, ką Dówidas dâre, kaip jis pristôko, ir ißálkęs bùwo, su tais, pas jį ēsanczeis?

26. Kaip jis * ējo į Diēwo namùs czēsè Abjatâro, wyriáusiojo kùnigo, ir wálge ßwentáses dûnas, kuriàs † niekas ne turējo wálgit, kaip tikt kunigài, o jis dâwe ir tiems, pas jį ēsantiems.
* 1 Zom. 21, 6. † 2 Moiż. 29, 32. 33. 3 Moiż. 24, 9.

27. Ir jis sâke jiems: * sabatà dēl żmogaùs léista, o ne żmogùs dēl sabatôs.
* 5 Moiż. 5, 14.

28. Tàygi * żmogaùs Sunùs ir sabatôs Wiēßpats yrà.
* Luk. 6, 5.

3. Pérskyrimas.

Apié padżúwusęję rànką, Kristaus Bēgimą, Apâßtalû Ißrinkimą, Raßte-Mokitujû Blûżnijimą, Diēwo Prietelius.

1. Ir jis ējo wēl į ßiùilę. Ir bùwo czę * żmogùs, tùris padżúwusę rànką.
* Matt. 12, 9. 10. Luk. 6, 6.

2. Ir jie tykojo jo, bau jis jį sabatôj gydisęs, kad priēżasti ant jo gáutu.

3. Ir târe żmôgui, tùrinczam padżúwusęję rànką: czę stôkis.

4. Ir târe jiems: ar rèikia sabatôj gér daryt, ar pikto? ar gywasti ißlaikyt, ar nużawinti? bet jie tylējo.

5. Ir paèiliumi ant jû pażiurējo supykęs, ir smûtijosi dēley jû ßirdies kētùmo, ir sâke tam żmôgui: ißtiēsk sâwo rànką. Ir jis ißtiese ję, * ir jo rankà jam sweikà pastójo, kaip ir kità.
* 1 Kar. 13, 6.

6. Ir * Pariżēûßiai ißēję tůjaùs sudúme su Erôdo tarnàis prieß jį, kaip jį nużawintu.
* Matt. 12, 14.

7. Bet * Jēżus su sâwo mokitineis ßalin ējo pas marès, ir daug żmoniû jį sékė iß Galilēôs ir iß Żydû-żémês,
* Jono 6, 1.

8. Ir iß Jerúżalês, ir iß Idumēôs, ir iß anôs ßaliēs Jordâno, ir tû, kuriē gywéna aplink Tyrą ir Sidôną, didè daugybe girdinczujû jo dárbus, atējo pas jį.

9. Ir jis sâke sâwo mokitiniams, kad laiwéli jam laikytu gâtawą dēl żmoniû, jeib jį ne spáustu.

10. Nēs jis daug jû gydè, taip, âża pùlte ant jo pûle wisi wárgintieji, kad jį pakrùtintu.

11. Ir dwâsēs neczystos jį pamâczusios atsiklaupe ir ßaùke, sakydamos: * tu esi Diēwo Sunùs.
* Luk. 4, 41.

12. Ir jis jas aßtrèy àpdraudè, idant jį ne apréikßtu.

13. Ir jis użējęs ant kálno, wadino pas sawe, kuriùs norējo, ir tie atējo pas jį.

14. Ir jis * istâtę anùs dwylika, kad su jûmi bútu, ir kad jis jûs ißsiųstu, apsakyti Diēwo żôdi;
* Matt. 10, 1. Luk. 6, 13.

15. Ir kad turētu mâcį, ißgyditi ligàs, ir wélnius ißwaryti.

16. Ir * dâwe Simônui wàrdą Pétro.
* Matt. 10, 2. s.

17. Ir Jokûbą, súnų Zebedējaus, ir Jôną, bróli Jokûbo, ir dâwe jiem-dwiem wàrdą * Bneàrges, tai músû żodżù, perkúno waikài.
* Ps. 29, 3. Ps. 68, 34.

18. Ir Endrējų, ir Pilippą, ir Baltramējų, ir Mattēôßių, ir Tamôßių, ir Jokûbą, súnų Alpējaus, ir Taddēûßią, ir Simôną Kananitą,

19. Ir Judôßių Ißariótą, kursài jį ißdawe.

20. Ir jiems parējus namû, wēl żmónes susirinko, taip, * kad ney wiētôs ne turējo wálgiti.
* p. 6, 31.

21. Ir kaip tai girdējo aplink jį ēsantieji, ißējo jie, jį laikyti; nēs jie târe: jis iß ûmo ißēis.

22. Bet raßte=mokitieji, kuriē bùwo atêję iß Jerúzalês, sâke: *jis tur Beelzēbûbą, ir per wyriáusiąjį welniû jis ißwâro wélnius.
*Matt. 9, 34. p. 12, 24. Luk. 11, 15.

23. Ir jis suwadinęs jůs kalbējo jiems prilyginimůse: kaip gal ßētônas ßētôną ißwaryti?

24. Kad kokià *karalystė pati tarp sawęs ne sutinka, tay ji ne gal ißsilaikytis.
*Luk. 11, 17.

25. Ir kad namài pâtys tarp sawęs ne sutinka, tay jie ne gal ißsilaikytis.

26. Tàygi jey ßētônas pats prieß sawę kélias, ir su sawim ne sutinka, tay jis ne gal ißsilaikytis, bet tur suteßkēti.

27. Niêks ne gal stipriojo namùs użpùlti, ir jo náudą ißplēßti, jey ne pirmà stiprųjį suríßa, ir potám jo namùs ißplēßia.

28. Iß tiesôs, sakaù jums: wisi griekài żmoniû waikáms atleidżami, o ir Diêwo blùżnijimai, kurèis Diêwą blùżnij;

29. Bet kursài blùżnij ßwèntąję Dwâsę, tas ne gáun atleidimo amżinày, bet kàltas yrà ámżinojo sûdo.

30. Nēs jie sâke: *Jis tur neczystą dwâsę.
*p. 22.

31. Ir atējo jo mótina, ir jo brólei: ir stowēdami laukè, nùsiunte pas jį, ir wadindino jį.

32. Ir żmónes sēdējo aplink jį, ir târe jam: *ßtay, tâwo mótina, ir tâwo brólei laukè kláusia tawęs.
*Luk. 8, 19. s.

33. Ir jis jiems atsâke, tarydams: kas mâno mótina, ir kas mâno brólei?

34. Ir paèiliumi ant mokitiniû, kuriē aplink jį sēdējo, pażiurējęs, târe: ßtay, tie mâno mótina, ir mâno brólei.

35. Nēs dârąsis Diêwo wâlę, tas yrà mâno brólis, ir mâno sesů, ir mâno mótina.

4. Pérskyrimas.

Keli Prilyginimai, Sudraudims Wietrôs ant Mâriû.

1. Ir jis pradējo *wēl mokiti prie mâriû, ir susirinko pas jį daug żmoniû, taip, kad jis turējo įżèngti į láiwą, ir sēdēti ant wandèns, ir wisi żmónes stowējo ant żémês pas marès.
*Matt. 13, 1. Luk. 8, 4.

2. Ir jis ilgày Diêwo żôdį sâke per prilyginimus. Ir sâwo kożônij sâke jis jiems:

3. Klausykitēs: ßtay, ißêjo sējējas sēti.

4. Ir nusidawe, jam be sējant, keli grudài půle pas kélią, tay paùkßczei dangaùs atlêkę sùlese tus.

5. Kiti wēl půle į akmenynę, kur ne daug żémês bùwo, ir tůjaùs ißdygo, tôdēl, kad ne turējo giliôs żémês.

6. Bet sáulei użtekējus, pawyto, ir ne turēdami ßakniês, padżúwo.

7. Ir kiti půle tarp erßkêczû, ir erßkêczei per wirßų áugo, ir nùsmelke tus, ir nèneße wàisiaus.

8. Ir kiti půle į gérą żémę, ir wàisių néße tàrpstanti, ir àtneße kiti trisdeßimteriopą, ir kiti ßéßesdeßimteriopą, ir kiti ßimteriópą.

9. Ir jis sâke jiems, kas tur ausiû girdēti, tas te gird.

10. Ir jam wienám be êsant kláuse jį tie, kuriē pas jį bùwo su anàis dwylika, apiē tą prilyginimą.

11. Ir jis atsâke jiems: *jùms důta, żinóti paslēptinès karalystês Diêwo, bet tiems, kuriē laukè, wislab sâkoma per prilyginimus.
*Matt. 11, 25.

12. Kad atwiromis akimis regētu, ir tikt ne ißpażintu, ir girdinczomis ausimis girdētu, ir tikt ne ißmanytu; jeib ne kartùnta prisiwèrstu, ir ne bútu jiems atléisti jû griekài.

13. Ir târe jiems: ar ne ißmânote tą prilyginimą? kaipôgi ißmanysite wisùs kitùs prilyginimus?

14. Sējêjas sēja żôdį.

15. Bet kuriê pas kélią, tie yrà, kuriems żôdis sējamas yrà, ir kad jie tą girdēję, tay tůjaùs atèina ßētônas, ir àtima żôdį, įsētąjį jû ßirdiję.

16. Taipojaù ir tie, kuriē į akmenynę pasēti, tie yrà, kuriē girdēję żôdį, tůjaùs tą su dżaugsmù priima.

17. Ir ne tur ßakniês sawiję, bet yrà lyg ûras mētąsis; kad rándasi bēdà, arba pérsekinējimas dēl żôdżio, tay jie tůjaùs pasipiktin.

18. Jr kuriê * tarp erßkêczû pasēti, tie yrà, kuriê klaùsos żôdżio.
* v. 10, 23. s.

19. Jr rûpestis ßio swieto, ir wiliójantiji bagotyste, ir daug kitû gèiduliû użèina, ir nusmèlkia żôdi, ir pasiliêkt be wàisiaus.

20. Jr kuriê i gérą żémę sēti, tie yrà, kuriê klaùsos żôdżio, ir tą priima, ir àtneß wàisių, kits trisdeßimteriopą, ir kits ßeßesdeßimteriopą, ir kits ßimteriópą.

21. Jr jis sâke jiems: ârgi ùżdega kas żwâkę, kad tą pastatytu po ketwirczù, arbà po stalù? nè, bet kad tą ant liktôriaus użdētu.

22. Nēs * niêko n'ierà paslēptà, kas ne bútu atdengtà, ir niêko użdengtà, kas ne bútu apréikßta.
* Matt. 10, 26.

23. Kas * tur ausiû girdēti, tas te gird.
* Matt. 11, 15. Apr. 2, 7.

24. Jr jis sâke jiems: dabókit, ką girdite. * Kókiu saikù jûs sèikiate, tókiu bus jums wēl atseikēta, ir bus jums dár pridēta, kuriê tai girdit.
* Matt. 7, 2. Luk. 6, 38.

25. Nēs tùrinczamjam dûdamà, o nèturinczamjam atimamà, ir ką tur.

26. Jr jis sâke: tokià yrà karalyste Diêwo, lyg kaip kad żmogùs iberia sēklą i żémę;

27. Jr miêgt, ir kéliasi diêną ir nâkti, ir sēklà ißdygsta, ir áug jam nežinant.

28. (Nēs żéme iß sawęs pirmà néßa żélmeni, potám wárpas, paskùy bréndusi kwiêti wárpose.)

29. Bet kad atnéßusi wàisių, tuy tûjaùs jis nusiùnczia pjautuwùs, nēs pjutis priêjo.

30. Jr jis sâke: kam prilygisime karalystę Diêwo? arbà kókiu prilyginimu tą prilygisime?

31. * Yrà kàipo garstyczû grúdas, kad tas sējams i żémę, tay jis mażiáusias yrà tarp wisû sēklû ant żémês.
* Matt. 13, 31. Luk. 13, 19.

32. Jr isētas tàrpsta, ir didżáusias pastoj uż wisàs darżû-żolès, ir gáun ßakàs didès, tàipo, kad po jo pawēsiu gal paùkßczei po dangumi pabúti.

33. Jr jis daug tokèis prilyginimais kalbējo jiems żôdi, kàipo jie galējo girdēti.

34. Jr be prilyginimo jis niêko ne kalbējo jiems. Ale sâwo mokitiniams wislab ypaczey ißgùldē.

35. Jr tą pâczę diêną wakarè sâke jis jiems: pérsiirkim i kitą krâßtą.

36. Jr jie paléidę żmónes ßalin, * ême ji, kàipo jis bùwo láiwe, ir bùwo kiti laiwài pas ji.
* Matt. 8, 23. s.

37. Jr * pasikēle didis ùmars wējo, ir wilnys mùße i láiwą, taip, kad láiwas pilnas wandèns pastójo.
* Jonoß. 1, 4. 5.

38. Jr jis ùżgalij láiwe miegójo ant priêgalwjo, ir jie pabùdino ji, sakydami jam: Mokitojau, ar niêko n' atbóji, kad mes prapûlam?

39. Jr * jis atsikēlęs àpdraude wēją, ir târe marēms: nutilk, ir buk tykà. Jr liówēsi wējas ir didèy tykà pastójo.
* Matt. 8, 26.

40. Jr jis târe jiems: * kodēl taip bijotēs? kaipôgi ne tùrit tikējimo?
* Luk. 24, 38.

41. Jr jie didèy bijójos, ir sâke kits kitám: kas tasài? * nēs wējas ir mârēs jo klaùso.
* Ps. 107, 25.

5. Pérskyrimas.

Apik wélnio wárgintąji, Kraùjo-Pludimà sergenczęję, ir apik Jairo Dùkteri.

1. Jr * jie atêjo anà-ßal mâriû, i ßâli Gadarênû.
* Matt. 8, 28. Luk. 8, 26.

2. Jr kaip jis ißêjo iß láiwo, tûjaùs jam prießais atêjo żmogùs iß kapû, dwâsês neczystôs pristots.

3. Kursài làikēsi kapûsè. Jr niêks ji ne galējo surißti, ney lencûgais.

4. Nēs tánkiey bùwo pánczeis ir lencûgais sùrißtas, ir jis lencugùs bùwo sutráukęs, ir pánczus sudaużęs, ir niêks ji ne galējo suwaldyti.

5. Jr jis bùwo wisù czēs, diêną ir nâkti ant kalnû ir kapûsè, ßaùkdamas ir akmenimis besimußdams.

6. Bet Jēzų iß tólo pamâtęs, jis pribēgo, ir atsiklaùpęs didżù balsù ßaùke, tarydams:

7. Ką turiù dárbo su tawim, Jēzau, sunaù Diêwo, aukßczáusiojo: prisakaù taw prie Diêwo, kad manę ne wárgintumbei.

8. Bet jis jam sâke: ißéik, tu neczystóji dwâse, iß to żmogaùs.

9. Ir jis klàuse ji: kû wardù esi? Ir jis atsakydams târe: mâno wàrdas yrà lēgiônas; nēs músû daug yrà.
10. Ir prâsze ji labày, kad jûs ne warytu isz tôs szaliês.
11. Ir bùwo ten pas kálnus dide kiaùliû kàimene ant ganyklôs.
12. Ir prâsze ji wisi welniài, sakydami: léisk mus i tas kiaulès ièiti.
13. Ir tůjaùs pawélijo jiems Jēzus. Tay neczystosíos dwâsēs iszêjusíos, êjo i kiaulès, ir kàimene padùrmay isímete nû krànto i marès. (Bet jû bùwo apiê du túkstanczu) ir nuskèndo mârēse.
14. Ir kiaùliû kèrdzei pabēgę, pasâke tai miestè ir kiemùsè. Ir jie iszêjo ziurēti, kas bùwo nusidâwę.
15. Ir atêjo pas Jēzų ir pamâte tą, kurs bùwo welniû wárgintas, kad sēdējo àpwilktas, sâwo prôtą turēdams, ir jie bijójos.
16. Ir tie, kuriê tai regēję bùwo, sâke jiems, kas bùwo tikęsi tam welniû wárgintamjam, ir kiaùlēms?
17. Ir pradējo ji mèlsti, kad iszèitu isz jû rubéziû.
18. Ir kaip jis izenge i láiwą, prâsze ji wélnio wárgintasis, kad pas ji bútu.
19. Bet Jēzus ji ne léido pas ji búti, bet sâke jam: eik i sâwo namùs ir pas sawůsius, ir apsakyk jiems, kókę didę geradējystę taw iszróde Wiêszpats, ir kaip tawęs susimilo.
20. Ir jis nuêjęs pradējo apsakyt dészimts miêstůse, kókią didę geradējystę jam Jēzus iszródęs, ir wisi dywijosi.
21. Ir kaip Jēzus wēl pérējo su láiwu, susirinko pas ji daug zmoniû, o jis bùwo prie mâriû.
22. Ir sztay, atêjo *wiens wyriáusias sziùilês, wardù Jairus, ir pamâtęs ji, atsiklaupe. *Matt. 9, 18.
23. Ir didèy ji mèlde, tarydams: mâno duktê marinama; atèik, praszaù, ir uzdēk ant jôs sâwo rànką, kad iszgytu, ir iszliktu.
24. Ir jis nuêjo su jůmi. Ir sèke ji daug zmoniû, ir spáude ji.
25. Ir bùwo czę *moteriszke, kuri kraùjo-pludimù dwylika metû bùwo sirgusi, *3Mos. 15, 25. Matt. 9, 20. Luk. 8, 43.
26. Ir daug kentējusi nůg daug liêkoriû, ir wisą sâwo tùrtą dēl to praràdusi, ir niêko jei ne mâczijo, bet dar labjaùs piktyn êjo su je.
27. Ta iszgirdusi apiê Jēzų, atêjo isz ùzpakalio tarp zmoniû, ir *pakrùtino jo rûbą. *Luk. 6, 19. p. 8, 44.
28. Nēs ji sâke: kad tiktày jo rûbą pakrùtinczau, tay asz iszgyczau.
29. Ir tůjaùs apsíistójo jôs kraùjoplúdimas, ir ji pasijùto sâwo kúne pasweìkusi nůg tôs slogôs.
30. Ir tůjaùs pajùto Jēzus sawije, *tą mâci isz jo iszêjusę, ir atsigręzęs zmonēms târe, kas pakrùtino mâno rubùs? *Luk. 6, 19.
31. Ir mokitinei sâke jam: matài, kad zmónes spáudza tawę, o tu sakài: kas manę pakrùtino?
32. Ir jis apsizwàlge tôs, kuri tai padâriusi bùwo.
33. Bet ta moteriszke bijójosi ir drebējo, (nēs zinójo, kas jei bùwo tikęsi) atêjo, ir pûle ties jůmi i kelius, ir iszkalbējo wisą tiêsą.
34. Bet jis târe jei: mâno duktê, tâwo tikējimas tawę pasweikino; eik su pakâjumi, ir buk sweikà nůg tôs tâwo slogôs.
35. Jam taip dár bèkalbant, atêjo keli isz szeimynôs wyriáusiojo sziùilês, sakydami: tâwo duktê nùmire, kam toliaùs prôcēs darài mokitojui?
36. Bet Jēzus wéikey iszgirdo tą kàlbą sakytąję, ir târe wyriáusiamjam sziùilês: *nesibijók, tikt tikēk. *Luk. 8, 50.
37. Ir ne léido ney wieną, ji sèkti, kaip tikt Pétrą ir Jokûbą, bey Jôną, Jokûbo bróli.
38. Ir jis atêjo i namùs wyriáusiojo sziùilês, ir mate trànksmą ir labày wèrkianczus bey *raudójanczus. *1 Mos. 50, 10.
39. Ir ièjęs târe jiems: kodēl trànksmą dârote ir wèrkiate? tas kûdikis *ne numiręs, bet miêgti: ir jie iszjůke ji. *Jon. 11, 11.
40. Ir jis iszwâręs wisùs, ême su sawim tēwą, ir mótiną kûdikio, ir tus, kuriê pas ji bùwo, ir ièjo, kur kûdikis gulējo.

41. Ir nutwėręs kûdiki prie rankôs, târe jei: Talita kûmi; tai músû zodźù: mergáit, *sakaù taw, kélkis.
* Luk. 7, 14.

42. Ir tůjaùs mergáite kėlėsi, ir wáikßczojo; bet ji bùwo dwylika métû sena; ir jie labày stebėjosi.

43. Ir jis didey jiems isâke, idánt tai niekas ne ißtirtu; ir sâke, kad důtu jei wálgiti.

6. Pérskyrimas.

Kristaus Paniékinimas, Apâßtalû Ißsiuntimas, Jôno Galwôs Nukirtimas. Stebuklingas Pawalgidinimas ir Pagálba.

1. Ir jisài ißėjo iß czę, ir atėjo į sâwo tėwißkę, ir jo mokitinei sėke ji.

2. Ir sâbatai priėjus, pradėjo jis mokinti jû ßiùilėje. Ir daug, kuriê klaùsės, stebėjos jo pamókslo, ir târe: iß kur jam tai, ir kokià ta ißmintis, kuri jam důta yrà, ir tokiê darbài, kuriê per jo rankàs dâromi!

3. Ar jisài *ne cimerninkas, Maryôs sunùs, ir brólis Jokûbo ir Jôzês, ir Jûdo ir Simôno? àrgi ne ir jo séseres ßiczion yrà prie músû? ir jie pasipiktino iß jo.
* Luk. 4, 22.

4. Bet Jėzus târe jiems: *prârakas niêkur uź maźésni ne làikomas, kaip sâwo tėwißkėj, ir namėj prie sawûjû.
* Jono 4, 44. f.

5. Ir ne galėjo ténay padaryt ney jókio stebùklo, kaip tikt keliems ligónims jis uźdėdams rankàs, jůs ißgyde.

6. Ir jis dywijosi jû netikėjimo. Ir pérwaikßczojo miesteliùs aplinkuy mokidams.

7. Ir *suwadinęs anùs dwylika, pradėjo jůs po du bey du ißsiųsti, ir dâwe jiems mâci ant neczystû dwâsiû.
* Matt. 10, 1. Luk. 9, 1.

8. Ir liêpe jiems, kad niêko draugè ne imtus ant kélio, kaip tikt lázdą; ney delmôno, ney dûnôs, ney piningû czeraslè;

9. Bet bútu kùrpėti; ir ne apsiwilktu dwiêm sermėgom.

10. Ir sâke jiems: į kuriùs namùs ieisite, tůsè pasilikit, iki iß ten wėl atstósite.

11. Ir *kuriê jůs ne priima, ney júsû klaùso, nů tû atstókite, ir †nukratykit dùlkes nůg sâwo kójû, liùdimui ant jû. Iß tiesôs sakaù jums: lengwjaùs bus Sodômai ir Gomórrai sudnôj dienôj, ne kaip tokiám miêstui.
* Matt. 10, 14. Luk. 9, 5. † Nus. Ap. 13, 51.

12. Ir jie ißėję, apsâke, kad prisiwèrstu.

13. Ir ißwâre daug welniû, ir *daug ligóniû aliêjumi môstijo, ir ißgyde jůs.
* Jok. 5, 14.

14. Ir ißgirdęs tai karâlius Erôdas, (nės jo wàrdas jau źinoms bùwo) târe: Jônas Krikßtitojis kėlėsi iß numirusiû, tôdėl jis tókius stebuklùs dâro.

15. Bet keli sâke: jis Eliôßius yrà; kiti wėl sâke: jis prârakas, arbà prârakû wiens.

16. Bet Erôdas tai ißgirdęs târe: jis Jônas, kuriám aß gálwą nukirsdinau, tasài kėlės iß numirusiû.

17. Bet jis, *Erôdas, bùwo nusiùntęs ir sugáudinęs Jôną, ir apkáldinęs, dėl Erodiâdôs, paczôs Pilippo, sâwo brólio, nės ję bùwo wėdęs.
* Matt. 14, 3. Luk. 3, 19. 20.

18. Bet Jônas sâke Erôdui: ne walè táw, *sâwo brólio pâczę turėti.
* 3 Moiz. 18, 16.

19. Bet Erodiadà tykojo jo, ir norėjo ji nuźawinti, bet ne galėjo.

20. Bet Erôdas bijójos Jôno, nės jis źinójo, ji wyrą tèisų ir ßwèntą ėsanti, ir dabójo ant jo, klausydawo jo daug daiktůsè, ir mielày jo klaùsės.

21. Ir atėjo dienà patogi, *kad Erôdas ßwęsdams sâwo uźgimimo dieną, patàise wakarênę pulkauninkams ßimtininkams, ir wyresniemsiems Galilėôs.
* Matt. 14, 6.

22. Tay ièjo duktê Erodiâdôs, ir ßokinėjo, ir pamėgo Erôdui, ir draugè uź stâlo sėdintiemsiems. Tay sâke karâlius mergáitei: praßyk iß manęs, ko tu nóri, aß taw důsiu.

23. Ir prisėke jei: ką iß manęs praßysi, důsiu taw, iki pusės sâwo karalystės.

24. Ir ißėjusi târe sâwo mótinai: ko praßysiu? ta atsâke: galwôs Jôno Krikßtitojo.

25. Jr ji paſiſkùbidama ièjuſi wéikey pas karâlių prâßė ji, ſakydama: nóriu, kad man dabàr tůjaùs důtumbei ant bliûdo, gálwą Jôno krikßtitojo.

26. Karâlius ſmûtnijos, alè dēl pryſēgôs, ir dēl draugè už ſtâlo ſēdinczjû, ne norējo jôs prâßimą paniēkint.

27. Jr tůjaùs nuſiùntęs karâlius bùdeli, liêpe atgabénti jo gálwą. Tas nuējęs nukirto jam tą kalējime.

28. Jr atneßė jo gálwą bliudè, ir dâwe tą mergáitei, ir mergáite dâwe tą ſâwo mótinai.

29. Jr tai ißgirdę jo mokitinei atêjo, ir ême jo lawónq, ir padējo ji į kâpą.

30. Jr apâßtalai ſuſiêję pas Jēzų, paſâke jam tai wiſlab, ir ką jie bùwo dârę ir mokinę.

31. Jr jis ſâke jiems: èikime wieni ſkyriù į pûſcziq, ir maž atſilſēkit, nēs tû daug bùwo, kuriê atèidawo, ir ßalin èidawo; ir ne ganà atſpējo ney wálgiti.

32. Jr jis pérējo láiwu į pûſcziq ſkyriù.

33. Jr žmones mâte jůs atſkójanczus; ir daug ji pažino, ir ſuſibēgo ten pēſti iß wiſû miêſtû, ir pralenke jůs, ir atêjo pas ji.

34. Jr Jēzus ißêjęs pamâte daugùmą žmoniû ir paſigailējo jû, kad jie bùwo kaip áwys, netùrinczos kèrdžaus. Jr pradējo ilgày Diêwo žôdi ſakyti.

35. Jr *diênai jau wéikey beſibàigiant, priêjo ji jo mokitinei, ſakydami: puſczià czónay ir dienà jau praêjo.

* Matt. 14, 15.

36. Léiſk jůs nů ſawęs, kad nuêję aplinkuy į kiemùs ir mieſteliùs, pirktus ſaw důnôs; nēs ne tur ko wálgit.

37. Bet Jēzus atſakydams târe jiems: důkit jůs jiems wálgit. Jr jie ſâke jam: ar nuêję pirkſim důnôs už du ßimtu grâßiû, ir důſim jiems wálgit?

38. Bet jis ſâke jiems: kiekgi kepalû tùrite? èikit ir žiurēkit. Jr jie péržiurēję, paſâke: penkis, ir dwi žuwi.

39. Jr jis liêpe jiems, kad wiſi èilēmis, kaip apiê ſtalùs, paſiſēſtu ant žaliôs žolês.

40. Jr jie ſēdoſi èilēmis, ßimtàis ir ßimtàis, pènkesdeßimtais, ir pènkesdeßimtais.

41. Jr êmęs tus penkis képalus důnôs ir tiêdwi žuwi, pažiurējo dangùn, ir dêkawojęs láužė důną, ir dâwe ſâwo mokitiniams, kad jiems padētu, ir tiêdwi žuwi wiſiems ißdalijo.

42. Jr wiſi wálge ir priwálge.

43. Jr ſurinko trupuczû, dwylika pintiniû pilnû, ir nů žuwjû.

44. Jr wálgiuſiujû bùwo penki túkſtanczei wyrû.

45. Jr tůjaùs jis priwerte ſâwo mokitinius, *kad jie ièję į láiwą, pirm jo péreitu į Betſáidą, iki jis paléiſęs žmónes nů ſawęs.

* Matt. 14, 22. Jon. 6, 17.

46. Jr jis paléidęs jůs nů ſawęs užējo ant kálno mèlſtiſi.

47. Jr *ant wâkaro bùwo láiwas widurij mâriû, o jis wiens ant krâßto. * Matt. 14. 23. 24.

48. Jr jis regējo, kad jie wàrgo irdamies, nēs wējas jiems bùwo į akis. Jr apiê ketwirtąję naktiês ſargybę atêjo jis pas jůs, wáikßczodams ant mâriû.

49. Jr norējo pro jůs praèiti. Jr ji pamâtę wáikßczojanti ant mâriû, miſlijo, dèiwę êſant, ir ßaùke.

50. Nēs wiſi ji regējo ir nuſigàndo. Bet jis tůjaùs kalbējo ſu jeis, ir târe jiems: búkit linkſmi, aß eſmi, neſibijókit.

51. Jr ižengė pas jůs į láiwą, ir *wējas nuſtójo. Jr jie ſtebējos ir dywijoſi labày didèy. * p. 4, 39.

52. Nēs jie ne bùwo ißmintingeſni paſtóję iß to ſtebùklo, ſu důna darytojo, ir jû ßirdis bùwo užkētuſi.

53. Jr pérſiyrę atêjo į žėmę Genēzaret, ir priſiyre prie krâßto.

54. Jr kaip jie ißkôpo iß láiwo, tůjaùs ji pažindami,

55. Nubēgę į wiſàs aplink êſanczas ßalis, pradējo ligónis pas ji gabénti ant pâtalû, kur tikt ißtyre, ji êſanti.

56. Jr kur jis ièjo į mieſteliùs arbà į mieſtùs, arbà į kiemùs, czę

pagùlde ant tùrgaus ligónis, ir mèlde ji, kad jie tikt sermêgôs stůlę * pakrùtit gáutu, ir wisi, kurië ji pakrùtino, ißgijo.
* P. 5, 27. 28. Matt. 9, 21.

7. Pérskyrimas.

Apië Parizēûßiû Weidmainystę: Pagônißkôs Moterißkês Dukterâitę, Kùrtini ir Nébyli.

1. Jr * susirinko pas ji Parizēůßiai, ir keli raßte-mokitujů, kurië iß Jerúzalês atêję bùwo. * Matt. 15, 1.

2. Jr jie ißwydę kelis jo mokitinių * neczystomis, (tai esti, nemazgótomis) rànkomis důną wálgant, ißpeikė tai. * Luk. 11, 38.

3. Nēs Parizēůßiai ir wisi Żydai ne wálgo, nesimazgóję tánkey sâwo rankàs; tàipo jie làiko istâtimus sâwo wyresniůjů.

4. Jr iß tùrgaus parêję jie ne wálgo nesimazgóję. Jr tokių daiktů daug yrà, kuriùs jie yrà priêmę laikyti, kàipo mazgójimą kůpkų ir krâgů, ir wariniů rykų ir stâlů.

5. Dēlgi to kláuse ji Parizēůßiai ir raßtè-mokitieji: kôdēl tâwo mokitinei ne èlgiasi pagàl istâtimus wyresniůjů, bet důną wálgo ne-mazgótomis rànkomis?

6. Bet jis atsakydams târe jiems: labày gerày Jēzaiôßius yrà apië jùs wèidmainius prârakawęs, kàipo paraßyta: * Szie żmónes gárbina manę lúpomis, bet jů ßirdis toli yrà nů manęs. * Jez. 29, 13. Matt. 15, 7.

7. Bet noprôsnay yrà, kad jie man ßlůżij, kadángi mokin toki mókslą, kursài tikt żmoniů isâkims yrà.

8. Jûs prastójat Diēwo prisâkimus, ir làikot żmoniů istâtimus, mazgójimą krâgů ir kůpkų, ir daug tiems lygiů daiktů dârote.

9. Jr sâke jiems: bais gerày paniëkinot Diēwo prisâkimus, kad sâwo istâtimus laikytumbit.

10. Nēs * Moizēßius sâke: gárbink sâwo tēwą ir sâwo mótiną, ir kas tēwui ir mótinai kéikia, tas tur smercziù mirti. * 2 Moiz. 20, 12. f.

11. Bet jûs mokinat, kad kas tēwui arbà mótinai sâko: * Kórban, tai ésti: kad aß tai apierawóju, tay taw toktài toli naudingiaùs yrà, tas geràу dâro. * Pam. Ż. 20, 20. P. 28, 24.

12. Jr tókiu budù ne léidżate ji toliaùs ko géro daryti sâwo tēwui arbà sâwo mótinai.

13. Jr * niekù wèrczat Diēwo żôdi sâwo istâtimais, kuriùs prasimânēte, ir daug tiems lygių daiktů dârote. * Matt. 15, 6.

14. Jr * prisiwadines pas sawę wisùs żmónes, târe jiems: klausykite manęs wisi, ir ißmanykit. * Matt. 15, 10.

15. Ney jôks dáikts, iß wirßaus ìeinąsis i żmôgų, ne gal ji neczystą daryti, bet ißeinąsis iß jo, ji neczystą dâro.

16. Jey * kas tur ausiů girdēti, tas te gird. * Matt. 11, 15. P. 13, 9.

17. Jr kaip jis nů żmoniů atêjo i namùs, kláuse ji jo mokitinei apië tą * prilyginimą. * Matt. 15, 15.

18. Jr jis sâke jiems: àrgi ir jûs tokië n' ißmâną ēsat? ar dar n' ißmânote, kad wislab, kas iß wirßaus ìeina i żmôgų, ne gál ji neczystą daryti?

19. Nēs ne ìeit i jo ßirdi, bet i pilwą, ir ißeit per ißeigą prilikt ąję, kuri ißczystij wisùs iwálgimus.

20. Jr jis sâke: kas ißeina iß żmogaùs, tai żmôgų neczystą dâro.

21. Nēs iß widaùs, iß ßirdiês żmogaùs, ißeit piktos dûmos, wenczawonystês pérżengimas, kekßyste, razbajyste,

22. Wagyste, gôdas, piktenybe, wylius, newieżlibyste, nelabà akis, Diēwo-blùżnijimas, didyste, n' ißmintis.

23. Wisi tie piktieji daiktài ißeit iß widaùs, ir żmôgų neczystą dâro.

24. Jr kēlęsi paczėjo jis iß czę i rubeżiùs Tyraus ir Sidôno, ir ìejęs i namùs, ne norējo, kad tai kas żinótu, o tikt ne galējo pasislêpt. * Matt. 15, 21.

25. Nēs moterißke, kuriôs duktéle neczystą dwâsę turējo, girdējusi apië ji, atêjo ir atsiklaupe pas jo kójas.

26. (Jr ji bùwo Grykißka moterißke iß Syropēnyciôs) ir mèlde ji, kad wélnią ißwarytu iß jôs duktèrs.

27. Bet Jēzus sâke jei: tesisótina pirmjaùs waikài. * Negrażùs dáikts yrà, waikų dûna imti, ir ßunims pamèsti. * Matt. 15, 26.

28. Bet ji atsakydama târe jam: berôds Wiêßpatie, alè tikt ir ßunyczei ēda po stalù nů waikû trupuczû.
29. Jr jis sâke jei: to żôdzio dêley eik; wélnias iß tâwo duktèrs ißējo.
30. Jr ji parējusi į sâwo namùs, râdo wélnią ißējusi, ir dùkteri be gùlinczę patalè.

(Ewang. 12. Nedēl. po św. Trâjcēs.)

31. Jr jis wēl ißējęs iß rubéżiû Tyraus ir Sidôno, atêjo * pas marès Galilēôs, widurij rubéżiû déßimtiês miêstû. * Matt. 15, 29. s.
32. Jr * àtwede pas ji kùrtini, nébyli ēsanti, ir mèlde ji, kad rànką ant jo użdētu.
* Matt. 9, 32. Luk. 11, 14.
33. Jr jis ēmęs ji nů żmoniû skyriù, idējo pirßtùs į jo ausis, ir * spjówęs pakrùtino jo liežùwi.
* P. 8, 23.
34. Jr * pażiurējęs į dàngų atsidusējo, ir târe jam: Epata, tai mùsû żodżù: atsiwérk. * Jon. 11, 41.
35. Jr tůjaùs atsiwēre jo aùsys, ir rißys jo liežùwjo ißsirißo, ir gerày ißkalbējo.
36. Jr jis ùżdraude jiems; idánt tai niêkam ne sakytu. Alè jû labjaùs jis ùżdraude, jû daugiaùs jie tai ißplâtino.
37. Jr labày didèy dywijosi, sakydami: * jis wislab gerày padâre, kùrtinius jis dâro girdinczus, ir nébylius kalbanczus.] * 1 Moiż. 1, 31.

8. Pérskyrimas.

Apiê septynis Dûnôs Képalus, Żénklus ir Parizēûßiû Ráugą, Aklaji, Kristaus Ißpażinimą, ir jo Kentējimą.

(Ewang. 7. Nedēl. po św. Trâjcēs.)

1. * Tů czēs, kaip daùg żmoniû czę bùwo, ir ne turējo ką wálgit, pasiwadinęs Jēzus sâwo mokitinius, târe jiems: * Matt. 15, 32.
2. Gailiůs żmoniû, nēs jau tris dienàs pas manę ißbùwo, ir ne tur ką wálgiti.
3. Jr kad jůs nů sawęs ißálkusius namùn parléisczau, ant kélio apàlptu, nēs keli iß tólo bùwo atêję.
4. Jr jo mokitinei atsâke jam: kur imsim dûnôs, czónay pûsczoje, jůs pasótinti?
5. Jr jis jůs kláuse: kiek dûnôs kepalû turite? jie atsâke: septynis.
6. Jr jis liêpe żmonēms sêstis ant żémēs. Jr ēmęs tus septynis képalus, dēkawojęs láuże tus, ir dâwe sâwo mokitiniams, kad jiems padētu. Jr jie padējo żmonēms.
7. Jr turējo maż żuwéliû, ir dēkawojęs liêpe tas padalyti.
8. Bet * jie wálge ir priwálge, ir surinko likusiujû trupuczû septynis pintinius. * 2 Kar. 4, 44. s.
9. Jr walgiusiujû bùwo kokiê keturi tukstanczei. Jr jis paléido jůs nů sawęs.]
10. Jr tůjaus iżengęs į láiwą su sâwo mokitineis atêjo į ßâli Dalmanûtą.
11. Jr * Parizēûßiai ißēję pradējo su jůmi klausinētisi, gùnde ji, ir prâße iß jo żénklo iß dangaùs.
* Matt. 12, 38. P. 16, 1.
12. Jr jis atsidusējo sâwo dwâsēje, ir târe: kôgi jēßko ßi giminê żénklo? iß tiesôs, aß sakaù jums: ßei giminei ne bus dûtas ney jôks żénklas.
13. Jr palikęs jůs, wēl iżenge į láiwą ir pérējo į àntrąję pùsę.
14. Jr jie * bùwo użmirßę dûnôs draugè imtis, ir ne turējo daugiaùs pas sawę láiwe, kaip tikt wieną képalą dûnôs. * Matt. 16, 5. 6. s.
15. Jr jis liêpe jiems, tarydams: * dabókitēs, ir saugókitēs ráugo Parizēûßiû, ir ráugo Erôdo.
* Matt. 16, 6. Luk. 12, 1.
16. Jr jie ßeip ir taip mislidami, târe kits kitam: apiê tai jis kàlba, kad mes dûnôs ne tùrim.
17. Jr Jēzus tai numânęs sâke jiems: kôgi rùpinatēs, dûnôs ne turēdami? * ar dar niêko ne pérmanot, ir dar ne supràntat? ar dar tùrit użkētusę ßirdi sawijè?
* P. 6, 52. Luk. 24, 25.
18. Turēdami akiû nè=regite, turēdami ausiû ne=girdite, ir tô ne atsimenat?
19. Kaip * penkis képalus láużiau penkiems tùkstancziams, kiek czę pintiniû pripildēt trupuczeis? jie sâke: dwylika.
* Matt. 14, 19. Luk. 9, 13. Jôno 6, 9. 13.
20. Bet kaip * septynis képalus láużiau keturiems tùkstancziams, kiek

czę pintiniû pripildēt trupuczèis? Jie sâke: septynis. *Matt. 15, 34.

21. Ir jis sâke jiems: kaipôgi niêko n' ißmânote?

22. Ir jám atêjus į Betsáidą, àtwede pas ji âklą, melsdami ji, kad jis ji *pakrùtintu. *p. 6, 56.

23. Ir *nutwēręs âklojo rànką ißwede ji laùkan iß miestélio, ir †spjówęs į jo akis, uzdējo sâwo rankàs ant jo, ir kláuse ji, bau ką regis? *p. 7, 32. 33. †Jono 9, 6.

24. Ir jis pazwilgējo, ir târe: aß mataù zmónes wáikßczojanczus, lyg medzùs mâtąs.

25. Potám jis wēl uzdējo rankàs ant jo akiû, ir wēl liêpe jam ziurēti, ir jis pastójo regis, kad wislab galējo tikrày matyti.

26. Ir jis pàrsiunte ji namûn, tarydams: ne èik į miestéli, ir tai *ney wienám tamè ne pasakyk. *p. 7, 36.

27. Ir *Jēzus ißêjo su sâwo mokitineis į miesteliùs miêsto Cēsáriôs Pilippi. Ir keliáudams kláuse sâwo mokitinius, tarydams jiems: kągi sâko zmónes manę êsanti? *Matt. 16, 13.

28. Jie atsâke: sâko, tawę êsanti Jôną krikßtitoji; kiti sâko Eliôßių, kiti prârakû wieną êsanti.

29. Ir jis târe jiems: bet jûs ką sâkote manę êsanti? tay Pétras atsakydams târe jam: *tu esi Kristus. *Jono 1, 49.

30. Ir jis ùzdraude jiems, kad tai niêkam ne sakytu.

31. Ir pradējo jûs mokiti: zmogaùs sunùs tur daùg kentēti, ir àtmestas buti wyresniûjû ir wyriáusiujû kunigû, ir raßte-mokitujû, ir ùzmußtas búti, ir po trijû dienû kéltis.

32. Ir jis tą zôdi drąsèy atwiràу kalbējo. Ir Pétras ji êmęs į ßâli pradējo ji draùsti.

33. Bet jis atsigręzęs paziurējo į sâwo mokitinius, ir sùdraude Pétrą, tarydams: *atstók nû manęs, tu ßētonè, nēs tu ne misliji tai, kas diewißka, bet kas zmôgißka yrà. *2 Zom. 19, 22.

34. Ir prisiwadinęs pas sawę zmónes su sâwo mokitineis, târe jiems: *kas manę nor sèkti, t' uzsiginiẽ sawęs, ir êmęs sâwo kryzių ant sawęs, te sekiẽ manę. *Matt. 16, 24. f.

35. Nēs *kas sâwo gywasti nor ißlaikyti, prapuldis tą, ir kas sâwo gywasti prapùldo dēl manęs ir ewangēliôs dêley, tą ißlaikys. *Matt. 10, 39.

36. Ką mâczitu zmôgui, nórint jis wisą swietą nusipelnytu, ir ißkâdą gáutu ant sâwo dûßiôs?

37. Arbà ką gál zmogùs dûti, kad sâwo dûßią atwadûtu?

38. Bet kursái manęs ir mâno zôdzû gēdisi tarp ßiôs wenczawonystę pérzengianczôs ir griekingôs giminês, to ir zmogaùs sunùs gēdésis àteidams ßlowēje sâwo Tēwo, su ßwentàiseis angēlàis.

Pérsk. 9, 1. Ir jis sâke jiems: *iß tiesôs, sakaù jums: czę stow keli, tie ne ragáus smèrti, iki matys karalystę Diêwo atèinanczę su macè. *Matt. 16, 28. Luk. 9, 27.

9. Pérskyrimas.

Nusidâwimas apiẽ Kristaus Pérßwietima, ir apiẽ Mēnes-ligę sergantiji Sūnų. Pamókslas apiẽ Pakarnùmą ir Paniekinimą.

2. Ir *po ßeßiû dienû êmēs Jēzus pas sawę Pétrą, Jokûbą ir Jôną, ir uzsiwédęs jûs ant áukßto kálno skyriù wienus, pérsißwiete po jû akiû. *Luk. 9, 28. f.

3. Ir jo *rûbai pastójo skáistus, ir labày balti kaip sniêgas, âja tû ir ney wiens báltininkis ant zémês ne gal tàipo ißbáltinti. *Matt. 28, 3.

4. Ir pasiródе jiems Eliôßius su Moizēßiumi, ir susikalbējo su Jēzumi.

5. Ir atsakydams Pétras târe Jēzui: Mokitojau, gér czónay búti; pakùrkim tris ßētras, taw wieną, Moizēßiui wieną, ir Eliôßiui wieną.

6. Bet jis ne zinójo, ką kalbąs; nēsà jie bùwo pérsigandę.

7. Ir atêjo debesis, tôs ßeßēlis uzêjo ant jû. Ir iß debesiês bàlsas atêjo, ir târe: *tas yrà mâno mielasis sunùs, to klausykite. *Matt. 3, 17. f.

8. Ir tûjaùs po to jie apsizwàlge aplinkuy, ir ne-mâte ney wieno daugiaùs, kaip tiktày wieną Jēzų pas sawę.

9. Bet jiems nuèinant nů kálno, ùʒdraude jiems Jēʒus, kad, ką reʒēję, niēkam ne ſakytu, iki ʒmogaùs Súnui iŝ numirusiujû prisikēlus.

10. Ir jie palàike tą ʒôdi pas ſawę, kits kitą klausinēdami tarp ſawęs: kàsgi tai yrà iŝ numirusiujû prisikéltis?

11. Ir jie kláuse ji, tarydami: juk raŝte-mokitieji ſáko, Eliôŝių tùrinti pirmà atèiti.

12. Bet jis atſakydams târe jiems: Eliôŝius tur tiesà pirmà atèiti, ir wiſlab wēl ſutaiſyti. Priegtam ʒmogaùs ſunùs tur daug kentēti ir paniēkintas búti, kaip ir paraŝyta yrà.

13. Bet *aŝ ſakaù jums: Eliôŝius atêjo, ir jie dâre jam, ką norējo, kaip apiē ji paraŝyta yrà.
* Matt. 11, 14.

14. Ir atêjęs pas ſâwo mokitinius, iŝwydo didę daugybę ʒmoniû aplink jůs, ir raŝte-mokitû, ſu jeis paſiklausinējanczû.

15. Ir tůjaùs wiſi ʒmónes ji iŝwydę, nuſiſtebējo ir pribēgę paſwéikino ji.

16. Ir jis kláuſe raŝte-mokitůsius: apiē ką paſiklausinējate ſu jeis?

17. Bet wiens iŝ ʒmoniû atſakydams târe: *mokitojau, aŝ ſâwo ſúnų atſiwedʒau pas tawę, tas tur nèkalbanczę dwâſę.
* Matt. 17, 14. Luk. 9, 38.

18. Ir kur ji ji tikt ſugrēb, czę ji plēŝia, ir jis putůja ir grieʒia dantimis, ir dʒúſta. Aŝ kalbējau ſu tâwo mokitineis, kad jie ję iŝwarytu, o jie ne gál.

19. Bet jis atſakydams târe jam: ak tu netikintiji giminê! kaip ilgày pas jùs búſiu, ir kaip ilgày jùs paneſiu? atwèſkite ji ŝę pas manę.

20. Ir jie àtwede ji pas ji. Ir tůjaùs, kaip dwâſe ji iŝwydo, plēŝe ji, ir jis parpůle ant ʒémês, ir warteſi putůdamas.

21. Ir jis kláuſe jo tēwą: kaip ſenèy tai yrà, kad jam tai tikos? jis atſâke: dár kudikēliui eſant.

22. Ir tánkey ji méte i ùgni, ir i wándeni, kad ji nuʒawintu. Bet jey ką gali, paſigailēdams múſû, gélbek mus.

23. Bet Jēʒus târe jam: kad tu galētumbei tikēti. *Wiſi daiktài tikinczʒam yrà galimi. * Luk. 17, 6.

24. Ir tůjaùs ŝaùkdams wàiko tēwas ſu âŝaromis târe: tikiù, miels Wieŝpatie, *gélbēk mâno netikējimą.
* Luk. 17, 5.

25. Ogi regēdams Jēʒus ʒmones ſuſibēgant, àpdraude neczyſtąję dwâſę, tarydams: tu nekalbantiji ir negirdintiji dwâſe, aŝ taw priſakaù, kad iŝ jo iŝèitumbei, ir daugiaùs i ji ne ìèitumbei.

26. Tay ji ŝaùke, ir didèy ji plēŝuſi, iŝêjo. Ir jis lyg numiręs bùwo, taip, kad daug ir ſâke: jis numiręs.

27. Bet Jēʒus nutwēręs jo rànką, àttieſe ji, ir jis kēlēſi.

28. Ir jam namů parêjus, *kláuſe ji jo mokitinei ſkyriù: kôdēl més ję ne galējome iŝwaryti?
* Matt. 17, 19.

29. Ir jis atſâke: ŝi weiſlē niēkaip ne gal iŝèiti, kaip tikt per maldàs ir pâſtninkawimus.

30. Ir jie iŝ czę ŝalin atſtóję, keliâwo per Galilēą, ir jis ne norējo, kad tai kas ʒinótu.

31. Bet jis mokino ſâwo mokitinius, ir târe jiems: *ʒmogaùs ſunùs padůtas bus i ʒmoniû rankàs, ir jie uʒmùŝ ji, ir ùʒmuŝtas treczojè dienojè kélſis iŝ numirusiujû.
* Matt. 17, 22. ſ.

32. Ir jie to ʒôdʒio ne iŝmâne, ir bijójos jo kláuſti.

33. Ir jis atêjo i Kapernaùmą. Ir namêj búdams, kláuſe jůs: apiē kągi jûs ant kélio tarp ſawęs kalbējote?

34. Bet jie tylējo. Neſà jie tarp ſawęs bùwo ant kélio kalbēję, *kurſài eſąs didʒáuſiaſis?
* Matt. 18, 1. Luk. 9, 46.

35. Ir jis paſiſêdęs paſiwadino anùs dwylika ir târe jiems: jey kas nor pirmjáuſiaſis búti, tas bus paſkiáuſiaſis uʒ wiſùs, ir wiſû tàrnas.

36. Ir êmęs kudikêli paſtâte tą tarp jû, ir apſikabinęs ji târe jiems:

37. Kas tóki kudikēli mâno wârdan priimą, tas manę priima; ir kas manę priima, ne manę priima, bet tą, kurſài manę ſiùntęs.

38. Bet Jônas atſâke jam, tarydams: *mokitojau, mes regējom wienq, tâwo wàrdan wélnius ißwâranti, kurſài mus nė-ſeke; ir mes jam tai gynēm, tôdēl, kad nė-ſeke mus. * Luk. 9, 49. 4 Moiz. 11, 27. 28.

39. Bet Jēzus târe: ne ginkit jam, *nēs ney wieno n'ierà, kurſài darytu ſtebùklq mâno wàrdan, ir galētu tůjaùs piktày apiê manę kalbēti. * 1 Kor. 12, 3.

40. *Kas ne prieß mùs yrà, tas yrà ſu mumis. * Matt. 12, 30.

41. *Bet kas jùs pagirdo wandèns kupkà mâno wàrdan, dēl to, kad Kriſtaus éſte, iß tieſôs, aß jums ſakaù, ne paſſliks jam tai ne atpildita. * Matt. 10, 42. ſ.

42. Jr *kas papiktin wienq ßiû mażûjû, į manę tikinczujû, tam geriaùs bútu, kad jam girnû-akmů ant kâklo użkabintas, ir jis į júres bútu įmeſtas. * Matt. 18, 6.

43. Bet *jey tawę tâwo rankà piktin, tay nukirſk ję. Geriaùs taw yrà, loßám įėiti į gywâtq, ne kaip kad tu dwi ranki turēdams, įėitumbei į péklq, į ámżinaję ùgni, * Matt. 5, 30. p. 18, 8.

44. *Kur jû kirmēlê ne mirßta, ir jû ugnis ne użgęſta. * Jez. 66, 24.

45. *Jey tawę piktin tâwo kója, nukirſk ję. Geriaùs taw yrà, raißám įėit į gywâtq, ne kaip kad tu abi kóji turēdams, bútumbei įmeſtas į péklq, į ámżinaję ùgni, * Matt. 18, 8.

46. Kur jû kirmēlê ne mirßta, ir jû ugnis ne użgęſta.

47. Jey tawę *akis tâwo piktin, atmėſk ję nůg ſawęs. Geriaùs taw yrà, ſu wiena akė įėiti į Diêwo karalyſtę, ne kaip kad tu dwi aki turēdams įmeſtas bútumbei į péklôs ùgni, * Matt. 5, 29.

48. Kur jû kirmēlê ne mirßta, ir jû ugnis ne użgęſta.

49. Wiſlab tur ugnimi ſúdita búti, *ir kiekwienà apierà druſkà ſúdoma yrà. * 3 Moiz. 2, 13.

50. *Druſkà gerà yrà; bet jéy druſkà ſurùmq pàmeta, kůmi ſúdiſim? turēkit drùſkôs ſawipi, ir turēkit pakâjų tarp ſawęs. * Matt. 5, 13. Luk. 14, 34.

10. Pérſkyrimas.

Apiê Wenczawônēs Pérſkyrimq, mażùs Kudikēliùs, Swieto Bagorzùs, Kriſtaus Kentējimq, Mokitinių Garbēs-Gôdq, ir âklqji Bartimējų.

1. Jr jis paſikēlęs iß tén, *atêjo į ßalis Żydû-żémės anà-ßal Jordâno. Jr żmónēs wēl pulkàis êjo pas jį, ir jis pagàl ſâwo pâproti, wēl jůs mokino. * Matt. 19, 1.

2. Jr Parizēûßiai atêję pas jį kláuſe jį: bau wyrui walė ėſant, ſkirtis nů ſâwo paczôs? Jr tůmi jį gùnde.

3. Bet jis atſakydams tare: kq jums Moizēßius priſâke?

4. Jie târe: *Moizēßius pawélijo paraßyt atſiſkyrimo-grômatq, ir ſkirtis nů jôs. * 5 Moiz. 24, 1. Matt. 5, 31. ſ.

5. Jēzus atſakydams târe jiems: dēl júſû ßirdiês kētùmo jis jums tq priſâkimq parâße.

6. Alè iß pradżiôs ſutwērimo *Diêwas jůdu ſutwēre wyrq bey móteri. * 1 Moiz. 1, 27. ſ.

7. Tôdēl *żmogùs ſâwo tēwq ir mótinq palikęs, prie ſâwo motèrs glaùſis. * 1 Moiz. 2, 24. Matt. 19, 5.

8. Jr bus jůdu *wiens kúnas. Taipôgi jůdu ne yrà du, bet wienas kúnas. * 1 Kor. 6, 16.

9. Tàygi, *kq Diêwas ſuwédęs, żmogùs ne tur pérſkirt. * Matt. 19, 6.

10. Jr namėj wēl kláuſe jį jo mokitinei apiê tatài.

11. Jr jis târe jiems: *kurs ſkiriaſi nů ſâwo paczôs, ir kitq wéda, tas pérżeng wenczawonyſtę prieß ję. * Matt. 5, 32.

12. Jr jéy moterißke ſkiriaſi nů ſâwo wyro, ir uż kitq ėit, ta pérżeng ſâwo wenczawonyſtę.

13. Jr *jie prineße kudikēliû pas jį, kad jůs pakrùtintu. Bet mokitinei bâre àtneßanczůſius. * Matt. 19, 13. 14. Luk. 18, 15.

14. Bet Jēzus tai ißwydęs, pykteréjo, ir târe jiems: léiſkite kudikēliùs pas manę atèiti, ir ne draùſkit jiems; nēs tokiû yrà dangaùs karalyſte.

15. Jß tieſôs, ſakaù jums: *jey kas dangaùs karalyſtę ne priims kaip kudikēlis, tas ne įėis į ję. * Matt. 18, 3. ſ.

16. Jr jis jůs *apſikabinęs, †bey ſâwo rankàs ant jû użdējęs, pérżegnojo jůs. * p. 9, 36. † Matt. 19, 13.

17. Jr jam ißêjus ant kélio, *wiens pirmà bēgo, klaùpēſi jam, ir kláuſe ji: gérs mokitojau, ką daryſiu, kad ámʒinąję gywâtą į dalykùs gáuczau?
* Matt. 19, 16. Luk. 18, 18.

18. Bet Jēʒus târe jam: kôdēl tu manę wadini gerù? ney wiens n' ésti géras, kaip tiktày wiens Diêwas.

19. Juk ʒinài priſâkimus: *Ne pérʒengk wenczawonyſtę. Ne uʒmùßk. Ne wôgk. Ne liùdik neteiſaùs liùdimo. Nieką ne prigáuk. Gárbink ſâwo tēwą ir mótiną.
* 2 Moiʒ. 20, 12. 5 Moiʒ. 5, 16 ſ.

20. Bet jis atſakydams târe jam: Mokitojau, wiſlab tai dariaù iß ſâwo maʒû dienû.

21. Jr Jēʒus paʒiurējęs į ji, myſlējo ji, ir ſâke jam: wieno dar taw rèikia. Eik, pardůk wiſlab, ką turi, ir důk ubagáms, *tay ſkárbą turēſi danguje; ir atêjęs ſekk manę, imdams kryʒių ant ſawęs.
* Matt. 6, 19 ſ. Luk. 12, 33.

22. Bet jis apſiſmûtnijęs dēl tôs kalbôs, atſtójo nuliûdęs, nēs jis daug lôbjû turējo.

23. Jr Jēʒus apſiʒwàlgęs *târe ſâwo mokitiniams: kaip ſùnkey bagótieji ìeis į Diêwo karalyſte!
* Matt. 19, 23. Mark. 4, 18. 19. Luk. 18, 24.

24. Bet mokitinei nuſigàndo, jo kalbôs dêley. Bet Jēʒus wēl atſakydams târe jiems: mieli waikài, kaip ne pigu yrà, *nuſitikintiemſiems ant ſâwo bagotyſtês, ìeiti į Diêwo karalyſtę.
* Pſ. 62, 11. 1 Tim. 6, 17.

25. Pigiaùs yrà werbliûdui pérſeiti pro adatôs aùſi, ne kaip kokiám bagótam ìeiti į Diêwo karalyſtę.

26. Bet jie jů daugiaùs nuſigàndo, ir kalbējo tarp ſawęs: kàsgi tay gal ißganytas paſtóti?

27. Bet Jēʒus į jûs ʒiurēdams târe: ʒmonēms tai negalimà, bet ne Diêwui; nēſà *Diêwui wiſi daiktài galimi.
* Luk. 1, 37 ſ.

28. Tay ſâke jam Pétras: ßtay, *mes wiſlab palikę pàſekēm tawę.
* Matt. 19, 27. Luk. 5, 11. P. 18, 28.

29. Jēʒus atſakydams târe: iß tieſôs, ſakaù jums: ne yrà ney wieno, jéy jis paliktu namùs, arbà brólius, arbà ſéſeres, arbà tēwą, arbà mótiną, arbà móteri, arbà waikùs, arbà laukùs, dēl manęs, ir dēl ēwangēliôs,

30. Kurs ne įgytu ßimteriópay, dabàr ßimè czēſè namùs, ir brólius, ir ſéſeres, ir mótinas, ir waikùs, ir laukùs, ſu pérſekinējimais, ir anamè bûſenczame ámʒiję ámʒinąję gywâtą.

31. Bet *daug bus paſkuczáuſieji, kurie yrà pirmieji; ir bus pirmieji, kurie yrà paſkuczáuſieji.
* Matt. 19, 30. P. 20, 16. Luk. 13, 30.

32. Bet jie bùwo ant kélio, uʒeidami į Jerúʒalę; ir Jēʒus pirm jû êjo, ir jie nuſigàndo, ſéke ji, ir bijójos. Jr Jēʒus wēl êmęs anùs dwyliką pas ſawę, ſâke jiems, *kas jam nuſitikſent:
* Matt. 17, 22 ſ.

33. Sʒtay, *mes èinam aukßtyn į Jerúʒalę, ir ʒmogaùs Sunùs bus padůtas wyreſniemſiems kunigáms, ir raßte-mokitiemſiems, ir jie praſûdis ji ant ſmèrties, ir ißdůs ji pagônams.
* Matt. 16, 21.

34. Tie ji apjůks, ir nuplàks, ir apſpjáudis, ir uʒmùß, ir trécząję dieną jis priſikélſis iß numiruſiujû.

35. Tay *atêjo pas ji Jokûbas ir Jônas, Zebedêjaus ſúnu-du, tarydamu: Mokitojau, mùdu nóriwa, kad mum darytumbei, ko tawę praßyſiwa.
* Matt. 20, 20.

36. Jiſài târe jiem-dwiem: ko nórita, kad jum daryczau?

37. Jûdu ſâke jam: důk mùmdwiem ſēdēti, wienám po tâwo deßinês, o antrám po tâwo kairês tâwo ßlowējè.

38. Alè Jēʒus târe jiem-dwiem: *jùdu ne ʒinota, ko prâßota: àrgi gâlita gérti to kyliko, kuri aß geriù, †ir tûm krikßtù krikßtidintis, kuriûm aß krikßtijams eſmi?
* Matt. 20, 22. † Luk. 12, 50.

39. Jûdu ſâke jam: gâliwa. Bet Jēʒus târe jiem-dwiem: *kyliką tieſà gérſita, kuri aß geriù, ir krikßtù pakrikßtitu búſita, kuriûm aß krikßtijamas eſmi;
* Nuſ. Ap. 12, 2.

40. Alè ſēdēt po mâno deßinês, ir po mâno kairês, ne man půlaſi jùmdwiem důti, bet tiems, kuriems *yrà pagatâwita.
* Matt. 25, 34.

41. Jr tai ißgirdę aniê deßimt, pykterējo ant Jokûbo ir Jôno.

42. Bet Jēʒus paſiwadinęs jûs târe jiems: *jûs ʒinote, ſwietißkûſius

kunigáikszczus wieszpatáujanczus, ir galingůsius tarp jû mâciês tùrinczus; * Matt. 20, 25. Luk. 22, 25. s.

43. Bet tàipo ne tur búti tarp júsû; * bet kurs nor didzù pastóti tarp júsû, tasài bus júsû tarnù; * p. 9, 35.

44. Ir * kas tarp júsû nor wyriáusiůju búti, tas bus wisû bérnu. * 1 Petr. 5, 3.

45. Nēs ir * zmogaùs Sunùs n' atêjo, kad saw důtus szlûziti, bet kad jis szlûzitu, ir sâwo gywasti důtu atpirkimui uz daug. * Matt. 20, 28.

46. Ir * jie atêjo i Jērikq. Ir kaip isz Jērikôs êjo, jis, ir jo mokitinei, ir dide zmoniû daugybe, tay sēdējo âklas, Bartimêjus, Timêjaus sunùs, pakelij ùbagaudams. * Matt. 20, 29. 30. Luk. 18, 35.

47. Ir iszgirdęs Jēzų Nazarènskąji czę êsanti, pradējo jis szaùkti ir tàrti: Jēzau, tu sunaù Dówido, susimilkis manęs.

48. Ir daug ji draùde, kad tylētu; bet jis jů daugiaùs szaùke: Sunaù Dówido, susimilkis manęs.

49. Ir Jēzus apsistójęs liêpe ji atwadinti: ir jie atwadino âklaji, sakydami jam: buk linksmas, kélkis, jis wadin tawę.

50. Ir jis sâwo rûbą nůg sawęs pàmete, ir kêlęsi atêjo pas Jēzų.

51. Ir Jēzus atsakydams târe jâmui: ko nori, kad taw darycząu? Aklàsis jam târe: Mokitojau, kad regēczau.

52. Bet Jēzus sâke jam: eik, tâwo tikējimas tawę gélbējo. Ir tůjaùs jis galējo regēti, ir sēke ji ant kélio.

11. Pèrskyrimas.

Apik Kristaus Jêjimą, Pygû-Medzio Prakeikimą, Baznyczôs Czystijimą.

1. Ir kaip * jie prisiártino pas Jerúzalę, i Betpâgę, ir Betánią, pas alywû-kálną, nùsiunte Jēzus du sâwo mokitiniû, * Matt. 21, 1. Luk. 19, 29. Jono 12, 12.

2. Ir târe jiem-dwiem: nuèikita i miestéli, jùm-dwiem po akiû êsanti, ir tůjaùs iêjusiu, ténay ràsita asiláiti pririsztą, ant kuriô niekadôs ney wiens zmogùs ne sēdējęs; atriszusiu tą szén atwèskita.

3. Ir jey jùm-dwiem kas sakytu: kam tai dârota? tay sakykita: Wiêszpats jo priwâlo; tay tůjaus ji szén atsiųs.

4. Jůdu nuêjusiu râdo asiláiti pririsztą prie dùriû laukè, kur kélias skiriasi, ir atriszo ji.

5. Ir keli isz anû, kuriê tén stowējo, târe jiem-dwiem: ką dârota asiláiti àtriszdamu?

6. Bet jůdu atsâke jiems, kaip jiem-dwiem Jēzaus isakyta bùwo; ir jie pawélijo tai.

7. Ir * atwèdusiu asiláiti pas Jēzų, uzdējo ant jo sâwo rubùs, ir jis uzsisēdo ant to. * Jono 12, 14.

8. Bet daug paklójo sâwo rubùs ant kélio; kiti werbàs kirto nůg médzû, ir bàrste tas ant kélio.

9. Ir kuriê pirmà ir pâskuy êjo, szaùke sakydami: * Ozianna, paszlówintas te esiê, kursài atèit wàrdan Wiêszpatiês. * Jono 12, 13. s.

10. Paszlówinta te esiê karalyste músû tēwo Dówido, kuri atèit wàrdan Wiêszpatiês! Ozianna aukszbyb ēje!

11. Ir Wiêszpats iêjo i Jerúzalę, ir i baznyczą, ir pérziurējo wislab, ir wakarè iszējo jis i Betánią su anàis dwylika.

12. Ir àntrąję dieną jiems iszējus isz Betániôs bùwo jis iszálkęs.

13. Ir pamâte isz tólo pygû médi, lapùs tùrinti, tay jis priêjo prie to, bau ką ant jo ràstu. Ir priêjęs, niêko ne râdo, kaip tikt wienus lapùs; nēsà dar ne bùwo czēsas pygoms búti.

14. Ir atsakydams Jēzus târe jam: tàygi niekas te ne wálgo daugiaùs nů tawęs ney jókio wàisiaus amzinày. Ir jo mokitinei tai girdējo.

15. Ir jie atêjo i Jerúzalę; ir Jēzus * iêjęs i baznyczą pradējo laùkan waryti pardůdanczůsius ir pèrkanczůsius baznyczoj: ir pàrwerte stalùs piningmainiû, ir krēslus karweliùs pardůdanczujû. * Matt. 21, 12. Luk. 19, 45.

16. Ir ne pérleido ney wienám ką nèszti per baznyczą.

17. Ir jis mokino, sakydams jiems: ar ne parašyta yrà: *mâno namài bus wadinami maldû namài wisiems žmonēms? bet jûs †padârēte iš jû razbáininkû-dûbę.
* Jēz. 56, 7 s. † Jer. 7, 11 s.

18. Ir tai išgirdę *rašte-mokitieji ir wyriáusieji kunigài, jēškójo, kaip ji nužudytu. Bet bijójosi jo; nēsà wisi žmónes stebējosi jo pamókslo.
* Luk. 19, 47. 48.

19. Ir ant wâkaro išêjo jis laùkan iš miêsto.

20. Ir rytą métą praeidami, *išwydo jie pygû-médi padžúwusi iki šakniû.
* Matt. 21, 20.

21. Ir Pétras atsiminęs to, sâke jam: Mokitojau, štay, pygû-médis, *kuri prakéikei, padžúwęs.
* Ebr. 6, 8.

22. Jēzus atsakydams târe jiems: tikēkit i Diêwą.

23. Iš tiesôs, sakaù jums: kas *šiám kálnui sakytu: pasikélk, ir isiwèrsk i júres, ir ne abejótu sâwo širdijè, bet tikētu, nusidûsent, ką jis sâko, tay nusidûs jam tai, ką jis sâko.
* Matt. 17, 20.

24. Tôgidēl sakaù jums: *wislab, ką jûs mèldžate sâwo maldojè, tikt tikēkit, gáusę, tai bus jums.
* Matt. 7, 7. P. 21, 22. Luk. 11, 9.

25. Ir kad stówit melsdamiesi, tay atléiskit, jey ką tùrit prieš kitą, kad ir júsû Tēwas dangujè jums atléistu júsû nusidējimus.

26. Bet jey *jûs n' atléisite, tay ir júsû Tēwas dàngujęsis jums ne atléis júsû nusidējimus.
* Matt. 6, 15.

27. Ir jie wēl atējo i Jerúžalę. Ir jam i bažnyczą iêjus, *atējo pas ji wyriáusieji kunigài ir raštemokitieji ir wyresnieji,
* Matt. 21, 23. Luk. 20, 1.

28. Ir târe jam: *kokiôj mâcēje tu tai darài? ir kas taw šitą mâci dâwe, kad tai darytumbei?
* 2 Moiz. 2, 14.

29. Bet Jēzus atsakydams târe jiems: ir aš paklausiu jùs wieną žôdi, atsakykit man, tay jums sakysiu, kokiôj macēj aš tai daraù.

30. Jôno krikštas, ar tas iš dangaùs bùwo, ar iš žmoniû? atsakykit man.

31. Ir jie dumójo sawije tarydami: jey sâkome, ji iš dangaùs bùwusi, tay jis sakys: *kodêlgi jûs jam ne wiêrijot?
* Luk. 7, 30.

32. Bey jéy sâkom, ji iš žmoniû bùwusi, tay žmoniû bijomēs: nēsà wisi làike Jôną per tikrą prâraką.

33. Ir atsakydami târe Jēzui: mes to ne žinome. Ir Jēzus atsakydams târe jiems: tay ir aš jums ne sakaù, kokiôj macējè aš tai daraù.

12. Pérskyrimas.

Apiê Wynicžą, Czyžės-Grášį, Prisikėlimą, Wyriáusiąji Prisâkimą, Mesijôšių, Rašte-Mokitûsius ir Wàrgdienę Nâšlę.

1. Ir jis pradējo jiems per prilyginimus kalbēti: *žmogùs sodino wynicžą, ir tą aptwēre tworà, ir iškase wyno spaustùwę, ir pabudawójo kôrą, ir parsàmdęs tą wyniczininkams, i swétimą žémę iškeliâwo.
* Ps. 80, 9. Jēz. 5, 1. Matt. 21, 33.

2. Ir nùsiunte wieną tàrną, czêsui atêjus, pas wyniczininkus, kad jis nûg wyniczininkû imtu wyniczôs wàisių.

3. Bet jie nutwēre ji, nùplake ji ir ji tùšczą nûg sawęs paléido.

4. Ir wēl nùsiunte jis pas jûs kitą tàrną, to gálwą jie akmenimis sukúle, ir apgēdintą paléido nû sawęs.

5. Ir wēl jisài nùsiunte kitą, tą jie ùžmuše, ir daug kitû, kitùs j e nùplake, kitùs nužawino.

6. Tay jis turēdams wiczwieną súnų, kurs jo mylims bùwo, tą jis paskiáus nùsiunte taipojaù pas jûs, sakydams: jie bijósis mâno sunaùs.

7. Bet tie wyniczininkai susikalbējo: *tai tēwonis; èikim, ir užmùškim ji, tay músû bus tēwiške.
* Ps. 2, 2. 8. Matt. 26, 3.

8. Ir jie êmę ji ùžmuše, *ir laùkan išmete iš wyniczôs.
* Ebr. 13, 12.

9. Kągi pônas tôs wyniczôs darys? jisài atêjęs nužudys tus wyniczininkus, ir wynicžą kitiems dûs.

10. Ar ne skàitēt ir šitą râštą: *Akmû, kuri budawôninikai àtmete, tas kampiniù âkmeniu pastójo?
* Ps. 118, 22. Matt. 21, 42. s.

11. Nûg Wiêšpatiês tai tikosi, ir dywas yrà músû akisè.

12. Ir jie jēškójo, kaip ji sugáutu, (o taczaù *žmoniû bijojos), nēsà

jie suprâto, ji tus prilyginimus ant jû kalbējusi, ir ji palikę, atstójo.
* Matt. 14, 5.

13. Jr jie *nùsiunte pas ji kelis iß Parizēûßiû ir Erôdo tarnû, kad ji sugáutu kalbojé.
* Matt. 22, 15. Luk. 20, 20.

14. Jr jie atēję târe jam: Mokitojau, zinome, tawę tèisų ęsanti, ir ney wieno ne atbójanti; nēsà tu ne wéisdi ney ßiókio, ney tókio zmogaùs, bet kélią Diêwo tèisey mokini. Ar wèrt, czyzę dûti Ciecoriui, ar ne? ar jam dûsim, ar ne dûsim?

15. Bet jis suprâtęs jû weidmainystę, târe jiems: kam manę gùndote? atnèßkit man grâßi, kad ji matyczau.

16. Jr jie àtneße jam. Tay jis târe: kienô tai âbrozas ir ùzraßas? anie jam sâke: Ciecoriaus.

17. Tay atsakydams Jēzus târe jiems: tàygi *dûkite Ciecoriui, kas Ciecoriaus, ir Diêwui, kas Diêwo yrà. Jr jie dywijos jo. * Rym. 13, 7.

18. Tay atêjo pas ji Sadducēûßiai, (*kurie sâko, ne ęsant prisikēlimo iß numirusiujû) tie ji kláuse, sakydami: * Matt. 22, 23. Luk. 20, 27.

19. Mokitojau, *Moizēßius mums parâße: jey kienô brólis numirdams paliêkt móteri, ir ne paliêkti wàikû, kad tay jo brólis paimtu jo pâczę, ir sâwo bróliui sēklôs pagamintu.
* 5 Moiz. 25, 5. Matt. 22, 24. Luk. 20, 28.

20. Bet dabàr septyni brólei yrà bùwę. Pirmàsis ême móteri, tasài mirdams ne paliko waikû.

21. Jr antràsis ję paēmęs pasimire, o ir tas taipojaù ne paliko waikû. Taipojaù ir treczàsis.

22. Jr tą pàēme wisi septyni, ir ne paliko waikû. Galiáusey po wisû nùmire ir ta moterißke.

23. Tàygi prisikēlime iß numirusiujû, kad jie kélsis, kuriô ji bus pati iß tû? nēsà septyni ję per pâczę turējo.

24. Tay atsakydams Jēzus târe jiems: ar ne tàipo? jûs klajójate, tôdēl, kad niêko ne zinote, ney apiê râßtą, ney apiê mâcį Diêwo.

25. Kad *jie iß numirusiujû kélsis, tay jie ney wes, ney tekēs, bet jie yrà kaip angēlai danguje.
* Matt. 22, 30.

26. Bet apiê numirusiûsius, jûs prisikēlsent, ar ne skàitēte *knygose Moizēßiaus, pas krúmą, kaip jam Diêwas kalbējo ir târe: Aß esmi Diêwas Abraômo, ir Diêwas Jzaôko, ir Diêwas Jokûbo. * 2 Moiz. 3, 6.

27. Bet Diêwas ne numirusiujû, bet gywûjû Diêwas. Tôgidēl jûs labày klajójate.

28. Jr *priêjęs ji wiens iß raßtemokitujû, kursài jû isiklaùsęs bùwo, kaip jie tarp sawęs klausinējos, regēdams, kaip jis jiems màndagey atsâkęs bùwo, kláuse ji: kurs yrà wisû wyriáusisis prisâkimas?
* Matt. 22, 35. Luk. 10, 25.

29. Bet Jēzus atsâke jam: wyriausisis prisâkimas iß wisû prisâkimû tas yrà: *klausyk Jzraēl, Wiêßpats, músû Diêwas, yrà wiens wienâtijis Diêwas.
* 5 Moiz. 6, 4. 5.

30. Jr *mylēk Diêwą sâwo Wießpati iß wisôs ßirdiês, iß wisôs dûßiôs, iß wiso ûmo, ir iß wisôs sâwo sylôs, tai yrà wyriáusisis prisâkimas;
* Matt. 22, 37. Luk. 10, 27.

31. Jr antràsis tâmui yrà lygus: *mylēk sâwo ártimą, kaip pats sawę. N'ierà ney jókio kito didésnio prisâkimo per ßitùs.
* 3 Moiz. 19, 18. Matt. 22, 39. Jono 13, 34. 15, 12. 17. Rym. 13, 9. Gal. 5, 6. 14. Gal. 6, 2. Epez. 5, 2. 1 Tess. 4, 9. 1 Petr. 1, 22.

32. Jr raßte-mokitasis târe jam: Mokitojau, iß tiesôs gerày atsakei; nēsà *wienas Diêwas yrà, ir n'ierà kito per ji.
* 5 Moiz. 4, 35. 5 Moiz. 6, 4. Jez. 45, 6.

33. Jr tą mylēti iß wisôs ßirdiês, iß wiso ûmo, iß wisôs dûßiôs, ir iß wisôs sylôs, ir mylēti sâwo ártimą, kaip sawę pâti, tai daugiaùs yrà uz wisàs déginimo-apieràs, ir uz wisàs apieràs.

34. Bet Jēzus regēdams, aną ißmintingay atsâkiusi, târe jam: tu ne toli esi nûg Diêwo karalystês. Jr ney wiens ne dryso ji toliaùs kláusti.

35. Jr Jēzus atsakydams târe, mokindams baznyczoj: *Kàipo sâko raßte-mokitieji, Kristų ęsanti Dówido súnų? * Matt. 22, 42. Luk. 20, 41.

36. Bet jis, Dówids, per ßwèntąję Dwâsę sâko: *Wiêßpats sâke mâno Wiêßpaczui: sēskis po mâno deßinês, kôley padēsiu tâwo neprietelius súlei tâwo kójû. * Ps. 110, 1. Matt. 22, 44. f.

37. Cze juk Dówidas ji wadin sâwo Wiêšpatimi, kaipôgi tay jis yrà jo sunùs? Jr daug žmoniû mielày jo klaùsēs.

38. Jr jis mokindams jûs, târe jiems: * saugókitēs nůg raštè=mokitujû, kuriê ilgus rubùs dêw, ir mielày ant tùrgaus swéikindinas.
* Matt. 23, 3. s. Luk. 11, 43. p. 20, 46.

39. Jr mèilij sēdēti wyriáusiose wiêtose šiùilēse, ir už stâlo czesnisè.

40. * Jie praryja našliû namùs, ir sâkosi, ilgas maldàs mèldząsi. Tiems bus jû didésnis prażùdimas.
* Matt. 23, 14.

41. Jr Jēzus pasisêdęs ties * bažnyczôs=skrynè regējo, kàipo žmones piningû idējo i bažnyczôs=skrynę. Jr daug bagótû daug idējo.
* 2 Kar. 12, 9. Luk. 21, 1.

42. Jr atêjusi wienà našlê wargdienê, idējo du jûdikiù, tůdu padâro wienq piningêli.

43. Jr jis pasiwadinęs sâwo mokitinius târe jiems: iš tiesôs sakaù jums, ši warginguoji našlê daugiaùs idējo i bažnyczôs=skrynę, už wisùs, kuriê idējo.

44. Nēsà jie wisi idējo nůg sâwo apstùmo, alè ši nůg sâwo ubagystês, wislab, ką turējo, wisą sâwo išlàikimą, idējo.

13. Pérskyrimas.

Apiê Jšpûstijimą Jerùzalês Miêsto, ir Swieto Gâlą.

1. Jr jam išèinant iš bažnyczôs, sâke jam wiens jo mokitiniû: Mokitojau, weizdēk, kokiê tai âkmenys, ir kokià tai budawône yrà.

2. Jr Jēzus atsakydams târe jam: begù matài šitą wisą didę budawônę? * ney akmû ant akmèns ne pasiliks ne sugriáutas. * Luk. 19, 44. s.

3. Jr * sēdint jâmui ant alywû kálno ties bažnycza, kláuse ji skyriù Pétras, ir Jokûbas, ir Jônas ir Endrêjus: * Luk. 21, 7.

4. Pasakyk mums, kadà tai bus? ir koks bus ženklas, kadà tai wislab turēs nusidûti?

5. Jēzus atsakydams jiems, pradējo sakyti: dabókitēs, kad jùs ne kas suklastótu.

6. Nēsà daùg atèis mâno wàrdan, sakydami: aš esmi Kristus; ir * daugùmą suklastós. * Jer. 14, 14.

7. Bet kad jûs išgirsite karùs, ir šaukimùs apiê karùs, tay nesibijókit; nēs taip tur búti. Bet dar ne yrà gâlas.

8. * Sukils žmónēs prieš žmónes, ir karalyste prieš karalystę, ir bus žémês=drebējimai šén ir tén, ir bus badài ir išgąsczei. Tai bēdôs yrà pradzià. * Matt. 24, 7.

9. Bet jûs saugókitēs! * Nēsà jùs padûs rótai ir šiùilēms, ir jûs tùrite búti plakti, ir pas kunigáikšczus bey karaliùs tùrite búti westi dēl manęs, liùdimui ant jû.
* Matt. 24, 9. Luk. 21, 12. Jono 16, 2.

10. Jr Ewangēlia tur pirmà apsakyta búti tarp wisû žmoniû giminiû.

11. Tàygi kad jie jùs wès ir padûs, tay nesirúpikitēs, ką jums rèikia kalbēti, ney pirmà apsimislikitēs; bet kas jums tą paczę adyną bus dûta, tai kalbēkit; nēs ne jûs éste, kuriê kàlbate, bet šwentóji Dwâse. * Matt. 10, 19. Luk. 12, 11.

12. Bet brólis padûs bróli ant smèrtiês, ir tēwas súnų, ir waikài pasikéls prieš gimdytojus, ir padēs jûs užmùšti.

13. Jr búsite n' apkènczami wisû, dēl mâno wàrdo. Bet * kas ištriwós iki gâlo, tas bus išganytas.
* Matt. 24, 13.

14. Bet kad išwysite išpûstijimo bjaurybę, apsakytąję * per prâraką Dángēlą, stówinczę wiêtoje, kur ne parèitis (tai skàitąsis te išmâno,) tad, jey kas Judēoje yrà, te bēga ant kalnû; * Dan. 9, 27. Matt. 24, 15. s.

15. Jr jey * kas ant stógo yrà, tas te ne nukûpa i bùtą, ir te ne ièina, ką gabéntis iš sâwo namû.
* Luk. 17, 31.

16. Jr kas ant laùko yrà, tas te ne gryšta atgaliôs, sâwo rûbû imtis.

17. Bet bēdà nēšczóms ir žindanczoms tû czēsû.

18. Bet mèlskite, kad jums ne tèktu bēgti žiemôj.

19. Nēs * bus tosè dienosè tokiê wargài, kokiê ikšiólеy ney búte ne bùwo, nůg pradzôs sutwērimû, kuriùs Diēwas sutwērę, ir kokiû ney búte ne bus. * Dan. 12, 1. Joel 2, 2.

20. Ir jey Wiêßpats tas dienàs ne bútu patrùmpinęs, tay ney wiens žmogùs ne pastótu ißganytas; bet dēl ißrinktûjû, kuriùs jis ißsirinko, jis patrùmpino tas dienàs.

21. Jeygù tadà * kas jums tars: ßtay, czę yrà Kristus, ßtay, ténay yrà; tay ne wiêrikit.
* Matt. 24, 23. f. Luk. 17, 23.

22. Nēsà * pasikélsis netikri Kristus, ir netikri prârakai, dârą ženklû ir stebùklû, âža ißwadzótu, jey galimà, ir ißrinktůsius.
* 5 Molz 13, 1. Matt. 24, 24. Luk. 21, 8.

23. Bet jûs saugókitēs. Sztay, aß wislab jums pirmà pasakiaù.

24. Bet tamè czēsè po to wàrgo * sáule ir mēnů sâwo ßwiesybę pamès.
* Jez. 13, 10.

25. Ir žwàigzdēs nůg dangaùs pùls, ir dangaùs twirtybēs jùdisis.

26. Ir tad jie * ißwys žmogaùs Súnų atèinanti debesisè, su didè stiprybè ir ßlowè.
* Dan. 7, 13.

27. Ir tadà jis * siûs sâwo ángēlus, ir surinks sâwo ißrinktůsius, nůg keturiû wējû, nůg žémês krâßto, ik' krâßto dangaùs.
* Matt. 13, 41.

28. Nůg * pygû=médzio mokikitēs prilyginimą: jo ßakóms jau sprógstant, ir lâpams atsiràndant, numânote, wâsarą ártinantis.
* Matt. 24, 32.

29. Tàipo ir jûs, * matydami tai nusidůdant, žinókite, tai arti už dùriû êsant.
* p. 14.

30. Iß tiesôs sakaù jums: ne sugàiß ta giminê, ik' tam wisám nusidůdant.

31. * Dangùs ir žéme sugàiß; bet mâno žôdzei ne sugàiß.
* Matt. 24, 35. f.

32. Bet * tą dieną ir adyną nežino niêks, ney angēlài danguje, ney Sunùs, bet tiktày wiens Tēwas.
* Matt. 24, 36.

33. * Dabókitēs, budēkite, ir mèlskitēs; nēsà ne žinote, kadà tas czêsas yrà.
* Matt. 25, 13. f. Luk. 12, 40.

34. Lygey kaip * žmogùs, kurs toli keliáudams, paliko sâwo namùs, ir wâlę dâwe sâwo bernáms, kožnám jo dàrbą, ir wàrtininkui prisâke, kad budētu.
* Luk. 19, 12.

35. Tàygi budēkite, (nēsà ne žinote, kadà namû Wiêßpatis atèis; ar jis atèis wakarè, ar naktiês widurijè, ar gàidgystēje, ar rytą=métą,)

36. Kad ne, àteidams stàigey, ràstu jùs be miêganczus.

37. Bet ką aß jums sakaù, tai sakaù wisiems: budēkit.

14. Pérskyrimas.

Kristaus Môßtijimas, Istâtimas ßwentôsks Weczérės, Kowà Darže, Sugawimas, Ißsipažinimas po akiû Kaipôßiaus, Pétro Užsigynimas.

1. Ir * po dwiêjû dienû bùwo welykos, ir diênos neraugintôs důnôs. Ir wyriáusieji kunigài bey raßte=mokitieji jēßkojo, kaip ji kytrey sugâwę, nužawintu.
* Matt. 26, 2. Luk. 22, 1. Jono 13, 1.

2. Bet jie târe: minàu ne per ßwèntę, kad màißtas ne ràstus tarp žmoniû.

3. Ir Jēzui * êsant Betánioje, namůsè Simôno raupsótojo, ir už stâlo be sēdint, atêjo moteri ßke, turēdama stiklą su nemaißytu ir kaßtáunu nàrdo wandenimi, ir ji sukúlusi stiklą, užliejo tą ant jo galwôs.
* Matt. 26, 6. Luk. 7, 38. Jono 11, 2. p. 12, 3.

4. Tay keli bùwo, * tie pykterējo, tarydami: kámgi tas pûstijimas?
* Matt. 26, 8.

5. Bútu galēję tą wándeni už daugiaùs nè kaip už tris ßimtùs grâßiû pardůti, ir tai ubagáms důti. Ir murmējo ant jôs.

6. Bet Jēzus târe: důkite jei pakâjų, kôdēl ję raudinate? Ji tikrày gerày man padâre.

7. * Ubagus wisadôs tùrit pas sawę, ir kad nórite, gâlit jiems gér daryti; bet manę ne tùrit wisadôs.
* 5 Molz. 15, 11.

8. Ji dâre, ką galējo; ji pasiskùbino, mâno kúną pamôstiti ant mâno paláidojimo.

9. Iß tiesôs sakaù jums: kur sâkoma bus ßità ēwangēlia per wisą swietą, czę ir sâkoma bus ant jôs paminklo, ką ji dabàr dâriusi.

10. Ir * Judôßius Ißkariótas, wienas iß tû dwylika, nuêjo pas wyriáustůsius kùnigus, kad ji ißdůtu.
* Matt. 26, 14. Luk. 22, 3. 4.

11. Tai aniê ißgirdę prasidzùgo ir pasižadējo jam piningû důti. Ir jis jēßkójo, kaip ji tropnày ißdůtu.

12. Ir * pirmąję diêną neraugintosiôs důnôs, kaip welykû awinkli apie

rawójo, sâke jam jo mokitinei: kur nóri, kad mes nuêję, pagatâwitumbim, kad welykû awinêli wálgitumbei? * Matt. 26, 17. Luk. 22, 7. 8.

13. Ir jis nùsiunte du sâwo mokitiniû, * ir târe jiem-dwiem: èikita i miêstą, ir sutiks jùdu żmogùs, nesząs iżbônq wandèns, tą sèkkita. * Luk. 22, 8.

14. Ir kur jis ièis, cze tàrkita gaspadòriui: Mokitojis taw sakydin, kur yrà gaspadà, kur asz galéczau welykû-awinêli wálgiti su sâwo mokitineis?

15. Ir jis paródis jum didelę swetlyczą, iszklótą ir prigatâwitą: czę mums pagatâwikita.

16. Ir pasiuntinèi iszêję, atêjo i miêstą, ir râdo, kaip jis jiem-dwiem bùwo sâkęs, ir pagatâwijo welykû-awinêli.

17. Bet wakarè * atêjo jis su tais dwylika. * Matt. 26, 20. f.

18. Ir jiems uż stâlo be sēdint ir be wálgant, târe Jēzus: * isz tiesôs sakaù jums, wiens júsû, kurs su manimi wálgo, iszdûs manę. * Luk. 22, 21.

19. Ir aniê nusìsmûtnije, târe jam po kits kito: àrgi asz esmi? ir àntras: àrgi asz esmi?

20. Jis atsakydams târe jiems: wiens isz dwylika, kursài su manimi i bliûdą dâjo.

21. Żmogaùs sunùs tiesà nuèit, kàipo apiê ji paraszyta; bet bēdà tam żmôgui, per kuri żmogaùs sunùs iszdûtas bus! Geriaùs bútu tam żmôgui, kad niekadôs ne bútu gimęs.

22. Ir jiems be wálgant, * ême Jēzus dûną, dēkawojo, láuże ir dâwe jiems, sakydams: imkit, wálgikit, tai ésti mâno kúnas. * Matt. 26, 26. Luk. 22, 19. 1 Kor. 11, 23.

23. Ir êmęs kylikq, padêkawojo ir dâwe jiems tą, ir jie wisi isz to gēre.

24. Ir jis târe jiems: tai yrà mâno kraùjas naùjojo testamènto, kursài praliejamas uż daùgel.

25. Isz tiesôs sakaù jums: asz daugiaùs ne gérsiu wàisiaus wyn-medżio, iki anôs dienôs, kad gérsiu tą naùją karalystēje Diêwo.

26. Ir pagiedóję liaupsēs-giesmę, * iszêjo jie pas alywû kálną. * Matt. 26, 30. Luk. 22, 39. Jono 18, 1.

27. Ir Jēzus târe jiems: jûs wisi szę nâkti manimi pasipiktisite. Nēsà paraszyta yrà: * asz isztiksiu ganytoji, ir awys iszsisklaidys. * Sak. 13, 7. Matt. 26, 31. Jono 16, 32.

28. Bet * prisikēlęs isz numirusiujû, asz pirm júsû nuèisiu i Galilēą. * p. 16, 7. Matt. 26, 32. p. 28, 10. 16.

29. Bet Pétras târe jám: o kad ir wisi pasipiktintu, asz taczaù ne pasipiktinczau.

30. Ir Jēzus * târe jam: isz tiesôs sakaù taw: szèn-dien, szę nâkti gàidżui dar ne du kartù pragydus, tris kartùs manęs użsigisi. * Matt. 26, 34. Luk. 22, 34. Jono 13, 38.

31. Bet jis dar toliaùs kalbējo: bejè, kad su tawim ir mirti turēczau, ne norēczau tawęs użsiginti. Lyg taipojaù ir wisi kalbējo.

32. Ir jie * atêjo pas dwârą, Getsēmanę wadinamą. Ir jis târe sâwo mokitiniams: pasisêskit czę, iki nuêjęs pasimèlsiu. * Matt. 26, 36. Luk. 22, 39. Jono 18, 1.

33. Ir draugè êmęs Pétrą, ir Jokûbą, ir Jônq, pradējo drebēti ir sielwartáuti.

34. Ir târe jiems: * mâno duszià smutnà yrà iki smèrtiês; czónay pasilikę, budēkite. * Matt. 26, 38. Jono 12, 27.

35. Ir mâżumą toliaùs nuējęs, * pûle ant żémês, mèlsdamasi, jey galimà bútu, kad praèitu ta adynà. * Luk. 22, 41.

36. Sakydams: Aba, mâno Tēwe! * wislab taw yrà galimà; atimk tą kylikq nûg manęs, taczaù, † ne ką asz, bet ką tu nóri. * Luk. 1, 37. † Matt. 26, 39. Jono 6, 38.

37. Ir atêjęs râdo jûs bemiêganczus. Ir târe Pétrui: Simonè, ar miegi? ar ne gali ben wieną adyną budēti?

38. Budēkit * ir mèlskitēs, kad ne ipùltumbit i pagùndimą. Dwâse yrà noringa, bet kúnas silpnas. * Matt. 26, 41.

39. Ir wēl nuējęs mèldēsi, tus paczùs żodżùs kalbēdams.

40. Ir sugryżęs râdo jûs wēl bemiêganczus, (nēsà jû âkys pilnos bùwo miêgo) ir ne żinójo, ką jam atsakyti.

41. Ir atêjęs tréczą kàrtą târe jiems: * Ak! àrgi dabàr miegósite ir ilsēsitēs? ganà, adynà atêjo. Sztay, źmogaùs sunùs padůdamas į grie=kininkû rankàs. * Matt. 26, 45.

42. * Kélkitēs, èikim; ßtay, paßâ=lij mâno ißdawējas. * Jono 14, 31.

43. Ir tůjaùs, jam dar bèkalbant, * atêjo Judôßius, wiens iß anû dwy=lika, ir su jûmi didis pùlkas, su kardàis ir su kártimis, nů wyriáu=siujû kunigû, nů raßte=mokitujû ir wyresniûjû.
* Matt. 26, 47. Luk. 22, 47. Jono 18, 3.

44. Ir ißdawējas bùwo jiems źén=klą dâwęs, sakydams: kurį aß pa=buczůsiu, tas tikràsis; tą sugâwę wèskite twirtày.

45. Ir atêjęs tůjaùs jį priêjo, ir târe jam: Mokitojau! Mokitojau! ir * pabuczâwo jį. * 2 Zom. 20, 9.

46. Bet anìk jį rànkomis nutwér=dami sugâwo.

47. Bet wiens tû, kuriê czę ßalè stowējo, * ißtráukęs sâwo kárdą, ißtiko wyriáusiojo kùnigo bérną, ir nukirto jo aùsį.
* Matt. 26, 51. Luk. 22, 50.

48. Ir Jēzus atsakydams târe jiems: jûs ißêjote kaip ant kókio razbái=ninko, su kardàis ir kártimis manę sugáuti.

49. Aß kas diêną pas jùs baźny=czoje buwaù, ir mokinaù, o jûs manęs ne gáudēte. Bet * kad râß=tas ißsipilditu. * Ps. 69, 10.

50. Ir wisi mokitinei jį * palikę pa=bēgo. * Jobo 19, 13.

51. Ir bùwo wiens jaunikáitis, tas sékē jį, tas bùwo dróbe àpwilk=tas ant nůgo kúno, ir jaunikáiczei tą sugâwo.

52. Bet jis palikęs dróbę, nůgas nůg jû pabēgo.

53. Ir jie * nùwede Jēzų pas wy=riausiąjį kunigą, kur susiêję bùwo wisi wyriáusieji kunigài, ir wyres=nieji, ir raßte=mokitieji.
* Matt. 26, 57. Luk. 22, 54. Jono 18, 13.

54. Bet Pétras iß tólo jį sékē, iki į palôczų wyriáusiojo kùnigo; ir jis czę budams sēdējo su tarnàis ir ßildēsi prie ugniês.

55. Bet * wyriáusieji kunigài, ir wisà róta jēßkójo liùdijimo prieß Jēzų, kad jám gâlą darytu; ir niêko ne râdo. * Matt. 26, 59. Ap. 6, 13.

56. Daug liùdijo netèisey prieß jį, bet jû liùdijimai ne sùtare.

57. Ir kiti atsikēlę netèisey liùdijo prieß jį, sakydami:

58. Mes girdējome jį kàlbant: aß nóriu * baźnyczą, rànkomis padary=tąję, pargriáuti, ir į tris dienàs kitą pakùrti, kuri ne rànkomis pakùrta.
* Jono 2, 19. f.

59. Bet jû liùdijimas dar ne sùtare.

60. Ir wyriáusiasis kunigas kēlęsi tarp jû, kláuse Jēzų, tarydams: àrgi niêko ne atsakài ant to, ką tie liùdija prieß tawę?

61. Bet * jis tylējo, ir niêko ne atsâke. Tay jį wēl kláuse wyriáu=siasis kùnigas, jam sakydams: ar tu esi Kristus, Sunùs aukßtày pa=ßlówintojo? * Jēs. 53, 7.

62. Bet Jēzus târe: Aß esmi. * Ir jûs regēsite źmogaùs súnų sēdintį po deßinês rànkôs stiprybês, † ir atèinant su dangaùs debesimis.
* Matt. 24, 30. P. 26, 64. Luk. 22, 69.
† 1 Tess. 4, 16.

63. Tay * wyriáusiasis kunigas su=drâskęs sâwo sermêgą târe: kôgi be rèikia mums daugiaùs liùdininkû?
* 3 Moiz. 10, 6.

64. Girdējote tą Diêwo=blùzni=jimą. Kas jums régisi? bet jie * wisi jį prasûdijo, jį wèrtą êsantį smèrtiês. * Jēr. 26, 11.

65. Tay * pradējo keli į jį spjáu=diti ir uźdèngti jo wéidą, ir kùm=sczomis mùßti, ir jam sakyti: prâ=rakauk mums. Ir bernài ißtiko jį į wéidą. * Matt. 26, 67.

66. Ir Pétras bùwo źemày palô=czuje; tay atêjo * wyriáusiojo kùnigo mergû wienà, * Matt. 26, 69. f.

67. Ir ißwydusi Pétrą besißil=dant, paźiurējusi į jį, târe: o ir tu taipjaù buwài su tům Jēzumi iß Nâzaret.

68. Bet jis uźsigyne, tarydams: aß jo ne paźystu, nèygi źinaù, ką tu kalbi. Ir ißêjo laùkan į pryangę, ir gaidys gragydo.

69. Ir * mergà ißwydusi jį, wēl pradējo sakyt czę stówintiemsiems: tas wiens yrà tûjû. * Matt. 26, 71.

70. Ir jis wēl uźsigyne. Ir po maźôs walandôs wēl sâke Pétrui

tie, kuriê czę stowējo: iß tiesôs tu esi tûjû wiens, nēsà tu esi Galilēißkis, ir tâwo kalbà tokiajaù yrà.

71. Bet jis pradējo kéiktis ir bâżitis: aß ne pażystu to żmogaùs, apiê kuri kàlbate.

72. Jr gaidys àntrą kàrtą pragydo. Tay atsimine Pétras anô żôdżio, *kuri Jēzus jam bùwo kalbējęs: gàidżui dar ne du kartù pragydus, tu tris kartùs manęs użsigisi. Jr jis pradējo wèrkti.
* Matt. 26, 34. 75. Luk. 22, 34.

15. Pérskyrimas.

Kristaus Kentējimas po Piliótu, Apwalnikójimas, Smertis, ir Paláidojimas.

1. Jr tůjaus *rytą métą, sudûme wyriáusieji kunigài su wyresnèiseis ir raßte=mokitaiseis priegtámi ir wisà róta, ir surißę Jēzų nùwede ji, ir pàdawe ji Piliótui.
* Matt. 27, 1. Luk. 22, 66. Jono 18, 28.

2. Jr Piliótas ji kláuse: *ar tu esi Żydû karâlius? bet jis atsakydams târe jam: tu sakài. * Jono 18, 33.

3. Jr wyriáusieji kunigài didèy ji káltino.

4. Bet Piliótas ji wēl kláuse, sakydams: *ar niêko ne atsakài? ßtay, kaip didèy jie tawę apskùndża! * Matt. 27, 13.

5. Bet Jēzus *daugiaùs niêko ne atsâke, âża ir Piliótas dywijos. * Jēz. 53, 7.

6. Bet jis *paprâtęs bùwo, jiems per welykû=ßwèntę wieną kâlini ißléisti, kuriô jie norējo. * Jono 18, 39.

7. Bet bùwo wiens, Barrabôßius wadinams, sugáutas su màißtininkais, kuriê maißtè rażbâjų bùwo padârę.

8. Jr użêję żmónes, prâße, kad darytu, kaip darydawo.

9. Bet Piliótas jiems atsâke: ar nórit, kad jums Żydû karâlių ißléisczau?

10. Nēs jis żinójo, wyriáusiùsius kùnigus ji iß pawydo ißdâwus.

11. Bet wyriáusieji kunigài pakùse żmónes, kad jiems weikiaùs Barrabôßių ißléistu.

12. Bet Piliótas wēl atsakydams târe jiems: *kogi nórit, kad aß darycżau tám, kuri wadinate Żydû karâliumi? * Jono 18, 38.

13. Jie wēl ßaùke: nukryżiawók ji.

14. Bet *Piliótas târe jiems: kągi jis pikto padâre? bet jie dar jû daugiaùs ßaùke: nukryżiawók ji.

15. Bet Piliótas norēdams żmonēms itikti, ißléido jiems Barrabôßių; ir Jēzu jiems pàdawe, kad bútu nùplaktas ir nukryżiawótas.

16. Bet *żalnêrei iwede ji i sûdobùtą, ir suwadino wisą pùlką. * Matt. 27, 27.

17. Jr àpstaute ji pùrpura, ir *nupynę erßkêczû wainiką, jam tą użdējo. * Jono 19, 2.

18. Jr pradējo ji swéikinti: swèiks, Żydû karâliau!

19. Jr *mùße jo gálwą néndre, ir spjáude i ji, ir parsiklaùpę mèldēsi jo. * Matt. 26, 67.

20. Jr *kaip ji bùwo apjůkę, nùstaute jo pùrpurą, ir aprêde ji jo patiês rûbais, ir ißwede ji, kad ji nukryżiawótu. * Matt. 27, 31.

21. Jr *priwerte wieną pro ßâli èinanti, wardù Simôną iß Cyrēniôs, kurs nů laùko parêjo, (tēwą Aleksàndro bey Rûpo,) kad jám kryżių nèßtu. * Matt. 27, 32. Luk. 23, 26.

22. Jr jie nùwede ji *ant wiêtôs Gólgata, tai músû żôdżeis: lawónsgalwjû wietà. * Matt. 27, 33. f.

23. Jr *dâwe jam myrą su wynù gérti, ir jis ne priēme tai. * Ps. 69, 22.

24. Jr kaip ji bùwo nukryżiawóję, *dalijos jo rubùs, mesdami ant jû bùrtą, kas ką gáusęs.
* Ps. 22, 19. Matt. 27, 35. Luk. 23, 34. Jono 19, 24.

25. Jr bùwo apiê trèczą adyną, kaip ji kryżiawójo.

26. Jr bùwo *wirßùj jo użraßyta, ko ji káltino, bútent: Żydû karâlius. * Matt. 27, 37.

27. Jr nukryżiawójo draug su jùmi du rażbáininku, wieną po jo deßinês, àntrąji po kairês.

28. Tay ißsipilde *râßtas, kursai sâko: Jis yrà tarp piktadējû parokûtas. * Jēz. 53, 12.

29. Jr kuriê pro ßâli êjo, blùżnijo ji, ir kratydami sâwo gálwas, târe: ben gēdēkis, *kaip grażèy tu suardài bażnyczą, ir pàkuri ję i tris dienàs. * Jono 2, 19. f.

30. *Pats dabàr gélbēkis, ir nużengk nů kryżiaus. * Luk. 23, 35.

31. Taipojaù ir wyresnieji kunigài àpjůke ji tarp sawęs su raszte-mo-kitaiseis, tarydami: kitùs jis gélbējo, ir pats sawę gélbētis ne gál.

32. Jey jis Kristus bey karâlius Izraēlio, tay jis dabàr nů kryziaus te nuzèngia, kad regētumbim ir tikē-tumbim. Ir tůdu, kuriůdu su jům bùwo nukryziawótu, taipojaù ji àpjůke.

33. Ir *po szesztôsês adynôs râdosi tamsybe per wisą zémę, iki dewin-tôsês adynôs. *Matt. 27, 45. Luk. 23, 44.

34. Ir apiê dewintąję adyną szaùke Jēzus didzù balsù, tarydams: *Eli, Eli, lama azabtâni? tai yrà musû zôdzeis: mans Diewè, mans Diewè, kodēl manę prastójei?
* Ps. 22, 2. Matt. 27, 46.

35. Ir keli ten stówinczujû tai isz-girdę sâke: sztay, tas Eliôszių wadina.

36. Tay bēgęs wiens pripilde kém-pini *ùksûsu, ir tą uzmówęs ant néndrês, girde ji sakydams: paláu-kit, ziurēkim, bau atèis Eliôszius, ji nuimti. * Ps. 69, 22.

37. Bet Jēzus *szaùkdams didzù balsù, iszléido dwâsę. * Jono 19, 30.

38. Ir *baznyczôs apkabà pusiaù pérdrisko į dwi dali, nůg wirszaus iki apaczôs. * Matt. 27, 51.

39. Bet *zalnēriû wyresnysis, kur-sài cze stowējo ties jůmi, regēdams, ji su tókiu szauksmù dwâsę iszléi-dzant, sâke: isz tiesôs, tas zmogùs Diēwo sunùs bùwęs. * Matt. 27, 54.

40. Bùwo taipojaù *ir móteriû czónay, isz tólo tai ziûrinczû, tarp kuriû bùwo Maryà Madlyna, ir Maryà, mâzojo Jokûbo ir Jozēpo mótina, ir Sálome; * Matt. 27, 55.

41. Kurios taipjaù *ji séke, jam dár Galilēoje ēsant, ir jam tarnâ-wo, ir daug kitû, kurios su jůmi draugè uzējusios bùwo į Jerùzalę.
* Luk. 8, 2.

42. Ir wakaré, kadángi dienà bùwo prigatâwijimo, kurs yrà szwènts wâkars pirm sabatôs,

43. Atējęs *Jozēpas isz Arimatiôs, wiēzlibas rótponis, kursài taipojaù karalystês Diēwo láuke, tasài pasi-drąsinęs, ir iējęs pas Piliótą, prâsze Jēzaus lawóno.
* Matt. 27, 57. s. Luk. 23, 50. s. Jono 19, 38. s.

44. Bet Piliótas dywijos, kad jis jau bùwo numiręs, ir pasiwadinęs zalnēriû wyrésniji kláuse ji: ar jis senèy numiręs?

45. Ir isztyręs nůg zalnēriû wy-résniojo, dâwe Jozēpui lawóną.

46. Ir jis *nusipirkęs dróbę, ir nuēmęs ji, isiaute į dróbę, ir pa-gùlde ji į kâpą, tasài bùwo į ůlą ikáltas, ir uzrito âkmeni uz kâpo angôs. * Matt. 27, 60. s.

47. Bet *Maryà Madlyna, ir Ma-ryà Jôzês, paziurējo, kur jis bùwo padētas. * Matt. 27, 61.

16. Pérskyrimas.

Apiē Kristaus Prisikēlimą, ir Dangùn-Zengimą.
(Ewang. 1. Szwèntēje Welykû.)

1. Ir sâbatai pérējus, *pirkos Maryà Madlyna, ir Maryà Jo-kûbo, ir Sálomē zoliû, grazèy kwép-janczû, kad atējusios ji môstitu.
* Matt. 28, 1. Luk. 24, 1.

2. Ir labày anksti pirmôj dienôj sabatû (t. e. nedēlēs) atējo jos pas kâpą, sáulei ùztekant.

3. Ir kalbējo tarp sawęs: kas mùms atris âkmeni nůg kâpo angôs.

4. Ir nuziurēdamos ten iszwydo âkmeni àtristą, nēs bùwo labày didis.

5. Ir iējusios į kâpą, iszwydo *jau-nikáiti sēdint po deszinês, àpwilktą báltu rubù, ir jos nusigàndo.
* Matt. 28, 2. 3. Luk. 24, 4.

6. Bet jis sâke joms: ne nusigą-skite; *Jēzaus jûs jēszkot isz Nâza-ret, nukryziawótojo, jis kēlēs, ir n'ierà czę; sztay wietà, kur ji padēję bùwo. * Matt. 28, 5.

7. Bet nuējusios pasakykit jo mo-kitiniams, ir Pétrui, kad jis pirm jûsû nuèis į Galilēą, ténay ji ma-tysite, *kaip jis jums sâkęs.
* Matt. 26, 32.

8. Ir iszējusios wéikey pabēgo nůg kâpo; nēsà apēmęs jas bùwo dre-bējimas ir iszgąstis, ir niēkam niēko ne-sâke, nēs bijójos.]

9. Bet Jēzus isz numirusiujû prisi-kēlęs anksti pirmojé dienojè sabatû, (t. e. nedēlēs) pirmjáus pasiróde Ma-ryai Madlynai, isz kuriôs jis sep-tynis wélnius bùwo iszwâręs.

10. Jr ji nuējusi apsâke tai tiems, kurię su jůmi búdawo, kurię gedējo ir wèrke.

11. Jr tie, ißgirdę ji gywą ēsanti, ir jei pasiródzusi, ne wiêrijo.

12. Potám, *dwiem iß jů einant, pasiróde jis kitókiu wéidu, kaip jůdu ant laùko êjo. *Luk. 24, 13.

13. Jr tůdu taipjaù nuêjusiu apsâke tai kitiems; bet ir tiems-dwiem jie ne wiêrijo.

(Ewang. Dienojè Dangùn-Zengimo.)

14. Paskiáus, kaip anię wienió-lika uz stâlo sēdējo, *pasiróde jis jiems, ir bâre jů netikējimą ir ßirdies-kētúmą, kad tiems ne bùwo wiêrije, kurię ji regējo prisikēlusi. *Luk. 24, 36. Jono 20, 19. 1 Kor. 15, 5. 7.

15. *Jr târe jiems: Eikit į wisą swietą, ir sakykit ēwangēlią †wisám sutwērimui: *Matt. 28, 19. †Kol. 1, 23.

16. *Kursài tik, ir pakrikßtitas yrà, tas bus ißganytas; †bet kurs nè-tik, tas bùs prazudytas. *Nus. Ap. 2, 38. †Jono 3, 18. 36. P. 12, 48.

17. Bet zenklài, kurię seks tůs, kurię tik, yrà tie: *mâno wàrdan wélnius ißwarys, †naujàis liezùwieis kalbēs, *Nus. Ap. 16, 18. †Nus. Ap. 2, 4. 11. P. 10, 46.

18. *Zálczus prawarys. Jr nórint ko smèrtißko gertu, jiems niêko nekènks. Ant ligóniů jie rankàs uzdēs, tay jie geryn eis. *Luk. 10, 19. Nus. Ap. 28, 5. 8.

19. Jr Wiêßpats tai su jeis kalbējęs, *pakéltas bùwo į dàngų, ir sēd po deßinês Diêwo. *Luk. 24, 51. Nus. Ap. 1, 9.

20. Bet jie ißēję apsâke Diêwo zôdį wisosè ßalisè. Jr Wiêßpats *jiems padējo, ir zôdį pastiprino pasekanczeis zenklàis.] *Nus. Ap. 3, 16. P. 14, 3. Ebr. 2, 4.

Gâlas Ewangēliôs ßw. Markôßiaus.

Ewangēlia ßwèntojo Lukôßiaus.

1. Pérskyrimas.

Jôno Uzgimimo ir Kudikystę.

1. Kadángi daug apsiēme sutaisyti pâsakojimą tů nusidâwimů, kurię tarp músů tikosi,

2. Kaip tai mums pàdawe tie, kurię iß pradzôs tai pâtys regēję, ir tarnài to zôdzio bùwę.

3. Jr *man ger rodēs, kad aß wislab tai, iß pradzôs pértyrinējęs, taw, miels Tēopilè, su aßtriù pasidabójimu ir dawadnèy raßyczau. *Nus. Ap. 1, 1.

4. Kad tikrą dawâdą to mókslo gáutumbei, kuriamè ißmokitas esi.

5. Czēsè *Erôdo, karâliaus Judēôs, bùwo kùnigas iß †urēdystês Abiôßiaus, wadinamas Zakariôßiumi, ir jo pati iß dukteriů Aarôno, wardù Elzbētà, *Matt. 2, 1. †1 Nus. Kar. 25, 10.

6. Bet jůdu abù bùwo teisiù *po akiů Diêwo, wáikßczodamu wisùsè prisâkimůse Diêwo be nůtartiês. *Jobo 1, 1. 8.

7. Jr jůdu ne turējo waiků, nēsà Elzbētà bùwo newaisinga, ir bùwo abù geráy pasénusiu.

8. Jr nusidawe, kaip jis klebônißkąji urēdą pilnawójo po Diêwo akiů, czēsè sâwo urēdystês,

9. Pagàl bůdą klebônißkąji, ir kaip jam *půlēs rukinti, ièjo jis į baznyczą Wiêßpatiês. *2 Moiz. 30, 7.

10. Jr wisas zmoniů pùlkas bùwo *laukè, ir mèldēsi rukinimo-adynoje. *3 Moiz. 16, 17. 1 Kar. 7, 12.

11. Bet pasiróde jam ángēlas Wiêßpatiês, stowēdams ant deßinês *rukinimo-altôriaus. *2 Moiz. 30, 1.

12. Jr Zakariôßius ji ißwydęs, *nusigàndo, ir báimē àpēme ji. *Wald. 13, 6. 20. Dang. 10, 7. 8.

13. Bet ángēlas jam târe: nesibijókis, Zakariôßiau, nēs *tâwo maldà ißklausyta, ir tâwo pati Elzbētà pagimdys taw súnų, tą pramisi wardù Jonù. *Nus. Ap. 10, 31.

14. Jr iß to tu turēsi dzaùgsmą bey linksmybę, *ir daug dzaùgsis jo uzgimimo. *p. 58.

15. Nēs jis bus didis po akiû Wiêßpatiês; wyno ir drúto gērimo jis ne gérs. Jr dar źywatè mótinôs jis papilditas bus ßwentáje Dwasè.
16. Jr daug waikû Jzraêlio jis priwèrs Diewôp, jû Wiêßpatiesp,
17. Jr jis èis pirm jo dwâsēje ir galybēje Eliôßiaus, priwèrsti ßirdis tēwû ant waikû, ir netikinczůsius į ißminti teisiûjû, pritaisyti Wiêß- paczui gâtawus źmónes.
18. Jr Zakariôßius târe ángēlui: ant ko aß tai numanysiu? nēsà *aß séns esmi, ir mâno pati pasénusi.
* 1 Moiz. 17, 17.
19. Angēlas atsakydams târe jam: aß esmi *Gabriêlas, †po Diêwo akiû stowisis, ir siûstas esmi, su tawimi kalbēti, kad toktài taw apsakyczau.
* Dang. 8, 16. P. 9, 21. † 1 Kar. 17, 1. Ps. 103, 20. Apr. 7, 11.
20. Jr ßtay, tu búsi nebylys, ir ne galēsi kalbēti, iki tôs dienôs, kurioje tai nusidůs, tôdēl, kad tu mâno źôdzams ne wiêrijei, kuriê tur ißsipildit sâwo czēsù.
21. Jr źmónēs láuke Zakariôßiaus, ir dywijos, kad jis taip ilgày baź- nyczoj uźtrùko.
22. Jr ißeidams ne galējo su jeis kalbēti. Jr jie numâne, ji baźny- czoje regējimą mâczusi. Jr jis pa- mójo jiems, ir pasiliko nebylys.
23. Jr nusidawe, kaip czêsas jo urêdo pasibaige, parêjo jis į sâwo * namùs. * p. 39. s.
24. Jr po tû dienû Elźbētà, jo pati, nēßczià pastójo, ir pasislēpe penkis mēnesius, ir târe:
25. Tàipo man Wiêßpats padâre tosè dienosè, kuriosè jis manę įźwel- ge, àtimdams mâno gēdą tarp źmo- niû nů manęs.

(Ewang. Dienojè Apsâkimo Marydo.

26. Jr ßeßtamè mēnesije ángēlas Gabriêlas Diêwo siųstas bùwo į miêstą Galilêôs, wadinamą Nâzaret,
27. Pas wieną mèrgą, kuri bùwo * suderēta wyrui, wardù Jozēpù, iß giminês Dówido, ir wàrdas tôs mergôs bùwo Maryà.
* P. 2, 5. Matt. 1, 18.
28. Jr iêjęs ángēlas pas ję târe: sweikà, tu malónês pilnóji, Wiêß- pats su tawimi, tu pérźegnotoji tarp móteriû.
29. Bet ji ißwydusi ji, nusigàndo iß jo kalbôs, dumódama: koksài tai swéikinimas?
30. Jr ángēlas târe jei: nesibijókis, Maryà, nēsà tu radài malónę prie Diêwo.
31. Sztay, *tu nēßczià búsi źywatè, ir pagimdysi súnų, ir †pramisi ji wardù Jēzumi.
* Jēz. 7, 14. s. † Matt. 1, 21.
32. Tas bus didis, ir sunumi Aukßczáusiojo wadinamas; ir *Pônas Diêwas †důs jam sóstą Dówido, jo tēwo;
* Jēz. 9, 7. † 2 Zom. 7, 12.
33. Jr jis bus karâlius ant namû Jokûbo amźinày, ir jo * karalystês ne bus gâlo.
* Dang. 4, 31. P. 7, 14. Mik. 4, 7.
34. Tay târe Maryà ángēlui: kaip tai nusidůs, kadángi ney jókio wyro nesiźinaù?
35. Angēlas atsakydams târe jei: * ßwentóji Dwâse atèis ant tawęs, ir stiprybe Aukßczáusiojo apdèngs tawę. Tôdēl ir tas † ßwentàsis, iß tawęs gimsęsis, Diêwo Sunumi bus wadinamas. * Matt. 1, 18. 20. † Dang. 9, 24.
36. Jr ßtay, Elźbētà tâwo gentáine taipojaù nēßczià yrà sunumi, sâwo senâtwēje, ir dabàr jau yrà jei ßeß- tàsis mēnů, * kuri skelbjama, newai- singa êsanti. * Jēz. 54, 1.
37. Nēs * prie Diêwo ney jôks dáikts ne ésti negâlims.
* 1 Moiz. 18, 14. Jobo 42, 2. Ps. 135. 5. 6. Jer. 32, 17. 27. Sak. 8, 6. Luk. 18, 27. Rym. 4, 21.
38. Bet Maryà târe: ßtay, aß esmi tarnáite Wiêßpatiês, te nusidůda man, kaip ku sakèi. Jr ángēlas at- stójo nů jôs.]

(Ewang. Dienojè Apsilànkimo Marydo.)

39. Bet Maryà pasiskēlusi tosè die- nosè, nuêjo skubrèy per kálnus į miêstą Jûdo. * Joz. 21, 11.
40. Jr atêjo į namùs Zakariôßiaus, ir pasweikino Elźbêtą.
41. Jr nusidawe, kaip Elźbētà iß- girdo swéikinimą Maryôs, ßokterējo kûdikis * jôs źywatè; Jr Elźbētà pilnà pastójo ßwentôsês Dwâsês.
* p. 15.
42. Jr sußùko didzù balsù, bey târe: * pérźegnota tu esi tarp móteriû,

ir perzegnotas wàiſius tâwo zywâto; *p. 28. Wald. 5, 24.

43. Jr iß kur man tai ràndas, kad mótina mâno Wiêßpatiês pas manę atèit?

44. Sztay, kaip aß bàlſą tâwo ſwéikinimo girdējau, ßókterējo ſu dzaugſmù kûdikis mâno zywatè.

45. Jr, *ak ißganyta tu eſi, kuri tu tikējei; nēs ißſipildis, kas taw ſakyta nů Wiêßpatiês. *p. 11, 28. Jono 20, 29.

46. Jr Maryà târe: *mâno dußià gárbina Wiêßpati, *2 Moiz. 15, 2.

47. *Jr mâno dwâſe linkſminaſi Diewù, †mâno Jßganytoju. *1 Zom. 2, 1. †Abak. 3, 18.

48. Nēs jis paweizdējo ant *pakarnyſtês ſâwo tarnáitês: ßtay, dabàr †manę ißganytą ßaùks wiſi waikû waikài. *Pſ. 113, 5. 6. †1 Moiz. 30, 13.

49. Nēs *padâre man didzùs dáiktus, kurs galingas, ir kuriô wàrdas ßwèntas yrà. *Pſ. 126, 2. 3.

50. Jr *jo mielaßirdingyſte patènk wiſadày, nů giminês ik giminês ant tû, kuriê jo bijoſi. *2 Moiz. 20, 6. p. 34, 6. 7. Pſ. 25, 6. Pſ. 100, 5. Pſ. 103, 13. 17.

51. Jis *dâro ſtiprybę ſâwo petimi, ir ißbàrſto †paſididzůjanczůſius jû ßirdiês dûmoje. *Jez. 51, 9. p. 52, 10. †2 Zom. 22, 28. Pſ. 89, 11. Obad. 3, 4. 1 Petr. 5, 5.

52. *Jis nuſtùmja ſylingůſius nů ſóſto, †ir ißkel pakarniůſius. *Pſ. 147, 6. †1 Zom. 2, 7. 8. 2 Zom. 6, 21. 22. Jobo 5, 11.

53. *Jis álkſtanczůſius †papildo tùrtais, ir bagótůſius tußczùs paliêkt. *Pſ. 34, 11. Pſ. 107, 9. Matt. 5, 3. 6. †Jono 10, 11. Epez. 1, 3.

54. *Jis atſimena ſâwo mielaßirdingyſtês, ir †pagélbti ſâwo tàrną Jzraêlį. *5 Moiz. 7, 7. 8. Jez. 30, 18. Jer. 31, 20. †Jez. 41, 8.

55. Kaip jis kalbējęs eſti múſû tēwáms, Abraômui ir jo *waikáms amzinày. *1 Moiz. 17, 7. 19. p. 18, 18.

56. Jr Maryà paſiliko prie jôs kókius tris mēneſius, potám ji wēl ſugryzo į ſâwo namùs.]

(Ewang. Dienojè Jôno Krikßtitojo.

57. Jr Elzbêtai ißſipilde czêſas, kad pagimdytu; ir ji pagimde ſúnų.

58. Jr jôs kaimynai ir gèntys ißgirdo, kad Wiêßpats didę mielaßirdingyſtę jei ißródęs, ir dzaùgēſi ſu je.

59. Jr nuſidawe *aßmojè dienojè atêjo jie appjáuſtiti tą waikéli, ir pràmine jį wardù ſâwo tēwo, Zakariôßiumi. *1 Moiz. 17, 12. 3 Moiz. 12, 3.

60. Bet jo mótina atſakydama târe: niekù budù, bet jis tur Jonù wadinamas búti.

61. Jr jie târe jei: juk n'ierà ney wieno tâwo giminêj, tů wardù wadinamo.

62. Jr jie pamójo jo tēwui, kaip jis jį noris praminti.

63. Jr jis prâße toblyczêlês, râße ir târe: Jônas yrà jo wàrdas. Jr jie ſtebējoſi wiſi.

64. *Jr tůjaù atſiwēre jo burnà ir liezùwis, ir kalbējo, ir gárbino Diēwą. *Mark. 7, 35.

65. Jr atêjo báime ant wiſû kaimynû; ir tas nuſidâwimas ißſiréißke ant wiſû Judēôs kalnû.

66. Jr wiſi, kuriê tai girdējo, dējos tai į ßirdį, tarydami: ką miſliji, kas bus iß to waikélio? nēſà *rankà Wiêßpatiês bùwo ſu jůmi. *Ezek. 1, 3. p. 2, 22.

67. Jr Zakariôßius, jo tēwas, pilnas paſtójo ßwentôſês Dwâſês, ir *prârakawo tarydams: *2 Petr. 1, 21.

68. *Paßlówints t'eſiê Wiêßpats, Jzraêlio Diêwas, nēs jis atlànke ir atpirko †ſâwo zmónes. *Pſ. 41, 14. Pſ. 72, 18. †Matt. 1, 21.

69. Jr *àttieſe mums râgą ißgânimo namůſè Dówido, ſâwo tàrno. *Pſ. 132, 17.

70. Kaip jis *pirm to kalbējęs per bùrną ſâwo ßwentûjû prârakû. *Jez. 35, 4. Jer. 23, 6.

71. Kad jis mus *ißgélbētu nů múſû neprieteliû, ir iß rànkû wiſû, kuriê mus ne apkènczia. *Pſ. 106, 10.

72. Jr mielaßirdingyſtę paróditu múſû tēwáms, ir atſimintu *ſâwo ßwèntojo derējimo. *1 Moiz. 17, 7. 3 Moiz. 26, 42.

73. Jr *prysēgôs, kurę jis prisēkęs ésti Abraômui, músû tēwui, mùms dûti.
* 1 Moiz. 22, 16. Mika 7, 20.

74. Kad *mes iß rànkû sâwo neprieteliû ißgélbēti, jam †tarnáutumbim be báimês per wisą sâwo ámžią,
* Gal. 1, 4. Tit. 2, 12. 14. † Ebr. 9, 14.

75. *Szwentybēje ir teisybēje, jam itinkanczoje. *Kol. 1, 22.

76. O tu, waikéli, prâraku Aukßcziáusiojo búsi wadinamas, nēs èisi pirm Wiêßpatiês, kad *kéliq jam taisytumbei.
* Matt. 3, 3.

77. Jr dûtumbei ißgânimo ißpažinimą jo žmonēms, *kursài yrà atleidimè jû griekû;
* Jer. 31, 34.

78. Per ßirdingą mielaßirdingystę músû Diēwo, per kurę mus atlànke *užtekējimas iß aukßtybês.
* 4 Moiz. 24, 17. Mal. 4, 2.

79. Kad pasiróditu tiems, kuriê sēd *tamsybēje ir ßeßēlije smèrtiês, ir krèiptu músû kójas ant pakâjaus kélio.
* Jez. 9, 2. s.

80. Jr waikélis áugo ir stiprinosi Dwâsēje, ir bùwo pûsczoje, ikikôl jis turējo pasiróditi žmonēms Jzraêlio.]

2. Pérstyrimas.

Kristaus Užgimimas, Apipjáustimas, Atneßimas i Bažnyczą ir Susikalbējimas.

(Ewang. 1. Dienoje ßw. Kalêdû.)

1. Bet nusidawe tosè dienosè, kad prisâkims ißêjo nûg Ciecoriaus Augùsto, kad paraßytas bútu wisas swietas.

2. Jr tas parâßims bùwo pirmjáusiasis, ir nusidawe, kaip Cyrēnius Syrioj waldônas bùwo.

3. Jr êjo wisi pasiraßydint, kôžnas i sâwo miêstą.

4. Tay pasikēle taipojaù ir Jozêpas, iß Galilēôs, iß miêsto Názaret, i Zydû-žémę, i miêstą Dówido, wadinamą *Bétlēēm; tôdēl, kadángi jis bùwo iß namû ir iß giminês Dówido,
* Mik. 5, 1.

5. Pasiraßydint su Maryà, jam *pažadētaje moterimi, ta bùwo nēßczià.
* P. 1, 27.

6. Jr jiem-dwiem tén êsant, ißsipilde czêsas, kad pagimdytu.

7. Jr *ji pagimde sâwo súnų pirmgimi, ir suwyste ji wystyklàis, ir pagùlde ji i prâkartą, nēs ne turējo rùimo gaspâdoje.
* Matt. 1, 25.

8. Jr bùwo kèrdzei toj ßalij ant laùko prie gardû, tie sergējo naktijè sawo kaimenę.

9. Jr ßtay, ángēlas Wiêßpatiês atêjo pas jûs, ir ßlowê Wiêßpatiês àpßwiete jûs, ir jie nusigàndo didžù ißgąsczu.

10. Jr ángēlas târe jiems: Nesibijókitēs; ßtay, aß apsakaù jums didi džaùgsmą, kurs nusidûs wisiems žmonēms.

11. Nēs ùžgime jums ßę diêną Jßganytojis, kurs yrà Kristus Wiêßpats, miestè Dówido.

12. Jr tai jums bus žénklu: jûs ràsite kûdiki suwystitą ir begùlinti prâkarte.

13. Jr tûjaùs bùwo su tûm ángēlu *daugybe dangaùs pulkû, liáupsinanczû Diēwą ir tarianczû:
* Dang. 7, 10.

14. Garbê t' esiê Diēwui aukßtybēj, *pakâjus ant žêmês, ir žmonēms pasimēgimas.] *Jez. 57, 19. Luk. 19, 38. Epz. 2, 14. 17.

(Ewang. 2. Dienoje ßw. Kalêdû.)

15. Jr nusidawe, kaip angēlài nû jû dangùn ùžženge, kèrdzei kalbējo tarp sawęs: *èikim dabàr i Bétlēem, ir pasižiurēkime to nusidâwimo, kurs tén nusitikęs, kuri mums Wiêßpats apréißke.
* 2 Moiz. 3, 3.

16. Jr jie atêjo skubrèy, *ir râdo Maryą ir Jozêpą, priegtám kudikêli prâkarte begùlinti.
* Matt. 2, 11.

17. Jr kaip jie tai bùwo regēję, ißplâtino jie tai, kas jiems sakyta bùwo apiê tą waikéli.
* P. 10. 11.

18. Jr wisi, kuriê tai girdējo, nusistebējo to, ką kèrdzei jiems bùwo sâkę.

19. Bet Maryà *palàike wisùs tus žodžùs, ir apdumójo jûs sâwo ßirdijè.
* P. 51.

20. Jr kèrdzei sugryžo, gárbindami ir liáupsindami Diēwą, už wislab, ką jie bùwo girdēję ir regēję, kaip jiems sakyta bùwo.]

(Ewang. Dienojè Nakjo Méto.)

21. Ir kaip ißsipilde *aßtûnios diênos, jeib appjáustitas bútu tas waikélis, tay pràmine ji wardù Jēzumi, † kuriûmi pràmintas buwo ángēlo, pirm ne kaip jam mótinôs żywatè prasidējus.] * 1 Moiż. 17, 12. † Luk. 1, 31.

(Ewang. Dienojè Apczystijimo Marydos.)

22. Ir kaip ißsipilde diênos jôs apczystijimo, pagal żokânq *Moiżêßiaus, àtneße ji i Jerúżalę, kad ji pastatytu Wiêßpaczui; * 3 Moiż. 12, 2. s.

23. Kaip paraßyta yrà żokanè Wiêßpatiês: *kiekwiens patinêlis, pirm użgemqs, tur buti ßwèntas Wiêßpaczui; * 2 Moiż. 13, 2. P. 22, 29.

24. Ir kad dûtu apiêrq, kaip prisakyta *żokanè Wiêßpatiês: pórq kurkléliû, arbà dwéjetq jaunû karwéliû. * 3 Moiż. 12, 8.

25. Ir ßtay, bùwo żmogùs Jerúżalèje, wardù Simēônas, o tas żmogùs bùwo teisùs, ir Diêwobijąs, láukiqs *palinksminójimo Jżraêlio. Ir ßwentóji Dwâse bùwo jamè. * 1 Moiż. 5, 29.

26. Ir bùwo jam ßwentôsês Dwâsês pażadēta, kad jis smerti ne regēsęs, pirm ne kaip jis ißwysęs Kristų Wiêßpatiês.

27. Ir Dwâsês parâgintas atêjo jis i bażnyczią. Ir kaip gimdytojei waikéli Jēzų i bażnyczią àtneße, jeib użį ji darytu pagàl pajunkimą żokâno,

28. Tay jis ême ji ant sâwo rànkû, ir gárbino Diêwą, ir târe:

29. Wiêßpatie, *dabàrtu léidi sâwo tàrną pakâjuje èiti, kaip tu esi sâkęs. * 1 Moiż. 46, 30.

30. Nēs mâno âkys regējo tâwo Jßganytoji, * P. 3, 6.

31. Kuri tu pagatâwijei po akiû wisû *żmoniû giminiû, * Jeż. 11, 10. P. 49, 6.

32. Szwiesybè *ant apßwietimo pagônû, ir ant garbês sâwo żmoniû Jżraêlio.] * Jeż. 42, 6. P. 49, 6.

(Ewang. Nedēlioje po Kalēdû.)

33. Ir jo tēwas bey mótina stebējosi to, kas apiê ji sakyta bùwo.

34. Ir Simeônas pérżegnojo jûs, ir târe Maryai, jo mótinai: ßtay, tas stâtoms *yrà pûlimu ir prisikēlimu daugùmui Jżraêlije, ir żénklu, kuriám prießtaraus, * Jeż. 8, 14. P. 28, 16. Matt. 21, 42. Rym. 9, 33.

35. Ir kárdas péreis per tâwo dûßią, jeib bútu apréikßtos daug ßirdżû dûmos.

36. Ir bùwo wienà prarakēne, Anna, duktê Panuêlio, iß giminês Asser, ta bùwo didèy pasénusi, ir bùwo su sâwo wyru septinis metùs gywénusi, po sâwo mergystês.

37. Ir búdama *naßlê aßtûnes deßimts ir keturiû métû, ji † n' atstójo iß bażnyczôs, ir ßlûżijo Diêwui su pâstninkawimu ir su maldomis diênq bey nâkti. * 1 Tim. 5, 5. † 1 Żom. 1, 22.

38. Ta tuipojaù atējusi tą pâczę adyną, gárbino Wiêßpati, ir sâke apiê ji wisiems tiems, kuriê láuke atpirkimo Jerúżalēj.

39. Ir kaip jie wislab bùwo atlikę pagàl żokâną Wiêßpatiês, jie wēl sugryżo i Galilēą, i sâwo miêstą Nâżaret.

40. Bet waikélis *áugo ir stiprinosi Dwâsēje, pilnas ißmintiês, ir malóne Diêwo bùwo jamè.] * P. 52. P. 1, 80.

(Ewang. 1. Nedēl. po Jßmintingûjû Szwèntês.)

41. Ir jo gimdytojei êjo kas métą i Jerúżalę, *ant welykû ßwèntês. * 2 Moiż. 34, 23. 5 Moiż. 16, 16.

42. Ir jam dwylika métû sukâkus, êjo jûdu i Jerúżalę, pagàl pajunkimą ßwèntês.

43. Ir kaip tos diênos pasibaige, ir jûdu wēl sugryżo, pasiliko waikélis Jēzus Jerúżalēje. Ir jo gimdytojei tai ne żinójo,

44. Bet mislijo, ji tarp draugû êsanti, ir êjo dienôs kélią, ir jēßkójo jo tarp genczû ir pażystamû.

45. Ir ji ne râdę wēl sugryżo i Jerúżalę, jēßkódamu jo.

46. Ir nusidawe po trijû dienû râdo ji bażnyczoje be sēdint, widuryj tarp mokitojû, kad jû klaùsēs, ir jûs kláuse.

47. Ir wisi *kuriê ji girdējo, stebējos jo ißmintiês, ir jo atsâkimû. * Matt. 7, 28. Mark. 1, 22.

48. Jr ji pamâtę, stebējosi; ir jo mótina târe jam: mans sunaù, *kam tu mùm=dwiem tai padarèi? ßtay, tâwo tēwas ir aß skaùdzey tawęs jēßkójowa. *1Moiz.12,18.

49. Jr jis târe jiem=dwiem: kàsgi yrà, kad manęs jēßkójota? ar ne zinota, kad aß turiù búti tamè, kas mâno tēwo yrà?

50. Bet jůdu ne ißmâne tą zôdi, kuri Jis jiems sâke.

51. Jr jis nuējo su jeis, ir atējo į miēstą Nâzaret, ir bùwo jiem=dwiem paklusnùs. O jo mótina palàike wisùs tus zodziùs sâwo ßirdijè. *p.19. 1Moiz.37,11.

52. Jr Jēzus *tàrpo ißmintijè, augimè, bey malónēje prie Diēwo ir zmoniû.] *1 Zom. 2, 26.

3. Pérskyrimas.

Jôno Kozonis apiê prisiwertimą. Liùdimas apiê Kristų. Kristaus Pakrikßtijims ir Giminês=Eilê.

1. Penkiólikame metè Ciecorystês Ciecoriaus Tibēriôßiaus, Pánskui Piliótui waldônui Judēôs be êsant, ir Erôdui ketwirtáinio kunigáikßczui Galilēoje, ir Pilippui, jo bróliui, ketwirtáinio kunigáikßczui Jturēoj ir ßalijè Trakonytês, ir Lyzaniui ketwirtáinio kunigáikßczui Abylēnēje,

2. Annôßiui bey Kaipôßiui wyriáusiems wyskupams be êsant, stôjos zôdis Wiēßpatiês Jônui, Zakariôßiaus súnui, pûsczoje.

3. Jr jis atējo į wisas *ßalis aplink Jordâną, apsakydams krikßtą prisiwertimo, ant griekû atleidimo; **Matt. 3, 1. 2. Mark. 1, 4.

4. *Kaip paraßyta yrà knygose zôdziû prârako Jēzaiôßiaus, târianczio: bàlsas Diêwo zôdi sâkanczio yrà pûsczoje: pagatâwikite kélią Wiēßpatiês, ir tiesiùs padarykite jo takùs; *Jez. 40, 3.

5. Wisos daùbos tur papilditos, ir wisi kalnài ir wisos kaùkaros tur pazéminti pastóti, o kas kreiwà yrà, turēs tiesù, ir kas nelygu, tur lygiu keliù pastóti.

6. Jr wisas kúnas ißwys *Diêwo Jßganytoji. *Jez. 52, 10.

7. Tay târe jis zmonēms, kuriê ißêjo jo krikßtidintis: *jûs angiû weislê, kàsgi paróde jums, ißwéngti búsentiji kèrßtą? *Matt. 3, 7.

8. Dabókitēs, darykit tikrùs waisiùs prisiwertimo, ir ne apsiimkite sakyti: mes tùrim Abraômą tēwu. Nēs aß sakaù jums, Diewas gál Abraômui iß ßiû akmeniû waikû prikélti.

9. Jau *kirwis médzams prie ßakniês pridētas. Kôznas médis, neneßąs gerû wàisiû, bus pàkirstas, ir į ùgni imestas. *Matt. 3, 10. f.

10. Jr zmónes kláuse ji, tarydami: ogi ką mes darysim?

11. Jis atsakydams târe jiems: *dwi sermēgi tùrisis, te důdiê ney wienôs ne tùrinczamjam; ir wàlgio tùrisis taipojaù te dâro. *1 Jono 3, 17.

12. Atêjo ir mùitininkai pasikrikßtidint, tarydami jam: Mokitojau, kągi mes darysim?

13. *Jis târe jiems: ne praßykite daugiaùs, kaip statyta. *Matt. 21, 31.

14. Tay kláuse ji taipojaù ir zalnêrei, tarydami: kągi mes tùrim daryti? Jr jis târe jiems: ne darykite ney wienám prispąudimą *ir neteisybę, ir te pakànka jums júsû algà. *3 Moiz. 19, 13.

15. Bet zmonēms bedumójant, ir ßirdijè sâwo bemislijant apiê Jôną, bau jis ne râsi Kristus ęsąs;

16. Atsâke Jônas ir târe wisiems: *aß krikßtiju jùs wandenimi; bet atèina drutésnis uz manę, kuriám aß per mâzas esmi, jo kùrpjû dirzeliùs atrißti, tas jùs ßwentáje Dwasè ir ugnimi krikßtis. *Matt. 3, 11. f.

17. To rànkoje yrà wētykle, ir jis ßlůs sâwo klojimą, ir surinks kwieczùs į sâwo skûnę, ir pelùs sudégis ámzina ugnimi.

18. Jr dar daug kito graudéno ir prâneße jis zmonēms.

19. Bet *Erôdas, ketwirtainio kunigáikßtis, jo pabárts dēl Erodiâdôs, sâwo brólio paczôs, ir dēl wiso pikto, ką Erôdas dâre, *Mark. 6, 17. f.

20. Dēl to wiso *apkáldino jis Jôną. *Matt. 11, 2.

21. Jr nusîdawe, kaip wisi zmónēs krikßtidinos, o ir Jēzus taipojaù bùwo pakrikßtitas, ir mèldēsi: kad *atsiwēre dangùs.
*Matt. 3, 16. Mark. 1, 10. Jono 1, 32.

22. Ir ßwentóji Dwâſe nùženge ant jo pawéikſle kúnißkame, kaip karwélis; ir bàlſas iß dangaùs ſtôjos, tarydams: * Tu eſi mâno mielaſis Sunùs, tawimi aß mēgſtůs. * p. 9, 35.

23. Ir Jēzus iſtójo į trisdeßimtąjį métą, ir bùwo làikoms per ſúnų Jozēpo, kurs bùwo ſunùs Eli. * Matt. 1. Perſk.

24. Tas bùwo ſunùs Matâto, tas bùwo ſunùs Lêwi, tas bùwo ſunùs Mèlki, tas bùwo ſunùs Jànno, tas bùwo ſunùs Jozêpo,

25. Tas bùwo ſunùs Mattatio, tas búwo ſunùs Amôſo, tas bùwo ſunùs Náum, tas bùwo ſunùs Eſli, tas bùwo ſunùs Nàngio,

26. Tas bùwo ſunùs Maâto, tas bùwo ſunùs Mattatio, tas bùwo ſunùs Sēmêjaus, tas bùwo ſunùs Jozēpo, tas bùwo ſunùs Jûdo,

27. Tas bùwo ſunùs Joanno, tas bùwo ſunùs Rêza, tas bùwo ſunùs Zorobabêlo, tas bùwo ſunùs Salatiēlo, tas bùwo ſunùs Nēri,

28. Tas bùwo ſunùs Melki, tas bùwo ſunùs Addo, tas bùwo ſunùs Kozámo, tas bùwo ſunùs Elmodámo, tas bùwo ſunùs Ero,

29. Tas bùwo ſunùs Jôze, tas bùwo ſunùs Eliēzêrio, tas bùwo ſunùs Jorêmo, tas bùwo ſunùs Matâto, tas bùwo ſunùs Lêwi,

30. Tas bùs ſunùs Simeôno, tas bùwo ſunùs Jûdo, tas bùwo ſunùs Jozêpo, tas bùwo ſunùs Jonâno, tas bùwo ſunùs Eliakimo,

31. Tas bùwo ſunùs Melêjo, tas bùwo ſunùs Mēnâmo, tas bùwo ſunùs Matatâno, tas bùwo ſunùs * Natâno, tas bùwo ſunùs Dówido, * 2 Zom. 5, 14.

32. Tas bùwo ſunùs * Jèſſe, tas bùwo ſunùs Obêdo, tas bùwo ſunùs Boâſo, tas bùwo ſunùs Salmôno, tas bùwo ſunùs Naaſſôno, * Rut. 4, 22.

33. Tas bùwo ſunùs Aminadâbo, tas bùwo ſunùs Arâmo, tas bùwo ſunùs Eſrômo, tas bùwo ſunùs Parêzo, tas bùwo ſunùs * Jûdo, * 1 Moiz. 29, 35.

34. Tas bùwo ſunùs Jokûbo, tas bùwo ſunùs Izaôko, * tas bùwo ſunùs Abraômo, tas bùwo ſunùs † Târo, tas bùwo ſunùs Nakôro, * 1 Moiz. 21, 2. 3. † 1 Moiz. 11, 26. 1 Kuſ. Kar. 1, 26. 27.

35. Tas bùwo ſunùs Sarûko, tas bùwo ſunùs Ragâju, tas bùwo ſunùs Palēko, tas bùwo ſunùs Ebêro, tas bùwo ſunùs Sála.

36. Tas bùwo ſunùs Kainâno, tas bùwo ſunùs Arpakſâdo, tas bùwo ſunùs * Sêmo, tas bùwo ſunùs Noâko, tas bùwo ſunùs † Lamêko, * 1 Moiz. 11, 10. † 1 Moiz. 5, 25.

37. Tas bùwo ſunùs Metúzalês, tas bùwo ſunùs Enôko, tas bùwo ſunùs Jarêdo, tas bùwo ſunùs Malaleēlo, tas bùwo ſunùs Kainâno.

38. Tas bùwo ſunùs Enôſo, tas bùwo ſunùs * Sêto, tas bùwo ſunùs Adômo, tas bùwo Diēwo. * 1 Moiz. 5, 3.

4. Pérſkyrimas.

Kriſtus gùnditas, Diēwo žôdi ſáko ir dàro Stebuklùs.

1. Bet Jēzus, * pilnas Dwâſês ßwentôſês, ſugryžo nů Jordâno, ir Dwaſês nùweſtas bùwo į pûſczią. * Matt. 4, 1. ſ.

2. Ir bùwo * kéturės deßimtis dienû wélnio gùnditas, ir jis toſè dienosè niēko ne=wálge; ir toms dienóms praējus, bùwo jis ißálkęs. * 2 Moiz. 34, 28.

3. Bet wélnias târe jam: jey eſi Diêwo Sunùs, tay ſakyk tám âkmeniui, kad į důną pawirſtu.

4. Ir Jēzus atſakydams târe jam: * paraßyta yrà: ne wiena důna minta žmogùs, bet kožnù žodžù Diêwo. * 5 Moiz. 8, 3.

5. Ir wélnias ùžwede jį ant áukßto kálno, ir parōde jam wiſàs karalyſtès wiſo ſwieto akiês=mirkſnije,

6. Ir târe jam: wiſą tą mâci taw důſiu ir jôs ßlôwę; nēs jį man yrà padůta, ir aß ję důmi, kam aß nóriu.

7. Jèygu dabàr parſiklaùpęs manęs nóri mèlſtis, tay wiſlab tâwo bus.

8. Jēzus jam atſakydams târe: atſtôk nůg manęs, ßētonè; paraßyta yrà: * tu Diêwą, ſâwo Wiēßpati turi gárbinti, ir jam wienám tarnáuti. * 5 Moiz. 6, 13. p. 10, 12. 20.

9. Ir jis nùwede ji i Jerùzalę, ir pastâte ji ant wirßaus baznyczôs, ir târe jam: jey Diēwo Sunùs esi, tay nusileiskis iß czę zemyn.

10. Nēs paraßyta yrà: *jis prisakys sâwo angēlams apiê tawę, kad tawę apsaugótu; *Ps. 91, 11.

11. Ir *ant rànkû neßiótu, kad sâwo kóją i âkmeni n'isitrènktumbei. *Ps. 91, 11. s.

12. Jēzus atsakydams târe jam: sakyta yrà: *tu Diēwą, sâwo Wiêßpati, ne turi gùnditi. *5 Moiz. 6, 16. s.

13. Ir kaip wélnias wisùs gùndimus pabàigęs bùwo, atstójo jis nû jo kókią wâlandą.

14. Ir Jēzus *sugryzo Dwâsês mâcēje i Galilēą, ir gàrsas apiê ji ißêjo po wisàs aplink ēsanczas ßalis. *Matt. 4, 12. 23.

15. Ir jis mokino jû ßiùilēse, ir wisû bùwo pagirtas.

16. Ir jis *atêjo i Nâzaret, kur uzaugints bùwo, ir iêjo i ßiùilę, kaip bùwo papràtęs, sabatôs dienojè, †ir kēlęsi norējo skaityti. *Matt. 13, 53. 54. Mark. 6, 1. † Nehm. 8, 4. 5.

17. Tay pridawe jam knygàs prârako Jēzaiôßiaus. Ir jis atwēręs tas knygàs, râdo tą wiêtą, *kur paraßyta bùwo: *Jez. 61, 1.

18. Dwâse Wiêßpatiês yrà ant manęs, tôdēl jis manę yrà pamôstijęs, ir siùntęs apsakyti Ewangēlią wargingiemsiems, gyditi sukùltases ßirdis, apsakyti apkáltiemsiems ißwálnijimą, ir akliemsiems regējimą, bey sudauzytiemsiems wisą walnybę;

19. Ir apsakyti *meilingąji mētą Wiêßpatiês. *3 Moiz. 25, 10.

20. Ir uzwēręs knygàs, àtdawe tas tàrnui, ir sēdos. Ir wisû âkys ßiùilēj dabójo ant jo.

21. Ir jis pradējo jiems sakyti: ßę diêną ißsipilde tas râßtas jùsû ausisè.

22. Ir jie wisi dâwe liùdimą apiê ji, ir stebējos brangiû jo zôdzû, iß jo burnôs ißèinanczû, ir târe: *ar tas ne Jozēpo sunùs? *Matt. 13, 55. Mark. 6, 3. Jono 6, 42.

23. Ir jis târe jiems: jûs berôds man sakysite tą priekalbesi: liekoriau, gydikis pats sawę. Nēs kókius didzùs dáiktus mes girdējom *Kapernaumè nusidâwusius? daryk tàipo ir czę sâwo tēwißkēj. *Matt. 4, 13.

24. Bet jis târe: iß tiesôs sakaù jums: *ney wiens prârakas n'ierà mylims sâwo tēwißkēj. *Matt. 13, 57. Mark. 6, 4. Jono 4, 44.

25. Bet iß tiesôs aß sakaù jums: daug naßliû bùwo Izraēlije, *czēsè Eliôßiaus, kaip dangùs uzrakintas bùwo tris metùs ir ßeßis mēnesius, kad didis bâdas bùwo po wisą zémę. *1 Kar. 17, 1. 9. P. 18, 1. s. Jok. 5, 17.

26. O ney pas wieną ne bùwo siûstas Eliôßius, kaip tikt i Sarêptą Zidônû, pas wieną nâßlę.

27. Ir daug raupsûtû bùwo Izraēlije *czēsè prârako Elisêßiaus, ir ney wiens iß tû ne pastójo apczystitas, kaip tiktày Naēmans iß Syriôs. *2 Kar. 5, 14.

28. Ir wisi, ßiùilēj ēsantieji, tai girdēdami, apsirùstawo.

29. Ir kēlēsi, ir ißstùme ji iß miêsto, ir ùzwede ji ant wirßaus kálno, kur bùwo pakùrtas jû miêstas, kad ji zemyn nustùmtu.

30. Bet jis *tarp jû pérējo ßalin. *Jono 8, 59.

31. Ir *atêjo i Kapernaùmą, i miêstą Galilēôs, ir mokino jùs sabatû dienosè. *Matt. 4, 13. Mark. 1, 21.

32. Ir jie *stebējos iß jo pamókslo, nēs jo zôdis bùwo macnùs. *Matt. 7. 28. 29. P. 22, 22. 33. Mark. 1, 22. Jono 7, 46.

33. Ir bùwo zmogùs ßiùilēje, neczystôs dwâsês wárginams, tas ßaùke didzù balsù,

34. Tarydams: ak, ką mes tùrim dárbo su tawim, Jēzau iß Nâzaret? Tu atējei mus pagadinti, aß zinaù, kas tu esi, bùtent: *ßwentàsis Diēwo. *Mark. 1, 24. Luk. 1, 35.

35. Ir Jēzus àpdraude ji, tarydams: nutilk, ir ißèik iß jo. Ir wélnias nùbloßke ji i widuri tarp jû, ir ißējo iß jo, ir ne dâre jam ißkâdôs.

36. Ir báime àpēme jùs wisùs, ir kalbējo tarp sawęs tarydami: kas tai? jis macnèy ir su galybè prisâko neczystómsioms dwâsēms, ir jos ißèit.

37. Ir gárſas apiê jį ißêjo po wiſàs wietàs aplink gùlincziôs ßaliês.
38. Ir jis atſikēlęs iß ßiùilês, iêjo *į namùs Simôno. Ir Simôno ůßwē ſùnkey ſirgo drugiù, ir jie mèlde jį už ję. * Matt. 8, 14. f.
39. Ir jis ję priêjęs priſâke drùgiui, ir drugys ję praſtójo. Ir ji tůjaùs kēlēſi, ir tarnâwo jiems.
40. Ir ſáulei nuſiléidus, wiſi tie, *kuriê ligónis turējo, wiſokiomis ſlogomis apſùnkintus, atgabéno jůs pas jį. Ir jis ant kiekwieno rankàs uždēdams, ißgyde jůs. * Matt. 8, 16. Mark. 1, 32.
41. O ir welniài ißeidami iß daug, ßaùke ir târe: Tu eſi Kriſtus, Diêwo Sunùs. Ir jis àpdraude jůs, ir nè-dawe jiems kalbēti, nēs jie žinójo, jį Kriſtų êſanti.
42. Bet praaùßus, ißêjo jis į pûſtą wiêtą, ir žmónēs jēßkójo jo, ir atêjo pas jį, ir atlàike jį, kad nů jû ne atſtótu.
43. Bet jis târe jiems: aß turiù ir kitiems miêſtams Ewangēlią apſakyti apiê karalyſtę Diêwo; nēſà tam ſiųſtas eſmi.
44. Ir jis ſâke Diêwo žôdį ßiùilēſe Galilēôs.

5. Pérſkyrimas.

Apiê Pétro Zwéję, Raupſůtąjį ir Rául-Lige ſergantįjį, Mattcôßiaus Pawadinimą, ir Mokitiniû Pâſtininkawimą.

(Ewang. 5. Nedēl. po ßw. Tràices.)

1. Bet nuſidawe, kad žmónes pas jį wèržēſi, klauſytis Diêwo žôdžio, ir jis ſtowējo *pas marès Genēzaret. * Mark. 1, 16.
2. Ir regējo du láiwu ſtówinczu pas marès; bet žwejài ißêję plówe ſâwo tinklùs.
3. Jêjęs į láiwû wieną, kurs bùwo Simôno, mèlde jį, kad mâžumą nů krâßto atſtùmtu. Ir paſiſêdęs mokino žmónes iß láiwo.
4. Ir kaip bùwo paliówęs kalbēti, târe jis Simônui: irkis į gilumą, ir ißmèſkite ſâwo tinklùs ant wàlkſmo.
5. Ir Simônas atſakydams târe jam: Mokitojau, mes per wiſą nâktį dirbdami, niêko ne ſugâwom; bet ant tâwo žôdžio tinklą ißmèſiu.
6. Ir kaip jie tai dâre, užgrêjo jie didę žuwjû daugybę; ir jû tinklas ſutrúko.
7. Ir jie pamójo ſâwo draugáms, kuriê bùwo antramè láiwe, kad atêję jiems padētu tráukti. Ir jie atêjo, ir pripilde abù láiwu pilnu, taip, kad ir grimždo.
8. Kaip tai Simônas Pétras regējo, pûle jis Jēzui į keliùs, ir târe: Wiêßpatie, ißeik nů manęs, aß eſmi griêßnas žmogùs.
9. Nēſà ißgąſtis bùwo jį apêmęs, ir wiſùs, kuriê ſu jůmi bùwo, iß to žuwjû-wàlkſmo, kurès jie pogaûdraey bùwo ſugâwę;
10. Taipojaù ir Jokûbą bey Jôną, ſúnu-du Zebedêjaus, Simôno draugùs. Ir Jēzus târe Simônui: neſibijókis; nēs iß ßio czêſo *tu žmoniû žwejůſi. * Mark. 1, 17.
11. Ir priſiyrę laiwàis prie krâßto, *paliko wiſlab, ir ſéke jį.] * Matt. 19, 27.
12. Ir nuſidawe, jam wienamè mieſtè be êſant, ßtáy, *wyrs czę bùwo pilnas raupſû, tas Jēzų ißwydęs, parpûle ant ſâwo wéido, ir prâße jį, tarydams: Wiêßpatie, jey nóri, gali manę apczyſtiti. * Matt. 8, 2. Mark. 1, 40.
13. Ir jis ißtiêſęs rànką, pakrùtino jį, tarydams: nóriu tai daryti, buk czyſtas. Ir tolydžaus atſtójo raùpſas nů jo.
14. Ir jis priſâke jam, kad tai ney wienám ne ſakytu; bet eik, ir paſiródikis klebônui, ir apierawók už ſâwo apczyſtijimą, *kaip Moižêßius priſâkęs, jiems liùdimui. * 3 Moiž. 14, 2. f.
15. Bet ta kalbà apiê jį ißêjo jû toliaùs; ir daùg žmoniû ſuſiêjo, jo klauſytis, ir ſweiki paſtóti nů ſâwo ligû.
16. Bet jis atſitráuke *į pûſczią, ir mèldēſi. * Mark. 1, 35.
17. Ir nuſidawe wieną diêną, kad jis mokino; ir ſēdējo czę Parižēûßiû ir raßtè-mokitû, kuriê bùwo atêję, iß wiſû mieſtéliû Galilēôs ir Judēôs, ir iß Jerúzalês. Ir macis Wiêßpatiês ißêjo iß jo, ir gélbējo kiekwieną.
18. Ir ßtay, keli wyrai àtneße žmôgų ant pâtalo, kául-lige ſer-

ganti, jēßkódami, kaip ji inèßtu, ir ties jůmi padētu.
* Matt. 9, 2. Mark. 2, 3. Apaß. Ap. 9, 33.

19. Jr ne sumanydami dēl žmoniû, kuriûm dáiktu ji inèßtu, użlipo jie ant stógo, ir nuléido ji pro plytàs żemyn su patalēliù į widurį tarp jû, po Jēzaus akiû.

20. Jr jis * ißwydęs jû tikējimą, târe jam: żmogaù, † tâwo griekâi taw atléisti. * Jer. 5, 3. † Luk. 7, 48.

21. Jr raßte=mokitieji ir Parizēûßiai pradējo dumóti, ir târe: kas tas, kad jis blùznijimą ißkalb? * kas gal griekùs atléisti, kaip tiktày wiens Diêwas? * Matt. 9, 3. Jez. 43, 25.

22. Bet Jēzus jû dumàs numanydams, atsâke ir târe jiems: ką mislijat sâwo ßirdisè?

23. Kas pigiaùs yrà, sakyti: * tâwo griekâi taw yr atléisti? arbà sakyti: kélkis ir wáikßczok? * Matt. 9, 5.

24. Bet kad żinótumbit, żmogaùs Sûnų mâcį tùrinti ant żémês, griekùs atléisti, târe kául=lige, sérganczamui: Aß sakaù taw, kélkis, ir êmęs sâwo patalêlį eik namû.

25. Jr jis tolydżaus kēlēsi po jû akiû, ir êmęs sâwo patalêlį, kuriamè gulējęs bùwo, êjo namû, ir gárbino Diêwą.

26. Jr jie stebējos wisi, gárbindami Diêwą, ir bijójos, tarydami: mes ßèn=dien dywinus dáiktus regējom.

27. Jr potám jis ißêjo, ir ißwydo * mùitininką, wardù Lêwis, sēdintį prie mùito, ir târe jam: sekk manę! * Matt. 9, 9. Mark. 2, 14.

28. Jr jis wislab palikęs kēlēsi, ir sékė ji.

29. Jr * Lêwis pakēle jam didę czésnį sâwo namûsè, ir daug mùitininkû ir kitû sēdējo su jůmi už stâlo. * Matt. 9, 10.

30. Jr raßte=mokitieji ir Parizēûßiai * murmējo prieß jo mokitinius tarydami: kam jûs wálgot ir gériat su mùitininkais ir griekininkais? * P. 7, 39.

31. Jr Jēzus atsakydams târe jiems: Sweikieji ne priwâlo liêkoriaus, bet ligónys;

32. Aß * atējaù griekininkùs wadinti, kad prisiwèrstu, o ne teisiûsius. * Matt. 9, 13.

33. Bet jie târe jam: * kam Jôno mokitinei taip tánkey pâstninkauja, ir mèldżasi taip daug, taipjaù ir Parizēûßiû mokitinei; bet tâwo mokitinei wálgo ir géria? * Matt. 9, 14. Mark. 2, 18.

34. Bet jis târe jiems: jûs ne gâlit swôdbininkus priwèrsti, kad pâstninkautu, kôley jaunikis su jeis yrà;

35. Bet atèis czêsas, kad jaunikis nûg jû bus àtimtas, tay jie pâstninkaus.

36. Jr jis sâke jiems prilyginimą: ney wiens naujù lopù ne lópo séną rûbą, ßeip plyßt ir naujàsis, ir naùjas lôpas ne pritinka senám rûbui.

37. Jr niêks nè=pila ßwieżų wyną į senùs rykùs, ßeip ßwieżùsis wynas ißplaißin senûsius rykùs, ir ißteka, ir rykâi pagènda;

38. Bet ßwieżų wyną į naujùs rykùs reik pilti, tay abeji ißliêkt.

39. Jr n'ierà ney wieno, kurs séno gēręs, tůjaùs ßwieżaùs norētu, nēs jis sâko: senàsis yrà gerésnis.

6. Pérskyrimas.

Apie ißráutases Wárpas, padżúwusię Rànkę, Apaßtalû Pawadinimą ir Kristaus Kożôni, ant Lauko sakytąją.

1. Jr * nusidawe antrojè dienojè sabatôs, kad jis êjo per jawùs, ir jo mokitinei rànkomis ißtráuke wárpû, ir tas rànkomis sutrynę wálgę. * Matt. 12, 1. Mark. 2, 23.

2. Bet keli iß Parizēûßiû târe jiems: kam dârot, kas sabatôj ne pûlasi daryti?

3. Jr Jēzus atsakydams târe jiems: ar tai ne skàitēt, * ką Dówids dâre, kaip jis ißálkęs bùwo, su tàis, kuriê su jůmi bùwo? * 1 Zom. 21, 6.

4. Kaip jis iêjo į Diêwo namùs, ir ême * ßwentásęs dûnas, ir wálge, o jis dâwe ir tiems, kuriê su jůmi bùwo; kurès taczaù † niêkam ne walè bùwo wálgiti, kaip tikt wienàt klebônams. * 2 Moiz. 29, 33. † 3 Moiz. 24, 9.

5. Jr târe jiems: * żmogaùs Sunùs yrà Wießpats ir sabatôs. * Matt. 12, 8.

6. Bet nusidawe kitôj sabatôj, kad jis iêjęs į ßiùilę mokino. Jr bùwo

ten * żmogùs, kuriô dešinê rankà bùwo padżúwusi. * Mark. 3, 1. f.

7. Bet rašte=mokitieji ir Parizēû=šiai * tykojo jo, bau jis sabatojè gydisęs, kad kóki priêżasti ant jo gáutu. * v. 14, 1.

8. Bet jis numâne jû dumàs ir târe żmôgui su padżúwuseje rankà: kélkis, ir stôkis czę, ir jis kēlęsi pasistôjo ten.

9. Tay târe jiems Jēzus: aš kláu=siu jus, kas pûlasi daryti sabatôj, ar géro, ar pikto? ar gywasti išlai=kyti, ar prapùlditi?

10. Ir jis paèiliumi i wisùs pażiu=rējęs, târe tam żmôgui: ištiêsk sâwo rànką. Ir jis dâre tai. Tay jo rankà pastójo išgydita, ir taip sweikà, kaip antrója.

11. Bet jie wisày padûko, ir susi=kalbējo tarp sawęs, ką jie jam galētu daryti.

12. Bet nusidawe tů czēs, kad jis išêjo ant kálno mèlstisi; ir pasiliko per nâkti maldojè Diewôp.

13. Ir praaùšus prisiwadino jis sâwo mokitinius, ir išsirinko jû dwy=lika, * kuriùs jis ir Apâštalais wa=dino: * v. 9, 1. Mark. 3, 13. 14.

14. Simôną, kuri wadino Petrù, ir Endrêjų, jo bróli, Jokûbą bey Jôną, Pilippą ir Baltramêjų,

15. Matteôšių ir Tammôšių, Jo=kûbą, Alpêjaus súnų, Simôną, wa=dinamą Cēlótes,

16. Judôšių, Jokûbo súnų, ir Judôšių Iškarióta, išdawēji.

17. Ir jis nuêjęs su jeis żemyn, pa=sistójo ant plyno laùko, ir pùlkas jo mokitinių, ir * daugybe żmonių iš wisôs Żydû=żémês, ir Jerúzalês, ir Tyraus bey Sidôno, šalè júrių. * Matt. 4, 25.

18. Kuriê atêję bùwo jo klausytis, kad išgyditi bútu nů sâwo ligû, ir kuriê neczystû dwâsiû wárginami bùwo, pastójo sweiki.

19. Ir wisi żmónēs mèilijo ji pakrù=tint; nēs išêjo iš jo stiprybe, ir gyde wisùs.

20. Ir jis pakēlęs sâwo akis ant sâwo mokitinių, târe: išganitingi ésṫe wargingieji, nēsà júsû yrà Diêwo karalyste. * Matt. 5, 3. f.

21. Išganitingi éste, * kuriê czę álkstat, nēs pasótinti búsite. † Iš=ganitingi éste, kuriê dabàr wèrkiat, nēs jůksitēs.
* Apr. 7, 16. † Ps. 126, 5. 6. Jes. 61, 3.

22. Išganitingi éste, jey żmonēs jùs ne apkèncz, ir àtskir jùs, ir iškô=lioj jùs, ir paniêkin júsû wàrdą, kaip pikta, dēl żmogaùs Sunaùs;

23. Dżaùgkitēs tadà ir šókterēkit; nēs štay, júsû algà dide yrà dan=gujè. Tàipo ir jû tēwài dâre prâ=rakams.

24. Bet atpèncz * bēdà jums ba=gótiemsiems; nēs jau gâwot sâwo palinksminójimą.
* Amos 6, 1. Jok. 5, 1.

25. * Bēdà jums, kuriê éste pilni, nēs jûs álksite. Bēda jums, kuriê czę jůkiatēs, nēsà jûs wèrksit ir rau=dósit. * Jes. 10, 16.

26. Bēdà jums, kad żmónēs jùs pàgir; taipjaù dâre ir jû tēwài ne=tikriemsiems prârakams.

27. Bet aš sakaù jums, kuriê klaù=sotēs: mylēkite sâwo neprietelius, gér darykite tiems, kuriê júsû ne=apkèncz,

28. Żegnókite tus, kuriê jùs pra=kéik, mèlskite uż tùs, kuriê jùs uż=kabin.

29. Ir kurs tawę ištinka per wieną skróstą, tam pasúlik ir àntraji. Ir kurs taw àtima skrèistę, tam ne uż=gink ir sermêgôs.

30. * Kurs tawę prâšo, tam důk; ir kurs taw àtim, kas tâwo yrà, iš to ne atjēškók. * 5 Moiż. 15, 7.

31. Ir * kaip jûs nórit, kad żmónes jums darytu, taip ir jûs darykite jiêmus.
* Matt. 7, 12.

32. Ir * jey jûs tus mylit, kuriê jùs myl, kókią dēkawônę tùrit uż tai? nēs ir griekininkai myl jûs mylinczůsius.
* Matt. 5, 46.

33. Ir kad sâwo geradējams gér dárot, kókią dēkawônę tùrit iš to? nēs tai dâro ir griekininkai.

34. Ir * kad jûs życzijat tiems, nů kuriû tikitēs atgáusę, kókią dēka=wónę iš to tùrite? Nēs ir grieki=ninkai griekininkams życzija, kad tai wēl atgáutu. * 3 Moiż. 25, 35. Matt. 5, 42.

35. Bet taczaù mylēkite sâwo ne=prietelius, gér darykit ir * życzikit, kur nè=tikitēs ką atgáusę; tay júsû algà dide bus, ir jûs búsite waikài

Aukßczáuſiojo: nēſà jis yrà géras ant nedēkingujû ir piktûjû. Pſ. 37, 28.

(Ewang. 4. Nedēl. po ßw. Tràicēs.)

36. Tôdēl búkite mielaßirdingi, kaip ir júſû Tēwas *mielaßirdingas yrà. *2 Moiȝ. 34, 6. Pſ. 103, 8. 13.

37. *Ne ſûdikit, tay ir jûs ne búſite ſûditi. Ne praȝudykite, tay ir jûs ne búſite praȝudyti. Atléiſkite, tay ir jums bus atléiſta. *Rym. 2, 1.

38. Dûkite, tay bus jums dûta. Sàikas géras, nùkimßtas, numùrditas ir ſu kaupù jums dûtas bus į júſû ſtèrblę; nēs *kókiu ſaikù ſeikēſite, tókiu jums wēl bus atſeikēta. *Mark. 4, 24. ſ.

39. Ir jis ſâke jiems prilyginimą: ar gál âklas aklám kélią róditi? ar ne abù į dûbę ſupùls?

40. *Mokitinis ne éſti didésnis uȝ ſâwo mokitojį; kad mokitinis prilygſt ſâwo mokitojui, tay jis yrà tóbulas. *Jono 15, 20. ſ.

41. *Bet kam regi kriſlą akijè ſâwo brólio, ir ne įſidabóji rąſto ſâwo patiês akijè? *Matt. 7, 3.

42. Arbà, kaip gali tàrti ſâwo bróliui: ſtowēk brolaù, aß ißimſiu kriſlą iß tâwo akiês: ir pats nè-regi râſtą ſâwo akijè? tu *weidmainy, ißtráuk pirmà râſtą iß ſâwo akiês, ir tadà dabók, kad tu ißimtumbei kriſlą iß akiês ſâwo brólio.] *Matt. 7, 5.

43. Nēſà ne éſti géras médis, kurs piktą wàiſių nèßa, ir ne pikts médis, kurs gérą wàiſių nèßa.

44. Kôȝnas médis iß ſâwo patiês wàiſiaus ißpaȝyſtams. Nēs nè-renkamos pygos nû erßkêczû, neygi wyn-ûgios nû ùſniû.

45. *Géras ȝmogùs gérą ißneß iß géro ſkárbo ſâwo ßirdiês; ir pikts ȝmogùs pikto ißneß iß pikto ſkárbo ſâwo ßirdiês. Nēs ko ßirdis pilnà, to burnà plûſta. *Matt. 12, 35.

46. Bet *kam wadinat manę Wiêßpatie, Wiêßpatie; ir ne dârot, ką jums liepjù? *Matt. 7, 21.

47. Kurs pas manę atèit, ir klaùſos mâno ȝôdȝiû, ir *dâro tus, tą rodiſiu jums, kam jis lygus. *Rym. 2, 13. Jok. 1, 22. ſ.

48. Jis yrà lygus ȝmôgui, kùrianczam tróbą, kurs giley ißkaſe, ir dējo pâmatą ant ûlôs. Bet twânui uȝējus, ſrowê dúrēs ant tôs trobôs, ir ję ne pajùdino; nēs bùwo ant ûlôs gruntawóta.

49. Bet kurs klaùſos ir ne dâro, tas lygus yrà ȝmôgui, tróbą kùrianczam ant ȝémês be pamatôs; ir ſrowê dúrēs ant tôs, ir ſugriùwo tolydȝaus, ir ſugriuwims tôs trobôs bùwo didis.

7. Pérſkyrimas.

Apiē ȝalnêriû-Wyriáuſiojo Tàrną; Jaunikáitį iß Náin; Jônq bey jo Mokitinius, ir didęję Griekininkę.

1. Bet kaip jis po akiû ȝmoniû wiſlab ißkalbējęs bùwo, nuêjo jis į Kapernaùmą.

2. Ir wieno *wyriáuſiojo ȝalnêriû bérnas gulējo ant ſmèrtiês, jo mylims. *Matt. 8, 5.

3. Bet tas apiē Jēȝų girdēdams, ſiùnte pas jį Žydû wyreſniûſius mèlſdams jį, kad atêjęs ißgydítų jo bérną.

4. Bet jie pas Jēȝų atêję, mèlde jį didèy, tarydami: jis to wèrts yrà, kad jam tai darytumbei.

5. Nēs jis myl múſû ȝmónes, ir pakúre mums ßiùilę.

6. Bet Jēȝus êjo ſu jeis ténay. Bet ne toli jiems nû namû êſant, ſiùnte ȝalnêriû wyreſnyſis prietelių pas jį, ir jam ſakydino: ak Wiêßpatie, ne procewókis, *aß newèrtas eſmi, kad po mâno ſtógu paèitumbei. *Matt. 8, 8.

7. Tôdēl ir aß pats tariaùs newèrts êſąs pas tawę atèiti; bet ißtàrk wieną ȝôdį, tay pagilbs mâno wąiks.

8. Nēs ir aß eſmi ȝmogùs po wyriauſybè, ir turiù ȝalnêriû po ſawim, ir ſakaù wienám: nuèik, tay nuèit; ir antrám: atéik, tay atèit, ir ſâwo tàrnui: daryk tai, tay jis dâro.

9. Bet Jēȝus tai girdēdams ſtebējos jo, ir atſigręȝęs târe ȝmonēms, jį ſekantiemſiems: aß ſakaù jums: tókio tikējimo ney Iȝraêlije neradaù.

10. Ir páſlai wēl ſugryȝę, ſergantįjį bérną râdo paſigâwuſį.

(Ewang. 16. Nedēl. po ßw. Tràicēs.)

11. Ir nuſidawe potám, kad jis êjo į miêſtą, wadinamą Nain; ir

daug jo mokitiniû bey daug żmoniû êjo draugè su jůmi.

12. Jr jam prisiártinant pas miêsto wartùs, sztay, isznesze numirusį, kurs bùwo * wienâtijis sunùs sâwo mótinôs, o ta bùwo naszlê, ir daug żmoniû isz miêsto êjo su je.
* 1 Kar. 17, 17.

13. Jr Wiêszpats ję iszwydęs, * pasigailējo jôs, ir târe jei: † ne-wèrk.
* Matt. 9, 36. † Jer. 31, 16.

14. Jr priêjęs pakrùtino grâbą, ir neszējèi stowējo. Jr jis târe: jaunikáit, * sakaù táw, kélkis.
* Mark. 5, 41.

15. Jr numiręsis atsitiêsęs pradējo kalbēti. Jr jis * àtdawe jį jo mótinai.
* 2 Kar. 4, 36.

16. Jr báime àpēme jůs wisùs, ir gárbino Diêwą, tarydami: didis prârakas kēlēsi tarp músû, ir * Diêwas atlànke sâwo żmónes. * p. 1, 68.

17. Jr tas gàrsas apiê jį iszêjo per wisą Judēôs żémę, ir po wisàs aplinkuy êsanczas szalis.]

18. Jr * apsâke Jônui jo mokitinei tai wislab. Jr jis pasiwadinęs du sâwo mokitiniû, * Matt. 11, 2. f.

19. Siùnte jůdu pas Jēzų, ir jam sakydino: ar tu esi ans atèisęsis, arbà ar kito láuksime?

20. Bet tůdu wyru atêjusiu pas jį, târe: Jônas kriksztitojis mùdu pas tawę àtsiunte, ir taw sakydin: ar tu esi ans atèisęsis, arbà ar kito láuksime?

21. Bet tojè adynojè jis daug iszgyde nů ligû ir negâliû, ir nů piktû dwâsiû, ir daug akliems dowanójo jis akiû szwiesybę.

22. Jr Jēzus atsakydams târe jiemdwiem: nuêjusiu apsakykita Jônui, ką regējota ir girdējota: * aklieji rég raiszieji wáikszczoj, raupsůtieji apczystijami, kurtinèi gird, numirusieji prisikeliasi, ir wargdieniáms Ewangēlia apsâkoma.
* Jez. 35, 5. Matt. 11, 5.

23. Jr * iszganytas, kurs manimi ne pasipiktin. * Matt. 11, 6.

24. Bet tiem-dwiem Jôno * páslam paêjus, pradējo Jēzus kalbēti żmonēms apie Jôną: ko iszêjot į pûsczią regēti? ar néndrês, wējo subójamôs? * Matt. 11, 7.

25. Arbà ko iszêjot regēti? ar żmogaùs, minksztàis rûbais apsirêdzusio? sztay, brangiůsè rûbůse ir gèiduliûse gywénantieji, karâliszkůse dwarůsè yrà.

26. Arbà ko iszêjot żiurēti? ar prârako? tikrày, sakaù jums: jis ir uż prâraką didésnis yrà.

27. Jis yrà tas, apiê kurį paraszyta: * sztay, asz siunczù sâwo ángēlą pirm tâwo wéido, kurs pataisys tâwo kélią pirm tawęs.
* Mal. 3, 1. Matt. 11, 10. Mark. 1, 2.

28. Nēs sakaù jums, kad tarp tû, kuriê isz móteriû gimę, n'ierà * didésnio prârako per Jôną krikszti-tojį; bet kurs mażésnis yrà Diêwo karalystēje, tas didésnis uż jį.
* p. 1, 15.

29. Jr wisi żmónēs, kuriê jį girdējo, ir mùitininkai, Diêwui gàrbę dâwe, ir kriksztidinos Jôno krikisztù.

30. Bet Parizēûsziai ir raszte-mokitieji * paniêkino Diêwo rôdą priesz sawę, ir nè-dawēsi jo krikisztitis.
* Ruf. Ap. 13, 46.

31. Bet Wiêszpats târe: * kam asz prilygisiu żmónes sziôs giminês? ir kam jie lygus? * Matt. 11, 16.

32. Jie lygus yrà waikáms, ant tùrgaus sēdintiems, ir priesz kits kitą szaùkiantiems: mes jums żáidēm ant wàmzdzio, o jûs ne szokinējot; mes jums raudójom, o jûs nè-werkēt.

33. Nēsà * Jônas krikisztitojis atêjęs ne wálge důnôs, ir ne gēre wyno, tay jûs sâkot: jis tur wélnią.
* Matt. 3, 4.

34. Żmogaùs Sunùs atêjęs wálgo ir gér, tay jûs sâkot: sztay, tas żmogùs rijûns ir wyno-girtůklis, mùitininkû ir griekininkû prietelius.

35. Jr * iszmintis tur dûtis apsisûditi nů wisû sâwo waikû.
* Matt. 11, 19.

(Ewang. Dienojè Marydôs Madlynôs, arbà ir 7. Nedēl. po szw. Tràicēs.)

36. Bet mèlde jį wiens isz Parizēûsziû, kad su jůmi wálgitu. Jr jis iêjęs į namùs Parizēûszio, sēdosi uż stâlo.

37. Jr sztay, moteriszke tamè miestè, kuri griekininke bùwo, ta isztyrusi, kad jis uż stâlo sēdējo namůsè Parizēûszio, atsinesze stiklą mostiês.

38. Ir atêjuſi iß ùzpakalio pas jo kójas, wèrke, ir pradējo jo kójas âßaromis ßlâpinti, ir plaukàis ſâwo galwôs ßlůſtiti, ir buczâwo jo kójas, bey môſtijo tas moſtimi.

39. Bet tai regēdams Parizēûßias, kurs jį bùwo paſikwiêtęs, kalbējo pats ſawijè, tarydams: kad ßiſài bútu prârakas, tay jis żinótu, kas ir kokià ta moterißke yrà, kuri jį pakrùtina, nēs ji yrà griekininke.

40. Jēzus atſakydams târe jam: Simon, aß taw ką turiù ſakyti. Bet jis târe: Mokitojau, ſakyk.

41. Nekurſài nůmininkas turējo du ſkolininkù: wiens ſkelējo penkis ßimtùs graßiû, antràſis penkesdeßimtis.

42. Bet kaip jůdu ne turējo, kům uzmokēt, *padowanójo jis abiem. Sakyk, katràs tů-dwiejû jį daugiaùs mylēs? *Kol. 2, 13. 14.

43. Simônas atſakydams târe: bè-tikiu tas, kuriám daugiaùs padowanójo. Bet jis târe jam: tu gerày atſûdijei.

44. Ir jis atſigręzęs prieß moterißkę, târe Simônui: ar tu regi tą moterißkę? aß iējaù į tâwo namùs, *tu nè-dawei man wandèns, mâno kójoms, bet ßi mâno kójas âßaromis ßlâpino, ir plaukàis ſâwo galwôs ßlůſte. *1 Moiz. 18, 4.

45. Tu ne *pabuczawài manę, bet ta iējuſi, ne paliówe mâno kójas buczûti. *Rym. 16, 16.

46. Tu mâno gálwą aliējumi ne pamôſtijei; bet ji mâno kójas moſtimi môſtijo.

47. Tôdēl ſakaù taw: jei daùg griekû yrà atléiſti, nēs ji daug mylējo, bet kuriám maz atleidzamà, tas maz myl.

48. Ir jis târe jei: *táw atléiſti yrà tâwo griekài. *Matt. 9, 2.

49. Tay pradējo tie, kuriê ſu jůmi uz ſtâlo ſēdējo, pâtys ſawijè kalbēti: *kas yrà tas, kurs ir griekùs atléidz? *Matt. 9, 3.

50. Bet jis târe moterißkei: *tâwo tikējims tawę pagélbējo. Eik ſu pakâjumi.] *P. 8, 48. P. 17, 19. Mark. 5, 34.

8. Pérſkyrimas.

Apiê Sēklą Diêwo Zôdzio, Wētrą ant Mârių, Wélnio wárgintąję Moterißkę, ir Jáiraus Dukterâitę.

1. Ir nuſidawe potám, kad jis keliâwo per mieſtùs ir kiemùs, apſakydams ir prànеßdams Ewangēlią apiê Diêwo karalyſtę, ir aniê dwylika ſu jůmi.

2. Priegtám *kélios móteres, kuriàs jis bùwo ißgydęs nů piktû dwâſiu ir ligû, bútent: Maryà, kuri wadinama Madlyna, iß kuriôs ſeptyni welniài bùwo ißêję. *Mark. 15, 40. P. 16, 9.

3. Ir Joánna, pati Kûzo, Erôdo úzweizdo, ir Suſâne, ir daug kitû, kurios jį ßèlpe iß ſâwo tùrto.

(Ewang. 2. Nedēl. pirm Uzgawēniû arbà Sekſajēſime.)

4. Bet kaip didis pùlks zmoniû ſuſiêjo, ir iß miêſtû pas jį ſuſibēgo, târe jis *per prilyginimą: *Matt. 13, 3. Mark. 4, 2.

5. Sējējas ißêjo, kad ſētu ſâwo ſēklą; ir jam be ſējant, půle kità pas kélią, ir tape ſumindzota, ir paùkßczei po dangumi tą ſùleſe.

6. Ir kità půle ant ůlôs, ir ißdyguſi padzúwo, dēl to, kad drēgnùmo ne turējo.

7. Ir kità půle tarp erßkêczû, ir erßkêczei draugè ißdygo, ir nùſmelke tą.

8. Ir kità půle ant gerôs dirwôs, ir ißdyguſi átneße *ßimteriópo wàiſiaus. Tay ſakydams ßaùke jis: kas tur auſiû girdēti, tas te gird! *1 Moiz. 26, 12.

9. Bet jo mokitinei kláuſe jį, ir târe: kokſài êſąs tas prilyginimas?

10. Bet jis târe: jums yrà důta zinóti paſlēptinę Diêwo karalyſtês; bet kitiems prilyginimůſe, kad *ir regēdami ne regētu, ir girdēdami ne ißmanytu. *Jez. 6, 9. 10. Matt. 13, 14. Mark. 4, 12. Jono 12, 40. Nuſ. Ap. 28, 26.

11. Bet tai yrà tas prilyginimas: ſēklà yrà Diêwo zôdis;

12. Bet tie, kuriê pas kélią, tie yrà, kuriê klaùſos; potám atèit wélnias, ir àtim zôdį nů jû ßirdzû, kad ne tikētu, ir ne bútu ißganyti.

13. Bet tie, kuriê ant ůlôs, tie yrà, kuriê, kad tą ißgirſt, ſu dzaugſmù priim zôdį, o tie ne tur ßakniês, jie wâlandą tik, ir czēſe pagùndimo atpůla.

14. Bet tie, kuriê tarp erßkêczû půlę, tie yrà, kuriê klaùſos, ir nueidami po rûpeſczeis ir bagotyſtè ir

raskaßnumù ßio gywasczio nusmel=
kiami yrà ir ne àtneß wàisiaus.

15. Bet tai, kas ant gerôs żémês, tie yrà, kuriê żôdi girdēję, tą *palàiko tikrojè gerojè ßirdijè, ir † wàisiaus àtneßa kantrumè.]

* Nus. Ap. 16, 14. † Ebr. 10, 36.

16. Bet ney wiens * ne ùżdega żwâkę, ir apwóż tą rykù, arbà tą pàkiß po sólu; bet ùżded ant liktô=
riaus, kad ìeinąsis ßwiesybę regētu.

* Matt. 5, 15. Mark. 4, 21.

17. Nēs niêko * n'ierà paslēptà, kas ne bútu żinoma, ir niêko n'ierà użdengtà, kas ne ißsíréikßtu, ir į ßwiêsą parèitu.

* Matt. 10, 26. Mark. 4, 22.

18. Tôgidēl dabókitēs, kaip jûs klaù=
sotēs. * Nēs tùrinczamjam dûdamà, bet netùrinczamjam atimamà, ir tai, ką tikis tùris.

* Matt. 13, 12. f.

19. Bet * jo mótina ir brólei atêjo, ir negalējo dēl żmoniû prie jo prièiti.

* Matt. 12, 46. Mark. 3, 31.

20. Jr bùwo jam pasakyta: * tâwo mótina ir tâwo brólei stów laukè, ir nor tawę regēti.

* Mark. 3, 32.

21. Bet jis atsakydams târe jiems: * mâno mótina ir mâno brólei ßie yrà, kuriê Diêwo żôdżio klaûsos ir tą dâro.

* Jono 15, 14.

22. Jr nusidawe tû dienû wienôj, kad jis ièjo * į láiwą su sâwo mo=
kitineis. Jr târe jiems: péreikim į àntrąję pùsę mâriû. Jie atstúme nů krâßto.

* Matt. 8, 23. Mark. 4, 36. f.

23. Jr jiems be bēgant wandenimi jis użmigo. Jr pakilo ùmars ant mâriû, ir wilnys użpůle jůs, ir bùwo didimè pawojumè.

24. Tay jie ji priêję, pabùdino ji, tarydami: Mokitojau, Mokito=
jau, mes prapůlam. Tay jis atsí=
kēlęs àpdraude wēją ir wandèns bangàs; ir nustójo, bey tykùms râdosi.

25. Bet jis târe jiems: * kamè júsû tikējimas? Bet jie bijójos, ir ste=
bējos, tarydami tarp sawęs: kas tasài? nēs jis prisâko wējui ir wán=
deniui; ir jie klaùso jo.

* Matt. 8, 26.

26. Jr jie nubēgo * į Gadarēnû ßâli, kuri yrà ties Galilēa.

* Matt. 8. 28. Mark. 5, 1.

27. Jr kaip jis ißżenge ant krâßto, sutiko ji wyrs iß miêsto, tas jau senèy turējo welniû, ir ne wilkējo ney jokèis rûbais, o ir ne pasíliko ney jokiůsè namůsè, bet kapůsè.

28. Tas Jēżų ißwydęs ßaùke, ir parpůle po jo akiû, ir didżù balsù rêkdams târe: * ką turiù dárbo su tawimi, Jēżau, tu Sunaù Diêwo aukßczáusiojo? meldżù tawę, ne no=
rētumbei manę mûcziti.

* Matt. 8, 29.

29. Nēs jis prisâke neczystaijei dwâsei, kad ißèitu iß to żmogaùs: nēs ji jau senèy ji bùwo wárginusi. Jr jis bùwo lencûgais sùrißtas, ir į pánczus idētas, ir jis suplēße tus ryßiùs ir wélnio warytas bùwo į pusczìàs.

30. Jr Jēżus kláuse ji, tarydams: kû wardù esi? jis târe: Legiôns, nēs daug welniû į ji bùwo ìêję.

31. Jr jie mèlde ji, kad ne liêptu jiems į bedùgni èiti.

32. Bet bùwo tenay dide kiaùliû kàimene, gânomû ant kálno; ir jie mèlde ji, kad jiems pawélitu į tas ìèiti. Jr jis pawélijo jiems.

33. Tay ißêjo welniài iß to żmo=
gaùs, ir ìêjo į kiaulès, ir kàimene padùrmu isímete nů krànto į marès ir nuskèndo.

34. Bet kaip kèrdżei ißwydo, kas czę nusidawe, pabēgo jie, ir ap=
sâke tai miestè ir per kiemùs.

35. Tay ißêjo jie regēti, kas czę nusidâwę; ir atêjo pas Jēżų, ir râdo tą żmôgų, iß kuriô welniài bùwo ißêję, sēdinti pas Jēżaus kójas, aprē=
dytą ir su pilnu protù; ir nusigàndo.

36. Jr kuriê tai bùwo regēję, ap=
sâke jiems, kaip wélnio wárgintasis bùwo pasiwèikęs.

37. Jr prâße ji wisà daugybe aplink êsanczujû ßaliû Gadarēnû, kad nů jû atstótu. Nēs dide báime bùwo jůs apêmusi. Jr jis ìêjęs į láiwą wēl sugryżo.

38. Bet tas wyrs, iß kuriô wel=
niài bùwo ißêję, * prâße ji, kad pas ji galētu buti. Bet Jēżus paléido ji nů sawęs, ir târe:

* Mark. 5, 18.

39. Sugryßk wēl į sâwo namùs, ir apsakyk, kókius didżùs dáiktus taw Diêwas padârēs. Jr jis nuêjęs apsâke po wisą miêstą, kókius di=
dżùs dáiktus jam Jēżus padârēs.

40. Ir nusidawe, kaip Jēzus sugryzo, priēme ji zmónēs; nēs wisi jo láuke.

41. Ir ßtay, atêjo wyras, wardù Jairus, kurs ßiùilês wyriáusiasis bùwo: ir půlęs Jēzui i keliùs, prâße ji, kad i jo namùs atèitu.
* Matt. 9, 18.

42. Nēs jis turējo wientùrtę dùkteri, kokia dwylika métû sénq, ta gulējo merdēdama. Ir jam ten nuèinant, spáude ji zmónēs.

43. Ir * wienà moterißke bùwo kraùjo=pludimù dwylika métû sirgusi, ir wisą sâwo tùrtą liêkoriams ißleidusi, ir ney wiens ję ne bùwo galējęs ißgyditi. * Mark. 5, 25. f.

44. Ta priêjusi iß ùzpakalio, pakrùtino jo rûbo sîûlę, ir tolydzaus apsistójo jôs kraùjo=pludimas.

45. Ir Jēzus târe: kas pakrùtino manę? Bet kaip wisi uzsigyne, târe Pétras ir tie, kuriê su jůmi bùwo: Mokitojau, zmónes wèrz ir spáudz tawę, o tu sakài: kas manę pakrùtino?

46. Bet Jēzus târe: kas noris manę pakrùtino: nēs aß nusimanaù, kad macis iß manęs ißêjusi.

47. Bet kaip moterißke regējo, kad tai jau ne bùwo paslēptà, atêjo ji drebēdama, ir parpůlusi po jo akiû, apsâke po akiû wisû zmoniû, dēl ko ji ji pakrùtinusi, ir kaip ji tůjaùs ißgijusi.

48. Bet jis târe jei: bùk linksmà, mâno duktê, tâwo tikējimas tawę pagélbējo: èik su pakâjumi.

49. Dar * jam bèkalbant, atêjo wiens iß ßeimynôs wyriáusiojo ßiùilês, ir târe jam: tâwo duktê nùmire, ne sùnkik mokitoji.
* Matt. 9, 18. Mark. 5, 35.

50. Bet Jēzus tai ißgirdęs, atsâke jam, tarydams: nesibijókis, * tiktày tikēk, tay ji pagilbs. * Mark. 5, 36.

51. Bet iêjęs i tus namùs ne léido ney wieną i widų èiti, kaip tikt Pétrą ir Jokûbą, ir Jôną, bey to kûdikio tēwą ir mótiną.

52. Bet jie wisi wèrke, ir apraudójo ję. Bet jis târe: * ne wèrkkit; ji ne numirusi, bet miêgt. * p. 7, 13.

53. Ir jie àpjůke ji, gerày zinódami, ję numirusę.

54. Bet jis ißwâre jůs wisùs, nutwēre ję prie rànkôs, ir ßaùke: kûdik, kélkis!

55. Ir jôs dwâse sugryzo, ir ji tůjaùs kēlēsi, ir jis liêpe jei dût wálgit.

56. Ir jôs gimdytojei stebējosi. Bet * jis prisâke jiems, kad niêkam ne sakytu, kas bùwo nusidâwę.
* p. 5, 14. Mark. 7, 36.

9. Pérstyrimas.

Apiê dwylika Apâßtalus, penkis Dûnôs Kèpalus, Kristaus Pérßwietimą ir Kentējimą, Mokitiniû Garbēs=Gôdą ir Pàpyki bey tikrą Pasekimą.

1. Bet jis * suwadinęs anùs dwylika, dâwe jiems wâlę ir mâci ant wisû welniû, ir kad galētu ligàs ißgyditi. * Matt. 10, 1. Mark. 6, 7.

2. Ir ißsiunte jůs àpsakyti Diêwo karalystę, ir ligónis ißgyditi.

3. Ir sâke jiems: * jûs niêko ne tùrit su sawim ant kélio draugè imtis, ney lazdôs, ney delmôno, ney dûnôs, ney piningû; ir ne tur ney wiens turēti dwi sermēgi.
* Matt. 10, 9. f.

4. Ir * kur i kokius namùs ièinat, czę pasilikit, ik iß ten ßalin keliáujat. * p. 10, 5. 6. 7.

5. Ir kuriê jus ne priima, czę ißèikit iß to miêsto, * ir nukratykit ir dùlkes nů sâwo kóju, liùdimui ant jû. * p. 10, 11.

6. Ir jie ißêję pérkeliawo miesteliùs, apsâke Ewangēlią, ir ißgyde wisùr.

7. Bet * Erôdas, ketwirtainio zémês waldônas, patyręs wislab, kas jo dâroma bùwo, prisibijójo, kadángi keliû sâkoma bùwo: Jônas iß numirusiujû prisikēlęs;
* Matt. 14, 1. Mark. 6, 14.

8. Kitû wēl: Eliôßius pasiródęs; bet kitû: wiens senûjû prârakû prisikēlęs.

9. Ir Erôdas târe: Jônui aß gálwą nukirsdinau, bet kàsgi ßis, apiê kuri tai girdzù? Ir gèide ji matyti.

10. Ir apâßtalai sugryzę pâsakojo jam, kókius didzùs daiktus jie bùwo ißtàisę. Ir êmęs jůs pas sawę, * ißêjo i ßâli skyriù i pûsczią, pas miêstą, wardù Betsáida.
* Matt. 14, 13.

11. Kaip zmónes tai numâne, keliâwo jie paskuy ji; ir jis jůs pas

sawę priléidęs, kalbējo jiems apiê Diêwo karalystę ir ißgydē tus, kuriê to priwâle. Bet dienà pradējo bàigtisi.

12. Tay * tie dwylika jį priêję târe jam: paléisk źmónes nů sawęs, kad nuêję į miesteliùs aplink ir į kiemùs, gaspâdôs bey wàlgio ràstu; nēsà mes czę pûsczoje ésme. * Matt. 14, 15.

13. Bet jis târe jiems: důkit jûs jiems wálgit. Jie târe: mes ne tùrim daugiaùs, kaip tiktày penkis důnôs képalus bey dwi źuwi, jey mes ne nuêję tai daugybei źmoniû turētumbim wàlgio pirkti.

14. (Nēsà bùwo apiê penkis túkstanczus wyrû.) Bet jisài sâke sâwo mokitiniams: te susisēdiê eilēmis, po pènkesdeßimtis, ir wēl po pènkesdéßimtis.

15. Jr jie taip darydami, wisi susisēdo.

16. Tay jis êmęs tus penkis képalus bey dwi źuwi, paźiurējo į dàngų, ir uź tus dēkawojęs láuźe ir dâwe tus mokitiniams, kad źmonēms padētu.

17. Jr jie * wálge ir wisi priwálge. Jr pakawójo jiems likusiû trupuczû dwylika pintiniû. * 2 Kar. 4, 44. f.

18. Jr nusidawe, kaip jis wiens bùwo, ir mèldēsi, ir jo mokitinei su jůmi, kláuse jisài jûs, sakydams: ką sâko źmónes manę êsanti?

19. Jie atsakydami târe: sâko, * tawę êsanti Jônq krikßtitoji; keli wēl, tawę êsanti Eliôßių; bet keli, wieną senûjû prârakû prisikēlusi. * Matt. 14, 2. Mark. 6, 14.

20. Bet jis sâke jiems: kągi jûs sâkot, manę êsanti? tay Pétras atsakydams târe: * tu esi Kristus Diêwo.
* Matt. 16, 16. Mark. 8, 29. Jono 1, 49.

21. Jr jis àpdraude jûs, ir liêpe, idánt tai ney wienám ne sakytu.

22. Tarydams: * nēsà źmogaùs Sunùs dar daug tur kentēti, ir àtmestas búti wyresniûjû, ir wyriáusiujû kunigû bey raßte-mokitujû, ir nuźawintas búti, ir trécząję diêną prisikélti. * Matt. 17, 22. p. 20, 17. 18.

23. Tay jis târe jiems wisiems: * kas manę nor sèkti, tas patsài te uźsiginiê, ir te-imiê sâwo kryźių kas diêną ant sawęs, ir te sekiê manę. * Matt. 16, 24. Mark. 8, 34.

24. Nēs * kas sâwo gywasti nor ißlaikyti, tas jį prapùldis; ir kas sâwo gywasti prapùldo dēl manęs, tas jį ißlaikys. * p. 17, 33.

25. Jr kókę náudą turētu źmogùs, kaczèyg wisą swietą laimētu, ir prapùlditu sawę pâti, arbà ißkâdôs darytu sáw paczám?

26. Bet * kas manęs bey mâno źôdźû gēdēsis, to gēdēsis ir źmogaùs Sunùs, àteidams sâwo ßlowēję, bey sâwo tēwo, bey ßwentûjû angēlû.
* Matt. 10, 33. Mark. 8, 38. Luk. 12, 9. 2 Tim. 2, 12.

27. Bet aß sakaù jums: iß ties sôs, yrà keli czę stówinczujû, kuriê smèrtiês ne ragáus, iki pamâtę Diêwo karalystę.

28. Jr * nusidawe apiê aßtûnes dienàs po tû kalbû, êmēs jis su sawim Pétrą, Jôną ir Jokûbą, ir êjo ant wieno kálno mèlstis.
* Matt. 17, 1. Mark. 9, 2.

29. Jr jam besimèldźant jo wéidas kitôks pastójo, ir jo rûbas báltas tâpe, ir źibējo.

30. Jr ßtáy, du wyru kalbējo su jůmi, kuriůdu bùwo Moiźêßius bey Eliôßius.

31. Tůdu pasiróde ßlowēję, kalbēdamu apiê tą gâlą, kurį jis turēsęs ißpilditi Jerúzalēj.

32. Bet Pétras, ir kuriê su jůmi bùwo, miegù bùwo apimti. Bet pabùdę mâte jie jo skaistùmą, ir tůdu wyru pas jį stówinczu.

33. Jr nusidawe, tiem-dwiem nů Jēzaus atstójus, târe Pétras Jēzui: Mokitojau, czę gér bùti; padarykim tris ßētras, taw wieną, Moiźêßiui wieną, ir Eliôßiui wieną; ir ne źinójo, ką kalbąs.

34. Bet jam tai bèkalbant, debesis atêjo ant jû, jûs sâwo ßeßēliu apdengdamà, ir jie nusigàndo débesei jûs aptráukiant.

35. Jr bàlsas nusidawe iß debesiês, tarydams: * Tas mâno mielasis Sunùs, to klausykit.
* Matt. 3, 17. Mark. 1, 11. p. 9, 7.

36. Jr tam bàlsui nusidůdant, râdo jie Jēzų wieną. Jr jie uźty-

lējo, ir ney wienám niēko ne apſâke toſè dienoſè, ką jie bùwo regēję.

37. Bet nuſidawe ſēkanczęję dienq, jiems nů kálno nùeinant, *daug žmoniû jiems prießais ējo.
* Matt. 17, 14. Mark. 9, 14. ſ.

38. Ir ßtay, wiens wyrs tarp žmoniû ßaùke tarydams: Mokitojau, praßaù tawę, ben apžiurēk mâno ſúnų, nēſà jis mâno wientùrtis ſunùs.

39. Wey! dwâſe ji nùtwer, tay jis tůjaùs rēkia, ir plēßo ji, kad putůja, ir wos ne wos nů jo atſtója, ji taip plēßiuſi.

40. Ir aß tâwo mokitinius meldžaù, kad ję ißwarytu, ir jie ne galējo.

41. Tay Jēzus atſakydams târe: ak tu netikintiji ir perkreiptoji weiſlê, kaip ilgày pas jùs búſiu, ir jùs kęſiu? atgabénk ßén ſâwo ſúnų.

42. Ir jam àteinant pas ji, wélnias plēße ir drąſke ji. Bet Jēzus neczyſtąję dwâſę àpdraude, ir wàiką ißgydęs ji jo tēwui àtdawe.

43. Ir jie wiſi ſtebējos tôs Diêwo ßlowês. Bet jiems wiſiems beſidywijant, apiê wiſlab tai, ką jis dâre, ſâke jis ſâwo mokitiniams:

44. Dēkitēs jûs i ſâwo auſis ßę kàlbą: *nēſà žmogaùs Sunùs tur padůtas búti i žmoniû rankàs. * Matt. 17, 22. ſ.

45. Bet *tą žôdi jie ne pérmane, ir tai jiems paſlēptà bùwo, kad jie tą ne ißmâne; ir bijójos ji kláuſti to žôdžio dêley. * p. 18, 34.

46. Ir *râdoſi tarp jû miſlis, kurſái iß jû didžáuſiaſis êſąs? * Mark. 9, 34. ſ.

47. Bet Jēzus jû ßirdiês miſli regēdams, nutwēręs wieną kûdiki, paſtâte tą prie ſâwo ßaliês.

48. Ir târe jiems: kas tą kûdiki priima mâno wàrdan, tas manę priima, o *kas manę priima, tas tą priima, kurs manę ſiúntęs; bet kurſái mažiáuſiaſis yrà tarp júſû wiſû, tas bus didis. * Matt. 10, 40. Jono 13, 20.

49. Tay *atſâke Jônas, tarydams: mokitojau, mes mátēm wieną, tâwo wàrdan wélnius ißwâranti; o mes jam gynēm, nēs jis tawę nè-ſeke ſu mumis. * 4 Moiz. 11, 27. ſ. Mark. 9, 38.

50. Ir Jēzus târe jam: ne ginkit jam; nēſà *kas ne prieß mus, tas ſu mumis. * p. 11, 23. Matt. 12, 30.

51. Bet nuſidawe, czēſui atējus, kuriamè jis turējo iß czon àtimtas búti, nùkreipe jis ſâwo wéidą, tieſiôg i Jerúzalę keliáuti.

52. Ir nùſiunte pirm ſawęs páſlus, tie nuēję ißkâko *i kóki mieſtéli Samaritônû, jám gaſpâdôs jēßkóti.
* Jono 4, 4.

53. Ir tie ji ne priēme, tôdēl, kad jis ſâwo wéidą nukrèipęs bùwo, i Jerúzalę keliáuti.

54. Bet jo mokitiniu-du, Jokûbs bey Jônas tai matydamu, târe: Wiēßpatie, ar nóri, tay ſakyſiwa, kad ugnis iß dangaùs nupùltu, ir jûs ſuēſtu, kaip *Eliôßius dâre? * 2 Kar. 1, 10. 12.

55. Bet Jēzus atſígręžęs jûdu àpdraude, tarydams: ar ne žinota, kokiôs Dwâſês waikài êſate?

56. *Žmogaus Sunùs n'ierà atêjęs žmoniû dußiàs žudyti, bet ißlaikyti. * Jono 3, 17. p. 12, 47.

57. Ir ējo i kitą mieſtéli. Ir nuſidawe, jiems ant kélio êſant, wiens jam târe: aß tawę ſēkſiu, katrûl tu èiſi. * Matt. 8, 19.

58. Ir Jēzus târe jam: lâpēs tur ùrwû, ir paùkßczei po dangùm tur lizdû; bet žmogaùs Sunùs ne tur, kur jis ſâwo gálwą padētu.

59. Ir jis târe kitám: ſekk manę. Bet tas târe: Wiēßpatie, pawélik man, pirmà nuèit, ſâwo tēwą paláidot. * Matt. 8, 21.

60. Bet Jēzus târe jam: *te láidoj numiruſieji ſâwo numiruſiûſius; bet tu nuējęs apſakyk Diêwo karalyſtę. * Matt. 8, 22.

61. Ir kits târe: Wiēßpatie, *aß tawę ſēkſiu; bet pawélik man pirmà, atſíſwéikit nů ſâwo namißkiû.
* 1 Kar. 19, 20.

62. Bet Jēzus târe jam: kas ſâwo ránką prided prie žágrês ir atgaliôs žiur, *tas n'ierà tinkąs Diêwo karalyſtei. * Pam. 3. 36, 11. 2 Petr. 2, 20.

10. Pérſkyrimas.

Apiê ſeptynes-dēßimt Mokitinius ir mielaßirdingàji Samaritônq. Marya prie Jēzaus kôjû.

1. Potám Wiēßpats kitùs ſeptynes-dēßimt ißſíſkyręs, ißſiunte jùs po du ir du pirm ſawęs i wiſùs mieſtùs ir ßalis, kur jis ketino ißkàkti.

2. Jr târe jiems: *pjûtis yrà didis, bet maž darbininkû; †mèlskit pjûtiês Wiêßpati, kad siųstu darbininkû į sâwo pjûti. *Jono 4, 35. †Matt. 9, 37. 38.

3. Eikit, ßtay, *aß siunczù jùs, lyg ērycžus tarp wilkû. *Matt. 10, 16. P. 23, 34.

4. *Ne neßiókit ney maßnôs, ney delmôno, ney kùrpjû; ir ne swéikinkit ney wieno ant kélio. *Matt. 10, 9.

5. J kókius namùs ìeidami, pirmà sakykit: pakâjus te esiẽ tůsè namůsè.

6. Jr jey ténay bus koks pakâjaus wàikas, tay júsû pakâjus ant jo pasìliks; bet jey ne, tay júsû pakâjus jums wēl atgryß.

7. Bet tůsè namůsè pasìlikkit, wálgikit ir gérkit, ką jie tur. *Nēsà darbininks sâwo algôs wèrts. Ne èikit iß namû į namùs. *5 Moiž. 24, 14. Matt. 10, 10. 1 Kor. 9, 14.

8. Jr *jey į koki miêstą ìeinat, ir jie jùs priima, tay czę wálgikit, ką jie jums pàded. *Matt. 10, 11.

9. Jr gydikit ligónis, ten êsanczus, sakydami jiems: Diêwo karalyste jums prisiártino.

10. Bet jey į koki miêstą ìeinat, kur jùs ne priima, tén ißêję ant jû ûlyczû, tàrkit:

11. Jr *dùlkes, mums iß júsû miêsto prilipuses, mes ißdùlkinam ant júsû. Taczaùs tùrit žinóti, Diêwo karalystę jums arti bùwusę. *Matt. 10, 14.

12. Aß sakaù jums: Sodômai lengwjaùs bus anôj dienôj, ne kaip tokiám miêstui.

13. *Bēdà taw, Korâzin! bēdà taw, Betsàida! nēsà jey tokiê stebùklai bútu daryti bùwę Tyrujè bey Sidonè, kokiê pas jùs daryti yrà, jie jau senèy žakè bey pelenůsè bútu sēdēję ir prisiwèrtę. *Matt. 11, 21.

14. Taczaù Tyrui bey Sidônui lengwjaùs bus sudnôj dienôj, ne kaip jums.

15. O tu Kapèrnaum, pakéltoji iki dangaùs, tu búsi nustùmta ik į péklą.

16. *Kas júsû klaùso, tas manęs klaùso; ir kas jùs paniêkin, tas manę paniêkin; bet kas manę paniêkin, tas tą paniêkin, kurs manę siùntęs. *Matt. 10, 40. Jono 13, 20.

17. Bet anié septynesdeßimt sugryžo su džaugsmù, tarydami: Wiêßpatie, ir welniài mums padůti yrà tâwo wàrdan.

18. Bet jis târe jiems: *aß bejè maczaù ßētôną iß dangaùs půlanti lyg kóki žàibą. *Apr. 12, 8. 9.

19. Sztay, aß jums mâci dawjaù, *minti ant žalczû ir angiû, ir ant wisôs mâciês neprieteliaus, ir ney jôks dáikts jùs ne paißkâdis. *Ps. 91, 13.

20. Taczaù tůmi nesidžaùgkit, kad dwâsēs jums yrà padůtos: bet džaùgkitēs, *kad júsû wardài dangujè yrà paraßyti. *Pil. 4, 3. f.

21. Tą adyną *džaùgēsi Jēzus dwâsēje, tarydams: aß ßlówinu tawę, Tēwe ir Wiêßpatie dangaùs bey žémēs, kad tu tai ùžslēpei ißmintingiemsiems bey protingiemsiems, ir apréißkei kûdikiams. Bejè, Tēwe, tàipo taw pamēgo. *Matt. 11, 25.

22. *Wislab man padůta mâno Tēwo. †Jr ney wiens ne žino, kas sunùs ēsąs, kaip tiktày Tēws; ney kas Tēws ēsąs, kaip tiktày Sunùs, bey kuriám Sunùs tai nor apréikßti. *Matt. 11, 27. †Jono 1, 18. P. 6, 46.

(Ewang. 13. Nedēl. po ßw. Tràices.)

23. Jr jis atsigręžes prieß sâwo mokitinius, târe jiems ypaczey: *ißganitingos âkys, mâtanczos tai, ką jûs mâtot. *1 Kar. 10, 8. Matt. 13, 16.

24. Nēsà aß sakaù jums: *daug prârakû ir karâliû norējo matyti, ką jûs mâtot, ir ne mâte; bey girdēti, ką jûs girdit, ir ne girdējo. *1 Petr. 1, 10.

25. Jr ßtay, *kēlęsi wiens raßtemokitas, gùnde ji, tarydams: Mokitojau, ką turiù daryti, kad ámžinąję gywâtą į dalykùs gáuczau? *Matt. 22, 35. Mark. 12, 28.

26. Bet jis târe jam: kaip stow paraßyta zokanè? kaip skaitài?

27. Jis atsâke tarydams: *mylēk Diêwą, sâwo Wiêßpati, iß wisôs ßirdiês, iß wisôs dûßiôs, iß wisôs sylôs, ir iß wiso ûmo; ir sâwo ártimą, kaip sawę pâti. *3 Moiž. 19, 18. Mark. 12, 30. 31. f.

28. Bet jis târe jam: geray atsakei; *tai daryk, tay gywas bûsi.
*3 Moiz. 18, 5.

29. Bet jis sawę téisintis norēdams târe Jēzui: kàsgi mâno ártimas?
*2 Moiz. 2, 18.

30. Tay Jēzus atsakydams târe: bùwo žmogùs, tas nùeidams iß Jerúzalês į Jēriką, įpûle tarp razbáininkû, tie jį nurêdę, sùmuße, ir atstójo, ir pùsgywį paliko.

31. Bet gâdijosi, kad klebôns tûm paczù keliù keliâwo, ir jį pamâtęs praêjo pro ßâlį.

32. Taipojaù ir Lēwitas, ißkâkęs į tą wiêtą, ir jį pamâtęs, praêjo pro ßâlį.

33. Bet Samaritôns keliáudams ténay ißkâko, ir jį pamâtęs, *jo pasigailējo. *Ezek. 16, 6.

34. Priêjęs jį, aptwēre jo žáizdas, įpildams aliêjaus bey wyno, ir užkēlęs jį ant sâwo gywolio, nugabéno jį į gaspâdą, ir kawójo jį.

35. Antrąję diêną ißkeliáudams ißēme jis du graßiu ir dâwe tûdu gaspadóriui, jam tarydams: prikawók jį, ir jey ko daugiaùs ißléisi, aß taw užmokēsiu sùgryždams.

36. Kursái iß tû trijû régisi ártimas bùwęs tam, kurs įpûlęs bùwo tarp razbáininkû?

37. Jis târe: kursái jam mielaßirdingystę ißródė. Tay Jēzus jam târe: tàygi eik, ir daryk taipojaù.]

38. Bet nusidawe jiems bekeliáujant, jis nuêjo į kókį miestélį. Ténay bùwo *moterißke, wardù Martà, ta jį priēme į sâwo namùs.
*Jono 11, 1. P. 12, 2. 3.

39. Ir ji turējo séseri, ta wadinama bùwo Maryà; ta *sēdosi pas Jēzaus kójas, ir klaùsēs jo kalbôs.
*Nus. Ap. 22, 3.

40. Bet Martà labày trusâwo, jam paßlûžit. Ir ji priêjusi jį târe: Wiêßpatie, argi to ne atbóji, kad mâno sesû manę wieną paliêkt ßlûžiti? ben sakyk jei, kad ir ji nutwértu.

41. Bet Jēzus atsakydams târe jei: Martà, Martà, tu turi daug rûpesczo bey trûso.

42. *Bet wieno rèikia, Maryà gérąji dalyką ißsirinko, tas jei ne bus àtimtas.
*Ps. 27, 4. Matt. 6, 33.

11. Pérskyrimas.

Maldôs Bûdas ir Macis; Jßwârimas Wélnio, Zenklû Prâßimas, Swecziámas sakytoji Dabarimas Rozonis.

1. Ir nusidawe, kad jis bùwo nekuriój wiêtoj ir mèldēsi. Ir jam paliówus, wiens jo mokitiniû jam târe: Wiêßpatie, mokink mùs mèlstis, kaip ir Jônas sâwo mokitinius mokino.

2. Bet jis târe jiems: Diêwo mèlsdamiesi *taip tàrkit: Tēwe músû dànguję sis. Buk† ßwènczamas tâwo wàrdas. Atèik** tâwo karalystė. Buk†† tâwo walè, ant žémės, kaip dangùj.
*Matt. 6, 9.
† te esie. ** te ateinie. †† te nusidûdie.

3. *Dûk mums músû kasdiênißką dûną wisadôs.
*2 Moiz. 16, 19. 21.

4. Ir atléisk mums músû griekùs, nēs ir mes atléidžam wisiems sâwo kaltiems. Ir newèsk mus į pagùndimą, bet ißgélbēk mus nû pikto.

5. Ir jis târe jiems: kursái yrà júsû, tùris prietelių, ir nuêjęs pas jį naktiês widurijè tàrtu jam: miels prieteliau, pažyczik man tris dûnôs képalus.

6. Nēsà mâno prietelis atêjo pas manę iß kélio, o aß ne turiù, ką jam padēti.

7. Ir ansái widùj bûdams atsakytu ir tàrtu: dûk man pakâjų, durys jau užrakintos, ir mâno waikélei yrà kamâroj pas manę; ne galiù kéltis, ir taw dûti.

8. Aß sakaù jums, norint jis ne dûda jam, atsikēlęs, tôdēl, kad jis jo prietelis ésti, tay taczaù jo *begēdißkojo kaùlijimo dêley kélsis, ir jam dûs, kiek jam rèikia. *P. 18, 5.

9. Ogi ir aß jums sakaù; *Mèlskit, tay jums bus dûta; jēßkókit, tay ràsit, tusgénkit, tay jums bus atwérta.
*Matt. 7, 7. Mark. 11, 24. Jono 16, 23. 24.

10. Nēsà kas mèldža, tas ima; ir kas jēßko, tas rànda; ir kas tusgéna, tam atweriamà.

11. *Kur tarp júsû sunùs tēwą mèldža dûnôs, kursái jam tôs wiêtoj âkmenį súlitu? ir jey žuwiês

mèldza, kurs jam zuwiês wiêtoj zálti súlitu? * Matt. 7, 9. s.

12. Arbà jey kiaùßio mèlstu, kursài jam to wiêtoje àngi súlitu?

13. Tàygi, jey jûs, nelabi búdami, gâlit sâwo waikáms gerû dowanû důti, toli daugiaùs důs dàngißkasis Tēwas ßwèntąję Dwâsę ji prâßantiemsiems.

(Ewang. 3. Nedēl. po Uzgawēnii.)

14. Ir Jēzus * ißwâre wélnią nébyli. Ir nusídawe, wélniui ißêjus, kalbējo nebylys. Ir zmónēs stebējosi. * Matt. 12, 22.

15. Bet keli jû târe: * jis ißwâro wélnius per Bēelzebûbą, welniû wyriáusiąji. * Matt. 12, 24. s.

16. Bet kiti gùnde ji, * ir prâße iß jo zénklo iß dangaùs. * Matt. 12, 38. 39. P. 16, 1.

17. Bet jis numanydams jû mislis, târe jiems: koznà karalyste, jey ji sawijè ne sutinka, pustà pastója, ir namài ant namû griûwa.

18. Jèygu ir ßētôns su sawim ne sutinka, kàipgi jo karalyste ißliks? kadángi sâkot, manę wélnius per Bēelzebûbą ißwâranti.

19. Bet jey aß wélnius per Bēelzebûbą ißwaraù, per ką ji ißwâro júsû waikài? tôdēl jie bus júsû sûdzos.

20. Bet jey * Diêwo pirßtù wélnius ißwaraù, tay juk Diêwo karalyste pas jùs atèina. * 2 Moiz. 8, 19.

21. Kad sylingasis, ginklais apsitàisęs, sâwo palôczų apsérgti, tay jo daiktài pakâjuje ißliêkt.

22. * Bet kad sylingesnysis ant jo uzèit, ir ji pérgal, tay jis jo ginklùs àtima, kurèis jis tikējos, ir plēßimą ißdalij. * Kol. 2, 15.

23. * Kas ne su manim, tas prieß manę, ir kas ne su manimi rènka, tas ißbàrsto. * Matt. 12, 30.

24. * Neczystóji dwâse iß zmogaùs ißējusi pérwaikßczoja sausàs wietàs, jēßkódama âtilsiês, ir jo ne rasdamà, tay ji sâko: sugryßiu wēl į sâwo namùs, iß kuriû ißējaù. * Matt. 12, 43.

25. Ir ateidamà rànda jůs ßlůtomis ißßlůtus ir ßweistùs.

26. Tadà ji nuêjusi ima prie sawęs septynes dwasès, dar uz sawę piktesnès, ir iêjusios ténay gywéna, ir * potám pikczaùs pastój su tům zmôgumi, ne kaip pirmà bùwo. * Jono 5, 14.

27. Ir nusídawe, jam tai bè-kalbant, wienà moterißke tarp zmoniû pakēlusi sâwo bàlsą, târe jam: * ißganitingas zywàts, kurs tawę neßiójo, ir krûtys, kurès tu zindai. * Luk. 1, 28. 30. 48.

28. Bet jis târe: mielày ißganitingi tie, kuriê Diêwo zôdi gird ir tą * palàiko.] * Matt. 7, 21.

29. Bet zmónes wèrzēsi ténay. Tay jis pradējęs sâke: tai nelabà weislê, * ji nor zénklo, ir ne bus jei ney jôks zénklas důtas, kaip tiktày zénklas, prârako Jonôßiaus. * Matt. 16, 4. s.

30. Nēs kaip * Jonôßius zénklu bùwo Niniwytams, taip zmogaùs Sunùs bus ßitai giminei. * Jonoß. 2, 1.

31. * Karalēne pietû-zémês stôsis sudnôj dienôj su zmonēmis ßitôs giminês, ir jùs prasûdis; nēsà ji nů swieto krâßto atêjo, girdēt ißmintiês Salomôno. O ßtay, czę didésnis uz Salomôną. * 1 Kar. 10, 1. 2 Nus. Kar. 9, 1. Matt. 12 42.

32. * Niniwês zmónēs stôsis sudnôj dienôj su táje gimine, ir ję prasûdis; nēsà jie prisiwerte po kozônies Jonôßiaus. O ßtay, czę didésnis uz Jonôßių. * Jonôß. 3, 5. Matt. 12. 41.

33. * Ney wiens zwâkę uzdégęs ne stâto ję paslēptôj wiêtoj, nèygi po ketwirczù, bet ant liktôriaus, jeib į widų įèinąsis ßwiêsą matytu. * Mark. 4, 21. s.

34. Akis kúno ßwiesybe; tàygi jéy tâwo akis sweikà bus, tay wisas tâwo kúnas ßwiesùs. Bet jéy tâwo akis nelabà bus, tay ir tâwo kúnas bus tamsùs.

35. Tàygi dabókis, kad ßwiesùmis tawijè ne bútu tamsybe.

36. Tàygi kad tâwo kúnas abelnày ßwiesùs búdams ney jokiôs tamsiôs daliês ne turēs, tay jis wisas ßwiesùs bus, ir tawę apßwiês, kaip skaistùs zàibas.

37. Bet jám bè-kalbant, mèlde ji wiens Parizēûßias, kad su jůmi pietû wálgitu. Ir jis iêjęs sēdosi uz stâlo.

38. Parizēûßias matydams dywijos, *kad jis nesimazgójęs bùwo prieß wálgisent. * Matt. 15, 2.

39. Bet Wiêßpats târe jam: *jûs Parizēûßiai làikot kupkàs bey bliudùs iß wirßaus czystùs; bet widujè pilni éste plēßimo ir piktenybês.
* P. 18, 11. 12. Matt. 15, 3. P. 23, 25. Mark. 7, 8.

40. Jûs durnieji, ar mislijat, widujè czystà êsant, kad kas iß wirßaus czystà?

41. Bet taczaù ubagáms ißdalykite nů to, ką tùrite; ßtay, tadà jums wislab czystà.

42. Bet bēdà jums Parizēûßiams, *kuriê desētines důdat nů mêtû bey rûtû, ir wisokiôs dàrzowês, ir aplènkiat sûdą bey méilę Diêwo. Tai rèiktu daryt, o anô ne palikt.
* Matt. 23, 23.

43. Bēdà jums Parizēûßiams, kad *mèilijate sēdēt wyriáusioje wiêtoje ßiùilēse, ir nórit ant tùrgaus swéikinami búti.
* P. 20, 46. Matt. 23, 6. Mark. 12, 39.

44. Bēdà jums raßtè-mokitiemsiems bey Parizēûßiams, jûs weidmainèi, *kad lygus éste apdengtiemsiems numirusiû kapáms, ant kuriû žmónes tekinēja, ir jû ne pažysta.
* Matt. 23, 27.

45. Tay atsâke wiens raßt- mokitujû, jam tarydams: Mokitojau, tais žôdzeis tu ir mus ißkôlioji.

46. Bet jis târe: ôgi bēdà ir jums raßte-mokitiemsiems, nēsà jûs *apsùnkinat žmónes ne-pàkeliamomis naßtomis, o jûs ney pirßtù jas ne pajùdinat.
* Jēz. 10, 1. Matt. 23, 4. Nus. Ap. 15, 10.

47. Bēdà jums, nēs jûs *prârakû kapùs budawójat, bet júsû tēwai jůs nužawino. * Matt. 23, 29.

48. Taip tiesà pâtys ißliùdijat, ir pagēraujat sâwo tēwû dárbus; nēsà jie jůs nužawino, tàygi jûs jû kapùs budawójat.

49. Tôdēl Diêwo ißmintis sâko: *Aß jiems siûsiu prârakû bey apâßtalû, ir tû kelis jie užmùß ir pérsekinēs. * Matt. 10, 16.

50. Kad atjēßkótas bútu iß ßiôs ginimês wisû prârakû kraùjas, pralietasis iß to czêso, kaip swieto grùntas dētas.

51. Nů kraùjo Abêlo, iki kraùjo *Zakariôßiaus, kursài nužùwo tarp altôriaus bey bažnyczôs. Bejè sakaù jums, tai bus atjēßkóta iß ßiôs giminês. * 1 Moiz. 4, 8. Matt. 23, 35.

52. Bēdà jums raßte-mokitiemsiems, kadángi râktą ißpažinimo tùrit, pâtys ne ìeinat, ir ìeit nórintiemsiems ùžginat.

53. Bet jam jiems tai sâkant, pagâwo raßte-mokitieji bey Parizēûßiai jį macnèy apnikti, ir jam túlimais kláusimais bùrną apspęsti.

54. Ir *tykojo ant jo, jēßkódami, bau jie ką ißgáutu iß jo burnôs, jeib priêžastiês ant jo turētu. * Jßm. 2, 12.

12. Pérskyrimas.

Apie Tikējimo Bûdą bey Pàinea.

1. Žmonēms susibēgant ir keliems túkstanczams susirinkus, âža kits kitą konè sumyne, tay jisài pradējo sakyti sâwo mokitiniams: pirmjáusey saugókitēs nů ráugo Parizēûßiû, tai ésti nů weidmainystês.

2. Bet niêko n'ierà paslēptà, kas ne pastótu apréikßta, ney nežinoma, kas ne pastótu žinoma.

3. *Tôdēl, ką tamsojè sâkot, bus girdēta ßwiesôj; ką į aùsį kàlbat kamâro[illegible], tai bus sakyta ant stogû.
* Matt. 10, 26. 27.

4. Bet aß sakaù jums, sâwo prieteliams: *nesibijókite tû, kuriê kúna žawina, ir paskùy niêko ne gál daryti. * Jēz. 8, 13. P. 51, 12. s.

5. Bet aß paródisiu jums, kuriô jums rèikia bijótis: bijókitēs to, kursài nužùdęs gál įmèst ir į péklą. Bejè aß sakaù jums, to bijókitēs.

6. Ar ne pardůda penkis žwirblius už du piningēliù: taczaù po Diêwo akiû tû ney wiens ne ésti ùžmirßtas.

7. Bet *ir plaukài júsû galwôs wisi yrà suskaityti. Tôdēl nesibijókit; nēs jûs geresni éste už daug žwirbliû.
* P. 21, 18. 2 Zom. 14, 11.

8. Bet aß sakaù jums: *kas manęs ißsipažysta po akiû žmoniû, to ir žmogaùs Sunùs ißsipažis po akiû angēlû Diêwo. * Matt. 10, 32.

9. Bet kas manęs užsigis po akiû žmoniû, to bus užsiginta po akiû angēlû Diêwo.

10. Ir *kas žôdi kàlba prieß žmogaùs Súnų, tam bus atléista; bet

kas ßwèntąję Dwâſę blûznij, tam ne bus atléiſta. * Matt. 12, 31. ſ.

11. Bet * kad jie jùs wes į ſâwo ßiùiles, ir pas wyriauſybę, ir pas galingůſius, tay neſirûpinkit, kaip, ar ką atſakyſę, arbà ką kalbēſę. * Matt. 10, 19. Mark. 13, 11.

12. Nēſà ßwentóji Dwâſe tą pâczę adyną jùs mokis, ką tùrit ſakyt.

13. Bet wiens iß žmoniû ſâke jam: Mokitojau, ſakyk mâno bróliui, kad jis ſu manimi tēwißkę dalytus.

14. Bet jis târe jam: žmogaù, kas manę iſtâte jùm=dwiem per ſûdzą, arbà tēwißkēs dalytoji?

15. Ir jis ſâke jiems: dabókitēs ir * ſaugókitēs nů gôdo; nēs † ney wiens iß to n' ißſilàiko, didį tùrtą turēdams. * 1 Tim. 6, 9. 10. † Matt. 4, 4.

16. Ir jis ſâke jiems prilyginimą, tarydams: bùwo žmogùs bagótas, to laùkas gerày bùwo néßęs.

17. Ir jis ſawijè miſlidams târe: ką aß weikſiu? ne turiù, kur ſâwo jawùs dēt.

18. Ir târe: tai daryſiu: aß ſâwo ſkunès ißàrdęs dideſnes pabudawóſiu, ir į jas ſuwalyſiu wiſlab, kas man użáugo, ir ſâwo tùrtą.

19. Ir ſakyſiu ſâwo dûßei; mieloji dußià, tu turi didį zopôſtą daug métams; dabàr buk pakâjuje, * wálgik, gérk ir buk linkſmà. * Zir. 11, 19.

20. Bet Diewas jam târe: tu dùrniau, ßę nâktį tâwo dußià taw bus atimtà, o kam tai teks, ką tu pagatâwijęs eſi?

21. Taip eit, kad kas ſkarbû ſuſideda, ir ne bagóts éſti Diewijè.

22. Bet jis târe ſâwo mokitiniams: tôdēl ſakaù jums: * neſirûpinkit dēl ſâwo ißlàikimo, ką wálgiſit; ney dēl ſâwo kûno, kûmi apſidengſit. * Matt. 6, 25. ſ.

23. Gywaſtis brangéſnis už wàlgį, ir kûnas brangéſnis už rubùs.

24. * Dabókit ant warnû, jie ney ſēja, ney pjáuja, nèygi tur kélnorēs ney ſkûnēs, o Diewas taczaù jûs maitina: kiekùgi jûs gereſni už paukßczùs! * Pſ. 147, 9.

25. * Kas júſû yrà, noris tôdēl rûpintus, kurſài galētu ſâwo ſtóméniui mâſto ilgùmą pridēti? * Matt. 6, 27.

26. Tàygi, jey jûs tai, kas mažiáuſia, ne gâlit, kamgi rûpinatēs kito dēl?

27. Iſidabókite lelijès ant laùko, kaip jos áuga; jos ne dirba, ney wèrpja. Bet aß ſakaù jums, ney Salomôną wiſôj ſâwo ßlowēj ne bùwuſi taip aprēdytą, kaip tû wieną.

28. Tàygi jéy žôlę, ßèn=dien laukè ſtówinczę, ir rytój į péczą įmetamą, Diêwas taip rêdo, kieku daugiaùs jis jùs aprēdys, jûs maztikintieji?

29. Tôdēl ir jûs ne klauſinēkit, ką wálgiſę arbà ką gérſę, nèygi rûpinkitēs apiê didziùs dáiktus.

30. * To wiſo jēßko pagônai ſwiete; bet júſû tēwas gerày žino, to jums rèikiant. * Matt. 6, 32.

31. Taczaù jēßkókit Diêwo karalyſtês, tadà tai wis jums pripùls.

32. Neſibijók, tu mažóji kàimene; nēſà * júſû tēwui pamēgo, jums dûti karalyſtę. * P. 22, 29. Matt. 11, 26.

33. Pardûkit, ką tùrit, ir dûkit dâlį wargdieniáms, paſidarykit ſaw maßnàs nepaſęſtanczes, * ſkárbą danguje niekadôs ne nuſimâžinanti, kur ney jôks wagis ne prieit, ir kurį kàndys ne ēſt. * V. 18, 22.

34. Nēſà kur júſû ſkárbas, czę bus ir júſû ßirdis.

35. * Teſtów apjûſtos júſû ſtrēnos ir júſû † žwâkēs te degiê. * Jer. 1, 17. 1 Petr. 1, 13. † Matt. 25, 1. ſ.

36. Ir bûkit lygus žmonēms, ſâwo pôno láukiantiems, kadà jis paſikéls iß ſwodbôs, jeib jám parèinant ir tuſgénant, tůjaù jam atdarytu.

37. Ißganyti tie bernài, kuriùs pôns pàreidams ràs bùndanczus. Iß tieſôs ſakaù jums, jis * paſijûſęs jûs už ſtâlo paſodis, ir dêley jû truſódams jiems paßlûžis. * Jono 13, 4.

38. Ir jey jis atèina antrojè ſargybēje, ir trēczojè ſargybēje, ir taip rànda, ißganyti tie bernài.

39. Bet tai žinókit, * kad gaſpadôrius žinótu, kurę adyną wagis atèiſęs, tay jis budētu, ir ne dûtu įſiwērßt į ſâwo namùs. * 1 Teſſ. 5, 2. ſ.

40. * Tôdēl ir jûs bûkit gatawi, nēſà žmogaùs Sunùs atèis adynoje netikimoje. * Matt. 24, 44.

41. Bet Pétras târe jam: Wiếßpatie, tą prilyginimą, ar mùms sakài, arbà ar ir wisiems?

42. Bet Wiêßpats târe: *koks didis dáikts yrà wiérnas bey ißmintingas úżweizdas, kuri jo pôns státo ant sâwo ßeimynôs, kad jiems tikrù czēsù dûtu wàlgi, jiems pûlanti. *Matt. 24, 45.

43. Ißganitingas tas tàrnas, kuri jo pôns pàreidams rànda tàipo be dâranti.

44. Iß tiesôs sakaù jums, jis dēs ji ant wisû sawo lôbjû.

45. Bet jey tas tàrnas sakys sâwo ßirdijè: mâno pôns użtrùnka parèiti, ir pràdeda mußt bérnus bey slûgines, ir wálgit bey gért, ir apsigért:

46. Tay to tàrno pôns atèis dienôj neláukiamoj, ir adynoj neżinomoj; ir ji sutrùßkis ir jam jo algą dûs su netikinczeiseis.

47. Bet *tas bérnas, kurs żino sâwo pôno wâlę, ir ne-pasigatáwijęs, ney pagàl jo wâlę dâręs, daùg mûßiû kentēs. *Jok. 4, 17.

48. Bet kurs tą neżinódams, taczaù dâręs, kas plakimo wertà, maż mûßiû kentēs. Nēsà kam daug dûta, iß to daug bus atjēßkóta; ir kam daug pawiêrita, iß to daug bus atpraßyta.

49. Aß atējaù ùgni pakùrt ant żémês, ir ko labjaùs wéliczaus, kaip kad ta jau kuréntus?

50. Bet dar pirmà turiù *krikßtidintis krikßtù, ir kaip ne rimstu, iki tai bus atliktà? *Matt. 20, 22.

51. Begù mislijat, manę atêjusi pakâjaus dûti ant żémês? sakaù, kad nè; bet nesándoros.

52. Nēsà nû ßio czêso penki wienamè butè ne sutiks, trys prieß du, ir du prieß tris.

53. Tēwas priêßisis súnui, ir sunùs tēwui: mótina prieß dùkteri ir duktê prieß mótiną, ûßwēne prieß màrczę, ir marti prieß ûßwēnę.

54. Bet jis târe żmonēms: *matydami débesi pasikeliant iß wâkarû tay tûjaù sâkot: bus lytaùs; ir taip atsìeit. *Matt. 16, 2.

55. Ir matydami pētû-wēją pùczant, sâkot: twànkas bus, ir taip atsìeit.

56. Jûs weidmainèi! *żémês ir dangaùs wéidą gâlit mēginti, bet kámgi ne mēginat ßi czêsą? *Jono 4, 35.

57. Kodêlgi ne sûdijat ant sawęs, kas tèisų?

58. *Bet jey tu su sâwo priêßininku eini pas kunigáikßti, tay pasirúpik ant kélio, kad nû jo atsiwálnitumbei, jeib jis tawę ne nuwèstu pas sûdżą, ir sudżà ne padûtu tawę tàrnui, ir tàrnas tawę ne imèstu i kalējimą. *Pam. Ż. 25, 8. Matt. 5, 25.

59. Sakaù taw, ne ißèisi iß tén, iki ir paskuczáusiji piningêli búsi użmokējęs.

13. Pérskyrimas.

Pristwertimo-Kozonis, apiê Galilēonû Prarûlimą, Pygû-Médi, sergancząją Moterißkę, Ewangēlią, ankßtáses Duris, ir Jerúzalēs Ißpûstijimą.

1. Bet tû czēs keli cze bùwo, tie jam pâsakojo apiê Galilēonùs, kuriû kraùją Piliótas su jû apierà bùwo sumàißęs.

2. Ir Jēzus atsakydams târe jiems: ar mislijat, ßius Galilēonùs uż wisùs Galilēonùs didżáusius griekininkùs bùwusius, kad jie tai kentēje?

3. Aß sakaù: nè; bet *jey ne prisiwèrsit, ir jûs wisi taipo prapùlsit. *Ps. 7, 13.

4. Arbà, ar mislijat; kad tie aßtûniólika, kuriùs Siloês korycżà użgriùwo, ir ùżmuße, kaltesni bùwę uż wisùs żmónes, Jerúzalēj gywénanczus?

5. Sakaù: né; bet jey ne prisiwèrsit, ir jûs wisi tàipo prapùlsite.

6. Bet jis sâke jiems tą prilyginimą: turējo wiens pygû-médi, sodintą jo wynicżoj; ir atêjęs jēßkójo ant jo wàisiaus, ir ney jókio ne râdo.

7. Tay jis târe wyniczininkui: ßtay, aß tris metùs kas métą atêjęs wàisiaus jēßkójau ant to pygû-médżio, ir ney jókio ne randù: pakirsk ji; kám jis noprôsnay żémēj stów?

8. Bet jis atsakydams târe jam: ponè, palik ji dar ßi métą, ik ji apkâsęs apkrêsiu,

9. Bau wàisiaus nèßtu; jey ne, tay potám ji pakirsk.

10. Ir jis mokino wienojè ßiuilēje sabatôj.

11. Jr ßtay, bùwo tenay moterißke, tùrinti dwâsę ligôs aßtûniólika métû; ir bùwo sutráukta, ir abelnày ne galējo aukßtyn ziurēt.

12. Bet Jēzus ję matydams prisiwadino ję prie sawęs, ir târe jei: môterißk, búk walnà nû sâwo ligôs.

13. Jr *uzdējo rankàs ant jôs; ir tûjaùs ji atsitiêsusi Diêwą gárbino.
* Mark. 7, 32.

14. Tay atsâke ßiùilês wyresnysis supykęs, kad Jēzus sabatôj gyde, ir târe zmonēms: ßéßios diênos yrà dirbamos; tosè atèikit ir dûkitēs gyditis, o ne sabatôj.

15. Tay atsakydams jam Wiêßpats târe: tu weidmainy, *ar ne kôznas júsû àtrißa sâwo jáuti arbà âsilą nû prâkarto sabatôj, ir wéda ji girditi?
* 2 Moiz. 23, 5.

16. Bet àrgi tą ne reikējo atwálniti sabatojè, kuri Abraômo duktê yrà, nû to ryßio, kuriûm ßētôns ję bùwo surißęs jau apiê aßtûniólika métû?

17. Jr tai jam pasâkius, turējo gēdētis wisi, kuriê jo priêßininkai bùwę; ir wisi zmónēs dzaùgēsi wisàis ßlowingais darbàis, jo darytais.

18. Bet jis târe: kam Diêwo karalystelygi, ir kam aß ję prilygisiu?

19. Ji *lygi yrà garstycziû-grùdui, kuri zmogùs êmęs, imete i sâwo dàrzą; ir tas áugdams didis médis pastójo, ir dangaùs paùkßczei làikēsi po jo ßakomis.
* Matt. 13, 31. Mark. 4, 31.

20. Jr wēl târe jis: kam Diêwo karalystę prilygisiu?

21. Ji *lygi ráugui, kuri moterißke êmusi imáiße i tris ketwirczùs miltû, iki abelnày pérrugstant.
* Matt. 13, 33.

22. Jr jis êjo per miestùs ir miesteliùs, ir mokino keliáudams i Jerûzalę.

23. Bet wiens sâke jam: Wiêßpatie, bau misliji, màz ißganytais pastósent? bet jis târe jiems:

24. Procewókitēs, *kad pro ankßtáses duris ièitumbit; nēs daug (tai jums sakaù) procewósis, kàipo ièitu, ir ne galēs.
* Matt. 7, 13. Pilip. 3, 12.

25. Jß to czêso, kad gaspadôrius kēlęsi duris bus uzrakinęs, tay pradēsit laukè stowēti, i duris tusgénti ir sakyti: Wiêßpatie, Wiêßpatie, atwérk mums. Jr jis atsakydams tars jums: *aß ne pazystu júsû, iß kur jûs êsat.
* Matt. 7, 23.

26. Tadàgi pradēsit sakyti: mes po tâwo akiû wálgēm ir gērēm, ir ant ûlyczû tu mokinài mus.

27. Jr jis tars: sakaù jums: ne pazystu júsû, iß kur êsat; *atstókit wisi nû manęs, jûs piktadējai.
* Matt. 7, 23. D. 25, 41. Ps. 6, 9.

28. Tay bus kaukims ir dantû-klebējims, kad regēsit Abraômą, Jzaôką bey Jokûbą ir wisùs prârakus Diêwo karalystēje, bet sawę ißstùmtus.

29. Jr atèis iß rytû ir iß wâkarû, iß ßiáurês ir iß pietû, kuriê sēdēs uz stâlo, Diêwo karalystēje.

30. Jr ßtay, yrà *paskiáusieji, kuriê bus pirmieji, ir yrà pirmieji, kuriê bus paskiáusieji.
* Matt. 19, 30.

31. Tą pâcze diêną atêję keli Parizēûßiû târe jam: kélkis ir atstók iß czę; nēsà Erôdas nor tawę nuzawinti.

32. Jr jis târe jiems: nuèikit ir sakykit tai lâpei: ßtay, aß ißwaraù wélnius, ir ißgydau ßèn-dien bey rytój, ir tréczą diênà gâlą gáusiu.

33. Taczaù ßèn-dien ir rytój, ir poryt turiù wáikßczot: Nēsà ne pritink, kad prârakas prazútu kitur, kaip Jērûzalēj.

34. *Jerûzale, Jerûzale, kuri tu ùzmußi prârakus ir akmenimis zudài pas tawę siųstûsius, kiek kartû aß norējau tâwo waikùs surinkti, kaip wißtà sùrenka sâwo lizdą po sâwo sparnàis, o jûs ne norējot;
* Matt. 23, 37.

35. Sztay, *júsû namài bus jums pusti palikti. Nēsà sakaù jums: jûs ne matysit manęs, iki atsièisis jums sakyti: †pagirtas te esiê atèinąsis wàrdan Wiêßpatiês.
* Matt. 23, 38. Ps. 69, 26. † Ps. 118, 26.

14. Pérskyrimas.

Apiê Wandens-Ligà Sèrgantiji, Kristaus Rozòni, Sweczams sakytąję, didęję Weczérę, ir jo tikrąji Pasekimą.

(Ewang. 17. Nedēl. po ßw. Tràiceś.)

1. Jr nusìdawe, kad jis atêjo i namùs wieno wyriáusio Parizēûs-

ßiû, sabatôj, dûnq wálgit; ir *jie tykojo ant jo. * Mark. 3, 2.

2. Ir ßtay, cze bùwo zmogùs po jo akiû, wandèns=ligà sergqs.

3. Ir Jēzus atsakydams kalbējo raßte=mokitiemsiems bey Parazēûßiams, ir târe: bau ir walè sabatôj gydit?

4. Bet jie tylējo. Jr jis ji èmes ißgyde, ir paléido ji.

5. Ir atsakydams târe jiems: kas júsû yrà, kuriám jo jáutis arbà âsilis i ßùlini ipùltu, ir jis ji ne tûjaùs ißtráuktu sabatôs dienôj?

6. Ir jie wēl niêko ne galējo jam ant to atsakyt.

7. Bet jis prilyginimq sâke swecjáms, isidabódams, kaip jie saw wyriáusiases wietàs rinkos, ir târe jiems:

8. Kad kókio noris i swôdbq pàkwiestas esi, tay ne sēskis wyriáusioj wiêtoj, kad ne bútu kas jo pàkwiestas uz tawe garbingésnis:

9. Ir jey tas atêjes, kurs tawe ir ji pàkwiete, tàrtu taw: dûk tam wiêtq, ir tadà turētumbei tu su gēda zemjáusioje wiêtoje sēstis.

10. Bet pàkwiestas eik ir sēskis zemjáusioj wiêtoj, kad àteidams tas, kurs tawe ir anq pàkwiete, sakytu taw: prieteliau, slink aukßtyn, tay gàrbe turēsi po akiû tû, kurie su tawim uz stâlo sēd.

11. *Nēsà pats sâwe pasiáukßtinqsis, bus pazémintas: ir pats pasizéminqsis, bus paáukßtintas.]
* Matt. 23, 12. f.

12. Jis sâke ir tam, kursâi ji pasikwiêtes bùwo: pagatâwidams pietùs arba wakarêne, tay ne kwiêsk sâwo prietelius, ney brólius, ney gentis, ney bagótûsius kaimynus; kad jie tawe ne wēl kwiêstu, ir taw atlygita bútu.

13. Bet cjésni kéldams *pasikwiêsk ùbagus, lûßus, ráißus ir aklùs;
* Zir. 4, 1. P. 14, 13. Tob. 4, 7.

14. Tay búsi ißganytas: nēsà jie ne tur, kûmi taw atlygiti; bet *taw bus atlygita prisikēlime †teisiûjû.
* Matt. 6, 4. † Jono 5, 29. P. 11, 24.

15. Bet tai girdējes wiens podraùg uz stâlo sēdincjujû, sâke jam: ißganytas tas, kursâi dûnq wálgo Diêwo karalystēje.

(Ewang. 2. Nedēl. po ßw. Tràices.)

16. Bet jis târe jám: bùwo zmogùs, tas *steliâwo dide wakarêne, ir daug i tq pasikwiete.
* Pam. 3. 9, 1—12.

17. Ir ißsiunte sâwo tàrnq cjēse wakarênês, sakyti pakwiestiemsiems: *parèikit, nēs wisiab gatawà.
* Pam. 3. 9, 2. 5.

18. Ir jie wisi pradējo nûlatày ißsikalbēti. Pirmàsis sâke jam: aß dirwq pirkaù, ir turiù ten ißeit, tq apziurēti; praßaù tawe, ißkalbēk mane.

19. O antràsis târe: aß pirkaù penkis jáucjû jùngus, ir dabàr nueimi, jûs apziurēti; praßaù tawe, ißkalbēk mane.

20. O trecjàsis târe: aß pâcje wedzaù, tôdēl atèiti ne galiù.

21. Ir tàrnas parêjes sâwo pônui tai atsâke. Tay namû pôns supykes târe sâwo tàrnui: eik tûjaùs ant keliû ir ûlycjû miêsto, ir iwèsk ßén ùbagus, ir lûßus, ir ráißus bey aklùs.

22. Ir tàrnas târe: ponè, atlikta, kq tu liepèi, bet dar daugiaùs tèlpa.

23. Ir pôns târe tàrnui: ißeik ant wiêßkeliû ir patworiû, ir wersk jûs ièiti, kad mâno namài pilni pastótu.

24. Alè aß sakaù jums: ney wiens anû pakwiestûjû wyrû ne ragáus mâno wakarênês.]

25. Bet êjo su jûmi daug zmoniû. Ir jis atsigrezes târe jiems:

26. Jey kas pas mane àteidams *ne n' apkêncja sâwo tēwq, mótinq, pâcje, waikùs, brólius, séseres, ir priegtám sâwo patiês gywasti, tas ne gal but mâno mokitinis.
* 5 Moiz. 33, 9. Matt. 10, 37.

27. Ir kas nè=neßa sâwo kryziu mane sèkdams, tas ne=gàl but mâno mokitinis.

28. Bet kas yrà júsû, kurs norēdams korycjq budawóti, ne pirmà atsisēdes ißrokûtu kâßtq, ar turis, kiek reik, tai ißtesēti?

29. Kad ne jam pâmatq dējus, ir ne gâlint ißtesēt, wisi tai mâtantieji pradētu ji ißjûkti,

30. Tarydami: tas zmogùs pradējo budawóti, o ne gal tai ißtesēti.

31. Arbà, kursài karâlius norē=dams èiti į kârą prieß kitą karâlių, ne pirmà atsisēdęs pérdumotu, bau jisài su dēßimt túkstanczeis galēsęs prießais èiti tam, kursài prieß ji ateit su dwideßimt túkstanczeis?

32. Jey ne, tay páslû siùnczia, anám dar toli ēsant, ir pakâjaus prâßo.

33. Taipojaù ir kiekwiens júsû, kurs ne atsisâko wisam, ką jis tur, ne gal buti mâno mokitinis.

34. *Druskà gérs dáikts yrà; bet jey druskà pagenda, kûmi súdisim?
* Matt. 5, 13. Mark. 9, 50.

35. Ji nè=dera ney į dirwą, ney į mēßlus; bet bus ißmestà. Kas *ausiû tur girdēti, tas te gird.
* p. 8, 8.

15. Pérskyrimas.

Pagárbinimas diẽwißkosios Mielaßirdingystẽs Pri=lyginimais.

(Ewang. 3. Nedēl. po ßw. Tráicès.)

1. Bet ártinosi pas ji *wisokiẽ mùitininkai ir griekininkai, jo klau=sytis. * Matt. 9, 10.

2. Ir Parizēûßiai bey raßte=moki=tieji murmējo, tarydami: *tasài grie=kininkûs priima, ir su jeis wálgo.
* p. 7, 39.

3. Bet jis sâke jiems tą prilygi=nimą, ir târe:

4. Kursài źmogùs tarp júsû yrà, turis ßimtą awjû, ir *jey prapùltu jam tû wienà, kurs ne paliktu de=wynes=deßimtis ir dewynes pûsczoje, ir ne èitu jēßkóti †prapûlusiostôs, iki tą surâdęs?
* Ezek. 34, 11. 16. † Matt. 18, 12. Luk. 19, 10.

5. Ir ję surâdęs ùźsìdeda jis ję su dzaugsmù ant sâwo peczìû.

6. Ir namûn parẽjęs jis sâwo prie=telius bey kaimynus pasiwadinęs, jiems târia: dzaùgkitēs su manim, nēs suradaù sâwo âwį, kuri bùwo prapûlusi.

7. Aß sakaù jums: taipojaù ir dzaùgsmo bus dangùj ant wieno *griekininko prisiwèrczanczo, dau=giaùs, ne kaip ant dewynesdeßimt ir dewyniû teisiûjû, prisiwertimo ne priwâlanczujû. * p. 5, 32.

8. Arbà, kuri moterißke, tùrinti dēßimti grâßiû, jéy ji tû wieną pà=met, ne uźdègtu źwâkę, ir ne ßlûtu namùs, ir pasidabódama to jēßkótu, iki tą râdusi.

9. Ir râdusi tą, pasiwadina ji sâwo *prietelkas bey kaimynkès tarydama: dzaùgkitēs su manim, nēsà radaù sâwo grâßį, kurį buwaù pamétusi.
* p. 1, 58.

10. Taipojaù sakaù jums, bus dzaùgsmo po akiû angēlû Diẽwo iß wieno griekininko prisiwèrczanczo.]

11. Ir jis târe: turējo źmogùs du súnu.

12. Ir jaunesnysis tû=dwiejû târe tēwui, dûk man, tēwe, dâlį lôbjo, man pûlanczęję; ir jis pérdalijo jiems dwiem lôbį.

13. Ir ne ilgu metù potám jau=nesnysis sunùs wislab surinkęs iß=keliâwo toli į swétimą ßâlį; *ir ténay sâwo lôbį ißpûstijo belēbau=dams. * Pam. ź. 29, 3.

14. Tàipgi jam wisą sâwo tùrtą ißléidus, dide brangybe râdos per tą wisą źémę; ir jis pradējo stokóti.

15. Ir nuẽjęs pristójo prie wieno miesczoniẽs tôs źémẽs, tas jį siùnte į sâwo laùką, kiaùliû ganyt.

16. Ir jis gèide sâwo pilwą pilditis źlauktimis kiaùliû ēdamoms; ir ney wiens jam tû nè=dawe.

17. Tay jis susimislijęs târe: kiek samdininkû tur mâno tēws, dûnôs pilnày tùrinczû, *o aß badù pra=pûlu. * Pam. ź. 23, 21.

18. *Pasikēlęs èisiu pas sâwo tēwą, ir jam sakysiu: tēwe, aß susigriēßi=jau prieß dàngų ir †prieß tawę.
* Jer. 3, 12. s. † Ps. 51, 6.

19. Ir toliaùs newèrts esmi tâwo sunumi wadinamas búti; laikyk manę, kaip wieną sâwo samdininkû.

20. Ir pasikēlęs atẽjo pas sâwo tēwą. Bet jam dar toli ēsant, pa=mâte jį jo tēws ir pasigailēdams bēgo, ir jo kaklù apsikabinęs *pa=buczâwo jį. * 2 Sam. 14, 33.

21. Bet sunùs târe jam: Tēwe, aß susigriēßijau prieß dàngų ir prieß tâwę, ir toliaùs ne=wèrts esmi, tawo sunumi wa=dinamas búti.

22. Bet tēws târe sâwo bernáms: ißnèßkit geriáusiji rûbą, ir aprēdykit

ji: ir žiedą důkit jam ant jo rånkôs, ir kùrpes ant jo kójû.

23. Jr atgabénkit ßén penētą wèrßi, ir papjáukit tą; bewálgikim ir búkim linkſmi.

24. Nēſà ßis mâno ſunùs bùwo numiręs, * ir wēl atgijo; jis bùwo prapůlęs, ir wēl atſirâdo. Jr pradējo linkſmintis. * Epz. 2, 1. 5. P. 5, 14.

25. Bet wyreſnyſis ſunùs bùwo ant laùko; ir artyn prie namû priējęs ißgirdo dainójimus ir ßokimą.

26. Jr priſiwadinęs prie ſawęs bernû wieną, kláuſe, kas tai ēſą.

27. Bet tas ſâke jam: tâwo brólis parêjo, ir tâwo tēws penētą wèrßi papjówe, kad ji ſwèiką ſuláukęs.

28. Tay jis papykęs ne norējo į widų eit. Tay jo tēws ißējęs ji prâße.

29. Bet jis atſakydams târe tēwui: ßtay, tiek métû taw ßlûžiju, ir dar niekadôs tâwo priſâkimą ne péržengiau, o tu man niekadôs ney óžio nè=dawei, kad ſu ſâwo prieteleis paſilinkſminczau.

30. Bet kaip ßis tâwo ſunùs parêjo, * kurſài ſâwo lôbi ſu kékßēmis prarijęs, tay tu jam penētą wèrßi papjówei. * Pam. ž. 29, 3.

31. Bet jis târe jam: ſunaù, tu wis pas manę eſi, ir wiſlab, kas mâno, tai ir tâwo yrà.

32. Bet rèiktu taw dzaùgtis ir linkſmám búti: nēſà ßis tâwo brólis bùwo numiręs, ir wēl atgijo; jis bùwo prapůlęs, ir wēl atſirâdo.

16. Perſkyrimus.

Netikrâſis Wartójimas Bagotyſtēs.

(Ewang. 9. Nedēl. po ßw. Tràiczo.)

1. Bet jis târe ir ſâwo mokitiniams: bùwo wyrs bagótas, tas turējo úžweizdą, tas bùwo pas ji apſkúſtas, buk jis ēſąs jo lôbi ſugaißinęs.

2. Jr jis ji paſiwadinęs târe jam: kaip tai girdžu apiē tawę? důk rokùndą ſâwo užweizdējimo, nēs tu ne gali toliaùs but úžweizdu.

3. Užweizdas târe ſawijè: ką wèikſiu? mâno pôns àtima man urēdą; kàſti ne galiù, ùbagauti gēdžûs.

4. Žinaù, ką daryſiu, iß urēdo ißmeſtas búdams, kad jie manę priimtu į ſâwo namùs.

5. Jr jis ſuſiwadinęs prie ſawęs wiſùs ſâwo pôno ſkolininkùs, târe pirmámjam: kiek tu mâno pônui ſkeli?

6. Jis târe: ßimtą bâczkû aliējaus. Jr jis ſâke jám: imk ſâwo ùžraßą, ſéſkis, ir tůjaù raßyk: pènkesdeßimt.

7. Potám târe jis antrámjam: bet tu kiek ſkeli? jis târe: ßimtą ketwirczû kwieczû. Jr jis târe jám: imk ſâwo ùžraßą, ir raßyk: aßtůnesdeßimt.

8. Jr tas pôns pagyre netèiſųji úžweizdą, ji taip kytrey padâriuſi. Nēſà ßio ſwieto waikài kytreſni yrà * už waikùs ßwieſybês jû giminêj. * Epz. 5, 8. 9. 1 Teſſ. 5, 5.

9. Ogi aß ir jùms ſakaù: * darykitēs ſaw prieteliû iß netèiſiojo Mamôno, kad jie jùs, jau ſtokójanczus, priimtu į ámžinůſius gywénimus.] * Matt. 6, 20. P. 19, 21. 1 Tim. 6, 19.

10. Kas * wiērnas yrà mažiáuſiame dáikte, tas ir didžamè wiērnas; ir kas neteiſùs mažiáuſiame, tas ir didžamè neteiſùs. * P. 19, 17.

11. Jey dabàr neteiſiamè Mamonè newierni éſte, kas jums pawiēris tikrąji?

12. Jr jey ſwetimamè newierni éſte, kas jums důs juſißki?

13. * Ney jôks namû ßlužáuninks ne gal dwiem pônam ßlûžit: ar jis wieną ne=kęs, ir àntrąji mylēs; arbà jis prie wieno laikyſis, ir àntrąji niekù wers. Ne gâlit Diēwui ßlûžit, ir † podraùg Mamônui. * Matt. 6, 24. † Jēz. 56, 11.

14. Tai wiſlab girdējo ir Pariſzēûßiai, * tie gôdus bùwo, ir ji ißjůke. * Matt. 23, 14.

15. Jr jis târe jiems: jûs éſte, * kuriē pâtys ſawę téiſinatēs po žmoniû akiû; bet Diēws † pažyſta júſû ßirdis: nēſà kas tarp žmoniû aukßtà, tai bjaurybe yrà po Diēwo akiû. * P. 18, 9. † Pſ. 7, 10. f.

16. * Jokáns bey prârakai prârakauja iki Jônui: ir iß to czêſo Diēwo karalyſte per ewangēlią apſâkoma, ir kiekwiens į tą įſiwèržia gwoltù. * Matt. 11, 12.

17. Bet pigiaùs yrà, *kad dangùs ir żéme ſugàißtu, ne kaip kad wiens żokâno brukßnélis pùltu.
* P. 21, 33. Matt. 5, 18.

18. *Kas ſkiriaſi nů ſâwo pacżôs, ir kitą wéda, tas pérżeng wenczawonyſtę; ir kas nů wyro atſkirtąję wéda, ir tas taipojaù wenczawonyſtę pérżeng. * Matt. 5, 31. f.

(Ewang. 1. Nedél. po ßw. Trâjcés.)

19. Bet bùwo bagôczus, tas wilkéjo pùrpura ir brangiáuſia dróbe, ir kas-diên gywéno raſkaßnèy ir linkſmày.
20. Bet bùwo ir *ùbags, wardù Lôżorius, tas uż jo wàrtû gulējo, pilnas woczû, * Jir. 14, 14.
21. Gèiżdams ſótintis trupuczèis, nů bagôczaus ſtâlo půlanczeis: taczaù ßùnys priêję, jo wotis làiże.
22. Bet nuſidawe, kad ùbags nùmire, ir tâpe angēlû nùneßtas į prieglobſtį Abraômo. Bet ir bagôczus nùmire, ir tâpe palàidots.
23. Bet jau pékloj ir mûkoj bebûdams, jis ſâwo akis pakēlęs pamâte Abraômą iß tólo, ir Lôżorių jo prieglobſtije,
24. Szaùke ir târe: tēwe Abraomè, ſuſimilk manęs ir ſiųſk Lôżorių, kad jis galélį ſâwo pirßto į wándenį pamirkytu, ir atáußintu mâno lieżùwį, nēſà *aß mukàs kenczù ßioj liepſnôj. * Jēż. 66, 24.
25. Bet Abraômas târe: atſimink ſunaù, kad tu ſâwo gérą gawài dar gyws be búdams, o Lôżorius atpèncż pikto gâwo; bet dabàr jis palinkſminamas, o tu mûczijams.
26. Jr ant to wiſo tárp múſû ir júſû didis târpas padrútintas yrà, kad tie, kuriē norētu iß czę żemyn pas jùs nużèngti, ne gal, neygi iß tèn pas mus péreit.
27. Tay jis târe: tàygi, tēwe, meldżù tawę, kad jį ſiųſtumbei į mâno tēwo namùs.
28. Nēs dar turiù penkis brólius, kad jis jiems ißliùditu, jeib ne ir jie ißkàktu į ßę mûkôs wiētą.
29. Abraômas târe jam: *jie tur Moiżêßių bey prârakus, tû jie te klaùſo. * Jēż. 8, 20. P. 34, 16.
30. Bet jis târe: nė, tēwe Abraomè; bet jéy kas iß numiruſiujû pas jûs nuèitu, tay jie priſiwèrſtus.
31. Jis târe jam: jey jie Moiżêßiaus bey prârakû ne klaùſo, tay jie ir ne tikēs, noris kas iß numiruſiujû priſikéltu.]

17. Pérſkyrimas.

Apie Papiktinimą, Atſileidimą, Tikējimą béy Dárbus; apie deßimt Raupſûtus, ir Diēwo Karalyſtēs Atējimą.

1. Bet jis ſâke ſâwo mokitiniams: ne gâlims dáikts, kad ne ràſtus papiktinimû, bet bēdà tam, per kurį jie atèit.
2. *Naudingiaùs jam bútu, jey girnû-akmů użkabintas bútu ant jo kâklo, ir jis imeſtas bútu į júres, użiót jiſài wieną tû mażûjû papiktinęs. * Matt. 18, 6. Mark. 9, 42.
3. Dabókitēs! Jey tâwo brólis prieß tawę ſuſigriēßija, *pabárk jį; ir jey paſigérina, atléiſk jam. * 3 Moiż. 19, 17. Matt. 18, 15.
4. Jr nórint ſeptynis kartùs per diêną prieß tawę ſuſigriêßitu, ir ſeptynis kartùs per diêną ſugryßtu pas tawę ir tàrtu: gailiûs; tay turi jam atléiſti.
5. Jr Apâßtalai târe Wiêßpaczui: padrútink *mums tikējimą. * Mark. 9, 24.
6. Bet Wiêßpats târe: *kad tikējimą tùrit, kaip garſtyczû grúdą, ir ſàkot ßiam mórû-médżui, ißſiráuk, ir pérſiſodink į júres; tay jis bus jums pakluſnùs. * Matt 17, 20.
7. Kas iß júſû, turēdams bérną, jam ârianti, arbà galwijùs gânanti, tam iß laùko namů parêjus, jám ſakytu: eik grèitay tén, ir ſéſkis uż ſtâlo?
8. Ar ne tàipo, kad jis jam ſâko: paſteliûk, kad aß wakarênę wálgiczau, ir apſijûſęs ßlûżik man, pakôl aß wálgiſiu ir gérſiu; potám ir tu wálgiſi ir gérſi.
9. Ar jis ir dēkawoj tam bérnui, kad jis tai dârę, kas jam palieptà? man ding: nè.
10. Taipojaù ir jûs, kad jûs wiſlab atlikę, kas jums palieptà, tàrkite: mes éſme nenaudingi bernài; mes dârēm, ką daryti kalti bùwom.

(Ewang. 14. Nedēl. po ßw. Traices.)

11. Jr nusidawe, jam *keliáujant į Jerůzalę, kad jis tráukēs widumi Samáriôs bey Galilēôs. *Jono 4, 4.

12. Jr kaip jis atêjo į kókį miestéli, sutiko jį déßimtis raupsótů wyrů, tie stowējo iß tólo.

13. Jr *pakēlę sâwo bàlsą, târe: Jēzau, miels mokitojau, susimilkis músů. *Ps. 107, 19.

14. Jr jis jůs pamâtęs târe jiems: *nuêję pasiródikit klebônams. Jr nusidawe, kaip jie nuējo, czysti pastójo. *3 Moiz. 13, 2. p. 14, 2.

15. Bet wiens jů matydams sawę ißgijusį, sugryžo, didžù balsù gárbindams Diêwą.

16. Jr půle ant sâwo wéido pas jo kójas, dēkawodams jâmui. O tas bùwo Samaritônas.

17. Bet Jēzus atsakydams târe: ar jů ne déßimt czysti pastójo? bet kùrgi aniê dewyni?

18. Argi ney wiens n' atsirâdo, kurs sugryžęs Diêwui gàrbę důtu, kaip ßis swetimàsis?

19. Jr târe jam: kélkis, eik, *tâwo tikējimas tawę gélbējo.] *p. 7, 50. p. 8, 48.

20. Bet pakláustas Parizēůßiů: kadà atèit Diêwo karalystē? atsakydams târe jiems: *Diêwo karalystē ne atèit regimày. *1 Kor. 4, 20.

21. Nèygi sakys: *ßtay, ji czę, arba tén yrà. Sztay, Diêwo karalystē yrà widujè júsů. *Matt. 24, 23. Mark. 13, 21.

22. Bet jis târe mokitiniams: atèis tas czêsas, kad gèisite regēti wieną diêną žmogaùs sunaùs, ir ne regēsit ję.

23. Jr *jie jums sakys: ßtay czónay, ßtay ténay; ne nuèikite tén, o taipjaù ir ne sèkkite. *Matt. 24, 23. Mark. 13, 21. Luk. 21, 8.

24. Nēs lygey kaip *žaibas aukßtày nů dangaùs žaibáuja, ir ant wiso ßwiêczą, kas po dangùm yrà, tàipo žmogaùs Sunùs bus sâwo dienojè. *Matt. 24, 27.

25. *Bet pirm to jis daùg tur kentēti, ir paniêkintas búti ßiôs giminês. *Matt. 16, 21.

26. Jr lygey kaip nusidawe czēsè Noâko, taip ir nusidůs dienosè žmogaùs Sunaùs.

27. Jie wálge, jie gēre, jie wéde, jos tekējo, iki tôs dienôs, kaip *Noâkas į âkrutą įējo, ir atējo griēk-twanis, ir nuskandino jůs wisùs. *1 Moiz. 7, 7.

28. Lyg tàipo, kaip nusidawe czēsè Liôto: jie wálge, jie gēre, jie pirko, jie pàrdawe, jie sodino, jie kúre.

29. Bet tą diêną, kaip Liôtas ißējo iß Sodômôs, *ugnimi ir sērà lijo iß dangaùs, ir jůs wisùs ißgaißino. *1 Moiz. 19, 15. f.

30. Tàipo ir nusidůs tojè dienojè, kad žmogaùs Sunùs tur apréikßtas pastóti.

31. Tą diêną, *kas ant stógo yrà, ir jo tùrtas namêj, tas te ne nukópa, tą imtis. Taipojaù, kas ant laùko yrà, tas te ne sugryßta tôpi, ką jis ùžpakalije palikęs. *Matt. 24, 17.

32. *Atsiminkit Liôto paczôs. *1 Moiz. 19, 26. f.

33. *Norisis sâwo důßią ißlaikyti, tą prapùldis; ir tą prapùldąsis, tą gélbēs ant gywastiês. *Matt. 10, 39. Mark. 8, 35. Luk. 9, 24.

34. Sakaù jums: *tą nâkti du ant pâtalo gulēs; wiens bus priimtas, antràsis bus pàliktas. *Matt. 24, 40. 41.

35. Dwi podraùgey máls; wienà bus priimtà, antrója paliktà.

36. Du bus ant laùko; wiens bus priimtas, antràsis bus pàliktas.

37. Jr jie atsakydami târe jam: Wiêßpatie, kur tai? bet jis sâke jiems: *kur maità, ten susilek Erélei. *Jobo 39, 30. Abak. 1, 8. Matt. 24, 28.

18. Pérskyrimas.

Apiê Màldą ir Prisiwertimą, Kryžių ir Wàrgą.

1. Bet jis sâke jiems prilyginimą apiê tai, *kad wisadôs reikiant mèlstis ir ne pailsti. *Rym. 12, 12. Kol. 4, 2. 1 Tess. 5, 17.

2. Jr târe: bùwo sudžià wienamè miestè, tas nesibijójos Diêwo, ir nesigēdējo ney jókio žmogaùs.

3. Bet bùwo naßlê tàm patim miestè, ta pas jį atêjusi târe: gélbēk manę nů mâno priêßininko.

4. Jr jis ilgày tai ne norējo. Potám jis mislijo pats sawijè: nórint ir Diêwo nesibijaùs, o ir ney jókio žmogaùs nesigēdžiůs:

5. Taczaù, kadángi szi naszlê manę *nepakajój, ję gélbēsiu, jeib ji ne paskiáus atêjusi nuklapâtitu manę. * p. 11, 7. 8.

6. Tay târe Wieszpats: klausykitēs czę, ką neteisùsis sudzià sâko.

7. Argi ne ir Diêwas gélbētu sâwo iszrinktůsius, kuriê diênq ir nâkti jop szaùkia, kaczèyg ir wâlandą ant jû pakentējęs?

8. Asz sakaù jums: jisài jůs iszgélbēs ne po ilgu. Taczaù kad żmogaùs Sunùs atèis, ar misliji, ji ràsent tikējimo ant żemês?

(Ewang. 11. Nedēl. po Szw. Tràicēs.)

9. Bet jis sâke keliems, kuriê patys tikējos tèisus êsą, ir kitùs paniêkino, toki prilyginimą:

10. Ejo du żmogù i bażnyczią mèlstis, wiens Parizēûszias, o antràsis mùitininkas.

11. *Parizēûszias stowēdams taip mèldēsi pats sawijè: †asz dêkawoju taw, Diewè, kad asz ne esmi, kaip kiti żmónes, plēszikai, netèisus, pérżengtojei wenczawonystês, arbà ir kaip szis mùitininks. * Matt. 5, 20. † Jēz. 58, 2.

12. Asz pâstninkauju du kartù per nedēlę, ir důmi desētines nů wiso to, ką turiù.

13. O mùitininks isz tólo stowēdams, ne norējo sâwo akiû dangùn pakélti, bet mùszdamasi i sâwo krutinę târe: *Diewè, buk man griesznámjam malonùs. * Ps. 51, 3.

14. Sakaù jums: szis aptéisintas nuêjo i sâwo namùs uż aną; *nēs kas pasiáuksztin, tas bus pażémintas; ir kas pasiżémin, tas bus paáuksztintas.]
* Jēz. 66, 2. Matt. 23, 12. Luk. 14, 11. 1 Petr. 5, 5.

15. Jie *àtneszе pas ji mażus kudikēliùs, kad sâwo rànką ant jû użdētu. Bet mokitinei tai matydami, draùde jůs.
* Jēz. 49, 22. Matt. 19, 13. 14. Mark. 10, 13.

16. Bet Jēzus wadino jůs pas sâwę ir târe: léiskit kudikēliùs pas manę atèiti, ir ne ginkit jiems; nēs tû yrà dangaùs karalyste.

17. Isz tiesôs sakaù jums: *kas Diêwo karalystę ne priima, kaip kûdikis, tas ne ièis i ję. * Mark. 10, 15.

18. Ir *kláuse ji wiens wyresnysis, tarydams: géra mokitojau, ką turiù daryt, kad ámżinąję gywâtą i dalykùs gáuczau? * Matt. 19, 16.

19. Bet Jēzus târe jam: ką wadini manę gerù? ney wiens n'ierà géras, kaip tiktày wiens Diêwas.

20. Tu gerày żinài *prisâkimus: Ne pérżengk wenczawonystę. Ne użmùszk. Ne wôgk. Ne liùdik neteisaùs liùdimo. Gárbink sâwo tēwą ir sâwo mótiną. * 2 Moiż. 20, 12. s.

21. Bet jis sâke: tai wislab laikiaù isz sâwo mażû dienû.

22. Tay Jēzus iszgirdęs târe jam: dar wieno taw rèikia: pardůk wislab, ką turi, ir důk ubagáms, *tay turēsi skárbą dangujè, ir eiksz, ir sèkk manę. * Matt. 6, 20.

23. Bet jis tai girdējęs, smûtnas pastójo: nēs labày bagótas bùwo.

24. Bet Jēzus pamâtęs ji smûtną pastójusi, târe: kaip ne pigey bagótieji iszkàks i dangaùs karalystę.

25. Pigiaùs yrà werbliûdui péreiti pro adatôs aùsi, ne kaip kokiám bagótam ièit i dangaùs karalystę.

26. Tay sâke, kuriê tai girdējo: kàsgi tay gal iszganytas pastóti?

27. Bet jis târe: *kas żmonēms ne galimà, tai Diêwui galimà.
* Jobo 42, 2.

28. Tay târe Pétras: *sztay mes wislab palikę tawę sékēm.
* Matt. 19, 27.

29. Bet jis târe jiems: isz tiesôs sakaù jums: *ney wieno n'ierà, kurs palikęs bùtą, arbà gimdytojus, arbà brólius, arbà pâczę, arbà waikùs, dēl Diêwo karalystês,
* 5 Moiż. 33, 9.

30. Ne *imtu tulerópay szimè czēsè, ir búsenczame ámżije ámżinąję gywâtą.
* Jobo 42, 12.

(Ewang. Użgawēniû Nedēlioje.)

31. Bet êmęsi pas sawę anùs dwylika, târe jiems: sztay, *mes èinam auksztyn i Jerùżalę. Ir wislab iszsipildis, kas prârakû paraszyta apiê żmogaùs Súnų. * Matt. 17, 22. s.

32. Nēs jis bus *padůtas pagônams, ir bus àpjůktas, ir iszgēdintas, ir apspjáuditas. * Matt. 27, 2.

33. Ir nuplâkę ji użmùsz; ir trécząję diênq jis wēl prisikélsis.

34. *Bet jie to niêko ne ißmâne, ir ta kalbà jiems bùwo kaip użdengtà, ir ne żinójo, kas tai bùwo sakyta. *p. 9, 45.

35. Bet nusidawe, jam arti Jēriżkôs atêjus, *sēdējo âklas pakelij, ùbagaudams. *Matt. 20, 29. 30. Mark. 10, 46.

36. Tas girdēdams daugybę żmoniû keliù einant, tyrinējo, kas tai êsą?

37. Tay pasâke jam: Jēzus iß Nâzaret praeinąs.

38. Ir jis ßaùke, tarydams: Jēzau, tu Sunaù Dówido, susimilkis manęs.

39. Bet pirmà einantieji draùde jį, idánt tylētu. Bet jis jû labjaùs ßaùke: tu Sunaù Dówido, susimilkis manęs.

40. Bet Jēzus apsistójęs liêpe jį pas sawę atwèst. Bet jį arti pas jį atwédus kláuse jis jį,

41. Ir târe: ko nóri, kad aß taw darycżau? Jis sâke: Wiêßpatie, kad regēcżau.

42. Ir Jēzus târe jam: buk regis; *tâwo tikējims tawę pagélbējo. *Matt. 9, 22.

43. Ir jis tûjaùs *pradējo regēti, ir sékē jį, gárbindams Diêwą. Ir wisi żmónēs toktài matydami, liáupsino Diêwą.] *Ps. 146, 8.

19. Pérskyrimas.

Apie Zakeôßių, ißdûtûsius Swarùs: Kristaus Jźójimą į Jerùzalę; smûtnaji Prarakâwimą, ir âßtrųji Bażnycżôs-Czystijimą.

1. Ir jis ikeliâwęs ējo per Jēriką.

2. Ir ßtay, cżę bùwo wyras, wadinamas Zakēôßius, tas bùwo wyriáusiasis mùitininkû, ir bùwo bagótas.

3. Ir *norējo Jēzų regēti, kas jis êsąs, ir ne galējo żmoniû dēl, nēs jis bùwo mâżo stomèns. *Jono 12, 21.

4. Ir jis pirm bēgęs użkópo ant môrû-médżo, kad jį matytu: nēs cżę jis turējo praeiti.

5. Ir kaip Jēzus atējo ant tôs wiêtôs, pażiurējo jis aukßtyn, ir jį pamâtęs târe jam: Zakēôßiau, skubrèy nukópk; nēs aß ßèn-dien turiù tâwo namùs atlankyti.

6. Ir jis skubrèy nukôpęs, su dżaugsmù jį priēme.

7. Tai pamâtę wisi murmējo, kad jis griekininką atlànke.

8. Bet Zakeôßius cżę stójęsi târe Wiêßpacżui: ßtay, Wiêßpatie, pùsę sâwo tùrto dûmi ubagáms, ir jey ką búcżau prigâwęs, *tam keturiópay atdûmi. *2 Moiż. 22, 1. Jēż. 58, 6.

9. Ir Jēzus târe jam: Szę diêną ßiems namáms ißganimas râdosi; *kadángi ir jis Abraômo sunùs yrà. *p. 13, 16.

10. Nēs *żmogaùs Sunùs atêjo jēßkóti ir ißganyti, kas prażùwo. *Matt. 9, 13. p. 18, 11. 1 Tim. 1, 15.

11. Ogi aniems besiklaùsant, jis toliaùs sâke prilyginimą, tôdēl, kad jis arti Jerùzalês bùwo, ir jie mislijo, kad Diêwo karalystē tûjaùs turēsenti búti apréikßta.

12. Ir târe: *nekursài żmogùs aukßtôs giminês ißkeliâwo į tolimą żémę, kad karalystę imtu, ir wēl sugryßtu. *Matt. 25, 14. Mark. 13, 34.

13. Tas pasiwadinęs deßimt sâwo tarnû, dâwe jiems déßimt swârû, ir târe jiems: wèrskitēs, iki sugryßiu.

14. *Bet jo miescżonys n' àpkente jį, ir siùnte páslus pas jį, ir sakydino jam: mes ne nórim, kad ßis ant músû ponawótu. *Jono 1, 11.

15. Ir nusidawe, kad jis sugryżo, kaip karalystę búwo iémęs, ir suwadindino tus tarnùs, kuriems piningus bùwo idâwęs, jeib żinótu, ką kiekwiens laimējęs.

16. Tay atêjęs pirmàsis sâke: wiêßpatie, tâwo swárs déßimt swârû laimējo.

17. Ir jis sâke jam: *ak tu geràsis tarnè, †kadángi tu ant mâżo wiêrnas buwài, wàldżą turēsi ant déßimt miêstû. *Matt. 25, 21. †Luk. 16, 10.

18. Antràsis taipjau atêjęs târe: wiêßpatie, tâwo swáras penkis swarùs laimējo.

19. Tam jisài taipojaù târe: o tu buk ant penkiû miêstû.

20. Ir trecżàsis atêjęs sâke: wiêßpatie, ßtay cżę tâwo swâras, kuri į skêpetą buwaù irißęs.

21. Aß bijójaus tawęs, nēsà tu kēts žmogùs, tu imi, ką tu ne esi padējęs, ir pjáuji, ką tu ne esi sējęs.

22. Jis târe jam: *iß tâwo burnôs sûdiju tawę, tu piktàsis tarnè; žinódams, manę kētą žmôgų ēsanti, imanti, ką ne padējau, ir pjáujanti, ką ne sējau:
*2 Zom. 1, 16. Matt. 12, 37.

23. Kodêlgi mâno piningus nèdawei ant nùmôs? tay sugryžęs tus su ùžžyczka búczau atsiêmęs.

24. Ir jis târe tiems, kuriê czę stowējo: atimkit nů jo swârą, ir důkit tam, kurs dėßimt swârû tur.

25. Ir jie târe jam: wiêßpatie, juk jisài tur dėßimt swârû.

26. Bet aß sakaù jums: *tùrinczamjam bus důdamà; bet ne-tùrinczamjam atimamà, ir tai, ką tur.
*P. 8, 18. Matt. 13, 12.

27. Bet anùs mâno neprietelius, kuriê ne norējo, kad aß ant jû ponawóczau, atwèskit ßén, ir nužawikit jůs po mâno akiû.

28. Ir toktài sâkęs ißkeliâwo jis ßalin, ir keliâwo aukßtyn į *Jerúzalę.
*Mark. 10, 32.

29. Ir nusidawe, *kaip jis ártinosi pas Betpâgę ir Betániją, ir nukâko pas alywû kálną, siùnte jis du sâwo mokitiniû,
*Matt. 21, 1. f.

30. Ir târe: èikita į miestéli, jùmdwiem po akiû ēsanti, ir įêjusiu ràsita asiláiti pririßtą, ant kuriô dar ney wiens žmogùs niekadôs ne jójęs; atrißkita ir atwèskita tą.

31. Ir jey jùdu kas kláustu, kam jûs jį àtrißat, tay tàipo tam tàrkita: Wiêßpats jo priwâlo.

32. Ir tůdu pâsiuntiniu nuêjo, ir râdo, kaip jis jiem-dwiem pasâkęs bùwo.

33. Bet jiem-dwiem àtrißant asiláiti, sâke jo pônai jiem-dwiem: kam jùdu àtrißat asiláiti?

34. Bet jůdu sâke: Wiêßpats jo priwâlo.

35. Ir jůdu àtwede tą pas Jēzų, ir ùžmete sâwo rubùs ant asiláiczo, ir užsodino Jēzų ant jo.

36. Jámgi jau keliáujant, klójo jie sâwo rubùs ant kélio.

37. Ir kaip jis artyn priêjo, ir žemyn nuêjo nů alywû-kálno, pradējo wisas pùlkas jo mokitiniû su dzaugsmù Diēwą liáupsinti didzù balsù, dēl wisû nusidâwimû, kuriùs jie bùwo mâtę.

38. Ir târe: *pagárbintas te esiê, kurs atèit, karâlius, wàrdan Wiêßpatiês! †pakâjus te esiê danguje, ir garbê aukßtybēje.
*Jono 12, 13. f. †Luk. 2, 14.

39. Ir keli Parižēûßiai žmonēsè sâke jam: Mokitojau, draùsk ben sâwo mokitinius.

40. Jis atsâke ir târe jiems: aß sakaù jums, jey ßie tylēs, *tay âkmenys ßaùks.
*Abak. 2, 11.

(Ewang. 10. Nedēl. po ßw. Tràicēs.)

41. Ir kaip jisài prisiártino, ißwydęs miêstą, *wèrke dēl jo;
*2 Kar. 8, 11. Jono 11, 35.

42. Tarydams: *kad tu žinótumbei, tay ir apmislitumbei ßitàm sâwo czēsè, kas ant tâwo pakâjaus parèitisi. Bet dabàr tâwo akims tai užslēptà.
*5 Moiž. 32, 29. Oz. 14, 10.

43. Nēsà atèis czêsas ant tawęs, kad tâwo neprietelei tawę ir tâwo waikùs, kuriê su tawim yrà, apstós pylimu, apgùls tawę, ir prispáus tawę iß wisû ßaliû.

44. Ir sulygis tawę su žemè, *âkmeni ant akmèns ne palikdami; dēl to, kad ne ißpažinài tą czêsą, kuriamè atlankytas esi.
*1 Kar. 9, 7. Jēz. 29, 3. f. Jēr. 26, 18. Mik. 3, 12. Matt. 24, 2. Mark. 13, 2.

45. Ir įêjęs į bažnyczą, *pradējo ißwaryti, tojè pèrkanczůsius ir pardůdanczůsius.
*Matt. 21, 12. Mark. 11, 15.

46. Ir târe jiems: *paraßyta yrà: mâno namài maldôs namài; †bet jûs iß tû padârēt razbáininkû-důbę.
*Jēz. 56, 7. f. †Jēr. 7, 11. f.

47. Ir jis kas dien mokino bažnyczoje. Bet wyriáusieji kunigài ir raßtè-mokitieji ir wyresnieji žmonēsè tykojo, jį nužawinti.

48. Ir ne râdo, kaip jám darytu: nēsà wisi žmónēs làikēsi prie jo, ir klaùse jo.]

20. Pérskyrimas.

Kristaus Suskalbējimas apiê sawę pàtį ir apie sâwo Urēdą; apiê Czyžės-Grâßį, ir Prisikēlimą iß Numirusiujû.

1. Ir *nusidawe tû dienû wieną, kaip jis žmónes mokino bažnyczoje,

ir apſâke Ewangēlią, atêjo pas ji wyriáuſieji kunigài ir raßte⸗mokitieji ſu wyreſnèiſeis.
* Matt. 21, 23. Mark. 11, 27.

2. Jr ſâke jam, tarydami: ſakyk mums, * iß kokiôs mâciês tu tai darài? arbà: kas taw dâwe tą mâcę?
* Nuſ. Ap. 4, 7.

3. Bet jis atſâke ir târe jiems: ir aß jùs wieną ʒôdi kláuſiu, ſakykit man:

4. Krikßtas Jôno, ar tas iß dangaùs, ar iß ʒmoniû bùwo?

5. Bet jie miſlijo ſawijè tarydami: jey ſâkom: iß dangaùs, tay jis ſakys: kámgi jûs jam ne tikējot?

6. Bet jey ſâkome: iß ʒmoniû, tay wiſi ʒmonēs mus akmenimis ʒudys, nēs jie uʒ tikrą tiēſą làiko, Jôną prâraką ēſanti.

7. Jr jie atſâke, jie neʒiną, iß kur jis ēſąs.

8. Jr Jēʒus târe jiems: tay ir aß jums ne ſakaù, iß kokiôs mâciês aß tai daraù.

9. Bet jis pradējo ʒmonēms ſakyti ßi prilyginimą: * ʒmogùs ſodino wyniczą, ir tą ißdawe wyniczininkams, ir ißkeliâwo ilgą czēſą.
* Pſ. 80, 9. Jēʒ. 5, 1. Matt. 21, 33. Mark. 12, 1.

10. Jr ſâwo czēſè * wieną bérną nùſiunte pas wyniczininkus, kad jam dûtu wyniczôs wàiſių. Bet wyniczininkai ji nuplâkę tùßczią ißléido.
* 2 Nuſ. Kar. 36, 15. 16.

11. Jr ant to jis dar kitą tàrną nùſiunte; bet jie ir tą nuplâkę, * apgēdino ir tùßczią ißléido. * Matt. 22, 6.

12. Jr ant to jis nùſiunte trèczą; bet jie ir tą ſuʒèidę ißſtúme laùkan.

13. Tay târe wyniczôs pônas: ką wèikſiu? aß ſiųſiu ſâwo mieląji ſúnų; ràſi tą ißwydę bijóſis.

14. Bet wyniczininkai ſúnų pamâtę dumójo pâtys ſawijè, tarydami: * tai yrà tēwonis; eikim, ir ji uʒmùßkim, kad tēwißke mùms tèktu. * Pſ. 2, 8. Ebr. 1, 2.

15. Jr jie ji ißſtúmę iß wyniczôs ùʒmuße ji. Kągi wyniczôs wiēßpats tiems darys?

16. Jis atêjęs tus wyniczininkus nuʒudys, ir ſâwo wyniczą kitiems ißdûs. Tay girdēję târe jie: apſaugók Diewè!

17. Bet jis ant jû paʒiurējęs târe: kàsgi tai, kas * paraßyta yrà: akmû, budawôninink û ißmeſtàſis, kampiniù akmenimi paſtójo. * Matt. 21, 42. ſ.

18. * Kas ant ßito akmèns pùls, tas ſuſikùls; bet ant kurió jis uʒpùls, tą jis ſutrìs. * Jēʒ. 8, 15.

19. Jr wyriáuſieji kunigài ir raßtemokitieji jēßkójo, kaip ji nagàn imtu tą pâczę adyną, ir * bijójoſi ʒmoniû: nēſà jie numâne, ji tus prilyginimus ant jû ſâkiuſi. * v. 19, 48.

20. Jr jie tykojo ant jo, ir * ißſiunte tykojanczû, kuriê dētis tu rējo, buk ēſą tèiſus, kad ji kalbojè ſugáutu, jeib ji padûti galētu wyriáuſybei, ir wâlei waldôno.
* Matt. 22, 15. Mark. 12, 13.

21. Jr jie kláuſdami ji târe: * Mokitojau, mes ʒinom, tawę tèiſey kàlbanti ir mokinanti, ir n' atbójanti ney ßiókio, ney tókio ʒmogaùs, bet Diêwo kélią pagàl teiſybę mokinanti.
* Matt. 22, 16.

22. Ar mums walè, Ciecoriui czyʒę dûti, ar nè?

23. Bet jis numanydams jû buklyſtę, târe jiems: ką gùndot jûs manę?

24. Paródikit man grâßi, kienô jis âbroʒą ir ùʒraßą tur? jie atſakydami târe: Ciecoriaus.

25. Bet jis târe jiems: tàygi dûkite Ciecoriui, kas Ciecoriaus, ir Diêwui, kas Diêwo.

26. Jr jie ne galējo jo ʒôdi pèikti po akiû ʒmoniû, ir dywijoſi jo atſâkimo, ir tylējo.

27. Tay priēię ji keli Sadducēûßiai, kuriê ſâko, n' ēſant priſikēlimo, kláuſe ji, * Matt. 22, 23. ſ.

28. Tarydami: Mokitojau, * Moiʒēßius mums parâße, jey kienô brólis mirßta, turēdams pâczę, ir mirßta be waikû, tay tur jo brólis tą moterißkę paimti, ir ſâwo bróliui waikû prikelti.
* 1 Moiʒ. 38, 8. 5 Moiʒ. 25, 5. Matt. 22, 24. Mark. 12, 19.

29. Tàygi bùwo ſeptyni brólei. Pirmàſis wède paczę, ir nùmire be waikû.

30. Jr antràſis tą moterißkę wède, ir taipojaù nùmire be waikû.

31. Jr treczàſis ję wède. Taipjaù nûlatày wiſi ſeptyni, ir ney jokiû waikû ne palikdami, nùmire.

32. Paskiáus po wisû nùmire ir ta moterißke.

33. Tàygi prisikēlime, kienô ji bus pati tû wisû? nēs wisi septyni ję bùwo per pâcʒę turēję.

34. Ir Jēzus atsakydams târe jiems: waikài ßio swieto wéda ir téka;

35. Bet kuriê werti bus, aną ámʒių igyt, ir prisikēlimą iß numirusiujû, tie ney wes, ney tekēs.

36. Nēs jie toliaùs niekadôs ne gál mirti: * nēs jie angēláms lygus, ir † Diêwo waikài, kadángi jie yrà waikài prisikēlimo. * Matt. 22, 30. † 1 Jono 3, 2.

37. Bet numirusiûsius prisikélsent, * ir Moiʒēßius yrà paʒénklinęs prie krúmo, kad jis Wiēßpati wadina Diewù Abraômo, ir Diewù Izaôko, ir Diewù Jokûbo. * 2 Moiʒ. 3, 6.

38. Bet Diêws ne numirusiujû, bet gywûjû Diêwas; nēs wisi jam gywi,

39. Tay atsakydami keli raßte=mokitujû târe: Mokitojau, tu gerày atsakei.

40. Ir jie ji toliaùs niēko ne dryso kláusti.

41. Bet jis târe jiems: * kaipôgi sâko jie: Kristų ēsanti súnų Dówido? * Matt. 22, 42. Mark. 12, 35.

42. O jis pàts Dówids sâko * Psálmû knygose: Wiêßpats sâke mâno Wiêßpacʒui: sēskis po mâno deßinês, * Ps. 110, 1. Matt. 22, 44. s.

43. Iki padēsiu tâwo neprietelius sûleliù tâwo kójû.

44. Dówids ji wadina Wiēßpatimi, kàipgi jis yrà jo sunùs?

45. Bet wisiems ʒmonēms besiklaùsant, sâke jis sâwo mokitiniams:

46. * Saugókitēs raßte=mokitujû, kuriê mèilij wáikßcʒot ilgàis rûbais, ir mielày swéikindinasi ant tùrgaus, ir myl sēdēti wyriáusioje wiētoje ßiùilēse ir uʒ stâlo. * P. 11, 43. Matt. 23, 3. s. Mark. 12, 38. s.

47. * Jie suēd naßliû namùs, ir sâkosi ilgas maldàs mèldʒą: tie jû didésni gáus praʒùdimą. * Matt. 23, 14.

21. Pérskyrimas.

Apie Naßlēs Dówaną, Jerúʒalēs Ißpûstijimą, ir Swieto Gâlą.

1. Bet jis akis pakēlęs * ißwydo bagótûsius, kaip jie sâwo dówanas imete i baʒnycʒôs skrynę. * Mark. 12, 41.

2. Bet jis ir pamâte wàrgdienę nâßlę imetant du maʒû pininʒēliù.

3. Ir jis târe: iß tiesôs sakaù jums: ßi bēdnóji naßlē * daugiaùs uʒ jûs wisùs idējo. * 2 Kor. 8, 12.

4. Nēsà ßie wisi iß sâwo âpsto idējo dówanai Diêwo; bet ji nûg sâwo ubagystēs wisą sâwo ißlàikimą, ką turējo, idējo.

5. Ir kaip * keli kalbējo apiē baʒnycʒą, tą graʒèis ir brangèis akmenimis ißgróʒintą ēsant, târe jis: * Matt. 24, 1 Mark. 13, 1.

6. Atèis tas cʒēsas, kuriamè to wiso, ką régite, * ney akmû ant akmèns ne bus palikts ne pargriáutas. * P. 19, 44. Jer. 26, 18. Mik. 3, 12.

7. Bet jie kláuse ji, tarydami: Mokitojau, kû cʒēs tai bus? ir kas yrà ʒénklas, kadà tai nusidûs?

8. Bet jis târe: saugókitēs, ne susiklastódikitēs: nēs * daug mâno wàrdan atèis, sakydami, manę tą ēsanti, ir cʒēsą prisiártinusi. Ne sèkkite jûs. * Mark. 13, 22. s.

9. Bet kad ißgirsite karùs ir maißtùs, tay ne nusigąskite; nēs tai pirmà tur nusidûti; bet gâlas dár taip wéikey n'ierà.

10. Tay jis târe jiems: ʒmónēs sukils prieß ʒmónes, ir karalyste prieß karalystę.

11. Ir didi ʒémês drebējimai bus ßén ir tén, badài ir marài, ir ißgąscʒei ir didi ʒenklài nû dangaùs nusidûs.

12. Bet pirm to wiso * jie ant júsû sâwo rankàs dēs, ir pérsekinēs, ir jùs i sâwo ßiùiles ir kalējimus padûs, ir pas karaliùs ir pas kunigáikßcʒius wes, dēl mâno wàrdo. * Matt. 24, 9. Mark. 13, 9.

13. Bet toktài nusidûs jùms ant liùdimo.

14. Tàygi dabàr dēkitēs i * sâwo ßirdis, kad nesirúpintumbitēs, kaip jums reikēsent atsikalbēt. * Matt. 10, 19.

15. Nēs aß jums bùrną ir ißminti dûsiu, kurèi * ne galēs prießtarauti, ney atsistèngti wisi júsû prießininkai. * Nus. Ap. 6, 10.

16. Bet jûs búsite padûti gimdytojû, * brólių, gencʒû ir prieteliû, ir jie † kelis júsû uʒmùß. * Mika 7, 6. † Nus. Ap. 7, 58.

17. Ir *jûs búsite wisû ne apkenczami, dēl mâno wàrdo.
* Matt. 10, 22. Mark. 13, 13.

18. Ir ney *pláuks nů júsû galwôs ne turēs prapùlti.
* p. 12, 7. Matt. 10, 30.

19. *Kantrumè rámdikite sâwo dußiàs. * 2 Kuſ. Kar. 15, 7. Ebr. 10, 36.

20. Bet *kad ißwysite Jerúzalę waiskù apstótą, tay suprąskite, prisiártinusi jôs ißpûstijimą.
* Matt. 24, 15. ſ.

21. Tadà kas Judēoj yrà, tas te bēga ant kalnû, ir kas tôs widuryj yrà, tas ßalin te atstója; ir kas ant laùko yrà, tas te ne atèit i widų.

22. Nēs tai yrà diênos atkerßijimo, kad wislab ißsipildìtu, kas paraßyta yrà.

23. Bet bēdà nēßczóms ir zindinanczoms tosè dienosè: nēs didis wàrgas bus ant zémês; ir kèrßtas ant ßiû zmoniû.

24. Ir jie pùls per âßmeni kárdo, ir jûs apkáltus wès tarp wisû zmoniû, ir Jerúzale bus pagonû suminḋzûta, ikikôl *pagônû czêsas ißsipildis. * Xym. 11, 25.

(Ewang. 2. Nedēl. Adwèntû.)

25. Ir bus zenklài *ant sáulês, ir mēnesio, ir zwaigzdzû, ir zmonēms ant zémês baùgu bus, ir jie kûne nusimis, † ûziant júrēms ir wilnims júriû. * Jez. 13, 10. Matt. 24, 29. † Pſ. 46, 4.

26. Ir zmónēs *apàlps iß báimês ir laukimo tû daiktû, atèisenczujû ant zémês; nēs ir twirtybēs dangaùs pasijùdis. * Jez. 64, 7. Ezek. 24, 23.

27. Ir *tadà jie ißwys zmogaùs Sûnų atèinanti debesijè su didè macè ir ßlowè. * Dang. 7, 13.

28. Bet prasidedant tai nusidûti, ziurēkit aukßtyn, ir pakélkit sâwo gálwas, tôdēl, *kad prisiártin júsû atpirkimas. * Xym. 8, 21. 23.

29. Ir jis sâke jiems prilyginimą: *ziurēkit i pygû=médi, ir i wisûs kitùs medzùs, * Matt. 24, 32.

30. Kad jie jau sprógsta, tay rêgit ant jû, ir numânot, wâsarą jau arti êsant.

31. Tàipo ir jûs, regēdami, tai wislab prasidedant, zinókite, arti êsanczę Diêwo karalystę.

32. Iß tiesôs *sakaù jums: ne sugàiß ta giminē, iki tam wisám nusidůdant. * Matt. 24, 34. ſ.

33. *Dangùs ir zéme sugàiß, bet mâno zôdzei † ne sugàiß.
* p. 16, 17. Pſ. 102, 27. Jez. 51, 6. Matt. 5, 18.
† Jez. 40, 8.

34. Bet saugókitēs, idánt júsû ßirdys ne bútu apsùnkintos *apsirijimù ir girtâwimu, ir rûpesczeis ißlàikimo, ir umày parèitu ant júsû ta dienà.
* Xym. 13, 13. Gal. 5, 21. Epez. 5, 18.

35. Nēs *kaip zabángas ji atèis ant wisû, ant zémês gywénanczujû.
* 1 Teſſ 5, 3.

36. Tàygi budēkite wisù czēsù ir mèlskitēs, kad werti pastótumbit ißwéngti wislab tai, kas tùr nusidûti, ir stowēti po akiû zmogaùs Sunaùs.]

37. Ir jis diênq baznyczoj mokino; ir nakczè laùkan ißeidams pérnakwojo *pas alywû=kálną.
* Jono 8, 1. 2.

38. Ir wisi zmónēs ankſti pasikélè jôpi, ji baznyczoje girdēti.

22. Pérskyrimas.

Apiê Judôßiû Jßdawēją, Welykû Awinēli ir ßw. Weczèrę, Mokitiniû Garbès=Gôdą, Kristaus Kentējimą Darzè ir po Kaipôßiaus, Pétro Perpûlimą.

1. Bet *arti bùwo ßwènte neraugintosiôs dûnôs, wadinama welykos.
* Mark. 14, 1. Jono 13, 1.

2. Ir wyriáusieji kunigài bey raßtè=mokitieji jēßkójo, *kaip jie ji nuzawintu; ir bijójos zmoniû.
* Pſ. 2, 2. Jono 11, 47.

3. Bet *ßētōns bùwo iêjęs i Judôßių, wadinamą Jßkariótą, kurs iß skáitliaus anû dwylika bùwo.
* Matt. 26, 14.

4. Tas nuêjęs kalbējo su wyriáusieseis kunigàis, ir su wyresnèiseis, kaip jis ji noris jiems padûti.

5. Ir jie prasidzùgo, ir pasizadējo, jam piningû dûti.

6. Ir jis pasizadējo, ir tykojo prógôs, kad ji ißdûtu be màißto.

7. Bet jau *atêjo dienà neraugintosiôs dûnôs, kuriôj reikējo welykûawinêli apierawóti.
* Matt. 26, 17. Mark. 14, 12.

8. Ir jis Pétrą ir Jôną siùnte, ir târe: eikita ir pagatâwikita mums

welykû=awinēli, kad tą wálgitumbim.

9. Bet jie târe jam: kur nóri, kad tą pagatâwitumbim?

10. Jis târe jiems: ßtay, kad jûdu į miē̃stą ѐisíta, tay źmogùs jûdu sutiks, wandèns izbônq neßąs, sekkita jį į tą bùtą, į kurį jis ѐis.

11. Jr sakykita gaspadôriui: Mokitojis taw sakydin: kur yr gaspadà, kurioję welykû=awinēlį su sâwo mokitineis wálgit galēczau?

12. Jr jis jums didę ißklótą swetlyczę paródis, czónay tą pagatâwikita.

13. Jr jûdu nuējusu *râdo, kaip jis jiem=dwiem bùwo sâkęs, ir pagatâwijo welykû=awinēli. *p. 19, 32.

14. Jr kaip ta adynà atējo, tay jis pasisēdo, ir *dwylika apâßtalai su jûmi. *Matt. 26, 20.

15. Jr jis târe jiems: ßirdingay geidzaù, tą welykû=awinēlį su jumis wálgiti, pirm ne kàip kentēsiu.

16. Nēs aß sakaù jums, kad aß daugiaùs to ne wálgisiu, ikikôl ißpildita bus karalystēje Diēwo.

17. Jr ēmęs kylikq dēkawojo, ir târe: imkite tą, ir tarp sawęs dalykitēs.

18. Nēsà *aß jums sakaù: aß ne gérsiu to wàisiaus wyn=medzio, ik atèinant karalystei Diēwo.
* Matt. 26, 29.

19. Jr *ēmęs dûnq dēkawojo ir láuze, ir dâwe jiems tą, sakydams: tai yrà mâno kúnas, kùrs uź jûs dûdamas, tai darykite ant mâno atsiminimo.
* Matt. 26, 26. Mark. 14, 22. 1 Kor. 11, 23. 24.

20. Szitûkiujau budù ir kylikq po weczérēs, sakydamis: tasài kylikas yrà naujàsis Teskamèntas mâno kraujè, kurs uź jûs praliejams.

21. Taczaù ßtay, rankà mâno ißdawējo yrà su manimi uź stâlo.

22. Jr tiesà, źmogaùs Sunùs nuèit, kaip paskirta yrà; bet bēdà tam źmôgui, per kurį jis tamp ißdûtas.

23. Jr jie pradējo tarp sawęs klausinētis, kursàigi ben tas ēsąs, kurs tai darysęs.

(Ewang. Dienoję ßw. Baltramējaus.)

24. **D**ir wàidas tarp jû râdosi, *kurs iß jû per didzáusiji laikytins ēsąs. *Matt. 18, 1. Mark. 9, 34. Luk. 9, 46.

25. Bet jis târe jiems: *swietißkieji karâlei ponawój, ir galingieji maloningais pônais wadinami.
* Matt. 20, 25. Mark. 10, 42.

26. Bet jûs *ne tàipo: bet didzáusisis tarp júsû tur kaip jauniáusisis bûti, ir wyriáusisis kaip tàrnas.
* p. 9, 48. 1 Petr. 5, 3. 5. 6.

27. Nēsà katràs didésnis yrà? ar tas, kurs uź stâlo sēd, arbà tas, kurs tarnáuja? ar ne tàipo, kad tas, kùrs uź stâlo sēd? bet *aß esmi tarp júsû kaip tàrnas.
* Matt. 20, 28. Jono 13, 14. Pilip. 2, 7.

28. *Bet jûs ēsat, kuriē prie manes mâno pagùndimûse iki gâlo pasilikot. *p. 18, 28.

29. Jr *aß jùms karalystę paskirsiu, kaip mâno Tēwas ję man paskyręs ēsti, *p. 12, 32. Apr. 2, 28.

30. Kad jûs wálgitumbit ir gértumbit uź stâlo mâno karalystēje, ir *ant sóstû sēdētumbit, sûdidami dwylika giminiû Jzraēlio.]
* Matt. 19, 28.

31. Bet Wiēßpats târe: Simon, Simon, ßtay, *ßētônas júsû gèide, kad jûs kaip kwieczùs sijótu.
* 2 Kor. 2, 11. 1 Petr. 5, 8.

32. Bet *aß uź tawę meldzaù, kad tâwo tikējims ne liáutus; †o kad tu kartùntą búsi prisiwèrtęs, stiprink sâwo brólius.
* Jono 17, 11. 15. 20. † Ps. 51, 15.

33. Bet jis târe jam: Wiēßpatie, aß gâtaws esmi, su tawimi į kalējimą ir į smèrtį èiti.

34. Bet jis târe: Pétrai, sakaù taw: *gaidys ßèndien ne pragys, pirm ne kaip tu tris kartùs búsi uźsigynęs, kad manęs ne paźystąs.
* Matt. 26, 34. Mark. 14, 30. 72.

35. Jr jis târe jiems: *kiek kàrtû aß jûs ißsiunczau be maßnôs, be tàrbo, ir be kùrpjû, bau ir kû czēs ko pristôkot? jie atsâke: niekàd niekadôs.
* Ps. 23, 1. Ps. 33, 19. Ps. 34, 10. Matt. 10, 9.

36. Tay jis târe jiems: bet dabàr kas mâßną tur, tas tą te imies, taipojaù ir tàrbą. Bet kurs ne tur, tas sâwo rûbą te pardûd, ir tèperkas kàrdą.

37. Nēs aß sakaù jums: ir tai dar tur ißsipildit, kas apiē manę paraßyta: *jis tarp piktadējû rokûtas. Nēs kas apiē manę paraßyta, tur gâlą. * Jez. 53, 12.

38. Bet jie sâkē: *Wiēßpatie, ßtay, czónay du kárdu. Bet jis târe jiems: ganà.

39. Jr *jis ißêjo pagàl sâwo pâproti pas alywû-kálną. Bet jo mokitinei sékē ji iki tôs wiētôs.
* Matt. 26, 30. Mark. 14, 26. Jono 18, 1.

40. Jr ténay atêjes târe jis jiems: *mèlskitēs, kad ne ipùltumbit i pagùndimą. * Matt. 6, 13.

41. Jr jis nů jû atsitráukē, kaip apiē akmens metimą, ir parsiklaùpes mèldēsi,

42. Tarydams: Tēwe, jey nóri, tay atimk ßi kyliką nů manęs, taczaù *ne mâno, bet tâwo walè te nusidůda. * Matt. 26, 39.

43. Bet pasiródē jam ángēlas iß dangaùs, ir ji stiprino.

44. Jr nusidawe, kad jis su smerczù êmēsi, ir mèldēsi labjaùs. Bet jo prâkaits pastójo kaip kraùjo ßlakài, tie půle ant zémês.

45. Jr jis nů maldôs atsikēlęs pas sâwo mokitinius atêjo, ir râdo jûs be miêganczus iß smûtkôs.

46. Jr târe jiems: ką miêgat? kélkitēs ir mèlskitēs, kad i pagùndimą ne ipùltumbit.

47. Bet jam dar bè-kalbant, ßtay *pùlkas, ir wiens iß tû dwylika, wadinams Judôßius, êjo pirm jû, ir ártinos prie Jēzaus, ji pabuczůti.
* Matt. 26, 47. f.

48. Bet Jēzus târe jam: Judôßiau, *ar zmogaùs Súnų buczâwimu ißdůdi? * Matt. 26, 49.

49. Bet kaip tai regējo, kuriē su jůmi bùwo, kas iß to búse, târe jie jam: Wiēßpatie, ar kárdu kirsim?

50. Jr wiens iß jû *ißtiko wyriáusiojo kùnigo tàrną, ir nukirto jam jo dēßinę aùsi. * Matt. 26, 51.

51. Bet Jēzus atsakydams târe: te dâro jie toliaùs. Jr jo aùsi paskrùtines ißgyde ji.

52. Bet Jēzus târe wyriáusiemsiems kunigáms ir baznyczôs úzweizdams, bey wyresniemsiems, kuriē prieß ji bùwo ißêję: *jûs kaip ant kókio razbáininko ißējot su kardàis ir su kártimis. * Matt. 26, 55. Mark. 14, 48.

53. Aß kas diēną pas jùs baznyczoj buwaù, ir jûs *ney rànkôs prie manęs ne pridējot. Bet ßità yrà júsû adynà, ir macis tamsybês.
* Jono 7, 30. p. 8, 20.

54. Bet jie ji sugâwę *wédē ji ir iwedē ji i namùs wyriáusiojo kùnigo. Bet Pétras sékē iß tólo.
* Matt. 26, 57. 58. Mark. 14, 53. Jono 18, 13.

55. Tay jie ùgni widùj palôczaus sukúre, ir susēdo, ir *Pétras sēdosi tarp jû. * Matt. 26, 69. f.

56. Tay mergà ji prie ßwiesôs sēdint pamâte, ir i ji ziurēdama, târe: ir ßis su jůmi draugè bùwo.

57. Bet jis jo uzsigyne, ir târe: môterißk, aß jo ne pazystu.

58. Jr po mazôs walandôs kits ji pamâtęs târe: ir tu esi tû wiens. Bet Pétras târe: zmogaù, aß tai ne esmi.

59. Jr po walandôs, kaip po stùndo, kits tai patwirtino, ir târe: iß tiesôs, ir ßis su jůmi draugè bùwo, nēs jis Galilēißkis.

60. Bet Pétras târe: zmogaù, aß ne zinaù, ką tu sakài. Jr tůjaùs, jam dar bèkalbant, *gaidys pragydo.
* Matt. 26, 74. f.

61. Jr Wiêßpats atsigręzęs i Pétrą paziurējo. Jr Pétras zodziû Wiêßpatiês atsimine, kuriùs jis jam bùwo sâkęs: *pirm ne kaip gaidys pragys, tu manęs tris kartùs uzsiginsi.
* Matt. 26, 34. 75. Mark. 14, 30. 72. Jono 13, 38.

62. Jr Pétras ißêjęs graùdzey nusiwerkē.

63. *Bet wyrai, kuriē Jēzų làikē, ji ißjůkē, ir mùßē ji. * Jez. 50, 6.

64. Apdengę ji, ir mùßē ji i jo wéidą, ir kláusdami ji, târe: mik, kas tawę mùßē?

65. Jr daug kitû blùznijimû jie prieß ji kalbējo.

66. Jr *ißaùßtant susirinko wyresnieji zmoniû, wyriáusieji kunigài ir raßte-mokitieji, ir ùzwedē ji aukßtyn po akiû jû rótôs.
* Matt. 27, 1. Mark. 15, 1.

67. Jr târe: *ar tu Kristus? sakyk mums. Bet jis târe jiems: jey aß jums sakaù, tay jûs ne wiērijat;
* Matt. 26, 63.

68. Bet jey kláusiu, tay ne atsâkot, o taczaù manę ne paléidzate.

69. Tôdēl *iß ßio czêso zmogaùs Sunùs po deßinês stiprybês Diewo sēdēs.
* Matt. 24, 30. p. 26, 64. Mark. 14, 62.

70. Tay wisi sâke: àrgi tu Diêwo Sunùs esi? Jis târe jiems: jûs sâkot, nēsà aš tas esmi.

71. Bet jie târe: ko be priwâlom daugiaùs liùdimû? pâtys tai iš jo burnôs girdējom.

23. Pérskyrimas.

Kristaus Kentējimas po Piliótu: Jo Nukryžiawójimas, Smèrtis ir Palâidojimas.

1. Ir *wisas pùlkas kēlęsi, jį pas Piliótą nùwede. *Matt. 27, 2.

2. Ir pradējo jį apskųsti, ir târe: mes ši išràndam, žmónes išklaidinanti, ir uždraùdžanti, *Ciecoriui mèžliawą dûti, ir besisâkanti, buk jis êsąs Kristus, karâlius. *p. 20, 25.

3. Bet Piliótąs *kláuse jį, tarydams: ar tu Žydû karâlius? Jis atsakydams târe jam: tu sakài. *Matt. 27, 11. Mark. 15, 2.

4. Piliótas târe wyriáusiemsiems kunigáms ir žmonēms: aš ney jokio priêžastiês ant šio žmogaùs ne randù.

5. Bet jie toliaùs priskùnde ir târe: jis žmónes tûmi sujùdino, kad jis šén bey tén wisojè Judēôs žēmēje mokino, pradējęs Galilēoje iki czónay.

6. Bet išgirdęs Piliótas Galilēą primenant, kláuse jis, bau jis iš Galilēôs êsąs.

7. Ir kaip jis girdējo, jį iš po *Erôdo wyriausybè êsanti, nùsiunte jis jį pas Erôdą, kurs tosè dienosè taipojaù Jerùžalēj bùwo. *p. 3, 1.

8. Bet Erôdas Jēzų išwydęs, prasidžùgo: nēs jis jau *senèy jį bùwo mèilijęs matyti: nēs jis daug apiê jį bùwo girdējęs, ir tikējosi kóki žénklą nûg jo regēsęs. *p. 9, 9.

9. Ir jis wisokiû daiktû jį kláuse; bet jis jam niêko ne atsâke.

10. Bet wyriáusieji kunigài ir rašte-mokitieji stowējo, ir jį sùnkey apskùnde.

11. Bet Erôdas su sâwo tarnàis išjûke ir išgēdino jį, apwilko jį báltu rubù, ir jį wēl atgaliôs pas Piliótą nùsiunte.

12. Tą diêną Piliótas bey Erôdas prieteleis pastôjo; nēs pirm to jûdu su kits kitù ne sutiko.

13. Bet Piliótas suwadinęs wyriáusiûsius kùnigus ir wyresniûsius, bey žmónes,

14. Târe jiems: jûs ši žmôgų pas manę àtwedēt, buk jis žmónes atkrèipiąs: ir štay, aš jį po jûsû akiû išklausinējau, ir tû daiktû *niêko ant to žmogaùs ne randù, kuriû dêley jûs jį káltinat; *Matt. 27, 23. Jon. 18, 38.

15. O Erôdas taipojaù ne: nēs aš jùs pas jį nùsiunczau; ir štay, niêko ant jo n'ierà išrôdita, kas smèrtiês wertà bùtu.

16. Tôdēl aš jį nuplàkdisiu, ir paléisiu.

17. Nēs jis turējo jiems *pagàl šwèntês pâproti wieną kâlini išdûti. *Matt. 27, 15.

18. Tay šaùke wisas pùlkas, ir târe: *šalin su šiùmi, ir paléisk mums Barrabôšių. *Matt. 27, 22. 23.

19. Kùrs dēl màišto, miestè nusidâwusio, ir razbajystês dêley į kalējimą bùwo įmestas.

20. Tay Piliótas wēl jiems kalbējo, norēdams Jēzų paléisti.

21. Bet jie šaùke ir târe: nukryžiawók, nukryžiawók jį.

22. Ir jis treczù kartù târe jiems: kągi šis pikto padâręs? aš ney jókio smèrtiês priêžastiês ant jo ne randù, tôdēl aš jį nukorawójęs paléisiu.

23. Bet jie klapâtijo jį didžù šauksmù, ir prâše, kad bútu nukryžiawótas. *Ir jû bey wyresniûjû kunigû šaùksmas wiršų gâwo. *Jon. 19, 12.

24. Ir Piliótas pasûdijo, kad jiems, kaip prâše, nusidûtu;

25. Ir *paléido tą, kurs màišto ir razbajystês dêley į kalējimą bùwo įmestas, kurio jie prâše; bet Jēzų jû wâlei pàdawe. *Matt. 27, 26.

26. Ir kaip jie jį nùwede, sugrēbe jie *wieną iš Cyrēniôs, wardù Simôną, kurs iš laùko parējo, ir uždējo kryžių ant jo, kad jis tą Jēzui pâskuy nèštu. *Matt. 27, 32. Mark. 15, 21. f.

27. Bet séke jį didis pùlkas žmoniû bey móteriû, tos apgóde ir àpwerke jį.

28. Bet Jēzus atsigręžęs târe jóms: jûs dùkterēs Jerùžalês, ne apwèrkkite

manę, bet apwèrkkite sawę paczès ir sâwo waikùs.

29. Nēs sztay, atèis tas czêsas, kuriamè sakys: *iszganytos yrà newaisingosios, ir żywâtai, kurië ne pagimdę, ir krûtys, kurios ne żindżusios.
*Matt. 24, 19.

30. Tadà pradēs jie sakyti kalnáms: *griúkit ant músû; ir kaùkaroms: apdèngkite mus!
*Jez. 2, 19. Oz. 10, 8. Apr. 6, 16. p. 9, 6.

31. Nēs *jey tai dâroma żaliámmédżui, kas bus sausám?
*Jer. 25, 29. 1 Petr. 4, 17.

32. Bet bùwo taipojaù iszwesłu kitù-du *piktadēju, kad su jůmi bútu nużawintu. *Jez. 53, 12. Jon. 19, 18.

33. Ir kaip jie į tą wiētą atêjo, *wadinamą lawón-galwjû-wietà, nukryżiawójo jį, ir piktadējudu su jůmi, wieną po deszinês, àntrąjį po kairês.
*Matt. 27, 33. Mark. 15, 22. Jon. 19, 17.

34. Bet Jēżus târe: *Tēwe, atléisk jiems, nēs jie ne żino, ką dârą. †Ir jie pérsidalijo jo rubùs, ir bùrtą ant tû méte.
*Matt. 5, 44. †Ps. 22, 19. f.

35. Ir żmónēs stowējo ir żiurējo. *Ir wyresnieji su jeis iszjůke jį, tarydami: jis kitùs gélbējo, te gélbtis pats sawę, jey jis Kristus, Diêwo iszrinktàsis. *Matt. 27, 39.

36. Taipojaù iszjůke jį ir żalnêrei, ir atêję pas jį, àtneszę jam ùksûso,

37. Ir târe: jey tu Żydû karâlius, tay gélbēkis pats sawę.

38. Bùwo taipojaù *wirszùj jo galwôs ùżraszas, raszytas Grykiszku, Lotyniszku ir Żydiszku rasztù: Tas żydû karâlius. *Matt. 27, 37.

39. Bet piktadējû wiens, isz tûdwiejû, kuriůdu bùwo pakabintu, blùżnijo jį, ir târe: jey tu esi Kristus, tay sawę ir mùdu gélbēk.

40. Tay atsakydams antràsis iszbare jį, ir târe: o ir tu nesibijèisi Diêwo, kursâi taczaù tam patim prażùdime esi?

41. Ir tiesà, mùdu wertày tamè éswa, nēsà mùdu gáunawa, ko mùdwiejû darbài werti yrà; bet szis niêko pikto ne dâręs.

42. Ir târe Jēżui: Wiêszpatie, atsimink manęs, *kad į sâwo karalystę parèisi. *Matt. 16, 28.

43. Ir Jēżus târe jam: isz tiesôs, sakaù taw, szèn-dien búsi su manim rôjuje.

44. Ir bùwo szesztóji adynà, ir stôjosi *aptemimas ant wisôs żémês iki dewintôsiôs adynôs. *Matt. 27, 45.

45. Ir sáule pàmete sâwo szwiesybę, *ir ùżkaba bażnyczoje pusiaù pérdriskò. *2 Moiż. 26, 33.

46. Ir Jēżus *szaùke didżù balsù, ir târe: Tēwe, †asz padůmi sâwo dwâsę į tâwo rankàs. Ir tai târęs, iszléido jis sâwo dwâsę.
*Matt. 27, 50. †Ps. 31, 6. Apf. Ap. 7, 58.

47. Bet wyresnysis żalnêriû, regēdams, kas nusidawe, gárbino Diêwą, ir târe: tikrày, tas yrà nôbażnas żmogùs bùwęs.

48. Ir wisi żmónēs, kurië cze bùwo, ir tai regējo, matydami, kas nusidawe, mùszēs į sâwo krutinę, ir atgaliôs sugryżo.

49. Bet wisi jo gèntys stowējo isz tólo, o ir móterēs, kurios isz Galilēôs jį bùwo sékusios, ir mâte wislab tai.

50. Ir sztay, *wyrs, wardù Jożēps, rót-ponis, tas bùwo gèrs, wiêżlibas wyrs;
*Matt. 27, 57. Mark. 15, 43. Jono 19, 38.

51. (Tas ne bùwo pritâręs jû sustarimui ir dârimui, tas bùwo isz Arimatiôs, Żydû miêsto;) *kurs taipojaù láuke karalystês Diêwo.
*p. 2, 25. 38.

52. Tas nuêjęs pas Pilìótą mèlde Jēżaus lawóno.

53. Ir nuêmęs tą, įwyniojo jį į dróbę, ir idējo jį į iszkáltą kâpą, kuriamè niekadôs ney wiens ne bùwo gulējęs.

54. Ir bùwo *dienà prigatâwijimo, ir sabatà prasidējo. *Matt. 27, 62.

55. Bet *móterēs pâskuy séke, kurios su jůmi isz Galilēôs bùwo atêjusios, ir kâpą apżiurējo, ir kaip jo kúnas bùwo padētas. *p. 8, 2.

56. Bet jos sugryżusios żoliû bey mosczû pagatâwijo; ir per sâbatą jos *pagàl żokâna bùwo tykojè.
*2 Moiż. 20, 10.

24. Pérskyrimas.

Kristaus Prisikélimas ir Dangùn-Żengimas.

1. Bet *pirmąję dièną sabatû (t. e. nedēlos) labày ankstì, atêjo jos

pas kâpą, ir atſineße zolès, jû pagatâwitaſes, ir kélios ſu jomis.
* Matt. 28, 1. f.

2. Bet jos râdo âkmeni àtriſtą nů kâpo.

3. Ir ièjuſios kúną Wièßpatiês Jēzaus ne râdo.

4. Ir joms apiê tai beſtrúpinant, ßtay, du wyru * zibanczůſè rûbůſe prie jû priêjo.
* Jono 20, 12. Nuſ. Ap. 1, 10.

5. Ir jos nuſigàndusios ſâwo akis zemyn nuléido. Tay jůdu târe joms: ką jûs gywąji prie numiruſiujû jēßkot?

6. N'ierà jo czónay, jis kēlēſi. Minēkit to, kaip jis jums ſâkęs, dar Galilēoj búdams,

7. Tarydams: * zmogaùs Sunùs tur padůtas but i rankàs griekininkû, ir nukryziawótas, ir trécząję diêną priſikélti.
* Matt. 17, 22. f.

8. Ir jos atſimine jo zôdzû.

9. Ir ſugryzuſios nů kâpo, apſâke jos wiſlab tai aniems wieniólika, ir wiſiems kitiems.

10. Bet bùwo * Maryà Madlyna, ir Joànna, ir Maryà Jokûbo, ir kitos ſu jomis, kurios toktài Apâßtalams ſâke.
* p. 8, 2. 3.

11. Ir ródēſi jû zôdzei jiems lyg kaip pâſakos, ir ne wiêrijo joms.

12. Bet Pétras kēlęſi nubēgo pas kâpą, ir paſilènkęs wienas ſtépetas begùlinczas mâte, ir atſtójo nuſidywidams, iß to, kas czę nuſidâwę.

(Ewang. antrôj Dienôj Welykû.)

13. Ir ßtay, * du iß jû nuêjo tą pâczę diêną i wieną kiêmą, kurs bùwo ßèßesdeßimt wàrſnû nů Jerúzalês toli, wardù Emmaus.
* Mark. 16, 12.

14. Ir jůdu kalbējo tarp ſawęs apiê wiſùs tus nuſidâwimus.

15. Ir * nuſidawe, jiem-dwiem tàipo bè-kalbant, ir beſiklauſinējant, Jēzus jiem-dwiem priſiártino, ir êjo ſu jiêm-dwiem draugè.
* Matt. 18, 20.

16. Bet jû-dwiejû âkys bùwo làikytos, kad jie jo ne pazino.

17. Bet jis târe jiem-dwiem: kokiê tai zôdzei, kuriùs jůdu keliáudamu tarp ſawęs kàlbat, ir êſat ſmutnù?

18. Tay atſakydams wiens, wardù Kleôpas, târe jam: àrgi tu wiens eſi atèiwis Jerúzalēj, kurs nezinąs, kas ßioſè dienoſè ten nuſidawe?

19. Ir jis târe jiem-dwiem: kàsgi? ir jůdu târe: apiê Jēzų iß Nâzaret, kurs * prârakas bùwo, galis darbůſè, ir zodzůſè, po akim Diêwo ir wiſû zmoniû.
* Matt. 21, 11.

20. Kaip múſû wyriáuſieji kunigài ir wyreſnieji ji pàdawe ant prazùdimo ſmèrtiês, ir nukryziawójo.

21. Bet mes tikējom, * ji Izraēli atpirkſenti. Ir ant to wiſo ßèndien yrà treczóji dienà, kaip toktài nuſidawe.
* Nuſ. Ap. 1, 6.

22. Taipjaù ißgàndino mus kélios * móterēs iß muſißkiû, kurios ankſti pas kâpą bùwo,
* Matt. 28, 8. Mark. 16, 10. Jono 20, 1. 18.

23. Ir ne ràſdamos jo kúno, parêjo ſakydamos, buk mâczuſios regējimą angēlû, kuriê ſâkę, ji gywą êſanti.

24. Ir keli muſißkiû pas kâpą nuêję, tàipo râdo, kaip móterēs ſâke, bet jo patiês ne râdo.

25. Ir jis târe jiem-dwiem: ak jûs * paikieji ir tingiôs ßirdiês, tikēti tam wiſám, ką prârakai kalbēję.
* Gal. 3, 1.

26. * Ar ne turējo Kriſtus tai kentēti, ir ièiti i ſâwo gàrbę?
* Jez. 50, 6.

27. Ir pradējęs * nů Moizêßiaus ir wiſû prârakû, ißgùlde jiem-dwiem wiſùs raßtùs, kuriê apiê ji bùwo ſakyti.
* 1 Moiz. 3, 15. Jobo 19, 25. Pſ. 8, 6. Pſ. 16, 9. 10. Pſ. 22, 1. Jez. 53, 1. f. Oz. 6, 1. f.

28. Ir jie priſiártino prie kiêmo, i kuri êjo, ir jis dējoſi, buk toliaùs èinąs.

29. Ir jůdu ji didèy mèlde, tarydamu: * paſilik ſu mùm-dwiem, nēs wâkars jau ràndaſi, ir dienà prilinko. Ir jis ièjo, kad ſu jiêm-dwiem paſiliktu.
* 1 Moiz. 19, 3.

30. Ir nuſidawe jam ſu jiêm-dwiem uz ſtâlo be ſēdint, ême jis důną, dēkawojo ir láuze bey dâwe jiem-dwiem.

31. Tay jû-dwiejû âkys tâpe atwértos, ir jůdu ji pazino, ir jis prapůle iß po jû akiû.

32. Ir jůdu târe kits kitám: ar nè-dege mùma širdis musijè, kaip jis mùm-dwiem kalbējo ant kèlio, ir kaip jis mùm-dwiem râštą atwēre?

33. Ir kèlęsi tą pâczę adyną sugryžo į Jerúzalę, ir râdo susirinkusius anùs wieniólika, ir tùs, kuriê su jeis bùwo.

34. Kuriê târe: * Wiēšpats tikrày prisikēlęs, ir Simônui pasiródęs.
* 1 Kor. 15, 4. 5.

35. Ir jůdu papâsakojo jiems, kas bùwo nusidâwę ant kèlio, ir kaip jis jů-dwiejů pažintas tâpęs iš to, kaip jis důną láużęs.]

(Ewang. treczôj Dienôj Welyků.)

36. Bet jiems bè-kalbant apiê tai, * pats Jēzus stôjos tarp jů, ir târe jiems: pakâjus su jumis.
* Mark. 16, 14. s.

37. Bet jie nusigàndo ir bijójos, dumódami, buk kokę dwâsę regi.

38. Ir jis târe jiems: * ko nusigàndot? ir kôdēl ìeit tókios důmos į júsů širdis?
* Mark. 4, 40.

39. Matykit * mâno rankàs ir mâno kójas, aš pats esmi, apczupinēkit manę, ir žiurēkit; nēs dwâse kúno bey káulů ne tur, kaip régit, manę tùrint.
* Jono 20, 20. 27.

40. Ir tai sakydams paróde jis jiems rankàs bey kójas.

41. Bet jiems dar nè-tikint iš dzaùgsmo, ir besistebint, târe jis jiems: ar tùrit czę ko wálgiti?

42. Ir jie pàdawe jam dâlį * keptôs žuwiês, ir kôrį medaùs.
* Jono 21, 10.

43. Ir jis ême, ir wálge po jů akiů.

44. Bet jis târe jiems: tai yrà tie žôdžei, kuriùs jums kalbējau, dar pas jùs be búdams; nēs wislab tur išsipilditi, kas apiê manę parašyta yrà zokanè Moižēšiaus, ir prârakúse, ir psálmůse.

45. Tay jis atwēre jů išminti, kad išmanytu râštą.

46. Ir târe jiems: * Taip yrà parašyta, ir tàipo turējo Kristus kentēti, ir prisikéltis iš numirusiujů trécząję diênq,
* p. 27. s. Ps. 22, 7. 16.

47. Ir důti apsakyti sâwo wàrdan prisiwertimą ir griekû atleidimą tarp wisů žmonių giminių ir pradēti Jerúzalēj.]

48. Bet jûs éste liùdininkai to wiso.

49. Ir štay, * aš ant júsů pažadējimą sâwo Tēwo atsiųsiu. Bet jûs tùrit Jerúzalēs miestè pasilikti, ikikôl su stiprybe iš aùkšto búsite išrēdyti.
* Jono 15, 26. Jon. 16, 7. Nus. Ap. 1, 4.

50. Bet * jis jûs iki Betániôs išwede, ir pakēlęs sâwo rankàs pèržegnojo jûs.
* Nus. Ap. 1, 12.

51. Ir nusidawe, kad jis jûs pèržegnodams atsiskyre nů jů, ir * dangùn ùžženge.
* Mark. 16, 19.

52. Bet jie mèldēsi jo, ir sugryžo į Jerúzalę su didžù džaugsmù.

53. Ir wisadôs bažnyczoj búdami Diêwą gárbino ir šlówino.

Gâlas Ewangēlijôs šw. Lukôšiaus.

Ewangēlia šwèntojo Jôno.

1. Pèrskyrimas.

Apiê Pônq Kristų ir jo Urkôq: kaip ir apiê Endrējų, Pètrą, Pilippą ir Natanaēli, jo Mokitinius.

(Ewang. treczôj Szwentēje Kalēdů.)

1. * Pradžojè bùwo † Žôdis, ir (tas) Žôdis bùwo prie Diēwo, ir ** Diēwas bùwo (tas) Žôdis.
* 1 Mojz. 1, 1. † 1 Jono 1, 1. 2. ** 1 Jono 5, 20.

2. Tasái * bùwo pradžôj prie Diēwo.
* Pam. 3. 8, 22.

3. * Wisi daiktài per tą daryti yrà, ir be to niēko n'ierà daryta, kas daryta yrà.
* Ps. 33, 6. Kol. 1, 16. 17. Ebr. 1, 2.

4. Jamè bùwo * gywastis, ir gywastis bùwo † šwiesybe žmonių.
* p. 5, 26. † p. 12, 46.

5. Ir * šwiesybe tamsybēje šwiêczia, bet tamsybe tai ne pérmane.
* p. 3, 12. p. 9, 5. p. 12, 46.

6. * Bùwo żmogùs Diêwo siųstas, Jônas wardù,
* Matt. 3, 1. Matt. 11, 10. Mark. 1, 2.

7. Tas atējo liùdimui, apiê świesybę liùdit, kad jie wisi per jį tikētu.

8. Jis ne bùwo świesybe, bet kad liùditu apiê świesybę.

9. Tóji bùwo tikrója * świesybe, apświêczanti wisùs żmónes, į śį swietą atèinanczůsius. * p. 12, 46.

10. Ji bùwo swiete, ir * swiets per ję darytas yrà; ir swiets jôs ne pażino. * 1 Moiż. 1, 1. s. Ebr. 1, 2. p. 11, 3.

11. Jis į sàwąję atējo, ir sawieji jo ne priēme.

12. Bet kiek jį priēme, tiems jis dâwe mâcį, Diêwo * waikàis pastóti, kuriê tik į jo wàrdą. * Rym. 8, 15. Gal. 3, 26.

13. Kuriê ne iś kraùjo, ney iś kúno nóro, ney iś wyro nóro, bet * iś Diêwo gimę. * p. 3, 5. 1 Jon. 5, 4. Jok. 1, 18.

14. Ir (tas) * żōdis pastójo kúnu ir gywéno tarp músû, ir † més ** mâtēm jo †† ślôwę, ślôwę *** kaip wiengimusiojo Sunaùs iś Tēwo, pilną malónês ir tiesôs.]
* Jēż. 7, 14. Matt. 1, 16. Luk. 1, 31. Luk. 2, 7. † Jēż. 40, 5. Matt. 17, 2. 2 Petr. 1, 16. 17. ** Jēż. 60, 1.

15. Jônas liùdijo * apiê jį ir śaùke, sakydams: śis bùwo tas, apiê kurį sakiaù: po manęs atèis, pirm manęs buwęsis, nēs jis bùwo pirmjaùs, ne kaip aś.
* Matt. 3, 11. Mark. 1, 7.

16. * Ir iś jo * pilnystês mes wisi ēmēm malónę użmalonę.
* p. 3, 34. Kol. 1, 19. p. 2, 9.

17. Nēs * żokânas per Moiżêśių yrà důtas; malóne ir tiesà per Jēżų Kristų râdos. * 2 Moiż. 20, 1. s.

18. * Ney wiens Diēwą niekadôs ne mâtęs; wiengimęsis † Sunùs, kursài Tēwo prieglobstije yrà, tasài mums tai apsâke.
* 2 Moiż. 33, 20. 1 Jono 4, 12. 1 Tim. 6, 16. † Luk. 10, 22. Jono 6, 46.

(Ewang. 4. Nedēl. Adwèntû.)

19. Ir tas yrà * liùdijimas Jôno, kaip Żydai iś Jerúżalês nùsiunte kùnigus ir Lēwitùs, jį kláust: kas tu esi? * p. 5, 33.

20. Ir jis iśsipażino, ir ne użsigyne; ir iśsipażino: * aś ne esmi Kristus. * p. 3, 28.

21. Ir jie kláuse jį: kàsgi? Ar Eliôśius esi? jis târe: n' esmi. Ar * prârakas esi? ir atsâke: nè.
* 5 Moiż. 18, 15. Matt. 16, 14.

22. Tay jie târe jam: kàsgi esi? kad atsakytumbim tiems, kuriê mus àtsiunte. Ką pats apiê sawę sakài?

23. Jis târe: * aś esmi bàlsas śaùkianczio pûsczoje: taisykit kélią Wiêśpatiês, kaip prârakas Jēżaiôśius sâke.
* Jēż. 40, 3. Matt. 3, 3. Mark. 1, 3.

24. Ir siųstieji bùwo iś Pariżēûśiû.

25. Ir kláuse jį, tarydami: kogidēl krikśtiji, kadángi tu ne esi Kristus, ney Eliôśius, ney prârakas?

26. Jônas atsâke jiems tarydams: * aś krikśtiju wandenimi; bet jis widùj tarp júsû stów, kuriô jûs ne pażystat;
* Matt. 3, 11. Mark. 1, 7. Luk. 3, 16.

27. Tas * yrà pâskuy manę atèisęsis, kurs pirm manęs bùwęs, kuriô aś ne wèrtas esmi, jo kùrpjû-dirżeliùs atriśt. * p. 3, 26.

28. Tai nusìdawe Betâbaroj, andį śalij * Jordâno, kur Jônas krikśtijo.]
* p. 10, 40.

29. Antrąję diêną iśwydo Jônas Jēżų pas sawę atèinant ir târe: * antáy, Diêwo Awinēlis, swieto griekùs neśąsis.
* p. 36. 2 Moiż. 12, 3. s.

30. Szisài yrà tas, apiê kurį sakiaù: pâskuy manę atèit wyras, kurs * pirm manęs bùwęs; nēs jis pirm manęs bùwo. * p. 15.

31. Ir aś jo ne pażinaù; bet kad jis butu * apréikśtas Izraēlije, tôdēl atējaù krikśtit wandenimi.
* p. 7, 4.

32. Ir Jônas liùdijo sakydams: * regējau Dwâsę nużèngianczę, kàipo karwéli iś dangaùs, ir pasiliko ant jo.
* Matt. 3, 16. Mark. 1, 10. Luk. 3, 21. 22.

33. Ir aś jo ne pażinaù; bet kursài manę siùnte, krikśtit wandenimi, tas târe man: ant kuriô regēsi dwâsę nużèngianczę, ir ant jo pasiliêkanczę, tas yrà, kursài * krikśtija świentáje Dwasê. * Ast. Ap. 1, 5.

34. Ir aś regējau, ir liùdijau, kad tas yrà Diêwo Sunùs.

35. Antrąję diêną wēl ſtowējo Jônas, ir du jo mokitiniû.

36. Jr ißwydęs Jēzų wáikßczojanti, târe: * antáy, Diêwo Awinēlis.
* p. 29. 2 Moiz. 12, 3. ſ.

37. Jr du jo mokitiniû girdējo ji kàlbant, ir ſēke Jēzų.

38. Bet Jēzus atſigręzęs ir pamâtęs jůdu ji ſékanczu, târe jiem=dwiem: ko jēßkota? Bet jůdu târe jam: Rabbi, (tai múſû zodzù: mokitojau) kur eſi gaſpâdoj?

39. Jis târe jiem=dwiem: èikßta ir regēkita. Jůdu êjuſiu tai regējo ir paſiliko tą diêną pas ji; bet tai bùwo apiê deßimtąję adyną.

40. Wiens tû=dwiejû, kuriůdu iß Jôno girdējo, ir Jēzų ſéke, bùwo * Endrêjus, brólis Simôno Pétro.
* Matt. 4, 18.

41. Tas pirmjáuſey râdo Simôną, ſâwo bróli, ir târe jam: mes râdome Meſſiôßių (tai múſû zodzù: môſtitaſis.)

42. Jr nùwede ji pas Jēzų. Jēzus ji pamâtęs târe: tu eſi Simons, Jonôßiaus ſunùs; tu * Kēpù wadinams búſi (tai múſû zodzù: ůlà.)
* Matt. 16, 18.

43. Antrąję diêną Jēzus wēl norējo èiti i Galilēą, ir râdo Pilippą, ir târe jam: ſekk manę.

44. Bet Pilippas bùwo iß Betſàidôs, iß miêſto Endrêjaus ir Pétro.

45. Pilippas râdęs Natanaêli, târe jam: mes râdom tą, apiê kuri râße * Moizêßius zokanè, ir prârakai, Jēzų, Jozêpo ſúnų iß Nâzaret.
* 1 Moiz. 49, 10. 5 Moiz. 18, 18. Jēz. 7, 14. P. 40, 11. P. 53, 2. Jēr. 23, 5. Ezek. 34, 23. Dan. 9, 24. Matt. 2, 23.

46. Jr Natanaêlis ſâke jam: * ko géro gal iß Nâzaret rąſtis? Pilippas atſâke jam: èikß ir matyk.
* P. 7, 41.

47. Jēzus pamâtęs Natanaēli pas ji ateinanti târe apiê ji: ßtay, tikras Jzraēlitēns, * kuriamè n'ierà klaſtôs.
* Pſ. 32, 2.

48. Natanaêlis ſâke jam: iß ko manę pazyſti? Jēzus atſakydams târe jam: pirm ne kaip tawę Pilippas wadino, kaip tu po pygůmedzù ſēdējei, tawę regējau.

49. Natanaêlis atſâke jam, tarydams: Rabbi, * tu eſi Diêwo Sunùs, tu eſi Jzraêlio karâlius.
* P. 6, 69. Matt. 14, 33. P. 16, 16. Mark. 8, 29.

50. Jēzus atſakydams târe jam: tu tiki, kadángi taw ſakiaù, manę tawę po pygmedzu mâczuſi; dar dideſniùs dáiktus uz tus ißwyſi.

51. Jr târe jam: iß tieſôs, iß tieſôs ſakaù jums, iß ßio czêſo matyſite dàngų âtwirą, ir * ángēlus Diêwo uzzèngianczus ir nuzèngianczus ant zmogaùs Sunaùs.
* 1 Moiz. 28, 12.

2. Pérſkyrimas.

Apiê Swodbą Kânoj, ir Baznyczôs Czyſtijimą.

(Ewang. 2. Nedēl. po Jßmint. Szw.)

1. Jr trécząję diêną bùwo ſwodbà Kânoj Galilēôs, ir Jēzaus mótina bùwo tojè.

2. Bet Jēzus ir jo mokitinei taipjaù i ſwôdbą pakwieſti bùwo.

3. Jr kaip wyno ne téko, târe Jezaus mótina jam: wyno ne tur.

4. Jēzus târe jei: môterißk, * kas man dárbo ſu tawim? mâno adynà dar ne priējo.
* 2 Zom. 16, 10.

5. Jo mótina târe tarnáms: * ką jis jums ſâko, tai darykite.
* 1 Moiz. 41, 55.

6. Bet bùwo czę ßeßi akmenini wandèns=kôdzei, pagàl bûdą * Zydû apſiczyſtijimo paſtatyti, i kuriû kiek=wieną du ar trys ſaikài tilpo.
* Mark. 7, 3.

7. Jēzus târe jiems: pripilkit tus kodzùs wandenimi. Jr jie pripyle jůs ſklidinus.

8. Jr târe jiems: ſémkit dabàr, ir nunèßkit ſwodbôs úzweizdui. Jr jie nùneße.

9. Bet kaip ſwodbôs úzweizdas paragâwo wyną, pirm to wándeni bùwuſi, ir ne zinójo, iß kur tas atſirâdęs, (bet tarnài zinójo, kuriê wándeni bùwo ſémę,) wadino ſwodbôs=úzweizdas jauniki,

10. Jr târe jam: kożnas pirmjáus dûdą géraji wyną, ir * atſigērus, tadà praſtéſniji; tu géraji wyną ikßiôley palaikei.
* 1 Moiz. 43, 34. Agg. 1, 6.

11. Tai pirmàſis zénklas, kuri Jēzus padâre Kânoj Galilēôs, ir

aprėißke sâwo ßlôwę. Ir jo mokitinei i ji tikējo.]

12. Potám jis nusitráuke i Kapernaùmą, jis, jo mótina, jo brólei ir jo mokitinei; ir ne ilgày pasiliko ténay.

13. Ir Zydû welykos arti bùwo, ir Jēzus nukeliâwo aukßtyn i Jerúzalę.

14. Ir râdo *bażnyczoj be sēdint, kurië jáuczių, awjû ir karwéliû pàrdawe, ir piningmainiùs.

* Matt. 21, 12. Mark. 11, 15.

15. Ir padâręs botâgą iß wirwéliû, wisùs ißwâre iß bażnyczôs su awimis ir su jáuczeis: ir pàbēre piningus pining=mainiû ir pàrwerte stalùs.

16. Ir târe tiems, kurië karweliùs pàrdawe: nèßkit toktài ßalin; ir ne darykit iß namû mâno Tēwo namùs kupczystês.

17. Bet jo mokitinei atsimine to, * kas paraßyta yrà: pâpykis dēl tâwo namû manę ēde. * Ps. 69, 10.

18. Tay atsâke Zydai ir târe jam: kókį ženklą tu mums ródai, kad tai daryt gali?

19. Jēzus atsakydams târe jiems: *pargriáukit tą bażnyczą, o trécząję dienâ aß ję pastatysiu.

* Matt. 26, 61. P. 27, 40. Mark. 14, 58. P. 15, 29.

20. Tay sâke Zydai: ßi bażnycza per ketures=dėßimt ir ßeßis metùs kùrta, o tu ję i tris dienàs nóri pastatyti?

21. Bet jis kalbējo apië *bażnyczą sâwo kúno. * Kol. 2, 9.

22. Irgi jam iß numirusiujû prisikēlus, *atsimine jo mokitinei, ji tai sâkiusi, ir wiêrijo †râßtui, ir żôdżui, Jēzaus sakytam.

* Luk. 24, 8. † Ps. 16, 10.

23. Bet jam êsant Jerúzalēj, welykû ßwèntēje, daug tikējo i jo wàrdą, kaip jie ženklus regējo, kuriùs jis dâre.

24. Bet Jēzus ne ißsitikējo jeis, nēs jis jûs wisùs pażino.

25. Ir ne priwâle, kad kas jam liùdijimą dûtu apië żmôgų; nēs jis *gerày żinójo, kas żmogujè bùwo.

* Ps. 7, 10. s.

3. Pérskyrimas.

Kristaus Susikalbējims su Nikodēmù apië Kėlią i ámżinąją Gywâtą, ir Jôno su sâwo Mokitineis.

(Ewang. Dienoje ßwentôsês Tràicês.)

1. Bet bùwo żmogùs tarp Parizēûßiû, wardù *Nikodêmus, wiens iß Zydû wyriáusiujû.

* P. 7, 50. P. 19. 39.

2. Tas naktij atējęs pas Jēzų, târe jam: Mokitojau, mes żinome, tawę êsanti iß Diêwo atējusi Mokitoji, nēs ney wiens ne gál tus ženklus daryti, kuriùs tu darài, jey Diêwas su jûmi ne bútu.

3. Jēzus atsakydams târe jam: iß tiesôs, iß tiesôs sakaù taw: jey kas ne użgims iß naùjo, ne gal regēti Diêwo karalystę.

4. Nikodêmus târe jam: kàipo gál żmogùs użgimt sēns búdams? ar jis ir gál àntrą kàrtą i żywâtą sâwo mótinôs ieiti, ir użgimti?

5. Jēzus atsâke: iß tiesôs, iß tiesôs sakaù taw: jey kas ne użgims iß *wandèns ir iß dwâsês, ne gál i Diêwo karalystę ieiti.

* Ezek. 36, 25. 27. Epêz. 5, 26. Ebr. 10, 22.

6. Kas iß kúno gimęs, kúns yrà; ir kas iß dwâsês gimęs, dwâse yrà.

* 1 Moiz. 5, 3. Rym. 8, 28.

7. Ne dywikis, kad taw sakiaù: jûs tùrit iß naùjo użgimti.

8. Wējas, kur nor pùczia, ir tu girdi jo użimą, bet ne żinài, *iß kur jis atèit, ir kur jis nuèit: tàipo yrà kôżnas iß dwâsês gimęsis.

* Ps. 135, 7. Pam. 3. 11, 5. s.

9. Nikodêmus atsakydams târe jam: *kaip gál tai nusidûti? * Ezek. 36, 26.

10. Jēzus atsakydams târe jam: tu esi mokitojis Izraêlije, o tai ne żinài?

11. Iß tiesôs, iß tiesôs, sakaù taw: *mes kàlbam, ką żinom, ir liùdijam, ką regējom; o jûs músû liùdijimą ne priimat.

* P. 7, 16. P. 8, 26. 28.

12. Jey ne wiêrijat, kad aß jums apië *żémißkúsius dáiktus kalbù, kàipo wiêritumbit, kad aß jums apië dàngißkûsius dáiktus kalbēczau?

* Išm. 9, 16.

13. Ir ney wiens *ne użżèngia dangùn, kaip tikt iß dangaùs żemyn atējęsis, bútent żmogaùs Sunùs, danguje êsąsis, * P. 6, 62. Ps. 47, 6. Epêz. 4, 9.

14. Ir lygey kàipo *Moizêßius pûſczoje ʒálti aukßtày pakēle, tàipo ir ʒmogaùs Sunùs tur búti pakéltas,
*4 Moiz. 21, 8. 9.

15. Kad wiſi i ji *tikintieji ne prapùltu, bet ámʒinąję gywâtą turētų.]
*Mark. 16, 16. Luk. 19, 10.

(Ewang. antrojè Dienojè Sekminiû.)

16. Tàipo *Diêwas mylējo ſwietą, kad ſâwo wiengimuſiji Súnų dâwe, jeib wiſi i ji tikintieji ne prapùltu, bet ámʒinąję gywâtą turētu.
*P. 15, 13. Rym. 5, 8. P. 8, 32. 1 Jon. 3, 16. P. 4, 9.

17. Nēs Diêwas ſâwo Súnų *nèſiunte i ſwietą, kad ſûditu ſwietą, bet kad ſwiets per ji paſtótu ißganytas.
*P. 9, 39.

18. Kurs i ji tik, ne bus ſûditas, bet kurs ne tik, tas jau ſûditas, nēs jis nètik i wàrdą wiengimuſiojo Diêwo Sunaùs.
*P. 5, 24. P. 6, 40. 47.

19. Bet tas yrà ſûdas, kad *ßwieſybe atêjo i ſwietą, ir ʒmónēs tamſybę daugiaùs mylējo, ne kaip ßwieſybę. Nēs jû darbài bùwo pikti.
*P. 1, 5. 9.

20. Piktą dâraſis nekènczia ßwiêſą, ir ne atèit i ßwiêſą, kad *jo darbài ne bútu barami.
*Epez. 5, 13.

21. Bet tiêſą dârąſis atèit i ßwiêſą, kad *jo darbài bútu regimi, nēs jie Diewije daryti yrà.]
*Epez. 5, 8. 9.

22. Potám atêjo Jēzus ir jo mokitinei i Zydû-ʒémę, ir tojè ſu jeis làikēſi, ir krikßtijo.
*P. 4, 1. 2.

23. Bet ir Jônas dár krikßtijo Enonè, arti *Sâlim, nēs daug wandèns czónay bùwo; ir atêję czę krikßtidinos.
*1 Zom. 9, 4.

24. Nēs *Jônas dar ne bùwo apkálts.
*Matt. 14, 3. Luk. 3, 19. 20.

25. Tay râdoſi ſuſiklauſínējimas tarp Jôno mokitiniû ir tarp Zydû apiê apczyſtijimą.

26. Ir atêję pas Jôną, târe jam: Mokitojau, tas, kurſài pas tawę bùwo anôj ßalij *Jordâno, apiê kuri tu †liùdijei, ßtay, tas krikßtija, ir kiekwiens atèit pas ji.
*Matt. 3, 13. † Matt. 3, 11.

27. Jônas atſakydams târe: *ʒmogùs niêko ne gál imtis, jey jam ne dûdamà iß dangaùs.
*P. 19, 11. Ebr. 5, 4.

28. Jûs pâtys éſte mâno liùdininkai, kad ſakiaù, *aß ne eſmi Kriſtus, bet pirm jo ſiųſtas.
*P. 1, 20. 30.

29. Kas màrczę tur, tas yrà jaunikis; bet gentis *jaunikio ſtów ir jo klaùſos, ir didèy dʒaùgiaſi iß bàlſo jaunikio. Tàsgi mâno dʒaùgſmas dabàr ißpilditas.
*Matt. 9, 15.

30. Jis *tur áugti; bet aß maʒyn eit.
*2 Zom. 3, 1.

31. Jß *áukßto atèinąſis ant wiſû yrà; iß ʒémês êſąſis, iß ʒémês yrà ir kàlba apiê ʒémę; iß dangaùs atèinąſis ant wiſû yrà.
*P. 8, 23.

32. Ir liùdija, *ką jis regējęs ir girdējęs; ir jo liùdijimą niekas ne priima.
*P. 3, 19. 20. P. 3, 26. 28.

33. Bet kas tą priima, tas uʒpéczwētij, diêwą tèiſų êſanti.

34. Nēs kuri Diêwas ſiùntęs, tas Diêwo ʒôdi kàlba: nēs Diēwas ne dûda *Dwâſę pagàl miêrą.
*Pſ. 45, 3. 8.

35. Tēwas myl Súnų, ir jam wiſlab i jo rànką pàdawe.
*Matt. 11, 27. ſ.

36. *Kas i Súnų tik, tas tùr ámʒinąję gywâtą. Kas nè-tik Súnui, tas ne regēs gywâtą, bet Diêwo kèrßtas paſiliêkt ant jo.
*P. 3, 18. Mark. 16, 16. 1 Jono 5, 10.

4. Pérſkyrimas.

Samaritônû Priſiwertimas; Jßgydimas Karaliſkio Sunaùs.

1. Bet kaip Wiêßpats numâne, Pariʒēußiùs ißtyrus, Jēzų daugiaùs mokitiniû paſidâranti ir *krikßtijanti ne kaip Jôną,
*P. 3, 22. 26.

2. (Nórint tieſà Jēzus patſài ne krikßtijo, bet jo mokitinei,)

3. Palikęs ʒémę Judēą nuſitráuke wēl i Galilēą.

4. Bet jis turējo per Samárią keliáuti.

5. Tay jis atêjo i miêſtą Samários, wadinamą Sikar, arti kemélio, *kuri Jokûbas ſâwo ſúnui Jozêpui dâwe.
*1 Moiz. 48, 22. Joz. 24, 32.

6. Bet bùwo czę Jokûbo ßulinys. Tàygi Jēzus pailſęs búdams iß keliónês, ſēdoſi ant ßulinio; ir tai bùwo apiê ßéßtąję adyną.

7. Tay atêjo moterißke iß Samários, wandèns ſémti. Jēzus ſâke jei: dûk man gérti.

8. Nēs jo mokitinei bùwo į miēstą nuêję, walgio pirktis.

9. Tay târe jam moterißke Samaritißkojį: kaip praßài iß manęs gért, Zyds bùdams, o aß Samaritißka moterißke? nēs *Zydai ne làiko draugystę su Samaritônais.
* Jir. 50, 28.

10. Jēzus atsakydams târe jei: kad tu ißpażintumbei tą dówaną Diēwo, ir kas tasài yrà, kursài taw sâko: důk man gérti, tu praßytumbei ji, ir jis důtu taw *gywo wandèns.
* P. 7, 38. 39.

11. Târe jam moterißke: Wiēßpatie, juk niēko ne turi, kům sémti, o ßulinys gilùs: iß kùrgi turi gywojo wandèns?

12. Ar tu didésnis esi uż músû Tēwą Jokûbą, kurs mums tą ßùlinį dâwęs? o jis iß to gēre, ir jo waikai, ir jo galwijai?

13. Jēzus atsakydams târe jei: *kas to wandèns gérs, tas wēl ißtrókß.
* P. 6, 58.

14. Bet kas to wandèns gérs, *kurį aß jam důsiu, tas amżinày ne trókß, bet tas wandů, kurį aß jam důsiu, pastós jamè wersmê wandèns, į ámżinąję gywâtą tékanczo.
* P. 6, 27. P. 7, 38. 39.

15. Târe jam moterißke: Wiēßpatie, důk man to wandèns, jeib aß ne trókßczau, kad ne reikētu man ßen atèit sémti.

16. Jēzus târe jei: eik, wadik sâwo wyrą, ir atèik ßénay.

17. Moterißke atsakydama târe jam: aß ne turiù wyro. Jēzus sâke jei: tu tiēsą atsakèi, aß ne turiù wyro.

18. Penkis wyrus tu turējei, o tas, kurį tu dabàr turi, ne tâwo wyras. Tamè tiēsą pasakèi.

19. Moterißke târe jam: Wiēßpatie, mataù, tawę *prâraką ēsanti.
* P. 6, 14. P. 9, 17.

20. Músû tēwai ant ßio kálno mèldēsi; o jûs sâkot, *Jerúzalēj ēsanczę tą wiētą, kur reik mèlstisi.
* 5 Moiż. 12, 5. 6. 11. 1 Kar. 8, 29. s. P. 9, 3.

21. Jēzus târe jei: môterißk, wiērik man, atèit czêsas, kad ney ant ßio kálno, ney Jerúzalēj tewo ne mèlsitēs.

22. Jûs *ne żinote, ko mèldżatēs; bet mes żinome, ko mèldżamēs, nēs ißgânims †atèit nů Zydû.
* 2 Kar. 17, 29. s. Jèz. 2, 3. † Luk. 24, 47.

23. Bet atèit czêsas, ir jau dabàr yrà, kad tikrieji mel dējài Tēwo mèlsis dwâsēj ir tiesôj; nēs Tēwas tokiû ir jēßko, kuriê jo tàipo mèldżas.

24. *Diēwas Dwâse yrà, ir tie, kuriē jo mèldżasi, tur dwâsēj ir tiesojè jo mèlstis.
* 2 Kor. 3, 17.

25. Târe jam moterißke: żinaù, kad *Messiôßius atèit, wadinams Kristus. Kad tas atèis, tay jis mums wisslab apsakys.
* P. 1, 41.

26. Jēzus târe jei: aß esmi tasài, *kurs su tawim kalbù.
* P. 8, 25. P. 9, 37.

27. Ir ant to atêjo jo mokitinei, ir dywijosi, kad jis su ta moterißke kalbējo: taczaù ney wiens ne sâke: ko kláusi? arbà: ką kalbi su je?

28. Tay moterißke palikusi sâwo iżbôną, nuêjo į miêstą, ir târe żmonēms:

29. Eikßte, regēkit żmôgų, kursài man pasâke wislab, ką dâriusi esmi, bau jisài ne Kristus ēsąs?

30. Tay jie ißêję iß miêsto atêjo pas jį.

31. Bet tamè tárpe graudéno jį mokitinei, ir târe: Rabbi, wálgik.

32. Bet jis târe jiems: aß turiù *wàlgio wálgit, apiē tą jûs niēko ne żinot.
* P. 34. Ps. 19, 11.

33. Tay târe mokitinei tarp sawęs: ar kas jam ką àtneße wálgit?

34. Jēzus sâke jiems: tai mâno wàlgis, kad *daraù wâlę to, kurs manę siùntęs, †ir ißpildau jo dárbą.
* P. 5, 30. Ps. 40, 9. † Jon. 17, 4.

35. Ar ne pâtys sâkote: dar keturi mēnesei, tay pjûtiēs czēsas prièis? Sztay, sakaù jums: pakélkit sâwo akis, ir żiurēkit į laukų, nēs jis jau *bàltoj (prinókęs) pjûczui.
* Matt. 9, 37. Luk. 10, 2.

36. Ir kurs pjáuja, gáun algôs, ir sùrenka wàisiaus į ámżinąję gywâtą; kad podraùg dżaùgtusi ir sējąsis, ir pjaująsis.

37. Nēs tamè ta kalbà ißsipildo: kits sēja, kits pjáuja.

38. Aß jùs siunczaù pjáuti, ką jûs ne dirbot: kiti dirbo, o jûs į jû dárbą įstójot.

39. Bet daug Samaritônû iß to miêsto i ji tikējo, dēl kalbôs tôs moterißkês, kuri liùdijo: jis man wislab pasâke, ką aß dâriusi.
40. Jr kaip Samaritônai pas ji atêjo, prâße jie ji, kad pas jûs pasiliktu; ir jis pasiliko czę dwi dieni.
41. Jr jû daugiaùs tikējo dēl jo ʒôdʒio.
42. Jr sâke moterißkei: jau mes dabàr ne dēl tâwo ʒôdʒio tikime; mes * pâtys girdējom ir ißpaʒinom, kad tas tikrày yrà Kristus, swieto Jßganytojis. * p. 17, 8.
43. Bet * po dwiējû dienû jis ißêjo iß czę ir nuêjo i Galilēą.
* Matt. 4, 12.
44. Nēs jis pats, Jēʒus, liùdijo, * kad prârakas sâwo tēwißkēj ne labày garbējè làikomas.
* Matt. 13, 57. Mark. 6, 4.
45. Jr kaip jis atêjo i Galilēą, priēme ji Galilēißkei, kuriê wislab bùwo mâtę, ką jis Jerúʒalēj ant ßwèntês bùwo dârę: nēs ir jie bùwo atêję ant ßwèntês.
46. Jr Jēʒus wēl atêjo i Kânq Galilēôs, kur jis * wándeni bùwo wynù padârę. * p. 2, 1. 9.

(Ewang. 21. Nedēl. po ßw. Tràic.)

47. Jr bùwo karalißkis, to sunùs sirgo Kapernaumè. Tas ißgirdęs, Jēʒų iß Judēôs i Galilēą atêjusi, nuêjo pas ji ir mèlde ji, kad jis ʒemyn parêjęs ißgyditu jo súnų: nēs jis ant smèrtiês-pâtalo gulējo.
48. Jr Jēʒus târe jam: kad jûs ʒenklû ir stebùklû nè-regite, tay jûs nè-tikite. * p. 2, 18. 1 Kor. 1, 22.
49. Karalißkis sâke jam: Wiēßpatie, èikß, pirm ne kaip mâno wàiks mirßta.
50. Jēʒus târe jam: eik, * tâwo sunùs gyws. Zmogùs tikējo tam ʒôdʒui, kuri Jēʒus jam sâke, ir nuêjo. * 1 Kar. 17, 23.
51. Jr jam parèinant, jam jo bernài prießais atêjo, ir prâneße jam, tarydami: tâwo wàiks gyws.
52. Tay jis kláuse jûs apiê adyną, kuriôj jis bùwo geryn êjęs. Jr jie târe jam: wâkar sekmôj adynoj drugys ji prastójo.
53. Tay numâne tēws, tą adyną bùwusę, kuriojè Jēʒus jám bùwo târęs: tâwo sunùs gyws. Jr jis tikējo su wisàis sâwo namàis.
54. Tai jau antràsis ʒénklas, kuri Jēʒus dâre, iß Judēôs i Galilēą atêjęs.]

5. Pérskyrimas.

Kristaus Atsigynimo-ʒôdis dēl Jßgydimo trisdeßimts ir aßtûnis Metùs Sirgusiojo.

1. Po to bùwo * Zydû ßwènte; ir Jēʒus uʒêjo i Jerúʒalę.
* 3 Moiʒ. 23, 2.
2. Bet yrà Jerúʒalēj prie awinyczôs éʒeras, Zydû ʒodʒù wadinams Bētèsda, turis penkiàs pryanges.
3. Tosè gulējo daug negalingû, aklû, raißû, dʒúſtanczû, kuriê láuke wandèns pasijùdinimo.
4. Nēs ángēlas sâwo czēsù nuʒèngdawo i éʒerą, ir pajùdindawo wándeni. Tàygi kas pirmjáusey po wandèns pajùdinimo iʒèngdawo, tas swèiks pastójo, kad jis ir kokia noris ligà àpimtas bùwo.
5. Bet bùwo czę wiens ʒmogùs, trisdeßimts ir aßtûnis metùs ligôspatalè gulējęs.
6. Tą Jēʒus pamâtęs be gùlint, ir ißtyręs, ji taip ilgày sirgusi, târe jam: ar nóri swèiks pastóti?
7. Ligónis atsâke jam: Wiēßpatie, aß ne turiù ney jókio ʒmogaùs, kurs manę, kad wandû pasijùdin, i éʒerą ileistu, o man atèinant, kits pirm manęs iʒèngia.
8. Jēʒus târe jam: kélkis, imk sâwo pâtalą ir wáikßczok.
9. Jr tûjaùs ʒmogùs ißgijo, ir êmęs sâwo pâtalą, wáikßczojo. * Bet tą diēną sabatà bùwo.
* p. 9, 14.
10. Tay Zydai târe tam, kurs bùwo ißgijęs: * ßèn-dien sabatà; ne pûlasi táw, pâtalą nèßti.
* Jēr. 17, 21. Luk. 6, 2.
11. Jis atsâke jiems: kurs manę ißgyde, tas târe man: imk sâwo pâtalą, ir wáikßczok.
12. Tay jie kláuse ji: kas tas ʒmogùs, kurs taw sâke: imk sâwo pâtalą, ir wáikßczok?
13. Bet ißgijęsis ne ʒinójo, kas jis êsąs: nēs Jēʒus bùwo atstójęs, kadángi daug ʒmoniû toj wiētoj bùwo.

14. Po to râdo ji Jēzus bažnyczoj, ir sâke jam: saugókis, tu išgijei, *daugiaùs ne susigriēßikis, kad taw ne ko piktésnio trôpitus. * p. 8, 11.

15. Tas žmogùs nuējo, ir pasâke Žydams, Jēzų ēsanti, kursàj ji išgydęs.

16. Dēl to pérsekinējo Žydai Jēzų, ir tykojo, ji nužawinti, kadángi jis tai bùwo sabatôj dâręs.

17. Bet Jēzus jiems atsâke: *mâno tēws ikßiôley dirba, ôgi ir †aß dirbu. * p. 14, 10. † p. 9, 4.

18. Tôdēl *Žydai jû labjaùs tykojo, ji nužawinti, kadángi jis ne tiktày sâbatą nè-ßwente, bet ir sâke, Diēwą ēsanti jo tēwą, pats sawę Diēwui lygiu pasidarydams. * p. 7, 30.

19. Tay atsâke Jēzus tarydams jiems: iß tiesôs, iß tiesôs, sakaù jums: Sunùs iß sawęs niēko ne gal daryti, kaip tikt ką jis *règ, Tēwą dâranti; nēs ką tas dâro, tai taipjaù ir Sunùs dâro. * p. 3, 11. 32.

20. Ir Tēwas myl súnų, ir jam wislab ródo, *ką jis dâro, ir dár didesniùs dárbus jam ródis, kad jûs dywisitēs. * p. 1, 3.

21. Nēsà kàipo Tēwas numirusiûsius prikel, ir gywus padâro, tàipo ir Sunùs gywus padâro, kuriùs jis nor.

22. Nēs Tēwas ney wieną ne sûdij, bet *jis wisą sûdą pàdawe Súnui;
* Ps. 72, 1. Matt. 11, 27. Nus. Ap. 17, 31.

23. Kad jie wisi Súnų gárbintu, kaip jie Tēwą gárbin. *Kursài Súnų ne gárbin, tas Tēwą ne gárbin, kurs ji siùntęs. * 1 Jono 2, 23.

24. Iß tiesôs, iß tiesôs sakaù jums: kas mâno žôdzio klaùso, ir tik tam, kursài manę siùntęs, tas *tur ámžinąję gywâtą, ir ne parèit i sûdą, bet †pérējo iß smèrtiēs i gywasti.
* p. 3, 18. 36. p. 6, 40. 47. p. 8, 51. Rym. 8, 24. † 1 Jon. 3, 14.

25. Iß tiesôs, iß tiesôs sakaù jums: atèit adynà, ir jau dabàr yrà, kad *numirusieji išgirs bàlsą Diēwo Sunaùs, ir kuriē tą išgirs, bus gywi. * p. 11, 43. 44.

26. Nēsà kàipo Tēwas tùr gywasti pats sawijè, tàipo jis ir Súnui dâwe, paczám turēti gywasti sawijè.

27. Ir dâwe jam mâci, *ir sûdą laikyti, dēl to, kad jis žmogaùs Sunùs yrà. * p. 22.

28. Nesidywikitēs to; nēs atèit adynà, kurioje wisi, kuriē po kapàis yrà, girdēs jo bàlsą.

29. Ir *išèis, kuriē kas gér dârę, ant prisikēlimo gywasczio, bet kuriē kas pikt dârę, ant prisikēlimo sûdo
* p. 6, 40. Dan. 12, 2.

30. *Aß iß sawęs niēko ne galiù daryti. Kàipo girdžù, tàipo sûdiju, ir mâno sûdas yrà teisùs; nēs †ne sâwo wâlês jēßkau, bet Tēwo wâlês, kurs manę siùntęs.
* p. 19. † p. 6, 38.

31. Jey pats apiē sawę liùdiju, tay mâno liùdimas ne tiesà.

32. *Kits yrà, kurs apiē manę liùdij, o aß žinaù, kad tas liùdimas tiesà yrà, kuri jis apiē manę liùdij. * Matt. 3, 17.

33. Jûs *siùntēt pas Jôną, ir jis liùdijo apiē tiēsą. * p. 1, 19.

34. Bet aß nè-imu liùdimą nû žmoniû, bet toktài sakaù, kad išganyti pastótumbit.

35. Jis bùwo deganti ir ßwiēczanti žwâke; bet jûs mâžą wâlandą norējot linksimintis jo ßwiesybè.

36. Bet aß turiù didésni liùdimą *už Jôno liùdimą. Nēs darbài, kuriùs man Tēwas dâwe, kad tus išpildiczau, †tie darbài, kuriùs daraù, liùdij apiē manę, kad Tēwas manę siùntęs. * p. 1, 33. † p. 3, 2. p. 7, 31.

37. Ir Tēwas, kurs manę siùntęs, *tas liùdija apiē manę. Jûs niekados ney jo bàlsą ne girdējot, ney jo wéidą ne regējot. * Matt. 3, 17. f.

38. Ir jo žôdi ne turit sawijè gywénanti, nēs jûs tam nè-tikit, kuri jis siùntęs.

39. Jēßkókit *raßtè, nēs jums rèsgis, kad tamè tùrit ámžinąji gywasti, o tas yrà, kurs apiē manę liùdij. * Jes. 34, 16. 1 Tim. 4, 13.

40. Ir jûs pas manę ne nórit atèiti, kad *gywasti turētumbit. * p. 6, 35.

41. *Aß garbês iß žmoniû ne priimu. * Ebr. 5, 5. 1 Tess. 2, 6.

42. Bet aß jùs pažystu, kad jûs Diēwo méilę ne tùrit sawijè.

43. Aß atējaù sâwo Tēwo wàrdan, o jûs manę ne priimat: kad

kitsâi sâwo patiês wàrdan atèis, tą priimsite.

44. Kaip jûs gâlit tikēti, kuriê jûs gàrbę nů kits kito priimat? ir *garbês, kuri nů wieno Diêwo yrà, ne jëßkot. * Rym. 2, 29.

45. Ne dumókit, kad aß jùs Tēwui apskųsiu; yrà wiens, kursài jùs apskùndża, *Moizêßius, ant kurió jûs nusitikit. * 5 Moiz. 32, 1. f.

46. Kad Moizêßiui tikētumbit, tay ir man tikētumbit, nēs *jis apiê manę râßes.

* 1 Moiz. 3, 15. 1 Moiz. 22, 18. V. 49, 10. Ps. 40, 8.

47. Bet jey jo râßtams nè-tikit, kaip mâno żôdżams tikēsite?

6. Pérskyrimas.

Kristaus dywinas Pasótinimas ir Ėjimas; Pamokinims apiê jo Kúno ir Kraùjo dwâsißkąji Priēmimą.

(Ewang. 4. Nedēl. po Użgawēniû.)

1. Potám Jēzus pérējo ßalin per marès, arti miêsto Tybēriós Galilēoj.

2. Ir êjo pâskuy ji daug żmoniû dêley to, kad żénklus mâte, kuriùs jis ant ligóniû dâre.

3. Bet Jēzus użējes ant kálno ténay atsisēdo su sâwo mokitineis.

4. Bet arti bùwo *welykos, Żydû ßwènte. * 3 Moiz. 23, 5. f.

5. *Tay Jēzus sâwo akis pakēlęs, mâto pas ji daug żmoniû atèinant, ir târe Pilippui: kur pirksim dûnós, kad tie wálgitu.

* Matt. 14, 15. Mark. 6, 34. f.

6. (Bet jis tai sâke, ji mēgindams, nēsà jis gerày żinójo, ką darysęs.)

7. Pilippas atsâke jam: uż *du ßimtù grâßiû dûnós ne ganà jiems, kad kôżnas po mâżumą imtu.

* Mark. 6, 37.

8. Sâko jam wiens iß jo mokitiniû, Endrêjus Simôno Pétro brólis:

9. Sztay, wiens wàiks czónay yrà, turis penkis miežàinês dûnós kėpalus, ir dwi żuwi; bet kas tai tiek daug żmonēms.

10. Bet Jēzus târe: *dabókit, kad żmónēs susēstu. Bet daug żolês bùwo toj wiêtoj. Tay susēdo kokiê penki túkstanczei wyrû.

* Matt. 14, 19.

11. Bet Jēzus êmęs tus dûnós kėpalus, dēkawojo ir dâwe mokitiniams, bet mokitinei tiems, kuriê bùwo susēdę; *taipojaù ir żuwjû, kiek jie norējo. * v. 21, 12.

12. Bet jiems *priwálgius târe jis sâwo mokitiniams: suwalykit likusiûsius trùpuczus, kad niêko ne prapùltu. * Mark. 8, 8.

13. Tay jie surinkdami pripildė dwylika pintiniû trupuczèis, iß penkiû miežàinês dûnós kepalû, kuriê liko walgidintiemsiems.

14. Tàygi żmónēs tą żénklą matydami, Jēzaus darytąji, târe: tai iß tiesôs *tas prâzakas, i swietą atèisęsis. * v. 4, 19. v. 7, 40.

15. Bet Jēzus jau numanydams, jûs atèisent ir ji gáudisent, kad ji karâliumi idētu, wēl *pakējo ßalin ant kálno, jis pats wiens.]

* v. 18, 36.

16. Bet ant wâkaro mokitinei nuêjo żemyn pas marès.

17. Ir jie *i láiwą ikôpę keliâwo mârēmis i Kapernaùmą. Ir jau bùwo sutémusi, o Jēzus ne bùwo pas jûs atējęs. * Matt. 14, 22. Mark. 6, 45.

18. Ir mârios *sujùdo iß didżio wējo. * Ps. 107, 25.

19. Jaùgi jiems nusiyrus apiê dwideßimt-penkis arbà tris-deßimts didżû wàrsnû, regējo jie *Jēzų ant mariû wáikßczojanti, ir láiwui prisiártinanti, ir bijójos. * Matt. 14, 25. f.

20. Bet jis sâke jiems: aß esmi, nesibijókit.

21. Tay jie norējo ji i láiwą imt; ir tůjau láiwas bùwo prie krâßto, kur jie bùwo be èiną.

22. Rytójaus dienôj mâte żmónēs, ßę-pus mâriû stówintieji, ney jókio kito láiwo ténay ne êsant, kaip tą wieną, i kuri jo mokitinei bùwo iżèngę, ir Jēzų ne iżèngus i láiwą su sâwo mokitineis, bet jo mokitinei bùwo wieni ßalin nusiyrę:

23. (Bet atêjo kiti laiwài iß Tibēriós arti prie tôs wiētôs, kur dûną bùwo wálgę per Wiêßpatiês *dēkawójimą.) * v. 11.

24. Tàygi żmónēs matydami, Jēzų czę n' êsanti, ney jo mokitinius, ir jie i láiwus ikôpę, ißkâko i Kapernaùmą, jëßkódami Jēzaus.

25. Ir râdę ji anà-ßal mâriû sâke jam: Ràbbi, kadày ßen atējei?

26. Jēzus jiems atsakydams târe: iß tiesôs, iß tiesôs sakaù jums: jûs manęs ne dēl to jēßkot, kad zenklû mâtēt, bet tôdēl, kad důnôs wálgēt, ir priwálgēt.

27. Prówikitēs wàlgi ne pragàißtanti, bet ißliēkanti i ámzinąję gywâtą, *kuri jums zmogaùs Sunùs důs: nēsà tą uzpéczwētijo Diēwas Tēwas. *p. 3, 16. p. 4, 14.

28. Tay jie târe jam: ką wèiksim, kad Diēwo dárbus darytumbim?

29. Jēzus atsakydams târe jiems: *tai Diēwo dárbas, kad jûs i tą tikit, kuri jis siùntęs. *Efez. 1, 19. Pilip. 1, 6. 1 Jon. 3, 23.

30. Tay jie târe jam: koki zénklą darài, kad mes matydami, taw wiēritumbim? ką darài?

31. Músû *tēwài wálge Manną pûsczoje, kaip paraßyta yrà: jis dâwe jiems důnôs iß dangaùs wálgit. *2 Moiz. 16, 13. 14. Neēm. 9, 15. Ps. 78, 24. Ißm. 16, 20.

32. Tay Jēzus târe jiems: iß tiesôs, iß tiesôs, sakaù jums: Moizēßius jums nè-dawe důnôs iß dangaùs, bet mâno Tēws jums důda tikrąję dangaùs důną. *p. 48.

33. Nēs tai Diēwo důna, iß dangaùs atèinantiji, ir swietui gywasti důdantiji.

34. Tay târe jie jam: Wiēßpatie, důk mums wis tokiôs důnôs.

35. Bet Jēzus târe jiems: *Aß esmi důna gywastiēs: kas pas manę atèina, tas ne álks, ir kas i manę tik, †tas ne trókß niekadôs. *p. 48. †Jez. 55, 1. Sir. 24, 28. Jono 4, 14. p. 7, 37.

36. Bet aß sakiaù jums, kad jûs manę mâtēt, o taczaù nè-tikit.

37. Wislab, *ką man důda mâno Tēws, atèina pas manę; ir atèinantiji pas manę aß ne ißstùmsiu. *p. 17, 6. 9. 11. 12. 24.

38. Nēsà aß iß dangaùs atējaù, ne *sâwo wâlę daryt, bet to, kursài manę siùntęs. *p. 4, 34.

39. Bet tai yrà walè Tēwo, kursài manę siùntęs, kad *niēko ne pamèsczau iß wiso to, ką jis man dâwes, bet kad tai prikélczau paskutiniôj dienôj. *p. 10, 28. 29. p. 17, 12.

40. Bet tai walè to, kursài manę siùntęs, kad kas Sûnų mâto, ir i ji tik, turētu ámzinąję gywâtą; ir *aß ji prikélsiu paskutiniôj dienôj. *p. 5, 29. p. 11, 24. Luk. 14, 14.

41. Tay Zydai murmējo, tôdēl, kad jis sâke: Aß esmi důna, iß dangaùs atējusiji;

42. Tardami: ar tai ne *Jēzus, Jozêpo sunùs, kurio tēwą bey mótiną pazystam? kàipgi jis kàlba: aß iß dangaùs atējaù? *Luk. 4, 22. f.

43. Jēzus atsakydams târe jiems: ne murmēkit tarp sawęs.

44. Ney wiens *ne gal pas manę atèit, jeyji †ne tráuktu Tēwas, manę siùntęsis, ir aß ji prikélsiu paskutiniôj dienôj. *p. 65. †Jer. 31, 3.

45. Paraßyta yrà prârakûse: *jie wisi bus Diēwo mokiti. Kas dabàr tai gird iß Tēwo, ir ißmóksta, tas pas manę atèina. *Jez. 54, 13. Jer. 31, 33.

46. Ne, kad kas Tēwą regējęs, bet tiktày tas, kurs iß Tēwo yrà, tas Tēwą regējęs.

47. Iß tiesôs, iß tiesôs sakaù jums: *kas i manę tik, tas tur ámzinąji gywasti. *p. 3, 16. 18. 36.

48. Aß esmi *důna gywastiēs. *p. 35. f.

49. Júsû *tēwài wàlge Mànną pûsczoje, ir †nùmire. *2 Moiz. 16, 15. 4 Moiz. 11, 7. Ps. 78, 24. †1 Kor. 10, 5.

50. Szità yrà důna iß dangaùs atèinantiji, kad tôs wálgąsis ne numirtu.

51. Aß esmi gywóji důna, *iß dangaùs atējusiji, kas tôs důnôs wálgis, tas gywas bus amzinày. O ta důna, kurę aß důsiu, tai mâno kúnas, kuri důsiu †uz swieto gywasti. *p. 3, 13. †Ebr. 10, 5. 10.

52. Tay Zydai wàidijos tarp sawęs tarydami: kaip tas gal mums důti sâwo kúną wálgiti?

53. Jēzus târe jiems: iß tiesôs, iß tiēsôs, sakaù jums: jey ne wálgisit kúną zmogaùs Sunaùs, ir ne gérsit jo kraùją, tay ne tùrit gywasti sawijè.

54. Kas mâno kúną wálgo, bey géria mâno kraùją, tas

tur ámžinąjį gywastį, ir aß jį prikélsiu paskutiniôj dienôj.

55. Nèsà mâno kûnas tikràsis wàlgis, ir mâno kraùjas tikràsis gērims.

56. Kas mâno kûną wálgo bey mâno kraùją géria, *tas pasiliékt manij, ir aß jamè.
* P. 15, 4. 1 Jono 3, 24. P. 4, 13. 16.

57. Kaip manę siùntęs gywàsis Tēwas, ir aß gywas esmi dēl Tēwo; tàipo kas manę wálgo, tas taipo-jaù gywas bus dēl manęs.

58. Szità yrà dûna, *iß dangaùs atêjusiji, ne kaip jûsû tēwài Manną wálge, ir nùmire. Kas tôs dûnôs wálgo, tas gywas bus amžinày.
* P. 3, 13.

59. Tai jis sâke ßiùilēj, mokindams Kapernaumè.

60. Tàygi daug jo mokitiniû tai girdēdami, târe: tai sùnkus žôdžei, kas gál tû klausytis?

61. Bet Jēzus sawijè numanydams, jo mokitinius tôdēl mùrmanczus, târe jiems: ar tai jùs piktin?

62. Kàipgi, kad regēsit žmogaùs Sûnų *užžèngianti tènay, kur jis pirmà bùwo.
* P. 3, 13. Mark. 16, 19. Luk. 24, 51. Epēz. 4, 8.

63. *Dwâse yrà gywą dâranti, kûnas niēkam nè-dera. Žôdžei, kuriùs aß kalbù, yrà dwâse ir yrà gywastis. * 2 Kor. 3, 6.

64. Bet yrà keli jûsû netiki. Nēs *Jēzus gerày žinójo iß pradžôs, kurië netiki bùwo, bey kas jį ißdûsęs.
* P. 2, 25.

65. Jr târe: tôdēl sakiaù jums: *Ney wiens ne gal pas manę atèit, jey tai jam ne dûta mâno Tēwo.
* p. 44.

66. Jß to czêso daùg jo mokitiniû êjo atgaliôs, ir ne êjo daugiaùs su jûmi.

67. Tay târe Jēzus tiems dwylika: ar ir jûs ßalin èisit?

68. Tay atsâke jam Simônas Pētras: Wiēßpatie, kur èisim? Tu turi *žôdžiû ámžinôsēs gywâtôs. * p. 63. Matt. 7, 29. Nus. Ap. 5, 20.

69. Jr mes ésme tikēję ir ißpažinę, *tawę êsanti Kristų, Sûnų gywojo Diēwo.
* P. 1, 49. P. 11, 27. Matt. 16, 16. Mark. 8, 29.

70. Jēzus atsâke jam: ar aß jùs ne *dwylika ißrinkaù? o wiens jûsû yrà †wélnias. * Luk. 6, 13. † Jon. 8, 44.

71. Bet jis kalbējo apiê Judôßių Simôną Jßkariótą. Tas jį paskùy ißdawe, ir bùwo wiens tû dwylika.

7. Pérskyrimas.

Kristaus pamókslai Bažnyczoj.

1. Potám Jēzus ßén ir tén wáikßczojo *Galilēoj; nēsà jis ne norējo Judēoj ßén ir tén wáikßczot, todēl, kad Žydai jį nužudyt jēßkójo.
* P. 5, 1.

2. Bet arti bùwo Žydû *ßwènte lap-budžû. * 3 Mos. 23, 34.

3. Tay târe jam *jo brólei: pasikélk iß czę, ir eik į Judēą, kad ir tâwo mokitinei matytu tâwo dárbus, kuriùs tu darài.
* Matt. 12, 46. Mark. 3, 31. Nus. Ap. 1, 14.

4. Ney wiens ne dâro ką slapczèy, norēdams taczaù atwirày apréikßtas bûti. Jey toktài darài, tay pasiródik swietui.

5. Nēs *ney jo brólei ne tikējo į jį. * Ps. 69, 9.

6. Tay sâko jiems Jēzus: mâno czêsas dár n'ierà czę, bet jûsû czêsas wisadà. * P. 2, 4.

7. Ne gal swiets jùs nekęst, bet manę *jis nekènczia: nēs aß liùdiju apiê jį, jo dárbus piktùs êsant. * P. 15, 18.

8. Eikit jûs aukßtyn ant tôs ßwèntês; aß dar ne èisiu ant tôs ßwèntês; nēs *mâno czêsas dar ne ißsipilde. * P. 8, 20.

9. Bet jiems tai pasâkęs pasiliko jis Galilēoj.

10. Bet jo bróliams ténay nuējus, tay ir jis nuêjo ant tôs ßwèntês, ne žinomay, bet lyg slapczèy.

11. Tay Žydai jo jēßkójo ßwèntēje, tarydami: kur tas yrà;

12. Jr didis *murmējims bùwo apiê jį tarp žmoniû: kiti sâke: jis géras žmogùs: bet kiti târe: nè, bet jis ißwadžója žmónes.
* P. 9, 16. P. 10, 19. Matt. 21, 46.

13. Bet ney wiens ne kalbējo atwirày apiê jį, iß báimês dēl Žydû.
* P. 9, 22. P. 12, 42. P. 19, 38.

14. Bet ßwèntês widuryj užêjęs Jēzus į bažnyczą mokino.

15. Jr Žydai dywijos, sakydami: *kaip tas râßtą móka, o taczaù jo nesimokinęs? * Matt. 13, 54. Mark. 6, 2.

16. Jēzus jiems atſakydams târe: mâno mókſlas ne mâno, bet to, kurſài manę ſiùntęs.

17. Jey kas nor to *wâlę daryt, tas ſupràs, ar ßis mókſlas iß Diéwo ęſąs, arbà ar aß iß ſawęs kàlbąs. *p. 3, 21. p. 8, 31. 32. 47.

18. Kas iß ſawęs kàlba, tas *jēßko ſâwo patiês garbês; bet kas to garbês jēßko, kurſài ji ſiùntęs, tas teiſùs, ir n'ierà jamè ney jokiôs neteiſybês. *p. 5, 41.

19. Ar jums ne Moizêßius dâwe *zokâną? o ney wiens júſû ne dârote zokâną. Kodēl jēßkot manę nużajwint? *2Moiz. 24, 3. 4. Nuſ. Ap. 7, 53.

20. Żmonēs atſakydami târe: *tu wélnią turi; kas jēßko, tawę nużawint? *p. 8, 48. 52.

21. Jēzus atſakydams târe: wieną wieninteli dárbą te dariaù, o jums wiſſiems dywai?

22. Moizêßius jums tôdēl yrà dâwęs appjáuſtimą, ne, kad tas nû Moizêßiaus atèina, bet *nû tēwû; taczaù jûs appjáuſtot żmógų ſabatôj. *1 Moiz. 17, 10.

23. Jey żmogùs appjáuſtimą priima ſabatôj, kad Moizêßiaus zokâns ne bútu láußtas, àrgi ant manęs pykſtat, kad aß *wiſą żmógų ißgydżau ſabatôj? *p. 5, 9.

24. *Ne ſûdikit, kaip jums ródos, bet ſûdikit tèiſų ſûdą. *5Moiz. 1, 16. 17.

25. Tay târe keli iß Jerúżalês: ar tai ne tas, *kuri jēßkójo użmùßt?

26. Ir ßtay, jis atwirày kàlba, ir jie jam niêko ne ſâko. Ar múſû wyreſnieji dabàr tikrày ißpażyſta, ji tikrày Kriſtų êſanti?

27. Bet taczaù iß kur ßis êſąs, żinom; bet Kriſtui atèinant, ney wiens ne żinós, iß kur jis êſąs.

28. Tay ßaùke Jēzus bażnyczoj, mokino, ir târe: berôds jûs manę pażyſtat, ir żinot, iß kur aß eſmi; ir iß ſawęs aß ne atējaù, bet yr wiens *teiſùs, manę ſiùntęſis, kuriô jûs ne pażyſtat. *p. 8, 26. 42.

29. Bet aß *ji pażyſtu, nēs aß nû jo eſmi, ir jis manę ſiùntęs. *p. 8, 55. Matt. 11, 27.

30. Tay jie jēßkójo ji ſugáut; bet ney wiens ne pridējo rànką prie jo: nēs *jo adynà dár ne bùwo atêjuſi. *p. 8, 20. Luk. 22, 53.

31. Bet *daùg żmoniû tikējo i ji, ir târe: Kad Kriſtus atèis, †àrgi jis ir daugiaùs żenklû darys, ne kaip ßis dâro? *p. 8, 30. †p. 20, 30. 31. p. 21, 25.

32. Ir Parizēûßei ißtyre, żmónes apiê ji toktài ßnékant. Tay Parizēûßei bey wyriáuſieji kunigài ißſiunte tarnùs, ji ſugáuti.

33. Tay Jēzus târe jiems: *dar mâżą czêſą eſmi pas jùs, ir tadà eimi pas tą, kurſài manę ſiùntęs. *p. 13, 33.

34. Jûs *jēßkóſit manęs, ir ne ràſit, ir kur aß eſmi, ténay jûs ne gâlit ißkàkt. *p. 8, 21.

35. Tay Żydai tarp ſawęs târe: kur nor ßis nuèit, kad jo ne ràſtumbim? ar jis nor pas Grykonùs, ßen ir ten ißbarſtytůſius, eit, ir Grykonùs mokint?

36. Kokià tai kalbà, kad jis ſâko: jûs jēßkóſit manęs, ir ne ràſit; ir kur aß eſmi, ténay jûs ne gâlit ißkàkt.

37. Bet *paſkùtinęję ßwèntês diêną, kuri ßlowingiáuſia bùwo, Jēzus ſtôjoſi, ßaùke ir târe: trókßtąſis te atèina pas manę, ir te geriê. *3 Moiz. 23, 36.

38. Kas i manę tik, *kaip râßtas ſâko, nû to kúno tekēs ùpēs gywojo wandèns. *Jez. 44, 3. Joel 3, 1.

39. Bet jis tai ſâke apiê tą dwâſę, kurę gáuſę i ji tikkintieji; nēſà ßwentóji Dwâſe dar ne bùwo (ißlieta); nēſà Jēzus dar ne bùwo pérßwieſtas.

40. Tàygi daug żmoniû, tą kàlbą girdinczujû, târe: *taſài tikrày prâkakas. *5 Moiz. 18, 15.

41. Kiti târe: jis Kriſtus. Bet keli târe: *ar Kriſtus iß Galilēôs atèis? *p. 1, 46.

42. Ar ne ſâko râßtas, iß waikû Dówido, ir iß mieſtélio *Bétlēem, kur Dówids bùwo, tur Kriſtus atèit? *Pſ. 132, 11. Mik. 5, 1. Matt. 2, 5. 6. p. 22, 42.

43. Taip żmonēsè *neſutarims râdoſi dēl jo. *p. 9, 16.

44. Bet keli norējo ji ſugáuti, alè *ney wiens ne pridējo rankàs prie jo. *p. 30.

45. Tarnài atêjo pas wyriáuſiûſius kùnigus bey Parizēußius, ir ßie târe aniems: kam ji ne àtwedēt.

46. Tarnài atſâke: *niekadôs ney wiens zmogùs taip n'ierà kalbējęs, kaip tas zmogùs. *Matt. 7, 28. ſ.
47. Tay atſâke jiems Parizēûßiai: ar ir jûs ißwadzoti éſte?
48. Argi tik i ji kôks wyreſnyſis, arbà Parizēûßias?
49. Bet zmonēs, niêko apiê zokâną ne zinantieji, tie prakéikti.
50. Târe jiems Nikodêmus, kurſài naktij pas ji atêjo, wiens iß jû:
51. Argi *ſûdija múſû zokans zmôgų, dár ji ne pérklauſinējus, o ir ne zinant, ką jis dâręs?
* 2 Moiz. 23, 1. 3 Moiz. 19, 15. 5 Moiz. 17, 8. P. 19, 15.
52. Jie atſakydami târe jam: ar ir tu Galilēißkis eſi? tárdik ir weizdēk, iß Galilēôs ne ſtôjas ney joks prâraks.
53. Jr taip kiekwiens êjo namů.

8. Pérſkyrimas.

Apiê Wenczawonyſtês pérzengtoję, apiê Kriſtų, jo Urēdą, ir jo Mokitinių Bůdą.

1. Bet Jēzus êjo pas alywû kálną.
2. Jr rytmetij ankſti jis wēl atêjo i baznyczą, ir wiſi zmónēs atêjo pas ji, ir jis paſiſêdęs mokino jûs.
3. Bet raßte-mokitieji bey Parizēûßiai àtwede pas ji moterißkę, wenczawonyſtę pérzengiant nutwérta, ir ję i tárpą paſtâte.
4. Jr târe jam: Mokitojau, ßi moterißke nutwérta patim pérzengime wenczawonyſtês.
5. Bet Moizēßius mums *zokanè iſâke, tókę akmenimis uzmùßt. Ką tu ſakài?
* 3 Moiz. 20, 10. 5 Moiz. 22, 22. Ezek. 16, 38. 40.
6. Bet jie tai ſâke, ji gùndidami, kad priêzaſtiês ant jo turētu. Bet Jēzus paſilènkęs râße pirßtù ant zémês.
7. Jiemsgi ne paliáujant, ji kláuſti, jis atſitiêſęs târe jiems: *kas júſû be griêko, tas tè-meta pirmąji âkmeni ant jôs. * Rym. 2, 1.
8. Jr wēl paſilènkęs râße ant zémês.
9. Bet jie tai girdēję ißêjo pâſkuy kits kitą, *(ſâwo ſązinês pérliuditi,) nů wyriáuſiojo pradēję, ikki maziáuſiojo. Jr Jēzus bùwo wiens pàliktas, ir moterißke widurij be ſtowinti. * Rym. 2, 22.
10. Bet Jēzus atſitiêſęs, ir ney wieno ne matydams, kaip tą moterißkę, târe jei: Môterißk, kur yrà tie, kuriê tawę apſkùnde? ar ney wiens tawę ne praſûdijo?
11. Bet ji târe: Wiêßpatie, ney wiens. Bet Jēzus târe: tay ir *aß tawę ne praſûdiju. Eik, ir †ne ſuſigriêßik daugiaùs.
* Luk. 9, 56. † Jono 5, 14.
12. Tay Jēzus wēl jiems kalbēdams târe: Aß eſmi *ſwieto ßwieſybe; kas manę ſéka, tas ne wáikßczos tamſôj, bet turēs gywaſtiês ßwieſybę.
* Jez. 9, 2. P. 42, 6. 7. P. 49, 6. Jono 1, 5. 9.
13. Tay târe jam Parizēûßiai: Tu liùdiji pats apiê ſawę, tâwo liùdimas ne tieſà.
14. Jēzus atſakydams târe jiems: *jey aß apiê ſawę liùdiczau, tay mâno liùdijims tieſà; nēſà aß zinaùſi, iß kur aß atêjęs ir kur nuèinąs. Bet jûs ne zinot, iß kur aß ateimi, ir kur nueimi. * P. 5, 31.
15. Jûs pagàl kúną ſûdijat, aß ne ſûdiju ney wieno.
16. Jr jey ſûdiju, tay mâno ſûdas teiſùs: nēs aß *ne wiens eſmi, bet aß bey Têwas, manę ſiùntęſis.
* P. 29. P. 16, 32.
17. Jr raßyta yrà júſû zokanè: *dwiējû zmoniû liùdijims tieſà yrà.
* 5 Moiz. 17, 6. P. 19, 15 Matt. 18, 16. 2 Kor. 13, 1. Ebr. 10, 28.
18. Aß eſmi liùdijąſis apiê ſawę pâti, o Tēwas, manę ſiùntęſis, taipojaû liùdij apiê manę.
19. Tay jie târe jam: kamè tâwo Tēwas? Jēzus atſâke: *jûs ney manęs ne pazyſtat, ney mâno Têwo. Kad manę pazintumbit, pazintumbit ir mâno Tēwą. * P. 16, 3.
20. Sziùs zodziùs kalbējo Jēzus pas diêwo-ſkrynę, mokindams baznyczoj. Jr *ney wiens ji ne twēre, nēſà jo adynà dar ne bùwo priêjuſi. * P. 7, 30. Luk. 22, 53.
21. Tay Jēzus wēl jiems târe: aß eimi ßalin, o jûs manęs jēßkóſit, ir ſâwo griekûſè mirſit. *Kur aß eimi, ténay jûs ne gâlit ißkákt. * P. 7, 34, P. 13, 33.
22. *Tay târe Zydai: àrgi jis nor ſaw pats gâlą darytis, kad jis ſâko: kur aß nueimi, tén jûs ne gâlit ißkákt? * P. 7, 35.

23. Jr jis târe jiems: jûs éſte iß zémo, aß eſmi iß áukßto; jûs éſte iß ßio ſwieto, aß ne eſmi iß ßio ſwieto.

24. Taygi aß jums ſakiaù, kad mirſite ſâwo griekůſè. Nēſà jey *nè-tikit, manę tą ēſanti, tay mirſite ſâwo griekůſè. *Mark. 16, 16.

25. Tay jie târe jam: kàsgi tu eſi? ir Jēzus târe jiems: pirmjáuſey tas, kurſài ſu jumis kalbù.

26. Aß daug turiù apiê jùs kalbēt ir ſûdit; bet kurs manę ſiùntęs, teiſùs yrà, ir ką aß iß jo girdējau, tai kalbù ſwiete.

27. Bet jie ne numâne, kad jis jiems apiê Tēwą ſâke.

28. Tay târe jiems Jēzus: *kad jûs zmogaùs Sûnų paáukßtiſit, tay ißpaziſit, manę tą ēſanti, ir niêko iß ſawęs ne dâranti, bet kaip manę mâno Tēwas mokinęs, taip aß kalbù. *P. 3, 14. P. 12, 32.

29. Jr kurs manę ſiùntęs, *ſu manim yrà. Tēwas ne paliêkt manę wieną, nēs aß wiſadôs daraù, kas jam patinka. *p. 16.

30. Jam tai bè-kalbant, *daug į jį tikējo. *P. 7, 31.

31. Tay târe Jēzus Zydams, į jį tikintiemſiems: *jéy paſtikſit mâno kalbôj, tay éſte mâno tikri mokitinei. *P. 7, 17. P. 15, 10. 14.

32. Jr pazyſite tiêſą, ir tieſà jùs *ißwálnis. *p. 36. ſ.

33. Tay jie atſâke jam: mes Abraômo waikài, ir niekadôs ney wieną kàrtą ney wienám bernài ne bùwome, kàipgi tu ſakài: jûs walni paſtóſit?

34. Jēzus atſakydams târe jiems: iß tieſôs, iß tieſôs ſakaù jums: *kas griêką dâro, tas griêko bérnas. *Rym. 6, 16. 20. 2 Petr. 2, 19. 1 Jono 3, 8.

35. Bet *bérnas ne amzinày namůſè paſtliêkt; Sunùs paſtliêkt amzinày. *1 Moiz. 21, 10.

36. Tàygi jey Sunùs jùs *ißwálnija, tay tikrày walni éſte. *p. 32. Rym. 6, 18. 22. 1 Kor. 7, 22. Gal. 5, 1.

37. Aß gerày zinaù, jùs *Abraômo waikùs ēſanczus; bet jûs jēßkot, manę nuzudyt, nēs mâno kalbà pas jùs ne pérweikia. *Matt. 3, 9.

38. Aß kalbù, ką aß prie ſâwo Tēwo *regējęs; taygi ir jûs dârot, ką jûs prie ſâwo Tēwo éſte regēję. *p. 3, 32.

39. Jie atſakydami târe jam: *Abraômas yrà múſû tēwas. Jēzus târe jiems: kad bútumbit Abraômo waikài, tay darytumbit Abraômo dárbus. *Matt. 3, 9. Luk. 3, 8.

40. Bet dabàr jēßkot, manę nuzawinti, tóki zmôgų, kurs jums *tiêſą, iß Diêwo girdētąję, ſakiaù; tai Abraômas ne dârę. *Pſ. 119, 151. 160.

41. Jûs dârot ſâwo tēwo dárbus. Tay jie târe jam: mes ne bôſtrais éſme apſigimę; mes tùrim wieną Tēwą, Diêwą.

42. Jēzus târe jiems: kad Diêws júſû Tēws bútu, tay manę mylētumbit; nēs aß iß Diêwo eſmi ißējęs, ir atējaù; nēs ne iß ſawęs atējęs eſmi, bet jis manę ſiùntęs.

43. Kodêlgi ne pazyſtat mâno kàlbą? nēſà juk ne gâlit girdēt mâno zôdi.

44. Jûs éſte *iß tēwo wélnio, ir pagàl pageidimą ſâwo tēwo nórit daryt. Taſài †razbáininks iß pradzôs, **ir ne paſiliko tieſojè; nēs n'ierà jamè tieſôs. Melùs kalbēdams jis iß ſâwojo kàlba, nēſà jis ††melâgis, ir tû Tēwas. *1 Jono 3, 8. †1 Moiz. 3, 4. Pſ. 17, 4. **2 Petr. 2, 4. Judo p. 6. ††1 Kar. 22, 22.

45. Bet aß, kadángi tiêſą ſakaù, tay jûs man ne wiêrijat.

(Ewang. 5. Nedēl. po Uzgawēniû.)

46. *Kas júſû gal manę káltint griêko? bet jey jums tiêſą ſakaù, kodêl man ne wiêrijat? *Jez. 53, 9. 2 Kor. 5, 21. 1 Petr. 2, 22.

47. Kas *iß Diêwo yrà, tas klaùſo Diêwo zôdzio. Tôdēl jûs ne klaùſot, nēſà jûs n' éſte iß Diêwo. *P. 10, 27. 1 Jon. 4, 6.

48. Tay Zydai atſakydami târe jam: ar ne gerày ſâkom, kad tu eſi Samaritônas, ir kad *wélnią turi? *P. 7, 20.

49. Jēzus atſâke: aß wélnio ne turiù, bet *gárbinu ſâwo Tēwą, o jûs manę ſu negarbè apgēdinat. *P. 7, 18.

50. Aß *ne jēßkau ſâwo garbês; bet yrà wiens tôs jēßkąs ir ſûdijąs. *P. 5, 30. 41.

51. Jß tieſôs, iß tieſôs ſakaù jums: *jey kas mâno zôdi laikys, tas ſmèrtiês ne matys amzinày. *P. 6, 40. 47.

52. Tay târe jam Żydai: dabàr pażystam, kad wélnią turi. Abraô⸗mas nùmire, *ir prârakai, o tu sakài: jey kas mâno żôdi làiko, tas smèrties ne ragáus amżinày.
*Zak. 1, 5.

53. Ar tu esi didésnis uż músû tẽwą Abraômą, kursài nùmire, ir prârakai nùmire; ką darài iß sawęs?

54. Jẽzus atsâke: jey pats sawę gárbinu, tay mâno garbẽ niẽkai. Bet yrà mâno Tẽwas, manę gár⸗biną̃sis, kuri sâkot júsû Diẽwą ẽsanti.

55. Jr *ne pażyskat jo, bet aß ji pażystu. Jr jey sakyczaus, ji ne pażystąs, tay búczau melâgis, kaip ir jûs éste. Bet aß pażystu ji, ir laikaù jo żôdi.
*p. 7, 28.

56. Abraômas, júsû tẽwas, pra⸗sidżùgo, mâno diẽną regẽsęs; ir jis regẽjo tą, ir dżaùgẽsi.

57. Tay târe jam Żydai: tu dar pènkesdeßimts métû ne suláukei, o Abraômą regẽjei?

58. Jẽzus târe jiems: iß tiesôs, iß tiesôs, sakaù jums: pirm ne kaip Abraômas bùwęs, aß esmi.

59. Tay jie *pakẽle akmeniû, kad mèstu ant jo; bet Jẽzus pasíslẽpe, ir ißẽjo †iß bażnyczôs] perdẽm pér⸗eidams per jûs.
*p. 10, 31. †Luk. 4, 30.

9. Pérskyrimas.

Aklas gimęsis Kristaus réginczu padarytas.

1. Jr pro ßâli èidams pamâte jis wieną żmôgų, âklą gimusi.

2. Jr jo mokitinei ji kláusdami târe: Mokitojau, *kas susigriẽßijo, ar ßis, ar jo gimdytojei, kad jis âklas użgimęs?
*Luk. 13, 2.

3. Jẽzus atsâke: ney ßis ne susi⸗griẽßijęs, ney jo gimdytojei; bet, kad *Diẽwo darbai prie jo apsi⸗réikßtu.
*p. 11, 4.

4. Aß turiù daryt dárbus to, kur⸗sài manę siùntęs, kol dienà yrà; atèina naktis, kad niẽks niẽko ne gál daryt.

5. Kôley swiete esmi, esmi *swieto ßwiesybe.
*p. 1, 9. p. 8, 12.

6. Tai sâkęs spjówe jis ant żẽmẽs, ir padâre pùrwą iß spjáudulo, ir tépe tą pùrwą ant âklojo akiû.

7. Jr târe jam: eik pas *éżerą Silóą, (tai músû żodżù, pàsiųstas) ir praùskis. Tay ans nuẽjęs praù⸗sẽsi, ir parẽjo regis.
*Neem. 3, 15.

8. Kaimynai, ir kuriẽ ji pirmà bùwo mâtę, ùbagą ẽsanti, târe: ar tai ne tas, kursài *sẽdẽjo ir ùba⸗gawo?
*Ap. d. 3, 2. 10.

9. Kiti târe: tai jis; kiti wẽl: jis jam lygus. Bet jis pats târe: aß tasài esmi.

10. Tay jie târe jam: kaip tâwo âkys yr atwértos?

11. Jis atsakydams târe: ansài żmogùs, wardù Jẽzus, padâre pùr⸗wą, ir tépe mâno akis, tàrdams: eik pas éżerą Silóą, ir praùskis. Aß nuẽjęs prausiaùsi, ir prażiuraù.

12. Tay jie târe jam: kur yrà tasài? Jis târe: nezinaù.

13. Tai jie nusiwede tą pas Pari⸗zẽußiùs, kurs pirmà âklas bùwęs.

14. *(Bet bùwo sabatà, kaip Jẽ⸗zus pùrwą padâręs jo akis atwẽre.)
*p. 5, 9.

15. Tay kláuse ji wẽl ir Parizẽû⸗ßiai, kàipo jis prażiûręs? bet jis târe jiems: pùrwą jis man użdẽjo ant akiû, o aß prausiaùsi, ir dabàr regiù.

16. Tay târe keli Parizẽûßiû: tas żmogùs ne iß Diẽwo, kadángi jis ne làiko sâbatą. Bet kiti târe: *kaip gal griẽßnas żmogùs tókius żénklus daryt? ir nesutarims râdosi tarp jû.
*p. 31, 33.

17. Jie wẽl târe aklámjam: ką tu sakài apiẽ ji, kad jis tâwo akis atwẽręs? Bet jis târe: jis yrà prârakas.

18. Żydai ne wierijo apiẽ ji, kad jis âklas bùwęs, ir regis pastójęs, iki jie pasiwadinę gimdytojus to prażiûrusiojo,

19. Kláuse jûs sakydami: ar tai jùma sunùs, kuri sâkota âkla gi⸗musi? kàipgi jis dabàr yrà regis?

20. Jo gimdytojei jiems atsakydami târe: mùdu żinowa, ßi mùma súnų ẽsanti, ir âklą gimusi;

21. Bet kókiu budù jis dabàr re⸗gis, ne żinowa, arbà kas jo akis atwẽręs, ney to mùdu ne żinowa. Jis ganà métû tur, kláuskit ji; tè⸗kalba jis pats uż sawę.

22. Todtài sāke jo gimditojei, nēsà jie *bijójosi Zydû: nēsà Zydai jau bùwo susitàre, jey kas ji per Kristų išpažisęs, kad tas tùris but † iš jû surinkimo atskirtas. * p. 7, 13. † p. 12, 42.

23. Todēl sāke jo gimdytojei: jis ganà métû tur, kláuskit ji.

24. Tay jie pasiwadino àntrą kàrtą tą žmôgų, āklą bùwusiji, ir târe jam: *důk Diêwui gàrbę. Mes žinom, kad tas žmogùs griekininkas. * Joz. 7, 19.

25. Jis atsakydams târe: ar jis griekininkas, tai aš ne žinaù; wieną dáiktą tiesà žinaù, aš buwaù âklas, ir dabàr regù.

26. Tay jie wēl jam târe: ką jis taw dâre? kaip jis tâwo akis atwēre?

27. Jis atsâke jiems: aš dabàr tai jums sakiaù; ar tai ne girdējot? kam tai wēl nórit girdēt? ar ir jûs nórit jo mokitineis pastóti?

28. Tay jie kéike ant jo sakydami: tu esi jo mokitinis: bet mes ésme Moižēšiaus mokitinei.

29. Žinom, Diêwą su Moižēšiumi kalbējusi; bet ši ne žinom, iš kur jis ēsąs?

30. Tas žmogùs atsakydams târe jiems: tai dywnas dáikts, kad jûs ne žinot, iš kur jis ēsąs, o jis mâno akis atwēre.

31. Bet mes žinom, kad *Diêws ne klaùso griekininkû, bet jey kas Diêwo bijos, ir jo wâlę dâro, tą jis išklaùso.
* Jobo 27, 9. P. 35, 13. Ps. 66, 18. Pam. 3. 15, 29. P. 28, 9. Jez. 1, 15.

32. Nů swieto pradžôs tai ne girdēta, kad kas akis aklù gimusio ēsąs atwēręs.

33. *Kad tas ne bútu iš Diêwo, tay jis niêko ne galētu daryt. * p. 16.

34. Jie atsakydami târe jam: tu wisas griekůsè gimęs esi, o mus mokini? ir išstúme ji laùkan.

35. Jštyre Jēzus, kad ji bùwo išstúmę. Jr ji râdęs târe jam: ar tiki i Diêwo Súnų?

36. Jis atsakydams târe: Wiêšpatie, kursài tas, kad i ji tikēčzau?

37. Jēzus târe jam: tu matèi ji, ir kursài *su tawim kàlba, tai tas. * p. 4, 26.

38. Bet jis târe: Wiêšpatie, tikiù. Jr mèldēsi jo.

39. Jēzus sâke: aš atējaù ant sûdo i ši swietą, kad nepriregintieji regētu, *ir regintieji apjèktu. * Matt. 13, 13.

40. O tai girdēję keli Parižēûšiai, pas ji ēsantieji, târe *jam: àrgi ir mes akli? * 2 Kar. 17, 9.

41. Jēzus târe jiems: kad akli bútumbit, tay ne turētumbit griêko; bet dabàr jums sâkant: mes régim, pasiliêkt júsû griêkas.

10. Pérskyrimas.

Apiê gérąji Ganytoji ir jo Awis. Apiê Duris Awinyčzosp ir wyriáusiji Ganytoji Kristų; bey, bau Jēzus ēsąs Mesiiôšius?

(Ewang. 3. Wienôj Sekminiû.)

1. Jš tiesôs, iš tiesôs sakaù jums: kas ne pro duris ièina i awinyčzą, bet kitùr ikůpa, tas wagis ir razbáininks.

2. Bet kursài pro duris ièina, tas awjû kèrdžus.

3. Tam wàrtininks àtweria, ir awys klaùso jo bàlso: ir jis šaùk sâwo awis *wardàis, ir jas išwedą. * Jez. 43, 1.

4. Jr išléidęs sâwo awis, èina pirm jû; ir âwys ji séka, nēsà jos pažysta jo bàlsą.

5. Bet swetimą jos nè-seka, bet bēga nů jo, nēsà jos ne pažysta bàlso swetimûjû.

6. Tą žôdi sâke jiems Jēzus; bet jie ne numâne, kas tai ēsą, ką jis jiems sâke.

7. Tay Jēzus wēl târe jiems: iš tiesôs, iš tiesôs sakaù jums: aš esmi angà awjùmpi.

8. Wisi pirm manęs atējusieji *wâgys bey razbáininkai bùwo; bet âwys jû ne klaùse. * Jer. 23, 2.

9. Aš esmi angà, jey kas per manę ièina, tas pastôs išganytas ir ièis ir išèis, ir ganyklôs ras.

10. Wagis ne ateina, kaip tiktày wôgt, smáugt bey nužawint.

11. Aš atējaù, kad gywasti ir *wiso pilnày turētu.] * Ps. 23, 1. Jez. 40, 11.

(Ewang. 2. Nedēl. po Welykû.)

12. Aš esmi *geràsis ganytojis: geràsis ganytojis †paliêkt sâwo gywasti už awis. Bet samdininks, kurs ne pats ganytojis ésti, kuriám

âwys ne sawißkày priklaùso, mâto wilką atèinant, ir paliêkt awis, ir bēga, ir wilks sugriebja ir ißtâßko awis.
* Pſ. 23, 1. Pſ. 80, 2. Jez. 40, 11. Ezek. 34, 11–23. Ezek. 37, 24. 1 Petr. 2, 25. † Jono 15, 13.

13. Bet samdininks bēga, nēsà jis samdininks, ir ne atbója awjû.

14. Aß esmi geràsis ganytojis, * ir pażystu sawáses, ir pażystams esmi sawómsioms. * 2 Tim. 2, 19.

15. Kaip manę mâno Tēws pażysta, ir aß pażystu Tēwą; ir gywasti sâwo liekmi uż awis.

16. Jr turiù * dár kitàs awis, tos ne iß ßiôs awinycżôs yr, ir táses aß turiù atwèst, ir jos klausys mâno bàlso, ir bus wienà kàimene ir wiens ganytojis.]
* Ezek. 37, 22. Mika 2, 12. Apaſt. 2, 39.

17. Dēl to manę myl mâno Tēwas, kadángi sâwo gywasti paliekmi, jeib ji wēl saw imczaus.

18. Niekas ji man nè=ima, bet ji iß sawęs paliekmi. Walè man, ji palikt, ir walè, ji wēl imtis. * Tókį prisâkimą esmi gâwęs nû sâwo Tēwo.
* p. 14, 31.

19. Tay wēl râdosi * nesutarimas tarp Żydû, dēl tû żôdżiû.
* p. 7, 43. p. 9, 16.

20. Daug jû târe: jis tur wélnią ir yrà padûkęs; ką klaùsot jo?

21. Kiti târe: tai ne żôdżei welniû pristóto. Ar gál wélns neregin=cziûjû akis atwérti?

22. Bet bùwo Jerúzalēj bażnycżôs ißwéntinimo ßwènte, ir bùwo żiemà.

23. Jr Jēzus wáikßczojo * prybażnytij Salomżôno. * 1 Kar. 6, 3.

24. Tay ji Żydai apstóję, târe jam: iki kôley trùkini músû dußiàs? jey Kristus esi, tay * pasakyk toktài mums áißkey. * p. 16, 29.

25. Jēzus atsâke jiems: Aß tai jums sakiaù, o jûs ne wiêrijat. Darbài, kuriùs aß daraù sâwo Tēwo wàrdan, * liùdija apiê manę. * p. 5, 36.

26. Bet jûs * nè=tikit; nēs jûs ne éste mâno âwys, kaip jums sakiaù;
* p. 8, 45.

27. Nēs * mâno awys klaùso mâno bàlso, ir aß jas pażystu, ir jos manę séka. * p. 8, 47.

28. Jr aß dûmi joms ámżinąję gywâtą, ir jos niekadôs ne prażûs, ir nieks jas ne ißplēß man iß mâno rànkôs.

29. Tēws, kursài jas man dâwęs, * didésnis uż wisą lâbą, ir nieks ne gál jas ißplēßt iß rànkôs mâno Tēwo. * p. 14, 28.

30. Aß bęy Tēws wiens éswa.

31. Tay Żydai wēl akmeniû pakēle, kad ji akmenimis użmùßtu.

32. Jēzus atsâke jiems: daug gerû darbû jums ißródżau nû sâwo Tēwo: dēl kuriô tû darbû jûs manę * akmenimis mùßat? * p. 8, 59.

33. Żydai jam atsakydami târe: dēl géro dárbo mes nè=mußam tawę akmenimis, bet dēl Diêwo blùżnijimo, ir kad tu żmogùs búdams, sawę pats daràisi Diewù.

34. Jēzus atsâke jiems: ar ne parażyta yrà júsû żokanè: * Aß sakiaù, jûs éste diewài? * Pſ. 82, 6.

35. Jéy tus ßaùkia diewàis, kuriems Diêwo żôdis dûts bùwo: o râßtas juk ne gál but láußtas;

36. Argi sâkot tam, kuri Tēws paßwèntęs ir į swietą siûntęs ésti: tu blùżniji Diêwą, tôdēl, kad sakaù, * aß esmi Diêwo sunùs?
* p. 5, 17–20.

37. Jéygu ne daraù sâwo Tēwo dárbus, tay ne wiêrikit man.

38. Bet jéygu daraù, tay ben * wiêrikit darbáms, jey man ne nórit wiêrit, kad ißpażinę tikētumbit, Tēwą manijè, ir manę jamè ēsanti.
* p. 14, 11.

39. Tay jie wēl jēßkójo ji sugáuti; bet jis * ißtrúko jiems iß jû rànkû.
* p. 8, 59. Luk. 4, 30.

40. Jr jis wēl nuējo anà=ßal Jordâno į tą wiêtą, * kur Jônas pirm to bùwo krikßtijęs, ir tén pasiliko.
* p. 1, 28.

41. Jr daug pas ji atēję târe jam: Jônas tiesà ney jókio żénklo ne padâre: bet wislab tai, ką Jônas apiê ßi sâkęs, yrà tiesà,

42. Jr daug czejaù tikējo į ji.

11. Pérskyrimas.

Apiê Prikēlimą Lôzoriaus.

1. Bet wiens bùwo sergąs, wardù Lôzorius, iß Bētaniôs, iß miestélio * Maryôs bey jôs sesers Mártôs.
* Luk. 10, 38. 39.

2. (Bet Maryà ta bùwo, kuri *Wiēßpati môstijo mostimis, ir dzowino jo kójas sâwo plaukàis, tôs brólis Lôzorius sirgo.) * p. 12, 3. Matt. 26, 7.
3. Tay siùnte tiēdwi sèseri pas ji ir dâwe jam sakyti: Wiēßpatie, ßtay tas, kuri tu myli, sèrga.
4. Tay Jēzus toktài girdēdams târe: tà ligà ne ésti ant smèrtiês, bet ant * Diêwo garbês, kad Diēwo Sunùs per tą pagárbintas bútu. * p. 9, 3.
5. Bet Jēzus mylējo Mártą, ir jos sèseri, ir Lôzorių.
6. Tàygi girdēdams, ji sèrganti, pasiliko jis dwi dieni ant tôs wiētôs, kur jis bùwo.
7. Po to târe jis sâwo mokitiniams: èikim wēl i Judēą.
8. Jo mokitinei târe jam: Mokitojau, * anų kàrt norējo Zydai tawę akmenimis nuzudyti, o tu wēl nóri tén nuèiti? * p. 8, 59.
9. Jēzus atsâke: ar ne dwylika adynû yrà dienôs? * dienôj wáikßczojąsis ne isitrènkia; nēs jis ßwiesybę ßio swieto règ. * p. 9, 4. Luk. 13, 32.
10. Bet kurs * naktijè wáikßczoj, tas isitrènkia: nēsà n'ierà ßwiesybês jamè. * p. 12, 35.
11. Tai sâkęs jis potám târe jiems: Lôzorius, músû prietelis, * miēgt; bet aß eimi, ji pabùdint. * Matt. 9, 24.
12. Tay târe jo mokitinei: Wiēßpatie, jéy jis miēgt, tay pasiwèiks.
13. Bet Jēzus sâke apiē jo smèrti; bet jie dumójo, ji apiē kúnißkąji miēgą kàlbanti.
14. Tàygi jiems Jēzus áißkey pasâke: Lôzorius numiręs.
15. O aß dzaugiûs júsû dēl, kad aß ténay ne buwaù, jeib tikētumbit. Bet èikim pas ji.
16. Tay târe Tamôßius, kurs wadinamas dwynas, mokitiniams: èikim su jûm draugè, kad su jûm mirtumbim!
17. Tay atêjęs Jēzus râdo ji jau kétures dienàs kapè gulējusi.
18. (Bet Betánia bùwo arti Jerúzalês, apiē penkiólika wàrsnû.)
19. Ir daùg Zydû bùwo prie Mártôs ir Maryôs atēję, jas rámditi dēl jû brólio.
20. Tàygi kaip Martà ißgirdo, Jēzų atèinanti, tay ji ējo jam prießais: bet Maryà pasiliko namêj besēdinti.
21. Tay târe Martà Jēzui: Wiēßpatie, kad tu czę bútumbei bùwęs, mâno brólis ne bútu mumiręs.
22. Bet aß ir dar zinaù, kad, * ką tu mèlsi nû Diēwo, Diēws taw dûs. * p. 9, 31. 33.
23. Jēzus târe jei: tâwo brólis prisikēls.
24. Martà sâko jam: aß zinaù, * ji prisikēlsenti prisikēlime iß numirusiujû, sudnôj dienôj. * p. 5, 29. p. 6, 40. Luk. 14, 14.
25. Jēzus târe jei: Aß esmi prisikēlimas ir gywastis, kurs i manę tik, tas gyws bus, nórint ir numirtu;
26. Ir kurs gyws yrà, ir * tik i manę, tas niekadày ne mirs. Baù tiki tai? * p. 6, 35. 40. 50.
27. Ji târe jam: Wiēßpatie, ir labày * aß tikiù, kad tu esi Kristus, Sunùs Diēwo, i swietą atèisęsis. * p. 6, 69.
28. Ir tai pasâkiusi nuējo, ir wadino Maryą, sâwo sèseri, slapczèy, tarydama: Mokitojis czę yrà, ir wadina tawę.
29. Tóji tai ißgirdusi kēlēsi skubrèy, ir ējo pas ji.
30. Nēsà Jēzus dar ne bùwo i miestéli atējęs, bet dar te be-bùwo tojè wiētoje, * kur jam Martà bùwo prießais atējusi. * p. 20.
31. Zydai, kuriē prie jôs namûsè bùwo ir ję rámde, regēdami, Maryą taip skubrèy pasikelianczę, ir ißeinanczę, sékè ję, tarydami: Ji èina pas kâpą, ténay wèrkti.
32. Tàygi kaip Maryà atējo, kùr Jēzus bùwo, ir ji ißwydo, pûle ji jam i keliùs, tarydama jam: Wiēßpatie, kad tu czę bútumbei bùwęs, mâno brólis ne bútu numiręs.
33. Kaip Jēzus ję ißwydo wèrkianczę, ir Zydus, su je atējusiûsius, taipojaù wèrkianczus, papyko jis dwâsēje, ir apsismûtijo pats.
34. Ir târe: kur ji padējot? Jie târe jam: Wiēßpatie, eikß ir weizdēk.
35. Ir * Jēzui pradējo âßaros tekēti. * Luk. 19, 41.

36. Tay târe Zydai: weizdēkit, kaip jis ji mylējęs.

37. Bet kiti tarp jû târe: ar ne galējo tas, kurs aklámjam akis atwēre, tai daryti, kad tas ne bútu miręs.

38. Bet Jēzus wēl papyko pats sawijè, ir atêjo pas kâpą. Bet tai bùwo dûbê, ir * akmû ùzristas ant tôs. * Matt. 27, 60.

39. Jēzus târe: atriskite âkmenį. Târe jam Martà, sesû numirusiojo: Wiêszpatie, jis jau pakwipęs, nēsà jis kétures dienas kapè gulējęs.

40. Jēzus târe jei: àrgi asz taw ne sakiaù, jey tikēsi, iszwysi * szlôwę Diêwo? * Rym. 6, 4.

41. Tay jie atrito âkmenį, kur numiręsis bùwo paguldytas. Bet Jēzus * pakēlęs sâwo akis, târe: Tēwe, dēkawoju taw, kad tu manę iszklausèi. * Mark. 7, 34.

42. Taczaù asz zinaù, kad tu manę wisadôs iszklausài; bet * dēl zmoniû, aplink stówinczujû, tai sakaù, jeib jie tikētu, kad tu manę siuntèi. * p. 12, 30.

43. Jr tai isztâręs szaùke jis didzù balsù: Lôzoriau, èiksz laùkan.

44. Jr numiręsis iszêjo sùrisztas inkapjû dróbēmis ant kójû ir rànkû, ir jo wéidas bùwo àprisztas su skēpeta. Jēzus târe jiems: iszriszkite ji, ir dûkit jam èiti.

45. Tàygi daug Zydû, kurie pas Maryą bùwo atêję, ir regējo tai, ką Jēzus bùwo dâręs, tikējo i ji.

46. Bet kiti isz jû nuêjo pas Parizēuszius, ir pasâke jiems, ką Jēzus padâręs.

47. Tay * susirinko wyresnieji kunigài, ir Parizēûsziai róton, tarydami: ką darysim? tas zmogùs daug zenklû dâro. * Matt. 26, 3. Luk. 22, 2.

48. Jéy ji taip paliksim, tay wisi i ji tikēs. Tay atèis Rymiônai, ir atims mums zémę ir zmónes.

49. Bet wiens tarp jû, Kaipôszius, tą métą wyriáusisis kunigas bùdams, târe jiems: jûs niêko nezinot,

50. Jr niêko ne apdumójat: * geriaùs mums yrà, kad wiens zmogùs numirtu uz wisùs, ne kaip kad wisi zmónēs prapùltu. * p. 18, 14.

51. Bet tai jis ne kalbējo isz sawęs: bet kadángi jis tą métą wyriáusisis kùnigas bùwo, jis prârakawo. Nēs Jēzus turējo mirt uz zmónes;

52. O ne tiktày wienàt uz zmónes, bet kad jis ir Diêwo waikùs, kuriê iszbarstyti bùwo, * surinktu. * p. 10, 16. Epez. 2, 16.

53. Jsz tôs diênos dúme jie, kaip ji nuzudytu.

54. Bet Jēzus ne wáikszczojo daugiaùs regimày tarp Zydû, bet nuêjo isz tén i szâlį arti pûsczôs, i mièsta, wadinamą Eprem, ir làikēsi tén su sâwo mokitineis.

55. Bet arti bùwo Zydû welykos: ir daug êjo auksztyn i Jerúzalę isz tôs szaliês, pirm welykû, * kad apsiczystitu. * 2 Nus. Kar. 30, 17.

56. Tay jie stowējo, klausinēdami Jēzaus, ir kalbējo tarp sawęs bazsnyczoje: kas régis jums, kad jis ne atèit ant szwèntês?

57. Bet wyriáusieji kunigài ir Parizēûsziai bùwo prisâkimą dâwę, jéy kas zinąs, kur jis êsąs, kad zinę dûtu, jeib ji sugáutu.

12. Pérskyrimas.

Kristaus Môstijimas; Jjójimas i Jerúzalę, Kozonis apiê jo Smèrtiês Wàisių, bey apiê Tikējimą ir Netikējimą.

1. Szeszès dienàs pirm welykû * atêjo Jēzus i Betánią, kur Lôzorius, numiręsis, bùwo, kuri Jēzus bùwo prikēlęs isz numirusiujû. * Matt. 26, 6. Mark. 14, 3.

2. Tén jam pasteliâwo wakarênę, o Martà tarnâwo. Bet * Lôzorius bùwo wiens tû, kuriê su jûmi uz stâlo sēdējo. * p. 11, 14. 43.

3. Tay ême * Maryà swârą tikrôs ir brangiôs nàrdo mostiês, ir môstijo Jēzaus kójas, ir szlûste sâwo plaukàis jo kójas; bet namài pastójo papilditi kwapù tôs mostiês. * Mark. 14, 3.

4. Tay târe wiens * jo mokitiniû, Judôszius, Simôno sunùs, Jszkariótas, kurs ji potám iszdawe: * Matt. 26, 8.

5. Kodēl ta mostis n'ierà uz tris szimtùs grâsziû pardûta ir ubagáms dûta?

6. Bet tai jis ne sâke rûpindamas uz ùbagus, bet jis bùwo wagis, ir turējo mâßną, ir neßiójo, ką su-důdawo.

7. Tay târe Jēzus: důk jei pakâjų; ji tai palàike ant dienôs mâno pa-láidojimo.

8. Nēsà jûs *ùbagus wisadôs pas sawę tùrite, bet manę ne wisadôs tùrite. *5 Moiz. 15, 11. Matt. 26, 11.

9. Tay ißtyre daug Zydû zmoniû, ji ténay êsanti, ir atêjo, ne tiktày Jēzaus dêley, bet kad ir Lôzorių regētu, *kuri jis iß numirusiujû bùwo prikēlęs. *v. 11, 43. 44.

10. Bet wyriáusieji kunigài tykojo, ir Lôzoriu nuzawinti.

11. Nēs jô-dēley daug Zydû nuêję tikējo į Jēzų.

12. Antrąję diēną *daug zmoniû, kuriê ant ßwèntês atêję bùwo, gir-dēdami Jēzų į Jerúzalę atèinanti, *Matt. 21, 8. Mark. 11, 8.

13. Eme palmû-ßakû, ir ißêjo jam prießais, ir ßaùke: *Ozianną, pagárbintas t'esiê, kurs atèit wàr-dan Wiêßpatiês, karâlius Izraēlio. *Ps. 118, 25. 26. Matt. 23, 39. Mark. 11, 8. 9. Luk. 19, 37. 38.

14. Bet Jēzus gâwęs *asiláiti, jójo ant to, kaip paraßyta yrà: *Matt. 21, 7.

15. *Nesibijókis, duktê Zion: ßtay, tâwo karâlius atèit, jódams ant asiláiczo. *Sak. 9, 9. Jez. 62, 11. Matt. 21, 5.

16. Bet tai jo mokitinei pirmà ne ißmâne; bet kaip Jēzus pérßwiestas bùwo, tay jie to minējo, tai apiê ji bùwus paraßyta, ir jog jie tai jam dârę bùwo.

17. Bet tie zmónēs, kuriê draugè bùwo, kaip jis Lôzorių iß kâpo ißwadino, ir iß numirusiujû prikēle, gyre tą dárbą.

18. Tôdēl ir zmónēs jam prießais êjo, kaip jie girdējo, ji tóki zénklą padâriusi.

19. Bet Parizēûßiai târe kits ki-tam: jûs mâtot, kad niêko ne pa-darysit; ßtay, wisas swiets bēg pâskuy ji.

20. Bet bùwo keli Grykai tarp tû, kuriê *atêję bùwo, mèlstis ant ßwèntês; *1 Kar. 8, 41.

21. Tie priêję Pilippą, kurs iß Betsáidôs iß Galilēôs bùwo, mèlde ji tarydami: Ponè, mês labày no-rētumbim Jēzų regēti.

22. Pilippas atêjęs pasâko tai En-drêjui, ir Pilippas bey Endrêjus wēl pasâke tai Jēzui.

23. Bet Jēzus atsâke jiem-dwiem tarydams: czêsas prisiártino, kad zmogaùs sunùs pérßwiestas bútu.

(Ewang. Dienoje Laurènczijo.)

24. Iß tiesôs, iß tiesôs, sakaù jums: *jey kwieczû grudêlis ne į zémę įpûlęs, pamirs, tay jis wiens pasiliks; bet jey jis pamirs, tay jis daùg wàisiû atnèß. *1 Kor. 15, 36. 37.

25. *Kas sâwo gywasti myl, tas pamès tą; ir kas sâwo gywasti ant ßio swiêto ne apkèncz, tas ißlaikys tą ant ámzinôs gywâtôs. *Matt. 10, 39. Luk. 17, 33.

26. Kas man nor tarnáuti, tas te sekiê manę; o *kur aß esmi, té-nay ir mâno tàrnas bus. Ir kas man tarnáus, tą mâno tēwas †gar-bêjè laikys.] *v. 14, 3. †1 Zom. 2, 30.

27. Dabàr *mâno dußià smutnà. Ir ką sakysiu? Tēwe, gélbēk manę iß ßiôs adynôs! bet tôdēl į ßę adyną atējaù. *Matt. 26, 38.

28. Tēwe! pérßwiesk sâwo wàrdą. Tay atêjo bàlsas iß dangaùs: Aß ji pérßwieczau, ir dár wēl pérßwiesiu.

29. Tay târe zmónēs, kuriê czę stowējo ir klaùsēs: perkúnas griówe. Kiti târe: ángēlas kalbējo su jûmi.

30. Jēzus atsakydams târe: tas bàlsas ne manęs dēl nusidawe, *bet júsû dēl. *v. 11, 42.

31. Dabàr eit *sûdas ant ßio swie-to; dabàr kunigáikßtis ßio swieto ißmestas bus. *v. 16, 11.

32. O aß, kad aß *pakéltas búsiu nû zémês, wisùs sawęsp tráuksiu. *v. 3, 14.

33. Bet tai jis sâke pazénklindams, kókiu smerczù jis mirsęs.

34. Tay atsâke jam zmónēs: mes girdējom zokanè, kad Kristus *am-zinày pasiliēkt; ôgi kaip tu sakài: zmogaùs Sunùs tur pakéltas búti? kas yrà tasài zmogaùs Sunùs? *Ps. 110, 4.

35. Tay sâke jiems Jēzus: *ßwie-sybe dár mâzą walandêlę prie júsû yrà. Wáikßczokit, kôley dár ßwie-sybę tùrite, kad tamsybe jûs ne uz-

pùltu. † Kas tamſybēje wáikßczoj, neſiżino, kur èinqs.
* p. 1, 9. p. 8, 12. † p. 11, 10.

36. Tikēkit i ßwieſybę, kol ję tùrite, jeib * waikài ßwieſybês bútumbit. * Epèz. 5, 9.

37. Tai kalbējęs Jēzus nuêjo ßalin, ir paſiſlēpe nů jû. Jr nórint jis tókius żénklus po jû akiû dâre, tay taczaù jie ne tikējo i ji;

38. Kad ißſipilditu żódis prâroko Jēzaiôßiaus, târanczio: * Wiêßpatie, kas tik múſû ſâkimui? ir petys Wiêßpatiês, kam tas apréikßtas yrà?
* Jèz. 53, 1. Rym. 10, 16.

39. Tódēl jie ne galējo tikēti, nēſà Jēzaiôßius wēl ſâko:
* Jèz. 6, 9. 10. Luk. 8, 10. ſ.

40. Jis apjékino jû akis, ir użkētino jû ßirdis, kad jie akimis ne regētu, nèygi ßirdże ne ſuprąſtu, ir priſiwèrſtu, ir aß jûs gélbēczau.

41. Toktài ſâke Jēzaiôßius * regēdams jo ßlôwę, ir kalbēdams apiê ji.
* Jèz. 6, 1.

42. Taczaù daug wyreſniûjû tikējo i ji; bet dēl Parizēûßiû jie tai ne ißſipażino, kad jûs iß ſurinkimo n'ißmeſtu.

43. Nēs jie * labjaùs mylējo gàrbę prie żmoniû, ne kaip gàrbę prie Diêwo. * p. 5, 44.

44. Bet Jēzus ßaùke tarydams: kurs i manę tik, tas ne i manę tik, bet * i tą, kurs manę ſiùntęs.
* 1 Petr. 1, 21.

45. Jr * kurs manę règ, tas règ tą, kurs manę ſiùntęs. * p. 14, 9.

46. Aß atējaù i ſwietą, * ßwieſybe, jeib, kurs i manę tik, ne paſiliktu tamſybēje.
* p. 1, 9. p. 3, 19. p. 8, 12. p. 9, 5.

47. Jr kas mâno żodżùs gird, ir nè-tik, tą aß ne ſûdiſiu: nēs aß ne atējaù ſwietą ſûditi, bet ſwietą ißganyti.

48. Kas manę paniékin, ir ne priim mâno żodżiùs, tas jau tur, kurs ji ſûdij: żódis, kuri aß kalbējau, tas ſûdis ji ſudnojè dienojè.

49. Nēs aß ne iß ſawęs kalbējau; bet * Tēwas, kurſài manę ſiùntęs, man priſâkimą dâwe, ką daryti ir kalbēti turiù. * p. 14, 10.

50. O aß żinaù, kad jo priſâkimas yrà amżinaſis gywaſtis. Tódēl ką aß jums kalbù, tai taip kalbù, kaip man Tēwas ſâkęs.

13. Pérſkyrimas.

Apiê Kójû Mazgójimą: Mêilės Priſâkimą: Judôßiaus Jßdawimą; Kriſtaus Apßwietimą, Pétro Suſigriêßijimą.

(Ewang. Dienojè Ŝàlojo Ketwèrgo.)

1. Bet pirm * welykû ßwèntês, kaip Jēzus żinójo, kad jo czêſas atêjęs, jeib iß ßio ſwieto èitu pas Tēwą, kaip jis bùwo mylējęs ſawůſius, ſwiete êſanczůſius, taip jis jûs mylējo iki gâlo.
* Matt. 26, 2. Mark. 14, 1. Luk. 22, 1.

2. Jr po wakarênês, kaip jau * wélnias Judôßiui Simôno, Jßkariótui, bùwo i ßirdi idâwęs, kad ji ißdůtų,
* Luk. 22, 3.

3. * Żinójo Jēzus, kad Tēwas jam wiſlab bùwo i rankàs padâwęs, ir kad jis nů Diêwo bùwo ißêjęs, ir wēl èinqs Diewôp; * p. 18, 4.

4. Kēléſi jis nů wakarênês, nuſiwilko ſâwo rubùs, ir ēmęs ßiùrßtą apſijůſe tůmi.

5. Potám jis iſipylęs wandèns i prauſtùwę, pradējo mokitiniû kójas mazgóti, ir dżowinti ßiùrßtu, kuriůmi jis bùwo apſijůſęs.

6. Tay jis atêjo prie Simôno Pétro, o tas târe jam: Wiêßpatie, àrgi tu man kójas mazgóſi?

7. Jēzus atſakydams târe jam: ką aß daraù, tai tu dabàr ne żinài, bet tu tai paſkùy ißtirſi.

8. Târe jam Pétras: niekadôs tu man kójas ne mazgóſi. Jēzus atſâke jam: jey aß tawę ne mazgóſiu, tay tu ne turi ney jokiôs daliês ſu manimi.

9. Târe jâmui Simônas Pétras. Wiêßpatie, ne tiktày kójas wienas, bet ir rankàs bey gálwą.

10. Târe jam Jēzus: kas mazgótas yrà, tas ne priwâlo daugiaùs, kaip tiktày kójas mazgótis, bet wiſas yrà czyſtas. O. jûs éſte czyſti, bet ne wiſi. * p. 15, 3.

11. Nēs * jis gerày żinójo ſâwo ißdawēją, dēl to târe jis: jûs ne wiſi éſte czyſti. * p. 6, 64.

12. Bet kaip jis jû kójas bùwo mazgójęs, ēmēs jis ſâwo rubùs, ir

pasiśêdęs, wēl târe jiems: baù ži-note, ką aš jums dariaù?

13. Jûs wadinate manę * mokitoju ir Wiêšpatimi, ir geràÿ śâkot; nēs aš tas ir eśmi. * Matt. 23, 8. 10.

14. Tàÿgi, jeÿ * aš, júsû Wiêšpats ir mokitojis, jums kójas eśmi mazgójęs, taÿ ir jûs kits kitám tù-rit kójas mazgóti. * Luk. 22, 27.

15. Nēs aš * pawéikślą jums da-wjaù, kad ir jûs darytumbit, kaip aš jums eśmi dâręs.] * 1 Petr. 2, 21. 1 Jono 2, 6.

16. Iš tieśôs, iš tieśôs śakaù jums: * bérnas ne éśti didéśnis už śâwo pônq, neÿ pasiuntinys didéśnis už tą, kurs ji śiùntęs. * p. 15, 20. Matt. 10, 24.

17. Jeÿ tai žinote, išganyti éśte, jeÿ tai dârôte.

18. Ne śakaù apiê jùs wiśùs; aš žinaù, kuriùs išrinkaù; bet kad râštas išśipilditu: * kurs mâno dûnq wálgo, tas manę kójomis mina. * Pś. 41, 10. ś.

19. Dabàr śakaù jums, pirm ne kaip śtôśis, jeib, kad śtôśis, jûs tikētumbit, kad aš eśmi.

20. Iš tieśôs, iš tieśôs śakaù jums: * kurs priim, jeÿ aš ką śiųśiu, tas manę priim, bet kas manę priim, tas tą priim, kurs manę śiùntęs. * Matt. 10, 40. Luk. 9, 48. p. 10, 16. 1 Teśś. 4, 8.

21. Tai paśâkęs Jēzus apśiśmût-nijo dwâśēje, liùdijo, ir târe: * iš tieśôs, iš tieśôs, śakaù jums: wiens iš júsû išdûs manę. * Matt. 26, 20. 21.

22. Taÿ paziurējo mokitinei į kits kitą, nerimaśczjódami, apiê ką jis kàlbąs.

23. Bet bùwo * wiens tarp jo mo-kitiniû, kurs už śtâlo śēdējo prie krutinês Jēzaus, kuri Jēzus mylējo; * p. 21, 20.

24. Tam pamójo Simônas Pétras, kad tyrinētu, kurśài tas êśąs, apiê kuri jis śâkę.

25. Nēśà tas gulējo prie krutinês Jēzaus, ir târe jam: Wiêšpatie, kurs tas?

26. Jēzus atśâke: tas tai yrà, kuriám aš * tą kąśni padâzęs dûśiu. Ir jis kąśni padâzęs, idawe tą Judôšiui Simônu, Iškarijótui. * Matt. 26, 23.

27. Ir po to kąśnio iêjo šētônas į ji. Taÿ târe Jēzus jâmui: ką tu darài, tai daryk wéikey.

28. Bet to niêks niêko ne žinójo iš tû, kuriê už śtâlo śēdējo, dēl ko jiśài jam tai śâke.

29. Kiti dumójo, kadángi Judô-šius * mâšnq turējo, Jēzų jam śâ-kanti: pirk mums, ko priwâlom ant šwèntês; arbà kad jis ubagáms ką dûtu. * p. 12, 6.

30. Tàÿgi kaip jis tą kaśni êmęs bùwo, išêjo jis tûjaùs laùkan. Ir bùwo naktis.

31. Bet jam išējus, târe Jēzus: dabàr žmogaùs Sunùs yrà péršwie-śtas, ir Diêwas péršwieśtas jamè.

32. Jeÿ Diêwas péršwieśtas jame, taÿ * Diêwas ir ji peršwies śawijè, ir péršwies ji wéikey. * p. 12, 23. p. 17, 1.

33. Mieli waikélei, dár mâžą wâ-landą eśmi su jumis. Jûs manęs jēškóśite, ir kaip * Zydams śakiaù, kur aš eimi, jûs iškàkti ne gâlite. * p. 7, 34. p. 8, 21.

34. Ir śakaù jums dabàr: naùją priśâkimą dûmi jums, kad kits kitą mylētumbit, kaip aš jùs mylējau, kad ir * jûs kits kitą mylētumbit. * Mark. 12, 31. ś.

35. Ant to kiekwiens numanys, jùs mâno mokitinius êśant, jeÿ méilę tarp śawęs tùrite.

36. Târe Simônas Pétras jam: Wiêšpatie, kur tu eini? Jēzus at-śâke jam: kur * aš eimi, tu manę ši kàrtą śèkti ne gali, bet † potám tu manę śèkśi. * p. 7, 34. † p. 21, 18. 19.

37. Pétras târe jam: Wiêšpatie, kodēl aš tawę ši kàrtą ne galiù śèkti? aš śâwo gywaśti už tawę guldyśiu.

38. Jēzus atśâke jam: ar tu śâwo gywaśti už manę guldyśi? iš tieśôs, iš tieśôs śakaù taw: * gaidys ne pra-gys, iki tu manęs tris kartùs užśigiśi. * Mark. 14, 30. 72. Luk. 22, 34.

14. Pérskyrimas.

Apiê Kristaus naudingaji Nuêjimą: apiê Tikējimą ir Méilę, Màldą, šwèntąję Dwâśę, ir tikrąji Pakâjų.

(Ewang. Dienoje Pilippo beÿ Jokûbo.)

1. Ir jis târe śâwo mokitiniams: * júsû širdis te ne nuśigąśt. Jeÿ į Diêwą tikite, taÿ ir į manę tikite. * p. 27.

2. Mâno Tēwo namůſè *yrà daug gywénimû. Jey ne tàipo bútu, tay aß jums ſakyczau: Aß eimi, jums wiêtą pagatâwiti. *2 Kor. 5, 1.

3. Jr nórint nuèiczau, jums wiêtą pagatâwiti, tay aß taczaù wēl ſugryßiu, ir jùs *ſawęſp imſiu, kad jûs bútumbit, kur aß eſmi.
*P. 12, 26. P. 17, 24.

4. Jr kur aß nueimi, tai żinote, ir kélią taipojaù żinote.

5. Târe jam Tamôßius: Wiêßpatie, mes ne żinom, kur tu eini; o kaip mes gâlim tą kélią żinóti?

6. Jēzus târe jam: *Aß eſmi kélias, ir tieſà, ir gywaſtis. Neywiens ne ißkànka Tēwôp, kaip †per manę.
*Ebr. 9, 8. †Epēz. 2, 18. P. 3, 12. Ebr. 7, 25. P. 10, 19. 2 Kor. 3, 4. 1 Petr. 1, 21.

7. Kad manę pażintumbit, tay pażintumbit ir mâno Tēwą. O iß ßio czêſo pażyſtate jį, ir regējot jį.

8. Târe jâmui Pilippas: Wiêßpatie, paródik mums Tēwą, tay pakàks mums.

9. Jēzus târe jâmui: taip ilgày eſmi prie júſû, o tu ne pażyſti manę? Pilippai, kurs manę règ, tas règ Tēwą; kàipgi tu ſakài: paródik mums Tēwą?

10. Ar tu nè=tiki, kad aß *Tēwe, ir Tēwas manijè yrà? żodziùs, kuriùs aß jums kalbù, ne iß ſawęs kalbù. Bet *Tēwas, manijè gywénąſis, dâro tus dárbus.
*P. 10, 38.

11. Tikēkit man, kad aß *Tēwe, ir Tēwas manijè yrà; jey ne, ben †dēl darbû tikēkit man.
*p. 20. †P. 10, 25. 38.

12. Jß tieſôs, iß tieſôs ſakaù jums: kurs į manę tik, tas ir tus dárbus darys, kuriùs aß daraù, ir dar dideſniùs darys, ne kaip ßius, nēs aß eimi pas Tēwą.

13. Jr ką *jûs praßyſite mâno wàrdan, tai aß daryſiu, kad Tēwas pagárbintas bútu Sunujè. *Mark. 11, 24. f.

14. Ką jûs praßyſite mâno wàrdan, tai aß daryſiu.]

15. Jéy *manę mylit, tay mâno priſâkimus laikykite.
*P. 15, 10. 1 Jono 5, 3.

16. O aß Tēwų mèlſiu, ir jis důs jums kitą palinkſmintoją, kad tas prie júſû paſiliktu amżinày,

17. Dwâſę tieſôs, kurę *ſwietas ne gal priimti, nēſà jis ję ne mâto, ir ne pażyſta; †bet jûs pażyſtate ję, nēſà ji paſiliêkt prie júſû, ir bus juſijè. *Jßm. 1, 5. †Jono 7, 39.

18. *Ne palikſiu jùs ſirâtomis; aß ateimi pas jùs. *Jer. 51, 5.

19. Dár mażà walandêlē yrà, tay ſwiets jau daugiaùs manęs ne regēs; bet jûs manę regēſite, nēs aß gyws eſmi, o jûs taipjaù gywi búſite.

20. Tą dieną jûs ißpażiſite, kad aß *eſmi ſâwo Tēwe ir jûs manijè, ir aß juſijè. *P. 17, 21. 22.

21. Kurs mâno priſâkimus tur, ir làiko tus, tas yrà manę mylis. Bet kurs manę myl, tą mâno Tēwas mylēs, ir aß jį mylēſiu ir jam ißſiréikßiu. *Jir. 2, 18.

22. Târe jam Judôßius, ne Jßkariótas: Wiêßpatie, kas tai, kad tu mums nóri ißſiréikßti, o ne ſwietui?

(Ewang. 1. Dienojè Sekminiû.)

23. Jēzus atſakydams târe jam: *kurs manę myl, tas mâno żôdį laikys, ir mâno Tēwas jį mylēs, ir mes prie jo atèiſim, ir †gywénimą prie jo paſidaryſim.
*p. 21. P. 13, 34. Pam. 3. 8, 17. †Epēz. 3, 17.

24. Bet kas manę ne myl, tas mâno żodżùs ne làiko. Jr żôdis, kurį jûs girdit, ne éſti mâno, bet Tēwo, *kurs manę ſiùntęs.
*P. 7, 28.

25. Tai aß jums kalbējau, pas jùs búdams.

26. Bet palinkſmintojis, Dwâſe ßwentóji, kurę Tēwas *atſiųs mâno wàrdan, tas jùs wiſlab ißmokis, ir jums primis wiſlab, ką aß jums ſakiaù. *P. 15, 26. f.

27. Pakâjų *aß jùms paliekmi, ſâwo pakâjų aß jums důmi. Ne taip aß jums důmi, kaip ſwiets důda. Szirdis júſû te ne nuſigaſt ir te neſibijos.
*Pſl. 4, 7.

28. Girdējote, kad aß jums eſmi ſâkęs: aß nueimi, ir ſugryßtù wēl pas jùs. Kad manę mylētumbit, tay dżaùgtumbitēs, kad aß ſâkęs eſmi: aß

eimi pas Tēwą; nēs * Tēwas didésnis už manę. * p. 10, 29.

29. O dabàr sakiaù jums, pirm ne kaip stôsis, jeib, kůmèt stôsis, jûs tikētumbit.

30. Aš toliaùs ne daug su jumis kalbēsiu: nēs atèit * kunigáikštis šio swieto, ir ant manęs niēko ne tur. * p. 12, 31.

31. Bet jeib swietas išpažintu, kad aš Tēwą myliu, ir taip daraù, * kaip man Tēws liēpęs, kélkitēs, ir èikim iš czę.] * p. 10, 18.

15. Pérskyrimas.

Graudénimas ant Isstlàikimo Tikéjime, Méilėje ir Kantrumė.

1. Aš tikràsis wyn=medis, ir mâno Tēws wyno=sodininks.

2. Kiekwieną wyn=šakélę prie manęs, wàisiaus nè=nešanczę, atims jisài, ir kiekwieną wàisiaus néšanczę, jis apczystis, kad daugiaùs wàisiaus nèštu.

3. Jûs dabàr czysti ęsat dēley žôdzio, kuri aš jums sakiaù.

4. Pasilikkit manijè, ir aš jusijè. Kàipo wyn=šakéle ney jókio wàisiaus iš sawęs ne gál nèšti, jey ji ne pasiliēkt prie wyn=medzio; tàipo ir jûs ne, jey manijè ne pasiliēkat.

5. Aš wyn=medis, jûs wyno=šakélēs; kas manijè pasiliēkt, ir aš jamè, tas daug wàisiaus néša; nēs * be manęs jûs niēko ne gâlit daryt. * 2 Kor. 3, 5.

6. Manijè ne pasiliēkąsis šalin métamas, kaip wyno=šakéle, ir padžjústa; tókios súrenkamos, * ir į ùgni métamos, ir tur dègti. * Matt. 3, 10.

7. Jey manijè pasiliēkate, ir mâno žôdis jusijè pasiliēkt, tay * mèlsite, ko nórit, o tai jums nusidůs. * Mark. 11, 24.

8. Tamè mâno Tēwas gárbinams, kad daug wàisiaus néšat, ir pastôjat mâno mokitineis.

9. Kaip manę mâno Tēwas myl, taip aš ir jùs myliu. Pasilikkit mâno méilēje.

10. Jey mâno prisâkimus làikot, tay mâno méilēje pasiliēkat; kàipo aš sâwo Tēwo prisâkimus laikaù, ir pasiliekmi jo méilēje.

11. Toktài jums sakaù, kad mâno dzaùgsmas jusijè pasiliktu, ir jusů dzaùgsmas tóbulas pastótu.

12. Tai mâno prisâkims, kad * kits kitą mylētumbit, kàipo aš jùs myliu. * Mark. 12, 31. f.

13. Niekas didésnês * méilês ne tur, kaip tą, kad sâwo gywasti paliēkt už sâwo prietelius. * p. 3, 16. f. p. 10, 12.

14. Jûs ésite * mâno prietelei, jéy dârot, ką aš jums įsakaù. * p. 8, 31.

15. Ne sakaù toliaùs, kad jûs bernài êsat: nēs bérnas ne žino, ką jo Pônas dâro, bet jums sakiaù, kad prietelei êsat. Nēs wislab, ką aš iš sâwo Tēwo girdējau, jums žinoma dariaù.

16. Jûs manę ne išsirinkot, bet aš jùs išsirinkaù, ir ant to staczaù, kad * nuèitumbit, ir wàisiaus nèštumbit, ir júsů wàisius pasiliktu. Jeib, kad Tēwą mèldzat mâno wàrdan, jis jums tai důtu. * Matt. 28, 19.

(Ewang. Dienojė Simôno ir Jûdo.)

17. Tai jums įsakaù, kad kits kitą mylētumbit.

18. Jéy swiets júsů ne kèncz, tay žinókit, kad jis manę * pirm júsů nekèntęs. * p. 7, 7.

19. Jéy * bútumbit iš swieto, tay swietas sàwąję mylētu, † alè kadángi jûs ne iš swieto êsat, bet aš jùs iš swieto išsirinkaù, dēl to jùs nekèncz swietas. * 1 Jono 4, 5. † Jono 17, 14.

20. Atsíminkit mâno žôdzio, jùms sakytojo: * Bérnas ne didésnis už sâwo pôną. Jéy jie manę pérsekinējo, tay jie ir jùs pérsekinēs; jey jie mâno žôdi làike, tay jie ir jusůji laikys. * Matt. 10, 24. Luk. 6, 40. Jono 13, 16.

21. Bet tai jie darys mâno wàrdo dēley: * nēs jie to ne pažysta, kurs manę siùntęs.] * p. 16, 3.

22. Kad ne búczau atêjęs, ir jiems sâkęs, tay * jie ney jókio griēko ne turētu: bet dabàr jie niekù ne gal atsikalbēti, idánt sâwo griekùs téisintu. * p. 9, 41.

23. Kas manę nekèncz, tas ir mâno Tēwą nekèncz.

24. Kad * aš ne búczau tus dàrbus tarp jû dâręs, kuriùs ney wiens ne dâręs, tay jie ney jókio griēko ne turētu; bet dabàr jie tus yrà mâtę,

o taczaù jie ne tiktày manę, bet ir mâno Tēwą nekènczą. * p. 10, 37.

25. Taczaù kad ißſipildìtu ans źôdis, jû zokanè paraßytaſis: * Jie be rèikalo manę nekènczą.
* Pſ. 35, 19. Pſ. 69, 5.

(Ewang. 6. Nedēl. po Welykû.)

26. Bet kad * Palinkſmintojis atèis, kurį aß jums † ſiųſiu nû Tēwo, Dwâſe tieſôs, kuri iß Tēwo ißèit, ta liùdis apiê manę.
* p. 14, 26. † Luk. 24, 49. Nuſ. Ap. 1, 4.

27. Ogi * ir jûs liùdiſite: nēs iß pradźôs pas manę bùwot.
* Nuſ. Ap. 1, 8. p. 5, 32.

16. Pérſkyrimas.

Apiē búſenczîjî Pérſekinējimą, Kriſtaus Nuējimą, ßwentôſês Dwaſês Urêdą, Wargû palaimingąjį Gâlą, Maldôs Jßklaûſimą, Mokitiniû Bēgimą.

1. Tai aß jums ſakiaù, kad ne paſipiktintumbit.

2. * Jie ißmès jùs iß ſurinkimû. Bet atèit czêſas, kad, kurſài jùs uźmùß, tàrſis Diêwui gàrbę dârąs.
* Matt. 10, 17. p. 24, 9. Mark. 13, 9. Luk. 21, 12.

3. O jie tai jums tôdēl darys, kad jie * ney mâno Tēwo, ney manęs ne paźyſta. * p. 15, 21.

4. Bet aß jums tai kalbējau, jeib tadà, kad atèis tas czêſas, atſimintumbit to, kad aß jums tai paſakiaù. Bet to iß pradźôs jums ne ſakiaù, nēs pas jùs buwaù.]

(Ewang. 4. Nedēl. po Welykû.)

5. Bet * dabàr aß eimi pas tą, kurſài manę ſiùntęs, ir neywiens iß júſû ne kláuſia manę, Kùr tu eini?
* p. 7, 33.

6. Bet kadángi jums tai kalbējau, júſû ßirdis ſmutkà pripildita yrà.

7. Bet * aß jums tiêſą ſakaù: gér jums yrà, kad aß nueimi. Nēs jey ne nueimi, † palinkſmintojis ne atèit pas jùs: bet jey nueimi, ſiųſiu ji pas jùs. * p. 8, 46. † p. 14, 16. 26.

8. Jr jis atêjęs káltis ſwietą dēl griêko, ir dēl teiſybês, ir dēl ſûdo.

9. Dēl griêko, kad nè-tik į manę.

10. Bet dēl teiſybês, kad aß pas Tēwą eimi, ir jaù manęs daugiaùs ne regēſit.

11. Dēl ſûdo, kad * kunigáikßtis ßio ſwieto jau yrà ſûditas.
* p. 12, 31. p. 14, 30.

12. Aß turiù jums dar daug ſakyti, bet * dabàr tai pakélti ne gâlite.
* 1 Kor. 3, 1.

13. Bet kadà anà, tieſôs Dwâſe atèis, * ta iwès jùs į wiſą tieſą. Nēs ji nûg ſawęs ne kalbēs, bet ką ißgirs, tai kalbēs, ir atèiſenczûſius dáiktus jums apſakys.
* p. 14, 26. 1 Jono 2, 27.

14. Ta manę pérßwies, nēſà ji iß mânojo ims, ir jums apſakys.

15. Wiſlab, * ką Tēwas tur, tai mâno yrà: dēl to aß ſakiaù, ji iß mânojo ims, ir jums apſakys.]
* p. 17, 10.

(Ewang. 3. Nedēl. po Welykû.)

16. Po * mażám, tay ne regēſit manę; ir wēl po mażám, tay regēſit manę; nēs aß eimi pas Tēwą.
* p. 7, 33. p. 13, 33.

17. Tay kalbējo keli iß jo mokitiniû tarp ſawęs: kas tai yrà, ką jis mums kàlba: po mażám, tay ne regēſit manę, ir wēl po mażám, tay regēſit manę, ir kad aß eimi pas Tēwą.

18. Tay ſâke jie: kas tai yrà, kad jis kàlba: po mażám? mes ne źinom, ką jis kàlba.

19. Tay Jēzus ſuprâto, kad jie ji kláuſt norējo, ir târe jiems: apiê tai klauſinējatēs tarp ſawęs, kad ſakiaù: po mażám, tay ne regēſit manę, ir wēl po mażám, tay regēſit manę.

20. Jß tieſôs, iß tieſôs ſakaù jums: jûs wèrkſite ir raudóſite, bet ſwietas dźaùgſis; bet jûs ſmutni búſite, taczaù júſû ſmutnybe turēs į dźaùgſmą pawirſti. * Pſ. 30, 12.

21. * Moterißke gimdydama ſmutnybę tur, nēs jôs adynà atējo; bet pagimdźuſi kûdikį, ji jau ne àtmena tôs bēdôs, iß dźaùgſmo, kad źmogùs uźgimęs ant ſwieto.
* 1 Moiz. 3, 16. Jez. 26, 17.

22. Ogi ir jûs dabàr ſmutnybę tùrite; bet aß jùs wēl regēſiu, ir júſû ßirdis dźaùgſis, ir * júſû dźaùgſmą ney wiens ne atims nûg júſû.
* Jez. 35, 10.

23. Jr * tojè dienojè jûs niêko ne kláuſite manęs.] * p. 14, 20.

(Ewang. 5. Nedēl. po Welykû.)

Jß tieſôs, iß tieſôs ſakaù jums: jey * ko praßyſite Tēwą mâno wàrdan, tay jis jums duôs. * Mark. 11, 24.

24. Jkßiôley niêko ne prâßēt mâno wàrdan; praßykit, tay imsit, kad *júsû linksmybe bútu tóbula.
* p. 15, 11.

25. Tai aß jums per prilyginimą kalbējau; bet atèit czêsas, kad aß jau daugiaùs ne per prilyginimus jums kalbēsiu, bet áißkey apiê sâwo Tēwą jums apsakysiu.

26. Tą * diênq jûs mâno wàrdan praßysite: ir ne sakaù jums, manę Tēwą uż jùs praßysenti. * p. 14, 20.

27. Nēs jis * pats Tēwas myl jùs, tôdēl, kad jûs manę mylit, ir † tikit, manę nůg Tēwo ißējusi.
* p. 14, 21. † p. 17, 8. 25.

28. Aß ißējaù nůg Tēwo, ir atējaù į swietą; ir wēl * paliekmi swietą, ir eimi pas Tēwą. * p. 13, 3.

29. Târe jam mokitinei: ßtay, dabàr áißkey kalbi ir ney jókio prilyginimo ne sakài.

30. Dabàr żinome, * tawę wisùs dáiktus żinanti, ir ne priwâlanti, kad tawę kas kláustu: tôgidēl tikime, tawę nůg Diêwo ißējusį.]
* p. 21, 17.

31. Jēzus atsâke jiems: dabàr jûs tikite.

32. Sztay, atèit adynà, ir jau atêjo, kad jûs * ißsklaidyti búsite, kiekwiens į sawają, ir manę wieną paliksit; † bet aß ne esmi wienas, nēs Tēwas yrà pas manę.
* Sak. 13, 7. Matt. 26, 31. Mark. 14, 27. † Jono 8, 16.

33. Tai su jumis kalbējau, kad manijè * pakâjų turētumbit. Swiete tûżbą tùrite; bet † búkit linksmi, aß pérgalējau swietą.
* p. 14, 27. Rym. 5, 1. Epez. 2, 14. Kol. 1, 20. † Jez. 35, 4.

17. Pérskyrimas.

Kristaus Maldà uż sawę, sâwo Mokitinius, Bażnyczą, ir Surinkimą.

1. Tai kalbējęs Jēzus, * pakēle sâwo akis dangùn, ir târe: Tēwe, adynà atêjo, kad sâwo Sûnų pérßwiestumbei, kad ir tawę tâwo Sunùs pérßwiestu. * p. 11, 41.

2. Kàipo tu jam * mâcę dawèi ant wiso kúno, jeib jis ámżinąję gywâtą důtu wisiems, kuriùs tu jam dawei. * Matt. 11, 27. f.

3. Bet tai yrà amżinoji gywatà, kad jie tawę, wienâtiji tikrąji Diêwą êsanti, ir kuri tu siuntèi, Jēzų Kristų, pażintu.

4. Aß tawę pérßwieczau ant żêmês, ir * pàbaigiau dárbą, tawęs man důtąji, kad tą daryczau. * p. 4, 34.

5. Irgi dabàr pérßwiesk manę, tu Tēwe, prie sawęs, su ta ßwiesybè, kurę turējau * pas tawę, swietui dar ne be êsant.
* p. 1, 1. p. 8, 58. p. 10, 30.

6. Aß tâwo wàrdą apréißkiau żmonēms, kuriùs tu man iß swieto dawèi. Jie tâwo bùwo, ir tu jûs man dawèi, ir jie tâwo żôdį làike.

7. Dabàr jie żino, kad wislab, ką tu man dawei, nůg tawęs yrà.

8. Nēsà żodżùs, tawęs man důtůsius, aß jiems dawjaù; ir jie jûs priēme, ir tikrày ißpażino, * manę nůg tawęs ißêjusį, ir tik, kad tu manę siùntęs. * p. 16, 27. 30.

9. Aß meldżù uż jûs; ir ne meldżù uż swietą, bet uż tus, kuriùs tu * man dawèi; nēsà jie tâwo yrà.
* p. 6, 37.

10. Ir wislab, kas mâno yrà, tai ir tâwo, ir * kas tâwo, tai ir mâno yrà, o aß pérßwiestas esmi jûsè.
* p. 16, 15.

11. Ir aß ne esmi daugiaùs ant swieto, bet jie yrà ant swieto, o aß ateimi pas tawę. Szwentàsis Tēwe, ißlaikyk jûs sâwo wàrdan, kuriùs tu man dawèi, kad jie wienu bútu * kàipo ir mùdu. * p. 10, 30.

12. Kôley aß pas jûs buwaù ant swieto, ißlaikiaù jûs tâwo wàrdan. Kuriùs tu man dawèi, tůs apsaugójau, ir * ney wiens iß jû ne prapůle, kaip tikt prapůlęsis sunùs, † kad râßtas ißsipildìtu.
* p. 6, 39. † Ps. 109, 8.

13. Bet dabàr aß pas tawę ateimi, ir kalbù toktài ant swieto, kad jie sawijè * pilnày turētu mâno linksmybę. * p. 15, 11.

14. Aß jiems dawjaù tâwo żôdį, ir swietas jû ne kènczia: nēsà jie ne yrà iß swieto, kaip ir aß ne esmi iß swieto.

15. Ne meldżù, kad jûs atimtumbei iß swieto, bet kad jûs * apsaugótumbei nůg pikto. * 2 Tess. 3, 3.

16. Jie ne yrà iß swieto, kaip ir aß ne esmi iß swieto.

17. Paßwęsk jůs sâwo tiesojè, nēsà *tâwo ſôdis yrà tiesà. *p. 8, 40.

18. Kàipo tu manę siuntèi į swietą, tàipo ir aß jůs siunczù į swietą.

19. Aß *pats pasißwenczù už jůs, kad ir jie paßwęsti bútu tiesojè. *1 Kor. 1, 2. 30. Ebr. 2, 11.

20. Alè aß ne tiktày už jůs meldžù, bet ir už tùs, *kurie per jû ſôdi į manę tikēs. *p. 20, 31.

21. Kad jie wisi *wienu bútu, kaipo tu, Tēwe, manijè, ir aß tawijè, kad ir jie musijè wienu bútu, kad swietas tikētu, tawę siùntusi manę. *Gal. 3, 28.

22. Ir aß jiems dawjaû ßlôwę, kurę tu man dawèi, kad *jie wienu bútu, kaipo mùdu wienu ęswa. *Ûuſ. Ap. 4, 32.

23. Aß *jůsè, ir tu manijè, kad jie tobuli bútu į wieną, ir swietas ißpažintu, kad tu manę siùntęs, ir myli jůs, kaip tu manę myli. *1 Kor. 6, 17.

24. Tēwe, aß nóriu, kad, *kur aß esmi, ir tie pas manę bútu, kuriùs tu man dawèi, kad jie mâno ßlôwę regētu, kurę tu man dawèi, nēs tu manę mylējei pirm swieto nugruntawójimo. *p. 12, 26.

25. Teisùsis Tēwe! *swietas tawęs ne pažysta; bet aß tawę pažystu, o ßie ißpažysta; kad tu manę siuntèi. *p. 15, 21.

26. O aß jiems tâwo wàrdą žinomą dariaù, ir jiems žinomą darysiu, kad méile, su kurè tu manę myli, *bútu jůsè, ir aß jůsè. *p. 15, 9.

18. Pérſkyrimas.

Kristaus Kentējimas Darže, po Kaipôßium ir po Piliotu.

1. Tai Jēzus kalbējęs *ißêjo su sâwo mokitineis per ùpę †Kidron; czę dàržas bùwo, į kurį jis iêjo ir jo mokitinei. *Matt. 26, 36. Mark. 14, 32. †2 Sam. 15, 23.

2. Bet Judôßius, kurs jį ißdawe, taipojaù tą wiêtą žinójo, nēs Jēzus tánkey *susièidawo tenay su sâwo mokitineis. *Luk. 21, 37.

3. Tàygi kaip *Judôßus bùwo su sawim êmęs pùlką, ir wyriáusiujû kunigû bey Parižēûßiû tarnùs, atêjo jis ten su žiburèis, liámpomis, ir su ginklais. *Matt. 26, 47.

4. Tàygi Jēzus *žinódams wislab, kas jam nusidůsent, ißêjęs, târe jiems: ko jůs jēßkote? *p. 19, 28.

5. Jie atsâke jam: Jēzaus iß Nâzaret. Jēzus târe jiems: Aß tas esmi. Bet Judôßius, kurs jį ißdawe, taipojaù su jeis stowējo.

6. Kàipgi Jēzus jiems sâke: *Aß tas esmi, tay jie tráukēs atgaliôs, ir ant žémês parwirto. *p. 6, 20.

7. Tay jis jůs wēl kláuse: ko jēßkot? bet jie târe: Jēzaus iß Nâzaret.

8. Jēzus atsâke: aß sakiaù jums, kad aß tas esmi: jèygu manęs jēßkote, tay ßie te èina.

9. (Kad ans *ſôdis, jo pasakytasis, ißsipildìtu: ne prapùldžau ney wieno iß tû, kuriùs tu man dawèi.) *p. 17, 12.

10. Tay Simônas Pétras, turēdams kárdą, *tą ißtrauke, ir ißtikęs wyriáusiojo kùnigo bérną, nukirto jam jo déßinę aùsį; o tas bérnas wardù bùwo Màlkus. *Matt. 26, 51. Mark. 14, 47. Luk. 22, 50.

11. Tay Jēzus târe Pétrui: Jkißk sâwo kárdą į mâkßti. *Argi aß ne gérsiu tą kyliką, kurį mâno Tēwas man dâwęs? *Matt. 20, 22.

12. Bet *pùlkas, ir wyriáusiasis žalnêriû, ir Žydû tarnài, Jēzų sugâwę jį surißo. *Matt. 26, 57. Mark. 14, 53.

13. Ir *nùwede jį pirmjáus pas Annôßių, tas bùwo Kaipôßiaus ůßwis, kurs tą métą wyriáusiasis kùnigas bùwo. *Matt. 26, 57. Mark. 14, 53. Luk. 22, 54.

14. Bet Kaipôßius tasai bùwo, *kursài Žydams rôdijo, gér êsant, kad wiens žmogùs nužawintas bútu už žmones. *p. 11, 50.

15. Bet Simônas Pétras sêke Jēzų, o ir kits mokitinis. Tàs mokitinis wyriáusiamjam kùnigui pažystams bùwo, ir su Jēzumi iêjo į wyriáusiojo kùnigo paliôczų.

16. *Bet Pétras laukè stowējo už dùriû. Tay laùkan ißêjęs antràsis mokitinis, kurs wyriáusiamjam kùnigui pažystams bùwo, kalbējo su wàrtininke, ir Pétrą iwede. *Matt. 26, 69. f.

17. Tay mergà, wàrtininke, târe Pétrui: ar ne ir tu esi wiens to zmogaùs mokitiniû? jis sâke: ne esmi.

18. Bet stowējo bernài bey tarnài, ir bùwo angliû ùgni susikûrę; nēsà ßaltà bùwo, ir ßildēsi. Bet Pétras pas jûs stowējo, ir ßildēsi.

19. Bet wyriáusiasis kùnigas kláuse Jēzų apiê jo mokitinius, ir apiê jo mókslą.

20. Jēzus jam atsâke: *aß drąsey atwirày swietui kalbējau. Aß wisadôs mokinaù ßiùilēse ir bażnyczoj, kur wisi Zydai susièina, ir slapczèy niêko ne kalbējau.
*Luk. 2, 46. Luk. 4, 14. 15. Jono 7, 14. 26.

21. Kámgi manę apiê tai kláusi? paklàusk apiê tai tùs, kuriê girdējo, ką aß jiems kalbējau, ßtay, tie żino, ką aß sakiaù.

22. Bet jam tai bèkalbant, *wiens tû tarnû, kuriê czę draugè stowējo, Jēzui per aùsi dâwe, sakydams: ar taip taw rèikia atsakyti wyriáusiamjam kùnigui? *1 Kar. 22, 24.

23. Jēzus atsâke: jey piktày kalbējau, tay ißliùdik, tai pikt êsant; bet jey gerày kalbējau, kodêl manę mußi?

24. Jr Annôßius ji sùrißtą nùsiunte pas wyriáusiji kùnigą Kaipôßių.

25. *Bet Simônas Pétras stowējo ir ßildēsi. Tay jie sâke jam: ar tu ne esi wiens jo mokitiniû? bet jis użsigyne, tarydams: ne esmi.
*Matt. 26, 58. 69. s.

26. Sâke jam wiens wyriáusiojo kùnigo tarnû, gentis anô, kuriô ausi Pétras bùwo nukirtęs: ar aß tawę ne regējau darżè pas ji?

27. Tay Pétras wēl użsigyne. Jr tûjaùs gaidys pragydo.

28. Tay jie nusiwede Jēzų nûg Kaipôßiaus i *sûdo-bùtą. Jr bùwo ankſti. Jr jie ne ièjo i sûdo-bùtą, kad ne pastótu neczysti, bet welykas wálgitu. *Matt. 27, 2. Mark. 15, 1.

29. Tay ißêjęs Piliótas pas jûs târe: ko tùrit skúst ant ßio żmogaùs?

30. Jie atsakydami târe jam: kad tas ne bútu piktadējas, tay mes ne bútumbim ji taw padâwę.

31. Tay Piliótas jiems atsâke: *tàygi imkite ji, ir sûdikite ji pagàl sâwo zokôną. Tay Zydai jam târe: mums ney wieną ne walè nużawinti. *p. 19, 6.

32. Kad ißsipilditu Jēzaus żôdis, *kuri jis kalbējo, pażénklindams, kókiu smerczù jis mirsęs.
*Matt. 20, 19. Mark. 10, 33. Luk. 18, 32.

33. Tay *Piliótas wēl ièjo i sûdobùtą, ir pasiwadinęs Jēzų, târe jam: àrgi tu esi Zydû karâlius?
*Matt. 27, 11. Luk. 23, 3.

34. Jēzus atsâke: ar tu tai pats iß sawęs kalbi? arbà ar kiti taw tai apiê manę pasâke?

35. Piliótas atsâke: ar aß Zydas esmi? tâwo żmónēs ir wyriáusieji kunigài tawę man pàdawe; kągi padarei?

36. Jēzus atsâke: *mâno karalyste ne ésti iß ßio swieto. Kad mâno karalyste iß ßio swieto bútu, mâno tarnài dêley tôs karáutu, kad ne búczau Zydams padûtas; bet dabàr mâno karalyste ne ésti iß czę. *p. 6, 15.

37. Tay târe jam Piliótas: àrgi tay tu taczaù esi karâlius? Jēzus atsâke: *tu sakài, aß esmi karâlius. Aß ant to gimęs, ir ant swieto atêjęs, kad liùdiczau tiêsą. Kurs iß tiesôs yrà, tas klaùso mâno bálso. *1 Tim. 6, 13.

38. Piliótas târe jam: kàsgi yrà tiesà? Jr tai pasâkęs ißêjo wēl pas Zydùs, ir târe jiems: *aß ne randù ney jokiôs kaltês ant jo.
*Matt. 27, 23. Mark. 15, 14. Luk. 23, 14.

39. Bet *jûs toki pâproti tùrite, kad aß jums ant welykû wieną paléisczau: àrgi dabàr nórite, kad aß jums Zydû karâlių paléisczau? *Matt. 27, 15.

40. Tay jie wēl wisi ßaùke, tarydami: ne tą, bet *Barrabôßių. Bet Barrabôßius bùwo razbáininkas.
*Matt. 27, 20. Mark. 15, 11. Luk. 23, 18.

19. Pérskyrimas.

Kristaus Nuplakimas, Apwainikáwimas, Kryżiawójimas, Smèrtis, ir Palàidojimas.

1. Tay Piliótas Jēzų êmęs, ji nùplake.
*Matt. 27, 26. 27. Mark. 10, 34. p. 15, 15.

2. Ir żalnêrei * nupynę wainiką iß erßkêczû, użdējo tą ant jo galwôs, ir àpſiaute jį pùrpurôs=rubù,
* Matt. 27, 29.

3. Ir târe: ſwèiks Zydû Karâliau. Ir * dâwe jam per auſis. * Matt. 26, 67.

4. Tay * Piliótas wēl laùkan ißējęs, târe jiems: żiurēkit, aß jums jį ißwedu laùkan, kad ißpażintumbit, manę ant jo ney jokiôs kaltês ne ràndanti. * p. 18, 29.

5. Tàipo Jēzus laùkan ißējo, nèßdams erßkêczû wainiką, ir pùrpurôs=rûbą. Ir jis ſâke jiems: ßtay, żiurēkit, kokſài żmogùs!

6. Kaip jį ißwydo wyriáuſieji kunigài ir tarnài, ßaùke jie ſakydami: nukryżiawók, nukryżiawók! Piliótas ſâko jiems: imkite jį, nēſà aß ne randù ney jokiôs kaltês ant jo.

7. Zydai jam atſâke: * mes priſâkimą tùrim, ir pagàl tą priſâkimą jis tur mirti; nēs jis pats Diēwo ſunumi paſidâre.
* 3 Moiż. 24, 15. 16. 5 Moiż. 18, 20.

8. Piliótas ißgirdęs tùs żodżùs, jû daugiaùs bijójos.

9. Ir wēl * ėjęs į ſûdo bùtą târe Jēzui: iß kur tu eſi? bet Jēzus jam niēko ne atſâke. * p. 18, 33.

10. Tay Piliótas târe jam: ar nèkalbi ſu manimi? ar ne żinài, manę mâcę tùrinti, tawę nukryżiawót, ir mâcę tùrinti, tawę * paléiſti? * p. 18, 39.

11. Jēzus atſâke: tu ne turētumbei ney jokiôs mâciês ant manęs, jey jį taw ne bútu dûta iß aukßtybês. Tôgidēl kurs manę taw ißdawe, didėſnį griēką tur.

12. Iß to czêſo jēßkójo Piliótas, kàipo jį paléiſtu. Bet Zydai ßaùke, tarydami: jey tu jį paléidi, ne eſi Ciecoriaus prietelis; nēs kas karâliumi dâros, tas yrà prieß Ciecorių.

13. Piliótas ißgirdęs tùs żodżiùs, ißwede Jēzų laùkan, ir użſiſēdo ant ſûdo krâſês, ant wietôs, wadinamôs: aukßtàſis ißgrindimas, żydißkay: Gabbata.

14. Bet bùwo priſigatâwijimo dienà welykoſe, apiē ßeßtąję adyną. Ir jis târe Zydams: ßtay, júſû karâlius.

15. Bet jie ßaùke: ßalin, ßalin ſu tûm * nukryżiawók jį. Târe Piliótas jiems: ar aß júſû karâlių kryżiawóſiu? wyriáuſieji kunigài atſâke: mes ne tùrime ney jókio karâliaus, kaip tikt Ciecorių. * p. 6.

16. Tay jis jiems jį pàdawe, kad bútu nukryżiawótas. Bet jie ēme Jēzų, ir jį nùwede.

17. Ir jiſài nèßdams ſâwo kryżių, ißējo prie * wiētôs, wadinamôs Lawón=galwjû=wietà, żydißkay wadinamôs: Golgata. * Matt. 27, 33. ſ.

18. Czę jį nukryżiawójo, ir ſu jûmi kitùdu, aby=ßalèy, bet Jēzų widuryj tarp jû=dwējû.

19. Bet Piliótas paraßè ùżraßą, ir paſtâte tą ant kryżiaus; ir bùwo paraßyta: Jēzus iß Nâzaret, Zydû Karâlius.

20. Tą ùżraßą ſkàite daug Zydû; nēſà ta wietà arti miēſto bùwo, kur Jēzų nukryżiawójo. Ir bùwo paraßyta żydißkay, grykißkay, ir lotynißkay.

21. Tay târe Zydû wyriáuſieji kunigài Piliótui: ne raßyk: Zydû karâlius; bet jį ſâkiuſį: aß eſmi Zydû Karâlius.

22. Piliótas atſâke: ką paraßiaù, tai paraßiaù.

23. Bet * żalnêrei, Jēzų nukryżiawóję, ēme jo rubùs, ir padâre ketures dalis, kiekwienám żalnêriui wieną dâlį, taipojaù ir ſermêgą. Bet ſermēgà bùwo neſiúta, nû pat wirßaus per wiſą áuſta.
* Matt. 27, 35. Mark. 15, 24.

24. Tay kalbējo jie tarp ſawęs: ne pérdalykime tą, bet mèſkime bùrtą apiē ję, kam jį tèkti turēs. Kad ißſipilditu râßtas, ſâkąſis: * jie mâno rubùs tarp ſawęs dalijos, ir ant mâno ſermêgôs jie bùrtą méte. Tai dâre żalnêrei. * Pſ. 22, 19.

25. Bet ſtowējo pas Jēzaus kryżių jo mótina, ir jo mótinôs ſeſû, Maryà, Klēôpo pati, ir Maryà Madlyna.

26. Tay Jēzus ißwydęs ſâwo mótiną, ir mokitinį, kurį jis mylējo, ßalè ſtówint, târe ſâwo mótinai: moterißk, ßtay, tai tâwo ſunùs.

27. Potám jis târe mokitiniui: ßtay, tai tâwo mótina. Ir iß tôs adynôs ēme ję mokitinis pas ſawę.

28. Paskùy Jēzus *žinódams, jau wissab atlikta ësant, †kad râßtas ißsipilditu, târe: aß trókßtu.
* p. 13, 3. † Ps. 22, 16.

29. Tay stowējo tén rykas, pilnas ùksûso. Bet jie pripilde kempinę *ùksûsu, ir apdēję tą aplink Yzopą, prilàike ję prie jo burnôs.
* Ps. 69, 22.

30. Bet kaip Jēzus paragâwęs bùwo ùksûsą, târe jis: atlikta. Jr palènkęs gálwą, ißléido dwâsę.

31. Bet Zydai, diênai prisigatâwijimo ësant, kad lawónai sabatojè ant kryžiaus ne pasiliktu, (nēsà dide bùwo ta sabatôs dienà) mèlde jie Piliótą, kad jû blaùzdkaulei suláužiti, ir jie nuimti bútu.

32. Tay atêjo žalnêrei, ir pirmámjam suláužę blaùzdkaulius, ir antrámjam, kursài su jûm bùwo nukryžiawótas.

33. Bet pas Jēzų atêję ir regēdami, ji jau numirusi, ne láužę jo blaùzdkaulius.

34. Bet wiens iß žalnêriû atwēre su ragótine jo ßóną, ir tûjaùs ißêjo kraùjas ir wandû.

35. Jr tas, kursài tai regējęs, liùdijo apiê tai, ir jo liùdijimas yrà tiesà, ir tas žino, tiêsą sâkąs, kad ir jûs tikētumbit.

36. Nēsà tai nusidawe, kad râßtas ißsipildita: *ney wieną jo káulą nesuláužikit.
* 2 Moiz. 12, 46.

37. Jr wēl kits *râßtas kàlba: jie ißwys, į kurį jie dúre.
* Sak. 12, 10. Apr. 1, 7.

38. Potám mèlde Piliótą Jozêpas iß Arimatiôs, kurs bùwo Jēzaus mokitinis, bet slapczèy, iß báimês dēl Zydû, kad nuimtu Jēzaus lawóną. Jr Piliótas tai pawélijo. Dēl to atêjo jis, ir nùēme Jēzaus lawóną.

39. Bet atêjo ir Nikodêmus, kurs *kitą kàrtą naktijè pas Jēzų atêjęs bùwo, àtneßdams †sumaißytû mirû ir áloês, apiê ßimtą swârû.
* p. 3, 2. † Matt. 2, 11.

40. Tay ême jûdu Jēzaus lawóną, ir iwyniojo ji į dróbes su žolēmis, kaip Zydai liúb paláidoti.

41. Bet bùwo prie tôs wiêtôs, kur jis nukryžiawótas bùwo, dàržas, ir tamè daržè naùjas kâpas, į kurį niekadôs ney wiens ne bùwo idētas.

42. Czónay jûdu Jēzų padējo; dēl Zydû prisigatâwijimo-dienôs, kadangi tas kâpas arti bùwo.

20. Pérskyrimas.

Kristaus Prisikēlimas Judkoje aprēikßtas ir patwirtintas.

1. *Pirmôj dienôj sabatû (arbà nedēlôs) atèit Maryà Madlyna anksti, kaip dar támsi bùwo, pas kâpą, ir ißwysta, âkmenį nûg kâpo àtimtą ësant.
* Matt. 28, 1. Mark. 16, 1. Luk. 24, 1.

2. Tay ji bēg, ir atèit pas Simôną Pétrą, ir pas aną kitą mokitinį, kurį Jēzus mylējo, ir sâko jiem-dwiem: àtēme Wiêßpatį iß kâpo, ir ne žinome, kur ji padējo.

3. Tay *ißêjo Pétras ir antràsis mokitinis, ir atêjo pas kâpa.
* Luk. 24, 12.

4. Bet tûdu bēgo podraùg, ir antràsis mokitinis pranóko Pétrą, ir pirmà atêjo pas kâpą.

5. Pasilènkęs žiûr, ir mâto dróbes padētas; bet pats tén ne iêjo.

6. Tay atêjo Simônas Pétras päskuy ji, ir iêjo į kâpą, ir ißwysta dróbes padētas.

7. Jr *sképetą, kurè Jēzaus galwà bùwo aprißtà, ne pas dróbes padētą, bet į ßalį, suwyniotą, skyriù ant kitôs wiêtôs.
* p. 11, 44.

8. Tay iêjo ir antràsis mokitinis, kurs pirmjaùs atêjo pas kâpą, ir ißwydo, ir tikējo.

9. Nēs jie dár ne ißmâne râßtą, kad jis turējo kéltis iß numirusiujû.

10. Tay mokitinei wēl paêjo podraùg.

11. Bet Maryà stowējo pas kâpą, laukè werkdamà. O kaip ji wèrke, žwilgterējo ji į kâpą.

12. Jr pamâte du *ángēlu baltûsè rûbûse, sēdinczu, wieną prie galwôs, ir àntrąjį prie kójû, kur jie bùwo Jēzaus lawóną padēję.
* Matt. 28, 5. 6. Mark. 16, 5.

13. Jr tûdu jei târe: môterißk, ko werki? ji sâke jiem-dwiem: jie àtēme mâno Wiêßpatį, o aß ne žinaù, kur jie ji padējo.

14. Ir tai atsakydama atsigręże ji atgaliôs, ir *išwysta Jēzų stówint, ir ne żino, tai Jēzų ēsanti.
* Matt. 28, 9. Mark. 16, 9.

15. Sâko jei Jēzus: môteriškē, ko werki? ko jēškai? anà dumójo, tai dàrżininką ēsanti, ir sâko jam: ponè, ar tu ji šalin pàneśei, tay pasakyk man, kur ji padējei, tay aš ji atsinèšiu.

16. Târe jei Jēzus: Maryà. Tay ji atsigrężusi, sâko jam: Rabbûni! tai músû żodżiù: Mokitojau.

17. Târe jei Jēzus: ne pakrùtik manęs; nēs dar ne ùżżengiau pas sâwo Tēwą. Bet eik *pas mâno brólius, ir pasakyk jiems: Aš użżengiù pas sâwo Tēwą, ir pas júsû Tēwą, pas sâwo Diêwą, ir pas júsû Diêwą.
*Ps. 22, 23. Ebr. 2, 11. 12.

18. *Atèit Maryà Madlyna, mokitiniams praneśdamà: †aš Wiēšpati regējau, ir jis man tai pasâke.
* Mark. 16, 10. † 1 Moiż. 32, 30.

(Ewang. 1 Nedēl. po Welykû.)

19. Bet *wakarè anôs pirmôsiôs dienôs sabatû (t. e. nedēliôs), kaip mokitinei susirinkę, ir dùrys użrakintos bùwo, iš báimês dēl Żydû, atêjo Jēzus, ir stôjos i widuri, ir târe jiems: pakâjus jùmus. * Luk. 24, 36.

20. Ir tai pasâkęs, *paródê jis jiems rankàs, ir sâwo šóną: tay mokitinei prasidżùgo, išwydę Wiêšpati.
* 1 Jono 1, 1.

21. Tay Jēzus wēl târe jiems: pakâjus jùmus. *Kàipo manę siùnte Tēwas, taip ir aš jùs siunczù.
* Jēz. 61, 1. Jon. 17, 18.

22. Ir tai ištâręs kwêpe i jûs, ir târe jiems: imkite šwèntąję Dwâsę.

23. *Kuriems jûs griekùs atléisite, tiems tie yrà atléisti; Ir kuriems jûs tus ne atléisite, tiems tie ne bus atléisti.
* Matt. 16, 19. p. 18, 18.

(Ewang. Dienojè šw. Tamôšiaus.)

24. Bet Tamôšius, wiens iš anû dwylika, kuri wadina dwynù, ne bùwo su jeis, kaip Jēzus atêjo.

25. Tôdēl sâke jam kiti mokitinei: mes regējom Wiêšpati. Bet jis jiems sâke: jey ne išwysiu jo rànkose winiû-wietàs, ir ne idēsiu sâwo pirštą i winiû-wietàs, ir ne idēsiu sâwo rànką i jo *šóną, ne itikēsiu.
* p. 19, 34.

26. Ir po aštûniû dienû bùwo wēl jo mokitinei widùj, ir Tamôšius su jeis; atèina Jēzus *durims ēsant użrakintoms, ir stôjas i widuri ir sâko: pakâjus jùmus.
* p. 19.

27. Potám târe jis Tamôšiui: dûk šę sâwo pirštą, ir regēk mâno rankàs, ir ištiēsk sâwo rànką, ir idēk ję i mâno šóną, ir ne buk netikis, bet tikis.

28. Atsâke Tamôšius, ir târe jam: *Mâns Wiêšpatie, ir mâns Diewè. * 1 Kar. 18, 39.

29. Sâko jam Jēzus: kadángi tu manę matèi, Tamôšiau, tay tiki. Iššganyti, *kurie ne mâto, o tacżaù tik.
* 1 Petr. 1, 8.

30. Ir daug kitû żenklû dâre Jēzus po akiû sâwo mokitiniû, kurie ne parašyti šitosè knygosè.

31. Bet tie yrà parašyti, kad tikētumbit, Jēzų ēsanti Kristų, Diêwo Súnų, ir kad *per tikējimą gywasti turētumbit jo wàrdan.] * 1 Jono 5, 13.

21. Pérskyrimas.

Kristaus Prisikēlimas Galilēoj apreikštas.

1. Potám wēl pasiródê Jēzus mokitiniams pas marès prie Tiberiôs. Bet jis tàipo pasiródê:

2. Bùwo podraùg Simônas Pétras, ir Tamôšius, kùrs dwynù wadinamas, ir Natanaêlis iš Kânôs Galilēôs, ir súnu-du Zebedêjaus, ir kitùdu jo mokitiniû.

3. Sâko *jiems Simônas Pétras: aš èisiu żwejûti; jie sâko jam: tay èisim ir mes su tawim. Jie išèjo, ir tûjaùs iżenge i láiwą: ir tą nàkti niêko ne sugâwo. * Luk. 5, 5.

4. Bet dabàr jau praaùšus, stowējo Jēzus prie krâšto; bet mokitinei *ne żinójo, tai Jēzų ēsanti.
* p. 20, 14. Luk. 24, 16.

5. Târe jiems Jēzus: wàikai, ar ne tùrite ką wálgit? jie atsâke jam: ne tùrim.

6. Bet jis sâke jiems: *mèskit tinklą po láiwo dešinēs, tay ràsite. Tay jie méte, ir daugiaùs ne b' isténge ji tráukt, dēl żuwiû daugùmo.
* Luk. 5, 4.

7. Tay târe ans mokitinis, kuri Jēzus mylējo, Pétrui: tai Wiêšpats! Simônas Pétras išgirdęs, tai Wiêšpati ēsanti, apsijůse márškinius (nēs bùwo nůgas) ir įsimete į marès.

8. Bet kiti mokitinei atējo láiwu (nēs ne toli bùwo nůg krãšto, bet apiê du šimtù mâstû) tráukdami tinklą su žuwimis.

9. Kàipgi jie išējo ant krãšto, išwydo jie angliû padētû, ir žuwjû ant jû, bey důnôs.

10. Târe jiems Jēzus: atnèškit tû žuwjû, júsû dabàr sugáutujû.

11. Iženge Simônas Pétras, ir ištráuke tinklą ant żémês, pilną didžû žuwjû, šimtą ir pènkes=dešimtis ir tris. Jr nórint jû taip daùg bùwo, tacžaù ne sutrúko tinklas.

12. Târe jiems Jēzus: èikšte, laikykit pùsryczius: bet ney wiens iš mokitiniû ne dryso ji kláusti: kas tu esi? žinódami, Wiêšpati ēsanti.

13. Tay atèina Jēzus, ir ima důną, ir důda jiems, *taipojaù ir žuwis.
*p. 6, 11.

14. Ogi tai yrà jau tréczas kàrtas, kad Jēzus pasiróde sâwo mokitiniams, prisikēlęs bùdams iš numirusiujû.

15. Tàygi jiems pùsryczius pawálgius, târe Jēzus Simônui Pétrui: Simonè Jonôšiau, ar tu manę daugiaùs myli, ne kaip šie? jis sâko jam: berôds Wiêšpatie, tu žinài, kad aš tawę myliu. Sâko jis jam: ganyk mâno ērycžus.

16. Jis àntrą kàrtą sâko jam: Simonè Jonôšiau, ar myli manę? Jis sâko jam: berôds, Wiêšpatie, tu žinài, kad aš tawę myliu. Jis sâko jam: *ganyk mâno awis.
*Nus. Ap. 20, 28. 1 Petr. 5, 2. 4.

17. Sâko jis tréczą kàrtą jâmui: Simonè Jonôšiau, ar myli manę? Pétras nusiśmûtnijo, kad jis jam tréczą kàrtą sâke: ar myli manę? Jr sâke jam: Wiêšpatie, *tu wisùs dáiktus žinài, tu žinài, kad aš tawę myliu. Sâko jam Jēzus: ganyk mâno awis.
*p. 16, 30. Zir. 42, 19. Bar. 3, 32.

18. Jš tiesôs, iš tiesôs sakaù taw: kaip tu jaunésnis buwài, pats apsijůsdawai, ir wáikšczodawai, kur norēdawai; *bet kad pasęsi, ištiêsi sâwo rankàs, ir kits tawę apjůs ir nuwès, kur ne nóri.
*2 Petr. 1, 14.

19. Bet tai jis sâke, pažénklindams, kókiu smercżù jis Diêwą garbisęs. Bet tai sâkęs târe jis jam: sekk manę.

(Ewang. Dienojê šw. Jôno, Ewangēlišto.)

20. Bet Pétras atsigręžęs pamâte sékant tą mokitini, *kuri Jēzus mylējo, kursài taipojaù prie jo krutinês prie wakarênês bùwo gulējęs, ir târęs: Wiêšpatie, kursài yrà tawę išdůdąsis?
*p. 13, 23.

21. Tą Pétras išwydęs, sâko Jēzui: Wiêšpatie, ogi šis ką?

22. Sâko jam Jēzus: jéy aš nóriu, kad jis pasiliktu, ikikôley aš ateimi, kas taw tai rûp? tu sekk manę.

23. Tay išējo tas žôdis tarp bróliû: tas mokitinis ne miršta. Jr Jēzus ne sâke jam: jis ne miršta, bet: jéy aš nóriu, kad jis pasiliktu, ikikôley aš ateimi, kas taw tai rûp?

24. Tai yrà tas mokitinis, *kursài liùdija apiê šitùs dàiktus, ir kurs tai yrà parâšęs. Jr mes žinome, jo liùdima tiêsą ēsanti.
*p. 15, 27.

25. Bet ir daùgel kitû daiktû yrà, kuriùs Jēzus dâre, kuriê, kad po kits kito turētu parašyti búti, mislíju, kad ney pats swietas ne galētu aptwérti tû knygû, kurios bútu rašytinos.

Gâlas Ewangēliôs šw. Jôno.

Darbài arbà Nusidâwimai Apâßtalû ßwèntojo Lukôßiaus.

1. Pérskyrimas.

Kristaus Użżengimas, Motėjaus Pawadinimas ant Apaßtalû-Urėdo.

(Grôm. Dienojè Dangun-Żengimo.)

1. Pirmąję kàlbą tiesà sutaisiaù, mielas Teopilè, apiê wislab tai, ką Jēżus pradējo ir daryt ir mokit,

2. Iki tai diênai, kurioj jis pàimtas bùwo, kaip jis apâßtalams, kuriùs jis bùwo ißsirinkęs, per ßwèntąję Dwâsę, paliepimą bùwo dâwęs;

3. Kuriems jis po sâwo kentējimo pats gywas pasiródė, per tulerópus ißsireißkimùs, ir dâwēsi regētis tarp jû kéturės-dèßimt dienû, ir kalbējo su jeis * apiê Diêwo karalystę.
* Luk. 17, 20. 21. Kym. 14. 17.

4. Ir kaip jis jûs bùwo suwadinęs, liêpe jis jiems, idánt jie ne ißèitu iß Jerúżalês, bet láuktu pażadējimo Tēwo, kuri (sâke jis) * girdējot iß manęs.
* Jon. 15, 26. s.

5. Nēs * Jônas krikßtijo wandenimi, bet jûs búsite ßwentáje Dwasè krikßtiti, ne ilgày po ßiû dienû.
* P. 11, 16. P. 13, 24. P. 19, 4. Matt. 3, 11.

6. Bet tie, kuriê bùwo susiêję, kláuse ji, tarydami: Wiêßpatie, ar tu ßiû czēs * wēl attaisysi karalystę Iżraêlio?
* Luk. 24, 21.

7. Bet jis târe jiems: ne parèitis jums żinóti czêsą, arbà adyną, kurę Tēwas sâwo mâcei pasilàikęs yrà.

8. Bet jûs gáusite ßwentôsês Dwâsês galybę, kuri ant júsû atèis, ir búsite mâno liùdininkai Jerúżalēj, ir wisôj Judēoj ir Samárioj, ir iki żémês krâßto.

9. Ir tai târęs * tâpe jis pàimtas regimày, ir debesis ji ßalin àtēme po jû akiû.
* Luk. 24, 51.

10. Ir jiems beżiûrint pâskuy ji, jam dangùn żèngiant, ßtay, * du wyru, baltůsè rûbůse, stowējo pas jûs.
* Luk. 24, 4. Jono 20, 12.

11. Kuriůdu ir sâke: jûs wyrai iß Galilēôs, kam czę stówite dangùn żiurēdami? ßis Jēżus, kursài nů júsû pàimtas yrà dangùn, wēl tàipo * atèis, kàipo jûs ji regējot dangùn żèngiant.]
* Luk. 21, 27. 1 Tess. 4, 16.

12. Tay jie sugryżo i Jerúżalę nůg * kálno, kursài wadinams alywû-kálnas, ir yrà arti Jerúżalês, tikt per sabatôs kélią.
* Luk. 24, 50. 51. 52.

13. Ir kaip jie iêjo, użkôpo jie ant wirßutiniôs stubôs; nēs czę lài-kēsi * Pétras ir Jokûbas, Jônas ir Endrêjus, Pilippas ir Tamôßius, Baltramêjus ir Mattēôßius, Jokûbas, Alpêjaus sunùs, ir Simôns Żelótes, ir Jûdas Jokûbo.
* Matt. 10, 2.

14. Tie wisi bùwo podraùg * wienßirdżèy, besimelsdami ir praßydami, su moterimis, ir su Maryà, Jēżaus mótina, ir su jo bróleis.
* P. 2, 1. 42. P. 4, 24.

(Grôm. Dienojè ßw. Motėjaus.)

15. Ir tosè dienosè kèlesi Pétras tarp mokitiniû, târe: (bet bùwo pùlkas wardû podraùg susiêjusiujû apiê ßimtą ir dwideßimt.)

16. Jûs wyrai ir brólei, turējo * ißsipildit tas râßtas, kuri pirm to sâkiusi yrà ßwentóji Dwâse per bùrną Dówido, apiê Judôßių, kursài bùwo wâdas tû, kuriê Jēżų sugâwo.
* Ps. 41, 10. s.

17. Nēs jis bùwo su mumis * parokûtas, ir bùwo ßi urêdą su mumis gâwęs.
* Luk. 6, 16.

18. Tas nusipèlne dirwą uż àlgą neteisybês, ir * pasikóre, ir pusiaù pérplyßo, ir wisi jo widurèi ißpûle.
* Matt. 27, 5.

19. Ir tai żinoma wisiems Jerúżalēj gywénantiemsiems, taipo, kad * ta dirwà wadinama jû żodżù Akeldama, tai ésti, kraùjo-dirwà.
* Matt. 27, 7. 8. 9.

20. Nēs paraßyta yrà * Psalmû knygose: jû gywénimas t' esiê pûstas, ir te ne esiê ney wiens, kurs tamè gywéntu, o ir: † jo wyskupystę te gáuna kits.
* Ps. 69, 26. † Ps. 109, 8.

21. Tàygi rèikia, kad wiens ßiû wyrû, kuriê pas mus bùwę yrà per wisą czêsą, kuriamè Pons Jēżus tarp músû ir ißêjo ir iêjo,

22. Nů Jôno krikßto, iki tai diênai, kuriojè jis nů músû pàimtas yrà, liùdininku jo prisikēlimo su mumis pastótu.

23. Ir pastâte du, Jozêpą, wadinamą Barzabą, su prâwarde Jùstus, ir Motêjų,

24. Ir mèldēsi, tarydami: Wiēšpatie, tu *wisû širdis pażystąsis; paródik, kuri tu iš šiû=dwiejû sau išširinkęs esi, *ps. 7, 10. f.

25. Kad wiens tû gáutu šę šlûżmą ir apâštalû=urêdą, nů kuriô Judôšius atstójo, kad jis nuèitu į sâwo wiêtą.

26. Ir jie *bùrtą méte ant tû=dwiejû: ir bùrtas trôpijo Motêjų, ir jis tâpe priskirtas wienólika apâštalams.] *Pam. 3. 16, 28.

2. Pérskyrimas.

Išliejimas šwentôsês Dwâsês, Apâštalo Pétro Kalbējimu ùżtartas.

(Grômata Dienôj Sekminiû.)

1. Ir Sekminiû dienai iššipildżus bùwo *wisi wienširdżèy podraùg. *p. 1, 14.

2. Ir umày râdosi użimas nů dangaùs, kaip kókio didżio wějo, ir pripilde wisùs namùs, kuriůse jie sēdējo.

3. Ir prie jû liežùwjei regimi bùwo, pérskelti, kaip *ugniês liêpsnos; ir sēdosi ant jû kiekwieno. *Matt. 3, 11.

4. Ir wisi *pilni pastójo šwentôsês Dwâsês ir pradējo kalbēt kitàis liežùwjeis, kaip Dwâse jiems dâwe iškalbēt. *p. 1, 5. p. 10, 44. p. 11, 15. p. 19, 6.

5. Bet bùwo Jerúzalēj gywéną Żydai, *wyrai Diēwo=biją, iš wisokiû żmoniû, po dangùm ēsanczû. *p. 13, 26.

6. Támgi bàlsui nusidâwus, susiējo daugùmas żmoniû, ir *n' imâne, ney ką mislit arbà sakyt: nēs kôżnas girdējo jûs sâwo liežuwjù kàlbanczus. *p. 7. 12.

7. Bet *wisi pérsigandę dywijosi tarp sawęs, tarydami: štay, ar ne wisi šie kàlbantieji iš Galilēôs? *p. 6. 12.

8. Kaipôgi kôżnas girdim sâwo liežùwi, kuriamè mes ésme gimę?

9. Pàrtai ir Mēdai, ir Elamytai, ir kuriê gywéname Mesopotámioj, Judēoj, ir Kappadócioj, Pontè ir Azioj,

10. Prygioj ir Pampylioj, Egiptè, ir šalisè Lybijôs pas Cyrênų, ir atèiwjei iš Rymo,

11. Żydai ir Żydû wiêrą priêmusieji, Krētēnai ir Arabiônai; mes girdim jûs músû liežùwjeis didżûsius Diēwo dárbus kàlbanczus?

12. Bet *jie wisi išsigàndę dywijosi, kits kitám sakydami: kas tai bùs? *p. 6. 7.

13. Bet kiti tai apjůkdami târe: jie saldaùs wyno prisigērę.]

14. Tay Pétras stôjęsi su kitàis wienólika, pakēle sâwo bàlsą, ir kalbējo jiems: jûs Żydai, mieli wyrai, ir wisi, kuriê gywénat Jerúzalēj, tai jums t' esiê żinoma, ir iléiskit mâno żodżùs į sâwo ausis.

15. Nēs šie ne prisigērę, kaip jûs mislijat, kadángi dabar treczóji adynà dienôs.

16. Bet tai yrà, ką prârakas *Joēlis pirm to sâkes: *Joel 3, 1. f.

17. Ir tur nusidůtis paskiáusiose dienosè sâko Diêwas: Aš išliesiu nů sâwo Dwâsês ant wiso kúno, ir júsû súnus bey *júsû dùkterēs prarakáus, ir júsû jaunikáiczei regējimus regēs, ir júsû senieji sapnùs turēs. *p. 21, 9.

18. Ir ant sâwo bernû, ir ant sâwo mergû aš tosè dienosè nů sâwo Dwâsês išliesiu, ir jie prarakáus.

19. Ir aš darysiu stebuklùs aukštày danguje, ir żénklus żemày ant żémês, kraùją, ir ùgni ir dúmûsmàlkti.

20. Sáule pawirs į tamsybę, ir mēnů į kraùją, pirm ne kaip didēji ir šlownóji dienà Wiēšpatiês atèis.

21. Ir nusidůs, *kurs Wiēšpatiês wàrdo mèlsis, tas bus išganyts. *Rym. 10, 13.

22. Jûs wyrai Izraēlitēnai, klausykit šiû żôdżû: Jēzų Nazarènskąji, wyrą, Diêwo *tarp júsû padrútintą galybēmis ir stebùklais ir żenklàis, kuriùs Diêwas dâre per ji tarp júsû, (kaip ir jûs pâtys żinote.) *p. 10, 38.

23. Tą, (*kadangi jis iš apdumótôs wâlês ir apsiēmimo Diêwo padůtas bùwo,) jûs êmēt per rankàs neteisiûjû, ir ji prikabine nużawinot; *p. 4, 28. Luk. 22, 22.

24. Tą *Diêwas prikēle, ir atrišo smèrtiês kanczàs, kadángi negâlimas

dáikts bùwo, kad jis smèrtiês lài-koms bútu. * p. 3, 15. s.

25. Nēs * apiê ji sâko Dówidas: Aß wisadôs Wiêßpati pasistaczaù po sâwo akiû; nēs jis yrà po mâno déßine, kad ne búczau pajùdintas. * Ps. 16, 8. s.

26. Tôdēl yrà mâno ßirdis link-smà, ir mâno liezùwis dzaùgiasi; nēs ir mâno kúnas ilsēsis nusitikē-jime.

27. Nēs tu mâno dûßią ne palìksi pékloje, nèygi pérleisi, kad tâwo ßwentàsis patręßimą regētu.

28. Tu man paródei gywâtôs ke-liùs. Tu manę pripildisi dzaugsmù po sâwo wéidu.

29. Jûs wyrai, mieli brólei, důkit mán jums drâsey kalbēti apiê Sén-tēwi Dówidą: * jis yrà numiręs, ir paláidotas, ir jo kâpas pas mùs yrà iki ßei diênai.
* p. 13, 36. 1 Kar. 2, 10.

30. Jámgi êsant prâraku, ir zinant, Diêwą * jam su prysēga pazadējus, kad wàisius jo strēnû ant jo krâsês sēdēsęs; * Ps. 89, 4. 5.

31. Jis tai pirmà matydams, kal-bējęs yrà apiê prisikēlimą Kristaus, kad * jo dußià ne palìktà êsanti pékloje, ir jo kúna ne regējusi pa-tręßimo. * p. 13, 35. ps. 16, 10.

32. Tą Jēzų * prikēle Diêwas, to mes wisi ésme liùdininkai. * p. 3, 15. :.

33. Tàygi jis per Diêwo déßinę paáukßtintas, ir gâwęs pazadējimą ßwentôsês Dwâsês iß Tēwo, ißliejo tai, ką jûs régit ir girdit.

34. Nēs Dówidas ne ùzzenge dan-gùn. Bet jis sâko: * Wiêßpats sâko mâno Wiêßpaczui: sêskis po mâno déßine.
* Ps. 110, 1. Matt. 22, 44. s.

35. Iki tâwo neprietelius padēsiu sůleliù tâwo kójû.

36. Tai te zino tikrày wisi namài Izraêlio, kad Diêwas ßi Jēzų, kuri jûs nukryziawójot, Wiêßpatim ir Kristumi padâręs.

37. Bet kaip jie tai girdējo, êjo tai jiems per ßirdi, ir târe Pétrui, ir kitiems apâßtalams: jûs wyrai, mieli brólei, * ką mes tùrim daryti?
* p. 9, 6. p. 16, 30.

38. Pétras târe jiems: * prisiwèr-skitēs, ir kôznas tesikrikßtidinas wàrdan Jēzaus Kristaus, ant griekû atleidimo, tay gáusite † ßwentôsês Dwâsês dówaną.
* Matt. 3, 2. † Nus. Ap. 19. 6.

39. Nēs júsû, ir júsû waikû yrà ßis pazadējimas, ir wisû toli êsan-czujû, * kuriùs Diêwas, músû Wiêß-pats, priwadis. * Joel 3, 5.

40. Ir daùg kitàis zôdzeis ißliùdijo jis, ir graudéno, sakydams: důki-tēs gélbētis nů tû piktûjû zmoniû.

41. Tàygi kuriê jo zôdi mielày priēme, tie krikßtidinos, ir prisidējo tą diêną kokiê trys túkstanczei dûßiû.

42. Ir jie pasilikko drutày apâß-talû pamóksle ir draugystēje, ir dů-nôs láuzime ir * maldojè.
* p. 1, 14. p. 2, 1.

43. Ir wisàs dußiàs àpēme báime. Ir nusidawe daug stebùklû ir zen-klû per apâßtalus.

44. Bet wisi, kuriê bùwo tiki pa-stóję, bùwo podraùg, ir * wislab iß wieno turējo. * p. 4, 32.

45. Sâwo lobjùs ir tùrtą jie pàr-dawe, ir tus ißdalijo wisiems, kaip kiekwienám priwalù bùwo.

46. Ir jie kasdien ir wisadôs po-draùg wienßirdzèy bùwo baznyczoj, ir * důną láuze wéik czę, wéik kitur namůsè; * p. 20, 7.

47. Eme wàlgi, ir liáupsino Diê-wą su dzaugsmù ir ßirdiês prastý-bēje, turēdami malónę prie wisû zmoniû. Bet Wiêßpats * kasdièn pridējo surinkimui tus, kuriê ißga-nytais pastójo.
* p. 4, 4. p. 5, 14. p. 11, 21. p. 14, 1.

3. Pérskyrimas.

Pétro Stebùklas, Raißámjam padarytasis, bey Diêwo Zôdzio Sâkimas apiê Kristų ant Prisi-wertimo.

1. Bet Pétras ir Jônas uzêjo po-draùg i baznyczią apiê dewintąję adyną, kuriôj mèlsdawosi.

2. Ir bùwo wyras, * ráißas iß mótinôs zywâto, tas neßiódinosi, ir pasodindawo ji kasdiên pas baz-nyczôs duris, kuriàs wadino grazio-mis, jeib ùbagautus wargdieniû dàli iß tû, kuriê i baznyczią èidawo.
* p. 8, 7. p. 14, 8.

3. Tas matydams Pétrą ir Jôną ièinanczu i baznyczią, prâße warg-dieniû-daliês.

4. Bet Pétras źiurējo į jį su Jonù, ir târe: źiurēk į mùdu.
5. Ir jis źiurējo į jůdu, láukdams, kad ką iß jû=dwiejû gáutu.
6. Bet Pétras sâke: sidâbro ir áukso ne turiù, bet ką turiù, tai taw důmi: wàrdan Jēzaus Kristaus Nazarènskojo * kélkis ir wáikßczok.
* p. 14, 9. 10.
7. Ir * nutwēręs jį prie deßinês rànkôs, àttiese jį. Tůjaùs stowējo jo kójû narèi ir blaùzdkaulei stiprèy.
* Matt. 8, 15. p. 9, 25.
8. Paßókęs * galējo wáikßczoti ir stowēti, ir êjo su jeis į baźnyczą, wáikßczojo ir ßokinējo, gárbindams Diêwą.
* Jez. 35, 6.
9. Ir mâte jį wisi źmónēs wáikßczojantį ir Diêwą gárbinantį.
10. O jie jį ir paźino, kad jis tas êsąs, kurs prie graźiůjû baźnyczôs dùriû bùwo sēdējęs dēl wargdieniû daliês; ir pilni pastójo nusidywiźimo ir nusistebējimo dēl to, kas jam bùwo nusitikę.
11. Bet kaip tas raißàsis, pa=swèikęs bûdams, prie Pétro ir Jôno làikēsi, susibēgo wisi źmónēs prie jû į * prybaźnyti, wadinamąjį Salomôno, ir dywijosi.
* p. 5, 12.
12. Tai matydams Pétras atsâke źmonēms: jûs wyrai iß Izraēlio, kam dywijatēs dēl to? arbà ko źiûrit į mùdų, tàrsi mùdu tą wáikßczojanczu padârusiu, per sâwo paczû sylą, arbà pèlnimą?
13. * Diêwas Abraômo ir Izaóko ir Jokûbo, Diêwas músû tēwû, sâwo kûdikį Jēzų pérßwiete, kurį jûs † pàdawēt, ir kuriô uźsigynēt po akiû Pilióto, kaip jisài sûdijo jį paléisti.
* p. 5, 30. 2 Moiz. 3, 6. 15. 16. † Nus. Ap. 2, 23. p. 7, 52.
14. Bet jûs uźsigynēt ßwèntojo ir tèisiojo, ir * prâßēt, kad jums raźbáininką dowanótu.
* Matt. 27, 20. 21.
15. Bet gywâtôs kunigáikßtį jûs nuźawinot; tą Diêwas * prikēle iß numirusiujû, to mùdu liûdininkais êsawa.
* p. 2, 24. 32. p. 4, 10. p. 10, 40. p. 13, 30. 34. p. 17, 31. Rym. 4, 24. p. 8, 11. 1 Kor. 6, 14. 2 Kor. 4, 14.
16. Ir per tikējimą į jo wàrdą jis yrà ant ßito, kurį jûs mâtot ir paźystat, patwirtinęs jo wàrdą; ir tikējimas per jį ßitám yrà dâwęs ßitą swéikâtą po júsû akiû.
17. Ogi dabàr, mieli brólei, aß źinaù, kad jûs iß neźiniôs tai dârēt, kaip ir júsû wyresnieji.
18. Bet Diêwas, ką jis per bùrną wisû sâwo prârakû pirm to apsâkęs, kaip Kristus kentēti turēsęs, ßitàip ißpilde.
19. Togidēl * gailēkitēs ir prisiwèrskitēs, kad júsû griekài pastótu ißgesiti:
* p. 2, 38.
20. Kad atèitu * atgaiwinimo czêsas nůg wéido Wiêßpatiês, kad jis siųs tą, kursài jums dabàr pirm apsâkomas, Jēzų Kristų;
* Jez. 35, 10. Dang. 7, 22. 27. Rym. 8, 21. Apr. 20, 6.
21. Kursài tur dàngų iimti, iki tam czêsui, kuriamè wisi daiktài bus attaisyti, apiê kuriùs Diewas kalbējęs yrà, per bùrną wisû sâwo ßwentûjû prârakû iß swieto pradźôs.
22. Nes Moizêßius yrà tēwams sâkes: prâraką jums Wiêßpats, júsû Diêwas, prikéls iß júsû bróliû, kaip manę, to klausykite wisamè, ką jis jums sakys.
23. * Ir nusidůs, kuri dußià to prârako ne klausys, ta bus ißgaißinta iß źmoniû.
* 5 Moiz. 18, 15.
24. Ir wisi prârakai, nůg Zómelio ir paskùy, kiek tiktày jû kalbēję, tie apiê ßes dienàs yrà apsâkę.
25. Jûs éste waikài prârakû ir derējimo, kurį Diêwas padâre su júsû tēwàis, kaip jis Abraômui sâke: * per tâwo sēklą bus pérźegnotos wisos źmoniû giminēs ant źémês.
* 1 Moiz. 12, 3. s.
26. * Pirmjáusey jums yrà Diêwas prikēlęs sâwo kûdikį Jēzų ir jį jums siùntęs, jùs pérźegnoti, jeib kiekwiens prisiwèrstu nůg sâwo piktenybês.
* p. 13, 40.

4. Pérskyrimas.

Apâßtalû Pérsekinējimas, Tikinczûjû draùgißkoji Maldà, Pasielgimas ir Pasilàikimas.

1. Bet kaip jůdu źmonēms kalbējo, atêjo pas jůdu kunigài ir * baźnyczôs wyresnysis ir Sadducêûßiai,
* Luk. 22, 4. 52.

2. (Tie nèkente, kad jůdu zmónes mokino ir apſâke Jēzuje priſikēlimą iß numiruſiujû.)

3. Jr nutwēre jůdu, ir àpkale jůdu iki rytójui; nēs jau bùwo wâkaras.

4. Bet daug tû, kuriê klaùſēs to zôdzio, *tiki paſtójo, ir ſkàitlius wyrû paſidâre apiê penkis túkſtanczus. *p. 2, 47. ſ.

5. Alè rytmetyj ſuſiêjo jû wyreſnieji, ir wyriáuſieji, ir raßte-mokitieji į Jerúzalę.

6. *Annôßius, wyriáuſiaſis kùnigas, ir Kaipôßius, ir Jônas, ir Alekſàndras, ir kiek jû bùwo iß giminês wyriáuſiujû kunigû. *p. 5, 17. Luk. 3, 2.

7. Jr jůdu po ſâwo akiû paſtâtę, kláuſe jůdu: *iß kokiôs mâciês, arbà kienô wàrdan tai dārēta? *Matt. 21, 23.

8. Pétras, ßwentôſês Dwâſês pilnas, târe jiems: *jûs wyreſnieji zmoniû, ir jûs wyriáuſieji iß Jzraêlio, *Luk. 12, 11.

9. Jey *mùdu ßèn-dien ſûdijamu dēl tôs geradējyſtês negâlinczamjam zmôgui ißrôditoſiôs, per kurę jis ſwèiks paſtójo: *Jono 10, 32.

10. Tay jums ir wiſiems zmonēms iß Jzraêlio t' eſiê zinoma, kad wàrdan Jēzaus Kriſtaus Nazarènſkojo, kuri jûs nukryziawójot, *kuri Diêwas prikēle iß numiruſiujû, ſtów ßiſài czion ſwèikas po júſû akiû. *p. 3, 15. ſ.

11. Tai yrà *tas akmů, kuri jûs budawôninikai ißmetēt, tas kampiniù akmenimi paſtójo. *Matt. 21, 42. ſ. Pſ. 118, 22.

12. Jr n'ierà ney wienamè kitamè ißgânimas, ir n'ierà ney wiens kits wàrdas zmonēms dûtas, kuriamè mes *tùrim búti ißganyti. *Matt. 1, 21.

13. Bet matydami drąſùmą Pétro ir Jôno, dywijoſi; nēs jie tikrày zinójo, jůdu nemokitu ir praſtù zmogù êſanczu, ir gerày pazino jůdu, kad jůdu ſu Jēzumi bùwę.

14. Bet jie mâte zmôgų, *ißgijuſiji, pas jůdu ſtówinti, ir ne galējo ką prieß tai ſakyti. *p. 3, 8. 9.

15. Tay jie jiem-dwiem paliêpę ißèit iß rótôs, dume tarp ſawęs ir târe:

16. Ką darysim tiem zmonēm? nēs tas zénklas, jû-dwiejû padarytaſis, yrà zinoms ir régims wiſiems Jerúzalēj gywénantiemſiems, ir ne gâlim to uzſiginti.

17. Bet jeib tai ne ißſiplâtitu toliaùs tarp zmoniû, *uzdraùſkim jiemdwiem aßtrèy, idánt toliaùs ney wienám zmôgui apiê tą wàrdą ne kalbētu. *p. 5, 28.

18. Jr jie jůdu paſiwadinę pàliepe jiem-dwiem, kad niekù budù ne kalbētu, ney mokitu wàrdan Jēzaus.

19. Bet Pétras ir Jônas atſakydamu târe jiems: pâtys ſûdikit, ar wertà po Diêwo akiû bútu, *júſû daugiaùs klauſyti, ne kaip Diêwo? *p. 5, 29.

20. Juk ne gâliwa kitàip, tùriwa tai kalbēti, ką mâtę ir girdēję éſwa.

21. Bet jie jiem-dwiem pagrùmzdę, jůdu ißléido, ir ne râdo, kaip jie jůdu mûczitu zmoniû dêley; nēs jie wiſi Diêwą liáupſino uz tai, kas bùwo nuſidâwę.

22. Nēs tas zmogùs daugiaùs ne kaip kétures-dēßimtis metû ſéns bùwo, ant kurio tas zénklas ißgydimo bùwo nuſidâwęs.

23. Jr kaip jůdu bùwo paléiſtu, atējo jůdu pas *ſawůſius, ir apſâke jiems, ką wyriáuſieji kunigài ir wyreſnieji jiem bùwo kalbēję. *p. 1, 13.

24. Tai girdēję, pakēle jie ſâwo bàlſą, *wienßirdzèy Diewôp, ir târe: Wiêßpatie, tu eſi tas Diêwas, †kurs dàngų ir zéme, ir júres ir wiſlab, kas jûſè yrà, ſutwēres; *Kym. 15, 6. † 1 Moiz. 1, 1. Jez. 37, 16.

25. Kurs tu per bùrną Dówido, ſâwo tàrno, eſi ſâkęs: *kôdēl dûkſta pagônai, ir zmónēs praſimâno niekùs? *Pſ. 2, 1.

26. Zémês karâlei ſuſièit, ir kunigáikßczei ſuſirenkas į pùlką prieß Wiêßpati, ir prieß jo Kriſtų.

27. Berôds iß tieſôs, jie yrà ſuſirinkę prieß tâwo ßwèntąji kûdikì Jēzų, kuri tu pamôſtijei, Erôdas ir Pánſkas Piliótas, ſu pagônais ir zmonēmis Jzraêlio,

28. Daryti, ką tâwo rankà ir tâwo walè *pirm to ſudumójo, kad tai nuſidůtu. *p. 2, 23.

29. Jr dabàr, Wießpatie, matyk jû grumzdimą, ir dûk ſâwo tarnáms ſu wiſû *drąſumù kalbēt tâwo zôdi. *P. 13, 46. P. 14, 3.

30. Jr ißtieſk ſâwo rànką, kad ſweikatà ir zenklài ir ſtebùklai nuſidůtu per wàrdą tâwo ßwèntojo wàiko Jēzaus.

31. Jr jiems paſimèldus, *paſijùdino ta wietà, kurioje jie bùwo ſuſiêję, ir wiſi pilni paſtójo ßwentôſês Dwâſês, ir kalbējo Diêwo zôdi ſu drąſumù. *P. 2, 2. P. 16, 26.

32. Bet daugybē tikinczûjû bùwo *wienà ßirdis, ir wienà dußià; ir ney wiens ne ſâke apiê ſâwo lobjùs, kad tie jo êſą, bet jie wiſùs dáiktus draugißkày turējo. *P. 1, 14.

33. Jr ſu didè galybè dâwe apâßtalai *liùdijimą apiê priſikēlimą Pôno Jēzaus, ir bùwo didè malóne prie jû wiſû. *P. 1, 22. P. 22, 24.

34. Jr ney wiens jû ne bùwo, kurs ſtokójo; nês kiek tikt jû bùwo, kuriê dirwû ar bùtû turējo *tie pàrdawe tůs ir àtneße pinigus pardůtojo tùrto, *P. 2, 45.

35. Jr padējo tus pas apâßtalû kójas; ir *dàwe kiekwienám, kas jam priwalù bùwo. *5 Moiz. 15, 11. Jez. 58, 7.

36. Bet Jôſes, apâßtalû waditas prâwarde Bàrnabas, (tai éſti ſunùs palinkſminimo), giminês Lēwitas iß Cyprû.

37. Tas turējo dirwą, ir pàrdawe tą, ir àtneße pinigus, ir padējo tus pas apâßtalû kójas.

5. Pérſkyrimus.

Ananiôßiaus ir Sapyrôs nùglàſis Smèrtis, Apâßtalû Kalējimas ir Jßwálnijimas.

1. Bet nekurſài wyrs, wardù Ananiôßius, ſu ſâwo paczè Sapyrà, pàrdawe ſâwo tùrtą.

2. Jr palàike dalyką tû piningû ſu zinè ſâwo paczôs, ir àtneße dalyką, *ir padējo tą pas apâßtalû kójas. *P. 4, 37.

3. Bet Pétras târe: Ananiôßiau, kodēl *ßētônas tâwo ßirdi yrà apēmęs, kad tu ßwèntaijei Dwâſei melůji, ir palaikai dalyką piningû uz dirwą? *Jono 13, 2.

4. Juk tu bútumbei ję galējęs palaikyti, ję turēdams; o kaip ji bùwo pardůta, tay toktài taipjaù bùwo tâwo wâlēje. Dēl kôgi tu tai ſâwo ßirdije apſiēmei? tu ne zmonēms, bet Diêwui pamelawài.

5. Bet Ananiôßius tus zodzùs girdēdams parpůle, ir ißléido dwâſę. Jr atêjo dide báime ant wiſû, kuriê tai girdējo.

6. Bet jaunikáiczei kēlēs, *ir ji i ßâli padējo, ir ji ißnéßę, pàkaſe ji. *3 Moiz. 10, 4. 5.

7. Jr nuſídawe po walandôs, konè po trijû ſtundû, atêjo jo pati i widų, ir ne zinójo, kas bùwo nuſídâwę.

8. Bet Pétras atſâke jei: ſakyk mán, ar taip brángey pàrdawēta dirwą? jiji ſâke: tikrày taip brángey.

9. Bet Pétras ſâke jei: kodêlgi ſuſitarēta, gùnditi Dwâſę Wießpaties? ßtay, kójos tû, kuriê tâwo wyrą pàkaſe, yrà uz dùriû, ir tawę ißnèß.

10. Jr ji tůjaùs parpůle pas jo kójas, ir ißléido dwâſę. Tay atêjo jaunikáiczei, ir râdę ję numiruſę, ißnéßę pàkaſe ję pas jôs wyrą.

11. Jr *atêjo dide báime ant wiſo ſurinkimo, ir ant wiſû, kuriê tai girdējo. *Luk. 7, 16.

12. Bet daug zenklû ir ſtebùklû nuſídawe zmonēſe per rankàs apâßtalû. Jr wiſi bùwo prybaznytije Salomôno wienßirdzèy.

13. Alè kitû neywiens ne dryſo jiems priſidraugawóti; bet zmónēs jůs didzôj garbêj làike.

14. Jr priſidējo dar daugiaùs *tikinczû i Wießpati, wyrû ir móteriû. *P. 2, 47. ſ.

15. Tàipo, *âza ligónis ant ûliczû ißneße, ir pagùlde jůs ant pâtalû ir nôrû, jeib Pétrui atèinant, jo ßeßêlis kelis iß jû apdèngtu. *P. 19, 11. 12.

16. Bet ſuſiêjo taipojaù daug iß aplink êſanczujû miêſtû i Jerúzalę, ir àtneße ligónis ir neczyſtůjû dwâſiû wárgintůſius, ir wiſi ſweiki paſtójo.

17. Bet kēlēs wyriáuſiaſis kùnigas, ir wiſi, kuriê ſu jůmi bùwo, (tai yrà ſkirtoji wierôs drangyſte *Sadducēûßiû,) ir paſtójo pilni pâpykio; *P. 4, 1.

18. Jr nutwēre apâßtalus, imete jůs i pàprastąji kalējimą.

19. Bet *ángēlas Wiêßpatiês nakties atdâre kalējimo duris, ir ißwédes jůs, târe: *p. 12, 7.

20. Eikit, ir stôjęsi kalbēkit baźnyczoj źmonēms wisùs źodźùs *ßio gywastiês. *Jon. 12, 50.

21. Tai girdēję êjo jie ankśti i baźnycźią, ir mokino. Bet atêjęs *wyriáusiasis kùnigas, ir kuriê su jůmi bùwo, suwadino rótą, ir wisùs wyresniůsius waikû Jźraēlio, ir nùsiunte i kalējimą, jůs atwèsti. *p. 4, 5.

22. Bet tarnài ténay nuêję, ir kalējime jû ne râdę, sugryźo ir apsâke,

23. Tarydami: mes kalējimą râdom drutày ir gerày uźrakintą, ir sárgus laukè pas duris be stówinczus, bet atdarydami ney wieno widùj ne râdom.

24. Kaip tus źodźùs girdējo wyriáusiasis kùnigas ir baźnyczôs ùźweizdas, ir kiti wyriáusieji kunigài, ne źinójo, ney ką sakyt, ney ką mislit apiê jůs, kas iß to búsę.

25. Tay wiens atêjęs pasâke jiems: ßtay, tie wyrai, kuriùs jûs i kalējimą imetēt, yrà baźnyczoj, stów ir mokina źmónes.

26. Tay nuêjo baźnyczôs ùźweizdas su tarnàis, ir àtwede jůs su gerù; nēs jie bijójos źmoniû, kad jůs ne akmenimis uźmùßtu.

27. Jr atwédę, pastâte jůs po rótôs akiû. Jr wyriáusiasis kùnigas kláuse jůs,

28. Sakydams: *ar mes jums ne aßtrèy ùźdraudēm, idánt ne mokitumbit tamè wardè? ir ßtay, jûs papildēt Jerúzalę sâwo mókslu, ir nórit † to źmogaùs kraùją ant músû uźwèsti. *p. 4, 18. † p. 2, 23.

29. Bet Pétras ir apâßtalai atsâke tarydami: *Diêwo daugiaùs reik klausyti, ne kaip źmoniû. *p. 4, 19. Dang. 6, 10.

30. *Diêwas músû tēwû prikēle Jēzų, kuri jûs nuźawinot pakabinę ant médźo. *p. 3, 15. s.

31. Tą Diêwas per sâwo déßinę *paáukßtino kunigáikßczu ir Jßganytoju, dûti Jźraēliui prisiwertimą ir griekû atleidimą. *p. 2, 33.

32. Jr mes *ésme jo liùdininkais ßiû źôdźû, bey ßwentóji Dwâse, kurę Diewas dàwe tiems, kuriē jo klaùso. *Luk. 24, 48. Jon. 15, 26. 27.

33. Kaip jie tai girdējo, êjo jiems toktài per ßirdi, ir jie pamislijo, jůs uźmùßti.

34. Bet kēlęsi rótoje wiens Parizēûßias, wardù *Gamaliêlis, raßtèmokits, wisû źmoniû garbêj làikomas, pàliepe apâßtalus ant walandôs laùkan ißwèsti. *p. 22, 3.

35. Jr târe jiems: jûs wyrai Jźraēlio, pâtys dabókitēs dēl tû źmoniû, kas jums pùltusi daryti.

36. Pirm ßiû dienû kēlēs Tēûdas ir sâkēsi, buk kas ēsąs; ir prisitójo prie jo skàitlius wyrû, kokiê keturi ßimtài; tas yrà ùźmußtas, ir wisi, kuriê jam pripůle, yrà ißsklaidyti, ir i niêką pawirtę.

37. Po to kēlēs Jûdas iß Galilēôs, dienosè pasiraßydinimo, ir pakùse daug źmoniû, jam pàskuy atpùlti; o ir tas taipjaù yrà nuźùwęs, ir wisi, kuriē jam pripùle, ißsklaidyti,

38. O dabàr sakaù jums: liáukitēs nůg tû źmoniû, ir paléiskite jůs. *Jey tas rôdas arbà tas dárbas iß źmoniû yrà, tay jis suirs; *Matt. 15, 13.

39. Bet jey jis iß Diêwo yrà, tay jûs ne galēsite tą ißardyti, jeib ne ißrasti bútumbit, kaip kuriē *nori Diêwui priêßitisi. *p. 9, 5.

40. Tay jie klaùse jo, ir pawadinę apâßtalus *nùplake jůs, ir liêpe jiems, kad jie ne kalbētu wàrdan Jēzaus, ir paléido jůs. *p. 22, 19.

41. Bet jie *dźiaùgdamiesi atsitójo iß po rotôs akiû, kad jie werti bùwo laikyti, dēl jo wàrdo ißgēdinimą kentēti. *Matt. 5, 10. s. 1 Petr. 4, 13.

42. Jr ne paliówe kasdiên baźnyczoje ir ßę bey tę namůsè mokiti ir apsakyti Ewangēlią apiê Jēzų Kristų.

6. Pérskyrimas.

Dewâdas Wargdieniû-Kawótojû; Stepōnas apskųstas.

1. Bet tosè dienosè, kaip daùg mokitiniû râdosi, pakilo murmējimas Grykißkujû prieß Ebrèißkůsius, dēl

to, kad jû nâšlês bùwo àplenktos kasdiêniškame prikawójime.

2. Tay tie dwylika suwadinę pùlką mokitiniû târe: ne tinka mums, palikti Diêwo žôdi, ir tarnáuti prie stâlo.

3. Dēl to, jûs mieli brólei, *weizdēkit tarp sawęs septyniû wyrû, gérą liùdimą tùrinczû, pilnû šwentôsês Dwâsês ir išmintiês, kuriùs istatytumbim tai rèikmenei.
* 1 Tim. 3, 7. 8.

4. Bet mes pasilikšim maldojè ir šlûžmoje žôdzio.

5. Ir ta kalbà labày patiko wisai daugybei; ir išrinko Stepôną, wyrą pilną tikējimo ir šwentôsês Dwâsês, ir *Pilippą, ir Prokôrą, ir Nikanôrą, ir Timôną, ir Parmêną, ir Nikolâjų, Zydû wiêrą priêmusiji iš Antiokiôs. * p. 8, 5.

6. Tus jie pastâte po akiû apâštalû, ir *pasimèldę uždējo rankàs ant jû. * p. 1, 24.

7. Ir *Diêwo žôdis dáugsinos, ir skàitlius mokitiniû labày didinos Jerúzalēj. Taipjaù ir daug kunigû wiêrai paklùsnus pastójo.
* p. 19, 20.

(Grôm. Dienojè šw. Stepôno.)

8. Bet Stēpônas, pilnas tikējimo ir galybês, dâre stebùklû ir didzû ženklû tarp žmoniû.

9. Tû czēs kēlēsi keli iš šiùilês, wadinamôs Libertinû, ir Cyrēnû, ir Aleksandrinû, ir tû, kuriê iš Ciliciôs bey iš Aziôs bùwo, ir susiginczijo su Steponù.

10. Ir ne galējo atsistèngti išminczei ir Dwâsei, kuriojè jis kalbējo.

11. Tay jie pamokino kelis wyrus sakyt: mes girdējom ji kàlbanti blùžnijimo žôdzû prieš Moizēšių ir prieš Diêwą.

12. Ir sujùdino žmónes, ir wyresniûsius, ir rašte-mokitûsius, ir atêję, paplēšê ji ir nùwede ji pas rótą.

13. Ir pastâte *neteisiû liùdininkû, tie sâke: tas žmogùs ne paliáuja kalbēt blùžnijimo-žôdzû prieš šę šwèntąję wiêtą, ir zokâną;
* 1 Kar. 21, 13.

14. Nēs mes girdējom ji kàlbanti: Jēzus iš Nâzaret išardys tą wiêtą ir pérwers budùs, kuriùs mums Moizēšius dâwęs.

15. Ir žiurējo i ji wisi, kuriê rótoje sēdējo, ir mâte jo wéidą, kaip kókio ángēlo wéidą.]

7. Pérskyrimas.

Stepôno Apsâkimas Diêwo žôdzio, Mukà ir Smèrtis.

1. Tay târe wyriáusiasis kùnigas: ar tai tàipo?

2. Bet jis sâke: mieli brólei ir tēwài, klausykitês: Diêwas šlowês pasiróde músû tēwui Abraômui, jam dar Mēzopotámioj b' êsant, ir dar negywénant Aranè,

3. Ir târe jam: *išèik iš sâwo žémês, ir nůg sâwo genczû, ir eik i žémę, kurę aš taw paródisiu.
* 1 Moiz. 12, 1. f.

4. Tay jis išējęs iš Kaldēôs žémês gywéno Aranè. Ir *iš czę, jo tēwui numirus, pérgabeno ji Diêwas i tą žémę, kuriôj jûs dabàr gywénate. * 1 Moiz. 12, 5. p. 15, 7.

5. Ir nè-dawe jam czónay dalyką tēwiškês ney per pēdą, ir pasižadējo jam, *kad jis noris jam tą i pasisâwinimą dûti, ir jo sēklai po jo, dar jam ney jókio wàiko ne tùrint.
*1 Moiz. 12, 7. p. 13, 15. p. 15, 18.

6. Bet Diêwas taip kalbējo: *tâwo sēklà bus atèiwis swetimôj žémēje, ir priwèrs ję tarnáuti, ir piktày laikys kéturis šimtùs métû.
* 1 Moiz. 15, 13. 2 Moiz. 12, 40.

7. Ir tus žmónes, kuriems jie tarnáus, aš sûdisiu, sâke Diêwas: ir jie potám išèis, ir man tarnáus, šiojè wiêtoje.

8. Ir dâwe jam *appjáustimo derējimą. Ir jam †gime Izaôkas ir jis appjáuste ji âšmąję diêną, ir **Izaôkui Jokûbas, ir Jokûbui †† dwylika Sén-tēwjei.
* 1 Moiz. 17, 10. † 1 Moiz. 21, 2. ** 1 Moiz. 25, 26. †† 1 Moiz. 29, 31. f. p. 30, 5. f.

9. Ir Sén-tēwjei ne kęsdami Jozêpą, *pàrdawe ji Egiptan; bet Diêwo bùwo su jùmi.
* 1 Moiz. 37, 28. p. 39, 1.

10. Ir išgélbējo ji iš wisû jo wargû, ir dâwe jam malónę ir išminti po akiû Paraôno, Egipto karâliaus, tas *ji istâte kunigàikšczu ant Egipto, ir ant wisû sâwo namû.
* 1 Moiz. 41, 40. f.

11. Bet râdosi bâdas ant wisôs Egipto źémês ir Kânaan, ir didis wàrgas, ir músû tēwài ne râdo màisto.

12. *Bet Jokûbas patyręs, jawû êsant Egiptè, ißsiunte músû tēwùs pirmą kàrtą. *1 Moiz. 42, 1.

13. O antrù kartù tâpe Jozêpas sâwo bróliû *ißpażintas, ir Paraônui Jozêpo giminê pastójo źinoma. *1 Moiz. 45, 4.

14. Bet Jozêpas nusiùntęs atgabéndino sâwo *tēwą Jokûbą, ir wisą sâwo giminę, septynes dėßimts ir penkiàs dußiàs. *1 Moiz. 45, 9. 10.

15. Ir *Jokûbas nusitráuke Egiptan, ir †nùmire, jis ir músû tēwài. *1 Moiz. 46, 1. s. †1 Moiz. 49, 33.

16. Ir pargabénti yrà į Sikēmą, ir padēti į kâpą, *kurį Abraômas nusipirkęs bùwo uź piningus nů waikû Emôro, Sikēmè. *1 Moiz. 23, 16. 17. Joz. 24, 32.

17. Bet kaip prisiártino czêsas pażadējimo, kurį Diêwas Abraômui bùwo prisēkęs, dáugsinosi źmónēs ir platyn êjo Egiptè;

18. Iki kits karâlius râdosi, kursài apiê Jozêpą niêko neźinójo.

19. Tas bukléy gaißino músû giminę, ir wárgino músû tēwùs, ir liêpe jaunůsius waikeliùs ßalin mèsti, kad jie gywi ne ißliktu.

20. Tů czēs *gime Moizêßius, ir bùwo †grażùs waikélis po Diêwo akiû; ir maitino jį tris mēnesius namůsè jo tēwo. *2 Moiz. 2, 2. Ebr. 11, 23. †1 Sam. 16, 12.

21. Bet kaip jį ßalin dėjo, *priēme jį duktê Paraôno, ir jį użaugino sáw per wàiką. *2 Moiz. 2, 10.

22. Ir Moizêßius tâpe ißmokitas wisôj ißmintijè Egipczônû, ir galingas bùwo darbůsè ir źôdzůse.

23. Bet kétures=dėßimtis métû sénas pastójęs, *jis pasimislijo atlankyti sâwo brólius, waikùs Izraêlio. *2 Moiz. 2, 11.

24. Ir pamâtęs wieną netèisey kènczianti, jis gélbējo, ir atkèrßijo tą, kursài bùwo bēdawótas, ùźmußdams Egipczóną.

25. Bet jisài dumójo, jo brólius ißmanysent, Diêwą per jo rànką jiems ißgélbējimą důdanti; bet jie tai ne ißmâne.

26. Ir *àntrąję diênq jis atêjo pas jůs, kaip jie tarp sawęs wàidijos, ir pagraudéno jůs, kad sutiktu, tarydams: mieli wyrai, jûs éste bróle, kôdēl kits kitám neteisybę dârote? *2 Moiz. 2, 13.

27. Bet sâwo ártimui neteisybę dárąsis, atstúme jį nů sawęs, tarydams: kas tawę ant músû įstâte wyriáusiůju ir sudzà?

28. Ar ir manę nóri uźmùßti, kaip tu wâkar Egipczóną ùźmußei?

29. Bet Moizêßius *pabēgo dēl to źôdzio, ir pastójo atèiwis źémēje Mâdian. Czónay jam gime du súnu. *2 Moiz. 2, 15.

30. Ir po kétures=dėßimts métû *pasiróde jam pûsczoje, ant kálno Sina, ángēlas Wiêßpatiês, ugniês liepsnojè, krúme. *2 Moiz. 3, 2. 5 Moiz. 33, 16.

31. Bet Moizêßius tai regēdams, dywijosi to regējimo. Bet kaip jis priêjo apźwalgyti, nusidawe jopi bàlsas Wiêßpatiês:

32. *Aß esmi Diêwas tâwo tēwû, Diêwas Abraômo, ir Diêwas Izaôko, ir Diêwas Jokûbo. Bet Moizêßius, drebējimu àpimtas, ne dryso įźwèlgti. *2 Moiz. 3, 6. 15. 16. Matt. 22, 32.

33. Bet Pônas Diêwas sâke jam: *ißsiaùk kùrpes nůg sâwo kójû, nēs wietà, ant kuriôs tu stówi, yrà ßwentà źéme. *2 Moiz. 3, 5.

34. Aß tikráy maczaù wàrgą sâwo źmoniû, Egiptè êsanczujû, ir girdējau jû dúsawimą, ir nùźengiau, jůs ißgélbēti. O dabàr eik ßę, *aß tawę siųsiu į Egiptą. *2 Moiz. 3, 10.

35. Tą Moizêßių, kurį aniê uźsigyne tarydami: *kas tawę įstâte wyriáusiůju ir sudzà? tą siùnte Diews wyriáusiůju ir ißgélbētoju, per rànką ángēlo, kursài jam pasiróde krúme. *2 Moiz. 2, 14.

36. Tas jůs ißwede, ir *dâre stebùklû ir źenklû Egiptè, †raudónose júriose, ir pûsczoje, kétures=dėßimtis métû. *2 Moiz. 7, 10. s. †2 Moiz. 14, 21.

37. Szis yrà tas Moizêßius, kurs waikáms Izraêlio sâkęs: *prâraką jums Wiêßpats, júsû Diêwas, prikéls iß júsû bróliû, man lygų, to klausykit. *5 Moiz. 18, 15. s.

38. Szis yrà tâs, kursài surinkimè pûsczoje su ángēlu bùwo, kursài * su jūmi kalbējo ant kálno Sina, ir su músû tēwàis. Tas gâwo gywąji żôdi mums dûti. *2 Moiz. 19, 3.

39. Kuriám ne norējo paklùsnus pastóti júsû tēwài, bet stúme ji nůg sawęs, ir atsigręże su sâwo ßirdimis Egiptan,

40. Jr târe Aarônui: * daryk mums Diewû, kuriê pirm músû èitu; nēs mes ne żinom, kas tam Moiżêßiui, kurs mus iß Egipto-żémês ißwede, tikosi. *2 Moiz. 32, 1.

41. Jr padâre tů czēs wèrßi, ir apierawójo apiêrą balwônui, ir dżaùgēsi darbàis sâwo rànkû.

42. Bet Diêwas nusigręże ir pàdawe jůs, kad jie ßlûżijo * dangaùs pulkáms; kaip paraßyta yrà knygose prârakû: † bau jûs, iß namû Jzrael, per kétures-dèßimt métû pûsczoje ir kadày apiêrû ir galwijû man apierawójot? * Jer. 19, 13. † Amos 5, 25.

43. Jr priēmēt ßētrą Molôko, ir żwàigżdę sâwo Diêwo Rèmpan, âbrożus, kuriùs bùwot padâre, jû mèlstis; ir aß jùs numèsiu anàpus Babylôno.

44. Szētrą liùdijimo turējo músû tēwài pûsczoje, kàipo jis jiems bùwo isâkęs, tarydams Moiżêßiui, kad tą padarytu * pagàl pawèikslą, kuri jis bùwo regējęs. *2 Moiz. 25, 40. P. 26, 30.

45. Kurę músû tēwài ir priēme, ir * atgabéno ję su Jożuwù i tą żémę, kuriôj pagônai gywéno, kuriùs Diêws ißstúme po akiû músû tēwû, iki czēsui Dówido. *Joz. 3, 14.

46. Tas râdo malónę prie Diêwo, ir mélde, * kad ßētrą ràstu Diêwui Jokûbo. *2 Zom. 7, 2. Ps. 132, 5.

47. Bet Salomônas * pakúre jam namùs. *1 Kar. 6, 1.

48. Bet Aukßczáusiasis ne gywéna bażnyczose, rànkomis padarytose, kàipo prârakas kàlba:

49. * Dangùs yrà mâno krâse, ir żéme mâno kójû solélis; kókiusgi man namùs nórit kùrti, sâko Wiêßpats, arbà kuri yrà wietà mâno atsiilsējimo? *Ps. 11, 4. Jez. 66, 1. f.

50. Ar ne mâno rankà tai wislab padâriusi?

51. * Jûs kētsprándżei su neapipjáustitomis ßirdimis ir ausimis, jûs wisadà priēßijatēs ßwèntaijei Dwâsei, kàipo júsû tēwài, taip ir jûs. *2 Moiz. 32, 9.

52. Kuri * prârakû júsû tēwài ne pérsekinējo? ir tus ne ùżmuße, kuriê pirmà apsâke atējimą ßio tèisiojo, kuriô jûs dabàr ésse ißdawējai ir rażbáininkai pastóję. *2 Nus. Kar. 36, 16. Matt. 23, 31. 34.

53. Jûs * gâwot żokâną per angēlû ißtàisimą, ir tą ne làikēt. *2 Moiz. 20, 1. f.

54. Kaip jie * tai girdējo, apsinirto jû ßirdys, ir sukándo dantis ant jo. *P. 5, 33.

55. Bet jis búdams pilnas ßwentôsês Dwâsês, żiurēdams i dàngų mâte Diêwo ßlôwę, ir Jēzų stówinti po deßinês Diêwo, ir târe: * ßtay, aß regiù dàngų âtwirą, ir żmogaùs Súnų po deßinês Diêwo stówinti. *2 Tim. 4, 7. 8.

56. Bet jie labày ßaùke, ir użsikimßę sâwo ausis, wisi wirto ant jo padùrmay, ißstúme ji iß miêsto, ir ùżmuße ji akmenimis.

57. Jr * liùdininkai sâwo rubùs padējo pas kójas jaunikáiczo, wadinamo Saùliumi. *P. 22, 20.

58. Jr * nużùdè akmenimis Stepôną, kursài besimelsdams sâke: † Ponè Jēżau, priimk mâno dwâsę! *1 Kar. 21, 13. Ebr. 11, 37. † Ps. 31, 6.

59. Bet jis ant kéliû atsiklaùpęs ßaùke didżù balsù: * Wiêßpatie, ne prirokók jiems tą griêką. Jr tai ißtâręs, jis użmigo. *Luk. 23, 34.

8. Pérskyrimas.

Saùliaus pérsekinējimas; Żynio Simôno Weidmainyste ir Gôdas. Prisiwertimas Samaritônû ir Kamárponio iß Murinû Żémês.

1. Bet * Saùliui patiko jo smèrtis. Bet râdosi tů czēs didis pérsekinējimas surinkimui Jerúzalēje; ir jie wisi ißbēgiójo i żemès Judēôs bey Samáriôs, tikt Apâßtalai ne. *P. 7, 57.

2. Bet Stepôną paláidojo wyrai, Diêwo-biją, ir didèy ji apraudójo.

3. Bet Saùlius * pûstijo surinkimą, èidams ßén ir tén i namùs, ir ißtráukęs wyrus ir móteres pàdawe jûs i apkalimą. *P. 7, 57. P. 9, 1. 13. 21. P. 22, 4.

4. Tàygi kurië * bùwo ißbēgiòję, tie aplink eidami apsâke žôdi. * p. 11, 19.

5. * Bet Pilippas nuêjęs i wieną miêstą Samáriôs, jiems apsâke Kristų. * p. 6, 5.

6. Bet žmónēs wienßirdžèy ir strôpiey klaùsēs to, ką Pilippas sâke, ir mâte žénklus, kuriùs jis dâre.

7. * Nēs neczystostos dwâsēs ißējo su didžù ßauksmù iß daug, jû wárginamû, ir daug kául=lige sèrganczû bey loßû ißgyditi pastójo. * Mark. 16, 17.

8. Ir * stójosi didis džaùgsmas tamè miestè. * Jono 4, 40. s.

9. Bet bùwo nekursài wyras, wardù Simônas, kursài pirm to tamè miestè žynystę wâre, ir apmônidams žmónes Samaritonùs, sawę per koki didi ißsigyre.

10. Ir wisi žiurējo ant jo, ir mažieji ir didieji, tarydami: tas yrà Diêwo sylà, anà didēji.

11. Bet jie žiurējo ant jo tôdēl, kad jis jůs ilgày sâwo žynystè bùwo apmônijęs.

12. Bet tikēdami Pilippo kozonims apiê Diêwo karalystę, bey apiê wàrdą Jēzaus Kristaus, * krikßtidinosi ir wyrai ir móterēs. * Matt. 28, 19.

13. Tay ir tas Simônas tikis pastójo, ir krikßtidinos, ir làikēsi prie Pilippo. Ir matydams žénklus bey dárbus nusidůdanczůsius, dywijos.

(Grôm. 3. Dienôj Sekminiû.)

14. Bet ißgirdę apâßtalai Jerùžalēj, Samárią Diêwo žôdi priêmusę, nùsiunte pas jůs Pétrą bey Jôną.

15. Kuriůdu, ten atêjusiu, mèldēsi už jůs, kad jie gáutu ßwèntąję Dwâsę.

16. (Nēsà ji dar ne bùwo půlusi ney ant wieno, bet jie tiktày krikßtiti bùwo wàrdan Kristaus Jēzaus.)

17. Tay * jůdu uždējo ant jû rankàs, ir jie gâwo ßwèntąję Dwâsę.] * p. 6, 6.

18. Bet Simônas matydams, ßwèntąję Dwâsę důdamą, apâßtalams rankàs ùždedant, súle jiems piningû.

19. Sakydams: důkit ir man tą mâcę, jeib, kad ant ko rankàs uždēmi, tas ßwèntąję Dwâsę gáutu.

20. Bet Pétras târe jam: kad tu prapùltumbei su sâwo piningàis, * kadángi tu misliji, tą Diêwo dówaną už piningus gáunamą! * Matt. 10, 8.

21. Tu ne turēsi ney daliês ney dalyko iß to žôdžio; nēsà tâwo ßirdis newiernà po Diêwo akiû.

22. Tôdēl prisiwèrsk nůg to sâwo nelabùmo, ir Diêwo mèlsk, bau taw atléista bútu, tas tâwo ßirdiês netikùmas.

23. Nēs mataù, tawę * pilną ésanti karczôs tulžiês ir sùmegstą su neteisybè. * 5 Moiž. 29, 18.

24. Tay atsakydams Simônas târe: mèlskite jûs Wießpati už manę, kad man niêko to ne nusidůtu, ką sâkę éste.

25. Bet jie ißliùdiję ir apsâkę Wießpatiês žôdi, wēl sugryžo i Jerùžalę, ir apsâke Ewangēlią daug Samaritônißkiems miestéliams.

26. Bet Diêwo ángēlas kalbējo Pilippui, ir târe: kélkis, ir eik i pietû ßâli ant kélio, èinanczio iß Jerùžalês ant Gâžôs, kuri yrà pustà.

27. Ir jis kēlesi nuêjo. Ir ßtay, wyrs iß * Murinû=žémês, kamárponis, ir wiens wyresniûjû Kandâcês, karalēnês Murinû=žémês, kursài bùwo ant wisû jôs skarbû=kamârû, tas bùwo atêjęs i Jerùžalę, Diêwo mèlstis. * Zep. 3, 10.

28. Ir jis wēl namů gryždams sēdējo sâwo wežimè, ir skàite prâraką Jēzaiôßių.

29. Bet Dwâse sâke Pilippui: priėik, ir ártikis tam wežimui.

30. Tay Pilippas pribēgo, ir girdēdams, ji prâraką Jēzaiôßių skàitanti, târe: àrgi ir ißmanài, ką skaitài?

31. Bet jis târe: kaip galēczau, kad niêks manę ne pamokin? ir prâße Pilippą, kad ikôpęs pas ji pasisēstu.

32. Bet žôdžei to râßto, kuri jis skàite, tie bùwo: * Jis wéstas yrà kaip awis ant papjówimo, ir tylis, kaip awinélis prieß kèrpantiji, taip jis sâwo burnôs ne atwēre. * Jez. 53, 7.

33. Jo pažéminime ißkélts yrà jo sûdas. Bet kas ißkalbēs jo ámžio

ilgùmą? nēsà jo gywastis àtimtas yrà nûg źémês.

34. Tay atsakydams kamárponis Pilippui târe: meldźù tawę, apiê ką tai kàlba prâraks? ar apiê sawę, ar apiê ką kitą?

35. Bet Pilippas atwērę̄s sâwo bùrną, pradējo nů ßio râßto, ir sâke jam kożôni apiê Jēzų.

36. Ir bekeliáudamu tům keliù priważiâwo jûdu wándeni. Ir kamárponis târe: ßtay, czę yrà * wandèns, kas gina, kad důczaus krikßtitis?
* P. 10, 47.

37. Bet Pilippas târe: jey tiki iß wisôs ßirdiês, tay bejè gal búti. Jis atsakydams târe: tikiù, * Jēzų Kristų ēsanti Diēwo Sûnų.
* Matt. 16, 16.

38. Ir pàliepe apsistôt su weżimù, ir ikôpo į wándeni, ir Pilippas ir kamár-ponis, ir jis krikßtijo jį.

39. Bet jiem-dwiem ißējus iß wandèns, * pagâwo Wiêßpatiês Dwâse Pilippą, ir kamár-ponis jo daugiaùs ne mâte. Bet jis linksmas keliâwo sâwo keliù.
* 1 Kar. 18, 12.

40. Bet Pilippas bùwo râstas Asdodè, ir wáikßczodams aplinkuy apsâke wisiems miêstams Ewangēlią, iki jis ißkâko į * Cēsárią.
* P. 21, 8.

9. Pérskyrimas.

Pówilo Prisiwertims, Pétro Stebùklai ant Enējaus ir Tabēôs padaryti.

(Grôm. Dienojè Pówilo Prisiwertimo.)

1. Bet Saùlius dar siaùsdams kerßtù ir żawinimu * prieß Wiêßpatiês mokitinius, nuējo pas wyriáusiji kùnigą,
* P. 26, 9. s.

2. Ir mèlde ji * grômatû į Dâmaßką ßiùilēms, jeib † ràsdams kelis to kélio, wyrus ir moterißkès, jůs surißęs wèstu į Jerúżalę.
* P. 26, 12. † P. 19, 9. 23.

3. Ir jam ant kélio ēsant, ir arti Dâmaßkui atèinant, àpßwiete ji umày ßwiesà iß dangaùs.
* P. 22, 6. 1 Kor. 15, 8.

4. Ir jis půlęs ant źémês girdējo bàlsą, jam kàlbanti: Saùliau, Saùliau, kodêl tu manę pérsekinēji?

5. Bet jis târe: Wiêßpatie, kas tu esi? Wiêßpats târe: aß esmi Jēzus, kuri tu pérsekinēji; * sùnku taw bus, prieß âkstiną spárditi.
* P. 5, 39.

6. Ir jis drebēdams ir pérsigandęs târe: Wiêßpatie, ko nóri, kad daryczau? Wiêßpats târe jam: kélkis, ir eik į miêstą, * ténay taw sakys, ką taw rèikia daryti.
* P. 10, 6.

7. Bet wyrai, kuriê su jůmi draugè keliâwo, stowējo pérsigandę; nēsà jie girdējo bàlsą, o ney wieno ne mâte.

8. Bet Saùlius atsikēle nûg źémês, ir sâwo akis atwērę̄s ney wieno ne mâte. Bet jie jį prie rankôs nusitwērę, nùwede jį į Dâmaßką.

9. Ir jis bùwo tris dienàs neregis, ir ney wálge ney gēre.

10. Ir bùwo wiens mokitinis Damaßkè, Ananiôßius wardù, tam kalbējo Wiêßpats regējime: Ananiôßiau! ir jis târe: ßtay, czę esmi Wiêßpatie.

11. Wiêßpats târe jam: kélkis ir eik į ûlyczą, kuri wadinama tiesioji, ir namůsè Jûdo kláusk Saùlio, wardù Tarsēnißkio; nēs ßtay, jis Diēwo mèldżas.

12. Ir regējo regējime wyrą, wardù Ananiôßium, pas jį ieinanti, ir rànką ant jo użdedanti, kad wēl regis pastótu.

13. Bet Ananiôßius atsâke: Wiêßpatie, aß girdējau iß daug żmoniû apiê tą wyrą, kaip daùg pikto jis dârę̄s tâwo ßwentiemsiems Jerúżalēje.

14. Ir jis tur czę pawélijimą nů wyriáusiujû kunigû, rißt wisùs, tâwo wàrdą gárbinanczůsius.

15. Wiêßpats târe jam: eik, nēsà * ßis man yr ißrinktas rykas, kad jis mâno wàrdą nunèßtu pagônams, ir karâliams, ir Jzraêlio waikáms.
* P. 22, 21.

16. * Aß jam paródisiu, kiek jis tur kentēti dēl mâno wàrdo.
* 2 Kor. 11, 23. s.

17. Ir Ananiôßius nuējo, ir atêjęs į tus namùs, ir użdējęs rankàs ant jo, sâke: miels brolaù Saùliau, Wiêßpats àtsiunte manę, (kursài taw pasiróde ant kélio, taw ßen atèinant,) kad wēl regis ir ßwentáje Dwasè papilditas pastótumbei.

18. Ir tůjaù nů jo akiû nupůle lyg zwynēs, ir jis wēl praziûro.

19. Ir kēlęsi krikßtidinos ir priẽmęs wàlgio pasistiprino. Bet Saùlius bùwo kelės dienàs pas mokitinius Damaßkè.

20. Ir tůjaù apsâke Kristų ßiùilēse, kad jis Diēwo Sunùs ēsąs.

21. Bet stebējos wisi, kuriê tai girdējo, sakydami: ar tai ne ans, * kursài Jerùzalēje ißpûstijo wisùs, ßi wàrdą gárbinanczůsius, ir dēl to ßen atējęs, kad jůs sùrißtus wėstu pas wyriáusiůsius kùnigus? * p. 1. 11. p. 8, 1. p. 26, 10.

22. Bet Saùlius jů stipryn ējo, ir pérweike Zydùs, Damaßkè gywénanczůsius, ißródidams, kad tas ēsąs Kristus.]

23. Ir daug dienû pérējus, Zydai podraùgey * susirōdijo, ji nuzawint. * 2 Kor. 11, 32.

24. Bet Saùliui apsakyta bùwo, kad jo tykojo: Bet jie diênq ir nâkti sérgējo prie wàrtû, kad ji nuzawintu.

25. Tay mokitinei ji ēmę nakczè per mùrą pérgabeno, ir kurbè zemyn nuleìdo.

26. Bet Saùlius į Jerùzalę ißkâkęs bàndė priėit prie mokitiniû, ir wisi jo bijójos, ne wiêridami, ji mokitini ēsanti.

27. Bet Bàrnabas ji priêmęs, nùwede ji pas Apâßtalus, ir jis jiems papâsakojo, kaip jis ant kélio Wiêßpati regējęs, ir su jůmi kalbējęs, ir kaip jis Damaßkè * wàrdą Jēzaus drąsey apsâkęs. * p. 26, 22. 23.

28. Ir jis bùwo pas jůs, ißeidams ir ieidams Jerùzalēje, ir apsâke drâsey wàrdą Wiêßpatiēs Jēzaus.

29. Taipojaù jis kalbējo ir susiklausinējos su Grykônais; bet jie tykojo jo, kad ji nuzawintu.

30. Tai ißtyrę brólei, palydējo ji į Cēsáriją, ir nùsiunte ji į * Tàrsę. * p. 11, 25.

31. Tàipgi surinkims turējo pakâjų wisojè Judēoj ir Galilēoj ir Samárioj, ir twirtinosi, ir wáikßczojo Diêwo báimēje, ir pilnas pastójo ßwentôsēs Dwâsēs palinksminójimo.

32. Ir nusidawe, kad Pétras wisur pérkeliaudams ißkâko taipojaù ir pas ßwentůsius, Liddoj gywénanczus.

33. Ténay jis râdo wyrą, wardù Eneôßium, aßtůnis metùs ant pâtalo gulējusi, tas kául-lige sirgo.

34. Ir Pétras târe jam: Eneôßiau, Jēzus Kristus ißgydo tawę; kélkis ir pats pasiklóstik. Ir jis tůjaù atsikēle.

35. Ir mâte ji wisi Liddoj ir Sarônoj gywénantieji: tie prisiwerte Wiêßpatiespi.

36. Bet Joppēj bùwo wienà mokitine, wardù Tabēa, (tai músû zodzù: stirna,) ta bùwo pilnà gerû darbû, bey pilnáy * důdanti daliû wargdieniams. * Ps. 41, 2.

37. Bet tikos tamè czēsè, kad ji apsirgo, ir nùmire. Tay ję numazgójo, ir padējo ant wirßutiniosēs stubôs.

38. Ogi Liddai arti Joppēs ēsant, ir mokitiniams ißgirdus, Pétrą ténay ēsanti, nùsiunte jie pas ji du wyru, praßydami ji, kad ne uzsigàißdams pas jůs atèitu.

39. Bet Pétras kēlēsi, ir ējo su jeis. Ir kaip jis ténay atējęs bùwo, ùzwede ji ant wirßutiniôsēs stubôs, ir priējusios ji wisos nâßlēs, wèrke, ir róde jam sermēgàs ir rubùs, kuriùs Tabēa padâriusi, pas jas bùdama.

40. Ir Pétras jas wisàs ißwâręs, atsiklaupę ir mèldēsi Diêwo, ir lawónop' nusigręzęs târe: Tabēa, * kélkis. Ir ji atwēre sâwo akis, ir pamâczusi Pétrą, atsisēdo. * Mark. 5, 41. Luk. 7, 14.

41. Bet jis jei rànką dâwęs ję atkēle, ir pawadinęs ßwentůsius bey naßlès, ję gywą pastâte.

42. Ir tai ißsireìßke per wisą Joppę; ir * daug jû pastójo tiki į Wiêßpati. * Jono 8, 30. p. 10, 42.

43. Ir nusidawe, kad jis pasiliko ilgày Joppēje, pas nekuri * Simônq, kurs kazemiêkas bùwo. * p. 10, 6.

10. Pérskyrimas.

Prisiwertims Kornēliaus, Zalnêriû Wyrésniojo, Pétrui Diêwo Zôdi sâkant.

1. Bet bùwo wyras Cēsárioj, Kornēlius wardù, * wyresnysis pùlko, kurs wadinams Itálißkasis, * Matt. 8, 5.

2. Nôbaʒnas, ir Diêwo bijąs, ſu wiſàis ſâwo namàis, ir *ißrôde ʒmonēms daug geradējyſczû, ir wiſadôs Diêwo meldēſi. * Dang. 4, 24.

3. Tas regējo regējime atwirày, aplink dewintąję dienôs adyną, Diêwo ángēlą pas ji ieinanti, kurſài jam ſâke: Kornēliau!

4. Bet jis i aną ʒiurēdams nuſigàndęs târe: Wießpatie, kas yrà? bet jis jam târe: tâwo màldos bey dâlys, wargdieniams dûtoſios, ißkâko aukßtyn i atmininią pas Diêwą.

5. Tàygi dabàr ſiųſk wyrû i Joppę, ir atſiwadidink Simôną, prâwarde Pétrą,

6. Kurſài yrà gaſpâdoj pas nekuri *kaʒemiêką, Simôną, kuriô namài prie júriû ſtów; tas taw ſakys, †ką táw rèikia daryt.
* P. 9, 43. † P. 2, 37. P. 9, 6.

7. Jr ángēlui, kurſài ſu Kornēlium kalbējo, atſtójus, paſiwadino jis du ſâwo bernû, bey wieną Diêwobijanti ʒalnêrių, iß tùjû, kuriê jam tarnâwo.

8. Jr wiſlab jiems paſâkęs, ſiùnte jis jûs i Joppę.

9. Kytójaus dienôj, tiems ant kélio êſant, ir miêſtui priſiartinant, Pétras uʒkôpo ant wirßutiniôſês ſtubôs, Diêwo mèlſtis apiê ßéßtąję adyną.

10. Jr ißálkęs norējo jis pérſikąſt. Bet jiems jam tai pritàiſant, pripûle jam ûmû apēmims,

11. Jr jis regējo dàngų âtwirą, ir pas ji ryką nuſileidʒiant, lyg kókę didę márßkoną ſképetą, *keturèis kampàis ſùrißtą, ir tâpe nuléiſta ant ʒémês. * Luk. 13, 29. Nuſ. Ap. 11, 5.

12. Tojè bùwo wiſokiû keturkójû ʒémês gywoliû ir ʒwēriû, ir kirmēliû, ir dangaùs paùkßczû.

13. Jr nuſidawe jam bàlſas: kélkis, Pétrai, paſipjáuk ir wálgik.

14. Bet Pétras ſâke: ak ne, Wießpatie, nēſà *dar niekadôs niêko prâſto, arbà neczyſto ne wálgiau.
* Eʒek. 4, 14. 3 Moiʒ. 11, 7. 13. 23.

15. Jr tas bàlſas târe jam antrù kartù: *ką Diēws apczyſtijo, tai tu ne daryk praſtù. * Matt. 15, 11.

16. Jr tai nuſidawe trimis kàrtais. Jr anſài rykas tâpe wēl dangùn pàimtas.

17. Bet Pétrui ſawijè beſirúpinant, kas tai per regējims êſąs, kuri jis regējęs, ßtay, wyrai, Kornēliaus ſiųſtieji, kláuſe namû Simôno; ir prie dùriû ſtowēdami,

18. Sʒaùke, ir kláuſe: ar Simônas, prâwarde Pétras, ßicʒę gaſpâdoj êſąs?

19. Bet Pétrui apdumójant tą regējimą, târe jam Dwâſe: ßtay, trys wyrai tawęs jēßko.

20. Bet kélkis, nukôpk ʒemyn, ir keliáuk ſu jeis, ir ne abejók: nēs aß jûs ſiuncʒaù.

21. Tay Pétras nukôpęs pas tus wyrus, Kornēliaus pas ji ſiųſtûſius, târe: ßtay, aß eſmi tas, kuriô jûs jēßkot; kas tai, kodēl czónay éſte?

22. Bet jie târe: Kornēlius, wyreſnyſis ʒalnêriû, nôbaʒnas ir Diêwo bijąs wyrąs, ir gérą paſkálbą tùris prie wiſû Zydû ʒmoniû, gâwo paliepimą nû ßwènto ángēlo, kad tawę pawadidintu i ſâwo namùs, ir ʒôdʒû iß tawęs girdētu.

23. Tay jis jûs iſiwadinęs i widù, jûs priēme gaſpâdon. Antrąję diêna Pétras ißkeliâwo ſu jeis, ir keli brólei iß *Joppês êjo ſu jûm.
* P. 9, 42. P. 11, 13.

24. Jr àntrąję diēną jie iėjo i Cēſáriją. Bet Kornēlius láuke jû, ir ſuwadino ſâwo gentis ir prietelius.

25. Jr Pétrui ieinant, êjo Kornēlius jam prießais, pûle jam i keliùs, ir mèldēſi jo.

26. Bet Pétras ji atkéldams, târe: *kélkis, ir aß eſmi ʒmogùs.
* Apr. 19, 10.

27. Jr ſu jûmi ſuſikalbējęs iėjo jis i widų, ir râdo daug ſuſiējus.

28. Jr târe jiems: jûs *ʒinot, kaip ne papraſtà kokiám Zydißkam wyrui, ártitis arba atèiti pas koki ſwétimą, bet Diews man paróde, ney wieną ʒmôgų praſtù arbà neczyſtù ne wadinti.
* Jon. 4, 9.

29. Tôdēl ne gyniauſi atèit, ßén wadintas búdams. Tôgidēl jûs kláuſiu, kam manę atwadidinot?

30. Kornēlius târe: kéturės dienàs pâſtninkawau iki ßei adynai, ir aplink dewintąję adyną meldʒaùſi Diēwo ſâwo namûſè. Jr ßtay, ſtôjos po mâno akiû wyrs ßwieſiamè rubè,

31. Tarydams: Kornēliau, tâwo maldà ißklausyta, ir tâwo geradējysczû minēta pas Diêwą;

32. Tàygi nusiųsk į Joppę, ir atsiwadidik, Simônq, prâwarde Pétrą, (kursài yrà gaspâdoj namůsè kažemiêko Simôno, prie júriû) tas atêjęs, taw kalbēs.

33. Tay aß tůjaù siunczaù pas tawę. O tu gerày darei, kad atējèi. Dabàr mes wisi ésme czónay po Diêwo akiû, girdēti wislab tai, kas taw Diêwo palieptà.

(Grdm. 2. Dienôj Welykû.)

34. Bet Pétras, sâwo bùrną atwēręs, târe: dabàr iß tiesôs suprantù, *Diêwą ne atbójanti ney ßiókio, ney tókio žmogaùs;
* 5 Moiz. 10, 17. 1 Zom. 16, 7. 2 Nus. Kar. 19, 7. Jobo 34, 19. Ißm. 6, 8. Zir. 35, 15. Rym. 2, 11. Gal. 2, 6. Epēz. 6, 9. 1 Petr. 1, 17.

35. Bet *wisokiosè žmonēsè, kas jo bijos ir teisybę dâro, tas jam mielas. * Jēz. 56, 6.

36. Jûs gerày žinot apiê tą kožôni, kurę Diewas waikáms Izraêlio atsiùntęs, ir apsakyt dâwęs pakâjų per Jēzų Kristų, (*kursài Wiêßpats yrà ant wiso,) * Matt. 28, 18. Rym. 10, 9.

37. Kuri nusidawe per wisą Żydû-žémę, ir prasidējusi *Galilēoj po krikßto, Jôno apsakytojo;
* Matt. 4, 12. s.

38. Kaip Diêws tą Jēzų Nazarènskąji *môstijęs ßwentáje Dwasè ir macè, kursài aplinkuy keliâwo, gér darydams ir ißgydidams wisùs wélnio pérgalētůsius; nēsà Diews su jůmi bùwo. * Ps. 45, 8. Jēz. 61, 1.

39. Ir mes *ésme, liùdininkai to wiso, ką jis dâręs Żydû žémēje, ir Jerúzalēj; tą jie nužawino, ir prie médzio prikabino. * P. 1, 8. 22. P. 2, 22. 23.

40. Tą *Diêws yrà prikēlęs trécząję diêną, ir ji apréikßdinęs,
* P. 3, 15. 26.

41. Ne wissiems žmonēms, bet *mums, Diêwo pirmà ißrinktiemsiems liùdininkams, kuriê su jůmi wálgēm ir gērēm, jam jaù prisikēlus iß numirusiujû.]
* Jono 15, 27. P. 20, 19. 26.

(Grdm. 2. Dienôj Sekminiû.)

42. Ir jis mums prisákē, žmonēms apsakyt ir liùdit, ji Diêwo įstatytą ėsanti *sudžà gywûjû ir numirusiujû. * 2 Tim. 4, 1. s.

43. Apiê tą liùdija *wisi prârakai, kad per jo wàrdą wisi į ji tikintieji griekû atleidimą gáus.
* Jēz. 53, 5. 6. Jēr. 31, 34. Ežēk. 34, 16. Dang. 9, 24. Oz. 1, 7. P. 13, 14. Mika 7, 18.

44. Pétrui ßius žodžùs dar bèkalbant, půle *ßwentóji Dwâse ant wisû, to žôdzio besiklaùsanczujû.
* P. 4, 31. P. 8, 17.

45. Ir tikintieji iß appjáustimo, kuriê bùwo su Petrù atêję, *stebējosi, kad ir ant pagônû dowanà ßwentôsiôs Dwâsês ißlieta bùwo.
* Jēz. 60, 5.

46. Nēsà jie girdējo jůs *liežùwjeis kàlbanczus, ir Diêwą didèy gárbinanczus. Tay atsâke Pétras:
* P. 2, 4. Mark. 16, 17.

47. *Argi gal kas wándeni užginti, kad ßie ne bútu krikßtiti, kuriê ßwèntąję Dwâsę gâwo, lyg kaip ir mes? * P. 8, 36.

48. Ir liêpe jůs krikßtiti wàrdan Wiêßpatiês.] *Tay jie mèlde ji, kad jis kelès dienàs ténay pasiliktu.
* Jon. 4, 40.

11. Pérskyrimas.

Pétro Atsikalbējimas ir Pagônû Prisiwertimas. Pradžià Bažnyczôs Surinkimo Antiôkioj.

1. Bet ißtyre apâßtalai bey bróleí, Żydû-žémēje ėsantieji, kad ir *pagônai Diêwo žôdi priêmę.
* Epēz. 3, 1.

2. Ir Pétrui užêjus į Jerúzalę, bârēsi su jům tie, kuriê iß appjáustimo bùwo,

3. Sakydami: tu įējèi pas wyrus ne appjáustitus, ir su jeis wálgei.

4. Bet Pétras pradējęs tai jiems paèiliumis papâsakojo, tarydams:

5. Aß miestè Joppēje buwaù maldojè Diewôp, ir mâno ûmas bùwo *dangùn pàimtas, ir regējimą regējau, bútent ryką nusiléidžianti, lyg kokę didę sképetą, ketur-kàmpę, ir nuléistą iß dangaùs, ir atèinanczę iki manęs. * P. 10, 10. s.

6. Į tą žiurēdams aß ißpažinaù ir maczaù ketur-kójû žémês gywoliû, ir žwēriû, ir kirmēliû, ir dangaùs paùkßczû.

7. Bet aß ißgirdaù bàlsą, man sâkanti: kélkis Pétrai, pasipjáuk, ir wálgik.

8. Bet aſz ſakiaù: ak ne, Wiêſzpatie, nĕſà * niekadôs niêko ney prâſto ney neczyſto į mâno bùrną ne įêjo.
* 3 Moiz. 11, 2.

9. Bet tas bàlſas man atſâke antrù kartù iſz dangaùs: ką Diewas apczyſtijo, tu ne daryk neczyſtù.

10. Bet tai nuſìdawe tris kartùs; ir wiſlab bùwo wĕl uʒtráukta dangùn.

11. Ir ſztay, * tůjaùs ſtowĕjo trys wyrai pas namùs, kuriůſè aſz buwaù, manęſp ſiųſti iſz Cĕſáriôs.
* p. 10, 17.

12. Bet Dwâſe ſâke man, kad aſz ſu jeis èiczau, ir ne abejóczau. Bet êjo ſu manimi draugè ſziê ſzeſzi brólei, ir mes įêjom į to wyro namùs.

13. Ir jis mums papâſakojo, kaip jis regĕjęs ángĕlą, ſâwo namůſè ſtówinti, kurſài jam ſâkęs: ſiųſk wyrû į Joppę, ir atſiwadindink Simôną, prâwarde Pétrą;

14. Tas taw * ʒodʒùs ſakys, per kuriùs iſzganyts paſtóſi, tu, ir wiſi tâwo namài.
* p. 10, 6.

15. Ir man pràdedant kalbĕti, * půle ſzwentóji Dwâſe ant jû, kaip ir ant múſû pirmôj pradʒôj.
* p. 2, 4. p. 10, 44.

16. Tay atſìminiau Wiêſzpatiês ʒôdʒio, kaip jis * ſâkęs: Jônas wandenimi krikſztijo, bet jûs búſite krikſztiti ſzwentáje Dwaſè.
* p. 1, 5. Matt. 3, 11. ſ.

17. Tàygi, kad Diewas jiems dâwe lygias dówanas, kaip ir mums, tikintiemſiems į Wiêſzpati Jėzų Kriſtų, kàsgi aſz buwaù, kad aſz búczau galĕjęs Diêwui uʒginti?

18. Tai iſzgirdę jie tylĕjo, ir Diêwą ſzlówindami, târe: taip Diêwas ir pagônams dâwęs priſiwertimą ant gywaſtiês.

19. Bet kuriê iſzſklaidyti bùwo anojè prieſpaudoje, * dĕl Stepôno nuſìtikuſioj, êjo aplinkuy iki Pĕnyciôs bey Cyprôs, bey Antiókiôs, ir ʒôdį niêkam ne kalbĕjo, kaip tiktày Zydams.
* p. 8, 1.

20. Bet bùwo keli tarp jû, wyrai iſz Cypro bey Cyrĕnês, tie atêję į Antiókią, taipjaù kalbĕjo ir Grykams, ir apſâke ĕwangĕlią apiê Wiêſzpati Jĕzų.

21. Ir rankà Wiêſzpatiês bùwo ſu jeis, ir * didis ſkáitlius paſtójo tikis ir priſiwerte Wiêſzpatieſpi.
* p. 2, 47. ſ.

22. Bet tas ʒôdis apiê jûs atêjo į auſis ſurinkimo Jerúʒalĕje. Ir jie ſiúnte Bàrnabą, kad nuèitu į Antiókią,

23. Kurſài ten iſzkâkęs ir pamâtęs Diêwo malónę, praſidʒùgo, ir graudéno jûs wiſùs, * kad paſiliktu pas Wiêſzpati ſu ſtipria ſzirdʒe.
* p. 13, 43. ſ.

24. Nĕs jis bùwo gérs wyrs, * pilnas ſzwentôſês Dwâſês ir tikĕjimo. Ir † priſidĕjo Wiêſzpaczui didis pùlkas.
* p. 6, 5. † p. 5, 14.

25. Bet Bàrnabas iſzkeliâwo į Tàrſę, Saùliaus wĕl jĕſzkóti.

26. Ir ji râdęs nuſiwede jis ji į * Antiókią. Ir jie paſiliko prie ſurinkimo wiſą métą, mokindami daùg ʒmoniû; dĕl to mokitinei pirmjáuſey Antiókioj Krikſzczonimis bùwo wadinami.
* Gal. 2, 11.

27. Toſè dienoſè atêjo * prârakû iſz Jerúʒalês į Antiókią.
* p. 13, 1. p. 15, 32.

28. Ir wiens jû, wardù * Agabus, kĕlĕſi ir paʒénklino per dwâſę, didę brangybę búſenczę ant wiſo ʒémês apſkritùmo, kuri ir nuſìtiko po Ciecoriumi Klaùdium.
* p. 21, 10.

29. Bet kiekwiens mokitiniû * apſiĕme, kaip iſzgalis, ką ſiųſti ant pagálbôs bróliams, Judĕoj gywénantiemſiems.
* Rym. 15, 26.

30. O jie toktài ir dâre, ſiųſdami tai wyreſniemſiems * per ránką Bàrnabo bey Saùliaus.
* p. 12, 25.

12. Pérſkyrimas.

Jokûbo Smèrtis, Pétro Iſzwálnijimas, Erôdo Nuʒuwimas.

(Grôm. Dienojè Pétro bey Pówilo.)

1. Aplink tą pâti czêſą * karâlius Erôdas rankàs pridĕjo prie keliû iſz ſurinkimo, mûczìti.
* p. 4, 3.

2. Bet jis nuʒawino Jokûbą, Jôno bróli, kàrdu.

3. Ir matydams, tai Zydams patinkant, tay jis toliaùs ir Pétrą ſugâwo. Bet bùwo pâczos diênos neraugintoſiôs dûnôs.

4. Tàygi jis ji ſugâwęs, * àpkale ji, ir pàdawe ji keturiems ketwir

táiniams żalnêriû, ji apsérgēt, mislidams, ji po welykû żmonēms ißwèst. * p. 16, 24.

5. Ir Pétras tiesà apkalimè làikoms bùwo, bet surinkims mèldēsi uż ji Diêwôpi nepaliáudams.

6. Ir kaip ji Erôdas norējo ißwèsti, tą pâczę nâkti miegójo Pétras tarp dwiêjû zalnêriû, surakintas dwiêm lenciûgam, ir sargài uż dùriû sérgējo apkalimo wiêtą.

7. Ir ßtay, ángēlas Wiêßpatiês atêjo, ir ßwiesà ßwiête toj temnyczioj; ir ißtiko Pétrą i paßóni, ir pabùdino ji ir târe: grèitay kélkis. Ir lenciûgai nupůle nů jo rànkû.

8. Ir ángēlas târe jam: apsijósk, ir apsiaùk sâwo kùrpes. Ir jis dâre tàipo. Ir târe jam: apsisiaùsk sâwo skrèistę, ir sekk manę.

9. Ir jis ißêjęs séke ji, ne żinódams, kad tai jam tikrày nusitiko per ángēlą, bet jis dingójos, regējimą regis.

10. Bet jůdu praêjo pirmąji ir àntrąji sárgą, ir priêjo geleżinéses duris, i miêstą èinamas, * tos jiemdwiem pâczos atsiwēre, ir ißêję pérējo ißilgay wieną ûlyczią; ir tůjaùs ángēlas nůg jo atstójo. * p. 16, 26.

11. Ir Pétras atsigâwęs târe: dabàr iß tiesôs żinaù, * kad Diêwas sâwo ángēlą siùntęs, ir manę ißgélbējęs iß Erôdo rànkôs, ir nů wiso laukimo Żydû żmoniû.] * p. 5, 19. 1 Moiż. 19, 15. 16. Ps. 91, 11.

12. Ir jis susimislijęs, atêjo prie namû Maryôs, mótinôs * Jôno, prâwarde Markôßiaus, kur daug bùwo susiêję ir Diêwo mèldēsi. * p. 15, 37.

13. Bet Pétrui i wàrtû duris tuzgénant, ißêjo mergà klausytis, wardù Rôde.

14. Ir Pétro bàlsą ißpażinusi, ji wartùs ne atdâre iß dżaùgsmo, bet ibēgusi i widų, apsâke jiems, Pétrą stówinti prie wàrtû.

15. Bet jie târe jei: tu dukkti; bet ji pasiliko ant to, taip êsą. Jie târe: * tai jo ángēlas. * Luk. 24, 37.

16. Bet Pétras wēl tuzgéno, o kaip jie atwēre, pamâte ji, ir stebējosi.

17. Bet jis jiems su rankà pamójęs, kad tylētu, pâsakojo jiems, kaip ji Wiêßpats iß apkalimo ißwédęs, ir târe: apsakykit tai Jokûbui bey bróliams. Ir jis ißêjęs, nusitráuke i kitą wiêtą.

18. Bet * kaip ißaùßo, ne mâżas rûpestis râdosi tarp żalnêriû, kas ben su Petrù nusidâwę? * p. 5, 21. 22.

19. Bet Erôdas jo jēßkódams ir ne ràsdams, sargáms prôwą padâre, ir dâwe jůs ßalin gabént; ir nusitráukęs iß Judēôs i Cēsáriją, ténay làikēsi.

20. Nēsà jis dumójo karáut prieß Tyrißkiùs bey Sidonißkiùs. Bet jie iß wieno atējo pas ji, ir pérkalbēję karâliaus kamár-poni Blâstą, mèlde pakâjaus, tôdēl, * kad jû żéme turējo maititis iß karâliaus żémjû. * 1 Kar. 5, 9. 11. Ezek. 27, 17.

21. Bet wienôj paskirtoj dienôj Erôdas * karâlißku rubù apsirêdęs atsisēdo ant sûdo krâsês, ir kalbējo jiems. * Zir. 11, 4.

22. Bet żmónēs prießais ßaùke: tai * Diêwo bàlsas, o ne kókio żmogaùs. * Ezek. 28, 2.

23. Tůjaùs ißtiko ji Wiêßpatiês ángēlas, dēl to, kad jis * gàrbę Diêwui nè-dawe; ir kirmēliû ēdams ißléido dwâsę. * Dan. 5, 20.

24. Bet * Diêwo żôdis áugo ir dáugsinos. * p. 6, 7. Jez. 55, 11.

25. Bet Bàrnabas bey Saùlius wēl atêjo i Jerúżalę, ir * padâwę sùrinktąję dówaną, êmēs su sawim † Jôną, prâwarde Markôßium. * p. 11, 29. † p. 15, 37.

13. Pérskyrimas.

Pówilo pirmóji Kelione pas Pagonùs, ir ką jis tarp jû tuleróżay atlikęs.

1. Bet bùwo Antiókioj, surinkimè, * keli prârakai bey mokitojei, bútent Bàrnabas bey Simônas, wardù Niger, bey Lûcius iß Cyrênēs, bey Manaênas, su Erodù, ketwirtáisnio Żémês kunigáikßczu użaugintas, bey Saùlius. * p. 11, 27.

2. Bet jiems Diêwui ßlûżijant bey pâstninkaujant, târe ßwentóji Dwâse: * ißskirkit mán Bàrnabą bey Saùlių tam dárbui, kuriám aß jůdu pawadinaù. * p. 9, 15.

3. Tay jie pâstninkawę ir pasimèldę, użdējo ant jû-dwiejû rankàs, ir ißléido jůdu. * p. 14, 23. p. 6, 6.

4. Ir kaip jůdu bùwo ßwentôsês Dwâsês ißsiųstù, ißkâko jůdu į Seleycią, ir iß ten âkrutu bēgo į Cyprą.
5. Ir ißkâkę į miẽstą Salâminą, apsâke Diẽwo żôdį Zydû ßiùilēje. Bet jůdu ir *Jônq turējo draugè per tàrną.
* P. 12, 12. 25.
6. Ir sâlą pérkeliawę iki miẽsto Pâpos, râdo jie wieną żynį ir neteisų prârakq, Zydą, wardù Barjēzu;
7. Tas bùwo pas Sèrgių Pówilą, wyresniji żémês waldôną, ißmintingą wyrą. Tas prisiwadino Bàrnabą bey Saùlių, norēdams girdēti Diẽwo żôdżio.
8. Tay *jiem-dwiem pasipriẽßijo Elymas, żynys, (nēs tàipo jo wàrdas pérsiguldo,) ir jēßkójo, wyrésniji żémês-waldôną nů wierôs atkrèipti. * 2 Moiz. 7, 11. 2 Tim. 3, 8.
9. Bet Saùlius, kursài ir Pówilu wadinams, pilnas búdams ßwentôsês Dwâsês, żiurējo į jį,
10. Ir târe: ak tu *wélnio waikè, pilnas wiso wyliaus bey klastôs, ir neprieteliau wisôs teisybês, tu ne paliáuji pérwersti tikrůsius Wiẽßpatiẽs keliùs. *5 Moiz. 13, 13. Matt. 13, 38. 39.
11. Ir wey, dabàr użèit ant tawęs Wiẽßpatiẽs rankà, ir turi âklas bûti, ir koki czêsą sáulês ne regēti. Ir tůjaùs użpûle jį aptemims ir tamsà; ir aplinkuy wáikßczodams jēßkójo wedējû.
12. Tay żémês waldônas matydams tą nusidâwimą tikējo, ir dywijos iß Wiẽßpatiẽs mókslo.
13. Bet kaip Pówilas, bey kuriẽ su jům draugè bùwo, iß Pâpos âkrutu bēgo, ißkâko jie Pergēna żémēj Pampylioj: bet Jônas, nů jû atstójęs, sugryżo į Jerúzalę.
14. Bet jůdu iß Pergês toliaùs keliáudamu ißkâko Antiókion żémēj Pisidioj, ir ièję į ßiùilę sabatôs dienôj, sēdosi.
15. Bet po paskàitimo *zokâno bey prârakû, siùnte pas jůdu ßiùilês wyresnieji, ir jiem-dwiem sakydino: mielu bróliudu, jey ko nórita kalbēti, ir żmones pagraudénti, tay sakykita. * P. 15, 21.
16. Tay Pówilas atsikēle, ir su *rankà pamójęs, târe: jûs wyrai iß Jzraẽlio, ir Diẽwo bijantieji, klausykitēs: * P. 19, 33. f.
17. Diẽwas ßiû żmoniû yrà ißrinkęs músû tēwùs, ir paáukßtinęs ßius żmónes, kaip jie swetimi bùwo Egipto-żémēje, ir su *áukßtu petimi jûs iß ten ißwédęs.
* 2 Moiz. 12, 37. 41.
18. Ir *apiẽ kétures-dèßimts métû pàkente jis jû bûdą pûsczoj.
* 2 Moiz. 16, 2. 35. 4 Moiz. 14, 34.
19. Ir ißgaißinęs *septynerius żmónes żémēj Kânaan, †ißdalijo jis jiems bùrtomis anû żemès.
* 5 Moiz. 7, 1. † Joz. 14, 2.
20. Potám *dâwe jis jiems sudżàs, apiẽ kéturis ßimtùs ir pènkes-désßimt métû iki prârako Zómelio.
* Wald. 2, 16. P. 3, 9.
21. Ir nů to czêso prâßēsi jie sawo karâliaus, ir Diewos dâwe jiems *Saùlių, súnų Kiso, wyrą iß giminês Bènjamin, per kétures dèßimtis métû. * 1 Zom. 10, 21.
22. Ir tą atstâtęs prikēle jis ant jû Dówidą karâliumi, apiẽ kurį jis liùdijo: *Aß radaù Dówidą, súnų Jèsso, wyrą pagàl sâwo ßirdį, tas tur daryt wisą mâno wâlę.
* 1 Zom. 16, 12. 13.
23. Iß *to sēklôs Diẽwas, kaip jis pażadējęs, dâwe użgimti Jēzų, żmonēms Jzraẽlio per ißganytoji,
* Jez. 11, 1. Matt. 1, 6. Luk. 1, 27.
24. Kaip Jônas pirmà żmonēms Jzraēl *prisiwertimo krikßtą apsâkęs bùwo, pirm anám prâdedant.
* Matt. 3, 1.
25. Bet kaip Jônas sâwo bēgį ißpilde, sâke jis: *aß ne tas esmi, per kurį jûs manę làikot; bet ßtay, †jis pâskuy manę atèit, kuriô aß ne werts esmi, ney kùrpes jo kójû atrißt. * Jono 1, 20. † Mark. 1, 7. Luk. 3, 16.

(Grôm. Welykû-Utárninke.)

26. Jûs wyrai, mieli brólei, jûs waikai giminês Abraômo, ir kuriẽ tarp júsû Diẽwo bijotēs, *jums żôdis ßito Jßgânimo siųstas yrà.
* Rym. 1, 16.
27. Nēsà tie, kuriẽ Jerúzalēj gywéna, ir jû wyresnieji, *kadángi jie ßi ne pażino, ney bàlsą prârakû, (kas sâbatą skàitomujû) jie tus sâwo sûdijimu ißpilde. *P. 3, 17. Jono 16, 3.

28. Ir nórint ney jókio smèrczio priẽžastiẽs ant jo ne rasdami, jie taczaù * mèlde Pilióta, ji nužudyti.
* Matt. 27, 22. 23. Mark. 15, 12. 14. Luk. 23, 23. Jono 19, 6.

29. Ir wislab pabàigę, kas apië ji paraßyta, * nùẽme ji nů mèdzio, ir idẽjo ji i kâpą. * Matt. 27, 59.

30. Bet * Diewս ji prikẽle iß numirusiujû. * p. 3, 15. s. Mark. 16, 6.

31. Ir jis * pasiródе daug dienû tiems, kuriẽ su jûm iß Galilẽôs i Jerúzalę atẽję bùwo, kuriẽ jo liùdininkai yrà žmonẽms. * Jono 20, 19. 25.

32. Ir mes tapjaù apsâkom jùms pažadẽjimą, * músû tẽwams dûtąji. * 1 Moiž. 3, 15. p. 12, 3. s.

33. Kad tą Diẽws mùms, jû waikáms, ißpildęs, tůmi, kad jis Jẽzų prikẽlęs;] kàipo * ir antramè Psálme paraßyta yrà; tu mâno Sunùs, ßèn-dien tawę pagimdžaù. * Ps. 2, 7.

34. Bet kad jis ji iß numirusiujû prikẽlęs, kad jis jau toliaùs ne turis patręßt, jis taip kàlba: * aß jums malónę, Dówidui pažadẽtąję, wiernày attesẽsiu. * Ežai. 55, 3.

35. Tódẽl jis ir * kitùr sâke: tai tu ne pérleisi, kad tâwo ßwentàsis patręßimą matytu. * p. 2, 27. Ps. 16, 10.

36. Nẽsa * Dówidas, sâwo czẽsû Diẽwo wâlei ßlûžijęs, užmigo, ir pas sâwo tẽwùs padẽts yrà, ir mâte patręßimą. * p. 2, 29. s.

37. Bet tas, kuri Diẽwas prikẽle, patręßimo ne mâte.]

38. Dabàrgi žinókit, mieli brólei, kad jums per ßi * apsâkoms atleidimas griekû ir to wiso, kůmi ne galẽjot Moižẽßiaus zokanè tèisus pastóti. * Luk. 24, 47.

39. Bet kas i ßi tik, * tas yrà teisùs. * Jez. 53, 6. 11.

40. Tàygi dabókitẽs, kad ne atèitu ant júsû, kas * prâraküse pasakyta: * Abak. 1, 5.

41. Weizdẽkit, jûs paniẽkintojei, ir dywikitẽs ir pawirskit i niẽką; nẽsa aß daraù dárbą júsû czẽsûse, kuri ne tikẽsit, jey tą jums kas pâsakos.

42. Bet Zydams iß ßiùilẽs ißeinant, mèlde pagônai, kad jie sabatôs tárpe jiems ßiùs žodžùs sakytu.

43. Ir surinkimui iß ßiùilẽs ißẽjus, sẽke Pówilą bey Bàrnabą daug Zydû, o ir Diẽwo-bijanczû ßwiežèy Zydû wiẽrą priẽmusiujû; bet anůdu kalbẽjo jiems, ir pagraudéno jûs, kad * pasiliktu Diẽwo malónẽje. * p. 11, 23. p. 14, 22.

44. Bet sẽkanczoj sabatôj susikẽjo kûne wisas miẽstas, Diẽwo žôdzio klausytis,

45. Bet Zydai tus žmónes matydami, pilni pastójo * pawydo ir prießtarawo tam, kas Pówilo kalbẽta bùwo, prießtaraudami ir blùžnidami. * p. 5, 17.

46. Bet Pówilas bey Bàrnabas drąsey atwirày kalbẽjo: * pirmjáusey jums turẽjo apsakytas búti Diẽwo žôdis, bet kad jûs ji dabàr nů sawęs ßalin stùmjat ir pâtys sawę † newertàis làikotẽs ámžinosẽs gywatôs, ßtay, jau krèipjamẽs pas pagonùs. * Matt. 10, 6. † Luk. 7, 30.

47. Nẽs tàipo Wiẽßpats mums pàliepe: * aß tawę pagônams per ßwiẽsą pastaczaù, jeib bútumbei ißgânimu iki žémẽs krâßto.
* Jez. 42, 6. p. 49, 6. p. 60, 3. Luk. 2, 32.

48. Bet tai ißgirdę pagônai, prasidžùgo, ir gárbino Diẽwo žôdi, ir tiki pastójo * kiek jû ant ámžinôsẽs gywâtôs paskirti bùwo.
* Rym. 8, 29.

49. Ir Wiẽßpatiẽs žôdis ißsiplâtino po wisą tą ßâli.

50. Bet Zydai sujùdinę nôbažnases ir wiẽžlibases móteres, bey miẽsto wyresniûsius, padâre pérsekinẽjimą Pówilui bey Bàrnabui, ir ißstùme jůdu iß sâwo rubéžiû.

51. Bet jůdu * nukrâtę ant jû dùlkes nů sâwo kójû, atẽjo Ikónion.
* p. 18, 6. Matt. 10, 14.

52. Bet mokitinei džaùgsmo ir ßwentôsẽs Dwâsẽs pilni pastójo.

14. Pérskyrimas.

Pówilo Sugryžimas i Antiókią, ir kas jam bekeliaujant nusidawe.

1. Bet nusidawe Ikónioj, kad jie susiẽjo, ir Zydû ßiùilẽje Diẽwo žôdi sâke, tàipo, âža dide daugybe Zydû ir Grykû tiki pastójo.

2. Bet netikintieji Zydai sujùdino ir supykino dußiàs pagônû prieß brólius.

3. Tàipgi jie làikêsi ténay ilgą częsą, ir mokino drąsey Wiêßpatije, kurs ißliùdijo źôdi sâwo malónês, ir dâwe źénklus ir stebuklùs nusidûti * per jû rankàs. * p. 19, 11.

4. Bet daugybe miêsto pérsiskyre; keli làikêsi su Zydais, bet keli wêl su apâßtalais.

5. Bet màißtui pagônû ir Zydû bey jû wyresniûjû pakylant, * jûs ißgêdinti, ir akmenimis uźmùßti,
* p. 19. 2 Tim. 3, 11.

6. Suprâto jie tai, ir * pabêgo i miestùs źémês Lykaóniôs i Lystrą ir i Dèrbę, ir i aplink êsanczeses ßalis. * p. 8, 1.

7. Jr * apsâke ténay Ewangêlią.
* p. 11, 20.

8. Jr bùwo wyras Lystroje, tas turêjo sêdêt, nês jis turêjo nesweikàs kójas, ir bùwo * lûßas nů źywâto sâwo mótinôs, tas dar niekadôs ne bùwo wáikßczojęs. * p. 3, 2.

9. Tas girdêjo Pówilą kàlbant. Jr kaip ßis i aną źiurêjo ir numâne, ji * tikinti, kad jam galêtu gélbêta bùti, * Matt. 9, 28.

10. Târe jis didźù balsù: * stôkis tiêsey ant sâwo kójû. Jr jis paßókęs wáikßczojo. * p. 3, 6. Jez. 35, 6.

11. Bet kaip tai źmónês regêjo, ką Pówilas bùwo padâręs, pakêle jie sâwo bàlsą, ir târe Lykaônißkay: * Diewài źmonêms lygus pastójo ir pas mus źemyn atêjo.
* p. 28, 6.

12. Jr wadino Bàrnabą Jûpitrą, ir Pówilą Merkúrių, kadángi jis źôdi kalbêjo.

13. Bet klebônas Jûpitro, jû prymiestij êsanczojo, atgabéno jáuczû bey wainikû pas wartùs ir norêjo draug su źmonêmis apierawóti.

14. Tai ißgirdusiu apâßtaludu, Bàrnabas bey Pówilas, * suplêße sâwo rubùs, ir ißókę i źmoniû tàrpą, ßaùke, * 4 Moiz. 14, 6.

15. Jr târe: jûs wyrai, ką czónay dârote? ir * mùdu éswa smertélni źmonês, lygey kaip jûs; ir apsâkom jums êwangêlią, jeib prisiwérstumbit nů ßiû netikrûjû, gywôp Diewôpi, † kurs sutwêręs dàngų ir źémę, ir jûres, ir wislab, kas tosè yrà.
* p. 10, 26. † p. 4, 24. Ps. 146, 6. Apr. 14, 7.

16. Kurs praêjusiûse * czêsûse pérleido wisiems pagônams eiti † sâwo paczû keliàis. * p. 17, 30. † Ps. 81, 13.

17. Jr tiesà, jis ne paliko sawę pâti ne ißliùditą; mùms daug géro dâre, ir iß dangaùs lytaùs, ir * waisingû métû dâwe, ir músû ßirdis papilde penù bey dźaugsmù.
* Ps. 147, 8. Jer. 5, 24. f.

18. Jr jûdu tai kalbêdamu wos ne wos nutilde źmónes, kad jiemsdwiem ne apierawójo.

19. Bet atêjo ténay Zydû iß Antiókiôs ir iß Jkóniôs, ir pérkalbêjo źmónes, ir * mùße akmenimis Pówilą, ir ißwilko ji iß miêsto, dumódami, ji jau numirusi.
* 2 Kor. 11, 25. 2 Tim. 3, 11.

20. Bet kaip ji mokitinei apstójo, atsikêle jis, ir êjo i miêstą. Jr àntrąję diênq jis ißêjo su Bàrnabu i Dèrbę.

21. Jr apsâke êwangêlią tam miêstui, ir daug pamokinę, sugryźo i Lystrą, ir Jkónią, ir Antiókią;

22. Pastiprino dußiàs mokitiniû, graudéndamu jûs, kad tikêjime pasiliktu, ir * kad per daug wargû mums reik ièiti i Diêwo karalystę.
* Matt. 10, 38.

23. Jr jûdu * istâte jiems ße ir te wyresniûsius surinkimûse, ir mèldêsi pâstninkaudami, ir paliecawójo jûs Wiêßpaczui, i kuri jie bùwo tiki pastóję. * p. 6, 6.

24. Jr êjo per Pisidią, ir atêjo i Pampylią,

25. Jr apsâke Diêwo źôdi Pèrgêj, ir nuêjo i Attálią.

26. Jr iß ten bêgo jûdu âkrutu i Antiókią, * iß kùr paskirtu bùwo per Diêwo malónę tam dárbui, kuri bùwo ißtàisę. * p. 13, 1. 2.

27. Bet ten ißkâkusiu suwadino jûdu surinkimą, ir apsâke, * kiek Diêws su jiêmsdwiem padâręs, ir kaip jis pagônams † tikêjimo duris atwêręs. * p. 15, 4. † 1 Kor. 16, 9.

28. Bet jûdu làikêsi ténay ne mâźą wâlandą pas mokitinius.

15. Pérskyrimas.

Susiêjimas Apâßtalû dêl Apipjáustimo ir Apteisinimo.

1. Jr keli atêjo iß Judêôs, ir mokino brólius: * jey ne dûdatês

apſipjáuſtitis pagàl Moizêßiaus bûdq, tay ne gâlit ißganytais paſtóti.
* Gal. 5, 2.

2. Tàygi màißtui paſikêlus, ir * Pówilui bey Bàrnabui ne mażày ſu jeis ſuſiginczijus, paſkyre jie, kad Pówilas ir Bàrnabas, ir keli kiti iß jû użèitu i Jerúzalę pas apâßtalus ir wyreſniûſius to kláuſimo dêley. * p. 11, 30.

3. Ir jie ſurinkimo palydēti, êjo per Pēnicią ir i Samáriq, ir pâſakojo jiems pagônû paſielgimą, ir padâre didi dżaùgſmą wiſiems bróliams.

4. Bet kaip jie atêjo i Jerúzalę, tay jûs priēme ſurinkimas, ir apâßtalai ir wyreſnieji. Ir jie apſâke, * kiek Diêwas ſu jeis ißtàiſęs. * p. 14, 27.

5. Tay kēlēs keli iß ſkirtojo wierôs mókſlo Parizēûßiû, kuriê bùwo tiki paſtóję, tarydami: rèik jûs apjáuſtiti, ir priſakyti, kad laikytu zokânq Moizêßiaus.

6. Bet apâßtalai ir wyreſnieji ſuſirinko, tą kàlbą pérmaſtyti.

7. Bet jau ilgày beſiginczijus, kēlēſi Pétras, ir târe jiems: jûs wyrai, mieli brólei, jûs żinot, kad Diêwas jau ſenèy pirm ßio czêſo tarp músû ißſirinko, jeib pagônai * per mâno bùrną ēwangēliôs żôdi ißgirſtu ir tikētu. * p. 11, 18.

8. Ir Diêwas, * ßirdis mēginąſis, dâwe liùdimą ant jû, dûdams ßwèntąję Dwâſę jiems, lygey kaip ir mums. * Pſ. 7, 10. ſ.

9. Ir ne darydams * ney jókio ſkirtumo tarp músû bey tarp jû, czyſtijo jis jû ßirdis per tikējimą.
* p. 10, 34.

10. Kámgi dabàr gùndot Diêwą, * użdēdami jùngą ant mokitiniû kâklo, kurio ney músû tēwài, ney mes panèßti ne galējom.
* Matt. 23, 4.

11. Bet * mes tikim per malónę Pôno Jēzaus Kriſtaus ißganytais paſtóti, lygiu budù, kaip ir jie. * Epēz. 2, 4. 8.

12. Tay * nutilo wiſà daugybe, ir klaùſēs Bàrnabo ir Pówilo, kuriû-du pâſakojo, kókius didżùs żénklus ir ſtebuklùs Diews per jûdu padâręs tarp pagônû. * p. 11, 18.

13. Potám jiems nutilus, atſâke Jokûbas, tarydams: jûs wyrai, mieli brólei, klauſykit manęs:

14. Simôns pâſakojo, kaip pirmjáus Diews * atlànkęs, ir priêmęs żmones iß pagônû ſâwo wàrdui.
* p. 10, 44.

15. O ſu tûm ſùtar prârakû kàlbos, kaip yrà paraßyta:

16. * Potám aß ſugryßiu ir atbudawóſiu pargrùwuſęję ßêtrą Dówido, ir jôs ſpragàs wēl atbudawóſiu ir ję attiêſiu. * Amos 9, 11.

17. Jeib żmoniû likuſieji jēßkótu Wiêßpatiês, priegtám wiſi pagônai, ant kuriû mâno wàrdas yrà minētas, ſâko Wiêßpats, kurſài tai wiſlab dâro.

18. Diêwui yrà wiſi jo darbài żinomi nû ſwieto pradżôs.

19. Tôdēl aß per ger laikaù, kad tiems, kuriê iß pagônû yrà priſiwèrtę, ney jokiôs ſunkenybês ne bútu daryta.

20. Bet reik jiems raßyt, kad jie paſiſaugótu nû balwônû bjaurybès, ir nû kekßyſtês, ir nû użtróßkuſiojo, * ir nû kraùjo. * 3 Moiz. 3, 17. ſ.

21. Nēſà Moizêßius tur iß ſenû dienû tùs, kuriê ji apſâko, wiſûſè miêſtûſe, ir * kôżną ſâbatą ſkàitomas yrà ßiùilēſe. * p. 13, 15.

22. Ir patiko apâßtalams ir wyreſniemſiems bey wiſám ſurinkimui, ißſkirti iß ſâwo tárpo du wyru, ir ſiųſti i Antiókią ſu Pówilu ir ſu Bàrnabu, bútent Jûdą, wadinamą Bàrſabą, ir Zylą, kuriûdu wyru mokitojei bùwo tarp bróliû.

23. Ir jie dâwe jiems râßtą i jû rànką, tókiu budù paraßyta: mes apâßtalai ir wyreſnieji bey brólei, wélijam ißgânimą bróliams iß pagônû, Antiókioj, ir Syrioj, ir Cilicioj êſantiemſiems.

24. Kadángi girdējom, kad * keli iß muſißkiû ißêję, jùs mókſlais ſupáiniawo, ir júſû dußiàs nerimaſczójanczes padâre, tarydami: jûs turit dût apſipjáuſtiti, ir zokânq pildit, kuriems mes to niêko ne priſâkēm,
* p. 20, 30. Gal. 2, 4.

25. Gerày ródēſi mùms, wiſiems wienßirdżèy ſuſirinkus, wyrû ißſkirti,

ir pas jùs síųsti su músû mylimàiseis Bàrnabu ir Pówilu.

26. Kuriůdu žmogù sâwo dußiàs pagùlde už wàrdą músû Pôno Jėzaus Kristaus.

27. Tôgidėl siùntėm Jûdą ir Zylą, kuriůdu taipojaù jums tai su žôdžeis apsakys.

28. Nėsà patinka ßwèntaijei Dwâsei ir mums, jums ney jokiôs sunkybês daugiaùs ne uždėti, kaip tiktày ßiùs reikalingůsius dalykùs:

29. Kad pasisaugótumbit nůg balwôn=apiêriû, ir nů kraùjo, ir nůg užtróßkusiojo, ir nůg kekßystês, nůg kuriû, jey pasisaugójat, gerày dârot. Búkit sweiki.

30. Kaip ßitie bùwo ißléisti, atêjo jie į Antiókią, ir suwadinę surinkimą, idawe tą grômatą.

31. Tą skaitydami *džaùgėsi jie iß to palinksminójimo. *p. 13, 48.

32. Bet Jûdas ir Zylas, kuriůdu taipojaù ir *prâraku bùwo, graudéno brólius daug žôdžeis, ir stiprino jůs. *p. 11, 27. p. 13, 1.

33. Ir koki czėsą užtrùkusiu, bùwo jůdu brólių su pakâjumi ißléisti pas apâßtalus.

34. Bet Zylui patiko ten pasilikti.

35. Bet Pówilas ir Bàrnabas làikėsi Antiókioj, mokino ir apsâke Diêwo žôdį su daug kitàis.

36. Bet po keliû dienû târe Pówilas Bàrnabui: sùgryždamu atlankykiwa sâwo brólius po wisùs miestùs, kuriůsè mùdu žôdį Wiêßpatiês apsâkėwa, ką jie weikia.

37. Bet Bàrnabas rôdijo, kad su sawimi imtu Jônq, prâwarde Markôßiumi.

38. Bet Pówilas per gér láike, ne imti su sawim tóki, kursài nůg jû=dwiejû bùwo atstójęs iß *Pamfyliôs, ir ne bùwo su jeis draugè êjęs tam dárbui. *p. 13, 13.

39. Ir jůdu taip aßtrèy susižodžâwo, âža nů kits kito atsiskyre, ir Bàrnabas êmęs su sawim Markôßių, âkrutu bėgo į Cyprą.

40. Bet Pówilas, saw Zylą pasiskyręs, nuêjo, Diêwo malónei brólių padůtas.

41. Bet jis êjo per Syrią, ir Ciliciq, stiprindams surinkimùs.

16. Pérskyrimas.

Pówilo Dárbài ir Kentėjims Lystroje, Azioj ir Bityniој, Troâdoj ir Pilippûse.

1. Bet jis atêjo į Dèrbę, ir į Lystrą, ir ßtay, ten bùwo wiens mokitinis, wardù *Timotêjus, žydißkôs moterißkês sunùs, ta bùwo tikinti, bet grykißko tėwo. *p. 19, 22.

2. Tas turėjo *gérą liùdimą tarp brólių Lystroj ir Ikónioj. *p. 6, 3. p. 10, 22.

3. Tą norėjo Pówilas keliáudams su sawimi draugè imti, ir êmęs appjáuste jį dėl Zydû, kuriê ténay bùwo; nėsà wisi žinójo, kad jo tėwas Grykas bùwęs.

4. Bet eidami per miestùs, pàdawe jůdu jiems laikyti *istâtimą, apâßtalû ir wyresniûjû Jerùzalėje isakytąji. *p. 15, 20. 29.

5. Tay surinkimai tikėjime pastójo pastiprinti, ir jû skàitlius dáugsinosi kas dièną.

6. Bet kaip jůdu per Prygią ir *Galáciôs žémę êjo, bùwo jiems dwiem ßwentôsês Dwâsês uždraustà, sakyti Diêwo žôdį Azioj. *p. 18, 23.

7. Bet kaip jůdu atêjo į Myzią, bànde jůdu eit per Bitynią, bet Dwâse jiem=dwiem tai ne pawélijo.

8. Bet aplènkę Myzią êjo jůdu į *Troâdą. *p. 20, 6. 2 Kor. 2, 12. 2 Tim. 4, 13.

9. Ir Pówilui pasiróde regėjims naktijè, tai bùwo wyras iß Macėdóniôs tas stowėjo ir prâße jį, tarydams: atêjęs į Macėdónią, gélbėk mus.

10. Bet kaip jis tą regėjimą bùwo regėjęs, tay mes tůjaù jėßkójom keliáut į Macėdónią, tikrày žinódami, kad mus Wiêßpats ten pawadinęs, jiems ėwangėlią apsakyti.

11. Tàygi mes léidomės iß Troâdôs ir nuêjome tiesiógey į Samotrácią, ir àntrąję diêną į Neâpoli,

12. Ir iß ten į Pilippùs, kurs yrà wyriáusiasis miêstas Macėdoniôs žémês, ir wálnas miêstas. Bet mes užtrùkom tamè miestè per kelès dienàs.

13. Ir sabatû diêną ißėjom iß miêsto pas ùpę, kur mèlsdawos, ir pasisėdę, kalbėjom móterims, kurios ténay bùwo susiêjusios.

14. Jr nobażnà moterißke, wardù Lydia, pùrpuro=krômininke iß Tyatiro miêsto, klaùsēs, kuriôs * ßirdį Wiêßpats atwēre, kad ji dabójo ant to, ką Pówilas sâke.
* Luk. 24, 45.

15. Bet kaip ji pakrikßtita bùwo su sâwo namàis, prâße ji mus, tarydama: jey manę per tikinczę į Wiêßpatį làikote, tay * èikßte į mâno namùs, ir pasilikite czę. Jr ji sylijo mus.
* 1 Moiz. 18, 3.

16. Bet nusidawe, mùms ant maldôs èinant, sutiko mus mergà, tùrinti żynawimo dwâsę, ta daùg pèlne sâwo pônams żynawimu.

17. Ta Pówilui bey mums wisùr pâskuy êjo ir * ßaùke tarydama: tie żmónēs yrà tarnài Diêwo, aukßczáusiojo, kuriê jums kélią ißgânimo apsâko.
* Mark. 1, 24. 34.

18. Toktài ji dâre túlą diêną. Bet Pówilui tai êjo per ßirdį, tôdēl jis atsigrężęs târe tai dwâsei: * aß prisakaù taw wàrdan Jēzaus Kristaus, kad ißèitumbei iß jôs. Jr ji ißējo tą pâczę adyną.
* Mark. 16, 17.

19. Bet jôs pônai regēdami, kad jû pèlno pasitikējims bùwo prapůlęs, nutwēre jie Pówilą ir Zylą, ir nuwilko jůdu ant tùrgaus prie wyresniûjû.

20. Jr nuwédę jůdu prie wyriáusiujû, târe: tůdu żmogù músû miêstą * sumàißo, Zydù búdamu.
* P. 17, 6. 1 Kar. 18, 17.

21. Jr apsâko tókį bûdą, kurį mums ne walè priimti, ney laikyti, kadángi Rymiônai ésme.

22. Jr żmónēs sujùdo prieß jůdu, ir wyriáusieji dâwe jiem rubùs nuplēßti, ir liêpe, jůdu * plâkti.
* 2 Kor. 11, 25. Pil. 1, 30. 1 Tess. 2, 2.

23. Jr kaip jie jůdu gerày bùwo nuplâkę, įmèsdino jůdu į kalējimą, prisakydami kalējimo úżweizdui, kad jis jůdu gerày priweizdētu.

24. Tas tókį prisâkimą gâwęs, įmete jůdu į widutinįjį kalējimą, ir idējo jû kójas į ßiekßtą.

25. Bet naktiês gúdume * mèldēsi Pówilas bey Zylas, gárbindamu Diêwą. Jr kalinèi jůdu girdējo.
* P. 4, 31. P. 5, 41.

26. Bet umày stôjos didis żémês drebējimas, tàipo, âża pasijùdino kalējimo âpaczos: ir tůjaù atsiwēre wisos dùrys ir wisû ryßèi atsirißo.

27. Bet kalējimo úżweizdas paßókęs iß miêgo, ir ißwydęs kalējimo dùris âtwiras, ißsitráuke jis kárdą, ir norējo pats sawę nusiżudyti, dumódams, kâlinius ißbēgusius.

28. Bet Pówilas sußùko didżù balsù, tarydams: ne darykis saw niêko pikto: nēsà mes wisi czę te b'ēsam.

29. Bet jis żwâkês prâßęs įßóko į widų, ir pradējęs drebēti, půle Pówilui ir Zylui į keliùs.

30. Jr jůdu laùkan ißwédęs, târe: mielu ponù, * ką darysiu, kad ißganytas pastóczau?
* Luk. 3, 10.

31. Jůdu târe: * tikēk į Pônų Jēzų Kristų, tay búsi ißganytas, tu, ir tâwo namài.
* Jono 3, 16.

32. Jr sâke jam Diêwo żôdį, ir wisiems, kuriê jo namůsè bùwo.

33. Jr jis êmęs jůdu pas sawę, tojè adynoje naktiês, numażgójo jû=dwiejû rándus; ir tůjau dâwēs krikßtidintis sawę ir wisùs sawůsius.

34. Jr * įwédęs jůdu į sâwo namùs, pastâte jiem stâlą, ir dżaùgēsi su wisàis sâwo namàis, kad jis į Diêwą tikis bùwo pastójęs.
* Luk. 5, 29.

35. Jr diênai praaùßus nùsiunte wyriáusieji miêsto tarnùs, tarydami: paléisk tus żmónes.

36. Jr kalējimo úżweizdas prâneße tus żodżùs Pówilui: wyriáusieji àtsiunte, kad ißléistu bútumbita. Tàygi dabàr ißêjusiu, èikita su pakâjumi.

37. Bet Pówilas târe jiems: jie mùdu be prowôs ir be sûdo po żmoniû akiû nùplake, nórint mùdu taczaù * Rymiônai żmónēs ésiwa, ir įmete mùdu į kalējimą, o dabàr jie dar turētu mùdu slapczèy ißstùmti? niekù budù, bet te atèina jie pâtys, ir te ißweda mùdu.
* P. 22, 25.

38. Miêsto tarnài apsâke tus żodżùs wyriáusiemsiems, o tie bijójos, ißgirdę, jůdu Rymionù ēsanczu,

39. Jr atēję * pérpraße jůdu, ir ißwédę, mèlde jůdu, kad ißèitu iß miêsto.
* Matt. 8, 34.

40. Tay jůdu ißêjusiu iß kalējimo, nuêjo prie Lydiôs; ir brólius mâtę ir jůs palinksminę, ißkeliâwo.

17. Pérskyrimas.

Pówilo Weikimas Tessalónikoje, Bèroj ir Atênůse.

1. Bet kaip jůdu per Ampipoli ir Apollônią keliâwo, atêjo jůdu į *Tessalóniką; ten bùwo Zydû ßiùile. * 1 Tess. 2, 2.

2. Tay Pówilas pagàl sâwo pâproti prie jû įêjo, ir kalbējo su jeis per tris sâbatas iß râßto;

3. Jiems tą ißguldydams, ir paródidams, Kristų *turējusį kentēti, ir prisikélti iß numirusiujû, ir kad tas Jēzus, kurį aß (târe jis) jùms apsakaù, yrà Kristus. * Luk. 24, 27. 45.

4. Ir *keli iß jû itikējo, ir prisidraugawójo Pówilui ir Zylui, ir dide daugybe nůbaznû Grykû, o ir garbingiáusiujû móteriû ne màz. * p. 17. p. 28, 24.

5. Bet kētsprándzei Zydai nèkente, ir prisiêmę kelis nelabùs wyrus iß walkûnû, padâre zmoniû susibēgimą, pakēle màißtą miestè, ir atêję pas namùs Jazôno, jēßkójo jůdu nuwèsti tarp (prastûjû) zmoniû daugybês.

6. Bet jû ne râdę nuwilko jie Jazôną ir kelis brólius pas miêsto wyriáusiůsius, ßaukdami: tůdu, kuriůdu wisą swietą *sujùdina, ir ßę atêję yrà. * p. 16, 20. 1 Kar. 18, 17.

7. Tùs yrà Jazônas priêmęs, ir tie wisi dâro prieß Ciecoriaus prisâkimą, sakydami: *kitą êsantį karâlium, bútent Jēzų. * Luk. 23, 2.

8. Bet jie sujùdino zmónes, ir miêsto wyresniůsius, kuriê tai girdējo.

9. Ir tikrą atsiliepimą gâwę nů Jazôno, ir nů kitû, paléido jie jůsius.

10. Bet brólei tůjaù ißléido nakczè Pówilą bey Zylą į Berôę, kuriůdu ten ißkàkusiu, įêjo į Zydû ßiùilę.

11. Bet tie gerésnę dûmą turējo, ne kaip aniê Tessalónikoj; tie priēme zôdį su gerà walè, *kas=diên tyrinēdami raßtè, bau tàipo êsą. * Jez. 34, 16. Luk. 16, 29. Jono 5, 39.

12. Tôdēl daùg iß jû itikējo, ir Grykißkujû wiêzlibû móteriû ir wyrû ne maz.

13. Bet kaip Zydai iß Tessalónikôs ißtyre, kad ir Beróēj Diêwo zôdis Pówilo apsâkoms, tay jie atêję, ir czę zmónes taipjaù sujùdino.

14. Bet brólei tůjaùs ißsiunte Pówilą, kad èitu iki júriû; bet Zylas ir *Timotêjus pasiliko ténay. * p. 16, 1.

15. Bet kuriê Pówilą lydējo, nugabéno jį iki Atênû, ir gâwę įsâkimą Zylôp ir Timotêjop, kad jůdu weikiáusey pas jį atèitu, keliâwo jie ßalin.

16. Bet kaip Pówilas *Atênůse jû=dwiejû láuke, supyko jo dwâse jamè, kadángi jis regējo, tą miêstą balwonùs taip bàisey gárbinanti, * 1 Tess. 3, 1.

17. Ir jis tiesà kalbējo Zydams ir Diêwo=bijantiemsiems ßiùilėje, ir ant tùrgaus kas diêną tiems, kuriê czę [illegible]idawo.

18. Bet keli iß Epikûrû ir Stóikû Pilozôpû ginczijos su jůmi, ir kiti târe: ką nor tas *wapētojis sakyti? bet kiti: régis, kaip kad jis noris kókius naujùs diewùs apsakyti, o tai tôdēl, kadángi jis Ewangēlią apiê Jēzų ir apiê prisikēlimą iß numirusiujû jiems bùwo pranéßęs. * 1 Kor. 4, 12.

19. Bet jie jį êmę, nùwede jį ant sûdo wietôs, ir târe: ar gâlim zinót, kas tas naujàsis mókslas êsąs, kurį tu mokini?

20. Nēsà tu ko naùjo músû ausims prâneßi, tôdēl norētumbim zinóti, kas tai êsą.

21. Bet Atênai wisi, o ir atèiwjei ir sweczęi bùwo ant niêko kito stâtesi, kaip tiktày ko naùjo sakyti ir girdēti.

22. Bet Pówilas stowēdams widuryj sûdo wiētôs, târe: jûs wyrai iß Atênû, aß mataù, jùs wisůsè dalykůsè diewáiczius labày gárbinanczus.

23. Nes czę péreidams ir pérweizdēdams jùsû Diêwo ßluzmàs, radaù altórių, ant kuriô bùwo paraßyta: nepazystamamjam Diêwui. Dabàr aß jùms tą apsakaù, kurį jûs nepazindami gárbinat.

24. Diêwas, kursài sutwēre swietą, ir wislab, kas tamè yrà, tas, bú- dams dangaùs ir žémês Wiêßpatis, * ne gywéna bažnyczose, rànkomis darytose: * p. 7, 48.

25. O jis ir ne žmoniû rànkomis prikawójamas, * kaip kad jis ko reikaláująs, kadángi jis pats kož- nám dûda gywasti ir kwâpą ir wislab. * ps. 50, 8. 9.

26. Ir padâre, kad iß wieno kraùjo wisû žmoniû giminēs gywéna ant wiso žémês apskritùmo, ir rubéžių stâte, bey pirm paskyre, * kaip ilgày, ir kaip placzèy jie gywénti turēs: * 5 Moiž. 32, 8.

27. Kad jie Wiêßpatiês * jēßkótu, bau galētu ji czópti ir rasti; ir tiesà, jis ne toli yrà nû kôžno wieno tarp músû. * Jėž. 55, 6. Jßm. 13, 9.

28. Nēs jamè gywénam, krùtam ir ésme, kaip ir keli Poētai prie júsû sâkę ésti: mes ésme jo giminês.

29. Tàygi búdami Diêwo giminês, ne tùrim dumóti, kad * diewyste áuksui, arbà sidâbrui, arbà âkme- niui, dàiley taisytam, per žmogaùs sumislijimą pramanytam, prilyg- stanti. * Jėž. 46, 5. s.

30. Ir tiesà Diêwas * nežinójimo czêso n'ižwelgę; bet dabàr † prisâko jis wisiems žmonēms wisûsè kraß- tûsè, prisiwèrstis, * p. 14, 16. † Luk. 24, 47.

31. Tôdēl, kad jis diênq paskyręs ésti, kurioje jisài sûdis žémês ap- skritùmą su teisybè * per wieną wyrą, kuri jis tam paskyręs, ir kiek-wie- nám tikējimą po akiû statydams, † ji prikēlęs iß numirusiujû. * Rym. 14, 10. † Nus. Ap. 3, 15. s.

32. Kaip jie girdējo apiê prisikē- limą iß numirusiujû, tay kiti * jûkēsi, bet kiti târe: mes apiê tai tawę dau- giaùs girdēsim. * 1 Kor. 1, 23.

33. Tàipo atstójo Pówilas nûg jû.

34. Bet keli wyrai prie jo prisidrau- gawóję tiki pastójo, tarp kuriû bùwo Dionysius, wiens iß rótôs, ir mo- terißke, wardù Dámaris ir kiti su jeis.

18. Pérskyrimas.

Pówilo Darbài Korintè, ir ant kélio i Antiókią; Apollons Epēzè.

1. Potám Pówilas ißējęs iß Atēnû, atêjo i Korintą,

2. Ir râdo wieną Żydą, wardù * Akwilą, pagàl gimtinę iß Ponto, kurs ne senèy bùwo atêjęs iß Itá- liôs žémês, su sâwo moterimi Pris- scilla (tôdēl, kad Ciecorius Klaù- dius wisiems Żydams prisâkęs bùwo, iß Rymo atstóti.) * Rym. 16, 3.

3. Prie tû jis atêjo, o kadángi jis tą pâti reméstą turējo, pasiliko jis pas jûs, ir * dirbo; bet jû reméstas bùwo: káurus áusti. * 1 Kor. 4, 12. s.

4. Ir jis mokino ßiùilēj, kas sâbatą, ir pérkalbējo taip Żydùs, kaip Grykùs.

5. Bet kaip * Zylas ir Timotêjus iß Macēdóniôs atêjo, priwerte Dwâse Pówilą liùditi Żydams apiê Jēzų, ji êsanti Kristų. * p. 17, 14. 15.

6. Bet jiems pasipriêßijant ir blùž- nijant * ißdùlkino jis sâwo rubùs, tarydams: júsû kraùjas tesków ant júsû galwôs; aß czystas, nû ßio czêso eimi pas pagonùs. * p. 13, 51. Matt. 10, 14.

7. Ir ißējęs iß czę iêjo i wieno namùs, wardù Jùstus, kurs bùwo Diêwo-bijąs, ir to namài bùwo arti ßiùilês.

8. Bet Krispus, wyriáusiasis ßiùi- lês, tikējo i Wiêßpati, su wisàis sâwo namàis. Ir daug Korintiônû besiklaùsanczjujû, pastójo tikinczèis, ir dâwēs krikßtitis.

9. Bet Wiêßpats târe Pówilui nakczè per regējimą: * nesibijókis, bet kalbēk ir ne tylēk; * 1 Kor. 2, 3.

10. Nēs * aß esmi su tawim, ir ney wiens ne dris tawę ißkâditi; nēs aß † didi žmoniû pulką turiù ßimè miestè. * Jėž. 41, 10. Jėr. 1, 18. † Ož. 2, 23. Jono 10, 16.

11. Bet jis pasiliko tén wieną métą ir ßeßis mēnesius, mokindams jûs Diêwo žôdi.

12. Bet Galliônui waldonù êsant Akâjoj, pasikēle Żydai wienßirdżèy prieß Pówilą, ir àtwede ji prie sûdo krâsês,

13. Ir târe: ßis pérkalba žmónes, Diêwui ßlûžiti prieß zokâną.

14. Bet kaip Pówilas norējo bùrną atwérti, târe Galliônas Żydams: jey tai bútu * kokià piktenybe ir ne- teisybe, mieli Żydai, tay aß júsû wertày klausyczau. * p. 23, 11.

15. Bet kadángi tai kláusimas yrà apiê mókslą, ir apiê žôdi, ir apiê zokâną tarp júsû, *tay žinókitės jûs patys, aš ne misliju tai sûdit.
* Matt. 27, 24. Jono 18, 31.

16. Ir pawâre jûs nů sûdo krâsês.

17. Tay nutwērę wisi Grykai *Sostênq, šiùilês wyriausiąji, ir sùmuše ji prie sûdo-krâsês; o Galliônas to niêko ne atbójo.
* 1 Kor. 1, 1.

18. Bet Pówilas dar ilgày tén pasiliko: potám atsisweikino jis nů bróliû, ir norējo į Syrią âkrutu bēgti, ir su jûm Priscilla ir Akwilas. Ir jis * apsiskùto sâwo gálwą Kenkrēoj, nēs turējo pâžadą.
* P. 21, 24. 4 Moiz. 6, 9. 18.

19. Ir atêjo į Epêzą, ir ten jûs paliko. Bet pats iêjęs į šiùilę, kalbējo su Žydais.

20. Bet jie prâše ji, kad jis ilgésni czêsą prie jû pasiliktu; ir jis ne apsiēme;

21. Bet atsisweikino nů jû, tarydams: aš tikrày turiù ateinanczeję šwentę Jerúzalēje šwęsti. * Jey Diewo norēs, tay aš wēl pas jùs sugryšiu. Ir atstójo iš Epêzo,
* 1 Kor. 4, 19. Ebr. 6, 3. Jok. 4, 15.

22. Ir atêjo į Cēsáriq, ir užêjęs pasweikino surinkimą, ir nuêjo į Antiókią.

23. Ir pasilikęs ten kóki czêsą, iškeliâwo, ir àpeidams paèiliuy Gâlatû šali ir Prygią, pastiprino wisùs mokitinius.

24. Bet atêjo į Epêzą Žydas, wardù Apollo, gimęs Aleksándrioj, wyras galis žôdzůsè, ir macnùs rašte.

25. Tas bùwo išmokitas apiê kéliq Wiêšpatiês, ir kalbējo iš karštôs Dwâsês, ir mokino strôpjey apiê Wiêšpati; žinódams tikt apiê Jôno krikštą.

26. Tas pradējo drąsey kalbēt šiùilēj. Bet kaip ji girdējo Akwilas ir Priscilla, ême jie ji pas sawę, ir išgùlde jam pilniaùs Diêwo kéliq.

27. Bet kaip jis norējo į Akâją keliáuti, râše brólei, ir graudéno mokitinius, kad ji priimtu. Ir tén iškâkęs gélbējo daug tû, kuriê bùwo tiki pastóję per malónę.

28. Nēsà jis *pérgalējo Žydùs macnèy, ir róde atwirày iš rašto, kad Jēzus êsąs Kristus. * P. 9, 22.

19. Pérskyrimas.

Pówilo Darbài Epęzè.

1. Bet nusidawe, kaip Apollo Korintè bùwo, kad Pówilas pérējęs aukštesnéses žemès, atêjo į *Epêzą, ir râdęs ten kelis mokintinius,
* P. 18, 19. 21.

2. Târe tiems: bau *gâwot šwèntąję Dwâsę, kaip tiki pastójot? jie târe jam: mes ir ney girdēte ne girdējom, † kad šwentà Dwâse êsanti.
* P. 10, 44. † Jon. 7, 39.

3. Ir jis târe jiems: kienôgi wàrdan jûs pakrikštiti éste? jie târe: į Jôno krikštą.

4. Bet Pówilas târe: *Jônas krikštijo krikštù prisiwertimo, ir sâke žmonēms, kad tikētu į tą, kurs pâskuy ji atèinąs, tai ésti į Jēzų, kad jis êsąs Kristus. * Matt. 3, 11. f.

5. Jie tai išgirdę krikštidinos wàrdan Pôno Jēzaus.

6. Ir kaip Pówilas *rankàs ant jû uždējo, † atêjo šwentóji Dwâse ant jû, ir jie kalbējo liežùwjeis ir prârakawo.
* P. 1, 5. P. 6, 6. P. 8, 17. † P. 2, 4. P. 10, 44. P. 11, 15.

7. Ir wisû tû wyrû bùwo kokiê dwylika.

8. Bet jis iêjęs į šiùilę sâke drąsey Diêwo žôdi per tris mēnesius, mokino ir *pérkalbējo jûs apiê Diêwo karalystę. * P. 14, 3.

9. Bet kaip keli *užsikētino ir ne tikējo, piktay kalbēdami apiê tą kéliq po akiû surinkimo, atstójo jis nůg jû, ir atskyręs mokitinius, kalbējo kas diênq šiùilēje wieno, wardù Tyrannus. * 2 Tim. 1, 15.

10. O tai nusidawe per du metu, tàipo, kad wisi, kuriê Azioje gywéno, žôdi Pôno Jēzaus girdējo, kaip Žydai, taip ir Grykai.

11. Ir Diêwas ne mažùs dárbus ištàise per rankàs Pówilo,

12. Tàipo, âža ir nůg jo kûno sképetas ir jóstas ant ligóniû uždēdawo, ir ligos atstódawo, ir piktos dwâsēs išeidawo.

13. Bet išsidryso keli iš Žydû aplink besibâstanczujû, kuriê bùwo

užžadētojei, minēti wàrdą Pôno Jēzaus ant tû, kuriê piktû dwâsiû turējo, tarydami: mes prisâkom jums wàrdan Jēzaus, kurį Pówilas apsâko.

14. Bet bùwo jû septyni súnus wieno Žydo, wardù Skēwa, wyriáusiojo kúnigo, kuriê tai dâre.

15. Bet piktóji dwâse atsakydama târe: Jēzų gerày pažystu, ir Pówilą gerày žinaù: bet jûs kas éste?

16. Jr žmogùs, kuriamè piktóji Dwâse bùwo, ßóko ant jû, ir apgalējo jûs, ir pàrmete jûs po sawim, tàipo, âža jie nûgi ir suróniti iß tû namû ißbēgo.

17. Bet tai ißsiréißke wisiems Epēžè gywénantiems, taip Žydams, kaip ir Grykams; ir *báime àpēme jûs wisùs, ir wàrdas Pôno Jēzaus pastójo didèy pagárbintas. *p. 5, 5. 11.

18. Atējo ir daùg tû, kuriê bùwo tikinczeis pastóję, ißsipažindami ir apsakydami, ką jie bùwo dârę.

19. Bet daug tû, kuriê bùrimo remésttą bùwo wârę, súneßę czèrtknyges, ir sudégino tas po akiû wisû, ir parokâwo, ko jos wèrtos bùwo, ir râdo piningû pènkes dèßimtis túkstanczû grâßiû.

20. Taip *macnèy áugo Wiêßpaties žôdis ir galingas pastójo.
* p. 6, 7. p. 12, 24.

21. Kaip tai bùwo ißtaisyta, apsiēme Pówilas Dwâsēje per Macēdóniją ir Akâją èidams į *Jerúžalę keliáuti, ir târe: aß ténay bùwęs turiù potám ir Kymą pamatyti.
* p. 18, 21. p. 20, 22.

22. Jr siùnte du iß tû, kuriê jam tarnâwo, į Macēdóniją, Timotêjų ir *Erâstą; bet pats kókią wâlandą pasiliko Azioj. * Kym. 16, 23.

23. Bet tû czēsù râdosi *ne mâžas sujudims dēl to kélio. * 2 Kor. 1, 8.

24. Nēs wiens, wardù Demētrius, aukskalys, tas dâre sidabriniû bažnyczû Diânai, ir pritèike remestininkams *ne maž naudôs. * p. 16, 16.

25. Tûs suwadino jis, o ir priedarbininkus to patiês reméslo, tarydams: mieli wyrai, jûs žinot, kaip daùg naudôs mes iß to dárbo tùrim;

26. Jr jûs régit bey girdit, kad ne tiktày Epēžè, bet ir konè wisôj Azioj, ßis Pówilas daùg žmoniû atkrèipja, pérkalba, ir sâko: tai ne ēsą diewài, kuriê rànkomis daryti.

27. Bet ne tiktày músû dárbas kēta ant to parèiti, kad niēko wèrts ne bútu, bet ir bažnycza didēsēs diewēnês Diânôs per niēką bus làikoma, ir jôs ßlowê sugàiß, kurę taczaù wisà Azia ir žémês apskritùmas diēwißkay gárbin.

28. Tai girdēdami jie didèy pérpyko, ßaùke ir târe: dide yrà Diâna Epēžiônû.

29. Jr wisas miêstas pilnas pastójo màißto, ir *wisi wienßirdžey bēgo padùrmu ant pasižiurējimû wiêtôs, sugâwo Gâjų ir Aristàrkų iß Macēdóniôs, Pówilo draugùs.
* 2 Kor. 1, 8. s.

30. Bet kaip Pówilas norējo tarp žmoniû èiti, ne léido ji mokitinei.

31. O ir keli wyresniûjû Azioj, kuriê Pówilo geri prietelei bùwo, siùnte pas ji, graudéndami ji, kad ne èitu ant pasižiurējimû wiêtôs.

32. Kiti ßaùke ßeip, kiti tàip; nēsà pùlkas bùwo sumißęs ir daugiáusieji jû ne žinójo, kôdēl jie bùwo susiêję.

33. Bet keli iß pùlko ißtráuke Aleksàndrą, kuri Žydai į pryßaki ißstúme; bet Aleksàndras *mójo su rankà, norēdams sawę po akiû žmoniû téisintis.
* p. 12, 17. p. 13, 16. p. 21, 40.

34. Bet kaip jie suprâto, ji ēsanti Žydą, pakilo wisû bàlsas padùrmu, ir ßaùke per du stùndu: dide yrà Diâna Epēžiônû.

35. Bet kaip wyriáusisis ant râßtininkû žmónes bùwo nutildęs, târe jis: jûs wyrai iß Epēžo, kursài žmogùs yrà, kurs nežinótu, kad miêstas Epêžas ēsąs kawótojis didēsês diewēnês Diânôs ir dàngißkojo âbrožo?

36. Tàygi, kadángi tam ney wiens ne gál prießtarauti, tay jûs tùrite tylēti ir niēko be apsidumójimo ne daryti.

37. Jûs ßitùs žmónes àtwedēt, kuriê ney bažnyczû plēßikai, ney blùžnitojei júsû diewēnês n'ierà.

38. Bet jey Demētrius ir tie, kuriê su jûmi yrà remestininkai, tur kókę

ſkùndą prieß ką; tam prôwos làikomos, ir yrà cżę ſûdżos, te apſiſkùndż jie kits kitą.

39. Bet jey jûs ko kito nórit jëßkóti, tay toktai bus ißtaiſyta dawadningame ſurinkimè.

40. Nës mes bijomës, kad ne bútumbim apſkųſti dël màißto ßiôs dienôs, o taczaù ney jokiôs priëżaſtiês n'ierà, iß kuriôs mes màißto dël téiſintis galëtumbim. Jr tai paſâkęs, paléido jis ſurinkimą.

20. Pérſkyrimas.

Pówilo Keliône į Troâdą, ir Milëtą, ir ką jis czónay ißtàiſęs.

1. Kàipgi tas màißtas bùwo paſilióvęs, ſuwadino Pówilas mokitinius pas ſawę, ir jûs pérżegnojęs ißêjo *keliáut į Macëdóniją. *1 Tim. 1, 3.

2. Jr pérējęs tas ßalis, ir jûs daùg żôdżeis graudénęs, atêjo jis į Grykû-żémę. Jr paſiliko tén per tris mënesius.

3. Bet kadángi Żydai jo tykojo, kaip jis norējo keliáuti į Syrią, paſidumójo jis ſugryßt per Macëdónią.

4. Bet êjo ſu jûmi iki Aziôs, Sópater iß *Beróês; bet iß Teſſalónikôs †Ariſtàrkus ir Sekùndus, ir Gâjus iß Dèrbês, ir Timotêjus; bet iß Aziôs Tykikus ir Trópimus. *p. 17, 10. †p. 19, 29.

5. Szie pirmà nuêję láuke músû *Troâdoj. *p. 16, 8.

6. Bet mes âkrutu bēgom po welykû iß Pilippû iki pènktai diênai, ir atêjom pas jûs į Troâdą, ir paſilikom tén ſeptynes dienàs.

7. Bet wieną ſâbatą, kaip mokitinei ſuſtêjo, *dûną láużti, ſâke jiems Pówilas Diêwo żôdį, norēdams àntrąję diêną ißkeliáuti, ir pailgino żôdį iki puſiáu-naktiês. *p. 2, 42. 46.

8. Jr bùwo daùg żiburiû wirßutiniôj ſwetlyczoj, *kùr bùwo ſuſirinkę. *p. 1, 13.

9. Bet ſēdējo jaunikáitis, wardù Eytykus, lánge, ir ſunkùs miêgas àpēme jį, Pówilui taip ilgày bèkalbant, ir miêgo pérweiktas, nupûle jis nûg treczôſês wirßutiniôs ſtubôs, ir bùwo negywas pakéltas.

10. Bet Pówilas nuêjęs *pûle ant jo, ir jį apſikabinęs târe: ne darykite trànkſmą; nēſà jo dußià te b'iêr jamè. *1 Kar. 17, 21.

11. Tay jis użêjęs aukßtyn láużę dûną, ir wálge, ir kalbējo daug ſu jeis, ik ißaùßtant, ir ßitàipo jis ißkeliâwo.

12. Bet jie àtwede tą wàiką gywą, ir ne menkày bùwo palinkſminti.

13. Bet mes pirm êję ſu âkrutu, léidomēs į Aſſôną, norēdami tén Pówilą pas ſawę imti; nēs jis taip bùwo liēpęs, ir jis norējo pēſczas èiti.

14. Bet kaip jis ſu mumis ſuſtêjo Aſſônoje, ēmēm jį pas ſawę, ir atêjom į Mytilēnę.

15. Jr iß ten bēgome, ir ißkâkom àntrąję diêną pas Kyą; ir ſékanczęję diêną pribēgom prie Sâmo, ir paſilikom Trogylioj; ir tą diêną po tôs atêjom į Milêtą.

16. Nēſà Pówilas bùwo apſtêmęs, Epêżui pro ßâlį prabēgti, kad ne użſitrùkintu Azioj; nēs jis ſkùbinos, jey jam galimà, ant *ſekminiû Jerúżalēje búti. *p. 18, 21.

17. Bet iß Milêto ſiùnte jis į Epêżą, ir atſiwadindino pas ſawę wyreſniûſius ſurinkimo.

18. Bet jiems pas jį atêjus, târe jis jiems: *jûs żinot nû pirmôſês dienôs, mán į Aziją atêjus, kaip aß wiſadôs prie júſû buwaù, *p. 19, 10.

19. Szlûżidams Wießpaczui ſu wiſà pakarnyſtè, ir ſu daug âßaromis, ir gùndimais, kuriê man tikos nû Żydû, manęs tykanczû;

20. Kaip aß niêko ne użtylējau, kas naudinga yrà, ką jums ne búczau pranéßęs ir jùs mokinęs ſurinkimè ir ſkyriù namûſè.

21. Liùdidams taip Żydams, kaip ir Grykams, apiê *priſiwertimą Diewôp, ir apiê tikējimą į músû Pôną Jēzų Kriſtų. *Mark. 1, 15.

22. Jr ßtay, aß Dwâſeje ſùrißtas, keliáuju *į Jerúżalę, neżinódams, kas man ten tikſis; *p. 19, 21.

23. Tiktày, kad ßwentóji Dwâſe po wiſùs mieſtùs *liùdija, tarydama: ryßèi ir wargài manęs ténay láukią. *p. 9, 16. p. 21, 4. 11.

24. Bet aß to *niêko ne atbóju, nèygi sâwo gywasti saw paczám uz brángų ne laikaù, kad pabàigczau sâwo bêgi su dzaugsmù, ir urêdą, kuri gawaù nů Pôno Jēzaus, liùditi ēwangēlią apiê Diêwo malónę. *p. 21, 13.

25. Irgi dabar ßtay, aß zinaù, kad jûs mâno wéidą daugiaùs ne regēsite, jûs wisi, per kuriùs pérkeliawau, apsakydams Diêwo karalystę.

26. Tôdēl liùdiju jums ßę diênq, manę *czystą êsanti nů wisû kraùjo. *p. 18, 6.

27. Nēsà aß jums niêko nè-slēpjau, kad ne búczau apsâkęs wisą Diêwo rôdą.

28. Tàygi dabókitēs ant sawęs pacziû ir ant wisôs kàimenês, tarp kuriôs jùs ßwentóji Dwâse stâczusi wyskupais, ganyti Diêwo surinkimą, kuri jis sâwo patiês kraujù nusipèlnęs.

29. Nēs tai zinaù, kad po mâno atstójimo atèisę tarp júsû smàrkus wilkài, kuriê kaimenês neczêdis.

30. O ir iß júsû paczû kélsis wyrû, kuriê pérkreiptus mókslus kalbēs, mokitinius sawęsp pritráukti.

31. Tôdēl budēkite, *atsímindami to, manę ne paliówus tris metùs, diênq bey nâkti kôzną graudént su âßaromis. *Ebr. 13, 17.

32. Ogi dabar, mieli brólei, aß padůmi jùs Diêwui ir jo *malónês zôdzui, kùrs galis yrà, jùs pabudawóti, ir důti tēwißkę tarp wisû paßwènczamujû. *p. 14, 3.

33. Aß júsû ney wieno ney áukso, ney sídâbro, ney rûbo nè-geidzau.

34. Nēsà jûs pâtys zinot, man ßiàs rankàs ant mâno reikmenês, ir tû, kuriê su manim bùwo, ßlûzijus.

35. Aß jums wislab paródzau, kad taip dirbti parèitis, ir sílpnůsius priimti, ir atsíminti zôdzio Pôno Jēzaus, kuri jis sâkęs: ißganytingiaùs yrà důti, ne kaip imti.

36. Ir tai pasâkęs, *jis parsíklaupe ir meldēsi su jeis wisàis. *p. 21, 5.

37. Bet pastójo daug wèrksmo tarp jû wisû, ir apsíkabinę Pówilą kaklù, buczâwo ji;

38. Tûzidamies didzáusey to zôdzo dēl, kad jis bùwo sâkęs: jûs daugiaùs *jo wéidą ne regēsent. Ir palydējo ji i âkrutą. *p. 25.

21. Pérskyrimas.

Pówilo Kelióne iß Milētôs i Jerúzalę, ir ką jis czę priegtám atlikęs ir ißkentējęs.

1. Bet kaip nusídawe, kad mes nůg jû atstóję tolyn keliâwome, tay mes tiesiógey atêjome i Kóą, ir sékanczęję diênq i Rôdus, ir iß ten i Pátarą.

2. Ir râdę âkrutą, i Pēniciją bēganti, i tą izènge tolyn bēgome.

3. Bet kaip Cyprų ißwydome, tay ję po kairês palikę nubēgome i Syrią, ir atêjom i Tyrą; nēs czę âkrutas turējo tawôrą ißkráuti.

4. Ir râdę mokitinius, pasilikom ténay septynes dienàs. Tie sâke Pówilui per *Dwâsę, kad ne uzèitu i Jerúzalę. *p. 11. 12. p. 20, 23.

5. Ir nusídawe, kaip mes tas dienàs bùwome praléidę, tay mes ißsitráukę ßalin keliâwom. Ir jie wisi mus palydējo su moterimis ir su waikàis, iki laùkan iß mièsto, ir *parsíklaùpę prie krâßto mèldēmēsi. *p. 20, 36.

6. Ir atsíswéikinę nůg kits kito izengēm i âkrutą, bet aniê sugryzo pas sawůsius.

7. Bet mes júrês keliônę pabàigę, iß Tyro atêjom i Ptolemáidą, ir brólius pasiwéikinę, pas jůs pasililikom wieną diênq.

8. Antraję diênq ißsitráukę mes, kuriê su Pówilu bùwome, atêjom i Cēsarią: ir iêję i namùs *Pilippo, Ewangēlisto, kursài wiens iß anû septyniû bùwo, pasílikom pas ji. *p. 6, 5.

9. Tas turējo kétures dùkteres, tos bùwo *mèrgos prarakáujanczos. *p. 2, 17. Joel 3, 1.

10. Ir mums tén daugiaùs dienû pasiliêkant, parkeliâwo wiens prârakas iß Judēôs, wardù *Agabus, ir atêjo pas mùs. *p. 11, 28.

11. Tas êmęs Pówilo jůstą, ir susiríßęs sâwo rankàs ir kójas, târe: tai sâko *ßwentóji Dwâse: tą wyrą, kurio ta jůsta yrà, Zydai tàipo surìß Jerúzalēje, ir ji padůs i pagônû rankàs. *p. 20, 23.

12. Bet tai ißgirdę, prâßēm ji, més ir tie, kuriê czejaù gywéno,

* kad jis ne keliáutu aukßtyn i Jerúzalę. * Matt. 16, 22.

13. Bet Pówils atsâke: ką dârote jûs, werkdami, ir mâno ßirdi sùnkindami? nēsà aß gâtawas esmi, ne tiktày rißdintis, bet ir mirti Jerúzalēje, * dêley wàrdo Pôno Jēzaus. * Rym. 8, 36.

14. Bet kaip jis ne pérsikalbēdinos, tylējome, tardami: te nusidůd Wiêßpatiês walè.

15. Ir po tû dienû wislab susikraustinēję užêjom i Jerúzalę.

16. Bet atêjo su mumis ir keli mokitinei iß Cēsáriôs, ir nùwede mus pas wieną, wardù Mnâson, iß Cyprôs, kursài séns mokitinis bùwo, kad pas tą gaspâdą turētumbim.

17. Bet mums i Jerúzalę atêjus, mus brólei mèiley priēme.

18. Bet àntrąję diêną iêjo Pówilas su mumis pas Jokûbą; ir wisi wyresnieji tén susiêjo,

19. Kuriùs pasiwéikinęs papâsakojo jis jiems po kits kito, * ką Diewas padâręs tarp pagônû per † jo urēdą. * Luk. 10, 17. † Nus. Ap. 20, 24.

20. Bet jie tai girdēdami liáupsino Wiêßpati, jám sakydami: brolaù, tu regi, kiek daug túkstanczû Zydû yrà, kuriê tiki pastóję, o wisi yrà storawótojei už zokâną.

21. Bet jie apiê tawę girdējo, tawę mokinanti, nûg Moizêßiaus atpùlti wisùs Zydùs, tarp pagônû êsanczůsius, ir sâkanti: kad ne appjáustitu sâwo waikùs, nèygi èlgtusi pagàl jo istâtimą.

22. Kasgi tai yrà? ant wisû daiktû turēs (surinkimo) daugybe susiéiti; nēsà jie ißtirs, tawę atêjusi.

23. Tàygi daryk tai, ką taw sâkome:

24. Mes turime czónay kéturis wyrus, tie * tur pâzadą ant sawęs; tus pas sawę êmęs czystidikis su jèis, ir užmokēk kaßtàs už jûs, kad sâwo gálwas apskustu, ir wisi žinótu, niêko to ne êsant, ką jie apiê tawę girdēję, bet kad ir tu patsài elgiesi laikydams zokâną. * p. 18, 18.

25. Nēs tikintiemsiems iß pagônû mes râßēm dawâdidami, kad to niêko ne laikytu, kaip * kad tiktày saugótusi nûg to, kas apierawóta yrà balwônams, ir nûg kraùjo, ir nûg nutróßkusiojo, ir nûg kekßystês. * p. 15, 20. 29.

26. Tay Pówilas tus wyrus sawęsp êmęsi, àntrąję dieną czystidinos su jeis, ir i bažnyczią iêjęs, pasiróde, kaip jis làikąs apczystijimo dienàs, iki už kiekwieną iß jû apierà apierawóta bùwo.

27. Bet kaip tos septynios diênos jau konè bùwo pasibèngusios, * Zydai iß Aziôs ji bažnyczoje ißwydę, sujùdino wisùs žmónes, ji nutwérdami ir ßaukdami: * p. 24, 18.

28. Jûs wyrai iß Izraēl, gélbēkit; * ßisài yrà tas žmogùs, kurs wisùs žmónes po wisàs ßalis mokina prieß músû žmónes, prieß ßitą zokâną, ir prieß ßitą wiêtą. Priegtám jis ir Grykû iwede i bažnyczią, ir ßę † ßwèntąję wiêtą neßwèntą padâre. * p. 19, 26. p. 24, 5. Ezek. 44, 7.

29. Nēs jie su jûmi miestè bùwo mâtę * Trôpimą, Epēzißki, tą jie dumójo, buk Pówilas i bažnyczią iwédęs. * p. 20, 4. 2 Tim. 4, 20.

30. Ir wisas miêstas sujùdo, ir pastójo žmoniû susibēgimas. Bet jie * Pówilą sugâwę ji laùkan ißwilko iß bažnyczôs, ir tůjaus duris užrakino. * p. 26, 21.

31. Bet kaip jie ji užmùßti norējo, apsakyta bùwo wyriáusiamjam zalnêriû pulkauninkui, wisą Jerúzalę sujùdusę.

32. Tasài tůjaus su sawim êmęs žalnērius ir zalnêriû wyresniůsius, tarp jû nubēgo; bet aniê pamâtę žalnêriû wyrésniji ir zalnēriùs, paliówe Pówilą mùßę.

33. Bet zalnêriû wyresnysis artyn priêjęs, ji ême sawęspi, ir liêpe ji * dwiem lenciûgam surakinti, ir kláuse, kas jis êsąs, ir ką jis padâręs? * p. 20, 23.

34. Bet wiens ßaùke ßi, kits tą žmonēsè. Bet niêko tikro ißtirti ne galēdams, dêley trànksmo, liêpe jis ji i âbazą iwèsti.

35. Ir jam atêjus prie užžingsniû, žalnêrei ji nèßti turējo dēl žmoniû spáudimo.

36. Nēsà žmoniû daugybe sèke ji, ßaukdamà: ßalin su jûmi.

37. Bet Pówilas, dabàr į âbażą iwestas, sâke żalnêriû wyresniámjam: ar man walè, su tawimi kalbēti? bet jis târe: ar moki gryƙiškay?

38. Bau tu ne esi ans Egipczonis, kursài pirm šiû dienû màištą padâręs, išwedei į pûsczą kèturis túkstanczus rażbáininkû?

39. Bet Pówilas târe: aš esmi żydiškas wyras, *iš Tàrżo, miesczonis ne mènko miêsto Ciliciôs; prašaù tawę, pawélik man, żmonēms kalbēti. *p. 9, 11.

40. Bet jam pawélijus, Pówilas stowēdams ant trépû *pamójo su rankà żmonēms. Bet didèy nutilus, kalbējo jis jiems żydiškay, tàrdams: *p. 12, 17. p. 13, 16. p. 19, 33.

22. Pérskyrimas.

Pówilo Atsikalbējimas.

1. Jûs *wyrai, mieli brólei ir tēwài, klausykitēs mâno atsikalbējimo iki júsû. *p. 7, 2. p. 13, 26.

2. Bet girdēdami, ji jiems *żydiškay kàlbanti, jû daugiaùs nutilo. Ir jis târe: *p. 21, 40.

3. Aš esmi żydiškas wyras, gimęs Tarżè Ciliciôs, ir użaugintas šimè miestè prie *Gamaliêlio kójû, nûgrùnczey išmokìtas żokanè tēwiškame, ir storawójau uż Diēwą, kaipô ir jûs wisi šèn-dien dârot. *p. 5, 34.

4. Ir tą *kélią pérsekinējau iki ant smèrtiês, rišdams, ir padûdams jûs į kalējimą, taip wyrus, kaip ir móteres, *p. 8, 3. p. 9, 2. p. 26, 9. f.

5. Kaip man ir *wyriáusiasis kùnigas ir wisas wyresniûjû pùlkas atliùdij; nûg kuriû aš grômatû bróliams êmęsi keliawaù Dâmaškan, kad tus, kurie ten bùwo, sùrištus wèsczau į Jerúżalę, kad mûcziti bútu. *p. 9, 2. p. 26, 12.

6. Bet nusidawe *man keliáujant, ir prisiártinant Dâmaškui apie pietùs, kad manę staigà àpšwiete dide šwiesybe iš dangaùs. *p. 9, 3. 17. p. 26, 12. 1 Kor. 15, 8.

7. Ir aš parpûliau ant żémês, ir girdējau *bàlsą, man kàlbanti: Saùliau, Saùliau, kam tu manę pérsekinēji? *p. 9, 4. p. 26, 14. 15.

8. Bet aš atsakiaù: Wiêšpatie, kas tu esi? ir jis târe man: aš esmi Jēżus iš Nâżaret, kuri tu pérsekinēji.

9. Bet tie, *kurie su manim bùwo, regējo tą šwiesybę, ir nusigàndo; bet bàlso to, kursài su manim kalbējo, jie ne girdējo. *p. 9, 7.

10. Bet aš sakiaù: Wiêšpatie, ką gi aš darysiu? ir Wiêšpats târe man: *kélkis, ir eik į Dâmašką, czę taw pasakys apie wislab, kas taw paskirta yrà daryti. *p. 9, 6.

11. Bet kaip aš iš skaistùmo tôs šwiesybês ne galējau regēti, prie rankôs wéstas buwaù tû, kurie su manim bùwo, ir atējaù į Dâmašką.

12. Bet bùwo wiens wyras Diēwobijąs pagàl żokâną, Ananias, turis gérą liùdijimą prie wisû Żydû, ténay gywénanczujû.

13. Tas pas manę atējęs, ir man prisiártinęs târe man: Saùliau, miels brolaù, żiurēk aukštyn! Ir aš żiurējau į ji tą pâczę adyną.

14. Bet jis târe: Diēwas músû tēwû *paskyre tawę, kad pażintumbei jo wâlę, ir regētumbei tèisųji, ir girdētumbei bàlsą iš jo burnôs. *p. 9, 15.

15. Nēs tu búsi jo *liùdininkas iki wisû żmoniû, apie tai, ką tu regējęs ir girdējęs. *p. 26, 16.

16. Irgi dabàr, ko trunki? kélkis, ir krikštidinkis, ir nusimażgódik sâwo griekùs, mèlsdamasi wàrdo Wiêšpatiês.

17. Bet nusidawe, kaip aš *sugryżaù į Jerúżalę, ir meldżaùsi bażnyczoje, kad mâno ûmas dangùn paimtas bùwo, ir regējau ji. *p. 9, 26.

18. Tay jis sâke man: skùbikis, ir išeik greitay iš Jerúżalês; nēsa jie tâwo liùdijimą apie manę ne priims.

19. Ir aš sakiaù: Wiêšpatie jie patys żino, kad aš *apkáldawau, ir plàkdawau tus, kurie tikējo į tawę, šiùilēse šèn ir tén. *p. 8, 3. p. 9, 2.

20. Ir kàipo kraùjas Stepôno, tâwo liùdininko, pralietas tâpe, tay ir aš czę šalè stowējau ir pasimé-

gau jo smèrtimi, ir *użdabójau rubùs tû, kuriê ji żùde.
* p. 7, 57. p. 8, 1.

21. Ir jis sâke jam: *èik, nēs aš tawę toli tarp pagônû siųsiu.
* p. 9, 15. p. 13, 2.

22. Ir jie klaùsēs jo iki šiam żôdżui, ir pakēle sâwo bàlsą, sakydami: *šalin su tókiu nûg żémês; nēs ne wert, kad tas gywas bútu.
* p. 21, 36.

23. Bet jiems šaùkiant, ir säwo rubùs pàmetant, ir dùlkes į ŏrą métant,

24. Liêpe pulkauninks ji wèsti į âbażą, ir prisâke, ji plàkti ir iškausinēti, kad ištirtu, kokiôs priê-żastiês dēl jie taip ant jo šaùke.

25. Bet kaip jis ji dirżais pririšo, târe Pówilas żalnêriû wyresniámjam, kurs šalè jo stowējo: *àrgi ir walè jums, be prowôs ir be sûdo Kymiônà żmógų botâgais plàkti?
* p. 16, 37.

26. Tai išgirdęs wyresnysis priêjęs pulkauninką pasâke jam, tardams: ką tu nori daryti? šisài żmogùs yrà Kymiônas.

27. Tay pulkauninks ji priêjęs, târe jam: sakyk, ar tu esi Kymiônas? bet jis târe: esmi.

28. Ir pulkauninks atsâke: aš uż didę piningû daugybę tą miesczoniûteisybę įgawaù. Bet Pówilas târe: ogi aš Kymionù ir gimęs.

29. Tay tûjaùs atstójo nûg jo tie, kuriê ji turējo išklausinēti. Ir pulkauninks bijójos, patyręs, ji Kymiônà ėsanti, ir kad jis ji dâwęs surišti.

30. Antrąję diênà jis tikrày norējo patirti, dēl ko Żydai priešš ji skùnde, ir paléido ji iš ryšiû, ir liêpe wyriáusiûsius kùnigus ir wisą jû rótą atèiti, ir išwédęs Pówilą, pastâte ji tarp jû.

23. Pérskyrimas.

Pówilas atsikalbējęs prieš Róta Jerúżalēje tàmpa mùštas, Wiêšpatiês palinksmintas, ir iš Bēdôs išgélbētas.

1. Bet Pówilas żiurēdams į rótą, târe: jûs wyrai, mieli brólei, aš *su wisà gerà sążine elgiaùsi po Diêwo akiû, iki šei diênai.
* p. 24, 16.

2. Bet wyriáusiasis kùnigas Ananiôšius, liêpe tiems, kuriê aplink ji stowējo, jam per bùrną mùšti.

3. Tay târe jam Pówilas: Diêwas tawę muš, tu pabáltintoji siena: ar tu sēdi sûdidams manę pagàl żokânà, ir liepi manę mùšti priešž żokânà?

4. Bet tie, kuriê aplinkuy stowējo, târe: ar tu wyriáusiji kùnigą Diêwo bársi?

5. Ir Pówilas sâke: mieli brólei, aš ne żinójau, ji wyriáusiji kùnigą ėsanti. Nēs *parašyta: wyriáusiji sâwo żmoniû tu ne kéik.
* 2 Moiż. 22, 28. 2 Petr. 2, 10. Jud. p. 8.

6. Bet Pówilas żinódams, wieną dâli ėsant Sadducēûšiû, ir àntrąję Parizēûšiû, šaùke jis rótoje: jûs wyrai, mieli brólei, *aš esmi Parizēûšias, ir sunùs Parizēûšio. Aš apskùndżams esmi dêley nusitikējimo ir prisikēlimo iš numirusiujû.
* p. 16, 5.

7. Bet kaip jis tai kalbējo, màištas râdosi tarp Parizēûšiû ir tarp Sadducēûšiû, ir pérsiskyre daugybe.

8. Nēs Sadducēûšiai *sâko, ne ėsant prisikēlimo iš numirusiujû, ney ángēlo, ney dwâsês; bet Parizēûšiai abéjetą išsipażysta. *Matt. 22, 23.

9. Bet râdosi didis šàuksmas, ir rašte-mokitieji iš Parizēûšiû daliês kēlēs ir ginczijos sakydami: mes *niêko pikto ne ràndam ant to żmogaùs. Bet jey kùr dwâse, arbà ángēlas su jûmi kalbējęs, tay mes †su Diewù ne gâlim bylinēti.
* p. 25, 25. † p. 5, 39.

10. Bet màištui didyn èinant, bijódams pulkauninks, kad jie Pówilą suplēšisę, liêpe jis żalnēriùs nuèiti, ir ji iš jû tárpo išplēšti, ir į âbażą nuwèsti.

11. Bet àntrąję diênà naktijè stowējo pas ji Wiêšpats, ir târe: *buk linksmas, Pówile, nēs kaip tu apiê manę liùdijei Jerúżalēje, taip tu turi ir †Kymè liùditi.
* p. 18, 9. † p. 19, 21.

12. Bet diênai atsirâdus, susistójo keli Żydai, ir użsikéikēsi, ney wálgit ney gért, iki Pówilą użmùšę.

13. Bet tû bùwo daugiaùs, ne kaip kétures dēšimtis, kuriê tàipo bùwo susitârę.

14. Tie atêję pas wyriáusiůsius kùnigus ir wyresniůsius, târe: mes aßtrey užsikéikēm, niêko ne walgisę, iki Pówilą užmùßę.

15. Tôgidēl jûs dabàr žinę důkit pulkauninkui ir rótai, kad ji rytój pas jùs atwèstu, buk jûs nori ji geriaùs pérklausinēt. Bet mes gatawi ésme, ji užmùßti, pirm ne kaip jam pas jùs atêjus.

16. Bet ißgirdęs tą sudúmimą Pówilo seserrs sunùs, atêjo, ir iėjęs i âbažą, apsâke tai Pówilui.

17. Bet Pówilas pasiwadinęs wieną iß wyresniûjû, târe: nuwèsk tą jaunikáiti pas pulkauninką; nēs jis ką tur, jam pasakyti.

18. Tas ji priêmęs, nùwede ji pas pulkauninką, ir târe: surißtàsis Pówilas pasiwadinęs manę prâße, tą jaunikáiti pas tawę atwèsti, tasài ką tùris, taw pasakyt.

19. Tay pulkauninkas êmęs ji prie rànkôs, ir i ßali paêjęs, ji kláuse: kas tai yrà, ką tu turi, man pasakyti?

20. Bet jis târe: Zydai yrà susitârę, tawe praßyti, kad rytój Pówilą po akiû rótôs důtumbei atwèsti, búk nori ji geriaùs pérklausinēti.

21. Bet tu ne wiêrik jiems; nēs jo tyko daugiaùs, ne kaip kètures deßimtis wyrû, tie yrà užsikéikę, ney wálgit ney gért, iki Pówilą nužùdę, o dabàr jie jau yrà gatawi, láukdami tâwo pasižadējimo.

22. Tay pulkauninkas tą jaunikáiti nůg sawęs paléido, jam prisakydams, kad ney wienám ne sakytu, kad jis jam tai ißréißkęs.

23. Jr pasiwadines du wyresniûjû, târe jis: pagatâwikite du ßimtu žalnêriû, kad tráuktus i Cēsária, ir septynes déßimtis ràiteliû, ir du ßimtu strêlcžû, ant treczôsês adynôs naktiês.

24. Prigatâwikite taipojaù gywolius, kad Pówilą užsodinę swèiką nugabéntu iki Pēlikso, žémês waldôno.

25. Jr parâße grômatą ßitàis žôdžeis:

26. Klaùdius Lyziôßius, brangiáusiamjam žémês waldônui Pēlikui, džaùgsmą pirmà.

27. Szi wyrą Zydai bùwo sugâwę, ir jau bùwo be žùdą. Tay aß *atêjęs su žalnêreis ißweržiau ji jiems, ir †tyriau, ji Rymiôną ésanti.
* p. 21, 33. † p. 22, 25.

28. Bet norēdams patirti, kókio priêžastiês dêley jie ant jo skùnde, *nùwedžau ji i jû rótą.
* p. 22, 30.

29. Tay radaù ji apkáltintą dêley kláusimû jû žokâno, bet ne tùrinti ney jokiôs kaltybês, smèrtiês arbà surißimo wertôs.

30. Jr kaip patyriau, kelis Zydùs jo tykanczus, iß tôs adynôs aß ji pas tawę siunczaù, prisakydams taipojaù *skundējáms, kad po tâwo akiû ißkalbētu, ką jie prieß ji tùri. Buk sweiks.
* p. 24, 8.

31. Žalnêrei, kaip jiems prisakyta bùwo, ême Pówilą, ir nùwede ji nakczè i Antipátridą.

32. Bet àntrąję diêną jie ràitelius léido su jûmi tráukti, ir sugryžo i âbažą.

33. Tie atêję i Cēsariją, idawe grômatą žémês waldônui, o ir Pówilą jam po akiû pastâte.

34. Žémês waldônas grômata paskàitęs, kláuse ji, iß kuriôs žémês jis ésąs? ir ißtyręs, ji iß Ciliciôs ésanti, târe:

35. Aß pérklausinēsiu tawę, kad ir tie czę bùs, kuriê tawę apskùndžia. Jr dâwe ji pakawóti sûdo namûsè Erôdo.

24. Pérskyrimas.

Pówilas Zydû prie žémês Waldôno Pēlikso apskųstas.

1. Po penkiû dienû nukeliâwo wyriáusisis kùnigas Ananiôßius draug su wyresnèiseis ir su kalbētoju Tertùllumi, tie atêjo pas žémês=waldôną prieß Pówilą.

2. Bet kaip jis bùwo pawadintas, pradējo Tertùllus ji apskųsti, sakydams:

3. Kad mes didžamè pakâjuje gywéname po tawim, ir daug gerû daiktû ßitiems žmonēms per tâwo priweizdējimą nusidůst, *brangiáusiasis Pēlikse, tai mes wisadôs ir wisùr su wisà dēkawonè priimam.
* p. 23, 26.

4. Bet kad tawę ne ilgày užtrùkinczau, prašaù, kad músû trumpày pasiklausytumbei, pagàl sâwo lengwybę.

5. Mes râdome ši wyrą iškadingą, ir * dâranti màištą wisiems Žydams po wisą swietą, ir wyriáusiji škirtojo wierôs mókslo Nazarênû,
* 1 Kar. 18, 17.

6. Kursài taipojaù ir bàndęs * nešwentà daryti bažnyczią, kuri mes ir sugâwę, pagàl sâwo zokâną búťumbim norēję sûditi. * p. 21, 28.

7. Bet užêjęs pulkauninkas Lyzias, išwerže ji su didè macè iš músû rànkû,

8. Liêpdams tůs, * kuriê ant jo skùnde, pas tawę atèiti; nůg kuriû patsài gali išklausinēti, norēdams wislab patirti, kodêl mes ant jo skùndžamēs. * p. 23, 30.

9. Bet tam pritare ir Žydai, sakydami, tàipo êsant.

10. Bet Pówilas, kaip jam žémês ypaldônas pamójo kalbēti, atsâke: Žinódams, tawę daug métû êsanti sûdžą šiůsè žmonēsè, be báimês nóriu tèisintis.

11. Nēsà tu gali žinóti, ne daugiaùs kaip dwylika dienû êsant, man užêjus i Jerúžalę, mèlstisi.

12. O jie manę ir * ne râdo bažnyczoje su kůmi bè-kalbant, arbà màištą dârant žmonēsè, ney šiùilēse, ney miêstůse. * p. 25, 8.

13. O jie ir ne gal man tai išródiiti, dēl ko jie ant manęs skùndžia.

14. Bet tai aš taw išsipažystu, kad aš pagàl ši kélią, kuri jie * škirtu wadin, taip tarnáuju sâwo tēwû Diêwui, tikēdams wisâmui, kas parašyta yrà zokanè, ir prârakůse.
* p. 5.

15. Turēdams nusitikējimą Diewôp, kuriô ir jie pâtys láuk, búsent kartùntą * prisikēlima iš numirusiujû, abejû, taip teisiûjû kaip ir neteisiûjû. * Dang. 12, 2. Jon. 5, 28. 29.

16. Bet tame aš pasiprocewóju, turēti * nepàžeistą sąžinę wisùr, po akiû Diêwo ir žmoniû.
* p. 23, 1. Job 27, 6. 1 Petr. 3, 16.

17. Bet po daug métû atêjęs, * pàrnešiau sâwo žmonēms supraširnētû dowanû ir apiêrû.
* p. 11, 29. p. 21, 26. Gal. 2, 10.

18. Ant to jie manę * râdo, besidûdant apsiczystiti bažnyczoje be jókio trànksmo ir màišto. * p. 21, 27.

19. Bet tai bùwo keli Žydai iš Azijôs, kuriems rèiktu czę búti po tâwo akiû, ir manę apskųsti, jey jie ko turi prieš manę.

20. Arbà šie patys te sâko, bau jie kokiôs neteisybês ant manęs râdę yrà, man stówint po akiû rôtôs,

21. Kaip tiktày to * wienintelio žôdžio dêley, kaip aš tarp jû stowēdams šaukiaù: dēl prisikēlimo numirusiujû aš šèn-dien júsû apskùndžamas esmi.
* p. 23, 6. p. 26, 6. p. 28, 20.

22. Bet Pēliksas tai girdējęs trùkino jůs, gerày žinódams apiê tą kélią, sakydams: kad * Lyzias, pulkauninks, atèis, tay aš pasiklausinēsiu dêley júsû dalykû. * p. 23, 26.

23. Bet jis prisâke * wyresniámjam, Pówilą palaikyti ir jam pakâjų důti, ir ney wienám jo artimûjû n' uždraùsti, jam pašlûžiti, arbà pas ji atèiti. * p. 27, 3.

24. Bet po keliû dienû atêjo Pēliksas su sâwo paczè Drusilla, kuri bùwo Žydélka, ir pasiwadinęs Pówilą, girdējo ji apiê tikējimą i Kristų.

25. Bet Pówilui bèkalbant apiê teisybę, ir apiê wiežlybystę, ir apiê atèisentiji sûdą, nusigàndo Pēliksas, ir atsâke: eik šiam kàrtui; atspēdams důsiu tawę atwadinti.

26. Bet jis priegtám tikējos, Pówilą jam piningû důsenti, kad ji išléistu, todēl ji ir tánkey pawadindinęs, su jůmi susikalbējo.

27. Bet pérējus dwiem métam, * Porcius Pèstus i Pēlikso wiêtą atêjo. Bet Pēliksas † norēdams Žydams geradējystę išródiiti, išèidams paliko Pówilą apkáltą.
* p. 25, 14. † p. 25, 9.

25. Pérskyrimas.

Pówilas po Akiû Pèsto sâwo Prôwą ant Ciecoriaus gùldo.

1. Bet Pèstus i žéme atêjęs, nusitráuke po trijû dienû iš Cēsáriôs i Jerúžalę.

2. Tay * pasiródēsi po jo akiû wyriáusieji kunigài, ir Žydû wyresnieji prieš Pówilą, ir klapâtijo ji,
* p. 24, 1.

3. Praßydami loſkôs prieß ji, kad ji dûtu pawadinti i Jerúzalę; tykodami, * ji ant kélio nuzawinti. * p. 23, 15.

4. Tay atſâke Pèſtus, Pówilas juk Cēſárioje palàikomas; bet ne po ilgo jis pats ten wêl parkeliáuſęs.

5. Tàygi kuriê júſû (ſâke jis) gál, tie te nuèina draugè, ir tą wyrą te apſkùndzia, jéy ko nukàltęs yrà.

6. Bet pabùwęs pas jûs daugiaus, ne kaip dēßimtis dienû, nukeliâwo jis i Cēſárią; ir àntrąję diênq * ſēdoſi jis ant ſûdo=krâſês, ir dâwe Pówilą atgabénti. * Jon. 19, 13.

7. Bet kaip jis czon atêjo, apſtójo ji tie Zydai, kuriê bùwo atêję iß Jerúzalês, pramanydami daug ir ſunkiû ſkundû prieß Pówilą, kurès jie ne galējo ißróditi,

8. Kadángi jis atſikalbējo: aß ney prieß Zydû zokânq, ney * prieß bażnyczią, ney prieß Ciecorių ne ſuſigriêßijau. * p. 24, 12.

9. Bet Pèſtus * norēdams Zydams lôſką ißróditi, atſakydams Pówilui târe: ar tu nóri użèiti i Jerúzalę, ir ténay apiê tai dûtis manęs ſûditis? * p. 24, 27.

10. Bet Pówils târe: aß po Ciecoriaus prowà ſtówju, czę aß turiù ſûditas buti, Zydams aß niêko pikto ne dariaù, kaip ir tu geriáuſey żinài.

11. Bet jey aß kam ko pikto ir ſmèrtiês wèrto padariaù, tay aß ne wéngiu mirti. Bet jey to niêko ne yrà, kuriô dêley jie manę apſkùndzia, tay ney wiens manę ne gal jiems padûti. Aß guldaùſi ant Ciecoriaus (prowôs.)

12. Tay Pèſtus ſuſikalbējęs ſu róta, atſâke: ant Ciecoriaus tu guldèiſi, pas Ciecorių ir nuèiſi.

13. Bet po keliû dienû atêjo karâlius Agrippas bey Bernice i Cēſáriq, Pèſtų paſwéikinti.

14. Jr kaip jie ténay daug dienû bùwo użſilàikę, pâſakojo Pèſtus karâliui tą dalyką apiê Pówilą, ſakydams: * wiens wyras yrà Pēlikſo apkáltas pàliktas. * p. 24, 27.

15. Kuriô dêley wyriáuſieji kunigài ir Zydû wyreſnieji * paſiródè po m ouyakiû, kaip aß Jeruzalēje buwaù, praßydami, kad jam prôwą padaryczau; * p. 1. 2.

16. Kuriems atſakiaù: ne êſanti toki bûdą prie Kymiônû, kad jie koki żmôgų ißdûtu nużawinti, pirm * ne kaip apſkúſtaſis turējęs po ſâwo akiû tus, kuriê ji apſkùndę, ir bútu prógôs gâwęs, atſikalbētis prieß apkáltinimą. * 5 Moiz. 17, 4.

17. Bet jiems ßiczon ſuſiêjus, aß be jókio użtrukimo àntrąję diênq prôwą laikiaù, ir tą wyrą atwèſti liepjaù,

18. Prieß kuri tie, kuriê bùwo ſkúſt atêję, ney jokiôs priêżaſtiês ne galējo paſakyti to, ko aß miſlijau.

19. Bet jie turējo kelis kláuſimus prieß ji apiê ſâwo pramanytąję wiêrą, ir apiê koki numiruſi Jēzų, kuri Pówilas * ſâke, gywą êſanti. * Luk. 24, 23.

20. Bet aß ne pérmanydams tû kláuſimû, tariaù, * ar jis noris i Jerúzalę keliáuti, ir ténay apiê tai ſûditi dûtis? * p. 9.

21. Bet kaip Pówils ßaùke, kad ant Ciecoriaus prowôs palaikytas bútu, liepjaù ji palaikyti, ikikôley aß ji pas Ciecorių nuſiųſes.

22. Bet Agrippas târe Pèſtui: tą żmôgų ir aß mèiliczau girdēti; bet jis ſâke: rytój ji girdēſi.

23. Jr àntrąję diênq, kaip Agrippas bey Bernice atêjo ſu didè puikystè, ir i ſûdo=namùs êjo ſu wyreſnèiſeis zalnêriû, ir ſu wyreſnèiſeis wyrais miêſto, ir Pèſtui liêpjant, Pówilas tâpe àtweſtas.

24. Jr Pèſtus târe: mielas karâliau Agrippai, ir wiſi jûs wyrai, kuriê czę ſu mumis éſte; czę régite tą, kuriô dêley manę wiſà daugybe Zydû użpûle, taip Jerúzalēje, kaip ir ßiczonay, * ßaukdami: jis ne tùris ilgiaùs gyws búti. * p. 22, 22.

25. Bet aß, kadángi aß pérmaniau, ji * niêko ſmèrtiês wèrto ne padâriuſi, ogi ir jis patſài ant Ciecoriaus gùldēs, tay aß apſiēmjau ji ténay nuſiųſti. * p. 23, 9.

26. Apiê kuri niêko tikro ne turiù, wiêßpaczui raßyti. Tôdēl dawjaù jùms ji ßén atgabénti, bet labjáuſey po tâwo akiû, karâliau Agrippai,

kad po laikyto pérklausinējimo ko turēczau rašyti.

27. Nēs man dingos, neprotingą dáiktą ēsanti, kâlini nusiųsti, o ney jokiû priēžasczû prieš ji ne pažénklinti.

26. Pérskyrimas.

Pówils po sâwo Atsikalbējimo gáuna nûg Agrippo Liûdimą Nekaltybēs.

1. Bet Agrippas târe Pówilui: taw pawélita, už sawę kalbēti. Tay Pówilas atsikalbēdams rànką ištiese:

2. Man didèy miel, miels karâliau Agrippai, kad šèn-dien po tâwo akiû atsikalbētį turiù, dēl to wiso, dēl kuriô Zydû káltinams esmi.

3. Labjáusey kadángi tų žinài wisùs budùs ir kláusimus Zydû. Tôdēl tawę meldzù, kad manęs kàntrey pasiklausytumbei.

4. Jr tiesà mâno pasielgimą iš jaunystēs, koks tas bùwęs tarp šiû žmoniû Jerûzalēje, žino wisi Zydai,

5. Kuriē manę pirm to pažino, kad norētu atliûditi. Nēsà * aš pagàl aštriáusiji skirtumą músû Diēwo šlûžbôs Parizēûšias buwaù.
* p. 23, 6. Pil. 3, 5.

6. Jr dabàr stówju, apskùndžamas * dēley nusitikējimo ant pažadējimo, kursài nusidawe músû tēwáms nûg Diēwo,
* p. 13, 32. p. 28, 20. 1 Moiž. 3, 15.

7. Kuriôp * tikis dwylika giminēs musiškiû iškákti, Diēwui tarnáudamos diēną ir nákti strôpjey. Szito nusitikējimo dēley, miels karâliau Agrippai, aš Zydû káltinamas esmi.
* p. 24, 15.

8. Kodēl tai jùms régis ēsąs netikims dáikts, kad Diēwas numirusius prikel?

9. Tiesà ir aš * pàts dumójau sawijè, daug turēsęs daryti prieš wàrdą Jēzaus iš Nâzaret.
* p. 8, 3. p. 9, 1. p. 22, 4.

10. Kàipo aš tai ir dariaù Jerûzalēje, kaip aš daug šwentûjû i kalējimą irakindawau, wâlę gâwęs nûg wyriáusiujû kunigû, ir jûsius žawinant, padējau jiems prôwą padaryt.

11. Jr po wisàs šiuiles jûs tánkey mûczidams, priwerczau jûs blùžniti, ir per mièrą ant jû siautēdams, pérsekinējau jûs ir iki i swétimus miestùs.

12. Tamè ir * i Dâmašką keliáudams su macè ir pawélijimu wyriáusiujû kunigû,
* p. 9, 3. f.

13. Dienôs widurijè, mielas karâliau, ant kèlio regējau, kad šwiesybe iš dangaùs, skaistésne už sáulēs šwiesùmą, manę ir tûs, kuriē su manimi keliâwo, àpšwiete.

14. Bet kaip mes wisi ant žémēs parpûlēme, girdējau bàlsą man kàlbanti ir sâkanti žydiškay: Saùliau, Saùliau, kodēl manę pérsekinēji? sùnku táw bus, prieš âkstiną spárditi.

15. Bet aš sakiaù: Wiēšpatie, kas tu esi? jis tàre: aš esmi Jēzus, kuri tu pérsekinēji; bet kélkis, ir stôkis ant sâwo kójû.

16. Nēsà tam aš taw pasiródzau, kad tawę paskirczau tarnù ir * liûdininku to, ką tu regējei, ir ką taw dar paróditi nóriu,
* p. 22, 15.

17. Jr nóriu tawę išgélbēt nûg tû žmoniû, ir nûg pagônû, tarp kuriû aš tawę dabàr siunczù,

18. Atwérti * jû akis, kad jie prisiwèrstu nûg tamsybēs šwiesybēsp, ir nûg maciēs šētono Diewôp, apturēti griekû atleidimą, † ir tēwiškę su tais, kuriē pašwenczami yrà per tikējimą i manę.
* Jēz. 35, 5. Epēž. 1, 18. † Nus. Ap. 20, 32. Epēž. 1, 11. Kol. 1, 12.

19. Tôdēl, miels karâliau Agrippai, ne buwaù nepaklusnùs tám * dàngiškamjam apreiškimui;
* Gal. 1, 16.

20. Bet * apsakiaù pirmjáusey tiems, kuriē yrà Damašké, ir Jerûzalēje, ir po wisàs šalis Zydû-žémēs, ir pagônams, kad prisiwèrstus ir prisikrèiptus Diewôp, ir darytu tikrùs dárbus prisiwertimą.
* p. 9, 20.

21. Dēl to manę Zydai bažnyczoje sugâwę, * kélēsi, manę užmùšti.
* p. 21, 30.

22. Bet per Diēwo pagálbą man pasiseke, ir stówju iki šei diēnai, liûdidams ir mažiems ir didiems, niēko kito ne sakydamas kaip tikt tai, ką * prârakai sâkę yrà, nusidût turēsent, ir Moizēšius:
* Luk. 24, 44.

23. Kristų turēsent kentēti, ir * pirmąji búsent iš prisikēlimo iš numi-

ruſiujû, ir apſakyti ßwieſybę źmonėms, ir pagônams.
* 1 Kor. 15, 20. Kol. 1, 18. Apr. 1, 5.

24. Bet jam taip beſitéiſinant, târe Pèſtus didzù balſù: Pówile, tu dukſti; tâwo aukßtieji mókſlai tawę dûkin.

25. Bet jis ſâke: mâno brangùſis Pèſtau, aß ne dukſtù, bet aß kalbù tikrùs ir ißmintingus źodzùs.

26. Nēs karâlius tai gerày źino, kuriám aß drąſey kalbù; nēs * aß tikiù, jam ney jóki tû daiktû ùźſlēptą n' êſanti. Nēs tai ne kokiamè kampè nuſidawe.
* Jon. 18, 20.

27. Ar tiki, karâliau Agrippai, prârakams? aß źinaù, kad tu tiki.

28. Bet Agrippas Pówilui târe: ne daùg reik, tu manę pérkalbētumbei, kad Krikßczonimi paſtóczau.

29. Bet Pówils ſâke: aß wéliczau po Diêwo akiû, ar rèiktu daùg, ar màź, kad ne tiktày tu, bet ir wiſi, kuriê manęs ßèn-dien klaùſos, tokiê paſtótu, kôks aß eſmi, tikt be ßitû ryßiû.

30. Ir tai jam paſâkius, kēlēs karâlius, ir źémês waldônas, ir Bernice, ir kuriê ſu jeis ſēdējo,

31. Ir į ßâlį paēję, kalbējo tarp ſawęs, tarydami: ßiſài źmogùs niêko ſmèrtiês arba ryßiû wèrto ne padâręs.

32. Bet Agrippas târe Pèſtui: ßiſài źmogùs bútu galējęs paléiſtas búti, kad jis ne bútu * ant Ciecoriaus paſigùldęs.
* p. 25, 11.

27. Pérſkyrimas.

Pówilo pawojinga ir dywnà Wandèns Keliône.

1. Bet kaip ſtatyta bùwo, kad âkrutu bēgtumbim į * Jtáliôs-źémę, pàdawe Pówilą ir kelis kitùs kâlinius wyreſniámjam zalnêriû, wardù Juliôßium, nů̂g Ciecoriaus pùlko.
* p. 25, 12.

2. Bet įźèngę į âkrutą Adramitißką, kad nubēgtumbim ßalè Aziôs, paſiléidomēs nů̂g krâßto, ir bùwo ſu mumis * Ariſtàrkus iß Macēdóniôs iß Teſſalónikôs.
* p. 19, 29. p. 20, 4.

3. Ir àntrąję diêną pribēgom prie Sidôno. Ir Juliôßius * meilingay prieß Pówilą èlgdamaſi pawélijo jam èiti pas ſâwo gerùs prietelius, ir ſawę kawótis.
* p. 24, 23. p. 28, 16.

4. Ir nů̂g czę atſiſtúmę nubēgome pro Cyprų, tôdēl, kad wējus į akis turējom.

5. Ir bēgdami ant júriû pro Cilicią ir Pampyliq, atêjome į Myrą Lycioje.

6. Ir czę wyreſnyſis âkrutą râdęs iß Alekſàndriôs, į Jtáliq bēganti, mus ant to uźdējo.

7. Bet kaip pamaźù bēgdami į daug dienû wos ne wos priſiwârēm prie Gnidôs, (nēſà wējas mùs tolyn ne léido,) bēgome ßalè Krêtôs iki prykalnio Salmôną.

8. Ir tam wos pro ßâlį praêję, atêjome ant wienôs wiêtôs, wadinamôs Graźùs-Jbēgis, prie kuriôs arti bùwo miêſtas Láſēa.

9. Bet daug czêſo jau pérējus, ir jau * priegadinga êſant, jurēmis keliáuti, tôdēl, kad ir pâſtininkas jau bùwo praêjęs, graudéno jů̂s Pówilas,
* 2 Kor. 11, 25. 26.

10. Sakydams jiems: mieli wyrai, aß mataù, kad ßità júſû keliône ſu paźeidimù ir ſu didè ißkadà ne tiktày tawôro bey âkruto, bet ir múſû gywaſczio nor búti.

11. Bet wyreſnyſis daugiaùs wiêrijo âkrut-poniui bey ſtyrininkui, ne kaip tam, ką Pówilas ſâke.

12. Ir kaip czę pritinkanczo įbēgio ne bùwo, pérźiemawoti, daugiáuſia dalis ſtowējo ant tôs miſliês, iß czę atſtóti, bau galētu ißkàkti į Pēnicę, pérźiemawoti, kurs yrà įbēgis prie Krêtôs, prieß piêtwakarinįjį ir ßáur-wakarinįjį wēją.

13. Bet piêt-wējui pùczant, ir jiems miſlijant, ſâwo apſiēmimą jau ißwèſti galēſę, paſikēle jie ir bēgo arti ßalè Krētôs.

14. Bet ne ilgày potám kēlēs prieß jû padumójimą ùmars, wadinamas ßiáur-rytwējis.

15. Ir âkrutui pagáutam êſant, ir ne gâlint prieß wēją atſigáut, léidomēs ir nèßdinomēs.

16. Bet priêjom wieną ſâlą, Klaùdą wadinamą; czónay wos ne wos wáltiês galējome prigriêbti.

17. Tą paſikēlę gélbējomēs, ir paſtrißome tą apaczojè prie âkruto, nēſà bijójomēs, kad ne ant ſekliôs

Wiêtôs * ir smiltiês užbēgtumbim, ir žemyn nuléidę ryką tàipo nèßdinomēs. *(wardù Syrtis.)

18. Jr kaip mes didę wietrą bùwom ißkentēję, tay àntrąję diêną jie ißmete taworùs.

19. Jr trécząję diêną sâwo rànkomis rykùs iß âkruto ißmetēm.

20. Bet kaip per daug dienû ney sáule ney žwàigždēs ne pasiródė, ir ne mažà wietra mums prießais bùwo, wisi jau târēmēs gywi n'ißlikię.

21. Jr kaip ilgày ne bùwo wálgę, Pówilas widujè tarp jû stôjęsi, târe: mieli wyrai, jums reikējo manęs klausyti, ir nesiléistis ßalin nůg Krêtôs, ir taip ißwéngti tą bēdą ir ißkâdą.

22. O dabàr graudenù jùs, kad ne nusimintumbit; nēsà ne prapùls iß músû ney wienà dußià, bet tiktày âkrutas.

23. Nēsà ßę nâkti stowējo prie manęs * ángēlas Diêwo, kuriô aß esmi, ir kuriám aß tarnáuju, * 1 Moiz. 16, 7.

24. Sakydams: * nesibijók, Pówile, tu turi po akiû Ciecoriaus statytas búti; ir ßtay, Diêwas taw wisùs tus padowanójo, kuriê su tawimi ant âkruto yrà. * p. 23, 11.

25. Tôdēl, mieli wyrai, ne nusiminkite, nēs aß tikiù Diêwui, tàipo bùsent, kaip man pasakyta yrà.

26. Bet mes tùrim * sâlą pribēgti. * p. 28, 1.

27. Bet kaip mums keturiólikkoji naktis atêjo, ir mes âkrutu bēgome į Adrią, apiê naktiês widurį, misliјos âkrutininkai, kókį krâßtą prièiną.

28. Jr jie nuléidę ßwiną, kuriûm gelmês jēßkoma, râdo gelmês dwideßimt sēksniû; ir mâžumą nůg czę pabēgę, jie tą ßwiną wēl ißmétę, râdo penkiólika sēksniû.

29. Tay jie bijódamiesi, kad ne ant ůlingôs wiêtôs užbēgtu, ißmete nůg pastùrgalio âkruto kéturis inkarus, ir geide, kad praaùßtu.

30. Bet kaip âkrutininkai tykojo iß âkruto ißbēgti, ir wálti į júres nuléido, dēdamiesi, buk nori inkarus iß âkruto pirmgalio ißmèsti,

31. Târe Pówilas wyresniámjam, ir žalnêriams: jey tie ne pasiliêkt âkrute, tay ne gâlite gywi ißlikti.

32. Tay žalnêrei pakirto lynas nů wáltiês, ir dâwe jei nupùlti.

33. Jr praßwintant, Pówilas jůs wisùs râgino, wàlgio priimti, sakydams: ßèndien jau * keturiólikkoji dienà, kad láukiat newálgę, ir niêko ne ragâwę. * p. 27.

34. Tôdēl râginu jùs, kad pasiwálgitumbit, sawę gaiwintis. Nēsà ney wienám iß júsû ney wiens * pláuks nůg galwôs ne nukris. * Matt. 10, 30. Luk. 21, 18.

35. Jr tai pasâkęs, důnôs êmęsi, Diêwui * dêkawojo po jû wisû akiû, láužę ir pradējo wálgiti. * Jon. 6, 11. 1 Tim. 4, 4.

36. Tay jie wisi linksmôs ßirdiês pastójo, ir taipojaù êmēs wálgiti.

37. Bet bùwo músû wisû * dûßiû âkrute, du ßimtù septines dèßimts ir ßèßios. * p. 2, 41. p. 7, 14.

38. Jr kaip priwálgę bùwo, palèngwino âkrutą, ißmesdami jawùs į júres.

39. Bet diênai praaùßus, ne pažino jie tôs žémês: bet jie kókį júriû kàmpą ißwydo, tùrinti pâkraßtį, tôpi jie âkrutą dumójo priwaryti, jéy galimà bútu.

40. Jr pakēlę inkarus léidosi jie júrēmis, ir atrißo wàir-wirwes, ir pastâtę žēgliùs pawêjui, jēßkójo kraßtôp prisiléisti.

41. Jr kaip užbēgom wieną wiêtą, abyßalėy júres tùrinczę, * isitrenke âkrutas; ir pirmgalys drutày ismėgęs pasiliko nepajudintinay bestowis, bet pastùrgalis ißiro nůg wilniû macnùmo. * 2 Kor. 11, 25.

42. Bet žalnêrei susirôdijo, kâlinius nužawinti, kad ne kas ißplaùkęs pabēgtu.

43. Bet ßimtininkas Pówilą ißlaikyti norēdams, užgyne aniems jû prasimânimą, ir liêpe, kad tie, kuriê plaùkti mokējo, pirmà į júres isiléistu, ir ant krâßto ißèitu;

44. Bet kiti, keli ant lentû, kiti ant ßio bey to nůg âkruto. Jr ßitàipo nusidawe, kad * wisi sweiki kraßtôp ißkâko. * p. 24. 25.

28. Pérskyrimas.

Pówilo Stebùklas Salojè Mēlite; Atējimas i Rymą, ir Atsikalbējimas.

1. Ir * išēję patyrēme, tą sâlą Mēlite wadinamą. * p. 27, 26.

2. Bet tie žmonelēs mums ne màž prietelystês išródė. Nēs sukùrę ùgni, priēme mus wisùs dēl lytaùs, kursài ant mûsû užējęs bùwo, ir * dēl šàlczio. * 2 Kor. 11, 27.

3. Bet kaip Pówilas daug šakû sugràibstęs, ant ugniēs užkrówe, atējusi angis iš kàršczo, prisikabino prie rànkôs Pówilo.

4. Bet matydami tie žmonélēs, tą kirminą prie jo rànkôs kâbant, sâke tarp sawęs: tas žmogùs tur razbáininks búti, kuriám pagiežimas ne dûda gywám išlikt, nórint jis iš júriû išējęs.

5. Bet jis * nùblošžke tą kirminą i ùgni, ir jam niēko pikto ne tikos. * Mark. 16, 18.

6. Bet jie láuke, kad jis sutisęs, arbà negyws ant žémês parpùlsęs. Bet ilgày láukę, ir regēję, jam niēko pikto ne nusitinkant, jie pérsimainydami târe, ji diēwą ēsanti.

7. Bet tosè šalisè turējo wyriáusisis tojè salojè, wardù Pûblius, dwârą, tas mus priēme, ir gaspâdą mums dâwe malonèy tris dienàs.

8. Bet nusidawe, kad tēwas Pûbliaus * drugiù ir kraùlige sirgdams gulējo. Pas tą iējęs Pówilas mèldēsi, ir rànką ant jo uždējęs, išgyde ji. * Matt. 8, 14.

9. Tam nusidâwus, ir kiti tôs salôs priējo, kuriē ligû turējo, ir dawēsi iššigyditis.

10. Ir jie mums didę gàrbę dâre; ir kaip iššitráukēm, ikrówe jie mums, ko mes priwâlēme.

11. Bet po trijû mēnesiû išbēgom mes su wienu âkrutu iš Aleksàndriôs, kursài tojè salojè pérziemajęs bùwo, ir turējo karûnoje (kaip ženklą) dwynùs.

12. Ir pribēgę Syrakûsą, tris dienàs czónay pasilikome.

13. Ir kaip âkrutu aplinkuy bēgome, atējom i Rēgiôną; ir po wienôs dienôs, pakilus piētwējui atējom àntrąję diēną i Putēolus.

14. Czę râdom bróliû, tie prâše mus, kad septynes dienàs czę pasiliktumbim. Ir šitàipo atējom i Rymą.

15. Ir iš tén, kaip brólei išgirdo apiē mùs, išējo jie mums priešais iki Apiperôs ir Tretabèrnôs. Kuriùs Pówilas išwydes, Diēwui dēkawojo, ir gâwo linksmą širdi.

16. Bet kaip atējom i Rymą, wyresnysis šimtininkas kâlinius * padawe wyriáusiamjam pulkauninkui žalnēriû. Bet Pówilui † pawélita bùwo pasilikti, kur jis norējo, su wienu žalnēriumi, kursài ji sérgējo. * p. 23, 33. † p. 24, 23. p. 27, 3.

17. Bet nusidawe po trijû dienû, kad Pówilas suwadino Žydû wyresniùsius. Tiems susiējus, târe jis jiems: * jûs wyrai, mieli brólei, aš nieko n'esmi padâręs priēš mûsû žmónes, arbà priēš tēwiškus budùs, o taczaù aš apkáltas iš Jerúzalês padûtas esmi i Rymiônû rankàs; * p. 23, 1.

18. Kuriē, kaip manę bùwo pérklausinēję, norējo manę paléisti, tôdēl, kadàngi ney jókio smèrtiês priēžastiês ant manęs ne bùwo.

19. Bet Žydai tâmui priēštaraudami manę priwerte, ant Ciecoriaus guldytis; ne taip, kaip kad ko turēczau, sâwo žmónes apskysti. * p. 25, 12.

20. Dēl tôs priēžastiês aš jùs melždzaù, kad aš jùs regēczau ir su jumis kalbēczau. Nēs * dêley nusitikējimo Izraēlio šiûm lenciugù esmi surakintas. * p. 23, 6. p. 24, 21. p. 26, 6. 7.

21. Bet jie sâke jam: mes ney grômatû ne gâwom iš Judēôs tawęs dēl, o ir ney jokśài brólis atējęs apiē tawę ko pikto ne prànešę arbà sâke.

22. Taczaù iš tawęs nórime girdēti, ką tu misliji. Nēsà apiē tą * skirtąji mókslą žinome, kad jam wisûsè kampûsè † priēštaraujama. * p. 24, 14. † Luk. 2, 34.

23. Ir kaip jie jam wieną diēną paskyre, daug pas ji atējo i gaspâdą; kuriems jis išgùlde ir * išliùdijo karalystę Diēwo, sakydams jiems apiē Jēzų iš Moižēšiaus zokâno, ir iš prârakû, ankšti iš ryto pradējęs, iki wâkaro. * p. 26, 22.

24. Jr * kiti tikējo tám, ką jis sâke: bet kiti ne tikējo.
* P. 17, 4.

25. Bet tàrp sawęs ne sutikdami, jie ßalin êjo, kaip Pówils wieną zôdi pasâke, kad * ßwentóji Dwâse geray sâkiusi per prâraką Jēzaidßių músû tēwáms, * 2 Petr. 1, 21.

26. Tardamà: * nuèik pas ßitùs zmónes ir sakyk: ausimis tai † girdēsite, ir ne ißmanysite, ir akimis tai regēsite, ir ne ißpazisite;
* Jez. 6, 9. 10. Luk. 8, 10. s.

27. Nēsà uzsikētinusi ßiû zmoniû ßirdis, ir sùnkey prigird ausimis, ir miêgti sâwo akimis, kad ne kartùnta matytu akimis ir girdētu ausimis, ir ßirdze ißmanytu, ir prisiwèrstu, kad jůs gélbēczau.

28. Tôdēl * testow jums zinoma, pagônams siųstą êsanti tą Diêwo ißgânimą, ir † jie to klausys.
* P. 13, 38. 46. † Ps. 18, 45.

29. Jr jam tàipo bèkalbant, paêjo Zydai, ir daug ko turējo tarp sawęs ginczitis.

30. Bet Pówilas pasiliko du metù sâwo patiês samdytoje gaspâdoje, ir priēme wisùs, kuriê pas ji atêjo;

31. Apsâke karalystę Diêwo, ir mokino apiê Pôną Jēzų, su wisù dzaugsmù, ne ùzdraustas.

Gâlas Darbû arbà Nusidâwimû Apâßtalû.

Grômata ßwèntojo Pówilo Rymiônams.

1. Pérskyrimas.

Teisybe ne atèiti iß prigimtojo Zokâno ney iß jo Darbû, nēsà wisi Pagônai yrà Griekininkai bey Netèisus.

1. Pówilas, Jēzaus Kristaus tàrnas, pawadintas apâßtalu, * ißskirtas sakyti Diêwo ēwangēlią;
* Nus. Ap. 9, 15. P. 13, 2. Gal. 1, 15.

2. Kurę jis pirm to * pazadējęs yrà per † sâwo prârakus, ßwentamè raßtè, * Tit. 1, 2. † Nus. Ap. 3, 21.

3. Apiê sâwo Súnų, gimusi iß sēklôs * Dówido, pagàl kúną,
* 2 Zom. 7, 12.

4. Jr macningay ißsiródzusi * Diêwo Sunumi, pagàl Dwâsę, kuri paßwèncza, nůg to czêso, kaip jis prisikēlęs iß numirusiujû, bútent Jēzus Kristus, músû Wiêßpats,
* Jon. 10, 36. Ebr. 1, 5. P. 5, 5.

5. Per kuri mes apturējom malónę ir * apâßtalû=urêdą, tarp wisû pagônû wierôs * paklusnùmą pastatyti jo wàrdan;
* Nus. Ap. 9, 15. † Rym. 15, 18. P. 16, 26.

6. Tarp kuriû ir jûs éste pawadinti Jēzaus Kristaus,

7. Wisiems, Rymè êsantiems Diêwo mylimjausiems, ir * pawadintiems ßwentiemsiems: malóne t'esiê su jumis, ir pakâjus nůg Diêwo, músû Tēwo, ir nů Pôno Jēzaus Kristaus.
* 1 Kor. 1, 2.

8. Ant pirmo * aß dēkawoju sâwo Diêwui per Jēzų Kristų, júsû wisû dêley, † kad apiê júsû wiêrą per wisą swietą sâkoma.
* 1 Kor. 1, 4. 5. † 1 Tess. 1, 8.

9. Nēs * Diêwas yrà mâno liùdininkas (kuriám aß tarnáuju sâwo Dwâsēje prie ēwangēliôs apiê jo Súnų,) † kad aß be paliowimo júsû atsimenu,
* Pil. 1, 8. † Epez. 1, 16.

10. Wisadôs sâwo maldojè mèlsdams, * bau man ben wieną kàrtą gâditus, pas jùs atèiti per Diêwo wâlę. * P. 15, 23. 32.

11. Nēs aß * trókßtu, jùs regēti, kad jums nudalyczau kiek noris † dwâsißkû dowanû, jùs pastiprinti,
* P. 15, 23. † Nus. Ap. 28, 31.

12. Tai yrà, kad su jumis pasilinksminczau, per júsû ir mâno tikējimą, * kuri tarp sawęs tùrime.
* 2 Petr. 1, 1.

13. Bet aß ne nóriu jums slêpti, mieli brólei, kad aß * tánkey ketējau pas jùs atèiti, (bet iki ßiôley uzgaißintas esmi), kad ir tarp júsû kókio wàisiaus ißtaisyczau, kaip tarp kitû pagônû. * 1 Tess. 2, 18.

14. Aß skolininks esmi taip Grykams, kaip Negrykams, taip ißmintingiemsiems, kaip ir ne=ißmintingiemsiems.

15. Tôdēl, kiek imânąs, mèiliju, ir *iums Rymè ēwangēlią apsakyti.
* p. 11.

16. Nēs *nesigēdzûs ēwangēliôs apiê Kristų; nēsà ta yrà †Diēwo macis, ißgânanti wisùs, jei itikinczus, pirmjáus Zydùs, ôgi taipjaù ir Grykùs.
* Ps. 40, 10. Ps. 119, 46. † 1 Kor. 1, 18. 24. Ebr. 4, 12.

17. Kadángi toj ißréißkiama yrà *teisybe, po Diêwo akiû tinkanti, atèinanti iß tikējimo i tikējimą, kaipô ir paraßyta yrà: †teisùsis iß sâwo tikējimo gywas bùs.
* p. 3, 21. 22. † Abak. 2, 4. Jon. 3, 36. Gal. 3, 11. Ebr. 10, 38.

18. Nēs Diêwo kèrßtas iß dangaùs ißréißkiamas yrà ant wisôs bedievvystês, ir neteisybês žmoniû, tiêsą neteisybēje užlàikanczû.

19. Nēs kad žinoma, Diêwą êsanti, jiems *yrà apréikßta, nēs Diêwas jiems tai apreißke,
* Nuf. Ap. 14, 15. f.

20. Tûmi, kad Diêwo neregimóji butybe, tai yrà jo ámžinoji macis ir Diewyste, regimà yrà, jèy tai numanài, ant darbû, bútent ant swieto sutwērimo; ßitàipo, kad jie niêkaip ne gál atsikalbēti.

21. Kadángi jie žinódami, Diêwą êsanti, ji ne gárbino kàipo Diêwą, ney dêkawojo; bet pastójo sâwo dûmose niekingi; ir jû *neißmânantiji ßirdis yrà aptémusi.
* Epez. 4, 18.

22. *Tikēdamiesi ißmintingi êsą, jie durnàis pastójo;
* Jer. 10, 14. 1 Kor. 1, 20.

23. Jr *pérkreipe gàrbę nesmertélnojo Diêwo i âbrozą smertélnojo žmogaùs, ir paùkßczû, ir †keturkójû ir slènkanczû gywoliû.
* 5 Moiz. 4, 15. † Jßm. 11, 16. p. 12, 24.

24. Tôdēl ir Diêwas jûs pàdawe i *jû ßirdiês gèidulius, i neczystybę, apdèrkti sâwo paczû kúnus sawijè;
* Ps. 81, 13. Nuf. Ap. 14, 16.

25. Kuriê *pérkreipe Diêwo tiêsą i mélą, gárbindami, bey ßlûžidami sutwērimui daugiaùs, ne kaip sutwerējui, kurs yrà †paßlówintas ant ámžiû. Amen.
* Ps. 106, 20. Ezek. 8, 10. † Rym. 9, 5.

26. Tôdēley Diêwas jûs ir pàdawe i gēdißkus pageidimùs. Nēs jû *móteres pérkreipe prigimtąji bûdą i neprigimtą.
* 3 Moiz. 18, 22.

27. Taipojaù ir wyrai pàmete prigimtąji wartójimą motèrs, ir užsidege su kits kitù sâwo pageidimuse, ir *wyras su wyru bjaurybę wâre, ir àlgą sâwo klajójimo (kàipo ir parêjos,) pâtys ant sawęs gâwo.
* 1 Kor. 6, 9.

28. *Jr lyg kaip jie nesirúpinos, kad Diêwą ißpažintu, taip Diêwas ir jûs pàdawe i *pérkreiptą dûmą, daryti, kas ne tinka,
* Jßm. 4, 12.

29. Pilni *wisôs neteisybês, kekßystês, bložnystês, gôdo, piktenybês, pilni neapykantôs, ražbajystês, wàido, wyliaus, piktùmo, ikalbētojei,
* Jßm. 14, 23.

30. Apkalbētojei, Diêwo niêkintojei, nelabi, pasipûtę, gyrpelnèi, ißkadingi, gimdytojû neklaùsą,

31. Beprôczei, newierni, stâtus, nesandoringi ir nemielaßirdingi,

32. *Kuriê pažindami Diêwo teisybę (kad tai dârantieji smèrtiês werti êsą,) pâtys ne tiktày tai dâro, bet ir pasimēgsta tai dâranczeiseis.
* Ozea 7, 2. 3.

2. Perskyrimas.

Zydai taipojaù yrà Griekininkai, kàipo Pagonai, nórint jie Moizēßiaus Zokanù ir Apipjáustims giriasi.

1. Tôdēley, ak žmogaù, tu ne gali téisintis, kas nors êsąs, kursài súdiji. Nēs *kuriamè tu kitą súdiji, tu patsài prasisûdiji, kadángi tàipat darai, ką tu prasûdiji.
* Matt. 7, 2. Mark. 4, 24. Luk. 6, 38. Jono 8, 7.

2. Nēs žinome, Diêwo sûdą teisu êsanti ant toktài dâranczujû.

3. Bet ar tu mislijies, ak žmogaù, kursài tu sûdiji toktai dâranczujius, o tai pats taipojaù darài, Diêwo sûdą ißwéngsęs?

4. Arbà ar tu paniêkini bagotystę jo gērybês, kantrùmo ir lengwybês? ar tu ne žinài, Diêwo gērybę tawę ant prisiwertimo wédanczę?

5. Bet tu pagàl sâwo užsikietinusęję ir neprisiwérczanczęję ßirdi dáugsini saw pats kèrßtą ant dienôs kèrßto, ir apreißkimo tèisiojo sûdo Diêwo;

6. Kursái *kožnám dûs pagàl jo dárbus,
* Jêz. 40, 10. Jer. 17, 10. Ps. 62, 13. Matt. 16, 27. 1 Kor. 3, 8. 2 Kor. 5, 10.

7. Bútent ßlôwę ir gàrbę, ir nepragàißtanczę butybę, tiems, kurie su kantrumù gerûsè darbûsè jëßko ámžinosês gywâtôs;

8. Bet tiems, *kurie wàidijas, ir tiesôs ne klaùso, bet klaùso neteisybês, †nemalónę ir kèrßtą,
* Oz. 4, 4. † 2 Teß. 1, 8. Ezr. 8, 22.

9. Wàrgą ir sielwartą ant wisû žmoniû dûßiû, pikt dâranczujû, pirmjáus *Zydams, o ir Grykams;
* p. 3, 9.

10. Bet gàrbę ir ßlôwę ir pakâjų wisiems gerą dârantiemsiems, pirmjáus Zydams, o ir Grykams;

11. Nës *Diëws ne weizd ney ßiókio ney tókio žmogaùs. * Nus. Ap. 10, 34. f.

12. Kurie be zokâno susigriêßijo, tie ir be zokâno prapùls; ir kurie prieß zokâną susigriêßijo, tie per zokâną bus prasûditi:

13. [Kadángi po Diëwo akiû ne tie, kurie zokâną gird, tèisus yrà, bet *kurie zokaną pildo, tèisus bus;
* Matt. 7, 21. 1 Jono 3, 7. Jok. 1, 22. 25.

14. Nës jey pagônai, ne turëdami zokâną, taczaù iß prigimimo zokâno dárbus dâro, tie, zokâną ne turëdami, saw patys yrà zokanù,

15. Tûmi, kad jie ißródo, zokâno dárbą paraßytą ësanti jû ßirdisè, kadángi jû sąžine jûs apliùdija, priegtám ir mislys, kurios tarp sawęs apsiskùndža arbà téisinas,]

16. Tojè *dienojè, kad Diëwas, kas paslëptà prie žmoniû, per Jëzų Kristų sûdis, pagàl mâno ëwangëlią.
* Mok. 12, 14. Matt. 25, 31.

17. Bet dabókis, tu wadinamas esi Zydù, ir nusitiki zokanù, ir Diewù giriesi,

18. Jr žinai jo wâlę; ir iß zokâno pamokintas bûdams, mëgini, kas geriáusia ësant daryti.

19. Jr pasitiki, búti wâdas aklûjû, žwâke tamsybëje ësanczujû,

20. Baudëjas durnûjû, mokitojis maž ißmânanczujû, turis pawéikslą pažintiës ir tiesôs zokanè.

21. Tàygi tu *kitùs mokini, ir pats sawę ne mokinies. Tu sakài, ne rèikiant wôgti, o tu wagi.
* Matt. 23, 3. 4.

22. Tu sakài, ne rèikiant wenczawônę péržengti, o tu péržengi wenczawônę. Tu bodiesi balwônû, o Diëwui ißplëßi, kas jo yrà.

23. Tu *giriesi zokanù ir Diëwą gëdini zokâno péržengimu. * p. 9, 4.

24. Nës *júsû dëley Diëwo wàrdas blùžnijamas tarp pagônû, kaip paraßyta yrà.
* Jêz. 52, 5. Ezek. 36, 20. 23. 1 Tim. 6, 1.

25. Apipjáustimas tiesà naudingas yrà, jey tu zokâną pildai; bet jéy tu zokâną ne pildai, tay tâwo *apipjáustimas yrà pastójęs neapipjáustimu. * Jer. 4, 4. p. 9, 25. 26.

26. Tàygi jey neapipjáustimas teisybę zokâno làiko, àrgi ne misliji, kad jo neapipjáustimas bus už apipjáustimą rokûtas?

27. Jrgi ßitàipo, kas iß prigimimo neapipjáustimas yrà, ir zokâną pildo, tawę sûdis, kursái tu esi po raßytine ir apipjáustimu, ir zokâną péržengi.

28. Nës ne tas yrà Zydas, kursái iß wirßaus Zydas yrà; nèygi tas yrà apipjáustimas, kursái iß wirßaus kûne nusidûßt;

29. Bet tas yrà Zydas, kursái widujè pàslëptas ésti; ir ßirdiës apipjáustimas, yrà *apipjáustimas, kursái dwâsëje, o ne raßytinëje nusidûst; †kuriô garbë ne ésti iß žmoniû, bet iß Diëwo.
* 5 Moiz. 30, 6. f. † Jono 5, 44.

3. Pérskyrimas.

Teisybe atëit iß Tikëjimo.

1. Kàgi Zydai wirßaùs tur? arbà kam dér apipjáustimas?

2. Tiesà labày daug: Ant pirmo, *jiems yrà pawiêrita, ką Diëwas kalbëjęs. * Ps. 147, 19. 20. Nus. Ap. 7, 38.

3. Bet kad keli tám nè-tik, ką tai kenk? ar jû *netikëjimas Diëwo tikëjimą (t. e. wiernybę) niekù wers?
* p. 9. 6. p. 11. 29. 4 Moiz. 23, 19. 2 Tim. 2, 13.

4. Apsaugók Diewè! bet jû labjaùs tàipo testów, *Diëwą tèisų ësanti ir wisùs žmónes †melagiùs, kaip paraßyta yrà: **jeib tu teisùs bútumbei sâwo žodžûsè, ir pérgalëtumbei, kad sûdijams esi.
* Jon. 3, 33. Tit. 1, 2. † Ps. 62, 10. Ps. 116, 11. ** Ps. 51, 6.

5. Bet jey tàipo, kad músû neteisybe Diêwo teisybę garbingą padâro, ką sakysime? árgi Diêwas n'ierà neteisùs, dēl to kèrßidams? (aß tàipo żmôgißku budù kalbù.)

6. Apsaugók Diewè! kaip *galētu ßeip Diêwas swietą sûditi?

* 1 Moiż. 18, 25.

7. Nēs jey Diêwo tiesà per mâno mélą garbingésne pastója ant jo ßlowês, kodēlgi aß dar ir turēcziau sûditas búti, kàipo griekininkas?

8. Ir ne toli labjaùs tàipo darysczau, kaipo blùżnijami ésme, ir kaip keli kàlba, mus sâkant: *pikto darykim, kad ko géro iß to parèitu. Kuriû prażùdimas yrà wisày teisùs.

* P. 6, 1. 2.

9. Kągi mes dabàr sâkome? ar mes ko wirßaùs tùrime? niekù budù. Nēs meą pirmay ißliùdijome, *âbejus, ir Żydùs ir Grykùs wisùs po griekù êsanczus. * P. 11, 32. Gal. 3, 22.

10. Kàipo ir paraßyta yrà: *czónay ne yrà, kursài teisùs bútu, o ir ney wieno. * Ps. 14, 3. Ps. 53, 4.

11. Czónay ne yrà, kursài ißmintingas bútu; czónay ne yrà, kursài Diêwo atbótu.

12. Jie wisi nusikrèipę, ir wisi podraùgey nederingi pastóję; czónay ne yrà gerày dâranczo, o ir ney wieno.

13. *Jû gerklê yrà âtwiras kâpas, sâwo liežùwjeis jie wyliù dâro, †angiû-nûdài yrà po jû lúpomis.

* Ps. 5, 10. † Ps. 140, 4.

14. *Jû burnà pilnà yrà keikimo ir kartùmo. * Ps. 10, 7.

15. *Jû kójos grèitos yrà, kraùjo pralieti. * Pam. ż. 1, 16. Jeż. 59, 7.

16. Ant jû keliû tikt wienà ißkadà bey ßirdiês plyßimas;

17. Ir pakâjaus kélio jie ne żino.

18. *Ney jokiôs Diêwo báimês ne yrà po jû akiû. * 1 Moiż. 20, 11. Ps. 36, 2.

19. Bet mes żinome, kad ką zokânas sâko, tai tiems sâko, kurie po zokanù yrà, jeib wisû *burnà użkimßtà, ir wisas swietas Diēwui nukàltęs bútu.

* Ps. 107, 42. Ezek. 16, 63. Gal. 3, 22.

20. Tōdēl, kad ney joks kúnas *per zokâno dárbus po jo akiû ne gal teisùs búti: nēs per zokâną atèit griekû ißpażinimas.

* Gal. 2, 16. Ps. 143, 2.

21. Bet dabàr be zokâno prisidējimo teisybe, po Diêwo akiû tinkantiji, yrà aprèikßta, ir ißliùdita per *zokâną ir prârakus.

* Jon. 5, 46. Nus. Ap. 10, 43.

22. Bet aß sakaù apiē tókią teisybę po Diêwo akiû, kuri atèit per tikējimą į Jēzų Kristų wisiems ir ant wisû, kurie tik.

23. Nēs ne yrà czónay *ney jókio skirtumo; jie †wisi yrà griekininkai, ir garbês stokója, kuriôs jiems rèiktu turēti prie Diēwo.

* P. 10, 12. Gal. 3, 22. 28. † 1 Kar. 8, 46. f.

24. Ir *dowanày tèisus pastója iß jo malónês, per atpirkimą, per Jēzų Kristų nusidâwusiji. * Efez. 2, 8.

25. Kuri Diēwas pastâte *malónês-krasè, per tikējimą jo kraujè, jeib jis teisybę, po Diēwo akiû tinkanczęję, pasúlitu tamè, kad jis atléidżia griekų, ikßiôley pasilikusiji po Diēwo kantrumù;

* 3 Moiż. 16, 15. Ebr. 4, 16.

26. Jeib jis ßiùsè czēsûse pasúlitu teisybę, po jo akiû tinkanczęję, jeib jis wiens teisùs bútu, ir tèisų padarytu tą, kursài tikis yrà į Jēzų Kristų.

27. *Kùrgi tay gyrius dingsta? jis wisày ßalin. Per kókį zokâną? ar per darbû zokâną? ne tàipo, bet per tikējimo zokâną.

* P. 2, 17. 23. P. 4, 2. 1 Kor. 1, 29. 31.

28. Tôgidēl *mes dabàr tikime, żmôgų tèisų pastójanti be zokâno darbû, per tikējimą.

* Gal. 2, 16. f.

29. Arbà ar Diēwas tiktày yrà wienû Żydû Diēwas? ar jis ne taipojaù ir *pagônû Diēwas? berods ir pagônû Diēwas.

* P. 10, 12. Mal. 2, 10. 1 Kor. 12, 6.

30. Kadángi yrà wiens wienâtinis Diēwas, kursài tèisų padâro apipjáustimą iß tikējimo, ir neapipjáustimą per tikējimą.

31. Kàipo? àrgi mes tay zokâną paniēkinam per tikējimą? apsaugók Diewè! *bet mes zokâną dar padrútiname.

* Matt. 5, 17-18.

4. Pérſkyrimas.

Tikkėjimo Teiſybe, per Abraômo Pawéikſlą iſʒguldyta.

1. Kągi tay ſâkom apiê ſâwo tėwą Abraômą, ji râduſi pagal kúną?

2. Tai ſâkom: jéy Abraômas teiſùs yrà per dárbus, tay jis tieſà tur garbês, alè ne po Diêwo akiû.

3. Nėſà kągi ſâko râßtas? *Abraômas Diêwui itikėjo, o tai jám yrà rokůta per teiſybę.
* 1 Moiʒ. 15, 6. Gal. 3, 6.

4. Bet tám, kurſài darbàis èlgiaſi, algà ne iß malónês prirokůjama, bet * iß pèlno.
* p. 11, 6. Matt. 20, 7. 14.

5. Bet tám, * kurſài ne èlgiaſi darbàis, bet tik į tą, kurſài teiſiùs padâro bedieiwjùs, tam jo tikėjimas rokůjamas per teiſybę, * p. 3, 28.

6. Kuriûm budù ir Dówidas ſâko, išgânimą êſanti tiktày to ʒmogaùs, kuriám Diewas teiſybę prirokůja, be pridėjimo darbû; tardams;

7. * Jßganyti yrà tie, kuriems atléiſtos yrà jû neteiſybės, ir kuriû griekài uʒdengti. * Pſ. 32, 1. 2.

8. Jßganytas yrà tas wyras, kuriám Diewas ney jókio griêko ne prirokůja.

9. Tàygi ßitas išgânimas, ar jis eit ant apipjáuſtimo, arbà ar ir ant neapipjáuſtimo? mes juk tùrime ſakyti: Abraômui jo tikėjimą prirokůtą êſanti per teiſybę.

10. Kaipôgi tas jam yrà prirokůtas? ar apipjáuſtime, ar neapipjáuſtime? be abejójimo, apipjáuſtime ne, bet neapipjáuſtime.

11. Bet ʒénklą apipjáuſtimo gâwo jis į * péczwietę tikėjimo teiſybês, kuri jis turėjo dar neapipjáuſtime. Jeib jis bútu tėwas wiſû tikinczûjû neapipjáuſtime, kad ir jiems tai prirokůta bútu per teiſybę;
* 1 Moiʒ. 17, 10. ſ.

12. Jr taipojaù paſtótu tėwu apipjáuſtimo, * ne tiktày tû, kuriê yrà iß apipjáuſtimo, bet ir tû, kuriê wáikßczjoja pėdoſè tikėjimo, kurſài bùwo neapipjáuſtime múſû tėwo Abraômo. * Matt. 3, 9.

13. Nės * paʒadėjimas, ji ſwietą į dalykùs gáuſenti, ne tikoſi Abraômui arbà jo ſėklai, per zokâną, bet per teiſybę tikėjimo.
* 1 Moiʒ. 17, 2. 6.

14. Nės jey iß zokâno êſantieji tie yrà, kuriê * tėwißkės dalykus gáuna, tay tikėjimas niekas; ir paʒadėjimas niekù pawirto. * Gal. 3, 18.

15. Nės * zokânas tikt kėrßtą padâro. Nės kur zokâno n'ierà, czon ney pérʒengimo ne yrà.
* p. 3, 20. p. 5, 13. p. 7, 8. 10.

16. Tôdėl teiſybe tùr atèiti iß tikėjimo, kad ji bútu iß malónês, ir * paʒadėjimas drútas paſiliktu wiſai ſėklai, ne tai wienai, kuri po zokanù yrà, bet ir tai, kuri yrà tikėjimo Abraômo, kurſài yrà múſû wiſû tėwas. * Gal. 3, 18.

17. Kàipo paraßyta yrà: * aß tawę paſtaczjaù tėwu daug pagônû po akiû Diêwo, kuriám itikėjęs eſi, kurſài gywus padâro numiruſiûſius, ir ßaùkia tam, kas ne yrà, kad bútu.
* 1 Moiʒ. 17, 5.

18. Jr jis yrà tikėjęs ant lûkeſtiês, kur niêko ne bùwo lûkurti, jeib jis paſtótu tėwu daug pagônû, kàipo ir jam paſakyta: * tàipo bus tâwo ſėklà. * 1 Moiʒ. 15, 5.

19. Jr jis ne paſilpo tikėjime, * nèygi weiʒdėjo ant ſâwo patiês kúno, jau apmiruſiojo, kadángi jis konè ßimtą métû bùwo, ney ant Sôrês apmiruſiojo ʒywâto.
* 1 Moiʒ. 17, 17.

20. Nės jis ne abejójo apiê Diêwo paʒadėjimą per netikėjimą, bet drútas paſtójo tikėjime, ir * Diêwui gàrbę dâwe, * Ebr. 11, 7.

21. Jr tikriáuſey ʒinójo, kad ką Diêwas pàʒada, * tai jis ir gal daryti.
* Pſ. 115, 3. Jeʒ. 59, 1. Luk. 1, 37.

22. Tôdėley * jám tai ir prirokůta yrà per teiſybę. * 1 Moiʒ. 15, 6.

23. Bet tai paraßyta ne jo wieno dėley, * kad tai jam yrà prirokůta;
* p. 15, 4.

24. Bet ir múſû dėley, kuriems turės prirokůta búti, jey mes tikime į tą, kurſài Pônq múſû Jėʒų * prikėle iß numiruſiujû; * Nuſ. Ap. 2, 24.

25. Kurſài múſû griekû dėley yrà padůtas, ir múſû teiſybės dėley prikéltas.

5. Pérſkyrimas.

Apie kelis Waiſius Tikėjimo Teiſybės. Sulyginimas Kriſtaus ir Adômo.

1. Tàygi tèiſus paſtóję per tikėjimą, *pakâjų tùrime ſu Diewù, per ſâwo Pônq Jēzu Kriſtų, *p. 14, 17. Jez. 32, 17. 18. Jon. 16, 33. ſ.

2. Per kuri mes ir *priējimą tùrime tikėjime prie ßitôs malónês, kurioje mes ſtówime, ir giriamēs nuſitikējimu atèiſenczoſês ßlowês, kurę Diêwas důs. * Epėz. 2, 18. p. 8, 12.

3. Alè ne tikt tai, bet *mes giriamēs ir wargàis, žinódami, wàrgą kantrùmą dâranti; * Jok. 1, 2.

4. Bet *kantrùmas dâro patyrimą; bet patyrimas dâro lûkeſti; * Jok. 1, 3.

5. Bet *lûkeſtis ne důſt į giedą pawirſti; nēs Diêwo méile ißlieta yrà į múſû ßirdi per ßwèntąję Dwâſę, mums důtąję. * Ebr. 6, 18. 19.

6. Nēs ir Kriſtus, mums dar ſilpniems b'ēſant pagàl czêſą, už mùs, Diêwo neſibijanczůſius mire.

7. *Wargù dabàr kas mirßta už kóki tèiſų;† už kóki gérą** raſi dar kas apſiimtu mirti: * Jono 15, 13. † arbà: už teiſybę. ** arbà: dėl kókio géro.

8. Bet tůmi ißkelia Diêwas ſâwo *méilę prieß mùs, kad Kriſtus už mus numiręs, dar mums grießniems b'ēſant. * Jon. 3, 16. ſ.

9. Tàygi mes jů daugiaùs per ji búſime ißlaikyti nůg kèrßto, búdami per jo kraùją tèiſus paſtóję.

10. Nēs jey mes ſudérinti ésme Diêwui per jo Sunaùs ſmèrti, dar neprietelei búdami; toli daugiaùs ißganyti búſim per jo gywaſti, jaù dabàr búdami ſudérinti.

11. O ne tikt tai, bet mes ir giriamēs Diewù, per ſâwo Pônq Jēzų Kriſtų, per kuri dabàr ſudérinimą gâwome.

12. Tôdēley, kàipo per wieną žmôgų griêkas atêjo į ſwietą, ir ſmèrtis per griêką, ir ßitàipo *ſmèrtis per wiſùs žmónes pérſiwerżęs yrà, kadángi jie wiſi ſuſigriêßijo:— * p. 6, 23.

13. (Nēs griêkas tieſà ſwiete bùwo, iki zokânui; bet *kur zokâno ne yrà, czę griêkas ne prirokójamas. * p. 4, 15.

14. Bet ſmèrtis ponawójo nůg Adômo iki Moiżêßiaus ir ant tů, kuriê ne ſuſigriêßijo lygiu pérženġimu, kàipo *Adômas, kurſài yrà pawéikſlas atèiſenczioj o. * 1 Kor. 15, 21. 45. 55.

15. Bet ne tàipo déſtis ſu dówana, kaip ſu griekù. Nēs jéy dēl *wieno griêko daùg nùmire, tay toli daugiaùs Diêwo malóne ir dowanà tuliems bagotingay nuſidawe, per †malónę to wienintelio žmogaùs, Jēzaus Kriſtaus. * 1 Kor. 15, 22. † Jono 1, 16.

16. Ir ta dowanà ne yrà tikt ant wieno griêko, kàipo per to wieno griekininko wieną griêką wiſas prapůlims. Nēs ſûdas râdoſi iß wieno griêko ant prapůlimo, bet dowanà gélbti ir iß daug griekû teiſybēſp.

17. Nēs jey dēley anô wienintelio griêko ſmèrtis ponawójo per tą wieną, jů daugiaùs tie, kuriê gáuna apſtùmą malónês ir dowanôs ant teiſybês, ponawós gywaſtijè, per wieną Jēzu Kriſtą.)—

18. Tàygi kaipo per wieno griêką prażùdimas ant wiſû žmoniû atêjo, *ßitàipo ir per wieno teiſybę aptéiſinimas gywaſtiês ant wiſû žmoniû atêjo. * 1 Kor. 15, 22.

19. Nēs kaip per wieno žmogaùs nepaklusnùmą daug griekininkû paſtójo, ßitàipo ir per wieno paklusnùmą paſtója daug teiſiû.

20. Bet *zokânas ßalè (podraùgey) iêjo, kad griêkas macnéſnis paſtótu. Bet kur griêkas macnùs paſtójes yrà, czę taczaù malóne jů macnéſne paſtójo. * p. 4, 15. p. 7, 8. Gal. 3, 19.

21. Jeib, kàipo griêkas ponawójo ant ſmèrtiês, tàipo ir ponawótu malóne per teiſybę ant *ámžinoſês gywâtôs, per Jēzų Kriſtų, múſû Wießpati. * p. 6, 23.

6. Pérſkyrimas.

Apie Paßwentimą ir naùjąji Paklusnùmą, kaip Waiſių Tikėjimo Teiſybės.

1. Tàygi ką ant to ſakyſime? *àrgi griekè paſilikſime, kad malóne jû macnéſne paſtótu? * Gal. 2, 17.

2. Apſaugók Diewè! kaipôgi griekè gywénti norētumbim, kuriam mes *pamirę ésme? * Gal. 6, 14.

(Grôm. 6. Nedėl. po ßw. Tráicės.)

3. Ar ne žinote, *kad wiſi, kuriê mes į Jēzų Kriſtų krikßtiti ésme, į jo ſmèrtį ésme krikßtiti? *Gal. 3, 27. Kol. 2, 12.

4. Tàygi *mes ſu jůmi ésme paláidoti per krikßtą į ſmèrtį, jeib, lygey, kàipo Kriſtus prikéltas yrà iß numiruſiujû per Tēwo gàrbę, †tàipo ir mes naujamė gywaſtijė wáikßczotumbim.
*p. 8, 10. † Epēz. 4, 23. Kol. 3, 8. f. 1 Petr. 2, 1. p. 4, 1. 2. Ebr. 12, 1.

5. Bet jey mes *ſu jůmi draugè ìczêpiti tàmpame ant lygaus ſmèrczio, tay taipojaù ir priſikēlimui lygus búſime, *2 Tim. 2, 11. f.

6. Žinódami, múſû ſénąji žmôgų podraùg ſu jůmi *nukryžiawótą êſanti, kad grießnàſis kúnas liáuſtuſi, jeib toliaùs griêkui ne ßlûžitumbim. *Gal. 5, 24.

7. Nēs kas numiręs, tas aptéiſintas yrà nůg griêko.

8. Bet jey mes ſu Kriſtumi numirę ésme, tay tikimēs, ſu jůmi ir gywi búſę;

9. Žinódami, kad Kriſtus, iß numiruſiujû prikéltas, *daugiaùs ne mirßta; ſmèrtis ant jo daugiaùs ne ponawós. *Apr. 1, 18.

10. Nēs kad jis numiręs, tay jiſài griêkui numiręs *wienám kàrtui, bet ką jis †gywas yrà, tai jis Diêwui gywas yrà.
*Ebr. 9, 28. † Jēz. 53, 10.

11. Szitàipo ir jûs, žinókit, kad jûs griêkui numirę, ir gywi êſą Diêwui Kriſtuje Jēzuje, múſû Wiêßpatije.]

12. Tàygi ne důkite *griêkui ponawóti ſâwo ſmertélname kúne, jam paklùſnus búti jo gèiduliůſe;
*1 Moiz. 4, 7. Pſ. 119, 133.

13. Nèygi ſâwo ſąnarius padůkit griêkui ant neteiſybês ginklû, bet patys paſidůkit Diêwui, kaip kuriê iß numiruſiujû gywi paſtóję, ir ſâwo ſąnarius Diêwui teiſybês ginklams.

14. Nēs griêkas *ne galēs ponawóti ant júſû, kadángi jûs ne po zokanù éſte, bet po malóne.
*1 Moiz. 4, 7.

15. Kàipgi? ar mes griêßiſime, ne po zokanù, bet *po malóne búdami? Diewè apſaugók! *Jon. 1, 16.

16. Ar ne žinote, *kam jûs paſidůdat tarnàis ſu paklùſnumù, to tarnài êſat, kurió jûs klaùſote; ar griêkui ant ſmèrtiês, ar paklùſnùmui ant teiſybês. *Jono 8, 34. f.

17. Bet Diêwui dêkuy, kad jûs griekû tarnài bùwę éſte, bet jau paklùſnus paſtójot iß ßirdiês, pawéikſlui to mókſlo, kuriám padůti éſte.

18. Bet dabàr *walni paſtóję nůg griêko, tarnàis paſtójot teiſybês.
*Jono 8, 32.

(Grôm. 7. Nedėl. po ßw. Tráicės.)

19. Aß *žmôgißku budù turiù apiê tai kalbēti, dēl ſilpnybês júſû kúno. Lygey kaip jûs ſâwo ſąnarius †pàdawēte tarnâwimui neczyſtybês, ir iß wienôs neteiſybês ant kitôs, tàipo dabàr padůkite ſâwo ſąnarius ir tarnâwimui teiſybês, kad ßwenti paſtótu. *p. 3, 5. † p. 6, 13.

20. Nēs kaip jûs *griêko tarnài bùwote, tay walni bùwote nůg teiſybês. *Jono 8, 34.

21. Kókiogi wàiſiaus tů czēs turējote? kurió dabàr *gēdités: nēs tûjû †gâlas yrà ſmèrtis.
*Ezēk. 16, 61. 63. † Rym. 8, 6.

22. Bet dabàr nůg griêko walni búdami, ir Diêwo tarnàis paſtóję, ſâwo wàiſių tùrite, kad ßwenti paſtójate, bet *gâlas ámžinoji gywatà. *1 Petr. 1, 9.

23. Nēs ſmèrtis yrà *griekû algà, bet dowanà Diêwo yrà ámžinoji gywatà, Kriſtuje Jēzuje, múſû Wiêßpatije.] *p. 5, 12.

7. Pérſkyrimas.

Apiê Walnybę nůg Zokâno, Zokâno Náudą bey Dárbus, ir apiê Kôwą Kúno bey Dwâſės.

1. Ar ne žinote, mieli brólei, (nēs kalbù ſu zokâną žinanczeis), *zokâną ponawójanti ant žmogaùs, kôley jis gywas? *p. 6, 14.

2. Nēs moterißke, po wyru êſantiji, kôley wyras gywas, pririßtà yrà prie jo per zokâną, bet wyrui numirus, ji walnà nůg zokâno apiê wyrą.

3. Tôdēl, jey ji *prie kito wyro yrà, wyrui gywám êſant, ji wenczawonyſtės péržengtoje wadinama.

Bet jey wyras mirßta, tay ji walnà nůg zokâno, kad ji wenczawonyſtês pérżengtoje ne yrà, pas kitą wyrą búdama. * Matt. 5, 32.

4. Taipojaù, mâno brólei, ir jûs éſte zokânui numarinti per Kriſtaus kúną, kad kito bútumbit, bútent to, kurſài iß numiruſiujû prikéltas yrà, jeib mes Diêwui wàiſiaus nèßtumbim.

5. Nēs kaip kúne bùwome, tay griekingi gèidulei, (kuriê per zokâną paſikēle) bùwo mâcnus múſû ſąnariůſe, * ſmèrczui wàiſiaus nèßti. * P. 6, 21.

6. Bet dabàr walni éſme nůg zokâno, ir jam * pamirę, kurſài mus apkáltus làike, tàipo, kad mes tarnáutumbim naujybēje dwâſês, ir ne ſenybēje raßytinês. * P. 6, 2.

7. Taygi ką ſakyſime? ar zokâns yrà griêkas? apſaugók Diewè! bet aß griêką n'ißpażinaù, kaip tikt per zokâną. Nēs aß apiê pageidimą niêko ne żinójau, kad * zokâns ne bútu ſâkęs: ne pagèiſk. * 2 Moiz. 20, 17. ſ.

8. Bet griêkas priêżaſti êmęs iß priſâkimo, manijè prikēle wiſókį pageidimą. Nēs * be zokâno griêkas bùwo negywas. * Jono 15, 22.

9. Bet aß pirmà elgiaùſi be zokâno: bet priſâkimui atêjus, griêkas atgijo.

10. Bet aß nùmiriau; ir râdoſi, kad priſâkimas man ant ſmèrtiês téko, * kurſài taczaù man ant gywaſtiês bùwo důtas. * 3 Moiz. 18, 5.

11. Nēs griêkas priêżaſti êmęs iß priſâkimo, manę prigâwo, ir manę nużawino per priſâkimą.

12. Zokânas yrà tieſà ßwèntas, ir priſâkimas yrà ßwèntas, teiſùs ir géras.

13. Argi tôdēl tai, kas gér yrà, man ſmerczù paſtójo? apſaugók Diewè! Bet griêkas, kad paſiródytu, kaip jis griêkas êſąs, man per tai, kas ger yrà, ſmèrti padâre, kad griêkas paſtótu per miêrą griêßnas per priſâkimą.

14. Nēs mes żinome, zokâną dwâſißką êſanti; bet * aß eſmi kúnißkas, † po griekù pardůtas. * P. 8, 3. † 1 Kar. 21, 20. 25.

15. Nēs aß ne żinaù, ką dâras; nēs aß ne daraù, ko nóriu, bet ką aß ne kenczù, tai daraù.

16. Bet jey aß tai daraù, ko ne nóriu, tay aß pritariu, * zokâną gérą êſanti. * P. 12.

17. Tàygi ne aß tai jau daugiaùs daraù, bet griêkas, kurſài * manijè gywéna. * P. 20.

18. Nēs aß żinaù, manijè, tai éſti, mâno kúne, * niêko géro ne gywénant. Norējimą aß tieſà turiù, bet gérą ißpilditi ne randù. * 1 Moiz. 6, 5. P. 8, 21.

19. Nēſà kas ger, ko aß nóriu, tai aß ne daraù, bet kas pikt, ko aß ne nóriu, tai daraù.

20. Bet jey aß daraù, ko ne nóriu, tai ne aß toktài daraù, bet griêkas, manijè êſąſis.

21. Tàygi aß ſawij zokâną randù, kurſài nóriu géro daryti, kad man * piktybe prilimpa. * Pſ. 51, 7.

22. Nēs * aß paſimēgſtu Diêwo zokanù, pagàl widùji żmógų; * Pſ. 1, 2.

23. Bet mataù kitą zokâną ſâwo ſąnariůſe, * prießkaraujanti zokânui mâno umè ir manę àpkalanti griekû zokanè, kurſài yrà mâno ſąnariůſe. * Gal. 5, 17.

24. Aß bēdnàſis żmogùs, kas manę ißgélbēs iß kúno ßio ſmèrtiês?

25. Aß Diêwui * dêkawoju, per Jēzų Kriſtų, múſû Wiêßpati. Tàygi aß tarnáuju ſu umù Diêwo zokânui, bet ſu kúnu griekû zokânui. * 1 Kor. 15, 57.

8. Pérſkyrimas.

Apiê Tikinczujû Walnybę nů Prażùdimo; Krikßczóniśką Gywénima, apiê Kryżių ir Pagùndimus, bey Palinkſminójimą tůjè.

1. Tàygi dabàr ne yrà ney jókio prażùdimo tůſè, kuriê Kriſtuje Jēzuje yrà, kuriê ne pagàl kúną wáikßczoja, bet pagàl dwâſę.

2. Nēs * Dwâſês zokânas, kurſài gywus dâro Kriſtuje Jēzuje, manę ißwálnijo nůg griekû ir ſmèrtiês zokâno. * P. 3, 27.

3. Nēſà kas zokânui ne galimà bùwo, (kadángi jis per * kúną paſilpnitas bùwo) tai dâre Diêwas, atſiųſdams ſâwo Sûnų po budù griêßnojo kúno, bey griêko dēley, ir prażùde griêką kúne; * Apd. Ap. 13, 10.

4. Jeib teiſybe, zokanė priſakytoji, muſſijė ißpildita paſtótu, kuriê dabàr ne pagàl kúną èlgiamēs, bet pagàl dwâſę.

5. Nēs kuriê kúnißki yrà, tie kúnißkay dumója; bet kuriê dwâſißki yrà, tie dwâſißkay dumója.

6. Bet kúnißkay dumóti, *yrà ſmèrtis; ir dwâſißkay dumóti, yrà gywaſtis ir pakâjus. *p. 6, 21.

7. Nēs kúnißkay dumóti yrà *neprietelyſte prieß Diêwą, kadángi Diêwo zokânui ne padůta yrà, nēs tai ir ne gál. *Jok. 4, 4.

8. Bet kuriê kúnißki yrà, ne gál Diêwui patikti.

9. Bet jûs ne êſate kúnißki, bet dwâſißki, jey tiktày *Diêwo Dwâſe juſſijè gywéna. Bet kurſài Kriſtaus Dwâſę ne tur, tas jo ne yrà. *1 Kor. 3, 16.

10. Bet jey Kriſtus juſſijè yrà, tay kúnas tieſà numiręs griekû dêley, bet dwâſe yrà gywaſtis teiſybês dêley.

11. Jéygi dabàr Dwâſe to, kurſài Jēzų iß numiruſiujû prikēlęs, juſſijè gywéna, tay tas, kurſài Kriſtų iß numiruſiujû prikēlęs, ir júſû ſmertélnůſius kúnus gywus padarys, tôdēley, kad jo Dwâſe juſſijè gywéna.

(Grōm. 8. Nedēl. po ßw. Tràicės.)

12. Tàygi mes, mieli brólei *ſkolininkais éſme, ne kúnui, kad pagàl kúną èlgtumbimēs. *p. 6, 7. 18.

13. Nēs jey *pagàl kúną èlgiatēs, tay mirti turēſite; bet jey †per dwâſę kúno dárbus marinate, tay gywi búſite. *Gal. 6, 8. †Epz. 4, 22.

14. Nēs *kuriùs Diêwo Dwâſe wàldo, tie yrà Diêwo waikài. *Gal. 5, 18.

15. Nēs jûs *ne gâwote bérnißką dwâſę, kad jums wēl rèiktu bijótis; bet jûs gâwote †wàikißką Dwâſę, per kurę mes ßaùkiame: Abba, mielaſis Tēwę! *2 Tim. 1, 7. †Gal. 3, 26. p. 4, 6.

16. Ta pati *Dwâſe důd liùdimą múſû dwâſei, mus Diêwo waikùs êſanczus. *2 Kor. 1, 22.

17. Bet jéygu éſme *waikài, tay ir éſme tēwißkês dalykùs gáunantieji, bútent Diêwo tēwißkês dalininkai, ir draùg=dalininkai Kriſtaus, jey tiktày †ſu jůmi kènczame, kad ir ſu jůmi į ßlôwę ißkélti paſtótumbim.] *Gal. 4, 7. †Apſ. Ap. 14, 22.

(Grōm. 4 Nedēl. po ßw. Tràicės.)

18. Nēs aß tikiù, *ßio czêſo kentējimus ne wertùs êſanczus ßlowês, kuri turēs ant múſû apſirèikßti. *2 Kor. 4, 17.

19. Nēs baimingaſis láukimas ſutwērimo láukia *apreißkimo Diêwo waikû. *Kol. 3, 4.

20. Kadángi ſutwērimas padůtas yrà niekyſtei, ne iß ſâwo wâlês, bet dêley to, kurſài jį padâwęs ant lûkeſczio.

21. Nēs ir ſutwērimas wálnas paſtôs nůg tarnâwimo pragàißtanczoſês butybês ant ßlownôſês walnybês Diêwo waikû.

22. Nēs mes žinome, kad wiſas ſutwērimas draug ſu mumis ißſiilgęs lûkur ir perßulingay nerimaſczója dar wiſadôs.

23. Alè ne tiktày jis, bet taipojaù ir mes patys, kuriê tùrime Dwâſês pirmones, ißſiilgſtame taipojaù pâtys *waikyſtês ſawipi, ir †láukiame ißwadâwimo ſâwo kúno.] *Gal. 4, 5. †Luk. 21, 28.

24. Nēs mes tieſà éſme ißganyti, *taczaù lûkeſtije. Bet lûkeſtis, kurſài régimas, n'ierà lûkeſtis: nēs kaip kas gal lukēti to, ką jis rég? *2 Kor. 5, 7.

25. Bet jey lûkuriam to, ko *nèregim, tay mes jo láukiam per kantrùmą. *2 Kor. 4, 18.

26. Szitokiuſaù budù ir Dwâſe padéſti múſû ſilpnybei. Nēs mes *ne žinome, ko melſtis tùrime, kàipo parèitis, bet pati Dwâſe ùžtar mus geriáuſey, neißkàlbamais duſáujimais. *Matt. 20, 22.

27. Bet kurs *ßirdis ißjēßko, tas žino, kas Dwâſês dumà yrà: nēs ji ßwentůſius užſtów pagàl tai, kas Diêwui pamēgſta. *Pſ. 7, 10. ſ.

(Grōm. Dienoje ßw. Jokûbo.)

28. Bet mes žinome, tiems, kuriê Diêwą myl, wiſùs dáiktus ant gèro dérint, kuriê pagàl *apſiēmimą yrà pawadinti. *Epz. 1, 11. p. 8, 11.

29. Nės kurius jis pirmà iſiweizdėjo, tus jis ir paſkyre, kad lygus bútu âbrozui jo Sunaùs, jeib jis bútu *pirmgimys tarp daug bróliû.
* Kol. 1, 18. Ebr. 1, 6.

30. Bet kuriùs jis paſkyre, tus jis ir pawadino, bet kuriùs jis pawadino, tus jis ir teiſiùs padâre, bet kuriùs jis teiſiùs padâre, tus jis ir ßlowingus padâre.

31. Kagi ant to nórime ſakyti? jey *Diêwas uz mùs, kas gal prieß mus búti? * 4 Moiz. 14, 9.

32. Kurſài ir *ſâwo patiês Sunaùs ne czêdijo, bet ji †uz mus wiſùs pàdawe, kaipo jis mums ſu jůmi ne wiſlab dowanótu? * 1 Moiz. 22, 16. † Jon. 3, 16.

33. Kas nor Diêwo ißrinktůſius *káltinti? Diêwas yrà czónay, kurs teiſiùs padâro.
* Jez. 50, 8. 9. p. 54, 15.

34. Kas nor *prazudyti: Kriſtus yrà czónay, kurſài numirę̂s, bejè jů daugiaùs, kurſài ir iß numiruſiujû prikéltas, kurſài yrà po deßinês Diêwo, ir uzſtów mus.
* p. 1. Jobo 34, 29.

35. Kas mus ſkirs *nůg Diêwo méilês? ar wargài? ar tuzbà? ar pérſekinėjimas? ar bâdas? ar nůgùmas? ar pawojùmas? ar kárdas?
* Jon. 10, 28.

36. Kàipo paraßyta yrà: *tawęs dėley mes nuzawinami per wiſą diêną; mes éſme laikomi, per pjáujamas awis.
* Pſ. 44, 23. 1 Kor. 4, 9. 2 Kor. 4, 11.

37. Bet tamè wiſamè mes *pérgalime macnèy, dėley to, kurs mus mylėjęs.
* 1 Kor. 15, 57.

38. Nės *aß tikrày zinaù, kad ney ſmèrtis, ney gywaſtis, ney ángėlas, ney kunigaikßtyſte, ney macis, ney kas yrà, ney kas bus,
* Pil. 1, 6. 2 Tim. 1, 12.

39. Ney aukßtùmas ney gilùmas, ney kôks kits ſutwėrimas ne gál mus atſkirti nůg Diêwo méilês, kuri yrà Kriſtuje Jėzuje, múſû Wießpatije.]

9. Pérſkyrimas.

Ißrinkimas ne atéit iß wirßutinios Wertybês, bet iß Diêwo Malónês.

1. Aß ſakaù tiêſą Kriſtuje, ir ne melůju; tai man *atliùdija mâno ſązine, ßwentojè Dwâſėje. * p. 1, 9.

2. Kad aß didę ſmutnybę ir ſkaudėjimus be paliówimo ſâwo ßirdijè turiù.

3. *Aß wélijaus atſkirtas bùti nůg Kriſtaus uz ſâwo brólius, kuriê mâno gentys yrà pagàl kúną.
* 2 Moiz. 32, 32.

4. Kuriê yrà iß Izraėl, kuriû yrà *waikyſte, ir ßlowê, ir derėjimas, ir zokânas, ir Diêwo ßluzbà, ir pazadėjimas; * 5 Moiz. 7, 6.

5. Kuriû ir yrà tėwài, iß kuriû Kriſtus *atèit pagàl kúną, kurſài yrà Diêwas ant wiſo, paßlówintas ant ámziû. Amen.
* Matt. 1, 1-23. Luk. 3, 23. ſ.

6. Bet aß tai ne ſakaù, kad *Diêwo zôdis tôdėley paſibàigęs. Nės †ne wiſi yrà Izraelitėnai, kuriê iß Izraėlio yrà;
* 4 Moiz. 23, 19. † p. 2, 28. Jono 8, 39.

7. O ir ne wiſi, kuriê Abraômo ſėklà yrà, tôdėley taipojaù ir waikài yrà, bet (yrà ſakyta): *Izaokè bus taw waikài wadinami.
* 1 Moiz. 21, 12. Gal. 4, 28. Ebr. 11, 18.

8. Tai éſti, ne tie yrà Diêwo waikài, kuriê pagàl kúną waikài yrà, bet pazadėjimo waikài per ſėklą rokůjami.

9. Nės tas yrà pazadėjimo zôdis, kad jis ſâko: *apiê ßį czêſą aß atèiſiu, ir Zôre turės ſúnų.
* 1 Moiz. 18, 10.

10. Bet ne tikt ſu tůmi tàipo yrà, bet ir kaip *Rebèkka iß wieno Izaoko, múſû tėwo, nėßczà paſtójo,
* 1 Moiz. 25, 21.

11. Pirm ne kaip waikùdu uzgimuſiu bùwo, ir ney ko géro ney pikto ne bùwo padârę, idánt apſiėmimas Diêwo ſtowėtu pagàl ißrinkimą, jei bùwo ſakyta,

12. Ne iß darbû pèlnimo, bet iß malónês pawadinanczojo, taipo: *didesnyſis turės tarnáuti mazeſniámjam. * 1 Moiz. 25, 23. 2 Zom. 8, 14.

13. Kàipo ir paraßyta yrà: *Jokûbą aß mylėjau, bet Ezâwą ne àpkenczau. * Mal. 1, 2. 3.

14. Kagi czę ſakyſim? *àrgi Diêwas neteiſùs yrà? apſaugók Diewè!
* 5 Moiz. 32, 4.

15. Nės jis Moizėßiui ſâke: *kuriám aß malonùs eſmi, tam aß éſmi malonùs, ir kuriô aß ſuſimilſtu, to aß ſuſimilſtu. * 2 Moiz. 33, 19.

16. Tôgidēl ne parèitis ant kienô norējimo arbà bēgimo, bet ant Diēwo susimilimo.

17. Nēs râßtas sâko Paraônui: *tôdēl aß tawę prikēliau, kad paródiczau ant tawęs sâwo mâci, jeib mâno wàrdas apsâkomas bútu po wisàs ƶemès. *2 Moiƶ. 9, 16. p. 14, 4. 17.

18. Tàygi jisài susimilsta, kuriô jis nor, ir uƶkietin, kuri jis nór.

19. Tav tu man tari: kągi jis tay mus káltin? kas gál prieß jo wâlę atsistèngti?

20. Bejè, miels ƶmogaù, *kàsgi tu esi, norēdams su Diewù bylinēti? baùgi ir sâko dárbas sâwo †mistrui: kam tu manę tàipo darài? * Jobo 9, 12. Ißm. 12, 12. † Jeƶ. 45, 9. s.

21. Ar ne walè pûdƶui iß mólio stùkio padaryti wienq rykq ant garbês, ir àntrq ant negarbês?

22. Tôdēl Diēwas, norēdams kèrßtq paródìti, ir apréikßti sâwo mâci, su didƶù *kantrumù neßiójo kèrßto rykùs, †taisytus praƶùdimui: * p. 2, 4. † 2 Petr. 2, 9.

23. Jeib *jis ƶinomq darytu bagotystę sâwo ßlowês ant mielaßirdingystês rykû, kuriùs jis padâręs ant ßlowês. * Ep. 1, 4. 7. Kol. 1, 27.

24. Kuriùs jis yrà pąwadinęs, bútent mus, ne tiktày iß Zydû, bet ir iß pagônû;

25. Kàipo jis ir per Oƶēq sâko: *aß tus wadisu sâwo ƶmonēmis, kuriê ne bùwo mâno ƶmónēs, ir tq sâwo mylimqję, kuri ne bùwo mylimóji. * Oƶ. 2, 23. 1 Petr. 2, 10. s.

26. Ir *nusidûsis, tojè wiêtoje, kuriojè jiems sakyta bùwo: jûs ne éste mâno ƶmónēs, jie gywojo Diēwo waikàis bus wadinami. * Oƶ. 1, 10. Jeƶ. 65, 1.

27. Bet Jēƶaiôßius ßaùkia ant Jƶraêlio: *kad skàitlius waikû Jƶraêlio bútu kaip ƶiēƶdros prie júriû, tay taczaù † (tikt) pâlaiks bus ißganytas. * Jeƶ. 10, 22. 23. † Rym. 11, 5.

28. Nēs nusidûsis gaißinimas ir gynimas ant teisybês, ir Wiēßpats tq gynimq padarys ant ƶémês.

29. Ir kàipo Jēƶaiôßius pirmà pasâkęs: *kad mums Wiēßpats Zêbaot ne bútu dâwęs ißlikti sēklôs, tay bútumbim pastóję †kaipo Sodomà, ir lygey kaipo Gomorra. * Jeƶ. 1, 9. † 1 Moiƶ. 19, 24.

30. Kqgi dabàr cƶę sakysime? tai sakysime: *pagônai, kuriê ne jēßkójo teisybês, teisybę apturējo; bet aß kalbù apiê tq teisybę, kuri iß tikējimo atèiti. * p. 10, 20.

31. Bet Jƶraēl ƶokâno teisybês jēßkójo, ir *teisybês ƶokânq ne apturējo. * p. 10, 2.

32. Kodêl tai? tôdēl, kad jie to ne iß tikējimo, bet kaip iß ƶokâno darbû jēßko. Nēs jie isitrenke i âkmeni isitrenkimo.

33. Kàipo paraßyta yrà: *ßtay, aß padēmi Zionè âkmeni isitrenkimo, ir ûlq pasipiktinimo; ir kas i ji tik, tas ne pawirs i gēdq. * Jeƶ. 8, 14. p. 28, 16. Matt. 21, 42. s.

10. Pèrskyrimas.

Ißpaƶinimas Ißrinkimo ne randamas Zokanè, bet Ewangēlioje.

1. Mieli brólei, mâno ßirdiês wélijimas yrà, ôgi aß ir Diēwq praßaù uƶ Jƶraēl, kad jie ißganyti pastótu.

2. Nēs aß jiems dûmi tq liùdimq, kad jie didey *storowójas uƶ Diēwq, bet be ißmintiês. * Gal. 1, 14.

3. Nēs jie *ne ißpaƶindami teisybę, po Diēwo akiû tinkanczęję, ir jēßkódami, sâwo paczû teisybę pastatyti, ßitàipo teisybei, po Diēwo akiû tinkanczeijei, ne yrà padûti. * p. 9, 31. 32. Ps. 69, 28.

4. Nēs Kristus yrà *ƶokâno gâlas, †kas i ji tik, tas teisùs. * Matt. 5, 17. † Jono 3, 18.

5. Nēs Moiƶêßius râßo apiê teisybę, iß ƶokâno atèinanczęję: *kursài ƶmogùs tai dâro, tas bus gywas tamè. * 3 Moiƶ. 18, 5. Luk. 10, 28. Gal. 3, 12.

6. Bet teisybe iß tikējimo tàipo sâko: *ne tàrk sâwo ßirdijè: kas uƶƶèngs aukßtyn i dàngu? (tai niēko kito n'ierà, kaip Kristų ƶemyn nugabénti.) * 5 Moiƶ. 30, 12.

7. Arbà kas nuƶèngs i gilùmq? (tai niēko kito n'ierà, kàip Kristų iß numirusiujû aukßtyn uƶgabénti.)

8. Bet kq ji sâko? *ƶôdis yrà taw arti, bútent tâwo burnojè, bey tâwo ßirdijè. * 5 Moiƶ. 30, 14.

(Grôm. Dienojê ßw. Endrêjaus.)

Tai yrà tas źôdis * apiê tikêjimą, músû sâkomasis. * 1 Tim. 4, 6.

9. Nês jey tu sâwo bùrna ißsipażysti Jêzų, jî Wiêßpati ésanti, ir sâwo ßirdijè tiki, kad Diêwas jî iß numirusiujû prikêlęs, tay búsi ißganytas.

10. Nês jéy kas iß ßirdiês tik, tas teisùs pastója, ir jey kas * su bùrna ißsipażysta, tas ißganytas pastója. * Ps. 116, 10.

11. Nês râßtas sâko: * kas ì jî tik, ne pawirs ì gêdą. * Jêz. 28, 16. Ps. 25, 3.

12. Ne yrą czónay * ney jókio skirtumo tarp Zydû ir Grykû; nês jis yrà wisû wiens Wiêßpats, bagóts ant wisû, kuriê jo mèldzasi. * Nus. Ap. 10, 34. s.

13. Nês * kas Wiêßpatiês wàrdo mèlsis, bus ißganytas. * Joel 3, 5. Nus. Ap. 2, 21.

14. Bet kàipo jie mèlsis, ì kurì jie nè-tik? alè kaip jie tikês, apiê kurì jie niêko ne girdêjo? o kàipo jie girdês, be apsakytojo Diêwo źôdzio?

15. Jr kàipo jie Diêwo źôdi apsakys, jey jie ne siunczami? kàipo ir paraßyta yrà: * kaip grâźios yrà kójos tû, kuriê pakâjų apsâko, ißgânimo źôdi pràneßa. * Jêz. 52, 7.

16. Bet jie ne wisi * ëwangêliôs klaùso. Nês Jezaiôßius sâko: † Wiêßpatie, kas tik músû apsâkimui? * 2 Tess. 1, 8. † Jêz. 53, 1. Jono 12, 38.

17. Tàygi * tikêjimas atèit iß apsâkimo, bet apsâkims per Diêwo źôdi. * Jon. 17, 20.

18. Bet aß sakaù: ar jie to ne girdêjo? beje, juk (paraßyta:) per wisàs źemès * ißêjo jû bàlsas, ir † per wisą swietą jû źôdzei.] * Ps. 19, 5. † Jêz. 49, 6. Kol. 1, 23.

19. Bet aß sakaù: ar Jzraêl tai ne ißpaźino? pirmàsis Moiźêßius sâko: * aß jùs storawójanczeis darysiu ant tû, kuriê ne mâno źmónês yrà, ir ant neprotingôs giminês aß jùs ikèrßisiu. * 5 Moiz. 32, 21.

20. Bet Jêzaiôßius drêsa sakyti: * aß àtrastas esmi tû, kuriê manęs ne jêßkójo, ir pasiródzau tiems, kuriê manęs ne klausinêjo. * P. 9, 30. Jêz. 65, 1.

21. Bet Jzraêlui jis kàlba: * wisą diêną aß sâwo rankàs ißtiesiau prieß źmónes, kuriê nesisakydinas ir prießtarauja. * Jêz. 65, 2.

11. Pérskyrimas.

Jßrinkimas nepajùdinamas.

1. Tàygi aß dabàr sakaù: * àrgi Diêwas sâwo źmónes yrà prastúmęs? apsaugók Diewè! nês ir aß esmi Jzraêlitênas, iß Abraômo waikû, iß giminês Bènjamin. * Jêr. 31, 37.

2. Diêwas ne prastúme sâwo źmónes, kuriùs jis pirmà ìsiźiurêjęs. Arbà ar ne źinote, ką râßtas apiê Eliôßių sâko? kàipo jis stôjas po Diêwo akiû prieß Jzraêli, tarydams:

3. * Wiêßpatie, jie tâwo prârakus nuźawino, ir tâwo altoriùs ißkase; ir aß wiens te ißlikaù, ir jie tyko mâno dûßiôs. * 1 Kar. 19, 10. 14.

4. Bet ką sâko jam diêwißkasis atsâkimas? * aß sáw pasilikdinau septynis túkstanczus wyrû, kuriê sâwo keliùs nèlenke Baâlui. * 1 Kar. 19, 18.

5. Tàipo ir dabàr ßimè czêsè dèstis su ßitàis, pagàl malónês ißrinkimą * likuseiseis. * P. 9, 27.

6. Bet jey tai * iß malónês yrà, tay ne yrà iß darbû pèlnimo, ßeip malóne ne bútu malóne. Bet jey iß darbû pèlnimo, tay malóne niêks; ßeip pèlnimas ne bútu pèlnimas. * 5 Moiz. 9, 4. 5.

7. Kaipôgi dabàr? * ko Jzraêl jêßko, to ne gáuna. Bet ißrinkimas tai gáuna: kiti yrà uźkietinti. * P. 9, 31.

8. Kàipo paraßyta yrà: * Diêwas jiems dâwe ìnirtusę dwâsę, akis, kad ne regêtu, ir ausis, kad ne girdêtu, iki ßei diênai. * Jêz. 6, 10. Luk. 8, 10. s.

9. Jr Dówidas sâko: * te pawirsta jû stâlas ì źabángą, ir ì spąstą bey ì papiktinimą, ir jiems ì atlyginimą. * Ps. 69, 23. 24.

10. Apjékink jû akis, kad ne matytu, ir palènk jû nùgarą wisadôs.

11. Tàygi aß dabàr sakaù: àrgi jie tódêl ìsitrenke, kad pùltu? apsaugók Diewè! * bet iß jû pùlimo pagônams ißgânimas râdosi, kad jie aniems pâskuy storawótus. (Jûs pawyti arbà pralenkti.) * Nus. Ap. 13, 46.

12. Nës jey jû pûlims swieto bagotyste yrà, ir jû iškadà pagônû bagotyste, kàipo jů daugiaùs, kad * jû skàitlius pilnas pastótu?
* Oz. 1, 10.

13. Su jumis pagônais aš kalbù; nës pagônû apâštalu búdams, aš sâwo urêdą girsiu;

14. Bau tus, kurië mâno kúnas yrà, pajùdinczjiau storawótis, ir * kelis jû išganyczau. * 1 Tim. 4, 16.

15. Nës jey jû patrëmimas yrà swieto sudérinimas, kas tai kit bútu, kaip gywasti iš numirusiujû imti?

16. Jey praláužims šwèntas, tay wisà tešlà šwentà; ir jey šaknis šwentà, tay ir šâkos yrà šwèntos.

17. Ogi nórint ir * kélios šâkos suláužitos yrà; ir tu, laukinis alywôs médis búdams, tarp jû iczêpitas esi, ir šakniês bey brâzdo alywôs-médzo dalywas pastójęs:
* Jër. 11, 16.

18. Tay nesigirkis prieš šakàs. Bet jey tu prieš jas giriesi, tay žinók, kad ne tu šâkni neši, bet kad šaknis tawę néša.

19. Tay tu sakài: * šâkos suláužitos, kad aš iczêpitas búczau.
* Nuf. Ap. 13, 46.

20. Tai geray pasakyta. Jie yrà suláužiti dël sâwo netikëjimo, bet tu stówi per tikëjimą. Ne pasididzůkis, * bet bijókis. * 1 Kor. 10, 12.

21. Jey Diëwas tikrûjû šakû ne czëdijo, kad rasi ir tawęs ne czëditu.

22. Tôdël regëk malónę ir nàrsą Diêwo; nàrsą ant tû, kurië pûlę yrà, bet malónę ant sawęs, jeygu * pasilikši malonëje; šeip ir tu pàkirstas búsi. * Jon. 15, 2. 4. Ebr. 3, 14.

23. Bet ir aniê, jey jie ne pasiliks netikëjime, bus iczêpiti. Diêwas jùk * gál jůs wël iczêpiti.
* 2 Kor. 3, 16.

24. Nës jey tu iš alywôs-médzo, kursài pagal sâwo išaugimą laukinis bùwęs, iškirstas, ir prieš augimo bûdą į * gérąji alywôs médi iczëpitas esi: kaip jû daugiaùs tikrieji bus iczêpiti į sâwo paczû tikrąji alywôs-médi? * Jër. 11, 16.

25. Ne nóriu jums užtylëti, mieli brólei, šitą paslëptinę, kad ne pasididzůtumbit: Apjekimas iš dalies tikos Izraëliui, * iki pagônû pilnybei iëjus, * Luk. 21, 24.

26. Ir * šitàipo wisas Izraëlis išganytas pastótu, kàipo parašyta yrà: † Atèis iš Ziôno, kursài išganytu, ** ir nukrèiptu bedieẃystę nůg Jokûbo.
* 2 Kor. 3, 16. † Jëz. 59, 20. ** Ps. 14, 7.

27. Ir * tai yrà mâno derëjims su jeis, kad aš atimsiu jû griekùs.
* Jër. 31, 33.

28. Pagàl ëwangëlią aš jůs laikaù per neprietelius, jùsû dëley; bet pagàl išrinkimą aš jůs myliu, tëwû dêley.

29. Nës Diëwas sâwo dowanû ir pawadinimo ne gál gailëtisi.

30. Nës lygey kaip ir jûs kitą kàrtą ne tikëjote į Diëwą, bet dabàr mielaširdingystę gâwote per anû netikëjimą;

31. Šitàipo ir aniê dabàr ne norëjo tikëti į mielaširdingystę, jums išródytąję, jeib ir jie mielaširdingystę apturëtu.

32. Nës * Diêwas wisùs aptwëre po netikëjimu, jeib † wisû susimiltus.
* Gal. 3, 22. † Ps. 145, 9. Sir. 18, 12.

(Grôm. Szwèntėje šw. Tràices.)

33. Ak kokià * gilybe bagotystês, abiejû, kaip išmintiês, taip ir išpažinimo Diëwo! kaip wisày neišmânomi yrà jo sûdai, ir nepértyrinëjami jo keliài! * Job 11, 7. s. Ps. 36, 7.

34. Nës * kas išpažino Wiëšpatiês dûmą? arbà kas jo rôdininkas bùwo?
* Jobo 15, 8. Jëz. 40, 13. Jër. 23. 18. 1 Kor. 2, 16.

35. Arbà * kas jam ką pirmà dâwe, kad jam wël bútu atlyginta?
* Jobo 41, 2.

36. Nës nů jo, ir per ji, ir jamè (jôpi) yrà wisi daiktài. Jam t'esiê garbê ant ámžiû. Amen.]

12. Pérskyrimas.

Pagraudénimai ant krikščiónìško Pasielgimo.

(Grôm. 1. Nedël. po Išmintingujû Szwènt.)

1. Aš graudenù jûs, mieli brólei, per Diëwo mielaširdingystę, kad * jûs sâwo kûnus padůtumbit ant apiërôs, gywôs, šwentôs ir Diëwui pamëgstanczôs, kuri testów jûsû išmintingoji Diëwo služmà.
* P. 6, 13. 31 Tess. 4, .

2. Ir nesílyginkite ßiam swietui, bet asinaùjinkite per * atnaùjinimą sâwo ûmo, jeib mēgintumbit, † kurî yrà gerόji, pamēgstantiji ir pilnόji walè Diêwo.
* Epêz. 4, 23. † Epêz. 5, 10. 17.

3. Nēs aß sakaù per malόnę, man důtąję, kożnám tarp júsû, kad ney wiens daugiaùs apiê sawę ne laikytu, kaip tikt kiek parèitis laikyti; bet apiê sawę miernày laikytu, kôżnas * kàipo Diêwas ißdalijęs wierôs miêrą. * 1 Kor. 7, 7. 17. P. 12, 11. Epêz. 4, 7.

4. Nēs lygey kaip més * wienamè kúne daug sąnariû tùrime, bet wisí sąnarei ne wieneriópą wèikalą tur; * 1 Kor. 12, 12. Epêz. 4, 25.

5. Szitàipo ir mes daùg ésme * wiens kúns Kristuje, bet tarp sawęs kits kito sąnariu; * 1 Kor. 12, 27.

6. * Turēdami tuleriópas dówanas, pagal malónę, mums důtąję.] * 1 Kor. 12, 4.

(Grôm. 2. Nedēl. po Jßmintingûjû Szwènt.)

7. * Jey kas tur prarakystę, tay ji wiêrai te prilygsta. Jey kas tur urêdą, tas te pilnawój urêdą. Jey kas mokina, tas te pilnawój pamókslą, * 1 Petr. 4, 10. s.

8. Jey kas graudéna, tas te pilnawój graudénimą. * Jey kas důda, tas te důda prastybēje. Jey kas wàldo, tam te rûp. Jey kas mielaßirdingystę dâro, tas tai te dâro † su dżaugsmù. * Matt. 6, 3. † 2 Kor. 8, 2. P. 9, 7. 13.

9. * Méile te n'esiê klastinga. † Ne kęskite pikto, prie géro prisilaikykit. * 1 Tim. 1, 5. † Ps. 97, 10. s.

10. * Brólißkoji méile te esiê tarp júsû ßirdinga. Kits kitą garbēj làikimu pranókkite. * Epêz. 4, 3.

11. Ne tingēkite, ką daryti turēdami. * Dwâsėje búkite karßti. † Dabokitēs czêso. * Apr. 3, 15. † Epêz. 5, 16.

12. * Linksmi búkit nusitikējime; kàntrus wargûsè. † Ne paliáudami mèlskitēs. * Luk. 10, 20. † 1 Tess. 5, 17.

13. Szèlpkite ßwentůsius jû rèikalůse. * Mielày gaspâdą důkit. * 1 Moiz. 18, 3. P. 19, 2. 3. Ebr. 13, 2.

14. * Żegnókite jùs pérsekinējanczůsius; żégnókit, o ne kéikkit. * Matt. 5, 44. 1 Kor. 4, 12. Nus. Ap. 7, 59.

15. Dżaùgkitēs su linksmàiseis, ir * wèrkkit su wèrkianczeiseis. * Matt. 25, 36.

16. Búkit tarp sawęs * wienôs dûmôs. Ne jëßkókite aukßtû daiktû, bet laikykitēs żemyn prie żemûjû.] * P. 15, 5.

(Grôm. 3. Nedēl. po Jßmintingûjû Szwènt.)

17. * Nesilaikykitēs patys per ißmintingus, † ne atadůkite ney wienám piktą uż piktą. Strôpus búkite ant patogùmo prieß kôżna. * Jêz. 5, 21. † 1 Tess. 5, 15. s.

18. Jey galimà yrà, kiek imânote, * su wisàis żmonēmis pakâjų turēkit. * Mark. 9, 50. Ebr. 12, 14.

19. * Ne atsikèrßikite pâtys, mâno mieliáusieji, bet wiêtôs důkite kerßtui; nēs † yrà paraßyta: mâno yrà atkèrßijimas, aß atlygisiu, sâko Wiêßpats. * 3 Moiz. 19, 18. Matt. 5, 39. 1 Kor. 6, 7. † 5 Moiz. 32, 35. Ps. 94, 1. Ebr. 10, 30.

20. Tàygi * jey tâwo neprietelius álksta, walgidik ji; jey jis trókßta, pagirdik ji: tai darydams, żarijàs † surinksi ant jo galwôs. * Pam. 3. 25, 21. 22. Matt. 5, 44. † t. e. żerplējanczas anglis.

21. * Te ne pérgal tawę piktybe, bet pérgalēk piktybę su gērybè.] * Jßm. 7, 30.

13. Pérskyrimas.

Kaip prieß Wyriausybę, Artimą, ir sawę pâti elgtisi rèikia.

1. Kôżnas * te esiê padůtas wyriausybei, wâlę ant jo tùrinczeijei. Nēs † n'ierà ney jokiôs wyriausybês, kaip tikt nůg Diêwo; bet kur wyriausybe yrà, ta yrà Diêwo istatyta. * Tit. 3, 1. † Jon. 19, 11. Jßm. 6, 4.

2. Dēl to kas prieß wyriausybę sténgiasi, tas prieß Diêwo istâtimą sténgiasi; bet kuriê prießisténgia, tie patys sáw sûdą suláuks.

3. Nēs * wyresnieji ne geriemsiems darbáms bijótini, bet piktiemsiems. Bet jey ne nóri wyriausybês bijótis, daryk kas ger, tay jôs pagirtas búsi. * Luk. 22, 25.

4. Nēs ji yrà * Diêwo tarnáite, taw ant géro. Bet jey darài, kas piktà, tay bijókis, nēs ji ne noprôsnay kárdą neßiója. Ji Diêwo tar-

náite yrà, atkèrſʒijanti ir korawó-janti kas pikt dârantiji. *pſ.82,6.

5. Tôgidēl iſʒ rèikalo búkite *pa-dûti, ne tiktày korawônês dêley, bet ir ſąʒinês dêley. *1 Petr. 2, 13.

6. Dēl to ir méʒliawą tùrit mokēt: nēs *jie Diêwo tarnài yrà, tam ſtatyti, kad ſʒitą apgynimą iſʒprówitu. * p. 4. 2 Nuſ. Kar. 19, 6. 7.

7. Tôgidēl *koʒnám dûkite, ką kalti éſte; méʒliawą, kuriám méʒ-liawa pûlas, mùitą, kuriám mùitas pûlas; báimę, kuriám báime pûlas, gàrbę, kuriám garbê pûlas. * Matt. 22, 21. Mark. 12, 17.

(Grôm. 4. Ned. po Jſʒminting. Sʒwènt.)

8. Ney wienám niêko kito ne ſkelēkite, kaip tikt, kad kits kitą mylētumbit: nēs *kurs kitą myl, tas ʒokâną yrà iſʒpildęs. *Gal. 5, 14. Kol. 3, 14. 1 Tim. 1, 5.

9. Nēs kas ſakyta yrà: ne pér-ʒengk wenczawônę; ne uʒmùſʒk; ne wôgk; ne liùdik neteiſaùs liùdimo; ne uʒſigèiſk; ir jey koks kits priſâ-kimas daugiaùs yrà, tas ſùglauſtas ſʒimè ʒôdije: *mylēk ſâwo ártimą kaip ſawę pâti. * Mark. 12, 31. ſ.

10. *Méile ártimui niêko pikto ne dâro. Tàygi méile yrà ʒokâno iſʒ-pildimas.] * 1 Kor. 13, 4.

(Grôm. 1. Nedēl. Adwènt û.)

11. Ir tai mes ʒinódami, bútent czêſą, kad adynà czę yrà, *iſʒ miêgo kéltis, kadángi †múſû iſʒgânimas da-bàr artéſnis, ne kaip kadà itikējome; * 2 Kor. 6, 2. Epʒ. 5, 14. 1 Teſſ. 5, 6. 7. † Ebr. 6, 9.

12. *Naktis praêjo, bet dienà pri-ſiártino. †Tôdēl pamétę tamſybês dárbus, apſtrēdykimēs ſʒwieſybês gin-klais. * 1 Jono 2, 8. † Epʒ. 5, 11.

13. Patôgey èlgkimēs, kaip die-nôj, *ne apſirijimùſè ir girtâwi-mùſe, ne kamârose ir newieʒliby-ſtēje, †ne waidè ir pawydējime; * Luk. 21, 34. Epʒ. 5, 18. † Jok. 3, 14.

14. Bet *apſiwilkit Ponù Jē-ʒumi Kriſtumi, ir kúną kawókit, taczaù tàipo, kad ne iſʒdyktu.] * Gal. 3, 27. Kol. 3, 10.

14. Pérſkyrimas.

Kàipo prieſʒ Màʒ-Tikinti èlgtitiſi reikia.

1. Silpnąji tikējime priimkite, ir †ſąʒines ne ſupáiniokite. * p. 15, 1. Nuſ. Ap. 20, 35. 1 Kor. 8, 9. † Gal. 5, 10.

2. Wiens tik, wiſókius walgiùs galis wálgit: bet kurſài ſilpnas yrà, *ʒelmeniû wálgo. * 1 Moiʒ. 1, 29. p. 9, 3.

3. *Kurſài wálgo, tas te ne pa-niêkin tą, kurſài ne wálgo, ir kur-ſài ne wálgo, tas te ne ſûdija tą, kurſài wálgo; nēs Diêwas ji priēme. * Kol. 2, 16.

4. *Kas tu eſi, kad ſwétimą tàrną ſûdiji? jis ſâwo wiēſʒpaczui ſtów arbà pûla; bet jis gal àttieſtas tàpti, Diews ji wēl gál attiêſti. * p. 2, 1. Matt. 7, 1. Jok. 4, 12.

5. Wiens *làiko wieną diêną uʒ kitą (brangéſnę); bet kits wiſàs dienàs lygias làiko. Kôʒnas, ką miſlija, tikrày te ʒino. * Gal. 4, 10.

6. Kurs dabójas dienû, tas Wiêſʒ-paczui tai dâro, o kurſài tû neſi-dabójas, tas taipojaù Wiêſʒpaczui tai dâro. Kas wálgo, tas wálgo Wiêſʒpaczui: Nēs jis *Diêwui dêkawoja. Kas ne wálgo, tas Wiêſʒpaczui ne wálgo; ir dêkawoj Diêwui. * 5 Moiʒ. 8, 10. 1 Kor. 10, 31.

7. Nēs ney wiens múſû ſaw pa-czám n'ierà gywas, ir ney wiens ſaw paczám ne mirſʒta.

8. *Gywi búdami, gywi éſme Wiêſʒpaczui; mirdami, mirſʒ-tame Wiêſʒpaczui. Tôdēl ar gywi, ar mirę, Wiêſʒpatiês éſme. * Gal. 2, 20. 1 Teſſ. 5, 10.

9. Nēs *tam ir Kriſtus nù-mire, ir priſikēle, ir wēl gy-was paſtójo, kad ant gywûjû ir numiruſiujû Wiêſʒpatimi bútu. *Nuſ. Ap. 10, 42. 2 Kor. 5, 15.

10. Bet tu, *kodēl tu ſâwo bróli ſûdiji? arbà tu kits, kodēl tu pa-niêkini ſâwo bróli; †mes wiſi prie Kriſtaus ſûdo-krâſês búſime paſta-tyti. * Luk. 6, 37. † Nuſ. Ap. 17, 31. Matt. 25, 31. 32. 2 Kor. 5, 10.

11. Nēs *yrà paraſʒyta: kaip tikrày aſʒ gywas eſmi, ſâko Wiêſʒpats, man wiſi kélei turēs lènktis, ir wiſi lieʒùwjei turēs Diêwo iſʒſipaʒinti. * Jēʒ. 45, 23. Pil. 2, 10.

12. Taipôgi *kôʒnas uʒ ſawę Diê-wui dûs rokùndą. * Matt. 12, 36. Gal. 6, 5.

13. Tôdēl daugiaùs kits kitą ne ſûdikime, bet tai jû labjaùs ſûdikite,

kad *ney wiens sâwo bróliui ne důtu isitrenkimo arbà papiktinimo.
* Matt. 18, 7.

14. Aß zinaù, ir tikrą zinę turiù Wießpatije Jēzuje, kad ney *joks dáikts n'ierà neczystas per sawę; kaip tiktày tam, kursài ką rokůja per neczystą, tam tas yrà neczystas.
* Matt. 15, 11.

15. Bet jey tâwo brólis tâwo wàlgio dêley apsiimûtnijasi, tay tu jau ne wáikßczoji pagal méilę. Mielasis, *ne pagadink tą sâwo walgiù, kuriô dêley Kristus numiręs.
* 1 Kor. 8, 11. 13.

16. Tôdēl dabókitēs, kad júsû skárbas *ne tàptu blùznitas. * Tit. 2, 5.

17. Nēs *Diêwo karalyste ne yrà wálgims bey gērims, bet teisybe, ir pakâjus, ir dzaùgsmas ßwentojè Dwâsēje.
* Luk. 17, 20.

18. Kursài tamè Kristui ßlûzija, tas *Diêwui patinka, ir zmonēms yrà wèrtas.
* 1 Tess. 2, 15.

19. Tôdēl més to jēßkókime, kas *ant pakâjaus déra, ir kas †ant pagérinimo tarp kits kito déra.
* p. 12, 18. † p. 15, 2.

20. Mielasis, *ne supûstik wàlgio dêley Diêwo dárbą. †Wislab tiesà yrà czystà; bet ne gér tam, kursài tą wálgo su pazeidimù sâwo sązinês.
* p. 13. † Matt. 15, 11. Nus. Ap. 10, 15.

21. *Geriaùs taw, ne wálgit ney jokiôs miesôs, ir ne gérti ney jókio wyno, arbà to, iß kuriô tâwo brólis pasizèidza arbà pasipiktina, arbà pasisilpnina. * 1 Kor. 8, 13.

22. Jey tu turi tikējimą, tay turēk tą pas sawę po Diêwo akiû. Jßganytas yrà tas, kursài pats sâwo *sązinę ne apsiisùnkin tamè, ką jis priima. * 1 Jon. 3, 21.

23. Bet kursài apiê ką abejója, o taczaù wálgo, tas prasûditas yrà; nēs tai ne eit iß tikējimo. Bet kas ne iß tikējimo eit, tai griêkas.
* Tit. 1, 15. Ebr. 11, 6.

15. Pérskyrimas.

Rodēl Silpniejí Tikējime su Kantrumù kęstini, ir kàipo krikßczónißkas Pasielgimas igáunamas.

1. Bet mes, kuriê druti ésme, tùrim *silpnûjû silpnybès neßióti, ir ne jēßkóti, pâtys sawimi pasimēgti.
* P. 14, 1. 1 Kor. 9, 22. Gal. 6, 1.

2. Bet *kôznas tarp músû tàipo te èlgiasi, kad sawámi ártimui patiktu ant géro, ant pasigérinimo.
* 1 Kor. 9, 19. P. 10, 24. 33.

3. Nēs ir Kristus ne jēßkójo sawimi pasimēgti. Bet kàipo paraßyta yrà: *gēdinimas tawę gēdinanczujû uzpule ant manęs.
* Ps. 69, 10. Jez. 53, 4.

(Grôm. 2. Nedēl. Adwento.)

4. Bet kas *pirmà paraßyta, tai mums yrà pamókslui paraßyta, kad mes per kantrùmą ir râßto palinksminójimą, lûkesti turētumbim.
* P. 4, 23. 24. 1 Kor. 10, 11.

5. Bet Diêwas kantrùmo ir palinksminójimo, te důda jums, kad bútumbit *wienôs dûmôs tarp sawęs, pagàl Jēzų Kristų. * Pil. 2, 16. f.

6. Kad wienßirdzèy, su wiena bùrna gárbintumbit Diêwą ir Tēwą músû Wießpatiês Jēzaus Kristaus.

7. Tôdēl prisiimkitēs kits kitą, lygey kaip jùs Kristus yrà priêmęs ant Diêwo liaupsês.

8. Bet aß sakaù, Jēzų Kristų bùwusi *tarnù apipjáustimo, dēl Diêwo tiesôs, kad patwirtintu †pazadējimus, tēwáms důtůsius.
* Matt. 15, 24. † Nus. Ap. 3, 25.

9. Ir kad pagônai Diêwą gárbintu *mielaßirdingystês dēley, kàipo paraßyta yrà: †tôdēl aß tawę gárbisiu tarp pagônû, ir tawám wàrdui giedósiu.
* P. 11, 30. † Ps. 18, 50. 2 Som. 22, 50.

10. Ir wēl jis sâko: *linksminkitēs, jûs pagônai, su jo zmonēmis.
* 5 Moiz. 32, 43. Ps. 67, 5.

11. Ir wēl: *gárbikite Wießpati wisi pagônai, ir ßlówinkite ji wisos zmoniû giminēs. * Ps. 117, 1.

12. Ir wēl Jezaiðßius sâko: *bus ßaknis Jèssês, ir kurs kélsis ponawóti ant pagônû, ant to pagônai nusitikēs. * Jez. 11, 10. Apr. 5, 5.

13. Bet lûkestiês Diêwas te papildo jùs wisókia *linksmybè ir pakâjumi tikējime, kad pilną lûkesti turētumbit per galybę ßwentôsês Dwâsês.]
* P. 14, 17.

14. Bet aß gerày zinaù apiê jùs, mieli brólei, kad jûs pâtys éste gērybês pilni, papilditi *wisókiu ißpazinimù, kad jûs gâlite kits kitą graudénti. * 2 Petr. 1, 12. 1 Jono 2, 21.

15. Bet aß taczaù pasìdrąsinęs, jums ką raßyti norējau, mieli brólei, jums priminti, * dêley malónês, man Diêwo dūtosiôs.
* P. 1, 5. P. 12, 3.

16. Kad Kristaus * tàrnas búczau tarp pagônû, apierawóti Diêwo ēwangēlią, jeib pagônai apierà pastótu Diêwui itinkanti, paßwęstà per ßwèntaję Dwâsę. * P. 11, 13.

17. Tôdēley galiù girtìsì Jēzuje Kristuje, Diêwui tarnáująs.

18. Nēs ne dryscząu, ką kalbēti, jey * Kristus tai ne per manę darytu, priwèrsti pagonùs † ant paklusnùmo, per žôdi ir dárbus,
* Matt. 10, 19. 20. † Rym. 1, 5. P. 16, 26.

19. Per galybę * ženklû ir stebùklû ir per galybę Diêwo Dwâsês, taip, âža nůg pat Jerúzalês ir aplinkuy iki Jllyrijôs, wìslab Kristaus ēwangēlia papildzau. * Mark. 16, 17.

20. Jr labjáusey pasìprocewójau, apsakyti ēwangēlią, kur * Kristaus wàrdas nežinomas bùwo, jeib ne ant swétimo grùnto budawóczau;
* 2 Kor. 10, 15. 16.

21. Bet kaip paraßyta yrà: * kuriems apiê ji n'ierà apsakyta, tie tai regēs; ir kuriê n'ierà girdēję, tie tai ißmanys. * Jez. 52, 15.

22. O tai ir priêžastis, kuriôs dêley aß * tánkey užgaißintas esmi, pas jùs atèiti. * P. 1, 13. † 1 Teff. 2, 18.

23. Bet dabàr daugiaùs wiêtôs ne turēdams ßiosè žémēse, * mèiliju pas jùs atèiti, jau nůg daug métû.
* 1 Teff. 3, 10.

24. Kad keliáusiu i Jspánią, užèisiu pas jùs. Nēs tikiůs, ten pérkeliaudams jùs regēsęs, ir nů júsû iki * ténay palydējimą gáusęs, taczaù tàipo, kad pirmà su jumis mâžumą pasìlinksminczau.
* 1 Kor. 16, 6.

25. Bet dabàr aß * keliáuju i Jerúzalę, tarnáuti ßwentiemsiems.
* Nus. Ap. 18, 21. P. 19, 21. P. 20, 22.

26. Nēs tie iß Macēdóniôs, bey iß Akâjôs iß gerôs wâlês wisotenà * sudējo dowanû wargingiemsiems ßwentiemsiems Jerúzalēje.
* 1 Kor. 16, 1. 2 Kor. 8, 1. P. 9, 2. 12.

27. Jie tai iß gerôs wâlês dâre, o jie ir yrà jû skolininkai. Nēs kadángi pagônai jû * dwâsißkû dowanû dalywais pastójo, tay wert yrà, kad ir jie aniems kúnißkůse rèikalůse paßlůžitu. * 1 Kor. 9, 11.

28. Tôgidēl kad aß tai búsiu ißtàisęs, ir jiems ßitą wàisių użpéczwētiję s, tay aß per jùs i Jspánią nórìu keliáuti.

29. Bet aß žinaù, kad aß pas jùs àteidams, * su pilna žegnonè Kristaus ēwangēliôs atèisęs. * P. 1, 11.

30. Bet aß graudenù jùs, mieli brólei, per músû Pônę Jēzų Kristų, ir per Dwâsês mèilę, kad * man padētumbit draugè karáuti maldomis už manę Diewôp,
* 2 Kor. 1, 11. Pil. 1, 27. 2 Teff. 3, 1.

31. Jeib ißgélbētas búczau nůg netikinczujû Judēoje, ir kad mâno tarnâwimas, kuri daraù i Jerúzalę, ßwentiemsiems patiktu,

32. Jeib aß su džaugsmù pas jùs atèiczau per Diêwo wâlę, ir su jumis atsìgaiwinczau.

33. Bet pakâjaus * Diêwas t' esiê su jumis wisàis! Amen.
* P. 16, 20.

16. Pérskyrimas.

Paprâßimas už Poēbę, galiáusiasis Swéikinimas, Graudénimas ir Dēkawójimas.

1. Bet aß jùms paliecawóju músû séseri Poēbę, kuri tarnáuja surinkimui Kenkrēoje;

2. Kad ję priimtumbit Wiêßpatiji, kàipo ßwentiemsiems parèitis, ir jei gélbētumbit kožnamè wèikale, kuriamè ji júsû priwâlo; nēs ir ji daugiems pagélbējo, o ir man paczám.

3. Swéikinkite * Priską ir Akwilą, mâno pagálbininku=du Kristuje Jēzuje, * Nus. Ap. 18, 2. 26.

4. (Kuriůdu už mâno gywasti sâwo kâklą stâte; kuriem=dwiem ne tiktày aß dêkawoju, bet ir wisi surinkimai tarp pagônû.)

5. Taipojaù swéikinkite ir * surinkimą jû namůsè. Swéikinkite Epenētą, mâno mieliáusiji, kurs yrà pirmonis tarp tû iß Akâjôs Kristuje.
* 1 Kor. 16, 15. 19.

6. Swéikinkite Mariją, kuri daùg prôcês ir dárbo su mumis turējusi.

7. Swéikinkite Andrônikę ir Juniôßių, mâno gentis, ir mâno draùgkalinius, kuriůdu yrà pagirtu apâßtalu, ir pirm manęs bùwę Kristuje.

8. Swéikinkite Ampliôßią, mâno mylimąji, Wiêßpatije.
9. Swéikinkite Urboną, músû pagálbininką Kristuje ir Stakyną, mâno mieląji.
10. Swéikinkite Apèlli, ißmêgintąji Kristuje. Swéikinkite tus, kuriê yrà iß Aristóbulo ßeimynôs.
11. Swéikinkite ir Erodiôną, mâno gènti. Swéikinkite tùs, kuriê yrà iß Narcissaus ßeimynôs, Wiêßpatije.
12. Swéikinkite Tripênę ir Trispôsą, kuriêdwi Wiêßpatije dirbusi. Swéikinkite Persîdą, mâno mieląję, kuri Wiêßpatije daug yrà dirbusi.
13. Swéikinkite * Rùppą, ißrinktąji Wiêßpatije, ir jo mótiną, kuri ir mâno mótina yrà. * Mark. 15, 21.
14. Swéikinkite Asinkrytu bey Plegontę, Ermôną, Patrobâną, Ermêną, ir bróliùs, su jeis êsanczus.
15. Swéikinkite Pilologą bey Júlią, Nêrêjų bey jo sêseri, ir Olympą, ir wisùs ßwentûsius pas jûs.
16. * Swéikinkite kits kitą tarp sawęs ßwentûju pasibuczâwimu. Swéikin jùs Kristaus surinkimai. * 1 Kor. 16, 20. f.
17. Bet aß graudenù jùs, mieli brólei, kad * dabótumbit ant tû, kuriê suàrdimus dâro ir papiktinimus, prieß tą mókslą, kuri ißmókot, ir † nûg jû atsitráukkite. * Matt. 7, 15. † Tit. 3, 10.
18. Nês tokiê Pônui Jêzui Kristui ne ßlûžija, bet * sâwo pilwui; ir saldzèis † žôdzeis ir ßwelniomis kalbomis jie ißwadzója nekaltásęs ßirdis. * Pil. 3, 19. † Ezek. 13, 18. 2 Kor. 2, 17. Kol. 2, 4.
19. Nês * júsû paklusnùmas wissiems ißsiréißkė. Tôdêley dzaugiùs jumis. Bet aß nóriu, kad bútumbit ißmintingi ant géro, o lêti ant pikto. * p. 1, 8.
20. Bet * pakâjaus Diêwas te pàmin ßêtôną po júsû kójomis umày. Malône músû Pôno Jêzaus Kristaus te esiê su jumis! * p. 15, 33.
21. Swéikin jùs * Timotêjus, mâno draùgdarbininkas, ir Lúcius, ir Jasônas, ir Sosipáteris, mâno gèntys. * Nus. Ap. 16, 1. 2. Pil. 2, 19.
22. Aß Tèrcius jùs swéikinu, kursâi ßę grômatą raßiaù, Wiêßpatije.
23. Swéikin jùs * Gâjus, mâno ir wiso surinkimo gaspadôrius. Swéikin jùs † Erâstus, miêsto skárbininks bey Kwàrtus, brólis. * 1 Kor. 1, 14. † Nus. Ap. 19, 22.
24. Malóne músû Pôno Jêzaus Kristaus, te esiê su jumis wisàis. Amen.
25. Bet tám, kursâi jùs gál pastiprinti pagàl mâno êwangêlią ir apsâkimą apiê Jêzų Kristų, per kuri apréikßta yrà * paslêptinê, kuri † iß swieto pradzôs užtylêta bùwo, * Epez. 1, 9. † Epez. 3, 5. 9.
26. Bet dabàr * apréikßta ir apsakyta yrà per prârakû raßtùs, iß isâkimo ámžinojo Diêwo, † wierôs paklusnùmą itaisyti tarp wisû pagônû; * 2 Tim. 1, 10. † Rym. 1, 5.
27. Tám Diêwui, kursâi * wiens ißmintingas ésti, te esiê garbê per Jêzų Kristų ant ámžiû. Amen. * 1 Tim. 1, 17. Jud. p. 25.

Siųstà Rymiônams iß Korinto per Poêbę, kuri tarnâwo Surinkimui Kenkrêoje.

Gâlas Grômatôs ßw. Pówilo Rymiônams.

Pirmóji Grômata ßwèntojo Pówilo Korintiônams.

1. Pérskyrimas.

Graudénimas ant Sándarôs ir Pakarnystês.

1. Pówilas, * pawadintas Apâßtalas Jêzaus Kristaus per Diêwo wâlę, ir brólis Sostênes, * Gal. 1, 1.
2. Surinkimui Diêwo Korintè, * paßwęstiemsiems Kristuje Jêzuje, pawadintiems ßwentiemsiems, su wisâis tais, kuriê mèldzasi wàrdo músû Pôno Jêzaus Kristaus, wisosè jû ir músû wiêtose: * p. 6, 11.
3. * Malóne te esiê su jumis, ir pakâjus nûg Diêwo músû Têwo, ir nû Pôno Jêzaus Kristaus. * Rym. 1, 7. 2 Kor. 1, 2. Epez. 1, 2.

(Grôm. 18. Nedel. po šw. Trajcės.)

4. Aš * dėkawoju sâwo Diêwui wisadôs júsû dêley, už Diêwo malónę, kuri jums dûta yrà Kristuje Jėzuje. * Epėz. 1, 15. 16.

5. Kad jûs éste per ji wisûsè dalykûse bagótais padaryti, wisamè mókſle ir wisamè * išpažinime. * P. 12, 8.

6. Kàipgi ir apsâkimas apiê Kristų jusijè * galingas pastójęs yrà, * Rym. 1, 16. 2 Kor. 1, 21.

7. Taip, kad jûs ney jokiôs * dowanôs ne stokójat, bet † tikt láukiat apreiškimo músû Pôno Jėzaus Kristaus, * Ps. 34, 11. † Pil. 3, 20.

8. Kursài * jùs ir pastipris iki gâlo, jeib bútumbit † nebártini dienojè músû Pôno Jėzaus Kristaus. * 2 Kor. 1, 21. † Kol. 1, 22. 1 Tess. 3, 13. P. 5, 23.

9. Nēs * Diêwas yrà wiêrnas, per kuri jûs pawadinti éste † į draugystę jo Sunaùs Jėzaus Kristaus, músû Wiêšpatiês.] * 1 Tess. 5, 24. s. † Jon. 15, 5.

10. Bet aš graudenù jùs, mieli brólei, per wàrdą músû Pôno Jėzaus Kristaus, kad wisi tą pâczę kàlbą kalbėtumbit, ir te n'esiê tarp júsû pérsiskyrimai, bet laikykitės drutày prie kits kito, * wienojè dûmoje, ir wienojè mislijè. * Pil. 3, 16. s.

11. Nēs man pranešta yrà, mieli brólei, per tûsius iš Kloês šeimynôs, apiê jùs, wàidą tarp júsû êsanti.

12. Bet aš apiê tai sakaù, kad tarp júsû wiens sâko: * aš esmi Pówilo; antràsis: aš esmi † Apollôso; treczàsis: aš esmi Kėpâso; ketwirtàsis: aš esmi Kristaus. * P. 3, 4. † Nuſ. Ap. 18, 24.

13. Kàipgi? àrgi Kristus pérdalytas? àrgi Pówilas už jùs nukryžiawótas? arbà ar jûs wàrdan Pówilo éste pakrikštiti?

14. Aš dėkawoju Diêwui, kad aš ney wieną iš júsû ne krikštijau, kaip tikt * Krispų ir Gâjų; * Nuſ. Ap. 18, 8.

15. Kad ne kas sakytu, manę krikštijusi sâwo wardan.

16. Bet aš krikštijau ir * Stepôno namùs, toliaùs aš ne žinaù, ar aš kelis kitùs pakrikštijęs. * P. 16. 15. 17.

17. Nēs Kristus manę nė-siunte krikštiti, bet ēwangēlią apsakyti; ne * išmintingais žôdzeis, kad ne kryžius Kristaus niekù pawirstu. * P. 2, 4. 2 Petr. 1, 16.

18. Nēs žôdis apiê kryžių * prapûlantiemsiems yrà paikyste; bet mums, kuriê išgânomi ésme, tasài yrà † Diêwo sylà. * 2 Kor. 4, 3. † Rym. 1, 16.

19. Nēs parašyta yrà: * aš į niêką pawèrsiu išminti išmintingûjû, ir prôtą protingujû atmèsiu. * Jėz. 29, 14.

20. Kamè * protingieji? kamè raštemokitieji, kamè swieto išmintingieji? ar ne Diêwas † išminti šio swieto į paikystę pàwerte? * Jobo 12, 17. Jėz. 33, 18. † Bar. 3, 28.

21. Nēs kadángi swietas per sâwo išminti Diêwą jo išmintijè * n'išpažino, pamēgo Diêwui, per pàiką kožni išganyti tus, kuriê tai tik. * Matt. 11, 25. Luk. 10, 21.

22. Kadángi * Žydai ženklû prâšo, ir † Grykai išmintiês jėško; * Matt. 12, 38. P. 16, 1. Jon. 4, 48. † Bar. 3, 23.

23. Bet mes apsâkom Kristų nukryžiawótąji, * Žydams papiktinimą, ir † Grykams paikystę. * Matt. 11, 6. Jon. 6, 61. Rym. 9, 32. † 1 Kor. 2, 14.

24. Bet pawadintiemsiems, taip Žydams, kaip ir Grykams, apsâkom Kristų, * Diêwo sylą, ir † Diêwo išminti. * Rym. 1, 16. † Kol. 2, 3.

25. Nēs diêwiškoji paikyste išmintingésne už žmónes; ir diewiškoji silpnybe galingésne už žmónes.

26. Dabókitē, mieli brólei, ant sâwo pawadinimo: * ne daug išmintingûjû pagàl kúną, ne daug galingujû, ne daug aukštôs giminês êsanczìujû yrà pawadinti. * Matt. 11, 25. Jon. 7, 48. Jok. 2, 5.

27. Bet kas paikà yrà po swieto akiû, tai Diêwas išsirinko, kad išmintingûsius apgēdintu, ir kas silpnà po swieto akiû, tai Diêwas išsirinko, kad apgēdintu, kas galinga yrà.

28. Jr kas ne aukštôs giminês po swieto akiû, ir kas papeiktà, Diêwas išsirinko, ir kas niekù yrà, jeib į niêką pawèrstu, kurs dingosi kas êsąs.

29. * Kad po jo akiû ney joks kúnas nesigirtu. * Rym. 3, 27. Epėz. 2, 9.

30. Jß kuriô ir jûs atèinat Kristuje Jēzuje, kursài mums Diẽwo darytas yrà į ißminti, ir *į teisybę, ir †į paßwentimą ir į atpirkimą;
*Jer. 23, 5. 6. Rym. 4, 25. 2 Kor. 5, 21. †Jon. 17, 19.

31. Jeib, kàipo paraßyta yrà: *kas girias, tesigiriẽ Wiẽßpatimi.
*Jez. 65, 16. Jer. 9, 23. 24. 2 Kor. 10, 17.

2. Pérskyrimas.

Prâstas Bûdas, Ewangēlią apsakyti.

1. O aß, mieli brólei, kaip pas jùs atējaù, *ne atējaù su puikèis żôdżeis, arbà su áukßta ißmincże, jums apsakyti diẽwißkaję kożôni.
*P. 1, 17. 2 Petr. 1, 16.

2. Nēs ne tariaùsi ką żinąs tarp júsû, *kaip tiktày Jēzų Kristų, o tą nukryżawótą. *Gal. 6, 14.

3. Ir aß *buwaù pas jùs su silpnybè, ir su báime, ir su didżù drebējimu. *Nus. Ap. 18, 1. 9.

4. Ir *mâno żôdis bey mâno kożonis ne bùwo pérkalbancżiûse żôdżûse żmôgißkôs ißmintiẽs, bet ißródime dwâsês ir galybês. *P. 1, 17. s.

5. Kad júsû tikējimas stowētu ne żmoniû ißmintijè, bet *Diẽwo galybēje. *Epez. 1, 17. 19. 1 Tess. 1, 5.

6. Bet apiẽ ką mes kàlbame, tai tacżaù ésti ißmintis prie tobulûjû, ne ißmintis ßio swieto, o ir ne ßio swieto wyresniûjû, kuriẽ sugàißta;

7. Bet mes kàlbame apiẽ *ißminti Diẽwo, paslēptinēje pàslēptąję, kurę Diêws paskyre pirm swieto, ant músû ßlowês. *Ps. 51, 8. Rym. 16, 25.

8. Kurę ney wiens wyresniûjû ßio swieto n'ierà ißpażinęs; nēs kad ję bútu ißpażinę, tay jie *ßlowês Wiẽßpati ne bútu nukryżiawóję. *Ps. 24, 8. 9. Nus. Ap. 3, 15.

9. Bet, kaip paraßyta yrà: *Ką ney jokià akis ne regējo, ir ney jokià ausis ne girdējo, ir ney į jókio żmogaùs ßirdi ne iējo, tai Diẽwas pagatâwiję tiems, kuriẽ ji myl. *Jez. 64, 4.

10. Bet *mums tai Diẽwas apréißkęs yrà per sâwo Dwâsę. Nēs Dwâse ißjēßko wisùs dáiktus, ir gilybès Diewystês. *Matt. 13, 11.

11. Nēs kurs żmogùs żino, kas żmogujè yrà, kaip tiktày żmogaùs dwâse, jamè ésantiji? Taipojaù ir ney wiens ne żino, kas Diewijè yrà, kaip tiktày Dwâse Diẽwo.

12. Bet mes ne gâwome dwâsę swieto, bet Dwâsę iß Diẽwo, kad gâlim żinóti, kas mums Diẽwo dûta yrà:

13. Koktài mes ir *kàlbame, ne żôdżeis, kuriùs żmôgißka ißmintis gál mokiti, bet żôdżeis, kuriùs ßwentóji Dwâse mokin, ir sûdijam dwâsißkus dáiktus dwâsißkay.
*P. 1, 4. P. 1, 17. 2 Petr. 1, 16.

14. Bet *żmogùs iß sâwo prigimimo niẽko n'ißmâno, kas Diêwo dwâsês yrà; paikyste yrà jámui, ir ne gál tai pérmanyt, nēs tai tur dwâsißkay sûdita búti. *Rym. 8, 7.

15. Bet *dwâsißkasis wislab sûdija, ir ney wieno ne sûdijamas. *Pam. 3. 28, 5.

16. *Nēs kas Wiẽßpatiẽs dûmą ißpażino? arbà kas ji pamokis? bet mes tùrim †Kristaus dûmą.
*Jez. 40, 13. Rym. 11, 34. s. †Pil. 2, 5.

3. Pérskyrimas.

Mokitojei yrà Tarnài, Lauko-Darbininkai ir Budawôninikai. Jßgânimo Wiẽßpats ir Grûntas yrà Kristus.

1. O aß, mieli brólei, ne galējau su jumis kalbēti, kaip su dwâsißkais, bet kaip su kúnißkais, lyg su *jaunàis kûdikeis Kristuje. *Jon. 16, 12.

2. *Pienu jùs girdżau, ir nè-dawjau wàlgio; nēs dar ne galējot, o ir dabàr dar ne gâlit,
*1 Petr. 2, 2. Ebr. 5, 12. 13.

3. Kadángi jûs dar kúnißki éste. Nēs kadángi *kèrßtas, ir wàidas, ir nesándora tarp júsû yrà, àrgi ne kúnißki éste, ir wáikßcżojat pagàl żmôgißką bûdą?
*P. 1, 10. 11. P. 11, 18.

4. Nēs kad wiens sâko: *aß esmi Pówilo, bet antràsis: aß esmi Apollôso; àrgi ne kúnißki éste? *P. 1, 12.

5. Kàsgi ben yrà Pówilas? *kàsgi Apollôsas? tarnai yrà jûdu, per kuriûdu jûs tiki pastójot, o koktài, kàipo Wiẽßpats kożnam dâwęs; *Nus. Ap. 18, 24.

6. Aß *sodinaù, Apollôsas apláiste, bet Diẽwas dâwe tàrpą. *Jok. 1, 21.

7. Tàygi ney tas, kurs sodina, ney tas, kursài apláisto, kas yrà; bet Diêwas, důdąsis tàrpą.

8. Bet kursài sodina, ir kursài apláisto, wiens kaip kits yrà. Bet *kiekwiens sâwo àlgą gáus pagàl sâwo dárbą. *Ps. 62, 13. Rym. 2, 6.

9. Nēs mes ésme Diêwo *draùgdarbininkai; jûs Diêwo dirwà éste, ir †Diêwo budawône. *2 Kor. 6, 1. †Efez. 2, 20.

10. Aß, *iß Diêwo malónês, kuri man důta yrà, grùntą dējau, kaip ißmintingas budawôninkas; kits budawója ant to. Bet kôžnas tesisdabója, kàipo jis ant to budawója. *P. 15, 10.

11. Kitą grùntą tiesà ney wiens ne gál dēti, be to, kurs dēts yrà, kursài yrà Jēzus Kristus.

12. Bet jey kas ant to grùnto budawója áuksą, sidâbrą, brángius âkmenis, médį, ßiênq, jawēnas,

13. Tay kiekwieno dárbas į ßwiêsą parèis; anà dienà tai paródis. Nēs per ùgnį tai ißsiréikß ir *koksài kôžno dárbas bus, pérmēgis ugnis. *Jēz. 48, 10.

14. Jey kienô dárbas ißliks, kurį jis ant to budawójęs, tay jis algôs gáus.

15. Bet jey kienô dárbas sudègs, tay jis iß to ißkâdą gáus; bet jis patsài pastós ißganytas, taczaù tàipo, kaip per ùgnį.

16. Ar ne žinote, jùs *Diêwo bažnyczią ēsancžus, ir Dwâsę Diêwo jusijè †gywénancžę? *P. 6, 19. 2 Kor. 6, 16. Efez. 2, 21. 22. 1 Petr. 2, 5. Ebr. 3, 6. †Rym. 8, 9.

17. Jey kas Diêwo bažnyczą supûstij, tą Diêws supûstis. Nēs Diêwo bažnycža ßwentà yrà, ta jûs éste.

18. Ney wiens *te ne prisigáuna sawę pati. Kursài iß júsû dingojas ißmintings ēsąs, tas te pastój paikù ßimè swięte, kad ißmintingas bútu. *Pam. 3. 3, 5. 7. Jēz. 5, 21. Jok. 1, 22.

19. Nēs ßio swieto ißmintis yrà paikyste pas Diêwą. Nēs paraßyta yrà: *ißmintingûsius jis sugáuna jû kytrystēj. *Job. 5, 12. 13.

20. Ir wēl: *Wiēßpats žino ißmintingûjû mislis, kad jos niekingos yrà. *Ps. 94, 11.

21. Dēl to ney wiens te nesigiriê kókiu žmôgumi. Wislab júsû yrà:

22. Ar bútu Pówilas, ar Apollôsas, ar Kēpas, ar swietas, ar gywastis, ar smèrtis, ar kas dabàr yrà, ar kas bus, wislab júsû yrà;

23. Bet *jûs éste Kristaus, bet Kristus yrà Diêwo. *P. 11, 3.

4. Pèrskyrimas.

Mokitojû Wertybe, Urēdas ir Wargài.

(Grôm. 3. Nedēl. Adwēntû.)

1. Per tókius te làiko mus kôžnas, bútent per *Kristaus tarnùs, ir úžweizdus Diêwo paslēptiniû. *Matt. 16, 19. Kol. 1, 25.

2. Galiáusey iß užweizdû kit niêko ne jēßkoma, kaip tikt, kad *jie wierni bútu ißrąsti. *Luk. 12, 42.

3. Bet man tai mènks dáikts yrà, kad aß júsû, arbà kokiôs žmôgißkôs prowôs sûdijams, ôgi aß ir pats sawę nesisûdiju.

4. Aß tiesà niêko nesižinaùs, bet tamè aß *n'esmi aptéisintas. Bet †Wiêßpats yrà manę sûdijąsis. *2 Moiz. 34, 7. †Ps. 35, 24.

5. Tôdēl ne sûdikit pirm czēso, ik Wiêßpaczui atèinant, kursài ir į ßwiêsą statys, kas tamsybēje paslēptà yrà, ir rôdą ßirdžû ißréikß; tadà kiekwienám bus garbê nůg Diêwo.]

6. Bet toktài, mieli brólei, aß apiê sawę ir Apollôsą nužénklinau júsû dêley: jeib jûs iß músû ißmóktumbit, kad ney wiens *sawę už didésnį ne laikytu, kaip dabàr paraßyta yrà, jeib prieß kits kitą, kokio kito dēley ne pasipûstumbit. *Pam. 3. 3, 7. Rym. 12, 3.

7. Nēs kas tawę ißkēle? bet *ką tu turi, ką tu ne gâwęs? bet jey tu tai gâwęs, kągi tu giriesi, buk ne gâwęs? *Jono 3, 27. Rym. 12, 6. 1 Petr. 4, 10. Jok. 1, 17.

8. Jûs jau pasótinti, jûs jau *pralôbot, jûs be músû ponawójat; ir důk Diewè, kad jûs ponawótumbit, jeib ir mes su jumis ponawótumbim. *Apr. 3, 17.

9. Bet aß mislįju, Diêwą mus apâßtalus per prasczáusiûsius stâczusi, kaip *smèrczui padůtus: nēs més †lyg pasižiurējimu pa-

stójom swietui, ir angēlámus, bey žmonēms.
*Ps.44,23. Rym.8,36. †Ebr.10,33.

10. Mes *paiki ésme dēl Kristaus; bet jûs išmánq éste Kristuje. Mes silpni, bet jûs stiprus. Jûs šlowingi, bet mes paniēkinti.
*P.3,18.

11. Mes iki šei adynai kènczam *bâdq ir trôškuli, ir nûgi ésme, ir mušami, ir ne tùrim ney jokiôs tikrôs pasiliēkamôs wiētôs.
*2Kor.11,27.

12. Ir *dirbam, ir prówijam sâwo rànkomis. Mus †dàrko, tay mes žegnójam; mus **pérsekinēja, tay mes kènczame; mus blùznij, tay mes mèldžam.
*Nuš.Ap.18,3. P.20,34. 1Kor.9,15. 1Tess.2,9. 2Tess.3,8. †Rym.12,14. **Ps.109,28.

13. Mes wisadôs ésme kaip swieto keikims, ir wisû žmoniû šašlawos.

14. Tai aš ne rašaù, kad aš jùs apgēdinczau, bet aš graudenù jùs, kaip sâwo *mielus waikùs.
*1Tess.2,11.

15. Nēs nórint dèšimt túkstanczû augintojû turētumbit Kristuje, tay taczaù ne daug tēwû tùrite. Nēs aš jùs pagimdžaù Kristuje Jēzuje, per ēwangēliq.

16. Tôdēl aš graudenù jùs, *búkit mâno pasekējèi. *P.11,1.

17. Tôs paczôs priēžastiēs dêley nùsiunczau pas jùs Timotêjų, kursài yrà mâno mielas ir wiêrnas sunùs Wiēšpatije, kad jums primintu mâno keliùs, kuriē Kristuje yrà, lyg kàipo aš wisùr wisûsè surinkimuse mokinù.

18. Keli pasipucza, buk aš pas jùs n'atèisęs.

19. Bet aš wéikey pas jùs atèisiu, *jey Wiēšpats nór, ir išjēškósiu, ne žodžùs pasipûtusiujû, bet sylq.
*Nuš.Ap.18,21. Ebr.6,3. Jok.4,15.

20. Nēs *Diēwo karalystē ne stów žôdžûse, bet syloje.
*P.2,4. Luk.17,20.

21. Katrô nórite? ar su rykšte pas jus atèisiu, ar su méile, ir lengwà dwasè?

5. Pérskyrimas.

Pabarimas Kekšystês; Ràugo Iššlawimas. Kàipo, ir dēl ko Griekai wéngtini.

1. Wisùr kalbamà, kekšystę tarp júsû ēsanczę, irgi tókiq kekšystę, apiē kurę ney pagônai sakyti ne žino, kad *wiens su sâwo tēwo moterimi làikos. *3Moiž.18,7.8.f.

2. O jûs pasipûtę éste, ir ne jû labjaùs smûtnijotēs, jeib tas, kurs tai dâręs, nû jùsû bútu atskirtas.

3. Aš, *tiesà, kurs aš su kúnu ten ne esmi, taczaù ten esmi su dwasè, jau lyg kaip pats ten bûdams pasûdijau ant to, kursài tai tàipo dâręs, *2Kor.10,1. Kol.2,5.

4. Wàrdan músû Pôno Jēzaus Kristaus, jûsû surinkimè su sâwo Dwasè, ir *su galybè músû Pôno Jēzaus Kristaus,
*Matt.16,19. P.18,18.

5. Ji *padûti šētônui ant kúno prapultiēs, jeib dwâse išganyta pastótu dienoje Pôno Jēzaus.
*1Tim.1,20.

(Grôm. 1. Welykû-Szwèntēje.)

6. Jûsû gyrius ne ésti grażùs. Ar ne žinote, kad *mâžumas ráugo wisą tèšlą iraugin?
*Matt.16,6. Gal.5,9.

7. Tàygi iššlókit sénąji ráugą (griēkq), jeib bútumbit naujà tešlà, lyg kàipo jûs éste nerauginti. Nēs ir mes tùrim *welykû-awinēli, už mùs apierawóta, tai ésti Kristus.
*Jēz.53,7. 1Petr.1,19.

8. Tôdēl *welykas šwęskime, ne senamè ráuge, nèygi ráuge nelabùmo ir piktenybês, bet neraugintoje tešloje tikrybês ir tiesôs.]
*2Moiž.12,3.15.19.

9. Aš jùms rašiaù tojè grômatoje, kad niēko dárbo ne turētumbit su kekšininkais. *Matt.18,17. 2Tess.3,14.

10. Tai wisày ne misliju apiē kekšininkùs šimè swiete: arbà apiē godingûsius, arbà apiē plēšikùs, arbà apiē balwônû gárbintojus; šeip turētumbit iš swieto išèiti.

11. Bet dabàr rašiau jums, kad jûs su jeis niēko dárbo ne turētumbit, bútent, jey kas wadindinas bróliu, ir yrà kekšininkas, arbà godingas, arbà balwônû-gárbintojis, arbà blùznitojis, arbà girtôklis, arbà plēšikas; *su tókiu ney wálgite ne wálgikite.
*Matt.18,17. 2Tess.3,6. Tit.3,10. 2Jono v.10.

12. Nēs kas man rûp *laukè ēsantieji, kad aš jûs turēczau sûditi?

ar jûs ne tùs sûdijate, kuriê wiʒ dujè yrà? *Mark. 4, 11.

13. Bet Diêwas laukè êsanczûsius sûdis. *Pâtys iß sâwo tárpo ißʒ mèjkite nelâbąji. *5 Mozj. 13, 5.

6. Pérskyrimas.

Pabarims dėl nepritinkanczo Prowójimo, ir Kekßystês.

1. Kaip dresa kas iß júsû wàidą turēdams su kitù, prowótis po akiû neteisiûjû, o ne po akiû ßwentûjû?

2. Ar ne ʒinote, kad *ßwenticji swietą sûdis? tàygi jey swietas júsû sûditas bus, àrgi ne ganà geri ésṫe, maʒiáusiases prowàs sûditi? *Jßm. 3, 8. Apr. 2, 26.

3. Ar ne ʒinote, kad mes ant anʒ gēlû sûdą laikysim? kaipôgi ne laʒ bjaùs ant czêsißkujû lôbjû?

4. Bet jûs, kad czêsißkû lôbjû dêley skùndą tùrite, tai jûs imat tùs, kuriê paniêkinti yrà surinkimè, ir stâtot jûs per sudʒàs?

5. Ant júsû nusigēdējimo tai turiù sakyti. Argi ney jókio ißmintingo n'ierà tarp júsû? arbà àrgi ney wieno, kurs galētu sûditi tarp bróʒ lio ir brólio?

6. Bet brólis su bróliu prowójas, o tai po akiû netikinczujû.

7. Jau tai yrà bēdà tarp júsû, kad su kits kitù prowójatēs. Kodēl jûs ne labjaùs *dûdatēs saw neteiʒ sybę daryti? kodēl jûs ne labjaùs dûdatēs sawę apgáuti?
*Pam. 3. 20, 22. Matt. 5, 39. Luk. 6, 29. Rym. 12, 19. 1 Teſſ. 5, 15. 1 Petr. 3, 9.

8. Bet jûs neteisybę dârote, ir apʒ gáunat, o tai bróliùs.

9. Ar ne ʒinote, kad neteisieji kaʒ ralystę Diêwo ne gáus i dalykùs? ne ißsiwadʒókitēs, ney *kekßininkai, ney balwônû-gárbintojei, ney wenʒ czawonystês pérʒengtojei, ney neczyʒ stieji, ney waik-darkytojei,
*Gal. 5, 19. 20. 21.

10. Ney wâgis, ney godingieji, ney girtôklei, ney blûʒnitojei, ney plēßikai, ne gáus Diêwo karalystę i dalykùs.

11. Ir *tokiê júsû keli bùwote; bet jûs éste †numaʒgóti, jûs éste paßwęsti, jûs éste aptéisinti per wàrdą Pôno Jēʒaus, ir per Dwâsę músû Diêwo. *Tit. 3, 3. f. †Ebr. 9, 14. f.

12. *Wislab man walè, bet ne wislab naudinga yrà. Wislab man walè, bet ney jôks dáikts manę po sawim ne pawèrs. *P. 10, 23.

13. *Wàlgis pilwui, ir pilwas wàlgiui; bet Diêwas ßi ir aną niekù pawèrs. Bet †kúnas ne kekßystei, bet Wiêßpaczui, ir Wiêßpats kúnui.
*Matt. 15, 17. †1 Teſſ. 4, 3.

14. Bet Diêwas yrà *Wiêßpati priʒ kēlęs, o jis ir mùs taipjaù prikéls per sâwo galybę. *Ruk. Ap. 3, 15. f.

15. Ar ne ʒinote, *júsû kúnus Kristaus sąnarius êsanczus? àrgi aß Kristaus sánarius êmęs, tus kékʒ ßês sąnareis padaryczau? apsaugók Diewè! *Epʒ. 4, 12. 15.

16. Arbà ar ne ʒinote, kad kas su kekßè làikosi, tas yrà wiens kúns su je? *nēs bus (sâko jisài) du wienamè kúne. *Matt. 19, 5. 6.

17. Bet kas prie Wiêßpatiês *glaùʒ dʒasi, tas yrà wienà dwâse su jûmi.
*Jon. 17, 21. 22. Epʒ. 5, 30.

18. Bēgkite nû kekßystês. Wisi griekài, kuriùs ʒmogùs dâro, yrà laukè jo kúno; bet kas kekßáuja, tas prieß sâwo patiês kúną susiʒ griêßij.

19. Arbà ar ne ʒinote, kad *júsû kúnas baʒnyczia yrà ßwentôsês Dwâʒ sês, kuri yrà jusijè, kurę tùrit iß Diêwo, ir ne éste sâwo paczû.
*P. 3, 16. f.

20. Nēs *brángey atpirkti éste. Dēl to †gárbinkit Diêwą ant sâwo kúno, ir sâwo dwâsēje, kuriê yrà Diêwo.
*P. 7, 23. 1 Petr. 1, 18. 19. †Pil. 1, 20.

7. Pérskyrimas.

Atsâkimas ant wisokiû Kláusimû, apiê Suwènʒ czawotus, Newêdusius ir Našlès.

1. Bet apiê tai, ką jûs man râßēt, atsakaù: gér ʒmôgui, ney jokiôs moterißkês ne uʒkrùtinti.

2. Bet, idant kekßystę wéngtumʒ bit, te tur kôʒnas sâwo móteri, ir koʒnà te tur sâwo wyrą.

3. Wyras te atliêkt móterei kalʒ tąję méilę; lygey taipojaù ir moteʒ rißke wyrui.

4. Moterißke ne tur wâlês ant sâwo kúno, bet wyras. Lygey taiʒ pojaù ir wyras ne tur wâlês ant sâwo kúno, bet moterißke.

5. Ne atſitráukkit nûg kits kito, kaip tikt ſu abiêjû pawélijimu ant kókio czêſo, kad pâſtninkawimui bey maldóms ſpêto turētumbit; ir wēl ſuſièikit, kad jùs ßētônas ne gùnditu, dēl júſû newiezlibyſtês.

6. Bet aß toktài ſakaù wâlę dûdams, o ne kaip per priſâkimą.

7. Bet aß wéliczau, kad wiſi žmónēs bútu, kaip aß; bet *kôžnas tur ſâwo patiês dówaną iß Diêwo, wiens ßeip, kits taip. *Matt. 19, 12.

8. Aß tieſà ſakaù newēduſiemſiems ir naßlēms: jiems gér yrà, kad ir jie tàipo paſiliêkt, kaip aß.

9. Bet *jey jie ne gál ſuſiwaldytis, tay te wediê; geriaùs yrà wèſti, ne kaip gaßlumè dègti. *1 Tim. 5, 14.

10. Bet wéduſiemſiems íſakaù, ne aß, bet Wiêßpats, *kad moterißke †neſiſkirtu nûg wyro. *1 Teſſ. 4, 15. †Matt. 5, 32. ſ.

11. Bet jey ji atſiſkirtu, kad ji paſiliktu newéduſi, arbà kad ji ſu ſâwo wyru ſuſidérintu. Jr kad wyras ſâwo pâczę ne léiſtu nûg ſawęs.

12. Bet kitiems aß ſakaù, ne Wiêßpats: jey brólis netikinczę móteri tur, ir jei mēgſta ſu jûmi gywénti, tas te neſiſkiriê nûg jôs.

13. Jr jey moterißke netikinti wyrą tur, ir jam mēgſta ſu je gywént, ta te neſiſkiriê nûg jo.

14. Nēs netikiſis wyras pàßwęſtas yrà per moterißkę, ir netikintiji moterißke paßwenczamà per wyrą. Szeip juk bútu júſû waikài neczyſti; bet *dabàr jie ßwenti yrà. *Rym. 11, 16.

15. Bet jey netikiſis ſkiriaſi, tay teſiſkiriê. Brólis, arbà ſeſû tokiûſè daiktûſè walni yrà. Bet *paſâjuje mùs Diêwas yrà pawadinęs. *Ephez. 2, 14. 17.

16. Bet ką tu žinài, tu *môterißk, bau tu wyrą ißganytą padaryſenti? arba tu wyre, ką tu žinài, bau tu metóri ißganytą padaryſęs? *1 Petr. 3, 1.

17. Taczaù kaip kiekwienám Diêwas ißdalijo, *kôžnas, kaip ji Wiêßpats pawadino, tàipo jis te wàikßczoja. Jr tàipo aß íſtataù wiſûſè ſurinkimûſe. *p. 20. 24.

18. Jey kas appjáuſtits pawadintas, tas te ne augina neapipjáuſtimą. Jey kas pawadintas neappjáuſtime, tas te neſidûdie apſipjáuſtit.

19. *Appjáuſtimas yrà niêkas, ir neappjáuſtimas yrà niêkas, bet Diêwo priſâkimus laikyti. *Gal. 5, 6. P. 6, 15.

20. *Kiekwienas te paſiliêkt tamè pawadinime, kuriamè jis yrà pawadintas. *p. 17, 24. Ephez. 4, 1.

21. Jey bérnu pawadintas eſi, neſirúpink; taczaù jey gali wálnas paſtóti, to jû labjaùs wartók.

22. Nēs kas bérnu pawadintas yrà Wiêßpatije, tas yrà *wàlnas Wiêßpatiês. Taipojaù, kas wálnas pawadintas yrà, tas yrà †bérnas Kriſtaus. *Jon. 8, 36. †Ephez. 6, 6.

23. Jûs *brángey atpirkti éſte; ne paſtókit žmoniû bernàis. *P. 6, 20. 1 Petr. 1, 18. 19.

24. Kôžnas, mieli brólei, *kuriamè jis yrà pawadintas, tamè jis te paſiliêkt prie Diêwo. *p. 17. 20.

25. Bet apiê mergàs aß ne turiù priſâkimo Wiêßpatiês; bet aß ſakaù ſâwo miſli, kàip nûg Wiêßpatiês mielaßirdingyſtę gâwęs búdams, wiérnas búti.

26. Tàygi aß miſliju, toktài gér êſant, *dēl búſenczôs bēdôs, kad žmôgui gér êſant, tàipo búti. *Jer. 16, 2.

27. Jéy tu ſudûtas eſi ſu moterißkè, ne jēßkók pérſkirtas búti; bet jey tu wálnas eſi nûg moterißkês, tay ne jēßkók moterißkês.

28. Bet jey tu moterißkę wedi, tay tu ne ſuſigriêßiji, o jey mergà apſiweda, tay ji ne ſuſigriêßija; taczaù tokiê turēs kúnißkû wargû. Bet aß mèiliczau júſû paczêditi.

29. Bet tai ſakaù, mieli brólei, *czêſas yrà trùmpas. Toliaùs tai mâno miſlis: kuriê paczès tur, kad jie bútu, kaip ne turi; ir kuriê wèrkia, kad jie bútu, kaip ne wèrkia. *Rym. 13, 11.

30. Jr kuriê dzaùgias, kaip neſidzaùgią; ir kuriê pèrka, kaip niêko netùri.

31. Jr kuriê wartója ßi ſwieta, kad tą ne piktày wartótu; nēs *bùtybe ßio ſwieto pragàißta. *1 Jon. 2, 17.

32. Bet aß norêczau, kad jûs be rûpesczio bútumbit. *Newêdęsis rúpinas apiê tai, kas Wiêßpatiês yrà, kàipo Wiêßpaczui itiktu. *1 Tim. 5, 5.

33. Bet wêdęsis rúpinas apiê tai, kas swieto yrà, kàipo pâczei *itiktu. Yrà skirtumas tarp moterißkês ir tarp mergôs. *Epz. 5, 29.

34. N'apsiwêdusiji rúpinas apiê tai, kas Wiêßpatiês yrà, jeib ßwentà bútu, ne tiktày kúne, bet ir dwâsęje; bet apsiwêdusiji rúpinas apiê tai, kas swieto yrà, kàipo wyrui itiktu.

35. Bet aß toktài sakaù jums ant júsû naudôs; ne kad aß jùms wirwę aplink kâklą užmèsczau, bet ant mandagùmo, bey kad jûs wis ir be trikinimo Wiêßpaczui ßlûžiti galêtumbit.

36. Bet jéygu kuriám régisi, jo mèrgai ne pritiksent netekêjus, kadángi ji jau per ilgày nûtaka êsanti, ir ne gâlint kitàip búti, tay jis te dâro, ką nór; jis ne susigriêßija; te dûdiê jis jei apsiwèsti.

37. Bet kad kas drutày apsiim, kadángi jis ne priwèrczamas, ir sâwo wálną wâlę tur, ir tai pasižada sâwo ßirdijè, sâwo mèrgą tókę palaikyti, tas gerày dâro.

38. Paskiáus, kursài ję už wyrą ißdûst, tas gerày dâro; bet kursài ję ne ißdûst, tas geriaùs dâro.

39. *Moterißke pririßtà yrà prie zokâno, kôley jôs wyras gywas yrà; bet jey jôs wyras užming, tay walè jei nutekêti, už kuri ji nór, kad tiktày Wiêßpatije tai nusidûtu. *Rym. 7, 2.

40. Bet ji ißganytingésne yrà, jey ji tàipo pasiliêkt, pagàl mâno misli. Bet aß tariûs, kad ir aß tùris Diêwo Dwâsę.

8. Pérskyrimas.

Apiê Balwônû-Apiêra, ir Wartójimą krikßczónißkôsês Walnybês be Papiktinimo.

1. Bet apiê *balwônû-apiêrą žinome, kad mes wisi tùrime ißpažinimą. Ißpažinimas pàpucza, bet méile pagérina. *Nuf. Ap. 15, 20.

2. Bet *jéy kas tikis, ką žinąs, tas dar niêko ne ißpažysta, kàip jam rèiktu ißpažinti. *Gal. 6, 3. 1 Tim. 6, 4.

3. Bet jey kas Diêwą myl, *tas jo ißpažintas yrà. *Gal. 4, 9.

4. Tàygi mes žinome apiê walgiùs balwonû-apiêrôs, kad balwôns nieks yrà swiete, ir kad n'ierà kito Diêwo, per tą wieną.

5. Nês nórint yrà, kuriê *wadinami diewàis, ar bútu dangujè, ar ant žémês, kadángi daug yrà diewû, ir daug wiêßpaczû; *Jono 10, 34.

6. Taczaù mes *tùrime tikt wieną Diêwą, Têwą, iß kuriô yrà wisi daiktài, ir mes jamè; ir wieną Pôną Jêzų Kristų, per kuri wisi daiktài yrà, ir mes per ji. *Mal. 2, 10.

7. Bet ne kôžnas tur tą žinójimą; nês *keli dár sâwo sążinę sùnkinas balwôno dêley, ir wálgo tai per balwônû apiêrą, tûmi jû sążine, kadángi ji toke silpnà, paskója apbjaùrinta. *p. 10, 27.

8. Bet *wàlgis ne padâro mus geresniùs Diêwui. Jey wálgome, tay més dêl to ne búsim geresni: jey ne wálgome, tay mes dêl to ne búsim menkesni. *Rym. 14, 17.

9. Bet dabókitês, kad ta *júsû walnybe ne pastótu papiktinimu silpnûjû. *Gal. 5, 13.

10. Nês jey kas tawę, kurs tu ißpažinimą turi, matytu už stâlo sêdint balwônû-namûsè, ar jo sążine, kadángi jis silpnas yrà, ne gáuna priêžastiês, wálgiti balwônû-apiêrôs?

11. Ir tàipo *tâwo ißpažinimo dêley silpnàsis brólis pražús, kuriô dêley taczaù Kristus numirę. *Rym. 14, 15.

12. Bet kad jûs tàipo susigriêßijat prieß brólius, ir jû silpnąję sążinę pažèidzat, tay susigriêßijatês prieß Kristų.

13. Tôgidêl, *jey wàlgis mâno bróli papiktintu, aß niekadôs miêsôs ne wálgiczau, kad sâwo bróli ne papiktinczau. *Rym. 14, 21.

9. Pérskyrimas.

Kaip Apâßtalas, krikßczonißkąję Walnybę pildidams sâwo Ûrêdą wartója.

1. Ar aß ne esmi apâßtalas? ar aß ne esmi wálnas? àrgi aß *músû Pôną Jêzų Kristų ne regêjau? ar jûs ne éste mâno dàrbas Wiêßpatije? *p. 15, 8. Nuf. Ap. 9, 3. f. p. 26, 16. p. 22, 17.

2. Jey aß ne kitiems esmi apâßtalas, tay taczaù júsû apâßtalas esmi; nės péczwėtė mâno apâßtal-urėdo jûs ésśte Wiêßpatije.

3. Jey manę kas kláusśia, tay aß tàipo atsśakaù:

4. Ar *mums ne walè wálgit ir gérti? *Luk. 10, 8.

5. Ar mums ne ir walè kókę sésseri per móteri draugè aplinkuy wadżjótis, kaip kitiems apâßtalams, ir Wiêßpatiês bróliams, ir *Képui? *Matt. 8, 14.

6. Arbà, ar tikt man ir Bàrnabui ne walè, tai daryti?

7. Kas kadà tráukia i kârą ant sâwo patiês kaßtôs? kas sodina kókę wynicząą, ir ne wálgo jôs wàisiaus? arbà kas gâno kókę kàimenę, ir ne wálgo kaimenês pieno?

8. Bet ar aß tai kalbù pagàl żmoniû bûdą? ar tai ne ir zokânas sśako?

9. Nės zokanè Moizêßiaus stow paraßyta: *jáuczui kùlianczamjam nasrùs ne użrißk. Ar rúpinas Diêwas tiktày uż jáuczus? *5 Moiż. 25, 4. 1 Tim. 5, 18.

10. Arbà ar jis tai ne powisśám músû dêley sśako? nės tai músû dêley paraßyta. Nės ârancżamjam parèitis, lûkestije árti, ir kùlianczamjam, lûkestije kùlti, kad gáutu pagàl sâwo lûkesti.

11. Jey *mes jums sėjam dwâsißkus dáiktus, ar tai didis dáiktas yrà, jey júsû kúnißkus dáiktus wâlome? *Rym. 15, 27.

12. Bet jey kiti tôs walês ant júsû dalywi yrà, kam ne jû labjaùs mes? bet *mes tôs wâlês ne wartójam, bet wislab pakènczame, jeib ėwangėliai Kristaus trikinimą ne padarytumbim. *Nus. Ap. 20, 33. 2 Kor. 11, 9.

13. Ar ne żinote, kad tie, kuriê *apierawója, wálgo apiêrôs? ir kuriê altôriui ßlûżija, nûg altôriaus ißsśilàikos? *4 Moiż. 18, 8. 31. 5 Moiż. 18, 1. 2. 3.

14. Tàipo Wiêßpats ir yrà paliêpęs, *kad ėwangėlią apsśâkantieji nûg ėwangėliôs tur ißsśilaikyti. *Luk. 10, 7. s.

15. Bet *aß to niêko ne wartójau. O aß ir ne tôdėl apiê tai raßaù, kad tàipo su manim bútu làikoma. Wéliczaus weikiaùs mirti, użiót kas mâno gàrbę turėtu i niêką pawèrsti. *Nus. Ap. 18, 3.

16. Nės kad aß ėwangėlią apsakaù, to ne priwalaù girtis; nės tai turiù daryti. Ir bėdà man, kad aß ėwangėlią ne apsakyczau.

17. Jey tai mielày daraù, tay man algà dûdamà: bet jey tai ne mielày daraù, tay taczaù *man tas urêdas pawiêrits. *p. 4, 1.

18. Kokiàgi tay mâno algà? bútent, jeib apsakydams ėwangėlią Kristaus, tai daryczau walnày ir dykày, kad sśâwo *walnybês ne piktày wartóczau prie ėwangėliôs. *p. 8, 9.

19. Nės nórint aß wálnas esmi nûg kôżno, taczaù *aß sawę pâti wissiems tarnù pasidariaù, jeib daug laimėczau. *Matt. 20, 27. 28.

20. Żydams pastójau kaip Żydas, jeib Żydùs laimėczau; tiems, kuriê po zokanù yrà, pastójau kàipo po zokanù, jeib aß tùs, kuriê po zokanù yrà, laimėczau.

21. Tiemus, kuriê be zokâno yrà, *pastójau kaip be zokâno (kaczèig aß be zokâno ne esmi po akim Diêwo, bet esmi zokanè Kristaus) jeib tùs, kuriê be zokâno yrà, laimėczau. *Gal. 2, 3.

22. Silpniemsiems pastójau kaip silpnas, jeib silpnûsius laimėczau, *wissiems wisokiu pastójau, †jeib wisûr ben kelis ißganyczau. *2 Kor. 11, 29. † Rym. 11, 14.

23. Bet tai daraù ėwangėliôs dêley, jeib jôs dalywas pastóczjau.

(Grôm. 2. Nedėl. pirm użgawėnis, arbà Septuagėsime.)

24. Ar ne żinote, kad tie, kuriê lenktyn bėga, tie wisi bėga, bet tikt wiens gáuna lażybą? tàygi tàipo bėgkit, jeib tą gáutumbit.

25. Bet *kiekwiens kowójąsis, nûg wisû daiktû atsśilàiko; aniê tàipo, kad pragàißtanti wainiką gáutu, bet mes nepragàißtanti. *Epêż. 6, 12.

26. Bet aß tàipo bėgu, ne kaip ant neżiniû. Aß tàipo kertù, ne kaip ûrą plàkdams.

27. Bet aß *sśâwo kúną baudżù, ir tą suwaldaù, jeib kitiems (Diêwo żôdi) apsakydams ne pats pastóczjau pèiktinas. *Rym. 8, 13. p. 13, 14.

10. Pérskyrimas.

Kúnišką Drasûmą rûk wéngti.

1. Bet ne nóriu, mieli brólei, jeib jûs ne žinótumbit, kad wisi * músû tēwài yrà bùwę po debesím, ir wisi † per júres pérēję,
* 2 Moiž. 13, 21. † 2 Moiž. 14, 22.

2. Ir wisi po Moižēšium krikštiti, debesími ir júrēmis;

3. Ir * wisi wienóki dwâsišką wàlgi wálgę; * 2 Moiž. 16, 15. s.

4. Ir wisi * wienóki dwâsišką gērimą gērę, bet jie gēre iš dwâsiškôsês ûlôs, pâskuy sékanczôs, kuri bùwo Kristus. * 2 Moiž. 17, 6. s.

5. Bet daugiáuseis iš jû Diêwas ne pasimēgo; * nēs jie parmušti tâpe pûsczoje.] * Jon. 6, 49.

(Grôm. 9. Nedēl. po šw. Trâjcês.)

6. Bet tai mums pâwyzdzu nusidawe, jeib ne užsigèistumbim pikto, lygey kàipo * aniê užsigeide.
* 4 Moiž. 11, 4. s.

7. Ir ne búkite * balwônû-gárbintojei, kaip anû keli bùwo, kaip parašyta yrà: † žmónēs sēdosi wálgit ir gérti, ir kēlēsi žáisti.
* 2 Moiž. 20, 3. † 2 Moiž. 32, 6.

8. O ir ne kekšáukim, kaip keli * anû kekšâwo, ir pûle wienôj dienôj dwidešimt ir trys túkstanczei.
* 4 Moiž. 25, 1. 9.

9. Alè ir ne gùndikime Kristų, kaip * anû keli jį gùnde, ir † žalczû nužawinti tâpe.
* 4 Moiž. 21, 5. 6. Išm. 16, 5.

10. O ir ne murmēkite, kaip * anû keli murmējo, ir per žudytoji tâpe nužawinti. * 4 Moiž. 14, 2. 36. Ebr. 3, 11. 17.

11. Toktài wislab jiems nusidawe pâwyzdzu: bet tai parašyta yrà pagraudénimui mums, ant kuriû swieto gâlas yrà atêjes.

12. Tôgidēl, * kas mislijas stowis, tesidabója, kad ne pùltu. * Rym. 11, 20.

13. Dar ne užpûle jùs ney jôks pagùndimas, kaip tikt žmôgiškas; bet Diēwas yrà wiērnas, kursài ne léidza jùs gùnditi per júsû išgalējimą, bet dâro, kad pagùndimas tóki gâlą gáuna, kad jûs tą gâlit pakélti.]

14. Dēl to, mâno mylimi, * bēgkite nů balwônû šlûžmôs.
* 2 Moiž. 20, 3. 1 Jono 5, 21.

15. Aš kaip su išmintingais kalbù, * sûdikit jûs, ką sakaù. * p. 2, 15.

16. * Péržegnotasis kylikas, kuri mes žegnójam, ar tas ne yrà draugyste kraùjo Kristaus? dûna, † kurę mes láužiam, ar ta ne yrà draugyste kúno Kristaus?
* Matt. 26, 27. † Ap. 2, 42.

17. Nēs wienà dûna tai yrà, taip músû * daug ésme wienas kúnas; kadángi mes wisi wienôs dûnôs dalywi pastójam.
* Rym. 12, 5. 1 Kor. 12, 27.

18. Žiurēkit į Izraēl pagàl kúną: kuriê * apiêrôs wálgo, ar tie ne yrà draugystēj altôriaus?
* 3 Moiž. 7, 6. 14.

19. Kągi dabàr sakysiu? * ar sakysiu, kad balwônas kas ēsąs? arbà kad balwônû apierà kas ēsanti?
* Ps. 96, 5. 1 Kor. 8, 4.

20. Bet aš tai sakaù, kad, * ką pagônai apierawója, tai jie apierawója welniáms, o ne Diēwui. Bet aš ne nóriu, kad jûs welniû draugystēj bútumbit.
* 3 Moiž. 17, 7. 5 Moiž. 32, 17. Ps. 106, 37. Apr. 9, 20.

21. Jûs * ne gâlite podraùg gérti Wiēšpatiēs kyliką, ir welniû kyliką. Jûs ne gâlite podraùg dalywais búti Wiēšpatiēs stâlo, ir welniû stâlo. * 2 Kor. 6, 15.

22. Arbà, ar prieš Wiēšpati * tyczûsimēs? ar mes drutesni už jį?
* 5 Moiž. 32, 21. Job 9, 19.

23. Wislab man tiesà walè, bet ne wislab naudinga. Wislab man walè, bet ne wislab pagérina.
* p. 6, 12. Sir. 37, 31.

24. Ney wiens * te ne jēško, kas jo yrà, bet kôžnas kas kito yrà.
* p. 10, 33. Rym. 15, 2.

25. * Wislab, kas ant miesôs tùrgaus pardûdamà, tai wálgikit, niēko ne klausinēdami, jeib sąžinês czêditumbit. * 1 Tim. 4, 4.

26. Nēs * žéme yrà Wiēšpatiês, ir kas tojè yrà.
* 2 Moiž. 19, 5. Ps. 24, 1. Ps. 50, 12.

27. Bet jey kas iš netikinczujû jùs pakwiēstu, ir jûs nôrit èiti, * tay wislab, ką jums pàdeda, wálgikit, niēko ne klausinēdami, jeib sąžinês czêditumbit. * Luk. 10, 7.

28. * Bet jey jums kas tàrtu: tai ésti balwônû-apierà, tay ne wálgikit dēl to, kursài jums tai pasâko,

jeib sązinês czēditumbit. Żéme yrà Wiêßpatiês, ir kas tojè yrà. *p.8,7.

29. Bet aß sakaù apiê sązinę, ne tâwo patiês, bet kito. Nēs dēl ko aß důczau sâwo walnystę sûditi kito sązinês?

30. Nēs jey aß *tai su dēkawone priimu, kodêlgi aß turēczau búti ißblùznitas dēl to, uż ką aß dêkawoju. *1 Tim. 4, 4.

31. Tàygi *ar jûs wálgot, ar gériat, ar ką tikt dârote, tai wislab darykit ant Diêwo garbês. *Kol. 3, 17.

32. *Ne búkit papiktinimu ney Żydams ney Grykams, ney surinkimui Diêwo. *Rym. 14, 13.

33. Kaip ir aß wisiems wisůsè daiktůsè itinkù, ir ne jēßkau, kas man, bet kas wisiems naudinga, jeib ißganyti pastótu.

11. Pérskyrimas.

Apiê kelis Budùs Maldosè, ir apiê wertingąjį Wartójimą ßwentôsès Weczérês.

1. Búkite *mâno pasekējei, kàipo aß Kristaus. *p.4,16.

2. Aß pàgiriu jùs, mieli brólei, kad manęs atsimenat wisůsè daiktůsè, ir làikotè bůdą, lygey kaip aß jùms dawjaù.

3. Bet aß jums důmi żinóti, kad Kristus yrà kożno wyro galwà; bet *wyras yrà moterißkês galwà, bet † Diêwas yrà Kristaus galwà. *Epêz. 5, 23. † 1 Kor. 3, 23.

4. Kiekwienas wyras, kurs mèldzasi, arbà *prarakáuja, ir tur ką ant galwôs, tas apgēdin sâwo gálwą. *p.12,10. p.14,1.

5. Bet moterißke, kuri mèldzasi, arbà prarakáuja su ne-àpdengta gálwa, ta sâwo gálwą apgēdin; nēs tai yrà tiekajaù, lyg kaip kad ji bútu apkirptà.

6. Nēs jèy ji ne nor apsidèngti, tay jei ir pláukus te nùkerpa. Alè kadángi ne màndagu, kad moterißke nùkirptus pláukus tur, arbà nuskustà yrà, tay ji t' apsidèngia gálwą.

7. Bet wyras ne tur gálwą apsidèngti; nēs jis yrà *Diêwo âbrozas ir garbê; bet moterißke yrà wyro garbê. *1 Moiz. 1, 27. s.

8. Nēs wyras ne ésti iß moterißkês, bet moterißke ésti iß wyro.

9. O wyras ir ne ésti sutwértas moterißkês dêley, bet *moterißke wyro dêley. *1 Moiz. 2, 18. 23.

10. Dēl to moterißke tùr (wyrißkosês) mâciês żénklą turēt ant galwôs, angēlû dêley.

11. Taczaù ney wyras be meterißkês, ney moterißke be wyro ne yrà *Wiêßpatije. *Gal. 3, 28.

12. Nēs kàipo moterißke iß wyro, tàipo atèit ir wyras per moterißkę; bet wislab iß Diêwo.

13. *Patys sawip sûdikite; ar màndagu, kad moterißke neapdengtà po Diêwo akiû mèlstus? *Nuk. Ap. 4, 19.

14. Arbà, ar ne mokin jùs ir pats augimo bûdas, kad wyrui gēda yrà, jey jis ilgus pláukus żéldin?

15. Jr kad moterißkei garbê, jey ji ilgus pláukus żéldin? plaukài jei dúti yrà dàngalu.

16. Bet *jey kas yrà tarp júsû, kurs wàiditis mèilitu, tas te żino, kad mes tóki bûdą ne tùrim, o surinkimai Diêwo taipojaù ne. *1 Tim. 6, 4.

17. Bet aß tai prisakydams *ne galiù girti, kad ne ant pasigérinimo bet ant pasipiktinimo susièinat. *p. 22.

18. Pirmjáusey, kad susièinat surinkime, girdżù, atsiskyrimus tarp júsû ésant; o iß daliês tai ir wiêriju. *p. 1, 10. 11. 12. p. 3, 3.

19. Nēs *tur bùti tarp júsû atsiskyrimû, jeib tie, kuriê tikrôs ßirdiês yrà, tarp júsû † ißsirèikßtu. *Matt. 10, 34. 35. p. 18, 7. Luk. 17, 1. 1 Jon. 2, 19. † 5 Moiz. 13, 3. Luk. 2, 35.

20. Tàygi kad susièinate, tay czónay ne wálgot Wiêßpatiês weczérę.

21. Nēs, kad reik weczérę wálgiti, tay kiekwienas sâwo patiês wàlgi pirmà ima; ir wiens yrà ißálkęs, o kits girtas.

22. Argi ne tùrit namû, kuriůsè wálgit ir gérti galētumbit? arbà ar paniêkinat Diêwo surinkimą, ir *apgēdinat tùs, kuriê niêko ne tùr? ką jums sakysiu? ar jùs pagirsiu? tamè aß jùs nè-giriu. *Jok. 2, 6.

(Grôm. Dienojê ßáliojo Ketwérgo.)

23. Aß gawaù nůg Wiêßpatiês, *ką jums dawjaù. † Nēs

Pônas Jēzus tôj naktij, kurioje jis tâpe išdûtas, ême dûną, *p.15,2. †Luk.22,19.s.

24. Dêkawojo ir lánže tą, sakydams: imkit, wálgikit, tai ésti mâno kúnas, už jùs láužiamasis: tai darykit ant mâno atsiminimo.

25. Szitokiujaù budù ir kyliką po weczérês, sakydams: tas kylikas yrà naujasis testamèntas mâno kraujè; tai darykite, kiek kàrtû gérsite, ant mâno atsiminimo.

26. Nēs kaip tánkey šiôs dûnôs wálgisit, ir iš šio kyliko gérsit, tùrit Wiêšpatiês smèrti apsakyti, * iki jam atèinant.
* Matt. 25, 13. p. 26, 64. Jono 14, 3.

27. Tàygi * kursài newertingay tôs dûnôs wálgo, arbà iš Wiêšpatiês kyliko gér, tas kàltas yrà kúno ir kraùjo Wiêšpatiês. *p.10,21. Ebr.6,6.

28. Bet žmogùs * patsài tesimēgin, ir tàipo jis te wálgo tôs dûnôs, ir te geriê iš to kyliko.
* 2 Kor. 13, 5. Gal. 6, 4.

29. Nēs kas newertingay wálgo ir gér, tas saw pats sûdą wálgo ir gér, tûmi, kad jis ne àtskir kúną Wiêšpatiês.

30. Tôgidēl ir tiek daug negalinczû ir ligóniû tarp júsû yrà, ir gérs dalyks miêgt.

31. Nēs * jey pâtys sawę sûditumbim, tay ne tàptumbim sûditi.
* Ps. 32, 5.

32. Bet * kad mes sûdijami ésme, tay mes Wiêšpatiês † baudžami, kad ne draugè su swietu pastótumbim pražudyti.]
* Išm. 12, 22. † Ebr. 12, 5. 6.

33. Dēl to, mâno mieli brólei, kad susièinat wálgiti, tai láukkite kits kito.

34. Bet jey kas išálkęs yrà, tas te wálgo namēj, kad ne ant sûdo susièitumbit. Kitùs dalykus dawâdisiu, kad atèisiu.

12. Pérskyrimas.

Kaip dwâsiškosios Dówanos wartójamos.

(Grôm. 10. Nedēl. po św. Tràicès.)

1. Bet apiê dwâsiškases dówanas, mieli brólei, ne nóriu, kad * ne žinótumbit. *p. 10, 1.

2. Jûs * žinote, kad jûs pagônai bùwote, ir nuêjote pas nébylius balwonùs, kaipo wedami bùwote.
* p. 6, 11. Epz. 2, 11. 12.

3. Tôdēl aš jums apsakaù, kad ney wiens per Dwâsę Diêwo kàlbąsis, * Jēzų ne prakéikia: ir ney wiens ne gál Jēzų Wiêšpatimi wadinti, kaip tikt per šwèntąję Dwâsę.
* Mark. 9, 39.

(Grôm. Dienoje św. Matteššiaus.)

4. Yrà * tuleròpos dówanos, bet wienà Dwâse.
* Rym. 12, 6. Epz. 4, 4. Ebr. 2, 4.

5. Ir * tulerópi yrà urêdai, bet wiens Wiêšpats. *p. 28. Epz. 4, 11.

6. Ir * tulerópos yrà galybēs, bet wiens Diêwas, dârąsis wislab wisûsè.
* Epz. 1, 23.

7. Kiekwienamè ródosi Dwâsês dówanos, * wisiems ant naudôs.
* p. 14, 26.

8. Wienám dûdamà, per Dwâsę kalbēti apiê * išminti, kitám dûdamà kalbēti apiê † išpažinimą, pagál tą pâczę Dwâsę.
* p. 2, 6. † p. 1, 5.

9. Kitám tikējimas, toj paczôj Dwâsēj; kitám dowanà išgyditi, tôj paczôj Dwâsēj;

10. Kitám stebûklû daryti, kitám prarakâwimas, kitám dwasès atskirti, kitám tulerópi * liežùwjei, kitám liežuwjùs išguldyti.
* Ruf. Ap. 2, 4.

11. Bet wislab tai dâro ta pati wienà Dwâse, ir išdalija * kiekwienám jo ypatišką dówaną, kaip ji nor.] * p. 7, 7. Rym. 12, 3. 6. Epz. 4, 7.

12. Nēs lygey kàipo kúnas wienas yrà, o taczaù daùg sąnariû tur, bet wisi sąnarei wieno kúno, nórint * jû daùg yrà, tay taczaù jie wienas kúnas yrà; tàipo ir Kristus.
* p. 10, 17.

13. Nēs mes per wieną Dwâsę wisi į wieną kúną ésme pakrikštiti, ar bútumbim Žydai ar Grykai, ar bernài, ar walni; ir ésme wisi į wieną Dwâsę pagirditi.

14. Nēs ir * kúnas ne wiens sąnaris yrà, bet daug. *p. 20.

15. Bet jey kója tàrtu: aš ne esmi rankà, dēl to ne esmi kúno sąnaris; ar ji dēl to ne bútu kúno sąnaris?

16. Ir jey ausis tàrtu: aß ne esmi akis, dēl to ne esmi kûno sąnaris; ar ji dēl to ne bútu kûno sąnaris?

17. Kad wisas kûnas akis bútu, kur dingtu girdējimas? kad jisài wisas bútu girdējimas, kur dingtu ůdimas?

18. Bet dabàr Diêwas *sąnarius stâte kôzną ypaczey prie kûno, kaip jis norējo.
* Kol. 2, 19.

19. Bet kad wisi sąnarei wiens sąnaris bútu, kur dingtu kûnas?

20. Bet dabàr *daug yrà sąnariû, alè kûnas yrà wienas.
* p. 14.

21. Akis ne gál sakyti rànkai: aß tawęs ne priwalaù; arbà wēl galwà kójoms: aß júsû ne priwalaù.

22. Bet jů labjaùs tie kûno sąnarei, kuriê mums régisi silpniáusieji êsą, yrà priwalingiáusieji.

23. Ir kuriê mums ródosi negarbingiáusieji êsą, tiems daugiáusey garbês důdam; ir kuriê mums ne grazèy pritinka, tus labjáusey ißrēdom.

24. Nēs kuriê mums grazèy pritinka, tie to ne priwâlo. Bet Diêwas taip sudawâdijo kûną, ir menkesniámjam sąnariui daugiáusey garbês dâwe.

25. Kad ne pérsiskyrimas bútu kûne, bet sąnarei uz kits kitą lygey rúpintus.

26. Ir jey wiens sąnaris kènczia, tay wisi sąnarei draugè kènczia; ir jey wiens sąnaris ßlowingay làikoms, tay wisi sąnarei draugè dzaùgiasi.

27. Bet *jûs éste Kristaus kûnas, ir sąnarei, kiekwiens pagàl sâwo dâli.
* Rym. 12, 5. Epez. 4, 12. p. 5, 30. Kol. 1, 24.

28. Ir Diewas stâte surinkimè pirmjáus *apâßtalus, ant àntro prârakus, ant trécżo mokitojus, potám stebůklû=dârancżus, potám ißgydimo dowanû tùrincżus, gélbētojus, waldonùs, tulerópus liezuwjùs.
* p. 5. Epez. 4, 11.

29. Argi wisi yrà apâßtalai? ar wisi yrà prârakai? ar wisi mokitojei? ar wisi stebůklû darytojei?

30. Ar wisi tur dowanû, ißgyditi? ar wisi kàlba tulerópais liezùwjeis? ar wisi gál ißguldyti?

31. Bet *jēßkókit geriáusiujû dowanû. O aß jums dar kaßtaunésnį kélią paródisiu.
* p. 14, 1.

13. Pérskyrimas.

Krikßczónißkosês Méilês Grazùmas ir Bûdas.

(Grôm. Nedēl. Uzgawēnû arbà Kwinkwagēsime.)

1. Jey aß zmoniû ir angēlû liezùwjeis kalbēczau, o méilês ne turēczau, tay búczau wârias ûziąs, arba kànkalas skambąs.

2. Ir *jey galēczau prarakáuti, ir zinóczau wisàs paslēptinès, ir wisą ißpazinimą, ir turēczau wisą †tikējimą, tàipo, kad ir kálnus pérkelczau, ir méilês ne turēczau, tay niêko búczau.
* Matt. 7, 22. † Matt. 17, 20.

3. Ir jey wisą sâwo tùrtą *ubagáms ißdalyczau, ir důczau sâwo kûną dégint, ir méilês ne turēczau, tay niêko man ne mâczitu.
* Matt. 6, 1. Jon. 15, 13. Rym. 12, 8. 20. 1 Jon. 3, 17.

4. Méile yrà *lengwà ir meilinga, méile ne papykſta, méile ne ésti sawwálninke, ne pasipuczia,
* Pam. 3. 10, 12.

5. Ne dàrkos, *ne jēßko kas jôs yrà, ne isipykidin, ne jēßko ißkâdôs.
* Pil. 2, 4. 21.

6. Ji nesidzaùgia neteisybè, bet dzaùgiasi tiesà.

7. Ji wislab *pakènczia, wislab tik, wiso lûkur, wislab pàkel.
* p. 9, 12. Pam. 3. 10, 12. Rym. 15, 1.

8. Méile niekadôs ne pasiliáuja, nórint prarakâwimai pasiliáus ir liezùwjei pasiliáus, ir ißpazinimas pasiliáus.

9. Nēs músû zinójimas yrà iß daliês, ir músû prarakâwimas yrà iß daliês.

10. Bet kad atèis *kas tobulà yrà, tadà tai pasiliáus, kas iß daliês yrà.
* Epez. 4, 13.

11. Kûdikiu búdams, kalbējau kaip kûdikis, ir kaip kûdikis ißmaniaù, ir dumójau kaip kûdikis. Bet kaip jau wyru pastójau, àtmeczau kûdikiû bûdą.

12. Mes dabàr régime per zèrkolą tamsiamè zôdije, bet tadà nû wéido iki wéido. Dabàr aß ißpazystu iß daliês, bet tadà ißpazysiu, kaip ir aß ißpazintas esmi.

13. Bet dabàr pasiliêkt tikêjimas, lûkestis, méile, tie trys. Bet méile jû yrà didzáusioji.]

14. Pérskyrimas.

Tikrâsis Wartójimas Liežùwjû ir Prarakâwimo.

1. Jêßkókit méilês. *Pasiprocewókitês rupestingay dēl dwâsißkujû dowanû; bet labjáusey, kad † prarakáutumbit.
* p. 12, 31. † p. 11, 4. p. 12, 10.

2. Nês kurs liežùwjeis kàlba, tas ne žmonēms kàlba, bet Diêwui: nēs ney wiens jo ne klaùsos, bet Dwâsēje jis kàlba paslēptinès.

3. Bet kurs prarakáuja, tas kàlba žmonēms ant pagérinimo, ir ant pagraudénimo, ir ant palinksminójimo.

4. Kurs liežùwjeis kàlba, tas pats sawę gérin; bet kùrs prarakáuja, tas gérin surinkimą.

5. Aß norēczau, *kad jûs wisi liežùwjeis kalbēti galētumbit, bet daugiaùs, kad prarakáutumbit. Nēs kas prarakáuja, didésnis yrà už tą, kùrs liežùwjeis kàlba, jey jis tai ne ir ißguldytu, kad surinkimas iß to pagérintas bútu. * 4 Mojž. 11, 29.

6. Bet dabàr, mieli brólei, jey aß pas jùs atèiczau, ir kalbēczau liežùwjeis, ką aß jums derēczau, jey su jumis ne kalbēczau, ar per apreißkimą, ar per *ißmânimą, ar per prarakâwimą, ar per pamókslą? * p. 12, 8.

7. Juk tàipo ir tůsè daiktůsè stów, kurię skámba, o taczaù yrà negywi, ar bútu wàmzdis, ar árpa: kad jie ne skirtus balsùs ißdůtu, kaip galimà žinóti, kas wamzdzůta, arbà kas ant árpôs žáista yrà?

8. Nēs jey *trubà nepérmanomą bàlsą ißdůda, kas ant můßio gâtawósis. * 4 Mojž. 10, 9.

9. Tàipo ir jûs, kad liežùwjeis kàlbat, jey neißmânomą kàlbą ißléidzat, kàipgi bus galimà žinóti, kas kalbēta yrà? nēs į wēją kalbēsite.

10. Yrà tiesà tulerópû balsû swiete, o tû taczaù ne ésti ney wiens nepérmanomas.

11. Tàygi jey aß ne žinaù bàlso ißsimânimą, búsiu neißmânoms tam, kursài kàlba; ir kàlbąsis bus man nepérmanomas.

12. Tàipo ir jûs, *kadángi jûs rupestingay pasiprocewójate dēl dwâsißkujû dowanû, to jêßkókit, kad surinkimą pagérintumbit, kad wiso apstingay turētumbit. * p. 1.

13. Dēl to, *kas liežùwjeis kàlba, tàipo tesimèldza, kad jis tai ir ißguldytu. * p. 12, 10.

14. Bet jey aß liežuwjù meldzůs, tay mèldzasi mâno dwâse; bet mâno dumà ney wienám niêko ne mâczija.

15. Bet kàipgi tai tur búti? bútent tàipo: aß mélsiůs su dwasè, ogi mèlsiůs ir dûmoje; aß giedósiu psálmus dwâsēje, ogi *giedósiu psálmus ir su dumà. * Epž. 5, 19.

16. Bet kad tu žegnóji dwâsēje, kaip gál tas, kùrs wiêtoje n'ißmânanczio stow, Amen tàrti ant tâwo dēkawônês? kadángi jis ne ißmâno, ką tu kalbi.

17. Tu tiesà gerày dēkawoji, bet kitsài iß to ne gérinams.

18. Aß dēkawoju sâwo Diêwui, kad aß daugiaùs liežùwjeis kalbù už jùs wisùs.

19. Bet surinkimè weikiaùs wélijûs, penkis žodzùs kalbēti su sâwo dumà, jeib ir kitùs pamokiczau; ne kaip ßeip déßimt túkstanczû žôdzû liežùwjeis.

20. Mieli brólei, *ne pastókit kûdikei ißmânime, bet † piktenybēje búkite kûdikei, alè ißmânime búkite tóbuli. * Epž. 4, 14. † Matt. 18, 3. f.

21. *Zokanè paraßyta yrà: aß kitàis liežùwjeis ir kitomis lúpomis kalbēsiu ßiems žmonēms, o taczaù manęs ney taip ne klausys, sàko Wiêßpats. * 5 Mojž. 28, 49. Jêž. 28, 11. 12.

22. Tôgidēl liežùwjei ne yrà žénklu tikintiemsiems, bet netikintiemsiems; bet prarakâwimas ne netikintiemsiems, bet tikintiemsiems.

23. Tàygi, jey wisas surinkimas wienojè wiêtoje susièitu, ir wisi liežùwjeis kalbētu, bet ièitu tén n'ißmânanczujû arbà netikinczujû, ar jie ne sakytu, jùs ēsant padûkus?

24. Bet jey wisi prarakáutu, ir kad atèitu koks netikis, arbà neißmânąs, tas pastótu tû wisû pérliuditas ir wisû sûditas.

25. Jr taipo, kas jo širdijè pa≈slēptà, pasiótu regimà, ir jis tàipo pùltu ant sâwo wéido, Diēwo meldstus, ir išsipažintu, Diēwą tikrày jusijè ēsanti.

26. Kàipgi dabàr yrà, mieli bró≈lei? * kad susièinate, tay kiekwienas tur psálmus, † tur pamókslą, tur liežuwjùs, tur apreiškimą, tur iš≈gùldimą. Wìslab tai te nusidůdiē ** ant pagérinimo.
* p. 11, 18. 20. † p. 12, 8. 9. 10. ** Epz. 4, 12.

27. Jey kas liežuwjù kàlba, ar po du, ar daugiáusey po tris, pakar≈czùy, tay wiens te išgùldo.

28. Bet jey kas ne ésti išguldyto≈jis, tay te≈tyl jisài surinkimè; bet tè≈kalba saw paczám ir Diēwui.

29. Bet prârakai tè≈kalba, du arbà trys, o kiti te sûdija.

30. Bet jey koks apreiškimas nu≈sidůda kitám, sēdinczam, tay pir≈màsis te≈tyl.

31. Jûs gâlite tiesà wisi prarakáuti, vo kits kito, jeib wisi mokintus, ir wisi graudénti bútu.

32. Jr * prârakû dwâsēs yrà pa≈důtos prârakams.
* p. 12, 9. 10. 11.

33. Nēs Diēwas ne yrà Diēwas nedawâdo, bet pakâjaus, kàipo wisůsè surinkimůse šwentûjû.

34. Júsû * móterēs te tyl surinki≈můse; nēs ne tur joms búti walè kalbēti, bet † padůtos búti, kàipo ir zokânas sâko.
* 1 Tim. 2, 12. † 1 Mojz. 3, 16. 1 Kor. 11, 3. Epz. 5, 22. Kol. 3, 18. Tit. 2, 5.

35. Bet jey jos ko nor išmókt, tay jos namêj sâwo wyrus te kláusia. Móterims ne pritink, surinkimè kalbēti.

36. Arbà, ar Diēwo žôdis nůg júsû yrà išējes? arbà ar jis pas jùs wienus atèjes?

37. Jey kas mislijasi ēsąs prârakas, arbà dwâsiškas, * tas t' išpažysta, ką aš jums rašaù, nēs tai yrà Wiēšpatiēs prisâkimai.
* 1 Jon. 4, 6.

38. Bet jey kas yrà nežinąs, tas te esiê nežinąs.

39. Tôdēley, mieli brólei, didèy pasiprocewókitēs prarakâwimo, ir ne ginkite, liežùwjeis kalbēti.

40. Wìslab te nusidůdiē * wiēžli≈bay ir dawadnèy.
* Kol. 2, 5.

15. Pérskyrimas.

Apiē Prisikēlimą Numirusiujû ir kaip su tûmi bus.

(Grôm. 11. Nedēl. po šw. Tràicēs.)

1. Bet aš jums, mieli brólei, * primenu ēwangēliôs, kurę jums apsakiaù, kurę jûs taipojaù ir pri≈ēmēt, kuriôj taipojaù ir stówite;
* Gal. 1, 11. 12.

2. Per kurę * taipojaù išganyti pastójat, kókiu budù aš jums ję apsâkęs esmi, jey jûs ję teb' tùrite; kad tiktày ne bútumbit noprôsnay tikēję.
* p. 1, 21.

3. Nēs aš jums pirmjáus dawjaù, ką ir aš gawaù, kad Kristus nu≈miręs ésti už músû griekùs, * pagàl râštą;
* Jez. 53, 8. 9.

4. Jr kad jis yrà paláidots ir iš numirusiujû prisikēlęs trécząję diēną, * pagàl râštą,
* Ps. 16, 10.

5. Jr kad jis regētas yrà * Kēpâ≈so, potám † anû dwylika.
* Luk. 24, 34. † Mark. 16, 14.

6. Potám jis regētas yrà daugiaùs ne kaip penkiû šimtû bróliû wienu kartù, kuriû dar daùg gywi, bet keli jau užmigę.

7. Potám jis regētas yrà Jokûbo, potám * wisû apâštalû.
* Luk. 24, 50.

8. Paskuczáus po wisû * jis ir manęs, kaip ne czēsù gimusio, re≈gētas yrà.
* Nuſ. Ap. 9, 3.

9. Nēs aš esmi * mažiáusiasis tarp apâštalû, kaip kurs newèrts esmi, kad apâštalu wadinamas búczau, tôdēl, kad Diēwo surinkimą pérse≈kinējau.
* Epz. 3, 8.

10. Bet iš Diēwo malónēs esmi, kas esmi, ir jo malóne manijè ne bùwo noprosnà, bet aš daug daugiaùs dirbau už jûs wisùs; alè ne aš, bet Diēwo malóne, su manim ēsantiji.]

11. Dêlgi to, ar búczau aš, ar aniē, tàipo Diēwo žôdi apsâkome, ir tàipo jûs tikējot.

12. Bet jey Kristus apsâkomas yrà, kad jisài * iš numirusiujû prisi≈kēlęs, kàipgi keli júsû sâko, prisi≈kēlimo iš numirusiujû n'ēsant?
* Nuſ. Ap. 17, 18.

13. Bet jey prisikēlimo iš numirusiujû n'ierà, tay ir Kristus ne prisikēlęs.

14. Bet jey Kristus ne prisikēlęs, tay músû kozonis noprosnà; tay ir júsû tikējimas noprôsnas.

15. Bet mes ir bútumbim ißrasti netikrais liùdininkais Diêwo, buk mes prieß Diêwą liùdiję, * ji Kristų prikêlusi, kuri jis ne êsąs prikêlęs; kadángi numirusieji ne prisikelia.
* Nus. Ap. 3, 15. s.

16. Nês jey * numirusieji ne prisikelia, tay ney Kristus ne prisikêlęs.
* Rym. 8, 11.

17. Bet jey Kristus ne prisikêlęs, tay * júsû tikêjims noprôsnas; tay dar éste sâwo griekůsè. * p. 14.

18. Tay ir tiê, kuriê Kristuje užmigę, prapůlę.

19. Jey tiktáy ßimè gywastijè Kristumi nusitikim, tay mes bêdniáusieji ésme iß wisû žmoniû.

20. Bet dabàr Kristus yrà prisikêlęs iß numirusiujû, ir * pirmůniu tû pastójęs, kuriê miêgti.
* Nus. Ap. 26, 23. s.

21. Kadángi per * wieną žmógų smèrtis, ir per wieną žmôgų prisikêlimas iß numirusiujû atèit.
* 1 Moiz. 3, 19. Rym. 5, 12. 18.

22. Nês kaip Adomè wisi mirßta, taip ir * wisi Kristuje bus gywi padaryti. * Rym. 5, 21.

23. Bet kiekwienas sâwo eilêjè. * Pirmůnis Kristus; potám † Kristui priklaùsantieji, kad jis atèis.
* p. 20. 1 Tess. 4, 14. † Gal. 5, 24.

24. Potám gâlas, kad jisái karalystę Diêwui ir Têwui padůs, kad jis niekù pawèrs wisą ponystę, ir wisą wyriausybę ir galybę.

25. Bet jis tur ponawóti, * iki kol jis wisùs sâwo neprietelius po sâwo kójomis paguldys.
* Matt. 22, 44. s.

26. * Paskiáusiasis neprietelis, kursái bus niekù pawerstas, yrà smèrtis.
* Apr. 20, 14.

27. Nês (paraßyta:) „jis wisùs dáiktus * pàdawe po jo kójomis." Bet kad jisái sâko, wisùs dáiktus padůtus êsant, tay regimà, kad tai be to, kursái jam wisùs dáiktus pàdawe. * Ps. 8, 7. Matt. 11, 27. s.

28. Bet kad jam wislab bus padůta, tay ir pats Sunùs padůtas bus tám, kursái jam wislab pàdawe, jeib Diêwas bútu wislab wisůsè.

29. Kągi ßeip tie dâro, kuriê krikßtidinasi ant numirusiujû, jey numirusieji niekù budù ne prisikel? kam jie krikßtidinas ant numirusiujû?

30. Ir * kámgi mes kas adyną pawojumè stówim? * Rym. 8, 36.

31. Prie músû * garbês, kurę turiù Kristuje Jêzuje, músû Wießpatije, † aß mirßtu kas diêną.
* 1 Tess. 2, 19. † 2 Kor. 4, 10. 11.

32. Ar aß žmôgißkoj mislij su žwêrimis Epêzè êmjaùsi? ką man mâczij, jey numirusieji ne prisikel? * wálgikim ir gérkim, nês rytój ésme numirę.
* Jêz. 22, 13. P. 56, 12. Jßm. 2, 6.

33. * Ne důkitês ißsiwadžûti. Piktos kàlbos pagadin gerùs pasielgimùs.
* Epez. 5, 6. s. Jßm. 4, 12.

34. * Pabùskit ben wieną kàrtą tikrày, ir ne susigriêßikit; nês keli niêko ne žino apiê Diêwą, tai † jums ant apgêdinimo sakaù.
* Rym. 13, 11. † 1 Kor. 6, 5.

35. Bet jey kas czę sakytu: * kaip numirusieji prisikéls? ir su kokèis kúnais jie atèis: * Ezek. 37, 3.

36. Tu dùrniau, ką tu sêji, ne atgyja, * jey ne pirmà numirtu.
* Jon. 12, 24.

37. Ir ką tu sêji, juk ne yra tas kúnas, kursái tur pastóti, bet tiktày grúdas, bútent kwietys, ar kitû wiens.

38. Bet Diêwas jam důda kúną, kàipo jis nor, ir kiekwienai * sêklai jôs paczios kúną. * 1 Moiz. 1, 11.

39. Ne wisas kúnas yrà tas pats kúnas; bet kitôks kúnas yrà žmoniû, kitôks galwijû, kitôks žuwjû, kitôks paùkßczû.

40. Ir yrà dàngißki kúnai, bey žémißki kúnai. Bet kitą ßlôwę tur dàngißkieji, ir kitą žémißkieji.

41. Kitą skaistùmą tur sáule, kitą skaistùmą tur mênû, kitą skaistùmą tur žwàigždês. Nês wienà žwaigždê kitą pérreit skaistumù;

42. Tàipo ir prisikêlims numirusiujû: Sêjams yrà pagèndąs, ir kélsis nepagèndąs.

43. Sêjams yrà negarbêj, ir kélsis * ßlowêjè. Sêjams yrà silpnybêje, ir kélsis stiprybêje. * Pil. 3, 20. 21.

44. Sêjams yrà prigimęs * kúnas, ir kélsis dwâsißkas kúnas. Jey turi prigimusi kúną, tay turi ir dwâsißką kúną. * Grykißkay: důßißkas.

45. Kaip paraßyta yrà: * pirmásis žmogùs, Adômas, sutwértas yrà i-

kúnißkąji† gywasti; ir paskutinysis Adômas į dwâsißkaji gywasti.
* 1 Moiz. 2, 7. † Gryk. dûßißkąji.

46. Bet dwâsißk..sis kúnas ne ésti pirmàsis, bet kúnißkasis,* potám dwâsißkasis. * Gryk. dûßißkasis.

47. Pirmàsis żmogùs yrà iß żémês ir żémißkas; antràsis żmogùs yrà Wiêßpats iß dangaùs.

48. Koksài żémißkasis yrà, tokiê yrà ir żémißkieji, ir koks dàngißkasis, tokiê yrà ir dàngißkieji.

49. Jr kaip mes neßiójam âbrozą żémißkojo, tàipo ir neßiósim âbrozą dàngißkojo.

50. Bet apiê tai sakaù, mieli brólei, kad *kúnas ir kraùjas ne gál Diêwo karalystę į dalykus gáuti, o pagèndantiji butybe ir ne gáus nepagèndanczęję.
* Matt. 16, 17. Jon. 1, 13.

51. Sztay, aß sakaù jums paslêptinę. *Mes ne wisi użmigsime, bet mes wisi pérkeisti pastósime.
* 1 Tess. 4, 15. s.

52. Jr tai umày, akiês mirksnije, czēsè paskiáusiosiôs *trûbôs. Nēs trubà skambēs, ir numirusieji kélsis nepagèndą, ir mes pastósim pérkeisti.
* Matt. 24, 31. 1 Tess. 4, 16.

53. Nēs *ßitas pagèndąsis tur apsiwilkti nepagèndanczûju, ir ßitas smertélnasis tur apsiwilkti nesmertelnystè.
* 2 Kor. 5, 4.

54. Bet kad ßis pagèndąsis apsiwilks nepagèndanczûju, ir ßis smertélnasis apsiwilks nesmertelnystè, tay ißsipildis tas żôdis, *kursài paraßytas yrà:
* Jez. 25, 8.

55. Smèrtis yrà prarytas pérgalējime. Smertiê, kamè tâwo gylys? peklà, kamè tâwo pérgalējimas?

56. Bet gylys smèrtiês yrà griêkas; bet *galybe griêko yrà zokânas.
* Rym. 7, 9. 13.

57. Bet garbê Diêwui, *kursài mums pérgalējimą dâwęs, per músû Pônà Jēzų Kristų.
* 1 Jon. 5, 4.

58. Dēl to, mâno mieli brólei, búkit *stiprus, nepajùdinami, ir wis áugkite dárbe Wiêßpatiês, kadángi żinote, †júsû dárbą ne noprôsiną êsanti Wiêßpatije.
* Kol. 1, 23. † 2 Nus. Kar. 15, 7.

16. Pérskyrimas.

Apiê Dowanû Rànklių Wargdieniáms Krikßczonims Jerúzalēj.

1. Bet apiê *dówanas, kuriôs ßwentiemsiems sùdedamos, kàipo pàliepjau surinkimams Galátioje, taip ir jûs darykite:
* Nus. Ap. 11, 29. Rym. 12, 13.

2. Kôżną primąję dieną sabatû* kiekwienas iß júsû te pasidediê pasawę, ir te sùrenk, kiek jam mēgsta, jeib ne, man atêjus, tadà dar pirmà rèiktu sudēti dówanas. *t. e. nedēlės.

3. Bet kad aß búsiu atêjęs, tay aß tus, kuriùs jûs ißrąsite, su grômatomis *siųsiu, jeib nunèßtu júsû dówanas į Jerúzalę. *2 Kor. 8, 18. 19.

4. Bet jey rèikals bus, kad ir aß nukeliáuczau, tay jie su manimi keliáus.

5. Bet *aß pas jùs atèisiu, kad aß per Macēdónią keliáusiu; nēs aß per Macēdónią keliáusiu.
* Nus. Ap. 19, 21.

6. Bet pas jùs aß ràsi pasiliksiu, arbà ir pérżiemawosiu, jeib jûs manę palydētumbit, kur aß nuèisiu.

7. Dabàr aß jùs ne nóriu regēti pro ßali èidams: nēs aß tikiûs, ben kókį czēsą pas jùs pasiliksęs: *jey Wiêßpats pérleis. * Nus. Ap. 18, 21.

8. Bet aß pasiliksiu *Epēzè iki sekminiû. * P. 15, 32.

9. Nēs man yrà atwértos didelēs dùrys, daug naudôs dâranczos; o ir daug priêßininkû yrà czónay.

10. Jey Timotêjus atèis, dabókite, kad jis be báimês pas jùs bútu; nēs ir jisài *dirba dárbą Wiêßpatiês, kaip ir aß. * Pil. 2, 20.

11. Tôgidēl ney wiens ji te ne paniêkin. Bet palydēkit ji pakâjuje, jeib jis pas manę atèitu; nēs aß jo láukiu su bróleis.

12. Bet apiê bróli Apollôsą żinókite, kad aß ji labày graudenaù, kad jis pas jùs atèitu su bróleis, ir jis powisám ne norējo dabàr atèiti, bet jis atèis, kad atspēs.

13. *Budēkite, stowēkite tikējime, búkite wyrai, ir búkite stiprus.
* P. 15, 34. Matt. 24, 42. P. 25, 13.

14. Wisi júsû daiktài te nusidûdiê méilēje.

15. Bet asz jùs graudenù, mieli brólei: jûs pażystat *namùs Stepôno, kad jie †pirmûnēs yrà Akâjoj, ir kad jie pâtys pasidâwę ant tarnâwimo szwentiemsiems.
* P. 1, 16. † Rym. 16, 5.

16. Jeib ir jûs tokiems bútumbit paszlùżnus, ir wisiems, kuriê *draugè procewójas ir dirba. * Pil. 2, 30.

17. Asz dżaugiûs dēl atējimo Stepôno, ir Portunáto, ir Akâiko; nēs kur asz júsû *stokójau, tai jie atpilde.
* 2 Kor. 11, 9.

18. Jie atgaiwino mâno ir júsû dwâsę. *Iszpażinkite tókius.
* 1 Tess. 5, 12.

19. Jùs swéikina surinkimai Aziòj. Didèy jùs swéikina Wiêszpatije *Akwilas ir Priscilla, su †surinkimù jû namûsè.
* Nus. Ap. 18, 2. 18. 26. † Rym. 16, 5.

20. Jùs swéikin wisi brólei. Swéikinkitēs kits kitą *szwentûju pasibucżâwimu.
* Rym. 16, 16. 2 Kor. 13, 12. 1 Tess. 5, 26. 1 Petr. 5, 14.

21. Asz *Pówilas swéikinu jùs sâwo rankà.
* Kol. 4, 18. 2 Tess. 3, 17.

22. Jey kas Pônq Jēzų Kristų ne myl, tas t'esiê Anatema. Mâran Atta. (Wiêszpats atèit.)

23. *Malóne Pôno Jēzaus Kristaus te esiê su jumis.
* Rym. 16, 24.

24. Mâno méile te esiê su jumis wisàis Kristuje Jēzuje. Amen.

Pirmóji Grômata Korintiônams, siųstà isz Pilippû, per Stepôną ir Portunâtą ir Akâiką ir Timotêjų.

Gâlas pirmôsēs Grômatôs szw. Pówilo Korintiônams.

Antrója Grômata szwèntojo Pówilo Korintiônams.

1. Pérskyrimas.

Pówilo Kantrùms pérsekinėjime.

1. Pówils, Apâsztals Jēzaus Kristaus, *per Diêwo wâlę, bey brólis Timotêjus, Diêwo surinkimui Korintè, podraùg ir wisiems szwentiemsiems wisôj Akâjoj:
* 1 Kor. 1, 1.

2. Malóne t'esiê *su jumis, ir pakâjus nûg Diêwo, músû Tēwo, ir nû Pôno Jēzaus Kristaus.
* Rym. 1, 7. 1 Kor. 1, 3.

3. *Paszlówints t'esiê Diêwas ir Tēwas músû Pôno Jēzaus Kristaus, Tēwas mielaszirdingystês, ir †Diêwas wiso palinksminójimo,
* Epēz. 1, 3. 1 Petr. 1, 3. † Rym. 15, 5.

4. Kursài mùs palinksmina wisamè músû wargè, kad ir mes palinksmint gâlime wisokiamè wargè ēsanczus, tûm palinksminójimu, kuriûmi mes Diêwo palinksminójami.

5. Nēsà *kaip mes kentējimo Kristaus daug tùrim, tàipo ir apsczèy †palinksminójami ésme per Kristų.
* Ps. 34, 20. † Ps. 94, 19.

6. Bet ar wàrgo tùrim, ar palinksminójimo, *tay toktài jums ant géro nusidûst. Jey wàrgas, tay toktài jums nusidûst ant palinksminójimo ir iszgânimo, (kursài iszgânims pasiródo, jey kènczat su kantrumù, tàipo, kaip mes kènczam.) Jey palinksminójimas, tay toktài taipojaù ir jums nusidûst ant palinksminójimo ir iszgânimo.
* P. 4, 15. 17.

7. Ir músû nusitikējimas stiprèy stów uż jùs, kadángi żinom, kad, *kaip jûs kentējimo dalywi éste, taip ir palinksminójimo dalywi búsit.
* 2 Tess. 1, 4. 7.

8. Nēsà mes jums ne slêpsim, mieli brólei, *sâwo wàrgą, mums Aziòj nusitikusiji, kur per miêrą apsùnkiti bùwom, ir per sylą, tàipo, kad jau abejójom, bau gywi isztiksę,
* Nus. Ap. 19, 23.

9. Ir sawijè pamislijç bùwom, turēsę mirti. Bet tai tôdēl nusidawe, jeib ne pâtys sawim nusitikētumbim, bet Diewù, kursài numirusiûsius prikel;

10. Kursài mus nû tókio smèrtiês iszgélbējo, ir dar kasdiên iszgélbt; ir jûmi nusitikim, jì ir *toliaùs mus iszgélbēsenti, * 2 Tim. 4, 18.

11. Per pagálbą júsû użmeldimo uż mus; jéib ant músû, uż tą dó-

wanq, mums per daug żmónes dûtaje, daug dēkawônēs nusídûtu.

12. Nēsà tai múſû gyrius, bútent * liûdijims múſû sąźinēs, kad † mes praſtybēj ir diêwißkoj tikrybēj, ne kúnißkoj ißmintijè, bet Diêwo malónēje, ßimè ſwiete éſme paſièlgę, bet daugiáuſey pas jùs.
* Ebr. 13, 18. † Matt. 10, 16.

13. Nēs mes niêko kito jùms ne râßom, kaip ką ſkàitot, irgi ràndat. Bet aß tikiûs, jûs ir iki gâlo mus tókius ràſit, kokius mus iß daliês ir éſte râdę.

14. Nēs * mes éſme júſû gyrius, kàipo ir jûs múſû gyrius éſte ant dienôs Wiêßpatiês Jēzaus.
* p. 5, 12.

15. Ir tûmi nuſitikēdams miſlijau, àndav pas jùs atèit, jeib wēl geradējyſtę gáutumbit,

16. Ir aß per jùs į Macēdónią keliáuczau, ir iß Macēdoniôs wēl pas jùs ißkàkczau, ir júſû lydēts búczau į Judēą.

17. Argi n'apſídumójime elgiaùſi, toktài ketindams? arbà ar mâno apſiēmimai kúnißki? ne tàipo; bet pas manę yrà kas je, tai je, ir kas ne, tai ne.

18. Bet, ak * wiernàſis Diêws! (żino,) kad múſû żôdis ant júſû n'ierà je bey ne bùwęs. * 1 Kor. 1, 9.

19. Nēſà Diêwo Sunùs, Jēzus Kriſtus, tarp júſû per mus apſakytaſis, per manę bey Silwâną bey Timotêjų, tas ne bùwo je ir ne, bet je bùwo jamè.

20. Nēs wiſi Diêwo paźadējimai je yrà jamè, ir Amen yrà jamè, ant Diêwo garbês per mus.

21. Bet Diêwas tas yrà, kurs mus * patwirtin podraùgey ſu jumis į Kriſtų, ir mus pamôſtijęs,
* 1 Kor. 1, 8. 1 Petr. 5, 10.

22. Ir użpéczwētijęs, ir į múſû ßirdì * pradûtką, Dwâſę, dâwęs.
* Rym. 8, 16. Epèz. 1, 14.

23. Bet aß Diêwą * per liûdininką ßaukiù ant ſâwo dûßiôs, kad aß jùs paczēdidams dar ne wēl į Korintą atējaù; * Rym. 1, 9.

24. Ne, kad mes * wießpatáutumbim ant júſû tikējimo, bet mes éſme pagálbininkai júſû dżaùgſmo: nēs jûs ſtówite tikējime. * 1 Petr. 5, 3.

2. Pérſkyrimas.

Apie Prìēmimą priſiwèrczencziojo Griekininko.

1. Bet aß tai ſawij padumójau, kad ne wēl ſmutnybēj pas jùs atèiczau.

2. Nēſà jey aß jùs apſmûtniju, kas yrà manę palinkſminąs, kaip tikt tas, kurs manęs apſmûtnijams.

3. O aß jums toktài raßiaù, * kad aß àteidams ne turēczau ſmûtnitis iß tû, iß kuriû man weikiaùs dżaùgtis reikētu. Kadángi tai nû wiſû júſû tikiûs, kad mâno dżaùgſmas júſû wiſû dżaùgſmas ēſąs. * p. 12, 21.

4. Nēs aß raßiaù jùms didimè wargè bey ßirdiês tûżboj, ſu daug âßaromis, ne kad turētumbit apſmûtniti buti, bet kad méilę ißpażintumbit, kurę aß turiù ypaczey prieß jùs

5. Bet jey kas ſmûtką padâręs, tas ne manę apſmûtnijęs, bet iß daliês (kad ne perdaùg ſakyczau) jùs wiſùs apſmûtnijo.

6. Bet ganà, kad tas daugiáuſiujû taip pabártas yrà;

7. * Jeib jûs jam dabàr toliaùs jû labjaùs atléiſtumbit, ir linkſmintumbit, kad jis ne nugrimſtu perdidżôj ſmutnybēj. * Gal. 6, 1.

8. Tôdēl graudenù jùs, ißródikite méilę ant jo. * 1 Kor. 16, 14.

9. Nēſà dēl to aß jums ir râßęs eſmi, kad ißpażinczau, bau jûs iß tikro * paklùſnus éſte wiſůſè dalykůſe.
* p. 7, 15.

10. Bet kuriám jûs ką atléidżat, tam ir aß atléidżu. Nēſà ir aß, kam ką atléiſdams, tai atléidżu dēl júſû, Kriſtaus wiêtoj;

11. Kad ne apgáuti paſtótumbim * ßētôno. Nēſà mums ne yrà nežinoma, ką jis miſlij tur. * Luk. 22, 31.

12. Bet kaip aß ißkakaù * Troâdon, apſakyt ēwangēliją Kriſtaus, ir † man dùrys atwértos bùwo Wiêßpatije:
* Ruſ. Ap. 16, 8. † Ruſ. Ap. 14, 27.

13. Ne rimaù ſâwo dwâſēj, ne râdęs Titų, ſâwo bróli; bet atſiſwéikinęs nû jû ißējaù į Macēdónią.

14. Bet Diêwui dēkuy, mums wiſadôs dûdanczam pérgalējimą Kri-

stuje, ir apréißkianczam kwâpą sâwo ißpazinimo per mus wisose wiêtose.

15. Nēsà mes ésme Diêwui géros kwâpas Kristaus, * tarp abiêjû, tarp ißgânomujû ir tarp prapûlanczujû.
* 1 Kor. 1, 18.

16. Sziems kwâpas smèrtiês ant smèrtiês; bet aniems kwâpas gywastiês ant gywastiês. Jr * kas yrà tam tinkas? * p. 3, 5. 6.

17. Nēsà mes ne ésme, kaip daug tokiû, kuriê Diêwo zôdi pérkreipja, bet kaip iß tikrybês, ir kaip iß Diêwo, po Diêwo akiû, kàlbame Kristuje.

3. Pérskyrimas.

Uztarims Ewangēlißkojo Mokitojû Urēdo.

1. Argi mes wēl pràdedam * pâtys girtis? arbà bau mes priwâlom, kaip keli, pàgirianczû grômatû jusùmp, arbà pàgirianczû grômatû iß júsû? * p. 5, 12.

2. Jûs éste músû grômata, raßyta músû ßirdijè, pazystama ir skàitoma wisû zmoniû;

3. Kuriê jûs pazystami pastójot, êsą grômata Kristaus, per músû sâkimo-urēdą pagatâwita, ir per * mus raßyta, ne tinta, bet Dwase gywojo Diêwo, ne i akmèns toblyczàs, bet i kúnißkas ßirdiês toblyczàs. * Jer. 31, 33.

(Grôm. 12. Nedēl. po ßw. Tràices.)

4. Bet tóki nusitikējimą tùrim Diewôp * per Kristų. * Jon. 14, 6. f.

5. Ne * kad mes tinką bútumbim iß sawęs, ką mislit, kaip iß sawęs, bet kad mes tinką ésme, tai iß Diêwo yrà; * p. 2, 16.

6. Kursài ir mus tinkanczus padâre, pilnawót urēdą naùjojo testamènto, ne skaitytinês, bet Dwâsês. Nēsà skaitytine zawina, bet * Dwâse gywus dâro. * Jon. 6, 63.

7. Bet jey urēdas, per skaitytines zawinąsis, ir i akmenis irąßytasis, skaistùmą turējo, taip, âzą waikài Jzraêlio ne galējo paziurēt * i wéidą Moizêßiaus, dēl skaistùmo jo wéido, kurs taczaù pasiliáuja; * 2 Moiz. 34, 30.

8. Kaip ne turētu toli daugiaùs skaistùmo turēt urēdas, * Dwâsę dûdąsis? * Gal. 3, 14.

9. Nēsà jey urēdas, prazùdimą psâkąsis, skaistùmo tur, jû daugiaùs tas urēdas, * teisybę apsâkąsis, apstingą tùr skaistùmą. * Rym. 1, 17. p. 3, 21.

10. Nēs ir anà dalis, kuri pérßwiesta bùwo, ne laikytina yrà per skaistùmą prieß ßi apstingąji skaistùmą.

11. Nēs jey tai skaistùmo turējo, kas pasiliáuja, jû daugiaùs tai ßlowês turēs, kas pasiliêkt.]

12. * Tàygi tóki nusitikējimą turēdami, didèy † drąsèy èlgiamēs, * p. 4. † Epēz. 6, 19.

13. Ne darydami, kaip Moizêßius, kursài sâwo * wéidą dàngalu apkabino, kad waikài Jzraêlio ne galējo ziurēt i gâlą to, kurs pasiliáuja. * 2 Moiz. 34, 33. 35.

14. Bet jû * ûmai yrà uzkētinti. Nēsà iki ßei diênai tas pats dàngals pasiliêkt ne-àtdengtas ant sénojo testamènto, jiems tą be skàitant, kursài Kristuje pasiliáuja. * Jez. 6, 10.

15. Bet iki ßei diênai, kad Moizêßius skàitoms, dàngals kâba jiems ant jû ßirdzû.

16. * Bet kad jie prisiwèrstu Wiêßpatiesp, tay dàngals bútu àtimtas. * Rym. 11, 23. 26.

17. Nēsà * Wiêßpats Dwâse yrà. Bet kur Wiêßpatiês Dwâse, czę walnybe. * Jon. 4, 24.

18. Bet dabàr pasiródo kiekwienamè iß músû, wéidu àtdengtu, kaip kokiamè zèrkole, Wiêßpatiês skaistùmas, ir més pérßwieczami ésme i tą pâti âbrozą, nů skaistùmo i skaistùmą, kaip nů Wiêßpatiês, kursài Dwâse yrà.

4. Pérskyrimas.

Ewangēlidos Waisingùmis Tikinczûse, po Wargàis karáujanczûse.

1. Tôdēl * tóki urēdą turēdami, kàipo † mums mielaßirdingyste dûta yrà, tay mes ne pailstam; * p. 3, 6. † 1 Kor. 7, 25.

2. Bet wéngiame ir pàslēptą gēdą, * ir klastomis ne apsieiname, nèygi pérkreipjam Diêwo zôdi; bet su tiesôs apreißkimù, ir gerày èlgiamēs prieß wisû zmoniû sązinę po Diêwo akiû. * 1 Tess. 2, 4.

3. Tàygi jey músû ēwangēlia apdengtà, tay ji apdengtà *prapûlanczûse, *1 Kor. 1, 18.

4. Prie kuriû ßio swieto Diēwas netikinczujû umùs apjekinęs, kad ne mâto skáistą ßwiēsą ēwangēliôs apiē skaistùmą Kristaus, *kursài yrà âbrozas Diēwo. *Ebr. 1, 3. f.

5. Nēs mes *ne sawę paczùs apsâkom, bet Jēzų Kristų, ji ēsanti Wiēßpati; bet mùs júsû tarnùs, dêley Jēzaus. *p. 1, 24.

6. Nēsà *Diēwas, kursài liēpe ßwiēsą iß tamsôs praßwisti, tas dâwe †skáistų ßwiesùmą į músû ßirdis, jéib (per mus) rąstus apßwietims ant ißpažinimo skaistùmo Diēwo, wéide Jēzaus Kristaus. *1 Moiz. 1, 3. †2 Petr. 1, 19.

(Grôm. Dienojè św. Baltramējaus.)

7. *Bet mes tókį skárbą tùrim žēmißkûse rykûsè, kad apstingoji macis bútu Diēwo, ir †ne iß músû. *p. 5, 1. †1 Kor. 2, 5.

8. Mes tùrim wisùr *wàrgo, bet mes nesitûžijam. Mums ne ramù, bet mes ne nusimenam; *p. 1, 8. p. 7, 5.

9. Mes kènczame pérsekinējimą, *bet ne ésme prastójami. Mes nuspáudzami, bet ne prapûlam: *p. 37, 24. 33.

10. Jr wis *neßiójamēs mirimą Pôno Jēzaus ant sâwo kúno, kad ir gywastis Pôno Jēzaus ant músû kúno bútu apréikßtas.] *Rym. 8, 17.

11. Nēsà mes, gywi ēsantieji, wisadôs į *smèrti dûdami ésme dēl Jēzaus, kad ir gywastis Jēzaus apréikßtas bútu ant músû smertélnojo kúno. *ps. 44, 23.

12. Tôdēl *smèrtis galingas yrà musijè, bet gywastis jusijè. *1 Kor. 4, 9.

13. Bet kadángi mes tą pâczę tikējimo dwâsę tùrim, (kaip paraßyta yrà: *aß tikiù, tôdēl kalbù), tày ir mes tikim, o tôdēl ir kàlbame. *ps. 116, 10.

14. Jr žinom, kad tas, kursài *Pôną Jēzų prikēlęs, ir mus prikéls per Jēzų, ir (gywus) pastatys draugè su jumis. *Ruf. Ap. 3, 15 f.

15. Nēs wislab tai nusidûst dēl júsû, *jeib apstingoji malóne per daugúmo dēkawójimą, Diēwą apstingay liáupsintu. *Rym. 5, 15.

16. Tôdēl mes ne pailstame; bet, nórint músû wirßutinysis žmogùs *pagènda, tay taczaù †widùjis iß dienôs į dièną atnaùjinamas. *1 Petr. 4, 1. †Epez. 3, 16.

17. Nēsà músû *wàrgas, kursài czēsißkas ir lèngwas yrà, dûda amžiną, ir per wisą miērą swàrbę ßlôwę. *Rym. 8, 18.

18. Mums, *ne wéizdintiemsiems ant to, kas regimà, bet ant to, kas neregimà. Nēsà kas regimà, tai czēsißka; bet kas neregimà, tai amžinà. *Rym. 8, 24. 25.

5. Pérskyrimas.

Palinksminójimas Tikinczujû prieß wisókius Wargùs; Galybe Ēwangēliôs.

1. Bet mes žinomēs, *músû žēmißkiemsiems namáms ßiôs ßētrôs sulúßtant, kad mes tùri budawônę, Diēwo pabudawótą, †namùs ne rànkomis padarytus, amžinày ēsanczus danguje. *Jobo 4, 19. 2 Petr. 1, 13. 14. †Jono 14, 2.

2. Nēsà dēl to ir *ißsiilgstame sâwo namû, iß dangaùs ēsanczujû, ir gèidzame, tais aprēdyti búti. *Rym. 8, 23.

3. Wienók tàipo, jey mes tikt aprēdyti, o ne nûgi rasti bútumbim.

4. Nēsà kôley ßiojè ßētroje ésme, ißsiilgstam, *apsùnkinti búdami; kadángi mes wélitumbimēs weikiaùs ne ißrēdyti, bet †aprēdyti búti, jeib kas smertélna, pastótu praryta gywascziô. *Jßm. 9, 15. †1 Kor. 15, 53.

5. Bet mùs tam itàisąsis, tai Diēwas yrà, kurs mums *pradûtką, Dwâsę, dâwęs. *p. 1, 22. Rym. 8, 16. 23. Epez. 1, 13. 14.

6. Bet mes wisadôs linksmi ésme, žinódami, kad, kôley kúne gywéname, tôley swetùr ant keliônês ésme Wiēßpaczui.

7. Nēs mes wáikßczojam tikējime, o ne regējime.

8. Bet mes linksmi ésme, ir *jû labjaùs gèidzame, iß kúno ißkeliáuti, ir namējè búti pas Wiēßpati. *Pil. 1, 23.

9. Tôdēl ir pasiprocewójame, ar namējè, ar swetùr ant keliônês búdami, *kad jam pamēgtumbim. *ps. 30, 13.

10. Nēsà mes wisi tùrim *pasiródītis prie súdo krâsês Kristaus, jeib kôžnas gáutu, kaip jis pasièlgęs, kúne gywas be búdams, ar gerày, ar piktày. *Nus. Ap. 17, 31. Rym. 2, 6. p. 14, 10.

11. Tôgidēl žinódami, *kad Diēwo rèikia bijótis, lèngwey èlgiamēs su žmonēmis; bet Diêwui mes pažystami ésme. Bet aš tikiù, kad ir júsû sążinēje pažystami ésme. * Jobo 31, 23.

12. Kad *ne wēl pâtys pasigirtumbim, bet jums priēžastį dûtumbim, mumis girtisi, jeib turētumbit ko girtis prieš tùs, kurië iš to, kas po akiû yrà, giriasi, ir ne pagàl širdi. *p. 3, 1.

13. Nēsà jey *per daùg dârome, tay Diêwui per daug dârome; jey miêrą làikome, tai jums miêrą làikome. *p. 11, 16. 17.

14. Nēs méile Kristaus mus taip wèrcza, kadángi tai tikim, kad, wienam *už wisùs numirus, tay jie wisi numirę. * Ebr. 2, 9.

15. O jis tôdēl *už wisùs yrà numiręs, †jeib tie, kurië gywi yrà, toliaùs ne saw patims gywi bútu, bet tám, kursài už jûs numiręs ir prisikēlęs. * 1 Tim. 2, 6. † Rym. 14, 7.

16. Tôdēl iš šio czēso ney wieno ne pažystame pagàl kúną. O nórint ir Kristų ésme pažinę pagàl kúną, taczaù ji jau dabàr daugiaùs ne pažystam.

17. Tôdēl, *jey kas Kristuje yrà, tay jis naùjas sutwērimas yrà; †kas senà bùwo, praêjo; štay, wislab naujà pastójo. * Rym. 8, 1. 10. † Jēz. 43, 19. Apr. 21, 5.

18. Bet wislab tai nůg Diêwo, kursài *mus pàts su sawimi sudérinęs yrà per Jēzų Kristų, ir urêdą dâwęs, sudérinimą apsâkanti. * Rym. 5, 10.

19. Nēsà *Diêwas bùwo Kristuje, ir sudérino swietą pats su sawim, ir ne prirokâwo jiems jû griekùs, ir pastâte tarp músû žôdi apiē sudérinimą. * Rym. 3, 24. 25.

20. Tôgidēl mes ésme *páslai, Kristaus wiêtoj, nēs Diêwas graudéna per mùs, tàygi prâšom Kristaus wiêtoje, susidéridinkit su Diewù. * Jēz. 52, 7.

21. Nēsà jis tą, *kursài ney jókio griêko nesižinójo, už mus †griekù padâręs, jeib **jamè pastótumbim teisybe, kuri po Diēwo akiû tinka. * 1 Petr. 2, 22. s. † Gal. 3, 13. ** Kol. 1, 14. Epēz. 1, 6. 7. Pil. 3, 9.

6. Pérskyrimas.

Graudénimas, Diēwo malónę wertày wartóti.

(Grôm. 1. Nedēl. po Užgawēniû.)

1. Bet mes *graudéname jùs, kaip †pagálbininkai, kad ne noprôsnay Diêwo malónę bútumbit priêmę. * p. 5, 20. † 1 Kor. 3, 9.

2. Nēs *jis sâko: aš išklausiaù tawę malónês czēsè, ir gélbējau tawę dienojè išgânimo. †Sztay, dabàr malónês czēsas, dabàr išgânimo dienà. * Jēz. 49, 8. † Luk. 4, 19. 21.

3. Bet ne důkim ney wienám ney jókio papiktinimo, kad músû urêdas ne pastótu išpeiktas.

4. Bet wisůsè daiktůsè *pasiródikime kaip Diêwo tarnài, didimè kantrumè, wargůsè, bēdosè, tûzbose, * p. 4, 2.

5. *Mûšiůse, kalējimůse, màištůse, darbůsè, budējimůse, pâstninkawimůse, *p. 11, 23. 27.

6. *Wiežlibystēje, išpažinime, lengwybēje, meilingumè, šwentojè Dwâsēje, neweidmainótoje méilēje. * 1 Tim. 4, 12.

7. Žôdije tiesôs, *stiprybēje Diêwo, per ginklùs teisybês po dešinês ir po kairês, * 1 Kor. 2, 4.

8. Per gàrbę ir per gēdą, per piktą gàrsą ir gérą gàrsą, kaip išwadzůtojei, o taczaù tèisus;

9. Kaip nepažystami, o taczaù pažystami; kaip *mirštą, o štay, gywi ésme; kaip bausti, o taczaù ne užmušti; * p. 4, 10. 11.

10. Kaip smutni, bet wisadôs linksmi; kaip ubagài, o taczaù kurie daug bagótais dârą; kaip niêko netùri, o taczaù wislab tùri.]

11. Ak jûs Korintiônai, músû burnà atsiwēre jusùmp, músû širdis linksmà.

12. Músû dēl ne rèikia jums tûžitis. Bet kad tûžijatēs, tai jûs dârote iš širdingôs dûmôs.

(Grykiškay: Jûs n'éste ankštày susprìáusti mumîjè, ale jûs éste susprìáusti sáwo Szirdijè.)

13. Aß su jumis kalbù, kaip *su sâwo waikàis, kad ir jûs prieß manę taip èlgtumbitēs, ir bútumbit linksmi. *1 Kor. 4, 14.

14. *Ne tráukkit prie swétimo jùngo su netikinczeiseis. †Nēs ką tur dárbo teisybe su neteisybè? kókią draugystę tur ßwiesybe su tamsybè? *5 Mojz. 7, 2. †Epez. 5, 11.

15. Kaip sùtar Kristus su Bēlialù? arbà kókią dâlį tur tikįsis su netikinczůju?

16. Kàipo Diēwo baznyczia sùtar su balwônais? bet *jûs éste baznyczia gywojo Diēwo, kaip ir Diēws târia: †aß nóriu jůsè gywénti, ir jůsè wáikßczoti; ir nóriu jû Diēwas búti, ir jie tur mâno zmónēs búti. *1 Kor. 3, 16. †3 Mojz. 26, 12.

17. Tódēl *ißèikit iß jû, ir atsiskirkite, sâko Wiēßpats, ir ne pakrùtikit niēko neczysto; tay aß jùs priimsiu. *Jez. 48, 20. p. 52, 11. Apr. 18, 4. s.

18. Ir búsiu *júsû Tēwas, ir jûs búsit mâno súnus ir dùkterēs, sâko wisagâlisis Wiēßpats. *Jer. 31, 1. 9. 33. p. 32, 38.

7. Pérskyrimas.

Graudénimas ant Paßwentimo.

1. Todēlgi, turēdami tóki pazadējimą, jûs mâno mieliáusteji, czystikimēs nů wiso apderkimo kúno ir dûßiôs, ir tolyn èikime paßwentimè Diēwo bàimēje.

2. Priimkite músû zôdį; mes ney wieną ne iártinom, mes *ney wieną ne pazeidēm, mes ney wieną ne apgâwom. *p. 12, 17. Ruf. Ap. 20, 33.

3. Tai ne sakaù, kad jùs prasûdiczau: nēsà pirmày jums pasakiaù, kad jûs *músû ßirdisè éste, draugè su mumis mirti ir draugè gywi búti. *p. 6, 11-13.

4. *Aß su didzù drąsumù jums kalbù, aß daug jumis giriûs; aß papilditas esmi palinksminójimu, aß esmi apstingay pilnas dzaugsmo, wisamè músû wargè. *Pilem. p. 8.

5. Nēsà mums į Macēdóniją ißkâkus, músû kúnas ne turējo âtilsiôs, bet mes wisûr bùwome wargè, iß laùko kowà, widujè báime.

6. Bet *Diēwas, kursài zemůsius palinksmin, tas mus palinksmino atējimu Titaus. *p. 1, 3. 4.

7. Alè ne tiktày jo atējimù, bet ir tům palinksminójimu, kuriůmi jis palinksmintas bùwo dēl júsû, ir apsàke mums júsû ißsiilgimą, júsû wèrksmą, júsû storawójimą uz manę, taip, kad dar daugiaùs pasidzaugiau.

8. Nēsà *kad aß jùs per grômatą apsmûtnijau, to man ne gàila, nórint man ir gàila bùwo; bet kadángi aß regiù, tą grômatą jùs rasi kókią mâzą wâlandą apsmûtnijusę. *p. 2, 4.

9. Tay taczaù dabàr dzaugiûs, ne tům, kad jûs apsmûtniti éste, bet kad jûs apsmûtniti éste ant gàilesczio. Nēsà jûs pagàl Diēwą éste apsmûtniti, jeib jûs mináu iß músû ney jokiôs ißkâdôs ney jokiamè dalykè ne gáutumbit.

10. Nēsà smutkà pagàl Diēwą, dâro gàilesti ant ißgânimo, kurio ney wiens nesigail; bet swieto smutkà dâro smèrti.

11. Sztay, tas pats dáikts, kad diēwißkay apsmûtniti éste, kókią prôce tas pas jùs padâręs, bejè atsitéisinimą, pâpyki, báimę, ißsiilgimą, storawójimą, pakorawójimą! jûs wisůsè dalykůse pasiródēt, czysti ésą tamè dalykè.

12. Tódēl, nórint jums raßiaù, tay taczau toktai ne nusidawe dēl to, kurs iártino, o ir ne dēl to, kurs iártintas yrà, bet dēl to, jeib júsû prôce uz mus apsireikßtu pas jùs, po Diēwo akiû.

13. Tódēl mes palinksminti ésme, iß to, kad jûs palinksminti éste. Bet dar jû apstingiaùs pasidzaugēmēs iß dzaùgsmo Titaus; nēsà jo dwâse yrà atsigaiwinust iß júsû wisû.

14. Nēsà tame, ką aß po jo akiû apiē jùs gyriau, ne apgēdits esmi; bet lyg kaip wislab tiesà yrà, ką aß jums esmi kalbējęs, taip ir músû pagyrimas po Titaus akiû tiesà pastójo.

15. Ir jis jû ßirdingésnis prieß jùs yrà, minēdams wisû júsû *paklusnùmo, kaip jûs jį su báime ir drebējimu éste priēmę. *p. 2, 9.

16. Aß dzaugiůs, kad aß ant júsû wisáy galiù pasítikēti.

8. Pérskyrimas.

Graudénims, ant dûſningû Dowanû Wargins giemsiems.

1. Aß apsakaù jums, mieli brólei, *Diêwo malónę, kuri (Diêwo) surinkimůse Macēdónioj yrà důta.
* Rym. 15, 26.

2. Nēsà jû dzaùgsmas ténay bùwo apstingas, kadángi jie daugumù wargû ißmēgiti bùwo. Ir kaczèyg jie labày wargingi bùwo, taczaù jie bagotingay dâwe wisôj prastybēj.

3. Nēsà pagâl wisą igalējimą (tai aß atliùdiju,) o ir per igalējimą jie bùwo noringi důti.

4. Ir mèlde mus, labày râgindami, kad *priimtumbim geradējystę ir nudalijimą rànkiaus, ant pagálbôs ßwentiemsiems.
* p. 9, 1. Naſ. Ap. 11, 29.

5. Ir ne, kaip nusítikējom, bet jie patys pasídawe pirmjáus Wiêßpaczui, ir potám mums per Diêwo wâlę,

6. Kad turējom Titą pagraudént, jeib jis, kaip pirmà bùwo pradējęs, tàipo ir tarp júsû tókią geradējystę ißtaisytu.

7. Bet lygey kaip jûs wisamè bagóti éste, tikējime, ir žôdije, ir ißpažinimè, ir wisokiamè stropumè, ir júsû méilēj prieß mus: taipojaù dabókitēs, kad ir ßiojè geradējystēje bagóti bútumbit:

8. Ne sakaù, kaip pàliepdams; bet kitiems taip besiprocewójant, tay aß bandaù ir júsû méilę, bau ji tikrôs weislês ésanti.

9. Nēsà jûs žinot malónę músû Pôno Jēzaus Kristaus, *kad, nórint jis bagótas yrà, taczaù wargingu pastójo dēl júsû, jeib jûs per jo warginгystę pralôbtumbit.
* Sak. 9, 9. Matt. 8, 20. Luk. 9, 58.

10. Ogi aß sâwo misli tamè dalykè pasakaù. Nēsà tai jums naudinga, kuriê jûs pérnay pradējote, ne tiktày daryti, bet ir norēti.

11. Bet dabàrgi ißpildikit ir dârimą, jeib, lyg kaip czę yrà weikùs ûmas *norēti, taipjaù czę bútu ir weikùs ûmas daryti, iß to, ką tùrite.
* pil. 2, 13.

12. Nēsà jey kas *noringas yrà, tay jis yrà (Diêwui) pamēgstąs, pagàl tai, kaip jis tùr, o ne kaip jis ne tùr.
* pam. ž. 3, 28. Mark. 12, 43.

13. Tai ne nusídůda su tà mislimi, kad kiti pakâjų turētu, o jûs priespaudą; bet kad lygums bútu.

14. Taip te paßlûžija júsû âpstas *jû netùrtui, per ßę brángę gadynę, kad ir jû âpstas potám paßlûžitu júsû pristokimui, ir lygums nusidůtu.
* p. 9, 12.

15. Kaip paraßyta yrà: *daug susrenkąsis, ne turējo perdaùg; ir mažsùrenkąsis, ne stokójo.
* 2 Moiž. 16, 18.

16. *Bet Diêwui dēkuy, kursai tókią prôcę ant júsû dâwęs i ßirdi Titaus.
* p. 9, 15. 1 Kor. 15, 57.

17. Nēsà jis tiesà pagraudénimą priēme; bet kadángi jis taip labày procewójos, tay jis iß sawęs patiês pas jùs nukeliâwo.

18. Bet mes wieną bróli su jûmi siùntēm, kursài giriams ēwangēlioje per wisùs surinkimùs.

19. Alè ne tikt tai, bet jis ir yrà surinkimû paskirts, per draùgą músû keliônês ßioj geradējystēj, *per mus ißtàisomoj Wiêßpaczui ant garbês, ir ant pagyrimo júsû gerôs wâlês.
* Gal. 2, 10.

20. Ir to saugójamēs, kad mus ne kas apžodzótu, dēl tokiôs bagotingôs dowanôs, kuri per mus ißtàisoma yrà.

21. Ir dabójamēs, kad tai wiernày nusídůtu, ne tiktày po akiû Wiêßpatiês, bet ir žmoniû.

22. Ogi mes su jûm siùntēm ir músû bróli, kuri mes tánkey ne wienamè dalykè numânēm pasíprocewójant, bet dabàr jû daugiaùs pasíprocewójant.

23. O mes ir jumis didèy tikimēs, ar *tai bútu dēl Titaus, (kursài mâno draùgas ir pagálbininks tarp júsû yrà) ar dēl músû bróliû, (kuriê †apâßtalai yrà surinkimû, ir garbê Kristaus,)
* p. 7, 13. p. 12, 18. † Rym. 16, 7.

24. Tàygi paródikite dēl to ißródimą sâwo méilês, ir *músû gy-

riaus apiê jùs, ant ßiû, ir atwiràỳ po akiû ſurinkimû. *p. 9. p. 7, 14.

9. Pérſkyrimas.

Rôdzi Kàikals, Dówanas grèitay bey wiernày nuſiųſti.

1. Nēſà apiê tókią *dówanq, ßwenſtiemſiems dûdamą, ne priwalù jums raßyti. *p. 8, 4. 20.

2. Nēs žinaù júſû *gérą wâlę, kurę giriù Macēdonißkiams (ſakydams): Akâja pérnay gatawà bùwo; ir júſû pawéikſlas daug parâgino. *p. 8, 19.

3. Bet ßius brólius tôdēl ſiuncżaù, kad múſû gyrius iß júſû tamè dalykè ne niekù pawirſtu; ir kad jûs gatawi bútumbit, lygey kaip aß apiê jùs eſmi ſâkęs.

4. Jeib Macēdonißkiams ſu manim draugè atèinant ir jùs negâtawus ràndant, mes, (ne ſakyſiu jûs,) gēdôs ne gáutumbim, iß tókio gyriaus.

5. Bet aß per reikalingą dáiktą laikiaù, brólius pagraudénti, kad jie pirmà użèitu pas jùs, ißtaiſyti ßitą pirmà pażadētąję żegnônę, jeib ji gatawà bútu, taipo, kad bútu żegnône, o ne ßykßtùmas.

(Grôm. Dienojè ßw. Laurèncijaus.)

6. Bet tai miſliju: *kas ſkupày ſēja, tas ir ſkupày pjáus, ir kas ſu żegnonè ſēja, tas ir pjáus ſu żegnonè; *Pam. 5. 22, 8.

7. Kôżnas pagàl ſáwo ßirdiês wâlę, ne ſu âpmaudu, arbà iß newâlês; nēſà *linkſmày dûdantiji Diēwas myl. *2 Moiz. 25, 2.

8. Bet Diēwas gál daryti, kad wiſokià malóne tarp júſû bagotinga bútu; kad jûs wiſamè wiſucżês pilną pritekimą turēdami, bagóti paſtótumbit ant wiſokiû gerû darbû,

9. Kaip paraßyta yrà: *jis yrà ißbàrſtęs ir dâwęs wargdieniáms; jo teiſybe ißliêkt amżinày. *Pſ. 112, 9. Pam. 5. 11, 24.

10. Bet tas, kurſài *sēklôs ſutènka ſējējui, tas juk ir dûnôs dûs wàlgiui, ir dáugſis júſû sēklą, ir użaugidis †ûgli júſû teiſybês;] *Jez. 55, 10. †Oz. 10, 12.

11. Kad bagóti bútumbit wiſûſè daiktûſè, ſu wiſù praſtumù, kurſài dâro *per mùs dēkawójimą Diēwui. *p. 1, 11. p. 4, 15.

12. Nēſà pagálba ßiôs dowanôs ne tiktày ſtôką ßwentûjû papildo, bet ir *apſtinga yrà tamè, kad daug Diēwui dêkawoja per ßi múſû wiērną paßlûżijimą; *p. 8, 14.

13. Jr gárbina Diēwą už júſû paklûſnų ißſipażinimą ēwangēliôs Kriſtaus, ir už júſû prâſtą dowanû dawimą, jiems, ir wiſiems,

14. Jr per ſâwo maldàs už jùs, kuriê júſû ißſiilgſta, dēl apſtingoſtôs Diēwo malónês juſijè.

15. Bet Diēwui dēkuy už jo neißkàlbamąję dówaną.

10. Pérſkyrimas.

Draudimas nû Jßwadżójimo netikrûjû Apâßtalû.

1. Bet aß, Pówils, graudenù jùs, per *romybę ir lengwybę Kriſtaus, kurſài pats tarp júſû búdams menks eſmi, bet kitùr búdams drąſùs eſmi prieß jùs. *Rym. 12, 1.

2. Bet meldżù, kad man ne rèiktu, pacżám tén êſant, drąſèy èlgtis, ſu tûm draſumù, kurs man prirokójams, prieß kelis, kuriê mus káltina, buk mes beſtèlgią kúnißku budù.

3. Nēſà nórint mes kúne krùtam, tay tacżaù mes ne *karáujam kúnißku budù. *1 Tim. 1, 18.

4. Nēſà *ginklai múſû karâwimo ne kúnißki, bet galingi po Diēwo akiû, ſuardyti padrútinimus, *Epz. 6, 13.

5. Kurèis ſuàrdom ſudúmimus, ir wiſą aukßtybę, paſikelianczę prieß Diēwo ißpażinimą, ir ſugáunam wiſą ißminti po paklusnumù Kriſtaus;

6. Jr gatawi éſme *atkèrßiti kôżną nepaklusnùmą, kad júſû paklusnùms ißſipildis. *Nuſ. Ap. 8, 20. 1 Kor. 5, 3. 4. 5.

7. Ar ant to wéizdite, kas po akiû yrà? jéy kas tikis, Kriſtaus êſąs, tas wēl tai ſawijè te miſlij, kad, lygey kaip jis Kriſtaus yrà, taip ir mes Kriſtaus éſme.

8. O *nórint ir mâżumą daugiaùs girczaus †múſû mâciês, kurę Wießpats mums dâwęs, jùs pagérint, ir ne pagadint, ne pawirſczau i gēdą. *p. 12, 6. †1 Kor. 5, 2. 4. 5.

9. (Bet tai ſakaù) kad ne miſlitumbit, manę norējuſi jùs gàndit *grômatomis. *1 Kor. 5, 9. 11.

10. Nēsà grômatos, (sâko jie) sùnkios ir drútos; *bet pribuwimo kúno sìlpnas, ir kalbà per niēką laikytina. *p. 1.

11. Kursài tôks yrà, tas te mislij, kad kokiē mes ésme su żôdżeis grômatose, kitur búdami, tokiejaù dryśtam bút ir paczù dárbu *czę bůdami, *p. 12, 20. p. 13, 2. 10.

12. Nēsà mes *nè-dręsame tiems prisilygintis, arbà tarp tů rokůtis, kuriē sawę pâtys giriasi. Bet jie sawę sawimi mieródamies, ir sawę pagàl sawę pacziùs per áukßtus laikydamies, niēko ne ißmâno. *p. 3, 1. p. 5, 12.

13. Bet mes nesigirsimēs per miērą, bet tiktày *pagàl miērą dawâdo, per kurį mums Diēwas tą miērą numierâwo, atsēkt ir iki júsů. *Rym. 12, 3.

14. Nēsà mes ne per toli ißsitiēsiam, lyg kaip ne atsēkią iki júsů: nēsà mes juk ir iki júsů ißkâkom su ēwangēlia Kristaus.

15. Jr *nesigiriam per miērą swetimàis darbàis, bet nusitikim, kad júsů tikējimui jusijè jau paáugus, mes pagàl sâwo dawâdą dar toliaùs ißkàksę, *Rym. 15, 20.

16. Jr ēwangēlią taipojaù ir tiems apsakysę, kuriē anàpus júsů gywéna, ir nesigirsę tůmi, kas per swétimą dawâdą pataisyta.

17. Bet jey *kas giriasi, tas tesigiriē Wiēßpatimi.
*Jēr. 9, 23. 24. 1 Kor. 1, 31.

18. Nēsà ne dēl to kas yrà tikrày tinkąs, kad jis pats sawę giria, bet kad ji Wiēßpats giria.

11. Pérskyrimas.

Pówilo ißkęstieji darbài bey pawojůmai Surinkimo Jßplâtinime.

1. Důk Diewè, kad jůs ben mâżumą manę pakęstumbit paikysteje; ogi bejè jůs man tai pakėnczate.

2. Nēsà aß żēlawóju uż jùs Diēwo żēlawójimu. Nēsà aß jùs pawiēriiau wienám wyrui, jeib *czystą mèrgą Kristui priwèsczau.
*3 Moiż. 21, 13. Epèż. 5, 26. 27.

3. Bet aß bijaùs, kad ne, kaip *żaltys Jēwą ißwadżójo sâwo klastà, taipjaù ir júsů ůmai attráukti bútu nů prastybês Kristuje.
*1 Moiż. 3, 4. 13.

4. Nēsà jey kas pas jùs àteidams kitą Jēzų apsakytu, kurį mes ne apsâkēm, arbà jey jůs kitą dwâsę gáutumbit, kurę ne éste gâwę, arbà *kitą ēwangēlią, kurę jůs ne ésté priēmę: tay jůs toktài wertày kęstumbit. *Gal. 1, 8. 9.

5. Nēsà aß *tariůs ne mażésnis ēsąs, uż aukßtůsius apâßtalus.
*p. 12, 11. 1 Kor. 15, 10. Gal. 2, 6. 9.

6. Jr kacżèyg *pàiks esmi kalbojè, taczaù ne paiks esmi ißpażinimè. Bet aß geray pażystams esmi pas jùs wisùr. *1 Kor. 2, 1. 2. 13. Epèż. 3, 4.

7. Arbà ar aß susigriēßijau, sawę pasiżéimindams, jeib jůs bútumbit paáukßtinti? nēsà aß jums ēwangēlią *dowanày †apsakiaù.
*1 Kor. 9, 12. 18. † t. e. dykày.

8. Jr kitùs surinkimùs ißplēßiau, àlgą nů jů imdams, jeib jùms (Diēwo żôdį) apsakyczau.

9. O kaip aß pas jùs búdams stokójau, ney wieną *ne apsùnkinau; (nēsà mâno netùrtą atpilde brólei, kuriē iß Macēdóniôs atējo) ir wisůsè dalykůse jùs ne apsùnkindams laikiaùsi, o dar ir toliaùs taip laikysiůs. *p. 12, 13.

10. Kaip tikrày Kristaus tiesà manij yrà, taip man tas gyrius żémēse Akâjôs ne tur but użgintas.

11. Kodēl tai? *Ar kad aß jùs rásí ne myliu? Diewas tai żino.
*p. 6, 11–13.

12. Bet ką aß daraù, ir ką aß darysiu, tai dēl to daraù, *kad priēżasti atkirsczau tiems, kuriē priēżastiēs jēßko girtis, kad jie ēsą, kokiē mes. *1 Kor. 9, 12.

13. Nēs *tokiē netikri apâßtalai, ir klastingi darbininkai, parsiwèrczia į Kristaus apâßtalus.
*Pil. 3, 2.

14. O tai ir ne dywai; nēsà jis pàts, ßētônas, pasiwèrcza į ángēlą ßwiesôs.

15. Tôdēl tai ne didis dáikts, jey ir jo tarnài pasiwèrcza į apsakytojus teisybês; kuriů *gâlas bus pagàl jů dárbus. *Pil. 3, 19.

16. Wēl sakaù, kad ne kas mislitu, manę *pàiką ēsanti. Bet jey ne, tay priimkit manę per pàiką, kad ir aß mâżumą girczaus. *p. 12, 6.

17. Ką aß dabàr kalbù, tai nè kalbu kaip Wiêßpatije, bet kaip paikystēje, kadángi į gyrių parêjome.
18. Kadángi daug girias pagàl kúnq, tay * ir aß girsiûs.
* p. 10, 13. p. 12, 9.

(Grôm. Nedēl. Sekkagēsime.)

19. Nēsà jûs mielày pakènczat durniùs, * ißmintingi búdami.
* 1 Kor. 4, 10.
20. Jûs pakènczat, jey kas jùs wergineis dâro, jey kas jùs lùpa, jey kas jums ima, jey kas jums tyczojas, jey kas jùs į wéidą mùßa.
21. Tai sakaù pagàl negàrbę, kaip kad bútumbim silpni pastóje. Antgi ko kas drysta, (paikystēj kalbù,) ant to ir aß drystù.
22. Jie Ebrēônai, aß taipojaù: jie Jzraēlitai, aß taipojaù; jie giminê Abraômo, aß taipojaù.
23. Jie Kristaus tarnài; (paikày kalbù,) aß bregù ko daugiaùs esmi. * Aß daugiaùs dirbau, aß daugiaùs mûßiû kentējau, aß tankiaùs sugáutas, tánkey smèrtiês bēdosè buwaù.
* 1 Kor. 15, 10.
24. Nů Zydû gawaù penkis kartùs po * kétures=dèßimtis kirczû be wieno.
* 5 Moz. 25, 3.
25. * Tris kartùs esmi plâktas, † wieną kàrtą akmenimis mētitas, tris karùs âkruto sudaùzime skèndējau, dienàs ir naktis pérleidau gilybēje júriû.
* Nus. Ap. 16, 22. f. † Nus. Ap. 14, 19. f.
26. Aß tánkiey keliawaù, aß buwaù bēdôj * ant wándenio, bēdôj tarp razbáininkû, bēdôj tarp Zydû, bēdôj tarp pagônû, bēdôj miêstůse, bēdôj pûsczoje, bēdôj ant júriû, bēdôj tarp netikrû bróliû.
* Nus. Ap. 27, 2. f.
27. Nusiwargime ir * nusidirbime, daugybēje budējimû, alkime ir troßkime, daugybēje pâstninkawimû, ßàltije ir nůgumè.
* p. 6, 5.
28. Be to, kas ßrip nusidůst, bútent, kad aß kas dieną esmi uzkabinams, * ir rúpinu uz wisùs surinkimùs.
* Nus. Ap. 20, 18. f.
29. Kas silpnas, o aß ne pasilpstu? kas papiktinamas, o aß nèdegu?
30. Jèygi rèikia girtis, * girsiûs sâwo silpnybè.
* p. 12, 5.
31. Diêwas ir Tēwas músû Pôno Jēzaus Kristaus, * kursài te esiê paßlówints amzinày, zino, manę ne melůjanti.
* Rym. 1, 25.
32. * Damaßkè zémês waldônas karâliaus Arêto, sérgējo Damaßkēnû miêstą, ir norējo manę sugáuti.
* Nus. Ap. 9, 24.
33. Jr aß * pintinije pro lángą per mùrą buwaù nuléistas, ir ißbēgau iß jo rànkû.
* Joz. 2, 15. Nus. Ap. 9, 25.

12. Pérskyrimas.

Pówilo Gyrius ir Apreißkimas, prieß jo Prießininkû Garbės=Gûdą statytas.

1. Girtis tiesà man niêkam nèdera, taczaù aß atèisiu ant regējimû bey apreißkimû Wiêßpatiês.
2. Aß pazystu zmôgų Kristuje, pirm keturiolika mētû, (ar jis kúne bùwęs, tai ne zinaù; arbà ar jis ne kúne bùwęs, ir tai ne zinaù; Diêws tai zino.) Tas bùwo pàimtas ik į trėcząjį dàngų.
3. Jr aß pazystu tą zmôgų, (ar jis kúne bùwęs arbà ar jis ne kúne bùwęs, ne zinaù, * Diêws tai zino.)
* p. 11, 11.
4. Jis bùwo pàimtas į rôjų, ir girdējo neißkàlbamus zodzùs, kuriùs ney wiens zmogùs ne gal sakyti.
5. Tûmi girsiûs; bet sawimi nesigirsiûs, kaip tiktày sâwo * silpnybè.
* p. 11, 30.
6. Jr * jey girczaus, tôdēl ne paikày daryczau, nēsà tiêsą sakyczau. Bet to wéngiu, kad manę ne kas per didésni laikytu, ne kaip manę mâto êsant, arbà iß manęs gird.
* p. 10, 8. p. 11, 16.
7. Jr jeib aß ne per labày pasiáukßtinczau tů aukßtu apreißkimù, důras man yrà kûlas kúnui, bútent ßētôno ángēlas, kursài manę * kùmsczomis mùßtu, idánt ne per labày pasiáukßtinczau.
* Jobo 2, 6.
8. Dēl to tris kartùs Wiêßpati esmi mèldęs, kad nů manęs atstôtu.
9. Jr jis mán yrà sâkęs: te pakanka taw mâno malóne; nēsà mâno sylà silpnůsè macni. Tôdēl mieliáusey girsiûs sâwo silp-

nybè, kad Kristaus stiprybe pas manę gywéntu.]

10. Tôdēl esmi linksmôs ßirdiês silpnybēse, ißdàrkimůse, bēdosè, persekinējimůse, tůzbose, Kristaus dēley. Nēsà silpnas búdams, drúts esmi.

11. *Aß durniù pastójau besigirdams; ant to jûs manę per newâlę priwertēt. Nēsà aß turēczau júsû pagirtas búti, kadángi †niekù mažésnis ne esmi už didžůsius apâßtalus, nórint niêks esmi.
* p. 11, 1. 6. † p. 11, 5.

12. Nēsà juk apâßtalo ženklài tarp júsû daryti yrà, su wisù kantrumù, su ženklàis, ir su stebůklais, ir su darbàis.

13. Kàsgi tai yrà, kuriamè jûs prastesni éste už kitùs surinkimùs, kaip tiktày, kad aß pats jùs ne *apsùnkinau? atléiskit man ßi griêką.
* p. 11, 9. 1 Kor. 9, 12.

14. Sztáy, aß *gâtawas esmi, tréczą kàrtą jùs atlankyt, ir ne nóriu jùs apsùnkit. Nēsà aß ne to jëßkau, kas júsû yrà, bet júsû paczû. Nēsà ne waikài tur gimdytojams skarbû rinkti, bet gymdytojei waikáms. * p. 13, 1.

15. Bet aß labày mielày nóriu guldyt, *ir guldytas búti už júsû dußiàs; kaczèyg aß jùs labày didèy myliu, o taczaù màž mylims esmi. * p. 1, 6.

16. Alè testów tàipo, kad aß jùs *ne apsùnkinau, bet kytrùs búdams, aß su kytrystè jùs sugawaù.
* p. 11, 9. 2 Teß. 3, 8.

17. Alè ar aß benè ką apgawaù per kelis tû, kuriùs aß pas jùs esmi siùntęs?

18. *Titą pagraudenaù, ir su jûmi siunczaù wieną bróli. Ar benè Titus jùs apgâwo? ar mes ne tôj paczôj dwâsēj elgēmēs? ar mes ne tomis paczomis pēdomis wáikßcziojome?
* p. 8, 6. 16. 18.

19. Ar wēl mislijat, mus prieß jùs atsìkalbanczus? mes kàlbam Kristuje po Diêwo akim. Bet wislab tai mes dârom, mâno mieliáusieji, jums ant pagérinimo.

20. Nēsà bijaùs, kad aß *atêjęs, jùs ne tókius ràsęs, kókius nóriu, o ir kad jûs manę taipojaù ne tóki ràsę, koki jûs nórit, kad czę ne bútu barniû, pawydējimû, pâpykiû, waidû, pakalbējimû, ikalbējimû, †pasiputimû, màißtû;
* p. 10, 2. † 1 Kor. 4, 6.

21. Kad ne, man wēl atêjus, mâno Diēwas manę pažémintu pas jùs, ir turēczau smûtnitis iß daug *pirm to susigriêßijusiû, ir Diewôp ne prisiwèrtusiû, dēl neczystybês bey kekßâwimo, bey newiežlibumo, kurius jie dârę. * p. 13, 2.

13. Pérskyrimas.

Pagraudénims ant Prisiwertimo.

1. Jey tréczą kàrtą pas jùs atèisiu, tay *dwiêjû arbà trijû liùdininkû burnojè turēs stowēti wisokià prowà.
* Jon. 8, 17. s.

2. Aß jums tai pirmà sakiaù, ir tai jums pirmà sakaù, kaip pas jùs búdams, àntrą kàrtą, ir dabàr kitùr búdams tai rašaù, pirmà susigrießijusiemsiems, ir kitiems wisiems: kad aß wēl atèisiu, tay ne czêdisiu.

3. Kadángi jûs jēßkote, ben wieną kàrtą pabandyti tą, kursài manijè kàlba, bútent Kristą, kursài tarp júsû ne silpnas, bet galingas yrà tarp júsû.

4. Jr nórint jis nukryžiawótas *silpnybēje, tay taczaù jis gywas yrà stiprybēje Diēwo. Ogi nórint mes ir silpni esme jamè, tay taczaù mes gywi ésme su jûmi stiprybēje Diēwo tarp júsû. * Pil. 2, 7. 8.

5. *Jßsimēginkitēs pâtys, bau tikējime éste; mēginkitēs patys. Arbà ar jûs sawę paczùs ne pažystate, †Jēzų Kristų jusijè êsanti? jey jûs ne ràsi netinką éste pastóję.
* 1 Kor. 11, 28. † Rym. 8, 9. 10. Gal. 2, 20. Kol. 1, 27.

6. Bet aß nusitikiu, jûs ißpažysite, mùs ne êsant netinkanczus.

7. Bet aß Diēwą meldžù, kad jûs niêko pikto ne darytumbit; ne, jeib mes tinką ißsiródditumbim, bet jeib jûs géro darytumbit, o mes kaip netinką bútumbim.

8. Nēs mes niêko ne gâlim prieß tiêsą, bet ùž tiêsą.

9. Bet mes džaùgiamēs, kad mes silpni ésme, o jûs stiprus éste. Ogi to mes ir mèilijam, bútent júsû tobulystēs.

10. Tôdēley aš ir * kitur búdams, tai rašaù, kad man ne reikētu, man pas jùs ēsant, aštrùmo paróditi pagàl tą † mâci, kurę man Wiēšpats dâwęs yrà, ant pagérinimo, o ne ant pagadinimo. * p. 2, 3. † p. 10, 8.

11. Paskuczáus, mieli brólei, * dzaùgkitēs, búkit tóbuli, linksminkitēs, turēkit wieną misli, búkite pakâjų myli: tay Diēwas méilēs † ir pakâjaus su jumis bus. * Pil. 4, 4. † Rym. 15, 33.

12. * Swéikinkitēs kits kitą šwentųjų pasibuczâwimu. Jùs swéikina wisi šwentieji. * 1 Kor. 16, 20. f.

13. Malóne músû Pôno Jēzaus Kristaus, bey méile Diêwo, bey draugyste šwentôsēs Dwâsēs te esiē su jumis wisàis. Amen.

Antrój Grômata Korintiônams siųstà iš Pilippû Macēdónioj, per Titų bey Lukôšių.

Gâlas antrôsēs Grômatôs św. Pówilo Korintiônams.

Grômata šwèntojo Pówilo Galatênams.

1. Pérskyrimas.

Apië Galatênû Netwirtybe, ir Pówilo apâštališkāji Urēdą.

1. Pówilas, apâštals, (ne * nůg žmoniû, o ir ne per žmónes, bet per Jēzų Kristų, bey Diēwą Tēwą, kursài ji † iš numirusiujû prikēlęs.) * p. 11. 12. † Nus. Ap. 3. 15. f.

2. Ir wisi brólei, pas manę ēsantieji, surinkimams Galâtioj:

3. * Malóne te esiē su jumis, ir pakâjus nů Diēwo Tēwo, bey músû Wiēšpatiēs Jēzaus Kristaus. * Rym. 1, 7. 1 Kor. 1, 3. Epz. 1, 2. 1 Petr. 1, 2. 2 Jon. p. 3.

4. Kursài * pats pasidawe už músû griekùs, jeib jis mùs išgélbētu nů šio dabàr ēsanczioio † nelâbo swieto, pagàl wâlę Diēwo ir músû Tēwo, * p. 2, 20. 1 Tim. 2, 6. Tit. 2, 14. † 1 Jon. 5, 19.

5. * Kuriám t'esiē garbê nů ámžiû iki ámžiû. Amen. * 2 Tim. 4, 18.

6. Tai man dywai, kad jûs taip wéik * důtatēs nusikrèipti nů to, kursài jùs pawadino malónēje Kristaus, ant kitôs ēwangēliôs. * p. 5, 8.

7. Nórint ney jokiôs kitôs ne yrà; kaip tikt, kad keli yrà, kuriē jùs * supáinioj, norēdami Kristaus ēwangēlią pérkreipt. * Nus. Ap. 15, 1. 24.

8. Bet nórint ir mes, arbà koks ángēlas iš dangaùs jums kitą ēwangēlią apsakytu, ne kaip kurę mes jums apsákēme, * tas teskôw prakéiktas. * 1 Kor. 16, 22.

9. Kaip mes dabàr sákēme, taip ir wēl sákome; jey kas jums kitą ēwangēlią apsáko, ne kaip kurę gàwote, tas teskôw prakéiktas.

10. Argi * aš dabàr kalbù žmonēms, ar Diēwui ant pasklûžijimo? arbà ar aš mislijų žmonēms itikt? jey dar žmonēms itikti jēškoczau, tay aš ne búczau Kristaus tàrnas. * 1 Tess. 2, 4.

11. Bèt * aš jums žinę důmi, mieli brólei, kad ēwangēlia, manęs apsakytoji, ne ēsanti žmógiška. * 1 Kor. 15, 1. 3.

12. Nēs aš tą * ney nů jókio žmogaus ne gawaù, ney išmókau, bet per apreiškimą Jēzaus Kristaus. * 1 Kor. 11, 23.

13. Nēsà juk jûs girdējot apiē mâno pirmąji pasielgimą Žydû wieroje, * kaip aš per mierą Diēwo surinkimą pérsekinējau, ir tą pûstijau. * Nus. Ap. 26, 9. f.

14. Ir tarpaù Žydû wieroje lābjaus už daug man lygiûjû mâno giminēje, ir be mierôs skorawojau už tēwû zokâną.

15. Bet kaip Diēwui pamēgo, kursài * manę nůg mâno áugywēs iżmâto išskyręs, ir pawadinęs per sâwo malónę, * Rym. 1. 1.

16. Jeib jis sâwo Súnų * apreiktu manije, kad aš ji per ēwangēlią apsakyczau tarp pagônû: tůjaù pasiskûbinau, ir ne susirôdijau dēl to su kûnu bey kraujû. * Matt. 16, 17.

17. O' aš ir ne atējaù į Jerúzalę pas tus, kuriê pirm manęs apâštalai bùwo, bet nusitráukiau į Arábią, ir sugryžaù į Dâmašką.

18. Potám po * trijû métû atējaù į Jerúzalę, Pétrą matyti, ir paslikaù pas jį penkióliką dienû. * Nus. Ap. 9, 26.

19. Bet kitû apâštalû aš ney wieno ne maczaù, kaip tikt * Jokûbą, Wiêšpatiês bróli. * Matt. 13, 55.

20. Bet ką aš jums rašaù, štay, Diêwas žino, aš ne melůju.

21. Potám aš * atējaù į žemès Syriôs bey Cilyciôs. * Nus. Ap. 9, 30.

22. Bet aš nepažystams buwaù pagàl wéidą krikščzóniškiemsiems surinkimams Judēoje.

23. Bet jie bùwo tiktày girdēję, kad tas, kursài pirm to mus pérsekinējo, dabàr apsâkąs tą wiêrą, kurę jis pirmà pûstijo.

24. Jr gàrbino Diêwą dēl manęs.

2. Pérskyrimas.

Pówilo Prisilyginimas Apâštalams, Suslwáldžjims su Petrù. Sákims apiê Tikējimo Teisybę.

1. Paskùy po kekuriólika métû aš wēl nukeliawaù aukštyn į Jerúzalę su Bàrnabu, o ir Titų draugè ēmjaù.

2. Bet aš keliawaù aukštyn iš apreiškimo, ir susikalbējau su jèis apiê ēwangēlią, kurę aš apsakaù tarp pagônû, ir ypaczey su tàis, kuriê garbējè stowējo, jeib ne nosrôsnay bēgczau arbà bēgęs búczau.

3. Bet ir Titus ne bùwo priwerstas apsipjáustiti, kursài su manimi bùwo, kaczèyg * Grykas búdams. * Nus. Ap. 16, 3.

4. Nēsà kaip * keli netikri brólei įsiwèržę ir draugè įsišlàistę bùwo, pértarditi músû walnybę, kurę mes tùrime Kristuje Jēzuje, kad jie mus (po zokanù) pawèrstu. * Nus. Ap. 15, 24.

5. Mes tiems nesilenkēmēs ney adyną padůtais búti, jeib * tiesà ēwangēliôs prie júsû išliktu. * P. 3, 1.

6. Bet apiê tùs, kuriê garbējè stowējo, — kokiê noris jie pirm to ir yrà bùwę, man niêko ne rûp, * nēsà Diêws ne atbója ney šiokiû ney tokiû žmoniû, — bet manę tie, kuriê garbējè stowējo, niêko kito ne mokino. * Nus. Ap. 10, 34. f.

7. Bet wēl matydami, * man pawiêrita êsant ēwangēlia neapipjáustimui, lyg kaip Pétrui ēwangēlia apipjáustimui; — * Nus. Ap. 13, 46.

8. (Nēsà kurs su Petrù galingas bùwo apâštalû šlûžmoje tarp apipjáustitujû, tas ir su manim bùwo galingas tarp pagônû;) —

9. Jr išpažindami malónę, man důtąję, Jokûbas, ir Kêpas, ir Jônas, kuriê per stulpùs làikomi bùwo, dâwe man bey Bàrnabui déšinę rànką, ir su mumis sùtare, kad mes tarp pagônû, bet jie tarp appjáustimo (Diêwo žôdį) apsakytu.

10. Tiktày, kad mes * wargdieniû minētumbim: koktài aš ir ne tingējau daryt. * Nus. Ap. 11, 30. P. 12, 25. P. 24, 17.

11. Bet Pétrui į Antiôkią atêjus, prieštarawau aš jam į akis; nēsà jis bùwo apskústas.

12. Nēsà pirm to, dar ne atêjus keliems nů Jokûbo, jis podraùgey su pagônais wálge; bet tiems atêjus, jis atsitráuke, ir atsiskyre tôdēl, kad jis tû, kuriê iš appjáustimo bùwo, bijójos.

13. O su jůmi weidmainâwo ir kiti Žydai, tàipo, âža ir Bàrnabas išwadzótas bùwo, su jeis weidmainóti.

14. Bet aš matydams, jůs ne po tiesumù wáikščzojant pagàl ēwangēliôs tiêsą, tariaù Pétrui * wisiems be girdint atwirày: jey tu Žydas búdams, pagôniškay elgiesi, o ne žydiškay, kámgi werti pagonùs žydiškay èlgtis? * 1 Tim. 5, 20.

15. Nórint mes gimę Žydai, o ne griekininkai iš pagônû ésme;

16. Bet, žinódami, * žmógų tèisų ne pastójanti per zokâno dàrbus, bet per tikējimą į Jēzų Kristų: tay ir mes tikim į Kristų Jēzų, jeib mes tèisus pastótumbim per tikējimą į Kristų, o ne per zokâno dárbus. Nēsà per zokâno dàrbus ne pastója teisùs ney jôks kúnas. * Nus. Ap. 15, 10. 11. Rym. 3, 20. 28. P. 4, 5. P. 11, 6. Epez. 2, 8. f.

17. Bet jéygu mes, kuriê ješkom per Kristų tèisus pastóti, dar ir

pâtys griekininkais turētumbim iß-rąsti búti, tay Kristus bútu griêko tàrnas. Apsaugók Diewe!

18. Bet jey aß, ką suardzaù, wēl budawóju, tay aß pats sawę pa-daraù pérżengtoju.

19. Bet aß per zokâną zokânui esmi numiręs, *jeib Diêwui gywas búczau; aß nukryżiawótas esmi su Kristumi. *Rym. 14, 7.

20. Bet aß gywas esmi, ta-czaù dabàr ne aß, *bet Kri-stus gywas yrà manijè. Nēsà ką aß dabàr gywas esmi kúne, tai gywas esmi tikējime Diê-wo Sunaùs, kursái manę my-lējęs, ir †pats sawę uż manę pasidâwęs.
*2 Kor. 13, 5. † Gal. 1, 4. f.

21. Aß ne àtmetu Diêwo malónę: nēsà *jey per zokâną teisybe atèit, tay Kristus noprôsnay numiręs. *P. 3, 18.

3. Pérskyrimas.

Tikējimo Teisybe patwirtinta; tikrâsis Zokâno Wartójimas paródytas.

1. Ak jûs *n'ißmintingieji Gala-tēnai, kas jûs apmônijo, kad tiêsai ne klaùsote? kuriems Kristus Jēzus bùwo po akiû moliawótas, o dabàr tarp júsû yrà nukryżiawótas. *Luk. 24, 25.

2. Aß wienat tai nóriu iß júsû ißmókti; ar jûs Dwâsę gâwot per zokâno dárbus, arbà ar per apsâkimą apiê tikējimą?

3. Ar jûs tokiê neißmâną éste? dwâsēje pradējote, àrgi dabàr kúne bàigsite?

4. Argi tiek noprôsnay ißkentējote? jey tiktày bútu noprôsnay!

5. Tàygi tas, kursái jums Dwâsę pridůda, ir tókius dárbus dâro tarp júsû, ar jis tai dâro per zokâno dárbus, ar *per apsâkimą apiê tikējimą? *Rym. 10, 8.

6. Lygey kaip *Abraômas Diêwui tikējo, ir jam tai prirokůta yrà per teisybe. *Rym. 4, 3. f.

7. Tàipgi dabàr ißpażystat, kad tie, kuriê iß tikējimo yrà, Abraômo waikái yrà.

8. Bet râßtas tai pirmà mâte, Diêwą pagonùs teisiùs dârąnti iß tikējimo; tôdēl apsâko jis Abraômui: *tawijè bus pérżegnoti wisi pagônai. *1 Moiż. 12, 3. f.

9. Tàygi tie, kuriê iß tikējimo yrà, pérżegnojami draug su tikin-czůju Abraomù.

10. Nēsà tie, kuriê su zokâno dar-bàis apsièit, yrà po prakeikimù. Nēsà paraßyta yrà: *prakéiktas te esiê kôżnas, ne pasiliêkąsis wisamè tamè, kas paraßyta yrà zokâno kny-gose, kad tai darytu. *5 Moiż. 27, 26. f.

11. Bet per zokâną ney wieną tèisų ne pastójanti po Diêwo akim, tai regimà; nēsà (paraßyta:) *teisùsis iß sâwo tikējimo bus gywas. *Abak. 2, 4. Rym. 1, 17. f.

12. Bet zokânas ne ésti iß tikē-jimo; bet żmogùs, tą dârąsis, iß to gywas bus.

13. Bet Kristus atpirko mus nůg keikimo zokâno, pastó-damas *keikimù uż mus: (nēsà paraßyta yrà: †prakéiktas kôżnas, kâbąsis prie médzio,) *Rym. 8, 3. 2 Kor. 5, 21. † 5 Moiż. 21, 23.

14. Jeib *żegnône Abraômo pa-gônams tèktu Kristuje Jēzuje, ir mes tàipo pażadētąję Dwâsę gáu-tumbim per tikējimą. *1 Moiż. 12, 3.

(Grôm. 13. Nedēl. po ßw. Tràjicz.)

15. Mieli brólei, aß żmôgißku budù kalbēsiu: juk żmogaùs *testa-mèntas ne paniêkinamas, (kad pa-twirtits yrà) ir niêko prie jo ne pridedamà. *Ebr. 9, 17.

16. Bet pażadējimai Abraômui bey jo sēklai kalbēti yrà. Nè-tare, *per sēklas† kaip per daug, bet kaip per wieną: per tâwo sēklą, kuri yrà Kristus.
*(Gryk. Nè-tare sēklóms, kaip daugiéms, bet kaip wienai, butent tâwo sēklai, kuri yrà Kristus.) † 1 Moiż. 13, 15. P. 17, 8. P. 22, 18.

17. Bet aß tai sakaù: testamèntas, Diêwo pirmà patwirtintasis ant Kristaus, ne paniêkinamas, kad pa-żadējimas turētu per zokâną liáutis, *kursái důtas daugiaùs ne kaip kē-turis ßimtùs bey trisdeßimts métû potám. *2 Moiż. 12, 40. Nuk. Ap. 7, 6.

18. Nēsà jey tēwißke per zokâną gaunamà bútu, tay ji ne bútu per pażadējimą důdamà. Bet Diêwas ję Abraômui per pażadējimą wal-nay padowanójo.

19. Kámgi tay zokânas? jis prisidējo dēl griêko, iki sēklai atêjus, kurèi pazadējimas nusidâwęs, ir yrà angēlû statyts per rànką *tárpininko.
*2 Moiz. 19, 3.

20. Bet tárpininks ne wieno tárpininks yrà, *bet Diêwas wienas.
*5 Moiz. 4, 39. p. 6, 4.

21. Kaip? àrgi zokânas yrà prieß Diêwo pazadējimus? apsaugók Diewè! bet jey zokânas bútu důtas, galis *gywus daryt, tay teisybe tikrày atèitu iß zokâno.
*Rym 8, 2. 3. 4.

22. Bet *râßtas tai wislab aptwēre po griekù, jeib pazadējimas bútu †per tikējimą į Jēzų Kristų důtas tikintiemsiems.]
*Rym. 3, 9. p. 11, 32. †Gal. 3, 14, 26.

(Grôm. Dienôj Naùjo Mêto.)

23. Bet dár ne atêjus tikējimui*, mes po zokanù †sergējami bùwom bey uzrakinti ant tikējimo, kursài turējo búti apréikßtas.
* t. e. pirm Kristaus. †p. 4, 2.

24. Tôgidēl zokânas mums kàipo *waikû-augintojis yrà bùwęs ant Kristaus, jeib per tikējimą tèisus pastótumbim. *Rym. 10, 4.

25. Bet tikējimui atêjus, jau ne esme po waikû-augintoju.

26. Nēsà *jûs wisi éste Diêwo waikài, per tikējimą į Kristų Jēzų.
*Jēz. 56, 5. Jon. 1, 12. Rym. 8, 17.

27. Nēsà kiek júsû *į Kristų krikßtiti éste, †tie Kristumi apsiwilkote.
*Rym. 6, 3. †Rym. 13, 14.

28. Czę n'ierà *ney Zydo ney Gryko; czę n'ierà ney wérgo, ney wálno, czę n'ierà ney wyro ney motèrs: nēsà jûs wisi wiens éste Kristuje Jēzuje. *Rym. 10, 12. 1 Kor. 12, 13.

29. Bet jey jûs Kristaus éste, tay ir *Abraômo sēklà éste, ir pagàl pazadējimą tēwonystę į dalykus gaunantieji.] *Rym. 9, 7.

4. Pérskyrimas.

Tolésnis Ißgùldims Tikējimo Teisybės.

(Grôm. Ned. po Kalėdû.)

1 Bet aß sakaù: kol Tēwonis kûdikis yrà, tay n'ierà tarp jo ir tarp bérno néy jókio skirtumo, kaczèyg jis wisû lôbjû pônas yrà.

2. Bet jis yrà po apēkûnais ir kawótojeis, iki czêso, nů tēwo paskirtojo.

3. Tàipo ir mes, kaip dar kûdikei bùwom, *tay bùwom pawersti po wergystè wirßutiniû pradzôs įstâtimû. *p. 3, 23. p. 5, 1. Kol. 2, 20.

4. Bet *kaip czêsas ißsipilde, siùnte Diêwas sâwo Súnų, gimusį iß moterißkês, ir padůtą po zokanù; *1 Moiz. 49, 10.

5. Jeib jis tùs, *kuriê po zokanù bùwo, ißwadůtu, ir mes waikystę apturētumbim. *p. 3, 13.

6. Bet kadángi waikài éste, siùnte Diêwas *Dwâsę sâwo Sunaùs į júsû ßirdis, ßaùkianczę: Abba! mielas Tēwe! *Rym. 8, 15.

7. Tàygi czę daugiaùs n'ierà ney jókio bérno, bet wieni waikài. Bet jey *waikài, tay ir tēwonys Diêwo per Kristų.] *p. 3, 29. Rym. 8, 16. 17.

8. Bet tů czēs, kaip jûs Diêwą ne ißpazinote, tarnâwote tiems, kuriê iß sawęs ne ésti diewài.

9. Bet kaip jûs dabàr jau Diêwą ißpazinot, (arbà labjaùs, Diêwo ißpazinti éste), kàipgi atsikrèipjat wēl atgál ant silpnûjû ir bēdningujû pradzôs įstâtimû, kuriems jûs iß naujo tarnáuti nórite?

10. Jûs *làikote dienàs, ir mēnesius, ir ßwentès, ir métû czēsùs. * Rym. 14, 5.

11. Aß bijaùs dēl júsû, kad *aß ne râsi búczau noprôsnay prie júsû dirbęs. * 2 Jon. p. 8.

12. Ben búkit kaip aß; nēsà aß esmi kaip jûs. Mieli brólei, praßaù jùs, jûs man *niêko pikto ne dârēt, * 2 Kor. 2, 5.

13. Nēs jûs zinote, kad aß jums *silpnybēje pagàl kúną ēwangēlią apsâkęs esmi pirmą kartą. * 1 Kor. 2, 3.

14. Ir mâno gùndimus, kuriùs kenczù kúne, jûs ne paniêkinote, ney pàpeikēte, bet *kaip kóki ángēlą Diêwo jûs manę priēmēt, beje ir kaip Kristų Jēzų. * Mal. 2, 7.

15. Kaip jûs tů czēsù bùwote tokiê ißganyti? aß júsû liùdininkas

esmi, kad, jey bútu gâlims dáikts bùwes, jûs bútumbit sâwo akis ißßiplêßę, ir man dâwę.

16. Argi aß dabàr táipo júsû neprieteliumi pastójau, *jums tiêsą po akiû statydams? *Amos 5, 10.

17. Jie *storawójast uź jùs nemàndagey, bet jie nor jùs nůg manęs atkrèipti, kad jûs uź jûs storawótumbitês. *Nuſ. Ap. 20, 30.

18. Storawótis gér yrà; kad tai tikt wisàd géro dēl nusidůda, ir ne tiktày, kad prie júsû esmi;

19. Mâno mylimieji waikài, *kuriùs aß wēl su sópoleis gimdaù, pakôl Kristus jusijè pawéikslą gáutu! *1 Kor. 4, 15.

20. Bet aß wéliczaus, kad aß dabàr prie júsû búczau, ir sâwo bàlsą pérkeisti galēczau: kadángi abejóju apiê jùs.

(Grôm. 4. Nedēl. po Uźgaw. arbà Lētâre.)

21. Sakykit mán, kuriê jûs *po zokanù nórit búti, ar zokânq ne girdējot? *p. 3, 25.

22. Nēsà paraßyta yrà: *Abraômą turējusi du súnu, wieną iß tarnáitês, o àntrąji iß walnôsês. *1 Moiź. 16, 15. 1 Moiź. 21, 2. ſ.

23. Bet tas, kurs iß tarnáitês, tas pagàl kúną yrà gimęs; bet tas, kurs iß walnôsês, tas pagàl paźadējimą yrà gimęs.

24. Tie źôdzei paźénklin ką. Nēsà tai yrà tůdu testamentù, wiens nů kálno Sinai, *ant tarnâwimo gimdąsis, kurs yrà Agar. *p. 5, 1. Rym. 8, 15.

25. Nēs Agar wadinamas yrà Arábioje kálnas Sinai, ir prisilygina Jerúzalei, kuri ßimè czēsè yrà, ir tarnáuj su sâwo waikàis.

26. Bet ta *Jerúzale, kuri aukßtày yrà, ta walnà yrà, ta yrà músû wisû mótina. *Ebr. 12, 22. Apr. 3, 12.

27. Nēsà paraßyta yrà: *buk linksmà, newaisingoji, kuri negimdài, ißsiwèrsk ir ßúkauk, kuri ne esi nēßczà; nēs wienà ésantiji daugiaùs tur waikû, ne kaip tóji, kuri wyrą tùr. *Jeź. 54, 1.

28. Bet mes, mieli brólei, lyg kaip Izaôks *ésme paźadējimo waikài. *Rym. 9, 7. ſ.

29. Bet lygey, kaip tů czēs tas, kurs pagàl kúną bùwo gimęs, pérsekinējo tą, kurs pagàl dwâsę bùwo gimęs; ßitàipo ir dabàr dēstis.

30. Bet ką sâko râßtas? *ißwaryk slûginę laùkan su jôs sunumi: nēs slûginês sunùs ne gáus tēwißkês dalykùs su sunumi walnôsês. *1 Moiź. 21, 10. 12.

31. Tàygi mes dabàr, mieli brólei, ne ésme slûginês waikài *bet walnôsês.] *p. 5, 23.

5. Pérskyrimas.

Graudénimas ant tikro Wartójimo Krikßczónißkosês Walnybês ir ant gerû Darbû.

1. Tàygi pasilikite *walnybēje, per kurę Kristus mus ißwálnijęs, ir ne pasiwèrsdikit wēl po jùngu wergystês. *Jon. 8, 32.

2. Sztáy, aß Pówilas sakaù jums: jey apsipjáusdisitēs, tay Kristus jums niêko nederēs.

3. Aß liùdiju wēl kiekwienám, kurs důdas apsipjáustitis, kad jis kàltas ésąs, *wisą zokânq pilditi. *Jok. 2, 10.

4. Jûs *Kristų pàmetēt, kuriê jûs per zokânq teisèis pastóti nórite, ir ißpůlēt iß malónês. *p. 2, 21. Rym. 7, 2. 3.

5. Bet mes *láukiam dwâsēje per tikējimą teisybês, kuriôs rèik láukti. *2 Tim. 4, 8.

6. Nēs *Kristuje Jēzuje ney apipjáustimas, ney neapipjáustimas niêko ne mâczij, bet tikējimas, per méilês dárbus ißsiródąsis. *1 Kor. 7, 19.

7. Jûs *bēgote màndagey; kas jùs apstâbde, tiesôs neklausyti? *p. 3, 1. 1 Kor. 9, 24.

8. Tôks *pérkalbējims ne ésti nů to, kurs jùs pawadinęs. *p. 1, 6.

9. *Mâźumas ráugo wisą téßlą iraugin. *1 Kor. 5, 6.

10. Aß *nusitikiùs jumis Wießpatije, jùs kitàip ne dumósent. Bet †kas jùs paklaidin, tas sâwo sûdą neßiôs, kas noris jis bútu. *2 Kor. 2, 3. p. 5, 23. † Gal. 1, 7.

11. Bet aß, mieli brólei, jey dar apipjáustimą apsakaù, kámgi aß pérsekinējimus kenczù? juk tadà *bútu papiktinimas kryźiaus pasiliówęs. *1 Kor. 1, 23.

12. *Důk Diewè, kad taipjaù ir tie iszpûstiti bútu, kuriê jùs supáinioj. *Ps. 12, 4.

13. Bet jûs, mieli brólei, éste ant walnybês pawadinti, wienók dabókitês, jeib per tą *walnybę kúnui wâlês ne důtumbit, bet per méilę szlûzikit kits kitám. *1 Kor. 8, 9.

14. Nês wisi prisâkimai wienamè zôdije iszpildomi yrà, tamè: *mylêk sâwo ártimą, kaip pats sawę. *Mark. 12, 31. f.

15. Bet jey tarp *sawęs krèmtatês ir ryjatês, tay dabókitês, kad tarp sawęs ne bútumbit suêsti. *2 Kor. 12, 20.

(Grôm. 14. Nedėl. po sw. Traices.)

16. Bet asz sakaù: èlgkitês Dwâsêje, tay kúno gèidulius ne iszpildisite.

17. Nês *kúnas gèidzia priesz dwâsę, ir dwâse priesz kúną, tůdu yrà priesz kits kitą, kad jûs ne dârote, ką jûs nórite. *Rym. 7, 15. 23.

18. Bet jey jùs *Dwâse wàldo, tay jûs ne éste po zokanù. *Rym. 8, 14.

19. Bet regimi yrà *kúno darbài, kaip antày: wenczawonystês-perzengimas, kekszyste, neczystybe, newiezlibyste, *1 Kor. 6, 9.

20. Balwônû-gárbinimas, zynyste, neprietelyste, barnis, pawydas, rustybe, wàidas, nesutikimas, skirtumai, neąpykanta, razbajyste,

21. *Girtâwimas, apsirijimas, ir kas tiems lygu; apiê kuriùs jums pirmà sakiaù, o ir dar pirmà sakaù, kad, kuriê tai dâro, †karalystę Diêwo ne gáus i têwiszkês dalykùs. *Luk. 21, 34. †Epez. 5, 5.

22. Bet *Dwâsês wàisius yrà méile, dzaùgsmas, pakâjus, kantrùmas, meilingùmas, gêrybe, tikêjimas, lengwybe, wiezlibyste. *Epez. 5, 9.

23. *Priesz tókius ne ésti zokânas. *1 Tim. 1, 9.

24. *Bet kuriê Kristui priklaùso, tie †kryziawój sâwo kúną draug su gèiduleis ir uzsigeidimais.] *1 Kor. 15, 23. †Rym. 6, 6.

(Grôm. 15. Nedėl. po sw. Traices.)

25. Jey *dwâsêje gywi ésme, tay dwâsêje ir èlgkimês. *Rym. 8, 5.

26. Ne búkime *noprosni gyrpelnèi, kits kitą ipykinti ir ne apkęsti. *Pil. 2, 3.

6. Pérskyrimas.

Graudénimas, Romybę ir Geradêjystę pilditi.

1. Mieli brólei, jey bútu *zmogùs kůmi nusidêjęs, tay atgélbêkite ji su lengwà dwasè, jûs, kuriê dwâsiszki éste. Ir dabókis ant sawęs, jeib ne ir tu bútumbei pagùnditas. *Matt. 18, 15. Rym. 15, 1. Jok. 5, 19.

2. Kits kito nâsztą nesziókite, tay iszpildisite zokâną Kristaus.

3. Bet jey kas saw régisi kas êsąs, niekś búdamas, tas pats sawę prisigáuna.

4. Bet kôznas *temêgin sâwo paties dárbą, tay jis tada pats sawijè gyrių turês, ir ne kitamè. *1 Kor. 11, 28.

5. Nês *kôznas sâwo nâsztą nesziós. *1 Kor. 3, 8. 2 Kor. 5, 10.

6. Bet kursài pamokinamas yrà Diêwo zodzù, tas wisókio géro te nudalija tam, kurs ji mokin.

7. Ne klajókite; Diêwas ne apsijûkdinas. Nêsà ką zmogùs sêja, tai jis ir dagós:

8. Kurs *ant sâwo kúno sêja, tas nů kúno prâpulti dagós. Bet kurs ant dwâsês sêja, tas nů dwâsês ámzinąję gywâtą dagós. *Pam. 3. 22, 8. Rym. 8, 13.

9. Bet *gér darykime, ir ne pailskime, nêsà sâwo czêsù mes ir dagósime be palióẃimo. *2 Tess. 3, 13. Apr. 2, 3.

10. Tôgidêl, kôley dar czêso tùrime, tay gér darykim wisiems, bet ypaczey sâwo wierôs draugáms.]

11. Wéy, kaip daùg zôdzeis asz jums rasziaù sâwo patiês rankà.

12. Kuriê nor kitiems patikti pagàl kúną, tie jùs wèrcza apsipjáustitis, wienat dêl to, *kad jie ne kryziumi Kristaus pérsekinêjami bútu. *Pil. 3, 18.

13. Nêsà ir jie patys, *kuriê apsipjáustidinas, ne pildo zokâną, bet jie nor, kad jûs důtumbitês apsipjáustitis, kad jie girtusi isz jûsû kúno. *Nus. Ap. 15, 10.

14. Bet apsaugók manę Diewè, kûmi *girtisi, kaip tikt kryžiumi músû Pôno Jēzaus Kristaus, †per kuri man swietas yrà nukryžiawótas, ir aß swietui.
* Jer. 9, 24. 1 Kor. 1, 31. † Pam. ž. 29, 27.

15. Nēsà *Kristuje Jēzuje ney apipjáustimas, ney neapipjáustimas kas yrà, bet naùjas sutwērimas.
* Matt. 12, 50. Jon. 15, 14. 1 Kor. 7, 19.

16. Jr kiek pagàl ßi dawâdą *èlgiasi, ant tû te esiê pakâjus ir mielaßirdingyste ir ant Diêwo Jzraêlio. * Ps. 125, 5.

17. Toliaùs nieks manę te ne sùnkin: nēsà aß neßiójù žymès Pôno Jēzaus ant sâwo kúno.

18. *Malóne músû Pôno Jēzaus Kristaus t'esiê su júsû dwasè, mieli brólei. Amen.
* Pil. 4, 23. 2 Tim. 4, 22. Pilem. p. 25.

Galatēnams sìųstà iß Rymo.

Gâlas Grômatôs ßw. Pówilo Galatênams.

Grômata ßwèntojo Pówilo Epēziônams.

1. Pérskyrimas.

Dēkawójimas už dwâsißkases Diêwo Geradējystès; Priežasczei Malónēs Jßrinkimo; Maldà už Wierôs Praplâtinimą.

1. Pówilas, *apâßtalas Jēzaus Kristaus per Diêwo wâlę, †ßwentiemsiems Epēzè, ir tikintiemsiems Kristuje Jēzuje:
* 2 Kor. 1, 1. † Rym. 1, 7. 1 Kor. 1, 2.

2. Malóne *t'esiê su jumis, ir pakâjus nûg Diêwo músû Tēwo, ir Pôno Jēzaus Kristaus.
* Rym. 1, 7. Gal. 1, 3. 2 Petr. 1, 2.

(Grôm. Dienojè ßw. Tamôßiaus.)

3. Paßlówintas t'esiê *Diêwas ir Tēwas músû Pôno Jēzaus Kristaus, kurs mus žegnójęs wisókia dwâsißka žegnone dàngißkose gērybēse, per Kristų. * 2 Kor. 1, 3. 1 Petr. 1, 3.

4. Kaip jis mùs *ißrinkęs yrà per tąji, pirm ne kaip swieto grùntas dētas bùwo, jeib bútumbim ßwenti ir nebártini po jo akiû, méilēje; * Jon. 15, 16. 2 Tim. 1, 9.

5. Jr mus paskyręs saw pacziám *i waikystę, per Jēzų Kristų, pagàl pasimēgimą sâwo wâlês, * Jono 1, 12. f.

6. Ant liaupsês sâwo ßlowingosiôs malónês, per kurę jis mus saw pamēgstanczeis padâręs tamè *mylimame.] * Matt. 3, 17.

7. Kuriamè mes tùrim *atpirkimą per jo kraùją, bútent griekû atleidimą, pagàl †bagotystę jo malónês;
* Nus. Ap. 20, 28. Kol. 1, 14 Ebr. 9, 12. † Rym. 9, 23.

8. Kuri mums bagotingay nudalyta yrà wisokiojè ißmintijè ir ißmânime.

9. Jr mums žinóti dâwęs *paslēptinę sâwo wâlês, pagàl sâwo pasimēgimą, ir yrà tą ißtàisęs per ji. * P. 3, 9. Rym. 16, 25. Kol. 1, 26.

10. Jeib ji apsakyta bútu, *czêsui ißsipildzus, jeib wisi daiktài po wiena gálwa suglausti bútu Kristuje, tiek kas danguje, tiek kas ant žémês yrà, per ji pâti. * Gal. 4, 4.

11. Per kuri mes ir *tēwonystę gâwome, pirmà paskirti búdami, pagàl apsiēmimą to, kurs wisùs dáiktus prówija, pagàl rôdą sâwo wâlês; * Nus. Ap. 26, 18.

12. Jeib mes kas bútumbim ant liaupsês jo ßlowês, kuriê mes pirm to *Kristumi nusitikējom. * Gal. 3, 23. 25.

13. Per kuri ir jûs girdējot žôdi tiesôs, bútent ēwangēlią apiê júsû ißgânimą, per kuri ir jûs, kaip jûs itikējot, *užpéczwētiti éste ßwentáje Dwasè pažadējimo, * P. 4, 30. 2 Kor. 1, 22.

14. Kuri yrà *pradûtkà músû tēwonystês, ant músû atpirkimo, kad bútumbim jo pasisâwinimas ant liaupsês jo ßlowês. * 2 Kor. 1, 22. P. 5, 5.

15. Tôdēl ir aß, ißgirdęs apiê júsû tikējimą i Pôną Jēzų, ir apiê júsû méilę prieß wisùs ßwentûsius,

16. Nepaliáuju dêkawoti už jùs, *minēdams júsû sâwo maldosè, * Rym. 1, 9.

17. Kad Diēwas músû Pôno Jēzaus Kristaus, *Tēwas ßlowês, důtu jums Dwâsę ißmintiês ir apreißkimo ant ißpazinimo jo patiês.
* Xym. 6, 4.

18. Ir *àpßwiestas akis júsû ißmânimo, kad jûs ißpazintumbit, kursài yrà nusitikējimas júsû pawadinimo, ir kuri yrà bagotyste jo ßlowingosiôs tēwonystês jo ßwentůsè,
* 2 Kor. 4, 4.

19. Ir kuri yrà apstingoji didybe jo galybês musùmp, kuriê mes tikim, pagàl dárbą jo macningosiôs galybês.

20. Kurę jis ißprówijęs Kristuje, kaip jis jį *iß numirusiujû prikēle, ir †pasodino po sâwo deßinês danguje,
* Nus. Ap. 3, 15. s. † Ps. 110, 1.

21. Ant *wisû kunigáikßczû, ir waldzû, ir galybjû, ir ponysczû, ir kas gal wardù wadinta búti, ne tiktày ßimè, bet ir búsenczame swiete.
* Kol. 2, 10.

22. Ir *wisùs dáiktus po jo kójû padējo, ir įstâte jį gálwa surinkimo, ant wiso,
* Ps. 8, 7. 8. Matt. 28, 18.

23. Kurs yrà *jo kúnas, bútent pilnybe to, kurs wislab wisamè papildo.
* Xym. 12, 5. 1 Kor. 12, 27.

2. Pérskyrimas.

Zmogaùs Bēdà be Kristaus; ir ißganytingas Pasiwedimas su Kristumi.

1. O ir jùs, kaip jûs *smèrtije bùwote pérzengimůse ir griekůsè, —
* Xym. 5, 6. Kol. 2, 13.

2. Kuriůsè jûs *pirmà wáikßczojote pagàl bûdą ßio swieto, ir pagàl †kunigáikßtį, kurs óre ponawója, bútent pagàl tą dwâsę, kuri ßimè czēsè sâwo dárbą tur waikůsè netikējimo,
* Tit. 3, 3. s. † Epēz. 6, 12. Jono 12, 31.

3. Tarp *kuriû ir mes wisi pirm to wáikßczojom gèiduliůse sâwo kúno, darydami wâlę kúno bey prôto; o ir bùwome waikài kèrßto iß prigimtiês, lygey kaip ir kiti;
* Kol. 3, 7.

4. Bet Diēwas, kurs *bagótas yrà mielaßirdingystēje, dēl sâwo didês méilês, kurè jis mus mylējęs; —
* P. 1, 7. Xym. 2, 4. P. 10, 12.

5. Kàip mes *numirę bùwome griekůsè, jis mus gywàis padâre draug su Kristumi, (nēs jûs iß malónês ißganytais pastójot,)
* Xym. 5, 6. s.

6. Ir mus draug su jůmi *prikēle, ir draug su jůmi †į dàngißkąjį gywénimą ißkēle, Kristuje Jēzuje;
* 2 Kor. 4, 14. † Pil. 3, 20.

7. Jeib ißródìtu búsenczůse czêsůse apstingąję bagotystę sâwo malónês, per sâwo gērybę ant músû, Kristuje Jēzuje.

8. Nēs *iß malónês ißganyti pastójote, per tikējimą, o tai ne iß sawęs, Diēwo dowanà tai yrà;
* Gal. 2, 16. s.

9. Ne iß darbû, jeib *ne kas girtusi.
* 1 Kor. 1, 29.

10. Nēs mes ésme jo dárbas, sutwérti Kristuje Jēzuje *geriems darbáms, ant kuriû mus Diêwas pirmà pritàisęs, kad tůsè èlgtumbimēs.
* Tit. 2, 14. Ebr. 13, 21.

11. Tōdēl atsiminkite to, kad jûs, kuriê *pirm to pagàl kúną bùwote pagônai, ir neapipjáustimu wadinami, nů tû, kuriê wadinami yrà apipjáustimu pagàl kúną, kurs rankà nusidůst;
* P. 5, 8. 1 Kor. 12, 2.

12. Kad jûs tů czēsû bùwote be Kristaus, swetimi ir *attólinti nů miesczonystês Izraēl, ir †swetimi nů testamèntû pazadējimo, tōdēley ne turēdami ney jókio lûkestiês ir bùwote be Diēwo swiete.
* Neēm. 2, 20. † Xym. 9, 4.

13. Bet dabàr jûs, kuriê Kristuje Jēzuje éste, ir pirm to attólinti bùwote, éste dabàr artimi pastóję per kraùją Kristaus.

14. Nēs jis yrà *músû pakâjus, kurs iß abiêjû wieną padâręs, ißardydams twôrą, kuri tárpe bùwo, tùmi, kad jis per sâwo kúną àtēme neprietelystę;
* Jēz. 9, 6. Nus. Ap. 10, 36.

15. Bútent *zokâną, kurs prisâkimůse statytas bùwo; kad jis iß dwiējû wieną *naùją zmôgų sawij patijè sutwértu, ir pakâjų padarytu,
* Kol. 2, 14. † 2 Kor. 5, 17.

16. Ir *kad jis âbejus sudérintu su Diewù, wienamè kúne per kryzių, nuzawindams neprietelystę per sawę pâti.
* Kol. 1, 20.

17. Ir atêjęs, *apsâke ēwangēlioje pakâjų, jums, kuriê toli bùwote, ir tiems, kuriê arti bùwo.
* Jēz. 57, 19. Sak. 9, 10.

18. Nẽs * per ji mes tùrime priẽ=jimą abeji wienojè dwâsẽje Tẽwóp.
* P. 3, 12. f. Jon. 14, 6. f.

(Grôm. Dienojè ßw. Pilippo bey Jokûbo.)

19. Tàygi jûs daugiaùs ne éste swetimi ir swećzèi, bet * miesćzónys su ßwentàiseis, ir namißkei Diẽwo,
* Pil. 3, 20. Ebr. 12, 22. 23.

20. Pabudawóti ant grùnto apâß=talû ir prârakû, * kur Jẽzus Kri=stus kampinis=akmû yrà,
* Jez. 28, 16.

21. Ant kuriô wisà budawône su=taisyta, áuga į ßwèntą bażnyćzą Wiẽßpatije.

22. Ant kuriô ir jûs podraùg * bu=dawójami éste, Diẽwo gywénimui dwâsẽje.]
* 1 Petr. 2, 5.

3. Pérſkyrimas.

Pagyrims Diẽwo Żôdźio Apsakimo, kaip Pristwer=timo Dowâdo.

1. Dẽl to aß, Pówilas, * kalinys Kristaus Jẽzaus uż jùs, pagonùs;
* Nuſ. Ap. 21, 33. Gal. 5, 11. Pil. 1, 7. 2 Tim. 1, 8.

2. Kadángi girdẽjote apiẽ * urẽdą malónês Diẽwo, kuri man iki júsû dûta yrà,
* Nuſ. Ap. 9, 15.

3. Kad man żinoma pastójo ßi paslẽptinẽ per apreißkimą, kaip aß jau * pirmay trumpinteley raßiaù;
* P. 1, 9. 10.

4. Iß to jûs, jey jûs tai skàitot, suprąsti gâlite mâno ißmânimą apiẽ * paslêptinę Kristaus,
* Kol. 4, 3.

5. Kuri ne bùwo apsakyta pir=mûsè ćzẽsûse żmoniû waikáms, kaip ji * dabàr apréikßta yrà jo ßwen=tiemsíems apâßtalams, ir prârakams per Dwâsę:
* P. 1, 9.

6. Bútent, * kad pagônai draug=dalykininkai tẽwißkẽs yrà, ir draugè ikúniti ir draugè dalywi jo żadẽjimo Kristuje, per ẽwangẽlią,
* P. 1, 13. P. 2, 13. 15. 16. Gal. 3, 28. 29.

7. Kuriôs * tarnù aß pastójau, pa=gàl dówaną iß Diẽwo malónês, kuri man pagàl. jo galingąję mâci dûtą ésti.
* Rym. 1, 5.

8. Man, * mażiáustamjam tarp wisû ßwentûjû, dûta ésti ßi † malóne, tarp pagônû apsakyti tą ne ißtyri=nẽjamąję bagotystę Kristaus;
* 1 Kor. 15, 9. 10. † Nuſ. Ap. 9, 15. Gal. 1, 16.

9. Ir * apßwiẽsti kôżną, kuri yrà draugyste paslẽptinês, kuri nû swieto pradżôs paslẽptà bùwo Diewijè, kurs wisùs dáiktus sutwẽręs, per Jẽzų Kristų,
* Nuſ. Ap. 26, 18.

10. Kad dabàr * ißſiréikßtu kuni=gaikßtystẽms ir ponystẽms danguje, prie surinkimo, † tuleropoji ißmin=tis Diẽwo,
* 1 Petr. 1, 12. † Rym. 11, 33.

11. Pagàl apsiẽmimą iß swieto pradżôs, kuri jis ißrôde Kristuje Jẽzuje, músû Wiẽßpatije;

12. * Per kuri mes turim † drą=sùmą ir priẽjimą, wisamè nusitikẽ=jime, per tikẽjimą į ji.
* Jon. 14, 6. f. † Ebr. 4, 16.

(Grôm. 16. Nedẽl. po ßw. Trâicẽs.)

13. Todẽl meldżù, ne pailſti mâno wargû dêley, kuriùs aß kenćzù uż jùs, kuriẽ yrà júsû garbê.

14. Dẽl to aß lenkiù sâwo keliùs * tẽwóp músû Pôno Jẽzaus Kri=staus,
* P. 1, 3.

15. Kurs tikràsis Tẽwas yrà ant wiso, kas waikàis wadinama dan=guje ir ant żémês.

16. Kad jis jums dûtu sylôs pa=gàl * bagotystę sâwo ßlowês, † sti=prèis pastóti per jo Dwâsę widuti=niamè żmóguje,
* P. 1, 7. P. 2, 7. † P. 6, 10.

17. Ir Kristui * gywénti per tikẽ=jimą júsû ßirdisè ir jums per méilę ißaknytiems ir nugruntawótiems búti;
* Jon. 14, 23.

18. Kad galẽtumbite suprâsti su wisàis ßwentàiseis, kas yrà * pla=tùmas, ir ilgùmas, ir gilybe, ir aukßtybe;
* Job 11, 8. 9.

19. Ir ißpażinti, kad * Kristų mylẽti, daug geriaùs yrà, ne kaip wislab żinóti, jeib papilditi bútumbit wisô=kia pilnystè Diẽwo.
* Arbà geriaùs pagàl Grykißkûsius żodżiùs: Ir ißpażinti Kristaus méilę, wisą ißpażinimą perei=nanćzę.

20. Bet tam, kurs * apstingay gàl daryti per wislab, ką mes meldżame ir pérmanome, pagàl stiprybę, mu=sijè dirbanćzęję,
* Rym. 16, 25.

21. Tam * t'estẽ garbẽ surinkimè, kurs yrà Kristuje Jẽzuje wisûsè ćzẽsûse nû ámżiû iki ámżiû. Amen.]
* Rym. 11, 36. P. 16, 27. 1 Tim. 1, 17.

4. Pérſkyrimas.

Pagraudénimas ant Nobażnyſtês ir Wienybês; apiê naudingąjį Użżengimą Kriſtaus; Draudimas nůg Griekû ir Bjaurybjû.

(Grôm. 17. Nedėl. po ßw. Tráices.)

1. Tàygi graudenù jùs, aß kalinys Wiêßpatije, idánt wáikßczotumbit, kaip parèitis júſû pawadinimui, kuriamè pawadinti éſte,

2. Su wiſókia *pakarnyſtè ir lengwybè, ſu kantrumù, pakęſdami kits kitą méilēje;
* Nuſ. Ap. 20, 19 Kol. 3, 12.

3 Jr búkite wèikus, laikyti *wienybę dwâſēje, per ryßi pakâjaus.
* 1 Kor. 12, 13.

4. * Wienas kúnas, ir wienà dwâſe, kaip jûs ir pąwadinti éſte wienám lûkeſczui júſû pawadinimo.
* Rym. 12, 5.

5. Wiens *Wiêßpats, wiens tikējimas, wiens krikßtas,
* 5 Moiż. 6, 4. 1 Kor. 8, 4. 6

6. *Wiens Diêwas ir Tēwas múſû wiſû, kurs yrà ant júſû wiſû, ir per jùs wiſùs, ir juſůſè wiſůſè.]
* Mal. 2, 10. 1 Kor. 12. 6.

7. Bet *kiekwienám iß múſû důta éſti malóne pagàl miêrą dowanôs Kriſtaus. * Rym. 12, 3. 1 Kor. 12, 11.

8. Tôdēl ſâko jis: *Jis aukßtyn ùżżenge ir †kalējimą àpkale, ir żmonēms **dowanû dâwe.
* Pſ. 68, 19. † Wald. 5, 12. Kol. 2, 15.
** Nuſ. Ap. 2, 33.

9. Bet kąd jis *ùżżenge, kas tai kitkas, kaip kad jis pirmà į apatinès żémês wietàs nużenge? * Jon. 3, 13.

10. Kurs nùżenge, tai yrà tas pats, kurs *ùżżenge aukßczaùs uż wiſùs dangùs, jeib wiſlab papilditu.
* Nuſ. Ap. 2, 33.

11. Jr jis įſtâte kitùs apâßtalais, kitùs prârakais, kitùs ēwangēliſtais, kitùs ganytojeis ir mokitojeis,
* 1 Kor. 12, 28.

12. Kad ßwentieji pritàiſomi bútu darbôp urêdo, per kurį *Kriſtaus kúnas budawójams bútu;
* Rym. 12, 5. 1 Petr. 2, 5.

13. Jki mes wiſi priėiſime į wieneriópą tikējimą ir ißpażinimą Sunaùs Diêwo, ir paſtóſim tóbulu wyru, użáugę į *miêrą tóbulo ámżio Kriſtaus; * P. 3, 18. 19.

14. Jeib daugiaùs ne bútumbim waikài, ir ne důtumbimēs lingótis ir ſubótis wiſokèis mókſlo wējais, per bukłyſtę żmoniû, ir wylių, kûmi jie mus tyko ißwadżóti.

15. Bet búkime tèiſus méilēje, ir áugkime wiſůſè dalykůſe tamè, kurs galwà yrà, *Kriſtus.
* P. 5, 23. Kol. 1, 18.

16. Jß *kuriô wiſas kúnas ſutaiſytas, ir wiens ſąnaris prie kito kâba, per wiſùs ſąnarius, per kuriùs wiens antrám pàdeda, pagàl dárbą kiekwieno ſąnario ſâwo mieroje, ir dâro, kad kúnas áuga ant ſâwo patiês paſigérinimo, ir tai wiſlab méilēje. * Rym. 12, 5.

17. Tàygi dabàr aß ſakaù, ir liùdiju Wiêßpatije, jeib jûs daugiaùs ne èlgtumbitēs, kaip kiti pagônai èlgiaſi *niekyſtēje ſâwo ûmo; * Rym. 1, 21.

18. Kuriû prôtas aptémęs yrà, ir *attólinti yrà nů gywaſtiês, kurſài iß Diêwo yrà, per neißmânimą, jůſè ėſanti, per aklùmą jû ßirdiês;
* P. 2, 12.

19. Kuriê paſiléidę, paſidůda bjaurybei, prówidami wiſókią neczyſtybę draug ſu godù.

20. Bet jûs Kriſtų ne tàipo ißmókote,

21. Jéygu kiek *girdējote apiê jį, ir jamè mokiti éſte, kaip Jēzuje tikrà wiernybe †yrà. * P. 1, 13.
† arbà: tikrybe.

(Grôm. 19. Nedėl. po ßw. Tráices.)

22. Tàygi atmèſkite nů tawęs pagàl pirmąjį paſièlgimą *ſénąjį żmógų, kurs per paklaidinanczius gèidulius ſawę †paſigadinas;
* Rym. 6, 6. Kol. 3, 9. † Gal. 6, 8.

23. Bet *atſinaùjinkite dwâſēje ſâwo ûmo; * Rym. 12, 2.

24. Jr apſiwilkite naujůju żmôgumi, *kurs pagàl Diêwą ſutwértas yrà, tikrojè teiſybēje ir ßwentybēje.
* 1 Moiż. 1, 26. 27.

25. Tôdēl *padēkite melùs, ir kalbēkite tiêſą, kôżnas ſu ſâwo ártimu, kadángi mes tarp ſawęs ſąnarei éſme. * Kol. 3, 9.

26. *Kèrßidami ne ſuſigriêßikite; ne důkite ſáulei nuſiléiſti ant júſû kèrßto. * Pſ. 4, 5. Jok. 1, 19. 20.

27. Jr ne důkit *wiêtą blùżnitojui. * 1 Petr. 5, 9 Jok. 4, 7.

28. Kurs wógęs yrà, daugiaùs te ne wagiê, bet *te dirb, ir te dâro rànkomis, kas gėr yrà, kad jis turėtu ko dûti reikaláujanczamjam.]
* 1 Tess. 4, 11. 2 Tess. 3, 8. 12.

29. Te ne ißėit ney jokià *bjauri kalbà iß júsû burnôs, bet kas naudinga yrà pagérinimui, kur rèikals, jeib màndagu bútu girdėti.
* P. 5, 4. Matt. 12, 36.

30. Jr *n'apsmûtnikite ßwèntąję Dwâsę Diêwo, kurè użpéczwėtiti éste ant dienôs atpirkimo.
* Jėz. 7, 13. P. 63, 10.

31. Wisą *kartùmą, rustybę ir nàrsą, ir ßaùksmą, ir blùżnijimą, draùg su wisókia piktenybè, atmèskite nůg sawęs.
* Kol. 3, 8.

32. Bet búkite su kits kitù meilingi, ßirdingi, ir atsilėiskit kits kitám, lygey kaip Diêwas jums atléidęs ésti Kristuje.

5. Pérskyrimas.

Tolésnis Jgraudénimas, ßwentày paséilgtis; Pamókslas Wenczawonystėje gywénantiemsiems, Móterims bey Wyrams.

(Grôm. 3. Nedėl. po Użgawėnid, arbà Okuli.)

1. Tàygi búkite sekėjėi Diêwo, kaip mieli waikài,

2. Jr wáikßczokite *méilėje, lygey kaip ir Kristus mus mylėjo, ir pats sawę uż mus pasidawe, dówanai ir apiêrai, Diêwui ant saldaùs kwâpo.
* Mark. 12, 31. f.

3. Bet *kekßystês, ir wisokiôs neczystybês, arbà gôdo, tarp júsû ney minėte ne tur minėta búti, kaip ßwentiemsíems pritinka;
* Kol. 3, 5.

4. Jr *giedißkû żôdżû bey durnû kalbû, arbà ßûtkû, kuriê jums ne pûlas, bet labjaùs dėkawójimas.
* P. 4, 29. Matt. 12, 36.

5. Nės tai tùrit żinóti, *kad ney joks kekßininks, arbà neczystas, arbà godingas, (kurs yrà balwônû tàrnas,) ne tur tėwonystês dalyko karalystėje Kristaus ir Diêwo.
* 1 Kor. 6, 9. 10.

6. *Ney wiens jùs te ne ißwadżója nopróśnais żôdżeis; nės tokiû dêley atèit Diêwo kèrßtas ant waikû netikėjimo.
* Matt. 24, 4. Mark. 13, 5. Luk. 21, 8. 1 Kor. 15, 33. 2 Tess. 2, 3.

7. Tôdėl ne búkit jû draugài.

8. Nės jûs *bùwote pirm to tamsybe, bet dabàr éste ßwiesybe Wiêßpatije.
* P. 2, 11. 1 Petr. 2, 9.

9. Wáikßczokite, kaip *waikài ßwiesybês. Nės Dwâsês wàisius yrà wisokià gėrybe, ir teisybe, ir tiesà.]
* Jon. 12, 36.

10. Jr *mėginkite, kas itinka Wiêßpaczui.
* Rym. 12, 2.

11. Jr ne draugaláukit su newaisingaiseis tamsybês darbàis, bet jû labjaùs pabárkite jûs.

12. Nėsà kas jû slapczèy dâroma, tai ir *gėda sakyti.
* Rym. 1, 24.

13. Bet wisi tie daiktài żinomi pastója, kad *jie ßwiesybês pabarami yrà. Nės wislab, kas apsiréißkia, tai ßwiesybe yra.
* Jono 3, 20. 21

14. Tôgidėl *sâko jis: pabùsk, kurs tu miegi, ir kélkis iß numirusiujû, tay tawę Kristus apßwiês.
* Jėz. 60, 1.

(Grôm 20. Nedėl. po ßw Tràices.)

15. Tàygi dabókitės, kaip jûs *akylay wáikßczotumbit, ne kaip neißmintingi, bet kaip ißmintingi:
* Matt. 10, 16. Jok. 3, 13.

16. *Prisidabókitės czêso; nėsa pikti yrà czêsai.
* Rym. 12, 11.

17. Dėl to ne búkit neißmânq, bet ißmânq, *kuri yrà walè Wiêßpatiês.
* Rym. 12, 2. 1 Tess. 4, 3.

18. Jr ne apsigérkit wynù, iß ko bjaùrus nedawâdai ràndasi, bet pastókite papilditi Dwasè,

19. *Kalbėdami tarp sawęs psálmais, ir liaupsês giesmėmis ir dwâsißkomis giesmėmis; †giedókite ir żáiskite Wiêßpaczui sâwo ßirdijè;
* Kol. 3, 16. † Ps. 33, 2, 3.

20. *Dėkawodami wisadà uż wislab Diêwui ir Tėwui, wàrdan músû Pôno Jėzaus Kristaus;
* Jėz. 63, 7. Kol. 3, 17.

21. Jr kits kitám padûti búkite Diêwo báimėje.]

22. *Móterės, padûtos búkite sâwo wyrams, kaip Wiêßpaczui.
* 1 Moiż. 3, 16. Kol 3, 18. 1 Petr. 3, 1.

23. Nėsà *wyras yrà galwà moters, lyg kaip ir Kristus yrà galwà sâwo surinkimo, ir jis ésti sâwo kúno ißganytojis.
* 1 Kor. 11, 3.

24. Bet lygey kàipo surinkimas padûtas ésti Kristui, tàipo ir móterės sawo wyrams, wisûsè daiktûsè.

25. Jûs *wyrai, mylēkite sâwo móteres, lyg kaip ir Kristus mylējo surinkimą, ir pats sawę už ji ésti pasidâwęs, * Kol. 3, 19. f.
26. Jeib jis ji *paßwęstu, ir czystijo ji † wandèns pērimù žôdije,
* Jon. 17, 17. † Jono 3, 5.
27. Kad jis ji saw paczám pagatâwitu *ßlôwną draugystę, ne tùrinczę ney jókio darkùmo arbà raùkßlo, arbà ko kito tam lygaus, bet kad bútu ßwentà ir nekáltinama.
* Ps. 45, 14. Aukßt. G. 4, 7. 2 Kor. 11, 2.
28. Tàipo tur ir wyrai sâwo móteres mylēti, kaip sâwo paczû kúnus. Kurs sâwo móteri myl, tas pats sawę myl.
29. Nēs ney wiens niekadày sâwo kúną n'apykantoje ne turējo, bet pén ir kawója ji, lygey kaip ir Wiêßpats surinkimą.
30. Nēs *mes ésme sąnarei jo kúno, iß jo kúno ir iß jo kaulû.
* Rym. 12, 5. 1 Kor. 6, 15.
31. Dēl *to žmogùs palikęs tēwą ir mótiną, prisiglaùsis prie sâwo motèrs, ir bus jùdu wiens kúnas.
* 1 Moiz. 2, 24. Matt. 19, 5. f.
32. Ta paslēptinê yrà dide; bet aß sakaù apiê Kristų ir surinkimą.
33. Taczaù ir jûs, bejè ir kiekwienas, te myl sâwo móteri, kaip sawę pâti, bet moterißke tesíbijo wyro.

6. Pérskyrimas.

Krikßczónißkû Namû-Toblyczià; dwâßißkujû Ginklû Namài.

1. Jûs *waikài, klausykite sâwo gimdytojû, Wiêßpatije: nēs tai wertà. * Kol. 3, 20.
2. *Gárbink tēwą ir mótiną, tai ésti pirmàsis prisâkimas, pažadējimą tùris: * 2 Moiz. 20, 12. f.
3. Kad taw geràу pasisèktu, ir tu ilgày patèktumbei ant žémês,
4. Ir *jûs tēwài, ne ipykikit sâwo waikùs, bet † užauginkite jûs pamokinime ir drausmēje Wiêßpatiespi.
* Kol. 3, 21. † 5 Moiz. 6, 7. 20. Ps. 78, 4. Pam. 3. 19, 18. P. 29, 17.
5. Jûs *bernài, klausykite sâwo kúnißkujû pônû, † su báime ir su drebējimu, wiernybēje sâwo ßirdiês, kàipo Kristui,
* Tit. 2, 9. f. † Pil. 2, 12. 1 Petr. 2, 18.
6. Ne tiktày po akiû tarnáudami, kaip žmonēms itiktinay, bet kaip tarnài Kristaus, jeib jûs tókią Diêwo wálę pilditumbit iß ßirdiês, su gerà walè.
7. Tàrkitēs Wiêßpaczui tarnáują, o ne žmonēms;
8. Ir žinókit, ką *kiekwiens géro darys, tai jis nů Wiêßpatiês gaus, ar jis bútu bérnas, ar wálnas.
* Rym. 2, 6. 1 Kor. 3, 8. 2 Kor. 5, 10.
9. O ir *jûs pônai, toktaijaù darykite su jeis, ir liáukitēs nů grumzdimo, žinódami, kad ir jûs ant sawęs tùrite Wiêßpati danguje, † nesatbójanti ney jókio žmogaùs.
* Kol. 4, 1. † Nus. Ap. 10, 34. f.

(Grôm. 21. Nedēl. po ßw. Tràices.)

10. Galiáusey, mâno brólei, *búkite druti Wiêßpatije, ir mâcēje jo drutybês: * 1 Kor. 16, 13. 1 Jon. 2, 14.
11. Apsiwilkit ßárwu Diêwo, kad galētumbit ißstowēti prieß bukliùs užkabinējimus wélnio.
12. Nēs mes ne tùrim kowóti *su kúnu bey kraujù, bet † su kunigáikßczeis ir sylingàiseis, bútent su swieto pônais, kuriê tamsybēje ßio swieto ponawója, su piktomis dwâsēmis po dangumi.
* Matt. 16, 17. 1 Kor. 9, 25. † Jon. 14, 30.
13. Tôdēley nutwérkite Diêwo ginklùs, jeib jûs piktôj dienôj atsistèngti galētumbit, ir wislab geray atlikę, wirßų gautumbit.
14. Tàygi *stowēkit apsijůsę sâwo strēnas su tiesà, † ir apsiwilkę pancêrium teisybês.
* Luk. 12, 35. 1 Petr. 1, 13. † Jez. 59, 17.
15. Ir ant kojû sopagûti, kaip gatawi, apsakyti ēwangēlią pakâjaus, per kurę jûs pagatâwiti éste.
16. Bet pirm wisû daiktû nusitwérkite *tikējimo skydą, kuriûmi gâlit ißgesyti wisàs ugningases strēlàs piktojo. * 1 Petr. 5, 9. 1 Jon. 5, 4.
17. Ir imkit *ßálmą ißgânimo, ir kárdą Dwâsês, kurs yrà Diêwo žôdis.] * Jez. 59, 17. 1 Tess. 5, 8.
18. Ir mèlskitēs wisadôs wisosè rèikmenēse su maldà ir prâßimu dwâsēje, ir budēkit priegtám be paliowôs praßydami už wisùs ßwentůsius,
19. Ir *už manę, kad man důta bútu, žôdi su drąsù atwērimu sâwo

burnôs sakyti, jeib žinomą darycząu paslêptinę ēwangēliôs, * Kol. 4, 3. s.

20. * Kuriôs páslas aß esmi lens cůgůse, jeib tůsè † drąsey èlgczaus, ir kalbēczau, kàipo parèitisi.
* 2 Kor. 5, 20. † Nus. Ap. 4, 29.

21. Bet jeib ir jûs žinótumbit, kaip su manimi yrà, ir ką aß weikiù, wislab tai jums pranèß * Tykikus, mâno mielas brólis ir wiêrnas tàrnas Wiêßpatije,
* Nus. Ap. 20, 4. 2 Tim. 4, 12.

22. Kuri aß siunczaù pas jùs, dēl to, kad žinótumbit, * kaip su manim déstis, ir jeib jis palinksmintu júsû ßirdis. * Kol. 4, 7.

23. Pakâjus t' estê bróliams, ir méile su tikējimu, nůg Diêwo Tēwo, ir Pôno Jēzaus Kristaus.

24. * Malóne t' estê su wisàis tais, kuriê myl músû Pôną Jēzų Kristų nepaliáutinay. Amen.]
* 2 Kor. 13, 13.

Raßyta iß Rymo Epēziônams, per Tykikų.

Gâlas Grômatôs ßw. Pówilo Epēziônams.

Grômata ßw. Pówilo Pilippènsams.

1. Pérskyrimas.

Chrißtojo Pówilo Dēkawójimas, Maldà ir Graudénimas ant twirtôs Tikējimo-Kowôs.

1. Pówilas ir Timotêjus, tarnùdu Jēzaus Kristus, * wisiems ßwentiemsiems Kristuje Jēzuje, kuriê yrà Pilippůse, draug su wyskupais ir tarnàis; * 1 Kor. 1, 2.

2. * Malóne t' estê su jumis, ir pakâjus nůg Diêwo músû Tēwo, ir Pôno Jēzaus Kristaus.
* Rym. 1, 7.

(Grôm. 22. Nedėl. po ßw. Tràices.)

3. Aß * dêkawoju sawám Diêwui, kiek kàrtû júsû atsimenu,
* Rym. 1, 8. 1 Kor. 1, 4.

4. (Koktài aß wisadôs daraù wisosè sâwo maldosè už jùs wisùs, su džaugsmù besimèlsdams,)

5. Dēl júsû draugystês ēwangēlioje, nůg pirmôsês dienôs iki ßiòley,

6. Geray apiê tai nusitikēdams, kad tas, kurs jusije pradējęs tą * gérąji dárbą, kad tas tą ir pabàigs iki diênai Jēzaus Kristaus.
* Jon. 6, 29.

7. Kàipgi man tai wertà, ßitàipo apiê jùs wisùs dumóti, tódēl, kad aß jùs sâwo ßirdijè turiù, * ßimè sâwo kalējime, kuriamè aß ēwangēlią ùžtariu ir patwirtinu, kaip kuriê jûs wisi su manimi malónês dalywi éste. * Epēz. 3, 1. P. 4, 1.

8. Nēs Diêwas yrà mâno liùdininkas, kaip aß júsû wisû iß ßirdiês dùgno ißsiilgstu, Kristuje Jēzuje.

9. Ir to meldžůs, jeib júsû méile jů ilgiaùs jů apstingésne pastótu * wisokiamè ißpažinimè ir ißtyrime.
* Epēz. 1, 8.

10. Jeib galētumbit ißmēginti, kas geriáusia, kad bútumbit czysti ir * nebártini, iki diênai Kristaus,
* Nus. Ap. 24, 16.

11. Papilditi * wàisßeis teisybês, kuriê per Jēzų Kristų nusidůd jusijè, ant garbês ir liaupsês Diêwo.]
* Epēz. 5, 9.

12. Bet aß jums žinę důmi, mieli brólei, kad tai, kaip su manim déstis, ant jů didésnio ēwangēliôs praplâtinimo yrà nusidâwę:

13. Tàipo, kad mâno ryßèi pažystami pastóję yrà Kristuje, * po wisùs sûdo namùs, ir prie wisû kitû;
* P. 4, 22.

14. Ir daùg brólių Wiêßpatije, * iß mâno ryßių nusitikējimą igâwę, jů drąsesni pastójo, žôdį sakyti be báimês. * Epēz. 3, 13. 1 Tess. 3, 3.

15. * Kiti tiesà apsâko Kristų ir iß pawydo ir iß nesándorôs, bet kiti iß gerôs misliês. * 2 Kor. 2, 17.

16. Aniê apsâko Kristų iß wàido, ir ne czystày: nēs jie mislija, kóki wárgą pridůti mâno ryßiáms;

17. Bet ßie iß méilês: nēs jie žino, kad aß dēl užtarimo * ēwangēliôs czę guliù. * P. 7.

18. Bet ką tai dâro? kad tiktày Kristus apsákomas bútu wisókiu

budù, ar tai bútu newiernày, ar wiernày: tay *aß taczaù dzaugiûs tamè, o ir dzaùgsiûs. * p. 2, 2. 17. 18.

19. Nēs aß żinaù, kad man tai derēs ant ißgânimo, *per júsû màldą, ir per pagálbą Dwâsês Jēżaus Kristaus. * 2 Kor. 1, 11.

20. Kaip aß galiáusey láukiu ir nusitikiu, kad aß ney jokiamè dáikte gēdoje ne búsiu, bet jeib su wisókiu drąsumù, lyg kaip ßeip wisadôs, taip ir dabàr Kristus aukßtày pagarbintas bútu ant mâno kúno, ar per gywasti, ar per smèrti.

21. Nēsà Kristus yrà mâno gywastis, ir mirti man naudà.

22. Bet kadángi kúne gywám búti, déra daugiaùs wàistaus prówiti, tay aß ne żinaù, katrą stirtis turēczau.

23. Nēsà âbejets man macnèy prigul. Aß *geidżù ißwálnitas, ir su Kristumi búti; koktài ir daug geriaùs bútu;
* 1 Kar. 19, 4. 2 Kor. 5, 8. 2 Tim. 4, 6.

24. Bet labjaùs priwalù yrà, kúne pasilikti júsû dēley.

25. Jr *tikrày nusitikēdams żinaùsi, kad aß pasilikses, ir su jumis wisàis podraùgey búses, jums ant augimo, ir ant dzaùgsmo tikējimo; * p. 6. p. 2, 24.

26. Kad jûs didèy pasigirti galētumbit Kristuje Jēżuje manimi, per mâno sugryżimą pas jùs.

27. Elgkitēs *tikt wertày ēwangēliai Kristaus, jeib, ar aß parêjes regēczau jùs, arbà kitur búdamis girdēczau apiê jùs, jûs stowētumbit wienojè dwâsēje, ir wienôj dûßioj, ir draug su mumis kowótumbit uż ēwangēliôs wiêrą,
* 1 Kor. 7, 20.

28. Jr ney wienamè dáikte ne dûtumbitēs priêßininkû ißsigàndinti; koktài yrà żénklu *jiems prażùdimo, bet jums †ißgânimo, o tai nû Diēwo.
* p. 3, 19. † Rym. 8, 17.

29. Nēsà jums yrà dûta, dêley Kristaus toktài daryti, kad jûs ne tiktày į ji tikētumbit, bet ir jo dêley kentētumbit;

30. Turēdami tą pâczę *kôwą, kurę jûs prie manęs mâtēt, ir dabàr nû manęs girdit.
* Apf. Ar. 16. 22. f. Kol. 1. 29.

2. Pérskyrimas.

Kristaus paßżéminimas ir paáukßtinimas, tur ant sándoros ir pakarnystês wèrsti.

1. Del to, jey jussijè kôks graudénimas Kristuje, jey kôks palinksminójimas méilês, jey kokià dwâsês draugyste, jey yrà kokià *ßirdinga méile ir mielaßirdingyste,
* Rym. 12, 10. Kol. 3, 12.

2. Tay ißpildikite mâno dzaùgsmą, kad jûs wienôs dûmôs bútumbit, lygę méilę turēdami, bey wienôs ßirdiês ir wiēnos misliês búdami,

3. Niêko ne darydami per wàidą, arbà niekingą gàrbę, bet per pasiżéminimą laikykit tarp sawęs kits kitą didesniù uż sawę pâti.

4. Jr *kiekwiens te ne wéiżd ant to, kas jo yrà, bet ant to, kas kito yrà. * 1 Kor. 10, 24. 33.

(Grôm. Werbû Nedēl.)

5. Bet kôżnas t' esiê tôs dûmôs, kokiôs ir Jēżus Kristus bùwo;

6. Kursài, *nórint Diêwo paweiksle bùwo, ne làike tai per plēßimą, Diêwui lygus búti;
* Jon. 1, 1. 2. p. 5, 18. p. 10, 33.

7. Bet pats pasimâżino, ir priêmęs *tàrno paweikslą, pastójo lygus kitám żmogui, ir pasielgimûsè râstas bùwo kaip żmogùs.
* Jēż. 42, 1. p. 49, 3. p. 53, 3.

8. Jis *pats pasiżémino, ir paklusnùs pastójo iki smèrtiês, bejè iki kryżiaus smèrtiês. * Ebr. 12, 2.

9. Tódēl Diêwas ji ir didèy paáukßtino, ir dâwe jam wàrdą, kurs per wisùs wardùs yrà:

10. Kad *wàrdan Jēżaus lènktusi wisû kélei, tû, kuriê danguje, ir ant żémês, ir po żemè yrà;
* Jēż. 45, 23. Rym. 14, 11.

11. Jr wisi liejuwjei ißsipażintu, Jēżų Kristų ēsanti Wiêßpati, ant garbês Diêwo Tēwo.]

12. Tàipo, mâno mylimieji, kaip jûs wisadôs bùwote paklúsnus, ne tiktày man pas jùs b'ēsant, bet ir dabàr jû daugiaùs, man pas jùs n'ēsant, pasiprocewókite, ißganytais pastóti, *su báime ir su drebējimu.
* Ps. 2, 11. 1 Petr. 1, 17.

13. Nės *Diêwas yrà, kurs jušijè dâro ir norët, ir išpildit, pagàl šâwo pašimëgimą.
* 2 Kor. 3, 5.

14. Darykite wišlab be * murmëjimo, ir be abejójimo, * 1 Petr. 4, 9.

15. Jeib bútumbit nekáltintini, ir * wierni, ir Diêwo waikài, nebártini widujè tarp nelémtošês ir pérkreiptošês giminês, tarp kuriôs † jûs šwiêczat, kaip žwâkës swiete,
* P. 1, 10. † Matt. 5, 14. Epez. 5, 8.

16. * Prišílaikydami drutày prie žôdžo gywastiês, man ant gyriaus dienojè Kristaus, † kad aš ne noprôsnay bëgęs, ir ne noprôsnay dirbęs búczau.
* 2 Tim. 1, 13. † Jez. 49, 4. 1 Kor. 9, 26.

17. Jr nórint * aš apierawójams esmi dêley apiêrôs ir Diêwo šlûžbôs júsû tikëjimo, tay taczaù * aš džaugiûs, ir džaugiûs podraùg su jumis wišàis. * 2 Tim. 4, 6. † 2 Kor. 7, 4.

18. Bet tôdël ir * jûs džaùgkitës, ir džaùgkitës draugè su manimi.
* P. 3, 1. P. 4, 4.

19. Bet aš nušítikiu Ponè Jëzuje, kad aš * Timotêjų wéikey pas jùs siųsęs, jeib ir aš atgaiwintas búczau, ištyręs, kaip su jumis déstis.
* Ruš. Ap. 16, 1. 1 Tess. 3, 2.

20. Nës aš ney wieno ne turiù, kurs su manimi * tàipo wienôs dûmôs bútu, kurs taip širdingay už jùs rúpintušî. * 1 Kor. 16, 10.

21. Nës jie wišî * šàwojo jëško, ne to, kas Jëzaus Kristaus yrà.
* 1 Kor. 10, 24.

22. Bet jûs žinote, kad jis tikrôs dûmôs yrà, nëšà kaip wàikas tëwui, taip jis su manimi šlûžijo prie ëwangëliôs.

23. Tą aš nušítikiu siûsęs, kad aš ištyręs búšiu, kaip su manimi stow.

24. Bet * nušítikiu Wiêšpatije, kad aš ir pats wéikey atèisęs. * P. 1, 25.

25. Bet man reikalinga ródës, bróli * Epaprόditą pas jùs siųsti, kurs mâno † pagálbininks, ir draùgkareiwis, bey júsû apâštalas, ir mâno rèikmenês tàrnas yrà.
* P. 4, 18. † 2 Kor. 8, 23.

26. Kadàngi jišài júsû wisû išsilgęs ir didèy rupestingas bùwo dël to, kad jûs bùwot girdëję, ji sirguši.

27. Jr tiešà jis * sirgo mirtinày, bet Diêwas ant jo sušimilo; alè ne tiktày ant jo, bet ir ant manęs, kad ne tureczau smutnybę ant smutnybês. * Jez. 38, 1.

28. Bet aš ji jû skubriaùs siuncząù, kad jûs ji išwydę iš naùjo džaùgtumbitës, ôgi ir aš jû mažiaùs smutnybês turëczau.

29. Tàygi priimkit ji Wiêšpatije, su wišû džaugsmù, ir tókius garbëjè laikykit. * Rym. 16, 2.

30. Nës dêley Kristaus dàrbo jis smèrczui taip arti bùwo parêjęs, šâwo gywasti per mènką laikydams, * jeib jis júsû wiêtoje man šlûžitu.
* 1 Kor. 16, 16. 17.

3. Pérskyrimas.

Apiê Tikëjimo Teisybę prieš netikrùs Apâštalus.

1. Galiáušey, mieli brólei, * džaùgkitës Wiêšpatije! Kad aš jums wistus paczùs dáiktus rašaù, ne gailiûs, ir jùs jû labjaùs padrútin.
* P. 4, 4.

2. Dabókite * ant šuniû, dabókite ant piktûjû darbininkû, dabókite ant péršiškyrimo. * Jez. 56, 10. 11.

3. Nës mes ésme apipjáuštimas, kurië mes * Diëwui Dwâšëje šlûžijame, ir giriamës Kristumi Jëzumi, ir ne nušítikime kúnu.
* 5 Moiz. 30, 6. f.

4. Kaczèyg ir aš turiù, kûmi iš kúno girtiši. Jey kitám kam régis, buk jis galis iš kúno girtiši, * aš jû daugiaùs. * 2 Kor. 11, 18. 22.

5. Aš âšmąję diênų appjáuštitas esmi, aš iš žmoniû Jzraêlio, iš giminês Bènjamin, Ebrëônas iš Ebrëônû, ir pagàl zokâną Parižëûšias,

6. Pagàl žëlawójimą pérsekinëtojis surinkimo, pagàl teisybę zokanè nebártins bùwęs.

7. Bet kas man * naudà bùwo, tai aš dël Kristaus laikiaù per iškâdą.
* Matt. 13, 44.

8. Nës aš wišlab per iškâdą laikaù dël apstingojo * išpažinimo Kristaus Jëzaus, šâwo Wiêšpatiës, dël kuriô aš wišlab per iškâdą laikiau, ir laikaù už pùrwą, jeib aš Kristų laimëczau, * Jez. 53, 11.

9. Jr búczau išrastas jamè; * ne turis šâwo teisybę, tą iš zokâno,

bet tą, kuri per tikėjimą į Kristų atèit, bútent teisybę, kuri iš Diêwo búdama, tikėjimui prirokójama;
* Rym. 3, 21. 22. P. 9, 30.

10. Pažinti ji, ir galybę jo * prisikėlimo, ir † draugystę jo kentėjimû, kad aš jo smèrczui lygus pastóczau;
* Rym. 6, 3. 4. 5. † Rym. 8, 17.

11. Jeib aš priešais atèiczau prisikėlimui iš numirusiujû.

12. Ne, kaip * kad aš tai jau nutwėręs, arbà jau tóbulas êsąs, bet aš tai wejù, jeib aš tai galėczau nutwérti, kadángi aš † Kristaus Jėzaus nutwértas esmi.
* 1 Tim. 6, 12. † Jez. 8, 11. Jono 6, 44. P. 12, 32.

13. Mâno brólei, aš dar ne tariûs, tai êsąs nutwėręs. Bet wieną sakaù: aš to užmirštù, kas ùžpakalije yrà, ir tiesiûs tôpi, kas pryšakijè yrà,

14. Jr bėgu į pastatytąji miêri, ant * paskirtojo brángiojo laimėjimo, kuri ródo dàngiškasis pawadinimas Diêwo, Kristuje Jėzuje.
* 1 Kor. 9, 24. 1 Tim. 6, 12.

15. Tàygi kiek músû * tóbuli yrà, tie tôs paczôs dûmôs búkim; ir jéygu jûs kitôs kokiôs dûmôs bútumbit, tai Diêwas jums apréikš.
* 1 Kor. 2, 6.

16. Taczaù tàipo, kad mes pagàl wieną dawâdą, ant kuriô parêjom, wáikšczotumbim, ir * wienôs dûmôs bútumbim.
* P. 1, 27. P. 2, 2. Rym. 12, 16. P. 15, 5. 1 Kor. 1, 10. 1 Petr. 3, 8.

(Grôm. 23. Nedėl. po šw. Tràicės.)

17. Sèkkite manę, mieli brólei, ir dabókite ant tû, kuriê tàipo wáikšczoja, kaip jûs mus tùrit pawéikslu.

18. Nês daug wáikšczoja, apiê kuriùs jums tánkey sakiaù, ogi dabàr ir wèrkdams jums sakaù, kaip neprietelei kryžiaus Kristaus.

19. Kuriû * gâlas yrà prapûlimas, kuriems † pilwas yrà jû Diêwas, kuriû garbê gėdoj stow, ir kuriê žémiškay dumója.
* 2 Kor. 11, 15. † Ps. 17, 14. Rym. 16, 18.

20. Bet músû wáikšczojimas yrà danguje, iš kur mes ir láukiame Jšganytojo, Wiêšpatiês Jėzaus Kristaus.
* Epėz. 2, 6. Ebr. 13, 14.

21. Kurs * músû niekingąji kúną péršwies, kad tas lygus pastótu jo péršwiestamjam kúnui, pagàl tą galybę, kurè jis gál ir wisùs dáiktus jam padůtus padaryti.]
* 1 Kor. 15, 43. 49. 53.

4. Pérskyrimas.

Apiê Twirtybę ir dwâsišką Krikščoniû Džaùgsmą, ir Pilippènsû Geradėjystę, Pówilui išródytą.

1. Taipôgi, mâno mielieji ir brángieji brólei, * mâno džaùgsmas ir mâno wainikas, tàipo stowėkite Wiêšpatije, jûs mielieji.
* 2 Kor. 1, 14. 1 Tess. 2, 19. 20.

2. Ewódią aš graudenù, ir Syntykę aš graudenù, kad jos wienôs dûmôs bútu Wiêšpatije.

3. Bejè aš taipjaù ir tawę meldžù, mâno wiernàsis draugè, pristók joms, kuriêdwi draug su manimi ėwangėliôs dêley kowójo, su Klėmencù ir su kitàis mâno pagálbininkais, kuriû wardài yrà * knygose gywastiês.
* 2 Moiž. 32, 32. Ps. 69, 29. Dan. 12, 1. Luk. 10, 20. Apr. 3, 5. P. 13, 8. P. 17, 8. P. 21, 27.

(Grôm. 4. Nedėl. Adwèntû.)

4. Džaùgkitės Wiêšpatije wisadà, ir wėl sakaù: džaùgkitės.
* P. 3, 1. 2 Kor. 13, 11.

5. Júsû * lengwybe t'esiê žinoma wisiems žmonėms. † Wiêšpats arti.
* Tit. 3, 2. † 1 Kor. 10, 11.

6. * Niêko nesirúpinkitės, bet wisûsè daiktûsè * maldomis ir prâšimais sâwo širdiês mèilijimus su dėkawójimu Diêwui pranèškite.
* Matt. 6, 25. 31. f. † Ps. 145, 18.

7. O * pakâjus Diêwo, kurs péreit wisą išminti, t'apsaugój júsû širdis ir júsû umùs Kristuje Jėzuje.] * Jon. 14, 27.

8. * Toliaùs, mieli brólei, kas tiesà, kas * màndagu, kas tèisu, kas wiêžliba, kas meilinga, kas garbinga, jey kôks wiežlibùmas, jey kokià laupsê, ant to dumókite.
* P. 3, 1. † Rym. 12, 17.

9. Ko jûs ir prisimokinote, ir gâwote, ir girdėjote, ir regėjote prie manęs, tai darykite; tay * pakâjaus Wiêšpats bus su jumis.
* 1 Tess. 5, 23.

10. Bet aß didèy paſidzaugiau Wiêßpatije, kad jûs iß naùjo pradējote, už manę rúpinti, kaczèyg jûs ir wiſadà rùpinote, bet czêſai jums tai ne pérleido.

11. Aß tai ne ſakaù ſtokójimo dēl; nēs aß ißmókau, kuriůſè aß eſmi, * paſikâkdinti.
* Pam. 3. 15, 16. P. 16, 8. 1 Tim. 6, 6.

12. Aß móku wargingas búti, ir móku per wirßų turēti. Aß wiſůſè daiktůſè ir wiſùr eſmi ißmokintas; paſótintas búti ir * álkti, ir âpſtą turēti ir ſtokóti.
* 1 Kor. 4, 11. 2 Kor. 6, 10. P. 11, 27.

13. Aß * wiſlab galiù per tą, kurs manę gâlinczu dâro, Kriſtus.
* Jez. 33, 24. P. 40, 29-31.

14. Bet taczaù jûs gerày padârēte, kad jûs mâno wargû priſiēmēte.

15. Bet jûs iß Pilippû, žinot, kad iß ēwangēliôs pradžiôs, mán iß Macēdóniôs ißêjus, ney wiens * ſurinkimas ſu manimi neſidalijos pagàl rokùndą, kiek bùwo ißdûta, ir kiek bùwo iimtà, kaip tiktày jûs wieni. * 2 Kor. 11, 9.

16. Nēs jûs man ir į Teſſalóniką àtſiuntēt ant mâno rèikalo wieną kàrtą, o ir potám wēl wieną kàrtą.

17. Ne, kad dowanôs jēßkóczau, bet aß * wàiſiaus jēßkau, kad † tas per wirßų bútu júſû rokùnde.
* Luk. 13, 7. † 2 Kor. 9, 6. 12.

18. Nēs aß wiſoko ganà turiù, ir turiù per wirßų. Aß eſmi pilnày aprúpintas, kaip aß gawaù per * Epapróditą, kas nů júſû atêjo, ſàldų kwâpą, priimamą apiêrą, Diêwui itinkanczę. * P. 2, 25.

19. Bet mâno Diêwas te papildo wiſą júſû rèikalą pagàl ſâwo bagotystę ßlowējè, Kriſtujè Jēzuje.
* 2 Kor. 9, 8.

20. Bet * Diêwui ir múſû Tēwui t'eſiê garbê ant ámžiû ámžiû. Amen.
* 2 Tim. 4, 18.

21. Sweikinkite wiſùs ßwentůſius Kriſtuje Jēzuje. Jùs ſwéikina * bróliei, ſu manimi êſantieji.
* 1 Kor. 16, 20.

22. * Jùs ſwéikin wiſi ßwentieji, bet ypaczey tie iß Ciecoriaus namû.
* 2 Kor. 13, 12.

23. Malóne múſû Pôno Jēzaus Kriſtaus t'eſiê ſu jumis wiſàis. Amen.

Raßyta iß Rymo per Epapróditą.

Gâlas Grômatôs ßw. Pówilo Pilippènſams.

Grômata ßwèntojo Pówilo Koloſſènſams.

1. Pérſkyrimas.

Ißgânimas, Kriſtaus pelnytaſis, žodije žmonēms priſúlomas.

1. Pówils, * Apâßtals Jēzaus Kriſtaus, per Diêwo wâlę, ir bróls Timotêjus, * 2 Kor. 1, 1.

2. Szwentiemſiems Koloſſůſe, ir tikintiemſiems bróliams Kriſtuje: * Malóne t'eſiê ſu jumis ir pakâjus nů Diêwo múſû Tēwo, ir Pôno Jēzaus Kriſtaus. * Rym. 1, 7.

3. Mes dêkawojam Diêwui, ir Tēwui múſû Pôno Jēzaus Kriſtaus, wiſadôs už jùs melſdamies,

4. Kàip * girdējom apiê júſû tikējimą į Kriſtų Jēzų, ir apiê méilę prieß wiſùs ßwentůſius, * Epez. 1, 15.

5. Dêley * nuſitikējimo, jums dangujè paguldytojo, apiê kurį jûs pirm to girdējote, † per žodį tieſôs ēwangēlioje; * 1 Petr. 1, 3. 4. † 2 Kor. 6, 7.

6. Kurį pas jùs atêjo, kaip ir į wiſą ſwietą, ir yrà waiſinga, kàipo ir juſijè, iß tôs dienôs, kaip jûs ję girdējote, ir ißpažinote Diêwo malónę tieſojè.

7. Kàipo ir ißmókote nů * Epâpro, múſû mielo draùg-tarnio, kurs yrà wiērnas Kriſtaus tàrnas už jùs,
* P. 4, 12.

8. Kurs mums ir žinomą padâre júſû méilę dwâſēje.

(Grôm. 24. Nedēl. po ßw. Trâicē.)

9. Tôgidēl ir mes, iß tôs dienôs, * kaip mes tai girdējome, ne paliáujame už jùs melſtis ir praßyti, kad papildìti paſtótumbit ißpažinimù jo

wâlês wiſokiojè dwâſißkoje ißmin⸗tijè ir ißmânime. * Epêz. 1, 15. 16.

10. Jeib * wertày èlgtumbitės, Wießpaczui ant wiſo paſimėgimo, ir waiſingi bútumbit wiſůſè gerůſè darbůſè.
* Epêz. 4, 1. Pil. 1, 27.

11. Ir áugtumbit * ißpazinimè Diêwo, paſtiprinti wiſókia ſtiprybè, pagàl jo ßlowingąję galybę, wiſokiamè kantrumè ir lengwaßirdyſtėje ſu dzaugſmù; * 1 Kor. 1, 5.

12. Dêkawodami Tėwui, kurs mus * tinkanczeis padâre † tėwonyſtei ßwentûjû ßwieſybėje;
* 2 Kor. 3, 6. † Nuſ. Ap. 26, 18.

13. Kurs mus * ißgélbėjo nů wyriauſybês tamſybês, ir mus pérkėle į karalyſtę ſâwo mielojo Sunaùs.
* P. 2, 15.

14. * Kuriamè mes tùrim atpirkimą per jo kraùją, bútent griekû atleidimą.] * Epêz. 1, 7.

15. Kurſài yrà * âbrozas nerégimojo Diêwo, pirmgimęſis pirm wiſû ſutwėrimû: * Ebr. 1, 3. ſ.

16. Nės per ji * wiſlab ſutwérta, kas danguje ir ant žémês, kas regimà ir kas neregimà yrâ, taip karâlkrėſlei, kaip wießpatyſtės, taip kunigaikßtyſtės, kaip wyriauſybės: wiſlab yrà per ji, ir dêley jo ſutwérta. * Jon. 1, 3. 10. ſ.

17. Ir jis yrà * pirm wiſû, ir wiſlab paſilàikos jamè.
* Pam. 3. 8, 25. 26. 27.

18. Ir jis yrà kúno galwà, bútent ſurinkimo, kurs yrà pradzià ir * pirmgimeſis iß numiruſiujû, jeib jis tarp wiſû bútu pirmàſis.
* Nuſ. Ap. 26, 23. Rym. 8, 29. 1 Kor. 15, 20. Apr. 1, 5.

19. Nėſà tai (Diêwui) pamėgo, kad jamè * wiſà pilnyſte gywéntu,
* P. 2, 9. Jon. 1, 16. P. 3, 34.

20. Ir kad jis * wiſlab per ji ſaw ſudérintu, ar bútu ant žémês, ar bútu danguje, pakâjų padarydams per kraùją ant jo kryziaus per ji pâti.
* Rym. 5, 10. 2 Kor. 5, 19. 1 Jon. 2, 2. P. 4, 10.

21. O ir jùs, kuriê * jûs pirm to ſwetimi bùwote ir neprietelei, per prôtą piktůſè darbůſè. * Epêz. 2, 2. 12. P. 4, 18.

22. Bet dabàr jis jùs ſudérino kúnu ſâwo kúno, per ſmèrti, kad jis jùs paſtatytu ßwentùs ir nekálſtintinus, ir nebártinus po ſâwo akiû:

23. Jey tiktài paſiliêkat tikėjime * nugruntawóti, ir twirti, ir nepajùdinami nů nuſitikėjimo ėwangėliôs, kurę jûs girdėjote, kuri † apſakyta yrà wiſám ſutwėrimui, po dangùm ėſanczam, kuriôs aß, Pówilas, tarnù paſtójau.
* 1 Kor. 15, 58. † p. 6. Mark. 16, 15.

24. Dabàr aß * dzaugiůs ſâwo kentėjimůſe, † kuriùs už jùs kenczù, ir atpildau ſâwo kúne, ko dar rèik wargû Kriſtuje, jo kúnui (ant géro), kurs yrà ſurinkimas.
* 2 Kor. 7, 4. † Epêz. 3, 13.

25. Kuriô tarnù aß eſmi paſtójęs, pagàl Diêwo namû urėdyſtę: kuri man dûta yrà pas jùs, jeib aß Diêwo žodi bagotingay apſakyczau.
* Epêz. 3, 2.

26. Bútent paſlêptinę, kuri užſlėptà bùwo nů ſwieto pradžôs, ir nů ámžiû, bet dabàr apréikßta jo ßwentiemſiems,

27. Kuriems Diêwas norėjo žinomą daryti, kuri êſanti ßlowingoji bagotyſte tôs paſlėptinês tarp pagônû, kuri yrà Kriſtus juſſjè, kurs yrà * nuſitikėjimas ßlowês, * 1 Tim. 1, 1.

28. Kuri mes apſâkom, graudéndami kiekwieną žmôgų, ir mokindami * kiekwieną žmôgų ſu wiſókia ißmincze, jeib † paſtatytumbim kiekwieną žmôgų tóbulą Kriſtuje Jėzuje.
* Jon. 1, 7. † Epêz. 5, 27.

29. Kuriamè dalykè ir aß * dirbu ir nuſiſyliju pagàl prówijimą to, kurs manijè macningay dirba.
* 2 Tim. 4, 7.

2. Pérſkyrimas.

Apie žmoniû Iſtâtimus, Kriſtų, ßwéntąji Krikßtą ir jo Smertiês Galybę.

1. Bet aß jums žinę dûmi, kokę * kôwą aß turiù už jùs, ir už tus Laodicėoje, ir už wiſùs, kuriê mâno wéidą kúne ne regėjo; * Pil. 1, 30.

2. Jeib jû ßirdys pagraudéntos, ir ſùglauſtos bútu méilėje, ant wiſôs bagotyſtês tikrojo ißmânimo, * ißpažinti paſlêptinę Diêwo ir Tėwo ir Kriſtaus. * Jono 17, 3.

3. Kuriamè paſlėpti ràndas wiſi ſkarbài * ißmintiês ir ißpažinimo.
* Jêz. 11, 2. 1 Kor. 1, 24.

4. Bet aß ſakaù apiê tai, kad jùs niekas ne prigáutu * kytriomis kalbomis. * Rym. 16, 18.

5. Nēsà kaczèyg *aß pagàl kúną ne esmi pas jûs, taczaù dwâsėje esmi su jumis, dzaugiûs, ir mataù †júsû dawâdą ir júsû stiprų tikē=jimą į Kristų. *1 Kor. 5, 3. †1 Kor. 14, 40.

6. Kàipgi jûs dabàr priēmēte Pônq Kristų Jēzų, tàipo ir èlgki=tēs jamè,

7. Ir búkit *isißaknijẹ ir †pabu=dawóti jame, ir stiprus wierojè, kaip pamokiti éste, ir búkite **tojè bagotingi su dēkawonè.
* Epèz. 3, 17. † Epèz. 2, 22. Jud. p. 20. ** Kol. 3, 15. 1 Tess. 5, 18.

8. Dabókitēs, kad niekš jûs ne apgáutu per swietißkąję ißminti, ir per niekingą ißwadzùjimą pagàl žmo=niû mókslą, ir pagàl swieto įstâti=mus, o ne pagàl Kristų.

9. Nēsà jamè gywéna wisà pilnyste Diewystēs kúnißkay.

10. Ir jûs éste *tóbuli jamè, kurs yrà †galwà wisû kuni=gaikßtysczû ir wyriausybês;
* Jon. 1, 16. † Epèz. 1, 21.

11. Kuriamè jûs ir appjáustiti éste, *appjáustimu be rànkû, per atme=timą griêßnojo kúno kúne, bútent appjáustimu Kristaus.
* 5 Moiz. 10, 16. P. 30, 6. Rym. 2, 29.

12. Tamè, kad *jûs su jûmi pa=láidoti éste per krikßtą, kuriamè ir †prisikēlę éste per tikējimą, kuri Diêwas dâro, kurs ji iß numiru=siujû prikēlęs. *Rym. 6, 4. † P. 3, 1. s.

13. Ir jûs podraùg su jûmi gy=wus padâres, kaip jûs *numirę bùwote griekûsè, ir neapipjáustime sâwo kúno, ir †yrà mums atléidęs wisùs griekùs, *Epèz. 2, 1. 5. † Luk. 7, 42.

14. Ir ißgésęs ùžraßą*, kurs prieß mùs bùwo †įstâtimûse, ir prieß mus stowējo, ir tą paêmęs iß tárpo, ir prie kryžiaus priségęs.
* t. e. skolôs grômata. † Epèz. 2, 15.

15. Ir *pérgalējęs kunigaikßtystēs ir sylingûsius, wēde jûs ant paró=dimo regimày, ir tryùmpą iß jû padâre pats per sawę. *P. 1, 13.

16. Tàygi ney wiens te ne apsùn=kin júsû sążinę dēl *wàlgio arbà gērimo, arbà dēl paskirtû ßwènczû, arbà jáun=mēnesiû, arbà sabatû.
* Rym. 14, 2. 3. s.

17. Kuriê yrà *ßeßēlis búsenczû daiktû, bet kúnas pats yrà Kristuje.
* Ebr. 8, 5.

18. *Ney wiens jums miēri te ne ißkrèipią, kurs pagàl sâwo patiês prasimânimą èlgiasi, pakarnystēje ir †ßwentybēje angēlû, kuriû jis niēko niekadôs ne mátes, ir yrà be rèi=kalo pasipûtęs sâwo kúnißkoje dû=moje, * Matt. 24, 4. 24. † p. 23.

19. Ir *ne làikosi prie galwôs, iß kuriôs wisas kúnas per sąnarius ir sutáikinimus pâßalpą gáuną, ir su kits kitù susilàikos, ir tàipo áuga į diêwißkąji didùmą.
* Epèz. 4, 15. 16.

20. Tàygi jey jûs pamirę éste su Kristumi swieto įstâtimams; kámgi dûdatēs prisiwilióti įstâtimais, tàrsi dar swiete gywéną?

21. Kuriê sâko: tu tai ne pakrù=tink, tu tai ne paragáuk, tu tai ne užgáuk.

22. Kuriê daiktài taczaù wisi war=tójami pagènda, ir yrà *žmoniû pri=sâkimas ir mókslas.
* Jez. 29, 13. Matt. 15, 9.

23. Kuriê tur ißsiweizdējimą aukß=tôs ißmintiês per sâwo paczû pra=manytą ßwentybę ir pakarnystę, ir tûmi, kad jie *kúno ne czêdija, ir kúnui jo garbês ne dûda jo rèikalui.
* 1 Tim. 4, 3.

3. Pérskyrimas.

Apie Prówyjimą Nobažnystēs, ypaczey Namû Pasiláikimûse Stówintiemsiems.

1. Tàygi jey jûs *su Kristumi éste prisikēlę, tay jēßkókite to, kas aukß=tày yrà, kur Kristus yrà, sēdēdams po deßinês Diêwo;
* P. 2, 12. Rym. 6, 5.

2. Jēßkókite to, kas aukßtày yrà, o ne to, kas ant žémês yrà.
* Matt. 6, 33.

3. Nēs *jûs éste numirę, ir júsû gywastis yrà pàslēptas su Kristumi Diewijè.
* Rym. 6, 2.

4. Bet kad *Kristus, músû gywastis, pasiródis, tay ir jûs pasiródisite su jûmi †ßlo=wējè. * Pil. 1, 21. † 1 Kor. 15, 43.

5. Dēl to *marinkite sâwo sąna=rius, kuriê ant žémês yrà, †kek=ßystę, neczystybę, gēdißkąji gaß=lùmą, piktąji pageidimą ir gôdą, kurs yrà balwônû=gárbinimas;
* Rym. 8, 13. † Epèz. 5, 5.

6. * Kuriû dêley atèit Diêwo kèrsztas ant waikû netikējimo;
* Epēz. 5, 6.

7. Kuriůsè ir jûs pirm to wáikszczojote, * kaip jûs jůsè gywénot.
* Rym. 6, 19.

8. Bet dabàr * wiſlab tai nůg sawęs atmèskite: † kèrsztą, rustybę, piktenybę, blùznijimą, gēdiszkus żodżùs iß sâwo burnôs.
* Rym. 6, 13. Epēz. 4, 22. 31. Ebr. 12, 1. † Pſ. 37, 8.

9. Ne * melůkite tarp sawęs; iszsiwilkite sénąjį żmôgų su jo darbàis;
* Sak. 8, 16. Epēz. 4, 25.

10. Ir * apsiwilkkite naujůju, kurs atnaùjinams ant iszpażinimo, pagàl † âbrozą to, kurs jį sutwēre;
* Epēz. 4, 24. † 1 Moiż. 1, 27.

11. Kur * ne yrà Gryko, Żydo, appipjáustimo, neappipjáustimo, Negryko, Skyto, † wérgo, wálno; bet wiſlab ir wiſůsè Kristus.
* Rym. 10, 12. † 1 Kor. 7, 21. 22.

(Grôm. 5. Nedēl. po Iszmint. Szw.)

12. Taygi * apsiwilkkite, kaip iszrinktieji Diêwo, szwentieji ir mylimieji, szirdinga mielaszirdingystè, meilingumù, pakarnystè, lengwybè ir kantrumù;
* Epēz. 4, 24. 32.

13. * Kits kitą nukęsdami, ir kits kitám atsiléisdami, jèy kas skundôs tur priesz kitą: lygey kaip Kristus jums yrà atléidęs, taip ir jûs.
* Matt. 6, 14. Epēz. 4, 2.

14. Bet ant wiſo to apsiwilkkite * méile, kuri yrà ryszys tobulystês.
* Jon. 13, 34.

15. Ir * pakâjus Diêwo te wàldo júsû szirdisè, ant kuriô ir jûs pawadinti éste wienamè kúne, ir † búkite dēkingi.
* Pil. 4, 7. † Kol. 2, 7. f.

16. * Důkit Kristaus żôdżui gywénti tarp júsû bagotingay, su wiſókia iszminczje; mokinkitēs ir graudénkitēs sawę paczùs † psálmais ir liaupsês-giesmēmis, ir dwâsiszkomis meilingomis giesmēmis, ir giedókite Wiêszpaczui sâwo szirdisè,
* 1 Kor. 1, 5. † Epēz. 5, 19.

17. Ir * wiſlab, ką jûs dârote, żôdżeis arbà darbàis, wiſlab tai darykite wàrdan Pôno Jēzaus ir dêkawokite Diêwui ir Tēwui per jį.]
1 Kor. 10, 31.

18. * Jûs móteres, búkite padůtos sâwo wyrams Wiêszpatije, kaip parèitis.
* Epēz. 5, 22. f.

19. * Jûs wyrai, mylēkite sâwo móteres, ir ne búkite rusti priesz jéses.
* Epēz. 5, 25. 1 Petr. 3, 7.

20. * Jûs waikài, klausykite gimdytojû wiſůsè daiktůsè: nēs tai Wiêszpaczui patinka.
* Epēz. 6, 1.

21. * Jûs tēwài, ne ikèrszikit sâwo waikùs, kad ne baùgus pastótu.
* Epēz. 6, 4.

22. * Jûs bernài, bukite paklùsnus wiſůsè daiktůsè sâwo kúniszkiemsiems pônams, ne su szlużbà po akiû, kaip żmonēms itikdami, bet prastybēje szirdiês, ir su Diêwo báime.
* Epēz. 6, 5. f.

23. Wiſlab, ką jûs dârote, tai darykite iß szirdiês, * kaip Wiêszpaczui, o ne żmonēms.
* Epēz. 6, 7.

24. Ir żinókite, kad jûs nů Wiêszpatiês gáusę atlyginimą tēwiszkês dalykû: nēs jûs * szlûżijat Pônui Kristui.
* 1 Kor. 7, 22.

25. Bet kurs netèisey dâro, tas gáus, ką jis netèisey dâręs ésti; ir * ne yrà atbójimo ney szókio, ney tókio żmogaùs.
* Ruſ. Ap. 10, 34. f.

4. Perſkyrimas.

Apiê Krikszczoniû Màldą, ir iszmintingą Pasielgimą.

1. Jûs pônai, * kas tèisu ir wertà, tai bernáms iszródikite, ir żinókite, kad ir jûs danguje Wiêszpatį tùrite.
* 3 Moiż. 25, 43. 53. Epēz. 6, 9.

2. Ne paliáukite * maldojè, ir budēkite tojè su dēkawójimu;
* 1 Teſſ. 5, 17. f.

3. Ir * mèlskitēs podraùg ir už mus, jeib Diêwas mums atwértu żôdżio duris, kalbēti † paslêptinę Kristaus, dēl kuriôs asz ir súrisztas esmi:
* Rym. 15, 30. Epēz. 6, 19. 2 Teſſ. 3, 1. † Epēz. 3, 4.

4. Kad tą iszréikszczau, kaip man reik kalbēti.

5. * Elgkitēs iszmintingay priesz tus, kuriê laukè yrà, ir prisidabókitēs czêso.
* Epēz. 5, 15. 16.

6. Júsû kalbà t'esiê wiſadôs meilinga, ir * su druskà súdita, jeib żinotumbit, kàipo kiekwienám atsakyti.
* Mark. 9, 50.

7. Kaip su manimi désties, apiê wiſlab tai jums żinę dûs Tykikus, mielas brólis, ir wiêrnas tàrnas ir draùgas Wiêszpatije,

8. Kuri * aß tôdel pas jùs àtsiunczau, kad jis ißtirtu, ką jûs wèikiat, ir júsû ßirdis graudéntu;
* Epez. 6, 22.

9. Draùg su Onēsimu, wiernůju ir mielůju bróliu, kurs iß jusißkiû yrà; wislab, kaip ßiczion désti, jůdu jums pranèß.

10. Jùs swéikin * Aristàrkus, mâno draug=kalinys, ir Markôßius, sesèrs wàiks Bàrnabo, apiê kuri jûs kelis prisâkimus gâwote; (jey jis pas jùs atèis, priimkite ji;) * Nus. Ap. 19, 29.

11. Ir Jēzus, wadinams Jùstus, * kuriê yrà iß appjáustimo. Tie yrà wieni mâno pagálbininkai prie karalystês Diêwo, kuriê man yrà palinksminójimu pastóję. * Nus. Ap. 11, 2.

12. Jùs swéikin * Epápras, kurs iß jusißkiû yrà, tàrnas Kristaus, ir wisadôs labày nusisylija už jùs maldomis, jeib jûs stowētumbit tóbuli, ir papilditi su wisà Diêwo walè. * P. 1, 7.

13. Aß důmi jam liùdimą, kad jis didę prôcę tur už jùs, ir už tùs Laodicēoje ir Jērâpolije.

14. Jùs swéikin Lukôßius, liêkorius, mylimasis, ir Dêmas.

15. Swéikinkit brólius Laodicēoje, ir Nimpą, ir * surinkimą jo namůse.
* Rym. 16, 5.

16. O kad ßi grômata pas jùs bus pérskaityta, tay darykit, kad ji ir Laodicēôs surinkimè * bútu skaityta; ir kad jûs tą, kuri Laodicènsams raßyta, taipjaù skaitytumbit.
* 1 Tess. 5, 27.

17. Ir sakykit Arkippui: dabók ant urêdo, kuri tu gawài Wiêßpatije, kad tą ißpilditumbei.

18. Mâno * swéikinimas mâno Pówilo rankà. Minēkit mâno ryßiù. Malóne t'esiê su jumis. Amen.
1 Kor. 16, 21.

Raßyta iß Rymo per Tykiką ir Onēsimą.

Gâlas Grômatôs ßw. Pówilo Kolossènsams.

Pirmóji Grômata ßwèntojo Pówilo Tessalonicènsams.

1. Pérskyrimas.

Pagraudénimas Tessalonicènsû ant Wiernybês krikßcziónißkoje Wierojè.

1. Pówilas * ir Silwônas, ir Timotêjus, surinkimui Tessalônikoje, per Diêwą Tēwą, ir Wiêßpati Jēzų Kristų: Malóne t'esiê su jumis, ir pakâjus nů Diêwo, músû Tēwo, ir Pôno Jēzaus Kristaus.
* 2 Tess. 1, 1.

2. Mes dêkawojam Diêwui wisadày už jùs wisùs, atsimindami júsû sâwo maldojè be palióẃimo;

3. Ir atsimenam júsû * dárbo tikējime, ir júsû dárbo méilēje, ir júsû kantrùmo lûkestije, kurs yrà músû Pônas Jēzus Kristus, po akim Diêwo ir músû Tēwo.
* Jon. 6, 29. 1 Kor. 13, 13.

4. Nēs, mieli brólei, Diêwo mylimieji, mes žinome, kàipo jûs * ißrinkti éste; * Kol. 3, 12.

5. Kad músû ēwangēlia pas jùs bùwusi, ne tiktày žôdije, bet abejèip, ir * galybēje ir ßwentojè Dwâsēje, ir didzamè nusitikējime kàpio; žinote, kokiê mes tarp júsû bùwome, júsû dēley. * 1 Kor. 2, 3.

6. Ir jûs éste músû * pasekējàis pastóję ir Wiêßpatiês, ir éste žôdi priême tarp daug wargû su džaugsmù, ßwentojè Dwâsēje. * 1 Kor. 4, 16.

7. Tàipo, kad jûs éste pastóję paweikslu wisiems tikintiemsiems * Macēdónioje ir Akâjoje. * P. 4, 10.

8. Nēs nůg júsû ißskambējo Wiêßpatiês žôdis, ne tiktày Macēdónioje ir Akâjoje, bet taipjaù wisosè ßalisè júsû * tikējimas i Diêwą ißsireißke, tàipo, kad mums ne reikalo, (apiê tai) ką sakyti.
* Rym. 1, 8. 2 Tess. 1, 4.

9. Nēs jie pâtys pràneßa apiê jùs, koki iējimą mes prie júsû turēję, ir kàipo jûs * prisiwèrtę éste Diewôp nůg balwônû, tarnáuti gywámjam ir tikrámjam Diêwui,
* 1 Kor. 12, 2.

10. Jr * láukti jo Sunaùs iß dangaùs, kuri jis prikẽlęs iß numirusiujû, Jẽzaus, kursài mus nůg búsencziojo kèrßto ißgélbẽjęs.
* Nuſ. Ap. 1, 11. Pil. 3, 20.

2. Pérſkyrimas.

Strôpus Klausytojei yrà wiernìems Mokitojams ant didzio Dzaùgſmo.

1. Nẽs ir jûs žinote, mieli bròlei, apiê * músû iẽjimą pas jùs, tą ne noprôſną bùwuſi; * P. 1, 5. 9.

2. Bet, kaip més pirm to bùwom kentẽję, ir * apgẽdinti paſtóję Pilippůſe, (kàipo žinote), taczaù ſâwo Diewijè linkſmi bùwome pas jùs, apſakyti ẽwangẽlią Diêwo, ſu didè kowà. * Nuſ. Ap. 16, 22. P. 17, 5.

3. Nẽs músû graudénimas ne bùwo iß klajójimo, ney iß neczyſtybẽs, ney ſu wyliumi:

4. Bet kàipo mes Diêwo éſme ißmẽginti, kad mùms ẽwangẽlią * apſakyti pawierita yrà, ßitàipo mes kàlbame, ne kàipo žmonẽms itikti norẽdami, bet Diẽwui, kursài músû ßirdis mẽgina. * Gal. 1, 10.

5. Nẽs mes niekadày ne apſiẽjome ſaldzèis wiliâwimo žódzeis, kaip jûs žinote, ney gôdui ne paſidawẽme; Diẽwas to yrà liùdininku;

6. O mes ir garbẽs ne * jẽßkójome nůg žmoniû, ney nůg júſû, ney nůg kitû; * Jon. 5, 41. 44.

7. Jr * bútumbim galẽję jùs apſùnkinti, kàipo Kriſtaus apâßtalai; bet mes mótinißki pas jùs bùwome, lyg kaip žindinycza ſâwo kûdikius kawója. * Nuſ. Ap. 20, 33.

8. Szitàipo músû ßirdis jumis dzaùgẽſi, ir mielày norẽjome jumis nudalyti, ne tiktày Diẽwo ẽwangẽlią, bet ir ſâwo gywaſti, tódẽl, kad mes jumis paſimilę bùwome.

9. Jûs, mieli brólei, gerày atſimenat * músû dárbo ir músû prócês: nẽs dieną ir nâkti mes dirbome, kad júſû ney wieną ne apſùnkintumbim ir apſakytumbim tarp júſû Diẽwo ẽwangẽlią. * 1 Kor. 4, 12. f.

10. To jûs éſte liùdininkai, ir Diẽwas, kaip ßwentày, ir tèiſey, ir * nebártinay mes tarp júſû, kuriê itikẽjote, èlgẽmẽs. * 1 Tim. 3, 2.

11. Kaipôgi žinote, kad mes, kàipo tẽwas ſâwo waikùs, kiekwieną iß júſû graudénom ir palinkſminójom,

12. Jr liùdijom, kad * wertày èlgtumbitẽs po Diẽwo akiû, kurs jùs pawadinęs ant ſâwo karalyſtẽs ir ßlowẽs. * Epez. 4, 1. Pil. 1, 27.

13. Tôgidẽl ir mes be paliówimo Diẽwui dẽkawojame, kad jûs, gáudami nůg músû diẽwißkôs kožôniês žôdi, tą priẽmẽt, ne kaip žmoniû žôdi, bet (kaip tai ir tikrày tieſà) kaip Diẽwo žôdi, kurſài * ir ſâwo galybę ißródo juſijè, kuriê tikite. * P. 1, 5.

14. Nẽs jûs paſekẽjèi paſtójote, mieli brólei, Diẽwo ſurinkimû Judẽoje, Kriſtuje Jẽzuje, kadángi lyg toktaijaù kentẽjote nů ſâwo genczû, ką aniê nů Zydû,

15. Kuriê ir * Pôną Jẽzų nužawino, ir ſâwo paczû prârakus, ir mùs pérſekinẽjo, ir Diẽwui ne patinka, ir wiſiems žmonẽms priêßinas; * Nuſ. Ap. 2, 22. P. 3, 15.

16. Užgina mums, kalbẽti pagônams, jeib jie ißganyti paſtótu, idánt jie * ſâwo griekùs wiſùr ißpíldìtu. Nẽs (Diẽwo) kèrßtas ant jû jau galiáuſey atẽjo. * Matt. 23, 32. 33.

17. Bet mes, mieli brólei, walandẽlę júſû priſtôkę pagàl wéidą, ne pagàl ßirdi, jû daugiaùs ſkùbinomẽs, júſû wéidą matyt ſu * didzù ißſiilgimù. * Rym. 1, 11. 13.

18. Tódẽl mes norẽjome pas jùs atèiti, (aß Pówilas) du kartu; ir ßẽtônas mums tai užgyne.

19. Nẽs * kas yrà músû nuſitikẽjimas, arbà dzaùgſmas, arbà paſigyrimo wainikas? ar ne ir jûs tai éſte po akiû músû Pôno Jẽzaus Kriſtaus ant jo atẽjimo? * Pil. 4, 1.

20. Juk jûs éſte músû garbê ir dzaùgſmas.

3. Pérſkyrimas.

Pówilo Kûpeſtis ir Maldà už Teſſalonicenſùs.

1. Tódẽl mes tai ne norẽjome toliaùs pakęſti, ir gerày pamẽgo mùms, Atẽnůſè wieni paſilikt.

2 Jr ſiùntẽme Timotẽjų, músû bróli, ir Diẽwo tàrną, ir músû

pagálbininką prie Kristaus ēwangēliôs, jùs stiprinti ir graudénti júsû tikējime,

3. Kad ne kas *netwirts pastótu tůsè wargůsè: nēs jûs pâtys žinote, ant to mùs statytus êsanczius.
* Epêz. 3, 13.

4. Nēs ir pas jùs búdami, pirmà jums pasisâkēmēs, wargû kentēti turēsę, kàipo ir tikost, ir jûs žinote.

5. Tôdēl aß tai ir ilgiaùs ne pakęsdams, ißsiunczau, kad ißtirczau júsû tikējimą, kad ne rasi bene jùs gùndytojis bútu pagùndęs ir *músû dárbas noprôsnas bútu pastójęs.
* Pil. 2, 16.

6. Bet dabàr, kadángi *Timotêjus nůg júsû pas mùs atêjo, ir mums pràneße júsû tikējimą ir méilę, ir kad jûs músû wisadôs atsimenat ant geriáusio, ir ißsiilgstat, mùs regēti, kaip ir mes jùs: * Apaſt. Ap. 18, 5.

7. Dēl to mes, mieli brólei, palinksminti ésme jumis, wisamè *sâwo wargè ir bēdojè per júsû tikējimą.
* p. 2, 2.

8. Nēs dabàr mes gywi ésme, kadángi jûs stówit Wiêßpatije.

9. Nēs kókę dēkawônę gâlime Diêwui atadûti už jùs, už wisą ßi dzaùgsmą, kuri mes tùrime iß júsû po akiû músû Diêwo?

10. Mes mèldziamēs diênq ir nâkti labày didèy, kad regētumbim júsû wéidą, ir atpilditumbim, jey júsû tikējimui dar ko rèikia.

11. Bet jis pats, Diêwas músû Tēwas, ir músû Pônas Jēzus Kristus, te tàiso músû kélią jusùmp.

12. Bet jùs te dáugsina Wiêßpats, ir te důdie méilēj pilnàis pastóti prieß kits kitą, ir prieß kôżną, (kokiêgi ir mes ésme prieß jùs.)

13. Kad *júsû ßirdys padrútintos ir † nebártinos bútu ßwentybēje po akim Diêwo ir músû Tēwo, ant atējimo músû Pôno Jēzaus Kristaus, su wisàis jo ßwentàiseis.
* 2 Tess. 2, 17. † Pil. 1, 10.

4. Pérskyrimas.

Graudénimas, ßwentày èlgtis. Palinksminójimas prieß Smutnybę iß Prisikēlimo Numirusiujû.

(Grôm. 2. Nedēl. po Užgawēniû, arbà Reminiscere.)

1. Toliaùs, mieli brólei, prâßome jùs, ir *graudéname per Pônq Jēzų, kàipo nůg músû 'gâwote, † kaip jùms rèik èlgtis, ir Diêwui itikti, kad jů pilnesni pastótumbit.
* 2 Tess. 3, 12. † Epêz. 4, 1.

2. Nēs žinot, kókius prisâkimus mes jums dâwēme, per Pônq Jēzų,

3. Nēs *tai yrà Diêwo walė, júsû paßwentimas, kad wéngtumbit kekßystę. * Rym. 12, 2. s.

4. Jr kôżnas tarp júsû žinótu sâwo *kúną palaikyti ßwentybēje ir garbējè, * 1 Kor. 6, 13. 15.

5. Ne *pageidimè nóro, kàipo pagônai, kuriê apiê Diêwą niêko ne žino.
* Tob 8, 5. Kol. 3, 5.

6. Jr kad niekś per toli ne sēktu, ney apgáutu sâwo bróli kupczystēje; nēs Wiêßpats yrà atkèrßijąsis ant to wiso, kaip mes jùms pirm to sâkēme, ir ißliùdijome.

7. Nēs Diêwas mùs ne pawadino ant neczystybēs, bet ant *paßwentimo.] * 2 Tim. 1, 9.

8. Tôgidēl, *jey kas paniêkin, tas ne žmôgų paniêkin, bet Diêwą, kursài sâwo ßwèntąję Dwâsę i jùs dâwęs. * Luk. 10, 16.

9. Bet apiê brólißkąję méilę ne rèikals jums raßyti: nēs jûs pâtys éste Diêwo ißmókiti, tarp sawęs *kits kitą mylēti. * Mark. 12, 31. s.

10. O jûs tai ir dârote wisiems bróliams, êsantiemsiems wisojè *Macēdónioje. Bet mes graudéname jùs, mieli brólei, kad jûs † dar pilnesni pastótumbit. * p. 1, 7. † p. 4, 1.

11. Jr didèy *pasiprocewótumbit, kad tykus bútumbit, ir darytumbit, kas jums půlas ir † dirbtumbit sâwo rànkomis, kàipo mes jùms prisâkēme.
* 2 Tess. 3, 8. 12. † 1 Tess. 2, 9.

12. Jeib *patôgey wáikßczotumbite, prieß tus, kuriê laukè yrà, ir (jû) ney wieno ne priwalytumbit.
* Rym. 13, 13.

(Grôm. 25. Nedēl. po ßw. Tràicēs.)

13. Bet mes ne nórime *jums slēpti, mieli brólei, apiê tùs, kuriê miêgti, jeib nesitûzitumbitēs, kaip kiti, ney jókio lûkesties ne tùrintieji.
* 1 Kor. 10, 1. † Zir. 22, 11.

14. Nēs jey mes tikim, *Jēzų numirusi ir prisikēlusi, tàipo Diêwas ir tus, kuriê per Jēzų yrà užmigę, atwès draugè su jùm.
* Rym. 14, 9. 1 Kor. 15, 13. 18.

15. Nēs tai mes jums sâkome, kaip Wiêşpatiês żôdi, kad mes gywieji ir użsilikusieji atējimè Wiêşpatiês, * ne pranókşime tus, kurië miêgti.
* 1 Kor. 15, 23. 51. s.

16. Nēs jis pats, Wiêşpats, parċis su şaukşmù, ir su balsù wyriáusiojo ángēlo, ir su Diêwo trubà, żemyn iş dangaùs; ir numirusieji Kristuje pirmjáus kélsis;

17. Potám mes gywieji użsilikusieji, podraùgey su jeis * pagáuti búsime debesisè, Wiêşpacżui prieşais i ůrą, ir şitàipo † prie Wiêşpatiês búsime wisadôs.
* Apr. 11, 12. † Jon. 12, 26. P. 17, 24.

18. Tàygi linksminkitēs kits kitą şitàis żôdżeis.]

5. Pérskyrimas.

Apie Czēsą sudnôs Diênos, ir kàipo ant tôs prisigatâwitis rèikia.

(Grôm. 27. Nedēl. po św. Tràices.)

1. Bet * apiē czēsùs ir adynàs, mieli brólei, ne rèikals, kad jums raşyczau.
* Matt. 24, 3. 36.

2. Nēs jůs pâtys tikrày żinot, Wiêşpatiês diênq atèisencżę, * kaip wâgi naktijè.
* Matt. 24, 42-44. Luk. 12, 39. 2 Petr. 3, 10. Apr. 3, 3. P. 16, 15.

3. Nēs kad jie sakys: * pakâjus yrà, ne reik bijótis, tay prapůlims jůs stàigey użpùls, kàipo skaudējims nêşczią moteriştę, ir ne işbēgs.
* Jer. 6, 14. P. 8, 11.

4. Bet jůs, mieli brólei, * ne ésste tamsybēje, kad ta dienà jùs kaip wagis nutwértu.
* Epēz. 5, 8.

5. Jůs wisi * ésste şwiesybês waikài, ir dienôs waikài. Mes ne ésme ney nů naktiês, ney nů tamsybês.
* Luk. 16, 8. Rym. 13, 12.

6. Tàygi ne miegókime, kaip kiti, bet budēkim ir búkim ne apsigērę.

7. Nēs kurië miêgti, tie naktijè miêgti; ir kurië apsigērę yrà, tie naktijè yrà apsigērę.

8. Bet mes * dienôs waikàis búdami, tùrime ne apsigērę búti, apsiwilkę † şárwu tikējimo bey méilês, ir şálmu nusitikējimo ant işgânimo.
* Rym. 13, 12. † Jēz. 59, 17. Epēz. 6, 14. 17. s.

9. Nēs * Diêwas mùs ne yrà stâtęs ant kèrşto, bet işgânimą apturēti, per músû Pônq Jēzų Kristų.
* Rym. 9, 23.

10. Kursài uż mus numiręs, jeib mes, * ar bùndame, ar miêgame, draugè su jůmi gywi bútumbim.
* Rym. 14, 8. 9. 2 Kor. 5, 15.

11. Tôdēl * graudénkitēs kits kitą, ir pasigérinkit kits kitą, kàipo ir dârote.]
* P. 4, 18. Ebr. 10, 24. 25.

12. Bet mes mèldżame jùs, mieli brólei, kad * işpażintumbit apiê jùs pasiprocewójancżůsius, ir ant júsû statytůsius Wiêşpatije, ir jùs graudénancżůsius.
* 1 Kor. 16, 18.

13. Mylēkite jůs jů labjaùs jû dárbo dêley. Sándoroje búkit tarp sawęs.

14. Bet mes graudéname jùs, mieli brólei, * pagraudénkit pasiléidēlius, palinksminkit nuliûdusiůsius, keskite silpnůsius, búkit kàntrus prieş kôżną.
* 2 Tess. 3, 15.

15. Dabókitēs, kad * ney wiens piktą uż piktą kam ne atlygintu; bet wisadôs gérą sekiókite, kaip tarp sawęs, taip ir prieş kôżną.
* Pam. 3. 20, 22. Rym. 12, 17. 1 Petr. 3, 9.

16. * Búkite wisadà linksmi.
* Luk. 10, 20.

17. * Mèlskitēs be paliówimo.
* Luk. 18, 1. Rym. 12, 12. Kol. 4, 2.

18. Búkite * dēkingi wisůsè daiktůsè; nēs tai yrà walè Diêwo Kristuje Jēzuje jusùmp.
* Epēz. 5, 20. Kol. 2, 7. P. 3, 15.

19. Dwâsę ne gesykite.

20. * Prarakyste ne paniêkinkite.
* 1 Kor. 14, 1.

21. Bet * wislab mēginkit; ir kas gér yrà, palaikykite.
* Rym. 2, 18.

22. Wéngkit wislab, kas tikt rôdos pikt êsą.

23. Bet jis, * pakâjaus Diêwas, te pérşwencża jùs wisày; ir czēlà júsû dwâse, podraùg su duşià ir su kúnu, t'esiê işlàikomi nebártini ant atējimo músû Pôno Jēzaus Kristaus.
* Rym. 15, 33.

24. * Wiêrnas yrà tas, kursài jùs wadin, kùrs tai ir darys.
* 1 Kor. 1, 9. P. 10, 13. 2 Tess. 3, 3. 2 Tim. 2, 13. 1 Jon. 1, 9.

25. Mieli brólei, * mèlskitēs uż mus.
* Kol. 4, 3.

26. Swéikinkite * wisùs brólius şwentůju pabuczâwimu.
* Rym. 16, 16.

27. Prisakaù jums prie Wiészpatiês, kad jûs szitą grômatą wisiems szwentiêmsiems bróliams důtumbit skaityti.

28. *Malóne músû Pôno Jēzaus Kristaus t'esiê su jumis. Amen.
* Rym. 16, 20. 24. Pil. 4, 23.

Tessalonicènsams pirmóji (Grômata) raszyta isz Atênû.

Gâlas pirmôsiôs Grômatôs szw. Pówilo Tessalonicènsams.

Antrôji Grómata szw. Pówilo Tessalonicènsams.

1. Pérskyrimas.

Graudénimas ant Drutybês Pérsekinējime.

1. Pówilas, ir Silwônas, ir Timotêjus, surinkimui Tessalónikoje Diewijè, músû Tēwe, ir Wiêszpatije Jēzuje Kristuje.

2. *Malóne t'esiê su jumis, ir pakâjus nů Diêwo, músû Tēwo, ir Wiêszpatiês Jēzaus Kristaus.
* 1 Kor. 1, 3. Kol. 1, 2.

(Grôm. 26. Nedēl. po szw. Trâjicês.)

3. Mes *Diêwui wisadôs tùrime dêkawoti uz jùs, mieli brólei, kàipo wèrt yrà, nēsà júsû tikējimas didèy áug, ir méile kôzno tarp júsû wisû dáugsinas priesz kits kitą;
* P. 2, 13. 1 Tess. 1, 2.

4. Szitàipo, *kad mes jumis giriamēs Diêwo surinkimůse isz júsû kantrùmo ir tikējimo, wisůsè júsû pérsekinējimůse ir priespaudose, kurias kènczate.
* 2 Kor. 7, 14.

5. Koktài *iszródo, kad Diêwas tèisey sûdis, ir jûs †wertingi pastósit Diêwo karalystês, dēl kuriôs jûs ir kènczate.
* Pil. 1, 28. † Luk. 21, 36.

6. Kadángi tèisu yrà Diewiêp, atdůti wàrgą tiems, kuriê jùms wàrgo dâro.

7. Bet jums, kuriê wargû kènczat, âtilsi su mumis, kad jau *Pônas Jēzus bus apréiksztas isz dangaùs, †su angēlàis sâwo stiprybês,
† 1 Tess. 4, 16. 1 Petr. 4, 13. † Matt. 25, 31.

8. Ir su ugniês liepsnomis, důt *atkèrszijimą tiems, kuriê Diêwą ne iszpazysta, ir tiems, kuriê nepaklùsnus yrà ēwangēliai músû Pôno Jēzaus Kristaus.
* Rym. 2, 8.

9. Kuriê mûką kentēs, ámzinąjį prazùdimą nůg Wiêszpatiês wéido, ir *nů jo szlowingosês mâciês.
* Jez. 2, 10. 19.

10. Kad jis *atèis, jeib szlowingay apsiréiksztu tarp sâwo szwentûjû, ir stebuklingay tarp wisû tikinczûjû anôj dienôj, (nēs músû liùdimui iki júsû jûs itikējot.)]
* Kol. 3, 4.

11. Ogi tôdēley ir *mèldzamēs wisadày uz jùs, kad músû Diêwas jùs wertàis padarytu to pawadinimo, ir iszpilditu wisą pasimēgimą gērybês, ir tikējimo dárbą macēje.
* 1 Tess. 1, 2.

12. Jeib ant júsû pagárbintas bútu wàrdas músû Pôno Jēzaus Kristaus, ir jûs jame, pagàl malónę músû Diêwo, ir Pôno Jēzaus Kristaus.

2. Pérskyrimas.

Prarakâwimas apiē Atpûlimą ir Apreiszkimą Priêszkriszczio, pirm Wiēszpatiēs paskutiniojo Atējimo.

1. Bet dēl atējimo músû Pôno Jēzaus Kristaus, ir músû paēmimo jôpi, mèldzam jùs, mieli brólei,

2. Kad ne wéikey důtumbitēs atsikrèipti nůg sâwo dûmôs, ney iszsigàndinti, ney per dwâsę, ney per zôdi, ney per grômatas, tàrsi músû siųstàs, buk Kristaus dienà jau czę ēsanti.

3. *Te ne iszwadzója jùs ney wiens ney jókiu budù. Nēs ji ne atèit, pirm ne kaip atêjęs atpůlimas, ir apréiksztas bútu ansài griēko-zmogùs, ir ansài prapultiês sunùs,
* Epēz. 5, 6.

4. Kursài yrà priêszininkas, ir *iszsikel per wislab, kas Diewù arbà Diêwo-szluzbà wadinama, tàipo, kad ir sêdasi i Diêwo baznyczą, kàipo Diêwas, ir sâkosi, Diêwas ēsąs;
* Dan. 11, 36.

5. Ar to ne atsimenat, kad asz, dar pas jùs búdams, tai jùms sakiaù?

6. Ir kas tą dár atlàiko, zinote, kad apréiksztas bútu sâwo czēsù.

7. Nês * jau besíjùdinasi piktenybe slaptomis, be to tiktày, iki kol tas, kurs tą dabàr atlàiko, iß tárpo àtimtas bútu. * Nuf. Ap. 20, 29.

8. O tadà piktàsis bus apréikßtas, kuri * Wiêßpats nużawis kwapù sâwo burnôs ir jam gâlą padarys apreißkimù sâwo atējimo, * Jēz. 11, 4. Apr. 19, 15. 20.

9. To, kuriô atējimas nusidůd pagàl * ßētôno dárbą, su wisokiomis mélo-galybēmis, ir żenklàis, ir stebùklais, * Matt. 24, 24.

10. Ir su wisókiu ißwadżójimu ant neteisybês, tarp tû, kuriê * prapůla, użtai, kad jie tiesôs méilę n'ierà priêmę, kad jie ißganyti pastótu. * 2 Kor. 2, 15. p. 4, 3.

11. Tôdēl Diêwas * jiems atsiųs macniùs klajójimus, kad ir mélui tikēs; * Rym. 1, 24.

12. Jeib sûditi bútu wisi, * kuriê tiêsai nè-tik, bet mēgstas neteisybè. * Ez. 20, 24. 25. Rym. 1, 32.

13. Bet mes * tùrime Diêwui dêkawoti wisadày użjùs, Wiêßpatiês mylimieji brólei, kad Diêwas jùs † iß pradżiôs ißrinkęs ant ißgânimo, paßwentimè Dwâsês, ir tikējime tiesôs, * p. 1, 3. 4. † Epz. 1, 4.

14. Ant ko jis jùs pawadinęs per músû ēwangēlią, ant apturējimo ßlowês músû Pôno Jēzaus Kristaus.

15. Tàygi stowēkite, mieli brólei, ir laikykite * istâtimus, kuriùs mokiti éste, ar per músû żôdi, ar per grômatą. * p. 3, 6.

16. Bet jis, músû Pônas Jēzus Kristus, ir Diêwas ir músû Tēwas, kurs mùs yrà mylējęs, ir dâwęs ámżiną palinksminójimą, bey gérą lûkesti, per malónę,

17. Tas te pagraudén júsû * ßirdis, ir te pastiprin jùs wisokiamè pamókslè ir geramè dárbe. * 1 Tess. 3, 13.

2. Ir kad mes ißgélbēti pastótumbim nůg nelabûjû ir piktûjû żmoniû. Nēs tikējimas ne kôżno dáiktas yrà.

3. Bet Wiêßpats yrà * wiêrnas, tas jùs padrútis ir apsaugós nůg piktojo. * 1 Kor. 1, 9. p. 10, 13.

4. Bet mes * nusitikimēs jumis Wiêßpatije, kad jûs dârot ir darysite, ką mes jums prisâkome. * 2 Kor. 7, 16. Gal. 5, 10.

5. Bet Wiêßpats te krèipja júsû ßirdis ant Diêwo méilês, ir ant Kristaus kantrùmo.

6. Bet mes prisâkome jums, mieli brólei, wàrdan músû Pôno Jēzaus Kristaus, kad * atsitráuktumbit nůg kôżno brólio, nedawadnèy wáikßczojanczo, ir ne pagàl istâtimą, nůg músû gáutąji. * Matt. 18, 17. Rym. 16, 17.

7. Nēs żinote, * kàipo jûs mus tùrit sèkti. Nēs mes tarp júsû ne bùwome nedawadningi; * 1 Kor. 4, 16. 1 Tess. 1, 6.

8. Nèygi dowanày důnôs êmēme iß ko, bet * dárbu ir procè dirbome diêną ir nâkti, jeib ney wieną iß júsû ne apsùnkintumbim. * 1 Kor. 4, 12. f.

9. Ne tôdēl, kad * mums ant to walè ne bútu, bet jeib † mes sawę paczùs jums pawéikslu důtumbimēs, mus sèkti. * Matt. 10, 10. † 1 Kor. 4, 16.

10. Ir pas jùs búdami, toktài jums isâkēm, kad, * jey kas ne nor dirbti, tas ne tur ney wálgiti. * 1 Moiz. 3, 19.

11. Nēs mes girdime, kelis iß júsû nedawadnèy pasièlgianczus, ir niêko ne dirbanczus, bet niekùs prówijanczius.

12. Bet tiems mes prisâkome, ir jûs graudéname per músû Pôną Jēzų Kristų, kad jie * tylomis dirbdami, sâwo paczû důną wálgitu. * 1 Tess. 4, 11.

13. Bet jûs, mieli brólei, * ne pailskite, géro darydami. * Gal. 6, 9.

14. Bet jey kas nepaklùsnus yrà músû żôdżui, tą pażénklinkite per grômatą, ir * ney jókio dárbo ne turēkite su jûmi, jeib jis gēdētis turētu. * p. 6. Matt. 18, 17. 1 Kor. 5, 9. 11.

3. Pérskyrimas.

Użs Ewangeliôs Tekējimą reik mèlstis, ir Pâteiką, bey Prasmatystę reik wéngti.

1. Toliaùs, mieli brólei, * mèlskitēs użs mùs, kad Wiêßpatiês żôdis tekētu ir pagárbintas bútu, kaip pas jùs, * Kol. 4, 3. f.

15. Taczaù ne laikykit jį, kaip neprieteli, bet *graudénkit jį, kaip bróli. *Matt. 18, 15.

16. Bet jis patsài, *pakâjaus Wiêßpats, te důda jums pakâjų wisùr ir wisókiu budù. Wiêßpats t'esiê su jumis wisàis. *Rym. 15, 33. P. 16, 20.

17. *Pasweikinimas mâno, Pówilo rankà; tai yrà źénklas wisosè grômatose, ßitàipo aß raßaù. *1 Kor. 16, 21.

18. *Malóne músû Pôno Jēzaus Kristaus t'esiê su jumis wisàis. Amen. *2 Tim. 4, 22.

Raßyta iß Atênû.

Gâlas antrôsiôs Grômatôs ßw. Pówilo Tessalonicènsams.

Pirmóji Grômata ßwèntojo Pówilo Timotêjui.

1. Pérskyrimas.

Zokâno ir Ewangēliôs Mókslas per Pówilo Paweikslą ißguldytas.

1. Pówilas, Jēzaus Kristaus apâßtalas, pagàl *įsâkimą Diêwo, músû Ißganytojo, ir Pôno Jēzaus Kristaus, kursài yrà †músû lûkestis.
*Apaßt. Ap. 9, 15. Rym. 1, 1. †Kol. 1, 27.

2. Timotêjui, màno tikrámjam *súnui tikējime, malóne, mielaßirdingyste, pakâjus nůg Diêwo, músû Tēwo, ir músû Pôno Jēzaus Kristaus. *Tit. 1, 4.

3. Kaip tawę graudenaù, kad Epēzè passliktumbei, man į Macēdóniją keliáujant, ir prisakytumbei keliems, kad jie ne kitàip mokitu,

4. Nèygi atbótu *pâsakû ir giminiûeiliû surokâwimû, gâlo ne tùrinczujû, ir pramâno daugiaùs kláusimû, ne kaip pasigérinimo Diewôp tikējime. *P. 4, 7.

5. Nēs *wyriáusiasis mieris prisâkimo yrà, méile iß czystôs ßirdiês ir iß gerôs sąźinês, ir iß newéidmainißko tikējimo;
*Mok. 12, 13. Rym. 13, 9. 10. P. 18, 10.

6. Nůg kuriû keli *nuklydę, sugryźo ant niêkam netinkanczû kalbû, *P. 6, 4. 20.

7. Norēdami búti *râßto-mokitojeis, †ne ißmâno, ney ką jie kàlba, ney ką jie per tiêsą stâto.
*Jon. 3, 10. †1 Tim. 6, 4.

8. Bet mes źinome, *zokâną gérą êsanti, jey kas tą pritinkanczey wartůja. *Rym. 7, 12.

9. Tai źinódams, teisiâmui zokâną ne êsanti důtą, bet neteisiemsiems ir nepaklusniemsiems, bediêwjams ir griekininkams, neßwentiemsiems ir nedwâsißkiemsiems, tēw-źudzáms, ir mótinźudzams, źmogźudzáms,

10. Kekßininkams, su waikàis bjaurybę wârantiemsiems, *źmog-wagims, melâgiams, netèisey prisēkiantiemsiems ir jey ko kito yrà, kas ißganitingamjam mókslui prießtarauja, *2 Moiz. 21, 16.

11. Pagàl ßlowingąję ēwangēlią *ißganytingojo Diêwo, kuri man pawiêrita yrà. *P. 6, 15.

12. O aß dêkawoju músû Pônui Jēzui Kristui, kùrs manę pastiprinęs, ir *uź wiêrną làikęs ir įstâtęs į urêdą; *Apaßt. Ap. 9, 15.

13. Kursài aß pirm to buwaù blùznytojis, ir pérsekinētojis, ir apkalbētojis; bet aß mielaßirdingystę apturējau. Nēs aß tai iß neźiniôs dariaù, netikējime.

14. Bet jů apstingésne bùwo malóne músû Wiêßpatiês, podraùg su tikējimu ir méile, kuri Kristuje Jēzuje yrà.

15. Nēs tai juk tikrày yrà tiesà, ir brangùs, didèy wèrtas źôdis, kad Kristus Jēzus *atêjęs yrà į swietą, ißganyti grießnůsius, tarp kuriû aß esmi didzáusias.
*Matt. 18, 11. f.

16. Bet aß tôdēl mielaßirdingystę apturējau, kad labjáusey ant manęs Jēzus Kristus ißródytu wisą kantrùmą, ant paweikslo tiems, kurie į jį įtikēsę ant ámźinôsês gywâtôs.

17. Bet Diêwui, ámźinamjam karâliui, nepragàißtanczamjam ir neregimámjam, ir wienám ißmintin-

gamjam, t'esiê garbê ir ßlowê ant ámžiû ámžiû. Amen.

18. Tą prisâkimą padůmi aß taw, mâno sunaù Timotêjau, pagàl pirmůsius prarakâwimus apiê tawę, kad tůsè *gérą kôwą kowótumbei, *p.6,12. Jud.p.3.

19. Palaikydams *tikējimą ir gérą sążinę, kurę keli nů sawęs atmétę, tikējimą praſkandino. *p.3,9.

20. Tarp kuriû yrà *Hymenêjus ir Aleksàndras, kuriůdu aß †ßētônui pàdawjau, kad jůdu pabauſtù búdamu, daugiaùs ne blùžnitu. *2Tim.2,17. †1Kor.5,5.

2. Pérſkyrimas.

Kàipo ir kadà Wyrai ir Móterès Surinkimè tur mèlſtis.

1. Tàygi aß graudenù, kad pirm wiſû daiktû pirmjáusey dâromas bútu *meldimas, maldà, užmeldimas, ir dēkawójimas už wiſùs žmónes, *Pil.4,6.

2. Už karaliùs, ir už wiſą wyriausybę, kad pakajingay bey tykày gywéntumbim, wiſojè nobažnyſtēje ir patogumè.

3. Nēs tai gér yrà, priegtám ir patinka Diêwui, *múſû Jßganytojui; *p.4,10.

4. Kurſài nor, *kad wiſi žmonēs ißgélbēti bútu, ir ant ißpažinimo tieſôs parèitu. *Ežek.18,23. 2Petr.3,9.

5. Nēs *wiens yrà Diêwas ir wiens †tárpininks tarp Diêwo bey žmoniû, bútent žmogùs Kriſtus Jēzus, *Jez.45,21.22. Jon.17,3. †Ebr.12,24.f.

6. Kurſài *pats ſawę paſidawe atpirkimui už wiſùs, kad tai ſâwo czēſù apſakyta bútu. *Gal.1,4. p.2,20. Tit.2,14.

7. Ant to *aß iſtatytas eſmi mokitoju ir apâßtalu, (aß tiêſą kalbù Kriſtuje, ir ne melóju,) mokitoju pagônû, tikējime ir tieſojè. *Nuſ.Ap.9,15. p.13,2. p.22,14.f. 2Tim.1,11.

8. Tàygi aß nóriu, kad wyrai mélſtus wiſoſè wiêtoſe, pakéldami ßwentàs rankàs be kèrßto ir abejójimo.

9. Lyg taipojaù ir móterēs, kad jos *màndagiu rubù, ſu gēdingumù ir patogumù dabintus, ne ſu kaſomis, arbà áukſu, arbà pèrlomis, ir kaßtáunu âprēdu, *Jez.3,16. 1Petr.3,3.

10. Bet kaip parèitis móterims, *nobažnyſtę ißrôdanczomſioms per gerùs darbùs. *p.5,10.

11. Moterißke teſimokin tylomis *ſu wiſù paklusnumù. *Epez.5,22.

12. Bet *moterißkei ne pawéliju mokiti, neygi †kad ji wyro ponù bútu, bet kad tylētu. *1Kor.14,34. †1Moiz.3,16.

13. Nēs *Adômas pirmà ſutwértas, potám Jēwà. *1Moiz.1,27.

14. Jr Adômas nè tape ißwadžůtas, bet *moterißke tâpe ißwadžóta, ir péržengimą pradējo. *1Moiz.3,6. Zir.25,32.

15. Bet ji ißganyta paſtos per waikû gimdimą, jey ji paſiliêkt tikējime ir méilēje ir paßwentimè, podraug ſu patogumù.

3. Pérſkyrimas.

Kokiê Surinkimo Tarnài ir jû Namißkei búti tur. Taipojaù apiê Surinkimą (Diêwo) ir Nobažnyſtēs Paſlēptinę.

1. Tai tikrày tieſà, *jey kas jēßko wyſkupo urêdo, tas jēßko kaßtáuno dárbo. *Nuſ.Ap.20,28.

2. Bet *wyſkupas tur búti be nůtartiês, wienôs motèrs wyras, budrùs, padorùs, patogùs, ſweczùs priimąs, mokit ißmânąs; *3Moiz.21,17. Tit.1,6.7.

3. Ne *girtôklis, ne waidininkas, ne kóki gēdißką reméſtą wârąs, bet lengwôs ßirdiês, neſíbarąs, ne godingas, *3Moiz.10,8. Tit.1,7.

4. Sâwo patiês namùs gerày wàldąs, *paklusniùs waikùs tùris, ſu wiſù patogumù. *1Zom.2,12.

5. (Nēs jey kas ſâwo patiês namùs ne mok waldyti, kàipo tokſài Diêwo ſurinkimą aprúpis?)

6. Ne kôks ßwiežèy priſiwèrtęs, jeib jis ne paſipûtęs, ìpùltu ì ſûdą blùžnitojo. *p.11. Zir.23,1.

7. Bet jam reik turēt ir *gérą liùdimą nůg tû, †kuriê laukè yrà, kad jis ne ìpùltu ì gēdą ir žabángą blùžnitojo. *p.5,10. †1Kor.5,12.13.

8. Taipojaù bažnyczôs tarnài tur búti patôgus, ne ſu dwiêm liežùwjam, ne girtôklei, o ir ne kóki gēdißką reméſtą wârą;

9. Tùri tikējimo paslêptinę czystoje sąžinēje.
10. O tůsius pirmà reik išbandyti, potám jie te tarnáuja, jey jie nebártini yrà.
11. Taipojaù ir jû móterēs tur búti patôgios, * neàpkalbanczos, ne apsigerianczos, wiērnos wisůsè daiktůsè. * Tit. 2, 3.
12. Bažnyczôs tarnài testów kôžnas * wienôs motèrs wyras, kuriê sâwo waikùs gerày wàldo, ir sâwo paczû namùs. * p. 2.
13. Bet kuriê * gerày tarnáuja, tie saw pâtys pasipèlno gérą ùžžingsni, ir † didi drąsùmą tikējime, Kristuje Jēzuje. * Matt. 25, 21. † 1 Jon. 3, 21.
14. Tai aš taw rašaù, nusitikēdamas, wéikey pas tawę atèisęs;
15. Bet jey užtrùkczau, kad žinótumbei, kaip taw reik èlgtisi * Diêwo namůsè, kuriê yrà surinkimas gywojo Diêwo, stùlpas ir apaczios-twirtumài tiesôs, * 2 Tim. 2, 20.
16. Ir žinomay didè yrà nobažnystês paslēptinê: * Diêwas yrà apréikštas kúne, aptéisintas Dwâsēje, pasiródęs angēláms, apsakytas pagónams, tikētas swiete, † aukštyn pàimtas į šlôwę. * Jon. 1, 14. † Mark. 16, 19.

4. Pérskyrimas.

Graudénimas, saugótisi nû Išwadžójimû paskutiniojo Czêso, Râginims ant Nobažnystês Pilnawójimo.

1. Bet Dwâse pérmanytinay sâko, * paskutiniůsè czêsůse kelis nû wierôs atpùlsenczus, ir pasidůsenczus išwadžójanczomsioms dwâsēms, ir welniû pamókslams,
* Dan. 7, 25. 2 Tim. 3, 1. 2 Petr. 3, 3. Judo p. 18. 1 Jon. 2, 18.
2. Per tus, kuriê weidmainystēje melû kalbētojei yrà, pàžeistą sąžinę turēdami.
3. Ir uždraùdž į wenczawonystę istóti; ir (liêpja) wéngti wàlgi, * kuri Diewas léidęs ant † priēmimo su dēkawonè, tikintiemsiems ir tiems, kuriê tiesą pažysta. * 1 Moiž. 9, 3. † 1 Kor. 10, 30. 31.
4. Nēs kôžnas * Diêwo sutwērimas yrà géras, ir nieko ne atmestinà, kas su dēkawonè priimamà. * 1 Moiž. 1, 31. Nuk. Ap. 10, 15.

5. Nēs tai pašwenczamà Diêwo žodžù ir maldà.
6. Toktài bróliams pranèšdams, búsi géras tàrnas Jēzaus Kristaus, * užaugintas žodžůsè wierôs ir gérojo mókslo, prie kuriô wisadày buwài. * 2 Tim. 1, 5.
7. Bet nedwâsiškases ir * senû bóbû pâsakas wéngk. Bet pats mokinkis nobažnystēje.
* p. 1, 4. p. 6, 20. 2 Tim. 2, 16. 23. Tit. 1, 14. p. 3, 9.
8. Nēs kúniškasis išsimokinimas maž tinka, bet * nobažnyste wisiems daiktáms tinka, ir tur pažadējimą šito ir búsenczojo gywasties. * p. 6, 6.
9. Tai * juk tikrà tiesà, ir brangùs wèrtas žôdis. * p. 1, 15.
10. Nēs tam mes ir dirbame, ir ésme apgēdinami, kad nusitikējom ant gywojo Diêwo, kursài yrà * išganytojis wisû žmoniû, bet † labjáusey tikinczûjû.
* Tit. 2, 10. 11. † Efež. 5, 23.
11. Tai prisakyk ir mokik.
12. * Niekas te ne paniêkina tâwo jaunystę; bet buk pâwyzdžu tikintiemsiems žôdije, pasielgimè, méilēje, dwâsēje, tikējime, czystybēje.
* Tit. 2, 15.
13. Ne paliáuk * skaityti, pagraudénti, mokiti, iki man atèinant.
* Jon. 5, 39.
14. Ne užmiršk dowanôs, kuri taw dûta yrà per prarakâwimą, su rankû-uždējimu wyresniûjû.
* p. 5, 22. Nuk. Ap. 6, 6. p. 8, 17.
15. Tai rúpink, tûmi apsièik, jeib tâwo tarpùms wisůsè daiktůsè régimas bútu.
16. Dabókis ant sawęs patiês ir ant pamókslo; pasilik šiůsè dalykůsè. Nēs tai darydams, * pats sawę išganysi, ir tus, kuriê tawę girdi.
* Rym. 11, 14.

5. Pérskyrimas.

Kàipo Klebônas prieš žmónes, wisokiůsè Stónůse ir Senystēje ésanczus, ir prieš sawę tur èlgtis.

1. * Sénąji ne bárk, bet jį graudénk, kaip tēwą; jaunůsius kaip bróliùs, * 3 Moiž. 19, 32.
2. Senáses móteres kaip * mótinas, jáunases kaip séseres, su wisà czystybè. * Jon. 19, 27.

3. Gárbink naßlės, * tikràs naßlės ėsanczeses. * p. 5.

4. Bet jey naßlė wàikû, arba waikû waikû tur, tie pirmà teśimokin prieß sâwo namùs nôbaznày èlgtis, ir * gimdytojams lygey atpilditi: nės tai gėr daryta, ir Diêwui patinka. * Zir. 3, 13. 14.

5. Bet ta yrà tikrà naßlė, kuri wienà paliktà budamà sâwo nusitikėjimą ant Diêwo gùldo, * ir ne liáujaśi, Diêwo mèlstis ir praßyti diêną bey nâkti. * Luk. 2, 37. P. 18, 1.

6. Bet kuri * gèiduliûse gywéna, ta gywà búdama yrà numiruśi. * Rym. 8, 13.

7. Tai * priśakyk, jeib jos nebártinos bútu. * P. 4, 11.

8. Bet jey kas sawûsius, labjáusey sâwo * namißkiùs, ne aprúpin, tas † wierôs užśigynęs, ir piktésnis už pagôną. * Gal. 6, 10. † 2 Tim. 3, 5.

9. Naßlė te neśtój ißrinktà, kuri ne bútu mažiáusey ßéßes déßimts métû, ir kuri bùwuśi wieno wyro moterißke,

10. Ir kuri liùdimą turinti gerû darbû, jey ji waikû užauginuśi, jey ji * swecziùs priêmuśi, jey ji ßwentûjû kójas mazgójuśi, jey ji śielwartingiemśiems pagálbą dâwuśi, jey ji wiśą gérą dárbą sekiójuśi. * Ebr. 13, 2. s.

11. Bet jaunûjû naßliû ne priimk: nės kad jos gâßlios paśtójuśios prieß Kriśtų, tay jos nor wèśti;

12. Turėdamos sâwo sûdą, kad jos pirmąji tikėjimą pamétuśios.

13. Priegtám jos ir tingėdamos, mokinaśi * bėginėti per butùs; alè ne tiktày ting, bet ir daug ßnéka, ir kißaśi kur ne reik, ir kàlba, kas ne parèitis. * Pam. Ž. 7, 11.

14. Tàygi aß nóriu, kad * jáunośės nâßlės wèśtu, waikû gimdytu, gaspadináutu, priêßininkui ney jokiôs priêžaśtiês ne dûtu kôlioti. * 1 Kor. 7, 9.

15. Nės jau kélios * yrà atśikrèipuśios ßėtônui pâśkuy. * P. 1, 6.

16. Bet jey kurs tikis, arbà kuri tikinti naßliû tur, tas te aprúpin jas, ir te ne apśùnkin śurinkimą, kad tos, kurios tikros nâßlės yrà, ganà turėtu.

17. Wyresnieji, kurię * gerày priwéizd, dwéjeta tiek garbėje teśtów làikomi, ypaczey, kurię dirba žôdije, ir pamókśle. * Rym. 12, 8. P. 15, 27.

18. Nės * râßtas śáko: jáuczo kùlianczioji naśrùs ne užrißk. Ir: † darbininkas sâwo algôs wèrtas yrà. * 5 Moiz. 25, 4. 1 Kor. 9, 9. † Luk. 10, 7. s.

19. Prieß kôki wyréśni skundôs ne priimk * be dwiêjû arbà trijû liùdininkû. * Jon. 8, 17. s.

20. Suśigriêßijanczûśius bárk po * wiśû akiû, jeib ir kiti bijótus. * Epez. 5, 12. 13.

21. Aß liùdiju po akiû Diêwo ir Pôno Jėzaus Kriśtaus, ir ißrinktûjû angėlû, kad tai laikytumbei be sâwo patiės dingßczôs, ir niėko ne darytumbei, ar po wienu ar po antrù èidams.

22. * Rankàs ney wienám wéikey ne uždėk, nèygi dalywas paśtók swetimû griekû. Pats sawę czyśtą laikykis. * Nuś. Ap. 6, 6.

23. Ne gérk toliaùs wandèns, bet imk mâžumą * wyno, sâwo śkilwjo dêley, ir kad tánkey śergi. * Ps. 104, 15.

24. Keliû žmoniû griekài regimi, kad jûs gali pirmà sûditi; bet keliû potám regimi.

25. Lyg taipojaù ir keliû geri darbài pirmà * regimi; ir kiti taipojaù ne pasiliêkt užślėpti. * Gal. 5, 22.

6. Pérśkyrimas.

Apiė Bérnus, Ißwadzótojus, Bagoczùs, ir Wierôs Kôwą, kas prie tû daryti Reikals.

1. * Bernài, po jùngu ėsantieji, sâwo ponùs wiśôs garbês wertàis te làiko, jeib Diêwo wàrdas ir mókślas ne bútu blùžnitas. * Epz. 6, 5.

2. Bet tikinczus ponùs tùrintieji, tùs te ne paniêkina (su ta miślè,) kadángi brólei ėsą; bet jû daugiaùs te klaùso, kadángi jie yrà tiki ir mylimi bey dalywi geradėjyśtės. Tai * mokik ir graudénk. * P. 4, 11. Tit. 3, 8.

3. Jey kas * kitàipo mokina, ir ne pasiliêkt prie † ißgânanczujû žôdžû músû Pôno Jėzaus Kriśtaus, ir prie mókślo apiê nobažnyśtę, * Gal. 1, 6-9. † 2 Tim. 1, 13. s.

4. Tas yrà paśipûtęs, ir niėko ne žino, bet paklydęs yrà kláuśimûse

ir ʒôdʒû ginczůse, iß kuriû atsirànda pawydas, barnis, blùʒnijimas, ir pikts padumójimas,

5. Noprosni waidài ʒmoniû, pagadintus umùs tùrinczû, ir tiesôs stokójanczjû, kuriê dumója, kad nobaʒnyste êsanti pasipèlnimas. Atsitráukkis nůg tokiû.

6. Bet *dide naudà tai yrà, kad kas nôbaʒnas yrà, ir †pasikâkdinas.
* P. 4, 8. † Pam. ʒ. 15, 16. Pil. 4, 11. 12.

7. Nēs mes *niêko ne atsineßēm į swietą, tôdēl ir ʒinoma, mus ir niêko ne ißsineßent.
* Mok. 5, 14. f.

8. Bet turēdami *màisto ir drabùʒiû, pasikâkdinkime.
* 1 Moiʒ. 28, 20. Pam. ʒ. 30, 8.

9. Nēs tie, kuriê *nor pralôbti, įpůla į pagùndimą ir ʒabàngą, ir į daùg durnùs ir ißkadingus pageidimùs, kuriê ʒmónes nugramʒdina į prâpulti ir praʒùdimą.
* Pam. ʒ. 23, 4. P. 28, 22. Sir. 27, 1.

10. Nēs *gôdas ßaknis yrà wiso pikto; kuriô keli uʒsigèidę nůg wierôs paklydo, ir saw pâtys daùg sôpoliû padâro. * 2 Moiʒ. 23, 8.

11. Bet tu, Diêwo ʒmogaù, tai wéngk; bet *wyk teisybę, nobaʒnystę, tikējimą, méilę, kantrùmą, lengwaßirdingystę. * 2 Tim. 2, 22.

12. *Kowók gérąję kôwą tikējimo; nusitwérk ámʒinąję gywâtą, ant kuriôs tu ir pawadintas esi, ir ißsipaʒinài gérą ißsipaʒinimą po akiû daug liùdininkû. * 1 Kor. 9, 25. 26.

13. Prisakaù taw po Diêwo akiû, *kursài wisùs dáiktus gywus padâro, ir po akiû Kristaus Jēʒaus, kursài †po Pánsku Piliótu liùdijo gérą ißsipaʒinimą:
* 5 Moiʒ. 32, 39. f. † Jon. 18, 36. f. P. 19, 11.

14. Kad tą prisâkimą laikytumbei n'apbjaùrintą, nebártinay, iki apsireißkimo músû Pôno Jēʒaus Kristaus,

15. Kuri paródis sâwo czēsù ansài ißganytingasis ir wiens galingasis, *karâlius wisû karâliû, ir †Wiēßpats wisû wiēßpaczû.
* Apr. 17, 14. P. 19, 16. † 5 Moiʒ. 10, 17.

16. Kursài wiens nesmertelnystę tur, kurs gywéna ßwiesybēje, ney wieno ne prièinamoje, kuriô *ney wiens ʒmogùs ne regējes, ney gál regēti; tam t'esiê garbê ir ámʒina karalyste. Amen. * Jon. 1, 18.

17. Bagótiemsiems ßio swieto prisakyk, kad ne pasididʒiůtu, *nèrgi nusitikētu ant n'ißtikimôsēs bagotystês, bet ant gywojo Diêwo, kurs mums apstingay důst wisùs dáiktus ant wartójimo. * Ps. 62, 11.

18. Kad *gér darytu, pralôbtu gerůsè darbůsè, mielày důtu, pagélbētu, * 5 Moiʒ. 15, 7. 10.

19. Skarbû susirinktu, saw patims gérą grùntą búsenczam czēsui, kad jie nusitwértu ámʒinąję gywâtą.

20. Ak Timotêjau, *apsaùgók, kas taw pawiêrita, †wéngdams nedwâsißkůsius, piktůsius wapējimus ir waidùs netèisey pagirtojo mokējimo;
* 2 Tim. 1, 14. † 1 Tim. 4, 7.

21. Ant kuriô keli mèsdamiesi, *paklysta nůg wierôs. Malóne t'esiê su tawimi. Amen.
* P. 1, 6. 2 Tim. 2, 18.

Raßyta iß Laodicēôs, wyriáusiojo Miesto Ʒémês Prygiôs Pakatiànôs.

Gâlas pirmôsios Grômatôs ßw. Pówilo Timotêjui.

Antrόji Grômata ßwèntojo Pówilo Timotêjui.

1. Pérskyrimas.

Graudénimas, prie czystojo Mókslo Pérsekinėjimůse ißtriwóti.

1. Pówilas, Jēʒaus Kristaus apâßtals, per Diêwo wâlę, pagàl paʒadējimą *gywastiês, Kristuje Jēʒuje,
* P. 2, 10. Jon. 1, 4. 1 Jon. 5, 11–13.

2. Mâno mielám súnui Timotêjui, malóne, *mielaßirdingystę, pakájus nůg Diêwo Tēwo, ir Kristaus Jēʒaus, músû Wiēßpatiês.
* 1 Kor. 7, 25. 1 Tim. 1, 2. Tit. 1, 4.

3. Aß dēkawoju Diêwui, kuriám aß tarnáuja nůg sâwo tēwû *czys

stojè sązinēje, kad † be paliówimo tawęs atsimenu sâwo maldojè dienną bey nâkti,
* Nus. Ap. 23, 1. P. 24, 16. † Rym. 1, 8. 9.

4. Ir ißsiilgstu, tawę matyti, (atsimindams tâwo âßarû,) jeib dzaugsmù papilditas pastóczau;

5. Ir * atsimenu tikrày wiêrnojo tikējimo tawijè, kursài pirmà gywéno tâwo motinôs = mótinoje Loydoje, bey tâwo mótinoje Eunikēje; bet tikrày zinaù, kad ir tawijè.
* Nus. Ap. 16, 1.

6. Kuriôs priêzasties dēl taw primenu, kad * pabùdintumbei Diêwo dówaną, tawijè êsanczęję, per uzdējimą mâno rànkû.
* 1 Tess. 5, 19. 1 Tim. 4, 14.

7. Nēs Diêwas mums n'ierà dâwęs * dwâsę báimês, bet stiprybês, ir méilês, ir patogùmo. * Rym. 8, 15.

8. Tôgidēl nesigēdēkis liùdimo músû Wiêßpatiês, ney manęs, jo súrißtojo, bet draugè wargk su ēwangēlia, kaip aß, pagàl Diêwo galybę,

9. Kursài mus ißgâne, ir pawadino ßwentù pawadinimu, * ne pagàl músû dárbus, bet pagàl sâwo apsiēmimą ir malónę, mums dûtą Kristuje Jēzuje pirm swieto czêso;
* Tit. 3, 5. f.

10. Bet dabàr * apréikßtą per pasiródimą músû Ißganytojo Jēzaus Kristaus, † kursài smèrczui galybę àtēme, ir gywasti bey nepragàißtanczę butybę i ßwiêsą atgabéno per ēwangēlią;
* Rym. 16, 25. † Jēz. 25, 8. Oz. 13, 14. 1 Kor. 15, 55. 57. Ebr. 2, 14.

11. Ant kuriôs * aß statytas esmi apsakytoju ir apâßtalu, ir pagônû mokitoju. * 1 Tim. 2, 7. f.

12. Kuriôs priêzasties dêley aß toktài kenczù: bet aß to nesigēdzu. Nēs aß zinaù, i ką tikiù, ir tikrày zinaù, kad jis mâno * pagùldimą gal apsaugóti, iki anôs dienôs.
* P. 4, 8.

13. Laikyk pawéikslą * ißganitingujû zôdzû, kuriùs tu iß manęs girdējei, tikējime ir méilēje, kuri Kristuje Jēzuje yrà.
* 1 Tim. 6, 3. Tit. 2, 1.

14. Szi * gérą † pagùldimą apsaugók per ßwentąję Dwâsę, musijè gywénanczęję. * p. 12. † 1 Tim. 6, 20.

15. Tu tai zinài, kad wisi Azioje yrà nûg manęs atsikrèipę, tarp kuriû ir Pygèllus bey Ermógēnes.

16. Wiêßpats te dûdiê namáms Onēsiporo mielaßirdingystę, nēs jis manę tánkey atgaiwino, ir nesigēdējo mâno lencûgû.

17. Bet * Ryme búdams, jis manęs stroßnày jēßkójo, ir manę râdo.
* Nus. Ap. 28, 16.

18. Wiêßpats jám te dûdiê rąsti mielaßirdingystę prie Wiêßpatiês anôj dienôj. Ir kaip daug jis man Epēzè ßlûzijęs, tu geriáusey zinài.

2. Pérstyrimas.

Timotējaus wiêrnas Urēdo = Pildimas. Palinksminójimas, Wéngimas keliû Bjaurybjû.

1. Dēlgitô buk stiprùs, mâno sunaù, per malónę Kristuje Jēzuje.

2. Ir ką nûg manęs girdējei per daugybę liùdininkû, tai * padûk wierniems zmonēms, kuriê tinką yrà ir kitùs mokinti, * 1 Tim. 3, 2.

3. * Kentēk (wargùs) kaip géras karzygys Jēzaus Kristaus.
* P. 1, 8. P. 4, 5.

4. Ney jôks * zalnêrius ne susipáiniojas su namû darbàis, jeib itiktu tam, kurs ji priēme. * 1 Kor. 9, 25.

5. Bet jey kas ir kowója, tasczaù * ne wainikójamas, kaip tikt tikrày kowódams.
* P. 4, 8.

6. Bet laukininkas, kursài laùką apgywéna, wàisiû pirmjáusey tur ragáuti. Ißmanyk, ką sakaù.

7. Bet Wiêßpats taw ißmânimą dûs wisûsè daiktûsè.

8. Minēk wisadôs Jēzaus Kristaus, * kurs ésti prisikēlęs iß numirusiujû, † iß Dówido sēklôs, pagàl mâno ēwangēlią,
* 1 Kor. 15, 4. 20. † 2 Zom. 7, 12.

9. Kuriôs dêley (wargû) kenczù iki * ryßiû, kaip piktadējas; bet Diêwo zôdis n'ierà súrißtas.
* Epēz. 3, 1. 13. Pil. 2, 17.

10. Tôdēl wislab kenczù * ißrinktûjû dêley, jeib ir jie ißgânimą apturētu Kristuje Jēzuje, su ámzina ßlowè. * Pil. 2, 17. Kol. 1, 24.

11. Tai juk tikrày tiesà: jey mes * draugè mirßtam, tay mes draugè gywi búsime. * Rym. 6, 5. 1 Petr. 4, 13.

12. Jey mes draugè kènczam, tay ir draugè karaliáusim. Jey mes *użsiginam, tay jis ir músû użsigis.
*Matt. 10, 33. Luk. 9, 26. s.

13. Jéy mes *nè-tikim, tay jis †wiêrnas pasiliêkt: jis sawęs patiês ne gal użsiginti.
*Rym. 3, 3. †4 Moiż. 23, 19.

14. Tai jiems primink, liùdidams po akiû Wiêßpatiês, kad *żôdżû dêley ne wàiditus, koktài niêkam nè-dera, kaip pérkreipti pasiklaùsanczûsius.
*1 Tim. 6, 4. Tit. 3, 9.

15. Rúpinkis Diêwui ißsiróditi *tikrù ir nebártinu darbininkù, tikrày dalijanczu tiesôs żôdi.
*1 Tim. 4, 6. Tit. 2, 7. 8.

16. *Nedwâsißkû noprôsnû żôdżû wéngk: nēs tai daug déra ant nediêwißko pasielgimo.
*1 Tim. 4, 7. Tit. 1, 14. p. 3, 9.

17. Nēs jû żôdis platyn èit, kàipo wież-lige; tarp *kuriû yrà Ymenêjus bey Pilêtus.
*1 Tim. 1, 20.

18. Kuriûdu, tiesôs ne trôpijusiu, sâko: prisikēlimą iß numirusiujû jau bùwusi; ir keliû tikējimą pérkreipe.

19. Bet drutàsis Diêwo grùntas* stów, ir tur tą péczwietę: Wiêßpats pażysta sawûsius, ir: Te liáujasi nûg neteisybês, kursài Kristaus wàrdo ména.
*t. e. Pamatà.

20. Bet didżûsè namûsè yrà ne tiktay áukso ir sidâbro rykû, bet ir mediniû bey moliniû; ir keli ant garbês, bet keli ant negarbês.

21. Tàygi jey kas czystijas nûg tokiû żmoniû, tas bus pàßwęstas rykas, wartójams ant garbês namû-wiêßpatiês, ir ant wisû gerû daiktû pagatâwitas.

22. Wéngk jaunystês gèidulius, bet *wyk teisybę, tikējimą, méilę, pakâjų, su wisàis Wiêßpatiês mèldżanczeiseis iß czystôs ßirdiês.
*1 Tim. 6, 11.

23. Bet *durnûjû ir niêkam netinkanczujû kláusimû wéngk; nēs tu żinài, †tûsius tiktày wàidą padârant.
*1 Tim. 4, 7. s. †1 Tim. 6, 4.

24. Bet *Wiêßpatiês tàrnas ne tur búti waidininkas, bet wisiems meilingas, ißmânąs mokiti, piktùs kesti galis su lengwybè,
*Tit. 1, 7. 9.

25. Barąs prießtaraujanczûsius; bau Diêwas jiems kartùntą dûtu prisiwertimo, tiêsą ißpażinti.

26. Ir jie ißsiblaiwytu iß wélnio żabángû, kuriô jie apkálti yrà ant jo wâlês.

3. Pérskyrimas.

Apiê Balsûmą paskutiniûjû Czēsû ir brángę Náudą ßwentojo Rásto.

1. Bet tai żinók, kad *paskutiniosè dienosè bjaùrus czêsai râsis.
*1 Tim. 4, 1. s.

2. Nēs bus żmónēs, pâtys sawę myli, *gûdingi, gyrpelnèi, pasîdidżóją, blùżniją, gimdytojû neklaùsą, nedēkingi, nedwâsißki,
*Rym. 1, 29-31.

3. Stâtus, neâtlaidus, apkalbą, newiêżlibi, siùtę, nemalônus,

4. Ißdawējei, nelabi, pasipûtę, kuriê *daugiaùs myl gèidulius, ne kàipo Diêwą,
*Pil. 3, 19.

5. Kuriê *ródos nobażni êsą, bet nobażnystês maciês jie użsigin. Ir tókius †wéngk.
*Matt. 7, 15. Tit. 1, 16. †Matt. 18, 17.

6. Iß *tû yrà tie, kuriê ßę ir tę lándżoja į butùs, ir sugáudo moterißkès, griekàis apsùnkitases, ir wisokiûsè gèidulûse gywénanczeses.
*Matt. 23, 14. Mark. 12, 40.

7. Wisadôs mokinasi, ir niekadôs *ißpażinimop tiesôs ne gál ißkàkti.
*1 Tim. 2, 4.

8. Bet lygiu budù, kàipo Jànnes ir Jàmbres *Moizêßiui priēßijosi, ßitàipo ir ßitiê priêßijas tiêsai: tai yrà żmónēs pagadintû ûmû, ne tinką ant tikējimo.
*2 Moiż. 7, 11. 22.

9. Bet jie tai ilgày ne warys: nēs jû paikyste kożnám ißréikßta pastós, kaip ir anû pastójo.

10. Bet tu tyrei mâno mókslą, mâno bûdą, mâno misli, mâno tikējimą, mâno lengwaßirdingystę, mâno méilę, mâno kantrùmą,

11. Mâno pérsekinējimą, mâno kentējimus, *kuriê man tikos Antiókioje, Ikónioje, Lystroje, kóki pérsekinējimą aß ten ißtriwójau, ir †iß wisû manę Wiêßpats ißgélbējo.
*Ruf. Ap. 13, 50. p. 14, 2. 19. 22. †Ps. 34, 20.

12. Ir wisi, kuriê nobażnày nor gywénti Kristuje Jēzuje, *tur pérsekinējimą kentēti.
*Ps. 34, 20. Matt. 16, 24. Ruf. Ap. 14, 22.

13. Bet su piktàiseis žmonēmis ir * su ißwadžójanczeiseis jů ilgyn, jů piktyn èit, jie ißwadžój ir ißwadžójami yrà. * 1 Tim. 4, 1.

14. Bet tu pasilik * tamè, ką tu ißmókęs, ir taw pawiêrita yrà; nēs žinàisi, nůg ko ißmókęs. * p. 2, 2.

15. Jr kadángi iß mažû dienû ßwèntąji râßtą žinài, gal tas tawę ißmokiti ant ißgânimo, per tikējimą į Kristų Jēzų.

16. Nēs wisas * râßtas, Diêwo įkwēptas, yrà naudingas pamókslui, pabarimui, pagérinimui, ir pakôžnijimui teisybēje: * Rym. 15, 4. 2 Petr. 1, 19. s.

17. Kad * Diêwo žmogùs bútu tóbulas, † wisám gerám dárbui tinką. * 1 Tim. 6, 11. † 2 Tim. 2, 21.

4. Pérskyrimas.

Gerós Priweizdōs Mokitojû Urēdē priwalù. Szw. Pówilo Rowà ir Wainikas.

1. Tàygi aß ißliùdiju po akiû Diêwo ir Pôno Jēzaus Kristaus, * kursài atèis, sûditi gywůsius ir numirusiůsius, su sâwo apreißkimù, ir su sâwo karalystè.
* Matt. 25, 31. Jon. 5, 27. Nuf. Ap. 10, 42. 2 Kor. 5, 10. 2 Tess. 1, 7. 8. p. 2, 8. 1 Petr. 4, 5.

2. Apsakyk žôdi, * ne paliáuk, ar bútu tikrù czēsù, ar neczēsù: † kôžnik, bark, graudénk, su wisù kantrumù ir ** mokinimu.
* Jēz. 58, 1. † Tit. 1, 9. 11. ** 2 Tim. 2, 24. p. 3, 10. 16.

3. Nēs bùs czēsas, kad * ißganitingojo mókslo ne pakéls, bet pagàl sâwo paczû gèidulius jie saw patys užsikráus mokitojû pagàl tai, kaip jiems aùsys nêßti; * 1 Tim. 6, 3.

4. Jr atkrèips ausís nůg tiesôs ir * wèrsis ant pâsakû.
* 1 Tim. 4, 7. p. 6, 10. Tit. 1, 10. 14.

5. Bet tu buk budrùs wisùr, kęsk, daryk dárbą * ēwangēliôs apsakytojo, sâwo urēdą wiernày pildik.
* Nuf. Ap. 21, 8.

6. Nēs * aß jau apierawójamas, ir czēsas mâno atstójimo priêjo.
* Pil. 1, 23. p. 2, 17.

7. Aß * gérą kôwą kowawaù, aß † bēgimą pàbaigiau, aß tikējimą laikiaù;
* 1 Kor. 9, 25. 1 Tim. 6, 12. Ebr. 12, 1. † Pil. 3, 14.

8. Toliaùs man yrà paguldytas * teisybês wainikas, kuri man Wiêßpats anojè dienojè, teisùsis sudžà, důs; alè ne tiktày man wienám, bet ir wisiems, jo apreißkimą mylintiemsiems.
* p. 2, 5. 1 Petr. 5, 4. Jok. 1, 12. Apr. 2, 10.

9. * Skùbinkis, kad wéikey pas manę atèitumbei. * p. 21.

10. Nēs * Dêmas † manę prastójo, ir ßio swieto pamilo, ir į Tessalóniką nukeliâwo; Krèscens į Galácią, Titus į Dalmáciją.
* Kol. 4, 14. † 2 Tim. 1, 15.

11. Lukôßius yrà wiens pas manę. * Markôßių pas sawę êmęs, ji draugè atsígabénk su sawimi; nēs jis man naudingas yrà ant tarnâwimo.
* Nuf. Ap. 15, 37. Kol. 4, 10.

12. * Tykikų nùsiunczau į Epêzą.
* Nuf. Ap. 20, 4. Epēz. 6, 21. Kol. 4, 7.

13. Skrèistę, manęs Troâdoje pas Kàrpų pàliktąję, draugè atgabénk àteidams, ir knygàs, bet ypaczey râßomąję ßikßną.

14. Aleksàndras, * kálwis, man daug pikto ißrôde. † Wiêßpats t'užmók jam pagàl jo dárbus.
* 1 Tim. 1, 20. † 2 Zom. 3, 39. Ps. 28, 4.

15. Nůg kuriô ir tu saugókis; nēs jis músû žôdžams didèy pasipriêßijo.

16. Mâno pirmamè atsikalbējime * ney wiens man ne pristójo, bet jie † wisi manę prastójo. Te ne stów jiems tai prirokůta.
* Jon. 16, 32. † 2 Tim. 1, 15.

17. Bet Wiêßpats * manę užstójo, ir manę pastiprino, jeib per manę sâkimas (Diêwo žôdžio) patwirtintas bútu, ir wisi pagônai girdētu. Jr † aß ißgélbēts esmi iß liûto nasrû.
* Nuf. Ap. 23, 11. p. 27, 23. † Nuf. Ap. 12, 11.

18. Bet Wiêßpats ißwálnis manę iß wiso pikto, ir ißgélbēs manę ant sâwo dàngißkosiôs karalystês; * Kuriám t'esiê garbê nůg ámžiû iki ámžiû. Amen.
* Rym. 9, 5. p. 16, 27. Gal. 1, 5. 1 Tim. 6, 16.

19. Swéikink Priską ir * Akwilą, ir † namùs Onēsiporo.
* Nuf. Ap. 18, 2. Rym. 16, 3. † 2 Tim. 1, 16.

20. * Erâstus pasiliko Korintè, bet † Trópimų palikaù Milētè bèsergant.
* Nuf. Ap. 19, 22. † Nuf. Ap. 20, 4. p. 21, 29.

21. Pasiskùbink, kad pirm žiemôs atèitumbei. Tawę swéikin Eibulus, ir Pudènsas, ir Linus, ir Klaùdia, ir wisi brólei.

22. Pônas Jêzus Kristus te esiê su tâwo dwasê. * Malóne t'esiê su jumis. Amen.
* Tit. 3, 15.

Raßyta iß Rymo, antrôji Grômata Timotêjui, kaip Pówilas àntrą Kàrtą statytas bùwo po Akiû Ciecoriaus Nerôno.

Gâlas antrôsios Grômatôs ßw. Pówilo Timotêjui.

Grômata ßwèntojo Pówilo Titui.

1. Pérskyrimas.

Kokié i Bażnyczôs Kùnigus dètini, ir kas Bażnyczôs Kunigû Urêdas yrà.

1. Pówilas, Diêwo tàrnas, bet apâßtals Jêzaus Kristaus, pagàl tikējimą Diêwo ißrinktûjû, ir ißpazinimą tiesôs * ant nobażnystês,
* 1 Tim. 3, 16. P. 6, 3.

2. Ant lûkestiês ámżinôsês gywâtôs, kurę * pażadējo tas, kurs ne melûja, Diêwas, pirm swieto czêsû,
* Rym. 1, 2.

3. Bet jis apréißke * sâwo czēsû sâwo żôdi per apsâkimą, † man pawiêritąji, pagàl isâkimą Diêwo, músû Jßganytojo:
* Epez. 1, 9. 10. † Ruk. Ap. 9, 6. 15. P. 20, 24. Gal. 1, 1. 1 Teff. 2, 4.

4. Titui, mâno * tikrám súnui, pagàl mùma abiejû tikējimą, † malóne, mielaßirdingyste, pakâjus nûg Diêwo, Tēwo, ir Pôno Jêzaus Kristaus, músû Jßganytojo!
* 1 Tim. 1, 2. † Epez. 1, 2. Kol. 1, 2.

5. Tôdēl palikaù tawę Krêtoje, kad pâlaiką, manęs pàliktą, itaisytumbei, ir apstatytumbei miestûs wyresnèisieis ßen ir tén, kaip taw prisakiaù,

6. Jey * kas yrà nebártins, wienôs motèrs wyras, turis tikinczus waikùs, ne apskélbtus, buk êsą pasiléidēlei ir nepaklùsnus.
* 3 Moiz. 21, 17. 1 Tim. 3, 2. 1 Petr. 5, 3.

7. Nēs wyskupas tur búti be nûtartiês, kàipo Diêwo ûżweizdas, ne sawwálninks, ne rústas, * ne girtûklis, ne waidininkas, ne wârqs negarbingą reméstą.
* 3 Moiz. 10, 9. Ez. 44, 21.

8. Bet swecziùs priimąs, meilingas, patogùs, teisùs, ßwèntas, czystas;

9. Jr * prisilàikąs prie żôdzio, kursài ißtikimas yrà, ir mokit gal, jeib galis bútu, graudénti per ißganitingąji móksłą, ir pabárti prießtaraujanczûsius.
* 2 Teff. 2, 15.

10. Nēs daug yrà prießgyniû ir niekùs kàlbanczû ir ißwadżójanczû, ypaczey tarp tû iß appipjáustimo,

11. * Kuriems rèik bùrną użkimßti: kuriê † czēlùs namùs pérkreipja, mokindami, kas ne tinka, giedißko pèlno dêley.
* Matt. 22, 34. † 2 Tim. 3, 6.

12. Wiens jû yrà sâkęs, jû paczû prârakᶊ: Krētēnai wisadôs melâgei, piktos żwērys ir tingus pilwài.

13. Szis liùdimas tiesà yrà. Tôdēl jûs * aßtrèy bárk, kad jie sweiki bútu tikējime;
* 2 Tim. 4, 2.

14. Jr ne atbótu żydißkû * pâsakû, ir żmoniû istâtimû, kuriê nûg tiesôs atsikrèipja.
* 1 Tim. 4, 7 f.

15. * Czystiemsiems wislab czystà, bet neczystiemsiems bey netikintiemsiems niêko n'ierà czystà; bet neczysts yrà jû ûmas ir jû sażine.
* Matt. 15, 11. Rym. 14, 20.

16. Jie * sâkosi, Diêwą ißpażystą, bet darbàis jie jo użsigina: kadángi jie yrà, kurèis Diêwas bódziasi, ir ne klaùso, ir wisiems geriems darbáms netinka.
* 2 Tim. 3, 5.

2. Pérskyrimas.

Pamókslai żmonēms, kelißkė Stónûse gywénantiems, Diêwo Malónēs dêley laikytini.

1. Bet tu * kalbēk, kaip parèitis, pagàl ißgânantiji móksla:
* 1 Tim. 6, 3. 2 Tim. 1, 13.

2. Seniemsiems, kad ne girtáutu, wiêżlibi, patôgus, sweiki bútu tikējime, méilēje, kantrumè;

3. * Senómsioms moterims lyg taipojaù, kad èlgtusi, kaip ßwentiemsiems parèitis, ne bútu blùznijanczos, ne girtûklēs, géros mokitojos;
* 1 Tim. 2, 9. P. 3, 11. 1 Petr. 3, 1-5.

4. Kad jos jáunasęs móteres mokitu, wiêżlibos búti, sâwo wyrus mylēti, waikùs mylēti,

5. Patôgios búti, czyſtos, tikros gaſpadinēs, meilingos, *ſâwo wyrams padůtos, idánt Diēwo žôdis ne bútu blùžnitas. *Epz̄. 5, 22.

6. Taipojaù jáunůſius wyrus graudénk, kad patôgus bútu.

7. Bet wiſùr *patſài paſiſtatyk pâwyzdžu gerů darbů, ſu nepérkreiptu mókſlu, ſu padorumù, *1 Tim. 4, 12. 1 Petr. 5, 3.

8. Su ſweikù ir nebártinu žodžù, kad priēßininks gēdētuſi, ir niēko ne turētu, ką jis apiē mùs pikto kalbēti galētu.

9. *Bernáms, kad ſâwo pônams padůti bútu, wiſůſè daiktůſè itiktinay darytu, ne prießais lůtu, *Epz̄. 6, 5. Kol. 3, 22. 1 Tim. 6, 1. 1 Petr. 2, 18.

10. Ne ką pagáutu, bet wiſą gérą wiernybę ißrôditu, jeib jie mókſlą Diêwo, *músů Jßganytojo, †grôžintu wiſůſè dalykůſe. *1 Tim. 1, 1. Tit. 1, 3. †Neem. 5, 9.

(Grôm. 1. Kalēdů Szwèntēje.)

11. Nēs *paſiródė ißgânantiji Diêwo malone wiſiems žmonēms. *P. 3, 4. 1 Jon. 4, 9.

12. Ir mokin mus, kad užſigintumbim bedièwyſtês, ir ſwietißkujů pageidimů, ir *patôgey, tèiſey, ir nôbažnay gywéntumbim ßimè ſwiete, *Epz̄. 1, 4.

13. Ir láuktumbim ißganytingojo Důkeſtiês ir paſirodimo ßlowês didžojo Diêwo, ir músů Jßganytojo Jēzaus Kriſtaus;

14. Kurſài *pats už mus yrà paſidâwęs, jeib jis mus atwadůtu nůg wiſôs neteiſybês, ir czyſtituſi ſaw paczám žmónes paſiſâwinimui, kuriē ſtrôpus bútu †gerůſè darbůſè.] *Gal. 1, 4. P. 2, 20. 1 Tim. 2, 6. †Ebr. 13, 21. ſ.

15. Toktài kalbēk, ir graudénk, ir pabárk iß tikro. *Ney wiens tawę te ne paniêkina. *1 Tim. 4, 12.

3. Pérſkyrimas.

Wyriáuſybe gárbintina, Diēwo Malóne ßlówintina, noproſni Kláuſimai bey netikro Mókſlo žmones wéngtini.

1. Primink jiems, kad jie kunigáikßczams ir *wyriauſybei padůti ir paklùſnus bútu, †wiſám gerám dárbui gatawi bútu; *1 Petr. 2, 13. ſ. †Epz̄. 2, 10. 2 Tim. 3, 17.

2. Ney wieną ne apkalbētu, ne wàiditus, *meilingi búti, wiſą lengwybę paróditu wiſiems žmonēms. *Gal. 6, 1. Epz̄. 4, 2. Pil. 4, 5.

3. Nēs *ir mes pirm to bùwome neißmâną, nepaklùſnus, klaidůnai, ßlůžidami gèiduliams ir wiſokiems piktiems pageidimams, ir gywénome piktybēje, ir pawydējime, ir kits kito n'àpkentēme. *1 Kor. 6, 11. Epz̄. 2, 2. P. 4, 17. 18. P. 5, 8.

(Grôm. 2. Kalēdů Szwèntēje.)

4. Bet kàipo *paſiródė meilingùmas ir myliſta Diêwo, músů Jßganytojo, *P. 2, 11. 1 Jon. 4, 9.

5. Tay ne darbů teiſybês dêley, kuriùs mes dârę bùwome, bet pagàl ſâwo mielaßirdingyſtę jis mus ißgâne pērimù atgimimo ir atnaùjinimo ßwentôſês Dwâſês, *Epz̄. 2, 8. 9. 2 Tim. 1, 9.

6. *Ant músů apſczèy ißlietoſês per Jēzų Kriſtų, músů Jßganytoji, *Ezek. 36, 25. Joel 3, 1. Jon. 7, 39.

7. Kad mes iß jo malónês *aptéiſinti, ámžiną gywâtą †i (tēwonyſtês) dalykùs gáutumbim pagàl Důkeſti; *Rym. 5, 1. †Rym. 8, 17.

8. Tai tikrày tieſà.] Toktài nóriu, kad tu drutày mokitumbei, jeib tie *gerůſè darbůſè raſti bútu, kuriē i Diêwą tiki paſtójo. Tai gér ir naudinga žmonēms. *p. 14.

9. Bet *durnů kláuſimů, giminiů-eiliů, ir waidů bey gincžijimů dēl zokâno wéngk: nēs tie yrà noproſni ir niekingi. *1 Tim. 4, 7.

10. *Žmôgų, atſiſkyrimą dâranti, wéngk, kad jis †wieną arbà àntrą kártą pagraudéntas yrà; *Matt. 7, 15. 1 Kor. 5, 9. 11. †Matt. 18, 15. ſ.

11. Ir žinók, *tóki êſanti pérkreiptą ir griēßijanti, kaip kurs pats ſawę praſiſůdijęs. *1 Tim. 6, 4. 5.

12. Kad tawęſp Artēmôną atſiųſiu, arbà *Tykikų, ſkùbinkis, pas manę atèiti i Nikópoli, nēs ténay péržiemawoti apſiēmjau. *Nuſ. Ap. 20, 4. Epz̄. 6, 21. Kol. 4, 7. 2 Tim. 4, 12.

13. Zēnāną, raßte-mokitąji, ir *Apollôſą ißléiſk procningay, kad jůdu niēko ne ſtokótu. *Nuſ. Ap. 18, 24. 1 Kor. 1, 12.

14. Bet ir muſißkei teſimokina, kad jie *gerůſè darbůſè ràſdintus, kur jů priwalù yrà, †jeib jie ne bútu newaiſingi.
*Epêz.4, 28. 1 Tim.6, 18. †Matt.7, 19. Pil. 4, 17.

15. Tawę ſwéikin wiſi ſu manim ēſantieji. Sweikink wiſùs mus *myſlinczůſius tikējime. Malóne t'eſiê ſu jumis wiſàis. Amen. *Gal. 5, 6.

Raßyta iß Nikópolio Macēdónioje.

Gâlas Grômatôs ßw. Pówilo Titui.

Grômata ßw. Pówilo Pilēmônui.

1. Pérſkyrimas.

Pówilo Ujmeldims uj Onēſimą, Diewôp priwerſtą Bérną.

1. Pówilas, *ſurißtàſis Kriſtaus Jēzaus, ir Timotējus, brólis, Pilēmônui, mielámjam ir múſů pagálbininkui, *Epêz.3, 1. P.4, 1. P.6, 20.

2. Jr Appiai mielaijei, ir *Arkippui, múſů draùg=kareiwjui, ir †ſurinkimui tâwo namůſè:
*Kol.4, 17. †Rym.16, 5. 1 Kor.16, 19.

3. *Malóne t'eſiê ſu jumis, ir pakájus nůg Diêwo, múſů Tēwo, ir nů Pôno Jēzaus Kriſtaus.
*Kol. 1, 2.

4. Aß *dêkawoju ſâwo Diêwui, ir atſimenu tawęs wiſadôs ſâwo maldoſè, *Rym.1, 8. Epêz. 1, 16.

5. *Girdēdams apiê méilę ir tikējimą, kuri tu tùri į Pônq Jēzų, ir prieß wiſùs ßwentůſius,
*Epêz.1, 15. Kol.1, 4.

6. Jeib tâwo tikējimas, kuri mùdu podraùgey tùriwa, tawijè *galingas paſtótu, per ißpazinimą wiſo to gero, kuri jûs tùrite Kriſtuje Jēzuje. *Tit.3, 14. Ebr.10, 24.

7. Bet mes didi *dzaùgſmą ir palinkſminójimą tùrime iß tâwo méilês; nēs †ßirdys ßwentůjů atgaiwintos yrà per tawę, miels brolaù.
*2 Kor.7, 4. †2 Tim.1, 16.

8. Dēl to, *nórint didi drąſùmą turiù Kriſtuje, taw priſakyti, kas taw parèitis; *1 Teſſ.2, 7.

9. Tay aß taczaù méilês dēl nóriu tawę tiktày pagraudénti, tokſài búdams, bútent, ſéns Pówilas, bet dabàr ir ſùrißtas Jēzaus Kriſtaus.

10. Tàygi aß tawę graudenù, *dēl mâno ſunaùs Onēſimo, kuri †aß pagimdzaù ſâwo ryßiůſè;
*Kol.4, 9. †1 Kor.4, 15. Gal.4, 19.

11. Kurſài pirm to taw nenaudingas, bet dabàr man ir taw naudingas yrà, tą aß wēl pàrſiunczau.

12. Bet tu ji, tai éſti mâno patiês ßirdi, norētumbei priimti.

13. Nēs aß ji norējau pas ſawę palaikyti, kad jis man *tâwo wiêtoje paßlûzitu ryßiůſè ēwangēliôs;
*1 Kor.16, 17. Pil.2, 30.

14. Bet be tâwo wâlês niêko ne norējau daryti, jeib tâwo geradējyſte ne priwerſtà, bet iß *gerôs wâlês bútu. *2 Kor.9, 7.

15. Bet ràſi *jis dēl to ant walandôs yrà nůg tawęs atſtójęs, kad ji amzinày palaikytumbei,
*1 Moiz.45, 5.

16. Dabàr jau ne kaip bérną, bet daugiaùs ne kaip bérną, *mielą bróli, ypaczey man, bet kaip jů labjaùs taw, ir pagàl kúną, ir Wiêßpatije? *Matt.23, 8.

17. Tàygi jey tu manę laikài per ſâwo draùgą, tay norētumbei ji, kaip manę pâti priimti.

18. Bet jey jis taw kókę ißkâdą bútu padâręs, arbà ką ſkelētu, tai man prirokók.

19. Aß, Pówilas, tai raßiaù ſâwo rankà, aß uzmokēſiu. Aß niêko ne ſakaù apiê tai, tawę pâti man kàltą ēſanti.

20. Bejè, miels brolaù, wélik man, kad tawim paſidzaùgczaus Wiêßpatije: atgaiwink mâno ßirdi Wiêßpatije.

21. Aß paſitikēdams tâwo *paklusnumù taw raßiaù, nēs zinaù, tawę daugiaùs daryſenti, ne kaip aß ſakaù.
*2 Kor.7, 15. 16.

22. Priegtám pagatâwik man ir gaſpâdą; nēs aß tikiůs, *jums per júſů maldą búſęs dowanótas.
*Pil.1, 25. P.2, 24.

23. Tawę swéikin *Epápras, mâno draùg-kalinys Kristuje Jēzuje,
* Kol. 1, 7. P. 4, 12.

24. *Markôßius, †Aristàrkus, Dêmas, Lukôßius, mâno pagálbininkai.
* Nus. Ap. 12, 12. 25. P. 15, 37. † Nus. Ap. 19, 29. P. 20, 4. P. 27, 2. Kol. 4, 10. 14.

25. Malóne músû Pôno Jēzaus Kristaus t' esiê su júsû dwasè. Amen.

Raßyta iß Rymo, per Onêsimą.

Gâlas Grômatôs ßw. Pówilo Pilēmônui.

Pirmóji Grômata ßwèntojo Pétro.

1. Pérskyrimas.

Apiê Diêwo dwâsißkases Geradējystès, ir kaip Krikßczonims rèikia èlgtisi.

1. Pétras, apâßtalas Jēzaus Kristaus, ißrinktiemsiems atèiwjams *ßę ir tę, Pontè, Galátioj, Kappadócioj, Azioj ir Bitynioj,
* Jon. 7, 35.

2. Pagàl *paskyrimą Diêwo Tēwo, per Dwâsês paßwentimą, paklusnùmui ir apßlâkstimui kraùjo Jēzaus Kristaus. Diewas te dûda jums daug malónês ir pakâjaus.
* Rym. 8, 29.

(Grôm. Dienojè Simôno bey Jûdo.)

3. Pagárbintas *t'esiê Diêwas ir Tēwas músû Pôno Jēzaus Kristaus, kursài mus pagàl sâwo dideję mielaßirdingystę atgimdęs gywám nusitikējimui, per prisikēlimą Jēzaus Kristaus iß numirusiujû,
* 2 Kor. 1, 3. Epēz. 1, 3.

4. Ant nepragàißtanczôs ir nenubjaùrintôs ir *nepawystanczôs tēwißkês daliês, kuri palàikoma yrà danguje,
* P. 5, 4.

5. Jums, kuriê jûs iß Diêwo galybês per tikējimą *ißlàikomi êsat ant ißgânimo, kurs pagatâwitas yrà, jeib apréikßtas pastótu paskiáusiame czēsè;
* Jon. 10, 28. P. 17, 11.

6. *Kuriamè jûs dzaùgsitēs, kuriê jûs dabàr mâžą wâlandą, (jey taip tur búti,) smutni êsat tuleròpůse mēginimůse.
* Rym. 5, 3. 2 Kor. 4, 17.

7. Jeib júsû tikējimas tikras ir toli kaßtaunésnis râstas bútu, *ne kaip pragàißtąsis áuksas, per ùgni mēginamasis, ant liaupsês, czestiês, ir garbês, kad jau apréikßtas bus Jēzus Kristus.
* Pam. 3. 17, 3. Sir. 2, 5. Apr. 3, 18.

8. *Kuri jûs ne mâtēt, o taczaù mylit, ir jau dabàr i ji tikit, nórint ji ne mâtot, tay jûs dzaùgsitēs su ne-ißkàlbamu ir ßlowingu dzaugsmù,
* Jon. 20, 29. 2 Kor. 5, 7

9. Ir *gâlą sâwo tikējimo apturēsite, bútent dûßiôs ißgânimą.]
* Rym. 6, 22.

10. Kuriô ißganimo jēßkójo ir tyrinējo *prârakai, kuriê apiê jums búsenczę malóne prâtrakawo;
* Dang. 9, 23. 24. Luk. 10, 24.

11. Ir tyrinējo, ant kókio ir ant kuriô czêjo Dwâse Kristaus nuródzusi, kuri jůsè bùwo, ir pirm to liùdijusi apiê *kentējimus, kuriê yrà Kristuje, ir ßlôwę potám.
* Ps. 22, 7. Jēz. 53, 3.

12. Kuriems tai apréikßta yrà. Nēs jie ne saw patiems, bet mums apsâke, koktài dabàr jums praneßtà yrà, per tus, kuriê jums ēwangēlią apsâke, per ßwèntąję Dwâsę, iß dangaùs siųstąję, koktài ir angēlài gèidza matyti.

13. Tôdēl *apjůskit strēnas sâwo ûmo, búkit neapsùnkintôs †ßirdiês, ir guldykit wisą sâwo nusitikējimą ant malónês, jums prisúlomôs per apreißkimą Jēzaus Kristaus,
* Jēr. 1, 17. Luk. 12, 35. † arbà: tußczôs.

14. Kaip paklùsnus waikài, ir *ne lyg tàipo èlgkitēs, kaip pirmà, kad jûs nežinójime pagàl gèidulius èlgētēs;
* Rym. 12, 2.

15. Bet pagàl tą, kurs jùs pawadinęs ir ßwèntas yrà, búkite ir *jûs ßwenti, wisamè sâwo pasielgimè.
* Luk. 1, 75.

16. Nēs paraßyta yrà: *jûs tùrit ßwenti búti, nēs †aß ßwèntas esmi.
* 3 Moiz. 11, 44. P. 19, 2. † Ps. 71, 22.

17. Ir kadángi jûs tą Tēwu wadinąt, kursài *ney ßio, ney to n'ats-

bódams ſûdija, pagàl kiekwieno dárbą: tàygi élgkitēs, kôley cze ant keliônēß éſte, ſu báime. *Apſ. Ap. 17, 31.

18. Zinódami, kad jûs *ne pragàißtanczju ſidabrù arbà áukſu atpirkti êſat nů ſâwo †niekingojo paſielgimo, pagàl ſâwo tēwû bûdą;
* 1 Kor. 6, 20. p. 7, 23. † 1 Petr. 4, 3.

19. Bet brángiůju kraujù Kriſtaus, kaip nekálto ir neapbjaùrinto awinêlio,

20. Kurſái tieſà *pirmà paſkirtas yrà, pirm ne kàip ſwieto grùntas dētas, bet apréikßtas paſkiáuſiůſe czêſůſe, júſû dēley, * Rym. 16, 25.

21. Kurię jûs *per ji tikit į Diēwą, kurſái ji †prikēlęs iß numiruſiujû ir jám ßlôwę dâwęs, jeib tikējimą ir lûkeſti Diewôp turētumbit.
* Jon. 14, 6 ſ. † Apſ. Ap. 3, 15 ſ.

22. Ir apczyſtikit ſâwo dußiàs paklusnumè tieſôs per Dwâſę, ant tikrày wiernôs bróliškôs méilēs, ir kits kitą karßtày mylēkit iß czyſtôs ßirdiês;

23. Kaip kurię atgimę êſate, ne iß pragàißtanczôs, bet iß nepragàißtanczôs sēklôs, bútent iß gywojo Diêwo żôdżio, amżinày patènkancziojo.

24. Nēs *wiſas kúnas yrà kaip żolê, ir wiſà żmoniû ßlowê kaip żôlēs żiedas. Zolê pawyto ir żiedas nukrito.
* Pſ. 102, 12. Pſ. 103, 15. Jeż. 40, 6. 7. Zir. 14, 19. Jok. 1, 10. 11.

25. Alè Wiēßpatiēs żôdis paſiliēkt amżinày. Bet tai yrà tas żôdis, kurſái tarp júſû apſakytas yrà.

2. Pérſkyrimas.

Kaip Atgimuſiemſiems, Padůnams ir Bernáms, tìkia ělgtis.

1. Tàygi *atmèſkit wiſą piktenybę, ir wiſą wyliù, ir weidmainyſtę, ir pawydą, ir wiſą apżodżójimą.
* Rym. 6, 4. p. 12, 9. 1 Kor. 14, 20.

2. Ir gèiſkite *protingojo czyſto pieno, †kaip dabàr gimę waikélei, jeib per tą tàrptumbit:
* Ebr. 5, 13. † Matt. 18, 3.

3. Jey tikràу *ragâwot, Wiēßpati meilingą êſanti. * Pſ. 34, 9.

4. Prie kuriô atējot, kaip prie *gywojo akmèns, żmoniû àtmeſto, bet Diewip ißrinkto ir brangaùs.
* Pſ. 118, 22. Dan. 2, 34. 44. 45.

5. Ogi ir jûs taipojaù, kaip gywi âkmenys, budawokitēs į dwâſißkus namùs, ir į *dwâſißką kunigyſtę, apierawóti †dwâſißkas apieràs, kurios Diēwui patinka, per Jēzų Kriſtų.
* Jez. 61, 6. p. 66, 21. † Oz. 14, 3. Mal. 1, 11. Rym. 12, 1.

6. Dēl to ſtow paraßyta raßtè: *ßtay, aß dēmi ißrinktą brángų kampini àkmeni Zionè; ir kas į ji tik, ne bus gēdoje. * Jez. 28, 16.

7. Tàygi jums, kurię tikite, jis brangùs; bet netikintiemſiems jis yrà *tas akmů, kuri budawôninінkai àtmete, ir kampiniù paſtójo,
* Matt. 21, 42. ſ.

8. *Akmů įſitrenkimo, ir ůlà papiktinimo; kurię paſipiktin żodżù, ir jam ne wiêrij, ant kuriô jie ir ſtatyti yrà.
* Jez. 8, 14. Luk. 2, 34. Rym. 9, 33.

9. Bet jûs *éſte ißrinktóji giminê, †karâlißkoji kunigyſte, ßwentieji żmónēs, żmónēs paſiſâwinimo, jeib apſakytumbit wieżlibyſtès** to, kurſái jùs pawadinęs iß tamſybês ant ſâwo ſtebuklingoſês ßwieſybês.
* Jez. 43, 20. 21. † 2 Moiz. 19, 6.
** t. e. wiſùs gerumùs.

10. Kurię jûs *pirm to ne bùwote (Diēwo) żmónēs, bet dabàr Diēwo żmónēs êſat: ir pirm to ne bùwote malónēj, bet dabàr malónēj êſat.
* Oz. 2, 23. Rym. 9, 25.

(Grôm. 3. Ned. po Welykû arbà Jubiláte.)

11. Mieli brólei, aß graudenù jùs, kaip *ateiwjùs ir keleiwjùs; †wéngkite kúnißkû pageidimû, kurię **prieß dûßią karáuja.
* Pſ. 39, 13. ſ. † Rym. 13, 13. ** Pam. J. 1, 32.

12. Ir grażèy èlgkitēs tarp pagônû, jeib tie, kurię jùs àpkalba, kaip piktadējus, júſû *gerùs dárbus matytu, ir Diēwą liáupſintu, dienôje atlànkimo. * Matt. 5, 16.

13. *Padůti búkite wiſám żmôgißkam dawâdui, dēley Wiēßpatiēs, ar bútu karâliui, kaip wyriáuſiamjam, * Rym. 13, 1. 5. ſ. Tit. 3, 1.

14. Ar wyreſniemſiems, kaip jo páſlams, ant atkèrßijimo piktadējû, ir ant garbês gér dâranczujû.

15. Nēs tai yrà Diêwo walè, kad *gér darydami użkimßtumbit n'ißmânimą n'ißmintingûjû żmoniû.
* P. 3, 9.

16. *Kaip walni, o ne kaip tùri walnybę per dàngalą piktenybês, bet kaip Diêwo tarnài.
*1 Kor. 7, 23. P. 8, 9.

17. *Kożnàm gàrbę ißródikit. Bróźlius mylēkite. † Diêwo bijokitēs. ** Karâlių gárbinkit.
*Rym. 12, 10. † Pam. 3. 24, 21. ** Matt. 22, 21.

18. Jûs *bernài, padûti búkite wisôj báimēje pônams, ne tiktày geriemsiems ir lengwiemsiems, bet ir dywniemsiems.
*Epêz. 6, 5. Tit. 2, 9. s.

19. Nēs tai malóne, jey kas *dēl sążinês Diewôp piktenybę pàkel, kęsdams neteisybę.
*Matt. 5, 10.

20. Nēs kôks tai yrà gyrius, jey jûs piktadējyscziû dêley mußiû kènczate. Bet kad jûs *gér darydami kènczat, ir ißtriwójat, tai malóne prie Diêwo.]
* P. 3, 14. 17. P. 4, 14. Matt. 5, 10.

(Grôm. 2. Nedēl. po Welykû arbà Misericordias.)

21. Nēs jûs tám pawadinti ēsat. Kadángi ir Kristus kentējo użmùs, ir mùms *pawéikslą paliko, kad jûs sèktumbit jo pēdas;
*Jon. 13, 15.

22. Kursài ney *jókio griêko ne padârės, ir ney jôks wylius jo burnojè nè-rastas.
* Jêz. 53, 9. Jon. 8, 46. 2 Kor. 5, 21.

23. Kursài *ne prießais kôliojo kôliojams, nè-grumsde kentēdams; bet wislab pàdawe tam, kursài tèisey sûdija.
* Jêz. 53, 7.

24. Kursài *músû griekùs pats apierawójęs yrà sâwo kúne ant médzio, jeib mes, †griekáms numirę, teisybei gywi bútumbim; **kuriô żaiździomis jûs ißgyditi ēste,
* 1 Jon. 3, 5. † Rym. 6, 11. ** Jêz. 53. 4.

25. Nēs jûs bùwote *kaip klajójanczos âwys; bet dabàr jûs jau priwersti ēsat †ganytojop ir wyskupop júsû dûßiû.]
* Ps. 119, 176. Jêz. 53, 6. Ez. 34, 5. † Jon. 10, 12. s.

3. Pérskyrimas.

Apiē Pastelgimą Suwénczowotujû, Kantrùmą ir Twirtybę Warguôsè, Kristaus Pèklon-Nużengimą, Krikßtą ir Ižkēlimą.

1. Taipojaù tur ir *móters padûtos búti sâwo wyrams, jeib ir tie, kuriē nè-tik żôdżui, per móteriû pastelgimą be żôdżio laimēti bútu,
* Epêz. 5, 22. s.

2. Matydami júsû czystą pastelgimą báimēj.

3. Kuriû *ißsidabinējimas ne tur búti iß wirßaus pintoms kasomis, ir apsikabinējimu áukso, arbà apsiwilkimù rûbû;
* Jêz. 3, 18. s. 1 Tim. 2, 9.

4. Bet *paslēptàsis żmogùs ßirdiês, neißkreiptas, su lengwà ir tykà dwasè, tai kaßtáuna po akiû Diêwo.
* Ps. 45, 14.

5. Nēsà tàipo ir pirmosè gadyniose ßwèntosēs móters dabinējosi, kurios sâwo lûkesti ant Diêwo gùlde, ir sâwo wyrams padûtos bùwo.

6. Kàipo *Zôre Abraômo klaùse, ir ji ponù wadino; kuriôs dukteris jûs pastójote, jey gér darydamos ne taip baùgßtos ēste.
* 1 Moiz. 18, 12.

7. Lyg taipojaù, *jûs wyrai, gywénkite prie sâwo móteriû protingay, ir móterißkamjam, kaczèyg silpnesniámjam dalykui pûlanczęję gàrbę dûkite, kaip ir draug-dalykininkioms malónês gywasczio, kad júsû màldos ne bútu gaißintos.
* Epêz. 5, 25. Kol. 3, 19.

(Grôm. 5. Nedēl. po ßw. Tràicês.)

8. Bet galiáusey wisi búkite *wienôs dûmôs, pasigaili, brólißki, mielaßirdingi, meilingi.
* Pil. 3, 16.

9. Ne *atdûkit piktą użpiktą, arbà kôliojimą użkôliojimą; bet prieß tai żegnókite, żinodami, kad tam pawadinti ēsate, jeib żegnônę i dalykùs gáutumbit.
* 1 Tess. 5, 15. s.

10. Nēs *kas nór gywastiês dżaùgtis ir gerû dienû matyti, tas †te rámdo sâwo liežùwi, kad niēko pikto ne kalbētu, ir sâwo lúpas, kad ne klastótu.
* Ps. 34, 13. s. † Jok. 1, 26.

11. Te *atsigrężia nû pikto, ir géro te dâro; te †jēßko pakâjaus, ir tą te wejiê.
* Jêz. 1, 16. 17. † Ebr. 12, 14.

12. Nēs *âkys Wießpatiês żiûr ant teisiûjû, ir jo aùsys (dabója) ant jû maldôs; bet wéidas Wießpatiês żiûrnt tû, kurie patoki dâro.
* 33, 18. Ps. 34, 16. Ps. 17.

13. Jr kas yrà, kurs jums ißkâdôs darytu, jey jûs tai, kas gér, pàsekat?

14. Jr *nórint kènczate teisybês dêley, taczaù ißganyti êsat. Bet nesibijókitēs jû tyczojimo, ir ne ißsigąskite. * P. 2, 20. s. Matt. 5, 10.

15. Bet *ßwèntą laikykit Pôną Diêwą sâwo ßirdije.] Bet búkite wisadôs gatawi, atsiliepimą dûti kożnám, tikrôs żiniôs jēßkanczam apiê lûkesti, kurs yrà jusije, * Jēz. 8, 13.

16. Jr tai su lengwybè ir *báime, ir turēkite gérą sążinę, jeib tie, kuriê jùs †àpkalba, kaip piktadējus, gēdētis turētu, kad jie ißpèikę yrà júsû gérą pasielgimą Kristuje. * Pil. 2, 12. † P. 2, 12.

17. Nēs *geriaùs yrà, jey Diêwo walè, kad jûs kènczate gérą darydami, ne kaip pikt darydami. * P. 2, 19. 20.

18. *Kadángi ir Kristus wieną kàrt uż músû griekùs kentējęs yrà, teisùsis uż neteisiûsius, jeib mus Diêwui apierawótu, ir żudytas yrà pagàl kúną, bet gywas padarytas pagàl Dwâsę, * Rym. 5, 6. Ebr. 9, 28. P. 10, 12. s.

19. Toj paczôj jis ir nuêjęs, apsâke *dwâsēms kalējime, * P. 4, 6.

20. Kurios kàrtą netikējo, kaip Diewas láuke, ir kantrùmą ißródė czēsè *Noâko, kaip âkrutą pagatâwijo, kuriamè maż, tai ésti, aßtûnios dûßios, ißlaikytos tâpe per wándeni: * Matt. 24, 37. s.

21. Kursái ir mus dabàr ißgâno *krikßtè, anûm pażénklintame; ne numazgójimas bjaurybês ant kúno, bet †derējimas gerôs sążinês su Diewù, per prisikēlimą Jēzaus Kristaus; * Mark. 16, 16. Epēz. 5, 26. † 5 Moiz. 26, 17. 18.

22. Kursái yrà *po deßinês Diêwo i dàngų użżèngęs, ir jam padûti yrà angēlài, ir sylingieji, ir galybēs. * P. 110, 1. Epēz. 1, 20.

4. Pérskyrimas.

Apiê Wargû Náudą ir Kantrùmą tûst, su kitáis Wieżlibystês Darbáis.

1. Tàygi kadángi Kristus kúne kentējęs yrà uż mùs, tày ir jûs tájau dumà (lyg ginklais) apsirēdykite. Nēs kúne kènczęsis liáujasi nû griekû,

2. Jeib jis toliaùs, kas dar czêsio liēkti kúne, ne żmoniû gèiduliams, bet *Diêwo wâlei gywas bútu. * Gal. 2, 20.

3. Nēs ganà, kad *mes praßókusiji gywastiês czêsą praléidome pagàl pagônißką nórą, èlgdamies neczystybēj, pageidimûse, girtâwime, apsirijime, apsigērimûse, ir bjauriosè balwonystēse. * Epēz. 4, 17. 18. Tit. 3, 3.

4. Tai jiems dywai, kad jûs su jeis ne bēgate i tą pâti pûstą nepatôgų pasielgimą, blùżnidami;

5. Kuriê dûs rokùndą tam, *kurs gâtawas yrà sûditi gywûsius ir numirusiûsius. * 2 Tim. 4, 1. s.

6. Nēs tam ir *numirusiemsiems ēwangēlia yrà apsakyta, kad jie bútu sûditi pagàl żmógų kúne, bet dwâsēje Diêwui gywi bútu. * P. 3, 19.

7. Bet *gâlas wisû daiktû yrà arti priêjęs. * 1 Kor. 10, 11. 1 Jon. 2, 18.

(Grôm. Nedēl. po Dangunżengimo arbà Eksaudi.)

8. Tàygi ißmintingay èlgkitēs ir *ßirdis n'apsisùnkinę bùdrus búkit ant maldôs. Bet pirm wisû daiktû turēkit kàrßtą méilę tarp sawęs; nēs †méile dèngia ir griekû daugybę. * Luk. 21, 34. 36. † Pam. 3. 10, 12.

9. *Swecziùs priimkite tarp sawęs be murmējimo. * Ebr. 13, 2. s.

10. Jr paßlûżikite kits kitám, kiekwiens táje dówana, kurę gâwęs, kaip geri úżweizdai tulerópôs Diêwo malónês.

11. Jey kas kàlba, kad jis tai *kalbētu, kaip Diêwo żôdi. Jey kas urêdą tur, kad jis tą pilditu, kaip iß pagalējimo, kuri Diêwas dûda; jeib wisûsè daiktûsè Diêwas pagárbintas bútu per Jēzų Kristu, kuriám t'esiê garbê ir macis ant ámżiû ámżiû. Amen.] * 2 Kor. 2, 17.

(Grôm. Nedēl. po Kabżo Méto.)

12. Jûs mylimieji, nesidywikite dēl karßtymeczo, (*kurs jùs użeit, kad mēginami búsumbit,) tàrsi jùs ko ypatißko użpûlant. * P. 1, 7.

13. Bet dzaùgkitės, kad jûs * ſu Kriſtumi kènczate, jeib ir czėſè apreißkimo jo ßlowės, dzaùgſmą ir linkſmybę turėtumbit.
* Matt. 5, 10. Nuſ. Ap. 5, 41. Rym. 8, 17. 2 Kor. 1, 7. 8. Jok. 1, 2.

14. * Jßganyti ėſat, kad jùs apgėdin dėl wàrdo Kriſtaus; nės Dwâſe, kuri Dwâſe ßlowės bey Dwâſe Diêwo yrà, ilſis ant júſû. Pas anùs ji blùznijama, bet pas jùs gárbinama. * Jez. 51, 7. Matt. 5, 11. ſ.

15. Bet * niekſ júſû te ne kèncza kaip razbáininkſ, arbà kaip wagis, arbà kaip piktadėjas, arbà kaip i ſwėtimą urêdą iſikißąs. * P. 2, 20.

16. Bet jey kas kèncza kaip krikßczonis, tay jis te neſigėd, bet * te gárbina Diêwą tokiame dalykè.
* Jon. 21, 19. Pil. 1, 20.

17. Nės czêſas yrà, kad praſidėtu ſûdas * ant Diêwo namû. Bet jey pirmjáus ant múſû, kokſàigi bus gâlas ſu tais, kuriê ėwangėliai Diêwo ne wiêrija.
* Jėr. 25, 29. P. 49, 12. Ezėk. 9, 6.

18. Ir jey * teiſùſis wos ißlàikoms, kur Dièwo neſibijąſis ir griekininkas paſiródis? * Pam. ʒ. 11, 31.

19. Dėl to, kuriê kèncza pagàl Diêwo wâlę, tie jam tur padůti ſâwo dußiàs, kaip wiernámjam ſutwértojui, gerůſè darbůſè.]

5. Pérſkyrimas.

Apie Urėdą Wyreſniûjû, Pàreiga Jaunyſtės, ir wiſû Krikßczoniû iß Wieno.

1. Wyreſniûſius, kuriê tarp júſû yrà, graudenù aß draùgwyreſnyſis ir liùdininkſ * kentėjimû, kuriê Kriſtuje yrà, bey draùg=dalykininkſ * ßlowės, kuri bus apréikßta.
* Luk. 24, 48. † Rym. 8, 17.

2. Ganykit * Kriſtaus kàimenę, kuri jums pawiêrita, ir gerày dabókitės, ne ſu newalè, bet iß gerôs walês, ne dėl bjauriôs naudôs, bet iß ßirdiês dùgno; * Jon. 21, 16. Nuſ. Ap. 20, 28.

3. Ne kaip kuriê * ant žmoniû ponawója, bet † búkite pawéikſlais kàimenės.
* 1 Kor. 3, 5. 17. 2 Kor. 1, 24. † Pil. 3, 17. 2 Teſſ. 3, 9. Tit. 2, 7.

4. Tay (kad paſiródis * wyriáuſiſis ganytojis) † nepawyſtanti garbės wainiką gáuſite,
* Jez. 40, 11. † 1 Petr. 1, 4.

5. Lyg taipojaù, jûs jaunieji, búkite padůti wyreſniemſiems. * Wiſi kits kitám padůti búkite, ir twiràỳ laikykitės pakarnyſtėje. Nės † Diêws priêßinaſi paſididzójantiemſiems, bet pakarniemſiems jis důda malónę.
* Epez. 5, 21. † Matt. 23, 12. Luk. 1, 52. Jok. 4, 6.

(Grôm. 3. Nedėl. po ßw. Tràiceſ.)

6. Tàygi * paſižéminkit po ſylingaje Diêwo rankà, kad jis jùs ißkéltu ſâwo czėſù.
* Jobo 22, 29. Jok. 4, 10.

7. * Wiſą ſâwo rûpeſti ant jo užmèſkit, nės † jis už jùs rúpina.
* Matt. 6, 25. ſ. † Jßm. 12, 13.

8. Búkit * neapſùnkintôs † ßirdiês ir budėkite; nės júſû priêßininkas, wélnias, aplink èit, kaip koks rêkiąs liûtas, ir jëßko, kuri jis prarytu,
* Luk. 21, 36. 1 Teſſ. 5, 6.
† arbà: tußczôs.

9. Tam * prießſiſténgkite drutày tikėjime, žinódami, kad tie pâtys kentėjimai ant júſû bróliû ſwiete užèit. * Epez. 6, 12. 13.

10. Bet Diêwas wiſôs malónês, kurs mus pawadinęs yrà ant ſâwo ámžinôſês ßlowês Kriſtuje Jėzuje, tas jùs, kuriê jûs * mâžą czêſą kènczate, pilnày pritaiſys, padrútis, patwirtis, gruntawós. * P. 1, 6.

11. Tam t'eſiê garbê ir macis nů ámžiû ik ámžiû. Amen.]

12. Per Silwônų, júſû (kaip aß miſliju) wiêrną bróli, jums * mâžumą raßiaù, graudénti ir liùditi, kad tai tikrôji malóne Diêwo yrà, kurioje jûs ſtówite. * Ebr. 13, 22.

13. Jùs ſwéikin tie, kuriê draug ſu jumis ißrinkti yrà Babylionè, ir mâno ſunùs * Markôßius.
* Nuſ. Ap. 12, 12. 25.

14. Swéikinkite kits kitą * méilės paſibuczâwimu. Pakâjus t'eſiê ſu wiſàis, Kriſtuje Jėzuje ėſanczeis. Amen. * 1 Kor. 16, 20. ſ.

Gâlas pirmôſiôs Grômatôs ßw. Pétro.

Antrôji Grômata ßwèntojo Pétro.

1. Pérskyrimas.

Apië Tikējimo Waisingùmą gerûsë Darbûsë, ir Pagyrimas ßwèntojo Râßto.

1. Simônas Pétras, tàrnas ir apâßtalas Jēzaus Kristaus, tiems, kurië *su mumis tą pâtį brángųjį tikējimą gawę yrà teisybēje, kurę músû Diêwas dûda, ir Jßganytojis Jēzus Kristus. * Rym. 1, 12.

2. Diews te dûda jums daug malónês ir pakâjaus per ißpażinimą Diêwo, ir Jēzaus Kristaus, músû Wiêßpatiês.

3. Kadángi wisokià jo diêwißkoji macis, kuri ant gywastiês ir nobażnystês déra, mums dowanóta, per ißpażinimą to, kurs *mus pawadinęs per sâwo ßlôwę ir gērybę; * 1 Petr. 2, 9.

4. Per kurę mums brangieji ir didżáusieji pażadējimai dowanóti yrà, bùtent, jeib jûs per tą dalywi pastótumbit diewißkôs prigimtiês, jey wéngiat prapûlingąjį pageidimą swieto.

5. Tàygi pristatykite ant to wisą sâwo prócę, ir ißródikite sâwo *tikējime wieżlibystę, ir wieżlibystēje padorùmą, * Gal. 5, 6. 22.

6. Jr padorumè miernystę, ir miernystēje kantrùmą, ir kantrumè nobażnystę,

7. Jr nobażnystēje brólißką méilę, ir brólißkoj méilēje wisû méilę.

8. Nēs jey toktài apstingay jusip yrà, ne léis jùs tinginèis ney *newaisingais búti, ißpażinimè músû Pôno Jēzaus Kristaus. * Tit. 3, 14.

9. Bet kursài toktài ne tur, *tas âklas, ir czópja su rankà, ir użmirßta apczystijimo sâwo pirmûjû griekû. * 1 Jon. 2, 9. 11.

10. Dēl to, mieli brólei, jû labjaùs pasiprocewókite, sâwo pawadinimą ir ißrinkimą *padrútinti. Nēs jey tai dârote, ne klupinēsite. * Ebr. 3, 14.

11. Jr tàipo jums apstingay bus dûtas įējimas į ámżinąję karalystę músû Wiêßpatiês ir Jßganytojo Jēzaus Kristaus.

12. Tôdēl *aß ne paliáusiu, jums wisadôs toktài priminti, nórint jûs tai żinot, ir padrútinti êsat, dabarnikßczoje tiesojè. * Rym. 15, 14. 15.

13. Nēs mislìju, wert êsant, kol aß ßioj ßētroj esmi, jùs pabùdinti ir graudénti.

14. Nēs aß żinaù, kad aß sâwo ßētrą wéikey turēsiu palikti, *kàipgi ir man músû Pônas Jēzus Kristus apréißkęs yrà. * Jon. 21, 18. 19.

15. Bet aß labày pasiprocewósiu, kad jûs wisùr ko turētumbit po mâno atstójimo, toktai atmintijè laikyti.

16. Nēs mes *ne klaùsēm kytrèy pramanytû pâsakû, kaip mes jums pràneßēm †galybę ir atējimą músû Pôno Jēzaus Kristaus, bet mes pâtys jo ßlôwę regējom, * 1 Kor. 1, 17. † 1 Kor. 2, 4.

17. Kaip jis gâwo iß Diêwo Tēwo gàrbę ir czêstį, per bàlsą, kurs jam nusidawe nû didżiosês ßlowês tokiu budù: *Tas yrà mâno mielasis Sunùs, kuriûmi aß mēgstûs. * Matt. 3, 17. P. 17, 5. Luk. 9, 35. Epēz. 1, 6.

18. Jr ßi bàlsą mes girdējome, iß dangaùs parléistą, *kaip mes su jûmi ant ßwèntojo kálno bùwome. * Matt. 17, 5.

19. Mes tùrim stiprą prârakißką żôdį, ir jûs gerày dârote, kad ant jo dabójat, kaip ant *żwâkês, ßwiêczanczôs tamsiôj wiêtoj, iki diênai aùßtant ir außrôs-żwàigżdei ùżtekant júsû ßirdisè. * Ps. 119, 105. 2 Kor. 4, 6.

20. Jr tai pirmjáusey żinókite, kad *ney jokià prarakystė raßtè ne nusidûda iß sâwo patiês ißgùldimo. * Rym. 12, 7. 2 Tim. 3, 16.

21. Nēs dar niekadôs ney joks prarakâwimas iß żmôgißkôs wâlês n'ierà pràneßtas, bet *ßwentieji Diêwo żmónēs kalbējo, †Dwâsês ßwentôsês parâginti. * Jßm. 7, 27. † Ruf. Ap. 28, 25.

2. Pérskyrimas.

Apië netikrùs Mokitojus, jû Korônę, ir ißwerdziojanti Pasielgimą.

1. Bet bùwo ir netikrû prârakû tarp żmoniû, kaip ir tarp júsû bus

*netikrû mokitojû, kuriê priegtám iwès ißkadingus atsiskyrimus, ir użsigis Wiêßpatiês, kursài jûs atpirko, ir ant sawęs użwès ſtàigų prapůlimą. *Matt.24,11. 1 Tim.4,1.f.

2. Ir *tuli pasèks jû prapůlimą. Per kuriùs kélias tiesôs bus ißblùżnitas, *2 Tim.4,3.4.

3. Ir per gôdą pramanytais żôdżeis jie jùs apgáudami wadżiós. Kuriû sûdas jau senèy ne użtrùnka, ir jû prapůlims ne miêgti.

4. Nēs jey Diêwas *angēlû, kuriê susigriêßijo, ne czêdijo, bet jûs tamsybês lencûgais péklon nustúme, ir pàdawe, kad jie ant sûdo bútu palaikyti; *Jud. p. 6.

5. Ir *ne czêdijo pirmojo swieto, bet apsaugójo Noâką, teisybês apsakytojį, pâtį âßmą, ir ùżwede griêk-twanį ant swieto Diêwo nesibijanczujû; *p. 3, 6. 1 Moiż. 7, 7. 8.

6. Ir *miestùs Sodômą ir Gomorrą į pélenus pàwerte, àpwerte ir †prażùde, tůmi pawéikslą důdams Diêwo nesibijantiemsiems, paskùy atèisentiemsiems.
*1 Moiż. 19, 24. f. † Ebr. 11, 7.

7. Ir ißgélbējo tèisųjį Liôtą, kurį bjaurieji żmonēs didèy wárgino sâwo newiêżlibu pasielgimù.

8. Nēs kadángi jis teisùs bùwo, ir tarp jû gywéndams tai matyt ir girdēt turējo, *wárgino jie teisęję dûßią iß dienôs į diêną sâwo neteisèis darbàis. *Ps.119,158. Ez.9,4.

9. *Wiêßpats żino Diêwo-bijanczůsius iß pagùndimo ißgélbēti, bet neteisiùsius palaikyti ant sûdo dienôs, mûcziti; *1 Kor. 10, 13.

10. Bet labjáusey tus, kuriê wáikßczoja pagàl kúną neczystamè pageidimè, ir paniêkina wyriausybę, perdrąsus, sawrêdus, ne pàdreba, aukßczáusioj ßlowêj êsanczus blùżniti.

11. Nórint taczaù angēlài, didésnę sylą ir mâcį turēdami, ne ißtar blużningąjį sûdą prieß jûsius prie Wiêßpatiês.

12. Bet jie lygus *neprotingiems galwijams, kuriê iß prigimtiês ant to léisti, kad sugáuti ir pamußti iśútu, blùżnidami tai, apiê ką jie bonů ne żino, ir prapùls sâwo praiplkem. *Jer. 12, 3. Jud. p. 10.

13. Ir neteisybês àlgą iß to apturēs. Jie làiko uż linksmybę czêsißkąjį lēbâwimą *jie yrà gēda ir bjaurybe, puikawój nůg jusû wàlgiû, warginglemsiems důdamûjû, lēbauja nůg jùsû tùrto, *Jud. p. 12.

14. Tur akis pilnas wenczawonystês pérżengimo, nesidůda nůg griêko atsitráukti, prisiwilioj netwirtáses dußiàs, tur ßirdį ant gôdo pasiléisusę, prakéikti żmónēs.

15. Prastója tikrąjį kélią, ir klajója, sekdami kélią *Balaâmo, sunaùs Bosôro, kuriám patiko neteisybês algà; *4 Moiż. 22, 28. Apr. 2, 14. f.

16. Bet jis gâwo korônę sâwo pérżengimo, nēs nekàlbąsis, naßtôms priprâtęsis gywolis kalbējo żmogaùs balsù, ir gyne prârako durnystę.

17. Tai yrà ßulinèi be wandèns, ir débesys, wējo-ùmaru wâromos, kuriems palaikyta yrà tamsi tamsybe amżinày.

18. Nēs jie kàlba iß didżo niekingus żodżùs, ir kùsina per newiêżlibystę į kúnißką gèidulį tus, kuriê tikrày bùwo ißbēgę, ir dabàr klydējime wáikßcżioj.

19. Ir żâda jiems walnybę, patys búdami prapůlimo bernàis. Nēs *kuriô kas pérgalētas yrà, to bérnu jis yrà pastójęs. *Jon. 8, 34. f.

20. Nēs jey jie ißwéngę yrà *swieto neczystybès, per ißpażinimą Wiêßpatiês ir Ißganytojo Jēzaus Kristaus, bet wēl į tàses įpáiniojamį ir pérgalimi, tay †paskiáusieji daiktài su-jeis piktesni pastóję, ne kaip pirmieji.
*Pil. 3, 7. 8. † Matt. 12, 45. Ebr. 10, 26. 27.

21. Nēs jiems geriaùs bútu, kad jie teisybês kélią ne bútu ißpażinę, ne kaip kad jie tą ißpażinę *atsikreipja nů ßwèntojo prisâkimo, jiems důtojo.
*Luk. 12, 47. 48.

22. Jiems tikosi pagàl aną *tiesôs priezodį: ßů wēl ryja, ką ißwēmęs, ir kiaùlē nutrinkta wēl wôliojasi purwůsè. *Pam. ż. 26, 11.

3. Pérskyrimas.

Apie paskiáusiûsius Czēsùs, Kristaus Atējimą, ir wértą Prisigatàwijimą ant to.

1. SSi yrà antrôji grômata, kurè aß jums raßaù, jûs mielieji, kurioję

* aß bùdinu ir graudenù júsû wiêrnąję dûmą. * p. 1, 13.

2. Kad atsimintumbit tû żôdżû, kuriê pirmà sakyti yrà ßwentûjû prârakû, ir músû prisâkimo, kuriê mes ésme apâßtalai Wiêßpatiês ir Jßganytojo.

(Grôm. 26. Nedêl. po ßw. Trâicês.)

3. Żinódami tai ant pirmo, kad * paskutiniosè dienosè atèis apjůktójei, pasiélgią pagàl sâwo paczû pageidimùs; * 1 Tim. 4, 1. f.

4. Jr * sâką: kur yrà pażadējimas jo atējimo? nēs iß to czēso, kaip tēwài użmigo, pasiliêkt wisi daiktài taipo, kaip iß pradżôs sutwērimo bùwe. * Jz. 5, 19.

5. Bet jie tyczomis ne nor żinóti, kad ir * dangùs senèy bùwęs, priegtám † żéme iß wandèns, ir wandenijè stôjos per Diêwo żôdi, * 1 Moiż. 1, 2. 6. † Ps. 24, 2.

6. Taczaù tůczēs swietas per tus paczùs bùwo * griêktwaniu ißgaißintas.
* p. 2, 5. 1 Moiż. 7, 21. f. Jßm. 10, 4. Matt. 24, 39.

7. Tàipo ir dabàr dangùs bey żéme per jo żôdi kawójamu, kad * ùgnei użlàikomu bútu dienojè sûdo ir prapůlimo Diewo nesibijanczujû żmoniû.
* p. 10.

8. Bet wiens dáikts te n'esiê jums ùżslēptas, jûs mylimieji, kad * wienà dienà po akiû Wiêßpatiês yrà, kaip túkstantis métû, ir túkstantis métû kaip wienà dienà. * Ps. 90, 4.

9. * Wiêßpats ne trùkdin pażadējimą, kàipo keli per użtrùkdinimą làiko, bet jis pakèncza mums, ir ne nor, kad kas prapùltu, bet † kad kiekwiens prisiwèrstu.
* Ab. 2, 3. † Eżek. 18, 23. 1 Tim. 2, 4. f.

10. Bet * dienà Wiêßpatiês atèis, kàip wagis naktijè, kuriojè † dàngus su didżù braßkējimu sugàiß, bet elemèntai iß kàrßczo sutirps, ir żéme bey darbài, kuriê jojè yrà, sudègs.
* 1 Teß. 5, 2. 3. f. † 2 Petr. 3, 7. Luk. 21, 33. Ebr. 1, 11. 12.

11. Kadángi tai wislab sugàiß, kàipgi jûs ne turētumbit gatawi búti su ßwentù pasielgimù, ir su nobażnystè,

12. Láukdami ir skùbindamies ant atējimo Wiêßpatiês dienôs, kuriojè dàngus nůg ugniês suirs, ir elemèntai iß kàrßczo sutirps?

13. Bet mes láukiame * naùjo dangaùs, ir naujôs żémês, pagàl jo pażadējimą, kuriůsè teisybe gywéna.
* Jz. 65, 17. p. 66, 22. Apr. 21, 1.

14. Tôdēl, mâno mylimieji, * kadángi to tùrite láukti, didèy pasiprocewókitēs, kad † rasti bútumbit po jo akiû neapbjaùrinti ir nekáltinami pakâjuje.]
* 1 Teß. 3, 13. † 1 Kor. 1, 8.

15. Jr * kantrùmą músû Wiêßpatiês laikykit per sâwo ißganimą, kàipo ir músû mielas brólis Pówilas, pagàl ißminti, jam důtaję, jums râßęs. * Rym. 2, 4.

16. Kàipgi jis ir wisosè grômatosè apiê tai kàlba, kuriosè keli daiktài sùnkus pérmanyti, kuriùs nemokitieji ir netwirtieji pérkreipja, kàipo ir kitùs raßtùs, ant sâwo paczû prapůlimo.

17. Bet jûs, mâno mylimi, tai pirmà żinódami, * dabokitēs, kad per klydējimą nelabûjû żmoniû su jèis ne tàptumbit ißwadżoti, ir ne ißpùltumbit iß sâwo paczû twirtybês. * Mark. 13, 5. 9. 33.

18. Bet áugkite malónēje ir ißpażinime músû Wiêßpatiês ir Jßganytojo Jēzaus Kristaus. Tam t'esiê garbê dabàr, ir amżinày. Amen.

Gâlas antrôsiôs Grômatôs ßw. Pétro.

Pirmóji Grômata ßwèntojo Jôno.

1. Pérſkyrimas.

Apiê pâtì Pônq Kriſtų, jo apréiſkßtąji žôdì, ir tikrąji Priſiwertimą.

1. Kas *iß pradžiôs bùwo, ką girdējom, ką † regējom ſâwo akimis, ką apžwàlgēm, ką **apczopójo múſû rànkos, apiê gywaſtiês žôdì,
* Jon. 1, 1. † Jon. 1, 14. ** Luk. 24, 39.

2. (Ir *gywaſtis paſiróde, ir mes mâtēm, ir liùdijam, ir apſâkom jums gywaſtì, kurs ámžins yrà, kurs † bùwo pas Tēwą, ir mums paſiróde.) * Jon. 1, 4. † Jon. 1, 1.

3. Ką regējom ir girdējom, tai jums apſâkome, jeib ir jûs ſu mumis turētumbit draugyſtę, ir múſû draugyſte bútu ſu Tēwu, ir ſu jo Sunumi, Jēzumi Kriſtumi.

4. Ir tai râßome jums, *jeib júſû džaùgſmas pilnas bútu.
* Jon. 15, 11. P. 16, 24.

5. Ir tai yrà apſâkimas, kuri mes nůg jo girdējome, ir jums apſâkome, *kad Diēwas ßwieſybe yrà, ir jamè n'ierà ney jokiôs tamſybês.
* Pſ. 104, 2. Jon. 8, 12.

6. Jey ſâkom, kad draugyſtę tùrim ſu jůmi, ir wáikßczojam tamſybēje, tay *melůjam, ir ne dârome tiêſą. * P. 2, 4.

7. Bet jey mes ßwieſybēje wáikßczojam, kaip jis ßwieſybēje yrà, tay tùrim draugyſtę tarp ſawęs, ir kraùjas Jēzaus Kriſtaus, jo Sunaùs, czyſtija mus nůg wiſo griêko.

8. Jey ſâkom: mes ne tùrim griêko, tay pâtys ſawę priſigáunam, ir tieſà n'ierà muſijè.

9. Bet jey *ſâwo griekùs ißſipažyſtam, tay † wiêrnas yrà jiſài ir teiſùs, kad jis mums griekùs atléidža ir czyſtij mus nůg wiſôs neteiſybês. * Pam. ž. 28, 13. † 1 Teſſ. 5, 24. ſ.

10. Jey ſâkom: mes ne ſuſigriêßijom, tay ji padârom melagiù, ir jo žôdis n'ierà muſijè.

2. Pérſkyrimas.

Apiê Krikßczonyſtês Grùntą, Pâžymjus, Mókſlo Suqlaudimą, Nepríetelius ir Ißlàikimą.

1. Mâno waikélei, toktài jums raßaù, kad ne ſuſigriêßitumbit. Ir jey kas ſuſigriêßij, tay mes tùrim *užtarēją pas Tēwą, Jēzų Kriſtų, kurs teiſùs yrà;
* Rym. 8, 34. Ebr. 7, 25.

2. Ir tas yrà *ſudérinimas už múſû griekùs; alè ne tiktày už muſißkiùs, bet ir už wiſo ſwieto, * Kol. 1, 20. ſ.

3. Ir ant to mes numânom, kad ji pažyſtam, jey jo priſâkimus làikom.

4. Kas ſâkos: *aß ji pažyſtu, ir ne làiko jo priſâkimus, tas melâgis yrà, ir tokiamè ney jokiôs tieſôs n'ierà. * P. 1, 6. P. 4, 20.

5. Bet *kas jo žôdì làiko, tokiamè iß tieſôs méile Diêwo yrà pilnintele. Tamè ißpažyſtam, kad mes jamè ésme.
* Jon. 14, 21. 23.

6. Kas ſâkos, *jamè paſiliêkąs, tas tur ir èlgtiſi, kàipo jis èlgēſi.
* Jon. 15, 4. 5.

7. Brólei, aß jums ne raßaù naùją priſâkimą, bet ſénąji priſâkimą, kuri jûs iß pradžiôs turējote. Senàſis priſâkimas yrà tas žôdis, kuri jûs iß pradžiôs girdējot.

8. Wēl naùją priſâkimą aß jums raßaù, kurſài yrà tikrà tieſà pas ji ir pas jùs: nēſà *tamſybe praġàißo, ir tikrói ßwieſybe dabàr ßwiêcza. * Rym. 13, 12.

9. Kas ſâkos ēſąs ßwieſybēje, ir *n' apkènczia ſâwo bróli, tas dar tamſybēje yrà. * P. 3, 15. P. 4, 20.

10. Kas *ſâwo bróli myl, tas ßwieſybēj paſiliêkt, ir n'ierà papiktinimo jamè. * P. 3, 14.

11. Bet kurſài ſâwo bróli neapkènczia, tas yrà tamſybēje, ir wáikßczoja tamſybēje, ir ne žinos, kur èinąs; nēs tamſybē jo akis apjékino.

12. Mieli waikélei, aß raßaù jums, kad *griekài jums atleidžami per jo wàrdą. * Luk. 24, 47. Apaſ. Ap. 4, 12.

13. Aß raßaù jums tēwáms, nēs jûs pažyſtat tą, kurs iß pradžiôs yrà. Aß raßaù jums jaunikáicziams, nēs jûs piktąji pergalējot. Aß raßaù jums waikáms, nēs jûs Tēwą pažyſtat.

14. Aß raßiaù jums tēwáms, kad jûs tą pažyſtat, kurs iß pradžiôs

yrà. Aß raßiaù jums jaunikáicziams, kad *druti êsat, ir Diêwo żôdis jusûsè pasiliêkt, ir piktàji pérgalējot. * Epez. 6, 10.

15. Ne mylēkit swietą, ney kas swiete yrà. Jey kas swietą myl, tamè n'ierà Tēwo méile.

16. Nēs wislab, kas swiete yrà, (bútent kúno pageidimas, ir akiû pageidimas, ir pasídidżâwimas gywasczio,) ne iß Tēwo, bet iß swieto yrà.

17. Ir swietas sugàißta su sâwo pageidimù; bet kas Diêwo wâlę dâro, tas pasiliêkt amżinày.

18. Waikélei, jau paskutine adynà yrà, ir kaip jûs girdējote, kad *prieß=kristis atèit, o dabàr daug prieß=kriscżû pastójo, iß to ißpażystam, paskiáusiąję adyną êsanczę. * Matt. 24, 5. 24.

19. Jie *iß músû ißêjo, bet jie ne bùwo iß músû; nēs kad jie iß músû bútu bùwę, tay jie ir bútu pas mus pasilikę; bet †jeib ißsiródytu, kad jie ne wisi iß músû êsą. * Apaſ. Ap. 20, 30. † 1 Kor. 11, 19.

20. Ir jûs tùrit *pamôstijimą nûg to, kurs ßwèntas yrà, ir wislab żinote. * p. 27.

21. Aß jùms ne raßiaù, tàrsi jûs tiêsą nežiną, bet jûs ję żinote, ir żinote, kad ney joks mélas iß tiesôs ne atèit.

22. Kas yrà melâgis, jey ne tàs, kursai użsigindams sâko, Jēzų n' êsanti Kristų? tai yrà prieß=kristis, kurs Tēwo ir Sunaùs użsigin.

23. Kurs Sunaùs *użsigin, tas ney Tēwą ne tur. * p. 4, 15.

24. Dêlgi to, *ką jûs girdējot iß pradżôs, tai te pasiliêkt pas jùs. Jey pas jùs pasiliêkt, ką jûs iß pradżôs girdējote, tay jûs ir pas Sûnų bey Tēwą pasiliksite. * p. 7.

25. O tai yrà pażadējimas, kurį jis mums pażadējęs, ámżinastis gywastis.

26. Toktài aß jums raßiaù apiê tus, kuriê jùs ißwadżója.

27. Ir *pamôstijimas, kurį jûs iß jo gâwote, prie júsû pasiliêkt, ir ne priwâlot, kad jùs kas mokitu: bet kaip jùs pamôstijimas wisókius dáiktus mokin, tay taip tiesà, ir n'ierà mélo; ir kaip jis jùs mokinęs, taip ir prieg to pasilikite. * p. 20. Jon. 14, 26. p. 16, 13.

28. Ogi dabàr, waikélei, pasilikit prie jo, jeib, kad jis bus apréikßtas, mes *drąsùmą turētumbim, ir ne bútumbim gēdoje po jo akiû, jo atējimè. * p. 3, 21. f. p. 4, 17. p. 5, 14.

29. Jey żinote, kad jisài teisùs, tay ir ißpażinkite, kad tas, kursài *teisybę dâro, iß jo gimęs yrà. * p. 3, 7. 10.

3. Pérskyrimas.

Apiê tikrû Krikßczoniû Szlôwę, Bûdą, Wàrgą ir Palinksminójimą.

1. Sztay, kókią méilę mums Tēwas ißródė, kad mes Diêwo waikàis bútumbim wadinami. Tôdēl swietas músû ne pażysta, *nēsà jo ne pażysta. * Jon. 17, 25.

2. Mâno mylimieji, mes jau *ésme Diêwo waikài, ir dar ne ißsiródė, kas mes búsime. Bet mes †żinome, kad ißsiródis, kad mes jam lygus búsim, nēs mes jį matysim, kôks jis yrà. * Jon. 1, 12. † Rym. 8, 18.

3. Ir kiekwiens, tùris tokį nusitikējimą ant jo, czystijasi, kaip ir jis czystas yrà.

4. Kas griêką dâro, tas ir neteisybę dâro: ir griêkas yrà neteisybe.

5. Ir jûs żinot, jį apsiréißkusi, *jeib músû griekùs atimtu, ir ney jokio griêko jamè n'ierà. * Jez. 53, 4. 1 Petr. 2, 24. f.

6. Jamè pasiliêkąsis, ne griêßija: kas griêßija, tas jį ney mâtęs ney ißpażinęs.

7. Waikélei, nesidûkitēs ney wieno ißsiwadżóti. Teisybę dârąsis, teisùs yrà, lyg kaip jis teisùs yrà.

8. Griêką dârąsis *iß wélnio yrà, nēsà wélnias griêßija iß pradżôs. Tam apsiréißke Diêwo Sunùs, kad wélnio dárbus ißardytu. * Jon. 8, 44.

9. Iß Diêwo gimęsis ne dâro griêką, nēs jo sēklà pasiliêkt pas jį: ir *ne gál griêßit, nēs jis yrà iß Diêwo gimęs. * p. 6. p. 5, 18.

10. Tamè ißsiródo, kuriê Diêwo waikài, ir kuriê wélnio waikài yrà: ne dârąsis teisybę, n'ierà iß Diêwo, ir kurs ne myl sâwo brólį.

11. Nēs tai yrà tas apsâkimas, kuri girdējot iß pradžôs, * kad kits kitą mylētumbim. * Jon. 13, 34.

12. Ne kaip * Koynas, kurs iß piktojo búdams, ùžmußé sâwo bróli. O dēl ko jis ji ùžmußé? kad jo darbài pikti bùwo, ir jo brólio tèisus. * 1 Mojž. 4, 8. Matt. 23, 35. Jud. p. 11.

(Grôm. 2. Nedēl. po św. Trâicès.)

13. * Nesidywikitēs, mâno brólei, jey swietas júsû n'apkènczia. * Matt. 5, 11. Jon. 15, 18. 19.

14. Mes žinom, kad mes iß smèrczio į gywasti parêję, nēs mes mylim brólius. * Bróli ne mylis, pasiliêkt smèrtije. * p. 2, 11. 3 Mojž. 19, 17.

15. Kurs sâwo bróli ne apkènczia, ražbáininks yrà, ir jûs žinote, kad ražbáininks ne tur ámžinąji gywasti pas sawę pasiliêkanti.

16. Tamè ißpažinom méilę, kad jis sâwo gywasti už mus palikęs; o mes taipjaù tùrim gywasti už brólius palikti.

17. Bet jey kas ßio swieto lôbjû tur, ir mâto sâwo bróli stokójanti, ir užrakin sâwo ßirdi prieß ji, * kaip pasiliêkt Diêwo méile prie jo? * p. 4, 20.

18. Mâno waikélei, nesimylēkimēs žôdžeis, ney liežuwjù, bet * dárbu ir tiesà.] * Jok. 1, 22. p. 2, 15.

19. Tamè ißpažystam, kad iß tiesôs ésme, ir gâlim sâwo ßirdi po jo akiû nurámditi,

20. Kad, jey músû ßirdis mus prasûdija, Diêwas didésnis yrà už músû ßirdi, ir ißpažysta wisùs dáiktus.

21. Jûs mylimieji, jey músû ßirdis mus ne prasûdija, tay mes tùrime * drąsùmą Diewôp. * p. 2, 28. p. 4, 17. p. 5, 14. Epež. 3, 12. Ebr. 4, 16.

22. Ir * ką mes prâßome, tai iß jo gáusim; nēs mes jo prisâkimus làikome, ir dârome, kûmi jis mēgstas. * Mark. 11, 24. s.

23. O tay yrà jo prisâkimas, kad * mes tikētum į wàrdą jo Sunaùs Jēžaus Kristaus, ir † mylētum kits kitą, kaip jis mums prisâkimą dâwęs. * Jon. 6, 29. † Mark. 12, 31. s.

24. Ir * làikąsis jo prisâkimus, pasiliêkt jamè ir jis jamè. Ir † iß to ißpažystam, ji mustijè pasiliêkanti, ** iß tôs Dwâsês, kurę jis mums dâwęs. * Jon. 14, 23. † 1 Jon. 4, 13. ** Rym. 8, 9.

4. Pérskyrimas.

Apie Męginimą netikrû Mokitojû, ir Méilês Ißrôdimą prieß Diêwą ir Artimą.

1. Jûs mylimieji, ne wiêrykit kiekwienai dwâsei, bet mēginkit dwasès, bau jos iß Diêwo yrà; nēs daug netikrû prârakû yrà į swietą ißêję.

2. Tamè tùrit Diêwo Dwâsę ißpažinti: * kožnà dwâse, kuri ißpažystą, kad Jēžus Kristus į kúną atêjęs, ta iß Diêwo yrà. * 1 Kor. 12, 3.

3. Ir kožnà dwâse, kuri ne ißpažysta, kad Jēžus Kristus atêjęs į kúną, ta ne yrà iß Diêwo. O tai yrà dwâse prieß=kriscžo, apie kurę girdējote, ję atèisenczę, ir jau dabàr yrà swiete.

4. Waikélei, jûs éste iß Diêwo, ir anùs pérgalējot; nēs tas, kursài jusûsè yrà, * didésnis už tą, kursài swiete yrà. * 2 Kar. 6, 16. 2 Nus. Kar. 32, 7.

5. Jie iß swieto yrà, dēl to jie * kàlba apiê swietą, ir swietas jû klaùso. * Jon. 3, 31. p. 15, 19.

6. Mes iß Diêwo ésme; ir * kurs Diêwą ißpažysta, tas klaùso músû; kursài iß Diêwo ne yrà, tas músû ne klaùso. Ant to ißpažystame tiesôs dwâsę, ir klydējimo dwâsę. * Jon. 8, 47.

7. Jûs mylimieji, mylēkimēs kits kitą, nēs méile iß Diêwo yrà: ir * kas myl, tas iß Diêwo gimęs, ir Diêwą pažysta. * Jon. 8, 42.

8. Kurs ne myl, tas Diêwą ne pažysta; nēs Diêws yrà méile.

9. Tamè ißsirôde Diêwo méile prieß mus, kad Diêwas * sâwo wiengimusiji Súnų siùntęs yrà į swietą, jeib per ji gywi bútumbim. * Jon. 3, 16. s. Tit. 2, 11.

10. Tamè stów méile, ne, kad mes Diêwą mylējom, bet kad jis mùs mylējo, ir siùnte sâwo Súnų * sudérinimui už músû griekùs. * Rym. 5, 10. 2 Kor. 5, 19. Kol. 1, 20.

11. Jûs mylimieji, jey Diêwas mus tàipo mylējo, tay ir mes * kits kitą tùrime mylēti. * Matt. 18, 33.

12. * Ney wiens Diêwą niekadôs ne regējęs; jey mes kits kitą myli-

me, tay Diêws mußijè paſiliêkt, ir jo méile pilnà yrà mußijè.
* 2 Moiʒ. 33, 20. Jon. 1, 18. 1 Tim. 6, 16.

13. Ant to ißpaʒyſtame, kad mes jamè paſiliêkam, ir jis mußijè, kad jis mums ſâwo Dwâſês dâwęs yrà.

14. Jr mes mâtēm, ir liùdijam, kad Tēwas Sūnų ſiùntęs yrà ſwieto Jßganytoju.

15. Tàygi kurſài * ißpaʒyſta, Jēʒų Diêwo Sūnų êſant, tamè Diêwas paſiliêkt, ir jis Diewijè. * p. 5, 5.

16. Jr mes ißpaʒinom ir tikējom méilę, kurę Diêwas prieß mus tur.

(Grôm. 1. Nedèl. po ßw. Tràicės.)

* Diêwas yrà méile, ir méilēj paſiliêkąſis, prie Diêwo paſiliêkt, ir Diêwas jamè. * p. 8.

17. Tamè méile pilnà yrà mußip, kad * drąſùmą turētumbim dienojè ſûdo: nēs kàipo jis yrà, tàipo ir mes ésme ßimè ſwiete. * p. 3, 21. ſ.

18. Báimês n'ierà méilēje, bet pilnóji méile ißwâro báimę, Nēs báime tur kancʒôs. Bet kurs bijoſi, ne yrà pilnas méilēje.

19. Mes ji mylēkime, nēs * jiſài mùs pirmà mylējo. * p. 10.

20. Jey * kas ſâkos: aß myliu Diêwą, ir ne apkèncʒ ſâwo bróli, tas melâgis yrà; nēs kurſài ſâwo bróli ne myl, kuri jis mâto, kaip tas gal Diêwą mylēti, kuri jis ne mâto? * p. 2, 4. 11.

21. Jr ßi priſâkimą tùrim iß jo, kad, kurſài Diêwą myl, kad * tas ir ſâwo bróli mylētu.]
* Mark. 12, 31. ſ.

5. Pérſkyrimas.

Apiê tikrąji Tikējimą, jo Galybę, Waiſių, ir Bûdą.

1. Kurſài tik, kad Jēʒus êſąs Kriſtus, tas * iß Diêwo gimęs. Jr kurſài myl tą, kurs ji pagimdė, tas ir tą myl, kurſài iß jo gimęs yrà.
* Jon. 1, 12. 13.

2. * Ant to mes ißpaʒyſtam, kad Diêwo waikùs mylime, kad Diêwą mylim, ir jo priſâkimus làikome.
* p. 3, 19.

3. Nēs tai yrà méile į Diêwą, kad mes * jo priſâkimus làikome; ir jo priſâkimai † ne ſùnkus.
* Jon. 14, 15. 23. 24. † Matt. 11, 30.

(Grôm. 1. Nedèl. po Welykû arbà Kwaſimodo.)

4. Nēs wiſlab, kas * iß Diêwo gimę, † pérgal ſwietą; ir músû tikējimas yrà pérgalējimas, kurſài ſwietą pérgalējo. * Jon. 1, 13. † Jon. 16, 33.

5. Bet kas yrà, kurſài ſwietą * pérgal, kaip tikt tas, kurſài tik, Jēʒų Diêwo Sunų êſanti?
* p. 4, 4. 1 Kor. 15, 57.

6. Sʒiſài yrà tas, kurſài atèit * ſu wandenimi ir ſu kraujù, Jēʒus Kriſtus; ne tiktày ſu wandenimi, bet ſu wandenimi ir ſu kraujù. Jr Dwâſe yrà, kuri liùdija, dwâſę tieſą êſancʒę. * Jon. 19, 34. 35.

7. Nēs * trys yrà, kuriê liùdija danguje: Tēwas, Zôdis ir ßwentóji Dwâſe; ir tie trys yrà wienu.
* Matt. 28, 19.

8. Jr trys yrà, kuriê liùdija ant ʒémês: Dwâſe, ir wandû, ir kraùjas; ir tie trys yrà podraùg.

9. Jey * ʒmoniû liùdijimą priimam, tay Diêwo liùdijimas didésnis: nēs Diêwo liùdijimas yrà tas, kuri jis liùdijes apiê ſâwo Sūnų. * Jon. 8, 17.

10. Kas tik į Diêwo Sūnų, tas tur * tóki liùdijimą ſawip.] † Kurs Diêwui nè-tik, tas ji padâro melagiù, nēs jis nè-tik tam liùdijimui, kuri Diêwas liùdija apiê ſâwo Sūnų.
* Rym. 8, 16. † Jon. 3, 36.

11. Jr tai yrà tas liùdijimas, kad mums Diêwas ámʒinąji gywaſti dâwęs yrà, ir tokſài * gywaſtis yrà jo Sunujè. * Jon. 1, 4.

12. Kurſài Diêwo Sūnų tùr, tas tur gywaſti, kurſài Diêwo Sūnų ne tur, tas ne tur gywaſti.

13. Toktài jums raßiaù, kuriê tikite į wàrdą Diêwo Sunaùs, jeib jûs ʒinótumbit, jùs ámʒinąji gywaſti túrincʒus, tikēdami į wàrdą Diêwo Sunaùs.

14. Jr tai yrà * drąſùmas, kuri jóp tùrime, kad, jey mes ko prâßome pagàl jo wâlę, tay jis mus ißklaùſo.
* p. 2, 28. p. 3, 21. p. 4, 17. Epʒ. 3, 12. Ebr. 4, 16.

15. Jr jey ʒinom, ji mus ißklaùſant, ko tikt prâßome, tay ʒinome, kad tus prâßimus tùrime, kuriùs iß jo prâßēme.

16. Jey kas règ ſâwo bróli ſuſigriêßijant, griêką ne ant ſmèrcʒio, tas te prâßo, tay jis dûs gywaſti

tiems, kuriê ſuſigriêßija ne ant ſmèrczio. * Yrà griêkas ant ſmèrczio, uź tą ne ſakaù, kad kas mèlſtu.
* Matt. 12, 31.

17. Wiſà neteiſybe yrà griêkas: ir yrà keli griekài ne ant ſmèrczio.

18. Mes * źinom, kad, kas iß Diêwo gimęs yrà, tas ne griêßija; bet kas iß Diêwo gimęs yrà, tas † ſaugójaſi, ir piktàſis ji ne uźkrùtis.
* P. 3, 9. † 2 Teſſ. 3, 3.

19. Mes źinom, kad mes iß Diêwo éſme, ir * wiſas ſwietas gul piktamè.
* Gal. 1, 4.

20. Bet mes źinom, kad Diêwo Sunùs atêjęs, ir mums tą dûmą dâwęs yrà, kad mes ißpaźintumbim tèiſųji, ir éſme tamè teiſiamè, jo Sunujè Jêzuje Kriſtuje. Tas yrà * tikràſis Diêwas, ir amźinaſis gywaſtis.
* Jon. 1, 1. 4. Nuſ. Ap. 3, 15. P. 20, 28. Rym. 9, 5. 1 Tim. 3, 16. Ebr. 1, 8.

21. Waikélei, * ſaugókitês nůg balwônû. Amen.
* 2 Moiz. 20, 3. 1 Kor. 10, 14.

Gâlas pirmôſês Grômatôs ßw. Jôno.

Antrόji Grômata ßwèntojo Jôno.

Nobaźnôs moterißkês Źerkolas.

1. Wyreſnyſis ißrinktaijei źiupônei ir jôs waikáms, kuriùs * myliu tieſojè, (o ne tiktày aß, bet ir wiſi, kuriê tieſą ißpaźino,) * 3 Jon. p. 1.

2. Dêl tieſôs, kuri muſíjè paſiliêkt, ir prie múſû bus amźinày;

3. * Malóne, mielaßirdingyſte, pakâjus nůg Diêwo Têwo, ir nůg Pôno Jêzaus Kriſtaus, Têwo Sunaùs, tieſojè ir méilêje, t'eſiê ſu jumis. * 1 Tim. 1, 2.

4. Aß labày praſidźugaù, kad radaù tarp tâwo waikû, kuriê tieſojè wáikßczoja, kaipôgi ir mes priſâkimą nůg Têwo gâwome.

5. Jr jau dabàr meldźù tawę, źiûpon, ne kaip naùją priſâkimą taw raßaù, bet kuri turêjom iß pradźiôs, * kad kits kitą mylêtumbim.
* Mark. 12, 31. f.

6. O * tai yrà méile, kad mes èlgiamês pagàl jo priſâkimus. Tay yrà tas priſâkimas, kaip jûs girdêjot iß pradźiôs, jeib tamè wáikßczotumbit. * 1 Jon. 5, 3.

7. Nês * daug ißwadźótojû yrà į ſwietą atêję, kuriê ne ißſipaźyſta, Jêzų Kriſtų į kúną atêjuſi; taſài yrà ißwadźótojis ir prießkriſtis.
* Matt. 24, 5. 24. 2 Petr. 2, 1. 1 Jon. 2, 18. P. 4, 1–3.

8. * Dabókitês, kad ne † pamèſtumbim, ką paſidirbom, bet pilną àlgą gáutumbim.
* Mark. 13, 9. † Gal. 3, 4. P. 4, 11.

9. * Kurs pérźengia, ir ne paſiliêkt mókſle Kriſtaus, tas Diêwo ne tur. Kurs mókſle Kriſtaus paſiliêkt, tas tur ir Têwą ir Súnų.
* 1 Jon. 2, 22. 23.

10. Jey kas pas jùs atèit, ir ne àtneßa tą mókſlą, * tą ne imkit į ſâwo namùs, o ji ir ne ſwéikinkit.
* 2 Teſſ. 3, 6. f.

11. Nês kas ji ſwéikin, tas dalywas paſtój jo piktûjû darbû.

12. Daug ko turêjau jums raßyti, bet aß ne norêjau * ſu grômatomis ir ſu tinta; bet tikiůs pas jùs atèiſęs, ir ſu jumis ſu bùrna paſikalbêſęs, jeib múſû dźaùgſmas pilnas bútu.
* 3 Jon. p. 13.

13. Tawę ſwéikin waikài tâwo ſeſèrs, ißrinktôſês. Amen.

Gâlas antrôſês Grômatôs ßw. Jôno.

Treczóji Grômata ßwèntojo Jôno.

Pagyrimas Sweczû Prikmimo.

1. Wyresnysis mielámjam Gâjui, * kuri myliu tiesôj. * 2 Jon. p. 1.

2. Mâno mielasis, aß wéliju wisûsè dalykûse, kad táw geràv èitu, ir kad tu swèikas bútumbei, kàipgi ir tâwo dûßei geràv eit.

3. Bet aß labày prasidzugaù, kaip brólei atêjo, ir liùdijo apiê tâwo tiêsą, kaipôgi tu ir * elgiesi tiesojè. * 2 Jon. p. 4.

4. Aß didésnio dzaùgsmo ne turiù, kaip tą, kad aß girdzù, mâno waikùs tiesojè wáikßcziojanczus.

5. Mâno mielasis, tu wiernày darài, ką tu darài bróliams ir sweczáms,

6. Kuriê apiê tâwo méilę liùdijo po akiû surinkimo: o tu geràv darèi, kad jůs * ißléidai wertày po Diêwo akiû. * Tit. 3, 13.

7. Nēs jo wàrdo dēl jie ißêjo, ir * nûg pagônû niêko nè-ēme. * Matt. 10, 8. 1 Kor. 9, 12. 15.

8. Tàygi mes tùrim tókius * priimti, kad tiesôs pagálbininkais pastótumbim. * Matt. 10, 14. Luk. 10, 8. Ebr. 13, 2.

9. Aß surinkimui raßiaù, bet Diótrēpes, kursài tarp jû nor wyriáusûju laikomas búti, mus ne priima.

10. Dēl to, kad aß atèisiu, tay aß primisiu jam jo dárbus, kuriùs jis dâro, ir zaùnij piktàis zôdzeis prieß mus, ir tůmi nesikâkdin. Jis * pats brólius ne priima, ir tai uzdraùdza tiems, kuriê tai nor daryti, ir ißstùmja jůs iß surinkimo. * Matt. 23, 13.

11. Mâno mielasis, * ne sekk tai, kas pikt, bet tai kas ger yrà. † Gér dârąsis iß Diêwo yrà, pikt dârąsis Diêwo ne mâto. * Ps. 37, 27. † 1 Jon. 3, 6. 9.

12. Demētrius liùdijimą tur nûg kiekwieno, ir nûg paczôs tiesôs, o ir mes taipjaù liùdijam, ir * jůs zinot, kad músû liùdijimas teisùs yrà. * Jon. 19, 35. p. 21, 24.

13. Aß daug ko turējau raßyti, bet * aß ne norējau su tinta ir plùnksna taw raßyti. * 2 Jon. p. 12.

14. Bet aß tikiůs, tawę wéikey regēsęs, tay su bùrna susikalbēsiwa.

15. * Pakâjus su tawim. Tawę swéikin prietelei. Swéikink prietelius wardàis. * 1 Petr. 5, 14.

Gâlas tréczôsês Grômatôs ßw. Jôno.

Grômata Ebrēônams, arbà Zydams.

1. Pérskyrimas.

Kristus yrà Diêwo Sunùs, ir aukßtésnis uz Angēlus ir wisùs Sutwērimus.

(Grôm. 3. Kalêdû Szwèntēj.)

1. Diêwas, pirm ro túlą kàrtą ir tuleròpu budù kalbējęs budams tēwáms per prârakus,

2. Paskiáusey ßiosè dienosè mums yrà kalbējęs per Súnų, kuri jis istâte * tēwonimi ant wiso, † per kuri jis ir swietą sutwēręs; * Ps. 2, 8. Matt. 21, 38. † Jon. 1, 10. f.

3. Kursài, kadángi jis yrà * skaistùmas jo ßlowês, † ir âbrozas jo butybês, neßąsis wisùs dáiktus sâwo gâlinczůju zodzù, ir yrà padâręs ** apczystijimą músû griekû per sawę pâti, sēdosi po deßinês ßlowês aukßtybēje. * Ißm. 7, 26. † 2 Kor. 4, 4. Kol. 1, 15. ** p. 9, 14. 26.

4. Tiek daug gerésnis jis pastójo uz ángēlus, kiek daug aukßtésni wàrdą jis uz jůs i dalykùs gâwo.

5. Nēs kokiám ángēlui jis kûczês sâkęs: * tu mâno Sunùs, ßen-dien aß tawę pagimdzaù? Ir wēl: † aß búsiu jo Tēwas, ir jis bus mâno Sunùs. * Ps. 2, 7. f. † 2 Sam. 7, 14.

6. Ir wēl, kaip jis iweda * pirmgimusiji i swietą, sâko jisai: † ir wisi Diêwo angēlài tur jo mèlstis. * Kym. 3, 29. † Ps. 97, 7.

7. Apiê ángělus jis tiesà sâko: *Jis dâro sâwo ángělus dwâsěmis, ir sâwo tarnùs ugniês liepsnomis;
* Pf. 104, 4.

8. Bet apiê Sûnų: *Diewè, tâwo sóstas patènka nůg ámžiů iki ámžiů; lazdà tâwo karalystês yrà tiesi lazdà.
* Pf. 45, 7.

9. Tu mylějei *teisybę, ir n'àpkentei neteisybę: děl to tawę, ak Diewè, †môstijęs yrà tâwo Diêwas, linksmybês aliêjumi, per tâwo draugùs. * Pf. 45, 8. † Auf. Ap. 10, 38.

10. Ir: *tu, Wiêšpatie, iš pradžôs žémę nugruntawójei, ir dàngus yrà tâwo rànkû darbài;
* Pf. 8, 4. Pf. 102, 26.

11. Tie sugàiš, bet tu pasiliksi; ir jie pasęs, kaip koks rûbas,

12. Ir kaip kókę gélumbę tu jûs suriêsi, ir *jie pérsimainys. Bet tu tas patsài esi, ir tâwo métai ne liáusis.] * Jēz. 34, 4. P. 51, 6.

13. Bet kuriám ángělui jis kůczěs sâkęs: *sêskis po máno dešinês, iki paděsiu tâwo neprietelius soleliù tâwo kójû? * Pf. 110, 1. Matt. 22, 44. f.

14. Ar jie ne wisi tarnáujanczos dwâsês, išsiųstos *tarnâwimui, tůdêley, kuriê tur i dalykùs gáuti išgânimą? * Pf. 34, 8. Pf. 91, 11.

2. Pérsikyrimas.

Pamókslą apiê Kristų reik priimti.

1. Děl to jů labjaùs tùrim *dabóti ant to žôdžio, kuri girdim, kad mes ne i prâpulti nuběgtumbim. * Pam. 5. 3, 21.

2. Nês jey tas žôdis twirtas pastójo, kursài *per ángělus sakytas yrà, ir kiekwiens pérženginas ir nepaklusnùmas gâwo sâwo tikrąję àlgą: * Auf. Ap. 7, 53. Gal. 3, 19.

3. *Kaip mes nórim išběgti, jey mes tókio išgânimo n' atbójam? kursài, pirmà apsakytas búdams †per Wiêšpati, ant músû parêjo, per tus, kuriê tai girděje. * P. 10, 29. † P. 12, 25. f.

4. Ir Diêwas jam *dâwe liùdijimą ženklàis, stebùklais, ir tuleróspomis galyběmis, ir †išdalijimu šwentôsês Dwâsês, **pagàl sâwo wâlę.
* Mark. 16, 20. † Auf. Ap. 2, 4. ** 1 Kor. 12, 11.

N. T.

5. Nês jis ne angělâms pàdawe *búsentiji swietą, apiê kurį kàlbam. * 2 Petr. 3, 13.

6. Bet liùdij wiens nekuriôj wiêtoj sakydams: *Kas yrà žmogùs, kad jo atsimeni; ir žmogaùs sunùs, kad ji atlankài? * Pf. 8, 5.

7. Tu jam dawèi mâžą wâlandą angělû stokóti*, šlowè ir garbè tu ji apwainikójei, ir †ji statei ant darbû sâwo rànkû.
* Kiti tai taip išwèrcz: Tu ji mâžą wâlandą po angělàis pažéminai.
† Matt. 28, 18. † Epez. 1, 22.

8. *Wislab pàdawei po jo kójomis. Tamè, kad jis jam wislab pàdawe, jis niêko ne palikko, kas jám ne bútu padůta; bet dabàr dar ne mâtom, jam wislab padůtą ěsant. * Matt. 11, 27.

9. Bet tą, kursài mâžą wâlandą angělû stokójo, mâtom, kad tai Jězus yrà, per kentějimą smèrczio *apwainikůtas su šlowè ir garbè, jeib jis iš Diěwo malónês už †wisùs smèrti ragáutu.
* Pil. 2, 8. 9. † 2 Kor. 5, 14. 1 Jon. 2, 2.

10. Nês tai pritiko tam, děl kurio wisi daiktài yrà, ir *per kuri wisi daiktài yrà, kursài daug waikû i šlôwę iwédęs, kad jis kunigáikšti jû išgânimo per kentějimus tóbulą padarytu. * Jon. 1, 3.

11. Kadángi jie wisi iš wieno atèina, tiek pašwèncząsis, tiek pašwènczamieji. Děl to jis ir nesigěd, jûs *bróleis wadinti,
* Mark. 3, 34. 35.

12. Ir sâko: *aš apsakysiu tâwo wàrdą sâwo bróliams, ir widùj surinkimo tawę liáupsisiu,
* Pf. 22, 23. Jon. 20, 17.

13. Ir wěl: *aš sâwo nusitikějimą ant jo guldysiu. Ir wěl: †štay, aš, ir waikài, kuriùs man Diewas dâwęs. * Pf. 18, 3. † Jēz. 8, 18.

14. Tàygi kaipô waikài kúną ir kraùją tur, taipojaù ir jis to dalywas pastójęs, jeib *jis per smèrti mâci atimtu tam, kursài smèrtiês galybę turějo, tai ěsti, wélniui; * 2 Tim. 1, 10. f.

15. Ir *atpirktu tůs, kuriê děl smèrtiês báimês per wisą ámžią bernàis turějo búti. * Luk. 1, 74.

16. Nês jis niêkur ne prisiima ángělus, bet Abraômo sěklą jis prisiima.

[18]

17. Tôdēl jis turējo wisůsè dalykůse sâwo bróliams * lygus pastóti, jeib mielaszirdingas bútu, ir wiêrnas wyriáusias kùnigas po Diêwo akiů, sudérinti żmoniů griekùs. * p. 4, 15.

18. Nēs tamè, ką jis pats kentējęs, ir gùnditas yrà, gal jis gélbēti tus, kuriê gùndomi yrà.

3. Pérskyrimas.

Kristaus, didèy aukštojo Mokitójo naùjojo Derkžimo, tùrim klausyti.

1. Dēlgi tô, jûs szwentieji brólei, kuriê jûs draugè pawadinti éste, per dàngiszkąji pawadinimą, dabókit ant * apâsztalo ir wyriáusiojo kùnigo, kuriô mes iszsipażystam, Kristaus Jēzaus, * p. 4, 14. f.

2. Kursài wiêrnas yrà tam, kursài ji padâre, * kaip ir Moizêszius, wisůsè jo namůsè. * 4 Moiż. 12, 7.

3. Bet szisài didésnês garbês wèrts uż Moizêsziu, kadángi tas didésnę garbę tur, kurs namùs tàiso, ne kaip pâtys namài.

4. Nēs kiekwieni namài wieno tàisomi yrà, bet * wiskągi tàisąsis, Diêwas yrà. * 2 Kor. 5, 5. 17. 18.

5. Jr Moizêszius tiesà bùwo wiêrnas jo wisůsè namůsè, kaip tàrnas, ant liùdijimo to, kas turēsent búti sakyta.

6. Bet Kristus, kaip Sunùs ant sâwo namů, kuriê namài mes ésme, jey mes tikt nusitikējimą ir gyrių lůkestiês iki gâlo drutày iszlàikom.

7. Dēl to, kàipo szwentóji Dwâse sâko: * szen-dien, jey girdēsite jo bàlsą, * p. 4, 7. f. Pf. 95, 7. 8.

8. Ne użkētikit sâwo szirdis, kaip nusidawe inirszimè, dienojè gùndimo pûsczoje,

9. * Kaip manę júsů tēwài gùnde, jie manę mēgino, ir mâte mâno dárbus per kétures dészimt métů. * 2 Moiż. 17, 7.

10. Dêlgi to asz didèy inirszaù ant tôs giminês, tarydams: wisadôs jie klajója szirdże; bet jie ne żinójo mâno keliùs;

11. Kad * ir prisēkiau sâwo kersztè, jůs ne ièisent i mâno âtilsi. * 4 Moiż. 14, 23. 28. 35.

12. Dabókitēs, mieli brólei, kad ne kas isz júsů turētu piktą, netikinczę szirdi, kuri atsitráuktus nůg gywojo Diêwo;

13. Bet * pâtys kas diên sawę pasistrâginkite, kôley szèndien wadinama yrà, kad ne kas isz júsů użkētintas pastótu per wylių griêko. * Matt. 18, 15. 1 Teff. 5, 11. 14.

14. Nēs mes Kristaus dalywi pastójom, jey mes tikt, ką pradēję, iki gâlo * drutày palàikom. * p. 6, 11.

15. Kôley sâkoma: * szèndien, jey jo bàlsą girdēsit, tay ne użkētinkit sâwo szirdis, kaip inirszimè nusidawe. * p. 4, 7. Pf. 95, 7-9.

16. Nēs keli, kaip jie girdējo, pakēle inirszimą, bet ne wisi, kuriê isz Egipto iszêjo per Moizêsziu.

17. Bet ant kuriů jis didey inirszo per kétures dészimt metùs? ar ne tàipo, kad ant tů, kuriê susigriêszijo, * kuriů kúnai pûsczoje pûle? * 4 Moiż. 14, 36. 1 Kor. 10, 10.

18. Bet kuriemsgi jis prisēke, jůs ne atèisent i jo âtilsi, kaip netikintiemsiems?

19. O mes mâtom, jůs negalējus ièiti netikējimo dêley.

4. Pérskyrimas.

Kaip i Kristaus Atilsi atèiti gâlim.

1. Dēlgi to bijókimēs, kad pażadējimą, ièiti i jo âtilsi, ne użgaisztumbim, ir ney wiens isz músů ne pasiliktu ùżpakalije.

2. Nēs ir mums apsakyta yrà, lygey kaip ir aniems; bet żôdis apsakytasis niêko aniems ne mâczijo, kadángi ne tikējo tie, kuriê tą girdējo.

3. Nēs mes, kuriê tikime, èinam i âtilsi, kaip jis târe: * kad prisēkiau sâwo kersztè, jůs ne ièisent i mâno âtilsi. Jr tiesà, kaip darbài nů swieto pradżôs bùwo padaryti, * p. 3, 11. Pf. 95, 11.

4. Târe jis nekuriojè wiêtoje apiê sékmąję diêną tàipo: * Jr Diêwas ilsējosi sékmąję diêną nů wisů sâwo darbů. * 1 Moiż. 2, 2. f.

5. Jr czę sziojè wiêtoje wēl: jie ne ièis i mâno âtilsi.

6. Dēl tô, kadángi dar teb'ierà, kad keli i tą tur ièiti, ir tiê, kuriems tai pirmjáusey apsakyta, i tą ne ièjo, netikējimo dêley:

7. Jis wēl diênq paskyrę, po tókio ilgo czêso, ir sàke per Dówidą: * szèndien, kaip sakyta yrà, szèndien, jey jûs jo bàlsą girdēsit, ne użkētinkit sâwo szirdis.
* p. 3, 7. Ps. 95, 7-9.

8. Nēs jey * Jôzuwa jûs bútu į âtilsį įgabénęs, ne bútu jis apiê kitą diênq sâkęs. * 5 Moiz. 31, 7.

9. Tôdēl dar wienà âtilsis teb'ierà Diêwo żmonēms.

10. Nēs * kurs į sâwo âtilsį įējęs, tas ir ilsis nůg sâwo darbû, lygey kaip ir Diêwas nůg sawûjû.
* Apr. 14, 13.

11. Tàygi pasìskùbinkime, įèiti į tą âtilsį, jeib ne kas į tą pâtį pawéikslą netikējimo įpùltu.

12. Nēsà * Diêwo żôdis yrà gywas ir stiprùs, ir asztrésnis uż kárdą su dwiêm asmenim, ir pérsiwerżia, iki jis àtskiria důszią ir dwâsę, ir smâgines ir káulus, ir yrà sudżà szirdiês misliû ir dûmû.
* Mok. 12, 11. Jēr. 23, 29.

13. Jr n'ierà * ney jôks sutwērimas po jo akiû nerégims, bet wislab yrà regimà ir atdengtà po jo akiû; apiê tai kàlbam. * Zir. 15, 19. p. 23, 28.

14. Tàygi kadángi mes * didį wyriáusią kùnigą tùrim, Jēzų, Diêwo Súnų, kùrs į dàngų użżengęs, tày laikykimēs prie to iszsipażinimo.
* p. 3, 1. p. 6, 20. p. 7, 26. p. 8, 1. p. 9, 11.

15. Nēs mes ne tùrim wyriáusią kùnigą, * kùrs ne galētu pasigailētis músû silpnybês, bet kùrs gùnditas yrà wisùr, lygey kaip mes, taczaù be griêko. * p. 2, 17.

16. Dēl to * prieżèngkime su drąsumù prie † malónês krâsês, kad mielaszirdingystę gáutumbim, ir malónę ràstumbim, tamè czēsè, kad pagálbôs priwalysim.
* 1 Jon. 3, 21. s. † Rym. 3, 25.

5. Pérskyrimas.

Kristus su Aaronù sulyginamas.

1. Nēs kiekwiens wyriáusias kùnigas, kurs isz żmoniû imamas, tas stâtomas uż żmónes ties Diewù, kad jis apierawótu dówanas ir apieràs * uż griekùs; * p. 2, 17.

2. Kurs galētu * draugè kentēti su neiszmânanczeis ir klajójanczeis, kàipgi ir jis pats àpimtas yrà silpnybè.
* p. 4, 15.

3. Tôdēl jis ir tur, kaip uż żmónes, tàipo ir uż sawę pâtį apierawót uż griekùs.

4. Jr nieks saw pats ne imas tą gàrbę, bet kurs taipojaù Diêwo pawadintas yrà, lygey kaip Aarônas.

5. Tàipo ir Kristus ne pats iszsikēle į tą gàrbę, kad wyriáusiûju kùnigu bútu, bet kurs jâmui sâkęs ésti: * tu esi mâno Sunùs, szę diênq asz tawę pagimdżaù.
* Ps. 2, 7. Nus. Ap. 13, 33. Ebr. 1, 5.

6. Kaip jis ir kitojè wiêtoje târia: * tu esi kùnigs amżinày, pagàl dawâdą Melkizēdêko. * p. 6, 20. p. 7, 17. Ps. 110, 4.

7. Jr jis dienosè sâwo kúno maldàs ir dúsawimus su didżù szauksmù ir âszaromis apierawójo, tam, kurs jį galējo isz smèrtiês iszgélbēti, o ir yrà iszklausytas, tôdēl, kad jis Diêwą garbējè làike.

8. Jr nórint jis Diêwo Sunùs bùwo, tay jis taczaù tamè, ką jis kentējo, paklusnùmą iszmóko. * Pil. 2, 8.

9. Jr atlikęs bùdams, pastójo jis wisiems, jo klaùsantiemsiems, priêżastimi ámżinojo iszgânimo;

10. Diêwo pràmintas wyriáusiu kùnigu, pagàl dawâdą Melkizēdêko.

11. Apiê tai tiesà dar turētumbim daùg kalbēti; bet * sùnku yrà, kadángi jûs taip neiszmânq éste. * Jon. 16, 12.

12. Jr kuriê jûs turētumbit jaù senèy mokitojeis búti, priwâlot wēl, kad kas jùs pirmáses skaitytines diêwiszkujû żôdżû mokitu, ir kad jums * pieno důtu, o ne drúto wàlgio.
* 1 Kor. 3, 1-3.

13. Nēs kuriám dar rèik pieno důti, tas neżinąs yrà żôdije teisybês; nēs jis * yrà jáuns kûdikis.
* Ef. 4. 14.

14. Bet tobuliemsiems půlas drútas wàlgis, kuriê per papratimą tur iszmokintus umùs, ant atskyrimo géro ir pikto.

6. Pérskyrimas.

Draudimas priesz Atpůlimą, Graudénimas ant wiêrno Jsztriwójimo.

1. Tôdēl nórim pirmutinįjį móksłą apiê krikszczóniszkąję wiêrą palikti,

ir pilnystēsp èiti; ne wēl grùntą dēdami apiē prisiwertimą nů numirusiujů darbů, apiē tikējimą į Diēwą,

2. Apiē krikßtą, apiē pamóksla, apiē rànkû użdējimą, apiē prisikēlimą iß numirusiujů, ir apiē àmżinąji sûdą.

3. Jr tai darysime, * jey tikt Diēwas tai pérleis. * Nuſ. Ap. 18, 21.

4. * Nēsà ne galimà, kad tie, kuriē wieną kàrtą apßwiesti yrà, ir ragâwę dàngißkąję dówaną, ir dalywi pastóję ßwentôsês Dwâsês, * P. 10, 26.

5. Jr ragâwę meilingąji Diēwo żôdį, ir galybès búsencziojo swieto;

6. Jey jie atpůla, ir * wēl saw patiems Diēwo Súnų kryżiawója, ir uż âpjůką làiko: kad tie wēl atnaûjinti pastótu ant prisiwertimo. * P. 10, 29.

7. Nēsà żémę, kuri lytu iger, tánkey ant jôs atèinantiji, ir pridérancżů żelmeniû néßa tiêms, kuriē ję igywéna, gáuna żegnônę nů Diēwo.

8. Bet kuri * erßkēczů ir ùsniû néßa, ta yrà niēkam ne tinkanti, ir prakeikimui arti, kurę ir galiáusey sudégin. * Jez. 5, 6.

9. Bet mes iß júsû, jûs mylimieji, ko geréśnio nusitikim, ir kad ißgânimas artésnis yrà, nórint mes taip kàlbam.

10. Nēs Diēwas ne ésti neteisùs, kad jis użmirßtu * júsû dárbo ir prôcês ir méilês, kurę jûs ißródēt jo wàrdui, kaip jûs ßwentiemsiems paßlûżijot, o ir dar paßlûżijat. * Mal. 3, 14. 16. Matt. 10, 42.

11. Bet mes nórim, kad kiekwiens iß júsû tą pâti stropùmą ißróditu, lûkesti * drútą ißlaikyti iki gâlo; * P. 3, 14. Pil. 1, 6.

12. Kad jûs ne aptingtumbit, bet pasekējèis tûjû pastótumbit, kuriē per tikējimą ir kantrùmą į dalykùs gáuna żadējimus.

13. Nēs kaip Diēwas Abraômui żadējo, ne turēdams ney prie jókio didésnio prisēkti, * prisēke jis pats prie sawęs, * 1 Moiż. 22, 16. f.

14. Jr târe: iß tiesôs, aß tawę żegnósiu ir dáugsisiu.

15. Jr tàipo jis pakentējo, ir apturējo pażadējimą.

16. Żmónēs tiesà * prisēkia prie kodidésnio, ne kaip jie yrà; ir prysēga padâro gâlą wisám wàidui; ant to drutày pasiliēkt tarp jû. * 2 Moiż. 22, 11.

17. Bet Diēwas, norēdams dalykininkams pażadējimo apstingiáusey ißródit, jo rôdą ne swyrinējanti, * pridējo prysēgą, * 1 Moiż. 22, 16.

18. Jeib mes per du dalyku, ne swyrinējanczu, (nēs * negalimà, kad Diēwas melûtu) drútą palinksminójimą turētumbim, kuriē prybēgą tùrim ir làikomēs prie prisúlitojo lûkesties, * Tit. 1, 2.

19. Kuri mes tùrim, kaip twirtą ir drútą inkarą músû dûßiôs, ièinanti ir į widų ùżkabôs;

20. Kur pirm-takunas uż mùs iējęs, Jēżus, * wyriáusiůju kùnigu pastójes amżinày, pagàl dawâdą Melkiżēdēko. * P. 4, 14. f.

7. Pérskyrimas.

Sulyginimas Kristaus su Melkiżēdēku.

1. Bet ßis * Melkiżēdēks bùwo karâlius Sâlēme, kùnigas Diēwo, Aukßcżáusiojo, kurs Abraômui prießais ējo, kaip jis iß karâliû mûßio sugryżo, ir żegnójo ji; * 1 Moiż. 14, 18.

2. Kuriám ir Abraômas dâwe desētines nů wisû lôbjû. Ant pirmo jis músû żôdżeis ißgùldoms: karâliumi teisybês, bet potám jis yrà ir karâlius Sâlēme, tai ésti, pakâjaus karâlius,

3. Be tēwo, be mótinôs, be giminēs, ir ne tur ney pradżôs dienû, ney gâlo gywasties; bet jis yrà prilygintas Diēwo Súnui, ir pasiliēkt kùnigas ant àmżiû.

4. Bet weizdēkit, kaip didis taśai, kuriám ir Abraômas, sén-tēwis, * desētines dûda iß laimētojo plēßimo. * 1 Moiż. 14, 20.

5. Tiesà waikâi Lēwi, kaip jie kunigystę gâwo, tur * prisâkimą, desētines nůg żmoniû, tai ésti, nůg sâwo bróliû, imti, pagàl żokâną, kacżèig ir jie iß Abraômo strēnû atêję. * 5 Moiż. 14, 28. 29.

6. Bet tas, kuriô giminēs ne minawójama tarp jû, tas ēme desēti-

nes nůg Abraômo, ir *zegnójo tą, kurs pazadējimą turējo.
* 1 Moiz. 14, 19. 20.

7. Bet be wiso prießtarawimo taip yrà, kad mazesnysis gerésniojo zegnójams.

8. O czę ima desētines mirßtantieji zmónēs, bet tén jis atliùdija, kad jis gywas êsąs.

9. Ogi taip sâkant, ir pats Lêwi, imąsis desētines, dâwe desētines per Abraômą.

10. Nēsà jis juk dar be bùwo strēnose tēwo, kaip jam *Melkizēdēks prießais atējo. * 1 Moiz. 14, 18.

11. Tàygi jey *pilnyste per Lēwitißką kunigystę stôjos, (nēs po tôs gâwo zmónēs zokâną) kôgi dar reik sakyti, kad kits kunigas turis ràstisi, pagàl dawâdą Melkizēdēko, ir ne pagàl Aarôno?
* p. 18. 19. Gal. 2, 21.

12. Nēs kur kunigyste pérkeiczama, czę tur ir zokânas buti pérkeiczamas.

13. Nēs apiē kuri tai sakyta, tas yrà iß kitôs giminês, iß kuriôs ney wienas niekadôs altôriui ne ßlůzijęs.

14. Nēs zinoma yrà, kad *iß Jûdo yrà uztekējęs músû Wießpats, kurèi giminei Moizêßius niēko ne kalbējo apiē kunigystę.
* 1 Moiz. 49, 10. Jez. 11, 1.

15. O tai dar aißkiaùs regimà yrà, jey pagàl bûdą Melkizēdēko kits kunigas stôjas,

16. Kurs ne pagàl zokâną kúnißko prisâkimo padarytas yrà, bet pagàl galybę nepasiliáujanczo gywastiês.

17. Nēsà jis liùdija: *Tu esi kùnigas amzinày pagàl dawâdą Melkizēdēko. * p. 5, 6. f. Ps. 110, 4.

18. Nēsà tůmi pirmàsis zokânas atstâtomas, tôdēl, kadángi jis persilpnas bùwo, ir niēko ne mâczijo.

19. (Nēs zokânas niēką ne galējo tóbulu padaryti.) Bet iwedamas yrà gerésnis lûkestis, per kuri mes Diēwui ártinamēs.

20. Jr priegtám, koktài daug yrà, ne be prysēgôs. Nēsà aniē be prysēgôs kunigàis pastójo;

21. Bet ßis su prysēga, per tą, kurs jam tàre: *Wießpats yrà prisēkęs ir nesigailēs: tu esi kùnigas amzinày, pagàl dawâdą Melkizēdēko.
* Ps. 110, 4.

22. Tàygi toli *gerésnio testamènto ißtaisytojis yrà Jēzus pastójęs. * p. 8, 6. p. 12, 24.

23. O anû yrà daug, kuriē kunigàis pastójo, tôdēl, kadángi smèrtis jůs ne paliko;

24. Bet ßis, tôdēl, kadángi jis pasiliēkt amzinày, tur nepragàißtanczę kunigystę.

25. Tôdēl jis ir ißganyti gal wisadôs tůsius, kuriē *per ji Diewôp ißkànka, ir gywas yrà wisadôs, ir †mèldza uz jůs.
* Jon. 14, 6. f. † 1 Jon. 2, 1. f.

26. Nēsà tókio mums reikējo wyriáusiojo kùnigo, kurs bútu ßwèntas, nekàltas, neapbjaùrintas, nůg griekininkû atskirtas, ir aukßtésnis uz dàngų;

27. Kuriám ne kas diên priwalù bútu, kaip aniems wyriáusiemsiems kunigáms, *pirmjáus uz sâwo paczû griekùs apierawóti, potám uz zmoniû griekùs; nēs tai jis dâre wieną kàrtą, pats sawę apierawódams.
* 3 Moiz. 16, 3. 6.

28. Nēsà *zokânas padâro zmónes wyriáuseis kunigàis, silpnybês tùrinczeis; bet ßis zôdis prysēgôs, kurs po zokâno sakytas yrà, stâto Súnų ámziną ir tóbulą. * p. 5, 1. 2.

8. Pérskyrimas.

Sulyginimas Kunigystês Kristaus su Kunigystè Lēwitû.

1. Tàygi wyriáusiasis dalykas zôdzû, músû kàlbamujû, yrà tasài: Mes tùrim *tóki wyriáusią kunigą, kurs sēd po deßinês ant krâsēs ßlowês danguję; * p. 4, 14. f.

2. Jr yrà kawótojis ßwentûjû lôbjû, ir tikrôsēs ßētrôs, kurę Diêwas pastâtęs, o ney jôks zmogùs.

3. Nēsà *kiekwiens wyriáusiasis kùnigas istâtomas, apierawóti dówanas ir apieràs. Tôdēl ir ßis †tur ką turēti, ką jis apierawótu.
* p. 5, 1. † Epez. 5, 2.

4. Tàygi kad jis dabàr ant zémês bútu, tay jis ne bútu kùnigu, kadángi czę kunigài yrà, kuriē pagàl zokâną dówanas apierawója,

5. Kuriē tarnáuja *pâwyzdzui ir ßeßēliui dàngißkujû daiktû. Kaip diēwißkasis atsâkimas Moizêßiui sâke, kaip jis turējo ßētrą pagatâwiti:

†dabók, târe jis, kad padarytumbei wislab pagàl pâwyzdi, taw ant kálno paróditaji.

* Kol. 2, 17. † 2 Moiz. 25, 40. Nus. Ap. 7, 44.

6. Bet dabàr jis jů geresni urêdą gâwo, búdams jů *gerésnio testamènto tárpininku, kurs ir ant geresniû pażadējimû stow.

* P. 7, 22. P. 12, 24. 2 Kor. 3, 6.

7. Nēs jey ans, pirmàsis, bútu be nůtartiês bùwęs, ne bútu antrám wiêtôs jēßkoma.

8. Nēs jis jůs pèikdams sâko: *ßtay, atèina diênos, sâko Wiêßpats, kad aß ant namû Jzraêlio, ir ant namû Jûdo naùją testamèntą darysiu;

* P. 10, 16. Jer. 31, 31. s.

9. Ne pagàl tą testamèntą, kuri *padariau su jû tēwàis, tą diêną, kaip aß jû rànką nutwēriau, jůs ißwèsti iß Egipto-zémês; nēsà jie ne pasiliko mâno testamentè, tôdēl ir aß jû ne norējau atbóti, sâko Wiêßpats.

*2 Moiz. 19, 5. s.

10. Nēsà tai yrà tas testamèntas, kuri daryti nóriu namams Jzraêlio po ßiû dienû, sâko Wiêßpats: *aß důsiu sâwo zokâną i jû ûmą, ir i jû ßirdi aß tą iraßysiu; ir búsiu jû Diêwas, ir jie bus mâno żmónēs.

* Pam. 3. 3, 3. Jez. 54, 13. Jer. 31, 33. 34.

11. Jr ne mokis ney wiens sâwo ártimą, ney kas sâwo bróli, sakydams: Jßpażink Wiêßpati. Nēs jie wisi manę pażis, nů mażiáusiojo iki didzáusiojo.

12. Nēsà aß *malonùs búsiu jû netikùmui, ir jû griekáms, ir jû neteisybês daugiaùs ne minēsiu.

* Jer. 31, 34.

13. Sakydams: naùją, tay jis dâro pirmąji senù; bet kas senà yrà ir pérsenusi, tai ártinas sâwo galôp.

9. Pérskyrimas.

Szętra bey Lēwitißkosios Apieros yrà Nużenklinimas ant Kristaus kùnigißkosiôs Urēdystēs.

1. Tiesà ir pirmàsis (derējimas) turējo sâwo dawadùs Diêwo ßlûżbôs, ir wirßutinę ßwentybę.

2. Nēs ten bùwo pastatyta pryßakinē ßētrôs dalis, kuriojè bùwo *liktôrius ir stâlas, ir ßwèntosēs důnos, o ta wadinama ßwentóji.

* 2 Moiz. 25, 23. 31.

3. Bet uż antrôsês ùżkabôs bùwo ta ßētrôs dalis, kuri wadinama *ßwenczáusioji.

* 2 Moiz. 26, 33.

4. Ta turējo áukso rukinimo ryka, ir testamènto skrynę, wisùr áuksu aptráuktą, kuriojè bùwo áukso dēżê, dangaùs důną tùrintiji, ir rykßte Aarôno, kuri bùwo żaliójusi, ir toblyczi-dwi testamènto.

5. Bet *wirßùj bùwo Kērubynai ßlowês, tie àpdenge †malónês-krâsę, apiê kurę dabàr n'ierà koypaczey sakytina.

* 2 Moiz. 25, 18. † 2 Moiz. 26, 34.

6. Tàygi kàip wislab tai taip bùwo pataisyta, *ièidawo kunigài wisù czēsù i pryßakinęję ßētrą, ir atlikdawo Diêwo ßlûżbą.

*4 Moiz. 18, 2. s.

7. Bet i àntrąję *ièidawo tikt wieną kàrtą per métą wienàt wyriáusiasis kùnigas, ne be kraùjo, kuri jis apierawójo pats uż sâwo patiês ir uż żmoniû n' ißmânimą.

* 2 Moiz. 30, 10. 3 Moiz. 16, 2. s.

8. Tůmi ßwentóji Dwâse pażénklino, kad dar ne ēsąs apréikßtas kélias *i ßwentybę, ikikôl pirmóji ßētra stowinti,

* P. 10, 19.

9. Kuri turējo pâwyzdzu búti tamè czēsè, kuriamè dówanos ir apièros apierawójamos bùwo, ir kurios ne galējo tobulu daryti pagàl sążinę tą, kurs Diêwo ßlûżbą pildo,

10. Tiktày *su wálgimu ir gērimu, ir tuleròpais mazgójimais, ir wirßutinè ßwentybè, kuriê iki czêsui pértaisimo użdēti bùwo.

* 3 Moiz. 11, 2. s. 5 Moiz. 14, 3. s.

(Grôm. 5. Nedēl. po Użgawēniû arbà Jùdika.)

11. Bet Kristus atêjo, kad jis bútu *wyriáusiůju kùnigu búsenczujû gērybjû, per didésnę ir tobulésnę ßētrą, kuri ne rànkomis padaryta yrà, tai ésti, kuri ne taip yrà pakùrta;

* P. 3, 1. P. 4, 14. P. 6, 20. P. 7, 27.

12. O ir ne per ożiû, arbà wèrßiû kraùją, bet jis per *sâwo patiês kraùją wieną kàrtą i ßwèntąję ièjo, ir ámżinąji ißgânimą ißrâdo.

* Nus. Ap. 20, 28.

13. Nēs jey *jáuczû ir ożiû kraùjas, ir †telyczôs pelenài

užßlakstyti, paßwéntina neczystůsius ant kúnißko apczystijimo;
* 3 Moiz. 16, 14. † 4 Moiz. 19, 9. 12. 17. 18.

14. Kaip jů daugiaùs * kraùjas Kristaus, kurs pats sawę be jokiôs kliaudôs per ámžinąję Dwâsę Diêwui apierawójos, músû sąžines czystis nů numirusiujû darbû, ant tarnâwimo gywâmui Diêwui.
* 1 Petr. 1, 19. 1 Jon. 1, 7. Apr. 1, 5.

15. O tôdēl jis ir yrà * tárpininks naùjojo testamènto, jeib per smèrti, kursài nusîdawe ant atwadâwimo nů péržengimû, po pirmůju testamentù bùwusiujû, tie, kuriê pawadinti yrà, pažadētąję ámžinąję tēwißkês dâlį apturētu.]
* P. 12, 24. 1 Tim. 2, 5.

16. Nēs kur testamèntas yrà, czę tur nusîdůti smèrtis to, kurs testamèntą dâro.

17. Nēs * testamèntas drútas pastója per smèrti, ßeip jis dar ne tur mâciês, kôley tas dar gywas yrà, kurs tą padâręs. * Gal. 3, 15.

18. Tôdēl ir pirmàsis ne be kraùjo bùwo padarytas.

19. Nēs kaip * Moizêßius bùwo ißkalbējęs wisùs prisâkimus pagàl zokâną wisiems žmonēms, ême jis wèrßiû ir ožiû kraùją, su wandenimi, ir su pùrpuro wilnomis, ir yzopu, ir apßlâkste knygàs ir wisùs žmones, * 2 Moiz. 24, 5. 6.

20. Jr târe: * tai yrà kraùjas testamènto, kuri Diêwas jums prisâke.
* 2 Moiz. 24, 8.

21. Jr ßētrą, ir wisùs rykùs Diêwo ßlûžbôs * apßlâkste jis lyg taipojaù kraujù. * 3 Moiz. 8, 15. 19.

22. Jr * konè wislab kraujù apczystijama pagàl zokâną. Jr † be kraùjo praliejimo ne nusîdůda ney jôks atleidimas.
* 3 Moiz. 17, 11. † Efez. 1, 7.

23. Taipôgi turējo tie dàngißkujû daiktû pâwyzdzei tůmi apczystijami búti; bet jie pâtys, dàngißkieji, tur geresnès apieràs turēti, ne kaip anos bùwo.

24. Nēs Kristus ne iējo į ßwèntąję, rànkomis darytąję, (kuri yrà nužénklinimas tikrôsês), bet į pâti dàngų, * dabàr pasiródíti po wéidu Diêwo už mus. * 1 Jon. 2, 1. f.

25. O ir ne, kad jis pats sawę tánkey apierawótus, lygey kaip * wyriáusiasis kùnigas èina kas mētą į ßwèntąję su swétimu kraujù;
* 2 Moiz. 30, 10.

26. Szeip jis bútu tánkey turējęs kentēti nů swieto pradzôs. Bet dabàr * swieto galè jis † wieną kàrtą pasiróde, per sâwo patiês apiêrą, griekùs atimti. * 1 Kor. 10, 11. Gal. 4, 4. † P. 9, 12. f.

27. Jr * kaip žmonēms statyta yrà, wieną kàrtą mirti, bet potám sûdas:
* 1 Moiz. 3, 19.

28. Tàipo Kristus wieną kàrtą yrà apierawótas, atimti daugiû griekùs. Bet àntrą kàrtą jis pasiródis be griêko tiems, kuriê jo láuk, ant ißgânimo. * P. 10, 12. f.

10. Pérstyrimas.

Kaßtaunùmas Sudérinimo=Apiêrôs Kristaus.

1. Nēsà * zokânas tùr ßeßēlį bûsenczujû gērybjû, ne butybę gērybjû pâczę. Kas mētą reik apierawóti wis wienókias apieràs, ir † ne gal apierawójanczůsius tóbulais padaryti. * Kol. 2, 16. 17. † P. 7, 19.

2. Szeip bútu apierawójimai pasiliówę, jey Diêwo ßlûžboj ēsantieji jau daugiaùs ne turētu sąžinês apiê griekùs, wieną kàrtą apczystiti búdami.

3. Bet per jůs stôjas tiktày * atsiminimas griekû kôžną mētą.
* 3 Moiz. 16, 21.

4. Nēsà * negalimà, per jáuczû ir ožiû kraùją griekùs atimti.
* 3 Moiz. 16, 14. 18. Ps. 50, 13.

5. Tôdēl, į swietą àteidams, * sâko jis: apiêrû ir dowanû tu ne norējei, bet kúną tu man prigatâwijei.
* Ps. 40, 7. f.

6. Déginimo=apiêros ir apiêros už griekùs taw ne patinka.

7. Tay aß tariaù: ßtay, aß ateimi, knygose didzáusey apiê manę stów paraßyta, kad pildiczau, Diewè, tâwo wâlę.

8. Pirmà, kaip jis bùwo sâkęs: apiêrû ir dowanû, déginimo=apiêrû ir apiêrû už griekùs tu ne norējei, o jos taw ir ne patinka, (kurios pagàl zokâną apierawójamos,)

9. Tay jis târe: ßtay, aß ateimi pilditi, Diewè, tâwo wâlę. Czę jis pirmąjį àtmeta, kad àntrąjį įsta-tytu.

10. Kurioję wâlēje mes paßwęsti ésme, per apiêrą (wieną kártą nusi-dâwusęję) kúno Jēzaus Kristaus.

11. Jr kiekwiens kùnigas yrà įsta-tytas, kad jis kas diêną atliktu Diêwo ßlûzbą, ir tánkey tas paczès apieràs apierawótu, kurios * nieka-dôs ne gal griekùs atimti. * p. 1.

12. Bet ßisài, * wieną apiêrą apie-rawójęs budams uz griekùs, amzi-này pritènkanczę, † sēd dabàr po deßinês Diêwo.
* p. 10. 14. p. 7, 27. p. 9, 12. 26. 28. † Ps. 110, 1.

13. Jr * láukia toliaùs, † iki jo neprietelei padēti bus soleliù jo kójû. * p. 2, 8. † Ps. 110, 1.

14. Nēsà * wiena apierà jis tus prigatâwijo ant ámzíû, kuriê pa-ßwenczami yrà. * p. 12. s.

15. Bet tai mùms atliùdija ir ßwentóji Dwâse: nēs kaip ji pirmà sâkiusi bùwo:

16. * Tai yrà tas testamèntas, kuri aß jiems padarysiu po ßiû dienû, târia Wiêßpats: † Aß sâwo zokâną į jû ßirdį dûsiu, ir į jû umùs aß tą įraßysiu;
* Rym. 11, 27. † Jer. 31, 33. Ebr. 8, 10.

17. O * jû griekû, ir jû neteisybês aß daugiaùs ne minēsiu. * Jer. 31, 34.

18. Bet kur tûjû atleidimas yrà, czę daugiaùs n'ierà apiêrôs uz griekùs.

19. Tàygi turēdami, mieli brólei, tą drąsùmą ant įējimo į ßwèntąję * per Jēzaus kraùją, * Jon. 14, 6. s.

20. Kuri jis mums pagatâwijęs ant naùjo ir gywo * kélio, per uz-kabą, tai ésti, per sâwo kúną; * p. 9, 8.

21. Jr turēdami wyriáusią kùnigą ant Diêwo namû:

22. * Prieikimegi su wiernà ßir-dimi, pilnamè tikējime, apßlakstyti sâwo ßirdiję, ir walni nû piktôs sązinês, ir numazgóti ant kúno czystù wandenimi: * p. 4, 16.

23. Jr * pasilikime prie lûkestiês ißsipazinimo, ne swyrinēdami, (nēsà wiêrnas yrà tas, kurs ji paza-dējęs.) * p. 4, 14.

24. Jr tarp sawęs dabókime ant kits kito, * râgindamies ant méilês ir gerû darbû; * Jon. 13, 34. Mark. 12, 31. s.

25. Ne prastódami sâwo surinkimą, kaip keli paprâtę, bet graudéndami kits kitą, ir tai * jû labjaùs, ka-dángi mâtot, diêną prisiártinanczę. * 1 Kor. 10, 11.

26. Nēs * jey mes tyczomis griê-ßijam, tiesôs ißpazinimą gâwę, tay jau daugiaùs ne tùrim ney jokiôs kitôs apiêrôs uz griekùs; * p. 6, 4.

27. Bet ißgąstingą laukimą sûdo, ir ugniês kèrßto, kurs priêßininkus * prarys. * Zep. 1, 18.

28. Kad kas Moizēßiaus zokâną pérzeng, tas tur mirti be susimilimo, * per du arbà tris liùdininkus. * Jon. 8, 17.

29. * Kaip jû piktésnę korônę, mi-slikit, pelnys tas, kurs Diêwo Sûnų kojomis mina, † ir testamènto kraùją uz neczystą làiko, per kuri jis paßwęstas yrà, ir malónês Dwâsę gēdina? * p. 2, 3. p. 12, 25. † 1 Kor. 11, 25. 27.

30. Nēs mes zinom tą, kursài sâko: * Atkèrßijimas mâno yrà, aß atly-gisiu, târia Wiêßpats. Jr wēl: Wiêßpats sâwo zmónes sûdis. * Rym. 12, 19. s.

31. Bàisu yrà, į rankàs gywojo Diêwo įpùlti.

32. Bet atsiminkit pirmûjû dienû, kuriosè jûs, apßwiesti, * ißkentējot didę kôwą kentējimo, * Pil. 1, 29. 30.

33. Jß daliês pâtys per gēdą ir siel-wartą âpjûku pastódami, iß daliês draugystę turēdami su tais, kuriems tàipo désti8.

34. Nēs jûs mâno ryßiû pasigai-lējot, ir ißplēßimą sâwo naudôs su dzaugsmù pérkentējot, * zinódami, sawiję geréśni ir pasiliêkanti tùrtą danguję tùri. * Matt. 6, 20.

35. Ne atmèskite sâwo nusitikējimą, * brangų atlyginimą tùrinti. * p. 11, 26.

36. Bet kantrùmo jums rèikalo, jeib Diêwo wâlę pildítumbit, ir pazadējimą apturētumbit.

37. Nēs * dar po mazôs walandôs, tay atèis atèisęsis, ir ne uztrùks. * Agg. 2, 7. 1 Petr. 1, 6.

38. Bet * teisùsis iß tikējimo gy-was bus. Bet kurs atsitráuks, tûmi mâno dußià ne pasimēgs. * Rym. 1, 17. s.

39. Bet mes ne ésme iß tû, kurié atsitráukia ir prapûla, bet iß tû, * kurié tik, ir sâwo dûßią ißgélbti.
* Tob. 2, 18.

11. Pérskyrimas.

Apié ißgânantiji Tikējimą.

1. Bet tikējimas yrà drútas nusitikējimas to, ko pasitikim, ir ne abejójam apié tai, * ko ne mâtom.
* 1 Kor. 2, 9.

2. Per tą senieji liùdimą gâwo.

3. Per tikējimą mes numânom, swietą * per Diēwo zôdi gâtawą ésanti, ir wislab, kas mâtoma, iß niēko pastójus.
* 1 Moiz. 1, 1. s. Jon. 1, 10. Ebr. 1, 2.

4. Per tikējimą * Abēlas Diēwui didésnę apiērą apierawójo, ne kaip Koynas, per kuri jis liùdimą gâwo, kad jis teisùs ésąs, kaip Diēwas liùdijo apié jo dowaną; o per tą pâti jis dar kalba, kaczéyg jau numirę́s búdams.
* 1 Moiz. 4, 4. Matt. 23, 35.

5. Per tikējimą * Enôks tâpe àtimtas, kad smèrtiēs neregētu, ir ne bùwo râstas, tôdēl, kad Diēws ji àtēme: nēs pirm sâwo atēmimo jis liùdimą gâwo, kad jis Diēwui pamēgo.
* 1 Moiz. 5, 24.

6. Bet be tikējimo negalimà Diēwui pamēgti: nēs kurs Diewôp ißkàkti nor, tas tur tikēti, kad jis ésąs, ir jo jēßkantiemsiems atlygintoju búsęs.

7. Per tikējimą * Noâks Diēwą † gárbino, ir âkrutą itàise ant ißgélbējimo sâwo namû, kaip jis Diēwo prisâkimą bùwo gâwęs apié tai, ko dar ne bùwo matyt: per kuri jis prasûdijo swietą, ir i dalykùs gâwo ** teisybę, per tikējimą atèinanczęję.
* 1 Moiz. 6, 8. 14. s. † Rym. 4, 20. ** Rym. 3, 22. 24.

8. Per tikējimą klaùse * Abraômas, pawadintas búdams, ißèiti i zémę, jam i dalykùs tèksenczęję, ir ißējo, nesizinódams, kur ißkàkęs.
* 1 Moiz. 12, 1. 4. s.

9. Per tikējimą jis * ateiwjù bùwo pazadētoje zémēje, kaip swetimojè, ir gywéno ßētrose, su Jzaokù ir Jokubù, draug-dalykininkais to paties pazadējimo.
* 1 Moiz. 14, 13.

10. Nēs jis láuke miēsto, (twirtą) pâmatą tùrinczio, kurió budawôtojis ir sutwértojis yrà Diēwas.

11. Per tikējimą ir * Zôre gâwo sylôs, nēßczà pastóti, ir pagimde, † czēsui jôs senùmo jau pérējus; nēsà ji làike ji uz wiērną, kurs tai pazadējęs bùwo.
* 1 Moiz. 21, 2. s. † Luk. 1, 36.

12. Tôgidēl ir iß wieno, * nórint apmirusio kúno, daug yrà gimę, kaip † zwàigzdēs prie dangaùs ir ** ziēzdros ant júriû krâßto, kurios ne paskàitomos.
* Rym. 4, 19. † 1 Moiz. 15, 5. ** 1 Moiz. 22, 17.

13. Tie wisi nùmire tikējime, ir pazadējimą ne gâwo, bet tą iß tólo mâte, ir tûm nusitikēdami dzaùgēsi, ir ißsipazino, kad jie * swecziei ir atèiwjei ant zémēs ésą.
* 1 Moiz. 35, 27. Ps. 39, 13.

14. Nēs kurié tai sâko, tie ißmanyti dûda, kad jie tēwißkēs jēßką.

15. Jr tiesà, jey jie tą * bútu mislij turēję, iß kuriôs jie bùwo ißēję, tay jie dar ganà czēso turējo, wēl sugryßt.
* t. e. tēwißkę.

16. Bet dabàr jie geide gerésnēs, bútent dàngißkôs. Tôdēl Diēws nesigēd wadintisi * jû Diewù; nēs jis jiems miēstą pagatâwijo.
* 2 Moiz. 3, 6. Matt. 22, 32.

17. Per tikējimą * apierawójo Abraômas Jzaôką, kaip jis tâpe mēgintas, ir pàdawe wiengimusiji, jau búdams pazadējimą gâwęs.
* 1 Moiz. 22, 1. s.

18. Apié kuri sakyta bùwo: * Jzaokè bus táw tâwo sēklà wadinta;
* 1 Moiz. 21, 12. Rym. 9, 7. s.

19. Jr dumójo: Diēws gal ir * iß numirusiujû prikélti. Tôdēl jis ir wēl ji i pâwyzdi priēme.
* Rym. 4, 17.

20. Per tikējimą * zegnójo Jzaôks Jokûbą ir Ezâwą apié búsenczûsius dáiktus.
* 1 Moiz. 27, 27. s.

21. Per tikējimą zegnójo Jokûbs, mirdams, * abù súnu Jozêpo, ir † pasilenke prieß gâlą sâwo (wàldimo) lazdôs.
* 1 Moiz. 48, 15. s. † 1 Moiz. 47, 31.

22. * Per tikējimą kalbējo Jozēpas mirdams apié ißējimą waikû Jzraēlio, ir prisâke dēl sâwo káulû.
* 1 Moiz. 50, 24.

23. Per tikējimą * Moizēßius, uzgimęs búdams, bùwo tris mēnesius sâwo

gimdytojû pàslēptas, dēl to, kadángi jie mâte, ji grâżų kûdiki êsanti, ir † nesibijójos karâliaus prisâkimo.
* 2 Moiż. 2, 2. f. † Nus. Ap. 5, 29.

24. Per tikējimą * Moiżêßius, użáugęs búdams, ne norējo daugiaùs wadinamas búti sunumi duktèrs Paraôno, * 2 Moiż. 2, 11. 12.

25. Ir jû * weikiaùs saw pasiskyre, su Diêwo żmonēmis wargû kentēti, ne kaip czêsißkôs griekû linksmybês turēti, * Ps. 84, 11.

26. Laikydams Kristaus apgēdinimą uż * didésnę bagotystę, ne kaip skárbus Egipto: nēs jis weizdējo † ant algôs; * Matt. 6, 19. † Ebr. 10, 35.

27. Per tikējimą * paliko jis Egiptą, ir nesibijójo karâliaus nàrso. Nēs jis nusitwēre tûmi, kuriô jis ne regējo, lyg kaip ji matydams.
* 2 Moiż. 2, 15. Nus. Ap. 7, 29.

28. Per tikējimą * ßwènte jis welykas, ir làike kraùjo liejimą, jeib tas, kurs pirmgimusiûsius żùde, jûs ne użgáutu. * 2 Moiż. 12, 12. 18.

29. Per tikējimą pérējo jie per * raudónases júres, lyg kaip per saùsą żémę: koktài Egipczónai taipjaù bandydami, nuskèndo.
* 2 Moiż. 14, 22. f.

30. Per tikējimą sugriùwo * múrai Jērikoje, kaip septynes dienàs aplink tus bùwo ēję. * Joz. 6, 20.

31. Per tikējimą kékße * Raab ne prapûle su netikinczeiseis, kaip ji ſpēgùs meilingay priēme.
* Joz. 2, 18. V. 6, 17. 23. Jok. 2, 25.

32. Ir ką daugiaùs sakysiu? czêso ne pritèkczau, kad turēczau pâsakoti apiê * Gidēōną, † ir Baraką, ir ** Simsoną, ir †† Jêptą, ir *** Dówidą, ir ††† Zómeli, ir prârakus,
* Wald. 6, 11. † Wald. 4, 6. ** Wald. 15, 20. †† Wald. 11, 6. 9. *** 2 Zom. 2, 4. ††† 1 Zom. 7, 15.

33. Kuriê per tikējima * karalystès yrà pérgalēję, teisybę ißprówiję, pażadējimą apturēję, liûtû nasrùs użkimßę, * 2 Zom. 8, 1.

34. * Ugniês mâci ißgésę, kárdo aßtrùmui ißbēgę, stiprus pastóję iß silpnybês, mácnus pastóję karâwime, swetimûjû żalnêriû=pulkùs pérgalēję; * Dan. 3, 23-25.

35. Móteres sâwo numirusiûsius iß prisikēlimo wēl yrà êmusios, bet kiti yrà sumußti, ir ney jókio dâwimo ne priêmę, kad geréſni prisikēlimą gáutu.

36. Kiti yrà apgēdinimą ir plakimą ißkentēję, taipjaù ryßiùs ir * kalējimus;
* 1 Moiż. 39, 20. Jer. 20, 2.

37. Jie yrà * akmenimis użmußti, sukapóti, suskwarbyti, kárdu gadinti; jie yrà aplink êję kailinûsè ir oßkû=káiliûse, stokôj, sielwartoj ir sunkenybēje.
* 1 Kar. 21, 13. Nus. Ap. 7, 58. 59.

38. (Kuriû swietas ne bùwo wèrtas), ir yrà êję wargè po puſczès, po kálnus, po daubàs, ir skylès żémês.

39. Szie wisi per tikējimą liùdimą gâwo, ir ne apturējo pażadējimą,

40. Tôdēl, kad Diêwas mums ko * geréſnio bùwo pirmà pasikyręs, kad jie ne be músû bútu pabaigti. †
* V. 7, 22. † arbà: tobulàis padaryti.

12. Pèrskyrimas.

Graudénimas ant Kantrùmo ir Nobażnystès.

1. Tôdēl ir més, tóki pùlką liùdininkû aplink sawę turēdami, * atmèskim griêką, mums wisadôs prilimpanti ir tingèis dâranti, ir † tekēkim ** per kantrùmą kowojè, mums paskirtoje;
* Rym. 6, 4. † 1 Kor. 9, 24. ** V. 10, 36.

2. Ir weizdēkim ant Jēzaus, pradētojo ir pabaigtójo tikējimo; kurssài, nórint bútu galējęs dżaùgſma turēti, * kentējo kryżių, ir n' atbójo gēdôs, ir pasisēdo po deßinês ant Diêwo krâsês. * Jez. 53, 4. 7.

3. Atsiminkit to, * kurs tóki prießtarawimą nû griekininkû prieß sawę ißkentējo, kad jûs sâwo dûßioje ne pasilptumbit, ir ne paliáutumbit.
* Luk. 2, 34.

4. Nēs jûs dár nesisténgēt iki kraùjo, kowódami prieß griekus;

5. Ir jau użmirßot palinksminójimo, jums kàlbanczojo, kaip waikáms: * mâno sunaù, ne paniêkink Wiêßpatiês baudimą, ir ne nusimink, kad jo korawójams esi;
* Jobo 5, 17. Pam. Z. 3, 11. 12.

6. Nēs * kuri Wiêßpats myl, tą jis baùdża, bet jis plâka kôżną súnų, kuri jis priima. * Apr. 3, 19. f.

7. Jey jûs baudimą kènczat, tay Diewas prisisúlo jums, kaip wai-

kâms: nês kamè sunùs, kuri têwas ne baùstu?

8. Bet jey éste *be baudimo, kuris jie wisi dalywais pastójo, tay éste išškekšinei, o ne waikâi.
* Ps. 73, 14. 15.

9. Ir jey kûniškûsius sâwo têwùs turêjom baudêjèis, ir jû bijójomês, ar ne jû daugiaùs turêtumbim paklùsnus búti dwâsiškamjam têwui, kad gywi bútumbim?

10. Ir tiesà aniê mus baùde maž dienû, pagàl tai, kaip jiems ródês, bet šis ant naudôs, kad mes jo pašwentimą įgytumbim.

11. Bet wisas baudims, kad jis užêjęs, ródosi mums ne džaùgsmas, bet smutkà êsąs, bet potám jis dûs pakajingą teisybês wàisių tiems, kuriê per ji išmokinti yrà.

12. Tôdêl wêl attiêskit nuléistases rankàs ir pailsustûsius keliùs,

13. Ir žèngkite *twirtus žingsniùs sâwo kójomis, kad ne kas klupinêtu kaip ráišas, bet jû labjaùs swèiks pastótu.
* Ps. 73, 2.

14. *Wykite pakâjų su kiekwienu, ir pašwentimą, be kuriô ney wiens Wiêšpati ne regês.
* Rym. 12, 18. 2 Tim. 2, 22.

15. Ir dabókitês, kad ne kas nû Diêwo malónês atsitólintu, kad ne kokià *karti šaknis užáugtu, ir nepakâjų padarytu, ir daug per tą apbjaùrinti pastótu.
* 5 Moiz. 29, 18.

16. Kad ne kas bútu kekšininks arbà bediêwis, kaip *Ezâwas, kurs už wieną wàlgį sâwo pirmgimimą pardawe.
* 1 Moiz. 25, 33. s.

17. Bet žinókite, *kad jis potám, žegnônę įgáuti norêdams, àtmestas yrà, nês jis ne râdo wiêtôs prisiwertimui, nórint jis to su âšaromis jêškójo.
* 1 Moiz. 27, 30. s.

18. Nês *jûs ne priêjot prie pakrùtinamo ir ugnimi dégančzo kálno, nèygi į úkaną ir tamsybę, bey į wietrą;
* 2 Moiz. 19, 12.

19. Nèygi pas trûbôs gàrsą ir žôdžû bàlsą, *kuriô wénge girdintieji, kad jiems tas žôdis minaù daugiaùs ne bútu sakytas.
* 2 Moiz. 19, 16. P. 20, 19.

20. (Nês jie ne galêjo pakélti, kas czę sakyta bùwo.) *O jey kôks galwijis tą kálną pakrùtindawo, tay ji turêjo akmenimis užmùšti, arbà strêlà pèršauti.
* 2 Moiz. 19, 12. 13.

21. Ir toks išgąstingas bùwo tas regêjimas, kad Moižêšius târe: aš esmi pérsigandęs ir drebù.

22. Bet jûs iškâkot prie kálno *Siôno, ir prie miêsto gywojo Diêwo, prie dàngiškosiôs Jerúzalês, ir prie daugybês †daug túkstanczû angêlû,
* Ps. 68, 17. Jez. 2, 2. † 5 Moiz. 33, 2.

23. Ir prie surinkimo *pirmgimusiujû, †danguje parašytujû, ir prie Diêwo, sûdžôs ant wisû, ir prie dwâsiû tobulày teisiûjû.
* 2 Moiz. 4, 22. † Luk. 10, 20.

24. Ir prie *tárpininko naùjojo testamènto, prie Jêzaus, ir apšlâkstimo kraùjo, kurs †geriaùs kàlba, ne kaip Abêlo.
* P. 8, 6. P. 9, 15. 1 Tim. 2, 5. † 1 Moiz. 4, 10.

25. Dabókitês, kad to ne wéngtumbit, kurs kàlba. Nês *jey aniê ne išbêgo, kuriê jo wénge, kaip jis ant žémês kalbêjo: jû mažiaùs mes, jey to wéngiam, kurs iš dangaùs kàlba,
* P. 2, 1-3. P. 3, 17. P. 10, 28. 29.

26. Kuriô bàlsas tû czês žémę pajùdino. Bet dabàr pàžada jis, tarydams: *Dar wieną kàrtą pajùdisiu aš ne tiktày žémę, bet ir dàngų.
* Agg. 2, 7.

27. Bet tai: Dar wieną kàrtą, pažénklin, kad, kas pajùdininama, tur pérmainyta búti, kaip kas daryta yrà, kad pasiliktu, kas nepajùdinama.

28. Tôdêl, kadángi mes gáunam *nepajùdinamą karalystę, tùrim malónę, per kurę tùrim Diêwui šlûžiti, jam pamêgtinay su patogumù ir †báime.
* Jez. 9, 7. Dan. 2, 44. P. 7, 14. † Pil. 2, 12.

29. Nês *músû Diêwas yrà suêdanti ugnis.
* 5 Moiz. 4, 24. P. 9, 3.

13. Pérskyrimas.

Graudénimas ant krikšczóniško Pasielgimo ir czysto Mókslo.

1. Búkit drùti *bróliškoje méilêje.
* Rym. 12, 10. Epez. 4, 3. 1 Tess. 4, 9.

2. *Swečzùs priimti ne užmirškite; nês tûmi keli nežinódami †ángelus priêmê.
* Jez. 58, 7. Rym. 12, 13. 1 Petr. 4, 9.
† 1 Moiz. 18, 3. P. 19, 2. 3.

3. Atsiminkite * suriſztûjû, kaip draùgsuriſztieji, ir tû, kurië sielwartas kencza, kaip kurië dar taipjaù kûne be gywénat. * Matt. 25, 36.

4. Wenczawonyste tur búti wiëzlibay làikoma prie wisû, ir wenczawônês pâtalas neapbjaùrintas; * bet kekſzininkùs ir wenczawonystês pérzengtojus Diëwas sûdis. * 1 Kor. 6, 9. Gal. 5, 19. 21. Ephz. 5, 5.

5. Pasielgimas t'esië be gôdo, ir pasikâkdinkitēs tûmi, ką tùrite; nēsà jis yrà sâkęs: * Aſz tawę ne prastósiu, ney tawę pamèsiu. * Joz. 1, 5.

6. Tàipo, kad mes gâlim sakyti: * Wiëſzpats yrà mâno gélbētoju, ir nesibijósiu, ką man žmogùs darys? * Ps. 56, 5. Ps. 118, 6.

7. * Atsiminkit sâwo mokitojû, kurië jums Diëwo žôdi yrà sâkę, ant kuriû gâlo dabókite, ir † pasèkkit jû tikējimą. * p. 17. † 1 Kor. 4, 16. p. 11, 1.

8. Jēzus * Kristus, wâkar ir ſzèndien, o tas pats ir iki į ámžius. * 1 Kor. 3, 11. Apr. 1, 17.

9. * Nesidûkitēs iſzsiwadžóti tulerópais ir swetimàis mókslais. Nēs tai brangùs dáikts yrà, kad † ſzirdis padrútinta bútu, koktài nusidûda per malónę, ** ne per wálgimus, iſz kuriû ney jokiôs naudôs ne tur, tai wartójantieji. * Jer. 29, 8. Matt. 24, 4. † Pam. 5. 16, 2. p. 21, 2. ** Rym. 14, 17.

10. Mes tùrim altôrių, iſz to ne walè wálgiti tiems, kurië ſzētrai tarnáuja.

11. Nēs * kuriû galwijû kraùjas néſzamas wyriáusiojo kûnigo į ſzwentąję už griekùs, tû kûnai † sudégintami laukè už âbažo. * 3 Moiz. 16, 27. f. † 2 Moiz. 29, 14. 4 Moiz. 19, 3.

12. Tôdēl ir Jēzus, kad paſzwęstu žmónes per sâwo patiës kraùją, * kentējo laukè už wàrtû. * Mark. 12, 8. Jon. 19, 17.

13. Tôgidēl pas ji iſzèikim laùkan iſz âbažo, ir jo * apgēdinimą neſziókim. * p. 11, 26. p. 12, 2. 1 Petr. 4, 14.

14. Nēs * mes ſziczion ne tùrim pasiliëkanczio miësto, bet búsenczioio jëſzkom. * Ps. 39, 13. 14.

15. Tàygi apierawókim per ji * liaupsês-apiërą Diëwui wisadà, tai ésti wàisių lûpû, jo wàrdo iſzsipažystanczujû. * 3 Moiz. 7, 12. Ps. 50, 23.

16. * Gér daryti, ir nudalyti n'užmirſzkite; nēs † tókios apiëros Diëwui gerày pamēgsta. * Zir. 41, 17. † Pil. 4, 18.

17. * Klausykit sâwo mokitojû, ir sèkkit jûs: nēs jie bùnda už júsû duſziàs, kaip kurië † rokùndą už tai dûti turēs; kad jie tai su džaugsmù darytu, ir ne su dúsawimu, nēs tai jums ne gér. * Pil. 2, 29. 1 Tess. 5, 12. † Ezek. 3, 18. p. 33, 2. 18.

18. Mèlskitēs už mùs. Músû * pasinksminójimas yrà tas, kad mes gérą sążinę tùrime, ir pasiprocewójame, gerày èlgtis prie wisû. * 2 Kor. 1, 12.

19. Bet aſz graudenù jùs jû labjaùs, tai daryti, kad aſz jû weikiáus wēl pas jùs atèiczau.

20. Bet pakâjaus Diëwas, kurs iſz numirusiujû iſzwede didiji awjû * ganytoji, per kraùją ámžinojo testamènto, músû Pôną Jēzų, * Jez. 40, 11. Ezek. 34, 23. Jon. 10, 12. 1 Petr. 2, 25.

21. Tas * te padâro jùs gatawàis wisamè geramè dárbe, daryti jo wâlę, ir † te iſzprówija jusijè, kas jam patinka, per Jēzų Kristų, kuriám t'esië garbē nû ámžiû iki ámžiû. Amen. * 2 Kor. 3, 5. † Ephz. 2, 10.

22. Bet aſz graudenù jùs, mieli brólei, per gér laikykite žôdi pagraudénimo; nēsà aſz jùms trumpày raſziaù.

23. Žinókit, kad brólis Timotējus wēl wálnas yrà, su kuriûmi, jey jis wéikey atèis, aſz jùs regēsiu.

24. Swéikinkite wisùs sâwo mokitojus, ir wisùs ſzwentûsius. Swéikin jùs brólei iſz Jtáliôs.

25. * Malóne t'esië su jumis wisàis. Amen. * 2 Tim. 4, 22. Tit. 3, 15.

Raſzyta iſz Jtáliôs per Timotêjų.

Gâlas Grômatôs Ebrēônams.

Grômata ßwèntojo Jokûbo.

1. Pérſkyrimas.

Apie Kantrùmą Wargůſè.

1. Jokûbas, tàrnas Diēwo ir Pôno Jēzaus Kriſtaus, dwylika giminēms, ßę ir tę ißbarſtytomſioms, dzaùgſmą pirmjáus.

2. Mâno mieli brólei, *laikykit tai wienàt uż dzaùgſmą, kad į tulerópus gùndimus įpůlat. *Nuſ. Ap. 5, 41. Rym. 5, 3.

3. Ir *żinókit, kad júſû tikējimas, jey jis mēginamas ir tikras yrà, kantrùmą prówija. *Rym. 5, 3.

4. Bet kantrùmas tùr driútas pasilikti iki gâlo, jeib jûs bútumbit tóbuli ir pilninteli, ir niēko ne ſtokótumbit.

5. Bet jey kas iß júſû ißmintiēs ſtokója, tas *te prâßo iß Diēwo, kurs důda důſningay kożnám, ir ney wienám tai ne-meta uż akiû; tay ji bus jam důta. *Pam. 3. 2, 3. 4. ſ. Mark. 11, 24. ſ.

6. Bet jis *te prâßo tikējime, †ne abejódams. Nēs kurs abejója, tas lygus yrà júriû bàngai, kuri wējo warinējama ir wàrtoma yrà. *Mark. 11, 24. ſ. †Zir. 7, 10.

7. Tôks żmogùs te ne miſlijas, kad jis iß Wiēßpatiēs ko gáuſęs.

8. *Abejójąſis ne twirtas wiſůſè ſâwo keliůſè. *p. 4, 8.

9. Bet brólis, żémas ēſąſis, teſigiriē ſâwo aukßtybè.

10. Ir bagóts ēſąſis teſigiriē ſâwo żemumù: nēs kaip *żolês żiedas jis pragàiß. *1 Petr. 1, 24. ſ.

11. Sáule ùżteka ſu twankù, ir żolē pawyſta, ir jôs żiedas nukrinta, ir jôs grożybe pagènda, tàipo ir bagótaſis ſâwo turtè pawys.

12. *Ißganytas yrà tas wyras, kurs gùndimus ißtriwoja, nēs jis, ißmēgintas búdams, †gywaſtiēs wainiką gáus, kurį Diēwas pażadējęs tiems, kuriē jį myl. *Apr. 3, 19. ſ. †2 Tim. 4, 8.

13. Ney wiens te ne ſâkos, gùndomas búdams, kad jis Diēwo gùndomas ēſąs; nēſà Diēws, kurſai pats ne gal gùndomas búti ant pikto, *ne gùndo ney wieną; *1 Kor. 10, 13.

14. Bet kiekwienas gùndomas, kad jis ſâwo patiēs gèidulio kuſinamas ir wiliójamas yrà.

15. Potám, kad gèidulis ſuſigâwęs, pagimdo jis griēką; bet griēkas, kad jis ißpilditas, *pagimdo jis ſmèrtį. *Rym. 6, 23.

(Grôm. 4. Ned. po Welykû arbà Kantáte.)

16. Ne klajókite, mieli brólei.

17. Kożnà *gerà dowanà, ir kożnà tobulà dowanà atèit iß aùkßto, nů ßwieſybês Tēwo, †prie kuriô n'ierà ney jókio pérſikeitimo ney atſimàinimo ßwieſybês bey tamſybês. *Zir. 33, 8. †Mal. 3, 6.

18. Jis mus *pagimde pagàl ſâwo wâlę, per tieſôs żôdį, kad bútumbim pirmonēs jo ſutwērimû. *Jon. 1, 13. 1 Petr. 1, 23.

19. Tôdēl, mieli brólei, kôżnas żmogùs t'eſiē *grèitas klauſytis, bet negrèitas kalbēti, ir negrèitas ant kèrßto. *Mok. 7, 10.

20. Nēs żmogaùs kèrßtas ne dâro, kas po Diēwo akim tèiſu yrà.

21. Tôdēl *atmèſkit wiſókią neczyſtybę ir wiſókią piktenybę, ir priimkite ſu lengwybè į jùs †įczēpitąjį żôdį, kurs gál júſû dußiàs ißganyti.] *Rym. 13, 12. Kol. 3, 8. †1 Kor. 3, 6.

(Grôm. 5. Ned. po Welykû arbà Rogáte.)

22. Bet búkite *darytojei żôdzio, o ne tiktày klauſytojei, kad ſawę pâtys ne priſigáutumbit. *Matt. 7, 21. Luk. 6, 46. Rym. 2, 13.

23. Nēs *jey kas yrà klauſytojis żôdzio, o ne darytojis, tas lygus yrà wyrui, apżwàlganczam ſâwo prigimtąjį wéidą zèrkole. *Luk. 6, 49.

24. Nēs apſiżwàlgęs, jis tůjaùs atſtój ir użmirßt, kokſái jis bùwęs.

25. Bet kurs įżwèlgęs į tóbuląjį *walnybês zokâną, ir paſiliēkt tamè, ir ne éſti użmirßtąs klauſytojis, bet darytojis, tas †ißganytas bus ſâwo dârime. *p. 2, 12. †Jon. 13, 17.

26. Bet jey kas tarp júsû mislijasi, Diêwui ßlûzijąs, ir *ne suwàldo sâwo liezùwi, bet ißwadzója sâwo ßirdi: to Diêwo-ßluzbà yrà niekinga. * Ps. 34, 14.

27. Czystà ir neapbjaùrinta Diêwo ßluzbà po akim Diêwo Tēwo ta yrà, stratàs ir naßlès jû tûzboje atlankyti, ir ne-apsibjaùrintą nů swieto ißsilaikyti.]

2. Pérskyrimas.

Apiê Neatbójimą ney ßiókio ney tókio žmogaùs, ir apiê wèidmainißkąji Tikējimą.

1. Mieli brólei, ne dumókite, buk tikējimas i Jēzų Kristų, músû ßlowês Wiêßpati, kèncząs atbójimą ßiókio ar tókio žmogaùs.

2. Nēsà jey i júsû surinkimą atèitu wyras su áukso ziedu, ir su ßlownù rubù, bet atèitu ir kokßài wargdienys su neczystù rubù,

3. Jr jûs dabótumbit ant to, kurs ßlownůju rubù apsirēdęs, ir tàrtumbit jam: pasisêskis tu czę grażey, ir wargdieniui tàrtumbit: stôkis tu ten, arbà sêskis ßen pas mâno kójas;

4. *Jr n'apdumójate geray, bet pastójat sûdzomis, ir dârot piktą skirtumą.
(*Grykißkay ßito Pérßmo žódzei geriaùs taip ißsimâno: Argi tadà ne piktą skirtumą darot sawijè, ir pastójat netèiseis sûdzomis, taip dumódami?)

5. Klausykit, mâno mieli brólei, ar Diewas *ne ißsirinko wàrgdienius ßimè swiete, kuriê tikējime bagóti yrà, ir karalystês dalykininkai, kurę jis pazadējęs, ji †mylintiemsiems.
* 1 Kor. 1, 28. † 2 Moiz. 20, 6.

6. Bet jûs wàrgdieniui negarbês padârēt. Ar ne bagótieji tie yrà, kuriê jùms newâlę dâro, ir jûs i prôwą tráukia?

7. Ar jie ne blùznija tą gérąji wàrdą, pagàl kuri jûs wadinami?

8. Jey jûs karâlißkąji zokâną ißpildote pagàl râßtą: *mylēk sâwo ártimą, kaip sawę pâti, tay gerày dârot. * Mark. 12, 31. f.

9. Bet jey jûs ar *ßiókio ar tókio zmogaùs atbójate, tay griêką dârot ir zokâno barami éste, kaip pérzengtojei.
* 3 Moiz. 19, 15. 5 Moiz. 1, 17. P. 16, 19.

10. Nēsà *jey kas wisą zokâną ißpildo, ir susigriêßija wienamè, tas wiso zokâno káltas.
* 5 Moiz. 27, 26. Matt. 5, 19.

11. Nēsà kurs sâkęs ésti: *ne pérzengk wenczawonystę; tas ir sâkęs: ne uzmùßk. Tàygi jey tu ne pérzengi wenczawonystę, alè ùzmußi: tay tu esi pérzengtojis zokâno.
* 2 Moiz. 20, 13. 14.

12. Tàipo kalbēkit, ir tàipo darykit, kaip kuriê per *walnybês zokâną turēsit sûditi búti. * P. 1, 25.

13. Nēs *nemielaßirdingą sûdą gáus tas, kurs mielaßirdingystę ne dâręs. Bet mielaßirdingystę giriasi prieß sûdą. * Matt. 5, 7. P. 18, 30. 34.

14. Ką mâczij, mieli brólei, jey kas sâkos, tikējimą tùris, o taczaù *ne tur darbû? baù ir gal tikējimas ji ißganyti? * Matt. 7, 26.

15. Bet jey brólis arbà sesů *nůgu bútu, ir stokótu kasdiênißkojo ißsilàikimo, * Luk. 3, 11.

16. Jr kas iß júsû tàrtu jiemdwiem: Diêwas te aprúpin jùdu, pasißildikita ir pasisótinkita; bet jûs niêko jiem-dwiem ne důtumbit, kas kúnui priwalù yrà, ką mâczitu tai jiem-dwiem?

17. Szitàipo ir tikējimas, kad jis darbû ne tur, negywas yrà sawijè.

18. Bet czę begù kas galētu sakyti: tu turi tikējimą, o aß turiù dárbus: *paródik man sâwo tikējimą sâwo darbàis, tay ir aß sâwo tikējimą táw paródisiu sâwo darbàis. * Gal. 5, 6.

19. Tu tiki, wieną wienátiji Diêwą êsanti; tu gerày darài; ir welniai tai tik, ir dréba.

20. Bet ar nóri zinóti, tu niekingasis zmogaù, tikējimą be darbû negywą êsanti?

21. Ar ne Abraômas, músû tēwas, per dárbus teisùs pastójo, sâwo *súnų Jzaòką ant altôriaus apierawódams? * 1 Moiz. 22, 9-12.

22. Czę tu regi, kad tikējimas podraùg dirbęs prie jo darbû, ir kad per dárbus tikējimas pilnintelis pastójęs.

23. Jr râßtas ißsipildęs, *târiąsis: Abraômas Diêwui tikējo, ir tai jam ant teisybês yrà prirokóta, ir yrà Diêwo prieteliumi wadintas.
* Rym. 4, 3. f.

24. Tàygi régit, kad žmogùs per dárbus teisùs pastója, o ne tikt wienàt per tikējimą.

25. Taipjaù ir *kekše Ráab, ar ne ir ji per dárbus teisi pastójo, kaip ji pásludu priēme, ir júdu kitù keliù išléido?

* Joz. 2, 18. Ebr. 11, 31. f.

26. Nēsà lygey kaip kúnas be dwâsês negywas yrà, tàipo ir *tikējimas be darbû negywas ésti. * p. 17.

3. Pérskyrimas.

Apie gérą ir pìktą Wartójimą Liežùwjo.

1. Mieli brólei, te ne apsiima kôžnas, mokitoju búti, ir žinókite, kad mes jů sunkésni sûdą gáusime.

2. Nēs mes wisi tuleriópay nusidedam. Bet kurs ir ney jokiamè žôdije ne nusidést, tas yrà tóbulas wyras, galis ir wisą kúną suwaldyti.

3. Sztay, mes *árklius làikome (brizgilàis) pažiabótus, kad jie músû klausytu, ir wàldome wisą kúną.

* Ps. 32, 9.

4. Sztáy, âkrutai, kaczèyg tokiē didi búdami ir didžû wējû wâromi, taczaù waldomi mažù styrù, katrûl wàldasis nór;

5. Tàipo ir liežùwis *mâžas yrà sąnaris, o taczaù didžùs dáiktus išprówija. Sztáy, mažà ugnis, kókią girę ji ùždega?

* Ps. 12, 4. 5. Ps. 57, 5.

6. O ir liežùwis tiekajaù yrà ugnis, swietas pilnas neteisybês. Tàipo yrà liežùwis tarp músû sąnariû, ir *apbjaùrin wisą kúną, ir ùždega wisą músû pasielgimą, kad jis péklôs ùždegtas yrà.

* Matt. 15, 11. 18. 19.

7. Nēs wisà žwēriû prigimtis, ir paùkszczû, ir żalczû, ir júriû dywû suwàldoma, ir yrà suwaldyta per žmôgišką prigimtį;

8. Bet liežùwį ney wiens žmogùs ne gal suwaldyti, tą nepakajójanczą piktenybę, *pilną smèrtiškû nůdû.

* Ps. 140, 4.

9. Jůmi mes liáupsiname Diêwą Tēwą, ir jůmi mes kéikiame žmones, *pagàl Diêwo wéidą sutwértus.

* 1 Moiz. 1, 27.

10. Iš tôs wienôs burnôs išèit šlówinimas ir keikimas. Ne tur tàipo búti, mieli brólei.

11. Ar išléidž wersmē iš wienôs skylês sàldų ir kártų?

12. Bau ir gal, mieli brólei, pygû médis aliējaus, ir wynmedis pygû nèšti? tàipo ir ne gal wiens šulinys súro ir saldaùs wandèns dûti.

13. Kas yrà *išmintings ir išmânąs tarp júsû? tas te ródo sâwo gerù pasielgimù sâwo dárbus lengwybēje ir išmintijè. * Epez. 5, 15.

14. Bet jey tùrit *kártų pawydą ir bàrnį sáwo širdijè, tay nesigirkitēs, ir ne melůkite prieš tiēsą.

* Epez. 4, 31.

15. Nēsà tai ne ésti išmintis, iš aùkšto parèinantiji, bet žémiška, žmôgiška ir wélniška.

16. Nēsà kur pawydas ir barnis yrà, czę nedawâdas ir wieni pikti daiktài.

17. Bet išmintis iš aùkšto yrà ant pirmo czystà, potám pakajinga, lengwi, priim pamokinimą, pilnà mielaširdingystês ir gerû wàisiû, ney wieno n'atbójanti, be weidmainystês.

18. Bet *teisybês wàisius sējamas yrà pakâjuje tiems, kuriē pakâjų làiko. * Jez. 32, 17.

4. Pérskyrimas.

Graudénimas prieš Kúno Géidulius.

1. Iš ko ràndasi wàidas ir barnis tàrp júsû? ar ne iš to, iš júsû gèiduliû, kuriē karáuja júsû sąnariûse?

2. Jûs gèidžiate, ir tůmi ne gáunat; jûs n'apkènczat ir pawydit, ir tůmi nieko ne làimit: jûs wàidijatēs ir bâratēs, jûs ne tùrit, tôdēl, kad ne prâšote.

3. Jûs *prâšote, ir ne gáunate, tôdēl, kad ne gerày prâšote, bútent ant to, jeib jûs tai sâwo gèiduliûse prarytumbit. * Ps. 18, 42.

4. Jûs wenczawonystēs péržengtojei ir péržengtojos, ar jûs ne žinot, kad swieto prietelyste yrà Diêwo neprietelyste? kurs swieto prietelis nor búti, tas bus Diêwo neprietelis.

5. Arbà ar jûs mislijat, râštą noprôsnay sâkanti: *dwâse, jusijè gywénanti, gèidž prieš n'apykantą?

* Gal. 5, 17.

6. Ir dũda apscʒẽy malónês. Kadángi râßtas sáko: *Diẽwas priẽßijasi pasididʒójantiemsiems, bet pakarniemsiems jis dũda malónę.
* Job 22, 29. Matt. 23, 12. s.

7. Tàygi búkit Diẽwui padũti, *priẽßsistèngkit wélniui, tay jis bẽgs nũ júsũ.
* Epz. 6, 12. s.

8. *Artinkitẽs Diẽwui, tay jis jùms ártisis. †Czystikitẽs rankàs, jũs griekininkai, ir darykite sâwo ßirdis czystàs, jũs abejójantieji?
* Sak. 1, 8. † Jez. 1, 16.

9. Búkit bẽdni, ir smũtnikitẽs, ir wèrkkite: júsũ jũkài te pérsiwercza į wèrksmą, ir júsũ dʒaùgsmas į smutnybę.

10. *Pasiʒéminkitẽs po Diẽwo akiũ, tay jis jùs paáukßtis.
* 1 Petr. 5, 6.

11. Ne *apkalbẽkit kits kitą, mieli brólei: kùrs sâwo bróli àpkalba, ir sũdija sâwo bróli, tas àpkalba zokâną, ir sũdija zokâną. Bet jey tu zokâną sũdiji, tay tu n'esi pilditojis zokâno, bet sudʒà.
* Ps. 15, 3. 1 Petr. 2, 1.

12. Wiens wienintelis yrà zokânodawẽjas, tas gal ißganyti ir praʒudyti. *Kas tu esi, kurs tu kitą sũdiji?
* Matt. 7, 1.

13. Geràу, kuriẽ jũs dabàr sâkote: ßèn-dien, arbà rytój mes èisime į ßį arbà į tą miẽstą, ir pasilikſime ten metùs, kupczáusime, ir wèrsimẽs;
* Pam. 3. 27, 1.

14. *Kuriẽ jũs ne ʒinote, kas rytój nusidũs. Nẽs kas yrà júsũ gywastis? jis gâras yrà, kurs mâʒą wâlandą patènka, bet potám pragàißta.
* Luk. 12, 20.

15. Uʒ tai reikẽtu jums sakyt: *jey Wiẽßpats nor, ir mes gywi pasiliksim, nórim ßį arbà tą daryti.
* Nus. Ap. 18, 21

16. Bet dabàr jũs giriatẽs sâwo pasididʒâwime. *Wisas toksái gyrius yrà piktas.
* 1 Kor. 5, 6.

17. Nẽs *kurs ʒino gér daryt, o ne dâro, tam tai griẽkas.
* Luk. 12, 47.

5. Pérskyrimas.

Apië Bagotyſtës Niekyſtę apië kàntrų Kentëjimą ir galingąję Máldą.

1. Wéy! jũs *bagótieji, wèrkkit ir raudókit dẽl sâwo bẽdõs, ant júsũ atèisenczõs.
* Pam. 3. 11, 28. Luk. 6, 24.

2. Júsũ *bagotystẽ supùwusi, júsũ rũbai kandʒũ ẽdami.
* Matt. 6, 19.

3. Júsũ áuksas ir sidâbras surudiję, ir jũ rũdys bus jums ant liùdimo, ir júsũ kúnus ẽs, kaip ugnis. Jũs saw skarbũ susirinkot paskiáusiose dienosè.

4. Sʒtay, *darbininkũ algà, kuriẽ júsũ laukùs nuwâle, ir júsũ nutráukta yrà, ta ßaùk; ir pjowẽjũ ßaùksmas ißkâko į ausis Wiẽßpatiẽs Zẽbaot.
* 3 Moiz. 19, 13. s.

5. Jũs *lẽbawot ant ʒémẽs, ir linksmybẽje gywénot, ir sâwo ßirdis penẽjot, kaip diẽnai papjówimo.
* Luk. 16, 19. 25.

6. Jũs teisųjį prasũdijot, ir ùʒmußẽt, ir jis prieß jùs nesistènge.

7. Tàygi *búkit kàntrus, mieli brólei, iki Wiẽßpatiẽs atẽjimui. Sʒtay, laukininks láuk brángiojo ʒémẽs wàisiaus, ir kantrùs dẽl to yrà, iki suláukęs ankstybąjį ir wẽlybąjį lytų.
* Luk. 21, 19. Ebr. 10, 36.

8. Búkit ir jũs kàntrus, ir stiprinkit sâwo ßirdis: nẽsà Wiẽßpatiẽs atẽjimas arti yrà.

9. Ne dúsaukite prieß kits kitą, mieli brólei, kad jũs ne bútumbit praʒudyti: ßtay, *sudʒà uʒ dùriũ.
* Matt. 24, 33.

10. Imkit, mâno mieli brólei, ant *kentẽjimo ir kantrùmo pawéikslo prârakus, kuriẽ jùms yrà kalbẽję wàrdan Wiẽßpatiẽs.
* Matt. 5, 12.

11. Sʒtay, mes wadiname ißgantingais kuriẽ ißtriwóję. *Jôbo kantrùmą jũs girdẽjot, ir Wiẽßpatiẽs gâlą jũs regẽjot: nẽsà †Wiẽßpats yrà mielaßirdingas ir susimilstąs.
* Jobo 1, 21. 22. † Ps. 103, 8.

12. Bet pirm wisũ daiktũ, mâno brólei, *ne prisẽkkit, ney prie dangaùs, ney prie ʒémẽs, o ir ney jókią kitą prysẽgą. Bet t'esiẽ júsũ ʒõdis jè, kas jè yrà, ir nè, kas nè yrà, kad jũs ne įpùltumbit į weidmainystę.
* Matt. 5, 34. s.

13. *Jéy kas kènczia tarp júsũ, tas te meldies; jey kas yrà linksmõs ßirdiẽs, tas te giesti †psálmũ.
* Ps. 50, 15. † Kol. 3, 16.

14. Jey kas serga, tas te atsiwadina surinkimo wyresniũsius pas sawę, ir te mèldʒin uʒ sawę, ir

tesidůda *pasimôstit aliêjumi wàrdan Wiêszpatiês, *Mark. 6, 13.

15. Jr *tikējimo maldà gélbēs ligóni, ir Wiêszpats ji atkéls; ir jey jis susigriêszijęs, tay jám bus atléista. *Ps. 30, 3.

16. Jszsipažinkite kits kitám sâwo griekùs, ir mèlskitēs už kits kitą, kad paswèiktumbit. *Tèisiojo maldà daug gál, jey ji szirdinga. *Ps. 145, 18.

17. Eliôszius bùwo žmogùs, lygey kaip mes, *o jis mèldēs màldą, kad ne lytu; ir nè lijo ant žémês tris metùs ir szeszis mēnesius. *1 Kar. 17, 1. Luk. 4, 25. f.

18. Jr jis *wēl mèldēs; ir dangùs dâwe lytaùs, ir žéme àtnesze sâwo wàisių. *1 Kar. 18, 42.

19. Mieli brólei, jey kas júsû nuklystu nů tiesôs, ir ji kas atgrąžintu,

20. Tas te žino, kad kas griekininką atgrąžinęs nů klajójimo jo kélio, tas iszgélbējo dûszią nů smèrtiês, ir uždèngs griekû daugybę.

Gâlas Grômatôs szw. Jokûbo.

Grômata szwèntojo Jûdo.

1. Pérskyrimas.

Pagraudénimas ant Pasilikimo prie czystojo Mókslo ir Pasielgimo, priesz Jszwadzótojus.

1. Jûdas, tàrnas Jēzaus Kristaus, bet *brólis Jokûbo, pawadintiemsiems, kuriê paszwęsti yrà Diewijè Tēwe, ir palaikyti Kristuje Jēzuje: *Matt. 13, 55. Luk. 6, 16.

2. Diews te důdiê jums daug mielaszirdingystês, ir pakâjaus, ir méilês.

3. Jûs mylimieji, kaip asz ketējau jùms raszyti apiê músû wisû iszgânimą, ródēsi man reikalinga, jùs grômatomis graudénti, kad jûs *kowótumbit už wiêrą, kuri wieną kàrtą důta szwentiemsiems. *Pil. 1, 27. 1 Tim. 1, 18.

4. Nēs keli žmónes yrà podraùg įsiszlàistę, kuriê jau pirm czêsû užraszyti yrà ant tokiôs korawônês; tie yrà *bediêwjei, ir Diêwo malónę ant iszdykùmo wartója, ir užsigin Diêwo, ir músû Pôno Jēzaus Kristaus, to wienâtijo Wieszpatáujanczo. *Tit. 1, 16.

5. Bet asz nóriu jùms priminti, kad žinótumbit wieną kàrtą tai, kad Wiêszpats, kaip jis žmónes isz Egipto bùwo iszgélbējęs, antrù kartù *nužùde tùs, kuriê ne tikējo. *4 Moiz. 14, 35. 1 Kor. 10, 5.

6. O ir *ángēlus, kuriê sâwo kunigaiksztystę ne palàike, bet prastójo sâwo gywénimą, palàike jis sûdui didzôsês dienôs amžinàis ryszèis tamsybēje. *Jon. 8, 44. 2 Petr. 2, 4.

7. Kaip ir *Sodomà ir Gomorra, ir miêstai aplink êsantieji, kuriê lygiu budù, kaip szie, iszkekszâwo, ir êjo pâskuy kitą kúną, ant pawéikslo statyti yrà, ir kèncza ámžinôsês ugniês mûką. *1 Moiz. 19, 24. 25. f.

8. Szitůkiu budù ir szie sapnôrei, kuriê kúną apbjaùrin, bet *wyriausybès paniêkin, ir aukszcziáusiases wieszpatystès blùžnij. *2 Moiz. 22, 28. 2 Petr. 2, 10. 11.

9. Bet *Mikelis, wyriáusiasis ángēlas, kaip jis su wélniu wàidijosi, ir su jům kalbējo dēl Moižêsziaus láwóno, ne drysо isztarti blùžnijimo sûdą, bet târe: †Wiêszpats te bariê tawę. *Dan. 12, 1. †Sak. 3, 2.

10. Bet szie blùžnija, apiê ką jie niêko ne žino, bet* ką jie isz prigimimo iszpažysta, tamè jie prapůla, kaip neprotingieji galwijei. *2 Petr. 2, 12.

11. Bēda jiems! nēsà jie èina *Koyno keliù, ir půla į †Balaâmo klajójimą, naudôs dēl, ir prapůla **maisztè Korês. *1 Moiz. 4, 8. f. †Apr. 2, 14. f. **4 Moiz. 16, 1. 31. f.

12. Szie bjaùresczei lēbáuja isz júsû méilês wakarêniû be gēdôs, pénasi pâtys; jie yrà débesys be wandèns, wējo szen ir ten warinējamos; padžúwę, newaisingi médzei, du kartù pamirę, ir isz szakniû iszwersti;

13. Bàisios júriû wilnys, sâwo paczû gēdą iszputójanczos, klajójanczos žwàigždes, kuriems užlaikyta tamsybês tamsà amžinày.

14. Bet ir apiê tókius yrà prarakâwęs *Enôks, sekmàsis nů Adômo ir tàręs: Sztay, Wiêszpats atèit su daùg tůkstanczeis szwentůjů, *1 Mos. 5, 21.

15. *Sůdą laikyti ant wisů, ir korawóti jů wisùs bedìewjùs, dēl wisů darbů jů bediêwiszkojo pasìelgimo, kůmi jie nusìdēję, ir dēl wiso pikto, ką †priesz ji bediêwiszkieji griekininkai kalbēję. * Matt. 25, 31. † Matt. 12, 36.

16. Tie murména ir skùndzasi wisadôs, pagàl sâwo gèidulius èlgdamies; ir *jů burnà isz didzio kàlba, didèy atbódami gárbinamujů żmonių, naudôs dêley. * Ps. 17, 10.

17. Bet jûs, mâno mylimieji, atsìminkit tů żódżů, kuriê pirm to sakyti yrà apâsztalů músů Pôno Jēzaus Kristaus.

18. Kaip jie jums sâke, kad *paskiáusiame czēsè bus apjůktójei, kuriê pagàl sâwo paczů pageidimùs bediêwiszkay èlgiasi. * 1 Tim. 4, 1. f. 2 Petr. 3, 3.

19. Szitiê yrà tie, kuriê *atsìskyrimus dâro, kúniszki, dwâsês ne tùri. * Pam. 3. 18, 1.

20. Bet jûs, mâno mylimieji, *pasìbudawókitēs ant sâwo szwenczausiosiôs wierôs per szwèntąję Dwâsę, ir mèlskitēs, * p. 3. Kol. 1, 23. P. 2, 7.

21. Ir iszsìlaikykit Diēwo méilēje, ir *láukkite mielaszirdingstês músů Pôno Jēzaus Kristaus, ant ámżinosiôs gywâtôs. * 1 Kor. 1, 7.

22. Ir laikykit tą skirtumą, kad jûs wieniems meilingumą iszródidami;

23. Bet kitùs per báimę *iszganykitais padarytumbit, ir isz ugniès iszplēsztumbit, ir n' apkęskit †apbjaurintąji kúno rûbą. * Amos 4, 11. Sak. 3, 2. Kym. 11, 14. Jok. 5, 19. 20. † Jez. 64, 6.

24. Bet tám, kurs jùs apsaugóti gal nů nusìdējimo, ir statyt po akiù sâwo szlowês nebártinus su dżiaugsmù;

25. Tám Diêwui, kurs *wiens iszmintingas yrà, músů Iszganytojui, t'esiê garbê ir szlowê, ir galybe, ir macis, dabàr ir ant wisů ámżiů. Amen. * Kym. 16, 27. 1 Tim. 1, 17.

Gâlas Grômatôs szw. Jûdo.

Apreiszkimas szwèntojo Jôno, Diewijè iszmokìtojo.

1. Pérskyrimas.

Paslēptinê septynių Likt́orių ir żwaigżdżių.

1. Szis yrà apreiszkimas Jēzaus Kristaus, kurì jam *Diews dâwe, sâwo tarnáms paródìti, †kas ne po ilgu tur nusìdůti, ir iszgùlde tą, ir siùnte per sâwo ángēlą, sâwo tàrnui Jônui; * Jon. 3, 32. † p. 19. P. 22, 6. 7.

2. Kurs liùdijo *Diēwo żôdi, ir liùdimą apiê Jēzų Kristų, ką jis regējo. * P. 6, 9.

3. *Iszganytas yrà tas, kurs skàito, ir kuriê gird prarakâwimo żodżùs, ir palàiko, kas tamè paraszyta: nēs †czêsas arti yrà. * P. 22, 7. 10. † Kym. 13, 11. 1 Petr. 4, 7.

4. Jônas septyniems surinkimams Azijoje: malóne t'esiê su jumis, ir pakâjus nů to, *kurs yrà, ir kurs bùwo, ir kurs atèit, ir nů †septynių dwâsių, kurios yrà ties jo krasè; * 2 Mos. 3, 14. Ebr. 13, 8. † Jez. 11, 2.

5. Ir nů Jēzaus Kristaus, kurs yrà wiernàsis *liùdininks, ir †pirmgimys isz numirusių, ir kunigáiksztis karálių ant żémês; kurs mus **mylējęs, ir ††mazgójęs nů grieků sâwo kraujù, * P. 3, 14. † Nus. Ap. 26, 23. f. ** Gal. 2, 20. †† Ebr. 9, 14. f.

6. Ir *mus padâręs karâleis ir kunigàis po akim Diēwo, ir sâwo Tēwo: tam t'esiê garbê ir macis nů ámżių iki ámżių. Amen. * P. 5, 10. 1 Petr. 2, 5. 9.

7. Sztay, jis atèit su debesìmis, ir *regēs ji wisos âkys, ir kuriê ji dúrę, ir kaùks wisôs żémês giminēs. Bejè, Amen. * Sak. 12, 10. Jon. 19, 37.

8. *Asz esmi A ir O, pradżià ir gâlas, târia Wiêszpats, kurs yrà,

ir kurs bùwo, ir kurs atèit, wisagâlisis.
* p. 22, 13. Jez. 41, 4. p. 44, 6. p. 48, 12.

9. Aß Jônas, kurs taipojaù júsû brólis, ir * draùg-dalininkas wàrgo esmi, ir karalystês, ir kantrùmo Jēzaus Kristaus, buwaù salojè, kuri wadinama Patmos, dēl Diêwo žôdzio, ir dēl liùdimo Jēzaus Kristaus.
* Rym. 8, 17.

10. Aß buwaù Dwâsēje, Wießpatiês dienojè, ir girdējau sâwo ùžpakalije * didi bàlsą, kaip kokiôs triûbôs.
* p. 15.

11. Tas târe: * aß esmi A ir O, pirmàsis ir paskutinysis. Jr ką tu regi, tai raßyk į knygàs, ir nusiųsk surinkimams Azioje, į Epēzą, ir į Smirną, ir į Pèrgamą, ir į Tyatyrą, ir į Sàrdi, ir į Piladèlpiją, ir į Laodicēą.
* p. 22, 13. f.

12. Jr aß atsikreipjau, regēti to bàlso, su manimi kàlbanczojo. Jr atsikrèipęs ißwydau septynis áukso liktoriùs.

13. Jr * widuryj tarp tû septyniû liktôriû wieną, tas bùwo † žmogaùs súnui lygus, tas bùwo aprēdytas ilgu rubù, ir apjûstas aplink krutinę áukso jûsta.
* p. 2, 1. † Ezek. 1, 26.

14. Bet jo galwà ir jo plaukài bùwo balti, kaip baltà wilnà, kaip sniêgas, ir * jo âkys kaip ugniês liepsnà,
* p. 2, 18.

15. Jr jo kójos lygey kaip skàistwaris, pécžuje žerplējąs, ir jo bàlsas, kaip kókio didzio wandèns užimas.

16. Jr turējo septynes žwaigzdès sâwo deßinêj rànkoj, ir iß jo burnôs êjo aßtrùs kárdas, dwiem aßmenim pjáująs, ir jo wéidas spindējo kaip ßwiesiôji sáule,

17. Jr ji ißwydęs, parpûliau jam į kójas kaip numiręs, ir jis uždējo sâwo dèßinę rànką ant manęs, ir târe man: nesibijókis; aß esmi pirmàsis ir paskutinysis,

18. Jr * gywàsis; aß buwaù numiręs, ir ßtay, aß esmi gywas nû amžiû iki ámžiû, ir turiù raktùs péklôs bey smertiês.
* Rym. 6, 9.

19. * Raßyk, ką regējęs, ir kas yrà, ir kas † turēs potám nusidûti;
* p. 14, 13. † p. 4, 1.

20. Paslêptinę septyniû žwaigzdžû, kurès regējei mâno deßinêj rànkoj, ir septynis áukso liktoriùs. Septynios žwaigzdēs yrà * angēlài septyniû surinkimû, ir septyni liktôrei, kuriùs tu regējei, yrà septyni surinkimai.
* Mal. 2, 7.

2. Pérskyrimas.

Ketúrios Grômatos prieß netikrąję Wiêrą graudénanczos, ir ant Twirtybés rāginanczos.

1. Jr ángēlui surinkimo Epēzè raßyk: tai sâko ansài * làikąsis septynes žwaigzdès sâwo deßinêj, waikßczojąsis widuryj tarp septyniû áukso liktôriû:
* p. 1, 13. 16. 20.

2. Aß žinaù tâwo dárbus, bey tâwo prôcę, bey tâwo kantrùmą, ir tawę ne gâlinti kęst piktûsius, ir * mēginài tus, kuriê sâkosi, êsą apâßtalai, to nebúdami, ir jûs melâgeis ißradài;
* 1 Jon. 4, 2. 3.

3. Jr nukenti, ir kantrùmą turi, ir dēl mâno wàrdo dirbi, ir * ne pailsài.
* Gal. 6, 9. Ebr. 12, 5. 12. 15.

4. Bet aß tai prieß tawę turiù, kad pirmąję méilę pàmetei.

5. Minēk, nû ko atpûlei, ir prisiwèrsk, ir daryk pirmûsius dárbus. Bet jey ne, atèisiu taw wéik, ir tâwo liktôrių pastùmsiu iß jo wiêtôs, jey ne prisiwerti.

6. Bet tai turi, kad tu nekenti * Nikolaytû dárbus, kuriû ir aß nekenczù.
* p. 15. Ps. 139, 21.

7. Kas * ausiû tur, tas te gird, ką Dwâse surinkimams sâko: kas pérgal, tam dûsiu wálgiti nûg gywastiês médzio, Diêwo rôjuje êsanczo.
* Matt. 11, 15.

8. Jr ángēlui surinkimo Smirnoje raßyk: tai sâko * pirmàsis ir paskutinysis, kursài bùwo numiręs, ir wēl gywas pastójo:
* p. 22, 13. f.

9. Aß žinaù tâwo dárbus, bey tâwo wàrgą, bey tâwo netùrtą, (bet bagóts esi,) bey blùznijimą tû, * kuriê sâkos êsą Žydai, ir ne yrà, bet yrà ßētôno ßiùile.
* p. 3, 9.

10. * Nesibijók to niêko, ką kentēsi; ßtay, wélnias kelis júsû į kalējimą imès, jeib gùnditi bútumbit, ir wàrgo turēsit dèßimt dienû. † Buk

wiẽrnas iki smèrtiês, tay dů́siu taw gywastiẽs wainikq.
* Matt. 10, 28. † Apr. 3, 11.

11. Kas ausiû tur, tas te gird, ką Dwâse surinkimams sâko: kas pérgal, tam ne bus ney joks iżeidimas nů àntrojo smèrtiês.

12. Ir ángẽlui surinkimo Pèrgamoj raszyk: tai sâko * tùrisis âsztrųjį, dwiem aszmenim pjáujanti kárdą:
* P. 1, 16. Epez. 6, 17. Ebr. 4, 12.

13. Asz żinaù, ką tu darài, ir kur tu gyweni, kur * szẽtôno sóstas yrà; ir † nusitwẽres laikàisi prie mâno wàrdo, ir mâno wierôs ne użsigynei, ir tosè dienosè, kuriosè Antipas, mâno wiẽrnas liùdininks, pas jùs nużawits yrà, kur szẽtôns gywéna.
* P. 13, 2. † P. 3, 8.

14. Bet mâżumą ką turiù priesz tawę, kad tu ténay turi, besilàikanczû * prie pamóksło Balaâmo, kursài mokino per Balâką papiktinimą padaryti po akiû waikû Izraẽlio, wálgit balwônû-apiêrą bey kekszáuti.
* 4 Moiz. 25, 2. P. 31, 16. 2 Petr. 2, 15. 16. Jud. p. 11.

15. Taipojaù ir turi, * besilàikanczû prie Nikolaytû mókslo, tai asz nekenczù.
* p. 6.

16. Prisiwèrsk; bet jey ne, tay asz taw wéik atèisiu, ir su jeis * karáusiu kárdu sâwo burnôs.
* P. 19, 15. 21.

17. Kas ausiû tur, tas te gird, ką Dwâse surinkimams sâko: kas pérgal, tam dů́siu wálgit paslẽptôsiôs Mannôs, ir dů́siu jam gèrą liùdimą, ir su liùdimu naùją wàrdą raszytą, kuri ney wiens ne pażysta, kaip ji gáunąsis.

18. Ir ángẽlui surinkimo Tyatyrôs raszyk: tai sâko Diẽwo Sunùs, * turisis akis, kaip ugniês liẽpsną, ir jo kójos lyg kaip skàist-waris:
* P. 1, 14. P. 19, 12.

19. Asz żinaù tâwo dárbus, ir tâwo méilę, ir tâwo słûżbą, ir tâwo tikẽjimą, ir tâwo kantrùmą, ir kad tu jů ilgiaùs jů daugiaùs darài;

20. Bet * mâżumą ką turiù priesz tawę, kad důdi moteriszkei † Jẽzabel, kuri sâkosi ẽsanti prarakẽne, mokint ir iszwadzjót mâno tarnùs, kekszaut bey balwônû apierôs wálgit.
* p. 4. † 1 Kar. 16, 31.

21. Ir asz jei czẽso dawjaù, kad prisiwèrstu nů sâwo kekszystẽs, ir ji ne prisiwèrcza.

22. Sztay, asz ją metù į lówą, ir kuriê * su je wenczawonystę pérżengę, į didį wàrgą, jey jie ne prisiwèrczia nů sâwo darbû.
* P. 18, 9.

23. Ir jôs waikùs asz į smèrtį użmùsziu. Ir isztirs wisi surinkimai, kad * asz esmi pérbandąsis inkstus bey szirdis, ir dů́siu kożnám júsû pagàl júsû dárbus.
* Ps. 7, 10. s.

24. Bet jums sakaù, bey kitiems, Tyatyroj ẽsantiemsiems, kuriê ne tur tókio mókslo, ir kuriê (kaip jie sâkos) ne pażino szẽtôno gilybę: asz jums ne użmèsiu kitôs nasztôs.

25. Taczaù * ką tùrit, laikykit, iki man atèinant.
* P. 3, 11.

26. Ir kas pérgal, bey làiko mâno dárbus iki gâlui, * tam wâlę dů́siu ant pagônû.
* Ps. 2, 8. Ps. 49, 15.

27. Ir jis * jûs ganys geleżinè rykszte, ir kaip půdżaus ryką jis jùs † sukùls;
* P. 12, 5. † Ps. 18, 39.

28. * Kaip asz nů sâwo Tẽwo gawaù, ir dů́siu jám auszrôs-żwàigżdę.
* Luk. 22, 29.

29. Kas * ausiû tur, tas te gird, ką Dwâse surinkimams sâko.
* P. 3, 6.

3. Pérskyrimas.

Trys Grômatos, kuriosê graudénama priesz Wèidmainystę, Drungnùmą bey Pasileidimą Krikszczionystêj.

1. Ir ángẽlui surinkimo Sàrdije raszyk: tai sâko, tùrisis Diẽwo dwasès, ir * septynes żwaigżdès: asz żinaù tâwo dárbus; nẽsà tu wàrda turi, buk gyws ẽsąs, o negyws esi.
* P. 1, 16.

2. Buk * budrùs, ir padrútik kita, kas jau mirti kéta: nẽsà asz tâwo dárbus netikrùs iszradaù po Diẽwo akiû.
* p. 19.

3. Tàygi minek, kaip gawài ir girdẽjei, ir laikyk, ir prisiwèrsk. Jey ne budẽsi, * asz atèisiu ant tawęs, kaip antáy wagis, ir neżinósi, kurę adyną asz ant tawęs atèisiu.
* 1 Tess. 5, 2. s.

4. O tu ir turi maż wardû Sàrdije, kuriê sâwo rubùs ne apderke, ir jie su manim wáikszczos * baltuise rûbůse; nẽs jie to werti.
* P. 4, 4.

5. Kas pérgal, tas bus aprēdyts baltàis rûbais, o aß jo wàrdą ne ißgesysiu *iß gywastiês knygû, ir jo wàrdą ißpazisiu po akim sâwo Tēwo, bey po akim jo angēlû.
* Pil. 4, 3. s.

6. Kas ausiû tur, tas te gird, ką Dwâse surinkimams sâko.

7. Jr ángēlui surinkimo Piladèlpioj raßyk: tai sâko ßwentàsis, teisùsis, *kursài tur Dówido râktą, kursài atrakina, ir neywiens ne uzrakina, kurs uzrakina, ir neywiens ne atrakina;
*Jobo 12, 14. Jz. 22, 22.

8. *Aß zinaù tâwo dárbus. Szitay, aß dawjaù pirm tawęs âtwiras duris, ir niêks ne gal jas uzrakinti; nēsà tu maz sylôs turi, ir mâno zôdi palaikèi, ir mâno wàrdo ne uzsigynei.
* p. 2, 2. 9. 1 Teff. 1, 3.

9. Szitay, aß důsiu iß ßētôno ßiùilês, kuriê *sâkos, êsą Zydai, ir to n'ierà, bet melůja. Szitay, aß padarysiu, kad jie atèis, ir mèlsis prie tâwo kójû, ir ißpazis, kad aß tawę mylējau.
* p. 2, 9.

10. Kadángi tu palaikèi zôdi mâno kantrùmo, tay aß ir tawę palaikysiu nůg adynôs pagùndimo, atèisencjo ant wiso swieto apskritùmo, gùndit gywénanczůsius ant zémês.

11. Szitáy, aß *ateimi wéik; laikyk, ką turi, kad niêks n'atimtu tâwo wainiką.
* p. 1, 3. p. 2, 5.

12. *Kas pérgal, tą padarysiu stulpù sâwo Diêwo baznyczoje, ir jis ne ißèis daugiaùs. Jr raßysiu ant jo sâwo Diêwo wàrdą, bey naujósês Jerúzalês wàrdą, mâno Diêwo miêsto, kuri iß dangaùs zemyn atèit, nů mâno Diêwo, ir † sâwo wàrdą, naùjąji.
* p. 2, 7. 11. 17. † p. 14, 1.

13. Kas ausiû tur, tas te gird, ką Dwâse surinkimams sâko.

14. Jr ángēlui surinkimo Laodicēoj raßyk: tai sâko Amen, wiernàsis ir teisùsis liùdininks, pradzià Diêwo sutwērimo:

15. Aß *zinaù tâwo dárbus, kad ney ßálts ney ßilts n'esi; ak kad tu bútumbei ar ßálts ar ßilts! *p. 2, 2. 9.

16. Bet kadángi drùngnas esi, ir ney ßalts ney ßilts, ißspjáusiu tawę iß sâwo burnôs.

17. Tu sakài: *aß esmi bagótas, ir wiso pilnas esmi abelnày, ir niêko ne priwalaù; ir ne zinàisi, êsąs bêdnas ir wargingas, ùbags, âklas ir nůgas. * Ozea. 12, 9. 1 Kor. 4, 8.

18. Aß táw rôdiju, *kad áukso pirktumbeis iß manęs, ugnimi czystito, kad pralôbtumbei, bey † baltû rûbû, kad apsiwilktumbei, kad ne pasiródìtu tâwo nůgystês gēda, ir tepk sâwo akis akiû-mostimi, jeib matytumbei. *1 Petr. 1, 7. † p. 16, 15.

19. *Kuriùs aß myliu, tus barù ir baudzù. Tàygi buk stropùs, ir prisiwèrsk.
* Job. 5, 17. Pam. 3. 3, 12. Zir. 2, 1. 1 Kor. 11, 32. Ebr. 12, 6.

20. Szitay, aß stówju uz dùriû, *ir tuzgenù. Jey kas mâno bàlso klausys, ir duris atwérs, † pas tą ièisiu, ir wakarênę su jůmi laikysiu, ir jis su manimi.
* Aukßt. G. 5, 2. Luk. 12, 36. † Jon. 14, 23.

21. Kas pérgal, *tam důsiu sēdēt su manimi ant sâwo sósto, kaip aß pérgalējau, ir sēdausi su sâwo Tēwu ant jo sósto. *Matt. 19, 28.

22. Kas ausiû tur, tas te gird, ką Dwâse surinkimams sâko.

4. Pérskyrimas.

Antràsis Regējimas apiê Sóstą Szlowês ir Garbês Tēwo.

1. Potám regējau, ir ßtay, durys bùwo atwértos dangùj, ir *pirmàsis bàlsas, kuri girdējęs buwaù su manim kàlbant, kaip triûbą, târe: kópk ßen, aß taw paródisiu, kas po ßio bus. *p. 1, 10.

2. Jr tůjaù dwâsēje radaùsi. Jr ßtáy, sóstas bùwo pastatyts dangujè, ir ant sósto sēdējo wiens.

3. Jr *sēdisis bùwo zurēti lyg kaip akmů Jàspis ir Sàrdis; ir dangaùs jůsta bùwo aplink tą sóstą, ziûrint lygi Smarâgdui. * Ezek. 1, 26.

4. Jr aplink tą sóstą bùwo dwidesimts ir keturi sóstai, ir ant tû sóstû sēdējo *dwidesimt ir keturi wyresnieji, baltàis rûbais apwilkti, ir turējo ant sâwo galwû áukso wainikùs. * p. 11, 16.

5. Jr iß to sósto ißējo *zaibài, perkúnai bey balsài; ir septyni zi-

burèi ugnimi dége ties tům ſóſtu, kuriê yrà ſeptynios Diêwo dwâſēs. * p. 11, 19. Sak. 1, 24.

6. Ir ties tům ſóſtu bùwo * ſtiklinis éżers, lygus kriſtôlui; ir widuryj ſóſto bey aplink ſóſtą keturi żwērys, pilni akiû, pryßakijè ir ùżpakalije. * p. 15, 2.

7. Ir pirmàſis żwēris bùwo lygus * liûtui, ir antràſis żwēris bùwo lygus wèrßiui, ir treczàſis turējo gymi, kaip żmogùs, ir ketwirtàſis żwēris lygus lékianczam eréliui. * Ezek. 1, 10.

8. Ir kôżnas tû keturiû żwēriû turējo po ßeßis ſparnùs aplinkuy, ir bùwo widujè pilni akiû, ir ne turējo ney jókio âtilſio ney diêną ney nâkti, ir târe: * ßwèntas, ßwèntas, ßwèntas Diêwas, Wiêßpats, Wiſagâliſis, kurs bùwo, ir kurs yrà, ir kurs atèina. * Jez. 6, 3.

9. Ir tiems żwērims důdant ßlôwę, bey gàrbę, bey dēkawônę, ſēdinczamjam ant ſóſto, gywu êſanczam nů ámżiû iki ámżiû,

10. Půle dwideßimt ir keturi wyreſnieji po akiû to, ant ſóſto ſēdinczjojo, ir mèldēſi to, * kurs gywas yrà nů ámżiû iki ámżiû. Ir méte ſâwo wainikùs ties ſóſtu, ir târe: * p. 5, 14.

11. Wiêßpatie, tu wèrts eſi imti ßlôwę, bey gàrbe, bey ſtiprybę: nēs tu wiſùs dáiktus ſutwērei, ir per tâwo wâlę jie ſâwo butybę tùr, ir ſutwérti yrà.

5. Pérſkyrimas.

Kriſtus Liûtas ir Awinēlis, ima użpéczwētitaſes Knygàs, ir yrà naujàje Gieſme garbinams.

1. Ir aß regējau deßinējè * ant ſóſto ſēdinczjojo knygàs, † raßytas iß widaùs ir iß wirßaus, użpéczwētitas ſeptyniomis péczwētēmis. * p. 4, 2. † Ezek. 2, 9. 10.

2. Ir regējau driútą ángēlą, ſâkant didżù balſù: kas yrà wèrtas, tas knygàs atwérti, bey jû péczwētes atplēßt?

3. Ir neywiens ney dangùj, ney ant żémês, ney po żemè ne galējo tas knygàs atwérti, ney į jas żiurēt.

4. Ir aß werkiaù labày, kad neywiens ne bùwo wèrts ißraſtas, tas knygàs atwérti ir ſkaityti, neygi į jas żiurēti.

5. Ir wiens anû wyreſniûjû târe man: Ne werk. Sztay, pérgalējo liûtas, kurſài yrà * iß giminês Jûdo, † Dówido ßaknis, atwérti knygàs, bey atplēßt jû ſeptynes péczwētes. * 1 Moiz. 49, 9. 10. † Jez. 11, 1. 10.

6. Ir aß regējau, ir ßtay widuryj ſóſto bey anû keturiû żwēriû, ir widuryj wyreſniûjû ſtowējo awinēlis, lyg kaip êſąs nużawintas, ir turējo ſeptynis ragùs, bey ſeptynes akis, kurios yrà ſeptynios Diêwo dwâſes, ſiųſtos į wiſàs żemès.

7. Ir jis atêjęs ême knygàs iß deßinês * to, ant ſóſto ſēdinczjojo. * p. 4, 2. 9.

8. Ir jam knygàs imant, půle aniê keturi żwērys, bey aniê dwideßimts ir keturi wyreſnieji ties awinēliù, ir kôżnas turējo árpû bey áukſo bliûdû, pilnû ſmilkomû żoliû, tokτài yrà ßwentûjû màldos.

9. Ir naùją gieſmę giedódami târe: tu werts eſi imti knygàs, bey atplēßt jû péczwētes: nēſà tu eſi nużawints, ir mus Diêwui atpirkài ſâwo kraujù, iß wiſokiû giminiû, bey lieżùwjû, bey żmoniû, bey pagônû.

10. Ir padarèi mus múſû Diêwui * karâleis bey kunigàis; ir mes búſim karâlei ant żémês. * p. 1, 6. p. 20, 6. p. 22, 5.

11. Ir aß regējau, ir girdējau bàlſą daugùmo angēlû aplink ſóſtą, bey aplink anùs żwēris, bey aplink wyreſniůſius, ir * jû ſkàitlius bùwo daug túkſtant túkſtanczû. * Dan. 7. 10.

12. Ir târe didżù balſù: Awinēlis, nużawintaſis, wèrts yrà imti ſtiprybę ir bagotyſtę, ir ißminti, ir drutybę, ir gàrbę, ir ßlôwę, ir liaùpſę.

13. Ir wiſą ſutwērimą, êſanti dangùj bey ant żémês, bey po żemè, bey júrioſe, ir wiſlab, kas tůſe yrà, girdējau ſâkant: ſēdinczamjam ant ſóſto bey awinêliui t'eſiê liaupſê, bey garbê, bey ßlowê, bey galybe nů ámżiû iki ámżiû.

14. Ir tie keturi żwērys târe: Amen. Ir tie dwideßimt ir keturi wyreſnieji parpůlę, mèldēſi to, kurſài gywas yrà nů ámżiû iki ámżiû.

6. Pérſkyrimas.

Apie Atplėßimą ßeßiû Péczwėczû.

1. Ir aß regėjau, kad Awinėlis péczwėczû wieną atplėße; ir girdėjau *keturiû źwėriû wieną ſâkant, lyg kókiu perkúno balſû: eikß, ir źiurėk. * p. 4, 6. p. 5, 6. 8.

2. Ir aß regėjau, ir ßtay, báltas arklys; ir ant to ſėdiſis, turėjo kilpini; ir jam bùwo důtas wainikas, ir jis ißêjo pérgalėdams, ir kad daugiaùs pérgalėtu.

3. Ir kaip jis àntrąję péczwėtę atplėße, girdėjau *àntrąji źwėri ſâkant: eikß, ir źiurėk. * p. 4, 7.

4. Ir ißêjo kits arklys, tas bùwo *raudóns, ir ant jo ſėdinczamjam bùwo důta, pakâjų atimt nů źémês, ir kad †jie kits kitą nuſiźawintu; ir jám bùwo důtas didis kárdas. * Sak. 1, 8. † Jėz. 9, 20. 21.

5. Ir kaip jis trécząję péczwėtę atplėße, girdėjau *trécząji źwėri ſâkant: eikß, ir źiurėk. Ir aß regėjau, ir ßtay, jůds arklys, ir ant jo ſėdiſis turėjo ſwarczùs ſâwo rànkoj. * p. 4, 7.

6. Ir ißgirdaù bàlſą tarp tû keturiû źwėriû ſâkant: kwėczû ſàikas uź wieną grâßi, ir trys mièźiû ſaikài uź wieną grâßi; ir aliêjų bey wyną ne paźèiſk.

7. Ir kaip jis ketwirtąję péczwėtę atplėße, ißgirdaù bàlſą ketwirtojo źwėriês ſâkant: eikß ir źiurėk.

8. Ir aß regėjau, ir ßtay, pàlwas arklys, ir ant jo ſėdiſis wardù bùwo *ſmèrtis, ir peklà êjo pâſkuy ji. Ir bùwo jiem=dwiem důta walè, nuźawinti ketwirtąję dâli ant źémês, kárdu bey badù, ir ſmerczù bey źwėrimis ant źémês. * p. 20, 14.

9. Ir kaip jis penktąję péczwėtę atplėße, regėjau po altôrium dußiàs tû, kuriê nuźawinti bùwo dėl Diêwo źôdźio, ir dėl liùdimo, kuri jie turėjo.

10. Ir jie *ßaùke didźù balſù, tardami: Wiêßpatie, tu ßwentàſis ir teiſùſis, †ikikôley tu ne ſûdiji, ney atkèrßiji múſû kraùją ant tû, kuriê ant źémês gywéna? * Luk. 18, 7. † Pſ. 35, 17.

11. Ir kożnám jû bùwo důtas *báltas rûbas, ir bùwo jiems ſakyta, kad dar ilſėtus trumpinteli czêſą, iki pilnày priſidėtu jû draugài ir brólei, kuriê taipojaù dar búſę nuźawinti, lyg kaip jie. * p. 3, 5.

12. Ir aß ji regėjau ßėßtąję péczwėtę atplėßiant; ir ßtay paſtójo didis źémês padrebėjimas, ir ſáule paſtójo jůdà, kaip aßutinis źáks, ir mėnů paſtójo kaip kraùjas.

13. Ir dangaùs źwàigźdės půle ant źémês, lyg kaip pygmedis ſâwo pygàs nùkrecza, didźo wėjo ſujùdits.

14. Ir *dangùs atſtójo, lyg kókios ſuwyniótos knygos, ir wiſi kalnài bey ſâlos tâpe pajùdintos iß ſâwo wiêtû. * Pſ. 102, 27. Ebr. 1, 11.

15. Ir karâlei ant źémês, bey wyriáuſieji, bey bagótieji, bey źalnêriû wyreſnieji, bey galingieji, bey wiſi bernài, bey wiſi walnieji ſlêpėſi giliosè dauboſè bey ůloſè prie kalnû;

16. *Tardami kalnáms bey ůlóms: uźgriùkit mus, ir paſlėpkit mus nů akiû to, kurſài ant ſóſto ſėd, ir nů Awinêlio kèrßto; * Luk. 23, 30. ſ.

17. Neſà atêjo didźóji dienà jo kèrßto, ir kas gál ißſtowėti?

7. Pérſkyrimas.

Baźnyczos Palinkſminójimas jôs ſmutnamè Czêſė.

1. Ir potám regėjau kéturis ángelus ſtówint ant keturiû źémês kampû, tie làike kéturis źémês wėjus, kad ne pûſtu ney jôks wėjas ant źémês, ney ant júriû, o ir ant ney jókio médźio.

(Erdm. Dienojè wiſû Szwentûjû.)

2. O aß regėjau kitą ángėlą uźkópanti nů ſaulês uźtekėjimo, tas turėjo péczwėtę gywojo Diêwo, ir ßaùke didźù balſû aniems keturiems angėláms, kuriems důta, ißkâdit źémę bey júres,

3. Ir târe: ne ißkâdikit źémę, ney júres, ney medźùs, *iki uźpéczwėtiſim tarnùs múſû Diêwo ant jû kaktû.] * 2 Moiź. 12, 23. Ezek. 9, 4.

4. Ir aß girdėjau ſkàitlių uźpéczwėtitujû, ßimtą ir kétures dėßimt ir kéturis túkſtanczus, kuriê bùwo uźpéczwėtiti iß wiſû giminiû waikû Izraėl.

5. Iß giminês Jûdo dwylika túkstanczû uzpéczwētiti; iß giminês Rûben dwylika túkstanczû uzpéczwētiti; iß giminês Gad dwylika túkstanczû uzpéczwētiti;

6. Iß giminês Asser dwylika túkstanczû uzpéczwētiti; iß giminês Nàptali dwylika túkstanczû uzpéczwētiti; iß giminês Manàsse dwylika túkstanczû uzpéczwētiti;

7. Iß giminês Simēôno dwylika túkstanczû uzpéczwētiti; iß giminês Lêwi dwylika túkstanczû uzpéczwētiti; iß giminês Izaßâro dwylika túkstanczû uzpéczwētiti;

8. Iß giminês Zabulôno dwylika túkstanczû uzpéczwētiti; iß giminês Jozêpo dwylika túkstanczû uzpéczwētiti; iß giminês Bènjamin dwylika túkstanczû uzpéczwētiti.

9. Potám regējau, ir ßtay, didis pùlkas, kuri neywiens ne galējo paskaityti, iß wisû pagônû, ir zmoniû giminiû ir liezùwjû, ties sóstu stówinczû, ir ties Awinēliù, apwilktû * baltàis rûbais, ir werbàs jû rànkose, * p. 6, 11.

10. Ir ßaùke didzù balsù, tarydami: ißgânimas t'esiê tam, ant sósto sēdinczamjam, músû Diēwui, bey Awinêliui.

11. Ir wisi * angēlài stowējo aplink sóstą, ir aplink wyresniûsíus, ir aplink kéturis zwēris, ir pûle ties sóstu ant sâwo wéido, ir mèldēsi Diēwo. * p. 5, 11.

12. Ir târe: Amen, * liaupsê ir garbê, ir ißmintis, ir dēkawône, ir ßlowê, ir stiprybę, ir drutybe, t'esiê músû Diēwui nů ámziû iki ámziû. Amen. * p. 5, 12.

13. Ir atsakydams wiens wyresniûjû, târe man: kas ßie baltàis rûbais aprēdyticji? ir iß kùr jie atêjo?

14. Ir aß jam tariaù: Ponè, * tu zinài. Ir jis târe man: ßie yrà tie, kuriê atêję iß didzû wargû, ir sâwo rubùs numazgóję, ir sâwo rubùs ßwiesiùs padârę † kraujè Awinêlio; * Jon. 21, 15. † Ebr. 9, 14.

15. Tôdēl jie ties Diēwo sóstu yrà, ir jam ßlûzija diēną ir nâkti jo baznyczoj. Ir ant sósto sēdisis gywęs ant jû.

16. Jie daugiaùs * ne álks ney trókß, o jůs ir † ne uzpùls ney sáule, o ir ney jôks twànkas. * Jez. 49, 10. † Ps. 121, 6.

17. Nēs * Awinêlis, kurs widuryj sósto yrà, jůs ganys, ir † wadzôs prie gywûjû wandèns wersmjû; ir Diêwas ** nußlóstis wisàs âßaras nů jû akiû. * p. 5, 6. † Ps. 23, 2. ** p. 21, 4. Jez. 25, 8.

8. Pérskyrimas.

Treczàsis Regējims ir Atplēßimas sekmôsēs Péczwētēs. Pirmosios keturios Triûbos trûbijamos.

1. Ir kaip jis sékmąję péczwētę atplēße, râdosi * tykà dangùj lyg per kókę pùsę adynôs. * Jez. 14, 7. Abak. 2, 20.

2. Ir aß regējau septynis ángēlus, kuriê stôjosi ties Diewù, ir bùwo jiems dûtos septynios triûbos.

3. Ir kits ángēls atêjęs stôjosi pas altôrių, ir turējo * áukso rukinimo ryką; ir jám bùwo dûta daug smilkimo zoliû, kad dûtu maldómis wisû ßwentûjû, ant áukso altôriaus ties sóstu. * p. 5, 8.

4. Ir smilkimo dúmai nů maldû ßwentûjû pasikēle nů ángēlo rànkôs po Diēwo akiû.

5. Ir ángēlas ēmęs tą rukinimo ryką, pridējo ji ugnimi nů altôriaus, ir ißkrēte tą ant zémês. Ir bùwo girdēti * balsài, ir perkúnai, ir zaibài, ir zémês-drebējimai. * p. 4, 5.

6. Ir tie septyni angēlài su septyniomis triûbomis bùwo pasitàisę triûbit.

7. Ir pirmàsis ángēls triûbijo. Ir râdosi ledài bey ugnis su kraujù sumaißyta, ir pûle ant zémês. Ir treczóji dalis zemês sùdege, ir treczóji dalis medzû sùdege, ir wisà zalià zolê sùdege.

8. Ir antràsis ángēlas triûbijo. Ir pûle lyg kóks didis kálnas ugnimi degąs į júres. Ir treczóji dalis júriû pawirto į kraùją.

9. Ir treczóji dalis gywûjû sutwērimû júriose nùmire; ir treczóji dalis âkrutû tâpe pagadita.

10. Ir treczàsis ángēlas triûbijo. Ir pûle didē zwaigzdê iß dangaùs, ta dége kaip ziburys, ir pûle ant treczôsês daliês ùpjû, ir ant wandèns ßuliniû.

11. Jr wàrdas tôs źwaigźdês wadinams métēle; ir treczóji dalis wandeniû pastójo métēlēmis. Jr daùg źmoniû nùmire iß tû wandeniû, kadángi jie tokiê kàrtus bùwo pastóję.

12. Jr ketwirtàsis ángēlas triûbijo. Jr bùwo ißtiktà treczóji dalis sáulês, ir treczóji dalis mēnesio, ir treczóji dalis źwaigźdźû, kad jû treczóji dalis aptémo, ir dienôs treczóji dalis nè-ßwiete, ir naktis taipjaù.

13. Jr aß regējau, ir girdējau wieną ángēlą lékiant per dangaùs widuri, ir sâkant didźù balsù: *bēdà, bēdà, bēdà gywénantiems ant źémês, dēl kitû triûbû balsû tû trijû angēlû, kuriê dar turēs triûbit.
* p. 9, 12.

9. Pérskyrimas.

Apiê Prieß-Kristi Wākarû ir Rytû-Źémēse.

1. Jr penktàsis ángēlas triûbijo. Jr aß regējau źwàigźdę, pûlusę nû dangaùs ant źémês, ir jam dûtas bùwo râktas ßùlinio bedùgnio.

2. Jr jis atdâre ßùlini bedùgnio. Jr ißējo dúmai iß to ßùlinio, kaip dúmai kókio didźio péczaus; ir aptémo sáule, bey ûras, iß dúmû to ßùlinio.

3. Jr iß tû dúmû atējo źiogài ant źémês. Jr jiems bùwo dûta sylà, kaip àngys ant źémês sylôs tur.

4. Jr bùwo jiems sakyta, kad ne paźèistu źôlę ant źémês, ney ko źaliójanczio, ney kóki médi, bet tiktày źmónes, netùrinczûsius *Diēwo péczwētę ant sâwo kaktû.
* p. 7, 3.

5. Jr jiems bùwo dûta, kad jûs ne nuźawintu, bet jûs kankintu czēlùs penkis mēnesius; ir jû kanczà bùwo, kaip kanczà skorpijôno, kad jis źmôgų igēlęs.

6. Jr tosè dienosè *źmónēs smèrczio jēßkós, ir jo ne rąs: norēs mirti, ir smèrtis nû jû bēgs.
* Luk. 23, 30. f.

7. Jr tie *źiogài lygus yrà źirgáms, i kârą pritaisytiems; ir ant jû galwû kaip wainikai, áuksui lygus, ir jû weidài lygus źmoniû weidáms.
* Joel 2, 4.

8. Jr turējo pláukus, kaip móteriû pláukus, ir jû *dàntys bùwo kaip liûtû.
* Joel 1, 6.

9. Jr turējo ßárwus, kaip geleźiniùs ßárwus; ir uźimas jû sparnû, kaip wéźimû uźimas iß daugùmo źirgû, i kârą bēganczû.

10. Jr turējo ûdegas, lyges skorpijônams, ir bùwo gylèi jû ûdegosè; ir jiems bùwo walè, źmónes paißkâdit czēlùs penkis mēnesius.

11. Jr turējo ant sawęs karâlių, *ángēlą iß bedùgnio, tas wardù Ebrēißkay Abaddon, ir Grykißkay tur jis wàrdą Apollyon.†
* p. 1. † t. e. Jßgaißintojis.

12. Wienà bēdà pro ßâli; ßtay, dar dwi bēdi atèit potám.

13. Jr ßeßtàsis ángēlas triûbijo. Jr aß ißgirdaù bàlsą iß keturiû kampû áukso altôriaus po Diēwo akiû.

14. Tas târe ßeßtámjam ángēlui, kursài turējo triûbą: atrißk tus kéturis ángēlus, sùrißtûsius pas didęję ùpę Eyprâtą.

15. O tie keturi angēlài ir walni pastójo, kuriê gatawi bùwo ant wienôs adynôs, ir ant dienôs, ir ant mēnesio, ir ant méto, kad nuźudytu tréczaję źmoniû dâli.

16. Jr skàitlius wàisko ràitelißkojo bùwo daug túkstant túkstanczû, ir aß girdējau jû skàitlių.

17. Jr taip aß regējau źirgus regējime, ir ant jû sēdinczûsius, kad jie turējo ugningus, ir geltónus bey sēringus ßárwus, ir źirgû gálwas, kaip liûtû gálwas, ir iß jû nasrû ißējo ugnis, ir dúmai, ir sērà.

18. Tû trijû bùwo nuźawita treczóji dalis źmoniû, iß ugniês, ir iß dúmû, bey sērôs, iß jû nasrû ißeinanczû.

19. Nēsà jû sylà bùwo jû nasrûsè, ir jû ûdegos bùwo lygios źalczáms, ir turējo gálwas, ir tûmis ißkâdą dâre.

20. Jr dar liko źmoniû, kuriê nètape nuźawiti tûmis slogomis, *o ir ne prisiwerte nû darbû sâwo rànkû, kad †ne mèlstus welniû, bey iß áukso, sidâbro, wârio, akmèns bey médźio padarytû balwonû, ne

galinczû ney matyt, ney girdēt, ney wáikßczot.
* p. 16, 11. 21. † Pſ. 106, 37. Pſ. 115, 4. Pſ. 135, 15.

21. Kuriê taipjaù ne priſiwerte nů ſâwo razbâjû, żynyſtês, kekßâwimo bey wagyſtês.

10. Pérſkyrimas.

Jônas praryja Knygàs.

1. Jr aß regējau kitą driútą * ángēlą nů dangaùs żemyn atèinant, tas bùwo debeſim aprēdyts, ir † dangaùs jůſta ant jo galwôs, ir jo wéidas kaip ſáule, ir jo kójos kaip ugniês ſtulpài.
* p. 5, 2. † p. 4, 3.

2. Jr jis turējo * ſâwo rànkoj knygelès atwértas. Jr jis déßinę ſâwo kóją ſtâte ant júriû, ir kàirę ant żémês.
* p. 5, 1.

3. Jr jis ßaùke didżù balſù, * kaip liûtas rêkia: ir jam beßaùkiant, kalbējo ſeptyni perkúnai ſâwo balſùs.
* Jer. 25, 30.

4. Jr kaip ſeptyni perkúnai ſâwo balſùs bùwo kalbēję, tay aß jůs norējau raßyt. Tay ißgirdaù bàlſą iß dangaùs, man ſâkanti: * użpéczwētik, ką ſeptyni perkúnai kalbējo, tai ne raßyk.
* Dan. 8, 26. p. 12, 4. 9.

5. Jr ángēlas, kuri aß regējau ſtówint ant júriû, ir ant żémês, * pakēlęs ſâwo rànką dangùn,
* 1 Moiz. 14, 22.

6. * Priſēke prie gywojo nů ámżiû iki ámżiû, kurſài dàngų ſutwēręs, ir kas tamè yr, ir żémę ir kas tojè, bey júres, ir kas toſè yrà, kad ney jókio czêſo jau toliaùs ne bus;
* 5 Moiz. 32, 40.

7. Bet dienoſè bàlſo * ſékmojo ángēlo, kad jis triûbis, tay tur ißpildita but † paſlêptinē Diêwo, kaip jis apſâkęs ſâwo tarnáms bey prârakams.
* p. 11, 15. † 1 Kor. 15, 51.

8. Jr aß girdējau bàlſą iß dangaùs wēl ſu manim kálbant, ir ſâkant: eik, imk * âtwiraſes knygelès iß rànkôs ángēlo, ſtówinczio jo ant júriû bey ant żémês.
* p. 2.

9. Jr aß nuêjęs pas ángēlą, tariaù jam; důk man tas knygelès. Jr jis târe man: imk ir * praryk jas; ir tos pilwè taw ſkaudēs, bet tâwo burnôj bus ſàldżos kaip medùs.
* Ezech. 3, 1-3.

10. Jr aß êmęs tas knygelès iß ángēlo rànkôs, jas prârijau: ir jos bùwo ſàldżos mâno burnôj, kaip medùs, ir man jas ſuwálgius, pilwas man ſkaudējo.

11. Jr jis târe man: tu wēl turi prarakáut, żmonēms, ir pagônams, ir liežùwjams, ir daug karâliams.

11. Pérſkyrimas.

Apie du Liùdininku, jû Urkdą, ir kas tiems tikos.

1. Jr důta man bùwo néndre, lâzdai lygi, ir târe: kélkis, ir matók Diêwo bażnyczią, bey altôrių, ir ténay Diêwo beſimèldżanczůſius.

2. Bet widutiniji prybażnyti ißmèſk, ir ne matók ji, nēſà jis pagônams padůtas; ir ßwèntąji miêſtą jie ſumindżos per * kétures déßimt ir du mēneſiu.
* p. 13, 5.

3. Jr aß důſiu ſâwo dwiem liùdininkam, ir jůdu prarakáus * túkſtanti du ßimtù ir ßéßes-déßimt dienû ſâkais apſidēję.
* p. 12, 6. 14.

4. Sziůdu yrà * du alywû-medżù ir du żiburiu, ſtówinczu po akiû żémês Diêwo.
* Zak. 4, 3. 11. 14.

5. Jr jey kas jůdu nor pażeiſt, tay ugnis, iß jû-dwiejû burnôs ißējuſi, ſuêſt jû-dwiejû neprietelius; ir jey kas jůdu nor ißkâdit, tas tur tàipo nużawits búti.

6. Sziem-dwiem walè, * dàngų użrakint, kad ne lytu dienoſè jû-dwiejû prarakâwimû; jie ir † wâlę tur ant wandèns, į kraùją pawèrſt, ir żémę ißtikt wiſokiomis ſlogomis, kaip tánkey jůdu nor.
* 1 Kar. 17, 1. † 2 Moiz. 7, 19. 20.

7. Jr jiem-dwiem ſâwo liùdimą pabàigus, * ans żwēris, kurſài iß bedùgnio ißkópa, ſu jiêm-dwiem † karáus, ir jůdu pérgalējęs nużawis.
* p. 13, 1. † p. 13, 7.

8. Jr jû-dwiejû lawónai gulês ant ûliczôs * didżojo miêſto, kurs wardù dwâſißkay Sodomà bey Egiptas, kur músû Wießpats nukryziawótas.
* p. 18, 10. Luk. 13, 34.

9. Jr matys jû-dwiejû lawónudu daug żmoniû, ir giminiû, ir liežùwjû, tris dienàs bey pùſę, ir ne důs jûdwiejû lawónudu idēt į kapùs,

10. Jr * ant żémês gywènantieji dżaùgſis iß jû-dwiejû, ir linkſmi

bus, ir dowanû kits kitám ſiųs; nēſà tůdu prârakù kankino ant zémês gywénanczůſius. *p. 8, 13.

11. Jr po trijû ir po puſês dienôs iêjo į jůdu gywaſtiês Dwâſe iß Diêwo; ir ſtôjoſi jůdu ant ſâwo kójû, ir *didē baime uzpůle tůs, kuriê jůdu mâte. *Luk. 7, 16.

12. Jr jůdu ißgirdo didį bàlſą, jiem=dwiem ſâkantį: uzkópkita ßen aukßtyn. Jr jůdu uzkópo aukßtyn į dàngų debeſijè, ir mâte jůdu jû neprietelei.

13. Jr tą pâczę adyną râdoſi didis zémês=padrebējimas, ir deßimtóji miêſto dalis ſugriùwo, ir uzmußti bùwo tamè zémês=padrebējime ſeptyni túkſtanczei wardû zmoniû; ir kiti nuſigàndę, dâwe gàrbę dangaùs Diêwui.

14. Antróji bēdà pro ßâlį, ßtay, treczóji bēdà atèit umày.

15. Jr ſekmàſis ángēlas triûbijo. Jr râdoſi didi balſài dangujè, tie târe: *ſwieto karalyſtēs têko múſû Wiêßpaczui ir jo Kriſtui, ir jis karaliáus nů ámzių iki ámzių. *Dan. 2, 44. p. 7, 27.

16. Jr *dwideßimt ir keturi wyreſnieji, kuriê ſēdējo po Diêwo akiû ant ſâwo krâſiû, parpůlę ant ſâwo wéido Diêwo mèldēſi. *p. 4, 4. 10.

17. Jr târe: Mes dêkawojam taw, Wiêßpatie, wiſagâliſis Diewè, kurs tu eſi, ir buwài, ir búſi, kad tu priêmes ſâwo didęję mâcį, wießpatáuji.

18. Jr pagônai yrà papykę, ir atêjo *tâwo kerßtas, ir numiruſiujû czêſas, ſûdit ir důt àlgą tâwo tarnáms, prârakams, ir ßwentiemſiems, ir tiems, kuriê tâwo wàrdo bijos, maziemſiems ir didiemſiems: ir pagadit, kuriê zéme pagadino. *p. 6, 16. 17.

19. Jr *Diêwo baznyczia tâpe atwérta dangùj, ir ſkryne jo teſtamènto bùwo regimà jo baznyczoj; ir râdoſi zaibài ir balſài, ir perkúnai, ir zémês=drebējimai, ir didi ledài. *p. 15, 5.

12. Pérſkyrimas.

Ketwirtàſis Regējimas apiê Karâwimą ir Pérgalējimą Sutinkimo Diêwo.

1. Jr didis zénklas paſiródė dangùj: moterißkē, ſaule aprēdyta ir mēnů po jôs kójomis ir ant jôs galwôs wainikas dwylika zwaigzdzû.

2. Jr ji bùwo nēßczà, ir rêke begimdydama kûdikį, ir *didzùs ſkaudējimus kēnte prieß pagimdimą. *Mika 4, 10.

3. Jr paſiródė kits zénklas dangùj, ir ßtay, didis randóns ſmâkas, turis ſeptynes gálwas ir deßimti ragû, ir ant ſâwo galwû ſeptynis wainikùs.

4. Jr jo ůdegà tráuke trécząję zwaigzdzû dâlį, ir nùmete jas ant zémês. Jr tas ſmâkas ſtôjos ties ta moterißkè, pagimdyſenczę, kad jis, jei pagimdzus, jôs kûdikį prarytu.

5. Jr ji pagimdė ſúnų, waikélį, ganyſentį wiſùs pagonùs *gelezine rykßte. Jr jôs kûdikis bùwo paimts Diewôp ir jo ſóſtop. *Pſ. 2, 9.

6. Jr moterißkē *pabēgo į pûſczią, kur ji turējo wiêtą, Diêwo pataiſytą, kad ténay ißlaikyta bútu †túkſtantį du ßimtù ir ßéßesdeßimtis dienû. *Matt. 2, 13. †p. 11, 3.

(Grôm. Dienojè ßw. Mikelio.)

7. Jr râdoſi kowà dangùj; *Mikelis, bey jo angēlài karâwo ſu ſmakù, ir ſmâkas karâwo bey jo angēlài; *Dan. 10, 13. 21. p. 12, 1.

8. Jr ne pérgalējo, o jû wietà ir ne bùwo daugiaùs raſtà dangùj.

9. Jr bùwo *ißmeſtas didyſis ſmâkas, †ſenàſis zaltys, kurs wadinams wélnias ir ßētônas, ißwadzójąſis wiſą ſwietą, ir bùwo nùmeſtas ant zémês, ir jo angēlài tenjaù numeſti tâpe. *Luk. 10, 18. Jon. 12, 31. †1 Moiz. 3, 1. 14.

10. Jr aß ißgirdàu didį bàlſą, târiantį dangùj: *Dabàr ißgânims, ir ſtiprybe, ir karalyſte múſû Diêwo, ir macis jo Kriſtaus paſtójo, kadángi àtmeſtas yrà apſkųſtojis múſû brólių, kurſài jůs apſkùndzia diêną ir nâktį pas Diêwą. *p. 11, 15.

11. Jr jie *pérgalējo jį awinēlio kraujù, ir zodzû ſâwo liùdijimo, ir ne mylējo ſâwo gywaſtiês, iki ſmèrczio. *Rym. 8, 37.

12. Tôdēl *dzaùgkitēs, jûs dàngus, ir wiſi tàme gywénantieji.] Bēdy

gywénantiemsiems ant żémês, bey ant júriû, nēsà wélnias nuèit żemyn pas jùs turēdams didi kèrßtą, ir żino, maż czēso tùris.
* Ps. 96, 11.

13. Ir smaks matydamasi ant żémês ißmestas, * pérsekinējo tą moterißkę, kuri waikéli bùwo pagimdżusi.
* 1 Mojż. 3, 15.

14. Ir tai moterißkei bùwo dûtu du sparnù, kaip kókio didżio erélio, kad ji i pûsczą * lēktu i sâwo wiētą, kur ji ißlaikyta bútu wieną czēsą, ir du czēsù, ir púsę czēso, atstù nû żálczio wéido.
* Dán. 7, 25.

15. Ir żaltys ißléido ant moterißkês iß sâwo nasrû wándeni, kaip kókę ùpę, kad ję nuskandintu.

16. Bet żéme pagélbējo moterißkę, ir sâwo nasrùs atwēruſi, prarijo tą ùpę, kurę smâkas iß sâwo nasrû ißléido.

17. Ir smâkas pérpyko ant moterißkês, ir nuējo karáut su likuseis jôs sēklôs, kurië * Diêwo prisâkimus làiko, ir † tur liùdijimą Jēżaus Kristaus.
* p. 14, 12. † 1 Jon. 5, 10.

13. Pérskyrimas.

Apië septyn-gálwi Żwēri Blùżnijimo bey dwirâgi Jßwadżójimo.

18. Ir aß stójaus prie júriû żiëżdrû, Pérsk. 13, 1. Ir regējau * żwēri iß júriû ißkópanti, tas turējo septynes gálwas ir dėßimt ragû, ir ant sâwo ragû septynis wainikùs, ir ant sâwo galwû wardùs blùżnijimo.
* p. 17, 3. 9. 12. Danż. 7, 7.

2. Ir żwēris, kuri regējau, bùwo lygus pàrdui, ir jo kójos kaip meßkôs-kójos, ir jo nasrài liûto nasrài. Ir * smâkas dâwe jám sâwo galybę, ir sâwo krâsę, ir didę mâci,
* p. 12, 3.

3. Ir aß regējau jo galwû wieną, lyg smertnày iżeistą; ir jo smèrtißkoji ronà ißgijo, ir * wisà żéme dywijos to żwēriës.
* p. 17, 8.

4. Ir mèldēsi smâko, kursài żwēriui mâci dâwe, ir mèldēsi to żwēriës, tarydami: * kas tam żwēriui lygus? ir kas su jûm gal karáuti?
* p. 18, 18.

5. Ir jam * bùwo dûti nasrài, kalbēti didżùs dáiktus, bey blùżnijimus, ir bùwo jam dûta, kad ißliktu † ketures dėßimt ir du mēnesiu.
* Dan. 7, 8. 11. p. 11, 36. † p. 11, 2.

6. Ir jis atwēre sâwo nasrùs ant blùżnijimo prieß Diêwą, blùżnit jo wàrdą, ir jo ßētrą, ir tus, kurië danguje gywéna.

7. Ir * bùwo jam dûta karáut su ßwentàiseis, ir jûs pérgalēt. Ir bùwo jam dûta macis ant wisû giminiû, ir liežùwjû, ir pagônû.
* p. 11, 7. Dan. 7, 21.

8. Ir wisi, * ant żémês gywénantieji mèldēsi jo, † kuriû wardài ne paraßyti gywosê knygose nużawitojo Awinêlio, nû swieto pradżôs.
* p. 8, 13. p. 12, 12. † Pil. 4, 3. f.

9. Jey kas ausiû tur, tas te gird.

10. Jey kas i kalējimą wéda, tas i kalējimą ièis; jey * kas kárdu nużùdo, tas tur kárdu nużudytas búti. † Czę yrà kantrùms ir tikējimas ßwentûjû.
* 1 Mojż. 9, 6. Jēż. 33, 1. Matt. 26, 52.
† p. 14, 12.

11. Ir aß regējau kitą żwēri, iß żémês użkûpant, ir turējo du ragù, lygey kaip awinêlis, ir kalbējo kaip smâkas.

12. Ir tas dâro wisą mâci pirmojo żwēriës po jo akiû, ir padâro, kad żéme, ir kurië ant jôs gywéna, mèldżasi pirmojo żwēriës, kurio smèrtißkoji ronà ißgijusi bùwo.

13. Ir dâro * didżùs żénklus, kad ir ùgni iß dangaùs pùldina, po żmoniû akiû.
* Matt. 24, 24. 2 Tess. 2, 9.

14. Ir ißwadżûja ant żémês gywénanczûsius, * żénklû dêley, kurië jam dûti yrà, daryti po żwēriës akiû, ir sâko ant żémês gywénantiemsiems, kad żwēriui ábrożą padarytu, kursài rôną nû kárdo turējo, ir gywas bùwo pastójęs.
* 5 Mojż. 13, 1.

15. Ir jam bùwo dûta, kad żwēriës âbrożui dwâsę dâwe, kad żwēriës âbrożas kalbējo, ir padâre, kad, kurië żwēriës âbrożo nesimelde, nużawiti tâpe.

16. Ir padâre, kad wisiems, mażiemsiems ir didiemsiems, bagótiemsiems ir wargdieniáms, walniemsiems ir wergáms, kad jiems * żénklas dûtas bùwo ant deßinês rànkôs, arbà ant jû kaktôs.
* p. 19, 20.

17. Idánt ney wiens ney pirkti ne galētu ney pardůti, kaip tiktày tą żénklą tùriſis, arbà wàrdą żwēriês, arbà ſkàitlių jo wàrdo.

18. Czę * ißmintis. Kas prôto tur, tas te apmiſlija † ſkàitlių żwēriês, nēs żmogaùs ſkàitlius yrà, ir jo ſkàitlius yrà ßeßi ßimtài ßeßios déßimtis ir ßeßi. * p. 17, 9. † p. 15, 2.

14. Pérſkyrimas.

Apiê Bażnyczôs Attáiſimą per Ewangēliją, ir Sugriuwimą dwâſißkoſiôs Babēlês.

1. Ir aß regējau Awinêli ſtówint ant kálno Zion, ir ſu jůmi ßimtą ir kétures déßimt ir keturis túkſtanczus, tùrinczius jo Tēwo wàrdą, paraßytą i ſâwo kaktàs.

2. Ir aß girdējau * bàlſą iß dangaùs lyg kokiů didżů wandeniů, ir lyg bàlſą kókio didżio perkúno; ir bàlſas, kuri girdējau, bùwo kaip árpininků, ant ſâwo àrpů żáidżanczujů. * p. 1, 15.

3. Ir giedójo lyg kókią naùją giesmę, ties ſóſtu, ir po akiů keturiů żwēriů, ir wyresniůjů; ir ney wiens tôs giesmês ißmókti ne galējo, kaip tikt tie ßimts ketures deßimt ir keturi túkſtanczei, nů żémês atpirktieji.

4. Tie yrà, kuriê ſu moterimis ne apſibjaùrinę, nēs jie mèrgos yrà, ir séka Awinêli, kur jis èina. Tie yrà * atpirkti iß żmoniů, pirmůnēmis Diêwui ir Awinêliui. * p. 5, 9.

5. Ir jů burnôj ney jókio wyliaus ne raſtà; nēs jie yrà nebártini pas Diêwo ſóſtą.

6. Ir aß regējau kitą * ángēlą, lékiant per dangaùs widuri, tas turējo amżiną ēwangēlią, pranèßti ſēdintiemſiems ir gywénantiemſiems ant żémês, ir wiſiems pagônams ir giminēms, ir liežùwjams, ir żmonēms. * p. 8, 13.

7. Ir târe didżù balſù: bijókitēs Diêwo, ir * důkit jam gàrbę, nēs atêjo czêſas jo ſůdo; ir melſkitēs to, † kurs padâre dàngų ir żémę, ir júres, ir wandèns werſmès. * 5 Moiż. 32, 3. † Kuſ. Ap. 14, 15. ſ.

8. Ir kits ángēlas ſèkdams ji târe: ſugriùwo, ſugriùwo Babēle, didyſis miêſtas, nēſà ji ſâwo kekßyſtês wynù girde wiſùs pagonùs.

9. Ir tréczas ángēls ſéke pâſkuy, ir târe didżù balſù: jey kas to żwēriês mèldżiaſi, ir jo âbrożo, ir ima żénklą ant ſâwo kaktôs, arbà ant ſâwo rànkôs,

10. Taſài gérs wyno Diêwo kèrßto, kurs * ipilts yrà ne praſkieſtas jo kèrßto kylikè; ir bus † můczits ugnimi ir ſērà, po akiů ßwentůjů angēlů ir po akiů Awinêlio. * p. 16, 19. Jêż. 51, 22. 23. Jèr. 25, 15. Pſ. 60, 5. † p. 19, 20.

11. Ir * dúmai jů můkôs paſikéls aukßtyn nůg amżiů iki amżiů; ir jie ne tur âtilſio diêną ir nâkti, kuriê mèldēſi to żwēriês ir jo âbrożo, ir jey kas priēme żénklą jo wàrdo. * p. 19, 3.

12. Czę * yrà kantrùmas ßwentůjů, czę yrà † laikantieji Diêwo priſâkimus, ir tikējimą i Jēzų. * p. 13, 10. † p. 12, 17.

13. Ir aß * girdējau bàlſą iß dangaùs man ſâkanti: raßyk: ißganyti numiruſieji, kuriê Wießpatije mirßta, nůg dabàr. Bejè, târia Dwâſe, jeib † ilſētus nů ſâwo darbů, nēſà jů darbài ſéka jůs. * p. 12, 10. † Ebr. 4, 10.

14. Ir aß regējau, ir ßtay, baltà debeſis, ir ant debeſiês ſēdint wieną, * lygų żmogaùs ſúnui, tas turējo áukſo wainiką ant ſâwo galwôs, ir ſâwo rànkoj âßtrų pjautùwą. * p. 1, 13. Eżek. 1, 26. Dan. 7, 13.

15. Ir kits angēlas ißêjo iß bażnyczôs, ir ßaùke didżù balſù ſēdinczamjam ant debeſiês: pridēk ſâwo pjautùwą, ir pjáuk: nēſà * pjůtiês czêſas atêjo, nēſà żémês pjutis jau padżúwo. * Matt. 13, 39.

16. Ir ſēdiſis ant debeſiês ißtiko żémę ſu pjautuwù, ir żéme pjáuta bùwo.

17. Ir kits ángēls ißêjo iß bażnyczôs, kuri dangùj yrà, taipjaù turis âßtrų wyn-peili.

18. Ir kits ángēls ißêjo iß altôriaus, tas wâlę turējo ant ugniês, ir ßaùke didżù balſù tùrinczamjam âßtruji wyn-peili, ir târe: * pridēk ſâwo âßtruji wyn-peili, ir pjáuk wynkekes ant żémês, nēſà jôs ůgos ißſirpuſios. * Joel 3, 18.

19. Ir ángēls pridējęs sâwo wynpeili zémei, pjówe zémês wynmedzio ßakàs, ir imete jas į didiji spaustùwą Diêwo kèrßto.

20. Ir *spaustùwas bùwo mindzotas laukè miêsto, ir kraùjas êjo iß spaustùwo iki arkliû kamanû, per túkstanti ir ßeßis ßimtùs wàrsnû.
* Jez. 63, 3. Raud. G. 1, 15.

15. Pérskyrimas.

Penktàsis Regējimas apiê septynes paskutinéses Slogàs ir tikinczjujû Liaupsês Giesmę.

1. Ir aß *regējau kitą zénklą dangujè, tas bùwo didis ir dywnas: septyni angēlài, tie turējo septynes paskutinéses slogàs; nēs tomis pàbaigtas yrà Diêwo kèrßtas.
* p. 12, 1. 3.

2. Ir aß regējau lyg *stiklinės júres, ugnimi sumaißytas; ir tus, kuriê pérgalējimą bùwo gâwę ant ano zwēriês bey jo âbrozo, bey jo zénklo, bey jo wàrdo skàitliaus, bestowinczus prie stikliniû júriû, ir betùrinczus Diêwo árpas;
* p. 4, 6.

3. Ir giedójo giesmę *Moizêßiaus, Diêwo tàrno, ir giesmę Awinêlio, ir târe: didi ir dywni tàwo darbài, Wiêßpatie, wisagâlisis Diewè, tèisus ir tikri tâwo kelìai, tu karâliau ßwentûjû. * 2 Moiz. 15, 1. s. 5 Moiz. 32, 1. s.

4. Kas *tawęs nesíbijótu, Wiêßpatie, ir tâwo wàrdą ne liáupsintu? nēs tu wiens ßwèntas esí. Nēs wisi pagônai atêję, mèlsis po tâwo akiû: nēsà tâwo sûdai apsiréißke.
* Jer. 10, 7.

5. Potám regējau, ir ßtay, *atwérta bùwo baznycza ßētrôs liùdijimo dangujè. * p. 11, 19.

6. Ir ißêjo iß baznyczôs septyni angēlài, kuriê turējo septynes slogàs, *aprēdyti czystà, skáista dróbe, ir krutinès apsijùsę áukso jùstomis.
* p. 1, 13.

7. Ir wiens anû keturiû zwēriû dâwe septynēms angēláms septinis áukso káußus, pilnus kèrßto Diêwo, kursài gywas yrà nû ámziû iki ámziû.

8. Ir *baznyczia pilnà pastójo dúmû, dēl Diêwo ßlowês, ir dēl jo stiprybês; ir neywiens ne galējo į baznyczią ièit, iki pasibàigus septynióms slogóms septyniû angēlû.
* Jez. 6, 4.

16. Pérskyrimas.

Káußai Diêwo Kèrßto septyniû Angēlû ißliejami.

1. Ir aß girdējau didi bàlsą iß baznyczôs kàlbant tiems septyniems angēláms: eikit ir ißliekit *káußus Diêwo kèrßto ant zémês. * p. 15, 7.

2. Ir pirmàsis nuêjęs, sâwo káußą ißliejo ant zémês. Ir *râdosi pìktà ir nelabà wotis ant zmoniû, kuriê zwēriês zénklą turējo, ir jo âbrozo mèldēsi. * 2 Moiz. 9, 10. 11.

3. Ir antràsis ángēls ißliejo sâwo káußą į júres. Ir pawirto į kraùją, kaip kókio numirusio; ir kozna gywà dußià nùmire júriose.

4. Ir treczàsis ángēls ißliejo sâwo káußą į wandèns upès, ir į wandèns wersmès. Ir pawirto į kraùją.

5. Ir aß ißgirdaù ángēlą sâkant: Wiêßpatie, *tu esí teisùs, kurs tu esí, ir kurs tu buwài, ir ßwèntas, kad toktài sûdijei. * Ps. 119, 137.

6. Nēsà jie kraùją ßwentûjû bey prârakû praliejo, ir kraùją jiems dawèi gért: nēs jie to werti.

7. Ir aß *ißgirdaù kitą ángēlą iß altôriaus sâkant: bejè, Wiêßpatie, wisagâlisis Diewè, tâwo sûdai tikri ir tèisus. * p. 19, 2.

8. Ir ketwirtàsis ángēls ißliejo sâwo káußą į sáulę. Ir bùwo jam dûta, zmonēms kàrßti padaryt ugnimi.

9. Ir zmonēms karßtà pastójo iß didzio twànko, ir *blùznijo Diêwo wàrdą, wâlę tùrinczo ant ßiû slogû; ir † ne prisíwerte, jam gàrbę dûti.
* p. 13, 6. † p. 9, 20. 21.

10. Ir penktàsis ángēls ißliejo sâwo káußą ant zwēriês sósto. Ir jo karalyste pastójo aptémusi, ir jie sukràmte sâwo liezuwjùs iß pèrßuliû.

11. Ir blùznijo Diêwą dangujè dēl sâwo sôpoliû, ir dēl sâwo woczû. Ir *ne prisíwerte nû sâwo darbû. * p. 9, 20.

12. Ir ßeßtàsis ángēls ißliejo sâwo káußą ant didzôsês wandèns ùpês Eyprâto: ir *wandû ißdzúwo, kad taisyts bútu kélias karâliams nû sáulês uztekējimo. * Jez. 11, 15. 16.

13. Ir aß regējau iß smâko nasrû, bey iß zwēriês nasrû, bey iß nasrû

netikrojo prârako, ißèinant tris neczyſtàs dwaſès, lygias warlēms.

14. Jr yrà dwâſēs welniû, tos *dâro zénklus, ir ißèina pas zémês karaliùs, ir į wiſą ſwieto apſkritùmą, jûs ſurinkt į kârą ant anôs didzôſês dienôs Diêwo, wiſagâlinczioio. *p.13,13. Matt.24,24. 2 Teſſ.2,9.

15. Szitay, aß *ateimi kaip wagis. Jßganyts, kurſài bùnda, ir làiko ſâwo rubùs, kad ne wáikßczotu †nůgas, ir ne bútu mâtoma jo gēda. *1 Teſſ.5,2.ſ. †2 Kor.5,3.

16. Jr jis ſurinko jûs į wieną wiêtą, wadinamą Ebrēißkay Armagèddon.* *t.e. prapûlimo kálnas.

17. Jr ſekmàſis ángēls ißliejo ſâwo káußą į ůrą. Jr ißêjo bàlſas iß dangaùs nů ſóſto, tas târe: atlikta.

18. Jr *paſtójo balſài, ir perkúnai, ir zaibài; ir ſtôjos didis zémês padrebējims, kókio ne bùwo, kôley zmoniû bùwo ant zémês, tôks zémês drebējims taip labày didis. *p.4,5.

19. Jr iß didzojo miêſto paſtójo trys dâlys, ir pagônû miêſtai ſugriùwo. Jr Babiliônês didzôſês minēta bùwo po Diêwo akiû, jei dûti *wyno kyliką nů jo baiſingojo kèrßto. *p.14,10.

20. Jr *wiſos ſâlos pabēgo ir ney jokiê kalnài ne bùwo raſti. *p.6,14.

21. Jr didi ledài, kaip ßimto ſwârû, pûle iß dangaùs ant zmoniû; ir zmónēs Diêwą blùznijo dēl ledû ſlogôs, nēs jo ſlogà labày dide.

17. Pérſkyrimas.

Szeßtáſis Regējims, Aprâßims prießkriſtißkoſtôs Karalyſtês, per Prilyginimą didzôs Kékßês.

1. Jr atêjęs wiens ſeptyniû angēlû, tùrinczû ſeptynis káußus, kalbējo ſu manim, ir târe man: eikß, paródiſiu taw apſûdijimą didzoſês kékßês, ſēdinczôs ant daug wandeniû.

2. Su kurè kekßâwo zémês karâlei, ir kuriê gywéna ant zémês, *girti paſtójo iß wyno jôs kekßâwimo. *p.14,8.

3. Jr jis nugabéno manę *dwâſēj į pûſcziq. Jr maczaù tą moterißkę ſēdint ant raudóno zwēriês, kaip pùrpura, tas bùwo pilnas blùznijimo wardû, ir turējo ſeptynes gálwas bey dēßimt ragû. *Matt.4,1.

4. Jr ta *moterißke bùwo aprēdyta ßarliotù bey pùrpura, ir ißgrózinta áukſu bey brangèis akmenêleis, bey pèrlomis, ir turējo áukſo †kûpką rànkoj, pilną bjaurybjû ir neczyſtybês ſâwo kekßyſtês. *p.18,16. †Jer.51,7.

5. Jr ant jôs kaktôs paraßytas wàrdas, *paſlēptine: didēji †Babêle, mótina kekßyſtês, ir wiſû bjaurybjû ant zémês. *2 Teſſ.2,7. †p.14,8. p.16,19. p.18,2.9.16.

6. Jr aß regējau tą moterißkę *girtą ßwentûjû kraujù, bey kraujù Jēzaus liùdininkû. Jr labày dywijaus, ję regēdams. *p.18,24.

7. Jr ángēls târe man: kam dywijieſi? aß taw ſakyſiu paſlêptinę apiê tą moterißkę, bey tą zwērį, kurs ję nēßa, ir tur ſeptynes gálwas bey dēßimt ragû.

8. Tas zwēris, kurį tu regējei, bùwo, ir n'ier, ir wēl atèis iß *bedùgnio, ir eis į prazuwimą; ir †dywiſis gywénantieji ant zémês, (kuriû wardài ne ſtow paraßyti **gywaſtiês knygoſe nů ſwieto pradzôs,) regēdami zwērį, kad bùwo, ir n'ier, noris taczaù yrà. *p.11,7. †p.13,3. **p.3,5. p.20,12.15. p.22,19. 2 Moiz.32,32. Dan.12,1. Pil.4,3.

9. Jr czę yrà *ißſimânims, prie kuriô ißmintiês rèikia. †Septynios gálwos, tai ſeptini kalnài, ant kuriû ta moterißke ſēd, ir yrà ſeptyni karâlei. *p.13,18. †p.13,1.

10. Penki pûle, ir wiens yrà, ir kits dár ne atêjo, ir atêjęs tur jis trumpintelį czēſą pabût.

11. Jr zwēris, kurſài bùwo ir n'ier, tai aßmàſis, ir tas yrà iß tû ſeptyniû, ir èina į prazuwimą.

12. Jr tie *dēßimt ragài, kuriùs regējei, tai deßimt karâlei, kuriê karalyſtę dar ne gâwo, bet gáus, kaip karâlei, ant wieno czêſo wâlę ſu zwērim. *p.13,1. Dan.7,20.24.

13. Szie tur wieną ißſimânimą, ir dûs zwēriui ſâwo ſtiprybę ir mâcį.

14. Szie karáus ſu awinēliù, ir awinêlis jûs pérgalēs, nēſà jis Wießpats wiſû wießpaczû ir Ka-

râlius wiſû karâliû, ir ſu jûm pawadintieji, bey ißrinktieji, bey tikintieji.

15. Jr jis târe man: *tie wándenys, kuriùs tu regējei, kur ta kékße ſēd, tai żmónēs, bey pulkài, bey pagônai, bey liezùwjei.
* Jez. 8, 7. Jer. 47, 2.

16. Jr tie dėßimt ragài, kuriùs tu regējei ant żwēriês, tie kékßę ne kęs, ir ję padarys pûſtą, ir nûgą, ir jôs kûną ēs, ir ję *ugnimi ſudėgis. * p. 18, 8.

17. Nēſà Diêwas jiems tai dâwe į jû ßirdį, daryti jo miſlį ir daryti wieną miſlį, ir dût ſâwo karalyſtę żwēriui, iki ißſipildant Diêwo żôdżams.

18. Jr moterißke, kurę tu regējei, tai didyſis miêſtas, kurſài karalyſtę tur ant żémês karâliû.

18. Pérſkyrimas.

Apie Sugriuwimą ir Korawônę prießkriſtißkoſios Karalyſtės.

1. Jr potám aß regējau kitą ángēlą nużengiantį iß dangaùs, tas turējo didę mâcį; ir żéme praßwito nû jo ſkaiſtùmo.

2. Jr rēke iß ſylôs didżù balſù, ir târe: *ſugriùwo, ſugriùwo, Bâbēle didżióji, ir paſtójo welniû namàis, ir †użſilàikims wiſû neczyſtûjû dwâſiû, ir użſilàikims wiſû neczyſtû ir nekénczamû paùkßczû.
* p. 14, 8. Jez. 21, 9. Jer. 51, 8. † Jez. 13, 21. p. 34, 11. 13. Jer. 50, 3. 39. 40.

3. Nēſà *kérßto wyno jôs kekßyſtês wiſi pagônai gēre: ir karâlei ant żémês ſu je kekßâwo, ir jôs kùpczei pralôbo iß jôs didżio ißdykùmo. * Jer. 51, 7. Naum. 3, 4.

4. Jr aß ißgirdaù kitą bàlſą iß dangaùs, tas târe: *ißeikit iß jôs, mâno żmónēs, kad ne paſtótumbit dalywi jôs griekû, kad ne ko gáutumbit jôs ſlogû.
* Jez. 48, 20. p. 52, 11. Jer. 50, 8. p. 51, 6. 45.

5. Nēſà jôs griekài pritènka iki dangaùs, ir Diêws ména jôs nelabùmo.

6. *Użmokēkit jei, kaip jiji jums mokējo, ir dwigubày jei darykit pagàl jôs dárbus: ir kuriûm kylikù ji jums įpyle, įpilkit jei dwigubày.
* 4 Moiż. 25, 17. Jer. 50, 15. 29.

7. *Kiek ji ßlowēs ſaw paſidâre, ir ißdykuſey èlgieſi, tiek jei įpilkit kanczôs bey raudójimo. Nēs ji ſâko ſâwo ßirdij: †aß ſēdżu, ir eſmi karalēne, ir ne búſiu naßlē, ir raudójimo ne matyſiu.
* Jer. 50, 29. f. † Jez. 47, 7. 8.

8. Tôdēl jôs ſlôgos *wienojė diênoje atèis, ſmèrtis, raudójims, bey bâdas, †ugnimi ji bus ſudéginta: nēſà ſtiprùs yrà Pônas Diêwas, kurſài ję ſûdis.
* Jez. 47, 9. Jer. 50, 31. f. † p. 17, 16.

9. Jr ję apwèrks, ir raudós dēl jôs karâlei ant żémês, *kurię ſu je kekßâwę, ir ißdykuſey èlgēſi, matydami dúmus jôs degimo.
* p. 2, 22. p. 17, 2.

10. Jr iß tólo ſtowēs, bijódamieſi jôs kanczôs, ir târs: *bēdà, bēdà, didyſis miêſtas Babēle, ans driutàſis miêſtas! ſu wiena adynà atêjo tâwo ſûdas.
* p. 14, 8. Jez. 21, 9. Jer. 51, 18.

11. Jr *kùpczei ant żémês werks; ir raudós ſawijè, kad jû taworùs ney wiens daugiaùs ne pirks.
* Eżek. 27, 36.

12. *Tawôrą áukſo ir ſidâbro, ir brangiû akmenáiczû, ir pèrlû, ir ßilkû, ir pùrpurôs, ir brangiauſiôs drôbês, ir ßiarliôto, ir wiſokio médżo, ſkanèy kwépjanczo, ir wiſokiû rykû iß elepànto-káulû, ir wiſokiû rykû iß brangaùs médżio, bey wârio, bey geleżiês, bey màrmoro,
* Eżek. 27, 12. 13. 22.

13. Bey cinamēto, bey tymiôno, bey moſtiês, bey kodylo, bey wyno, bey aliêjaus, bey kwēt-milczû, bey kwêczû, bey galwijû, bey awjû, bey arkliû, bey weżimû, bey wergû, bey żmoniû dûßiû.

14. Jr obolài, kurèis tâwo dußià paſimēgo, nû tawęs atſtójo, ir wiſkàsgi rēbù bùwo bey ßlownà, nû tawęs atſtójo, ir tu jau daugiaùs tû ne raſi.

15. Kùpczei tókio tawôro, kurie iß jôs pralôbo, *iß tólo ſtowēs, bijódamieſi jôs kanczôs, werks ir raudós, * Jer. 50, 13. 46.

16. Sakydami: bēdà, bēdà, tas didyſis miêſtas, kurs bùwo aprēdytas ßilkàis, ir pùrpura, ir ßiarliotù, ir apáukſintas bùwo áukſu, bey brangèis akmenáiczeis bey *pèrlomis.
* p. 17, 4.

17. *Nësà wienôj adynoj ißpûstita yrà tokià bagotyste. Jr wisi âkrutû pônai, †ir pùlkas âkrutais kupczáujanczû, ir âkrutininkai, kuriê ant júriû kupczáuja, stowējo iß tólo,
* Jêz. 23, 14. † Ezek. 27, 27. s.

18. Jr rêke, *dúmus jo degimo matydami, ir târe: kas lygus tam didzámjam miêstui? * Jêz. 34, 10.

19. Jr jie *mesdami dùlkes ant sâwo galwû, ßaùke, wèrke ir raudójo, ir târe: bēdà, bēdà, tas didysis miêstas, kuriamè pralôbo wisi âkrutû júriose tùrintieji iß jo tawô'o! nësà wienôj adynoj jis yrà ißpûstits. * Joz. 7, 6. Jobo 2, 12.

20. *Dzaùgkis iß jo, dangaù ir jûs ßwentieji apâßtalai bey prârakai, nësà Diêwas pagàl júsû sûdą ji sûdijo!
* Jêz. 44, 23. P. 49, 13. Jer. 51, 48.

21. Jr wiens drûts ángēls pakēlęs *didi âkmeni, kaip malûno girnas, ji i júres imete, ir târe: tàipo su padùrmu ßalin métams didysis miêstas Babēle, ir ne bùs daugiaùs râstas.
* Jer. 51, 63. 64.

22. Jr *bàlsas dainójanczujû bey ant strûnû żáidzianczujû wàmzdininkû bey triûbininkû, jau daugiaùs ne bus tawijè girdētas; ir ney jôks remestininks wisókio remésto daugiaùs tawijè ne bus râstas; ir malûno bàlsas ne bus daugiaùs tawijè girdētas. * Jêz. 24, 8. Ezek. 26, 13.

23. Jr żwâkēs ßwiesùmas daugiaùs ne żibēs tawijè; ney *bàlsas jaunikio bey marczôs ne bus tawijè girdētas: nësà tâwo †kùpczei bùwo kunigáikßczei ant żémês, nësà per tâwo żynawimą paklydo wisi pagônai.
* Jer. 7, 34. P. 16, 9. P. 25, 10. † Jêz. 23, 8.

24. Jr *kraùjas prârakû bey ßwentûjû jamè yrà râstas, ir wisû ant żémês nużawitujû.
* P. 17, 6. Matt. 23, 35. 37.

19. Pérskyrimas.

Jßrinktûjû Pergalējimo Giesmē.

1. Potám *ißgirdaù bàlsą didzû pulkû dangujè, tie târe: Allēlûja. Jßgânims bey liaupsê, garbê bey ßtiprybe Diêwui, músû Wiêßpaczui!
* P. 11, 15.

2. Nësà *tikri bey tèisus jo sûdai, †kad jis didęję kèkßę prasûdijo, kuri żémę sâwo kekßâwimu pagadino, ir **kraùją sâwo tarnû atkèrßijo i jôs rankû.
* P. 16, 7. † Jer. 51, 25. ** Ps. 9, 13. Joel 3, 26.

3. Jr târe antrù kartù: Allēlûja! ir *dúmai aukßtyn èina amżinày. * Jêz. 34, 10.

4. Jr anië dwideßimt ir keturi wyresnieji, bey anië keturi żwērys parpůle, meldēsi Diêwo, ant sósto sēdinczojo, ir târe: *Amen, Allēlûja! * Ps. 106, 48.

5. Jr bàlsas ißējo iß sósto: liáupsinkite músû Diêwą, wisi jo tarnài, ir kuriê jo bijotēs, abeji, ir mażieji ir didieji.

6. Jr aß ißgirdaù bàlsą didzio pùlko, ir lyg bàlsą didzû wandeniû, ir lyg bàlsą sunkiû perkúnû, tie târe: Allēlûja! nësà wisagâlisis Diêwas *karalystę iēme. * P. 11, 15.

7. *Dzaùgkimēs ir linksminkimēs, ir jam gàrbę důkim; nësà †awinêlio swodbà priējo, ir jo pati prisitàise.
* Ps. 118, 24. † Matt. 22, 2. P. 25, 10.

8. Jr bùwo jei důta, *apsiwilkt czystàis ir grażèis ßilkàis. (Bet ßilkài yrà ßwentûjû teisybe.)
* Ps. 45, 14. 15.

9. Jr jis târe man: raßyk: *ißganyti pakwiestieji ant Awinêlio wakarēnês. Jr jis târe man: tai tikri Diêwo żôdzei. * Luk. 14, 16.

10. Jr aß *pûliau jam i kójas, jo mèlstis. Jr jis târe man: dabókis, ne daryk tai, aß esmi tâwo draùgas, ir tâwo bróliû, ir tùrinczujû Jēzaus liùdimą; Diêwo mèlskis. (Bet Jēzaus liùdijims yrà dwâse prarakystēs.) * Nus. Ap. 10, 25. 26.

11. Jr aß regējau dàngų âtwirą ir ßtay, *báltas arklys, ir ant jo sēdisis wadinams wiêrnas ir teisùs, ir sûdij bey karáuja su teisybè.
* P. 6, 2.

12. Jr jo *âkys, kaip ugniês liepsnà, ir ant jo galwôs daug wainikû, ir turējo wàrdą paraßytą, kuri ney wiens ne żinójo, kaip tikt jis pats.
* P. 1, 14.

13. Jr bùwo aprēdytas *rubù, kraujàis apßlakstytu, ir jo †wàrdas wadinams: Diêwo żôdis.
* 1 Moiz. 49, 11. Jêz. 63, 1. s. † Jon. 1, 1.

14. Ir ji sēke *dangaùs pulkài ant baltû zirgû, aprēdyti baltàis ir czystàis ßilkàis. *p. 4, 4.

15. Ir iß jo burnôs êjo aßtrùs kárdas, kad tůmi pagonùs ißtiktu, ir jis *waldys jůs gelezinè rykßte. Ir jis †mindzoj spaustùwą wyno baisingojo kèrßto wisagâlincziojo Diêwo. *ps. 2, 9. s. †Jez. 63, 3.

16. Ir tur wàrdą, raßytą ant sâwo rûbo, ir ant sâwo kùlßiês, ßitàip: *Karâlius wisû karâliû, ir Wiêßpats wisû wiêßpaczû. *p. 17, 14. 1 Tim. 6, 15.

17. Ir aß regējau ángēlą sáulēj stówint, ir jis ßaùke didzù balsù, ir târe wisiems paùkßczams, po dangùm lékiantiems: *èikßte ßen, ir susirinkit ant wakarênês didzojo Diêwo. *Ezek. 39, 4. 17. s.

18. Kad *wálgitumbit kúnq karâliû ir zalniêriû wyresniûjû ir kúną stipriûjû, ir zirgû, ir ant jû sēdinczujû, ir kúną wisû walnûjû ir wergû, abejû, ir mazûjû ir didzûjû. *Jez. 49, 26.

19. Ir aß regējau źwēri, ir zémês karaliùs, ir jû pulkùs susirinkusius, karáut su tůmi, kursài ant zirgo sēdējo, ir su jo pulkù.

20. Ir *tas źwēris tâpe sugáuts, ir su jůmi netikràsis prârakas, zénklus dâryąsis po jo akiû, kurèis jis ißwadzójo imanczůsius źwēriês zénklą, ir mèldzanczůsius źwēriês âbrozo: ßiùdu abùdu tâpe gywu imestu i †ugniês pilnąję důbę, sērà dégancząję. *p. 13, 1. 15. †p. 20, 10. Jez. 30, 33. Dan. 7, 11. 26.

21. Ir kiti tâpe nuźawinti kárdu to, kurs ant zirgo sēdējo, iß jo burnôs ißèinanczu, ir wisi paùkßczei prisilese jû miesôs.

20. Pérskyrimas.

Apie surißtąji ir atrißtąji Smâką, apie Gôgą bey Mâgogą; ir sûdnąję Diêną.

1. Ir aß regējau ángēlą iß dangaùs nuzèngiant; tas turējo *bedùgnio râktą, bey didi lenciûgą sâwo rànkoje. *p. 1, 18.

2. Ir jis sugâwo *smâką, sénąji zálti, bútent wélnią, arbà ßētôną, ir surißo ji ant túkstant métû. *p. 12, 9.

3. Ir imétęs ji i bedùgni, uzrakino ji, ir uzpéczwētijo wirßùj ant jo, kad jis daugiaùs ne ißwadzůtu pagonùs, iki péreisę túkstantis métû, ir potám tur jis àtrißtas búti trumpám czêsui.

4. Ir aß *regējau sóstus, ir jie atsisēdo ant tû, ir jiems bùwo důtas sûdas; ir dußiàs nukirstûjû dēl liùdijimo Jēzaus, bey dēl Diêwo zôdzio, ir kuriê ne bùwo mèldęsi źwēriês, ney jo âbrozo, ir ne bùwo priêmę jo zénklą i sâwo kâktą bey ant sâwo rànkôs, ßie gywéno ir karaliâwo su Kristum túkstanti métû. *Dan. 7, 9. 22. 27. Matt. 19, 28.

5. Bet *kiti numirusieji ne pastójo wēl gywi, iki pérējus túkstant métû. Tai pirmàsis prisikēlims. *Jez. 26, 14.

6. Ißganytas ir ßwèntas yrà tas, kursài dâli tur pirmamè prisikēlime: ant tokiû antràsis smèrtis ne tur wâlês, bet jie bus *kunigài Diêwo bey Kristaus, ir su jům karaliáus túkstanti métû. *p. 5, 10.

7. Ir pérējus túkstant métams, ßētôns bus àtrißtas iß sâwo kalējimo.

8. Ir ißèis ißwadzót pagonùs keturiůsè zémês kampůsè, *Gôgą ir Mâgogą, jůs surinkt i kârą, kuriû skàitlius yrà †kaip ziêzdros prie júriû. *Ezek. 38, 2. s. †1 Makk. 11, 1.

9. Ir jie stôjosi ant zémês platùmo, ir apstójo âbazą ßwentûjû, bey mylētąji miêstą. Bet *ugnis půlusi nů Diêwo iß dangaùs, suēde jůs. *Ezek. 38, 22. p. 39, 6.

10. Ir wélnias, jůs ißwadzójęsis, bùwo méstas i ugningąję důbę, bey sêrą, kur *źwēris bey netikràsis prârakas bùwo; ir bus †mûczijami diêną ir nâkti nů ámźiû iki ámźiù. *p. 19, 20. †p. 14, 10. 11.

11. Ir aß regējau didi báltą sóstą, ir ant jo sēdintiji, nů kuriô akiû bēgo zéme ir dangùs, ir jiems wietà ne bùwo rastà.

12. Ir regējau numirusiůsius, âbejus ir mazůsius ir didzůsius, stówint po Diêwo akiû, ir *knygos tâpe atwértos. Ir wēl kitos knygos tâpe atwértos, kurios yrà gywastiês. Ir numirusieji tâpe

sûditi iß râßto knygose, pagàl jû dárbus. * P. 3, 5. Pil. 4, 3. s.

13. Jr júrios * dâwe numirusiůsius, kurię josę bùwo, ir smèrtis bey peklà dâwe numirusiůsius, kurię jůsę bùwo; ir tâpe sûditi, kôżnas pagàl sâwo dárbus. * Jcz. 26, 19.

14. * Jr smèrtis bey peklà tâpe imestu į ugningąję důbę. Tai ésti antràsis smèrtis. * P. 6, 8. 1 Kor. 15, 26. 54. 55.

15. Jr jey kurį ne râdo paraßytą gywastiês knygose, tas tâpe imestas * į ugningąję důbę. * Matt. 25, 41.

21. Pérskyrimas.

Sekmàsis Regėjimas apię naûjąję Jerúzalę.

(Grôm. Dien. Bażnyczôs Jßwéntinimo.)

1. Jr aß regējau * naûją dàngų, ir naûją źémę. Nēsà pirmàsis dangùs, bey pirmóji źéme sugàißo, ir júriû jau daugiaùs n'ierà.
* Jcz. 65, 17. P. 66, 22. 2 Petr. 3, 13.

2. Jr aß Jônas, regējau ßwèntąjį miêstą, * naûjąję Jerúzalę, nů Diêwo iß dangaùs nusiléidżancżę, pritaisytą kaip màrczę, ißrēdytą sawám wyrui.
* Gal. 4, 26.

3. Jr ißgirdaù didį bàlsą nů sósto, târiant: ßtay, Diêwo * ßētra prie żmoniû, ir jis † prie jû gywęs, ir jie bus jo żmónēs, ir jis, pats Diêwas, su jeis, jû Diêwas.
* 2 Kor. 6, 16. † Eczek. 37, 27.

4. Jr * Diêwas nußlůstis wisàs âßaras nů jû akiû, ir † smèrczio jau ne be bus, ney raudójimo, ney rēksmo, ney pèrßuliû ne bus; nēs kas pirmà bùwo praējo.
* P. 7, 17. s. † Jcz. 35, 10.

5. Jr * sēdįsis ant sósto târe: ßtay, aß † wislab naûją daraù. Jr jis man târe: raßyk; nēsà tie żôdżei tèisus ir tikrà tiesà.]
* P. 4, 2. 9. P. 5, 1. † 2 Kor. 5, 17. s. Jcz. 43, 19.

6. Jr jis târe man: atlikta. * Aß esmi A ir O, pradżià ir gâlas. † Aß ißtróßkusiamjam důsiu iß wersmês gywojo wandèns dowanày.
* P. 1, 8. † Jon. 4, 14.

7. * Kas pérgal, tas tai wislab į dalykùs gáus, † ir aß búsiu jo Diêwas, ir jis bus mâno sunùs.
* P. 2, 26. 28. † Sak. 8, 8. Ebr. 8, 10.

8. Bet nusiminusiemsiems ir netikintiemsiems bey bjauriemsiems, bey * rażbáininkams, bey kekßininkams, bey żyniáms, bey balwônininkams, bey wisiems melâgiams, tû dalis bus důbēj, ugnim bey sērà dégancżoj, koktài yrà antràsis smèrtis.
* P. 22, 15.

9. Jr atêjo pas manę wiens anû * septyniû angēlû, kurię septynis káußus turējo, pilnus septyniû paskutiniûjû slogû, ir su manim kalbēdams, târe: éikß, aß taw † paródisiu moterißkę, Awinêlio màrczę.
* P. 15, 1. 6. 7. † P. 19, 7.

10. Jr nùwede manę dwâsēję ant didżio ir * áukßto kálno, ir paróde man didijį miêstą, ßwèntąję Jerúżale, nusiléidżant iß dangaùs nů Diêwo.
* Eczek. 40, 2.

11. Jr ji turējo * Diêwo ßlôwę, ir jôs ßwiesà bùwo lygi brangiáusiamjam akmenáiczui, ßwiêsey spindinciamjam Jàspidui.
* Eczek. 48, 35.

12. Jr turējo didżùs ir áukßtus múrus, ir turējo * dwylika wàrtû, ir ant wàrtû dwylika angēlû, ir wardùs paraßytus, koktài yrà dwylika giminiû waikû Jżraēl.
* Eczek. 48, 31. s.

13. Jß rytû trys wàrtai, iß ßiáurês trys wàrtai, iß pētû trys wàrtai, iß wâkarû trys wàrtai.

14. Jr miêsto múras turējo * dwylika gruntiniû akmeniû, ir tůsę wardùs dwylika apâßtalû Awinêlio.
* Epēz. 2, 20.

15. Jr tas, * su manim kàlbąsis, turējo áukso néndrę, miêstą matót, ir jo wartùs bey múrus.
* Eczek. 40, 3.

16. Jr tas miêstas gul ketur-kàmpjey, ir jo ilgùms tôks didis, kôks platùms. Jr jis matâwo miêstą su néndre per dwylika túkstanczû wàrsnû; ilgùms ir platùms ir aukßtùms to miêsto yrà lygus.

17. Jr jis matâwo jo múrus, ßimtą ir kétures-dèßimt ir kéturis mastùs, pagàl żmogaùs mâczų, kurį ángēls turējo.

18. Jr budawône jo múrû bùwo Jàspis, ir miêstas iß czysto áukso, czystám stiklui lygus.

19. Jr âpaczios miêsto múrû bùwo ißdabintos * wisokèis brangèis akmenáiczeis: pirmàsis apatinis akmů bùwo Jàspis, antràsis Sa-

pyrs, trēczàsis Kalcēdônas, ketwirtàsis Smarâgdas,
* 2 Moiz. 28, 17. s. Jēz. 54, 11. 12.

20. Penktàsis Sardôniks, szesztàsis Sàrdis, sekmàsis Krysolyts, asztmàsis Berillis, dewintàsis Topâsas, deszimtàsis Krysôpras, wienóliktasis Jacints, dwyliktasis Ametistas.

21. Ir dwylika wàrtû bùwo dwylika pèrlû, ir kożni wàrtai bùwo isz wienôs pèrlôs: ir * miêsto ûlyczos bùwo czystas áuksas, lygey kaip skaistùs stiklas. * p. 22, 2.

22. Ir bażnyczôs jamè ney jokiôs ne regējau: nēs Wiēszpats, wisagâlisis Diēwas, tas jo bażnyczia, bey Awinêlis.

23. Ir tas miêstas ne priwâlo * ney sáulês, ney mēnesio, kad jam szwiêstu: nēsà Diêwo szlowê apszwiêczia jį, ir jo żibnyczià Awinêlis.
* p. 22, 5. Jēz. 60, 19.

24. Ir pagônai, iszganytais pastójantieji, wáikszczoj * toj szwiesôj. Ir karâlei ant żémês įgabęs į jį sâwo szlôwę. * Jēz. 60, 3. 5.

25. Ir * jo wàrtai ne użrakinami diênq, nēsà ténay † ne bus naktiês.
* Jēz. 60, 11. 20. † Apr. 22, 5.

26. Ir įgabęs į ję szlôwę ir gàrbę pagônû.

27. Ir ne įeis į jį niêko neczysto, ir kas bjaurybês dâro, bey mélo; bet paraszytieji * gywastiês knygose Awinêlio.
* Pil. 4, 3. s.

22. Pérskyrimas.

Apie tikrąjį Dżaùgsmą ámżinoste Gywâtôs.

1. Ir jis man paróde * czystą ùpę gywojo wandèns, skáistą, kaip kristôlą, tékanczę isz sôsto Diêwo ir Awinêlio. * Ezek. 47, 1. 12. Sak. 14, 8.

2. Widuryj * jo ûlyczôs ir ant abiējû upês-szaliû, stowējo gywastiês-médis, tas néše dwylikerópus waisiùs, ir àtneše sâwo waisiùs kas mēnesį: ir to médzio lâpai derējo pagônû sweikâtai. * p. 21, 21.

3. Ir ne bus jau niêko * prakéikto: ir sôstas Diêwo bey Awinêlio jamè bus, ir jo tarnài jam szlûżis, * Sak. 14, 11.

4. Ir * regēs jo wéidą, ir jo wàrdas bus ant jû kaktôs. * Ps. 17, 15.

5. Ir ne bus ténay * naktiês, ir jie ne priwalys żibnyczôs, arbà sáulês szwiesôs; † nēsà Pônas Diêwas jûs apszwiês, ir jie karaliáus nû ámżiû iki ámżiû.
* p. 21, 25. † Ps. 36, 10.

6. Ir jis târe man: szie żôdżei tiesà ir tèisus. Ir Diêwas, szwentûjû prârakû Wiēszpats, siùnte sâwo ángēlą, paródit sâwo tarnáms, kas wéik tur nusidûte.

7. * Sztay, asz ateimi wéikey. Iszganitingas tas, † kurs làiko prarakâwimo żodżiùs szioſè knygose.
* p. 3, 11. † p. 1, 3.

8. Ir asz esmi Jônas, kurs tai regējęs ir girdējęs. Ir tai girdējęs ir regējęs, * parpûliau mèlstis pas ángēlo kojas, kursài man tai paróde.
* p. 19, 10.

9. Ir jis târe man: dabókis, tai ne daryk: nēs asz esmi tâwo draùgas, bey tâwo bróliû, prârakû, bey làikanczujû żodżiùs sziû knygû. * Mèlskis Diêwo. * Matt. 4, 10.

10. Ir jis târe man: * ne użpéczêtik prarakâwimo żodżiùs szioſè knygose: nēsà † czêsas arti.
* Dan. 8, 26. p. 12, 4. † Pil. 4, 5. Apr. 1, 3.

11. Kas * nelàbs, tas wis testów nelàbs, ir kas neczystas, tas wis testów neczystas: bet kas géras, tas wis testów géras, ir kas szwèntas, tas wis testów szwèntas. * 2 Tim. 3, 13.

12. Ir * sztay, asz ateimi wéikey, ir mâno algà su manim, † dût kożnám, kokiê jo darbài bus.
* p. 7. p. 3, 11. † Rym. 2, 6. s.

13. Asz esmi * A ir O, pradżià ir gâlas, pirmàsis ir paskutinysis.
* Jēz. 41, 4. p. 44, 6. p. 48, 12. Apr. 1, 8. 11. p. 2, 8. p. 21, 6.

14. Iszganitingi tie, kuriê jo prisâkimus làiko, kad jie wâlês turētu ant médzio gywastiês, ir pro wartùs įeiti į miêstą.

15. Nēsà * lauké yrà szùnys bey żynèi, bey kekszininkai, bey razbáininkai, bey balwônû-gárbintojei, ir wisi mylintieji ir dârantieji melùs.
* p. 21, 8. 1 Kor. 6, 10.

16. Asz Jēzus, * siunczaù sâwo ángēlą, jums † tai liùdit surinkimuse. Asz esmi ** szaknis giminês Dówido, †† szwiesi auszrôs żwaigżdè.
* p. 1, 1. † p. 1, 2. ** Jēz. 11, 10. Rym. 15, 12. Apr. 5, 5. †† 2 Petr. 1, 19.

17. Ir Dwâſe bey marti târia: éikß. Ir kas tai gird, tas te ſâko: éikß. *Ir trókßtqſis te atèit, ir noriſis, tas t'imaſi gywaſtiês wandèns dowanày.

* p. 21, 6. Jėz. 55, 1. Jon. 7, 37.

18. Bet aß liùdiju wiſiems girdintiemſiems prarakâwimo zodzùs ßioſè knygoſe: jey kas prideda, tay Diewas pridės jam mukàs, ßioſè knygoſe paraßytaſes.

19. Ir *jey kas atims nů zôdzû ßito prarakâwimo knygû, tay Diêwas nutráuks jo dâli †nů gywaſtiês knygû, ir nů ßwèntojo miêſto, ir nů to, kas ßioſè knygoſe paraßyta.

* 5 Moiz. 4, 2. p. 12, 32. † Pil. 4, 3.

20. Târia, kurs tai liùdija: beje, *aß ateimi wéik. Amen. Bejè, éikß, Ponè Jėzau. * p. 1, 7.

21. Malóne músû Pôno Jėzaus Kriſtaus t'eſiê ſu jumis wiſàis. Amen!

Apréißkimo ßw. Jôno, kaip ir wiſû Knygû Naùjojo Teſtamènto Gâlas.

Grômatos ir Ewangělijos,

aut Apâßtalû Dienû ir aut keliû kitû Szwènczių, ßeu ir teu ßwènczianiû.

Dienojè ßw. Endrěįaus.
Grôm. Rym. 10, 8—18.
Ew. Matt. 4, 18—22.

Dienojè Wyßkupo Nikolâjaus.
Grôm. 2 Kor. 1, 3—7.
Ew. Luk. 12, 35—40.

Dienojè ßw. Tamôßiaus.
Grôm. Epěz. 1, 3—6.
Ew. Jono 20, 24—31.

Dienojè ßw. Pówilo Priſiwertimo.
Grôm. Nuſ. Ap. 9, 1—22.
Ew. Matt. 19, 27—30.

Dienojè ßw. Motiějaus.
Grôm. Nuſ. Ap. 1, 15—26.
Ew. Matt. 11, 25—30.

Dienojè Pilippo bey Jokûbo.
Grôm. Epěz. 2, 19—22. arbà Jßm. 5, 1—12.
Ew. Jono 14, 1—14.

Dienojè Pétro bey Pówilo.
Grôm. Nuſ. Ap. 12, 1—11.
Ew. Matt. 16, 13—20.

Dienojè Marijôs Madlynôs.
Grôm. Pam. 3. 31, 10—31.
Ew. Luk. 7, 36—50.

Dienojè ßw. Jokûbo.
Grôm. Rym. 8, 28—39.
Ew. Matt. 20, 20—23.

Dienojè ßw. Laurèncijaus.
Grôm. 2 Kor. 9, 6—10.
Ew. Jono 12, 24—26.

Dienojè ßw. Baltraměįaus.
Grôm. 2 Kor. 4, 7—10. arbà Epěz. 2, 19—22.
Ew. Luk. 22, 24—30.

Dienojè Marijôs Uźgimimo
Grôm. Sir. 24, 22—31.
Ew. Matt. 1, 1—16.

Dienojè Kryźiaus Paáukßtinimo.
Grôm. Pil. 2, 5—11.
Ew. Jono 12, 31—36.

Dienojè ßw. Mattēôßiaus.
Grôm. 1 Kor. 12, 4—11. arbà Epěz. 4, 7—14.
Ew. Matt. 9, 9—13.

Dienojè Simôno ir Jûdo.
Grôm. 1 Petr. 1, 3—9.
Ew. Jono 15, 17—21.

Dienojè wiſû Szwentûjû.
Grôm. Apr. 7, 2. 3.
Ew. Matt. 5, 1—12.

Dienojè Baźnyczôs Attàiſimo.
Grôm. Apr. 14, 6. 7.
Ew. Matt. 11, 12—15.

Dienojè Baźnyczôs Jßwéntinimo.
Grôm. Apr. 21, 1—5.
Ew. Luk. 19, 1—10.
